BIBLIA

SAU

SFÂNTA SCRIPTURĂ

A

VECHIULUI ŞI NOULUI TESTAMENT

Traducere de ieromonahul
Dumitru Cornilescu
1921 A.D.

Ediţia revizuită autorizată

Societatea Biblică Română
2014

Traducere
nouă

VECHIUL TESTAMENT

NOUL TESTAMENT

VECHIUL TESTAMENT

VECHIUL TESTAMENT

GENEZA (FACEREA)

SAU ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISE

VREMURILE STRĂVECHI DE LA FACEREA LUMII PÂNĂ LA AVRAAM

(Capitolele 1-11.9.)

Facerea lumii

1 1. La început*, Dumnezeu[1] a făcut[2]** cerurile şi pământul.

*Ioan 1.1,2. Evr. 1.10. **Ps. 8.3; 33.6; 89.11,12; 102.25; 136.5; 146.6. Isa. 44.24. Ier. 10.12; 51.15. Zah. 12.1. Fapt. 14.15; 17.24. Col. 1.16,17. Evr. 11.3. Apoc. 4.11; 10.6.

Lumina

2. Pământul era pustiu şi gol; peste faţa adâncului de ape era întuneric şi* Duhul lui Dumnezeu Se mişca pe deasupra apelor.

*Ps. 33.6. Isa. 40.13,14.

3. Dumnezeu* a zis: „Să fie** lumină!" Şi a fost lumină. *Ps. 33.9. **2 Cor. 4.6.

4. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; şi Dumnezeu a despărţit lumina de întuneric.

5. Dumnezeu a numit lumina zi*, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua întâi[3]. *Ps. 74.16; 104.20.

Cerul

6. Dumnezeu a zis: „Să fie* o întindere între ape, şi ea să despartă apele de ape."

*Iov 37.18. Ps. 136.5. Ier. 10.12; 51.15.

7. Şi Dumnezeu a făcut întinderea şi ea a despărţit* apele care sunt dedesubtul întinderii, de apele care sunt deasupra** întinderii. Şi aşa a fost. *Prov. 8.28. **Ps. 148.4.

8. Dumnezeu a numit întinderea cer. Astfel, a fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a doua.

Pământul

9. Dumnezeu a zis: „Să* se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului şi să se arate uscatul!" Şi aşa a fost.

1.Lit.(ebr.): *Elohim* = Dumnezeu, Dumnezeirea, pl. lui *Eloah* (Cel Suprem); 2.Sau: a creat (din nimic); 3.Sau: o zi;

*Iov 26. 10; 38.8. Ps. 33.7; 95.5; 104.9; 136.6. Prov. 8.29. Ier. 5.22. 2 Pet. 3.5.

10. Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar strângerea de ape a numit-o mări. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

11. Apoi Dumnezeu a zis: „Să dea* pământul verdeaţă[1], iarbă cu sământă, pomi roditori**, care să facă rod după felul lor şi care să aibă în ei sămânţa lor pe pământ." Şi aşa a fost.

*Evr. 6.7. **Luca 6.44.

12. Pământul a dat verdeaţă[1], iarbă cu sămânţă după felul ei şi pomi care fac rod şi care îşi au sămânţa în ei, după felul lor. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

13. Astfel, a fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a treia.

Soarele, luna şi stelele

14. Dumnezeu a zis: „Să fie nişte luminători[2]* în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie nişte semne** care să arate vremurile[3], zilele şi anii;

*Deut. 4.19. Ps. 74.16; 136.7. **Ps. 74.17; 104.19.

15. şi să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pământul." Şi aşa a fost.

16. Dumnezeu* a făcut cei doi mari luminători, şi anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, şi** luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut şi † stelele.

*Ps. 136.7-9; 148.3,5. **Ps. 8.3. † Iov 38.7.

17. Dumnezeu i-a aşezat[4] în întinderea cerului ca să lumineze pământul,

18. să stăpânească* ziua şi noaptea şi să despartă lumina de întuneric. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

*Ier. 31.35.

1.Sau: vegetaţie; 2.Lit.(ebr.): purtători de lumină; 3.Sau: anotimpurile; 4.Lit.(ebr.): i-a dat;

19. Astfel, a fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a patra.

Vieţuitoarele mării

20. Dumnezeu a zis: „Să mişune apele de vieţuitoare şi să zboare păsări deasupra pământului pe întinderea cerului."
21. Dumnezeu* a făcut peştii cei mari şi toate vieţuitoarele care se mişcă şi de care mişună apele, după soiurile lor; a făcut şi orice pasăre înaripată după felul ei. Dumnezeu a văzut că erau bune. *Cap. 6.20; 7.14; 8.19. Ps. 104.26.
22. Dumnezeu le-a binecuvântat şi a zis: „Creşteţi*, înmulţiţi-vă şi umpleţi apele mărilor; să se înmulţească şi păsările pe pământ."
*Cap. 8.17.
23. Astfel a fost o seară şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a cincea.

Vieţuitoarele pământului

24. Dumnezeu a zis: „Să dea pământul vieţuitoare după felul lor, vite, târâtoare şi fiare[1] ale pământului, după felul lor." Şi aşa a fost.
25. Dumnezeu a făcut fiarele[1] pământului după felul lor, vitele după felul lor şi toate târâtoarele pământului după felul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune.
26. Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem* om[2] după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească** peste peştii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul şi peste toate târâtoarele care se mişcă pe pământ."
*Cap. 5.1; 9.6. Ps. 100.3. Ecl. 7.29. Fapt. 17.26,28,29. 1 Cor. 11.7. Efes. 4.24. Col. 3.10. Iac. 3.9. **Cap. 9.2. Ps. 8.6.
27. Dumnezeu a creat pe om după* chipul Său, l-a creat după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească** şi parte femeiască i-a creat.
*1 Cor. 11.7. **Cap. 5.2. Mal. 2.15. Mat. 19.4. Marc. 10.6.
28. Dumnezeu i-a binecuvântat şi Dumnezeu le-a zis: „Creşteţi*, înmulţiţi-vă, umpleţi pământul şi supuneţi-l; şi stăpâniţi peste peştii mării, peste păsările cerului şi peste orice vieţuitoare care se mişcă pe pământ."
*Cap. 9.1,7. Lev. 26.9. Ps. 127.3; 128.3,4.
29. Şi Dumnezeu a zis: „Iată că v-am dat orice iarbă care face sământă şi care este pe faţa întregului pământ şi orice pom care are în el rod cu sământă: aceasta să fie hrana* voastră.
*Cap. 9.3. Iov 36.31. Ps. 104.14,15; 136.25; 146.7. Fapt. 14.17.
30. Iar tuturor* fiarelor pământului, tuturor păsărilor** cerului şi tuturor vietăţilor care se mişcă pe pământ, care au în ele o suflare de viaţă, le-am dat ca hrană toată iarba verde." Şi aşa a fost. *Ps. 145.15,16; 147.9. **Iov 38.41.
31. Dumnezeu S-a uitat* la tot ce făcuse; şi iată că erau foarte bune. Astfel, a fost o seară, şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a şasea. *Ps. 104.24. 1 Tim. 4.4.

Ziua de odihnă

2
1. Astfel au fost sfârşite cerurile şi pământul şi toată* oştirea lor. *Ps. 33.6.
2. În ziua* a şaptea, Dumnezeu Şi-a sfârşit lucrarea pe care o făcuse; şi în ziua a şaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse. *Exod 20.11; 31.17. Deut. 5.14. Evr. 4.4.
3. Dumnezeu a binecuvântat* ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care a creat-o şi a făcut-o[1]. *Neem. 9.14. Isa. 58.13.

Facerea omului

4. Iată* istoria cerurilor şi a pământului, când au fost create. *Cap. 1.1. Ps. 90.1,2.
5. În ziua când a creat Domnul Dumnezeu un pământ şi ceruri, nu era încă pe pământ nici un copăcel* de câmp şi nici o iarbă de pe câmp nu încolţea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie** pe pământ şi nu era nici un om care să lucreze † pământul,
*Cap. 1.12. Ps. 104.14. **Iov 38.26-28. † Cap. 3.23.
6. ci un abur se ridica de pe pământ şi uda toată faţa pământului.
7. Domnul Dumnezeu l-a întocmit[2] pe om din ţărâna* pământului, i-a** suflat în nări † suflare de viaţă şi omul a devenit †† astfel un suflet viu[3].
*Cap. 3.19,23. Ps. 103.14. Ecl. 12.7. Isa. 64.8. 1 Cor. 15.47. **Iov 33.4. Fapt. 17.25. † Cap. 7.22. Isa. 2.22. †† 1 Cor. 15.45.

Raiul

8. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină[4]* în Eden**, spre răsărit †; şi l-a pus †† acolo pe omul pe care-l întocmise.
*Cap. 13.10. Isa. 51.3. Ezec. 28.13. Ioel 2.3. **Cap. 3.24. † Cap. 4.16. 2 Împ. 19.12. Ezec. 27.23. †† Vers. 15.
9. Domnul Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul* de pomi, plăcuţi la vedere şi buni de mâncat şi pomul** vieţii în mijlocul grădinii, şi pomul † cunoştinţei binelui şi rău-

1.Sau: animale (peste tot în text); 2.Sau: oameni, omenire;

1.Sau: a conceput-o și a realizat-o; 2.Sau: modelat (ca olarul); 3.Omul nu este doar o fiinţă vie, ci trup cu suflet nemuritor; 4.Lit.: gan;

lui.

*Ezec. 31.8. **Cap. 3.22. Prov. 3.18; 11.30. Apoc. 2.7; 22.2,14. † Vers. 17.

10. Un râu ieşea din Eden şi uda grădina; şi de acolo se împărţea şi se făcea patru braţe.
11. Numele celui dintâi este Pison; el înconjoară toată* ţara Havila, unde se găseşte aur.

*Cap. 25.18.

12. Aurul din ţara aceasta este bun; acolo se găseşte şi bdeliu[1]* şi piatră de onix.

*Num. 11.7.

13. Numele râului al doilea este Ghihon; el înconjoară toată ţara Cuş.
14. Numele celui de al treilea este* Hidechel[2]: el curge la răsăritul Asiriei. Al patrulea râu este Eufratul.

*Dan. 10.4.

15. Domnul Dumnezeu a luat pe om[3] şi l-a aşezat* în grădina Edenului, ca s-o lucreze şi s-o păzească. *Vers. 8.
16. Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poţi să mănânci după plăcere din orice pom din grădină;
17. dar* din pomul cunoştinţei binelui şi răului să** nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri † negreşit.”

*Vers. 9. **Cap. 3.1,3,11,17. † Cap. 3.3,19. Rom. 6.23. 1 Cor. 15.56. Iac. 1.15. 1 Ioan 5.16.

Facerea femeii

18. Domnul Dumnezeu a zis: „Nu este bine ca omul să fie singur; am* să-i fac un ajutor[4] potrivit pentru el.”

*Cap. 3.12. 1 Cor. 11.9. 1 Tim. 2.13.

19. Domnul Dumnezeu* a făcut din pământ toate fiarele câmpului şi toate păsările cerului; şi le-a adus** la om, ca să vadă cum are să le numească; şi orice nume pe care-l dădea omul fiecărei vieţuitoare, acela-i era numele.

*Cap. 1.20,24. **Cap. 6.20. Ps. 8.6.

20. Şi omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului şi tuturor vieţuitoarelor câmpului; dar pentru om nu s-a găsit nici un ajutor care să i se potrivească.
21. Atunci Domnul Dumnezeu a trimis un somn* adânc peste om şi omul a adormit; Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui şi a închis carnea la locul ei.

*Cap. 15.12. 1 Sam. 26.12.

22. Din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut[5] o femeie şi a adus-o la* om. *Prov. 18.22. Evr. 13.4.
23. Şi omul a zis: „Iată, în sfârşit, pe aceea care este os* din oasele mele şi carne din carnea mea! Ea se va numi „femeie[1]”, pentru că a fost luată din** om.”

*Cap. 29.14. Judc. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.13. Efes. 5.30. **1 Cor. 11.8.

24. De aceea,* va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi[2] de nevasta sa şi se vor face un singur trup.

*Cap. 31.15. Ps. 45.10. Mat. 19.5. Marc. 10.7. 1 Cor. 6.16. Efes. 5.31.

Ispitirea femeii

25. Omul şi nevasta lui erau amândoi* goi şi nu le era** ruşine.

*Cap. 3.7,10,11. **Exod 32.25. Isa. 47.3.

3 1. Şarpele* era mai** şiret decât toate fiarele câmpului pe care le făcuse Domnul Dumnezeu.
El a zis femeii: „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: „Să nu mâncaţi din toţi pomii din grădină”?”

*Apoc. 12.9; 20.2. **Mat. 10.16. 2 Cor. 11.3.

2. Femeia i-a răspuns şarpelui: „Putem să mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină.
3. Dar* despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: „Să nu mâncaţi din el şi nici să nu vă atingeţi de el, ca să nu muriţi.” *Cap. 2.17.
4. Atunci şarpele* i-a zis femeii: „Hotărât, că nu veţi muri, *Vers. 13. 2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.14.
5. dar Dumnezeu ştie că, în ziua când veţi mânca din el, vi* se vor deschide ochii şi veţi fi ca Dumnezeu[3], cunoscând binele şi răul.”

*Vers. 1. Fapt. 26.18.

6. Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat şi plăcut de privit şi că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea. A luat deci din rodul lui şi a mâncat*; a dat şi bărbatului ei, care era lângă ea şi bărbatul** a mâncat şi el.

*1 Tim. 2.14. **Vers. 12,17.

Păcatul lui Adam

7. Atunci li s-au deschis* ochii la amândoi; au cunoscut** că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin şi şi-au făcut şorţuri[4] din ele.

*Vers. 5. **Cap. 2.25.

8. Atunci au auzit glasul* Domnului Dumnezeu care umbla prin grădină în răcoarea zilei[5]: şi omul şi nevasta lui s-au ascuns** de

1.Bdellium: răşină semitransparentă produsă de o plantă din Africa sub-sahariană; 2.Adică: Tigru; 3.Ebr.: „adam” adică, „de pământ”; 4.Sau: perechea lui, corespondentul, contraponderea; 5.Sau: a zidit;

1.În evreieşte femeie ***(işa)*** vine de la un cuvânt care înseamnă bărbat ***(iş).*** 2.Sau: se va uni cu (lit. *spre o singură carne)*; 3.Sau: veţi fi dumnezei; 4.Sau: cingători; 5.Evreieşte: vântul;

faţa Domnului Dumnezeu printre pomii din grădină.

*Iov 38.1. **Iov 31.33. Ier. 23.24. Amos 9.3.

9. Dar Domnul Dumnezeu l-a chemat pe om şi i-a zis: „Unde eşti?”
10. El a răspuns: „Ţi-am auzit glasul în grădină şi mi-a fost frică*, pentru că sunt gol; şi m-am ascuns.”

*Cap. 2.25. Exod 3.6. 1 Ioan 3.20.

11. Şi Domnul Dumnezeu a zis: „Cine ţi-a spus că eşti gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care îţi poruncisem să nu mănânci?”
12. Omul a răspuns: „Femeia* pe care mi-ai dat-o ca să fie lângă mine, ea mi-a dat din pom şi am mâncat.”

*Cap. 2.18. Iov 31.33. Prov. 28.13.

13. Şi Domnul Dumnezeu a zis femeii: „Ce ai făcut?” Femeia a răspuns: „Şarpele* m-a amăgit şi am mâncat din pom.”

*Vers. 4. 2 Cor. 11.3. 1 Tim. 2.14.

14. Domnul Dumnezeu a zis şarpelui:
„Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat eşti între toate vitele şi între toate fiarele de pe câmp; în toate zilele vieţii tale să te târăşti pe pântece şi să mănânci ţărână*.

*Isa. 65.25. Mica 7.17.

15. Vrăjmăşie* voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sămânţa** ei †. Aceasta †† îţi va zdrobi capul şi tu îi vei zdrobi călcâiul.”

*Mat. 3.7; 13.38; 23.33. Ioan 8.44. Fapt. 13.10. 1 Ioan 3.8. **Ps. 132.11. Isa. 7.14. Mica 5.3. Mat. 1.23,25. Luca 1.31,34,35. Gal. 4.4. † Rom. 16.20. Col. 2.15. Evr. 1.14. 1 Ioan 5.5. Apoc. 12.7,17. †† Ps. 48.6. Isa. 13.8; 21.3. Ioan 16.21. 1 Tim. 2.15.

16. Femeii i-a zis: „Voi mări foarte mult suferinţa şi sarcina ta; cu* durere vei naşte copii şi dorinţa** ta se va ţine după bărbatul tău, iar el va stăpâni † peste tine.”

*Cap. 4.7. **1 Cor. 11.3; 14.34. Efes. 5.22-24. 1 Tim. 2.11,12. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1,5,6. † 1 Sam. 15.13.

17. Omului i-a zis: „Fiindcă* ai ascultat de glasul nevestei tale şi ai mâncat** din pomul despre care † îţi poruncisem: „Să nu mănânci deloc din el”, blestemat †† este acum pământul din cauza ta. Cu multă trudă *† să-ţi scoţi hrana din el în toate zilele vieţii tale;

*Vers. 6. **Cap. 2.17. † Ecl. 1.2,3. Isa. 24.5,6. Rom. 8.20. †† Iov 5.7. Ecl. 2.23. *† Iov 31.40.

18. spini* şi mărăcini să-ţi dea şi să mănânci** iarba de pe câmp.

*Ps. 104.14. **Ecl. 1.13. 2 Tes. 3.10.

19. În sudoarea* feţei tale să-ţi mănânci pâinea, până te vei întoarce în pământ, căci din el ai fost luat; căci ţărână** eşti şi în † ţărână te vei întoarce.”

*Cap. 2.7. **Iov 21.26; 34.15. Ps. 104.29. Ecl. 3.20; 12.7. Rom. 5.12. Evr. 9.27. † Vers. 5. Isa. 19.12; 47.12,13. Ier. 22.23.

20. Adam a pus nevestei sale numele Eva[1]: căci ea a fost mama tuturor celor vii.
21. Domnul Dumnezeu le-a făcut lui Adam şi nevestei lui haine de piele şi i-a îmbrăcat cu ele.
22. Domnul Dumnezeu a zis: „Iată* că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscând binele şi răul. Să-l împiedicăm, dar, acum ca nu cumva să-şi întindă mâna, să** ia şi din pomul vieţii, să mănânce din el şi să trăiască în veci.”

*Cap. 2.9. **Cap. 4.2; 9.20.

23. De aceea, Domnul Dumnezeu l-a izgonit din grădina[2] Edenului, ca* să lucreze pământul din care fusese luat.

*Cap. 2.8.

24. Astfel a izgonit El pe Adam; şi la răsăritul* grădinii Edenului a pus nişte heruvimi**, care să învârtească o sabie învăpăiată, ca să păzească drumul care duce la pomul vieţii. *Ps. 104.4. Evr. 1.7. **Exod 25.18-22. Ezec. 28.11-16.

Cain şi Abel

4 1. Adam a cunoscut-o[3] pe nevasta sa Eva; ea a rămas însărcinată şi a născut pe Cain. Şi a zis: „Am primit un om cu ajutorul Domnului!”
2. A mai născut şi pe fratele său, Abel. Abel era cioban, iar Cain era plugar*.

*Cap. 3.23; 9.20.

3. După o bucată de vreme, Cain a adus Domnului o jertfă de mâncare din roadele* pământului. *Num. 18.12.
4. Abel a adus şi el o jertfă de mâncare din oile întâi-născute* ale turmei lui şi din grăsimea lor. Domnul a privit cu plăcere** spre Abel şi spre jertfa lui;

*Num. 18.17. Prov. 3.9. **Evr. 11.4.

5. dar spre Cain şi spre jertfa lui n-a privit cu plăcere. Cain s-a mâniat foarte tare şi* i s-a posomorât faţa.

*Cap. 31.2.

6. Şi Domnul i-a zis lui Cain: „Pentru ce te-ai mâniat şi pentru ce ţi s-a posomorât faţa?
7. Nu-i aşa? Dacă faci bine, vei fi bine primit; dar dacă faci rău, păcatul pândeşte* la uşă; dorinţa lui se ţine după tine, dar tu să-l stăpâneşti.”

1.Lit.(ebr.): *Hawa* = Viaţă; iar în *Septuaginta*, lit.(gr.): *Zoé*;
2.Lit.(ebr.): *gan*; în *Sept.* lit.(gr.) *paradeisos*=paradis, rai, pentru a-i arăta caracterul unic - Eden: cu sens de *bucurie, desfătare*, imposibil de localizat geografic ; 3.Sau: s-a culcat cu;

*Iac. 1.15.
8. Însă Cain a zis fratelui său Abel: „Hai să ieşim la câmp.” Dar, pe când erau la câmp, Cain s-a ridicat împotriva fratelui său Abel şi l-a omorât*. *Mat. 23.35. 1 Ioan 3.12. Iuda 11.

Pedeapsa lui Cain

9. Domnul a zis lui Cain: „Unde* este fratele tău Abel?” El a răspuns: „Nu ştiu**. Sunt eu păzitorul fratelui meu?”
*Ps. 9.12. **Ioan 8.44.
10. Şi Dumnezeu a zis: „Ce ai făcut? Glasul* sângelui fratelui tău strigă din pământ la Mine.
*Evr. 12.24. Apoc. 6.10.
11. Acum blestemat eşti tu pe pământul acesta, care şi-a deschis gura ca să primească din mâna ta sângele fratelui tău!
12. Când vei lucra pământul, nu-ţi va mai da bogăţia lui. Pribeag şi fugar să fii pe pământ.”
13. Cain a zis Domnului: „Pedeapsa mea e prea mare ca să poată fi purtată[1].
14. Iată că Tu* mă izgoneşti azi de pe faţa pământului; eu va trebui să mă ascund de faţa** Ta şi să fiu pribeag şi fugar pe pământ; şi oricine † mă va găsi, mă va omorî.”
*Iov 15.20-24. **Ps. 51.11. † Cap. 9.6. Num. 35.19,21,27.
15. Domnul i-a zis: „Nicidecum; ci dacă va omorî cineva pe Cain, Cain să fie răzbunat de şapte* ori.” Şi Domnul a hotărât** un semn pentru Cain, ca oricine îl va găsi să nu-l omoare. *Ps. 79.12. **Ezec. 9.4,6.
16. Apoi, Cain a ieşit* din faţa Domnului şi a locuit în ţara Nod[2], la răsărit de Eden.
*2 Împ. 13.23; 24.20. Ier. 23.39; 52.3.

Cain şi urmaşii lui

17. Cain a cunoscut-o pe nevasta sa; ea a rămas însărcinată şi l-a născut pe Enoh. El a început apoi să zidească o cetate şi i-a pus* acestei cetăţi numele fiului său Enoh.
*Ps. 49.11.
18. Enoh a fost tatăl lui Irad; Irad a fost tatăl lui Mehuiael; Mehuiael a fost tatăl lui Metuşael; şi Metuşael a fost tatăl lui Lameh.
19. Lameh şi-a luat două neveste: numele uneia era Ada şi numele celeilalte era Ţila.
20. Ada a născut pe Iabal: el a fost tatăl celor ce locuiesc în corturi şi păzesc vitele.
21. Numele fratelui său era Iubal: el a fost tatăl* tuturor celor ce cântă cu harpa şi cu fluierul.

1.Sau: Nelegiuirea mea este prea mare ca să poată fi iertată;

2.Lit.(ebr.): *Fugă*, loc. nec. sugerează viaţa nomadă, pribegia;

*Rom. 4.11,12.
22. Ţila, de partea ei, a născut şi ea pe Tubal-Cain, făuritorul tuturor uneltelor de aramă şi de fier. Sora lui Tubal-Cain era Naama.
23. Lameh a zis nevestelor sale:
„Ada şi Ţila, ascultaţi glasul meu!
Neveste ale lui Lameh, ascultaţi cuvântul meu!
Am omorât un om pentru rana mea
şi un tânăr pentru vânătăile mele.
24. Cain* va fi răzbunat de şapte ori,
iar Lameh de şaptezeci şi şapte de ori.”
*Vers. 15.

Naşterea lui Set

25. Adam a cunoscut-o iarăşi pe nevasta sa; ea a născut un fiu şi i-a* pus numele Set[1]; „căci”, a zis ea, „Dumnezeu mi-a dat o altă sămânţă în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain.”
*Cap. 5.3.
26. Lui Set i s-a născut* şi lui un fiu şi i-a pus numele Enos. Atunci au început oamenii să cheme** Numele Domnului.
*Cap. 5.6. **1 Împ. 18.24. Ps. 116.17. Ioel 2.32. Ţef. 3.9. 1 Cor. 1.2.

Urmaşii lui Adam prin Set până la Noe

5 1. Iată cartea* neamurilor[2] lui Adam. În ziua când l-a creat Dumnezeu pe om, l-a făcut după asemănarea** lui Dumnezeu.
*1 Cron. 1.1. Luca 3.38. **Cap. 1.26. Efes. 4.24. Col. 3.10.
2. I-a creat parte bărbătească* şi parte femeiască, i-a binecuvântat şi le-a dat numele de „om”, în ziua când au fost făcuţi.
*Cap. 1.27.
3. La vârsta de o sută treizeci de ani, Adam a născut un fiu după chipul şi asemănarea lui şi i-a pus* numele Set.
*Cap. 4.25.
4. După naşterea lui Set, Adam* a trăit opt sute de ani; şi a născut** fii şi fiice.
*1 Cron. 1.1, etc. **Cap. 1.28.
5. Toate zilele pe care le-a trăit Adam au fost de nouă sute treizeci de ani; apoi* a murit.
*Cap. 3.19. Evr. 9.27.
6. La vârsta de o sută cinci ani, Set a născut* pe Enos. *Cap. 4.26.
7. După naşterea lui Enos, Set a mai trăit opt sute şapte ani şi a născut fii şi fiice.
8. Toate zilele lui Set au fost de nouă sute doisprezece ani; apoi a murit.

1.Lit.(ebr.): *Înlocuit*;

2.Sau: cartea urmaşilor sau, genealogia (peste tot în text);

9. La vârsta de nouăzeci de ani, Enos l-a născut pe Cainan.
10. După naşterea lui Cainan, Enos a mai trăit opt sute cincisprezece ani şi a născut fii şi fiice.
11. Toate zilele lui Enos au fost de nouă sute cinci ani; apoi a murit.
12. La vârsta de şaptezeci de ani, Cainan a născut pe Mahalaleel.
13. După naşterea lui Mahalaleel, Cainan a mai trăit opt sute patruzeci de ani; şi a născut fii şi fiice.
14. Toate zilele lui Cainan au fost de nouă sute zece ani; apoi a murit.
15. La vârsta de şaizeci şi cinci de ani, Mahalaleel a născut pe Iared.
16. După naşterea lui Iared, Mahalaleel a mai trăit opt sute treizeci de ani; şi a născut fii şi fiice.
17. Toate zilele lui Mahalaleel au fost de opt sute nouăzeci şi cinci de ani; apoi a murit.
18. La vârsta de o sută şaizeci şi doi de ani, Iared a născut pe* Enoh.

*Iuda 14,15.

19. După naşterea lui Enoh, Iared a mai trăit opt sute de ani; şi a născut fii şi fiice.
20. Toate zilele lui Iared au fost de nouă sute şaizeci şi doi de ani; apoi a murit.
21. La vârsta de şaizeci şi cinci de ani, Enoh a născut pe Metusala.
22. După naşterea lui Metusala, Enoh a umblat* cu Dumnezeu trei sute de ani; şi a născut fii şi fiice.

*Cap. 6.9; 17.1; 24.40. 2 Împ. 20.3. Ps. 16.8; 116.9; 128.1. Mica 6.8. Mal. 2.6.

23. Toate zilele lui Enoh au fost trei sute şaizeci şi cinci de ani.
24. Enoh* a umblat cu Dumnezeu; apoi nu a mai fost văzut[1], pentru că l-a luat[2] Dumnezeu.

*2 Împ. 2.11. Evr. 11.5.

25. La vârsta de o sută optzeci şi şapte de ani, Metusala a născut pe Lameh.
26. După naşterea lui Lameh, Metusala a mai trăit şapte sute optzeci şi doi de ani; şi a născut fii şi fiice.
27. Toate zilele lui Metusala au fost de nouă sute şaizeci şi nouă de ani; apoi a murit.
28. La vârsta de o sută optzeci şi doi de ani, Lameh a născut un fiu.

1.Lit: nu a mai fost; 2.Sau: l-a luat cu Sine, l-a strămutat;

29. El i-a pus numele Noe[1], zicând: „Acesta ne va mângâia pentru osteneala şi truda mâinilor noastre, care vin din acest pământ pe care* l-a blestemat Domnul.”

*Cap. 3.17; 4.11.

30. După naşterea lui Noe, Lameh a mai trăit cinci sute nouăzeci şi cinci de ani; şi a născut fii şi fiice.
31. Toate zilele lui Lameh au fost de şapte sute şaptezeci şi şapte de ani; apoi a murit.
32. Noe, la vârsta de cinci sute de ani, a născut pe Sem*, Ham şi Iafet**.

*Cap. 6.10. **Cap. 10.21.

Stricăciunea oamenilor

6 1. Când* au început oamenii să se înmulţească pe faţa pământului şi li s-au născut fete,

*Cap. 1.28.

2. fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase; şi din toate şi-au luat* de neveste pe acelea pe care şi le-au ales.

*Deut. 7.3,4.

3. Atunci Domnul a zis: „Duhul* Meu nu va rămâne[2] pururi în om, căci** şi omul nu este decât carne păcătoasă: totuşi[3], zilele lui vor fi de o sută douăzeci de ani.”

*Gal. 5.16,17. 1 Pet. 3.19,20. **Ps. 78.39.

4. Uriaşii erau pe pământ în vremurile acelea şi chiar şi după ce s-au cunoscut fiii lui Dumnezeu cu fetele oamenilor şi le-au născut ele copii: aceştia erau vitejii care au fost în vechime, oameni cu nume.
5. Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ şi că toate întocmirile gândurilor* din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău.

*Cap. 8.21. Deut. 29.19. Prov. 6.18. Mat. 15.19.

6. I-a părut rău* Domnului că l-a creat pe om pe pământ şi S-a mâhnit** în inima Lui.

*Num. 23.19.1 Sam. 15.11,29. 2 Sam. 24.16. **Isa. 63.10. Mal. 3.6. Efes. 4.30. Iac. 1.17.

7. Şi Domnul a zis: „Am să-l şterg de pe faţa pământului pe omul pe care l-am făcut, de la om până la vite, până la târâtoare şi până la păsările cerului; căci îmi pare rău că i-am făcut.”

Noe

8. Dar Noe a căpătat* milă înaintea Domnului.

*Cap. 19.19. Exod 33.12,13,16,17. Luca 1.30. Fapt. 7.46.

9. Iată care sunt urmaşii lui Noe.

1.Evreieşte: Mângâiere; 2.Sau: nu se va lupta sau nu va stăpâni mereu; 3.Sau: de aceea;

Noe* era un om neprihănit şi fără pată între cei din vremea lui: Noe** umbla cu Dumnezeu.

*Cap. 7.1. Ezec. 14.14,20. Rom. 1.17. Evr. 11.7. 2 Pet. 2.5. **Cap. 5.22.

10. Noe a născut trei fii: Sem*, Ham şi Iafet.

*Cap. 5.32.

11. Pământul era stricat* înaintea lui Dumnezeu, pământul era plin** de violenţă.

*Cap. 7.1; 10.9; 13.13. 2 Cron. 34.27. Luca 1.6. Rom. 2.13; 3.19. **Ezec. 8.17; 28.16. Hab. 2.8,17.

12. Dumnezeu S-a uitat* spre pământ şi iată că pământul era stricat; căci orice făptură îşi stricase calea pe pământ.

*Cap. 18.21. Ps. 14.2; 33.13,14; 53.2,3.

13. Atunci Dumnezeu i-a zis lui Noe:
„Sfârşitul* oricărei făpturi este hotărât înaintea Mea, fiindcă au umplut pământul de silnicie; iată, am** să-i nimicesc împreună cu pământul.

*Ier. 51.13. Ezec. 7.2,3,6. Amos 8.2. 1 Pet. 4.7. **Vers. 17.

14. Fă-ţi o corabie din lemn de gofer *(chiparos),* corabia aceasta s-o împarţi în cămăruţe şi s-o tencuieşti cu smoală pe dinăuntru şi pe dinafară.
15. Iată cum s-o faci: corabia să aibă trei sute de coţi în lungime, cincizeci de coţi în lăţime şi treizeci de coţi în înălţime.
16. Să-i faci corabiei o fereastră[1], sus, lată de un cot; uşa s-o pui în latura corabiei; şi să faci un rând de cămări jos, altul la mijloc şi altul sus.
17. Şi iată că Eu* am să fac să vină un potop de ape pe pământ, ca să nimicească orice făptură de sub cer care are suflare de viaţă; tot ce este pe pământ va pieri.

*Vers. 13. Cap. 7.4,21-23. 2 Pet. 2.5.

18. Dar cu tine fac un legământ; să* intri în corabie, tu şi fiii tăi, nevasta ta şi nevestele fiilor tăi împreună cu tine.

*Cap. 7.1,7,13. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5.

19. Din tot ce trăieşte, din orice făptură, să iei în corabie câte două* din fiecare soi, ca să le ţii vii cu tine: să fie o parte bărbătească şi o parte femeiască. *Cap. 7.8,9,15,16.
20. Din păsări după felul lor, din vite după felul lor şi din toate târâtoarele de pe pământ după felul lor, să vină* la tine înăuntru câte două din fiecare fel, ca să le ţii în viaţă.

*Cap. 7.9,15.

21. Şi tu ia-ţi din toate bucatele care se mănâncă şi fă-ţi merinde din ele, ca să-ţi slujească de hrană ţie şi lor.”

1.Sau: în acoperiş;

22. Aşa a şi făcut Noe*: a făcut tot** ce-i poruncise Dumnezeu.

*Evr. 11.7. Exod 40.16. **Cap. 7.5,9,16.

Noe intră în corabie

7 1. Domnul a zis lui Noe: „Intră* în corabie, tu şi toată casa ta; căci te-am** văzut neprihănit înaintea Mea în neamul[1] acesta de oameni.

*Vers. 7,13. Mat. 24.38. Luca 17.26. Evr. 11.7. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5. **Cap. 6.9. Ps. 33.18,19. Prov. 10.9. 2 Pet. 2.9.

2. Ia cu tine câte şapte perechi din toate animalele curate*, câte o parte bărbătească şi câte o parte femeiască; o pereche din animalele care nu sunt curate**, câte o parte bărbătească şi câte o parte femeiască;

*Vers. 8. Lev. 11. **Lev. 10.10. Ezec. 44.23.

3. şi câte şapte perechi, de asemenea, din păsările cerului, câte o parte bărbătească şi câte o parte femeiască, pentru ca să le ţii vie sămânţa pe toată faţa pământului.
4. Căci după şapte zile, voi face să plouă pe pământ patruzeci* de zile şi patruzeci de nopţi; şi voi şterge astfel de pe faţa pământului toate făpturile pe care le-am făcut.”

*Vers. 12,17.

5. Noe* a făcut tot ce-i poruncise Domnul.

*Cap. 6.22.

6. Noe era de şase sute de ani când a venit potopul pe pământ.
7. Şi Noe* a intrat în corabie cu fiii săi, cu nevasta sa şi cu nevestele fiilor săi, din pricina apelor potopului. *Vers. 1.
8. Din animalele curate şi din animalele necurate, din păsări şi din tot ce se târăşte pe pământ,
9. au intrat în corabie la Noe, două câte două, câte o parte bărbătească şi câte o parte femeiască, aşa cum îi poruncise Dumnezeu lui Noe.

Potopul

10. După cele şapte zile, au venit apele potopului pe pământ.
11. În anul al şase sutelea al vieţii lui Noe, în luna a doua, în ziua a şaptesprezecea a lunii, în ziua aceea, s-au rupt toate izvoarele* adâncului celui mare şi s-au deschis zăgazurile** cerurilor.

*Cap. 8.3. Prov. 8.28. Ezec. 26.19. **Cap. 1.7; 8.2. Ps. 78.23.

12. Ploaia a* căzut pe pământ patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi.

*Vers. 4,17.

1.Sau: generaţia;

13. În aceeaşi zi au intrat* în corabie: Noe, Sem, Ham şi Iafet, fiii lui Noe, nevasta lui Noe şi cele trei neveste ale fiilor lui cu ei;

*Vers. 1,7. Cap. 6.18. Evr. 11.7. 1 Pet. 3.20. 2 Pet. 2.5.

14. ei* şi toate fiarele câmpului după felul lor, toate vitele după felul lor, toate târâtoarele care se târăsc pe pământ după felul lor, toate păsările după felul lor, toate păsărelele, tot ce are aripi.

*Vers. 2,3,8,9.

15. Au intrat* în corabie la Noe, două câte două, din orice făptură care are suflare de viaţă. *Cap. 6.10.

16. Cele care au intrat, erau câte o parte bărbătească şi câte o parte femeiască, din orice făptură - după cum* poruncise Dumnezeu lui Noe. Apoi Domnul a închis uşa după el.

*Vers. 2,3.

17. Potopul* a fost patruzeci de zile pe pământ. Apele au crescut şi au ridicat corabia şi ea s-a înălţat deasupra pământului.

*Vers. 4,12.

18. Apele au ajuns mari şi au crescut foarte mult pe pământ şi corabia plutea* pe deasupra apelor. *Ps. 104.26.

19. Apele au ajuns din ce în ce mai mari şi toţi munţii înalţi, care sunt sub cerul întreg, au fost* acoperiţi.

*Ps. 104.6. Ier. 3.23.

20. Cu cincisprezece coţi s-au înălţat apele deasupra munţilor, care au fost acoperiţi.

21. Şi a pierit* orice făptură care se mişca pe pământ, atât păsările, cât şi vitele şi fiarele, tot ce se târa pe pământ şi toţi oamenii.

*Vers. 4. Cap. 6.13,17. Iov 22.16. Mat. 24.39. Luca 17.27. 2 Pet. 3.6.

22. Tot ce răsufla*, tot ce avea suflare de duh de viaţă în nări, tot ce era pe pământul uscat, a murit. *Cap. 2.7.

23. Toate făpturile care erau pe faţa pământului au fost nimicite, de la om până la vite, până la târâtoare şi până la păsările cerului: au fost nimicite de pe pământ. N-a rămas decât Noe* şi ce era cu el în corabie.

*1 Pet. 3.20. 2 Pet. 1.5; 3.6.

24. Apele* au fost mari pe pământ o sută cincizeci de zile. *Vers. 11. Cap. 8.3,4.

Sfârşitul potopului

8 1. Dumnezeu Şi-a adus aminte* de Noe, de toate vieţuitoarele şi de toate vitele care erau cu el în corabie; şi Dumnezeu** a făcut să sufle un vânt pe pământ şi apele s-au potolit.

*Cap. 19.29. Exod 2.24. 1 Sam. 2.19. **Exod 14.21.

2. Izvoarele adâncului şi zăgazurile cerurilor au fost închise* şi ploaia** din cer a fost oprită.

*Cap. 7.11. **Iov 38.37.

3. Apele au scăzut de pe faţa pământului, scurgându-se şi împuţinându-se, şi, după o sută cincizeci* de zile, apele s-au micşorat.

*Cap. 7.24.

4. În luna a şaptea, în ziua a şaptesprezecea a lunii, corabia s-a oprit pe munţii Ararat.

5. Apele au mers scăzând până în luna a zecea. În luna a zecea, în ziua întâi a lunii, s-au văzut vârfurile munţilor.

6. După patruzeci de zile, Noe a deschis fereastra* corabiei pe care o făcuse.

*Cap. 6.16.

7. A dat drumul unui corb care a ieşit, ducându-se şi întorcându-se, până când au secat apele de pe pământ.

8. A dat drumul şi unui porumbel, ca să vadă dacă scăzuseră apele de pe faţa pământului.

9. Dar porumbelul n-a găsit nici un loc ca să-şi pună piciorul şi s-a întors la el în corabie, căci erau ape pe toată faţa pământului. Noe a întins mâna, l-a luat şi l-a băgat la el în corabie.

10. A mai aşteptat alte şapte zile şi iarăşi a dat drumul porumbelului din corabie.

11. Porumbelul s-a întors la el spre seară; şi iată că în ciocul lui era o frunză de măslin ruptă de curând. Noe a cunoscut astfel că apele scăzuseră pe pământ.

12. A mai aşteptat alte şapte zile; şi i-a dat drumul porumbelului. Dar porumbelul nu s-a mai întors la el.

13. În anul şase sute unu, în luna întâi, în ziua întâi a lunii, apele secaseră pe pământ. Noe a ridicat învelitoarea corabiei: s-a uitat şi iată că faţa pământului se uscase.

14. În luna a doua, în a douăzeci şi şaptea zi a lunii, pământul era uscat de tot.

Ieşirea lui Noe din corabie

15. Atunci Dumnezeu a vorbit lui Noe şi i-a zis:

16. „Ieşi din corabie, tu* şi nevasta ta, fiii tăi şi nevestele fiilor tăi cu tine!

*Cap. 7.13.

17. Scoate afară împreună cu tine toate* vie-

ţuitoarele de tot felul care sunt cu tine, atât păsările, cât şi vitele şi toate târâtoarele care se târăsc pe pământ: să mişune pe pământ, să crească** şi să se înmulţească pe pământ."

*Cap. 7.15. **Cap. 1.23.

18. Şi Noe a ieşit afară cu fiii săi, cu nevasta sa şi cu nevestele fiilor săi.
19. Toate animalele, toate târâtoarele, toate păsările, tot ce se mişcă pe pământ, după soiurile lor, au ieşit din corabie.
20. Noe a zidit un altar Domnului; a luat din toate animalele* curate şi din toate păsările curate şi a adus arderi de tot pe altar.

*Lev. 11.

21. Domnul a mirosit un miros* plăcut; şi Domnul a zis în inima Lui: „Nu voi mai blestema** pământul, din pricina omului, pentru că întocmirile † gândurilor din inima omului sunt rele din tinereţea lui; şi nu voi mai lovi †† tot ce este viu, cum am făcut.

*Lev. 1.9. Ezec. 10.41. 2 Cor. 2.15. Efes. 5.2. **Cap. 3.17; 6.17. † Cap. 6.5. Iov 14.4; 15.14. Ps. 51.5. Ier. 17.9. Mat. 15.19. Rom. 1.31; 3.23. †† Cap. 9.11,15.

22. Cât va fi pământul*, nu va înceta semănatul şi seceratul, frigul şi căldura, vara şi iarna, ziua** şi noaptea!" *Isa. 54.9. **Ier. 33.20,25.

Dumnezeu îl binecuvântează pe Noe

9 1. Dumnezeu I-a binecuvântat pe Noe şi pe fiii săi şi le-a zis: „Creşteţi*, înmulţiţi-vă şi umpleţi pământul.

*Vers. 7,19. Cap. 1.28; 10.32.

2. S-apuce groaza* şi frica de voi pe orice animal de pe pământ, pe orice pasăre a cerului, pe tot ce se mişcă pe pământ şi pe toţi peştii mării: vi le-am dat în mâinile voastre!

*Cap. 1.58. Osea 2.18.

3. Tot ce mişcă* şi are viaţă să vă slujească de hrană: toate** acestea vi le dau, ca şi iarba † verde.

*Deut. 12.15; 14.3,9,11. Fapt. 10.12,13. **Cap. 1.29. † Rom. 14.14,20. 1 Cor. 10.23,26. Col. 2.16. 1 Tim. 4.3,4.

4. Numai carne cu viaţa ei*, adică sângele ei, să nu mâncaţi.

*Lev. 17.10,11,14; 11.26. Deut. 12.23. 1 Sam. 14.33. Fapt. 15.20,29.

5. Căci voi cere înapoi sângele vieţilor voastre; îl voi cere înapoi de la orice animal*; şi voi cere înapoi viaţa omului din mâna omului**, din mâna oricărui om †, care este fratele lui.

Exod 21.28. **Cap. 4.9,10. Ps. 9.12. † Fapt. 17.26.

6. Dacă varsă* cineva sângele omului, şi sângele lui să fie vărsat de om; căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul** Lui.

*Exod 21.12,14. Lev. 24.17. Mat. 26.52. Apoc. 13.10. **Cap. 1.27.

7. Iar voi, creşteţi* şi înmulţiţi-vă; răspândiţi-vă pe pământ şi înmulţiţi-vă pe el!"

*Vers. 1,19. Cap. 1.28.

Legământul lui Dumnezeu cu Noe

8. Dumnezeu a mai vorbit lui Noe şi fiilor lui care erau cu el şi a zis:
9. „Iată, Eu fac* un legământ** cu voi şi cu sămânţa voastră care va veni după voi;

*Cap. 6.18. **Isa. 54.9.

10. cu toate* vieţuitoarele care sunt cu voi, atât păsările, cât şi vitele şi toate fiarele de pe pământ care sunt cu voi; cu toate cele care au ieşit din corabie şi cu orice alte animale de pe pământ. *Ps. 115.9.
11. Fac* un legământ cu voi că nici o făptură nu va mai fi nimicită de apele potopului şi nu va mai veni potop ca să pustiască pământul."

*Isa. 54.9.

12. Şi Dumnezeu a zis: „Iată semnul* legământului pe care-l fac între Mine şi voi şi între toate vieţuitoarele care sunt cu voi, pentru toate neamurile[1] de oameni în veci:

*Cap. 17.11.

13. curcubeul Meu, pe care l-am aşezat* în nor, el va sluji ca semn al legământului dintre Mine şi pământ. *Exod 28.12.
14. Când voi strânge nori deasupra pământului, curcubeul se va arăta în nor;
15. şi Eu Îmi voi aduce aminte* de legământul dintre Mine şi voi şi dintre toate vieţuitoarele de orice trup; şi apele nu se vor mai face potop, ca să nimicească orice făptură.

*Lev. 26.42,45. Ezec. 16.60.

16. Curcubeul va fi în nor; şi Eu Mă voi uita la el ca să-Mi aduc aminte de legământul cel veşnic* dintre Dumnezeu şi toate vieţuitoarele de orice trup de pe pământ."

*Cap. 17.13,19.

17. Şi Dumnezeu a zis lui Noe: „Acesta este semnul legământului pe care l-am făcut între Mine şi orice făptură de pe pământ."

Fiii lui Noe

18. Fiii lui Noe, care au ieşit din corabie, erau: Sem, Ham şi Iafet; Ham* este tatăl lui Canaan. *Cap. 10.6.
19. Aceştia* au fost cei trei fii ai lui Noe şi din ei** s-au răspândit oameni pe tot pământul. *Cap. 5.32. **Cap. 10.32. 1 Cron 14.

1.Sau: generaţiile;

20. Noe a început să fie lucrător[1]* al pământului şi a sădit o vie.

*Cap. 3.12,23; 4.2. Prov. 12.11.

21. A băut vin, s-a îmbătat* şi s-a dezgolit în mijlocul cortului său.

*Prov. 20.1. 1 Cor. 10.12.

22. Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său şi a spus celor doi fraţi ai lui afară.
23. Atunci Sem* şi Iafet au luat mantaua, au pus-o pe umeri, au mers de-a-ndăratelea şi au acoperit goliciunea tatălui lor; fiindcă feţele le erau întoarse înapoi, n-au văzut goliciunea tatălui lor.

*Exod 20.12. Gal. 6.1.

24. Noe s-a trezit din ameţeala vinului şi a aflat ce-i făcuse fiul său cel mai tânăr.
25. Şi a zis:
„Blestemat* să fie Canaan!
Să fie robul** robilor fraţilor lui!"

*Deut. 27.16. **Ios. 9.23. 1 Împ. 9.20,21.

26. El a mai zis:
„Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Sem,
şi Canaan să fie robul lui[2]!

*Ps. 144.15. Evr. 11.16.

27. Dumnezeu să lărgească locurile stăpânite de Iafet,
Iafet să locuiască* în corturile lui Sem,
şi Canaan să fie robul lor!"

*Efes. 2.13,14; 3.6.

28. Noe a trăit, după potop, trei sute cincizeci de ani.
29. Toate zilele lui Noe au fost de nouă sute cincizeci de ani; apoi a murit.

Urmaşii lui Iafet

10 1. Iată spiţa neamului fiilor lui Noe: Sem, Ham şi Iafet.
După potop li s-au* născut fii.

*Cap. 9.1,7,19.

2. Fiii* lui Iafet au fost: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Meşec şi Tiras.

*1 Cron. 1.5, etc.

3. Fiii lui Gomer: Aşchenaz, Rifat şi Togarma.
4. Fiii lui Iavan: Elişa, Tarşiş, Chitim şi Dodanim.
5. De la ei au fost împărţite insulele* neamurilor, după ţinuturile lor, după limba fiecăruia, după familiile lor, după popoarele lor.

*Ps. 72.10. Ier. 2.10; 25.22. Ţef. 2.11.

1.Lit: om al pământului; 2.Sau: lor;

Urmaşii lui Ham

6. Fiii* lui Ham au fost: Cuş, Miţraim, Put şi Canaan.

*1 Cron. 1.8, etc.

7. Fiii lui Cuş: Seba, Havila, Sabta, Raema şi Sabteca. Fiii lui Raema: Şeba şi Dedan.
8. Cuş a născut şi pe Nimrod: el este acela care a început să fie puternic pe pământ.
9. El a fost un viteaz* vânător înaintea** Domnului; iată de ce se zice: „Ca Nimrod, viteaz vânător înaintea Domnului."

*Ier. 16.16. Mica 7.2. **Cap. 6.11.

10. El a domnit la început* peste Babel, Erec, Acad şi Calne, în ţara Şinear. *Mica 5.6.
11. Din ţara aceasta a intrat în Asiria; a zidit Ninive, Rehobot-Ir, Calah
12. şi Resen între Ninive şi Calah; aceasta este cetatea cea mare.
13. Miţraim a născut pe Ludimi, Anamimi, Lehabimi, Naftuhimi,
14. Patrusimi, Casluhimi (din care* au ieşit filistenii) şi pe Caftorimi. *1 Cron. 1.12.
15. Canaan a născut pe Sidon, întâiul lui născut, şi pe Het;
16. şi pe iebusiţi, pe amoriţi, pe ghirgasiţi,
17. pe heviţi, pe archiţi, pe siniţi,
18. pe arvadiţi, pe ţemanţi, pe hamatiţi. La urmă, familiile canaaniţilor s-au împrăştiat.
19. Hotarele* canaaniţilor se întindeau de la Sidon, cum mergi spre Gherar, până la Gaza, şi, cum mergi spre Sodoma, Gomora, Adma şi Ţeboim, până la Leşa.

*Cap. 13.12,14,15,17; 15.18-21. Num. 34.2-12. Ios. 12.7,8.

20. Aceştia sunt fiii lui Ham, după familiile lor, după limbile lor, după ţările lor, după popoarele lor.

Urmaşii lui Sem

21. Şi lui Sem, tatăl tuturor fiilor lui Eber şi fratele cel mai mare al lui Iafet, i s-au născut fii.
22. Fiii lui Sem* au fost: Elam, Asur, Arpacşad, Lud şi Aram. *1 Cron. 1.17, etc.
23. Fiii lui Aram: Uţ, Hui, Gheter şi Maş.
24. Arpacşad a născut pe Şelah*; şi Şelah a născut pe Eber.

*Cap. 11.12.

25. Lui Eber* i s-au născut doi fii: numele unuia era Peleg[1], numit aşa pentru că pe vremea lui s-a împărţit pământul; iar numele fratelui său era Ioctan.

*1 Cron. 1.19.

1.Adică: Împărţire;

26. Ioctan a născut pe Almodad, pe Şelef, pe Aţarmavet, pe Ierah,
27. pe Adoram, pe Uzai, pe Dicla,
28. pe Obal, pe Abimael, pe Seba,
29. pe Ofir, pe Havila şi pe Iobab. Toţi aceştia au fost fiii lui Ioctan.
30. Ei au locuit de la Meşa, cum mergi spre Sefar, până la muntele răsăritului.
31. Aceştia sunt fiii lui Sem, după familiile lor, după limbile lor, după ţările lor, după popoarele lor.
32. Acestea* sunt familiile fiilor lui Noe, după spiţa neamului lor, după popoarele lor. Şi din ei** au ieşit popoarele care s-au răspândit pe pământ după potop.

*Vers. 1. **Cap. 9.19.

Turnul Babel

11 1. Tot pământul avea o singură limbă şi aceleaşi cuvinte.
2. Pornind ei înspre răsărit, au dat peste o câmpie în ţara Şinear; şi au descălecat acolo.
3. Şi-au zis unul către altul: „Haideţi! să facem cărămizi şi să le ardem bine în foc.” Şi cărămida le-a ţinut loc de piatră, iar smoala le-a ţinut loc de var.
4. Şi-au mai zis: „Haideţi! să ne zidim o cetate şi un turn al cărui vârf* să atingă cerul şi să ne facem un nume, ca să nu fim împrăştiaţi pe toată faţa pământului!”

*Deut. 1.28.

5. Domnul* S-a coborât să vadă cetatea şi turnul pe care-l zideau fiii oamenilor.

*Cap. 18.21.

6. Şi Domnul a zis: „Iată, ei sunt un singur* popor şi toţi au aceeaşi** limbă; şi iată de ce s-au apucat; acum nimic nu i-ar împiedica să facă tot ce şi-au pus † în gând.

*Cap. 9.19. Fapt. 17.26. **Vers. 1. † Ps. 2.1.

7. Haide! să* Ne coborâm şi să le încurcăm acolo limba, ca să** nu-şi mai înţeleagă vorba unii altora!”

*Cap. 1.26. Ps. 2.4. Fapt. 2.4-6. **Cap. 42.23. Deut. 28.49. Ier. 5.15. 1 Cor. 14.2,11.

8. Şi Domnul* i-a împrăştiat de acolo pe** toată faţa pământului; aşa că au încetat să zidească cetatea.

*Luca 1.51. **Cap. 10.25,32.

9. De aceea cetatea a fost numită Babel[1], căci* acolo a încurcat Domnul limba întregului pământ şi de acolo i-a împrăştiat Domnul pe toată faţa pământului.

*1 Cor. 14.23.

1.Adică: Încurcătură;

STRĂMOŞII POPORULUI ISRAEL DE LA AVRAAM PÂNĂ LA IOSIF

(Geneza 11.10-50. Isaia 51.1,2. Evrei 11.13-16,39,40.)

Genealogia lui Sem

10. Iată* spiţa neamului lui Sem: La vârsta de o sută de ani, Sem a născut pe Arpacşad, la doi ani după potop.

*Cap. 10.22. 1 Cron. 1.17.

11. După naşterea lui Arpacşad, Sem a trăit cinci sute de ani; şi a născut fii şi fiice.
12. La vârsta de treizeci şi cinci de ani, Arpacşad a născut pe Şelah*.

*Luca 3.36.

13. După naşterea lui Şelah, Arpacşad a mai trăit patru sute trei ani; şi a născut fii şi fiice.
14. La vârsta de treizeci de ani, Şelah a născut pe Eber.
15. După naşterea lui Eber, Şelah a mai trăit patru sute trei ani; şi a născut fii şi fiice.
16. La vârsta de treizeci şi patru de ani, Eber* a născut pe Peleg**.

*1 Cron. 1.19. **Luca 3.35.

17. După naşterea lui Peleg, Eber a mai trăit patru sute treizeci de ani; şi a născut fii şi fiice.
18. La vârsta de treizeci de ani, Peleg a născut pe Reu.
19. După naşterea lui Reu, Peleg a mai trăit două sute nouă ani; şi a născut fii şi fiice.
20. La vârsta de treizeci şi doi de ani, Reu a născut pe Serug*.

*Luca 3.35.

21. După naşterea lui Serug, Reu a mai trăit două sute şapte ani; şi a născut fii şi fiice.
22. La vârsta de treizeci de ani, Serug a născut pe Nahor.
23. După naşterea lui Nahor, Serug a mai trăit două sute de ani; şi a născut fii şi fiice.
24. La vârsta de douăzeci şi nouă de ani, Nahor a născut pe Terah*.

*Luca 3.34.

25. După naşterea lui Terah, Nahor a mai trăit o sută nouăsprezece ani; şi a născut fii şi fiice.
26. La vârsta de şaptezeci de ani, Terah a născut pe Avram*, pe Nahor şi pe Haran.

*Ios. 24.2.1 Cron. 1.26.

Familia lui Terah

27. Iată spiţa neamului lui Terah:

Terah a născut pe Avram, pe Nahor şi pe Haran. Haran a născut pe Lot.
28. Şi Haran a murit în faţa tatălui său, Terah, în ţara în care se născuse, în Ur, în Caldeea. -
29. Avram şi Nahor şi-au luat neveste. Numele nevestei lui Avram era Sarai*, şi numele nevestei lui Nahor era Milca**, fiica lui Haran, tatăl Milcăi şi Iscăi.

*Cap. 17.15; 20.12. **Cap. 22.20.

30. Sarai era* stearpă: n-avea copii deloc.

*Cap. 16.1,2; 18.11,12.

31. Terah a luat* pe fiul său, Avram, şi pe Lot, fiul lui Haran, fiul fiului său, şi pe Sarai, nora sa, nevasta fiului său, Avram. Au ieşit împreună din Ur**, din Caldeea, ca să meargă în ţara † Canaan. Au venit până la Haran şi s-au aşezat acolo.

*Cap. 12.1. **Neem. 9.7. Fapt. 7.4. † Cap. 10.19.

32. Zilele lui Terah au fost de două sute cinci ani; şi Terah a murit în Haran.

Plecarea şi sosirea lui Avram în ţara Canaan

12 1. Domnul* zisese lui Avram: „Ieşi din ţara ta, din rudenia ta şi din casa tatălui tău şi vino în ţara pe care ţi-o voi arăta.

*Cap. 15.7. Isa. 41.2. Fapt. 7.3. Evr. 11.8.

2. Voi face* din tine un neam mare şi te voi** binecuvânta; îţi voi face un nume mare şi † vei fi o binecuvântare.

*Cap. 17.6; 18.18. Deut. 26.5. 1 Împ. 3.8. **Cap. 24.35. † Cap. 28.4. Gal. 3.14.

3. Voi binecuvânta* pe cei ce te vor binecuvânta şi voi blestema pe cei ce te vor blestema; şi toate familiile pământului vor fi binecuvântate** în tine.”

*Cap. 27.29. Exod 23.22. Num. 24.9. **Cap. 18.18; 22.18; 26.4. Ps. 72.17. Fapt. 3.25. Gal. 3.8.

4. Avram a plecat, cum îi spusese Domnul şi a plecat şi Lot împreună cu el. Avram avea şaptezeci şi cinci de ani când a ieşit din Haran.
5. Avram a luat pe Sarai, nevasta sa, şi pe Lot, fiul fratelui său, împreună cu toate averile pe care le strânseseră şi cu toate slugile* pe care le câştigaseră în Haran**. Au plecat în ţara Canaan şi au ajuns în ţara Canaan.

*Cap. 14.14. **Cap. 11.31.

6. Avram a străbătut* ţara până la locul numit Sihem, până la stejarul** lui More. Canaaniţii † erau atunci în ţară.

*Evr. 11.9. **Deut. 11.30. Judc. 7.1. † Cap. 10.18,19; 13.7.

7. Domnul* S-a arătat lui Avram şi i-a zis: „Toată ţara aceasta o voi da seminţei** tale.” Şi Avram a zidit acolo un altar † Domnului care i Se arătase.

*Cap. 17.1. **Cap. 13.15; 17.8. Ps. 105.9,11. † Cap. 13.4.

8. De acolo a pornit spre munte, la răsărit de Betel, şi şi-a întins cortul, având Betelul la apus şi Ai la răsărit. A zidit şi acolo un altar Domnului şi a chemat* Numele Domnului.

*Cap. 13.4.

9. Avram şi-a urmat* drumul, înaintând mereu spre miazăzi.

*Cap. 13.3.

Avram în Egipt

10. A venit însă o foamete* în ţară; şi Avram s-a coborât** în Egipt ca să locuiască pentru o vreme acolo; căci era mare † foamete în ţară.

*Cap. 26.1. **Ps. 105.13. † Cap. 43.1.

11. Când era aproape să intre în Egipt, a zis nevestei sale Sarai: „Iată, ştiu că eşti o femeie frumoasă* la chip.

*Vers. 14. Cap. 26.7.

12. Când te vor vedea egiptenii, vor zice: „Aceasta este nevasta lui!” Şi pe mine mă vor omorî*, iar pe tine te vor lăsa cu viaţă.

*Cap. 20.11; 26.7.

13. Spune*, rogu-te, că eşti sora mea, ca să-mi meargă bine din pricina ta şi sufletul meu să trăiască datorită ţie.”

*Cap. 20.5,13. Cap. 26.7.

14. Când a ajuns Avram în Egipt, egiptenii au văzut* că nevasta lui era foarte frumoasă.

*Cap. 39.7. Mat. 5.28.

15. Slujbaşii cei mai de frunte ai lui Faraon au văzut-o şi ei şi au lăudat-o lui Faraon; şi femeia a fost adusă* în casa lui Faraon.

*Cap. 20.2.

16. Pe Avram l-a primit bine* din pricina ei; şi Avram a căpătat oi, boi, măgari, robi şi roabe, măgăriţe şi cămile.

*Cap. 20.14.

17. Dar Domnul a lovit* cu mari urgii pe Faraon şi casa lui, din pricina nevestei lui Avram, Sarai.

*Cap. 20.18. 1 Cron. 16.2. Ps. 105.14. Evr. 13.4.

18. Atunci Faraon l-a chemat pe Avram şi i-a zis: „Ce mi-ai făcut? Pentru ce* nu mi-ai spus că este nevasta ta?

*Cap. 20.9; 26.10.

19. De ce ai zis: „Este sora mea” şi am luat-o astfel de nevastă? Acum, iată-ţi nevasta; ia-o şi pleacă!”
20. Şi Faraon* a dat poruncă oamenilor lui să-l conducă pe el, pe nevasta sa şi tot ce avea.

*Prov. 21.1.

Întoarcerea lui Avram în Canaan
Despărţirea de Lot

13 1. Avram s-a suit din Egipt în ţara de la miazăzi*, el, nevasta sa şi tot ce avea, împreună cu Lot. *Cap. 12.9.
2. Avram* era foarte bogat în vite, în argint şi în aur. *Cap. 24.35. Ps. 112.3. Prov. 10.22.
3. Din ţara de la miazăzi* s-a îndreptat şi a mers până la Betel, până la locul unde fusese cortul lui la început, între Betel şi Ai,
*Cap. 12.8,9.
4. în locul* unde era altarul pe care-l făcuse mai înainte. Şi acolo, Avram a chemat** Numele Domnului. *Cap. 12.7,8. **Ps. 116.17.
5. Lot, care călătorea împreună cu Avram, avea şi el oi, boi şi corturi.
6. Şi ţinutul* acela nu-i încăpea să locuiască împreună; căci averile lor erau aşa de mari, încât nu puteau să locuiască împreună.
*Cap. 36.7.
7. S-a iscat* o ceartă între păzitorii vitelor lui Avram şi păzitorii vitelor lui Lot. Canaaniţii** şi fereziţii locuiau atunci în ţară.
*Cap. 26.20. **Cap. 12.6.
8. Avram i-a zis lui Lot: „Te rog, să* nu fie ceartă între mine şi tine şi între păzitorii mei şi păzitorii tăi, căci suntem fraţi. *1 Cor. 6.7.
9. Nu-i* oare toată ţara înaintea ta? Mai bine desparte-te de mine: dacă** apuci tu la stânga, eu voi apuca la dreapta; dacă apuci tu la dreapta, eu voi apuca la stânga."
*Cap. 20.15; 34.10. **Rom. 12.17. Evr. 12.14. Iac. 3.17.
10. Lot şi-a ridicat ochii şi a văzut că toată câmpia* Iordanului era bine udată în întregime. Înainte de a nimici** Domnul Sodoma şi Gomora, până la Ţoar †, era ca †† o grădină a Domnului, ca ţara Egiptului.
*Cap. 19.17. Deut. 34.3. Ps. 107.34. **Cap. 19.24,25. † Cap. 14.2,8; 19.22. †† Cap. 2.10. Isa. 51.3.
11. Lot şi-a ales toată câmpia Iordanului şi a mers spre răsărit. Astfel s-au despărţit ei unul de altul.
12. Avram a locuit în ţara Canaan, iar Lot* a locuit în cetăţile din câmpie şi şi-a întins** corturile până la Sodoma.
*Cap. 19.29. **Cap. 14.12; 19.1. 2 Pet. 2.7,8.
13. Oamenii din Sodoma erau* răi şi din cale afară de păcătoşi** împotriva Domnului.
*Cap. 18.24. Ezec. 16.49. 2 Pet. 2.7,8. **Cap. 6.11.

Făgăduinţa făcută lui Avram

14. Domnul a zis lui Avram, după ce s-a despărţit* Lot de el: „Ridică-ţi ochii şi, din locul în care eşti, priveşte spre miazănoapte** şi spre miazăzi, spre răsărit şi spre apus;
*Vers. 11. **Cap. 28.14.
15. căci toată ţara pe care o vezi, ţi-o voi da ţie* şi seminţei** tale în veci.
*Cap. 12.7; 15.18; 17.8; 24.7; 25.4. Num. 34.12. Deut. 34.4. Fapt. 7.5. **2 Cron. 20.7. Ps. 37.22,29; 112.2.
16. Îţi voi face sămânţa* ca pulberea pământului de mare; aşa că, dacă poate număra cineva pulberea pământului şi sămânţa ta va putea fi numărată.
*Cap. 15.5; 22.17; 26.4; 28.14; 32.12. Exod 32.12. Num. 23.10. Deut. 1.10. 1 Împ. 4.20. 1 Cron. 7.23. Isa. 48.19. Ier. 33.22. Rom. 4.16-18. Evr. 11.12.
17. Ridică-te, străbate ţara în lung şi în lat; căci ţie ţi-o voi da."
18. Avram şi-a ridicat corturile şi a venit de a locuit* lângă stejarii lui Mamre, care sunt** lângă Hebron. Şi acolo a zidit un altar Domnului. *Cap. 14.13. **Cap. 35.27; 37.14.

Avram îi biruie pe împăraţi

14 1. Pe vremea lui Amrafel, împăratul Şinearului*, lui Arioc, împăratul Elasarului, lui Chedorlaomer, împăratul Elamului**, şi lui Tideal, împăratul Goimului[1],
*Cap. 10.10; 11.2. **Isa. 11.11.
2. s-a întâmplat că ei au făcut război cu Bera, împăratul Sodomei, cu Birşa, împăratul Gomorei, cu Şineab, împăratul Admei*, cu Şemeeber, împăratul Ţeboimului şi cu împăratul Belei sau Ţoarului**. *Deut. 29.23. **Cap. 19.22.
3. Aceştia din urmă s-au adunat cu toţii în valea Sidim, adică* Marea Sărată.
*Num. 34.12. Deut. 3.17. Ios. 3.16. Ps. 107.34.
4. Timp de doisprezece ani fuseseră supuşi* lui Chedorlaomer; şi în anul al treisprezecelea s-au răsculat. *Cap. 9.26.
5. Dar, în anul al paisprezecelea Chedorlaomer şi împăraţii care erau cu el au pornit şi i-au bătut pe Refaimi* la Aşterot-Carnaim**, pe Zuzimi † la Ham, pe Emimi †† la Şave-Chiriataim,
*Cap. 15.20. Deut. 3.11. **Ios. 12.4; 13.13. † Deut. 2.20. †† Deut. 2.10,11.
6. şi pe horiţi* în muntele lor, Seir, până la El-Paran, care este lângă pustiu. *Deut. 2.12,22.
7. Apoi s-au întors, au venit la En-Mişpat, sau Cades, şi au bătut pe amaleciţi pe tot ţinutul lor, ca şi pe amoriţi, care locuiau la Haţaţon-Tamar*. *2 Cron. 20.2.
8. Atunci au ieşit împăratul Sodomei, împăratul Gomorei, împăratul Admei, împăratul Ţeboimului şi împăratul Belei, sau Ţoarului, şi

1.Sau: împăratul popoarelor (păgâne);

s-au aşezat în linie de bătaie împotriva lor, în valea Sidim,
9. şi anume: împotriva lui Chedorlaomer, împăratul Elamului, împotriva lui Tideal, împăratul Goimului, împotriva lui Amrafel, împăratul Şinearului, şi împotriva lui Arioc, împăratul Elasarului: patru împăraţi împotriva a cinci.
10. Valea Sidim era acoperită cu gropi de smoală*. Împăratul Sodomei şi împăratul Gomorei au luat-o la fugă şi au căzut în ele; ceilalţi au fugit spre munte**.

*Cap. 11.3. **Cap. 19.17,30.

11. Biruitorii au luat toate* bogăţiile Sodomei şi Gomorei şi toate merindele lor şi au plecat.

*Vers. 16,21.

12. Au luat şi pe Lot, fiul fratelui* lui Avram, care** locuia în Sodoma; au luat şi averile lui şi au plecat.

*Cap. 12.5. **Cap. 13.12.

13. A venit unul, care scăpase, şi a dat de ştire lui Avram, evreul; acesta locuia* lângă stejarii lui Mamre, amoritul, fratele lui Eşcol şi fratele lui Aner, care făcuseră legătură** de pace cu Avram.

*Cap. 13.18. **Vers. 24.

14. Cum a auzit Avram că fratele* său fusese luat prizonier de război, a înarmat trei sute optsprezece din cei mai viteji slujitori ai lui, născuţi** în casa lui, şi i-a urmărit pe împăraţii aceia până la Dan †.

*Cap.13.8. **Cap. 15.3; 17.12,27. Ecl. 2.7. † Deut. 34.1. Judc. 18.29.

15. Şi-a împărţit oamenii în mai multe cete, s-au aruncat asupra lor noaptea, i-a bătut* şi i-a urmărit până la Hoba, care este la stânga Damascului. *Isa. 41.2,3.
16. A adus înapoi toate* bogăţiile; a luat înapoi şi pe fratele său, Lot, cu averile lui, precum şi femeile şi tot poporul. *Vers. 11,12.

Melhisedec îl binecuvântează pe Avram

17. După ce* s-a întors Avram de la înfrângerea lui Chedorlaomer şi a împăraţilor care erau împreună cu el, împăratul Sodomei i-a ieşit** în întâmpinare în Valea Şave sau Valea Împăratului †.

*Evr. 7.1. **Judc. 11.34. 1 Sam. 18.6. † 2 Sam. 18.18.

18. Melhisedec*, împăratul Salemului, a adus pâine şi vin: el era preot** al Dumnezeului † celui Preaînalt.

*Evr. 7.1. Ps. 110.4. Evr. 5.6. † Mica 6.6. Fapt. 16.17.

19. Melhisedec l-a binecuvântat pe Avram şi a zis: „Binecuvântat* să fie Avram de Dumnezeul cel Preaînalt, Creatorul** cerului şi al pământului.

*Rut 3.10. 2 Sam. 2.5. **Vers. 22. Mat. 11.25.

20. Binecuvântat* să fie Dumnezeul cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmaşii tăi în mâinile tale!” Şi Avram i-a dat zeciuială** din toate.

*Cap. 24.27. **Evr. 7.4.

21. Împăratul Sodomei a zis lui Avram: „Dă-mi oamenii şi ţine bogăţiile pentru tine.”
22. Avram a răspuns împăratului Sodomei: „Ridic* mâna spre Domnul Dumnezeul cel Preaînalt, Ziditorul cerului şi al pământului

*Vers. 19. Cap. 21.33. Exod 6.8. Dan. 12.7. Apoc. 10.5,6.

23. şi jur că* nu voi lua nimic din tot ce este al tău, nici măcar un fir de aţă, nici măcar o curea de încălţăminte, ca să nu zici: „L-am îmbogăţit pe Avram.” Nimic pentru mine!

*Est. 9.15,16.

24. În afară de ceea ce au mâncat flăcăii şi partea oamenilor care* au mers cu mine, Aner, Eşcol şi Mamre: ei pot să-şi ia partea lor!”

*Vers. 13.

Moştenitorii lui Avram

15 1. După aceste întâmplări, cuvântul Domnului i-a vorbit lui Avram într-o vedenie* şi i-a zis: „Avrame, nu te teme**; Eu sunt scutul † tău şi răsplata †† ta cea foarte mare.”

*Dan. 10.1. Fapt. 10.10,11. **Cap. 26.24. Dan. 10.12. Luca 1. 13, 30. † Ps. 3.3: 5.12; 84.11; 91.4; 119.114. †† Ps. 16.5; 58.11. Prov. 11.18.

2. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, ce-mi vei da? Căci* mor fără copii; şi moştenitorul casei mele este Eliezer din Damasc.”

*Fapt. 7.5.

3. Şi Avram a zis: „Iată că nu mi-ai dat sămânţă şi slujitorul născut* în casa mea va fi moştenitorul meu.”

*Cap. 14.14.

4. Atunci cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: „Nu el va fi moştenitorul tău, ci cel* ce va ieşi din tine, acela va fi moştenitorul tău.”

*2 Sam. 7.12; 16.11. 2 Cron. 32.21.

5. Şi, după ce l-a dus afară, i-a zis: „Uită-te spre cer şi numără* stelele**, dacă poţi să le numeri.” Şi i-a zis: „Aşa † va fi sămânţa ta.”

*Ps. 147.4. **Ier. 33.22. † Cap. 13.16; 22.17. Exod 32.13. Deut. 1.10; 10.22. 1 Cron. 27.23. Rom. 4.18. Evr. 11.12.

6. Avram L-a crezut* pe Domnul şi Domnul i-a socotit** lucrul acesta ca neprihănire[1].

*Rom. 4.3,9,22. Gal. 3.6. Iac. 2.23. **Ps. 106.31.

1.Sau: dreptate (peste tot în text);

Ţara promisă urmaşilor lui Avram

7. Domnul i-a mai zis: „Eu sunt Domnul care te-am scos* din Ur**, din Caldeea, ca † să-ţi dau în stăpânire ţara aceasta.”

*Cap. 12.1. **Cap. 11.28,31. † Ps. 105.42,44. Rom. 4.14.

8. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, prin ce* voi cunoaşte că o voi stăpâni?”

*Cap. 24.13,14. Judc. 6.17,37. 1 Sam. 14.9,10. 2 Împ. 20.6. Luca 1.18.

9. Şi Domnul i-a zis: „Ia o juncană de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturea şi un pui de porumbel.”

10. Avram a luat toate animalele acestea, le-a despicat* în două şi a pus fiecare bucată una în faţa alteia; dar păsările** nu le-a despicat.

*Ier. 34.18,19. **Lev. 1.17.

11. Păsările răpitoare s-au năpustit peste stârvuri; dar Avram le-a izgonit.

12. La apusul soarelui, un somn adânc* a căzut peste Avram; şi iată că l-a apucat o groază şi un mare întuneric.

*Cap. 2.21. Iov 4.13.

13. Şi Domnul a zis lui Avram: „Să ştii hotărât că* sămânţa ta va fi străină într-o ţară care nu va fi a ei; acolo va fi robită şi o vor** apăsa greu, timp de patru sute de ani.

*Exod 12.40. Ps. 105.23. Fapt. 7.6. **Exod 1.11. Ps. 105.25.

14. Dar pe neamul căruia îi va fi roabă, îl voi judeca* Eu; şi pe urmă va** ieşi de acolo cu mari bogăţii.

*Exod 6.6. Deut. 6.22. **Exod 12.36. Ps. 105.37.

15. Tu vei* merge în pace la părinţii** tăi; vei † fi îngropat după o bătrâneţe fericită.

*Iov 5.26. **Fapt. 13.36. † Cap. 25.8.

16. În al patrulea neam*, ea se va întoarce aici; căci nelegiuirea amoriţilor** nu şi-a atins † încă vârful.”

*Exod 12.40. **1 Împ. 21.26. † Dan. 8.23. Mat. 23.32. 1 Tes. 2.16.

17. După ce a asfinţit soarele, s-a făcut un întuneric adânc; şi iată că a ieşit un fum ca dintr-un cuptor, şi nişte flăcări au trecut* printre animalele despicate. *Ier. 34.18,19.

18. În ziua aceea, Domnul a făcut* un legământ cu Avram şi i-a zis: „Seminţei** tale îi dau ţara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat,

*Cap. 24.7. **Cap. 12.7; 13.15; 26.4. Exod 23.31. Num. 34.3. Deut. 1.7; 11.24; 34.4. Ios. 1.4. 1 Împ. 4.21. 2 Cron. 9.26. Neem. 9.8. Ps. 105.11. Isa. 27.12.

19. şi anume: ţara cheniţilor, a cheniziţilor, a cadmoniţilor,

20. a hitiţilor, a fereziţilor, a refaimiţilor,

21. a amoriţilor, a canaaniţilor, a ghirgasiţilor şi a iebusiţilor.”

Sarai şi Agar

16 1. Sarai, nevasta lui Avram, nu-i născuse* deloc copii. Ea avea o roabă** egipteancă numită Agar †.

*Cap. 15.2,3. **Cap. 21.9. † Gal. 4.24.

2. Şi Sarai i-a zis* lui Avram: „Iată, Domnul m-a făcut** stearpă; intră †, te rog, la roaba mea; poate că voi avea copii de la ea.” Avram a ascultat †† cele spuse de Sarai.

*Cap. 30.3. **Cap. 20.18; 30.2. 1 Sam. 1.5,6. † Cap. 30.3,9. †† Cap. 3.17.

3. Atunci Sarai, nevasta lui Avram, a luat-o pe egipteanca Agar, roaba ei, şi i-a dat-o de nevastă bărbatului său, Avram, după ce Avram locuise* ca străin zece ani în ţara Canaan.

*Cap. 12.5.

4. El a intrat la Agar şi ea a rămas însărcinată. Când s-a văzut ea însărcinată, a privit-o cu dispreţ* pe stăpâna sa. *2 Sam. 6.16. Prov. 30.21,23.

5. Şi Sarai i-a zis lui Avram: „Asupra ta să cadă batjocura aceasta care mi se face! Eu însămi ţi-am dat-o în braţe pe roaba mea; şi ea, când a văzut că a rămas însărcinată, m-a privit cu dispreţ. Să judece* Domnul între mine şi tine!”

*Cap. 31.53. 1 Sam. 24.12.

6. Avram* i-a răspuns lui Sarai: „Iată**, roaba ta este în mâna ta; fă-i ce-ţi place!” Atunci Sarai s-a purtat rău cu ea; şi Agar a fugit † de ea.

*Prov. 15.1. 1 Pet. 3.7. **Iov 2.6. Ps. 106.41,42. Ier. 38.5. † Exod 2.15.

Fuga Agarei - Naşterea lui Ismael

7. Îngerul Domnului a găsit-o lângă un izvor de apă în pustiu, şi anume lângă izvorul* care este pe drumul ce duce la Şur**.

*Cap. 25.18. **Exod 15.22.

8. El i-a zis: „Agar, roaba lui Sarai, de unde vii şi unde te duci?” Ea i-a răspuns: „Fug de stăpâna mea, Sarai.”

9. Îngerul Domnului i-a zis: „Întoarce-te la stăpâna ta şi supune-te* sub mâinile ei.”

*Tit 2.9. 1 Pet. 2.18.

10. Îngerul Domnului i-a zis: „Îţi voi înmulţi* foarte mult sămânţa şi ea va fi atât de multă că nu va putea fi numărată.”

*Cap. 17.20; 21.18; 25.12.

11. Îngerul Domnului i-a zis: „Iată, acum eşti însărcinată şi vei naşte un fiu căruia îi vei pune

numele* Ismael[1]; căci Domnul a auzit mâhnirea ta. *Cap. 17.19. Mat. 1.21. Luca 1.13,31.
12. El va fi ca* un măgar sălbatic printre oameni; mâna lui va fi împotriva tuturor oamenilor, şi mâna tuturor oamenilor va fi împotriva lui; şi va locui în** faţa tuturor fraţilor lui.”
*Cap. 21.20. **Cap. 25.18.
13. Ea a numit Numele Domnului care-i vorbise: „Tu eşti Dumnezeul care mă vede[2]!” căci a zis ea: „Cu adevărat, am văzut* aici spatele Celui ce m-a văzut!” *Cap. 31.42.
14. De aceea fântâna aceea s-a numit „Fântâna* Celui Viu care mă vede[3]”; ea este între** Cades şi Bared.
*Cap. 24.62; 25.11. **Num. 13.26.
15. Agar* a născut lui Avram un fiu; şi Avram i-a pus fiului, pe care i l-a născut Agar, numele Ismael**.
*Gal. 4.22. **Vers. 11.
16. Avram era de optzeci şi şase de ani, când i-a născut Agar pe Ismael.

Numele
lui Avram este schimbat în Avraam

17 1. Când a fost Avram în vârstă de nouăzeci şi nouă de ani, Domnul i S-a arătat* şi i-a zis: „Eu** sunt Dumnezeul cel Atotputernic. Umblă † înaintea Mea şi fii fără prihană ††!
*Cap. 12.1. **Cap. 28.3; 35.11. Exod 6.3. Deut. 10.17. † Cap. 5.22; 48.15. 1 Împ. 2.4; 8.25. 2 Împ. 20.3. †† Cap. 6.9. Deut. 18.13. Iov 1.1. Mat. 5.48.
2. Voi face un legământ între Mine şi tine şi te voi înmulţi* nespus de mult.”
*Cap. 12.2; 13.16; 22.17.
3. Avram s-a aruncat* cu faţa la pământ; şi Dumnezeu i-a vorbit astfel: *Vers. 17.
4. „Iată legământul Meu, pe care-l fac cu tine: vei fi tatăl* multor popoare.
*Rom. 4.11,12,16. Gal. 3.29.
5. Nu te vei mai numi Avram; ci numele* tău va fi Avraam[4]; căci** te fac tatăl multor popoare.
*Neem. 9.7. **Rom. 4.17.
6. Te voi înmulţi nespus de mult; voi face din tine popoare* întregi; şi din tine vor ieşi împăraţi**.
*Cap. 35.11. **Vers. 16. Cap. 35.11. Mat. 1.6, etc.
7. Voi pune* legământul Meu între Mine şi tine şi sămânţa ta după tine, din neam în neam; acesta va fi un legământ veşnic, în puterea căruia Eu voi fi** Dumnezeul tău şi al seminţei † tale după tine.
*Gal. 3.17. **Cap. 26.24; 28.13. Evr. 11.16. † Rom. 9.8.
8. Ţie, şi seminţei tale după tine, îţi voi* da ţara în care locuieşti** acum ca străin, şi anume îţi voi da toată ţara Canaanului în stăpânire veşnică; şi Eu voi fi † Dumnezeul lor.”
*Cap. 12.7; 13.15. Ps. 105.9,11. **Cap. 23.4; 28.4. † Exod.6.7. Lev. 26.12. Deut. 4.37; 14.2; 26.18; 29.13.

Circumcizia

9. Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să păzeşti legământul Meu, tu şi sămânţa ta după tine, din generaţie în generaţie.
10. Acesta este legământul Meu pe care să-l păziţi între Mine şi voi şi sămânţa ta după tine: tot ce este de parte bărbătească* între voi să fie tăiat împrejur.
*Fapt. 7.8.
11. Să vă tăiaţi împrejur în carnea prepuţului vostru; şi acesta să fie semnul* legământului dintre Mine şi voi.
*Fapt 7.8. Rom. 4.11.
12. La vârsta de opt zile, orice copil de parte bărbătească dintre voi să fie tăiat împrejur[1]*, generaţie după generaţie: fie că este rob născut în casă, fie că este cumpărat cu bani de la vreun străin, care nu face parte din neamul tău.
*Lev. 12.13. Luca 2.21. Ioan 7.22. Filp. 3.5.
13. Va trebui tăiat împrejur[1] atât robul născut în casă, cât şi cel cumpărat cu bani; şi astfel legământul Meu să fie întărit în carnea voastră ca un legământ veşnic.
14. Un copil de parte bărbătească netăiat împrejur în carnea prepuţului lui să fie nimicit* din mijlocul neamului său: a călcat legământul Meu.” *Exod 4.24.

Sarai este numită Sara

15. Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu o mai numeşti Sarai pe nevasta ta, Sarai; ci numele ei să fie Sara.
16. Eu o voi binecuvânta şi îţi voi da* un fiu din ea; da, o voi binecuvânta şi ea va fi mama unor neamuri** întregi; chiar împăraţi de popoare vor ieşi din ea.”
*Cap. 18.10. **Cap. 35.11. Gal. 4.31. 1 Pet. 3.6.
17. Avraam s-a aruncat cu faţa la pământ şi* a râs, căci a zis în inima lui: „Să i se mai nască oare un fiu unui bărbat de o sută de ani? Şi să mai nască oare Sara la nouăzeci de ani?”
*Cap. 18.12; 21.6.
18. Şi Avraam a zis lui Dumnezeu: „Să trăiască Ismael înaintea Ta!”

1.„Ismael”: din două cuvinte care înseamnă „Dumnezeu aude”; 2.Evreieşte: El-Roi; 3.Evreieşte: Lahai-Roi; 4.„Avraam” vine din două cuvinte care înseamnă „Tată al unei mulţimi”;

1.Sau: circumcis (peste tot în text);

19. Dumnezeu a zis: „Cu adevărat, nevasta ta, Sara*, îţi va naşte un fiu; şi-i vei pune numele Isaac. Eu voi încheia legământul Meu cu el, ca un legământ veşnic pentru sămânţa lui după el.

*Cap. 18.10; 21.2. Gal. 4.28.

20. Dar şi cu privire la Ismael te-am ascultat. Iată, îl voi binecuvânta, îl voi face să crească şi îl voi* înmulţi nespus de mult; doisprezece** voievozi va naşte, şi voi † face din el un neam mare.

*Cap. 16.10. **Cap. 25.12,16. † Cap. 21.18.

21. Dar legământul Meu îl voi încheia cu Isaac, pe care* ţi-l va naşte Sara la anul pe vremea aceasta." *Cap. 21.2.

22. Când a isprăvit de vorbit cu el, Dumnezeu S-a înălţat de la Avraam.

Circumcizia lui Avraam şi a casei lui

23. Avraam a luat pe fiul său, Ismael, pe toţi cei ce se născuseră în casa lui şi pe toţi robii cumpăraţi cu bani, adică pe toţi cei de parte bărbătească dintre oamenii din casa lui Avraam, şi le-a tăiat împrejur carnea prepuţului, chiar în ziua aceea, după porunca pe care i-o dăduse Dumnezeu.

24. Avraam era în vârstă de nouăzeci şi nouă de ani când a fost tăiat împrejur în carnea prepuţului său.

25. Fiul său, Ismael, era în vârstă de treisprezece ani când a fost tăiat împrejur în carnea prepuţului său.

26. Avraam şi fiul său, Ismael, au fost tăiaţi împrejur chiar în ziua aceea.

27. Şi toţi oamenii* din casa lui: robi născuţi în casa lui, sau cumpăraţi cu bani de la străini, au fost tăiaţi împrejur împreună cu el.

*Cap. 18.19.

Isaac este făgăduit încă o dată

18 1. Domnul i S-a arătat la stejarii* lui Mamre, pe când Avraam şedea la uşa cortului, în arşiţa zilei.

*Cap. 13.18; 14.13.

2. Avraam a ridicat ochii* şi s-a uitat: şi iată că trei bărbaţi stăteau în picioare lângă el. Când** i-a văzut, a alergat înaintea lor, de la uşa cortului, şi s-a plecat până la pământ.

*Evr. 13.2. **Cap. 19.1. 1 Pet. 4.9.

3. Apoi a zis: „Doamne, dacă am căpătat trecere în ochii Tăi, nu trece, rogu-Te, pe lângă robul Tău.

4. Îngăduie să se aducă puţină* apă, ca să vi se spele picioarele; şi odihniţi-vă sub copacul acesta. *Cap. 19.2; 43.24.

5. Am să mă duc să iau o bucată de pâine*, ca să prindeţi la inimă**; şi după aceea vă veţi vedea de drum; căci pentru aceasta † treceţi pe lângă robul vostru." „Fă cum ai zis", i-au răspuns ei.

*Judc. 6.18; 13.15. **Judc. 19.5. Ps. 104.15. † Cap. 19.8; 33.10.

6. Avraam s-a dus repede în cort la Sara şi a zis: „Ia repede trei măsuri de făină albă, frământă şi fă turte."

7. Şi Avraam a alergat la vite, a luat un viţel tânăr şi bun şi l-a dat unei slugi să-l gătească în grabă.

8. Apoi a luat* unt şi lapte, împreună cu viţelul pe care-l gătise şi le-a pus înaintea lor. El însuşi a stat lângă ei sub copac şi le-a slujit până ce au mâncat.

*Cap. 19.3.

9. Atunci ei i-au zis: „Unde este nevasta ta, Sara?" „Uite-o în cort*", a răspuns el.

*Cap. 24.67.

10. Unul dintre ei a zis: „La anul pe vremea* aceasta, mă voi întoarce** negreşit la tine; şi iată că Sara †, nevasta ta, va avea un fiu." Sara asculta la uşa cortului, care era înapoia lui.

*Vers. 14. **2 Împ. 4.16. † Cap. 17.19,21; 21.2. Rom. 9.9.

11. Avraam* şi Sara erau bătrâni, înaintaţi în vârstă; şi Sarei îi încetase rânduiala* femeilor.

*Cap. 17.17. Rom. 4.19. Evr. 11.11,12,19. **Cap. 31.35.

12. Sara* a râs în sine, zicând: „Acum**, când am îmbătrânit, să mai am pofte? Domnul meu, bărbatul †, de asemenea, este bătrân."

*Cap. 17.17. **Luca 1.18. † 1 Pet. 3.6.

13. Domnul a zis lui Avraam: „Pentru ce a râs Sara, zicând: „Cu adevărat, să mai pot avea copil, eu, care sunt bătrână?"

14. Este* oare ceva prea greu pentru Domnul? La anul** pe vremea aceasta, Mă voi întoarce la tine şi Sara va avea un fiu."

*Ier. 32.17. Zah. 8.6. Mat. 3.9; 19.26. Luca 1.37. **Vers. 10. Cap. 17.21. 2 Împ. 4.16.

15. Sara a tăgăduit şi a zis: „N-am râs!" Căci i-a fost frică. Dar El a zis: „Ba da, ai râs!"

Avraam mijloceşte pentru Sodoma

16. Bărbaţii aceia s-au ridicat să plece şi s-au uitat înspre Sodoma. Avraam a plecat cu ei, să-i petreacă[1]*.

*Rom. 15.24. 3 Ioan 6.

17. Atunci Domnul a zis: „Să ascund* Eu oare de Avraam ce am să fac?...

*Ps. 25.14. Amos 3.7. Ioan 15.15.

1.Sau: să-i conducă (peste tot în text);

18. Căci Avraam va ajunge negreşit un neam mare şi puternic şi în el vor fi binecuvântate* toate popoarele pământului.

*Cap. 12.3; 22.18. Fapt. 3.25. Gal. 3.8.

19. Căci Eu îl cunosc şi ştiu că are să poruncească fiilor lui şi casei lui după el să ţină Calea Domnului, făcând ce este drept şi bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească faţă de Avraam ce i-a făgăduit”...

*Deut. 4.9,10; 6.7. Ios. 24.15. Efes. 6.4.

20. Şi Domnul a zis: „Strigătul* împotriva Sodomei şi a Gomorei s-a mărit, şi păcatul lor într-adevăr este nespus de greu.

*Cap. 4.14; 19.13. Iac. 5.4.

21. De aceea Mă voi coborî* acum să văd dacă într-adevăr au lucrat în totul după zvonul venit până la Mine; şi dacă nu va fi aşa, voi şti**.”

*Cap. 11.5. Exod 3.8. **Deut. 8.2; 13.3. Ios. 22.22. Luca 16.15. 2 Cor. 11.11.

22. Bărbaţii* aceia s-au depărtat şi au plecat spre Sodoma. Dar Avraam stătea** tot înaintea Domnului.

*Cap. 19.1. **Vers. 1.

23. Avraam s-a* apropiat şi I-a zis: „Vei** nimici Tu oare şi pe cel bun împreună cu cel rău?

*Evr. 10.22. **Num. 16.22. 2 Sam. 24.17.

24. Poate* că în mijlocul cetăţii sunt cincizeci de oameni buni: îi vei nimici oare şi pe ei şi nu vei ierta locul acela din pricina celor cincizeci de oameni buni, care sunt în mijlocul ei?

*Ier. 5.1.

25. Să omori pe cel bun împreună cu cel rău, aşa ca* cel bun să aibă aceeaşi soartă ca cel rău, departe de Tine aşa ceva! Departe de Tine! Cel ce judecă** tot pământul nu va face oare dreptate?”

*Iov 8.20. Isa. 3.10,11. **Iov 8.3; 34.17. Ps. 58.11; 94.2. Rom. 3.6.

26. Şi Domnul a zis: „Dacă voi* găsi în Sodoma cincizeci de oameni buni în mijlocul cetăţii, voi ierta tot locul acela datorită lor.”

*Ier. 5.1. Ezec. 22.30.

27. Avraam a luat din nou cuvântul şi a zis: „Iată*, am îndrăznit să vorbesc Domnului, eu care nu sunt decât** praf şi cenuşă.

*Luca I8.1. **Cap. 3.19. Iov 4.19. Ecl. 12.7. 1 Cor. 15.47,48. 2 Cor. 5.1.

28. Poate că din cincizeci de oameni buni vor lipsi cinci: pentru cinci, vei nimici Tu oare toată cetatea?” Şi Domnul a zis: „N-o voi nimici, dacă voi găsi în ea patruzeci şi cinci de oameni buni.”

29. Avraam I-a vorbit mai departe şi a zis: „Poate că se vor găsi în ea numai patruzeci de oameni buni.” Şi Domnul i-a zis: „N-o voi nimici pentru cei patruzeci.”

30. Avraam I-a zis: „Să nu Te mânii, Doamne, dacă voi mai vorbi. Poate că se vor găsi în ea numai treizeci de oameni buni.” Şi Domnul i-a zis: „N-o voi nimici, dacă voi găsi în ea treizeci de oameni buni.”

31. Avraam I-a zis: „Iată, am îndrăznit să vorbesc Domnului. Poate că se vor găsi în ea numai douăzeci de oameni buni.” Şi Domnul i-a zis: „N-o voi nimici, pentru cei douăzeci.”

32. Avraam I-a zis: „Să* nu Te mânii, Doamne, dacă voi mai vorbi numai de data aceasta. Poate că se vor găsi în ea numai zece oameni buni.” Şi Domnul** i-a zis: „N-o voi nimici, pentru cei zece oameni buni.”

*Judc. 6.39. **Iac. 5.16.

33. După ce a isprăvit de vorbit lui Avraam, Domnul a plecat. Şi Avraam s-a întors la locuinţa lui.

Cei doi îngeri la Sodoma

19 1. Cei doi îngeri* au ajuns la Sodoma seara; şi Lot** şedea la poarta Sodomei. Când i-a văzut Lot, s-a ridicat, le-a ieşit înainte şi s-a plecat până la pământ.

*Cap. 18.22. **Cap. 18.1.

2. Apoi a zis: „Domnii mei*, intraţi, vă rog, în casa robului vostru, ca să rămâneţi peste noapte în ea şi spălaţi-vă** picioarele; mâine vă veţi scula de dimineaţă şi vă veţi vedea de drum.” „Nu” †, i-au răspuns ei, „ci vom petrece noaptea în loc deschis.”

*Evr. 13.3. **Cap. 18.4. † Luca 24.28.

3. Dar Lot a stăruit de ei până au venit şi au intrat în casa lui. Le-a pregătit* o cină, a pus să coacă azime şi au mâncat. *Cap. 18.8.

4. Dar nu se culcaseră încă şi oamenii din cetate, bărbaţii din Sodoma, tineri şi bătrâni, au înconjurat casa; tot poporul a alergat din toate colţurile.

5. Au* chemat pe Lot şi i-au zis: „Unde sunt oamenii care au intrat la tine în noaptea aceasta? Scoate-i** afară la noi, ca să-i † cunoaştem.”

*Isa. 3.9. **Judc. 19.22. † Cap. 4.1. Rom. 1.24,27. Iuda 7.

6. Lot* a ieşit afară la ei, la uşă, a încuiat uşa după el

*Judc. 19.23.

7. şi a zis: „Fraţilor, vă rog, nu faceţi o asemenea răutate!

8. Iată* că am două fete care nu ştiu de bărbat;

am să vi le aduc afară şi le veţi face ce vă va plăcea. Numai nu faceţi nimic acestor oameni, fiindcă** au venit sub umbra acoperişului casei mele.”

*Judc. 19.24. **Cap. 18.5.

9. Ei au strigat: „Pleacă!” Şi au zis: „Omul acesta* a venit să locuiască aici ca un străin şi acum vrea să facă** pe judecătorul. Ei bine, o să-ţi facem mai rău decât lor.” Şi, împingând pe Lot cu sila, s-au apropiat să spargă uşa.

*2 Pet. 2.7,8. **Exod 2.14.

10. Dar bărbaţii aceia au întins mâna, au tras pe Lot înăuntru la ei în casă, şi au încuiat uşa.
11. Iar pe oamenii care erau la uşa casei i-au lovit cu orbire*, de la cel mai mic până la cel mai mare, aşa că degeaba se trudeau să găsească uşa.

*2 Împ. 6.18. Fapt. 13.11.

Nimicirea Sodomei şi a Gomorei

12. Bărbaţii aceia au zis lui Lot: „Pe cine mai ai aici? Gineri, fii şi fiice şi tot ce ai în cetate: scoate-i* din locul acesta.

*Cap. 7.1. 2 Pet. 2.7,9.

13. Căci avem să nimicim locul acesta, pentru că* a ajuns mare plângere înaintea Domnului împotriva locuitorilor lui. De aceea ne-a trimis** Domnul, ca să-l nimicim.”

*Cap. 18.20. **1 Cron. 21.15.

14. Lot a ieşit şi a vorbit cu ginerii săi, care luaseră* pe fetele lui: „Sculaţi-vă**”, a zis el, „ieşiţi din locul acesta; căci Domnul are să nimicească cetatea.” Dar ginerii † lui credeau că glumeşte.

*Mat. 1.18. **Num. 16.21,45. † Exod 9.21. Luca 17.28; 24.11.

15. Când s-a crăpat de ziuă, îngerii au stăruit de Lot, zicând: „Scoală-te*, ia-ţi nevasta şi cele două fete, care se află aici, ca să nu pieri şi tu în nelegiuirea cetăţii.”

*Num. 16.24,26. Apoc. 18.4.

16. Şi, fiindcă Lot zăbovea, bărbaţii aceia l-au apucat de mână, pe el, pe nevasta sa şi pe cele două fete ale lui, căci Domnul* voia să-l cruţe; l-au scos** şi l-au lăsat afară din cetate.

*Luca 18.13. Rom. 9.15,16. **Ps. 34.22.

17. După ce i-au scos afară, unul din ei a zis: „Scapă-ţi* viaţa; să** nu te uiţi înapoi şi să nu te opreşti în vreun loc din câmpie: scapă la munte, ca să nu pieri.”

*1 Împ. 19.3. **Vers. 26. Mat. 24.16-18. Luca 9.62. Filp. 3. 13,14.

18. Lot le-a zis: „O! nu*, Doamne!

*Fapt. 10.14.

19. Iată că am căpătat trecere înaintea Ta, şi ai arătat mare îndurare faţă de mine, păstrându-mi viaţa; dar nu pot să fug la munte înainte ca să mă atingă prăpădul, şi voi pieri.
20. Iată, cetatea aceasta este destul de aproape ca să fug în ea şi este mică. O! de aş putea să fug acolo... este aşa de mică... Şi să scap cu viaţă!”
21. Şi El i-a zis: „Iată* că-ţi fac şi hatârul acesta şi nu voi nimici cetatea de care vorbeşti.

*Iov 42.8,9. Ps. 145.19.

22. Grăbeşte-te de fugi în ea, căci nu* pot face nimic până nu vei ajunge acolo.” Pentru aceea s-a pus cetăţii aceleia numele** Ţoar[1].

*Cap. 32.25,26. Exod 32.10. Deut. 9.14. Marc. 6.5. **Cap. 13. 10; 14.2.

23. Răsărea soarele pe pământ când a intrat Lot în Ţoar.
24. Atunci Domnul* a făcut să plouă peste Sodoma şi peste Gomora pucioasă şi foc de la Domnul din ceruri.

*Deut. 29.23. Isa. 13.19. Ier. 20.16; 50.40. Ezec. 16.49,50. Osea 11.8. Amos 4.11. Ţef. 2.9. Luca 17.29. 2 Pet. 2.6. Iuda 7.

25. A nimicit cu desăvârşire cetăţile acelea, toată câmpia şi pe toţi locuitorii cetăţilor şi tot ce creştea* pe pământ.

*Cap. 14.3. Ps. 107.34.

26. Nevasta lui Lot s-a uitat înapoi şi s-a prefăcut[2] într-un stâlp* de sare.

*Luca 17.32.

27. Avraam s-a sculat a doua zi dis-de-dimineaţă şi s-a dus la locul unde stătuse* înaintea Domnului.

*Cap. 18.22.

28. Şi-a îndreptat privirile spre Sodoma şi Gomora şi spre toată câmpia; şi iată că a văzut ridicându-se de pe pământ un fum*, ca fumul unui cuptor.

*Apoc. 18.9.

29. Când a nimicit Dumnezeu cetăţile câmpiei, Şi-a adus aminte* de Avraam; şi a scăpat pe Lot din mijlocul prăpădului prin care a nimicit din temelie cetăţile unde îşi aşezase Lot locuinţa.

*Cap. 8.1; 18.23.

Păcatul fetelor lui Lot

30. Lot a ieşit din Ţoar şi a rămas pe munte*, cu cele două fete ale lui, căci s-a temut să rămână în Ţoar. A locuit într-o peşteră, cu cele două fete ale lui.

*Vers. 17,19.

31. Cea mai mare a zis celei mai tinere: „Tatăl nostru este bătrân; şi nu mai este nici un bărbat în ţinutul acesta, ca să intre* la noi, după obiceiul tuturor ţărilor.

*Cap. 16.2,4; 38.8,9. Deut. 25.5.

1.Adică: Mic; 2.Sau: s-a făcut, s-a preschimbat;

32. Vino să punem pe tatăl nostru să bea vin şi să ne culcăm cu el, ca să ne păstrăm sământa* prin tatăl nostru."

*Marc. 12.19.

33. Au făcut, dar, pe tatăl lor de a băut vin în noaptea aceea; şi cea mai mare s-a dus şi s-a culcat cu tatăl ei. El n-a băgat de seamă nici când s-a culcat ea, nici când s-a sculat.

34. A doua zi, cea mai mare a zis celei mai tinere: „Iată, eu m-am culcat în noaptea trecută cu tatăl meu; haide să-i dăm să bea vin şi în noaptea aceasta, şi du-te şi te culcă şi tu cu el, ca să ne păstrăm sămânţa prin tatăl nostru."

35. Au dat tatălui lor vin de băut şi în noaptea aceea; apoi cea mai tânără s-a dus şi s-a culcat cu el. El n-a băgat de seamă nici când s-a culcat ea, nici când s-a sculat.

36. Cele două fete ale lui Lot au rămas astfel însărcinate cu tatăl lor.

37. Cea mai mare a născut un fiu, căruia i-a pus numele Moab; el* este tatăl moabiţilor până în ziua de azi. *Deut. 2.9.

38. Cea mai tânără a născut şi ea un fiu, căruia i-a pus numele Ben-Ami: el* este tatăl amoniţilor până în ziua de azi. *Deut. 2.19.

Avraam în Gherar

20 1. Avraam a plecat* de acolo în ţara de miazăzi, s-a aşezat între Cades** şi Şur şi a locuit † ca străin în Gherar.

*Cap. 18.1. **Cap. 16.7,14. † Cap. 26.6.

2. Avraam zicea despre Sara, nevasta sa: „Este* sora mea!" S-a temut să spună că este nevasta sa, ca să nu-l omoare oamenii din cetate, din pricina ei. Abimelec, împăratul Gherarului, a trimis şi a luat-o** pe Sara.

*Cap. 12.13; 26.7. **Cap. 12.15.

3. Atunci Dumnezeu* S-a arătat noaptea în vis** lui Abimelec şi i-a zis: „Iată †, ai să mori din pricina femeii pe care ai luat-o, căci este nevasta unui bărbat."

*Ps. 105.14. **Iov 33.15. † Vers. 7.

4. Abimelec, care nu se apropiase de ea, a răspuns: „Doamne*, vei omorî Tu oare chiar şi un neam nevinovat?

*Vers. 18. Cap. 18.23.

5. Nu mi-a spus el că este sora sa? Şi n-a zis ea însăşi că el este fratele său? Eu am lucrat cu inimă curată* şi cu mâini nevinovate."

*2 Împ. 20.3. 2 Cor. 1.12.

6. Dumnezeu i-a zis în vis: „Ştiu şi Eu că ai lucrat cu inimă curată: de aceea te-am* şi ferit să păcătuieşti împotriva** Mea. Iată de ce n-am îngăduit să te atingi de ea.

*Cap. 31.7; 35.5. Exod 34.24. 1 Sam. 25.26,34. **Cap. 39.9. Lev. 6.2. Ps. 51.4.

7. Acum, dă-i omului nevasta înapoi; căci* el este proroc, se va ruga pentru tine şi vei trăi. Dar, dacă n-o dai înapoi, să ştii** că vei muri negreşit, tu şi tot † ce-i al tău."

*1 Sam. 7.5. 2 Împ. 5.11. Iov 42.8. Iac. 5.14,15. 1 Ioan 5.16. **Cap. 2.17. † Num. 16.32,33.

8. Abimelec s-a sculat dis-de-dimineaţă, a chemat pe toţi slujitorii săi şi le-a spus tot ce se întâmplase. Şi oamenii aceia au fost cuprinşi de o mare spaimă.

9. Abimelec l-a chemat şi pe Avraam şi i-a zis: „Ce ne-ai făcut? Şi cu ce am păcătuit eu împotriva ta, de ai făcut să vină* peste mine şi peste împărăţia mea un păcat atât de mare? Ai făcut faţă de mine lucruri care nu trebuiau** nicidecum făcute."

*Cap. 26.10. Exod 32.21. Ios. 7.25. **Cap. 34.7.

10. Şi Abimelec a zis lui Avraam: „Ce ai văzut de ai făcut lucrul acesta?"

11. Avraam a răspuns: „Îmi ziceam că, fără îndoială, nu-i nici o frică de Dumnezeu* în ţara aceasta şi că au să mă omoare** din pricina nevestei mele.

*Cap. 42.18. Ps. 36.1. Prov. 16.6. **Cap. 12.12; 26.7.

12. De altfel, este adevărat că este* sora mea, fiica tatălui meu; numai că nu-i fiica mamei mele; şi a ajuns să-mi fie nevastă.

*Cap. 11.29.

13. Când m-a scos Dumnezeu* din casa tatălui meu, am zis Sarei: „Iată hatârul pe care ai să mi-l faci: în toate locurile unde vom merge, spune** despre mine că sunt fratele tău."

*Cap. 12.1,9,11, etc. Evr. 11.8. **Cap. 12.13.

14. Abimelec a luat* oi şi boi, robi şi roabe şi le-a dat lui Avraam; şi i-a dat înapoi şi pe Sara, nevasta sa.

*Cap. 12.16.

15. Abimelec a zis: „Iată, ţara* mea este înaintea ta; locuieşte unde-ţi va plăcea."

*Cap. 13.9.

16. Şi Sarei i-a zis: „Iată, dau fratelui* tău o mie de arginţi; aceasta** să-ţi fie o dovadă † de cinste faţă de toţi cei ce sunt cu tine, aşa că înaintea tuturor vei fi fără vină."

*Vers. 5. **Cap. 26.11. † Cap. 24.65.

17. Avraam* s-a rugat lui Dumnezeu, şi Dumnezeu l-a vindecat pe Abimelec, pe nevasta şi

roabele lui, aşa că au putut să nască.
*Iov 42.9,10.
18. Fiindcă Domnul încuiase[1]* pântecele tuturor femeilor din casa lui Abimelec, din pricina Sarei, nevasta lui Avraam. *Cap. 12.17.

Naşterea lui Isaac

21 1. Domnul Şi-a adus aminte* de cele ce i le spusese Sarei; şi Domnul a împlinit faţă de Sara ce-i** făgăduise.
*1 Sam. 2.21. **Cap. 17.19; 18.10,14. Gal. 4.23,28.
2. Sara* a rămas însărcinată şi a născut lui Avraam un fiu la bătrâneţe, la vremea** hotărâtă, despre care-i vorbise Dumnezeu.
*Fapt. 7.8. Gal. 4.22. Evr. 11.11. **Cap. 17.21.
3. Avraam a pus fiului său nou-născut pe care i-l născuse Sara numele Isaac*. *Cap. 17.19.
4. Avraam a tăiat împrejur* pe fiul său Isaac, la vârsta de opt zile, cum** îi poruncise Dumnezeu.
*Fapt. 7.8. **Cap. 17.10,12.
5. Avraam* era în vârstă de o sută de ani la naşterea fiului său, Isaac. *Cap. 17.1,17.
6. Şi Sara a zis: „Dumnezeu* m-a făcut de râs: oricine va auzi va râde de mine.”
*Ps. 126.2. Isa. 54.1. Gal. 4.27. Luca 1.58.
7. Şi a adăugat: „Cine s-ar fi gândit să spună lui Avraam că Sara va da piept la copii? Şi totuşi* i-am născut un fiu la bătrâneţe!”
*Cap. 18.11,12.

Alungarea Agarei în deşert

8. Copilul s-a făcut mare şi a fost înţărcat. Avraam a făcut un ospăţ mare în ziua când a fost înţărcat Isaac.
9. Sara a văzut râzând* pe fiul pe care-l** născuse lui Avraam, egipteanca † Agar.
*Cap. 16.1. **Cap. 16.15. † Gal. 4.29.
10. Şi a zis lui Avraam: „Izgoneşte* pe roaba aceasta şi pe fiul ei; căci fiul roabei acesteia nu va moşteni împreună cu fiul meu, cu Isaac.”
*Cap. 25.6; 36.6,7. Gal. 4.30.
11. Cuvintele acestea n-au plăcut deloc lui Avraam, din pricina* fiului său. *Cap. 17.18.
12. Dar Dumnezeu a zis lui Avraam: „Să nu te mâhneşti de cuvintele acestea, din pricina copilului şi din pricina roabei tale: fă Sarei tot ce-ţi cere; căci numai din Isaac* va ieşi o sământă, care va purta cu adevărat numele tău.
*Rom. 9.7,8. Evr. 11.18.
13. Dar şi pe fiul roabei tale îl voi face un neam*, căci este sământa ta.”
*Vers. 18. Cap. 16.10; 17.20.

1.Sau: închisese de tot;

14. A doua zi, Avraam s-a sculat de dimineaţă; a luat pâine şi un burduf cu apă, pe care le-a dat Agarei şi i le-a pus pe umăr; i-a dat şi copilul şi i-a dat drumul*. Ea a plecat şi a rătăcit prin pustiul Beer-Şeba.
*Ioan 8.35.
15. Când s-a isprăvit apa din burduf, a aruncat copilul sub un tufiş
16. şi s-a dus de s-a aşezat în faţa lui la o mică depărtare de el, ca la o aruncătură de arc; căci zicea ea: „Să nu văd moartea copilului!” A şezut, dar, în faţa lui, la o parte, a ridicat glasul şi a început să plângă.
17. Dumnezeu* a auzit glasul copilului; şi îngerul lui Dumnezeu a strigat din cer pe Agar şi i-a zis: „Ce ai tu, Agar? Nu te teme, căci Dumnezeu a auzit glasul copilului în locul unde este.
*Exod 3.7.
18. Ridică-te, ia copilul şi ţine-l de mână; căci voi face* din el un neam mare.” *Vers. 13.
19. Şi Dumnezeu* i-a deschis ochii şi ea a văzut un izvor de apă; s-a dus şi a umplut burduful cu apă şi i-a dat copilului să bea.
*Num. 22.31. 2 Împ. 6.17,18,20. Luca 24.16,31.
20. Dumnezeu* a fost cu copilul, care a crescut, a locuit în pustiu şi** a ajuns vânător cu arcul.
*Cap. 28.15; 39.2,3,21. **Cap. 16.12.
21. A locuit în pustiul Paran şi mama sa i-a luat o nevastă* din ţara Egiptului. *Cap. 24.4.

Legământul lui Avraam cu Abimelec

22. În vremea aceea, Abimelec*, însoţit de Picol, căpetenia oştirii lui, a vorbit astfel lui Avraam: „Dumnezeu** este cu tine în tot ce faci.
*Cap. 20.2; 26.26. **Cap. 26.28.
23. Jură-mi* acum, aici, pe Numele lui Dumnezeu, că nu mă vei înşela niciodată, nici pe mine, nici pe copiii mei, nici pe nepoţii mei şi că vei avea faţă de mine şi faţă de ţara în care locuieşti ca străin, aceeaşi bunăvoinţă pe care o am eu faţă de tine.”
*Ios. 2.12. 1 Sam. 24.21.
24. Avraam a zis: „Jur!”
25. Dar Avraam s-a plâns lui Abimelec pentru o fântână de apă, pe care puseseră mâna cu sila* robii lui Abimelec.
*Cap. 26.15,18,20-22.
26. Abimelec a răspuns: „Nu ştiu cine a făcut lucrul acesta; nici tu nu mi-ai dat de ştire şi nici eu nu aflu decât azi.”

27. Şi Avraam a luat oi şi boi, pe care i-a dat lui Abimelec; şi au făcut legământ* amândoi.

*Cap. 26.31.

28. Avraam a pus deoparte şapte mieluşele din turmă.

29. Şi Abimelec a zis lui Avraam: „Ce sunt* aceste şapte mieluşele pe care le-ai pus deoparte?”

*Cap. 33.8.

30. El a răspuns: „Trebuie să primeşti din mâna mea aceste şapte mieluşele, pentru ca să-mi slujească de mărturie* că am săpat fântâna aceasta.”

*Cap. 31.48,52.

31. Iată de ce locul acela se numeşte* Beer-Şeba[1]; căci acolo şi-au jurat ei credinţă unul altuia.

*Cap. 26.33.

32. Astfel au făcut ei legământ la Beer-Şeba. După aceea, Abimelec s-a sculat împreună cu Picol, căpetenia oştirii sale şi s-au întors în ţara filistenilor.

33. Avraam a sădit un tamarisc[2] la Beer-Şeba; şi a chemat* acolo Numele Domnului Dumnezeului celui veşnic**.

*Cap. 4.26. **Deut. 33.27. Isa. 40.28. Rom. 16.26. 1 Tim. 1.17.

34. Avraam a locuit multă vreme ca străin în ţara filistenilor.

Jertfirea lui Isaac

22 1. După aceste lucruri, Dumnezeu* l-a pus la încercare pe Avraam şi i-a zis: „Avraame!” „Iată-mă!”, a răspuns el.

*1 Cor. 10.13. Evr. 11.17. Iac. 1.12. 1 Pet. 1.7.

2. Dumnezeu i-a zis: „Ia pe fiul tău, pe singurul* tău fiu, pe care-l iubeşti, pe Isaac; du-te în ţara** Moria şi adu-l ardere de tot acolo, pe unul dintre munţi, pe care ţi-l voi spune.”

*Evr. 11.17. **2 Cron. 3.1.

3. Avraam s-a trezit dis-de-dimineaţă, a pus şaua pe măgar şi a luat cu el două slugi şi pe fiul său, Isaac. A tăiat lemne pentru arderea de tot şi a pornit spre locul pe care i-l spusese Dumnezeu.

4. A treia zi, Avraam a ridicat ochii şi a văzut locul de departe.

5. Şi Avraam a zis slugilor sale: „Rămâneţi aici cu măgarul; eu şi băiatul ne vom duce până acolo să ne închinăm, şi apoi ne vom întoarce la voi.”

6. Avraam a luat lemnele pentru arderea de tot, le-a pus* în spinarea fiului său, Isaac şi a luat în mână focul şi cuţitul. Şi au mers astfel amândoi împreună.

*Ioan 19.17.

7. Atunci Isaac, vorbind cu tatăl său, Avraam, a zis: „Tată!” „Ce este, fiule?”, i-a răspuns el. Isaac a zis din nou: „Iată focul şi lemnele; dar unde este mielul pentru arderea de tot?”

8. „Fiule”, a răspuns Avraam, „Dumnezeu Însuşi va purta grijă de mielul pentru arderea de tot.” Şi au mers amândoi împreună înainte.

9. Când au ajuns la locul pe care i-l spusese Dumnezeu, Avraam a zidit acolo un altar şi a aşezat lemnele pe el. L-a legat pe fiul său, Isaac şi l-a pus pe altar*, deasupra lemnelor.

*Evr. 11.17. Iac. 2.21.

10. Apoi Avraam a întins mâna şi a luat cuţitul ca să înjunghie pe fiul său.

11. Atunci îngerul Domnului l-a strigat din ceruri şi a zis: „Avraame! Avraame!” „Iată-mă!”, a răspuns el.

12. Îngerul a zis: „Să* nu pui mâna pe băiat şi să nu-i faci nimic; căci ştiu acum** că te temi de Dumnezeu, întrucât n-ai cruţat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, pentru Mine.”

*1 Sam. 15.22. Mica 6.7,8. **Cap. 26.5. Iac. 2.22.

13. Avraam a ridicat ochii şi a văzut înapoia lui un berbec încurcat cu coarnele într-un tufiş; şi Avraam s-a dus şi a luat berbecul şi l-a adus ca ardere de tot în locul fiului său.

14. Avraam a pus locului aceluia numele: „Domnul va purta de grijă[1]”. De aceea se zice şi azi: „La muntele unde Domnul va purta de grijă”.

15. Îngerul Domnului a chemat a doua oară din ceruri pe Avraam

16. şi a zis: „Pe* Mine Însumi jur, zice Domnul: pentru că ai făcut lucrul acesta şi n-ai cruţat pe fiul tău, pe singurul tău fiu,

*Ps. 105.9. Luca 1.73.

17. te voi binecuvânta foarte mult şi-ţi voi înmulţi foarte mult sămânţa, şi anume: ca stelele* cerului şi ca nisipul** de pe ţărmul mării; şi sămânţa † ta va stăpâni †† poarta vrăjmaşilor săi.

*Cap. 15.5. Ier. 33.22. **Cap. 13.16. † Cap. 24.60. †† Mica 1.9.

18. Toate popoarele pământului vor fi binecuvântate în* sămânţa ta, pentru că** ai ascultat de porunca Mea!”

*Cap. 12.3; 18.18; 26.4. Fapt. 3.25. Gal. 3.8,9,16,18. **Vers. 3, 10. Cap. 26.5.

19. Avraam s-a întors la slugile sale şi s-au sculat şi au plecat împreună la Beer-Şeba*, căci Avraam locuia la Beer-Şeba. *Cap. 21.31.

1.Adică: Fântâna jurământului;

2.Arbust mediteraneean;

1.Evreieşte: Yehova-Iire;

Genealogia lui Nahor

20. După aceste lucruri, i s-a spus lui Avraam: „Iată, Milca* a născut şi ea copii fratelui tău, Nahor,

*Cap. 11.29.

21. şi anume pe Uţ*, întâiul său născut, pe Buz, fratele său, pe Chemuel, tatăl lui Aram,

*Iov 1.1; 32.2.

22. pe Chesed, pe Hazo, pe Pildaş, pe Iidlaf şi pe Betuel.
23. Betuel* a născut pe Rebeca**. Aceştia sunt cei opt fii pe care i-a născut Milca lui Nahor, fratele lui Avraam.

*Cap. 24.15. **Rom. 9.10.

24. Ţiitoarea lui, numită Reuma, a născut şi ea, pe Tebah, Gaham, Tahaş şi Maaca”.

Moartea şi înmormântarea Sarei

23 1. Viaţa Sarei a fost de o sută douăzeci şi şapte de ani: aceştia sunt anii vieţii Sarei.
2. Sara a murit la Chiriat-Arba*, adică Hebron**, în ţara Canaan; şi Avraam a venit s-o jelească pe Sara şi s-o plângă.

*Ios. 14.15. Judc. 1.10. **Vers. 19. Cap. 13.18.

3. Avraam s-a ridicat apoi dinaintea moartei sale şi a vorbit astfel fiilor lui Het:
4. „Eu* sunt străin şi venetic printre voi, daţi-mi** un ogor, ca loc de îngropare la voi, ca sămi îngrop moarta şi s-o ridic dinaintea mea.”

*Cap. 17.8. 1 Cron. 29.15. Ps. 105.12. Evr. 11.9,13. **Fapt. 7.5.

5. Fiii lui Het au răspuns astfel lui Avraam:
6. „Ascultă-ne, domnule! Tu eşti ca un domnitor* al lui Dumnezeu în mijlocul nostru; îngroapă-ţi moarta în cel mai bun din mormintele noastre! Nici unul din noi nu te va opri să-ţi îngropi moarta în mormântul lui.”

*Cap. 13.2; 14.14; 24.35.

7. Avraam s-a ridicat şi s-a aruncat cu faţa la pământ înaintea norodului ţării, adică înaintea fiilor lui Het.
8. Şi le-a vorbit astfel: „Dacă găsiţi cu cale sămi îngrop moarta şi s-o iau dinaintea ochilor mei, ascultaţi-mă şi rugaţi-l pentru mine pe Efron, fiul lui Ţohar,
9. să-mi dea peştera Macpela, care-i a lui şi care este chiar la marginea ogorului lui; să mio dea în schimbul preţului ei, ca să-mi slujească drept loc pentru îngropare în mijlocul vostru.”
10. Efron era şi el acolo în mijlocul fiilor lui Het. Şi Efron, hititul, a răspuns lui Avraam, în auzul fiilor lui Het şi în auzul tuturor celor ce treceau* pe poarta cetăţii:

*Cap. 34.20,24. Rut 4.4.

11. „Nu*, domnul meu, ascultă-mă! Îţi dăruiesc ogorul şi-ţi dăruiesc şi peştera care este în el. Ţi le dăruiesc în faţa fiilor poporului meu: şi îngroapă-ţi moarta.”

*2 Sam. 24.21-24.

12. Avraam s-a aruncat cu faţa la pământ înaintea poporului ţării.
13. Şi a vorbit astfel lui Efron, în auzul poporului ţării: „Ascultă-mă, te rog! Îţi dau preţul ogorului, primeşte-l de la mine; şi-mi voi îngropa moarta în el.”
14. Şi Efron a răspuns astfel lui Avraam:
15. „Domnul meu, ascultă-mă! O bucată de pământ de patru sute de sicli* de argint, ce este aceasta între mine şi tine? Îngroapă-ţi, dar, moarta!”

*Exod 30.13. Ezec. 45.12.

16. Avraam l-a înţeles pe Efron. Şi Avraam i-a cântărit* lui Efron preţul cumpărării despre care vorbise, în faţa fiilor lui Het: patru sute de sicli de argint, care mergeau la orice negustor.

*Ier. 32.9.

17. Ogorul* lui Efron din Macpela, care este faţă în faţă cu Mamre, ogorul şi peştera din el şi toţi copacii care se aflau în ogor şi în toate hotarele lui de jur-împrejur

* Cap. 25.9; 49.30-32; 50.13. Fapt. 7.16.

18. au fost întărite astfel ca moşie a lui Avraam, în faţa fiilor lui Het şi a tuturor celor ce treceau pe poarta cetăţii.
19. După aceea, Avraam a îngropat-o pe Sara, nevasta sa, în peştera din ogorul Macpela, care este faţă în faţă cu Mamre, adică Hebron, în ţara Canaan.
20. Ogorul şi peştera din el au fost întărite* astfel lui Avraam ca ogor pentru înmormântare de către fiii lui Het. *Rut 4.7-10. Ier. 32.10,11.

Rebeca cerută în căsătorie pentru Isaac

24 1. Avraam* era bătrân, înaintat în vârstă; şi Domnul binecuvântase** pe Avraam în orice lucru.

*Cap. 18.11; 21.5. **Vers. 35. Cap. 13.2. Ps. 112.3. Prov. 10. 22.

2. Avraam a zis celui mai bătrân* rob din casa lui, care era îngrijitorul** tuturor averilor lui:

„Pune-ţi †, te rog, mâna sub coapsa mea;

*Cap. 15.2. **Vers. 10. Cap. 39.4-6. † Cap. 47.29. 1 Cron. 29.24. Plân. 5.6.

3. şi te voi pune să juri* pe Domnul Dumnezeul cerului şi Dumnezeul pământului că** nu vei lua fiului meu o nevastă dintre fetele canaaniţilor, în mijlocul cărora locuiesc,

*Cap. 14.22. Deut. 6.13. Ios. 2.12. **Cap. 26.35; 27.46; 28.2. Exod 34.16. Deut. 7.3.

4. ci* te vei duce în ţara** şi la rudele mele să iei nevastă fiului meu, Isaac."

*Cap. 28.2. **Cap. 12.1.

5. Robul i-a răspuns: „Poate că femeia n-are să vrea să mă urmeze în ţara aceasta; va trebui să duc oare pe fiul tău în ţara de unde ai ieşit tu?"
6. Avraam i-a zis: „Să nu care-cumva să-l duci pe fiul meu acolo!
7. Domnul Dumnezeul cerului care* m-a scos din casa tatălui meu şi din patria mea, care mi-a vorbit şi mi-a jurat, zicând: „Seminţei** tale voi da ţara aceasta", va † trimite pe îngerul Său înaintea ta; şi de acolo vei lua o nevastă fiului meu.

*Cap. 12.1. **Cap. 12.7; 13.15; 15.18; 17.8. Exod 32.13. Deut. 1.8; 34.4. Fapt. 7.5. † Exod 23.20,23; 33.2. Evr. 1.14.

8. Dacă femeia nu va vrea să te urmeze, vei* fi dezlegat de jurământul acesta pe care te pun să-l faci. Cu nici un chip să nu-l duci însă acolo pe fiul meu."

*Ios. 2.17,20.

9. Robul şi-a pus mâna sub coapsa stăpânului său Avraam şi i-a jurat că are să păzească aceste lucruri.
10. Robul a luat zece cămile dintre cămilele stăpânului său şi a plecat, având* cu el toate lucrurile de preţ ale stăpânului său. S-a ridicat şi a plecat în Mesopotamia, în cetatea** lui Nahor.

*Vers. 2. **Cap. 27.43.

11. A lăsat cămilele să se odihnească, în genunchi, afară din cetate, lângă o fântână. Era seara, pe vremea când ies femeile* să scoată apă.

*Exod 2.16. 1 Sam. 9.11.

12. Şi a zis: „Doamne Dumnezeul* stăpânului meu, Avraam! Te rog, dă-mi izbândă** astăzi şi îndură-Te de stăpânul meu, Avraam.

*Vers. 27. Cap. 26.24; 28.13; 32.9. Exod 3.6,15. **Neem. 1.11. Ps. 37.5.

13. Iată, stau* lângă izvorul acesta de apă şi fetele** oamenilor din cetate vin să scoată apă.

*Vers. 43. **Cap. 29.9. Exod 2.16.

14. Fă ca fata căreia îi voi zice: „Pleacă-ţi vadra, te rog, ca să beau" şi care va răspunde: „Bea şi am să dau de băut şi cămilelor tale" să fie aceea pe care ai rânduit-o Tu pentru robul Tău, Isaac! Şi prin aceasta* voi cunoaşte că Te-ai îndurat de stăpânul meu."

*Judc. 6.17,37. 1 Sam. 6.7; 14.10; 20.7.

15. Nu sfârşise el încă de vorbit şi a ieşit, cu vadra pe umăr, Rebeca, fata lui Betuel, fiul Milcăi*, nevasta lui Nahor, fratele lui Avraam.

*Cap. 11.29; 22.23.

16. Fata era* foarte frumoasă; era fecioară şi nici un bărbat n-o cunoscuse. Ea s-a coborât la izvor, şi-a umplut vadra şi s-a suit iarăşi.

*Cap. 26.7.

17. Robul a alergat înaintea ei şi a zis: „Dă-mi, te rog, să beau puţină apă din vadra ta."
18. „Bea, domnul meu", a răspuns* ea. Şi s-a grăbit de a plecat vadra pe mână şi i-a dat să bea.

*1 Pet. 3.8; 4.9.

19. După ce i-a dat şi a băut de s-a săturat, a zis: „Am să scot apă şi pentru cămilele tale, până vor bea şi se vor sătura."
20. A vărsat în grabă vadra în adăpătoare şi a alergat iarăşi la fântână ca să scoată apă; şi a scos pentru toate cămilele lui.
21. Omul o privea cu mirare şi fără să zică nimic, ca să vadă dacă Domnul* a făcut să-i izbutească sau nu călătoria.

*Vers. 12,56.

22. Când s-au săturat cămilele de băut, omul a luat o verigă* de aur, de greutatea unei jumătăţi de siclu, şi două brăţări, grele de zece sicli de aur.

*Exod 32.2,3. Isa. 3.19-21. Ezec. 16.11,12. 1 Pet. 3.3.

23. Şi a zis: „A cui fată eşti? Spune-mi, te rog. Este loc pentru noi în casa tatălui tău ca să rămânem peste noapte?"
24. Ea a răspuns: „Eu sunt* fata lui Betuel, fiul Milcăi şi al lui Nahor."

*Cap. 22.23.

25. Şi i-a zis mai departe: „Avem paie şi nutreţ din belşug şi este şi loc de găzduit peste noapte."
26. Atunci omul* a plecat capul şi s-a aruncat cu faţa la pământ înaintea Domnului,

*Vers. 52. Exod 4.31.

27. zicând: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul* stăpânului meu, Avraam, care n-a părăsit îndurarea** şi credincioşia[1] Lui faţă de stăpânul meu! Domnul m-a îndreptat † în casa fraţilor stăpânului meu."

*Exod 18.10. Rut 4.14. 1 Sam. 25.32,39. 2 Sam. 18.28. Luca 1.68. **Cap. 32.10. Ps. 98.3. † Vers. 48.

28. Fata a alergat şi a istorisit mamei sale, aca-

1.Sau: adevărul (pretutindeni în text);

să, cele întâmplate.
29. Rebeca avea un frate, numit Laban*. Şi Laban a alergat afară la omul acela, la izvor.
*Cap. 29.5.
30. Văzuse veriga şi brăţările în mâinile surorii sale şi auzise pe sora sa, Rebeca, spunând: „Aşa mi-a vorbit omul acela.” A venit, dar, la omul acela, care stătea lângă cămile la izvor,
31. şi a zis: „Vino, binecuvântatul* Domnului! Pentru ce stai afară? Am pregătit casa şi am pregătit un loc pentru cămile.”
*Cap. 26.29. Judc. 17.2. Rut 3.10. Ps. 115.15.
32. Omul a intrat în casă. Laban a pus să descarce cămilele, a dat* paie şi nutreţ cămilelor şi a adus apă pentru spălat picioarele omului aceluia şi ale oamenilor care erau cu el.
*Cap. 43.24. Judc. 19.21.
33. Apoi, i-a dat să mănânce. Dar el a zis: „Nu mănânc* până nu voi spune ce am de spus.” „Vorbeşte!”, a zis Laban.
*Iov 23.12. Ioan 4.34. Efes. 6.5-7.
34. Atunci el a zis: „Eu sunt robul lui Avraam.
35. Domnul a umplut* de binecuvântări pe stăpânul meu, care a ajuns la mare propăşire. I-a dat oi şi boi, argint şi aur, robi şi roabe, cămile şi măgari.
*Vers. 1. Cap. 13.2.
36. Sara, nevasta stăpânului meu, a născut*, la bătrâneţe, un fiu stăpânului meu; şi lui** i-a dat el tot ce are.
*Cap. 21.2. **Cap. 21.10; 25.5.
37. Stăpânul* meu m-a pus să jur şi a zis: „Să nu iei fiului meu o nevastă dintre fetele canaaniţilor, în ţara cărora locuiesc; *Vers. 3.
38. ci* să te duci în casa tatălui meu şi la rudele mele, ca de acolo să iei nevastă fiului meu.”
*Vers. 4.
39. Eu* am zis stăpânului meu: „Poate că femeia n-are să vrea să mă urmeze.”
*Vers. 5.
40. Şi el mi-a răspuns*: „Domnul, înaintea** căruia umblu, va trimite pe îngerul Său cu tine şi-ţi va da izbândă în călătorie şi vei lua fiului meu o nevastă din rudele şi din casa tatălui meu.
*Vers. 7. **Cap. 17.1.
41. Vei* fi dezlegat de jurământul pe care mi-l faci, dacă te vei duce la rudele mele; şi dacă nu ţi-o vor da, vei fi dezlegat de jurământul pe care mi-l faci.” *Vers. 8.
42. Eu am ajuns, azi, la izvor şi am zis:
„Doamne* Dumnezeul stăpânului meu, Avraam, dacă binevoieşti să-mi dai izbândă în călătoria pe care o fac,
*Vers. 12.
43. iată, eu* stau la izvorul de apă şi fata care va ieşi să scoată apă şi căreia îi voi zice: „Dă-mi, te rog, să beau puţină apă din vadra ta”
*Vers. 13.
44. şi care îmi va răspunde: „Bea tu însuţi şi voi da de băut şi cămilelor tale”, fata aceea să fie nevasta pe care a rânduit-o Domnul pentru fiul stăpânului meu!”
45. Înainte* de a sfârşi de vorbit** în inima mea, iată că a ieşit Rebeca, cu vadra pe umăr, s-a coborât la izvor şi a scos apă. Eu i-am zis: „Dă-mi să beau, te rog!”
*Vers. 15, etc. **1 Sam. 1.13.
46. Ea s-a grăbit, şi-a plecat vadra deasupra umărului şi a zis: „Bea şi voi da de băut şi cămilelor tale.” Am băut şi a dat de băut şi cămilelor mele.
47. Eu am întrebat-o şi am zis: „A cui fată eşti?” Ea a răspuns: „Sunt fata lui Betuel, fiul lui Nahor şi al Milcăi.” I-am pus* veriga în nas şi brăţările la mâini. *Ezec. 16.11,12.
48. Apoi am plecat* capul, m-am aruncat cu faţa la pământ înaintea Domnului şi am binecuvântat pe Domnul Dumnezeul stăpânului meu, Avraam, că m-a călăuzit pe calea cea dreaptă, ca să iau pe fata fratelui** stăpânului meu pentru fiul lui.
*Vers. 26. **Cap. 22.23.
49. Acum, dacă voiţi să arătaţi bunăvoinţă* şi adevăr faţă de stăpânul meu, spuneţi-mi; dacă nu, spuneţi-mi iarăşi, ca să mă îndrept la dreapta sau la stânga.”
*Cap. 47.29. Ios. 2.14.
50. Laban şi Betuel, drept răspuns, au zis: „De la Domnul* vine lucrul acesta; noi nu-ţi mai putem spune** nici rău, nici bine.
*Ps. 118.23. Mat. 21.42. Marc. 12.11. **Cap. 31.24.
51. Iată, Rebeca este* înaintea ta; ia-o şi du-te, ca să fie nevasta fiului stăpânului tău, cum a spus Domnul.”
*Cap. 20.15.
52. Când a auzit robul lui Avraam cuvintele lor, s-a aruncat* cu faţa la pământ înaintea Domnului. *Vers. 26.
53. Şi robul a scos podoabe* de argint, podoabe de aur şi îmbrăcăminte, pe care le-a dat Rebecăi; a dat, de asemenea, daruri bogate** fratelui său şi mamei sale.
*Exod 3.22; 11.2; 12.35. **2 Cron. 21.3. Ezra 1.6.
54. După aceea, au mâncat şi au băut, el şi oamenii care erau împreună cu el şi s-au cul-

cat. Dimineaţa când s-au sculat, robul a zis: „Lăsaţi-mă* să mă întorc la stăpânul meu.”

*Vers. 56,59.

55. Fratele şi mama fetei au zis: „Fata să mai rămână câtva timp cu noi, măcar vreo zece zile: pe urmă, poate să plece.”
56. El le-a răspuns: „Nu mă opriţi, fiindcă Domnul mi-a dat izbândă în călătoria mea; lăsaţi-mă să plec şi să mă duc la stăpânul meu.”
57. Atunci ei au răspuns: „Să chemăm pe fată şi s-o întrebăm.”
58. Au chemat, dar, pe Rebeca şi i-au zis: „Vrei să te duci cu omul acesta?” „Da, vreau”, a răspuns ea.
59. Şi au lăsat pe sora lor, Rebeca, să plece cu doica* ei, cu robul lui Avraam şi cu oamenii lui.

*Cap. 35.8.

60. Au binecuvântat pe Rebeca şi i-au zis: „O, sora noastră, să ajungi mama* a mii de zeci de mii şi sămânţa** ta să stăpânească poarta celor care o urăsc!”

*Cap. 17.16. **Cap. 22.17.

61. Rebeca s-a sculat, împreună cu slujnicele ei, au încălecat pe cămile şi au urmat pe omul acela. Robul a luat-o pe Rebeca şi a plecat.
62. Isaac se întorsese de la fântâna* „Lahai-Roi”, căci locuia în ţara de miazăzi.

*Cap. 16.14; 25.11.

63. Într-o seară, când Isaac ieşise să cugete în taină* pe câmp, a ridicat ochii şi s-a uitat; şi iată că veneau nişte cămile.

*Ios. 1.8. Ps. 1.2; 77.12; 119.15; 143.5.

64. Rebeca a ridicat şi ea ochii, a văzut pe Isaac şi s-a dat* jos de pe cămilă.

*Ios. 15.18.

65. Şi a zis robului: „Cine este omul acesta care vine înaintea noastră pe câmp?” Robul a răspuns: „Este stăpânul meu!” Atunci ea şi-a luat marama şi s-a acoperit.
66. Robul a istorisit lui Isaac toate lucrurile pe care le făcuse.
67. Isaac a dus pe Rebeca în cortul mamei sale, Sara; a luat-o pe Rebeca, ea a fost nevasta lui şi el a iubit-o. Astfel a fost mângâiat* Isaac pentru pierderea mamei sale.

*Cap. 38.12.

Moartea lui Avraam

25 1. Avraam şi-a mai luat o nevastă, numită Chetura.
2. Ea* i-a născut pe Zimran, pe Iocşan, pe Medan, pe Madian, pe Işbac şi Şuah.

*1 Cron. 1.32.

3. Iocşan a născut pe Seba şi pe Dedan. Fiii lui Dedan au fost Aşurimi, Letuşimi şi Leumimi.
4. Fiii lui Madian au fost: Efa, Efer, Enoh, Abida şi Eldaa. Toţi aceştia sunt fiii Cheturei.
5. Avraam* a dat lui Isaac toate averile sale.

*Cap. 24.36.

6. Dar a dat daruri fiilor ţiitoarelor sale; şi, pe când era încă în viaţă, i-a îndepărtat* de lângă fiul său, Isaac, înspre** răsărit, în ţara răsăritului.

*Cap. 21.14. **Judc. 6.3.

7. Iată zilele anilor vieţii lui Avraam: el a trăit o sută şaptezeci şi cinci de ani.
8. Avraam şi-a dat duhul şi a murit*, după o bătrâneţe fericită, înaintat în vârstă şi sătul de zile; şi a fost adăugat** la poporul său.

*Cap. 15.15; 49.29. **Cap. 35.29; 49.33.

9. Isaac şi Ismael, fiii* săi, l-au îngropat în peştera Macpela, în ogorul lui Efron, fiul lui Ţohar, hititul, care este faţă în faţă cu Mamre.

*Cap. 35.29; 50.13.

10. Acesta este ogorul*, pe care-l cumpărase Avraam de la fiii lui Het. Acolo** au fost îngropaţi Avraam şi nevasta sa, Sara.

*Cap. 23.16. **Cap. 49.31.

11. După moartea lui Avraam, Dumnezeu a binecuvântat pe fiul său, Isaac. El locuia lângă fântâna* „Lahai-Roi.”

*Cap. 16.14; 24.62.

Urmaşii lui Ismael

12. Iată spiţa neamului lui Ismael, fiul lui Avraam, pe care-l* născuse lui Avraam, egipteanca Agar, roaba Sarei.

*Cap. 16.15.

13. Iată* numele fiilor lui Ismael, după numele lor, după neamurile lor: Nebaiot, întâiul născut al lui Ismael; Chedar, Adbeel, Mibsam,

*1 Cron. 1.29.

14. Mişma, Duma, Masa;
15. Hadad, Tema, Ietur, Nafiş şi Chedma.
16. Aceştia sunt fiii lui Ismael; acestea sunt numele lor, după satele şi taberele lor. Ei au fost cei doisprezece voievozi*, după neamurile lor.

*Cap. 17.20.

17. Şi iată anii vieţii lui Ismael: o sută treizeci şi şapte de ani. El şi-a dat* duhul şi a murit, şi a fost adăugat la poporul său.

*Vers. 8.

18. Fiii lui au locuit* de la Havila până la Şur, care este în faţa Egiptului, cum mergi spre Asiria. El s-a aşezat în faţa** tuturor fraţilor lui.

*1 Sam. 15.7. **Cap. 16.12.

Esau şi Iacov

19. Iată genealogia lui Isaac, fiul lui Avraam. Avraam* a născut pe Isaac.

*Mat. 1.2.

20. Isaac era în vârstă de patruzeci de ani când a luat de nevastă pe Rebeca, fata* lui Betuel, arameul din Padan-Aram[1], şi sora** lui Laban, arameul.

*Cap. 22.23. **Cap. 24.29.

21. Isaac s-a rugat Domnului pentru nevasta sa, căci era stearpă[2]; şi Domnul* l-a ascultat: nevasta sa, Rebeca**, a rămas însărcinată.

*1 Cron. 5.20. 2 Cron. 33.13. Ezra 8.23. **Rom. 9.10.

22. Copiii se băteau în pântecele ei; şi ea a zis: „Dacă-i aşa, pentru ce mai sunt însărcinată?" S-a dus să întrebe* pe Domnul.

*1 Sam. 9.9; 10.22.

23. Şi Domnul i-a zis:
„Două neamuri* sunt în pântecele tău,
Şi două popoare se vor despărţi la ieşirea din pântecele tău.
Unul** din popoarele acestea va fi mai tare decât celălalt.
Şi cel mai mare † va sluji celui mai mic."

*Cap. 17.16; 24.60. **2 Sam. 8.14. † Cap. 27.29. Mal. 1.3. Rom. 9.12.

24. S-au împlinit zilele când avea să nască; şi iată că în pântecele ei erau doi gemeni.
25. Cel dintâi a ieşit roşu de* tot, ca o manta de păr şi de aceea i-au pus numele Esau[3].

*Cap. 27.11,16,23.

26. Apoi a ieşit fratele său, care* ţinea cu mâna de călcâi pe Esau; şi de aceea i-au pus numele** Iacov[4]. Isaac era în vârstă de şaizeci de ani când s-au născut ei.

*Osea 12.3. **Cap. 27.36.

Esau îşi vinde dreptul de întâi-născut

27. Băieţii aceştia s-au făcut mari. Esau a ajuns un vânător* îndemânatic, un om care îşi petrecea vremea mai mult pe câmp; dar Iacov era un om liniştit**, care stătea acasă † în corturi.

*Cap. 27.3,5. **Iov 1.1,8; 2.3. Ps. 37.37. † Evr. 11.9.

28. Isaac îl iubea pe Esau, pentru că mânca* din vânatul lui; Rebeca** însă îl iubea mai mult pe Iacov.

*Cap. 27.19,25,31. **Cap. 27.6.

29. Odată, pe când fierbea Iacov o ciorbă, Esau s-a întors de la câmp, rupt de oboseală.
30. Şi Esau i-a zis lui Iacov: „Dă-mi, te rog, să mănânc din ciorba aceasta roşiatică, fiindcă, sunt rupt de oboseală." De aceea s-a dat lui Esau numele Edom[1].
31. Iacov i-a zis: „Vinde-mi azi dreptul tău de întâi-născut!"
32. Esau i-a răspuns: „Iată-mă, sunt pe moarte; la ce-mi slujeşte dreptul acesta de întâi-născut?"
33. Şi Iacov i-a zis: „Jură-mi întâi." Esau i-a jurat şi astfel şi-a vândut* dreptul de întâi-născut lui Iacov.

*Evr. 12.16.

34. Atunci Iacov a dat lui Esau pâine şi ciorbă de linte. El a mâncat şi a băut*; apoi s-a sculat şi a plecat. Astfel şi-a nesocotit Esau dreptul de întâi-născut. *Ecl. 8.15. Isa. 22.13. 1 Cor. 15.32.

1.Adică: Mesopotamia; 2.Sau: sterilă; 3.Adică: Păros; 4.Adică: Cel ce se ţine de călcâi;

Isaac în ţara filistenilor - legământul cu Abimelec

26 1. În ţară a venit o foamete, în afară de foametea dintâi*, care fusese pe vremea lui Avraam. Isaac s-a dus la Abimelec**, împăratul filistenilor, la Gherar.

*Cap. 12.10. **Cap. 20.2.

2. Domnul i S-a arătat şi i-a zis: „Nu te coborî în Egipt! Rămâi* în ţara în care îţi voi spune.

*Cap. 12.1.

3. Locuieşte ca străin* în ţara aceasta; Eu voi** fi cu tine şi te † voi binecuvânta; căci †† toate ţinuturile acestea ţi le voi da ţie şi seminţei tale şi voi ţine *† jurământul pe care l-am făcut tatălui tău, Avraam.

*Cap. 20.1. Ps. 39.12. Evr. 11.9. **Cap. 28.15. † Cap. 12.2. †† Cap. 13.15; 15.18. *† Cap. 22.16. Ps. 105.9.

4. Îţi voi* înmulţi sămânţa, ca stelele cerului; voi da seminţei tale toate ţinuturile acestea; şi toate popoarele pământului vor fi binecuvântate în sămânţa** ta, ca răsplată,

*Cap. 15.5; 22.17. **Cap. 12.3; 22.18.

5. pentru că Avraam* a ascultat de porunca Mea şi a păzit ce i-am cerut, a păzit poruncile Mele, orânduielile[2] Mele şi legile Mele."

*Cap. 22.16,18.

6. Astfel Isaac a rămas la Gherar.
7. Când îi puneau oamenii locului aceluia întrebări cu privire la nevasta lui, el* zicea: „Este sora mea." Căci îi era frică** să spună că este nevasta sa, ca să nu-l omoare oamenii locului aceluia, fiindcă Rebeca † era frumoasă la chip.

*Cap. 12.13; 20.2,13. **Prov. 29.25. † Cap. 24.16.

8. Fiindcă şederea lui acolo se lungise, s-a întâmplat că Abimelec, împăratul filistenilor, uitându-se pe fereastră, l-a văzut pe Isaac ju-

1.Adică: Roşu; 2.Lit. (ebr.) *mişpat, mişpatim* = rânduieli, dispoziţii, judecăţi, hotărâri, în funcţie de context (peste tot în text);

cându-se cu nevasta sa, Rebeca.
9. Abimelec a trimis să cheme pe Isaac şi i-a zis: „Nu mai încape îndoială că e nevasta ta. Cum ai putut zice: „E sora mea”?” Isaac i-a răspuns: „Am zis aşa, ca să nu mor din pricina ei.”
10. Şi Abimelec a zis: „Ce ne-ai făcut? Ce uşor s-ar fi putut ca vreunul din popor să se culce cu nevasta ta şi ne-ai fi* făcut vinovaţi.” *Cap. 20.9.
11. Atunci Abimelec a dat următoarea poruncă întregului popor: „Cine se va atinge* de omul acesta sau de nevasta lui va fi omorât.”

*Ps. 105.15.

Averea lui Isaac şi certurile

12. Isaac a făcut semănături în ţara aceea şi a strâns rod însutit* în anul acela; căci Domnul l-a binecuvântat**.

*Mat. 13.8. Marc. 4.8. **Vers. 3. Cap. 24.1,35. Iov 42.12.

13. Astfel omul acesta s-a îmbogăţit* şi a mers îmbogăţindu-se din ce în ce mai mult, până ce a ajuns foarte bogat.

*Cap. 24.35. Ps. 112.3. Prov. 10.22.

14. Avea cirezi de vite şi turme de oi, şi un mare număr de robi; de aceea filistenii îl invidiau*. *Cap. 37.11. Ecl. 4.4.
15. Toate fântânile pe care* le săpaseră robii tatălui său, pe vremea tatălui său, Avraam, filistenii le-au astupat şi le-au umplut cu ţărână.

*Cap. 21.30.

16. Şi Abimelec a zis lui Isaac: „Pleacă de la noi, căci ai ajuns* mult mai puternic decât noi.” *Exod 1.9.
17. Isaac a plecat de acolo şi a tăbărât în valea Gherar, unde s-a aşezat cu locuinţa.
18. Isaac a săpat din nou fântânile de apă pe care le săpaseră robii tatălui său, Avraam şi pe care le astupaseră filistenii după moartea lui Avraam; şi le-a pus iarăşi aceleaşi nume* pe care le pusese tatăl său.

*Cap. 21.31.

19. Robii lui Isaac au mai săpat în vale şi au dat acolo peste o fântână cu apă de izvor.
20. Păstorii din Gherar s-au certat* însă cu păstorii lui Isaac, zicând: „Apa este a noastră.” Şi a pus fântânii numele Esec[1], pentru că se certaseră cu el.

*Cap. 21.25.

21. Apoi au săpat o altă fântână, pentru care iar au făcut gâlceavă, de aceea a numit-o Sitna[2].
22. Pe urmă s-a mutat de acolo şi a săpat o altă fântână, pentru care nu s-au mai certat; şi a numit-o Rehobot[1]; „căci”, a zis el, „Domnul ne-a făcut loc larg, ca să ne putem întinde* în ţară.”

*Cap. 17.6; 28.3; 41.52. Exod 1.7.

23. De acolo s-a suit la Beer-Şeba.
24. Domnul i S-a arătat chiar în noaptea aceea şi i-a zis: „Eu* sunt Dumnezeul tatălui tău, Avraam; nu te teme**, căci Eu sunt † cu tine; te voi binecuvânta şi îţi voi înmulţi sămânţa, din pricina robului Meu, Avraam.”

*Cap. 17.7; 24.12; 28.13. Exod 3.6. Fapt. 7.32. **Cap. 15.1. † Vers. 3,4.

25. Isaac a zidit* acolo un altar, a chemat** Numele Domnului şi şi-a întins cortul acolo. Robii lui Isaac au săpat acolo o fântână.

*Cap. 12.7; 13.18. **Ps. 116.17.

26. Abimelec a venit din Gherar la el, cu prietenul său Ahuzat şi cu Picol*, căpetenia oştirii lui. *Cap. 21.22.
27. Isaac le-a zis: „Pentru ce veniţi la mine, voi* care mă urâţi şi m-aţi izgonit** de la voi?” *Judc. 11.7. **Vers. 16.
28. Ei au răspuns: „Vedem lămurit că Domnul este* cu tine. De aceea zicem: „Să fie un jurământ între noi, între noi şi tine, şi să facem un legământ cu tine! *Cap. 21.22,23.
29. Anume, jură că nu ne vei face nici un rău, după cum nici noi nu ne-am atins de tine, ci ţi-am făcut numai bine şi te-am lăsat să pleci în pace. Tu acum* eşti binecuvântat de Domnul.”

*Cap. 24.31. Ps. 115.15.

30. Isaac* le-a dat un ospăţ şi au mâncat şi au băut. *Cap. 19.3.
31. S-au sculat dis-de-dimineaţă şi s-au legat unul cu altul printr-un jurământ*. Isaac i-a lăsat apoi să plece şi ei l-au părăsit în pace.

*Cap. 21.31.

32. În aceeaşi zi, nişte robi ai lui Isaac au venit să-i vorbească de fântâna pe care o săpau şi i-au zis: „Am dat de apă!”
33. Şi el a numit-o Şiba[2]. De aceea s-a pus cetăţii numele Beer-Şeba* până în ziua de azi. *Cap. 21.31.

Prima căsătorie a lui Esau

34. La vârsta de patruzeci* de ani, Esau a luat de neveste pe Iudita, fata hititului Beeri, şi pe Basmat, fata hititului Elon.

*Cap. 36.2.

35. Ele* au fost o pricină de mare amărăciune pentru Isaac şi Rebeca.

*Cap. 27.46; 28.1,8.

1.Adică: Ceartă; 2.Adică: Gâlceavă sau, Împotrivire;

1.Adică: Lărgime, sau Loc larg; 2.Adică: Jurământ;

Binecuvântarea lui Esau

27 1. Isaac îmbătrânise, şi ochii* îi slăbiseră, aşa că nu mai vedea.
Atunci a chemat pe Esau, fiul lui cel mai mare, şi i-a zis: „Fiule!” „Iată-mă”, i-a răspuns el. *Cap. 48.10. 1 Sam. 3.2.
2. Isaac a zis: „Iată, am îmbătrânit şi nu* ştiu ziua morţii mele.
*Prov. 27.1. Iac. 4.14.
3. Acum*, dar, te rog, ia-ţi armele, tolba şi arcul, du-te la câmp şi adu-mi vânat.
*Cap. 25.27,28.
4. Fă-mi o mâncare, cum îmi place mie şi adu-mi s-o mănânc, ca să te binecuvânteze sufletul* meu înainte de a muri.”
*Vers. 27. Cap. 48.9,15; 49.28. Deut. 33.1.
5. Rebeca a ascultat ce spunea Isaac fiului său, Esau. Şi Esau s-a dus la câmp, ca să prindă vânatul şi să-l aducă.
6. Apoi Rebeca a zis fiului său Iacov: „Iată, am auzit pe tatăl tău vorbind astfel fratelui tău, Esau:
7. „Adu-mi vânat şi fă-mi o mâncare ca să mănânc; şi te voi binecuvânta înaintea Domnului, înainte de moartea mea.”
8. Acum, fiule, ascultă* sfatul meu şi fă ce îţi poruncesc. *Vers. 13.
9. Du-te de ia-mi din turmă doi iezi buni, ca să fac din ei tatălui tău o mâncare* gustoasă cum îi place; *Vers. 4.
10. tu ai s-o duci tatălui tău s-o mănânce, ca să te binecuvânteze* înainte de moartea lui.”
*Vers. 4.
11. Iacov a răspuns mamei sale: „Iată, fratele meu, Esau*, este păros, iar eu n-am păr deloc. *Cap. 25.25.
12. Poate că tatăl meu mă va pipăi* şi voi trece drept mincinos înaintea lui şi, în loc de binecuvântare, voi face să vină peste mine blestemul**.”
*Vers. 22. **Cap. 9.25. Deut. 27.18.
13. Mama sa i-a zis: „Blestemul acesta, fiule, să cadă peste mine*! Ascultă numai sfatul meu şi du-te de adu-mi.”
*Cap. 43.9. 1 Sam. 25.24. 2 Sam. 14.9. Mat. 27.25.
14. Iacov s-a dus de i-a luat şi i-a adus mamei sale, care a făcut o mâncare* cum îi plăcea tatălui său. *Vers. 4,9.
15. În urmă, Rebeca a luat hainele cele bune* ale lui Esau, fiul ei cel mai mare, care se găseau acasă, şi le-a pus pe Iacov, fiul ei cel mai tânăr.
*Vers. 27.
16. I-a acoperit cu pielea iezilor mâinile şi gâtul care erau fără păr.
17. Şi a dat în mâna fiului său Iacov mâncarea gustoasă şi pâinea pe care le pregătise.
18. El a venit la tatăl său şi a zis: „Tată!” „Iată-mă”, a zis Isaac. „Cine eşti tu, fiule?”
19. Iacov a răspuns tatălui său: „Eu sunt Esau, fiul tău cel mai mare; am făcut ce mi-ai spus. Ridică-te, rogu-te, şezi de mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvânteze* sufletul tău!” *Vers. 4.
20. Isaac a zis fiului său: „Cum l-ai şi găsit, fiule?” Şi Iacov a răspuns: „Domnul Dumnezeul tău mi l-a scos înainte.”
21. Isaac a zis lui Iacov: „Apropie-te, dar, să te pipăi*, fiule, ca să ştiu dacă eşti cu adevărat fiul meu Esau sau nu.”
*Vers. 12.
22. Iacov s-a apropiat de tatăl său, Isaac, care l-a pipăit şi a zis: „Glasul este glasul lui Iacov, dar mâinile sunt mâinile lui Esau.”
23. Nu l-a cunoscut, pentru că mâinile îi erau păroase*, ca mâinile fratelui său, Esau; şi l-a binecuvântat.
*Vers. 16.
24. Isaac a zis: „Tu eşti deci fiul meu Esau?” Şi Iacov a răspuns: „Eu sunt.”
25. Isaac a zis: „Adu-mi să mănânc din vânatul fiului meu, ca sufletul meu să te* binecuvânteze.” Iacov i-a adus şi el a mâncat; i-a adus şi vin şi a băut. *Vers. 4.
26. Atunci tatăl său, Isaac, i-a zis: „Apropie-te, dar, şi sărută-mă, fiule.”
27. Iacov s-a apropiat şi l-a sărutat. Isaac a simţit mirosul hainelor lui; apoi l-a binecuvântat şi a zis:
„Iată, mirosul* fiului meu este ca mirosul
unui câmp pe care l-a binecuvântat Domnul.
*Osea 14.6.
28. Să-ţi dea* Dumnezeu rouă** din cer şi
grăsimea † pământului,
grâu şi vin †† din belşug!
*Evr. 11.20. **Deut. 33.13,28. 2 Sam. 1.21. † Cap. 45. 18. †† Deut. 33.28.
29. Să-ţi fie supuse popoare*
şi neamuri să se închine înaintea ta!
Să fii stăpânul fraţilor tăi
şi fiii** mamei tale să se închine
înaintea ta!
Blestemat † să fie oricine te va blestema
şi binecuvântat să fie oricine
te va binecuvânta.”
*Cap. 9.25; 25.23. **Cap. 49.8. † Cap. 12.3. Num. 24.9.

30. Isaac sfârşise de binecuvântat pe Iacov şi abia plecase Iacov de la tatăl său Isaac, când fratele său, Esau, s-a întors de la vânătoare.
31. A făcut şi el o mâncare gustoasă, pe care a adus-o tatălui său. Şi a zis tatălui său: „Tată, scoală-te şi mănâncă* din vânatul fiului tău, ca să mă binecuvânteze sufletul tău!”

*Vers. 4.

32. Tatăl său, Isaac, i-a zis: „Cine eşti tu?” Şi el a răspuns: „Eu sunt fiul tău cel mai mare, Esau.”
33. Isaac s-a înspăimântat foarte tare şi a zis: „Cine este atunci cel ce a prins vânat şi mi l-a adus? Eu am mâncat din toate, înainte de a veni tu, şi l-am binecuvântat. De aceea, va rămâne* binecuvântat.”

*Cap. 28.3,4. Rom. 11.29.

34. Când a auzit Esau cuvintele tatălui său, a scos mari ţipete* pline de amărăciune şi a zis tatălui său: „Binecuvântează-mă şi pe mine, tată!”

*Evr. 12.17.

35. Isaac a zis: „Fratele tău a venit cu vicleşug şi ţi-a luat binecuvântarea.”
36. Esau a zis: „Da, nu degeaba* i-au pus numele Iacov; căci m-a înşelat de două ori. Mi-a luat** dreptul de întâi-născut şi iată-l acum că a venit de mi-a luat şi binecuvântarea!” Şi a zis: „N-ai păstrat nici o binecuvântare pentru mine?” *Cap. 25.26. **Cap. 25.33.
37. Isaac a răspuns şi a zis lui Esau: „Iată, l-am făcut stăpân* peste tine şi i-am dat ca slujitori pe toţi fraţii lui, l-am înzestrat cu grâu** şi vin din belşug: ce mai pot face oare pentru tine, fiule?”

*Vers. 29. 2 Sam. 8.14. **Vers. 28.

38. Esau a zis tatălui său: „N-ai decât această singură binecuvântare, tată? Binecuvântează-mă şi pe mine, tată!” Şi Esau a ridicat glasul şi a plâns*.

*Evr. 12.17.

39. Tatăl său, Isaac, a răspuns şi i-a zis:
„Iată! Locuinţa* ta va fi lipsită[1] de grăsimea
pământului
şi de roua cerului de sus.

*Vers. 28. Evr. 11.20.

40. Vei trăi din sabia ta
şi vei sluji* fratelui tău.
Dar, când** te vei răscula,
vei scutura jugul lui de pe gâtul tău!”

*Cap. 35.23. 2 Sam. 8.14. Obad. 18-20. **2 Împ. 8.20.

1.Sau: departe;

Esau îl urăşte pe Iacov

41. Esau a prins ură* pe Iacov, din pricina binecuvântării cu care-l binecuvântase tatăl său. Şi Esau zicea în inima sa: „Zilele** de bocet pentru tatăl meu sunt aproape şi apoi am † să-l ucid pe fratele meu, Iacov.”

*Cap. 37.4,8. **Cap. 50.3,4,10. † Obad. 10.

42. Şi au spus Rebecăi cuvintele lui Esau, fiul ei cel mai mare. Ea a trimis atunci şi l-a chemat pe Iacov, fiul ei cel mai tânăr, şi i-a zis: „Iată, fratele tău, Esau, vrea să se răzbune* pe tine omorându-te.

*Ps. 64.5.

43. Acum, fiule, ascultă sfatul meu: ridică-te, fugi la fratele meu Laban în* Haran;

*Cap. 11.31.

44. şi rămâi la el câteva zile, până se va potoli mânia fratelui tău,
45. până va trece de la tine urgia fratelui tău şi va uita ce i-ai făcut. Atunci voi trimite să te cheme. Pentru ce să fiu lipsită de voi amândoi într-o zi?”
46. Rebeca i-a zis lui Isaac: „M-am* săturat de viaţă, din pricina fetelor lui Het. Dacă Iacov** va lua o asemenea nevastă, dintre fetele lui Het, dintre fetele acestei ţării, la ce-mi mai este bună viaţa?”

*Cap. 26.35; 28.8. **Cap. 24.3.

Fuga lui Iacov în Mesopotamia

28 1. Isaac a chemat pe Iacov, l-a binecuvântat* şi i-a dat porunca aceasta: „Să** nu-ţi iei nevastă dintre fetele lui Canaan. *Cap. 27.33. **Cap. 24.3.
2. Scoală-te*, du-te la Padan-Aram**, în casa lui Betuel †, tatăl mamei tale, şi ia-ţi de acolo o nevastă, dintre fetele lui Laban ††, fratele mamei tale.

*Osea 12.12. **Cap. 25.20. † Cap. 22.23. †† Cap. 24.29.

3. Dumnezeul* cel Atotputernic[1] să te binecuvânteze, să te facă să creşti şi să te înmulţeşti, ca să ajungi o ceată de popoare!

*Cap. 17.1,6.

4. Să-ţi dea binecuvântarea* lui Avraam, ţie şi seminţei tale cu tine, ca să stăpâneşti ţara în care locuieşti** ca străin şi pe care a dat-o lui Avraam.”

*Cap. 12.2. **Cap. 17.8.

5. Şi Isaac a trimis pe Iacov, care s-a dus la Padan-Aram, la Laban, fiul lui Betuel, arameul, fratele Rebecăi, mama lui Iacov şi a lui Esau.

1.Evreieşte: El-Şadai;

Esau îşi mai ia o nevastă

6. Esau a văzut că Isaac binecuvântase pe Iacov şi-l trimisese la Padan-Aram, ca să-şi ia nevastă de acolo, şi că, binecuvântându-l, îi dăduse porunca aceasta: „Să nu-ţi iei nevastă dintre fetele lui Canaan."
7. A văzut că Iacov ascultase de tatăl său şi de mama sa şi plecase la Padan-Aram.
8. Esau a înţeles* astfel că fetele lui Canaan nu-i plăceau tatălui său Isaac.

*Cap. 24.3; 26.35.

8. Şi Esau s-a dus la Ismael. El a mai luat de nevastă, pe lângă nevestele pe care le avea, pe Mahalat*, fata lui Ismael, fiul lui Avraam şi sora lui Nebaiot**. *Cap. 36.3. **Cap. 25.13.

Scara cerului

10. Iacov a plecat din Beer-Şeba* şi şi-a luat drumul spre Haran**.

*Osea 12.12. **Fapt. 7.2.

11. A ajuns într-un loc unde a rămas peste noapte, căci asfinţise soarele. A luat o piatră de acolo, a pus-o căpătâi şi s-a culcat în locul acela.
12. Şi a visat* o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii** lui Dumnezeu se suiau şi se coborau pe scara aceea.

*Cap. 41.1. Iov 33.15. **Ioan 1.51. Evr. 1.14.

13. Şi Domnul* stătea deasupra[1] ei şi zicea: „Eu** sunt Domnul Dumnezeul tatălui tău Avraam şi Dumnezeul lui Isaac. Pământul † pe care eşti culcat ţi-l voi da ţie şi seminţei tale.

*Cap. 35.1; 48.3. **Cap. 26.24. † Cap. 13.15; 35.12.

14. Sămânţa ta va fi ca pulberea* pământului; te vei întinde** la apus şi la răsărit, la miazănoapte şi la miazăzi; şi toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine şi în sămânţa ta. *Cap. 13.16. **Cap. 13.14. Deut. 12.20.
15. Iată, Eu* sunt cu tine; te voi păzi** pretutindeni pe unde vei merge şi te voi aduce † înapoi în ţara aceasta; căci nu te voi părăsi ††, până *† nu voi împlini ce-ţi spun."

*Cap. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4. **Vers. 20,21. Cap. 26.24; 31.3. † Cap. 48.16. Ps. 121.5,7,8. †† Cap. 35.6. *† Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. 1 Împ. 8.57. Evr. 13.5.

16. Iacov s-a trezit din somn şi a zis: „Cu adevărat, Domnul este în locul* acesta, şi eu n-am ştiut."

*Num. 23.19.

17. I-a fost frică şi a zis: „Cât de înfricoşător este locul acesta! Aici este casa lui Dumnezeu, aici este poarta cerurilor!"
18. Şi Iacov s-a sculat dis-de-dimineaţă, a luat piatra pe care o pusese căpătâi, a pus-o ca stâlp* de aducere aminte şi a turnat** untdelemn pe vârful ei.

*Exod 3.5. Ios. 5.15. **Cap. 31.13,45; 35.14.

19. A dat locului* acestuia numele Betel[1]; dar mai înainte cetatea se numea Luz.

*Lev. 8.10-12. Num. 7.1.

20. Iacov* a făcut o juruinţă şi a zis: „Dacă** va fi Dumnezeu cu mine şi mă va păzi în timpul călătoriei pe care o fac, dacă-mi va da pâine † să mănânc şi haine să mă îmbrac

*Judc. 1.23,26. Osea 4.15. **Cap. 31.13. Judc. 11.30. 2 Sam. 15. 8. † Vers. 15.

21. şi dacă mă voi întoarce* în pace în casa tatălui meu, atunci** Domnul va fi Dumnezeul meu;

*1 Tim. 6.8. **Judc. 11.31. 2 Sam. 19.24,30.

22. piatra aceasta, pe care am pus-o ca stâlp de aducere aminte, va fi casa lui Dumnezeu* şi Îţi voi da a zecea parte din tot** ce-mi vei da."

*Deut. 26.17. 2 Sam. 15.8. 2 Împ. 5.17. **Cap. 35.7,14. Lev. 27.30.

Iacov şi Laban

29 1. Iacov a pornit la drum şi s-a dus în ţara* celor ce locuiesc la răsărit.

*Num. 23.7. Osea 12.12.

2. S-a uitat înainte şi iată că pe câmp era o fântână; şi lângă ea erau trei turme de oi, care se odihneau; căci la fântâna aceasta obişnuiau ciobanii să-şi adape turmele. Şi piatra de pe gura fântânii era mare.
3. Toate turmele se strângeau acolo; ciobanii prăvăleau piatra de pe gura fântânii, adăpau turmele şi apoi puneau piatra iarăşi la loc pe gura fântânii.
4. Iacov a zis păstorilor: „Fraţilor, de unde sunteţi?" „Din Haran", au răspuns ei.
5. El le-a zis: „Cunoaşteţi pe Laban, fiul lui Nahor?" „Îl cunoaştem", i-au răspuns ei.
6. El le-a zis: „Este* sănătos?" „Sănătos", au răspuns ei. Şi tocmai atunci venea Rahela, fata lui, cu oile.

*Cap. 43.27.

7. El a zis: „Iată, soarele este încă sus şi-i prea devreme ca să strângeţi vitele: adăpaţi oile, apoi duceţi-vă şi paşteţi-le iarăşi."
8. Ei au răspuns: „Nu putem, până nu se vor strânge toate turmele; atunci se prăvăleşte

1.Sau: lângă el;

1.Adică, tălmăcit: Casa lui Dumnezeu;

piatra de pe gura fântânii şi vom adăpa oile."
9. Pe când le vorbea el încă, a venit Rahela* cu oile tatălui său; căci ea le păzea.

*Exod 2.16.

10. Când a văzut Iacov pe Rahela, fata lui Laban, fratele mamei sale, şi turma lui Laban, fratele mamei sale, s-a apropiat, a prăvălit* piatra de pe gura fântânii şi a adăpat turma lui Laban, fratele mamei sale.

*Exod 2.17.

11. Apoi Iacov a sărutat-o* pe Rahela şi a început să plângă tare.

*Cap. 33.4; 45.14,15.

12. Iacov i-a spus Rahelei că este rudă cu tatăl* ei, că este fiul Rebecăi. Şi ea a dat fuga** de i-a spus tatălui ei.

*Cap. 13.8; 14.14,16. **Cap. 24.28.

13. Cum a auzit Laban de Iacov, fiul surorii sale, i-a* alergat înainte, l-a îmbrăţişat, l-a sărutat şi l-a adus în casă. Iacov i-a istorisit lui Laban toate cele întâmplate. *Cap. 24.29.
14. Şi Laban i-a zis: „Cu adevărat*, tu eşti os din oasele mele şi carne din carnea mea!" Iacov a stat la Laban o lună.

*Cap. 2.23. Judc. 9.2. 2 Sam. 5.1; 19.12,13.

Lea şi Rahela

15. Apoi Laban a zis lui Iacov: „Fiindcă eşti rudă cu mine, să-mi slujeşti oare degeaba? Spune-mi ce simbrie vrei?"
16. Laban însă avea două fete: cea mai mare se numea Lea şi cea mai mică Rahela.
17. Lea avea ochii slabi; dar Rahela era frumoasă la statură şi plăcută la chip.
18. Iacov o iubea pe Rahela şi i-a zis: „Îţi voi* sluji şapte ani pentru Rahela, fata ta cea mai mică."

*Cap. 31.41. 2 Sam. 3.14.

19. Şi Laban a răspuns: „Mai bine să ţi-o dau ţie decât s-o dau altuia. Rămâi la mine!"
20. Astfel Iacov a slujit* şapte ani pentru Rahela; şi anii aceştia i s-au părut ca vreo câteva zile, pentru că o iubea.

*Cap. 30.26. Osea 12.12.

21. La urmă Iacov i-a zis lui Laban: „Dă-mi nevasta, căci mi s-au împlinit zilele, ca să intru* la ea." *Judc. 15.1.
22. Laban i-a adunat pe toţi oamenii locului şi a făcut un ospăţ*.

*Judc. 14.10. Ioan 2.1,2.

23. Seara, a luat-o pe fiica sa Lea şi a adus-o la Iacov, care s-a culcat cu ea.
24. Şi Laban a dat ca roabă fetei sale Lea pe roaba sa Zilpa.
25. A doua zi dimineaţa, iată, era Lea. Atunci Iacov i-a zis lui Laban: „Ce mi-ai făcut? Nu ţi-am slujit oare pentru Rahela? Pentru ce m-ai înşelat?"
26. Laban i-a răspuns: „În locul acesta nu-i obicei să se dea cea mai tânără înaintea celei mai mari.
27. Isprăveşte* săptămâna cu aceasta şi-ţi vom da şi pe cealaltă pentru slujba pe care o vei mai face la mine alţi şapte ani."

*Judc. 14.12.

28. Iacov a făcut aşa şi a isprăvit săptămâna cu Lea; apoi Laban i-a dat de nevastă pe fiica sa Rahela.
29. Şi Laban i-a dat-o ca roabă fetei sale Rahela pe roaba sa Bilha.
30. Iacov a intrat şi la Rahela, pe care o iubea* mai mult decât pe Lea; şi i-a mai slujit lui Laban** alţi şapte ani.

*Vers. 20. Deut. 21.15. **Cap. 30.26; 31.41. Osea 12.12.

Copiii făcuţi lui Iacov de Lea

31. Domnul a văzut* că Lea nu era iubită; şi a făcut-o** să aibă copii, pe când Rahela era stearpă.

*Ps. 127.3. **Cap. 30.1.

32. Lea a rămas însărcinată şi a născut un fiu, căruia i-a pus numele Ruben *(Vedeţi fiu),* „căci", a zis ea, „Domnul a văzut* mâhnirea mea şi acum bărbatul meu are să mă iubească negreşit."

*Exod 3.7; 4.31. Deut. 26.7. Ps. 25.18; 106.44.

33. A rămas iarăşi însărcinată şi a născut un fiu; şi a zis: „Domnul a auzit că nu eram iubită şi mi-a dat şi pe acesta." De aceea i-a pus numele Simeon *(Ascultare).*
34. Iar a rămas însărcinată şi a născut un fiu; şi a zis: „De data aceasta bărbatul meu se va alipi de mine, căci i-am născut trei fii." De aceea i-a pus numele Levi *(Alipire).*
35. A rămas iarăşi însărcinată şi a născut un fiu; şi a zis: „De data aceasta voi lăuda pe Domnul." De aceea i-a pus numele* Iuda *(Lăudat fie Domnul).* Şi a încetat să mai nască. *Mat. 1.2.

Copiii lui Iacov

30 1. Când a văzut Rahela că nu-i face* copii lui Iacov, a invidiat-o** pe sora sa şi a zis lui Iacov: „Dă-mi copii, ori † mor!"

*Cap. 29.31. **Cap. 37.11. † Iov 5.2.

2. Iacov s-a mâniat pe Rahela şi i-a zis: „Sunt eu oare* în locul lui Dumnezeu, care te-a

oprit să ai copii?”

*Cap. 16.2. 1 Sam. 1.5. Ps. 128.3.

3. Ea a zis: „Iată roaba mea, Bilha*; culcă-te cu ea, ca să nască pe genunchii mei** şi să am † şi eu copii prin ea.”

*Cap. 16.2. **Cap. 50.23. Iov 3.12. † Cap. 16.2.

4. Şi i-a dat de* nevastă pe roaba ei, Bilha; şi Iacov s-a culcat cu ea.

*Cap. 16.3; 35.22.

5. Bilha a rămas însărcinată şi a născut lui Iacov un fiu.
6. Rahela a zis: „Mi-a făcut Dumnezeu dreptate*, mi-a auzit glasul şi mi-a dăruit un fiu.” De aceea i-a pus numele Dan *(A judecat).*

*Ps. 35.24; 43.1. Plân. 3.59.

7. Bilha, roaba Rahelei, a rămas iar însărcinată şi a născut lui Iacov un al doilea fiu.
8. Rahela a zis: „Am luptat cu Dumnezeu împotriva surorii mele şi am biruit.” De aceea i-a pus numele Neftali* *(Luptele lui Dumnezeu).* *Mat.4.13.
9. Când a văzut Lea că nu mai naşte, a luat pe roaba sa, Zilpa şi i-a dat-o* lui Iacov de nevastă. *Vers. 4.
10. Zilpa, roaba Leei, a născut lui Iacov un fiu.
11. „Cu noroc!” a zis Lea. De aceea i-a pus numele Gad *(Noroc).*
12. Zilpa, roaba Leei, i-a născut un al doilea fiul lui Iacov.
13. „Ce fericită sunt!” a zis Lea; „căci femeile mă vor numi* fericită.” De aceea i-a pus numele Aşer *(Fericit).*

*Prov. 31.28. Luca 1.48.

14. Ruben a ieşit odată afară, pe vremea seceratului grâului şi a găsit mandragore pe câmp. Le-a adus mamei sale, Lea. Atunci Rahela a zis Leei: „Dă-mi*, te rog, din mandragorele fiului tău.”

*Cap. 25.30.

15. Ea i-a răspuns: „Nu-ţi ajunge* că mi-ai luat bărbatul, de vrei să iei şi mandragorele fiului meu?” Şi Rahela a zis: „Ei bine! Poate să se culce cu tine în noaptea aceasta, pentru mandragorele fiului tău.” *Num. 16.9,13.
16. Seara, pe când se întorcea Iacov de la câmp, Lea i-a ieşit înainte şi a zis: „La mine ai să vii, căci te-am cumpărat cu mandragorele fiului meu.” Şi în noaptea aceea s-a culcat cu ea.
17. Dumnezeu a ascultat-o pe Lea, care a rămas însărcinată şi i-a născut lui Iacov al cincilea fiu.
18. Lea a zis: „M-a răsplătit Dumnezeu, pentru că am dat bărbatului meu pe roaba mea.” De aceea, i-a pus numele Isahar *(Răsplătire).*
19. Lea a rămas iarăşi însărcinată şi i-a născut un al şaselea fiu lui Iacov.
20. Lea a zis: „Frumos dar mi-a dat Dumnezeu! De data aceasta bărbatul meu va locui cu mine, căci i-am născut şase fii.” De aceea i-a pus numele Zabulon* *(Locuinţă).*

*Mat. 4.13.

21. În urmă, a născut o fată, căreia i-a pus numele Dina *(Judecată).*
22. Dumnezeu Şi-a adus aminte* de Rahela, a ascultat-o şi a făcut-o** să aibă copii.

*Cap. 8.1. 1 Sam. 1.19. **Cap. 29.31.

23. Ea a rămas însărcinată şi a născut un fiu; şi a zis: „Mi-a luat Dumnezeu ocara!*”

*1 Sam. 1.6. Isa. 4.1. Luca 1.25.

24. Şi i-a pus numele Iosif *(Adaos),* zicând: „Domnul* să-mi mai adauge un fiu!”

*Cap. 35.17.

Îmbogăţirea lui Iacov

25. După ce a născut Rahela pe Iosif, Iacov a zis lui Laban: „Lasă-mă* să plec, ca să mă duc** acasă, în ţara mea.

*Cap. 24.54,56. **Cap. 18.33; 31.55. Deut. 28.11.

26. Dă-mi nevestele şi copiii, pentru care ţi-am slujit* şi voi pleca; fiindcă ştii ce slujbă ţi-am făcut.” *Cap. 29.20,30.
27. Laban i-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, mai zăboveşte; văd bine* că Domnul m-a binecuvântat din** pricina ta;

*Cap. 3,5. **Cap. 16.24.

28. hotărăşte-mi simbria* ta şi ţi-o voi da.”

*Cap. 29.15.

29. Iacov i-a răspuns: „Ştii* cum ţi-am slujit şi cum ţi-au propăşit vitele cu mine;

*Cap. 31.6,38-40. Mat. 24.45. Tit 2.10.

30. căci puţinul pe care-l aveai înainte de venirea mea a crescut mult şi Domnul te-a binecuvântat oriunde am mers eu. Acum, când am să muncesc* şi pentru casa mea?”

*1 Tim. 5.8.

31. Laban a zis: „Ce să-ţi dau?” Şi Iacov a răspuns: „Să nu-mi dai nimic. Dacă te învoieşti cu ce-ţi voi spune, îţi voi paşte turma şi mai departe şi o voi păzi.
32. Azi am să trec prin toată turma ta; am să pun deoparte din oi orice miel pătat şi pestriţ şi orice miel negru; şi din capre tot ce este pestriţ şi pătat. Aceasta* să fie simbria mea.

*Cap. 31.8.

33. Iată cum se va dovedi* cinstea mea: de acum încolo, când ai să vii să-mi vezi simbria, tot ce nu va fi pătat şi pestriţ între capre şi negru între miei, şi se va găsi la mine, să fie socotit ca furat.”

*Ps. 37.6.

34. Laban a zis: „Bine! Fie aşa cum ai zis.”
35. În aceeaşi zi, a pus deoparte ţapii bălţaţi şi pestriţi, toate caprele pătate şi pestriţe, toate cele ce aveau alb pe ele şi toţi mieii care erau negri. Le-a dat în mâinile fiilor săi.
36. Apoi a pus o depărtare de trei zile de drum între el şi Iacov; şi Iacov păştea celelalte oi ale lui Laban.
37. Iacov* a luat nuiele verzi de plop, de migdal şi de platan; a despuiat de pe ele fâşii de coajă şi a făcut să se vadă albeaţa care era pe nuiele. *Cap. 31.9-12.
38. Apoi a pus nuielele pe care le despuiase de coajă în jgheaburi, în adăpători, sub ochii oilor care veneau să bea, ca atunci când vor veni să bea, să zămislească.
39. Oile zămisleau uitându-se la nuiele şi făceau miei bălţaţi, pătaţi şi pestriţi.
40. Iacov despărţea mieii aceştia şi abătea feţele oilor din turma lui Laban către cele pătate şi bălţate. Şi-a făcut astfel turme deosebite, pe care nu le-a pus împreună cu turma lui Laban.
41. Ori de câte ori se înfierbântau oile cele mai tari, Iacov punea nuielele în jgheaburi, sub ochii oilor, ca ele să zămislească uitându-se la nuiele.
42. Când oile erau slabe, nu punea nuielele; aşa că cele slabe erau pentru Laban, iar cele tari pentru Iacov.
43. Omul acesta s-a îmbogăţit* astfel din ce în ce mai mult; a avut multe** turme, robi şi roabe, cămile şi măgari.

*Vers. 30. **Cap. 13.2; 24.35; 26.13,14.

Plecarea lui Iacov în Canaan

31 1. Iacov a auzit vorbele fiilor lui Laban, care ziceau: „Iacov a luat tot ce era al tatălui nostru şi cu averea tatălui nostru şi-a agonisit el toată bogăţia* aceasta.”

*Ps. 49.16.

2. Iacov s-a uitat şi la faţa* lui Laban; şi iată că ea nu mai** era ca înainte.

*Cap. 4.5. **Deut. 28.54.

3. Atunci Domnul a zis lui Iacov: „Întoarce-te* în ţara părinţilor tăi şi în locul tău de naştere; şi Eu voi fi cu tine.”

*Cap. 28.15,20,21; 32.9.

4. Iacov a trimis de a chemat pe Rahela şi pe Lea la câmp, la turma lui.
5. El le-a zis: „După faţa tatălui vostru, văd* bine că el nu mai este ca înainte; dar Dumnezeul tatălui meu a fost** cu mine.

*Vers. 2. **Vers. 3.

6. Voi înşivă ştiţi* că am slujit tatălui vostru cu toată puterea mea.

*Vers. 38-41. Cap. 30.29.

7. Şi tatăl vostru m-a înşelat: de zece* ori mi-a schimbat** simbria; dar Dumnezeu nu i-a îngăduit † să mă păgubească.

*Vers. 41. **Num. 14.22. Neem. 4.12. Iov 19.3. Zah. 8.23. † Cap. 20.6. Ps. 105.14.

8. Ci când zicea el: „Mieii pestriţi* să fie simbria ta”, toate oile făceau miei pestriţi. Şi când zicea: „Mieii bălţaţi să fie simbria ta”, toate oile făceau miei bălţaţi. *Cap. 30.32.
9. Dumnezeu a luat astfel* toată turma tatălui vostru şi mi-a dat-o mie.

*Vers. 1,16.

10. Pe vremea când se înfierbântau oile, eu am ridicat ochii şi am văzut în vis că ţapii şi berbecii care săreau pe capre şi pe oi erau bălţaţi, pestriţi şi pătaţi.
11. Şi îngerul* lui Dumnezeu mi-a zis în vis: „Iacove!” „Iată-mă”, am răspuns eu.

*Cap. 48.16.

12. El a zis: „Ridică ochii şi priveşte: toţi ţapii şi berbecii care sar pe capre şi pe oi sunt bălţaţi, pestriţi şi pătaţi; căci am văzut* tot ce ţi-a făcut Laban.

*Exod 3.7.

13. Eu sunt Dumnezeul din Betel, unde* ai uns un stâlp de aducere aminte, unde Mi-ai făcut o juruinţă. Acum, scoală-te**, ieşi din ţara aceasta şi întoarce-te în ţara ta de naştere.”

*Cap. 28.18-20. **Vers. 3. Cap. 32.9.

14. Rahela şi Lea au răspuns şi i-au zis: „Mai avem noi oare parte* şi moştenire în casa tatălui nostru?

*Cap. 2.24.

15. Nu suntem noi oare privite de el ca nişte străine, fiindcă ne-a* vândut şi ne-a mâncat şi banii?

*Cap. 29.15,27.

16. Toată bogăţia pe care a luat-o Dumnezeu de la tatăl nostru este a noastră şi a copiilor noştri. Fă acum tot ce ţi-a spus Dumnezeu.”
17. Iacov s-a sculat şi a pus pe copiii şi nevestele sale călare pe cămile.
18. Şi-a luat toată turma şi toate averile pe care le avea: turma pe care o agonisise în Padan-Aram; şi a plecat la tatăl său, Isaac, în ţara Canaan.
19. Pe când Laban se dusese să-şi tundă oile, Rahela i-a furat idolii* tatălui său;

*Cap. 35.2.

20. şi Iacov l-a înşelat pe Laban, arameul, căci nu l-a înştiinţat de fuga sa.
21. A fugit astfel cu tot ce avea; s-a ridicat, a

trecut Râul* *(Eufrat)* şi s-a îndreptat spre muntele Galaad.

*Cap. 46.28. 2 Împ. 12.17. Luca 9.51,53.

Urmărirea lui Iacov de către Laban

22. A treia zi, au dat de veste lui Laban că Iacov a fugit.
23. Laban a luat cu el pe fraţii săi*, l-a urmărit cale de şapte zile şi l-a ajuns la muntele Galaad. *Cap. 13.8.
24. Dar Dumnezeu S-a arătat noaptea în vis* lui Laban, arameul, şi i-a zis: „Fereşte-te să-i spui o vorbă** rea lui Iacov!”

*Cap. 20.3. Iov 33.15. Mat. 1.20. **Cap. 24.50.

25. Laban a ajuns, dar, pe Iacov. Iacov îşi întinsese cortul pe munte; Laban şi-a întins şi el cortul, cu fraţii lui, pe muntele Galaad.
26. Atunci Laban a zis lui Iacov: „Ce-ai făcut? Pentru ce m-ai înşelat şi mi-ai luat fetele* ca pe nişte roabe luate cu sabia?

*1 Sam. 30.2.

27. Pentru ce ai fugit pe ascuns, m-ai înşelat şi nu mi-ai dat de ştire? Te-aş fi lăsat să pleci în mijlocul veseliei şi al cântecelor, în sunet de tamburine şi harpă.
28. Nu mi-ai îngăduit nici măcar să-mi sărut* nepoţii şi fetele! Ca un nebun** ai lucrat.

*Vers. 55. Rut 1.9,14. 1 Împ. 19.20. Fapt. 20.37. **1 Sam. 13.13. 2 Cron. 16.9.

29. Mâna mea este destul de tare ca să vă fac rău; dar Dumnezeul* tatălui vostru mi-a zis în noaptea trecută**: „Fereşte-te să-i spui o vorbă rea lui Iacov”!

*Vers. 53. Cap. 28.13. **Vers. 24.

30. Dar acum, odată ce ai plecat, pentru că te topeşti de dor după casa tatălui tău, de ce mi-ai furat* dumnezeii mei?”

*Vers. 19. Judc. 18.24.

31. Drept răspuns, Iacov i-a zis lui Laban: „Am fugit fiindcă-mi era frică, gândindu-mă că poate îmi vei lua înapoi fetele tale.
32. Dar să piară* acela la care îţi vei găsi dumnezeii tăi! În faţa fraţilor noştri, cercetează şi vezi ce-i la mine din ale tale şi ia-ţi-le.” Iacov nu ştia că Rahela îi furase.

*Cap. 44.9.

33. Laban a intrat în cortul lui Iacov, în cortul Leei, în cortul celor două roabe şi n-a găsit nimic. A ieşit din cortul Leei şi a intrat în cortul Rahelei.
34. Rahela luase idolii, îi pusese sub samarul cămilei şi se aşezase deasupra. Laban a scotocit tot cortul, dar n-a găsit nimic.
35. Ea a zis tatălui său: „Domnul meu, să nu te superi dacă nu mă pot ridica* înaintea ta; căci mi-a venit rânduiala femeilor.” A căutat peste tot, dar n-a găsit idolii.

*Exod 20.12. Lev. 19.32.

36. Iacov s-a mâniat şi l-a certat pe Laban. A luat din nou cuvântul şi i-a zis: „Care este nelegiuirea mea şi care este păcatul meu de mă urmăreşti cu atâta înverşunare?
37. Mi-ai scotocit toate lucrurile şi ce-ai găsit din lucrurile din casa ta? Scoate-le aici înaintea fraţilor mei şi fraţilor tăi, ca să judece ei între noi amândoi!
38. Iată, am stat la tine douăzeci de ani; oile şi caprele nu ţi s-au stârpit şi n-am mâncat berbeci din turma ta.
39. Nu ţi-am adus acasă vite sfâşiate* de fiare: eu însumi te-am despăgubit pentru ele; îmi cereai înapoi** ce mi se fura ziua sau ce mi se fura noaptea.

*Exod 22.10, etc. **Exod 22.12.

40. Ziua mă topeam de căldură, iar noaptea mă prăpădeam de frig şi-mi fugea somnul de la ochi.
41. Iată, douăzeci de ani am stat în casa ta, ţi-am slujit* paisprezece ani pentru cele două fete ale tale şi şase ani pentru turma ta şi de zece ori mi-ai schimbat** simbria.

*Cap. 29.27,28. **Vers. 7.

42. Dacă n-aş fi avut* cu mine pe Dumnezeul tatălui meu, pe Dumnezeul lui Avraam, pe Acela de care se teme** Isaac, mi-ai fi dat drumul acum cu mâinile goale. Dar Dumnezeu † a văzut suferinţa mea şi osteneala mâinilor mele şi ieri noapte a rostit †† judecata.”

*Ps. 124.1,2. **Vers. 53. Isa. 8.13. † Cap. 29.32. Exod 3.7. †† 1 Cron. 12.17. Iuda 9.

43. Drept răspuns, Laban i-a zis lui Iacov: „Fiicele acestea sunt fiicele mele, copiii aceştia sunt copiii mei, turma aceasta este turma mea şi tot ce vezi este al meu. Şi ce pot face eu azi pentru fiicele mele, sau pentru copiii lor, pe care i-au născut?
44. Vino să facem amândoi un legământ* şi legământul acesta să slujească ca mărturie** între mine şi tine!”

*Cap. 26.28. **Ios. 24.27.

45. Iacov a luat* o piatră şi a pus-o ca stâlp de aducere aminte. *Cap. 28.18.
46. Iacov a zis fraţilor săi: „Strângeţi pietre.” Ei au strâns pietre şi au făcut o movilă; şi au

mâncat acolo pe movilă.
47. Laban a numit-o Iegar-Sahaduta *(Movila mărturiei),* şi Iacov a numit-o Galed *(Movila martorului).*
48. Laban a zis: „Movila* aceasta să slujească azi de mărturie între mine şi tine!" De aceea i-au pus numele Galed.

*Ios. 24.27.

49. Se mai numeşte şi Miţpa* *(Veghere),* pentru că Laban a zis: „Domnul să vegheze asupra mea şi asupra ta când ne vom pierde din vedere unul pe altul.

*Judc. 11.29. 1 Sam. 7.5.

50. Dacă le vei asupri pe fetele mele şi dacă vei mai lua şi alte neveste în afară de fetele mele, ia bine seama că nu un om va fi cu noi, ci Dumnezeu va fi martor între mine şi tine."
51. Laban a zis lui Iacov: „Iată movila aceasta şi iată stâlpul acesta, pe care l-am ridicat între mine şi tine.
52. Movila aceasta să fie martoră şi stâlpul acesta să fie martor că nici eu nu voi trece la tine peste movila aceasta şi nici tu nu vei trece la mine peste movila aceasta şi peste stâlpul acesta, ca să ne facem rău.
53. Dumnezeul lui Avraam şi al lui Nahor, Dumnezeul tatălui lor să judece* între noi." Iacov a jurat** pe Acela de care se temea † Isaac.

*Cap. 16.5. **Cap. 21.23. † Vers. 42.

54. Iacov a adus o jertfă pe munte şi a poftit pe fraţii lui să mănânce; ei au mâncat şi au rămas toată noaptea pe munte.
55. Laban s-a sculat dis-de-dimineaţă, şi-a sărutat nepoţii şi fetele şi i-a binecuvântat*. Apoi a plecat şi s-a întors** la locuinţa lui.

*Cap. 28.1. **Cap. 18.33; 30.25.

Frica lui Iacov

32 1. Iacov şi-a văzut de drum; şi l-au întâlnit îngerii* lui Dumnezeu.

*Ps. 91.11. Evr. 1.14.

2. Când i-a văzut, Iacov a zis: „Aceasta este tabăra* lui Dumnezeu!" De aceea, a pus locului aceluia numele Mahanaim *(Tabără îndoită).*

*Ios. 5.14. Ps. 103.21; 148.2. Luca 2.13.

3. Iacov a trimis înainte nişte soli la fratele său, Esau, în ţara Seir*, în ţinutul lui** Edom.

*Cap. 33.14,16. **Cap. 36.6-8. Deut. 2.5. Ios. 24.4.

4. El le-a dat porunca următoare:
„Iată* ce să spuneţi domnului meu Esau:
Aşa vorbeşte robul tău Iacov: „Am locuit la Laban şi am rămas la el până acum;

*Prov. 15.1.

5. am* boi, măgari, oi, robi şi roabe, şi trimit să dea de ştire lucrul acesta domnului meu, ca** să capăt trecere înaintea ta.""

*Cap. 30.43. **Cap. 33.8,15.

6. Solii s-au întors înapoi la Iacov şi au zis: „Ne-am dus la fratele tău, Esau; şi el vine* înaintea ta cu patru sute de oameni."

*Cap. 33.1.

7. Iacov s-a înspăimântat* foarte mult şi l-a apucat groaza. A împărţit în două tabere oamenii pe care-i avea cu el, oile, boii şi cămilele

*Cap. 35.3.

8. şi a zis: „Dacă vine Esau împotriva uneia din tabere şi o bate, tabăra care va rămâne va putea să scape."

Rugăciunea lui Iacov

9. Iacov* a zis: „Dumnezeul** tatălui meu Avraam, Dumnezeul tatălui meu Isaac! Tu, Doamne, care † mi-ai zis: „Întoarce-te în ţara ta şi în locul tău de naştere şi voi îngriji ca să-ţi meargă bine!"

*Ps. 50.15. **Cap. 28.13. † Cap. 31.3,13.

10. Eu sunt prea mic pentru toate îndurările* şi pentru toată credincioşia, pe care ai arătat-o faţă de robul Tău; căci am trecut Iordanul acesta numai cu toiagul** meu şi iată că acum fac două tabere.

*Cap. 24.27. **Iov 8.7.

11. Izbăveşte-mă*, Te rog, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau! Căci mă tem de el, ca să nu vină şi să mă lovească, pe mine, pe mame** şi pe copii.

*Ps. 59.1,2. **Osea 10.14.

12. Şi Tu* ai zis: „Eu voi îngriji ca să-ţi meargă bine şi-ţi voi face sămânţa ca nisipul mării, care, de mult ce este, nu se poate număra.""

*Cap. 28.13-15.

Iacov caută să potolească mânia lui Esau

13. Iacov a petrecut noaptea în locul acela. A luat din ce mai avea cu el şi a pus deoparte, ca dar* pentru fratele său, Esau:

*Cap. 43.11. Prov. 18.16.

14. două sute de capre şi douăzeci de ţapi, două sute de oi şi douăzeci de berbeci,
15. treizeci de cămile alăptătoare cu mânjii lor, patruzeci de vaci şi zece tauri, douăzeci de măgăriţe şi zece măgăruşi.
16. Le-a dat robilor săi, turmă cu turmă, deosebit şi a poruncit robilor săi: „Treceţi înaintea mea şi lăsaţi o depărtare între fiecare turmă."

17. A dat celui dintâi porunca următoare;
„Când te va întâlni fratele meu, Esau şi te va întreba: „Al cui eşti? Unde te duci? Şi a cui este turma aceasta dinaintea ta?"
18. Să răspunzi: „A robului tău Iacov; ea este un dar trimis domnului meu Esau; şi el însuşi vine în urma noastră."
19. A dat aceeaşi poruncă celui de al doilea, celui de al treilea şi tuturor celor ce mânau turmele: „Aşa să vorbiţi domnului meu Esau când îl veţi întâlni.
20. Să spuneţi: „Iată, robul tău Iacov vine şi el după noi." Căci îşi zicea el: „Îl voi potoli* cu darul acesta, care merge înaintea mea; în urmă îl voi vedea faţă în faţă şi poate că mă va primi cu bunăvoinţă."

*Prov. 21.14.

21. Astfel darul a trecut înainte, iar el a rămas în tabără în noaptea aceea.
22. Tot în noaptea aceea s-a sculat, a luat pe cele două neveste ale lui, pe cele două roabe şi pe cei unsprezece copii ai lui şi a trecut* vadul Iabocului.

*Deut. 3.16.

23. I-a luat, i-a trecut pârâul şi a trecut tot ce avea.

Lupta lui Iacov: Israel

24. Iacov însă a rămas singur. Atunci un om s-a luptat* cu el până în revărsatul zorilor.

*Osea 12.3,4. Efes. 6.12.

25. Văzând că nu-l poate birui, omul acesta l-a lovit la încheietura* coapsei, aşa că i s-a scrântit încheietura coapsei lui Iacov pe când se lupta cu el.

*Mat. 26.41. 2 Cor. 12.7.

26. Omul acela* a zis: „Lasă-Mă să plec, căci se revarsă zorile." Dar Iacov a răspuns: „Nu Te** voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta."

*Luca 24.28. **Osea 12.4.

27. Omul acela i-a zis: „Cum îţi este numele?" „Iacov", a răspuns el.
28. Apoi a zis: „Numele* tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel *(Cel ce luptă cu Dumnezeu),* căci ai luptat** cu Dumnezeu şi cu oameni † şi ai fost biruitor."

*Cap. 35.10. 2 Împ. 17.34. **Osea 12.3,4. † Cap. 25.31; 27.33.

29. Iacov L-a întrebat: „Spune-mi, Te rog, numele Tău." El a răspuns: „Pentru ce* Îmi ceri numele?" Şi l-a binecuvântat acolo.

*Judc. 13.18.

30. Iacov a pus locului aceluia numele Peniel *(Faţa lui Dumnezeu),* „căci", a zis el, „am* văzut pe Dumnezeu faţă în faţă şi totuşi am scăpat cu viaţă."

*Cap. 16.13. Exod 24.11; 33.20. Deut. 5.24. Judc. 6.22; 13.22. Isa. 6.5.

31. Răsărea soarele când a trecut pe lângă Peniel. Însă Iacov şchiopăta din coapsă.
32. Iată de ce, până în ziua de azi, israeliţii nu mănâncă tendonul de la încheietura coapsei; căci Dumnezeu l-a lovit pe Iacov la încheietura coapsei în tendon.

Împăcarea lui Iacov cu Esau

33 1. Iacov a ridicat ochii şi s-a uitat; şi iată ca Esau* venea cu patru sute de oameni. Atunci a împărţit copiii între Lea, Rahela şi cele două roabe.

*Cap. 32.6.

2. A pus în frunte roabele cu copiii lor, apoi pe Lea cu copiii ei, şi la urmă pe Rahela cu Iosif.
3. El însuşi a trecut înaintea lor; şi s-a aruncat* cu faţa la pământ de şapte ori, până ce s-a apropiat de tot de fratele său.

*Cap. 18.2; 42.6; 43.26.

4. Esau* a alergat înaintea lui; l-a îmbrăţişat, i s-a aruncat** pe grumaz şi l-a sărutat. Şi au plâns.

*Cap. 32.28. **Cap. 45.14,15.

5. Esau, ridicând ochii, a văzut femeile şi copiii şi a zis: „Cine sunt aceia?" Şi Iacov a răspuns: „Sunt copiii*, pe care i-a dat Dumnezeu robului tău."

*Cap. 48.9. Ps. 127.3. Isa. 8.18.

6. Roabele s-au apropiat, cu copiii lor şi s-au aruncat cu faţa la pământ;
7. Lea şi copiii ei, de asemenea, s-au apropiat şi s-au aruncat cu faţa la pământ; în urmă s-au apropiat Iosif şi Rahela şi s-au aruncat cu faţa la pământ.
8. Esau a zis: „Ce ai de gând să faci cu toată* tabăra aceea pe care am întâlnit-o?" Şi Iacov a răspuns: „Vreau să capăt** trecere cu ea înaintea domnului meu."

*Cap. 32.16. **Cap. 32.5.

9. Esau a zis: „Eu am din belşug, păstrează, frate, ce este al tău."
10. Şi Iacov a răspuns: „Nu; te rog, dacă am căpătat trecere înaintea ta, primeşte darul acesta din mâna mea; căci* m-am uitat la faţa ta cum se uită cineva la faţa lui Dumnezeu şi tu m-ai primit cu bunăvoinţă.

*Cap. 43.3. 2 Sam. 3.13; 14.24,28,32. Mat. 18.10.

11. Primeşte deci darul* meu, care ţi-a fost adus, fiindcă Dumnezeu m-a umplut de bunătăţi şi am de toate." Astfel a stăruit** de el şi

Esau a primit.

*Judc. 1.15. 1 Sam. 25.27; 30.26. 2 Împ. 5.15. **2 Împ. 5.23.

12. Esau a zis: „Haideţi să plecăm şi să por-
nim la drum; eu voi merge înaintea ta."
13. Iacov i-a răspuns: „Domnul meu vede că
copiii sunt mici şi am oi şi vaci fătate; dacă
le-am sili la drum o singură zi, toată turma va
pieri.
14. Domnul meu s-o ia înaintea robului său;
şi eu voi veni încet pe urmă, la pas cu turma,
care va merge înaintea mea şi la pas cu copiii,
până voi ajunge la domnul meu, în Seir*."

*Cap. 32.3.

15. Esau a zis: „Vreau să las cu tine măcar o
parte din oamenii mei." Şi Iacov a răspuns:
„Pentru ce aceasta? Mi-ajunge să capăt trece-
re* înaintea ta, domnul meu!"

*Cap. 34.11; 47.25. Rut 2.13.

16. În aceeaşi zi, Esau a luat drumul înapoi la
Seir.

Iacov se aşază la Sihem

17. Iacov a plecat mai departe la Sucot*. Şi-a
zidit o casă şi a făcut colibe pentru turme. De
aceea s-a dat locului aceluia numele Sucot**
(Colibe).

*Ios. 13.27. Judc. 8.5. Ps. 60.6. **Ioan 3.23.

18. La întoarcerea lui din Padan-Aram, Iacov
a ajuns cu bine în cetatea Sihem*, în ţara
Canaan, şi a tăbărât înaintea cetăţii.

*Ios. 24.1. Judc. 9.1.

19. Partea de ogor, pe care îşi întinsese cor-
tul, a cumpărat-o* de la fiii lui Hamor, tatăl
lui Sihem, cu o sută de chesita[1].

*Ios. 24.32. Ioan 4.5.

20. Şi acolo a ridicat un altar pe care l-a
numit* El-Elohe-Israel *(Domnul este Dum-
nezeul lui Israel).* *Cap. 35.7.

Dina şi Sihem

34 1. Dina*, fata pe care o născuse lui
Iacov, Lea, a ieşit** să le vadă pe fete-
le ţării. *Cap. 30.21. **Tit 2.5.
2. Ea a fost zărită* de Sihem, fiul hevitului
Hamor, domnitorul ţării. El a pus** mâna pe
ea, s-a culcat cu ea şi a necinstit-o.

*Cap. 6.2. Judc. 14.1. **Cap. 20.2.

3. S-a lipit cu toată inima de Dina, fata lui
Iacov, a iubit fata şi a căutat s-o liniştească.
4. După aceea Sihem a zis* tatălui său,
Hamor: „Ia-mi de nevastă pe fata aceasta!"

*Judc. 14.2.

5. Iacov a aflat că-i necinstise pe fiică-sa Di-
na; şi fiindcă fiii săi erau cu vitele la păşune,
Iacov a tăcut* până la întoarcerea lor.

*1 Sam. 10.27. 2 Sam. 13.22.

6. Hamor, tatăl lui Sihem, s-a dus la Iacov ca
să-i vorbească.
7. Dar când s-au întors fiii lui Iacov de la pă-
şune şi au auzit lucrul acesta, s-au supărat şi
s-au mâniat foarte tare*; pentru că Sihem
săvârşise** o mişelie în Israel culcându-se cu
fata lui Iacov: aşa ceva † n-ar fi trebuit să se
facă niciodată.

*Cap. 49.7. 2 Sam. 13.21. **Ios. 7.15. Judc. 20.6. † Deut. 23.17. 2 Sam. 13.12.

8. Hamor le-a vorbit astfel: „Fiul meu,
Sihem, s-a lipit cu toată inima de fata voastră;
vă rog, daţi-i-o de nevastă
9. şi încuscriţi-vă cu noi; voi daţi-ne fetele
voastre şi luaţi pentru voi pe ale noastre.
10. Locuiţi cu noi; ţara* vă stă înainte, rămâ-
neţi în ea, faceţi negoţ** şi cumpăraţi †
pământuri în ea."

*Cap. 13.9; 20.15. **Cap. 42.34. † Cap. 47.27.

11. Sihem a zis tatălui şi fraţilor Dinei: „Să
capăt trecere înaintea voastră şi vă voi da ce-
mi veţi cere.
12. Cereţi-mi o zestre* cât de mare şi cât de
multe daruri şi voi da tot ce-mi veţi zice;
numai daţi-mi fata de nevastă."

*Exod 22.16,17. Deut. 22.29. 1 Sam. 18.25.

13. Fiii lui Iacov au răspuns şi au vorbit cu
vicleşug* lui Sihem şi tatălui său, Hamor,
pentru că Sihem o necinstise pe sora lor, Di-
na. *2 Sam. 13.24, etc.
14. Ei i-au zis: „Este un lucru pe care nu-l
putem face, să dăm pe sora noastră unui om
netăiat împrejur; căci* ar fi o ocară pentru
noi. *Ios. 5.9.
15. Nu ne vom învoi la aşa ceva decât dacă vă
faceţi şi voi ca noi şi dacă orice parte bărbă-
tească dintre voi se va tăia împrejur.
16. Atunci vă vom da pe fetele noastre şi vom
lua pentru noi pe ale voastre; vom locui cu
voi şi vom face împreună un singur popor.
17. Dar dacă nu voiţi să ne ascultaţi şi să vă
tăiaţi împrejur, ne vom lua fata şi vom pleca."
18. Cuvintele lor au plăcut lui Hamor şi lui
Sihem, fiul lui Hamor.
19. Tânărul n-a pregetat să facă lucrul acesta,
căci o iubea pe fata lui Iacov şi era* cel mai
bine văzut în casa tatălui său. *1 Cron. 4.9.
20. Hamor şi fiul său, Sihem, s-au dus la
poarta cetăţii şi au vorbit astfel oamenilor din
cetatea lor:

1.Chesita: o măsură de bani;

21. „Oamenii aceştia au gânduri de pace faţă de noi; să rămână, dar, în ţară şi să facă negoţ; ţara este destul de largă pentru ei. Noi vom lua de neveste pe fetele lor şi le vom da de neveste pe fetele noastre.
22. Dar oamenii aceştia nu vor voi să locuiască împreună cu noi, ca să alcătuim un singur popor, decât dacă orice parte bărbătească dintre noi se va tăia împrejur, după cum şi ei înşişi sunt tăiaţi împrejur.
23. Turmele lor, averile lor şi toate vitele lor vor fi atunci ale noastre. Să primim numai ce cer ei, ca să rămână la noi."
24. Toţi cei ce treceau pe poarta cetăţii* au ascultat pe Hamor şi pe fiul său, Sihem; şi toţi bărbaţii au fost tăiaţi împrejur, toţi cei ce treceau pe poarta cetăţii.

*Cap. 23.10.

25. A treia zi, pe când sufereau ei încă, cei doi fii ai lui Iacov, Simeon* şi Levi, fraţii Dinei, şi-au luat fiecare sabia, s-au năpustit asupra cetăţii, care se credea în linişte, şi au ucis toţi bărbaţii.

*Cap. 49.5-7.

26. Au trecut, de asemenea, prin ascuţişul sabiei pe Hamor şi pe fiul său Sihem; au ridicat pe Dina din casa lui Sihem şi au ieşit afară.
27. Fiii lui Iacov s-au aruncat asupra celor morţi şi au jefuit cetatea pentru că necinstiseră pe sora lor.
28. Le-au luat oile, boii şi măgarii, tot ce era în cetate şi ce era pe câmp;
29. le-au luat ca pradă de război toate bogăţiile, copiii şi nevestele, şi tot ce se găsea în case.
30. Atunci Iacov a zis lui Simeon şi lui Levi: „Voi m-aţi nenorocit, făcându-mă* urât locuitorilor ţării, canaaniţilor şi fereziţilor. N-am sub porunca mea decât un mic număr** de oameni; ei se vor strânge împotriva mea, mă vor bate şi voi fi nimicit, eu şi casa mea."

*Exod 5.21. 1 Sam. 13.4. **Deut. 4.27. Ps. 105.12.

31. Ei au răspuns: „Se cuvenea oare să se poarte cu sora noastră cum se poartă cu o femeie desfrânată?"

Iacov la Betel

35 1. Dumnezeu a zis lui Iacov: „Scoală-te, suie-te la Betel*, locuieşte acolo şi ridică acolo un altar Dumnezeului care** ţi S-a arătat când † fugeai de fratele tău, Esau."

*Cap. 28.19. **Cap. 28.13. † Cap. 27.43.

2. Iacov a zis casei* lui şi tuturor celor ce erau cu el: „Scoateţi dumnezeii străini** care sunt în mijlocul vostru, curăţiţi-vă † şi schimbaţi-vă hainele,

*Cap. 18.19. Ios. 24.15. **Cap. 31.19,34. Ios. 24.2,23. 1 Sam. 7.3. † Exod 19.10.

3. ca să ne ridicăm şi să ne suim la Betel; căci acolo voi ridica un altar Dumnezeului care* m-a ascultat în ziua necazului meu şi** care a fost cu mine în călătoria pe care am făcut-o."

*Cap. 32.7,24. **Cap. 28.20; 31.3,42.

4. Ei au dat lui Iacov toţi dumnezeii străini care erau în mâinile lor şi cerceii* pe care-i purtau în urechi. Iacov i-a îngropat în pământ sub stejarul** de lângă Sihem.

*Osea 2.13. **Ios. 24.26. Judc. 9.6.

5. Apoi au plecat. Groaza* lui Dumnezeu s-a răspândit peste cetăţile care-i înconjurau, aşa că locuitorii lor nu i-au urmărit pe fiii lui Iacov.

*Exod 15.16; 23.27; 34.24. Deut. 11.25. Ios. 2.9; 5.1. 1 Sam. 14.15. 2 Cron. 14.14.

6. Iacov şi toţi cei ce erau cu el au ajuns la Luz*, adică Betel, în ţara Canaan.

*Cap. 28.19,22.

7. A zidit* acolo un altar şi a numit locul acela: „El-Betel" *(Dumnezeul Betelului),* căci acolo** i Se descoperise Dumnezeu, când fugea de fratele său.

*Ecl. 5.4. **Cap. 28.13.

8. Debora*, doica Rebecăi, a murit; şi a fost îngropată mai jos de Betel, sub stejarul căruia i s-a pus numele: „Stejarul jalei".

*Cap. 24.59.

9. Dumnezeu* S-a arătat iarăşi lui Iacov, după întoarcerea lui din Padan-Aram, şi l-a binecuvântat. *Osea 12.4.
10. Dumnezeu i-a zis: „Numele tău* este Iacov; dar nu te vei mai chema Iacov, ci numele tău** va fi Israel." Şi i-a pus numele Israel.

*Cap. 17.5. **Cap. 32.28.

11. Dumnezeu i-a zis: „Eu sunt* Dumnezeul cel Atotputernic. Creşte şi înmulţeşte-te; un popor** şi o mulţime de popoare se vor naşte din tine şi chiar împăraţi vor ieşi din coapsele tale.

*Cap. 17.1; 48.3,4. Exod 6.3. **Cap. 17.5,6,16; 28.3; 48.4.

12. Ţie îţi voi da ţara pe* care am dat-o lui Avraam şi lui Isaac şi voi da ţara aceasta seminţei tale după tine."

*Cap. 12.7; 13.15; 26.3,4; 28.13.

13. Dumnezeu S-a înălţat* de la el, în locul unde îi vorbise. *Cap. 17.22.
14. Şi Iacov a ridicat* un stâlp de aducere aminte în locul unde îi vorbise Dumnezeu, un

stâlp de piatră, pe care a adus o jertfă de băutură şi a turnat untdelemn. *Cap. 28.18.
15. Iacov a numit locul unde îi vorbise Dumnezeu, Betel*. *Cap. 28.19.

Moartea Rahelei

16. Apoi au plecat din Betel; şi mai era o mică depărtare până la Efrata, când Rahelei i-au venit durerile naşterii. A avut o naştere grea;
17. şi, în timpul durerilor naşterii, moaşa i-a zis: „Nu te teme, căci* mai ai un fiu!”
*Cap. 30.24. 1 Sam. 4.20.
18. Şi, pe când îşi dădea ea sufletul, căci trăgea să moară, i-a pus numele Ben-Oni *(Fiul durerii mele),* dar tatăl său l-a numit Beniamin *(Fiul dreptei).*
19. Rahela* a murit şi a fost îngropată pe drumul care duce la Efrata**, adică Betleem.
*Cap. 48.7. **Rut 1.2; 4.11. Mica 5.2. Mat. 2.6.
20. Iacov a ridicat un stâlp pe mormântul ei: acesta este stâlpul mormântului Rahelei, până în ziua* de azi. *1 Sam. 10.2. 2 Sam. 18.18.

Fiii lui Iacov

21. Israel a plecat mai departe; şi şi-a întins cortul dincolo de Migdal-Eder*.
*Mica 4.8.
22. Pe când locuia Israel în ţinutul acesta, Ruben s-a dus şi s-a culcat* cu Bilha, ţiitoarea tatălui său. Şi Israel a aflat.
Fiii lui Iacov erau în număr de doisprezece.
*Cap. 49.4. 1 Cron. 5.1. 2 Sam. 16.22; 20.3. 1 Cor. 5.1.
23. Fiii Leei: Ruben*, întâiul născut al lui Iacov, Simeon, Levi, Iuda, Isahar şi Zabulon.
*Cap. 46.8. Exod 1.2.
24. Fiii Rahelei: Iosif şi Beniamin.
25. Fiii Bilhei, roaba Rahelei: Dan şi Neftali.
26. Fiii Zilpei, roaba Leei: Gad şi Aşer. Aceştia sunt fiii lui Iacov, care i s-au născut în Padan-Aram.

Moartea lui Isaac

27. Iacov a ajuns la tatăl său, Isaac, la Mamre*, la Chiriat-Arba**, care este totuna cu Hebronul, unde locuiseră ca străini Avraam şi Isaac.
*Cap. 13.18; 23.2,19. **Ios. 14.15; 15.13.
28. Zilele vieţii lui Isaac au fost de o sută optzeci de ani.
29. Isaac şi-a dat duhul şi a murit şi a fost* adăugat la poporul său, bătrân şi sătul de zile. Fiii** săi, Esau şi Iacov, l-au îngropat.
*Cap. 15.15; 25.8. **Cap. 25.9; 49.31.

Esau se aşază în Seir

36 1. Iată spiţa[1] neamului lui Esau, adică Edom*. *Cap. 25.30.
2. Esau şi-a luat* neveste dintre fetele Canaanului pe: Ada, fata hititului Elon, pe Oholibama**, fata Anei, fata hevitului Ţibeon,
*Cap. 26.34. **Vers. 25.
3. şi pe Basmat*, fata lui Ismael, sora lui Nebaiot. *Cap. 28.9.
4. Ada* a născut lui Esau pe Elifaz; Basmat a născut pe Reuel; *1 Cron. 1.35.
5. şi Oholibama a născut pe Ieuş, Iaelam şi Core. Aceştia sunt fiii lui Esau, care i s-au născut în ţara Canaan.
6. Esau şi-a luat nevestele, fiii şi fiicele, toate sufletele din casă, turmele, toate vitele şi toată averea pe care şi-o agonisise în ţara Canaan şi s-a dus într-o altă ţară, departe de fratele său Iacov.
7. Căci* bogăţiile lor erau prea mari ca să poată locui împreună şi ţinutul** în care locuiau ca străini nu le mai putea ajunge din pricina turmelor lor.
*Cap. 13.6,11. **Cap. 17.8; 28.4.
8. Esau s-a aşezat în muntele* Seir. Esau** înseamnă Edom. *Cap. 32.3. Deut. 2.5. Ios. 24.4. **Vers. 1.

Urmaşii lui Esau

9. Iată spiţa neamului lui Esau, tatăl edomiţilor, în muntele Seir.
10. Iată numele fiilor lui Esau: Elifaz*, fiul Adei, nevasta lui Esau; Reuel, fiul Basmatei, nevasta lui Esau.
*1 Cron. 1.25, etc.
11. Fiii lui Elifaz au fost: Teman, Omar, Ţefo, Gaetam şi Chenaz.
12. Şi Timna era ţiitoarea lui Elifaz, fiul lui Esau; ea a născut lui Elifaz pe Amalec*. Aceştia sunt fiii Adei, nevasta lui Esau.
*Exod 17.8,14. Num. 24.20. 1 Sam. 15.2,3, etc.
13. Iată fiii lui Reuel: Nahat, Zerah, Şama şi Miza. Aceştia sunt fiii Basmatei, nevasta lui Esau.
14. Iată fiii Oholibamei, fata Anei, fata lui Ţibeon, nevasta lui Esau: ea a născut lui Esau pe Ieuş, Iaelam şi Core.
15. Iată căpeteniile seminţiilor ieşite din fiii lui Esau. Iată fiii lui Elifaz, întâiul născut al lui Esau: căpetenia Teman, căpetenia Omar, căpetenia Ţefo, căpetenia Chenaz,
16. căpetenia Core, căpetenia Gaetam, căpetenia Amalec. Aceştia sunt căpeteniile ieşite din

1.Sau: genealogia (peste tot în text);

Elifaz, în ţara Edom. Aceştia sunt fiii Adei.
17. Iată fiii lui Reuel, fiul lui Esau: căpetenia Nahat, căpetenia Zerah, căpetenia Şama, căpetenia Miza. Aceştia sunt căpeteniile ieşite din Reuel, în ţara Edom. Aceştia sunt fiii Basmatei, nevasta lui Esau.
18. Iată fiii Oholibamei, nevasta lui Esau: căpetenia Ieuş, căpetenia Iaelam, căpetenia Core. Aceştia sunt căpeteniile ieşite din Oholibama, fata Anei, nevasta lui Esau.
19. Aceştia sunt fiii lui Esau şi aceştia sunt căpeteniile seminţiilor lor. Esau înseamnă Edom.

Urmaşii lui Seir

20. Iată fiii lui Seir*, horitul**, vechii locuitori ai ţării: Lotan, Şobal, Ţibeon, Ana,

*1 Cron. 1.38. **Cap. 14.6. Deut. 2.12,22.

21. Dişon, Eţer şi Dişan. Aceştia sunt căpeteniile horiţilor, fiii lui Seir, în ţara Edom.
22. Fiii lui Lotan au fost: Hori şi Hemam. Sora lui Lotan a fost Timna.
23. Iată fiii lui Şobal: Alvan, Manahat, Ebal, Şefo şi Onam.
24. Iată fiii lui Ţibeon: Aia şi Ana. Ana acesta a găsit izvoarele calde în pustiu, când păştea măgarii tatălui său Ţibeon.
25. Iată fiii lui Ana: Dişon şi Oholibama, fata lui Ana.
26. Iată fiii lui Dişon: Hemdan, Eşban, Itran şi Cheran.
27. Iată fiii lui Eţer: Bilhan, Zaavan şi Acan.
28. Iată fiii lui Dişan: Uţ şi Aran.
29. Iată căpeteniile horiţilor: căpetenia Lotan, căpetenia Şobal, căpetenia Ţibeon, căpetenia Ana,
30. căpetenia Dişon, căpetenia Eţer, căpetenia Dişan. Aceştia sunt căpeteniile horiţilor, căpeteniile pe care le-au avut în ţara lui Seir.

Împăraţii Edomului

31. Iată împăraţii* care au împărăţit în ţara Edom, înainte de a împărăţi un împărat peste copiii lui Israel.

*1 Cron. 1.43.

32. Bela, fiul lui Beor, a împărăţit peste Edom; şi numele cetăţii lui era Dinhaba.
33. Bela a murit; şi în locul lui a împărăţit Iobab, fiul lui Zerah din Boţra.
34. Iobab a murit; şi în locul lui a împărăţit Huşam, din ţara temaniţilor.
35. Huşam a murit; şi în locul lui a împărăţit Hadad, fiul lui Bedad. El a bătut pe Madian în câmpia Moabului. Numele cetăţii lui era Avit.
35. Hadad a murit; şi în locul lui a împărăţit Samla din Masreca.
37. Samla a murit; şi în locul lui a împărăţit Saul din Rehobot pe Râu.
38. Saul a murit; şi în locul lui a împărăţit Baal-Hanan, fiul lui Acbor.
39. Baal-Hanan, fiul lui Acbor, a murit; şi în locul lui a împărăţit Hadar*. Numele cetăţii lui era Pau; şi numele nevestei lui era Mehetabeel, fata lui Matred, fata lui Mezahab.

*1 Cron. 1.50.

40. Iată numele căpeteniilor* ieşite din Esau, după seminţiile lor, după ţinuturile lor şi după numele lor: căpetenia Timna, căpetenia Alva, căpetenia Ietet,

*1 Cron. 1.51.

41. căpetenia Oholibama, căpetenia Ela, căpetenia Pinon,
42. căpetenia Chenaz, căpetenia Teman, căpetenia Mibţar,
43. căpetenia Magdiel, căpetenia Iram. Aceştia sunt căpeteniile lui Edom, după locuinţele lor, în ţara pe care o aveau. Acesta este Esau, tatăl edomiţilor.

Iosif este vândut de fraţii săi

1. Iacov a locuit în ţara Canaan, unde* locuise ca străin tatăl său.

*Cap. 17.8; 23.4; 28.4; 36.7. Evr. 11.9.

2. Iată istoria lui Iacov:
Iosif, la vârsta de şaptesprezece ani, păştea oile cu fraţii lui; băiatul acesta era cu fiii Bilhei şi cu fiii Zilpei, nevestele tatălui său. Şi Iosif îi spunea tatălui lor vorbele lor cele rele*.

*1 Sam. 2.22-24.

3. Israel îl iubea pe Iosif mai mult decât pe toţi ceilalţi fii ai săi, pentru că îl născuse* la bătrâneţe; şi i-a făcut o haină pestriţă[1].

*Cap. 44.20.

4. Fraţii lui au văzut că tatăl lor îl iubea mai mult decât pe ei toţi şi au început să-l* urască. Nu puteau să-i spună nici o vorbă prietenoasă.

*Cap. 27.41; 49.23.

5. Iosif a visat un vis şi l-a istorisit fraţilor săi, care l-au urât şi mai mult.
6. El le-a zis: „Ia ascultaţi ce vis am visat!
7. Noi* eram la legatul snopilor în mijlocul câmpului; şi iată că snopul meu s-a ridicat şi a

1.Sau: o cămaşă lungă cu mâneci;

stat în picioare; iar snopii voştri l-au înconjurat şi s-au aruncat cu faţa la pământ înaintea lui.”

*Cap. 42.6,9; 43.26; 44.14.

8. Fraţii lui i-au zis: „Doar n-ai să împărăţeşti tu peste noi? Doar n-ai să ne cârmuieşti tu pe noi?” Şi l-au urât şi mai mult, din pricina viselor lui şi din pricina cuvintelor lui.
9. Iosif a mai visat un alt vis şi l-a istorisit fraţilor săi. El a zis: „Am mai visat un vis! Soarele*, luna şi unsprezece stele se aruncau cu faţa la pământ înaintea mea.”

*Cap. 46.29.

10. L-a istorisit tatălui său şi fraţilor săi. Tatăl său l-a mustrat şi i-a zis: „Ce înseamnă visul acesta pe care l-ai visat? Nu cumva vom veni eu, mama ta şi fraţii* tăi să ne aruncăm cu faţa la pământ înaintea ta?”

*Cap. 27.29.

11. Fraţii* săi au început să-l invidieze; dar tatăl** său a ţinut minte lucrurile acestea.

*Fapt. 7.9. **Dan. 7.28. Luca 2.19,51.

12. Fraţii lui Iosif se duseseră la Sihem, ca să pască oile tatălui lor.
13. Israel a zis lui Iosif: „Fraţii tăi pasc oile la Sihem! Vino, căci vreau să te trimit la ei.” „Iată-mă, sunt gata”, a răspuns el.
14. Israel i-a zis: „Du-te, rogu-te, şi vezi dacă fraţii tăi sunt sănătoşi şi dacă oile sunt bine; şi adu-mi veşti.” L-a trimis astfel din valea Hebronului* şi Iosif a ajuns la Sihem.

*Cap. 35.27.

15. Pe când rătăcea pe câmp, l-a întâlnit un om. Omul acela l-a întrebat: „Ce cauţi?”
16. „Caut pe fraţii mei”, a răspuns Iosif; „spune-mi*, te rog, unde pasc ei oile?”

*Cânt. 1.7.

17. Şi omul acela a zis: „Au plecat de aici; căci i-am auzit spunând: „Haideţi la Dotan*.” Iosif s-a dus după fraţii săi şi i-a găsit la Dotan.

*2 Împ. 6.13.

18. Ei l-au zărit de departe şi, până să se apropie de ei, s-au sfătuit* să-l omoare.

*1 Sam. 19.1. Ps. 31.13; 37.12,32; 94.21. Mat. 27.1. Marc. 14.1. Ioan 11.53. Fapt. 23.12.

19. Ei au zis unul către altul: „Iată că vine făuritorul de vise!
20. Veniţi acum să-l* omorâm şi să-l aruncăm într-una din aceste gropi; vom spune că l-a mâncat o fiară sălbatică şi vom vedea ce se va alege de visele lui.”

*Prov. 1.11,16; 6.17; 27.4.

21. Ruben* a auzit lucrul acesta şi l-a scos din mâinile lor. El a zis: „Să nu-i luăm viaţa!”

*Cap. 42.22.

22. Ruben le-a zis: „Să nu vărsaţi sânge; ci mai bine aruncaţi-l în groapa aceasta care este în pustiu şi nu puneţi mâna pe el.” Căci avea de gând să-l scape din mâinile lor şi să-l aducă înapoi la tatăl său.
23. Când a ajuns Iosif la fraţii săi, aceştia l-au dezbrăcat de haina lui, de haina cea pestriţă, pe care o avea pe el.
24. L-au luat şi l-au aruncat în groapă. Groapa aceasta era goală: nu era apă în ea.
25. Apoi* au şezut să mănânce. Ridicându-şi ochii, au văzut o ceată** de ismaeliţi venind din Galaad; cămilele lor erau încărcate cu tămâie, cu leac alinător † şi smirnă, pe care le duceau în Egipt.

*Prov. 30.20. Amos 6.6. **Vers. 28,36. † Ier. 8.22.

26. Atunci Iuda a zis fraţilor săi: „Ce vom câştiga să ucidem pe fratele nostru şi să-i ascundem* sângele?

*Vers. 20. Cap. 4.10. Iov 16.18.

27. Veniţi mai bine să-l vindem ismaeliţilor şi să nu punem mâna* pe el, căci este fratele** nostru, carne † din carnea noastră.” Şi fraţii lui l-au ascultat.

*1 Sam. 18.17. **Cap. 42.21. † Cap. 29.14.

28. La trecerea negustorilor madianiţi*, l-au tras şi l-au scos pe Iosif afară din groapă şi l-au vândut** cu douăzeci † de sicli de argint, ismaeliţilor, care l-au dus în Egipt.

*Judc. 6.3. **Cap. 45.4,5. Ps. 105.17. Fapt. 7.9. † Mat. 27.9.

Jalea lui Iacov

29. Ruben s-a întors la groapă; şi iată că Iosif nu mai era în groapă. El şi-a rupt* hainele,

*Iov 1.20.

30. s-a întors la fraţii săi şi a zis: „Băiatul nu mai este*! Ce mă voi face eu?”

*Cap. 42.13,36. Ier. 31.15.

31. Ei au luat atunci haina* lui Iosif; şi înjunghiind un ţap, i-au înmuiat haina în sânge.

*Vers. 23.

32. Au trimis tatălui lor haina cea pestriţă, punând să-i spună: „Iată ce am găsit! Vezi dacă este haina fiului tău sau nu.”
33. Iacov a cunoscut-o şi a zis: „Este haina fiului meu! O fiară* sălbatică l-a mâncat! Da, Iosif a fost făcut bucăţi!”

*Vers. 20. Cap. 44.28.

34. Şi şi-a rupt* hainele, şi-a pus un sac pe coapse şi l-a jelit multă vreme pe fiul său.

*Vers. 29. 2 Sam. 3.31.

35. Toţi fiii şi toate fiicele lui au venit* ca să-l mângâie; dar el nu voia să primească nici o

mângâiere, ci zicea: „Plângând** mă voi coborî la fiul meu în Locuinţa morţilor.” Şi îl plângea astfel pe fiul său.

*2 Sam. 12.17. **Cap. 42.38; 44.29,31.

36. Madianiţii* l-au vândut în Egipt lui Potifar, un dregător al lui Faraon, şi anume căpetenia străjerilor. *Cap. 39.1.

Iuda şi Tamar

38 1. În vremea aceea, Iuda i-a părăsit pe fraţii săi şi a tras* la un om din Adulam, numit Hira.

*Cap. 19.3. 2 Împ. 4.8.

2. Acolo, Iuda a văzut-o* pe fata unui Canaanit, numit Şua**; a luat-o de nevastă şi s-a culcat cu ea.

*Cap. 34.2. **1 Cron. 2.3.

3. Ea a rămas însărcinată şi a născut un fiu, pe care l-a numit Er*. *Cap. 46.12. Num. 26.19.

4. A rămas iarăşi însărcinată şi a mai născut un fiu, căruia i-a pus numele Onan*.

*Cap. 46.12. Num. 26.19.

5. A mai născut iarăşi un fiu, căruia i-a pus numele Şela*; Iuda era la Chezib când a născut ea.

*Cap. 46.12. Num 26.20.

6. Iuda a luat* întâiului său născut Er, o nevastă numită Tamar. *Cap. 21.21.

7. Er*, întâiul născut al lui Iuda, era rău înaintea Domnului; şi ** Domnul l-a omorât.

*Cap. 46.12. Num. 26.19. **1 Cron. 2.3.

8. Atunci Iuda a zis lui Onan: „Du-te la nevasta fratelui* tău, ia-o de nevastă, ca cumnat, şi ridică sămânţă fratelui tău.”

*Deut. 25.5. Mat. 22.24.

9. Onan, ştiind că sămânţa aceasta n-are să fie a* lui, lepăda sămânţa pe pământ ori de câte ori intra la nevasta fratelui său, ca să nu dea sămânţă fratelui său.

*Deut. 25.6.

10. Ce făcea el n-a plăcut Domnului, care l-a omorât şi* pe el.

*Cap. 46.12. Num. 26.19.

11. Atunci Iuda a zis nurorii sale Tamar: „Rămâi* văduvă în** casa tatălui tău până va creşte fiul meu Şela.” Zicea aşa ca să nu moară şi Şela ca fraţii lui. Tamar s-a dus şi a locuit în casa tatălui ei. *Rut 1.13. **Lev. 22.13.

Păcătuirea lui Iuda cu Tamar

12. Au trecut multe zile, şi fata lui Şua, nevasta lui Iuda, a murit. După ce au trecut* zilele de jale, Iuda s-a suit** la Timna, la cei ce-i tundeau oile, el şi prietenul său Hira, adulamitul.

*2 Sam. 13.39. **Ios. 15.10,57. Judc. 14.1.

13. Au dat de veste Tamarei despre lucrul acesta şi i-au zis: „Iată că socrul tău se suie la Timna, ca să-şi tundă oile.”

14. Atunci ea şi-a lepădat hainele de văduvă, s-a acoperit cu o maramă, s-a îmbrăcat în alte haine şi a şezut* jos la intrarea în Enaim, pe drumul care duce la Timna; căci vedea că Şela se făcuse mare**, şi ea nu-i fusese dată de nevastă.

*Prov. 7.12. **Vers. 11,26.

15. Iuda a văzut-o şi a luat-o drept desfrânată, pentru că îşi acoperise faţa.

16. S-a abătut la ea din drum şi a zis: „Lasă-mă să mă culc cu tine!” Căci n-a cunoscut-o că era nora sa. Ea a zis: „Ce-mi dai ca să te culci cu mine?”

17. El a răspuns: „Am* să-ţi trimit un ied din turma mea.” Ea a zis: „Îmi dai un** zălog până îl vei trimite?”

*Ezec. 16.33. **Vers. 20.

18. El a răspuns: „Ce zălog să-ţi dau?” Ea a zis: „Inelul* tău, lanţul tău şi toiagul pe care-l ai în mână.” El i le-a dat. Apoi s-a culcat cu ea; şi ea a rămas însărcinată de la el.

*Vers. 25.

19. Ea s-a sculat şi a plecat; şi-a scos marama* şi s-a îmbrăcat iarăşi în hainele de văduvă.

*Vers. 14.

20. Iuda a trimis iedul, prin prietenul său adulamitul, ca să scoată zălogul din mâinile femeii. Dar acesta n-a găsit-o.

21. A întrebat pe oamenii locului şi a zis: „Unde este prostituata[1] aceea care stătea aici la Enaim, pe drum?” Ei au răspuns: „N-a fost nici o prostituată aici.”

22. Adulamitul s-a întors la Iuda şi i-a spus: „N-am găsit-o; şi chiar oamenii de acolo au zis: „N-a fost nici o prostituată[1] aici.”

23. Iuda a zis: „Ţină ce a luat, numai să nu ne facem de râs. Iată, am trimis iedul acesta şi n-ai găsit-o.”

24. Cam după trei luni, au venit şi au spus lui Iuda: „Tamar, nora ta, a curvit* şi a rămas chiar însărcinată în urma curviei ei.” Şi Iuda a zis: „Scoateţi-o afară, ca să fie** arsă.”

*Judc. 19.2. **Lev. 21.9. Deut. 22.21.

25. După ce au scos-o afară, ea a trimis să spună socrului său: „De la omul acela, ale cui sunt lucrurile acestea, am rămas eu însărcinată; vezi*, te rog, al cui este inelul** acesta,

1.Lit.: femeie consacrată (preoteasă) zeiţei feniciene Astarteea;

lanţurile acestea şi toiagul acesta.”

*Cap. 37.32. **Vers. 18.

26. Iuda le-a cunoscut* şi a zis: „Ea este mai puţin vinovată** decât mine, fiindcă n-am dat-o † de nevastă fiului meu Şela.” Şi n-a mai intrat †† la ea de atunci.

*Cap. 37.33. **1 Sam. 24.17. † Vers. 14. †† Iov 34.31,32.

27. Când i-a venit vremea să nască, iată că în pântecele ei erau doi gemeni.

28. Şi în timpul naşterii, unul a scos mâna înainte; moaşa i-a apucat mâna şi a legat-o cu un fir roşu, zicând: „Acesta a ieşit cel dintâi.”

29. Dar el a tras mâna înapoi şi a ieşit fratele său. Atunci moaşa a zis: „Ce spărtură ai făcut!” De aceea i-a pus numele Pereţ* *(Spărtură).*

*Cap. 46.12. Num. 26.20. 1 Cron. 2.4. Mat. 1.3.

30. La urmă a ieşit fratele lui, care avea firul roşu la mână; de aceea i-au pus numele Zerah *(Cărămiziu).*

Iosif în Egipt

39 1. Iosif a fost dus în Egipt; şi Potifar*, dregătorul lui Faraon, căpetenia străjerilor, un egiptean, l-a cumpărat** de la ismaeliţii care-l aduseseră acolo.

*Cap. 37.36. Ps. 105.17. **Cap. 37.28.

2. Domnul* a fost cu Iosif, aşa că toate îi mergeau bine; el locuia în casa stăpânului său, egipteanul.

*Vers. 21. Cap. 21.22; 26.24,28; 28.15. 1 Sam. 16.18; 18.14,28. Fapt. 7.9.

3. Stăpânul lui a văzut că Domnul era cu el şi că Domnul făcea* să-i meargă bine ori de ce se apuca. *Ps. 1.3.

4. Iosif* a căpătat mare trecere înaintea stăpânului său, care l-a luat în slujba lui, l-a pus mai-mare peste** casa lui şi i-a încredinţat tot ce avea. *Vers. 21. Cap. 18.3; 19.19. **Cap. 24.2.

5. De îndată ce Potifar l-a pus mai-mare peste casa lui şi peste tot ce avea, Domnul a binecuvântat* casa egipteanului, din pricina lui Iosif; şi binecuvântarea Domnului a fost peste tot ce avea el, fie acasă, fie la câmp.

*Cap. 30.27.

6. Egipteanul a lăsat pe mâinile lui Iosif tot ce avea şi n-avea altă grijă decât să mănânce şi să bea. Dar Iosif era frumos la statură* şi plăcut la chip. *1 Sam. 16.12.

Fecioria lui Iosif

7. După o vreme, s-a întâmplat că nevasta stăpânului său a pus ochii pe Iosif şi i-a zis: „Culcă-te* cu mine!”

*2 Sam. 13.11.

8. El n-a voit şi a zis nevestei stăpânului său: „Vezi că stăpânul meu nu-mi cere socoteală de nimic din casă şi mi-a dat pe mână tot ce are.

9. El nu este mai mare decât mine în casa aceasta şi nu mi-a oprit nimic, afară de tine, pentru că eşti nevasta lui. Cum* aş putea să fac eu un rău atât de mare şi să păcătuiesc** împotriva lui Dumnezeu?”

*Prov. 6.29,32. **Cap. 20.6. Lev. 6.2. 2 Sam. 12.13. Ps. 51.4.

10. Măcar că ea vorbea în toate zilele lui Iosif, el n-a voit să se culce cu ea sau să fie cu ea.

11. Într-o zi, când intrase în casă ca să-şi facă lucrul şi când nu era acolo nici unul din oamenii casei,

12. ea* l-a apucat de haină, zicând: „Culcă-te cu mine!” El i-a lăsat haina în mână şi a fugit afară din casă.

*Prov. 7.13, etc.

13. Când a văzut ea că-i lăsase haina în mână şi fugise afară,

14. a chemat oamenii din casă şi le-a zis: „Vedeţi, ne-a adus un evreu ca să-şi bată joc de noi! Omul acesta a venit la mine ca să se culce cu mine, dar eu am ţipat în gura mare.

15. Şi, când a văzut că ridic glasul şi strig, şi-a lăsat haina lângă mine şi a fugit afară.”

16. Şi a pus haina lui Iosif lângă ea până s-a întors acasă stăpânul lui.

17. Atunci i-a vorbit* astfel: „Robul acela evreu, pe care ni l-ai adus, a venit la mine ca să-şi bată joc de mine.

*Exod 23.1. Ps. 120.3.

18. Şi, cum am ridicat glasul şi am ţipat, şi-a lăsat haina lângă mine şi a fugit afară.”

19. După ce a auzit cuvintele nevestei sale, care-i zicea: „Iată ce mi-a făcut robul tău”, stăpânul lui Iosif s-a mâniat* foarte tare.

*Prov. 6.34,35.

20. L-a luat pe Iosif şi l-a aruncat* în temniţă** în locul unde erau închişi întemniţaţii împăratului; şi astfel, Iosif a stat acolo, în închisoare. *Ps. 105.18. 1 Pet. 2.19. **Cap. 40.3,15; 41.14.

Iosif în temniţă

21. Domnul a fost cu Iosif şi Şi-a întins bunătatea peste el. L-a făcut* să capete trecere înaintea mai-marelui temniţei.

*Exod 3.21; 11.3; 12.36. Ps. 106.46. Prov. 16.7. Dan. 1.9. Fapt. 7.9,10.

22. Şi mai-marele temniţei a pus* sub supravegherea lui pe toţi întemniţaţii care erau în temniţă. Şi nimic nu se făcea acolo decât prin el.

*Cap. 40.3,4.

23. Mai-marele temniţei nu se mai îngrijea de nimic din ce avea Iosif în mână, pentru că Domnul* era cu el. Şi Domnul îi dădea izbândă în tot ce făcea. *Vers. 2,3.

Iosif tâlcuieşte visele celor din temniţă

40 1. După o vreme, s-a întâmplat că paharnicul* şi brutarul împăratului Egiptului au supărat pe stăpânul lor, împăratul Egiptului.

*Neem. 1.11.

2. Faraon s-a mâniat* pe cei doi dregători ai săi: pe mai-marele paharnicilor şi pe mai-marele brutarilor.

*Prov. 16.14.

3. Şi* i-a pus sub pază în casa căpeteniei străjerilor, în temniţă, în locul unde fusese închis Iosif.

*Cap. 39.20,23.

4. Căpetenia străjerilor i-a pus sub supravegherea lui Iosif, care făcea de slujbă lângă ei; şi au stat mai multă vreme în temniţă.
5. Paharnicul şi brutarul împăratului Egiptului, care erau închişi în temniţă, au visat într-o noapte amândoi câte un vis, şi anume fiecare câte un vis care putea să capete o tălmăcire deosebită.
6. Iosif, când a venit dimineaţa la ei, s-a uitat la ei; şi i-a văzut trişti.
7. Atunci a întrebat pe dregătorii lui Faraon, care erau cu el în temniţa stăpânului său, şi le-a zis: „Pentru ce aveţi o faţă aşa de posomorâtă azi?"
8. Ei i-au răspuns: „Am* visat un vis şi nu este nimeni care să-l tălmăcească." Iosif le-a zis: „Tălmăcirile** sunt ale lui Dumnezeu. Istorisiţi-mi, dar, visul vostru."

*Cap. 41.15. **Cap. 41.16. Dan. 2.11,28,47.

9. Mai-marele paharnicilor şi-a istorisit lui Iosif visul şi i-a zis: „În visul meu se făcea că înaintea mea era o viţă.
10. Viţa aceasta avea trei mlădiţe. Când a început să dea lăstari, i s-a deschis floarea, şi ciorchinii au făcut struguri copţi.
11. Paharul lui Faraon era în mâna mea. Eu am luat strugurii, i-am stors în paharul lui Faraon şi am pus paharul în mâna lui Faraon."
12. Iosif i-a zis: „Iată* tălmăcirea visului: Cele trei mlădiţe** sunt trei zile.

*Vers. 18. Cap. 41.12,52. Judc. 7.14. Dan. 2.36; 4.19. **Cap. 41.26.

13. Peste trei zile Faraon te* va scoate din temniţă, te va pune iarăşi în slujba ta şi vei pune iarăşi paharul în mâna lui Faraon, cum obişnuiai mai înainte, când erai paharnicul lui.

*2 Împ. 25.27. Ps. 3.3. Ier. 52.31.

14. Dar adu-ţi aminte* şi de mine când vei fi fericit şi arată, rogu-te, bunătate** faţă de mine; pune o vorbă bună pentru mine la Faraon şi scoate-mă din casa aceasta.

*Luca 23.42. **Ios. 2.12. 1 Sam. 20.14,15. 2 Sam. 9.1. 1 Împ. 2.7.

15. Căci am fost luat cu forţa din ţara evreilor şi chiar aici* n-am făcut nimic ca să fiu aruncat în temniţă." *Cap. 39.20.
16. Mai-marele brutarilor, văzând că Iosif dăduse o tălmăcire îmbucurătoare, a zis: „Iată, şi în visul meu se făcea că port trei coşuri cu pâine albă pe capul meu.
17. În coşul de deasupra de tot erau tot felul de bucate pentru Faraon: prăjituri coapte în cuptor; şi păsările mâncau din coşul care era deasupra de tot pe capul meu."
18. Iosif a răspuns şi a zis: „Iată-i* tălmăcirea: Cele trei coşuri sunt trei zile.

*Vers. 12.

19. Peste trei zile*, Faraon îţi va lua capul, te va spânzura de un lemn, şi carnea ţi-o vor mânca păsările."

*Vers. 13.

20. A treia zi era ziua de naştere* a lui Faraon. El a dat un ospăţ** tuturor slujitorilor săi; şi i-a scos † afară din temniţă pe mai-marele paharnicilor şi pe mai-marele brutarilor, în faţa slujitorilor săi:

*Mat. 14.6. **Marc. 6.21. † Vers. 13,19. Mat. 25.19.

21. pe mai-marele paharnicilor l-a pus* iarăşi în slujba lui de paharnic, ca să pună paharul** în mâna lui Faraon;

*Vers. 13. **Neem. 2.1.

22. iar pe mai-marele brutarilor l-a spânzurat*, după tălmăcirea pe care le-o dăduse Iosif.

*Vers. 19.

23. Mai-marele paharnicilor nu* s-a mai gândit însă la Iosif. L-a uitat.

*Iov 19.14. Ps. 31.12. Ecl. 9.15,16. Amos 6.6.

Iosif îi tâlcuieşte visele lui Faraon

41 1. După doi ani, Faraon a visat un vis. I se părea că stătea lângă râu *(Nil)*.
2. Şi iată că şapte vaci frumoase la vedere şi grase la trup s-au suit din râu şi au început să pască prin mlaştini.

3. După ele s-au mai suit din râu alte şapte vaci, urâte la vedere şi slabe la trup, şi s-au aşezat lângă ele pe marginea râului.
4. Vacile urâte la vedere şi slabe la trup au mâncat pe cele şapte vaci frumoase la vedere şi grase la trup. Şi Faraon s-a trezit.
5. A adormit din nou şi a visat un al doilea vis. Se făcea că şapte spice de grâu grase şi frumoase au crescut pe acelaşi pai.
6. Şi după ele au răsărit alte şapte spice slabe şi arse de vântul de răsărit.
7. Spicele slabe au înghiţit pe cele şapte spice grase şi pline. Şi Faraon s-a trezit. Iată visul.
8. Dimineaţa, Faraon s-a tulburat* şi a trimis să cheme pe toţi magii** şi pe toţi înţelepţii † Egiptului. Le-a istorisit visele lui. Dar nimeni n-a putut să le tălmăcească lui Faraon.

*Dan. 2.1; 4.5,19. **Exod 7.11,22. Isa. 29.14. Dan. 1.20; 2.2; 4.7. † Mat. 2.1.

9. Atunci mai-marele paharnicilor a luat cuvântul şi i-a zis lui Faraon: „Mi-aduc aminte astăzi de greşeala mea.
10. Faraon se mâniase* pe slujitorii lui; şi mă aruncase** în temniţă, în casa căpeteniei străjerilor, pe mine şi pe mai-marele brutarilor.

*Cap. 40.2,3. **Cap. 39.20.

11. Amândoi am* visat câte un vis în aceeaşi noapte; şi anume, fiecare din noi a visat un vis care a primit o tălmăcire deosebită.

*Cap. 40.5.

12. Era acolo cu noi un tânăr evreu, rob* al căpeteniei străjerilor. I-am istorisit visele noastre şi el ni le-a tălmăcit** şi ne-a spus întocmai ce înseamnă visul fiecăruia.

*Cap. 37.36. **Cap. 40.12, etc.

13. Lucrurile s-au întâmplat întocmai după* tălmăcirea pe care ne-o dăduse el. Pe mine Faraon m-a pus iarăşi în slujba mea, iar pe mai-marele brutarilor l-a spânzurat."

*Cap. 40.22.

14. Faraon* a trimis să cheme pe Iosif. L-au scos** în grabă din temniţă †. Iosif s-a ras, şi-a schimbat hainele şi s-a dus la Faraon.

*Ps. 105.20. **Dan. 2.25. † 1 Sam. 2.8. Ps. 113.7,8.

15. Faraon a zis lui Iosif: „Am visat un vis. Nimeni nu l-a putut tălmăci; şi am* aflat că tu tălmăceşti un vis îndată după ce l-ai auzit."

*Vers. 12. Ps. 25.14. Dan. 5.16.

16. Iosif a răspuns lui Faraon: „Nu eu*! Dumnezeu** este Acela care va da un răspuns de bine lui Faraon!"

*Dan. 2.30. Fapt. 3.12. 2 Cor. 3.5. **Cap. 40.8. Dan. 2.22,28,47; 4.2.

17. Faraon a început să istorisească atunci lui Iosif: „În visul meu* se făcea că stăteam pe malul râului.

*Vers. 1.

18. Şi deodată şapte vaci grase la trup şi frumoase la chip s-au suit din râu şi au început să pască prin mlaştini.
19. După ele s-au suit alte şapte vaci, slabe, foarte urâte la chip şi sfrijite: n-am mai văzut altele aşa de urâte în toată ţara Egiptului.
20. Vacile cele sfrijite şi slabe au mâncat pe cele şapte vaci dintâi, care erau grase.
21. Le-au înghiţit, fără să se poată cunoaşte că intraseră în pântecele lor; ba încă înfăţişarea lor era tot aşa de urâtă ca mai înainte. Şi m-am deşteptat.
22. Am mai văzut în vis şapte spice pline şi frumoase, care creşteau pe acelaşi pai.
23. Şi după ele au răsărit şapte spice goale, slabe, arse de vântul de răsărit.
24. Spicele slabe au înghiţit pe cele şapte spice frumoase. Am spus aceste lucruri magilor*, dar nimeni nu mi le-a putut tălmăci."

*Vers. 8. Dan. 4.7.

25. Iosif i-a zis lui Faraon: „Ce a visat Faraon însemnă un singur lucru: Dumnezeu* a arătat mai dinainte lui Faraon ce are să facă.

*Dan. 2.28,29,45. Apoc. 4.1.

26. Cele şapte vaci frumoase înseamnă şapte ani; şi cele şapte spice frumoase înseamnă şapte ani: este un singur vis.
27. Cele şapte vaci sfrijite şi urâte, care se suiau după cele dintâi, înseamnă şapte ani; şi cele şapte spice goale, arse de vântul de răsărit, vor fi şapte ani* de foamete.

*2 Împ. 8.1.

28. Astfel, după cum am spus lui Faraon, Dumnezeu a arătat lui Faraon ce are* să facă.

*Vers. 25.

29. Iată, vor fi şapte* ani de mare belşug în toată ţara Egiptului.

*Vers. 47.

30. După ei vor veni* şapte ani de foamete, aşa că se va uita tot belşugul acesta în ţara Egiptului şi foametea** va topi ţara.

*Vers. 54. **Cap. 47.13.

31. Foametea aceasta care va urma va fi aşa de mare că nu se va mai cunoaşte belşugul în ţară.
32. Cât priveşte faptul că Faraon a visat visul de două ori înseamnă că lucrul este hotărât*

din partea lui Dumnezeu şi că Dumnezeu se va grăbi să-l aducă la îndeplinire.

*Num. 23.19. Isa. 46.10,11.

33. Acum, Faraon să aleagă un om priceput şi înţelept şi să-l pună în fruntea ţării Egiptului.

34. Faraon să pună prefecţi în ţară, ca să ridice* o cincime din roadele Egiptului în timpul celor şapte ani de belşug.

*Prov. 6.6-8.

35. Să se strângă* toate bucatele din aceşti ani buni care au să vină; să se facă, la îndemâna lui Faraon, grămezi de grâu, provizii în cetăţi şi să le păzească.

*Vers. 48.

36. Bucatele acestea vor fi provizia ţării pentru cei şapte ani de foamete care vor veni în ţara Egiptului, pentru ca ţara să nu fie prăpădită* de foamete."

*Cap. 47.15,19.

Înălţarea lui Iosif

37. Cuvintele* acestea i-au plăcut lui Faraon şi tuturor slujitorilor lui.

*Ps. 105.19. Fapt. 7.10.

38. Şi Faraon a zis slujitorilor săi: „Am putea noi oare să găsim un om ca acesta, care* să aibă în el Duhul lui Dumnezeu?"

*Num. 27.18. Iov 32.8. Prov. 2.6. Dan. 4.8,18; 5.11,14; 6.3.

39. Şi Faraon i-a zis lui Iosif: „Fiindcă Dumnezeu ţi-a făcut cunoscut toate aceste lucruri, nu este nimeni care să fie atât de priceput şi atât de înţelept ca tine.

40. Te pun* mai-mare peste casa mea, şi tot poporul meu va asculta de poruncile tale. Numai scaunul meu de domnie mă va ridica mai presus de tine."

*Ps. 105.21,22. Fapt. 7.10.

41. Faraon a zis lui Iosif: „Uite, îţi dau* stăpânire peste toată ţara Egiptului."

*Dan. 6.3.

42. Faraon şi-a scos* inelul din deget şi l-a pus în degetul lui Iosif; l-a îmbrăcat** cu haine de in subţire şi i-a pus † un lanţ de aur la gât.

*Est. 3.10; 8.2,8. **Est. 8.15. † Dan. 5.7,29.

43. L-a suit în carul care venea după al lui şi strigau* înaintea lui: „În genunchi!" Astfel i-a dat Faraon stăpânire peste toată ţara Egiptului.

*Cap. 42.6; 45.8,26. Est. 6.9. Fapt. 7.10.

44. Şi i-a mai zis lui Iosif: „Eu sunt Faraon! Dar fără tine nimeni nu va ridica mâna, nici piciorul în toată ţara Egiptului."

45. Faraon i-a pus lui Iosif numele: Ţafnat-Paeneah *(Descoperitor de taine)* şi i-a dat de nevastă pe Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On. Şi Iosif a pornit să cerceteze ţara Egiptului.

46. Iosif era în vârstă de treizeci de ani când s-a înfăţişat* înaintea lui Faraon, împăratul Egiptului; şi a plecat de la Faraon şi a străbătut toată ţara Egiptului.

*1 Sam. 16.21. 1 Împ. 12.6,8. Dan. 1.19.

47. În timpul celor şapte ani de rod, pământul a dat bucate din belşug.

48. Iosif a strâns toate bucatele din aceşti şapte ani de belşug în ţara Egiptului. A făcut provizii în cetăţi, punând în fiecare cetate bucatele de pe câmpul dimprejur.

49. Iosif a strâns grâu, ca nisipul* mării, atât de mult că au încetat să-l mai măsoare, pentru că era fără măsură.

*Cap. 22.17. Judc. 7.12. 1 Sam. 13.5. Ps. 78.27.

Iosif strânge bucate în Egipt

50. Înaintea anilor de foamete i s-au născut lui Iosif* doi fii, pe care i-a născut Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On.

*Cap. 46.20; 48.5.

51. Iosif i-a pus întâiului născut numele Manase *(Uitare),* „căci", a zis el, „Dumnezeu m-a făcut să uit toate necazurile mele şi toată casa tatălui meu."

52. Şi celui de al doilea i-a pus numele Efraim *(Rodire),* „căci", a zis el, „Dumnezeu m-a făcut* roditor în ţara întristării mele."

*Cap. 49.22.

53. Cei şapte ani de belşug care au fost în ţara Egiptului au trecut.

54. Şi au început* să vină cei şapte ani de foamete, aşa cum** vestise Iosif. În toate ţările era foamete; dar în toată ţara Egiptului era pâine.

*Ps. 105.16. Fapt. 7.11. **Vers. 30.

55. Când a flămânzit, în sfârşit, toată ţara Egiptului, poporul a strigat la Faraon să-i dea pâine. Faraon le-a spus tuturor egiptenilor: „Duceţi-vă la Iosif şi faceţi ce vă va spune el."

56. Foametea bântuia în toată ţara. Iosif a deschis toate locurile cu provizii şi a vândut* grâu egiptenilor. Foametea creştea din ce în ce mai mult în ţara Egiptului.

*Cap. 42.6; 47.14,24.

57. Şi din toate ţările* venea lumea în Egipt ca să cumpere grâu de la Iosif; căci în toate ţările era foamete mare.

*Deut. 9.28.

Fraţii lui Iosif

42 1. Când a auzit Iacov* că este grâu în Egipt, a zis fiilor săi: „Pentru ce staţi şi vă uitaţi unii la alţii?” *Fapt. 7.12.
2. Şi a zis: „Iată, aud că este grâu în Egipt; coborâţi-vă şi cumpăraţi-ne grâu de acolo, ca să trăim* şi să nu murim.”
*Cap. 43.8. Ps. 118.17. Isa. 38.1.
3. Zece fraţi ai lui Iosif s-au coborât în Egipt ca să cumpere grâu.
4. Iacov n-a trimis cu ei pe Beniamin, fratele lui Iosif, de teamă să* nu i se întâmple vreo nenorocire.
*Vers. 38.
5. Fiii lui Israel au venit să cumpere şi ei grâu, împreună cu cei ce veneau pentru acelaşi lucru; căci în Canaan* era foamete. *Fapt. 7.11.

Întâia călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt

6. Iosif era mai-mare[1] în ţară; el vindea grâu la tot poporul din ţară*. Fraţii lui Iosif au venit şi s-au aruncat** cu faţa la pământ înaintea lui.
*Cap. 41.41. **Cap. 37.7.
7. Iosif, cum i-a văzut pe fraţii săi, i-a recunoscut; dar s-a făcut că le este străin, le-a vorbit aspru şi le-a zis: „De unde veniţi?” Ei au răspuns: „Venim din ţara Canaan ca să cumpărăm merinde.”
8. Iosif i-a recunoscut pe fraţii săi, dar ei nu l-au recunoscut.
9. Iosif şi-a adus aminte* de visele pe care le visase cu privire la ei şi le-a zis: „Voi sunteţi iscoade; aţi venit numai ca să cercetaţi locurile slabe ale ţării.”
*Cap. 37.5,9.
10. Ei i-au răspuns: „Nu, domnul meu; robii tăi au venit să cumpere hrană.
11. Noi toţi suntem fiii aceluiaşi om; suntem oameni de treabă, robii tăi nu sunt iscoade.”
12. El le-a zis: „Ba nu; aţi venit să cercetaţi locurile slabe ale ţării.”
13. Ei au răspuns: „Noi, robii tăi, suntem doisprezece fraţi, fii ai aceluiaşi om, din ţara Canaan; şi iată, cel mai tânăr este azi cu tatăl nostru, iar unul nu mai este* în viaţă.”
*Cap. 37.30; 44.20. Plân. 5.7.
14. Iosif le-a zis: „V-am spus că sunteţi iscoade.
15. Iată cum veţi fi încercaţi: Pe viaţa* lui Faraon că nu veţi ieşi de aici până nu va veni fratele vostru cel tânăr!
*1 Sam. 1.26; 17.55.

1.Sau: guvernator;

16. Trimiteţi pe unul din voi să aducă pe fratele vostru; iar voi, rămâneţi în temniţă. Cuvintele voastre vor fi puse astfel la încercare şi voi şti dacă adevărul este cu voi sau nu; altfel, pe viaţa lui Faraon că sunteţi nişte iscoade.”
17. Şi i-a aruncat pe toţi, trei zile, în temniţă.
18. A treia zi, Iosif le-a zis: „Faceţi lucrul acesta şi veţi trăi. Eu* mă tem de Dumnezeu!
*Lev. 25.43. Neem. 5.15.
19. Dacă sunteţi oameni de treabă, să rămână unul din fraţii voştri închis în temniţa voastră; iar ceilalţi plecaţi luaţi grâu ca să vă hrăniţi familiile
20. şi aduceţi-mi* pe fratele vostru cel tânăr, pentru ca vorbele voastre să fie adeverite şi să scăpaţi de moarte.” Şi aşa au făcut.
*Vers. 34. Cap. 44.23; 48.5.
21. Ei au zis atunci unul către altul: „Da; am fost vinovaţi* faţă de fratele nostru; căci am văzut neliniştea sufletului lui când ne ruga şi nu l-am ascultat! Pentru aceea** vine peste noi necazul acesta.”
*Iov 36.8,9. Osea 3.15. **Prov. 21.13. Mat. 7.2.
22. Ruben a luat cuvântul şi le-a zis: „Nu vă spuneam* eu să nu faceţi o astfel de nelegiuire faţă de băiatul acesta? Dar n-aţi ascultat. Acum iată că ni se cere** socoteală pentru sângele lui.”
*Cap.37.21. **Cap. 9.5. 1 Împ. 2.32. 2 Cron. 24.22. Ps. 9.12. Luca 11.50,51.
23. Ei nu ştiau că Iosif îi înţelegea, căci vorbea cu ei printr-un tălmaci[1].
24. Iosif a plecat de la ei ca să plângă. La urmă s-a întors şi le-a vorbit; apoi l-a luat dintre ei pe Simeon şi a pus să-l lege cu lanţuri în faţa lor.

Întoarcerea fraţilor lui Iosif

25. Iosif a poruncit să li se umple sacii cu grâu, să pună argintul fiecăruia în sacul lui şi să li se dea merinde pentru drum. Şi aşa* s-a făcut.
*Mat. 5.44. Rom. 12.17,20,21.
26. Ei şi-au încărcat grâul pe măgari şi au plecat.
27. Unul* din ei şi-a deschis sacul ca să dea nutreţ măgarului în locul unde au poposit peste noapte. A văzut argintul la gura sacului
*Cap. 43.21.
28. şi a zis fraţilor săi: „Argintul meu mi s-a dat înapoi şi iată-l în sacul meu.” Atunci li s-a tăiat inima; şi au zis unul altuia tremurând: „Ce ne-a făcut Dumnezeu?”

1.Sau: traducător, interpret;

29. S-au întors la tatăl lor, Iacov, în ţara Canaan şi i-au istorisit tot ce li se întâmplase. Ei au zis:
30. „Omul acela, care este domnul ţării, ne-a vorbit* aspru şi ne-a luat drept iscoade.

*Vers. 7.

31. Noi i-am spus: „Suntem oameni de treabă, nu suntem iscoade.
32. Suntem doisprezece fraţi, fii ai tatălui nostru; unul nu mai este, şi cel mai tânăr este azi cu tatăl nostru în ţara Canaan."
33. Şi omul acela, care este domnul ţării, ne-a zis: „Iată cum* voi cunoaşte dacă sunteţi oameni de treabă. Lăsaţi la mine pe unul din fraţii voştri, luaţi merinde pentru familiile voastre, plecaţi

*Vers. 15,19,20.

34. şi aduceţi-mi pe fratele vostru cel tânăr. Voi şti astfel că nu sunteţi iscoade, ci sunteţi oameni de treabă; apoi vă voi da înapoi pe fratele vostru şi veţi putea să faceţi negoţ în ţară*."

*Cap. 34.10.

35. Când şi-au golit sacii, iată că legătura* cu argintul fiecăruia era în sacul lui. Ei şi tatăl lor au văzut legăturile cu argint şi s-au înspăimântat.

*Cap. 34.21.

36. Tatăl lor, Iacov, le-a zis: „Voi mă lipsiţi* de copii: Iosif nu mai este, Simeon nu mai este şi vreţi să-l luaţi şi pe Beniamin. Toate acestea pe mine mă lovesc!"

*Cap. 43.14.

37. Ruben i-a zis tatălui său: „Să-mi omori pe amândoi fiii mei, dacă nu-ţi voi aduce înapoi pe Beniamin; dă-l în mâna mea şi ţi-l voi aduce înapoi."
38. Iacov a zis: „Fiul meu nu se poate coborî împreună cu voi; căci fratele* lui a murit şi el a rămas singur; dacă i s-ar întâmpla vreo nenorocire** în călătoria pe care o faceţi, cu durere îmi veţi coborî perii mei cei albi † în Locuinţa morţilor."

*Vers. 13. Cap. 37.33; 44.28. **Vers. 40. Cap. 44.29. † Cap. 37.35; 44.31.

A doua călătorie a fiilor lui Iacov în Egipt

43 1. Foametea bântuia* greu în ţară.

*Cap. 41.54,57.

2. Când au terminat de mâncat grâul pe care-l aduseseră din Egipt, Iacov a zis fiilor săi: „Duceţi-vă iarăşi şi cumpăraţi-ne ceva de mâncare."
3. Iuda i-a răspuns: „Omul acela ne-a spus curat: „Să nu-mi mai vedeţi faţa, dacă fratele vostru* nu va fi cu voi."

*Cap. 42.20; 44.23.

4. Dacă vrei deci să trimiţi pe fratele nostru cu noi, ne vom coborî şi-ţi vom cumpăra de mâncare.
5. Dar dacă nu vrei să-l trimiţi, nu ne vom coborî, căci omul acela ne-a spus: „Să nu-mi mai vedeţi faţa, dacă fratele vostru nu va fi cu voi!"
6. Israel a zis atunci: „Pentru ce mi-aţi făcut un astfel de rău şi aţi spus omului aceluia că mai aveţi un frate?"
7. Ei au răspuns: „Omul acela ne-a întrebat despre noi şi familia noastră şi a zis: „Mai trăieşte tatăl vostru? Mai aveţi vreun frate?" Şi noi am răspuns la întrebările acestea. Puteam noi să ştim că are să zică: „Aduceţi pe fratele vostru"?"
8. Iuda a zis tatălui său, Israel: „Trimite copilul cu mine, ca să ne ridicăm şi să plecăm, şi vom trăi şi nu vom muri, noi, tu şi copiii noştri.
9. Răspund eu pentru el; ai să-l ceri înapoi din mâna mea. Dacă* nu-l voi aduce înapoi la tine şi dacă nu-l voi pune înaintea ta, vinovat să fiu faţă de tine pentru totdeauna.

*Cap. 44.32. Filp. 18.19.

10. Căci dacă n-am mai fi întârziat, de două ori ne-am fi întors până acum."
11. Israel, tatăl lor, le-a zis: „Fiindcă trebuie, faceţi aşa. Luaţi-vă în saci ceva din cele mai bune roade ale ţării, ca să duceţi* un dar omului aceluia, şi anume: puţin leac alinător** şi puţină miere, mirodenii, smirnă, fistic şi migdale.

*Cap. 32.20. Prov. 18.16. **Cap. 37.25. Ier. 8.22.

12. Luaţi cu voi argint îndoit şi duceţi înapoi argintul pe* care vi-l puseseră la gura sacilor: poate că a fost o greşeală.

*Cap. 42.25,35.

13. Luaţi-l şi pe fratele vostru, ridicaţi-vă şi întoarceţi-vă la omul acela.
14. Dumnezeul cel Atotputernic să vă facă să căpătaţi trecere înaintea omului aceluia şi să lase să se întoarcă împreună cu voi pe celălalt frate al vostru şi pe Beniamin! Iar eu, dacă* trebuie să fiu lipsit de copiii mei, lipsit să fiu!"

*Est. 4.16.

Venirea fraţilor lui Iosif în Egipt

15. Au luat darul; au luat cu ei argint îndoit, precum şi pe Beniamin; s-au sculat, s-au coborât în Egipt şi s-au înfăţişat înaintea lui Iosif.

16. Cum l-a văzut Iosif pe Beniamin cu ei, a zis administratorului* său: „Bagă-i pe oamenii aceştia în casă, taie vite şi găteşte; căci oamenii aceştia vor mânca cu mine la amiază.”

*Cap. 24.2; 39.4; 44.1.

17. Omul acela a făcut ce-i poruncise Iosif şi i-a dus pe oamenii aceia în casa lui Iosif.
18. Ei s-au temut când au văzut că-i bagă în casa lui Iosif şi au zis: „Ne bagă înăuntru din pricina argintului pus în sacii noştri data trecută; vor să se năpustească peste noi, ca să ne ia robi şi să pună mâna pe măgarii noştri.”
19. S-au apropiat de economul casei lui Iosif şi au intrat în vorbă cu el la uşa casei;
20. şi au zis: „Domnule*, noi ne-am mai coborât o dată aici, ca să cumpărăm merinde.

*Cap. 42.3,10.

21. Apoi, când am ajuns* la locul unde trebuia să rămânem peste noapte, ne-am deschis sacii; şi iată că argintul fiecăruia era la gura sacului său, argintul nostru, după greutatea lui: şi l-am adus înapoi cu noi.

*Cap. 42.27,35.

22. Am adus şi alt argint, ca să cumpărăm merinde. Nu ştim cine a pus argintul în sacii noştri.”
23. Administratorul a răspuns: „Fiţi pe pace! Nu vă temeţi de nimic. Dumnezeul vostru, Dumnezeul tatălui vostru, v-a pus pe ascuns o comoară în saci. Argintul vostru a trecut prin mâinile mele.” Şi le-a adus şi pe Simeon.
24. Omul acesta i-a dus în casa lui Iosif; le-a dat apă* şi şi-au spălat picioarele; le-a dat şi nutreţ măgarilor lor.

*Cap. 18.4; 24.32.

25. Ei şi-au pregătit darul până la venirea lui Iosif, la amiază; căci aflaseră că vor mânca la el.
26. Când a ajuns Iosif acasă, i-au dat darul pe care i-l aduseseră şi s-au aruncat cu faţa la pământ* înaintea lui.

*Cap. 37.7,10.

27. El i-a întrebat de sănătate; şi a zis: „Bătrânul vostru tată, de care aţi vorbit*, este sănătos? Mai trăieşte?”

*Cap. 42.11,13.

28. Ei au răspuns: „Robul tău, tatăl nostru, este sănătos; trăieşte încă.” Şi s-au aplecat* şi s-au aruncat cu faţa la pământ.

*Cap. 37.7,10.

29. Iosif şi-a ridicat ochii; şi, aruncând o privire spre fratele său Beniamin, fiul mamei* sale, a zis: „Acesta este fratele vostru cel tânăr despre care mi-aţi vorbit**?” Şi a adăugat: „Dumnezeu să aibă milă de tine, fiule!”

*Cap. 35.17,18. **Cap. 42.13.

30. Iosif a isprăvit repede, căci i se rupea inima* pentru fratele său şi simţea nevoia să plângă; a intrat degrabă în camera sa şi a plâns** acolo.

*1 Împ. 3.26. **Cap. 42.24.

31. După ce s-a spălat pe faţă, a ieşit din odaie; şi, silindu-se să se stăpânească, a zis: „Aduceţi* de mâncare!”

*Vers. 25.

32. Au adus de mâncare lui Iosif deoparte, şi fraţilor lui deoparte; egiptenilor, care mâncau cu el, le-au adus, de asemenea, mâncare deoparte; căci egiptenii nu puteau să mănânce cu evreii, fiindcă lucrul acesta pentru ei este o urâciune*.

*Cap. 46.34. Exod 8.26.

33. Fraţii lui Iosif s-au aşezat la masă în faţa lui: de la întâiul născut, după dreptul lui de întâi-născut, şi până la cel mai tânăr, aşezaţi după vârstă; şi se uitau unii la alţii cu mirare.
34. Iosif a pus să le dea din bucatele care erau înaintea lui; iar Beniamin a primit de cinci ori* mai mult decât ceilalţi. Şi au băut şi s-au veselit împreună cu el.

*Cap. 45.22.

Spaima fraţilor lui Iosif

44 1. Iosif a dat următoarea poruncă administratorului casei lui: „Umple cu merinde sacii oamenilor acestora, cât vor putea să ducă, şi pune argintul fiecăruia la gura sacului său.
2. Să pui şi paharul[1] meu, paharul de argint, la gura sacului celui mai tânăr, împreună cu argintul cuvenit pentru preţul grâului lui.” Administratorul a făcut cum îi poruncise Iosif.
3. Dimineaţa, cum s-a crăpat de ziuă, au dat drumul oamenilor acestora împreună cu măgarii lor.
4. Dar abia ieşiseră din cetate şi nu se depărtaseră deloc de ea, când Iosif a zis administratorului său: „Ridică-te, aleargă după oamenii aceia; şi, când îi vei ajunge, să le spui: „Pentru ce aţi răsplătit binele cu rău?
5. De ce aţi furat potirul din care bea domnul meu şi de care se slujeşte pentru ghicit? Rău aţi făcut că v-aţi purtat astfel.”
6. Administratorul i-a ajuns şi le-a spus aceste cuvinte.

1.Sau: potirul;

7. Ei i-au răspuns: „Domnule, pentru ce vorbeşti astfel? Să ferească Dumnezeu pe robii tăi să fi săvârşit o asemenea faptă!
8. Iată, noi ţi-am adus din ţara Canaanului argintul* pe care l-am găsit la gura sacilor noştri; cum am fi putut să furăm argint sau aur din casa domnului tău?

*Cap. 43.21.

9. Să moară acela* dintre robii tăi la care se va găsi potirul şi noi înşine să fim robi ai domnului nostru!”

*Cap. 31.32.

10. El a zis: „Fie după cuvintele voastre! Acela la care se va găsi potirul să fie robul meu; iar voi veţi fi nevinovaţi.”
11. Îndată şi-a coborât fiecare sacul la pământ. Fiecare şi-a deschis sacul.
12. Administratorul i-a scotocit, începând cu cel mai în vârstă şi sfârşind cu cel mai tânăr; şi potirul a fost găsit în sacul lui Beniamin.
13. Ei şi-au sfâşiat* hainele, şi-a încărcat fiecare măgarul şi s-au întors în cetate.

*Cap. 37.29,34. Num. 14.6. 2 Sam. 1.11.

14. Iuda şi fraţii lui au ajuns la casa lui Iosif, pe când era el încă acolo, şi s-au aruncat* cu faţa la pământ înaintea lui.

*Cap. 37.7.

15. Iosif le-a zis: „Ce faptă aţi făcut? Nu ştiţi că un om ca mine are putere să ghicească?”
16. Iuda a răspuns: „Ce să mai spunem domnului nostru? Cum să mai vorbim? Cum să ne mai îndreptăţim? Dumnezeu a dat pe faţă nelegiuirea robilor tăi. Iată-ne robi* ai domnului nostru: noi şi acela la care s-a găsit paharul.”

*Vers. 9.

17. Dar Iosif a zis: „Să mă* ferească Dumnezeu să fac aşa ceva! Omul la care s-a găsit potirul va fi robul meu; dar voi suiţi-vă înapoi în pace la tatăl vostru.”

*Prov. 17.15.

Iuda mijloceşte pentru Beniamin

18. Atunci Iuda s-a apropiat de Iosif şi a zis: „Te rog, domnul meu, dă voie robului tău să spună o vorbă domnului meu şi să nu te mânii* pe robul tău! Căci tu eşti ca Faraon.

*Cap. 18.30,32. Exod 32.22.

19. Domnul meu a întrebat pe robii săi, zicând: „Mai trăieşte tatăl vostru şi mai aveţi vreun frate?”
20. Noi am răspuns domnului meu: „Avem un tată bătrân şi un frate tânăr, copil* făcut la bătrâneţea lui; băiatul acesta avea un frate care a murit şi care era de la aceeaşi mamă; el a rămas singur şi tatăl lui îl iubeşte.”

*Cap. 37.3.

21. Tu ai spus robilor tăi: „Aduceţi-l la mine* ca să-l văd cu ochii mei.”

*Cap. 42.15,20.

22. Noi am răspuns domnului meu: „Băiatul nu poate părăsi pe tatăl său; dacă-l va părăsi, tatăl său are să moară.”
23. Tu ai spus robilor tăi: „Dacă* nu se va coborî şi fratele vostru împreună cu voi, să nu-mi mai vedeţi faţa.”

*Cap. 43.3,5.

24. Când ne-am suit la tatăl meu, robul tău, i-am spus cuvintele domnului meu.
25. Tatăl nostru* a zis: „Duceţi-vă iarăşi să ne cumpăraţi ceva de mâncare.”

*Cap. 43.2.

26. Noi am răspuns: „Nu putem să ne ducem; dar dacă fratele nostru cel tânăr va fi cu noi, ne vom duce; căci nu putem vedea faţa omului aceluia decât dacă fratele nostru cel tânăr va fi cu noi.”
27. Robul tău, tatăl nostru, ne-a zis: „Voi ştiţi că nevasta mea* mi-a născut doi fii.

*Cap. 46.19.

28. Unul a ieşit de la mine şi cred că a fost sfâşiat negreşit* de fiare, căci nu l-am mai văzut până astăzi.

*Cap. 37.33.

29. Dacă-mi mai luaţi şi pe acesta* şi i se va întâmpla vreo nenorocire, cu durere îmi veţi coborî bătrâneţele în Locuinţa morţilor.”

*Cap. 42.36,38.

30. Acum, dacă mă voi întoarce la robul tău, tatăl meu, fără să avem cu noi băiatul de sufletul căruia este nedezlipit* sufletul lui,

*1 Sam. 18.1.

31. el are să moară când va vedea că băiatul nu este; şi robii tăi vor coborî cu durere în Locuinţa morţilor bătrâneţele robului tău, tatăl nostru.
32. Căci robul tău s-a pus chezaş pentru copil şi a zis tatălui meu: „Dacă* nu-l voi aduce înapoi la tine, vinovat să fiu pentru totdeauna faţă de tatăl meu.”

*Cap. 43.9.

33. Îngăduie*, dar, te rog, robului tău să rămână în locul băiatului, ca rob al domnului meu; iar băiatul să se suie înapoi cu fraţii săi.

*Exod 32.32.

34. Cum mă voi putea sui eu la tatăl meu, dacă băiatul nu este cu mine? Ah! să nu văd mâhnirea tatălui meu!”

Iosif se face cunoscut fraţilor săi

45 1. Iosif nu s-a mai putut stăpâni înaintea tuturor celor ce-l înconjurau. Şi a strigat: „Scoateţi afară pe toată lumea.” Şi n-a mai rămas nimeni cu Iosif, când s-a făcut cunoscut fraţilor săi.
2. A izbucnit într-un plâns aşa de tare că l-au auzit egiptenii şi casa lui Faraon.
3. Iosif a zis fraţilor săi: „Eu* sunt Iosif! Mai trăieşte tatăl meu?” Dar fraţii lui nu i-au putut răspunde, aşa de încremeniţi[1] rămăseseră înaintea lui.

*Fapt. 7.13.

4. Iosif a zis fraţilor săi: „Apropiaţi-vă de mine.” Şi ei s-au apropiat. El a zis: „Eu sunt fratele vostru Iosif, pe care* l-aţi vândut ca să fie dus în Egipt.

*Cap. 37.28.

5. Acum, nu vă întristaţi* şi nu fiţi mâhniţi că m-aţi vândut ca să fiu adus aici, căci ca să vă scap viaţa m-a trimis Dumnezeu** înaintea voastră.

*Isa. 40.2. 2 Cor. 2.7. **Cap. 50.20. Ps. 105.16,17. 2 Sam. 16.10,11. Fapt. 4.27,28.

6. Iată sunt doi ani de când bântuie foametea în ţară; şi încă cinci ani nu va fi nici arătură, nici seceriş.
7. Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră ca să vă rămână sămânţa vie[2] în ţară şi ca să vă păstreze viaţa printr-o mare izbăvire[3].
8. Aşa că nu voi m-aţi trimis aici, ci Dumnezeu; El m-a făcut ca un tată* al lui Faraon, stăpân peste toată casa lui şi cârmuitorul întregii ţări a Egiptului.

*Cap. 41.43. Judc. 17.10. Iov 29.16.

9. Grăbiţi-vă de vă suiţi la tatăl meu şi spuneţi-i: „Aşa a vorbit fiul tău Iosif: „Dumnezeu m-a pus domn peste tot Egiptul; coboară-te la mine şi nu întârzia!
10. Vei locui* în ţinutul Gosen şi vei fi lângă mine tu, fiii tăi şi fiii fiilor tăi, oile tale şi boii tăi şi tot ce este al tău.

*Cap. 47.1.

11. Acolo te voi hrăni, căci vor mai fi încă cinci ani de foamete; şi astfel nu vei pieri tu, casa ta şi tot ce este al tău.”
12. Voi vedeţi cu ochii voştri, şi fratele meu Beniamin vede cu ochii lui că eu însumi vă vorbesc*.

*Cap. 42.23.

13. Istorisiţi tatălui meu toată slava pe care o am în Egipt şi tot ce aţi văzut; şi aduceţi-l* aici cât mai curând pe tatăl meu.” *Fapt. 7.14.

1.Sau: tulburaţi, înmărmuriţi; 2.Sau: o rămăşiţă, o posteritate; 3.Sau: salvare, eliberare;

14. El s-a aruncat pe gâtul fratelui său Beniamin şi a plâns; şi Beniamin a plâns şi el pe gâtul lui.
15. I-a îmbrăţişat, de asemenea, pe toţi fraţii lui, plângând. După aceea, fraţii lui au stat de vorbă cu el.

Întoarcerea fiilor lui Iacov la tatăl lor

16. S-a răspândit vestea în casa lui Faraon că au venit fraţii lui Iosif; lucrul acesta le-a plăcut lui Faraon şi slujitorilor lui.
17. Faraon i-a zis lui Iosif: Spune fraţilor tăi: „Iată ce să faceţi: Încărcaţi-vă animalele şi plecaţi în ţara Canaanului;
18. luaţi pe tatăl vostru şi familiile voastre şi veniţi la mine. Eu vă voi da ce este mai bun în ţara Egiptului şi veţi mânca grăsimea* ţării.”

*Cap. 27.28. Num. 18.12,29.

19. Ai poruncă să le spui: „Aşa să faceţi! Luaţi-vă din ţara Egiptului care pentru pruncii voştri şi pentru nevestele voastre; aduceţi-l pe tatăl vostru şi veniţi.
20. Să nu vă pară rău de ceea ce veţi lăsa; căci tot ce este mai bun în ţara Egiptului va fi pentru voi.”
21. Fiii lui Israel au făcut aşa. Iosif le-a dat care, după porunca lui Faraon; le-a dat şi merinde pentru drum.
22. Le-a dat la toţi haine de schimb, iar lui Beniamin i-a dat trei sute de sicli de argint şi cinci haine de schimb*.

*Cap. 43.34.

23. Tatălui său i-a trimis zece măgari încărcaţi cu ce era mai bun în Egipt şi zece măgăriţe încărcate cu grâu, pâine şi merinde, pentru a avea pe drum.
24. Apoi a dat drumul fraţilor săi, care au plecat; şi le-a zis: „Să nu vă certaţi pe drum.”
25. Ei au ieşit din Egipt şi au ajuns în ţara Canaanului, la tatăl lor, Iacov.
26. Şi i-au spus: „Iosif tot mai trăieşte şi chiar el cârmuieşte toată ţara Egiptului.” Dar inima* lui Iacov a rămas rece, pentru că nu-i credea.

*Iov 29.24. Ps. 126.1. Luca 24.11,41.

27. Când i-au istorisit însă tot ce le spusese Iosif şi a văzut carele pe care le trimisese Iosif ca să-l ducă, duhul tatălui lor, Iacov, s-a înviorat[1].
28. Şi Israel a zis: „Destul! Fiul meu Iosif tot mai trăieşte! Vreau să mă duc să-l văd înainte de moarte.”

1.Sau: s-a reînsufleţit;

Sosirea şi aşezarea familiei lui Iacov în Egipt

46 1. Israel a plecat cu tot ce avea. A ajuns la Beer-Şeba* şi a adus jertfe Dumnezeului** tatălui său, Isaac.

*Cap. 21.31,33; 28.10. **Cap. 26.24,25; 28.13; 31.42.

2. Dumnezeu a vorbit lui Israel într-o vedenie*, noaptea, şi a zis: „Iacove! Iacove!” Israel a răspuns: „Iată-mă!”

*Cap. 15.1. Iov 33.14,15.

3. Şi Dumnezeu a zis: „Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeul* tatălui tău. Nu te teme să te cobori în Egipt, căci acolo te voi face** să ajungi un neam mare.

*Cap. 28.13. **Cap. 12.2. Deut. 26.5.

4. Eu Însumi* Mă voi coborî cu tine în Egipt şi Eu Însumi te voi scoate** iarăşi de acolo; iar Iosif † îţi va închide ochii.”

*Cap. 28.15; 48.21. **Cap. 15.16; 50.13,24,25. Exod 3.8. † Cap. 50.1.

5. Iacov* a părăsit Beer-Şeba; şi fiii lui Israel au pus pe tatăl lor, Iacov, cu copilaşii şi nevestele lor, în carele** pe care le trimisese Faraon ca să-l ducă.

*Fapt. 7.15. **Cap. 45.19,21.

6. Şi-au luat şi turmele şi averile pe care le agonisiseră în ţara Canaanului. Şi Iacov s-a dus în Egipt* cu toată familia lui.

*Deut. 26.5. Ios. 24.4. Ps. 105.23. Isa. 52.4.

7. A luat cu el în Egipt pe fiii lui şi pe fiii fiilor lui, pe fiicele lui şi pe fiicele fiilor lui şi pe toată familia lui.

Copiii lui Israel

8. Iată* numele fiilor lui Israel, care au venit în Egipt: Iacov şi fiii lui; întâiul născut al lui Iacov: Ruben**.

*Exod 1.1; 6.14. **Num. 26.5. 1 Cron. 5.1.

9. Fiii lui Ruben: Enoh, Palu, Heţron şi Carmi.
10. Fiii* lui Simeon: Iemuel, Iamin, Ohad, Iachin şi Ţohar; şi Saul, fiu dintr-o femeie canaanită.

*Exod 6.15. 1 Cron. 4.24.

11. Fiii lui Levi*: Gherşon, Chehat şi Merari.

*1 Cron. 6.1,16.

12. Fiii lui Iuda*: Er, Onan, Şela, Pereţ şi Zarah; dar Er** şi Onan au murit în ţara Canaanului. Fiii lui Pereţ † au fost: Heţron şi Hamul.

*1 Cron. 2.3; 4.21. **Cap. 38.3,7,10. † Cap. 38.29. 1 Cron. 2.5.

13. Fiii lui* Isahar: Tola, Puva, Iov şi Şimron.

*1 Cron. 7.1.

14. Fiii lui Zabulon: Sered, Elon şi Iahleel.
15. Aceştia sunt fiii pe care i-a născut lui Iacov, Lea, în Padan-Aram, împreună cu fiica, sa Dina. Fiii şi fiicele lui alcătuiau în total treizeci şi trei de inşi.
16. Fiii lui Gad: Ţifion*, Hagi, Şuni, Eţbon, Eri, Arodi şi Areli.

*Num. 26.15, etc.

17. Fiii lui Aşer*: Imna, Işva, Işvi şi Beria; şi Serah, sora lor. Şi fiii lui Beria: Heber şi Malchiel. *1 Cron. 7.30.
18. Aceştia sunt fiii Zilpei*, pe care o dăduse** Laban fetei sale Lea; pe aceştia i-a născut ea lui Iacov. În total şaisprezece inşi.

*Cap. 30.10. **Cap. 29.24.

19. Fiii Rahelei, nevasta* lui Iacov: Iosif şi Beniamin. *Cap. 44.27.
20. Lui Iosif* i s-au născut, în ţara Egiptului: Manase şi Efraim, pe care i i-a născut Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On.

*Cap. 41.50.

21. Fiii* lui Beniamin: Bela, Becher, Aşbel, Ghera, Naaman, Ehi**, Roş, Mupim †, Hupim şi Ard.

*1 Cron. 7.6; 8.1. **Num. 26.38. † Num. 26.39.

22. Aceştia sunt fiii Rahelei, pe care i-a născut lui Iacov. În total paisprezece inşi.
23. Fiul* lui Dan: Huşim. *1 Cron. 7.12.
24. Fiii* lui Neftali: Iahţeel, Guni, Ieţer şi Şilem. *1 Cron. 7.13.
25. Aceştia* sunt fiii Bilhei, pe care** o dăduse Laban fetei sale Rahela; şi pe aceştia i-a născut ea lui Iacov. În total şapte inşi.

*Cap. 30.5,7. **Cap. 29.29.

26. Sufletele* care au venit cu Iacov în Egipt şi care ieşiseră din el, erau în total şaizeci şi şase, fără să numărăm nevestele fiilor lui Iacov. *Exod 1.5.
27. Şi Iosif avea doi fii, care i se născuseră în Egipt. Toate sufletele* din familia lui Iacov, care au venit în Egipt, erau în număr de şaptezeci. *Deut. 10.22. Fapt. 7.14.

Primirea lui Iacov de către Iosif

28. Iacov a trimis pe Iuda înainte la Iosif ca să-i dea de ştire să-i iasă înainte în Gosen*.

*Cap. 31.21.

29. Şi au venit în ţinutul* Gosen. Iosif şi-a pregătit carul şi s-a suit ca să se ducă în Gosen, în întâmpinarea tatălui său, Israel. Cum l-a văzut, s-a aruncat** de gâtul lui şi a plâns multă vreme pe grumazul său. *Cap. 47.1. **Cap. 45.14.
30. Israel a zis lui Iosif: „Acum* pot să mor, fiindcă ţi-am văzut faţa şi tu tot mai trăieşti.”

*Luca 2.29,30.

31. Iosif a zis fraţilor săi şi familiei tatălui său: „Mă duc* să înştiinţez pe Faraon şi să-i spun: „Fraţii mei şi familia tatălui meu, care erau în ţara Canaan, au venit la mine.

*Cap. 47.1.

32. Oamenii aceştia sunt păstori, căci cresc vite; ei şi-au adus oile şi boii şi tot ce este al lor.”

33. Şi, când vă va chema Faraon şi vă va întreba: „Cu ce vă îndeletniciţi*?”,

*Cap. 47.2,3.

34. voi să răspundeţi: „Robii* tăi au crescut vite, din tinereţea** noastră până acum, atât noi, cât şi părinţii noştri.” În felul acesta veţi locui în ţinutul Gosen, căci toţi păstorii sunt o urâciune † pentru egipteni.”

*Vers. 32. **Cap. 30.35; 34.5; 37.12. † Cap. 43.32. Exod 8.26.

Gosen - Iacov înaintea lui Faraon

47 1. Iosif s-a dus* să înştiinţeze pe Faraon şi i-a spus: „Fraţii mei şi tatăl meu au sosit din ţara Canaan, cu oile şi boii şi cu tot avutul lor; şi sunt în ţinutul Gosen**.”

*Cap. 46.31. **Cap. 45.10; 46.28.

2. A luat pe cinci din fraţii lui şi i-a adus înaintea* lui Faraon.

*Fapt. 7.13.

3. Faraon a întrebat pe fraţii lui Iosif: „Cu ce* vă îndeletniciţi?” Ei au răspuns lui Faraon: „Robii** tăi sunt păstori, cum erau şi părinţii noştri.”

*Cap. 46.33. **Cap. 46.34.

4. Şi au mai zis lui Faraon: „Noi am venit ca să locuim* o vreme aici în ţară, pentru că nu mai este păşune pentru oile robilor tăi şi este o mare foamete** în ţara Canaanului; îngăduie, dar, robilor tăi să locuiască în ţinutul † Gosen.”

*Cap. 15.13. Deut. 26.5. **Cap. 43.1. Fapt. 7.11. † Cap. 46.34.

5. Faraon a zis lui Iosif: „Tatăl tău şi fraţii tăi au venit la tine.

6. Ţara Egiptului* este deschisă înaintea ta; aşază pe tatăl tău şi pe fraţii tăi în cea mai bună parte a ţării. Să locuiască în ţinutul** Gosen; şi dacă găseşti printre ei oameni destoinici, pune-i în fruntea turmelor mele.”

*Cap. 20.15. **Vers. 4.

7. Iosif a adus pe tatăl său, Iacov, şi l-a înfăţişat înaintea lui Faraon. Şi Iacov a binecuvântat pe Faraon.

8. Faraon a întrebat pe Iacov: „Care este numărul zilelor anilor vieţii tale?”

9. Iacov a răspuns lui Faraon: „Zilele* anilor călătoriei mele sunt o sută treizeci de ani. Zilele anilor vieţii mele au fost puţine** la număr şi rele şi n-au † atins zilele anilor vieţii părinţilor mei, în timpul călătoriei lor.”

*Ps. 39.12. Evr. 11.9,13. **Iov 14.1. † Cap. 25.7; 35.28.

10. Iacov l-a binecuvântat* iarăşi pe Faraon şi a plecat dinaintea lui Faraon.

*Vers. 7.

11. Iosif a aşezat pe tatăl său şi pe fraţii săi şi le-a dat o moşie în ţara Egiptului, în cea mai bună parte a ţării, în ţinutul lui Ramses*, cum** poruncise Faraon.

*Exod 1.11; 12.37. **Vers. 6.

12. Iosif a hrănit cu pâine pe tatăl său, pe fraţii săi şi pe toată familia tatălui său, după numărul copiilor.

Scumpetea[1] din Egipt

13. Nu mai era pâine în toată ţara, căci foametea era foarte mare; ţara Egiptului* şi ţara Canaanului tânjeau din pricina foametei.

*Cap. 41.30. Fapt. 7.11.

14. Iosif* a strâns tot argintul care se găsea în ţara Egiptului şi în ţara Canaanului, în schimbul grâului pe care-l cumpărau oamenii; şi astfel a făcut ca tot argintul acesta să intre în casa lui Faraon.

*Cap. 41.56.

15. Când s-a sfârşit argintul din ţara Egiptului şi din ţara Canaanului, toţi egiptenii au venit la Iosif şi au zis: „Dă-ne pâine! Pentru ce* să murim în faţa ta? Căci argint nu mai avem.”

*Vers. 19.

16. Iosif a zis: „Daţi vitele voastre şi vă voi da pâine în schimbul vitelor voastre, dacă nu mai aveţi argint.”

17. Şi-au adus vitele la Iosif şi Iosif le-a dat pâine în schimbul cailor, în schimbul turmelor de oi şi de boi şi în schimbul măgarilor. Le-a dat astfel pâine în anul acela în schimbul tuturor turmelor lor.

18. După ce a trecut anul acela, au venit la Iosif în anul următor şi i-au zis: „Nu putem să ascundem domnului nostru faptul că argintul s-a sfârşit şi turmele de vite au trecut în stăpânirea domnului nostru; nu mai rămân înaintea domnului nostru decât trupurile şi pământurile noastre.

19. Pentru ce să murim sub ochii tăi, noi şi pământurile noastre? Cumpără-ne, împreună cu pământurile noastre, în schimbul pâinii şi vom fi ai domnului nostru, noi şi pământurile noastre. Dă-ne sământă să semănăm, ca să trăim şi să nu murim şi să nu ne rămână pământurile pustii.”

1.Sau: criza alimentară (datorată secetei);

20. Iosif a cumpărat pentru Faraon toate pământurile Egiptului; căci egiptenii şi-au vândut fiecare ogorul, pentru că îi silea foametea. Şi ţara a ajuns în stăpânirea lui Faraon.
21. Cât despre popor, l-a mutat în cetăţi, de la o margine a hotarelor Egiptului până la cealaltă.
22. Numai* pământurile preoţilor nu le-a cumpărat, pentru că era o lege a lui Faraon, dată în folosul preoţilor, care trăiau din venitul pe care li-l dădea Faraon: de aceea, ei nu şi-au vândut pământurile.

*Ezra 7.24.

23. Iosif a zis poporului: „V-am cumpărat azi cu pământurile voastre, pentru Faraon; iată, vă dau sământă ca să puteţi semăna pământul.
24. La vremea roadelor, veţi da a cincea parte lui Faraon; iar celelalte patru părţi vă vor rămâne vouă, ca să semănaţi ogoarele şi să vă hrăniţi împreună cu copiii voştri şi cu cei ce sunt în casele voastre."
25. Ei au zis: „Tu ne-ai scăpat viaţa! Să căpătăm* trecere înaintea domnului nostru şi vom fi robi ai lui Faraon."

*Cap. 33.15.

26. Iosif a făcut din aceasta o lege, care a rămas în picioare până în ziua de azi, după care, a cincea parte din venitul pământurilor Egiptului este a lui Faraon; numai* pământurile preoţilor nu sunt ale lui Faraon. *Vers. 22.

Sfârşitul lui Iacov se apropie

27. Israel a locuit* în ţara Egiptului, în ţinutul Gosen. Ei s-au înstărit, au crescut** şi s-au înmulţit foarte mult.

*Vers. 11. **Cap. 46.3.

28. Iacov a trăit şaptesprezece ani în ţara Egiptului; şi zilele anilor vieţii lui Iacov au fost de o sută patruzeci şi şapte de ani.
29. Când s-a apropiat* Israel de clipa morţii, a chemat pe fiul său Iosif şi i-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, pune**, rogu-te, mâna sub coapsa mea şi poartă-te † cu bunătate şi credincioşie[1] faţă de mine: să nu mă îngropi †† în Egipt.

*Deut. 31.14. 1 Împ. 2.1. **Cap. 24.2. † Cap. 24.49. †† Cap. 50.25.

30. Ci când mă voi* culca lângă părinţii mei, să mă scoţi afară din Egipt şi să mă îngropi** în mormântul lor." Iosif a răspuns: „Voi face după cuvântul tău."

*2 Sam. 19.37. **Cap. 49.29; 50.5,13.

1.Sau: adevăr (pretutindeni în text);

31. Iacov a zis: „Jură-mi!" Şi Iosif i-a jurat. Apoi Israel* s-a aplecat[1] cu faţa pe căpătâiul patului[2]. *Cap. 48.2. 1 Împ. 1.47. Evr. 11.21.

Iacov îi înfiază pe fiii lui Iosif

48 1. După aceea, au venit şi au spus lui Iosif: „Tatăl tău este bolnav." Şi Iosif a luat cu el pe cei doi fii ai săi, Manase şi Efraim.
2. Au dat de ştire lui Iacov şi i-au spus: „Iată că fiul tău Iosif vine la tine." Şi Israel şi-a adunat puterile şi s-a aşezat pe pat.
3. Iacov a zis lui Iosif: „Dumnezeul cel Atotputernic mi S-a arătat la Luz*, în ţara Canaan şi m-a binecuvântat.

*Cap. 28.13,19; 35.6,9, etc.

4. El mi-a zis: „Te voi face să creşti, te voi înmulţi şi voi face din tine o ceată de popoare; voi da ţara aceasta seminţei tale după tine, ca s-o stăpânească pentru totdeauna*."

*Cap. 17.8.

5. Acum, cei doi fii, care ţi s-au născut în ţara Egiptului, înainte de venirea mea la tine în Egipt, vor fi ai mei*; Efraim şi Manase vor fi ai mei, ca şi Ruben şi Simeon.

*Cap. 41.50; 46.20. Ios. 13.7; 14.4.

6. Dar copiii pe care i-ai născut după ei vor fi ai tăi; ei vor purta numele fraţilor lor în partea lor de moştenire.
7. La întoarcerea mea din Padan, Rahela* a murit pe drum lângă mine, în ţara Canaan, la o mică depărtare de Efrata; şi am îngropat-o acolo, pe drumul care duce la Efrata, adică Betleem." *Cap. 35.9,16,19.

Binecuvântarea
celor doi fii ai lui Iosif

8. Israel s-a uitat la fiii lui Iosif şi a zis: „Cine sunt aceştia?"
9. Iosif a răspuns tatălui său: „Sunt* fiii mei, pe care mi i-a dat Dumnezeu aici." Israel a zis: „Apropie-i, te rog, de mine ca să-i binecuvântez**." *Cap. 33.5. **Cap. 27.4.
10. Ochii* lui Israel erau îngreuiaţi[3] de bătrâneţe, aşa că nu mai putea să vadă. Iosif i-a apropiat de el; şi Israel i-a sărutat** şi i-a îmbrăţişat. *Cap. 27.1. **Cap. 27.27.
11. Israel a zis lui Iosif: „Nu credeam* că am să-ţi mai văd faţa şi iată că Dumnezeu m-a făcut să-ţi văd şi sămânţa."

*Cap. 45.26.

12. Iosif i-a dat la o parte de lângă genunchii

1.Sau: s-a închinat pe căpătâiul patului; 2.În *Septuaginta*: pe vârful toiagului; 3.Sau: slăbiţi (peste tot în text);

tatălui său şi s-a aruncat cu faţa la pământ înaintea lui.
13. Apoi Iosif i-a luat pe amândoi, pe Efraim cu mâna dreaptă, la stânga lui Israel, şi pe Manase cu mâna stângă, la dreapta lui Israel, şi i-a adus aproape de el.
14. Israel şi-a întins mâna dreaptă şi a pus-o pe capul lui Efraim, care era cel mai tânăr, iar mâna stângă a pus-o pe capul lui Manase; înadins şi-a încrucişat* mâinile astfel, căci Manase era cel întâi-născut. *Vers. 19.
15. A binecuvântat* pe Iosif şi a zis:
„Dumnezeul înaintea** căruia au umblat părinţii mei, Avraam şi Isaac, Dumnezeul care m-a călăuzit de când m-am născut până în ziua aceasta, *Evr. 11.21. **Cap. 17.1; 24.40.
16. Îngerul* care m-a izbăvit de orice rău, să binecuvânteze pe copiii aceştia! Ei să poarte numele** meu şi numele părinţilor mei, Avraam şi Isaac, şi să se înmulţească foarte mult în mijlocul ţării!”

*Cap. 28.15; 31.11,13,24. Ps. 34.22; 121.7. **Amos 9.12. Fapt. 15.17.

17. Lui Iosif nu i-a venit bine când a văzut că tatăl său îşi pune* mâna dreaptă pe capul lui Efraim; de aceea a apucat mâna tatălui său, ca s-o ia de pe capul lui Efraim şi s-o îndrepte pe al lui Manase. *Vers. 14.
18. Şi Iosif a zis tatălui său: „Nu aşa, tată, căci acela este cel întâi-născut; pune-ţi mâna dreaptă pe capul lui.”
19. Tatăl său n-a vrut, ci a zis: „Ştiu*, fiule, ştiu; şi el va ajunge un popor, şi el va fi mare; dar fratele lui cel mai mic** va fi mai mare decât el; şi sămânţa lui va ajunge o ceată de popoare.”

*Vers. 14. **Num. 1.33,35; 2.19,21. Deut. 33.17. Apoc. 7.6,8.

20. El i-a binecuvântat în ziua aceea şi a zis: „Numele tău îl vor întrebuinţa israeliţii când vor binecuvânta*, zicând: „Dumnezeu să Se poarte cu tine cum S-a purtat cu Efraim şi cu Manase!” Şi a pus astfel pe Efraim înaintea lui Manase. *Rut 4.11,12.
21. Israel a zis lui Iosif: „Iată că în curând am să mor! Dar Dumnezeu* va fi cu voi şi vă va aduce înapoi în ţara părinţilor voştri.

*Cap. 46.4; 50.24.

22. Îţi* dau mai mult decât fraţilor tăi, o parte pe care am luat-o din mâna amoriţilor** cu sabia mea şi cu arcul meu.”

*Ios. 24.32. 1 Cron. 5.2. Ioan 4.5. **Cap. 15.16; 34.28. Ios. 17.14, etc.

Binecuvântarea dată de Iacov fiilor săi

49 1. Iacov a chemat pe fiii săi şi a zis: „Strângeţi-vă şi vă voi vesti* ce vi se va întâmpla în vremurile** care vor veni.

*Deut. 33.1. Amos 3.7. **Deut. 4.30. Num. 24.14. Isa. 2.2; 39.6. Ier. 23.20. Dan. 2.28,29. Fapt. 2.17. Evr. 1.2.

2. Strângeţi-vă şi ascultaţi, fii ai lui Iacov!
Ascultaţi* pe tatăl vostru, Israel!

*Ps. 34.11.

3. Ruben, tu, întâiul* meu născut,
Puterea mea şi pârga** tăriei mele,
Întâiul în vrednicie şi întâiul în putere,

*Cap. 29.32. **Deut. 21.17. Ps. 78.51.

4. Năvalnic ca apele - tu nu vei mai avea întâietatea*!
Căci te-ai suit** în patul tatălui tău,
Mi-ai întinat patul, urcându-te în el.

*1 Cron. 5.1. **Cap. 35.22. Deut. 27.20. 1 Cron. 5.1.

5. Simeon* şi Levi sunt fraţi**;
Săbiile lor sunt nişte unelte † de asuprire.

*Cap. 29.33,34. **Prov. 18.9. † Cap. 34.25.

6. Nu vreau* să intre sufletul meu la sfaturile lor,
Nu vreau să se unească duhul** meu cu adunarea † lor!
Căci, în mânia †† lor, au ucis oameni,
şi, în răutatea lor, au tăiat vinele taurilor.

*Prov. 1.15,16. **Ps. 26.9. Efes. 5.11. † Ps. 16.9; 30.12; 57.8. †† Cap. 34.26.

7. Blestemată să fie mânia lor, pentru că a fost prea turbată,
şi furia lor, căci a fost prea sălbatică!
Îi voi împărţi* în Iacov
şi-i voi risipi în Israel.

*Ios. 19.1; 21.5-7. 1 Cron. 4.24,39.

8. Iuda*, tu vei primi laudele fraţilor tăi;
Mâna** ta va apuca de ceafă pe vrăjmaşii tăi.
Fiii tatălui tău se vor închina † până la pământ înaintea ta.

*Cap. 29.35. Deut. 33.7. **Ps. 18.40. † Cap. 27.29. 1 Cron. 5.2.

9. Iuda este un pui* de leu.
Tu te-ai întors de la măcel, fiule!
Iuda îşi pleacă** genunchii, se culcă întocmai ca un leu,
ca o leoaică: cine-l va trezi?

*Osea 5.14. Apoc. 5.5. **Num. 23.24; 24.9.

10. Toiagul* de domnie nu se va depărta din Iuda,
nici toiagul** de cârmuire dintre † picioarele lui,
până †† va veni Şilo[1],
Şi de El *† vor asculta popoarele.

1.Adică: Mesia (Unsul);

*Num. 24.17. Ier. 30.21. Zah. 10.11. **Num. 21.18. Ps. 60.7; 108.8. † Deut. 28.57. †† Isa. 11.1; 62.11. Ezec. 21.27. Dan. 9.25. Mat. 21.9. Luca 1.32,33. *† Isa. 2.2; 11.10; 42.1,4; 49.6,7, 22,23; 55.4,5; 60.1,3-5. Hag. 2.7. Luca 2.30-32.

11. El* îşi leagă măgarul de viţă
şi, de cel mai bun butuc de viţă, mânzul
măgăriţei lui;
îşi spală haina în vin şi
mantaua în sângele strugurilor.

*2 Împ. 18.32.

12. Are ochii* roşii de vin
şi dinţii albi de lapte.

*Prov. 23.29.

13. Zabulon* va locui pe ţărmul mărilor,
şi va fi limanul corăbiilor;
şi hotarul lui se va întinde înspre Sidon.

*Deut. 33.18,19. Ios. 19.10,11.

14. Isahar este un măgar osos care se culcă în
grajduri.
15. Vede că locul unde se odihneşte este plăcut
şi că ţinutul lui este măreţ;
îşi pleacă umărul* sub povară
şi se supune birului. *1 Sam. 10.9.
16. Dan* va judeca pe poporul său, ca una din
seminţiile lui Israel.

*Deut. 33.22. Judc. 18.1,2.

17. Dan va fi* un şarpe pe drum, o viperă pe
cărare, muşcând călcâiele calului,
făcând să cadă călăreţul pe spate.

*Judc. 18.27.

18. În ajutorul* Tău nădăjduiesc, Doamne!

*Ps.25.5; 119.166,174. Isa. 25.9.

19. Peste Gad* vor da iureş cete înarmate,
dar şi el va da iureş peste ele şi le va
urmări. *Deut. 33.20. 1 Cron. 5.18.
20. Aşer* dă o hrană minunată;
El va da bucate alese împăraţilor.

*Deut. 33.24. Ios. 19.24.

21. Neftali* este o cerboaică dezlegată: rosteş-
te cuvinte frumoase.

*Deut. 33.23.

22. Iosif este vlăstarul unui pom roditor,
Vlăstarul unui pom roditor sădit lângă un
izvor;
Ramurile lui se înalţă deasupra zidului.
23. Arcaşii l-au aţâţat*, au aruncat săgeţi
şi l-au urmărit cu ura lor.

*Cap. 37.4,24,28; 39.20; 42.21. Ps. 118.13.

24. Dar arcul* lui a rămas tare,
şi mâinile lui au fost întărite
de mâinile Puternicului** lui Iacov.
Şi a ajuns astfel † păstorul ††, stânca *† lui
Israel.

*Iov 29.20. Ps. 37.15. **Ps. 132.2,5. † Cap. 45.11; 47.12; 50.21. †† Ps-80.1. *† Isa. 28.16.

25. Aceasta este lucrarea* Dumnezeului tată-
lui tău, care te va ajuta.
Aceasta este lucrarea** Celui Atotputer-
nic, care † te va binecuvânta:
Cu binecuvântările cerurilor de sus,
cu binecuvântările apelor de jos,
cu binecuvântările sânilor şi ale pântece-
lui mamei.

*Cap. 28.13,21; 35.3; 43.23. **Cap. 17.1; 35.11. † Deut. 33.13.

26. Binecuvântările tatălui tău întrec
binecuvântările părinţilor mei
şi se înalţă până în creştetul dealurilor
veşnice*;
ele** să vină peste capul lui Iosif,
peste creştetul capului domnului[1]
fraţilor săi!

*Deut. 33.15. Hab. 3.6. **Deut. 33.16.

27. Beniamin* este un lup care sfâşie;
Dimineaţa mănâncă prada,
iar seara** împarte prada răpită."

*Judc. 20.21,25. Ezec. 22.25,27. **Num. 23.24. Est. 8.11. Ezec. 39.10. Zah. 14.1,7.

28. Aceştia sunt toţi cei ce alcătuiesc cele
douăsprezece seminţii ale lui Israel. Şi acestea
sunt lucrurile pe care li le-a spus tatăl lor când
i-a binecuvântat. I-a binecuvântat pe fiecare cu
o binecuvântare deosebită.

Moartea lui Iacov

29. Apoi le-a dat porunca următoare: „Eu am
să fiu adăugat* la poporul meu; deci, să mă
îngropaţi** împreună cu părinţii mei, în peşte-
ra † care este în ogorul hititului Efron,

*Cap. 15.15; 25.8. **Cap. 47.30. 2 Sam. 19.37. † Cap. 50.13.

30. în peştera din ogorul Macpela, care este
faţă în faţă cu Mamre, în ţara Canaan. Acesta
este ogorul pe care* l-a cumpărat Avraam de la
hititul Efron, ca moșie de înmormântare.

*Cap. 23.16.

31. Acolo* i-au îngropat pe Avraam şi pe Sara,
nevasta lui; acolo i-au îngropat** pe Isaac şi
pe Rebeca, nevasta lui; şi acolo am îngropat-o
eu pe Lea. *Cap. 23.19; 25.9. **Cap. 35.29.
32. Ogorul şi peştera care se află acolo au fost
cumpărate de la fiii lui Het."
33. Când a isprăvit Iacov de dat porunci fiilor
săi, şi-a tras picioarele în pat, şi-a dat duhul şi
a fost adăugat* la poporul său. *Vers. 29.

1.Sau: încoronat între fraţii săi;

Înmormântarea lui Iacov

50 1. Iosif s-a aplecat* pe faţa tatălui său, l-a plâns** şi l-a sărutat.

*Cap. 46.4. **2 Împ. 13.14.

2. A poruncit doctorilor, care erau în slujba lui, să-l îmbălsămeze* pe tatăl său; şi doctorii l-au îmbălsămat pe Israel.

*Vers. 26. 2 Cron. 16.14. Mat. 26.12. Marc. 14.8; 16.1. Luca 24. 1. Ioan 12.7; 19.39,40.

3. Patruzeci de zile au trecut astfel şi au fost împlinite cu îmbălsămarea lui. Şi egiptenii l-au plâns* şaptezeci de zile.

*Num. 20.29. Deut. 34.8.

4. După ce au trecut zilele de jale, Iosif a vorbit oamenilor din casa* lui Faraon şi le-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea voastră, spuneţi, vă rog, lui Faraon ce vă spun eu.

*Est. 4.2.

5. Tatăl meu* m-a pus să jur, zicând: „Iată, în curând eu am să mor! Să mă îngropi în mormântul pe care** mi l-am săpat în ţara Canaan.” Aş vrea, dar, să mă sui acolo ca să îngrop pe tatăl meu; şi după aceea mă voi întoarce.”

*Cap. 47.29. **2 Cron. 11.14. Isa. 22.16. Mat. 27.60.

6. Faraon i-a răspuns: „Suie-te şi îngroapă-l pe tatăl tău, după jurământul pe care te-a pus să-l faci.”

7. Iosif s-a suit ca să-l îngroape pe tatăl său. Împreună cu el s-au suit toţi slujitorii lui Faraon, bătrânii casei lui, toţi bătrânii ţării Egiptului,

8. toată casa lui Iosif, fraţii săi şi casa tatălui său; n-au lăsat în ţinutul Gosen decât pruncii, oile şi boii.

9. Împreună cu Iosif mai erau care şi călăreţi, aşa că alaiul era foarte mare.

10. Când au ajuns la aria lui Atad, care este dincolo de Iordan au făcut o plângere* mare, cu jale; şi Iosif a făcut tatălui său un bocet** de şapte zile.

*2 Sam. 1.17. Fapt. 8.2. **1 Sam. 31.13. Iov 2.13.

11. Locuitorii ţării, canaaniţii, au fost martori la bocetul acesta din aria lui Atad şi au zis: „Iată un mare bocet printre egipteni!” De aceea s-a dat acestei arii numele Abel-Miţraim *(Jalea egiptenilor);* ea este dincolo de Iordan.

12. Astfel au împlinit fiii* lui Iacov poruncile tatălui lor. *Cap. 49.29,30. Fapt. 7.16.

13. L-au dus în ţara Canaan şi l-au îngropat în peştera din ogorul Macpela, pe care-l* cumpărase Avraam de la hititul Efron ca moşie de înmormântare şi care este faţă în faţă cu Mamre. *Cap. 23.16.

14. Iosif, după ce a îngropat pe tatăl său, s-a întors în Egipt, împreună cu fraţii săi şi cu toţi cei ce se suiseră cu el ca să îngroape pe tatăl său.

Bunătatea lui Iosif

15. Când au văzut fraţii lui Iosif că tatăl lor a murit, au* zis: „Dacă va prinde Iosif ură pe noi şi ne va întoarce tot răul pe care i l-am făcut?”

*Iov 15.21,22.

16. Şi au trimis să spună lui Iosif: „Tatăl tău a dat porunca aceasta înainte de moarte:

17. „Aşa să vorbiţi lui Iosif: „Oh! iartă nelegiuirea fraţilor tăi şi păcatul lor, căci ţi-au făcut* rău!” Iartă acum păcatul robilor Dumnezeului** tatălui tău!” Iosif a plâns când a auzit cuvintele acestea.

*Prov. 28.13. **Cap. 49.25.

18. Fraţii lui au venit şi s-au aruncat* ei înşişi cu faţa la pământ înaintea lui şi i-au zis: „Suntem robii tăi.” *Cap. 37.7,10.

19. Iosif le-a zis: „Fiţi fără* teamă; căci sunt** eu oare în locul lui Dumnezeu?

*Cap. 45.5. **Deut. 32.35. 2 Împ. 5.7. Iov 34.29. Rom. 12.19. Evr. 10.30.

20. Voi*, negreşit, v-aţi gândit să-mi faceţi rău: dar Dumnezeu** a schimbat răul în bine[1], ca să împlinească ceea ce se vede azi, şi anume, să scape viaţa unui popor în mare număr.

*Ps. 56.5. Isa. 10.7. **Cap. 45.5,7. Fapt. 3.13-15.

21. Fiţi, dar, fără teamă, căci eu vă voi hrăni*, pe voi şi pe copiii voştri.” Şi i-a mângâiat şi le-a îmbărbătat inimile. *Cap. 47.12. Mat. 5.44.

Moartea lui Iosif

22. Iosif a locuit în Egipt, el şi casa tatălui său; şi a trăit o sută zece ani.

23. Iosif a văzut pe fiii lui Efraim până la al treilea* neam; şi fiii** lui Machir, fiul lui Manase, s-au născut † pe genunchii lui.

*Iov 42.16. **Num. 32.39. † Cap. 30.3.

24. Iosif a zis fraţilor săi: „Eu am să mor! Dar Dumnezeu* vă va cerceta şi vă va face să vă suiţi din ţara aceasta în ţara pe care a jurat** că o va da lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov.”

*Cap. 15.14; 46.4; 48.21. Exod 3.16,17. Evr. 11.22. **Cap. 15. 18; 26.3; 35.12; 46.4.

25. Iosif* i-a pus pe fiii lui Israel să jure, zicând: „Când vă va cerceta Dumnezeu, să luaţi şi oasele mele de aici.”

*Exod 13.19. Ios. 24.32. Fapt. 7.16.

26. Iosif a murit în vârstă de o sută zece ani. L-au îmbălsămat* şi l-au pus într-un sicriu[2] în Egipt. *Vers. 2.

1.Sau: a gândit spre bine; 2.Sau: chivot, arcă;

EXODUL (IEŞIREA)

SAU A DOUA CARTE A LUI MOISE

(Psalmul 103.7. Neemia 9.9-20.)

POPORUL LUI ISRAEL ÎN EGIPT

(Geneza 15.13,14. Capitolele 1-15,21. Psalmul 105. 23-39; 106.7-12. Fapte 7.7-36.)

Înmulţirea Israeliţilor în Egipt

1 1. Iată* numele fiilor lui Israel, intraţi în Egipt; au intrat cu Iacov fiecare cu familia lui: *Gen. 46.2. Cap. 6.14.

2. Ruben, Simeon, Levi, Iuda,

3. Isahar, Zabulon, Beniamin,

4. Dan, Neftali, Gad şi Aşer.

5. Toate sufletele ieşite din coapsele lui Iacov erau şaptezeci*. Iosif era atunci în Egipt.

*Gen. 46.26,27. Vers. 20. Deut. 10.22.

6. Iosif* a murit, şi toţi fraţii lui şi toată generaţia aceea de oameni. *Gen. 50.26. Fapt. 7.15.

7. Fiii* lui Israel s-au înmulţit, s-au mărit, au crescut şi au ajuns foarte puternici. Şi s-a umplut ţara de ei.

*Gen. 46.3. Deut. 26.5. Ps. 105.24. Fapt. 7.17.

Suferinţele israeliţilor

8. Peste Egipt s-a ridicat* un nou împărat care nu-l cunoscuse pe Iosif. *Fapt. 7.18.

9. El a zis poporului său: „Iată* că poporul copiilor lui Israel este mai mare şi mai puternic decât noi. *Ps. 105.24.

10. Veniţi să ne arătăm iscusiţi faţă de el, ca să nu crească, pentru ca nu cumva, dacă se va întâmpla un război, să se unească şi el cu vrăjmaşii noştri, să ne bată şi să iasă apoi din ţară.”

*Ps. 10.2; 83.3,4. **Iov 5.13. Ps. 105.25. Prov. 16.25; 21.30. Fapt. 7.19.

11. Şi au pus peste ei căpetenii, ca* să-i asuprească prin** munci grele. Astfel a zidit el cetăţile Pitom şi Ramses †, ca să slujească de hambare lui Faraon.

*Gen. 15.13. Cap. 3.7. Deut. 26.6. **Cap. 2.11; 5.4,5. Ps. 81.6. † Gen. 47.11.

12. Dar cu cât îl asupreau mai mult, cu atât se înmulţea şi creştea; şi s-au scârbit de copiii lui Israel.

13. Atunci egiptenii au adus pe copiii lui Israel la o aspră robie.

14. Le-au făcut viaţa amară* prin lucrări grele de lut** şi cărămizi şi prin tot felul de lucrări de pe câmp, şi în toate muncile acestea, pe care-i sileau să le facă, erau fără nici un pic de milă.

*Cap. 2.23; 6.9. Num. 20.15. Fapt. 7.19,34. **Ps. 81.6.

15. Împăratul Egiptului a poruncit moaşelor evreilor, numite una Şifra şi cealaltă Pua,

16. şi le-a zis: „Când veţi împlini slujba de moaşe pe lângă femeile evreilor şi le veţi vedea pe scaunul de naştere[1], dacă este băiat, să-l omorâţi; iar dacă este fată, s-o lăsaţi să trăiască.”

17. Dar moaşele s-au temut* de Dumnezeu şi n-au făcut** ce le poruncise împăratul Egiptului: ci au lăsat pe copiii de parte bărbătească să trăiască.

*Prov. 16.6. **Dan. 3.16,18; 6.13. Fapt. 5.29.

18. Împăratul Egiptului a chemat pe moaşe şi le-a zis: „Pentru ce aţi făcut lucrul acesta şi aţi lăsat pe copiii de parte bărbătească să trăiască?”

19. Moaşele* i-au răspuns lui Faraon: „Pentru că femeile evreilor nu sunt ca egiptencele; ele sunt vânjoase şi nasc înainte de venirea moaşei.” *Ios. 2.4, etc. 2 Sam. 17.19,20.

20. Dumnezeu* a făcut bine moaşelor; şi poporul s-a înmulţit şi a ajuns foarte mare la număr.

*Prov. 11.18. Ecl. 8.12. Isa. 3.10. Evr. 6.10.

21. Pentru că moaşele se temuseră de Dumnezeu, Dumnezeu le-a făcut case*.

*1 Sam.2.35. 2 Sam.7.11, 13, 27, 29. 1 Împ.2.24; 11.38. Ps.127. 1.

22. Atunci Faraon a dat următoarea poruncă la tot poporul lui: „Să aruncaţi în râu pe orice băiat* care se va naşte şi să lăsaţi pe toate fetele să trăiască.” *Fapt. 7.19.

Naşterea lui Moise

2 1. Un om* din casa lui Levi luase de nevastă pe o fată a lui Levi.

*Cap. 6.20. Num. 26.59. 1 Cron. 23.14.

2. Femeia aceasta a rămas însărcinată şi a născut un fiu. A văzut* că este frumos şi l-a ascuns trei luni. *Fapt. 7.20. Evr. 11.23.

3. Nemaiputând să-l ascundă, a luat un coşuleţ[2] de papură, pe care l-a uns cu lut[3] şi cu

1.Lit.: „două pietre” = înţeles incert, probabil, masă de naştere;
2.Sau: arcă, chivot; 3.Sau: bitum;

smoală; a pus copilul în el şi l-a aşezat între trestii, pe malul râului.
4. Sora* copilului pândea la o depărtare oarecare, ca să vadă ce are să i se întâmple.

*Cap. 15.20. Num. 26.59.

5. Fata* lui Faraon s-a coborât la râu să se scalde; şi fetele care o însoţeau se plimbau pe marginea râului. Ea a zărit coşuleţul în mijlocul trestiilor şi a trimis pe roaba ei să-l ia.

*Fapt. 7.21.

6. L-a deschis şi a văzut copilul: era un băieţaş care plângea. I-a fost milă de el şi a zis: „Este un copil de-al evreilor!”
7. Atunci sora copilului a zis fetei lui Faraon: „Să mă duc să-ţi chem o doică dintre femeile evreilor, ca să-ţi alăpteze copilul?”
8. „Du-te”, i-a răspuns fiica lui Faraon. Şi fata s-a dus şi a chemat-o pe mama copilului.
9. Fata lui Faraon i-a zis: „Ia copilul acesta, alăptează-mi-l şi îţi voi plăti.” Femeia a luat copilul şi l-a alăptat.
10. Copilul a crescut şi ea l-a adus fetei lui Faraon; şi el i-a fost fiu*. I-a pus numele Moise *(Scos din apă);* „căci”, a zis ea, „l-am scos din ape.” *Fapt. 7.21.

Fuga lui Moise în Madian

11. În vremea aceea, Moise, crescând mare*, a ieşit pe la fraţii săi şi a fost martor la muncile** lor grele. A văzut un egiptean care bătea pe un evreu, unul dintre fraţii lui.

*Fapt. 7.23,24. Evr. 11.24-26. **Cap. 1.11.

12. S-a uitat în toate părţile şi, văzând că nu este nimeni, l-a omorât* pe egiptean şi l-a ascuns în nisip.

*Fapt. 7.24.

13. A ieşit* şi în ziua următoare; şi iată că doi evrei se certau. A zis celui ce n-avea dreptate: „Pentru ce loveşti pe semenul tău?”

*Fapt. 7.26.

14. Şi omul acela a răspuns: „Cine* te-a pus pe tine mai-mare şi judecător peste noi? Nu cumva ai de gând să mă omori şi pe mine, cum l-ai omorât pe egipteanul acela?” Moise s-a temut şi a zis: „Nu mai încape îndoială că faptul este cunoscut.”

*Fapt. 7.27,28.

15. Faraon a aflat ce se petrecuse şi căuta să-l omoare pe Moise. Dar Moise* a fugit dinaintea lui Faraon şi a locuit în ţara Madian. S-a aşezat lângă o fântână**.

*Fapt. 7.29. Evr. 11.27. **Gen. 24.11; 29.2.

16. Preotul* din Madian avea şapte fete**. Ele au venit să scoată apă şi au umplut jgheaburile ca să adape turma tatălui lor.

*Cap. 3.1. **Gen. 24.11; 29.10.

17. Dar au venit păstorii şi le-au alungat. Atunci Moise s-a ridicat, le-a ajutat şi le-a* adăpat turma.

*Gen. 29.10.

18. Când s-au întors ele la tatăl lor, Reuel*, el a zis: „Pentru ce vă întoarceţi aşa devreme azi?”

*Num. 10.29.

19. Ele au răspuns: „Un egiptean ne-a scăpat din mâna păstorilor şi chiar ne-a scos apă şi a adăpat turma.”
20. Şi el a zis fetelor: „Unde este? Pentru ce l-aţi lăsat acolo pe omul acela! Chemaţi-l* să mănânce pâine!”

*Gen. 31.54; 43.25.

21. Moise s-a hotărât să locuiască la omul acela, care i-a dat de nevastă pe fiica sa* Sefora. *Cap. 4.25; 18.2.
22. Ea i-a născut un fiu, căruia el i-a pus numele* Gherşom *(Sunt străin aici);* „căci”, a zis el, „locuiesc ca** străin într-o ţară străină.”

*Cap. 18.3. **Fapt. 7.29. Evr. 11.13,14.

Dumnezeu aude strigătul israeliţilor

23. După* multă vreme, împăratul Egiptului a murit; şi copiii lui Israel** gemeau încă din pricina robiei şi scoteau † strigăte deznădăjduite. Strigătele acestea, pe care li le pricinuia robia, s-au suit până la Dumnezeu.

*Cap. 7.7. Fapt. 7.30. **Num. 20.16. Deut. 26.7. Ps. 12.5. † Gen. 18.20. Cap. 3.9; 22.23,27. Deut. 24.15. Iac. 5.4.

24. Dumnezeu a* auzit gemetele lor şi Şi-a adus** aminte de † legământul Său făcut cu Avraam, Isaac şi Iacov.

*Cap. 6.5. **Cap. 6.5. Ps. 105.8,42; 106.45. † Gen. 15.14; 46.4.

25. Dumnezeu a privit* spre copiii lui Israel şi a luat cunoştinţă de ei.

*Cap. 4.31. 1 Sam. 1.11. 2 Sam. 16.12. Luca 1.25. **Cap. 3.7.

Rugul aprins

3 1. Moise păştea turma socrului său, Ietro, preotul* Madianului. Odată a mânat turma până dincolo de pustiu şi a ajuns la muntele** lui Dumnezeu, la Horeb.

*Cap. 2.16. **Cap. 18.5. 1 Împ. 19.8.

2. Îngerul* Domnului i S-a arătat într-o flacără de foc care ieşea din mijlocul unui rug. Moise s-a uitat; şi iată că rugul era tot un foc şi rugul nu se mistuia deloc.

*Deut. 33.16. Isa. 63.9. Fapt. 7.30.

3. Moise a zis: „Am să mă întorc să văd ce este această vedenie* minunată şi pentru ce nu se mistuie rugul.”

*Ps. 111.2. Fapt. 7.31.

4. Domnul a văzut că el se întoarce să vadă; şi Dumnezeu l-a chemat* din mijlocul rugului şi a zis: „Moise! Moise!” El a răspuns: „Iată-mă!”

*Deut. 33.16.

5. Dumnezeu a zis: „Nu te apropia de locul acesta; scoate-ţi* încălţămintea din picioare, căci locul pe care calci este un pământ sfânt.”

*Cap. 19.12. Ios. 5.15. Fapt. 7.33.

6. Şi a adăugat: „Eu sunt* Dumnezeul tatălui tău, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.” Moise şi-a ascuns faţa, căci se temea** să privească pe Dumnezeu.

*Gen. 28.13. Vers. 15. Cap. 4.5. Mat. 22.32. Marc. 12.26. Luca 20.37. Fapt. 7.32. **1 Împ. 19.13. Isa. 6.1,5.

7. Domnul a zis: „Am* văzut asuprirea poporului Meu, care este în Egipt, şi am auzit strigătele pe care le scoate din pricina asupritorilor* lui; căci îi** cunosc durerile.

*Cap. 2.23-25. Neem. 9.9. Ps. 106.44. Fapt. 7.34. **Gen. 18.21. Cap. 1.11; 2.25.

8. M-am coborât* ca să-l izbăvesc** din mâna egiptenilor şi să-l scot din ţara aceasta şi să-l duc într-o ţară † bună şi întinsă, într-o ţară unde curge †† lapte şi miere; şi anume, în locurile pe care le locuiesc canaaniţii *†, hitiţii, amoriţii, fereziţii, heviţii şi iebusiţii.

*Gen. 11.5,7; 18.21; 50.24. **Cap. 6.6,8; 12.51. † Deut. 1.25; 8.7,8,9. †† Vers. 17. Cap. 13.5; 33.3. Num. 13.27. Deut. 26.9,15. Ier. 11.5; 32.22. Ezec. 20.6. *† Gen. 15.18.

9. Iată* că strigătele israeliţilor au ajuns până la Mine şi am văzut asuprirea cu care îi chinuiesc** egiptenii.

*Cap. 2.23. **Cap. 1.11,13,14,22.

10. Acum*, vino, Eu te voi trimite la Faraon, şi vei scoate din Egipt pe poporul Meu, pe copiii lui Israel.”

*Ps. 105.26. Mica 6.4.

Trimiterea lui Moise

11. Moise a zis lui Dumnezeu: „Cine* sunt eu, ca să mă duc la Faraon şi să scot din Egipt pe copiii lui Israel?”

*Cap. 6.12. 1 Sam. 18.18. Isa. 6.5,8. Ier. 1.6.

12. Dumnezeu a zis: „Eu voi* fi negreşit cu tine; şi iată care va fi pentru tine semnul că Eu te-am trimis: după ce vei scoate pe popor din Egipt, veţi sluji lui Dumnezeu pe muntele acesta.”

*Gen. 31.3. Deut. 31.23. Ios. 1.5. Rom. 8.31.

13. Moise a zis lui Dumnezeu: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel şi le voi spune: „Dumnezeul părinţilor voştri m-a trimis la voi”; şi mă vor întreba: „Care este Numele Lui?” Ce le voi răspunde?”

14. Dumnezeu a zis lui Moise: „EU SUNT CEL CE SUNT.” Şi a adăugat: „Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: „Cel ce Se numeşte „EU* SUNT”, m-a trimis la voi.”

*Cap. 6.3. Ioan 8.58. 2 Cor. 1.20. Evr. 13.8. Apoc. 1.4.

15. Dumnezeu a mai zis lui Moise: „Aşa să vorbeşti copiilor lui Israel: „Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov, m-a trimis la voi. Acesta este Numele* Meu pentru veşnicie, acesta este Numele Meu din neam în neam[1].”

*Ps. 135.13. Osea 12.5.

16. Du-te, strânge* pe bătrânii lui Israel şi spune-le: „Mi S-a arătat Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, Dumnezeul lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov. El a zis**: „V-am văzut şi am văzut ce vi se face în Egipt,

*Cap. 4.29. **Gen. 50.24. Cap. 2.25; 4.31. Luca 1.68.

17. şi am zis: „Vă* voi scoate din suferinţa Egiptului şi vă voi duce în ţara canaaniţilor, hitiţilor, amoriţilor, fereziţilor, heviţilor şi iebusiţilor, într-o ţară unde curge lapte şi miere.”

*Gen. 15.14,16. Vers. 8.

18. Ei vor asculta* de glasul tău; şi te vei duce, tu şi bătrânii lui Israel, la împăratul Egiptului şi îi veţi spune: „Domnul Dumnezeul evreilor S-a întâlnit** cu noi. Dă-ne voie să mergem cale de trei zile în pustiu, ca să aducem jertfe Domnului Dumnezeului nostru.”

*Cap. 4.31. **Cap. 5.1,3.

19. Ştiu că împăratul Egiptului n-are* să vă lase să plecaţi decât silit de o mână puternică.

*Num. 23.3,4,15,16.

20. Eu Îmi voi întinde* mâna şi voi lovi Egiptul cu tot** felul de minuni pe care le voi face în mijlocul lui. După aceea †, are să vă lase să plecaţi.”

*Cap. 5.2; 7.4. **Cap. 6.6; 7.5; 9.15. † Cap. 7.3; 11.9. Deut. 6.22. Neem. 9.10. Ps. 105.27; 135.9. Ier. 32.20. Fapt. 7.36.

21. Voi face* chiar ca poporul acesta să capete trecere înaintea egiptenilor; şi, când veţi pleca, nu veţi pleca cu mâinile goale.

*Cap. 12.31.

22. Fiecare femeie* va cere de la vecina ei şi de la cea care locuieşte în casa ei vase de argint, vase de aur şi haine, pe care le veţi pune

1.Sau: din generaţie în generaţie (peste tot în text);

pe fiii şi fiicele voastre. Şi îi veţi prăda** astfel pe egipteni.”

*Cap. 11.3; 12.36. Ps. 106.46. Prov. 16.7. **Gen. 15.14. Cap. 11.2; 12.35,36. † Iov 27.17. Prov. 13.22. Ezec. 39.10.

Şovăirea[1] lui Moise

4 1. Moise a răspuns şi a zis: „Iată că n-au să mă creadă, nici n-au să asculte de glasul meu. Ci vor zice: „Nu ţi S-a arătat Domnul!”
2. Domnul i-a zis: „Ce ai în mână?” El a răspuns: „Un* toiag.”

*Vers. 17,20.

3. Domnul a zis: „Aruncă-l la pământ.” El l-a aruncat la pământ şi toiagul s-a prefăcut într-un şarpe. Moise fugea de El.
4. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ţi mâna şi apucă-l de coadă.” El a întins mâna şi l-a apucat; şi şarpele s-a prefăcut iarăşi într-un toiag în mâna lui.
5. „Iată”, a zis Domnul, „ce vei face ca să creadă* că ţi S-a arătat Domnul** Dumnezeul părinţilor lor, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.”

*Cap. 19.9. **Cap. 3.15.

6. Domnul i-a mai zis: „Bagă-ţi mâna în sân.” El şi-a băgat mâna în sân, apoi a scos-o; şi iată că mâna i se acoperise de lepră şi se făcuse albă ca* zăpada.

*Num. 12.10. 2 Împ. 5.27.

7. Domnul a zis: „Bagă-ţi din nou mâna în sân.” El şi-a băgat din nou mâna în sân; apoi a scos-o din sân şi iată că mâna se făcuse* iarăşi cum era carnea lui.

*Num. 12.13,14. Deut. 32.39. 2 Împ. 5.14. Mat. 8.3.

8. „Dacă nu te vor crede”, a zis Domnul, „şi nu vor asculta de glasul celui dintâi semn, vor crede glasul celui de al doilea semn.
9. Dacă nu vor crede nici aceste două semne şi nu vor asculta de glasul tău, să iei apă din râu şi s-o torni pe pământ; şi apa*, pe care o vei lua din râu, se va preface în sânge pe pământ.”

*Cap. 7.19.

10. Moise a zis Domnului: „Ah! Doamne, eu nu sunt un om cu vorbirea uşoară; şi cusurul acesta nu-i nici de ieri, nici de alaltăieri, nici măcar de când vorbeşti Tu robului Tău; căci vorba şi limba-mi* sunt încurcate.[2]”

*Cap. 6.12. Ier. 1.6.

11. Domnul i-a zis: „Cine* a făcut gura omului? Şi cine face pe om mut sau surd, cu vedere sau orb? Oare nu Eu, Domnul?

*Ps. 94.9.

1.Sau: ezitarea; 2.Sau: greoaie;

12. Du-te, dar; Eu voi fi cu gura* ta şi te voi învăţa ce vei avea de spus.”

*Isa. 50.4. Ier. 1.9. Mat. 10.19. Marc. 13.11. Luca 12.11,12; 21.14,15.

13. Moise a zis: „Ah! Doamne*, trimite pe cine vei vrea să trimiţi.” *Iona 1.3.
14. Atunci Domnul S-a mâniat pe Moise şi a zis: „Nu-i oare acolo fratele tău, Aaron, levitul? Ştiu că el vorbeşte uşor. Iată că el însuşi vine* înaintea ta; şi, când te va vedea, se va bucura în inima lui.

*Vers. 27. 1 Sam. 10.2,3,5.

15. Tu îi vei vorbi* şi vei pune** cuvintele în gura lui; şi Eu voi fi cu gura ta şi cu gura lui; şi vă voi † învăţa ce veţi avea de făcut.

*Cap. 7.1,2. **Num. 22.38; 23.5,12,16. Deut. 18.18. Isa. 51.16. Ier. 1.9. † Deut. 5.31.

16. El va vorbi poporului pentru tine, îţi va sluji drept gură, şi tu vei ţine pentru el locul lui* Dumnezeu.

*Cap. 7.4; 18.19.

17. Ia în mână* toiagul acesta, cu care vei face semnele.” *Vers. 2.

Moise în Egipt

18. Moise a plecat; şi, când s-a întors la socrul său, Ietro, i-a zis: „Lasă-mă, te rog, să plec şi să mă întorc la fraţii mei, care sunt în Egipt, ca să văd dacă mai trăiesc.” Ietro[1] i-a zis lui Moise: „Du-te în pace!”
19. Domnul a zis lui Moise, în Madian: „Du-te, întoarce-te în Egipt: căci toţi* cei ce umblau să-ţi ia viaţa au murit.”

*Cap. 2.15,23. Mat. 2.20.

20. Moise şi-a luat nevasta şi copiii, i-a pus călare pe măgari şi s-a întors în ţara Egiptului. Şi a luat în mână toiagul* lui Dumnezeu.

*Cap. 17.9. Num. 20.8,9.

21. Domnul a zis lui Moise: „Plecând ca să te întorci în Egipt, vezi toate minunile* pe care ţi le pun în mână, să le faci înaintea lui Faraon. Eu** îi voi împietri inima şi nu-l va lăsa pe popor să plece.

*Cap. 3.20. **Cap. 7.3,13; 9.12,35; 10.1; 14.8. Deut. 2.30. Ios. 11.20. Isa. 63.17. Ioan 12.40. Rom. 9.18.

22. Tu vei zice lui Faraon: „Aşa vorbeşte Domnul: „Israel* este fiul Meu, întâiul** Meu născut.*Osea 11.1. Rom. 9.4. 2 Cor. 6.18. **Ier. 31.9. Iac. 1.18.
23. Îţi spun: Lasă-l pe fiul Meu să plece, ca să-Mi slujească; dacă nu vrei să-l laşi să plece, Îl voi ucide* pe fiul tău, pe întâiul tău născut.”

*Cap. 11.5; 12.29.

24. În timpul călătoriei, într-un loc unde a rămas Moise peste noapte, l-a întâlnit* Domnul

1.Lit.: „Yeter”, în lb.ebr., *Excelenţă*;

şi a vrut să-l** omoare.

*Num. 22.22. **Gen. 17.14.

25. Sefora a luat o piatră ascuţită*, a tăiat prepuţul fiului său şi l-a aruncat la picioarele lui Moise, zicând: „Tu eşti un soţ sângeros pentru mine.”

*Ios. 5.2,3.

26. Şi Domnul l-a lăsat. Atunci a zis ea: „Soţ sângeros!”, din pricina tăierii împrejur[1].

Întâlnirea lui Moise cu Aaron

27. Domnul a zis lui Aaron: „Du-te înaintea* lui Moise în pustiu.” Aaron a plecat: l-a întâlnit pe Moise la muntele** lui Dumnezeu şi l-a sărutat.

*Vers. 14. **Cap. 3.1.

28. Moise i-a făcut* cunoscut lui Aaron toate cuvintele Domnului, care-l trimisese, şi toate semnele** pe care i le poruncise să le facă.

*Vers. 15,16. **Vers. 8,9.

29. Moise şi Aaron şi-au văzut de drum* şi au adunat pe toţi bătrânii copiilor lui Israel.

*Cap. 3.16.

30. Aaron* a istorisit toate cuvintele pe care le spusese Domnul lui Moise; şi Moise a făcut semnele înaintea poporului. *Vers. 16.

31. Poporul a crezut*. Astfel au aflat că Domnul cercetase** pe copiii lui Israel, că le văzuse † suferinţa; şi s-au aplecat †† şi s-au aruncat cu faţa la pământ. *†

*Vers. 8,9. Cap. 3.18. **Cap. 3.16. † Cap. 2.25; 3.7. †† Gen. 24. 26. Cap. 12.27. *† 1 Cron. 29.20.

Moise şi Aaron înaintea lui Faraon

5 1. Moise şi Aaron s-au dus apoi la Faraon şi i-au zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să prăznuiască* în pustiu un praznic în cinstea Mea.” *Cap. 10.9.

2. Faraon a răspuns: „Cine* este Domnul ca să ascult de glasul Lui şi să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul şi nu voi** lăsa pe Israel să plece.” *2 Împ. 18.35. Iov 21.15. **Cap. 3.19.

3. Ei au zis: „Ni S-a arătat* Dumnezeul evreilor. Dă-ne voie să facem un drum de trei zile în pustiu ca să aducem jertfe Domnului, pentru ca să nu ne bată cu ciumă sau cu sabie.”

*Cap. 3.18.

4. Şi Împăratul Egiptului le-a zis: „Moise şi Aaron, pentru ce abateţi poporul de la lucrul său? Plecaţi la lucrările* voastre.” *Cap. 1.11.

1.Sau: circumciziei;

Mărirea muncilor

5. Faraon a zis: „Iată că poporul acesta s-a* înmulţit acum în ţară şi voi mai vreţi să-l faceţi să-şi înceteze lucrările?”

*Cap. 1.7,9.

6. Şi chiar în ziua aceea, Faraon a dat următoarea poruncă căpeteniilor* poporului şi logofeţilor:

*Cap. 1.11.

7. „Să nu mai daţi poporului paie, ca mai înainte, pentru facerea cărămizilor; ci să se ducă singuri să strângă paie.

8. Totuşi să le cereţi acelaşi număr de cărămizi, pe care le făceau mai înainte; să nu le scădeţi nimic din ele, căci sunt nişte leneşi; de aceea strigă mereu: „Haideţi să aducem jertfe Dumnezeului nostru.”

9. Să se dea mult de lucru oamenilor acestora, ca să aibă de lucru şi să nu mai umble după năluci.”

10. Isprăvniceii[1] poporului şi logofeţii[2] au venit şi au spus poporului: „Aşa vorbeşte Faraon: „Nu vă mai dau paie;

11. duceţi-vă singuri de vă luaţi paie de unde veţi găsi; dar nu vi se scade nimic din lucrul vostru.”

12. Poporul s-a răspândit în toată ţara Egiptului ca să strângă mirişte în loc de paie.

13. Isprăvniceii[1] îi sileau, zicând: „Isprăviţi-vă lucrul, zi de zi, ca şi atunci când erau paie!”

14. I-au bătut chiar pe logofeţii[2] copiilor lui Israel puşi peste ei de administratorii lui Faraon. „Pentru ce”, li se zicea, „n-aţi isprăvit ieri şi azi, ca mai înainte, numărul de cărămizi care vă fusese hotărât?”

15. Supraveghetorii copiilor lui Israel s-au dus să se plângă la Faraon şi i-au zis: „Pentru ce te porţi aşa cu robii tăi?

16. Robilor tăi nu li se mai dau paie ca mai înainte şi totuşi ni se spune: „Faceţi cărămizi!” Ba încă, robii tăi sunt şi bătuţi, ca şi când poporul tău ar fi vinovat.”

17. Faraon a răspuns: „Sunteţi nişte leneşi şi nişte trântori! De aceea ziceţi: „Haideţi să aducem jertfe Domnului!”

18. Acum, duceţi-vă îndată de lucraţi; nu vi se vor da paie şi veţi face acelaşi număr de cărămizi.”

Cârtirea israeliţilor

19. Administratorii copiilor lui Israel au văzut în ce stare nenorocită erau, când li se zicea:

1.Sau: administratorii;

2.Sau: supraveghetorii;

„Nu vi se scade nimic din numărul de cărămizi; ci în fiecare zi să faceţi lucrul cuvenit unei zile.”
20. Când au ieşit de la Faraon, i-au întâlnit pe Moise şi pe Aaron, care îi aşteptau.
21. Şi* le-au zis: „Să vă vadă Domnul şi să judece! Voi ne-aţi făcut urâţi lui Faraon şi slujitorilor lui; ba încă le-aţi dat sabia în mână ca să ne omoare.”

*Cap. 6.9.

22. Moise s-a întors la Domnul şi a zis: „Doamne, pentru ce ai făcut un astfel de rău poporului acestuia? Pentru ce m-ai trimis?
23. De când m-am dus la Faraon ca să-i vorbesc în Numele Tău, el face şi mai rău poporului acestuia; şi n-ai izbăvit pe poporul Tău.”

Izbăvirea făgăduită

6 1. Domnul a zis lui Moise: „Vei vedea acum ce voi face lui Faraon: o mână puternică* îl va sili să-i lase să plece; da, o mână puternică îl va sili să-i izgonească** din ţara lui.”

*Cap. 3.19. **Cap. 11.1; 12.31,33,39.

2. Dumnezeu a mai vorbit lui Moise şi i-a zis: „Eu sunt Domnul.
3. Eu M-am arătat lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, ca Dumnezeul* cel Atotputernic; dar n-am fost cunoscut de ei sub numele Meu ca „Domnul**.”

*Gen. 17.1; 35.11; 48.3. **Cap. 3.14. Ps. 68.4; 83.18. Ioan 8.58. Apoc. 1.4.

4. De asemenea, Mi-am* încheiat legământul Meu cu ei ca să** le dau ţara Canaan, ţara călătoriilor lor sfinte, în care au locuit ca străini.

*Gen. 15.18; 17.4,7. **Gen. 17.8; 28.4.

5. Acum însă am* auzit gemetele copiilor lui Israel, pe care-i ţin egiptenii în robie, şi Mi-am adus aminte de legământul Meu.

*Cap. 2.24.

6. De aceea, spune copiilor lui Israel: „Eu* sunt Domnul: Eu vă voi** izbăvi din muncile cu care vă apasă egiptenii, vă voi elibera din robia lor şi vă voi răscumpăra † cu braţ întins şi cu mari judecăţi.

*Vers. 2,8,29. **Cap. 3.17; 7.4. Deut. 26.8. Ps. 81.6; 136.11,12. † Cap. 15.13. Deut. 7.8. 1 Cron. 17.21. Neem. 1.10.

7. Vă voi* lua ca popor al Meu; Eu voi** fi Dumnezeul vostru şi veţi cunoaşte că Eu, Domnul Dumnezeul vostru, vă izbăvesc de muncile † cu care vă apasă egiptenii.

*Deut. 4.20; 7.6; 14.2; 26.18. 2 Sam. 7.24. **Gen. 17.7,8. Cap. 29.45,46. Deut. 29.13. Apoc. 21.7. † Cap. 5.4,5. Ps. 81.6.

8. Eu vă voi aduce în ţara pe care am jurat* că o voi da lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov; Eu vă voi da-o în stăpânire; Eu, Domnul.”

*Gen. 15.18; 26.3; 28.13; 35.12.

9. Astfel a vorbit Moise copiilor lui Israel. Dar deznădejdea şi robia aspră în care se aflau i-au împiedicat* să asculte pe Moise.

*Cap. 5.21.

10. Domnul i-a vorbit lui Moise şi i-a zis:
11. „Du-te de vorbeşte lui Faraon, împăratul Egiptului, să lase pe copiii lui Israel să iasă afară din ţara lui.”
12. Moise a răspuns în faţa Domnului: „Iată că nici copiii lui Israel nu m-au* ascultat: cum are să m-asculte Faraon pe mine** care am buze netăiate împrejur?”

*Vers. 9. **Vers. 30. Cap. 4.10. Ier. 1.6.

13. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi le-a dat porunci cu privire la copiii lui Israel şi cu privire la Faraon, împăratul Egiptului, ca să-i scoată din ţara Egiptului pe copiii lui Israel.

Genealogia lui Moise şi Aaron

14. Iată căpeteniile familiilor lor.
Fiii* lui Ruben, întâiul născut al lui Israel: Enoh, Palu, Heţron şi Carmi. Acestea sunt familiile lui Ruben.

*Gen. 46.9. 1 Cron. 5.3.

15. Fiii lui Simeon*: Iemuel, Iamin, Ohad, Iachin şi Ţohar; şi Saul, fiu născut dintr-o femeie canaanită. Acestea sunt familiile lui Simeon.

*Gen. 46.10. 1 Cron. 4.24.

16. Iată numele fiilor* lui Levi, după spiţa neamului lor: Gherşon, Chehat şi Merari. Anii vieţii lui Levi au fost o sută treizeci şi şapte de ani.

*Gen. 46.11. Num. 3.17. 1 Cron. 6.1,16.

17. Fiii* lui Gherşon: Libni şi Şimei, şi familiile lor. *1 Cron. 6.17; 23.7.
18. Fiii lui Chehat*: Amram, Iţehar, Hebron şi Uziel. Anii vieţii lui Chehat au fost o sută treizeci şi trei de ani. *Num. 26.57. 1 Cron. 6.2,18.
19. Fiii lui Merari*: Mahli şi Muşi. Acestea sunt familiile lui Levi, după spiţa neamului lor.

*1 Cron. 6.19; 23.21.

20. Amram* a luat de nevastă pe mătuşa sa Iochebed; şi ea i-a născut pe Aaron şi pe Moise. Anii vieţii lui Amram au fost o sută treizeci şi şapte de ani.

*Cap. 2.1,2. Num. 26.59.

21. Fiii lui* Iţehar: Core, Nefeg şi Zicri.

*Num. 16.1. 1 Cron. 6.37,38.

22. Fiii lui* Uziel: Mişael, Elţafan şi Sitri.

*Lev. 10.4. Num. 3.30.

23. Aaron a luat de nevastă pe Elişeba, fata lui Aminadab*, sora lui Nahşon; şi ea i-a născut pe Nadab**, Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Rut 4.19,20. 1 Cron. 2.10. Mat. 1.4. **Lev. 10.1. Num. 3.2; 26.60. 1 Cron. 6.3; 24.1.

24. Fiii lui* Core: Asir, Elcana şi Abiasaf. Acestea sunt familiile coriţilor.

*Num. 26.11.

25. Eleazar, fiul lui Aaron, a luat de nevastă pe una din fetele lui Putiel; şi ea* i-a născut pe Fineas.

Aceştia sunt căpeteniile familiilor leviţilor cu familiile lor. *Num. 25.7,11. Ios. 24.33.

26. Aceştia sunt Aaron acela şi Moise acela, cărora* le-a zis Domnul: „Scoateţi din ţara Egiptului pe copiii lui Israel, după oştirile** lor.” *Vers. 13. **Cap. 7.4; 12.17,51. Num. 33.1.

27. Ei sunt aceia care au vorbit* lui Faraon, împăratul Egiptului, ca** să scoată din Egipt pe copiii lui Israel; aceştia sunt acel Moise şi acel Aaron.

*Cap. 5.1,3; 7.10. **Vers. 13. Cap. 32.7; 33.1. Ps. 77.20.

28. Când a vorbit Domnul lui Moise în ţara Egiptului,

29. Domnul a zis lui Moise: „Eu* sunt Domnul. Spune** lui Faraon, împăratul Egiptului, tot ce-ţi spun.”

*Vers. 2. **Vers. 11. Cap. 7.2.

30. Şi Moise a răspuns înaintea Domnului: „Iată că eu* am buze netăiate împrejur: cum are să m-asculte Faraon?” *Vers. 12. Cap. 4.10.

Cele zece urgii

7 1. Domnul a zis lui Moise: „Iată că te fac Dumnezeu* pentru Faraon; şi fratele tău, Aaron, va fi prorocul** tău.

*Cap. 4.16. Ier. 1.10. **Cap. 4.16.

2. Tu vei spune tot* ce-ţi voi porunci Eu, iar fratele tău, Aaron, va vorbi lui Faraon, ca să lase pe copiii lui Israel să plece din ţara lui.

*Cap. 4.15.

3. Eu voi împietri* inima lui Faraon, şi Îmi voi înmulţi** semnele † şi minunile în ţara Egiptului.

*Cap. 4.21. **Cap. 11.9. † Cap. 4.7.

4. Totuşi, Faraon n-are să v-asculte. Apoi Îmi voi întinde* mâna asupra Egiptului şi voi scoate din ţara Egiptului oştile Mele, pe poporul Meu, pe copiii lui Israel, prin** mari judecăţi. *Cap. 10.1; 11.9. **Cap. 6.6.

5. Egiptenii vor cunoaşte* că Eu sunt Domnul, când Îmi voi întinde** mâna asupra Egiptului şi când voi scoate din mijlocul lor pe copiii lui Israel.”

*Vers. 17. Cap. 8.22; 14.4,18. Ps. 9.16. **Cap. 3.20.

6. Moise şi Aaron au făcut* ce le poruncise Domnul: aşa au făcut.

*Vers. 2.

7. Moise era în vârstă de optzeci* de ani, iar Aaron de optzeci şi trei de ani, când au vorbit lui Faraon. *Deut. 29.5; 31.2; 34.7. Fapt. 7.23,30.

Moise şi Aaron fac minuni

8. Domnul a zis lui Moise şi lui Aaron:

9. „Dacă vă va vorbi Faraon şi vă va zice*: „Faceţi o minune!”, să zici lui Aaron: „Ia-ţi** toiagul şi aruncă-l înaintea lui Faraon. Şi toiagul se va preface într-un şarpe.”

*Isa. 7.11. Ioan 2.18; 6.30. **Cap. 4.2,17.

10. Moise şi Aaron s-au dus la Faraon şi au făcut cum* poruncise Domnul. Aaron şi-a aruncat toiagul înaintea lui Faraon şi înaintea slujitorilor lui; şi toiagul s-a prefăcut** într-un şarpe.

*Vers. 9. **Cap. 4.3.

11. Dar Faraon i-a chemat pe nişte înţelepţi* şi pe nişte vrăjitori**; şi vrăjitorii Egiptului au făcut † şi ei la fel prin vrăjile lor.

*Gen. 41.8. **2 Tim. 3.8. † Vers. 22. Cap. 8.7,18.

12. Toţi şi-au aruncat toiegele şi s-au prefăcut în şerpi. Dar toiagul lui Aaron a înghiţit toiegele lor.

13. Inima lui Faraon s-a împietrit şi n-a ascultat de Moise şi de Aaron, după* cum spusese Domnul. *Vers. 4. Cap. 4.21.

Cea dintâi urgie: prefacerea apei în sânge

14. Domnul a zis lui Moise: „Faraon are inima* împietrită: nu vrea să lase poporul să plece.

*Cap. 8.15; 10.1,20,27.

15. Du-te la Faraon dis-de-dimineaţă, când are să iasă să se ducă la apă, şi să te înfăţişezi înaintea lui pe malul râului. Să-ţi iei în mână toiagul* care a fost prefăcut în şarpe

*Vers. 10. Cap. 4.2,3.

16. şi să zici lui Faraon: „Domnul Dumnezeul* evreilor m-a trimis la tine să-ţi spun: „Lasă-l pe poporul Meu să plece ca** să-Mi slujească în pustiu. Dar iată că până acum n-ai ascultat.

*Cap. 3.18. **Cap. 3.12,18; 5.1,3.

17. Acum, aşa vorbeşte Domnul: „Iată cum vei cunoaşte* că Eu sunt Domnul. Am să lovesc apele râului cu toiagul din mâna mea; şi ele se vor preface** în sânge †.

*Vers. 5. Cap. 5.2. **Cap. 4.9. † Apoc. 16.4,6.

18. Peştii din râu vor pieri, râul se va împuţi,

aşa că le va fi greaţă* egiptenilor să bea apa din râu."

*Vers. 24.

19. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron: „Ia-ţi toiagul şi întinde-ţi* mâna peste apele egiptenilor, peste râurile lor, peste pâraiele lor, peste iazurile lor şi peste toate bălţile lor. Ele se vor preface în sânge; şi va fi sânge în toată ţara Egiptului, atât în vasele de lemn, cât şi în vasele de piatră."

*Cap. 8.5,6,16; 9.22; 10.12,21; 14.21,26.

20. Moise şi Aaron au făcut cum le poruncise Domnul. Aaron a ridicat* toiagul şi a lovit apele râului, sub ochii lui Faraon şi sub ochii slujitorilor lui; şi toate apele** râului s-au prefăcut în sânge.

*Cap. 17.5. **Ps. 78.44; 105.29.

21. Peştii din râu au pierit, râul s-a împuţit, aşa că egiptenii nu mai puteau* să bea apa râului şi a fost sânge în toată ţara Egiptului.

*Vers. 18.

22. Dar vrăjitorii* Egiptului au făcut şi ei la fel prin vrăjile lor. Inima lui Faraon s-a împietrit şi n-a ascultat de Moise şi de Aaron, după cum** spusese Domnul.

*Vers. 11. **Vers. 3.

23. Faraon s-a întors de la râu şi s-a dus acasă; dar nu şi-a pus la inimă aceste lucruri.
24. Toţi egiptenii au săpat în împrejurimile râului ca să găsească apă de băut; căci nu puteau să bea din apa râului.
25. Au trecut şapte zile după ce a lovit Domnul râul.

Broaştele

8 1. Domnul a zis lui Moise: „Du-te la Faraon şi spune-i: Aşa vorbeşte Domnul: „Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi* slujească.

*Cap. 3.12,18.

2. Dacă nu* vrei să-l laşi să plece, am să aduc broaşte** pe toată întinderea ţării tale.

*Cap. 7.14; 9.2. **Apoc. 16.13.

3. Râul va mişuna de broaşte; ele se vor sui şi vor intra în casa ta, în camera* ta de dormit şi în patul tău, în casa slujitorilor tăi şi în casele poporului tău, în cuptoarele şi în copăile[1] de frământat.

*Ps. 105.30.

4. Ba încă broaştele se vor sui şi pe tine, pe poporul tău şi pe toţi slujitorii tăi.""
5. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron*: „Întinde-ţi mâna cu toiagul peste râuri, peste pâraie şi peste iazuri, şi scoate broaşte din ele peste ţara Egiptului!""

1.Sau: coveţile, albiile etc.;

*Cap. 7.19.

6. Aaron şi-a întins mâna peste apele Egiptului; şi au ieşit* broaştele şi au acoperit ţara Egiptului.

*Ps. 78.45; 105.30.

7. Dar* şi vrăjitorii au făcut la fel prin vrăjile lor: au scos şi ei broaşte peste toată ţara Egiptului.

*Cap. 7.11.

8. Faraon i-a chemat pe Moise şi pe Aaron şi le-a zis*: „Rugaţi-vă Domnului, să îndepărteze broaştele de la mine şi de la poporul meu; şi am să las poporul să plece să-I aducă jertfe Domnului."

*Cap. 9.28; 10.17. Num. 21.7. 1 Împ. 13.6. Fapt. 8.24.

9. Moise i-a zis lui Faraon: „Hotărăşte-mi când să mă rog Domnului pentru tine, pentru slujitorii tăi şi pentru poporul tău, ca să îndepărteze broaştele de la tine şi din casele tale? Nu vor mai rămâne decât în râu."
10. El a răspuns: „Mâine." Şi Moise a zis: „Aşa va fi, ca să ştii că nimeni* nu este ca Domnul Dumnezeul nostru.

*Cap. 9.14. Deut. 33.26. 2 Sam. 7.22. 1 Cron. 17.20. Ps. 86.8. Isa. 46.9. Ier. 10.6,7.

11. Broaştele se vor depărta de la tine şi din casele tale, de la slujitorii tăi şi de la poporul tău; nu vor mai rămâne decât în râu."
12. Moise şi Aaron au ieşit de la Faraon. Şi Moise a* strigat către Domnul cu privire la broaştele cu care îl lovise pe Faraon.

*Vers. 30. Cap. 9.33; 10.18; 32.11. Iac. 5.16-18.

13. Domnul a făcut cum cerea Moise; şi broaştele au pierit în case, în curţi şi în ogoare.
14. Le-au strâns grămezi şi ţara s-a împuţit.
15. Faraon, văzând că are* răgaz să răsufle în voie, şi-a** împietrit inima şi n-a ascultat de Moise şi de Aaron, după cum spusese Domnul.

*Ecl. 8.11. **Cap. 7.14.

Ţânţarii

16. Domnul a zis lui Moise: „Spune lui Aaron: „Întinde-ţi toiagul şi loveşte ţărâna pământului şi se va preface în păduchi[1], în toată ţara Egiptului.""
17. Aşa au făcut. Aaron şi-a întins mâna cu toiagul şi a lovit ţărâna pământului; şi s-a prefăcut în* păduchi pe toţi oamenii şi pe toate animalele. Toată ţărâna pământului s-a prefăcut în păduchi, în toată ţara Egiptului.

1.Sau: ţânţari;

*Ps. 105.31.
18. Vrăjitorii* au căutat să facă şi ei păduchi prin vrăjile lor; dar n-au** putut. Păduchii erau pe oameni şi pe animale.
*Cap. 7.11. **Luca 10.18. 2 Tim. 3.8,9.
19. Şi vrăjitorii au zis lui Faraon: „Aici este* degetul lui Dumnezeu!” Dar inima** lui Faraon s-a împietrit şi n-a ascultat de Moise şi de Aaron, după cum spusese Domnul.
*1 Sam. 6.3,9. Ps. 8.3. Mat. 12.28. Luca 11.20. **Vers. 15.

Musca câinească

20. Domnul a zis lui Moise*: „Scoală-te dis-de-dimineaţă şi du-te înaintea lui Faraon, când are să iasă să se ducă la apă. Să-i spui: „Aşa vorbeşte Domnul**: „Lasă poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.
*Cap. 7.15. **Vers. 1.
21. Dacă nu vei lăsa poporul Meu să plece, am să trimit muşte câineşti împotriva ta, împotriva slujitorilor tăi, împotriva poporului tău şi împotriva caselor tale; casele egiptenilor vor fi pline de muşte şi pământul va fi acoperit de ele.
22. Dar*, în ziua aceea voi deosebi ţinutul Gosen, unde locuieşte poporul Meu, şi acolo nu vor fi muşte; ca să cunoşti că Eu, Domnul, sunt în mijlocul ţinutului acestuia.
*Cap. 9.4,6,26; 10.23; 11.6,7; 12.13.
23. Voi face o deosebire între poporul Meu şi poporul tău. Semnul acesta va fi mâine.”
24. Domnul a făcut aşa. A venit* un roi de muşte câineşti în casa lui Faraon şi a slujitorilor lui; şi toată ţara Egiptului a fost pustiită de muşte câineşti.
*Ps. 78.45; 105.31.
25. Faraon a chemat pe Moise şi pe Aaron şi le-a zis: „Duceţi-vă de aduceţi jertfe Dumnezeului vostru aici în ţară.”
26. Moise a răspuns: „Nu este deloc potrivit să facem aşa; căci am aduce Domnului Dumnezeului nostru jertfe care sunt o urâciune pentru egipteni. Şi dacă am aduce, sub ochii lor, jertfe care sunt o* urâciune pentru egipteni, nu ne vor ucide ei oare cu pietre?
*Gen. 43.32; 46.34. Deut. 7.25,26; 12.31.
27. Vom face mai bine un drum de* trei zile în pustiu şi acolo vom aduce jertfe Domnului Dumnezeului nostru, după cum** ne-a poruncit.”
*Cap. 3.18. **Cap. 3.12.
28. Faraon a zis: „Vă voi lăsa să plecaţi, ca să aduceţi jertfe Domnului Dumnezeului vostru în pustiu; numai să nu vă depărtaţi prea mult, dacă plecaţi*. Rugaţi-vă pentru mine.”
*Vers. 8. Cap. 9.28. 1 Împ. 13.6.
29. Moise a răspuns: „Am să ies de la tine şi am să mă rog Domnului. Mâine, muştele se vor depărta de la Faraon, de la slujitorii lui şi de la poporul lui. Dar să nu ne* mai înşele Faraon, nevrând să lase poporul să plece ca să aducă jertfe Domnului.” *Vers. 15.
30. Moise a ieşit de la Faraon şi s-a* rugat Domnului. *Vers. 12.
31. Domnul a făcut cum cerea Moise; şi muştele s-au depărtat de la Faraon, de la slujitorii lui şi de la poporul lui. N-a mai rămas una.
32. Dar Faraon, şi de data aceasta, şi-a împietrit* inima şi n-a lăsat poporul să plece.
*Vers. 15. Cap. 4.21.

Ciuma vitelor

9 1. Domnul a zis lui Moise*: „Du-te la Faraon şi spune-i: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul evreilor: „Lasă pe poporul Meu să plece, ca să-Mi slujească. *Cap. 8.1.
2. Dacă* nu vrei să-l laşi să plece şi dacă-l mai opreşti,
*Cap. 8.2.
3. iată*, mâna Domnului va fi peste turmele tale de pe câmp; peste cai, peste măgari, peste cămile, peste boi şi peste oi; şi anume va fi o ciumă foarte mare.
*Cap. 7.4.
4. Dar Domnul va* face deosebire între turmele lui Israel şi turmele egiptenilor, aşa că nu va pieri nimic din tot ce este al copiilor lui Israel.”
*Cap. 8.22.
5. Domnul a hotărât vremea şi a zis: „Mâine, va face Domnul lucrul acesta în ţară.”
6. Şi Domnul a făcut aşa, chiar de a doua zi*. Toate turmele egiptenilor au pierit, dar n-a pierit nici o vită din turmele copiilor lui Israel.
*Ps. 78.50.
7. Faraon a trimis să vadă ce se întâmplase: şi iată că nici o vită din turmele lui Israel nu pierise. Dar inima* lui Faraon s-a împietrit şi n-a lăsat poporul să plece. *Cap. 7.14; 8.32.

Vărsatul negru

8. Domnul i-a zis lui Moise şi lui Aaron: „Umpleţi-vă mâinile cu cenuşă din cuptor şi Moise s-o arunce spre cer, sub ochii lui Faraon.

9. Ea se va preface într-o ţărână care va acoperi toată ţara Egiptului; şi va da naştere, în toată ţara Egiptului, pe oameni şi pe animale, la nişte bube[1]* ce dau în băşici.”

*Apoc. 16.2.

10. Ei au luat cenuşă din cuptor şi s-au înfăţişat înaintea lui Faraon; Moise a aruncat-o spre cer şi ea a dat naştere, pe oameni şi pe animale, la nişte* bube ce dădeau în băşici.

*Deut. 28.27.

11. Vrăjitorii* nu s-au putut arăta înaintea lui Moise, din pricina bubelor; căci bubele erau pe vrăjitori, ca şi pe toţi egiptenii.

*Cap. 8.18,19. 2 Tim. 3.9.

12. Domnul a împietrit inima lui Faraon, şi Faraon n-a ascultat de Moise şi de Aaron*, după cum spusese Domnul lui Moise.

*Cap. 4.21.

Piatra şi focul

13. Domnul a zis lui Moise*: „Scoală-te dis-de-dimineaţă, du-te înaintea lui Faraon şi spune-i: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul evreilor: „Lasă poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.

*Cap. 8.20.

14. Fiindcă, de data aceasta, am să trimit toate urgiile Mele împotriva inimii tale, împotriva slujitorilor tăi şi împotriva poporului tău ca să* ştii că nimeni nu este ca Mine pe tot pământul.

*Cap. 8.10.

15. Dacă Mi-aş fi* întins mâna şi te-aş fi lovit cu ciumă, pe tine şi pe poporul tău, ai fi pierit de pe pământ.

*Cap. 3.20.

16. Dar te-am lăsat să rămâi în picioare* ca să vezi puterea Mea şi Numele Meu să fie vestit în tot pământul.

*Cap. 14.17. Prov. 16.4. Rom. 9.17. 1 Pet. 2.9.

17. Dacă te mai ridici împotriva poporului Meu şi dacă nu-l laşi să plece,
18. iată, mâine, la ceasul acesta, voi face să bată o grindină aşa de mare, cum n-a mai fost în Egipt, din ziua întemeierii lui şi până azi.
19. Pune-ţi, dar, la adăpost turmele şi tot ce ai pe câmp. Grindina are să bată pe toţi oamenii şi toate vitele de pe câmp, care nu vor fi intrat în case; şi vor pieri.”
20. Aceia dintre slujitorii lui Faraon care s-au temut de cuvântul Domnului şi-au adunat în case robii şi turmele.

1.Sau: ulcere / ulceraţii;

21. Dar cei ce nu şi-au pus la inimă cuvântul Domnului şi-au lăsat robii şi turmele pe câmp.
22. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ţi mâna spre cer; şi are să bată* grindina în toată ţara Egiptului pe oameni, pe vite şi pe toată iarba de pe câmp în ţara Egiptului!”

*Apoc. 16.21.

23. Moise şi-a întins toiagul spre cer; şi* Domnul a trimis tunete şi piatră, de cădea foc pe pământ. Domnul a făcut să bată grindina peste ţara Egiptului.

*Ios. 10.11. Ps. 18.13; 78.47; 105.32; 148.8. Isa. 30.30. Ezec. 38.22. Apoc. 8.7.

24. A bătut piatra şi focul se amesteca cu piatra; piatra era aşa de mare încât nu mai bătuse grindină ca aceea în toată ţara Egiptului de când ajunsese el popor.
25. Grindina a nimicit, în toată ţara Egiptului, tot ce era pe câmp, de la oameni până la animale; grindina a* nimicit şi toată iarba de pe câmp şi a frânt toţi copacii de pe câmp.

*Ps. 105.33.

26. Numai* în ţinutul Gosen, unde erau copiii lui Israel, n-a fost grindină.

*Cap. 8.22; 9.4,6; 10.23; 11.7; 12.13. Isa. 32.18,19.

27. Faraon a trimis să-l cheme pe Moise şi pe Aaron şi le-a zis: „De data aceasta*, am păcătuit**; Domnul are dreptate, iar eu şi poporul meu suntem vinovaţi.

*Cap. 10.16. **2 Cron. 12.6. Ps. 129.4; 145.17. Plân. 1.18. Dan.9.14.

28. Rugaţi-vă* Domnului ca să nu mai fie tunete şi grindină; şi vă voi lăsa să plecaţi şi nu veţi mai fi opriţi.”

*Cap. 8.8,28; 10.17. Fapt. 8.24.

29. Moise i-a zis: „Când voi ieşi din cetate, voi ridica mâinile* spre Domnul, tunetele vor înceta şi nu va mai bate grindina, ca să** ştii că al Domnului este pământul!

*1 Împ. 8.22,38. Ps. 143.6. Isa. 1.15. **Ps. 24.1. 1 Cor. 10.26,28.

30. Dar ştiu* că tu şi slujitorii tăi tot nu vă veţi teme de Domnul Dumnezeu.”

*Isa. 26.10.

31. Inul şi orzul* se prăpădiseră, pentru că orzul tocmai dăduse în spic, iar inul era în floare; *Rut 1.22; 2.23.
32. grâul şi ovăzul nu se stricaseră, pentru că erau târzii.
33. Moise a plecat de la Faraon şi a ieşit afară din cetate; şi-a ridicat* mâinile spre Domnul, tunetele şi grindina au încetat şi n-a mai căzut ploaia pe pământ. *Vers. 29. Cap. 8.12.
34. Faraon, văzând că ploaia, grindina şi tunetele încetaseră, n-a contenit să păcătuiască şi şi-a împietrit inima, el şi slujitorii lui.

35. Lui Faraon i s-a împietrit* inima şi n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece, după cum spusese Domnul prin Moise. *Cap. 4.21.

Lăcustele

10 1. Domnul a zis lui Moise: „Du-te la Faraon*, căci i-am împietrit inima lui şi a slujitorilor lui** ca să fac semnele Mele în mijlocul lor *Cap. 4.21; 7.14. **Cap. 7.4.
2. şi ca* să istoriseşti fiului tău şi fiului fiului tău cum M-am purtat cu egiptenii şi ce semne am făcut în mijlocul lor. Şi veţi cunoaşte că Eu sunt Domnul.”
*Deut. 4.9. Ps. 44.1; 71.18; 78.5, etc. Ioel 1.3.
3. Moise şi Aaron s-au dus la Faraon şi i-au zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul evreilor: „Până când ai de gând să nu vrei să* te smereşti înaintea Mea? Lasă pe poporul Meu să plece ca să-Mi slujească.
*1 Împ. 21.29. 2 Cron. 7.14; 34.27. Iov 42.6. Ier. 13.18. Iac. 4.10. 1 Pet. 5.6.
4. Dacă nu vrei să laşi pe poporul Meu să plece, iată, voi trimite mâine nişte* lăcuste pe toată întinderea ţării tale.
*Prov. 30.27. Apoc. 9.3.
5. Ele vor acoperi faţa pământului, de nu se va mai putea vedea pământul*; vor mânca ce a mai rămas nevătămat, vor mânca ce v-a lăsat grindina, vor mânca toţi copacii care cresc pe câmpiile voastre,
*Cap. 9.32. Ioel 1.4; 2.25.
6. îţi vor* umple casele tale, casele tuturor slujitorilor tăi şi casele tuturor egiptenilor. Părinţii tăi şi părinţii părinţilor tăi n-au văzut aşa ceva, de când sunt ei pe pământ până în ziua de azi.” Moise a plecat şi a ieşit de la Faraon.
*Cap. 8.3,21.
7. Slujitorii lui Faraon i-au zis: „Până când are să fie omul acesta o pacoste* pentru noi? Lasă pe oamenii aceştia să plece şi să slujească Domnului Dumnezeului lor. Tot nu vezi că piere Egiptul?”
*Cap. 23.33. Ios. 23.13. 1 Sam. 18.21. Ecl. 7.26. 1 Cor. 7.15.
8. Au întors la Faraon pe Moise şi Aaron. „Duceţi-vă”, le-a zis el, „şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru. Care şi cine sunt cei ce vor merge?”
9. Moise a răspuns: „Vom merge cu copiii şi cu bătrânii noştri, cu fiii şi fiicele noastre, cu oile şi boii noştri; căci avem să ţinem o sărbătoare* în cinstea Domnului.”
*Cap. 5.1.
10. Faraon le-a zis: „Aşa să fie Domnul cu voi, cum vă voi lăsa eu să plecaţi, pe voi şi pe copiii voştri! Luaţi seama, căci este rău ce aveţi de gând să faceţi!
11. Nu, nu; ci duceţi-vă voi, bărbaţii, şi slujiţi Domnului, căci aşa aţi cerut.” Şi i-au izgonit dinaintea lui Faraon.
12. Domnul a zis lui Moise*: „Întinde-ţi mâna peste ţara Egiptului ca să vină lăcustele peste ţara Egiptului şi să** mănânce toată iarba pământului, tot ce a lăsat grindina.”
*Cap. 7.19. **Vers. 4,5.
13. Moise şi-a întins toiagul peste ţara Egiptului; şi Domnul a făcut să sufle un vânt dinspre răsărit peste ţară, toată ziua şi toată noaptea aceea. Dimineaţa, vântul dinspre răsărit adusese lăcustele.
14. Lăcustele* au venit peste ţara Egiptului şi s-au aşezat pe toată întinderea Egiptului; erau în număr atât de mare cum nu mai** fusese şi nu va mai fi un astfel de roi de lăcuste.
*Ps. 78.46; 105.34. **Ioel 2.2.
15. Au acoperit* toată faţa pământului, de nu se mai vedea pământul; au** mâncat toată iarba de pe pământ şi tot rodul pomilor, tot ce lăsase grindina; şi n-a rămas nimic verde în copaci, nici în iarba de pe câmp, în toată ţara Egiptului. *Vers. 5. **Ps. 105.35.
16. Faraon a chemat îndată pe Moise şi pe Aaron şi a zis: „Am* păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului vostru şi împotriva voastră. Cap. 9.27.
17. Dar iartă-mi păcatul numai de data aceasta; şi rugaţi* pe Domnul Dumnezeul vostru să depărteze de la mine şi urgia aceasta de moarte!”
*Cap. 9.28. 1 Împ. 13.6.
18. Moise a* ieşit de la Faraon şi s-a rugat Domnului. *Cap. 8.30.
19. Domnul a făcut să sufle un vânt foarte puternic dinspre apus, care a luat lăcustele şi lea aruncat* în Marea Roşie; n-a rămas o lăcustă pe toată întinderea Egiptului.
*Ioel 2.20.
20. Domnul a* împietrit inima lui Faraon şi Faraon n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece.
*Cap. 4.21; 11.10.

Întunericul de trei zile

21. Domnul a zis lui Moise*: „Întinde-ţi mâna spre cer şi va fi întuneric peste ţara Egiptului, aşa un întuneric, că se va pipăi cu mâna.”
*Cap. 9.22.

22. Moise şi-a întins mâna spre cer; şi a fost* întuneric beznă în toată ţara Egiptului, timp de trei zile.

*Ps. 105.28.

23. Nu se vedeau deloc unii pe alţii şi nimeni nu s-a sculat din locul lui timp de trei zile. Dar*, în locurile unde locuiau toţi copiii lui Israel era lumină.

*Cap. 8.22.

24. Faraon a chemat pe Moise şi a* zis: „Duceţi-vă şi slujiţi Domnului! Să nu rămână în ţară decât oile şi boii voştri**; copiii voştri vor putea merge şi ei împreună cu voi."

*Vers. 8. **Vers. 10.

25. Moise a răspuns: „Chiar să ne dai tu însuţi jertfele şi arderile de tot pe care le vom aduce Domnului Dumnezeului nostru,
26. turmele noastre tot trebuie să meargă cu noi şi să nu rămână o unghie[1] din ele; căci din ele vom lua ca să slujim Domnului Dumnezeului nostru; iar până vom ajunge acolo, nu ştim ce vom alege ca să aducem Domnului."
27. Domnul a împietrit* inima lui Faraon şi Faraon n-a vrut să-i lase să plece.

*Vers. 20. Cap. 4.21; 14.4,8.

28. Faraon a zis lui Moise: „Ieşi de la mine! Să nu cumva să te mai arăţi înaintea mea, căci în ziua în care te vei arăta înaintea mea, vei muri."
29. „Drept ai vorbit!", a răspuns Moise, „nu* îmi vei mai vedea faţa." *Evr. 11.27.

Ameninţarea cu urgia a zecea

11 1. Domnul a zis lui Moise: „Voi mai aduce o urgie asupra lui Faraon şi asupra Egiptului. După aceea vă va lăsa să plecaţi de aici*. Când vă va lăsa să plecaţi de tot, chiar vă va izgoni de aici.

*Cap. 12.31,33,39.

2. Vorbeşte poporului, ca atunci fiecare bărbat să ceară de la vecinul său şi fiecare femeie de la vecina ei*, obiecte[2] de argint şi obiecte[2] de aur."

*Cap. 3.22; 12.35.

3. Domnul* a făcut ca poporul să capete trecere înaintea egiptenilor. Chiar Moise** era foarte bine văzut în ţara Egiptului înaintea slujitorilor lui Faraon şi înaintea poporului.

*Cap. 3.21; 12.36. Ps. 106.46. **2 Sam. 7.9. Est. 9.4.

4. Moise a zis: „Aşa vorbeşte Domnul*: „Pe la miezul nopţii, voi trece prin Egipt;

*Cap. 12.12,23,29. Amos 5.17.

1.Sau: copiţă;

2.Sau: bijuterii, vase, etc.;

5. şi toţi întâii* născuţi din ţara Egiptului vor muri, de la întâiul născut al lui Faraon, care stă pe scaunul lui de domnie, până la întâiul născut al roabei care stă la râşniţă şi până la toţi întâi-născuţii animalelor.

*Cap. 12.12,29. Amos 4.10.

6. În toată ţara Egiptului vor fi ţipete* mari, aşa cum n-au fost şi nu vor mai fi.

*Cap. 12.30. Amos 5.17.

7. Dar dintre toţi* copiii lui Israel, de la oameni până la animale, nici măcar un** câine nu va chelălăi cu limba lui, ca să ştiţi ce deosebire face Domnul între egipteni şi Israel."

*Cap. 8.22. **Ios. 10.21.

8. Atunci toţi* aceşti slujitori ai tăi se vor coborî la mine şi se vor închina până la pământ înaintea mea, zicând: „Ieşi, tu şi tot poporul care te urmează!" După aceea, voi ieşi."
Moise a ieşit de la Faraon, aprins de mânie.

*Cap. 12.33.

9. Domnul a zis lui Moise: „Faraon* n-are să asculte de voi, pentru ca să se înmulţească** minunile Mele în ţara Egiptului."

*Cap. 3.19; 7.4; 10.1. **Cap. 7.3.

10. Moise şi Aaron au făcut toate aceste minuni înaintea lui Faraon*; Domnul a împietrit inima lui Faraon şi Faraon n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece din ţara lui.

*Cap. 10.20,27. Rom. 2.5; 9.22.

Aşezarea Paştelui

12 1. Domnul a zis lui Moise şi lui Aaron în ţara Egiptului:
2. „Luna* aceasta va fi pentru voi cea dintâi lună; ea va fi pentru voi cea dintâi lună a anului.

*Cap. 13.4. Deut. 16.1.

3. Vorbiţi întregii adunări a lui Israel şi spuneţi-i: „În ziua a zecea a acestei luni, fiecare om să ia un miel de fiecare familie, un miel de fiecare casă.
4. Dacă sunt prea puţini în casă pentru un miel, să-l ia cu vecinul lui cel mai de aproape, după numărul sufletelor; să faceţi socoteala cât poate mânca fiecare din mielul acesta.
5. Să fie un miel fără* cusur, de parte bărbătească, de un an; veţi putea să luaţi un miel sau un ied.

*Lev. 22.19-21. Mal. 1.8,14. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19.

6. Să-l păstraţi până în ziua a* paisprezecea a lunii acesteia; şi toată adunarea lui Israel să-l înjunghie seara[1].

*Lev. 23.5. Num. 9.3; 28.16. Deut. 16.1,6.

1.Evreieşte: între cele două seri - probabil, perioada dintre apusul soarelui şi lăsarea nopţii - începutul unei zile noi la evrei;

7. Să ia din sângele lui şi să ungă amândoi stâlpii uşii şi pragul de sus al caselor unde îl vor mânca.
8. Carnea s-o mănânce chiar în noaptea aceea, friptă la foc; şi anume s-o mănânce cu azime* şi cu verdeţuri amare.

*Cap. 34.25. Num. 9.11. Deut. 16.3. 1 Cor. 5.8.

9. Să nu-l mâncaţi crud sau fiert în apă; ci să fie* fript la foc: atât capul, cât şi picioarele şi măruntaiele.

*Deut. 16.7.

10. Să* nu lăsaţi nimic din el până a doua zi dimineaţa; şi, dacă va rămâne ceva din el pentru a doua zi dimineaţa, să-l ardeţi în foc.

*Cap. 23.18; 34.25.

11. Când îl veţi mânca, să aveţi mijlocul încins, încălţămintea în picioare şi toiagul în mână; şi să-l mâncaţi în grabă; căci este paştele[1]* Domnului.

*Deut. 16.5.

12. În noaptea aceea, Eu voi trece* prin ţara Egiptului şi voi lovi pe toţi întâii născuţi din ţara Egiptului, de la oameni până la animale; şi voi face judecată împotriva tuturor zeilor** Egiptului, Eu †, Domnul.

*Cap. 11.4,5. Amos 5.17. **Num. 33.4. † Cap. 6.2.

13. Sângele vă va sluji ca semn pe casele unde veţi fi. Eu voi vedea sângele şi voi trece pe lângă voi, aşa că nu vă va nimici nici o urgie, atunci când voi lovi ţara Egiptului.
14. Şi pomenirea* acestei zile s-o păstraţi şi s-o prăznuiţi[2] printr-o sărbătoare** în cinstea Domnului; s-o prăznuiţi[2] ca o † lege veşnică pentru urmaşii voştri.

*Cap. 13.9. **Lev. 23.4,5. 2 Împ. 23.21. † Vers. 24,43. Cap. 13.10.

15. Timp de şapte* zile veţi mânca azime. Din cea dintâi zi veţi scoate aluatul din casele voastre: căci oricine va mânca pâine dospită, din ziua întâi până în ziua a şaptea, va fi nimicit** din Israel.

*Cap. 13.6,7; 23.15; 34.18,25. Lev. 23.5,6. Num. 28.17. Deut. 16.3,8. 1 Cor. 5.7. **Gen. 17.14. Num. 9.13.

16. În ziua dintâi veţi avea o adunare de sărbătoare* sfântă; şi în ziua a şaptea veţi avea o adunare de sărbătoare sfântă. Să nu faceţi nici o muncă în zilele acelea; veţi putea numai să pregătiţi mâncarea fiecărui om.

*Lev. 23.7,8. Num. 28.18,25.

17. Să ţineţi sărbătoarea Azimelor, căci chiar* în ziua aceea voi scoate oştile voastre din ţara Egiptului; să ţineţi ziua aceea ca o lege veşnică pentru urmaşii voştri.

*Cap. 13.3.

1.Evreieşte: *pesah,* de la *pasah* (a sări, a trece peste..);
2.Sau: sărbătoriţi (peste tot în text);

18. În luna întâi, din a paisprezecea zi a lunii, seara, să mâncaţi azime, până în seara zilei a douăzeci şi una a lunii*.

*Lev. 23.5. Num. 28.16.

19. Timp de* şapte zile, să nu se găsească aluat în casele voastre; căci oricine va mânca pâine dospită va fi nimicit** din adunarea lui Israel, fie străin, fie băştinaş.

*Cap. 23.15; 34.18. Deut. 16.3. 1 Cor. 5.7,8. **Num. 9.13.

20. Să nu mâncaţi pâine dospită; ci, în toate locuinţele voastre, să mâncaţi azime.”
21. Moise a chemat pe toţi bătrânii lui Israel şi le-a zis: „Duceţi-vă de luaţi* un miel pentru familiile voastre şi înjunghiaţi paştele.

*Vers. 3. Num. 9.4. Ios. 5.10. 2 Împ. 23.21. Ezra 6.20. Mat. 26.18,19. Marc. 14.12-16. Luca 22.7, etc.

22. Să luaţi* apoi un mănunchi de isop, să-l înmuiaţi în sângele din vas şi să ungeţi** pragul de sus şi cei doi stâlpi ai uşii cu sângele din vas. Nimeni din voi să nu iasă din casă până dimineaţa.

*Evr. 11.28. **Vers. 1.

23. Când* va trece Domnul ca să lovească Egiptul şi va vedea sângele pe pragul de sus şi pe cei doi stâlpi ai uşii, Domnul va trece pe lângă uşă şi nu** va îngădui Nimicitorului † să intre în casele voastre ca să vă lovească.

*Vers. 12,13. **Ezec. 9.6. Apoc. 7.3; 9.4. † 2 Sam. 24.16. 1 Cor. 10.10. Evr. 11.28.

24. Să păziţi lucrul acesta ca o lege pentru voi şi pentru copiii voştri în veci.
25. Când veţi intra în ţara pe care v-o va da Domnul*, după făgăduinţa Lui, să ţineţi acest obicei sfânt.

*Cap. 3.8,17.

26. Şi când* vă vor întreba copiii voştri: „Ce înseamnă obiceiul acesta?”,

*Cap. 13.8,14. Deut. 32.7. Ios. 4.6. Ps. 78.6.

27. să răspundeţi*: „Este jertfa de Paşte în cinstea Domnului, care a trecut pe lângă casele copiilor lui Israel în Egipt, când a lovit Egiptul şi ne-a scăpat casele noastre.” Poporul s-a** aplecat şi s-a închinat până la pământ.

*Vers. 11. **Cap. 4.31.

28. Şi copiii lui Israel au plecat şi au făcut* cum poruncise Domnul lui Moise şi lui Aaron; aşa au făcut.

*Evr. 11.28.

Moartea întâi-născuţilor

29. La* miezul nopţii, Domnul i-a** lovit pe toţi întâii născuţi din ţara Egiptului, de la † întâiul născut al lui Faraon, care stătea pe scaunul lui de domnie, până la întâiul născut al celui închis în temniţă şi până la toţi întâi-năs-

cuţii animalelor.

*Cap. 11.4. **Num. 8.17; 33.4. Ps. 78.51; 105.36; 135.8; 136.10. † Cap. 4.23; 11.5.

30. Faraon s-a trezit noaptea, el şi toţi slujitorii lui şi toţi egiptenii; şi au fost mari ţipete* în Egipt, căci nu era casă unde să nu fie un mort.

*Cap. 11.6. Prov. 21.13. Amos 5.17. Iac. 2.13.

31. În aceeaşi noapte Faraon i-a chemat* pe Moise şi pe Aaron şi le-a zis: „Sculaţi-vă, ieşiţi din mijlocul poporului meu, voi şi** copiii lui Israel. Duceţi-vă şi slujiţi Domnului, cum aţi zis.

*Cap. 11.1. Ps. 105.38. **Cap. 10.9.

32. Luaţi-vă* şi oile şi boii, cum aţi zis, duceţi-vă şi** binecuvântaţi-mă.”

*Cap. 10.26. **Gen. 27.34.

33. Egiptenii* zoreau poporul şi se grăbeau să-i scoată din ţară, căci ziceau: „Altfel, toţi** vom pieri.”

*Cap. 11.8. Ps. 105.38. **Gen. 20.3.

34. Poporul şi-a luat aluatul (coca), înainte de a se dospi. Şi-au învelit copăile cu aluat în haine şi le-au pus pe umeri.

35. Copiii lui Israel au făcut ce spusese Moise şi au cerut egiptenilor* obiecte de argint, obiecte de aur şi haine.

*Cap. 3.22; 11.2.

36. Domnul a* făcut ca poporul să capete trecere înaintea egiptenilor, care le-au împlinit cererea. Şi astfel i-au** jefuit pe egipteni.

*Cap. 3.21; 11.3. **Gen. 15.14. Cap. 3.22. Ps. 105.37.

Plecarea din Egipt

37. Copiii* lui Israel au plecat din** Ramses spre Sucot, în număr de aproape † şase sute de mii de oameni care mergeau pe jos, în afară de copii.

*Num. 33.3,5. **Gen. 47.11. † Gen. 12.2; 46.3. Cap. 38.26. Num. 1.46; 11.21.

38. O mulţime de oameni de tot soiul s-au suit împreună cu ei; aveau şi turme însemnate de oi şi boi.

39. Cu aluatul pe care îl luaseră din Egipt şi care nu se dospise încă au făcut turte nedospite; căci fuseseră izgoniţi* de egipteni, fără să mai poată zăbovi şi fără să-şi ia merinde cu ei.

*Vers. 33. Cap. 6.1; 1.11.

40. Şederea copiilor lui Israel în Egipt a fost de patru sute treizeci* de ani.

*Gen. 15.13. Fapt. 7.6. Gal. 3.17.

41. Şi, după patru sute treizeci de ani, tocmai în ziua aceea, toate oştile* Domnului au ieşit din ţara Egiptului.

*Vers. 51. Cap. 7.4.

42. Noaptea* aceea trebuie sărbătorită în cinstea Domnului, pentru că atunci i-a scos din ţara Egiptului; noaptea aceea trebuie prăznuită în cinstea Domnului de toţi copiii lui Israel şi de urmaşii lor. *Deut. 16.6.

Felul în care să se prăznuiască Paştele

43. Domnul a zis lui Moise şi lui Aaron: „Iată porunca* privitoare la Paşte: nici un străin să nu mănânce din el.

*Num. 9.14.

44. Să tai împrejur* pe orice rob cumpărat cu bani şi apoi să mănânce din el.

*Gen. 17.12,13.

45. Străinul* şi slujitorul plătit să nu mănânce.

*Lev. 22.10.

46. Să nu-l mănânce decât într-o singură casă; să nu luaţi deloc carne afară din casă şi să nu zdrobiţi* nici un os.

*Num. 9.12. Ioan 19.33,36.

47. Toată* adunarea lui Israel să facă[1] Paştele.

*Vers. 6. Num. 9.13.

48. Dacă un străin*, care va locui la tine, va vrea să ţină Paştele Domnului, orice parte bărbătească din casa lui va trebui tăiată împrejur; apoi se va apropia să-l ţină şi va fi ca şi băştinaşul; dar nici un netăiat împrejur să nu mănânce din el.

*Num. 9.14.

49. Aceeaşi lege* va fi pentru băştinaş ca şi pentru străinul care va locui în mijlocul vostru.”

*Num. 9.14; 15.15,16. Gal. 3.28.

50. Toţi copiii lui Israel au făcut cum poruncise Domnul lui Moise şi lui Aaron; aşa au făcut.

51. Şi chiar în ziua aceea*, Domnul i-a scos din ţara Egiptului pe copiii lui Israel, după** oştile lor. *Vers. 41. **Cap. 6.26.

Paştele şi întâi-născuţii

13 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Pune-Mi deoparte ca sfânt* pe orice întâi-născut, pe orice întâi-născut dintre copiii lui Israel, atât dintre oameni, cât şi dintre animale: este al Meu.”

*Vers. 12,13,15. Cap. 22.29,30; 34.19. Lev. 27.26. Num. 3.13; 8.16,17; 18.15. Deut. 15.19. Luca 2.23.

3. Moise a zis poporului: „Aduceţi-vă* aminte de ziua aceasta, când aţi ieşit din Egipt, din casa robiei; căci cu mână** puternică v-a scos Domnul de acolo. Să nu mâncaţi † pâine dospită.

*Cap. 12.42. Deut. 16.3. **Cap. 6.1. † Cap. 12.8.

1.Sau: să ţină, să sărbătorească, să celebreze;

4. Astăzi* ieşiţi, în luna spicelor[1].
*Cap. 23.15; 34.18. Deut. 16.1.
5. Când te va duce* Domnul în ţara canaaniţilor, hitiţilor, amoriţilor, heviţilor şi iebusiţilor, pe care a** jurat părinţilor tăi că ţi-o va da, ţară unde curge lapte şi miere, să ţii † următoarea slujbă în luna aceasta:
*Cap. 3.8. **Cap. 6.8. † Cap. 12.25,26.
6. Timp de şapte zile*, să mănânci azime; şi în ziua a şaptea, să fie o sărbătoare în cinstea Domnului.
*Cap. 12.15,16.
7. În timpul celor şapte zile, să mâncaţi azime; să nu se* vadă la tine nimic dospit, nici aluat, pe toată întinderea ţării tale. *Cap. 12.19.
8. Să spui* atunci fiului tău: „Aceasta este spre pomenirea celor ce a făcut Domnul pentru mine, când am ieşit din Egipt.
*Vers. 14. Cap. 12.26.
9. Să-ţi fie ca un* semn pe mână şi ca un semn de aducere aminte pe frunte între ochii tăi, pentru ca legea Domnului să fie întotdeauna în gura ta; căci cu mână puternică te-a scos Domnul din Egipt.
*Vers. 16. Cap. 12.14. Num. 15.39. Deut. 6.8; 11.18. Prov. 1.9. Isa. 49.16. Ier. 22.24. Mat. 23.5.
10. Să ţii* porunca aceasta la vremea hotărâtă, din an în an.
*Cap. 12.14,24.
11. Când te va aduce Domnul în ţara canaaniţilor, cum a jurat ţie şi părinţilor tăi, şi când ţi-o va da,
12. să* închini Domnului pe orice întâi-născut, chiar pe orice întâi-născut din vitele pe care le vei avea: orice parte bărbătească este a Domnului.
*Vers. 2. Cap. 22.29; 34.19. Lev. 27.26. Num. 8.17; 18.15. Deut. 15.19. Ezec. 44.30.
13. Să răscumperi cu un miel pe orice întâi-născut* al măgăriţei; iar dacă nu-l vei răscumpăra, să-i frângi gâtul. Să răscumperi** de asemenea pe orice întâi-născut de parte bărbătească dintre fiii tăi.
*Cap. 34.20. Num. 18.15,16. **Num. 3.46,47; 18.15,16.
14. Şi când te va* întreba fiul tău într-o zi: „Ce înseamnă lucrul acesta?”, să-i răspunzi: „Prin mâna** Lui cea atotputernică, Domnul ne-a scos din Egipt, din casa robiei;
*Cap. 12.26. Deut. 6.20. Ios. 4.6,21. **Vers. 3.
15. şi, fiindcă Faraon se încăpăţâna şi nu voia să ne lase să plecăm, Domnul* a omorât pe toţi întâii născuţi din ţara Egiptului, de la întâii născuţi ai oamenilor până la întâii născuţi ai animalelor. Iată de ce aduc jertfă Domnului pe orice întâi-născut de parte bărbătească şi răscumpăr pe orice întâi-născut dintre fiii mei.
*Cap. 12.29.
16. Să-ţi fie ca un semn* pe mână şi ca un semn de aducere aminte pe frunte între ochi; căci prin mâna Lui atotputernică ne-a scos Domnul din Egipt.” *Vers. 9.

Călătoria spre pustiu

17. După ce a lăsat Faraon poporul să plece, Dumnezeu nu l-a dus pe drumul care duce în ţara filistenilor, măcar că era mai aproape; căci a zis Dumnezeu: „S-ar putea să-i pară* rău poporului, văzând războiul, şi să se întoarcă** în Egipt.”
*Cap. 14.11,12. Num. 14.1-4. **Deut. 17.16.
18. Ci Dumnezeu a pus* poporul să facă un ocol pe drumul care duce spre pustiu, spre Marea Roşie. Copiii lui Israel au ieşit înarmaţi din ţara Egiptului.
*Cap. 14.2. Num. 33.6, etc.
19. Moise a luat cu el oasele lui Iosif; căci Iosif pusese pe fiii lui Israel să jure, zicând: „Când vă va cerceta Dumnezeu*, să luaţi cu voi oasele mele de aici.”
*Gen. 50.25. Ios. 24.32. Fapt. 7.16.
20. Au plecat* din Sucot şi au aşezat tabăra la Etam, la marginea pustiului.
*Num. 33.6.
21. Domnul* mergea înaintea lor, ziua într-un stâlp de nor, ca să-i călăuzească pe drum, iar noaptea într-un stâlp de foc, ca să-i lumineze, pentru ca să meargă şi ziua şi noaptea.
*Cap. 14.19,24; 40.38. Num. 9.15; 10.34; 14.14. Deut. 1.33. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14; 99.7; 105.39. Isa. 4.5. 1 Cor. 10.1.
22. Stâlpul de nor nu se depărta dinaintea poporului în timpul zilei, nici stâlpul de foc în timpul nopţii.

Trecerea Mării Roşii

14 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Spune copiilor lui Israel să se întoarcă* şi să aşeze tabăra înaintea Pi-Hahirotului**, între Migdol † şi mare, faţă în faţă cu Baal-Ţefon: în dreptul locului acestuia să aşezaţi tabăra, lângă mare.
*Cap. 13.18. **Num. 33.7. † Ier. 44.1.
3. Faraon va zice despre copiii lui Israel: „S-au* rătăcit prin ţară; îi înghite pustiul.”
*Ps. 71.11.
4. Eu* voi împietri inima lui Faraon, şi-i va urmări; dar Faraon şi toată oastea lui vor face să se arate slava** Mea, şi † egiptenii vor şti

1. Sau: Abib;

că Eu sunt Domnul." Copiii lui Israel au făcut aşa.

*Cap. 4.21; 7.3. **Vers. 17,18. Cap. 9.16. Rom. 9.17,22,23. † Cap. 7.5.

5. S-a dat de ştire împăratului Egiptului că poporul a fugit. Atunci inima* lui Faraon şi inima slujitorilor lui s-a schimbat faţă de popor. Ei au zis: „Ce am făcut de am lăsat pe Israel să plece şi să nu ne mai slujească?"

*Ps. 105.25.

6. Faraon şi-a pregătit carul şi şi-a luat poporul cu el.

7. A luat* şase sute de care cu oameni aleşi şi toate carele Egiptului; în toate erau luptători.

*Cap. 15.4.

8. Domnul a împietrit* inima lui Faraon, împăratul Egiptului şi Faraon a urmărit pe copiii lui Israel. Copiii lui** Israel ieşiseră cu mâna ridicată.

*Vers. 4. **Cap. 6.1; 13.9. Num. 33.3.

9. Egiptenii* i-au urmărit; şi toţi caii, carele lui Faraon, călăreţii lui şi oştirea lui, i-au ajuns tocmai când erau aşezaţi în tabăra de lângă mare, lângă Pi-Hahirot, faţă în faţă cu Baal-Ţefon.

*Cap. 15.9. Ios. 24.6.

10. Faraon se apropia. Copiii lui Israel şi-au ridicat ochii şi iată că egiptenii veneau după ei. Şi copiii lui Israel s-au înspăimântat foarte tare şi au strigat* către Domnul după ajutor.

*Ios. 24.7. Neem. 9.9. Ps. 34.17; 107.6.

11. Ei au zis* lui Moise: „Nu erau oare morminte în Egipt, ca să nu mai fi fost nevoie să ne aduci să murim în pustiu? Ce ne-ai făcut de ne-ai scos din Egipt?

*Ps. 106.7,8.

12. Nu-ţi* spuneam noi în Egipt: „Lasă-ne să slujim ca robi egiptenilor, căci vrem mai bine să slujim ca robi egiptenilor decât să murim în pustiu?"

*Cap. 5.21; 6.9.

13. Moise a răspuns poporului: „Nu vă temeţi* de nimic, staţi pe loc şi veţi vedea izbăvirea pe care v-o va da Domnul în ziua aceasta; căci pe egiptenii aceştia, pe care-i vedeţi azi, nu-i veţi mai vedea niciodată.

*2 Cron. 20.15,17. Isa. 41.10,13,14.

14. Domnul* Se va lupta pentru voi; dar voi staţi** liniştiţi."

*Vers. 25. Deut. 1.30; 3.22; 20.4. Ios. 10.14,42; 23.3. 2 Cron. 20.29. Neem. 4.20. Isa. 31.4. **Isa. 30.15.

15. Domnul a zis lui Moise: „Ce rost au strigătele acestea? Spune copiilor lui Israel să pornească înainte.

16. Tu* ridică-ţi toiagul, întinde-ţi mâna spre mare şi despică-o; şi copiii lui Israel vor trece prin mijlocul mării ca pe uscat.

*Vers. 21,26. Cap. 7.19.

17. Eu voi împietri* inima egiptenilor, ca să intre în mare după ei. Şi Faraon şi toată oastea lui, carele şi călăreţii lui, vor face să se arate slava** Mea.

*Vers. 8. Cap. 7.3. **Vers. 4.

18. Şi vor şti* egiptenii că Eu sunt Domnul când Faraon, carele şi călăreţii lui, vor face să se arate slava Mea."

*Vers. 4.

19. Îngerul lui Dumnezeu, care* mergea înaintea taberei lui Israel, Şi-a schimbat locul şi a mers înapoia lor; şi stâlpul de nor care mergea înaintea lor şi-a schimbat locul şi a stat înapoia lor.

*Cap. 13.21; 23.20; 32.34. Num. 20.16. Isa. 63.9.

20. El s-a aşezat între tabăra egiptenilor şi tabăra lui Israel. Norul acesta* pe o parte era întunecos, iar pe cealaltă lumina noaptea. Şi toată noaptea cele două tabere nu s-au apropiat una de alta.

*Isa. 8.14. 2 Cor. 4.3.

21. Moise şi-a întins* mâna spre mare. Şi Domnul a pus marea în mişcare printr-un vânt dinspre răsărit, care a suflat cu putere toată noaptea; el a uscat** marea şi apele s-au despărţit † în două.

*Vers. 16. **Ps. 66.6. † Cap. 15.8. Ios. 3.16; 4.23. Neem. 9.11. Ps. 74.13; 106.9; 114.3. Isa. 63.12.

22. Copiii* lui Israel au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat şi apele stăteau ca un zid** la dreapta şi la stânga lor.

*Vers. 29. Cap. 15.19. Num. 33.8. Ps. 66.6; 78.13. Isa. 63.16. 1 Cor. 10.1. Evr. 11.29. **Hab. 3.10.

23. Egiptenii i-au urmărit; şi toţi caii lui Faraon, carele şi călăreţii lui au intrat după ei în mijlocul mării.

24. În straja dimineţii, Domnul*, din stâlpul de foc şi de nor, S-a uitat spre tabăra egiptenilor şi a aruncat învălmăşeala în tabăra egiptenilor.

*Ps. 77.17, etc.

25. A scos roţile carelor şi le-a îngreuiat mersul. Egiptenii au zis atunci: „Hai să fugim dinaintea lui Israel, căci Domnul Se* luptă pentru el împotriva egiptenilor."

*Vers. 14.

26. Domnul a zis lui Moise: „Întinde-ţi* mâna spre mare; şi apele au să se întoarcă peste egipteni, peste carele lor şi peste călăreţii lor."

*Vers. 16.

27. Moise şi-a întins mâna spre mare. Şi înspre dimineaţă, marea şi-a luat* iarăşi locul, şi, la apropierea ei, egiptenii au luat-o la fugă; dar Domnul a răsturnat** pe egipteni în mijlocul mării.

*Ios. 4.18. **Cap. 15.1,7.
28. Apele s-au* întors şi au** acoperit carele, călăreţii şi toată oastea lui Faraon, care intraseră în mare după copiii lui Israel; nici unul măcar n-a scăpat.
*Hab. 3.8,13. **Ps. 106.11.
29. Dar copiii* lui Israel au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat, în timp ce apele stăteau ca un zid la dreapta şi la stânga lor.
*Vers. 22. Ps. 77.20; 78.52,53.
30. În ziua aceea, Domnul a izbăvit* pe Israel din mâna egiptenilor; şi Israel a văzut** pe egipteni morţi pe ţărmul mării.
*Ps. 106.8,10. **Ps. 58.10; 59.10.
31. Israel a văzut mâna puternică pe care o îndreptase Domnul împotriva egiptenilor. Şi poporul s-a temut de Domnul şi a crezut* în Domnul şi în robul Său Moise.
*Cap. 4.31; 19.9. Ps. 106.12. Ioan 2.11; 11.45.

Cântarea de laudă

15 1. Atunci* Moise şi copiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta. Ei au zis:
„Voi cânta** Domnului, căci Şi-a
arătat slava:
A năpustit în mare pe cal şi pe călăreţ.
*Judc. 5.1. 2 Sam. 22.1. Ps. 106.12. **Vers. 21.
2. Domnul este tăria mea şi temeiul
cântărilor mele de* laudă:
El m-a scăpat.
El este Dumnezeul meu: pe El Îl voi
lăuda;
El este Dumnezeul tatălui** meu: pe
El Îl voi † preamări.
*Deut. 10.21. Ps. 18.2; 22.3; 59.17; 62.6; 109.1; 118.14; 140.7. Isa. 12.2. Hab. 3.18,19. **Cap. 3.15,16. † 2 Sam. 22.47. Ps. 99.5; 118.28. Isa. 25.1.
3. Domnul este un războinic* viteaz:
Numele** Lui este Domnul.
*Ps. 24.8. Apoc. 19.11. **Cap. 6.3. Ps. 83.18.
4. El a aruncat în mare carele* lui Faraon şi oastea lui;
Luptătorii lui aleşi** au fost înghiţiţi
în Marea Roşie. *Cap. 14.28. **Cap. 14.7.
5. I-au acoperit* valurile
şi s-au coborât** în fundul apelor, ca o piatră. *Cap. 14.28. **Neem. 9.11.
6. Dreapta* Ta, Doamne, şi-a făcut vestită tăria;
Mâna Ta cea dreaptă, Doamne,
a zdrobit pe vrăjmaşi.
*Ps. 118.15,16.
7. Prin mărimea măreţiei[1]* Tale,

1.Sau: măreţia maiestăţii Tale;

Tu trânteşti la pământ pe vrăjmaşii Tăi;
Îţi trimiţi mânia Ta,
Şi ea-i mistuie** ca pe † o mirişte.
*Deut. 33.26. **Ps. 59.13. † Isa. 5.24; 47.14.
8. La suflarea* nărilor Tale, s-au îngrămădit apele,
s-au ridicat talazurile** ca un zid
şi s-au închegat valurile în mijlocul mării.
*Cap. 14.21. 2 Sam. 22.16. Iov 4.9. 2 Tes. 2.8. **Ps. 78.13. Hab. 3.10.
9. Vrăjmaşul* zicea: „Îi voi urmări,
îi voi ajunge,
voi împărţi** prada de război;
mă voi răzbuna pe ei,
voi scoate sabia şi-i voi nimici cu mâna mea!”
*Judc. 5.30. **Gen. 49.27. Isa. 53.12. Luca 11.22.
10. Dar Tu ai* suflat cu suflarea Ta;
şi marea** i-a acoperit;
ca plumbul s-au afundat
în adâncul apelor.
*Cap. 14.21. Ps. 117.18. **Vers. 5. Cap. 14.28.
11. Cine* este ca Tine între dumnezei,
Doamne?
Cine este ca Tine minunat** în sfinţenie,
bogat în fapte de laudă
şi făcător † de minuni?
*2 Sam. 7.22. 1 Împ. 8.23. Ps. 71.19; 86.8; 89.6,8. Ier. 10.6; 49.19. **Isa. 6.3. † Ps. 77.14.
12. Tu Ţi-ai întins mâna* dreaptă;
şi i-a înghiţit pământul. *Vers. 6.
13. Prin îndurarea Ta, Tu ai* călăuzit
şi ai izbăvit pe poporul acesta;
iar prin puterea Ta îl îndrepţi
spre** locaşul sfinţeniei Tale.
*Ps. 77.15,20; 78.52; 80.1; 106.9. Isa. 63.12,13. Ier. 2.6. **Ps. 78.54.
14. Popoarele* vor afla lucrul acesta
şi se vor cutremura:
i-a apucat groaza** pe filisteni,
*Num. 14.14. Deut. 2.25. Ios. 2.9,10. **Ps. 48.6.
15. se înspăimântă* căpeteniile** Edomului
şi un tremur îi apucă pe † războinicii lui
Moab;
toţi †† locuitorii Canaanului sunt topiţi.
*Gen. 36.40. **Deut. 2.4. † Num. 22.3. Hab. 3.7. †† Ios. 5.1.
16. Îi va apuca* teama şi spaima;
iar văzând măreţia braţului Tău,
vor sta muţi ca** o piatră,
până va trece poporul Tău, Doamne!
Până va trece
poporul pe care Ţi l-ai † cumpărat.
*Deut. 2.25; 11.25. Ios. 2.9. **1 Sam. 25.37. † Cap. 19.5. Deut. 32.9. 2 Sam. 7.23. Ps. 74.2. Isa. 43.1,3; 51.10. Ier. 31.11. Tit 2.14. 1 Pet. 2.9. 2 Pet. 2.1.
17. Tu îi vei aduce şi-i vei aşeza* pe muntele

moştenirii Tale,
În locul pe care Ţi l-ai pregătit
ca locaş, Doamne,
la Templul** pe care mâinile Tale l-au
întemeiat, Doamne!
*Ps. 44.2; 80.8. **Ps. 78.54.
18. Şi Domnul* va împărăţi în veac
şi în veci de veci.
*Ps. 10.16; 29.10; 146.10. Isa. 57.15.
19. Căci caii* lui Faraon, carele şi călăreţii lui
au intrat în mare,
şi Domnul** a adus peste ei apele mării;
Dar copiii lui Israel au mers ca pe uscat
prin mijlocul mării."
*Cap. 14.23. Prov. 21.31. **Cap. 14.28,29.
20. Maria*, prorociţa**, sora lui Aaron, a †
luat în mână o tamburină şi toate femeile au
venit după ea, cu †† tamburine şi jucând.
*Judc. 4.4. 1 Sam. 10.5. **Num. 26.59. † 1 Sam. 18.6. †† Judc.
11.34; 21.21. 2 Sam. 6.16. Ps. 68.11,25; 149.3; 150.4.
21. Maria răspundea* copiilor lui Israel:
„Cântaţi** Domnului, căci Şi-a arătat slava:
i-a aruncat în mare pe cal şi pe călăreţ."
*1 Sam. 18.7. **Vers. 1.

Apele de la Mara

22. Moise a pornit pe Israel de la Marea Roşie.
Au apucat înspre pustiul* Şur; şi, după trei zile
de mers în pustiu, n-au găsit apă.
*Gen. 16.7; 25.18.
23. Au ajuns la* Mara; dar n-au putut să bea
apă din Mara, pentru că era amară. De aceea
locul acela a fost numit Mara *(Amărăciune).*
*Num. 33.8.
24. Poporul a cârtit* împotriva lui Moise, zi-
când: „Ce avem să bem?"
*Cap. 16.2; 17.3.
25. Moise a strigat* către Domnul; şi Domnul
i-a arătat un lemn, pe care l-a aruncat** în apă.
Şi apa s-a făcut dulce. Acolo a dat Domnul †
poporului legi şi porunci şi acolo l-a pus la ††
încercare.
*Cap. 14.10; 17.4. Ps. 50.15. **2 Împ. 2.21; 4.41. † Ios. 24.25.
†† Cap. 16.4. Deut. 8.2,16. Judc. 2.22; 3.1,4. Ps. 66.10; 81.7.
26. El a zis: „Dacă* vei asculta cu luare aminte
glasul Domnului Dumnezeului tău, dacă vei
face ce este bine în ochii Lui, dacă vei asculta
de poruncile Lui şi dacă vei păzi toate legile
Lui, nu te voi lovi cu nici una din plăgile[1]** cu
care i-am lovit pe egipteni; căci Eu sunt
Domnul † care te vindecă."
*Deut. 7.12,15. **Deut. 28.27,60. † Cap. 23.25. Ps. 41.3,4; 103.
3; 147.3.
27. Au ajuns la* Elim, unde erau douăspreze-
ce izvoare de apă şi şaptezeci de finici[1]. Şi au
aşezat tabăra acolo, lângă apă.
*Num. 33.9.

1.Lit.: bolile;

Cârtirile din Sin - Prepeliţele şi mana
Sabatul

16 1. Toată adunarea copiilor lui Israel
a* plecat din Elim; şi au ajuns în pusti-
ul Sin**, care este între Elim şi Sinai, în a
cincisprezecea zi a lunii a doua după ieşirea
lor din ţara Egiptului.
*Num. 33.10,11. **Ezec. 30.15.
2. Şi toată adunarea copiilor lui Israel a cârtit*
în pustiul acela împotriva lui Moise şi Aaron.
*Cap. 15.24. Ps. 106.25. 1 Cor. 10.10.
3. Copiii lui Israel le-au zis: „Cum de* n-am
murit loviţi de mâna Domnului în ţara
Egiptului, când** stăteam lângă oalele noastre
cu carne, când mâncam pâine pe săturate?
Căci ne-aţi adus în pustiul acesta ca să faceţi
să moară de foame toată mulţimea aceasta."
*Plân. 4.9. **Num. 11.4,5.
4. Domnul a zis lui Moise: „Iată că voi face să
vă plouă pâine* din ceruri. Poporul va ieşi
afară şi va strânge, cât îi trebuie pentru fiecare
zi, ca să-l pun la** încercare şi să văd dacă va
umbla sau nu după legea Mea.
*Ps. 78.24,25; 105.40. Ioan 6.31,32. 1 Cor. 10.3. **Cap. 15.25.
Deut. 8.2,16.
5. În ziua a şasea, când vor pregăti ce au adus
acasă, vor avea* de două ori mai mult decât
vor strânge în fiecare zi."
*Vers. 22. Lev. 25.21.
6. Moise şi Aaron au zis tuturor copiilor lui
Israel: „Astă-seară*, veţi înţelege că Domnul
este Acela care v-a scos din ţara Egiptului.
*Vers. 12,13. Cap. 6.7. Num. 16.28-30.
7. Şi mâine dimineaţă, veţi vedea slava*
Domnului; pentru că v-a auzit cârtirile împo-
triva Domnului; căci ce** suntem noi, ca să
cârtiţi împotriva noastră?"
*Vers. 10. Isa. 35.2; 40.5. Ioan 11.4,40. **Num. 16.11.
8. Moise a zis: „Domnul vă va da astă-seară
carne de mâncat şi mâine dimineaţă vă va da
pâine să vă săturaţi, pentru că a auzit Domnul
cârtirile pe care le-aţi rostit împotriva Lui; căci
ce suntem noi? Cârtirile voastre nu se îndreap-
tă împotriva noastră, ci împotriva* Dom-
nului."
*1 Sam. 8.7. Luca 10.16. Rom. 13.2.
9. Moise a zis lui Aaron: „Spune întregii adu-
nări a copiilor lui Israel: „Apropiaţi-vă* înain-
tea Domnului; căci v-a auzit cârtirile."
*Num. 16.16.
10. Şi, pe când vorbea Aaron întregii adunări

1.Sau: palmieri (pretutindeni în text);

a lui Israel, s-au uitat înspre pustiu, şi iată că slava Domnului s-a* arătat în nor.

*Vers. 7. Cap. 13.21. Num. 16.19. 1 Împ. 8.10,11.

11. Domnul, vorbind lui Moise, a zis:
12. „Am* auzit cârtirile copiilor lui Israel. Spune-le: „Între cele** două seri veţi avea să mâncaţi carne şi dimineaţa † vă veţi sătura de pâine; şi veţi şti că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.”

*Vers. 8. **Vers. 6. † Vers. 7.

13. Seara, au venit nişte* prepeliţe şi au acoperit tabăra; şi, dimineaţa, s-a aşezat un strat gros de rouă** în jurul taberei.

*Num. 11.31. Ps. 78.27,28; 105.40. **Num. 11.9.

14. Când s-a luat roua aceasta, pe faţa pustiului era ceva* mărunt ca nişte grăunţe, mărunt ca bobiţele de gheaţă albă pe pământ.

*Num. 11.7. Deut. 8.3. Neem. 9.15. Ps. 78.24; 105.40.

15. Copiii lui Israel s-au uitat la ea şi au zis unul către altul: „Ce este aceasta?” Căci nu ştiau ce este. Moise le-a zis: „Este* pâinea pe care v-o dă Domnul ca hrană.

*Ioan 6.31,49,58. 1 Cor. 10.3.

16. Iată ce a poruncit Domnul: „Fiecare din voi să strângă cât îi trebuie pentru hrană, şi anume un* omer de om, după numărul sufletelor voastre; fiecare să ia din ea pentru cei din cortul lui.”

*Vers. 36.

17. Israeliţii au făcut aşa; şi au strâns unii mai mult, alţii mai puţin.
18. În urmă o măsurau cu omerul, şi cine* strânsese mai mult, n-avea nimic de prisos, iar cine strânsese mai puţin, nu ducea lipsă deloc. Fiecare strângea cât îi trebuia pentru hrană.

*2 Cor. 8.15.

19. Moise le-a zis: „Nimeni să nu lase ceva din ea până a doua zi dimineaţă.”
20. N-au ascultat de Moise şi s-au găsit unii care au lăsat ceva din ea până dimineaţa; dar a făcut viermi şi s-a împuţit. Moise s-a mâniat pe oamenii aceia.
21. Astfel, în toate dimineţile, fiecare strângea cât îi trebuia pentru hrană; şi, când venea căldura soarelui, se topea.
22. În ziua a şasea, au strâns hrană îndoit, şi anume doi omeri de fiecare. Toţi fruntaşii adunării au venit şi au spus lui Moise lucrul acesta.
23. Şi Moise le-a zis: „Domnul a poruncit aşa. Mâine este ziua de* odihnă, Sabatul închinat Domnului; coaceţi ce aveţi de copt, fierbeţi ce aveţi de fiert şi păstraţi până a doua zi dimineaţa tot ce va rămâne!”

*Gen. 2.3. Cap. 20.8; 31.15; 35.3. Lev. 23.3.

24. Au lăsat-o până a doua zi dimineaţa, cum poruncise Moise; şi nu s-a* împuţit şi n-a făcut viermi.

*Vers. 20.

25. Moise a zis: „Mâncaţi-o azi, căci este ziua Sabatului; azi nu veţi găsi mană pe câmp.
26. Veţi strânge timp* de şase zile; dar în ziua a şaptea, care este Sabatul, nu va fi.”

*Cap. 20.9,10.

27. În ziua a şaptea, unii din popor au ieşit să strângă mană şi n-au găsit.
28. Atunci Domnul a zis lui Moise: „Până când aveţi de gând să nu păziţi* poruncile şi legile Mele?

*2 Împ. 17.14. Ps. 78.10,22; 106.13.

29. Vedeţi că Domnul v-a dat Sabatul; de aceea vă dă în ziua a şasea hrană pentru două zile. Fiecare să rămână la locul lui, şi, în ziua a şaptea, nimeni să nu iasă din locul în care se găseşte.”
30. Şi poporul s-a odihnit în ziua a şaptea.
31. Casa lui Israel a numit hrana aceasta „mană”[1]. Ea semăna* cu bobul de coriandru[2]; era albă şi avea un gust de turtă cu miere.

*Num. 11.7,8.

32. Moise a zis: Iată ce a poruncit Domnul: „Să se păstreze un omer plin cu mană pentru urmaşii voştri, ca să vadă şi ei pâinea pe care v-am dat-o s-o mâncaţi în pustiu, după ce v-am scos din ţara Egiptului.”
33. Şi Moise a zis lui Aaron*: „Ia un vas, pune în el un omer plin cu mană[1] şi aşază-l înaintea Domnului, ca să fie păstrat pentru urmaşii voştri.”

*Evr. 9.4.

34. După porunca dată de Domnul lui Moise, Aaron l-a pus* înaintea chivotului mărturiei, ca să fie păstrat.

*Cap. 25.16,21; 40.20. Num. 17.10. Deut. 10.5. 1 Împ. 8.9.

35. Copiii lui Israel au mâncat mană patruzeci* de ani, până** la sosirea lor într-o ţară locuită; au mâncat mană până la sosirea lor la hotarele ţării Canaanului.

*Num. 33.38. Deut. 8.2,3. Neem. 9.20,21. Ioan 6.31,49. **Ios. 5.12. Neem. 9.15.

1. *Mana*, numită aşa pentru că israeliţii, când au văzut-o întâia dată, au strigat: „Man hu = ce este aceasta?” (v. 15);

2. Coriandru : plantă cu flori albe sau roz şi fructe în formă de ciorchine (globuleţe);

36. Omerul este a zecea parte dintr-o efă[1].

Refidim - Stânca din Horeb

17 1. Toată* adunarea copiilor[2] lui Israel a plecat din pustiul Sin, după călătoriile zilnice, pe care poruncise Domnul să le facă; şi au aşezat tabăra la Refidim. Acolo poporul n-a găsit apă de băut. *Cap. 16.1. Num. 33.12,14.
2. Atunci poporul* a căutat ceartă cu Moise. Ei au zis: „Dă-ne apă să bem!” Moise le-a răspuns: „Pentru ce căutaţi ceartă cu mine? Pentru ce ispitiţi** pe Domnul?”
*Num. 20.3,4. **Deut. 6.16. Ps. 78.18,41. Isa. 7.12. Mat. 4.7. 1 Cor. 10.9.
3. Poporul stătea acolo, chinuit de sete şi cârtea* împotriva lui Moise. El zicea: „Pentru ce ne-ai scos din Egipt, ca să ne faci să murim de sete aici cu copiii şi turmele noastre?”
*Cap. 16.2.
4. Moise a strigat* către Domnul şi a zis: „Ce să fac cu poporul acesta? Încă puţin şi au să mă** ucidă cu pietre!”
*Cap. 14.15. **1 Sam. 30.6. Ioan 8.59; 10.31.
5. Domnul a zis lui Moise: „Treci* înaintea poporului şi ia cu tine vreo câţiva din bătrânii lui Israel; ia-ţi în mână şi toiagul cu care ai** lovit râul şi porneşte!
*Ezec. 2.6. **Cap. 7.20. Num. 20.8.
6. Iată*, Eu voi sta înaintea ta pe stânca Horebului; vei lovi stânca şi va ţâşni apă din ea şi poporul va bea.” Moise a făcut aşa, în faţa bătrânilor lui Israel.
*Num. 20.10,11. Ps. 78.15,20; 105.41; 114.8. 1 Cor. 10.4.
7. El a numit locul acela „Masa* şi Meriba” *(Ispită şi ceartă),* căci copiii lui Israel se certaseră şi ispitiseră pe Domnul, zicând: „Este oare Domnul în mijlocul nostru, sau nu este?”
*Num. 20.13. Ps. 81.7; 95.8. Evr. 3.8.

Înfrângerea lui Amalec

8. Amalec* a venit să bată pe Israel la Refidim.
*Gen. 36.12. Num. 24.20. Deut. 25.17. 1 Sam. 15.2.
9. Atunci Moise a zis lui* Iosua: „Alege nişte bărbaţi şi ieşi de luptă împotriva lui Amalec, iar eu voi sta mâine pe vârful dealului cu toiagul** lui Dumnezeu în mână.”
*Fapt. 7.45. Evr. 4.8. **Cap. 4.20.
10. Iosua a făcut ce-i spusese Moise şi a ieşit să lupte împotriva lui Amalec. Iar Moise, Aaron şi Hur s-au suit pe vârful dealului.
11. Când îşi ridica* Moise mâna, era mai tare Israel; şi când îşi lăsa mâna în jos, era mai tare Amalec.
*Iac. 5.16.
12. Mâinile lui Moise fiind trudite, ei au luat o piatră, au pus-o sub el, şi el a şezut pe ea. Aaron şi Hur îi sprijineau mâinile, unul deoparte, iar altul de alta; şi mâinile lui au rămas întinse până la asfinţitul soarelui.
13. Şi Iosua a biruit pe Amalec şi poporul lui, cu tăişul sabiei.
14. Domnul a zis lui Moise: „Scrie* lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea aminte, şi spune lui Iosua că voi** şterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri.”
*Cap. 34.27. **Num. 24.20. Deut. 25.19. 1 Sam. 15.3,7; 30.1,17. 2 Sam. 8.12. Ezra 9.14.
15. Moise a zidit un altar şi i-a pus numele „Domnul, steagul meu”[1].
16. El a zis: „Pentru că şi-a ridicat mâna împotriva scaunului de domnie al Domnului, Domnul va purta război împotriva lui Amalec, din neam în neam!”

Ietro la Moise

18 1. Ietro*, preotul Madianului, socrul lui Moise, a aflat tot ce făcuse Dumnezeu** pentru Moise şi poporul Său, Israel; a aflat că Domnul scosese pe Israel din Egipt.
*Cap. 2.16; 3.1. **Ps. 44.1; 77.14,15; 78.4; 105.5,43; 106.2,8.
2. Ietro, socrul lui Moise, a luat pe Sefora, nevasta lui Moise, care fusese trimisă acasă.
3. A luat şi pe cei doi* fii ai Seforei; unul se numea Gherşom** *(Străin),* căci Moise zisese: „Locuiesc ca străin într-o ţară străină,”
*Fapt. 7.29. **Cap. 2.22.
4. iar celălalt se numea Eliezer *(Ajutorul lui Dumnezeu),* căci zisese: „Dumnezeul tatălui meu mi-a ajutat şi m-a scăpat de sabia lui Faraon.”
5. Ietro, socrul lui Moise, a venit cu fiii şi nevasta lui Moise în pustiu unde aşezase el tabăra, la muntele* lui Dumnezeu.
*Cap. 3.1,12.
6. A trimis vorbă lui Moise să-i spună: „Eu, socrul tău, Ietro, vin la tine cu nevasta ta şi cu cei doi fii ai tăi.”
7. Moise a ieşit* înaintea socrului său, s-a aruncat cu faţa la pământ şi l-a sărutat**. S-au întrebat unul pe altul de sănătate şi au intrat în cortul lui Moise.
*Gen. 14.17; 18.2; 19.1. 1 Împ. 2.19. **Gen. 29.13; 33.4.
8. Moise a istorisit socrului său tot ce făcuse Domnul împotriva lui Faraon şi împotriva Egiptului, din pricina lui Israel, toate suferinţele

1.Efa: măsură egipteană pentru cereale, de aproximativ 22 litri;
2.Sau: fiilor (pretutindeni în text);

1.Evreieşte: Iehova-Nisi;

care veniseră peste ei pe drum şi cum îi izbăvise* Domnul din ele.

*Ps. 78.42; 81.7; 106.10; 107.2.

9. Ietro s-a bucurat pentru tot binele pe care-l făcuse Domnul lui Israel şi pentru că-l izbăvise din mâna egiptenilor.

10. Şi Ietro a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul, care v-a eliberat din mâna egiptenilor şi din mâna lui Faraon, El, care a eliberat poporul din mâna egiptenilor!

*Gen. 14.20. 2 Sam. 18.28. Luca 1.68.

11. Cunosc acum că Domnul este* mai mare decât toţi dumnezeii; căci** în lucrul în care s-au purtat † cu trufie, El a fost mai presus de ei."

*2 Cron. 2.5. Ps. 95.3; 97.9; 135.5. **Cap. 1.10,16,22; 5.2,7; 14.8,18. † 1 Sam. 2.3. Neem. 9.10,16,29. Iov 40.11,12. Ps. 31,23; 119.21. Luca 1.51.

12. Ietro, socrul lui Moise, a adus lui Dumnezeu o ardere de tot şi o jertfă de mâncare. Aaron şi toţi bătrânii lui Israel au venit şi au luat parte la masă cu socrul lui Moise, înaintea* lui Dumnezeu.

*Deut. 12.7. 1 Cron. 29.22. 1 Cor. 10.18,21,31.

Judecătorii

13. A doua zi, Moise s-a aşezat să judece poporul; şi poporul a stat înaintea lui de dimineaţa până seara.

14. Socrul lui Moise a văzut tot ce făcea el pentru popor şi a zis: „Ce faci tu acolo cu poporul acela? De ce stai singur şi tot poporul stă înaintea ta, de dimineaţa până seara?"

15. Moise a răspuns socrului său: „Poporul vine* la mine ca să ceară sfat lui Dumnezeu.

*Lev. 24.12. Num. 15.34.

16. Când au vreo treabă*, vin la mine; eu judec între ei şi fac cunoscut** poruncile lui Dumnezeu şi legile Lui."

*Cap. 23.7; 24.14. Deut. 17.8. 2 Sam. 15.3. Iov 31.13. Fapt. 18.15. 1 Cor. 6.1. **Lev. 24.15. Num. 15.35; 27.6 etc.; 36.6-9.

17. Socrul lui Moise i-a zis: „Ce faci tu nu este bine.

18. Te istoveşti singur şi vei istovi şi poporul acesta, care este cu tine; căci lucrul este mai presus de puterile tale şi nu-l vei putea face* singur.

*Num. 11.14,17. Deut. 1.9,12.

19. Acum ascultă glasul meu; am să-ţi dau un sfat şi Dumnezeu* va fi cu tine! Fii pentru popor** înaintea lui Dumnezeu şi adu † pricinile înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 3.12. **Cap. 4.16; 20.19. Deut. 5.5. † Num. 27.5.

20. Învaţă-i* poruncile şi legile; şi arată-le calea** pe care trebuie s-o urmeze şi ce † trebuie să facă.

*Deut. 4.1,5; 5.1; 6.1,2; 7.11. **Ps. 143.8. † Deut. 1.18.

21. Alege din tot poporul oameni* destoinici**, temători de Dumnezeu, oameni de încredere †, vrăjmaşi †† ai lăcomiei; pune-i peste popor drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci şi căpetenii peste zece.

*Vers. 25. Deut. 1.15,16; 16.18. 2 Cron. 19.5-10. Fapt. 6.3. **Gen. 42.18. 2 Sam. 23.3. 2 Cron. 19.9. † Ezec. 18.8. †† Deut. 16.19.

22. Ei să judece poporul în tot timpul*; să aducă** înaintea ta toate pricinile însemnate, iar pricinile cele mai mici să le judece ei înşişi. În felul acesta îţi vei uşura sarcina, căci † o vor purta şi ei împreună cu tine.

*Vers. 26. **Vers. 26. Lev. 24.11. Num. 15.33; 27.2; 36.1. Deut. 1.17; 17.8. † Num. 11.17.

23. Dacă vei face lucrul acesta şi dacă Dumnezeu îţi va porunci aşa, vei putea* face faţă lucrurilor şi tot poporul acesta va ajunge fericit la** locul lui."

*Vers. 18. **Gen. 18.33; 30.25. Cap. 16.29. 2 Sam. 19.39.

24. Moise a ascultat sfatul socrului său şi a făcut tot ce spusese el.

25. Moise* a ales oameni destoinici din tot Israelul şi i-a pus căpetenii ale poporului, căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci şi căpetenii peste zece.

*Deut. 1.15. Fapt. 6.5.

26. Ei judecau* poporul în tot timpul; aduceau înaintea lui Moise pricinile** grele, iar toate pricinile mici le judecau ei înşişi.

*Vers. 22. **Iov 29.16.

27. Apoi Moise a trimis* pe socrul său în ţara lui. *Num. 10.29,30.

Pustiul şi muntele Sinai

19 1. În luna a treia după ieşirea lor din ţara Egiptului, copiii lui Israel au ajuns* în ziua aceea în pustiul Sinai. *Num. 33.15.

2. După ce au plecat de la Refidim*, au ajuns în pustiul Sinai şi au aşezat tabăra în pustiu. Israel a aşezat tabăra acolo, în faţa muntelui**.

*Cap. 17.1,8. **Cap. 3.1,12.

3. Moise* s-a suit la Dumnezeu. Şi Domnul l-a chemat** de pe munte, zicând: „Aşa să vorbeşti casei lui Iacov şi să spui copiilor lui Israel:

*Cap. 20.21. Fapt. 7.38. **Cap. 3.4.

4. „Aţi* văzut ce am făcut Egiptului şi cum v-am purtat** pe aripi de vultur şi v-am adus aici la Mine.

*Deut. 29.2. **Deut. 32.11. Isa. 63.9. Apoc. 12.14.

5. Acum*, dacă veţi asculta glasul Meu şi dacă veţi păzi legământul Meu, veţi fi ai Mei** dintre toate popoarele, căci tot pământul † este al Meu;

*Deut. 5.2. **Deut. 4.20; 7.6; 14.2,21; 26.18; 32.8,9. 1 Împ. 8.53. Ps. 135.4. Cânt. 8.12. Isa. 41.8; 43.1. Ier. 10.16. Mal. 3.17. Tit 2.14. † Cap. 9.29. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 24.1; 50.12. 1 Cor. 10.26,28.

6. Îmi veţi fi o împărăţie* de preoţi şi un popor sfânt**. Acestea sunt cuvintele pe care le vei spune copiilor lui Israel."

*Deut. 33.2,3,4. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6; 5.10; 20.6. **Lev. 20.24,26. Deut. 7.6; 26.19; 28.9. Isa. 62.12. 1 Cor. 3.17. 1 Tes. 5.27.

7. Moise a venit şi a chemat pe bătrânii poporului şi le-a pus înainte toate cuvintele acestea, cum îi poruncise Domnul.

8. Tot* poporul a răspuns: „Vom face tot ce a zis Domnul!" Moise a spus Domnului cuvintele poporului.

*Cap. 24.3,7. Deut. 5.27; 26.17.

9. Şi Domnul a zis lui Moise: „Iată, voi veni la tine într-un nor* gros, pentru ca** să audă poporul când îţi voi vorbi şi să aibă întotdeauna încredere † în tine." Moise a spus Domnului cuvintele poporului.

*Vers. 16. Cap. 20.21; 24.15,16. Deut. 4.11. Ps. 18.11,12; 97.2. Mat. 17.5. **Deut. 4.12,36. Ioan 12.29,30. † Cap. 14.31.

Pregătirea pentru primirea Legii

10. Şi Domnul a zis lui Moise: „Du-te la popor, sfinţeşte-i*, azi şi mâine, şi pune-i să-şi spele** hainele.

*Lev. 11.44,45. Evr. 10.22. **Vers. 14. Gen. 35.2. Lev. 15.5.

11. Să fie gata pentru a treia zi; căci a treia zi Domnul Se* va coborî, în faţa întregului popor, pe muntele Sinai.

*Cap. 34.35. Vers. 16,18. Deut. 33.2.

12. Să hotărăşti poporului anumite margini de jur-împrejur şi să spui: „Să nu cumva să vă suiţi pe munte sau să vă atingeţi de poalele lui. Oricine se* va atinge de munte va fi pedepsit cu moartea.

*Evr. 12.20.

13. Nici o mână să nu se atingă de el; ci pe oricine se va atinge să-l omoare cu pietre sau să-l străpungă cu săgeţi: animal sau om, nu va trăi." Când va suna trâmbiţa*, ei vor înainta spre munte." *Vers. 16,19.

14. Moise s-a coborât de pe munte la popor: a sfinţit* poporul şi ei şi-au spălat hainele.

*Vers. 10.

15. Şi a zis poporului: „Fiţi gata* în trei zile; să nu vă apropiaţi de vreo** femeie."

*Vers. 11. **1 Sam. 21.4,5. Zah. 7.3. 1 Cor. 7.5.

16. A treia zi dimineaţa, au fost* tunete, fulgere şi un nor** gros pe munte; trâmbiţa răsuna † cu putere, şi tot poporul din tabără a fost †† apucat de spaimă.

*Ps. 77.18. Evr. 12.18,19. Apoc. 4.5; 8.5; 11.19. **Vers. 9. Cap. 40.34. 2 Cron. 5.14. † Apoc. 1.10; 4.1. †† Evr. 12.21.

17. Moise* a scos poporul din tabără, spre întâmpinarea lui Dumnezeu şi s-au aşezat la poalele muntelui.

*Deut. 4.10.

18. Muntele* Sinai era tot numai fum, pentru că Domnul Se coborâse pe el în mijlocul focului**. Fumul † acesta se înălţa ca fumul unui cuptor şi tot †† muntele se cutremura cu putere.

*Deut. 4.11; 33.2. Judc. 5.5. Ps. 68.7,8. Isa. 6.4. Hab. 3.3. **Cap. 3.2; 24.17. 2 Cron. 7.1-3. † Gen. 15.17. Ps. 144.5. Apoc. 15.8. †† Ps. 68.8; 77.18; 114.7. Ier. 4.24. Evr. 12.26.

19. Trâmbiţa răsuna* tot mai puternic. Moise** vorbea şi Dumnezeu † îi răspundea cu glas tare.

*Vers. 13. **Evr. 12.21. † Neem. 9.13. Ps. 81.7.

20. Domnul S-a coborât pe muntele Sinai şi anume pe vârful muntelui. Domnul a chemat pe Moise pe vârful muntelui. Şi Moise s-a suit sus.

21. Domnul a zis lui Moise: „Coboară-te şi porunceşte poporului cu tot dinadinsul să nu dea buzna spre Domnul, ca* să se uite, pentru ca nu cumva să piară un mare număr dintre ei.

*Cap. 3.5. 1 Sam. 6.19.

22. Preoţii, care se apropie de Domnul, să se sfinţească* şi ei, ca nu cumva să-i lovească** Domnul cu moartea." *Lev. 10.3. **2 Sam. 6.7,8.

23. Moise a zis Domnului: „Poporul nu va putea să se suie pe muntele Sinai, căci ne-ai oprit cu tot dinadinsul, zicând: „Hotărăşte* anumite margini în jurul muntelui şi sfinţeşte-l."

*Vers. 12. Ios. 3.4.

24. Domnul i-a zis: „Du-te, coboară-te şi suie-te apoi iarăşi cu Aaron; dar preoţii şi poporul să nu dea buzna să se suie la Domnul, ca nu cumva să-i lovească cu moartea."

25. Moise s-a coborât la popor şi i-a spus aceste lucruri.

Cele Zece Porunci

20 1. Atunci Dumnezeu a rostit toate* aceste cuvinte şi a zis:

*Deut. 5.22.

2. „Eu* sunt Domnul Dumnezeul tău care te-a scos** din ţara Egiptului, din casa robiei.

*Lev. 26.1,13. Deut. 5.6. Ps. 81.10. Osea 13.4. **Cap. 13.3.

3. Să* nu ai alţi dumnezei în afară de Mine[1].

*Deut. 5.7; 6.14. 2 Împ. 17.35. Ier. 25.6; 35.15.

1.Sau: alături, pe lângă Mine (n.n. revendicarea exclusivităţii divine);

4. Să* nu-ţi faci nici un chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul.

*Lev. 26.1. Deut. 4.16; 5.8; 27.15. Ps. 97.7.

5. Să nu* te închini înaintea lor şi să nu le slujeşti; căci Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos[1]**, care † pedepsesc[2] nelegiuirea părinţilor în copii, până la a treia şi a patra generaţie a celor ce Mă urăsc,

*Cap. 23.24. Ios. 23.7. 2 Împ. 17.35. Isa. 44.15,19. **Cap. 34.14. Deut. 4.24; 6.15. Ios. 24.19. Naum 1.2. † Cap. 34.7. Lev. 20.5; 26.39,40. Num. 14.18,33. 1 Împ. 21.29. Iov 5.4; 21.19. Ps. 79.8; 109.14. Isa. 14.20,21; 65.6,7. Ier. 2.9; 32.18.

6. şi Mă îndur* până la a mia generaţie de cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele.

*Cap. 34.7. Deut. 7.9. Ps. 89.34. Rom. 11.28.

7.Să* nu iei în deşert Numele Domnului Dumnezeului tău; căci Domnul** nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deşert Numele Lui.

*Cap. 23.1. Lev. 19.12. Deut. 5.11. Ps. 15.4. Mat. 5.33. **Mica 6.11.

8. Adu-ţi* aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfinţeşti. *Cap. 31.13,14. Lev. 19.3,30; 26.2. Deut. 5.12.

9. Să lucrezi* şase zile şi să-ţi faci lucrul tău.

*Cap. 23.12; 31.15; 34.21. Lev. 23.3. Ezec. 20.12. Luca 13.14.

10. Dar ziua a* şaptea este ziua de odihnă închinată Domnului Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul** care este în casa ta.

*Gen. 2.2,3. Cap. 16.26; 31.15. **Neem. 13.16-19.

11. Căci în şase zile* a făcut Domnul cerurile, pământul şi marea, şi tot ce este în ele, iar în ziua a şaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă şi a sfinţit-o.

*Gen. 2.2.

12. Cinsteşte[3]* pe tatăl tău şi pe mama ta, pentru ca să ţi se lungească zilele în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău.

*Cap. 23.26. Lev. 19.3. Deut. 5.16. Ier. 35.7,18,19. Mat. 15.4; 19.19. Marc. 7.10; 10.19. Luca 18.20. Efes. 6.2.

13. Să* nu ucizi. *Deut. 5.17. Mat. 5.21. Rom. 13.9.

14. Să* nu preacurveşti[4]. *Deut. 5.18. Mat. 5.27.

15. Să* nu furi.

*Lev. 19.11. Deut. 5.19. Mat. 19.18. Rom. 13.9. 1 Tes. 4.6.

16. Să* nu mărturiseşti strâmb[5] împotriva aproapelui tău. *Cap. 23.1. Deut. 5.20; 19.16. Mat. 19.18.

17. Să* nu pofteşti casa aproapelui tău; să** nu pofteşti nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru care este al aproapelui tău.

*Deut. 5.21. Mica 2.2. Hab. 2.9. Luca 12.15. Fapt. 20.33. Rom. 7.7; 13.9. Efes. 5.3,5. Evr. 13.5. **Iov 31.9. Prov. 6.29. Ier. 5.8. Mat. 5.28.

Spaima poporului - Legea altarului

18. Tot* poporul auzea** tunetele şi sunetul trâmbiţei şi vedea flăcările muntelui care fumega †. La priveliştea aceasta, poporul tremura şi stătea departe.

*Evr. 12.18. **Apoc. 1.10,12. † Cap. 19.18.

19. Ei au zis lui Moise: „Vorbeşte-ne* tu însuţi şi te vom asculta: dar să** nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim.”

*Deut. 5.27; 18.16. Gal. 3.19,20. Evr. 12.19. **Deut. 5.25.

20. Moise a zis poporului: „Nu vă* înspăimântaţi; căci** Dumnezeu a venit tocmai ca să vă pună la încercare şi ca să aveţi frica † Lui înaintea ochilor voştri, pentru ca să nu păcătuiţi.”

*1 Sam. 12.20. Isa. 41.10,13. **Gen. 22.1. Deut. 13.3. † Deut. 4.10; 6.2; 10.12; 17.13,19; 19.20; 28.58. Prov. 3.7; 16.6. Isa. 8.13.

21. Poporul stătea departe; iar Moise s-a apropiat de norul* în care era Dumnezeu,

*Cap. 19.16. Deut. 5.5. 1 Împ. 8.12.

22. Domnul a zis lui Moise: „Aşa să vorbeşti copiilor lui Israel: „Aţi văzut că v-am vorbit din* ceruri. *Deut. 4.36. Neem. 9.13.

23. Să nu faceţi dumnezei de argint şi dumnezei de aur, ca să-i puneţi alături* de Mine; să nu vă faceţi alţi dumnezei.

*Cap. 32.1,2,4. 1 Sam. 5.4,5. 2 Împ. 17.33. Ezec. 20.39; 43.8. Dan. 5.4,23. Ţef. 1.5. 2 Cor. 6.14.15,16.

24. Să-Mi ridici un altar de pământ, pe care săţi aduci arderile de tot şi jertfele de mulţumire, oile* şi boii. În orice** loc în care Îmi voi aduce aminte de Numele Meu, voi veni la tine şi te voi † binecuvânta.

*Lev. 1.2. **Deut. 12.5,11,21; 14.23; 16.6,11; 26.2. 1 Împ. 8.43; 9.3. 2 Cron. 6.6; 7.16; 12.13. Ezra 6.12. Neem. 1.9. Ps. 74.7. Ier. 7.10,12. † Gen. 12.2. Deut. 7.13.

25. Dacă-Mi* vei ridica un altar de piatră, să nu-l zideşti din pietre cioplite; căci cum îţi vei pune dalta în piatră, o vei pângări.[1]

*Deut. 27.5. Ios. 8.31.

26. Să nu te sui la altarul Meu pe trepte, ca să nu ţi se descopere goliciunea înaintea lui.”

Despre libertate şi viaţă

21 1. „Iată legile pe care le vei* pune înaintea lor. *Cap. 24.3,4. Deut. 4.14; 6.1.

2. Dacă* vei cumpăra un rob evreu, să slujească şase ani ca rob; dar în al şaptelea, să iasă li-

1.Gr. zélos/zelotés = zel,ardoare,râvnă / gelozie,emulaţie,rivalitate (sensul e dictat de context) 2.Sau: cercetează, impută-termen juridic-de la imputaţie, învinovăţire, cu drept de a cere o plată, o reparaţie; 3.Sau: onorează; 4.Sau: să nu comiţi adulter; 5.Sau: să nu depui mărturie mincinoasă;

1.Sau: profana;

ber, fără să plătească nimic ca despăgubire.

*Lev. 25.39-41. Deut. 15.12. Ier. 34.14.

3. Dacă a intrat singur, să iasă singur; dacă era însurat, să iasă şi nevasta sa împreună cu el.
4. Dacă stăpânul lui i-a dat o nevastă, şi a avut fii şi fiice cu ea, nevasta şi copiii să fie ai stăpânului lui, iar el să iasă singur.
5. Dacă robul* va zice: „Eu iubesc pe stăpânul meu, pe nevasta mea şi copiii mei, şi nu vreau să ies liber”,

*Deut. 15.16,17.

6. atunci stăpânul lui să-l ducă înaintea* lui Dumnezeu, să-l apropie de uşă sau de stâlpul uşii şi stăpânul lui să-i** găurească urechea cu o sulă; şi robul să rămână pentru totdeauna în slujba lui.

*Cap. 12.12; 22.8,28. **Ps. 40.6.

7. Dacă un om îşi va* vinde fata ca roabă, ea să nu iasă cum** ies robii.

*Neem. 5.5. **Vers. 2,3.

8. Dacă nu va plăcea stăpânului ei, care o luase de nevastă, el să-i înlesnească răscumpărarea; dar nu va avea dreptul s-o vândă unor străini, dacă nu-şi va ţine cuvântul.
9. Dacă o dă de nevastă fiului său, să se poarte cu ea după dreptul fiicelor.
10. Dacă-şi va lua o altă nevastă, nu va scădea nimic pentru cea dintâi din hrană, din îmbrăcăminte şi din dreptul* ei de soţie.

*1 Cor. 7.5.

11. Dacă nu-i face aceste trei lucruri, ea va putea ieşi, fără nici o despăgubire, fără să dea bani.

Legi în privinţa uciderii - Dreptul la azil

12. Cine va lovi* pe altul cu o lovitură de moarte să fie pedepsit cu moartea.

*Gen. 9.6. Lev. 24.17. Num. 35.30,31. Mat. 26.52.

13. Dacă nu* i-a întins laţuri şi dacă Dumnezeu l-a făcut** să-i cadă în mână, îţi voi † hotărî un loc[1] unde va putea să fugă.

*Num. 35.22. Deut. 19.4,5. **1 Sam. 24.4,10,18. † Num. 35. 11. Deut. 19.3. Ios. 20.2.

14. Dar dacă lucrează* cineva cu răutate împotriva aproapelui său, folosindu-se de viclenie ca să-l omoare, chiar şi de la** altarul Meu să-l smulgi, ca să fie omorât.

*Num. 15.30; 35.20. Deut. 19.11,12. Evr. 10.26. **1 Împ. 2.28-34. 2 Împ. 11.15.

Necinstirea părinţilor

15. Cine va lovi pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea.
16. Cine* va fura un om şi-l va** vinde sau îl va ţine în mâinile † lui să fie pedepsit cu moartea.

*Deut. 24.7. **Gen. 37.28. † Cap. 22.4.

17. Cine* va blestema pe tatăl său sau pe mama sa, să fie pedepsit cu moartea.

*Lev. 20.9. Prov. 20.20. Mat. 15.4. Marc. 7.10.

Legi privitoare la vătămarea trupului

18. Dacă se vor certa doi oameni şi unul din ei va lovi pe celălalt cu o piatră sau cu pumnul, fără să-i pricinuiască moartea, dar silindu-l să stea în pat,
19. cel ce l-a lovit să nu fie pedepsit, dacă celălalt se va scula şi se va plimba afară, sprijinit pe un toiag*. Numai să-l despăgubească pentru încetarea lucrului lui şi să-l îngrijească până la vindecare.

*2 Sam. 3.29.

20. Dacă un om va lovi cu băţul pe robul său, fie bărbat, fie femeie, şi robul moare sub mâna lui, stăpânul să fie pedepsit.
21. Dar dacă mai trăieşte o zi sau două, stăpânul să nu fie pedepsit; căci este argintul* lui.

*Lev. 25.45,46.

22. Dacă se ceartă doi oameni şi lovesc pe o femeie însărcinată şi o fac doar să nască înainte de vreme, fără altă nenorocire, să fie pedepsiţi cu o amendă* pusă de bărbatul femeii şi pe care o vor plăti după hotărârea judecătorilor.

*Vers. 30. Deut. 22.18,19.

23. Dar dacă se întâmplă o nenorocire, vei da viaţă pentru viaţă,
24. ochi* pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior,

*Lev. 24.20. Deut. 19.21. Mat. 5.38.

25. arsură pentru arsură, rană pentru rană, vânătaie pentru vânătaie.
26. Dacă un om loveşte ochiul robului său, fie bărbat, fie femeie, şi-l face să-şi piardă ochiul, să-i dea drumul, ca despăgubire pentru ochiul lui.
27. Şi dacă face să cadă un dinte robului său, fie bărbat, fie femeie, ca despăgubire pentru dintele lui să-i dea drumul.
28. Dacă un bou va împunge şi va omorî un bărbat sau o femeie*, boul să fie ucis cu pietre, carnea să nu i se mănânce, iar stăpânul boului să nu fie pedepsit.

*Gen. 9.5.

29. Dar dacă boul avea obicei mai înainte să împungă, şi stăpânul fusese înştiinţat de lucrul acesta şi nu l-a închis, boul să fie ucis cu pietre, dacă va ucide un bărbat sau o femeie şi stăpânul lui să fie pedepsit cu moartea.
30. Dacă i se pune stăpânului un preţ pentru

1.Instituirea dreptului de azil - exista şi un sanctuar pt. făptuitori;

răscumpărarea* vieţii lui, va plăti tot ce i se va cere.

*Vers. 22. Num. 35.31.

31. Când boul va împunge un băiat sau o fată, i se va face după legea aceasta;
32. dar dacă boul împunge un rob, fie bărbat, fie femeie, să se dea trei* sicli de argint stăpânului robului, şi boul** să fie ucis cu pietre.

*Zah. 11.12,13. Mat. 26.15. Filp. 2.7. **Vers. 28.

33. Dacă un om descoperă o groapă, sau dacă un om sapă o groapă şi n-o acoperă şi cade în ea un bou sau un măgar,
34. stăpânul gropii să plătească stăpânului lor preţul vitei în argint, iar vita moartă să fie a lui.
35. Dacă boul unui om împunge boul unui alt om şi boul acesta moare, vor vinde boul cel viu şi preţul lui îl vor împărţi; vor împărţi şi boul mort.
36. Dar dacă se ştia că boul avea obicei mai înainte să împungă şi stăpânul lui nu l-a închis, stăpânul acesta să dea bou pentru bou, iar boul cel mort să-l ia el.

Legi privitoare la avere

22 1. Dacă un om fură un bou sau o oaie, şi le taie sau le vinde, să dea cinci boi pentru boul furat şi patru* oi pentru oaia furată.

*2 Sam. 12.6. Prov. 6.31. Luca 19.8.

2. Dacă hoţul este prins spărgând* şi e lovit şi moare, cel ce l-a lovit nu** va fi vinovat de omor faţă de el;

*Mat. 24.43. **Num. 35.27.

3. dar dacă a răsărit soarele, va fi vinovat de omor faţă de el. Hoţul trebuie să dea înapoi ce este dator să dea; dacă n-are nimic, să fie vândut* rob, ca despăgubire pentru furtul lui;

*Cap. 21.2.

4. dacă ceea ce a furat, fie bou, fie măgar, sau oaie, se găseşte încă viu* în mâinile lui, să dea înapoi îndoit**.

*Cap. 21.16. **Vers. 1,7. Prov. 6.31.

5. Dacă cineva face stricăciune într-un ogor sau într-o vie şi îşi lasă vita să pască pe ogorul altuia, să dea ca despăgubire cel mai bun rod din ogorul şi via lui.
6. Dacă izbucneşte un foc şi întâlneşte mărăcini în cale şi arde grâul în snopi sau în picioare, sau câmpul, cel ce a pus foc să fie silit să dea o despăgubire deplină.
7. Dacă un om dă altuia bani sau unelte spre păstrare şi le fură cineva din casa acestuia din urmă, hoţul* trebuie să întoarcă îndoit, dacă va fi găsit.

*Vers. 4.

8. Dacă hoţul nu se găseşte, stăpânul casei să se înfăţişeze* înaintea lui Dumnezeu, ca să spună că n-a pus mâna pe avutul aproapelui său.

*Vers. 28. Cap. 21.6.

9. În orice pricină de înşelăciune cu privire la un bou, un măgar, o oaie, o haină, sau un lucru pierdut, despre care se va zice: „Uite-l!” - pricina* ambelor părţi să meargă până la judecători[1]; acela pe care-l vor condamna judecătorii[1] trebuie să întoarcă îndoit aproapelui său.

*Deut. 25.1. 2 Cron. 19.10.

10. Dacă un om dă altuia un măgar, un bou, o oaie, sau un animal oarecare, să i-l păstreze şi animalul moare, îşi strică un mădular, sau e luat cu sila de la el, fără să fi văzut cineva,
11. să se facă un jurământ* în Numele Domnului între cele două părţi; şi cel ce a păstrat animalul va mărturisi că n-a pus mâna pe avutul aproapelui său; stăpânul animalului va primi jurământul acesta şi celălalt nu va fi dator să i-l înlocuiască.

*Evr. 6.16.

12. Dar dacă animalul a fost furat* de la el, va fi dator faţă de stăpânul lui să i-l înlocuiască.

*Gen. 31.39.

13. Dacă animalul a fost sfâşiat de fiare sălbatice, îl va aduce ca dovadă şi nu va fi dator să-i înlocuiască animalul sfâşiat.
14. Dacă un om împrumută altuia o vită, şi vita îşi strică un mădular sau moare în lipsa stăpânului ei, va trebui s-o plătească.
15. Dacă stăpânul e de faţă, nu i-o va plăti. Dacă vita a fost dată cu chirie, preţul chiriei va fi de ajuns.

Necinstirea unei fete

16. Dacă* un om înşală o fată nelogodită şi se culcă cu ea, îi va plăti zestrea şi o va lua de nevastă.

*Deut. 22.28,29.

17. Dacă tatăl nu vrea să i-o dea, el va plăti în argint preţul zestrei* cuvenite fetelor.

*Gen. 34.12. Deut. 22.29. 1 Sam. 18.25.

18. Pe vrăjitoare* să n-o laşi să trăiască.

*Lev. 19.26,31; 20.27. Deut. 18.10,11. 1 Sam. 28.3,9.

1.Sau: Dumnezeu;

19. Oricine* se culcă cu un animal să fie pedepsit cu moartea. *Lev. 18.23; 20.15.
20. Cine* aduce jertfe altor dumnezei, decât numai Domnului, să fie nimicit cu desăvârşire. *Num. 25.2,7,8. Deut. 13.1,2,5,6,9,13-15; 17.2,3,5.

Legi privitoare la asuprirea celor săraci

21. Să nu chinuieşti pe străin* şi să nu-l asupreşti, căci şi voi aţi fost străini în ţara Egiptului. *Cap. 23.9. Lev. 19.33; 25.35. Deut. 10.19. Ier. 7.6. Zah. 7.10. Mal. 3.5.
22. Să nu asupreşti pe văduvă*, nici pe orfan. *Deut. 10.18; 24.17; 27.19. Ps. 94.6. Isa. 1.17,23; 10.2. Ezec. 22.7. Zah. 7.10. Iac. 1.27.
23. Dacă-i asupreşti şi ei strigă* la Mine după ajutor, Eu le voi** auzi strigătele; *Deut. 15.9; 24.15. Iov 35.9. Luca 18.7. **Vers. 27. Iov 34.28. Ps. 18,6; 145.19. Iac. 5.4.
24. mânia* Mea se va aprinde şi vă voi nimici cu sabia; nevestele voastre** vor rămâne văduve şi copiii voştri vor rămâne orfani. *Iov 31.23. Ps. 69.24. **Ps. 109.9. Plân. 5.3.
25. Dacă* împrumuţi bani vreunuia din poporul Meu, săracului care este cu tine, să nu fii faţă de el ca un cămătar şi să nu ceri dobândă de la el.
*Lev. 25.35-37. Deut. 23.19,20. Neem. 5.7. Ps. 15.5. Ezec. 18.8,17.
26. Dacă iei* zălog haina aproapelui tău, să i-o dai înapoi înainte de apusul soarelui; *Deut. 24.6,10,13,17. Iov 22.6; 24.3,9. Prov. 20.16; 22.27. Ezec. 18.7,16. Amos 2.8.
27. căci este singura lui învelitoare, este haina cu care îşi înveleşte trupul: cu ce are să se culce? Dacă strigă* la Mine după ajutor, Eu îl voi auzi, căci Eu** sunt milostiv. *Vers. 23. **Cap. 34.6. 2 Cron. 30.9. Ps. 86.15.

Întâii născuţi

28. Să nu batjocoreşti pe Dumnezeu[1]* şi să nu blestemi pe mai-marele poporului tău. *Ecl. 10.20. Fapt. 23.5. Iuda 8.
29. Să nu pregeţi să-Mi aduci pârga* secerişului tău şi a culesului viei tale. Să-Mi dai pe întâiul născut** din fiii tăi. *Cap. 23.16,19. Prov. 3.9. **Cap. 13.2,12; 34.19.
30. Să-Mi dai* şi întâiul născut al vacii tale şi al oii tale; să rămână şapte** zile cu mama sa, iar în ziua a opta să Mi-l aduci. *Deut. 15.19. **Lev. 22.27.
31. Să-Mi fiţi nişte oameni sfinţi* şi să nu** mâncaţi carne sfâşiată de fiare pe câmp, ci s-o aruncaţi la câini. *Cap. 19.6. Lev. 19.2. Deut. 14.21. **Lev. 22.8. Ezec. 4.14; 44.31.

1.Sau: pe judecători, v.9;

Legi privitoare la dreptate

23 1. Să nu răspândeşti zvonuri* neadevărate**. Să nu te uneşti cu cel rău, ca să faci o mărturisire mincinoasă pentru el. *Vers. 7. Lev. 19.16. 2 Sam. 19.27. Ps. 15.3; 101.5. Prov. 10.18. **Cap. 20.16. Deut. 19.16-18. 1 Împ. 21.10,13. Ps. 35.11. Prov. 19.5,9,28; 24.28. Mat. 26.59-61. Fapt. 6.11,13.
2. Să* nu te iei după mulţime ca să faci rău; şi la judecată** să nu mărturiseşti trecând de partea celor mulţi, ca să abaţi dreptatea[1]. *Gen. 7.1; 19.4,7. Cap. 32.1,2. Ios. 24.15. 1 Sam. 15.9. 1 Împ. 19.10. Iov 31.34. Prov. 1.10,11,15; 4.14. Mat. 27.24,26. Marc. 15.15. Luca 23.23. Fapt. 24.27; 25.9. **Vers. 6,7. Lev. 19.15. Deut. 1.17. Ps. 72.2.
3. Să nu părtineşti pe sărac la judecată.
4. Dacă* întâlneşti boul vrăjmaşului tău sau măgarul lui rătăcit, să i-l aduci acasă. *Deut. 22.1. Iov 31.29. Prov. 24.17; 25.21. Mat. 5.44. Rom. 12.20. 1 Tes. 5.15.
5. Dacă vezi* măgarul vrăjmaşului tău căzut sub povara lui, să nu treci pe lângă el, ci să-i ajuţi să ia povara de pe măgar. *Deut. 22.4.
6. La judecată, să nu te atingi de dreptul* săracului. *Vers. 2. Deut. 27.19. Iov 31.13,21. Ecl. 5.8. Isa. 10.1,2. Ier. 5.28; 7.6. Amos 5.12. Mal. 3.5.
7. Fereşte-te de o învinuire* nedreaptă şi să nu omori pe cel nevinovat** şi pe cel drept; căci nu voi ierta[2] † pe cel rău. *Vers. 1. Lev. 19.11. Luca 3.14. Efes. 4.25. **Deut. 27.25. Ps. 94.21. Prov. 17.15,26. Ier. 7.6. Mat. 27.4. † Cap. 34.7. Rom. 1.18.
8. Să nu primeşti* daruri; căci darurile orbesc pe cei ce au ochii deschişi şi sucesc hotărârile celor drepţi. *Deut. 16.19. 1 Sam. 8.3; 12.3. 2 Cron. 19.7. Ps. 26.10. Prov. 15.27; 17.8,23; 29.4. Isa. 1.23; 5.23; 33.15. Ezec. 22.12. Amos 5.12. Fapt. 24.26.
9. Să nu asupreşti pe străin*; ştiţi ce simte străinul, căci şi voi aţi fost străini în ţara Egiptului. *Cap. 22.21. Deut. 10.19; 24.14,17; 27.19. Ps. 94.6. Ezec. 22.7. Mal. 3.5.

Dragostea pentru aproapele

10. Timp de şase* ani să semeni pământul şi să-i strângi rodul. *Lev. 25.3,4.
11. Dar în al şaptelea, să-i dai răgaz şi să-l laşi să se odihnească; din rodul lui să mănânce săracii poporului tău, iar ce va mai rămâne, să mănânce fiarele de pe câmp.

Tot aşa să faci cu via şi măslinii tăi.
12. Timp de şase* zile, să-ţi faci lucrul. Dar în ziua a şaptea să te odihneşti, pentru ca boul şi măgarul tău să aibă odihnă, pentru ca fiul roabei tale şi străinul să aibe răgaz şi să răsufle.

1.Sau: judecata; 2.Sau: îndreptăţi, declara drept;

*Cap. 20.8,9. Deut. 5.13. Luca 13.14.

13. Să păziţi* tot ce v-am spus şi să nu rostiţi numele** altor dumnezei: numele lor să nu se audă ieşind din gura voastră.

*Deut. 4.9. Ios. 22.5. Ps. 39.1. Efes. 5.15. 1 Tim. 4.16. **Num. 32.38. Deut. 12.3. Ios. 23.7. Ps. 16.4. Osea 2.17. Zah. 13.2.

Păzirea sărbătorilor

14. De trei* ori pe an, să prăznuieşti sărbători în cinstea Mea. *Cap. 34.23. Lev. 23.4. Deut. 16.16.

15. Să ţii Sărbătoarea* Azimelor; timp de şapte zile, la vremea hotărâtă, în luna spicelor, să mănânci azime, cum ţi-am poruncit; căci în luna aceasta ai ieşit din Egipt; şi să nu** vii cu mâinile goale înaintea Mea.

*Cap. 12.15; 13.6; 34.18. Lev. 23.6. Deut. 16.8. **Cap. 34.20. Deut. 16.16.

16. Să ţii Sărbătoarea* Secerişului[1], a celor dintâi roade din munca ta, din ceea ce vei semăna pe câmp; şi să ţii Sărbătoarea Culesului** roadelor[2], la sfârşitul anului, când vei strânge de pe câmp rodul muncii tale.

*Cap. 34.22. Lev. 23.10. Deut. 16.13.

17. De trei ori* pe an toată partea bărbătească să se înfăţişeze înaintea Domnului Dumnezeu.

*Cap. 34.23. Deut. 16.16.

18. Să n-aduci cu pâine* dospită sângele jertfei Mele; şi grăsimea praznicului Meu să nu rămână toată noaptea până dimineaţa.

*Cap. 12.8; 34.25. Lev. 2.11. Deut. 16.4.

19. Să aduci în Casa Domnului Dumnezeului tău pârga* celor dintâi roade ale pământului. Să** nu fierbi un ied în laptele mamei lui.

*Cap. 22.29; 34.26. Lev. 23.10,17. Num. 18.12,13. Deut. 26.10. Neem. 10.35. **Cap. 34.26. Deut. 14.21.

Dumnezeu îi alungă pe canaaniţi

20. Iată*, trimit un Înger înaintea ta, ca să te ocrotească pe drum şi să te ducă în locul pe care Eu l-am pregătit.

*Cap. 14.19; 32.34; 33.2,14. Num. 20.16. Ios. 5.13; 6.2. Ps. 91. 11. Isa. 63.9.

21. Fii atent înaintea Lui şi ascultă glasul Lui; să nu te împotriveşti* Lui, pentru că nu vă va** ierta fărădelegile, căci Numele † Meu este în El.

*Num. 14.11. Ps. 78.40,56. Efes. 4.30. Evr. 3.10,16. **Cap. 32. 34. Num. 14.35. Deut. 18.19. Ios. 24.19. Ier. 5.7. Evr. 3.11. 1 Ioan 5.16. † Isa. 9.6. Ier. 23.6. Ioan 10.30,38.

22. Dar dacă vei asculta glasul Lui şi dacă vei face tot ce-ţi voi spune, Eu voi fi vrăjmaşul* vrăjmaşilor tăi şi potrivnicul potrivnicilor tăi.

*Gen. 12.3. Deut. 30.7. Ier. 30.20.

23. Îngerul* Meu va merge înaintea ta şi te va** duce la amoriţi, hitiţi, fereziţi, canaaniţi, heviţi şi iebusiţi, şi-i voi nimici.

*Vers. 20. Cap. 33.2. **Ios. 24.8,11.

24. Să nu* te închini înaintea dumnezeilor lor şi să nu le slujeşti; să nu te iei** după popoarele acestea, în purtarea lor, ci să le † nimiceşti cu desăvârşire şi să le dărâmi statuile[1].

*Cap. 20.5. **Lev. 18.3. Deut. 12.30,31. † Cap. 34.13. Num. 33.52. Deut. 7.5,25; 12.3.

25. Voi să slujiţi* Domnului Dumnezeului vostru şi El vă va binecuvânta** pâinea şi apele, şi voi † îndepărta boala din mijlocul tău.

*Deut. 6.13; 10.12,20; 11.13,14; 13.4. Ios. 22.5; 24.14,15,21, 24. 1 Sam. 7.3; 12.20,24. Mat. 4.10. **Deut. 7.13; 28.5.8. † Cap. 15.26. Deut. 7.15.

26. Nu* va fi în ţara ta nici una[2] care să-şi lepede copilul, nici una[2] stearpă. Numărul zilelor tale îl voi face să fie** deplin[3].

*Deut. 7.14; 28.4. Iov 21.10. Mal. 3.10,11. **Gen. 25.8; 35.29. 1 Cron. 23.1. Iov 5.26; 42.17. Ps. 55.23; 90.10.

27. Voi trimite groaza* Mea înaintea ta, voi pune pe** fugă toate popoarele la care vei ajunge şi voi face ca toţi vrăjmaşii tăi să întoarcă spatele înaintea ta.

*Gen. 35.5. Cap. 15.14,16. Deut. 2.25; 11.25. Ios. 2.9,11. 1 Sam. 14.15. 2 Cron. 14.14. **Deut. 7.23.

28. Voi trimite* viespi mari înaintea ta şi vor izgoni dinaintea ta pe heviţi, canaaniţi şi hitiţi.

*Deut. 7.20. Ios. 24.12.

29. Nu-i* voi izgoni într-un singur an dinaintea ta, pentru ca ţara să n-ajungă pustie şi să nu se înmulţească împotriva ta fiarele de pe câmp. *Deut. 7.22.

30. Ci, le voi izgoni încetul cu încetul dinaintea ta, până vei creşte la număr şi vei putea să intri în stăpânirea ţării.

31. Îţi voi întinde* hotarele de la Marea Roşie până la Marea Filistenilor şi de la pustiu până la Râu *(Eufrat)*. Căci voi** da în mâinile voastre pe locuitorii ţării şi-i vei izgoni dinaintea ta.

*Gen. 15.18. Num. 34.3. Deut. 11.24. Ios. 1.4. 1 Împ. 4.21,24. Ps. 72.8. **Ios. 21.44. Judc.1.4; 11.21.

32. Să* nu faci legământ cu ei, nici cu dumnezeii lor. *Cap. 34.12,15. Deut. 7.2.

33. Ei să nu locuiască în ţara ta, ca să nu te facă să păcătuieşti împotriva Mea; căci atunci ai sluji dumnezeilor lor şi aceasta ar fi o* cursă pentru tine."

*Cap. 34. 12. Deut. 7.16; 12.30. Ios. 23.13. Judc. 2.3. 1 Sam. 18.21. Ps. 106.36.

1.Numită mai târziu „Sărbătoarea Săptămânilor", iar în N.T. „Cincizecimea"; 2.Lit.: *Sukot* = Ziua Recoltei, Sărbătoarea Roadelor, numită mai târziu „Sărbătoarea Corturilor";

1.Sau: imaginile; 2.Dintre oameni sau animale; 3.Sau: îţi voi împlini numărul zilelor;

Moise pe muntele Sinai

24 1. Dumnezeu a zis lui Moise: „Suie-te la Domnul, tu şi Aaron, Nadab* şi Abihu şi** şaptezeci de bătrâni ai lui Israel; şi să vă închinaţi de departe, aruncându-vă cu faţa la pământ.

*Cap 1.5; 28.1. Lev. 10.1,2. Num. 11.16.

2. Numai Moise să se apropie* de Domnul; ceilalţi să nu se apropie şi poporul să nu se suie cu el.” *Vers. 13,15,18.

3. Moise a venit şi a spus poporului toate cuvintele Domnului şi toate legile. Tot poporul a răspuns într-un glas: „Vom face tot* ce a zis Domnul.” *Vers. 7. Cap. 19.8. Deut. 5.27. Gal. 3.19,20.

4. Moise a* scris toate cuvintele Domnului. Apoi s-a sculat dis-de-dimineaţă, a zidit un altar la poalele muntelui şi a ridicat douăsprezece pietre** pentru cele douăsprezece seminţii ale lui Israel.

*Deut. 31.9. **Gen. 28.18; 31.45.

5. A trimis nişte tineri dintre copiii lui Israel să aducă Domnului arderi de tot şi să înjunghie tauri ca jertfe de mulţumire.

6. Moise a luat jumătate* din sânge şi l-a pus în vase, iar cealaltă jumătate a stropit-o pe altar. *Evr. 9.18.

7. A luat* Cartea legământului şi a citit-o în faţa poporului. Ei au zis: „Vom face şi vom asculta tot** ce a zis Domnul.”

*Evr. 9.19. **Vers. 3.

8. Moise a luat sângele şi a stropit poporul, zicând: „Iată* sângele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi pe temeiul tuturor acestor cuvinte.” *Evr. 9.20; 13.20. 1 Pet. 1.2.

Vederea lui Dumnezeu

9. Moise* s-a suit împreună cu Aaron, Nadab şi Abihu şi cu şaptezeci de bătrâni ai lui Israel.

*Vers. 1.

10. Ei au* văzut pe Dumnezeul lui Israel; sub picioarele Lui era un fel de lucrare de safir** străveziu, întocmai † ca cerul în curăţia lui.

*Gen. 32.30. Cap. 3.6;33.20,23. Judc. 13.22. Isa. 6.1,5. Ioan 1.18. 1 Tim. 6.16. 1 Ioan 4.12. **Ezec. 1.26; 10.1. Apoc. 4.3. † Mat. 17.2.

11. El nu Şi-a întins* mâna împotriva aleşilor copiilor lui Israel. Ei au** văzut pe Dumnezeu şi totuşi au † mâncat şi au băut.

*Cap. 19.21. **Gen. 16.13; 32.30. Vers. 10. Cap. 33.20. Deut. 4.33. Judc. 13.22. † Gen. 31.54. Cap. 18.12. 1 Cor. 10.18.

Moise se suie iarăşi pe munte

12. Domnul a zis lui Moise: „Suie-te* la Mine pe munte şi rămâi acolo. Eu îţi voi da nişte table** de piatră cu Legea şi poruncile pe care le-am scris pentru învăţătura lor.”

*Vers. 2,15,18. **Cap. 31.18; 32.15,16. Deut. 5.22.

13. Moise s-a sculat, împreună cu Iosua, care-i* slujea; şi Moise s-a** suit pe muntele lui Dumnezeu.

*Cap. 32.17; 33.11. **Vers. 2.

14. El a zis bătrânilor: „Aşteptaţi-ne aici, până ne vom întoarce la voi. Iată, Aaron şi Hur vor rămâne cu voi; dacă va avea cineva vreo neînţelegere, să meargă la ei.”

15. Moise s-a suit pe munte şi norul* a acoperit muntele. *Cap. 19.9,16. Mat. 17.5.

16. Slava* Domnului s-a aşezat pe muntele Sinai şi norul l-a acoperit timp de şase zile. În ziua a şaptea, Domnul a chemat pe Moise din mijlocul norului.

*Cap. 16.10. Num. 14.10.

17. Înfăţişarea slavei Domnului era ca un foc* mistuitor pe vârful muntelui, înaintea copiilor lui Israel.

*Cap. 3.2; 19.18. Deut. 4.36. Evr. 12.18,29.

18. Moise a intrat în mijlocul norului şi s-a suit pe munte. Moise* a rămas pe munte patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. *Cap. 34.28. Deut. 9.9.

Porunci pentru facerea Cortului

25 1. Domnul i-a vorbit lui Moise şi i-a zis:

2. „Vorbeşte copiilor lui Israel să-Mi aducă un dar; să-l primiţi pentru Mine de la orice* om care-l va da cu inima împăcată.

*Cap. 35.5,21. 1 Cron. 29.3,5,9,14. Ezra 2.68; 3.5; 7.16. Neem. 11.2. 2 Cor. 8.12; 9.7.

3. Iată ce veţi primi de la ei ca dar: aur, argint şi aramă;

4. material vopsit în albastru, purpuriu, cărămiziu, pânză de in subţire şi păr de capră;

5. piei de berbeci vopsite în roşu şi piei de viţel de mare; lemn de salcâm;

6. untdelemn* pentru sfeşnic, mirodenii** pentru untdelemnul ungerii şi pentru tămâia † mirositoare;

*Cap. 27.20. **Cap. 30.23. † Cap. 30.34.

7. pietre de onix şi alte pietre pentru efod* (umerar) şi pieptar**.

*Cap. 28.4,6. **Cap. 28.15.

8. Să-Mi facă un* Locaş Sfânt şi Eu voi** locui în mijlocul lor.

*Cap. 36.1,3,4. Lev. 4.6; 10.4; 21.12. Evr. 9.1,2. **Cap. 29.45. 1 Împ. 6.13. 2 Cor. 6.16. Evr. 3.6. Apoc. 21.3.

9. Să faceţi Cortul[1] şi toate vasele[2] lui după* modelul pe care ţi-l voi arăta.” *Vers. 40.

1.Sau (ebr.): Cortul întâlnirii, Cortul Adunării sau, Tabernacolul-în traducerea latină *Vulgata* (pretutindeni în text); 2.Sau: uneltele;

Chivotul şi capacul ispăşirii

10. Să facă* un chivot de lemn de salcâm; lungimea lui să fie de doi coţi şi jumătate, lăţimea de un cot şi jumătate şi înălţimea de un cot şi jumătate.

*Cap. 37.1. Deut. 10.3. Evr. 9.4.

11. Să-l poleieşti cu aur curat, să-l poleieşti pe dinăuntru şi pe din afară şi să-i faci un chenar de aur de jur-împrejur.
12. Să torni pentru el patru verigi de aur şi să le pui la cele patru colţuri ale lui: două verigi de o parte şi două verigi de cealaltă parte.
13. Să faci nişte drugi de lemn de salcâm şi să-i poleieşti cu aur.
14. Să bagi drugii în verigile de pe laturile chivotului, ca să slujească la ducerea chivotului;
15. drugii* vor rămâne în verigile chivotului şi nu vor fi scoşi din ele.

*1 Împ. 8.8.

16. Să pui în chivot mărturia* pe care ţi-o voi da.

*Cap. 16.34; 31.18. Deut. 10.2,5; 31.26. 1 Împ. 8.9. 2 Împ. 11.12. Evr. 9.4.

17. Să faci un* *capac al ispăşirii*[1] din aur curat; lungimea lui să fie de doi coţi şi jumătate, şi lăţimea lui de un cot şi jumătate.

*Cap. 37.6. Rom. 3.25. Evr. 9.5.

18. Să faci doi heruvimi de aur, să-i faci din aur bătut, la cele două capete ale capacului ispăşirii;
19. să faci un heruvim la un capăt şi un heruvim la celălalt capăt; să faceţi heruvimii aceştia ieşind din capacul ispăşirii la cele două capete ale lui.
20. Heruvimii* să fie cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile lor capacul ispăşirii şi cu feţele întoarse una spre alta; heruvimii să aibă faţa întoarsă spre capacul ispăşirii.

*1 Împ. 8.7. 1 Cron. 28.18. Evr. 9.5.

21. Să pui capacul* ispăşirii pe chivot** şi în chivot să pui mărturia pe care ţi-o voi da.

*Cap. 26.34. **Vers. 16.

22. Acolo* Mă voi întâlni cu tine; şi de la înălţimea capacului ispăşirii, dintre** cei doi heruvimi aşezaţi pe chivotul mărturiei, îţi voi da toate poruncile Mele pentru copiii lui Israel.

*Cap. 29.42,43; 30.6,36. Lev. 16.2. Num. 17.4. **Num. 7.89. 1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2. 2 Împ. 19.15. Ps. 80.1; 90.1. Isa. 37.16.

Masa cu pâinile pentru punerea înainte

23. Să faci* o masă de lemn de salcâm; lungimea ei să fie de doi coţi, lăţimea de un cot şi înălţimea de un cot şi jumătate.

*Cap. 37.10. 1 Împ. 7.48. 2 Cron. 4.8. Evr. 9.2.

24. S-o poleieşti cu aur curat şi să-i faci un chenar de aur de jur-împrejur.
25. Să-i faci împrejur un pervaz de un lat de mână; peste el să pui un chenar de aur de jur-împrejur.
26. Să faci pentru masă patru verigi de aur şi să pui verigile în cele patru colţuri, care vor fi la cele patru picioare ale ei.
27. Verigile să fie lângă pervaz şi în ele se vor băga drugii, ca să ducă masa.
28. Drugii să-i faci din lemn de salcâm şi să-i acoperi cu aur; şi ei vor sluji la ducerea mesei.
29. Să-i faci* farfurii[1], căţui[2], potire şi ceşti, cu care să toarne; să le faci din aur curat.

*Cap. 37.16. Num. 4.7.

30. Să pui* pe masă pâinile pentru punerea înainte, ca să fie necurmat înaintea Mea.

*Lev. 24.5,6.

Sfeşnicul

31. Să faci* un sfeşnic de aur curat: sfeşnicul acesta să fie făcut din aur bătut; piciorul, fusul, cupele, gămălioarele şi florile lui să fie dintr-o bucată.

*Cap. 37.17. 1 Împ. 7.49. Zah. 4.2. Evr. 9.2. Apoc. 1.12; 4.5.

32. Din laturile lui să iasă şase braţe; trei braţe ale sfeşnicului dintr-o parte, şi trei braţe ale sfeşnicului din cealaltă parte.
33. Pe un braţ să fie trei cupe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor, şi pe celălalt braţ trei cupe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor; tot aşa să fie şi cele şase braţe care ies din sfeşnic.
34. Pe fusul sfeşnicului să fie patru cupe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor.
35. Să fie o gămălioară sub cele două braţe care ies din fusul sfeşnicului, o gămălioară sub alte două braţe, şi o gămălioară sub alte două braţe; tot aşa să fie şi sub cele şase braţe care ies din sfeşnic.
36. Gămălioarele şi braţele sfeşnicului să fie dintr-o singură bucată; totul să fie de aur bătut, din aur curat.
37. Să faci cele şapte candele, care vor fi* pu-

1.Lit.(ebr.): „Scaunul îndurării” - numele capacului chivotului;

1.Sau: talere;

2.Sau: cădelniţă, vas în care se ard mirodenii (alţi traducători cred că este vorba de „lopeţică pentru jăratic”);

se[1] deasupra, aşa ca să lumineze** în faţă.

*Cap. 27.21; 30.8. Lev. 24.3,4. 2 Cron. 13.11. **Num. 8.2.

38. Mucările[2] şi cenuşarele lui să fie de aur curat.
39. Se va întrebuinţa un talant de aur curat pentru facerea sfeşnicului cu toate uneltele lui.
40. Vezi* să faci după chipul care ţi s-a arătat pe munte.

*Cap. 26.30. Num. 8.4. 1 Cron. 28.11,19. Fapt. 7.44. Evr. 8.5.

Cortul întâlnirii

26 1. Cortul* să-l faci din zece covoare[3] de in subţire răsucit şi din material albastru, purpuriu şi cărămiziu; pe el să faci heruvimi lucraţi cu măiestrie.

*Cap. 36.8.

2. Lungimea unui covor[3] să fie de douăzeci şi opt de coţi, iar lăţimea unui covor să fie de patru coţi; toate covoarele să aibă aceeaşi măsură.
3. Cinci din aceste covoare să fie prinse împreună, iar celelalte cinci covoare să fie de asemenea prinse împreună.
4. La marginea covorului cu care se sfârşeşte cea dintâi îmbinare de covoare, să faci nişte cheotori[4] albastre; tot aşa să faci şi la marginea covorului cu care se sfârşeşte a doua îmbinare de covoare.
5. La cel dintâi covor să faci cincizeci de cheotori[4], iar la marginea covorului cu care se sfârşeşte a doua îmbinare de covoare să faci tot cincizeci de cheotori. Cheotorile acestea să se potrivească unele cu altele şi să vină faţă în faţă.
6. Apoi să faci cincizeci de copci de aur şi cu copcile acestea să prinzi covoarele unul de altul, aşa încât Cortul să alcătuiască un întreg.
7. Să* mai faci nişte covoare de păr de capră, ca să slujească de acoperiş peste Cort; să faci unsprezece covoare.

*Cap. 36.14.

8. Lungimea fiecărui covor să fie de treizeci de coţi şi lăţimea fiecărui covor să fie de patru coţi; toate cele unsprezece covoare să aibă aceeaşi măsură.
9. Pe cinci din aceste covoare să le legi împreună deosebit şi pe celelalte şase deosebit, iar pe al şaselea covor să-l îndoi în faţa Cortului.
10. Să pui apoi cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârşeşte cea dintâi îmbinare de covoare şi cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârşeşte a doua îmbinare de covoare.
11. Să faci cincizeci de copci de aramă şi să pui copcile în cheotori. Să îmbini astfel acoperişul Cortului, aşa încât să alcătuiască un întreg.
12. Fiindcă va mai trece ceva din covoarele acoperişului Cortului, jumătate din ce trece dintr-un covor să acopere partea dinapoi a Cortului;
13. iar ce mai trece din lungimea celorlalte covoare ale acoperişului Cortului să cadă câte un cot de o parte şi un cot de cealaltă parte, peste cele două laturi ale Cortului, aşa încât să le acopere.
14. Să* mai faci apoi pentru acoperişul Cortului o învelitoare din piei de berbec vopsite în roşu şi peste ea o învelitoare din piei de viţel de mare.

*Cap. 36.19.

15. Apoi să faci nişte scânduri pentru Cort; scândurile acestea să fie de lemn de salcâm, puse în picioare.
16. Lungimea fiecărei scânduri să fie de zece coţi şi lăţimea fiecărei scânduri să fie de un cot şi jumătate.
17. Fiecare scândură să aibă două urechi unite una cu alta; aşa să faci la toate scândurile Cortului.
18. Să faci douăzeci de scânduri pentru Cort, înspre latura de miazăzi.
19. Sub cele douăzeci de scânduri, să pui patruzeci de picioare de argint, câte două picioare sub fiecare scândură pentru cele două urechi ale ei.
20. Pentru a doua latură a Cortului, latura de miazănoapte, de asemenea să faci douăzeci de scânduri,
21. împreună cu cele patruzeci de picioare de argint ale lor: câte două picioare sub fiecare scândură.
22. Pentru fundul Cortului, înspre latura de apus, să faci şase scânduri.
23. Să mai faci două scânduri pentru unghiurile din spatele Cortului;
24. să fie câte două la un loc, începând de jos şi bine legate la vârf cu un inel; amândouă aceste scânduri, care sunt puse în cele două unghiuri, să fie la fel.
25. Vor fi astfel opt scânduri, cu picioarele lor de argint, adică şaisprezece picioare, câte două picioare sub fiecare scândură.
26. Să faci apoi cinci drugi de lemn de salcâm

1.Sau: aprinse; 2.(DEX) Unealtă în formă de foarfece cu care se taie mucul ars al lumânării pentru a se înviora flacăra; 3.Sau: perdele (pretutindeni în text); 4.(DEX): Mici ochiuri de aţă, şiret, stofă prin care se petrece nasturele pentru a încheia haina;

pentru scândurile uneia din părţile Cortului,
27. cinci drugi pentru scândurile din a doua parte a Cortului şi cinci drugi pentru scândurile din partea din spatele Cortului dinspre apus.
28. Drugul de la mijloc să ajungă de la un capăt până la celălalt al scândurilor.
29. Să poleieşti scândurile cu aur şi verigile în care vor intra drugii să le faci de aur, iar drugii să-i poleieşti tot cu aur.
30. Cortul să-l faci[1]* după chipul care ţi s-a arătat pe munte.

*Cap. 25.9,40; 27.8. Fapt. 7.44. Evr. 8.5.

Cele două perdele

31. Să faci* apoi o perdea albastră, purpurie şi cărămizie şi de in subţire răsucit; să fie lucrată cu măiestrie şi să aibă pe ea heruvimi.

*Cap. 36.35. Lev. 16.2. 2 Cron. 3.14. Mat. 27.51. Evr. 9.3.

32. S-o prinzi de patru stâlpi de salcâm poleiţi cu aur; stâlpii aceştia să aibă nişte cârlige de aur şi să stea pe patru picioare de argint.
33. Să atârni perdeaua de copci şi în dosul perdelei să aduci chivotul* mărturiei; perdeaua să facă despărţirea între Locul** Sfânt şi Locul Preasfânt.

*Cap. 25.16; 40.21. **Lev. 16.2. Evr. 9.2,3.

34. Să pui* capacul ispăşirii pe chivotul mărturiei, în Locul Preasfânt.

*Cap. 25.21; 40.20. Evr. 9.5.

35. Masa* s-o pui dincoace de perdea, şi sfeşnicul** în faţa mesei, în partea dinspre miazăzi a Cortului; iar masa s-o pui înspre partea de miazănoapte.

*Cap. 40.22. Evr. 9.2. **Cap. 40.24.

36. La intrarea Cortului să* mai faci o perdea albastră, purpurie şi cărămizie şi de in subţire răsucit; aceasta să fie o lucrare de cusătură la gherghef[2].

*Cap. 36.37.

37. Pentru perdeaua aceasta să faci cinci stâlpi* de salcâm şi să-i îmbraci cu aur; stâlpii aceştia să aibă cârlige de aur şi să torni pentru ei cinci picioare de aramă.

*Cap. 36.38.

Altarul pentru arderile de tot

27 1. Altarul* să-l faci din lemn de salcâm; lungimea lui să fie de cinci coţi, şi lăţimea lui de cinci coţi. Altarul să fie în patru colţuri, şi înălţimea lui să fie de cinci coţi.

*Cap. 38.1. Ezec. 43.13.

2. În cele patru colţuri să faci nişte coarne care să fie dintr-o bucată cu altarul; şi să-l acoperi cu aramă*.

*Num. 16.38.

3. Să faci pentru altar oale de scos cenuşa, lopeţi, ligheane, furculiţe şi tigăi pentru cărbuni; toate uneltele lui să le faci de aramă.
4. Să faci altarului un grătar de aramă, în chip de reţea şi să pui patru verigi de aramă la cele patru colţuri ale reţelei.
5. Grătarul să-l pui sub streaşina altarului, începând de jos, aşa încât grătarul să vină până la jumătatea altarului.
6. Să faci apoi nişte drugi pentru altar, drugi de lemn de salcâm şi să-i acoperi cu aramă.
7. Să bagi drugii în verigi; şi drugii să fie de amândouă părţile altarului, când îl vor purta.
8. Să-l faci din scânduri şi gol pe dinăuntru. Să fie făcut aşa* cum ţi s-a arătat pe munte.

*Cap. 25.40; 26.30.

Curtea Cortului

9. Curtea Cortului* s-o faci astfel: înspre partea de miazăzi, pentru alcătuirea curţii, să fie nişte pânze[1] de in subţire răsucit, pe o lungime de o sută de coţi pentru această latură,

*Cap. 38.9.

10. cu douăzeci de stâlpi care să stea pe douăzeci de picioare de aramă; cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură să fie de argint.
11. Înspre partea de miazănoapte să fie de asemenea nişte pânze[1], pe o lungime de o sută de coţi, cu douăzeci de stâlpi şi cu cele douăzeci de picioare ale lor de aramă; cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură să fie de argint.
12. Înspre partea de apus, să fie pentru lăţimea curţii nişte pânze[1] de cincizeci de coţi, cu zece stâlpi şi cele zece picioare ale lor.
13. Înspre partea de răsărit, pe lângă cei cincizeci de coţi pentru lăţimea curţii,
14. să mai fie cincisprezece coţi de pânză[1] pentru o aripă, cu trei stâlpi şi cele trei picioare ale lor
15. şi cincisprezece coţi de pânză[1] pentru a doua aripă, cu trei stâlpi şi cele trei picioare ale lor.
16. Pentru poarta curţii Cortului, să fie o perdea lată de douăzeci de coţi, albastră, purpurie şi cărămizie şi de in subţire răsucit, lucrare brodată, cu patru stâlpi şi cele patru picioare

1.Sau: ridici; 2.Sau: broderie (pretutindeni în text);

1.Sau: draperii;

ale lor.
17. Toţi stâlpii curţii de jur-împrejur să aibă vergele de legătură de argint, cârlige de argint şi picioare de aramă.
18. Lungimea curţii să fie de o sută de coţi, lăţimea de cincizeci de coţi de fiecare parte şi înălţimea de cinci coţi; pânzele să fie de in subţire răsucit, iar picioarele să fie de aramă.
19. Toate uneltele rânduite pentru slujba Cortului, toţi ţăruşii lui şi toţi ţăruşii curţii să fie de aramă.

Untdelemnul sfânt

20. Să* porunceşti copiilor lui Israel să-ţi aducă pentru sfeşnic untdelemn curat de măsline bătute, ca să ardă necurmat în candele.

*Lev. 24.2.

21. Aaron* şi fiii săi să le pregătească în Cortul întâlnirii**, dincoace de perdeaua care este înaintea chivotului mărturiei, de seara până dimineaţa înaintea Domnului. Aceasta † este o lege veşnică pentru urmaşii lor şi pe care copiii lui Israel vor trebui s-o ţină.

*Cap. 26.31,33. **Cap. 30.8. 1 Sam. 3.3. 2 Cron. 13.11. † Cap. 28.43; 29.9,28. Lev. 3.17; 16.34; 24.9. Num. 18.23; 19.21. 1 Sam. 30.25.

Îmbrăcămintea preoţească

28 1. Apropie de tine pe fratele tău, Aaron*, şi pe fiii săi, şi ia-i dintre copiii lui Israel şi pune-i deoparte în slujba Mea ca preoţi: pe Aaron şi pe fiii lui Aaron: Nadab, Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Num. 18.7. Evr. 5.1,4.

2. Fratelui* tău, Aaron, să-i faci haine sfinte, ca să-i slujească de cinste şi podoabă.

*Cap. 29.5,29; 31.10; 39.1,2. Lev. 8.7,30. Num. 20.26,28.

3. Vorbeşte* cu toţi cei destoinici, cărora** le-am dat un duh de pricepere, să facă veşmintele lui Aaron, ca să fie sfânt şi să-Mi îndeplinească slujba de preot.

*Cap. 31.6; 36.1. **Cap. 31.3; 35.30,31.

4. Iată veşmintele pe care le vor face: un* pieptar**, un efod, o † mantie, o cămaşă †† brodată, o mitră şi un brâu. Să facă fratelui tău, Aaron, şi fiilor săi veşminte sfinte, ca să-Mi împlinească slujba de preot.

*Vers. 15. **Vers. 6. † Vers. 31. †† Vers. 39.

5. Să întrebuinţeze aur, material albastru, purpuriu, cărămiziu şi in subţire.

Efodul şi brâul

6. Efodul* să-l facă de aur, cu fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi de in subţire răsucit; să fie lucrat cu măiestrie.

*Cap. 39.2.

7. Să aibă doi umerari uniţi cu el; la cele două capete ale lui, să fie legat de ei.
8. Brâul să fie de aceeaşi lucrătură ca efodul şi prins pe el; să fie de aur, cu fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi de in subţire răsucit.
9. Să iei apoi două pietre de onix şi să sapi[1] pe ele numele fiilor lui Israel:
10. şase din numele lor pe o piatră şi alte şase pe a doua piatră, după şirul naşterilor.
11. Pe cele două pietre să gravezi numele fiilor lui Israel, cum se face gravura pe pietre şi pe peceţi; să le legi[2] într-o ferecătură de aur.
12. Amândouă aceste pietre să le pui pe umerarii efodului, ca aducere aminte de fiii lui Israel; şi Aaron* le va purta numele înaintea Domnului, pe cei doi umeri ai lui, ca** aducere aminte de ei.

*Vers. 29. Cap. 39.7. **Ios. 4.7. Zah. 6.14.

13. Să faci apoi nişte ferecături de aur
14. şi două lănţişoare de aur curat, pe care să le împleteşti în chip de sfori; şi lanţurile acestea, împletite astfel, să le pui în ferecături.

Pieptarul

15. Să faci* apoi pieptarul judecăţii, lucrat cu măiestrie; să-l faci din aceeaşi lucrătură ca efodul; să-l faci de aur, cu fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi de in subţire răsucit.

*Cap. 39.8.

16. Să fie în patru colţuri şi îndoit; lungimea lui să fie de o palmă şi lăţimea tot de o palmă.
17. În el să* ţeşi o ţesătură de pietre, şi anume patru rânduri de pietre: în rândul întâi: un sardonix, un topaz şi un smarald;

*Cap. 39.10, etc.

18. în al doilea rând: un rubin, un safir şi un diamant;
19. în al treilea rând: un opal, un agat şi un ametist;
20. în al patrulea rând: un crisolit, un onix şi un iaspis. Aceste pietre să fie legate[2] în ferecătura lor de aur.
21. Să fie douăsprezece, după numele fiilor lui Israel, gravate ca nişte peceţi, fiecare cu nume-

1.Sau: gravezi (pretutindeni în text);

2.Sau: să montezi / montate;

le uneia dintre cele douăsprezece seminţii.
22. Pentru pieptar să faci nişte lănţişoare de aur curat, împletite ca nişte şnururi.
23. Să faci pentru pieptar două verigi de aur şi aceste două verigi de aur să le pui la cele două capete ale pieptarului.
24. Cele două lanţuri de aur împletite să le prinzi de cele două verigi de la cele două capete ale pieptarului.
25. Iar celelalte două capete ale celor două lanţuri împletite să le prinzi de cele două ferecături şi să le pui peste umerarii efodului, în partea dinainte.
26. Să mai faci două verigi de aur şi să le pui la celelalte două capete de jos ale pieptarului, pe marginea dinăuntru care este îndreptată spre efod.
27. Şi să mai faci alte două verigi de aur, pe care să le pui jos la cei doi umerari ai efodului pe partea dinainte a lui, tocmai acolo unde se îmbină efodul cu umerarii, deasupra brâului efodului.
28. Pieptarul cu verigile lui să-l lege de verigile efodului cu un şnur albastru, pentru ca pieptarul să stea deasupra brâului efodului şi să nu poată să se mişte de pe efod.
29. Când va intra Aaron în Sfântul Locaş, va purta pe inima lui numele fiilor lui Israel, gravate pe pieptarul judecăţii, ca să păstreze întotdeauna* aducerea aminte de ei înaintea Domnului.

*Vers. 12.

30. Să pui* în pieptarul judecăţii Urim şi Tumim[1], care să fie pe inima lui Aaron, când se va înfăţişa el înaintea Domnului. Astfel, Aaron va purta necurmat pe inima lui judecata copiilor lui Israel, când se va înfăţişa înaintea Domnului.

*Lev. 8.8. Num. 27.21. Deut. 33.8. 1 Sam. 28.6. Ezra 2.63. Neem. 7.65.

Mantia albastră

31. Mantia de sub efod s-o* faci întreagă din material albastru.

*Cap. 39.22.

32. La mijloc, să aibă o deschizătură pentru intrarea capului; şi deschizătura aceasta să aibă de jur-împrejur o tivitură ţesută, ca deschizătura unei platoşe, ca să nu se rupă.
33. Pe margine, de jur-împrejurul tiviturii, să pui nişte rodii de culoare albastră, purpurie şi cărămizie, presărate cu clopoţei de aur:
34. un clopoţel de aur şi o rodie, un clopoţel de aur şi o rodie, pe toată marginea mantiei, de jur-împrejur.
35. Aaron se va îmbrăca cu ea ca să facă slujba; când va intra în Locaşul Sfânt înaintea Domnului şi când va ieşi din el, se va auzi sunetul clopoţeilor, aşa că el nu va muri.

Placa de aur, cămaşa, mitra şi brâul

36. Să faci şi o placă de aur curat şi să gravezi pe ea, cum se gravează pe o pecete: „Sfinţenie Domnului”*.

*Cap. 39.30. Zah. 14.20.

37. S-o legi cu un şnur albastru de mitră, în partea dinainte a mitrei.
38. Ea să fie pe fruntea lui Aaron; şi Aaron va* purta fărădelegile săvârşite de copiii lui Israel când îşi aduc toate darurile lor sfinte; ea va fi necurmat pe fruntea lui înaintea Domnului, pentru ca ei să fie plăcuţi** înaintea Lui.

*Vers. 43. Lev. 10.17; 22.9. Num. 18.1. Isa. 53.11. Ezec. 4.4-6. Ioan 1.29. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24. **Lev. 1.4; 22.27; 23.11. Isa. 56.7.

39. Cămaşa s-o faci de in subţire; să faci o mitră de in subţire şi să faci un brâu brodat.
40. Fiilor lui Aaron să le* faci cămăşi, să le faci brâie şi să le faci scufii, spre cinste şi podoabă.

*Vers. 4. Cap. 39.27-29,41. Ezec. 44.17,18.

41. Să-l îmbraci cu ele pe fratele tău, Aaron şi pe fiii lui împreună cu el. Să-i ungi*, să-i închini** în slujbă, să-i sfinţeşti şi-Mi vor sluji ca preoţi.

*Cap. 29.7; 30.30; 40.15. Lev. 10.7. **Cap. 29.9, etc. Lev. 8. Evr. 7.28.

42. Fă-le pantaloni* de in ca să-şi acopere goliciunea, de la brâu până la glezne.

*Cap. 39.28. Lev. 6.10; 16.4. Ezec. 44.18.

43. Aaron şi fiii lui le vor purta când vor intra în Cortul întâlnirii sau când se vor apropia de altar* ca să facă slujba în Locaşul Sfânt; astfel ei nu se vor face vinovaţi** şi nu vor muri. Aceasta † este o lege veşnică pentru Aaron şi pentru urmaşii lui după el.

*Cap. 20.26. **Lev. 5.1,17; 20.19,20; 22.9. Num. 9.13; 18.22. † Cap. 17.21. Lev. 17.7.

Sfinţirea preoţilor

29 1. Iată ce vei face pentru ca să-i sfinţeşti şi să-Mi împlinească slujba de preoţi: Ia* un viţel şi doi berbeci fără cusur.

*Lev. 8.2.

2. Fă, cu făină aleasă de grâu, nişte azime*,

1.Adică: Lumină şi Desăvârşire;

turte nedospite, frământate cu untdelemn, şi plăcinte nedospite, stropite cu untdelemn.

*Lev. 2.4; 6.20-22.

3. Să le pui într-un coş şi să le aduci împreună cu viţelul şi cei doi berbeci.
4. Să aduci apoi pe Aaron şi pe fiii lui la uşa Cortului întâlnirii şi să-i* speli cu apă.

*Cap. 40.12. Lev. 8.6. Evr. 10.22.

5. Să iei* veşmintele; să îmbraci pe Aaron cu cămaşa, cu mantia efodului, cu efodul** şi cu pieptarul şi să-l încingi cu brâul efodului.

*Cap. 28.2. Lev. 8.7. **Cap. 28.8.

6. Să-i pui* mitra pe cap şi pe mitră să pui placa sfinţeniei.

*Lev. 8.9.

7. Să iei untdelemnul* pentru ungere, să i-l torni pe cap şi să-l ungi.

*Cap. 28.41; 30.25. Lev. 8.12; 10.7; 21.10. Num. 35.25.

8. Să aduci* apoi pe fiii lui şi să-i îmbraci cu cămăşile. *Lev. 8.13.
9. Să încingi pe Aaron şi pe fiii lui cu un brâu şi să pui scufiile pe capetele fiilor lui Aaron. Preoţia* va fi a lor printr-o lege veşnică. Astfel să închini pe** Aaron şi pe fiii lui în slujba Mea.

*Num. 18.7. **Cap. 28.41. Lev. 8.22, etc. Evr. 7.28.

10. Să aduci viţelul înaintea Cortului întâlnirii şi Aaron* şi fiii lui să-şi pună mâinile pe capul viţelului.

*Lev. 1.4; 8.14.

11. Să înjunghii viţelul înaintea Domnului, la uşa Cortului întâlnirii.
12. Să iei* cu degetul tău din sângele viţelului, să pui pe** coarnele altarului, iar celălalt sânge să-l verşi la picioarele altarului.

*Lev. 8.15. **Cap. 27.2; 30.2.

13. Să iei* toată grăsimea care acoperă măruntaiele şi prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea care-i acoperă şi să le arzi pe altar.

*Lev. 3.3.

14. Dar carnea* viţelului, pielea şi balega lui să le arzi în foc, afară din tabără: aceasta este o jertfă pentru păcat. *Lev. 4.11,12,21. Evr. 13.11.
15. Să iei* pe unul din cei doi berbeci; şi Aaron şi fiii lui să-şi pună** mâinile pe capul berbecului.

*Lev. 8.18. **Lev. 1.4-9.

16. Să înjunghii berbecul; să-i iei sângele şi să-l stropeşti pe altar, de jur-împrejur.
17. Apoi să tai berbecul în bucăţi şi să-i speli măruntaiele şi picioarele şi să le pui lângă celelalte bucăţi şi lângă capul lui.
18. Berbecul să-l arzi de tot pe altar; aceasta este o ardere de tot pentru Domnul, este o jertfă mistuită de foc, de un miros* plăcut Domnului.

*Gen. 8.21.

19. Să iei* apoi pe celălalt berbec; şi Aaron şi fiii lui să-şi pună mâinile pe capul berbecului.

*Vers. 3. Lev. 8.22.

20. Să înjunghii berbecul; să iei din sângele lui, să pui pe vârful urechii drepte a lui Aaron şi pe vârful urechii drepte a fiilor lui, pe degetul cel mare al mâinii lor drepte şi pe degetul cel mare al piciorului lor drept, iar celălalt sânge să-l stropeşti pe altar, de jur-împrejur.
21. Să iei* din sângele de pe altar şi din untdelemnul pentru ungere şi să stropeşti pe Aaron şi veşmintele lui, pe fiii lui şi veşmintele lor. Astfel vor fi închinaţi**, Aaron şi veşmintele lui, fiii lui şi veşmintele lor, în slujba Domnului.

*Cap. 30.25,31. Lev. 8.30. **Vers. 1. Evr. 9.22.

22. Să iei apoi grăsimea berbecului, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi, cu grăsimea care-i acoperă şi spata dreaptă, căci acesta este un berbec de închinare în slujba Domnului;
23. din* coş să iei din azimele puse înaintea Domnului, o turtă de pâine, o turtă cu untdelemn şi o plăcintă.

*Lev. 8.26.

24. Toate acestea să le pui în mâinile lui Aaron şi în mâinile fiilor lui, şi să le legeni* într-o parte şi într-alta, ca un dar legănat înaintea Domnului.

*Lev. 7.30.

25. Să le* iei apoi din mâinile lor şi să le arzi pe altar, deasupra arderii de tot; aceasta este o jertfă mistuită de foc înaintea Domnului, de un miros plăcut Domnului.

*Lev. 8.28.

26. Să iei şi* pieptul berbecului care va sluji la închinarea lui Aaron în slujba Domnului şi să-l legeni într-o parte şi în alta, ca un dar legănat înaintea Domnului: aceasta va fi** partea ta.

*Lev. 8.29. **Ps. 99.6.

27. Să sfinţeşti pieptul* legănat şi spata ridicată din berbecul care va sluji la închinarea lui Aaron şi a fiilor lui în slujba Domnului, pieptul legănându-l într-o parte şi într-alta, spata înfăţişând-o înaintea Domnului prin ridicare.

*Lev. 7.31,34. Num. 18.11,18. Deut. 18.3.

28. Ele vor fi ale lui Aaron şi ale fiilor lui, printr-o* lege veşnică, pe care o vor ţine copiii lui Israel; căci este o jertfă adusă prin ridica-

re**; şi, în jertfele de mulţumire ale copiilor lui Israel, jertfa adusă prin ridicare va fi a Domnului.

*Lev. 10.15. **Lev. 7.34.

29. Veşmintele sfinte ale lui Aaron vor fi după* el ale fiilor lui, care le vor pune când vor fi unşi şi când vor fi închinaţi în** slujbă.

*Num. 20.26,28. **Num. 18.8; 35.25.

30. Vor fi purtate timp de* şapte zile de acela** din fiii lui care îi va urma în slujba preoţiei şi care va intra în Cortul întâlnirii ca să facă slujba în Sfântul Locaş.

*Lev. 8.35; 9.1,8. **Num. 20.28.

31. Să iei apoi berbecul pentru închinarea în slujba Domnului şi să pui să-i fiarbă* carnea într-un loc sfânt.

*Lev. 8.31.

32. Aaron şi fiii lui să mănânce, la uşa Cortului întâlnirii, carnea berbecului şi pâinea* din coş.

*Mat. 12.4.

33. Să mănânce* astfel tot ce a slujit la facerea ispăşirii, ca să fie închinaţi în slujbă[1] şi sfinţiţi; nimeni** altul să nu mănânce din ele, căci sunt lucruri sfinte.

*Lev. 10.14,15,17. **Lev. 22.10.

34. Dacă va rămâne ceva din carnea întrebuinţată pentru închinarea în slujbă şi din pâine până dimineaţa, să arzi în foc ce va* rămâne; să nu se mănânce, căci este un lucru sfânt.

*Lev. 8.32.

35. Să urmezi, cu privire la Aaron şi la fiii lui, toate poruncile pe care ţi le-am dat; şapte zile* să-i închini în slujbă.

*Exod 40.12. Lev. 8.33-35.

36. În fiecare zi* să mai aduci un viţel ca jertfă pentru păcat, pentru ispăşire; să cureţi altarul, făcând ispăşirea aceasta, şi să-l ungi** ca să-l sfinţeşti. *Evr. 10.11. **Cap. 30.26,28,29; 40.10.

37. Timp de şapte zile să faci ispăşire pentru altar şi să-l sfinţeşti; şi astfel* altarul va fi preasfânt, şi oricine** se va atinge de altar va fi sfânt. *Cap. 40.10. **Cap. 30.29. Mat. 23.19.

Jertfa necurmată

38. Iată ce să jertfeşti pe altar: doi* miei de un an, în fiecare** zi, necurmat.

*Num. 28.3. 1 Cron. 16.40. 2 Cron. 2.4; 13.11; 31.3. Ezra 3.3. **Dan. 9.27; 12.11.

39. Un miel să-l jertfeşti dimineaţa*, iar celălalt miel seara.

*2 Împ. 16.15. Ezec. 46.13-15.

40. Împreună cu cel dintâi miel, să aduci a zecea parte dintr-o efă de floare de făină frământată într-un sfert de hin[2] de untdelemn de măsline fără drojdii[1] şi o jertfă de băutură de un sfert de hin de vin.

41. Pe al doilea miel să-l jertfeşti seara şi să aduci împreună cu el o jertfă de mâncare şi o jertfă de băutură, ca cele de dimineaţă; aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*1 Împ. 18.29,36. 2 Împ. 16.15. Ezra 9.4,5. Ps. 141.2. Dan. 9.21.

42. Aceasta este* arderea de tot necurmată care va fi adusă de urmaşii voştri la uşa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului; acolo* Mă voi întâlni cu voi şi îţi voi vorbi.

*Vers. 38. Cap. 30.8. Num. 28.6. Dan. 8.11-13. **Cap. 25.22; 30.6,36. Num. 17.4.

43. Acolo Mă voi întâlni cu copiii lui Israel şi locul acela va fi sfinţit* de slava Mea.

*Cap. 40.34. 1 Împ. 8.11. 2 Cron. 5.14; 7.1-3. Ezec. 43.5. Hag. 2.7,9. Mal. 3.1.

44. Voi sfinţi Cortul întâlnirii şi altarul; voi* sfinţi pe Aaron şi pe fiii lui ca să fie în slujba Mea ca preoţi.

*Lev. 21.15; 22.9,16.

45. Eu voi locui* în mijlocul copiilor lui Israel şi voi fi Dumnezeul lor.

*Exod 25.8. Lev. 26.12. Zah. 2.10. Ioan 14.17,23. 2 Cor. 6.16. Apoc. 21.3.

46. Ei vor cunoaşte că Eu* sunt Domnul Dumnezeul lor care i-am scos din ţara Egiptului ca să locuiesc în mijlocul lor. Eu sunt Domnul Dumnezeul lor. *Cap. 20.2.

Altarul tămâierii

30 1. Să faci apoi un* altar** pentru arderea tămâiei, şi anume să-l faci din lemn de salcâm.

*Cap. 37.25; 40.5. **Vers. 7,8,10. Lev. 4.7,18. Apoc. 8.3.

2. Lungimea lui să fie de un cot, iar lăţimea tot de un cot; să fie în patru colţuri şi înălţimea lui să fie de doi coţi. Coarnele altarului să fie dintr-o bucată cu el.

3. Să-i poleieşti cu aur curat atât partea de sus, cât şi pereţii lui de jur-împrejur şi coarnele; şi să-i faci o cunună de aur de jur-împrejur.

4. Dedesubtul cununii să-i faci două verigi de aur de amândouă laturile, în cele două unghiuri, pentru punerea drugilor care vor sluji la purtarea lui.

5. Drugii să-i faci din lemn de salcâm şi să-i poleieşti cu aur.

6. Să aşezi altarul în faţa perdelei dinăuntru, care este înaintea chivotului mărturiei, în faţa capacului* ispăşirii, care este deasupra mărtu-

1.Sau: consacraţi (pretutindeni în text); 2.O măsură: aprox. 3 litri;

1.Sau: bătute, sau presate la rece;

riei, şi unde Mă voi întâlni cu tine.

*Cap. 25.21,22.

7. Aaron va arde pe el tămâie* mirositoare; va arde tămâie în fiecare dimineaţă, când va** pregăti candelele;

*Vers. 34. 1 Sam. 2.28. 1 Cron. 23.13. Luca 1.9. **Cap. 27.21.

8. va arde şi seara când va aşeza candelele. Astfel se va arde necurmat din partea voastră tămâie înaintea Domnului din neam în neam[1].
9. Să nu aduceţi pe altar altfel* de tămâie, nici ardere de tot, nici jertfă de mâncare şi să nu turnaţi pe el nici o jertfă de băutură.

*Lev. 10.1.

10. Numai o dată pe fiecare an, Aaron* va face ispăşire pe coarnele altarului. Ispăşirea aceasta o va face o dată pe an cu sângele animalului adus ca jertfă pentru ispăşirea păcatului, printre urmaşii voştri. Acesta va fi un lucru preasfânt înaintea Domnului." *Lev. 16.18; 23.27.

Darurile pentru Locaş

11. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
12. „Când* vei socoti pe copiii lui Israel şi le vei face numărătoarea, fiecare din ei să dea Domnului un dar în bani, pentru răscumpărarea** sufletului lui, ca să nu fie loviţi de nici o urgie †, cu prilejul acestei numărători.

*Cap. 38.25. Num. 1.2,5; 26.2. 2 Sam. 24.2. **Num. 31.50. Iov 33.24; 36.18. Ps. 49.7. Mat. 20.28. Marc. 10.45. 1 Tim. 2.6. 1 Pet. 1.18,19. † 2 Sam. 24.15.

13. Iată ce* vor da toţi cei ce vor fi cuprinşi în numărătoarea aceasta: o jumătate de siclu, după siclul Sfântului Locaş, care este** de douăzeci de ghere; o jumătate † de siclu va fi darul ridicat pentru Domnul.

*Mat. 17.24. **Lev. 27.25. Num. 3.47. Ezec. 45.12. † Cap. 38.26.

14. Orice om cuprins în numărătoare, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, va plăti darul ridicat pentru Domnul.
15. Bogatul* să nu plătească mai mult şi săracul să nu plătească mai puţin de o jumătate de siclu, ca dar ridicat pentru Domnul, pentru răscumpărarea** sufletelor.

*Iov 34.19. Prov. 22.2. Efes. 6.9. Col. 3.25. **Vers. 12.

16. Să ridici de la copiii lui Israel argintul pentru răscumpărare şi să-l întrebuinţezi* pentru slujba Cortului întâlnirii; aceasta va fi pentru copiii lui Israel o aducere aminte** înaintea Domnului pentru răscumpărarea sufletelor lor."

*Cap. 18.25. **Num. 16.40.

1.Sau: din generaţie în generaţie (pretutindeni în text);

Ligheanul de aramă

17. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
18. „Să faci* un lighean de aramă, cu piciorul lui de aramă, pentru spălat; să-l aşezi între Cortul** întâlnirii şi altar şi să torni apă în el,

*Cap. 38.8. 1 Împ. 7.38. **Cap. 40.7,30.

19. ca să-şi spele în el Aaron* şi fiii lui mâinile şi picioarele.

*Cap. 40.31,32. Ps. 26.6. Isa. 52.11. Ioan 13.10. Evr. 10.22.

20. Când vor intra în Cortul întâlnirii, se vor spăla cu apa aceasta ca să nu moară; şi se vor spăla şi când se vor apropia de altar ca să facă slujba şi ca să aducă Domnului jertfe arse de foc.
21. Îşi vor spăla mâinile şi picioarele ca să nu moară*. Aceasta va fi o lege necurmată pentru Aaron, pentru fiii lui şi pentru urmaşii lor."

*Cap. 28.43.

Untdelemnul sfânt şi tămâia

22. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
23. „Ia* din cele mai bune mirodenii: cinci sute de sicli de smirnă** foarte curată, jumătate, adică două sute cincizeci de sicli, de scorţişoară mirositoare, două sute cincizeci de sicli de trestie † mirositoare,

*Cânt. 4.14. Ezec. 27.22. **Ps. 45.8. Prov. 7.17. † Cânt. 4.14. Ier. 6.20.

24. cinci sute de sicli de* casia, după siclul Sfântului Locaş şi un hin** de untdelemn de măslin.

*Ps. 45.8. **Cap. 29.40.

25. Cu ele să faci un untdelemn pentru ungerea sfântă: o amestecătură mirositoare, făcută după meşteşugul făcătorului de mir; acesta va fi untdelemnul* pentru ungerea sfântă.

*Cap. 37.29. Num. 35.25. Ps. 89.20; 133.2.

26. Cu el să ungi* Cortul întâlnirii şi chivotul mărturiei,

*Cap. 40.9. Lev. 8.10. Num. 7.1.

27. masa şi toate uneltele ei, sfeşnicul şi uneltele lui, altarul tămâierii,
28. altarul arderilor de tot cu toate uneltele lui şi ligheanul cu piciorul lui.
29. Să sfinţeşti aceste lucruri şi ele vor fi preasfinte; oricine* se va atinge de ele va fi sfânt.

*Cap. 29.37.

30. Să ungi* de asemenea pe Aaron şi pe fiii lui şi să-i sfinţeşti, ca să fie în slujba Mea ca preoţi.

*Cap. 29.7, etc. Lev. 8.12,30.

31. Să vorbeşti copiilor lui Israel şi să le spui: „Acesta Îmi va fi untdelemnul pentru ungerea

sfântă, printre urmaşii voştri.
32. Să nu se ungă cu el trupul nici unui om şi să nu faceţi un alt untdelemn ca el după aceeaşi întocmire; el este* sfânt şi voi să-l priviţi ca sfânt.

*Vers. 25,37.

33. Oricine* va face un untdelemn ca el sau va unge cu el pe altul va fi nimicit** din poporul lui."

*Vers. 38. **Gen. 17.14. Cap. 12.15. Lev. 7.20,21.

34. Domnul a zis lui Moise: „Ia* mirodenii, stactie, onice mirositoare, galban şi tămâie curată, în aceeaşi măsură.

*Cap. 25.6; 37.29.

35. Cu ele să faci tămâie: o amestecătură mirositoare, alcătuită* după meşteşugul făcătorului de mir; să fie sărată, curată şi sfântă. *Vers. 25.
36. S-o pisezi mărunt şi s-o pui înaintea mărturiei, în Cortul întâlnirii, unde* Mă voi întâlni cu tine. Acesta va fi pentru voi un lucru** preasfânt.

*Cap. 29.42. Lev. 16.2. **Vers. 32. Cap. 29.37. Lev. 2.3.

37. Tămâie ca aceasta, în aceeaşi întocmire, să nu* vă faceţi, ci s-o priviţi ca sfântă şi păstrată pentru Domnul. *Vers. 32.
38. Oricine* va face tămâie ca ea, ca s-o miroasă, va fi nimicit din poporul lui."

*Vers. 33.

Rânduirea meşterilor

31 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Să* ştii că am ales pe Beţaleel, fiul** lui Uri, fiul lui Hur, din seminţia lui Iuda.

*Cap. 35.30; 36.1. **1 Cron. 2.20.

3. L-am umplut* cu Duhul lui Dumnezeu, i-am dat un duh de înţelepciune, pricepere şi ştiinţă pentru tot felul de lucrări,

*Cap. 35.31. 1 Împ. 7.14.

4. i-am dat putere să făurească[1] tot felul de lucrări meşteşugite, să lucreze în aur, în argint şi în aramă,
5. să sape[2] în pietre şi să le lege[3], să lucreze în lemn şi să facă tot felul de lucrări.
6. Şi iată că i-am dat ca ajutor pe* Oholiab, fiul lui Ahisamac, din seminţia lui Dan. Am dat pricepere** în mintea tuturor celor ce sunt iscusiţi, ca să facă tot ce ţi-am poruncit:

*Cap. 35.34. **Cap. 28.3; 35.10,35; 36.1.

7. Cortul* întâlnirii**, chivotul mărturiei †, capacul ispăşirii care va fi deasupra lui şi toate uneltele Cortului; *Cap. 36.8. **Cap. 37.1. † Cap. 37.6.
8. masa* cu uneltele ei**, sfeşnicul de aur curat cu toate uneltele lui, altarul tămâierii;

*Cap. 37.10. **Cap. 37.17.

9. altarul* arderilor de tot cu toate uneltele lui, ligheanul** cu piciorul lui; *Cap. 38.1. **Cap. 38.8.
10. veşmintele* pentru slujbă, veşmintele sfinte ale preotului Aaron, veşmintele fiilor lui pentru slujbele preoţeşti;

*Cap. 39.1,41. Num. 4.5,6, etc.

11. untdelemnul* pentru ungere şi tămâia** mirositoare pentru Sfântul Locaş. Le vor face după toate poruncile pe care ţi le-am dat."

*Cap. 30.25,31; 37,29. **Cap. 30.34; 37.29.

Ţinerea Sabatului

12. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
13. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Să* nu care cumva să nu ţineţi Sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine şi voi şi urmaşii voştri un semn după care se va cunoaşte că Eu sunt Domnul, care vă sfinţesc.

*Lev. 19.3,30; 26.2. Ezec. 20.12,20; 44.24.

14. Să ţineţi* Sabatul, căci el va fi pentru voi ceva sfânt. Cine** îl va călca va fi pedepsit cu moartea; cine va face vreo lucrare în ziua aceasta va fi nimicit din mijlocul poporului său.

*Cap. 20.8. Deut. 5.12. Ezec. 20.12. **Cap. 35.2. Num. 15.35.

15. Să lucrezi şase* zile; dar a** şaptea este Sabatul, ziua de odihnă închinată Domnului. Cine va face vreo lucrare în ziua Sabatului va fi pedepsit cu moartea.

*Cap. 20.9. **Gen. 2.2. Cap. 16.23; 20.10.

16. Copiii lui Israel să păzească Sabatul, prăznuindu-l, ei şi urmaşii lor, ca un legământ necurmat.
17. Acesta va fi între Mine şi copiii lui Israel un semn* veşnic; căci în şase** zile a făcut Domnul cerurile şi pământul, iar în ziua a şaptea S-a odihnit şi a răsuflat."

*Vers. 13. Ezec. 20.12,20. **Gen. 1.31; 2.2.

Tablele Legii

18. Când a isprăvit Domnul de vorbit cu Moise pe muntele Sinai, i-a dat cele* două table ale mărturiei, table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu.

*Cap. 24.12; 32.15,16; 34.28,29. Deut. 4.13; 5.22; 9.10,11. 2 Cor. 3.3.

Viţelul de aur

32 1. Poporul, văzând că Moise* zăboveşte să coboare de pe munte, s-a strâns în jurul lui Aaron şi i-a zis**: „Haide! fă-ne un dumnezeu care să † meargă înaintea noastră;

1.Sau: să inoveze, să inventeze; 2.Sau: să sculpteze:
3.Sau: să le monteze;

căci cu Moise, omul acela care ne-a scos din ţara Egiptului, nu ştim ce s-a făcut[1].”

*Cap. 24.18. Deut. 9.9. **Fapt. 7.40. † Cap. 13.21.

2. Aaron le-a răspuns: „Scoateţi* cerceii de aur din urechile nevestelor, fiilor şi fiicelor voastre şi aduceţi-i la mine.”

*Judc. 8.24-27.

3. Şi toţi şi-au scos cerceii de aur din urechi şi i-au adus lui Aaron.

4. El* i-a luat din mâinile lor, a bătut aurul cu dalta şi a făcut un viţel turnat. Şi ei au zis: „Israele! iată dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului.”

*Cap. 20.23. Deut. 9.16. Judc. 17.3,4. 1 Împ. 12.28. Neem. 9.18. Ps. 106.19. Isa. 46.6. Fapt. 7.41. Rom. 1.23.

5. Când a văzut Aaron lucrul acesta, a zidit un altar înaintea lui şi a* strigat: „Mâine va fi o sărbătoare în cinstea Domnului!”

*Lev. 23.2,4,21,37. 2 Împ. 10.29. 2 Cron. 30.5.

6. A doua zi, s-au trezit dis-de-dimineaţă şi au adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire*. Poporul a şezut de a mâncat şi a băut; apoi s-a sculat să joace.

*1 Cor. 10.7.

Mânia lui Dumnezeu

7. Domnul i-a zis lui Moise*: „Ridică-te şi coboară-te; căci poporul tău, pe care l-ai scos din ţara Egiptului, s-a** stricat.

*Vers. 1. Cap. 33.1. Deut. 9.12. Dan. 9.24. **Gen. 6.11,12. Deut. 4.16; 32.5. Judc. 2.19. Osea 9.9.

8. Foarte curând s-au abătut de la calea pe care le-o* poruncisem Eu; şi-au făcut un viţel turnat, s-au închinat până la pământ înaintea lui, i-au adus jertfe şi au zis: „Israele**, iată dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului!”

*Cap. 20.3,4,23. Deut. 9.16. **1 Împ. 12.28.

9. Domnul i-a zis lui Moise: „Văd* că poporul acesta este un popor încăpăţânat.

*Cap. 34.9; 38.3,5. Deut. 9.6,13; 31.27. 2 Cron. 30.8. Isa. 48.4. Fapt. 7.51.

10. Acum*, lasă-Mă; mânia** Mea are să se aprindă împotriva lor: şi-i voi mistui; dar pe † tine te voi face strămoşul unui neam mare.”

*Deut. 9.14,19. **Cap. 22.24. † Num. 14.12.

11. Moise* s-a rugat Domnului Dumnezeului său şi a zis: „Pentru ce să se aprindă, Doamne, mânia Ta împotriva poporului Tău, pe care l-ai scos din ţara Egiptului cu mare putere şi cu mână tare?

*Deut. 9.18,26-29. Ps. 74.1,2; 106.23.

12. Pentru ce* să zică egiptenii: „Spre nenorocirea lor i-a scos, ca să-i omoare prin munţi şi ca să-i şteargă de pe faţa pământului”? Întoarce-Te din aprinderea mâniei Tale şi** lasă-Te de răul acesta pe care vrei să-l faci poporului Tău.

*Num. 14.13. Deut. 9.28; 32.27. **Vers. 14.

13. Adu-Ţi aminte de Avraam, de Isaac şi de Israel, robii Tăi, cărora le-ai spus, jurându-Te* pe Tine Însuţi: „Voi** înmulţi sămânţa voastră ca stelele cerului, voi da urmaşilor voştri toată ţara aceasta, de care am vorbit şi ei o vor stăpâni în veci.”

*Gen. 22.16. Evr. 6.13. **Gen. 12.7; 13.15; 15.7,18; 26.4; 28.13; 35.11,12.

14. Şi Domnul S-a* lăsat[1] de răul pe care spusese că vrea să-l facă poporului Său.

*Deut. 32.26. 2 Sam. 24.16. 1 Cron. 21.15.Ps. 106.45. Ier. 18.8; 26.13,19. Ioel 2.13. Iona 3.10; 4.2.

Mânia lui Moise

15. Moise* s-a întors şi s-a coborât de pe munte, cu cele două table ale mărturiei în mână. Tablele erau scrise pe amândouă părţile, pe o parte şi pe alta. *Deut. 9.15.

16. Tablele* erau lucrarea lui Dumnezeu şi scrisul era scrisul lui Dumnezeu, gravat pe table. *Cap. 31.18.

17. Iosua a auzit glasul poporului, care scotea strigăte şi a zis lui Moise: „În tabără este un strigăt de război!”

18. Moise a răspuns: „Strigătul acesta nu-i nici strigăt de biruitori, nici strigăt de biruiţi; ce aud eu este glasul unor oameni care cântă!”

19. Şi, pe când se apropia de tabără, a văzut* viţelul şi jocurile. Moise s-a aprins de mânie, a aruncat tablele din mână şi le-a sfărâmat la poalele muntelui.

*Deut. 9.16,17.

20. A luat* viţelul pe care-l făcuseră ei şi l-a ars în foc; l-a prefăcut în cenuşă, a presărat cenuşa pe faţa apei şi a dat-o copiilor lui Israel s-o bea. *Deut. 9.21.

21. Moise a zis lui Aaron*: „Ce ţi-a făcut poporul acesta, de ai adus asupra lui un păcat atât de mare?” *Gen. 20.9; 26.10.

22. Aaron a răspuns: „Să nu se aprindă de mânie domnul meu! Tu singur* ştii că poporul acesta este pornit la rău.

*Cap. 14.11; 15.24; 16.2,20,28; 17.2,4.

23. Ei mi-au zis*: „Fă-ne un dumnezeu care să meargă înaintea noastră; căci cu Moise, omul acela care ne-a scos din ţara Egiptului, nu ştim ce s-a făcut!” *Vers. 1.

24. Eu le-am zis: „Cine are aur, să-l scoată!” Şi mi l-au dat; l-am aruncat în foc şi din el a* ieşit viţelul acesta.” *Vers. 4.

1.Sau: ce s-a întâmplat;

1.Sau: S-a întors;

Măcelul

25. Moise a văzut că poporul era fără frâu, căci Aaron îl făcuse să fie fără frâu*, spre batjocura vrăjmaşilor săi;

*2 Cron. 28.19.

26. s-a aşezat la poarta taberei şi a zis: „Cine este pentru Domnul să vină la mine!" Şi toţi copiii lui Levi s-au strâns la el.
27. El le-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Fiecare din voi să se încingă cu sabia; mergeţi şi străbateţi tabăra de la o poartă la alta şi fiecare să* omoare pe fratele, pe prietenul şi pe ruda sa."

*Num. 25.5. Deut. 33.9.

28. Copiii lui Levi au făcut după porunca lui Moise; şi aproape trei mii de oameni au pierit în ziua aceea din popor.
29. Moise* a zis: „Predaţi-vă azi în slujba Domnului, chiar cu jertfa fiului şi fratelui vostru, pentru ca binecuvântarea Lui să vină astăzi peste voi!"

*Num. 25.11-13. Deut. 13.6-11; 33.9,10. 1 Sam. 15.18,22. Prov. 21.3. Zah. 13.3. Mat. 10.37.

Moise se roagă pentru popor

30. A doua zi, Moise a zis poporului*: „Aţi făcut un păcat foarte mare. Am să mă sui acum la Domnul: poate** că voi † primi iertare pentru păcatul vostru."

*1 Sam. 12.20,23. Luca 15.18. **2 Sam. 16.12. Amos 5.15. † Num. 25.13.

31. Moise s-a* întors la Domnul şi a zis: „Ah! poporul acesta a făcut un păcat foarte mare! Şi-au făcut un dumnezeu** de aur.

*Deut. 9.18. **Cap. 20.2.

32. Iartă-le acum păcatul! Dacă nu, atunci, şterge-mă* din** Cartea Ta, pe care ai scris-o!"

*Ps. 69.28. Rom. 9.3. **Ps. 56.8; 139.16. Dan. 12.1. Filp. 4.3. Apoc. 3.5; 13.8; 17.8; 20.12,15; 21.27; 22.19.

33. Domnul a zis lui Moise: „Pe* cel ce a păcătuit împotriva Mea, pe acela îl voi şterge din Cartea Mea.

*Lev. 23.30. Ezec. 18.4.

34. Du-te, dar, şi du poporul unde ţi-am spus. Iată*, Îngerul Meu va merge înaintea ta, dar în ziua** răzbunării Mele, îi voi pedepsi pentru păcatul lor!"

*Cap. 33.2,14, etc. Num. 20.16. **Deut. 32.35. Amos 3.14. Rom. 2.5,6.

35. Domnul a lovit cu urgie poporul, pentru că* făcuse viţelul făurit de Aaron.

*2 Sam. 12.9. Fapt. 7.41.

Moise se roagă pentru poporul necăjit

33 1. Domnul a zis lui Moise: „Du-te şi porneşte de aici cu* poporul pe care l-ai scos din ţara Egiptului; suie-te în ţara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, zicând: „Seminţei** tale o voi da!"

*Cap. 32.7. **Gen. 12.7. Cap. 32.13.

2. Voi* trimite înaintea ta un înger şi voi** izgoni pe canaaniţi, amoriţi, hitiţi, fereziţi, heviţi şi iebusiţi.

*Cap. 32.34; 34.11. **Deut. 7.22. Ios. 24.11.

3. Suie-te în* ţara aceasta unde curge lapte şi miere. Dar** Eu nu Mă voi sui în mijlocul tău, ca să nu te prăpădesc † pe drum, căci eşti un popor †† încăpăţânat."

*Cap. 3.8. **Vers. 15,17. † Cap. 32.9; 34.9. Deut. 9.6,13. †† Cap. 23.21; 32.10. Num. 16.21,45.

4. Când a auzit poporul aceste cuvinte rele, toţi s-au* întristat; şi** nimeni nu şi-a pus podoabele pe el.

*Num. 14.1,39. **Lev. 10.6. 2 Sam. 19.24. 1 Împ. 21.27. 2 Împ. 19.1. Ezra 9.3. Est. 4.1,4. Iov 1.20; 2.12. Isa. 32.11. Ezec. 24.17,23; 26.16.

5. Şi Domnul a zis lui Moise: „Spune copiilor lui Israel: „Voi* sunteţi un popor încăpăţânat; numai o clipă dacă M-aş sui în** mijlocul tău, te-aş prăpădi. Aruncă-ţi acum podoabele de pe tine şi voi † vedea ce-ţi voi face."

*Vers. 3. **Num. 16.45,46. † Deut. 8.2. Ps. 139.23.

6. Copiii lui Israel şi-au scos de pe ei podoabele şi au plecat de la muntele Horeb.

Cortul întâlnirii

7. Moise a luat cortul lui şi l-a* întins afară din tabără, la o depărtare oarecare; l-a numit *Cortul întâlnirii*[1]. Şi toţi cei ce** întrebau pe Domnul se duceau la Cortul întâlnirii[1], care era afară din tabără.

*Cap. 29.42,43. **Deut. 4.29. 2 Sam. 21.1.

8. Când se ducea Moise la Cort, tot poporul se ridica în picioare; fiecare stătea la* uşa cortului său şi urmărea cu ochii pe Moise, până intra el în Cort.

*Num. 16.27.

9. Şi când intra Moise în Cort, stâlpul de nor se cobora şi se oprea la uşa Cortului; şi Domnul* vorbea cu Moise.

*Cap. 25.22; 31.18. Ps. 99.7.

10. Tot poporul vedea stâlpul de nor oprindu-se la uşa Cortului; tot poporul se ridica şi se arunca* cu faţa la pământ la uşa cortului lui.

*Cap. 4.31.

11. Domnul* vorbea cu Moise faţă în faţă, cum vorbeşte un om cu prietenul lui. Apoi Moise se întorcea în tabără, dar tânărul lui slu-

1.Lit.(ebr.): Cortul Adunării sau, Tabernacolul (trad. lat. *Vulgata*);

jitor, Iosua, fiul lui Nun, nu ieşea deloc din mijlocul Cortului. *Gen. 32.30. Num. 12.8. Deut. 34.10.

Moise cere să vadă slava lui Dumnezeu

12. Moise a zis Domnului: „Iată*, Tu îmi zici: „Du pe poporul acesta!" Şi nu-mi arăţi pe cine vei trimite cu mine. Însă, Tu ai zis: „Eu** te cunosc pe nume şi ai căpătat trecere înaintea Mea!"

*Cap. 32.34. **Gen. 18.19. Vers. 17. Ps. 1.6. Ier. 1.5. Ioan 10.14,15. 2 Tim. 2.19.

13. Acum, dacă* am căpătat trecere înaintea Ta, arată-mi** căile Tale; atunci Te voi cunoaşte şi voi avea trecere înaintea Ta. Şi gândeşte-Te că neamul acesta este poporul † Tău!"

*Cap. 34.9. **Ps. 25.4; 27.11; 86.11; 119.33. † Deut. 9.26,29. Ioel 2.17.

14. Domnul a răspuns: „Voi merge Eu Însumi* cu tine şi îţi voi da** odihnă."

*Cap. 13.21; 40.34-38.Isa. 63.9. **Deut. 3.20. Ios. 21.44; 22.4; 23.1. Ps. 95.11.

15. Moise I-a zis: „Dacă* nu mergi Tu Însuţi cu noi, nu ne lăsa să plecăm de aici.

*Vers. 3. Cap. 34.9.

16. Cum se va şti că am căpătat trecere înaintea Ta, eu şi poporul Tău? Oare nu* când vei merge Tu cu noi şi când prin aceasta vom fi** deosebiţi, eu şi poporul Tău, de toate popoarele de pe faţa pământului?"

*Num. 14. 14. **Cap. 34.10. Deut. 4.7,34. 2 Sam. 7.23. 1 Împ. 8.53. Ps. 147.20.

17. Domnul a zis lui Moise: „Voi* face şi ceea ce-Mi ceri acum, căci ai** căpătat trecere înaintea Mea şi te cunosc pe nume!"

*Gen. 19.21. Iac. 5.16. **Vers. 16.

18. Moise a zis: „Arată-mi* slava Ta!"

*Vers. 20. 1 Tim. 6.16.

19. Domnul a răspuns: „Voi* face să treacă pe dinaintea ta toată frumuseţea Mea şi voi chema Numele Domnului înaintea ta; Eu Mă** îndur de cine vreau să Mă îndur şi am milă de cine vreau să am milă!"

*Cap. 34.5-7. Ier. 31.14. **Rom. 9.15,16,18.

20. Domnul a zis: „Faţa nu vei putea să Mi-o vezi, căci nu poate* omul să Mă vadă şi să trăiască!"

*Gen. 32. 30. Cap. 24.10. Deut. 5.24. Judc. 6.22; 13.22; Isa. 6.5. Apoc. 1.16,17.

21. Domnul a zis: „Iată un loc lângă Mine; vei sta pe stâncă.

22. Şi când va trece slava Mea, te voi pune în* crăpătura stâncii şi te voi acoperi** cu mâna Mea, până voi trece. *Isa. 2.21. **Ps. 91.1,4.

23. Iar când Îmi voi trage mâna la o parte, Mă vei vedea pe dinapoi; dar faţa Mea nu* se va vedea." *Vers. 20. Ioan 1.18.

Noile Table ale Legii

34 1. Domnul a zis lui Moise: „Taie* două table de piatră ca cele dintâi şi Eu** voi scrie pe ele cuvintele care erau pe tablele dintâi pe care le-ai sfărâmat.

*Cap. 32.16,19. Deut. 10.1. **Vers. 28. Deut. 10.2,4.

2. Fii gata dis-de-dimineaţă şi suie-te de dimineaţă pe muntele Sinai*; să stai acolo înaintea Mea, pe vârful muntelui. *Cap. 19.20; 24.12.

3. Nimeni să nu se suie cu tine şi nimeni să nu se arate pe tot muntele; şi nici boi, nici oi să nu pască pe lângă muntele acesta." *Cap. 19.12,13,21.

4. Moise a tăiat două table de piatră ca şi cele dintâi; s-a sculat dis-de-dimineaţă şi s-a suit pe muntele Sinai, după cum îi poruncise Domnul; şi a luat în mână cele două table de piatră.

5. Domnul S-a coborât într-un nor, a stat acolo lângă el şi a rostit* Numele Domnului.

*Cap. 33.19. Num. 14.17.

6. Şi Domnul a trecut pe dinaintea lui şi a strigat: „Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare şi milostiv, încet la mânie, plin de bunătate** şi adevăr †,

*Num. 14.18. 2 Cron. 30.9. Neem. 9.17. Ps. 86.15; 103.8; 111.4; 112.4; 116.5; 145.8. Ioel 2.13. **Ps. 31.19. Rom. 2.4. † Ps. 57.10; 108.4.

7. care* Îşi păstrează dragostea până la mii, iartă** nelegiuirea, fărădelegea şi păcatul, dar[1] nu socoteşte † pe cel vinovat drept nevinovat, şi pedepseşte nelegiuirea părinţilor în copii şi în copiii copiilor lor până la a treia şi a patra generaţie!"

*Cap. 20.6. Deut. 5.10. Ps. 86.15. Ier. 32.18. Dan. 9.4. **Ps. 103.3; 130.4. Dan. 9.9. Efes. 4.32. 1 Ioan 1.9. † Cap. 23.7,21. Ios. 24.19. Iov 10.14. Mica 6.11. Naum 1.3.

Înnoirea legământului

8. Îndată, Moise s-a plecat* până la pământ şi s-a închinat. *Cap. 4.31.

9. El a zis: „Doamne, dacă am căpătat trecere înaintea Ta, Te rog să mergi în mijlocul* nostru, Doamne; poporul acesta este într-adevăr un popor încăpăţânat**, dar iartă-ne fărădelegile şi păcatele noastre şi ia-ne în stăpânirea † Ta!"

*Cap. 33.15,16. **Cap. 33.3. † Deut. 32.9. Ps. 28.9; 33.12; 78. 62; 94.14. Ier. 10.16. Zah. 2.12.

10. Domnul a răspuns: „Iată, Eu fac* un legământ. Voi face, în faţa întregului popor, mi-

1.Lit.: şi nu face (acceptă) ispăşire pentru acestea, dar impută nelegiuirea părinţilor...

nuni** care n-au avut loc în nici o ţară şi la nici un popor; tot poporul care este în jurul tău va vedea lucrarea Domnului şi prin tine voi face lucruri înfricoşătoare †.

*Deut. 5.2; 29.12,14. **Deut. 4.32. 2 Sam. 7.23. Ps. 77.14; 78. 12; 147.20. † Deut. 10.21. Ps. 145.6. Isa. 64.3.

11. Ia seama la ceea ce-ţi poruncesc* azi. Iată, voi** izgoni dinaintea ta pe amoriţi, canaaniţi, hitiţi, fereziţi, heviţi şi iebusiţi.

*Deut. 5.32; 6.3,25; 12.28,32; 28.1. **Cap. 33.2.

12. Să nu cumva să* faci legământ cu locuitorii ţării unde ai să intri, ca să nu fie o cursă** pentru tine, dacă vor locui în mijlocul tău.

*Cap. 23.32. Deut. 7.2. Judc. 2.2. **Cap. 23.33.

13. Dimpotrivă să le dărâmaţi* altarele, să le sfărâmaţi stâlpii idoleşti şi să le trântiţi la pământ** idolii.

*Cap. 23.24. Deut. 12.3. Judc. 2.2. **Deut. 7.5; 12.2. Judc. 6. 25. 2 Împ. 18.4; 23.14. 2 Cron. 31.1; 34.3,4.

14. Să nu te închini* înaintea unui alt dumnezeu; căci Domnul se numeşte *Gelosul***, este un Dumnezeu † gelos[1].

*Cap. 20.3,5. **Isa. 9.6; 57.15. † Cap. 20.5.

15. Fereşte-te* să faci legământ cu locuitorii ţării, ca nu cumva, curvind** înaintea dumnezeilor lor şi aducându-le jertfe, să te poftească † şi pe tine şi să mănânci †† din jertfele lor,

*Vers. 12. **Deut. 31.16. Judc. 2.17. Ier. 3.9. Ezec. 6.9. † Num. 25.2. 1 Cor. 10.27. †† Ps. 106.28. 1 Cor. 8.4,7,10.

16. ca nu cumva să iei din fetele* lor neveste fiilor tăi, şi astfel, fetele lor, curvind** înaintea dumnezeilor lor, să târască şi pe fiii tăi să curvească înaintea dumnezeilor lor.

*Deut. 7.3. 1 Împ. 11.2. Ezra 9.2. Neem. 13.25. **Num. 25.1,2. 1 Împ. 11.4.

17. Să nu-ţi faci* dumnezei turnaţi.

*Cap. 32.8. Lev. 19.4.

Sărbătorile

18. Să ţii Sărbătoarea Azimelor*: timp de şapte zile, la vremea hotărâtă, în luna spicelor, să mănânci azime, cum ţi-am poruncit, căci în luna spicelor** ai ieşit din Egipt.

*Cap. 12.15; 23.15. **Cap. 13.4.

19. Orice întâi-născut* este al Meu, chiar orice întâi-născut de parte bărbătească din turmele de vaci sau de oi.

*Cap. 13.2,12; 22.29. Ezec. 44.30. Luca 2.23.

20. Să răscumperi cu un miel pe întâiul născut* al măgăriţei; iar dacă nu-l răscumperi, săi frângi gâtul. Să răscumperi pe orice întâi-născut al fiilor tăi; şi să nu te înfăţişezi cu mâinile** goale înaintea Mea.

*Cap. 13.13. Num. 18.15. **Cap. 23.15. Deut. 16.16. 1 Sam. 9.7,8. 2 Sam. 24.24.

21. Şase zile* să lucrezi, iar în ziua a şaptea să te odihneşti; să te odihneşti, chiar în vremea aratului şi seceratului.

*Cap. 20.9; 23.12; 35.2. Deut. 5.12,13. Luca 13.14.

22. Să ţii* Sărbătoarea Săptămânilor, a celor dintâi roade din secerişul grâului, şi Sărbătoarea Culesului roadelor la sfârşitul anului.

*Cap. 23.16. Deut. 16.10,13.

23. De trei* ori pe an, toţi cei de parte bărbătească să se înfăţişeze înaintea Domnului Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 23.14,17. Deut. 16.16.

24. Căci voi* izgoni neamurile dinaintea ta şiţi voi** întinde hotarele; şi nimeni nu-ţi va † pofti ţara, în timpul când te vei sui, de trei ori pe an, ca să te înfăţişezi înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 33.2. Lev. 18.24. Deut. 7.1. Ps. 78.55; 80.8. **Deut. 12.20; 19.8. † Gen. 35.5. 2 Cron. 17.10. Prov. 16.7. Fapt. 18.10.

25. Să n-aduci* cu pâine dospită sângele animalului jertfit în cinstea Mea; şi carnea din** jertfa praznicului Paştelui să nu fie ţinută în timpul nopţii până dimineaţa.

*Cap. 23.18. **Cap. 12.10.

26. Să aduci în Casa Domnului Dumnezeului tău pârga* celor dintâi roade ale pământului.
Iedul** să nu-l fierbi în laptele mamei lui.”

*Cap. 23.19. Deut. 26.2,10. **Cap. 23.19. Deut. 14.21.

27. Domnul a zis lui Moise: „Scrie-ţi cuvintele* acestea, căci pe temeiul acestor cuvinte închei legământ cu tine şi cu Israel!”

*Vers. 10. Deut. 4.13; 31.9.

28. Moise* a stat acolo cu Domnul patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. N-a mâncat deloc pâine şi n-a băut deloc apă. Şi Domnul a** scris pe table cuvintele legământului, cele Zece Porunci.

*Cap. 24.18. Deut. 9.9,18. **Vers. 1. Cap. 31.18; 32.16. Deut. 4.13; 10.2,4.

Slava lui Moise

29. Moise s-a coborât de pe muntele Sinai, cu cele două* table ale mărturiei în mână. Când se cobora de pe munte, nu ştia că pielea** feţei lui strălucea, pentru că vorbise cu Domnul.

*Cap. 32.15. **Mat. 17.2. 2 Cor. 3.7,13.

30. Aaron şi toţi copiii lui Israel s-au uitat la Moise, şi iată că pielea feţei lui strălucea; şi se temeau să se apropie de el.

31. Moise i-a chemat; Aaron şi toţi fruntaşii adunării s-au întors la el; şi el le-a vorbit.

32. După aceea, toţi copiii lui Israel s-au apropiat, şi el* le-a dat toate poruncile pe care le

1.A se vedea nota pt. Exod 20,5 şi gelozia Ap. Pavel din 2 Cor. 11.2.

primise de la Domnul pe muntele Sinai.
*Cap. 24.3.
33. Când a încetat să le vorbească şi-a pus o maramă* pe faţă. *2 Cor. 3.13.
34. Când intra* Moise înaintea Domnului, ca să-I vorbească, îşi scotea marama până ce ieşea; iar când ieşea, spunea copiilor lui Israel ce i se poruncise. *2 Cor. 3.16.
35. Copiii lui Israel se uitau la faţa lui Moise şi vedeau că pielea feţei lui strălucea; şi Moise îşi punea iarăşi marama pe faţă până ce intra ca să vorbească cu Domnul.

Sabatul

35 1. Moise a strâns toată adunarea copiilor lui Israel şi le-a zis: „Iată* lucrurile pe care a poruncit Domnul să le faceţi:
*Cap. 34.32.
2. Şase* zile să lucraţi, dar ziua a şaptea să vă fie sfântă; acesta este Sabatul, ziua de odihnă, închinată Domnului. Cine va face vreo lucrare în ziua aceea să fie pedepsit cu moartea.
*Cap. 20.9; 31.14,15. Lev. 23.3. Num. 15.32, etc. Deut. 5.12. Luca 13.14.
3. Să n-aprinzi* foc în nici una din locuinţele voastre în ziua Sabatului." *Cap. 16.23.

Daruri pentru facerea Cortului

4. Moise a vorbit întregii adunări a copiilor lui Israel şi a zis: „Iată* ce a poruncit Domnul.
*Cap. 25.1,2.
5. Luaţi din ce aveţi şi aduceţi un prinos[1] Domnului. Fiecare* să aducă prinos[1] Domnului ce-l lasă inima: aur, argint şi aramă;
*Cap. 25.2.
6. material vopsit în albastru, în purpuriu, în cărămiziu, in subţire şi păr de capră;
7. piei de berbec vopsite în roşu şi piei de viţel de mare; lemn de salcâm,
8. untdelemn pentru sfeşnic, mirodenii* pentru untdelemnul ungerii şi pentru tămâia mirositoare; *Cap. 25.6.
9. pietre de onix şi alte pietre pentru împodobirea efodului şi a pieptarului.
10. Toţi* cei iscusiţi dintre voi să vină şi să facă tot ce a poruncit Domnul:
*Cap. 31.6.
11. Locaşul*, Cortul şi acoperişul lui, copcile, scândurile, drugii, stâlpii şi picioarele lui;
*Cap. 26.1,2, etc.
12. chivotul* şi drugii lui, capacul ispăşirii şi perdeaua dinăuntru pentru acoperirea chivotului;

1.Sau: ofrandă, dar ridicat;

*Cap. 25.10, etc.
13. masa* şi drugii ei, cu toate uneltele ei, şi pâinile** pentru punerea înaintea Domnului;
*Cap. 25.23. **Cap. 25.30. Lev. 24.5,6.
14. sfeşnicul* cu uneltele lui, candelele lui şi** untdelemnul pentru sfeşnic;
*Cap. 25.31, etc. **Cap. 30.1.
15. altarul* pentru tămâie şi drugii lui, untdelemnul pentru ungere şi tămâia** mirositoare, şi perdeaua uşii de afară de la intrarea Cortului;
*Cap. 30.23. **Cap. 30.34.
16. altarul* pentru arderile de tot, grătarul lui de aramă, drugii lui şi toate uneltele lui, ligheanul cu piciorul lui,
*Cap. 27.1.
17. pânzele* curţii, stâlpii ei, picioarele ei şi perdeaua de la poarta curţii;
*Cap. 27.9.
18. ţăruşii Cortului, ţăruşii curţii şi funiile lor;
19. veşmintele* preoţeşti pentru slujba Sfântului Locaş, veşmintele sfinte ale preotului Aaron şi veşmintele fiilor lui pentru slujbele preoţeşti."
*Cap. 31.10; 39.1,41. Num. 4.5,6, etc.
20. Toată adunarea copiilor lui Israel a ieşit dinaintea lui Moise.
21. Toţi cei cu tragere* de inimă şi bunăvoinţă au venit şi au adus un dar ridicat Domnului pentru lucrarea Cortului întâlnirii, pentru toată slujba lui şi pentru veşmintele sfinte.
*Vers. 5,22,26,29. Cap. 25.2; 36.2. 1 Cron. 28.2,9; 29.9. Ezra 7.27. 2 Cor. 8.12; 9.7.
22. Au venit îndată bărbaţii şi femeile, toţi cei cu tragere de inimă, şi au adus inele de nas, inele, cercei, brăţări, salbe şi tot felul de lucruri de aur; fiecare a adus prinosul de aur pe care-l închinase Domnului.
23. Toţi* cei ce aveau stofe (material) vopsite în albastru, în purpuriu, în cărămiziu, in subţire şi păr de capră, piei de berbec vopsite în roşu şi piei de viţel de mare, le-au adus.
*1 Cron. 29.8.
24. Toţi cei ce puteau aduce prin ridicare un prinos de argint şi de aramă, au adus prinosul Domnului. Toţi cei ce aveau lemn de salcâm bun pentru lucrările rânduite pentru slujbă, l-au adus.
25. Toate femeile* iscusite au tors cu mâinile lor şi au adus lucrul lor, şi anume: fir vopsit în albastru, în purpuriu, în cărămiziu şi in subţire.
*Cap. 28.3; 31.6; 36.1. 2 Împ. 23.7. Prov. 31.19,22,24.
26. Toate femeile cu tragere de inimă şi iscusite au tors păr de capră.
27. Fruntaşii* poporului au adus pietre de onix

şi alte pietre pentru efod şi pieptar;

*1 Cron. 29.6. Ezra 2.68.

28. mirodenii* şi untdelemn pentru sfeşnic, pentru untdelemnul ungerii şi pentru tămâia mirositoare. *Cap. 30.23.

29. Toţi copiii lui Israel, bărbaţi şi femei, pe care-i trăgea* inima să ajute la lucrul poruncit de Domnul prin Moise, au adus Domnului daruri de bunăvoie. *Vers. 21. 1 Cron. 29.9.

Chemarea meşterilor

30. Moise a zis copiilor lui Israel: „Să ştiţi că Domnul* a ales pe Beţaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminţia lui Iuda.

*Cap. 31.2, etc.

31. L-a umplut cu Duhul lui Dumnezeu, duh de înţelepciune, pricepere şi ştiinţă, pentru tot felul de lucrări.
32. I-a dat putere să născocească[1] planuri, să lucreze în aur, în argint şi în aramă,
33. să sape în pietre şi să le lege, să lucreze lemnul cu meşteşug şi să facă tot felul de lucrări meşteşugite.
34. I-a dat şi darul să înveţe pe alţii, atât lui, cât şi lui Oholiab*, fiul lui Ahisamac, din seminţia lui Dan.

*Cap. 31.6.

35. I-a umplut* cu pricepere ca să facă toate lucrările de gravură în piatră, de cioplitură meşteşugită, de lucrat la gherghef şi de ţesut material vopsit în albastru, în purpuriu, în cărămiziu şi in subţire, să facă tot felul de lucrări şi născociri[2] de planuri.

*Vers. 31. Cap. 31.3,6. 1 Împ. 7.14. 2 Cron. 2.14. Isa. 28.26.

Dărnicia poporului

36 1. Beţaleel, Oholiab şi toţi bărbaţii iscusiţi* în care pusese Domnul înţelepciune şi pricepere, ca să ştie să facă lucrările rânduite pentru slujba Sfântului Locaş**, au făcut totul după cum poruncise Domnul.

*Cap. 28.3; 31.6; 35.10,35. **Cap. 25.8.

2. Moise a chemat pe Beţaleel, Oholiab şi pe toţi bărbaţii iscusiţi în mintea* cărora pusese Domnul pricepere, şi anume pe toţi cei cu tragere de inimă la lucrul acesta ca să-l facă.

*Cap. 35.21,26. 1 Cron. 29.5.

3. Ei au luat dinaintea lui Moise toate prinosurile pe care le aduseseră* copiii lui Israel ca să facă lucrările rânduite pentru slujba Sfântului Locaş. Chiar şi după ce se începuse lucrarea, tot se mai aduceau lui Moise, în fiecare dimineaţă, daruri de bunăvoie. *Cap. 35.27.

1.Sau: să inventeze; 2.Sau: invenţii, inovaţii;

4. Atunci toţi bărbaţii iscusiţi, prinşi la toate lucrările Sfântului Locaş, şi-au lăsat fiecare lucrul pe care-l făceau
5. şi au venit de au spus lui Moise: „Poporul* aduce mult mai mult decât trebuie pentru facerea lucrărilor pe care a poruncit Domnul să le facem.”

*2 Cor. 8.2,3.

6. Moise a pus să strige în tabără ca nimeni, fie bărbat, fie femeie, să nu mai aducă daruri pentru Sfântul Locaş. Au oprit astfel pe popor să mai aducă daruri.
7. Materialul adus era de ajuns pentru toate lucrările care trebuiau făcute, ba încă mai şi prisosea.

Construirea Cortului

8. Toţi* bărbaţii iscusiţi şi lucrătorii au făcut Cortul din zece covoare de in subţire şi răsucit din fir albastru, purpuriu şi cărămiziu; pe ele au ţesut heruvimi lucraţi cu măiestrie.

*Cap. 26.1.

9. Lungimea unui covor era de douăzeci şi opt de coţi; iar lăţimea unui covor era de patru coţi. Toate covoarele aveau aceeaşi măsură.
10. Cinci din aceste covoare au fost prinse la un loc; celelalte cinci de asemenea au fost prinse la un loc.
11. Au făcut cheotori albastre la marginea covorului cu care se sfârşea cea dintâi îmbinare; tot aşa au făcut şi la marginea covorului cu care se sfârşea a doua îmbinare de covoare.
12. Au făcut cincizeci* de cheotori la cel dintâi covor şi cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârşea a doua îmbinare de covoare; cheotorile acestea erau una în faţa alteia.

*Cap. 26.5.

13. Au făcut cincizeci de copci de aur şi au prins covoarele unul de altul cu copcile, aşa încât Cortul alcătuia un întreg.
14. Au făcut* nişte covoare din păr de capră, ca să slujească de acoperiş pentru Cort: unsprezece covoare de acestea au făcut.

*Cap. 26.7.

15. Lungimea unui covor era de treizeci de coţi, şi lăţimea unui covor era de patru coţi: cele unsprezece covoare aveau aceeaşi măsură.
16. Au prins împreună de o parte cinci din aceste covoare, iar pe celelalte şase de altă parte.
17. Au făcut cincizeci de cheotori la marginea covorului cu care se sfârşea o îmbinare de covoare şi cincizeci de cheotori la marginea

covorului cu care se sfârşea a doua îmbinare de covoare.
18. Au mai făcut şi cincizeci de copci de aramă, cu care să se îmbine acoperişul Cortului ca să alcătuiască un întreg.
19. Au făcut* pentru acoperişul Cortului o învelitoare de piei de berbec vopsite în roşu şi o învelitoare de piei de viţel de mare, care trebuia pusă pe deasupra.

*Cap. 26.14.

20. Scândurile* pentru Cort le-au făcut din lemn de salcâm, aşezate în picioare.

*Cap. 26.15.

21. Lungimea unei scânduri era de zece coţi şi lăţimea unei scânduri era de un cot şi jumătate.
22. Fiecare scândură avea două urechi, unite una cu alta; tot aşa au făcut la toate scândurile Cortului.
23. Au făcut douăzeci de scânduri pentru Cort, înspre partea de miazăzi.
24. Au pus patruzeci de picioare de argint sub cele douăzeci de scânduri, câte două picioare sub fiecare scândură, pentru cele două urechi ale ei.
25. Au făcut apoi douăzeci de scânduri pentru a doua latură a Cortului, latura dinspre miazănoapte,
26. cu cele patruzeci de picioare de argint ale lor, câte două picioare sub fiecare scândură.
27. Au făcut apoi şase scânduri pentru spatele Cortului, înspre apus.
28. Au făcut două scânduri pentru cele două unghiuri ale Cortului în partea din spate;
29. acestea erau făcute din două bucăţi, începând de la partea de jos, şi bine legate la vârf printr-un cerc; la fel au făcut pentru amândouă, la cele două unghiuri.
30. Erau astfel opt scânduri, cu picioarele lor de argint, adică şaisprezece picioare, câte două picioare sub fiecare scândură.
31. Au făcut cinci drugi* din lemn de salcâm pentru scândurile uneia din laturile Cortului,

*Cap. 26.26.

32. cinci drugi pentru scândurile celei de a doua laturi a Cortului şi cinci drugi pentru scândurile laturii Cortului din spatele dinspre apus;
33. drugul de la mijloc l-au făcut aşa ca să treacă prin mijlocul scândurilor, de la un capăt la celălalt.
34. Au poleit scândurile cu aur şi verigile lor de aur le-au făcut aşa ca să se poată petrece drugii prin ele; şi drugii i-au poleit cu aur.

Cele două perdele

35. Perdeaua* dinăuntru au făcut-o din fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi din in subţire răsucit; au lucrat-o cu măiestrie; şi au făcut heruvimi pe ea.

*Cap. 26.31.

36. Au făcut patru stâlpi de salcâm pentru ea şi i-au poleit cu aur; cârligele lor erau de aur şi au turnat pentru stâlpii aceştia patru picioare de argint.
37. Pentru uşa Cortului au făcut o perdea* din fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi din in subţire răsucit; aceasta era o lucrare făcută la gherghef[1].

*Cap. 26.36.

38. Au făcut cei cinci stâlpi ai ei cu cârligele lor, iar capetele şi beţele[2] lor de legătură le-au poleit cu aur; cele cinci picioare[3] ale lor erau de aramă.

Facerea chivotului

37 1. Apoi Beţaleel* a făcut chivotul din lemn de salcâm; lungimea lui era de doi coţi şi jumătate, lăţimea de un cot şi jumătate şi înălţimea tot de un cot şi jumătate.

*Cap. 25.10.

2. L-a poleit cu aur curat pe dinăuntru şi pe din afară şi i-a făcut un chenar de jur-împrejur.
3. A turnat pentru el patru verigi de aur, pe care le-a pus la cele patru colţuri ale lui: două verigi de o parte şi două verigi de cealaltă parte.
4. A făcut nişte drugi de lemn de salcâm şi i-a poleit cu aur.
5. A băgat drugii în verigile de la cele două laturi ale chivotului, ca să ducă chivotul.
6. A făcut şi capacul ispăşirii* de aur curat; lungimea lui era de doi coţi şi jumătate şi lăţimea de un cot şi jumătate.

*Cap. 25.17.

7. A făcut doi heruvimi de aur bătut, la cele două capete ale capacului ispăşirii;
8. un heruvim la un capăt şi un heruvim la celălalt capăt; heruvimii i-a făcut pe capacul ispăşirii la cele două capete ale lui.
9. Heruvimii erau cu aripile întinse deasupra, acoperind capacul ispăşirii cu aripile lor şi uitându-se unul la altul. Heruvimii stăteau cu faţa întoarsă spre capacul ispăşirii.

1.Sau: brodată; 2. Sau vergelele; 3.Sau: postamentele;
(1, 2, 3 - peste tot în text);

Facerea mesei

10. A făcut masa* din lemn de salcâm; lungimea ei era de doi coţi, lăţimea de un cot şi înălţimea de un cot şi jumătate.

*Cap. 25.23.

11. A poleit-o cu aur curat şi i-a făcut un chenar de jur-împrejur.
12. I-a făcut împrejur un pervaz de un lat de mână, pe care a făcut un chenar de jur-împrejur.
13. A turnat pentru masă patru verigi de aur şi a pus verigile în cele patru colţuri, care erau la cele patru picioare ale ei.
14. Verigile erau lângă pervaz şi în ele erau băgaţi drugii pentru ducerea mesei.
15. A făcut drugii de lemn de salcâm şi i-a poleit cu aur; ei slujeau la ducerea mesei.
16. A făcut apoi uneltele care trebuiau puse pe masă: farfuriile*, căţuile, potirele şi ceştile ei, care slujeau la jertfele de băutură; le-a făcut de aur curat.

*Cap. 25.29.

Facerea sfeşnicului

17. A făcut sfeşnicul* de aur curat; a făcut sfeşnicul de aur curat, bătut; piciorul, fusul, cupele, gămălioarele şi florile lui erau dintr-o bucată cu el.

*Cap. 25.31. Zah. 4. Apoc. 1.12-20; 4.5.

18. Din amândouă părţile lui ieşeau şase braţe: trei braţe dintr-o latură şi trei braţe din cealaltă latură.
19. Pe un braţ erau trei potiraşe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor şi pe un alt braţ alte trei potiraşe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor; aşa era la toate cele şase braţe care ieşeau din sfeşnic.
20. Pe fusul sfeşnicului erau patru potiraşe în chip de floare de migdal, cu gămălioarele şi florile lor.
21. Era o gămălioară sub două braţe care ieşeau din sfeşnic, o gămălioară sub alte două braţe şi o gămălioară sub alte două braţe; aşa era la toate cele şase braţe care ieşeau din sfeşnic.
22. Gămălioarele şi braţele sfeşnicului erau dintr-o bucată cu el, bătut în întregime dintr-o bucată de aur curat.
23. A făcut apoi cele şapte candele ale lui, mucările şi cenuşarele lui, toate de aur curat.
24. A întrebuinţat un talant de aur curat pentru facerea sfeşnicului cu toate uneltele lui.

Altarul pentru tămâie

25. Apoi a făcut* altarul pentru tămâie din lemn de salcâm; lungimea lui era de un cot şi lăţimea de un cot; era în patru muchii şi înălţimea lui era de doi coţi. Coarnele erau dintr-o bucată cu el.

*Cap. 30.1. Apoc. 8.3,4.

26. L-a poleit cu aur curat, atât partea de sus, cât şi laturile de jur-împrejur şi coarnele. Şi i-a făcut o cunună de jur-împrejur.
27. Sub cunună a făcut două verigi de aur, pe care le-a pus în cele două unghiuri din cele două laturi, ca să se bage în ele drugii care slujeau la ducerea lui.
28. A făcut nişte drugi din lemn de salcâm şi i-a poleit cu aur.
29. A făcut untdelemnul* pentru ungerea sfântă şi tămâia mirositoare, curată, alcătuită după meşteşugul făcătorului de mir.

*Cap. 30.23,34.

Altarul pentru arderile de tot şi ligheanul de aramă

38 1. A făcut* altarul pentru arderile de tot din lemn de salcâm; lungimea lui era de cinci coţi şi lăţimea de cinci coţi; era în patru muchii şi înălţimea lui era de trei coţi.

*Cap. 27.1.

2. La cele patru colţuri i-a făcut nişte coarne dintr-o bucată cu el şi l-a poleit cu aramă.
3. A făcut toate uneltele altarului: oalele pentru cenuşă, lopeţile, ligheanele[1], furculiţele şi tigăile pentru cărbuni; toate uneltele acestea le-a făcut de aramă.
4. A făcut pentru altar un grătar de aramă ca o reţea, pe care a pus-o sub pervazul altarului, începând de jos, aşa că venea până la jumătatea altarului.
5. A turnat apoi patru verigi, pe care le-a pus în cele patru colţuri ale grătarului de aramă, ca să bage drugii în ele.
6. A făcut drugii din lemn de salcâm şi i-a poleit cu aramă.
7. A băgat drugii în verigile de pe laturile altarului ca să-l ducă. L-a făcut din scânduri, gol pe dinăuntru.
8. A făcut ligheanul* de aramă, cu piciorul lui de aramă, din oglinzile femeilor care slujeau la uşa Cortului întâlnirii.

*Cap. 30.18.

1.Sau: farfuriile adânci (vasele pentru sângele stropirii);

Facerea curţii

9. Apoi a făcut curtea*; înspre partea de miazăzi, pentru curte, erau nişte pânze de in subţire răsucit, pe o lungime de o sută de coţi,

*Cap. 27.9.

10. cu douăzeci de stâlpi aşezaţi pe douăzeci de picioare de aramă; cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură erau de argint.
11. Înspre partea de miazănoapte erau o sută de coţi de pânză, cu douăzeci de stâlpi şi cu cele douăzeci de picioare de aramă ale lor; cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură erau de argint.
12. Înspre partea de apus erau cincizeci de coţi de pânză, cu zece stâlpi şi cele zece picioare ale lor; cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură erau de argint.
13. Înspre partea de răsărit, pe cei cincizeci de coţi lăţime, erau:
14. pentru o aripă, cincisprezece coţi de pânză, cu trei stâlpi şi cele trei picioare ale lor,
15. şi pentru a doua aripă, care era în faţa ei, de cealaltă parte a porţii curţii, cincisprezece coţi de pânză, cu trei stâlpi şi cele trei picioare ale lor.
16. Toate pânzele de jur-împrejurul curţii erau de in subţire răsucit.
17. Picioarele stâlpilor erau de aramă, cârligele stâlpilor şi beţele lor de legătură erau de argint; şi capetele lor erau poleite cu argint. Toţi stâlpii curţii erau legaţi între ei cu beţe de argint.
18. Perdeaua de la poarta curţii Cortului era o lucrare de broderie din fir albastru, purpuriu, cărămiziu, şi din in subţire răsucit; avea o lungime de douăzeci de coţi şi înălţimea era de cinci coţi, ca lăţimea pânzelor curţii;
19. cei patru stâlpi ai ei şi cele patru picioare ale lor erau de aramă; cârligele şi beţele lor de legătură erau de argint; iar capetele erau poleite cu argint.
20. Toţi ţăruşii din jurul Cortului şi curţii erau de aramă*. *Cap. 27.19.

Socoteala Cortului

21. Iată socoteala locaşului* Cortului întâlnirii, făcută după porunca lui Moise, prin îngrijirea leviţilor, sub** cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron.

*Num. 1.50,53; 9.15;10.11; 11.7,8; 18.2. 2 Cron. 24.6. **Cap. 6.23. Num. 4.28,33.

22. Beţaleel*, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din tribul lui Iuda, a făcut tot ce poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 31.2,6.

23. El a avut ca ajutor pe Oholiab, fiul lui Ahisamac, din seminţia lui Dan, meşter la gravat în pietre, la cioplit cu meşteşug şi la brodat în material vopsit în albastru, în purpuriu, în cărămiziu şi în in subţire.
24. Tot aurul întrebuinţat la lucru pentru toate lucrările Sfântului Locaş, aur ieşit din daruri, se ridica la douăzeci şi nouă de talanţi şi şapte sute treizeci de sicli, după siclul* Cortului[1].

*Cap. 30:13,24. Lev. 5.15; 27.3,25. Num. 3.47; 18.16.

25. Argintul celor ieşiţi la numărătoare, din adunare, se suia la o sută de talanţi şi o mie şapte sute şaptezeci şi cinci de sicli, după siclul Sfântului Locaş:
26. câte* o jumătate de siclu de cap, o jumătate de siclu, după siclul Sfântului Locaş, pentru fiecare om cuprins în numărătoare, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, adică pentru şase sute trei mii cinci sute cincizeci** de oameni.

*Cap. 30.12,15. **Num. 1.46.

27. Din cei o sută de talanţi de argint s-au turnat picioarele* Sfântului Locaş şi picioarele perdelei dinăuntru, adică o sută de picioare la cei o sută de talanţi, câte un talant de picior.

*Cap. 26.19,21,25,32.

28. Şi cu cei o mie şapte sute şaptezeci şi cinci de sicli s-au făcut cârligele şi beţele de legătură dintre stâlpi şi le-au poleit capetele.
29. Arama dăruită se suia la şaptezeci de talanţi şi două mii patru sute de sicli.
30. Din ea au făcut picioarele de la uşa Cortului întâlnirii; altarul de aramă cu grătarul lui şi toate uneltele altarului;
31. picioarele stâlpilor curţii, de jur-împrejur, şi picioarele stâlpilor de la poarta curţii; şi toţi ţăruşii din jurul Cortului şi ai curţii.

Facerea veşmintelor preoţeşti

39 1. Cu material vopsit în albastru*, în purpuriu şi în cărămiziu, au făcut veşmintele** preoţilor pentru slujba Sfântului Locaş şi au făcut veşminte sfinte lui Aaron, cum † poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 35.23. **Cap. 31.10; 35.19. † Cap. 28.4.

1.Sau: Sfântului Locaş;

2. Au făcut efodul* din aur, din fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi din in subţire răsucit.

*Cap. 28.6.

3. Au întins nişte foi de aur şi le-au tăiat în fire subţiri, pe care le-au ţesut în material vopsit în albastru, în purpuriu şi în cărămiziu şi în in subţire; era lucrat cu măiestrie.
4. I-au făcut nişte umerari care se îmbinau cu el, aşa că la cele două capete ale lui, efodul era legat cu ei.
5. Brâul era de aceeaşi lucrătură ca efodul şi prins de el; era de aur, de fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi de in subţire răsucit, cum poruncise Domnul lui Moise.
6. Au pregătit pietrele* de onix, le-au prins[1] în legături[2] de aur şi au gravat pe ele numele fiilor lui Israel, cum se gravează peceţile.

*Cap. 28.9.

7. Le-au pus pe umerarii efodului, ca pietre de aducere aminte* pentru fiii lui Israel, cum poruncise Domnul lui Moise. *Cap. 28.12.

Facerea pieptarului

8. Au făcut* apoi pieptarul, lucrat cu măiestrie, din aceeaşi lucrătură ca efodul: din aur, din fir albastru, purpuriu şi cărămiziu şi din in subţire răsucit.

*Cap. 28.15.

9. Era în patru colţuri. Pieptarul l-au făcut dublu; lungimea lui era de o palmă şi lăţimea de o palmă, dublu.
10. Au pus în el patru şiruri* de pietre; în şirul întâi era: un sardonix, un topaz şi un smarald;

*Cap. 28.17, etc.

11. în al doilea şir: un rubin, un safir şi un diamant;
12. în al treilea şir: un opal, un agat şi un ametist;
13. iar în al patrulea şir: un crisolit, un onix şi un iaspis. Pietrele acestea erau legate în ferecăturile lor de aur.
14. Erau douăsprezece, după numele fiilor lui Israel; erau gravate ca nişte peceţi, fiecare cu numele uneia din cele douăsprezece seminţii.
15. Pe pieptar au făcut apoi nişte lănţişoare de aur curat, împletite ca nişte sfori.
16. Au făcut două ferecături de aur şi două verigi[3] de aur şi au pus cele două verigi la cele două capete ale pieptarului.
17. Apoi cele două lănţişoare împletite, de aur, le-au băgat în cele două verigi de la cele două capete ale pieptarului;
18. iar celelalte două capete ale celor două lănţişoare le-au agăţat de cele două ferecături şi le-au pus pe umerarii efodului în partea dinainte.
19. Au mai făcut două verigi de aur, pe care le-au pus la cele două capete de jos ale pieptarului, pe marginea dinăuntru dinspre efod.
20. Apoi au făcut alte două verigi de aur, pe care le-au pus la cei doi umerari ai efodului, jos, pe partea dinainte a lui, tocmai acolo unde se îmbină efodul cu umerarii, deasupra brâului efodului.
21. Au legat pieptarul cu verigile lui de verigile efodului cu o sfoară albastră, aşa ca pieptarul să stea ţeapăn deasupra brâului efodului şi să nu se poată mişca de pe efod, cum poruncise Domnul lui Moise.

Facerea mantiei efodului

22. Au făcut* mantia de sub efod, ţesută toată cu meşteşug din material albastru.

*Cap. 28.31.

23. La mijlocul mantiei, sus, era o deschizătură ca deschizătura unei platoşe; gura aceasta era tivită de jur-împrejur, ca să nu se rupă.
24. Pe marginea mantiei au făcut nişte rodii de culoare albastră, purpurie şi cărămizie, din fir răsucit;
25. au făcut şi nişte clopoţei* de aur curat, şi clopoţeii i-au pus între rodii, de jur-împrejurul mantiei: *Cap. 28.33.
26. venea un clopoţel şi o rodie, un clopoţel şi o rodie pe toată marginea dimprejurul mantiei, pentru slujbă, cum poruncise Domnul lui Moise.

Cămăşile şi placa de aur

27. Au făcut* şi cămăşile de in subţire ţesute cu măiestre, pentru Aaron şi fiii lui;

*Cap. 28.39,40.

28. mitra* de in subţire şi scufiile de in subţire care slujeau ca podoabă; pantalonii** de in subţire răsucit;

*Cap. 28.4,39. Ezec. 44.18. **Cap. 28.42.

29. brâul* de in subţire răsucit, brodat, de culoare albastră, purpurie şi cărămizie, cum poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 28.39.

30. Au făcut apoi şi placa* de aur curat, cununa împărătească sfântă, şi au gravat pe ea, cum se gravează o pecete: „Sfinţenie Domnului”.

*Cap. 28.36,37.

31. Au legat-o de mitră, sus, cu un şnur albas-

1.Sau: montate;
2.Sau: ferecături; 3.Sau: inele;

tru, cum poruncise Domnul lui Moise.

Lucrarea a fost terminată

32. Astfel au fost isprăvite toate lucrările locaşului Cortului întâlnirii. Copiii lui Israel au făcut tot* ce poruncise Domnul lui Moise: aşa au făcut. *Vers. 42,43. Cap. 25.40.
33. Au adus locaşul la Moise: Cortul şi toate uneltele lui, copcile, scândurile, drugii, stâlpii şi picioarele lui;
34. învelitoarea de piei de berbec vopsite în roşu, învelitoarea de piei de viţel de mare şi perdeaua de despărţire;
35. chivotul mărturiei şi drugii lui; şi capacul ispăşirii;
36. masa cu toate uneltele ei şi pâinile pentru punerea înaintea Domnului;
37. sfeşnicul de aur curat, candelele lui aşezate în rând şi toate uneltele lui; şi untdelemnul pentru sfeşnic;
38. altarul de aur, untdelemnul pentru ungere şi tămâia mirositoare; şi perdeaua de la uşa Cortului;
39. altarul de aramă, grătarul lui de aramă, drugii lui şi toate uneltele lui; ligheanul cu piciorul lui;
40. pânzele curţii, stâlpii ei şi picioarele lor, perdeaua de la poarta curţii, funiile ei, ţăruşii ei şi toate uneltele pentru slujba locaşului Cortului întâlnirii;
41. veşmintele pentru slujbă, pentru făcut slujba în Locul Sfânt, veşmintele sfinte pentru preotul Aaron şi veşmintele fiilor lui pentru slujbele preoţeşti.
42. Copiii lui Israel au făcut* toate aceste lucrări după toate poruncile pe care le dăduse Domnul lui Moise.

*Cap. 35.10.

43. Moise a cercetat toate lucrările; şi iată, le făcuseră cum poruncise Domnul, aşa le făcuseră. Şi Moise i-a binecuvântat*.

*Lev. 9.22,23. Num. 6.23. Ios. 22.6. 2 Sam. 6.18. 1 Împ. 8.14. 2 Cron. 30.27.

Aşezarea şi sfinţirea Cortului

40 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „În ziua întâi a lunii* întâi, să întinzi locaşul** Cortului întâlnirii.

*Cap. 12.2; 13.4. **Vers. 17. Cap. 26.1,30.

3. Să pui în el* chivotul mărturiei şi înaintea chivotului să atârni perdeaua dinăuntru.

*Vers. 21. Cap. 26.33. Num. 4.5.

4. Apoi să aduci masa* şi să pui** pe ea cele rânduite. După aceea, să aduci † sfeşnicul şi să-i aşezi candelele.

*Vers. 22. Cap. 26.35. **Vers. 23. Cap. 25.30. Lev. 24.5,6. † Vers. 24,25.

5. Altarul* de aur pentru tămâie să-l aşezi înaintea chivotului mărturiei şi să atârni perdeaua la uşa Cortului.

*Vers. 26.

6. Să aşezi altarul pentru arderile de tot înaintea uşii locaşului Cortului întâlnirii.
7. Ligheanul* să-l aşezi între Cortul întâlnirii şi altar şi să pui apă în el.

*Vers. 30. Cap. 30.18.

8. Să aşezi curtea de jur-împrejur şi să pui perdeaua la poarta curţii.
9. Să iei untdelemnul pentru ungere, să ungi* cu el Cortul şi tot ce cuprinde el şi să-l sfinţeşti, cu toate uneltele lui; şi va fi sfânt.

*Cap. 30.26.

10. Să ungi altarul pentru arderile de tot şi toate uneltele lui şi să sfinţeşti altarul; şi altarul va fi* preasfânt.

*Cap. 29.36,37.

11. Să ungi ligheanul cu piciorul lui şi să-l sfinţeşti.
12. Apoi să aduci* pe Aaron şi pe fiii lui la uşa Cortului întâlnirii şi să-i speli cu apă.

*Lev. 8.1-13.

13. Să îmbraci pe Aaron cu veşmintele sfinte, să-l ungi* şi să-l sfinţeşti, ca să-Mi facă slujba de preot. *Cap. 28.41.
14. Să chemi şi pe fiii lui, să-i îmbraci cu cămăşile
15. şi să-i ungi cum ai uns pe tatăl lor, ca să-Mi facă slujba de preoţi. În puterea acestei ungeri, ei vor avea de-a pururi dreptul preoţiei prin urmaşii* lor.[1]”

*Num. 25.13.

16. Moise a făcut întocmai cum îi poruncise Domnul; aşa a făcut.
17. În ziua întâi a lunii întâi a anului al doilea, Cortul* era aşezat.

*Vers. 1. Num. 7.1.

18. Moise a aşezat Cortul; i-a pus picioarele, a aşezat scândurile şi verigile şi a ridicat stâlpii.
19. A întins învelitoarea care slujea de acoperiş deasupra Cortului; şi pe deasupra a pus învelitoarea acoperişului Cortului, cum poruncise Domnul lui Moise.
20. Apoi a luat mărturia* şi a pus-o în chivot; a pus drugii la chivot şi a aşezat capacul ispăşirii deasupra Chivotului.

*Cap. 25.16.

21. A adus chivotul în Cort; a atârnat* perdeaua despărţitoare înaintea lui şi a acoperit astfel chivotul mărturiei, cum poruncise Dom-

1.Sau: ungerea lor va fi o preoţie veşnică pentru toate generaţiile;

nul lui Moise.

*Cap. 26.33; 35.12.

22. A aşezat masa* în Cortul întâlnirii, în partea de miazănoapte a Cortului, dincoace de perdeaua dinăuntru;

*Cap. 26.35.

23. şi a pus* pe ea pâinile, înaintea Domnului, cum poruncise Domnul lui Moise. *Vers. 4.

24. Apoi a aşezat* sfeşnicul în Cortul întâlnirii, în faţa mesei, în partea de miazăzi a Cortului; *Cap. 26.35.

25. şi i-a aşezat* candelele, înaintea Domnului, cum poruncise Domnul lui Moise.

*Vers. 4. Cap. 25.37.

26. Apoi a aşezat altarul* de aur în Cortul întâlnirii în faţa perdelei dinăuntru;

*Vers. 5. Cap. 30.6.

27. a ars pe el* tămâie mirositoare, cum poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 30.7.

28. A aşezat* perdeaua la uşa Cortului.

*Vers. 5. Cap. 26.36.

29. A aşezat altarul* pentru arderile de tot la uşa locaşului Cortului întâlnirii; şi a adus pe** el arderea de tot şi jertfa de mâncare, cum poruncise Domnul lui Moise.

*Vers. 6. **Cap. 29.38, etc.

30. A aşezat ligheanul* între Cortul întâlnirii şi altar şi a pus în el apă pentru spălat.

*Vers. 7. Cap. 30.18.

31. Moise, Aaron şi fiii lui şi-au spălat mâinile şi picioarele în el;

32. când intrau în Cortul întâlnirii şi se apropiau de altar, se spălau, cum* poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 30.19,20.

33. Apoi* a ridicat curtea împrejurul Cortului şi altarului şi a pus perdeaua la poarta curţii. Astfel a isprăvit Moise lucrarea.

*Vers. 8. Cap. 27.9,16.

Slava Domnului

34. Atunci norul* a acoperit Cortul întâlnirii şi slava Domnului a umplut Cortul.

*Cap. 29.43. Lev. 16.2. Num. 9.15. 1 Împ. 8.10,11. 2 Cron. 5.13; 7.2. Isa. 6.4. Hag. 2.7,9. Apoc. 15.8.

35. Moise nu putea* să intre în Cortul întâlnirii, pentru că norul stătea deasupra lui şi slava Domnului umplea Cortul.

*Lev. 16.2. 1 Împ. 8.11. 2 Cron. 5.14.

36. Cât au ţinut călătoriile lor, copiii lui Israel porneau numai când* se ridica norul deasupra Cortului. *Num. 9.17; 10.11. Neem. 9.19.

37. Şi când* nu se ridica norul, nu porneau, până ce nu se ridica. *Num. 9.19-22.

38. Norul Domnului* era deasupra Cortului ziua; iar noaptea, era un foc, înaintea întregii case a lui Israel, în timpul tuturor călătoriilor lor. *Cap. 13.21. Num. 9.1

LEVITICUL

SAU A TREIA CARTE A LUI MOISE

(Ezechiel 20.11. Deuteronom 33.10.)

Arderile de tot

1 1. Domnul a* chemat pe Moise; i-a vorbit din Cortul** întâlnirii şi a zis:

*Exod 19.3; 40.34,35. **Num. 12.4,5.

2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:

„Când* cineva dintre voi va aduce un dar Domnului, să-l aducă din vite, fie din cireadă, fie din turmă. *Cap. 22.18,19.

3. Dacă darul lui va fi o ardere de tot din cireadă, să-l aducă o parte bărbătească fără* cusur; şi anume să-l aducă la uşa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului, ca să fie plăcut Domnului.

*Exod 12.5. Cap. 3.1; 22.20,21. Deut. 15.21. Mal. 1.14. Efes. 5.27. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19.

4. Să-şi pună* mâna pe capul animalului adus ca ardere de tot, şi va fi primit** de Domnul, ca să facă † ispăşire pentru el.

*Exod 29.10,15,19. Cap. 3.2,8,13; 4.15; 8.14,22; 16.21. **Cap. 22.21,27. Isa. 56.7. Rom. 12.1. Filp. 4.18. † Cap. 4.20,26,31,35; 9.7; 16.24. Num. 15.25. 2 Cron. 29.23,24. Rom. 5.11.

5. Să înjunghie* viţelul înaintea Domnului; şi preoţii**, fiii lui Aaron, să aducă sângele şi să-l stropească † de jur-împrejur pe altarul de la uşa Cortului întâlnirii.

*Mica 6.6. **2 Cron. 35.11. Evr. 10.11. † Cap. 3.8. Evr. 12.24. 1 Pet. 1.2.

6. Să jupoaie viţelul adus ca ardere de tot şi să-l taie în bucăţi.

7. Fiii preotului Aaron să facă foc pe altar şi să pună* lemne pe foc. *Gen. 22.9.

8. Preoţii, fiii lui Aaron, să aşeze bucăţile, capul şi grăsimea, pe lemnele puse pe focul de pe altar.

9. Să spele cu apă măruntaiele şi picioarele; şi preotul să le ardă pe toate pe altar.

Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros* plăcut Domnului.

*Gen. 8.21. Ezec. 20.28.41. 2 Cor. 2.15. Efes. 5.2. Filp. 4.18.

10. Dacă darul lui va fi o ardere de tot din turmă, de miei sau capre, să aducă o parte bărbătească fără* cusur.

*Vers. 3.

11. Să-l* înjunghie în partea de miazănoapte a altarului, înaintea Domnului; şi preoţii, fiii lui Aaron, să-i stropească sângele pe altar de jurîmprejur.

*Vers. 5.

12. El să-l taie în bucăţi; şi preotul să le pună, împreună cu capul şi grăsimea, pe lemnele din focul de pe altar.
13. Să spele cu apă măruntaiele şi picioarele; şi preotul să le aducă pe toate şi să le ardă pe altar. Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

Arderea de tot din păsări

14. Dacă darul adus de el Domnului va fi o ardere de tot din păsări, să-l aducă din turturele* sau din pui de porumbel.

*Cap. 5.7; 12.8. Luca 2.24.

15. Preotul să aducă pasărea pe altar; să-i despice capul cu unghia şi s-o ardă pe altar, iar sângele să i se scurgă pe un perete al altarului.
16. Să scoată guşa cu penele ei şi s-o arunce lângă* altar, spre răsărit, în locul unde se strânge cenuşa.

*Cap. 6.10.

17. Să-i frângă aripile, fără să le* dezlipească; şi preotul să ardă pasărea pe altar, pe lemnele de pe foc. Aceasta** este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

Gen. 15.10. **Vers. 9,13.

Jertfele de mâncare

2 1. Când va aduce cineva Domnului un dar* ca jertfă de mâncare, darul lui să fie din floarea făinii; să toarne untdelemn peste ea şi să adauge şi tămâie.

*Cap. 6.14; 9.17. Num. 15.4.

2. S-o aducă preoţilor, fiilor lui Aaron; preotul să ia un pumn din această floare a făinii, stropită cu untdelemn, împreună cu toată tămâia, şi s-o ardă pe altar ca jertfă de aducere* aminte. Acesta este un dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.

*Vers. 9. Cap. 5.12; 6.15; 24.7. Isa. 66.3. Fapt. 10.4.

3. Ce va rămâne* din darul acesta de mâncare să fie al lui Aaron şi al fiilor lui; acesta este un lucru** preasfânt între jertfele de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului.

*Cap. 7.9; 10.12,13. **Exod 29.37. Num. 18.9.

4. Dacă vei aduce ca jertfă de mâncare un dar din ceea ce se coace în cuptor, să aduci nişte turte nedospite, făcute din floare de făină, frământate cu untdelemn şi nişte plăcinte nedospite, stropite cu untdelemn*.

*Exod 29.2.

5. Dacă darul tău, adus ca jertfă de mâncare, va fi o turtă coaptă în tigaie, să fie făcută din floarea făinii, nedospită şi frământată cu untdelemn.
6. S-o frângi în bucăţi şi să torni untdelemn pe ea; acesta este un dar adus ca jertfă de mâncare.
7. Dacă darul tău adus ca jertfă de mâncare va fi o turtă coaptă pe grătar, să fie făcută din floarea făinii, frământată cu untdelemn.
8. Darul de mâncare făcut din aceste lucruri să-l aduci Domnului; şi anume, să fie dat preotului, care-l va aduce pe altar.
9. Preotul va lua din darul de mâncare partea care trebuie adusă ca aducere* aminte şi o va arde pe altar. Acesta este un dar adus ca** jertfă de mâncare, de un miros plăcut Domnului.

*Vers. 2. **Exod 29.18.

10. Ce va rămâne* din darul acesta de mâncare să fie al lui Aaron şi al fiilor lui; acesta este un lucru preasfânt între darurile mistuite de foc înaintea Domnului.

*Vers. 3.

Totul fără aluat şi cu sare

11. Nici unul din darurile, pe care le veţi aduce ca jertfă de mâncare înaintea Domnului să nu fie făcut* cu aluat; căci nu trebuie să ardeţi nimic cu aluat sau cu miere, ca jertfă de mâncare mistuită de foc înaintea Domnului.

*Cap. 6.17. Mat. 16.12. Marc. 8.15. Luca 12.1. 1 Cor. 5.8. Gal. 5.9.

12. Ca jertfă* de mâncare din cele dintâi roade, veţi putea să le aduceţi Domnului; dar ca dar de mâncare de un miros plăcut, să nu fie aduse pe altar.

*Exod 22.29. Cap. 23.10,11.

13. Toate darurile tale de mâncare să le sărezi* cu sare; să nu laşi să lipsească niciodată de pe darurile tale de mâncare sarea**, care este semnul legământului Dumnezeului tău; la toate † darurile tale de mâncare să aduci sare.

*Marc. 9.49. Col. 4.6. **Num. 18.19. † Ezec. 43.24.

Pârga

14. Dacă vei aduce Domnului un dar ca jertfă de mâncare din cele dintâi roade, să aduci* ca dar de mâncare din cele dintâi roade ale tale, spice** coapte de curând, prăjite la foc şi boabe noi, pisate.

*Cap. 23.10,14. **2 Împ. 4.42.

15. Să torni untdelemn* pe ele şi să adaugi şi tămâie; acesta este un dar de mâncare.

*Vers. 1.

16. Preotul să ardă ca aducere aminte* o parte din boabele pisate şi din untdelemn, cu toată tămâia. Acesta este un dar adus ca jertfă de mâncare mistuită de foc înaintea Domnului.

*Vers. 2.

Jertfele de mulţumire

3 1. Când cineva va aduce Domnului un dar ca jertfă* de mulţumire, dacă îl va aduce din cireadă, fie parte bărbătească, fie parte femeiască, s-o aducă fără** cusur, înaintea Domnului. *Cap. 7.11,29; 22.21. **Cap. 1.3.

2. Să pună* mâna pe capul animalului, să-l înjunghie la uşa Cortului întâlnirii; şi preoţii, fiii lui Aaron, să stropească sângele pe altar de jur-împrejur. *Exod 29.10. Cap. 1.4,5.

3. Din această jertfă de mulţumire să aducă drept jertfă mistuită de foc înaintea Domnului: grăsimea* care acoperă măruntaiele şi toată grăsimea care ţine de măruntaie;

*Exod 29.13,22. Cap. 4.8,9.

4. cei doi rinichi şi grăsimea de pe ei şi de pe coapse, şi prapurul de pe ficat, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

5. Fiii lui Aaron să le ardă* pe altar, deasupra arderii de tot care va fi pe lemnele de pe foc. Aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.13. Cap. 6.12.

6. Dacă darul pe care-l aduce ca jertfă de mulţumire Domnului va fi din turmă, fie parte bărbătească, fie parte femeiască, s-o aducă fără* cusur.

*Vers. 1, etc.

7. Dacă va aduce jertfă un miel, să-l aducă înaintea Domnului.

8. Să-şi pună mâna pe capul animalului şi să-l înjunghie înaintea Cortului întâlnirii; fiii lui Aaron să-i stropească sângele pe altar de jur-împrejur.

9. Din această jertfă de mulţumire, să aducă o jertfă mistuită de foc înaintea Domnului, şi anume: grăsimea, coada întreagă, pe care o va desface de la osul spinării, grăsimea care acoperă măruntaiele şi toată grăsimea care ţine de măruntaie,

10. cei doi rinichi şi grăsimea de pe ei, de pe coapse, şi prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

11. Preotul să le ardă pe altar. Aceasta este mâncarea* unei jertfe mistuite de foc înaintea Domnului.

*Cap. 21.6,8,17,21,22; 22.25. Ezec. 44.7. Mal. 1.7,12.

12. Dacă darul lui va fi o capră, s-o aducă* înaintea Domnului.

*Vers. 1,7, etc.

13. Să-şi pună mâna pe capul vitei şi s-o înjunghie înaintea Cortului întâlnirii; şi fiii lui Aaron să-i stropească sângele pe altar de jur-împrejur.

14. Apoi din ea să aducă drept jertfă mistuită de foc înaintea Domnului: grăsimea care acoperă măruntaiele şi toată grăsimea care ţine de ele,

15. cei doi rinichi şi grăsimea de pe ei, de pe coapse, şi prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi.

16. Preotul să le ardă pe altar. Aceasta este mâncarea unei jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului. Toată* grăsimea este a Domnului.

*Cap. 7.23,25. 1 Sam. 2.15. 2 Cron. 7.7.

17. Aceasta este o lege* veşnică pentru urmaşii voştri, în toate locurile unde veţi locui: cu nici un chip să nu mâncaţi nici grăsime**, nici sânge †.'"

*Cap. 6.18; 7.36; 17.7; 23.14. **Vers. 16. Cap. 7.23. Deut. 32.14. Neem. 8.10. † Gen. 9.4. Cap. 7.26; 17.10,14. Deut. 12.16. 1 Sam. 14.33. Ezec. 44.7,15.

Jertfele pentru ispăşire

4 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune:
„Când* va păcătui cineva fără voie împotriva vreuneia din poruncile Domnului, făcând lucruri care nu trebuie făcute, şi anume:

*Cap. 5.15,17. Num. 15.22, etc. 1 Sam. 14.27. Ps. 19.12.

3. Dacă a păcătuit preotul* care a primit ungerea şi prin aceasta a adus vina asupra poporului, să aducă Domnului un viţel** fără cusur, ca jertfă de ispăşire pentru păcatul pe care l-a făcut.

*Cap. 8.12. **Cap. 9.2.

4. Să aducă viţelul* la uşa Cortului întâlnirii înaintea Domnului, să-şi pună mâna pe capul

viţelului şi să-l înjunghie înaintea Domnului.

*Cap. 1.3,4.

5. Preotul care a primit ungerea să* ia din sângele viţelului şi să-l aducă în Cortul întâlnirii:

*Cap. 16.14. Num. 19.4.

6. să-şi înmoaie degetul în sânge şi să stropească de şapte ori înaintea Domnului, în faţa perdelei dinăuntru a Sfântului Locaş.

7. Apoi preotul să ungă* cu sânge coarnele altarului pentru tămâia mirositoare care este înaintea Domnului în Cortul întâlnirii; iar tot** celălalt sânge al viţelului să-l verse la picioarele altarului pentru arderile de tot care este la uşa Cortului întâlnirii.

*Cap. 8.15; 9.9; 16.18. **Cap. 5.9.

8. Să ia toată grăsimea viţelului adus ca jertfă de ispăşire, şi anume: grăsimea care acoperă măruntaiele şi toată grăsimea care ţine de ele,

9. cei doi rinichi şi grăsimea de pe ei, de pe coapse şi prapurul ficatului, pe care-l va dezlipi de lângă rinichi. Preotul să ia aceste părţi,

10. cum* se iau de la viţelul adus ca jertfă de mulţumire, şi să le ardă pe altarul pentru arderile de tot.

*Cap. 3.3-5.

11. Dar pielea* viţelului, toată carnea lui, cu capul, picioarele, măruntaiele şi balega lui,

*Exod 29.14. Num. 19.5.

12. adică tot viţelul care a mai rămas, să-l scoată afară din tabără, într-un loc curat, unde* se aruncă cenuşa, şi să-l ardă cu lemne pe foc; să fie** ars pe grămada de cenuşă.

*Cap. 6.11. **Evr. 13.11.

Când toată adunarea a păcătuit

13. Dacă* toată adunarea lui Israel a păcătuit fără voie şi fără să ştie, făcând împotriva uneia din poruncile Domnului lucruri care nu trebuie făcute şi făcându-se astfel vinovată,

*Num. 15.24. Ios. 7.11.

14. şi dacă păcatul săvârşit s-a* descoperit, adunarea să aducă un viţel ca jertfă de ispăşire; şi anume să-l aducă înaintea Cortului întâlnirii.

*Cap. 5.2-4,17.

15. Bătrânii adunării să-şi* pună mâinile pe capul viţelului înaintea Domnului şi să înjunghie viţelul înaintea Domnului.

*Cap. 1.4.

16. Preotul* care a primit ungerea să aducă din sângele viţelului în Cortul întâlnirii;

*Vers. 5. Evr. 9.12-14.

17. să-şi înmoaie degetul în sânge şi să stropească cu el de şapte ori înaintea Domnului, în faţa perdelei dinăuntru.

18. Să ungă cu sângele acesta coarnele altarului care este înaintea Domnului în Cortul întâlnirii; şi să verse tot sângele care a mai rămas la picioarele altarului pentru arderile de tot, care este la uşa Cortului întâlnirii.

19. Toată grăsimea viţelului s-o ia şi s-o ardă pe altar.

20. Cu viţelul* acesta să facă întocmai cum a făcut cu viţelul adus ca jertfă de ispăşire; să facă la fel. Astfel să facă preotul** ispăşire pentru ei; şi li se va ierta.

*Vers. 3. **Num. 15.25. Dan. 9.24. Rom. 5.11. Evr. 2.17; 10.10-12. 1 Ioan 1.7; 2.2.

21. Viţelul rămas să-l scoată apoi afară din tabără şi să-l ardă ca şi pe viţelul dintâi. Aceasta este o jertfă de ispăşire pentru adunare.

Când păcătuieşte o căpetenie

22. Dacă o căpetenie a păcătuit făcând* fără voie împotriva uneia din poruncile Domnului Dumnezeului său lucruri care nu trebuie făcute şi s-a făcut astfel vinovat

*Vers. 2,13.

23. şi ajunge să descopere* păcatul pe care l-a făcut, să aducă jertfă un ţap fără cusur!

*Vers. 14.

24. Să-şi* pună mâna pe capul ţapului şi să-l înjunghie în locul unde se înjunghie arderile de tot înaintea Domnului. Aceasta este o jertfă de ispăşire. *Vers. 4, etc.

25. Preotul* să ia cu degetul din sângele jertfei de ispăşire, să ungă cu el coarnele altarului pentru arderile de tot, iar celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului pentru arderile de tot. *Vers. 30.

26. Toată grăsimea* s-o ardă pe altar cum a ars grăsimea de la jertfa de mulţumire. Astfel va face preotul** pentru căpetenia aceea ispăşirea păcatului lui; şi i se va ierta.

*Cap. 3.5. **Vers. 20. Num. 15.28.

27. Dacă cineva* din poporul de rând a păcătuit fără voie făcând împotriva uneia din poruncile Domnului lucruri care nu trebuie făcute şi s-a făcut astfel vinovat,

*Vers. 2. Num. 15.27.

28. şi ajunge să descopere păcatul* pe care l-a făcut, să aducă jertfă o iadă[1] fără cusur, pentru păcatul pe care l-a făcut. *Vers. 23.

1.Sau: căpriţă;

29. Să-şi* pună mâna pe capul jertfei de ispăşire şi s-o înjunghie în locul unde se înjunghie arderile de tot.

*Vers. 4,24.

30. Preotul să ia cu degetul din sângele jertfei, să ungă coarnele altarului pentru arderile de tot, iar tot celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului.
31. Preotul* să ia toată grăsimea, cum** se ia grăsimea jertfei de mulţumire şi s-o ardă pe altar; şi ea va fi de un miros plăcut † Domnului. Astfel va face preotul ispăşirea †† pentru omul acesta; şi i se va ierta.

*Cap. 3.14. **Cap. 3.3. † Exod 29.18. Cap. 1.9. †† Vers. 26.

32. Dacă va aduce ca jertfă de ispăşire un miel, să aducă o parte femeiască* fără cusur.

*Vers. 28.

33. Să-şi pună mâna pe capul jertfei şi s-o înjunghie ca jertfă de ispăşire în locul unde se înjunghie arderile de tot.
34. Preotul să ia cu degetul din sângele jertfei, să ungă cu el coarnele altarului pentru arderile de tot, iar tot celălalt sânge să-l verse la picioarele altarului.
35. Preotul să ia toată grăsimea, cum se ia grăsimea mielului adus ca jertfă de mulţumire şi s-o ardă pe altar*, peste jertfele mistuite de foc înaintea Domnului. Astfel** va face preotul pentru omul acesta ispăşirea păcatului pe care l-a săvârşit; şi i se va ierta. *Cap. 3.5. **Vers. 26,31.

Tot despre jertfele pentru ispăşirea păcatelor

5 1. Când cineva, fiind pus sub jurământ ca martor, va păcătui nespunând* ce a văzut sau ce ştie, şi va cădea astfel sub vină**;

*1 Împ. 8.31. Mat. 26.63. **Vers. 17. Cap. 7.18; 17.16; 19.8; 20.17. Num. 9.13.

2. sau, când cineva, fără să ştie, se va* atinge de ceva necurat, fie de hoitul unei fiare sălbatice necurate, fie de hoitul unei vite de casă necurate, fie de hoitul unei târâtoare necurate şi va băga apoi de seamă şi se va face astfel** vinovat;

*Cap. 11.24,28,31,39. Num. 19.11,13,16. **Vers. 17.

3. sau, când cineva, fără să ia seama, se va atinge de vreo* necurăţie omenească, de orice necurăţie care face pe cineva necurat şi va băga de seamă mai târziu şi se va face astfel vinovat;

*Cap. 12; 13.15.

4. sau, când cineva, vorbind cu uşurătate, jură că are să* facă ceva rău sau bine** şi nebăgând de seamă la început, bagă de seamă mai târziu, şi se va face astfel vinovat;

*1 Sam. 25.22. Fapt. 23.12. **Marc. 6.23.

5. când cineva, deci, se va face vinovat de unul dintre aceste lucruri, trebuie să-şi mărturisească* păcatul.

*Cap. 16.21; 26.40. Num. 5.7. Ezra 10.11,12.

6. Apoi să aducă lui Dumnezeu ca jertfă de vină, pentru păcatul pe care l-a făcut, o parte femeiască din turmă, şi anume, o oaie[1] sau o iadă, ca jertfă pentru păcat. Şi preotul să facă pentru el ispăşirea păcatului lui.
7. Dacă nu va* putea să aducă o oaie sau o capră, să aducă Domnului ca jertfă de vină pentru păcatul lui două turturele** sau doi pui de porumbel, unul ca jertfă de ispăşire, iar celălalt ca ardere de tot.

*Cap. 12.8; 14.21. **Cap. 1.14.

8. Să le aducă preotului, care va jertfi întâi pe cea care are să slujească drept jertfă de ispăşire. Preotul să-i frângă* cu unghia capul de la grumaz, fără să-l despartă;

*Cap. 1.15.

9. să stropească un perete al altarului cu sângele jertfei de ispăşire, iar celălalt* sânge să-l stoarcă la picioarele altarului; aceasta este o jertfă de ispăşire.

*Cap. 4.7,18,30,34.

10. Cealaltă pasăre s-o pregătească drept ardere de tot, după* rânduielile aşezate. Astfel va face preotul** pentru omul acesta ispăşirea păcatului pe care l-a făcut; şi i se va ierta.

*Cap. 1.14. **Cap. 4.26.

11. Dacă nu poate să aducă nici două turturele sau doi pui de porumbel, să aducă pentru păcatul lui, ca dar, a zecea parte dintr-o efă de floarea făinii, şi anume ca dar de ispăşire; să nu pună untdelemn* pe ea şi să n-adauge nici tămâie, căci este un dar de ispăşire. *Num. 5.15.
12. S-o aducă la preot; şi preotul să ia din ea un pumn plin, ca aducere aminte* şi s-o ardă pe altar, ca şi pe** darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului; acesta este un dar de ispăşire. *Cap. 2.2. **Cap. 4.35.
13. Astfel va face preotul* pentru omul acela ispăşirea păcatului pe care l-a făcut faţă de unul din aceste lucruri; şi i se va ierta. Cealaltă parte care va mai rămâne** din darul acesta să fie a preotului, ca şi la darul de mâncare.''"

*Cap. 4.26. **Cap. 2.3.

1.Sau: oaie tânără, mieluşa, mia;

Jertfele pentru vină

14. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
15. „Când* cineva va lucra cu necredincioşie şi va păcătui fără voie faţă de lucrurile sfinte ale Domnului, să aducă** Domnului ca jertfă pentru vină un berbec fără cusur din turmă, după preţuirea ta în sicli de argint, după siclul † Sfântului Locaş.

*Cap. 22.14. **Ezra 10.19. † Exod 30.13. Cap. 27.25.

16. Să mai adauge* a cincea parte la preţul lucrului cu care a înşelat Sfântul Locaş şi să-l încredinţeze preotului. Şi preotul** să facă ispăşire pentru el cu berbecul adus ca jertfă pentru vină; şi i se va ierta.

*Cap. 6.5; 22.14; 27.13,15,27,31. Num. 5.7. **Cap. 4.26.

17. Când va păcătui cineva* făcând, fără să** ştie, împotriva uneia din poruncile Domnului, lucruri care nu trebuie făcute, şi se va face vinovat † purtându-şi astfel vina,

*Cap. 4.2. **Vers. 15. Cap. 4.2,13,22,27. Ps. 19.12. Luca 12.48. † Vers. 1,2.

18. să* aducă preotului ca jertfă pentru vină un berbec fără cusur, luat din turmă, după preţuirea ta. Şi preotul** să facă pentru el ispăşirea greşelii pe care a făcut-o fără să ştie; şi i se va ierta. *Vers. 15. **Vers. 16.

19. Aceasta este o jertfă pentru vină. Omul acesta se făcuse vinovat negreşit faţă de Domnul*.” *Ezra 10.3.

6 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Când va păcătui cineva şi va* săvârşi o nelegiuire faţă de Domnul, tăgăduind** aproapelui său un lucru încredinţat lui, sau dat † în păstrarea lui, sau luat cu sila, sau va înşela †† pe aproapele lui,

*Num. 5.6. **Cap. 19.11. Fapt. 5.4. Col. 3.9. † Exod 22.7,10. †† Prov. 24.28; 26.19.

3. tăgăduind că a găsit* un lucru pierdut, sau făcând** un jurământ strâmb cu privire la un lucru oarecare pe care-l face omul şi păcătuieşte;

*Deut. 22.1-3. **Exod 22.11. Cap. 19.12. Ier. 7.9. Zah. 5.4.

4. când va păcătui astfel şi se va face vinovat, să dea înapoi lucrul luat cu sila, sau luat prin înşelăciune, sau încredinţat lui, sau lucrul pierdut pe care l-a găsit,
5. sau lucrul pentru care a făcut un jurământ strâmb - oricare ar fi -, să-l dea înapoi* întreg, să mai adauge a cincea parte din preţul lui şi să-l dea în mâna stăpânului lui, chiar în ziua când îşi va aduce jertfa lui pentru vină.

*Cap. 5.16. Num. 5.7. 2 Sam. 12.6. Luca 19.8.

6. Iar ca jertfă pentru vină să aducă Domnului pentru păcatul lui un berbec* fără cusur, luat din turmă, după preţuirea ta, şi să-l dea preotului.

*Cap. 5.15.

7. Şi preotul* va face pentru el ispăşirea înaintea Domnului; şi i se va ierta, oricare ar fi greşeala de care se va fi făcut vinovat.” *Cap. 4.26.

Legea arderii de tot

8. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
9. „Dă următoarea poruncă lui Aaron şi fiilor săi şi zi:
„Iată legea arderii de tot: Arderea de tot să rămână pe vatra altarului toată noaptea până dimineaţa şi în felul acesta focul să ardă pe altar.
10. Preotul* să se îmbrace cu cămaşa de in, să-şi acopere goliciunea cu pantalonii, să ia cenuşa făcută de focul care va mistui arderea de tot de pe altar şi s-o verse lângă** altar.

*Exod 28.39-41,43. Cap. 16.4. Ezec. 44.17,18. **Cap. 1.16.

11. Apoi să se dezbrace* de veşmintele lui şi să se îmbrace cu altele, ca să scoată cenuşa afară din tabără, într-un loc** curat.

*Ezec. 44.19. **Cap. 4.12.

12. Focul să ardă pe altar şi să nu se stingă deloc: în fiecare dimineaţă, preotul să aprindă lemne pe altar, să aşeze arderea de tot pe ele şi să ardă deasupra grăsimea* jertfelor de mulţumire.

*Cap. 3.3,9,14.

13. Focul să ardă necurmat pe altar şi să nu se stingă deloc.

Legea darului de mâncare

14. Iată legea* darului adus ca jertfă de mâncare. Fiii lui Aaron s-o aducă înaintea Domnului, înaintea altarului.

*Cap. 2.1. Num. 15.4.

15. Preotul să ia un pumn din floarea făinii şi din untdelemn, cu toată tămâia adăugată la darul de mâncare şi s-o ardă pe altar ca aducere aminte*, de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 2.2,9.

16. Aaron şi fiii lui să mănânce ce va mai rămâne* din darul de mâncare, s-o mănânce fără aluat**, într-un loc sfânt, în curtea Cortului întâlnirii.

*Cap. 2.3. Ezec. 44.29. **Vers. 26. Cap. 10.12,13. Num. 18.10.

17. Să* n-o coacă cu aluat. Aceasta este partea pe care le-am** dat-o Eu din darurile Mele de mâncare mistuite de foc. Ea este un lucru prea-

sfânt †, ca şi jertfa de ispăşire şi ca şi jertfa pentru vină.

*Cap. 2.11. **Num. 18.9,10. † Exod 29.37. Vers. 25. Cap. 2.3; 7.1.

18. Toată* partea bărbătească dintre copiii lui Aaron să mănânce din ea. Aceasta este o lege** veşnică pentru urmaşii voştri cu privire la darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului: oricine † se va atinge de ele va fi sfânt."

*Vers. 29. Num. 18.10. **Cap. 3.17. † Exod 29.37. Cap. 22.3-7.

Darul de mâncare al preotului

19. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
20. „Iată* darul pe care îl vor face Domnului Aaron şi fiii lui, în ziua când vor primi ungerea: a zecea parte dintr-o efă** de floarea făinii, ca dar de mâncare veşnic, jumătate dimineaţa şi jumătate seara. *Exod 29.2. **Exod 16.36.
21. Să fie pregătită în tigaie cu untdelemn şi s-o aduci prăjită; s-o aduci coaptă şi tăiată în bucăţi, ca un dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.
22. Preotul dintre fiii lui Aaron*, care va fi uns în locul lui, să aducă darul acesta ca jertfă de mâncare. Aceasta este o lege veşnică înaintea Domnului: să fie arsă** întreagă.

*Cap. 4.3. **Exod 29.25.

23. Orice dar de mâncare al unui preot să fie ars în întregime: să nu se mănânce."

Legea jertfei de ispăşire

24. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
25. „Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi zi:
„Iată* legea jertfei de ispăşire: Vita pentru jertfa de ispăşire să fie înjunghiată înaintea Domnului în locul** unde se înjunghie arderea de tot: ea este un lucru preasfânt †.

*Cap. 4.2. **Cap. 1.3,5,11; 4.24,29,33. † Vers. 17. Cap. 21.22.

26. Preotul* care va aduce jertfa de ispăşire, acela s-o mănânce; şi anume, să fie mâncată într-un** loc sfânt, în curtea Cortului întâlnirii.

*Cap. 10.17,18. Num. 18.9,10. Ezec. 44.28,29. **Vers. 16.

27. Oricine* se va atinge de carnea ei va fi sfânt. Dacă va sări sânge din ea pe vreun veşmânt, locul stropit cu sânge să fie spălat într-un loc sfânt.

*Exod 29.32; 30.29.

28. Vasul de pământ în care se va fierbe, să se* spargă; dacă s-a fiert într-un vas de aramă, vasul să fie frecat şi spălat cu apă.

*Cap. 11.33; 15.12.

29. Toată partea* bărbătească dintre preoţi să mănânce din ea: ea este un lucru** preasfânt.

*Vers. 18. Num. 18.10. **Vers. 25.

30. Dar să nu se mănânce nici o jertfă* de ispăşire din al cărei sânge se va aduce în Cortul întâlnirii pentru facerea ispăşirii în Sfântul Locaş: ci aceea să fie arsă în foc.

*Cap. 4.7,11,12,18,21; 10.18; 16.27. Evr. 13.11.

Legea jertfei pentru vină

7 1. Iată* legea jertfei pentru vină: ea este un lucru preasfânt**.

*Cap. 5; 6.1-7. **Cap. 6.17,25; 21.22.

2. În* locul unde se înjunghie arderea de tot, să se înjunghie şi vita care slujeşte ca jertfă pentru vină. Sângele ei să se stropească pe altar de jur-împrejur. *Cap. 1.3,5,11; 4.24,29,33.
3. Să i se aducă toată grăsimea*, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele,

*Exod 29.13. Cap. 3.4,9,10,14-16; 4.8,9.

4. cei doi rinichi şi grăsimea de pe ei, de pe coapse şi prapurul ficatului, care va fi dezlipit de lângă rinichi.
5. Preotul să le ardă pe altar ca jertfă mistuită de foc înaintea Domnului. Aceasta este o jertfă pentru vină.
6. Toată* partea bărbătească dintre preoţi să mănânce din ea; şi anume s-o mănânce într-un loc sfânt, căci este un lucru** preasfânt.

*Cap. 6.16,17,18. Num. 18.9,10. **Cap. 2.3.

7. Cu jertfa pentru vină este ca şi cu jertfa* de ispăşire; aceeaşi lege este pentru amândouă aceste jertfe: vita jertfită va fi a preotului care va face ispăşirea. *Cap. 6.25,26; 14.13.
8. Preotul care va aduce arderea de tot a cuiva să aibă pentru el pielea arderii de tot pe care a adus-o.
9. Orice jertfă de mâncare*, coaptă în cuptor, gătită pe grătar sau în tigaie, să fie a preotului care a adus-o.

*Cap. 2.3,10. Num. 18.9. Ezec. 44.29.

10. Iar orice jertfă de mâncare, frământată cu untdelemn şi uscată, să fie a tuturor fiilor lui Aaron, a unuia ca şi a celuilalt.

Legea jertfei de mulţumire[1]

11. Iată* legea jertfei de mulţumire[1] care se va aduce Domnului. *Cap. 3.1; 22.18,21

1.Sau: jertfa de pace, de conciliere sau reconciliere cu Dumnezeu; (pretutindeni în text);

12. Dacă cineva o aduce ca jertfă de laudă, să aducă împreună cu jertfa de mulţumire, nişte turte nedospite, frământate cu untdelemn, nişte plăcinte nedospite, stropite* cu untdelemn şi nişte turte din floarea de făină, prăjite şi frământate cu untdelemn.

*Cap. 2.4. Num. 6.15.

13. Pe lângă aceste turte, să aducă şi pâine* dospită pentru darul lui de mâncare, împreună cu jertfa lui de laudă şi de mulţumire.

*Amos 4.5.

14. Din toate acele daruri să aducă Domnului câte o bucată, ca dar ridicat; ea* să fie a preotului care stropeşte sângele jertfei de mulţumire. *Num. 18.8,11,19.

15. Carnea* jertfei de laudă şi de mulţumire să fie mâncată chiar în ziua în care este adusă; să nu se lase nimic din ea până dimineaţa.

*Cap. 22.30.

16. Dacă aduce* cineva o jertfă pentru împlinirea unei promisiuni sau ca dar de bunăvoie, jertfa să fie mâncată chiar în ziua când o va aduce; iar ce va rămâne din ea să se mănânce a doua zi. *Cap. 19.6,7,8.

17. Ce va mai rămâne din carnea vitei până a treia zi să fie ars în foc.

18. Dacă s-ar întâmpla să mănânce cineva a treia zi din carnea jertfei lui de mulţumire, jertfa lui nu va fi primită, şi nu se va ţine* în seamă celui ce a adus-o: ci va fi o urâciune**; şi oricine va mânca din ea îşi va purta vina.

*Num. 18.27. **Cap. 11.10,11,41; 19.7.

19. Nici carnea care s-a atins de ceva necurat nu trebuie mâncată: ci trebuie arsă în foc. Orice om curat poate să mănânce carne;

20. dar acela care, găsindu-se în stare de necurăţie*, va mânca din carnea jertfei de mulţumire, care este a Domnului, să fie** nimicit din poporul Său.

*Cap. 15.3. **Gen. 17.14.

21. Şi cine se va atinge de ceva necurat, fie de vreo necurăţie* omenească, fie de** un animal necurat, fie de o altă spurcăciune †, şi va mânca din carnea jertfei de mulţumire, care este a Domnului, să fie †† nimicit din poporul său."

*Cap. 12; 13; 15. **Cap. 11.24,28. † Ezec. 4.14. †† Vers. 20.

Să nu se mănânce grăsimea şi sângele

22. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

23. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:

„Să nu mâncaţi grăsime* de bou, de miel sau de capră.

*Cap. 3.17; 17.15. Deut. 14.21. Ezec. 4.14; 44.31.

24. Grăsimea unui animal mort sau sfâşiat de fiară va putea să fie întrebuinţată la orice altceva, numai să n-o mâncaţi.

25. Căci cine va mânca din grăsimea animalelor din care se aduc Domnului jertfe mistuite de foc, va fi nimicit din poporul său.

26. Să nu mâncaţi* sânge, nici de pasăre, nici de vită, în toate locurile în care veţi locui.

*Gen. 9.4. Cap. 3.17; 17.10-14.

27. Cine va mânca vreun fel de sânge va fi nimicit din poporul său!"

Darul de mulţumire

28. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

29. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:

„Cine* va aduce Domnului jertfa lui de mulţumire, să aducă Domnului darul lui, luat din jertfa lui de mulţumire.

*Cap. 3.1.

30. Să aducă cu mâinile* lui ceea ce trebuie mistuit de foc înaintea Domnului; şi anume să aducă grăsimea cu pieptul; pieptul** să-l legene într-o parte şi într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului.

*Cap. 3.3,4,9,14. **Exod 29.24,27. Cap. 8.27; 9.21. Num. 6.20.

31. Preotul* să ardă grăsimea pe altar, iar pieptul** să fie al lui Aaron şi al fiilor lui.

*Cap. 3.5,11,16. **Vers. 34.

32. Din jertfele voastre de mulţumire, să daţi preotului şi spata dreaptă* aducând-o ca dar luat prin ridicare.

*Vers. 34. Cap. 9.21. Num. 6.20.

33. Spata aceea dreaptă să fie partea aceluia dintre fiii lui Aaron, care va aduce sângele şi grăsimea jertfei de mulţumire.

34. Căci Eu iau din jertfele de mulţumire, aduse de copiii lui Israel, pieptul* care va fi legănat într-o parte şi într-alta, ca dar legănat, şi spata, care va fi adusă ca dar luat prin ridicare, şi le dau preotului Aaron şi fiilor lui, printr-o lege veşnică, pe care o vor păzi întotdeauna copiii lui Israel.

*Exod 29.28. Cap. 10.14,15. Num. 18.18,19. Deut. 18.3.

35. Acesta este dreptul pe care li-l va da ungerea lui Aaron şi a fiilor lui asupra jertfelor mistuite de foc înaintea Domnului, din ziua când vor fi înfăţişaţi ca să fie în slujba Mea ca pre-

oţi.
36. Iată ce porunceşte Domnul să le dea copiii lui Israel din* ziua ungerii lor; aceasta va fi o lege veşnică printre urmaşii lor.”

*Exod 40.13,15. Cap. 8.12,30.

37. Aceasta este legea arderii* de tot, a darului** de mâncare, a jertfei † de ispăşire, a jertfei †† pentru vină, a închinării *† în slujba Domnului şi a jertfei de mulţumire †*.

*Cap. 6.9. **Cap. 6.14. † Cap. 25. †† Vers. 1. *† Exod 29.1. Cap. 6.20. †* Vers. 11.

38. Domnul a dat-o lui Moise pe muntele Sinai, în ziua când a poruncit copiilor lui Israel să-şi aducă* darurile înaintea Domnului în pustiul Sinai. *Cap. 1.2.

Sfinţirea lui Aaron şi a fiilor lui

8 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Ia* pe Aaron şi pe fiii lui împreună cu el, veşmintele**, untdelemnul † pentru ungere, viţelul pentru jertfa de ispăşire, cei doi berbeci şi coşul cu azime,

*Exod 29.1-3. **Exod 28.2,4. † Exod 30.24,25.

3. şi cheamă toată adunarea la uşa Cortului întâlnirii.”
4. Moise a făcut cum îi poruncise Domnul; şi adunarea s-a strâns la uşa Cortului întâlnirii.
5. Moise a zis adunării: „Iată* ce a poruncit Domnul să se facă.”

*Exod 29.4.

6. Moise a adus pe Aaron şi pe fiii lui şi i-a spălat* cu apă. *Exod 29.4.
7. A pus* cămaşa** pe Aaron, l-a încins cu brâul, l-a îmbrăcat cu mantia şi a pus pe el efodul, pe care l-a strâns cu brâul efodului cu care l-a îmbrăcat.

*Exod 29.5. **Exod 28.4.

8. I-a pus pieptarul* şi a pus în pieptar Urim şi Tumim. *Exod 28.30.
9. I-a pus* mitra pe cap, iar pe partea dinainte a mitrei a aşezat placa de aur, cununa împărătească sfântă, cum** poruncise lui Moise, Domnul.

*Exod 29.6. **Exod 28.37, etc.

10. Moise* a luat untdelemnul pentru ungere, a uns Sfântul Locaş şi toate lucrurile, care erau în el, şi le-a sfinţit.

*Exod 30.26-29.

11. A stropit cu el altarul de şapte ori şi a uns altarul şi toate uneltele lui, şi ligheanul cu piciorul lui, ca să le sfinţească.
12. Din untdelemnul* pentru ungere a turnat pe capul lui Aaron şi l-a uns, ca să-l sfinţească.

*Exod 29.7; 30.30. Cap. 21.10,12. Ps. 123.2.

13. Moise* a adus şi pe fiii lui Aaron; i-a îmbrăcat cu cămăşile, i-a încins cu brâiele şi le-a legat scufiile, cum poruncise Domnul lui Moise. *Exod 29.8,9.

Viţelul ispăşitor şi arderea de tot

14. A apropiat* apoi viţelul adus ca jertfă de ispăşire; şi Aaron şi fiii lui şi-au pus** mâinile pe capul viţelului adus ca jertfă de ispăşire.

*Exod 29.10. Ezec. 43.19. **Cap. 4.4.

15. Moise l-a înjunghiat, a luat sânge* şi a uns cu degetul coarnele altarului de jur-împrejur şi a curăţit altarul; celălalt sânge l-a turnat la picioarele altarului şi l-a sfinţit astfel, făcând ispăşire pentru el.

*Exod 29.12,36. Cap. 4.7. Ezec. 43.20,26. Evr. 9.22.

16. A* luat apoi toată grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea lor, şi le-a ars pe altar.

*Exod 29.13. Cap. 4.8.

17. Iar cealaltă parte care a mai rămas din viţel, şi anume: pielea, carnea şi balega le-a ars în foc, afară din tabără, cum* poruncise Domnul lui Moise.

*Exod 29.14. Cap. 4.11,12.

18. A apropiat* apoi berbecul pentru arderea de tot; şi Aaron şi fiii lui şi-au pus mâinile pe capul berbecului. *Exod 29.15.
19. Moise l-a înjunghiat şi a stropit sângele pe altar de jur-împrejur.
20. A tăiat berbecul în bucăţi şi a ars capul, bucăţile şi grăsimea.
21. A spălat cu apă măruntaiele şi picioarele şi a ars tot berbecul pe altar: aceasta a fost arderea de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului, cum* poruncise Domnul lui Moise. *Exod 29.18.

Sfinţirea în slujba preoţiei

22. A adus* apoi celălalt berbec, adică berbecul pentru închinarea în slujba Domnului; şi Aaron şi fiii lui şi-au pus mâinile pe capul berbecului.

*Exod 29.19,31.

23. Moise a înjunghiat berbecul, a luat din sângele lui şi a pus pe marginea urechii drepte a lui Aaron, pe degetul cel mare al mâinii drepte şi pe degetul cel mare de la piciorul lui cel drept.
24. A adus pe fiii lui Aaron, a pus sânge pe

marginea urechii lor drepte, pe degetul cel mare al mâinii drepte şi pe degetul cel mare de la piciorul lor cel drept, iar sângele rămas l-a stropit pe altar de jur-împrejur.
25. A luat* grăsimea, coada, toată grăsimea care acoperă măruntaiele, prapurul ficatului, cei doi rinichi cu grăsimea lor şi spata dreaptă;

*Exod 29.22.

26. a luat de asemenea din coşul* cu azime, pus înaintea Domnului, o turtă fără aluat, o turtă de pâine făcută cu untdelemn şi o plăcintă, şi le-a pus pe grăsime şi pe spata dreaptă.

*Exod 29.23.

27. Toate aceste lucruri le-a pus în* mâinile lui Aaron şi în mâinile fiilor săi, şi le-a legănat într-o parte şi într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului.

*Exod 29.24, etc.

28. Apoi Moise* le-a luat din mâinile lor şi le-a ars pe altar, deasupra arderii de tot; aceasta a fost jertfa de închinare în slujba Domnului, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.25.

29. Moise a luat pieptul berbecului de închinare în slujba Domnului şi l-a legănat într-o parte şi într-alta, ca dar legănat înaintea Domnului; aceasta a fost partea* lui Moise, cum poruncise Domnul lui Moise.

*Exod 29.26.

30. Moise* a luat din untdelemnul pentru ungere şi din sângele de pe altar; a stropit cu el pe Aaron şi veşmintele lui, pe fiii lui Aaron şi veşmintele lor; şi a sfinţit astfel pe Aaron şi veşmintele lui, pe fiii lui Aaron şi veşmintele lor împreună cu el.

*Exod 29.21; 30.30. Num. 3.3.

31. Moise a zis lui Aaron şi fiilor lui:
„Fierbeţi* carnea la uşa Cortului întâlnirii; acolo s-o mâncaţi, împreună cu pâinea care este în coş pentru jertfa de închinare în slujba Domnului, cum am poruncit, zicând: „Aaron şi fiii lui s-o mănânce."

*Exod 29.31,32.

32. Iar* partea care va mai rămâne din carne şi din pâine s-o ardeţi în foc.

*Exod 29.34.

33. Timp de şapte zile*, să nu ieşiţi deloc din uşa Cortului întâlnirii, până se vor împlini zilele pentru închinarea voastră în slujba Domnului; căci şapte zile* se vor întrebuinţa pentru închinarea voastră în slujba Domnului.

*Exod 29.30,35. Ezec. 43.25,26.

34. Ce* s-a făcut azi, Domnul a poruncit să se facă şi de acum încolo ca ispăşire pentru voi.

*Evr. 7.16.

35. Să rămâneţi dar şapte zile la uşa Cortului întâlnirii, zi şi noapte, şi să păziţi* poruncile Domnului, ca să nu muriţi; căci aşa mi s-a poruncit!

*Num. 3.7; 9.19. Deut. 11.1. 1 Împ. 2.3.

36. Aaron şi fiii lui au făcut toate cele poruncite de Domnul prin Moise.

Jertfele lui Aaron şi ale fiilor lui

9 1. În ziua* a opta, Moise a chemat pe Aaron şi pe fiii lui şi pe bătrânii lui Israel.

*Ezec. 43.27.

2. Şi a zis lui Aaron: „Ia* un viţel pentru jertfa de ispăşire şi** un berbec pentru arderea de tot, amândoi fără cusur, şi adu-i înaintea Domnului.

*Exod 29.1. Cap. 4.3; 8.14. **Cap. 8.18.

3. Să vorbeşti copiilor lui Israel şi să le spui: „Luaţi* un ţap pentru jertfa de ispăşire, un viţel şi un miel de un an şi fără cusur pentru arderea de tot;

*Cap. 4.23. Ezra 6.17; 10.19.

4. un taur şi un berbec pentru jertfa de mulţumire, ca să-i jertfiţi înaintea Domnului, şi un* dar de mâncare frământat cu untdelemn. Căci azi vi Se** va arăta Domnul."

*Cap. 2.4. **Exod 29.43. Vers. 6,23.

5. Ei au adus înaintea Cortului întâlnirii tot ce poruncise Moise; şi toată adunarea s-a apropiat şi a stat înaintea Domnului.
6. Moise a zis: „Să faceţi ce a poruncit Domnul; şi vi se va arăta* slava Domnului."

*Exod 24.16. Vers. 23.

7. Moise a zis lui Aaron: „Apropie-te de altar; adu-ţi* jertfa ta de ispăşire şi arderea ta de tot şi fă ispăşire pentru tine şi pentru popor; adu** şi jertfa poporului şi fă ispăşire pentru el, cum a poruncit Domnul."

*Cap. 4.3. 1 Sam. 3.14. Evr. 5.3; 7.27; 9.7. **Cap. 4.16,20. Evr. 5.1.

8. Aaron s-a apropiat de altar şi a înjunghiat viţelul pentru jertfa lui de ispăşire.
9. Fiii* lui Aaron i-au adus sângele la el; el şi-a înmuiat degetul în sânge, a uns** coarnele altarului, iar celălalt sânge l-a turnat la picioarele altarului.

*Cap. 8.15. **Cap. 4.7.

10. A ars pe altar grăsimea*, rinichii şi prapurul ficatului de la viţelul pentru jertfa de ispăşire, cum** poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 8.16. **Cap. 4.8.

11. Iar carnea* şi pielea le-a ars în foc, afară

din tabără. *Cap. 4.11; 8.17.

12. A înjunghiat apoi arderea de tot. Fiii lui Aaron i-au adus sângele la el, şi el l-a stropit* pe altar de jur-împrejur.

*Cap. 1.5; 8.19.

13. I-au adus* şi arderea de tot tăiată în bucăţi, cu cap cu tot, şi le-a ars pe altar. *Cap. 8.20.

14. A spălat* măruntaiele şi picioarele şi le-a ars pe altar, deasupra arderii de tot.

*Cap. 8.21.

15. La urmă, a adus* jertfa pentru popor. A luat ţapul pentru jertfa de ispăşire a poporului, l-a înjunghiat şi l-a adus jertfă de ispăşire, ca şi pe cea dintâi jertfă.

*Vers. 3. Isa. 53.10. Evr. 2.17; 5.3.

16. A adus apoi arderea de tot şi a jertfit-o, după* rânduielile aşezate.

*Cap. 1.3,10.

17. A adus şi jertfa de mâncare*, a umplut un pumn din ea şi a ars-o pe altar, în afară de** arderea de tot de dimineaţă.

*Vers. 4. Cap. 2.1,2. **Exod 29.38.

18. A înjunghiat apoi taurul şi berbecul, ca jertfă* de mulţumire pentru popor. Fiii lui Aaron au adus sângele la el, şi el l-a stropit pe altar de jur-împrejur. *Cap. 3.1, etc.

19. I-au adus apoi grăsimea taurului şi a berbecului, coada, grăsimea care acoperă măruntaiele, rinichii şi prapurul ficatului;

20. au pus grăsimile acestea deasupra piepturilor, şi el a ars* grăsimile pe altar.

*Cap. 3.5,16.

21. Aaron a legănat într-o parte şi într-alta, ca dar* legănat înaintea Domnului, piepturile şi spata dreaptă, cum poruncise Domnul lui Moise. *Exod 29.24,26. Cap. 7.30-34.

Foc din cer

22. Aaron şi-a ridicat mâinile spre popor şi l-a binecuvântat*. Apoi, după ce a adus jertfa de ispăşire, arderea de tot şi jertfa de mulţumire, s-a coborât.

*Num. 6.23. Deut. 21.5. Luca 24.50.

23. Moise şi Aaron au intrat în Cortul întâlnirii. Când au ieşit din el, au binecuvântat poporul. Şi slava* Domnului s-a arătat întregului popor.

*Vers. 6. Num. 14.10; 16.19,42.

24. Un foc* a ieşit dinaintea Domnului şi a mistuit pe altar arderea de tot şi grăsimile. Tot poporul a văzut lucrul acesta; au scos strigăte** de bucurie şi s-au aruncat cu faţa la pământ.

*Gen. 4.4. Judc. 6.21. 1 Împ. 18.38. 2 Cron. 7.1. Ps. 20.3. **1 Împ. 18.39. 2 Cron. 7.3. Ezra 3.11.

Doi fii ai lui Aaron sunt arşi

10 1. Fiii lui Aaron, Nadab* şi Abihu, şi-au luat** fiecare cădelniţa, au pus foc în ea şi au pus tămâie pe foc; şi au adus astfel înaintea Domnului foc străin †, lucru pe care El nu li-l poruncise.

*Cap. 16.1; 22.9. Num. 3.3,4; 26.61. 1 Cron. 24.2. **Cap. 16.12. Num. 16.18. † Exod 30.9.

2. Atunci a ieşit un foc* dinaintea Domnului, i-a mistuit şi au murit înaintea Domnului.

*Cap. 9.24. Num. 16.35. 2 Sam. 6.7.

3. Moise a zis lui Aaron: „Aceasta este ce a spus Domnul, când a zis: „Voi fi sfinţit de cei ce se apropie* de Mine şi voi fi proslăvit** în faţa întregului popor."" Aaron † a tăcut.

*Exod 19.22; 29.43. Cap. 21.6,17,21. Isa. 52.11. Ezec. 20.41; 42.13. **Isa. 49.3. Ezec. 28.22. Ioan 13.31,32; 14.13. 2 Tes. 1.10. † Ps. 39.9.

4. Şi Moise a chemat pe Mişael şi Elţafan, fiii lui Uziel*, unchiul lui Aaron, şi le-a zis: „Apropiaţi-vă, scoate-ţi** pe fraţii voştri din Sfântul Locaş şi duceţi-i afară din tabără."

*Exod 6.18,22. Num. 3.19,30. **Luca 7.12. Fapt. 5.6,9,10; 8.2.

5. Ei s-au apropiat şi i-au scos afară din tabără, îmbrăcaţi în cămăşile lor, cum zisese Moise.

6. Moise a zis lui Aaron, lui Eleazar şi lui Itamar, fiii lui Aaron: „Să nu vă descoperiţi capetele* şi să nu vă rupeţi hainele, ca nu cumva să muriţi şi să Se mânie** Domnul împotriva întregii adunări. Lăsaţi pe fraţii voştri, pe toată casa lui Israel, să plângă arderea care a venit de la Domnul.

*Exod 33.5. Cap. 13.45; 21.1,10. Num. 6.6,7. Deut. 33.9. Ezec. 24.16,17. **Num. 16.22,46. Ios. 7.1; 22.18,20. 2 Sam.24.1.

7. Voi să nu ieşiţi din* uşa Cortului întâlnirii, ca să nu muriţi; căci untdelemnul** ungerii Domnului este peste voi." Ei au făcut cum zisese Moise. *Cap. 21.12. **Exod 28.41. Cap. 8.30.

Părţile cuvenite lui Aaron şi fiilor lui

8. Domnul a vorbit lui Aaron şi a zis:

9. „Tu şi fiii tăi împreună cu tine să nu beţi* vin, nici băutură ameţitoare, când veţi intra în Cortul întâlnirii, ca să nu muriţi; aceasta va fi o lege veşnică printre urmaşii voştri,

*Ezec. 44.21. Luca 1.15. 1 Tim. 3.3. Tit 1.7.

10. ca să puteţi deosebi* ce este sfânt de ce nu este sfânt, ce este necurat de ce este curat;

*Cap. 11.47; 20.25. Ier. 15.19. Ezec. 22.26; 44.23.

11. şi să* puteţi învăţa pe copiii lui Israel toate

legile pe care li le-a spus Domnul prin Moise.”

*Deut. 24.8. Neem. 8.2,8,9,13. Ier. 18.18. Mal. 2.7.

12. Moise a zis lui Aaron, lui Eleazar şi lui Itamar, cei doi fii care mai rămăseseră lui Aaron: „Luaţi partea din darul de mâncare* rămasă din jertfele mistuite de foc înaintea Domnului şi mâncaţi-o fără aluat lângă altar: căci este un lucru** preasfânt.

*Exod 29.2. Cap. 6.16. Num. 18.9,10. **Cap. 21.22.

13. S-o mâncaţi într-un loc sfânt; acesta este dreptul tău şi dreptul fiilor tăi, ca parte din darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului; căci aşa mi-a* fost poruncit.

*Cap. 2.3;6.16.

14. Să mâncaţi de asemenea într-un loc curat, tu, fiii tăi şi fiicele tale împreună cu tine, pieptul* care a fost legănat într-o parte şi alta şi spata care a fost adusă ca jertfă prin ridicare; căci ele vă sunt date, ca un drept cuvenit ţie şi ca un drept cuvenit fiilor tăi, din jertfele de mulţumire ale copiilor lui Israel.

*Exod 29.24,26,27. Cap. 7.31,34. Num. 18.11.

15. Împreună cu grăsimile rânduite să fie mistuite de foc, ei vor aduce spata, adusă* ca jertfă prin ridicare, şi pieptul care se leagănă într-o parte şi alta înaintea Domnului; ele vor fi ale tale şi ale fiilor tăi împreună cu tine, printr-o lege veşnică, aşa cum a poruncit Domnul.”

*Cap. 7.29,30,34.

16. Moise a căutat ţapul* adus ca jertfă de ispăşire; şi iată că fusese ars. Atunci s-a mâniat pe Eleazar şi Itamar, fiii care mai rămăseseră lui Aaron, şi a zis:

*Cap. 9.3,15.

17. „Pentru* ce n-aţi mâncat jertfa de ispăşire într-un loc sfânt? Ea este un lucru preasfânt; şi Domnul v-a dat-o ca să purtaţi nelegiuirea adunării şi să faceţi ispăşire pentru ea înaintea Domnului.

*Cap. 6.26,29.

18. Iată că sângele* jertfei n-a fost dus înăuntrul Sfântului Locaş; trebuia s-o mâncaţi în Sfântul Locaş, cum** am poruncit.”

*Cap. 6.30. **Cap. 6.26.

19. Aaron a răspuns lui Moise: „Iată*, ei şi-au adus azi jertfa de ispăşire şi arderea lor de tot înaintea Domnului; şi, după cele ce mi s-au întâmplat, dacă aş fi mâncat azi jertfa de ispăşire, ar fi fost bine** oare înaintea Domnului?”

*Cap. 9.8,12. **Ier. 6.20; 14.12. Osea 9.4. Mal. 1.10,13.

20. Moise a auzit şi a fost mulţumit cu aceste cuvinte.

Animalele curate şi necurate

11 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi le-a zis:

2. „Vorbiţi copiilor lui Israel şi spuneţi-le:

Iată* animalele pe care le veţi mânca dintre toate animalele de pe pământ:

*Deut. 14.4. Fapt. 10.12,14.

3. Să mâncaţi orice animal care are unghia despicată, copita despărţită şi rumegă.

4. Dar să nu mâncaţi din cele ce rumegă numai, sau care au numai unghia despicată. Astfel, să nu mâncaţi cămila, care rumegă, dar n-are unghia despicată: s-o priviţi ca necurată.

5. Să nu mâncaţi iepurele de casă, care rumegă, dar n-are unghia despicată: să-l priviţi ca necurat.

6. Să nu mâncaţi iepurele, care rumegă, dar n-are unghia despicată: să-l priviţi ca necurat.

7. Să nu mâncaţi porcul, care are unghia despicată şi copita despărţită, dar nu rumegă: să-l priviţi ca necurat*.

*Isa. 65.4; 66.3,17.

8. Să nu mâncaţi din carnea lor şi să nu vă atingeţi de trupurile lor moarte: să le priviţi ca necurate*.

*Isa. 52.11. Mat. 15.11,20. Marc. 7.2,15,18. Fapt. 10.14,15; 15.29. Rom. 14.14,17. 1 Cor. 8.8. Col. 2.16,21. Evr. 9.10.

9. Iată* vieţuitoarele pe care să le mâncaţi dintre toate cele ce sunt în ape. Să mâncaţi din toate cele ce au aripioare (înotătoare) şi solzi şi care sunt în ape, fie în mări, fie în râuri.

*Deut. 14.9.

10. Dar să priviţi ca o urâciune* pe toate cele ce n-au aripioare şi solzi, din tot ce mişună în ape şi tot ce trăieşte în ape, fie în mări, fie în râuri.

*Cap. 7.18. Deut. 14.3.

11. Să le priviţi ca o urâciune, să nu mâncaţi din carnea lor şi trupurile lor moarte să le priviţi ca o urâciune.

12. Să priviţi ca o urâciune pe toate cele care n-au aripioare şi solzi în ape.

13. Iată* dintre păsări, cele pe care le veţi privi ca o urâciune şi din care să nu mâncaţi: vulturul, uliul şi vulturul de mare;

*Deut. 14.12.

14. şorecarul, şoimul şi tot ce este din neamul lui;

15. orice corb după felul lui;

16. struţul, bufniţa, pescărelul, coroiul şi tot ce ţine de neamul lui;

17. huhurezul, eretele şi cocostârcul;

18. lebăda, pelicanul şi corbul de mare;
19. barza, bâtlanul şi ce este din neamul lui, pupăza şi liliacul.
20. Să priviţi ca o urâciune orice târâtoare care zboară şi umblă pe patru picioare.
21. Dar dintre toate târâtoarele care zboară şi umblă pe patru picioare, să mâncaţi pe cele ce au fluierul picioarelor dinapoi mai lung ca să poată sări pe pământ.
22. Iată pe care să le mâncaţi: lăcusta* Arbe, lăcusta Solam, lăcusta Hargol şi lăcusta Hagab, după felurile lor.

*Mat. 3.4. Marc. 1.6.

23. Pe toate celelalte târâtoare care zboară şi care au patru picioare să le priviţi ca o urâciune.
24. Ele vă vor face necuraţi: oricine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat până seara,
25. şi oricine va purta trupurile lor moarte să-şi spele* hainele şi va fi necurat până seara.

*Cap. 14.8; 15.5. Num. 19.10,22; 31.24.

26. Să priviţi ca necurat orice animal cu unghia despicată, dar care n-are copita despărţită şi nu rumegă: oricine se va atinge de el va fi necurat.
27. Să priviţi ca necurate toate acele animale cu patru picioare care umblă pe labele lor: oricine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat până seara;
28. şi oricine le va purta trupurile moarte îşi va spăla hainele şi va fi necurat până seara. Să le priviţi ca necurate.
29. Iată, din vietăţile care se târăsc pe pământ, cele pe care le veţi privi ca necurate: cârtiţa, şoarecele* şi şopârla, după felurile lor;

*Isa. 66.17.

30. ariciul, broasca, broasca ţestoasă, melcul şi cameleonul.
31. Să le priviţi ca necurate dintre toate târâtoarele: oricine se va atinge de ele moarte va fi necurat până seara.
32. Orice lucru pe care va cădea ceva din trupurile lor moarte va fi necurat, fie vas de lemn, fie haină, fie piele, fie sac, fie orice alt lucru care se întrebuinţează la ceva; să fie pus* în apă şi va rămâne necurat până seara; după aceea va fi curat.

*Cap. 15.12.

33. Tot ce se va găsi într-un vas de pământ în care va cădea ceva din aceste trupuri moarte va fi necurat; şi veţi sparge* vasul.

*Cap. 6.28; 15.12.

34. Orice lucru de mâncare pe care va cădea ceva din apa aceasta va fi necurat; şi orice băutură care se întrebuinţează la băut, oricare ar fi vasul în care se va găsi, va fi necurată.
35. Orice lucru pe care va cădea ceva din trupurile lor moarte va fi necurat; cuptorul şi vatra să se dărâme; vor fi necurate şi le veţi privi ca necurate.
36. Numai izvoarele şi fântânile, care alcătuiesc grămezi de ape, vor rămâne curate; dar cine se va atinge de trupurile lor moarte va fi necurat.
37. Dacă se întâmplă să cadă ceva din trupurile lor moarte pe o sământă care trebuie semănată, ea va rămâne curată.
38. Dar dacă se pusese apă pe sământă şi cade pe ea ceva din trupurile lor moarte, va fi necurată.
39. Dacă moare una din vitele care vă slujesc ca hrană, cine se va atinge de trupul ei mort va fi necurat până seara;
40. cine* va mânca din trupul ei mort îşi va spăla hainele şi va fi necurat până seara; şi cine va purta trupul ei mort îşi va spăla hainele şi va fi necurat până seara.

*Cap. 17.15; 22.8. Deut. 14.21. Ezec. 4.14; 44.31.

41. Pe orice târâtoare care se târăşte pe pământ s-o priviţi ca necurată; să nu se mănânce.
42. Din toate târâtoarele care se târăsc pe pământ, din toate cele ce se târăsc pe pântece să nu mâncaţi; nici din toate cele ce umblă pe patru picioare sau pe un mare număr de picioare; ci să le priviţi ca o urâciune.
43. Să nu vă faceţi sufletele urâcioase* prin toate aceste târâtoare care se târăsc; să nu vă faceţi necuraţi prin ele, să nu vă spurcaţi prin ele.

*Cap. 20.25.

44. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru; voi să vă sfinţiţi şi fiţi sfinţi*, căci Eu sunt sfânt; să nu vă faceţi necuraţi prin toate aceste târâtoare care se târăsc pe pământ.

*Exod 19.6. Cap. 19.2; 20.7,26. 1 Tes. 4.7. 1 Pet. 1.15,16.

45. Căci* Eu sunt Domnul, care v-am scos din ţara Egiptului ca să fiu Dumnezeul vostru; şi să fiţi sfinţi**, căci Eu sunt sfânt.

*Exod 6.7. **Vers. 44.

46. Aceasta este legea privitoare la animalele, păsările, toate vieţuitoarele care se mişcă în ape şi toate vietăţile care se târăsc pe pământ,
47. ca să* faceţi deosebire între ce este necurat şi ce este curat, între animalul care se mănâncă şi animalul care nu se mănâncă.”

*Cap. 10.10.

Curăţirea femeilor după naştere

12 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:

Când o femeie* va rămâne însărcinată şi va naşte un copil de parte bărbătească, să fie necurată** şapte zile; să fie necurată ca † în vremea sorocului[1] ei.

*Cap. 15.19. **Luca 2.22. † Cap. 15.19.

3. În ziua a opta*, copilul să fie tăiat împrejur[2].

*Gen. 17.12. Luca 1.59; 2.21. Ioan 7.22,23.

4. Femeia să mai rămână încă treizeci şi trei de zile ca să se curăţească de sângele ei; să nu se atingă de nici un lucru sfânt şi să nu se ducă la Sfântul Locaş, până nu se vor împlini zilele curăţirii ei.
5. Dacă naşte o fată, să fie necurată două săptămâni, ca pe vremea când i-a venit sorocul[1]; şi să rămână şaizeci şi şase de zile ca să se curăţească de sângele ei.
6. Când se vor împlini* zilele curăţirii ei, pentru un fiu sau pentru o fiică, să aducă preotului, la uşa Cortului întâlnirii, un miel de un an pentru arderea de tot şi un pui de porumbel sau o turturea pentru jertfa de ispăşire.

*Luca 2.22.

7. Preotul să le jertfească înaintea Domnului şi să facă ispăşire pentru ea; şi astfel ea va fi curăţită de scurgerea sângelui ei. Aceasta este legea pentru femeia care naşte un băiat sau o fată.
8. Dacă* nu poate să aducă un miel, să ia două turturele sau doi pui de porumbel, unul pentru arderea de tot, altul pentru jertfa de ispăşire. Preotul** să facă ispăşire pentru ea; şi va fi curată.”

*Cap. 5.7. Luca 2.24. **Cap. 4.26.

Lepra de oameni

13 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:
2. „Când un om va avea pe pielea trupului o umflătură, o crustă*, sau o pată albă care va semăna cu o rană de lepră pe pielea trupului lui, trebuie adus** la preotul Aaron sau la unul din fiii lui, care sunt preoţi.

*Deut. 28.27. **Deut. 17.8,9; 24.8. Luca 17.14.

3. Preotul să cerceteze rana de pe pielea trupului. Dacă părul din rană s-a făcut alb şi dacă rana se arată mai adâncă decât pielea trupului, este o rană de lepră: preotul care va face cercetarea să-l declare pe omul acela necurat.
4. Dacă pe pielea trupului va fi o pată albă, care nu se arată mai adâncă decât pielea, şi dacă părul nu s-a făcut alb, preotul să închidă şapte zile pe cel cu rana.
5. A şaptea zi preotul să-l cerceteze iarăşi. Dacă i se pare că rana a stat pe loc şi nu s-a întins pe piele, preotul să-l închidă a doua oară încă şapte zile.
6. Preotul să-l cerceteze a doua oară în ziua a şaptea. Dacă rana a mai scăzut şi nu s-a întins pe piele, preotul va spune că omul acesta este curat; este o crustă; el să-şi spele* hainele şi va fi curat.

*Cap. 11.25; 14.8.

7. Dar dacă crusta s-a întins pe piele, după ce s-a arătat el preotului şi după ce acesta l-a declarat curat, să se mai supună încă o dată cercetării preotului.
8. Preotul îl va cerceta. Dacă crusta s-a întins pe piele, preotul îl va declara necurat: este lepră.
9. Când se va arăta o rană de lepră pe un om, să-l aducă la preot.
10. Preotul să-l* cerceteze. Şi dacă are pe piele o umflătură albă, dacă umflătura aceasta a făcut ca părul să albească, şi în umflătură este şi o urmă de carne vie,

*Num. 12.10,12. 2 Împ. 5.27. 2 Cron. 26.20.

11. atunci pe pielea trupului omului acestuia este o lepră învechită: preotul să-l declare necurat; să nu-l închidă, căci este necurat.
12. Dacă lepra va acoperi toată pielea celui cu rana, din cap până în picioare, pretutindeni pe unde-şi va arunca preotul privirile,
13. preotul să-l cerceteze; şi dacă va vedea că lepra a acoperit tot trupul, să-l declare curat pe cel cu rana; fiindcă s-a făcut toată albă, el este curat.
14. Dar în ziua când se va vedea pe el carne vie, va fi necurat;
15. când preotul va vedea carnea vie, să-l declare necurat: carnea vie este necurată, este lepră.
16. Dacă se schimbă carnea vie şi se face albă, să se ducă la preot;
17. preotul să-l cerceteze; şi dacă rana s-a făcut albă, preotul să declare curat pe cel cu rana; el este curat.
18. Când un om va avea pe pielea trupului său

1.Sau: perioadei, ciclului (biolog.);
2.Sau: circumcis (1,2 - peste tot în text);

o bubă* care a fost vindecată,

*Exod 9.9.

19. şi pe locul unde era buba se va arăta o umflătură albă sau o pată alb-roşiatică, omul acela să se arate preotului.
20. Preotul să-l cerceteze. Dacă pata pare mai adâncă decât pielea şi dacă părul s-a făcut alb, preotul să-l declare necurat: este o rană de lepră, care a dat[1] în bubă.
21. Dacă preotul vede că nu este păr alb în pată, că ea nu este mai adâncă decât pielea şi că a mai scăzut, să închidă pe omul acela şapte zile.
22. Dacă s-a întins pata pe piele, preotul să-l declare necurat: este o rană de lepră.
23. Dar dacă pata a rămas pe loc şi nu s-a întins, este semnul rănii uscate unde a fost buba; preotul să-l declare curat.
24. Când un om va avea pe pielea trupului o umflătură arzătoare şi se va arăta pe urma umflăturii o pată albă sau de un alb roşiatic,
25. preotul să-l cerceteze. Dacă părul din pată s-a făcut alb şi ea pare mai adâncă decât pielea, este lepră, care a erupt în umflătură; preotul să declare pe omul acela necurat: este o rană de lepră.
26. Dacă preotul vede că nu este păr alb în pată, că ea nu este mai adâncă decât pielea şi că a mai scăzut, să închidă pe omul acela şapte zile.
27. Preotul să-l cerceteze a şaptea zi. Şi dacă pata s-a întins pe piele, preotul să-l declare necurat; este o rană de lepră.
28. Dar dacă pata a rămas pe loc, nu s-a întins pe piele şi a mai scăzut, este o rană pricinuită de umflătura arsurii; preotul să-l declare curat, căci este semnul rănii vindecate[2] a umflăturii.
29. Când un bărbat sau o femeie va avea o rană pe cap sau la barbă,
30. preotul să cerceteze rana. Dacă pare mai adâncă decât pielea şi are păr gălbui şi subţire, preotul să declare pe omul acela necurat: este râie[3] de cap, este lepră de cap sau de barbă.
31. Dacă preotul vede că rana râiei[3] nu pare mai adâncă decât pielea şi n-are păr negru, să

1.Sau: a erupt;

2.Sau: cicatricea;

3.Sau: eczema;

închidă şapte zile pe cel cu rana de râie la cap.
32. Preotul să cerceteze rana a şaptea zi. Dacă eczema nu s-a întins, dacă n-are păr gălbui şi dacă nu pare mai adâncă decât pielea,
33. cel cu eczema la cap să se radă, dar să nu radă locul unde este eczema; şi preotul să-l închidă a doua oară şapte zile.
34. Preotul să cerceteze eczema a şaptea zi. Dacă râia nu s-a întins pe piele şi nu pare mai adâncă decât pielea, preotul să-l declare curat; el să-şi spele hainele şi va fi curat.
35. Dar dacă eczema s-a întins pe piele, după ce a fost declarat curat,
36. preotul să-l cerceteze. Şi dacă eczema s-a întins pe piele, preotul n-are să mai caute să vadă dacă are păr gălbui: este necurat.
37. Dacă i se pare că eczema a stat pe loc şi că din ea a crescut păr negru, eczema este vindecată; este curat, şi preotul să-l declare curat.
38. Când un bărbat sau o femeie va avea pete pe pielea trupului şi anume pete albe,
39. preotul să-l cerceteze. Dacă pe pielea trupului lui sunt pete de un alb gălbui; aceasta nu este decât o spuzeală care a erupt pe piele: este curat.
40. Când unui bărbat îi va cădea părul de pe cap, este chel; este curat.
41. Dacă i-a căzut părul de pe cap numai în partea din faţă, este chel în partea dinainte; este curat.
42. Dar dacă în partea cheală dinainte sau dinapoi este o rană de un alb roşiatic, este lepră, care a făcut erupţie în partea cheală de dinainte sau de dinapoi.
43. Preotul să-l cerceteze. Dacă în partea cheală din spate sau din faţă este o umflătură de rană de un alb roşiatic, asemănătoare cu lepra de pe pielea trupului,
44. este lepros, este necurat; preotul să-l declare necurat; rana lui este pe cap.
45. Leprosul atins de această rană să-şi poarte hainele sfâşiate şi să umble cu capul gol; să-şi acopere* barba şi să strige: „Necurat**! Necurat!”

*Ezec. 24.17,22. Mica 3.7. **Plân. 4.15.

46. Câtă vreme va avea rana, va fi necurat: este necurat! Să locuiască singur; locuinţa lui să fie afară* din tabără.

*Num. 5.2; 12.14. 2 Împ. 7.3; 15.5. 2 Cron. 26.21. Luca 17.12.

Semnele leprei de pe haine

47. Când se va arăta o rană de lepră pe o haină, fie haină de lână, fie haină de in,
48. în urzeală sau în bătătură de in sau de lână, pe o piele sau pe vreun lucru de piele,
49. şi rana va fi verzuie sau roşiatică pe haină sau pe piele, în urzeală sau în bătătură, sau pe vreun lucru de piele, este o rană de lepră şi trebuie arătată preotului.
50. Preotul să cerceteze rana şi să închidă şapte zile lucrul cu rana.
51. Să cerceteze a şaptea zi rana. Dacă rana s-a întins pe haină, în urzeală sau în bătătură, pe piele sau pe lucrul acela de piele, este o rană de lepră* învechită: lucrul acela este necurat.

*Cap. 14.44.

52. Să ardă haina, urzeala sau bătătura de lână sau de in, sau lucrul de piele pe care se găseşte rana, căci este o lepră învechită: să fie ars în foc.
53. Dar dacă preotul vede că rana nu s-a întins pe haină, pe urzeală sau pe bătătură, sau pe lucrul acela de piele,
54. să poruncească să se spele partea atinsă de rană şi să-l închidă a doua oară şapte zile.
55. Preotul să cerceteze rana, după ce se va spăla. Şi dacă rana nu şi-a schimbat înfăţişarea şi nu s-a întins, lucrul acela este necurat: să fie ars în foc, căci o parte din faţă sau din dos a fost roasă.
56. Dacă preotul vede că rana a mai scăzut, după ce a fost spălată, s-o rupă din haină sau din piele, din urzeală sau din bătătură.
57. Şi dacă se mai iveşte pe haină, în urzeală sau în bătătură, sau pe lucrul de piele, înseamnă că este o spuzeală de lepră: lucrul atins de rană să fie ars în foc.
58. Haina, urzeala sau bătătura, sau vreun lucru de piele, care a fost spălat, şi de unde a pierit rana, să se mai spele a doua oară şi va fi curat.
59. Aceasta este legea privitoare la rana leprei, când loveşte hainele de lână sau de in, urzeala sau bătătura, sau un lucru oarecare de piele, şi după care vor fi declarate curate sau necurate."

Curăţirea leprei de pe om

14 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Iată care va fi legea cu privire la cel lepros, în ziua curăţirii lui. Să-l* aducă înaintea preotului.

*Mat. 8.2,4. Marc. 1.40,44. Luca 5.12,14; 17.14.

3. Preotul să iasă afară din tabără şi să cerceteze pe cel lepros. Dacă leprosul este tămăduit de rana leprei,
4. preotul să poruncească să se ia, pentru cel ce trebuie curăţit, două păsări vii şi curate, lemn de cedru*, cârmâz[1]** şi isop †.

*Num. 19.6. **Evr. 9.19. † Ps. 51.7.

5. Preotul să poruncească să se înjunghie una din aceste păsări într-un vas de pământ, în apă curgătoare.
6. Să ia pasărea cea vie, lemnul de cedru, cârmâzul[1] şi isopul, şi să le înmoaie împreună cu pasărea cea vie în sângele păsării înjunghiate în apa curgătoare.
7. Să stropească* de şapte ori** pe cel ce trebuie curăţit de lepră. Apoi să-l declare curat şi să dea drumul păsării vii pe câmp.

*Evr. 9.13. **2 Împ. 5.10,14.

8. Cel ce se curăţeşte trebuie să-şi spele hainele, să-şi radă tot părul şi să se scalde** în apă; şi va fi curat. În urmă va putea să intre în tabără, dar să rămână † şapte zile afară din cortul său.

*Cap. 13.6. **Cap. 11.25. † Num. 12.15.

9. În ziua a şaptea, să-şi radă tot părul, capul, barba şi sprâncenele: tot părul să şi-l radă; să-şi spele hainele şi să-şi scalde trupul în apă; şi va fi curat.
10. A opta zi*, să ia doi miei fără cusur şi o mieluşea de un an fără cusur, trei zecimi dintr-o efă de floarea făinii, ca dar** de mâncare frământat cu untdelemn şi un log[2] (pahar) de untdelemn.

*Mat 8.4. Marc. 1.44. Luca 5.14. **Cap. 2.1. Num. 15.4,15.

11. Preotul care face curăţirea să aducă înaintea Domnului pe omul care se curăţeşte şi toate lucrurile acestea, la uşa Cortului întâlnirii.
12. Preotul să ia unul din miei şi să-l* aducă jertfă pentru vină, împreună cu logul de untdelemn; să le legene** într-o parte şi într-alta înaintea Domnului, ca dar legănat.

*Cap. 5.2,18; 6.6,7. **Exod 29.24.

13. Să înjunghie mielul în locul* unde se înjunghie jertfele de ispăşire şi arderile de tot,

1.Sau: stacojiu;

2. Sau: 1/12 dintr-un hin, aproximativ 300 ml.;

adică în Locul Sfânt; căci, la jertfa pentru vină, ca şi la jertfa de ispăşire**, animalul pentru jertfă va fi al preotului: el este un lucru † preasfânt.

*Exod 29.11. Cap. 1.5,11; 4.4,24. **Cap. 7.7. † Cap. 2.3; 7.6; 21.22.

14. Preotul să ia din sângele jertfei de ispăşire; să pună pe marginea* urechii drepte a celui ce se curăţeşte, pe degetul cel mare de la mâna dreaptă a lui şi pe degetul cel mare de la piciorul drept. *Exod 29.20. Cap. 8.23.
15. Preotul să ia untdelemn din log şi să toarne în palma mâinii stângi.
16. Preotul să-şi înmoaie degetul mâinii drepte în untdelemnul din palma mâinii stângi şi să stropească din untdelemn de şapte ori cu degetul înaintea Domnului.
17. Din untdelemnul care-i mai rămâne în mână, preotul să pună pe (moalele) marginea urechii drepte a celui ce se curăţeşte, pe degetul cel mare al mâinii drepte şi pe degetul cel mare al piciorului drept, deasupra sângelui de la jertfa pentru vină.
18. Iar untdelemnul care-i mai rămâne în mână, preotul să-l pună pe capul celui ce se curăţeşte; şi preotul să facă* ispăşire pentru el înaintea Domnului.

*Cap. 4.26.

19. Apoi preotul să aducă jertfa de ispăşire*; şi să facă ispăşire pentru cel ce se curăţeşte de întinăciunea lui. La urmă să înjunghie arderea de tot.

*Cap. 5.1; 12.7.

20. Preotul să aducă pe altar arderea de tot şi darul de mâncare; şi să facă ispăşire pentru omul acesta; şi va fi curat.
21. Dacă* este sărac şi nu poate să aducă toate aceste lucruri, atunci să ia un singur miel, care să fie adus ca jertfă pentru vină, după ce a fost legănat într-o parte şi într-alta, ca dar legănat, şi să facă ispăşire pentru el. Să ia o zecime din floarea făinii frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare şi un log de untdelemn.

*Cap. 5.7; 12.8.

22. Să ia şi două turturele* sau doi pui de porumbel, după mijloacele[1] lui, unul ca jertfă de ispăşire, celălalt ca ardere de tot.

*Cap. 12.8; 15.14,15.

23. În ziua a opta, să aducă* pentru curăţirea lui toate aceste lucruri la preot, la uşa Cortului întâlnirii, înaintea Domnului. *Vers. 10,11.
24. Preotul* să ia mielul pentru jertfa de vină şi logul cu untdelemn; şi să le legene într-o parte şi într-alta, ca dar legănat, înaintea Domnului.

*Vers. 12.

25. Să înjunghie mielul jertfei pentru vină. Preotul să ia* din sângele jertfei pentru vină; să pună pe marginea urechii drepte a celui ce se curăţeşte, pe degetul cel mare al mâinii drepte şi pe degetul cel mare al piciorului drept.

*Vers. 14.

26. Preotul să toarne untdelemn în palma mâinii stângi.
27. Preotul să stropească de şapte ori cu degetul de la mâna dreaptă, înaintea Domnului, din untdelemnul care este în mâna stângă a lui.
28. Iar din untdelemnul din mâna lui, preotul să pună pe marginea urechii drepte a celui ce se curăţeşte, pe degetul cel mare al mâinii drepte şi pe degetul cel mare al piciorului drept, în locul unde a pus din sângele jertfei pentru vină.
29. Ce mai rămâne din untdelemn în mână, preotul să-l pună pe capul celui ce se curăţeşte, ca să facă ispăşire pentru el înaintea Domnului.
30. Apoi să aducă una* din turturele sau un pui de porumbel, cum va putea,

*Vers. 22. Cap. 15.15.

31. unul ca jertfă de ispăşire şi altul ca ardere de tot, împreună cu darul de mâncare; şi preotul să facă ispăşire înaintea Domnului pentru cel ce se curăţeşte.
32. Aceasta este legea pentru curăţirea celui ce are o rană de lepră şi nu poate să aducă tot ce este rânduit pentru* curăţirea lui.” *Vers. 10.

Curăţirea leprei de pe case

33. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:
34. „După ce veţi intra în ţara Canaanului, pe care v-o dau în* stăpânire, dacă voi trimite o rană de lepră pe vreo casă din ţara pe care o veţi stăpâni,

*Gen. 17.8. Num. 32.22. Deut. 7.1; 32.49.

35. cel cu casa să se ducă să spună preotului şi să zică: „Mi se pare că este ceva ca o rană* în casa mea.”

*Prov. 3.33. Zah. 5.4.

36. Preotul, înainte de a intra ca să cerceteze rana, să poruncească să fie golită casa, ca nu cumva tot ce este în ea să se facă necurat. După aceea să intre preotul şi să cerceteze casa.
37. Preotul să cerceteze rana. Dacă vede că pe

1.Sau: posibilităţile;

zidurile casei sunt nişte gropiţe verzui sau ro-
şiatice, părând mai adânci decât zidul,
38. să iasă din casă şi, când va ajunge la uşă,
să pună să încuie casa şapte zile.
39. În ziua a şaptea, preotul să se întoarcă în
ea. Şi dacă va vedea că rana s-a întins pe zidu-
rile casei,
40. să poruncească să se scoată pietrele atinse
de rană şi să le arunce afară din cetate, într-un
loc necurat.
41. Să pună să răzuiască toată partea dinăuntru
a casei şi tencuiala răzuită să se arunce afară
din cetate, într-un loc necurat.
42. Să ia alte pietre şi să le pună în locul celor
dintâi; şi să se ia altă tencuială ca să se tencu-
iască din nou casa.
43. Dacă rana se va întoarce şi va izbucni din
nou în casă, după ce au scos pietrele, după ce
au răzuit şi tencuit din nou casa,
44. preotul să se întoarcă în ea. Şi dacă vede că
rana s-a întins în casă, este o lepră învechită*
în casă: casa este necurată.

*Cap. 13.51. Zah. 5.4.

45. Să dărâme casa, lemnele şi toată tencuiala
casei; şi să scoată aceste lucruri afară din ceta-
te, într-un loc necurat.
46. Cine va intra în casă în tot timpul când era
închisă va fi necurat până seara.
47. Cine se va culca în casă să-şi spele hainele.
Cine va mânca în casă de asemenea să-şi spele
hainele.
48. Dacă preotul, care s-a întors în casă, vede
că rana nu s-a întins, după ce a fost tencuită
din nou casa, să declare casa curată, căci rana
este vindecată.
49. Pentru curăţirea casei să ia* două păsări,
lemn de cedru, cârmâz şi isop.

*Vers. 4.

50. Să înjunghie una din păsări într-un vas de
pământ, într-o apă curgătoare.
51. Să ia lemnul de cedru, isopul, cârmâzul şi
pasărea cea vie; să le înmoaie în sângele păsă-
rii înjunghiate şi în apa curgătoare şi să stro-
pească de şapte ori casa.
52. Să cureţe casa cu sângele păsării, cu apa
curgătoare, cu pasărea vie, cu lemnul de cedru,
cu isopul şi cârmâzul.
53. Să dea drumul păsării vii afară din cetate,
pe câmp. Să facă* astfel ispăşire pentru casă;
şi ea va fi curată.

*Vers. 20.

54. Aceasta este legea pentru orice rană de
lepră şi pentru eczema* de cap,

*Cap. 13.30.

55. pentru lepra* de pe haine şi de** pe case,

*Cap. 13.47. **Vers. 34.

56. pentru* umflături, pentru cruste şi pentru
pete: *Cap. 13.2.
57. ea arată* când un lucru este necurat şi când
este curat. Aceasta este legea pentru lepră."

*Deut. 24.8. Ezec. 44.23.

Necurăţiile bărbatului

15 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aa-
ron şi a zis:
2. „Vorbiţi copiilor lui Israel şi spuneţi-le:
Orice* bărbat care are o scurgere din trupul
lui, prin chiar faptul acesta este necurat.

*Cap. 22.4. Num. 5.2. 2 Sam. 3.29. Mat. 9.20. Marc. 5.25. Luca 8.43.

3. Din pricina scurgerii lui este necurat: fie că
trupul lui lasă să se facă scurgerea, fie că o
opreşte, este necurat.
4. Orice pat în care se va culca va fi necurat; şi
orice lucru pe care va sta va fi necurat.
5. Cine se va atinge de patul lui să-şi spele hai-
nele, să se scalde* în apă; şi va fi necurat până
seara.

*Cap. 11.25; 17.15.

6. Cine se va aşeza pe lucrul pe care s-a aşezat
el să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi să
fie necurat până seara.
7. Cine se va atinge de trupul lui să-şi spele
hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat
până seara.
8. Dacă omul acela scuipă pe un om curat, a-
cesta să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi
va fi necurat până seara.
9. Orice şa pe care va călări el va fi necurată.
10. Cine se va atinge de vreun lucru care a fost
sub el va fi necurat până seara; şi cine va ridica
lucrul acela să-şi spele hainele, să se scalde în
apă şi va fi necurat până seara.
11. Cine va fi atins de cel cu scurgerea şi nu-şi
va spăla mâinile în apă să-şi spele hainele, să
se scalde în apă şi va fi necurat până seara.
12. Orice vas* de pământ care va fi atins de el
să fie spart şi orice vas de lemn să fie spălat în
apă. *Cap. 6.28; 11.32,33.
13. După ce va fi curăţit de scurgerea lui, omul
acela să numere* şapte zile pentru curăţirea

lui; să-şi spele hainele, să-şi scalde trupul în apă curgătoare şi va fi curat.

*Vers. 28. Cap. 14.8.

14. În ziua a opta, să ia două* turturele sau doi pui de porumbel, să se ducă înaintea Domnului, la uşa Cortului întâlnirii şi să-i dea preotului.

*Cap. 14.22,23.

15. Preotul să-i aducă unul ca jertfă* de ispăşire şi celălalt ca ardere de tot; şi preotul să facă ispăşire** pentru el înaintea Domnului, pentru scurgerea lui.

*Cap. 14.30,31. **Cap. 14.19,31.

16. Omul care va avea o scurgere* a seminţei, să-şi scalde tot trupul în apă şi va fi necurat până seara.

*Cap. 22.4. Deut. 23.10.

17. Orice haină şi orice piele care vor fi atinse de scurgerea lui vor fi spălate cu apă, şi vor fi necurate până seara.
18. Dacă o femeie s-a culcat cu un astfel de om, să se scalde amândoi în apă şi vor fi necuraţi* până seara. *1 Sam. 21.4.

Necurăţia femeii

19. Femeia* care va avea o scurgere, şi anume o scurgere de sânge din trupul ei, să rămână şapte zile în necurăţia ei. Oricine se va atinge de ea va fi necurat până seara.

*Cap. 12.2.

20. Orice pat în care se va culca ea în timpul necurăţiei ei va fi necurat; şi orice lucru pe care va şedea ea va fi necurat.
21. Oricine se va atinge de patul ei să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat până seara.
22. Oricine se va atinge de un lucru pe care a şezut ea să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat până seara.
23. Dacă este ceva pe patul sau pe lucrul pe care a şezut ea, cine se va atinge de lucrul acela va fi necurat până seara.
24. Dacă* se culcă cineva cu ea şi vine peste el necurăţia femeii aceleia, el va fi necurat timp de şapte zile şi orice pat în care se va culca va fi necurat.

*Cap. 20.18.

25. Femeia care* va avea o scurgere de sânge timp de mai multe zile, în afară de perioadele ei obişnuite, sau a cărei scurgere va ţine mai mult ca de obicei, va fi necurată tot timpul scurgerii ei, ca în vremea când îi vine perioada.

*Mat. 9.20. Marc. 5.25. Luca 8.43.

26. Orice pat în care se va culca în timpul cât va ţine scurgerea aceasta va fi ca şi patul din timpul perioadei ei; şi orice lucru pe care va şedea va fi necurat ca atunci când este în perioada ei.
27. Oricine se va atinge de ele va fi necurat; să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat până seara.
28. După* ce va fi curăţită de scurgerea ei, să numere şapte zile şi apoi va fi curată.

*Vers. 13.

29. A opta zi, să ia două turturele sau doi pui de porumbel şi să-i ducă preotului, la uşa Cortului întâlnirii.
30. Preotul să aducă unul ca jertfă de ispăşire şi altul ca ardere de tot; şi preotul să facă ispăşire pentru ea înaintea Domnului, pentru scurgerea care o făcea necurată.
31. Aşa să îndepărtaţi* pe copiii lui Israel de necurăţiile lor, ca să nu moară din pricina necurăţiilor lor, dacă întinează** Cortul Meu, care este în mijlocul lor.

*Cap. 11.47. Deut. 24.8. Ezec. 44.23. **Num. 5.3; 19.13,20. Ezec. 5.11; 23.38.

32. Aceasta* este legea pentru cel ce are o scurgere sau este întinat** printr-o lepădare de sământă,

*Vers. 2. **Vers. 16.

33. pentru cea* care suferă de necurăţia ei, pentru bărbatul sau** femeia care au o scurgere şi pentru bărbatul † care se culcă cu o femeie necurată." *Vers. 19. **Vers. 25. † Vers. 24.

Legea pentru Sărbătoarea Ispăşirii de peste an

16 1. Domnul a vorbit lui Moise, după moartea* celor doi fii ai lui Aaron, când s-au înfăţişat înaintea Domnului şi au murit.

*Cap. 10.1,2.

2. Domnul a zis lui Moise: „Vorbeşte fratelui tău, Aaron, şi spune-i să nu intre* tot timpul în Sfântul Locaş, dincolo de perdeaua dinăuntru, înaintea capacului ispăşirii, care este pe chivot, ca să nu moară; căci deasupra capacului ispăşirii Mă voi arăta** în nor.

*Exod 30.10. Cap. 23.27. Evr. 9.7; 10.19. **Exod 25.22; 40.34. 1 Împ. 8.10-12.

3. Iată cum să intre* Aaron în Sfântul Locaş: să ia un viţel** pentru jertfa de ispăşire şi un berbec pentru arderea de tot.

*Evr. 9.7,12,24,25. **Cap. 4.3.

4. Să se îmbrace cu cămaşa* sfântă de in şi să-şi pună pe trup pantalonii de in; să se încingă cu brâul de in şi să-şi acopere capul cu mitra de in; acestea sunt veşmintele sfinţite, cu

care se va îmbrăca el după ce îşi va spăla trupul** în apă.

*Exod 28.39,42,43. Cap. 6.10. Ezec. 44.17,18. **Exod 30.20. Cap. 8.6,7.

5. Să ia de la* adunarea copiilor lui Israel doi ţapi pentru jertfa de ispăşire şi un berbec pentru arderea de tot.

*Cap. 4.14. Num. 29.11. 2 Cron. 92.21. Ezra 6.17. Ezec. 45.22, 23.

6. Aaron să-şi aducă viţelul lui pentru jertfa de ispăşire şi să facă ispăşire* pentru el şi pentru casa lui.

*Cap. 9.7. Evr. 5.2; 7.27,28; 9.7.

7. Să ia cei doi ţapi şi să-i pună înaintea Domnului, la uşa Cortului întâlnirii.

8. Aaron să arunce sorţi pentru cei doi ţapi: un sorţ pentru Domnul şi un sorţ pentru Azazel.

9. Aaron să ia ţapul care a ieşit la sorţi pentru Domnul şi să-l aducă jertfă de ispăşire.

10. Iar ţapul care a ieşit la sorţi pentru Azazel să fie pus viu înaintea Domnului, ca să slujească pentru facerea ispăşirii* şi să i se dea drumul în pustiu pentru Azazel. *1 Ioan 2.2.

11. Aaron să-şi aducă viţelul lui pentru jertfa de ispăşire şi să facă ispăşire pentru el şi pentru casa lui. Să-şi înjunghie viţelul pentru jertfa lui de ispăşire.

12. Să ia o cădelniţă* plină cu cărbuni aprinşi de pe altarul dinaintea Domnului şi doi pumni de tămâie** mirositoare pisată mărunt; să ducă aceste lucruri dincolo de perdeaua dinăuntru;

*Cap. 10.1. Num. 16.18,46. Apoc. 8.5. **Exod 30.34.

13. să pună tămâia* pe foc înaintea Domnului, pentru ca norul de fum de tămâie să acopere capacul ispăşirii** de pe chivotul mărturiei; şi astfel nu va muri.

*Exod 30.1,7,8. Num. 16.7,18,46. Apoc. 8.3,4. **Exod 25.21.

14. Să ia* din sângele viţelului şi să stropească** cu degetul pe partea dinainte a capacului ispăşirii spre răsărit; să stropească din sânge de şapte ori cu degetul lui înaintea capacului ispăşirii.

*Cap. 4.5. Evr. 9.13,25; 10.4. **Cap. 4.6.

15. Să înjunghie* ţapul adus ca jertfă de ispăşire pentru popor şi să-i ducă sângele dincolo** de perdeaua dinăuntru. Cu sângele acesta să facă întocmai cum a făcut cu sângele viţelului, să stropească cu el spre capacul ispăşirii şi înaintea capacului ispăşirii.

*Evr. 2.17; 5.2; 9.7,28. **Vers. 2. Evr. 6.19; 9.3,7,12.

16. Astfel să facă* ispăşire pentru Sfântul Locaş, pentru necurăţiile copiilor lui Israel şi pentru toate călcările de lege, prin care au păcătuit ei. Să facă la fel pentru Cortul întâlnirii, care este cu ei în mijlocul necurăţiilor lor.

*Exod 29.36. Ezec. 45.18. Evr. 9.22,23.

17. Să* nu fie nimeni în Cortul întâlnirii când va intra Aaron să facă ispăşirea în Sfântul Locaş, până va ieşi din el. Să facă ispăşire pentru el şi pentru casa lui şi pentru toată adunarea lui Israel.

*Exod 34.3. Luca 1.10.

18. După ce va ieşi, să se ducă la altarul care este înaintea Domnului şi să facă* ispăşire pentru altar; să ia din sângele viţelului şi ţapului şi să pună pe coarnele altarului de jur-împrejur.

*Exod 30.10. Cap. 4.7,18. Evr. 9.22,23.

19. Să stropească pe altar cu degetul lui de şapte ori din sânge şi astfel să-l cureţe* şi să-l sfinţească de necurăţiile copiilor lui Israel.

*Ezec. 43.20.

Ţapul pentru Azazel

20. Când va isprăvi de făcut ispăşirea* pentru Sfântul Locaş, pentru Cortul întâlnirii şi pentru altar, să aducă ţapul cel viu.

*Vers. 16. Ezec. 45.20.

21. Aaron să-şi pună amândouă mâinile pe capul ţapului viu şi să mărturisească peste el toate fărădelegile copiilor lui Israel şi toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună* pe capul ţapului, apoi să-l izgonească în pustiu, printr-un om care va avea însărcinarea aceasta.

*Isa. 53.6.

22. Ţapul acela va duce* asupra lui toate fărădelegile lor într-un pământ nelocuit; în pustiu să-i dea drumul.

*Isa. 53.11,12. Ioan 1.29. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24.

23. Aaron să intre în Cortul întâlnirii; să-şi lepede* veşmintele de in, pe care le îmbrăcase la intrarea în Sfântul Locaş şi să le pună acolo.

*Ezec. 22.14; 44.19.

24. Să-şi spele trupul cu apă într-un loc sfânt şi să-şi ia din nou veşmintele. Apoi să iasă afară, să-şi aducă arderea* lui de tot şi arderea de tot a poporului şi să facă ispăşire pentru el şi pentru popor.

*Vers. 3,5.

25. Iar grăsimea* jertfei de ispăşire s-o ardă pe altar.

*Cap. 4.10.

26. Cel ce va izgoni ţapul pentru Azazel să-şi spele hainele şi să-şi scalde* trupul în apă;

după aceea să intre iarăşi în tabără.

*Cap. 15.5.

27. Să scoată afară din tabără viţelul* ispăşitor şi ţapul ispăşitor, al căror sânge a fost dus în Sfântul Locaş pentru facerea ispăşirii şi să le ardă în foc pieile, carnea şi balega.

*Cap. 4.12,21; 6.30. Evr. 13.11.

28. Cel ce le va arde să-şi spele hainele şi să-şi scalde trupul în apă; după aceea să intre iarăşi în tabără.

Sărbătoarea Ispăşirii

29. Aceasta să vă fie o lege veşnică: în* luna a şaptea, în a zecea zi a lunii, să vă smeriţi sufletele, să nu faceţi nici o lucrare, nici băştinaşul, nici străinul care locuieşte în mijlocul vostru.

*Exod 30.10. Cap. 23.27. Num. 29.7. Isa. 58.3,5. Dan. 10.3,12.

30. Căci în ziua aceasta se va face ispăşire pentru voi ca să vă curăţiţi: veţi fi curăţiţi* de toate păcatele voastre înaintea Domnului.

*Ps. 51.2. Ier. 33.8. Efes. 5.26. Evr. 9.13,14; 10.1,2. 1 Ioan 1.7,9.

31. Aceasta să fie pentru voi o zi de Sabat*, o zi de odihnă, în care să vă smeriţi sufletele. Aceasta să fie o lege veşnică. *Cap. 23.32.

32. Ispăşirea* să fie făcută de preotul care a primit ungerea şi care a fost închinat** în slujba Domnului, ca să urmeze tatălui său în slujba preoţiei; să se † îmbrace cu veşmintele de in, cu veşmintele sfinţite.

*Cap. 4.3,5,16. **Exod 29.29,30. Num. 20.26,28. † Vers. 4.

33. Să facă* ispăşire pentru Locul Preasfânt, să facă ispăşire pentru Cortul întâlnirii şi pentru altar şi să facă ispăşire pentru preoţi şi pentru tot poporul adunării.

*Vers. 6,16-18,24.

34. Aceasta* să fie pentru voi o lege veşnică: o dată** pe an să se facă ispăşire pentru copiii lui Israel, pentru păcatele lor.” Aaron a făcut întocmai cum poruncise Domnul lui Moise.

*Cap. 23.31. Num. 29.7. **Exod 30.10. Evr. 9.7,25.

Locul pentru jertfe

17 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi tuturor copiilor lui Israel şi spune-le: „Iată ce a poruncit Domnul:
3. Dacă cineva din casa lui Israel înjunghie* în tabără sau afară din tabără un bou, un miel sau o capră,

*Deut. 12.5,15,21.

4. şi* nu-l aduce la uşa Cortului întâlnirii, ca să-l aducă dar Domnului înaintea Cortului Domnului, sângele acesta va fi pus în socoteala omului aceluia: a vărsat sânge; omul acela va fi** nimicit din mijlocul poporului său.

*Deut. 12.5,6,13,14. **Gen. 17.14.

5. De aceea copiii lui Israel, în loc să-şi înjunghie* jertfele pe câmp, trebuie să le aducă la preot, înaintea Domnului, la uşa Cortului întâlnirii şi să le aducă Domnului ca jertfe de mulţumire.

*Gen. 21.33; 22.2; 31.54. Deut. 12.2. 1 Împ. 14.23. 2 Împ. 16.4; 17.10. 2 Cron. 28.4. Ezec. 20.28; 22.9.

6. Preotul să le stropească* sângele pe altarul Domnului, la uşa Cortului întâlnirii; şi să ardă** grăsimea, care va fi de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 3.2. **Exod 29.18. Cap. 3.5,11,16; 4.31. Num. 18.17.

7. Să nu-şi mai aducă jertfele lor idolilor* cu care curvesc**. Aceasta va fi o lege veşnică pentru ei şi pentru urmaşii lor.”

*Deut. 32.17. 2 Cron. 11.15. Ps. 106.37. 1 Cor. 10.20. Apoc. 9.20. **Exod 34.15. Cap. 20.5. Deut. 31.16. Ezec. 23.8.

8. Să le spui, dar: „Dacă un om din casa lui Israel sau dintre străinii care locuiesc în mijlocul lor aduce* o ardere de tot sau vreo altă jertfă, *Cap. 1.2,3.

9. şi n-o aduce* la uşa Cortului întâlnirii, ca s-o aducă jertfă Domnului, omul acela să fie nimicit din poporul lui. *Vers. 4.

Să nu mănânce sânge

10. Dacă un om* din casa lui Israel sau din străinii care locuiesc în mijlocul lor mănâncă sânge de orice fel, Îmi voi** întoarce faţa împotriva celui ce mănâncă sângele şi-l voi nimici din mijlocul poporului său.

*Gen. 9.4. Cap. 3.17; 7.26,27; 19.26. Deut. 12.16,23; 15.23. 1 Sam. 14.33. Ezec. 44.7. **Cap. 20.3,5,6; 26.17. Ier. 44.11. Ezec. 14.8; 15.7.

11. Căci* viaţa[1] trupului este în sânge. Vi l-am dat ca să-l puneţi pe altar, ca să slujească de ispăşire** pentru sufletele voastre, căci † prin viaţa din el face sângele ispăşire.

*Vers. 14. **Mat. 26.28. Marc. 14.24. Rom. 3.25; 5.9. Efes. 1.7. Col. 1.14,20. Evr. 13.12. 1 Pet. 1.2. 1 Ioan 1.7. Apoc. 1.5. † Evr. 9.22.

12. De aceea am zis copiilor lui Israel:
„Nimeni dintre voi să nu mănânce sânge şi nici străinul care locuieşte în mijlocul vostru să nu mănânce sânge.

13. Dacă vreunul din copiii lui Israel sau din străinii care locuiesc în mijlocul lor vânează*

1. Sau: sufletul;

o fiară sau o pasăre care se mănâncă, să-i verse** sângele şi să-l acopere † cu ţărână.

*Cap. 7.26. **Deut. 12.16,24; 15.23. † Ezec. 24.7.

14. Căci viaţa* oricărui trup stă în sângele lui care este în el. De aceea am zis copiilor lui Israel: „Să nu mâncaţi sângele nici unui trup; căci viaţa oricărui trup este sângele lui: oricine va mânca din el va fi nimicit."

*Gen. 9.4. Vers. 11,12. Deut. 12.23.

15. Oricine*, fie băştinaş, fie străin, care va mânca dintr-o fiară moartă sau sfâşiată, să-şi** spele hainele, să se † scalde în apă, şi va fi necurat până seara; apoi va fi curat.

*Exod 22.31. Cap. 22.8. Deut. 14.21. Ezec. 4.14; 44.31. **Cap. 11.25. † Cap. 15.5.

16. Dacă nu-şi spală hainele şi nu-şi scaldă trupul, îşi va purta* fărădelegea lui."

*Cap. 5.1; 7.18; 19.8. Num. 19.20.

Interzicerea relaţiilor nelegiuite

18 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Eu* sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Exod 6.7. Vers. 4. Cap. 11.44; 19.4,10,34; 20.7. Ezec. 20.5,7,19,20.

3. Să nu faceţi ce* se face în ţara Egiptului unde aţi locuit şi să nu faceţi ce se** face în ţara Canaanului unde vă duc Eu: să nu vă luaţi după obiceiurile lor.

*Ezec. 20.7,8; 23.8. **Exod 23.24. Cap. 20.23. Deut. 12.4,30,31.

4. Să împliniţi poruncile* Mele şi să ţineţi legile Mele: să le urmaţi. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Deut. 4.1,2; 6.1. Ezec. 20.19.

5. Să păziţi legile[1] şi poruncile[2] Mele: omul care* le va împlini[3] va trăi prin ele. Eu sunt Domnul.

*Ezec. 20.11,13,21. Luca 10.28. Rom. 10.5. Gal. 3.12.

6. Nici unul din voi să nu se apropie de ruda lui de sânge, ca să-i descopere goliciunea. Eu* sunt Domnul.

*Exod 6.2,6,29. Mal. 3.6.

7. Să nu descoperi goliciunea* tatălui tău, nici goliciunea mamei tale. Îţi este mamă: să nu-i descoperi goliciunea. *Cap. 20.11.

8. Să nu descoperi goliciunea* nevestei tatălui tău. Este goliciunea tatălui tău.

*Gen. 49.4. Cap. 20.11. Deut. 22.30; 27.20. Ezec. 22.10. Amos 2.7. 1 Cor. 5.1.

9. Să nu descoperi goliciunea* surorii tale, fata tatălui tău sau fata mamei tale, născută în casă sau afară din casă.

*Cap. 20.17. 2 Sam. 13.12. Ezec. 22.11.

1.Lit.(ebr.): *hoc, huchim*; 2.Lit.(ebr.): *miţwa, miţwot*;

3..Sau: le va face (1, 2, 3 - peste tot în text);

10. Să nu descoperi goliciunea fetei fiului tău sau a fetei fetei tale. Căci este goliciunea ta.

11. Să nu descoperi goliciunea fetei nevestei tatălui tău, născută din tatăl tău. Îţi este soră.

12. Să nu descoperi goliciunea* surorii tatălui tău. Este rudă de aproape cu tatăl tău.

*Cap. 20.19.

13. Să nu descoperi goliciunea surorii mamei tale. Este rudă de aproape cu mama ta.

14. Să nu descoperi goliciunea* fratelui tatălui tău. Să nu te apropii de nevasta lui. Îţi este** mătuşă.

*Cap. 20.20. **Gen. 38.18,26. Cap. 20.12. Ezec. 22.11.

15. Să nu descoperi goliciunea nurorii tale. Este nevasta fiului tău: să nu-i descoperi goliciunea.

16. Să nu descoperi goliciunea* nevestei fratelui tău. Este goliciunea fratelui tău.

*Deut. 25.5. Cap. 20.21. Mat. 14.4; 22.24. Marc. 12.19.

17. Să nu descoperi goliciunea* unei femei şi a fetei ei. Să nu iei pe fata fiului ei, nici pe fata fetei ei, ca să le descoperi goliciunea. Îţi sunt rude de aproape: este o răutate.

*Cap. 20.14.

18. Să nu iei pe sora nevestei tale, ca să-i faci în necaz*, descoperindu-i goliciunea alături de nevasta ta, cât timp ea este încă în viaţă.

*1 Sam. 1.6,8.

19. Să nu te apropii de o femeie* în timpul perioadei necurăţiei[1] ei, ca să-i descoperi goliciunea. *Cap. 20.18. Ezec. 18.6; 22.10.

20. Să nu te culci cu nevasta* semenului tău, ca să te pângăreşti cu ea.

*Cap. 20.10. Exod 20.14. Deut. 5.18; 22.22. Prov. 6.29,32. Mal. 3.5. Mat. 5.27. Rom. 2.22. 1 Cor. 6.9. Evr. 13.4.

21. Să nu* dai pe nici unul din copiii tăi ca să fie adus jertfă lui** Moloh şi să nu pângăreşti † Numele Dumnezeului tău. Eu sunt Domnul.

*Cap. 20.2. 2 Împ. 16.3; 21.6; 23.10. Ier. 19.5. Ezec. 20.31; 23.37,39. **Cap. 19.12; 20.3; 21.6; 22.2,32. 1 Împ. 11.7,33. Fapt. 7.43. † Ezec. 36.20, etc. Mal. 1.12.

22. Să nu te culci cu un bărbat* cum se culcă cineva cu o femeie. Este o urâciune.

*Cap. 20.13. Rom. 1.27. 1 Cor. 6.9. 1 Tim. 1.10.

23. Să nu te culci* cu un animal, ca să te pângăreşti cu el. Femeia să nu se apropie de un animal, ca să se culce cu el. Este o mare mişelie[2]**.

*Exod 22.19. Cap. 20.15,16. **Cap. 20.12.

24. Să nu vă spurcaţi cu nici* unul din aceste lucruri, căci prin** toate aceste lucruri s-au întinat popoarele pe care le voi izgoni dinain-

1.Sau: perioadei sau, ciclului ei (biologic) - peste tot în text;

2.Sau: perversiune;

tea voastră.

*Vers. 30. Mat. 15.18-20. Marc. 7.21-23. 1 Cor. 3.17. **Cap. 20.23. Deut. 18.12.

25. Ţara* a fost spurcată prin ele; Eu îi voi pedepsi** fărădelegea şi pământul va † vărsa din gura lui pe locuitorii lui.

*Num. 35.34. Ier. 2.7; 16.18. Ezec. 36.17. **Ps. 89.32. Isa. 26.21. Ier. 5.9,29; 9.9; 14.10; 23.2. Osea 2.13; 8.13; 9.9. † Vers. 28.

26. Păziţi*, dar, legile şi poruncile Mele şi nu faceţi nici una din aceste urâciuni, nici băştinaşul, nici străinul care locuieşte[1] în mijlocul vostru. *Vers. 5,30. Cap. 20.22,23.

27. Căci toate aceste urâciuni le-au făcut oamenii din ţara aceasta care au fost înaintea voastră în ea; şi astfel ţara a fost pângărită.

28. Luaţi seama ca nu cumva să vă verse şi pe voi ţara* din gura ei, dacă o întinaţi, cum a vărsat pe neamurile care erau în ea înaintea voastră.

*Cap. 20.22. Ier. 9.19. Ezec. 36.13,17.

29. Căci toţi cei ce vor face vreuna din aceste urâciuni vor fi nimiciţi din mijlocul poporului lor.

30. Păziţi poruncile Mele şi* nu faceţi nici unul din obiceiurile urâte care se făceau înaintea voastră, ca să nu** vă întinaţi cu ele. Eu † sunt Domnul Dumnezeul vostru."

*Vers. 3,26. Cap. 20.23. Deut. 18.9. **Vers. 24. † Vers. 2,4.

Orânduieli sfinte

19 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte întregii adunări a copiilor lui Israel şi spune-le:

„Fiţi* sfinţi, căci Eu sunt sfânt, Eu, Domnul Dumnezeul vostru.

*Cap. 11.44; 20.7,26. 1 Pet. 1.16.

3. Fiecare* din voi să cinstească pe mama sa şi pe tatăl său şi să păzească sabatele** Mele. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Exod 20.12. **Exod 20.8; 31.13.

4. Să* nu vă întoarceţi spre idoli** şi să nu vă faceţi dumnezei turnaţi. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Exod 20.4. Cap. 26.1. 1 Cor. 10.14. 1 Ioan 5.21. **Exod 34.17. Deut. 27.15.

Porunci privitoare la jertfa de mulţumire

5. Când* veţi aduce Domnului o jertfă de mulţumire, s-o aduceţi aşa ca să fie primită.

*Cap. 7.16.

6. Jertfa să fie mâncată în ziua când o veţi jertfi sau a doua zi; ce va mai rămâne până a treia zi să se ardă în foc.

1.Sau: locuieşte vremelnic sau temporar (pretutindeni în text);

7. Dacă va mânca cineva din ea a treia zi, faptul acesta va fi un lucru urât: jertfa nu va fi primită.

8. Cine va mânca din ea îşi va purta vina păcatului său, căci necinsteşte ce a fost închinat Domnului: omul acela va fi nimicit din poporul lui.

9. Când* veţi secera holdele ţării, să laşi nesecerat un colţ din câmpul tău şi să nu strângi spicele rămase pe urma secerătorilor.

*Cap. 23.22. Deut. 24.19-21. Rut 2.15,16.

10. Nici să nu culegi strugurii rămaşi după cules în via ta şi să nu strângi boabele care vor cădea din ei. Să le laşi săracului şi străinului. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

11. Să nu* furaţi şi să nu minţiţi, nici să nu vă** înşelaţi unii pe alţii.

*Exod 20.15; 22.1,7,10-12. Deut. 5.19. **Cap. 6.2. Efes. 4.25. Col. 3.9.

12. Să* nu juraţi strâmb pe Numele Meu, căci ai** necinsti astfel Numele Dumnezeului tău. Eu sunt Domnul.

*Exod 20.7. Cap. 6.3. Deut. 5.11. Mat. 5.33. Iac. 5.12. **Cap. 18.21.

13. Să nu asupreşti pe aproapele* tău şi să nu storci nimic de la el prin silă.

Să nu opreşti până a doua zi plata** celui tocmit cu ziua.

*Marc. 10.19. 1 Tes. 4.6. **Deut. 24.14,15. Mal. 3.5.

14. Să nu vorbeşti de rău[1] pe un surd şi să nu pui o piatră de poticnire[2] înaintea unui orb*; ci să te temi** de Dumnezeul tău. Eu sunt Domnul!

*Deut. 27.18. Rom. 14.13. **Gen. 42.18. Vers. 32. Cap. 25.17. Ecl. 5.7. 1 Pet. 2.17.

15. Să* nu faceţi nedreptate la judecată: să nu cauţi la faţa săracului şi să nu părtineşti pe nimeni din cei mari, ci să judeci cu dreptate pe aproapele tău.

*Exod 23.2,3. Deut. 1.17; 16.19; 27.19. Ps. 82.2. Prov. 24.23. Iac. 2.9.

16. Să* nu umbli cu bârfeli în poporul tău. Să nu te ridici** împotriva vieţii[3] aproapelui tău. Eu sunt Domnul!

*Exod 23.1. Ps. 15.3; 50.20. Prov. 11.13; 20.19. Ezec. 22.9. **Exod 23.1,7. 1 Împ. 21.13. Mat. 26.60,61; 27.4.

17. Să nu* urăşti pe fratele tău în inima ta; să mustri** pe aproapele tău, dar să nu te încarci cu un păcat din pricina lui.

*1 Ioan 2.9,11; 3.15. **Mat. 18.15. Luca 17.3. Gal. 6.1. Efes. 5.11. 1 Tim. 5.20. 2 Tim. 4.2. Tit 1.13; 2.15.

18. Să nu* te răzbuni şi să nu ţii necaz pe copiii poporului tău. Să** iubeşti pe aproapele tău

1.Sau: blestemi; 2.Sau: un obstacol, o piedică; 3.Sau: sângelui;

ca pe tine însuţi. Eu sunt Domnul.

*2 Sam. 13.22. Prov. 20.22. Rom. 12.17,19. Gal. 5.20. Efes. 4.31. Iac. 5.9. 1 Pet. 2.1. **Mat. 5.43; 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

19. Să păziţi legile[1] mele. Să nu laşi vitele tale să se împerecheze cu una de alt fel; să nu* semeni în ogorul tău două feluri de seminţe; şi să nu porţi o haină** ţesută din două feluri de fire.

*Deut. 22.9,10. **Deut. 22.11.

20. Când un bărbat se va culca cu o femeie, roabă logodită cu un alt bărbat, şi ea n-a fost răscumpărată de tot sau eliberată, să fie pedepsiţi amândoi, dar nu pedepsiţi cu moartea, pentru că ea nu era liberă.
21. El* să aducă Domnului pentru vina lui, la uşa Cortului întâlnirii, un berbec ca jertfă pentru vină.

*Cap. 5.15; 6.6.

22. Preotul să facă ispăşire pentru el înaintea Domnului, pentru păcatul pe care l-a făcut, cu berbecul adus ca jertfă pentru vină; şi păcatul pe care l-a făcut îi va fi iertat.
23. Când veţi intra în ţară şi veţi sădi tot felul de pomi roditori, roadele lor să le priviţi ca netăiate împrejur; timp de trei ani să fie netăiate împrejur pentru voi; să nu mâncaţi din ele.
24. În al patrulea an, toate roadele să fie închinate Domnului, spre lauda* Lui.

*Deut. 12.17,18. Prov. 3.9.

25. În al cincilea an, să mâncaţi roadele, ca ele să vi se înmulţească din ce în ce mai mult: Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
26. Să* nu mâncaţi nimic cu sânge. Să nu ghiciţi**, nici să preziceţi[2] timpurile.

*Cap. 17.10, etc. Deut. 12.23. **Deut. 18.10,11,14. 1 Sam. 15. 23. 2 Împ. 17.17; 21.6. 2 Cron. 33.6. Mal. 3.5.

27. Să nu vă tăiaţi rotund colţurile* părului şi să nu-ţi razi colţurile bărbii.

*Cap. 21.5. Isa. 15.2. Ier. 9.26; 48.37.

28. Să nu vă faceţi tăieturi* în carne pentru un mort şi să nu vă faceţi semne[3] tatuate pe voi. Eu sunt Domnul!

*Cap. 21.5. Deut. 14.1. Ier. 16.6; 48.37.

29. Să* nu-ţi necinsteşti fata dând-o să fie curvă, pentru ca nu cumva ţara să cadă în curvie şi să se umple de stricăciune[4].

*Deut. 23.17.

30. Să păziţi sabatele* Mele şi să cinstiţi Locaşul Meu cel Sfânt! Eu sunt Domnul!

*Vers. 3. Cap. 26.2. **Ecl. 5.11.

31. Să nu vă duceţi la cei ce cheamă* duhurile morţilor, nici la vrăjitori: să nu-i întrebaţi, ca să nu vă întinaţi prin ei. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!

*Exod 22.18. Cap. 20.6,27. Deut. 18.10. 1 Sam. 28.7. 1 Cron. 10.13. Isa. 8.19. Fapt. 16.16.

32. Să te ridici înaintea* perilor albi şi să cinsteşti pe bătrân. Să te** temi de Dumnezeul tău! Eu sunt Domnul!

*Prov. 20.29. 1 Tim. 5.1. **Vers. 14.

33. Dacă un* străin vine să locuiască împreună cu voi în ţara voastră, să nu-l asupriţi.

*Exod 22.21; 23.9.

34. Să vă purtaţi cu străinul care locuieşte între voi ca şi cu un băştinaş* din mijlocul vostru; să-l** iubiţi ca pe voi înşivă, căci şi voi aţi fost străini în ţara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!

*Exod 12.48,49. **Deut. 10.19.

35. Să nu faceţi* nedreptate la judecată, nici la măsurile de lungime, de greutate şi de capacitate. *Vers. 15.
36. Să aveţi balanţe* drepte, greutăţi drepte, o efă[1] dreaptă şi un hin drept. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru care v-am scos din ţara Egiptului.

*Deut. 25.13,15. Prov. 11.1; 16.11; 20.10.

37. Să păziţi* toate legile[2] Mele şi toate poruncile[3] Mele şi să le împliniţi. Eu sunt Domnul!

*Cap. 18.4,5. Deut. 4.5,6; 5.1; 6.25.

Pedepse

20 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Spune* copiilor lui Israel: „Dacă un** om dintre copiii lui Israel sau dintre străinii care locuiesc în Israel dă lui Moloh pe unul din copiii lui, omul acela să fie pedepsit cu moartea: poporul din ţară să-l ucidă cu pietre.

*Cap. 18. **Cap. 18.21. Deut. 12.31; 18.10. 2 Împ. 17.17; 23.10. 2 Cron. 33.6. Ier. 7.31; 32.35. Ezec. 20.26,31.

3. Şi Eu* Îmi voi întoarce faţa împotriva omului aceluia şi-l voi nimici din mijlocul poporului său, pentru că a dat lui Moloh pe unul din copiii săi, a spurcat** Locaşul Meu cel Sfânt şi a necinstit † Numele Meu cel sfânt.

*Cap. 17.10. **Ezec. 5.11; 23.38,39. † Cap. 18.21.

4. Dacă poporul ţării închide ochii faţă de omul acela, care dă lui Moloh copii de ai săi şi nu-l* omoară, *Deut. 17.2,3,5.
5. Îmi* voi întoarce Eu faţa împotriva** omului aceluia şi împotriva familiei lui şi-l voi nimici din mijlocul poporului lui, împreună cu toţi cei ce curvesc † ca el cu Moloh.

1.legile = statutele, edictele (în alte traduceri); 2.Sau: Să nu practicaţi ghicitoria sau vrăjitoria; 3.Sau: cuvinte; 4.Sau: răutate;

1.Măsură pentru cereale = cam 20 litri;
2.legile = (ebr.) *hoc, huchim*;
3.poruncile = (ebr.) *miţwa, miţwot* (1, 2, 3 - peste tot în text);

*Cap. 17.10. **Exod 20.5. † Cap. 17.7

6. Dacă* cineva se duce la cei ce cheamă duhurile morţilor şi la ghicitori, ca să curvească după ei, Îmi voi întoarce faţa împotriva omului aceluia şi-l voi nimici din mijlocul poporului lui.

*Cap. 19.31.

7. Voi* să vă sfinţiţi şi să fiţi sfinţi, căci Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!

*Cap. 11.44; 19.2. 1 Pet. 1.16.

8. Să păziţi* legile Mele şi să le împliniţi. Eu** sunt Domnul care vă sfinţesc!

*Cap. 19.37. **Exod 31.13. Cap. 21.8. Ezec. 37.28.

9. Dacă* un om oarecare blestemă pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea; a blestemat pe tatăl său sau pe mama sa: sângele** lui să cadă asupra lui.

*Exod 21.17. Deut. 27.16. Prov. 20.20. Mat. 15.4. **Vers. 11-13,16,27. 2 Sam. 1.16.

10. Dacă* un om preacurveşte cu o femeie măritată, dacă înfăptuieşte adulter cu nevasta aproapelui său, omul acela şi femeia aceea preacurvari să fie pedepsiţi cu moartea.

*Cap. 18.20. Deut. 22.22. Ioan 8.4,5.

11. Dacă un* om se culcă cu nevasta tatălui său şi descoperă astfel goliciunea tatălui său, omul acela şi femeia aceea să fie pedepsiţi cu moartea: sângele lor să cadă asupra lor.

*Cap. 18.8.

12. Dacă* un om se culcă cu nora sa, amândoi să fie pedepsiţi cu moartea; au făcut o** amestecătură de sânge: sângele lor să cadă asupra lor.

*Cap. 18.15. **Cap. 18.23.

13. Dacă* un bărbat se culcă cu un bărbat, cum se culcă cineva cu o femeie, amândoi au făcut o urâciune[1]; să fie pedepsiţi cu moartea: sângele lor să cadă asupra lor.

*Gen. 19.5. Cap. 18.22. Deut. 23.17. Judc. 19.22.

14. Dacă* un om ia de nevastă pe fată şi pe mama ei, este o stricăciune: să-i ardă în foc, pe el şi pe ele, ca stricăciunea aceasta să nu fie în mijlocul vostru.

*Cap. 18.17. Deut. 27.23.

15. Dacă* un bărbat se culcă cu un animal, să fie pedepsit cu moartea; şi animalul să-l omorâţi.

*Cap. 18.23. Deut. 27.21.

16. Dacă o femeie se apropie de un animal, ca să se culce cu el, să ucizi şi femeia şi animalul: să fie omorâţi; sângele lor să cadă asupra lor.

17. Dacă* un om ia pe sora sa, fata tatălui său sau fata mamei lui, dacă îi vede goliciunea ei şi ea o vede pe a lui, este o mişelie[2]; să fie nimiciţi sub ochii copiilor poporului lor; el a descoperit goliciunea surorii lui, îşi va purta nelegiuirea.

*Gen. 20.12. Cap. 18.9. Deut. 27.22.

18. Dacă un* om se culcă cu o femeie care este în perioada ei şi-i descoperă goliciunea, dacă-i descoperă scurgerea, şi ea îşi descoperă scurgerea sângelui ei, amândoi să fie nimiciţi din mijlocul poporului lor.

*Cap. 15.24; 18.19.

19. Să nu* descoperi goliciunea surorii mamei tale, nici a surorii tatălui tău, căci înseamnă să descoperi** pe ruda ta de aproape: amândoi aceştia îşi vor purta nelegiuirea.

*Cap. 18.12,13. **Cap. 18.6.

20. Dacă* un om se culcă cu mătuşa sa, a descoperit goliciunea unchiului său; îşi vor lua pedeapsa păcatului lor: vor muri fără copii.

*Cap. 18.14.

21. Dacă* un bărbat ia pe nevasta fratelui său, este o necurăţie; a descoperit goliciunea fratelui său: nu vor avea copii. *Cap. 18.16.

22. Să păziţi toate* legile Mele şi toate poruncile Mele şi să le împliniţi, pentru ca ţara în care vă duc să vă aşez, să nu vă verse** din gura ei.

*Cap. 18.26; 19.37. **Cap. 18.25,28.

23. Să nu trăiţi* după obiceiurile popoarelor pe care le voi izgoni dinaintea voastră; căci ele au făcut toate aceste lucruri şi-Mi este scârbă** de ele. *Cap. 18.3,24,30. **Cap. 18.27. Deut. 9.5.

24. V-am* spus: „Voi le veţi stăpâni ţara; Eu vă voi da-o în stăpânire: este o ţară în care curge lapte şi miere.” Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru care** v-am pus deoparte dintre popoare.

*Exod 3.17; 6.8. **Exod 19.5; 33.16. Vers. 26. Deut. 7.6; 14.2. 1 Împ. 8.53.

25. Să* faceţi deosebire între animalele curate şi necurate, între păsările curate şi necurate, ca să nu vă întinaţi** prin animalele, prin păsările, prin toate târâtoarele de pe pământ, pe care v-am învăţat să le deosebiţi ca necurate.

*Cap. 11.47. Deut. 14.4. **Cap. 11.43.

26. Voi să-Mi fiţi sfinţi, căci Eu* sunt sfânt, Eu, Domnul; Eu v-am** pus deoparte dintre popoare ca să fiţi ai Mei.

*Vers. 7. Cap. 19.2. 1 Pet. 1.16. **Vers. 24. Tit 2.14.

27. Dar dacă un bărbat* sau o femeie cheamă duhul unui mort sau se îndeletniceşte cu ghicitoria să fie pedepsiţi cu moartea: să-i ucideţi cu pietre; sângele** lor să cadă asupra lor.””

*Exod 22.18. Cap.19.31. Deut.18.10,11. 1 Sam. 28.7,8. **Vers. 9.

1.Sau: perversiune; 2.Sau: ruşine, stricăciune;

Porunci privitoare la preoţi

21 1. Domnul a zis lui Moise: „Vorbeşte preoţilor, fiilor lui Aaron, şi spune-le: „Un preot* să nu se atingă de un mort din poporul său, ca să nu se facă necurat;
*Ezec. 44.25.
2. în afară de rudele lui cele mai de aproape, de mama lui, de tatăl lui, de fiul lui, de fratele lui
3. şi de sora sa care-i încă fecioară, stă lângă el şi nu este măritată, în afară de aceştia, să nu se atingă de nici un alt mort.
4. Ca unul care este fruntaş în poporul lui, să nu se facă necurat atingându-se de un mort.
5. Preoţii* să nu-şi facă un loc pleşuv în cap pentru un mort, să nu-şi radă colţurile bărbii şi să nu-şi facă tăieturi în carne.
*Cap. 19.27,28. Deut. 14.1. Ezec. 44.20.
6. Să fie sfinţi pentru Dumnezeul lor şi să nu necinstească* Numele Dumnezeului lor; căci ei aduc Domnului jertfele mistuite de foc, mâncarea Dumnezeului lor: de aceea să fie sfinţi. *Cap. 18.21; 19.12.
7. Să nu-şi ia de nevastă o curvă* sau o dezonorată, nici o femeie lăsată** de bărbatul ei, căci ei sunt sfinţi pentru Dumnezeul lor.
*Ezec. 44.22. **Deut. 24.1,2.
8. Să-l socoteşti ca sfânt, căci el aduce mâncarea Dumnezeului tău; el să fie sfânt pentru tine, căci Eu* sunt sfânt, Eu, Domnul, care vă sfinţesc.
*Cap. 20.7,8.
9. Dacă fata* unui preot se necinsteşte curvind, necinsteşte pe tatăl ei: să fie arsă în foc.
*Gen. 38.24.

Marele preot

10. Preotul* care este mare preot între fraţii lui, pe capul căruia a fost turnat untdelemnul pentru ungere, şi care** a fost închinat în slujba Domnului şi îmbrăcat în veşminte sfinţite, să nu-şi descopere † capul şi să nu-şi sfâşie veşmintele.
*Exod 29.29,30. Cap. 8.12; 16.32. Num. 35.25. **Exod 28.2. Cap. 16.32. † Cap. 10.6.
11. Să nu se ducă la nici un* mort; să nu se facă necurat şi să nu se atingă nici chiar de tatăl său sau de mama sa. *Vers. 1,2. Num. 19.14.
12. Să nu iasă* din Sfântul Locaş şi să nu necinstească Sfântul Locaş al Dumnezeului său; căci untdelemnul ungerii Dumnezeului său este o** cunună pe el. Eu sunt Domnul.
*Cap. 10.7. **Exod 28.36. Cap. 8.9,12,30.
13. Femeia* pe care o va lua el de nevastă să fie fecioară. *Vers. 7. Ezec. 44.22.
14. Să nu ia nici o văduvă, nici o femeie despărţită de bărbat, nici o femeie dezonorată sau desfrânată; ci femeia pe care o va lua de nevastă din poporul său să fie fecioară.
15. Să nu-şi necinstească sămânţa în poporul lui; căci Eu* sunt Domnul, care-l sfinţesc.””
*Vers. 8.

Însuşirile preotului

16. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
17. Vorbeşte lui Aaron şi spune-i: „Nici un om din neamul tău şi din urmaşii tăi, care va avea o meteahnă[1] trupească, să nu se apropie * ca să aducă pâinea Dumnezeului lui.
*Cap. 10.3. Num. 16.5. Ps. 65.4.
18. Nici un om care va avea o meteahnă[1] trupească nu va putea să se apropie: şi anume nici un om orb, şchiop, cu nasul cârn sau cu un mădular* mai lung; *Cap. 22.23.
19. nici un om cu piciorul frânt sau cu mâna frântă;
20. nici un cocoşat sau pitic, cu albeaţă în ochi, care are râie[2], pecingine[3] sau* boşit[4]. *Deut. 23.1.
21. Nici un om din neamul preotului Aaron, care va avea vreo meteahnă trupească, să nu se apropie ca să aducă* Domnului jertfele mistuite de foc; are o meteahnă trupească: să nu se apropie ca să aducă pâinea Dumnezeului lui.
*Vers. 6.
22. Din pâinea Dumnezeului lui, fie lucruri preasfinte*, fie lucruri sfinte**, va putea să mănânce.
*Cap. 2.3,10; 6.17,29; 7.1; 24.9. Num. 18.9. **Cap. 22.10-12. Num. 18.19.
23. Dar să nu se ducă la perdeaua dinăuntru şi să nu se apropie de altar, căci are o meteahnă trupească[1]; să nu-Mi necinstească[5]* locaşurile Mele cele sfinte, căci Eu sunt Domnul care îi sfinţesc.” *Vers. 12.
24. Astfel a vorbit Moise lui Aaron şi fiilor săi şi tuturor copiilor lui Israel.

Când să mănânce din jertfe

22 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui, ca să* se ferească de lucrurile sfinte, care Îmi sunt închinate** de copiii lui Israel şi să nu † necinstească[5] Numele Meu cel sfânt. Eu sunt Domnul.
*Num. 6.3. **Cap. 18.21. † Exod 28.38. Num. 18.32. Deut. 15.19.

1.Sau: defect fizic; 2.Sau: scabie; 3.Sau: eczemă; 4.Sau: cu testicule frânte (zdrobite); 5.Sau: profaneze;

3. Spune-le:
„Orice om dintre urmaşii voştri şi din neamul vostru, care se va apropia de lucrurile sfinte pe care le închină Domnului copiii lui Israel şi care va avea pe el o necurăţie*, omul acela să fie nimicit dinaintea Mea. Eu sunt Domnul.

*Cap. 7.20.

4. Orice om din neamul lui Aaron, care va avea lepră sau scurgere* de sământă, să nu mănânce din lucrurile sfinte până nu** va fi curat. Tot aşa şi cel † ce se va atinge de cineva spurcat prin atingerea de vreun mort, de cel †† ce va avea o scurgere,

*Cap. 15.2. **Cap. 14.2; 15.13. † Num. 19.11,22. †† Cap. 15.16.

5. cel* ce se va atinge de o târâtoare şi se va spurca sau un** om atins de vreo necurăţie oarecare şi care se va fi făcut necurat prin ea.

*Cap. 11.24,43,44. **Cap. 15.7,19.

6. Cine se va atinge de aceste lucruri va fi necurat până seara; să nu mănânce din lucrurile sfinte, decât după ce* îşi va scălda trupul în apă; *Cap. 15.5. Evr. 10.22.
7. după asfinţitul soarelui, va fi curat; după aceea va mânca din lucrurile sfinte, căci aceasta este hrana* lui.

*Cap. 21.22. Num. 18.11,13.

8. Să nu mănânce dintr-o vită* moartă sau sfâşiată, ca să nu se facă necurat prin ea. Eu sunt Domnul.

*Exod 22.31. Cap. 17.15. Ezec. 44.31.

9. Să păzească poruncile Mele, ca să nu-şi ia* pedeapsa pentru păcatul lor şi să nu moară, pentru că au necinstit lucrurile sfinte. Eu sunt Domnul care îi sfinţesc. *Exod 28.43. Num. 18.22,32.

Cine să nu mănânce din lucrurile sfinte

10. Nici* un străin să nu mănânce din lucrurile sfinte; cel ce locuieşte la un preot ca oaspete şi cel tocmit cu ziua să nu mănânce din lucrurile sfinte.

*1 Sam. 21.6.

11. Dar robul cumpărat de preot cu preţ de argint va putea să mănânce, tot aşa şi cel născut în casa lui; ei* să mănânce din hrana lui.

*Num. 18.11,13.

12. Fata unui preot, măritată după un străin, să nu mănânce din lucrurile sfinte aduse jertfă prin ridicare.
13. Dar fata unui preot, care va fi rămas văduvă sau despărţită de bărbat, fără să aibă copii, şi care se va întoarce* în casa tatălui său, ca atunci când** era fată, va putea să mănânce din hrana tatălui ei. Dar nici un străin să nu mănânce din ea.

*Gen. 38.11. **Cap. 10.14. Num. 18.11,19.

14. Dacă un* om mănâncă dintr-un lucru sfânt, fără să bage de seamă, să dea preotului preţul lucrului sfânt, adăugând încă o cincime la el. *Cap. 5.15,16.
15. Preoţii să nu* necinstească lucrurile sfinte aduse de copiii lui Israel, pe care le-au adus ei Domnului ca jertfă prin ridicare;

*Num. 18.32.

16. ei vor face să apese* astfel asupra lor păcatul de care s-ar face vinovaţi mâncând din lucrurile sfinte: căci Eu sunt Domnul care îi sfinţesc.” *Vers. 9.

Jertfele să fie fără cusur

17. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
18. „Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi tuturor copiilor lui Israel şi spune-le:
„Orice* om din casa lui Israel sau dintre străinii din Israel, care va aduce o ardere de tot Domnului, fie pentru împlinirea unei promisiuni, fie ca dar de bunăvoie,

*Cap. 1.2,3,10. Num. 15.14.

19. să ia* o parte bărbătească fără cusur din boi, miei sau capre, pentru ca jertfa să fie primită.

*Cap. 1.3.

20. Să nu aduceţi nici una* care să aibă vreun cusur, căci n-ar fi primită.

*Deut. 15.21; 17.1. Mal. 1.8,14. Efes. 5.27. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19.

21. Dacă un* om aduce Domnului din boi sau din oi o jertfă de mulţumire, fie pentru împlinirea** unei promisiuni, fie ca dar de bunăvoie, vita pentru jertfă să fie fără cusur, ca să fie primită; să n-aibă nici un cusur în ea.

*Cap. 3.1,6. **Cap. 7.16. Num. 15.3,8. Deut. 23.21,23. Ps. 61. 8; 65.1. Ecl. 5.4,5.

22. Să n-aduceţi nici una* care să fie oarbă, slută sau ciuntită, care să aibă bube, râie sau pecingine; din acestea să n-aduceţi pe altar ca jertfă mistuită** de foc înaintea Domnului.

*Vers. 20. Mal. 1.8. **Cap. 1.9,13; 3.3,5.

23. Ca dar de bunăvoie vei putea să jertfeşti un bou sau un miel cu un mădular* prea lung sau prea scurt; dar, ca dar pentru împlinirea unei promisiuni, nu va fi primit. *Cap. 21.18.
24. Să n-aduceţi Domnului un animal cu boaşele[1] frânte, zdrobite, smulse sau tăiate; să nu-l aduceţi ca jertfă în ţara voastră.

1.Sau: testiculele;

25. Nici să nu luaţi de la străin* vreunul din aceste animale, ca să-l aduceţi ca mâncare** Dumnezeului vostru; căci sunt sluţite †, au metehne: şi nu vă vor fi primite."

*Num. 15.15,16. **Cap. 21.6,17. † Mal. 1.14.

26. Domnul a zis lui Moise:

27. „Viţelul*, mielul sau iedul, după naştere, să mai rămână şapte zile cu mama sa, şi apoi, de la a opta zi înainte, va fi primit să fie adus Domnului ca jertfă mistuită de foc.

*Exod 22.30.

28. Vaca, oaia sau capra, să n-o înjunghiaţi ca jertfă în aceeaşi zi* cu fătul lor. *Deut. 22.6.

29. Când veţi aduce Domnului o jertfă* de mulţumire, s-o aduceţi aşa ca să fie primită.

*Cap. 7.12. Ps. 107.22; 116.17. Amos 4.5.

30. Vita să se mănânce în aceeaşi zi; să nu lăsaţi nimic* din ea până a doua zi dimineaţa. Eu sunt Domnul. *Cap. 7.15.

31. Să păziţi* poruncile Mele şi să le împliniţi. Eu sunt Domnul."

*Cap. 19.37. Num. 15.40. Deut. 4.40.

32. „Să nu necinstiţi* Numele Meu cel sfânt, ca să** fiu sfânt în mijlocul copiilor lui Israel. Eu sunt Domnul care vă † sfinţesc

*Cap. 18.21. **Cap. 10.3. Mat. 6.9. Luca 11.2. † Cap. 20.8.

33. şi care* v-am scos din ţara Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru. Eu sunt Domnul."

*Exod 6.7. Cap. 11.45; 19.36; 25.38. Num. 15.41.

Sărbătorile - Sabatul

23 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:

Iată sărbătorile* Domnului, pe care le veţi vesti ca adunări** sfinte, iată sărbătorile Mele:

*Vers. 4,37. **Exod 32.5. 2 Împ. 10.20. Ps. 81.3.

3. Şase* zile să lucraţi; dar ziua a şaptea este Sabatul, ziua de odihnă, cu o adunare sfântă. Să nu faceţi nici o lucrare în timpul ei: este Sabatul Domnului, în toate locuinţele voastre.

*Exod 20.9; 23.12; 31.15; 34.21. Cap. 19.3. Deut. 5.13. Luca 13.14.

Paştele

4. Iată sărbătorile* Domnului, cu adunări sfinte, pe care le veţi vesti la vremurile lor hotărâte. *Exod 23.14. Vers. 2,37.

5. În luna* întâi, în a paisprezecea zi a lunii, între cele două seri, va fi Paştele Domnului.

*Exod 12.6,14,18; 13.3,10; 23.15; 34.18. Num. 9.2,3; 28.16,17. Deut. 16.1-8. Ios. 5.10.

6. Şi în* a cincisprezecea zi a lunii acesteia, va fi Sărbătoarea Azimelor în cinstea Domnului; şapte zile să mâncaţi azime.

*Exod 12.16. Num. 28.18,25.

7. În ziua întâi, să aveţi o adunare sfântă: atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă.

8. Şapte zile să aduceţi Domnului jertfe mistuite de foc. În ziua a şaptea să fie o adunare sfântă: atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă."

9. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

10. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Când* veţi intra în ţara pe care v-o dau şi când veţi secera semănăturile, să aduceţi preotului un snop, ca pârgă** a secerişului vostru.

*Exod 23.16,19; 34.22,26. Num. 15.2,18; 28.26. Deut. 16.9. Ios. 3.15. **Rom. 11.16. 1 Cor. 15.20. Iac. 1.18. Apoc. 15.4.

11. El să legene* snopul într-o parte şi într-alta înaintea Domnului, ca să fie primit: preotul să-l legene într-o parte şi într-alta, a doua zi după Sabat. *Exod 29.24.

12. În ziua când veţi legăna snopul, să aduceţi, ca ardere de tot Domnului, un miel de un an fără cusur;

13. să adăugaţi la el două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn, ca dar* de mâncare mistuit de foc, de un miros plăcut Domnului; şi să aduceţi o jertfă de băutură de un sfert de hin de vin.

*Cap. 2.14-16.

14. Să nu mâncaţi nici pâine, nici spice prăjite sau pisate, până în ziua aceasta, când veţi aduce un dar de mâncare Dumnezeului vostru. Aceasta este o lege veşnică pentru urmaşii voştri, în toate locurile în care veţi locui.

Cincizecimea

15. De a doua zi* după Sabat, din ziua când veţi aduce snopul ca să fie legănat într-o parte şi într-alta, să număraţi şapte săptămâni întregi.

*Exod 34.22. Cap. 25.8. Deut. 16.9.

16. Să număraţi cincizeci de zile până* în ziua care vine după al şaptelea Sabat; şi atunci să aduceţi Domnului un nou** dar de mâncare.

*Fapt. 2.1. **Num. 28.26.

17. Să aduceţi din locuinţele voastre două pâini, ca să fie legănate într-o parte şi într-alta; să fie făcute cu două zecimi de efă din floarea făinii şi coapte cu aluat: acestea sunt cele dintâi roade* pentru Domnul.

*Exod 23.16,19; 22.29; 34.22,26. Num. 15.17-21; 28.26.

Deut. 26.1.

18. În afară de aceste pâini, să aduceţi ca ardere de tot Domnului şapte miei de un an fără cusur, un viţel şi doi berbeci; să adăugaţi la ei darul de mâncare şi jertfa de băutură obişnuite, ca dar de mâncare mistuit de foc, de un miros plăcut Domnului.
19. Să aduceţi şi un ţap* ca jertfă de ispăşire şi doi miei de un an ca jertfă de** mulţumire.

*Cap. 4.23,28. Num. 28.30. **Cap. 3.1.

20. Preotul să legene aceste animale într-o parte şi într-alta ca dar legănat înaintea Domnului, împreună cu pâinea adusă ca pârgă şi cu cei doi miei: ele să fie închinate* Domnului şi să fie ale preotului.

*Num. 18.12. Deut. 18.4.

21. În aceeaşi zi, să vestiţi sărbătoarea şi să aveţi o adunare sfântă: atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă. Aceasta este o lege veşnică pentru urmaşii voştri, în toate locurile în care veţi locui.
22. Când* veţi secera semănăturile din ţara voastră, să laşi nesecerat un colţ din câmpul tău şi să nu strângi ce rămâne** de pe urma secerătorilor. Să laşi săracului şi străinului aceste spice. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.”

*Cap. 19.9. **Deut. 24.19.

Anul nou

23. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
24. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
„În luna a şaptea*, în cea dintâi zi a lunii, să aveţi o zi de odihnă**, vestită cu sunet de trâmbiţe şi o adunare sfântă.

*Num. 29.1. **Cap. 25.9.

25. Atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă şi să aduceţi Domnului jertfe mistuite de foc.”

Ziua Ispăşirii

26. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
27. „În ziua* a zecea a acestei a şaptea luni, va fi Ziua Ispăşirii: atunci să aveţi o adunare sfântă, să vă smeriţi sufletele şi să aduceţi Domnului jertfe mistuite de foc.

*Cap. 16.30. Num. 29.7.

28. Să nu faceţi nici o lucrare în ziua aceea, căci este Ziua Ispăşirii, când trebuie făcută ispăşire pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului vostru.
29. Oricine nu se va smeri în ziua aceea va fi nimicit* din poporul lui.

*Gen. 17.14.

30. Pe oricine va face în ziua aceea vreo lucrare oarecare îl voi* nimici din mijlocul poporului lui.

*Cap. 20.3,5,6.

31. Să nu faceţi nici o lucrare atunci. Aceasta este o lege veşnică pentru urmaşii voştri, în toate locurile în care veţi locui.
32. Aceasta să fie pentru voi o zi de Sabat, o zi de odihnă şi să vă smeriţi sufletele în ziua aceasta; din seara zilei a noua până în seara următoare, să prăznuiţi Sabatul vostru.”

Sărbătoarea Corturilor

33. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
34. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
„În* a cincisprezecea zi a acestei a şaptea luni, va fi Sărbătoarea Corturilor în cinstea Domnului, timp de şapte zile.

*Exod 23.16. Num. 29.12. Deut. 16.13. Ezra 3.4. Neem. 8.14. Zah. 14.16. Ioan 7.2.

35. În ziua întâi să fie o adunare sfântă: să nu faceţi nici o muncă de slugă în timpul ei.
36. Timp de şapte zile, să aduceţi Domnului jertfe mistuite de foc. A opta* zi, să aveţi o adunare sfântă şi să aduceţi Domnului jertfe mistuite de foc; aceasta să fie o adunare** de sărbătoare: să nu faceţi nici o lucrare de slugă în timpul ei.

*Num. 29.35. Neem. 8.18. Ioan 7.37. **Deut. 16.8. 2 Cron. 7.9. Neem. 8.18. Ioel 1.14; 2.15.

37. Acestea* sunt sărbătorile Domnului, în care veţi vesti adunări sfinte, ca să se aducă Domnului jertfe mistuite de foc, arderi de tot, daruri de mâncare, jertfe de vite şi jertfe de băutură, fiecare lucru la ziua hotărâtă.

*Vers. 2,4.

38. În afară de acestea* să păziţi Sabatele Domnului şi să vă aduceţi darurile voastre Domnului, să aduceţi toate jertfele făcute pentru împlinirea unei promisiuni şi toate darurile voastre făcute de bunăvoie.

*Num. 29.39.

39. În a cincisprezecea zi a lunii acesteia a şaptea, când veţi strânge roadele* ţării, să prăznuiţi o sărbătoare în cinstea Domnului, timp de şapte zile: cea dintâi zi să fie o zi de odihnă şi a opta să fie tot o zi de odihnă.

*Exod 23.16. Deut. 16.13.

40. În ziua întâi*, să luaţi poame din pomii cei frumoşi, ramuri de finic, ramuri de copaci stufoşi şi de sălcii de râu, şi să vă bucuraţi** înaintea Domnului Dumnezeului vostru şapte zi-

le.

*Neem. 8.15. **Deut. 16.14,15.

41. În fiecare an să prăznuiţi* sărbătoarea aceasta în cinstea Domnului, timp de şapte zile. Aceasta este o lege veşnică pentru urmaşii voştri. În luna a şaptea s-o prăznuiţi.

*Num. 29.12. Neem. 8.18.

42. Şapte zile să locuiţi în* corturi; toţi băştinaşii din Israel să locuiască în corturi,

*Neem. 8.14-16.

43. pentru ca* urmaşii voştri să ştie că am făcut pe copiii lui Israel să locuiască în corturi, după ce i-am scos din ţara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru."

*Deut. 31.13. Ps. 78.5,6.

44. Aşa a spus* Moise copiilor lui Israel care sunt sărbătorile Domnului. *Vers. 2.

Rânduieli privitoare la sfeşnic

24 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Porunceşte* copiilor lui Israel să-ţi aducă pentru sfeşnic untdelemn curat de măsline tescuite, ca să ţină candelele aprinse neîncetat.

*Exod 27.20,21.

3. Aaron să-l pregătească dincoace de perdeaua dinăuntru care este înaintea mărturiei, în Cortul întâlnirii, pentru ca să ardă neîncetat de seara până dimineaţa în faţa Domnului. Aceasta este o lege veşnică pentru urmaşii voştri.
4. Să aşeze candelele în sfeşnicul de aur curat, ca să ardă neîncetat înaintea Domnului.

*Exod 31.8; 39.37.

Pâinile pentru punerea înainte

5. Să iei floare de făină şi să faci din ea douăsprezece turte*; fiecare turtă să fie făcută din două zecimi de efă.

*Exod 25.30.

6. Să le pui în două şiruri, câte şase în fiecare şir, pe masa* de aur curat, înaintea Domnului.

*1 Împ. 7.48. 2 Cron. 4.19; 13.11. Evr. 9.2.

7. Peste fiecare şir să pui tămâie curată, care să fie pe pâine ca aducere aminte, ca un dar de mâncare mistuit de foc înaintea Domnului.
8. În* fiecare zi de Sabat să se pună aceste pâini înaintea Domnului, neîncetat: acesta este un legământ veşnic pe care-l vor ţine copiii lui Israel.

*Num. 4.7. 1 Cron. 9.32. 2 Cron. 2.4.

9. Pâinile acestea* să fie ale lui Aaron şi ale fiilor lui, şi** să le mănânce într-un loc sfânt; căci ele sunt pentru ei un lucru preasfânt, o parte din darurile de mâncare mistuite de foc înaintea Domnului. Aceasta este o lege veşnică."

*1 Sam. 21.6. Mat. 12.4. Marc. 2.26. Luca 6.4. **Exod 29.33. Cap. 8.31; 21.22.

Pedeapsa împotriva hulitorilor şi ucigaşilor

10. Fiul unei femei israelite şi al unui bărbat egiptean, venind în mijlocul copiilor lui Israel, s-a certat în tabără cu un bărbat israelit.
11. Fiul femeii israelite a hulit* şi a blestemat** Numele lui Dumnezeu. L-au † adus la Moise. Mama sa se numea Şelomit, fata lui Dibri din seminţia lui Dan.

*Vers. 16. **Iov 1.5,11,22; 2.5,9,10. Isa. 8.21. † Exod 18.22,26.

12. L-au aruncat* în temniţă, până** va spune Moise ce va porunci Domnul.

*Num. 15.34. **Exod 18.15,16. Num. 27.5; 36.5,6.

13. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
14. „Scoate din tabără pe cel ce a hulit; toţi cei ce l-au auzit să-şi pună mâinile* pe capul lui şi toată adunarea să-l ucidă cu pietre.

*Deut. 13.9; 17.7.

15. Să vorbeşti copiilor lui Israel şi să le spui: „Oricine va blestema* pe Dumnezeul lui îşi va lua* pedeapsa pentru păcatul lui.

*Cap. 5.1; 20.17. Num. 9.13.

16. Cine va blestema* Numele Domnului va fi pedepsit cu moartea: toată adunarea să-l ucidă cu pietre. Fie străin, fie băştinaş, să moară, pentru că a hulit Numele lui Dumnezeu.

*1 Împ. 21.10,13. Ps. 74.10,18. Mat. 12.31. Marc. 3.28. Iac. 2.7.

17. Cine* va da unui om o lovitură de moarte să fie pedepsit cu moartea.

*Exod 21.12. Num. 35.31. Deut. 19.11,12.

18. Cine* va da unui animal o lovitură de moarte să-l înlocuiască: viaţă pentru viaţă.

*Vers. 21.

19. Dacă cineva răneşte pe aproapele lui să i se facă aşa cum a făcut* şi el:

*Exod 21.24. Deut. 19.21. Mat. 5.38; 7.2.

20. frântură pentru frântură, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte; să i se facă aceeaşi rană pe care a făcut-o el aproapelui său.
21. Cine va* ucide un animal să-l înlocuiască; dar cine** va ucide un om să fie pedepsit cu moartea.

*Vers. 18. Exod 21.33. **Vers. 17.

22. Să aveţi aceeaşi* lege pentru străin ca şi pentru băştinaş; căci Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!"

*Exod 12.49. Cap. 19.34. Num. 15.16.

23. Moise a vorbit copiilor lui Israel; au scos* afară din tabără pe cel ce hulise şi l-au ucis cu pietre. Copiii lui Israel au făcut după porunca pe care o dăduse Domnul lui Moise. *Vers. 14.

Anul sabatic

25 1. Domnul a vorbit lui Moise pe muntele Sinai şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
„Când veţi intra în ţara pe care v-o dau, pământul să se odihnească, să ţină un Sabat* în cinstea Domnului.

*Exod 23.10. Cap. 26.34,35. 2 Cron. 36.21.

3. Şase ani să-ţi semeni ogorul, şase ani să-ţi tai via şi să strângi roadele.
4. Dar anul al şaptelea să fie un Sabat, o vreme de odihnă pentru pământ, un Sabat ţinut în cinstea Domnului: în anul acela să nu-ţi semeni ogorul şi să nu-ţi tai via.
5. Să nu seceri ce* va ieşi din grăunţele căzute de la seceriş şi să nu culegi strugurii din via ta netăiată: acesta să fie un an de odihnă pentru pământ.

*1 Împ. 19.29.

6. Ceea ce va ieşi de la sine din pământ în timpul Sabatului lui să vă slujească de hrană, ţie, robului şi roabei tale, celui tocmit de tine cu ziua şi străinului care locuieşte cu tine,
7. vitelor tale şi fiarelor din ţara ta; tot venitul pământului să-ți slujească de hrană.

Anul jubiliar - răscumpărarea averilor şi a robilor

8. Să numeri şapte săptămâni de ani, de şapte ori şapte ani; şi zilele acestor şapte săptămâni de ani vor face patruzeci şi nouă de ani.
9. În a zecea zi a lunii a şaptea, să pui să sune cu trâmbiţa răsunătoare; în Ziua* Ispăşirii, să sunaţi cu trâmbiţa în toată ţara voastră.

*Cap. 23.24,27.

10. Şi să sfinţiţi astfel anul al cincizecilea, să vestiţi* eliberare în ţară pentru toţi locuitorii ei: acesta să fie pentru voi anul de veselie[1]; fiecare** din voi să se întoarcă la moşia lui şi fiecare din voi să se întoarcă în familia lui.

*Isa. 61.2; 63.4. Ier. 34.8,15,17. Luca 4.19. **Vers. 13. Num. 36.4.

11. Anul al cincizecilea să fie pentru voi anul de veselie[1]; atunci să nu semănaţi*, să nu seceraţi ce vor aduce ogoarele de la ele şi să nu culegeţi via netăiată. *Vers. 5.

1.Sau: anul jubiliar, sau Jubileul (pretutindeni în text);

12. Căci este anul de veselie: să-l priviţi ca ceva sfânt. Să mâncaţi ce vă vor da ogoarele* voastre. *Vers. 6,7.
13. În anul* acesta de veselie, fiecare din voi să se întoarcă la moşia lui.

*Vers. 10. Cap. 27.24. Num. 36.4.

14. Dacă vindeţi ceva aproapelui vostru sau dacă cumpăraţi ceva de la aproapele vostru, nici unul din voi să nu* înşele pe fratele lui.

*Vers. 17. Cap. 19.13. 1 Sam. 12.3,4. Mica 2.2. 1 Cor. 6.8.

15. Să cumperi de la aproapele tău, socotind* anii de la anul de veselie; şi el să-ţi vândă socotind anii de rod. *Cap. 27.18,23.
16. Cu cât vor fi mai mulţi ani, cu atât să ridici preţul; şi cu cât vor fi mai puţini ani, cu atât să-l scazi; căci el îţi vinde numai numărul secerişurilor.
17. Nici unul din voi să nu înşele* deci pe aproapele lui, şi să te** temi de Dumnezeul tău; căci Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Vers. 14. **Vers. 43. Cap. 19.14,32.

18. Împliniţi* legile Mele, păziţi poruncile Mele şi împliniţi-le; şi veţi locui fără frică** în ţară.

*Cap. 19.37. **Cap. 26.5. Deut. 12.10. Ps. 4.8. Prov. 1.33. Ier. 23.6.

19. Ţara îşi va da roadele, veţi mânca din ele şi vă veţi sătura*; şi veţi locui fără frică în ea.

*Cap. 26.5. Ezec. 34.25,27,28.

20. Dacă veţi zice: „Ce vom* mânca în anul al şaptelea, fiindcă nu** vom semăna şi nu vom strânge roadele?”

*Mat. 6.25,31. **Vers. 4,5.

21. Eu vă voi* da binecuvântarea Mea în anul al şaselea şi pământul va da roade pentru trei ani.

*Exod 16.29. Deut. 28.8.

22. Când* veţi semăna în anul al optulea, veţi mânca tot din vechile** roade; până la al nouălea an, până la noile roade, veţi mânca tot din cele vechi.

*2 Împ. 19.29. **Ios. 5.11,12.

23. Pământurile să nu se vândă pe veci; căci ţara* este a Mea, iar voi sunteţi la Mine ca nişte** străini şi venetici[1].

*Deut. 32.43. 2 Cron. 7.20. Ps. 85.1. Ioel 2.18; 3.2. **1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. 1 Pet. 2.11.

24. De aceea, în toată ţara pe care o veţi stăpâni, să daţi dreptul de răscumpărare pentru pământuri.
25. Dacă fratele* tău sărăceşte şi vinde o bucată din moşia lui, cel ce are dreptul de răscumpărare, ruda** lui cea mai de aproape, să vină şi să răscumpere ce a vândut fratele său.

*Rut 2.20; 4.4,6. **Rut 3.2,9,12. Ier. 32.7,8.

1.Sau: locuitori temporari, oaspeţi;

26. Dacă un om n-are pe nimeni care să aibă dreptul de răscumpărare şi-i stă în putinţă lui singur să facă răscumpărarea,
27. să* socotească anii de la vânzare, să dea înapoi cumpărătorului ce prisoseşte şi să se întoarcă la moşia lui.

*Vers. 50,51,52.

28. Dacă n-are cu ce să-i dea înapoi, lucrul vândut să rămână în mâinile cumpărătorului până la anul jubiliar; la anul jubiliar*, el să se întoarcă la moşia lui şi cumpărătorul să iasă din ea. *Vers. 13.
29. Dacă un om vinde o casă de locuit într-o cetate înconjurată cu ziduri, să aibă drept de răscumpărare până la împlinirea unui an de la vânzare; dreptul lui de răscumpărare să ţină un an.
30. Dar dacă această casă, aşezată într-o cetate înconjurată cu ziduri, nu este răscumpărată înainte de împlinirea unui an întreg, ea va rămâne pe veci cumpărătorului şi urmaşilor lui; iar în anul de veselie să nu iasă din ea.
31. Casele din sate, care nu sunt înconjurate cu ziduri, să fie privite ca ogoare de pământ: ele vor putea fi răscumpărate, şi cumpărătorul va ieşi din ele în anul de veselie.
32. Cât priveşte cetăţile leviţilor* şi casele pe care le vor avea ei în aceste cetăţi, leviţii să aibă un drept necurmat de răscumpărare.

*Num. 35.2. Ios. 21.2, etc.

33. Cine va cumpăra de la leviţi o casă să iasă în anul* de veselie din casa vândută lui şi din cetatea în care o avea; căci casele din cetăţile leviţilor sunt averea lor în mijlocul copiilor lui Israel.

*Vers. 28.

34. Ogoarele aşezate în* jurul cetăţilor leviţilor nu se vor putea vinde; căci ei le vor stăpâni pe veci.

*Fapt. 4.36,37.

35. Dacă fratele tău sărăceşte şi nu mai poate munci lângă tine, să-l sprijini*, fie ca străin, fie ca venetic, ca să trăiască împreună cu tine.

*Deut. 15.7,8. Ps. 37.26; 41.1; 112.5,9. Prov. 14.31. Luca 6.35. Fapt. 11.29. Rom. 12.10. 1 Ioan 3.17.

36. Să nu* iei de la el nici dobândă, nici camătă: să te temi** de Dumnezeul tău şi fratele tău să trăiască împreună cu tine.

*Exod 22.25. Deut. 23.19. Neem. 5.7. Ps. 15.5. Prov. 28.8. Ezec. 18.8,13,17; 22.12. **Vers. 17. Neem. 5.9.

37. Să nu-i împrumuţi banii tăi cu dobândă şi să nu-i împrumuţi hrana ta cu camătă.
38. Eu* sunt Domnul Dumnezeul tău care team scos din ţara Egiptului, ca să-ţi dau ţara Canaanului, ca să fiu Dumnezeul tău.

*Cap. 22.32,33.

39. Dacă* fratele tău sărăceşte lângă tine şi se vinde ţie, să nu-l pui să-ţi facă muncă de rob.

*Exod 21.2. Deut. 15.12. 1 Împ. 9.22. 2 Împ. 4.1. Neem. 5.5. Ier. 34.14.

40. Ci să fie la tine ca un om tocmit cu ziua, ca un oaspete; să stea în slujba ta până la anul de jubileu.
41. Atunci să iasă de la tine, el şi copiii lui care vor fi* cu el, şi să se întoarcă în familia lui, la moşia** părinţilor lui.

*Exod 21.3. **Vers. 28.

42. Căci ei sunt* slujitorii Mei, pe care i-am scos din ţara Egiptului; să nu fie vânduţi cum se vând robii.

*Vers. 55. Rom. 6.22. 1 Cor. 7.23.

43. Să nu-l stăpâneşti* cu asprime**, ci să te temi † de Dumnezeul tău.

*Efes. 6.9. Col. 4.1. **Exod 1.13. Vers. 46. † Exod 1.17,21. Vers. 17. Deut. 25.18. Mal. 3.5.

44. Dacă vrei să ai robi şi roabe, să-i iei de la popoarele* care vă înconjoară; de la ele să cumpăraţi robi şi roabe. *Isa. 56.3,6.
45. Veţi putea să-i cumpăraţi şi dintre copiii străinilor care vor locui la tine şi din familiile lor pe care le vor naşte în ţara voastră; ei vor fi averea voastră.
46. Îi puteţi lăsa moştenire* copiilor voştri după voi, ca pe o moşie; şi puteţi să-i ţineţi astfel robi pe veci. Dar cât despre fraţii voştri, copiii lui Israel, nici unul** din voi să nu stăpânească pe fratele său cu asprime.

*Isa. 14.2. **Vers. 43.

47. Dacă un străin sau un oaspete se îmbogăţeşte, şi fratele* tău sărăceşte lângă el şi se vinde străinului care locuieşte la tine sau vreunuia din familia străinului, *Vers. 25,35.
48. el să aibă dreptul de răscumpărare, după ce se va fi vândut: unul din fraţii lui să poată să-l* răscumpere.

*Neem. 5.5.

49. Unchiul lui, sau fiul unchiului lui, sau una din rudele lui de aproape va putea să-l răscumpere; sau, dacă are mijloace, să se răscumpere singur*.

*Vers. 26.

50. Să facă socoteala cu cel care l-a cumpărat, din anul când s-a vândut până în anul jubiliar; şi preţul de plătit va atârna de numărul anilor, care vor fi preţuiţi ca ai unui* om tocmit cu

plată.

*Iov 7.1. Isa. 16.14; 21.16.

51. Dacă mai sunt încă mulţi ani până la anul de veselie, îşi va plăti răscumpărarea după preţul anilor acelora şi să-l scadă din preţul cu care a fost cumpărat;
52. dacă mai rămân puţini ani până la anul de veselie, să le facă socoteala şi să-şi plătească răscumpărarea după aceşti ani.
53. Să fie la el ca unul tocmit cu anul; şi acela la care va fi să nu se poarte cu asprime cu el sub ochii tăi.
54. Iar dacă nu este răscumpărat în nici unul din aceste feluri, să* iasă *de la el* în anul jubiliar, el şi copiii lui care vor fi împreună cu el.

*Exod 21.2,3. Vers. 41.

55. Căci copiii lui Israel sunt* robii Mei; ei sunt robii Mei, pe care i-am scos din ţara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Vers. 42.

Binecuvântarea

26 1. Să nu vă faceţi idoli*, să nu vă ridicaţi nici chip cioplit, nici stâlp de aducere aminte; să nu puneţi în ţara voastră nici o piatră împodobită cu chipuri, ca să vă închinaţi înaintea ei; căci Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

*Exod 20.4,5. Deut. 5.8; 16.22; 27.15. Ps. 97.7.

2. Să păziţi Sabatele* Mele şi să cinstiţi Locaşul Meu cel Sfânt. Eu sunt Domnul!

*Cap. 19.30.

3. Dacă* veţi urma legile Mele, dacă veţi păzi poruncile Mele şi le veţi împlini,

*Deut. 11.13-15; 28.1-14.

4. vă voi trimite* ploi la vreme, pământul** îşi va da roadele, şi pomii de pe câmp îşi vor da roadele.

*Isa. 30.23. Ezec. 34.26. Ioel 2.23,24. **Ps. 67.6; 85.12. Ezec. 34.27; 36.30. Zah. 8.12.

5. Abia veţi treiera* grâul şi veţi începe culesul viei; şi culesul viei va ţine până la semănătură; veţi avea pâine** din † belşug, veţi mânca şi vă veţi sătura şi veţi locui fără frică în ţara voastră.

*Amos 9.13. **Cap. 25.19. Deut. 11.15. Ioel 2.19,26. † Cap. 25.18. Iov 11.18. Ezec. 34.25,27,28.

6. Voi* da pace în ţară şi nimeni nu vă va tulbura** somnul; voi face să piară din ţară fiarele † sălbatice şi sabia †† nu va trece prin ţara voastră.

*1 Cron. 22.9. Ps. 29.11; 147.14. Isa. 45.7. Hag. 2.9. **Iov 11.19. Ps. 3.5; 4.8. Isa. 35.9. Ier. 30.10. Ezec. 34.25. Osea 2.18. Ţef. 3.13. † 2 Împ. 17.25. Ezec. 5.17; 14.15. †† Ezec. 14.17.

7. Veţi urmări pe vrăjmaşii voştri şi ei vor cădea ucişi de sabie înaintea voastră.
8. Cinci* din voi vor urmări o sută şi o sută din voi vor urmări zece mii; şi vrăjmaşii voştri vor cădea ucişi de sabie înaintea voastră.

*Deut. 32.30. Ios. 23.10.

9. Eu Mă voi întoarce* spre voi, vă voi** face să creşteţi, vă voi înmulţi şi Îmi voi ţine legământul Meu cu voi.

*Exod 2.25. 2 Împ. 13.23. **Gen. 17.6,7. Neem. 9.23. Ps. 107.38.

10. Veţi mânca* din roadele cele vechi şi veţi scoate afară pe cele vechi, ca să faceţi loc celor noi.

*Cap. 25.22.

11. Îmi voi* aşeza Locaşul Meu în mijlocul vostru şi sufletul Meu nu** vă va dispreţui.

*Exod 25.8; 29.45. Ios. 22.19. Ps. 76.2. Ezec. 37.26-28. Apoc. 21.3. **Cap. 20.23. Deut. 32.19.

12. Voi* umbla în mijlocul vostru; Eu** voi fi Dumnezeul vostru şi voi veţi fi poporul Meu.

*2 Cor. 6.16. **Exod 6.7. Ier. 7.23; 11.4; 30.22. Ezec. 11.20; 36.28.

13. Eu* sunt Domnul Dumnezeul vostru care v-am scos din ţara Egiptului, care v-am scos din** robie; Eu am rupt legăturile jugului vostru şi v-am făcut să mergeţi cu capul ridicat.

*Cap. 25.38,42,55. **Ier. 2.20. Ezec. 34.27.

Blestemul

14. Dar* dacă nu Mă ascultaţi şi nu împliniţi toate aceste porunci,

*Deut. 28.15. Plân. 2.17. Mal. 2.2.

15. dacă nesocotiţi* legile Mele şi dacă sufletul vostru urăşte judecăţile Mele, aşa încât să nu împliniţi toate poruncile Mele şi să rupeţi legământul Meu,

*Vers. 43. 2 Împ. 17.15.

16. iată ce vă voi face atunci: voi trimite peste voi groaza*, tuberculoza** şi frigurile, care vor face să vi se stingă † ochii şi să piară viaţa din voi. Sămânţa †† o veţi semăna în zadar, căci o vor mânca vrăjmaşii voştri.

*Deut. 28.65-67; 32.25. Ier. 15.8. **Deut. 28.22. † 1 Sam. 2.33. †† Deut. 28.33,51. Iov 31.8. Ier. 5.17; 12.13. Mica 6.15.

17. Îmi* voi întoarce faţa împotriva voastră şi veţi fi** bătuţi şi veţi fugi dinaintea vrăjmaşilor voştri; cei ce vă urăsc † vă vor subjuga şi veţi fugi †† fără să fiţi urmăriţi chiar.

*Cap. 17.10. **Deut. 28.25. Judc. 2.14. Ier. 19.7. † Ps. 106.41. †† Vers. 36. Ps. 53.5. Prov. 28.1.

18. Dacă, cu toate acestea, nu Mă veţi asculta, vă voi pedepsi de şapte ori* mai mult pentru păcatele voastre.

*1 Sam. 2.5. Ps. 119.164. Prov. 24.16.

19. Voi frânge mândria* puterii voastre, voi

face** ca deasupra voastră cerul să fie de fier şi pământul de aramă.

*Isa. 25.11; 26.5. Ezec. 7.24; 30.6. **Deut. 28.23.

20. Vi se va istovi puterea* fără folos: pământul** vostru nu-şi va da roadele şi pomii de pe pământ nu-şi vor da fructele.

*Ps. 127.1. Isa. 49.4. **Deut. 11.17; 28.18. Hag. 1.10.

21. Dacă şi după aceasta vă veţi împotrivi şi nu veţi vrea să Mă ascultaţi, vă voi lovi de şapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

22. Voi trimite* împotriva voastră fiarele de pe câmp care vă vor lăsa fără copii, vă vor nimici vitele şi vă vor împuţina; aşa că vă vor rămâne drumurile** pustii.

*Deut. 32.24. 2 Împ. 17.25. Ezec. 5.17; 14.15. **Judc. 5.6. 2 Cron. 15.5. Isa. 33.8. Plân. 1.4. Zah. 7.14.

23. Dacă pedepsele acestea nu vă vor* îndrepta şi dacă vă veţi împotrivi Mie,

*Ier. 2.30; 5.3. Amos 4.6-12.

24. Mă voi* împotrivi şi Eu vouă şi vă voi lovi de şapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

*2 Sam. 22.27. Ps. 18.26.

25. Voi face* să vină împotriva voastră sabie, care va răzbuna călcarea legământului Meu; şi când vă veţi strânge în cetăţile voastre, voi trimite** ciuma în mijlocul vostru şi veţi fi daţi în mâinile vrăjmaşului.

*Ezec. 5.17; 6.3; 14.17; 29.8; 33.2. **Num. 14.12. Deut. 28.21. Ier. 14.12; 24.10; 29.17,18. Amos 4.10.

26. Când vă voi* trimite lipsă de pâine, zece femei vă vor coace pâine într-un singur cuptor şi vi se va da pâinea cu cântarul; veţi mânca**, dar nu vă veţi sătura.

*Ps. 105.16. Isa. 3.1. Ezec. 4.16; 5.16; 14.13. **Isa. 9.20. Mica 6.14. Hag. 1.6.

27. Dacă, cu* toate acestea, nu Mă veţi asculta şi dacă vă veţi împotrivi Mie,

*Vers. 21,24.

28. Mă voi împotrivi şi Eu vouă* cu mânie şi vă voi pedepsi de şapte ori mai mult pentru păcatele voastre.

*Isa. 59.18; 63.3; 66.15. Ier. 21.5. Ezec. 5.13,15; 8.18.

29. Veţi mânca* până şi carnea fiilor voştri, veţi mânca până şi carnea fiicelor voastre.

*Deut. 28.53. 2 Împ. 6.29. Plân. 4.10. Ezec. 5.10.

30. Vă voi nimici* înălţimile pentru jertfă, vă voi dărâma stâlpii închinaţi soarelui, voi arunca** trupurile voastre moarte peste trupurile moarte ale idolilor voştri şi sufletul Meu † vă va urî.

*2 Cron. 34.3,4,7. Isa. 27.9. Ezec. 6.3-6,13. **2 Împ. 23.20. 2 Cron. 34.5. † Lev. 20.23. Ps. 78.59; 89.38. Ier. 14.19.

31. Vă voi lăsa cetăţile* pustii, vă voi pustii locaşurile** sfinte şi nu voi mai mirosi mirosul plăcut al tămâiei voastre.

*Neem. 2.3. Ier. 4.7. Ezec. 6.6. **Ps. 74.7. Plân. 1.10. Ezec. 9.6; 21.2.

32. Voi pustii* ţara, aşa că vrăjmaşii voştri care o vor locui vor rămâne încremeniţi** văzând-o.

*Ier. 9.11; 25.11,18. **Deut. 28.37. 1 Împ. 9.8. Ier. 18.16; 19.8. Ezec. 5.15.

33. Vă voi* împrăştia printre neamuri şi voi scoate sabia după voi. Ţara voastră va fi pustiită şi cetăţile voastre vor rămâne pustii.

*Deut. 4.27; 28.64. Ps. 44.11. Ier. 9.16. Ezec. 12.15; 20.23; 22.15. Zah. 7.14.

34. Atunci ţara* se va bucura de Sabatele ei, tot timpul cât va fi pustiită şi cât veţi fi în ţara vrăjmaşilor voştri; atunci ţara se va odihni şi se va bucura de Sabatele ei. *1 Cron. 36.21.

35. Tot timpul cât va fi pustiită, va avea odihna pe care n-o avusese în anii* voştri de Sabat, când o locuiaţi. *Cap. 25.2.

36. În inima acelora dintre voi care vor mai rămâne în viaţă, în ţara vrăjmaşilor lor, voi băga* frica; şi îi va urmări până şi foşnetul** unei frunze suflate de vânt; vor fugi ca de sabie şi vor cădea fără să fie urmăriţi.

*Ezec. 21.7,12,15. **Vers. 17. Iov 15.21. Prov. 28.1.

37. Se vor prăvăli unii* peste alţii ca înaintea sabiei, fără să fie urmăriţi. Nu veţi** putea să staţi în picioare în faţa vrăjmaşilor voştri;

*Judc. 7.22. 1 Sam. 14.15,16. Isa. 10.4. **Ios. 7.12,13. Judc. 2.14.

38. veţi pieri printre neamuri şi vă va mânca ţara vrăjmaşilor voştri.

39. Iar pe aceia dintre voi care vor mai rămâne în viaţă îi va apuca durerea* pentru fărădelegile lor, în ţara vrăjmaşilor lor; îi va apuca durerea şi pentru fărădelegile părinţilor lor.

*Deut. 4.27; 28.65. Neem. 1.8. Ier. 3.25; 29.12,13. Ezec. 4.17; 6.9; 20.43; 21.23; 33.10; 36.31. Osea 5.15. Zah. 10.9.

Primirea din nou

40. Îşi* vor mărturisi fărădelegile lor şi fărădelegile părinţilor lor, călcările de lege pe care le-au săvârşit faţă de Mine şi împotrivirea cu care Mi s-au împotrivit, păcate din pricina cărora

*Num. 5.7. 1 Împ. 8.33, 35,47. Neem. 9.2. Prov. 28.13. Dan. 9.3, 4. Luca 15.18. 1 Ioan 1.9.

41. şi Eu M-am împotrivit lor şi i-am adus în ţara vrăjmaşilor lor. Şi atunci inima lor netăiată împrejur* se va smeri** şi vor plăti datoria fărădelegilor lor.

*Ier. 6.10; 9.25,26. Ezec. 44.7. Fapt. 7.51. Rom. 2.29. Col. 2.11. **1 Împ. 21.29. 2 Cron. 12.6,7,12; 32.26; 33.12,13.

42. Atunci Îmi voi* aduce aminte de legământul Meu cu Iacov, Îmi voi aduce aminte de legământul Meu cu Isaac şi de legământul Meu cu Avraam şi Îmi voi aduce aminte de** ţară.

*Exod 2.24; 6.5. Ps. 106.45. Ezec. 16.60. **Ps. 136.23.

43. Ţara însă va* trebui să fie părăsită de ei şi se va bucura de Sabatele ei în timpul când va rămâne pustiită departe de ei; şi ei vor plăti datoria fărădelegilor lor, pentru că au nesocotit** poruncile Mele şi pentru că sufletul lor a urât legile Mele.

*Vers. 34,35. **Vers. 15.

44. Dar, şi atunci când vor fi în ţara vrăjmaşilor lor, nu-i voi lepăda* de tot şi nu-i voi urî până acolo încât să-i nimicesc de tot şi să rup legământul Meu cu ei; căci Eu sunt Domnul Dumnezeul lor.

*Deut. 4.31. 2 Împ. 13.23. Rom. 11.2.

45. Ci, Îmi voi aduce aminte*, spre binele lor, de vechiul legământ prin** care i-am scos din ţara Egiptului, în † faţa popoarelor, ca să fiu Dumnezeul lor. Eu sunt Domnul."

*Rom. 11.28. **Cap. 22.33; 25.38. † Ps. 98.2. Ezec. 20.9,14,22.

46. Acestea* sunt orânduielile, poruncile şi legile pe care le-a statornicit Domnul între El şi copiii lui Israel, pe muntele Sinai**, prin Moise.

*Cap. 27.34. Deut. 6.1; 12.1; 33.4. Ioan 1.17. **Cap. 25.1.

Promisiunile

27 1. Domnul a vorbit lui Moise şi i-a zis: „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spunele:
2. Când se* vor face promisiuni Domnului, dacă e vorba de oameni, ei să fie ai Domnului, după preţuirea ta.

*Num. 6.2. Judc. 11.30,31,39. 1 Sam. 1.11,28.

3. Iar preţuirea pe care o vei face unui bărbat de la douăzeci până la şaizeci de ani, să fie de cincizeci de sicli de argint, după* siclul Sfântului Locaş; *Exod 30.13.
4. dacă este femeie, preţuirea să fie de treizeci de sicli.
5. De la cinci până la douăzeci de ani, preţuirea să fie de douăzeci de sicli pentru un băiat şi de zece sicli pentru o fată.
6. De la o lună până la cinci ani, preţuirea să fie de cinci sicli de argint pentru un băiat, şi de trei sicli de argint pentru o fată.
7. De la şaizeci de ani în sus, preţuirea să fie de cincisprezece sicli pentru un bărbat şi de zece sicli pentru o femeie.
8. Dacă cel ce a făcut promisiunea este prea sărac ca să plătească preţuirea aceasta făcută de tine, să-l aducă la preot să-l preţuiască; şi preotul să facă o preţuire potrivit cu mijloacele omului aceluia.
9. Dacă este vorba de animalele care pot fi aduse ca jertfă Domnului, orice animal care se va da Domnului va fi ceva sfânt.
10. Să nu-l schimbe şi să nu pună unul rău în locul unuia bun, nici unul bun în locul unuia rău; dacă s-ar întâmpla să se înlocuiască un animal cu altul; şi unul şi celălalt va fi sfânt.
11. Dacă este vorba de animalele necurate care nu pot fi aduse ca jertfă Domnului, să aducă animalul la preot,
12. care-i va face preţuirea, după cum va fi bun sau rău; şi va rămâne la preţuirea preotului.
13. Dacă* vrea să-l răscumpere, să mai adauge o cincime la preţuirea lui. *Vers. 15,19.

Predarea lucrurilor

14. Dacă cineva îşi închină Domnului casa, hărăzind-o Domnului ca un dar sfânt[1], preotul să-i facă preţuirea, după cum va fi bună sau rea; şi să rămână la preţuirea făcută de preot.
15. Dacă* cel ce şi-a închinat Domnului casa vrea s-o răscumpere, să adauge o cincime la preţul preţuirii ei, şi va fi a lui.

*Vers. 13.

16. Dacă cineva închină Domnului un ogor din moşia lui, preţuirea ta să fie după câtimea de sământă pe care o dă, şi anume cincizeci de sicli de argint pentru un omer de sământă de orz.
17. Dacă îşi închină Domnului ogorul, cu începere chiar din anul de veselie, să rămână la preţuirea ta;
18. dar dacă îşi închină Domnului ogorul după anul de veselie, atunci preotul să-i socotească* preţul după numărul anilor care mai rămân până la anul de veselie şi să-l scadă din preţuirea ta.

*Cap. 25.15,16.

19. Dacă* cel ce şi-a închinat Domnului ogorul vrea să-l răscumpere, atunci să mai adauge o cincime la argintul preţuit de tine, şi ogorul să rămână al lui.

*Vers. 13.

20. Dacă nu-şi răscumpără ogorul, şi-l vinde

1.Sau: Dacă cineva îşi va sfinţi casa, ca să fie sfântă pentru Domnul;

altui om, nu va mai putea fi răscumpărat.
21. Şi când va ieşi cumpărătorul din el la anul jubiliar*, ogorul acela să fie închinat[1]** Domnului, ca ogor hărăzit Lui; să fie moşia † preotului.

*Cap. 25.10,28,31. **Vers. 28. † Num. 18.14. Ezec. 44.29.

22. Dacă cineva închină Domnului un ogor cumpărat de el, care nu face parte din moşia* lui, *Cap. 25.10,25.
23. preotul* să-i socotească preţul după cât face preţuirea până la anul de veselie, şi omul acela să plătească în aceeaşi zi preţul hotărât de tine, ca lucru închinat Domnului.

*Vers. 18.

24. În anul de* veselie, ogorul să se întoarcă la acela de la care fusese cumpărat şi din moşia căruia făcea parte. *Cap. 25.28.
25. Toate preţuirile să se facă în siclii Sfântului Locaş: siclul are douăzeci de ghere*.

*Exod 30.13. Num. 3.47; 18.16. Ezec. 45.12.

Ce nu se poate închina

26. Nimeni nu va putea să închine Domnului pe întâiul* născut din vita lui, care chiar este al Domnului ca întâi-născut: fie bou, fie miel, este al Domnului.

*Exod 13.2,12; 22.30. Num. 18.17. Deut. 15.19.

27. Dacă este vorba însă de un animal necurat, să-l răscumpere cu preţul preţuit de tine, adăugând* o cincime; dacă nu este răscumpărat, să fie vândut după preţuirea ta. *Vers. 11-13.

1.Sau: pus deoparte pentru Dumnezeu, fără posibilitatea vânzării sau răscumpărării;

28. Tot* ce va dărui un om Domnului prin făgăduinţă, din ce are, nu va putea nici să se vândă, nici să se răscumpere: fie om, fie animal, fie un ogor din moşia lui; tot ce va fi dăruit Domnului prin făgăduinţă va fi un lucru preasfânt pentru Domnul.

*Vers. 21. Ios. 6.17-19.

29. Nici un* om închinat Domnului prin făgăduinţă nu va putea fi răscumpărat, ci va fi omorât. *Num. 21.2,3.

Zeciuielile

30. Orice* zeciuială a pământului, fie din roadele pământului, fie din rodul pomilor, este a Domnului; este un lucru închinat Domnului.

*Gen. 28.22. Num. 18.21,24. 2 Cron. 31.5,6,12. Neem. 13.12. Mal. 3.8,10.

31. Dacă vrea cineva să răscumpere ceva din zeciuiala lui, să mai adauge o* cincime.

*Vers. 13.

32. Orice zeciuială din cirezi şi din turme, din tot ce trece* sub toiag, să fie o zeciuială închinată Domnului.

*Ier. 33.13. Ezec. 20.37. Mica 7.14.

33. Să nu se cerceteze dacă animalul este bun sau rău şi să nu* se schimbe; dacă se înlocuieşte un animal cu un altul şi unul şi celălalt va fi sfânt; şi nu se va putea face răscumpărare."

*Vers. 10.

34. Acestea* sunt poruncile pe care le-a dat Domnul lui Moise, pentru copiii lui Israel, pe muntele Sinai.

*Cap. 26.46.

NUMERI

SAU A PATRA CARTE A LUI MOISE

(Deuteronom 8.15; 32.9-14. Neemia 9.19-21.)

Numărătoarea israeliţilor

1 1. Domnul a vorbit lui Moise în pustiul* Sinai, în Cortul întâlnirii**, în cea dintâi zi a lunii a doua, în al doilea an după ieşirea lor din ţara Egiptului. El a zis:

*Exod 19.1. Cap. 10.11,12. **Exod 25.22.

2. „Faceţi numărătoarea* întregii adunări a copiilor lui Israel, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând pe cap numele tuturor bărbaţilor,

*Exod 30.12; 38.26. Cap. 26.2,63,64. 2 Sam. 24.2. 1 Cron. 21.2.

3. de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei din Israel care sunt în stare să poarte armele; să le faceţi numărătoarea după cetele lor, tu şi Aaron.
4. Să fie cu voi câte un bărbat de fiecare trib, căpetenie a casei părinţilor săi.
5. Iată numele bărbaţilor care vor fi împreună cu voi:
pentru Ruben: Eliţur, fiul lui Şedeur;
6. pentru Simeon: Şelumiel, fiul lui Ţurişadai;
7. pentru Iuda: Nahşon, fiul lui Aminadab;
8. pentru Isahar: Netaneel, fiul lui Ţuar;
9. pentru Zabulon: Eliab, fiul lui Helon;

10. pentru fiii lui Iosif - pentru Efraim: Elişama, fiul lui Amihud; pentru Manase: Gamliel, fiul lui Pedahţur;
11. pentru Beniamin: Abidan, fiul lui Ghideoni;
12. pentru Dan: Ahiezer, fiul lui Amişadai;
13. pentru Aşer: Paguiel, fiul lui Ocran;
14. pentru Gad: Eliasaf, fiul lui Deuel*;

*Cap. 2.14.

15. pentru Neftali: Ahira, fiul lui Enan."
16. Aceştia sunt* cei ce au fost aleşi de adunare, mai-marii seminţiilor părinţilor lor, căpeteniile** miilor lui Israel.

*Cap. 7.2. 1 Cron. 27.16. **Exod 18.21,25.

17. Moise şi Aaron au luat pe bărbaţii aceştia care fuseseră chemaţi pe nume
18. şi au strâns toată adunarea, în cea dintâi zi a lunii a doua. I-au trecut în cărţile care cuprindeau spiţa[1] neamului, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând pe cap numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus.
19. Moise a făcut numărătoarea în pustiul Sinai, cum îi poruncise Domnul.
20. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Ruben, întâiul născut al lui Israel, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând pe cap numele tuturor bărbaţilor, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
21. bărbaţii din seminţia lui Ruben, ieşiţi la numărătoare, au fost patruzeci şi şase de mii cinci sute.
22. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Simeon, după familiile lor, după casele părinţilor lor; le-au făcut numărătoarea, numărând pe cap numele tuturor bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, toţi cei în stare să poarte armele:
23. bărbaţii din seminţia lui Simeon, ieşiţi la numărătoare, au fost cincizeci şi nouă de mii trei sute.
24. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Gad, după familiile lor, după casele părinţilor lor; numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:

1.Sau: genealogia (peste tot în text);

25. bărbaţii din seminţia lui Gad, ieşiţi la numărătoare, au fost patruzeci şi cinci de mii şase sute cincizeci.
26. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Iuda, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
27. bărbaţii din seminţia lui Iuda, ieşiţi la numărătoare, au fost şaptezeci şi patru de mii şase sute.
28. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Isahar, după familiile lor, după casele părinţilor lor; numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
29. bărbaţii din seminţia lui Isahar, ieşiţi la numărătoare, au fost cincizeci şi patru de mii patru sute.
30. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Zabulon, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
31. bărbaţii din seminţia lui Zabulon, ieşiţi la numărătoare, au fost cincizeci şi şapte de mii patru sute.
32. Au trecut în cărţile neamului dintre fiii lui Iosif, pe fiii lui Efraim, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
33. bărbaţii din seminţia lui Efraim, ieşiţi la numărătoare, au fost patruzeci de mii cinci sute.
34. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Manase, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
35. bărbaţii din seminţia lui Manase, ieşiţi la numărătoare, au fost treizeci şi două de mii două sute.
36. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Beniamin, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
37. bărbaţii din seminţia lui Beniamin, ieşiţi la numărătoare, au fost treizeci şi cinci de mii patru sute.
38. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui

Dan, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
39. bărbaţii din seminţia lui Dan, ieşiţi la numărătoare, au fost şaizeci şi două de mii şapte sute.
40. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Aşer, după familiile lor, după casele părinţilor lor, numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
41. bărbaţii din seminţia lui Aşer, ieşiţi la numărătoare, au fost patruzeci şi una de mii cinci sute.
42. Au trecut în cărţile neamului pe fiii lui Neftali, după familiile lor, după casele părinţilor lor; numărând numele bărbaţilor de la vârsta de douăzeci de ani în sus, pe toţi cei în stare să poarte armele:
43. bărbaţii din seminţia lui Neftali, ieşiţi la numărătoare, au fost cincizeci şi trei de mii patru sute.
44. Aceştia* sunt aceia a căror numărătoare a fost făcută de Moise, Aaron şi de cei doisprezece bărbaţi mai-mari ai lui Israel; era câte un bărbat pentru fiecare din casele părinţilor lor.

*Cap. 26.64.

45. Toţi aceia dintre copiii lui Israel, ieşiţi la numărătoare, după casele părinţilor lor, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, toţi aceia din Israel care erau în stare să poarte armele,
46. toţi cei ieşiţi la numărătoare, au fost şase* sute trei mii cinci sute cincizeci.

*Exod 12.37; 38.26. Cap. 2.32; 26.51.

Deosebirea leviţilor

47. Leviţii*, după seminţia părinţilor lor, n-au intrat în numărătoarea aceasta.

*Cap. 2.33; 3.4; 26.57. 1 Cron. 6; 21.6.

48. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
49. „Să nu* faci numărătoarea seminţiei lui Levi şi să nu-i numeri capetele în mijlocul celorlalţi copii ai lui Israel. *Cap. 2.33; 26.62.
50. Dă* în grija leviţilor Cortul întâlnirii, toate uneltele lui şi tot ce ţine de el. Ei vor duce Cortul şi toate uneltele lui, vor face slujba în el şi îşi vor face tabăra** în jurul Cortului.

*Exod 38.21. Cap. 3.7,8; 4.15,25,26,27,33. **Cap. 3.23,29,35,38.

51. Când va* porni Cortul, leviţii să-l desfacă; şi când se va opri Cortul, leviţii să-l întindă; iar străinul** care se va apropia de el, să fie pedepsit cu moartea.

*Cap. 10.17,21. **Cap. 3.10,38; 18.22.

52. Copiii lui Israel* să aşeze tabăra fiecare în tabăra lui, fiecare lângă steagul lui, după cetele lor.

*Cap. 2.2,34.

53. Dar leviţii* să aşeze tabăra în jurul Cortului întâlnirii, pentru ca să nu izbucnească** mânia Mea împotriva adunării copiilor lui Israel; şi † leviţii să aibă paza Cortului întâlnirii."

*Vers. 50. **Lev. 10.6. Cap. 8.19; 16.46; 18.5. 1 Sam. 6.19. † Cap. 3.7,8; 8.24-26; 18.3-5; 31.30,47. 1 Cron. 23.32. 2 Cron. 13.11.

54. Copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse lui Moise, Domnul; aşa au făcut.

Aşezarea taberelor

2 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:
2. „Copiii lui Israel au să aşeze tabăra fiecare* lângă steagul lui, sub semnele casei părinţilor lui; să aşeze tabăra în faţa** şi împrejurul Cortului întâlnirii.

*Cap. 1.52. **Ios. 3.4.

3. La răsărit, tabăra lui Iuda, cu steagul ei şi cu oştirile sale. Acolo să aşeze tabăra mai-marele fiilor lui Iuda, Nahşon*, fiul lui Aminadab,

*Cap. 10.14. Rut 4.20. 1 Cron. 2.10. Mat. 1.4. Luca 3.32,33.

4. cu oştirea lui, alcătuită din şaptezeci şi patru de mii şase sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
5. Lângă el să aşeze tabăra seminţia[1] lui Isahar şi mai-marele fiilor lui Isahar, Netaneel, fiul lui Ţuar,
6. cu oştirea lui, alcătuită din cincizeci şi patru de mii patru sute de oameni ieşiţi la numărătoare;
7. apoi seminţia lui Zabulon şi mai-marele fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon,
8. cu oştirea lui, alcătuită din cincizeci şi şapte de mii patru sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
9. Toţi cei din tabăra lui Iuda, ieşiţi la numărătoare, sunt o sută optzeci şi şase de mii patru sute de bărbaţi, după oştirea lor. Ei să* pornească cei dintâi.

*Cap. 10.14.

10. La miazăzi, tabăra lui Ruben, cu steagul ei şi cu oştirile ei. Acolo să aşeze tabăra mai-marele fiilor lui Ruben, Eliţur, fiul lui Şedeur,
11. cu oştirea lui, alcătuită din patruzeci şi şase de mii cinci sute de bărbaţi ieşiţi la numărătoa-

1.Sau: tribul (pretutindeni în text);

re.
12. Lângă el să aşeze tabăra seminţia lui Simeon şi mai-marele fiilor lui Simeon, Şelumiel, fiul lui Ţurişadai,
13. cu oştirea lui, alcătuită din cincizeci şi nouă de mii trei sute de oameni ieşiţi la numărătoare;
14. apoi seminţia lui Gad şi mai-marele fiilor lui Gad, Elisa, fiul lui Deuel,
15. cu oştirea lui, alcătuită din patruzeci şi cinci de mii şase sute cincizeci de oameni ieşiţi la numărătoare.
16. Toţi cei din tabăra lui Ruben, ieşiţi la numărătoare, sunt o sută cincizeci şi unu de mii patru sute cincizeci de oameni, după oştirile lor. Ei* să pornească în al doilea rând.

*Cap. 10.18.

17. Apoi* va porni Cortul întâlnirii, împreună cu tabăra leviţilor, aşezată în mijlocul celorlalte tabere. Pe drum vor ţine şirul în care au aşezat tabăra, fiecare la rândul lui, după steagul lui.

*Cap. 10.17,21.

18. La apus, tabăra lui Efraim, cu steagul său şi cu oştirile sale. Acolo să aşeze tabăra mai-marele fiilor lui Efraim, Elişama, fiul lui Amihud,
19. cu oştirea lui, alcătuită din patruzeci de mii cinci sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
20. Lângă el să aşeze tabăra seminţia lui Manase şi mai-marele fiilor lui Manase, Gamliel, fiul lui Pedahţur,
21. cu oştirea lui, alcătuită din treizeci şi două de mii două sute de oameni ieşiţi la numărătoare;
22. apoi seminţia lui Beniamin şi mai-marele fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Ghideoni,
23. cu oştirea lui, alcătuită din treizeci şi cinci de mii patru sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
24. Toţi cei din tabăra lui Efraim, ieşiţi la numărătoare, sunt o sută opt mii o sută de oameni, după oştirile lor. Ei* să pornească în al treilea rând.

*Cap. 10.22.

25. La miazănoapte, tabăra lui Dan, cu steagul ei şi cu oştirile ei. Acolo să aşeze tabăra mai-marele fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amişadai,
26. cu oştirea lui, alcătuită din şaizeci şi două de mii şapte sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
27. Lângă el să aşeze tabăra seminţia lui Aşer şi mai-marele fiilor lui Aşer, Paguiel, fiul lui Ocran,
28. cu oştirea lui, alcătuită din patruzeci şi una de mii cinci sute de oameni ieşiţi la numărătoare;
29. apoi seminţia lui Neftali şi mai-marele fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan,
30. cu oştirea lui, alcătuită din cincizeci şi trei de mii patru sute de oameni ieşiţi la numărătoare.
31. Toţi cei din tabăra lui Dan, ieşiţi la numărătoare, sunt o sută cincizeci şi şapte de mii şase sute de oameni. Ei să pornească* cei din urmă, după steagul lor."

*Cap. 10.25.

32. Aceştia sunt copiii lui Israel, ieşiţi la numărătoare, după casele părinţilor lor. Toţi* cei ieşiţi la numărătoare şi care au alcătuit taberele, după oştirile lor, au fost şase sute trei mii cinci sute cincizeci.

*Exod 38.26. Cap. 1.46; 11.21.

33. Leviţii*, după porunca pe care o dăduse lui Moise, Domnul, n-au intrat la numărătoare în mijlocul copiilor lui Israel.

*Cap. 1.47.

34. Şi copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse Domnul lui Moise. Aşa* aşezau ei tabăra, după steagurile lor; şi astfel porneau la drum, fiecare după familia lui, după casa părinţilor lui.

*Cap. 24.2,5,6.

Familia lui Aaron

3 1. Iată sământa lui Aaron şi a lui Moise, pe vremea când a vorbit Domnul cu Moise, pe muntele Sinai.
2. Iată numele fiilor lui Aaron: Nadab*, întâiul născut, Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Exod 6.23.

3. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron, care au primit ungerea* preoţească şi care au fost închinaţi în slujba preoţiei.

*Exod 28.41. Lev. 8.

4. Nadab* şi Abihu au murit înaintea Domnului, când au adus înaintea Domnului foc străin, în pustiul Sinai; ei n-aveau fii. Eleazar şi Itamar au împlinit slujba preoţiei, în faţa tatălui lor Aaron.

*Lev. 10.1. Cap. 26.61. 1 Cron. 24.2.

Slujba leviţilor

5. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
6. „Apropie* seminţia lui Levi şi pune-o înaintea preotului Aaron, ca să fie în slujba lui.

*Cap. 8.6; 18.2.

7. Ei să aibă grijă de tot ce este dat în paza lui şi de tot ce este poruncit întregii adunări, îna-

intea Cortului întâlnirii: să facă slujba* Cortului.

*Cap. 1.50; 8.11,15,24,26.

8. Să* aibă grijă de toate uneltele Cortului întâlnirii şi de tot ce este poruncit copiilor lui Israel: ei să facă slujba Cortului.

*Cap. 8.19; 18.6.

9. Să dai pe leviţi lui Aaron şi fiilor lui; ei să-i fie daţi lui în totul, din partea copiilor lui Israel.

10. Pe Aaron şi pe fiii lui să-i pui să* păzească slujba preoţiei lor; iar străinul**, care se va apropia, să fie pedepsit cu moartea."

*Cap. 18.7. **Vers. 38. Cap. 1.51; 16.40.

11. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

12. „Iată* că am luat pe leviţi din mijlocul copiilor lui Israel, în locul tuturor întâilor născuţi, care se nasc întâi dintre copiii lui Israel; şi leviţii vor fi ai Mei.

*Vers. 41. Cap. 8.16; 18.6.

13. Căci* orice întâi-născut este al Meu; în ziua** când am lovit pe toţi întâii născuţi din ţara Egiptului, Mi-am închinat Mie pe toţi întâii născuţi din Israel, atât din oameni, cât şi din animale: ei vor fi ai Mei. Eu sunt Domnul."

*Exod 13.2. Lev. 27.26. Cap. 8.16. Luca 2.23. **Exod 13.12, 15. Cap. 8.17.

Familiile leviţilor

14. Domnul a vorbit lui Moise în pustiul Sinai şi a zis:

15. „Fă numărătoarea copiilor lui Levi, după casele părinţilor lor, după familiile lor; şi anume, fă numărătoarea tuturor celor de parte bărbătească*, de la vârsta de o lună în sus."

*Vers. 39. Cap. 26.62.

16. Moise le-a făcut numărătoarea, după porunca Domnului, întocmai cum poruncise.

17. Iată* care sunt fiii lui Levi, după numele lor: Gherşon, Chehat şi Merari.

*Gen. 46.11. Exod 6.16. Cap. 26.57. 1 Cron. 6.1,16; 23.6.

18. Iată numele fiilor lui Gherşon, după familiile lor: Libni şi* Şimei.

*Exod 6.17.

19. Iată fiii lui Chehat, după familiile lor: Amram*, Iţehar, Hebron şi Uziel;

*Exod 6.18.

20. şi fiii lui* Merari, după familiile lor: Mahli şi Muşi. Acestea sunt familiile lui Levi, după casele părinţilor lor.

*Exod 6.19.

21. Din Gherşon se coboară familia lui Libni şi familia lui Şimei, alcătuind familiile gherşoniţilor.

22. Cei ieşiţi la numărătoare, când au numărat pe toţi bărbaţii de la vârsta de o lună în sus, au fost şapte mii cinci sute.

23. Familiile* gherşoniţilor aşezau tabăra înapoia Cortului, la apus.

*Cap. 1.53.

24. Căpetenia casei părinteşti a gherşoniţilor era Elisaf, fiul lui Lael.

25. În ce priveşte Cortul întâlnirii, în grija fiilor lui* Gherşon era dat: Cortul** şi acoperişul † Cortului, învelitoarea †† acoperişului Cortului şi perdeaua *† de la uşa Cortului întâlnirii;

*Cap. 4.24-26. **Exod 25.9. † Exod 26.1. †† Exod 26.7,14. *† Exod 26.36.

26. apoi pânzele curţii* şi perdeaua** de la poarta curţii Cortului, de jur-împrejurul Cortului şi altarului şi toate funiile † pentru slujba Cortului.

*Exod 27.9. **Exod 27.16. † Exod 35.18.

27. Din Chehat* se coboară familia amramiţilor, familia iţehariţilor, familia hebroniţilor şi familia uzieliţilor, alcătuind familiile chehatiţilor.

*1 Cron. 26.23.

28. Numărând pe toţi bărbaţii de la vârsta de o lună în sus, s-au găsit opt mii şase sute de bărbaţi, însărcinaţi cu îngrijirea Sfântului Locaş.

29. Familiile* fiilor lui Chehat aşezau tabăra în partea de miazăzi a Cortului.

*Cap. 1.53.

30. Căpetenia casei părinteşti a familiilor chehatiţilor era Eliţafan, fiul lui Uziel,

31. în grija* lor au dat chivotul,** masa, † sfeşnicul ††; altarele, *† uneltele Sfântului Locaş, cu care îşi făceau slujba, perdeaua dinăuntru †* şi tot ce ţine de ea.

*Cap. 4.15. **Exod 25.10. † Exod 25.23. †† Exod 25.31. *† Exod 27.1; 30.1. †* Exod 26.32.

32. Căpetenia căpeteniilor leviţilor era Eleazar, fiul preotului Aaron; el avea privegherea asupra celor însărcinaţi să îngrijească de Sfântul Locaş.

33. Din Merari se coboară familia lui Mahli şi familia lui Muşi, alcătuind familiile merariţilor.

34. Cei ieşiţi la numărătoare, când au numărat pe toţi bărbaţii de la vârsta de o lună în sus, au fost şase sute de mii două sute.

35. Căpetenia casei părinteşti a familiilor lui Merari era Ţuriel, fiul lui Abihail. Ei aşezau tabăra* în partea de miazănoapte a Cortului.

*Cap. 1.53.

36. În paza* şi grija fiilor lui Merari au dat: scândurile Cortului, drugii, stâlpii şi picioarele

lor, toate uneltele şi tot ce ţine de ele;

*Cap. 4.31,32.

37. apoi stâlpii curţii de jur-împrejur, picioarele lor, ţăruşii lor şi funiile lor.

38. Moise, Aaron şi fiii lui aşezau tabăra* înaintea Cortului, la răsărit, înaintea Cortului întâlnirii, spre răsăritul soarelui; ei aveau să îndeplinească la Sfântul Locaş**, tot ce fusese † poruncit copiilor lui Israel; iar străinul †† care se va apropia, să fie pedepsit cu moartea.

*Cap. 1.53. **Cap. 18.5. † Vers. 7,8. †† Vers. 10.

39. Toţi leviţii* a căror numărătoare au făcut-o Moise şi Aaron, după porunca Domnului, după familiile lor, toţi bărbaţii de la vârsta de o lună în sus, au fost douăzeci şi două de mii.

*Cap. 26.62.

Răscumpărarea întâi-născuţilor

40. Domnul a zis lui Moise: „Fă numărătoarea* tuturor întâilor născuţi de parte bărbătească dintre copiii lui Israel, de la vârsta de o lună în sus, şi numără-i după numele lor.

*Vers. 15.

41. Să* iei pe leviţi pentru Mine, Domnul, în locul tuturor întâilor născuţi din copiii lui Israel şi vitele leviţilor în locul tuturor întâilor născuţi din vitele copiilor lui Israel!”

*Vers. 12,45.

42. Moise a făcut numărătoarea tuturor întâilor născuţi dintre copiii lui Israel, după porunca pe care i-o dăduse Domnul.

43. Toţi întâii născuţi de parte bărbătească, a căror numărătoare au făcut-o, numărându-le numele, de la vârsta de o lună în sus, au fost douăzeci şi două de mii două sute şaptezeci şi trei.

44. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

45. „Ia* pe leviţi în locul tuturor întâilor născuţi din copiii lui Israel şi vitele leviţilor în locul vitelor lor; şi leviţii vor fi ai Mei. Eu sunt Domnul.

*Vers. 12,41.

46. Pentru răscumpărarea* celor două sute şaptezeci şi trei, care** trec peste numărul leviţilor, dintre întâi-născuţii copiilor lui Israel,

*Exod 13.13. Cap. 18.15. **Vers. 39,43.

47. să iei câte* cinci sicli de cap, după siclul Sfântului Locaş, care este de douăzeci de ghere**.

*Lev. 27.6. Cap. 18.16. **Exod 30.13. Lev. 27.25. Cap. 18.16. Ezec. 45.12.

48. Să dai argintul acesta lui Aaron şi fiilor lui, pentru răscumpărarea celor ce trec peste numărul leviţilor.”

49. Moise a luat argintul pentru răscumpărarea celor ce treceau peste numărul celor răscumpăraţi de leviţi;

50. a luat argintul întâilor născuţi din copiii lui Israel: o mie trei* sute şaizeci şi cinci de sicli, după siclul Sfântului Locaş.

*Vers. 46,47.

51. Şi Moise a dat* argintul de răscumpărare lui Aaron şi fiilor lui, după porunca Domnului, cum poruncise lui Moise, Domnul.

*Vers. 48.

Slujbele chehatiţilor

4 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:

2. „Numără pe fiii lui Chehat dintre copiii lui Levi, după familiile lor, după casele părinţilor lor,

3. de la vârsta* de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, pe toţi cei destoinici să facă vreo slujbă la Cortul întâlnirii.

*Cap. 8.24. 1 Cron. 23.3,24,27.

4. Iată slujbele* fiilor lui Chehat, în Cortul întâlnirii: ele privesc Locul Preasfânt**.

*Vers. 15. **Vers. 19.

5. La pornirea taberei, Aaron şi fiii lui să vină să dea jos* perdeaua dinăuntru şi să acopere cu ea chivotul** mărturiei;

*Exod 26.31. **Exod 25.10,16.

6. să pună deasupra ei o învelitoare de piele de viţel de mare şi să întindă pe deasupra un covor făcut în întregime din material albastru; apoi să pună drugii* chivotului.

*Exod 25.13.

7. Să întindă un covor albastru peste masa* pâinilor pentru punerea înainte, şi deasupra să pună farfuriile, căţuile, ceştile şi potirele pentru jertfele de băutură; deasupra să fie şi pâinea care se pune necurmat înaintea Domnului;

*Exod 25.23,29,30. Lev. 24.6,8.

8. peste toate aceste lucruri să întindă un covor cărămiziu şi să-l acopere cu o învelitoare de piele de viţel de mare; apoi să pună drugii mesei.

9. Să ia un covor albastru şi să acopere sfeşnicul*, candelele** lui, mucările lui, cenuşarele lui şi toate vasele lui pentru untdelemn, care se întrebuinţează pentru slujba lui;

*Exod 25.31. **Exod 25.37,38.

10. să-l pună cu toate uneltele lui într-o învelitoare de piele de viţel de mare; apoi să-l pună pe targă.

11. Peste altarul* de aur să întindă un covor albastru şi să-l acopere cu o învelitoare de piele de viţel de mare; apoi să-i pună drugii.

*Exod 30.1,3.

12. Să ia apoi toate uneltele întrebuinţate pentru slujbă în Sfântul Locaş şi să le pună într-un covor albastru şi să le acopere cu o învelitoare de piele de viţel de mare; apoi să le pună pe targă.
13. Să ia cenuşa din altar şi să întindă peste altar un covor de purpură;
14. să pună deasupra toate uneltele pentru slujba lui, tigăile pentru cărbuni, furculiţele, lopeţile, ligheanele, toate uneltele altarului şi deasupra să întindă o învelitoare de piele de viţel de mare; apoi să-i pună drugii.
15. După ce Aaron şi fiii lui vor isprăvi de acoperit Sfântul Locaş şi toate uneltele Sfântului Locaş, fiii lui Chehat* să vină, la pornirea taberei, ca să le ducă; dar să nu se atingă** de lucrurile sfinte, ca să nu moară. Acestea † sunt lucrurile pe care au să le ducă fiii lui Chehat din Cortul întâlnirii.

*Cap. 7.9; 10.21. Deut. 31.9. 2 Sam. 6.13. 1 Cron. 15.2,15. **2 Sam. 6.6,7. 1 Cron. 13.9,10. † Cap. 3.31.

16. Eleazar, fiul preotului Aaron, să aibă sub privegherea lui untdelemnul* pentru sfeşnic, tămâia** mirositoare, darul † de pâine de toate zilele şi untdelemnul †† pentru ungere; să aibă în grija lui tot Cortul şi tot ce cuprinde el, Sfântul Locaş şi uneltele lui."

*Exod 25.6. Lev. 24.2. **Exod 30.34. † Exod 29.40. †† Exod 30.23.

17. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:
18. „Să nu cumva să puneţi neamul familiilor chehatiţilor în primejdie să fie nimicit din mijlocul leviţilor.
19. Iată ce să faceţi pentru ei, ca să trăiască şi să nu moară când se vor apropia de Locul Preasfânt*: Aaron şi fiii lui să vină şi să pună pe fiecare din ei la slujba şi sarcina lui.

*Vers. 4.

20. Să nu* intre ei să învelească lucrurile sfinte, ca să nu moară." *Exod 19.21. 1 Sam. 6.19.

Slujbele gherşoniţilor

21. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
22. „Numără şi pe fiii lui Gherşon, după casele părinţilor lor, după familiile lor;
23. şi anume, să faci numărătoarea începând de la vârsta de treizeci* de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, a tuturor celor ce sunt în stare să împlinească vreo slujbă în Cortul întâlnirii[1].

*Vers. 3.

24. Iată slujbele familiilor gherşoniţilor, slujba pe care vor trebui s-o facă şi ce vor trebui să ducă.
25. Să ducă* covoarele Cortului şi Cortul întâlnirii, învelitoarea lui şi învelitoarea de piele de viţel de mare, care se pune deasupra, perdeaua de la uşa Cortului întâlnirii[1];

*Cap. 3.25,26.

26. pânzele curţii şi perdeaua de la uşa porţii curţii, de jur-împrejurul Cortului şi altarului, funiile lor şi toate uneltele care ţin de ele. Şi ei să facă toată slujba privitoare la aceste lucruri.
27. În slujbele lor, fiii gherşoniţilor să fie sub poruncile lui Aaron şi fiilor lui, pentru tot ce vor duce şi pentru toată slujba pe care vor trebui s-o facă; în grija lor să daţi tot ce au de dus.
28. Acestea sunt slujbele familiilor fiilor gherşoniţilor în Cortul întâlnirii şi ce au ei de păzit sub cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron.

Slujbele fiilor lui Merari

29. Să faci numărătoarea fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele părinţilor lor;
30. şi anume, să faci numărătoarea, începând de la vârsta de treizeci* de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, a tuturor celor ce sunt în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii. *Vers. 3.
31. Iată* ce este dat în grija lor şi ce au ei de dus, pentru toate slujbele din Cortul întâlnirii: scândurile** Cortului, drugii lui, stâlpii lui, picioarele lui; *Cap. 3.36,37. **Exod 26.15.
32. stâlpii curţii de jur-împrejur, picioarele lor, ţăruşii lor, funiile lor, toate uneltele care ţin de ei şi tot ce este rânduit pentru slujba lor. Să spuneţi pe* nume lucrurile care sunt date în grija lor şi pe care le au ei de purtat.

*Exod 38.21.

33. Acestea sunt slujbele familiilor fiilor lui Merari, toate slujbele pe care au să le facă ei în Cortul întâlnirii, sub cârmuirea lui Itamar, fiul preotului Aaron."
34. Moise*, Aaron şi mai-marii adunării au făcut numărătoarea fiilor chehatiţilor, după familiile lor şi după casele părinţilor lor,

*Vers. 2.

35. şi anume a tuturor acelora care, de la vârsta de treizeci de ani în sus până la vârsta de

1.Lit.(ebr.): Cortul Adunării sau, Tabernacolul - în trad. lat. *Vulgata*;

cincizeci de ani, erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii.
36. Cei ieşiţi la numărătoare, după familiile lor, au fost două mii şapte sute cincizeci.
37. Aceştia sunt cei ieşiţi la numărătoare din familiile chehatiţilor, toţi cei ce făceau vreo slujbă în Cortul întâlnirii; Moise şi Aaron le-au făcut numărătoarea, după porunca Domnului dată prin Moise.
38. Fiii lui Gherşon ieşiţi la numărătoare, după familiile lor şi după casele părinţilor lor,
39. de la vârsta de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, şi anume, toţi cei ce erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii,
40. cei ieşiţi la numărătoare, după familiile lor, după casele părinţilor lor, au fost două mii şase sute treizeci.
41. Aceştia* sunt cei ieşiţi la numărătoare din familiile fiilor lui Gherşon, toţi cei ce făceau vreo slujbă în Cortul întâlnirii; Moise şi Aaron le-au făcut numărătoarea după porunca Domnului.

*Vers. 22.

42. Cei ieşiţi la numărătoare dintre familiile fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele părinţilor lor,
43. de la vârsta de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, toţi cei ce erau în stare să facă vreo slujbă în Cortul întâlnirii,
44. cei ieşiţi la numărătoare, după familiile lor, au fost trei mii două sute.
45. Aceştia sunt cei ieşiţi la numărătoare din familiile fiilor lui Merari; Moise şi Aaron le-au făcut numărătoarea după* porunca Domnului dată prin Moise.

*Vers. 29.

46. Toţi aceia dintre Leviţi a căror numărătoare au făcut-o Moise, Aaron şi mai-marii lui Israel, după familiile lor şi după casele părinţilor lor,
47. de la vârsta* de treizeci de ani în sus până la vârsta de cincizeci de ani, toţi cei ce erau în stare să facă vreo slujbă şi să ducă Cortul întâlnirii,

*Vers. 3,23,30.

48. toţi cei ieşiţi la numărătoare, au fost opt mii cinci sute optzeci.
49. Le-au făcut numărătoarea după porunca Domnului dată prin Moise, arătând fiecăruia* slujba pe care trebuia s-o facă şi ce trebuia să ducă; le-au făcut numărătoarea după cum poruncise** Domnul lui Moise.

*Vers. 15,24,31. **Vers. 1,21.

Izgonirea celor necuraţi

5 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Porunceşte copiilor lui Israel să izgonească din tabără pe orice lepros* şi pe oricine are o scurgere** sau este întinat prin atingerea de † un mort.

*Lev. 13.3,46. Cap. 12.14. **Lev. 15.2. † Lev. 21.1. Cap. 9.6,10; 19.11,13; 31.19.

3. Fie bărbaţi, fie femei, să-i scoateţi afară din tabără; să-i scoateţi afară, ca să nu întineze tabăra în mijlocul* căreia Îmi am Eu locuinţa.”

*Lev. 26.11,12. 2 Cor. 6.16.

4. Copiii lui Israel au făcut aşa şi i-au scos afară din tabără; cum poruncise Domnul lui Moise, aşa au făcut copiii lui Israel.

Despăgubirea pentru furt

5. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
6. Spune copiilor lui Israel: „Când* un bărbat sau o femeie va păcătui împotriva aproapelui său, făcând o călcare de lege faţă de Domnul şi se va face astfel vinovat,

*Lev. 6.2,3.

7. să-şi* mărturisească păcatul şi să dea înapoi în întregime** preţul lucrului câştigat prin mijloace necinstite, adăugând a cincea parte; să-l dea aceluia faţă de care s-a făcut vinovat.

*Lev. 5.5; 26.40. Ios. 7.19. **Lev. 6.5.

8. Dacă nu este nimeni care să aibă drept să ia înapoi lucrul câştigat prin mijloace necinstite, lucrul acela să se întoarcă la Domnul, la preot, afară de berbecul* adus ca jertfă de ispăşire cu care se va face ispăşire pentru cel vinovat.

*Lev. 6.6,7; 7.7.

9. Orice dar* ridicat din lucrurile închinate Domnului de copiii lui Israel, să fie al preotului căruia îi sunt aduse.

*Exod 29.28. Lev. 6.17,18,26; 7.6,7,9,10,14. Cap. 18.8,9,19. Deut. 18.3,4. Ezec. 44.29,30.

10. Lucrurile închinate Domnului vor fi ale preotului: tot ce i se va da preotului al* lui să fie.”

*Lev. 10.13.

Apa de gelozie

11. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
12. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
Dacă păcătuieşte nevasta cuiva faţă de bărbatul ei şi-i este necredincioasă;
13. dacă altul se* culcă cu ea şi lucrul este as-

cuns de bărbatul ei; dacă ea s-a pângărit în ascuns, fără să fie vreun martor împotriva ei şi fără să fie prinsă asupra faptului;

*Lev. 18.20.

14. şi dacă bărbatul este apucat de un duh de gelozie şi are bănuieli asupra nevestei lui care s-a pângărit, sau dacă este cuprins de un duh de gelozie şi are bănuieli asupra nevestei lui care nu s-a pângărit;
15. omul acela să-şi aducă nevasta la preot, şi, ca dar de mâncare pentru ea, să aducă a zecea parte dintr-o efă de floare de făină de orz; să nu toarne untdelemn pe ea şi să nu pună tămâie pe ea, căci acesta este un dar de mâncare adus pentru gelozie, un dar de descoperire, care descoperă* o fărădelege.

*1 Împ. 17.18. Ezec. 29.16.

16. Preotul s-o apropie şi s-o pună să stea în picioare înaintea Domnului.
17. Preotul să ia apă sfântă într-un vas de pământ; să ia ţărână de pe podeaua Cortului şi s-o pună în apă.
18. Preotul să pună pe femeie să stea în picioare înaintea Domnului; să descopere capul femeii şi să-i pună în mâini darul de mâncare adus pentru descoperire, darul de mâncare adus pentru gelozie; preotul să aibă în mână apa amară aducătoare de blestem.
19. Preotul să pună pe femeie să jure şi să-i zică: „Dacă nici un om nu s-a culcat cu tine şi dacă, fiind sub puterea bărbatului tău, nu te-ai abătut de la el ca să te pângăreşti cu altul, să nu-ţi facă nici un rău această apă amară aducătoare de blestem!
20. Dar dacă, fiind sub puterea bărbatului tău, te-ai abătut de la el şi te-ai pângărit, şi dacă un alt om decât bărbatul tău s-a culcat cu tine
21. şi preotul* să pună pe femeie să jure cu un jurământ de blestem şi să-i zică: „Domnul să** te facă să ajungi de blestem şi de urgie în mijlocul poporului tău, făcând să ţi se usuce coapsa şi să ţi se umfle pântecele,

*Ios. 6.26. 1 Sam. 14.24. Neem. 10.29. **Ier. 29.22.

22. şi apa aceasta aducătoare de blestem să intre* în măruntaiele tale, ca să facă să ţi se umfle pântecele şi să ţi se usuce coapsa!" Şi** femeia să zică: „Amin! Amin!"

*Ps. 109.18. **Deut. 27.15.

23. Preotul să scrie blestemele acestea într-o carte, apoi să le şteargă cu apa cea amară.
24. Şi să dea femeii să bea apa amară aducătoare de blestem; şi apa aducătoare de blestem va intra în ea şi-i va pricinui amărăciunea.
25. Preotul să ia din mâinile femeii darul de mâncare adus pentru gelozie, să legene* darul într-o parte şi într-alta înaintea Domnului şi să-l aducă pe altar.

*Lev. 8.27.

26. Apoi* preotul să ia un pumn din darul acesta, ca aducere aminte, şi să-l ardă pe altar. După aceea, să dea femeii să bea apa.

*Lev. 2.2,9.

27. După ce îi va da să bea apa, dacă ea s-a pângărit şi a fost necredincioasă bărbatului ei, apa aducătoare de blestem va intra în ea şi-i va pricinui amărăciunea; pântecele i se va umfla, coapsa i se va usca şi femeia aceasta va fi de blestem* în mijlocul poporului ei.

*Deut. 28.37. Ps. 83.9,11. Ier. 24.9; 29.18,22; 42.18. Zah. 8.13.

28. Dar, dacă femeia nu s-a pângărit şi este curată, va rămâne neatinsă şi va avea copii.
29. Aceasta este legea asupra geloziei, pentru împrejurarea când o femeie, care este sub puterea bărbatului ei, se abate* şi se pângăreşte

*Vers. 19.

30. şi pentru împrejurarea când un bărbat, apucat de un duh de gelozie, are bănuieli asupra nevestei lui; preotul s-o pună să stea în picioare înaintea Domnului şi să-i facă întocmai după legea aceasta.
31. Bărbatul va fi scutit de vină, dar femeia aceea îşi va lua* pedeapsa nelegiuirii ei."

*Lev. 20.17,19,20.

Legea nazireului

6 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Când un bărbat sau o femeie se va despărţi[1]* de ceilalţi, făcând o făgăduinţă de nazireu[2] ca să se închine[3] Domnului,

*Lev. 27.2. Judc. 13.5. Fapt. 21.23. Rom. 1.1.

3. să se* ferească[4] de vin şi de băutură tare; să nu bea nici oţet făcut din vin, nici oţet făcut din vreo băutură tare; să nu bea nici o băutură stoarsă din struguri şi să nu mănânce struguri proaspeţi, nici uscaţi.

*Amos 2.12. Luca 1.15.

4. În tot timpul nazireatului lui, să nu mănân-

1.Sau: când va dori să facă o promisiune; 2.Sau: promisiune (făgăduinţă) de despărţire (separare) de lume care consta în a te supune la înfrânări; 3.Sau: să se consacre; 4.Sau: să se despartă;

ce nimic care vine din viţă, de la sâmburi până
la pieliţa strugurelui.
5. În tot timpul făgăduinţei lui de separare, bri-
ciul* să nu treacă pe capul lui; până la împli-
nirea zilelor pentru care s-a consacrat Dom-
nului, va fi sfânt; să-şi lase părul să crească în
voie. *Judc. 13.5; 16.17.1 Sam. 1.11.
6. În tot timpul cât s-a consacrat Domnului să
nu se apropie de* un mort;
*Lev. 21.11. Cap. 19.11,16.
7. să nu se facă necurat nici la moartea tatălui*
său, nici a mamei sale, nici a fratelui său, nici
a surorii sale, căci poartă pe cap consacrarea
Dumnezeului lui. *Lev. 21.1,2,11. Cap. 9.6.
8. În tot timpul despărţirii lui este sfânt pentru
Domnul.
9. Dacă moare cineva de moarte năprasnică
lângă el şi capul lui consacrat se face astfel
necurat, să-şi radă* capul în ziua curăţirii, şi
anume, să şi-l radă a şaptea zi.
*Fapt. 18.18; 21.24.
10. În ziua a opta*, să aducă preotului două
turturele sau doi pui de porumbel, la uşa
Cortului întâlnirii.
*Lev. 5.7; 14.22; 15.14,29.
11. Preotul să jertfească pe unul ca jertfă de
ispăşire, iar pe celălalt ca ardere de tot şi să
facă pentru el ispăşirea păcatului lui, făcut din
cauza mortului. Nazireul să-şi sfinţească apoi
capul chiar în ziua aceea.
12. Să consacre din nou Domnului zilele des-
părţirii lui dinainte şi să aducă un miel de un
an ca* jertfă pentru vină; zilele dinainte nu vor
fi socotite, pentru că consacrarea lui a fost
întinată. *Lev. 5.6.

După isprăvirea consacrării

13. Iată legea nazireului: în ziua* când se va
împlini vremea consacrării lui, să fie adus la
uşa Cortului întâlnirii. *Fapt. 21.26.
14. Ca dar, să aducă Domnului: un miel de un
an fără cusur, pentru arderea de tot, o oaie de
un an şi fără cusur, pentru jertfa* de ispăşire şi
un berbec fără cusur, pentru jertfa** de mulţu-
mire;
*Lev. 4.2,27,32. **Lev. 3.6.
15. un coş cu azime, turte făcute din floarea*
făinii, frământată** cu untdelemn şi plăcinte
fără aluat, stropite cu untdelemn, împreună cu
darul de mâncare şi jertfa de † băutură obiş-
nuite.
*Lev. 2.4. **Exod 29.2. † Cap. 15.5,7,10.
16. Preotul să aducă aceste lucruri înaintea
Domnului şi să aducă jertfa lui de ispăşire şi
arderea de tot;
17. să pregătească berbecul ca jertfă de mulţu-
mire Domnului, împreună cu coşul cu azime şi
să pregătească şi darul lui de mâncare şi jertfa
lui de băutură.
18. Nazireul* să-şi radă, la uşa Cortului întâl-
nirii, capul consacrat Domnului; să ia părul
capului său consacrat Domnului şi să-l pună
pe focul care este sub jertfa de mulţumire.
*Fapt. 21.24.
19. Preotul să ia* spata dreaptă fiartă a berbe-
cului, o turtă nedospită din coş şi o plăcintă
nedospită şi să le pună** în mâinile nazireu-
lui, după ce acesta şi-a ras capul consacrat
Domnului.
*1 Sam. 2.15. **Exod 29.23,24.
20. Preotul să le legene într-o parte şi într-alta
înaintea Domnului: acesta* este un lucru
sfânt, care este al preotului, împreună cu piep-
tul legănat şi spata adusă jertfă prin ridicare.
Apoi, nazireul va putea să bea vin.
*Exod 29.27,28.
21. Aceasta este legea pentru cel ce a făcut fă-
găduinţa de nazireu: acesta este darul lui, care
trebuie adus Domnului pentru consacrarea lui,
afară de ce-i vor îngădui mijloacele lui. Să
împlinească tot ce este poruncit pentru făgă-
duinţa pe care a făcut-o, după legea nazireu-
lui."

Binecuvântarea

22. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
23. Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi spune-le:
„Aşa să binecuvântaţi* pe copiii lui Israel şi
să le ziceţi: *Lev. 9.22. 1 Cron. 23.13.
24. „Domnul să te binecuvânteze şi să te pă-
zească*!
*Ps. 121.7. Ioan 17.11.
25. Domnul să facă să lumineze* faţa Lui pes-
te tine şi să Se îndure** de tine!
*Ps. 31.16; 67.1; 80.3,7,19; 119.135. Dan. 9.17. **Gen. 43.29.
26. Domnul să-Şi înalţe* faţa peste tine şi să-
ţi dea** pacea!
*Ps. 4.6. **Ioan 14.27. 2 Tes. 3.16.
27. Astfel să pună* Numele Meu peste copiii
lui Israel şi Eu** îi voi binecuvânta.""
*Deut. 28.10. 2 Cron. 7.14. Isa. 43.7. Dan. 9.18,19. **Ps. 115.
12.

Darurile căpeteniilor seminţiilor

7 1. Când a isprăvit Moise de aşezat* Cortul,
l-a uns şi l-a sfinţit împreună cu toate unel-
tele lui, precum şi altarul cu toate uneltele lui;
le-a uns şi le-a sfinţit. *Exod 40.18. Lev. 8.10,11.
2. Atunci mai-marii* lui Israel, căpeteniile ca-

selor părinţilor lor, şi-au adus darurile lor: aceştia erau mai-marii seminţiilor, care luaseră parte la numărătoare.

*Cap. 1.4, etc.

3. Ei şi-au adus ca dar înaintea Domnului: şase care acoperite şi doisprezece boi, adică un car la două căpetenii şi un bou de fiecare căpetenie; şi le-au adus înaintea Cortului.
4. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
5. „Ia de la ei aceste lucruri şi să le întrebuinţezi pentru slujba Cortului întâlnirii; să le dai leviţilor, fiecăruia după cum cere slujba lui."
6. Moise a luat carele şi boii şi le-a dat Leviţilor.
7. A dat* două care şi patru boi fiilor lui Gherşon, după cum cereau slujbele lor;

*Cap. 4.25.

8. a dat* patru care şi opt boi fiilor lui Merari, după cum cereau slujbele lor, sub cârmuirea** lui Itamar, fiul preotului Aaron.

*Cap. 4.31. **Cap. 4.28,33.

9. Dar n-a dat nici unul fiilor lui Chehat, pentru că, după cum cereau slujbele* lor, ei trebuiau să ducă lucrurile sfinte pe umeri.

*Cap. 4.6,8,10,12,14,15. 2 Sam. 6.13.

Darurile pentru sfinţirea altarului

10. Căpeteniile şi-au adus darurile pentru sfinţirea* altarului, în ziua când l-au uns; căpeteniile şi-au adus darurile înaintea altarului.

*Deut. 20.5. 1 Împ. 8.63. 2 Cron. 7.5,9. Ezra 6.16. Neem. 12.27. Ps. 30.1.

11. Domnul a zis lui Moise: „Căpeteniile să vină unul câte unul, şi anume fiecare în câte o zi deosebită, ca să-şi aducă darul pentru sfinţirea altarului."
12. Cel ce şi-a adus darul în ziua întâi, a fost Nahşon*, fiul lui Aminadab, din seminţia lui Iuda.

*Cap. 2.3.

13. El a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul* Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul** de mâncare;

*Exod 30.13. **Lev. 2.1.

14. o căţuie de aur, de zece sicli, plină* cu tămâie,

*Exod 30.34.

15. un viţel*, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;

*Lev. 1.2.

16. un ţap*, pentru jertfa de ispăşire; *Lev. 4.23.

17. şi, pentru jertfa* de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Nahşon, fiul lui Aminadab.

*Lev. 3.1.

18. A doua zi, şi-a adus darul Netaneel, fiul lui Ţuar, căpetenia lui Isahar.
19. El a adus: o farfurie de argint în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
20. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
21. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
22. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
23. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Netaneel, fiul lui Ţuar.
24. A treia zi, căpetenia fiilor lui Zabulon, Eliab, fiul lui Helon,
25. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
26. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
27. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
28. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
29. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Eliab, fiul lui Helon.
30. A patra zi, căpetenia fiilor lui Ruben, Eliţur, fiul lui Şedeur,
31. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
32. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
33. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
34. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
35. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Eliţur, fiul lui Şedeur.
36. A cincea zi, căpetenia fiilor lui Simeon, Şelumiel, fiul lui Ţurişadai,

37. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
38. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
39. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
40. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
41. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul de mâncare al lui Şelumiel, fiul lui Ţurişadai.
42. A şasea zi, căpetenia fiilor lui Gad, Eliasaf, fiul lui Deuel,
43. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
44. o căţuie de aur de zece sicli, plină cu tămâie;
45. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
46. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
47. şi, pentru jertfa de mulţumire, doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Eliasaf, fiul lui Deuel.
48. A şaptea zi, căpetenia fiilor lui Efraim, Elişama, fiul lui Amihud,
49. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
50. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
51. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
52. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
53. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Elişama, fiul lui Amihud.
54. A opta zi, căpetenia fiilor lui Manase, Gamliel, fiul lui Pedahţur,
55. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
56. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
57. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
58. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
59. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Gamliel, fiul lui Pedahţur.
60. A noua zi, căpetenia fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Ghideoni,
61. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
62. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
63. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
64. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
65. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Abidan, fiul lui Ghideoni.
66. A zecea zi, căpetenia fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amişadai,
67. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
68. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
69. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
70. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
71. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Ahiezer, fiul lui Amişadai.
72. A unsprezecea zi, căpetenia fiilor lui Aşer, Paguiel, fiul lui Ocran,
73. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
74. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
75. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
76. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
77. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Paguiel, fiul lui Ocran.

78. A douăsprezecea zi, căpetenia fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan,
79. a adus: o farfurie de argint, în greutate de o sută treizeci de sicli, un lighean de argint, de şaptezeci de sicli, după siclul Sfântului Locaş, amândouă pline cu floare de făină frământată cu untdelemn, pentru darul de mâncare;
80. o căţuie de aur, de zece sicli, plină cu tămâie;
81. un viţel, un berbec, un miel de un an, pentru arderea de tot;
82. un ţap, pentru jertfa de ispăşire;
83. şi, pentru jertfa de mulţumire: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de un an. Acesta a fost darul lui Ahira, fiul lui Enan.
84. Acestea au fost darurile aduse de căpeteniile lui Israel pentru sfinţirea altarului, în ziua când l-au uns. Au fost douăsprezece farfurii de argint, douăsprezece ligheane de argint, douăsprezece căţui de aur;
85. fiecare farfurie de argint cântărea o sută treizeci de sicli, şi fiecare lighean cântărea şaptezeci de sicli, aşa că argintul acestor unelte se ridica în totul la două mii patru sute de sicli, după siclul Sfântului Locaş.
86. Au fost douăsprezece căţui de aur pline cu tămâie, câte zece sicli căţuia, după siclul Sfântului Locaş; aurul căţuilor se ridica în totul la o sută douăzeci de sicli.
87. Toate animalele pentru arderea de tot au fost doisprezece viţei, doisprezece berbeci, doisprezece miei de un an, cu darurile de mâncare obişnuite, doisprezece ţapi, pentru jertfa de ispăşire.
88. Toate animalele pentru jertfa de mulţumire: douăzeci şi patru de boi, şaizeci de berbeci, şaizeci de ţapi, şaizeci de miei de un an. Acestea au fost darurile aduse pentru sfinţirea altarului, după ce l-au uns*. *Vers. 1.
89. Când intra Moise în Cortul întâlnirii ca să vorbească* cu Domnul, auzea glasul** care-i vorbea de pe capacul ispăşirii care era aşezat pe chivotul mărturiei, între cei doi heruvimi. Şi vorbea cu Domnul.

*Exod 33.9,11. Cap. 12.8. **Exod 25.22.

Aşezarea candelelor

8 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte lui Aaron şi spune-i: Când vei aşeza* candelele în sfeşnic, cele şapte candele vor trebui să lumineze în partea dinainte a sfeşnicului.”

*Exod 25.37; 40.25.

3. Aaron a făcut aşa; a aşezat candelele în partea dinainte a sfeşnicului, cum poruncise lui Moise, Domnul.
4. Sfeşnicul* era de aur bătut; atât piciorul cât şi florile lui erau de aur** bătut. Moise făcuse sfeşnicul după † chipul pe care i-l arătase Domnul. *Exod 25.31. **Exod 25.18. † Exod 25.40.

Închinarea leviţilor

5. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
6. „Ia pe leviţi din mijlocul copiilor lui Israel şi curăţeşte-i.
7. Iată cum să-i curăţeşti: Stropeşte-i* cu apă ispăşitoare[1]; să lase** să treacă briciul peste tot trupul lor, să-şi spele hainele şi să se curăţească.

*Cap. 19.9,17,18. **Lev. 14.8,9.

8. Să ia apoi un viţel, cu darul* de mâncare obişnuit, făcut din floare de făină frământată cu untdelemn; şi să mai iei un alt viţel pentru jertfa de ispăşire.

*Lev. 2.1.

9. Să apropii* pe leviţi înaintea Cortului întâlnirii şi să strângi** toată adunarea copiilor lui Israel.

*Exod 29.4; 40.12. **Lev. 8.3.

10. Să apropii pe leviţi înaintea Domnului; şi copiii lui Israel să-şi pună* mâinile pe leviţi.

*Lev. 1.4.

11. Aaron să legene pe leviţi într-o parte şi într-alta înaintea Domnului, ca un dar legănat din partea copiilor lui Israel; şi să fie consacraţi astfel în slujba Domnului.
12. Leviţii* să-şi pună mâinile pe capul viţeilor şi să aduci unul ca jertfă de ispăşire şi altul ca ardere de tot, ca să faci ispăşire pentru leviţi.

*Exod 29.10.

13. Să pui pe leviţi în picioare, înaintea lui Aaron şi înaintea fiilor lui şi să-i legeni într-o parte şi într-alta, ca un dar legănat Domnului.
14. Aşa să desparţi pe leviţi din mijlocul copiilor lui Israel; şi leviţii vor fi ai* Mei.

*Cap. 3.45; 16.9.

15. După aceea, leviţii să vină să facă slujbă în Cortul întâlnirii. Astfel să-i curăţeşti şi să-i legeni* într-o parte şi într-alta, ca un dar legănat.

*Vers. 11,13.

16. Căci ei Îmi sunt daţi cu totul din mijlocul

1.Sau: apa purificării;

copiilor lui Israel: Eu i-am luat pentru Mine în locul* întâilor născuţi din toţi întâii născuţi ai copiilor lui Israel.

*Cap. 3.12,45.

17. Căci orice întâi-născut al copiilor lui Israel este al Meu*, atât din oameni, cât şi din animale; Mie Mi i-am închinat în ziua când am lovit pe toţi întâii născuţi în ţara Egiptului.

*Exod 13.2,12,13,15. Cap. 3.13. Luca 2.23.

18. Şi Eu am luat pe leviţi în locul tuturor întâilor născuţi ai copiilor lui Israel.
19. Am dat* pe leviţi în totul lui Aaron şi fiilor lui, din mijlocul copiilor lui Israel, ca să facă slujbă pentru copiii lui Israel în Cortul întâlnirii, să facă ispăşire pentru copiii lui Israel şi astfel copiii lui Israel să nu fie loviţi cu nici** o urgie, când se vor apropia de Sfântul Locaş."

*Cap. 3.9. **Cap. 1.53; 16.46; 18.5. 2 Cron. 26.16.

20. Moise, Aaron şi toată adunarea copiilor lui Israel au făcut cu leviţii tot ce poruncise lui Moise, Domnul, despre leviţi; aşa au făcut copiii lui Israel cu ei.
21. Leviţii* s-au curăţit şi şi-au spălat hainele. Aaron** i-a legănat într-o parte şi într-alta, ca un dar legănat înaintea Domnului şi a făcut ispăşire pentru ei, ca să-i curăţească.

*Vers. 7. **Vers. 11,12.

22. După aceea*, leviţii au venit să-şi facă slujba în Cortul întâlnirii, în faţa lui Aaron şi a fiilor lui. Întocmai cum poruncise** Domnul lui Moise, cu privire la leviţi, aşa s-a făcut cu ei.

*Vers. 15. **Vers. 5, etc.

Timpul cât trebuia să slujească leviţii

23. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
24. „Iată legea privitoare la leviţi. De la vârsta de douăzeci* şi cinci de ani în sus, orice levit va intra în slujba Cortului întâlnirii ca să îndeplinească o slujbă acolo.

*Cap. 4.3. 1 Cron. 23.3,24,27.

25. De la vârsta de cincizeci* de ani încolo, să iasă din slujbă şi să nu mai slujească.
26. Va putea să ajute pe fraţii lui în Cortul întâlnirii, să păzească* ce le este dat în grijă; dar să nu mai facă slujbă. Aşa să faci cu leviţii în ce priveşte slujbele lor."

*Cap. 1.53.

Paştele în pustiul Sinai

9 1. Domnul a vorbit lui Moise, în pustiul Sinai, în luna întâi a anului al doilea, după ieşirea lor din ţara Egiptului. Şi a zis:
2. „Copiii lui Israel să prăznuiască Paştele* la vremea hotărâtă.

*Exod 12.1, etc. Lev. 23.5. Cap. 28.16. Deut. 16.1,2.

3. Să îl prăznuiţi la vremea hotărâtă, în a paisprezecea zi a lunii acesteia, seara[1]; să îl prăznuiţi după toate legile şi după toate poruncile privitoare la el."
4. Moise a vorbit copiilor lui Israel să prăznuiască Paştele.
5. Şi au* prăznuit Paştele în a paisprezecea zi a lunii întâi, seara[1], în pustiul Sinai; copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile pe care le dăduse Domnul lui Moise.

*Ios. 5.10.

6. S-a întâmplat că nişte oameni, fiind necuraţi* din pricină că se atinseseră de un mort, nu puteau prăznui Paştele în ziua aceea. Ei s-au** înfăţişat în aceeaşi zi înaintea lui Moise şi înaintea lui Aaron.

*Cap. 5.2; 19.11,16. Ioan 18.28. **Exod 18.15,19,26. Cap. 27.2.

7. Şi oamenii aceia au zis lui Moise: „Noi suntem necuraţi din pricina unui mort; de ce să fim nevoiţi să nu ne aducem la vremea hotărâtă darul cuvenit Domnului în mijlocul copiilor lui Israel?"
8. Moise le-a răspuns: „Aşteptaţi* să văd ce vă porunceşte Domnul."

*Cap. 27.5.

9. Şi Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
10. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
Dacă cineva dintre voi sau dintre urmaşii voştri este necurat din pricina unui mort, sau este într-o călătorie lungă, totuşi să prăznuiască Paştele în cinstea Domnului.
11. Şi să îl prăznuiască în luna a doua*, în ziua a paisprezecea, seara[1]; să îl mănânce** cu azime şi cu ierburi amare.

*2 Cron. 30.2,15. **Exod 12.8.

12. Să nu lase din* el nimic până a doua zi dimineaţa şi să nu frângă** nici un os din el. Să îl prăznuiască după toate † poruncile privitoare la Paşte.

*Exod 12.10. **Exod 12.46. Ioan 19.36. † Exod 12.43.

13. Dacă cineva nu este necurat, nici nu este în călătorie şi totuşi nu prăznuieşte Paştele, sufletul acela să fie nimicit* din poporul lui; pentru că n-a adus** darul cuvenit Domnului la vremea hotărâtă, omul acela să-şi ia † pedeapsa pentru păcatul lui.

*Gen. 17.14. Exod 12.15. **Vers. 7. † Cap. 5.31.

14. Dacă un străin, care locuieşte între voi, prăznuieşte Paştele Domnului, să se ţină de

1.Evreieşte: între cele două seri (peste tot în text);

legile şi poruncile privitoare la Paşte. Aceeaşi* lege să fie între voi, pentru străin ca şi pentru băştinaş.” *Exod 12.49.

Norul

15. În ziua* când a fost aşezat Cortul, norul a acoperit locaşul Cortului întâlnirii; şi, de seara** până dimineaţa, deasupra Cortului era ca înfăţişarea unui foc.

*Exod 40.34. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14. **Exod 13.21; 40.38.

16. Întotdeauna era aşa: ziua, norul acoperea Cortul, iar noaptea, avea înfăţişarea unui foc.
17. Când se* ridica norul de pe Cort, porneau şi copiii lui Israel; şi acolo unde se oprea norul, aşezau tabăra şi copiii lui Israel.

*Exod 40.36. Cap. 10.11,33,34. Ps. 80.1.

18. Copiii lui Israel porneau după porunca Domnului şi aşezau tabăra după porunca Domnului; aşezau tabăra atâta vreme* cât rămânea norul deasupra Cortului.

*1 Cor. 10.1.

19. Când norul rămânea mai multă vreme deasupra Cortului, copiii lui Israel ascultau* de porunca Domnului şi nu porneau.

*Cap. 1.53; 3.8.

20. Când norul rămânea mai puţine zile deasupra Cortului, ei aşezau tabăra după porunca Domnului şi porneau după porunca Domnului.
21. Dacă norul se oprea de seara până dimineaţa şi se ridica dimineaţa, atunci porneau şi ei. Dacă norul se ridica după o zi şi o noapte, atunci porneau şi ei.
22. Dacă norul se oprea deasupra Cortului două zile, sau o lună, sau un an, copiii lui* Israel rămâneau în tabără şi nu porneau; şi când se ridica, porneau şi ei.

*Exod 40.36,37.

23. Aşezau tabăra după porunca Domnului şi porneau după porunca Domnului; ascultau* de porunca Domnului, de porunca Domnului dată prin Moise. *Vers. 19.

Trâmbiţele de argint

10 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Fă-ţi două trâmbiţe de argint; să le faci de argint bătut. Ele să-ţi slujească pentru chemarea* adunării şi pentru pornirea taberelor. *Isa. 1.13.
3. Când se va suna* cu ele, toată adunarea să se strângă la tine, la uşa Cortului întâlnirii.

*Ier. 4.5. Ioel 2.15.

4. Când se va suna numai cu o trâmbiţă, să se strângă la tine căpeteniile, mai-marii* peste miile lui Israel.

*Exod 18.21. Cap. 1.16; 7.2.

5. Când veţi suna cu vâlvă[1], să pornească cei ce au tabăra* la răsărit; *Cap. 2.3.
6. când veţi suna alarma a doua oară, să pornească cei ce au tabăra* la miazăzi: pentru plecarea lor, să se sune cu alarmă.

*Cap. 2.10.

7. Când va fi vorba de strângerea adunării, să sunaţi*, dar să nu** sunaţi alarma.

*Vers. 3. **Ioel 2.1.

8. Din trâmbiţe* să sune fiii lui Aaron, preoţii. Aceasta să fie o lege veşnică pentru voi şi pentru urmaşii[2] voştri.

*Cap. 31.6. Ios. 6.4. 1 Cron. 15.24. 2 Cron. 13.12.

9. Când veţi merge* la război, în ţara voastră, împotriva vrăjmaşului** care va lupta împotriva voastră, să sunaţi alarma din trâmbiţe şi Domnul Dumnezeul vostru Îşi va aduce aminte † de voi şi veţi fi izbăviţi de vrăjmaşii voştri.

*Cap. 31.6. Ios. 6.5. 2 Cron. 13.14. **Judc. 2.18; 4.3; 6.9; 10.8,12. 1 Sam. 10.18. Ps. 106.42. † Gen. 8.1. Ps. 106.4.

10. În zilele* voastre de bucurie, la sărbătorile voastre şi la lunile noi ale voastre, să sunaţi din trâmbiţe, când vă veţi aduce arderile de tot şi jertfele de mulţumire; şi ele vor face ca Dumnezeul vostru să-Şi aducă** aminte de voi. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.”

*Cap. 29.1. Lev. 23.24. 1 Cron. 15.24. 2 Cron. 5.12; 7.6; 29.26. Ezra 3.10. Neem. 12.35. Ps. 81.3. **Vers. 9.

Plecarea din Sinai

11. În ziua a douăzecea a lunii a doua a anului al doilea, s-a ridicat* norul de pe Cortul întâlnirii.

*Cap. 9.17.

12. Şi copiii lui Israel au pornit* din pustiul Sinai** după taberele lor. Norul s-a oprit în pustiul † Paran.

*Exod 40.36. Cap. 2.9,16,24,31. **Exod 19.1. Cap. 1.1; 9.5. † Gen. 21.21. Cap. 12.16; 13.3,26. Deut. 1.1.

13. Această întâi plecare au făcut-o după porunca* Domnului dată prin Moise.

*Vers. 5,6. Cap. 2.34.

14. Întâi* a pornit steagul taberei fiilor lui Iuda, împreună cu oştirile lui. Peste oştirea lui Iuda era mai-mare Nahşon**, fiul lui Aminadab;

*Cap. 2.3,9. **Cap. 1.7.

15. peste oştirea seminţiei fiilor lui Isahar era Netaneel, fiul lui Ţuar;
16. peste oştirea seminţiei fiilor lui Zabulon era Eliab, fiul lui Helon.
17. Când a fost desfăcut Cortul*, au pornit în-

1.Sau: o alarmă; 2.Sau: generaţiile voastre;

tâi fiii lui Gherşon şi fiii lui Merari, ducând** Cortul. *Cap. 1.51. **Cap. 4.24,31; 7.6-8.
18. Apoi a pornit steagul* taberei lui Ruben, împreună cu oştirile lui. Peste oştirea lui Ruben era mai-mare Eliţur, fiul lui Şedeur;
*Cap. 2.10,16.
19. peste oştirea seminţiei fiilor lui Simeon, era Şelumiel, fiul lui Ţurişadai,
20. peste oştirea seminţiei fiilor lui Gad, era Eliasaf, fiul lui Deuel.
21. Apoi au pornit chehatiţii, ducând Sfântul* Locaş; până la venirea lor, ceilalţi întinseseră Cortul. *Cap. 4.4,15; 7.9.
22. Apoi a pornit steagul* taberei fiilor lui Efraim, împreună cu oştirile lui. Peste oştirea lui Efraim era mai-mare Elişama, fiul lui Amihud; *Cap. 2.18,24.
23. peste oştirea seminţiei fiilor lui Manase era Gamliel, fiul lui Pedahţur;
24. peste oştirea seminţiei fiilor lui Beniamin era Abidan, fiul lui Ghideoni.
25. Apoi a pornit steagul* taberei fiilor lui Dan, împreună cu oştirile lui: ei erau coada tuturor taberelor. Peste oştirea lui Dan era mai-mare Ahiezer, fiul lui Amişadai;
*Cap. 2.25,31. Ios. 6.9.
26. peste oştirea seminţiei fiilor lui Aşer era Paguiel, fiul lui Ocran;
27. peste oştirea seminţiei fiilor lui Neftali era Ahira, fiul lui Enan.
28. Acesta* a fost şirul în care au pornit copiii lui Israel, după oştirile lor; aşa au plecat.
*Cap. 2.34.

Moise şi socrul său

29. Moise a zis lui Hobab, fiul lui Reuel*, madianitul, socrul lui Moise: „Noi plecăm spre locul despre care Domnul a zis: „Eu vi-l** voi da.” Vino cu noi, şi îţi vom face † bine, căci Domnul †† a făgăduit că va face bine lui Israel.”
*Exod 2.18. **Gen. 12.7. † Judc. 1.16; 4.11. †† Gen. 32.12. Exod 3.8; 6.7,8.
30. Hobab i-a răspuns: „Nu pot să merg; ci mă voi duce în ţara mea şi în locul meu de naştere.”
31. Şi Moise a zis: „Nu ne părăsi, te rog; fiindcă tu cunoşti locurile unde putem să aşezăm tabăra în pustiu; deci tu să ne fii* călăuză.
*Iov 29.15.
32. Şi dacă vii cu noi, te vom face să te bucuri de binele* pe care ni-l va face Domnul.”
*Judc. 1.16.
33. Ei au plecat de la muntele* Domnului şi au mers trei zile; chivotul legământului Domnului a pornit înaintea lor** şi a făcut un drum de trei zile, ca să le caute un loc de odihnă.
*Exod 3.1. **Deut. 1.33. Ios. 3.3,4,6. Ps. 132.8. Ier. 31.2. Ezec. 20.6.
34. Norul* Domnului era deasupra lor în timpul zilei, când porneau din tabără.
*Exod 13.21. Neem. 9.12,19.
35. Când pornea chivotul, Moise zicea: „Scoală-te*, Doamne, ca să se împrăştie vrăjmaşii tăi şi să fugă dinaintea feţei Tale cei ce Te urăsc!” *Ps.68.1,2; 132.8.
36. Iar când îl aşezau, zicea: „Întoarce-te, Doamne, la zecile de mii ale miilor lui Israel!”

Focul Domnului

11 1. Poporul* a cârtit în gura mare împotriva Domnului, zicând că-i merge rău. Când a auzit Domnul, S-a mâniat**, s-a aprins † între ei focul Domnului şi a mistuit o parte din marginea taberei.
*Deut. 9.22. **Ps. 78.21. † Lev. 10.2. Cap. 16.35. 2 Împ. 1.12. Ps. 106.18.
2. Poporul a strigat către Moise. Moise s-a rugat* Domnului şi focul s-a stins. *Iac. 5.16.
3. Locului aceluia i-au pus numele Tabeera *(Ardere),* pentru că se aprinsese focul Domnului printre ei.

Prepeliţele

4. Adunăturii[1]* de oameni, care se aflau în mijlocul lui Israel, i-a venit poftă[2], ba chiar şi copiii lui Israel au început să plângă şi să zică: „Cine** ne va da carne să mâncăm?
*Exod 12.38. **Ps. 78.18; 106.14. 1 Cor. 10.6.
5. Ne aducem* aminte de peştii pe care-i mâncam în Egipt şi care nu ne costau nimic, de castraveţi, de pepeni, de praz, de ceapă şi de usturoi. *Exod 10.3.
6. Acum ni s-a uscat* sufletul: nu mai este nimic! Ochii noştri nu văd decât mana aceasta.” *Cap. 21.5.
7. Mana* semăna cu grăuntele de coriandru şi la înfăţişare era ca cristalul[3]**.
*Exod 16.14,31. **Gen. 2.12.
8. Poporul se risipea şi o strângea, o măcina la râşniţă, sau o pisa într-o piuă; o fierbea în oală şi făcea turte din ea. Mana avea gustul* unei turte făcute cu untdelemn. *Exod 16.31.
9. Când cădea roua*, noaptea, în tabără, cădea şi mana. *Exod 16.13,14.
10. Moise a auzit poporul plângând, fiecare în familia lui şi la uşa cortului lui. Mânia* Dom-

1.Sau: mulţimii amestecate; 2.Lit.: a poftit o poftă;
3.Lit.: bdellium (ca în Gen. 2.12.);

nului s-a aprins cu tărie. Moise s-a întristat[1]

*Ps. 78.21.

11. şi a zis* Domnului: „Pentru ce mâhneşti Tu pe robul Tău şi pentru ce n-am căpătat eu trecere înaintea Ta, de ai pus peste mine sarcina acestui popor întreg?

*Deut. 1.12.

12. Oare eu am zămislit pe poporul acesta? Oare eu l-am născut ca să-mi zici: „Poartă-l* la sânul tău, cum poartă doica** pe copil,” până în ţara pe care ai jurat † părinţilor lui că i-o vei da?

*Isa. 40.11. **Isa. 49.23. 1 Tes. 2.7. † Gen. 26.3; 50.24. Exod 13.5.

13. De unde* să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? Căci ei plâng la mine, zicând: „Dă-ne să mâncăm carne!”

*Mat. 15.33. Marc. 8.4.

14. Eu* singur nu pot să port pe tot poporul acesta, căci este prea greu pentru mine.

*Exod 18.18.

15. Decât să Te porţi aşa cu mine, mai bine omoară-mă*, Te rog, dacă mai am vreo trecere înaintea Ta, ca să nu-mi văd** nenorocirea.”

*1 Împ. 19.4. Iona 4.3. **Ţef. 3.15.

16. Domnul a zis lui Moise: „Adună la Mine şaptezeci* de bărbaţi, dintre bătrânii lui Israel, din cei pe care-i cunoşti ca bătrâni ai poporului şi cu putere** asupra lor; adu-i la Cortul întâlnirii şi să se înfăţişeze acolo împreună cu tine.

*Exod 24.1,9. **Deut. 16.18.

17. Eu* Mă voi coborî şi îţi voi vorbi acolo; voi lua din Duhul** care este peste tine şi-L voi pune peste ei ca să poarte împreună cu tine sarcina poporului şi să n-o porţi tu singur.

*Gen. 11.5; 18.21. Exod 19.20. Vers. 25. **1 Sam. 10.6. 2 Împ. 2.15. Neem. 9.20. Isa. 44.3. Ioel 2.28.

18. Să spui poporului: „Sfinţiţi-vă* pentru mâine şi veţi mânca şi carne, fiindcă aţi plâns în** auzul Domnului şi aţi zis: „Cine ne va da carne să mâncăm? Căci noi † o duceam bine în Egipt!” Domnul vă va da carne şi veţi mânca.

*Exod 19.10. **Exod 16.7. † Vers. 5. Fapt. 7.39.

19. Veţi mânca carne, nu o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile, nici douăzeci de zile,

20. ci o lună* întreagă, până vă va ieşi pe nări şi vi se va face greaţă de ea, pentru că n-aţi ascultat de Domnul care este în mijlocul vostru şi pentru că aţi plâns înaintea Lui, zicând: „Pentru ce** am ieşit noi oare din Egipt?”

*Ps. 78.29; 106.15. **Cap. 21.5.

21. Moise a zis: „Şase sute de mii de oameni care merg pe jos alcătuiesc poporul în mijlocul* căruia sunt eu, şi Tu zici: „Le voi da carne şi vor mânca o lună întreagă!”

*Gen. 12.2. Exod 12.37; 38.26. Cap. 1.46.

22. Putem tăia* oare atâtea oi şi atâţia boi, ca să le ajungă? Sau nu cumva avem să prindem toţi peştii mării, ca să le ajungă?”

*2 Împ. 7.2. Mat. 15.33. Marc. 8.4. Ioan 6.7,9.

23. Domnul a răspuns lui Moise: „Nu cumva* s-a scurtat oare mâna Domnului? Vei vedea acum dacă ceea ce ţi-am spus se va** întâmpla sau nu.”

*Isa. 50.2; 59.1. **Cap. 23.19. Ezec. 12.25; 24.14.

24. Moise a ieşit şi a spus poporului cuvintele Domnului. A adunat* şaptezeci de bărbaţi din bătrânii poporului şi i-a pus în jurul Cortului.

*Vers. 16.

25. Domnul S-a coborât* în nor şi a vorbit lui Moise; a luat din Duhul care era peste el şi L-a pus peste cei şaptezeci de bătrâni. Şi, de îndată ce Duhul S-a aşezat** peste ei, au început să prorocească †; dar după aceea n-au mai prorocit.

*Vers. 17. Cap. 12.5. **2 Împ. 2.15. † 1 Sam. 10.5,6,10; 19.20,21,23. Ioel 2.28. Fapt. 2.17,18. 1 Cor. 14.1, etc.

26. Doi oameni, unul numit Eldad, şi altul Medad, rămăseseră în tabără, şi Duhul S-a aşezat şi peste ei; căci erau dintre cei scrişi, măcar că nu* se duseseră la Cort. Şi au început să prorocească şi ei în tabără.

*1 Sam. 20.26. Ier. 36.5.

27. Un tânăr a alergat şi a dat de ştire lui Moise, zicând: „Eldad şi Medad prorocesc în tabără.”

28. Şi Iosua, fiul lui Nun, care slujea lui Moise din tinereţea lui, a luat cuvântul şi a zis: „Domnule Moise*, opreşte-i.”

*Marc. 9.38. Luca 9.49. Ioan 3.26.

29. Moise i-a răspuns: „Eşti gelos pentru mine? Să dea Dumnezeu* ca tot poporul Domnului să fie alcătuit din proroci şi Domnul să-Şi pună Duhul Lui peste ei!”

*1 Cor. 14.5.

30. Apoi Moise s-a întors în tabără, el şi bătrânii lui Israel.

31. Domnul a făcut să sufle de peste mare un vânt* care a adus prepeliţe şi le-a răspândit peste tabără cale cam de o zi într-o parte şi cale cam de o zi de cealaltă parte în jurul taberei şi la o înălţime de aproape doi coţi de la faţa pământului.

*Exod 16.13. Ps. 78.26-28; 105.40.

32. În tot timpul zilei aceleia şi toată noaptea şi toată ziua următoare, poporul s-a sculat şi a strâns prepeliţe; cel ce strânsese cel mai puţin avea zece omeri. Ei şi le-au întins în jurul

1.Sau: a fost nemulţumit;

taberei.
33. Pe când carnea* era încă în dinţii lor, fără să fie mestecată, Domnul S-a aprins de mânie împotriva poporului; şi Domnul a lovit poporul cu o urgie foarte mare.

*Ps. 78.30,31.

34. Au pus locului aceluia numele Chibrot-Hataava *(Mormintele lăcomiei),* pentru că acolo au îngropat poporul care a poftit.
35. De la Chibrot-Hataava, poporul a plecat* la Haţerot şi s-a oprit la Haţerot. *Cap. 33.17.

Lepra Mariei

12 1. Maria şi Aaron au vorbit împotriva lui Moise din pricina femeii etiopiene* pe care o luase el de nevastă; căci luase o femeie etiopiană.

*Exod 2.21.

2. Şi au zis: „Oare numai prin Moise vorbeşte Domnul? Nu vorbeşte oare* şi prin noi?” Şi Domnul** a auzit-o.

*Exod 15.20. Mica 6.4. **Gen. 29.33. Cap. 11.1. 2 Împ. 19.4. Isa. 37.4. Ezec. 35.12,13.

3. Moise însă era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe faţa pământului.
4. Deodată Domnul* a zis lui Moise, lui Aaron şi Mariei: „Duceţi-vă toţi trei la Cortul întâlnirii.” Şi s-au dus toţi trei. *Ps. 76.9.
5. Domnul S-a coborât* în stâlpul de nor şi a stat la uşa Cortului. A chemat pe Aaron şi pe Maria şi ei s-au apropiat amândoi.

*Cap. 11.25; 16.19.

6. Şi a zis: „Ascultaţi bine ce vă spun! Când va fi printre voi un proroc, Eu, Domnul, Mă voi descoperi lui într-o vedenie* sau îi voi vorbi într-un** vis.

*Gen. 15.1; 46.2. Iov 33.15. Ezec. 1.1. Dan. 8.2; 10.8,16,17. Luca 1.11,22. Fapt. 10.11,17; 22.17,18. **Gen. 31.10,11. 1 Împ. 3.5. Mat. 1.20.

7. Nu* tot aşa este însă cu robul Meu Moise. El este** credincios în toată casa † Mea.

*Ps. 105.26. **Evr. 3.2,5. † 1 Tim. 3.15.

8. Eu îi vorbesc gură către* gură, Mă descopăr lui nu** prin lucruri grele de înţeles, ci el vede chipul † Domnului. Cum de †† nu v-aţi temut deci să vorbiţi împotriva robului Meu, împotriva lui Moise?”

*Exod 33.11. Deut. 34.10. **1 Cor. 13.12. † Exod 33.19. †† 2 Pet. 2.10. Iuda 8.

9. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lor. Şi a plecat.
10. Norul s-a depărtat de pe Cort. Şi iată că Maria* era plină de** lepră, albă ca zăpada. Aaron s-a întors spre Maria; şi iată că ea avea lepră.

*Deut. 24.9. **2 Împ. 5.27; 15.5. 2 Cron. 26.19,20.

11. Atunci Aaron a zis lui Moise: „Ah, domnul meu, nu ne face să purtăm pedeapsa* păcatului pe care l-am făcut ca nişte nechibzuiţi şi de care ne-am făcut vinovaţi!

*2 Sam. 19.19; 24.10. Prov. 30.32.

12. Să nu fie Maria ca un copil născut* mort, a cărui carne este pe jumătate putredă când iese din pântecele mamei lui!”

*Ps. 88.4.

13. Moise a strigat către Domnul, zicând: „Dumnezeule, Te rog, vindec-o!”
14. Şi Domnul a zis lui Moise: „Dacă* ar fi scuipat-o tatăl ei în obraz, n-ar fi fost ea oare de ocară timp de şapte zile? Să fie închisă** deci şapte zile afară din tabără; după aceea, să fie primită în tabără.”

*Evr. 12.9. **Lev. 13.46. Cap. 5.2,3.

15. Maria* a fost închisă şapte zile afară din tabără. Şi poporul n-a pornit până ce a intrat din nou Maria în tabără.

*Deut. 24.9. 2 Cron. 26.20,21.

16. După aceea, poporul a plecat din Haţerot* şi a aşezat tabăra în pustiul Paran.

*Cap. 11.35; 33.18.

Cele douăsprezece iscoade trimise în Canaan

13 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Trimite* nişte oameni să iscodească ţara Canaanului, pe care o dau copiilor lui Israel. Să trimiţi câte un om pentru fiecare dintre seminţiile părinţilor lor, toţi să fie dintre fruntaşii lor.”

*Cap. 32.8. Deut. 1.22.

3. Moise i-a trimis din pustiul* Paran, după porunca Domnului; toţi oamenii aceştia erau căpetenii ale copiilor lui Israel.

*Cap. 12.16; 32.8. Deut. 1.19; 9.23.

4. Iată numele lor: pentru seminţia lui Ruben: Şamua, fiul lui Zacur;
5. pentru seminţia lui Simeon: Şafat, fiul lui Hori;
6. pentru seminţia lui Iuda*: Caleb**, fiul lui Iefune;

*Cap. 34.19. 1 Cron. 4.15. **Vers. 30. Cap. 14.6,30. Ios. 14.6,7, 13, 14. Judc. 1.12.

7. pentru seminţia lui Isahar: Igual, fiul lui Iosif;
8. pentru seminţia lui Efraim: Hosea*, fiul lui Nun; *Vers. 16.
9. pentru seminţia lui Beniamin: Palti, fiul lui Rafu;
10. pentru seminţia lui Zabulon: Gadiel, fiul

lui Sodi;
11. pentru seminţia lui Iosif, seminţia lui Manase: Gadi, fiul lui Susi;
12. pentru seminţia lui Dan: Amiel, fiul lui Ghemali;
13. pentru seminţia lui Aşer: Setur, fiul lui Micael;
14. pentru seminţia lui Neftali: Nahbi, fiul lui Vofsi;
15. pentru seminţia lui Gad: Gheuel, fiul lui Machi.
16. Acestea sunt numele bărbaţilor pe care i-a trimis Moise să iscodească ţara. Lui Hosea, fiul lui Nun, Moise i-a pus numele Iosua.
17. Moise i-a trimis să iscodească ţara Canaanului. El le-a zis: „Mergeţi de aici spre miazăzi* şi apoi să vă suiţi** pe munte.

*Vers. 21. **Gen. 14.10. Judc. 1.9,19.

18. Vedeţi ţara, vedeţi cum este ea, cum este poporul care o locuieşte, dacă este tare sau slab, dacă este mic sau mare la număr;
19. vedeţi cum este ţara în care locuieşte: dacă este bună sau rea; cum sunt cetăţile în care locuieşte: dacă sunt deschise sau întărite;
20. cum este pământul: dacă este gras* sau sterp, dacă sunt sau nu copaci pe el. Fiţi** cu inimă şi luaţi cu voi roade din ţară." Era pe vremea când încep să se coacă strugurii.

*Neem. 9.25,35. Ezec. 34.14. **Deut. 31.6,7,23.

21. Ei s-au suit şi au iscodit ţara, de la pustiul* Ţin până la Rehob**, pe drumul care duce la Hamat.

*Cap. 34.3. Ios. 15.1. **Ios. 19.28.

22. S-au suit pe la miazăzi şi au mers până la Hebron, unde se aflau Ahiman*, Şeşai şi Talmai, copiii lui Anac**. Hebronul † fusese zidit cu şapte ani înainte de cetatea Ţoan †† din Egipt.

*Ios. 11.21,22; 15.13,14. Judc. 1.10. **Vers. 33. † Ios. 21.11. †† Ps. 78.12. Isa. 19.11; 30.4.

23. Au ajuns* până la Valea Eşcol; acolo au tăiat o ramură de viţă cu un strugure şi l-au dus câte doi cu ajutorul unei prăjini, au luat şi rodii şi smochine.

*Deut. 1.24,25.

24. Locul acela l-au numit Valea Eşcol *(Strugure),* din pricina strugurelui pe care l-au tăiat de acolo copiii lui Israel.
25. S-au întors de la iscodirea ţării după patruzeci de zile împlinite.
26. Au plecat şi au ajuns la Moise şi la Aaron şi la toată adunarea copiilor lui Israel, la Cades*, în pustiul** Paran. Le-au adus ştiri, lor şi întregii adunări, şi le-au arătat roadele ţării.

*Vers. 3. **Cap. 20.1,16; 32.8; 33.36. Deut. 1.19. Ios. 14.6.

27. Iată ce au istorisit lui Moise: „Ne-am dus în ţara în care ne-ai trimis. Cu adevărat, este o ţară în care curge lapte* şi miere şi iată-i** roadele.

*Exod 3.8; 33.3. **Deut. 1.25.

28. Dar poporul* care locuieşte în ţara aceasta este puternic, cetăţile sunt întărite şi foarte mari. Ba încă am văzut acolo şi pe fiii** lui Anac.

*Deut. 1.28; 9.1,2. **Vers. 33.

29. Amaleciţii* locuiesc ţinutul de la miazăzi; iebusiţii şi amoriţii locuiesc muntele; şi canaaniţii şi hitiţii locuiesc lângă mare şi de-a lungul Iordanului."

*Exod 17.8. Cap. 14.43. Judc. 6.3. 1 Sam. 14.48; 15.3, etc.

30. Caleb* a potolit poporul care cârtea împotriva lui Moise. El a zis: „Haide să ne suim şi să punem mâna pe ţară, căci vom fi biruitori!"

*Cap. 14.6,24. Ios. 14.7.

31. Dar* bărbaţii care fuseseră împreună cu el au zis: „Nu putem să ne suim împotriva poporului acestuia, căci este mai tare decât noi."

*Cap. 32.9. Deut. 1.28. Ios. 14.8.

32. Şi au înnegrit* înaintea copiilor lui Israel ţara pe care o iscodiseră. Ei au zis: „Ţara pe care am străbătut-o, ca s-o iscodim, este o ţară care mănâncă pe locuitorii ei; toţi aceia** pe care i-am văzut acolo sunt oameni de statură înaltă.

*Cap. 14.36,37. **Amos 2.9.

33. Apoi am mai văzut în ea pe uriaşi, pe copiii lui Anac*, care se trag din neamul uriaşilor: înaintea noastră, şi faţă** de ei parcă eram nişte lăcuste †."

*Deut. 1.28; 2.10; 9.2. **Isa. 40.22. † 1 Sam. 17.42.

Patruzeci de ani în pustiu

14 1. Toată adunarea a ridicat glasul şi a început să ţipe. Şi poporul* a plâns în noaptea aceea.

*Cap. 11.4.

2. Toţi copiii* lui Israel au cârtit împotriva lui Moise şi Aaron, şi toată adunarea le-a zis: „De** ce n-om fi murit noi în ţara Egiptului sau de ce n-om fi murit în pustiul acesta?

*Exod 16.2; 17.3. Cap. 16.41. Ps. 106.25. **Vers. 28,29.

3. Pentru ce ne duce Domnul în ţara aceasta, în care vom cădea ucişi de sabie, iar nevestele noastre şi copilaşii noştri vor fi de jaf? Nu este oare mai bine să ne întoarcem în Egipt?"
4. Şi şi-au zis unul altuia: „Să* ne alegem o căpetenie şi să ne** întoarcem în Egipt."

*Neem. 9.17. **Deut. 17.16. Fapt. 7.39.

5. Moise* şi Aaron au căzut cu faţa la pământ în faţa întregii adunări a copiilor lui Israel care era strânsă laolaltă. *Cap. 16.4,22.

6. Şi, dintre cei ce iscodiseră ţara, Iosua*, fiul lui Nun şi Caleb, fiul lui Iefune, şi-au rupt hainele,

*Vers. 24,30,38. Cap. 13.6,8.

7. şi au vorbit astfel întregii adunări a copiilor lui Israel: „Ţara* pe care am străbătut-o noi ca s-o iscodim este o ţară foarte bună, minunată.

*Cap. 13.27. Deut. 1.25.

8. Dacă Domnul* va fi binevoitor cu noi, ne va duce în ţara aceasta şi ne-o va da: este o ţară** în care curge lapte şi miere.

*Deut. 10.15. 2 Sam. 15.25,26; 22.20. 1 Împ. 10.9. Ps. 22.8; 147. 10,11. Isa. 62.4. **Cap. 13.27.

9. Numai nu vă* răzvrătiţi împotriva Domnului şi nu** vă temeţi de oamenii din ţara aceea, căci îi vom mânca †. Ei nu mai au nici un sprijin: Domnul †† este cu noi, nu vă temeţi de ei!"

*Deut. 9.7,23,24. **Deut. 7.18; 20.3. † Cap. 24.8. †† Gen. 48.21. Exod 33.16. Deut. 20.1,3,4; 31.6,8. Ios. 1.5. Judc. 1.22.2 Cron. 13. 12; 15.2; 20.17; 32.8. Ps. 46.7,11. Isa. 41.10. Amos 5.14. Zah. 8.23.

10. Toată* adunarea vorbea să-i ucidă cu pietre, când slava** Domnului s-a arătat peste Cortul întâlnirii, înaintea tuturor copiilor lui Israel.

*Exod 17.4. **Exod 16.10; 24.16,17; 40.34. Lev. 9.23. Cap. 16.19,42; 20.6.

11. Şi Domnul a zis lui Moise: „Până* când Mă va nesocoti poporul acesta? Până când nu** va crede el în Mine, cu toate minunile pe care le fac în mijlocul lui?

*Vers. 23. Deut. 9.7,8,22. Ps. 95.8. Evr. 3.8,16. **Deut. 1.32; 9.23. Ps. 78.22,32,42; 106.24. Ioan 12.37. Evr. 3.18.

12. De aceea, îl voi lovi cu ciumă şi-l voi nimici, dar pe tine* te voi face un neam mai mare şi mai puternic decât el."

*Exod 32.10.

13. Moise* a zis Domnului: „Egiptenii vor auzi lucrul acesta, ei, din mijlocul cărora ai scos pe poporul acesta prin puterea Ta.

*Exod 32.12. Ps. 106.23. Deut. 9.26-28; 32.27. Ezec. 20.9,14.

14. Şi vor spune locuitorilor ţării aceleia. Ei ştiau* că Tu, Domnul, eşti în mijlocul poporului acestuia; că Te arătai în chip văzut, Tu, Domnul; că norul** Tău stă peste el; că Tu mergi înaintea lui, ziua, într-un stâlp de nor şi noaptea, într-un stâlp de foc.

*Exod 15.14. Ios. 2.9,10; 5.1. **Exod 13.21; 40.38. Cap. 10.34. Neem. 9.12. Ps. 78.14; 105.39.

15. Dacă omori pe poporul acesta ca pe un singur om, neamurile, care au auzit vorbindu-se de Tine, vor zice:

16. „Domnul n-avea* putere să ducă pe poporul acesta în ţara pe care jurase că i-o va da: de aceea l-a omorât în pustiu!"

*Deut. 9.28. Ios. 7.9.

17. Acum, să se arate puterea Domnului în mărimea ei, cum ai spus când ai zis:

18. „Domnul este încet* la mânie şi bogat în bunătate, iartă fărădelegea şi răzvrătirea; dar nu ţine pe cel vinovat drept nevinovat şi cercetează** nelegiuirea părinţilor[1] în copii până la a treia şi a patra generaţie.

*Exod 34.6,7. Ps. 103.8; 145.8. Iona 4.2. **Exod 20.5; 34.7.

19. Iartă*, dar, nelegiuirea poporului acestuia**, după † mărimea îndurării Tale, cum ai iertat poporul acesta din Egipt până aici."

*Exod 34.9. **Ps. 106.45. † Ps. 78.38.

20. Şi Domnul a zis: „Iert cum ai* cerut.

*Ps. 106.23. Iac. 5.16. 1 Ioan 5.14-16.

21. Dar cât este de adevărat că Eu sunt viu şi că slava Domnului va umple tot* pământul,

*Ps. 72.19.

22. atât este de adevărat că toţi* cei ce au văzut cu ochii lor slava Mea şi minunile pe care le-am făcut în Egipt şi în pustiu, şi totuşi M-au ispitit de zece** ori acum şi n-au ascultat glasul Meu,

*Deut. 1.35. Ps. 95.11; 106.26. Evr. 3.17,18. **Gen. 31.7.

23. toţi aceia* nu vor vedea ţara pe care am jurat părinţilor lor că le-o voi da, şi anume, toţi cei ce M-au nesocotit, n-o vor vedea.

*Cap. 32.11. Ezec. 20.15.

24. Iar pentru că robul Meu Caleb* a fost însufleţit de un alt duh şi a urmat în** totul calea Mea, îl voi face să intre în ţara în care s-a dus şi urmaşii lui o vor stăpâni.

*Deut. 1.36. Ios. 14.6,8,9,14. **Cap. 32.12.

25. Amaleciţii şi canaaniţii locuiesc valea aceasta: deci mâine, întoarceţi-vă şi plecaţi* în pustiu, pe calea care duce spre Marea Roşie."

*Deut. 1.40.

26. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:

27. „Până când* voi lăsa această adunare rea să cârtească împotriva Mea? Am auzit murmurele** copiilor lui Israel, care cârteau împotriva Mea.

*Exod 16.28. Vers. 11. Mat. 17.17. **Exod 16.12.

28. Spune-le: „Pe* viaţa Mea! -zice Domnul-, că vă voi face întocmai** cum aţi vorbit în au-

1.Sau: taţilor (peste tot în text);

zul urechilor Mele.

*Vers. 23. Cap. 26.65; 32.11. Deut. 1.35. Evr. 3.17. **Vers. 2.

29. Trupurile voastre moarte vor cădea în pustiul acesta. Voi toţi*, a căror numărătoare s-a făcut, numărându-vă de la vârsta de douăzeci de ani în sus, şi care aţi cârtit împotriva Mea,

*Cap. 1.45; 26.64.

30. nu veţi intra în ţara pe care jurasem că v-o voi da s-o locuiţi, în afară* de Caleb, fiul lui Iefune şi Iosua, fiul lui Nun.

*Vers. 38. Cap. 26.65; 32.12. Deut. 1.36,38.

31. Pe* copilaşii voştri însă, despre care aţi zis că vor fi de jaf, îi voi face să intre în ea, ca să cunoască ţara pe care aţi** nesocotit-o[1] voi.

*Deut. 1.39. **Ps. 106.24.

32. Iar cât despre voi, trupurile* voastre moarte vor cădea în pustiu.

*1 Cor. 10.5. Evr. 3.17.

33. Şi copiii voştri vor rătăci* patruzeci** de ani în pustiu şi vor ispăşi † astfel păcatele voastre, până ce toate trupurile voastre moarte vor cădea în pustiu.

*Cap. 32.13. Ps. 107.40. **Deut. 2.14. † Ezec. 23.35.

34. După cum* în patruzeci de zile** aţi iscodit ţara, tot aşa, patruzeci de ani veţi purta pedeapsa nelegiuirilor voastre; adică un an de fiecare zi: şi veţi şti atunci ce înseamnă să-Mi trag Eu mâna de la voi.

*Cap. 13.25. **Ps. 95.10. Ezec. 4.6.

35. Eu*, Domnul, am vorbit! Într-adevăr, aşa voi face acestei adunări rele** care s-a unit împotriva Mea; vor fi nimiciţi în pustiul acesta şi în el vor muri."

*Cap. 23.19. **Vers. 27,29. Cap. 26.65. 1 Cor. 10.5.

36. Bărbaţii* pe care îi trimisese Moise să iscodească ţara, şi care, la întoarcerea lor, făcuseră ca toată adunarea să cârtească împotriva lui, înnegrind[2] ţara; *Cap. 13.31,32.

37. oamenii aceştia, care înnegriseră[2] ţara, au murit* acolo înaintea Domnului, loviţi de o moarte năprasnică[3].

*1 Cor. 10.10. Evr. 3.17. Iuda 5.

38. Numai Iosua, fiul* lui Nun, şi Caleb, fiul lui Iefune, au rămas cu viaţă dintre oamenii aceia care se duseseră să iscodească ţara.

*Cap. 26.65. Ios. 14.6,10.

Neascultarea poporului pedepsit

39. Moise a spus aceste lucruri tuturor copiilor lui Israel; şi poporul a fost într-o mare* jale.

*Exod 33.4.

40. A doua zi, s-au sculat dis-de-dimineaţă şi s-au suit pe vârful muntelui zicând: „Iată-ne*! Suntem gata să ne suim în locul despre care a vorbit Domnul, căci am păcătuit."

*Deut. 1.41.

41. Moise a zis: „Pentru ce călcaţi porunca* Domnului? Nu veţi izbuti!

*Vers. 25. 2 Cron. 24.20.

42. Nu vă suiţi*, căci Domnul nu este în mijlocul vostru, ca să nu fiţi bătuţi de vrăjmaşii voştri!

*Deut. 1.42.

43. Căci amaleciţii şi canaaniţii sunt înaintea voastră şi veţi cădea ucişi de sabie; odată ce v-aţi abătut* de la Domnul, Domnul nu va fi cu voi."

*2 Cron. 15.2.

44. Ei s-au încăpăţânat* şi s-au suit pe vârful muntelui; dar chivotul legământului şi Moise n-au ieşit din mijlocul taberei. *Deut. 1.43.

45. Atunci* s-au coborât amaleciţii şi canaaniţii, care locuiau pe muntele acela, i-au bătut şi i-au tăiat în bucăţi până la** Horma.

*Vers. 43. Deut. 1.44. **Cap. 21.3. Judc. 1.17.

Legi privitoare la jertfe

15 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte* copiilor lui Israel şi spune-le:

„Când veţi intra în ţara pe care v-o dau ca să vă aşezaţi locuinţele în ea,

*Vers. 18. Lev. 23.10. Deut. 7.1.

3. şi* veţi aduce Domnului o jertfă mistuită de foc, fie o ardere de tot, fie o jertfă adusă pentru împlinirea** unei făgăduinţe, sau ca dar de bunăvoie, sau la sărbătorile voastre †, ca să faceţi din cirezile sau turmele voastre un miros †† plăcut Domnului,

*Lev. 12.3. **Lev. 7.16; 22.18,21. † Lev. 23.8,12,36. Cap. 28.19,27; 29.2,8,13. Deut. 16.10. †† Gen. 8.21. Exod 29.18.

4. cel* ce îşi va aduce darul său Domnului, să aducă Domnului ca** dar de mâncare a zecea parte † dintr-o efă de floare de făină frământată într-un sfert de hin de untdelemn;

*Lev: 2.1; 6.14. **Exod 29.40. Lev. 23.13. † Lev. 14.10. Cap. 28.5.

5. iar* vin pentru jertfa de băutură la arderea de tot sau la jertfă, să aducă un sfert de hin de fiecare miel.

*Cap. 28.7,14.

6. Pentru un berbec* să aduci ca dar de mâncare două zecimi de efă din floarea făinii frământată într-o treime de hin de untdelemn

*Cap. 28.12,14.

7. şi să faci o jertfă de băutură de o treime de hin de vin, ca dar de mâncare de un miros plăcut Domnului.

1.Sau: aţi dispreţuit-o; 2.Sau: dând un raport negativ despre ţară; 3.Lit.: plagă;

8. Dacă aduci un viţel, fie ca ardere de tot, fie ca jertfă pentru împlinirea unei făgăduinţe, sau ca jertfă de mulţumire* Domnului,

*Lev. 7.11.

9. să* aduci ca dar de mâncare, împreună cu viţelul, trei zecimi de efă din floarea făinii frământată într-o jumătate de hin de untdelemn

*Cap. 28.12,14.

10. şi să faci o jertfă de băutură de o jumătate de hin de vin: aceasta este o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.
11. Aşa să se facă pentru fiecare bou, pentru fiecare berbec, pentru fiecare miel sau ied.
12. După numărul vitelor, aşa să faceţi pentru fiecare, după numărul lor.
13. Aşa* să facă lucrurile acestea orice băştinaş, când va aduce o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 12.49. Vers. 29. Cap. 9.14.

14. Dacă un străin, care locuieşte la voi sau care se va găsi în viitor în mijlocul vostru, aduce o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului, s-o aducă în acelaşi fel ca voi.
15. Să fie o singură lege pentru toată adunarea, atât pentru voi, cât şi pentru străinul care locuieşte în mijlocul vostru; aceasta să fie o lege necurmată printre urmaşii voştri: cu străinul să fie ca şi cu voi, înaintea Domnului.
16. O singură lege şi o singură orânduială să fie atât pentru voi, cât şi pentru străinul care locuieşte printre voi."

Cel dintâi aluat

17. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
18. „Vorbeşte* copiilor lui Israel şi spune-le: „Când veţi intra în ţara în care vă voi duce

*Vers. 2. Deut. 26.1.

19. şi când veţi mânca pâine* din ţara aceea, să luaţi întâi un dar ridicat pentru Domnul.

*Ios. 5.11,12.

20. Ca dar ridicat să aduceţi o turtă din pârga[1]* plămădelii[2] voastre; s-o aduceţi cum aduceţi darul** care se ia întâi din arie.

*Deut. 26.2,10. Prov. 3.9,10. **Lev. 2.14; 23.10,16.

21. Din pârga aluatului vostru să luaţi întâi un dar ridicat pentru Domnul, din generaţie în generaţie.

Păcatele fără voie

22. Dacă* păcătuiţi fără voie şi nu păziţi toate poruncile pe care le-a făcut cunoscut Domnul lui Moise,

*Lev. 4.2.

1.Lit.: începutul, cel dintâi rod; 2.Sau: aluatului;

23. tot ce v-a poruncit Domnul prin Moise, din ziua când a dat Domnul porunci şi mai târziu, din generaţie în generaţie;
24. dacă* păcatul a fost făcut fără voie şi fără să ştie adunarea, toată adunarea să aducă un viţel ca ardere de tot de un miros plăcut Domnului, împreună cu darul** său de mâncare şi cu jertfa sa de băutură, după orânduielile aşezate; să mai aducă şi un ţap † ca jertfă de ispăşire.

*Lev. 4.13. **Vers. 8-10. † Lev. 4.23. Cap. 28.15. Ezra 6.17; 8.35.

25. Preotul* să facă ispăşire pentru toată adunarea copiilor lui Israel şi li se va ierta; căci au păcătuit fără voie şi şi-au adus darul lor, o jertfă mistuită de foc în cinstea Domnului şi o jertfă de ispăşire înaintea Domnului, pentru păcatul pe care l-au săvârşit fără voie.

*Lev. 4.20.

26. Se va ierta întregii adunări a copiilor lui Israel şi străinului care locuieşte în mijlocul lor, căci tot poporul a păcătuit fără voie.
27. Dacă* unul singur a păcătuit fără voie, să aducă o capră de un an ca jertfă pentru păcat.

*Lev. 4.27,28.

28. Preotul* să facă ispăşire pentru cel ce a păcătuit fără voie înaintea Domnului; când va face ispăşire pentru el, i se va ierta.

*Lev. 4.35.

29. Atât pentru băştinaşul dintre copiii lui Israel, cât şi pentru străinul care locuieşte în mijlocul lor, să fie aceeaşi lege*; când va păcătui fără voie.

*Vers. 15.

30. Dar* dacă cineva, fie băştinaş, fie străin, păcătuieşte cu voie, huleşte pe Domnul: acela va fi nimicit din mijlocul poporului său,

*Deut. 17.12. Ps. 19.13. Evr. 10.26. 2 Pet. 2.10.

31. căci a nesocotit* cuvântul Domnului şi a călcat porunca Lui; va fi nimicit şi îşi va lua astfel pedeapsa** pentru nelegiuirea lui.

*2 Sam. 12.9. Prov. 13.13. **Lev. 5.1. Ezec. 18.20.

Pedepsirea călcării Sabatului

32. Când erau copiii lui Israel în pustiu, au găsit* pe un om strângând lemne în ziua Sabatului.

*Exod 31.14,15; 35.2,3.

33. Cei ce-l găsiseră strângând lemne, l-au adus la Moise, la Aaron şi la toată adunarea.
34. L-au aruncat în temniţă*, căci nu se spusese ce trebuiau să-i facă.

*Lev. 24.12.

35. Domnul a zis lui Moise: „Omul acesta* să fie pedepsit cu moartea, toată adunarea** să-l ucidă cu pietre afară din tabără.”

*Exod 31.14,15. **Lev. 24.14. 1 Împ. 21.13. Fapt. 7.58.

36. Toată adunarea l-a scos afară din tabără şi l-a ucis cu pietre; şi a murit, cum poruncise lui Moise, Domnul.

Ciucurii de la veşminte

37. Domnul a zis lui Moise:
38. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le să-şi facă*, din neam în neam, un ciucure la colţurile veşmintelor lor şi să pună un fir albastru peste ciucurele acesta din colţurile veşmintelor.

*Deut. 22.12. Mat. 23.5.

39. Când veţi avea ciucurele acesta, să vă uitaţi la el şi să vă aduceţi aminte de toate poruncile Domnului, ca să le împliniţi şi să nu urmaţi* după poftele inimilor voastre şi după poftele ochilor voştri, ca să vă lăsaţi târâţi** la curvie.

*Deut. 29.19. Iov 31.7. Ier. 9.14. Ezec. 6.9. **Ps. 73.27; 106.39. Iac. 4.4.

40. Să vă aduceţi astfel aminte de poruncile Mele, să le împliniţi şi să fiţi sfinţi* pentru Dumnezeul vostru.

*Lev. 11.44,45. Rom. 12.1. Col. 1.22. 1 Pet. 1.15,16.

41. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru care v-am scos din ţara Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru.”

Core, Datan şi Abiram

16 1. Core*, fiul lui Iţehar, fiul lui Chehat, fiul lui Levi, s-a răsculat împreună cu Datan şi Abiram, fiii lui Eliab şi On, fiul lui Pelet, toţi trei fiii lui Ruben.

*Exod 6.21. Cap. 26.9; 27.3. Iuda 11.

2. S-au răsculat împotriva lui Moise, împreună cu două sute cincizeci de oameni din copiii lui Israel, din fruntaşii adunării, din cei ce erau chemaţi* la sfat şi care erau oameni cu nume.

*Cap. 26.9.

3. Ei s-au adunat* împotriva lui Moise şi Aaron şi le-au zis: „Destul! Căci toată** adunarea, toţi sunt sfinţi şi Domnul † este în mijlocul lor. Pentru ce vă ridicaţi voi mai presus de adunarea Domnului?”

*Ps. 106.16. **Exod 19.6. † Exod 29.45. Cap. 14.14; 35.34.

4. Când a auzit Moise lucrul acesta, a căzut* cu faţa la pământ.

*Cap. 14.5; 20.6.

5. A vorbit lui Core şi către toată ceata sa şi le-a zis: „Mâine, Domnul va arăta cine este al Lui şi cine este sfânt* şi-l va lăsa să se apropie** de El; va lăsa să se apropie de El pe acela pe care-l va † alege.

*Vers. 3. Lev. 21.6-8,12,15. **Exod 28.1. Cap. 17.5. 1 Sam. 2.28. Ps. 105.26. † Lev. 10.3; 21.17,18. Cap. 3.10. Ezec. 40.46; 44.15,16.

6. Iată ce să faceţi: Luaţi cădelniţe, Core şi toată ceata lui.
7. Mâine, puneţi foc în ele şi puneţi tămâie pe el înaintea Domnului. Acela pe care-l va alege Domnul, va fi sfânt. Destul, copiii lui Levi!”
8. Moise a zis lui Core: „Ascultaţi, dar, copiii lui Levi!
9. Prea puţin* lucru este oare pentru voi că Dumnezeul lui Israel v-a ales** din adunarea lui Israel, lăsându-vă să vă apropiaţi de El, ca să fiţi întrebuinţaţi la slujba Cortului Domnului şi să vă înfăţişaţi înaintea adunării ca să-I slujiţi?

*1 Sam. 18.23. Isa. 7.13. **Cap. 3.41,45; 8.14. Deut. 10.8.

10. V-a lăsat să vă apropiaţi de El, pe tine şi pe toţi fraţii tăi, pe copiii lui Levi şi acum mai vreţi şi preoţia!
11. De aceea te aduni tu şi ceata ta împotriva Domnului! Căci cine este Aaron*, ca să cârtiţi împotriva lui?”

*Exod 16.8. 1 Cor. 3.5.

12. Moise a trimis să cheme pe Datan şi pe Abiram, fiii lui Eliab. Dar ei au zis: „Nu ne suim.
13. N-ajunge* că ne-ai scos dintr-o ţară, unde curge lapte şi miere, ca să ne faci să murim în pustiu, de vrei să mai şi** stăpâneşti peste noi?

*Vers. 9. **Exod 2.14. Fapt. 7.27,35.

14. Ce bine ne-ai mai dus într-o ţară* unde curge lapte şi miere şi ce bine ne-ai mai dat în stăpânire ogoare şi vii! Crezi că poţi să iei ochii oamenilor? Nu ne suim!”

*Exod 3.8. **Lev. 20.24.

15. Moise s-a mâniat foarte tare şi a zis Domnului: „Nu căuta* la darul lor. Nu le-am luat nici** măcar un măgar şi n-am făcut rău nici unuia dintre ei.”

*Gen. 4.4,5. **1 Sam. 12.3. Fapt. 20.33. 2 Cor. 7.2.

16. Moise a zis lui Core: „Tu* şi toată ceata ta, mâine să fiţi** înaintea Domnului, tu şi ei, împreună cu Aaron.

*Vers. 6,7. **1 Sam. 12.3,7.

17. Luaţi-vă fiecare cădelniţa lui, puneţi tămâie în ea şi aduceţi fiecare înaintea Domnului cădelniţa lui: două sute cincizeci de cădelniţe; tu şi Aaron, să vă luaţi şi voi fiecare cădelniţa lui.”
18. Şi-au luat fiecare cădelniţa, au pus foc în ea, au pus tămâie în foc şi au stat la uşa Cortului întâlnirii, împreună cu Moise şi Aaron.

19. Şi Core a chemat toată adunarea împotriva lui Moise şi Aaron, la uşa Cortului întâlnirii. Atunci slava* Domnului s-a arătat întregii adunări.

*Exod 16.7,10. Lev. 9.6,23. Vers. 42. Cap. 14.10.

20. Şi Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:

21. „Despărţiţi-vă* din mijlocul acestei adunări şi-i voi topi într-o** clipă."

*Gen. 19.17,22. Vers. 45. Ier. 51.6. Fapt. 2.40. Apoc. 18.4. **Exod 32.10; 33.5. Vers. 45.

22. Ei au* căzut cu feţele la pământ şi au zis: „Dumnezeule, Dumnezeul duhurilor** oricărui trup! Un singur om a păcătuit şi să Te mânii împotriva întregii adunări?"

*Vers. 45. Cap. 14.5. **Cap. 27.16. Iov 12.10. Ecl. 12.7. Isa. 57.16. Zah. 12.1. Evr. 12.9.

23. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

24. „Vorbeşte adunării şi spune-i: „Daţi-vă la o parte din preajma locuinţei lui Core, Datan şi Abiram!"

25. Moise s-a sculat şi s-a dus la Datan şi Abiram; şi bătrânii lui Israel au mers după el.

26. A vorbit adunării şi a zis: „Depărtaţi-vă* de corturile acestor oameni răi şi nu vă atingeţi de nimic din ce este al lor, ca să nu pieriţi odată cu pedepsirea lor pentru toate păcatele lor."

*Gen. 19.12,14. Isa. 52.11. 2 Cor. 6.17. Apoc. 18.4.

27. Ei s-au depărtat din preajma locuinţei lui Core, Datan şi Abiram. Datan şi Abiram au ieşit afară şi au stat la uşa corturilor lor, cu nevestele, copiii şi pruncii lor.

28. Moise a zis: „Iată cum* veţi cunoaşte că Domnul m-a trimis să fac toate aceste lucruri şi că nu lucrez din** capul meu.

*Exod 3.12. Deut. 18.22. Zah. 2.9,11; 4.9. Ioan 5.36. **Cap. 24.13. Ier. 23.16. Ezec. 13.17. Ioan 5.30; 6.38.

29. Dacă oamenii aceştia vor muri cum mor toţi oamenii şi dacă vor avea aceeaşi soartă ca toţi oamenii, nu m-a trimis Domnul;

30. dar dacă Domnul va face un lucru nemaiauzit*, dacă pământul îşi va deschide gura ca să-i înghită cu tot ce au, aşa încât se vor coborî de** vii în Locuinţa morţilor - atunci veţi şti că oamenii aceştia au hulit pe Domnul."

*Iov 31.3. Isa. 28.21. **Vers. 33. Ps. 55.15.

31. Pe când* isprăvea el de spus toate aceste vorbe, pământul de sub ei s-a despicat în două.

*Cap. 26.10; 27.3. Deut. 11.6. Ps. 106.17.

32. Pământul şi-a deschis gura şi i-a înghiţit, pe ei şi casele lor, împreună cu toţi* oamenii lui Core şi toate averile lor.

*Vers. 17. Cap. 26.11. 1 Cron. 6.22,37.

33. Şi s-au coborât astfel de vii în Locuinţa morţilor, ei şi tot ce aveau; pământul i-a acoperit de tot şi au pierit din mijlocul adunării.

34. Tot Israelul, care era în jurul lor, când au ţipat ei, a fugit; căci ziceau: „Să fugim ca să nu ne înghită pământul!"

35. Un foc* a ieşit de la Domnul şi a mistuit pe cei două** sute cincizeci de oameni care aduseseră tămâia.

*Lev. 10.2. Cap. 11.1. Ps. 106.18. **Vers. 17.

36. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

37. „Spune lui Eleazar, fiul preotului Aaron, să scoată cădelniţele din foc şi să împrăştie focul din ele, căci sunt* sfinţite.

*Lev. 27.28.

38. Cu cădelniţele acestor oameni*, care au păcătuit şi au ispăşit păcatul cu viaţa lor, să se facă nişte plăci întinse[1] cu care să se acopere altarul. Fiindcă au fost aduse înaintea Domnului şi sunt sfinţite, să slujească de aducere** aminte copiilor lui Israel.

*Prov. 20.2. Hab. 2.10. **Cap. 17.10; 26.10. Ezec. 14.8.

39. Preotul Eleazar a luat cădelniţele de aramă pe care le aduseseră cei arşi şi a făcut din ele nişte plăci pentru acoperirea altarului.

40. Acesta este un semn de aducere aminte pentru copiii lui Israel, pentru* ca nici un străin, care nu este din neamul lui Aaron, să nu se apropie să aducă tămâie înaintea Domnului ca să nu i se întâmple ca lui Core şi cetei lui, după cum spusese Domnul prin Moise.

*Cap. 3.10. 2 Cron. 26.18.

O nouă răzvrătire a poporului

41. A doua zi, toată adunarea* copiilor lui Israel a cârtit împotriva lui Moise şi împotriva lui Aaron, zicând: „Voi aţi omorât pe poporul Domnului!"

*Cap. 14.2. Ps. 106.25.

42. Pe când se strângea adunarea împotriva lui Moise şi împotriva lui Aaron, şi pe când îşi îndreptau privirile spre Cortul întâlnirii, iată că l-a acoperit* norul şi s-a arătat slava Domnului.

*Exod 40.34.

43. Atunci Moise şi Aaron* au venit înaintea Cortului întâlnirii.

*Vers. 19. Cap. 20.6.

44. Şi Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

45. „Daţi-vă* la o parte din mijlocul acestei adunări şi-i voi topi într-o clipă!" Ei** au căzut cu feţele la pământ;

1.Sau: foi bătute;

*Vers. 21,24. **Vers. 22. Cap. 20.6.
46. şi Moise a zis lui Aaron: „Ia cădelniţa, pune foc în ea de pe altar, pune tămâie în ea, du-te repede la adunare şi fă ispăşire pentru ei; căci a* izbucnit mânia Domnului şi a început urgia.[1]"

*Lev. 10.6. Cap. 1.53; 8.19; 11.33; 18.5. 1 Cron. 27.24. Ps. 106.29.
47. Aaron a luat cădelniţa, cum zisese Moise şi a alergat în mijlocul adunării; şi iată că începuse urgia în mijlocul poporului. El a tămâiat şi a făcut ispăşire pentru norod.
48. S-a aşezat între cei morţi şi între cei vii şi urgia a încetat.
49. Paisprezece mii şapte sute de inşi au murit de urgia aceasta, afară de cei ce muriseră din pricina lui Core.
50. Aaron s-a întors la Moise, la uşa Cortului întâlnirii. Urgia încetase.

Toiagul lui Aaron

17 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi ia de la ei un toiag, după casele părinţilor lor, adică douăsprezece toiege din partea căpeteniilor lor, după casele părinţilor lor. Să scrii numele fiecăruia pe toiagul lui;
3. şi să scrii numele lui Aaron pe toiagul lui Levi; căci va fi câte un toiag de fiecare căpetenie a caselor părinţilor lor.
4. Să le pui în Cortul întâlnirii, înaintea mărturiei, unde Mă* întâlnesc cu voi.

*Exod 25.22; 29.42,43; 30.36.
5. Bărbatul pe care-l* voi alege, va fi acela al cărui toiag va înflori; şi voi pune capăt dinaintea Mea cârtirilor pe care le ridică** împotriva voastră copiii lui Israel."

*Cap. 16.5. **Cap. 16.11.
6. Moise a vorbit copiilor lui Israel; şi toate căpeteniile lor i-au dat câte un toiag, fiecare căpetenie câte un toiag, după casele părinţilor lor, adică douăsprezece toiege. Toiagul lui Aaron era în mijlocul toiegelor lor.
7. Moise a pus toiegele înaintea Domnului, în Cortul* mărturiei.

*Exod 38.21. Cap. 18.2. Fapt. 7.44.
8. A doua zi, când a intrat Moise în Cortul mărturiei, iată că toiagul lui Aaron, care era pentru casa lui Levi, înverzise, făcuse muguri, înflorise şi copsese migdale.
9. Moise a luat dinaintea Domnului toate toiegele şi le-a dus tuturor copiilor lui Israel, ca să le vadă şi să-şi ia fiecare toiagul lui.
10. Domnul a zis lui Moise: „Pune toiagul* lui Aaron înapoi înaintea mărturiei şi să fie păstrat ca un** semn pentru cei răzvrătiţi, ca să pui astfel capăt înaintea Mea cârtirilor † lor şi să nu moară."

*Evr. 9.4. **Cap. 16.38. † Vers. 5.
11. Moise a făcut aşa; a făcut întocmai după porunca pe care i-o dăduse Domnul.
12. Copiii lui Israel au zis lui Moise: „Iată că murim, pierim, pierim cu toţii!
13. Oricine* se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toţii?"

*Cap. 1.51,53; 18.4,7.

Preoţii şi leviţii

18 1. Domnul a zis lui Aaron: „Tu* şi fiii tăi şi casa tatălui tău cu tine, să purtaţi** pedeapsa fărădelegilor făcute în Sfântul Locaş; tu şi fiii tăi împreună cu tine să purtaţi pedeapsa fărădelegilor făcute în împlinirea slujbei voastre preoţeşti.

*Cap. 17.13. **Exod 28.38.
2. Apropie de asemenea de tine, pe fraţii tăi, seminţia lui Levi, seminţia tatălui tău, ca să fie legaţi* de tine şi** să-ţi slujească, atunci când tu şi † fiii tăi împreună cu tine veţi fi înaintea Cortului întâlnirii.

*Gen. 29.34. **Cap. 3.6,7. † Cap. 3.10.
3. Ei să păzească* ce le vei porunci tu şi cele privitoare la tot Cortul; dar să** nu se apropie nici de uneltele Sfântului Locaş, nici de altar, ca să † nu muriţi şi ei şi voi.

*Cap. 3.25,31,36. **Cap. 16.40. † Cap. 4.15.
4. Ei să se alipească de tine şi să păzească tot ce priveşte Cortul întâlnirii pentru toată slujba Cortului. Nici un* străin să nu se apropie de voi.

*Cap. 3.10.
5. Să păziţi cele privitoare* la Sfântul Locaş şi altar, ca** să nu mai fie mânie împotriva copiilor lui Israel.

*Exod 27.21; 30.7. Lev. 24.3. Cap. 8.2. **Cap. 16.46.
6. Iată că am luat pe fraţii voştri leviţii din mijlocul copiilor lui Israel, ca unii care sunt daţi* Domnului: ei vă** sunt încredinţaţi vouă în dar, ca să facă slujba Cortului întâlnirii.

*Cap. 3.12,45. **Cap. 3.9; 8.19.
7. Tu şi fiii* tăi împreună cu tine să păziţi slujbele preoţiei voastre în tot ce priveşte altarul şi tot ce este dincolo** de perdeaua dinăuntru: aceasta este slujba pe care o veţi face. Vă dau în dar slujba preoţiei. Străinul care se va apro-

1.Sau: plaga;

pia, să fie omorât.” *Vers. 5. Cap. 3.10. **Evr. 9.3,6.

Întreţinerea preoţilor

8. Domnul a zis lui Aaron: „Iată, din toate lucrurile pe* care Mi le închină copiii lui Israel, îţi dau pe cele care Îmi sunt aduse prin ridicare; ţi le dau ţie şi fiilor tăi ca drept** al ungerii, printr-o rânduială veşnică.

*Lev. 6.16,18,26; 7.6,32. Cap. 5.9. **Exod 29.29; 40.13,15.

9. Iată ce va fi al tău dintre lucrurile preasfinte care nu sunt mistuite de foc: toate darurile din jertfele lor* de mâncare, toate jertfele** lor de ispăşire şi toate jertfele † pentru vină, pe care Mi le vor aduce; lucrurile acestea preasfinte să fie ale tale şi ale fiilor tăi.

*Lev. 2.2,3; 10.12,13. **Lev. 4.22,27; 6.25,26. † Lev. 5.1; 7.7; 10.12; 14.13.

10. Să le mâncaţi într-un* loc preasfânt; orice bărbat să mănânce din ele; să le priviţi ca sfinte.

*Lev. 6.16,18,26,29; 7.6.

11. Iată ce va mai fi al tău: toate darurile pe care le vor aduce copiii lui Israel* prin ridicare şi legănându-le într-o parte şi în alta, ţi** le dau ţie, fiilor tăi şi fiicelor tale împreună cu tine, printr-o rânduială veşnică. Oricine † va fi curat în casa ta să mănânce din ele.

*Exod 29.27,28. Lev. 7.30,34. **Lev. 10.14. Deut. 18.3. † Lev. 22.2,3,11-13.

12. Îţi dau cele dintâi roade pe care le vor aduce Domnului: tot* ce va fi mai bun din untdelemn, tot ce va fi mai bun din must şi grâu.

*Exod 23.19. Deut. 18.4. Neem. 10.35,36.

13. Cele dintâi* roade ale pământului lor, pe** care le vor aduce Domnului, să fie ale tale. Oricine † va fi curat în casa ta să mănânce din ele.

*Exod 22.29. **Exod 22.29; 23.19; 34.26. Lev. 2.14. Cap. 15.19. Deut. 26.2. † Vers. 11.

14. Tot ce* va fi închinat Domnului prin făgăduinţă în Israel, să fie al tău. *Lev. 27.28.

15. Orice întâi-născut* din orice trup, pe care-l vor aduce Domnului, atât din oameni, cât şi din animale, să fie al tău. Numai să laşi să se răscumpere întâiul născut** al omului şi să laşi să se răscumpere şi întâiul născut al unui animal necurat.

*Exod 13.2; 22.29. Lev. 27.26. Cap. 3.13. **Exod 13.13; 34.20.

16. Să laşi să se răscumpere întâii născuţi ai oamenilor, de la vârsta de o lună, după* preţuirea ta, cu preţul de cinci sicli de argint, după siclul Sfântului Locaş, care este** de douăzeci de ghere.

*Lev. 27.6. Cap. 3.47. **Exod 30.13. Lev. 27.25. Cap. 3.47. Ezec. 45.12.

17. Dar* să nu laşi să se răscumpere întâiul născut al vacii, nici întâiul născut al oii, nici întâiul născut al caprei: acestea sunt lucruri sfinte. Sângele lor** să-l stropeşti pe altar şi să le arzi grăsimea: aceasta va fi o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Deut. 15.19. **Lev. 3.2,5.

18. Carnea lor să fie a ta, ca şi pieptul* care se leagănă într-o parte şi în alta şi ca şi spata dreaptă.

*Exod 29.26,28. Lev. 7.31,32,34.

19. Îţi dau ţie, fiilor tăi şi fiicelor tale împreună cu tine, printr-o rânduială veşnică, toate darurile sfinte* pe care le vor aduce Domnului, copiii lui Israel prin ridicare. Acesta este un** legământ de neîncălcat pe veci înaintea Domnului, pentru tine şi pentru sământa ta împreună cu tine.”

*Vers. 11. **Lev. 2.13. 2 Cron. 13.5.

Întreţinerea leviţilor

20. Domnul a zis lui Aaron: „Tu să n-ai nici o moştenire în ţara lor şi să n-ai nici o parte de moşie în mijlocul lor. Eu* sunt moştenirea şi partea ta de moşie în mijlocul copiilor lui Israel.

*Deut. 10.9; 12.12, 14.27,29; 18.1,2. Ios. 13.14,33; 14.3; 18.7. Ps. 16.5. Ezec. 44.28.

21. Fiilor lui* Levi le dau ca moştenire orice zeciuială în Israel, pentru slujba pe care o fac ei, pentru** slujba Cortului întâlnirii.

*Lev. 27.30,32. Vers. 24,26. Neem. 10.37; 12.44. Evr. 7.5,8,9. **Cap. 3.7,8.

22. Copiii* lui Israel să nu se mai apropie de Cortul întâlnirii, ca să nu** se facă vinovaţi de vreun păcat şi să moară.

*Cap. 1.51. **Lev. 22.9.

23. Ci* leviţii să facă slujba Cortului întâlnirii şi să rămână încărcaţi cu fărădelegile lor. Ei să n-aibă nici o moştenire în mijlocul copiilor lui Israel: aceasta să fie o rânduială veşnică printre urmaşii voştri.

*Cap. 3.7.

24. Leviţilor* le dau de moştenire zeciuielile pe care le vor aduce copiii lui Israel Domnului prin ridicare; de aceea zic cu privire la ei: „Să n-aibă** nici o moştenire în mijlocul copiilor lui Israel.” *Vers. 21. **Vers. 20. Deut. 10.9; 14.27,29; 18.1.

Darul leviţilor din ce primesc

25. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:

26. „Să vorbeşti leviţilor şi să le spui: Când veţi primi de la copiii lui Israel zeciuiala* pe

care v-o dau din partea lor, ca moştenire a voastră, să luaţi întâi din ea un dar pentru Domnul, şi anume: a zecea parte din zeciuiala;

*Neem. 10.38.

27. şi darul* vostru vi se va socoti ca grâul care se ia întâi din arie şi ca mustul care se ia întâi din teasc.

*Vers. 30.

28. Astfel să luaţi şi voi întâi un dar pentru Domnul, din toate zeciuielile pe care le veţi primi de la copiii lui Israel şi să daţi preotului Aaron darul pe care-l veţi lua întâi din ele pentru Domnul.
29. Din toate darurile care vi se vor da, să luaţi întâi toate darurile pentru Domnul; din tot ce va fi mai bun, să luaţi întâi partea închinată Domnului.
30. Să le spui: „După ce veţi lua din ele partea cea mai bună*, zeciuiala va fi socotită leviţilor ca venitul de la arie şi ca venitul de la teasc.

*Vers. 21.

31. Să-l mâncaţi într-un loc oarecare, voi şi casa voastră; căci aceasta este plata* voastră pentru slujba pe care o faceţi în Cortul întâlnirii.

*Mat. 10.10. Luca 10.7. 1 Cor. 9.13. 1 Tim. 5.18.

32. Nu vă veţi* face vinovaţi pentru aceasta de nici un păcat, dacă veţi lua din ele pentru Domnul ce este mai bun, nici nu veţi** pângări darurile sfinte ale copiilor lui Israel şi nu veţi muri.” *Lev. 19.8; 22.16. **Lev. 22.2,15.

Vaca roşie, apa de curăţire

19 1. Domnul a vorbit lui Moise şi lui Aaron şi a zis:
2. „Iată ce porunceşte legea pe care a dat-o Domnul zicând: „Vorbeşte copiilor lui Israel să-ţi aducă o vacă roşie, fără pată, fără vreun cusur trupesc şi care să nu* fi fost pusă la jug.

*Deut. 21.3. 1 Sam. 6.7.

3. S-o daţi preotului Eleazar; el s-o scoată* din tabără şi să fie înjunghiată înaintea lui.

*Lev. 4.12,21; 16.27. Evr. 13.11.

4. Preotul Eleazar să ia cu degetul din sângele vacii şi să* stropească de şapte ori înaintea Cortului întâlnirii.

*Lev. 4.6; 16.14,19. Evr. 9.13.

5. Vaca să fie arsă sub ochii lui; să-i ardă pielea*, carnea şi sângele, împreună cu balega.

*Exod 29.14. Lev. 4.11,12.

6. Preotul să ia* lemn de cedru, isop şi cârmâz şi să le arunce în mijlocul flăcărilor care vor mistui vaca.

*Lev. 14.4,6,49.

7. Preotul* să-şi spele hainele şi să-şi scalde trupul în apă; apoi să intre iarăşi în tabără şi să fie necurat până seara.

*Lev. 11.25; 15.5.

8. Cel ce va arde vaca să-şi spele hainele în apă şi să-şi scalde trupul în apă; şi să fie necurat până seara.
9. Un om curat să strângă cenuşa* vacii şi s-o pună într-un loc curat afară din tabără; s-o păstreze pentru adunarea copiilor lui Israel, ca să facă apa de curăţire[1]**. Aceasta este o apă de ispăşire[2].

*Evr. 9.13. **Vers. 13,20,21. Cap. 31.23.

10. Cel ce va strânge cenuşa vacii să-şi spele hainele şi să fie necurat până seara. Aceasta să fie o orânduială veşnică atât pentru copiii lui Israel, cât şi pentru străinul care locuieşte în mijlocul lor.
11. Cine* se va atinge de vreun mort, de vreun trup omenesc mort, să fie necurat timp de şapte zile.

*Lev. 21.1. Vers. 16. Cap. 5.2; 9.6,10; 31.19. Plân. 4.14. Hag. 2.13.

12. Să* se cureţe cu apa aceasta a treia zi şi a şaptea zi şi va fi curat; dar dacă nu se va curăţi a treia zi şi a şaptea zi, nu va fi curat. *Cap. 31.19.
13. Cine se va atinge de un mort, de trupul unui om mort şi nu se va curăţi, întinează* Cortul Domnului; acela să fie nimicit din Israel. Fiindcă nu s-a stropit peste el apa** de curăţire, este necurat şi necurăţia † lui este încă peste el.

*Lev. 15.31. **Vers. 9. Cap. 8.7. † Lev. 7.20; 22.3.

14. Iată legea când va muri un om într-un cort: oricine va intra în cort şi oricine se va afla în cort va fi necurat şapte zile.
15. De asemenea, orice* vas descoperit, care nu va avea un capac bine strâns pe el, va fi necurat. *Lev. 11.32. Cap. 31.20.
16. Oricine* se va atinge, pe câmp, de un om ucis de sabie, sau de un mort, sau de oase omeneşti, sau de vreun mormânt, va fi necurat timp de şapte zile. *Vers. 11.
17. Pentru cel necurat să se ia* cenuşă de la jertfa de ispăşire care a fost arsă şi să toarne peste ea apă de izvor într-un vas. *Vers. 9.
18. Un om curat să ia* isop şi să-l înmoaie în apă; să stropească apoi cu el cortul, toate uneltele, oamenii care sunt acolo, pe cel ce s-a atins de oase omeneşti, sau de vreun om ucis, sau de vreun mort, sau de vreun mormânt.

*Ps. 51.7.

1.Sau: apă de despărţire, de separare, de îndepărtare a necurăţiei;
2.Sau: curăţire de păcat, jertfă pentru păcat;

19. Cel curat să stropească pe cel necurat, a treia zi şi a şaptea zi şi să-l cureţe în ziua* a şaptea. Să-şi spele hainele şi să se scalde în apă; şi seara, va fi curat.

*Lev. 14.9.

20. Un om care va fi necurat şi nu se va curăţa, va fi nimicit din mijlocul adunării, căci a spurcat* Sfântul Locaş al Domnului; fiindcă n-a fost stropită peste el apa de curăţire, este necurat.

*Vers. 13.

21. Aceasta să fie o orânduială veşnică pentru ei. Cel ce va stropi pe altul cu apa de curăţire să-şi spele hainele; şi cel ce se va atinge de apa de curăţire să fie necurat până seara.
22. Orice* lucru de care se va atinge cel necurat va fi necurat; şi cine se** va atinge de el să fie necurat până seara." *Hag. 2.13. **Lev. 15.5.

Moartea Mariei - Apele de la Meriba
Pedepsirea lui Moise

20 1. Toată adunarea copiilor* lui Israel a ajuns în pustiul Ţin în luna întâi. Şi poporul s-a oprit la Cades. Acolo a murit** şi a fost îngropată Maria.

*Cap. 33.36. **Exod 15.20. Cap. 26.59.

2. Adunarea* n-avea apă. Şi s-au** răsculat împotriva lui Moise şi împotriva lui Aaron.

*Exod 11.1. **Cap. 16.19,42.

3. Poporul a căutat* ceartă cu Moise. Ei au zis: „Ce bine ar fi fost să fi murit noi, când** au murit fraţii noştri înaintea Domnului!

*Exod 17.2. Cap. 14.2. **Cap. 11.1,33; 14.37; 16.32,35,49.

4. Pentru ce* aţi adus adunarea Domnului în pustiul acesta, ca să murim în el noi şi vitele noastre?

*Exod 17.3.

5. Pentru ce ne-aţi scos din Egipt şi ne-aţi adus în acest loc rău, unde nu este nici loc de semănat, nici smochin, nici viţă, nici rodiu, nici apă de băut?"
6. Moise şi Aaron au plecat de la adunare şi s-au dus la uşa Cortului întâlnirii. Au căzut* cu faţa la pământ şi li s-a arătat slava** Domnului.

*Cap. 14.5; 16.4,22,45. **Cap. 14.10.

7. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
8. „Ia* toiagul şi cheamă adunarea, tu şi fratele tău Aaron. Să vorbiţi stâncii acesteia în faţa lor şi ea va da apă. Să le scoţi** astfel apă din stâncă şi să adăpi adunarea şi vitele lor."

*Exod 17.5. **Neem. 9.15. Ps. 78.15,16; 105.41; 114.8. Isa. 43.20; 48.21.

9. Moise a luat toiagul dinaintea* Domnului, cum îi poruncise Domnul.

*Cap. 17.10.

10. Moise şi Aaron au chemat adunarea înaintea stâncii. Şi Moise le-a zis: „Ascultaţi*, răzvrătiţilor! Vom putea noi oare să vă scoatem apă din stânca aceasta?"

*Ps. 106.33.

11. Apoi Moise a ridicat mâna şi a lovit stânca de două ori cu toiagul. Şi a ieşit apă* din belşug, aşa încât a băut şi adunarea şi au băut şi vitele.

*Exod 17.6. Deut. 8.15. 1 Cor. 10.4.

12. Atunci Domnul a zis lui Moise: „Pentru că n-aţi* crezut în Mine, ca să Mă sfinţiţi** înaintea copiilor lui Israel, nu voi veţi duce adunarea aceasta în ţara pe care i-o dau."

*Cap. 27.14. Deut. 1.37; 3.26; 32.51. **Lev. 10.3. Ezec. 20.41; 36.23; 38.16. 1 Pet. 3.15.

13. Acestea sunt* apele Meriba *(Ceartă),* unde s-au certat copiii lui Israel cu Domnul care a fost sfinţit între ei. *Deut. 33.8. Ps. 95.8; 106.32, etc.

Edomiţii şi israeliţii

14. De la Cades, Moise* a trimis nişte soli la împăratul Edomului, ca să-i spună: „Aşa** vorbeşte fratele tău, Israel: Tu ştii toate suferinţele prin care am trecut.

*Judc. 11.16,17. **Deut. 2.4, etc.; 23.7. Obad. 10,12.

15. Părinţii* noştri s-au coborât în Egipt şi am** locuit acolo multă vreme. Dar † egiptenii ne-au chinuit, pe noi şi pe părinţii noştri.

*Gen. 46.6. Fapt. 7.15. **Exod 1.11, etc.; 12.40. † Deut. 26.6. Fapt. 7.19.

16. Am* strigat către Domnul şi El ne-a auzit glasul. A trimis** un înger şi ne-a scos din Egipt. Şi iată că suntem la Cades, cetate care se află la marginea ţinutului tău.

*Exod 2.23; 3.7. **Exod 3.2; 14.19; 23.20; 33.2.

17. Lasă-ne* să trecem prin ţara ta; nu vom trece nici prin ogoare, nici prin vii şi nici nu vom bea apă din fântâni; vom merge pe drumul împărătesc, fără să ne abatem la dreapta sau la stânga, până vom trece de ţinutul tău."

*Cap. 21.22. Deut. 2.27.

18. Edom i-a răspuns: „Să nu cumva să treci pe la mine, căci altfel îţi voi ieşi înainte cu sabia."
19. Copiii lui Israel i-au zis: „Vom merge pe drumul cel mare; şi dacă vom bea din apa ta, eu şi turmele mele, îţi voi* plăti preţul; nu-ţi cer altceva decât să trec cu picioarele!"

*Deut. 2.6,28.

20. El a răspuns: „Să nu cumva* să treci!" Şi Edom i-a ieşit înainte cu multă gloată şi cu mână tare.

*Judc. 11.17.

21. Astfel* Edom n-a vrut să-l lase pe Israel să treacă prin ţinutul lui. Şi Israel s-a abătut** de la el. *Deut. 2.27,29. **Deut. 2.4,5,8. Judc. 11.18.

Moartea lui Aaron - Eleazar

22. Toată adunarea copiilor lui Israel a plecat de la Cades* şi a ajuns** la muntele Hor.
*Cap. 33.37. **Cap. 21.4.
23. Domnul a zis lui Moise şi lui Aaron, lângă muntele Hor, la hotarele ţării lui Edom:
24. „Aaron are să fie adăugat* la poporul lui; căci nu va intra în ţara pe care o dau copiilor lui Israel, pentru că v-aţi** împotrivit poruncii Mele, la apele Meriba.
*Gen. 25.8. Cap. 27.13; 31.2. Deut. 32.50. **Vers. 12.
25. Ia pe Aaron şi pe fiul său Eleazar şi suie-i pe muntele Hor.
*Cap. 33.38. Deut. 32.50.
26. Dezbracă pe Aaron de veşmintele lui şi îmbracă pe fiul său Eleazar cu ele. Acolo va fi adăugat Aaron la poporul lui şi va muri.”
27. Moise a făcut ce-i poruncise Domnul. S-au suit pe muntele Hor, în faţa întregii adunări.
28. Moise* a dezbrăcat pe Aaron de veşmintele lui şi a îmbrăcat cu ele pe fiul său Eleazar. Aaron** a murit acolo, pe vârful muntelui. Moise şi Eleazar s-au coborât de pe munte.
*Exod 29.29,30. **Cap. 33.38. Deut. 10.6; 32.50.
29. Toată adunarea a văzut că Aaron murise şi toată casa lui Israel a plâns pe Aaron treizeci* de zile. *Deut. 34.8.

Israeliţii în luptă cu canaaniţii

21 1. Împăratul Aradului, un canaanit, care locuia la miazăzi, a auzit* că Israel vine pe drumul Atarim. El s-a luptat împotriva lui Israel şi a luat mai mulţi prinşi de război.
*Cap. 33.40. Judc. 1.16.
2. Atunci* Israel a făcut Domnului o promisiune şi a zis: „Dacă vei da pe poporul acesta în mâinile mele, îi voi nimici cu desăvârşire cetăţile.”
*Gen. 28.20. Judc. 11.30.
3. Domnul a auzit glasul lui Israel şi a dat pe canaaniţi în mâinile lui. Israeliţii i-au nimicit cu desăvârşire, pe ei şi cetăţile lor; şi locul acela l-au numit Horma *(Nimicire deplină)*.

Şerpii înfocaţi

4. Au* plecat de la muntele Hor pe drumul care duce spre Marea Roşie, ca să** ocolească ţara Edomului. Poporul şi-a pierdut răbdarea pe drum
*Cap. 20.22; 33.41. **Judc. 11.18.
5. şi a vorbit* împotriva lui Dumnezeu şi împotriva lui Moise: „Pentru ce** ne-aţi scos din Egipt ca să murim în pustiu? Căci nu este nici pâine, nici apă şi ni s-a scârbit † sufletul de această hrană proastă.”
*Ps. 78.19. **Exod 16.3; 17.3. † Cap. 11.6.
6. Atunci Domnul* a trimis împotriva poporului nişte** şerpi înfocaţi, care au muşcat poporul, aşa încât au murit mulţi oameni din Israel.
*1 Cor. 10.9. **Deut. 8.15.
7. Poporul* a venit la Moise şi a zis: „Am** păcătuit, căci am vorbit împotriva Domnului şi împotriva ta. Roagă-te † Domnului, ca să îndepărteze de la noi aceşti şerpi.” Moise s-a rugat pentru popor.
*Ps. 78.34. **Vers. 5. † Exod 8.8,28. 1 Sam. 12.19. 1 Împ. 13.6. Fapt. 8.24.
8. Domnul a zis lui Moise: „Fă-ţi un şarpe înfocat şi spânzură-l de o prăjină; oricine este muşcat şi va privi spre el va trăi.”
9. Moise* a făcut un şarpe de aramă şi l-a pus într-o prăjină; şi oricine era muşcat de un şarpe şi privea spre şarpele de aramă, trăia.
*2 Împ. 18.4. Ioan 3.14,15.

Alte călătorii ale israeliţilor

10. Copiii lui Israel au plecat şi au* aşezat tabăra la Obot.
*Cap. 33.43.
11. Au plecat* din Obot şi au aşezat tabăra** la Iie-Abarim, în pustiul din faţa Moabului, spre răsăritul soarelui.
*Cap. 33.44. **Deut. 2.13.
12. De acolo au plecat şi au aşezat tabăra în Valea Zered.
13. De acolo au plecat şi au aşezat tabăra dincolo de Arnon, care curge prin pustiu, ieşind din ţinutul amoriţilor; căci Arnonul* face hotarul Moabului, între Moab şi amoriţi.
*Cap. 22.36. Judc. 11.18.
14. De aceea se zice în Cartea războaielor Domnului:
„Vaheb în Sufa,
şuvoaiele Arnonului
15. şi scurgerile şuvoaielor,
care se întind înspre Ar şi se ating*
cu hotarul lui Moab.”
*Deut. 2.18,29.
16. De acolo s-au dus* la Beer *(Fântână)*. La această fântână, Domnul a zis lui Moise:
„Strânge poporul şi le voi da apă.”
*Judc. 9.21.
17. Atunci a cântat* Israel cântarea aceasta:
„Ţâşneşte, fântână! Cântaţi în cinstea ei!

*Exod 15.1. Ps. 105.2; 106.12.

18. Fântâna pe care au săpat-o căpeteniile,
pe care au săpat-o mai-marii poporului,
cu toiagul de cârmuire*, cu toiegele lor!"
Din pustiul acesta s-au dus la Matana;

*Isa. 33.22.

19. din Matana, la Nahaliel; din Nahaliel, la Bamot;
20. din Bamot, la valea din câmpia Moabului, în vârful muntelui Pisga, care caută[1] spre* pustiu. *Cap. 23.28.

Sihon şi Og

21. Israel* a trimis soli la Sihon, împăratul amoriţilor, ca să-i spună:

*Deut. 2.26,27. Judc. 11.19.

22. „Lasă-mă* să trec prin ţara ta; nu vom intra nici în ogoare, nici în vii şi nu vom bea apă din fântâni; vom ţine drumul împărătesc, până vom trece de ţinutul tău."

*Cap. 20.17.

23. Sihon* n-a îngăduit lui Israel să treacă prin ţinutul lui. Sihon a strâns tot poporul şi a ieşit înaintea lui Israel, în pustiu. A venit la Iahaţ** şi s-a luptat împotriva lui Israel.

*Deut. 29.7. **Deut. 2.32. Judc. 11.20.

24. Israel* l-a bătut cu ascuţişul sabiei şi i-a cucerit ţara de la Arnon până la Iaboc, până la hotarul copiilor lui Amon; căci hotarul copiilor lui Amon era întărit.

*Deut. 2.33; 29.7. Ios. 12.1,2; 24.8. Neem. 9.22. Ps. 135.10,11; 136.19. Amos 2.9.

25. Israel a luat toate cetăţile acelea şi s-a aşezat în toate cetăţile amoriţilor, în Hesbon şi în toate satele de prin împrejurimi.
26. Căci Hesbonul era cetatea lui Sihon, împăratul amoriţilor. El pornise cu război împotriva împăratului dinainte al Moabului şi-i luase toată ţara până la Arnon.
27. De aceea zic poeţii:
„Veniţi la Hesbon!
Să se zidească din nou şi să se întărească cetatea lui Sihon.
28. Căci a ieşit* un foc din Hesbon,
o flacără din cetatea lui Sihon,
şi a mistuit pe** Ar-Moab,
pe locuitorii înălţimilor Arnonului.

*Ier. 48.45,46. **Deut. 2.9,18. Isa. 15.1.

29. Vai de tine, Moab!
Eşti pierdut, poporul lui Chemoş*!
El a făcut pe fiii lui fugari,
Şi pe fetele lui le-a dat roabe
Lui Sihon, împăratul amoriţilor.

*Judc. 11.24. 1 Împ. 11.7,33. 2 Împ. 23.13. Ier. 48.7,13.

30. Noi am aruncat cu săgeţile asupra lor:
Din Hesbon până la* Dibon
totul este nimicit;
am pustiit până la Nofah,
care se întindea până la** Medeba."

*Ier. 48.18,22. **Isa. 15.2.

31. Israel s-a aşezat astfel în ţara amoriţilor.
32. Moise a trimis să iscodească Iaezerul*. Au luat satele care ţineau de el şi au izgonit pe amoriţii care erau în ele.

*Cap. 32.1. Ier. 48.32.

33. Au* schimbat apoi drumul şi s-au suit pe drumul care duce la Basan. Og, împăratul Basanului, le-a ieşit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva lor la** Edrei.

*Deut. 3.1; 29.7. **Ios. 13.12.

34. Domnul a zis lui Moise: „Nu* te teme de el; căci îl dau în mâinile tale, pe el şi tot poporul lui şi toată ţara lui; să-i** faci cum ai făcut lui Sihon, împăratul amoriţilor, care locuia la Hesbon."

*Deut. 3.2. **Vers. 24. Ps. 135.10,11; 136.20.

35. Şi ei l-au* bătut, pe el şi pe fiii lui şi tot poporul lui, de n-au lăsat să scape nici unul măcar; şi au pus mâna pe ţara lui. *Deut. 3.3, etc.

Balac trimite după Balaam

22 1. Copiii* lui Israel au pornit şi au aşezat tabăra în şesurile Moabului, dincolo de Iordan, în faţa Ierihonului.

*Cap. 33.48.

2. Balac, fiul lui Ţipor*, a văzut tot ce făcuse Israel, amoriţilor.

*Judc. 11.25.

3. Şi Moab* a rămas foarte îngrozit în faţa unui popor atât de mare la număr; l-a apucat groaza în faţa copiilor lui Israel.

*Exod 15.15.

4. Moab a zis bătrânilor* lui Madian:
„Mulţimea aceasta are să înghită tot ce este în jurul nostru, cum paşte boul verdeaţa de pe câmp." Balac, fiul lui Ţipor, era pe atunci împărat al Moabului.

*Cap. 31.8. Ios. 13.21.

5. El a trimis* soli la Balaam, fiul lui Beor, la** Petor pe Râu *(Eufrat),* în ţara fiilor poporului său, ca să-l cheme şi să-i spună: „Iată, un popor a ieşit din Egipt, acoperă faţa pământului şi s-a aşezat în faţa mea.

*Deut. 23.4. Ios. 13.22; 24.9. Neem. 13.1,2. Mica 6.5. 2 Pet. 2.15. Iuda 11. Apoc. 2.14. **Cap. 23.7. Deut. 23.4.

6. Vino, te rog, să-mi blestemi* pe poporul acesta, căci este mai puternic decât mine; poate

1.Sau: priveşte;

că aşa îl voi putea bate şi-l voi izgoni din ţară, căci ştiu că pe cine binecuvântezi tu este binecuvântat şi pe cine blestemi tu este blestemat."

*Cap. 23.7.

7. Bătrânii lui Moab şi bătrânii lui Madian au plecat, având cu ei daruri* pentru ghicitor. Au ajuns la Balaam şi i-au spus cuvintele lui Balac.

*1 Sam. 9.7,8.

8. Balaam le-a zis: „Rămâneţi* aici peste noapte şi vă voi da răspuns, după cum îmi va spune Domnul." Şi căpeteniile Moabului au rămas la Balaam.

*Vers. 19.

9. Dumnezeu* a venit la Balaam şi a zis: „Cine sunt oamenii aceştia pe care-i ai la tine?"

*Gen. 20.3. Vers. 20.

10. Balaam a răspuns lui Dumnezeu: „Balac, fiul lui Ţipor, împăratul Moabului, i-a trimis să-mi spună:

11. „Iată, un popor a ieşit din Egipt şi acoperă faţa pământului; vino, dar, şi blestemă-l; poate că aşa îl voi putea bate şi-l voi izgoni."

12. Dumnezeu a zis lui Balaam: „Să nu te duci cu ei; şi nici să nu blestemi poporul acela, căci* este binecuvântat."

*Cap. 23.20. Rom. 11.29.

13. Balaam s-a sculat dimineaţa şi a zis căpeteniilor lui Balac: „Duceţi-vă înapoi în ţara voastră, căci Domnul nu vrea să mă lase să merg cu voi."

14. Şi mai-marii Moabului s-au sculat, s-au întors la Balac şi i-au spus: „Balaam n-a vrut să vină cu noi."

Măgăriţa lui Balaam vorbeşte

15. Balac a trimis din nou mai multe căpetenii mai cu vază decât cele dinainte.

16. Au ajuns la Balaam şi i-au zis: „Aşa vorbeşte Balac, fiul lui Ţipor: „Nu mai pune piedici şi vino la mine;

17. căci îţi voi da multă cinste şi voi face tot ce-mi vei spune; numai vino*, te rog, şi blestemă-mi poporul acesta!"

*Vers. 6.

18. Balaam a răspuns şi a zis slujitorilor lui Balac: „Să-mi* dea Balac chiar şi casa lui plină de argint şi de aur şi tot** n-aş putea să fac nici un lucru, fie mic, fie mare, împotriva poruncii Domnului Dumnezeului meu.

*Cap. 24.13. **1 Împ. 22.14. 2 Cron. 18.13.

19. Totuşi, vă rog, rămâneţi* aici la noapte şi voi vedea ce-mi va mai spune Domnul."

*Vers. 8.

20. Dumnezeu* a venit la Balaam în timpul nopţii şi i-a zis: „Fiindcă oamenii aceştia au venit să te cheme, scoală-te şi du-te cu ei; dar** să faci numai ce-ţi voi spune."

*Vers. 9. **Vers. 35. Cap. 23.12,26; 24.13.

21. Balaam s-a sculat dimineaţa, a pus şaua pe măgăriţă şi a plecat cu căpeteniile lui Moab.

22. Dumnezeu S-a aprins de mânie pentru că plecase. Şi Îngerul* Domnului S-a aşezat în drum, ca să i Se împotrivească. Balaam era călare pe măgăriţa lui şi cei doi slujitori ai lui erau cu el.

*Exod 4.24.

23. Măgăriţa* a văzut pe Îngerul Domnului stând în drum cu sabia scoasă din teacă în mână, s-a abătut din drum şi a luat-o pe câmp. Balaam şi-a bătut măgăriţa ca s-o aducă la drum.

*2 Împ. 6.17. Dan. 10.7. Fapt. 22.9. 2 Pet. 2.16. Iuda 11.

24. Îngerul Domnului S-a aşezat într-o cărare dintre vii şi de fiecare parte a cărării era câte un zid.

25. Măgăriţa a văzut pe Îngerul Domnului; s-a strâns spre zid şi a strâns piciorul lui Balaam de zid. Balaam a bătut-o din nou.

26. Îngerul Domnului a trecut mai departe şi S-a aşezat într-un loc unde nu era chip să te întorci nici la dreapta, nici la stânga.

27. Măgăriţa a văzut pe Îngerul Domnului şi s-a culcat sub Balaam. Balaam s-a aprins de mânie şi a bătut măgăriţa cu un băţ.

28. Domnul* a deschis gura măgăriţei şi ea a zis lui Balaam: „Ce ţi-am făcut, de m-ai bătut de trei ori?"

*2 Pet. 2.16.

29. Balaam a răspuns măgăriţei: „Pentru că ţi-ai bătut joc de mine; dacă aş avea o sabie în mână, te-aş ucide* pe loc."

*Prov. 12.10.

30. Măgăriţa* a zis lui Balaam: „Nu sunt eu oare măgăriţa ta pe care ai călărit în tot timpul până în ziua de azi? Am eu oare obicei să-ţi fac aşa?" Şi el a răspuns: „Nu."

*2 Pet. 2.16.

31. Domnul a deschis* ochii lui Balaam şi Balaam L-a văzut pe Îngerul Domnului stând în drum, cu sabia scoasă în mână. Şi s-a plecat** şi s-a aruncat cu faţa la pământ.

*Gen. 21.19. 2 Împ. 6.17. Luca 24.16,31. **Exod 34.8.

32. Îngerul Domnului i-a zis: „Pentru ce ţi-ai bătut măgăriţa de trei ori?
Iată, Eu am ieşit ca să-ţi stau împotrivă, că

drumul pe care mergi este un drum care duce la pierzare*, înaintea Mea.

*2 Pet. 2.14,15.

33. Măgăriţa M-a văzut şi s-a abătut de trei ori dinaintea Mea; dacă nu s-ar fi abătut dinaintea Mea, pe tine te-aş fi omorât, iar pe ea aş fi lăsat-o vie."

34. Balaam a zis Îngerului Domnului: „Am* păcătuit, căci nu ştiam că Te-ai aşezat înaintea mea în drum; şi acum, dacă nu găseşti că e bine ce fac eu, mă voi întoarce."

*1 Sam. 15.24,30; 26.21. 2 Sam. 12.13. Iov 34.31,32.

35. Îngerul Domnului a zis lui Balaam: „Du-te cu oamenii aceştia; dar* să spui numai cuvintele pe care ţi le voi spune Eu." Şi Balaam a plecat înainte cu căpeteniile lui Balac.

*Vers. 20.

Întâmpinarea lui Balaam

36. Balac a auzit că vine Balaam şi i-a ieşit* înainte până la cetatea Moabului, care** este la hotarul Arnonului, la hotarul cel mai depărtat.

*Gen. 14.17. **Cap. 21.13.

37. Balac a zis lui Balaam: „N-am trimis eu oare la tine să te cheme? Pentru ce n-ai venit la mine? Cum, nu pot eu oare să-ţi* dau cinste?"

*Vers. 17. Cap. 24.11.

38. Balaam a răspuns lui Balac: „Iată că am venit la tine; acum, îmi va fi oare îngăduit să spun ceva? Voi spune cuvintele* pe care mi le va pune Dumnezeu în gură."

*Cap. 23.26; 24.13. 1 Împ. 22.14. 2 Cron. 18.13.

39. Balaam a mers cu Balac şi au ajuns la Chiriat-Huţot.

40. Balac a jertfit boi şi oi şi a trimis din ei lui Balaam şi căpeteniilor care erau cu el.

41. Dimineaţa, Balac a luat pe Balaam şi l-a suit* pe Bamot-Baal, de unde Balaam putea să vadă o parte din popor. *Deut. 12.2.

Balaam binecuvântează

23 1. Balaam a zis lui Balac: „Zideşte-mi* aici şapte altare şi pregăteşte-mi aici şapte viţei şi şapte berbeci."

*Vers. 29.

2. Balac a făcut cum spusese Balaam; şi Balac şi Balaam au adus câte* un viţel şi câte un berbec pe fiecare altar.

*Vers. 14,30.

3. Balaam a zis lui Balac: „Stai lângă* arderea ta de tot şi eu mă voi depărta de ea; poate că Domnul îmi** va ieşi înainte; şi ce-mi va descoperi, îţi voi spune." Şi s-a dus pe un loc înalt.

*Vers. 15. **Cap. 24.1.

4. Dumnezeu* a venit înaintea lui Balaam; şi Balaam I-a zis: „Am ridicat şapte altare şi pe fiecare altar am adus câte un viţel şi câte un berbec."

*Vers. 16.

5. Domnul a pus* cuvinte în gura lui Balaam şi a zis: „Întoarce-te la Balac şi aşa să-i vorbeşti."

*Vers. 16. Cap. 22.35. Deut. 18.18. Ier. 1.9.

6. Balaam s-a întors la Balac; şi iată că Balac stătea lângă arderea lui de tot, el şi toate căpeteniile Moabului.

7. Balaam şi-a* rostit prorocia şi a zis:
„Balac m-a adus din Aram *(Mesopotamia)*.
Împăratul Moabului m-a chemat din munţii răsăritului, zicând:
„Vino** şi blestemă-mi pe Iacov!
Vino şi defăimează-mi pe Israel!"

*Vers. 18. Cap. 24.3,15,23. Iov 27.1; 29.1. Ps. 78.2. Ezec. 17.2. Mica 2.4. Hab. 2.6. **Cap. 22.6,11,17.

8. Cum* să blestem eu pe cel ce nu l-a blestemat Dumnezeu?
Cum să defăimez eu pe cel ce nu l-a defăimat Domnul? *Isa. 47.12,13.

9. Îl văd din vârful stâncilor,
Îl privesc de pe înălţimea dealurilor:
Este* un popor care locuieşte deoparte
Şi nu** face parte dintre popoare.

*Deut. 33.28. **Exod 33.16. Ezra 9.2. Efes. 2.14.

10. Cine* poate să numere pulberea lui Iacov
Şi să spună numărul unui sfert din Israel?
O, de aş muri de moartea** celor neprihăniţi,
şi sfârşitul meu să fie ca al lor!"

*Gen. 13.16; 22.17. **Ps. 116.15.

Balaam binecuvântează a doua oară

11. Balac a zis lui Balaam: „Ce mi-ai făcut? Te-am* luat să blestemi pe vrăjmaşul meu, şi iată că tu-l binecuvântezi!"

*Cap. 22.11,17; 24.10.

12. El a răspuns şi a zis: „Nu* trebuie oare să spun ce-mi pune Domnul în gură?"

*Cap. 22.38.

13. Balac i-a zis: „Vino, te rog, cu mine în alt loc, de unde îl poţi vedea; căci aici nu vezi decât o parte din el, nu-l vezi întreg. Şi de acolo să mi-l blestemi."

14. L-a dus în câmpul Ţofim, spre vârful mun-

telui Pisga; a zidit* şapte altare şi a adus câte un viţel şi un berbec pe fiecare altar.

*Vers. 1,2.

15. Balaam a zis lui Balac: „Stai aici, lângă arderea ta de tot şi eu mă voi duce înaintea lui Dumnezeu."

16. Domnul a venit înaintea lui Balaam; i-a pus* cuvinte în gură şi a zis: „Întoarce-te la Balac şi aşa să-i vorbeşti."

*Vers. 5. Cap. 22.35.

17. Balaam s-a întors la el; şi iată că Balac stătea lângă arderea lui de tot, cu căpeteniile Moabului. Balac i-a zis: „Ce ţi-a spus Domnul?"

18. Balaam şi-a rostit prorocia şi a zis:
„Scoală-te*, Balac, şi ascultă!
Ia aminte la mine, fiul lui Ţipor!

*Judc. 3.20.

19. Dumnezeu* nu este un om ca să mintă,
Nici un fiu al omului, ca să-I pară rău.
Ce a spus, oare nu va face?
Ce a făgăduit, oare nu va împlini?

*1 Sam. 15.29. Mal. 3.6. Rom. 11.29. Tit 1.2. Iac. 1.17.

20. Iată că am primit poruncă să binecuvântez.
Da, El a binecuvântat şi eu nu pot întoarce.

*Gen. 12.2; 22.17. Cap. 22.12.

21. El nu vede* nici o nelegiuire în Iacov,
Nu vede nici o răutate în Israel.
Domnul** Dumnezeul lui este cu el,
El este Împăratul lui, veselia lui.

*Rom. 4.7,8. **Exod 13.21; 29.45,46; 33.14.

22. Dumnezeu* i-a scos din Egipt,
Tăria Lui este pentru el**
ca a bivolului.

*Cap. 24.8. **Deut. 33.17. Iov 39.10,11.

23. Descântecul nu poate face nimic
împotriva lui Iacov,
nici vrăjitoria împotriva lui Israel;
acum se poate spune despre Iacov şi Israel:
ce lucruri* mari a făcut Dumnezeu!

*Ps. 31.19; 44.1.

24. Da, poporul acesta se scoală ca o* leoaică
şi se ridică întocmai ca un leu;
nu se culcă** până ce n-a mâncat prada
şi n-a băut sângele celor ucişi."

*Gen. 49.9. **Gen. 49.27.

Balaam proroceşte iarăşi bine

25. Balac a zis lui Balaam: „Nu-l blestema, dar măcar nici nu-l binecuvânta!"

26. Balaam a răspuns şi a zis lui Balac: „Nu ţi-am spus că voi face tot ce-mi va* spune Domnul?"

*Vers. 12. Cap. 22.38. 1 Împ. 22.14.

27. Balac i-a zis lui Balaam: „Vino*, te rog, te voi duce într-un alt loc; poate că Dumnezeu va găsi cu cale să-mi blestemi de acolo pe poporul acesta!"

*Vers. 13.

28. Balac l-a dus pe Balaam pe vârful muntelui Peor, care este cu faţa spre pustiu*.

*Cap. 21.20.

29. Balaam i-a zis lui Balac: „Zideşte-mi* aici şapte altare şi pregăteşte-mi aici şapte viţei şi şapte berbeci!"

*Vers. 1.

30. Balac a făcut cum zisese Balaam şi a adus câte un viţel şi câte un berbec pe fiecare altar.

24 1. Balaam a văzut că Domnul găseşte cu cale să binecuvânteze pe Israel şi n-a mai alergat ca în celelalte rânduri* la descântece; ci şi-a întors faţa spre pustiu.

*Cap. 23.3,15.

2. Balaam a ridicat ochii şi a văzut pe Israel locuind în corturi*, după seminţiile lui. Atunci Duhul lui Dumnezeu a venit** peste el.

*Cap. 2.2, etc. **Cap. 11.25. 1 Sam. 10.10; 19.20,23. 2 Cron. 15.1.

3. Balaam şi-a* rostit prorocia şi a zis:
„Iată ce zice Balaam, fiul lui Beor,
omul cu ochii deschişi,

*Cap. 23.7,18.

4. cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu,
cel ce vede vedenia Celui Atotputernic,
cel ce cade* cu faţa la pământ şi ai cărui ochi sunt deschişi:

*1 Sam. 19.24. Ezec. 1.28. Dan. 8.18; 10.15,16. 2 Cor. 12.2,3,4. Apoc. 1.10,17.

5. „Ce frumoase sunt corturile tale, Iacove!
Locuinţele tale, Israele!
6. Ele se întind ca nişte văi,
ca nişte grădini lângă un râu,
ca nişte plante[1]* de aloe, pe care le-a** sădit Domnul,
ca nişte cedri pe lângă ape.

*Ps. 1.3. Ier. 17.8. **Ps. 104.16.

7. Apa curge din găleţile lui,
şi sămânţa lui este udată de ape mari*.
Împăratul lui se înalţă mai presus de Agag**,
şi împărăţia † lui ajunge puternică.

*Ier. 51.13. Apoc. 17.1,15. **1 Sam. 15.9. † 2 Sam. 5.12. 1 Cron. 14.2.

8. Dumnezeu* l-a scos din Egipt,

1.Lit.: pomi (arbuşti, tufe) de aloe;

tăria lui este ca a bivolului pentru el.
El nimiceşte** neamurile care se ridică
împotriva lui, le sfărâmă oasele † şi le
prăpădeşte †† cu săgeţile lui.

*Cap. 23.22. **Cap. 14.9; 23.24. † Ps. 2.9. Isa. 38.13. Ier. 50.17. †† Ps. 45.5. Ier. 50.9.

9. Îndoaie genunchii*, se culcă întocmai ca un leu,
ca o leoaică: cine îl va scula?
Binecuvântat** să fie oricine te va binecuvânta
şi blestemat să fie oricine te va blestema!"

*Gen. 49.9. **Gen. 12.3; 27.29.

10. Balac s-a aprins de mânie împotriva lui Balaam; a bătut din* mâini şi a zis lui Balaam: „Eu te-am** chemat să-mi blestemi vrăjmaşii şi iată că de trei ori tu i-ai binecuvântat!

*Ezec. 21.14,17; 22.13. **Cap. 23.11. Deut. 23.4,5. Ios. 24.9, 10. Neem. 13.2.

11. Fugi acum şi du-te acasă! Spusesem* că-ţi voi da cinste, dar Domnul te-a împiedicat s-o primeşti."

*Cap. 22.17,37.

12. Balaam a răspuns lui Balac: „Eh! n-am spus eu oare solilor pe care mi i-ai trimis,
13. că dacă* mi-ar da Balac chiar şi casa lui plină cu argint şi cu aur, tot n-aş putea să fac de la mine însumi nici bine, nici rău împotriva poruncii Domnului, ci voi spune întocmai ce va zice Domnul?

*Cap. 22.18.

14. Şi acum iată că mă duc la poporul meu. Vino, şi-ţi voi vesti* ce va face poporul acesta poporului tău în vremurile** care vor urma."

*Mica 6.5. Apoc. 2.14. **Gen. 49.1. Dan. 2.28; 10.14.

Steaua din Iacov

15. Balaam şi-a rostit* prorocia şi a zis:
„Aşa zice Balaam, fiul lui Beor,
Aşa zice omul care are ochii deschişi,

*Vers. 3,4.

16. Aşa zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu,
cel ce cunoaşte planurile Celui Preaînalt,
cel ce vede vedenia Celui Atotputernic,
cel ce cade cu faţa la pământ şi ai cărui ochi sunt deschişi:
17. „Îl văd*, dar nu acum,
Îl privesc, dar nu de aproape.
O stea răsare din Iacov,
un toiag** de cârmuire se ridică din Israel.
El străpunge laturile Moabului
şi prăpădeşte pe toţi copiii lui Set.

*Apoc. 1.7. **Gen. 49.10. Mat. 2.2. Apoc. 22.16.

18. Se face stăpân pe Edom*,
se face stăpân pe Seir, vrăjmaşii lui.
Israel face fapte mari.

*2 Sam. 8.14. Ps. 60.8,9,12.

19. Cel ce se naşte din Iacov domneşte* ca stăpânitor
şi pierde pe cei ce scapă din cetăţi."

*Gen. 49.10.

20. Balaam l-a văzut pe Amalec şi a rostit următoarea prorocie:
„Amalec este cel dintâi dintre neamuri,
Dar într-o zi va fi nimicit."
21. Balaam a văzut pe cheniţi şi a rostit următoarea prorocie:
„Locuinţa ta este tare de tot,
Şi cuibul tău este pus pe stâncă.
22. Dar Cain va fi pustiit,
până ce te va lua prins Asur."
23. Balaam a rostit următoarea prorocie:
„Vai! Cine va mai putea trăi când va face Dumnezeu acest lucru?
24. Dar nişte corăbii vor veni din Chitim*,
Vor smeri pe Asur, vor smeri pe Eber**;
şi la urmă vor fi nimicite şi ele."

*Gen. 10.4. Dan. 11.30. **Gen. 10.21,25.

25. Balaam s-a sculat, a plecat şi s-a* întors acasă. Balac a plecat şi el acasă.

*Cap. 31.8.

Închinarea la idoli

25 1. Israel locuia în Sitim*; şi poporul** a început să se dedea la curvie cu fetele lui Moab.

*Cap. 33.49. Ios. 2.1. Mica 6.5. **Cap. 31.16. 1 Cor. 10.8.

2. Ele au poftit* poporul la jertfele** dumnezeilor lor; şi poporul a mâncat şi s-a închinat † până la pământ înaintea dumnezeilor lor.

*Ios. 22.17. Ps. 106.28. Osea 9.10. **Exod 34.15,16. 1 Cor. 10.20. † Exod 20.5.

3. Israel s-a alipit de Baal-Peor şi Domnul S-a* aprins de mânie împotriva lui Israel.

*Ps. 106.29.

4. Domnul a zis lui Moise: „Strânge* pe toate căpeteniile poporului şi spânzură pe cei vinovaţi înaintea Domnului în faţa soarelui, pentru ca să se întoarcă de la Israel mânia aprinsă** a Domnului."

*Deut. 4.3. Ios. 22.17. **Vers. 11. Deut. 13.17.

5. Moise a zis judecătorilor* lui Israel:

„Fiecare** din voi să ucidă pe aceia dintre ai lui care s-au alipit de Baal-Peor."

*Exod 18.21,25. **Exod 32.27. Deut. 13.6,9,13,15.

6. Şi iată că un bărbat dintre copiii lui Israel a venit şi a adus la fraţii lui pe o madianită, sub ochii lui Moise şi sub ochii întregii adunări a copiilor lui Israel, pe când plângeau* la uşa Cortului întâlnirii.

*Ioel 2.17.

7. La vederea acestui* lucru, Fineas, fiul** lui Eleazar, fiul preotului Aaron, s-a ridicat din mijlocul adunării şi a luat o suliţă în mână.

*Ps. 106.30. **Exod 6.25.

8. S-a luat după omul acela din Israel până în cortul lui, i-a străpuns prin pântece pe amândoi: atât pe bărbatul acela din Israel cât şi pe femeia aceea. Şi a încetat astfel urgia* care izbucnise printre copiii lui Israel.

*Ps. 106.30.

9. Douăzeci şi patru de mii au murit* loviţi de urgia aceea.

*Deut. 4.3. 1 Cor. 10.8.

10. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
11. „Fineas*, fiul lui Eleazar, fiul preotului Aaron, a abătut mânia Mea de la copiii lui Israel prin râvna pe care a avut-o pentru Mine în mijlocul lor; şi n-am nimicit, în mânia** Mea, pe copiii lui Israel.

*Ps. 106.30. **Exod 20.5. Deut. 32.16,21. 1 Împ. 14.22. Ps. 78.58. Ezec. 16.38. Ţef. 1.18; 3.8.

12. De aceea să spui că închei* cu el un legământ de pace. *Mal. 2.4,5; 3.1.
13. Acesta va fi pentru el şi pentru sămânţa* lui după el legământul unei preoţii** veşnice, pentru că a fost plin de râvnă † pentru Dumnezeul lui şi a făcut ispăşire †† pentru copiii lui Israel."

*1 Cron. 6.4, etc. **Exod 40.15. † Fapt. 22.3. Rom. 10.2. †† Evr. 2.17.

14. Bărbatul acela din Israel care a fost ucis împreună cu madianita, se numea Zimri, fiul lui Salu; el era căpetenia unei case părinteşti a simeoniţilor.
15. Femeia care a fost ucisă se numea Cozbi, fata lui Ţur*, căpetenia seminţiilor ieşite dintr-o casă părintească din Madian.

*Cap. 31.8. Ios. 13.21.

Omorârea madianiţilor

16. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
17. „Priviţi pe* madianiţi ca vrăjmaşi şi ucideţi-i; *Cap. 31.2.
18. căci şi ei vi s-au arătat vrăjmaşi, amăgindu-vă prin vicleşugurile* lor, în fapta lui Peor şi în fapta Cozbiei, fata unei căpetenii a lui Madian, sora lor, ucisă în ziua urgiei care a avut loc cu prilejul faptei lui Peor."

*Cap. 31.16. Apoc. 2.14.

A doua numărătoare

26 1. În urma acestei urgii, Domnul a zis lui Moise şi lui Eleazar, fiul preotului Aaron:
2. „Faceţi* numărătoarea întregii adunări a copiilor lui Israel, de la vârsta de** douăzeci de ani în sus, după casele părinţilor lor, a tuturor celor din Israel care sunt în stare să poarte armele." *Exod 30.12; 38.25,26. Cap. 1.2. **Cap. 1.3.
3. Moise şi preotul Eleazar le-au vorbit în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului. Şi au zis:

*Vers. 63. Cap. 22.1; 31.12; 33.48; 35.1.

4. „Să se facă numărătoarea, de la vârsta de douăzeci de ani în sus, cum poruncise* Domnul lui Moise şi copiilor lui Israel, când au ieşit din ţara Egiptului."

*Cap. 1.1.

5. Ruben*, întâiul născut al lui Israel.
Fiii lui Ruben au fost: Enoh, din care se coboară familia enohiţilor; Palu, din care se coboară familia paluiţilor;

*Gen. 46.8. Exod 6.14. 1 Cron 5.1.

6. Heţron, din care se coboară familia heţroniţilor; Carmi, din care se coboară familia carmiţilor.
7. Acestea sunt familiile rubeniţilor: cei ieşiţi la numărătoare au fost patruzeci şi trei de mii şapte sute treizeci.
8. Fiul lui Palu a fost: Eliab.
9. Fiii lui Eliab au fost: Nemuel, Datan şi Abiram. Datan acesta şi Abiram acesta au fost din cei ce erau chemaţi la adunare* şi care s-au răsculat împotriva lui Moise şi Aaron, în adunarea lui Core, când cu răscoala lor împotriva Domnului. *Cap. 16.1,2.
10. Pământul* şi-a deschis gura şi i-a înghiţit împreună cu Core, când au murit cei ce se adunaseră şi când i-a mistuit focul pe cei două sute cincizeci de oameni: ei au slujit poporului ca** pildă.

*Cap. 16.32,35. **Cap. 16.38. 1 Cor. 10.6. 2 Pet. 2.6.

11. Fiii* lui Core n-au murit.

*Exod 6.24. 1 Cron. 6.22.

12. Fiii lui Simeon, după familiile lor: din Nemuel* se coboară familia nemueliţilor; din Iamin, familia iaminiţilor; din Iachin**, familia iachiniţilor;

*Gen. 46.10. Exod 6.15. **1 Cron. 4.24.

13. din Zerah*, familia zerahiţilor; din Saul, familia sauliţilor. *Gen. 46.10.
14. Acestea sunt familiile simeoniţilor: douăzeci şi două de mii două sute.
15. Fiii lui Gad, după familiile lor: din Ţefon* se coboară familia ţefoniţilor; din Haghi, familia haghiţilor; din Şuni, familia şuniţilor;

*Gen. 46.16.

16. din Ozni, familia ozniţilor; din Eri, familia eriţilor;
17. din Arod*, familia arodiţilor; din Areli, familia areliţilor. *Gen. 46.16.
18. Acestea sunt familiile fiilor lui Gad, după cei ieşiţi la numărătoare: patruzeci de mii cinci sute*.

*Gen. 38.2, etc.; 46.12.

19. Fiii lui Iuda: Er şi Onan; dar Er şi Onan au murit în ţara Canaanului.
20. Iată fiii* lui Iuda, după familiile lor: din Şela se coboară familia şelaniţilor; din Pereţ, familia pereţiţilor; din Zerah, familia zerahiţilor.

*1 Cron. 2.3.

21. Fiii lui Pereţ au fost: Heţron, din care se coboară familia heţroniţilor; Hamul, din care se coboară familia hamuliţilor.
22. Acestea sunt familiile lui Iuda, după numărătoarea lor: şaptezeci şi şase de mii cinci sute.
23. Fiii* lui Isahar, după familiile lor: din Tola se coboară familia tolaiţilor; din Puva, familia puviţilor;

*Gen. 46.13. 1 Cron. 7.1.

24. din Iaşub, familia iaşubiţilor; din Şimron, familia şimroniţilor.
25. Acestea sunt familiile lui Isahar, după numărătoarea lor: şaizeci şi patru de mii trei sute.
26. Fiii* lui Zabulon, după familiile lor: din Sered se coboară familia serediţilor; din Elon, familia eloniţilor; din Iahleel, familia iahleeliţilor.

*Gen. 46.14.

27. Acestea sunt familiile zabuloniţilor, după numărătoarea lor: şaizeci de mii cinci sute.
28. Fiii* lui Iosif, după familiile lor: Manase şi Efraim. *Gen. 46.20.
29. Fiii lui Manase: din Machir* se coboară familia machiriţilor. Machir a născut pe Galaad. Din Galaad se coboară familia galaadiţilor.

*Ios. 17.1. 1 Cron. 7.14,15.

30. Iată fiii lui Galaad: Iezer*, din care se coboară familia iezeriţilor; Helec, familia helechiţilor;

*Ios. 17.2. Judc. 6.11,24,34.

31. Asriel, familia asrieliţilor; Sihem, familia sihemiţilor;
32. Şemida, familia şemidaiţilor; Hefer, familia heferiţilor.
33. Ţelofhad*, fiul lui Hefer, n-a avut fii, dar a avut fete. Iată numele fetelor lui Ţelofhad: Mahla, Noa, Hogla, Milca şi Tirţa.

*Cap. 21.36.11.

34. Acestea sunt familiile lui Manase, după numărătoarea lor: cincizeci şi două de mii şapte sute.
35. Iată fiii lui Efraim, după familiile lor: din Şutelah se coboară familia şutelahiţilor; din Becher, familia becheriţilor; din Tahan, familia tahaniţilor.
36. Iată fiii lui Şutelah: din Eran se coboară familia eraniţilor.
37. Acestea sunt familiile fiilor lui Efraim, după numărătoarea lor: treizeci şi două de mii cinci sute.
Aceştia sunt fiii lui Iosif, după familiile lor.
38. Fiii* lui Beniamin, după familiile lor: din Bela se coboară familia belaiţilor; din Aşbel, familia aşbeliţilor; din Ahiram, familia ahiramiţilor;

*Gen. 46.21. 1 Cron. 7.8.

39. din Şufam, familia şufamiţilor; din Hufam, familia hufamiţilor.
40. Fiii lui Bela au fost: Ard şi Naaman. Din Ard se coboară familia ardiţilor; din Naaman, familia naamaniţilor.
41. Aceştia sunt fiii lui Beniamin, după familiile lor şi după numărătoarea lor: patruzeci şi cinci de mii şase sute.
42. Iată fiii* lui Dan, după familiile lor: din Şuham se coboară familia şuhamiţilor. Acestea sunt familiile lui Dan, după familiile lor.

*Gen. 46.28.

43. Toate familiile şuhamiţilor, după numărătoarea lor: şaizeci şi patru de mii patru sute.
44. Fiii* lui Aşer, după familiile lor: din Imna se coboară familia imniţilor; din Işvi, familia işviţilor; din Beria, familia beriiţilor.

*Gen. 46.17. 1 Cron. 7.30.

45. Din fiii lui Beria se coboară: din Heber, familia heberiţilor; din Malchiel, familia malchieliţilor.
46. Numele fetei lui Aşer era Serah.
47. Acestea sunt familiile fiilor lui Aşer, după numărătoarea lor: cincizeci şi trei de mii patru sute.
48. Fiii* lui Neftali, după familiile lor: din Iahţeel se coboară familia iahţeeliţilor; din Gu-

ni, familia guniţilor;

*Gen. 46.24. 1 Cron. 7.13.

49. din Ieţer, familia ieţeriţilor; din Şilem, familia şilemiţilor.
50. Acestea sunt familiile lui Neftali, după familiile lor şi după numărătoarea lor: patruzeci şi cinci de mii patru sute.
51. Aceştia* sunt cei ieşiţi la numărătoare dintre copiii lui Israel: şase sute una de mii şapte sute treizeci.

*Cap. 1.46.

52. Domnul a vorbit lui Moise şi i-a zis:
53. Ţara să se împartă între* ei, ca să fie moştenirea lor, după numărul numelor.

*Ios. 11.23; 14.1.

54. Celor* ce sunt în număr mai mare să le dai o parte mai mare şi celor ce sunt în număr mai mic să le dai o parte mai mică; să se dea fiecăruia partea lui după cei ieşiţi la numărătoare.

*Cap. 33.54.

55. Dar împărţirea ţării să se facă prin* sorţi; s-o ia în stăpânire după numele seminţiilor părinţilor lor.

*Cap. 33.54; 34.13. Ios. 11.23; 14.2.

56. Ţara să fie împărţită prin sorţi între cei ce sunt în mare număr şi între cei ce sunt în mic număr.

Numărătoarea leviţilor

57. Iată* leviţii a căror numărătoare s-a făcut după familiile lor: din Gherşon se coboară familia gherşoniţilor; din Chehat, familia chehatiţilor; din Merari, familia merariţilor.

*Gen. 46.11. Exod 6.16-19. 1 Cron. 6.1,16.

58. Iată familiile lui Levi: familia lihniţilor, familia hebroniţilor, familia mahliţilor, familia muşiţilor, familia coriţilor.
Chehat a născut pe Amram.
59. Numele nevestei lui Amram era Iochebed*, fata lui Levi, care i s-a născut lui Levi, în Egipt; ea a născut lui Amram: pe Aaron, pe Moise şi pe Maria, sora lor.

*Exod 2.1,2; 6.20.

60. Lui Aaron* i s-au născut: Nadab şi Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Cap. 3.2.

61. Nadab* şi Abihu au murit, când au adus înaintea Domnului foc străin.

*Lev. 10.1,2. Cap. 3.4. 1 Cron. 24.2.

62. Cei ieşiţi* la numărătoare, toţi bărbaţii de la vârsta de o lună în sus, au fost de douăzeci şi trei de mii. Ei n-au** fost cuprinşi în numărătoarea copiilor lui Israel, pentru că nu li s-a dat † moştenire în mijlocul copiilor lui Israel.

*Cap. 3.39. **Cap. 1.49. † Cap. 18.20,23,24. Deut. 10.9. Ios. 13.14,33; 14.3.

63. Aceştia sunt aceia dintre copiii lui Israel a căror numărătoare au făcut-o Moise şi preotul Eleazar în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului.

*Vers. 3.

64. Între ei*, nu era nici unul din copiii lui Israel a căror numărătoare o făcuse Moise şi preotul Aaron în pustiul Sinai.

*Cap. 1. Deut. 2.14,15.

65. Căci Domnul zisese: „Vor muri în pustiu* şi nu va rămâne nici unul din ei, afară** de Caleb, fiul lui Iefune, şi Iosua, fiul lui Nun.”

*Cap. 14.28,29. 1 Cor. 10.5,6. **Cap. 14.30.

Legea asupra moştenirilor

27 1. Fetele lui Ţelofhad*, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din familiile lui Manase, fiul lui Iosif, şi ale căror nume erau: Mahla, Noa, Hogla, Milca şi Tirţa,

*Cap. 26.33; 36.1,11. Ios. 17.3.

2. s-au apropiat şi s-au înfăţişat înaintea lui Moise, înaintea preotului Eleazar, înaintea mai-marilor şi înaintea întregii adunări, la uşa Cortului întâlnirii. Ele au zis:
3. „Tatăl nostru a murit* în pustiu; el nu era în mijlocul cetei celor ce s-au răzvrătit împotriva Domnului, în mijlocul cetei** lui Core, ci a murit pentru păcatul lui şi n-a avut fii.

*Cap. 14.35; 26.64,65. **Cap. 16.1,2.

4. Pentru ce să se stingă numele tatălui nostru din mijlocul familiei lui, pentru că n-a avut fii? Dă-ne* şi nouă deci o moştenire între fraţii tatălui nostru.”

*Ios. 17.4.

5. Moise a adus* pricina lor înaintea Domnului.

*Exod 18.15,19.

6. Şi Domnul a zis lui Moise:
7. „Fetele lui Ţelofhad au dreptate. Să le* dai de moştenire o moşie între fraţii tatălui lor şi să treci asupra lor moştenirea tatălui lor.

*Cap. 36.2.

8. Iar copiilor lui Israel să le vorbeşti şi să le spui: „Când un om va muri fără să lase fii, să treceţi moştenirea lui asupra fetei lui.
9. Dacă n-are nici o fată, moştenirea lui s-o daţi fraţilor lui.
10. Dacă n-are nici fraţi, moştenirea lui s-o daţi fraţilor tatălui său.
11. Şi dacă nici tatăl lui n-are fraţi, moştenirea lui s-o daţi rudei cele mai apropiate din familia lui şi ea s-o stăpânească. Aceasta să fie o orân-

duială* de drept[1] pentru copiii lui Israel, cum a poruncit Domnul lui Moise. *Cap. 35.29.

Iosua, urmaşul lui Moise

12. Domnul a zis lui Moise: „Suie-te* pe muntele acesta Abarim şi priveşte ţara pe care am dat-o copiilor lui Israel.

*Cap. 33.47. Deut. 3.27; 32.49; 34.1.

13. S-o priveşti, dar şi tu vei fi adăugat* la poporul tău, cum a fost adăugat fratele tău Aaron;

*Cap. 20.24,28; 31.2. Deut. 10.6.

14. pentru că v-aţi* împotrivit poruncii Mele, în pustiul Ţin, când cu cearta adunării, şi nu M-aţi sfinţit înaintea lor cu prilejul apelor." (Acestea sunt** apele de ceartă, la Cades, în pustiul Ţin.)

*Cap. 20.12,24. Deut. 1.37; 32.51. Ps. 106.32. **Exod 17.7.

15. Moise a vorbit Domnului şi a zis:
16. „Domnul Dumnezeul* duhurilor oricărui trup să rânduiască peste adunare un om

*Cap. 16.22. Evr. 12.9.

17. care să iasă* înaintea lor şi să intre înaintea lor, care să-i scoată afară şi să-i aducă înăuntru, pentru ca adunarea Domnului să nu fie ca nişte oi** care n-au păstor."

*Deut. 31.2. 1 Sam. 8.20; 18.13. 2 Cron. 1.10. **1 Împ. 22.17. Zah. 10.2. Mat. 9.36. Marc. 6.34.

18. Domnul a zis lui Moise: „Ia-ţi pe Iosua, fiul lui Nun, bărbat în* care este Duhul Meu, şi să-ţi pui** mâna peste el.

*Gen. 41.38. Judc. 3.10; 11.29. 1 Sam. 16.13,18. **Deut. 34.9.

19. Să-l aşezi înaintea preotului Eleazar şi înaintea întregii adunări şi să-i dai porunci* sub ochii lor.

*Deut. 31.7.

20. Să-l faci părtaş* la dregătoria ta[2], pentru ca toată adunarea copiilor lui Israel să-l** asculte.

*Cap. 11.17,28. 1 Sam. 10.6,9. 2 Împ. 2.15. **Ios. 1.16,17.

21. Să* se înfăţişeze înaintea preotului Eleazar, care să întrebe pentru el judecata lui Urim** înaintea Domnului; şi Iosua, toţi copiii lui Israel împreună cu el, şi toată adunarea, să iasă după porunca lui Eleazar şi să intre după porunca † lui."

*Ios. 9.14. Judc. 1.1; 20.18,23,26. 1 Sam. 23.9; 30.7. **Exod 28.30. † Ios. 9.14. 1 Sam. 22.10,13,15.

22. Moise a făcut cum îi poruncise Domnul. A luat pe Iosua şi l-a pus înaintea preotului Eleazar şi înaintea întregii adunări.
23. Şi-a pus mâinile peste el şi i-a dat porunci*, cum spusese Domnul prin Moise.

*Deut. 3.28; 31.7.

1.Sau: rânduială de judecată; 2.Sau: să-i dai din onoarea (gloria) ta;

Jertfa zilnică

28 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. Porunceşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Să aveţi grijă să-Mi aduceţi la vremea hotărâtă darul Meu* de mâncare, hrana jertfelor Mele mistuite de foc, care Îmi sunt de un miros plăcut."

*Lev. 3.11; 21.6,8. Mal. 1.7,12.

3. Să le spui: „Iată* jertfa mistuită de foc pe care o veţi aduce Domnului: în fiecare zi, câte doi miei de un an fără cusur, ca ardere de tot necurmată.

*Exod 29.38.

4. Să aduci un miel dimineaţa şi celălalt miel seara[1];
5. iar, ca dar de mâncare*, să aduci a zecea parte** dintr-o efă de floarea făinii frământată într-un sfert de hin † de untdelemn de măsline presate[2].

*Exod 29.40. **Exod 16.36. Cap. 15.4. † Lev. 2.1.

6. Aceasta este arderea* de tot necurmată, care a fost adusă la muntele Sinai; o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Exod 29.42. Amos 5.25.

7. Jertfa de băutură să fie de un sfert de hin pentru fiecare miel; jertfa de băutură de vin s-o faci Domnului în Locul Sfânt.
8. Al doilea miel să-l aduci seara[1], cu un dar de mâncare şi o jertfă de băutură ca cele de dimineaţă: aceasta este o jertfă mistuită prin foc, de un miros plăcut Domnului.

Jertfele de Sabat şi de lună nouă

9. În ziua Sabatului, să aduceţi doi miei de un an fără cusur şi ca dar de mâncare, două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn, împreună cu jertfa de băutură.
10. Aceasta este arderea* de tot pentru fiecare zi de Sabat, afară de arderea de tot necurmată şi jertfa ei de băutură.

*Ezec. 46.4.

11. La începutul* lunilor voastre, să aduceţi ca ardere de tot Domnului: doi viţei, un berbec şi şapte miei de un an fără cusur;

*Cap. 10.10. Sam. 20.5. 1 Cron. 23.31. 2 Cron. 2.4. Ezra 3.5. Neem. 10.33. Isa. 1.13,14. Ezec. 45.17; 46.6. Osea 2.11. Col. 2.16.

12. şi, ca dar de mâncare pentru fiecare viţel, trei zecimi* de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn; ca dar de mâncare pentru berbec, să aduceţi două zecimi de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn;

*Cap. 15.4-12.

1.Evreieşte: între cele două seri; 2.Lit.: untdelemn bătut;

13. ca dar de mâncare pentru fiecare miel, să aduceţi o zecime* de efă din floarea făinii frământată cu untdelemn. Aceasta este o ardere de tot, o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului. *Vers. 22. Cap. 15.24.
14. Jertfele de băutură să fie de o jumătate de hin de vin pentru un viţel, a treia parte dintr-un hin pentru un berbec şi un sfert de hin pentru un miel. Aceasta este arderea de tot pentru începutul lunii, în fiecare lună, în toate lunile anului.
15. Să se aducă Domnului un ţap*, ca jertfă, de ispăşire, în afară de arderea de tot necurmată şi jertfa ei de băutură.

*Exod 12.6,18. Lev. 23.5. Cap. 9.3. Deut. 16.1. Ezec. 45.21.

Jertfele de Paşte

16. În luna* întâi, în ziua a paisprezecea a lunii, va fi Paştele Domnului.

*Lev. 23.6.

17. Ziua* a cincisprezecea a acestei luni să fie o zi de sărbătoare. Timp de şapte zile să se mănânce azime.

*Exod 12.16. Lev. 23.7.

18. În ziua* dintâi să fie o adunare sfântă: să nu faceţi nici o lucrare de slugă în ea.

*Lev. 22.20. Vers. 31. Cap. 29.8. Deut. 15.21.

19. Să aduceţi ca ardere de tot Domnului o jertfă mistuită de foc: doi viţei, un berbec şi şapte miei de un an fără* cusur. *Vers. 15.
20. Să mai adăugaţi şi darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi de efă pentru un viţel, două zecimi pentru un berbec,
21. şi o zecime pentru fiecare din cei şapte miei.
22. Să aduceţi* un ţap ca jertfă de ispăşire, ca să facă ispăşire pentru voi.

*Exod 12.16; 13.6. Lev. 23.8.

23. Să aduceţi aceste jertfe, afară de arderea de tot de dimineaţă, care este o ardere de tot necurmată.
24. Să le aduceţi în fiecare zi, timp de şapte zile, ca hrana unei jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului. Să fie aduse, afară de arderea de tot necurmată şi jertfa ei de băutură.
25. În ziua* a şaptea să aveţi o adunare sfântă: să nu faceţi nici o lucrare de slugă în ea. *Exod 23.16; 34.22. Lev. 23.10,15. Deut. 16.10. Fapt. 2.1.

Jertfele de la Cincizecime

26. În ziua* celor dintâi roade, când veţi aduce Domnului un dar de mâncare, la încheierea Sărbătorii Săptămânilor *(Cincizecimea)*, să aveţi o adunare sfântă; să nu faceţi nici o muncă de slugă în ea.

*Lev. 23.18,19.

27. Să aduceţi ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului: doi viţei*, un berbec şi şapte miei de un an.

*Vers. 19.

28. Să mai adăugaţi darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, câte trei zecimi de fiecare viţel, două zecimi pentru berbec,
29. şi o zecime pentru fiecare din cei şapte miei.
30. Să aduceţi şi un ţap, ca să facă ispăşire pentru voi.
31. Să aduceţi aceste jertfe, afară de arderea de tot necurmată şi darul ei de mâncare. Mieii să fie fără cusur şi să adăugaţi şi jertfele lor de băutură.

Jertfe în Ziua Trâmbiţei

29 1. În luna a şaptea, în cea dintâi zi a lunii, să aveţi o adunare sfântă: atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă. Ziua aceasta să fie vestită între voi* cu sunet de trâmbiţă.

*Lev. 23.24.

2. Să aduceţi ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului, un viţel, un berbec şi şapte miei de un an fără cusur.
3. Să mai adăugaţi şi darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru viţel, două zecimi pentru berbec,
4. şi o zecime pentru fiecare din cei şapte miei.
5. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, ca să facă ispăşire pentru voi.
6. Să aduceţi aceste jertfe, afară de arderea* de tot şi darul ei de mâncare din fiecare lună, afară de arderea** de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfele de băutură, care se adaugă la ele, după † rânduielile aşezate. Acestea sunt nişte jertfe mistuite de foc, de un miros plăcut Domnului.

*Cap. 28.11. **Cap. 28.3. † Cap. 15.11,12.

Jertfe pentru Ziua Împăcării

7. În ziua* a zecea a acestei luni a şaptea, să aveţi o adunare sfântă şi să vă smeriţi** sufletele; atunci să nu faceţi nici o lucrare.

*Lev. 16.29; 23.27. **Ps. 35.13. Isa. 58.5.

8. Să aduceţi ca ardere de tot, de un miros plăcut Domnului: un viţel, un berbec şi şapte miei

de un an fără* cusur.

*Cap. 28.19.

9. Să mai adăugaţi şi darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru viţel, două zecimi pentru berbec,
10. şi o zecime pentru fiecare din cei şapte miei.
11. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă* de ispăşire, în afară de jertfa de ispăşire, în afară de arderea de tot necurmată cu darul ei de mâncare şi jertfele de băutură obişnuite.

*Lev. 16.3,5.

Jertfele pentru Sărbătoarea Colibelor

12. În ziua* a cincisprezecea a lunii a şaptea, să aveţi o adunare sfântă; atunci să nu faceţi nici o muncă de slugă. Să prăznuiţi o sărbătoare în cinstea Domnului, timp de şapte zile.

*Lev. 23.34. Deut. 16.13. Ezec. 45.25.

13. Să aduceţi ca* ardere de tot o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului: treisprezece viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur.

*Ezra 3.4.

14. Să mai adăugaţi şi darul lor de mâncare din floarea făinii frământată cu untdelemn, trei zecimi pentru fiecare din cei treisprezece viţei, două zecimi pentru fiecare din cei doi berbeci,
15. şi o zecime pentru fiecare din cei paisprezece miei.
16. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa sa de băutură.
17. A doua zi, să aduceţi doisprezece viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
18. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile* aşezate.

*Vers. 3,4,9,10. Cap. 15.12; 28.7,14.

19. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfele de băutură.
20. A treia zi, să aduceţi unsprezece viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
21. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile* aşezate.

*Vers. 18.

22. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, în afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.
23. A patra zi, să aduceţi zece viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
24. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile aşezate.
25. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.
26. În ziua a cincea, să aduceţi nouă viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
27. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile aşezate.
28. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.
29. În ziua a şasea, să aduceţi opt viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
30. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile aşezate.
31. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.
32. În ziua a şaptea, să aduceţi şapte viţei, doi berbeci şi paisprezece miei de un an fără cusur,
33. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţei, berbeci şi miei, după numărul lor, după rânduielile aşezate.
34. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.
35. În ziua a opta, să aveţi o adunare* de sărbătoare: atunci să nu faceţi nici o lucrare de slugă.

*Lev. 23.36.

36. Să aduceţi ca ardere de tot o jertfă mistuită de foc, de un miros plăcut Domnului: un viţel, un berbec şi şapte miei de un an fără cusur,
37. împreună cu darul lor de mâncare şi jertfele lor de băutură pentru viţel, berbec şi miei, după numărul lor, după rânduielile aşezate.
38. Să aduceţi şi un ţap ca jertfă de ispăşire, în afară de arderea de tot necurmată, darul ei de mâncare şi jertfa de băutură.

39. Acestea sunt jertfele pe care să le aduceţi Domnului la* sărbătorile voastre, afară de arderile voastre de tot, de darurile voastre de mâncare şi de jertfele voastre de băutură şi de jertfele voastre de mulţumire, ca împlinire a unei făgăduinţe**, sau ca daruri de bunăvoie."

*Lev. 23.2. 1 Cron. 23.31. 2 Cron. 31.3. Ezra 3.5. Neem. 10.33. Isa. 1.14. **Lev. 7.11,16; 22.21,23.

40. Moise a spus copiilor lui Israel tot ce-i poruncise Domnul.

Legea asupra făgăduinţelor

30 1. Moise a vorbit căpeteniilor* seminţiilor copiilor lui Israel şi a zis: „Iată ce porunceşte Domnul:

*Cap. 1.4,16; 7.2.

2. Când un* om va face o promisiune** Domnului sau un jurământ prin care se va lega printr-o făgăduinţă, să nu-şi calce cuvântul, ci să facă † potrivit cu tot ce i-a ieşit din gură.

*Lev. 27.2. Deut. 23.21. Judc. 11.30,35. Ecl. 5.4. **Lev. 5.4. Mat. 14.9. Fapt. 23.14. † Iov 22.27. Ps. 22.25; 50.14; 66.13,14; 116.14,18. Naum 1.15.

Juruinţa femeilor

3. Când o femeie va face o promisiune Domnului şi se va lega printr-o făgăduinţă, în tinereţea ei şi în casa tatălui ei,
4. şi tatăl ei va afla de juruinţa pe care a făcut-o ea şi de făgăduinţa cu care s-a legat, dacă nu-i zice nimic în ziua când află de juruinţa ei, toate făgăduinţele ei vor fi primite, şi orice obligaţie cu care s-a legat ea va fi primită;
5. dar dacă tatăl ei nu-i dă voie în ziua când ia cunoştinţă de juruinţa ei, toate făgăduinţele ei şi toate obligaţiile cu care se va fi legat ea, nu vor avea nici o putere[1]; şi Domnul o va ierta, pentru că nu i-a dat voie tatăl ei.
6. Când se va mărita, după ce a făcut făgăduinţe sau după ce s-a legat printr-un cuvânt ieşit de pe buzele ei,
7. şi bărbatul ei va lua cunoştinţă de lucrul acesta, şi nu-i va zice nimic în ziua când va lua cunoştinţă de ele, făgăduinţele ei vor rămâne în picioare; şi făgăduinţele cu care se va fi legat ea vor rămâne în picioare;
8. dar dacă bărbatul ei nu-i* dă voie în ziua când ia cunoştinţă de juruinţa ei, el va desfiinţa juruinţa, pe care a făcut-o, şi cuvântul rostit cu buzele ei, cu care s-a legat ea; şi Domnul o va ierta.

*Gen. 3.16.

9. Juruinţa unei femei văduve sau despărţite de bărbat, făgăduinţa cu care se va fi legat ea, va rămâne în picioare pentru ea.
10. Când o femeie, fiind încă în casa bărbatului ei, va face făgăduinţe sau se va lega cu vreun jurământ,
11. şi bărbatul ei va afla de lucrul acesta, dacă nu-i zice nimic şi n-o opreşte, toate făgăduinţele ei vor rămâne în picioare, şi toate făgăduinţele prin care se va fi legat ea vor rămâne în picioare;
12. dar dacă bărbatul ei nu le primeşte în ziua când află de ele, orice promisiune şi orice făgăduinţă ieşite de pe buzele ei nu vor mai avea nici un preţ, bărbatul ei nu le-a primit; şi Domnul o va ierta.
13. Bărbatul ei poate întări şi bărbatul ei poate desfiinţa orice promisiune, orice jurământ cu care se leagă ea ca să-şi mâhnească sufletul.
14. Şi anume, dacă nu-i zice nimic zi de zi, după ce află de lucrul acesta, el întăreşte astfel toate făgăduinţele şi toate obligaţiile cu care s-a legat ea; le întăreşte pentru că nu i-a zis nimic în ziua când a aflat de ele.
15. Dar dacă nu le primeşte, după ce a trecut ziua în care le-a aflat, va fi vinovat de păcatul nevestei lui."
16. Acestea sunt legile pe care le-a dat Domnul lui Moise, ca să aibă putere între bărbat şi nevasta lui, între un tată şi fata lui, când ea este în tinereţea ei şi în casa tatălui ei.

Biruinţa asupra madianiţilor

31 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Răzbună* pe copiii lui Israel împotriva madianiţilor, apoi vei** fi adăugat la poporul tău."

*Cap. 25.17. **Cap. 27.13.

3. Moise a vorbit poporului şi a zis: „Înarmaţi dintre voi nişte bărbaţi pentru oştire şi să meargă împotriva Madianului, ca să aducă la îndeplinire răzbunarea Domnului împotriva Madianului.
4. Să trimiteţi la oaste câte o mie de oameni de seminţie, din toate seminţiile lui Israel."
5. Au luat dintre miile lui Israel câte o mie de

1.Sau: nu vor sta în picioare;

oameni de seminţie, adică douăsprezece mii de oameni înarmaţi pentru oaste.
6. Moise a trimis la oaste pe aceşti o mie de oameni de seminţie şi a trimis cu ei pe fiul preotului Eleazar, Fineas, care ducea uneltele sfinte şi trâmbiţele* răsunătoare[1].

*Cap. 10.9.

7. Au înaintat împotriva Madianului, după porunca pe care o dăduse Domnul lui Moise; şi au* omorât pe toţi** bărbaţii.

*Deut. 20.13. Judc. 21.11. 1 Sam. 27.9. 1 Împ. 11.15,16. **Judc. 6.1,2,33.

8. Împreună cu toţi ceilalţi, au omorât şi pe împăraţii Madianului: Evi*, Rechem, Ţur, Hur şi Reba, cei cinci împăraţi ai Madianului; au ucis cu sabia şi pe Balaam**, fiul lui Beor.

*Ios. 13.21. **Ios. 13.22.

9. Copiii lui Israel au luat captive pe femeile madianiţilor cu pruncii lor şi le-au jefuit toate vitele, toate turmele şi toate bogăţiile.
10. Le-au ars toate cetăţile pe care le locuiau şi toate taberele lor.
11. Au* luat toată prada şi tot jaful în oameni şi animale;

*Deut. 20.14.

12. şi pe cei prinşi, prada şi jaful, le-au adus lui Moise, preotului Eleazar şi adunării copiilor lui Israel, care aveau tabăra în câmpia Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului.
13. Moise, preotul Eleazar şi toţi mai-marii adunării le-au ieşit înainte, afară din tabără.
14. Şi Moise s-a mâniat pe căpeteniile oştirii, pe căpeteniile peste o mie şi pe căpeteniile peste o sută, care se întorceau de la război.
15. El le-a zis: „Cum? Aţi lăsat cu viaţă toate* femeile?

*Deut 20.14. 1 Sam. 15.3.

16. Iată*, ele sunt acelea care, după cuvântul** lui Balaam, au târât pe copiii lui Israel să păcătuiască împotriva Domnului, în fapta lui Peor; şi atunci a izbucnit urgia † în adunarea Domnului.

*Cap. 25.2. **Cap. 24.14. 2 Pet. 2.15. Apoc. 2.14. † Cap. 25.9.

17. Acum, dar, omorâţi* pe orice prunc de parte bărbătească şi omorâţi pe orice femeie care a cunoscut un bărbat culcându-se cu el;

*Judc. 21.11.

18. dar lăsaţi cu viaţă pentru voi pe toţi pruncii de parte femeiască şi pe toate fetele care n-au cunoscut un bărbat.

1.Sau: pentru alarmă;

Curăţirea căpeteniilor şi ostaşilor

19. Iar voi rămâneţi* şapte zile afară din tabără; toţi aceia dintre voi care au ucis pe cineva şi toţi cei ce s-au atins** de vreun mort să se curăţească a treia zi şi a şaptea zi, ei şi cei prinşi de voi.

*Cap. 5.2. **Cap. 19.11, etc.

20. Să curăţiţi de asemenea orice haină, orice lucru de piele, orice lucru de păr de capră şi orice unealtă de lemn.”
21. Preotul Eleazar a zis ostaşilor care se duseseră la război: „Iată ce este poruncit prin legea pe care a dat-o Domnul lui Moise:
22. Aurul, argintul, arama, fierul, cositorul şi plumbul,
23. orice lucru care poate suferi focul, să-l treceţi prin foc ca să se cureţe. Dar tot ce nu poate suferi focul să fie curăţit cu apa* de curăţire; să-l treceţi prin apă.

*Cap. 19.9,17.

24. Să* vă spălaţi hainele în ziua a şaptea şi veţi fi curaţi; apoi, veţi putea intra în tabără.”

*Lev. 11.25.

Împărţirea prăzii

25. Domnul a zis lui Moise:
26. „Fă, împreună cu preotul Eleazar şi cu căpeteniile caselor adunării, socoteala prăzii luate, fie oameni, fie animale.
27. Împarte prada* între luptătorii care s-au dus la oaste şi între toată adunarea.

*Ios. 22.8. 1 Sam. 30.24.

28. Să iei întâi din partea ostaşilor care s-au dus la oaste o dare pentru Domnul, şi anume: unul* din cinci sute, atât din oameni, cât şi din boi, măgari şi oi.

*Vers. 30,47. Cap. 18.26.

29. Să le luaţi din jumătatea cuvenită lor şi să le dai preotului Eleazar ca un dar ridicat pentru Domnul.
30. Şi din jumătatea care se cuvine copiilor lui Israel să* iei unul din cincizeci, atât din oameni, cât şi din boi, măgari şi oi, din orice animal; şi să le dai leviţilor care** păzesc Cortul Domnului †.”

*Vers. 42-47. **Cap. 3.7,8,25,31,36; 18.3,4. † Cap. 18.8,19.

31. Moise şi preotul Eleazar au făcut ce poruncise Domnul lui Moise.
32. Prada de război, rămasă din jaful celor ce făcuseră parte din oaste, era de şase sute şaptezeci şi cinci de mii de oi,
33. şaptezeci şi două de mii de boi,
34. şaizeci şi una de mii de măgari
35. şi treizeci şi două de mii de suflete, adică

femei care nu cunoscuseră un bărbat.
36. Jumătatea care alcătuia partea celor ce se duseseră la oaste a fost de trei sute treizeci şi şapte de mii cinci sute de oi,
37. din care şase sute şaptezeci şi cinci au fost luate ca dare Domnului;
38. treizeci şi şase de mii de boi, din care şaptezeci şi doi luaţi ca dare Domnului;
39. treizeci de mii cinci sute de măgari, din care şaizeci şi unu luaţi ca dare Domnului;
40. şi şaisprezece mii de inşi, din care treizeci şi doi luaţi ca dare Domnului.
41. Moise a dat preotului Eleazar darea luată ca dar ridicat pentru Domnul, după cum* îi poruncise Domnul.

*Vers. 30.

42. Jumătatea cuvenită copiilor lui Israel, pe care a despărţit-o Moise de a bărbaţilor care merseseră la oaste,
43. şi care era parte a adunării, a fost de trei sute treizeci şi şapte de mii cinci sute de oi,
44. treizeci şi şase de mii de boi,
45. treizeci de mii cinci sute de măgari
46. şi şaisprezece mii de suflete.
47. Din această jumătate care se cuvenea copiilor lui Israel, Moise a luat unul din cincizeci, atât din oameni, cât şi din animale; şi le-a dat leviţilor care păzesc Cortul Domnului, după cum îi poruncise Domnul.
48. Căpeteniile oştirii, căpeteniile peste o mie şi căpeteniile peste o sută, s-au apropiat de Moise
49. şi i-au zis: „Robii tăi au făcut socoteala ostaşilor care erau sub poruncile noastre şi nu lipseşte nici un om dintre noi.
50. Noi aducem deci ca dar Domnului, fiecare ce a găsit ca podoabe de aur, şi anume: lănţişoare, brăţări, inele, cercei şi salbe, ca să se facă ispăşire* pentru sufletele noastre înaintea Domnului."

*Exod 30.12,16.

51. Moise şi preotul Eleazar au primit de la ei toate aceste podoabe lucrate în aur.
52. Tot aurul, pe care l-au adus Domnului căpeteniile peste o mie şi căpeteniile peste o sută, ca dar ridicat, cântărea şaisprezece mii şapte sute cincizeci de sicli.
53. Oamenii din oaste au păstrat fiecare pentru sine prada* pe care o făcuse.

*Deut. 20.14.

54. Moise şi preotul Eleazar au luat aurul de la căpeteniile peste o mie şi de la căpeteniile peste o sută şi l-au adus în Cortul întâlnirii, ca aducere* aminte pentru copiii lui Israel înaintea Domnului.

*Exod 30.16.

Galaadul dat lui Gad şi Ruben

32 1. Fiii lui Ruben şi fiii lui Gad aveau o mare mulţime de vite şi au văzut că ţara lui Iaezer* şi ţara Galaadului erau un loc bun pentru vite.

*Cap. 21.32. Ios. 13.25. 2 Sam. 24.5.

2. Atunci fiii lui Gad şi fiii lui Ruben au venit la Moise, la preotul Eleazar şi la mai-marii adunării, şi le-au zis:
3. „Atarot, Dibon, Iaezer, Nimra*, Hesbon, Eleale, Sebam**, Nebo şi Beon †,

*Vers. 36. **Vers. 38. † Vers. 38.

4. ţara aceasta, pe care* a lovit-o Domnul înaintea adunării lui Israel, este un loc bun pentru vite şi robii tăi au vite."

*Cap. 21.24,34.

5. Apoi au adăugat: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, să se dea ţara aceasta în stăpânirea robilor tăi şi să nu ne treci peste Iordan."
6. Moise a răspuns fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruben: „Fraţii voştri să meargă oare la război şi voi să rămâneţi aici?
7. Pentru ce voiţi să descurajaţi inima copiilor lui Israel şi să-i faceţi să nu treacă în ţara pe care le-o dă Domnul?
8. Aşa au făcut şi părinţii voştri când i-am* trimis din Cades-Barnea să** iscodească ţara.

*Cap. 13.3,26. **Deut. 1.22.

9. S-au suit* până la Valea Eşcol şi, după ce au iscodit ţara, au descurajat inimile copiilor lui Israel şi i-au făcut să nu intre în ţara pe care le-o dădea Domnul.

*Cap. 13.24,31. Deut. 1.24,28.

10. Şi Domnul* S-a aprins de mânie în ziua aceea şi a jurat zicând:

*Cap. 14.11,21. Deut. 1.34.

11. „Oamenii aceştia care s-au suit din Egipt, de la vârsta* de douăzeci de ani în sus, nu vor vedea ţara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, căci n-au** urmat în totul calea Mea,

*Cap. 14.28,29. Deut. 1.35. **Cap. 14.24,30.

12. în afară de Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul şi Iosua, fiul lui Nun, care* au urmat în totul calea Domnului."

*Cap. 14.24. Deut. 1.36. Ios. 14.8,9.

13. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel şi i-a făcut să rătăcească* în pustiu timp

de patruzeci de ani, până la stingerea întregului** leat[1] de oameni care făcuse rău înaintea Domnului.

*Cap. 14.33-35. **Cap. 26.64,65.

14. Şi iată că voi luaţi locul părinţilor voştri, ca nişte odrasle de oameni păcătoşi, ca să faceţi pe Domnul să se aprindă* şi mai tare de mânie împotriva lui Israel.

*Deut. 1.34.

15. Căci, dacă vă întoarceţi* de la El, El va lăsa mai departe pe Israel să rătăcească în pustiu şi veţi aduce pierderea poporului acestuia întreg."

*Deut. 30.17. Ios. 22.16,18. 2 Cron. 7.19; 15.2.

16. Ei s-au apropiat de Moise şi au zis: „Vom face aici ocoale pentru vitele noastre şi cetăţi pentru pruncii noştri:
17. apoi ne vom* înarma în grabă şi vom merge înaintea copiilor lui Israel, până îi vom duce în locul care le este rânduit; şi pruncii noştri vor locui în aceste cetăţi întărite, din pricina locuitorilor ţării acesteia.

*Ios. 4.12,13.

18. Nu ne* vom întoarce în casele noastre mai înainte ca fiecare din copiii lui Israel să fi pus stăpânire pe moştenirea lui,

*Ios. 22.4.

19. şi nu vom stăpâni nimic cu ei dincolo de Iordan, nici mai departe, pentru că noi ne vom avea moştenirea* noastră dincoace de Iordan, la răsărit."

*Vers. 33. Ios. 12.1; 13.8.

20. Moise* le-a zis: „Dacă faceţi aşa, dacă vă înarmaţi ca să luptaţi înaintea Domnului,

*Deut. 3.18. Ios. 1.14; 4.12,13.

21. dacă toţi aceia dintre voi care se vor înarma trec Iordanul înaintea Domnului, până ce va izgoni pe vrăjmaşii Lui dinaintea Lui
22. şi dacă vă veţi întoarce* înapoi numai după ce ţara** va fi supusă înaintea Domnului, atunci, veţi fi fără vină înaintea Domnului şi înaintea lui Israel, şi ţinutul acesta va fi moşia † voastră înaintea Domnului.

*Deut. 3.20. Ios. 11.23; 18.1. **Ios. 22.4. † Deut. 3.12,15,16, 18. Ios. 1.15; 13.8,32; 22.4,9.

23. Dar dacă nu faceţi aşa, păcătuiţi împotriva Domnului şi să ştiţi că păcatul* vostru vă va ajunge.

*Gen. 4.7; 44.16. Isa. 59.12.

24. Zidiţi* cetăţi pentru pruncii voştri şi ocoale pentru vitele voastre şi faceţi ce aţi spus cu gura voastră."

*Vers. 16,34, etc.

25. Fiii lui Gad şi fiii lui Ruben i-au zis lui Moise: „Robii tăi vor face tot ce porunceşte domnul nostru.
26. Pruncii* noştri, nevestele, turmele noastre şi toate vitele noastre, vor rămâne în cetăţile Galaadului;

*Ios. 1.14.

27. iar robii* tăi, toţi înarmaţi pentru război, vor merge să se lupte înaintea Domnului, cum zice domnul nostru."

*Ios. 4.12.

28. Moise a dat* porunci, cu privire la ei preotului Eleazar, lui Iosua, fiul lui Nun, şi capilor de familie din seminţiile copiilor lui Israel.

*Ios. 1.13.

29. El le-a zis: „Dacă fiii lui Gad şi fiii lui Ruben trec cu voi Iordanul, înarmaţi cu toţii ca să lupte înaintea Domnului, după ce ţara va fi supusă înaintea voastră, să le daţi în stăpânire ţinutul Galaadului.
30. Dar dacă nu vor merge înarmaţi împreună cu voi, să se aşeze în mijlocul vostru în ţara Canaanului."
31. Fiii lui Gad şi fiii lui Ruben au răspuns: „Vom face tot ce a spus robilor tăi, Domnul.
32. Vom trece înarmaţi înaintea Domnului în ţara Canaanului; dar noi să ne avem moştenirea noastră dincoace de Iordan."

Luarea în stăpânire a Galaadului

33. Moise* a dat fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruben şi la jumătate din seminţia lui Manase, fiul lui Iosif, împărăţia** lui Sihon, împăratul amoriţilor şi împărăţia lui Og, împăratul Basanului, ţara cu cetăţile ei, cu ţinuturile cetăţilor ţării de jur-împrejur.

*Deut. 3.12-17; 29.8. Ios. 12.6; 13.8; 22.4. **Cap. 21.24,33,35.

34. Fiii lui Gad au zidit Dibonul*, Atarotul, Aroerul**,

*Cap. 33.45,46. **Deut.2.36.

35. Atrot-Şofan, Iaezer*, Iogbeha,

*Vers. 1,3.

36. Bet-Nimra* şi Bet-Haran, cetăţi întărite**, şi au făcut staule pentru turme.

*Vers. 3. **Vers. 24.

37. Fiii lui Ruben au zidit* Hesbonul, Eleale, Chiriataim,

*Cap. 21.27.

38. Nebo* şi Baal-Meon**, ale căror nume au fost schimbate †, şi Sibma, şi au pus alte nume cetăţilor pe care le-au zidit.

*Isa. 46.1. **Cap. 22.41. † Exod 23.13. Vers. 3. Ios. 23.7.

39. Fiii lui Machir*, fiul lui Manase, au mers împotriva Galaadului şi au pus mâna pe el; au izgonit pe amoriţii care erau acolo.

*Gen. 50.23.

40. Moise a dat* Galaadul lui Machir, fiul lui

1.Sau: întregii generaţii;

Manase, care s-a aşezat acolo.

*Deut. 3.12,13,15. Ios. 13.31; 17.1.

41. Iair*, fiul lui Manase, a pornit şi el şi a luat târgurile şi le-a numit târgurile lui Iair**.

*Deut. 3.14. Ios. 13.30. 1 Cron. 2.21-23. **Judc. 10.4. 1 Împ. 4.13.

42. Nobah a pornit şi el şi a luat Chenatul împreună cu cetăţile care ţineau de el şi l-a numit Nobah, după numele lui.

Popasurile israeliţilor

33 1. Iată popasurile copiilor lui Israel care au ieşit din ţara Egiptului, după oştirile lor, sub povăţuirea lui Moise şi lui Aaron.

2. Moise a scris călătoriile lor din popas în popas, după porunca Domnului. Şi iată popasurile lor, după călătoriile lor.

3. Au pornit* din Ramses în luna întâi**, în ziua a cincisprezecea a lunii întâi. A doua zi după Paşte, copiii lui Israel au ieşit gata de † luptă în faţa tuturor egiptenilor,

*Exod 12.37. **Exod 12.2; 13.4. † Exod 14.8.

4. în timp ce egiptenii îşi îngropau pe toţi întâii lor născuţi, pe care-i lovise* Domnul dintre ei. Căci Domnul făcuse chiar şi pe dumnezeii** lor să simtă puterea Lui.

*Exod 12.29. **Exod 12.12; 18.11. Isa. 19.1. Apoc. 12.8.

5. Copiii* lui Israel au pornit din Ramses şi au aşezat tabăra la Sucot.

*Exod 12.37.

6. Au pornit din Sucot* şi au aşezat tabăra la Etam, care este la marginea pustiului.

*Exod 13.20.

7. Au pornit din Etam*, s-au întors înapoi la Pi-Hahirot, faţă în faţă cu Baal-Ţefon, şi au aşezat tabăra înaintea Migdolului.

*Exod 14.2,9.

8. Au pornit dinaintea Pi-Hahirotului şi au trecut* prin mijlocul mării înspre pustiu; au făcut un drum de trei zile în pustiul Etamului şi au aşezat tabăra la Mara.

*Exod 14.22; 15.22,23.

9. Au pornit de la Mara şi au ajuns la* Elim; la Elim erau douăsprezece izvoare de apă şi şaptezeci de finici: acolo au aşezat tabăra.

*Exod 15.27.

10. Au pornit de la Elim şi au aşezat tabăra lângă Marea Roşie.

11. Au pornit de la Marea Roşie şi au aşezat tabăra în pustiul* Sin.

*Exod 16.1.

12. Au pornit din pustiul Sin şi au aşezat tabăra la Dofca.

13. Au pornit din Dofca şi au aşezat tabăra la Aluş.

14. Au pornit din Aluş şi au aşezat tabăra la Refidim*, unde poporul n-a găsit apă de băut.

*Exod 17.1; 19.2.

15. Au pornit din Refidim şi au aşezat tabăra în pustiul* Sinai. *Exod 16.1; 19.1,2.

De la Sinai la Cades

16. Au pornit din pustiul Sinai şi au aşezat tabăra la* Chibrot-Hataava. *Cap. 11.34.

17. Au pornit de la Chibrot-Hataava şi au aşezat tabăra la* Haţerot. *Cap. 11.35.

18. Au pornit din Haţerot şi au aşezat tabăra la Ritma.

19. Au pornit de la* Ritma şi au aşezat tabăra la Rimon-Pereţ. *Cap. 12.16.

20. Au pornit din Rimon-Pereţ şi au aşezat tabăra la Libna.

21. Au pornit din Libna şi au aşezat tabăra la Risa.

22. Au pornit din Risa şi au aşezat tabăra la Chehelata.

23. Au pornit din Chehelata şi au aşezat tabăra la muntele Şafer.

24. Au pornit de la muntele Şafer şi au aşezat tabăra la Harada.

25. Au pornit din Harada şi au aşezat tabăra la Machelot.

26. Au pornit din Machelot şi au aşezat tabăra la Tahat.

27. Au pornit din Tahat şi au aşezat tabăra la Tarah.

28. Au pornit din Tarah şi au aşezat tabăra la Mitca.

29. Au pornit din Mitca şi au aşezat tabăra la Haşmona.

30. Au pornit din Haşmona şi au aşezat tabăra la Moserot.

31. Au pornit din Moserot şi au aşezat tabăra la Bene-Iaacan.

32. Au pornit din Bene-Iaacan* şi au aşezat tabăra la** Hor-Ghidgad.

*Gen. 36.27. Deut. 10.6. 1 Cron. 1.42. **Deut. 10.7.

33. Au pornit din Hor-Ghidgad şi au aşezat tabăra la Iotbata.

34. Au pornit din Iotbata şi au aşezat tabăra la Abrona.

35. Au pornit din Abrona şi au aşezat tabăra la Eţion-Gheber*. *Deut. 2.8. 1 Împ. 9.26; 22.48.

36. Au pornit din Eţion-Gheber şi au aşezat tabăra în pustiul Ţin*, adică la Cades.

*Cap. 20.1; 27.14.

De la Cades la câmpia Moabului

37. Au pornit din Cades* şi au aşezat tabăra la muntele Hor, la marginea ţării Edomului.

*Cap. 20.22,23; 21.4.

38. Preotul Aaron* s-a suit pe muntele Hor,

după porunca Domnului; şi a murit acolo, în al patruzecilea an după ieşirea copiilor lui Israel din ţara Egiptului, în luna a cincea, în cea dintâi zi a lunii. *Cap. 20.25,28. Deut. 10.6; 32.50.
39. Aaron era în vârstă de o sută douăzeci şi trei de ani când a murit pe muntele Hor.
40. Împăratul Aradului*, canaanitul, care locuia în partea de miazăzi a ţării Canaanului, a aflat de sosirea copiilor lui Israel. *Cap. 21.1, etc.
41. Au pornit de la muntele Hor* şi au aşezat tabăra la Ţalmona. *Cap. 21.4.
42. Au pornit din Ţalmona şi au aşezat tabăra la Punon.
43. Au pornit din Punon şi au aşezat tabăra la* Obot. *Cap. 21.10.
44. Au pornit* din Obot şi au aşezat tabăra la Iie-Abarim**, la hotarul Moabului.
*Cap. 21.11. **Cap. 21.11.
45. Au pornit din Iie-Abarim şi au aşezat tabăra la Dibon-Gad*. *Cap. 32.34.
46. Au pornit din Dibon-Gad şi au aşezat tabăra la Almon-Diblataim*. *Ier. 48.22.
47. Au pornit din Almon-Diblataim şi au aşezat tabăra la munţii* Abarim, înaintea muntelui Nebo. *Cap. 21.20. Deut. 32.49.
48. Au pornit de la munţii Abarim şi au aşezat tabăra în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului. *Cap. 22.1.
49. Au aşezat tabăra lângă Iordan, de la Bet-Ieşimot până la Abel-Sitim*, în câmpia Moabului. *Cap. 25.1. Ios. 2.1.

Canaaniţii trebuie nimiciţi

50. Domnul a vorbit lui Moise în câmpia Moabului, lângă Iordan în faţa Ierihonului. Şi a zis:
51. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „După ce* veţi trece Iordanul şi veţi intra în ţara Canaanului, *Deut. 7.1,2; 9.1. Ios. 3.17.
52. să izgoniţi dinaintea voastră pe toţi locuitorii* ţării, să le dărâmaţi toţi idolii de piatră, să le nimiciţi toate chipurile turnate şi să le nimiciţi toate înălţimile[1] pentru jertfe.
*Exod 23.24,33; 34.13. Deut. 7.2,5; 12.3. Ios. 11.12. Judc. 2.2.
53. Să luaţi ţara în stăpânire şi să vă aşezaţi în ea; căci Eu v-am dat ţara aceasta, ca să fie moşia voastră.
54. Să împărţiţi* ţara prin sorţi, după familiile voastre. Celor ce sunt în număr mai mare să le daţi o parte mai mare, şi celor ce sunt în număr mai mic să le daţi o parte mai mică. Fiecare să stăpânească ce-i va cădea la sorţi; s-o luaţi în stăpânire, după seminţiile părinţilor voştri.
*Cap. 26.53-55.

1.Sau: altare sau temple înalte;

55. Dar dacă nu veţi izgoni dinaintea voastră pe locuitorii ţării, aceia dintre ei pe care îi veţi lăsa, vă vor fi ca nişte spini în ochi* şi ca nişte ghimpi în coaste: vă vor fi vrăjmaşi în ţara în care veţi merge să vă aşezaţi.
*Exod 23.33. Ios. 23.13. Judc. 2.3. Ps. 106.34,36. Ezec. 28.24.
56. Şi vă voi face şi vouă cum hotărâsem să le fac lor.”

Hotarele Canaanului

34 1. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
2. „Dă porunca aceasta copiilor lui Israel şi spune-le: „Când veţi intra în ţara* Canaanului, ţara aceasta va fi moştenirea voastră, ţara Canaanului, ale cărei hotare iatăle:
*Gen. 17.8. Deut. 1.7. Ps. 78.55; 105.11. Ezec. 47.14.
3. hotarul* din partea de miazăzi va începe din pustiul Ţin, lângă Edom. Astfel, hotarul vostru de miazăzi va începe de la marginea Mării** Sărate, spre răsărit;
*Ios. 15.1. Ezec. 47.13, etc. **Gen. 14.3. Ios. 15.2.
4. se va întoarce la miazăzi de înălţimea* Acrabim, va trece prin Ţin şi se va întinde până la miazăzi de Cades-Barnea**; va urma mai departe prin Haţar-Adar † şi va trece spre Aţmon:
*Ios. 15.3. **Cap. 13.26; 32.8. † Ios. 15.3,4.
5. de la Aţmon, se va întoarce până la râul* Egiptului şi va ieşi la mare.
*Gen. 15.18. Ios. 15.4,47. 1 Împ. 8.65. Isa. 27.12.
6. Hotarul vostru dinspre apus va fi Marea cea Mare *(Mediterana):* aceasta va fi hotarul vostru la apus.
7. Iată care va fi hotarul vostru spre miazănoapte: începând de la Marea cea Mare să trageţi hotarul până la muntele* Hor;
*Cap. 33.37.
8. de la muntele Hor, să-l trageţi prin* Hamat şi să ajungă până la** Ţedad;
*Cap. 13.21. 2 Împ. 14.25. **Ezec. 47.15.
9. să urmeze mai departe prin Zifron, ca să ajungă la Haţar-Enan*: acesta să vă fie hotarul înspre miazănoapte.
*Ezec. 47.17.
10. Să vă trageţi hotarul spre răsărit de la Haţar-Enan până la Şefam;
11. să se coboare din Şefam spre Ribla*, la răsărit de Ain; se va coborî şi se va întinde dea lungul Mării Chineret** *(Ghenezaret),* la răsărit;
*2 Împ. 23.33. Ier. 39.5,6. **Deut. 3.17. Ios. 11.2; 19.35. Mat. 14.34. Luca 5.1.
12. se va coborî iarăşi spre Iordan, ca să ajun-

gă la Marea Sărată*. Aceasta va fi ţara voastră, cu hotarele ei de jur-împrejur."

*Vers. 3.

13. Moise a dat porunca aceasta copiilor lui Israel şi a zis: „Aceasta este ţara* pe care o veţi împărţi prin sorţi şi pe care a poruncit Domnul s-o dea celor nouă seminţii şi jumătate.

*Vers. 1. Ios. 14.1,2.

14. Căci* seminţia fiilor lui Ruben, după casele lor părinteşti şi seminţia fiilor lui Gad, după casele părinţilor lor, precum şi jumătate din seminţia lui Manase şi-au luat moştenirea.

*Cap. 32.33. Ios. 14.2,3.

15. Aceste două seminţii şi jumătate şi-au luat moştenirea dincoace de Iordan, în faţa Ierihonului, înspre răsărit."

Cum şi prin cine să se împartă ţara

16. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
17. „Iată numele bărbaţilor care vor împărţi ţara între voi: preotul Eleazar* şi Iosua, fiul lui Nun.

*Ios. 14.1; 19.51.

18. Să mai luaţi câte o căpetenie* din fiecare seminţie, ca să facă împărţirea ţării.

*Cap. 1.4,16.

19. Iată numele bărbaţilor acestora: Pentru seminţia lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefune;
20. pentru seminţia fiilor lui Simeon: Samuel, fiul lui Amihud;
21. pentru seminţia lui Beniamin: Elidad, fiul lui Chislon;
22. pentru seminţia fiilor lui Dan: căpetenia Buchi, fiul lui Iogli;
23. pentru fiii lui Iosif - pentru seminţia fiilor lui Manase: căpetenia Haniel, fiul lui Efod;
24. şi pentru seminţia fiilor lui Efraim: căpetenia Chemuel, fiul lui Şiftan;
25. pentru seminţia fiilor lui Zabulon: căpetenia Eliţafan, fiul lui Parnac;
26. pentru seminţia fiilor lui Isahar: căpetenia Paltiel, fiul lui Azan;
27. pentru seminţia fiilor lui Aşer: căpetenia Ahihud, fiul lui Şelomi;
28. pentru seminţia fiilor lui Neftali: căpetenia Pedahel, fiul lui Amihud."
29. Aceştia sunt aceia cărora le-a poruncit Domnul să împartă ţara Canaanului între copiii lui Israel.

Cetăţile leviţilor

35 1. Domnul a vorbit lui Moise, în câmpiile Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului. Şi a zis:
2. „Porunceşte* copiilor lui Israel să dea leviţilor, din moştenirea pe care o vor avea, nişte cetăţi în care să poată locui. Să mai daţi leviţilor şi un loc gol împrejurul acestor cetăţi.

*Ios. 14.3,4; 21.2. Ezec. 45.1, etc.; 48.8, etc.

3. Cetăţile să fie ale lor, ca să locuiască în ele; iar locurile goale să fie pentru vitele lor, pentru averile lor şi pentru toate animalele lor.
4. Locurile goale din jurul cetăţilor pe care le veţi da leviţilor să aibă, începând de la zidul cetăţii în afară, o mie de coţi de jur-împrejur.
5. Să măsuraţi afară din cetate, două mii de coţi în partea de răsărit, două mii de coţi în parte de miazăzi, două mii de coţi în partea de apus şi două mii de coţi în partea de miazănoapte, aşa încât cetatea să fie la mijloc. Acestea să fie locurile goale din jurul cetăţilor lor.
6. Dintre cetăţile pe care le veţi da leviţilor, şase* să fie cetăţi de scăpare unde va putea să fugă ucigaşul, şi afară de acestea, să le mai daţi alte patruzeci şi două de cetăţi.

*Vers. 13. Deut. 4.41. Ios. 20.2,7,8; 21.3,13,21,27,32,36,38.

7. Toate cetăţile pe care le veţi da leviţilor să fie patruzeci şi opt* de cetăţi, împreună cu locurile lor goale.

*Ios. 21.41.

8. Cetăţile pe care le veţi da din* moşiile copiilor lui Israel să fie date mai multe de** cei ce au mai multe, şi mai puţine de cei ce au mai puţine; fiecare să dea leviţilor din cetăţile lui după moştenirea pe care o va avea."

*Ios. 21.3. **Cap. 26.54.

Cetăţile de scăpare

9. Domnul a vorbit lui Moise şi a zis:
10. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le: „Când* veţi trece Iordanul şi veţi intra în ţara Canaanului,

*Deut. 19.2. Ios. 20.2.

11. să vă* alegeţi nişte cetăţi care să vă fie cetăţi de scăpare, unde să poată scăpa ucigaşul care va omorî pe cineva fără voie[1].

*Exod 24.13.

12. Aceste* cetăţi să vă slujească drept cetăţi de scăpare împotriva răzbunătorului sângelui[2], pentru ca ucigaşul să nu fie omorât înainte de a se fi înfăţişat în faţa adunării la judecată.

1.Sau: ucidere din greşeală (omor din culpă);

2.Ruda cea mai apropiată, cu drept de răscumpărare;

*Deut. 19.6. Ios. 20.3,5,6.

13. Din cetăţile pe care le veţi da, şase* să vă fie cetăţi de scăpare.

*Vers. 6.

14. Să daţi trei cetăţi dincoace* de Iordan, şi trei cetăţi în ţara Canaanului: acestea să vă fie cetăţi de scăpare.

*Deut. 4.41. Ios. 20.8.

15. Aceste şase cetăţi să fie cetăţi de scăpare pentru copiii lui Israel, pentru străin* şi pentru cel ce locuieşte în mijlocul vostru: acolo va putea să scape orice om care va ucide pe cineva fără voie.

*Cap. 15.16.

16. Dacă* un om loveşte pe aproapele său cu o unealtă de fier şi acesta moare, este un ucigaş: ucigaşul să fie pedepsit cu moartea.

*Exod 21.12,14. Lev. 24.17. Deut. 19.11,12.

17. Dacă-l loveşte cu o piatră pe care o ţine în mână, de care poate muri, şi moare, este un ucigaş: ucigaşul să fie pedepsit cu moartea.
18. Dacă-l loveşte cu vreo unealtă de lemn pe care o ţine în mână, de care poate muri, şi moare, este un ucigaş: ucigaşul să fie pedepsit cu moartea.
19. Răzbunătorul* sângelui să-l omoare pe ucigaş; când îl va întâlni, să-l omoare.

*Vers. 21,24,27. Deut. 19.6,12. Ios. 20.3,5.

20. Dacă* un om împinge pe aproapele său din ură sau dacă-l pândeşte** şi aruncă ceva asupra lui, şi moare,

*Gen. 4.8. 2 Sam. 3.27; 20.10. 1 Împ. 2.31,32. **Exod 21.14. Deut. 19.11.

21. sau dacă-l loveşte cu mâna* din vrăjmăşie, şi moare, cel ce l-a lovit să fie pedepsit cu moartea; este un ucigaş: răzbunătorul sângelui să-l omoare pe ucigaş, când îl va întâlni.

*Exod 21.13.

22. Dar dacă un om împinge pe aproapele lui fără veste şi nu din vrăjmăşie sau dacă aruncă ceva asupra lui fără să-l fi pândit,
23. sau dacă aruncă asupra lui din nebăgare de seamă o piatră care-i poate pricinui moartea, şi moare, fără să-l urască şi fără să caute să-i facă rău,
24. iată legile după care va judeca adunarea* între cel ce l-a lovit şi răzbunătorul sângelui:

*Vers. 12. Ios. 20.6.

25. adunarea va elibera pe ucigaş din mâna răzbunătorului sângelui şi-l va face să se întoarcă în cetatea de scăpare unde fugise. Să locuiască acolo* până la moartea marelui preot care este uns** cu untdelemn sfânt.

*Ios. 20.6. **Exod 29.7. Lev. 4.3; 21.10.

26. Dacă ucigaşul iese din hotarul cetăţii de scăpare unde fugise
27. şi dacă răzbunătorul sângelui îl întâlneşte afară din hotarul cetăţii de scăpare şi-l ucide pe ucigaş, nu va fi vinovat de sângele lui.
28. Căci ucigaşul trebuia să locuiască în cetatea lui de scăpare până la moartea marelui preot; şi după moartea marelui preot, putea să se întoarcă la moşia lui.
29. Iată orânduirile* de drept[1] pentru voi şi pentru urmaşii voştri, în toate locurile în care veţi locui.

*Cap. 27.11.

Pedeapsa pentru omor

30. Dacă un om omoară pe cineva, ucigaşul să fie omorât pe* mărturia[2] martorilor. Un singur martor nu va fi de ajuns ca să fie condamnat cineva la moarte.

*Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

31. Să nu primiţi răscumpărare pentru viaţa unui ucigaş vinovat de moarte, ci să fie pedepsit cu moartea.
32. Să nu primiţi răscumpărare pentru cel ce trebuie să fugă în cetatea lui de scăpare, ca să se întoarcă să locuiască în ţară până la moartea preotului.
33. Să nu* întinaţi ţara unde veţi fi, căci sângele întinează ţara; şi ispăşirea sângelui vărsat în ţară nu se va putea face decât prin sângele** celui ce-l va vărsa.

*Ps. 106.38. Mica 4.11. **Gen. 9.6.

34. Să* nu întinaţi deci ţara în care veţi merge să locuiţi şi în mijlocul căreia voi locui şi Eu, căci EU** sunt Domnul care locuieşte în mijlocul copiilor lui Israel."

*Lev. 18.25. Deut. 24.23. **Exod 29.45,46.

Măritarea fiicelor moştenitoare

36 1. Căpeteniile familiei lui* Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, dintre familiile fiilor lui Iosif, s-au apropiat şi au vorbit înaintea lui Moise şi înaintea mai-marilor peste casele părinteşti ale copiilor lui Israel.

*Cap. 26.29.

2. Ei au zis: „Domnule, ţie ţi-a poruncit Domnul* să dai copiilor lui Israel ţara ca moştenire prin sorţi. Tu, domnule**, ai primit de asemenea poruncă de la Domnul ca moştenirea fratelui nostru Ţelofhad s-o dai fetelor lui.

*Cap. 26.55; 33.54. Ios. 17.3. **Cap. 27.1,7. Ios. 17.3,4.

3. Dar dacă ele se mărită după unul din fiii altei seminţii a copiilor lui Israel, moştenirea lor

1.Sau: de judecată;
2.Sau: după spusa (lit. *gura*) martorilor, pe baza declaraţiilor martorilor;

va fi ştearsă din moştenirea părinţilor noştri şi adăugată la a seminţiei din care vor face parte; şi astfel moştenirea care ne-a căzut nouă la sorţi se va micşora.

*Lev. 25.10.

4. Şi când va veni anul de veselie pentru copiii lui Israel, moştenirea lor va rămâne adăugată la a seminţiei din care vor face parte şi va fi ştearsă astfel din moştenirea seminţiei părinţilor noştri."

5. Moise a poruncit copiilor lui Israel, din partea Domnului, şi a zis: „Seminţia fiilor lui Iosif are* dreptate.

*Cap. 27.7.

6. Iată ce porunceşte Domnul cu privire la fetele lui Ţelofhad: să se mărite după cine vor vrea, numai să se mărite* într-o familie din seminţia părinţilor lor.

*Vers. 12.

7. Nici o moştenire a copiilor lui Israel să nu treacă de la o seminţie la alta, ci fiecare din copiii lui Israel să se ţină* lipit de moştenirea seminţiei părinţilor lui.

*1 Împ. 21.3.

8. Şi orice fată* care are o moştenire în seminţiile copiilor lui Israel, să se mărite după cineva dintr-o familie din seminţia tatălui ei, pentru ca fiecare din copiii lui Israel să-şi aibă moştenirea părinţilor săi. *1 Cron. 23.22.

9. Nici o moştenire să nu treacă de la o seminţie la alta, ci seminţiile copiilor lui Israel să se ţină fiecare de moştenirea sa."

10. Fetele lui Ţelofhad au făcut întocmai după porunca pe care o dăduse Domnul lui Moise.

11. Mahla*, Tirţa, Hogla, Milca şi Noa, fetele lui Ţelofhad, s-au măritat după fiii unchilor lor; *Cap. 27.1.

12. s-au măritat în familiile fiilor lui Manase, fiul lui Iosif, şi moştenirea lor a rămas în seminţia familiei tatălui lor.

13. Acestea sunt poruncile şi legile pe care le-a dat Domnul prin Moise copiilor lui Israel în câmpia* Moabului, lângă Iordan, în faţa Ierihonului. *Cap. 26.3; 33.50.

DEUTERONOMUL (A DOUA LEGE)

SAU A CINCEA CARTE A LUI MOISE

(Psalmul 119.1,2. Eclesiastul 12.15.)

ADUCERI AMINTE ŞI ÎNDEMNURI

(Capitolele 1-11. Deuteronom 8.2,3.)

Moise vorbeşte dincolo de Iordan

1 1. Iată cuvintele pe care le-a spus Moise întregului Israel, dincoace* de Iordan, în pustiu, într-o câmpie, faţă în faţă cu Suf, între Paran, Tofel, Laban, Haţerot şi Di-Zahab.

*Ios. 9.1,10; 22.4,7.

2. (De la Horeb până* la Cades-Barnea, pe drumul care duce la muntele Seir, este o depărtare de unsprezece zile).

*Num. 13.26. Cap. 9.23.

3. În al patruzecilea* an, în luna a unsprezecea, în ziua întâi a lunii, Moise a vorbit copiilor lui Israel şi le-a spus tot ce-i poruncise Domnul să le spună.

*Num. 33.38.

4. Aceasta era după ce a bătut* pe Sihon, împăratul amoriţilor, care locuia la Hesbon şi pe Og, împăratul Basanului, care locuia la Aştarot şi la Edrei**.

*Num. 21.24,33. **Num. 21.33. Ios. 13.12.

5. Dincoace de Iordan, în ţara Moabului, Moise a început să lămurească[1] Legea aceasta şi a zis:

6. „Domnul Dumnezeul nostru ne-a vorbit la Horeb*, zicând: „Aţi locuit destulă** vreme în muntele acesta.

*Exod 31. **Exod 19.1. Num. 10.11.

7. Întoarceţi-vă şi plecaţi; duceţi-vă la muntele amoriţilor şi în toate împrejurimile: în câmpie, pe munte, în vale, în partea de miazăzi, pe ţărmul mării, în ţara canaaniţilor şi în Liban, până la râul cel mare, râul Eufrat.

8. Vedeţi, v-am pus ţara înainte; intraţi şi luaţi în stăpânire ţara pe care Domnul a jurat părinţilor voştri, Avraam*, Isaac şi Iacov, că o va da lor şi seminţei lor după ei.""

*Gen. 12.7; 15.18; 17.7,8; 26.4; 28.13.

Cum a pus judecători

9. În vremea aceea, v-am spus*: „Eu nu vă pot purta singur.

*Exod 18.18. Num. 11.14.

1.Sau: să explice;

10. Domnul Dumnezeul vostru v-a înmulţit şi azi sunteţi foarte* mulţi la număr, ca stelele cerului.

*Gen. 15.5. Cap. 10.22; 28.62.

11. Domnul* Dumnezeul părinţilor voştri să vă mărească de o mie de ori pe atât şi să vă binecuvânteze, după** cum a făgăduit!

*2 Sam. 24.3. **Gen. 15.5; 22.17; 26.4. Exod 32.13.

12. Cum* aş putea să port eu singur pricinile voastre, povara voastră şi certurile voastre?

*1 Împ. 3.8,9.

13. Luaţi* din seminţiile voastre nişte bărbaţi înţelepţi, pricepuţi şi cunoscuţi, şi-i voi pune în fruntea voastră."

*Exod 18.21. Num. 11.16,17.

14. Voi mi-aţi răspuns şi aţi zis: „Ceea ce spui tu să facem este un lucru bun."

15. Am luat atunci pe căpeteniile seminţiilor voastre, bărbaţi înţelepţi şi cunoscuţi, şi i-am pus* în fruntea voastră drept căpetenii peste o mie, căpetenii peste o sută, căpetenii peste cincizeci şi căpetenii peste zece, ca dregători în seminţiile voastre.

*Exod 18.25.

16. Am dat, în acelaşi timp, următoarea poruncă judecătorilor voştri: „Să ascultaţi pe fraţii voştri şi să judecaţi* după dreptate neînţelegerile fiecăruia cu fratele** lui sau cu străinul.

*Cap. 16.18. Ioan 7.24. **Lev. 24.22.

17. Să nu* căutaţi la faţa oamenilor în judecăţile voastre; să ascultaţi pe cel mic ca şi pe cel mare; să nu vă temeţi de nimeni, căci Dumnezeu** e Cel care face dreptate. Şi când veţi găsi o pricină prea grea, s-o aduceţi † înaintea mea, ca s-o aud."

*Lev. 19.15. Cap. 16.19. 1 Sam. 16.7. Prov. 24.23. Iac. 2.1. **2 Cron. 19.6. † Exod 18.22,26.

18. Aşa v-am poruncit, în vremea aceea, tot ce aveaţi de făcut.

De la Horeb la Cades-Barnea

19. Am plecat din Horeb şi am* străbătut tot pustiul acela mare şi grozav pe care l-aţi văzut; am luat drumul care duce în muntele amoriţilor, cum ne poruncise Domnul Dumnezeul nostru, şi am** ajuns la Cades-Barnea.

*Num. 10.12. Cap. 8.15. Ier. 2.6. **Num. 13.26.

20. Şi eu v-am zis: „Aţi ajuns la muntele amoriţilor, pe care ni-l dă Domnul Dumnezeul nostru.

21. Iată că Domnul Dumnezeul tău îţi pune ţara înainte; suie-te, ia-o în stăpânire, cum ţi-a spus Domnul Dumnezeul părinţilor tăi; nu te teme* şi nu te înspăimânta."

*Ios. 1.9.

22. Voi v-aţi apropiat cu toţii de mine şi aţi zis: „Să trimitem nişte oameni înaintea noastră, ca să iscodească ţara şi să ne aducă răspuns cu privire la drumul pe care ne vom sui în ea şi asupra cetăţilor în care vom ajunge."

23. Părerea aceasta mi s-a părut bună; şi am luat* doisprezece oameni dintre voi, câte un om de fiecare seminţie.

*Num. 13.3.

24. Ei au* plecat, au trecut muntele şi au ajuns până la Valea Eşcol şi au iscodit ţara.

*Num. 13.22-24.

25. Au luat în mâini din roadele ţării şi ni le-au adus; ne-au făcut o dare de seamă şi au zis: „Bună* ţară ne dă Domnul Dumnezeul nostru."

*Num. 13.27.

26. Dar* voi n-aţi vrut să vă suiţi în ea şi v-aţi răzvrătit împotriva poruncii Domnului Dumnezeului vostru.

*Num. 14.1-4. Ps. 106.24,25.

27. Aţi cârtit în corturile voastre şi aţi zis: „Pentru că ne urăşte*, de aceea ne-a scos Domnul din ţara Egiptului, ca să ne dea în mâinile amoriţilor şi să ne nimicească.

*Cap. 9.28.

28. Unde să ne suim? Fraţii noştri ne-au descurajat inima, zicând: „Poporul* acela este un popor mai mare şi mai înalt la statură decât noi; cetăţile sunt mari şi întărite până la cer; ba încă, am văzut acolo şi copii** de-ai lui Anac."

*Num. 13.28,31-33. Cap. 9.1,2. **Num. 13.28.

29. Eu v-am zis: „Nu vă înspăimântaţi şi nu vă fie frică de ei.

30. Domnul Dumnezeul* vostru care merge înaintea voastră, Se va lupta El Însuşi pentru voi, potrivit cu tot ce a făcut pentru voi sub ochii voştri în Egipt.

*Exod 14.14,25. Neem. 4.20.

31. Apoi în pustiu, ai văzut că Domnul Dumnezeul tău te-a purtat* cum poartă un om pe fiul său, pe tot drumul pe care l-aţi făcut până la sosirea voastră în locul acesta."

*Exod 19.4. Cap. 32.11,12. Isa. 46.3,4; 63.9. Osea 11.3. Fapt. 13.18.

32. Cu toate acestea, voi* n-aţi avut încredere în Domnul Dumnezeul vostru

*Ps. 106.24. Iuda 5.

33. care* mergea înaintea voastră pe drum, ca** să vă caute un loc de poposire: noaptea într-un foc, ca să vă arate drumul pe care trebuia să mergeţi, şi ziua într-un nor.

*Exod 13.21. Ps. 78.14. **Num. 10.33. Ezec. 20.6.

34. Domnul a auzit glasul cuvintelor voastre.

S-a mâniat şi a jurat*, zicând:

*Cap. 2.14,15.

35. „Nici unul* din bărbaţii care fac parte din această generaţie rea nu va vedea ţara aceea bună pe care am jurat că o voi da părinţilor voştri,

*Num. 14.22,23. Ps. 95.11.

36. în afară* de Caleb, fiul lui Iefune. El o va vedea, şi, ţara în care a călcat, i-o voi da lui şi copiilor lui, pentru că a** urmat în totul calea Domnului."

*Num. 14.24,30. Ios. 14.9. **Num. 14.24.

37. Domnul S-a mâniat şi pe mine*, din pricina voastră, şi a zis: „Nici tu nu vei intra în ea.

*Num. 20.12; 27.14. Cap. 3.26; 4.21; 34.4. Ps. 106.32.

38. Iosua*, fiul lui Nun, slujitorul** tău, va intra în ea; întăreşte-l †, căci el va face pe Israel s-o moştenească.

*Num. 14.30. **Exod 24.13; 33.11. 1 Sam. 16.22. † Num. 27.18,19. Cap. 31.7,23.

39. Şi pruncii* voştri, despre care aţi** zis: „Vor fi de jaf!" şi fiii voştri, care nu cunosc † azi nici binele nici răul, ei vor intra în ea; da, lor le-o voi da, şi ei o vor stăpâni.

*Num. 14.31. **Num. 14.3. † Isa. 7.15,16. Rom. 9.11.

40. Dar voi, întoarceţi-vă* înapoi şi plecaţi în pustiu, înspre Marea Roşie."

*Num. 14.25.

41. Voi aţi răspuns şi mi-aţi zis: „Am păcătuit* împotriva Domnului; ne vom sui şi ne vom bate, cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeul nostru."

Şi v-aţi încins fiecare armele şi v-aţi încumetat să vă suiţi pe munte.

*Num. 14.40.

42. Domnul mi-a zis: Spune-le: „Nu* vă suiţi şi nu vă luptaţi, căci Eu nu sunt în mijlocul vostru, ca să nu fiţi bătuţi de vrăjmaşii voştri."

*Num. 14.42.

43. Eu v-am spus, dar n-aţi ascultat; ci v-aţi răzvrătit împotriva poruncii Domnului şi v-aţi suit semeţi* pe munte.

*Num. 14.44,45.

44. Atunci amoriţii, care locuiesc pe muntele acesta, v-au ieşit înainte şi v-au urmărit ca albinele*; şi v-au bătut din Seir, până la Horma.

*Ps. 118.12.

45. La întoarcerea voastră, aţi plâns înaintea Domnului, dar Domnul nu v-a ascultat glasul şi n-a luat aminte la voi.

46. Şi aşa* aţi rămas la Cades, unde aţi stat multă vreme.

*Num. 13.25; 20.1,22. Judc. 11.17.

Intrarea în pustiu

2 1. Ne-am întors şi am plecat în pustiu, pe drumul care duce la Marea Roşie, cum* îmi poruncise Domnul; şi am ocolit multă vreme muntele Seir.

*Num. 14.25. Cap. 1.40.

2. Domnul mi-a zis:

3. „Vă ajunge* de când ocoliţi muntele acesta. Întoarceţi-vă spre miazănoapte.

*Vers. 7,14.

4. Dă următoarea poruncă poporului: „Acum aveţi* să treceţi prin hotarele fraţilor voştri, copiii lui Esau, care locuiesc în Seir. Ei se vor teme de voi; dar să vă păziţi bine.

*Num. 20.14.

5. Să nu vă încăieraţi cu ei[1]; căci nu vă voi da în ţara lor nici măcar o palmă de loc: muntele Seir l-am dat* în stăpânire lui Esau.

*Gen. 36.8. Ios. 24.4.

6. Să cumpăraţi de la ei cu preţ de argint, hrana pe care o veţi mânca, şi să cumpăraţi de la ei cu preţ de argint chiar şi apa pe care o veţi bea.

7. Căci Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvântat în tot lucrul mâinilor tale şi ţi-a cunoscut călătoria în acest mare pustiu. Iată, de patruzeci de ani* de când Domnul Dumnezeul tău este cu tine şi n-ai dus lipsă de nimic."

*Cap. 8.2-4.

8. Am* trecut pe departe de fraţii noştri, copiii lui Esau, care locuiesc în Seir, şi pe departe de drumul care duce în câmpie, departe de Elat** şi de Eţion-Gheber; apoi ne-am întors şi am apucat spre pustiul Moabului.

*Judc. 11.18. **1 Împ. 9.26.

Pribegirea în pustiu

9. Domnul mi-a zis: „Nu face război cu Moab şi nu te apuca la luptă cu el; căci nu-ţi voi da nimic să stăpâneşti în ţara lui: Arul* l-am dat în stăpânire copiilor** lui Lot.

*Num. 21.28. **Gen. 19.36,37.

10. (Mai înainte aici locuiau emimii*: un popor mare, mult la număr şi de statură înaltă, ca anachimii**.

*Gen. 14.5. **Num. 13.22,33. Cap. 9.2.

11. Ei treceau drept refaimiţi, ca şi anachimii; dar moabiţii îi numeau emimi.

12. Seir era locuit altădată* de horiţi; copiii lui Esau i-au izgonit, i-au nimicit dinaintea lor şi s-au aşezat în locul lor, cum a făcut Israel în ţara pe care o stăpâneşte şi pe care i-a dat-o

1.Sau: nu vă luaţi la luptă cu ei;

Domnul.)

*Gen. 14.6; 36.20. Vers. 22.

13. Acum ridicaţi-vă şi treceţi pârâul* Zered.” Am trecut pârâul Zered. *Num. 21.12.

14. Vremea cât au ţinut călătoriile noastre de la Cades-Barnea* până la trecerea pârâului Zered a fost de treizeci şi opt de ani, până** a pierit din mijlocul taberei toată generaţia oamenilor de război, cum † le jurase Domnul.

*Num. 13.26. **Num. 14.33; 26.64. † Num. 14.35. Cap. 1.34, 35. Ezec. 20.15.

15. Mâna Domnului* a fost împotriva lor ca să-i nimicească din mijlocul taberei, până ce au pierit. *Ps. 78.33; 106.26.

16. După ce au pierit toţi bărbaţii de război, murind în mijlocul poporului,

17. Domnul mi-a vorbit şi a zis:

18. „Să treci azi hotarul Moabului, la cetatea Ar,

19. şi să te apropii de copiii lui Amon. Să nu te porţi ca vrăjmaş cu ei şi să nu te iei la luptă cu ei; căci nu-ţi voi da nimic de stăpânit în ţara copiilor lui Amon: am dat-o în stăpânire copiilor* lui Lot.

*Gen. 19.38.

20. Ţara aceasta trecea de asemenea ca o ţară a lui Refaim; mai înainte locuiau în ea refaimiţii; şi amoniţii îi numeau* zamzumimi:

*Gen. 14.5.

21. un popor* mare, mult la număr şi de statură înaltă, ca anachimii. Domnul i-a nimicit dinaintea amoniţilor, care i-au izgonit şi s-au aşezat în locul lor.

*Vers. 10.

22. (Aşa a făcut Domnul şi pentru copiii lui Esau care* locuiesc în Seir, când a nimicit pe horiţi** dinaintea lor; ei i-au izgonit şi s-au aşezat în locul lor, până în ziua de azi.

*Fapt. 36.8. **Gen. 14.6; 36.20-30. Vers. 12.

23. De asemenea, aviţii*, care locuiau în sate până la Gaza**, au fost nimiciţi de caftoriţi, † ieşiţi din Caftor, care s-au aşezat în locul lor.)

*Ios. 13.3. **Ier. 25.20. † Gen. 10.14. Amos 9.7.

24. Sculaţi-vă, plecaţi şi treceţi* pârâul[1] Arnon! Iată, îţi dau în mâini pe Sihon, împăratul Hesbonului, amoritul, şi ţara lui. Începe cucerirea, fă război cu el!

*Num. 21.13,14. Judc. 11.18,21.

25. De azi* încolo voi băga groaza şi frica de tine în toate popoarele de sub cer; şi, la auzul faimei tale, vor tremura şi se vor îngrozi de tine.”

*Exod 15.14,15. Cap. 11.25. Ios. 2.9,10.

1.Sau: râul sau, valea;

Cucerirea ţării lui Sihon, împăratul Hesbonului

26. Din pustiul Chedemot, am trimis soli la Sihon, împăratul Hesbonului*, cu vorbe de pace. Am trimis să-i spună:

*Cap. 20.10.

27. „Lasă-mă* să trec prin ţara ta; voi ţine drumul mare, fără să mă abat nici la dreapta, nici la stânga.

*Num. 21.21,22. Judc. 11.19.

28. Să-mi vinzi pe preţ de argint hrana pe care o voi mânca şi să-mi dai cu preţ de argint apa pe care o voi bea; nu voi face altceva decât să trec* cu piciorul,

*Num. 20.19.

29. lucru pe care mi l-au îngăduit* copiii lui Esau care locuiesc în Seir şi moabiţii care locuiesc în Ar; îngăduie-mi şi tu lucrul acesta, până voi trece Iordanul ca să intru în ţara pe care ne-o dă Domnul Dumnezeul nostru.”

*Num. 20.18. Cap. 23.3,4. Judc. 11.17,18.

30. Dar Sihon*, împăratul Hesbonului, n-a vrut să ne lase să trecem pe la el; căci Domnul** Dumnezeul tău i-a făcut † duhul neînduplecat şi i-a împietrit inima, ca să-l dea în mâinile tale, cum vezi azi.

*Num. 21.23. **Ios. 11.20. † Exod 4.21.

31. Domnul mi-a zis: „Vezi, acum încep să-ţi dau* pe Sihon şi ţara lui; începe şi tu dar să-i iei în stăpânire ţara ca s-o moşteneşti.”

*Cap. 1.8.

32. Sihon* ne-a ieşit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva noastră, la Iahaţ.

*Num. 21.23.

33. Domnul* Dumnezeul nostru ni l-a dat în mâini şi l-am** bătut, pe el şi pe fiii lui, şi pe tot poporul lui.

*Cap. 7.2; 20.16. **Num. 21.24. Cap. 29.7.

34. I-am luat atunci toate cetăţile şi le-am nimicit* cu desăvârşire: bărbaţi, femei şi prunci i-am nimicit cu desăvârşire şi n-am lăsat să scape nici unul măcar.

*Cap. 7.2,26.

35. Numai vitele le-am oprit pentru noi, precum şi prada din cetăţile pe care le luaserăm.

36. De la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon, şi de la cetatea care este în vale, până la Galaad, n-a fost nici o cetate prea tare pentru noi: Domnul Dumnezeul nostru ni le-a dat pe toate** în mână.

*Cap. 3.12; 4.48. Ios. 13.9. **Ps. 44.3.

37. Dar de ţara copiilor lui Amon nu te-ai apropiat, de toate malurile pârâului Iaboc*, de cetăţile de la munte şi de toate** locurile pe

care te-a oprit Domnul Dumnezeul tău să le lovești. *Gen. 32.22. Num. 21.24. Cap. 3.16. **Vers. 5,9,19.

Cucerirea țării lui Og

3 1. Ne-am întors și ne-am suit pe drumul care duce la Basan. Og*, împăratul Basanului, ne-a ieșit înainte, cu tot poporul lui, ca să lupte împotriva noastră la Edrei**.

*Num. 21.33, etc. Cap. 29.7. **Cap. 1.4.

2. Domnul mi-a zis: „Nu te teme de el; căci îl dau în mâinile tale, pe el și tot poporul lui și țara lui; să te porți cu el cum te-ai purtat cu Sihon*, împăratul amoriților, care locuia la Hesbon.”

*Num. 21.34.

3. Și Domnul Dumnezeul nostru a mai dat în mâinile noastre și pe Og, împăratul Basanului, cu tot poporul lui*; l-am bătut și n-am lăsat să scape nici unul din oamenii lui.

*Num. 21.35.

4. I-am luat atunci toate cetățile și n-a fost una care să nu cadă în stăpânirea noastră: șaizeci de cetăți, tot ținutul Argob*, împărăția lui Og din Basan.

*1 Împ. 4.13.

5. Toate cetățile acestea erau întărite, cu ziduri înalte, cu porți și zăvoare, afară de cetățile fără ziduri care erau foarte multe la număr.
6. Le-am nimicit cu desăvârșire, cum făcusem cu Sihon, împăratul Hesbonului*; am nimicit cu desăvârșire toate cetățile împreună cu bărbații, femeile și pruncii.

*Cap. 2.24. Ps. 135.10-12; 136.19-21.

7. Iar toate vitele și prada din cetăți le-am luat pentru noi.
8. Astfel în vremea aceea am cucerit de la cei doi împărați ai amoriților țara de dincoace de Iordan, de la pârâul Arnon până la muntele Hermon,
9. (sidonienii zic Hermonului* Sirion și amoriții îl numesc Senir**),

*Cap. 4.48. Ps. 29.6. **1 Cron. 5.23.

10. toate cetățile din* câmpie, tot Galaadul și tot Basanul** până la Salca și Edrei, cetăți din împărăția lui Og în Basan.

*Cap. 4.49. **Ios. 12.5; 13.11.

11. (Numai* Og, împăratul Basanului, mai rămăsese din neamul** refaimiților. Patul lui, un pat de fier, este la Raba, † cetatea copiilor lui Amon. Lungimea lui este de nouă coți și lățimea de patru coți, după cotul unui om.)

*Amos 2.9. **Gen. 14.5. † 2 Sam. 12.26. Ier. 49.2. Ezec. 21.20.

Împărțirea țării de dincolo de Iordan

12. Atunci am luat în stăpânire țara aceasta. Am dat rubeniților și gadiților ținutul de la Aroer*, care este pe pârâul Arnon, și jumătatea muntelui Galaad cu cetățile** lui.

*Cap. 2.36. Ios. 12.2. **Num. 32.33. Ios. 12.6; 13.8, etc.

13. Am dat la jumătate* din seminția lui Manase ce mai rămânea din Galaad și toată împărăția lui Og din Basan: tot ținutul Argob, cu tot Basanul, care purta numele de „țara uriașilor”[1].

*Ios. 13.29.

14. Iair*, fiul lui Manase, a luat tot ținutul Argob până la** hotarul gheșuriților și maacatiților, și a pus numele lui târgurilor Basanului, numite † și azi târgurile lui Iair.

*1 Cron. 2.22. **Ios. 13.13. 2 Sam. 3.3; 16.6. † Num. 32.41.

15. Am dat* Galaadul lui Machir.

*Num. 32.39.

16. Rubeniților și gadiților le-am dat o parte din Galaad până la pârâul Arnon, al cărui mijloc slujește ca hotar, și până la pârâul Iaboc, hotarul* copiilor lui Amon.

*Num. 21.24. Ios. 12.2.

17. Le-am mai dat câmpia, mărginită de Iordan, de la Chineret* până la marea** câmpiei, Marea † Sărată, la picioarele muntelui Pisga spre răsărit.

*Num. 34.11. **Num. 34.12. Cap. 4.49. Ios. 12.3. † Gen. 14.3.

18. În vremea aceea, v-am dat porunca aceasta: „Domnul Dumnezeul vostru vă dă în mână țara aceasta, ca s-o stăpâniți. Voi* toți, cei buni de luptă, să mergeți înarmați înaintea copiilor lui Israel. *Num. 32.20, etc.
19. Numai femeile voastre, pruncii și vitele voastre - știu că aveți multe vite -, să rămână în cetățile pe care vi le-am dat,
20. până ce Domnul va da odihnă fraților voștri ca și vouă și vor lua și ei în stăpânire țara pe care le-o dă Domnul Dumnezeul vostru dincolo de Iordan. După aceea, vă veți întoarce* fiecare în moștenirea pe care v-am dat-o.”

*Ios. 22.4.

21. În vremea aceea, am poruncit lui Iosua* și i-am zis: „Ochii tăi au văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeul vostru acestor doi împărați: așa va face Domnul tuturor împărățiilor împotriva cărora vei merge.

*Num. 27.18.

22. Nu te teme de ei; căci Domnul* Dumnezeul vostru va lupta El Însuși pentru voi.”

*Exod 14.14. Cap. 1.30; 20.4.

1.Sau: țara lui Refaim sau, a refaimiților;

Moise cere să vadă ţara

23. În vremea aceea, m-am rugat* Domnului
şi am zis: *2 Cor. 12.8,9.
24. „Stăpâne Doamne! Tu ai început să arăţi
robului Tău măreţia* Ta şi mâna Ta cea puter-
nică; căci cine este dumnezeul** acela, în cer
şi pe pământ, care să poată face lucrări ca ale
Tale şi să aibă o putere ca a Ta?
*Cap. 11.2. **Exod 15.11. 2 Sam. 7.22. Ps. 71.19; 86.8; 89.6,8.
25. Lasă-mă, te rog, să trec şi să văd* ţara
aceea bună de dincolo de Iordan, munţii aceia
frumoşi şi Libanul!”
*Exod 3.8. Cap. 4.22.
26. Dar Domnul* S-a mâniat pe mine, din pri-
cina voastră şi nu m-a ascultat. Domnul mi-a
zis: „Destul! Nu-Mi mai vorbi de lucrul aces-
ta.
*Num. 20.12; 27.14. Cap. 1.37; 31.2; 32.51,52; 34.4. Ps. 106.32.
27. Suie-te* pe vârful muntelui Pisga, uită-te
spre apus, spre miazănoapte, spre miazăzi şi
spre răsărit şi priveşte-o doar cu ochii; căci nu
vei trece Iordanul acesta.
*Num. 27.12.
28. Dă* porunci lui Iosua, întăreşte-l şi îmbăr-
bătează-l; căci el va merge înaintea poporului
acesta şi-l va pune în stăpânirea ţării pe care o
vei vedea.”
*Num. 27.18,23. Cap. 1.38; 31.3,7.
29. Şi am rămas astfel în* vale, în dreptul Bet-
Peorului. *Cap. 4.43; 34.6.

Îndemn

4 1. Acum, Israele, ascultă legile* şi porun-
cile pe care vă învăţ să le păziţi. Împliniţi-
le, pentru ca să trăiţi şi să intraţi în stăpânirea
ţării pe care v-o dă Domnul Dumnezeul părin-
ţilor voştri.
*Lev. 19.37; 20.8; 22.31. Cap. 5.1; 8.1. Ezec. 20.11. Rom. 10.5.
2. Să* n-adăugaţi nimic la cele ce vă porun-
cesc eu şi să nu scădeţi nimic din ele; ci să
păziţi poruncile Domnului Dumnezeului vos-
tru aşa cum vi le dau eu.
*Cap. 12.32. Ios. 1.7. Prov. 30.6. Ecl. 12.13. Apoc. 22.18,19.
3. Aţi văzut cu ochii voştri ce a făcut Domnul
cu prilejul faptei lui Baal-Peor*: Domnul
Dumnezeul tău a nimicit din mijlocul tău pe
toţi aceia care se duseseră după Baal-Peor.
*Num. 25.4, etc. Ios. 22.17. Ps. 106.28,29.
4. Iar voi, care v-aţi alipit de Domnul Dumne-
zeul vostru sunteţi toţi vii astăzi.
5. Iată, v-am învăţat legi şi porunci, cum mi-a
poruncit Domnul Dumnezeul meu,
ca să le împliniţi în ţara pe care o veţi lua în
stăpânire.
6. Să le păziţi şi să le împliniţi; căci aceasta*
va fi înţelepciunea şi priceperea voastră înain-
tea popoarelor care vor auzi vorbindu-se de
toate aceste legi şi vor zice: „Cu adevărat,
acest neam mare este un popor înţelept şi pri-
ceput!”
*Iov 28.28. Ps. 19.7; 111. 10. Prov. 1.7.
7. Care este, într-adevăr, poporul* acela aşa de
mare încât să fi avut pe dumnezeii** lui aşa de
aproape cum avem noi pe Domnul Dumnezeul
nostru, ori de câte ori Îl chemăm?
*2 Sam. 7.23. **Ps. 46.1; 145.18; 148.14. Isa. 55.6.
8. Şi care este neamul acela aşa de mare încât
să aibă legi şi porunci aşa de drepte, cum este
toată Legea aceasta pe care v-o pun astăzi
înainte?
9. Numai ia seama asupra ta şi veghează* cu
luare aminte asupra sufletului tău, în toate
zilele vieţii tale, ca nu** cumva să uiţi lucru-
rile pe care ţi le-au văzut ochii şi să-ţi iasă din
inimă; fă-le † cunoscute copiilor tăi şi copiilor
copiilor tăi.
*Prov. 4.23. **Prov. 3.1,3; 4.21. † Gen. 18.19. Cap. 6.7; 11.19.
Ps. 78.5,6. Efes. 6.4.
10. Adu-ţi aminte de ziua* când te-ai înfăţişat
înaintea Domnului Dumnezeului tău, la Ho-
reb, când Domnul mi-a zis: „Strânge poporul
la Mine! Căci vreau să-i fac să audă cuvintele
Mele, ca să înveţe să se teamă de Mine tot tim-
pul cât vor trăi pe pământ; şi să înveţe şi pe
copiii lor să le păzească.”
*Exod 19.9,16; 20.18. Evr. 12.18,19.
11. Voi v-aţi apropiat şi aţi stat la poalele mun-
telui. Muntele* era aprins şi flăcările se ridi-
cau până în inima cerului. Era întuneric, nori
şi negură deasă. *Exod 19.18. Cap. 5.23.
12. Şi Domnul* v-a vorbit din mijlocul focu-
lui; voi aţi auzit sunetul** cuvintelor Lui, dar
n-aţi văzut nici un chip, ci aţi auzit doar † un
glas.
*Cap. 5.4,22. **Vers. 33,36. † Exod 20.22. 1 Împ. 19.12.
13. El Şi-a vestit* legământul Său, pe care v-a
poruncit să-l păziţi, cele Zece** Porunci; şi le-
a scris pe † două table de piatră.
*Cap. 9.9,11. **Exod 34.28. † Exod 24.12; 31.18.
14. În vremea aceea, Domnul mi-a poruncit*
să vă învăţ legi şi porunci, ca să le împliniţi în
ţara pe care o veţi lua în stăpânire.
*Exod 21.1. Cap. 22; 23.
15. Fiindcă n-aţi văzut nici un chip* în ziua
când v-a vorbit Domnul din mijlocul focului,
la Horeb, vegheaţi** cu luare aminte asupra
sufletelor voastre,

*Isa. 40.18. **Ios. 23.11.
16. ca nu cumva să vă* stricaţi şi să vă faceţi** un chip cioplit sau o înfăţişare a vreunui idol sau chipul † vreunui bărbat sau chipul vreunei femei,

*Exod 32.7. **Exod 20.4,5. Vers. 23. Cap. 5.8. † Rom. 1.23.
17. sau chipul vreunui animal de pe pământ sau chipul vreunei păsări care zboară în ceruri,
18. sau chipul vreunui animal care se târăşte pe pământ sau chipul vreunui peşte care trăieşte în apele de sub pământ.
19. Veghează asupra sufletului tău, ca nu cumva, ridicându-ţi* ochii spre cer, şi văzând soarele, luna şi stelele, toată oştirea** cerurilor, să fii târât să te închini † înaintea lor şi să le slujeşti: căci acestea sunt lucruri pe care Domnul Dumnezeul tău le-a făcut şi le-a împărţit ca să slujească tuturor popoarelor, sub cerul întreg.

*Cap. 17.3. Iov 31.26,27. **Gen. 2.1. 2 Împ. 17.16; 21.3. † Rom. 1.25.
20. Dar pe voi, Domnul v-a luat şi v-a scos* din cuptorul de fier al Egiptului, ca** să-I fiţi un popor pus deoparte[1], cum sunteţi azi.

*1 Împ. 8.51. Ier. 11.4. **Exod 19.5. Cap. 9.29; 32.9.
21. Şi Domnul S-a mâniat* pe mine, din pricina voastră: şi a jurat ca eu să nu trec Iordanul şi să nu intru în ţara aceea bună pe care ţi-o dă ca moştenire Domnul Dumnezeul tău.

*Num. 20.12. Cap. 1.37; 3.26.
22. Eu* voi muri deci în ţara aceasta de aici, nu** voi trece Iordanul; dar voi îl veţi trece şi veţi stăpâni ţara † aceea bună.

*2 Pet. 1.13-15. **Cap. 3.27. † Cap. 3.25.
23. Vegheaţi asupra voastră, ca* să nu daţi uitării legământul pe care l-a încheiat cu voi Domnul Dumnezeul vostru şi să** nu faceţi vreun chip cioplit, nici vreo înfăţişare oarecare pe care te-a oprit[2] Domnul Dumnezeul tău s-o faci.

*Vers. 9. **Vers. 16. Exod 20.4,5.
24. Căci Domnul* Dumnezeul tău este un foc mistuitor, un** Dumnezeu gelos.

*Exod 24.17. Cap. 9.3. Isa. 33.14. Evr. 12.29. **Exod 20.5. Cap. 6.45. Isa. 42.8.

Pedeapsa pentru închinarea la idoli

25. Când vei avea copii*, şi copii din copiii tăi, şi vei fi de multă vreme în ţară, dacă vă veţi strica, dacă vă veţi face chipuri cioplite, înfăţişări ale vreunui lucru, dacă veţi face** ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru ca să-L mâniaţi

*Vers. 16. **2 Împ. 17.17, etc.
26. - iau astăzi martor* împotriva voastră cerul şi pământul -, că veţi pieri foarte curând în ţara pe care o veţi lua în stăpânire dincolo de Iordan şi nu veţi avea zile multe în ea, căci veţi fi nimiciţi de tot.

*Cap. 30.18,19. Isa. 1.2. Mica 6.2.
27. Domnul vă va împrăştia* printre popoare şi nu veţi rămâne decât un mic număr în mijlocul neamurilor unde vă va duce Domnul.

*Lev. 26.33. Cap. 28.62,64. Neem. 1.8.
28. Şi acolo* veţi sluji unor dumnezei, care sunt o lucrare făcută de mâini omeneşti, de lemn şi de piatră, care nu pot** nici să vadă, nici să audă, nici să mănânce, nici să miroasă.

*Cap. 28.64. 1 Sam. 26.19. Ier. 16.13. **Ps. 115.4,5; 135.15,16. Isa. 44.9; 46.7.
29. Şi dacă de acolo* vei căuta pe Domnul Dumnezeul tău, Îl vei găsi, dacă-L vei căuta din toată inima ta şi din tot sufletul tău.

*Lev. 26.39,40.Cap. 30.1-3. 2 Cron. 15.4. Neem. 1.9. Isa. 55.6,7. Ier. 29.12-14.
30. Şi după ce ţi se vor întâmpla toate aceste lucruri în strâmtorarea ta, în zilele de* pe urmă, te vei întoarce** la Domnul Dumnezeul tău şi vei asculta glasul Lui;

*Gen. 49.1. Cap. 31.29. Ier. 23.20. Osea 3.5. **Ioel 2.12.
31. căci Domnul Dumnezeul tău* este un Dumnezeu plin de îndurare, care nu te va părăsi şi nu te va nimici; El nu va uita legământul pe care l-a încheiat prin jurământ cu părinţii tăi. *2 Cron. 30.9. Neem. 9.31. Ps. 116.5. Iona 4.2.

Dumnezeul lui Israel mai presus de orice

32. Întreabă* vremurile străvechi, care au fost înaintea ta, din ziua când a făcut Dumnezeu pe om pe pământ, şi cercetează de la o margine** a cerului la cealaltă: a fost vreodată vreo întâmplare aşa de mare şi s-a auzit vreodată aşa ceva?

*Iov 8.8. **Mat. 24.31.
33. A fost* vreodată vreun popor care să fi auzit glasul lui Dumnezeu vorbind din mijlocul focului, cum l-ai auzit tu, şi să fi rămas viu?

*Exod 24.11; 33.20. Cap. 5.24,26.
34. A fost vreodată vreun dumnezeu care să fi căutat să ia un popor din mijlocul altui popor, prin încercări*, semne**, minuni şi lupte, cu mână † tare şi braţ †† întins şi cu minuni *† înfricoşătoare, cum a făcut cu voi Domnul Dumnezeul vostru în Egipt şi sub ochii voştri?

*Cap. 7.19; 29.3. **Exod 7.3. † Exod 13.3. †† Exod 6.6.

1.Sau: al Său, sau, de moştenire; 2.Sau: ţi-a interzis;

*† Cap. 26.8; 34.12.

35. Numai tu ai fost martor la aceste lucruri, ca să cunoşti că numai Domnul este Dumnezeu şi că nu este alt* Dumnezeu în afară de El.

*Cap. 32.39. 1 Sam. 2.2. Isa. 45.5,18,22. Marc. 12.29,32.

36. Din cer*, te-a făcut să auzi glasul Lui, ca să te înveţe; şi, pe pământ, te-a făcut să vezi focul Lui cel mare şi ai auzit cuvintele Lui din mijlocul focului.

*Exod 19.9,19; 20.18,22; 24.16. Evr. 12.18.

37. El a* iubit pe părinţii tăi şi de aceea a ales sămânţa lor după ei; El Însuşi te-a scos** din Egipt, prin puterea Lui cea mare.

*Cap. 10.15. **Exod 13.3,9,14.

38. El* a izgonit dinaintea ta neamuri mai mari la număr şi mai tari decât tine, ca să te ducă în ţara lor şi să ţi-o dea în stăpânire, cum vezi azi.

*Cap. 7.1; 9.1,4,5.

39. Să ştii dar în ziua aceasta şi pune-ţi în inimă că numai Domnul* este Dumnezeu, sus în cer şi jos pe pământ; şi că nu este alt Dumnezeu în afară de El.

*Vers. 35. Ios. 2.11.

40. Păzeşte* dar legile şi poruncile Lui, pe care ţi le dau azi, ca** să fii fericit, tu şi copiii tăi după tine; şi să ai zile multe în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău pe veci."

*Lev. 22.31. **Cap. 5.16; 6.3,18; 12.25,28; 22.7. Efes. 6.3.

Cetăţile de scăpare de la răsăritul Iordanului

41. Atunci Moise a ales* trei cetăţi dincoace de Iordan, la răsărit,

*Num. 35.6,14.

42. pentru ca* să slujească de scăpare ucigaşului care ar fi omorât fără voie pe aproapele lui, fără să-i fi fost vrăjmaş mai dinainte şi să-şi poată scăpa astfel viaţa, fugind într-una din aceste cetăţi.

*Cap. 19.4.

43. Aceste cetăţi erau: Beţer*, în pustiu, în câmpie, la rubeniţi; Ramot, în Galaad, la gadiţi, şi Golan, în Basan, la manasiţi. *Ios. 20.8.

Cele Zece Porunci

44. Aceasta este Legea pe care a dat-o Moise copiilor lui Israel.

45. Iată învăţăturile[1], legile şi poruncile pe care le-a dat Moise copiilor lui Israel, după ieşirea lor din Egipt.

46. Aceasta era dincoace de Iordan, în vale*, faţă în faţă cu Bet-Peor, în ţara lui Sihon, împăratul amoriţilor, care locuia la Hesbon, şi care a fost bătut** de Moise şi copiii lui Israel, după ieşirea lor din Egipt.

*Cap. 3.29. **Num. 21.24. Cap. 1.4.

47. Ei au pus mâna pe ţara lui şi pe ţara lui* Og, împăratul Basanului. Aceşti doi împăraţi ai amoriţilor erau dincoace de Iordan, la răsărit.

*Num. 21.35. Cap. 3.3,4.

48. Ţinutul lor se întindea de la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon, până la muntele Sionului care este** Hermonul,

*Cap. 2.36; 3.12. **Cap. 3.9. Ps. 133.3.

49. şi cuprindea toată câmpia de dincoace de Iordan, la răsărit, până la marea câmpiei, sub poalele* muntelui Pisga.

*Cap. 3.17.

5

1. Moise a chemat pe tot Israelul şi i-a zis: „Ascultă, Israele, legile şi poruncile pe care vi le spun astăzi în auzul vostru, învăţaţi-le şi împliniţi-le cu scumpătate.

2. Domnul* Dumnezeul nostru a încheiat cu noi un legământ la Horeb.

*Exod 19.5. Cap. 4.23.

3. Nu* cu părinţii noştri a încheiat Domnul legământul acesta, ci cu noi, care suntem toţi vii astăzi aici.

*Mat. 13.17. Evr. 8.9.

4. Domnul v-a vorbit faţă* în faţă pe munte, din mijlocul focului.

*Exod 19.9,19; 20.22. Cap. 4.33,36; 34.10.

5. Eu am stat* atunci între Domnul şi voi, ca să vă vestesc cuvântul Domnului; căci** vă era frică de foc şi nu v-aţi suit pe munte. El a zis:

*Exod 20.21. Gal. 3.19. **Exod 19.16; 20.18; 24.2.

6. „Eu sunt* Domnul Dumnezeul tău care te-am scos din ţara Egiptului, din casa robiei.

*Exod 20.2, etc. Lev. 26.1. Cap. 6.4. Ps. 81.10.

7. Să* n-ai alţi dumnezei în afară de Mine.

*Exod 20.3.

8. Să nu-ţi* faci chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt sus în ceruri sau jos pe pământ sau în apele de sub pământ.

*Exod 20.4.

9. Să nu te închini înaintea lor şi să nu le slujeşti, căci Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care* pedepsesc[1] nelegiuirea părinţilor în copii până la a treia şi a patra generaţie a celor ce Mă urăsc;

*Exod 34.7.

10. şi Mă îndur* până la a mia generaţie de cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele.

*Ier. 32.18. Dan. 9.4.

11. Să nu* iei în deşert Numele Domnului

1.Lit.(ebr.): edut / eduiot = mărturiile (peste tot în text);

1.Sau: cercetez, imput (ter. jur. - de la imputaţie; notă: Exod 20.5);

Dumnezeului tău; căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deşert Numele Lui.

*Exod 20.7. Lev. 19.12. Mat. 5.33.

12. Ţine ziua* de odihnă, ca s-o sfinţeşti, cum ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău.

*Exod 20.8.

13. Şase zile* să lucrezi şi să-ţi faci toate treburile. *Exod 23.12; 35.2. Ezec. 20.12.

14. Dar ziua a şaptea este ziua* de odihnă a Domnului Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici boul tău, nici măgarul tău, nici vreunul din animalele tale, nici străinul care este în locurile tale, pentru ca şi robul şi roaba ta să se odihnească întocmai ca tine.

*Gen. 2.2. Exod 16.29,30. Evr. 4.4.

15. Adu-ţi* aminte că şi tu ai fost rob în ţara Egiptului şi Domnul Dumnezeul tău te-a scos din ea cu** mână tare şi cu braţ întins: de aceea ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să ţii ziua de odihnă.

*Cap. 15.15; 16.12; 24.18,22. **Cap. 4.34,37.

16. Cinsteşte* pe tatăl tău şi pe mama ta, cum ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău, ca să ai zile** multe şi să fii fericit în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău.

*Exod 20.12. Lev. 19.3. Cap. 27.16. Efes. 6.2,3. Col. 3.20. **Cap. 4.40.

17. Să nu ucizi*. *Exod 20.13. Mat. 5.21.

18. Să nu preacurveşti*.

*Exod 20.14. Luca 18.20. Iac. 2.11.

19. Să nu furi*. *Exod 20.15. Rom. 13.9.

20. Să* nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui tău. *Exod 20.16.

21. Să* nu pofteşti nevasta aproapelui tău; să nu pofteşti casa aproapelui tău, nici ogorul lui, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici un alt lucru care este al aproapelui tău."

*Exod 20.17. Mica 2.2. Hab. 2.9. Luca 12.15. Rom. 7.7; 13.9.

22. Acestea sunt cuvintele pe care le-a rostit Domnul cu glas tare pe munte, din mijlocul focului, din nori şi din negură deasă, şi le-a spus către toată adunarea voastră, fără să adauge ceva. Le-a scris* pe două table de piatră şi mi le-a dat.

*Exod 24.12; 31.18. Cap. 4.13.

23. Când aţi auzit* glasul acela din mijlocul întunericului şi pe când tot muntele era aprins, căpeteniile seminţiilor voastre şi bătrânii voştri s-au apropiat toţi de mine, *Exod 20.18,19.

24. şi aţi zis: „Iată că Domnul Dumnezeul nostru ne-a arătat slava şi mărimea Lui şi noi I-am auzit glasul* din mijlocul focului; astăzi, am văzut că Dumnezeu a vorbit unor oameni, şi totuşi au** rămas vii.

*Exod 19.19. **Cap. 4.33. Judc. 13.22.

25. Şi acum pentru ce să murim? Căci acest foc mare ne va mistui; dacă vom* auzi şi mai departe glasul Domnului Dumnezeului nostru, vom muri.

*Cap. 18.16.

26. Cine este*, într-adevăr, omul acela, care să fi auzit vreodată, ca noi, glasul Dumnezeului celui viu vorbind din mijlocul focului şi totuşi să fi rămas viu? *Cap. 4.33.

27. Apropie-te* mai bine tu şi ascultă tot ce-ţi va spune Domnul Dumnezeul nostru; apoi să ne spui tu însuţi tot ce-ţi va spune Domnul Dumnezeul nostru şi noi vom asculta şi vom face."

*Exod 20.19. Evr. 12.19.

28. Domnul a auzit cuvintele pe care mi le-aţi spus. Şi Domnul mi-a zis: „Am auzit cuvintele pe care ţi le-a spus poporul acesta: tot ce au* zis este bine. *Cap. 18.17.

29. O! de* ar rămâne ei cu aceeaşi inimă ca să se teamă de Mine şi să păzească toate poruncile** Mele, ca să † fie fericiţi pe veci, ei şi copiii lor!

*Cap. 32.29. Ps. 81.13. Isa. 48.18. Mat. 23.37. Luca 19.42. **Cap. 11.1. † Cap. 4.40.

30. Du-te de spune-le: „Întoarceţi-vă în corturile voastre."

31. Dar tu, rămâi aici cu Mine, şi-ţi voi spune* toate poruncile, legile şi rânduielile, pe care să-i înveţi să le împlinească în ţara pe care le-o dau în stăpânire."

*Gal. 3.19.

32. Luaţi seama, dar, să faceţi aşa cum v-a poruncit Domnul Dumnezeul vostru; să nu* vă abateţi de la cele ce a poruncit El nici la dreapta, nici la stânga.

*Cap. 17.20; 28.14. Ios. 1.7; 23.6. Prov. 4.27.

33. Să urmaţi în totul calea* pe care v-a poruncit Domnul Dumnezeul vostru să umblaţi, ca să trăiţi şi să** fiţi fericiţi şi să aveţi zile multe în ţara pe care o veţi lua în stăpânire.

*Cap. 10.12. Ps. 119.6. Ier. 7.23. Luca 1.6. **Cap. 4.40.

Ţinerea poruncilor Domnului

6 1. Iată poruncile*, legile şi rânduielile pe care a poruncit Domnul Dumnezeul vostru să vă învăţ să le împliniţi în ţara pe care o veţi lua în stăpânire; *Cap. 4.1; 5.31; 12.1.

2. ca* să te temi de Domnul Dumnezeul tău, păzind, în toate zilele vieţii tale, tu, fiul tău şi fiul fiului tău, toate legile şi toate poruncile Lui pe care ţi le dau, şi să ai** zile multe.

*Exod 20.20. Cap. 10.12,13. Ps. 111.10; 128.1. Ecl. 12.13. **Cap. 4.40. Prov. 3.1,2.

3. Ascultă-le, dar, Israele, şi caută să le împlineşti, ca să fii fericit şi să vă înmulţiţi mult, cum* ţi-a spus Domnul Dumnezeul părinţilor tăi când ţi-a făgăduit ţara** în care curge lapte şi miere. *Gen. 15.5; 22.17. **Exod 3.8.

4. Ascultă*, Israele! Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn.

*Isa. 42.8. Marc. 12.29,32. Ioan 17.3. 1 Cor. 8.4,6.

5. Să iubeşti* pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima** ta, cu tot sufletul tău şi cu toată puterea ta.

*Cap. 10.12. Mat. 22.37. Marc. 12.30. Luca 10.27. **2 Împ. 23.25.

6. Şi cuvintele acestea*, pe care ţi le dau astăzi, să le ai în inima ta.

*Cap. 11.18; 32.46. Ps. 37.31; 40.8; 119.11,98. Prov. 3.3. Isa. 51.7.

7. Să le întipăreşti* în mintea copiilor tăi şi să vorbeşti de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca şi când te vei scula.

*Cap. 4.9; 11.19, Ps. 78.4-6. Efes. 6.4.

8. Să le legi* ca un semn de aducere aminte la mâini şi să-ţi fie ca nişte fruntare[1] între ochi.

*Exod 13.9,16. Cap. 11.18. Prov. 3.3; 6.21; 7.3.

9. Să le* scrii pe uşorii casei tale şi pe porţile[2] tale. *Cap. 11.20. Isa. 57.8.

Explicarea poruncii despre dragostea de Dumnezeu

10. Domnul Dumnezeul tău te va face să intri în ţara pe care a jurat părinţilor tăi, lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, că ţi-o va da. Vei stăpâni cetăţi mari şi bune pe care nu tu le-ai* zidit,

*Ios. 24.13. Ps. 105.44.

11. case pline de tot felul de bunuri pe care nu tu le-ai umplut, puţuri de apă săpate pe care nu tu le-ai săpat, vii şi măslini pe care nu tu i-ai sădit. Când vei mânca şi te vei* sătura,

*Cap. 8.10, etc.

12. vezi să nu uiţi pe Domnul, care te-a scos din ţara Egiptului, din casa robiei.

13. Să te temi* de Domnul Dumnezeul tău, să-I slujeşti, şi pe Numele Lui să juri.

*Cap. 10.12,20; 13.4. Mat. 4.10. Luca 4.8.

14. Să nu* vă duceţi** după alţi dumnezei, dintre dumnezeii † popoarelor din jurul vostru;

*Ps. 63.11. Isa. 45.23; 65.16. Ier. 4.2; 5.7; 12.16. **Cap. 8.19; 11.28. Ier. 25.6. † Cap. 13.7.

15. căci Domnul* Dumnezeul tău este un Dumnezeu gelos în mijlocul tău. Altfel**, Domnul Dumnezeul tău S-ar aprinde de mânie împotriva ta şi te-ar nimici de pe faţa pământului.

*Exod 20.5. Cap. 4.24. **Cap. 7.4; 11.17.

16. Să* nu ispitiţi pe Domnul Dumnezeul vostru, cum** L-aţi ispitit la Masa.

*Mat. 4.7. Luca 4.12. **Exod 17.2,7. Num. 20.3,4; 21.4,5. 1 Cor. 10.9.

17. Ci, să păziţi* poruncile Domnului Dumnezeului vostru, învăţăturile[1] Lui şi legile Lui pe care vi le-a dat.

*Cap. 11.13,22. Ps. 119.4.

18. Să faci* ce este plăcut şi bine înaintea Domnului, ca să fii fericit şi să intri în stăpânirea ţării aceleia bune, pe care Domnul a jurat părinţilor tăi că ţi-o va da,

*Exod 15.26. Cap. 12.28; 13.18.

19. după ce va* izgoni pe toţi vrăjmaşii tăi dinaintea ta, cum a spus Domnul.

*Num. 33.52,53.

20. Când fiul* tău te va întreba într-o zi: „Ce înseamnă învăţăturile acestea, legile acestea şi poruncile acestea, pe care vi le-a dat Domnul Dumnezeul nostru?” *Exod 13.14.

21. să răspunzi fiului tău: „Noi eram robi ai lui Faraon în Egipt şi Domnul ne-a scos din Egipt cu mâna Lui* cea puternică.

*Exod 3.19; 13.3.

22. Domnul* a făcut, sub ochii noştri, minuni şi semne mari şi grozave împotriva Egiptului, împotriva lui Faraon şi împotriva întregii lui case;

*Exod 7-12. Ps. 135.9.

23. şi ne-a scos de acolo, ca să ne aducă în ţara pe care jurase părinţilor noştri că ne-o va da.

24. Domnul ne-a poruncit atunci să împlinim toate aceste legi şi să ne temem* de Domnul Dumnezeul nostru, ca să fim** întotdeauna fericiţi şi să ne † ţină în viaţă, cum face astăzi.

*Vers. 2. **Cap. 10.13. Iov 35.7,8. Ier. 32.39. † Cap. 4.1; 8.1. Ps. 41.2. Luca 10.28.

25. Vom avea parte* de îndurarea Lui, dacă vom împlini cu scumpătate toate aceste porunci înaintea Domnului Dumnezeului nostru, cum ne-a poruncit El.”

*Lev. 18.5. Cap. 24.13. Rom. 10.3,5.

Nimicirea canaaniţilor şi a idolilor lor

7 1. Când Domnul Dumnezeul tău te* va aduce în ţara în care vei intra şi o vei lua în stăpânire şi va izgoni dinaintea ta multe popoare: pe hitiţi**, pe ghirgasiţi, pe amoriţi, pe canaaniţi, pe fereziţi, pe heviţi şi pe iebu-

1.Sau: „filacterii” (bileţele de pergament cu texte biblice);

2.Sau: porţile cetăţii;

1.Sau: mărturiile, afirmaţiile (peste tot în text);

siţi, şapte neamuri mai mari † la număr şi mai puternice decât tine;

*Cap. 31.3. Ps. 44.2,3. **Gen. 15.19, etc. Exod 33.2. † Cap. 4.38; 9.1.

2. când Domnul Dumnezeul tău ţi le va da în mâini* şi le vei bate, să** le nimiceşti cu desăvârşire, să nu închei legământ † cu ele şi să n-ai milă de ele.

*Vers. 23. Cap. 23.14. **Num. 33.52. Cap. 20.16,17. Ios. 6.17; 8.24; 9.24; 10.28,40; 11.11,12. † Exod 23.32; 34.12,15,16. Cap. 20.10, etc. Ios. 2.14; 9.18. Judc. 1.24; 2.2.

3. Să nu* te încuscreşti cu popoarele acestea, să nu măriţi pe fetele tale după fiii lor şi să nu iei pe fetele lor de neveste pentru fiii tăi;

*Ios. 23.12. 1 Împ. 11.2. Ezra 9.2.

4. căci ar abate de la Mine pe fiii tăi şi ar sluji astfel altor dumnezei; Domnul S-ar aprinde de mânie* împotriva voastră şi te-ar nimici îndată. *Cap. 6.15.

5. Dimpotrivă, iată cum să vă purtaţi cu ele: să le surpaţi altarele*, să le sfărâmaţi stâlpii idoleşti, să le tăiaţi pomii închinaţi dumnezeilor lor şi să ardeţi în foc chipurile lor cioplite.

*Exod 23.24; 34.13. Cap. 12.2,3.

Israel este un popor sfânt

6. Căci* tu eşti un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău; Domnul Dumnezeul tău te-a ales**, ca să fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe faţa pământului.

*Exod 19.6. Cap. 14.2; 26.19. Ps. 50.5. Ier. 2.3. **Exod 19.5. Amos 3.2. 1 Pet. 2.9.

7. Nu doar pentru că întreceţi la număr pe toate celelalte popoare S-a alipit Domnul de voi şi v-a ales, căci voi sunteţi cel mai* mic dintre toate popoarele. *Cap. 10.22.

8. Ci, pentru că* Domnul vă iubeşte, pentru că a vrut să** ţină jurământul pe care l-a făcut părinţilor voştri, pentru aceea † v-a scos Domnul cu mâna Lui puternică şi v-a izbăvit din casa robiei, din mâna lui Faraon, împăratul Egiptului.

*Cap. 10.15. **Exod 32.13. Ps. 105.8-10. Luca 1.55,72,73. † Exod 13.3,14.

9. Să ştii, dar, că Domnul Dumnezeul tău este singurul Dumnezeu. El este un Dumnezeu credincios* şi Îşi** ţine legământul şi îndurarea până la a mia generaţie faţă de cei ce-L iubesc şi păzesc poruncile Lui.

*Isa. 49.7. 1 Cor. 1.9; 10.13. 2 Cor. 1.18. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. 2 Tim. 2.13. Evr. 11.11. 1 Ioan 1.9. **Exod 20.6. Cap. 5.10. Neem. 1.5. Dan. 9.4.

10. Dar răsplăteşte* îndată pe cei ce-L urăsc şi-i pierde; nu dă nici-o păsuire[1]** celui ce-L urăşte, ci-i răsplăteşte îndată.

*Isa. 59.18. Num. 1.2. **Cap. 32.35.

11. De aceea păzeşte poruncile, legile şi orânduielile pe care ţi le dau azi şi împlineşte-le.

Noi îndemnuri

12. Dacă* veţi asculta aceste hotărâri, dacă le veţi păzi şi împlini, Domnul Dumnezeul tău va ţine faţă de tine legământul** şi îndurarea cu care S-a jurat părinţilor tăi.

*Lev. 26.3. Cap. 28.1. **Ps. 105.8,9. Luca 1.55,72,73.

13. El te va iubi*, te va binecuvânta şi te va înmulţi; va** binecuvânta rodul trupului tău şi rodul pământului tău, grâul tău, mustul şi untdelemnul tău, rodul cirezilor tale de vite şi rodul turmelor tale de oi, în ţara pe care a jurat părinţilor tăi că ţi-o va da.

*Ioan 14.21. **Cap. 28.4.

14. Vei fi binecuvântat mai mult decât toate popoarele; şi la tine nu va* fi nici bărbat, nici femeie stearpă, nici vită stearpă în turmele tale.

*Exod 23.26, etc.

15. Domnul va îndepărta de tine orice boală; nu-ţi va trimite nici una din acele molime[1]* rele din Egipt, pe care le cunoşti, ci va lovi cu ele pe toţi cei ce te urăsc.

*Exod 9.14; 15.26. Cap. 28.27,60.

16. Să nimiceşti* toate popoarele pe care ţi le va da în mână Domnul Dumnezeul tău; să n-arunci nici o privire** de milă spre ele şi să nu slujeşti dumnezeilor lor, căci aceasta va fi o cursă † pentru tine.

*Vers. 2. **Cap. 13.8; 19.13,21; 25.12. † Exod 23.33. Cap. 12.30. Judc. 8.27. Ps. 106.36.

17. Poate că vei zice în inima ta: „Popoarele acestea sunt mai mari la număr decât mine; cum voi putea să le izgonesc?”

18. Să nu* te temi de ele. Adu-ţi** aminte ce a făcut Domnul Dumnezeul tău lui Faraon şi întregului Egipt; *Cap. 31.6. **Ps. 105.5.

19. adu-ţi aminte de marile încercări* pe care ţi le-au văzut ochii, de minunile şi semnele, de mâna tare şi de braţul întins cu care te-a scos Domnul Dumnezeul tău. Aşa va face Domnul Dumnezeul tău tuturor popoarelor de care te temi. *Cap. 4.34; 29.3.

20. Domnul Dumnezeul tău va trimite chiar şi viespi* împotriva lor până la deplina nimicire a celor ce vor scăpa şi se vor ascunde de tine.

*Exod 23.28. Ios. 24.12.

21. Să nu te înspăimânţi de ei; căci Domnul Dumnezeul tău este în mijlocul* tău, Dumne-

1.Sau: amânare;

1.Sau: plăgi, epidemii;

zeul cel** mare şi înfricoşător.

*Num. 11.20; 14.9,14,42; 16.3. Ios. 3.10. **Cap. 10.17. Neem. 1.5; 4.14; 9.32.

22. Şi Domnul* Dumnezeul tău va izgoni încetul cu încetul aceste neamuri dinaintea ta: nu le vei putea nimici îndată, ca să nu se înmulţească fiarele câmpului împotriva ta.

*Exod 23.29,30.

23. Dar Domnul Dumnezeul tău le va da în mâna ta; şi le va pune cu totul pe fugă, până vor fi nimicite.
24. Pe împăraţii* lor îi va da în mâinile tale şi le vei şterge numele de sub** ceruri; nici unul † din aceste popoare nu va putea să stea împotriva ta, până le vei nimici.

*Ios. 10.24,25,42; 12.1, etc. **Exod 17.14. Cap. 9.14; 25.19; 29.20. † Cap. 11.25. Ios. 1.5; 10.8; 23.9.

25. Chipurile cioplite ale dumnezeilor lor să le* ardeţi în foc. Să** nu pofteşti şi să nu iei pentru tine argintul şi aurul de pe ele, ca nu cumva aceste lucruri să ajungă pentru tine o † cursă; căci ele sunt o urâciune †† înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Exod 32.20. Vers. 5. Cap. 12.3. 1 Cron. 14.12. **Ios. 7.1,21. † Judc. 8.27. †† Cap. 17.1.

26. Să nu aduci nici un lucru urâcios în casa ta, ca să nu fii nimicit cu desăvârşire, tu şi lucrul acela; să-ţi fie groază de el, să-ţi fie scârbă de el, căci este* un lucru blestemat[1].

*Lev. 27.28. Cap. 13.17. Ios. 6.17,18; 7.1.

Pământul făgăduit şi mulţumirea către Dumnezeu

8 1. Să* păziţi şi să împliniţi toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să trăiţi, să vă înmulţiţi şi să intraţi în stăpânirea ţării pe care a jurat Domnul că o va da părinţilor voştri.

*Cap. 4.1; 5.32,33; 6.1-3.

2. Adu-ţi aminte de tot drumul pe care te-a călăuzit* Domnul Dumnezeul tău în timpul acestor patruzeci de ani în pustiu, ca să te smerească şi să te încerce**, ca să-ţi † cunoască pornirile inimii şi să vadă dacă ai să păzeşti sau nu poruncile Lui.

*Cap. 1.3; 2.7; 29.5. Ps. 136.16. Amos 2.10. **Exod 16.4. Cap. 13.3. † 2 Cron. 32.31. Ioan 2.25.

3. Astfel, te-a smerit, te-a lăsat* să suferi de foame şi te-a hrănit** cu mană, pe care nici tu n-o cunoşteai şi nici părinţii tăi n-o cunoscuseră, ca să te înveţe că omul nu trăieşte † numai cu pâine, ci cu orice lucru[2] care iese din gura Domnului.

*Exod 16.2,3. **Exod 16.12,14,35. † Ps. 104.29. Mat. 4.4. Luca 4.4.

1.Sau: dat nimicirii; 2.Sau: cuvânt;

4. Haina* nu ţi s-a învechit pe tine şi nici nu ţi s-au umflat picioarele, în timpul acestor patruzeci de ani.

*Cap. 29.5. Neem. 9.21.

5. Recunoaşte*, dar, în inima ta că Domnul Dumnezeul tău te mustră[1], cum mustră un om pe copilul lui.

*2 Sam 7.14. Ps. 89.32. Prov. 3.12. Evr. 12.5,6. Apoc. 3.19.

6. Să păzeşti poruncile Domnului Dumnezeului tău, ca* să umbli în căile Lui şi să te temi de El.

*Cap. 5.33.

7. Căci Domnul Dumnezeul tău are să te ducă într-o ţară* bună, ţară cu pâraie de apă, cu izvoare şi cu lacuri care ţâşnesc din văi şi munţi;

*Cap. 11.10-12.

8. ţară cu grâu, cu orz, cu vii, cu smochini şi cu rodii; ţară cu măslini şi cu miere;
9. ţară unde vei mânca pâine din belşug, unde nu vei duce lipsă de nimic; ţară*, ale cărei pietre sunt de fier şi din ai cărei munţi vei scoate aramă.

*Cap. 33.25.

10. Când* vei mânca şi te vei sătura, să binecuvântezi pe Domnul Dumnezeul tău pentru ţara cea bună pe care ţi-a dat-o.

*Cap. 6.11,12.

11. Vezi să nu uiţi pe Domnul Dumnezeul tău, până acolo încât să nu păzeşti poruncile, orânduielile şi legile Lui pe care ţi le dau azi.
12. Când vei mânca* şi te vei sătura, când vei zidi şi vei locui în case frumoase,

*Cap. 28.47; 32.15. Prov. 30.9. Osea 13.6.

13. când vei vedea înmulţindu-ţi-se cirezile de boi şi turmele de oi, mărindu-ţi-se argintul şi aurul, şi crescându-ţi tot ce ai,
14. ia seama să nu ţi se umfle inima* de mândrie şi să nu** uiţi pe Domnul Dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului, din casa robiei;

*1 Cor. 4.7. **Ps. 106.21.

15. care te-a* dus în acel pustiu mare şi grozav, unde erau şerpi** înfocaţi şi scorpioni, în locuri uscate şi fără apă, care a făcut să-ţi ţâşnească † apă din stânca cea mai tare

*Isa. 63.12-14. Ier. 2.6. **Num. 21.6. Osea 13.5. † Num. 20.11. Ps. 78.15; 114.8.

16. şi care ţi-a dat să mănânci în pustiu mana* aceea necunoscută de părinţii tăi, ca să te smerească şi să te încerce şi să-ţi facă** bine apoi.

*Exod 16.15. Vers. 3. **Ier. 24.5,6. Evr. 12.11.

17. Vezi să* nu zici în inima ta: „Tăria mea şi puterea mâinii mele mi-au câştigat aceste bogăţii."

*Cap. 9.4. 1 Cor. 4.7.

1.Sau: ceartă, educă, disciplinează;

18. Ci adu-ţi aminte de Domnul Dumnezeul tău, căci El* îţi va da putere să le câştigi, ca să** întărească legământul încheiat cu părinţii voştri prin jurământ, cum face astăzi.

*Prov. 10.22. Osea 2.8. **Cap. 7.8,12.

19. Dacă vei uita pe Domnul Dumnezeul tău şi vei merge după alţi dumnezei, dacă le vei sluji şi te vei închina înaintea lor, vă* spun hotărât azi că veţi pieri. *Cap. 4.26; 30.18.

20. Veţi pieri ca* şi popoarele pe care le-a pierdut Domnul dinaintea voastră, pentru că nu veţi asculta glasul Domnului Dumnezeului vostru. *Dan. 9.11,12.

Aducerea aminte de răzvrătirile lui Israel

9 1. Ascultă, Israele! Astăzi vei trece* Iordanul, ca să te faci stăpân peste nişte popoare** mai mari şi mai puternice decât tine, peste cetăţi mari şi întărite † până la cer,

*Cap. 11.31. Ios. 3.16; 4.19. **Cap. 4.38; 7.1; 11.23. † Cap. 1.28.

2. peste un popor mare şi înalt la statură, peste copiii* lui Anac, pe care-i cunoşti şi despre care ai auzit zicându-se: „Cine va putea să stea împotriva copiilor lui Anac?!"

*Num. 13.22,28,32,33.

3. Să ştii azi că Domnul Dumnezeul tău va merge* El Însuşi înaintea ta, ca un foc** mistuitor; El îi va † nimici, El îi va smeri înaintea ta; şi tu îi vei izgoni ††, îi vei pierde curând, cum ţi-a spus Domnul.

*Cap. 31.3. Ios. 3.11. **Cap. 4.24. Evr. 12.29. † Cap. 7.23. †† Exod 23.31. Cap. 7.24.

4. Când îi va izgoni Domnul Dumnezeul tău dinaintea ta, să nu* zici în inima ta: „Pentru bunătatea mea m-a făcut Domnul să intru în stăpânirea ţării acesteia." Căci din pricina răutăţii** popoarelor acelora le izgoneşte Domnul dinaintea ta.

*Cap. 8.17. Rom. 11.6,20. 1 Cor. 4.4,7. **Gen. 15.16. Lev. 18.24,25. Cap. 18.12.

5. Nu, nu pentru* bunătatea[1] ta, nici pentru curăţia[2] inimii tale intri tu în stăpânirea ţării lor; ci din pricina răutăţii acestor popoare le izgoneşte Domnul Dumnezeul tău dinaintea ta şi ca să împlinească astfel cuvântul** prin care Domnul S-a jurat părinţilor tăi, lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov.

*Tit 3.5. **Gen. 12.7; 13.15; 15.7; 17.8; 26.4; 28.13.

6. Să ştii, dar, că nu din pricina bunătăţii[1] tale îţi dă Domnul Dumnezeul tău acea ţară bună ca s-o stăpâneşti; căci tu eşti un popor tare încăpăţânat*.

*Exod 32.9; 33.3; 34.9. Vers. 13.

1.Sau: pentru dreptatea ta; 2.Sau: integritatea;

7. Adu-ţi aminte şi nu uita cum ai aţâţat mânia Domnului Dumnezeului tău în pustiu. Din ziua* când ai ieşit din ţara Egiptului până la sosirea voastră în locul acesta, tot răzvrătiţi împotriva Domnului aţi fost!

*Exod 14.11; 16.2; 17.2. Num. 11.4; 20.2; 25.2. Cap. 31.27.

8. La Horeb*, atâta aţi aţâţat mânia Domnului, încât Domnul S-a mâniat pe voi şi voia să vă nimicească.

*Exod 32.4. Ps. 106.19.

9. Când m-am suit pe munte, ca să iau tablele de piatră, tablele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi, am rămas** pe munte patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, fără să mănânc pâine şi fără să beau apă;

*Exod 24.12,15. **Exod 24.18; 34.28.

10. şi* Domnul mi-a dat cele două table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu şi cuprinzând toate cuvintele pe care vi le spusese Domnul pe munte, din mijlocul focului, în ziua când tot poporul era** adunat.

*Exod 31.18. **Exod 19.17; 20.1. Cap. 4.10; 10.4; 18.16.

11. După acele patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, Domnul mi-a dat cele două table de piatră, tablele legământului.

12. Domnul mi-a zis atunci: „Scoală-te* şi coboară-te în grabă de aici; căci poporul tău, pe care l-ai scos din Egipt, s-a stricat. S-au abătut** curând de la calea pe care le-am arătat-o; şi-au făcut un chip turnat."

*Exod 32.7. **Cap. 31.29. Judc. 2.17.

13. Domnul mi-a zis: „Eu văd* că poporul acesta este un popor tare** încăpăţânat.

*Exod 32.9. **Vers. 6. Cap. 10.16; 31.27. 2 Împ. 17.14.

14. Lasă-Mă* să-i nimicesc şi să le şterg numele** de sub ceruri; iar † pe tine te voi face un neam mai puternic şi mai mare la număr decât poporul acesta."

*Exod 32.10. **Cap. 29.20. Ps. 9.5; 109.13. † Num. 14.12.

15. M-am întors* şi m-am coborât de pe munte, care era** tot numai foc, cu cele două table ale legământului în amândouă mâinile mele.

*Exod 32.15. **Exod 19.18. Cap. 4.11; 5.23.

16. M-am uitat* şi iată că păcătuiserăţi împotriva Domnului Dumnezeului vostru, vă făcuserăţi un viţel turnat; degrabă vă depărtaserăţi de la calea pe care v-o arătase Domnul.

*Exod 32.19.

17. Am apucat atunci cele două table, le-am aruncat din mâinile mele şi le-am sfărâmat sub ochii voştri.

18. M-am aruncat* cu faţa la pământ înaintea Domnului, ca mai înainte, patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, fără să mănânc şi fără să beau apă, din pricina tuturor păcatelor pe care le săvârşiserăţi, făcând ce este rău înaintea Domnului, ca să-L mâniaţi.

*Exod 34.28. Ps. 106.23.

19. Căci mă* îngrozisem la vederea mâniei şi urgiei de care era cuprins Domnul împotriva voastră, până acolo încât voia să vă nimicească. Dar Domnul** m-a ascultat şi de data aceasta.

*Exod 32.10,11. **Exod 32.14; 33.17. Cap. 10.10. Ps. 106.23.

20. Domnul, de asemenea, era foarte mâniat şi pe Aaron, aşa încât voia să-l piardă, şi eu m-am rugat atunci şi pentru el.

21. Am luat viţelul pe care-l făcuserăţi, isprava* păcatului vostru, l-am ars în foc, l-am sfărâmat până s-a făcut praf şi am aruncat praful acela în pârâul care curgea din munte.

*Exod 32.20. Isa. 31.7.

22. Apoi la* Tabeera, la Masa** şi la Chibrot-Hataava †, voi iarăşi aţi aţâţat mânia Domnului.

*Num. 11.1,3,5. **Exod 17.7. † Num. 11.4,34.

23. Şi când* v-a trimis Domnul de la Cades-Barnea, zicând: „Suiţi-vă şi luaţi în stăpânire ţara pe care v-o dau!”, voi v-aţi răzvrătit împotriva poruncii Domnului Dumnezeului vostru, n-aţi avut** credinţă în El şi n-aţi ascultat glasul Lui.

*Num. 13.3; 14.1. **Ps. 106.24,25.

24. V-aţi tot* răzvrătit împotriva Domnului de când vă cunosc.

*Cap. 31.27.

25. M-am aruncat* cu faţa la pământ înaintea Domnului: patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, m-am aruncat cu faţa la pământ, pentru că Domnul spusese că vrea să vă nimicească.

*Vers. 18.

26. M-am rugat* Domnului şi am zis:

„Stăpâne, Doamne, nu nimici poporul Tău, moştenirea Ta, pe care ai răscumpărat-o prin măreţia Ta, pe care ai scos-o din Egipt, prin mâna Ta cea puternică.

*Exod 32.11, etc.

27. Adu-ţi aminte de robii Tăi, Avraam, Isaac şi Iacov. Nu căuta la îndărătnicia acestui popor, la răutatea lui şi la păcatul lui,

28. ca nu cumva ţara din care ne-ai scos să zică: „Pentru că* Domnul n-avea putere să-i ducă în ţara pe care le-o făgăduise şi pentru că-i ura, de aceea i-a scos ca să-i omoare în pustiu.” *Exod 32.12. Num. 14.16.

29. Totuşi ei* sunt poporul Tău şi moştenirea Ta, pe care ai scos-o din Egipt cu mâna Ta cea puternică şi braţul Tău cel întins.”

*Cap. 4.20. 1 Împ. 8.51. Neem. 1.10. Ps. 95.7.

Tablele cele noi

10 1. În vremea aceea, Domnul mi-a zis: „Taie* două table de piatră ca cele dintâi şi suie-te la Mine pe munte; fă şi** un chivot de lemn.

*Exod 34.1,2. **Exod 25.10.

2. Eu voi scrie pe aceste două table cuvintele care erau scrise pe tablele dintâi pe care le-ai sfărâmat şi să* le pui în chivot.”

*Exod 25.16,21.

3. Am făcut un chivot de lemn de salcâm*, am tăiat** două table de piatră ca cele dintâi şi m-am suit pe munte cu cele două table în mână.

*Exod 25.5,10; 37.1. **Exod 34.4.

4. Domnul a scris* pe table ce fusese scris pe cele dintâi, cele zece porunci care vă fuseseră** spuse pe munte, din mijlocul focului †, în ziua adunării; şi Domnul mi le-a dat.

*Exod 34.28. **Exod 20.1. † Exod 17.19. Cap. 9.10; 18.16.

5. M-am întors apoi şi m-am coborât* de pe munte, am pus** tablele în chivotul pe care-l făcusem, şi ele au rămas † acolo, cum îmi poruncise Domnul.

*Exod 34.29. **Exod 40.20. † 1 Împ. 8.9.

6. Copiii lui Israel au plecat din Beerot-Bene-Iaacan* la Mosera. Acolo** a murit Aaron şi a fost îngropat; Eleazar, fiul lui, i-a urmat în slujba preoţiei.

*Num. 33.31. **Num. 20.28; 33.38.

7. Apoi de acolo* au pornit la Gudgoda şi de la Gudgoda la Iotbata, ţară unde sunt pâraie de ape. *Num. 33.32,33.

8. În vremea aceea, Domnul a despărţit* seminţia lui Levi şi i-a poruncit să** ducă chivotul legământului Domnului, să stea înaintea † Domnului ca să-I slujească şi să binecuvânteze poporul în Numele †† Lui; lucru pe care l-a făcut până în ziua de azi.

*Num. 3.6; 4.4; 8.14; 16.9. **Num. 4.15. † Cap. 18.5. †† Lev. 9.22. Num. 6.23. Cap. 21.5.

9. De aceea* Levi n-are nici parte de moşie, nici moştenire cu fraţii lui: Domnul este moştenirea lui, cum i-a spus Domnul Dumnezeul tău. *Num. 18.20,24. Cap. 18.1,2. Ezec. 44.28.

10. Eu am rămas* pe munte, ca şi mai înainte, patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. Domnul** m-a ascultat şi de data aceasta; Domnul n-a voit să vă nimicească.

*Exod 34.28. Cap. 9.18,25. **Exod 32.14,33,34; 33.17. Cap. 9.19.

11. Domnul mi-a* zis: „Ridică-te, du-te şi mergi în fruntea poporului. Să se ducă să ia în stăpânire ţara pe care am jurat părinţilor lor că le-o voi da.” *Exod 32.34; 33.1.

Ce cere Dumnezeu?

12. Acum, Israele, ce alta cere* de la tine Domnul Dumnezeul tău, decât să te temi** de Domnul Dumnezeul tău, să † umbli în toate căile Lui, să iubeşti †† şi să slujeşti Domnului Dumnezeului tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău,

*Mica 6.8. **Cap. 6.13. † Cap. 5.33. †† Cap. 6.5; 11.13; 30.16,20. Mat. 22.37.

13. să păzeşti poruncile Domnului şi legile Lui pe care ţi le dau astăzi, ca* să fii fericit?

*Cap. 6.24.

14. Iată, ale Domnului Dumnezeului tău sunt cerurile* şi cerurile cerurilor, pământul** şi tot ce cuprinde el.

*1 Împ. 8.27. Ps. 115.16; 148.4. **Gen. 14.19. Exod 19.5. Ps. 24.1.

15. Şi numai de* părinţii tăi S-a alipit Domnul ca să-i iubească; şi după ei, pe sămânţa lor, pe voi v-a ales El dintre toate popoarele, cum vedeţi azi. *Cap. 4.37.

16. Să vă tăiaţi, dar, inima* împrejur şi să nu vă mai înţepeniţi grumazul**.

*Lev. 26.41. Cap. 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.28,29. Col. 2.11. **Cap. 9.6,13.

17. Căci Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeul* dumnezeilor, Domnul** domnilor, Dumnezeul † cel mare, puternic şi înfricoşător, care nu †† caută la faţa oamenilor şi nu primeşte daruri;

*Ios. 22.22. Ps. 136.2. Dan. 2.47; 11.36. **Apoc. 17.14; 19.16. † Cap. 7.21. †† 2 Cron. 19.7. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

18. care face dreptate* orfanului şi văduvei, care iubeşte pe străin şi-i dă hrană şi îmbrăcăminte. *Ps. 68.5; 146.9.

19. Să* iubiţi pe străin, căci şi voi aţi fost străini în ţara Egiptului. *Lev. 19.33,34.

20. Să te temi* de Domnul Dumnezeul tău, să-I slujeşti, să te** alipeşti de El, şi pe Numele † Lui să juri.

*Cap. 6.13. Mat. 4.10. Luca 4.8. **Cap. 11.22; 13.4. † Ps. 63.11.

21. El* este slava ta, El este Dumnezeul tău. El** a făcut în mijlocul tău aceste lucruri mari şi grozave pe care ţi le-au văzut ochii.

*Exod 15.2. Ps. 22.3. Ier. 17.14. **1 Sam. 12.24. 2 Sam. 7.23. Ps. 106.21,22.

22. Părinţii tăi s-au coborât în Egipt în număr* de şaptezeci de inşi; acum Domnul Dumnezeul tău a făcut din tine o mulţime ca** stelele cerului.

*Gen. 46.27. Exod 1.5. Fapt. 7.14. **Gen. 15.5. Cap. 1.10; 28.62.

Aducerea aminte a minunilor făcute de Dumnezeu cu poporul Său

11 1. Să iubeşti*, dar, pe Domnul Dumnezeul tău şi să păzeşti** întotdeauna învăţăturile Lui, legile Lui, orânduielile Lui şi poruncile Lui. *Cap. 10.12; 30.16,20. **Zah. 3.7.

2. Recunoaşteţi astăzi - ce n-au putut recunoaşte şi vedea copiii voştri -, pedepsele* Domnului Dumnezeului vostru, măreţia** Lui, mâna † Lui cea tare şi braţul Lui cel întins, *Cap. 8.5. **Cap. 5.24. † Cap. 7.19.

3. semnele* Lui şi faptele pe care le-a săvârşit în mijlocul Egiptului împotriva lui Faraon, împăratul Egiptului, şi împotriva întregii lui ţări. *Ps. 78.12; 135.9.

4. Recunoaşteţi ce a făcut El oştirii Egiptului, cailor lui şi carelor lui, cum* a făcut să vină peste ei apele Mării Roşii,

*Exod 14.27,28; 15.9,10. Ps. 106.11.

5. când vă urmăreau, şi i-a nimicit pentru totdeauna;

6. ce v-a făcut în pustiu, până la venirea voastră în locul acesta; ce a făcut* lui Datan şi lui Abiram, fiii lui Eliab, fiul lui Ruben, cum pământul şi-a deschis gura şi i-a înghiţit, cu casele şi corturile lor şi cu tot ce aveau în mijlocul întregului Israel.

*Num. 16.1,31; 27.3. Ps. 106.17.

7. Căci aţi văzut cu ochii* voştri toate lucrurile mari pe care le-a făcut Domnul.

*Cap. 5.3; 7.19.

8. Astfel, să păziţi toate poruncile pe care vi le dau eu astăzi, ca să puteţi* pune mâna pe ţara în care veţi trece ca s-o luaţi în stăpânire

*Ios. 1.6,7.

9. şi să aveţi zile* multe în ţara pe care** Domnul a jurat părinţilor voştri că le-o va da, lor şi seminţei lor, ţară † în care curge lapte şi miere. *Cap. 4.40; 5.16. Prov. 10.27. **Cap. 9.5. † Exod 3.8.

10. Căci ţara în stăpânirea căreia vei intra, nu este ca ţara Egiptului, din care aţi ieşit, unde* îţi aruncai sămânţa în ogoare şi le udai cu piciorul ca pe o grădină de zarzavat.

*Zah. 14.18.

11. Ţara* pe care o veţi stăpâni este o ţară cu munţi şi văi, care se adapă din ploaia cerului;

*Cap. 8.7.

12. este o ţară de care îngrijeşte Domnul Dumnezeul tău şi asupra* căreia Domnul Dumnezeul tău are neîncetat ochii, de la începutul până la sfârşitul anului. *1 Împ. 9.3.

13. Dacă veţi asculta* de poruncile Mele pe

care vi le dau astăzi, dacă veţi iubi** pe Domnul Dumnezeul vostru şi dacă-I veţi sluji din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru,

*Vers. 22. Cap. 6.17. **Cap. 10.12.

14. Eu* voi da ţării voastre ploaie la vreme, ploaie** timpurie şi ploaie târzie, şi-ţi vei strânge grâul, mustul şi untdelemnul;

*Lev. 26.4. Cap. 28.12. **Ioel 2.23. Iac. 5.7.

15. de asemenea, voi* da iarbă în câmpiile tale pentru vite şi vei mânca** şi te vei sătura.

*Ps. 104.14. **Cap. 6.11. Ioel 2.19.

16. Vedeţi să nu vi se amăgească inima* şi să vă abateţi, ca să slujiţi** altor dumnezei şi să vă închinaţi înaintea lor.

*Cap. 29.18. Iov 31.27. **Cap. 8.19; 30.17.

17. Căci atunci Domnul S-ar aprinde* de mânie împotriva voastră; ar închide cerurile** şi n-ar mai fi ploaie; pământul nu şi-ar mai da roadele şi aţi pieri curând † din ţara aceea bună pe care v-o dă Domnul.

*Cap. 6.15. **1 Împ. 8.35. 2 Cron. 6.26; 7.13. † Cap. 4.26; 8.19,20; 30.18. Ios. 23.13,15,16.

Îndemn la păzirea poruncilor

18. Puneţi-vă*, dar, în inimă şi în suflet aceste cuvinte pe care vi le spun. Să le legaţi** ca un semn de aducere aminte pe mâinile voastre şi să fie ca nişte fruntare între ochii voştri.

*Cap. 6.6; 32.46. **Cap. 6.8.

19. Să învăţaţi* pe copiii voştri în ele şi să le vorbeşti despre ele când vei fi acasă, când vei merge în călătorie, când te vei culca şi când te vei scula. *Cap. 4.9,10; 6.7.

20. Să le* scrii pe uşorii casei tale şi pe porţile tale. *Cap. 6.9.

21. Şi atunci zilele voastre* şi zilele copiilor voştri, în ţara pe care Domnul a jurat părinţilor voştri că le-o va da, vor fi tot atât de multe cât** vor fi zilele cerurilor deasupra pământului. *Cap. 4.40; 6.2. Prov. 3.2; 4.10; 9.11. **Ps. 72.5; 89.29.

22. Căci dacă veţi* păzi toate aceste porunci pe care vi le dau şi dacă le veţi împlini, dacă veţi iubi pe Domnul Dumnezeul vostru, veţi umbla în toate căile Lui şi vă veţi alipi** de El, *Vers. 13. Cap. 6.17. **Cap. 10.20; 30.20.

23. Domnul va izgoni* dinaintea voastră pe toate aceste popoare şi vă veţi face stăpâni peste toate aceste neamuri**, care sunt mai mari şi mai puternice decât voi.

*Cap. 4.38; 9.5. **Cap. 9.1.

24. Orice loc* pe care-l va călca talpa piciorului vostru, va fi al vostru: hotarul vostru se va întinde din** pustiu până la Liban şi de la râul Eufrat până la Marea de Apus.

*Ios. 1.3; 14.9. **Gen. 15.18. Exod 23.31. Num. 34.3, etc.

25. Nimeni* nu va putea să stea împotriva voastră. Domnul Dumnezeul vostru va răspândi, cum** v-a spus, frica † şi groaza de tine peste toată ţara în care veţi merge.

*Cap. 7.24. **Cap. 2.25. † Exod 23.27.

Binecuvântarea şi blestemul

26. Iată*, pun azi înaintea voastră binecuvântarea şi blestemul: *Cap. 30.1,15,19.

27. binecuvântarea*, dacă veţi asculta de poruncile Domnului Dumnezeului vostru pe care vi le dau în ziua aceasta; *Cap. 28.2.

28. blestemul*, dacă nu veţi asculta de poruncile Domnului Dumnezeului vostru şi dacă vă veţi abate de la calea pe care v-o dau în ziua aceasta şi vă veţi duce după alţi dumnezei pe care nu-i cunoaşteţi. *Cap. 28.15.

29. Şi când Domnul Dumnezeul tău te va aduce în ţara pe care o vei lua în stăpânire, să rosteşti binecuvântarea* pe muntele Garizim şi blestemul pe muntele Ebal.

*Cap. 27.12,13. Ios. 8.33.

30. Munţii aceştia sunt dincolo de Iordan, înapoia drumului care merge spre apus, în ţara canaaniţilor care locuiesc în câmpie, faţă în faţă cu Ghilgal, lângă stejarii* lui More.

*Gen. 12.6. Judc. 7.1.

31. Căci veţi* trece Iordanul şi veţi intra în stăpânirea ţării pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru ca s-o stăpâniţi şi să locuiţi în ea. *Cap. 9.1. Ios. 1.11.

32. Să păziţi şi* să împliniţi toate legile şi poruncile pe care vi le dau eu astăzi.

*Cap. 5.32; 12.32.

REPETAREA LEGILOR ŞI PORUNCILOR

(Capitolele 12-26. Neemia 9.13,14. Psalmul 119.1-4.)

Stârpirea închinării la idoli

12 1. Iată* legile şi poruncile pe care să le păziţi şi să le împliniţi, cât** veţi trăi, în ţara pe care v-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeul părinţilor voştri.

*Cap. 6.1. **Cap. 4.10. 1 Împ. 8.40.

2. Să* nimiciţi toate locurile în care slujesc dumnezeilor lor popoarele pe care le veţi izgoni, fie pe munţi** înalţi, fie pe dealuri şi sub orice copac verde.

*Exod 34.13. Cap. 7.5. **2 Împ. 16.4; 17.10,11. Ier. 3.6.

3. Să le surpaţi* altarele, să le sfărâmaţi stâlpii idoleşti, să le ardeţi în foc copacii închinaţi idolilor lor, să dărâmaţi chipurile cioplite ale

dumnezeilor lor şi să faceţi să le piară numele din locurile acelea. *Num. 33.52. Judc. 2.2.

Locul şi chipul adevăratei slujbe dumnezeieşti

4. Voi să nu* faceţi aşa faţă de Domnul Dumnezeul vostru!

*Vers. 31.

5. Ci să-L căutaţi la Locaşul Lui şi să mergeţi la locul pe care-l va* alege Domnul Dumnezeul vostru din toate seminţiile voastre, ca să-Şi aşeze acolo Numele Lui.

*Vers. 11. Cap. 26.2. Ios. 9.27. 1 Împ. 8.29. 2 Cron. 7.12. Ps. 78.68.

6. Acolo* să vă aduceţi arderile voastre de tot, jertfele voastre, zeciuielile** voastre, cele dintâi roade, darurile aduse ca împlinire a unei făgăduinţe, darurile de bunăvoie şi întâii născuţi din cirezile şi turmele voastre.

*Lev. 17.3,4. **Vers. 17. Cap. 14.22,33; 15.19,20.

7. Acolo* să mâncaţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru şi să vă** bucuraţi, împreună cu familiile voastre, de toate bunurile cu care vă va fi binecuvântat Domnul Dumnezeul vostru.

*Cap. 14.26. **Lev. 23.40. Vers. 12,18. Cap. 16.11,14,15; 26.11; 27.7.

8. Să nu faceţi, dar, cum facem noi acum aici, unde fiecare face* ce-i place,

*Judc. 17.6; 21.25.

9. fiindcă n-aţi ajuns încă în locul de odihnă şi în moştenirea pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Dar veţi trece* Iordanul şi veţi locui în ţara pe care v-o va da în stăpânire Domnul Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toţi vrăjmaşii voştri care vă înconjoară şi veţi locui fără frică.

*Cap. 11.31.

11. Atunci va fi un loc*, pe care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru ca să facă să locuiască Numele Lui acolo. Acolo să aduceţi tot ce vă poruncesc: arderile voastre de tot, jertfele, zeciuielile, cele dintâi roade şi darurile alese pe care le veţi face Domnului pentru împlinirea făgăduinţelor voastre.

*Vers. 5,14,18,21,26. Cap. 14.23; 15.20; 16.2, etc.; 17.8; 18.6; 23.16; 26.2; 31.11. Ios. 18.1. 1 Împ. 8.29. Ps. 78.68.

12. Acolo să vă* bucuraţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi, fiii voştri şi fiicele voastre, robii şi roabele voastre şi levitul care va fi în locurile voastre, căci el n-are** nici parte de moşie, nici moştenire cu voi.

*Vers. 7. **Cap. 10.9; 14.29.

13. Vezi să* n-aduci arderile tale de tot în toate locurile pe care le vei vedea;

*Lev. 17.4.

14. ci să-ţi* aduci arderile de tot în locul pe care-l va alege Domnul în una din seminţiile tale şi acolo să faci tot ce-ţi poruncesc eu.

*Vers. 11.

15. Totuşi când vei* dori, vei putea să înjunghii vite şi să mănânci carne în toate cetăţile tale, cât îţi va fi dat prin binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău; cel ce va fi** necurat şi cel ce va fi curat vor putea să mănânce din ea, cum se mănâncă † din căprioară şi din cerb.

*Vers. 21. **Vers. 22. † Cap. 14.5; 15.22.

16. Numai* sângele să nu-l mâncaţi, ci să-l vărsaţi pe pământ ca apa.

*Gen. 9.4. Lev. 7.26; 17.10. Vers. 23,24. Cap. 15.23.

17. Nu vei putea să mănânci în cetăţile tale zeciuiala din grâul tău, din mustul tău şi din untdelemnul tău, nici întâii născuţi din cirezile şi turmele tale, nici vreunul din darurile aduse de tine pentru împlinirea unei făgăduinţe, nici darurile tale de bunăvoie, nici cele dintâi roade ale tale.

18. Ci pe acestea să le* mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu, fiul tău şi fiica ta, robul tău şi roaba ta şi levitul care va fi în cetăţile tale; şi să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău de toate bunurile pe care le vei avea.

*Vers. 11,12. Cap. 14.23.

19. Cât vei trăi în ţara ta, vezi să nu cumva* să părăseşti pe levit.

*Cap. 14.27.

20. Când Domnul Dumnezeul tău îţi va lărgi hotarele, cum* ţi-a făgăduit, şi dorinţa să mănânci carne te va face să zici: „Aş vrea să mănânc carne!” vei putea să mănânci după dorinţa ta.

*Gen. 15.18; 28.14. Exod 34.24. Cap. 11.24; 19.8.

21. Dacă locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să-Şi aşeze acolo Numele, este departe de tine, vei putea să tai vite din cireadă şi din turmă, cum ţi-am poruncit, şi vei putea să mănânci din ele în cetăţile tale, după dorinţa ta.

22. Să mănânci din ele cum* se mănâncă din căprioară şi cerb; cel ce va fi necurat şi cel ce va fi curat vor mânca şi ei amândoi.

*Vers. 15.

23. Numai*, vezi să nu cumva să mănânci sângele**, căci sângele este viaţa (sufletul); şi să nu mănânci viaţa împreună cu carnea.

*Vers. 16. **Gen. 9.4. Lev. 17.11,14.

24. Să nu-l mănânci, ci să-l verşi pe pământ ca

apa.
25. Să nu-l mănânci, ca* să fii fericit, tu şi copiii tăi după tine, făcând** ce este plăcut înaintea Domnului.

*Cap. 4.40. Isa. 3.10. **Exod 15.26. Cap. 13.18. 1 Împ. 11.38.

26. Dar lucrurile pe care vei vrea să* le închini Domnului şi darurile pe care le vei aduce pentru împlinirea unei făgăduinţe**, să te duci să le aduci în locul pe care-l va alege Domnul.

*Num. 5.9,10; 18.19. **1 Sam. 1.21,22,24.

27. Să-ţi aduci* arderile de tot, carnea şi sângele, pe altarul Domnului Dumnezeului tău: în celelalte jertfe ale tale, sângele să fie vărsat pe altarul Domnului Dumnezeului tău, iar carnea s-o mănânci.

*Lev. 1.5,9,13; 17.11.

28. Păzeşte şi ascultă toate aceste lucruri pe care ţi le poruncesc, ca* să fii fericit, tu şi copiii tăi după tine, pe veci, făcând ce este bine şi ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău. *Vers. 25.

Israel să nu se ia după canaaniţi

29. După ce Domnul* Dumnezeul tău va nimici toate popoarele dinaintea ta pe care le vei stăpâni, după ce le vei izgoni şi te vei aşeza în ţara lor,

*Exod 23.23. Cap. 19.1. Ios. 23.4.

30. vezi să nu* te laşi prins în cursă, călcând pe urmele lor, după ce vor fi nimicite dinaintea ta. Fereşte-te să cercetezi despre dumnezeii lor şi să zici: „Cum slujeau popoarele acestea dumnezeilor lor? Şi eu vreau să fac la fel.”

*Cap. 7.16.

31. Tu* să nu faci aşa faţă de Domnul Dumnezeul tău; căci ele slujeau dumnezeilor lor, făcând toate urâciunile pe care le urăşte Domnul; şi ele chiar îşi ardeau** în foc fiii şi fiicele lor în cinstea dumnezeilor lor.

*Lev. 18.3,26,30. Vers. 4. 2 Împ. 17.15. **Lev. 18.21; 20.2. Cap. 18.10. Ier. 32.35. Ezec. 23.37.

32. Voi să păziţi şi să împliniţi toate lucrurile pe care vi le poruncesc eu; să n-adăugaţi* nimic la ele şi să nu scoateţi nimic din ele.

*Cap. 4.2; 13.18. Ios. 1.7. Prov. 30.6. Apoc. 22.18.

Pedepsirea prorocilor mincinoşi

13 1. Dacă se va ridica în mijlocul tău un proroc sau un visător* de vise care-ţi** va vesti un semn sau o minune,

*Zah. 10.2. **Mat. 24.24. 2 Tes. 2.9.

2. şi se va împlini semnul* sau minunea aceea de care ţi-a vorbit el zicând: „Haideţi după alţi dumnezei”- dumnezei pe care tu nu-i cunoşti - „şi să le slujim!”

*Cap. 18.22. Ier. 28.9. Mat. 7.22.

3. să n-asculţi cuvintele acelui proroc sau visător de vise, căci Domnul Dumnezeul vostru vă pune la încercare* ca să ştie dacă iubiţi pe Domnul Dumnezeul vostru din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru.

*Cap. 8.2. Mat. 24.24. 1 Cor. 11.19. 2 Tes. 2.11. Apoc. 13.14.

4. Voi să mergeţi după* Domnul Dumnezeul vostru şi de El să vă temeţi; poruncile Lui să le păziţi; de glasul Lui să ascultaţi; Lui să-I slujiţi şi de El să vă** alipiţi.

*2 Împ. 23.3. 2 Cron. 24.31. **Cap. 10.20; 30.20.

5. Prorocul* sau visătorul acela de vise să fie pedepsit cu moartea, căci a vorbit de răzvrătire împotriva Domnului Dumnezeului vostru care v-a scos din ţara Egiptului şi v-a izbăvit din casa robiei; şi a vrut să te abată de la calea în care ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să umbli. Să scoţi astfel** răul din mijlocul tău.

*Cap. 18.20. Ier. 14.15. Zah. 13.3. **Cap. 17.7; 22.21,22,24. 1 Cor. 5.13.

Pedeapsa pentru cel ce aţâţă[1] la închinarea la idoli

6. Dacă* fratele tău, fiul mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau nevasta** care se odihneşte la sânul tău, sau prietenul tău pe care-l † iubeşti ca pe tine însuţi, te aţâţă[1] în taină, zicând: „Hai să slujim altor dumnezei!” - dumnezei pe care nici tu, nici părinţii tăi nu i-aţi cunoscut,

*Cap. 17.2. **Gen. 16.5. Cap. 28.54. Prov. 5.20. Mica 7.5. † 1 Sam. 18.1,3; 20.17.

7. dintre dumnezeii popoarelor care vă înconjoară, lângă tine sau departe de tine, de la o margine a pământului până la cealaltă -,
8. să nu te* învoieşti şi să nu-l asculţi; să n-arunci spre el o privire de milă, să nu-l cruţi şi să nu-l ascunzi.

*Prov. 1.10.

9. Ci să-l omori*; întâi mâna** ta să se ridice asupra lui ca să-l omoare şi apoi mâna întregului popor;

*Cap. 17.5. **Cap. 17.7. Fapt. 7.58.

10. să-l ucizi cu pietre şi să moară, pentru că a căutat să te abată[2] de la Domnul Dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului, din casa robiei.
11. Să se facă aşa, pentru ca tot* Israelul să a-

1.Sau: instigă (peste tot în text);

2.Sau: să te îndepărteze de ... (peste tot în text);

udă şi să se teamă şi să nu se mai săvârşească o faptă aşa de nelegiuită în mijlocul tău.

*Cap. 17.13; 19.20.

Pedeapsa pentru o cetate din care ies instigatori

12. Dacă vei* auzi spunându-se despre una din cetăţile pe care ţi le-a dat ca locuinţă Domnul Dumnezeul tău:

*Ios. 22.11, etc. Judc. 20.1,2.

13. „Nişte oameni răi* au ieşit din mijlocul tău şi au amăgit** pe locuitorii din cetatea lor zicând: „Hai † să slujim altor dumnezei!" - dumnezei pe care tu nu-i cunoşti -,

*1 Ioan 2.19. Iuda 19. **2 Împ. 17.21. † Vers. 2,6.

14. să faci cercetări, să cauţi şi să întrebi cu de-amănuntul. Dacă este adevărat, dacă lucrul este întemeiat, dacă urâciunea aceasta a fost făcută în mijlocul tău,
15. atunci să treci prin ascuţişul sabiei pe locuitorii cetăţii aceleia, s-o nimiceşti cu desăvârşire* împreună cu tot ce va fi în ea şi să-i treci chiar şi vitele prin ascuţişul sabiei.

*Exod 22.20. Ios. 6.17,21.

16. Să strângi toată prada în mijlocul pieţei şi să arzi de* tot cu foc cetatea şi toată prada ei, înaintea Domnului Dumnezeului tău: să rămână pentru totdeauna un morman** de dărâmături, şi niciodată să nu fie rezidită.

*Ios. 6.24. **Ios. 8.28. Isa. 17.1; 25.2. Ier. 49.2.

17. Nimic* din ce va fi blestemat ca dat spre nimicire să nu se lipească de mâna ta, pentru ca Domnul să Se întoarcă** din iuţeala mâniei Lui, să Se îndure de tine, să te ierte şi să te înmulţească, după cum † a jurat lucrul acesta părinţilor tăi,

*Cap. 7.26. Ios. 6.18. **Ios. 6.26. † Gen. 22.17; 26.4,24; 28.14.

18. dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău păzind* toate poruncile Lui pe care ţi le dau astăzi şi făcând ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 12.25,28,32.

Oprirea tăieturilor pe piele - Animalele curate şi necurate

14 1. Voi sunteţi* copiii Domnului Dumnezeului vostru. Să nu vă** faceţi crestături şi să nu vă radeţi între ochi pentru un mort.

*Rom. 8.16; 9.8,26. Gal. 3.26. **Lev. 19.28; 21.5. Ier. 16.6; 41.5; 47.5. 1 Tes. 4.13.

2. Căci tu* eşti un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău şi Domnul Dumnezeul tău te-a ales să fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe faţa pământului.

*Lev. 20.26. Cap. 7.6; 26.18,19.

3. Să nu mănânci nici o urâciune*.

*Ezec. 4.14. Fapt. 10.13,14.

4. Iată* animalele pe care să le mâncaţi: boul, oaia şi capra;

*Lev. 11.2, etc.

5. cerbul, căprioara şi bivolul; zimbrul, capra neagră, capra sălbatică şi girafa.
6. Să mâncaţi din orice animal care are copita despicată, unghia despărţită în două şi rumegă.
7. Dar să nu mâncaţi din cele ce rumegă numai, sau care au numai copita despicată şi unghia despărţită în două. Astfel, să nu mâncaţi cămila, iepurele şi iepurele de casă, care rumegă, dar n-au copita despicată: să le priviţi ca necurate.
8. Să nu mâncaţi porcul, care are copita despicată, dar nu rumegă: să-l priviţi ca necurat. Să nu mâncaţi din carnea lor şi să nu vă atingeţi de trupurile lor* moarte.

*Lev. 11.26,27.

9. Iată* animalele din care veţi mânca, din toate cele ce sunt în ape: să mâncaţi din toate cele ce au înotătoare şi solzi.

*Lev. 11.9.

10. Dar să nu mâncaţi din nici unul din cele ce n-au înotătoare şi solzi: să le priviţi ca necurate.
11. Să mâncaţi orice pasăre curată.
12. Dar* iată pe acelea pe care nu le puteţi mânca: vulturul, uliul şi vulturul de mare;

*Lev. 11.13.

13. şorecarul, şoimul, gaia şi tot ce ţine de neamul lor;
14. şi orice corb după felul lui;
15. struţul, bufniţa, pescărelul, coroiul şi ce ţine de neamul lui;
16. huhurezul, cocostârcul şi lebăda;
17. pelicanul, vulturul hoitar şi eretele,
18. barza, bâtlanul şi ce ţine de neamul lui, pupăza şi liliacul.
19. Să priviţi ca necurată orice târâtoare* care zboară: să** nu mâncaţi din ea.

*Lev. 11.20. **Lev. 11.21.

20. Să mâncaţi orice pasăre curată.
21. Să nu* mâncaţi din nici o mortăciune; s-o dai străinului care va fi în cetăţile tale s-o mănânce, sau s-o vinzi unui străin; căci** tu eşti un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău.

Să † nu fierbi iedul în laptele mamei lui.

*Lev. 17.15; 22.8. Ezec. 4.14. **Vers. 2. † Exod 23.19; 34.26.

Zeciuielile

22. Să iei zeciuiala* din tot ce-ţi va aduce sământa, din ce-ţi va aduce ogorul în fiecare an.

*Lev. 27.30. Cap. 12.6,17. Neem. 10.37.

23. Şi să mănânci* înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care-l va alege ca să-Şi aşeze Numele acolo, zeciuiala din grâul tău, din mustul tău şi din untdelemnul tău şi întâii născuţi** din cireada şi turma ta, ca să te înveţi să te temi întotdeauna de Domnul Dumnezeul tău.

*Cap. 12.5,6,7,17,18. **Cap. 15.19,20.

24. Poate, când te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău, drumul va fi prea lung ca să-ţi poţi duce zeciuiala acolo, din pricina* depărtării tale de locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să-Şi pună acolo Numele Lui. *Cap. 12.21.

25. Atunci, să-ţi schimbi zeciuiala în argint, să strângi argintul acela în mână şi să te duci la locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău.

26. Acolo, să cumperi cu argintul acela tot ce vei dori: boi, oi, vin şi băuturi tari, tot ce-ţi va plăcea, să* le mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău şi să te bucuri tu şi familia ta. *Cap. 12.7,18; 26.11.

27. Să nu părăseşti pe levitul* care va fi în cetăţile tale, căci n-are** nici parte de moşie, nici moştenire cu tine.

*Cap. 12.12,18,19. **Num. 18.20. Cap. 18.1,2.

28. După* trei ani, să scoţi toată zeciuiala din venitul tău din anul al treilea şi s-o pui în cetăţile tale.

*Cap. 26.12. Amos 4.4.

29. Atunci* să vină levitul, care n-are** nici parte, nici moştenire cu tine, străinul, orfanul şi văduva, care vor fi în cetăţile tale, şi să mănânce şi să se sature, pentru ca Domnul † Dumnezeul tău să te binecuvânteze în toate lucrările pe care le vei face cu mâinile tale.

*Cap. 26.12. **Vers. 27. Cap. 12.12. † Cap. 15.10. Prov. 3.9, 10. Mal. 3.10.

Anul de iertare

15 1. La fiecare* şapte ani, să dai iertare[1].

*Exod 21.2; 23.10,11. Lev. 25.2,4. Cap. 31.10. Ier. 34.14.

2. Şi iată cum se va face iertarea. Când se va vesti iertarea în cinstea Domnului, orice creditor, care va fi împrumutat pe aproapele său, să-i ierte împrumutul, să nu silească pe aproapele său şi pe fratele său să-i plătească datoria.

3. Vei putea să sileşti pe străin* să-ţi plătească; dar să ierţi ce ai la fratele tău.

*Cap. 23.20.

4. Totuşi la tine să nu fie nici un sărac, căci Domnul te va* binecuvânta în ţara pe care ţi-o va da de moştenire Domnul Dumnezeul tău;

*Cap. 28.8.

5. numai* să asculţi de glasul Domnului Dumnezeului tău împlinind cu scumpătate toate aceste porunci pe care ţi le dau astăzi.

*Cap. 28.1.

6. Domnul Dumnezeul tău te va binecuvânta, cum ţi-a spus, aşa încât vei da* cu împrumut multor popoare, dar tu nu vei lua cu împrumut de la ele; tu vei stăpâni** peste multe popoare, dar ele nu vor stăpâni peste tine.

*Cap. 28.12,44. **Cap. 28.13. Prov. 22.7.

7. Dacă va fi la tine vreun sărac dintre fraţii tăi, în vreuna din cetăţile tale, în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, să nu-ţi* împietreşti inima şi să nu-ţi închizi mâna înaintea fratelui tău cel lipsit. *1 Ioan 3.17.

8. Ci, să-ţi* deschizi mâna, şi să-l împrumuţi cu ce-i trebuie ca să facă faţă nevoilor lui.

*Lev. 25.35. Mat. 5.42. Luca 6.34,35.

9. Vezi să nu fie un gând aşa de rău[1] ca să zici în inima ta: „Ah! se apropie anul al şaptelea, anul iertării!” Vezi să n-ai un ochi* fără milă pentru fratele tău cel lipsit şi să nu-i dai. Căci atunci el ar** striga către Domnul împotriva ta şi te-ai face vinovat de un † păcat:

*Cap. 28.54,56. Prov. 23.6; 28.22. Mat. 20.15. **Cap. 24.15. † Mat. 25.41,42.

10. ci să-i dai şi să* nu dai cu părere de rău în inimă; căci pentru** aceasta te va binecuvânta Domnul Dumnezeul tău în toate lucrările de care te vei apuca.

*2 Cor. 9.5,7. **Cap. 14.29; 24.19. Ps. 41.1. Prov. 22.9.

11. Întotdeauna vor fi săraci* în ţară; de aceea îţi dau porunca aceasta: „Să-ţi deschizi mâna faţă de fratele tău, faţă de sărac şi faţă de cel lipsit din ţara ta.”

*Mat. 26.11. Marc. 14.7. Ioan 12.8.

Eliberarea robilor cumpăraţi

12. Dacă* unul din fraţii tăi evrei, bărbat sau femeie, se vinde ţie, să-ţi slujească şase ani; dar în anul al şaptelea, să-i dai drumul de la tine şi să fie liber.

*Exod 21.2. Lev. 25.39. Ier. 34.14.

13. Şi când îi vei da drumul ca să se ducă de la tine, să nu-i dai drumul cu mâna goală;

14. să-i dai daruri din cireada ta, din aria ta, din teascul tău, din ce vei avea prin binecu-

1.Sau: eliberare, scutire sau amnistie fiscală generală;

1.Lit: al lui Belial;

vântarea* Domnului Dumnezeului tău.

*Prov. 10.22.

15. Să-ţi aduci* aminte că şi tu ai fost rob în ţara Egiptului şi că Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat: de aceea îţi dau astăzi porunca aceasta.

*Cap. 5.15; 16.12.

16. Dacă însă robul tău* îţi va zice: „Nu vreau să ies de la tine” - pentru că te iubeşte pe tine şi casa ta, şi se simte bine la tine -,

*Exod 21.5,6.

17. atunci să iei o sulă şi să-i găureşti urechea de uşă[1] şi să-ţi fie rob pentru totdeauna. Tot aşa să faci şi cu roaba ta.

18. Să nu-ţi pară rău când îl vei lăsa să plece liber de la tine, căci ţi-a slujit şase ani, ceea ce face de două* ori cât simbria unui om tocmit cu plată; şi Domnul Dumnezeul tău te va binecuvânta în tot ce vei face.

*Isa. 16.14; 21.16.

Sfinţirea întâiului născut dintre vite

19. Să închini Domnului Dumnezeului tău pe orice întâi-născut* de parte bărbătească din cireada şi turma ta. Să nu munceşti cu întâiul născut al vacii tale, să nu tunzi pe întâiul născut al oilor tale.

*Exod 13.2; 34.19. Lev. 27.26. Num. 3.13.

20. Să-l mănânci în fiecare an, tu şi familia ta, înaintea* Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege El.

*Cap. 12.5-7,17; 14.23; 16.11,14.

21. Dacă* are vreun cusur, dacă este şchiop sau orb, sau are vreo meteahnă trupească, să nu-l aduci ca jertfă Domnului Dumnezeului tău.

*Lev. 22.20. Cap. 17.1.

22. Să-l mănânci în cetăţile tale: cel ce va fi necurat* şi cel ce va fi curat vor putea să-l mănânce amândoi, cum se mănâncă acum căprioara sau cerbul.

*Cap. 12.15,22.

23. Numai* sângele să nu i-l mănânci, ci să-l verşi pe pământ ca apa.

*Cap. 12.16,23.

Paştele

16 1. Păzeşte luna* spicelor şi prăznuieşte sărbătoarea Paştelui în cinstea Domnului Dumnezeului tău; căci în luna spicelor** te-a scos Domnul Dumnezeul tău din Egipt, noaptea †.

*Exod 12.2, etc. **Exod 13.4; 34.18. † Exod 12.29,42.

2. Să jertfeşti Paştele în cinstea Domnului Dumnezeului tău, jertfele tale de oi şi boi*, în locul** pe care-l va alege Domnul ca să-Şi aşeze Numele acolo.

*Num. 28.19. **Cap. 12.5,26.

3. În timpul sărbătorii, să nu mănânci* pâine dospită, ci şapte zile să mănânci azime, pâinea întristării, căci ai ieşit în grabă din ţara Egiptului: aşa să faci, ca să-ţi aduci aminte toată viaţa ta de ziua când ai ieşit din ţara Egiptului.

*Exod 12.15,19,39; 13.3,6,7; 34.18.

4. Să nu se vadă aluat* la tine, pe toată întinderea ţării tale, timp de şapte zile; şi nici o parte din** vitele pe care le vei jertfi în seara celei dintâi zile să nu fie păstrată peste noapte până dimineaţa.

*Exod 13.7. **Exod 12.10; 34.25.

5. Nu vei putea să jertfeşti Paştele în vreunul din locurile pe care ţi le dă Domnul Dumnezeul tău ca locuinţă;

6. ci în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să-Şi aşeze Numele în el, acolo să jertfeşti Paştele, seara*, la apusul soarelui, pe vremea ieşirii tale din Egipt.

*Exod 12.6.

7. Să* fierbi vita tăiată şi s-o mănânci** în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău. Şi dimineaţa, vei putea să te întorci şi să te duci în corturile tale.

*Exod 12.8,9. 2 Cron. 35.13. **2 Împ. 23.23. Ioan 2.13,23; 11.55.

8. Şase zile, să mănânci azime, şi a şaptea zi* să fie o adunare de sărbătoare în cinstea Domnului Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea.

*Exod 12.16; 13.6. Lev. 23.8.

Sărbătoarea Săptămânilor

9. Să numeri şapte* săptămâni; de când vei începe seceratul grâului, să începi să numeri şapte săptămâni.

*Exod 23.16; 34.22. Lev. 23.15. Num. 28.26. Fapt. 2.1.

10. Apoi să prăznuieşti Sărbătoarea Săptămânilor şi să aduci daruri de bunăvoie, după* binecuvântarea pe care ţi-o va da Domnul Dumnezeul tău.

*Vers. 17. 1 Cor. 16.2.

11. Să te* bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să locuiască Numele Lui acolo, tu, fiul tău şi fiica ta, robul tău şi roaba ta, levitul care va fi în cetăţile tale şi străinul, orfanul şi văduva care vor fi în mijlocul tău.

*Vers. 14. Cap. 12.7,12,18.

12. Să-ţi aduci* aminte că ai fost rob în Egipt şi să păzeşti şi să împlineşti legile acestea.

*Cap. 15.15.

Sărbătoarea Corturilor

13. Să prăznuieşti* Sărbătoarea Corturilor şapte zile, după ce îţi vei strânge roadele din arie şi din teasc.

*Exod 23.16. Lev. 23.34. Num. 29.12.

14. Să te* bucuri la sărbătoarea aceasta, tu,

1.Sau: pe tocul uşii;

fiul tău şi fiica ta, robul tău şi roaba ta şi levitul, străinul, orfanul şi văduva care vor fi în cetăţile tale.

*Neem. 8.9, etc.

15. Să prăznuieşti sărbătoarea şapte* zile în cinstea Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege Domnul; căci Domnul Dumnezeul tău te va binecuvânta în toate roadele tale şi în tot lucrul mâinilor tale şi de aceea să fii vesel. *Lev. 23.39,40.

16. De trei* ori pe an, toţi bărbaţii să se înfăţişeze înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege El: la Sărbătoarea Azimelor, la Sărbătoarea Săptămânilor şi la Sărbătoarea Corturilor. Să nu** se înfăţişeze cu mâinile goale înaintea Domnului.

*Exod 23.14,17; 34.23. **Exod 23.15; 34.20.

17. Fiecare să dea ce va putea, după binecuvântarea* pe care i-o va da Domnul Dumnezeul tău. *Vers. 10.

Aşezarea judecătorilor

18. Să pui judecători* şi dregători în toate cetăţile pe care ţi le dă Domnul Dumnezeul tău, după seminţiile tale; şi ei să judece poporul cu dreptate.

*Cap. 1.16. 1 Cron. 23.4; 26.29. 2 Cron. 19.5,8.

19. Să n-atingi* nici un drept, să nu** cauţi la faţa oamenilor şi să nu iei daruri †, căci darurile orbesc ochii înţelepţilor şi sucesc cuvintele celor drepţi.

*Exod 23.2,6. Lev. 19.15. **Cap. 1.17. Prov. 24.23. † Exod 23.8. Prov. 17.23. Ecl. 7.7.

20. Să urmezi cu scumpătate dreptatea, ca să trăieşti şi să stăpâneşti ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău. *Ezec. 18.5,9.

Idolii şi stâlpii[2]

21. Să nu-ţi* sădeşti umbrar[1] de pomi lângă altarul pe care-l vei ridica Domnului Dumnezeului tău.

*Exod 34.13.1 Împ. 14.15; 16.33. 2 Împ. 17.16; 21.3. 2 Cron. 33.3.

22. Nici să nu* ridici stâlpi[2] idoleşti, care sunt urâţi de Domnul Dumnezeul tău. *Lev. 26.1.

Închinarea la idoli

17 1. Să n-aduci* jertfă Domnului Dumnezeului tău vreun bou, sau vreun miel care să aibă vreun cusur sau vreo meteahnă trupească; căci ar fi o urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 15.21. Mal. 1.8,13,14.

Pedeapsa pentru închinarea la idoli

2. Se* va găsi poate în mijlocul tău, într-una

1.Sau: dumbravă, crâng, lizieră; 2.Sau: statui;

din cetăţile pe care ţi le dă Domnul Dumnezeul tău, un bărbat sau o femeie care să facă ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului tău şi care să calce** legământul Lui;

*Cap. 13.6. **Ios. 7.11,15; 23.16. Judc. 2.20. 2 Împ. 18.12. Osea 8.1.

3. care să meargă după alţi dumnezei ca să le slujească şi să se închine înaintea lor, după soare*, lună sau toată oştirea cerurilor, aşa cum eu** n-am poruncit.

*Cap. 4.19. Iov 31.26. **Ier. 7.22,23,31; 19.5; 32.35.

4. De îndată ce vei* lua cunoştinţă şi vei afla lucrul acesta, să faci cercetări amănunţite. Dacă lucrul este adevărat, dacă faptul este întemeiat, dacă urâciunea aceasta a fost săvârşită în Israel,

*Cap. 13.12,14.

5. atunci să aduci la porţile cetăţii tale pe bărbatul sau femeia care va fi vinovat de această faptă rea şi să ucizi cu pietre* sau să pedepseşti cu moartea pe bărbatul acela sau pe femeia aceea.

*Lev. 24.14,16. Cap. 13.10. Ios. 7.25.

6. Cel vinovat de moarte să fie omorât pe mărturia* a doi sau trei martori; să nu fie omorât pe mărturia unui singur martor.

*Num. 35.30. Cap. 19.15. Mat. 18.16. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1. 1 Tim. 5.19. Evr. 10.28.

7. Întâi mâna* martorilor să se ridice asupra lui ca să-l omoare şi apoi mâna întregului popor. Să scoţi[1]** astfel răul din mijlocul tău.

*Cap. 13.9. Fapt. 7.58. **Vers. 12. Cap. 13.5; 19.19.

Scaunul de judecată

8. Dacă ţi* se va părea prea greu de judecat o pricină privitoare la un omor**, la o neînţelegere sau la o rănire şi va da prilej la ceartă înăuntrul cetăţii tale, să te scoli şi să te † sui la locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău.

*2 Cron. 19.10. Hag. 2.11. Mal. 2.7. **Exod 21.13,20,22,28; 22.2. Num. 35.11,16,19. Cap. 19.4,10,11. † Cap. 12.5; 19.17. Ps. 122.5.

9. Să te* duci la preoţi, leviţi şi la cel ce va împlini atunci slujba de judecător**; să-i întrebi şi ei îţi vor spune † hotărârea Legii.

*Ier. 18.18. **Cap. 19.17. † Ezec. 44.24.

10. Să faci cum îţi vor spune ei, în locul pe care-l va alege Domnul şi să ai grijă să faci cum te vor învăţa ei.

11. Să faci după Legea pe care te vor învăţa şi după hotărârea pe care o vor rosti ei, să nu te abaţi de la ce-ţi vor spune ei, nici la dreapta,

1.Sau: să cureţi;

nici la stânga.
12. Omul* care, din mândrie, nu va asculta de preotul pus** acolo ca să slujească Domnului Dumnezeului tău sau care nu va asculta de judecător, omul acela să fie pedepsit cu moartea. Să cureţi † astfel răul din mijlocul lui Israel,

*Num. 15.30. Ezra 10.8. Osea 4.4. **Cap. 18.5,7. † Cap. 13.5.

13. pentru ca tot* poporul să audă şi să se teamă şi să nu se mai îngâmfe. *Cap. 13.11; 19.20.

Lege pentru împărat

14. După ce vei intra în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău şi-o vei stăpâni, după ce-ţi vei aşeza locuinţa, şi vei zice: „Vreau să pun peste* mine un împărat, ca toate popoarele care mă înconjoară,”

*1 Sam. 8.5,19,20.

15. să pui peste tine ca împărat pe acela pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, şi anume, să iei un împărat din** mijlocul fraţilor tăi; nu vei putea să pui împărat pe un străin, care să nu fie fratele tău.

*1 Sam. 9.15; 10.24; 16.12. 1 Cron. 22.10. **Ier. 30.21.

16. Dar să n-aibă mulţi cai* şi să nu întoarcă** pe popor în Egipt ca să aibă mulţi cai; căci Domnul † v-a zis: „Să nu vă mai †† întoarceţi pe drumul acela.”

*1 Împ. 4.26; 10.26,28. Ps. 20.7. **Isa. 31.1. Ezec. 17.15. † Exod 13.17. Num. 14.3,4. †† Cap. 28.68. Ier. 42.15. Osea 11.5.

17. Să n-aibă un număr mare de neveste, ca să nu i se abată* inima; şi să nu strângă grămezi mari de argint şi aur.

*1 Împ. 11.3,4.

18. Când se va aşeza* pe scaunul de domnie al împărăţiei lui, să se scrie pentru el, într-o carte, o copie a acestei Legi, pe care s-o ia de la preoţii** din neamul leviţilor.

*2 Împ. 11.12. **Cap. 31.9,26. 2 Împ. 22.8.

19. Va trebui* s-o aibă cu el şi s-o citească în toate zilele vieţii lui, ca să înveţe să se teamă de Domnul Dumnezeul lui, să păzească şi să împlinească toate cuvintele din Legea aceasta şi toate poruncile acestea,

*Ios. 1.8. Ps. 119.97,98.

20. pentru ca inima lui să nu se înalţe mai presus de fraţii lui şi să nu se abată* de la poruncile acestea nici la dreapta, nici la stânga şi să aibă astfel multe zile în împărăţia lui, el şi copiii lui, în mijlocul lui Israel.

*Cap. 5.32. 1 Împ. 15.5.

Drepturile preoţilor şi leviţilor

18 1. Preoţii, leviţii şi toată seminţia lui Levi, să n-aibă* nici parte de moşie, nici moştenire în Israel; să se hrănească din jertfele mistuite de foc** în cinstea Domnului şi din darurile aduse Domnului.

*Num. 18.20; 26.62. Cap. 10.9. **Num. 18.8,9. 1 Cor. 9.13.

2. Să n-aibă moştenire în mijlocul fraţilor lor: Domnul va fi moştenirea lor, cum le-a spus.
3. Iată care va fi dreptul preoţilor de la popor: cei ce vor aduce o jertfă, fie bou, fie miel, să dea* preotului spata, fălcile şi pântecele[1].

*Lev. 7.30-34.

4. Să-i dai cele dintâi* roade din grâul tău, din mustul tău şi din untdelemnul tău şi pârga din lâna oilor tale;

*Exod 22.29. Num. 18.12,24.

5. căci pe el* l-a ales Domnul Dumnezeul tău dintre toate seminţiile, ca să facă** slujba în Numele Domnului, el şi fiii lui, în toate zilele.

*Exod 28.1. Num. 3.10. **Cap. 10.8; 17.12.

6. Când va pleca un levit din una din cetăţile tale, din locul unde locuieşte* el în Israel, ca să se ducă, după deplina dorinţă a sufletului său, în locul pe care-l va alege** Domnul,

*Num. 35.2,3. **Cap. 12.5.

7. şi va face slujba în Numele Domnului Dumnezeului tău, ca* toţi fraţii lui leviţi care stau înaintea Domnului,

*2 Cron. 31.2.

8. va primi ca hrană o parte* la fel cu a lor, şi, pe lângă ea, se va bucura şi de veniturile ieşite din vânzarea averii lui părinteşti.

*2 Cron. 31.4. Neem. 12.44,47.

Ghicirea şi vrăjitoria

9. După ce vei intra în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, să nu te* înveţi să faci după urâciunile neamurilor acelora.

*Lev. 18.26,27,30. Cap. 12.29-31.

10. Să nu fie la tine nimeni care să-şi treacă* pe fiul sau pe fiica lui prin foc, nimeni care să aibă meşteşugul** de ghicitor, de cititor în stele, de vestitor al viitorului, de vrăjitor,

*Lev. 18.21. Cap. 12.31. **Lev. 19.26,31; 20.27. Isa. 8.19.

11. de descântător*, nimeni care să întrebe pe cei ce cheamă duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe** pe morţi.

*Lev. 20.27. **1 Sam. 28.7.

12. Căci oricine face aceste lucruri este o urâciune înaintea Domnului; şi din pricina* acestor lucruri va izgoni Domnul Dumnezeul tău pe aceste neamuri dinaintea ta.

1.Sau: stomacul;

*Lev. 18.24,25. Cap. 9.4.

13. Tu să te ţii în totul desăvârşit, numai de Domnul Dumnezeul tău.

14. Căci neamurile acelea pe care le vei izgoni, ascultă de cei ce citesc în stele şi de ghicitori; dar ţie, Domnul Dumnezeul tău nu-ţi îngăduie lucrul acesta.

Un mare proroc

15. Domnul Dumnezeul tău îţi va ridica din mijlocul tău, dintre fraţii tăi, un proroc* ca mine: să ascultaţi de el!

*Vers. 18. Ioan 1.45. Fapt. 3.22; 7.37.

16. Astfel, el va răspunde la cererea pe care ai făcut-o Domnului Dumnezeului tău la Horeb, în ziua adunării* poporului, când ziceai: „Să nu** mai aud glasul Domnului Dumnezeului meu şi să nu mai văd acest foc mare, ca să nu mor."

*Cap. 9.10. **Exod 20.19. Evr. 12.19.

17. Atunci Domnul mi-a zis: „Ce au zis ei, este bine*. *Cap. 5.28.

18. Le voi ridica din mijlocul fraţilor lor un* proroc ca tine, voi pune** cuvintele Mele în gura lui şi el † le va spune tot ce-i voi porunci Eu.

*Vers. 15. Ioan 1.45. Fapt. 3.22; 7.37. **Isa. 51.16. Ioan 17.8. † Ioan 4.25; 8.28; 12.49,50.

19. Şi dacă cineva* nu va asculta de cuvintele Mele, pe care le va spune el în Numele Meu, Eu îi voi cere socoteală. *Fapt. 3.23.

20. Dar prorocul* care va avea îndrăzneala să spună în Numele Meu un cuvânt pe care nu-i voi porunci să-l spună, sau care va vorbi** în numele altor dumnezei, prorocul acela să fie pedepsit cu moartea."

*Cap. 13.5. Ier. 14.14,15. Zah. 13.3. **Cap. 13.1,2. Ier. 2.8.

21. Poate că vei zice în inima ta: „Cum vom cunoaşte cuvântul pe care nu-l va spune Domnul?"

22. Când ceea ce* va spune prorocul acela în Numele Domnului nu va avea loc şi nu se va întâmpla**, va fi un cuvânt pe care nu l-a spus Domnul. Prorocul acela l-a spus din îndrăzneală[1] †: să n-ai teamă de el.

*Ier. 28.9. **Cap. 13.2. † Vers. 20.

Cetăţile de scăpare

19 1. După ce Domnul Dumnezeul tău va* nimici toate popoarele acelea a căror ţară ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, după ce le vei izgoni şi vei locui în cetăţile şi în casele lor, *Cap. 12.29.

1.Sau: îngâmfare;

2. să desparţi trei cetăţi în mijlocul ţării pe care ţi-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeul tău.

*Exod 21.13. Num. 35.10,14. Ios. 20.2.

3. Să faci drumuri şi să împarţi în trei părţi ţinutul ţării pe care ţi-o va da ca moştenire Domnul Dumnezeul tău. Să faci aşa, pentru ca orice ucigaş să poată fugi în cetăţile acestea.

4. Legea* aceasta să fie pentru ucigaşul care va fugi acolo ca să-şi scape viaţa, când va omorî fără voie pe aproapele său, fără să-i fi fost vrăjmaş mai înainte.

*Num. 35.15. Cap. 4.42.

5. Aşa, de pildă, un om se va duce să taie lemne în pădure cu un alt om; ridică securea cu mâna, ca să taie copacul, fierul scapă din coadă, loveşte pe tovarăşul său şi-l omoară. Atunci el să fugă într-una din cetăţile acestea ca să-şi scape viaţa;

6. pentru ca* nu cumva răzbunătorul sângelui, aprins de mânie şi urmărind pe ucigaş, să-l ajungă, fiind prea lung drumul, şi să lovească de moarte pe cel ce nu era vinovat de moarte, fiindcă mai înainte nu fusese vrăjmaş aproapelui său.

*Num. 35.12.

7. De aceea îţi dau porunca aceasta: Să desparţi trei cetăţi.

8. Când Domnul Dumnezeul tău îţi va lărgi* hotarele, cum a jurat părinţilor tăi, şi-ţi va da toată ţara pe care a făgăduit părinţilor tăi că ţi-o va da,

*Gen. 15.18. Cap. 12.20.

9. - numai să păzeşti şi să împlineşti toate aceste porunci pe care ţi le dau astăzi, ca să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău şi să umbli întotdeauna pe căile Lui -, atunci* să mai adaugi trei cetăţi la cele trei,

*Ios. 20.7,8.

10. pentru ca să nu fie vărsat sângele celui nevinovat în mijlocul ţării pe care ţi-o dă de moştenire Domnul Dumnezeul tău şi astfel să fii vinovat de omor.

11. Dar dacă* un om fuge într-una din aceste cetăţi, după ce a întins laţuri aproapelui său din vrăjmăşie împotriva lui, după ce s-a aruncat asupra lui şi l-a lovit aşa încât i-a pricinuit moartea,

*Exod 21.12, etc. Num. 35.16,24. Cap. 27.24. Prov. 28.17.

12. bătrânii din cetatea lui să trimită să-l prindă şi să-l dea în mâinile răzbunătorului sângelui, ca să moară.

13. Să n-ai milă de* el şi să** ştergi din Israel sângele celui nevinovat, ca să fii fericit.

*Cap. 13.8; 25.12. **Num. 35.33,34. Cap. 21.9. 1 Împ. 2.31.

Martorii mincinoşi

14. Să* nu muţi hotarele aproapelui tău, puse de strămoşii tăi, în moştenirea pe care vei avea-o în ţara pe care ţi-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeul tău.

*Cap. 27.17. Iov 24.2. Prov. 22.28. Osea 5.10.

15. Un singur* martor nu va fi deajuns împotriva unui om, ca să adeverească vreo nelegiuire sau vreun păcat oarecare; un fapt nu va putea fi întemeiat decât pe mărturia a doi sau trei martori.

*Num. 35.30. Cap. 17.6. Mat. 18.16. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1. 1 Tim. 5.19. Evr. 10.28.

16. Când* un martor mincinos se va ridica împotriva cuiva ca să-l învinuiască de vreo nelegiuire,

*Ps. 27.12; 35.11.

17. cei doi oameni cu pricina să se înfăţişeze înaintea Domnului, înaintea* preoţilor şi judecătorilor care vor fi atunci în slujbă.

*Cap. 17.9; 21.5.

18. Judecătorii să facă cercetări amănunţite. Dacă se va afla că martorul acela este un martor mincinos şi că a făcut o mărturisire mincinoasă împotriva fratelui său,
19. atunci* să-i faceţi cum avea el de gând să facă fratelui său. Să scoţi** astfel răul din mijlocul tău.

*Prov. 19.5,9. Dan. 6.24. **Cap. 13.5; 17.7; 21.21; 22.21,24; 24.7.

20. În felul acesta, ceilalţi vor* auzi şi se vor teme şi nu se va mai face o faptă aşa de nelegiuită în mijlocul tău.

*Cap. 17.13; 21.21.

21. Să n-ai* nici o milă, ci să ceri: viaţă** pentru viaţă, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

*Vers. 13. **Exod 21.23,24. Lev. 24.20. Mat. 5.38.

Scutirile de armată

20 1. Când vei merge la război împotriva vrăjmaşilor tăi şi vei vedea cai şi care* şi un popor mai mare la număr decât tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului este cu tine**.

*Ps.20.7. Isa. 31.1. **Num. 23.21. Cap. 31.6,8. 2 Cron. 13.12; 32.7,8.

2. La apropierea luptei, preotul să vină şi să vorbească poporului.
3. Să le spună: „Ascultă, Israele! Voi astăzi sunteţi aproape de luptă împotriva vrăjmaşilor voştri. Să nu vi se tulbure inima, fiţi fără teamă, nu vă înspăimântaţi, nu vă îngroziţi înaintea lor.
4. Căci Domnul Dumnezeul vostru merge cu voi, ca să bată* pe vrăjmaşii voştri, ca să vă salveze.”

*Cap. 1.30; 3.22. Ios. 23.10.

5. Mai-marii oştirii să vorbească apoi poporului şi să zică: „Cine a zidit o casă nouă şi nu s-a aşezat* încă în ea, să plece şi să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă şi să se aşeze altul în ea.

*Neem. 12.27. Ps. 30, titlu.

6. Cine a sădit o vie şi n-a mâncat încă din ea, să plece şi să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă şi să mănânce altul din ea.
7. Cine* s-a logodit cu o femeie şi n-a luat-o încă, să plece şi să se întoarcă acasă, ca să nu moară în luptă şi s-o ia altul.”

*Cap. 24.5.

8. Mai-marii oştirii să vorbească mai departe poporului şi să spună: „Cine este* fricos şi slab la inimă, să plece şi să se întoarcă acasă, ca să nu descurajeze inima fraţilor lui.”

*Judc. 7.3.

9. După ce mai-marii oştirii vor isprăvi de vorbit poporului, să aşeze pe căpeteniile oştirii în fruntea poporului.

Cum să se poarte cu cetăţile vrăjmaşe

10. Când te vei apropia de o cetate ca să te baţi împotriva ei fă-i* o propunere de pace.

*2 Sam. 20.18,20.

11. Dacă primeşte pacea şi-ţi deschide porţile, tot poporul care se va afla în ea să-ţi dea bir şi să-ţi fie supus.
12. Dacă nu primeşte pacea cu tine şi vrea să facă război cu tine, atunci s-o asediezi.
13. Şi după ce Domnul Dumnezeul tău o va da în mâinile tale, să treci* prin ascuţişul sabiei pe toţi cei de parte bărbătească.

*Num. 31.7.

14. Dar să iei pentru tine nevestele, copiii, vitele* şi tot ce va mai fi în cetate, toată prada şi să mănânci** toată prada vrăjmaşilor tăi, pe care ţi-i va da în mână Domnul Dumnezeul tău.

*Ios. 8.2. **Ios. 22.8.

15. Aşa să faci cu toate cetăţile care vor fi foarte departe de tine şi care nu fac parte din cetăţile popoarelor acestora.
16. Dar în cetăţile* popoarelor acestora, a căror ţară ţi-o dă ca moştenire Domnul Dumnezeul tău, să nu laşi cu viaţă nimic care suflă.

*Num. 21.2,3,35; 33.52. Cap. 7.1,2. Ios. 11.14.

17. Ci să nimiceşti cu desăvârşire popoarele acelea, pe hitiţi, pe amoriţi, pe canaaniţi, pe fereziţi, pe heviţi şi iebusiţi, cum ţi-a poruncit

Domnul Dumnezeul tău,
18. ca* să nu vă înveţe să faceţi după toate urâciunile pe care le fac ele pentru dumnezeii lor şi să păcătuiţi** astfel împotriva Domnului Dumnezeului vostru.

*Cap. 7.4; 12.30,31; 18.9. **Exod 23.33.

19. Dacă vei împresura[1] multe zile o cetate cu care eşti în război, ca s-o cucereşti, pomii să nu-i strici tăindu-i cu securea; să mănânci din ei şi să nu-i tai; căci pomul de pe câmp este oare un om ca să fie nimicit prin împresurare de tine?
20. Numai copacii pe care-i vei şti că nu sunt pomi buni de mâncat[2], vei putea să-i strici şi să-i tai şi vei putea să faci cu ei întărituri împotriva cetăţii care este în război cu tine, până va cădea.

Omorurile ai căror făptaşi sunt necunoscuţi

21 1. Dacă, în ţara pe care ţi-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeul tău se găseşte întins în mijlocul unui câmp un om ucis, fără să se ştie cine l-a lovit,
2. bătrânii şi judecătorii tăi să se ducă să măsoare depărtarea de la trupul mort până în cetăţile de primprejur.
3. Când se va hotărî cetatea cea mai apropiată de trupul mort, bătrânii din cetatea aceea să ia o viţea care să nu fi fost pusă la muncă şi care să nu fi tras la jug.
4. Să ducă viţeaua aceea într-o vale cu apă care nu seacă niciodată şi unde nu se ară, nici nu se seamănă; şi acolo, să taie capul viţelei în vale.
5. Atunci să se apropie preoţii, fiii lui Levi; căci pe* ei i-a ales Domnul Dumnezeul tău ca să-I slujească şi să binecuvânteze în Numele Domnului, şi ei trebuie să hotărască** în orice ceartă şi în orice rănire.

*Cap. 10.8. 1 Cron. 23.13. **Cap. 17.8,9.

6. Toţi bătrânii din cetatea aceea, cea mai apropiată de trupul mort, să-şi spele* mâinile deasupra viţelei căreia i-au frânt capul în vale.

*Ps. 19.12; 26.6. Mat. 27.24.

7. Şi, luând cuvântul, să zică: „Mâinile noastre n-au vărsat sângele acesta, şi ochii noştri nu l-au văzut vărsându-se.
8. Iartă, Doamne, pe poporul Tău, Israel, pe care l-ai răscumpărat; nu* pune sângele nevinovat în socoteala poporului Tău, Israel.” Şi sângele[3] acela nu-i va fi pus în socoteală[4].

*Iona 1.14.

1.Sau: asedia; 2.Sau: pomi fructiferi;
3.Sau: vina sângelui; 4.Sau: li se va ierta;

9. Astfel trebuie să cureţi* din mijlocul tău sângele nevinovat, făcând ce este plăcut înaintea Domnului.

*Cap. 19.13.

Prizonierii de război - Drepturile întâilor născuţi

10. Când vei merge la război împotriva vrăjmaşilor tăi, dacă Domnul îi dă în mâinile tale şi vei lua prinşi din ei,
11. poate că printre cei prinşi vei vedea o femeie frumoasă şi vei dori s-o iei de nevastă.
12. Atunci s-o aduci înăuntrul casei tale. Ea să-şi radă capul şi să-şi taie unghiile,
13. să-şi lepede hainele pe care le purta când a fost prinsă, să locuiască în casa ta şi să plângă* pe tatăl şi pe mama ei o lună de zile. După aceea, să te duci la ea, să-i fii bărbat, şi ea să-ţi fie nevastă.

*Ps. 45.10.

14. Dacă nu-ţi va mai plăcea, s-o laşi să plece unde va voi, dar nu vei putea s-o vinzi pe argint, nici să te porţi cu ea ca cu o roabă, pentru că ai înjosit-o*.

*Gen. 34.2. Cap. 22.29. Judc. 19.24.

15. Dacă un om, care are două neveste, iubeşte pe una şi nu iubeşte* pe cealaltă, şi dacă are copii cu ele, din care întâiul născut este de la nevasta pe care n-o iubeşte,

*Gen. 29.33.

16. când îşi* va împărţi averile între fiii lui, nu va putea face întâi-născut pe fiul aceleia pe care o iubeşte, în locul fiului aceleia pe care n-o iubeşte şi care este întâiul născut.

*1 Cron. 5.2; 26.10. 2 Cron. 11.19,22.

17. Ci, să recunoască de întâi-născut pe fiul aceleia pe care n-o iubeşte şi să-i dea o parte îndoită* din averea lui; căci fiul acesta este cel dintâi rod** al puterii lui şi lui i se cuvine dreptul † de întâi-născut.

*1 Cron. 5.1. **Gen. 49.3. † Gen. 25.31,33.

Fiii neascultători

18. Dacă un om are un fiu neascultător şi îndărătnic, care n-ascultă nici de glasul tatălui său, nici de glasul mamei lui, şi nu-i ascultă nici chiar după ce l-au pedepsit,
19. tatăl şi mama să-l ia şi să-l ducă la bătrânii cetăţii lui şi la poarta locului în care locuieşte.
20. Să spună bătrânilor cetăţii lui: „Iată, fiul nostru este neascultător şi îndărătnic, n-ascultă de glasul nostru, este lacom şi beţiv.”
21. Şi toţi oamenii din cetatea lui să-l ucidă cu

pietre şi să moară. Astfel să cureţi* răul din mijlocul tău, pentru ca** tot Israelul s-audă şi să se teamă. *Cap. 13.5; 19.19,20; 22.21,24. **Cap. 13.11.

Despre cei spânzuraţi

22. Dacă se va omorî un om care a săvârşit o nelegiuire vrednică de pedeapsa* cu moartea şi l-ai spânzurat de un lemn,

*Cap. 19.6; 22.26. Fapt. 23.29; 25.11,25; 26.31.

23. trupul lui* mort să nu stea noaptea pe lemn; ci să-l îngropi în aceeaşi zi, căci cel spânzurat** este blestemat înaintea lui Dumnezeu şi să nu spurci † ţara pe care ţi-o dă de moştenire Domnul Dumnezeul tău.

*Ios. 8.29; 10.26,27. Ioan 19.31. **Gal. 3.13. † Lev. 18.25. Num. 35.34.

Animalele şi lucrurile rătăcite

22 1. Dacă vezi* rătăcindu-se boul sau oaia fratelui tău, să nu le ocoleşti, ci să le aduci la fratele tău. *Exod 23.4.

2. Dacă fratele tău nu locuieşte lângă tine şi nu-l cunoşti, să iei animalul la tine acasă şi să rămână la tine până ce-l cere fratele tău; şi atunci să i-l dai.

3. Tot aşa să faci şi cu măgarul lui, tot aşa să faci şi cu haina lui şi tot aşa să faci cu orice lucru pierdut de el şi găsit de tine: să nu le ocoleşti.

4. Dacă* vezi măgarul fratelui tău sau boul lui căzut pe drum, să nu-l ocoleşti, ci să-i ajuţi să-l ridice. *Exod 23.5.

Amestecul seminţelor şi ţesăturilor

5. Femeia să nu poarte îmbrăcăminte bărbătească şi bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeieşti; căci oricine face lucrurile acestea este o urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

6. Dacă întâlneşti pe drum un cuib de pasăre, într-un copac sau pe pământ, cu pui sau ouă şi mama lor şezând peste pui sau peste ouă, să nu iei* şi pe mamă şi pe puii ei,

*Lev. 22.28.

7. ci să dai drumul mamei şi să iei decât puii, ca* să fii fericit şi să ai zile multe.

*Cap. 4.40.

8. Când zideşti o casă nouă, să-ţi faci un pălimar împrejurul acoperişului, ca să nu aduci vină de sânge asupra casei tale, dacă s-ar întâmpla să cadă cineva de pe ea.

9. Să nu* semeni în via ta două feluri de seminţe, ca nu cumva să întinezi şi rodul seminţei pe care ai semănat-o şi rodul viei.

*Lev. 19.19.

10. Să nu ari* cu un bou şi un măgar înjugaţi împreună. *2 Cor. 6.14-16.

11. Să nu* porţi o haină ţesută din felurite fire, din lână şi in unite împreună.

*Lev. 19.19.

12. Să faci ciucuri* la cele patru colţuri ale hainei cu care te vei înveli. *Num. 15.38. Mat. 23.5.

Pedeapsa pentru curvie

13. Dacă un om care şi-a luat o nevastă şi s-a culcat* cu ea, o urăşte,

*Gen. 29.21. Judc. 15.1.

14. apoi, o învinuieşte de lucruri nelegiuite şi-i scoate nume rău, zicând: „Am luat pe femeia aceasta, m-am apropiat de ea şi n-am găsit-o fecioară”,

15. atunci tatăl şi mama fetei să ia semnele fecioriei ei şi să le aducă înaintea bătrânilor cetăţii, la poartă.

16. Tatăl fetei să spună bătrânilor: „Am dat pe fiica mea de nevastă bărbatului acestuia şi el a început s-o urască;

17. acum o învinuieşte de lucruri ruşinoase, zicând: „N-am găsit fecioară pe fiica ta.” Dar iată semnele fecioriei fetei mele.” Şi să desfacă pânza ei înaintea bătrânilor cetăţii.

18. Bătrânii cetăţii să ia atunci pe bărbatul acela şi să-l pedepsească;

19. şi, pentru că a scos nume rău unei fecioare din Israel, să-l condamne la o amendă de o sută de sicli de argint, pe care s-o dea tatălui fetei. Ea să rămână nevasta lui şi el nu va putea s-o gonească, toată viaţa lui.

20. Dar dacă faptul este adevărat, dacă fata nu s-a găsit fecioară,

21. să scoată pe fată la uşa casei tatălui ei; să fie ucisă cu pietre de oamenii din cetate şi să moară, pentru că a săvârşit* o mişelie în Israel, curvind în casa tatălui ei. Să cureţi** astfel răul din mijlocul tău.

*Gen. 34.7. Judc. 20.6,10. 2 Sam. 13.12,13. **Cap. 13.5.

Pedeapsa pentru adulter

22. Dacă* se va găsi un bărbat culcat cu o femeie măritată, să moară amândoi: şi bărbatul care s-a culcat cu femeia şi femeia. Să cureţi astfel răul din mijlocul lui Israel.

*Lev. 20.10. Ioan 8.5.

23. Dacă o fată fecioară* este logodită şi o întâlneşte un om în cetate şi se culcă cu ea,

*Mat. 1.18,19.

24. să-i aduceţi pe amândoi la poarta cetăţii,

să-i ucideţi cu pietre şi să moară amândoi: fata, pentru că n-a ţipat în cetate, şi omul, pentru că a necinstit* pe nevasta aproapelui său. Să cureţi** astfel răul din mijlocul tău.

*Cap. 21.14. **Vers. 21,22.

25. Dar dacă omul acela întâlneşte în câmp pe fata logodită, o apucă cu sila şi se culcă cu ea, numai omul care s-a culcat cu ea să fie pedepsit cu moartea.
26. Fetei să nu-i faci nimic; ea nu este vinovată de un păcat vrednic de moarte, căci e ca şi cu un om care se aruncă asupra aproapelui lui şi-l omoară.
27. Fata logodită, pe care a întâlnit-o omul acela pe câmp, a putut să strige, fără să fie cineva să-i sară în ajutor.
28. Dacă un* om întâlneşte o fată fecioară nelogodită, o apucă cu sila şi se culcă cu ea şi se întâmplă să fie prinşi,

*Exod 22.16,17.

29. bărbatul care s-a culcat cu ea să-i dea tatălui fetei cincizeci de sicli de argint; şi pentru că a necinstit-o*, s-o ia de nevastă; şi nu va putea s-o gonească toată viaţa lui.

*Vers. 24.

30. Nimeni* să nu ia pe nevasta tatălui său şi nici să nu ridice învelitoarea** tatălui său.

*Lev. 18.8; 20.11. Cap. 27.20. 1 Cor. 5.1. **Rut 3.9. Ezec. 16.8.

Cei primiţi în adunare

23 1. Cel castrat sau famenul să nu intre în adunarea Domnului.
2. Cel născut din curvie[1] să nu intre în adunarea Domnului, nici chiar al zecelea neam al lui să nu intre în adunarea Domnului.
3. Amonitul* şi moabitul să nu intre în adunarea Domnului, nici chiar a zecea generaţie, pentru totdeauna,

*Neem. 13.1,2.

4. pentru că* nu v-au ieşit înainte cu pâine şi apă, pe drum, la ieşirea voastră din Egipt, şi pentru că** au adus, pe preţ de argint, împotriva ta pe Balaam, fiul lui Beor, din Petor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

*Cap. 2.29. **Num. 22.5,6.

5. Dar Domnul Dumnezeul tău n-a vrut să-l asculte pe Balaam; şi Domnul Dumnezeul tău a schimbat blestemul acela în binecuvântare, pentru că tu eşti iubit de Domnul Dumnezeul tău.
6. Să* nu-ţi pese nici de propăşirea lor, nici de bunăstarea lor, toată viaţa ta, pe veci.

*Ezra 9.12.

7. Să nu urăşti[2] pe edomit, căci* este fratele tău; să nu urăşti pe egiptean, căci ai fost străin** în ţara lui:

*Gen. 25.24-26. Obad. 10.12. **Exod 22.21; 23.9. Lev. 19.34. Cap. 10.19.

8. fiii care li se vor naşte, în al treilea neam, să intre în adunarea Domnului.

Curăţenia în tabără

9. Când vei ieşi cu oastea împotriva vrăjmaşilor tăi, fereşte-te de orice lucru rău.
10. Dacă va* fi la tine cineva care să nu fie curat, în urma vreunei întâmplări din timpul nopţii, să iasă din tabără şi să nu intre în tabără;

*Lev. 15.16.

11. spre seară, să se scalde* în apă şi după asfinţitul soarelui va putea să se întoarcă în tabără.

*Lev. 15.5.

12. Să ai un loc afară din tabără şi acolo să ieşi afară.
13. Între uneltele tale să ai o lopată, cu care să sapi şi să-ţi acoperi murdăriile ieşite din tine, când vei ieşi afară.
14. Căci Domnul Dumnezeul tău merge* în mijlocul taberei tale, ca să te ocrotească şi să-ţi dea în mână pe vrăjmaşii tăi dinaintea ta; tabăra ta va trebui deci să fie sfântă, pentru ca Domnul să nu vadă la tine nimic necurat şi să nu Se întoarcă de la tine.

*Lev. 26.12.

Robii fugiţi - Darurile din curvie

15. Să nu dai înapoi stăpânului său pe un rob* care va fugi la tine după ce l-a părăsit.

*1 Sam. 30.15.

16. Să rămână la tine, în mijlocul tău, în locul pe care-l va alege el, într-una din cetăţile tale, unde îi va plăcea: să nu-l asupreşti*.

*Exod 22.21.

17. Să nu fie nici o desfrânată[1] din fetele* lui Israel şi să nu fie nici un sodomit[2]** din fiii lui Israel.

*Lev. 19.29. Prov. 2.16. **Gen. 19.5. 2 Împ. 23.7.

18. Să n-aduci în Casa Domnului Dumnezeului tău câştigul unei prostituate, nici preţul unui câine, ca împlinire a unei făgăduinţe oarecare; căci şi unul şi altul sunt o urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

Împrumuturile cu dobândă

19. Să nu* ceri nici o dobândă de la fratele tău: nici pentru argint, nici pentru merinde, pentru nimic care se împrumută cu dobândă.

*Exod 22.25. Lev. 25.36,37. Neem. 5.2,7. Ps. 15.5. Luca 6.34,35.

1.Sau: „dintr-o căsătorie neîngăduită" (dintre un evreu şi un neevreu); 2.Sau: dispreţuieşti;

1.Femeie sau bărbat dedaţi la prostituţie (aşa-zisă, "sacră") în temple păgâne; 2.Sau: homosexual;

20. De la străin* vei putea să iei dobândă, dar de la fratele tău să nu iei, pentru ca Domnul** Dumnezeul tău să te binecuvânteze în tot ce vei face în ţara pe care o vei lua în stăpânire.

*Lev. 19.34. Cap. 15.3. **Cap. 15.10.

Făgăduinţele - Strugurii şi spicele

21. Dacă* faci o promisiune Domnului Dumnezeului tău, să nu pregeţi s-o împlineşti; căci Domnul Dumnezeul tău îţi va cere socoteală şi te vei face vinovat de un păcat.

*Num. 30.2. Ecl. 5.4,5.

22. Dacă te fereşti să faci o promisiune, nu faci un păcat.
23. Dar să păzeşti şi să împlineşti ce-ţi va ieşi* de pe buze, şi anume făgăduinţele pe care le vei face de bunăvoie Domnului Dumnezeului tău şi pe care le vei rosti cu gura ta.

*Num. 30.2. Ps. 66.13,14.

24. Dacă intri în via aproapelui tău, vei putea să mănânci struguri, după plac, până te vei sătura; dar în vas să nu iei.
25. Dacă intri în holdele aproapelui tău, vei putea să culegi spice* cu mâna, dar secera în holdele aproapelui tău să n-o pui.

*Mat. 12.1. Marc. 2.23. Luca 6.1.

Cartea de despărţire

24 1. Când cineva* îşi va lua o nevastă şi se va însura cu ea şi s-ar întâmpla ca ea să nu mai aibă trecere înaintea lui, pentru că a descoperit ceva ruşinos[1] în ea, să-i scrie o carte de despărţire, şi, după ce i-o va da în mână, să-i dea drumul din casa lui.

*Mat. 5.31; 19.7. Marc. 10.4.

2. Ea să iasă de la el, să plece şi va putea să se mărite după un alt bărbat.
3. Dacă şi acesta din urmă începe s-o urască, să-i scrie o carte de despărţire şi, după ce i-o va da în mână, să-i dea drumul din casa lui; sau, dacă acest bărbat din urmă, care a luat-o de nevastă, moare,
4. atunci bărbatul* dintâi, care îi dăduse drumul, nu va putea s-o ia iarăşi de nevastă, după ce ea s-a întinat, căci lucrul acesta este o urâciune înaintea Domnului; şi să nu faci vinovată de păcat ţara pe care ţi-o dă de moştenire Domnul Dumnezeul tău. *Ier. 3.1.

1.Sau: necurat, neplăcut, nepotrivit;

Răpirea unui om - Leproşii

5. Când un* om va fi însurat de curând, să nu se ducă la oaste şi să nu se pună nici o sarcină peste el; să fie scutit, din pricina familiei, timp de un an şi să-şi înveselească** astfel nevasta pe care şi-a luat-o.

*Cap. 20.7. **Prov. 5.18.

6. Să nu iei zălog cele două pietre de râşniţă, nici numai piatra de râşniţă de deasupra; căci ar însemna că iei zălog însăşi viaţa cuiva.
7. Dacă se* va găsi cineva care să fi furat pe vreunul din fraţii lui, pe vreunul din copiii lui Israel, şi să-l fi făcut rob sau să-l fi vândut, hoţul acela să fie pedepsit cu moartea. Să cureţi** astfel răul din mijlocul tău.

*Exod 21.16. **Cap. 19.19.

8. Ia seama bine şi păzeşte-te de rana* leprei; şi să faceţi tot ce vă vor învăţa preoţii dintre leviţi, să aveţi grijă să lucraţi după poruncile pe care li le-am dat.

*Lev. 13.2; 14.2.

9. Adu-ţi aminte* ce a făcut Domnul Dumnezeul tău Mariei**, pe drum, la ieşirea voastră din Egipt. *Luca 17.32. 1 Cor. 10.6. **Num. 12.10.

Lucrătorii plătiţi

10. Dacă ai vreo datorie la aproapele tău, să nu intri în casa lui ca să-i iei lucrul pus zălog;
11. ci să stai afară; şi cel pe care l-ai împrumutat să-ţi aducă afară lucrul pus zălog.
12. Dacă omul acela este sărac, să nu te culci cu lucrul luat zălog de la el la tine;
13. să i-l dai* înapoi la apusul soarelui, ca să se culce în haina lui şi să te binecuvânteze**; şi lucrul † acesta ţi se va socoti ca un lucru bun[1] înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Exod 22.26. **Iov 29.11,13; 31.20. 2 Cor. 9.13. 2 Tim. 1.18. † Cap. 6.25. Ps. 106.31; 112.9. Dan. 4.27.

14. Să nu nedreptăţeşti* pe lucrătorul[2] sărac şi neînsemnat, fie că este unul din fraţii tăi, fie că este unul din străinii care locuiesc în ţara ta, în cetăţile tale.

*Mal. 3.5.

15. Să-i dai plata* pentru ziua lui înainte de apusul soarelui; căci e sărac şi o doreşte mult. Altfel, ar striga** către Domnul împotriva ta şi te-ai face vinovat de un păcat.

*Lev. 19.13. Ier. 22.13. Iac. 5.4. **Iac. 5.4.

1.Sau: dreptate; 2.Sau: lucrătorul plătit (cu ziua);

16. Să nu omori* pe părinţi pentru copii şi să nu omori pe copii pentru părinţi; fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.

*2 Împ. 14.6. 2 Cron. 25.4. Ier. 31.29,30. Ezec. 18.20.

17. Să nu te atingi* de dreptul străinului şi al orfanului şi să nu iei zălog haina** văduvei.

*Exod 22.11,22. Prov. 22.22. Isa. 1.23. Ier. 5.28; 22.3. Ezec. 22.29. Zah. 7.10. Mal. 3.5. **Exod 22.26.

18. Să-ţi aduci aminte* că ai fost rob în Egipt şi că Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat de acolo; de aceea îţi dau aceste porunci ca să le împlineşti.

*Vers. 22. Cap. 16.12.

Drepturile străinului, orfanului şi văduvei

19. Când* îţi vei secera ogorul şi vei uita un snop pe câmp, să nu te întorci să-l iei: să fie al străinului, al orfanului şi al văduvei, pentru ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvânteze** în tot lucrul mâinilor tale.

*Lev. 19.9,10; 23.22. **Cap. 15.10. Ps. 41.1. Prov. 19.17.

20. Când îţi vei scutura măslinii, să nu culegi a doua oară roadele rămase pe ramuri: ele să fie ale străinului, ale orfanului şi ale văduvei.
21. Când îţi vei culege via, să nu culegi a doua oară ciorchinii care rămân pe urma ta: ei să fie ai străinului, ai orfanului şi ai văduvei.
22. Adu-ţi aminte* că ai fost rob în ţara Egiptului; de aceea îţi dau poruncile acestea, ca să le împlineşti.

*Vers. 18.

Certurile

25 1. Când doi oameni vor avea o ceartă* între ei şi se vor înfăţişa înaintea judecăţii ca să fie judecaţi, celui nevinovat** să-i dea drumul, iar pe cel vinovat să-l condamne.

*Cap. 19.17. Ezec. 44.24. **Prov. 17.15.

2. Dacă cel vinovat este condamnat să fie bătut*, judecătorul să pună să-l întindă la pământ şi să-i dea**, în faţa lui, un număr de lovituri potrivit cu vinovăţia lui.

*Luca 12.48. **Mat. 10.17.

3. Să nu pună să-i dea mai mult de patruzeci* de lovituri, ca nu cumva, dându-i mai multe lovituri, fratele tău să fie înjosit** înaintea ta.

*2 Cor. 11.24. **Lev. 18.3.

4. Să* nu legi gura boului, când treieră grâul.

*Prov. 12.10.1 Cor. 9.9.1 Tim. 5.18.

Căsătoria între cumnat şi cumnată

5. Când fraţii vor locui împreună şi unul din ei va muri fără să lase copii, nevasta mortului să nu se mărite în afară cu un străin; ci cumnatul ei să se ducă la ea, s-o ia de nevastă şi să se însoare cu ea ca cumnat.

*Mat. 22.24. Marc. 12.19. Luca 20.28.

6. Întâiul născut pe care-l va naşte să moştenească* pe fratele său mort şi să-i poarte numele, pentru ca numele acesta să nu** fie şters din Israel.

*Gen. 38.9. **Rut 4.10.

7. Dacă omul acesta nu vrea să ia pe cumnata sa, ea să se suie la poarta* cetăţii, la bătrâni, şi să spună: „Cumnatul meu nu vrea să ridice în Israel numele fratelui său, nu vrea să mă ia de nevastă după dreptul de cumnat.”

*Rut 4.1,2.

8. Bătrânii cetăţii să-l cheme şi să-i vorbească. Dacă el stăruie şi zice: „Nu vreau* s-o iau,

*Rut 4.6.

9. atunci cumnata sa să se apropie de el în faţa bătrânilor, să-i* scoată încălţămintea din picior şi să-l scuipe în faţă. Şi, luând cuvântul, să zică: „Aşa să se facă omului care nu voieşte să ridice** casa fratelui său.”

*Rut 4.7. **Rut 4.11.

10. Şi casa lui se va numi în Israel „casa celui descălţat.”
11. Când doi oameni se vor certa unul cu altul şi nevasta unuia se va apropia să-l scoată pe bărbatul ei din mâna celui ce-l loveşte, dacă întinde mâna şi-l apucă pe acesta din urmă de părţile ruşinoase,
12. să-i tai mâna; să n-ai nici o milă* de ea.

*Cap. 19.13

Cântărirea dreaptă

13. Să n-ai* în sacul tău două feluri de greutăţi, una mare şi alta mică.

*Lev. 19.35,36. Prov. 11.1. Ezec. 45.10. Mica 6.11.

14. Să n-ai în casă două feluri de efe, una mare şi alta mică.
15. Ci să ai o greutate adevărată şi dreaptă, să ai o efă adevărată şi dreaptă, pentru ca să ai zile* multe în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău.

*Exod 20.12.

16. Căci oricine face aceste lucruri, oricine săvârşeşte o nedreptate, este o urâciune* înaintea Domnului Dumnezeului tău.

*Prov. 11.1. 1 Tes. 4.6.

Nimicirea amaleciţilor

17. Adu-ţi* aminte ce ţi-a făcut Amalec pe drum, la ieşirea voastră din Egipt:

*Exod 17.8.

18. cum te-a întâlnit pe drum şi, fără nici o teamă* de Dumnezeu, s-a aruncat asupra ta pe dinapoi, asupra tuturor celor ce se târau la coadă, când erai obosit şi sleit de puteri.

*Ps. 36.1. Prov. 16.6. Rom. 3.18.

19. Când îţi va* da Domnul Dumnezeul tău odihnă, după ce te va izbăvi de toţi vrăjmaşii care te înconjoară, în ţara pe care Domnul Dumnezeul tău ţi-o dă ca moştenire şi spre stăpânire, să ştergi** pomenirea lui Amalec de sub ceruri: să nu uiţi lucrul acesta.

*1 Sam. 15.3. **Exod 17.14.

Cele dintâi roade

26 1. Când vei intra în ţara pe care ţi-o dă de moştenire Domnul Dumnezeul tău, când o vei stăpâni şi te vei aşeza în ea,

2. să* iei cele dintâi roade din toate roadele pe care le vei scoate din pământ, în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, să le pui într-un coş şi să te duci la** locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să facă să locuiască Numele Lui acolo.

*Exod 23.19; 34.26. Num. 18.13. Cap. 16.10. Prov. 3.9. **Cap. 12.5.

3. Să te duci la preotul care va fi în zilele acelea şi să-i spui: „Mărturisesc astăzi înaintea Domnului Dumnezeului tău că am intrat în ţara pe care Domnul a jurat părinţilor noştri că ne-o va da.”

4. Preotul să ia coşul din mâna ta şi să-l pună înaintea altarului Domnului Dumnezeului tău.

5. Apoi să iei iarăşi cuvântul şi să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău:

„Tatăl meu era un arameu* pribeag, gata să piară; s-a coborât** în Egipt cu † puţini inşi şi s-a aşezat acolo pentru o vreme. Acolo, a ajuns un neam mare, puternic şi mare la număr.

*Osea 12.12. **Gen. 46.1,6,27. Fapt. 7.15. † Cap. 10.22.

6. Egiptenii* ne-au chinuit, ne-au asuprit şi ne-au supus la grea robie.

*Exod 1.11.

7. Noi am strigat* către Domnul Dumnezeul părinţilor noştri. Domnul ne-a auzit glasul şi a văzut asuprirea, chinurile şi necazurile noastre.

*Exod 2.23-25; 3.9; 4.31.

8. Şi Domnul* ne-a scos din Egipt, cu mână tare şi cu braţ întins, cu arătări înfricoşătoare**, cu semne şi minuni.

*Exod 12.37,51; 13.3,14,16. Cap. 5.15. **Cap. 4.34.

9. El ne-a adus în locul acesta şi ne-a dat ţara aceasta*, ţară în care curge lapte şi miere.

*Exod 3.8.

10. Acum, iată, aduc cele dintâi roade din roadele pământului pe care mi l-ai dat Tu, Doamne!”

Să le pui înaintea Domnului Dumnezeului tău şi să te închini înaintea Domnului Dumnezeului tău.

11. Apoi să te* bucuri, cu levitul şi cu străinul care va fi în mijlocul tău, de toate bunătăţile pe care ţi le-a dat Domnul Dumnezeul tău ţie şi casei tale.

*Cap. 12.7,12,18; 16.11.

Zeciuielile din anul al treilea

12. După ce vei isprăvi* de luat toată zeciuiala din roadele tale, în anul al treilea, anul** zeciuielii, s-o dai levitului, străinului, orfanului şi văduvei; şi ei să mănânce şi să se sature, în cetăţile tale.

*Lev. 27.30. Num. 18.24. **Cap. 14.28,29.

13. Să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău: „Am scos din casa mea ce este sfinţit şi l-am dat levitului, străinului, orfanului şi văduvei, după toate poruncile pe care mi le-ai dat Tu; n-am călcat, nici n-am uitat* nici una din poruncile Tale.

*Ps. 119.141,153,176.

14. N-am mâncat nimic* din aceste lucruri în timpul meu de jale, n-am îndepărtat nimic din ele pentru vreo întrebuinţare necurată şi n-am dat nimic din ele pentru vreun mort; am ascultat de glasul Domnului Dumnezeului meu, am lucrat după toate poruncile pe care mi le-ai dat.

*Lev. 7.20; 21.1,11. Osea 9.4.

15. Priveşte* din Locaşul Tău cel Sfânt din ceruri şi binecuvântează pe poporul Tău, Israel, şi ţara pe care ne-ai dat-o, cum ai jurat părinţilor noştri, ţara aceasta în care curge lapte şi miere.”

*Isa. 63.15. Zah. 2.13.

Îndemn la ascultarea de Domnul

16. Astăzi, Domnul Dumnezeul tău îţi porunceşte să împlineşti legile şi poruncile acestea; să le păzeşti şi să le împlineşti din toată inima ta şi din tot sufletul tău.

17. Astăzi, tu ai mărturisit* înaintea Domnului că El va fi Dumnezeul tău, că vei umbla în căile Lui, vei păzi legile, poruncile şi rânduielile Lui şi vei asculta de glasul Lui.

*Exod 20.19.

18. Şi, azi, Domnul* ţi-a mărturisit că vei fi un

popor al Lui, cum ţi-a spus, dacă vei păzi toate poruncile Lui,

*Exod 6.7; 19.5. Cap. 7.6; 14.2; 28.9.

19. şi îţi va da asupra* tuturor neamurilor pe care le-a făcut: întâietate în slavă, în faimă şi în măreţie; şi vei fi un popor sfânt** pentru Domnul Dumnezeul tău, cum ţi-a spus.”

*Cap. 4.7,8; 28.1. Ps. 148.14. **Exod 19.6. Cap. 7.6; 28.9. 1 Pet. 2.9.

BINECUVÂNTĂRI ŞI BLESTEME
(Capitolele 27-30.)

Legea să se scrie şi să se citească

27 1. Moise şi bătrânii lui Israel au dat următoarea poruncă poporului: „Păziţi toate poruncile pe care vi le dau astăzi.
2. După ce veţi trece* Iordanul, ca să intraţi în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, să ridici** nişte pietre mari şi să le tencuieşti cu var.

*Ios. 4.1. **Ios. 8.32.

3. Să scrii pe pietrele acestea toate cuvintele din Legea aceasta, după ce vei trece Iordanul, ca să intri în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău, ţară în care curge lapte şi miere, cum ţi-a spus Domnul Dumnezeul părinţilor tăi.
4. După ce veţi trece Iordanul, să ridicaţi pe muntele* Ebal pietrele acestea, pe care vă poruncesc azi să le ridicaţi şi să le tencuiţi cu var.

*Cap. 11.29. Ios. 8.30.

5. Acolo, să zideşti un altar Domnului Dumnezeului tău, un altar de pietre, peste care să nu treacă* fierul;

*Exod 20.25. Ios. 8.31.

6. din pietre întregi să zideşti altarul Domnului Dumnezeului tău. Să aduci pe altarul acesta arderi de tot Domnului Dumnezeului tău;
7. să aduci jertfe de mulţumire şi să mănânci acolo şi să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău.
8. Să scrii pe aceste pietre toate cuvintele Legii acesteia, săpându-le foarte desluşit.”
9. Moise şi preoţii din neamul leviţilor au vorbit întregului Israel şi au zis: „Israele, ia aminte şi ascultă! Astăzi*, tu te-ai făcut poporul Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 26.18.

10. Să asculţi de glasul Domnului Dumnezeului tău şi să împlineşti poruncile şi legile Lui pe care ţi le dau astăzi.”

1.Sau: onoare;

Binecuvântările de pe muntele Garizim şi blestemele de pe muntele Ebal

11. În aceeaşi zi, Moise a mai dat următoarea poruncă poporului:
12. „După ce veţi trece Iordanul, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif şi Beniamin să stea pe muntele* Garizim, ca să binecuvânteze poporul;

*Cap. 11.29. Ios. 8.33. Judc. 9.7.

13. iar Ruben, Gad, Aşer, Zabulon, Dan şi Neftali să stea pe muntele Ebal, ca să rostească* blestemul.

*Cap. 11.29. Ios. 8.33.

14. Şi leviţii* să ia cuvântul şi să spună cu glas tare întregului Israel:

*Cap. 33.10. Ios. 8.33. Dan. 9.11.

15. „Blestemat să fie omul care va face un chip cioplit sau un chip turnat, căci este o urâciune înaintea Domnului, un lucru ieşit din mâini de meşter, şi-l va pune într-un* loc ascuns!” Şi** tot poporul să răspundă: „Amin!” †

*Exod 20.4,23; 34.17. Lev. 19.4; 26.1. Cap. 4.16,23; 5.8. Isa. 44.9. Osea 13.2. **Num. 5.22. Ier. 11.5. 1 Cor. 14.16. † Exod 20.12; 21.17. Lev. 19.3. Cap. 21.18.

16. „Blestemat să fie cel ce va nesocoti pe tatăl său şi pe mama sa!” Şi* tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Cap. 19.14. Prov. 22.28.

17. „Blestemat să fie cel ce va muta hotarele aproapelui său!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”
18. „Blestemat* să fie cel ce va face pe un orb să rătăcească pe drum!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin! *Lev. 19.14.
19. „Blestemat* să fie cel ce se atinge de dreptul străinului, orfanului şi văduvei!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Exod 22.21,22. Cap. 10.18; 24.17. Mal. 3.5.

20. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu nevasta tatălui său, căci ridică învelitoarea[1] tatălui său!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Lev. 18.8; 20.11. Cap. 22.30.

21. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu vreo vită oarecare!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!” *Lev. 18.23; 20.15.
22. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu sora sa, fiica tatălui său sau fiica mamei sale!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Lev. 18.9;20.17.

23. „Blestemat* să fie cel ce se va culca cu soacra sa!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!” *Lev. 18.17; 20.14.

1.Sau: marginea hainei;

24. „Blestemat* să fie cel ce va lovi pe aproapele lui în ascuns!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Exod 20.13; 21.12,14. Lev. 24.17. Num. 35.31. Cap. 19.11.

25. „Blestemat* să fie cel ce va primi un dar ca să verse sângele celui nevinovat!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Exod 23.7,8. Cap. 10.17; 16.19. Ezec. 22.12.

26. „Blestemat* să fie cine nu va împlini cuvintele Legii acesteia şi cine nu le va face!” Şi tot poporul să răspundă: „Amin!”

*Cap. 28.15. Ps. 119.21. Ier. 11.3. Gal. 3.10.

Binecuvântările

28 1. Dacă* vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău păzind şi împlinind toate poruncile Lui pe care ţi le dau astăzi, Domnul Dumnezeul tău îţi va da** întâietate asupra tuturor neamurilor de pe pământ.

*Exod 15.26. Lev. 26.3. Isa. 55.2. **Cap. 26.19.

2. Iată toate binecuvântările care vor veni* peste tine şi de care vei avea parte, dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău:

*Vers. 15. Zah. 1.6.

3. Vei fi binecuvântat* în cetate şi vei fi binecuvântat la câmp**.

*Ps. 128.1,4. **Gen. 39.5.

4. Rodul pântecelui* tău, rodul pământului tău, rodul turmelor tale, fătul vacilor şi oilor tale, toate acestea vor fi binecuvântate.

*Vers. 11. Gen. 22.17; 49.25. Cap. 7.13. Ps. 107.38; 127.3; 128.3. Prov. 10.22. 1 Tim. 4.8.

5. Coşniţa[1] şi postava[2] ta vor fi binecuvântate.
6. Vei fi binecuvântat* la venirea ta şi vei fi binecuvântat la plecarea ta.

*Ps. 121.8.

7. Domnul* îţi va da biruinţă asupra vrăjmaşilor tăi care se vor ridica împotriva ta; pe un drum vor ieşi împotriva ta, dar pe şapte drumuri vor fugi dinaintea ta.

*Lev. 26.7,8. Vers. 25. 2 Sam. 22.38,39,41. Ps. 89.23.

8. Domnul va* face ca binecuvântarea să fie cu tine în grânarele tale şi în toate lucrurile pe care vei** pune mâna. Te va binecuvânta în ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău.

*Lev. 25.21. **Cap. 15.10.

9. Vei fi pentru Domnul* un popor sfânt, cum ţi-a jurat El, dacă vei păzi poruncile Domnului Dumnezeului tău şi vei umbla pe căile Lui.

*Exod 19.5,6. Cap. 7.6; 26.18,19; 29.13.

10. Toate popoarele vor vedea că tu porţi Numele* Domnului şi se vor** teme de tine.

*Num. 6.27. 2 Cron. 7.14. Isa. 63.19. Dan. 9.18,19. **Cap. 11.25.

11. Domnul* te va copleşi cu bunătăţi, înmulţind rodul trupului tău, rodul turmelor tale şi rodul pământului tău, în ţara pe care Domnul a jurat părinţilor tăi că ţi-o va da.

*Vers. 4. Cap. 30.9. Prov. 10.22.

12. Domnul îţi va deschide comoara Lui cea bună, cerul, ca să* trimită ţării tale ploaie la vreme şi ca să** binecuvânteze tot lucrul mâinilor tale; vei da cu † împrumut multor neamuri, dar tu nu vei lua cu împrumut.

*Lev. 26.4. Cap. 11.14. **Cap. 14.29. † Cap. 15.6.

13. Domnul te va face să fii cap*, nu coadă; întotdeauna vei fi sus şi niciodată nu vei fi jos, dacă vei asculta de poruncile Domnului Dumnezeului tău pe care ţi le dau astăzi, dacă le vei păzi şi le vei împlini

*Isa. 9.14,15.

14. şi nu* te vei abate nici la dreapta, nici la stânga de la toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să vă duceţi după alţi dumnezei şi să le slujiţi.

*Cap. 5.32; 11.16.

Blestemele

15. Dar dacă* nu vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău, dacă nu vei păzi şi nu vei împlini toate poruncile Lui şi toate legile Lui, pe care ţi le dau astăzi, iată toate blestemele care vor veni peste tine şi de care vei avea parte**.

*Lev. 26.14. Plân. 2.17. Dan. 9.11,13. Mal. 2.2. **Vers. 2.

16. Vei fi blestemat în* cetate şi vei fi blestemat pe câmp.

*Vers. 3, etc.

17. Coşul şi covata ta vor fi blestemate.
18. Rodul trupului tău, rodul pământului tău, fătul vacilor tale şi fătul oilor tale, toate vor fi blestemate.
19. Vei fi blestemat la venirea ta şi vei fi blestemat la plecarea ta.
20. Domnul va trimite împotriva ta blestemul*, tulburarea** şi ameninţarea †, în mijlocul tuturor lucrurilor de care te vei apuca, până vei fi nimicit, până vei pieri curând, din pricina răutăţii faptelor tale, care te-au făcut să Mă părăseşti.

*Mal. 2.2. **Zah. 14.13. † Ps. 80.16. Isa. 30.17; 51.20; 66.15.

21. Domnul va trimite peste tine ciuma*, până te va nimici în ţara pe care o vei lua în stăpânire.

*Lev. 26.25. Ier. 24.10.

22. Domnul* te va lovi cu tuberculoză, cu febră, cu umflături şi cu malarie, cu secetă, cu rugină** în grâu şi cu tăciune, care te vor ur-

1.Sau: coşul (de pâine);
2.Sau: covata, copaia (albia) de frământat aluat;

mări până vei pieri.

*Lev. 26.16. **Amos 4.9.

23. Cerul* de deasupra capului tău va fi de aramă şi pământul sub tine va fi de fier.

*Lev. 26.19.

24. Domnul va trimite ţării tale, în loc de ploaie, praf şi pulbere, care vor cădea din cer peste tine până vei fi nimicit.

25. Domnul* te va face să fii bătut de vrăjmaşii tăi; pe un drum vei ieşi împotriva lor, dar pe şapte drumuri vei fugi dinaintea lor; şi vei fi** o groază pentru toate împărăţiile pământului.

*Lev. 26.17,37. Vers. 7. Cap. 32.30. Isa. 30.17. **Ier. 15.4; 24.9. Ezec. 23.46.

26. Trupul tău* mort va fi hrana tuturor păsărilor cerului şi fiarelor pământului; şi nu va fi nimeni care să le sperie.

*1 Sam. 17.44,46. Ps. 79.2. Ier. 7.33; 16.4; 34.20.

27. Domnul te va bate cu* buba rea a Egiptului, cu tumori** la şezut[1], cu râie şi cu pecingine, de care nu vei putea să te vindeci.

*Exod 9.9; 15.26. Vers. 35. **1 Sam. 5.6. Ps. 78.66.

28. Domnul te va lovi cu nebunie*, cu orbire, cu rătăcire a minţii,

*Ier. 4.9.

29. şi vei bâjbâi* pe întuneric ziua-n amiaza mare, ca orbul pe întuneric; nu vei avea noroc în treburile tale, şi în toate zilele vei fi apăsat, prădat; şi nu va fi nimeni care să-ţi vină în ajutor.

*Iov 5.14. Isa. 59.10.

30. Vei avea logodnică* şi altul se va culca cu ea; vei zidi** casă şi n-o vei locui; vei sădi vie † şi nu vei mânca din ea.

*Iov 31.10. Ier. 8.10. **Iov 31.8. Ier. 12.13. Amos 5.11. Mica 6.15. Ţef. 1.13. † Cap. 20.6.

31. Boul tău va fi înjunghiat sub ochii tăi, şi nu vei mânca din el; ţi se va răpi măgarul dinaintea ta şi nu ţi se va da înapoi; oile tale vor fi date vrăjmaşilor tăi şi nu va fi nimeni care să-ţi vină în ajutor.

32. Fiii tăi şi fiicele tale vor fi daţi ca robi pe mâna altui popor; ţi se vor topi* ochii de dor, uitându-te toată ziua după ei şi mâna ta va fi fără putere.

*Ps. 119.82.

33. Un popor* pe care nu-l cunoşti va mânca rodul pământului tău şi tot venitul lucrului tău şi în toate zilele vei fi apăsat şi zdrobit.

*Lev. 26.16. Vers. 51. Ier. 5.17.

34. Priveliştea pe care o vei avea sub ochi* te va face să înnebuneşti. *Vers. 67.

35. Domnul te va* lovi cu o bubă rea la genunchi şi la coapse şi nu te vei putea vindeca de ea: te va lovi de la talpa piciorului până în creştetul capului.

*Vers. 27.

36. Domnul te va* duce, pe tine şi împăratul pe care-l vei pune peste tine, la un neam pe care nu l-ai cunoscut, nici tu, nici părinţii tăi. Şi acolo, vei sluji** altor dumnezei, de lemn şi de piatră.

*2 Împ. 17.4,6; 24.12,14; 25.7,11. 2 Cron. 33.11; 36.6,20. **Vers. 64. Cap. 4.28. Ier. 16.13.

37. Şi vei fi de pomină*, de batjocură** şi de râs, printre toate popoarele la care te va duce Domnul.

*1 Împ. 9.7,8. Ier. 24.9; 25.9. Zah. 8.13. **Ps. 44.14.

38. Vei semăna* multă sămânţă pe câmpul tău şi vei strânge puţin; căci o vor mânca toată lăcustele**.

*Mica 6.15. Hag. 1.6. **Ioel 1.4.

39. Vei sădi vii şi le vei lucra, dar vin nu vei bea, ba nici n-o vei culege, căci o vor mânca viermii.

40. Vei avea măslini pe toată întinderea ţării tale: şi nu te vei unge cu untdelemn, căci măslinele vor cădea.

41. Vei naşte fii şi fiice; dar nu vor fi ai tăi, căci se vor duce* în robie.

*Plân. 1.5.

42. Omizile îţi vor mânca toţi pomii şi rodul pământului.

43. Străinul care va fi în mijlocul tău se va ridica tot mai sus peste tine, iar tu te vei coborî tot mai jos;

44. el îţi va da* cu împrumut şi tu nu-i vei da cu împrumut; el va fi fruntea** şi tu vei fi coada.

*Vers. 12. **Vers. 13. Plân. 1.5.

45. Toate* blestemele acestea vor veni peste tine, te vor urmări şi te vor ajunge până vei fi nimicit, pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului Dumnezeului tău, pentru că n-ai păzit poruncile Lui şi legile Lui, pe care ţi le-a dat.

*Vers. 15.

46. Ele vor fi veşnic ca nişte semne* şi minuni pentru tine şi sămânţa ta.

*Isa. 8.18. Ezec. 14.8.

47. Pentru că*, în mijlocul belşugului** tuturor lucrurilor, n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie şi cu dragă inimă,

*Neem. 9.35-37. **Cap. 32.15.

48. vei sluji în mijlocul foamei, setei, goliciunii şi lipsei de toate, vrăjmaşilor tăi, pe care-i va trimite Domnul împotriva ta. El îţi va pune pe grumaz un jug* de fier, până te va nimici.

*Ier. 28.14.

49. Domnul va* aduce de departe, de la mar-

1.Sau: hemoroizi;

ginile pământului, un neam care va cădea peste tine în zbor de vultur[1]**, un neam a cărui limbă n-o vei înţelege,

*Ier. 5.15; 6.22,23. Luca 19.43. **Ier. 48.40; 49.22. Plân. 4.19. Ezec. 17.3,12. Osea 8.1.

50. un neam cu înfăţişarea sălbatică* şi care nu se va sfii de cel bătrân, nici nu va avea milă de copii.

*2 Cron. 36.17. Isa. 47.6.

51. El va mânca rodul* turmelor tale şi rodul pământului tău, până vei fi nimicit; nu-ţi va lăsa nici grâu, nici must, nici untdelemn, nici viţeii de la vaci, nici mieii de la oi, până te va face să pieri.

*Vers. 33. Isa. 1.7; 62.8.

52. Te va* asedia în toate cetăţile tale, până îţi vor cădea zidurile, aceste ziduri înalte şi tari, în care îţi puseseşi încrederea pe toată întinderea ţării tale; te va împresura în toate cetăţile tale, în toată ţara pe care ţi-o dă Domnul Dumnezeul tău.

*2 Împ. 25.1,2,4.

53. În strâmtorarea şi necazul în care te va duce vrăjmaşul tău, vei mânca* rodul trupului tău, carnea fiilor şi fiicelor tale, pe care ţi-i va da Domnul Dumnezeul tău.

*Lev. 26.29. 2 Împ. 6.28,29. Ier. 19.9. Plân. 2.20; 4.10.

54. Omul cel mai gingaş şi cel mai milos dintre voi se va* uita rău la fratele său, la nevasta care se odihneşte** pe sânul lui, la copiii pe care i-a cruţat:

*Cap. 15.9. **Cap. 13.6.

55. nu va da nici unuia din ei din carnea copiilor lui cu care se hrăneşte, fiindcă nu-i va mai rămâne nimic în mijlocul strâmtorării şi necazului în care te va aduce vrăjmaşul tău în toate cetăţile tale.
56. Femeia cea mai gingaşă şi cea mai miloasă dintre voi, care, de gingaşă şi miloasă ce era, nu ştia cum să calce mai uşor cu piciorul pe pământ, va* privi fără milă pe bărbatul care se odihneşte la sânul ei, pe fiul şi pe fiica ei:

*Vers. 54.

57. nu le va da nimic din pieliţa* noului născut, pieliţă[2] ieşită dintre picioarele ei, şi din copiii pe care-i va naşte, căci, ducând lipsă de toate, îi va mânca pe ascuns, din pricina strâmtorării şi necazului în care te va aduce vrăjmaşul tău în cetăţile tale. *Gen. 49.10.
58. Dacă nu vei păzi şi nu vei împlini toate cuvintele Legii acesteia, scrise în cartea aceasta, dacă nu te vei teme de acest Nume slăvit* şi înfricoşător, adică de Domnul Dumnezeul tău, *Exod 6.3.
59. Domnul* te va lovi în chip nemaiauzit, pe tine şi sămânţa ta, cu răni mari şi îndelungate, cu boli grele şi necurmate.

*Dan. 9.12.

60. Va aduce peste tine toate bolile* Egiptului de care tremurai; şi ele se vor lipi de tine.

*Cap. 7.15.

61. Ba încă, Domnul va aduce peste tine, până vei fi nimicit, toate felurile de boli şi de răni care nu sunt pomenite în această Carte a Legii.
62. După ce aţi fost atât de mulţi ca* stelele cerului, nu veţi mai** rămâne decât un mic număr, pentru că n-ai ascultat de glasul Domnului Dumnezeului tău.

*Cap. 4.27. **Cap. 10.22. Neem. 9.23.

63. După cum Domnul Se bucura* să vă facă bine şi să vă înmulţească, tot aşa Domnul Se va bucura** să vă piardă şi să vă nimicească; şi veţi fi smulşi din ţara pe care o vei lua în stăpânire.

*Cap. 30.9. Ier. 32.41. **Prov. 1.26. Isa. 1.24.

64. Domnul te va împrăştia* printre toate neamurile, de la o margine a pământului până la cealaltă: şi acolo** vei sluji altor dumnezei pe care nu i-ai cunoscut nici tu, nici părinţii tăi, dumnezei de lemn şi de piatră.

*Lev. 26.33. Cap. 4.27,28. Neem. 1.8. Ier. 16.13. **Vers. 36.

65. Între aceste neamuri*, nu vei fi liniştit şi nu vei avea un loc de odihnă pentru talpa picioarelor tale. Domnul** îţi va face inima fricoasă, ochi care se topesc şi sufletul † îndurerat.

*Amos 9.4. **Lev. 26.36. † Lev. 26.16.

66. Viaţa îţi va sta nehotărâtă înainte, vei tremura zi şi noapte, nu vei fi sigur de viaţa ta.
67. În groaza care-ţi va umple inima şi în faţa lucrurilor pe care ţi le vor vedea ochii*, dimineaţa** vei zice: „O, de-ar veni seara!”, şi seara vei zice: „O, de-ar veni dimineaţa!”

*Iov 7.4. **Vers. 34.

68. Şi Domnul* te va întoarce pe corăbii în Egipt şi vei face drumul acesta despre care-ţi spusesem: „Să nu-l mai** vezi!” Acolo, vă veţi vinde vrăjmaşilor voştri, ca robi şi roabe: şi nu va fi nimeni să vă cumpere.”

*Osea 8.13; 9.3. **Cap. 17.16.

Înnoirea legământului

29 1. Iată cuvintele legământului* pe care a poruncit lui Moise Domnul să-l încheie cu copiii lui Israel în ţara Moabului, în afară de legământul pe care-l încheiase cu ei la Horeb. *Cap. 5.2,3.

1.Sau: ca acvila; 2.sau: placenta (anat.);

2. Moise a chemat tot Israelul şi le-a zis:
„Aţi* văzut tot ce a făcut Domnul sub ochii voştri, în ţara Egiptului, lui Faraon, tuturor supuşilor lui şi întregii lui ţări: *Exod 19.4.
3. marile* încercări pe care vi le-au văzut ochii, minunile şi semnele acelea mari.
*Cap. 4.34; 7.19.
4. Dar Domnul* nu v-a dat minte să pricepeţi, nici ochi să vedeţi, nici urechi să auziţi, până în ziua de azi.
*Isa. 6.9,10; 63.17. Ioan 8.43. Fapt. 28.26,27. Efes. 4.18. 2 Tes. 2.11,12.
5. Totuşi El zice: „Eu v-am* călăuzit patruzeci de ani în pustiu; hainele** nu vi s-au învechit pe voi şi încălţămintea nu vi s-a învechit în picior;
*Cap. 1.3; 8.2. **Cap. 8.4.
6. pâine n-aţi mâncat* şi n-aţi băut nici vin, nici băutură tare, ca să cunoaşteţi că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru."
*Exod 16.12. Cap. 8.3. Ps. 78.24,25.
7. Aţi* ajuns în locul acesta; Sihon, împăratul Hesbonului, şi Og, împăratul Basanului, ne-au ieşit înainte, ca să ne bată; şi i-am bătut.
*Num. 21.23,24,33. Cap. 2.32; 3.1.
8. Le-am luat ţara şi am dat-o în* stăpânire rubeniţilor, gadiţilor şi unei jumătăţi din tribul manasiţilor.
*Num. 32.33. Cap. 3.12,13.
9. Să păziţi*, dar, cuvintele legământului acestuia şi să le împliniţi, ca** să izbutiţi în tot ce veţi face.
*Cap. 4.6. Ios. 1.7. 1 Împ. 2.3. **Ios. 1.7.
10. Astăzi staţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi toţi, căpeteniile seminţiilor voastre, bătrânii voştri, mai-marii oştirii voastre, toţi bărbaţii din Israel,
11. copiii voştri, nevestele voastre şi străinul care este în mijlocul taberei tale, de la cel* ce-ţi taie lemne, până la cel ce-ţi scoate apă;
*Ios. 9.21,23,27.
12. stai ca să intri în legământ cu Domnul Dumnezeul tău, în legământul acesta încheiat cu jurământ*; şi pe care Domnul Dumnezeul tău îl încheie cu tine în ziua aceasta,
*Neem. 10.29.
13. ca să te facă azi* poporul Lui şi El să fie Dumnezeul tău, cum ţi-a spus** şi cum a jurat † părinţilor tăi, Avraam, Isaac şi Iacov.
*Cap. 28.9. **Exod 6.7. † Gen. 17.7.
14. Nu numai cu voi închei* legământul acesta încheiat cu jurământ,
*Ier. 31.31-33. Evr. 8.7,8.
15. ci atât cu cei ce sunt aici printre noi, de faţă în ziua aceasta, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, cât* şi cu cei ce nu sunt aici printre noi în ziua aceasta. *Fapt. 2.39. 1 Cor. 7.14.

Binecuvântarea şi blestemul înnoite

16. Ştiţi cum am locuit în ţara Egiptului şi cum am trecut prin mijlocul popoarelor pe care le-aţi străbătut.
17. Aţi văzut urâciunile şi idolii lor, lemnul şi piatra, argintul şi aurul, care erau la ele.
18. Să nu fie între voi nici bărbat, nici femeie, nici familie, nici seminţie, a căror inimă* să se abată azi de la Domnul Dumnezeul nostru ca să se ducă să slujească dumnezeilor neamurilor acelora. Să** nu fie printre voi nici o rădăcină care să aducă otravă şi pelin.
*Cap. 11.16. **Fapt. 8.23. Evr. 12.15.
19. Nimeni, după ce a auzit cuvintele legământului acestuia încheiat cu jurământ, să nu se laude în inima lui şi să zică: „Voi avea pacea, chiar dacă aş urma după pornirile* inimii mele şi chiar dacă aş adăuga** beţia la sete."
*Num. 15.39. Ecl. 11.9. **Isa. 30.1.
20. Pe acela* Domnul nu-l va ierta. Ci, atunci, mânia** şi gelozia † Domnului se vor aprinde împotriva omului aceluia, toate blestemele scrise în cartea aceasta vor veni peste el, şi Domnul îi va şterge †† numele de sub ceruri.
*Ezec. 14.7,8. **Ps. 74.1. † Ps. 79.5. Ezec. 23.25. †† Cap. 9.14.
21. Domnul îl va* despărţi, spre pieirea lui, din toate seminţiile lui Israel şi-i va face după toate blestemele legământului scris în această Carte a Legii.
*Mat. 24.51.
22. Generaţia de oameni care va veni, copiii voştri care se vor naşte după voi şi străinul care va veni dintr-o ţară depărtată - la vederea urgiilor şi bolilor cu care va lovi Domnul ţara aceasta,
23. la vederea pucioasei*, sării şi arderii întregului ţinut, unde nu va fi nici sământă, nici rod, nici o iarbă care să crească, întocmai ca** la surparea Sodomei, Gomorei, Admei şi Ţeboimului, pe care le-a nimicit Domnul, în mânia şi urgia Lui -,
*Ps. 107.34. Ier. 17.6. Ţef. 2.9. **Gen. 19.24,25. Ier. 20.16.
24. toate neamurile vor zice: „Pentru ce* a făcut Domnul astfel ţării acesteia? Pentru ce această mânie aprinsă, această mare furie?"
*1 Împ. 9.8,9. Ier. 22.8,9.

25. Şi li se va răspunde: „Pentru că au părăsit legământul încheiat cu ei de Domnul Dumnezeul părinţilor lor când i-a scos din ţara Egiptului;
26. pentru că s-au dus să slujească altor dumnezei şi să se închine înaintea lor, dumnezei pe care ei nu-i cunoşteau şi pe care nu li i-a dat Domnul.
27. De aceea S-a aprins Domnul de mânie împotriva acestei ţări şi a adus* peste ea toate blestemele scrise în cartea aceasta.

*Dan. 9.11,13,14.

28. Domnul i-a smuls* din ţara lor cu mânie, cu urgie, cu o mare furie şi i-a aruncat într-o altă ţară, cum se vede azi."

*1 Împ. 14.15. 2 Cron. 7.20. Ps. 52.5. Prov. 2.22.

29. Lucrurile ascunse sunt ale Domnului Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre şi ale copiilor noştri, pe veci, ca să împlinim toate cuvintele Legii acesteia.

Făgăduinţe

30 1. Când* se vor întâmpla toate** aceste lucruri, binecuvântarea şi blestemul pe care le pun înaintea ta, dacă le vei pune la † inimă în mijlocul tuturor popoarelor între care te va risipi Domnul Dumnezeul tău,

*Lev. 26.40. **Cap. 28. † Cap. 4.29,30. 1 Împ. 8.47,48.

2. dacă* te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău şi dacă vei asculta de glasul Lui din toată inima ta şi din tot sufletul tău, tu şi copiii tăi, potrivit cu tot ce-ţi poruncesc azi,

*Neem. 1.9. Isa. 55.7. Plân. 3.40. Ioel 2.12,13.

3. atunci* Domnul Dumnezeul tău va aduce înapoi robii tăi şi va avea milă de tine, te va** strânge iarăşi din mijlocul tuturor popoarelor la care te va împrăştia Domnul Dumnezeul tău.

*Ps. 106.45; 126.1,4. Ier. 29.14. Plân. 3.22,32. **Ps. 147.2. Ier. 32.37. Ezec. 34.13; 36.24.

4. Chiar dacă ai* fi risipit până la cealaltă margine a cerului, chiar şi de acolo te va strânge Domnul Dumnezeul tău şi acolo Se va duce să te caute.

*Cap. 28.64. Neem. 1.9.

5. Domnul Dumnezeul tău* te va aduce în ţara pe care o stăpâneau părinţii tăi şi o vei stăpâni; îţi va face bine şi te va înmulţi mai mult decât pe părinţii tăi.

*Cap. 10.16. Ier. 32.39. Ezec. 11.19; 36.26.

6. Domnul Dumnezeul tău îţi va tăia împrejur inima ta şi inima seminţei tale şi vei iubi pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău, ca să trăieşti.
7. Domnul Dumnezeul tău va face ca toate aceste blesteme să cadă peste vrăjmaşii tăi, peste cei ce te vor urî şi te vor prigoni.
8. Şi tu te vei întoarce la Domnul, vei asculta de glasul Lui şi vei împlini toate aceste porunci pe care ţi le dau astăzi.
9. Domnul* Dumnezeul tău te va umple de bunătăţi, făcând să propăşească tot lucrul mâinilor tale, rodul trupului tău, rodul turmelor tale şi rodul pământului tău; căci Domnul Se va bucura** din nou de fericirea ta, cum Se bucura de fericirea părinţilor tăi,

*Cap. 28.11. **Cap. 28.63. Ier. 32.41.

10. dacă vei asculta de glasul Domnului Dumnezeului tău păzind poruncile şi orânduielile Lui scrise în această Carte a Legii, dacă te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău.

Porunca nu este departe

11. Porunca aceasta, pe care ţi-o dau eu azi, nu este mai presus de* puterile tale, nici departe de tine.

*Isa. 45.19.

12. Nu* este în cer, ca să zici: „Cine se va sui pentru noi în cer şi să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim şi s-o împlinim?"

*Rom. 10.6, etc.

13. Nu este nici dincolo de mare, ca să zici: „Cine va trece pentru noi dincolo de mare şi să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim şi s-o împlinim?"
14. Dimpotrivă, este foarte aproape de tine, în gura ta şi în inima ta, ca s-o împlineşti.

Alegerea

15. Iată, îţi pun azi înainte viaţa* şi binele, moartea şi răul.

*Vers. 1,19. Cap. 11.26.

16. Căci îţi poruncesc azi să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, să umbli pe căile Lui şi să păzeşti poruncile Lui, legile Lui şi rânduielile Lui, ca să trăieşti şi să te înmulţeşti şi ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvânteze în ţara pe care o vei lua în stăpânire.
17. Dar dacă inima ta se va abate, dacă nu vei asculta şi te vei lăsa amăgit să te închini înaintea altor dumnezei şi să le slujeşti,
18. vă* spun astăzi că veţi pieri şi nu veţi avea zile multe în ţara pe care o veţi lua în stăpânire, după ce veţi trece Iordanul.

*Cap. 4.26; 8.19.

19. Iau azi cerul* şi pământul martori împotriva voastră că** ţi-am pus înainte viaţa şi moartea, binecuvântarea şi blestemul. Alege viaţa, ca să trăieşti, tu şi sămânţa ta,

*Cap. 4.26; 31.28. **Vers. 15.

20. iubind pe Domnul Dumnezeul tău, ascultând de glasul Lui şi lipindu-te de El; căci de aceasta atârnă viaţa* ta şi lungimea zilelor tale şi numai aşa vei putea locui în ţara pe care a jurat Domnul că o va da părinţilor tăi, lui Avraam, Isaac şi Iacov."

*Ps. 27.1; 66.9. Ioan 11.25.

CELE DIN URMĂ CUVINTE ALE LUI MOISE

(Capitolele 31-34. Ioan 14-17.)

Iosua

31 1. Moise s-a dus şi a mai spus următoarele cuvinte întregului Israel:

2. „Astăzi," le-a zis el, „eu sunt* în vârstă de o sută douăzeci de ani: nu voi mai putea merge** în fruntea voastră; şi Domnul mi-a zis: „Tu să † nu treci Iordanul!"

*Exod 7.7. Cap. 34.7. **Num. 27.17. 1 Împ. 3.7. † Num. 20.12; 27.13. Cap. 3.27.

3. Domnul Dumnezeul tău va merge* El Însuşi înaintea ta, va nimici neamurile acestea dinaintea ta şi vei pune stăpânire pe ele. Iosua va merge înaintea ta, cum a spus** Domnul.

*Cap. 9.3. **Num. 27.21. Cap. 3.28.

4. Domnul* va face popoarelor acestora cum** a făcut lui Sihon şi Og, împăraţii amoriţilor şi ţărilor lor, pe care i-a nimicit.

*Cap. 3.21. **Num. 21.24,33.

5. Domnul* vi le va da în mână şi le veţi face după poruncile pe care vi le-am dat.

*Cap. 7.2.

6. Întăriţi-vă* şi îmbărbătaţi-vă! Nu vă temeţi** şi nu vă înspăimântaţi de ei, căci Domnul Dumnezeul tău va merge El Însuşi † cu tine, nu †† te va părăsi şi nu te va lăsa."

*Ios. 10.25. 1 Cron. 22.13. **Cap. 1.29; 7.18. † Cap. 20.4. †† Ios. 1.5. Evr. 13.5.

7. Moise a chemat pe Iosua şi i-a zis în faţa întregului Israel: „Întăreşte-te* şi îmbărbătează-te! Căci tu vei intra cu poporul acesta în ţara pe care Domnul a jurat părinţilor lor că le-o va da; şi tu îi vei pune în stăpânirea ei.

*Vers. 23. Cap. 1.38; 3.28. Ios. 1.6.

8. Domnul* Însuşi va merge înaintea ta, El Însuşi va fi cu** tine, nu te va părăsi şi nu te va lăsa; nu te teme şi nu te înspăimânta!"

*Exod 13.21,22; 33.14. Cap. 9.3. **Ios. 1.5,9. 1 Cron. 28.20.

Să citească Legea

9. Moise a scris Legea aceasta şi a încredinţat-o* preoţilor, fiii lui Levi, care** duceau chivotul legământului Domnului, şi tuturor bătrânilor lui Israel.

*Vers. 25. Cap. 17.18. **Num. 4.15. Ios. 3.3. 1 Cron. 15.12,15.

10. Moise le-a dat porunca aceasta: „La fiecare şapte ani, pe vremea anului* iertării, la** Sărbătoarea Corturilor,

*Cap. 15.1. **Lev. 23.34.

11. când tot Israelul va veni să se* înfăţişeze înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul pe care-l va alege El, să citeşti** Legea aceasta înaintea întregului Israel, în auzul lor.

*Cap. 16.16. **Ios. 8.34,35. 2 Împ. 23.2. Neem. 8.1-3, etc.

12. Să strângi poporul, bărbaţii, femeile, copiii şi străinul care va fi în cetăţile tale, ca să audă şi să înveţe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, să păzească şi să împlinească toate cuvintele Legii acesteia.

13. Pentru ca şi copiii lor, care* n-o vor cunoaşte, s-o audă** şi să înveţe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, în tot timpul cât veţi trăi în ţara pe care o veţi lua în stăpânire, după ce veţi trece Iordanul."

*Cap. 11.2. **Ps. 78.6,7.

14. Domnul a zis lui Moise: „Iată* că se apropie clipa când vei muri. Cheamă-l pe Iosua şi înfăţişaţi-vă în Cortul întâlnirii. Eu îi voi da** poruncile Mele." Moise şi Iosua s-au dus şi s-au înfăţişat în Cortul întâlnirii.

*Num. 27.13. Cap. 34.5. **Num. 27.19. Vers. 23.

15. Şi Domnul* S-a arătat în Cort, într-un stâlp de nor: şi stâlpul de nor s-a oprit la uşa Cortului.

*Exod 33.9.

16. Domnul a zis lui Moise: „Iată, tu vei adormi împreună cu părinţii tăi. Şi poporul acesta se va scula* şi va curvi** după dumnezeii străini ai ţării în care intră. Pe Mine † Mă va părăsi şi va călca †† legământul Meu pe care l-am încheiat cu el.

*Exod 32.6. **Exod 34.15. Judc. 2.17. † Cap. 32.15. Judc. 2. 12; 10.6,13. †† Judc. 2.20.

17. În ziua aceea, Mă voi aprinde de mânie împotriva lui. Îi voi* părăsi şi-Mi voi ascunde faţa** de ei. El va fi prăpădit şi-l vor ajunge o mulţime de rele şi necazuri; şi atunci va zice: „Oare † nu m-au ajuns aceste †† rele din pri-

cină că Dumnezeul meu nu este în mijlocul meu?”

*2 Cron. 15.2. **Cap. 32.20. Ps. 104.29. Isa. 8.17; 64.7. Ezec. 39.23. † Num. 14.42. †† Judc. 6.13.

18. Şi Eu Îmi* voi ascunde faţa în ziua aceea, din pricina tot răului pe care-l va face, întorcându-se spre alţi dumnezei.

*Vers. 17.

19. Acum, scrieţi-vă cântarea aceasta, învaţă pe copiii lui Israel s-o cânte, pune-le-o în gură, şi cântarea aceasta să-Mi fie martoră* împotriva copiilor lui Israel.

*Vers. 26.

20. Căci voi duce pe poporul acesta în ţara pe care am jurat părinţilor lui că i-o voi da, ţară unde curge lapte şi miere; el va mânca, se va sătura şi se va îngrăşa*; apoi se va întoarce** la alţi dumnezei şi le va sluji, iar pe Mine Mă va nesocoti şi va călca legământul Meu.

*Cap. 32.15. Neem. 9.25,26. Osea 13.6. **Vers. 16.

21. Când va fi lovit* atunci cu o mulţime de rele şi necazuri, cântarea aceasta, care nu va fi uitată şi pe care uitarea n-o va şterge din gura urmaşilor, va sta ca martoră împotriva acestui popor. Căci Eu îi cunosc** pornirile, care se arată † şi azi, înainte chiar ca să-l fi dus în ţara pe care am jurat că i-o voi da.”

*Vers. 17. **Osea 5.3; 13.5,6. † Amos 5.25,26.

22. În ziua aceea, Moise a scris cântarea aceasta şi a învăţat pe copiii lui Israel s-o cânte.

23. Domnul* a poruncit lui Iosua, fiul lui Nun, şi a zis: „Întăreşte-te** şi îmbărbătează-te, căci tu vei duce pe copiii lui Israel în ţara pe care am jurat că le-o voi da; şi Eu Însumi voi fi cu tine.”

*Vers. 14. **Vers. 7. Ios. 1.6.

24. După ce a isprăvit Moise în totul de scris* într-o carte cuvintele Legii acesteia, *Vers. 9.

25. a dat următoarea poruncă leviţilor care duceau chivotul legământului Domnului:

26. „Luaţi această Carte a Legii şi puneţi-o* lângă chivotul legământului Domnului Dumnezeului vostru, ca să fie acolo ca martoră** împotriva ta.

*2 Împ. 22.8. **Vers. 19.

27. Căci eu* îţi cunosc duhul tău de răzvrătire** şi încăpăţânarea ta cea mare. Dacă vă răzvrătiţi voi împotriva Domnului cât trăiesc eu încă în mijlocul vostru, cu cât mai răzvrătiţi veţi fi după moartea mea!

*Cap. 9.24; 32.20. **Exod 32.9. Cap. 9.6.

28. Strângeţi înaintea mea pe toţi bătrânii seminţiilor voastre şi pe căpeteniile oştirii voastre; voi spune cuvintele acestea în faţa lor şi voi lua martor împotriva lor cerul* şi pământul.

*Cap. 30.19; 32.1.

29. Căci ştiu că după moartea mea vă* veţi strica şi vă veţi abate de la calea pe care v-am arătat-o; şi în cele din urmă** vă va ajunge † nenorocirea, dacă veţi face ce este rău înaintea Domnului, până acolo încât să-L mâniaţi prin lucrul mâinilor voastre.”

*Cap. 32.5. Judc. 2.19. Osea 9.9. **Cap. 28.15. † Gen. 49.1. Cap. 4.30.

30. Moise a rostit toate cuvintele cântării acesteia, în faţa întregii adunări a lui Israel:

Cântarea lui Moise

32 1. „Luaţi aminte* ceruri şi voi vorbi;
Ascultă, pământule, cuvintele gurii mele.

*Cap. 4.26; 30.19; 31.28. Ps. 50.4. Isa. 1.2. Ier. 2.12; 6.19.

2. Ca ploaia să curgă* învăţăturile mele,
ca roua să cadă cuvântul meu,
ca ploaia** repede pe verdeaţă,
ca picăturile de ploaie pe iarbă!

*Isa. 55.10,11. 1 Cor. 3.6-8. **Ps. 72.6. Mica 5.7.

3. Căci voi vesti Numele Domnului.
Daţi* slavă Dumnezeului nostru!

*1 Cron. 29.11.

4. El este* Stânca; lucrările** Lui sunt desăvârşite,
căci toate † căile Lui sunt drepte;
El este un Dumnezeu †† credincios
şi fără nedreptate *†,
El este drept şi curat.

*2 Sam. 22.3; 23.3. Ps. 18.2,31,46. Hab. 1.12. **2 Sam. 22.31. † Dan. 4.37. Apoc. 15.3. †† Ier. 10.10. *† Iov 34.10. Ps. 92.15.

5. Ei s-au stricat*;
netrebnicia lor nu este cea a copiilor Lui!
Generaţie îndărătnică** şi stricată!

*Cap. 31.29. **Mat. 17.17. Luca 9.41. Filp. 2.15.

6. Pe Domnul Îl* răsplătiţi astfel!
Popor nechibzuit şi fără înţelepciune!
Nu este El oare Tatăl** tău,
care te-a făcut †,
Te-a întocmit †† şi ţi-a dat fiinţă?

*Ps. 116.12. **Isa. 63.16. † Ps. 74.2. †† Vers. 15. Isa. 27.11; 44.2.

7. Adu-ţi aminte de zilele din vechime,
socoteşte anii, generaţie după generaţie,

Întreabă-l pe tatăl* tău şi te va învăţa,
pe bătrânii tăi şi îţi vor spune.
*Exod 13.14. Ps. 44.1; 78.3,4.
8. Când Cel Preaînalt a dat* o moştenire neamurilor,
când a despărţit** pe copiii oamenilor,
a pus hotare popoarelor,
după numărul copiilor lui Israel,
*Zah. 9.2. Fapt. 17.26. **Gen. 11.8.
9. Căci partea* Domnului este poporul Lui,
Iacov este partea Lui de moştenire.
*Exod 15.16; 19.5. 1 Sam. 10.1. Ps. 78.71.
10. El l-a găsit într-un ţinut pustiu*,
într-o singurătate plină de urlete înfricoşătoare;
l-a înconjurat, l-a îngrijit**
şi l-a păzit † ca pe lumina ochiului Lui.
*Cap. 8.15. Ier. 2.6. Osea 13.5. **Cap. 4.36. † Ps. 17.8. Prov. 7.2. Zah. 2.8.
11. Ca vulturul* care îşi scutură cuibul,
zboară deasupra puilor,
îşi întinde aripile, îi ia
şi-i poartă pe penele lui:
*Exod 19.4. Cap. 1.31. Isa. 31.5; 46.4; 63.9. Osea 11.3.
12. Aşa a călăuzit Domnul singur pe poporul Său
și nu era nici un dumnezeu străin cu El.
13. L-a suit* pe înălţimile ţării,
și Israel a mâncat roadele câmpului,
i-a dat să sugă** miere din stâncă,
untdelemnul care iese din stânca cea mai tare,
*Cap. 33.29. Isa. 58.14. Ezec. 36.2. **Iov 29.6. Ps. 81.16.
14. untul de la vaci şi laptele oilor,
cu grăsimea mieilor,
a berbecilor din Basan şi a ţapilor,
cu grăsimea grâului*,
şi ai băut vinul, sângele** strugurelui.
*Ps. 81.16; 147.14. **Gen. 49.11.
15. Israel* s-a îngrăşat şi a azvârlit** din picior;
te-ai † îngrăşat, te-ai îngroşat şi te-ai lăţit!
Și a părăsit †† pe Dumnezeu, Ziditorul *† lui,
a nesocotit Stânca †* mântuirii lui,
*Cap. 33.5,26. Isa. 44.2. **1 Sam. 2.29. † Cap. 31.20. Neem. 9.25. Ps. 17.10. Ier. 2.7; 5.7,28. Osea 13.6. †† Cap. 31.16. Isa. 1.4. *† Vers. 6. Isa. 51.13. †* 2 Sam. 22.47. Ps. 89.26; 95.1.
16. L-au* întărâtat la gelozie prin dumnezei străini,
L-au mâniat prin urâciuni;
*1 Împ. 14.22. 1 Cor. 10.22.
17. Au adus jertfe* dracilor, unor idoli care nu sunt dumnezei,
unor dumnezei pe care nu-i cunoşteau,
Dumnezei noi, veniţi de curând,
de care nu se temuseră părinţii voştri.
*Lev. 17.7. Ps. 106.37. 1 Cor. 10.20. Apoc. 9.20.
18. Ai părăsit Stânca* cea care te-a născut
şi ai uitat** pe Dumnezeul care te-a întocmit.
*Isa. 17.10. **Ier. 2.32.
19. Domnul a văzut lucrul* acesta şi S-a mâniat,
S-a supărat** pe fiii şi pe fiicele Lui.
*Judc. 2.14. **Isa. 1.2.
20. El a zis: „Îmi* voi ascunde faţa de ei,
şi voi vedea care le va fi sfârşitul,
căci sunt un neam stricat,
sunt nişte copii** necredincioşi.
*Cap. 31.17. **Isa. 30.9. Mat. 17.17.
21. Mi-au* întărâtat gelozia prin ceea ce nu este Dumnezeu,
M-au mâniat** prin idolii lor deşerţi;
şi Eu îi † voi întărâta la gelozie printr-un popor care nu este un popor,
îi voi mânia printr-un neam fără pricepere.
*Vers. 16. Ps. 78.58. **1 Sam. 12.21. 1 Împ. 16.13,26. Ps. 31.6. Ier. 8.19; 10.8; 14.22. Iona 2.8. Fapt. 14.15. † Osea 1.10. Rom. 10.19.
22. Căci* focul mâniei Mele s-a aprins
şi va arde până în adâncul Locuinţei morţilor,
va nimici pământul şi roadele lui,
va arde temeliile munţilor.
*Ier. 15.14; 17.4. Plân. 4.11.
23. Voi* îngrămădi toate nenorocirile peste ei,
Îmi voi** arunca toate săgeţile împotriva lor.
*Isa. 26.15. **Ps. 7.12,13. Ezec. 5.16.
24. Vor fi topiţi de foame, stinşi de friguri
şi de boli cumplite;
voi trimite în ei dinţii fiarelor* sălbatice
şi otrava şerpilor. *Lev. 26.22.
25. Afară*, vor pieri de sabie,
şi înăuntru vor pieri de groază:
şi tânărul şi fata,
şi sugarul ca şi bătrânul.
*Plân. 1.20. Ezec. 7.15. 2 Cor. 7.5.
26. Voiam să* zic: „Îi voi lua cu o suflare,
le voi şterge pomenirea dintre oameni!”
*Ezec. 20.13,14,23.
27. Dar Mă tem de ocările vrăjmaşului,
Mă tem ca nu cumva vrăjmaşii lor
să se amăgească,
şi să* zică: „Mâna noastră cea puternică

şi nu Domnul a făcut toate aceste lucruri.”

*Ps. 140.8.

28. Ei sunt un neam care şi-a pierdut bunul simţ
şi nu-i pricepere în ei*.

*Isa. 27.11. Ier. 4.22.

29. Dacă ar fi fost* înţelepţi, ar înţelege
şi s-ar gândi** la ce li se va întâmpla.

*Cap. 5.29. Ps. 81.13; 107.43. Luca 19.42. **Isa. 47.7. Plân. 1.9.

30. Cum ar urmări unul* singur o mie din ei
şi cum ar pune doi pe fugă zece mii,
dacă nu i-ar fi vândut** Stânca,
dacă nu i-ar fi vândut Domnul?

*Lev. 26.8. Ios. 23.10. 2 Cron. 24.24. Isa. 30.17. **Ps. 44.12. Isa. 50.1; 52.3.

31. Căci* stânca lor nu este ca Stânca noastră;
chiar vrăjmaşii noştri sunt judecători
în această privinţă**.

*1 Sam. 2.2. **1 Sam. 4.8. Ier. 40.3.

32. Căci viţa* lor este din răsadul Sodomei
şi din ţinutul Gomorei;
strugurii lor sunt struguri otrăviţi,
bobiţele lor sunt amare; *Isa. 1.10.

33. vinul lor este venin* de şerpi,
este otravă** cumplită de viperă.

*Ps. 58.4. **Ps. 140.3. Rom. 3.13.

34. Oare nu este ascuns* lucrul acesta la Mine,
pecetluit în comorile Mele?

*Iov 14.17. Ier. 2.22. Osea 13.12. Rom. 2.5.

35. A Mea* este răzbunarea şi Eu voi răsplăti,
când va începe să le alunece piciorul!
Căci ziua nenorocirii lor** este aproape,
şi ceea ce-i aşteaptă nu va zăbovi.”

*Ps. 94.1. Rom. 12.19. Evr. 10.30. **2 Pet. 2.3.

36. Domnul* va judeca pe poporul Său,
dar va avea milă** de robii Săi,
văzând că puterea le este sleită
și că nu † mai este nici rob, nici liber.

*Ps. 135.14. **Judc. 2.18. Ps. 106.45.Ier. 31.20. Ioel 2.14. † 1 Împ. 14.10; 21.21. 2 Împ. 9.8; 14.26.

37. El va zice: „Unde sunt dumnezeii* lor, stânca aceea
care le slujea de adăpost,

*Judc. 10.14. Ier. 2.28.

38. dumnezeii aceia care mâncau grăsimea jertfelor lor,
care beau vinul jertfelor lor de băutură?
să se scoale, să vă ajute
şi să vă ocrotească!”

39. Să ştiţi, dar, că Eu sunt* Dumnezeu
şi că nu** este alt dumnezeu în afară
de Mine;
Eu dau † viaţă şi Eu omor,
Eu rănesc şi Eu vindec,
şi nimeni nu poate scoate pe cineva
din mâna Mea.

*Ps. 102.27. Isa. 41.4; 48.12. **Cap. 4.35. Isa. 45.5,18,22. † 1 Sam. 2.6. 2 Împ. 5.7. Iov 5.18. Ps. 68.20. Osea 6.1.

40. Căci Îmi* ridic mâna spre cer
și zic: „Cât este de adevărat că trăiesc
în veci, *Gen. 14.22. Exod 6.8. Num. 14.30.

41. atât este de adevărat că atunci când voi*
ascuţi fulgerul sabiei Mele
şi voi pune mâna să fac judecată,
Mă voi răzbuna** împotriva
potrivnicilor Mei
şi voi pedepsi pe cei ce Mă urăsc;

*Isa. 27.1; 34.5; 66.16. Ezec. 21.9,10,14,20. **Isa. 1.24. Naum 1.2.

42. Sabia Mea le va înghiţi carnea,
și-Mi voi îmbăta* săgeţile de sânge,
de sângele celor ucişi şi prinşi,
din capetele fruntaşilor** vrăjmaşului.”

*Ier. 46.10. **Iov 13.24. Ier. 30.14. Plân. 2.5.

43. Neamuri, cântaţi* laudele poporului Lui!
Căci Domnul răzbună** sângele robilor Săi,
El Se răzbună † împotriva potrivnicilor Săi
şi face ispăşire pentru †† ţara Lui,
pentru poporul Lui.”

*Rom. 15.10. **Apoc. 6.10; 19.2. † Vers. 41. †† Ps. 85.1.

44. Moise a venit şi a rostit toate cuvintele cântării acesteia în faţa poporului; Iosua, fiul lui Nun, era cu el.

45. După ce a isprăvit Moise de rostit toate cuvintele acestea înaintea întregului Israel,

46. le-a zis: „Puneţi-vă la* inimă toate cuvintele pe care vă jur astăzi să le porunciţi copiilor voştri, ca să păzească şi să împlinească toate cuvintele Legii acesteia.

*Cap. 6.6; 11.18. Ezec. 40.4.

47. Căci nu este un lucru fără însemnătate pentru voi; este viaţa* voastră, şi prin aceasta vă veţi lungi zilele în ţara pe care o veţi lua în stăpânire, după ce veţi trece Iordanul.”

*Lev. 18.5. Cap. 30.19. Prov. 3.2,22; 4.22. Rom. 10.5.

Domnul îi vorbeşte lui Moise

48. În aceeaşi zi, Domnul* i-a vorbit lui Moise

şi i-a zis: *Num. 27.12,13.
49. „Suie-te pe muntele* acesta Abarim, pe muntele Nebo, în ţara Moabului, în faţa Ierihonului; şi priveşte ţara Canaanului pe care o dau în stăpânire copiilor lui Israel.
*Num. 33.47,48. Cap. 34.1.
50. Tu vei muri pe muntele pe care te vei sui şi vei fi adăugat la poporul tău, după cum Aaron*, fratele tău, a murit pe muntele Hor şi a fost adăugat la poporul lui,
*Num. 20.25,28; 33.38.
51. pentru că aţi* păcătuit împotriva Mea în mijlocul copiilor lui Israel, lângă apele Meriba, la Cades, în pustiul Ţin, şi nu M-aţi sfinţit** în mijlocul copiilor lui Israel.
*Num. 20.11-13; 27.14. **Lev. 10.3.
52. Tu vei* vedea doar de departe ţara dinaintea ta; dar nu vei intra în ţara pe care o dau copiilor lui Israel.” *Num. 27.12. Cap. 34.4.

Binecuvântarea rostită de Moise

33 1. Iată binecuvântarea* cu care Moise, omul** lui Dumnezeu, a binecuvântat pe copiii lui Israel, înainte de moartea lui.
*Gen. 49.28. **Ps. 90, titlu.
2. El a zis:
„Domnul* a venit din Sinai şi a răsărit peste
ei din Seir, a strălucit din muntele Paran şi a
ieşit din mijlocul zecilor de mii** de sfinţi,
având în dreapta Lui focul Legii.
*Exod 19.18,20. Judc. 5.4,5. Hab. 3.3. **Ps. 68.17. Dan. 7.10. Fapt. 7.53. Gal. 3.19. Evr. 2.2. Apoc. 5.11; 9.16.
3. Da, El iubeşte* popoarele;
toţi** sfinţii sunt în mâna Ta.
Ei au stat † la picioarele Tale,
au primit †† cuvintele Tale.
*Exod 19.5. Cap. 7.7,8. Ps. 47.4. Osea 11.1. Mal. 1.2. **Cap. 7.6. 1 Sam. 2.9. Ps. 50.5. † Luca 10.39. Fapt. 22.3. †† Prov. 2.1.
4. Moise* ne-a dat Legea,
moştenirea** adunării lui Iacov.
*Ioan 1.17; 7.19. **Ps. 119.111.
5. El era împărat* în Israel**,
când se adunau căpeteniile poporului
şi seminţiile lui Israel.
*Gen. 36.31. Judc. 9.2; 17.6. **Cap. 32.15.
6. Trăiască Ruben şi să nu moară,
şi bărbaţii lui să fie mulţi la număr!”
7. Iată ce a zis despre Iuda:
„Ascultă, Doamne, glasul lui Iuda
și adu-l la poporul lui.
Puternice să-i fie mâinile*,
şi să-i fii în ajutor** împotriva vrăjmaşilor
lui!” *Gen. 49.8. **Ps. 146.5.
8. Despre Levi a zis:
„Tumim* şi Urim au fost încredinţaţi
bărbatului sfânt,
pe care L-ai** ispitit la Masa
şi cu care Te-ai certat la apele Meriba.”
*Exod 28.30. **Exod 17.7. Num. 20.13. Cap. 8.2,3,16. Ps. 81.7.
9. Levi a zis despre tatăl său şi despre mama
sa: „Nu i-am văzut!”
Şi despre fraţii lui: „Nu vă* cunosc!”
Iar de copii n-a vrut să mai ştie.
Căci ei păzesc** Cuvântul Tău
şi ţin legământul Tău;
*Exod 32.26-28. **Ier. 18.18. Mal. 2.5,6.
10. ei învaţă* pe Iacov poruncile Tale,
şi pe Israel Legea Ta;
ei pun** tămâie sub nările Tale
şi ardere † de tot pe altarul Tău.
*Lev. 10.11. Cap. 17.9-11; 24.8. Ezec. 44.23,24. Mal. 2.7. **Exod 30.7,8. Num. 16.40. 1 Sam. 2.28. † Lev. 1.9,13,17. Ps. 51.19. Ezec. 43.27.
11. „Binecuvântează tăria lui, Doamne!
Primeşte lucrarea* mâinilor lui!
Frânge şalele potrivnicilor lui,
şi vrăjmaşii lui să nu se mai scoale!”
*2 Sam. 24.23. Ps. 20.3. Ezec. 20.40,41; 43.27.
12. Despre Beniamin a zis:
„El este preaiubitul Domnului,
el va locui la adăpost lângă El.
Domnul îl va ocroti întotdeauna
şi se va odihni între umerii Lui.”
13. Despre Iosif a zis:
„Ţara lui va primi de la Domnul, ca semn de
binecuvântare*,
cel mai bun dar al cerului, roua**,
cele mai bune ape care sunt jos,
*Gen. 49.25. **Gen. 27.28.
14. cele mai bune roade ale soarelui,
cele mai bune roade ale fiecărei luni,
15. cele mai bune roade din munţii* cei vechi,
cele mai bune roade de pe dealurile**
cele veşnice,
*Gen. 49.26. **Hab. 3.6.
16. cele mai bune roade ale pământului
şi din tot ce cuprinde el.
Bunăvoinţa* Celui ce S-a arătat în rug
să vină peste capul** lui Iosif,
pe creştetul capului domnului fraţilor
lui! *Exod 3.2,4. Fapt. 7.30,35. **Gen. 49.26.
17. El are frumuseţea întâiului născut*
al taurului;
Coarnele** lui sunt cum sunt coarnele

bivolului;
cu ele va împunge † toate popoarele,
până la marginile pământului.
Ele sunt zecile de mii †† ale lui Efraim,
ele sunt miile lui Manase."

*1 Cron. 5.1. **Num. 23.22. Ps. 92.10. † 1 Împ. 22.11. Ps. 44.5. †† Gen. 48.19.

18. Despre Zabulon a zis:
„Bucură-te*, Zabuloane, de alergările
tale,
şi tu, Isahar, de corturile tale!

*Gen. 49.13-15.

19. Ei vor chema* popoarele pe munte;
acolo, vor** aduce jertfe de dreptate,
căci vor suge bogăţia mării,
şi comorile ascunse în nisip."

*Isa. 2.3. **Ps. 4.5.

20. Despre Gad a zis:
„Binecuvântat să fie cine lărgeşte* pe Gad!
Gad se odihneşte ca o leoaică
şi sfâşie braţul, chiar creştetul capului.

*Ios. 13.10, etc. 1 Cron. 12.8, etc.

21. El a ales* cea dintâi parte a ţării,
căci acolo stă ascunsă moştenirea
legiuitorului;
el a mers cu fruntaşii** poporului,
a adus la îndeplinire dreptatea Domnului
şi poruncile Lui faţă de Israel."

*Num. 32.16,17, etc. **Ios. 4.12.

22. Despre Dan a zis:
„Dan este un pui de leu,
care s-aruncă* din Basan."

*Ios. 19.47. Judc. 18.27.

23. Despre Neftali a zis:
„Neftali, sătul* de bunăvoinţă
şi copleşit cu binecuvântări de la Domnul,
ia în stăpânire partea de** apus şi miazăzi!"

*Gen. 49.21. **Ios. 19.32, etc.

24. Despre Aşer a zis:
„Binecuvântat* să fie Aşer
între copiii lui Israel!
Plăcut să fie fraţilor lui
şi să-şi înmoaie** piciorul în untdelemn!

*Gen. 49.20. **Iov 29.6.

25. Zăvoarele tale să fie de fier şi de aramă*,
şi puterea ta să ţină cât zilele tale!

*Cap. 8.9.

26. Nimeni* nu este ca Dumnezeul
lui Israel**,
El trece pe ceruri ca să-ţi vină în ajutor,
trece † cu măreţie pe nori.

*Exod 15.11. Ps. 86.8. Ier. 10.6. **Cap. 32.15. † Ps. 68.4,33,34; 104.3. Hab. 3.8.

27. Dumnezeul cel veşnic este un loc
de adăpost*,
şi sub braţele Lui cele veşnice este un loc
de scăpare.
El a izgonit** pe vrăjmaş dinaintea ta
şi a zis: „Nimiceşte-l."

*Ps. 90.1. **Cap. 9.3-5.

28. Israel* este fără frică în locuinţa lui,
izvorul** lui Iacov este deoparte
într-o ţară plină de grâu şi de must,
şi cerul † lui picură roua.

*Num. 23.9. Ier. 23.6; 33.16. **Cap. 8.7,8. † Gen. 27.28. Cap. 11.11.

29. Ferice* de tine, Israele!
Cine** este ca tine,
un popor mântuit de Domnul,
scutul † care îţi dă ajutor
şi sabia care te face slăvit?
Vrăjmaşii tăi vor face pe prietenii ††
înaintea ta,
şi tu vei *† călca peste înălţimile lor."

*Ps. 144.15. **2 Sam. 7.23. † Ps. 115.9-11. †† 2 Sam. 22.45. Ps. 18.44; 66.3; 81.15. *† Cap. 32.13.

Moartea lui Moise

34 1. Moise s-a suit din câmpia Moabului
pe* muntele Nebo, pe vârful muntelui
Pisga, în faţa Ierihonului. Şi Domnul i-a ară-
tat** toată ţara: de la Galaad până † la Dan,

*Num. 27.12; 33.47. Cap. 32.49. **Cap. 3.27. † Gen. 14.14.

2. tot ţinutul lui Neftali, ţara lui Efraim şi Manase, toată ţara lui Iuda până la marea* de apus,

*Cap. 11.24.

3. partea de miazăzi, împrejurimile Iordanului, Valea Ierihonului, Cetatea* Palmierilor, până la Ţoar.

*Judc. 1.16; 3.13. 2 Cron 28.15.

4. Domnul i-a zis: „Aceasta* este ţara pe care am jurat că o voi da lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov zicând: „O voi da seminţei tale." Ţi-am arătat** ca s-o vezi cu ochii tăi; dar nu vei intra în ea."

*Gen. 12.7; 13.15; 15.18; 26.3; 28.13. **Cap. 3.27; 32.52.

5. Moise*, robul Domnului, a murit acolo, în ţara Moabului, după porunca Domnului.

*Cap. 32.50. Ios. 1.1,2.

6. Şi Domnul l-a îngropat în vale, în ţara Moabului, faţă în faţă cu Bet-Peor. Nimeni* nu i-a cunoscut mormântul până în ziua de azi.

*Iuda 9.

7. Moise* era în vârstă de o sută douăzeci de ani când a murit; vederea** nu-i slăbise şi puterea nu-i trecuse.

*Cap. 31.2. **Gen. 27.1; 48.10. Ios. 14.10,11.

8. Copiii lui Israel l-au plâns pe Moise treizeci* de zile în câmpia Moabului; şi zilele acelea de plâns şi de jale pentru Moise s-au sfârşit. *Gen. 50.3,10. Num. 20.29.
9. Iosua, fiul lui Nun, era plin* de duhul înţelepciunii, căci Moise** îşi pusese mâinile peste el. Copiii lui Israel au ascultat de el şi au făcut potrivit cu poruncile pe care le dăduse Domnul lui Moise.

*Isa. 11.2. Dan. 6.3. **Num. 27.18,23.

10. În Israel nu s-a mai ridicat* proroc ca Moise, pe care** Domnul să-l fi cunoscut faţă în faţă.

*Cap. 18.15,18. **Exod 33.11. Num. 12.6,8. Cap. 5.4.

11. Nici unul nu poate fi pus alături de el, în ce priveşte toate* semnele şi minunile, pe care l-a trimis Dumnezeu să le facă în ţara Egiptului împotriva lui Faraon, împotriva supuşilor lui şi împotriva întregii ţări, *Cap. 4.34; 7.19.
12. şi în ce priveşte toate semnele înfricoşătoare pe care le-a făcut Moise cu mână tare înaintea întregului Israel.

IOSUA

(SAU ISUS NAVI)

(Psalmul 111.6. 1 Timotei 6.12. Evrei 4.1-11.)

CUCERIREA ŢĂRII CANAANULUI

(Capitolele 1-12.)

Iosua în fruntea poporului

1 1. După moartea lui Moise, robul Domnului, Domnul a zis lui Iosua, fiul lui Nun, slujitorul* lui Moise:

*Exod 24.13. Deut. 1.38.

2. „Robul Meu Moise* a murit: acum, ridică-te, treci Iordanul acesta, tu şi tot poporul acesta, şi intraţi în ţara pe care o dau copiilor lui Israel. *Deut. 34.5.
3. Orice loc* pe care-l va călca talpa piciorului vostru vi-l dau, cum I-am spus lui Moise.

*Deut. 11.24. Cap. 14.9.

4. Ţinutul vostru* se va întinde de la pustiu şi Liban până la râul cel mare, râul Eufrat, toată ţara hitiţilor, şi până la Marea cea Mare, spre apusul soarelui.

*Gen. 15.18. Exod 23.31. Num. 34.3-12.

5. Nimeni* nu va putea să stea împotriva ta, cât vei trăi. Eu voi fi** cu tine, cum am † fost cu Moise; nu te †† voi lăsa, nici nu te voi părăsi.

*Deut. 7.24. **Exod 3.12. † Deut. 31.8,23. Vers. 9,17. Cap. 3.7; 6.27. Isa. 43.2,5. †† Deut. 31.6,8. Evr. 13.5.

6. Întăreşte-te* şi îmbărbătează-te, căci tu vei da în stăpânire poporului acestuia ţara pe care am jurat părinţilor lor că le-o voi da.

*Deut. 31.7,23.

7. Întăreşte-te numai şi îmbărbătează-te, lucrând cu credincioşie după toată Legea* pe care ţi-a dat-o robul Meu Moise; nu** te abate de la ea nici la dreapta, nici la stânga, ca să izbuteşti în tot ce vei face.

*Num. 27.23. Deut. 31.7. Cap. 11.15. **Deut. 5.32; 28.14.

8. Cartea aceasta a Legii să nu se* depărteze de gura ta; cugetă** asupra ei zi şi noapte, căutând să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbândi în toate lucrările tale şi atunci vei lucra cu înţelepciune.

*Deut. 17.18,19. **Ps. 1.2.

9. Nu* ţi-am dat Eu oare porunca aceasta: „Întăreşte-te şi îmbărbătează-te”? Nu** te înspăimânta şi nu te îngrozi, căci Domnul Dumnezeul tău este cu tine în tot ce vei face.”

*Deut. 31.7,8,23. **Ps. 27.1. Ier. 1.8.

Poporul făgăduieşte ascultare

10. Iosua a dat căpeteniilor oştirii poporului următoarea poruncă:
11. „Treceţi prin tabără şi iată ce să porunciţi poporului: „Pregătiţi-vă merinde, căci peste trei* zile veţi trece Iordanul acesta ca să mergeţi să cuceriţi ţara pe care v-o dă în stăpânire Domnul Dumnezeul vostru.”

*Deut. 9.1; 11.31. Cap. 3.2.

12. Iosua a zis rubeniţilor, gadiţilor şi jumătăţii din seminţia lui Manase:
13. „Aduceţi-vă aminte* ce v-a poruncit Moise, robul Domnului, când a zis: „Domnul Dumnezeul vostru v-a dat odihnă şi v-a dat ţara aceasta.

*Num. 32.20-28. Cap. 22.2-4.

14. Nevestele voastre, pruncii voştri şi vitele voastre să rămână în ţara pe care v-a dat-o Moise dincoace de Iordan; dar voi toţi bărbaţii voinici să treceţi înarmaţi înaintea fraţilor voştri şi să-i ajutaţi,
15. până ce Domnul va da odihnă fraţilor voş-

tri, ca şi vouă, şi până ce vor fi şi ei în stăpânirea ţării pe care le-o dă Domnul Dumnezeul vostru. Apoi* să vă întoarceţi să stăpâniţi ţara care este moşia voastră şi pe care v-a dat-o Moise, robul Domnului, dincoace de Iordan, spre răsăritul soarelui."

*Cap. 22.4, etc.

16. Ei au răspuns lui Iosua şi au zis: „Vom face tot ce ne-ai poruncit şi ne vom duce oriunde ne vei trimite.
17. Te vom asculta în totul, cum l-am ascultat pe Moise. Numai Domnul Dumnezeul tău să fie* cu tine, cum a fost cu Moise!

*Vers. 5. 1 Sam. 20.13. 1 Împ. 1.37.

18. Orice om care se va răzvrăti împotriva poruncii tale şi care nu va asculta tot ce-i vei porunci să fie pedepsit cu moartea! Întăreşte-te numai şi îmbărbătează-te!"

Cele două iscoade la Ierihon

2 1. Iosua, fiul lui Nun, a trimis în ascuns din* Sitim doi oameni, ca iscoade, zicându-le: „Duceţi-vă să cercetaţi ţara şi mai ales Ierihonul."
Cei doi oameni au plecat şi au ajuns** în casa unei curve, care se numea Rahav † şi s-au culcat acolo.

*Num. 25.1. **Evr. 11.31. Iac. 2.25. † Mat. 1.5.

2. S-a dat* de ştire împăratului din Ierihon şi i-au spus: „Iată că nişte oameni dintre copiii lui Israel au venit aici astă-noapte ca să iscodească ţara."

*Ps. 127.1. Prov. 21.30.

3. Împăratul Ierihonului a trimis la Rahav să-i spună: „Scoate afară pe bărbaţii care au venit la tine şi care au intrat în casa ta; căci au venit să iscodească ţara."
4. Femeia* a luat pe cei doi bărbaţi şi i-a ascuns; şi a zis: „Este adevărat că bărbaţii aceştia au venit la mine, dar nu ştiam de unde sunt;

*1 Sam. 17.19,20.

5. şi, fiindcă poarta a trebuit să se închidă noaptea, bărbaţii aceştia au ieşit afară; nu ştiu unde s-au dus: grăbiţi-vă să-i urmăriţi şi-i veţi ajunge."
6. Ea îi suise* pe acoperiş şi-i ascunsese sub nişte mănunchiuri de in, pe care le întinsese pe acoperiş.

*Exod 1.17. 2 Sam. 17.19.

7. Oamenii aceia i-au urmărit pe drumul care duce la vadul Iordanului şi, după ce au ieşit ei, s-a închis poarta.
8. Înainte de a se culca iscoadele, Rahav s-a suit la ei pe acoperiş
9. şi le-a zis: „Ştiu că Domnul v-a dat ţara aceasta, căci ne-a apucat groaza* de voi şi toţi locuitorii ţării tremură înaintea voastră.

*Gen. 35.5. Exod 23.27. Deut. 2.25; 11.25.

10. Fiindcă am auzit cum, la ieşirea voastră din Egipt, Domnul a secat* înaintea voastră apele Mării Roşii şi am auzit ce aţi făcut** celor doi împăraţi ai amoriţilor dincolo de Iordan, lui Sihon şi Og, pe care i-aţi nimicit cu desăvârşire.

*Exod 14.21. Cap. 4.23. **Num. 21.24,34,35.

11. De când am* auzit lucrul acesta, ni s-a tăiat inima** şi toţi ne-am pierdut nădejdea înaintea voastră; căci Domnul † Dumnezeul vostru este Dumnezeu sus în ceruri şi jos pe pământ.

*Exod 15.14,15. **Cap. 5.1; 7.5. Isa. 13.7. † Deut. 4.39.

12. Şi acum, vă rog, juraţi-mi* pe Domnul că veţi avea faţă de casa** tatălui meu aceeaşi bunăvoinţă pe care am avut-o eu faţă de voi. Daţi-mi un semn † adevărat

*1 Sam. 20.14,15,17. **1 Tim. 5.8. † Vers. 18.

13. că veţi lăsa cu viaţă pe tatăl meu, pe mama mea, pe fraţii mei, pe surorile mele şi pe toţi ai lor şi că ne veţi scăpa de la moarte."
14. Bărbaţii aceia i-au răspuns: „Suntem gata să murim pentru voi, dacă nu ne dai pe faţă; şi când Domnul ne va da ţara aceasta, ne vom purta cu tine cu bunăvoinţă* şi credincioşie."

*Judc. 1.24. Mat. 5.7.

15. Ea i-a coborât* cu o funie pe fereastră, căci casa în care locuia era lângă zidul cetăţii.

*Fapt. 9.25.

16. Şi le-a zis: „Duceţi-vă spre munte, ca să nu vă întâlnească cei ce vă urmăresc; ascundeţi-vă acolo trei zile, până se vor întoarce; după aceea, să vă vedeţi de drum."
17. Bărbaţii aceia i-au zis: „Iată cum vom fi dezlegaţi* de jurământul pe care ne-ai pus să-l facem.

*Exod 20.7.

18. La intrarea* noastră în ţară, leagă funia aceasta de fir cărămiziu la fereastra prin care ne-ai coborât şi strânge** la tine în casă pe tatăl tău, pe mama ta, pe fraţii tăi şi pe toată familia tatălui tău.

*Vers. 12. **Cap. 6.23.

19. Dacă vreunul din ei va ieşi pe poarta casei tale, ca să meargă afară pe uliţă, sângele* lui va cădea asupra capului lui şi noi vom fi nevinovaţi; dar dacă va pune cineva mâna pe vreu-

nul din cei ce vor fi cu tine în casă, sângele lui va cădea asupra capului nostru.

*Mat. 27.25.

20. Şi dacă ne vei da pe faţă, vom fi dezlegaţi de jurământul pe care ne-ai pus să-l facem."
21. Ea a răspuns: „Fie după cuvintele voastre." Şi-a luat rămas bun de la ei şi ei au plecat. Ea a legat funia cărămizie la fereastră.
22. Ei au plecat şi au ajuns la munte, unde au rămas trei zile, până s-au întors cei care-i urmăreau. Cei care-i urmăreau i-au căutat pe tot drumul, dar nu i-au găsit.
23. Cei doi oameni s-au întors, s-au coborât din munte şi au trecut Iordanul. Au venit la Iosua, fiul lui Nun, şi i-au istorisit tot ce li se întâmplase.
24. Ei au zis lui Iosua: „Cu adevărat, Domnul* a dat toată ţara în mâinile noastre şi toţi locuitorii ţării tremură înaintea noastră."

*Exod 23.31. Cap. 6.2; 21.44.

Trecerea Iordanului

3 1. Iosua, sculându-se dis-de-dimineaţă, a pornit din Sitim* cu toţi copiii lui Israel. Au ajuns la Iordan; şi au rămas acolo peste noapte, înainte de a trece.

*Cap. 2.1.

2. După trei* zile, căpeteniile oastei au trecut prin tabără

*Cap. 1.10,11.

3. şi au dat poporului următoarea poruncă:
„Când* veţi vedea chivotul legământului Domnului Dumnezeului vostru dus de preoţi**, care sunt din neamul Leviţilor, să plecaţi din locul în care sunteţi şi să porniţi după el.

*Num. 10.33. **Deut. 31.9,25.

4. Dar* între voi şi el să fie o depărtare de aproape două mii de coţi: să nu vă apropiaţi de el. El vă va arăta drumul pe care trebuie să-l urmaţi, căci n-aţi mai trecut pe drumul acesta."

*Exod 19.12.

5. Iosua a zis poporului: „Sfinţiţi-vă*, căci mâine Domnul va face lucruri minunate în mijlocul vostru."

*Exod 19.10,14,15. Lev. 20.7. Num. 11.8. Cap. 7.13. 1 Sam. 16.5. Ioel 2.16.

6. Şi Iosua a zis preoţilor: „Luaţi* chivotul legământului şi treceţi înaintea poporului." Ei au luat chivotul legământului şi au pornit înaintea poporului.

*Num. 4.15.

7. Domnul a zis lui Iosua: „Astăzi voi începe să te înalţ* înaintea întregului Israel, ca să ştie că voi fi cu tine cum** am fost cu Moise.

*Cap. 4.14. 1 Cron. 29.25. 2 Cron. 1.1. **Cap. 1.5.

8. Să dai următoarea poruncă preoţilor* care duc chivotul legământului: „Când veţi ajunge la marginea apelor Iordanului, să vă** opriţi în Iordan."

*Vers. 3. **Vers. 17.

9. Iosua a zis copiilor lui Israel: „Apropiaţi-vă şi ascultaţi cuvintele Domnului Dumnezeului vostru."
10. Iosua a zis: „Prin aceasta veţi cunoaşte că Dumnezeul* cel viu este în mijlocul vostru şi că va izgoni** dinaintea voastră pe canaaniţi, pe hitiţi, pe heviţi, pe fereziţi, pe ghirgasiţi, pe amoriţi şi pe iebusiţi:

*Deut. 5.26. 1 Sam. 17.26. 2 Împ. 19.4. Osea 1.10. Mat. 16.16. 1 Tes. 1.9. **Exod 33.2. Deut. 7.1. Ps. 44.2.

11. Iată, chivotul legământului Domnului* întregului pământ va trece înaintea voastră în Iordan.

*Vers. 13. Mica 4.13. Zah. 4.14; 6.5.

12. Acum, luaţi* doisprezece bărbaţi din seminţiile lui Israel, câte un bărbat de fiecare seminţie.

*Cap. 4.2.

13. Şi de îndată* ce preoţii care duc chivotul Domnului** Dumnezeului întregului pământ vor pune talpa piciorului în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despica în două, şi anume apele care se coboară de sus se vor opri † grămadă."

*Vers. 15,16. **Vers. 11. † Ps. 78.13; 114.3.

14. Poporul a ieşit din corturi, ca să treacă Iordanul; şi preoţii care duceau chivotul* legământului au pornit înaintea poporului.

*Fapt. 7.45.

15. Când preoţii care duceau chivotul au ajuns la Iordan şi când li s-au înmuiat picioarele* în marginea apei - căci** Iordanul se varsă peste toate malurile lui în † tot timpul secerişului -,

*Vers. 13. **1 Cron. 12.15. Ier. 12.5; 49.19. † Cap. 4.18; 5. 10, 12.

16. apele care se coboară de sus s-au oprit şi s-au înălţat grămadă, la o foarte mare depărtare de lângă cetatea Adam, care este lângă Ţartan*; iar cele ce se coborau spre** Marea Câmpiei, care este Marea † Sărată, s-au scurs de tot. Poporul a trecut în faţa Ierihonului.

*1 Împ. 4.12; 7.46. **Deut. 3.17. † Gen. 14.3. Num. 34.3.

17. Preoţii care duceau chivotul legământului Domnului s-au oprit pe uscat, în mijlocul Iordanului, în timp ce tot Israelul* trecea pe uscat, până a terminat tot poporul de trecut Iordanul.

*Exod 14.29.

Pietre de aducere aminte

4 1. După ce a terminat tot poporul de trecut* Iordanul, Domnul a zis lui Iosua:

*Deut. 27.2. Cap. 3.17.

2. „Ia* doisprezece bărbaţi din popor, câte un bărbat din fiecare seminţie.

*Cap. 3.12.

3. Dă-le porunca următoare: „Luaţi de aici, din mijlocul Iordanului, din locul unde s-au oprit* preoţii, douăsprezece pietre, pe care să le duceţi cu voi şi să le puneţi în locul** unde veţi petrece noaptea aceasta."

*Cap. 3.13. **Vers. 19,20.

4. Iosua a chemat pe cei doisprezece bărbaţi, pe care i-a ales dintre copiii lui Israel, câte un bărbat de fiecare seminţie,

5. şi le-a zis: „Treceţi înaintea chivotului Domnului Dumnezeului vostru, în mijlocul Iordanului şi fiecare din voi să ia o piatră pe umăr, după numărul seminţiilor copiilor lui Israel,

6. pentru ca acesta să fie un semn de aducere aminte în mijlocul vostru. Când* vor întreba copiii voştri într-o zi: „Ce înseamnă pietrele acestea pentru voi?"

*Vers. 21. Exod 12.26; 13.14. Deut. 6.20. Ps. 44.1; 78.3-6.

7. să le spuneţi: „Apele Iordanului* s-au despicat în două înaintea chivotului legământului Domnului; când a trecut chivotul Iordanul, apele Iordanului s-au despicat în două; şi pietrele acestea să fie întotdeauna o aducere aminte** pentru copiii lui Israel."

*Cap. 3.13,16. **Exod 12.14. Num. 16.40.

8. Copiii lui Israel au făcut aşa cum le poruncise Iosua. Au luat douăsprezece pietre din mijlocul Iordanului, cum spusese Domnul lui Iosua, după numărul seminţiilor copiilor lui Israel, le-au luat cu ei şi le-au pus în locul unde aveau să rămână peste noapte.

9. Iosua a ridicat şi el douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, în locul unde se opriseră picioarele preoţilor care duceau chivotul legământului; şi ele au rămas acolo până în ziua de azi.

10. Preoţii care duceau chivotul au stat în mijlocul Iordanului până la deplina împlinire a celor ce poruncise Domnul lui Iosua, să spună poporului, potrivit cu tot ce poruncise Moise lui Iosua. Şi poporul s-a grăbit să treacă.

11. După ce a isprăvit de trecut tot poporul, chivotul Domnului şi preoţii au trecut înaintea poporului.

12. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătate din seminţia lui Manase, au trecut* înarmaţi înaintea copiilor lui Israel, cum le spusese Moise.

*Num. 32.20,27,28.

13. Aproape patruzeci de mii de bărbaţi, pregătiţi de război, au trecut gata de luptă înaintea Domnului în câmpia Ierihonului.

14. În ziua aceea, Domnul a înălţat* pe Iosua înaintea întregului Israel; şi s-au temut de el, cum se temuseră de Moise, în toate zilele vieţii lui.

*Cap. 3.7.

15. Domnul a zis lui Iosua:

16. „Porunceşte preoţilor care duc* chivotul mărturiei să iasă din Iordan."

*Exod 25.16,22.

17. Şi Iosua a poruncit preoţilor: „Ieşiţi din Iordan!"

18. Când au ieşit preoţii care duceau chivotul legământului Domnului din mijlocul Iordanului şi când au călcat cu talpa picioarelor pe uscat, apele Iordanului s-au întors la locul lor şi s-au revărsat* ca mai înainte peste toate malurile lui.

*Cap. 3.15.

19. Poporul a ieşit din Iordan în ziua a zecea a lunii întâi şi a aşezat tabăra la Ghilgal*, la marginea de răsărit a Ierihonului.

*Cap. 5.9.

20. Iosua a ridicat la Ghilgal cele* douăsprezece pietre pe care le luaseră din Iordan.

*Vers. 3.

21. El a zis copiilor lui Israel: „Când vor* întreba copiii voştri într-o zi pe părinţii lor: „Ce înseamnă pietrele acestea?"

*Vers. 6.

22. să-i învăţaţi pe copiii voştri şi să le spuneţi: „Israel* a trecut Iordanul acesta pe uscat.

*Cap. 3.17.

23. Căci Domnul Dumnezeul vostru a secat înaintea voastră apele Iordanului până ce aţi trecut, după cum făcuse Domnul Dumnezeul vostru la Marea Roşie, pe care a secat-o* înaintea noastră până am trecut,

*Exod 14.21.

24. pentru ca* toate popoarele pământului să ştie că mâna Domnului este** puternică şi să vă † temeţi întotdeauna de Domnul Dumnezeul vostru."

*1 Împ. 8.42,43. 2 Împ. 19.19. Ps. 106.8. **Exod 15.16. 1 Cron. 29.12. Ps. 89.13. † Exod 14.31. Deut. 6.2. Ps. 89.7. Ier. 10.7.

Tăierea împrejur

5 1. Când au auzit* toţi împăraţii amoriţilor de la apusul Iordanului, şi toţi împăraţii canaaniţilor de lângă** mare că Domnul seca-

se apele Iordanului înaintea copiilor lui Israel până l-au trecut, li s-a tăiat † inima şi au rămas îngroziţi înaintea copiilor lui Israel.

*Exod 15.14,15. **Num. 13.29. Cap. 2.9-11. Ps. 48.6. Ezec. 21. 7. † 1 Împ. 10.5.

2. În vremea aceea, Domnul a zis lui Iosua: „Fă-ţi nişte cuţite* de piatră şi taie[1] împrejur pe copiii lui Israel, a doua oară."

*Exod 4.25.

3. Iosua şi-a făcut nişte cuţite de piatră şi a tăiat împrejur pe copiii Iui Israel pe dealul Aralot.
4. Iată pricina pentru care i-a tăiat Iosua împrejur. Tot* poporul ieşit din Egipt, bărbaţii, toţi oamenii de luptă muriseră în pustiu, pe drum, după ieşirea lor din Egipt.

*Num. 14.29; 26.64,65. Deut. 2.16.

5. Tot poporul acela ieşit din Egipt era tăiat împrejur; dar tot poporul născut în pustiu, pe drum, după ieşirea din Egipt, nu fusese tăiat împrejur.
6. Căci copiii lui Israel umblaseră patruzeci* de ani prin pustiu până la nimicirea întregului neam de oameni de război care ieşiseră din Egipt şi care nu ascultaseră de glasul Domnului. Domnul le-a jurat că nu-i** va lăsa să vadă ţara pe care jurase părinţilor lor că ne-o va da, ţară † în care curge lapte şi miere.

*Num. 14.33. Deut. 1.3; 2.7,14. Ps. 95.10, **Num. 14.23. Ps. 95.11. Evr. 3.11. † Exod 3.8.

7. În locul lor a ridicat pe* copiii lor; şi Iosua i-a tăiat împrejur, căci erau netăiaţi împrejur, pentru că nu-i tăiaseră împrejur pe drum.

*Num. 14.31. Deut. 1.39.

8. După ce a isprăvit de tăiat împrejur[1] pe tot poporul, au rămas pe loc în tabără până la vindecare*.

*Gen. 34.25.

Sărbătorirea Paştelui - Mana încetează

9. Domnul a zis lui Iosua: „Astăzi, am ridicat dispreţul* Egiptului de deasupra voastră." Şi locului aceluia i-au pus numele** Ghilgal *(Prăvălire)* până în ziua de azi.

*Gen. 34.14. 1 Sam. 14.6. Lev. 18.3. Cap. 24.14. Ezec. 20.7; 23.3,8. **Cap. 4.19.

10. Copiii lui Israel au aşezat tabăra la Ghilgal; şi au prăznuit Paştele în a paisprezecea* zi a lunii, spre seară, în câmpia Ierihonului.

*Exod 12.6. Num. 9.5.

11. A doua zi de Paşte au mâncat din grâul ţării, azime şi boabe prăjite; chiar în ziua aceea au mâncat.
12. Mana* a încetat a doua zi de Paşte, când au mâncat din grâul ţării. Copiii lui Israel n-au mai avut mană, ci au mâncat din roadele ţării Canaanului în anul acela.

*Exod 16.35.

Descoperirea dumnezeiască

13. Pe când Iosua era lângă Ierihon, a ridicat ochii şi s-a uitat. Şi iată că un om* stătea în picioare înaintea lui, cu sabia scoasă** din teacă în mână. Iosua s-a dus spre el şi i-a zis: „Eşti dintre ai noştri sau dintre vrăjmaşii noştri?"

*Gen. 18.2; 32.24. Exod 23.23. Zah. 1.8. Fapt. 1.10. **Num. 22.23.

14. El a răspuns: „Nu, ci Eu sunt Căpetenia oştirii Domnului şi acum am venit." Iosua s-a* aruncat cu faţa la pământ, s-a închinat şi I-a zis: „Ce spune Domnul meu robului Său?"

*Gen. 17.3.

15. Şi Căpetenia oştirii Domnului i-a zis lui Iosua: „Scoate-ţi* încălţămintea din picioare, căci locul pe care stai este sfânt." Şi Iosua a făcut aşa.

*Exod 3.5. Fapt. 7.33.

Luarea Ierihonului - Nelegiuirea şi pedepsirea lui Acan

6 1. Ierihonul era închis şi întărit de teama copiilor lui Israel. Nimeni nu ieşea din el şi nimeni nu intra în el.
2. Domnul a zis lui Iosua: „Iată, dau* în mâinile tale Ierihonul şi pe împăratul** lui, pe vitejii lui ostaşi.

*Cap. 2.9,24; 8.1. **Deut. 7.24.

3. Înconjuraţi cetatea, voi toţi bărbaţii de război, dând ocol cetăţii o dată. Aşa să faci şase zile.
4. Şapte preoţi să poarte înaintea chivotului şapte trâmbiţe de corn de berbec; în ziua a şaptea, să înconjuraţi cetatea de şapte ori şi preoţii* să sune[1] din trâmbiţe.

*Num. 10.8.

5. Când vor suna lung din cornul de berbec[2] şi când veţi auzi sunetul trâmbiţei, tot poporul să scoată mari strigăte. Atunci zidul cetăţii se va prăbuşi şi poporul să se suie, fiecare drept înainte."
6. Iosua, fiul lui Nun, a chemat pe preoţi şi le-a zis: „Luaţi chivotul legământului şi şapte preoţi să poarte cele şapte trâmbiţe de corn de berbec[2] înaintea chivotului Domnului."
7. Şi a zis poporului: „Porniţi, înconjuraţi cetatea şi bărbaţii înarmaţi să treacă înaintea chivotului Domnului."
8. După ce a vorbit Iosua poporului, cei şapte preoţi care purtau înaintea Domnului cele şap-

1.Sau: circumcizie / a circumcide (peste tot în text);

1.Lit: să sufle; 2.Lit.: şofar = instrument de suflat construit dintr-un corn răsucit de berbec, cu funcţii militare şi cultice;

te trâmbiţe de corn de berbec au pornit şi au sunat din trâmbiţe. Chivotul legământului Domnului mergea în urma lor.
9. Bărbaţii înarmaţi mergeau înaintea preoţilor care sunau din trâmbiţe şi coada* oştirii mergea după chivot; în timpul mersului, preoţii sunau din trâmbiţe.

*Num. 10.25.

10. Iosua dăduse porunca aceasta poporului: „Voi să nu strigaţi, să nu vi se audă glasul şi să nu vă iasă o vorbă din gură, până în ziua când vă voi spune: „Strigaţi!" Atunci să strigaţi."
11. Chivotul Domnului a înconjurat cetatea şi i-a dat ocol o dată; apoi au intrat în tabără şi au rămas în tabără peste noapte.
12. Iosua s-a sculat cu noaptea în cap şi preoţii* au luat chivotul Domnului.

*Deut. 31.25.

13. Cei şapte preoţi, care purtau cele şapte trâmbiţe de corn de berbec înaintea chivotului Domnului, au pornit şi au sunat din trâmbiţe. Bărbaţii înarmaţi mergeau înaintea lor şi coada oştirii venea după chivotul Domnului; în timpul mersului, preoţii sunau din trâmbiţe.
14. Au înconjurat cetatea o dată, a doua zi; apoi s-au întors în tabără. Au făcut acelaşi lucru timp de şase zile.
15. În ziua a şaptea, s-au sculat în zorii zilei şi au înconjurat în acelaşi fel cetatea de şapte ori; aceasta a fost singura zi când au înconjurat cetatea de şapte ori.
16. A şaptea oară, pe când preoţii sunau din trâmbiţe, Iosua a zis poporului: „Strigaţi, căci Domnul v-a dat cetatea în mână!
17. Cetatea să fie dată Domnului spre nimicire, ea şi tot ce se află în ea; dar să lăsaţi cu viaţă pe curva Rahav şi pe toţi cei ce vor fi cu ea în casă, pentru că a ascuns* pe solii pe care-i trimiseserăm noi.

*Cap. 2.4.

18. Feriţi-vă numai de ceea ce va fi dat spre nimicire*; căci dacă veţi lua ceva din ceea ce va fi dat spre nimicire, veţi face ca tabăra lui Israel să fie dată spre nimicire şi o veţi** nenoroci.

*Deut. 7.26; 13.17. Cap. 7.1,11,12. **Cap. 7.25. 1 Împ. 18.17, 18. Iona 1.12.

19. Tot argintul şi tot aurul, toate lucrurile de aramă şi de fier să fie închinate Domnului şi să intre în vistieria Domnului."
20. Poporul a scos strigăte şi preoţii au sunat din trâmbiţe. Când a auzit poporul sunetul trâmbiţei, a strigat tare, şi zidul* s-a prăbuşit; poporul s-a suit în cetate, fiecare drept înainte. Au pus mâna pe cetate

*Vers. 5. Evr. 11.30.

21. şi au nimicit-o* cu desăvârşire, trecând prin ascuţişul sabiei tot ce era în cetate, bărbaţi şi femei, copii şi bătrâni, până la boi, oi şi măgari.

*Deut. 7.2.

22. Iosua a zis celor doi bărbaţi care iscodiseră ţara: „Intraţi în casa curvei şi scoateţi din ea pe femeia aceea şi pe toţi ai ei, cum* i-aţi jurat."

*Cap. 2.14. Evr. 11.31.

23. Tinerii, iscoadele, au intrat şi au scos pe Rahav, pe tatăl* ei, pe mama ei, pe fraţii ei şi pe toţi ai ei; i-au scos afară pe toţi cei din familia ei şi i-au aşezat afară din tabăra lui Israel.

*Cap. 2.13.

24. Cetatea au ars-o împreună cu tot ce se afla în ea; numai argintul*, aurul şi toate lucrurile de aramă şi de fier le-au pus în vistieria Casei Domnului.

*Vers. 19.

25. Iosua a lăsat cu viaţă pe curva Rahav, casa tatălui ei şi pe toţi ai ei; ea a locuit* în mijlocul lui Israel până în ziua de azi, pentru că ascunsese solii pe care-i trimisese Iosua să iscodească Ierihonul. *Mat. 1.5.

Blestemul lui Iosua asupra Ierihonului

26. Atunci a jurat Iosua şi a zis: „Blestemat* să fie înaintea Domnului omul care se va scula să zidească din nou cetatea aceasta a Ierihonului! Cu preţul întâiului său născut îi va pune temeliile şi cu preţul celui mai tânăr fiu al lui îi va aşeza porţile!"

*1 Împ. 16.34.

27. Domnul* a fost cu Iosua şi i s-a dus faima** în toată ţara. *Cap. 1.5. **Cap. 9.1,3.

Nelegiuirea lui Acan

7 1. Copiii lui Israel au păcătuit cu privire la lucrurile date spre nimicire. Acan*, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminţia lui Iuda, a luat din lucrurile date spre nimicire. Şi Domnul S-a aprins de mânie împotriva copiilor lui Israel.

*Cap. 22.20.

2. Iosua a trimis din Ierihon nişte bărbaţi la Ai, care este lângă Bet-Aven, la răsărit de Betel. Şi le-a zis: „Suiţi-vă şi iscodiţi ţara." Şi oame-

nii aceia s-au suit şi au iscodit cetatea Ai.
3. S-au întors la Iosua şi i-au spus: „Degeaba mai faci să meargă tot poporul; două sau trei mii de oameni vor ajunge ca să baţi cetatea Ai; nu osteni tot poporul; căci oamenii aceia sunt puţini la număr."
4. Aproape trei mii de oameni au pornit, dar au luat-o la* fugă dinaintea oamenilor din Ai.

*Lev. 26.17. Deut. 28.25.

5. Oamenii din Ai le-au omorât aproape treizeci şi şase de oameni; i-au urmărit de la poartă până la Şebarim şi i-au bătut la vale. Poporul a rămas încremenit şi cu inima moale* ca apa.

*Cap. 2.9,11. Lev. 26.36. Ps. 22.14.

Mâhnirea şi rugăciunea lui Iosua

6. Iosua şi-a sfâşiat* hainele şi s-a aruncat cu faţa la pământ până seara înaintea chivotului Domnului, el şi bătrânii lui Israel şi şi-au** presărat capul cu ţărână.

*Gen. 37.29,34. **1 Sam. 4.12. 2 Sam. 1.2; 13.19. Neem. 9.1. Iov 2.12.

7. Iosua a zis: „Ah! Doamne Dumnezeule*, pentru ce ai trecut pe poporul acesta Iordanul, ca să ne dai în mâinile amoriţilor şi să ne prăpădeşti? De am fi ştiut să rămânem de cealaltă parte a Iordanului!

*Exod 5.22. 2 Împ. 3.10.

8. Dar, Doamne, ce voi zice, după ce Israel a întors spatele înaintea vrăjmaşilor lui?
9. Canaaniţii şi toţi locuitorii ţării vor afla; ne vor înconjura şi ne vor şterge* numele de pe pământ. Şi ce vei face Tu** Numelui Tău celui mare?"

*Ps. 83.4. **Exod 32.12. Num. 14.13.

Descoperirea şi pedepsirea lui Acan

10. Domnul a zis lui Iosua: „Ridică-te! Pentru ce stai culcat astfel pe faţa ta?
11. Israel* a păcătuit; au călcat legământul Meu pe care li l-am dat, au luat din lucrurile** date spre nimicire, le-au furat şi au minţit † şi le-au ascuns printre lucrurile lor.

*Vers. 1. **Cap. 6.17,18. † Fapt. 5.1,2.

12. De aceea* copiii lui Israel nu pot să ţină piept vrăjmaşilor lor: vor întoarce spatele în faţa vrăjmaşilor lor, căci sunt daţi** spre nimicire; Eu nu voi mai fi cu voi, dacă nu nimiciţi ce este dat spre nimicire din mijlocul vostru.

*Num. 14.45. Judc. 2.14. **Deut. 7.26. Cap. 6.18.

13. Ridică-te, sfinţeşte* poporul. Spune-le: „Sfinţiţi-vă** pentru mâine. Căci aşa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: „În mijlocul tău este un lucru dat spre nimicire, Israele; nu vei putea să ţii piept vrăjmaşilor tăi, până nu veţi scoate lucrul dat spre nimicire din mijlocul vostru.

*Exod 19.10. **Cap. 3.5.

14. Să vă apropiaţi mâine dimineaţă după seminţiile voastre; şi seminţia pe care o va arăta Domnul* prin sorţi se va apropia pe familii; şi familia pe care o va arăta Domnul prin sorţi se va apropia pe case; şi casa pe care o va arăta Domnul prin sorţi se va apropia pe bărbaţi.

*Prov. 16.33.

15. Cine* va fi arătat prin sorţi că a luat din ce era dat spre nimicire va fi ars în foc, el şi tot ce este al lui, pentru că a călcat** legământul Domnului şi a făcut o † nelegiuire în Israel."

*1 Sam. 14.38,39. **Vers. 11. † Gen. 34.7. Judc. 20.6.

16. Iosua s-a sculat dis-de-dimineaţă şi a apropiat pe Israel, după seminţiile lui şi a fost arătată prin sorţi seminţia lui Iuda.
17. A apropiat familiile lui Iuda, şi a fost arătată prin sorţi familia lui Zerah. A apropiat familia lui Zerah pe case şi a fost arătată prin sorţi casa lui Zabdi.
18. A apropiat casa lui Zabdi pe bărbaţi şi a fost arătat prin sorţi Acan*, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminţia lui Iuda.

*1 Sam. 14.42.

19. Iosua a zis lui Acan: „Fiule*, dă slavă Domnului Dumnezeului lui Israel, mărturiseşte** şi spune-mi † ce ai făcut, nu-mi ascunde nimic."

*1 Sam. 6.5. Ier. 13.16. Ioan 9.24. **Num. 5.6,7. 2 Cron. 30.22. Ps. 51.3. Dan. 9.4. † 1 Sam. 14.43.

20. Acan a răspuns lui Iosua şi a zis: „Este adevărat că am păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului lui Israel şi iată ce am făcut:
21. am văzut în pradă o manta frumoasă de Şinear, două sute de sicli de argint şi o placă de aur în greutate de cincizeci de sicli; le-am poftit şi le-am luat; iată, sunt ascunse în pământ în mijlocul cortului meu şi argintul este pus sub ele."
22. Iosua a trimis nişte oameni, care au alergat în cort; şi iată că lucrurile erau ascunse în cortul lui Acan şi argintul era sub ele.
23. Le-au luat din mijlocul cortului, le-au adus lui Iosua şi tuturor copiilor lui Israel şi le-au pus înaintea Domnului.
24. Iosua şi tot Israelul împreună cu el au luat pe Acan, fiul lui Zerah, argintul, mantaua, placa de aur, pe fiii şi fiicele lui Acan, boii lui, măgarii, oile, cortul lui şi tot ce era al lui; şi

i-au suit în Valea Acor*.

*Vers. 26. Cap. 15.7.

25. Iosua a zis: „Pentru ce ne-ai* nenorocit? Şi pe tine te va nenoroci Domnul azi.” Şi tot Israelul** i-a ucis cu pietre. I-au ars în foc, i-au ucis cu pietre

*Cap. 6.18. 1 Cron. 2.7. **Deut. 17.5.

26. şi au ridicat* peste Acan un morman mare de pietre, care se vede până în ziua de azi. Şi Domnul** S-a întors din iuţeala mâniei Lui. Din pricina acestei întâmplări s-a dat până în ziua de azi locului aceluia numele de Valea Acor † *(Tulburare)*.

*Cap. 8.29. 2 Sam. 18.17. Plân. 3.53. **Deut. 13.17. 2 Sam. 21.14. † Vers. 24. Gal. 5.12. Isa. 65.10. Osea 2.15.

Cucerirea cetăţii Ai

8 1. Domnul a zis lui Iosua: „Nu* te teme şi nu te înspăimânta! Ia cu tine pe toţi oamenii de război, scoală-te, suie-te împotriva cetăţii Ai. Iată** că îţi dau în mâinile tale pe împăratul din Ai şi pe poporul lui, cetatea lui şi ţara lui.

*Deut. 1.21; 7.18; 31.8. Cap. 1.9. **Cap. 6.2.

2. Să faci cetăţii Ai cum ai făcut* Ierihonului şi împăratului lui: să păstraţi pentru voi numai** prada de război şi vitele. Pune nişte oameni la pândă înapoia cetăţii.”

*Cap. 6.21. **Deut. 20.14.

3. Iosua s-a sculat cu toţi oamenii de război ca să se suie împotriva cetăţii Ai. A ales treizeci de mii de bărbaţi viteji pe care i-a pornit noaptea

4. şi le-a dat următoarea poruncă: „Ascultaţi! Să* vă puneţi la pândă înapoia cetăţii; să nu vă depărtaţi mult de cetate şi toţi să fiţi gata.

*Judc. 20.29.

5. Iar eu şi tot poporul care este cu mine ne vom apropia de cetate. Şi când vor ieşi înaintea noastră, ca întâia dată, noi o s-o luăm la fugă* dinaintea lor.

*Judc. 20.32.

6. Ei ne vor urmări până când îi vom trage departe de cetate, căci vor zice: „Fug dinaintea noastră, ca întâia dată!” Şi vom fugi dinaintea lor.

7. Voi să ieşiţi atunci de la pândă şi să puneţi mâna pe cetate, şi Domnul Dumnezeul vostru o va da în mâinile voastre.

8. După ce veţi lua cetatea, să-i puneţi foc, să faceţi cum a zis Domnul: aceasta este porunca* pe care v-o dau.”

*2 Sam. 13.28.

9. Iosua i-a pornit, şi s-au dus de s-au aşezat la pândă între Betel şi Ai, la apus de Ai. Iar Iosua a petrecut noaptea aceea în mijlocul poporului.

10. Iosua s-a sculat dis-de-dimineaţă, a cercetat poporul şi a pornit împotriva cetăţii Ai, în fruntea poporului, el şi bătrânii lui Israel.

11. Toţi* oamenii de război care erau cu el s-au suit şi s-au apropiat de cetate; când au ajuns în faţa cetăţii, au aşezat tabăra la miazănoapte de Ai, de care erau despărţiţi prin vale.

*Vers. 5.

12. Iosua a luat aproape cinci mii de oameni şi i-a pus la pândă între Betel şi Ai, la apus de cetate.

13. După ce s-a aşezat toată tabăra la miazănoapte de cetate, şi cei de pândă la apus de cetate, Iosua a înaintat în noaptea aceea în mijlocul văii.

14. Când a văzut împăratul cetăţii Ai lucrul acesta, oamenii din Ai s-au sculat în grabă dis-de-dimineaţă şi au ieşit înaintea lui Israel, ca să-l bată. Împăratul s-a îndreptat cu tot poporul lui spre un loc hotărât, înspre câmpie, şi nu ştia* că înapoia cetăţii o mână de oameni stătea la pândă împotriva lui.

*Judc. 20.34. Ecl. 9.12.

15. Iosua şi tot Israelul s-au prefăcut* că sunt bătuţi şi au fugit pe drumul dinspre pustiu.

*Judc. 20.36, etc.

16. Atunci tot poporul care era în cetate s-a strâns să-i urmărească. L-au urmărit pe Iosua şi au fost atraşi departe de cetate.

17. N-a rămas nici un om în Ai şi în Betel care să nu fi ieşit împotriva lui Israel. Au lăsat cetatea deschisă şi l-au urmărit pe Israel.

18. Domnul a zis lui Iosua: „Întinde spre Ai suliţa pe care o ai în mână, căci am s-o dau în mâna ta!” Şi Iosua a întins spre cetate suliţa pe care o avea în mână.

19. De îndată ce şi-a întins mâna, bărbaţii care stăteau la pândă au ieşit repede din locul unde erau; au pătruns în cetate, au luat-o şi s-au grăbit şi i-au pus foc.

20. Oamenii din Ai, uitându-se înapoi, au văzut fumul cetăţii suindu-se spre cer şi n-au mai putut să scape în nici o parte. Poporul care fugea spre pustiu s-a întors împotriva celor ce-l urmăreau;

21. căci Iosua şi tot Israelul, văzând cetatea luată de cei ce stăteau la pândă şi fumul cetăţii suindu-se în sus, s-au întors şi i-au bătut pe

oamenii din Ai.
22. Ceilalţi, de asemenea, le-au ieşit înainte din cetate şi oamenii din Ai au fost înconjuraţi de Israel din toate părţile. Israel i-a bătut, fără să lase unul cu viaţă*, nici vreun fugar;

*Deut. 7.2.

23. pe împăratul din Ai l-au prins viu şi l-au adus la Iosua.
24. După ce a isprăvit Israel de ucis pe toţi locuitorii din Ai, în câmp şi în pustiu unde îi urmăriseră ei, şi după ce toţi au fost trecuţi în totul prin ascuţişul sabiei, tot Israelul s-a întors la Ai şi a trecut cetatea prin ascuţişul sabiei.
25. În totul au fost douăsprezece mii de inşi ucişi în ziua aceea, bărbaţi şi femei; toţi oameni din Ai.
26. Iosua nu şi-a tras mâna pe care o ţinea întinsă cu suliţa, până ce toţi locuitorii au fost nimiciţi cu desăvârşire.
27. Israel* a păstrat pentru sine doar vitele şi prada din cetatea aceasta, după porunca** pe care i-o dăduse Domnul lui Iosua.

*Num. 31.22,26. **Vers. 2.

28. Iosua a ars cetatea Ai şi a făcut* din ea pentru totdeauna un morman de dărâmături, care se vede până în ziua de azi.

*Deut. 13.16.

29. A spânzurat* de un lemn pe împăratul din Ai şi l-a lăsat pe lemn până seara. La apusul** soarelui, Iosua a poruncit să i se coboare trupul de pe lemn; l-au aruncat la intrarea porţii cetăţii şi au ridicat † pe el o mare grămadă de pietre, care este până în ziua de azi.

*Cap. 10.26. Ps. 107.40; 110.5. **Deut. 21.23. Cap. 10.27. † Cap. 7.26; 10.27.

Altarul de pe muntele Ebal

30. Atunci Iosua a zidit un altar Domnului Dumnezeului lui Israel pe muntele Ebal*,

*Deut. 27.4,5.

31. cum poruncise copiilor lui Israel Moise, robul Domnului, şi cum este scris în Cartea* Legii lui Moise: era un altar de pietre neciopli-te, peste care nu trecuse fierul. Pe altarul aces-ta au adus Domnului arderi de tot şi jertfe** de mulţumire.

*Exod 20.25. Deut. 27.5,6. **Exod 20.24.

32. Şi acolo Iosua a scris* pe pietre o copie a Legii pe care o scrisese Moise înaintea copii-lor lui Israel.

*Deut. 27.2,8.

33. Tot Israelul, bătrânii, mai-marii oastei şi judecătorii lui, stăteau de amândouă părţile chivotului, înaintea preoţilor din neamul levi-ţilor care* duceau chivotul legământului Domnului; erau de faţă atât străinii**, cât şi copiii lui Israel, jumătate în dreptul muntelui Garizim şi jumătate în dreptul muntelui Ebal, după † porunca pe care o dăduse mai înainte Moise, robul Domnului, ca să binecuvânteze pe poporul lui Israel.

*Deut. 31.9,25. **Deut. 31.12. † Deut. 11.29; 27.12.

34. Iosua a citit* apoi toate cuvintele Legii, binecuvântările** şi blestemele, după cum este scris în Cartea Legii.

*Deut. 31.11. Neem. 8.3. **Deut. 28.2,15,45; 29.20,21; 30.19.

35. N-a rămas nimic din tot ce poruncise Moi-se, pe care să nu-l fi citit Iosua în faţa întregii adunări a lui Israel, în faţa femeilor*, copiilor şi străinilor** care mergeau în mijlocul lor.

*Deut. 31.12. **Vers. 33.

Împăraţii ţării se unesc

9 1. La auzul acestor lucruri, toţi împăraţii care erau dincoace de Iordan, în munte şi în vale şi pe toată coasta* Mării celei Mari, până lângă Liban, hitiţii**, amoriţii, canaani-ţii, fereziţii, heviţii şi iebusiţii,

*Num. 34.6. **Exod 3.17; 23.23.

2. s-au unit* împreună printr-o înţelegere ca să lupte împotriva lui Iosua şi împotriva lui Isra-el.

*Ps. 83.3,5.

Viclenia gabaoniţilor

3. Locuitorii* din Gabaon**, de partea lor, când au auzit ce făcuse Iosua Ierihonului şi cetăţii Ai,

*Cap. 10.2. 2 Sam. 21.1,2. **Cap. 6.27.

4. au întrebuinţat un vicleşug şi au pornit la drum cu merinde pentru călătorie. Au luat niş-te saci vechi pe măgarii lor şi nişte burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite,
5. iar în picioare purtau încălţăminte veche şi cârpită şi erau îmbrăcaţi cu nişte haine vechi pe ei; iar toată pâinea pe care o aveau pentru hrană era uscată şi mucegăise.
6. S-au dus la Iosua în* tabără la Ghilgal şi i-au zis lui şi tuturor celor din Israel: „Noi ve-nim dintr-o ţară depărtată; acum deci, faceţi legământ cu noi.”

*Cap. 5.10.

7. Bărbaţii lui Israel au răspuns heviţilor* acestora: „Poate că voi locuiţi în mijlocul nos-tru, cum să** facem noi legământ cu voi?”

*Cap. 11.19. **Exod 23.32. Deut. 7.2; 20.16. Judc. 2.2.

8. Ei i-au zis lui Iosua: „Noi* suntem robii tăi.” Şi Iosua le-a zis: „Cine sunteţi voi şi de

unde veniţi?”

*Deut. 20.11. 2 Împ. 10.5.

9. Ei i-au răspuns: „Robii tăi vin dintr-o ţară foarte* depărtată, pentru faima Domnului Dumnezeului tău; căci am auzit** vorbindu-se de El, de tot ce a făcut în Egipt

*Deut. 20.15. **Exod 15.14. Ios. 2.10.

10. şi de ce a* făcut celor doi împăraţi ai amoriţilor dincolo de Iordan, lui Sihon, împăratul Hesbonului şi lui Og, împăratul Basanului, care era la Aştarot.

*Num. 21.24,33.

11. Şi bătrânii noştri şi toţi locuitorii din ţara noastră ne-au zis: „Luaţi cu voi merinde pentru călătorie, duceţi-vă înaintea lor şi spuneţi-le: „Noi suntem robii voştri; acum deci faceţi legământ cu noi.”

12. Iată pâinea noastră: era caldă când am luat-o ca hrană de acasă, în ziua când am plecat să venim la voi; şi acum s-a uscat şi s-a mucegăit.

13. Burdufurile acestea de vin, când le-am umplut, erau noi de tot şi iată-le s-au rupt; hainele şi încălţămintea noastră s-au învechit de lungimea prea mare a drumului.”

14. Bărbaţii lui Israel au luat din hrana lor şi n-au* întrebat pe Domnul.

*Num. 27.21. Judc. 1.1. 1 Sam. 22.10; 23.10,11; 30.8. 2 Sam. 2.1; 5.19. Isa. 30.1,2.

15. Iosua a făcut pace* cu ei şi a încheiat un legământ prin care trebuia să-i lase cu viaţă şi căpeteniile adunării le-au jurat lucrul acesta.

*Cap. 11.19. 2 Sam. 21.2.

16. La trei zile după încheierea acestui legământ, copiii lui Israel au aflat că erau vecini cu ei şi că locuiau în mijlocul lor.

17. Căci copiii lui Israel au plecat şi a treia zi au ajuns la cetăţile lor; cetăţile lor erau* Gabaon, Chefira, Beerot şi Chiriat-Iearim.

*Cap. 18.25,26,28. Ezra 2.25.

18. Dar nu i-au bătut, pentru că* fruntaşii adunării le juraseră pe Domnul Dumnezeul lui Israel că-i vor lăsa cu viaţă.

Şi toată adunarea a cârtit împotriva căpeteniilor.

*Ps. 15.4. Ecl. 5.2.

19. Toate căpeteniile au zis întregii adunări: „Le-am jurat pe Domnul Dumnezeul lui Israel şi acum nu putem să ne atingem de ei.

20. Iată ce le vom face: îi vom lăsa cu viaţă, ca să n-aducem peste* noi mânia Domnului, din pricina jurământului pe care li l-am făcut.”

*2 Sam. 21.1,2,6. Ezec. 17.13,15,18,19. Zah. 5.3,4. Mal. 3.5.

21. „Să trăiască”, le-au zis căpeteniile. Dar au fost întrebuinţaţi la tăiat lemne* şi la scos apă pentru toată adunarea, cum** le spuseseră căpeteniile.

*Deut. 29.11. **Vers. 15.

22. Iosua i-a chemat şi le-a vorbit astfel:

„Pentru ce ne-aţi înşelat zicând: „Suntem* foarte departe de voi”, când voi** locuiţi în mijlocul nostru?

*Vers. 6,9. **Vers. 16.

23. Acum sunteţi blestemaţi* şi nu veţi înceta să fiţi în robie, să tăiaţi** lemne şi să scoateţi apă pentru Casa Dumnezeului meu.”

*Gen. 9.25. **Vers. 21,27.

24. Ei au răspuns lui Iosua şi au zis: „Robii tăi au auzit de poruncile* date de Domnul Dumnezeul tău robului Său Moise, ca să vă dea în mână toată ţara şi să nimicească dinaintea voastră pe toţi locuitorii ei; şi venirea voastră a băgat mare frică** în noi cu privire la viaţa noastră: iată de ce am lucrat aşa.

*Exod 23.32. Deut. 7.1,2. **Exod 15.14.

25. Şi acum iată-ne în mâinile* tale; fă cu noi ce vei crede că este bine şi drept să faci.”

*Gen. 16.6.

26. Iosua le-a făcut aşa cum hotărâse; i-a izbăvit din mâna copiilor lui Israel, care nu i-au omorât;

27. dar din ziua aceea i-a pus să taie lemn* şi să scoată apă pentru adunare şi pentru altarul Domnului în locul pe care l-ar alege Domnul: ceea ce fac până în ziua** de azi.

*Vers. 21,23. **Deut. 12.5.

Marea luptă de la Gabaon

10 1. Adoni-Ţedec, împăratul Ierusalimului, a aflat că Iosua* pusese mâna pe Ai şi o nimicise cu desăvârşire, că făcuse cetăţii Ai** şi împăratului ei cum făcuse Ierihonului şi împăratului lui, şi că locuitorii † Gabaonului făcuseră pace cu Israel şi erau în mijlocul lor.

*Cap. 6.21. **Cap. 8.22,26,28. † Cap. 9.15.

2. Atunci i-a fost foarte mare* frică; fiindcă Gabaon era o cetate mare ca una din cetăţile împărăteşti, mai mare chiar decât Ai şi toţi bărbaţii ei erau viteji.

*Exod 15.14-16. Deut. 11.25.

3. Adoni-Ţedec, împăratul Ierusalimului, a trimis să spună lui Hoham, împăratul Hebronului, lui Piream, împăratul Iarmutului, lui Iafia, împăratul Lachisului şi lui Debir, împăratul Eglonului:

4. „Suiţi-vă la mine şi ajutaţi-mă, ca să batem Gabaonul, căci a făcut pace* cu Iosua şi cu copiii lui Israel.”

*Vers. 1. Cap. 9.15.

5. Cei cinci împăraţi ai amoriţilor: împăratul Ierusalimului, împăratul Hebronului, împăratul Iarmutului, împăratul Lachisului şi împăratul Eglonului s-au adunat* astfel şi s-au suit împreună cu toate oştile lor; au venit şi au aşezat tabăra lângă Gabaon şi au început să lupte împotriva lui.

*Cap. 9.2.

6. Oamenii din Gabaon au trimis să spună lui Iosua, în tabăra* din Ghilgal: „Nu părăsi pe robii tăi, suie-te la noi în grabă, izbăveşte-ne, dă-ne ajutor; căci toţi împăraţii amoriţilor care locuiesc pe munte s-au strâns împotriva noastră.”

*Cap. 5.10; 9.6.

7. Iosua s-a suit din Ghilgal, el şi toţi oamenii de război* cu el şi toţi cei viteji.

*Cap. 8.1.

8. Domnul a zis lui Iosua: „Nu te teme* de ei, căci îi dau în mâinile tale şi nici unul** din ei nu va putea să stea împotriva ta.”

*Cap. 11.6. Judc. 4.14. **Cap. 1.5.

9. Iosua a venit fără veste peste ei, după ce a mers toată noaptea de la Ghilgal.
10. Domnul i-a pus* în învălmăşeală dinaintea lui Israel; şi Israel le-a pricinuit o mare înfrângere la Gabaon, i-a urmărit pe drumul care suie la Bet-Horon** şi i-a bătut până la Azeca † şi până la Macheda.

*Judc. 4.15. 1 Sam. 7.10,12. Ps. 18.14. Isa. 28.21. **Cap. 16. 3,5. † Cap. 15.35.

11. Pe când fugeau ei dinaintea lui Israel şi se coborau din Bet-Horon, Domnul* a făcut să cadă din cer peste ei nişte pietre mari până la Azeca, şi au pierit; cei ce au murit de pietrele grindinei au fost mai mulţi decât cei ucişi cu sabia de copiii lui Israel.

*Ps. 18.13,14; 77.17. Isa. 30.30. Apoc. 16.21.

Soarele şi luna se opresc

12. Atunci Iosua a vorbit Domnului, în ziua când a dat Domnul pe amoriţi în mâinile copiilor lui Israel şi a zis în faţa lui Israel:
„Opreşte-te, soare*, asupra Gabaonului,
şi tu, lună, asupra văii** Aialonului!”

*Isa. 28.21. Hab. 3.11. **Judc. 12.12.

13. Şi soarele s-a oprit şi luna şi-a întrerupt mersul, până ce poporul şi-a răzbunat pe vrăjmaşii lui.
Lucrul acesta nu* este scris oare în Cartea Dreptului?
Soarele s-a oprit în mijlocul cerului şi nu s-a grăbit să apună, aproape o zi întreagă.

*2 Sam. 1.18.

14. N-a mai* fost nici o zi ca aceea, nici înainte, nici după aceea, când Domnul să fi ascultat glasul unui om; căci Domnul** lupta pentru Israel.

*Isa. 38.8. **Deut. 1.30. Vers. 42. Cap. 23.3.

15. Şi Iosua* şi tot Israelul împreună cu el s-a întors în tabără la Ghilgal. *Vers. 43.

Uciderea celor cinci împăraţi

16. Cei cinci împăraţi au fugit şi s-au ascuns într-o peşteră la Macheda.
17. S-a spus lucrul acesta lui Iosua, zicând: „Cei cinci împăraţi se află ascunşi într-o peşteră la Macheda.”
18. Iosua a zis: „Prăvăliţi nişte pietre mari la intrarea peşterii şi puneţi nişte oameni să-i păzească.
19. Şi voi nu vă opriţi, ci urmăriţi pe vrăjmaşii voştri şi bateţi-i pe dinapoi[1]; nu-i lăsaţi să intre în cetăţile lor, căci Domnul Dumnezeul vostru i-a dat în mâinile voastre.”
20. După ce Iosua şi copiii lui Israel le-au pricinuit o foarte mare înfrângere şi i-au nimicit cu desăvârşire, cei ce au putut scăpa au intrat în cetăţile întărite,
21. şi tot poporul s-a întors liniştit în tabără la Iosua în Macheda, fără ca cineva să fi crâcnit[2]* cu limba lui împotriva copiilor lui Israel.

*Exod 11.7.

22. Iosua a zis atunci: „Deschideţi intrarea peşterii, scoateţi-i afară din ea pe cei cinci împăraţi şi aduceţi-i la mine.”
23. Ei au făcut aşa şi au adus la el pe cei cinci împăraţi pe care-i scoseseră din peşteră: pe împăratul Ierusalimului, pe împăratul Hebronului, pe împăratul Iarmutului, pe împăratul Lachisului şi pe împăratul Eglonului.
24. După ce au adus pe aceşti împăraţi înaintea lui Iosua, Iosua a chemat pe toţi bărbaţii lui Israel şi a zis căpeteniilor oamenilor de război care merseseră cu el: „Apropiaţi-vă şi puneţi-vă picioarele* pe grumajii împăraţilor acestora.” Ei s-au apropiat şi au pus picioarele pe grumajii lor.

*Ps. 107.40; 110.5; 149.8,9. Isa. 26.5,6. Mal. 4.3.

25. Iosua le-a zis: „Nu vă temeţi* şi nu vă înspăimântaţi, ci întăriţi-vă şi îmbărbătaţi-vă, căci aşa** va face Domnul tuturor vrăjmaşilor voştri împotriva cărora veţi lupta.”

1.Lit.: tăiaţi-le coada; 2.Lit.: nu şi-a ascuţit;

*Deut. 31.6,8. Cap. 1.9. **Deut. 3.21; 7.19.

26. După aceea, Iosua i-a lovit şi i-a omorât; i-a spânzurat de cinci copaci şi au rămas spânzuraţi* de copaci până seara.

*Cap. 8.29.

27. Pe la apusul soarelui, Iosua a poruncit să-i coboare* din copaci, i-au aruncat în peştera în care se ascunseseră şi au pus la intrarea peşterii nişte pietre mari, care au rămas acolo până în ziua de azi. *Deut. 21.23. Cap. 8.29.

Alte biruinţe ale lui Iosua

28. Iosua a luat Macheda chiar în ziua aceea şi a trecut-o prin ascuţişul sabiei; a nimicit cu desăvârşire pe împărat, cetatea şi pe toţi cei ce se aflau în ea; n-a lăsat să scape nici unul; şi împăratului din Macheda i-a făcut cum* făcuse împăratului Ierihonului.

*Cap. 6.21.

29. Iosua şi tot Israelul împreună cu el a trecut din Macheda la Libna şi a dat luptă împotriva Libnei.
30. Domnul a dat-o şi pe ea împreună cu împăratul ei în mâinile lui Israel şi a trecut-o prin ascuţişul sabiei, pe ea şi pe toţi cei ce se găseau în ea; n-a lăsat să scape nici unul şi a făcut împăratului ei cum făcuse împăratului Ierihonului.
31. Iosua şi tot Israelul împreună cu el a trecut din Libna în Lachis, a aşezat tabăra înaintea lui şi a început lupta împotriva lui.
32. Domnul a dat cetatea Lachis în mâinile lui Israel, care a luat-o a doua zi şi a trecut-o prin ascuţişul sabiei, pe ea şi pe toţi cei ce se aflau în ea, cum făcuse cu Libna.
33. Atunci Horam, împăratul Ghezerului, s-a suit ca să dea ajutor Lachisului. Iosua l-a bătut, pe el şi pe poporul lui, fără să lase pe cineva să scape.
34. Iosua şi tot Israelul împreună cu el a trecut din Lachis la cetatea Eglon; au aşezat tabăra înaintea ei şi au început lupta.
35. Au luat-o în aceeaşi zi şi au trecut-o prin ascuţişul sabiei, pe ea şi pe toţi cei ce se aflau în ea; Iosua a nimicit-o cu desăvârşire chiar în ziua aceea, cum făcuse cu Lachis.
36. Iosua şi tot Israelul împreună cu el s-a suit din Eglon la Hebron* şi au început lupta împotriva lui.

*Cap. 14.13; 15.13. Judc. 1.10.

37. L-au luat şi l-au trecut prin ascuţişul sabiei, pe el, pe împăratul lui, toate cetăţile care ţineau de el şi pe toţi cei ce se aflau în el; Iosua n-a lăsat pe nici unul să scape, cum făcuse cu Eglonul şi l-a nimicit cu desăvârşire împreună cu toţi cei ce se aflau în el.
38. Iosua şi tot Israelul împreună cu el s-a îndreptat împotriva Debirului* şi a început lupta împotriva lui.

*Cap. 15.15. Judc. 1.11.

39. L-a luat, pe el, pe împăratul lui şi toate cetăţile care ţineau de el; le-au trecut prin ascuţişul sabiei şi au nimicit cu desăvârşire pe toţi cei ce se aflau în ele, fără să lase să scape vreunul; Iosua a făcut Debirului şi împăratului lui cum făcuse Hebronului şi cum făcuse Libnei şi împăratului ei.
40. Iosua a bătut astfel toată ţara, muntele, partea de miazăzi, câmpia şi coasta dealurilor şi a bătut pe toţi împăraţii; n-a lăsat să scape pe nimeni şi a nimicit cu desăvârşire tot ce avea suflare, cum poruncise* Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Deut. 20.16,17.

41. Iosua i-a bătut de la Cades-Barnea până la Gaza*, a bătut toată** ţara Gosen până la Gabaon.

*Gen. 10.19. **Cap. 11.16.

42. Iosua a luat în acelaşi timp pe toţi împăraţii aceia şi ţara lor, căci Domnul* Dumnezeul lui Israel lupta pentru Israel.

*Vers. 14.

43. Şi Iosua şi tot Israelul împreună cu el s-a întors în tabără la Ghilgal.

Marea bătălie de la apele Merom

11 1. Iabin, împăratul Haţorului, auzind de aceste lucruri, a trimis* soli la Iobab, împăratul Madonului, la împăratul Şimronului**, la împăratul Acşafului,

*Cap. 10.3. **Cap. 19.15.

2. la împăraţii care erau la miazănoapte de munte, în câmpia de la miazăzi de Chineret*, în vale şi pe înălţimile Dorului** la apus,

*Num. 34.11. **Cap. 17.11. Judc. 1.27. 1 Împ. 4.11.

3. canaaniţilor de la răsărit şi de la apus, amoriţilor, hitiţilor, fereziţilor, iebusiţilor în munte şi heviţilor* la poalele Hermonului** în ţara † Miţpa.

*Judc. 3.3. **Cap. 13.11. † Gen. 31.49.

4. Au ieşit ei şi toate oştirile lor împreună cu ei, alcătuind un popor fără număr, ca nisipul* care este pe marginea mării şi având cai şi care în foarte mare număr.

*Gen. 22.17; 32.12. Judc. 7.12. 1 Sam. 13.5.

5. Toţi împăraţii aceştia au hotărât un loc de întâlnire şi au venit de au aşezat tabăra împreună la apele Merom, ca să lupte împotriva lui Israel.
6. Domnul a zis lui Iosua: „Nu te* teme de ei, căci mâine, pe vremea aceasta, îi voi da bătuţi[1] pe toţi înaintea lui Israel. Cailor** să le tai vinele[2] picioarelor, iar carele lor să le arzi în foc.”

*Cap. 10.8. **2 Sam. 8.4.

7. Iosua cu toţi oamenii lui de război au venit pe neaşteptate peste ei la apele Merom şi s-au năpustit în mijlocul lor.
8. Domnul i-a dat în mâinile lui Israel; ei i-au bătut şi i-au urmărit până la Sidonul cel mare, până la Misrefot-Maim* şi până în Valea Miţpa la răsărit; i-au bătut, fără să lase să scape vreunul.

*Cap. 13.6.

9. Iosua le-a făcut cum* îi spusese Domnul: cailor le-a tăiat tendoanele picioarelor, iar carele lor le-a ars în foc. *Vers. 6.

Cuceriri făcute la miazănoapte şi în cealaltă parte a ţării

10. La întoarcere, în acelaşi timp, Iosua a luat Haţorul şi a trecut prin sabie pe împăratul lui. Haţorul era mai înainte capitala tuturor acestor împărăţii.
11. Au trecut prin ascuţişul sabiei şi au nimicit cu desăvârşire pe toţi cei ce se găseau în el: n-a rămas nimic din ce avea suflare de viaţă şi au pus foc Haţorului.
12. Iosua a luat, de asemenea, toate cetăţile împăraţilor acelora şi pe toţi împăraţii lor i-a trecut prin ascuţişul sabiei şi i-a nimicit cu desăvârşire, cum* poruncise Moise, robul Domnului.

*Num. 33.52. Deut. 7.2; 20.16,17.

13. Dar Israel n-a ars nici una din cetăţile aşezate pe dealuri, afară numai de Haţor, care a fost ars de Iosua.
14. Copiii lui Israel au păstrat pentru ei toată prada cetăţilor acelora şi vitele; dar au trecut prin ascuţişul sabiei pe toţi oamenii, până i-au nimicit, fără să lase ceva din ce are suflare de viaţă.
15. Iosua* a împlinit poruncile date de Domnul robului Său** Moise şi de Moise lui † Iosua; n-a lăsat nimic neîmplinit din tot ce poruncise Domnul lui Moise.

*Exod 34.11,12. **Deut. 7.2. † Cap. 1.7.

16. Astfel Iosua a luat toată ţara aceasta, muntele*, toată partea de miazăzi, toată** ţara Gosen, valea, câmpia, muntele lui Israel şi văile lui,

*Cap. 12.8. **Cap. 10.41.

17. de la muntele cel* pleşuv care se înalţă spre Seir până la Baal-Gad, în Valea Libanului, la poalele muntelui Hermon. A luat pe toţi împăraţii** lor, i-a bătut şi i-a omorât.

*Cap. 12.7. **Deut. 7.24. Cap. 12.7.

18. Războiul pe care l-a purtat Iosua împotriva tuturor acestor împăraţi a ţinut multă vreme.
19. N-a rămas nici o cetate, care să fi făcut pace cu copiii lui Israel, în afară de heviţi*, care locuiau în Gabaon; pe toate le-au luat prin luptă. *Cap. 9.3,7.
20. Căci Domnul* a îngăduit ca popoarele acelea să-şi împietrească inima şi să lupte împotriva lui Israel, pentru ca Israel să le nimicească cu desăvârşire, fără să aibă milă de ele; şi să le nimicească, după cum** îi poruncise Domnul lui Moise.

*Deut. 2.30. Judc. 14.4. 1 Sam. 2.25. 1 Împ. 12.15. Rom. 9.18. **Deut. 20.16,17.

21. În acelaşi timp, Iosua a pornit şi a nimicit pe anachimi* din muntele Hebronului, din Debir, din Anab, din tot muntele lui Iuda şi din tot muntele lui Israel; Iosua i-a nimicit cu desăvârşire, împreună cu cetăţile lor.

*Num. 13.22,33. Deut. 1.28. Cap. 15.13,14.

22. N-au rămas deloc anachimi în ţara copiilor lui Israel; n-au rămas decât la Gaza, la Gat* şi la** Asdod.

*1 Sam. 17.4. **Cap. 15.46.

23. Iosua a pus stăpânire deci, pe toată ţara, potrivit* cu tot ce spusese Domnul lui Moise. Şi Iosua a dat-o de moştenire lui Israel, fiecăruia i-a dat partea lui**, după seminţiile lor.
Apoi, ţara † s-a odihnit de război.

*Num. 34.2, etc. **Num. 26.53. Cap. 14-19. † Cap. 14.15; 21.44; 22.4; 23.1.

Împăraţii biruiţi

12 1. Iată împăraţii pe care i-au bătut copiii lui Israel şi a căror ţară au luat-o în stăpânire de cealaltă parte a Iordanului, spre răsăritul soarelui, de la pârâul Arnon* până la** muntele Hermonului, cu toată câmpia de la răsărit:

*Num. 21.24. **Deut. 3.8,9.

2. pe Sihon*, împăratul amoriţilor, care locuia la Hesbon. Stăpânirea lui se întindea de la Aroer, care este pe malul pârâului Arnon, şi, de la mijlocul pârâului, peste jumătate din Galaad, până la pârâul Iaboc, hotarul copiilor lui Amon; *Num. 21.24. Deut. 2.33,36; 3.6,16.
3. de la* câmpie până la Marea Chineret la ră-

1.Sau: ucişi, străpunşi; 2.Sau: tendoanele;

sărit şi până la Marea Câmpiei, care este
Marea Sărată, la răsărit, spre** Bet-Ieşimot; şi
de la miazăzi, sub poalele † muntelui Pisga.

*Deut. 3.17. **Cap. 13.20. † Deut. 3.17; 4.49.

4. Pe Og*, împăratul Basanului, singura rămă-
şiţă** a refaimiţilor, care locuiau † la Aştarot
şi la Edrei.

*Num. 21.35. Deut. 3.4,10. **Deut. 3.11. Cap. 13.12. † Deut. 1.4.

5. Stăpânirea lui se întindea peste muntele*
Hermonului, peste Salca**, peste tot Basanul,
până † la hotarul gheşuriţilor şi maacatiţilor, şi
peste jumătate din Galaad, hotarul lui Sihon,
împăratul Hesbonului.

*Deut. 3.8. **Deut. 3.10. Cap. 13.11. † Deut. 3.14.

6. Moise*, robul Domnului, şi copiii lui Israel
i-au bătut; şi Moise**, robul Domnului, le-a
dat ţara lor în stăpânirea rubeniţilor, gadiţilor
şi la jumătate din seminţia lui Manase.

*Num. 21.24,33. **Num. 32.29,33. Deut. 3.11,12. Cap. 13.8.

Împăraţii biruiţi dincoace de Iordan

7. Iată împăraţii pe care* i-au bătut Iosua şi
copiii lui Israel dincoace de Iordan, la apus, de
la Baal-Gad în valea Libanului până la munte-
le cel pleşuv, care se înalţă spre Seir**. Iosua
a † dat ţara lor în stăpânire seminţiilor lui
Israel, fiecăreia i-a dat partea ei:

*Cap. 11.17. **Gen. 14.6; 32.3. Deut. 2.1,4. † Cap. 11.23.

8. în munte*, în vale, în câmpie[1], pe costişe[2],
în pustiu şi în partea de miazăzi, ţara hitiţi-
lor**, amoriţilor, canaaniţilor, fereziţilor,
heviţilor şi iebusiţilor.

*Cap. 10.40; 11.16. **Exod 3.8; 23.23. Cap. 9.1.

9. Împăratul* Ierihonului, unul; împăratul**
din Ai, lângă Betel, unul; *Cap. 6.2. **Cap. 8.29.
10. împăratul* Ierusalimului, unul; împăratul
Hebronului, unul; *Cap. 10.23.
11. împăratul Iarmutului, unul; împăratul din
Lachis, unul;
12. împăratul Eglonului, unul; împăratul Ghe-
zerului*, unul; *Cap. 10.33.
13. împăratul Debirului*, unul; împăratul
Ghederului, unul;

*Cap. 10.38.

14. împăratul din Horma, unul; împăratul Ara-
dului, unul;
15. împăratul Libnei*, unul; împăratul Adu-
lamului, unul; *Cap. 10.29.
16. împăratul din Macheda*, unul; împăratul
Betelului**, unul;

*Cap. 10.28. **Cap. 8.17. Judc. 1.22.

17. împăratul Tapuahului, unul; împăratul He-

1.Sau: podiş, (lit.ebr.: *muntele neted)*;

2.Sau: coasta dealurilor (peste tot în text);

ferului*, unul; *1 Împ. 4.10.
18. împăratul Afecului, unul; împăratul La-
şaronului, unul;
19. împăratul Madonului, unul; împăratul Ha-
ţorului*, unul;

*Cap. 11.10.

20. împăratul Şimron-Meronului*, unul; îm-
păratul Acşafului, unul;

*Cap. 11.1; 19.15.

21. împăratul Taanacului, unul; împăratul din
Meghido, unul;
22. împăratul din Chedeş*, unul; împăratul Io-
cneamului, la Carmel, unul;

*Cap. 19.37.

23. împăratul Dorului, pe înălţimile Dorului*,
unul; împăratul Goimului**, lângă Ghilgal,
unul;

*Cap. 11.2. **Gen. 14.1,2. Isa. 9.1.

24. împăratul din Tirţa, unul.
Cu toţii, treizeci şi unu de împăraţi.

ÎMPĂRŢIREA ŢĂRII CANAANULUI

(Capitolele 13-24. Mica 4.4.)

Ţara care mai rămâne de cucerit

13 l. Iosua era* bătrân, înaintat în vârstă.
Domnul i-a zis atunci: „Tu ai îmbătrâ-
nit, ai înaintat în vârstă, şi ţara care-ţi mai
rămâne de supus este foarte mare.

*Cap. 14.10; 23.1.

2. Iată* ţara care mai rămâne: toate** ţinuturi-
le filistenilor şi tot ţinutul gheşuriţilor †,

*Judc. 3.1. **Ioel 3.4. † Vers. 13. 2 Sam. 3.3; 13.37,38.

3. de la Şihor*, care curge înaintea Egiptului,
până la hotarul Ecronului la miazănoapte,
ţinut care trebuie socotit drept canaanit şi care
este stăpânit de cei cinci** domnitori ai filis-
tenilor: cel din Gaza, cel din Asdod, cel din
Ascalon, cel din Gat şi cel din Ecron, şi de †
aviţi;

*Ier. 2.18. **Judc. 3.3. 1 Sam. 6.4,16. Ţef. 2.5. † Deut. 2.23.

4. începând de la miazăzi, toată ţara Canaani-
ţilor şi Meara, care este a sidonienilor, până la
Afec*, până la hotarul amoriţilor**;

*Cap. 19.30. **Judc. 1.34.

5. ţara ghibliţilor* şi tot Libanul spre răsăritul
soarelui, de la** Baal-Gad, la poalele munte-
lui Hermon, până la intrarea Hamatului;

*1 Împ. 5.18. Ps. 83.7. Ezec. 27.9. **Cap. 12.7.

6. toţi locuitorii de pe munte, de la Liban până
la Misrefot-Maim*, toţi sidonienii. Eu îi voi
izgoni** dinaintea copiilor lui Israel. Dă nu-
mai ţara aceasta de moştenire prin sorţi lui
Israel, cum ţi-am poruncit;

*Cap. 11.8. **Cap. 23.13. Judc. 2.21,28.
7. şi împarte* acum ţara aceasta ca moştenire între cele nouă seminţii şi între jumătate din seminţia lui Manase.” *Cap. 14.1,2.

Împărţirea ţării de la răsăritul Iordanului

8. Rubeniţii şi gadiţii, cu cealaltă jumătate din seminţia lui Manase, şi-au primit moştenirea, pe care le-a* dat-o Moise de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit, cum le-a dat-o Moise, robul Domnului:
*Num. 32.33. Deut. 3.12,13. Cap. 22.4.
9. de la Aroer, care este pe malurile pârâului Arnon şi de la cetatea care este în mijlocul văii, toată câmpia Medeba*, până la Dibon;
*Num. 21.30. Vers. 16.
10. toate* cetăţile lui Sihon, împăratul amoriţilor, care domnea la Hesbon, până la hotarul copiilor lui Amon;
*Num. 21.24,25.
11. Galaadul*, ţinutul gheşuriţilor şi al maacatiţilor, tot muntele Hermonului şi tot Basanul până la Salca;
*Cap. 12.5.
12. toată împărăţia lui Og în Basan, care domnea în Aştarot şi în Edrei, şi care era singura rămăşiţă a* refaimiţilor. Moise a bătut pe aceşti** împăraţi şi i-a izgonit.
*Deut. 3.11. Cap. 12.4. **Num. 21.24,35.
13. Dar copiii lui Israel n-au izgonit* pe gheşuriţi şi pe maacatiţi, care au locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de azi.
*Vers. 11.
14. Seminţia lui Levi* a fost singura căreia Moise nu i-a dat parte de moştenire; jertfele mistuite de foc înaintea Domnului Dumnezeului lui Israel, aceasta a fost moştenirea lui, cum** îi spusese El.
*Num. 18.20,23,24. Cap. 14.3,4. **Vers. 33.
15. Moise dăduse seminţiei fiilor lui Ruben o parte de moştenire, după familiile lor.
16. Ei au avut ca ţinut al lor: de la Aroer*, care este pe malurile pârâului Arnon şi cetatea** care este în mijlocul văii, toată câmpia † de lângă Medeba,
*Cap. 12.2. **Num. 21.28. † Num. 21.30. Vers. 9.
17. Hesbonul şi toate cetăţile lui din câmpie, Dibonul, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meon,
18. Iahaţ*, Chedemot, Mefaat,
*Num. 21.33.
19. Chiriataim*, Sibma**, Ţeret-Haşahar, pe muntele văii,
*Num. 32.37. **Num. 32.38.
20. Bet-Peor, poalele muntelui* Pisga, Bet-Ieşimot,
*Deut. 3.17. Cap. 12.3.
21. toate* cetăţile câmpiei şi toată împărăţia lui Sihon, împăratul amoriţilor, care domnea la Hesbon: Moise îl bătuse** pe el şi pe domnitorii † Madianului, pe Evi, Rechem, Ţur, Hur şi Reba, domnitori care se trăgeau din Sihon şi care locuiau în ţară.
*Deut. 3.10. **Num. 21.24. † Num. 31.8.
22. Între cei pe care i-au ucis copiii lui Israel, nimiciseră cu sabia şi pe ghicitorul Balaam*, fiul lui Beor.
*Num. 22.5; 31.8.
23. Hotarul ţinutului fiilor lui Ruben era Iordanul. Aceasta este moştenirea fiilor lui Ruben, după familiile lor: cetăţile şi satele lor.
24. Moise dăduse seminţiei lui Gad, fiilor lui Gad, o parte de moştenire, după familiile lor.
25. Ţinutul lor* a fost Iaezerul, toate cetăţile Galaadului, jumătate din** ţara copiilor lui Amon, până la Aroer, faţă în faţă cu Raba †,
*Num. 32.35. **Num. 21.26,28,29. Deut. 2.19. Judc. 11.13,15, etc. † 2 Sam. 11.1; 12.26.
26. de la Hesbon până la Ramat-Miţpe şi Betonim, de la Mahanaim până la hotarul Debirului,
27. şi, în vale, Bet-Haram*, Bet-Nimra, Sucot** şi Ţafon, rămăşiţă din împărăţia lui Sihon, împăratul Hesbonului, având ca hotar Iordanul până la marginea Mării Chineret †, de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit.
*Num. 32.36. **Gen. 33.17. 1 Împ. 7.46. † Num. 34.11.
28. Aceasta este moştenirea fiilor lui Gad, după familiile lor: cetăţile şi satele lor.
29. Moise dăduse la jumătate din seminţia lui Manase, fiilor lui Manase, o parte de moştenire, după familiile lor.
30. Ţinutul lor a fost: de la Mahanaim, tot Basanul, toată împărăţia lui Og împăratul Basanului şi toate târguşoarele* lui Iair în Basan, şaizeci de cetăţi.
*Num. 32.41. 1 Cron. 2.23.
31. Jumătate din Galaad, Aştarot* şi Edrei, cetăţi din împărăţia lui Og în Basan, au căzut fiilor** lui Machir, fiul lui Manase, adică la jumătate din fiii lui Machir, după familiile lor.
*Cap. 12.4. **Num. 32.39,40.
32. Acestea sunt părţile de moştenire pe care le-a dat Moise, când era în câmpia Moabului, de cealaltă parte a Iordanului, în faţa Ierihonului, la răsărit.

33. Moise n-a dat nici o moştenire seminţiei* lui Levi; Domnul Dumnezeul lui Israel este moştenirea lui, cum** îi spusese El.

*Vers. 14. Cap. 18.7. **Num. 18.20. Deut. 10.9; 18.1,2.

Împărţirea ţării de la apus de Iordan

14 1. Iată locurile pe care le-au primit copiii lui Israel ca moştenire în ţara Canaanului, pe care li le-au* împărţit între ei preotul Eleazar, Iosua, fiul lui Nun şi căpeteniile de familie ale seminţiilor copiilor lui Israel. *Num. 34.17,18.

2. Împărţirea s-a făcut prin sorţi*, cum poruncise Domnul prin Moise, pentru cele nouă seminţii şi jumătate. *Num. 26.55; 33.54; 34.13.

3. Căci* Moise dăduse o moştenire celor două seminţii şi jumătate de cealaltă parte a Iordanului; dar leviţilor nu le dăduse moştenire printre ei. *Cap. 13.8,32,33.

4. Fiii lui* Iosif alcătuiau două seminţii: Manase şi Efraim; şi leviţilor nu li s-a dat parte în ţară, în afară de cetăţile pentru locuit, cu locurile goale dimprejurul lor pentru turmele şi averile lor.

*Gen. 48.5. 1 Cron. 5.1,2.

5. Copiii lui Israel au făcut întocmai după poruncile* pe care le dăduse Domnul lui Moise, şi au împărţit ţara. *Num. 35.2. Cap. 21.2.

Caleb câştigă Hebronul

6. Fiii lui Iuda s-au apropiat de Iosua la Ghilgal; şi Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul*, i-a zis: „Ştii ce** a spus Domnul lui Moise, omul lui Dumnezeu, cu privire la mine şi cu privire la tine, la Cades-Barnea †.

*Num. 32.12. Cap. 15.17. **Num. 14.24,30. Deut. 1.36,38. † Num. 13.26.

7. Eram în vârstă de patruzeci de ani când m-a trimis* Moise, robul Domnului, din Cades-Barnea, ca să iscodesc ţara, şi i-am adus ştiri aşa cum îmi spunea inima mea curată.

*Num. 13.6; 14.6.

8. Fraţii mei* care se suiseră împreună cu mine au tăiat[1] inima poporului, dar eu am urmat** în totul calea Domnului Dumnezeului meu.

*Num. 13.31,32. Deut. 1.28. **Num. 14.24. Deut. 1.36.

9. Şi în ziua aceea Moise a jurat şi a zis:
„Ţara* în care** a călcat piciorul tău va fi moştenirea ta pe veci, pentru tine şi pentru copiii tăi, pentru că ai urmat în totul voia Domnului Dumnezeului meu.”

*Num. 14.23,24. Deut. 1.36. Cap. 1.3. **Num. 13.22.

1.Sau: descurajat;

10. Acum iată că Domnul m-a ţinut în viaţă, cum* a spus. Sunt patruzeci şi cinci de ani de când vorbea Domnul astfel prin Moise, când umbla Israel prin pustiu; şi acum, iată că azi sunt în vârstă de optzeci şi cinci de ani.

*Num. 14.30.

11. Şi astăzi* sunt tot aşa de tare ca în ziua când m-a trimis Moise; am tot atâta putere cât aveam atunci, fie pentru luptă, fie pentru ca să merg** în fruntea voastră.

*Deut. 34.7. **Deut. 31.2.

12. Dă-mi, dar, muntele acesta despre care a vorbit Domnul pe vremea aceea; căci ai auzit atunci că acolo sunt anachimi* şi că sunt cetăţi mari şi întărite. Domnul va fi, poate**, cu mine şi-i voi izgoni †, cum a spus Domnul.”

*Num. 13.28,33. **Ps. 18.32,34; 60.12. Rom. 8.31. † Cap. 15.14. Judc. 1.20.

13. Iosua a binecuvântat* pe Caleb, fiul lui Iefune şi i-a** dat ca moştenire Hebronul.

*Cap. 22.6. **Cap. 10.37; 15.13; 21.11,12. Judc. 1.20. 1 Cron. 6.55,56.

14. Astfel Caleb, fiul lui Iefune, chenizitul, a avut de moştenire până în ziua de azi Hebronul*, pentru că urmase** în totul calea Domnului Dumnezeului lui Israel.

*Cap. 21.12. **Vers. 8,9.

15. Hebronul se chema* mai înainte Chiriat-Arba: Arba fusese omul cel mai mare dintre anachimi. Şi ţara** s-a odihnit de război.

*Gen. 23.2. Cap. 15.13. **Cap. 11.23.

Ţinutul tribului lui Iuda

15 1. Partea căzută prin sorţi seminţiei fiilor lui Iuda, după familiile lor, se întindea spre hotarul* Edomului până la pustiul** Ţin, la miazăzi. Acesta a fost hotarul cel mai de miazăzi.

*Num. 34.3. **Num. 33.36.

2. Astfel, hotarul lor de miazăzi pornea de la capătul Mării Sărate, de la golful care se întoarce spre miazăzi.

3. Ieşea spre miazăzi de suişul* Acrabim, trecea prin Ţin şi se suia la miazăzi de Cades-Barnea; de acolo trecea înainte prin Heţron, suia spre Adar şi se întorcea la Carcaa;

*Num. 34.4.

4. trecea apoi prin Aţmon*, mergea până la râul Egiptului şi ieşea la mare. Acesta să vă fie hotarul de miazăzi.

*Num. 34.5.

5. Hotarul de răsărit era Marea Sărată până la capătul Iordanului.

Hotarul de miazănoapte pornea de la golful mării care este la capătul Iordanului,

6. suia spre Bet-Hogla*, trecea pe la miazănoapte de Bet-Araba şi se ridica până la piatra lui Bohan**, fiul lui Ruben;

*Cap. 18.19. **Cap. 18.17.

7. suia mai departe la Debir, de la Valea Acor*, şi se îndrepta spre miazănoapte înspre Ghilgal, care este în faţa suişului[1] Adumim la miazăzi de pârâu. Trecea pe lângă apele En-Şemeş şi mergea până la** En-Roguel.

*Cap. 7.26. **2 Sam. 17.17. 1 Împ. 1.9.

8. Suia de acolo prin Valea Ben-Hinom* înspre miazăzi de Iebus**, care este Ierusalimul; apoi se ridica până în vârful muntelui, care este în dreptul Văii Hinom la apus, şi la capătul văii refaimiţilor † la miazănoapte.

*Cap. 18.16. 2 Împ. 23.10. Ier. 19.2,6. **Cap. 18.28. Judc. 1.21; 19.10. † Cap. 18.16.

9. Din vârful muntelui, hotarul se întindea până la izvorul apelor* Neftoah, ieşea la cetăţile muntelui Efron şi trecea prin Baala**, sau Chiriat-Iearim †.

*Cap. 18.15. **1 Cron. 13.6. † Judc. 18.12.

10. Din Baala se întorcea la apus spre muntele Seir, trecea prin partea de miazănoapte a muntelui Iearim, sau Chesalon, se cobora la Bet-Şemeş şi trecea prin Timna*.

*Gen. 38.18. Judc. 14.1.

11. Apoi ieşea în latura de miazănoapte a Ecronului*, se întindea spre Şicron, trecea prin muntele Baala, ajungea până la Iabneel şi ieşea la mare. *Cap. 19.43.

12. Hotarul de apus era Marea cea Mare* şi ţărmul ei. Acestea au fost, de jur-împrejur, hotarele fiilor lui Iuda, după familiile lor.

*Num. 34.6,7. Vers. 47.

Caleb ia Hebronul şi Debirul

13. Lui Caleb*, fiul lui Iefune, i-au dat o parte în mijlocul fiilor lui Iuda, cum poruncise lui Iosua, Domnul; lui i-au dat Chriat-Arba**, adică Hebronul: Arba era tatăl lui Anac.

*Cap. 14.13. **Cap. 14.15.

14. Caleb a izgonit de acolo pe cei* trei fii ai lui Anac: Şeşai**, Ahiman şi Talmai, copiii lui Anac.

*Judc. 1.10,20. **Num. 13.22.

15. De acolo* s-a suit împotriva locuitorilor Debirului: Debirul se numea mai înainte Chiriat-Sefer.

*Cap. 10.38. Judc. 1.11.

16. Caleb* a zis: „Celui ce va bate cetatea Chiriat-Sefer şi o va lua îi voi da de nevastă pe fiica mea, Acsa.”

*Judc. 1.12.

1.Sau: urcării;

17. Otniel*, fiul lui Chenaz, fratele lui Caleb, a pus mâna pe ea; şi Caleb i-a dat de nevastă pe fiica sa, Acsa.

*Judc. 1.13; 3.9. **Num. 32.12. Cap. 14.6.

18. După ce* a intrat ea la Otniel, l-a sfătuit să ceară de la tatăl ei un ogor. Ea s-a coborât** de pe măgarul ei şi Caleb i-a zis: „Ce vrei?”

*Judc. 1.14. **Gen. 24.64. 1 Sam. 25.23.

19. Ea a răspuns: „Fă-mi un dar*, căci mi-ai dat un pământ secetos; dă-mi şi izvoare de apă.” Şi el i-a dat izvoarele de sus şi izvoarele de jos.

*Gen. 33.11.

20. Aceasta a fost moştenirea fiilor lui Iuda, după familiile lor.

Cetăţile din ţinutul lui Iuda

21. Cetăţile aşezate în ţinutul de la miazăzi, la marginea cea mai depărtată a seminţiei fiilor lui Iuda, spre hotarul Edomului, erau: Cabţeel, Eder, Iagur,
22. China, Dimona, Adada,
23. Chedeş, Haţor, Itnan,
24. Zif, Telem, Bealot,
25. Haţor-Hadata, Cheriot-Heţron, care este Haţor,
26. Amam, Şema, Molada,
27. Haţar-Gada, Heşmon, Bet-Palet,
28. Haţar-Şual, Beer-Şeba, Biziotia,
29. Baala, Iim, Aţem,
30. Eltolad, Chesil, Horma,
31. Ţiclag*, Madmana, Sansana,

*1 Sam. 27.6.

32. Lebaot, Şilhim, Ain şi Rimon. Toate cetăţile: douăzeci şi nouă, împreună cu satele lor.
33. În câmpie: Eştaol*, Ţoreea, Aşna,

*Num. 13.23.

34. Zanoah, En-Ganim, Tapuah, Enam,
35. Iarmut, Adulam, Soco, Azeca,
36. Şaaraim, Aditaim, Ghedera şi Ghederotaim; patruzeci de cetăţi şi satele lor.
37. Ţenan, Hadaşa, Migdal-Gad,
38. Dilean, Miţpe, Iocteel*,

*1 Împ. 14.7.

39. Lachis, Boţcat, Eglon,
40. Cabon, Lahmas, Chitliş,
41. Ghederot, Bet-Dagon, Naama şi Macheda; şaisprezece cetăţi şi satele lor.
42. Libna, Eter, Aşan,
43. Iiftah, Aşna, Neţib,
44. Cheila, Aczib şi Mareşa; nouă cetăţi şi satele lor.
45. Ecron, cetăţile şi satele lui;

46. de la Ecron şi la apus, toate cetăţile de lângă Asdod şi satele lor,
47. Asdod, cetăţile şi satele lui; Gaza, cetăţile şi satele ei, până la râul Egiptului* şi la Marea** cea Mare, care slujeşte ca hotar.
*Vers. 4. **Num. 34.6.
48. În munte: Şamir, Iatir, Soco,
49. Dana, Chiriat-Sana, care este Debirul,
50. Anab, Eştemo, Anim,
51. Gosen*, Holon şi Ghilo; unsprezece cetăţi şi satele lor.
*Cap. 10.41; 11.16.
52. Arab, Duma, Eşean,
53. Janum, Bet-Tapuah, Afeca,
54. Humta, Chiriat-Arba*, care este Hebronul, şi Ţior; nouă cetăţi şi satele lor.
*Vers. 13. Cap. .14.15.
55. Maon, Carmel, Zif, Iuta,
56. Iizreel, Iocdeam, Zanoah,
57. Cain, Ghibeea şi Timna; zece cetăţi şi satele lor.
58. Halhul, Bet-Ţur, Ghedor,
59. Maarat, Bet-Anot şi Eltecon; şase cetăţi şi satele lor.
60. Chiriat-Baal*, care este Chiriat-Iearim, şi Raba; două cetăţi şi satele lor.
*Cap. 18.14.
61. În pustiu: Bet-Araba, Midin, Secaca,
62. Nibşan, Ir-Hamelah şi En-Ghedi; şase cetăţi şi satele lor.
63. Fiii lui Iuda* n-au putut izgoni pe iebusiţii care locuiau la Ierusalim; şi iebusiţii** au locuit cu fiii lui Iuda la Ierusalim până în ziua de azi. *Judc. 1.8,21. 2 Sam. 5.6. **Judc. 1.21.

Ţinutul seminţiei lui Efraim

16 1. Partea căzută la sorţi fiilor lui Iosif se întindea de la Iordan, lângă Ierihon, spre apele Ierihonului, la răsărit. Hotarul urma pustiul care se ridică de la Ierihon la Betel prin munte.
2. Mergea mai departe de la Betel la Luz* şi trecea spre hotarul archiţilor prin Atarot.
*Cap. 18.13. Judc. 1.26.
3. Apoi se cobora la apus spre hotarul iafletiţilor, până la hotarul Bet-Horonului* de jos şi până la Ghezer**, ieşind la mare.
*Cap. 18.13. 2 Cron. 8.5. **1 Împ. 9.15. 1 Cron. 7.28.
4. Acolo şi-au primit moştenirea fiii* lui Iosif: Manase şi Efraim.
*Cap. 17.14.
5. Iată hotarele fiilor lui Efraim, după familiile lor:
Hotarul moştenirii lor era, la răsărit, Atarot-Adar* până la Bet-Horonul** de sus.
*Cap. 18.13. **2 Cron. 8.5.
6. Ieşea spre mare la Micmetat* în partea de miazănoapte, se întorcea la răsărit până la Taanat-Şilo şi trecea înspre răsărit prin Ianoah.
*Cap. 17.7.
7. Din Ianoah cobora la Atarot* şi la Naarata, atingea Ierihonul şi mergea până la Iordan.
*1 Cron. 7.28.
8. Din Tapuah mergea spre apus până la pârâul Cana* şi ieşea la mare.
Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Efraim, după familiile lor.
*Cap. 17.9.
9. Fiii lui Efraim aveau şi cetăţi* deosebite în mijlocul moştenirii fiilor lui Manase, toate cu satele lor.
*Cap. 17.9.
10. Ei n-au izgonit* pe canaaniţii care locuiau în Ghezer şi canaaniţii au locuit în mijlocul lui Efraim până în ziua de azi, dar au fost puşi să plătească un bir. *Judc. 1.29. 1 Împ. 9.16.

Ţinutul jumătăţii seminţiei lui Manase

17 1. O parte a căzut prin sorţi seminţiei lui Manase, căci el era* întâiul născut al lui Iosif. Machir**, întâiul născut al lui Manase şi tatăl lui Galaad, avusese Galaadul † şi Basanul, pentru că era un bărbat de război.
*Gen. 41.51; 46.20; 48.18. **Gen. 50.23. Num. 26.29; 32.39,40. 1 Cron. 7.14. † Deut. 3.15.
2. Au dat prin sorţi o parte celorlalţi* fii ai lui Manase, după familiile lor, fiilor lui Abiezer**, fiilor lui Helec, fiilor lui Asriel, † fiilor lui Sihem, fiilor †† lui Hefer, fiilor lui Şemida: aceştia sunt copiii de parte bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosif, după familiile lor.
*Num. 26.29-32. **1 Cron. 7.18. † Num. 26.31. †† Num. 26.32.
3. Ţelofhad*, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, n-a avut fii, dar a avut fiice, ale căror nume sunt acestea: Mahla, Noa, Hogla, Milca şi Tirţa.
*Num. 26.33; 27.1; 36.2.
4. Ele s-au înfăţişat înaintea preotului Eleazar*, înaintea lui Iosua fiul lui Nun şi înaintea mai-marilor şi au zis: „Domnul** a poruncit lui Moise să ne dea o moştenire între fraţii noştri.” Şi li s-a dat, după porunca Domnului, o moştenire între fraţii tatălui lor.
*Cap. 14.1. **Num. 27.6,7.
5. Au căzut zece părţi lui Manase, în afară de ţara Galaadului şi a Basanului, care este de cealaltă parte a Iordanului.
6. Căci fetele lui Manase au avut o moştenire între fiii lui şi ţara Galaadului a fost pentru ceilalţi fii ai lui Manase.

7. Hotarul lui Manase se întindea de la Aşer până la Micmetat*, care este la răsărit de Sihem şi ducea spre dreapta până la locuitorii din En-Tapuah.

*Cap. 16.6.

8. Ţara Tapuahului era a fiilor lui Manase, dar Tapuahul* de pe hotarul lui Manase era al fiilor lui Efraim.

*Cap. 16.8.

9. Hotarul se cobora până* la pârâul Cana, la miazăzi de pârâu. Cetăţile** acestea ale lui Efraim erau în mijlocul cetăţilor lui Manase. Hotarul lui Manase era pe partea de miazănoapte a pârâului şi ieşea la mare.

*Cap. 16.8. **Cap. 16.9.

10. Ţinutul de la miazăzi era al lui Efraim, cel de la miazănoapte al lui Manase; şi marea le slujea ca hotar; la miazănoapte se întâlneau cu Aşer şi la răsărit cu Isahar.
11. Manase* stăpânea în Isahar şi în Aşer: Bet-Şean** cu satele lui, Ibleam cu satele lui, locuitorii Dorului cu satele lui, locuitorii din En-Dor cu satele lui, locuitorii din Taanac cu satele lui şi locuitorii din Meghido cu satele lui, cele trei înălţimi.

*1 Cron. 7.29. **1 Sam. 31.10. 1 Împ. 4.12.

12. Fiii* lui Manase n-au putut să izgonească pe locuitorii din aceste cetăţi şi canaaniţii au izbutit astfel să rămână în ţara aceasta.

*Judc. 1.27,28.

13. Când copiii lui Israel au fost destul de tari, i-au supus pe canaaniţi la un* bir, dar nu i-au izgonit.

*Cap. 16.10.

14. Fiii* lui Iosif au vorbit lui Iosua şi i-au zis: „Pentru ce ne-ai dat de moştenire numai** un sorţ şi numai o parte, când noi suntem un † popor mare la număr şi Domnul ne-a binecuvântat până acum?"

*Cap. 16.4. **Gen. 48.22. † Gen. 48.19. Num. 26.34,37.

15. Iosua le-a zis: „Dacă sunteţi un popor mare la număr, suiţi-vă în pădure şi tăiaţi-o, ca să vă faceţi loc în ţara fereziţilor şi a refaimiţilor, fiindcă muntele lui Efraim este prea strâmt pentru voi."
16. Fiii lui Iosif au zis: „Muntele nu ne va ajunge şi toţi canaaniţii care locuiesc în vale, cei ce sunt la Bet-Şean şi în satele lui şi cei ce sunt în valea lui Izreel* au care** de fier."

*Cap. 19.18. 1 Împ. 4.12. **Judc. 1.19; 4.3.

17. Iosua a zis casei lui Iosif, lui Efraim şi lui Manase: „Voi sunteţi un popor mare la număr şi puterea voastră este mare, nu veţi avea un singur sorţ.
18. Ci veţi avea muntele, căci veţi tăia pădurea; şi ieşirile ei vor fi ale voastre şi veţi izgoni pe canaaniţi, cu toate* carele lor de fier şi cu toată tăria lor."

*Deut. 20.1.

Măsurarea şi împărţirea pământului rămas

18 1. Toată adunarea copiilor lui Israel s-a strâns la Şilo* şi au aşezat** acolo Cortul întâlnirii. Ţara era supusă înaintea lor.

*Cap. 19.51; 21.2; 22.9. Ier. 7,12. **Judc. 18.31. 1 Sam. 1.3,24; 4.3,4.

2. Mai rămâneau şapte seminţii ale copiilor lui Israel, care nu-şi primiseră încă partea de moştenire.
3. Iosua a zis copiilor lui Israel: „Până când* vă veţi lenevi să mergeţi să luaţi în stăpânire ţara pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeul părinţilor voştri?

*Judc. 18.9.

4. Alegeţi trei bărbaţi de fiecare seminţie, şi-i voi trimite. Să se ridice, să străbată ţara, să facă un plan în vederea împărţirii şi să se întoarcă la mine.
5. S-o împartă în şapte părţi; Iuda să rămână* în hotarele lui la miazăzi, şi casa lui** Iosif să rămână în hotarele ei la miazănoapte.

*Cap. 15.1. **Cap. 16.1,4.

6. Voi dar, să faceţi un plan al ţării împărţite în şapte părţi şi să mi-l aduceţi aici. Voi arunca sorţii* pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului nostru.

*Vers. 10. Cap. 14.2.

7. Dar leviţii* să n-aibă parte în mijlocul vostru, căci moştenirea lor este preoţia Domnului; şi Gad**, Ruben şi jumătate din seminţia lui Manase şi-au primit moştenirea pe care le-a dat-o Moise, robul Domnului, de cealaltă parte a Iordanului, la răsărit."

*Cap. 13.33. **Cap. 13.8.

8. Când s-au ridicat bărbaţii şi au pornit să facă planul ţării, Iosua le-a dat porunca aceasta: „Duceţi-vă, străbateţi ţara, faceţi-mi un plan şi întoarceţi-vă la mine; apoi eu voi arunca pentru voi sorţii înaintea Domnului la Şilo."
9. Bărbaţii aceştia au plecat, au străbătut ţara şi au făcut planul într-o carte după cetăţi, împărţind-o în şapte părţi; şi s-au întors la Iosua în tabără, la Şilo.

10. Iosua a aruncat înaintea Domnului sorţi pentru ei la Şilo şi a împărţit ţara între copiii lui Israel, dând fiecăruia partea lui.

Partea lui Beniamin

11. Sorţul a căzut pe seminţia fiilor lui Beniamin, după familiile lor. Şi partea care le-a căzut prin sorţi îşi avea hotarele între fiii lui Iuda şi fiii lui Iosif.
12. Înspre miazănoapte, hotarul* lor pornea de la Iordan. Suia pe la miazănoapte de Ierihon, se ridica în munte spre apus şi ieşea în pustiul Bet-Aven.
*Cap. 16.1.
13. De acolo trecea prin Luz, la miazăzi de Luz - adică Betel* -, şi se cobora la Atarot-Adar, peste muntele care este la miazăzi de Bet-Horonul** de jos.
*Gen. 28.19. Judc. 1.23. **Cap. 16.3.
14. Înspre apus, hotarul a fost trasat şi se întorcea pe la miazăzi de muntele care este în faţa Bet-Horonului; mergea spre miazăzi şi ieşea la Chiriat-Baal*, care este Chiriat-Iearim, cetatea fiilor lui Iuda. Aceasta era partea de apus.
*Cap. 15.9.
15. Partea de miazăzi începea de la capătul Chiriat-Iearimului. Hotarul mergea spre apus până la izvorul* apelor Neftoahului.
*Cap. 15.9.
16. Se cobora pe la capătul muntelui care este în faţa văii* Ben-Hinom, în valea refaimiţilor, la miazănoapte. Se cobora prin valea Hinom, pe partea de miazăzi a iebusiţilor, până la En-Roguel**.
*Cap. 15.8. **Cap. 15.7.
17. Se îndrepta spre miazănoapte la En-Şemeş, apoi la Ghelilot, care este în faţa suişului Adumim, şi se cobora pe la piatra lui Bohan*, fiul lui Ruben.
*Cap. 15.6.
18. Trecea pe partea de miazănoapte în faţa* Arabei, se cobora pe la Araba,
*Cap. 15.6.
19. mergea înainte pe partea de miazănoapte de Bet-Hogla şi ieşea la golful de miazănoapte al Mării Sărate, spre capătul Iordanului la miazăzi. Acesta era hotarul de miazăzi.
20. Înspre răsărit hotarul îl făcea Iordanul.
Aceasta a fost moştenirea fiilor lui Beniamin, după familiile lor, cu hotarele ei de jur-împrejur.
21. Cetăţile seminţiei fiilor lui Beniamin, după familiile lor, erau: Ierihonul, Bet-Hogla, Emec-Cheţiţ,
22. Bet-Araba, Ţemaraim, Betel,
23. Avim, Para, Ofra,
24. Chefar-Amonai, Ofni şi Gheba; douăsprezece cetăţi şi satele lor.
25. Gabaon, Rama, Beerot,
26. Miţpe, Chefira, Moţa,
27. Rechem, Iirpeel, Tareala,
28. Ţela, Elef, Iebus*, adică Ierusalimul, Ghibeat şi Chiriat; paisprezece cetăţi şi satele lor.
Aceasta a fost moştenirea fiilor lui Beniamin, după familiile lor.
*Cap. 15.8.

Partea lui Simeon

19 1. A doua parte a căzut prin sorţi lui Simeon, seminţiei fiilor lui Simeon, după familiile lor. Moştenirea lor* era în mijlocul moştenirii fiilor lui Iuda.
*Vers. 9.
2. Ei au avut* în moştenirea lor: Beer-Şeba, Şeba, Molada,
*1 Cron. 4.28.
3. Haţar-Şual, Bala, Aţem,
4. Eltolad, Betul, Horma,
5. Ţiclag, Bet-Marcabot, Haţar-Susa,
6. Bet-Lebaot şi Şaruhen; treisprezece cetăţi şi satele lor;
7. Ain, Rimon, Eter şi Aşan, patru cetăţi şi satele lor;
8. şi toate satele din împrejurimile acestor cetăţi, până la Baalat-Beer, care este Ramatul de miazăzi.
Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Simeon, după familiile lor.
9. Moştenirea fiilor lui Simeon a fost luată din partea de moştenire a fiilor lui Iuda; căci partea fiilor lui Iuda era prea mare pentru ei; şi de aceea* fiii lui Simeon şi-au primit-o pe a lor în mijlocul moştenirii lor.
*Vers. 1.

Partea lui Zabulon

10. A treia parte a căzut prin sorţi fiilor lui Zabulon, după familiile lor.
11. Hotarul moştenirii* lor se întindea până la Sarid. La apus se suia spre Mareala şi atingea Dabeşet, apoi pârâul care curge înaintea Iocneamului**.
*Gen. 49.13. **Cap. 12.22.
12. Din Sarid se întorcea spre răsărit, spre răsăritul soarelui, până la hotarul Chislot-Taborului, mergea înainte la Dabrat şi suia la Iafia.
13. De acolo trecea la răsărit prin Ghita-Hefer, prin Ita-Caţin, mergea la Rimon şi se întorcea până la Neea.
14. Se întorcea apoi înspre miazănoapte spre Hanaton şi ieşea la Valea Iiftah-El.

15. Cuprindea: Catat, Nahalal, Şimron, Iideala, Betleem; douăsprezece cetăţi şi satele lor.
16. Aceasta a fost moştenirea fiilor lui Zabulon, după familiile lor, cetăţile acestea şi satele lor.

Partea lui Isahar

17. A patra parte a căzut prin sorţi lui Isahar, fiilor lui Isahar, după familiile lor.
18. Hotarul lor trecea prin Izreel, Chesulot, Sunem,
19. Hafaraim, Şion, Anaharat,
20. Rabit, Chişion, Abeţ,
21. Remet, En-Ganim, En-Hada şi Bet-Paţeţ;
22. atingea Taborul, Şahaţima, Bet-Şemeş şi ieşea la Iordan; şaisprezece cetăţi şi satele lor.
23. Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Isahar, după familiile lor, cetăţile acestea şi satele lor.

Partea lui Aşer

24. A cincea parte a căzut prin sorţi seminţiei fiilor lui Aşer, după familiile lor.
25. Hotarul lor trecea prin Helcat, Hali, Beten, Acşaf,
26. Alamelec, Amead şi Mişeal; atingea, spre apus, Carmelul şi Şihor-Libnat;
27. apoi se întorcea înspre răsărit la Bet-Dagon, se atingea de Zabulon şi de valea Iiftah-El, la miazănoapte de Bet-Emec şi Neiel şi se întindea spre Cabul, la stânga;
28. şi spre Ebron, Rehob, Hamon şi Cana, până la Sidonul* cel mare.

*Cap. 11.8. Judc. 1.31.

29. Se întorcea apoi spre Rama până la cetatea cea tare a Tirului şi spre Hosa şi ieşea la mare prin ţinutul Aczib*.

*Gen. 38.5. Judc. 1.31. Mica 1.14.

30. Cuprindea: Uma, Afec şi Rehob; douăzeci şi două de cetăţi şi satele lor.
31. Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Aşer, după familiile lor, cetăţile acestea şi satele lor.

Partea lui Neftali

32. A şasea parte a căzut prin sorţi fiilor lui Neftali, după familiile lor.
33. Hotarul lor se întindea de la Helef, de la Alon, prin Ţaananim, Adami-Necheb şi Iabneel, până la Lacum şi ieşea la Iordan.
34. Se întorcea* spre apus la Aznot-Tabor, şi de acolo mergea înainte la Hucoc; se atingea de Zabulon înspre miazăzi, de Aşer înspre apus şi de Iuda; înspre răsărit era Iordanul.

*Deut. 23.33.

35. Cetăţile tari erau: Ţidim, Ţer, Hamat, Racat, Chineret,
36. Adama, Rama, Haţor,
37. Chedeş, Edrei, En-Haţor,
38. Iireon, Migdal-El, Horem, Bet-Anat şi Bet-Şemeş; nouăsprezece cetăţi şi satele lor.
39. Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Neftali, după familiile lor, cetăţile acestea şi satele lor.

Partea lui Dan

40. A şaptea parte a căzut prin sorţi seminţiei fiilor lui Dan, după familiile lor.
41. Hotarul moştenirii lor era Ţoreea, Eştaol, Ir-Şemeş,
42. Şaalabin*, Aialon, Iitla,

*Judc. 1.35.

43. Elon, Timnata, Ecron,
44. Elteche, Ghibeton, Baalat,
45. Iehud, Bene-Berac, Gat-Rimon,
46. Me-Iarcon şi Racon, cu hotarul care este faţă în faţă cu Iafo.
47. Ţinutul* fiilor lui Dan se întindea şi în afară de acestea. Fiii lui Dan s-au suit şi s-au luptat împotriva lui Leşem; au pus mâna pe el şi l-au trecut prin ascuţişul sabiei; au pus stăpânire pe el, s-au aşezat în el şi l-au numit Dan**, după numele tatălui lor, Dan.

*Judc. 18. **Judc. 18.29.

48. Aceasta a fost moştenirea seminţiei fiilor lui Dan, după familiile lor, cetăţile acestea şi satele lor.

Partea lui Iosua

49. După ce au isprăvit de împărţit ţara, după hotarele ei, copiii lui Israel au dat lui Iosua, fiul lui Nun, o moştenire în mijlocul lor.
50. După porunca Domnului, i-au dat cetatea pe care o cerea el: Timnat- Serah*, în muntele lui Efraim. El a rezidit cetatea şi şi-a aşezat locuinţa acolo.

*Cap. 24.30.

51. Acestea* sunt moştenirile pe care le-au împărţit preotul Eleazar, Iosua, fiul lui Nun şi căpeteniile de familie ale seminţiilor copiilor lui Israel prin sorţi înaintea Domnului, la Şilo**, la uşa Cortului întâlnirii.
Astfel au isprăvit ei împărţirea ţării.

*Num. 34.17. Cap. 14.1. **Cap. 18.1,10.

Cele şase cetăţi de scăpare

20 1. Domnul a vorbit lui Iosua şi a zis:
2. „Vorbeşte copiilor lui Israel şi spune-le:
„Hotărâţi-vă*, cum v-am poruncit prin Moise, cetăţi de scăpare,
*Exod 21.13. Num. 35.6,11,14. Deut. 19.2,9.
3. unde să poată fugi ucigaşul care va omorî pe cineva fără voie, fără să aibă de gând să-l omoare; ele să vă fie un loc de scăpare împotriva răzbunătorului sângelui.
4. Ucigaşul să fugă într-una din aceste cetăţi, să se oprească la intrarea porţii cetăţii* şi să spună întâmplarea lui bătrânilor cetăţii aceleia; ei să-l primească la ei în cetate şi să-i dea o locuinţă, ca să locuiască împreună cu ei.
*Rut 4.1,2.
5. Dacă* răzbunătorul sângelui îl va urmări, ei să nu dea pe ucigaş în mâinile lui; căci fără să vrea a omorât pe aproapele lui şi fără să-i fi fost vrăjmaş mai înainte. *Num. 35.12.
6. El să rămână în cetatea aceasta până* se va înfăţişa înaintea adunării ca să fie judecat, până la moartea marelui preot care va fi atunci în slujbă. Atunci, ucigaşul să se întoarcă şi să intre iarăşi în cetatea şi în casa lui, în cetatea de unde fugise.”
*Num. 35.12,25.
7. Ei au pus deoparte Chedeşul*, în Galileea, în muntele lui Neftali; Sihemul**, în muntele lui Efraim; şi Chiriat-Arba †, sau Hebronul, în muntele †† lui Iuda.
*Cap. 21.32. 1 Cron. 6.76. **Cap. 21.21. 2 Cron. 10.1. † Cap. 14.15; 21.11,13. †† Luca 1.39.
8. Şi de cealaltă parte a Iordanului, la răsăritul Ierihonului, a ales Beţerul*, în pustiu, în câmpie, în seminţia lui Ruben; Ramot**, în Galaad, în seminţia lui Gad; şi Golan †, în Basan, în seminţia lui Manase.
*Deut. 4.43. Cap. 21.36. 1 Cron. 6.78. **Cap. 21.38. 1 Împ. 22.33. † Cap. 21.27.
9. Acestea* au fost cetăţile hotărâte pentru toţi copiii lui Israel şi pentru străinul care locuieşte în mijlocul lor, pentru ca cel ce va ucide pe cineva fără voie să poată fugi în ele şi să nu moară ucis de mâna răzbunătorului sângelui, înainte** de a se înfăţişa înaintea adunării.
*Num. 35.15. **Vers. 6.

Cetăţile leviţilor

21 1. Căpeteniile de familie ale leviţilor s-au apropiat de preotul Eleazar*, de Iosua, fiul lui Nun, şi de căpeteniile de familie ale seminţiilor copiilor lui Israel.
*Cap. 14.1; 17.4.
2. Le-au vorbit la Şilo*, în ţara Canaanului şi au zis: „Domnul** a poruncit prin Moise ca să ni se dea cetăţi de locuit, cu împrejurimile lor pentru vitele noastre.”
*Cap. 18.1. **Num. 35.2.
3. Copiii lui Israel au dat atunci leviţilor, din moştenirea lor, cetăţile următoare şi împrejurimile lor, după porunca Domnului.
4. Au tras la sorţi pentru familiile chehatiţilor; şi leviţii, fiii preotului Aaron, au avut* prin sorţi treisprezece cetăţi din seminţia lui** Iuda, din seminţia lui Simeon şi din seminţia lui Beniamin;
*Vers. 8,19. **Cap. 24.33.
5. ceilalţi fii* ai lui Chehat au avut prin sorţi zece cetăţi ale familiilor din seminţia lui Efraim, din seminţia lui Dan şi din jumătate din seminţia lui Manase.
*Vers. 20, etc.
6. Fiii* lui Gherşon au avut prin sorţi treisprezece cetăţi ale familiilor din seminţia lui Isahar, din seminţia lui Aşer, din seminţia lui Neftali şi din jumătate din seminţia lui Manase, în Basan.
*Vers. 27, etc.
7. Fiii* lui Merari, după familiile lor, au avut douăsprezece cetăţi din seminţia lui Ruben, din seminţia lui Gad şi din seminţia lui Zabulon.
*Vers. 34, etc.
8. Copiii* lui Israel au dat leviţilor prin sorţi aceste cetăţi şi împrejurimile lor, cum** poruncise Domnul lui Moise.
*Vers. 3. **Num. 35.2.
9. Au dat din seminţia fiilor lui Iuda şi din seminţia fiilor lui Simeon următoarele cetăţi numite pe nume
10. şi care au fost ale fiilor lui Aaron* dintre familiile chehatiţilor şi ale fiilor lui Levi, căci ei au ieşit cei dintâi la sorţi.
*Vers. 4.
11. Le-au dat* Chiriat-Arba, sau Hebronul, în muntele** lui Iuda şi locul dimprejur: Arba era tatăl lui † Anac.
*1 Cron. 6.55. **Cap. 15.13,14. † Cap. 20.7. Luca 1.39.
12. Câmpia* cetăţii şi satele ei au fost date în stăpânire lui Caleb, fiul lui Iefune.
*Cap. 14.14. 1 Cron. 6.56.
13. Au dat deci* fiilor preotului Aaron: cetatea de scăpare pentru ucigaşi, Hebronul** şi împrejurimile lui, Libna † şi împrejurimile ei,
*1 Cron. 6.57, etc. **Cap. 15.54; 20.7. † Cap. 15.42.
14. Iatirul* şi împrejurimile lui, Eştemoa** şi împrejurimile ei,
*Cap. 15.48. **Cap. 15.50.

15. Holonul* şi împrejurimile lui, Debirul** şi împrejurimile lui,

*1 Cron. 6.58. **Cap. 15.49.

16. Ainul* şi împrejurimile lui, Iuta** şi împrejurimile ei şi Bet-Şemeşul † şi împrejurimile lui; nouă cetăţi din aceste două seminţii;

*1 Cron. 6.59. **Cap. 15.55. † Cap. 10.

17. şi din seminţia lui Beniamin: Gabaonul* şi împrejurimile lui, Gheba** şi împrejurimile ei,

*Cap. 18.25. **Cap. 18.24.

18. Anatot şi împrejurimile lui şi Almonul* şi împrejurimile lui; patru cetăţi.

*1 Cron. 6.60.

19. Toate cetăţile preoţilor, fiii lui Aaron, au fost treisprezece cetăţi şi împrejurimile lor.

20. Leviţii* din familiile celorlalţi fii ai lui Chehat au avut prin sorţi cetăţi din seminţia lui Efraim.

*Vers. 5. 1 Cron. 6.66.

21. Le-au dat cetatea de scăpare pentru ucigaşi, Sihemul* şi împrejurimile lui, în muntele lui Efraim, Ghezerul şi împrejurimile lui,

*Cap. 20.7.

22. Chibţaim şi împrejurimile lui şi Bet-Horon şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

23. din seminţia lui Dan: Elteche şi împrejurimile ei, Ghibeton şi împrejurimile lui,

24. Aialon şi împrejurimile lui şi Gat-Rimon şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

25. şi din jumătate din seminţia lui Manase: Taanac şi împrejurimile lui şi Gat-Rimon şi împrejurimile lui, două cetăţi.

26. Toate cetăţile erau zece şi împrejurimile lor, pentru familiile celorlalţi fii ai lui Chehat.

27. Au dat fiilor* lui Gherşon, dintre familiile leviţilor: din cealaltă jumătate a seminţiei lui Manase, cetatea de scăpare pentru ucigaşi, Golan** din Basan şi împrejurimile ei şi Beeştra şi împrejurimile ei, două cetăţi;

*Vers. 6. 1 Cron. 6.71. **Cap. 20.8.

28. din seminţia lui Isahar: Chişion şi împrejurimile lui, Dabrat şi împrejurimile lui,

29. Iarmutul şi împrejurimile lui şi En-Ganim şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

30. din seminţia lui Aşer: Mişeal şi împrejurimile lui, Abdonul şi împrejurimile lui,

31. Helcat şi împrejurimile lui şi Rehob şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

32. şi din seminţia lui Neftali: cetatea de scăpare pentru ucigaşi, Chedeş* din Galileea şi împrejurimile ei, Hamot-Dor şi împrejurimile lui şi Cartanul şi împrejurimile lui, trei cetăţi.

*Cap. 20.7.

33. Toate cetăţile gherşoniţilor, după familiile lor, erau treisprezece cetăţi şi împrejurimile lor.

34. Celorlalţi* leviţi, care făceau parte din familiile fiilor lui Merari, le-au dat: din seminţia lui Zabulon, Iocneamul şi împrejurimile lui, Carta şi împrejurimile ei,

*Vers. 7. 1 Cron. 6.77.

35. Dimna şi împrejurimile ei şi Nahalal şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

36. din seminţia lui Ruben: Beţerul* şi împrejurimile lui, Iahţa şi împrejurimile ei,

*Cap. 20.8.

37. Chedemot şi împrejurimile lui şi Mefaat şi împrejurimile lui, patru cetăţi;

38. şi din seminţia lui Gad: cetatea de scăpare pentru ucigaşi, Ramot* din Galaad şi împrejurimile lui, Mahanaim şi împrejurimile lui,

*Cap. 20.8.

39. Hesbonul şi împrejurimile lui şi Iaezerul şi împrejurimile lui, în total, patru cetăţi.

40. Toate cetăţile care au căzut la sorţi fiilor lui Merari, după familiile şi sorţul lor, care au rămas din celelalte familii ale leviţilor, erau douăsprezece cetăţi.

41. Toate* cetăţile leviţilor din mijlocul moşiilor copiilor lui Israel erau patruzeci şi opt de cetăţi şi împrejurimile lor. *Num. 35.7.

42. Fiecare din aceste cetăţi îşi avea împrejurimile ei de jur-împrejur; aşa erau toate cetăţile acestea.

Făgăduinţa împlinită

43. Astfel, Domnul a dat lui Israel toată ţara* pe care jurase că o va da părinţilor lor; ei au luat-o în stăpânire şi s-au aşezat în ea.

*Gen. 13.15; 15.18; 26.3; 28.4,13.

44. Domnul* le-a dat odihnă de jur-împrejur, cum jurase părinţilor lor; nici unul** din vrăjmaşii lor nu putuse să le stea împotrivă; şi Domnul i-a dat pe toţi în mâinile lor.

*Cap. 11.23; 22.4. **Deut. 7.24.

45. Din toate cuvintele bune pe care le spusese casei lui Israel, Domnul, nici unul n-a rămas* neîmplinit; toate s-au împlinit.

*Cap. 23.14.

Trimiterea celor două seminţii şi jumătate acasă

22 1. Atunci Iosua a chemat pe rubeniţi, pe gadiţi şi jumătate din seminţia lui Manase.
2. Şi le-a zis: „Voi aţi păzit tot* ce v-a poruncit Moise, robul Domnului, şi** aţi ascultat de glasul meu în tot ce v-am poruncit.
*Num. 32.20. Deut. 3.18. **Cap. 1.16,17.
3. N-aţi părăsit pe fraţii voştri, de o bună bucată de vreme până în ziua de azi; şi aţi păzit rânduielile şi poruncile Domnului Dumnezeului vostru.
4. Acum, când Domnul Dumnezeul vostru a dat odihnă fraţilor voştri, cum le spusese, întoarceţi-vă şi duceţi-vă la corturile voastre, în ţara dată în stăpânirea voastră, pe* care v-a dat-o Moise, robul Domnului, dincolo de Iordan.
*Num. 32.33. Deut. 29.8. Cap. 13.8.
5. Aveţi grijă numai* să păziţi şi să împliniţi poruncile şi legile pe care vi le-a dat Moise, robul Domnului: să** iubiţi pe Domnul Dumnezeul vostru, să umblaţi în toate căile Lui, să ţineţi poruncile Lui, să vă alipiţi de El şi să-I slujiţi din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru."
*Deut. 6.6,17; 11.22. **Deut. 10.12.
6. Şi Iosua i-a binecuvântat* şi le-a dat drumul; şi ei au plecat la corturile lor.
*Gen. 47.7. Exod 39.43. Cap. 14.13. 2 Sam. 6.18. Luca 24.50.
7. Moise dăduse unei jumătăţi din seminţia lui Manase o moştenire în Basan şi Iosua a dat celeilalte* jumătăţi o moştenire lângă fraţii lor, dincoace de Iordan, la apus.
*Cap. 17.5.
8. Când i-a trimis Iosua la corturile lor, i-a binecuvântat şi le-a zis: „Voi vă întoarceţi la corturile voastre cu mari bogăţii, cu foarte multe turme şi argint, aur, aramă, fier şi foarte multă îmbrăcăminte. Împărţiţi* cu fraţii voştri prada luată de la vrăjmaşii voştri."
*Num. 31.27. 1 Sam. 30.24.
9. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătate din seminţia lui Manase s-au întors acasă, lăsând pe copiii lui Israel la Şilo, în ţara Canaanului, ca să se ducă în ţara Galaadului*, care era moşia lor şi unde se aşezaseră, cum poruncise Domnul lui Moise.
*Num. 32.1,26,29.

Zidirea unui altar nou

10. Când au ajuns pe malurile Iordanului, care fac parte din ţara Canaanului, fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătate din seminţia lui Manase au zidit acolo un altar lângă Iordan, un altar a cărui mărime izbea privirile.
11. Copiii lui Israel au auzit* zicându-se: „Iată că fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătate din seminţia lui Manase au zidit un altar în faţa ţării Canaanului, pe malurile Iordanului, în părţile copiilor lui Israel."
*Deut. 13.12, etc. Judc. 20.12.
12. Când au auzit copiii lui Israel lucrul acesta, toată adunarea* copiilor lui Israel s-a strâns la Şilo ca să se suie împotriva lor şi să se bată cu ei.
*Judc. 20.1.
13. Copiii lui Israel au trimis* la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătate din seminţia lui Manase, în ţara Galaadului, pe Fineas**, fiul preotului Eleazar,
*Deut. 13.14. Judc. 20.12. **Exod 6.25. Num. 25.7.
14. şi zece căpetenii împreună cu el, câte o căpetenie de fiecare casă părintească pentru fiecare din seminţiile lui Israel; toţi erau căpetenii* de casă părintească între miile lui Israel.
*Num. 1.4.
15. Ei au venit la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătate din seminţia lui Manase, în ţara Galaadului, şi le-au vorbit astfel:
16. „Aşa vorbeşte toată adunarea Domnului: „Ce înseamnă păcatul acesta pe care l-aţi săvârşit faţă de Dumnezeul lui Israel, şi pentru ce vă abateţi acum de la Domnul, zidindu-vă un altar ca să vă răzvrătiţi* azi împotriva Domnului?
*Lev. 17.8,9. Deut. 12.13,14.
17. Privim oare ca o nimica nelegiuirea lui Peor*, a cărui pată n-am ridicat-o până acum de peste noi, cu toată urgia pe care a adus-o ea asupra adunării Domnului?
*Num. 25.3,4. Deut. 4.3.
18. Şi voi vă abateţi astăzi de la Domnul! Dacă vă răzvrătiţi azi împotriva Domnului, mâine El Se va mânia* împotriva întregii adunări a lui Israel.
*Num. 16.22.
19. Dacă priviţi ca necurată ţara care este moşia voastră, treceţi în ţara care este moşia Domnului, unde este aşezată locuinţa* Domnului, şi aşezaţi-vă în mijlocul nostru; dar nu vă răzvrătiţi împotriva Domnului şi nu vă despărţiţi de noi zidindu-vă un altar în afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru!
*Cap. 18.1.
20. Acan*, fiul lui Zerah, n-a săvârşit oare un păcat cu privire la lucrurile date spre nimicire şi nu S-a aprins de mânie Domnul împotriva

întregii adunări a lui Israel? Şi el n-a fost singurul care a pierit din pricina nelegiuirii lui.”

*Cap. 7.1,5.

Apărarea lor

21. Fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătate din seminţia lui Manase au răspuns astfel căpeteniilor peste miile lui Israel:
22. „Domnul, Dumnezeul cel Atotputernic[1], Domnul Dumnezeul* cel Atotputernic ştie** şi Israel însuşi să ştie lucrul acesta! Dacă din răzvrătire şi păcătuire împotriva Domnului am făcut lucrul acesta, să nu ne vină în ajutor Domnul în ziua aceasta!

*Deut. 10.17. **1 Împ. 8.39. Iov 10.7; 23.10. Ps. 44.21; 139.1,2. Ier. 12.3. 2 Cor. 11.11,31.

23. Dacă ne-am zidit un altar ca să ne abatem de la Domnul, ca să aducem pe el arderi de tot şi daruri de mâncare şi ca să aducem pe el jertfe de mulţumiri, Domnul să ne ceară* socoteală de aceasta!

*Deut. 18.19. 1 Sam. 20.16.

24. Am făcut lucrul acesta mai degrabă de frică, gândindu-ne că într-o zi s-ar putea ca fiii voştri să zică fiilor noştri: „Ce legătură este între voi şi Domnul Dumnezeul lui Israel?
25. Domnul a pus Iordanul hotar între noi şi voi, fii ai lui Ruben şi fii ai lui Gad: voi n-aveţi parte de Domnul!” - Şi fiii voştri ar face astfel ca fiii noştri să nu se mai teamă de Domnul.
26. De aceea am zis: „Să ne zidim deci, un altar nu pentru arderi de tot şi pentru jertfe,
27. ci, ca o* mărturie între noi şi voi, între urmaşii noştri şi ai voştri, că voim să slujim** Domnului, înaintea feţei Lui, prin arderile noastre de tot şi prin jertfele noastre de ispăşire şi de mulţumiri, ca să nu zică fiii voştri într-o zi fiilor noştri: „Voi n-aveţi parte de Domnul!”

*Gen. 31.48. Vers. 34. Cap. 24.27. **Deut. 12.5,6,11,12,17,18, 26,27.

28. Noi am zis: „Dacă mai târziu ne vor vorbi astfel nouă sau urmaşilor noştri, vom răspunde: „Priviţi chipul altarului Domnului pe care l-au făcut părinţii noştri nu pentru arderi de tot şi pentru jertfe, ci ca mărturie între noi şi voi.
29. Departe de noi gândul să ne răzvrătim împotriva Domnului şi să ne abatem astăzi de la Domnul, zidind* un altar pentru arderi de tot, pentru daruri de mâncare şi pentru jertfe, în afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru care este înaintea Locaşului Lui!”

*Deut. 12.13,14.

30. Când au auzit preotul Fineas şi căpeteniile adunării, căpeteniile peste miile lui Israel, care erau cu el, cuvintele pe care le-au rostit fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi fiii lui Manase, au rămas mulţumiţi.
31. Şi Fineas, fiul preotului Eleazar, a zis fiilor lui Ruben, fiilor lui Gad şi fiilor lui Manase:
„Cunoaştem acum că Domnul este în mijlocul* nostru, fiindcă n-aţi săvârşit păcatul acesta împotriva Domnului; şi aţi izbăvit astfel pe copiii lui Israel din mâna Domnului.”

*Ex. 25.8. Lev. 26.11,12. 2 Cron. 15.2.

32. Fineas, fiul preotului Eleazar, şi căpeteniile au părăsit pe fiii lui Ruben şi pe fiii lui Gad şi s-au întors din ţara Galaadului în ţara Canaanului, la copiii lui Israel, cărora le-au făcut o dare de seamă.
33. Copiii lui Israel au rămas mulţumiţi; au binecuvântat* pe Dumnezeu şi n-au mai vorbit să se suie înarmaţi ca să pustiască ţara pe care o locuiau fiii lui Ruben şi fiii lui Gad.

*1 Cron. 29.20. Neem. 8.6. Dan. 2.19. Luca 2.28.

34. Fiii lui Ruben şi fiii lui Gad au numit altarul acela Ed *(Martor)* „căci”, au zis ei, „el este martor între noi că Domnul este Dumnezeu.”

Adunarea lui Israel - Sfaturile lui Iosua

23 1. De multă vreme Domnul dăduse* odihnă lui Israel, izbăvindu-l de toţi vrăjmaşii care-l înconjurau. Iosua era bătrân**, înaintat în vârstă.

*Cap. 21.44; 22.4. **Cap. 13.1.

2. Atunci Iosua a chemat* pe tot Israelul, pe bătrânii lui, pe căpeteniile lui, pe judecătorii lui şi pe căpeteniile oastei. Şi le-a zis:
„Eu sunt bătrân, înaintat în vârstă.

*Deut. 31.28. Cap. 24.1. 1 Cron. 28.1.

3. Aţi văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeul* vostru tuturor neamurilor acelora dinaintea voastră; căci Domnul Dumnezeul vostru a luptat pentru voi.

*Exod 14.14. Cap. 10.14,42.

4. Vedeţi, v-am* dat ca moştenire prin sorţi, după seminţiile voastre, neamurile acestea care au rămas, începând de la Iordan; şi toate popoarele pe care le-am nimicit, până la Marea cea Mare spre apusul soarelui.

*Cap. 13.2,6; 18.10.

5. Domnul Dumnezeul* vostru le va izgoni di-

1.Lit.: Dumnezeul dumnezeilor;

naintea voastră şi le va alunga dinaintea voastră; şi voi le veţi stăpâni ţara, cum** a spus Domnul Dumnezeul vostru.

*Exod 23.30; 33.2; 34.11. Deut. 11.23. Cap. 13.6. **Num. 33.53.

6. Puneţi-vă toată puterea* ca să păziţi şi să împliniţi tot ce este scris în Cartea Legii lui Moise, fără să vă** abateţi nici la dreapta, nici la stânga.

*Cap. 1.7. **Deut. 5.32; 28.14.

7. Să nu* vă amestecaţi cu neamurile acestea care au rămas printre voi; să nu rostiţi** numele dumnezeilor lor şi să nu-i întrebuinţaţi în jurământ; să nu le slujiţi şi să nu vă închinaţi înaintea lor.

*Exod 23.33. Deut. 7.2,3. Prov. 4.14. Efes. 5.11. **Exod 23.13. Ps. 16.4. Ier. 5.7. Ţef. 1.5. Num. 32.38.

8. Ci alipiţi-vă* de Domnul Dumnezeul vostru, cum aţi făcut până în ziua aceasta.

*Deut. 10.20; 11.22; 13.4. Cap. 22.5.

9. Domnul* a izgonit dinaintea voastră popoare mari şi puternice; şi nimeni**, până în ziua aceasta, n-a putut să vă stea împotrivă.

*Deut. 11.23. **Cap. 1.5.

10. Unul* singur dintre voi urmărea o mie dintre ei, căci Domnul Dumnezeul vostru lupta pentru voi, cum** v-a spus.

*Lev. 26.8. Deut. 32.30. Judc. 3.31; 15.15. 2 Sam. 23.8. **Exod 14.14; 23.27. Deut. 3.22.

11. Vegheaţi*, dar, cu luare aminte asupra sufletelor voastre, ca să iubiţi pe Domnul Dumnezeul vostru.

*Cap. 22.5.

12. Dacă vă veţi* abate şi vă veţi alipi de neamurile acestea care au rămas printre voi, dacă vă veţi uni cu ele** prin căsătorii şi dacă veţi intra în legături cu ele,

*Evr. 10.38,39. 2 Pet. 2.20,21. **Deut. 7.3.

13. să fiţi încredinţaţi că Domnul* Dumnezeul vostru nu va mai izgoni aceste popoare dinaintea voastră; ci** ele vă vor fi o cursă şi un laţ, un bici în coaste şi spini în ochi, până veţi pieri de pe faţa acestei ţări bune pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeul vostru.

*Judc. 2.3. **Exod 23.33. Num. 33.55. Deut. 7.16. 1 Împ. 11.4.

14. Iată, astăzi eu mă duc* pe calea pe care merge tot ce este pământesc. Recunoaşteţi, dar, din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru, că nici unul dintre toate cuvintele bune rostite despre voi de Domnul Dumnezeul vostru n-a rămas** neîmplinit; toate vi s-au împlinit; nici unul n-a rămas neîmplinit.

*1 Împ. 2.2. Evr. 9.27. **Cap. 21.45. Luca 21.33.

15. Şi după* cum toate cuvintele bune pe care vi le spusese Domnul Dumnezeul vostru s-au împlinit pentru voi, tot aşa Domnul va împlini faţă de voi toate cuvintele rele**, până vă va nimici de pe faţa acestei ţări bune pe care v-a dat-o Domnul Dumnezeul vostru.

*Deut. 28.63. **Lev. 26.16. Deut. 28.15,16, etc.

16. Dacă veţi călca legământul pe care vi l-a dat Domnul Dumnezeul vostru şi dacă vă veţi duce să slujiţi altor dumnezei şi să vă închinaţi înaintea lor, Domnul Se va aprinde de mânie împotriva voastră şi veţi pieri degrabă din ţara cea bună pe care v-a dat-o El.”

Cea din urmă adunare

24 1. Iosua a adunat toate seminţiile lui Israel la Sihem* şi a chemat** pe bătrânii lui Israel, pe căpeteniile lui, pe judecătorii lui şi pe căpeteniile oastei. Ei s-au înfăţişat † înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 35.4. **Cap. 23.2. † 1 Sam. 10.19.

2. Iosua a zis întregului popor:
„Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Părinţii voştri, Terah, tatăl lui Avraam şi tatăl lui Nahor, locuiau în vechime de cealaltă parte a Râului* *(Eufrat)* şi slujeau** altor dumnezei.

*Gen. 11.26,31. **Gen. 31.53.

3. Eu am* luat pe tatăl vostru Avraam din cealaltă parte a Râului şi l-am purtat prin toată ţara Canaanului; i-am înmulţit sămânţa şi i l-am** dat pe Isaac.

*Gen. 12.1. Fapt. 7.2,3. **Gen. 21.2,3. Ps. 127.3.

4. Lui Isaac i l-am dat pe Iacov* şi pe Esau; lui Esau** i-am dat în stăpânire muntele Seir, iar Iacov † şi fiii lui s-au coborât în Egipt.

*Gen. 25.24-26. **Gen. 36.8. Deut. 2.5. † Gen. 46.1,6. Fapt. 7.15.

5. Am trimis* pe Moise şi pe Aaron şi am lovit** Egiptul cu minunile pe care le-am făcut în mijlocul lui; apoi v-am scos afară din el.

*Exod 3.10. **Exod 7-10,12.

6. Am scos* pe părinţii voştri din Egipt şi aţi ajuns** la mare. Egiptenii † i-au urmărit pe părinţii voştri până la Marea Roşie cu care şi călăreţi.

*Exod 12.37,51. **Exod 14.2. † Exod 14.9.

7. Părinţii voştri au strigat* către Domnul. Şi Domnul a pus** întuneric între voi şi egipteni, a adus † marea înapoi peste ei şi i-a acoperit. Aţi văzut cu ochii †† voştri ce am făcut egiptenilor. Şi aţi rămas multă vreme *† în pustiu.

*Exod 14.10. **Exod 14.20. † Exod 14.27,28. †† Deut. 4.34;

Deut. 29.2. *† Cap. 5.6.

8. V-am adus în ţara amoriţilor, care locuiau dincolo de Iordan, şi ei au luptat* împotriva voastră. I-am dat în mâinile voastre; aţi pus stăpânire pe ţara lor şi i-am nimicit dinaintea voastră.

*Num. 21.21,33. Deut. 2.32; 3.1.

9. Balac*, fiul lui Ţipor, împăratul Moabului, s-a ridicat şi a pornit la luptă împotriva lui Israel. A chemat** pe Balaam, fiul lui Beor, ca să vă blesteme.

*Judc. 11.25. **Num. 22.5. Deut. 23.4.

10. Dar n-am vrut* să-l ascult pe Balaam: el v-a** binecuvântat şi v-am izbăvit din mâna lui Balac.

*Deut. 23.5. **Num. 23.11,20; 24.10.

11. Aţi trecut* Iordanul şi aţi ajuns la Ierihon. Locuitorii Ierihonului au luptat** împotriva voastră: amoriţii, fereziţii, canaaniţii, hitiţii, ghirgasiţii, heviţii şi iebusiţii. I-am dat în mâinile voastre,

*Cap. 3.14,17; 4.10-12. **Cap. 6.1; 10.1; 11.1.

12. am trimis* înaintea voastră viespea şi i-a izgonit dinaintea voastră, ca pe cei doi împăraţi ai amoriţilor: nu cu sabia**, nici cu arcul tău.

*Exod 23.28. Deut. 7.20. **Ps. 44.3,6.

13. V-am dat o ţară pentru care nu voi aţi muncit, cetăţi* pe care nu voi le-aţi zidit, dar pe care le locuiţi, vii şi măslini pe care nu voi i-aţi sădit, dar care vă slujesc ca hrană.

*Deut. 6.10,11. Cap. 11.13.

Făgăduinţele poporului

14. Acum, temeţi-vă* de Domnul şi slujiţi-I cu scumpătate** şi credincioşie[1]. Îndepărtaţi † dumnezeii cărora le-au slujit părinţii voştri dincolo de Râu şi în †† Egipt şi slujiţi Domnului.

*Deut. 10.12. 1 Sam. 12.24. **Gen. 17.1; 26.5. Deut. 18.13. Ps. 119.1. 2 Cor. 1.12. Efes. 6.24. † Lev. 17.7. Vers. 2,23. Ezec. 20.18. †† Ezec. 20.7,8; 23.3.

15. Şi dacă nu găsiţi cu cale să-I slujiţi Domnului, alegeţi* astăzi cui vreţi să slujiţi: sau dumnezeilor** cărora le slujeau părinţii voştri dincolo de Râu, sau dumnezeilor † amoriţilor în a căror ţară locuiţi. Cât †† despre mine, eu şi casa mea vom sluji Domnului.""

*Rut 1.15. 1 Împ. 18.21. Ezec. 20.39. Ioan 6.67. **Vers. 14. † Exod 23.24,32,33; 34.15. Deut. 13.7; 29.18. Judc. 6.10. †† Gen. 18.19.

16. Poporul a răspuns şi a zis: „Departe de noi gândul să părăsim pe Domnul şi să slujim altor dumnezei.

1.Sau: integritate şi adevăr;

17. Căci Domnul este Dumnezeul nostru. El ne-a scos din ţara Egiptului, din casa robiei, pe noi şi pe părinţii noştri; El a făcut înaintea ochilor noştri acele minuni mari şi ne-a păzit în tot timpul drumului pe care l-am urmat şi în mijlocul tuturor popoarelor pe la care am trecut.

18. El a izgonit dinaintea noastră toate popoarele şi pe amoriţii care locuiau ţara aceasta. Şi noi vom sluji Domnului, căci El este Dumnezeul nostru."

19. Iosua a zis poporului: „Voi nu* veţi putea să slujiţi Domnului, căci este un Dumnezeu** sfânt, un Dumnezeu † gelos; El nu †† vă va ierta fărădelegile şi păcatele.

*Mat. 6.24. **Lev. 19.2. 1 Sam. 6.20. Ps. 99.5,9. Isa. 5.16. † Exod 20.5. †† Exod 23.21.

20. Când* veţi părăsi pe Domnul şi veţi sluji unor dumnezei străini, El Se va** întoarce şi vă va face rău şi vă va nimici, după ce v-a făcut bine."

*1 Cron. 28.9. 2 Cron. 15.2. Ezra 8.22. Isa. 1.28; 65.11,12. Ier. 17.13. **Cap. 23.15. Isa. 63.10. Fapt. 7.42.

21. Poporul a zis lui Iosua: „Nu! Căci vom sluji Domnului."

22. Iosua a zis poporului: „Voi sunteţi martori împotriva voastră înşivă că aţi ales* pe Domnul, ca să-I slujiţi."

Ei au răspuns: „Suntem martori!"

*Ps. 119.173.

23. „Scoateţi*, dar, dumnezeii străini care sunt în mijlocul vostru şi întoarceţi-vă inima spre Domnul Dumnezeul lui Israel!"

*Gen. 35.2. Vers. 14. Judc. 10.16. 1 Sam. 7.3.

24. Şi poporul a zis lui Iosua: „Noi vom sluji Domnului Dumnezeului nostru şi vom asculta glasul Lui."

25. Iosua a făcut în ziua aceea un* legământ cu poporul şi i-a dat o hotărâre şi o judecată la** Sihem. *Exod 15.25. 2 Împ. 11.17. **Vers. 26.

26. Iosua a scris* aceste lucruri în Cartea Legii lui Dumnezeu. A luat o** piatră mare şi a ridicat-o † acolo sub †† stejarul care era în locul închinat Domnului.

*Deut. 31.24. **Judc. 9.6. † Gen. 28.18. Cap. 4.3. †† Gen. 35.4.

27. Şi Iosua a zis întregului popor: „Iată piatra aceasta va fi martoră* împotriva noastră, căci a auzit** toate cuvintele pe care ni le-a spus Domnul, ea va fi martoră împotriva voastră, ca să nu fiţi necredincioşi Dumnezeului vostru."

*Gen. 31.48,52. Deut. 31.19,21,26. Cap. 22.27,28,34. **Deut. 32.1.

28. Apoi Iosua* a dat drumul poporului şi s-a dus fiecare la moştenirea lui. *Judc. 2.6.

Moartea lui Iosua

29. După aceste* lucruri, Iosua, fiul lui Nun, robul Domnului, a murit în vârstă de o sută zece ani. *Judc. 2.8.

30. L-au înmormântat în ţinutul care-i căzuse la împărţire, la Timnat-Serah*, în muntele lui Efraim, la miazănoapte de muntele Gaaş.

*Cap. 19.50. Judc. 2.9.

31. Israel* a slujit Domnului în tot timpul vieţii lui Iosua şi în tot timpul vieţii bătrânilor care au trăit după Iosua şi care cunoşteau** tot ce făcuse Domnul pentru Israel.

*Judc. 2.7. **Deut. 11.2; 31.13.

32. Oasele* lui Iosif, pe care le aduseseră copiii lui Israel din Egipt, au fost îngropate la Sihem, în partea ogorului pe care îl cumpărase** Iacov de la fiii lui Hamor, tatăl lui Sihem cu o sută de chesita şi care a ajuns moştenirea fiilor lui Iosif.

*Gen. 50.25. Exod 13.19. **Gen. 33.19.

33. Eleazar, fiul lui Aaron, a murit şi a fost îngropat la Ghibeat-Fineas, care fusese dat fiului său Fineas, în muntele* lui Efraim.

*Exod 6.25. Judc. 20.28.

JUDECĂTORII

(Psalmul 106.34-36. Faptele Apostolilor 13.20. Ieremia 50.6.)

Iuda îi bate pe canaaniţi şi pe fereziţi

1 1. După moartea lui Iosua, copiii lui Israel au întrebat* pe Domnul şi au zis: „Cine dintre noi să se suie întâi împotriva canaaniţilor ca să pornească lupta cu ei?”

*Num. 27.21. Cap. 20.18.

2. Domnul a răspuns: „Iuda* să se suie; iată că am dat ţara în mâinile lui.” *Gen. 49.8.

3. Şi Iuda a zis fratelui său Simeon: „Suie-te împreună cu mine în ţara care mi-a căzut la sorţi şi să luptăm împotriva canaaniţilor; şi voi merge* şi eu cu tine în ţara care ţi-a căzut la sorţi.” Şi Simeon s-a dus cu el. *Vers. 17.

4. Iuda s-a suit şi Domnul a dat pe canaaniţi şi pe fereziţi în mâinile lor; au ucis zece mii de oameni la Bezec*. *1 Sam. 11.8.

5. Au găsit pe Adoni-Bezec la Bezec; au pornit lupta împotriva lui şi au bătut pe canaaniţi şi fereziţi.

6. Adoni-Bezec a luat-o la fugă; dar ei l-au urmărit şi l-au prins şi i-au tăiat degetele cele mari de la mâini şi de la picioare.

7. Adoni-Bezec a zis: „Şaptezeci de împăraţi, cu degetele cele mari de la mâini şi de la picioare tăiate, strângeau mâncare[1] sub masa mea; Dumnezeu îmi răsplăteşte şi mie* cum am făcut.” L-au dus la Ierusalim şi a murit acolo.

*Lev. 24.19. 1 Sam. 15.33. Iac. 2.13.

8. Fiii* lui Iuda au pornit lupta împotriva Ierusalimului şi l-au luat; l-au trecut prin ascuţişul sabiei şi au dat foc cetăţii. *Ios. 15.63.

9. Fiii* lui Iuda s-au coborât apoi ca să-i bată pe canaaniţi, care locuiau muntele, ţinutul de miazăzi şi câmpia.

*Ios. 10.36; 11.21; 15.13.

10. Iuda a pornit împotriva canaaniţilor care locuiau la Hebron, numit mai înainte Chiriat-Arba*; şi i-a bătut pe Şeşai, pe Ahiman şi Talmai.

*Ios. 14.15; 15.13,14.

11. De acolo* a pornit împotriva locuitorilor Debirului: Debirul se numea mai înainte Chiriat-Sefer. *Ios. 15.15.

12. Caleb* a zis: „Voi da pe fiica mea Acsa de nevastă cui va bate Chiriat-Seferul şi-l va lua.”

*Ios. 15.16,17.

13. Otniel, fiul lui Chenaz, fratele cel mai* mic al lui Caleb, a pus mâna pe cetate; şi Caleb i-a dat-o de nevastă pe fiica sa Acsa.

*Cap. 3.9.

14. Când* a intrat ea la Otniel, l-a îndemnat să ceară un ogor de la tatăl ei. Ea s-a coborât de pe măgar; şi Caleb i-a zis: „Ce vrei?”

*Ios. 15.18,19.

15. Ea i-a răspuns: „Dă-mi un dar*, căci mi-ai dat un pământ secetos; dă-mi şi izvoare de apă.” Şi Caleb i-a dat izvoarele de sus şi izvoarele de jos. *Gen. 33.11.

16. Fiii* chenitului, socrul lui Moise, s-au suit din Cetatea Finicilor**, împreună cu fiii lui Iuda, în pustiul lui Iuda, la miazăzi de Arad †;

1.Sau: resturi de mâncare, firimituri;

şi s-au dus †† şi au locuit cu poporul.

*Cap. 4.11,17. 1 Sam. 15.6. 1 Cron. 2.55. Ier. 35.2. **Deut. 34.3. † Num. 21.1. †† Num. 10.32.

17. Iuda* a pornit cu fratele său Simeon şi au bătut pe canaaniţii care locuiau la Ţefat; au nimicit cetatea cu desăvârşire şi au numit-o Horma** *(Nimicire)*.

*Vers. 3. **Num. 21.3. Ios. 19.4.

18. Iuda a mai pus mâna pe Gaza* şi pe ţinutul ei, pe Ascalon şi pe ţinutul lui şi pe Ecron şi pe ţinutul lui.

*Ios. 11.22.

19. Domnul* a fost cu Iuda; şi Iuda a pus stăpânire pe munte, dar n-a putut să-i izgonească pe locuitorii din câmpie, pentru că aveau care** de fier.

*Vers. 2. 2 Împ. 18.7. **Ios. 17.16,18.

20. Au dat* Hebronul lui Caleb, cum spusese Moise; şi el a izgonit de acolo pe cei trei fii ai lui Anac. *Num. 14.24. Deut. 1.36. Ios. 14.9,13; 15.13,14.

Cruţarea canaaniţilor

21. Fiii* lui Beniamin n-au izgonit pe iebusiţii care locuiau la Ierusalim; şi iebusiţii au locuit în Ierusalim cu fiii lui Beniamin până în ziua de azi.

*Ios. 15.63; 18.28.

22. Casa lui Iosif s-a suit şi ea împotriva Betelului şi Domnul* a fost cu ei.

*Vers. 19.

23. Cei din casa lui Iosif au iscodit* Betelul, care mai înainte se numea Luz**.

*Ios. 2.1; 7.2. Cap. 18.2. **Gen. 28.19.

24. Străjerii au văzut pe un om ieşind din cetate şi i-au zis: „Arată-ne pe unde putem intra în cetate şi vom avea milă* de tine.”

*Ios. 2.12,14.

25. El le-a arătat pe unde ar putea să intre în cetate. Şi au trecut cetatea prin ascuţişul sabiei; dar pe omul acela l-au lăsat să plece cu toată familia lui.

26. Omul acela s-a dus în ţara hitiţilor; a zidit o cetate şi i-a pus numele Luz, nume pe care l-a purtat până în ziua de azi.

27. Manase* n-a izgonit nici el pe locuitorii din Bet-Şean şi din satele dimprejurul lui, din Taanac şi satele lui, din Dor şi satele dimprejurul lui, din Iibleam şi satele dimprejurul lui, din Meghido şi satele dimprejurul lui; aşa încât canaaniţii au izbutit să rămână în ţara aceasta.

*Ios. 17.11,12,13.

28. Când Israel a fost destul de tare, i-a supus pe canaaniţi la un bir, dar nu i-a izgonit.

29. Efraim* n-a izgonit pe canaaniţii care locuiau la Ghezer; şi canaaniţii au locuit în mijlocul lui Efraim la Ghezer.

*Ios. 16.10. 1 Împ. 9.16.

30. Zabulon n-a izgonit nici el pe locuitorii din Chitron, nici pe locuitorii din Nahalol*; şi canaaniţii au locuit în mijlocul lui Zabulon, dar au fost supuşi la un bir.

*Ios. 19.15.

31. Nici Aşer* n-a izgonit pe locuitorii din Aco, nici pe locuitorii din Sidon, nici pe cei din Ahlab, din Aczib, din Helba, din Afic şi din Rehob;

*Ios. 19.24-30.

32. şi aşeriţii* au locuit în mijlocul canaaniţilor, locuitorii ţării, căci nu i-au izgonit.

*Ps. 106.34,35.

33. Neftali* n-a izgonit pe locuitorii din Bet-Şemeş, nici pe locuitorii din Bet-Anat şi a locuit** în mijlocul canaaniţilor, locuitorii ţării; dar locuitorii din Bet-Şemeş şi din Bet-Anat au fost supuşi la un bir †.

*Ios. 19.38. **Vers. 32. †Vers. 30.

34. Amoriţii i-au dat înapoi în munte pe fiii lui Dan şi nu i-au lăsat să se coboare în câmpie.

35. Amoriţii au izbutit să rămână la Har-Heres, la Aialon* şi la Şaalbim; dar mâna casei lui Iosif a apăsat asupra lor şi au fost supuşi la un bir.

*Ios. 19.42.

36. Ţinutul amoriţilor se întindea de la suişul* Acrabim, de la Sela şi în sus.

*Num. 34.4. Ios. 15.3.

Mustrarea Îngerului Domnului

2 1. Îngerul Domnului S-a suit din Ghilgal la Bochim* şi a zis: „Eu v-am scos din Egipt şi v-am adus în ţara pe care am jurat părinţilor voştri că v-o voi da. Am zis**: „Niciodată nu voi rupe legământul Meu cu voi;

*Vers. 5. **Gen. 17.7.

2. şi voi* să nu încheiaţi legământ cu locuitorii din ţara aceasta, ci să le surpaţi** altarele.” Dar voi † n-aţi ascultat de glasul Meu. Pentru ce aţi făcut lucrul acesta?

*Deut. 7.2. **Deut. 12.3. † Vers. 20. Ps. 106.34.

3. Am zis atunci: „Nu-i voi izgoni dinaintea voastră; ci vă vor sta în coaste*, şi dumnezeii** lor vă vor fi o † cursă.”

*Ios. 23.13. **Cap. 3.6. † Exod 23.33; 34.12. Deut. 7.16. Ps. 106.36.

4. După ce a spus Îngerul Domnului aceste cuvinte tuturor copiilor lui Israel, poporul a ridicat glasul şi a plâns.

5. Au pus locului aceluia numele Bochim *(Cei ce plâng);* şi au adus jertfe Domnului acolo.

Poporul slujeşte Domnului în timpul lui Iosua

6. Iosua* a dat drumul poporului şi copiii lui Israel au plecat fiecare la moştenirea lui, ca să ia ţara în stăpânire.

*Ios. 22.6; 24.28.

7. Poporul* a slujit Domnului în tot timpul vieţii lui Iosua şi în tot timpul vieţii bătrânilor care au trăit după Iosua şi care văzuseră toate lucrurile mari pe care le făcuse Domnul pentru Israel. *Ios. 24.31.

8. Iosua*, fiul lui Nun, robul Domnului, a murit în vârstă de o sută zece ani.

*Ios. 24.29.

9. L-au îngropat* în ţinutul pe care-l avea ca moştenire, la Timnat-Heres**, în muntele lui Efraim, la miazănoapte de muntele Gaaş.

*Ios. 24.30. **Ios. 19.50; 24.30.

Judecători

10. Tot neamul acela de oameni[1] a fost adăugat la părinţii lui şi s-a ridicat după el un alt neam de oameni, care nu cunoştea* pe Domnul, nici ce făcuse El pentru Israel.

*Exod 5.2. 1 Sam. 2.12. 1 Cron. 28.9. Ier. 9.3; 22.16. Gal. 4.8. 2 Tes. 1.8. Tit 1.16.

11. Copiii lui Israel au făcut atunci ce nu plăcea Domnului şi au slujit baalilor.

12. Au* părăsit pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor care-i scosese din ţara Egiptului şi au mers** după alţi dumnezei, dintre dumnezeii popoarelor care-i înconjurau; s-au închinat † înaintea lor şi L-au mâniat pe Domnul.

*Deut. 31.16. **Deut. 6.14. † Exod 20.5.

13. Au părăsit pe Domnul şi au slujit* lui Baal şi astarteelor.

*Cap. 3.7; 10.6. Ps. 106.36.

14. Domnul S-a aprins de mânie* împotriva lui Israel. El i-a dat** în mâinile unor prădători care i-au prădat, i-a vândut † în mâinile vrăjmaşilor lor de jur-împrejur şi nu s-au mai putut †† împotrivi vrăjmaşilor lor.

*Cap. 3.8. Ps. 106.40-42. **2 Împ. 17.20. † Cap. 3.8; 4.2. Ps. 44.12. Isa. 50.1. †† Lev. 26.37. Ios. 7.12,13.

15. Oriunde mergeau, mâna Domnului era împotriva lor ca să le facă rău, cum spusese Domnul şi cum le* jurase Domnul. Au ajuns astfel într-o mare strâmtorare.

*Lev. 26. Deut. 28.

16. Domnul* a ridicat judecători, ca să-i izbăvească din mâna celor ce-i prădau.

*Cap. 3.9,10,15. 1 Sam. 12.11. Fapt. 13.20.

17. Dar ei n-au ascultat nici de judecătorii lor, căci au curvit* cu alţi dumnezei şi s-au închinat înaintea lor. S-au abătut repede de la calea pe care o urmaseră părinţii lor ascultând de poruncile Domnului; ei n-au făcut aşa.

*Exod 24.15,16. Lev. 17.7.

18. Când le ridica Domnul judecători, Domnul era cu judecătorul* şi-i izbăvea din mâna vrăjmaşilor lor în tot timpul vieţii judecătorului, căci Domnului** I se făcea milă de suspinele scoase de ei împotriva celor ce-i apăsau şi-i chinuiau.

*Ios. 1.5. **Gen. 6.6. Deut. 32.36. Ps. 106.44,45.

19. Dar, după moartea* judecătorului, se stricau din nou, mai mult decât părinţii lor, ducându-se după alţi dumnezei, ca să le slujească şi să se închine înaintea lor; şi stăruiau în această purtare şi împietrire.

*Cap. 3.12; 4.1; 8.33.

20. Atunci Domnul S-a aprins de* mânie împotriva lui Israel şi a zis: „Fiindcă neamul acesta a călcat legământul** Meu pe care-l poruncisem părinţilor lor şi fiindcă n-au ascultat de glasul Meu,

*Vers. 14. **Ios. 23.16.

21. nu voi mai izgoni* dinaintea lor nici unul din popoarele pe care le-a lăsat Iosua când a murit. *Ios. 23.13.

22. Astfel, prin ele*, voi pune pe Israel la încercare**, ca să ştiu dacă vor căuta sau nu să urmeze calea Domnului, cum au căutat părinţii lor.”

*Deut. 8.2,16; 13.3. **Cap. 3.1,4.

23. Şi Domnul a lăsat în pace pe popoarele acelea pe care nu le dăduse în mâinile lui Iosua şi nu S-a grăbit să le izgonească.

Slujirea israeliţilor la idoli

3 1. Iată popoarele* pe care le-a lăsat Domnul ca să-l încerce pe Israel prin ele, pe toţi cei ce nu cunoscuseră toate războaiele Canaanului,

*Cap. 2.21,22.

2. pentru ca generaţiile copiilor lui Israel să cunoască şi să înveţe războiul; şi anume cele ce nu-l cunoscuseră mai înainte:

3. cei* cinci domnitori ai filistenilor, toţi canaaniţii, sidonienii şi heviţii care locuiau în muntele Liban, de la muntele Baal-Hermon până la intrarea Hamatului.

*Ios. 13.3.

4. Neamurile* acestea au slujit ca să pună pe Israel la încercare, pentru ca Domnul să vadă

1.Sau: generaţia;

dacă vor asculta de poruncile pe care le dăduse părinţilor lor prin Moise. *Cap. 2.22.
5. Şi copiii* lui Israel au locuit în mijlocul canaaniţilor, hitiţilor, amoriţilor, fereziţilor, heviţilor şi iebusiţilor;
*Ps. 106.35.
6. au luat* de neveste pe fetele lor şi au dat de neveste fiilor lor pe fetele lor şi au slujit dumnezeilor lor. *Exod 34.16. Deut. 7.3.

Otniel

7. Copiii* lui Israel au făcut ce nu-i plăcea Domnului, au uitat pe Domnul şi au slujit** baalilor şi aşerelor[1] †.
*Cap. 2.11. **Cap. 2.13. † Exod 34.l3. Deut. 16.21. Cap. 6.25.
8. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel şi i-a vândut* în mâinile lui Cuşan-Rişeataim**, împăratul Mesopotamiei. Şi copiii lui Israel au fost supuşi opt ani lui Cuşan-Rişeataim.
*Cap. 2.14. **Hab. 3.7.
9. Copiii lui Israel au strigat* către Domnul şi Domnul le-a ridicat un salvator**, care i-a salvat: pe Otniel †, fiul lui Chenaz, fratele cel mai mic al lui Caleb.
*Vers. 15. Cap. 4.3; 6.7; 10.10. 1 Sam. 12.10. Neem. 9.27. Ps. 22.5; 106.44; 107.13,19. **Cap. 2.16. † Cap. 1.13.
10. Duhul* Domnului a fost peste el. El a ajuns judecător în Israel şi a pornit la război. Domnul a dat în mâinile lui pe Cuşan-Rişeataim, împăratul Mesopotamiei, şi mâna Lui a fost puternică împotriva lui Cuşan-Rişeataim.
*Num. 27.18. Cap. 6.34; 11.29; 13.25; 14.6,19. 1 Sam. 11.6. 2 Cron. 15.1.
11. Ţara a avut odihnă patruzeci de ani. Şi Otniel, fiul lui Chenaz, a murit.

Ehud

12. Copiii* lui Israel au făcut iarăşi ce nu plăcea Domnului; şi Domnul a întărit pe Eglon**, împăratul Moabului, împotriva lui Israel, pentru că făcuseră ce nu plăcea Domnului. *Cap. 2.19. **1 Sam. 12.9.
13. Eglon a strâns la el pe fiii lui Amon şi pe amaleciţi* şi a pornit. A bătut pe Israel şi a luat Cetatea Finicilor[2]**.
*Cap. 5.14. **Cap. 1.16.
14. Şi copiii lui Israel au fost supuşi* optsprezece ani lui Eglon, împăratul Moabului.
*Deut. 28.48.
15. Copiii lui Israel au* strigat către Domnul şi Domnul le-a ridicat un eliberator, pe Ehud, fiul lui Ghera, beniamitul, care nu se slujea de mâna dreaptă. Copiii lui Israel au trimis prin el un dar lui Eglon, împăratul Moabului.
*Vers. 9. Ps. 78.34.
16. Ehud şi-a făcut o sabie cu două tăişuri, lungă de un cot, şi a încins-o pe sub haine, în partea dreaptă.
17. A dat darul lui Eglon, împăratul Moabului; Eglon era un om foarte gras.
18. Când a isprăvit de dat darul, a dat drumul oamenilor care-l aduseseră.
19. El însuşi s-a întors* de la carierele de piatră de lângă Ghilgal şi a zis: „Împărate, am săţi spun ceva în taină.” Împăratul a zis: „Tăcere!” Şi toţi cei ce erau lângă el au ieşit afară. *Ios. 4.20.
20. Ehud a început vorba cu el pe când stătea singur în camera lui de vară şi a zis: „Am un cuvânt din partea lui Dumnezeu pentru tine.” Eglon s-a ridicat de pe scaun.
21. Atunci Ehud a întins mâna stângă, a scos sabia din partea dreaptă şi i-a împlântat-o în pântece.
22. Chiar şi mânerul a intrat după tăiş şi grăsimea s-a strâns în jurul lamei; căci nu i-a putut scoate sabia din pântece şi a ieşit mizeria din el.
23. Ehud a ieşit prin pridvor, a închis uşile de la camera de sus după el şi a tras zăvorul.
24. După ce a ieşit el, au venit slujitorii împăratului şi s-au uitat; şi iată că uşile odăii de sus erau închise cu zăvorul. Ei au zis: „Fără îndoială, îşi acoperă picioarele în camera de vară.”
25. Au aşteptat multă vreme; şi fiindcă el nu deschidea uşile odăii de sus, au luat cheia şi au descuiat; şi iată că stăpânul lor era mort, întins pe pământ.
26. Până să se dumirească ei, Ehud a luat-o la fugă, a trecut de carierele de piatră şi a scăpat în Seira.
27. Cum a ajuns, a sunat* din trâmbiţă în muntele** lui Efraim. Copiii lui Israel s-au coborât cu el din munte şi el era în fruntea lor.
*Cap. 5.14; 6.34. 1 Sam. 13.3. **Ios. 17.15. Cap. 7.24; 17.1; 19.1.
28. El le-a zis: „Veniţi după mine, căci Domnul* a dat în mâinile voastre pe vrăjmaşii voştri moabiţi.” Ei s-au coborât după el, au pus stăpânire pe vadurile** Iordanului, în faţa Moabului, şi n-au lăsat pe nimeni să treacă.
*Cap. 7.9,15. 1 Sam. 17.47. **Ios. 2.7. Cap. 12.5.
29. Au ucis atunci aproape zece mii de oameni

1.Nume de zeităţi păgâne feniciene; 2.Sau: Cetatea Palmierilor;

din Moab - toţi voinici şi viteji -, şi n-a scăpat unul.
30. În ziua aceea Moabul a fost supus sub mâna lui Israel. Şi ţara* a avut odihnă optzeci de ani. *Vers. 11.

Şamgar

31. După el a urmat Şamgar*, fiul lui Anat. El a ucis şase sute de oameni dintre filisteni cu o ţepuşă** pentru boi. Şi a fost şi el un eliberator † al lui Israel ††.

*Cap. 5.6,8. 1 Sam. 13.19,22. **1 Sam. 17.47,50. † Cap. 2.16. †† Cap. 4.1,3, etc.; 10.7,17; 11.4, etc. 1 Sam. 4.1.

Debora şi Barac

4 1. Copiii* lui Israel iarăşi au făcut ce nu plăcea Domnului, după moartea lui Ehud. *Cap. 2.19.
2. Şi Domnul i-a vândut* în mâinile lui Iabin, împăratul Canaanului, care domnea la Haţor**. Căpetenia oştirii lui era Sisera † şi locuia la Haroşet-Goim ††.
*Cap. 2. 14. **Ios. 11.1,10; 19.36. † 1 Sam. 12.9. Ps. 83.9. †† Vers. 13,16.
3. Copiii lui Israel au strigat către Domnul, căci Iabin avea nouă sute de care de fier* şi de douăzeci de ani apăsa** cu putere pe copiii lui Israel. *Cap. 1.19. **Cap. 5.8. Ps. 106.42.
4. Pe vremea aceea judecător în Israel era Debora, prorociţa, nevasta lui Lapidot.
5. Ea şedea* sub palmierul Deborei, între Rama şi Betel, în muntele lui Efraim; şi copiii lui Israel se suiau la ea ca să fie judecaţi.
*Gen. 35.8.
6. Ea a trimis să cheme pe Barac*, fiul lui Abinoam, din Chedeş-Neftali**, şi i-a zis: Iată porunca pe care a dat-o Domnul Dumnezeul lui Israel: „Du-te, îndreaptă-te spre muntele Taborului şi ia cu tine zece mii de oameni din copiii lui Neftali şi din copiii lui Zabulon;
*Evr. 11.32. **Ios. 19.37.
7. voi atrage* spre tine, la pârâul Chison**, pe Sisera, căpetenia oştirii lui Iabin, împreună cu carele şi oştile lui, şi-l voi da în mâinile tale.”
*Exod 14.4. **Cap. 5.21. 1 Împ. 18.40. Ps. 83.9,10.
8. Barac i-a zis: „Dacă vii tu cu mine, mă voi duce; dar dacă nu vii cu mine, nu mă voi duce.”
9. Ea a răspuns: „Voi merge cu tine; dar nu vei avea slavă[1] în calea pe care mergi, căci Domnul va da* pe Sisera în mâinile unei femei.” Şi Debora s-a sculat şi s-a dus cu Barac la Chedeş. *Cap. 2.14.

1.Sau: onoare, faimă, glorie;

10. Barac a chemat pe Zabulon* şi Neftali la Chedeş; zece mii de oameni mergeau în** urma lui şi Debora s-a suit cu el.
*Cap. 5.18. **Exod 11.8. 1 Împ. 20.10.
11. Heber, chenitul*, se despărţise de cheniţi, fiii lui Hobab**, socrul lui Moise, şi îşi întinsese cortul până la stejarul Ţaanaim, lângă † Chedeş.
*Cap. 1.16. **Num. 10.29. † Vers. 6.
12. Au dat de ştire lui Sisera că Barac, fiul lui Abinoam, s-a îndreptat spre muntele Taborului.
13. Şi, de la Haroşet-Goim, Sisera şi-a strâns spre pârâul Chisonului toate carele, nouă sute de care de fier; şi tot poporul care era cu el.
14. Atunci Debora a zis lui Barac: „Scoală-te, căci iată ziua când dă Domnul pe Sisera în mâinile tale. Într-adevăr, Domnul* merge înaintea ta.” Şi Barac s-a repezit de pe muntele Taborului, cu zece mii de oameni după el.
*Deut. 9.3. 2 Sam. 5.24. Ps. 68.7. Isa. 52.12.
15. Domnul* a pus pe fugă dinaintea lui Barac, prin ascuţişul sabiei, pe Sisera, toate carele lui şi toată tabăra. Sisera s-a coborât din carul lui şi a fugit pe jos.
*Ios. 10.10. Ps. 83.9,10.
16. Barac a urmărit carele şi oştirea până la Haroşet-Goim; şi toată oştirea lui Sisera a căzut sub ascuţişul sabiei, fără să fi rămas un singur om.

Sisera este ucis de Iael

17. Sisera a fugit pe jos în cortul Iaelei, nevasta lui Heber, chenitul; căci între Iabin, împăratul Haţorului şi casa lui Heber, chenitul, era pace.
18. Iael a ieşit înaintea lui Sisera şi i-a zis: „Intră, domnul meu, intră la mine şi nu te teme!” El a intrat la ea în cort şi ea l-a ascuns sub o învelitoare.
19. El a zis: „Dă-mi, te rog, puţină apă să beau, căci mi-e sete.” Ea a deschis burduful* cu lapte, i-a dat să bea şi l-a acoperit.
*Cap. 5.25.
20. El i-a mai zis: „Stai la uşa cortului, şi dacă vine cineva şi te întreabă: „Este cineva aici?”, să răspunzi: „Nu.”
21. Iael*, nevasta lui Heber, a luat un ţăruş deal cortului, a pus mâna pe ciocan, s-a apropiat încet de el şi i-a bătut ţăruşul în tâmplă, aşa că l-a străpuns până în pământ. El adormise adânc, căci era rupt de oboseală; şi a murit.
*Cap. 5.26.

22. Pe când Barac urmărea pe Sisera, Iael i-a ieşit înainte şi i-a zis: „Vino, şi-ţi voi arăta pe omul pe care-l cauţi.” El a intrat la ea şi iată că Sisera stătea întins, mort, cu ţăruşul bătut în tâmplă.
23. În ziua aceea, Dumnezeu a supus* pe Iabin, împăratul Canaanului, înaintea copiilor lui Israel.

*Ps. 18.47.

24. Şi mâna copiilor lui Israel a apăsat greu asupra lui Iabin, împăratul Canaanului, până ce l-au nimicit pe Iabin, împăratul Canaanului.

Cântarea de laudă a Deborei

5 1. În ziua aceea, Debora a cântat* această cântare cu Barac, fiul lui Abinoam:

*Exod 15.1. Ps. 18, titlu.

2. „Nişte căpetenii s-au pus în fruntea
poporului în Israel,
şi poporul* s-a arătat gata de luptă:
binecuvântaţi pe Domnul!

*2 Cron. 17.16.

3. Ascultaţi*, împăraţi!
Luaţi aminte, domnitori!
Voi cânta, da, voi cânta Domnului,
voi face o cântare de laudă Domnului
Dumnezeului lui Israel.

*Deut. 32.1,3. Ps. 2.10.

4. Doamne*, când ai ieşit din Seir,
când ai plecat din câmpiile Edomului,
pământul** s-a cutremurat, cerurile
au picurat
şi norii au turnat ape cu găleata.

*Deut. 33.2. Ps. 68.7. **2 Sam. 22.8. Ps. 68.8. Isa. 64.3. Hab. 3.3,10.

5. Munţii* s-au clătinat înaintea Domnului,
Sinaiul** acela s-a clătinat înaintea
Domnului Dumnezeului lui Israel.”

*Deut. 4.11. Ps. 97.5. **Exod 19.18.

6. „Pe vremea lui* Şamgar, fiul lui Anat,
pe vremea Iaelei** drumurile † erau părăsite
şi călătorii apucau pe căi strâmbe.

*Cap. 3.31. **Cap. 4.17. † Lev. 26.22. 2 Cron. 15.5. Isa. 33.8. Plân. 1.4; 4.18.

7. Căpeteniile erau fără putere în Israel,
fără putere,
până când m-am sculat eu, Debora,
până când m-am ridicat eu, ca o mamă*
în Israel.

*Isa. 49.23.

8. El îşi alesese noi dumnezei*;
atunci războiul era la porţi.
Dar nu vedeai** nici scut, nici suliţă
la patruzeci de mii în Israel.

*Deut. 32.16. Cap. 2.12,17. **Cap. 4.3. 1 Sam. 13.19,22.

9. Inima mea se îndreaptă spre căpeteniile lui
Israel,
spre aceia din popor care* s-au arătat
gata să lupte.
Binecuvântaţi pe Domnul!

*Vers. 2.

10. Voi, care* călăriţi pe măgăriţe albe,
voi, care** şedeţi pe covoare
şi voi, care umblaţi pe drum: cântaţi! †

*Ps. 105.2; 145.5. **Cap. 10.4; 12.14. † Ps. 107.32.

11. Arcaşii, din mijlocul adăpătoarelor,
să laude cu glasul lor binefacerile*
Domnului,
binefacerile cârmuirii Sale în Israel.
Atunci poporul Domnului s-a coborât
la porţi:

*1 Sam. 12.7. Ps. 145.7.

12. Trezeşte-te*, trezeşte-te, Debora!
Trezeşte-te, trezeşte-te şi cântă o cântare!
Scoală-te, Barac,
şi adu-ţi robii** de război,
fiul lui Abinoam!

*Ps. 57.8. **Ps. 68.18.

13. Atunci o rămăşiţă din popor a biruit*
pe cei puternici,
Domnul mi-a dat biruinţa asupra celor viteji.

*Ps. 49.14.

14. Din Efraim* au venit locuitorii lui**
Amalec.
După tine a mers Beniamin în oştirea ta.
Din Machir † au venit căpeteniile
şi din Zabulon cârmuitorii.

*Cap. 3.13. **Cap. 3.27. † Num. 32.39,40.

15. Mai-marii lui Isahar au fost cu Debora
şi Isahar a venit după Barac*;
a fost trimis pe urma lui în vale.
La pâraiele lui Ruben
au fost mari hotărâri!

*Cap. 4.14.

16. Pentru ce-ai rămas în mijlocul* staulelor
să asculţi behăitul turmelor?
La pâraiele lui Ruben
mari au fost sfaturile inimii!

*Num. 32.1.

17. Galaadul* de dincolo de Iordan
nu şi-a părăsit locuinţa.
Pentru ce a stat Dan pe corăbii?
Aşer** a stat pe malul mării
şi s-a odihnit în văile lui.

*Ios. 13.25,31. **Ios. 19.29,31.

18. Zabulon* este un popor care a înfruntat
moartea;
şi Neftali la fel, pe înălţimile din câmpie.

*Cap. 4.10.

19. Împăraţii au venit, s-au luptat;

atunci au luptat împăraţii Canaanului
la Tanaac, la apele Meghido;
n-au luat nici o pradă, nici argint*.

*Vers. 30. Cap. 4.16. Ps. 44.12.

20. Din ceruri* se luptau,
de pe cărările lor, stelele** se luptau
împotriva lui Sisera,

*Ios. 10.11. Ps. 77.11,18. **Cap. 4.15.

21. Pârâul* Chison i-a luat, pârâul din
vremurile străvechi, pârâul Chison!
Suflete al meu calcă-n picioare pe viteji!

*Cap. 4.7.

22. Atunci copitele cailor au fost frânte
de goana, de goana războinicilor lor.
23. Blestemaţi pe Meroza, a zis Îngerul
Domnului,
blestemaţi, blestemaţi pe locuitorii lui;
Căci* n-au venit în ajutorul** Domnului,
în ajutorul Domnului, printre oamenii viteji.

*Cap. 21.9,10. Neem. 3.5. **1 Sam. 17.47; 18.17; 25.28.

24. Binecuvântată să fie între femei Iael*,
nevasta lui Heber, chenitul!
Binecuvântată** să fie ea între femeile care
locuiesc în corturi!

*Cap. 4.17. **Luca 1.28.

25. El a cerut* apă şi ea i-a dat lapte;
în pahar împărătesc i-a adus smântână.

*Cap. 4.19.

26. Cu o mână* a luat ţăruşul
şi cu dreapta ciocanul lucrătorilor,
a lovit pe Sisera, i-a despicat capul,
i-a sfărâmat şi străpuns tâmpla.

*Cap. 4.21.

27. El s-a ghemuit: a căzut şi s-a culcat
la picioarele ei;
s-a ghemuit şi a căzut la picioarele ei;
acolo unde s-a ghemuit, acolo a căzut
fără viaţă.
28. Pe fereastră, printre zăbrele,
se uită mama lui Sisera şi strigă:
„Pentru ce zăboveşte carul lui să vină?
Pentru ce vin carele lui aşa de încet?”
29. Cele mai înţelepte dintre femeile ei
îi răspund
şi ea îşi răspunde singură:
30. „Negreşit, au găsit pradă*! Şi-o împart:
o fată, două fete de fiecare om;
pradă de haine vopsite pentru Sisera;
pradă de haine vopsite, brodate,
haine vopsite şi brodate pe ambele părţi
de pus pe grumazul biruitorului!”

*Exod 15.9.

31. Aşa* să piară toţi vrăjmaşii Tăi,
Doamne!
Dar cei ce-L iubesc sunt ca soarele**,
când se arată † în puterea lui.”
Ţara a avut odihnă patruzeci de ani.

*Ps. 83.9,10. **2 Sam. 23.4. † Ps. 19.5.

Asuprirea madianiţilor

6 1. Copiii* lui Israel au făcut ce nu plăcea Domnului; şi Domnul i-a dat în mâinile lui Madian**, timp de şapte ani.

*Cap. 2.19. **Hab. 3.7.

2. Mâna lui Madian a fost puternică împotriva lui Israel. Ca să scape de Madian, copiii lui Israel fugeau în văgăunile* munţilor, în peşteri şi pe stânci întărite.

*1 Sam. 13.6. Evr. 11.38.

3. După ce semăna Israel, Madian se suia cu Amalec* şi fiii răsăritului** şi porneau împotriva lui.

*Cap. 3.13. **Gen. 29.1. Cap. 7.12; 8.10. 1 Împ. 4.30. Iov 1.3.

4. Aşezau tabăra în faţa lui, nimiceau* roadele ţării până spre Gaza; şi nu lăsau în Israel nici hrană, nici oi, nici boi, nici măgari.

*Lev. 26.16. Deut. 28.30,33,51. Mica 6.15.

5. Căci se suiau împreună cu turmele şi corturile lor, soseau ca o mulţime de lăcuste*, erau fără număr, ei şi cămilele lor, şi veneau în ţară ca s-o pustiască.

*Cap. 7.12.

6. Israel a ajuns foarte nenorocit din pricina lui Madian şi copiii lui Israel au strigat* către Domnul.

*Cap. 3.15. Osea 5.15.

7. Când copiii lui Israel au strigat către Domnul din pricina lui Madian,
8. Domnul a trimis copiilor lui Israel un proroc. El le-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Eu v-am scos din Egipt, Eu v-am scos din casa robiei.
9. V-am scăpat din mâna egiptenilor şi din mâna tuturor celor ce vă apăsau; i-am* izgonit dinaintea voastră şi v-am dat vouă ţara lor.

*Ps. 44.2,3.

10. V-am zis: „Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru; să nu vă* temeţi de dumnezeii amoriţilor, în a căror ţară locuiţi.” Dar voi n-aţi ascultat glasul Meu.””

*2 Împ. 17.35,37,38. Ier. 10.2.

Ghedeon

11. Apoi a venit Îngerul Domnului şi S-a aşezat sub stejarul din Ofra, care era al lui Ioas, din familia lui Abiezer*. Ghedeon**, fiul său, bătea grâu în teasc ca să-l ascundă de Madian.
*Ios. 17.2. **Evr. 11.32.
12. Îngerul Domnului i S-a arătat* şi i-a zis: „Domnul este** cu tine, viteazule!”
*Cap. 13.3. Luca 1.11,28. **Ios. 1.5.
13. Ghedeon I-a zis: „Rogu-te, domnul meu, dacă Domnul este cu noi, pentru ce ni s-au întâmplat toate aceste lucruri? Şi unde* sunt toate minunile acelea** pe care ni le istorisesc părinţii noştri când spun: „Nu ne-a scos oare Domnul din Egipt?” Acum Domnul ne părăseşte † şi ne dă în mâinile lui Madian!”
*Ps. 89.49. Isa. 59.1; 63.15. **Ps. 44.1. † 2 Cron. 15.2.
14. Domnul S-a uitat la el şi a zis: „Du-te cu puterea* aceasta pe care o ai şi izbăveşte pe Israel din mâna lui Madian; oare** nu te trimit Eu?”
*1 Sam. 12.11. Evr. 11.32,34. **Ios. 1.9. Cap. 4.6.
15. Ghedeon I-a zis: „Rogu-te, domnul meu, cu ce să izbăvesc pe Israel? Iată că familia mea este cea mai săracă* din Manase şi eu sunt cel mai mic din casa tatălui meu.”
*1 Sam. 9.21.
16. Domnul i-a zis: „Eu* voi fi cu tine şi vei bate pe Madian ca pe un singur om.”
*Exod 3.12. Ios. 1.5.
17. Ghedeon I-a zis: „Dacă am căpătat trecere înaintea Ta, dă-mi un semn* ca să-mi arăţi că Tu îmi vorbeşti.
*Exod 4.1-8. Vers. 36,37. 2 Împ. 20.8. Ps. 86.17. Isa. 7.11.
18. Nu Te depărta de aici* până mă voi întoarce la Tine, să-mi aduc darul şi să-l pun înaintea Ta.” Şi Domnul a zis: „Voi rămâne până te vei întoarce.”
*Gen. 18.3,5. Cap. 13.15.
19. Ghedeon* a intrat în casă, a pregătit un ied şi a făcut azime dintr-o efă de făină. A pus carnea într-un coş şi zeama a turnat-o într-o oală, le-a adus sub stejar şi I le-a pus înainte.
*Gen. 18.6-8.
20. Îngerul lui Dumnezeu i-a zis: „Ia carnea şi azimele, pune-le* pe stânca aceasta şi varsă** zeama.” Şi el a făcut aşa.
*Cap. 13.19. **1 Împ. 18.33,34.
21. Îngerul Domnului a întins vârful toiagului pe care-l avea în mână şi a atins carnea şi azimele. Atunci, s-a ridicat din stâncă un foc* care a mistuit carnea şi azimele. Şi Îngerul Domnului S-a făcut nevăzut dinaintea lui.
*Lev. 9.24. 1 Împ. 18.38. 2 Cron. 7.1.
22. Ghedeon, văzând* că fusese Îngerul Domnului, a zis: „Vai de mine, Stăpâne Doamne! Am văzut** pe Îngerul Domnului faţă-n faţă.”
*Cap. 13.21. **Gen. 16.13; 32.30. Exod 33.20. Cap. 13.22.
23. Şi Domnul i-a zis: „Fii pe pace*, nu te teme, căci nu vei muri.”
*Dan. 10.19.
24. Ghedeon a zidit acolo un altar Domnului şi i-a pus numele „Domnul păcii”: altarul acesta este şi astăzi la Ofra*, care era a familiei lui Abiezer. *Cap. 8.32.

Dărâmarea altarului lui Baal

25. În aceeaşi noapte, Domnul a zis lui Ghedeon: „Ia viţelul tatălui tău şi un alt taur de şapte ani. Dărâmă altarul lui Baal, care este al tatălui tău şi taie aşera care este deasupra.
*Exod 34.13. Deut. 7.5.
26. Să zideşti apoi şi să întocmeşti, pe vârful acestei stânci, un altar Domnului Dumnezeului tău. Să iei taurul al doilea şi să aduci o ardere de tot, cu lemnul aşerei pe care-o vei tăia.”
27. Ghedeon a luat zece oameni dintre slujitorii lui şi a făcut ce spusese Domnul; dar, fiindcă se temea de casa tatălui său şi de oamenii din cetate, a făcut lucrul acesta noaptea, nu ziua.
28. Când s-au sculat oamenii din cetate dis-dedimineaţă, iată că altarul lui Baal era dărâmat şi aşera de lângă el, tăiată; şi al doilea taur era adus ca ardere de tot pe altarul care fusese zidit.
29. Ei şi-au zis unul altuia: „Cine a făcut lucrul acesta?” Şi au întrebat şi au făcut cercetări. Li s-a spus: „Ghedeon, fiul lui Ioas, a făcut lucrul acesta.”
30. Atunci oamenii din cetate au zis lui Ioas: „Scoate pe fiul tău, ca să moară, căci a dărâmat altarul lui Baal şi a tăiat aşera care era deasupra lui.”
31. Ioas a răspuns tuturor celor ce s-au înfăţişat înaintea lui: „Oare datoria voastră este să apăraţi pe Baal? Voi trebuie să-i veniţi în ajutor? Oricine va lua apărarea lui Baal să moară până dimineaţă. Dacă Baal este un dumnezeu, să-şi apere el pricina, fiindcă i-au dărâmat altarul.”
32. În ziua aceea au pus lui Ghedeon numele Ierubaal* *(Apere-se Baal),* căci au zis ei: „Apere-se Baal împotriva lui, fiindcă i-a dărâmat altarul.”

*1 Sam. 12.11. 2 Sam. 11.21.

33. Tot Madianul*, Amalec şi fiii răsăritului, s-au strâns împreună, au trecut Iordanul şi au aşezat tabăra în Valea** Izreel.

*Vers. 3. **Ios. 17.16.

34. Ghedeon a fost îmbrăcat cu Duhul* Domnului; a sunat** din trâmbiţă şi Abiezer a fost chemat ca să meargă după el.

*Cap. 3.10. 1 Cron. 12.18. 2 Cron. 24.20. **Num. 10.3. Cap. 3.27.

35. A trimis soli în tot Manase, care, de asemenea, a fost chemat să meargă după el. A trimis soli în Aşer, în Zabulon şi în Neftali, care s-au suit să le iasă înainte.

Semnul cu lâna

36. Ghedeon a zis lui Dumnezeu: „Dacă vrei să izbăveşti pe Israel prin mâna mea, cum ai spus,
37. iată*, voi pune un val de lână în arie; dacă numai lâna va fi acoperită de rouă şi tot pământul va rămâne uscat, voi cunoaşte că vei izbăvi pe Israel prin mâna mea, cum ai spus."

*Exod 4.3,4,6,7.

38. Şi aşa s-a întâmplat. În ziua următoare, el s-a sculat dis-de-dimineaţă, a stors lâna şi a scos roua din ea, un vas plin cu apă.
39. Ghedeon a zis lui Dumnezeu: „Să nu Te aprinzi* de mânie împotriva mea şi nu voi mai vorbi decât de data aceasta. Aş vrea numai să mai fac o încercare cu lâna: numai lâna să rămână uscată şi tot pământul să se acopere cu rouă."

*Gen. 18.32.

40. Şi Dumnezeu a făcut aşa în noaptea aceea. Numai lâna a rămas uscată, şi tot pământul s-a acoperit cu rouă.

Biruinţa asupra madianiţilor

7 1. Ierubaal*, sau Ghedeon, şi tot poporul care era cu el s-au sculat dis-de-dimineaţă şi au aşezat tabăra la izvorul Harod. Tabăra lui Madian era la miazănoapte de Ghedeon, spre dealul More, în vale.

*Cap. 6.32.

2. Domnul a zis lui Ghedeon: „Poporul pe care-l ai cu tine este prea numeros ca să-l dau pe Madian în mâinile lui; el ar putea să se laude* împotriva Mea şi să zică: „Mâna mea m-a izbăvit."

*Deut. 8.17. Isa. 10.13. 1 Cor. 1.29. 2 Cor. 4.7.

3. Vesteşte, dar, lucrul acesta în auzul poporului: „Cine este* fricos şi se teme, să se întoarcă şi să se depărteze de muntele Galaadului."" Douăzeci şi două de mii de oameni din popor s-au întors şi au mai rămas zece mii.

*Deut. 20.8.

4. Domnul a zis lui Ghedeon: „Poporul este încă prea numeros. Coboară-i la apă şi acolo ţi-i voi alege; acela despre care îţi voi spune: „Acesta să meargă cu tine", va merge cu tine; şi acela despre care îţi voi spune: „Acesta să nu meargă cu tine", nu va merge cu tine."
5. Ghedeon a coborât poporul la apă şi Domnul i-a zis lui Ghedeon: „Pe toţi cei ce vor lipăi apă cu limba, cum lipăie câinele, să-i desparţi de toţi cei ce vor bea apă din genunchi."
6. Cei ce au lipăit apa, ducând-o la gură cu mâna, au fost în număr de trei sute de oameni; şi tot poporul celălalt a îngenuncheat ca să bea.
7. Şi Domnul a zis lui Ghedeon: „Cu* cei trei sute de oameni care au lipăit, vă voi salva şi voi da pe Madian în mâinile tale. Toţi ceilalţi din popor să se ducă fiecare la locul său.

*1 Sam. 14.6.

8. Au luat hrana poporului şi trâmbiţele lui. Apoi Ghedeon a trimis pe toţi bărbaţii lui Israel, pe fiecare în cortul lui; şi a reţinut pe cei trei sute de oameni. Tabăra lui Madian era jos în vale.
9. Domnul a zis lui Ghedeon în timpul* nopţii: „Scoală-te şi coboară-te în tabără, căci am dat-o în mâinile tale.

*Gen. 46.2,3.

10. Dacă ţi-e frică să te cobori, coboară-te cu Pura, slujitorul tău.
11. Să asculţi* ce vor zice şi după aceea ţi se vor întări mâinile; coboară-te, dar, în tabără." El s-a coborât cu Pura, slujitorul lui, până la întâia strajă a taberei.

*Gen. 24.14. Vers. 13-15. 1 Sam. 14.9,10.

12. Madian, Amalec şi toţi fiii răsăritului* erau răspândiţi în vale, ca o mulţime de lăcuste şi cămilele lor erau fără număr, ca nisipul de pe ţărmul mării.

*Cap. 6.5,33; 8.10.

13. Ghedeon a sosit; şi iată că un om istorisea tovarăşului său un vis. El zicea: „Am visat un vis: şi se făcea că o turtă de orz se rostogolea în tabăra lui Madian; a venit şi s-a lovit de cort şi cortul a căzut; s-a răsturnat cu susul în jos şi cortul a fost dărâmat."
14. Tovarăşul lui a răspuns şi a zis: „Aceasta nu este altceva decât sabia lui Ghedeon, fiul

lui Ioas, bărbatul lui Israel; Dumnezeu a dat în
mâinile lui pe Madian şi toată tabăra."
15. Când a auzit Ghedeon istorisirea visului şi
tâlcuirea lui, s-a aruncat cu faţa la pământ, s-a
întors în tabăra lui Israel şi a zis: „Sculaţi-vă,
căci Domnul a dat în mâinile voastre tabăra lui
Madian."
16. A împărţit în trei cete pe cei trei sute de
oameni şi le-a dat tuturor trâmbiţe şi ulcioare
goale, cu nişte făclii în ulcioare.
17. El le-a zis: „Să vă uitaţi la mine şi să faceţi
ca mine. Cum voi ajunge în tabără, să faceţi ce
voi face eu;
18. şi când voi suna din trâmbiţă, eu şi toţi cei
ce vor fi cu mine, să sunaţi şi voi din trâmbiţă
de jur-împrejurul taberei şi să ziceţi: „Sabia
Domnului şi a lui Ghedeon!"
19. Ghedeon şi cei o sută de oameni care erau
cu el au ajuns la capătul taberei la începutul
străjii de la mijlocul nopţii, îndată după ce aşe-
zaseră straja.

Au sunat din trâmbiţă şi au spart ulcioarele pe
care le aveau în mână.
20. Cele trei cete au sunat din trâmbiţă şi au
spart ulcioarele; au apucat făcliile cu mâna
stângă şi trâmbiţele cu mâna dreaptă ca să
sune şi au strigat: „Sabia Domnului şi a lui
Ghedeon!"
21. Au rămas* fiecare la locul lui în jurul tabe-
rei şi toată** tabăra a început să alerge, să ţipe
şi să fugă.

*Exod 14.13,14. 2 Cron. 20.17. **2 Împ. 7.7.

22. Cei trei sute de oameni au sunat* iarăşi din
trâmbiţă; şi, în toată tabăra, Domnul** i-a fă-
cut să întoarcă sabia † unii împotriva altora.
Tabăra a fugit până la Bet-Şita spre Ţerera,
până la hotarul de la Abel-Mehola lângă Tabat.

*Ios. 6.4,16,20. **Ps. 83.9. Isa. 9.4. † 1 Sam. 14.20. 2 Cron. 20.23.

23. Bărbaţii lui Israel s-au strâns, cei din Nef-
tali, din Aşer şi din tot Manase şi au urmărit pe
Madian.
24. Ghedeon a trimis soli în tot muntele* lui
Efraim ca să spună: „Coborâţi-vă înaintea lui
Madian şi tăiaţi-le trecerea apelor până la Bet-
Bara şi Iordan." Toţi bărbaţii lui Efraim s-au
strâns şi au pus stăpânire pe trecerea** apelor
până la Bet-Bara † şi Iordan.

*Cap. 3.27. **Cap. 3.28. † Ioan 1.28.

25. Au pus mâna pe două* căpetenii ale lui
Madian: Oreb şi Zeeb; au ucis pe Oreb la stân-
ca** lui Oreb şi au ucis pe Zeeb la teascul lui
Zeeb. Au urmărit pe Madian şi au adus cape-
tele lui Oreb şi Zeeb la Ghedeon, de cealaltă
parte † a Iordanului.

*Cap. 8.3. Ps. 83.11. **Isa. 10.26. † Cap. 8.4.

Cearta cu bărbaţii lui Efraim

8 1. Bărbaţii* lui Efraim au zis lui Ghedeon:
„Ce înseamnă felul acesta de purtare faţă
de noi? Pentru ce nu ne-ai chemat, când ai ple-
cat să te lupţi împotriva lui Madian?" Şi au
avut o mare ceartă cu el.

*Cap. 12.1. 2 Sam. 19.41.

2. Ghedeon le-a răspuns: „Ce-am făcut eu pe
lângă voi? Oare nu face mai mult culesul cior-
chinilor rămaşi în via lui Efraim decât culesul
întregii vii a lui Abiezer?
3. În mâinile voastre* a dat Dumnezeu pe
căpeteniile lui Madian: Oreb şi Zeeb. Ce-am
putut face eu deci pe lângă voi?" După ce le-a
vorbit astfel, li s-a potolit mânia**.

*Cap. 7.24,25. Filp. 2.3. **Prov. 15.1.

Urmărirea vrăjmaşului dincolo de Iordan

4. Ghedeon a ajuns la Iordan şi l-a trecut, el şi
cei trei sute de oameni care erau cu el, obosiţi,
dar urmărind mereu pe vrăjmaş.
5. El a zis celor din* Sucot: „Daţi, vă rog,
câteva pâini poporului care mă însoţeşte, căci
sunt obosiţi şi sunt în urmărirea lui Zebah şi
Ţalmuna, împăraţii Madianului."

*Gen. 33.17. Ps. 60.6.

6. Căpeteniile din Sucot au răspuns: „Este
oare mâna lui Zebah* şi Ţalmuna în stăpâni-
rea ta, ca să-i dăm pâine** oştirii tale?"

*1 Împ. 20.11. **1 Sam. 25.11.

7. Şi Ghedeon a zis: „Ei bine! După ce Dom-
nul va da în mâinile noastre pe Zebah şi pe
Ţalmuna, vă voi scărpina* carnea cu spini din
pustiu şi cu mărăcini."

*Vers. 16.

8. De acolo s-a suit la Penuel* şi a făcut celor
din Penuel aceeaşi rugăminte. Ei i-au răspuns
cum îi răspunseseră cei din Sucot.

*Gen. 32.30. 1 Împ. 12.25.

9. Şi a zis şi celor din Penuel: „Când* mă voi
întoarce în pace, voi dărâma** turnul acesta."

*1 Împ. 22.27. **Vers. 17.

10. Zebah şi Ţalmuna erau la Carcor împreună
cu oştirea lor de aproape cincisprezece mii de
oameni; toţi cei ce mai rămăseseră din toată*
oştirea fiilor răsăritului: o sută douăzeci de mii
de oameni care scoteau sabia fuseseră ucişi.

*Cap. 7.12.

11. Ghedeon s-a suit pe drumul celor ce locuiesc în corturi, la răsărit de Nobah* şi de Iogbeha şi a bătut oştirea care se credea la adăpost**.

*Num. 32.35,42. **Cap. 18.27. 1 Tes. 5.3.

12. Zebah şi Ţalmuna au luat-o la fugă; Ghedeon i-a urmărit, i-a prins* pe cei doi împăraţi ai Madianului, Zebah şi Ţalmuna, şi le-a pus pe fugă toată oştirea.

*Ps. 83.11.

13. Ghedeon, fiul lui Ioas, s-a întors de la luptă prin suişul Heres.

14. A prins dintre cei din Sucot un tânăr pe care l-a întrebat şi care i-a dat în scris numele căpeteniilor şi bătrânilor din Sucot; erau şaptezeci şi şapte de bărbaţi.

15. Apoi a venit la cei din Sucot şi a zis: „Iată pe Zebah şi Ţalmuna pentru care m-aţi batjocorit*, zicând: „Oare mâna lui Zebah şi Ţalmuna este în stăpânirea ta, ca să dăm pâine oamenilor tăi obosiţi?"

*Vers. 6.

16. Şi a luat* pe bătrânii cetăţii şi i-a pedepsit pe oamenii din Sucot cu spini din pustiu şi cu mărăcini.

*Vers. 7.

17. A dărâmat* şi turnul** din Penuel şi a ucis pe oamenii cetăţii.

*Vers. 9. **1 Împ. 12.25.

18. El a zis lui Zebah şi lui Ţalmuna: „Cum erau oamenii pe care i-aţi ucis la Tabor*?" Ei au răspuns: „Erau ca tine, fiecare avea înfăţişarea unui fiu de împărat.

*Cap. 4.6. Ps. 89.12.

19. El a zis: „Erau fraţii mei, fiii mamei mele. Viu este Domnul că, dacă i-aţi fi lăsat cu viaţă, nu v-aş ucide."

20. Şi a zis lui Ieter, întâiul lui născut: „Scoală-te şi ucide-i!" Dar tânărul nu şi-a scos sabia, pentru că-i era teamă, căci era încă un copil.

21. Zebah şi Ţalmuna au zis: „Scoală-te tu însuţi şi ucide-ne. Căci cum e bărbatul, aşa e şi puterea lui." Şi Ghedeon s-a sculat şi i-a ucis* pe Zebah şi Ţalmuna. A luat apoi lunişoarele de la gâtul cămilelor lor.

*Ps. 83.11
.

Moartea lui Ghedeon

22. Bărbaţii lui Israel au zis lui Ghedeon: „Domneşte peste noi, tu şi fiul tău şi fiul fiului tău, căci ne-ai izbăvit din mâna lui Madian."

23. Ghedeon le-a zis: „Eu nu voi domni peste voi, nici fiii mei nu vor domni peste voi, ci Domnul* va domni peste voi."

*1 Sam. 8.7; 10.19; 12.12.

24. Ghedeon le-a zis: „Am să vă fac o rugăminte: daţi-mi fiecare cerceii[1] pe care i-aţi luat ca pradă." Vrăjmaşii aveau verigi de aur, căci* erau ismaeliţi.

*Gen. 25.13; 37.25,28.

25. Ei au zis: „Ţi le vom da cu plăcere." Şi au întins o manta, pe care a aruncat fiecare verigile pe care le prădase.

26. Greutatea verigilor de aur, pe care le-a cerut Ghedeon, a fost de o mie şapte sute de sicli de aur, în afară de lunişoare, de cerceii de aur şi hainele de purpură, pe care le purtau împăraţii Madianului, şi în afară de lănţişoarele de la gâtul cămilelor lor.

27. Ghedeon a făcut* din ele un efod şi l-a pus în cetatea lui, la** Ofra, unde a ajuns o pricină de curvie † pentru tot Israelul; şi a fost o cursă †† pentru Ghedeon şi pentru casa lui.

*Cap. 17.5. **Cap. 6.24. † Ps. 106.39. †† Deut. 7.16.

28. Madianul a fost supus înaintea copiilor lui Israel şi n-a mai ridicat capul. Şi ţara* a avut odihnă patruzeci de ani, în timpul vieţii lui Ghedeon.

*Cap. 6.31.

29. Ierubaal, fiul lui Ioas, s-a întors şi a locuit în casa lui.

30. Ghedeon a avut şaptezeci* de fii, ieşiţi din el, căci a avut mai multe neveste.

*Cap. 9.2,5.

31. Ţiitoarea* lui, care era la Sihem, i-a născut de asemenea un fiu, căruia i-au pus numele Abimelec.

*Cap. 9.1.

32. Ghedeon, fiul lui Ioas, a murit după o bătrâneţe* fericită; şi a fost îngropat în mormântul tatălui său, Ioas, la Ofra**, care era a familiei lui Abiezer.

*Gen. 25.8. Iov 5.26. **Vers. 27. Cap. 6.24.

Israeliţii se închină iarăşi la idoli

33. După moartea lui Ghedeon*, copiii lui Israel au început iarăşi să curvească** cu baalii şi au luat † pe Baal-Berit ca dumnezeu al lor.

*Cap. 2.19. **Cap. 2.17. † Cap. 9.4,46.

34. Copiii lui Israel nu* şi-au adus aminte de Domnul Dumnezeul lor care-i izbăvise din mâna tuturor vrăjmaşilor care-i înconjurau.

*Ps. 78.11,42; 106.13,21.

35. Şi* n-au ţinut la casa lui Ierubaal, a lui Ghedeon, după tot binele pe care-l făcuse el lui Israel.

*Cap. 9.16-18. Ecl. 9.14,15.

1.Sau: verigile de nas sau urechi;

Uneltirea lui Abimelec

9 1. Abimelec, fiul lui Ierubaal, s-a dus la Sihem la fraţii* mamei lui şi iată cum le-a vorbit, atât lor, cât şi întregii familii a casei tatălui mamei sale: *Cap. 8.31.

2. „Spuneţi, vă rog, în auzul tuturor locuitorilor din Sihem: „Este mai bine pentru voi ca şaptezeci de oameni, toţi fii ai lui Ierubaal, să stăpânească peste* voi sau un singur om să stăpânească peste voi?" Şi aduceţi-vă aminte că eu sunt os** din oasele voastre şi carne din carnea voastră."

*Cap. 8.30. **Gen. 29.14.

3. Fraţii mamei lui au spus toate cuvintele acestea pentru el în auzul tuturor locuitorilor din Sihem şi inima lor s-a plecat spre Abimelec; căci îşi ziceau: „El este frate* cu noi." *Gen. 29.15.

4. I-au dat şaptezeci de sicli de argint, pe care i-au ridicat din casa lui Baal-Berit*. Abimelec a cumpărat cu ei pe nişte oameni fără căpătâi** şi neastâmpăraţi, care au mers după el.

*Cap. 8.33. **Cap. 11.3. 2 Cron. 13.7. Prov. 12.11. Fapt. 17.5.

5. A venit în casa tatălui său la Ofra* şi a ucis** pe fraţii săi, fiii lui Ierubaal, şaptezeci de oameni, pe aceeaşi piatră. N-a scăpat decât Iotam, cel mai tânăr fiu al lui Ierubaal, căci se ascunsese.

*Cap. 6.24. **2 Împ. 11.1,2.

6. Toţi locuitorii din Sihem şi toată casa lui Milo s-au strâns laolaltă şi au venit şi au făcut împărat pe Abimelec, lângă stejarul sădit în Sihem.

Pilda lui Iotam

7. Iotam a aflat despre lucrul acesta. S-a dus şi s-a aşezat pe vârful muntelui Garizim* şi iată ce le-a strigat el cu glas tare:
„Ascultaţi-mă, locuitorii Sihemului, şi Dumnezeu să vă asculte!

*Deut. 11.29; 27.12. Ios. 8.33. Ioan 4.20.

8. Copacii* au plecat să ungă un împărat şi să-l pună în fruntea lor. Ei au zis măslinului: „Împărăţeşte** peste noi!"

*1 Împ. 14.9. **Cap. 8.22,23.

9. Dar măslinul le-a răspuns: „Să-mi părăsesc eu untdelemnul meu, care* îmi aduce laude din partea lui Dumnezeu şi a oamenilor, ca să mă duc să domnesc peste copaci?"

*Ps. 104.15.

10. Şi copacii au zis smochinului: „Vino, tu, de împărăţeşte peste noi!"

11. Dar smochinul le-a răspuns: „Să-mi părăsesc eu dulceaţa mea şi rodul meu cel minunat, ca să mă duc să domnesc peste copaci?"

12. Şi copacii au zis viţei: „Vino, tu, şi domneşte peste noi!"

13. Dar viţa le-a răspuns: „Să-mi părăsesc eu vinul, care înveseleşte* pe Dumnezeu şi pe oameni, ca să mă duc să domnesc peste copaci?" *Ps. 104.15.

14. Atunci toţi copacii au zis spinului: „Vino tu şi împărăţeşte peste noi."

15. Şi spinul a răspuns copacilor: „Dacă, într-adevăr, vreţi să mă ungeţi ca împărat al vostru, veniţi şi adăpostiţi-vă sub* umbra mea; altfel, să iasă un foc** din spin şi să mistuie † cedrii Libanului."

*Isa. 30.2. Dan. 4.12. Osea 14.7. **Vers. 20. Num. 21.28. Ezec. 19.14. † 2 Împ. 14.9. Ps. 104.16. Isa. 2.13; 37.24. Ezec. 31.3.

16. Acum, oare cu adevărat şi cu toată curăţia aţi lucrat voi, făcând împărat pe Abimelec? Aţi arătat voi bunăvoinţă faţă de Ierubaal şi de casa lui? V-aţi purtat voi oare cu el potrivit cu slujba* pe care v-a făcut-o?

*Cap. 8.35.

17. Căci tatăl meu s-a luptat pentru voi; şi-a pus viaţa în primejdie şi v-a izbăvit din mâna lui Madian -

18. şi voi v-aţi* ridicat împotriva casei tatălui meu, i-aţi ucis fiii, şaptezeci de oameni, pe aceeaşi piatră, şi aţi făcut împărat peste locuitorii din Sihem pe Abimelec, fiul roabei lui, pentru că este fratele vostru.

*Vers. 5,6.

19. Dacă, cu adevăr şi cu toată curăţia, v-aţi purtat voi astăzi faţă de Ierubaal şi casa lui, bine! Abimelec să fie bucuria* voastră şi voi să fiţi bucuria lui!

*Isa. 8.6. Filp. 3.3.

20. Dacă nu, să iasă un foc* din Abimelec şi să mistuie pe locuitorii din Sihem şi casa lui Milo; şi un foc să iasă din locuitorii Sihemului şi din casa lui Milo şi să mistuie pe Abimelec!"

*Vers. 15,56,57.

21. Iotam s-a dat în lături şi a luat-o la fugă; s-a dus la Beer*, unde a locuit departe de fratele său Abimelec. *2 Sam. 20.14.

Sfârşitul ruşinos al lui Abimelec

22. Abimelec stăpânise trei ani peste Israel.

23. Atunci Dumnezeu* a trimis un duh rău între Abimelec şi locuitorii Sihemului şi locuitorii Sihemului i-au fost necredincioşi** lui Abimelec,

*1 Sam. 16.14; 18.9,10. 1 Împ. 12.15; 22.22. 2 Cron. 10.15; 18.19, etc. Isa. 19.2,14. **Isa. 33.1.

24. pentru ca* şi cruzimea săvârşită cu cei

şaptezeci de fii ai lui Ierubaal să-şi ia pedeapsa şi sângele lor să cadă asupra fratelui lor Abimelec, care-i ucisese, şi asupra locuitorilor Sihemului, care-l ajutaseră să-i ucidă pe fraţii săi.

*1 Împ. 2.32. Est. 9.25. Ps. 7.16. Mat. 23.35,36.

25. Locuitorii Sihemului au pus la pândă împotriva lui, pe vârfurile munţilor, nişte oameni care jefuiau pe toţi cei ce treceau pe lângă ei pe drum. Şi lucrul acesta a fost adus la cunoştinţa lui Abimelec.
26. Gaal, fiul lui Ebed, a venit cu fraţii săi şi au trecut la Sihem. Locuitorii Sihemului au avut încredere în el!
27. Au ieşit la câmp, le-au cules viile, le-au călcat strugurii şi au început să se veselească; au intrat în casa* dumnezeului lor, au mâncat şi au băut şi l-au blestemat pe Abimelec.

*Vers. 4.

28. Şi Gaal, fiul lui Ebed, zicea: „Cine* este Abimelec şi cine este Sihem, ca să slujim lui Abimelec? Nu este el fiul lui Ierubaal şi nu este Zebul îngrijitorul lui? Slujiţi bărbaţilor lui Hamor**, tatăl lui Sihem; de ce să slujim lui Abimelec?

*1 Sam. 25.10. 1 Împ. 12.16. **Gen. 34.2,6.

29. Oh! Dacă* aş fi eu stăpânul acestui popor, l-aş răsturna pe Abimelec." Şi despre Abimelec zicea: „Strânge-ţi oştirea şi ieşi!"

*2 Sam. 15.4.

30. Zebul, cârmuitorul cetăţii, a auzit ce zicea Gaal, fiul lui Ebed, şi s-a aprins de mânie.
31. A trimis pe ascuns nişte soli la Abimelec, ca să-i spună: „Iată, Gaal, fiul lui Ebed, şi fraţii lui, au venit la Sihem şi au răsculat cetatea împotriva ta.
32. Acum, pleacă noaptea, tu şi poporul care este cu tine, şi stai la pândă în câmp.
33. Dimineaţa, la răsăritul soarelui, să te arunci cu năvală asupra cetăţii. Şi când Gaal şi poporul care este cu el vor ieşi împotriva ta, să-i faci ce-ţi vor îngădui puterile.
34. Abimelec şi tot poporul care era cu el au plecat noaptea şi s-au pus la pândă lângă Sihem, împărţiţi în patru cete.
35. Gaal, fiul lui Ebed, a ieşit şi a stat la intrarea porţii cetăţii. Abimelec şi tot poporul care era cu el s-au sculat atunci de la pândă.
36. Gaal a zărit poporul şi a zis lui Zebul: „Iată un popor care se coboară din vârful munţilor." Zebul i-a răspuns: „Este umbra munţilor pe care-i iei drept oameni."
37. Gaal, luând iarăşi cuvântul, a zis: „Este chiar un popor care se coboară de pe înălţimile ţării şi o ceată vine pe drumul Stejarului Ghicitorilor."
38. Zebul i-a răspuns: „Unde îţi este acum gura cu care* ziceai: „Cine este Abimelec, ca să-i slujim? Nu este oare acesta poporul pe care-l dispreţuiai tu? Mergi acum şi luptă-te cu el!"

*Vers. 28,29.

39. Gaal a înaintat în fruntea locuitorilor Sihemului şi s-a luptat cu Abimelec.
40. Urmărit de Abimelec, a luat-o la fugă dinaintea lui şi mulţi oameni au căzut morţi până la intrarea porţii.
41. Abimelec s-a oprit la Aruma. Şi Zebul a izgonit pe Gaal şi pe fraţii lui, care n-au putut să rămână la Sihem.
42. A doua zi, poporul a ieşit la câmp. Abimelec, căruia i s-a dat de ştire,
43. şi-a luat ceata, a împărţit-o în trei părţi şi s-a pus la pândă în câmp. Văzând că poporul ieşea din cetate, s-a ridicat împotriva lor şi i-a bătut.
44. Abimelec şi cetele care erau cu el au pornit înainte şi s-au aşezat la intrarea porţii cetăţii: două din aceste cete s-au aruncat asupra tuturor celor ce erau în câmp şi i-au bătut.
45. Abimelec a bătut cetatea toată ziua; a luat-o* şi a ucis poporul care se afla în ea. Apoi a dărâmat** cetatea până în temelie şi a presărat sare peste ea.

*Vers. 20. **Deut. 29.23. 1 Împ. 12.25. 2 Împ. 3.25.

46. La auzul acestui lucru, toţi locuitorii turnului Sihemului s-au dus în cetăţuia casei dumnezeului* Berit.

*Cap. 8.33.

47. S-a dat de ştire lui Abimelec că toţi locuitorii turnului Sihemului s-au strâns acolo.
48. Atunci Abimelec s-a suit pe muntele Ţalmon*, el şi tot poporul care era cu el. A luat o secure în mână, a tăiat o ramură de copac, a luat-o şi a pus-o pe umăr. Apoi a zis poporului care era cu el: „Aţi văzut ce am făcut? Grăbiţi-vă şi faceţi şi voi ca mine."

*Ps. 68.14.

49. Şi au tăiat fiecare câte o ramură şi au mers după Abimelec; au aşezat ramurile lângă cetăţuie şi i-au dat foc ei şi celor ce se aflau în ea. Aşa au pierit toţi oamenii din turnul Sihemului, în număr de aproape o mie, bărbaţi şi femei.

50. Abimelec a pornit împotriva Tebeţului. A împresurat Tebeţul şi l-a luat.
51. În mijlocul cetăţii era un turn tare, unde au fugit toţi locuitorii cetăţii, bărbaţi şi femei; au încuiat uşile după ei şi s-au suit pe acoperişul turnului.
52. Abimelec a ajuns până la turn; l-a bătut şi s-a apropiat de uşa turnului ca să-i pună foc.
53. Atunci o femeie a aruncat* o piatră de râşniţă în capul lui Abimelec şi i-a sfărâmat ţeasta capului.

*1 Sam. 11.21.

54. Îndată, el* a chemat pe tânărul care-i purta armele şi i-a zis: „Scoate-ţi sabia şi omoară-mă, ca să nu se zică de mine: „L-a omorât o femeie."" Tânărul l-a străpuns cu sabia şi a murit.

*1 Sam. 31.4.

55. Când au văzut bărbaţii lui Israel că Abimelec a murit, au plecat fiecare acasă.
56. Astfel* a făcut Dumnezeu să cadă asupra lui Abimelec răul pe care-l făcuse tatălui său, ucigând pe cei şaptezeci de fraţi ai lui;

*Vers. 24. Iov 31.3. Ps. 94.23. Prov. 5.22.

57. şi Dumnezeu a făcut să cadă asupra capului oamenilor din Sihem tot răul pe care-l făcuseră. Astfel s-a împlinit faţă de ei blestemul* lui Iotam, fiul lui Ierubaal. *Vers. 20.

Tola şi Iair, judecători în Israel

10 1. După Abimelec, s-a ridicat* Tola, fiul lui Pua, fiul lui Dodo, bărbat din Isahar, ca să izbăvească pe Israel; el locuia la Şamir, în muntele lui Efraim.

*Cap. 2.16.

2. Tola a fost judecător în Israel douăzeci şi trei de ani; apoi a murit şi a fost îngropat la Şamir.
3. După el, s-a ridicat Iair, galaaditul, care a fost judecător în Israel douăzeci şi doi de ani.
4. El avea treizeci de fii, care călăreau pe treizeci* de mânji de măgari şi stăpâneau treizeci de cetăţi, numite** şi azi cetăţile lui Iair şi aşezate în ţara Galaadului.

*Cap. 5.10; 12.14. **Deut. 3.14.

5. Şi Iair a murit şi a fost îngropat la Camon.

Filistenii şi amoniţii îl asupresc pe Israel

6. Copiii* lui Israel au făcut iarăşi ce nu plăcea Domnului; au** slujit baalilor şi astarteelor, dumnezeilor † Siriei, dumnezeilor Sidonului, †† dumnezeilor Moabului, dumnezeilor fiilor lui Amon şi dumnezeilor filistenilor, şi au părăsit pe Domnul şi nu I-au mai slujit.

*Cap. 2.11; 3.7; 4.1; 6.1; 13.1. **Cap. 2.13. † Cap. 2.12. †† 1 Împ. 11.33. Ps. 106.36.

7. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel şi i-a vândut* în mâinile filistenilor şi în mâinile fiilor lui Amon.

*Cap. 2.14. 1 Sam. 12.9.

8. Ei i-au apăsat şi i-au asuprit pe copiii lui Israel în vremea aceea optsprezece ani, şi anume: pe toţi copiii lui Israel care erau de cealaltă parte a Iordanului, în ţara amoriţilor, în Galaad.
9. Fiii lui Amon au trecut Iordanul ca să se bată şi împotriva lui Iuda, împotriva lui Beniamin şi împotriva casei lui Efraim. Şi Israel era într-o mare strâmtorare.
10. Copiii* lui Israel au strigat către Domnul şi au zis: „Am păcătuit împotriva Ta, căci am părăsit pe Dumnezeul nostru şi am slujit baalilor." *1 Sam. 12.10.
11. Domnul a zis copiilor lui Israel: „Nu v-am izbăvit* Eu de egipteni, de amoriţi**, de fiii lui Amon † şi de filisteni ††?

*Exod 14.30. **Num. 21.21,24,25. † Cap. 3.12,13. †† Cap. 3.31.

12. Şi când v-au apăsat* sidonienii**, Amalec † şi Maon şi aţi strigat către Mine, nu v-am izbăvit Eu din mâinile lor?

*Ps. 106.42,43. **Cap. 5.19. † Cap. 6.3.

13. Dar voi M-aţi părăsit* şi aţi slujit altor dumnezei. De aceea, nu vă voi mai izbăvi.

*Deut. 32.15. Ier. 2.13.

14. Duceţi-vă şi chemaţi-i* pe dumnezeii pe care i-aţi ales; ei să vă izbăvească în vremea strâmtorării voastre!"

*Deut. 32.37,38. 2 Împ. 3.13. Ier. 2.28.

15. Copiii lui Israel au zis Domnului: „Am păcătuit, fă-ne* ce-Ţi va plăcea. Numai izbăveşte-ne astăzi!"

*1 Sam. 3.18. 2 Sam. 15.26.

16. Şi au* scos dumnezeii străini din mijlocul lor şi au slujit Domnului. El S-a îndurat** de suferinţele lui Israel.

*2 Cron. 7.14; 15.8. Ier. 18.7,8. **Ps. 106.44,45. Isa. 63.8.

17. Fiii lui Amon s-au strâns şi au aşezat tabăra în Galaad; şi copiii lui Israel s-au strâns şi au aşezat tabăra la* Miţpa.

*Gen. 31.49. Cap. 11.11,29.

18. Poporul şi căpeteniile Galaadului şi-au zis unul altuia: „Cine este omul care va începe lupta împotriva fiilor lui Amon? El va* fi căpetenia tuturor locuitorilor Galaadului."

*Cap. 11.8,11.

Iefta, judecător în Israel

11 l. Iefta*, galaaditul, era un om viteaz**. El era fiul unei desfrânate. Galaad născuse pe Iefta.

*Evr. 11.32. **Cap. 6.12. 2 Împ. 5.1.

2. Nevasta lui Galaad i-a născut fii, care, făcându-se mari, l-au izgonit pe Iefta şi i-au zis: „Tu nu vei avea moştenire în casa tatălui nostru, căci eşti fiul unei alte femei.”
3. Şi Iefta a fugit de la fraţii lui şi a locuit în ţara Tob. Nişte oameni* fără căpătâi s-au strâns la Iefta şi ieşeau să prădeze cu el.

*Cap. 9.4. 1 Sam. 22.2.

4. După câtva timp, fiii lui Amon au pornit cu război împotriva lui Israel.
5. Şi pe când fiii lui Amon făceau război cu Israel, bătrânii Galaadului s-au dus să-l caute pe Iefta din ţara Tob.
6. Ei au zis lui Iefta: „Vino şi fii căpetenia noastră; şi să batem pe fiii lui Amon.”
7. Iefta a răspuns bătrânilor Galaadului: „Nu m-aţi* urât voi şi nu m-aţi izgonit voi din casa tatălui meu? Pentru ce veniţi la mine acum când sunteţi în strâmtorare?”

*Gen. 26.27.

8. Bătrânii* Galaadului au zis lui Iefta: „Ne întoarcem** la tine acum, ca să mergi cu noi, să baţi pe fiii lui Amon şi să fii căpetenia † noastră, căpetenia tuturor locuitorilor Galaadului.”

*Cap. 10.18. **Luca 17.4. † Cap. 10.18.

9. Iefta a răspuns bătrânilor Galaadului: „Dacă mă aduceţi înapoi ca să bat pe fiii lui Amon şi dacă Domnul îi va da înaintea mea, voi fi eu oare căpetenia voastră?”
10. Bătrânii Galaadului i-au zis lui Iefta:
„Domnul* să ne audă şi să judece dacă nu vom face ce spui.”

*Ier. 42.5.

11. Şi Iefta a pornit cu bătrânii Galaadului. Poporul l-a pus în fruntea lui şi l-a aşezat căpetenie*; şi Iefta a spus din nou înaintea** Domnului, la Miţpa, toate cuvintele pe care le rostise.

*Vers. 8. **Cap. 10.17; 20.1. 1 Sam. 10.17; 11.15.

Înfrângerea amoniţilor

12. Iefta a trimis soli împăratului fiilor lui Amon, ca să-i spună: „Ce ai cu mine de vii împotriva mea să faci război împotriva ţării mele?”
13. Împăratul fiilor lui Amon a răspuns solilor lui Iefta: „Pentru că* Israel, când s-a suit din Egipt, a pus mâna pe ţara mea, de la Arnon până la Iaboc** şi Iordan. Dă-mi-o înapoi acum de bunăvoie.”

*Num. 21.24-26. **Gen. 32.22.

14. Iefta a trimis iarăşi soli împăratului fiilor lui Amon,
15. ca să-i spună: „Aşa vorbeşte Iefta: „Israel* n-a pus mâna pe ţara Moabului, nici pe ţara fiilor lui Amon.

*Deut. 2.9,19.

16. Căci, când s-a suit Israel din Egipt, a mers* în pustiu până la Marea Roşie şi a ajuns la Cades**.

*Num. 14.25. Deut. 1.40. Ios. 5.6. **Num. 13.26; 20.1. Deut. 1.46.

17. Atunci Israel a trimis* soli împăratului Edomului, ca să-i spună: „Lasă-mă să trec prin ţara ta.” Dar** împăratul Edomului n-a vrut. A trimis şi la împăratul Moabului, şi nici el n-a vrut. Şi Israel a rămas la † Cades.

*Num. 20.14. **Num. 20.18,21. † Num. 20.1.

18. Apoi a mers prin pustiu, a ocolit* ţara Edomului şi ţara Moabului şi a venit** la răsăritul ţării Moabului; au aşezat tabăra † dincolo de Arnon, fără să intre pe ţinutul Moabului, căci Arnonul era hotarul Moabului.

*Num. 21.4. Deut. 2.1-8. **Num. 21.11. † Num. 21.13; 22.36.

19. Israel a trimis* soli lui Sihon, împăratul amoriţilor, împăratul Hesbonului.
Şi Israel i-a zis: „Lasă-mă să trec prin** ţara ta până la locul spre care mergem.”

*Num. 21.21. Deut. 2.26. **Num. 21.22. Deut. 2.27.

20. Dar Sihon* n-a avut încredere în Israel, ca să-l lase să treacă prin ţinutul lui; şi-a strâns tot poporul, a aşezat tabăra la Iahaţ şi a luptat împotriva lui Israel.

*Num. 21.23. Deut. 2.32,

21. Domnul Dumnezeul lui Israel a dat pe Sihon şi tot poporul lui în mâinile lui Israel care i-a bătut*. Israel a pus mâna pe toată ţara amoriţilor care erau aşezaţi în ţara aceasta.

*Num. 21.24,25. Deut. 2.33,34.

22. Au pus mâna pe tot ţinutul amoriţilor*, de la Arnon până la Iaboc şi de la pustiu până la Iordan.

*Deut. 2.36.

23. Şi acum, când Domnul Dumnezeul lui Israel a izgonit pe amoriţi dinaintea poporului Său, Israel, tu să le stăpâneşti ţara?
24. Oare ce-ţi dă în stăpânire dumnezeul tău, Chemoş*, nu vei stăpâni? Şi tot ce ne-a dat în stăpânire Domnul** Dumnezeul nostru, înaintea noastră, noi să nu stăpânim?!

*Num. 21.29. 1 Împ. 11.7. Ier. 48.7. **Deut. 9.4,5; 18.12. Ios.

3.10.
25. Eşti tu mai bun decât Balac*, fiul lui Ţipor, împăratul Moabului? S-a certat el cu Israel sau a făcut el război împotriva lui?

*Num. 22.2. Ios. 24.9.

26. Iată că sunt trei sute de ani de când locuieşte Israel la Hesbon* şi în satele din jurul lui, la Aroer** şi în satele din jurul lui şi în toate cetăţile care sunt pe malul Arnonului: pentru ce nu i le-aţi luat în tot timpul acesta?

*Num. 21.25. **Deut. 2.36.

27. Eu nu te-am supărat deloc şi rău te-ai purtat cu mine, făcându-mi război. Domnul să judece* lucrul acesta. El să fie astăzi judecător** între fiii lui Israel şi fiii lui Amon."

*Gen. 18.25. **Gen. 16.5; 31.53. 1 Sam. 24.12,15.

28. Împăratul fiilor lui Amon n-a ascultat cuvintele pe care le-a trimis Iefta să i le spună.

Fiica lui Iefta

29. Duhul* Domnului a venit peste Iefta. Iefta a străbătut Galaadul şi Manase; a trecut la Miţpe, în Galaad; şi din Miţpe, din Galaad, a pornit împotriva fiilor lui Amon.

*Cap. 3.10.

30. Iefta a făcut o juruinţă* Domnului şi a zis: „Dacă vei da în mâinile mele pe fiii lui Amon,

*Gen. 28.20. 1 Sam. 1.11.

31. oricine va ieşi pe porţile casei mele înaintea mea, la întoarcerea mea fericită de la fiii lui Amon, va* fi închinat Domnului şi-l voi** aduce ca ardere de tot."

*Lev. 27.2,3, etc. 1 Sam. 1.11,28; 2.18. **Lev. 27.11,12. Ps. 66.13.

32. Iefta a pornit împotriva fiilor lui Amon, şi Domnul i-a dat în mâinile lui.
33. Le-a pricinuit o foarte mare înfrângere, de la Aroer până spre* Minit, loc care cuprindea douăzeci de cetăţi, şi până la Abel-Cheramim. Şi fiii lui Amon au fost supuşi înaintea copiilor lui Israel.

*Ezec. 27.17.

34. Iefta s-a întors acasă la Miţpa*. Şi iată că fiica sa** i-a ieşit înainte cu tamburine şi jocuri. Ea era singurul lui copil; n-avea fii şi nici altă fată.

*Vers. 11. Cap. 10.17. **Exod 15.20. 1 Sam. 18.6. Ps. 68.25. Ier. 31.4.

35. Cum a văzut-o, el şi-a rupt* hainele şi a zis: „Ah! fata mea! Adânc mă loveşti şi mă tulburi! Am făcut o** juruinţă Domnului şi n-o pot † întoarce."

*Gen. 37.29,34. **Ecl. 5.2. † Num. 30.2. Ps. 15.4. Ecl. 5.4,5.

36. Ea i-a zis: „Tată, ai făcut o juruinţă Domnului, fă-mi* potrivit cu ceea ce ţi-a ieşit din gură, acum când** Domnul te-a răzbunat pe vrăjmaşii tăi, pe fiii lui Amon."

*Num. 30.2. **2 Sam. 18.19,31.

37. Şi ea a zis tatălui său: „Atât îngăduie-mi: lasă-mă liberă două luni, ca să mă duc să mă cobor în munţi şi să-mi plâng fecioria cu tovarăşele mele."
38. El a răspuns: „Du-te!" Şi a lăsat-o liberă două luni. Ea s-a dus cu tovarăşele ei şi şi-a plâns fecioria pe munţi.
39. După cele două luni, s-a întors la tatăl ei, şi el a împlinit* cu ea juruinţa pe care o făcuse. Ea nu cunoscuse bărbat. De atunci s-a făcut în Israel obiceiul

*Vers. 31. 1 Sam. 1.22,24; 2.18.

40. că, în toţi anii, fetele lui Israel se duc să prăznuiască pe fiica lui Iefta, galaaditul, patru zile pe an.

Războiul dintre efraimiţi şi galaadiţi

12 1. Bărbaţii* lui Efraim s-au strâns, au pornit spre miazănoapte şi au zis lui Iefta: „Pentru ce te-ai dus să baţi pe fiii lui Amon, fără să ne fi chemat şi pe noi să mergem cu tine? Vrem să-ţi dăm foc casei şi să te ardem împreună cu ea." *Cap. 8.1.
2. Iefta le-a răspuns: „Eu şi poporul meu am avut mari certuri cu fiii lui Amon; şi când v-am chemat, nu m-aţi scăpat din mâinile lor.
3. Văzând că nu-mi vii în ajutor, mi-am pus viaţa* în joc şi am pornit împotriva fiilor lui Amon. Domnul i-a dat în mâinile mele. Pentru ce vă suiţi, dar, azi împotriva mea ca să-mi faceţi război?"

*1 Sam. 19.5; 28.21. Iov 13.14. Ps. 119.109.

4. Iefta a strâns pe toţi bărbaţii Galaadului şi a început lupta cu Efraim. Bărbaţii Galaadului au bătut pe Efraim, pentru că efraimiţii ziceau: „Sunteţi nişte fugari* ai lui Efraim! Galaadul este în mijlocul lui Efraim, în mijlocul lui Manase!"

*1 Sam. 25.10. Ps. 78.9.

5. Galaadiţii au pus mâna pe vadurile* Iordanului dinspre Efraim. Şi când unul din fugarii lui Efraim zicea: „Lasă-mă să trec!", bărbaţii Galaadului îl întrebau: „Eşti efraimit?" Dacă răspundea: „Nu",

*Ios. 22.11. Cap. 3.28; 7.24.

6. atunci îi ziceau: „Ei bine, zi: „Şibolet."" Şi el zicea: „Sibolet", căci nu putea să pronunţe

bine. Atunci bărbaţii Galaadului îl apucau şi-l înjunghiau lângă vadurile Iordanului. Astfel au pierit în vremea aceea patruzeci şi două de mii de bărbaţi din Efraim.
7. Iefta a fost judecător în Israel zece ani; apoi Iefta, galaaditul, a murit şi a fost îngropat într-una din cetăţile Galaadului.

Ibţan, Elon, Abdon

8. După el, a fost judecător în Israel Ibţan din Betleem.
9. El a avut treizeci de fii, a măritat treizeci de fete în afară şi a adus pentru fiii lui treizeci de fete de afară. El a fost judecător în Israel şapte ani;
10. apoi Ibţan a murit şi a fost îngropat în Betleem.
11. După el a fost judecător în Israel Elon din Zabulon. El a fost judecător în Israel zece ani;
12. apoi Elon din Zabulon a murit şi a fost îngropat la Aialon, în ţara lui Zabulon.
13. După el, a fost judecător în Israel Abdon, fiul lui Hilel, piratonitul.
14. El a avut patruzeci de fii şi treizeci de nepoţi, care călăreau* pe şaptezeci de mânji de măgari. El a fost judecător în Israel opt ani;

*Cap. 5.10; 10.4.

15. apoi Abdon, fiul lui Hilel, piratonitul, a murit şi a fost îngropat la Piraton, în ţara lui Efraim, pe muntele* amaleciţilor.

*Cap. 3.13,27; 5.14.

Vestirea naşterii lui Samson

13 1. Copiii lui Israel au făcut iarăşi* ce nu plăcea Domnului; şi Domnul i-a dat în mâinile** filistenilor, timp de patruzeci de ani.

*Cap. 2.11; 3.7; 4.1; 6.1; 10.6. **1 Sam. 12.9.

2. Era un om în Ţoreea*, din familia daniţilor, care se chema Manoah. Nevasta sa era stearpă şi nu năştea.

*Ios. 19.41.

3. Îngerul* Domnului S-a arătat femeii şi i-a zis: „Iată că tu eşti stearpă şi n-ai copii; dar vei rămâne însărcinată şi vei naşte un fiu.

*Cap. 6.12. Luca 1.11,13,28,31.

4. Acum ia bine seama să nu bei* nici vin, nici băutură tare şi să nu mănânci nimic necurat.

*Num. 6.2,3. Vers. 14. Luca 1.15.

5. Căci vei rămâne însărcinată şi vei naşte un fiu. Briciul* nu va trece peste capul lui, pentru că acest copil va fi închinat** lui Dumnezeu din pântecele mamei lui; şi el va începe să † elibereze pe Israel din mâna filistenilor.”

*Num. 6.5. 1 Sam. 1.11. **Num. 6.2. † 1 Sam. 7.13. 2 Sam. 8.1. 1 Cron. 18.1.

6. Femeia s-a dus şi a spus bărbatului ei: „Un om* al lui Dumnezeu a venit la mine şi avea înfăţişarea** unui înger al lui Dumnezeu, o înfăţişare înfricoşătoare. Nu L-am întrebat † de unde este şi nici nu mi-a spus care-I este numele.

*Deut. 33.1. 1 Sam. 2.27; 9.6. 1 Împ. 17.24. **Mat. 28.3. Luca 9.29. Fapt. 6.15. † Vers. 17,18.

7. Dar mi-a zis: „Tu vei rămâne însărcinată şi vei naşte un fiu; şi acum să nu bei nici vin, nici băutură tare şi să nu mănânci nimic necurat, pentru că acest copil va fi închinat lui Dumnezeu din pântecele mamei lui, până în ziua morţii lui.”

Îngerul Se arată din nou

8. Manoah a făcut Domnului următoarea rugăciune: „Doamne, Te rog, să mai vină o dată la noi omul lui Dumnezeu pe care L-ai trimis şi să ne înveţe ce să facem pentru copilul care se va naşte!”
9. Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui Manoah şi Îngerul lui Dumnezeu a venit iarăşi la femeie. Ea şedea într-un ogor, şi Manoah, bărbatul ei, nu era cu ea.
10. Ea a alergat repede să dea de veste bărbatului ei şi i-a zis: „Iată că omul care venise în cealaltă zi la mine, mi S-a arătat iarăşi.”
11. Manoah s-a ridicat, a mers după nevasta sa, s-a dus la omul acela şi I-a zis: „Tu ai vorbit femeii acesteia?” El a răspuns: „Eu.”
12. Manoah a zis: „Acum, dacă se va împlini cuvântul Tău, ce va trebui să păzim cu privire la copil şi ce va fi de făcut?”
13. Îngerul Domnului i-a răspuns lui Manoah: „Femeia să se ferească de tot ce i-am spus.
14. Să nu guste nici un rod din viţă, să nu bea nici vin*, nici băutură tare şi să nu mănânce nimic necurat; să păzească tot ce i-am poruncit.”

*Vers. 4.

15. Manoah a zis Îngerului Domnului: „Îngăduie-mi să Te opresc* şi să-Ţi pregătesc un ied.”

*Gen. 18.5. Cap. 6.18.

16. Îngerul Domnului i-a răspuns lui Manoah: „Chiar dacă M-ai opri, n-aş mânca din bucate-

le tale; dar dacă vrei să aduci o ardere de tot, s-o aduci Domnului.” Manoah nu ştia că este Îngerul Domnului.
17. Şi Manoah a zis Îngerului Domnului: „Care-Ţi este numele, ca să-Ţi aducem slavă, când se va împlini cuvântul Tău?”
18. Îngerul Domnului i-a răspuns: „Pentru ce* Îmi ceri Numele? El este minunat.”

*Gen. 32.29.

19. Manoah a luat iedul şi darul de mâncare şi a adus* jertfă Domnului pe stâncă. S-a făcut o minune, în timp ce Manoah şi nevasta sa priveau.

*Cap. 6.19,20.

20. Pe când flacăra se suia de pe altar spre cer, Îngerul Domnului S-a suit în flacăra altarului. Văzând lucrul acesta, Manoah şi nevasta sa au căzut* cu faţa la pământ.

*Lev. 9.24. 1 Cron. 21.16. Ezec. 1.28. Mat. 17.6.

21. Îngerul Domnului nu S-a mai arătat lui Manoah şi nevestei lui. Atunci* Manoah a înţeles că este Îngerul Domnului

*Cap. 6.22.

22. şi a zis nevestei sale: „Vom muri*, căci am văzut pe Dumnezeu.”

*Gen. 32.30. Exod 33.20. Deut. 5.26. Cap. 6.22.

23. Nevasta sa i-a răspuns: „Dacă ar fi vrut Domnul să ne omoare, n-ar fi primit din mâinile noastre arderea de tot şi darul de mâncare, nu ne-ar fi arătat toate acestea şi nu ne-ar fi făcut să auzim acum asemenea lucruri.”

Naşterea lui Samson

24. Femeia a născut un fiu şi i-a pus numele Samson*. Copilul** a crescut şi Domnul l-a binecuvântat.

*Evr. 11.32. **1 Sam. 3.19. Luca 1.80; 2.52.

25. Şi Duhul* Domnului a început să-l mişte la Mahane-Dan, între** Ţoreea şi Eştaol.

*Cap. 3.10. 1 Sam. 11.6. Mat. 4.1. **Ios. 15.33. Cap. 18.11.

Lupta lui Samson cu leul

14 1. Samson s-a coborât la Timna* şi a văzut** acolo o femeie dintre fetele filistenilor.

*Gen. 38.13. Ios. 15.10. **Gen. 34.2.

2. Când s-a suit înapoi, a spus lucrul acesta tatălui său şi mamei sale şi a zis: „Am văzut la Timna o femeie din fetele filistenilor; luaţi-mi-o acum* de nevastă.”

*Gen. 21.21;34.4.

3. Tatăl său şi mama sa i-au zis: „Nu este nici o femeie între fetele fraţilor* tăi şi în tot poporul nostru, de te duci să-ţi iei nevastă de la filisteni, care sunt netăiaţi** împrejur?” Şi Samson a zis tatălui său: „Ia-mi-o, căci îmi place.”

*Gen. 24.3,4. **Gen. 34.14. Exod 34.16. Deut. 7.3.

4. Tatăl său şi mama sa nu ştiau că lucrul acesta venea de la* Domnul: căci Samson căuta un prilej de ceartă din partea filistenilor. În vremea aceea filistenii stăpâneau** peste Israel.

*Ios. 11.20. 1 Împ. 12.15. 2 Împ. 6.33. 2 Cron. 10.15; 22.7; 25.20. **Cap. 13.1. Deut. 28.48.

5. Samson s-a coborât împreună cu tatăl său şi cu mama sa la Timna. Când au ajuns la viile din Timna, iată că i-a ieşit înainte un leu tânăr mugind.
6. Duhul* Domnului a venit peste Samson; şi, fără să aibă ceva în mână, Samson a sfâşiat pe leu cum se sfâşie un ied. N-a spus tatălui său şi mamei sale ce făcuse.

*Cap. 3.10; 13.25. 1 Sam. 11.6.

7. S-a coborât şi a vorbit cu femeia aceea şi ea i-a plăcut.
8. După câtva timp, s-a dus iarăşi la Timna ca s-o ia şi s-a abătut să vadă hoitul leului. Şi iată că în trupul leului era un roi de albine şi miere.
9. A luat mierea în mână şi a mâncat-o pe drum; şi când a ajuns la tatăl său şi la mama sa, le-a dat şi au mâncat şi ei din ea. Dar nu le-a spus că luase mierea aceasta din trupul leului.

Căsătoria lui Samson şi ghicitorile

10. Tatăl lui Samson s-a coborât la femeia aceea. Şi acolo Samson a făcut un ospăţ, căci aşa făceau tinerii.
11. Cum l-au văzut, au poftit treizeci de tovarăşi care au stat împreună cu el.
12. Samson le-a zis: „Am să vă spun o ghicitoare*. Dacă mi-o veţi ghici în cele şapte** zile ale ospăţului şi dacă o veţi dezlega, vă voi da treizeci de cămăşi şi treizeci de haine † de schimb.

*1 Împ. 10.1. Ezec. 17.2. Luca 14.7. **Gen. 29.27. † Gen. 45.22. 2 Împ. 5.22.

13. Dar dacă n-o veţi ghici, să-mi daţi voi treizeci de cămăşi şi treizeci de haine de schimb.” Ei i-au zis: „Spune-ne ghicitoarea ta, s-o auzim!”
14. Şi el le-a zis:
„Din cel ce mănâncă a ieşit ce se mănâncă,
Şi din cel tare a ieşit dulceaţă.”
15. Trei zile, n-au putut dezlega ghicitoarea. În ziua a şaptea, i-au zis nevestei lui Samson: „Înduplecă-l* pe bărbatul tău să ne dezlege

ghicitoarea; altfel, te vom arde**, pe tine şi casa tatălui tău. Ne-aţi adunat aici ca să ne jefuiţi, nu-i aşa?”

*Cap. 16.5 **Cap. 15.6.

16. Nevasta lui Samson plângea lângă el şi zicea: „Tu n-ai* decât ură pentru mine şi nu mă iubeşti; ai spus o ghicitoare copiilor poporului meu şi nu mi-ai dezlegat-o!” Şi el i-a răspuns: „N-am dezlegat-o nici tatălui meu, nici mamei mele: să ţi-o dezleg ţie?”

*Cap. 16.15.

17. Ea a plâns lângă el tot timpul celor şapte zile cât a ţinut ospăţul; şi în ziua a şaptea, i-a dezlegat-o, căci îl necăjea. Şi ea a dat copiilor poporului ei dezlegarea ghicitorii.

18. Oamenii din cetate au zis lui Samson în ziua a şaptea, înainte de apusul soarelui: „Ce este mai dulce decât mierea şi ce este mai tare decât leul?” Şi el le-a zis:

„Dacă n-aţi fi arat cu juncana mea, nu mi-aţi fi dezlegat ghicitoarea.”

19. Duhul Domnului a venit* peste el şi s-a coborât la Ascalon. Acolo a ucis treizeci de oameni, le-a luat hainele şi a dat hainele de schimb celor ce dezlegaseră ghicitoarea. Era aprins de mânie şi s-a suit la casa tatălui său.

*Cap. 3.10; 13.25.

20. Nevasta sa a* fost dată unuia din tovarăşii lui, cu care era prieten** el.

*Cap. 15.2. **Ioan 3.29.

Stricăciunea făcută holdelor filistenilor cu vulpile

15 1. După câtva timp, pe vremea seceratului grâului, Samson s-a dus să-şi vadă nevasta şi i-a dus un ied. El a zis: „Vreau să intru la nevasta mea în camera ei.”

2. Dar tatăl nevestei nu i-a îngăduit să intre. „Am crezut că o* urăşti”, a zis el, „şi am dat-o tovarăşului tău. Nu este sora sa cea tânără mai frumoasă ca ea? Ia-o, dar, în locul ei.”

*Cap. 14.20.

3. Samson le-a zis: „De data aceasta nu voi fi vinovat faţă de filisteni, dacă le voi face rău.”

4. Samson a plecat. A prins trei sute de vulpi şi a luat nişte făclii; apoi a legat vulpile coadă de coadă şi a pus câte o făclie între cele două cozi, la mijloc.

5. A aprins făcliile, a dat drumul vulpilor în grânele filistenilor şi a aprins astfel atât snopii, cât şi grâul care era în picioare, ba încă şi grădinile de măslini.

6. Filistenii au zis: „Cine a făcut lucrul acesta?” Li s-a răspuns: „Samson, ginerele timneanului, pentru că acesta i-a luat nevasta şi a dat-o tovarăşului lui.” Şi* filistenii s-au suit şi au ars-o pe ea şi pe tatăl ei.

*Cap. 14.15.

7. Samson le-a zis: „Aşa faceţi? Nu voi înceta decât după ce mă voi răzbuna pe voi.”

8. I-a bătut aspru, pe spate şi pe pântece; apoi s-a coborât şi a locuit în crăpătura stâncii Etam.

Samson ucide o mie de filisteni

9. Atunci filistenii au pornit, au aşezat tabăra în Iuda şi s-au întins până la* Lehi.

*Vers. 19.

10. Bărbaţii din Iuda au zis: „Pentru ce v-aţi suit împotriva noastră?” Ei au răspuns: „Ne-am suit să-l legăm pe Samson, ca să-i facem aşa cum ne-a făcut el nouă.”

11. Atunci trei mii de bărbaţi din Iuda s-au coborât la crăpătura stâncii Etam şi i-au zis lui Samson: „Nu ştii că filistenii stăpânesc* peste noi? Ce ne-ai făcut, deci?” El le-a răspuns: „Le-am făcut aşa cum mi-au făcut şi ei mie.”

*Cap. 14.4.

12. Ei i-au zis: „Noi ne-am coborât să te legăm, ca să te dăm în mâinile filistenilor.” Samson le-a zis: „Juraţi-mi că nu mă veţi omorî.”

13. Ei i-au răspuns: „Nu; vrem numai să te legăm şi să te dăm în mâinile lor, dar nu te vom omorî.” Şi l-au legat cu două funii noi şi l-au scos din stâncă.

14. Când a ajuns la Lehi, filistenii au început să strige de bucurie înaintea lui. Atunci Duhul* Domnului a venit peste el. Funiile pe care le avea la braţe s-au făcut ca nişte fire de in ars în foc şi legăturile i-au căzut de pe mâini.

*Cap. 3.10; 14.6.

15. El a găsit o falcă de măgar neuscată încă, a întins mâna şi a luat-o, şi a ucis* cu ea o mie de oameni.

*Lev. 26.8. Ios. 23.10. Cap. 3.31.

16. Şi Samson a zis:

„Cu o falcă de măgar, o grămadă, două grămezi;

cu o falcă de măgar am ucis o mie de oameni.”

17. După ce a isprăvit de vorbit, a aruncat falca din mână. Şi locul acela s-a numit Ramat-Lehi *(Aruncarea fălcii).*

Samson bea apă din stâncă

18. Fiindu-i foarte sete, a strigat către Domnul şi a zis: „Tu ai îngăduit*, prin mâna robului Tău, această mare izbăvire; şi acum să mor de sete şi să cad în mâinile celor netăiaţi împrejur?”

*Ps. 3.7.

19. Dumnezeu a despicat crăpătura stâncii din Lehi şi a ieşit apă din ea. Samson a băut, duhul i s-a* întremat şi s-a înviorat. De aceea s-a numit izvorul acela En-Hacore *(Izvorul celui ce strigă);* el este şi astăzi la Lehi.

*Gen. 45.27. Isa. 40.29.

20. Samson a fost douăzeci de ani judecător în Israel, pe vremea filistenilor*. *Cap. 13.1.

Dalila

16 1. Samson a plecat la Gaza; acolo a văzut o prostituată şi a intrat la ea.
2. S-a spus oamenilor din Gaza: „Samson a venit aici.” Şi l-au înconjurat* şi au pândit toată noaptea la poarta cetăţii. Au stat liniştiţi toată noaptea şi au zis: „Când se va lumina de ziuă, îl vom omorî.”

*1 Sam. 23.26. Ps. 118.10-12. Fapt. 9.24.

3. Samson a rămas culcat până la miezul nopţii. Pe la miezul nopţii, s-a sculat şi a apucat porţile cetăţii cu amândoi stâlpii, le-a scos împreună cu zăvorul, le-a pus pe umeri şi le-a dus pe vârful muntelui din faţa Hebronului.
4. După aceea, a iubit o femeie în valea Sorec. Ea se numea Dalila.
5. Domnitorii filistenilor s-au suit la ea şi i-au zis: „Înduplecă-l* şi află de unde-i vine puterea lui cea mare şi cum am putea să-l biruim, ca să-l legăm şi să-l înfrângem, şi-ţi vom da fiecare câte o mie o sută de sicli de argint.”

*Cap. 14.15. Prov. 2.16-19; 5.3-11; 6.24-26; 7.21-23.

6. Dalila a zis lui Samson: „Spune-mi, te rog, de unde-ţi vine puterea ta cea mare şi cu ce ar trebui să fii legat ca să fii biruit.”
7. Samson i-a zis: „Dacă aş fi legat cu şapte funii noi, care să nu fie uscate încă, aş slăbi şi aş fi ca orice alt om.”
8. Domnitorii filistenilor au adus Dalilei şapte funii noi, neuscate încă. Şi ea l-a legat cu funiile acestea.
9. Iar nişte oameni stăteau la pândă la ea, într-o cameră. Ea i-a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Şi el a rupt funiile, cum se rupe o aţă de câlţi când se atinge de foc. Şi astfel, n-au ştiut de unde-i venea puterea.
10. Dalila i-a zis lui Samson: „Vezi, ţi-ai bătut joc de mine, mi-ai spus minciuni. Acum, te rog, arată-mi cu ce trebuie să fii legat.”
11. El i-a zis: „Dacă aş fi legat cu funii noi, care să nu fi fost întrebuinţate niciodată, aş slăbi şi aş fi ca orice alt om.”
12. Dalila a luat nişte funii noi şi l-a legat cu ele. Apoi i-a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Iar nişte oameni stăteau la pândă într-o cameră. Şi el a rupt funiile de la braţe ca pe o aţă.
13. Dalila a zis lui Samson: „Până acum ţi-ai bătut joc de mine şi mi-ai spus minciuni. Spune-mi cu ce trebuie să fii legat.” El i-a zis: „N-ai decât să împleteşti cele şapte şuviţe de păr din capul meu în urzeala ţesăturii.”
14. Şi ea le-a pironit cu un cui de lemn în pământ. Apoi i-a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Şi el s-a trezit din somn şi a smuls cuiul de lemn din pământ cu urzeală cu tot.
15. Ea i-a zis: „Cum poţi* spune: „Te iubesc!”, când inima ta nu este cu mine? Iată că de trei ori ţi-ai bătut joc de mine şi nu mi-ai spus de unde-ţi vine puterea ta cea mare.”

*Cap. 14.16.

16. Fiindcă ea îl necăjea şi-l chinuia în fiecare zi cu stăruinţele ei, sufletul i s-a umplut de o nelinişte de moarte,
17. şi-a deschis* toată inima faţă de ea şi i-a zis: „Briciul** n-a trecut peste capul meu, pentru că sunt închinat Domnului din pântecele mamei mele. Dacă aş fi ras, puterea m-ar părăsi, aş slăbi şi aş fi ca orice alt om.”

*Mica 7.5. **Num. 6.5. Cap. 13.5.

18. Dalila, văzând că îşi deschisese toată inima faţă de ea, a trimis să cheme pe domnitorii filistenilor şi a pus să le spună: „Suiţi-vă de data aceasta, căci mi-a deschis toată inima lui.” Şi domnitorii filistenilor s-au suit la ea şi au adus argintul în mâini.
19. Ea* l-a adormit pe genunchii ei. Şi, chemând un om, a ras cele şapte şuviţe de pe capul lui Samson şi a început astfel să-l supună. El şi-a pierdut puterea.

*Prov. 7.26,27.

20. Atunci ea a zis: „Filistenii sunt asupra ta, Samson!” Şi el s-a trezit din somn şi a zis: „Voi face ca şi mai înainte şi mă voi scutura.” Nu ştia că Domnul Se* depărtase de el.

*Num. 14.9, 42,43. Ios. 7.12. 1 Sam. 16.14; 18.12; 28.15,16. 2 Cron. 15.2.

21. Filistenii l-au apucat şi i-au scos ochii; l-au coborât la Gaza şi l-au legat cu nişte lanţuri de aramă. El învârtea la râşniţă în temniţă.

Răzbunarea şi moartea lui Samson

22. Dar părul capului lui a început iarăşi să crească, după ce fusese ras.

23. Şi domnitorii filistenilor s-au strâns ca să aducă o mare jertfă dumnezeului lor Dagon şi ca să se veselească. Ei ziceau: „Dumnezeul nostru a dat în mâinile noastre pe Samson, vrăjmaşul nostru."

24. Şi când l-a văzut poporul, au lăudat* pe dumnezeul lor, zicând: „Dumnezeul nostru l-a dat în mâinile noastre pe vrăjmaşul nostru, pe acela care ne pustia ţara şi ne înmulţea morţii."

*Dan. 5.4.

25. În bucuria* inimii lor, au zis: „Chemaţi pe Samson, ca să ne distreze!" Au scos pe Samson din temniţă şi el a jucat înaintea lor. L-au aşezat între stâlpi.

*Cap. 9.27.

26. Şi Samson a zis tânărului care-l ţinea de mână: „Lasă-mă, ca să mă pot atinge de stâlpii pe care se sprijină casa şi să mă reazem de ei."

27. Casa era plină de bărbaţi şi de femei; toţi domnitorii filistenilor erau acolo, şi pe* acoperiş erau aproape trei mii de inşi, bărbaţi şi femei, care priveau la Samson cum juca.

*Deut. 22.8.

28. Atunci Samson a strigat către Domnul şi a zis: „Doamne Dumnezeule! Adu-Ţi* aminte de mine, Te rog; Dumnezeule, dă-mi putere numai de data aceasta; şi cu o singură lovitură să mă răzbun pe filisteni pentru cei doi ochi ai mei!"

*Ier. 15.15.

29. Şi Samson a îmbrăţişat amândoi stâlpii pe care se sprijinea casa, de la mijloc, şi s-a rezemat de ei; unul era la dreapta lui, şi altul la stânga.

30. Samson a zis: „Să mor împreună cu filistenii!" S-a plecat cu toată puterea şi casa a căzut peste domnitori şi peste tot poporul care era acolo. Cei pe care i-a prăpădit la moartea lui au fost mai mulţi decât cei pe care-i omorâse în timpul vieţii.

31. Fraţii lui şi toată casa tatălui său s-au coborât şi l-au luat. Când s-au suit înapoi, l-au îngropat* între Ţoreea şi Eştaol, în mormântul tatălui său Manoah. El fusese judecător în Israel douăzeci de ani.

*Cap. 13.25.

Mica

17 1. Era un om din muntele lui Efraim, numit Mica.

2. El a zis mamei sale: „Cei o mie o sută de sicli de argint, care ţi s-au luat şi pentru care ai blestemat chiar în auzul urechilor mele, argintul acesta este în mâinile mele, eu îl luasem." Şi mama sa a zis: „Binecuvântat* să fie fiul meu de Domnul!"

*Gen. 14.19. Rut 3.10.

3. El a dat înapoi mamei sale cei o mie o sută de sicli de argint; şi mama sa a zis: „Închin cu mâna mea argintul acesta Domnului, ca să fac* cu el fiului meu un chip cioplit şi un chip turnat; şi astfel ţi-l voi da înapoi."

*Exod 20.4,23. Lev. 19.4.

4. El a dat argintul înapoi mamei sale. Mama sa a luat* două sute de sicli de argint şi a dat argintul la argintar, care a făcut din el un chip cioplit şi un chip turnat. Chipurile au fost aduse în casa lui Mica.

*Isa. 46.6.

5. Mica acesta avea o casă a lui Dumnezeu; a făcut un efod* şi terafimi** şi a sfinţit pe unul din fiii lui ca preot.

*Cap. 8.27. **Gen. 31.19,30. Osea 3.4.

6. În vremea aceea*, nu era împărat în Israel. Fiecare** făcea ce-i plăcea.

*Cap. 18.1; 19.1; 21.25. Deut. 33.5. **Deut. 12.8.

7. Era un tânăr în Betleemul lui Iuda, din familia lui Iuda; era levit şi locuia pentru o vreme acolo.

8. Omul acesta a plecat din cetatea* sa, Betleemul lui Iuda, să-şi caute o locuinţă potrivită. Urmându-şi drumul, a ajuns în muntele lui Efraim la casa lui Mica.

*Ios. 19.15. Cap. 19.1. Rut 1.1,2. Mica 5.2. Mat. 2.1,5,6.

9. Mica i-a zis: „De unde vii?" El i-a răspuns: „Eu sunt levit, din Betleemul lui Iuda, şi merg să-mi caut o locuinţă potrivită."

10. Mica i-a zis: „Rămâi la mine, tu să-mi* fii tată** şi preot; şi eu îţi voi da zece sicli de argint pe an, hainele de care vei avea nevoie şi mijloace de trai."

*Cap. 18.19. **Gen. 45.8. Iov 29.16.

11. Şi levitul a intrat la el. S-a hotărât astfel să rămână la omul acesta, care a privit pe tânăr ca pe unul din fiii lui.

12. Mica l-a sfinţit* pe levit şi tânărul acesta i-a slujit ca** preot şi a locuit în casa lui.

*Vers. 5. **Cap. 18.30.

13. Şi Mica a zis: „Acum, ştiu că Domnul îmi va face bine, fiindcă am ca preot pe levitul acesta."

Fiii lui Dan ridică lucruri pentru slujbă din casa lui Mica

18 1. În vremea* aceea, nu era împărat în Israel; şi seminţia** daniţilor îşi căuta o moşie ca să se aşeze în ea, căci până în ziua aceea nu-i căzuse la sorţi nici o moştenire în mijlocul seminţiilor lui Israel.

*Cap. 17.6; 21.25. **Ios. 19.47.

2. Fiii lui Dan au luat dintre ei toţi, din familiile lor, cinci oameni viteji, pe care i-au trimis din Ţoreea* şi din Eştaol să iscodească** ţara şi s-o cerceteze. Ei le-au zis: „Duceţi-vă şi cercetaţi ţara.” Ei au ajuns în muntele lui Efraim la casa † lui Mica şi au rămas peste noapte acolo.

*Cap. 13.25. **Num. 13.17. Ios. 2.1. † Cap. 17.1.

3. Când erau aproape de casa lui Mica, au cunoscut glasul tânărului levit, s-au apropiat şi i-au zis: „Cine te-a adus aici? Ce faci tu în locul acesta? Şi ce ai aici?”

4. El le-a răspuns: „Mica face cutare şi cutare lucru pentru mine, îmi* dă o simbrie şi eu îi sunt preot.”

*Cap. 17.10.

5. Ei i-au zis: „Întreabă* pe Dumnezeu**, ca să ştim dacă vom avea noroc[1] în călătoria noastră.”

*1 Împ. 22.5. Isa. 30.1. Osea 4.12. **Vers. 14. Cap. 17.5.

6. Şi preotul le-a răspuns: „Duceţi-vă* în pace; călătoria pe care o faceţi este sub privirea Domnului.”

*1 Împ. 22.6.

7. Cei cinci oameni au plecat şi au ajuns în Lais*. Au văzut poporul de acolo trăind** la adăpost, în felul sidonienilor, liniştit şi fără grijă; în ţară nu era nimeni care să le facă cel mai mic neajuns, stăpânind peste ei; erau departe de sidonieni şi n-aveau nici o legătură cu alţi oameni.

*Ios. 19.47. **Vers. 27,28.

8. S-au întors la fraţii lor în Ţoreea* şi Eştaol; şi fraţii lor le-au zis: „Ce veste ne aduceţi?”

*Vers. 2.

9. „Haide*”, au răspuns ei, „să ne suim împotriva lor; căci am văzut ţara şi iată că era foarte bună. Ce! Staţi** şi nu ziceţi nimic? Nu fiţi leneşi şi porniţi să puneţi stăpânire pe ţara aceasta.

*Num. 13.30. Ios. 2.23,24. **1 Împ. 22.3.

10. Când veţi intra în ea, veţi da peste un popor care stă fără* frică. Ţara este mare şi Dumnezeu a dat-o în mâinile voastre; este un loc** unde nu lipseşte nimic din tot ce este pe pământ.”

1.Sau: prosperitate, succes;

*Vers. 7,27. **Deut. 8.9.

11. Şase sute de oameni din familia lui Dan au pornit din Ţoreea şi Eştaol, încinşi cu armele lor de război.

12. S-au suit şi au aşezat tabăra la Chiriat-Iearim*, în Iuda; de aceea locul acesta, care este înapoia lui Chiriat-Iearim, a fost chemat până în ziua de azi** Mahane-Dan *(Tabăra lui Dan)*.

*Ios. 15.60. **Cap. 13.25.

13. Au trecut de acolo în muntele lui Efraim şi au ajuns până la casa lui* Mica.

*Vers. 2.

14. Atunci* cei cinci oameni, care se duseseră să iscodească ţara Lais, au luat cuvântul şi au zis fraţilor lor: „Ştiţi că în** casele acestea este un efod, terafimi, un chip cioplit şi un chip turnat? Vedeţi acum ce aveţi de făcut.”

*1 Sam. 14.28. **Cap. 17.5.

15. Ei s-au abătut pe acolo, au intrat în casa tânărului levit, în casa lui Mica, şi l-au întrebat de sănătate.

16. Cei şase* sute de oameni din fiii lui Dan, încinşi cu armele lor de război, stăteau la intrarea porţii. *Vers. 11.

17. Şi cei cinci* oameni, care se duseseră să iscodească ţara, s-au suit şi au intrat în casă; au luat chipul** cioplit, efodul, terafimii şi chipul turnat, în timp ce preotul era la intrarea porţii cu cei şase sute de oameni, încinşi cu armele lor de război.

*Vers. 2,14. **Cap. 17.4,5.

18. Când au intrat în casa lui Mica şi au luat chipul cioplit, efodul, terafimii şi chipul turnat, preotul le-a zis: „Ce faceţi?”

19. Ei au răspuns: „Taci, pune-ţi* mâna la gură şi vino cu noi; să ne fii părinte** şi preot. Mai bine este să fii preot la casa unui singur om sau să fii preotul unei seminţii şi unei familii din Israel?”

*Iov 21.5; 29.9; 40.4. Prov. 30.32. Mica 7.16. **Cap. 17.10.

20. Preotul s-a bucurat în inima lui; a luat efodul, terafimii şi chipul cioplit şi s-a unit cu ceata poporului.

21. Au pornit iarăşi la drum şi au plecat, punând înaintea lor copiii, vitele şi bagajele[1].

22. După ce se depărtaseră bine de casa lui Mica, oamenii care locuiau în casele vecine cu a lui Mica s-au strâns şi i-au urmărit pe fiii lui Dan.

23. Au strigat după fiii lui Dan, care s-au întors şi i-au zis lui Mica: „Ce ai, şi ce înseam-

1.Sau: averile, lucrurile preţioase;

nă gloata aceasta de oameni?”
24. El a răspuns: „Dumnezeii mei, pe care mi-i făcusem, mi i-aţi luat împreună cu preotul şi aţi plecat: ce-mi mai rămâne? Cum puteţi dar, să-mi spuneţi: „Ce ai?”
25. Fiii lui Dan i-au zis: „Să nu-ţi auzim glasul; căci altfel nişte oameni furioşi se vor arunca asupra voastră şi vei pieri şi tu şi cei din casa ta.”
26. Şi fiii lui Dan şi-au văzut mai departe de drum. Mica, văzând că sunt mai tari decât el, s-a întors şi a venit acasă.

Cucerirea cetăţii Lais

27. Au ridicat, dar, ce făcuse Mica şi l-au luat pe preotul care era în slujba lui şi s-au năpustit* asupra Laisului, asupra unui popor liniştit şi în pace; l-au trecut** prin ascuţişul sabiei şi au ars cetatea.

*Vers. 7,10. Deut. 33.22. **Ios. 19.47.

28. Nimeni n-a izbăvit-o, căci era departe* de Sidon şi locuitorii ei n-aveau nici o legătură cu alţi oameni; ea era în valea care se întinde spre Bet-Rehob**. Fiii lui Dan au zidit din nou cetatea şi au locuit în ea;

*Vers. 7. **Num. 13.21. 2 Sam. 10.6.

29. au numit-o* Dan**, după numele lui Dan, tatăl lor, care i se născuse lui Israel; dar cetatea se numise mai înainte Lais.

*Ios. 19.47. **Gen. 14.14. Cap. 20.1. 1 Împ. 12.29,30; 15.20.

30. Au înălţat pentru ei chipul cioplit; şi Ionatan, fiul lui Gherşom, fiul lui Moise, el şi fiii lui au fost preoţii seminţiei daniţilor până* pe vremea înrobirii[1] ţării.

*Cap. 13.1. 1 Sam. 4.2,3,10,11. Ps. 78.60,61.

31. Au aşezat pentru ei chipul cioplit pe care-l făcuse Mica, în tot* timpul cât a fost casa lui Dumnezeu la Şilo. *Ios. 18.1. Cap. 19.18; 21.12.

Răutatea oamenilor din Ghibeea, din Beniamin

19 1. Pe vremea când* nu era împărat în Israel, un levit, care locuia la marginea muntelui lui Efraim şi-a luat ca ţiitoare o femeie din Betleemul lui Iuda.

*Cap. 17.6; 18.1; 21.25.

2. Ţiitoarea nu i-a fost credincioasă şi l-a părăsit, ca să se ducă în casa tatălui ei în Betleemul* lui Iuda, unde a rămas timp de patru luni. *Cap. 17.7.

3. Bărbatul ei s-a sculat şi s-a dus la ea, ca să îi vorbească inimii şi s-o aducă înapoi. Avea cu el pe sluga lui şi doi măgari. Ea l-a adus în casa tatălui ei; şi când l-a văzut tatăl femeii aceleia tinere, l-a primit cu bucurie.
4. Socrul său, tatăl femeii aceleia tinere, l-a ţinut la el trei zile. Au mâncat şi au băut şi au rămas noaptea acolo.
5. A patra zi, s-au sculat dis-de-dimineaţă, şi levitul se pregătea să plece. Dar tatăl tinerei femei a zis ginerelui său: „Ia o bucată de pâine, ca să prinzi la inimă*; şi apoi veţi pleca.”

*Gen. 18.5.

6. Şi au şezut de au mâncat şi au băut amândoi. Apoi tatăl tinerei femei a zis bărbatului: „Hotărăşte-te, dar, să rămâi aici la noapte şi să ţi se veselească inima.”
7. Bărbatul se scula să plece; dar, în urma stăruinţelor socrului său, a rămas acolo şi noaptea aceea.
8. În ziua a cincea, s-a sculat dis-de-dimineaţă să plece. Atunci tatăl tinerei femei a zis: „Întăreşte-ţi mai întâi inima, te rog; şi rămâi până ce se va pleca ziua spre seară.” Şi au mâncat amândoi.
9. Bărbatul se ridica să plece cu ţiitoarea şi sluga lui, dar socrul său, tatăl tinerei femei, i-a zis: „Iată că ziua a trecut, e târziu, rămâi, dar, peste noapte aici; iată că ziua se pleacă spre seară, rămâi aici peste noapte, şi să ţi se veselească inima; mâine vă veţi scula dis-de-dimineaţă ca să porniţi la drum, şi te vei duce la cortul tău.”
10. Bărbatul n-a vrut să mai rămână şi în noaptea aceea, ci s-a sculat şi a plecat.
A ajuns până în faţa Iebusului*, adică Ierusalimul, cu cei doi măgari înşeuaţi şi cu ţiitoarea lui.

*Ios. 18.28.

11. Când s-au apropiat de Iebus, ziua se plecase mult spre seară. Sluga a zis atunci stăpânului său: „Haidem să ne îndreptăm spre cetatea* aceasta a iebusiţilor şi să rămânem în ea peste noapte.”

*Ios. 15.8,63. Cap. 1.21. 2 Sam. 5.6.

12. Stăpânul său i-a răspuns: „Nu putem să intrăm într-o cetate străină, unde nu sunt copii de ai lui Israel, ci să mergem până la* Ghibeea.”

*Ios. 18.28.

13. A mai zis slugii sale: „Hai să ne apropiem de unul din locurile acestea, Ghibeea sau Rama*, şi să rămânem acolo peste noapte.”

*Ios. 18.25.

1.Sau: captivităţii;

14. Au mers mai departe şi apunea soarele când s-au apropiat de Ghibeea, care este a lui Beniamin.
15. S-au îndreptat într-acolo ca să se ducă să rămână peste noapte în Ghibeea.
Levitul a intrat şi s-a oprit în piaţa cetăţii. Nu s-a găsit nimeni care să-i* primească în casă să rămână peste noapte.

*Mat. 25.43. Evr. 13.2.

16. Şi iată că un bătrân se întorcea seara de la munca* câmpului; omul acesta era din muntele lui Efraim, locuia pentru o vreme la Ghibeea şi oamenii din locul acela erau beniamiţi. *Ps. 104.23.
17. El a ridicat ochii şi a văzut pe călător în piaţa cetăţii. Şi bătrânul i-a zis: „Încotro mergi şi de unde vii?"
18. El i-a răspuns: „Venim din Betleemul lui Iuda şi mergem până la marginea muntelui lui Efraim, de unde sunt. Mă dusesem la Betleemul lui Iuda şi acum mă duc la* Casa Domnului. Dar nu se găseşte nimeni să mă primească în casă.

*Ios. 18.1. Cap. 18.31; 20.18. 1 Sam. 1.3,7.

19. Avem însă paie şi nutreţ pentru măgarii noştri; avem şi pâine şi vin pentru mine, pentru roaba ta şi pentru băiatul care este cu robii tăi. Nu ducem lipsă de nimic."
20. Bătrânul a zis: „Pacea să fie* cu tine! Toate nevoile tale le iau asupra mea, numai** să nu rămâi în piaţă peste noapte."

*Gen. 43.23. Cap. 6.23. **Gen. 19.2.

21. L-a* dus în casa lui şi a dat nutreţ măgarilor. Călătorii** şi-au spălat picioarele; apoi au mâncat şi au băut.

*Gen. 24.32; 43.24. **Gen. 18.4. Ioan 13.5.

22. Pe când se veseleau ei, iată că oamenii* din cetate, nişte fii ai lui Belial[1]**, oameni stricaţi, au înconjurat casa, au bătut la poartă şi au zis bătrânului, stăpânul casei: „Scoate † pe omul acela care a intrat la tine, ca să ne culcăm cu el."

*Gen. 19.4. Cap. 20.5. Osea 9.9; 10.9. **Deut. 13.13. † Gen. 19.5. Rom. 1.26,27.

23. Stăpânul* casei a ieşit la ei şi le-a zis: „Nu, fraţilor, vă rog să nu faceţi un lucru aşa de rău; fiindcă omul acesta a intrat în casa mea, nu săvârşiţi** mişelia aceasta.

*Gen. 19.6,7. **2 Sam. 13.12.

24. Iată* că am o fată fecioară, şi omul acesta are o ţiitoare; vi le voi aduce afară: necinstiţi-le** şi faceţi-le ce vă va plăcea. Dar nu săvârşiţi cu omul acesta o faptă aşa de nelegiuită."

*Gen. 19.8. **Gen. 34.2. Deut. 21.14.

1.Sau: ai nelegiuirii;

25. Oamenii aceia n-au vrut să-l asculte. Atunci omul şi-a luat ţiitoarea şi le-a adus-o afară. Ei s-au culcat* cu ea şi şi-au bătut joc de ea toată noaptea până dimineaţa; şi i-au dat drumul când se lumina de ziuă.

*Gen. 4.1.

26. Către ziuă, femeia aceasta a venit şi a căzut la uşa casei omului la care era bărbatul ei şi a rămas acolo până la ziuă.
27. Şi dimineaţa, bărbatul ei s-a sculat, a deschis uşa casei şi a ieşit ca să-şi urmeze drumul mai departe. Dar iată că femeia, ţiitoarea lui, era întinsă la uşa casei, cu mâinile pe prag.
28. El i-a zis: „Scoală-te şi hai să mergem!" Ea n-a* răspuns. Atunci bărbatul a pus-o pe măgar şi a plecat acasă.

*Cap. 20.5.

29. Când a ajuns acasă, a luat un cuţit, a apucat pe ţiitoarea lui şi a* tăiat-o mădular cu mădular în douăsprezece bucăţi, pe care le-a trimis în tot ţinutul lui Israel.

*Cap. 20.6. 1 Sam. 11.7.

30. Toţi cei ce au văzut lucrul acesta au zis: „Niciodată nu s-a întâmplat şi nu s-a văzut aşa ceva, de când s-au suit copiii lui Israel din Egipt până în ziua de azi; luaţi aminte, dar, la lucrul acesta, sfătuiţi-vă* şi vorbiţi!"

*Cap. 20.7. Prov. 13.10.

Poporul la Miţpa

20 1. Toţi copiii* lui Israel au ieşit de la Dan** până la Beer-Şeba şi ţara Galaadului şi adunarea s-a strâns ca un singur om înaintea Domnului la Miţpa †.

*Deut. 13.12. Ios. 22.12. Cap. 21.5. 1 Sam. 11.7. **Cap. 18.29. 1 Sam. 3.20. 2 Sam. 3.10; 24.2. † Cap. 10.17; 11.11. 1 Sam. 7.5; 10.17.

2. Căpeteniile întregului popor, toate seminţiile lui Israel, au venit la adunarea poporului lui Dumnezeu: erau patru sute de mii de oameni pedeştri, care scoteau* sabia.

*Cap. 8.10.

3. Şi fiii lui Beniamin au auzit că se suiseră copiii lui Israel la Miţpa.
Copiii lui Israel au zis: „Spuneţi cum s-a întâmplat această nelegiuire?"
4. Atunci levitul, bărbatul femeii care fusese ucisă, a luat cuvântul şi a zis: „Ajunsesem, împreună cu ţiitoarea mea, la Ghibeea* lui Beniamin, ca să rămânem peste noapte acolo.

*Cap. 19.15.

5. Locuitorii* din Ghibeea s-au sculat împotriva mea şi au înconjurat noaptea casa în care eram. Aveau de gând să mă omoare; au siluit-

o pe ţiitoarea[1]** mea până când a murit.

*Cap. 19.22. **Cap. 19.25,26.

6. Mi-am luat* ţiitoarea şi am tăiat-o în bucăţi, pe care le-am trimis în tot ţinutul moştenirii lui Israel; căci au săvârşit o nelegiuire** şi o mişelie în Israel.

*Cap. 19.29. **Ios. 7.15.

7. Iată-vă pe toţi, copii ai lui Israel; sfătuiţi-vă* şi luaţi o hotărâre aici!"

*Cap. 19.30.

8. Tot poporul s-a ridicat ca un singur om şi a zis: „Nici unul din noi să nu se ducă în cortul lui şi nimeni să nu se întoarcă acasă.
9. Iată acum ce vom face cetăţii Ghibeea: să mergem împotriva ei după cum vom ieşi la sorţi.
10. Să luăm din toate seminţiile lui Israel zece oameni din o sută, o sută dintr-o mie şi o mie din zece mii; ei să se ducă să caute merinde pentru popor pentru ca, la întoarcerea lor, să facem cetăţii Ghibeea din Beniamin, potrivit cu toată mişelia pe care a făcut-o ea în Israel."
11. Astfel toţi bărbaţii lui Israel s-au strâns împotriva cetăţii, uniţi ca un singur om.
12. Seminţiile* lui Israel au trimis nişte oameni în toate familiile lui Beniamin, ca să le spună: „Ce înseamnă răutatea aceasta care s-a făcut între voi?

*Deut. 13.14. Ios. 22.13,16.

13. Scoateţi afară acum pe oamenii aceia stricaţi* din Ghibeea ca să-i omorâm şi să curăţăm[2] răul** din mijlocul lui Israel." Dar beniamiţii n-au vrut să asculte glasul fraţilor lor, copiii lui Israel.

*Deut. 13.13. Cap. 19.22. **Deut. 17.12.

14. Beniamiţii au ieşit din cetăţile lor şi s-au strâns la Ghibeea ca să lupte împotriva copiilor lui Israel.
15. Numărul beniamiţilor ieşiţi în ziua aceea din cetăţi a fost de douăzeci şi şase de mii de oameni care scoteau sabia, fără să se mai socotească şi locuitorii din Ghibeea, care alcătuiau şapte sute de oameni aleşi.
16. În tot poporul acesta, erau şapte sute de oameni aleşi care nu* se slujeau de mâna dreaptă; toţi aceştia, aruncând o piatră cu praştia, puteau să ochească un fir de păr şi nu dădeau greş.

*Cap. 3.15. 1 Cron. 12.2.

17. S-a făcut şi numărătoarea bărbaţilor lui Israel, în afară de ai lui Beniamin, şi s-au găsit patru sute de mii care scoteau sabia, toţi bărbaţi de război.

1.Sau: concubina (peste tot în text); 2.Sau: să nimicim prin foc;

18. Şi copiii lui Israel s-au sculat, s-au suit* la Betel şi L-au întrebat** pe Dumnezeu, zicând: „Cine din noi să se suie întâi ca să lupte împotriva fiilor lui Beniamin?" Domnul a răspuns: „Iuda să se suie întâi."

*Vers. 23,26. **Num. 27.21. Cap. 1.1.

Seminţia lui Beniamin este aproape nimicită

19. Copiii lui Israel au pornit dis-de-dimineaţă şi au aşezat tabăra la Ghibeea.
20. Şi bărbaţii lui Israel au înaintat ca să înceapă lupta împotriva bărbaţilor lui Beniamin şi s-au aşezat în linie de bătaie împotriva lor, înaintea cetăţii Ghibeea.
21. Fiii* lui Beniamin au ieşit din Ghibeea şi în ziua aceea au culcat la pământ douăzeci şi două de mii de oameni din Israel.

*Gen. 49.27.

22. Poporul, bărbaţii lui Israel, s-au îmbărbătat şi s-au aşezat din nou în linie de bătaie în locul unde se aşezaseră în ziua întâi.
23. Şi* copiii lui Israel s-au suit şi au plâns înaintea Domnului până seara; L-au întrebat pe Domnul şi au zis: „Să mă mai sui la luptă împotriva fiilor fratelui meu Beniamin?" Domnul a răspuns: „Suiţi-vă împotriva lui."

*Vers. 26,27.

24. Copiii lui Israel au înaintat împotriva fiilor lui Beniamin, în ziua a doua.
25. Şi în aceeaşi zi*, beniamiţii le-au ieşit înainte din Ghibeea şi iarăşi au culcat la pământ optsprezece mii de oameni din copiii lui Israel, toţi în stare să poarte armele.

*Vers. 21.

26. Toţi copiii lui Israel şi tot poporul s-au suit* şi au venit la Betel; au plâns şi au rămas acolo înaintea Domnului, au postit în ziua aceea până seara şi au adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire înaintea Domnului.

*Vers. 18.

27. Şi copiii lui Israel au întrebat pe Domnul - acolo se găsea atunci chivotul* legământului lui Dumnezeu

*Ios. 18.1. 1 Sam. 4.3,4.

28. şi Fineas*, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, stătea** pe vremea aceea înaintea lui Dumnezeu -, şi au zis: „Să mai pornesc la luptă împotriva fiilor fratelui meu Beniamin sau să mă las?" Domnul a răspuns: „Suiţi-vă, căci mâine îi voi da în mâinile voastre."

*Ios. 24.33. **Deut. 10.8; 18.5.

29. Atunci Israel a pus nişte oameni la* pândă

în jurul cetăţii Ghibeea.

*Ios. 3.4.

30. Copiii lui Israel s-au suit împotriva fiilor lui Beniamin, a treia zi, şi s-au aşezat în linie de bătaie înaintea cetăţii Ghibeea, ca şi în celelalte dăţi.
31. Şi fiii lui Beniamin au ieşit înaintea poporului şi au fost traşi departe de cetate. Au început să lovească de moarte în popor, ca şi în celelalte dăţi, pe drumurile cele mari, care suie: unul la Betel şi altul la Ghibeea prin câmpie; şi au ucis aproape treizeci de bărbaţi din Israel.
32. Fiii lui Beniamin ziceau: „Iată-i bătuţi înaintea noastră ca şi mai înainte!" Dar copiii lui Israel ziceau: „Să fugim şi să-i atragem departe de cetate, la drumul mare."
33. Toţi bărbaţii lui Israel şi-au părăsit locurile şi s-au aşezat în linie de bătaie la Baal-Tamar; şi oamenii lui Israel, care stăteau la pândă, s-au năpustit din locul în care erau, din Maare-Ghibeea.
34. Zece mii de oameni aleşi din tot Israelul au ajuns înaintea cetăţii Ghibeea. Lupta a fost aprigă şi beniamiţii* nu-şi închipuiau prăpădul prin care aveau să treacă.

*Ios. 8.14. Isa. 47.11.

35. Domnul a bătut pe Beniamin înaintea lui Israel şi copiii lui Israel au ucis în ziua aceea douăzeci şi cinci de mii o sută de oameni din Beniamin, toţi în stare să poarte armele.
36. Fiii lui Beniamin credeau că bărbaţii* lui Israel sunt bătuţi, căci aceştia făceau loc beniamiţilor şi se bizuiau pe oamenii pe care-i puseseră la pândă împotriva cetăţii Ghibeea.

*Ios. 8.15.

37. Oamenii de la pândă* s-au aruncat repede asupra cetăţii Ghibeea, au pornit înainte şi au trecut toată cetatea prin ascuţişul sabiei.

*Ios. 8.19.

38. După un semn asupra căruia se învoiseră cu bărbaţii lui Israel, cei de la pândă aveau să facă să se înalţe din cetate un fum gros.
39. Atunci bărbaţii lui Israel s-au întors în luptă. Beniamiţii le omorâseră aproape treizeci de oameni şi ziceau: „Negreşit, iată-i bătuţi înaintea noastră ca în cea dintâi luptă!"
40. Dar un fum gros începea să se înalţe atunci din cetate. Beniamiţii s-au uitat* înapoi; şi iată că flăcările se ridicau din întreaga cetate spre cer.

*Ios. 8.20.

41. Bărbaţii lui Israel se întorseseră; şi bărbaţii lui Beniamin s-au înspăimântat, văzând prăpădul care avea să-i ajungă.
42. Au întors spatele înaintea bărbaţilor lui Israel şi au fugit pe calea care duce spre pustiu. Dar năvălitorii s-au luat după ei, iar pe cei ce ieşiseră din cetate i-au culcat la pământ, căci îi prinseseră la mijloc.
43. Au înconjurat pe Beniamin, l-au gonit şi l-au zdrobit la locul lor de odihnă, până în faţa cetăţii Ghibeea, înspre soare-răsare.
44. Optsprezece mii de bărbaţi au căzut din Beniamin, toţi oameni viteji.
45. Din cei ce au întors spatele ca să fugă spre pustiu, la stânca Rimon*, bărbaţii lui Israel au nimicit cinci mii pe drumuri; i-au urmărit până la Ghideom şi au ucis din ei două mii.

*Ios. 15.32.

46. Întreg numărul beniamiţilor care au pierit în ziua aceea a fost de douăzeci şi cinci de mii de oameni în stare să poarte armele, toţi oameni viteji.
47. Şase sute de oameni erau cei ce întorseseră* spatele şi fugiseră spre pustiu, la stânca Rimon; acolo au rămas patru luni.

*Cap. 21.13.

48. Bărbaţii lui Israel s-au întors la fiii lui Beniamin şi i-au trecut prin ascuţişul sabiei, de la oamenii din cetăţi până la dobitoace şi tot ce au găsit. Au pus, de asemenea, foc tuturor cetăţilor pe care le-au găsit în cale.

Înmulţirea din nou a seminţiei lui Beniamin

21 1. Bărbaţii* lui Israel juraseră la Miţpa, zicând: „Nici unul din noi să nu-şi dea fata după un beniamit."

*Cap. 20.1.

2. Poporul a venit la Betel* şi a stat înaintea lui Dumnezeu până seara. Au ridicat glasul, au vărsat multe lacrimi

*Cap. 20.18,26.

3. şi au zis: „Doamne Dumnezeul lui Israel, pentru ce s-a întâmplat aşa ceva în Israel: să lipsească astăzi o seminţie întreagă din Israel?"
4. A doua zi, poporul s-a sculat dis-de-dimineaţă; au zidit* acolo un altar şi au adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire.

*2 Sam. 24.25.

5. Copiii lui Israel au zis: „Cine dintre toate seminţiile lui Israel nu s-a suit la adunare înaintea Domnului?" Căci făcuseră* un jurământ mare împotriva oricui nu s-ar sui la

Domnul, la Miţpa, şi ziseseră: „Să fie pedepsit cu moartea.”

*Cap. 5.23.

6. Copiilor lui Israel le părea rău de fratele lor Beniamin şi ziceau: „Astăzi a fost nimicită o seminţie din Israel.
7. Cum să facem rost de neveste celor ce au rămas cu viaţă, fiindcă am jurat pe Domnul să nu le dăm fetele noastre de neveste?”
8. Ei au zis deci: „Este cineva dintre seminţiile lui Israel care să nu se fi suit la Domnul, la Miţpa?” Şi nimeni din Iabes*, din Galaad, nu venise în tabără, la adunare.

*1 Sam. 11.1; 31.11.

9. Au făcut numărătoarea poporului, şi nu era acolo nici unul din locuitorii din Iabes, din Galaad.
10. Atunci adunarea a trimis împotriva lor douăsprezece mii de ostaşi, dându-le porunca aceasta: „Duceţi-vă* şi treceţi prin ascuţişul sabiei pe locuitorii din Iabes, din Galaad, cu femeile şi copiii.

*Vers. 5. Cap. 5.23. 1 Sam. 11.7.

11. Iată ce să faceţi: să nimiciţi cu desăvârşire orice bărbat* şi orice femeie care a cunoscut bărbat.” *Num. 31.17.
12. Au găsit între locuitorii din Iabes, din Galaad, patru sute de fete fecioare, care nu se culcaseră cu bărbat, şi le-au adus în tabără la Şilo*; care este în ţara Canaanului.”

*Ios. 18.1.

13. Toată adunarea a trimis soli să vorbească fiilor lui Beniamin care erau* la stânca Rimon şi să le vestească pacea.

*Cap. 20.47.

14. În timpul acela beniamiţii s-au întors şi li s-au dat de neveste pe acelea pe care le lăsaseră cu viaţă din femeile din Iabes, din Galaad. Dar nu erau destule.
15. Poporului îi* părea rău de Beniamin, căci Domnul făcuse o spărtură în seminţiile lui Israel. *Vers. 6.
16. Bătrânii adunării au zis: „Cum să facem rost de neveste pentru cei rămaşi, căci femeile lui Beniamin au fost nimicite?”
17. Şi au zis: „Cei ce au mai rămas din Beniamin să-şi păstreze moştenirea, ca să nu se şteargă o seminţie din Israel.
18. Dar noi nu putem să le dăm pe fetele noastre după ei, căci copiii lui Israel* au jurat, zicând: „Blestemat să fie cine va da o nevastă unui beniamit!”

*Vers. 1. Cap. 11.35.

19. Şi au zis: „Iată, în fiecare an este o sărbătoare a Domnului la Şilo, care este la miazănoapte de Betel, la răsăritul drumului care suie din Betel la Sihem şi la miazăzi de Lebona.”
20. Apoi au dat următoarea poruncă fiilor lui Beniamin: „Duceţi-vă şi staţi la pândă în vii.
21. Uitaţi-vă, şi când veţi vedea pe fetele din Şilo ieşind să joace*, să ieşiţi din vii, să vă luaţi fiecare câte o nevastă din fetele din Şilo şi să vă duceţi în ţara lui Beniamin.

*Exod 15.20. Cap. 11.34. 1 Sam. 18.6. Ier. 31.13.

22. Dacă părinţii sau fraţii lor vor veni să se plângă la noi, le vom spune: „Daţi-ni-le ca dar, căci noi nu n-am luat câte o nevastă de fiecare prin război. Nu voi li le-aţi dat lor: numai atunci aţi fi vinovaţi acum.”
23. Fiii lui Beniamin au făcut aşa: şi-au luat neveste, după numărul lor, dintre cele care jucau, pe care le-au răpit; apoi au plecat şi s-au întors în moştenirea lor; au zidit* iarăşi cetăţile şi au locuit acolo. *Cap. 20.48.
24. Şi, în acelaşi timp, copiii lui Israel au plecat de acolo fiecare în seminţia lui şi în familia lui şi s-a întors fiecare în moştenirea lui.
25. Pe vremea aceea*, nu era împărat în Israel, fiecare** făcea ce-i plăcea.

*Cap. 17.6; 18.1; 19.1. **Deut. 12.8. Cap. 17.6.

RUT

(Psalmul 113.5-9. Fapte 10.35. Romani 4.7; 9.25,26. 1 Timotei 5.4,14.)

Naomi

1 1. Pe vremea judecătorilor*, a fost o foamete** în ţară. Un om din Betleemul † lui Iuda a plecat cu nevasta sa şi cu cei doi fii ai lui, să locuiască pentru o vreme în ţara Moabului.

*Judc. 2.16. **Gen. 12.10; 26.1. 2 Împ. 8.1. † Judc.17.8.

2. Numele omului aceluia era Elimelec, numele nevestei lui era Naomi şi cei doi fii ai lui se numeau Mahlon şi Chilion: erau efratiţi*, din Betleemul lui Iuda. Ajungând în ţara Moabului şi-au aşezat locuinţa acolo.

*Gen. 35.19. **Judc. 3.30.

3. Elimelec, bărbatul Naomei, a murit; şi ea a rămas cu cei doi fii ai ei.

4. Ei şi-au luat neveste moabite. Una se numea Orpa şi cealaltă Rut; şi au locuit acolo aproape zece ani.

5. Mahlon şi Chilion au murit şi ei amândoi şi Naomi a rămas fără cei doi fii ai ei şi fără bărbat.

Rut se ţine de Naomi

6. Apoi s-a sculat, ea şi nurorile ei, ca să se întoarcă în ţara ei din ţara Moabului, căci aflase în ţara Moabului că Domnul cercetase* pe poporul Său şi-i dăduse** pâine.

*Exod 4.31. Luca 1.68. **Ps. 132.15. Mat. 6.11.

7. Ea a ieşit din locul în care locuia însoţită de cele două nurori ale ei şi a pornit ca să se întoarcă în ţara lui Iuda.

8. Naomi a zis atunci celor două nurori ale ei: „Duceţi-vă şi întoarceţi-vă fiecare* la casa mamei sale! Domnul să Se** îndure de voi, cum v-aţi îndurat † şi voi de cei ce au murit şi de mine!

*Ios. 24.15. **2 Tim. 1.16-18. † Vers. 5. Cap. 2.20.

9. Să vă dea Domnul să găsiţi odihnă* fiecare în casa unui bărbat!” Şi le-a sărutat. Ele au ridicat glasul şi au plâns;

*Cap. 3.1.

10. şi i-au zis: „Nu, noi vom merge cu tine la poporul tău.”

11. Naomi a zis: „Întoarceţi-vă, fiicele mele! Pentru ce să veniţi voi cu mine? Mai am eu oare fii în pântecele meu, ca să poată fi bărbaţii* voştri?

*Gen. 38.11. Deut. 25.5.

12. Întoarceţi-vă, fiicele mele, şi duceţi-vă! Eu sunt prea bătrână ca să mă mărit din nou. Şi chiar dacă aş zice că trag nădejde; chiar dacă în noaptea aceasta aş fi cu un bărbat şi aş naşte fii,

13. aţi mai aştepta voi până să se facă mari şi aţi vrea voi să nu vă măritaţi din pricina lor? Nu, fiicele mele! Eu sunt mult mai amărâtă decât voi, pentru că mâna Domnului s-a întins* împotriva mea.”

*Judc. 2.15. Iov 19.21. Ps. 32.4; 38.2; 39.9,10

14. Şi ele au ridicat glasul şi iarăşi au plâns. Orpa a sărutat-o pe soacra sa şi a plecat, dar Rut s-a ţinut* de ea.

*Prov. 17.17; 18.24.

15. Naomi a zis către Rut: „Iată, cumnata ta s-a întors la poporul ei şi la dumnezeii* ei; întoarce-te** şi tu după cumnata ta.”

* Judc. 11.24. **Ios. 24.15,19. 2 Împ. 2.2. Luca 24.28.

16. Rut a răspuns: „Nu stărui* de mine să te părăsesc şi să mă întorc de la tine! Încotro vei merge tu, voi merge şi eu, unde vei locui tu, voi locui şi eu; poporul** tău va fi poporul meu şi Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu;

*2 Împ. 2.2,4,6. **Cap. 2.11,12.

17. unde vei muri tu, voi muri şi eu şi voi fi îngropată acolo. Facă-mi Domnul* ce o vrea, dar nimic nu mă va despărţi de tine decât moartea!”

*1 Sam. 3.17; 25.22. 2 Sam. 19.13. 2 Împ. 6.31.

18. Naomi, văzând-o* hotărâtă să meargă cu ea, n-a mai stăruit.

*Fapt. 21.14.

19. Au călătorit împreună până au ajuns la Betleem. Şi când au intrat în Betleem, toată cetatea s-a pus* în mişcare din pricina lor şi femeile ziceau: „Aceasta este Naomi** *(Plăcută)*?”

*Mat. 21.10. **Isa. 23.7. Plân. 2.15.

20. Ea le-a zis: „Nu-mi mai ziceţi Naomi; ziceţi-mi Mara *(Amărăciune),* căci Cel Atotputernic m-a umplut de amărăciune.

21. La plecare eram în belşug şi acum Domnul mă aduce înapoi cu mâinile* goale. De ce să-mi mai ziceţi Naomi, când Domnul a mărturisit împotriva mea şi Cel Atotputernic m-a întristat?”

*Iov 1.21.

22. Astfel s-au întors din ţara Moabului Naomi şi nora sa Rut, moabita. Au ajuns la Betleem la începutul* seceratului orzului.

*Exod 9.31,32. Cap. 2.23. 2 Sam. 21.9.

Rut şi Boaz

2 1. Naomi avea o rudă* după bărbat. Acesta era un om foarte bogat, din familia lui Elimelec şi se numea Boaz**.

*Cap. 3.2,12. **Cap. 4.21.

2. Rut, moabita, a zis către Naomi: „Lasă-mă, te rog, să mă duc să strâng spice de pe câmpul aceluia înaintea* căruia voi căpăta trecere.” Ea i-a răspuns: „Du-te, fiica mea.”

*Lev. 19.9. Deut. 24.19.

3. Ea s-a dus într-un ogor să strângă spice pe urma secerătorilor. Şi s-a întâmplat că ogorul acela era al lui Boaz, care era din familia lui Elimelec.
4. Şi iată că Boaz a venit din Betleem şi a zis secerătorilor: „Domnul* să fie cu voi!” Ei au răspuns: „Domnul să te binecuvânteze!”

*Ps. 129.7,8. Luca 1.28. 2 Tes. 3.16.

5. Şi Boaz a zis slujitorului însărcinat cu supravegherea secerătorilor: „A cui este tânăra aceasta?”
6. Slujitorul însărcinat cu supravegherea secerătorilor a răspuns: „Este o tânără moabită, care s-a întors* cu Naomi din ţara Moabului.

*Cap. 1.22.

7. Ea a zis: „Dă-mi voie să strâng şi să culeg spice dintre snopi, rămase pe urma secerătorilor.” Şi de azi dimineaţă, de când a venit, a stat în picioare până acum şi nu s-a odihnit decât o clipă în casă.”
8. Boaz a zis către Rut: „Ascultă, fiică, să nu te duci să culegi spice în alt ogor; să nu te depărtezi de aici şi rămâi cu slujnicele mele.
9. Uită-te unde vor secera pe câmp şi du-te după ele. Am poruncit slugilor mele să nu se atingă de tine. Şi când îţi va fi sete, să te duci la vase şi să bei din ce vor scoate slugile.”
10. Atunci ea s-a aruncat* cu faţa la pământ şi i-a zis: „Cum am căpătat eu trecere înaintea ta, ca să te îngrijeşti de mine, o străină?”

*1 Sam. 25.23.

11. Boaz i-a răspuns: „Mi s-a spus tot* ce ai făcut pentru soacra ta de la moartea bărbatului tău şi cum ai părăsit pe tatăl tău şi pe mama ta şi ţara în care te-ai născut, ca să mergi la un popor pe care nu-l cunoşteai mai înainte.

*Cap. 1.14,16,17.

12. Domnul să-ţi răsplătească* ce ai făcut şi plata să-ţi fie deplină din partea Domnului Dumnezeului lui Israel sub ale** cărui aripi ai venit să te adăposteşti!”

*1 Sam. 24.19. **Cap. 1.16. Ps. 17.8; 36.7; 57.1; 63.7.

13. Şi ea a zis: „O! Să* capăt trecere înaintea ta, domnul meu! Căci tu m-ai mângâiat şi vorbele tale au mers la inima slujnicei tale. Şi totuşi eu nu** sunt nici măcar ca una din slujnicele tale.”

*Gen. 33.15. 1 Sam. 1.18. **1 Sam. 25.41.

14. La vremea prânzului, Boaz a zis către Rut: „Apropie-te, mănâncă pâine şi înmoaie-ţi bucata în oţet.” Ea s-a aşezat lângă secerători. I-au dat grăunţe prăjite; a mâncat şi s-a săturat*; şi ce a rămas a strâns.

*Vers. 8.

15. Apoi s-a sculat să culeagă spice. Boaz a dat următoarea poruncă slujitorilor săi: „Lăsaţi-o să culeagă spice şi între snopi şi să n-o opriţi;
16. şi chiar voi să-i scoateţi din snopi câteva spice; s-o lăsaţi să culeagă spice şi să n-o înfruntaţi.”
17. Ea a cules spice de pe câmp până seara şi a bătut ce culesese. A ieşit aproape o efă de orz.
18. A luat-o şi a intrat în cetate; şi soacra sa a văzut ce culesese. Rut a scos şi rămăşiţele de la prânz şi* i le-a dat.

*Vers. 14.

19. Soacra sa i-a zis: „Unde ai cules astăzi spice şi unde ai muncit? Binecuvântat să fie cel ce s-a îngrijit* de tine!” Şi Rut a spus soacrei sale la cine muncise: „Omul la care am muncit azi”, a zis ea, „se numeşte Boaz.”

*Vers. 10. Ps. 41.1.

20. Naomi a zis nurorii sale: „Să fie binecuvântat* de Domnul, care este plin de îndurare** pentru cei vii, cum a fost şi pentru cei ce au murit. Omul acesta este rudă cu noi”, i-a mai spus Naomi, „este din cei ce au † drept de răscumpărare asupra noastră.”

*Cap. 3.10. 2 Sam. 2.5. Iov 29.13. **Prov. 17.17. † Cap. 3.9; 4.6.

21. Rut, moabita, a adăugat: „El mi-a mai zis: „Rămâi cu slugile mele până vor isprăvi de secerat.”
22. Şi Naomi a zis către nora sa, Rut: „Este bine, fiica mea, să ieşi cu slujnicele lui şi să nu te întâlnească cineva în alt ogor.”
23. Ea s-a ţinut, dar, de slujnicele lui Boaz, ca să culeagă spice, până la sfârşitul seceratului orzului şi seceratului grâului. Şi locuia cu soacra sa.

Rut ascultă de sfatul soacrei ei

3 1. Soacra sa, Naomi, i-a zis: „Fiica mea, aş vrea* să-ţi dau un loc de odihnă**, ca să fii fericită.

*1 Cor. 7.36. 1 Tim. 5.8. **Cap. 1.9.
2. Şi acum Boaz, cu ale cărui slujnice* ai fost, nu este el rudă cu noi? Iată, el are să vânture la noapte orzul în arie. *Cap. 2.8.
3. Spală-te şi unge-te*, apoi îmbracă-te cu hainele tale şi coboară-te la arie. Să nu te faci cunoscută lui, până va isprăvi de mâncat şi de băut. *1 Sam. 14.2.
4. Şi când se va duce să se culce, însemnează-ţi locul unde se culcă. Apoi du-te, descoperă-i picioarele şi culcă-te. Şi el însuşi îţi va spune ce să faci.”
5. Ea i-a răspuns: „Voi face tot ce ai spus.”
6. Rut s-a coborât la arie şi a făcut tot ce poruncise soacra sa.
7. Boaz a mâncat şi a băut şi inima-i era* veselă. S-a dus şi s-a culcat la marginea unui stog.[1] Rut a venit atunci încet de tot, i-a descoperit picioarele şi s-a culcat.

*Judc. 19.6,9,22. 2 Sam. 13.28. Est. 1.10.
8. La miezul nopţii, omul s-a speriat; s-a plecat şi iată că o femeie era culcată la picioarele lui.
9. El a zis: „Cine eşti tu?” Ea a răspuns: „Eu sunt Rut, roaba ta; întinde-ţi poala hainei[2]* peste roaba ta, căci ai drept** de răscumpărare.”

*Ezec. 16.8. **Vers. 12. Cap. 2.20.
10. Şi el a zis: „Fii binecuvântată* de Domnul, fiică! Această faptă de pe urmă mărturiseşte şi mai mult pentru tine decât cea dintâi**, că n-ai umblat după tineri, săraci sau bogaţi.

*Cap. 2.20. **Cap. 1.8.
11. Acum, fiică, nu te teme, îţi voi face tot ce vei zice, căci toată cetatea ştie că eşti o femeie* cinstită.

*Prov. 4.12.
12. Este adevărat că am drept* de răscumpărare, dar este o altă** rudă mai aproape decât mine.

*Vers. 9. **Cap. 4.1.
13. Rămâi în noaptea aceasta aici. Şi mâine, dacă vrea să te răscumpere*, bine, să te răscumpere; dar dacă nu-i place să te răscumpere, te voi răscumpăra eu, viu** este Domnul! Culcă-te aici până dimineaţă.”

*Deut. 25.5. Cap. 4.5. Mat. 22.24. **Judc. 8.19. Ier. 4.2.
14. Ea a rămas culcată la picioarele lui până dimineaţa şi s-a sculat mai înainte de a se putea cunoaşte unul pe altul. Boaz a zis: „Să nu ştie nimeni că a intrat o femeie* în arie!”

*Rom. 12.17; 14.16. 1 Cor. 10.32. 2 Cor. 8.21. 1 Tes. 5.22.
15. Şi a adăugat: „Adu mantaua de pe tine şi ţine-o.” Ea a ţinut-o şi el a măsurat şase măsuri de orz şi le-a pus pe ea. Apoi a intrat în cetate.
16. Rut s-a întors la soacra sa, şi Naomi a zis: „Tu eşti, fiica mea?” Rut i-a istorisit tot ce-i făcuse omul acela.
17. Ea a zis: „Mi-a dat aceste şase măsuri de orz, zicând: „Să nu te întorci cu mâinile goale la soacra ta.”
18. Şi Naomi a zis: „Fii liniştită*, fiica mea, până vei şti cum se va isprăvi lucrul acesta, căci omul acesta nu va avea odihnă până nu va sfârşi lucrul chiar astăzi.” *Ps. 37.3,5.

Căsătoria lui Boaz cu Rut

4 1. Boaz s-a suit la poarta cetăţii şi s-a aşezat acolo. Şi iată că cel* ce avea drept de răscumpărare, de care vorbise Boaz, trecea pe acolo. Boaz i-a zis: „Hei, cutare, apropie-te, stai aici.” Şi el s-a apropiat şi s-a oprit.

*Cap. 3.12.
2. Boaz a luat atunci zece oameni dintre bătrânii* cetăţii şi a zis: „Şedeţi aici.” Şi ei s-au aşezat.

*1 Împ. 21.8. Prov. 31.23.
3. Apoi a zis celui ce avea drept de răscumpărare: „Naomi, întorcându-se din ţara Moabului, a vândut bucata de pământ care era a fratelui nostru Elimelec.
4. Am crezut de datoria mea să te înştiinţez despre aceasta şi să-ţi spun: „Cumpăr-o*, în faţa** locuitorilor şi în faţa bătrânilor poporului meu. Dacă vrei s-o răscumperi, răscumpăr-o; dar dacă nu vrei, spune-mi, ca să ştiu. Căci nu este nimeni † înaintea ta care să aibă dreptul de răscumpărare şi după tine, eu am dreptul acesta.” Şi el a răspuns: „O voi răscumpăra.”

*Ier. 32.7,8. **Gen. 23.18. † Lev. 25.25.
5. Boaz a zis: „În ziua în care vei cumpăra ogorul din mâna Naomei, o vei cumpăra în acelaşi timp şi pe Rut, moabita, nevasta* celui mort, ca să ridici numele mortului în moştenirea lui.”

*Gen. 38.8. Deut. 25.5,6. Cap. 3.13. Mat. 22.24.
6. Şi* cel ce avea drept de răscumpărare a răspuns: „Nu pot să-l răscumpăr pe socoteala mea, de frică să nu-mi stric moştenirea mea; ia tu dreptul de răscumpărare, căci eu nu pot să-l răscumpăr.”

*Cap. 3.12.13.
7. Odinioară în Israel, pentru întărirea unei* răscumpărări sau a unui schimb, omul îşi scotea încălţămintea şi o dădea celuilalt: aceasta slujea ca mărturie în Israel.

*Deut. 25.7,9.
8. Cel ce avea drept de răscumpărare a zis, dar,

1.Sau: claie, grămadă de fân sau snopi de păioase; 2.Sau: aripa ta;

lui Boaz: „Cumpără pe socoteala ta!” Şi şi-a scos încălţămintea.
9. Atunci Boaz a zis bătrânilor şi întregului popor: „Voi sunteţi martori azi că am cumpărat din mâna Naomei tot ce era al lui Elimelec, al lui Chilion şi al lui Mahlon,
10. şi că mi-am cumpărat, de asemenea, de nevastă pe Rut, moabita, nevasta lui Mahlon, ca să ridic numele mortului în moştenirea lui şi pentru ca numele mortului să nu fie şters* dintre fraţii lui şi din poarta locului lui. Voi sunteţi martori azi despre aceasta!”

*Deut. 25.6.

11. Tot poporul care era la poartă şi bătrânii au zis: „Suntem martori! Domnul să facă* pe femeia care intră în casa ta ca Rahela şi ca Lea, care amândouă au zidit** casa lui Israel! Arată-ţi puterea în Efrata † şi fă-ţi un nume în Betleem!

*Ps. 127.3; 128.3. **Deut. 25.9. † Gen. 35.16,19.

12. Sămânţa* pe care ţi-o va da Domnul, prin această tânără femeie, să-ţi facă o casă asemenea casei lui Pereţ, care** i s-a născut lui Iuda din Tamar!”

*Gen. 38.29. 1 Cron. 2.4. Mat. 1.3. **1 Sam. 2.20.

Naşterea lui Obed, strămoşul lui David

13. Boaz a luat* pe Rut, care i-a fost nevastă şi el a intrat la ea. Domnul** a făcut-o să zămislească şi ea a născut un fiu.

*Cap. 3.11. **Gen. 29.31; 33.3.

14. Femeile au* zis Naomei: „Binecuvântat să fie Domnul, care nu te-a lăsat lipsită azi de un bărbat cu drept de răscumpărare şi al cărui nume va fi lăudat în Israel!

*Luca 1.58. Rom. 12.15.

15. Copilul acesta îţi va înviora sufletul şi va fi sprijinul bătrâneţilor tale; căci l-a născut nora ta, care te iubeşte şi care face pentru tine mai mult* decât şapte fii.” *1 Sam. 1.8.
16. Naomi a luat copilul, l-a ţinut la sânul ei şi i-a fost doică.
17. Vecinele* i-au pus nume, zicând: „Un fiu s-a născut Naomei!” Şi l-au numit Obed. Acesta a fost tatăl lui Isai, tatăl lui David.

*Luca 1.58,59.

Sămânţa lui Pereţ

18. Iată sămânţa lui Pereţ: Pereţ* a fost tatăl lui Heţron; *1 Cron. 2.4, etc. Mat. 1.3.
19. Heţron a fost tatăl lui Ram; Ram a fost tatăl lui Aminadab;
20. Aminadab a fost tatăl lui Nahşon*; Nahşon a fost tatăl lui** Salmon; *Num. 1.7. **Mat. 1,4, etc.
21. Salmon a fost tatăl lui Boaz; Boaz a fost tatăl lui Obed;
22. Obed a fost tatăl lui Isai; şi Isai a fost tatăl lui David*. *1 Cron. 2.15. Mat. 1.6.

CARTEA ÎNTÂI A LUI SAMUEL

(SAU ÎNTÂI A ÎMPĂRAŢILOR)
(Osea 13.11.)
ELI ŞI SAMUEL, CEI DIN URMĂ DOI JUDECĂTORI ÎN ISRAEL
(Capitolele 1-12. Psalmul 99.6.)

(Psalmul 113.5-9. Fapte 10.35. Romani 4.7; 9.25,26. 1 Timotei 5.4,14.)

Penina o necăjeşte pe Ana

1 1. Era un om din Ramataim-Ţofim, din muntele lui Efraim, numit Elcana*, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Ţuf, efratit**.

*1 Cron. 6.27,34. **Rut 1.2.

2. El avea două neveste: una se numea Ana, iar cealaltă Penina. Penina avea copii, dar Ana nu avea.
3. Omul acesta se suia în fiecare an* din cetatea sa la Şilo**, ca să se închine † înaintea Domnului oştirilor şi să-I aducă jertfe. Acolo se aflau cei doi fii ai lui Eli, Hofni şi Fineas, preoţi ai Domnului.

*Exod 23.14. Deut. 16.16. Luca. 2.41. **Ios. 18.1. † Deut. 12.5-7.

4. În ziua când îşi aducea Elcana jertfa*, dădea părţi nevestei sale Penina, tuturor fiilor şi tuturor fiicelor pe care le avea de la ea.

*Deut. 12.17,18; 16.11.

5. Dar Anei îi dădea o parte îndoită; căci o iubea pe Ana. Dar Domnul* o făcuse stearpă.

*Gen. 30.2.

6. Potrivnica ei o înţepa* deseori, ca s-o facă să se mânie, pentru că Domnul o făcuse stearpă. *Iov 24.21.

7. Şi în toţi anii era aşa. Ori de câte ori se suia Ana la Casa Domnului, Penina o înţepa la fel. Atunci ea plângea şi nu mânca.
8. Elcana, bărbatul ei, îi zicea: „Ana, pentru ce plângi şi nu mănânci? Pentru ce ţi-este întristată inima? Oare nu preţuiesc eu pentru tine mai mult* decât zece fii?”

*Rut 4.15.

Rugăciunea Anei

9. Ana s-a ridicat, după ce au mâncat şi au băut ei la Silo. Preotul Eli stătea pe un scaun, lângă unul din uşorii Templului* Domnului.

*Cap. 3.3.

10. Şi Ana se ruga Domnului cu sufletul amărât* şi plângea.

*Iov 7.11; 10.1.

11. Ea a făcut o promisiune* şi a zis: „Doamne Dumnezeul oştirilor! Dacă vei binevoi să cauţi spre** întristarea roabei Tale, dacă-Ţi vei aduce † aminte de mine şi nu vei uita pe roaba Ta şi dacă vei da roabei Tale un copil de parte bărbătească, îl voi închina Domnului pentru toate zilele vieţii lui şi briciul †† nu va trece pe capul lui.”

*Gen. 28.20. Num. 30.3. Judc. 11.30. **Gen. 29.32. Exod 4.31. 2 Sam. 16.12. Ps. 25.18. † Gen. 8.1; 30.22. †† Num. 6.5. Judc. 13.5.

12. Fiindcă ea stătea multă vreme în rugăciune înaintea Domnului, Eli se uita cu băgare de seamă la gura ei.
13. Ana vorbea în inima ei şi numai buzele şi le mişca, dar nu i se auzea glasul. Eli credea că este beată
14. şi i-a zis: „Până când vei fi beată? Du-te şi te trezeşte!”
15. Ana a răspuns: „Nu, domnul meu, eu sunt o femeie care suferă în inima ei şi n-am băut nici vin, nici băutură ameţitoare; ci îmi văr-sam* sufletul înaintea Domnului.

*Ps. 62.8; 142.2.

16. Să nu iei pe roaba ta drept o femeie stricată*, căci numai prea multa mea durere şi supărare m-a făcut să vorbesc până acum.”

*Deut. 13.13.

17. Eli a luat din nou cuvântul şi a zis: „Du-te* în pace şi Dumnezeul** lui Israel să asculte rugăciunea pe care I-ai făcut-o!”

*Judc. 18.6. Marc. 5.34. Luca 7.50; 8.48. **Ps. 20.4,5.

18. Ea a zis: „Să capete* roaba ta trecere înaintea ta!” Şi femeia a plecat**. A mâncat şi faţa ei n-a mai fost aceeaşi.

*Gen. 33.15. Rut 2.13. **Ecl. 9.7.

19. S-au sculat dis-de-dimineaţă şi, după ce s-au închinat până la pământ înaintea Domnului, s-au întors şi au venit acasă la Rama.

Naşterea lui Samuel

Elcana s-a culcat* cu nevasta sa Ana, şi Domnul Şi-a adus** aminte de ea.

*Gen. 4.1. **Gen. 30.22.

20. Când i s-au împlinit zilele, Ana a rămas însărcinată şi a născut un fiu, căruia i-a pus numele Samuel *(Dumnezeu a ascultat),* „căci”, a zis ea, „de la Domnul l-am cerut.”
21. Bărbatul său, Elcana, s-a suit* apoi cu toată casa lui să aducă Domnului jertfa de peste an şi să-şi împlinească promisiunea.

*Vers. 3.

22. Dar Ana nu s-a suit şi a zis bărbatului ei: „Când voi înţărca copilul îl voi duce*, ca să fie adus înaintea Domnului şi să rămână** acolo pentru totdeauna †.”

*Luca 2.22. **Vers. 11,28. Cap. 2.11,18; 3.1. † Exod 21.6.

23. Elcana*, bărbatul ei, i-a zis: „Fă cum vei crede, aşteaptă până-l vei înţărca. Numai** să-Şi împlinească Domnul cuvântul Său!” Şi femeia a rămas acasă şi a dat piept fiului ei, până l-a înţărcat. *Num. 30.7. **2 Sam. 7.25.
24. Când l-a înţărcat, l-a suit cu ea şi a luat un taur de trei ani, o efă de făină şi un burduf cu vin. L-a dus* în Casa** Domnului la Silo; copilul era încă mic de tot.

*Deut. 12.5,6,11. **Ios. 18.1.

25. A înjunghiat taurul şi a dus* copilul la Eli.

*Luca 2.22.

26. Ana a zis: „Domnul meu, iartă-mă! Cât este de adevărat că sufletul tău* trăieşte, domnul meu, atât este de adevărat că eu sunt femeia aceea care stăteam aici lângă tine şi mă rugam Domnului. *Gen. 42.15. 2 Împ. 2.2,4,6.
27. Pentru* copilul acesta mă rugam, şi Domnul a ascultat rugăciunea pe care I-o făceam.

*Mat. 7.7.

28. De aceea, vreau să-l dau* Domnului: toată viaţa lui să fie dat[1] Domnului.” Şi s-au** închinat acolo înaintea Domnului.

*Vers. 11,22. **Gen. 24.26,52.

Cântarea Anei

2 1. Ana s-a rugat* şi a zis:
„Mi se bucură inima** în Domnul.
Puterea mea † a fost înălţată de Domnul.
Mi s-a deschis larg gura împotriva vrăjmaşilor mei,
căci mă bucur †† de ajutorul Tău.

*Filp. 4.6. **Luca 1.46, etc. † Ps. 92.10; 112.9. †† Ps. 9.14; 13.5; 20.5; 35.9.

2. Nimeni* nu este sfânt ca Domnul;
nu este alt** Dumnezeu în afară de Tine;

1.Sau: să fie dat împrumut;

nu este stâncă aşa ca Dumnezeul nostru.

*Exod 15.11. Deut. 3.24; 32.4. Ps. 86.8; 89.6,8. **Deut. 4.35. 2 Sam. 22.32.

3. Nu mai vorbiţi cu atâta îngâmfare,
să nu vă mai iasă din gură cuvinte
de mândrie*;
căci Domnul este un Dumnezeu
care ştie totul
şi toate faptele sunt cântărite de El.

*Ps. 94.4. Mal. 3.13. Iuda 15.

4. Arcul* celor puternici s-a sfărâmat
şi cei slabi sunt încinşi cu putere.

*Ps. 37.15,17; 76.3.

5. Cei ce* erau sătui se închiriază pentru pâine
şi cei ce erau flămânzi se odihnesc[1];
chiar cea** stearpă naşte de şapte ori
şi cea care † avea mulţi copii lâncezeşte.

*Ps. 34.10. Luca 1.53. **Ps. 113.9. † Isa. 54.1. Ier. 15.9.

6. Domnul omoară* şi dă viaţă,
El coboară în Locuinţa morţilor şi El scoate
de acolo. *Deut. 32.39. Iov 5.18. Osea 6.1.

7. Domnul sărăceşte* şi El îmbogăţeşte,
El smereşte** şi El înalţă,

*Iov 1.21. **Ps. 75.7.

8. El ridică* din pulbere pe cel sărac,
ridică din gunoi pe cel lipsit.
Ca să-l pună** să stea alături de cei mari.
Şi le dă ca moştenire un scaun de domnie
îmbrăcat cu slavă.
Căci ai Domnului sunt stâlpii † pământului
şi pe ei a aşezat El lumea.

*Ps. 113.7,8. Dan. 4.17. Luca 1.52. **Iov 36.7. † Iov 38.4-6. Ps. 24.2; 102.25; 104.5. Evr. 1.3.

9. El va păzi paşii* preaiubiţilor[2] Lui,
dar cei răi vor fi nimiciţi în întuneric;
căci omul nu va birui prin putere.

*Ps. 91.11; 121.3.

10. Vrăjmaşii Domnului vor tremura*,
din înălţimea** cerului El Îşi va arunca
tunetul asupra lor;
Domnul † va judeca marginile pământului.
El va da împăratului Său putere
şi El va înălţa tăria †† Unsului Lui."

*Ps. 2.9. **Cap. 7.10. Ps. 18.13. † Ps. 96.13; 98.9. †† Ps. 89.24.

11. Elcana s-a dus acasă la Rama şi copilul a rămas în slujba* Domnului, înaintea preotului Eli.

*Vers. 18. Cap. 3.1.

1.Sau: nu mai sunt flămânzi;

2.Sau: celor evlavioşi;

Răutatea fiilor lui Eli

12. Fiii lui Eli erau nişte oameni răi*. Nu** cunoşteau pe Domnul.

*Deut. 13.13. **Judc. 2.10. Ier. 22.16. Rom. 1.28.

13. Şi iată care era felul de purtare al acestor preoţi faţă de popor: Când aducea cineva o jertfă, venea sluga preotului în clipa când se fierbea carnea, ţinând în mână o furculiţă cu trei coarne,
14. o băga în cazan, în căldare, în tigaie sau în oală; şi tot ce apuca cu furculiţa lua preotul pentru el. Aşa făceau ei tuturor acelora din Israel care veneau la Silo.
15. Chiar înainte de a arde* grăsimea, venea sluga preotului şi zicea celui ce aducea jertfa: „Dă pentru preot carnea de fript; el nu va lua de la tine carne fiartă, ci vrea carne crudă."

*Lev. 3.3-5,16.

16. Şi dacă omul zicea: „După ce se va arde grăsimea, vei lua ce-ţi va plăcea", sluga răspundea: „Nu! Dă-mi acum, căci altfel iau cu sila[1]."
17. Tinerii aceştia se făceau vinovaţi înaintea Domnului de un foarte* mare păcat, pentru că nesocoteau** darurile Domnului.

*Gen. 6.11. **Mal. 2.8.

Samuel în slujba Domnului

18. Samuel* făcea slujba înaintea Domnului; şi copilul acesta era îmbrăcat** cu un efod de in. *Vers. 11. **Exod 28.4. 2 Sam. 6.14.
19. Mama sa îi făcea pe fiecare an o mantie mică şi i-o aducea când se suia* cu bărbatul ei ca să aducă jertfa din fiecare an. *Cap. 1.3.
20. Eli a binecuvântat* pe Elcana şi pe nevasta sa şi a zis: „Să dea Domnul să ai copii din femeia aceasta, care să înlocuiască pe acela pe care l-a împrumutat** ea Domnului!" Şi s-au întors acasă. *Gen. 14.19. **Cap. 1.28.
21. Când a cercetat* Domnul pe Ana, ea a rămas însărcinată şi a născut trei fii şi două fiice. Şi tânărul Samuel creştea** înaintea Domnului.

*Gen. 21.1. **Judc. 13.24. Vers. 26. Cap. 3.19. Luca 1.80; 2.40.

Eli îşi mustră copiii

22. Eli era foarte bătrân şi a aflat cum se purtau fiii lui cu tot Israelul; a aflat şi că se culcau cu femeile* care slujeau afară, la uşa Cortului întâlnirii.

*Exod 38.8.

23. El le-a zis: „Pentru ce faceţi astfel de lu-

1.Sau: forţa;

cruri? Căci aflu de la tot poporul despre faptele voastre rele.
24. Nu, copii, ce aud spunându-se despre voi nu este bine; voi faceţi pe poporul Domnului să păcătuiască.
25. Dacă un om păcătuieşte împotriva altui om, îl va judeca Dumnezeu; dar dacă păcătuieşte împotriva* Domnului, cine se va ruga pentru el?” Totuşi ei n-au ascultat de glasul tatălui lor, căci Domnul** voia să-i omoare.

*Num. 15.30. **Ios. 11.20. Prov. 15.10.

26. Tânărul Samuel creştea mereu* şi era plăcut** Domnului şi oamenilor.

*Vers. 21. **Prov. 3.4. Luca 2.52. Fapt. 2.47. Rom. 14.18.

Vestirea pedepsei împotriva casei lui Eli

27. Un om* al lui Dumnezeu a venit la Eli şi i-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Nu M-am descoperit** Eu casei tatălui tău, când erau în Egipt, în casa lui Faraon?

*1 Împ. 13.1. **Exod 4.14,27.

28. Eu l-am ales* dintre toate seminţiile lui Israel ca să fie în slujba Mea, în preoţie, ca să se suie la altarul Meu, să ardă tămâia şi să poarte efodul înaintea Mea; şi am dat** casei tatălui tău toate jertfele mistuite de foc aduse de copiii lui Israel.

*Exod 28.1,4. Num. 16.5; 18.1,7. **Lev. 2.3,10; 6.16; 7.7,8,34,35; 10.14,15. Num. 5.9,10; 18.8-19.

29. Pentru ce călcaţi* voi în picioare jertfa Mea şi darul Meu, pe care l-am poruncit să se facă în Locaşul** Meu? Şi cum se face că tu cinsteşti pe fiii tăi mai mult decât pe Mine, ca să vă îngrăşaţi din cele dintâi roade luate din toate darurile poporului Meu, Israel?”

*Deut. 32.15. **Deut. 12.5,6.

30. De aceea, iată ce zice Domnul Dumnezeul lui Israel: „Spusesem* că şi casa ta şi casa tatălui tău vor umbla întotdeauna înaintea Mea.” Dar acum, zice Domnul, departe** de Mine lucrul acesta! Căci voi cinsti † pe cine Mă cinsteşte, dar cei ce Mă dispreţuiesc †† vor fi dispreţuiţi.

*Exod 29.9. **Ier. 18.9,10. † Ps. 18.20; 91.14. †† Mal. 2.9.

31. Iată că vine vremea* când voi tăia braţul[1] tău şi braţul casei tatălui tău, aşa încât nu va mai fi nici un bătrân în casa ta.

*Cap. 4.11,18,20; 14.3; 22.18, etc. 1 Împ. 2.27. Ezec. 44.10.

32. Vei vedea un potrivnic al tău în Locaşul Meu, în timp ce Israel va fi copleşit de bunătăţi de Domnul; şi nu va mai fi niciodată nici un bătrân* în casa ta.

*Zah. 8.4.

1.Sau: sămânţa;

33. Voi lăsa să rămână la altarul Meu numai unul dintre ai tăi, ca să ţi se topească ochii de durere şi să ţi se întristeze sufletul; dar toţi ceilalţi din casa ta vor muri în floarea vârstei.
34. Şi iată semnul* celor ce se vor întâmpla celor doi fii ai tăi, Hofni şi Fineas: amândoi vor muri** într-o zi.

*1 Împ. 13.3. **Cap. 4.11.

35. Eu* Îmi voi pune un preot credincios, care va lucra după inima Mea şi după sufletul Meu; îi voi zidi** o casă trainică şi va umbla întotdeauna înaintea Unsului † Meu.

*1 Împ. 2.35. 1 Cron. 29.22. Ezec. 44.15. **2 Sam. 7.11,27. 1 Împ. 11.38. † Ps. 2.2; 18.50.

36. Şi* oricine va mai rămâne din casa ta va veni să se arunce cu faţa la pământ înaintea lui, pentru un ban de argint şi pentru o bucată de pâine; şi va zice: „Pune-mă, te rog, în una din slujbele preoţiei, ca să am o bucată de pâine să mănânc.”

*1 Împ. 2.27.

Domnul Se descoperă

3 1. Tânărul* Samuel slujea Domnului înaintea lui Eli. Cuvântul** Domnului era rar în vremea aceea şi vedeniile nu erau dese.

*Cap. 2.11. **Vers. 21. Ps. 74.9. Amos 8.11.

2. Tot pe vremea aceea, Eli începea să aibă ochii tulburi* şi nu mai putea să vadă. El stătea culcat la locul lui,

*Gen. 27.1; 48.10. Cap. 2.22; 4.15.

3. iar candela* lui Dumnezeu nu se stinsese încă; şi Samuel era culcat în Templul** Domnului, unde era chivotul lui Dumnezeu.

*Exod 27.21. Lev. 24.3. 2 Cron. 13.11. **Cap. 1.9.

4. Atunci Domnul a chemat pe Samuel. El a răspuns: „Iată-mă!”
5. Şi a alergat la Eli şi a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.” Eli a răspuns: „Nu te-am chemat; întoarce-te şi te culcă.” Şi s-a dus şi s-a culcat.
6. Domnul a chemat din nou pe Samuel. Şi Samuel s-a sculat, s-a dus la Eli şi a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.” Eli a răspuns: „Nu te-am chemat, fiule, întoarce-te şi te culcă.”
7. Samuel nu-L cunoştea* încă pe Domnul şi cuvântul Domnului nu-i fusese încă descoperit.

*Fapt. 19.2.

8. Domnul a chemat din nou pe Samuel, pentru a treia oară. Şi Samuel s-a sculat, s-a dus la Eli şi a zis: „Iată-mă, căci m-ai chemat.” Eli a înţeles că Domnul îl cheamă pe copil
9. şi i-a zis lui Samuel: „Du-te şi te culcă; şi dacă vei mai fi chemat, să spui: „Vorbeşte,

Doamne, căci robul Tău ascultă.” Şi Samuel s-a dus să se culce la locul lui.
10. Domnul a venit, S-a înfăţişat şi l-a chemat ca şi în celelalte dăţi: „Samuele, Samuele!” Şi Samuel a răspuns: „Vorbeşte, căci robul Tău ascultă.”
11. Atunci Domnul i-a zis lui Samuel: „Iată că voi face în Israel un lucru care va asurzi urechile oricui* îl va auzi.

*2 Împ. 21.12. Ier. 19.3.

12. În ziua aceea voi împlini asupra lui Eli tot* ce am rostit împotriva casei lui; voi începe şi voi isprăvi.

*Cap. 2.30-36.

13. I-am* spus că vreau să pedepsesc** casa lui pentru totdeauna, din pricina fărădelegii de care are cunoştinţă şi prin care fiii lui † s-au făcut vrednici de lepădat, fără †† ca el să-i fi oprit.

*Cap. 2.29-31, etc. **Ezec. 7.3; 18.30. † Cap. 2.12,17,22. †† Cap. 2.23,25.

14. De aceea, am jurat casei lui Eli că niciodată nu* va fi ispăşită fărădelegea casei lui Eli, nici prin jertfe, nici prin daruri de mâncare.”

*Num. 15.30,31. Isa. 22.14.

15. Samuel a rămas culcat până dimineaţa, apoi a deschis uşile Casei Domnului. Samuel s-a temut să istorisească lui Eli vedenia aceea.
16. Dar Eli l-a chemat pe Samuel şi a zis: „Samuele, fiule!” El a răspuns: „Iată-mă!”
17. Şi Eli a zis: „Care este cuvântul pe care ţi l-a vorbit Domnul? Nu-mi ascunde nimic. Dumnezeu să Se poarte* cu tine cu toată asprimea, dacă-mi ascunzi ceva din tot ce ţi-a spus!”

*Rut 1.17.

18. Samuel i-a istorisit tot, fără să-i ascundă nimic. Şi Eli a zis: „Acesta este Domnul*; să facă ce va crede!”

*Iov 1.21; 2.10. Ps. 39.9. Isa. 39.8.

19. Samuel creştea*, Domnul** era cu el şi n-a lăsat să cadă la pământ nici unul † din cuvintele Sale.

*Cap. 2.21. **Gen. 39.2,21,23. † Cap. 9.6.

20. Tot Israelul, de la Dan* până la Beer-Şeba, a cunoscut că Domnul îl pusese[1] pe Samuel proroc al Domnului.

*Judc. 20.1.

21. Domnul nu înceta să Se arate în Silo; căci Domnul Se descoperea lui Samuel, în Silo, prin cuvântul* Domnului.

*Vers. 1,4.

1.Sau: întărise;

Israel învins de filisteni

4 1. Chemarea lui Samuel a ajuns la cunoştinţa întregului Israel.
Israel a ieşit înaintea filistenilor ca să lupte împotriva lor. Au aşezat tabăra lângă Eben-Ezer* şi filistenii aşezaseră tabăra la Afec.

*Cap. 5.1; 7.12.

2. Filistenii s-au aşezat în linie de bătaie împotriva lui Israel şi lupta a început. Israel a fost bătut de filisteni, care au omorât pe câmpul de bătaie aproape patru mii de oameni.
3. Poporul s-a întors în tabără şi bătrânii lui Israel au zis: „Pentru ce ne-a lăsat Domnul să fim bătuţi astăzi de filisteni? Haidem să luăm de la Silo chivotul legământului Domnului, ca să vină în mijlocul nostru şi să ne izbăvească din mâna vrăjmaşilor noştri.”
4. Poporul a trimis la Silo, de unde au adus chivotul legământului Domnului oştirilor, care* şade între heruvimi**. Cei doi fii ai lui Eli, Hofni şi Fineas, erau acolo, împreună cu chivotul legământului lui Dumnezeu.

*2 Sam. 6.2. Ps. 80.1; 99.1. **Exod 25.18,22. Num. 7.89.

5. Când a intrat chivotul legământului Domnului în tabără, tot Israelul a scos strigăte de bucurie, de s-a cutremurat pământul.
6. Răsunetul acestor strigăte a fost auzit de filisteni, şi au zis: „Ce înseamnă strigătele acestea care răsună în tabăra evreilor?” Şi au auzit că sosise chivotul Domnului în tabără.
7. Filistenii s-au temut, pentru că au crezut că Dumnezeu venise în tabără. „Vai de noi!”, au zis ei, „căci n-a fost aşa ceva până acum.
8. Vai de noi! Cine ne va izbăvi din mâna acestor dumnezei puternici? Dumnezeii aceştia au lovit pe egipteni cu tot felul de urgii în pustiu.
9. Întăriţi-vă* şi fiţi oameni, filistenilor, ca nu cumva să fiţi robi evreilor, cum v-au fost ei robi** vouă: fiţi oameni şi luptaţi!”

*1 Cor. 16.13. **Judc. 13.1.

10. Filistenii au început lupta şi Israel a fost bătut*. Fiecare a fugit în cortul lui. Înfrângerea a fost foarte mare şi din Israel au căzut treizeci de mii de oameni pedeştri.

*Lev. 26.17. Deut. 28.25. Vers. 2. Ps. 78.9,62.

11. Chivotul* lui Dumnezeu a fost luat şi cei doi** fii ai lui Eli, Hofni şi Fineas au murit.

*Cap. 2.32. Ps. 78.61. **Cap. 2.34. Ps. 78.64.

12. Un om din Beniamin a alergat de pe câmpul de luptă şi a venit la Silo*, în aceeaşi zi cu

hainele sfâşiate şi cu capul acoperit** cu ţărână.

*2 Sam. 1.2. **Ios. 7.6. 2 Sam. 13.19; 15.32. Neem. 9.1. Iov 2.12.

13. Când a ajuns, Eli aştepta stând pe un scaun* lângă drum, căci inima îi era neliniştită pentru chivotul lui Dumnezeu. La intrarea lui în cetate, omul acesta a dat de veste şi toată cetatea a strigat.

*Cap. 1.9.

14. Eli, auzind aceste strigăte, a zis: „Ce înseamnă zarva aceasta?” Şi îndată omul a venit şi a adus lui Eli vestea aceasta.

15. Şi Eli era în vârstă de nouăzeci şi opt de ani, avea ochii* întunecaţi şi nu mai putea să vadă. *Cap. 3.2.

16. Omul i-a zis lui Eli: „Vin de pe câmpul de luptă şi din câmpul de luptă am fugit astăzi.” Eli a zis: „Ce s-a întâmplat*, fiule?”

*2 Sam. 1.4.

17. Cel ce aducea vestea aceasta, ca răspuns, a zis: „Israel a fugit dinaintea filistenilor şi poporul a suferit o mare înfrângere; şi chiar cei doi fii ai tăi, Hofni şi Fineas, au murit, şi chivotul Domnului a fost luat.”

18. Când a pomenit de chivotul lui Dumnezeu, Eli a căzut de pe scaun pe spate, lângă poartă; şi-a rupt gâtul şi a murit, căci era om bătrân şi greu. El fusese judecător în Israel patruzeci de ani.

19. Nora sa, nevasta lui Fineas, era însărcinată şi aştepta să nască. Când a auzit vestea despre luarea chivotului lui Dumnezeu, despre moartea socrului ei şi despre moartea bărbatului ei, s-a încovoiat şi a născut, căci au apucat-o durerile naşterii.

20. Când trăgea să moară, femeile* care erau lângă ea i-au zis: „Nu te teme, căci ai născut un fiu!” Dar ea n-a răspuns şi n-a luat seama la ce i se spunea.

*Gen. 35.17.

21. A pus copilului numele I-Cabod* *(Nu mai e slavă),* zicând: „S-a dus slava** din Israel!” Spunea lucrul acesta din pricina luării chivotului lui Dumnezeu şi din pricina socrului şi bărbatului ei.

*Cap. 14.3. **Ps. 26.8; 78.61.

22. Ea a zis: „S-a dus slava din Israel, căci chivotul lui Dumnezeu este luat.”

Căderea lui Dagon înaintea chivotului

5 1. Filistenii au luat chivotul lui Dumnezeu şi l-au dus din Eben-Ezer* la Asdod.

*Cap. 4.1; 7.12.

2. După ce au pus mâna pe chivotul lui Dumnezeu, filistenii l-au dus în casa lui Dagon* *(Zeul peşte)* şi l-au aşezat lângă Dagon.

*Judc. 16.23.

3. A doua zi, asdodienii, care se sculaseră dis-de-dimineaţă, au găsit pe Dagon întins* cu faţa la pământ, înaintea chivotului Domnului. Au luat pe Dagon şi l-au pus** înapoi la locul lui. *Isa. 19.1; 46.1,2. **Isa. 46.7.

4. Şi a doua zi, sculându-se dis-de-dimineaţă, au găsit pe Dagon întins cu faţa la pământ, înaintea chivotului Domnului; capul* lui Dagon şi cele două mâini ale lui erau tăiate pe prag şi nu-i rămăsese decât trunchiul.

*Ier. 50.2. Ezec. 6.4,6. Mica 1.7.

5. De aceea, până în ziua de azi, preoţii lui Dagon şi toţi cei ce intră* în casa lui Dagon, la Asdod, nu calcă pe prag. *Ţef. 1.9.

Pedeapsa filistenilor

6. Mâna* Domnului a apăsat asupra celor din Asdod şi i-a pustiit**; i-a lovit cu bube † la şezut[1], atât în Asdod, cât şi în ţinutul lui.

*Exod 9.3. Vers. 7,11. Ps. 32.4. Fapt. 13.11. **Cap. 6.5. † Deut. 28.27. Ps. 78.66.

7. Când au văzut că aşa stau lucrurile, oamenii din Asdod au zis: „Chivotul Dumnezeului lui Israel să nu rămână la noi, căci mâna Lui apasă asupra noastră şi asupra lui Dagon, dumnezeul nostru.”

8. Şi au trimis şi au adunat la ei pe toţi domnitorii filistenilor şi au zis: „Ce să facem cu chivotul Dumnezeului lui Israel?” Domnitorii au răspuns: „Să se ducă la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel.” Şi au dus acolo chivotul Dumnezeului lui Israel.

9. Dar după ce a fost dus acolo, mâna* Domnului a apăsat asupra cetăţii şi a fost o mare** groază; a lovit † pe oamenii cetăţii de la mic la mare şi au apărut tumorile pe ei.

*Deut. 2.15. Cap. 7.13; 12.15. **Vers. 11. † Vers. 6. Ps. 78.66.

10. Atunci au trimis chivotul lui Dumnezeu la Ecron. Când a intrat chivotul lui Dumnezeu în Ecron, ecroniţii au strigat: „Au adus la noi chivotul Dumnezeului lui Israel ca să ne omoare, pe noi şi poporul nostru.”

11. Şi au trimis şi au strâns pe toţi domnitorii filistenilor şi au zis: „Trimiteţi înapoi chivotul Dumnezeului lui Israel; să se întoarcă la locul lui, ca să nu ne omoare, pe noi şi poporul nostru.” Căci în toată cetatea era o groază de

1.Sau: umflături, tumori;

moarte şi mâna* lui Dumnezeu apăsa cu putere.

*Vers. 6,9.

12. Oamenii care nu mureau erau loviţi cu tumori şi ţipetele cetăţii se înălţau până la cer.

Filistenii trimit chivotul înapoi

6 1. Chivotul Domnului a fost şapte luni în ţara filistenilor.
2. Şi filistenii au chemat* pe preoţi şi pe ghicitori şi au zis: „Ce să facem cu chivotul Domnului? Arătaţi-ne cum să-l trimitem înapoi la locul lui.”

*Gen. 41.8. Exod 7.11. Dan. 2.2; 5.7. Mat. 2.4.

3. Ei au răspuns: „Dacă trimiteţi înapoi chivotul Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteţi cu mâna goală*, ci aduceţi-I lui Dumnezeu o jertfă** pentru vină; atunci vă veţi vindeca şi veţi şti † pentru ce nu s-a îndepărtat mâna Lui de peste voi.”

*Exod 23.15. Deut. 16.16. **Lev. 5.15,16. † Vers. 9.

4. Filistenii au zis: „Ce jertfă pentru vină să-I aducem?” Ei au răspuns: „Cinci umflături[1] de aur şi cinci şoareci de aur, după* numărul domnitorilor filistenilor, căci aceeaşi urgie a fost peste voi toţi şi peste domnitorii voştri.

*Ios. 13.3. Judc. 3.3. Vers. 17,18.

5. Faceţi nişte chipuri după umflăturile* voastre şi nişte chipuri după şoarecii voştri care pustiesc ţara şi daţi** slavă Dumnezeului lui Israel: poate că va înceta † să-Şi apese mâna peste voi, peste dumnezeii †† voştri şi peste ţara voastră.

*Cap. 5.6. **Ios. 7.19. Isa. 42.12. Mal. 2.2. Ioan 9.24. † Cap. 5.6,11. Ps. 39.10. †† Cap. 5.3,4,7.

6. Pentru ce să vă împietriţi inima, cum* şi-au împietrit inima egiptenii şi Faraon? Nu i-a pedepsit El şi n-au lăsat** ei atunci pe copiii lui Israel să plece?

*Exod 7.13; 8.15; 14.17. **Exod 12.31.

7. Acum, faceţi un* car nou şi luaţi două vaci tinere care alăptează şi care n-au tras** la jug; înjugaţi vacile la car şi mânaţi înapoi acasă viţeii lor care se ţin după ele.

*2 Sam. 6.3. **Num. 19.2.

8. Să luaţi chivotul Domnului şi să-l puneţi în car; să puneţi alături de el, într-o ladă, lucrurile de aur* pe care le daţi Domnului ca dar pentru vină; apoi să-l trimiteţi şi va pleca.

*Vers. 4,5.

9. Să-l urmăriţi cu privirea; şi dacă se va sui pe drumul hotarului său spre Bet-Şemeş*, Domnul ne-a făcut acest mare rău; dacă nu, vom şti** că nu mâna Lui ne-a lovit, ci lucrul acesta a venit peste noi din întâmplare.”

*Ios. 15.10. **Vers. 3.

10. Oamenii au făcut aşa. Au luat două vaci care alăptau, le-au înjugat la car şi le-au închis viţeii acasă.
11. Au pus în car chivotul Domnului şi lada cu şoarecii de aur şi chipurile umflăturilor lor.
12. Vacile au apucat drept pe drum spre Bet-Şemeş; au ţinut mereu acelaşi drum, mugind şi nu s-au abătut nici la dreapta, nici la stânga. Domnitorii filistenilor au mers după ele până la hotarul Bet-Şemeşului.

Chivotul la Bet-Şemeş

13. Locuitorii din Bet-Şemeş secerau grânele în vale: şi-au ridicat ochii, au zărit chivotul şi s-au bucurat când l-au văzut.
14. Carul a ajuns în câmpul lui Iosua din Bet-Şemeş şi s-a oprit acolo. Acolo era o piatră mare. Au despicat lemnele carului şi vacile le-au adus ca ardere de tot Domnului.
15. Leviţii au coborât chivotul Domnului şi lada de lângă el în care se aflau lucrurile de aur şi le-au pus pe toate pe piatra cea mare. Oamenii din Bet-Şemeş au adus Domnului în ziua aceea arderi de tot şi jertfe.
16. Cei cinci* domnitori ai filistenilor, după ce au văzut lucrul acesta, s-au întors la Ecron în aceeaşi zi.

*Ios. 13.3.

17. Iată* umflăturile de aur pe care le-au dat Domnului, filistenii, ca dar pentru vină: una pentru Asdod, una pentru Gaza, una pentru Ascalon, una pentru Gat, una pentru Ecron.

*Vers. 4.

18. Erau şi nişte şoareci de aur, după numărul tuturor cetăţilor filistenilor, care erau ale celor cinci căpetenii, atât cetăţi întărite, cât şi cetăţi fără ziduri. Lucrul acesta îl adevereşte piatra cea mare pe care au pus chivotul Domnului şi care este şi astăzi în câmpul lui Iosua din Bet-Şemeş.
19. Domnul a lovit* pe oamenii din Bet-Şemeş, când s-au uitat în chivotul Domnului; a lovit şaptezeci[1] de oameni din popor. Şi poporul a plâns, pentru că Domnul îl lovise cu o mare urgie.

*Exod 19.21. Num. 4.5,15,20. 2 Sam. 6.7.

20. Oamenii din Bet-Şemeş au zis: „Cine poate* sta înaintea Domnului, înaintea acestui Dumnezeu sfânt? Şi la cine trebuie să se suie chivotul, dacă se depărtează de la noi?”

*2 Sam. 6.9. Mal. 3.2.

1.Sau: tumori;

1.Unele manuscrise adaugă: „şi cincizeci de mii de bărbaţi”;

21. Au trimis soli la locuitorii din Chiriat-Iearim* ca să le spună: „Filistenii au adus înapoi chivotul Domnului; coborâţi-vă şi suiţi-l la voi.” *Ios. 18.14. Judc. 18.12. 1 Cron. 13.5,6.

Chivotul la Chiriat-Iearim

7 1. Locuitorii din Chiriat-Iearim* au venit şi au suit chivotul Domnului; l-au dus în casa lui Abinadab**, pe deal şi au sfinţit pe fiul său Eleazar ca să păzească chivotul Domnului.

*Cap. 6.21. Ps. 132.6. **2 Sam. 6.4.

2. Trecuse destulă vreme, din ziua când fusese pus chivotul în Chiriat-Iearim. Trecuseră douăzeci de ani. Atunci toată casa lui Israel a plâns după Domnul.

3. Samuel a zis întregii case a lui Israel: „Dacă din toată inima voastră vă întoarceţi* la Domnul, scoateţi** din mijlocul vostru dumnezeii străini şi astarteele †, îndreptaţi-vă inima †† spre Domnul şi slujiţi-I numai *† Lui; şi El vă va izbăvi din mâna filistenilor.”

*Deut. 30.2-10. 1 Împ. 8.48. Isa. 55.7. Osea 6.1. Ioel 2.12. **Gen. 35.2. Ios. 24.14,23. † Judc. 2.13. †† 2 Cron. 30.19. Iov 11.13,14. *† Deut. 6.13; 10.20; 13.4. Mat. 4.10. Luca 4.8.

4. Şi copiii lui Israel au scos din mijlocul lor baalii* şi astarteele şi au slujit numai Domnului.

*Judc. 2.11.

5. Samuel a zis: „Strângeţi* tot Israelul la Miţpa şi eu mă voi ruga Domnului pentru voi.”

*Judc. 20.1. 2 Împ. 25.23.

6. Şi s-au strâns la Miţpa. Au scos* apă şi au vărsat-o înaintea Domnului şi au postit** în ziua aceea, zicând: „Am păcătuit † împotriva Domnului!” Samuel judeca pe copiii lui Israel la Miţpa.

*2 Sam. 14.14. **Neem. 9.1,2. Dan. 9.3-5. Ioel 2.12. † Judc. 10.10. 1 Împ. 8.47. Ps. 106.6.

Israel se căieşte

7. Filistenii au aflat că fiii lui Israel se adunaseră la Miţpa şi domnitorii filistenilor s-au suit împotriva lui Israel. La vestea aceasta copiii lui Israel s-au temut de filisteni

8. şi au zis lui Samuel: „Nu înceta* să strigi pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne scape din mâna filistenilor.”

*Isa. 37.4.

9. Samuel a luat un miel de lapte şi l-a adus întreg ca ardere de tot Domnului. A strigat* către Domnul pentru Israel şi Domnul l-a ascultat.

*Ps. 99.6. Ier. 15.1.

10. Pe când aducea Samuel arderea de tot, filistenii s-au apropiat ca să bată pe Israel. Domnul a tunat* în ziua aceea cu mare vuiet împotriva filistenilor şi i-a pus pe fugă; şi au fost bătuţi dinaintea lui Israel.

*Ios. 10.10. Judc. 4.15; 5.20. Cap. 2.10. 2 Sam. 22.14,15.

11. Bărbaţii lui Israel au ieşit din Miţpa, au urmărit pe filisteni şi i-au bătut până sub Bet-Car.

12. Samuel a luat* o piatră pe care a pus-o între Miţpa şi Şen şi i-a pus numele Eben-Ezer *(Piatră de ajutor),* zicând: „Până aici Domnul ne-a ajutat.”

*Gen. 28.18; 31.45; 34.14. Ios. 4.9; 24.26.

13. Astfel* au fost supuşi filistenii şi n-au mai** venit în ţinutul lui Israel. Mâna Domnului a fost împotriva filistenilor în tot timpul vieţii lui Samuel.

*Judc. 13.1. **Cap. 13.5.

14. Cetăţile pe care le luaseră filistenii de la Israel s-au întors la Israel, de la Ecron până la Gat, cu ţinutul lor; Israel le-a smuls din mâna filistenilor. Şi a fost pace între Israel şi amoriţi.

Samuel judecător

15. Samuel a fost judecător* în Israel în tot timpul vieţii lui.

*Judc. 2.16. Vers. 6. Cap. 12.11.

16. El se ducea în fiecare an şi făcea înconjurul Betelului, Ghilgalului şi Miţpei şi judeca pe Israel în toate locurile acestea.

17. Apoi se întorcea* la Rama, unde era casa lui; şi acolo judeca pe Israel. Şi a zidit** acolo un altar Domnului. *Cap. 8.4. **Judc. 21.4.

Israeliţii cer un împărat

8 1. Când a îmbătrânit Samuel, a pus* pe fiii săi** judecători peste Israel.

*Deut. 16.18. 2 Cron. 19.5. **Judc. 5.10, 10.4; 12.14.

2. Fiul său întâi-născut se numea Ioel, şi al doilea Abia; ei erau judecători la Beer-Şeba.

3. Fiii lui Samuel n-au* călcat pe urmele lui; ci se dedau** la lăcomie, luau mită † şi călcau dreptatea.

*Ier. 22.15-17. **Exod 18.21. 1 Tim. 3.3; 6.10. † Deut. 16.19. Ps. 15.5.

4. Toţi bătrânii lui Israel s-au strâns şi au venit la Samuel, la Rama.

5. Ei au zis: „Iată că tu eşti bătrân şi copiii tăi nu calcă pe urmele tale; acum pune* un împărat peste noi să ne judece, cum au toate popoarele.”

*Deut. 17.14. Vers. 19,20. Osea 13.10. Fapt. 13.21.

6. Samuel n-a văzut cu plăcere faptul că ziceau: „Dă-ne un împărat ca să ne judece.” Şi Samuel s-a rugat Domnului.
7. Domnul a zis lui Samuel: „Ascultă glasul poporului în tot ce-ţi va spune; căci nu pe* tine te leapădă, ci pe** Mine Mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ei.

*Exod 16.8. **Cap. 10.19; 12.17,19. Osea 13.10,11.

8. Ei se poartă cu tine cum s-au purtat întotdeauna, de când i-am scos din Egipt până în ziua de astăzi; M-au părăsit şi au slujit altor dumnezei.
9. Ascultă-le glasul deci; dar înştiinţează-i şi fă-le* cunoscut dreptul împăratului care va domni peste ei.”

*Vers. 11.

10. Samuel a spus toate cuvintele Domnului poporului care-i cerea un împărat.
11. El a zis: „Iată* care va fi dreptul împăratului care va domni peste voi: el** va lua pe fiii voştri, îi va pune la carele sale şi între călăreţii lui, ca să alerge înaintea carului lui;

*Deut. 17.16, etc. Cap. 10.25. **Cap. 14.52.

12. îi va pune căpetenii peste o mie şi căpetenii peste cincizeci şi-i va întrebuinţa la aratul pământurilor lui, la seceratul bucatelor lui, la facerea armelor lui de război şi a uneltelor carelor lui.
13. Va lua pe fetele voastre să-i facă miresme, de mâncare şi pâine.
14. Va lua cea mai bună parte din câmpiile* voastre, din viile voastre şi din măslinii voştri şi o va da slujitorilor lui.

*1 Împ. 21.7. Ezec. 46.18.

15. Va lua zeciuială din rodul seminţelor şi viilor voastre şi o va da famenilor şi slujitorilor lui.
16. Va lua pe robii şi roabele voastre, cei mai buni boi şi măgari ai voştri şi-i va întrebuinţa la lucrările lui.
17. Va lua zeciuială din oile voastre şi voi înşivă veţi fi slugile lui.
18. Şi atunci veţi striga împotriva împăratului vostru pe care-l veţi alege, dar Domnul* nu vă va asculta.”

*Prov. 1.25-28. Isa. 1.15. Mica 3.4.

19. Poporul n-a* vrut să asculte glasul lui Samuel. „Nu!”, au zis ei, „ci să fie un împărat peste noi,

*Ier. 44.16.

20. ca să fim şi noi ca* toate popoarele; împăratul nostru ne va judeca, va merge în fruntea noastră şi ne va cârmui în războaiele noastre.”

*Vers. 5.

21. Samuel, după ce a auzit toate cuvintele poporului, le-a spus în auzul Domnului.
22. Şi Domnul i-a zis lui Samuel: „Ascultă-le* glasul şi pune-le un împărat peste ei.” Şi Samuel le-a zis bărbaţilor lui Israel: „Duceţi-vă fiecare în cetatea lui.”

* Vers. 7. Osea 13.11.

Saul la Samuel

9 1. Era un om din Beniamin, numit Chis*, fiul lui Abiel, fiul lui Ţeror, fiul lui Becorat, fiul lui Afiah, fiul unui beniamit, un om tare şi voinic.

*Cap. 14.51. 1 Cron. 8.33; 9.39.

2. El avea un fiu cu numele Saul, tânăr şi frumos, mai frumos decât oricare din copiii lui Israel. Şi-i întrecea pe toţi în înălţime, de la umăr* în sus.

*Cap. 10.23.

3. Măgăriţele lui Chis, tatăl lui Saul, s-au rătăcit; şi Chis a zis fiului său Saul: „Ia cu tine o slugă, scoală-te şi du-te de caută măgăriţele.”
4. Saul a trecut prin muntele lui Efraim şi a străbătut ţara Şalişa* fără să le găsească; au trecut prin ţara Şaalim şi nu erau acolo; au străbătut ţara lui Beniamin şi nu le-au găsit.

*2 Împ. 4.42.

5. Ajunseseră în ţara Ţuf, când Saul a zis slugii care îl însoţea: „Hai să ne întoarcem, ca nu cumva tatăl meu, lăsând măgăriţele, să fie îngrijorat de noi.”
6. Sluga i-a zis: „Iată că în cetatea aceasta este un om* al lui Dumnezeu, un om cu vază; tot ce spune** el nu se poate să nu se întâmple. Haide la el, dar; poate că ne va arăta drumul pe care trebuie să apucăm.”

*Deut. 33.1. 1 Împ. 13.1. **Cap. 3.19.

7. Saul a zis slugii sale: „Dar dacă mergem acolo, ce să* aducem omului lui Dumnezeu? Căci nu mai avem merinde în saci şi n-avem nici un dar de adus omului lui Dumnezeu. Ce avem?”

*Judc. 6.18; 13.17. 1 Împ. 14.3. 2 Împ. 4.42; 8.8.

8. Sluga a luat din nou cuvântul şi a zis lui Saul: „Uite, eu am la mine un sfert de siclu de argint; îl voi da omului lui Dumnezeu şi ne va arăta drumul.”
9. Odinioară în Israel, când se ducea cineva să întrebe* pe Dumnezeu, zicea: „Hai să mergem la văzător!” Căci, acela care se numeşte azi proroc, se numea odinioară văzător**.

*Gen. 25.22. **2 Sam. 24.11. 2 Împ. 17.13. 1 Cron. 26.28; 29.29. 2 Cron. 16.7,10. Isa. 30.10. Amos 7.12.

10. Saul a zis slugii: „Ai dreptate; haide să mergem!” Şi s-au dus în cetatea unde era omul lui Dumnezeu.
11. Pe când se suiau ei spre cetate, au întâlnit nişte fete* care ieşiseră să scoată apă; şi le-au zis: „Aici este văzătorul?”

*Gen. 24.11.

12. Ele le-au răspuns: „Da, iată-l înaintea ta; dar du-te repede, astăzi* a venit în cetate, pentru că poporul aduce jertfă** pe înălţime.

*Gen. 31.54. Cap. 16.2. **1 Împ. 3.2.

13. Când veţi intra în cetate, îl veţi găsi înainte ca să se suie la locul înalt să mănânce; căci poporul nu mănâncă până nu vine el, fiindcă el trebuie să binecuvânteze jertfa; după aceea, mănâncă şi cei poftiţi. Suiţi-vă, dar, căci acum îl veţi găsi.”
14. Şi s-au suit în cetate. Tocmai când intrau pe poarta cetăţii, au fost întâlniţi de Samuel, care ieşea să se suie pe înălţime.
15. Dar, cu o zi mai înainte de venirea lui Saul, Domnul* îl înştiinţase pe Samuel şi-i zisese:

*Cap. 15.1. Fapt. 13.21.

16. „Mâine, la ceasul acesta, îţi voi trimite un om din ţara lui Beniamin şi să-l* ungi drept căpetenie a poporului Meu, Israel. El va scăpa poporul Meu din mâna filistenilor, căci am căutat** cu îndurare spre poporul Meu, pentru că strigătul lui a ajuns până la Mine.”

*Cap. 10.1. **Exod 2.25; 3.7,9.

17. Când l-a zărit Samuel pe Saul, Domnul i-a zis: „Iată* omul despre care ţi-am vorbit; el va domni peste poporul Meu.”

*Cap. 16.12. Osea 13.11.

18. Saul s-a apropiat de Samuel la mijlocul porţii şi a zis: „Arată-mi, te rog, unde este casa văzătorului.”
19. Samuel a răspuns lui Saul: „Eu sunt văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălţime şi veţi mânca astăzi cu mine. Mâine te voi lăsa să pleci şi-ţi voi spune tot ce se petrece în inima ta.
20. Nu te nelinişti de măgăriţele* pe care le-ai pierdut acum trei zile, căci s-au găsit. Şi pentru cine este păstrat** tot ce este mai de preţ în Israel? Oare nu pentru tine şi pentru toată casa tatălui tău?”

*Vers. 3. **Cap. 8.5,19; 12.13.

21. Saul a răspuns: „Oare nu sunt eu beniamit*, din una din cele mai mici** seminţii ale lui Israel? Şi familia † mea nu este cea mai mică dintre toate familiile din seminţia lui Beniamin? Pentru ce, dar, îmi vorbeşti astfel?”

*Cap. 15.17. **Judc. 20.46-48. Ps. 68.27. † Judc. 6.15.

22. Samuel a luat pe Saul şi pe sluga lui, i-a dus în camera de ospeţe, le-a dat locul cel dintâi între cei poftiţi, care erau aproape treizeci de inşi.
23. Samuel a zis bucătarului: „Adu porţia pe care ţi-am dat-o, când ţi-am zis: „Pune-o deoparte.””
24. Bucătarul a dat spata* şi ce era pe ea şi a pus-o înaintea lui Saul. Şi Samuel a zis: „Iată ce a fost păstrat, pune-o înainte şi mănâncă, fiindcă pentru tine s-a păstrat când am poftit poporul.” Astfel, Saul a mâncat cu Samuel în ziua aceea.

*Lev. 7.32,33. Ezec. 24.4.

25. S-au coborât apoi de pe înălţime în cetate şi Samuel a stat de vorbă cu Saul pe acoperişul* casei.

*Deut. 22.8. 2 Sam. 11.2. Fapt. 10.9.

26. Apoi s-au sculat dis-de-dimineaţă; şi în revărsatul zorilor, Samuel l-a chemat pe Saul de pe acoperiş şi i-a zis: „Scoală-te, şi te voi însoţi.” Saul s-a sculat şi au ieşit amândoi, el şi Samuel.
27. Când s-au coborât la marginea cetăţii, Samuel a zis lui Saul: „Spune-i slugii tale să treacă înaintea noastră.” Şi sluga a trecut înainte. „Opreşte-te acum”, a zis iarăşi Samuel, „şi-ţi voi face cunoscut cuvântul lui Dumnezeu.”

Saul este uns de Samuel ca împărat

10 1. Samuel* a luat vasul cu untdelemn şi l-a turnat pe capul lui Saul. Apoi l-a sărutat** şi a zis: „Nu te-a uns Domnul † ca să fii căpetenia moştenirii †† Lui?

*Cap. 9.16; 16.13. 2 Împ. 9.3,6. **Ps. 2.12. † Fapt. 13.21. †† Deut. 32.9. Ps. 78.71.

2. Astăzi, după ce mă vei părăsi, vei găsi doi oameni la mormântul* Rahelei, în hotarul lui Beniamin, la Ţelţah**. Ei îţi vor zice: „Măgăriţele pe care te-ai dus să le cauţi s-au găsit; şi iată că tatăl tău nu se mai gândeşte la măgăriţe, ci este îngrijorat de voi şi zice: „Ce să fac pentru fiul meu?”

*Gen. 35.19,20. **Ios. 18.28.

3. De acolo vei merge mai departe şi vei ajunge la stejarul din Tabor, unde vei fi întâmpinat de trei oameni suindu-se la* Dumnezeu, în Betel şi ducând unul trei iezi, altul trei turte de pâine, iar altul un burduf cu vin.

*Gen. 28.22; 35.1,3,7.

4. Ei te vor întreba de sănătate şi-ţi vor da două pâini, pe care le vei lua din mâna lor.
5. După aceea, vei ajunge la Ghibeea-Elohim*, unde** se află garnizoana[1] filistenilor. Când vei intra în cetate, vei întâlni o ceată de proroci coborându-se † de pe înălţimea pentru jertfă, cu liră, tamburină, fluiere şi harpă înainte şi †† prorocind.

*Vers. 10. **Cap. 13.3. † Cap. 9.12. †† Exod 15.20,21. 2 Împ. 3.15. 1 Cor. 14.1.

6. Duhul* Domnului va veni peste tine, vei proroci** cu ei şi vei fi schimbat[2] într-un alt om.

*Num. 11.25. Cap. 16.13. **Vers. 10. Cap. 19.23,24.

7. Când ţi se vor împlini semnele* acestea, fă ce vei găsi de făcut, căci Dumnezeu** este cu tine.

*Exod 4.8. Luca 2.12. **Judc. 6.12.

8. Apoi să te cobori înaintea mea la* Ghilgal; şi eu mă voi coborî la tine, ca să aduc arderi de tot şi jertfe de mulţumire. Să mă aştepţi şapte** zile acolo, până voi ajunge eu la tine şi-ţi voi spune ce să faci."

*Cap. 11.14,15; 13.4. **Cap. 13.8.

9. De îndată ce Saul a întors spatele ca să se despartă de Samuel, Dumnezeu i-a dat o altă inimă şi toate semnele acestea s-au împlinit în aceeaşi zi.
10. Când au ajuns* la Ghibeea, iată că i-a ieşit înainte o ceată de** proroci. Duhul † lui Dumnezeu a venit peste el şi el a prorocit în mijlocul lor.

*Vers. 5. **Cap. 19.20. † Vers. 6.

11. Toţi cei ce-l cunoscuseră mai înainte au văzut că prorocea împreună cu prorocii şi îşi ziceau unul altuia în popor: „Ce s-a întâmplat cu fiul lui Chis? Oare şi Saul este între proroci?"
12. Cineva din Ghibeea a răspuns: „Şi cine este tatăl lor?" - De aici, zicala: „Oare şi Saul* este între proroci?"

*Cap. 19.24. Mat. 13.54,55. Ioan 7.15. Fapt. 4.13.

13. Când a sfârşit de prorocit, s-a dus pe înălţime.
14. Unchiul lui Saul a zis lui Saul şi slugii lui: „Unde v-aţi dus?" Saul a răspuns: „Să căutăm măgăriţele; dar când am văzut că nu le găsim, ne-am dus la Samuel."
15. Unchiul lui Saul a zis din nou: „Istoriseşte-mi, dar, ce v-a spus Samuel."
16. Şi Saul a răspuns unchiului său: „Ne-a spus că măgăriţele s-au găsit."

1.Sau: straja, punctul de control;

2.Sau: transformat;

Şi nu i-a spus nimic despre împărăţia despre care îi vorbise Samuel.

Saul ales împărat prin sorţi

17. Samuel a chemat poporul înaintea* Domnului, la Miţpa**

*Judc. 11.11; 20.1. Cap. 11.15. **Cap. 7.5,6.

18. şi a zis copiilor lui Israel: „Aşa vorbeşte* Domnul Dumnezeul lui Israel: „Eu L-am scos din Egipt pe Israel şi v-am izbăvit din mâna egiptenilor şi din mâna tuturor împărăţiilor care vă apăsau.

*Judc. 6.8,9.

19. Şi astăzi, voi* lepădaţi pe Dumnezeul vostru, care v-a izbăvit din toate relele şi din toate suferinţele voastre, şi-I ziceţi: „Pune un împărat peste noi!" Înfăţişaţi-vă acum înaintea Domnului, după seminţiile voastre şi după miile voastre."

*Cap. 8.7,19; 12.12.

20. Samuel a apropiat* toate seminţiile lui Israel şi a ieşit la sorţi seminţia lui Beniamin.

*Ios. 7.14,16,17. Fapt. 1.24,26.

21. A apropiat seminţia lui Beniamin pe familii şi a ieşit la sorţi familia lui Matri. Apoi a ieşit la sorţi Saul, fiul lui Chis. L-au căutat, dar nu l-au găsit.
22. Au întrebat* din nou pe Domnul: „A venit oare omul acesta aici?" Şi Domnul a zis: „Iată, că este ascuns între bagaje."

*Cap. 23.2,4,10,11.

23. Au alergat şi l-au scos de acolo şi el s-a înfăţişat în mijlocul poporului; îi întrecea pe toţi în înălţime*, de la umăr în sus. *Cap. 9.2.
24. Samuel a zis întregului popor: „Vedeţi pe cel pe care l-a ales* Domnul? Nu este nimeni în tot poporul care să fie ca el." Şi tot poporul a strigat: „Trăiască** împăratul!"

*2 Sam. 21.6. **1 Împ. 1.25,39. 2 Împ. 11.12.

25. Samuel a făcut cunoscut poporului dreptul* împărăţiei şi l-a scris într-o carte, pe care a pus-o înaintea Domnului. Apoi a dat drumul întregului popor, trimiţând pe fiecare acasă.

*Deut. 17.14, etc. Cap. 8.11.

26. Şi Saul s-a dus acasă în* Ghibeea, însoţit de o parte din ostaşi, a căror inimă o mişcase Dumnezeu.

*Judc. 20.14. Cap. 11.4.

27. S-au găsit însă* şi oameni răi[1]**, care ziceau: „Ce ne poate ajuta acesta?" Şi l-au dispreţuit şi nu † i-au adus nici un dar. Dar Saul s-a făcut că nu-i aude.

*Cap. 11.12. **Deut. 13.13. † 2 Sam. 8.2. 1 Împ. 4.21; 10.25. 2 Cron. 17.5. Ps. 72.10. Mat. 2.11.

1.Literal: fii ai lui Belial;

Înfrângerea amoniţilor

11 1. Nahaş[1]*, amonitul, a venit şi a împresurat Iabesul** din Galaad. Toţi locuitorii din Iabes au zis lui Nahaş: „Fă † legământ cu noi şi-ţi vom fi supuşi."

*Cap. 12.42. **Judc. 21.8. † Gen. 26.28. Exod 23.32. 1 Împ. 10.34. Iov 41.4. Ezec. 17.13.

2. Dar Nahaş, amonitul, le-a răspuns: „Voi face legământ cu voi, dacă mă lăsaţi să vă scot la toţi ochiul drept şi să arunc astfel o ocară* asupra întregului Israel."

*Gen. 34.14. Cap. 17.26.

3. Bătrânii din Iabes i-au zis: „Dă-ne un răgaz de şapte zile, ca să trimitem soli în tot ţinutul lui Israel; şi dacă nu va fi nimeni să ne ajute, ne vom supune ţie."

4. Solii au ajuns la* Ghibeea, cetatea lui Saul şi au spus aceste lucruri în auzul poporului. Şi tot poporul** a ridicat glasul şi a plâns.

*Cap. 10.26; 15.34. 2 Sam. 21.6. **Judc. 2.4; 21.2.

5. Saul tocmai se întorcea de la câmp, în urma boilor şi a întrebat: „Ce are poporul de plânge?" I-au istorisit ce spuseseră cei din Iabes.

6. Cum a auzit Saul aceste lucruri, Duhul* lui Dumnezeu a venit peste el, şi s-a mâniat foarte tare.

*Judc. 3.10; 6.34; 11.29; 13.25; 14.6. Cap. 10.10; 16.13.

7. A luat o pereche de boi, i-a tăiat* în bucăţi şi le-a trimis prin soli în tot ţinutul lui Israel, zicând: „Oricine** nu va merge după Saul şi Samuel îşi va vedea boii tăiaţi la fel." Groaza Domnului a venit peste popor, care a ieşit ca un singur om.

*Judc. 19.29. **Judc. 21.6,8,10.

8. Saul le-a făcut numărătoarea la Bezec*; copiii lui Israel** erau trei sute de mii şi bărbaţii lui Iuda treizeci de mii.

*Judc. 1.5. **2 Sam. 24.9.

9. Ei au zis solilor care veniseră: „Aşa să vorbiţi locuitorilor Iabesului din Galaad: „Mâine, când va dogori soarele, veţi avea ajutor." Solii au dus vestea aceasta celor din Iabes, care s-au umplut de bucurie

10. şi au zis amoniţilor: „Mâine ne vom* supune vouă şi ne veţi face ce vă va plăcea."

*Vers. 3.

11. A doua zi, Saul* a împărţit poporul în trei** cete. Au pătruns în tabăra amoniţilor în straja dimineţii şi i-au bătut până la căldura zilei[2]. Cei ce au scăpat au fost risipiţi şi n-au mai rămas doi laolaltă dintre ei.

*Cap. 31.11. **Judc. 7.16.

1.Lit.: Şarpe;

2.Sau: amiază;

Bunătatea lui Saul - Jertfa din Ghilgal

12. Poporul a zis lui Samuel: „Cine* zicea: „Saul să domnească peste noi?" Daţi** încoace pe oamenii aceia, ca să-i omorâm."

*Cap. 10.27. **Luca 19.27.

13. Dar Saul a zis: „Nimeni* nu va fi omorât în ziua aceasta, căci astăzi Domnul a dat o izbăvire** lui Israel."

*2 Sam. 19.22. **Exod 14.13,30. Cap. 19.5.

14. Şi Samuel a zis poporului: „Veniţi şi să mergem la Ghilgal, ca să întărim[1] acolo împărăţia."

15. Tot poporul s-a dus la Ghilgal* şi l-au pus pe Saul împărat, înaintea** Domnului, la Ghilgal. Acolo au adus jertfe † de mulţumire înaintea Domnului; şi Saul şi toţi oamenii lui Israel s-au veselit foarte mult acolo.

*Cap. 10.8. **Cap. 10.17. † Cap. 10.8.

Curăţia de inimă a lui Samuel

12 1. Samuel a zis întregului Israel: „Iată că v-am ascultat glasul* în tot ce mi-aţi zis şi am pus un împărat** peste voi.

*Cap. 8.5,19,20. **Cap. 10.24; 11.14,15.

2. De acum, iată împăratul* care va merge înaintea voastră. Cât despre mine, eu** sunt bătrân, am albit, aşa că fiii mei sunt cu voi; am umblat înaintea voastră, din tinereţe până în ziua de azi.

*Num. 27.17. Cap. 8.20. **Cap. 8.1,5.

3. Iată-mă! Mărturisiţi împotriva mea, în faţa Domnului şi în faţa unsului* Lui: Cui i-am** luat boul sau cui i-am luat măgarul? Pe cine am apăsat şi pe cine am năpăstuit? De la cine am luat mită ca să închid ochii † asupra lui? Mărturisiţi şi vă voi da înapoi."

*Vers. 5. Cap. 10.1; 24.6. 2 Sam. 1.14,16. **Num. 16.15. Fapt. 20.33. 1 Tes. 2.5. † Deut. 16.19.

4. Ei au răspuns: „Nu ne-ai înşelat, nu ne-ai apăsat, şi nici n-ai primit nimic din mâna nimănui."

5. El le-a mai zis: „Domnul este martor împotriva voastră şi unsul Lui este martor, în ziua aceasta, că n-aţi* găsit nimic în** mâinile mele." Şi ei au răspuns: „Sunt martori!"

*Ioan 18.38. Fapt. 23.9; 24.16,20. **Exod 22.4.

Samuel nu mai e judecător

6. Atunci Samuel a zis poporului: „Domnul* a pus pe Moise şi pe Aaron şi a scos pe părinţii voştri din Egipt.

*Mica 6.4.

1.Sau: reînnoim;

7. Acum, înfăţişaţi-vă ca să vă judec* înaintea Domnului pentru toate binefacerile pe care vi le-a făcut Domnul, vouă şi părinţilor voştri.

*Isa. 1.18; 5.3,4. Mica 6.2,3.

8. După ce* a venit Iacov în Egipt, părinţii voştri au strigat** către Domnul, şi Domnul i-a trimis † pe Moise şi pe Aaron, care i-au scos pe părinţii voştri din Egipt şi i-au adus să locuiască în locul acesta.

*Gen. 46.5,6. **Exod 2.23. † Exod 3.10; 4.16.

9. Dar ei L-au uitat* pe Domnul Dumnezeul lor; şi El i-a vândut** în mâinile lui Sisera, căpetenia oştirii Haţorului, în mâinile filistenilor † şi în mâinile împăratului Moabului ††, care au început lupta împotriva lor.

*Judc. 3.7. **Judc. 4.2. † Judc. 10.7; 13.1. †† Judc. 3.12.

10. Au strigat iarăşi către Domnul şi au zis: „Am păcătuit*, căci L-am părăsit pe Domnul şi am** slujit baalilor şi astarteelor; izbăveşte-ne † acum din mâna vrăjmaşilor noştri şi-Ţi vom sluji."

*Judc. 10.10. **Judc. 2.13. † Judc. 10.15,16.

11. Şi Domnul i-a trimis pe Ierubaal* şi pe Barac, pe Iefta** şi pe Samuel † şi v-a izbăvit din mâna vrăjmaşilor voştri care vă înconjurau şi aţi locuit în linişte.

*Judc. 6.14,32. **Judc. 11.1. † Cap. 7.13.

12. Apoi, când aţi văzut că Nahaş*, împăratul fiilor lui Amon, mergea împotriva voastră, mi-aţi** zis: „Nu! Ci un împărat să domnească peste noi." Şi totuşi Domnul † Dumnezeul vostru era Împăratul vostru.

*Cap. 11.1. **Cap. 8.5,19. † Judc. 8.23. Cap. 8.7; 10.19.

13. Iată*, dar, împăratul pe care** l-aţi ales şi pe care l-aţi cerut; iată că Domnul † a pus un împărat peste voi.

*Cap. 10.24. **Cap. 8.5; 9.20. † Osea 13.11.

14. Dacă vă veţi teme* de Domnul, dacă-I veţi sluji, dacă veţi asculta de glasul Lui şi dacă nu vă veţi împotrivi cuvântului Domnului, veţi urma pe Domnul Dumnezeul vostru, atât voi cât şi împăratul care domneşte peste voi.

*Ios. 24.14. Ps. 81.13,14.

15. Dar dacă nu veţi asculta* de glasul Domnului şi vă veţi împotrivi cuvântului[1] Domnului, mâna Domnului va fi împotriva voastră, cum** a fost împotriva părinţilor voştri.

*Lev. 26.14,15, etc. Deut. 28.15, etc. Ios. 24.20. **Vers. 9.

16. Acum mai aşteptaţi* aici ca să vedeţi minunea pe care o va face Domnul sub ochii voştri.

*Exod 14.13,31.

17. Nu suntem noi la seceratul* grânelor? Voi** striga către Domnul şi va trimite tunete şi ploaie. Să ştiţi atunci şi să vedeţi cât de rău † aţi făcut înaintea Domnului, când aţi cerut un împărat pentru voi."

*Prov. 26.1. **Ios. 10.12. Cap. 7.9,10. Iac. 5.16-18. † Cap. 8.7.

18. Samuel a strigat către Domnul şi Domnul a trimis chiar în ziua aceea tunete şi ploaie. Tot poporul* a avut o mare frică de Domnul şi de Samuel.

*Exod 14.31. Ezra 10.9.

19. Şi tot poporul a zis lui Samuel: „Roagă-te* Domnului Dumnezeului tău pentru robii tăi, ca să nu murim; căci la toate păcatele noastre am mai adăugat şi pe acela de a cere un împărat pentru noi."

*Exod 9.28; 10.17. Iac. 5.15. 1 Ioan 5.16.

20. Samuel a zis poporului: „Nu vă temeţi! Aţi făcut tot răul acesta; dar nu vă abateţi de la Domnul şi slujiţi-I Domnului din toată inima voastră.

21. Nu vă abateţi* de la El; altfel, aţi** merge după lucruri de nimic, care n-aduc nici folos, nici izbăvire, pentru că sunt lucruri de nimic[1].

*Deut. 11.16. **Ier. 16.19. Hab. 2.18. 1 Cor. 8.4.

22. Domnul* nu va părăsi pe poporul Lui, din pricina Numelui** Lui celui mare, căci Domnul a hotărât † să facă din voi poporul Lui.

*1 Împ. 6.13. Ps. 94.14. **Ios. 7.9. Ps. 106.8. Ier. 14.21. Ezec. 20.9,14. † Deut. 7.7,8; 14.2. Mal. 1.2.

23. Departe iarăşi de mine să păcătuiesc împotriva Domnului, încetând* să mă rog pentru voi! Vă voi** învăţa calea † cea bună şi cea dreaptă.

*Fapt. 12.5. Rom. 1.9. Col. 1.9. 2 Tim. 1.3. **Ps. 34.11. Prov. 4.11. † 1 Împ. 8.36. 2 Cron. 6.27. Ier. 6.16.

24. Temeţi-vă numai* de Domnul şi slujiţi-I în adevăr din toată inima voastră; căci vedeţi** ce lucruri mari a făcut † El printre voi.

*Ecl. 12.13. **Isa. 5.12. † Deut. 10.21. Ps. 126.2,3.

25. Dar dacă veţi face răul, veţi* pieri, voi** şi împăratul vostru."

*Ios. 24.20. **Deut. 28.39.

DOMNIA LUI SAUL

(Capitolele 13-31. Osea 13.11.)

Războiul cu filistenii

13 1. Saul era în vârstă de treizeci de ani când a ajuns împărat şi a domnit doi ani peste Israel.

2. Saul şi-a ales trei mii de bărbaţi din Israel: două mii erau cu el la Micmaş şi pe muntele Betel, iar o mie erau cu Ionatan la Ghibeea* lui Beniamin. Pe ceilalţi din popor i-a trimis pe fiecare la cortul lui.

1.Lit.: gurii;

1.Sau: deşertăciune;

*Cap. 10.26.

3. Ionatan a bătut tabăra* filistenilor care era la Gheba şi filistenii au auzit lucrul acesta. Saul a pus să sune cu trâmbiţa prin toată ţara, zicând: „Să audă evreii lucrul acesta!”

*Cap. 10.5.

4. Tot Israelul a auzit zicându-se: „Saul a bătut tabăra filistenilor şi Israel s-a făcut urât filistenilor.” Şi poporul a fost adunat la Saul, în Ghilgal.

5. Filistenii s-au strâns să lupte cu Israel. Aveau treizeci de mii de care, şase mii de călăreţi şi popor fără număr: ca nisipul de pe ţărmul mării. Au venit şi au aşezat tabăra la Micmaş, la răsărit de Bet-Aven.

6. Bărbaţii lui Israel s-au văzut la strâmtoare (căci erau strânşi de aproape); şi s-au ascuns* în peşteri, în tufişuri, în stânci, în turnuri şi în gropile pentru apă.

*Judc. 2.6.

7. Unii evrei au trecut Iordanul, ca să se ducă în ţara lui Gad şi Galaad. Saul era tot la Ghilgal şi tot poporul de lângă el tremura.

8. A aşteptat* şapte zile, după timpul hotărât de Samuel. Dar Samuel nu venea la Ghilgal şi poporul se împrăştia de lângă Saul.

*Cap. 10.8.

9. Atunci Saul a zis: „Aduceţi-mi arderea de tot şi jertfele de mulţumire.” Şi a jertfit arderea de tot.

10. Pe când sfârşea de adus arderea de tot, a venit Samuel şi Saul i-a ieşit înainte să-i ureze de bine.

11. Samuel a zis: „Ce-ai făcut?” Saul a răspuns: „Când am văzut că poporul se împrăştie de lângă mine, că nu vii la timpul hotărât şi că filistenii sunt strânşi la Micmaş,

12. mi-am zis: „Filistenii se vor coborî împotriva mea la Ghilgal şi eu nu m-am rugat Domnului!” Atunci am îndrăznit şi am adus arderea de tot.”

13. Samuel a zis lui Saul: „Ai lucrat ca un nebun* şi n-ai păzit** porunca pe care ţi-o dăduse Domnul Dumnezeul tău. Domnul ar fi întărit pe veci domnia ta peste Israel;

*2 Cron. 16.9. **Cap. 15.11.

14. dar acum*, domnia ta nu va dăinui. Domnul** Şi-a ales un om după inima Lui şi Domnul l-a rânduit[1] să fie căpetenia poporului Său, pentru că n-ai păzit ce-ţi poruncise Domnul.”

*Cap. 15.28. **Ps. 89.20. Fapt. 13.22.

15. Apoi Samuel s-a sculat şi s-a suit din Ghilgal la Ghibeea[2] lui Beniamin. Saul a făcut numărătoarea poporului care se afla cu el: erau aproape* şase sute de oameni.

*Cap. 14.2.

16. Saul, fiul său Ionatan şi poporul care se afla cu ei se aşezaseră la Gheba lui Beniamin şi filistenii şi-au aşezat tabăra la Micmaş.

17. Din tabăra filistenilor au ieşit trei cete ca să pustiască: una a luat drumul spre Ofra*, spre ţara Şual;

*Ios. 18.23.

18. alta a luat drumul spre Bet-Horon*; şi a treia a luat drumul spre hotarul care caută spre valea Ţeboim**, înspre pustiu.

*Ios. 16.3; 18.13,14. **Neem. 11.34.

19. În toată ţara lui Israel nu* se găsea nici un fierar; căci filistenii ziseseră: „Să-i împiedicăm pe evrei să-şi facă săbii sau suliţe.”

*2 Împ. 24.14. Ier. 24.1.

20. Şi fiecare om din Israel se cobora la filisteni, ca să-şi ascută fierul plugului, coasa, securea şi sapa,

21. când se tocea sapa, coasa, furca cu trei coarne şi securea şi ca să facă vârf ţepuşului cu care mâna boii.

22. Şi aşa s-a întâmplat că în ziua luptei nu* era nici sabie, nici suliţă în mâinile întregului popor care era cu Saul şi Ionatan: nu avea decât Saul şi fiul său Ionatan.

*Judc. 5.8.

23. O ceată* de filisteni a venit şi s-a aşezat la trecătoarea Micmaşului. *Cap. 14.1,4.

Vitejia lui Ionatan

14 1. Într-o zi, Ionatan, fiul lui Saul, a zis tânărului care-i purta armele: „Vino şi să pătrundem până la straja filistenilor, care este dincolo de locul acesta.” Şi n-a spus nimic tatălui său.

2. Saul stătea la marginea cetăţii Ghibeea, sub rodiul din Migron şi poporul care era cu el era de aproape şase* sute de oameni.

*Cap. 13.15.

3. Ahia*, fiul lui Ahitub, fratele lui I-Cabod**, fiul lui Fineas, fiul lui Eli, preotul Domnului la Silo, purta † efodul. Poporul nu ştia că Ionatan s-a dus.

*Cap. 22.9,11,20. **Cap. 4.21. † Cap. 2.28.

4. Între trecătorile prin care căuta Ionatan să ajungă la straja* filistenilor, era un pisc de stâncă de o parte şi un pisc de stâncă de cealaltă parte; unul purta numele Boţeţ şi celălalt Sene.

*Cap. 13.23.

5. Unul din aceste piscuri este la miazănoapte, faţă în faţă cu Micmaş, şi celălalt la miazăzi, faţă în faţă cu Gheba.

1.Sau: I-a poruncit;

2.Sau: Gheba;

6. Ionatan a zis tânărului care-i purta armele: „Vino, şi să pătrundem până la straja acestor netăiaţi împrejur. Poate că Domnul va lucra pentru noi, căci nimic nu împiedică pe Domnul să dea izbăvire* printr-un mic număr ca şi printr-un mare număr.”

*Judc. 7.4,7. 2 Cron. 14.11.

7. Cel ce-i ducea armele i-a răspuns: „Fă tot ce ai în inimă, n-asculta decât de simţământul tău şi iată-mă cu tine, gata să te urmez oriunde.”
8. „Ei bine!”, a zis Ionatan, „haidem la oamenii aceştia şi să ne arătăm lor.
9. Dacă ne vor zice: „Opriţi-vă până vom veni noi la voi!” vom rămâne pe loc şi nu ne vom sui la ei.
10. Dar dacă vor zice: „Suiţi-vă la noi!” ne vom sui, căci Domnul îi dă în mâinile noastre. Acesta* să ne fie semnul.”

*Gen. 24.14. Judc. 7.11.

11. S-au arătat amândoi străjii filistenilor, şi filistenii au zis: „Iată că evreii ies din găurile în care s-au ascuns.”
12. Şi oamenii care erau de strajă au vorbit astfel lui Ionatan şi celui ce-i ducea armele: „Suiţi-vă la noi, ca să vă arătăm ceva.” Ionatan a zis celui ce-i ducea armele: „Suie-te după mine, căci Domnul îi dă în mâinile lui Israel.”
13. Şi Ionatan s-a suit ajutându-se cu mâinile şi picioarele şi cel ce-i ducea armele a mers după el. Filistenii au căzut înaintea lui Ionatan şi cel ce-i ducea armele arunca moartea în urma lui.
14. În această primă izbândă, Ionatan şi cel ce-i ducea armele au ucis douăzeci de oameni, pe întinderea de aproape o jumătate de pogon de pământ.
15. A intrat groaza* în tabără, în ţară şi în tot poporul; straja şi chiar şi prădătorii** s-au înspăimântat; ţara s-a îngrozit. Era groaza † lui Dumnezeu.

*2 Împ. 7.7. Iov 18.11. **Cap. 13.17. † Gen. 35.5.

16. Străjerii lui Saul, care erau la Ghibeea lui Beniamin, au văzut că mulţimea se împrăştie şi fuge* în toate părţile.

*Vers. 20.

17. Atunci Saul a zis poporului care era cu el: „Număraţi, vă rog, şi vedeţi cine a plecat din mijlocul nostru.” Au numărat şi iată că lipsea Ionatan şi cel ce-i purta armele.
18. Şi Saul a zis lui Ahia: „Adu încoace chivotul lui Dumnezeu!” Căci pe vremea aceea chivotul lui Dumnezeu era cu copiii lui Israel.
19. Pe când vorbea* Saul cu preotul, zarva în tabăra filistenilor se făcea tot mai mare; şi Saul a zis preotului: „Trage-ţi mâna!”

*Num. 27.21.

20. Apoi Saul şi tot poporul care era cu el s-au strâns şi au înaintat până la locul luptei; şi filistenii au întors* sabia unii împotriva altora şi învălmăşeala era nespus de mare.

*Judc. 7.22. 2 Cron. 20.23.

21. Evreii care erau mai dinainte la filisteni şi care se suiseră cu ei în tabără de pe unde erau împrăştiaţi s-au unit cu israeliţii care erau cu Saul şi Ionatan.
22. Toţi bărbaţii lui Israel care se ascunseseră* în muntele lui Efraim, aflând că filistenii fugeau, au început să-i urmărească şi ei în luptă.

*Cap. 13.6.

23. Domnul a izbăvit pe Israel în ziua* aceea şi lupta s-a întins până dincolo** de Bet-Aven.

*Exod 14.30. Ps. 44.6,7. Osea 1.7. **Cap. 13.5.

Ionatan în primejdie

24. Ziua aceea a fost obositoare pentru bărbaţii lui Israel. Saul pusese pe popor să jure*, zicând: „Blestemat să fie omul care va mânca pâine până seara, până mă voi răzbuna pe vrăjmaşii mei!” Şi nimeni nu mâncase.

*Ios. 6.26.

25. Tot* poporul ajunsese într-o pădure, unde se găsea miere** pe faţa pământului.

*Deut. 9.28. Mat. 3.5. **Exod 3.8. Num. 13.27. Mat. 3.4.

26. Când a intrat poporul în pădure, a văzut mierea curgând; dar nici unul n-a dus mierea la gură, căci poporul ţinea jurământul.
27. Ionatan nu ştia de jurământul pe care tatăl său pusese poporul să-l facă; a întins vârful toiagului pe care-l avea în mână, l-a băgat într-un fagure de miere şi a dus mâna la gură; şi ochii i s-au luminat.
28. Atunci cineva din popor, vorbindu-i, i-a zis: „Tatăl tău a pus poporul să jure, zicând: „Blestemat să fie omul care va mânca astăzi!” Şi poporul era sleit de puteri.
29. Şi Ionatan a zis: „Tatăl meu tulbură poporul; vedeţi, dar, cum mi s-au luminat ochii, pentru că am gustat puţin din mierea aceasta!
30. Negreşit, dacă poporul ar fi mâncat azi din prada pe care a găsit-o la vrăjmaşii lui, n-ar fi fost înfrângerea filistenilor mai mare?”
31. În ziua aceea au bătut pe filisteni de la

Micmaş până la Aialon. Poporul era foarte obosit
32. şi s-a aruncat asupra prăzii. A luat oi, boi şi viţei, i-a înjunghiat pe pământ şi i-a mâncat cu* sânge cu tot.

*Lev. 3.17; 7.26; 17.10; 19.26. Deut. 12.16,23,24.

33. Au spus lucrul acesta lui Saul şi i-au zis:
„Iată că poporul păcătuieşte împotriva Domnului, mâncând cu sânge.” Saul a zis:
„Voi faceţi o nelegiuire; rostogoliţi-mi îndată o piatră mare încoace.”
34. Apoi a adăugat: „Împrăştiaţi-vă prin popor şi spuneţi fiecăruia să-şi aducă boul sau oaia şi să-l înjunghie aici. Apoi să mâncaţi şi nu păcătuiţi împotriva Domnului, mâncând cu sânge.”
Şi peste noapte, fiecare din popor şi-a adus boul cu mâna, ca să-l înjunghie pe piatră.
35. Saul a zidit un altar* Domnului: acesta a fost cel dintâi altar pe care l-a zidit Domnului.

*Cap. 7.17.

36. Saul a zis: „Să ne coborâm în noaptea aceasta după filisteni, să-i jefuim până la lumina zilei şi să nu lăsăm să rămână unul măcar.”
Ei au zis: „Fă tot ce vei crede.” Atunci preotul a zis: „Să ne apropiem aici de Dumnezeu.”
37. Şi Saul a întrebat pe Dumnezeu: „Să mă cobor după filisteni? Îi vei da în mâinile lui Israel?” Dar în clipa aceea El nu i-a dat nici un răspuns*.

*Cap. 28.6.

38. Saul a zis: „Apropiaţi-vă* aici, toate căpeteniile poporului; căutaţi şi vedeţi de cine şi cum a fost săvârşit păcatul acesta astăzi.

*Ios. 7.14. Cap. 10.19.

39. Căci viu* este Domnul, Izbăvitorul lui Israel: chiar dacă l-ar fi săvârşit fiul meu Ionatan, va muri.” Şi nimeni din tot poporul nu i-a răspuns.

*2 Sam. 12.15.

40. Atunci a zis întregului Israel: „Aşezaţi-vă voi de o parte; şi eu şi fiul meu Ionatan vom sta de cealaltă.” Şi poporul a zis lui Saul: „Fă ce vei crede.”
41. Saul a zis Domnului: „Dumnezeul lui Israel, arată* adevărul.” Sorţul** a căzut pe Ionatan şi pe Saul; şi poporul a scăpat.

*Prov. 16.33. Fapt. 1.24. **Ios. 7.16. Cap. 10.20,21.

42. Saul a zis: „Aruncaţi sorţii între mine şi fiul meu Ionatan.” Şi sorţul a căzut pe Ionatan.
43. Saul i-a zis lui Ionatan: „Spune-mi* ce-ai făcut.” Ionatan i-a spus şi a zis: „Am** gustat puţină miere, cu vârful toiagului pe care-l aveam în mână: iată-mă, voi muri.”

*Ios. 7.19. **Vers. 27.

44. Şi Saul a zis: „Dumnezeu* să Se poarte cu toată asprimea faţă de mine, dacă** nu vei muri, Ionatane!”

*Rut 1.17. **Vers. 39.

45. Poporul a zis lui Saul: „Ce! să moară Ionatan, el, care a făcut această mare izbăvire[1] în Israel? Niciodată! Viu* este Domnul, că un fir de păr din capul lui nu va cădea la pământ, căci cu Dumnezeu a lucrat el în ziua aceasta.”
Astfel, poporul l-a scăpat pe Ionatan de la moarte.

*2 Sam. 14.11. 1 Împ. 1.52. Luca 21.18.

46. Saul a încetat să-i mai urmărească pe filisteni şi filistenii s-au dus acasă.

Războaiele lui Saul - familia lui

47. După ce a luat Saul domnia peste Israel, a făcut război în toate părţile cu toţi vrăjmaşii lui: cu Moab, cu copiii lui Amon*, cu Edom, cu împăraţii din Ţoba** şi cu filistenii; şi oriunde se întorcea, era biruitor.

*Cap. 11.11. **2 Sam. 10.6.

48. S-a arătat viteaz, a bătut* pe Amalec şi a scăpat pe Israel din mâna celor ce-l jefuiau.

*Cap. 15.3,7.

49. Fiii* lui Saul au fost: Ionatan, Işvi şi Malchişua. Cele două fete ale lui se numeau: cea mai mare Merab, iar cea mai mică, Mical.

*Cap. 31.2. 1 Cron. 8.33.

50. Numele nevestei lui Saul era Ahinoam, fata lui Ahimaaţ. Numele căpeteniei oştirii lui era Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul.
51. Chis*, tatăl lui Saul şi Ner, tatăl lui Abner, erau fiii lui Abiel.

*Cap. 9.1.

52. În tot timpul vieţii lui Saul a fost un război înverşunat împotriva filistenilor; şi de îndată ce Saul zărea vreun om tare şi viteaz, îl lua* cu el.

*Cap. 8.11.

Război cu amaleciţii

15 1. Samuel i-a zis lui Saul: „Pe* mine m-a trimis Domnul să te ung împărat peste poporul Lui, peste Israel: ascultă, dar, ce zice Domnul.

*Cap. 9.16.

2. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Mi-aduc aminte de ceea ce i-a făcut Amalec lui Israel, când i-a* barat drumul la ieşirea lui din Egipt.

*Exod 17.8,14. Num. 24.20. Deut. 25.17-19.

3. Du-te acum, bate pe Amalec şi nimiceşte-i*

1.Sau: victorie, eliberare;

cu desăvârşire tot ce-i al lui; să nu-i cruţi şi să omori bărbaţii şi femeile, copiii şi pruncii, cămilele şi măgarii, boii şi oile.”

*Ios. 6.17,21.

4. Saul a adunat poporul şi l-a numărat la Telaim: erau două sute de mii de oameni pedeştri şi zece mii de oameni din Iuda.
5. Saul a mers până la cetatea lui Amalec şi a pus nişte oameni la pândă în vale.
6. Şi a zis cheniţilor*: „Duceţi-vă**, plecaţi şi ieşiţi din mijlocul lui Amalec, ca să nu vă prăpădesc împreună cu el; căci † voi v-aţi purtat cu bunăvoinţă faţă de copiii lui Israel, când s-au suit din Egipt.” Şi cheniţii au plecat din mijlocul lui Amalec.

*Num. 24.21. Judc. 1.16; 4.11. **Gen. 18.25; 19.12,14. Apoc. 18.4. † Exod 18.10,19. Num. 10.29,32.

7. Saul* a bătut pe Amalec, de la Havila** până la Şur †, care este în faţa Egiptului.

*Cap. 14.48. **Gen. 2.11; 25.18. † Gen. 16.7.

8. A prins* viu pe Agag, împăratul lui Amalec, şi a nimicit cu desăvârşire tot poporul, trecându-l** prin ascuţişul sabiei.

*1 Împ. 20.34,35, etc. **Cap. 30.1.

9. Dar Saul şi poporul au cruţat* pe Agag şi oile cele mai bune, boii cei mai buni, vitele grase, mieii graşi şi tot ce era mai bun; n-a vrut să le nimicească cu desăvârşire şi au nimicit numai tot ce era prost şi nebăgat în seamă.

*Vers. 3,15.

Neascultarea lui Saul

10. Domnul a vorbit lui Samuel şi i-a zis:
11. „Îmi pare* rău că l-am pus pe Saul împărat, căci se abate** de la Mine şi nu păzeşte † cuvintele Mele.” Samuel s-a mâhnit †† şi toată noaptea a strigat către Domnul.

*Gen. 6.6,7. Vers. 25. 2 Sam. 24.16. **Ios. 22.16. 1 Împ. 9.6. † Vers. 3,9. Cap. 13.13. †† Vers. 35. Cap. 16.1.

12. S-a sculat dis-de-dimineaţă ca să se ducă înaintea lui Saul. Şi au venit şi i-au spus: „Saul s-a dus la Carmel* şi iată că şi-a înălţat un semn de biruinţă, apoi s-a întors şi, trecând mai departe, s-a coborât la Ghilgal.”

*Ios. 15.55.

13. Samuel s-a dus la Saul şi Saul i-a zis: „Fii binecuvântat* de Domnul! Am păzit cuvântul Domnului.”

*Gen. 14.19. Judc. 17.2. Rut 3.10.

14. Samuel a zis: „Ce înseamnă behăitul acesta de oi care ajunge la urechile mele şi mugetul acesta de boi pe care-l aud?”
15. Saul a răspuns: „Le-au adus de la amaleciţi, pentru că poporul a* cruţat oile cele mai bune şi boii cei mai buni, ca să-i jertfească Domnului Dumnezeului tău; iar pe celelalte le-am nimicit cu desăvârşire.”

*Gen. 3.12. Vers. 9,21. Prov. 28.13.

16. Samuel a zis lui Saul: „Stai, şi-ţi voi spune ce mi-a zis Domnul astă-noapte.” Şi Saul i-a zis: „Vorbeşte-mi.”
17. Samuel a zis: „Când* erai mic în ochii tăi, n-ai ajuns tu căpetenia seminţiilor lui Israel şi nu te-a uns Domnul ca să fii împărat peste Israel?

*Cap. 9.21.

18. Domnul te trimisese, zicând: „Du-te şi nimiceşte cu desăvârşire pe păcătoşii aceia, pe amaleciţi; războieşte-te cu ei până îi vei nimici.”
19. Pentru ce n-ai ascultat glasul Domnului? Pentru ce te-ai aruncat asupra prăzii şi ai făcut ce este rău înaintea Domnului?”
20. Saul a răspuns lui Samuel: „Am* ascultat glasul Domnului şi m-am dus în calea pe care mă trimitea Domnul. Am adus pe Agag, împăratul lui Amalec, şi am nimicit cu desăvârşire pe amaleciţi;

*Vers. 13.

21. dar* poporul a luat din pradă oi şi boi, ca pârgă din ceea ce trebuia nimicit cu desăvârşire, ca să le jertfească Domnului Dumnezeului tău la Ghilgal.”

*Vers. 15.

22. Samuel a zis: „Îi plac* Domnului mai mult arderile de tot şi jertfele decât ascultarea de glasul Domnului? Ascultarea** face mai mult decât jertfele, şi păzirea cuvântului Său face mai mult decât grăsimea berbecilor.

*Ps. 50.8,9. Prov. 21.3. Isa. 1.11-13,16,17. Ier. 7.22,23. Mica 6.6-8. Evr. 10.6-9. **Ecl. 5.1. Osea 6.6. Mat. 5.24; 9.13; 12.7. Marc. 12.33.

23. Căci neascultarea este tot atât de vinovată ca ghicirea şi împotrivirea nu este mai puţin vinovată decât închinarea la idoli şi terafimi. Fiindcă ai lepădat cuvântul Domnului, te* leapădă şi El ca împărat.”

*Cap. 13.14.

24. Atunci Saul* a zis lui Samuel: „Am păcătuit, căci am călcat porunca Domnului şi n-am ascultat cuvintele tale; mă temeam** de popor şi i-am ascultat glasul.

*2 Sam. 12.13. **Exod 23.2. Prov. 29.25. Isa. 51.12,13.

25. Acum, te rog, iartă-mi păcatul, întoarce-te cu mine, ca să mă închin până la pământ înain-

tea Domnului."
26. Samuel a zis lui Saul: „Nu mă voi întoarce cu tine; fiindcă ai lepădat* cuvântul Domnului şi Domnul te leapădă, ca să nu mai fii împărat peste Israel."

*Cap. 2.30.

27. Şi pe când se întorcea Samuel să plece, Saul l-a apucat* de pulpana hainei şi s-a rupt.

*1 Împ. 11.30.

28. Samuel i-a zis: „Domnul rupe astăzi* domnia lui Israel de peste tine şi o dă altuia mai bun decât tine.

*Cap. 28.17,18. 1 Împ. 11.31.

29. Cel ce este tăria lui Israel nu* minte şi nu Se căieşte, căci nu este un om ca să-I pară rău."

*Num. 23.19. Ezec. 24.14. 2 Tim. 2.13. Tit 1.2.

30. Saul a zis iarăşi: „Am păcătuit! Acum, te rog, cinsteşte-mă* în faţa bătrânilor poporului meu şi în faţa lui Israel; întoarce-te cu mine, ca să mă închin înaintea Domnului Dumnezeului tău."

*Ioan 5.44; 12.43.

31. Samuel s-a întors şi a mers după Saul şi Saul s-a închinat înaintea Domnului.
32. Apoi Samuel a zis: „Adu-mi pe Agag, împăratul lui Amalec." Şi Agag a înaintat vesel spre el, căci zicea: „Negreşit, a trecut amărăciunea morţii!"
33. Samuel a zis: „După* cum sabia ta a lăsat femei fără copii, tot aşa şi mama ta va fi lăsată fără copii între femei." Şi Samuel a tăiat pe Agag în bucăţi înaintea Domnului, la Ghilgal.

*Exod 17.11. Num. 14.45. Judc. 1.7.

34. Samuel a plecat la Rama şi Saul s-a suit acasă la Ghibeea* lui Saul.

*Cap. 11.4.

35. Samuel* nu s-a mai dus să-l vadă pe Saul până în ziua morţii sale. Dar Samuel plângea** pe Saul, pentru că Domnul † Se căise că îl pusese pe Saul împărat peste Israel.

*Cap. 19.24. **Vers. 11. Cap. 16.1. † Vers. 11.

David uns împărat

16 1. Domnul a zis lui Samuel: „Când* vei înceta să-l plângi pe Saul, pentru că l-am** lepădat, ca să nu mai domnească peste Israel? Umple-ţi † cornul cu untdelemn şi du-te; te voi trimite la Isai, betleemitul, căci pe unul din fiii lui Mi l-am ales †† ca împărat.

*Cap. 15.35. **Cap. 15.23. † Cap. 9.16. 2 Împ. 9.1. †† Ps. 78.70; 89.19,20. Fapt. 13.22.

2. Samuel a zis: „Cum să mă duc? Saul are să afle şi mă va ucide." Şi Domnul i-a zis: „Să iei cu tine un viţel şi să zici: „Vin să aduc o jertfă* Domnului."

*Cap. 9.12; 20.29.

3. Să pofteşti pe Isai la jertfă. Eu îţi voi arăta* ce trebuie să faci şi Îmi vei unge** pe acela pe care-ţi voi spune să-l ungi."

*Exod 4.15. **Cap. 9.16.

4. Samuel a făcut ce zisese Domnul şi s-a dus la Betleem. Bătrânii cetăţii au alergat înspăimântaţi* înaintea lui şi au zis: „Ce vesteşte venirea ta: ceva bun**?"

*Cap. 21.1. **1 Împ. 2.13. 2 Împ. 9.22.

5. El a răspuns: „Da; vin să aduc o jertfă Domnului. Sfinţiţi-vă* şi veniţi cu mine la jertfă." A sfinţit şi pe Isai cu fiii lui şi i-a poftit la jertfă.

*Exod 19.10,14.

6. Când au intrat ei, Samuel, văzând pe Eliab*, şi-a zis**: „Negreşit, unsul Domnului este aici înaintea Lui."

*Cap. 17.13. **1 Împ. 12.26.

7. Şi Domnul a zis lui Samuel: „Nu te uita la înfăţişarea* şi înălţimea staturii lui, căci l-am lepădat. Domnul** nu Se uită la ce se uită omul; omul se uită la ceea ce izbeşte ochii †, dar Domnul Se uită la inimă ††."

*Ps. 147.10,11. **Isa. 55.8. † 2 Cor. 10.7. †† 1 Împ. 8.39. 1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Fapt. 1.24.

8. Isai a chemat pe Abinadab* şi l-a trecut pe dinaintea lui Samuel; şi Samuel a zis: „Nici pe acesta nu l-a ales Domnul."

*Cap. 17.13.

9. Isai l-a trecut pe Şama*; şi Samuel a zis: „Nici pe acesta nu l-a ales Domnul."

*Cap. 17.13.

10. Şi aşa a trecut Isai pe cei şapte fii ai lui pe dinaintea lui Samuel; şi Samuel a zis lui Isai: „Domnul n-a ales pe nici unul din ei."
11. Apoi Samuel a zis lui Isai: „Aceştia sunt toţi fiii tăi?" Şi el a răspuns: „A mai rămas* cel mai tânăr, dar paşte oile." Atunci Samuel a zis lui Isai: „Trimite** să-l aducă, fiindcă nu vom sta la masă până nu va veni aici."

*Cap. 17.12. **2 Sam. 7.8. Ps. 78.70.

12. Isai a trimis să-l aducă. Şi el era cu păr bălai*, cu ochi frumoşi şi faţă frumoasă. Domnul** a zis lui Samuel: „Ridică-te şi unge-l, căci el este!"

*Cap. 17.42. Cânt. 5.10. **Cap. 9.17.

13. Samuel a luat cornul cu untdelemn şi l-a uns* în mijlocul fraţilor lui. Duhul** Domnului a venit peste David, începând din ziua aceea şi în cele următoare.
Samuel s-a ridicat şi s-a dus la Rama.

*Cap. 10.1. Ps. 89.20. **Num. 27.18. Judc. 11.29; 13.25; 14.6. Cap. 10.6,10.

David îi cântă lui Saul la harpă

14. Duhul* Domnului S-a îndepărtat de Saul; şi a fost muncit de un** duh rău care venea de la Domnul.

*Cap. 11.6; 18.12; 28.15. Judc. 16.20. Ps. 51.11. **Judc. 9.23. Cap. 18.10; 19.9.

15. Slujitorii lui Saul i-au zis: „Iată că un duh rău[1] de la Dumnezeu te munceşte[2].
16. Poruncească numai domnul nostru! Robii tăi sunt înaintea* ta. Ei vor căuta un om care să ştie să cânte cu harpa; şi, când duhul rău[1] trimis de Dumnezeu va fi peste tine, el va cânta cu mâna sa** şi vei fi uşurat."

*Gen. 41.46. Vers. 21,22. 1 Împ. 10.8. **Vers. 23. 2 Împ. 3.15.

17. Saul a răspuns slujitorilor săi: „Găsiţi-mi, dar, un om care să cânte bine şi aduceţi-l la mine."
18. Unul din slujitori a luat cuvântul şi a zis: „Iată, am văzut pe un fiu al lui Isai, betleemitul, care ştie să cânte; el este şi un om tare şi viteaz*, un războinic, vorbeşte bine, este frumos la chip şi Domnul** este cu el."

*Cap. 17.32,34-36. **Cap. 3.19; 18.12,14.

19. Saul a trimis nişte oameni la Isai să-i spună: „Trimite-mi pe fiul tău David, care este cu* oile."

*Vers. 11. Cap. 17.15,34.

20. Isai a luat* un măgar, l-a încărcat cu pâine, cu un burduf cu vin şi cu un ied şi i-a trimis lui Saul aceste lucruri, prin fiul său David.

*Gen. 43.11. Cap. 10.27; 17.18. Prov. 18.16.

21. David a ajuns la Saul şi s-a* înfăţişat înaintea lui; i-a plăcut mult lui Saul şi a fost pus să-i poarte armele.

*Gen. 41.46. 1 Împ. 10.8. Prov. 22.29.

22. Saul a trimis vorbă lui Isai, zicând: „Te rog să-l laşi pe David în slujba mea, căci a căpătat trecere înaintea mea."
23. Şi când duhul rău[1]* trimis de Dumnezeu venea peste Saul, David lua harpa şi cânta cu mâna lui; Saul răsufla atunci mai uşor, era bine şi duhul cel rău pleca de la el.

*Vers. 14,16.

Războiul cu filistenii

17 1. Filistenii şi-au strâns* oştile ca să facă război şi s-au adunat la Soco, o cetate a lui Iuda; au aşezat tabăra între Soco** şi Azeca, la Efes-Damim.

*Cap. 13.5. **Ios. 15.35. 2 Cron. 28.18.

2. Saul şi bărbaţii lui Israel s-au strâns şi ei; au aşezat tabăra în Valea Terebinţilor şi s-au aşezat în linie de bătaie împotriva filistenilor.

1.Lit.: trist; 2.Sau: îl înspăimânta;

3. Filistenii se aşezaseră pe un munte de o parte şi Israel pe un munte de cealaltă parte: doar valea îi despărţea.
4. Atunci a ieşit un om din tabăra filistenilor şi a înaintat între cele două oştiri. El se numea Goliat*, era din** Gat şi avea o înălţime de şase coţi şi o palmă[1].

*2 Sam. 21.19. **Ios. 11.22.

5. Pe cap avea un coif de aramă şi purta nişte zale[2] de solzi, în greutate de cinci mii de sicli[3] de aramă.
6. Avea nişte gambiere de aramă peste fluierele picioarelor şi o suliţă de aramă între umeri.
7. Coada* suliţei lui era ca un sul de ţesut, şi fierul suliţei cântărea şase sute de sicli de fier. Cel ce-i purta scutul mergea înaintea lui.

*2 Sam. 21.19.

8. Filisteanul s-a oprit; şi, vorbind oştilor lui Israel aşezate în şiruri de bătaie, le-a strigat: „Pentru ce ieşiţi să vă aşezaţi în şiruri de bătaie? Nu sunt eu filistean şi nu sunteţi voi slujitorii* lui Saul? Alegeţi un om care să se coboare împotriva mea!

*Cap. 8.17.

9. Dacă va putea să se bată cu mine şi să mă omoare, noi vom fi robii voştri; dar dacă-l voi birui şi-l voi omorî eu, voi ne veţi fi robi nouă şi ne veţi* sluji."

*Cap. 11.1.

10. Filisteanul a mai zis: „Arunc astăzi o batjocură* asupra oştirii lui Israel! Daţi-mi un om ca să mă lupt cu el."

*Vers. 26. 2 Sam. 21.21.

11. Saul şi tot Israelul au auzit aceste cuvinte ale filisteanului şi s-au înspăimântat şi au fost cuprinşi de o mare frică.

David şi Goliat

12. Şi David era fiul* efratitului** acela din Betleemul lui Iuda, numit Isai, care avea opt † fii. Pe vremea lui Saul, el era bătrân, înaintat în vârstă.

*Rut 4.22. Vers. 58. Cap. 16.1,18. **Gen. 35.19. † Cap. 16.10, 11. 1 Cron. 2.13-15.

13. Cei trei fii mai mari ai lui Isai îl urmaseră pe Saul la război; întâiul născut din cei trei fii ai lui care porniseră la război se numea* Eliab, al doilea, Abinadab, şi al treilea, Şama.

*Cap. 16.6,8,9. 1 Cron. 2.13.

14. David era cel mai tânăr. Şi când cei trei mai mari l-au urmat pe Saul,
15. David a plecat de la Saul şi s-a întors la Betleem ca să pască* oile tatălui său.

*Cap. 16.19.

1.Aprox. 3 metri; 2.Sau: platoşă; 3.Aprox. 57Kg;

16. Filisteanul înainta dimineaţa şi seara şi s-a înfăţişat astfel timp de patruzeci de zile.
17. Isai a zis fiului său David: „Ia pentru fraţii tăi efa aceasta de grâu prăjit şi aceste zece pâini şi aleargă în tabără la fraţii tăi.
18. Du şi aceste zece caşuri de brânză căpeteniei care este peste mia lor. Să vezi dacă fraţii tăi sunt bine* şi să-mi aduci veşti temeinice.

*Gen. 37.14.

19. Ei sunt cu Saul şi cu toţi bărbaţii lui Israel în Valea Terebinţilor în război cu filistenii."
20. David s-a sculat dis-de-dimineaţă. A lăsat oile în seama unui paznic, şi-a luat lucrurile şi a plecat, cum îi poruncise Isai. Când a ajuns în tabără, oştirea pornise să se aşeze în şiruri de bătaie şi scotea strigăte de război.
21. Israel şi filistenii s-au aşezat în şiruri de bătaie, oştire către oştire.
22. David a dat lucrurile[1] pe care le avea în mâinile celui ce păzea calabalâcurile[2] şi a alergat la şirurile de bătaie. Cum a ajuns, a întrebat pe fraţii săi de sănătate.
23. Pe când vorbea cu ei, iată că filisteanul din Gat, numit Goliat, a înaintat între cele două oştiri, ieşind afară din şirurile filistenilor. A rostit aceleaşi cuvinte* ca mai înainte şi David le-a auzit.

*Vers. 8.

24. La vederea acestui om, toţi cei din Israel au fugit dinaintea lui şi i-a apucat o mare frică.
25. Fiecare zicea: „Aţi văzut pe omul acesta înaintând? A înaintat ca să arunce ocara asupra lui Israel! Dacă-l va omorî cineva, împăratul îl va umple de bogăţii, îi va da de nevastă* pe fiica sa şi va scuti de dări casa tatălui său în Israel." *Ios. 15.16.
26. David a zis oamenilor de lângă el: „Ce se va face aceluia care va omorî pe filisteanul acesta şi va lua ocara* de peste Israel? Cine este filisteanul acesta, acest netăiat împrejur**, ca să batjocorească † oştirea †† Dumnezeului celui viu?"

*Cap. 11.2. **Cap. 14.6. † Vers. 10. †† Deut. 5.26.

27. Poporul, spunând din nou aceleaşi lucruri, i-a zis: „Aşa* şi aşa se va face aceluia care-l va omorî." *Vers. 25.
28. Eliab, fratele lui cel mai mare, care-l auzise vorbind cu oamenii aceştia, s-a aprins* de mânie împotriva lui David. Şi a zis: „Pentru ce te-ai coborât tu şi cui ai lăsat acele puţine oi

1.Lit.: vasele sale;

2.Sau: bagajele, proviziile;

în pustiu? Îţi cunosc eu mândria şi răutatea inimii. Te-ai coborât ca să vezi lupta."

*Gen. 37.4,8,11. Mat. 10.36.

29. David a răspuns: „Ce-am făcut oare? Nu pot să vorbesc* astfel?" *Vers. 17.
30. Şi s-a întors de la el ca să vorbească cu altul şi i-a pus aceleaşi* întrebări. Poporul i-a răspuns ca şi întâia dată.

*Vers. 26,27.

31. Când s-au auzit cuvintele rostite de David, au fost spuse înaintea lui Saul, care a trimis să-l caute.
32. David a zis lui Saul: „Nimeni* să nu-şi piardă nădejdea din pricina filisteanului acestuia. Robul** tău va merge să se bată cu el."

*Deut. 20.1,3. **Cap. 16.18.

33. Saul a zis lui David: „Nu poţi* să te duci să te baţi cu filisteanul acesta, căci tu eşti un copil şi el este un om războinic din tinereţea lui."

*Num. 13.31. Deut. 9.2.

34. David a zis lui Saul: „Robul tău păştea oile tatălui său. Şi când un leu sau un urs venea să-i ia o oaie din turmă,
35. alergam după el, îl loveam şi-i smulgeam oaia din gură. Dacă se ridica împotriva mea, îl apucam de falcă, îl loveam şi-l omoram.
36. Aşa a doborât robul tău leul şi ursul; şi cu filisteanul acesta, cu acest netăiat împrejur, va fi ca şi cu unul din ei, căci a batjocorit oştirile Dumnezeului celui viu."
37. David a mai zis: „Domnul*, care m-a izbăvit din gheara leului şi din laba ursului, mă va izbăvi şi din mâna acestui filistean." Şi Saul a zis lui David: „Du-te, şi Domnul** să fie cu tine!"

*Ps. 18.16,17; 63.7; 77.11. 2 Cor. 1.10. 2 Tim. 4.17,18. **Cap. 20.13. 1 Cron. 22.11,16.

38. Saul l-a îmbrăcat pe David cu hainele lui, i-a pus pe cap un coif de aramă şi l-a îmbrăcat cu o platoşă.
39. David a încins sabia lui Saul peste hainele lui şi a vrut să meargă, căci nu încercase încă să meargă cu ele. Apoi a zis lui Saul: „Nu pot să merg cu armura aceasta, căci nu sunt obişnuit cu ea." Şi s-a dezbrăcat de ea.
40. Şi-a luat toiagul în mână, şi-a ales din pârâu cinci pietre netede şi le-a pus în traista lui de păstor şi în buzunarul hainei. Apoi, cu praştia în mână, a înaintat împotriva filisteanului.
41. Filisteanul s-a apropiat puţin câte puţin de David şi omul care-i ducea scutul mergea înaintea lui.

42. Filisteanul s-a uitat şi, când l-a zărit pe David, a râs* de el, căci nu vedea în el decât un copil cu păr bălai** şi faţa frumoasă.

*Ps. 123.3,4. 1 Cor. 1.27,28. **Cap. 16.12.

43. Filisteanul i-a zis lui David: „Ce! sunt câine*, de vii la mine cu toiege?" Şi, după ce l-a blestemat pe dumnezeii lui,

*Cap. 24.14. 2 Sam. 3.8; 9.8; 16.9. 2 Împ. 8.13.

44. a adăugat*: „Vino la mine, şi-ţi voi da carnea ta păsărilor cerului şi fiarelor câmpului."

*1 Împ. 20.10,11.

45. David a zis filisteanului: „Tu vii împotriva mea cu sabie, cu suliţă şi cu scut; iar* eu vin împotriva ta în Numele Domnului oştirilor, în Numele Dumnezeului oştirii lui Israel, pe care ai** batjocorit-o.

*2 Sam. 22.33,35. Ps. 124.8; 125.1. 2 Cor. 10.4. Evr. 11.33,34. **Vers. 10.

46. Astăzi Domnul te va da în mâinile mele, te voi doborî şi-ţi voi tăia capul; astăzi voi da stârvurile* taberei filistenilor păsărilor cerului şi fiarelor pământului. Şi tot pământul va şti** că Israel are un Dumnezeu.

*Deut. 28.26. **Ios. 4.24. 1 Împ. 8.43; 18.36. 2 Împ. 19.19. Isa. 52.10.

47. Şi toată mulţimea aceasta va şti că Domnul nu mântuieşte nici prin sabie*, nici prin suliţă. Căci biruinţa este** a Domnului. Şi El vă dă în mâinile noastre."

*Ps. 44.6,7. Osea 1.7. Zah. 4.6. **2 Cron. 20.15.

48. Îndată ce filisteanul a pornit să meargă înaintea lui David, David a alergat pe câmpul de bătaie înaintea filisteanului.

49. Şi-a băgat mâna în traistă, a luat o piatră şi a aruncat-o cu praştia; l-a lovit pe filistean în frunte; şi piatra a intrat în fruntea filisteanului, care a căzut cu faţa la pământ.

50. Astfel, cu o praştie şi cu o piatră, David a fost mai* tare decât filisteanul; l-a trântit la pământ şi l-a omorât, fără să aibă sabie în mână.

*Judc. 3.31; 15.15. Cap. 21.9. 2 Sam. 23.21.

51. A alergat, s-a oprit lângă filistean, i-a luat sabia, pe care i-a scos-o din teacă, l-a omorât şi i-a tăiat capul.

Filistenii, când au văzut că uriaşul lor a murit, au luat-o la* fugă.

*Evr. 11.34.

52. Şi bărbaţii lui Israel şi Iuda au dat chiote şi au pornit în urmărirea filistenilor până în vale şi până la porţile Ecronului. Filistenii, răniţi de moarte, au căzut pe drumul care duce la Şaaraim*, până la Gat şi până la Ecron.

*Ios. 15.36.

53. Şi copiii lui Israel s-au întors de la urmărirea filistenilor şi le-au jefuit tabăra.

54. David a luat capul filisteanului şi l-a dus la Ierusalim şi a pus armele filisteanului în cortul său.

55. Când l-a văzut Saul pe David mergând împotriva filisteanului, i-a zis lui Abner, căpetenia oştirii: „Al* cui fiu este tânărul acesta, Abner?" Abner a răspuns: „Pe sufletul tău, împărate, că nu ştiu." *Cap. 16.21,22.

56. „Întreabă, dar, al cui fiu este tânărul acesta", a zis împăratul.

57. Şi când s-a întors David după ce-l omorâse pe filistean, Abner l-a luat şi l-a adus înaintea lui Saul. David avea în mână capul* filisteanului. *Vers. 54.

58. Saul i-a zis: „Al cui fiu eşti, tinere?" Şi David a răspuns: „Sunt fiul robului* tău Isai, betleemitul." *Vers. 12.

Ionatan şi David

18 1. David sfârşise de vorbit cu Saul. Şi de atunci sufletul* lui Ionatan s-a alipit de sufletul lui David; şi Ionatan** l-a iubit ca pe sufletul său.

*Gen. 44.30. **Cap. 19.2; 20.17; 2 Sam. 1.26. Deut. 13.6.

2. În aceeaşi zi, Saul l-a oprit pe David şi nu l-a* lăsat să se întoarcă în casa tatălui său.

*Cap. 17.15.

3. Ionatan a făcut legământ[1] cu David, pentru că-l iubea ca pe sufletul său.

4. A scos mantaua pe care o purta, ca s-o dea lui David; şi i-a dat hainele sale, chiar sabia, arcul şi cingătoarea lui.

5. David se ducea şi izbândea[2] oriunde-l trimitea Saul; a fost pus de Saul în fruntea oamenilor de război şi era plăcut întregului popor, chiar şi slujitorilor lui Saul.

Cântarea de biruinţă a femeilor

6. Pe când veneau ei, la întoarcerea lui David de la omorârea filisteanului, femeile* au ieşit din toate cetăţile lui Israel înaintea împăratului Saul, cântând şi jucând, în sunetul tamburinelor şi instrumentelor muzicale şi scoţând strigăte de bucurie. *Exod 15.20. Judc. 11.34.

7. Femeile care cântau îşi răspundeau* unele altora şi ziceau:

„Saul** a bătut miile lui,
Iar David zecile lui de mii."

*Exod 15.21. **Cap. 21.11; 29.5.

8. Saul s-a mâniat foarte tare şi nu* i-a plăcut

1.Sau: au tăiat, sau au confirmat - prin tăierea în două a jertfei;

2.Sau: se purta înţelept;

vorba aceasta. El a zis: „Lui David îi dau zece mii şi mie-mi dau mii! Nu-i mai lipseşte** decât împărăţia.” *Ecl. 4.4. **Cap. 15.28.
9. Şi din ziua aceea, Saul l-a privit cu ochi rău pe David.
10. A doua zi, duhul* cel rău, trimis de Dumnezeu, l-a apucat pe Saul, care s-a** înfuriat în mijlocul casei. David cânta, ca şi în celelalte zile şi Saul era cu suliţa † în mână.
*Cap. 16.14. **Cap. 19.24. 1 Împ. 18.29. Fapt. 16.16. † Cap. 19.9.
11. Saul a ridicat* suliţa, zicându-şi în sine: „Voi pironi pe David de perete.” Dar David s-a ferit de el de două ori.
*Cap. 19.10; 20.33. Prov. 27.4.
12. Saul se temea* de David, pentru că Domnul** era cu David şi Se depărtase † de el.
*Vers. 15,29. **Cap. 16.13,18. † Cap. 16.14; 28.15.
13. L-a îndepărtat de lângă el şi l-a pus mai-mare peste o mie de oameni. David ieşea* şi intra în fruntea poporului;
*Num. 27.17. Vers. 16. 2 Sam. 5.2.
14. izbutea în tot ce făcea şi Domnul* era cu el.
*Gen. 39.2,3,23. Ios. 6.27.
15. Saul, văzând că izbutea întotdeauna, se temea de el;
16. dar tot* Israelul şi Iuda îl iubeau pe David, pentru că ieşea şi intra în fruntea lor. *Vers. 5.

David, ginerele împăratului

17. Saul a zis lui David: „Iată, îţi voi da de nevastă* pe fiica mea cea mai mare, Merab: numai să-mi slujeşti cu vitejie şi să porţi războaiele** Domnului.” Dar Saul îşi zicea: „Nu vreau să-mi pun mâna † mea pe el, ci mâna filistenilor să fie asupra lui.”
*Cap. 17.25. **Num. 32.20,27,29. Cap. 25.28. † Vers. 21,25. 2 Sam. 12.9.
18. David a răspuns lui Saul: „Cine sunt* eu şi ce este viaţa mea, ce este familia tatălui meu în Israel, ca să fiu ginerele împăratului?”
*Vers. 23. Cap. 9.21. 2 Sam. 7.18.
19. Venind vremea când Merab, fata lui Saul, avea să fie dată lui David, ea a fost dată de nevastă lui Adriel*, din Mehola**.
*2 Sam. 21.8. **Judc. 7.22.
20. Mical*, fata lui Saul, îl iubea pe David. I-au spus lui Saul şi lucrul acesta i-a plăcut.
*Vers. 28.
21. El îşi zicea: „I-o voi da ca să-i fie o cursă* şi să cadă sub** mâna filistenilor.” Şi Saul i-a zis lui David pentru a doua oară: „Astăzi îmi vei fi † ginere.”
*Exod 10.7. **Vers. 17. † Vers. 26.
22. Saul a dat slujitorilor săi următoarea poruncă: „Vorbiţi în taină lui David şi spuneţi-i: „Iată că împăratul e binevoitor faţă de tine şi toţi slujitorii lui te iubesc; fii acum ginerele împăratului.”
23. Slujitorii lui Saul au spus aceste lucruri la urechile lui David. Şi David a răspuns: „Credeţi că este uşor să fii ginerele împăratului? Eu sunt un om sărac şi fără însemnătate.”
24. Slujitorii lui Saul i-au spus ce răspunsese David.
25. Saul a zis: „Aşa să vorbiţi lui David: „Împăratul nu cere nici o* zestre; ci doreşte o sută de prepuţuri de-ale filistenilor, ca să fie răzbunat** pe vrăjmaşii lui.” Saul avea de gând † să-l facă pe David să cadă în mâinile filistenilor.
*Gen. 34.12. Exod 22.17. **Cap. 14.24. † Vers. 17.
26. Slujitorii lui Saul i-au spus aceste cuvinte lui David şi el a primit ce i se ceruse ca să fie ginerele împăratului. Înainte de vremea* hotărâtă,
*Vers. 21.
27. David s-a sculat, a plecat cu oamenii* lui şi a ucis două sute de oameni dintre filisteni, le-a adus** prepuţurile şi i-a dat împăratului numărul întreg, ca să fie ginerele împăratului. Atunci Saul i-a dat de nevastă pe fiica sa Mical. *Vers. 13. **2 Sam. 3.14.
28. Saul a văzut şi a înţeles că Domnul era cu David; şi fiica sa Mical îl iubea pe David.
29. Saul s-a temut din ce în ce mai mult de David şi toată viaţa i-a fost vrăjmaş.
30. Domnitorii filistenilor ieşeau la* luptă[1]; şi ori de câte ori ieşeau ei, David avea mai multă izbândă** decât toţi slujitorii lui Saul şi numele lui a ajuns foarte preţuit.
*2 Sam. 11.1. **Vers. 5.

David este prigonit de Saul

19 1. Saul a vorbit fiului său Ionatan şi tuturor slujitorilor lui să-l omoare pe David.
2. Dar Ionatan, fiul lui Saul, care îl iubea* mult pe David, i-a dat de ştire şi i-a zis: „Tatăl meu, Saul, caută să te omoare. Păzeşte-te, dar, mâine dimineaţă, stai într-un loc tăinuit şi ascunde-te.
*Cap. 18.1.
3. Eu voi ieşi şi voi sta lângă tatăl meu în câmpul în care vei fi; voi vorbi tatălui meu despre

1.Sau: la prădat;

tine, voi vedea ce va zice şi-ţi voi spune.”
4. Ionatan a vorbit* bine de David tatălui său, Saul: „Să nu facă împăratul”, a zis el, „un păcat** faţă de robul său David, căci el n-a făcut nici un păcat faţă de tine. Dimpotrivă, a lucrat pentru binele tău;

*Prov. 31.8,9. **Gen. 42.22. Ps. 35.12; 109.5. Prov. 17.13. Ier. 18.20.

5. şi-a pus în joc viaţa*, a ucis** pe filistean şi Domnul † a dat o mare izbăvire pentru tot Israelul. Tu ai văzut şi te-ai bucurat. Pentru ce †† să păcătuieşti *† împotriva unui sânge nevinovat şi să-l omori fără motiv pe David?”

*Judc. 9.17; 12.3. Cap. 28.21. Ps. 119.109. **Cap. 17.49,50. † Cap. 11.13. 1 Cron. 11.14. †† Cap. 29.32. *† Mat. 27.4.

6. Saul a ascultat glasul lui Ionatan şi a jurat, zicând: „Viu este Domnul, că David nu va muri!”
7. Ionatan l-a chemat pe David şi i-a spus toate cuvintele acestea; apoi l-a adus la Saul; şi David a fost înaintea lui ca mai înainte*.

*Cap. 16.21; 18.2,13.

David scăpat de Mical

8. Războiul urma înainte. David a mers împotriva filistenilor şi s-a bătut cu ei, le-a pricinuit o mare înfrângere şi au fugit dinaintea lui.
9. Atunci duhul* cel rău, trimis de Domnul, a venit peste Saul, care şedea în casă, cu suliţa în mână. David cânta cu mâna lui

*Cap. 16.14; 18.10,11.

10. şi Saul a vrut să-l pironească cu suliţa de perete. Dar David s-a ferit de el şi Saul a lovit cu suliţa în perete. David a fugit şi a scăpat noaptea.
11. Saul a trimis* nişte oameni acasă la David, ca să-l pândească şi să-l omoare dimineaţa. Dar Mical, nevasta lui David, i-a dat de ştire şi i-a zis: „Dacă nu fugi în noaptea aceasta, mâine vei fi omorât.”

*Ps. 59, titlu.

12. Ea l-a coborât* pe fereastră şi David a plecat şi a fugit. Aşa a scăpat.

*Ios. 2.15. Fapt. 9.24,25.

13. În urmă, Mical a luat terafimul şi l-a pus în pat; i-a pus o piele de capră în jurul capului şi l-a învelit cu o haină.
14. Când a trimis Saul oamenii să-l ia pe David, ea le-a zis: „Este bolnav.”
15. Saul i-a trimis înapoi să-l vadă şi a zis: „Aduceţi-l la mine în patul lui, ca să-l omor.”
16. Oamenii aceia s-au întors şi iată că terafimul era în pat şi în jurul capului era o piele de capră.
17. Saul a zis către Mical: „Pentru ce m-ai înşelat în felul acesta şi ai dat drumul vrăjmaşului meu şi a scăpat?” Mical i-a răspuns lui Saul: „El mi-a zis: „Lasă-mă să plec, ori te omor*!”

*2 Sam. 2.22.

Fuga lui David la Samuel, la Rama

18. Aşa a fugit şi a scăpat David. El s-a dus la Samuel, la Rama şi i-a istorisit tot ce-i făcuse Saul. Apoi s-a dus cu Samuel şi a locuit în Naiot.
19. Au spus lucrul acesta lui Saul şi au zis: „Iată că David este în Naiot, lângă Rama.”
20. Saul* a trimis nişte oameni să-l ia pe David. Ei au văzut o adunare** de proroci care proroceau cu Samuel în frunte. Duhul lui Dumnezeu a venit peste trimişii lui Saul şi au început şi ei să † prorocească.

*Ioan 7.32,45. etc. **Cap. 10.5,6. 1 Cor. 14.3,24,25. † Num. 11.25. Ioel 2.28.

21. Au spus lui Saul lucrul acesta; el a trimis alţi oameni şi au prorocit şi ei. A mai trimis alţii a treia oară şi au prorocit şi aceştia.
22. Atunci Saul s-a dus el însuşi la Rama. Ajungând la fântâna cea mare fără apă, care este la Secu, a întrebat: „Unde sunt Samuel şi David?” I s-a răspuns: „Sunt în Naiot, lângă Rama.”
23. Şi s-a îndreptat spre Naiot, lângă Rama. Duhul* lui Dumnezeu a venit şi peste el; şi Saul şi-a văzut de drum prorocind până la sosirea lui în Naiot, lângă Rama.

*Cap. 10.10.

24. S-a dezbrăcat* de haine şi a prorocit şi el înaintea lui Samuel; şi s-a aruncat dezbrăcat** la pământ toată ziua aceea şi toată noaptea. De aceea se zice: „Oare † şi Saul este între proroci?

*Isa. 20.2. **Mica 1.8. † Cap. 10.11. 2 Sam. 6.14,20.

David înştiinţat de Ionatan

20 1. David a fugit din Naiot, de lângă Rama. S-a dus la Ionatan şi a zis: „Ce-am făcut eu? Care este nelegiuirea mea, care este păcatul meu înaintea tatălui tău, de vrea să-mi ia viaţa?”
2. Ionatan i-a răspuns: „Ferească Dumnezeu! Nu vei muri. Tatăl meu nu face nici un lucru, fie mare, fie mic, fără să-mi dea de ştire; pentru ce mi-ar ascunde el lucrul acesta? Nu este nimic.”
3. David a zis iarăşi, jurând: „Tatăl tău ştie

bine că am căpătat trecere înaintea ta şi va fi zis: „Să nu ştie Ionatan, căci s-ar întrista.” Dar viu este Domnul şi viu este sufletul tău, că nu este decât un pas între mine şi moarte.”
4. Ionatan a zis lui David: „Pentru tine voi face tot ce vei vrea.”
5. Şi David i-a răspuns: „Iată că mâine este lună nouă* şi ar trebui să stau cu împăratul la masă; lasă-mă să mă duc şi să mă ascund** în câmpii până în seara zilei a treia.

*Num. 10.10; 28.11. **Cap. 19.2.

6. Dacă tatăl tău va băga de seamă lipsa mea, să-i spui: „David m-a rugat să-l las să se ducă până la Betleem*, în cetatea lui, pentru că acolo se aduce pentru toată familia o jertfă de peste an.”

*Cap. 16.4.

7. Şi dacă* va zice: „Bine!”, atunci robul tău n-are nimic de temut; dar dacă-l va apuca mânia, să ştii că pieirea mea** este lucru hotărât din partea lui.

*Deut. 1.23. 2 Sam. 17.4. **Cap. 25.17. Est. 7.7.

8. Arată-ţi*, dar, dragostea pentru robul tău, căci ai făcut cu robul tău un legământ** înaintea Domnului. Şi dacă este vreo nelegiuire † în mine, ia-mi tu viaţa, de ce să mă mai duci până la tatăl tău?”

*Ios. 2.14. **Vers. 16. Cap. 18.3; 23.18. † 2 Sam. 14.32.

9. Ionatan i-a zis: „Departe de tine gândul să nu-ţi dau de ştire, dacă voi afla că pieirea ta este lucru hotărât din partea tatălui meu şi ameninţă să te ajungă!”
10. David a zis lui Ionatan: „Cine-mi va da de ştire dacă tatăl tău ţi-ar răspunde cu asprime?”
11. Şi Ionatan a zis lui David: „Vino să ieşim pe câmp.” Şi au ieşit amândoi pe câmp.
12. Ionatan a zis lui David: „Iau martor pe Domnul Dumnezeul lui Israel că voi cerceta de aproape pe tatăl meu mâine sau poimâine; şi de va gândi bine de David,
13. Domnul* să Se poarte cu Ionatan cu toată asprimea, dacă nu voi trimite pe nimeni să-ţi dea de ştire! Dacă tatăl meu va găsi cu cale să-ţi facă rău, iarăşi îţi voi da de ştire şi te voi lăsa să pleci, ca să te duci în pace; şi Domnul** să fie cu tine, cum a fost cu tatăl meu!

*Rut 1.17. **Ios. 1.5. Cap. 17.37. 1 Cron. 22.11,16.

14. Dacă voi mai trăi, să te porţi faţă de mine cu o bunătate ca a Domnului; şi dacă voi muri,
15. să nu îţi îndepărtezi* niciodată bunătatea faţă de casa mea, nici chiar când Domnul va nimici pe fiecare din vrăjmaşii lui David de pe faţa pământului.

*2 Sam. 9.1,3,7; 21.7.

16. Căci Ionatan a făcut legământ cu casa lui David! Domnul să Se răzbune* pe vrăjmaşii lui David!”

*Cap. 25.22. Cap. 31.2. 2 Sam. 4.7; 21.8.

17. Ionatan a întărit şi mai mult faţă de David dragostea pe care o avea pentru el, căci îl iubea ca pe sufletul* său.

*Cap. 18.1.

18. Ionatan i-a zis: „Mâine* este luna nouă; se va băga de seamă lipsa ta, căci locul tău va fi gol.

*Vers. 5.

19. Să te cobori repede a treia zi până în locul* în care te-ai ascuns în ziua când cu întâmplarea aceea şi să rămâi lângă piatra Ezel.

*Cap. 19.2.

20. Eu voi trage trei săgeţi înspre piatra aceasta, ca şi când aş lovi la ţintă.
21. Şi voi trimite un tânăr şi-i voi zice: „Du-te de găseşte săgeţile!” Dacă-i voi zice: „Iată că săgeţile sunt dincoace de tine, ia-le!”, atunci să vii, căci este pace pentru tine şi n-ai să te temi de nimic, viu* este Domnul!

*Ier. 4.2.

22. Dar dacă voi zice tânărului: „Iată că săgeţile sunt dincolo de tine!”, atunci să pleci, căci Domnul te trimite.
23. Domnul este martor pe veci pentru cuvântul* pe care ni l-am dat unul altuia.”

*Vers. 14,15,42.

24. David s-a ascuns în câmp. A venit luna nouă şi împăratul a luat loc la ospăţ ca să mănânce.
25. Împăratul s-a aşezat ca de obicei pe scaunul lui lângă perete. Ionatan s-a sculat şi Abner a şezut lângă Saul; dar locul lui David a rămas gol.
26. Saul n-a zis nimic în ziua aceea; „Căci”, zicea el, „s-a întâmplat ceva: el nu este curat*, negreşit nu este curat.”

*Lev. 7.21; 15.5, etc.

27. A doua zi, ziua a doua a lunii noi, locul lui David era tot gol. Şi Saul a zis fiului său Ionatan: „Pentru ce n-a venit fiul lui Isai la masă nici ieri, nici azi?”
28. Ionatan a răspuns* lui Saul: „David mi-a cerut voie să se ducă la Betleem.

*Vers. 6.

29. El a zis: „Dă-mi drumul, te rog, căci avem

în cetate o jertfă de familie şi fratele meu mi-a spus lucrul acesta; deci, dacă am căpătat trecere înaintea ta, dă-mi voie să mă duc în grabă să-mi văd fraţii.” De aceea n-a venit la masa împăratului.”
30. Atunci Saul s-a aprins de mânie împotriva lui Ionatan şi i-a zis: „Fiu rău şi neascultător, nu ştiu eu că ţi-ai luat ca prieten pe fiul lui Isai, spre ruşinea ta şi spre ruşinea mamei tale?
31. Căci câtă vreme va trăi fiul lui Isai pe pământ, nu va fi linişte nici pentru tine, nici pentru împărăţia ta. Şi acum trimite să-l caute şi să mi-l aducă, fiindcă este vrednic de moarte.”
32. Ionatan a răspuns tatălui său Saul şi i-a zis: „Pentru ce* să fie omorât? Ce a făcut?”

*Cap. 19.5. Mat. 27.23. Luca 23.22.

33. Şi Saul şi-a îndreptat* suliţa spre el, ca să-l lovească. Ionatan a înţeles** că era lucru hotărât din partea tatălui său să-l omoare pe David.

*Cap. 18.11. **Vers. 7.

34. S-a ridicat de la masă într-o mânie aprinsă şi n-a luat deloc parte la masă în ziua a doua a lunii noi; căci era mâhnit din pricina lui David, pentru că tatăl său îl ocărâse.
35. A doua zi de dimineaţă, Ionatan s-a dus pe câmp în locul în care se învoise cu David şi era însoţit de un băieţaş.
36. El i-a zis: „Dă fuga şi găseşte săgeţile pe care le voi trage.” Băiatul a alergat şi Ionatan a tras o săgeată care a trecut dincolo de el.
37. Când a ajuns băiatul la locul unde era săgeata pe care o trăsese Ionatan, Ionatan a strigat după el: „Iată că săgeata este dincolo de tine.”
38. I-a strigat iarăşi: „Iute, grăbeşte-te, nu te opri!” Şi băiatul lui Ionatan a strâns săgeţile şi s-a întors la stăpânul lui.
39. Băiatul nu ştia nimic: numai Ionatan şi David înţelegeau lucrul acesta.
40. Ionatan a dat băiatului armele şi i-a zis: „Du-te şi du-le în cetate!”
41. După plecarea băiatului, David s-a sculat din partea de miazăzi, apoi s-a aruncat cu faţa la pământ şi s-a închinat de trei ori. Cei doi prieteni s-au îmbrăţişat şi au plâns împreună. David mai ales se prăpădea plângând.
42. Şi Ionatan i-a zis lui David: „Du-te în* pace, acum când am jurat amândoi în Numele Domnului, zicând: „Domnul să fie pe veci între mine şi tine, între sămânţa mea şi sămânţa ta!”
David s-a ridicat şi a plecat, iar Ionatan s-a întors în cetate.

*Cap. 1.17.

Fuga lui David la Nob

21 1. David s-a dus la Nob, la preotul Ahimelec*, care a alergat speriat** înaintea lui şi i-a zis: „Pentru ce eşti singur şi nu este nimeni cu tine?”

*Cap. 14.3. **Cap. 16.4.

2. David a răspuns preotului Ahimelec:
„Împăratul mi-a dat o poruncă şi mi-a zis: „Nimeni să nu ştie nimic de pricina pentru care te trimit şi de porunca pe care ţi-am dat-o.” Am hotărât un loc de întâlnire cu oamenii mei.
3. Acum ce ai la îndemână? Dă-mi cinci pâini sau ce se va găsi.”
4. Preotul a răspuns lui David: „N-am pâine obişnuită la îndemână, ci numai pâine sfinţită*, doar dacă oamenii tăi s-au** ferit să se atingă de femei!”

*Exod 25.30. Lev. 24.5. Mat. 12.4. **Exod 19.15. Zah. 7.3.

5. David a răspuns preotului: „Ne-am ferit să ne atingem de femei de trei zile de când am plecat şi toţi oamenii* mei sunt curaţi; de altfel, dacă aceasta este o faptă necurată, va fi sfinţită negreşit azi de acela** care o va face.”

*1 Tes. 4.4. **Lev. 8.26.

6. Atunci preotul i-a dat* pâinea sfinţită, căci nu era acolo altă pâine decât pâinea pentru punerea înainte, care fusese luată dinaintea** Domnului ca să fie înlocuită cu pâine caldă, în clipa când o luaseră pe cealaltă.

*Mat. 12.3,4. Marc. 2.25,26. Luca 6.3,4. **Lev. 24.8,9.

7. Chiar în ziua aceea, se afla acolo închis înaintea Domnului un om dintre slujitorii lui Saul; era un edomit, numit Doeg*, căpetenia păstorilor lui Saul.

*Cap. 22.9. Ps. 52, titlu.

8. David a zis lui Ahimelec: „N-ai la îndemână aici o suliţă sau o sabie? Căci nu mi-am luat cu mine nici sabia, nici armele, pentru că porunca împăratului era grabnică.”
9. Preotul a răspuns: „Iată sabia lui Goliat, filisteanul, pe care l-ai omorât în Valea Terebinţilor; este învelită** într-un covor, în dosul efodului; dacă vrei s-o iei, ia-o, căci nu este alta aici.” Şi David a zis: „Nu-i alta ca ea; dă-mi-o.”

*Cap. 17.2,50. **Cap. 31.10.

David fuge la Gat, la împăratul Achiş

10. David s-a sculat şi a fugit chiar în ziua aceea de Saul. A ajuns la Achiş, împăratul Gatului.
11. Slujitorii* lui Achiş i-au zis: „Nu este acesta David, împăratul ţării? Nu este el acela pentru care se cânta jucând:
„Saul** şi-a bătut miile lui,
Iar David zecile lui de mii”?”
*Ps. 56, titlu. **Cap. 18.7; 29.5.
12. David a pus la* inimă aceste cuvinte şi a avut o mare frică de Achiş, împăratul Gatului.
*Luca 2.19.
13. A făcut pe nebunul* înaintea lor; făcea năzdrăvănii înaintea lor; făcea zgârieturi pe uşile porţilor şi lăsa să-i curgă balele pe barbă.
*Ps. 34, titlu.
14. Achiş a zis slujitorilor săi: „Vedeţi bine că omul acesta şi-a pierdut minţile; pentru ce mi-l aduceţi?
15. Oare duc lipsă de nebuni, de-mi aduceţi pe acesta şi mă faceţi martor la năzdrăvăniile lui? Să intre el în casa mea?”

David fuge în peştera Adulam
şi la Miţpe

22 1. David a plecat de acolo şi a scăpat* în peştera** Adulam.
Fraţii lui şi toată casa tatălui său au aflat şi s-au coborât la el.
*Ps. 57, titlu; 142, titlu. **2 Sam. 23.13.
2. Toţi* cei ce se aflau în nevoie, care aveau datorii sau care erau nemulţumiţi, s-au strâns la el şi el a ajuns căpetenia lor. Astfel s-au unit cu el aproape patru sute de oameni. *Judc. 11.3.
3. De acolo David s-a dus la Miţpe, în ţara Moabului. El a zis împăratului Moabului: „Dă voie, te rog, tatălui meu şi mamei mele să vină la voi, până voi şti ce va face Dumnezeu cu mine.”
4. Şi i-a adus înaintea împăratului Moabului şi au locuit cu el în tot timpul cât a stat David în cetăţuie.
5. Prorocul Gad* a zis lui David: „Nu sta în cetăţuie, ci du-te şi intră în ţara lui Iuda.” Şi David a plecat şi a ajuns la pădurea Heret.
*2 Sam. 24.11. 1 Cron. 21.9. 2 Cron. 29.25.

Saul îi ucide preoţii din Nob

6. Saul a aflat că David şi oamenii lui au fost descoperiţi. Saul şedea sub tamarisc, la Ghibeea, pe înălţime; avea suliţa în mână şi toţi slujitorii lui stăteau lângă el.
7. Şi Saul a zis slujitorilor săi de lângă el: „Ascultaţi, beniamiţi! Vă va da* fiul lui Isai la toţi ogoare şi vii? Va face el din voi toţi căpetenii peste o mie şi căpetenii peste o sută?
*Cap. 8.14.
8. Dacă nu, de ce v-aţi unit toţi împotriva mea şi nimeni nu mi-a dat de ştire despre legământul fiului* meu cu fiul lui Isai? Pentru ce n-a fost nimeni dintre voi pe care să-l doară inima pentru mine şi să mă înştiinţeze că fiul meu a răsculat pe robul meu împotriva mea, ca să-mi întindă curse, cum face astăzi?”
*Cap. 18.3; 20.30.
9. Doeg*, edomitul, care era şi el printre slujitorii lui Saul, a răspuns: „Eu l-am văzut pe fiul lui Isai venind la Nob, la Ahimelec**, fiul lui Ahitub †.
*Cap. 21.7. Ps. 52, titlu. Vers. 1-3. **Cap. 21.1. † Cap. 14.3.
10. Ahimelec a* întrebat pe Domnul pentru el, i-a dat merinde** şi i-a dat sabia lui Goliat, filisteanul.”
*Num. 27.21. **Cap. 21.6,9.
11. Împăratul a trimis după preotul Ahimelec, fiul lui Ahitub, şi după toată casa tatălui său, după preoţii care erau la Nob. Ei au venit toţi la împărat.
12. Saul a zis: „Ascultă, fiul lui Ahitub!” El a răspuns: „Iată-mă, domnul meu!”
13. Saul i-a zis: „Pentru ce v-aţi unit împotriva mea, tu şi fiul lui Isai? Pentru ce i-ai dat pâine şi o sabie şi ai întrebat pe Dumnezeu pentru el, ca să se ridice împotriva mea şi să-mi întindă curse, cum face astăzi?”
14. Ahimelec a răspuns împăratului: „Care dintre slujitorii tăi poate fi pus alături cu credinciosul David, ginerele împăratului, gata la poruncile lui şi înconjurat cu cinste în casa ta?
15. Oare de astăzi am început eu să întreb pe Dumnezeu pentru el? Departe de mine aşa ceva! Să nu arunce împăratul nici o vină asupra robului său, nici asupra nimănui din casa tatălui meu, căci robul tău nu ştie nimic din toate acestea, nici lucru mic, nici lucru mare.”
16. Împăratul a zis: „Trebuie să mori, Ahimelec, tu şi toată casa tatălui tău.”
17. Şi împăratul a zis alergătorilor care stăteau lângă el: „Întoarceţi-vă şi omorâţi-i pe preoţii Domnului; căci s-au învoit cu David: au ştiut bine că fuge şi nu mi-au dat de veste.” Dar slujitorii împăratului n-au* vrut să întindă mâna

ca să lovească pe preoţii Domnului.

*Exod 1.17.

18. Atunci împăratul i-a zis lui Doeg: „Întoarce-te şi loveşte-i pe preoţi.” Şi Doeg, edomitul, s-a întors şi i-a lovit pe preoţi; a omorât* în ziua aceea optzeci şi cinci de oameni care purtau efodul de in.

*Cap. 2.31.

19. Saul a mai trecut prin ascuţişul sabiei cetatea preoţească Nob*; bărbaţi şi femei, copii şi prunci, boi, măgari şi oi, toţi au căzut sub ascuţişul sabiei.

*Vers. 9,11.

20. Un fiu* al lui Ahimelec, fiul lui Ahitub, a scăpat**. Numele lui era Abiatar. A fugit la David

*Cap. 23.6. **Cap. 2.33.

21. şi i-a spus că Saul i-a ucis pe preoţii Domnului.

22. David a zis lui Abiatar: „M-am gândit chiar în ziua aceea că Doeg, edomitul, fiind acolo, nu se putea să nu-i spună lui Saul. Eu sunt pricina morţii tuturor sufletelor din casa tatălui tău.

23. Rămâi cu mine, nu te teme de nimic, căci cel* ce caută să ia viaţa mea caută s-o ia şi pe a ta; lângă mine vei fi bine păzit.” *1 Împ. 2.26.

David scapă Cheila

23 1. Au venit şi au spus lui David: „Iată că filistenii au început lupta împotriva Cheilei* şi au jefuit ariile.”

*Ios. 15.44.

2. David a întrebat* pe Domnul şi a zis: „Să mă duc şi să bat pe filistenii aceştia?” Şi Domnul i-a răspuns: „Du-te, bate pe filisteni şi izbăveşte[1] Cheila.”

*Vers. 4,6,9. Cap. 30.8. 2 Sam. 5.19,23.

3. Dar oamenii lui David i-au zis: „Iată că noi ne temem chiar aici în Iuda; ce va fi când vom merge la Cheila, împotriva oştilor filistenilor?”

4. David a întrebat iarăşi pe Domnul. Şi Domnul i-a răspuns: „Scoală-te şi coboară-te la Cheila, căci dau pe filisteni în mâinile tale.”

5. David s-a dus cu oamenii lui la Cheila şi s-a bătut cu filistenii; le-a luat vitele şi le-a pricinuit o mare înfrângere. Astfel a salvat David pe locuitorii din Cheila.

6. Când a fugit* Abiatar, fiul lui Ahimelec, la David, în Cheila, s-a coborât cu efodul în mână.

*Cap. 22.20.

7. Saul a fost înştiinţat de sosirea lui David la Cheila şi a zis: „Dumnezeu îl dă în mâinile mele, căci a venit şi s-a închis într-o cetate cu porţi şi zăvoare.”

8. Şi Saul a chemat tot poporul la război, ca să se coboare la Cheila şi să împresoare pe David şi pe oamenii lui.

9. David, luând cunoştinţă de acest plan rău pe care-l punea la cale Saul împotriva lui, a zis* preotului Abiatar: „Adu efodul!”

*Num. 27.21. Cap. 30.7.

10. Şi David a zis: „Doamne Dumnezeul lui Israel, robul Tău a aflat că Saul vrea să vină la Cheila ca să nimicească* cetatea din pricina mea.

*Cap. 22.19.

11. Mă vor da în mâinile lui locuitorii din Cheila? Se va coborî Saul aici, cum a aflat robul Tău? Doamne Dumnezeul lui Israel, binevoieşte şi descoperă lucrul acesta robului Tău!” Şi Domnul a răspuns: „Se va coborî.”

12. David a mai zis: „Mă vor da locuitorii din Cheila, pe mine şi pe oamenii mei, în mâinile lui Saul?” Şi Domnul a răspuns: „Te vor da.”

13. Atunci David s-a sculat cu oamenii lui, în număr* de aproape şase sute de inşi; au ieşit din Cheila şi s-au dus unde au putut. Saul, aflând că David a scăpat din Cheila, s-a oprit din mers.

*Cap. 22.2; 25.13.

14. David a locuit în pustiu, în locuri întărite şi a rămas pe muntele* din pustiul Zif**. Saul îl căuta † mereu, dar Dumnezeu nu l-a dat în mâinile lui.

*Ps. 11.1. **Ios. 15.55. † Ps. 54.3,4.

David în pustiul Zif şi Maon

15. David, văzând că Saul a pornit să-i ia viaţa, a stat în pustiul Zif, în pădure.

16. Atunci Ionatan, fiul lui Saul, s-a sculat şi s-a dus la David, în pădure. El i-a întărit încrederea în Dumnezeu

17. şi i-a zis: „Nu te teme de nimic, căci mâna tatălui meu, Saul, nu te va atinge. Tu vei domni peste Israel şi eu voi fi al doilea după tine; tatăl meu, Saul, ştie* şi el bine lucrul acesta.”

*Cap. 24.20.

18. Au făcut iarăşi amândoi legământ* înaintea Domnului şi David a rămas în pădure, iar Ionatan s-a dus acasă.

*Cap. 18.3; 20.16,42. 2 Sam. 21.7.

19. Zifiţii* s-au suit la Saul, la Ghibeea, şi au zis: „Nu-i David ascuns între noi în locuri în-

1.Sau: salvează;

tărite, în pădure, pe dealul Hachila, care este la miazăzi de pustiu?

*Cap. 26.1. Ps. 54, titlu.

20. Coboară-te, dar, împărate, fiindcă aceasta este toată dorinţa sufletului tău; lasă pe noi dacă* e vorba să-l dăm în mâinile împăratului.

*Ps. 54.3.

21. Saul a zis: „Domnul să vă binecuvânteze că aveţi milă de mine!
22. Duceţi-vă, vă rog, de mai cercetaţi, ca să ştiţi şi să descoperiţi în ce loc şi-a îndreptat paşii şi cine l-a văzut, căci mi s-a spus că este foarte şiret.
23. Cercetaţi şi vedeţi toate locurile unde se ascunde, veniţi apoi la mine cu ceva temeinic şi voi porni cu voi. Dacă este în ţară, îl voi căuta printre toate miile lui Iuda."
24. S-au sculat, dar, şi s-au dus la Zif înaintea lui Saul. David şi oamenii lui erau în pustiul Maon*, în câmpia dinspre miazăzi de pustiu.

*Ios. 15.55. Cap. 25.2.

25. Saul a plecat cu oamenii săi în căutarea lui David. Despre lucrul acesta i s-a dat de veste lui David, care s-a coborât la stâncă şi a rămas în pustiul Maon. Saul, când a auzit, a urmărit pe David în pustiul Maon.
26. Saul mergea pe o parte a muntelui, şi David cu oamenii lui pe cealaltă parte a muntelui. David fugea* repede ca să scape de Saul. Dar Saul şi oamenii lui chiar înconjuraseră** pe David şi pe ai lui, ca să pună mâna pe ei,

*Ps. 31.22. **Ps. 17.9.

27. când un sol* a venit şi i-a spus lui Saul: „Grăbeşte-te să vii, căci au năvălit filistenii în ţară."

*2 Împ. 19.9.

28. Saul a încetat să urmărească pe David şi s-a întors să iasă înaintea filistenilor. De aceea locul acela s-a numit Sela-Hamahlecot *(Stânca împărţirii)*.
29. De acolo David s-a suit spre locurile întărite din En-Ghedi* şi a locuit acolo.

*2 Cron. 20.2.

David în peştera En-Ghedi
Saul cruţat de David

24 1. Când s-a întors Saul* de la urmărirea filistenilor, au venit şi i-au spus: „Iată că David este în pustiul En-Ghedi."

*Cap. 23.28.

2. Saul a luat trei mii de oameni aleşi din tot Israelul şi s-a dus* să-i caute pe David şi pe oamenii lui până pe stâncile ţapilor sălbatici.

*Ps. 38.12.

3. A ajuns la nişte stâne de oi, care erau lângă drum; şi acolo era o peşteră în care a intrat* să doarmă**. David şi oamenii lui erau † în fundul peşterii.

*Ps. 141.6. **Judc. 3.24. † Ps. 57, titlu; 142, titlu.

4. Oamenii lui* David i-au zis: „Iată ziua în care Domnul îţi zice: „Dau pe vrăjmaşul tău în mâinile tale; fă-i ce-ţi va plăcea." David s-a sculat şi a tăiat încet colţul hainei lui Saul.

*Cap. 26.8.

5. După aceea, inima* îi bătea, pentru că tăiase colţul hainei lui Saul.

*2 Sam. 24.10.

6. Şi a zis oamenilor săi: „Să mă* ferească Domnul să fac împotriva domnului meu, care este unsul Domnului, o aşa faptă ca să pun mâna pe el! Căci el este unsul Domnului."

*Cap. 26.11.

7. Cu aceste cuvinte, David i-a oprit* pe oamenii săi şi i-a împiedicat să se arunce asupra lui Saul. Apoi Saul s-a sculat să iasă din peşteră şi şi-a văzut înainte de drum.

*Ps. 7.4. Mat. 5.44. Rom. 12.17,19.

8. După aceea, David s-a sculat şi a ieşit din peşteră. El a început să strige atunci după Saul: „Împărate, domnul meu!" Saul s-a uitat înapoi şi David s-a plecat cu faţa la pământ şi s-a închinat.
9. David i-a zis lui Saul: „De ce asculţi* tu de vorbele oamenilor care zic: „David îţi vrea răul"?

*Ps. 141.6. Prov. 16.28; 17.9.

10. Vezi acum cu ochii tăi că Domnul te dăduse astăzi în mâinile mele în peşteră. Oamenii mei mă îndemnau să te omor; dar te-am cruţat şi am zis: „Nu voi pune mâna pe domnul meu, căci este unsul Domnului."
11. Uite, părintele meu, uite colţul hainei tale în mâna mea. Fiindcă ţi-am tăiat colţul hainei şi nu te-am ucis, să ştii şi să vezi că în purtarea mea nu este nici răutate*, nici răzvrătire şi că n-am păcătuit împotriva ta. Totuşi tu îmi întinzi curse** ca să-mi iei viaţa.

*Ps. 7.3; 35.7. **Cap. 26.20.

12. Judece* Domnul între mine şi tine şi Domnul să mă răzbune faţă de tine; dar eu nu voi pune mâna pe tine.

*Gen. 16.5. Judc. 11.27. Cap. 26.10. Iov 5.8.

13. „Răul de la cei răi vine", zice vechea zicală. De aceea eu nu voi pune mâna pe tine.
14. Împotriva cui a pornit împăratul lui Israel? Pe cine urmăreşti tu? Un câine* mort, un**

singur purice.

*Cap. 17.43. 2 Sam. 9.8. **Cap. 26.21.

15. Domnul* va judeca şi va hotărî între mine şi tine, El va** vedea. El îmi va † apăra pricina şi El îmi va face dreptate, izbăvindu-mă din mâna ta.”

*Vers. 12. **2 Cron. 24.22. † Ps. 35.1; 43.1; 119.154. Mica 7.9.

16. Când a sfârşit David de spus aceste vorbe lui Saul, Saul a zis: „Glasul* tău este, fiule David?” Şi Saul a ridicat glasul şi a plâns.

*Cap. 26.17.

17. Şi i-a zis* lui David: „Tu eşti mai bun** decât mine; căci tu mi-ai făcut † bine, iar eu ţi-am făcut rău.

*Cap. 26.21. **Gen. 38.29. † Mat. 5.44.

18. Tu îţi arăţi azi bunătatea cu care te porţi faţă de mine, căci Domnul* mă dăduse în mâinile tale şi nu m-ai omorât.

*Cap. 26.23.

19. Dacă întâlneşte cineva pe vrăjmaşul lui, îl lasă oare să-şi urmeze drumul în linişte? Domnul să-ţi răsplătească pentru ce mi-ai făcut în ziua aceasta!

20. Acum iată, ştiu* că tu vei domni şi că împărăţia lui Israel va rămâne în mâinile tale.

*Cap. 23.17.

21. Jură-mi*, dar, pe Domnul că** nu-mi vei nimici sămânţa mea după mine şi că nu-mi vei şterge numele din casa tatălui meu.”

*Gen. 21.23. **2 Sam. 21.6,8.

22. David a jurat lui Saul. Apoi Saul a plecat acasă, iar David şi oamenii lui s-au suit în locul întărit*. *Cap. 23.29.

Asprimea lui Nabal faţă de David

25 1. Samuel* a murit. Tot Israelul s-a adunat şi l-a plâns** şi l-au îngropat în locuinţa lui, la Rama. Atunci David s-a sculat şi s-a coborât în pustiul † Paran.

*Cap. 28.3. **Num. 20.29. Deut. 34.8. † Gen. 21.21. Ps. 120.5.

2. În Maon* era un om foarte bogat, a cărui avere era în Carmel; avea trei mii de oi şi o mie de capre şi se afla la Carmel** pentru tunderea oilor lui.

*Cap. 23.24. **Ios. 15.55.

3. Numele acestui om era Nabal şi nevasta lui se numea Abigail; era o femeie cu judecată şi frumoasă la chip, dar bărbatul ei era aspru şi rău în faptele lui. El se trăgea din Caleb.

4. David a aflat în pustiu că Nabal îşi tunde* oile.

*Gen. 38.13. 2 Sam. 13.23.

5. A trimis la el zece tineri, cărora le-a zis: „Suiţi-vă la Carmel şi duceţi-vă la Nabal. Întrebaţi-l de sănătate în numele meu

6. şi să-i vorbiţi aşa: „Să trăieşti* în pace şi pacea să fie cu casa ta şi cu tot ce este al tău.

*1 Cron. 12.18. Ps. 122.7. Luca 10.5.

7. Şi acum, am auzit că tunzi oile. Păstorii tăi au fost cu noi; nu i-am ocărât şi nu li s-a luat* nimic în tot timpul cât au fost la Carmel.

*Vers. 15,21.

8. Întreabă-i pe slujitorii tăi şi-ţi vor spune. Să capete trecere, dar, tinerii aceştia înaintea ta, fiindcă venim într-o zi* de bucurie. Dă, dar, te rog, robilor tăi şi fiului tău David, ce te lasă inima.” *Neem. 8.10. Est. 9.19.

9. Când au ajuns oamenii lui David, au spus lui Nabal toate aceste cuvinte, în numele lui David. Apoi au tăcut.

10. Nabal a răspuns slujitorilor lui David: „Cine* este David şi cine este fiul lui Isai? Astăzi sunt mulţi slujitori care fug de la stăpâni.

*Judc. 9.28. Ps. 73.7,8; 123.3,4.

11. Şi să-mi iau eu* pâinea, apa şi vitele mele, pe care le-am tăiat pentru tunzătorii mei şi să le dau unor oameni care sunt de nu ştiu unde?”

*Judc. 8.6.

12. Oamenii lui David şi-au luat drumul înapoi; s-au întors şi au spus, la sosirea lor, toate aceste cuvinte lui David.

13. Atunci David a zis oamenilor săi: „Fiecare din voi să-şi încingă sabia!” Şi fiecare şi-a încins sabia. David şi-a încins şi el sabia şi aproape patru sute de inşi s-au suit după el. Au mai rămas* doar două sute la calabalâcuri[1].

*Cap. 30.24.

14. Unul din slujitorii lui Nabal a venit şi a zis către Abigail, nevasta lui Nabal: „Iată că David a trimis din pustiu nişte soli să întrebe de sănătate pe stăpânul nostru şi el s-a purtat rău cu ei.

15. Şi totuşi oamenii aceştia au fost foarte buni cu noi; nu ne-au* ocărât şi nu ni s-a luat nimic, în tot timpul cât am fost cu ei în câmp.

*Vers. 7.

16. Ne-au fost zid* şi zi şi noapte, în tot timpul cât am fost cu ei, la păscutul turmelor.

*Exod 14.22. Iov 1.10.

17. Să ştii acum şi vezi ce ai de făcut, căci pierderea* stăpânului nostru şi a întregii lui case este hotărâtă şi el este aşa de rău** încât nimeni nu îndrăzneşte să-i vorbească.”

*Cap. 20.7. **Deut. 13.13. Judc. 19.22.

18. Abigail a luat* îndată două sute de pâini, două burdufuri cu vin, cinci oi pregătite, cinci măsuri de grâu prăjit, o sută de turte de stafide

1.Sau: bagaje;

şi două sute de legături de smochine. Le-a pus pe măgari

*Gen. 32.13. Prov. 18.16; 21.14.

19. şi a zis slujitorilor săi: „Luaţi-o înaintea* mea şi eu voi veni după voi." N-a spus nimic bărbatului ei, Nabal.

*Gen. 32.16,20.

20. Ea a încălecat pe un măgar, a coborât muntele pe un drum tufos şi iată că David şi oamenii lui se coborau în faţa ei, aşa că i-a întâlnit.
21. David zisese: „În zadar am păzit tot ce are omul acesta în pustiu şi nu i s-a luat nimic din tot ce are, căci mi-a întors* rău pentru bine.

*Ps. 109.5. Prov. 17.13.

22. Dumnezeu să pedepsească* pe robul Său David cu toată asprimea, dacă voi mai lăsa să rămână până la lumina zilei pe cineva** de parte bărbătească † din tot ce este al lui Nabal!"

*Rut 1.17. Cap. 3.17; 20.13,16. **Vers. 34. † 1 Împ. 14.10; 21. 21. 2 Împ. 9.8.

23. Când l-a zărit Abigail pe David, s-a dat jos* repede de pe măgar, a căzut cu faţa la pământ înaintea lui David şi s-a închinat până la pământ.

*Ios. 15.18. Judc. 1.14.

24. Apoi, aruncându-se la picioarele lui, a zis: „Eu sunt de vină, domnul meu! Îngăduie roabei tale să-ţi vorbească la urechile tale şi ascultă cuvintele roabei tale.
25. Să nu-şi pună domnul meu mintea cu omul acela rău, cu Nabal, căci, cum îi este numele, aşa este şi el; Nabal *(Nebun)* îi este numele şi este plin de nebunie. Şi eu, roaba ta, n-am văzut pe oamenii trimişi de domnul meu.
26. Acum, domnul meu, viu* este Domnul şi viu este sufletul tău, că Domnul te-a oprit** să verşi sânge şi să te ajuţi † cu mâna ta. Vrăjmaşii tăi, cei ce vor răul domnului meu, să fie ca †† Nabal!

*2 Împ. 2.2. **Gen. 20.6. Vers. 33. † Rom. 12.19. †† 2 Sam. 18.32.

27. Primeşte darul acesta* pe care-l aduce roaba ta domnului meu şi să se împartă oamenilor care merg după domnul meu.

*Gen. 33.11. Cap. 30.26. 2 Împ. 5.15.

28. Iartă, te rog, vina roabei tale, căci Domnul* va face domnului meu o casă trainică; iartă, căci domnul meu poartă războaiele** Domnului şi niciodată nu va fi răutate † în tine.

*2 Sam. 7.11,27. 1 Împ. 9.5. 1 Cron. 17.10,25. **Cap. 18.17. † Cap. 24.11.

29. Dacă se va ridica cineva care să te urmărească şi să vrea să-ţi ia viaţa, sufletul domnului meu va fi legat în mănunchiul celor vii la Domnul Dumnezeul tău şi El va arunca ca din căuşul praştiei* sufletul vrăjmaşilor tăi.

*Ier. 10.18.

30. Când va face Domnul domnului meu tot binele pe care ţi l-a făgăduit şi te va pune conducător peste Israel,
31. atunci nu va avea domnul meu nici mustrări de cuget şi nici nu-l va durea inima că a vărsat sânge fără motiv şi că s-a răzbunat singur. Şi când va face Domnul bine domnului meu, adu-ţi aminte de roaba ta."
32. David a zis Abigailei: „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel care te-a trimis astăzi înaintea mea!

*Gen. 24.27. Exod 18.10. Ps. 41.13; 72.18. Luca 1.68.

33. Binecuvântată să fie judecata ta şi binecuvântată să fii tu, că m-ai oprit* în ziua aceasta să vărs sânge şi mi-ai oprit mâna! *Vers. 26.
34. Dar viu este Domnul Dumnezeul lui Israel care m-a oprit* să-ţi fac rău că, dacă nu te-ai fi grăbit să vii înaintea mea, n-ar mai fi rămas** nimic din ce este al lui Nabal, până la lumina zilei de mâine."

*Vers. 26. **Vers. 22.

35. Şi David a luat din mâna Abigailei ce-i adusese şi i-a zis: „Suie-te* în pace acasă; vezi că ţi-am ascultat glasul şi te-am** primit bine."

*Cap. 20.42. 2 Sam. 15.9. 2 Împ. 5.19. Luca 7.50; 8.48. **Gen. 19.21.

David o ia pe Abigail de soţie

36. Abigail a ajuns la Nabal. Şi tocmai el dădea în casa lui un ospăţ* ca un ospăţ împărătesc; inima îi era veselă şi era beat mort. Ea nu i-a spus nimic, nimic, până la lumina zilei.

*2 Sam. 13.23.

37. Dar dimineaţa, după ce trecuse beţia lui Nabal, nevasta sa i-a istorisit ce se întâmplase. Inima lui Nabal a primit o lovitură de moarte şi s-a făcut ca o piatră.
38. Cam după zece zile, Domnul l-a lovit pe Nabal şi a murit.
39. David a aflat că murise Nabal şi a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul, că mi-a apărat pricina** în ocara pe care mi-a făcut-o Nabal şi l-a împiedicat † pe robul Său să facă rău! Domnul a făcut ca răutatea lui Nabal să cadă †† asupra capului lui."
David a trimis vorbă Abigailei că vrea s-o ia de soţie.

*Vers. 32. **Prov. 22.23. † Vers. 26,34. †† 1 Împ. 2.44. Ps. 7.16.

40. Slujitorii lui David au ajuns la Abigail, la Carmel, şi i-au vorbit aşa: „David ne-a trimis la tine ca să te ia de nevastă."
41. Ea s-a sculat, s-a aruncat cu faţa la pământ şi a zis: „Iată, roaba ta se socoteşte ca o roabă*, gata să spele picioarele slujitorilor domnului meu."

*Rut 2.10,13. Prov. 15.33.

42. Şi îndată Abigail a plecat călare pe un măgar şi însoţită de cinci fete; a mers după solii lui David şi i-a fost nevastă.
43. David o luase şi pe Ahinoam din* Izreel şi amândouă** au fost nevestele lui.

*Ios. 15.56. **Cap. 27.3; 30.5.

44. Iar Saul o dăduse pe fiica sa Mical*, nevasta lui David, lui Palti din Galim**, fiul lui Laiş. *2 Sam. 3.14. **Isa. 10.30.

David în tabăra lui Saul

26 1. Zifiţii s-au dus la Saul la Ghibeea şi au zis: „Iată că David* este ascuns pe dealul Hachila, în faţa pustiului."

*Cap. 23.19. Ps. 54, titlu.

2. Saul s-a sculat şi s-a coborât în pustiul Zif, cu trei mii de oameni aleşi din Israel, ca să îl caute pe David în pustiul Zif.
3. A aşezat tabăra pe dealul Hachila, în faţa pustiului, lângă drum. David era în pustiu; şi, înţelegând că Saul merge în urmărirea lui în pustiu,
4. a trimis nişte iscoade şi a aflat că, într-adevăr, Saul venise.
5. Atunci David s-a sculat şi a venit la locul unde-şi aşezase tabăra Saul şi a văzut locul unde era culcat Saul, cu Abner*, fiul lui Ner, căpetenia oştirii lui. Saul era culcat în cort în mijlocul taberei şi poporul era aşezat în jurul lui.

*Cap. 14.50; 17.55.

6. David a luat cuvântul şi, vorbind lui Ahimelec, hititul, şi lui Abişai, fiul Ţeruiei* şi fratele lui Ioab, a zis: „Cine vrea să se coboare** cu mine în tabără la Saul?" Şi Abişai a răspuns: „Eu mă voi coborî cu tine."

*1 Cron. 2.16. **Judc. 7.10,11.

7. David şi Abişai au venit noaptea la popor. Şi iată că Saul era culcat şi dormea înăuntrul valului de pământ şi suliţa îi era înfiptă în pământ la capul lui. Abner şi poporul erau culcaţi în jurul lui.
8. Abişai a zis lui David: „Dumnezeu îl dă astăzi pe vrăjmaşul tău în mâinile tale; lasă-mă, te rog, să-l lovesc cu suliţa mea şi să-l pironesc dintr-o lovitură în pământ, ca să n-am nevoie să-i mai dau alta."
9. Dar David a zis lui Abişai: „Nu-l omorî! Căci cine* ar putea pune mâna pe unsul Domnului şi să rămână nepedepsit?"

*Cap. 24.6,7. 2 Sam. 1.16.

10. Şi David a zis: „Viu este Domnul, că numai Domnul* îl poate lovi; fie că-i va veni ziua** să moară, fie că se va coborî † într-un câmp de bătaie şi va pieri.

*Cap. 25.38. Ps. 94.1,2,23. Luca 18.7. Rom. 12.19. **Gen. 47.29. Deut. 31.14. Iov 7.1; 14.5. Ps. 37.13. † Cap. 31.6.

11. Să* mă ferească Domnul să pun mâna pe unsul Domnului! Ia numai suliţa de la căpătâiul lui, cu ulciorul cu apă şi să plecăm."

*Cap. 24.6,12.

12. David a luat, dar, suliţa şi ulciorul cu apă de la căpătâiul lui Saul şi au plecat. Nimeni nu i-a văzut, nici n-a băgat de seamă nimic şi nimeni nu s-a deşteptat, căci Domnul îi cufundase pe toţi într-un somn adânc*.

*Gen. 2.21; 15.12.

13. David a trecut de cealaltă parte şi a ajuns departe pe vârful muntelui, la o mare depărtare de tabără.
14. Şi a strigat poporului şi lui Abner, fiul lui Ner: „N-auzi tu, Abner?" Abner a răspuns: „Cine eşti tu care strigi către împăratul?"
15. Şi David a zis lui Abner: „Oare nu eşti tu bărbat? Şi cine este ca tine în Israel? Pentru ce atunci nu l-ai păzit pe împărat, stăpânul tău? Căci cineva din popor a venit să-l omoare pe împăratul, stăpânul tău.
16. Ce ai făcut tu nu este bine. Viu este Domnul, că sunteţi vrednici de moarte, căci n-aţi vegheat asupra stăpânului vostru, asupra unsului Domnului. Uită-te acum unde este suliţa împăratului şi ulciorul de apă, care erau la căpătâiul lui."
17. Saul a cunoscut glasul lui David şi a zis: „Glasul tău* este, fiul meu David?" Şi David a răspuns: „Glasul meu, împărate, domnul meu!"

*Cap. 24.16.

18. Şi a zis: „Pentru ce* urmăreşte domnul meu pe robul său? Ce-am făcut şi cu ce sunt vinovat?

*Cap. 24.9,11.

19. Să binevoiască acum împăratul, domnul meu, să asculte cuvintele robului său: „Dacă Domnul este Cel ce te aţâţă* împotriva mea, să primească mirosul unui dar de mâncare de la noi; dar dacă oamenii te aţâţă, blestemaţi să fie înaintea Domnului, fiindcă ei mă izgo-

nesc** azi ca să mă dezlipească de moştenirea † Domnului, zicându-mi: „Du-te şi slujeşte unor dumnezei străini!”

*2 Sam. 16.11; 24.1. **Deut. 4.28. Ps. 120.5. † 2 Sam. 14.16; 20.19.

20. Of! să nu-mi cadă sângele pe pământ departe de faţa Domnului! Căci împăratul lui Israel a pornit să mă caute ca pe un purice*, cum ar urmări o potârniche în munţi.”

*Cap. 24.14.

21. Saul a zis: „Am păcătuit*; întoarce-te, fiul meu David, căci nu-ţi voi mai face rău, fiindcă în ziua aceasta viaţa mea a fost scumpă** înaintea ta. Am lucrat ca un nebun şi am făcut o mare greşeală.”

*Cap. 15.24; 24.17. **Cap. 18.30.

22. David a răspuns: „Iată suliţa împăratului; să vină unul din oamenii tăi s-o ia.
23. Domnul va* răsplăti fiecăruia după dreptatea lui şi după credincioşia lui: căci Domnul te dăduse azi în mâinile mele şi eu n-am vrut să pun mâna pe unsul Domnului.

*Ps. 7.8; 18.20.

24. Şi după cum azi viaţa ta a avut un mare preţ înaintea mea, tot aşa şi viaţa mea va avea un mare preţ înaintea Domnului şi El mă va izbăvi din orice necaz.”
25. Saul a zis lui David: „Fii binecuvântat, fiul meu David! Tu vei face lucruri mari şi vei* birui.” David şi-a văzut de drum şi Saul s-a întors acasă. *Gen. 32.28.

David în ţara filistenilor
Şederea lui la Ţiclag

27 1. David şi-a zis în sine: „Voi pieri într-o zi ucis de mâna lui Saul; nu este nimic mai bine pentru mine decât să fug în ţara filistenilor, pentru ca Saul să înceteze să mă mai caute în tot ţinutul lui Israel; aşa voi scăpa de mâna lui.”
2. Şi David s-a sculat, el şi cei şase sute de oameni care erau împreună cu el şi* au trecut la Achiş**, fiul lui Maoc, împăratul Gatului.

*Cap. 25.13. **Cap. 21.10.

3. David şi oamenii lui au rămas în Gat, la Achiş; îşi aveau fiecare familia lui şi David îşi avea cele două* neveste: Ahinoam din Izreel şi Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal.

*Cap. 25.43.

4. Saul, când a aflat că David fugise la Gat, a încetat să-l mai caute.
5. David a zis lui Achiş: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, rogu-te să mi se dea într-una din cetăţile ţării un loc unde să pot locui; căci pentru ce să locuiască robul tău cu tine în cetatea împărătească?”
6. Şi chiar în ziua aceea, Achiş i-a dat Ţiclagul*. De aceea, Ţiclagul a fost al împăraţilor lui Iuda până în ziua de azi.

*Ios. 15.31; 19.5.

7. Timpul cât a locuit David în ţara filistenilor a fost de un an şi patru luni.
8. David şi oamenii lui se suiau şi năvăleau asupra gheşuriţilor*, ghirziţilor** şi amaleciţilor †; căci neamurile acestea locuiau din vremuri vechi în ţinutul acela până la Şur †† şi până în ţara Egiptului.

*Ios. 13.2. **Ios. 16.10. Judc. 1.29. † Exod 16.17. Cap. 15.7,8. †† Gen. 25.18.

9. David pustia ţinutul acesta; nu lăsa cu viaţă nici bărbat, nici femeie, le lua oile, boii, măgarii, cămilele, hainele, şi apoi se întorcea şi se ducea la Achiş.
10. Achiş zicea: „Unde aţi năvălit azi?” Şi David răspundea: „Spre miazăzi de Iuda, spre miazăzi de ierahmeeliţi* şi spre miazăzi de** cheniţi.”

*1 Cron. 2.9,25. **Judc. 1.16.

11. David nu lăsa cu viaţă nici bărbat, nici femeie ca să vină la Gat; „căci”, se gândea el, „ei ar putea să vorbească împotriva noastră şi să zică: „Aşa a făcut David.” Şi acesta a fost felul lui de purtare în tot timpul cât a locuit în ţara filistenilor.
12. Achiş se încredea în David şi zicea: „S-a făcut urât poporului său, Israel şi va rămâne în slujba mea pe veci.”

Războiul cu filistenii

28 1. Pe vremea aceea*, filistenii şi-au strâns taberele şi au făcut o oştire ca să pornească cu război împotriva lui Israel. Achiş a zis lui David: „Să ştii că vei veni cu mine la oştire, tu şi oamenii tăi.”

*Cap. 29.1.

2. David a răspuns lui Achiş: „Ei bine, vei vedea ce va face robul tău.” Şi Achiş a zis lui David: „De aceea, te voi pune păzitorul capului meu în tot timpul.”
3. Samuel* murise. Tot Israelul îl plânsese şi-l îngropaseră la Rama în cetatea lui. Saul îndepărtase din ţară pe cei ce chemau morţii** şi pe cei ce ghiceau.

*Cap. 25.1.**Exod 22.18. Lev. 19.31; 20.27. Deut. 18.10,11.

Vers. 9.

4. Filistenii s-au strâns şi au venit de şi-au aşezat tabăra la Sunem*: Saul a strâns tot Israelul şi au aşezat tabăra la Ghilboa**.

*Ios. 19.18. 2 Împ. 4.8. **Cap. 31.1.

5. La vederea taberei filistenilor, Saul a fost cuprins de frică* şi un tremur puternic i-a apucat inima.

*Iov 18.11.

6. Saul a întrebat pe Domnul şi Domnul nu i-a răspuns* nici prin** vise, nici prin Urim †, nici prin proroci.

*Cap. 14.37. Prov. 1.28. Plân. 2.9. **Num. 12.6. † Exod 28.30. Num. 27.21. Deut. 33.8.

7. Atunci Saul a zis slujitorilor lui: „Căutaţi-mi o femeie care să cheme morţii, ca să mă duc s-o întreb." Slujitorii lui i-au zis: „Iată că în En-Dor este o femeie care cheamă morţii."

8. Atunci Saul s-a schimbat, a luat alte haine şi a plecat cu doi oameni. Au ajuns la femeia aceea noaptea. Saul i-a zis: „Spune-mi viitorul chemând un mort şi scoală-mi pe cine-ţi* voi spune."

*Deut. 18.11. 1 Cron. 10.13. Isa. 8.19.

9. Femeia i-a răspuns: „Ştii ce a făcut Saul, cum a nimicit* din ţară pe cei ce cheamă morţii şi pe cei ce ghicesc viitorul: pentru ce, dar, întinzi o cursă vieţii mele, ca să mă omori?"

*Vers. 3.

10. Saul i-a jurat pe Domnul şi a zis: „Viu este Domnul, că nu ţi se va întâmpla nici un rău pentru aceasta."

11. Femeia a zis: „Pe cine vrei să-ţi scol?" Şi el a răspuns: „Scoală-mi pe Samuel."

12. Când a văzut femeia pe Samuel, a scos un ţipăt mare şi a zis lui Saul: „De ce m-ai înşelat? Tu eşti Saul!"

13. Împăratul i-a zis: „Nu te teme de nimic; dar ce vezi?" Femeia a zis lui Saul: „Văd o fiinţă dumnezeiască sculându-se din pământ."

14. El i-a zis: „Cum e la chip?" Şi ea a răspuns: „Este un bătrân care se scoală şi este învelit cu o mantie*." Saul a înţeles că era Samuel şi s-a plecat cu faţa la pământ şi s-a închinat.

*Cap. 15.27. 2 Împ. 2.8,13.

15. Samuel a zis lui Saul: „Pentru ce m-ai tulburat, chemându-mă?" Saul a răspuns: „Sunt* într-o mare strâmtorare: filistenii îmi fac război şi Dumnezeu** S-a depărtat de la mine; nu mi-a † răspuns nici prin proroci, nici prin vise. Şi te-am chemat să-mi arăţi ce să fac."

*Prov. 5.11-13; 14.14. **Cap. 18.12. † Vers. 6.

16. Samuel a zis: „Pentru ce mă întrebi pe mine când Domnul S-a depărtat de tine şi S-a făcut vrăjmaşul tău?

17. Domnul îţi face aşa cum îţi* vestisem din partea Lui; Domnul a rupt împărăţia din mâinile tale şi a dat-o altuia, lui David.

*Cap. 15.28.

18. N-ai ascultat* de glasul Domnului şi n-ai făcut pe Amalec să simtă aprinderea mâniei Lui, de aceea îţi face Domnul aşa astăzi.

*Cap. 15.9. 1 Împ. 20.42. 1 Cron. 10.13. Ier. 48.10.

19. Şi chiar Domnul va da pe Israel împreună cu tine în mâinile filistenilor. Mâine, tu şi fiii tăi veţi fi împreună cu mine şi Domnul va da tabăra lui Israel în mâinile filistenilor."

20. Îndată Saul a căzut la pământ cât era de lung şi cuvintele lui Samuel l-au umplut de groază; nu mai avea nici o putere, căci nu mâncase toată ziua şi toată noaptea.

21. Femeia a venit la Saul şi, văzându-l foarte înspăimântat, i-a zis: „Iată că roaba ta ţi-a ascultat glasul; mi-am pus viaţa* în primejdie, ascultând de cuvintele pe care mi le-ai spus.

*Judc. 12.3. Cap. 19.5. Iov 13.14.

22. Ascultă acum şi tu glasul roabei tale şi lasă-mă să-ţi dau o bucată de pâine, ca să mănânci şi să prinzi putere ca să porneşti la drum."

23. Dar el n-a vrut şi a zis: „Nu mănânc nimic!" Slujitorii lui şi femeia au stăruit de el până i-a ascultat. S-a ridicat de la pământ şi s-a aşezat pe pat.

24. Femeia avea la ea un viţel gras, pe care l-a tăiat în grabă; a luat făină, a frământat-o şi a copt azime.

25. Le-a pus înaintea lui Saul şi înaintea slujitorilor lui şi au mâncat.

Apoi s-au sculat şi au plecat chiar în noaptea aceea.

David este trimis înapoi

29 1. Filistenii* îşi strânseseră toate oştile la** Afec şi Israel îşi aşezase tabăra la fântâna lui Izreel.

*Cap. 28.1. **Cap. 4.1.

2. Domnii filistenilor au înaintat cu sutele şi miile lor; şi David şi oamenii lui mergeau mai la coadă cu* Achiş.

*Cap. 28.1,2.

3. Domnii filistenilor au zis: „Ce caută evreii aceştia aici?" Şi Achiş a răspuns domnitorilor filistenilor: „Acesta este David, slujitorul lui Saul, împăratul lui Israel. De mult* este cu mi-

ne şi n-am găsit** nici cel mai mic lucru de care să-l învinuiesc, de la venirea lui şi până în ziua de azi.”

*Cap. 27.7. **Dan. 6.5.

4. Dar domnitorii filistenilor s-au mâniat pe Achiş şi i-au zis: „Trimite înapoi* pe omul acesta, ca să se întoarcă în locul unde l-ai aşezat; să nu se coboare cu noi pe câmpul de bătaie, ca să nu ne fie vrăjmaş în timpul luptei**. Şi cum ar putea să se facă omul acesta plăcut stăpânului său, decât cu capetele oamenilor noştri?

*1 Cron. 12.19. **Cap. 14.21.

5. Nu este acesta David pentru care cântau jucând:

„Saul şi-a bătut miile lui*,
Iar David zecile lui de mii”?”

*Cap. 18.7; 21.11.

6. Achiş a chemat pe David şi i-a zis: „Viu este Domnul, că eşti un om curat la suflet şi-mi place să te văd mergând* şi venind cu mine în tabără, căci n-am găsit** nimic rău în tine, de la venirea ta la mine până în ziua de azi; dar nu eşti pe placul domnitorilor.

*2 Sam. 3.25. 2 Împ. 19.27. **Vers. 3.

7. Întoarce-te şi mergi în pace, ca să nu faci nimic neplăcut înaintea domnitorilor filistenilor.”
8. David a zis lui Achiş: „Dar ce am făcut şi ce ai găsit în robul tău, de când sunt la tine până în ziua de azi, ca să nu merg să lupt împotriva vrăjmaşilor domnului meu, împăratul?”
9. Achiş a răspuns lui David: „Ştiu că eşti plăcut înaintea mea ca* un înger al lui Dumnezeu; dar domnitorii** filistenilor au zis: „Să nu se suie cu noi la luptă.”

*2 Sam. 14.17,20; 19.27. **Vers. 4.

10. Astfel, scoală-te dis-de-dimineaţă, tu şi slujitorii stăpânului tău care au venit cu tine; treziţi-vă dis-de-dimineaţă şi plecaţi de îndată ce se va lumina.”
11. David şi oamenii lui s-au sculat de cu noaptea, ca să plece dimineaţa şi să se întoarcă în ţara filistenilor. Şi filistenii* s-au suit la Izreel.

*2 Sam. 4.4.

Întoarcerea lui David la Ţiclag

30 1. Când a ajuns David cu oamenii lui a treia zi la Ţiclag, amaleciţii* năvăliseră în partea de miazăzi şi în Ţiclag. Ei nimiciseră şi arseseră Ţiclagul,

*Cap. 15.7; 27.8.

2. după ce luaseră prizonieri pe femei şi pe toţi cei ce se aflau acolo, mici şi mari. Nu omorâseră pe nimeni, dar luaseră totul şi plecaseră.
3. David şi oamenii lui au ajuns în cetate şi iată că era arsă; şi nevestele, fiii şi fiicele lor, fuseseră luaţi captivi.
4. Atunci David şi poporul care era cu el au ridicat glasul şi au plâns, până n-au mai putut plânge.
5. Cele două* neveste ale lui David: Ahinoam din Izreel şi Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal, fuseseră luate şi ele.

*Cap. 25.42,43. 2 Sam. 2.2.

6. David a fost în mare strâmtorare, căci poporul vorbea* să-l ucidă cu pietre, pentru că toţi erau amărâţi în suflet, fiecare din pricina fiilor şi fetelor lui. Dar** David s-a îmbărbătat, sprijinindu-se pe Domnul Dumnezeul lui.

*Exod 17.4. **Ps. 42.5; 56.3,4,11. Hab. 3.17,18.

7. El* a zis preotului Abiatar, fiul lui Ahimelec: „Adu-mi, te rog, efodul!” Abiatar a adus efodul la David.

*Cap. 23.6,9.

8. Şi David* a întrebat pe Domnul: „Să urmăresc oastea aceasta? O voi ajunge?” Domnul i-a răspuns: „Urmăreşte-o, căci o vei ajunge şi vei lua înapoi totul.”

*Cap. 23.2,4.

9. Şi David a pornit, el şi cei şase sute de oameni care erau cu el. Au ajuns la pârâul Besor, unde s-au oprit cei ce rămâneau în urmă.
10. David i-a urmărit mai departe, cu patru sute de oameni; pentru că două* sute de oameni s-au oprit, fiind prea obosiţi ca să mai treacă pârâul Besor.

*Vers. 21.

11. Pe câmp au dat peste un egiptean, pe care l-au adus la David. I-au dat să mănânce pâine şi să bea apă
12. şi i-au mai dat şi o legătură de smochine şi două legături de stafide. După ce a mâncat*, i-au venit iarăşi puterile, căci nu mâncase şi nu băuse apă de trei zile şi trei nopţi.

*Judc. 15.19. Cap. 14.27.

13. David i-a zis: „Al cui eşti şi de unde eşti?” El a răspuns: „Sunt un băiat egiptean, în slujba unui amalecit şi de trei zile stăpânul meu m-a părăsit pentru că eram bolnav.
14. Am năvălit în partea de miazăzi a cheretiţilor*, pe ţinutul lui Iuda şi la miazăzi de Caleb** şi am ars Ţiclagul.”

*Vers. 16. 2 Sam. 8.18. 1 Împ. 1.38,44. Ezec. 25.16. Ţef. 2.5. **Ios. 14.13; 15.13.

15. David i-a zis: „Vrei să mă duci la oastea aceasta?” Şi el a zis: „Jură-mi pe Numele lui Dumnezeu că nu mă vei omorî şi nu mă vei da pe mâna stăpânului meu şi te voi coborî la oastea aceasta.”

16. El i-a slujit astfel de călăuză. Şi amaleciţii erau risipiţi prin tot ţinutul, mâncând*, bând şi jucând de bucuria prăzii celei mari pe care o luaseră din ţara filistenilor şi din ţara lui Iuda.

*1 Tes. 5.3.

17. David i-a bătut din zorii zilei până a doua zi seara şi n-a scăpat nici unul din ei, în afară de patru sute de tineri, care au încălecat pe cămile şi au fugit.
18. David a scăpat astfel tot ce luaseră amaleciţii şi a scăpat şi pe cele două neveste ale lui.
19. Nu le-a lipsit nimeni, de la mic până la mare, nici fiu, nici fiică, nici un lucru din pradă, nimic din ce li se luase: David a adus înapoi totul*.

*Vers. 8.

20. Şi David a luat toate oile şi toţi boii; şi cei ce mânau turma aceasta şi mergeau în fruntea ei ziceau: „Aceasta este prada lui David!”
21. David a ajuns la cei două* sute de oameni care fuseseră prea obosiţi ca să mai meargă după el şi pe care-i lăsase la pârâul Besor. Ei au ieşit înaintea lui David şi înaintea poporului care era cu el. David s-a apropiat de ei şi i-a întrebat de sănătate.

*Vers. 10.

22. Toţi oamenii răi şi de* nimic dintre cei ce merseseră cu David au luat cuvântul şi au zis: „Fiindcă n-au venit cu noi, să nu le dăm nimic din prada pe care am scăpat-o, ci doar să-şi ia fiecare nevasta şi copiii şi să plece.”

*Deut. 13.13. Judc. 19.22.

23. Dar David a zis: „Să nu faceţi aşa, fraţilor, cu ce ne-a dat Domnul; căci El ne-a păzit şi a dat în mâinile noastre ceata care venise împotriva noastră.
24. Şi cine v-ar asculta în privinţa aceasta? Partea trebuie să fie aceeaşi atât* pentru cel ce s-a coborât pe câmpul de bătaie, cât şi pentru cel ce a rămas la bagaje: s-o împartă deopotrivă.”

*Num. 31.27. Ios. 22.8.

25. Lucrul acesta a rămas de atunci şi până în ziua de azi o lege şi un obicei în Israel.
26. Când s-a întors la Ţiclag, David a trimis o parte din pradă bătrânilor lui Iuda, prietenilor săi, spunându-le aceste cuvinte: „Iată darul pe care vi-l fac din prada luată de la vrăjmaşii Domnului!”
27. A trimis celor din Betel, celor din Ramot* de la miazăzi, celor din Iatir**,

*Ios. 19.8. **Ios. 15.48.

28. celor din Aroer*; celor din Sifmot, celor din Eştemoa**,

*Ios. 13.16. **Ios. 15.50.

29. celor din Racal, celor din cetăţile ierahmeeliţilor*, celor din cetăţile cheniţilor**,

*Cap. 27.10. **Judc. 1.16.

30. celor din Horma*, celor din Cor-Aşan, celor din Atac,

*Judc. 1.17.

31. celor din Hebron* şi în toate locurile pe care le străbătuse David cu oamenii lui.

*Ios. 14.13. 2 Sam. 2.1.

Israeliţii biruiţi de filisteni

31 1. Filistenii* s-au luptat cu Israel şi bărbaţii lui Israel au luat-o la fugă dinaintea filistenilor şi au căzut ucişi pe muntele Ghilboa**.

*1 Cron. 10.1-12. **Cap. 28.4.

2. Filistenii i-au urmărit pe Saul şi pe fiii lui şi i-au ucis pe Ionatan*, Abinadab şi Malchişua, fiii lui Saul.

*Cap. 14.49. 1 Cron. 8.33.

3. Saul a fost prins în toiul* luptei; arcaşii l-au ajuns şi l-au rănit greu.

*2 Sam. 1.6, etc.

4. Saul* a zis atunci celui ce-i ducea armele: „Scoate-ţi sabia şi străpunge-mă, ca nu cumva aceşti netăiaţi** împrejur să vină să mă străpungă şi să-şi bată joc de mine.” Cel ce-i ducea armele n-a voit, căci îi era † teamă. Şi Saul şi-a luat sabia şi s-a aruncat †† în ea.

*Judc. 9.54. **Cap. 14.6; 17.26. † 2 Sam. 1.14. †† 2 Sam. 1.10.

5. Cel ce ducea armele lui Saul, văzându-l mort, s-a aruncat şi el în sabia lui şi a murit împreună cu el.
6. Astfel au pierit, în acelaşi timp şi în aceeaşi zi, Saul şi cei trei fii ai lui, cel ce-i purta armele şi toţi oamenii lui.
7. Cei din Israel, care erau dincolo de vale şi dincolo de Iordan, văzând că oamenii lui Israel fugeau şi că Saul şi fiii lui muriseră, şi-au părăsit cetăţile şi au luat-o şi ei la fugă. Şi filistenii au venit şi s-au aşezat în ele.
8. A doua zi, filistenii au venit să dezbrace pe cei morţi şi au găsit pe Saul şi pe cei trei fii ai lui căzuţi pe muntele Ghilboa.
9. Au tăiat capul lui Saul şi i-au luat armele. Apoi au trimis să dea de veste* prin toată ţara filistenilor în casele idolilor lor şi în popor.

*2 Sam. 1.20.

10. Au pus* armele lui Saul în casa astarteelor** şi i-au atârnat trupul † pe zidurile Bet-Şanului ††.

*Cap. 21.9. **Judc. 2.13. † 2 Sam. 21.12. †† Ios. 17.11. Judc. 1.27.

11. Când au auzit* locuitorii Iabesului din Galaad ce au făcut filistenii lui Saul,

*Cap. 11.3,9,11.

12. toţi vitejii s-au sculat*; au mers toată noaptea şi au luat de pe zidurile Bet-Şanului trupul lui Saul şi trupurile fiilor lui. Apoi s-au întors la Iabes, unde le-au ars**;

*Cap. 11.1-11. 2 Sam.2.4-7. **2 Cron. 16.14. Ier. 34.5. Amos 6.10.

13. le-au luat oasele şi le-au îngropat* sub tamariscul din Iabes. Şi au postit** şapte zile.

*2 Sam. 2.4,5; 21.12-14. **Gen. 50.10.

A DOUA CARTE A LUI SAMUEL

(SAU A DOUA A ÎMPĂRAŢILOR)

DOMNIA LUI DAVID

(Faptele Apostolilor 13.22.)

Ştirea morţii lui Saul

1 1. După moartea lui Saul, David, după ce bătuse* pe amaleciţi, se întorsese de două zile la Ţiclag.

*1 Sam. 30.17,26.

2. A treia zi, a venit un om* din tabăra lui Saul, cu hainele sfâşiate** şi cu capul presărat cu ţărână. Când a ajuns în faţa lui David, s-a aruncat cu faţa la pământ şi s-a închinat.

*Cap. 4.10. **1 Sam. 4.12.

3. David i-a zis: „De unde vii?" Şi el i-a răspuns: „Am scăpat din tabăra lui Israel."
4. David i-a zis: „Spune-mi, ce s-a întâmplat?" Şi el a răspuns: „Poporul a fugit de pe câmpul de bătaie şi un mare număr de oameni au căzut şi au pierit; chiar şi Saul şi fiul său Ionatan au murit."
5. David a zis tânărului care-i aducea aceste veşti: „De unde ştii că Saul şi fiul său Ionatan au murit?"
6. Şi tânărul care-i aducea aceste veşti a răspuns: „Am venit din întâmplare pe muntele Ghilboa*; şi Saul** stătea rezemat în suliţa lui şi carele şi călăreţii erau aproape să-l ajungă.

*1 Sam. 31.1. **1 Sam. 31.2-4.

7. Întorcându-se, m-a văzut şi m-a chemat. Eu am zis: „Iată-mă!"
8. Şi el mi-a zis: „Cine eşti?" I-am răspuns: „Eu sunt amalecit."
9. Şi a zis: „Apropie-te, dar, şi omoară-mă; căci m-a apucat spaima, măcar că sunt încă plin de viaţă."
10. M-am apropiat de el şi l-am omorât*, ştiind bine că n-avea să mai rămână cu viaţă în urma înfrângerii. Am luat coroana de pe capul lui şi brăţara pe care o avea la braţ şi le-am adus aici domnului meu."

*Judc. 9.54.

11. David şi-a apucat hainele şi le-a sfâşiat* şi toţi oamenii care erau lângă el au făcut acelaşi lucru.

*Cap. 3.31; 13.31.

12. Au jelit, au plâns şi au postit până seara, de durere pentru Saul, pentru fiul său Ionatan, pentru poporul Domnului şi pentru casa lui Israel, fiindcă fuseseră tăiaţi cu sabia.
13. David a zis tânărului care-i adusese aceste veşti: „De unde eşti?" Şi el a răspuns: „Sunt fiul unui străin, unui amalecit."
14. David i-a zis: „Cum* nu ţi-a fost frică** să pui mâna † pe unsul Domnului şi să-l omori?"

*Num. 12.8. **1 Sam. 31.4. † 1 Sam. 24.6; 26.9. Ps. 105.15.

15. Şi David* a chemat pe unul dintre oamenii lui şi i-a zis: „Apropie-te şi omoară-l!" Omul acela l-a lovit pe amalecit, care a murit.

*Cap. 4.10,12.

16. Şi David i-a zis: „Sângele* tău să cadă asupra capului tău, căci gura** ta a mărturisit împotriva ta, fiindcă ai zis: „Am omorât pe unsul Domnului!"

*1 Sam. 26.9. 1 Împ. 2.32,33,37. **Vers. 10. Luca 19.22.

Cântarea de jale a lui David pentru Saul şi Ionatan

17. Iată cântarea de jale pe care a alcătuit-o David pentru Saul şi fiul său Ionatan
18. şi pe care a poruncit s-o înveţe copiii lui Iuda. Este numită *Cântarea arcului* şi se află scrisă în Cartea* Dreptului.

*Ios. 10.13.

19. „Fala ta, Israele, zace ucisă pe dealurile tale!
Cum* au căzut vitejii!

*Vers.27.

20. Nu* spuneţi lucrul acesta în Gat,
nu răspândiţi vestea aceasta în uliţele Ascalonului,
ca să nu se bucure fetele** filistenilor,
ca să nu se laude fetele celor netăiaţi †

împrejur.

*1 Sam. 31.9. Mica 1.10. Judc. 16.23. **Exod 15.20. Judc. 11.34. 1 Sam. 18.6. † 1 Sam. 31.4.

21. Munţi* din Ghilboa! Nici rouă**,
nici ploaie să nu cadă pe voi!
Să nu fie pe voi nici câmpii care să dea pârgă
pentru darurile de mâncare!
Căci acolo au fost aruncate scuturile vitejilor,
scutul lui Saul, ca şi când n-ar fi fost uns †
cu untdelemn.

*1 Sam. 31.1. **Judc. 5.23. Iov 3.3,4. Ier. 20.14. † 1 Sam. 10.1.

22. De la sângele celor răniţi,
de la grăsimea celor mai voinici,
arcul* lui Ionatan nu dădea înapoi niciodată,
şi sabia lui Saul nu se învârtea niciodată
în vânt.

*1 Sam. 18.4.

23. Saul şi Ionatan, care s-au plăcut şi s-au
iubit în timpul vieţii lor, n-au fost despărţiţi
nici la moarte;
erau mai uşori decât vulturii,
mai tari* decât leii.

*Judc. 14.18.

24. Fiicele lui Israel! Plângeţi-l pe Saul,
care vă îmbrăca în stacojiu şi alte podoabe,
care vă punea găteli de aur
pe hainele voastre!
25. Cum au căzut vitejii în mijlocul luptei!
Cum a murit Ionatan pe dealurile tale!
26. Mă doare după tine, frate Ionatane!
Tu erai plăcerea mea; dragostea* ta pentru
mine era minunată:
mai presus de dragostea femeilor.

*1 Sam. 18.1,3; 19.2; 20.17,41; 23.16.

27. Cum* au căzut vitejii!
Cum li s-au pierdut armele!” *Vers. 19.

David, împărat al lui Iuda la Hebron

2 1. După aceea, David a întrebat* pe Domnul: „Să mă sui în vreuna din cetăţile lui Iuda?” Domnul i-a răspuns: „Suie-te.” David a zis: „Unde să mă sui?” Şi Domnul a răspuns: „La** Hebron.”

*Judc. 1.1. 1 Sam. 23.2,4,9; 30.7,8. **1 Sam. 30.31. Vers. 11. Cap. 5.1,3. 1 Împ. 2.11.

2. David s-a suit acolo, cu cele două neveste* ale sale: Ahinoam din Izreel şi Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal.

*1 Sam. 30.5.

3. David a luat cu el şi pe oamenii* care erau la el, pe fiecare cu casa lui; şi au locuit în cetăţile Hebronului.

*1 Sam. 27.2,3; 30.1. 1 Cron. 12.1.

4. Bărbaţii lui Iuda au* venit şi au uns acolo pe David ca împărat peste casa lui Iuda.
Au dat de ştire lui David că oamenii** din Iabesul Galaadului l-au îngropat pe Saul.

*Vers. 11. Cap. 5.5. **1 Sam. 31.11,13.

5. David a trimis nişte soli oamenilor din Iabesul Galaadului să le spună: „Binecuvântaţi* să fiţi de Domnul, fiindcă aţi arătat astfel bunăvoinţă faţă de Saul, stăpânul vostru şi l-aţi îngropat!

*Rut 2.20; 3.10. Ps. 115.15.

6. Şi acum, Domnul* să vă arate bunătate şi credincioşie! Vă voi face şi eu bine, pentru că v-aţi purtat astfel.

*2 Tim. 1.16,18.

7. Să vi se întărească mâinile şi fiţi viteji; căci stăpânul vostru Saul a murit şi pe mine m-a uns casa lui Iuda împărat peste ea.”

Iş-Boşet, împărat al lui Israel la Mahanaim

8. Însă Abner*, fiul lui Ner, căpetenia oştirii lui Saul, a luat pe Iş-Boşet, fiul lui Saul, şi l-a trecut la Mahanaim.

*1 Sam. 14.50.

9. L-a pus împărat peste Galaad, peste gheşuriţi, peste Izreel, peste Efraim, peste Beniamin, peste tot Israelul.
10. Iş-Boşet, fiul lui Saul, era în vârstă de patruzeci de ani, când a devenit împărat al lui Israel şi a domnit doi ani. Numai casa lui Iuda a rămas lipită de David.
11. Timpul* cât a domnit David la Hebron peste casa lui Iuda a fost de şapte ani şi şase luni. *Cap. 5.5. 1 Împ. 2.11.

Abner îl ucide pe Asael

12. Abner, fiul lui Ner şi oamenii lui Iş-Boşet, fiul lui Saul, au ieşit din Mahanaim ca să meargă asupra Gabaonului*.

*Ios. 18.25.

13. Ioab, fiul Ţeruiei, şi oamenii lui David au pornit şi ei. S-au întâlnit la iazul* din Gabaon şi s-au oprit unii dincoace de iaz şi ceilalţi dincolo.

*Ier. 41.12.

14. Abner i-a zis lui Ioab: „Să se scoale tinerii aceştia şi să se bată înaintea noastră!” Ioab a răspuns: „Să se scoale!”
15. S-au sculat şi au înaintat în acelaşi număr, doisprezece din Beniamin, pentru Iş-Boşet, fiul lui Saul; şi doisprezece inşi ai lui David.
16. Fiecare, apucând pe potrivnicul lui de cap,

i-a împlântat sabia în coastă şi au căzut toţi deodată. Şi locul acela de lângă Gabaon s-a numit Helcat-Haţurim *(Locul săbiilor)*.
17. În ziua aceea a fost o luptă foarte aprigă, în care Abner şi bărbaţii lui Israel au fost bătuţi de oamenii lui David.
18. Acolo se aflau cei* trei fii ai Ţeruiei: Ioab, Abişai şi Asael. Asael era iute** de picioare, ca † o căprioară de câmp:

*1 Cron. 2.16. **1 Cron. 12.8. † Ps. 18.33. Cânt. 2.17; 8.14.

19. el l-a urmărit pe Abner, fără să se abată la dreapta sau la stânga.
20. Abner s-a uitat înapoi şi a zis: „Tu eşti Asael?" Şi el a răspuns: „Eu."
21. Abner i-a zis: „Abate-te la dreapta sau la stânga, pune mâna pe unul din tinerii aceştia şi ia-i armele." Dar Asael n-a vrut să se abată dinapoia lui.
22. Abner i-a zis iarăşi lui Asael: „Abate-te dinapoia mea; pentru ce să te lovesc şi să te trântesc la pământ? Cum voi ridica apoi faţa înaintea fratelui tău Ioab?"
23. Şi Asael n-a vrut să se abată. Atunci Abner l-a lovit în pântece* cu capătul de jos al suliţei şi suliţa a ieşit pe dinapoi. A căzut şi a murit pe loc. Toţi cei ce ajungeau în locul unde căzuse Asael mort se opreau.

*Cap. 3.27; 4.6; 20.10.

24. Ioab şi Abişai l-au urmărit pe Abner. Şi, la asfinţitul soarelui, au ajuns la coasta Ama, care este în dreptul Ghiahului, pe drumul care duce în pustiul Gabaonului.
25. Fiii lui Beniamin s-au adunat în urma lui Abner, au făcut o ceată şi s-au oprit pe vârful unui deal.
26. Abner l-a chemat pe Ioab şi i-a zis: „Oare mereu are să sfâşie sabia? Nu ştii că la sfârşit va fi amar? Până când vei pregeta să spui poporului să nu mai urmărească pe fraţii lui?"
27. Ioab i-a răspuns: „Viu este Dumnezeu, că, dacă n-ai* fi vorbit, poporul n-ar fi încetat până mâine dimineaţă să-i urmărească pe fraţii lui."

*Vers. 14. Prov. 17.14.

28. Şi Ioab a sunat din trâmbiţă şi tot poporul s-a oprit; n-au mai urmărit pe Israel şi nici nu s-au mai bătut.
29. Abner şi oamenii lui au mers toată noaptea în câmpie; au trecut Iordanul, au străbătut în întregime Bitronul şi au ajuns la Mahanaim.
30. Ioab s-a întors de la urmărirea lui Abner şi a adunat tot poporul: lipseau nouăsprezece inşi din oamenii lui David şi Asael.
31. Dar oamenii lui David omorâseră trei sute şaizeci de inşi din bărbaţii lui Beniamin şi ai lui Abner.
32. Au luat pe Asael şi l-au îngropat în mormântul tatălui său, la Betleem. Ioab şi oamenii lui au mers toată noaptea şi li s-au revărsat zorile în Hebron.

Puterea lui David creşte - Familia lui

3 1. Războiul a ţinut mult între casa lui Saul şi casa lui David. David era tot mai tare şi casa lui Saul mergea slăbind.
2. Lui David* i s-au născut fii la Hebron. Întâiul lui născut a fost Amnon, din Ahinoam** din Izreel;

*1 Cron. 3.1-4. **1 Sam. 25.43.

3. al doilea, Chileab, din Abigail din Carmel, nevasta lui Nabal; al treilea, Absalom, fiul Maachei, fata lui Talmai, împăratul Gheşurului*;

*1 Sam. 27.8. Cap. 13.37.

4. al patrulea, Adonia*, fiul Haghitei; al cincilea, Şefatia, fiul Abitalei;

*1 Împ. 1.5.

5. şi al şaselea, Itream, din Egla, nevasta lui David. Aceştia i s-au născut lui David la Hebron.

Abner este pentru David

6. În timpul războiului dintre casa lui Saul şi casa lui David, Abner a ţinut cu tărie la casa lui Saul.
7. Dar Saul avusese o ţiitoare, numită Riţpa*, fata lui Aiia. Şi Iş-Boşet i-a zis lui Abner: „Pentru ce ai intrat la ţiitoarea** tatălui meu?"

*Cap. 21.8,1.0. **Cap. 16.21.

8. Abner s-a mâniat foarte rău de cuvintele lui Iş-Boşet şi i-a răspuns: „Oare* cap de câine sunt eu şi ţin cu Iuda? Eu dau astăzi dovadă de bunăvoinţă faţă de casa tatălui tău, Saul, faţă de fraţii şi prietenii lui, nu te-am dat în mâinile lui David şi astăzi îmi bagi vină pentru un păcat făcut cu femeia aceasta?

*Deut. 23.18. 1 Sam. 24.14. Cap. 9.8; 16.9.

9. Dumnezeu să-l pedepsească* cu toată asprimea pe Abner, dacă nu voi face cum a jurat** Domnul lui David,

*Rut 1.17. 1 Împ. 19.2. **1 Sam. 15.28; 16.1,12; 28.17.1 Cron. 12.23.

10. când i-a spus că împărăţia va fi luată de la casa lui Saul şi că scaunul de domnie al lui

David va fi ridicat peste Israel şi peste Iuda, de la Dan* până la Beer-Şeba."

*Judc. 20.1. Cap. 17.11. 1 Împ. 4.25.

11. Iş-Boşet n-a îndrăznit să mai răspundă o vorbă lui Abner, pentru că se temea de el.
12. Abner a trimis soli la David să-i spună din partea lui: „A cui este ţara? Fă legământ cu mine şi mâna mea te va ajuta să întorci la tine pe tot Israelul."
13. El a răspuns: „Bine! voi face legământ cu tine, dar îţi cer un lucru: să nu-mi vezi faţa* decât dacă-mi vei aduce mai întâi pe Mical**, fata lui Saul, când vei veni la mine."

*Gen. 43.3. **1 Sam. 18.20.

14. Şi David a trimis soli lui Iş-Boşet, fiul lui Saul, să-i spună: „Dă-mi pe nevasta mea Mical, cu care m-am logodit pentru* o sută de prepuţuri de la filisteni."

*1 Sam. 18.25,27.

15. Iş-Boşet a trimis s-o ia de la bărbatul ei, Paltiel*, fiul lui Laiş.

*1 Sam. 25.44.

16. Şi bărbatul ei a mers după ea plângând până la Bahurim*. Atunci Abner i-a zis: „Pleacă şi întoarce-te!" Şi el s-a întors.

*Cap. 19.16.

17. Abner a stat de vorbă cu bătrânii lui Israel şi le-a zis: „Odinioară voi doreaţi să-l aveţi împărat pe David;
18. puneţi-l acum, căci Domnul* a zis despre el: „Prin robul Meu David voi izbăvi pe poporul Meu, Israel, din mâna filistenilor şi din mâna tuturor vrăjmaşilor lui." *Vers. 9.
19. Abner a vorbit şi lui Beniamin şi s-a dus să spună în auzul lui David la Hebron ce hotărâse Israel şi toată casa lui* Beniamin.

*1 Cron. 12.29.

20. A ajuns la David, în Hebron, însoţit de douăzeci de oameni; şi David a dat un ospăţ în cinstea lui Abner şi a celor care erau cu el.
21. Abner i-a zis lui David: „Mă voi ridica şi voi pleca să* strâng tot Israelul la domnul meu, împăratul, ca să facă legământ cu tine şi să domneşti** în totul după dorinţa ta." David i-a dat drumul lui Abner, care a plecat în pace.

*Vers. 10,12. **1 Împ. 11.37.

Abner este omorât de Ioab

22. Ioab şi oamenii lui David s-au întors de la urmărirea unei cete şi au adus cu ei o mare pradă. Abner nu mai era la David, în Hebron, căci David îi dăduse drumul şi plecase în pace.
23. Când a venit Ioab cu toată ceata lui i s-a spus: „Abner, fiul lui Ner, a venit la împărat, care i-a dat drumul şi s-a dus în pace."
24. Ioab s-a dus la împărat şi a zis: „Ce ai făcut? Abner a venit la tine; pentru ce i-ai dat drumul şi l-ai lăsat să plece?
25. Tu îl cunoşti pe Abner, fiul lui Ner! A venit să te înşele, ca să-ţi pândească paşii* şi să ştie tot ce faci."

*1 Sam. 29.6. Isa. 37.28.

26. Şi Ioab, după ce a plecat de la David, a trimis pe urmele lui Abner nişte soli care l-au adus înapoi de la fântâna fără apă, Sira: David nu ştia nimic.
27. Când s-a întors Abner la Hebron, Ioab l-a tras deoparte* în mijlocul porţii, ca să-i vorbească în taină şi l-a lovit acolo în pântece** şi l-a omorât, ca să răzbune moartea fratelui său Asael †.

*1 Împ. 2.5. Cap. 20.9,10. **Cap. 4.6. † Cap. 2.26.

Jalea lui David pentru Abner

28. David a aflat apoi şi a zis: „Nevinovat sunt eu şi împărăţia mea pe veci, înaintea Domnului, de sângele lui Abner, fiul lui Ner.
29. Sângele acesta să cadă* asupra lui Ioab şi asupra întregii case a tatălui său! Întotdeauna să fie în casa lui Ioab cineva atins de o scurgere** sau de lepră, sau care să se sprijine în cârjă, sau să cadă ucis de sabie, sau să ducă lipsă de pâine!"

*1 Împ. 2.32,33. **Lev. 15.2.

30. Astfel Ioab şi fratele său Abişai l-au omorât pe Abner, pentru că îl omorâse pe fratele lor Asael* în lupta de la Gabaon.

*Cap. 2.23.

31. David i-a zis lui Ioab şi întregului popor care era cu el: „Rupeţi-vă* hainele, încingeţi-vă** cu saci şi bociţi-vă înaintea lui Abner!" Şi împăratul David mergea în urma sicriului.

*Ios. 7.6. Cap. 1.2,11. **Gen. 37.34.

32. Au îngropat pe Abner la Hebron. Împăratul a ridicat glasul şi a plâns la mormântul lui Abner şi tot poporul plângea.
33. Împăratul a făcut următoarea cântare de jale pentru Abner şi a zis:
„Să moară Abner cum moare* un mişel?

*Cap. 13.12,13.

34. N-aveai nici mâinile legate,
Nici picioarele puse în lanţuri.
Ai căzut cum cade cineva înaintea celor răi!"
Şi tot poporul a plâns şi mai mult după Abner.
35. Tot poporul s-a apropiat de David ca*

să-l facă să mănânce ceva, cât era încă ziuă; dar David a jurat, zicând: „Să mă pedepsească** Dumnezeu cu toată asprimea, dacă voi gusta pâine sau altceva înainte de † apusul soarelui!”

*Cap. 12.17. Ier. 16.7. **Rut 1.17. † Cap. 1.12.

36. Lucrul acesta a fost cunoscut şi plăcut întregului popor; toţi au găsit că era bine ce făcuse împăratul.
37. Tot poporul şi tot Israelul au înţeles în ziua aceea că Abner, fiul lui Ner, nu fusese ucis din porunca împăratului.
38. Împăratul a zis slujitorilor săi: „Nu ştiţi că o căpetenie, un om mare, a căzut astăzi în Israel?
39. Eu sunt încă slab, măcar că am primit ungerea împărătească; şi oamenii aceştia, fiii Ţeruiei, sunt* prea puternici pentru mine. Domnul** să răsplătească după răutatea lui celui ce a făcut răul!”

*Cap. 19.7. **Cap. 19.13. 1 Împ. 2.5,6,33,34. Ps. 28.4; 62.12. 2 Tim. 4.14.

Iş-Boşet este ucis

4 1. Când a auzit fiul lui Saul că Abner a murit la Hebron, mâinile i-au rămas fără* putere şi tot Israelul s-a** înspăimântat.

*Ezra 4.4. Isa. 13.7. **Mat. 2.3.

2. Fiul lui Saul avea doi capi peste cetele de război, dintre care unul se numea Baana, iar altul Recab; erau fiii lui Rimon din Beerot, dintre fiii lui Beniamin - căci Beerot* era privit ca făcând parte din Beniamin

*Ios. 18.25.

3. şi beerotiţii fugiseră la Ghitaim*, unde au locuit până în ziua de azi.

*Neem. 11.33.

4. Ionatan*, fiul lui Saul, avea un fiu olog de picioare şi în vârstă de cinci ani, când a venit din Izreel** vestea morţii lui Saul şi a lui Ionatan; doica lui l-a luat şi a fugit şi fiindcă se grăbea să fugă, a căzut şi a rămas olog; numele lui era Mefiboşet.

*Cap. 9.3. **1 Sam. 29.1,11.

5. Şi fiii lui Rimon din Beerot, Recab şi Baana, s-au dus în timpul zădufului zilei în casa lui Iş-Boşet, care îşi făcea somnul de amiază.
6. Au pătruns până în mijlocul casei, dându-se drept negustori de grâu şi l-au lovit în pântece*; apoi Recab şi Baana, fratele său, au scăpat.

*Cap. 2.23.

7. Au intrat în casă, pe când el era culcat pe pat în camera lui de dormit, l-au lovit, l-au omorât şi i-au tăiat capul. I-au luat capul şi au mers toată noaptea prin câmpie.
8. Au adus capul lui Iş-Boşet la David, în Hebron, şi au zis împăratului: „Iată capul lui Iş-Boşet, fiul lui Saul, vrăjmaşul tău, care voia să-ţi ia* viaţa; Domnul răzbună azi pe împărat, domnul meu, împotriva lui Saul şi împotriva neamului lui.”

*1 Sam. 19.2,10,11; 23.15; 25.29.

9. David a răspuns lui Recab şi lui Baana, fratele său, fiii lui Rimon din Beerot: „Viu este Domnul* care m-a izbăvit din orice primejdie,

*Gen. 48.16. 1 Împ. 1.29. Ps. 31.7.

10. că pe cel ce a venit să-mi spună*: „Iată, Saul a murit”, şi care credea că-mi aduce o veste bună, l-am prins şi l-am omorât la Ţiclag, ca să-l răsplătesc pentru ştirea lui;

*Cap. 1.2,4,15.

11. şi când nişte răi au ucis pe un om nevinovat în casa lui şi în patul lui, cu cât mai mult îi voi cere* sângele din mâinile voastre şi vă voi nimici de pe pământ.”

*Gen. 9.5,6.

12. Şi David a poruncit* oamenilor lui să-i omoare; le-au tăiat mâinile şi picioarele, şi i-au spânzurat la marginea iazului din Hebron. Au luat apoi capul lui Iş-Boşet şi l-au îngropat în mormântul** lui Abner, la Hebron.

*Cap. 1.15. **Cap. 3.32.

David, împărat peste tot Israelul

5 1. Toate seminţiile lui Israel au venit* la David, în Hebron şi au zis: „Iată că noi suntem os** din oasele tale şi carne din carnea ta.

*1 Cron. 11.1; 12.23. **Gen. 29.14.

2. Chiar odinioară când Saul era împăratul nostru, tu* povăţuiai şi strângeai pe Israel. Domnul ţi-a zis: „Tu vei paşte** pe poporul Meu Israel şi vei fi căpetenia lui Israel.”

*1 Sam. 18.13. **1 Sam. 16.1,12. Ps. 78.71. Cap. 7.7.

3. Astfel toţi bătrânii lui Israel au* venit la împărat, în Hebron şi împăratul** David a făcut legământ cu ei la Hebron, înaintea † Domnului. Şi au uns pe David împărat peste Israel.

*1 Cron. 11.3. **2 Împ. 11.17. † Judc. 11.11. 1 Sam. 23.17.

4. David era în vârstă de treizeci de ani când s-a făcut împărat şi a domnit* patruzeci de ani.

*1 Cron. 26.31; 29.27.

5. La Hebron a domnit peste Iuda şapte* ani şi şase luni, şi la Ierusalim a domnit treizeci şi trei de ani peste tot Israelul şi Iuda.

*Cap. 2.11. 1 Cron. 3.4.

Cucerirea Ierusalimului

6. Împăratul a mers cu oamenii lui asupra Ierusalimului*, împotriva iebusiţilor**, locuitorii ţării. Ei au zis lui David: „Să nu intri aici, căci şi orbii şi ologii ţi se vor împotrivi!” Prin aceasta voiau să spună că David nu va intra cu nici un chip aici.

*Judc. 1.21. **Ios. 15.63. Judc. 1.8; 19.11,12.

7. Dar David a pus mâna pe cetăţuia[1] Sionului: aceasta* este cetatea lui David.

*Vers. 9. 1 Împ. 2.10; 8.1.

8. David zisese în ziua aceea: „Oricine va bate pe iebusiţi să arunce în canal pe şchiopii şi pe orbii aceia care sunt vrăjmaşii lui David*.” De aceea se zice: „Orbul şi şchiopul să nu intre în Casa Domnului.”

*1 Cron. 11.6-9.

9. David s-a aşezat în cetăţuie[1], pe care a numit-o cetatea* lui David. A făcut întărituri de jur-împrejur, în afară şi înăuntrul lui Milo *(Cetăţuie)*.

*Vers. 7.

10. David ajungea tot mai mare şi Domnul Dumnezeul oştirilor era cu el.

Palatul lui David

11. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis soli lui David şi lemn de cedru şi tâmplari şi cioplitori de piatră, care i-au zidit o casă lui David.

*1 Împ. 5.2. 1 Cron. 14.1.

12. David a cunoscut că Domnul îl întărea ca împărat al lui Israel şi că-i ridica împărăţia din pricina poporului Său, Israel.
13. David* şi-a mai luat ţiitoare şi neveste din Ierusalim, după ce a venit din Hebron, şi i s-au născut iarăşi fii şi fiice.

*Deut. 17.17. 1 Cron. 3.9; 14.3.

14. Iată* numele celor ce i s-au născut la Ierusalim: Şamua, Şobab, Natan, Solomon,

*1 Cron. 3.5; 14.4.

15. Ibhar, Elişua, Nefeg, Iafia,
16. Elişama, Eliada şi Elifelet.

Biruinţele asupra filistenilor

17. Filistenii au aflat* că David fusese uns împărat peste Israel şi s-au suit toţi să-l caute. David, căruia i s-a dat de ştire, s-a coborât** în cetăţuie.

*1 Cron. 11.16; 14.8. **Cap. 23.14.

18. Filistenii au venit şi s-au răspândit în Valea* Refaim.

*Ios. 15.8; 18.16. Isa. 17.5.

1.Sau: fortăreaţa, turn de apărare, bastion;

19. David a* întrebat pe Domnul: „Să mă sui împotriva filistenilor? Îi vei da în mâinile mele?” Şi Domnul a zis lui David: „Suie-te, căci voi da pe filisteni în mâinile tale.”

*1 Sam. 23.2,4; 30.8. Cap. 2.1.

20. David a venit la Baal-Peraţim*, unde i-a bătut. Apoi a zis: „Domnul a risipit pe vrăjmaşii mei dinaintea mea, ca nişte ape care se rup.” De aceea s-a dat locului aceluia numele Baal-Peraţim *(Şesul rupturii)*.

*Isa. 28.21.

21. Ei şi-au lăsat idolii acolo şi David şi oamenii lui i-au luat*.

*Deut. 7.5,25. 1 Cron. 14.12.

22. Filistenii* s-au suit din nou şi s-au răspândit în Valea Refaim.

*1 Cron. 14.13.

23. David a întrebat* pe Domnul. Şi Domnul a zis: „Să nu te sui; ci ia-i pe la spate şi mergi asupra lor în dreptul duzilor.

*Vers. 19.

24. Când vei auzi* un vuiet de paşi în vârfurile duzilor, atunci să te grăbeşti, căci Domnul** merge înaintea ta ca să bată oştirea filistenilor.”

*2 Împ. 7.6. **Judc. 4.14.

25. David a făcut cum îi poruncise Domnul şi i-a bătut pe filisteni de la Gheba* până la Ghezer**.

*1 Cron. 14.16. **Ios. 16.10.

Chivotul la Obed-Edom

6 1. David a strâns iarăşi pe toţi aleşii lui Israel, în număr de treizeci de mii de oameni.
2. Şi David*, cu tot poporul care era cu el, a pornit de la Baale-Iuda, ca să suie de acolo chivotul lui Dumnezeu, înaintea căruia este chemat Numele Domnului oştirilor care** stă între heruvimi deasupra chivotului.

*1 Cron. 13.5,6. **1 Sam. 4.4. Ps. 80.1.

3. Au pus chivotul lui Dumnezeu* într-un car nou şi l-au ridicat din casa lui Abinadab, de pe deal; Uza şi Ahio, fiul lui Abinadab, cârmuiau carul cel nou.

*Num. 7.9. 1 Sam. 6.7.

4. L-au luat, dar, din* casa lui Abinadab, de pe deal; Uza mergea alături de chivotul lui Dumnezeu şi Ahio mergea înaintea chivotului.

*1 Sam. 7.1.

5. David şi toată casa lui Israel cântau înaintea Domnului cu tot felul de instrumente de lemn de chiparos, cu harpe, cu lire, cu tamburine, cu fluiere şi cu chimvale.
6. Când au ajuns la aria lui Nacon*, Uza a întins** mâna spre chivotul lui Dumnezeu şi l-

a apucat, pentru că era să-l răstoarne boii.

*1 Cron. 13.9. **Num. 4.15.

7. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Uza şi Dumnezeu* l-a lovit pe loc pentru greşeala lui; şi a murit acolo lângă chivotul lui Dumnezeu.

*1 Sam. 6.19.

8. David s-a întristat că Dumnezeu lovise pe Uza cu o astfel de pedeapsă, rupându-l pe loc. Şi locul acesta a fost numit până în ziua de azi Pereţ-Uza *(Ruperea lui Uza)*.
9. David* s-a temut de Domnul în ziua aceea şi a zis: „Cum să intre chivotul Domnului la mine?”

*Ps. 119.120. Luca 5.8,9.

10. N-a vrut să aducă chivotul Domnului la el în cetatea lui David, ci l-a dus în casa lui Obed-Edom din* Gat.

*1 Cron. 13.13.

11. Chivotul* Domnului a rămas trei luni în casa lui Obed-Edom din Gat şi Domnul a binecuvântat** pe Obed-Edom şi toată casa lui.

*1 Cron. 13.14. **Gen. 30.27; 39.5.

Aducerea chivotului la Ierusalim

12. Au venit şi au spus împăratului David: „Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom şi tot ce avea, din pricina chivotului lui Dumnezeu.” Atunci* David a pornit şi a suit chivotul lui Dumnezeu din casa lui Obed-Edom în cetatea lui David, în mijlocul veseliei.

*1 Cron. 15.25.

13. Când cei ce duceau* chivotul Domnului au făcut şase paşi, au jertfit un bou** şi un viţel gras.

*Num. 4.15. Ios. 3.3. 1 Cron. 15.2,15. **1 Împ. 8.5. 1 Cron. 15.26.

14. David juca* din răsputeri înaintea Domnului şi era încins cu efodul** de in subţire.

*Exod 15.20. Ps. 30.11. **1 Sam. 2.18. 1 Cron. 15.27.

15. Astfel* au suit David şi toată casa lui Israel chivotul Domnului, în strigăte de bucurie şi în sunet de trâmbiţe.

*1 Cron. 15.28.

16. Pe când* chivotul Domnului intra în cetatea lui David, Mical, fata lui Saul, se uita pe fereastră; şi, văzând pe împăratul David sărind şi jucând înaintea Domnului, l-a dispreţuit în inima ei.

*1 Cron. 15.29.

17. După ce au adus* chivotul Domnului, l-au pus la locul** lui în mijlocul cortului pe care-l ridicase David pentru chivot; şi David a adus † înaintea Domnului arderi de tot şi jertfe de mulţumire.

*1 Cron. 16.1. **1 Cron. 15.1. Ps. 132.8. † 1 Împ. 8.5,62,63.

18. Când a isprăvit David de adus arderile de tot şi jertfele de mulţumire, a binecuvântat* poporul în Numele Domnului oştirilor.

*1 Împ. 8.55. 1 Cron. 16.2.

19. Apoi a împărţit* la tot poporul, la toată mulţimea lui Israel, bărbaţi şi femei, fiecăruia, câte o pâine, o bucată de carne şi o turtă de stafide. Şi tot poporul a plecat, fiecare la casa lui.

*1 Cron. 16.3.

20. David* s-a întors să-şi binecuvânteze casa. Mical, fata lui Saul, i-a ieşit înainte şi a zis: „Cu câtă cinste s-a purtat azi împăratul lui Israel descoperindu-se** înaintea slujnicelor supuşilor lui, cum s-ar descoperi un om † de nimic!”

*Ps. 30, titlu. **Vers. 14,16. 1 Sam. 19.24. † Judc. 9.4.

21. David a răspuns Micalei: „Înaintea Domnului, care* m-a ales mai presus de tatăl tău şi de toată casa lui, ca să mă pună căpetenie peste poporul Domnului, peste Israel, înaintea Domnului am jucat.

*1 Sam. 13.14; 15.28.

22. Vreau să mă arăt şi mai de nimic decât de data asta şi să mă înjosesc în ochii mei; totuşi voi fi în cinste la slujnicele de care vorbeşti.”
23. Şi Mical, fata lui Saul, n-a avut copii până în ziua morţii ei.

David doreşte să zidească
o Casă lui Dumnezeu

7 1. Când* a locuit împăratul în casa lui şi când i-a dat odihnă Domnul, după ce l-a izbăvit de toţi vrăjmaşii care-l înconjurau,

*1 Cron. 17.1, etc.

2. a zis prorocului Natan: „Iată! eu locuiesc într-o casă* de cedru şi** chivotul lui Dumnezeu locuieşte într-un † cort.”

*Cap. 5.11. **Fapt. 7.46. † Exod 26.1; 40.21.

3. Natan a răspuns împăratului: „Du-te şi fă tot ce ai pe inimă*, căci Domnul este cu tine.”

*1 Împ. 8.17,18. 1 Cron. 22.7; 28.2.

4. În noaptea următoare, cuvântul Domnului a vorbit lui Natan:
5. „Du-te şi spune robului Meu David: Aşa vorbeşte Domnul: „Oare tu Îmi vei* zidi o Casă ca să locuiesc în ea?

*1 Împ. 5.3; 8.19. 1 Cron. 22.8; 28.3.

6. Dar Eu n-am locuit într-o casă, din* ziua când I-am scos pe copiii lui Israel din Egipt până în ziua aceasta; ci am călătorit într-un cort** drept locuinţă.

*1 Împ. 8.16. **Exod 40.18,19,34.
7. Pretutindeni pe unde am mers* cu toţi copiii
lui Israel, am spus Eu oare vreo vorbă vreune-
ia din seminţiile lui Israel, căreia îi porunci-
sem să pască** pe poporul Meu, Israel, zi-
când: „Pentru ce nu-Mi zidiţi o Casă de ce-
dru?”"

*Lev. 26.11,12. Deut. 23.14. **Cap. 5.2. Ps. 78.71,72. Mat. 2.6. Fapt. 20.28.

8. Acum să spui robului Meu David: Aşa vor-
beşte Domnul oştirilor: „Te-am luat* de la pă-
şune, de la oi, ca să fii căpetenie peste poporul
Meu, peste Israel;

*1 Sam. 16.11,12. Ps. 78.70.

9. am fost* cu tine pretutindeni pe unde ai
mers, am nimicit pe toţi vrăjmaşii** tăi di-
naintea ta şi ţi-am făcut numele mare † ca nu-
mele celor mari de pe pământ;

*1 Sam. 18.14. Cap. 5.10; 8.6,14. **1 Sam. 31.6. Ps. 89.23.† Gen. 12.2.

10. am dat un loc poporului Meu, lui Israel, şi
l-am sădit* ca să locuiască în el şi să nu mai
fie tulburat, ca să nu-l mai apese cei răi** ca
mai înainte *Ps. 44.2; 80.8. Ier. 24.6. Amos 9.15. **Ps. 89.22.
11. şi ca pe vremea când* pusesem judecători
peste poporul Meu Israel. Ţi-am dat odihnă**
izbăvindu-te de toţi vrăjmaşii tăi. Şi Domnul
îţi vesteşte că-ţi † va zidi o casă.

*Judc. 2.14-16. 1 Sam. 12.9,11. Ps. 106.42. **Vers. 1. † Exod 1.21. Vers. 27. 1 Împ. 11.38.

12. Când* ţi se vor împlini zilele şi vei fi ador-
mit** cu părinţii tăi, Eu îţi voi ridica † un
urmaş după tine, care va ieşi din trupul tău,
şi-i voi întări împărăţia.

*1 Împ. 2.1. **Deut. 31.16. 1 Împ. 1.21. Fapt. 13.36. † 1 Împ. 8.20. Ps. 132.11.

13. El* va zidi Numelui Meu o Casă şi voi**
întări pe veci scaunul de domnie al împărăţiei
lui.

*1 Împ. 5.5; 6.12; 8.19. 1 Cron. 22.10; 28.6. **Vers. 16. Ps. 89.4,29,36,37.

14. Eu* îi voi fi Tată şi el Îmi va fi fiu. Dacă
va face răul**, îl voi pedepsi cu o nuia ome-
nească şi cu lovituri omeneşti;

*Ps. 89.26,27. Evr. 1.5. **Ps. 89.30-33.

15. dar harul Meu nu se va depărta de la el,
cum* l-am luat de la Saul, pe care l-am înde-
părtat dinaintea ta.

*1 Sam. 15.23,28; 16.14. 1 Împ. 11.13,34.

16. Ci casa ta şi împărăţia ta vor dăinui* veş-
nic înaintea Mea şi scaunul tău de domnie va
fi întărit pe veci.” *Vers. 13. Ps. 89.36,37. Ioan 12.34.

Rugăciunea lui David

17. Natan a spus lui David toate aceste cuvinte
şi toată vedenia aceasta.
18. Şi împăratul David s-a dus şi s-a înfăţişat
înaintea Domnului şi a zis: „Cine* sunt eu,
Doamne Dumnezeule, şi ce este casa mea, de
m-ai făcut să ajung unde sunt? *Gen. 32.10.
19. Şi încă atât este puţin înaintea Ta, Doamne
Dumnezeule! Tu vorbeşti despre* casa robului
Tău şi în viitor. Şi binevoieşti să înveţi** pe
un om cu privire la aceste lucruri, Doamne
Dumnezeule!

*Vers. 12,13. **Isa. 55.8.

20. Ce Ţi-ar putea spune David mai mult? Tu
cunoşti* pe robul Tău, Doamne Dumnezeule!

*Gen. 18.19. Ps. 139.1.

21. După cuvântul Tău şi după inima Ta, Tu ai
făcut toate aceste lucruri mari, ca să le desco-
peri robului Tău!
22. Ce mare* eşti Tu, Doamne Dumnezeule!
Căci nimeni** nu este ca Tine şi nu este alt
Dumnezeu în afară de Tine, după tot ce am
auzit cu urechile noastre.

*1 Cron. 16.25. 2 Cron. 2.5. Ps. 48.1; 86.10; 96.4; 135.5; 145.3. Ier. 10.6. **Deut. 3.24; 4.35; 32.39. 1 Sam. 2.2. Ps. 86.8; 89.6,8. Isa. 45.5,18,22.

23. Este oare pe pământ un singur neam* care
să fie ca poporul Tău, ca Israel, pe care a venit
să-l răscumpere Dumnezeu, ca să facă din el
poporul Lui, ca să-Şi facă un Nume şi ca să
facă pentru el, pentru ţara Ta, minuni şi semne,
izgonind dinaintea poporului** Tău, pe care
l-ai răscumpărat din Egipt, popoare şi pe dum-
nezeii lor?

*Deut. 4.7,32,34; 33.29. Ps. 147.20. **Deut. 9.26. Neem. 1.10.

24. Tu ai întărit* pe poporul Tău, Israel, ca să
fie poporul Tău pe veci; şi Tu**, Doamne, Te-
ai făcut Dumnezeul lui.

*Deut. 26.18. **Ps. 48.14.

25. Acum, Doamne Dumnezeule, fă să rămână
în veci cuvântul pe care l-ai rostit asupra robu-
lui Tău şi asupra casei lui şi lucrează după
cuvântul Tău.
26. Slăvit să fie Numele Tău în veci şi să se
zică: „Domnul oştirilor este Dumnezeul lui
Israel.” Şi casa robului Tău David să rămână
înaintea Ta!
27. Căci Tu Însuţi, Doamne al oştirilor, Dum-
nezeul lui Israel, Te-ai descoperit robului Tău,
zicând: „Eu îţi voi întemeia o casă[1]!” De aceea
a îndrăznit robul Tău să-Ţi facă această rugă-
ciune.
28. Acum, Doamne Dumnezeule, Tu eşti
Dumnezeu şi cuvintele* Tale sunt adevăr; şi
Tu ai vestit harul acesta robului Tău.

*Ioan 17.17.

1.Sau: dinastie, succesiune regală;

29. Binecuvântează, dar, casa robului Tău, ca să dăinuiască pe veci înaintea Ta! Căci Tu, Doamne Dumnezeule, ai vorbit, şi, prin binecuvântarea Ta, casa robului Tău va fi binecuvântată pe* veci.” *Cap. 22.51.

Biruinţele lui David

8 1. După* aceea, David i-a bătut pe filisteni şi i-a supus şi a luat din mâna filistenilor cârmuirea capitalei lor.

*1 Cron. 18.1, etc.

2. A bătut* pe moabiţi şi i-a măsurat cu o frânghie, punându-i să se culce la pământ; a măsurat două frânghii ca să-i omoare, şi o frânghie plină ca să-i lase vii. Şi moabiţii** au fost supuşi lui David şi i-au plătit † un bir.

*Num. 24.17. **Vers. 6,14. † 1 Sam. 10.27. Ps. 72.10.

3. David a bătut pe Hadadezer[1], fiul lui Rehob, împăratul din Ţoba*, când s-a dus să-şi aşeze iarăşi stăpânirea** peste râul Eufrat.

*Cap. 10.6. Ps. 60, titlu. **Gen. 15.18.

4. David i-a luat o mie şapte sute de călăreţi şi douăzeci de mii de pedeştri; a tăiat* vinele cailor de trăsură şi n-a păstrat cai decât pentru o sută de care.

*Ios. 11.6,9.

5. Sirienii* din Damasc au venit în ajutorul lui Hadadezer, împăratul din Ţoba, şi David a ucis douăzeci şi două de mii de sirieni.

*1 Împ. 11.23-25.

6. David a pus strajă în Siria Damascului. Şi sirienii au fost* supuşi lui David şi i-au plătit un bir. Domnul îl ocrotea** pe David oriunde se ducea.

*Vers. 2. **Vers. 14. Cap. 7.9.

7. Şi David a luat* scuturile de aur pe care le aveau slujitorii lui Hadadezer şi le-a adus la Ierusalim.

*1 Împ. 10.16.

8. Împăratul David a mai luat multă aramă din Betah şi din Berotai, cetăţile lui Hadadezer.
9. Toi, împăratul Hamatului, a auzit că David bătuse toată oştirea lui Hadadezer
10. şi a trimis pe fiul său* Ioram la împăratul David, ca să-i ureze de bine şi să-l laude că a pornit lupta împotriva lui Hadadezer şi că l-a bătut. Căci Toi era în război cu Hadadezer. Ioram a adus vase de argint, vase de aur şi vase de aramă.

*1 Cron. 18.10.

11. Împăratul David le-a închinat* Domnului, cum închinase şi argintul şi aurul luat de la toate popoarele pe care le biruise,

*1 Împ. 7.51. 1 Cron. 18.11; 26.26.

1.Sau: Hadarezer;

12. din Siria, din Moab, de la fiii lui Amon, de la filisteni, de la Amalec şi din prada de la Hadadezer, fiul lui Rehob, împăratul din Ţoba.
13. La întoarcerea de la biruinţa lui asupra sirienilor, David şi-a făcut iarăşi un nume, bătând în Valea Sării* optsprezece** mii de edomiţi.

*1 Cron. 18.12. Ps. 60, titlu. **2 Împ. 14.7.

14. A pus străji în Edom, a pus străji în tot Edomul. Şi tot* Edomul a fost supus lui David. Domnul îl ocrotea** pe David pretutindeni pe unde mergea.

*Gen. 27.29,37,40. Num. 24.18. **Vers. 6.

Înalţii demnitari ai lui David

15. David a împărăţit peste Israel şi făcea judecată şi dreptate întregului popor.
16. Ioab*, fiul Ţeruiei, era mai-mare peste oştire; Iosafat**, fiul lui Ahilud, era mai-mare peste scriitori;

*Cap. 19.13; 20.23. 1 Cron. 11.6; 18.15. **1 Împ. 4.3.

17. Ţadoc*, fiul lui Ahitub, şi Ahimelec, fiul lui Abiatar, erau preoţi; Seraia era logofăt;

*1 Cron. 24.3.

18. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era căpetenia cheretiţilor** şi a peletiţilor; şi fiii lui David erau mari dregători. *1 Cron. 18.17. **1 Sam. 30.14.

David şi Mefiboşet

9 1. David a zis: „A mai rămas cineva din casa lui Saul, ca să-i fac bine* datorită lui Ionatan?”

*1 Sam. 18.3; 20.14-17,42. Prov. 27.10.

2. Era un slujitor din casa lui Saul, numit Ţiba*, pe care l-au adus la David. Împăratul i-a zis: „Tu eşti Ţiba?” Şi el a răspuns: „Robul tău, da!” *Cap. 16.1; 19.17,29.
3. Împăratul a zis: „Nu mai este nimeni din casa lui Saul ca să mă port cu el cu o bunătate ca bunătatea* lui Dumnezeu?” Şi Ţiba a răspuns împăratului: „Mai este un fiu al lui Ionatan, olog** de picioare.”

*1 Sam. 20.14. **Cap. 4.4.

4. Împăratul a zis: „Unde este?” Şi Ţiba a răspuns împăratului: „Este în casa lui Machir*, fiul lui Amiel, la Lodebar.”

*Cap. 17.27.

5. Împăratul David l-a trimis să-l ia din casa lui Machir, fiul lui Amiel, din Lodebar.
6. Şi Mefiboşet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, a venit la David, a căzut cu faţa la pământ şi s-a închinat. David i-a zis: „Mefiboşet!” Şi el a răspuns: „Iată, robul tău!”

7. David i-a zis: „Nu te teme, căci vreau să-ţi fac bine* din pricina tatălui tău Ionatan. Îţi voi da înapoi toate pământurile tatălui tău Saul şi vei mânca întotdeauna la masa mea.”

*Vers. 1,3.

8. El s-a închinat şi a zis: „Cine este robul tău, ca să te uiţi la un câine mort* ca mine?”

*1 Sam. 24.14. Cap. 16.9.

9. Împăratul a chemat pe Ţiba, slujbaşul lui Saul şi i-a zis: „Dau fiului stăpânului tău tot ce* era al lui Saul şi tot ce avea toată casa lui.

*Cap. 16.4; 19.29.

10. Tu să lucrezi pământurile pentru el, tu, fiii tăi şi robii tăi şi să strângi roadele, ca fiul stăpânului tău să aibă pâine de mâncare; şi Mefiboşet, fiul stăpânului tău, va mânca* întotdeauna la masa mea.” Şi Ţiba avea** cincisprezece fii şi douăzeci de robi.

*Vers. 7,11,13. Cap. 19.28. **Cap. 19.17.

11. El a zis împăratului: „Robul tău va face tot ce porunceşte împăratul, domnul meu, robului său.” Şi Mefiboşet a mâncat la masa lui David, ca unul din fiii împăratului.

12. Mefiboşet avea un fiu mic, numit* Mica şi toţi cei ce locuiau în casa lui Ţiba erau robii lui Mefiboşet.

*1 Cron. 8.34.

13. Mefiboşet locuia la Ierusalim, căci mânca* întotdeauna la masa împăratului. El era olog** de amândouă picioarele. *Vers. 7,10. **Vers. 3.

Războiul cu amoniţii

10 1. După aceea, împăratul* fiilor lui Amon a murit şi în locul lui a domnit fiul său Hanun.

*1 Cron. 19.1, etc.

2. David a zis: „Voi arăta bunăvoinţă lui Hanun, fiul lui Nahaş, cum a arătat şi tatăl lui faţă de mine.” Şi David a trimis pe slujitorii săi să-l mângâie pentru moartea tatălui său. Când au ajuns slujitorii lui David în ţara fiilor lui Amon,

3. căpeteniile fiilor lui Amon au zis stăpânului lor, Hanun: „Crezi că David îţi trimite oameni să te mângâie, ca să cinstească pe tatăl tău? Ori ca să cunoască şi să cerceteze cetatea, ca s-o nimicească îşi trimite el slujitorii la tine?”

4. Atunci Hanun a luat pe slujitorii lui David, le-a ras barba pe jumătate şi le-a tăiat hainele pe jumătate până la coapse*. Apoi le-a dat drumul.

*Isa. 20.4; 47.2.

5. David, înştiinţat de lucrul acesta, a trimis nişte oameni înaintea lor, căci oamenii aceia erau foarte batjocoriţi; şi împăratul a spus să le spună: „Rămâneţi la Ierihon până vă va creşte barba şi pe urmă să vă întoarceţi.”

6. Fiii lui Amon, văzând că se făcuseră urâţi* lui David, au tocmit douăzeci de mii de pedeştri de la sirienii** din Bet-Rehob şi de la sirienii din Ţoba, o mie de oameni de la împăratul din Maaca şi douăsprezece mii de oameni de la oamenii din Tob.

*Gen. 34.30. Exod 5.21. 1 Sam. 13.4. **Cap. 8.3,5.

7. La auzul acestei veşti, David a trimis împotriva lor pe Ioab şi toată oştirea, numai* oameni viteji.

*Cap. 23.8.

8. Fiii lui Amon au ieşit şi s-au aşezat în şiruri de bătaie la intrarea porţii; sirienii* din Ţoba şi din Rehob şi oamenii din Tob şi din Maaca erau deoparte în câmpie.

*Vers. 6.

9. Ioab a văzut că avea să lupte şi înainte şi înapoi. A ales atunci din toţi aleşii lui Israel o ceată, pe care a aşezat-o împotriva sirienilor;

10. şi a pus sub porunca fratelui său Abişai ce mai rămăsese din popor, ca să ţină piept fiilor lui Amon.

11. El a zis: „Dacă sirienii vor fi mai tari decât mine, să vii în ajutorul meu; şi dacă fiii lui Amon vor fi mai tari decât tine, voi veni eu să te ajut.

12. Fii tare* şi să ne arătăm plini** de bărbăţie pentru poporul nostru şi pentru cetăţile Dumnezeului nostru; şi Domnul † să facă ce va crede!”

*Deut. 31.6. **1 Sam. 4.9. 1 Cor. 16.13. † 1 Sam. 3.18.

13. Ioab, cu poporul lui, a înaintat la luptă împotriva sirienilor şi ei au luat-o la fugă dinaintea lui.

14. Şi când au văzut fiii lui Amon că sirienii o luaseră la fugă, au fugit şi ei dinaintea lui Abişai şi au intrat în cetate. Ioab a plecat de la fiii lui Amon şi s-a întors la Ierusalim.

15. Sirienii, văzând că fuseseră bătuţi de Israel, şi-au strâns puterile.

16. Hadarezer a trimis după sirienii care erau de cealaltă parte a Râului; şi au venit la Helam, în frunte cu Şobac, căpetenia oştirii lui Hadarezer.

17. Au dat de veste lui David, care a strâns tot Israelul, a trecut Iordanul şi a venit la Helam; sirienii s-au pregătit de au ieşit înaintea lui David şi au început lupta cu el.

18. Dar sirienii au fugit dinaintea lui Israel. Şi

David le-a tăiat şapte sute de cai de trăsură şi patruzeci de mii de călăreţi*; a lovit-o şi pe căpetenia oştirii lor, Şobac, care a murit pe loc.

*1 Cron. 19.18.

19. Toţi împăraţii supuşi lui Hadarezer, văzându-se bătuţi de Israel, au făcut pace cu Israel şi i s-au supus*. Şi sirienii n-au mai îndrăznit să-i ajute pe fiii lui Amon. *Cap. 8.6.

Păcătuirea lui David cu Bat-Şeba
Moartea lui Urie

11 1. În anul următor, pe vremea când porneau împăraţii la război, David a trimis* pe Ioab, cu slujitorii lui şi tot Israelul, să pustiască ţara lui Amon şi să împresoare Raba. Dar David a rămas la Ierusalim.

*1 Cron. 20.1.

2. Într-o după-amiază, spre seară, David s-a sculat din pat; şi, pe când se plimba* pe acoperişul casei împărăteşti, a zărit** de acolo o femeie care se scălda şi care era foarte frumoasă la chip.

*Deut. 22.8. **Gen. 34.2. Iov 31.1. Mat. 5.28.

3. David a întrebat cine este femeia aceasta şi i-au spus: „Este Bat-Şeba, fata lui Eliam, nevasta lui Urie*, hititul.”

*Cap. 23.39.

4. Şi David a trimis nişte oameni s-o aducă. Ea a venit la el şi el s-a culcat* cu ea. După ce s-a curăţit** de necurăţia ei, ea s-a întors acasă.

*Ps. 51, titlu. Iac. 1.14. **Lev. 15.19,28; 18.19.

5. Femeia a rămas însărcinată şi a trimis vorbă lui David, zicând: „Sunt însărcinată.”
6. Atunci David a trimis următoarea poruncă lui Ioab: „Trimite-mi pe Urie, hititul.” Şi Ioab a trimis pe Urie la David.
7. Urie a venit la David, care l-a întrebat despre starea lui Ioab, despre starea poporului şi despre mersul războiului.
8. Apoi David a zis lui Urie: „Coboară-te acasă şi spală-ţi* picioarele.” Urie a ieşit din casa împărătească şi a fost urmat de un dar din partea împăratului.

*Gen. 18.4; 19.2.

9. Dar Urie s-a culcat la poarta casei împărăteşti, cu toţi slujitorii stăpânului său şi nu s-a coborât acasă la el.
10. Au dat de ştire lui David despre aceasta şi i-au spus: „Urie nu s-a coborât la el acasă.” Şi David a zis lui Urie: „Nu vii tu oare din călătorie? Pentru ce nu te-ai coborât acasă?”
11. Urie a răspuns lui David: „Chivotul* şi Israel şi Iuda locuiesc în corturi, domnul** meu Ioab şi slujitorii domnului meu sunt în tabără în câmp, şi eu să intru în casă să mănânc şi să beau şi să mă culc cu nevasta mea! Viu eşti tu şi viu este sufletul tău, că nu voi face lucrul acesta.”

*Cap. 7.2,6. **Cap. 20.6.

12. David a zis lui Urie: „Mai rămâi şi astăzi aici şi mâine îţi voi da drumul.” Şi Urie a rămas la Ierusalim în ziua aceea şi a doua zi.
13. David l-a poftit să mănânce şi să bea cu el şi l-a îmbătat*; şi seara Urie a ieşit şi s-a culcat cu slujitorii** stăpânului său, dar nu s-a coborât acasă.

*Gen. 19.33,35. **Vers. 9.

14. A doua zi dimineaţa, David a scris* o scrisoare lui Ioab şi a trimis-o prin Urie.

*1 Împ. 21.8,9.

15. În scrisoarea aceasta scria: „Puneţi-l pe Urie în locul cel mai greu al luptei şi trageţi-vă dinapoia lui, ca să fie lovit* şi să moară.”

*Cap. 12.9.

16. Ioab, împresurând cetatea, a pus pe Urie în locul pe care-l ştia apărat de ostaşi viteji.
17. Oamenii din cetate au făcut o ieşire şi s-au bătut împotriva lui Ioab; au căzut mulţi din popor, din slujitorii lui David şi a fost ucis şi Urie, hititul.
18. Ioab a trimis un sol să istorisească lui David tot ce se petrecuse în luptă.
19. Şi a dat solului următoarea poruncă:
„Când vei isprăvi de istorisit împăratului toate amănuntele luptei,
20. poate că se va mânia şi va zice: „Pentru ce v-aţi apropiat de cetate să luptaţi împotriva ei? Nu ştiaţi că se aruncă săgeţi din vârful zidului?
21. Cine a omorât pe Abimelec*, fiul lui Ierubeşet**? Nu o femeie, care a aruncat peste el din vârful zidului o piatră de moară şi n-a murit el la Tebeţ? Pentru ce v-aţi apropiat de zid?” Atunci să-i spui: „A murit şi robul tău Urie, hititul.”

*Judc. 9.53. **Judc. 6.32.

22. Solul a plecat; şi, la sosire, a istorisit lui David tot ce-i poruncise Ioab.
23. Solul a zis lui David: „Oamenii aceia au fost mai tari decât noi; făcuseră o ieşire împotriva noastră în câmp şi i-am dat înapoi până la intrarea porţii,

24. dar arcaşii au tras de pe vârful zidului asupra slujitorilor tăi; şi mulţi din slujitorii împăratului au fost ucişi şi a murit şi robul tău Urie, hititul."
25. David a zis solului: „Iată ce să spui lui Ioab: „Nu te munci pentru întâmplarea aceasta, căci sabia doboară când pe unul când pe altul; bate cetatea cu putere şi nimiceşte-o. Şi tu îmbărbătează-l!"
26. Nevasta lui Urie a aflat că bărbatul ei murise şi l-a plâns pe bărbatul ei.
27. După ce au trecut zilele de jale, David a trimis s-o ia şi a primit-o în casa lui. Ea i-a fost nevastă* şi i-a născut un fiu.
Fapta lui David n-a plăcut Domnului.

*Cap. 12.9.

Dumnezeu îl mustră pe David prin Natan

12 1. Domnul a trimis pe Natan la David. Şi Natan a venit* la el şi i-a zis**:
„Într-o cetate erau doi oameni, unul bogat şi altul sărac.

*Ps. 51, titlu. **Cap. 14.5, etc. 1 Împ. 20.35-41. Isa. 5.3.

2. Bogatul avea foarte multe oi şi foarte mulţi boi.
3. Săracul n-avea nimic decât o mieluşea, pe care o cumpărase; o hrănea şi o creştea la el împreună cu copiii lui; ea mânca din aceeaşi bucată de pâine cu el, bea din acelaşi pahar cu el, dormea la sânul lui şi o privea ca pe fata lui.
4. A venit un călător la omul acela bogat. Şi bogatul nu s-a îndurat să se atingă de oile sau de boii lui, ca să pregătească un prânz călătorului care venise la el; ci a luat oaia săracului şi a gătit-o pentru omul care venise la el."
5. David s-a aprins foarte tare de mânie împotriva omului acestuia şi a zis lui Natan: „Viu este Domnul, că omul care a făcut lucrul acesta este vrednic de moarte.
6. Şi să dea înapoi patru miei*, pentru că a săvârşit fapta aceasta şi n-a avut milă."

*Exod 22.1. Luca 19.8.

7. Şi Natan a zis lui David: „Tu eşti omul acesta! Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Eu te-am uns* împărat peste Israel şi te-am scăpat din mâna lui Saul;

*1 Sam. 16.13.

8. te-am făcut stăpân pe casa stăpânului tău, am pus la sânul tău nevestele stăpânului tău şi ţi-am dat casa lui Israel şi Iuda. Şi dacă ar fi fost puţin atâta, aş mai fi adăugat.
9. Pentru ce*, dar, ai dispreţuit** tu cuvântul Domnului, făcând ce este rău înaintea Lui? Ai lovit cu sabia pe Urie †, hititul; ai luat de nevastă pe nevasta sa şi pe el l-ai ucis cu sabia fiilor lui Amon.

*1 Sam. 15.19. **Num. 15.31. † Cap. 11.15-17,27.

10. Acum, niciodată nu se va depărta sabia* din casa ta, pentru că M-ai dispreţuit şi pentru că ai luat de nevastă pe nevasta lui Urie, hititul."

*Amos 7.9.

11. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, din casa ta voi ridica nenorocirea împotriva ta şi voi lua sub ochii tăi pe nevestele tale* şi le voi da altuia care se va culca cu ele în faţa soarelui acestuia.

*Deut. 28.30. Cap. 16.22.

12. Căci ai lucrat pe ascuns; Eu însă* voi face lucrul acesta în faţa întregului Israel şi în faţa soarelui."

*Cap. 16.22.

13. David* a zis lui Natan: „Am** păcătuit împotriva Domnului!" Şi Natan a zis lui David: „Domnul îţi iartă păcatul †, nu vei muri.

*1 Sam. 15.24. **Cap. 24.10. Iov 7.20. Ps. 32.5; 51.4. Prov. 28.13. † Cap. 24.10. Iov 7.21. Ps. 32.1. Mica 7.18. Zah. 3.4.

14. Dar, pentru că ai făcut pe vrăjmaşii Domnului să-L hulească*, săvârşind fapta aceasta, fiul care ţi s-a născut va muri."

*Isa. 52.5. Ezec. 36.20,23. Rom. 2.24.

Moartea copilului - Solomon

15. Şi Natan a plecat acasă.
Domnul a lovit copilul pe care i-l născuse lui David nevasta lui Urie şi a fost greu bolnav.
16. David s-a rugat lui Dumnezeu pentru copil şi a postit; şi când a venit acasă, toată noaptea a stat culcat* pe pământ.

*Cap. 13.31.

17. Bătrânii casei au stăruit de el să se scoale de la pământ; dar n-a voit şi n-a mâncat nimic cu ei.
18. A şaptea zi, copilul a murit. Slujitorii lui David s-au temut să-i dea de veste că a murit copilul. Căci ziceau: „Când copilul trăia încă, i-am vorbit şi nu ne-a ascultat: cum să îndrăznim să-i spunem: „A murit copilul"? Are să se întristeze şi mai mult."
19. David a băgat de seamă că slujitorii lui vorbeau în şoaptă între ei şi a înţeles că murise

copilul. El a zis slujitorilor săi: „A murit copilul?” Şi ei au răspuns: „A murit.”
20. Atunci David s-a sculat de la pământ. S-a spălat, s-a uns* şi şi-a schimbat hainele; apoi s-a dus în Casa Domnului şi s-a închinat**. Întorcându-se acasă, a cerut să i se dea să mănânce şi a mâncat.

*Rut 3.3. **Iov 1.20.

21. Slujitorii lui i-au zis: „Ce înseamnă ceea ce faci? Când trăia copilul, posteai şi plângeai; şi acum, când a murit copilul, te scoli şi mănânci!”
22. El a răspuns: „Când trăia copilul, posteam şi plângeam, căci* ziceam: „Cine ştie dacă nu Se va îndura Domnul de mine şi dacă nu va trăi copilul?”

*Isa. 38.1,5. Iona 3.9.

23. Acum, când a murit, pentru ce să mai postesc? Pot să-l întorc în viaţă? Eu mă voi duce la el, dar el nu se va* întoarce la mine.”

*Iov 7.8-10.

24. David a mângâiat-o pe nevasta sa Bat-Şeba şi a intrat la ea şi s-a culcat cu ea. Ea* a născut un fiu, pe care l-a numit** Solomon şi care a fost iubit de Domnul.

*Mat. 1.6. **1 Cron. 22.9.

25. El l-a încredinţat în mâinile prorocului Natan şi Natan i-a pus numele Iedidia *(Iubitul Domnului)*, pentru Domnul.

Cucerirea Rabei şi supunerea amoniţilor

26. Ioab*, care asedia Raba** fiilor lui Amon, a pus mâna pe cetatea împărătească

*1 Cron. 20.1. **Deut. 3.11.

27. şi a trimis soli lui David să-i spună: „Am început lupta împotriva Rabei şi am şi pus stăpânire pe cetatea apelor;
28. strânge acum cealaltă parte a poporului, aşază tabăra împotriva cetăţii şi ia-o, ca să n-o iau eu şi să vină asupra mea cinstea.”
29. David a strâns tot poporul şi a mers asupra cetăţii Raba; a bătut-o şi a luat-o.
30. A* luat coroana de pe capul împăratului ei, care cântărea un talant de aur şi era împodobită cu pietre scumpe; şi a fost pusă pe capul lui David, care a luat o foarte mare pradă din cetate.

*1 Cron. 20.2.

31. A scos pe locuitori şi i-a pus sub ferăstraie, suluri de fier şi securi de fier şi i-a trecut prin cuptoarele de cărămizi: aşa a făcut tuturor cetăţilor fiilor lui Amon. Şi David s-a întors la Ierusalim cu tot poporul.

Amnon păcătuieşte cu sora sa

13 1. După aceea, iată ce s-a întâmplat. Absalom*, fiul lui David, avea o soră frumoasă, numită Tamar**; şi Amnon, fiul lui David, a iubit-o.

*Cap. 3.2,3. **1 Cron. 3.9.

2. Amnon era atât de chinuit din această pricină, încât a căzut bolnav după sora sa Tamar; căci era fecioară şi-i venea greu lui Amnon să-i facă ceva.
3. Amnon avea un prieten, numit Ionadab, fiul lui Şimea*, fratele lui David. Şi Ionadab era un om foarte şiret.

*1 Sam. 16.9.

4. El i-a zis: „Pentru ce te usuci din zi în zi, tu, fiul împăratului? Nu vrei să-mi spui?” Amnon i-a răspuns: „O iubesc pe Tamar, sora fratelui meu Absalom.”
5. Ionadab i-a zis: „Culcă-te în pat şi fă-te bolnav. Când va veni tatăl tău să te vadă, să-i spui: „Dă voie surorii mele Tamar, să vină să-mi dea să mănânc; să-mi pregătească sub ochii mei o mâncare, ca s-o văd şi s-o iau din mâna ei.”
6. Amnon s-a culcat şi s-a prefăcut bolnav. Împăratul a venit să-l vadă şi Amnon a zis împăratului: „Te rog, să vină sora mea Tamar să facă două* turte sub ochii mei şi să le mănânc din mâna ei.”

*Gen. 18.6.

7. David a trimis să spună Tamarei înăuntrul camerelor ei: „Du-te în casa fratelui tău Amnon şi pregăteşte-i o mâncare.”
8. Tamar s-a dus în casa fratelui ei Amnon, care era culcat. A luat aluat, l-a frământat, a pregătit turte înaintea lui şi le-a copt;
9. luând apoi tigaia, le-a răsturnat înaintea lui. Dar Amnon n-a vrut să mănânce. El a zis: „Scoateţi* pe toată lumea afară.” Şi toată lumea a ieşit afară de la el. *Gen. 45.1.
10. Atunci Amnon a zis Tamarei: „Adu-mi mâncarea în cameră şi s-o mănânc din mâna ta.” Tamar a luat turtele pe care le făcuse şi i le-a dus fratelui său Amnon, în cameră.
11. Pe când i le dădea ea să le mănânce, el a apucat-o* şi i-a zis: „Vino, soro, şi culcă-te cu mine.”

*Gen. 39.12.

12. Ea i-a răspuns: „Nu, frate, nu mă necinsti, căci nu se face aşa* ceva în Israel; nu face mişelia** aceasta.

*Lev. 18.9,11; 20.17. **Gen. 34.7. Judc. 19.23; 20.6.

13. Unde mă voi duce eu cu ruşinea mea? Şi

tu vei trece drept un mişel în Israel. Acum, vorbeşte, te rog, împăratului, şi nu* se va împotrivi să fiu a ta.”

*Lev. 18.9,11.

14. Dar el n-a vrut s-o asculte; a silit-o, a necinstit-o* şi s-a culcat cu ea.

*Deut. 22.25. Cap. 12.11.

15. Apoi Amnon a urât-o foarte mult, mai mult decât o iubise. Şi i-a zis: „Scoală-te şi du-te!”
16. Ea i-a răspuns: „Nu mai mări răul pe care l-ai făcut, izgonindu-mă.”
17. El n-a vrut s-o asculte şi, chemând băiatul care-i slujea, a zis: „Izgoneşte-o de la mine pe femeia aceasta, scoate-o afară şi încuie uşa după ea!”
18. Ea avea o cămaşă pestriţă*; căci aceasta era haina pe care o purtau fetele împăratului care erau fecioare. Slujitorul lui Amnon a scos-o afară şi a încuiat uşa după ea.

*Gen. 37.3. Judc. 5.30. Ps. 45.14.

19. Tamar şi-a presărat cenuşă* pe cap şi şi-a sfâşiat haina pestriţă; a pus mâna în cap şi a plecat ţipând.

*Ios. 7.6. Cap. 1.2. Iov 2.12. **Ier. 2.37.

20. Fratele ei Absalom i-a zis: „A stat fratele tău Amnon cu tine? Acum, soro, taci, căci este fratele tău; nu te prea întrece cu firea din pricina aceasta.” Şi Tamar, nemângâiată, a locuit în casa fratelui ei Absalom.
21. Împăratul David a aflat toate aceste lucruri şi s-a mâniat foarte tare.
22. Absalom n-a vorbit nici bine, nici rău* cu Amnon; dar a început să-l urască**, pentru că necinstise pe sora sa Tamar.

*Gen. 24.50; 31.24. **Lev. 19.17,18.

Amnon este omorât

23. După doi ani, pe când Absalom avea tunsul oilor* la Baal-Haţor, lângă Efraim, a poftit pe toţi fiii împăratului.

*Gen. 38.12,13. 1 Sam. 25.4,36.

24. Absalom s-a dus la împărat şi i-a zis: „Iată, robul tău are tunsul oilor; să vină împăratul şi slujitorii lui la robul tău.”
25. Şi împăratul a zis lui Absalom: „Nu, fiule, nu vom veni toţi, ca să nu-ţi fie greu.” Absalom a stăruit de el; dar împăratul n-a vrut să se ducă şi l-a binecuvântat.
26. Absalom a zis: „Dă voie măcar fratelui meu Amnon să vină cu noi.” Împăratul i-a răspuns: „Pentru ce să vină el cu tine?”
27. În urma stăruinţelor lui Absalom, împăratul a lăsat să meargă cu el pe Amnon şi toţi fiii săi.
28. Absalom a dat următoarea poruncă slujitorilor săi: „Luaţi seama când se va veseli* inima lui Amnon de vin şi când vă voi zice: „Loviţi pe Amnon!” atunci să-l omorâţi; să nu vă temeţi de nimic: oare nu vă poruncesc eu? Fiţi tari şi arătaţi-vă oameni cu inimă!”

*Judc. 19.6,9,22. Rut 3.7. 1 Sam. 25.36. Est. 1.10. Ps. 104.15.

29. Slujitorii lui Absalom au făcut lui Amnon cum le poruncise Absalom. Şi toţi fiii împăratului s-au sculat, au încălecat fiecare pe catârul lui şi au fugit.
30. Pe când erau pe drum, a ajuns zvonul la David că Absalom a ucis pe toţi fiii împăratului şi că n-a mai rămas nici unul din ei.
31. Împăratul s-a sculat, şi-a rupt hainele* şi s-a culcat** pe pământ; şi toţi slujitorii lui stăteau acolo cu hainele sfâşiate.

*Cap. 1.11. **Cap. 12.16.

32. Ionadab*, fiul lui Şimea, fratele lui David, a luat cuvântul şi a zis: „Să nu creadă domnul meu că toţi tinerii, fiii împăratului, au fost ucişi, căci numai Amnon a murit; aceasta este urmarea unei hotărâri a lui Absalom, din ziua când Amnon a necinstit-o pe sora sa Tamar.

*Vers. 3.

33. Să nu* se mai muncească, dar, împăratul, domnul meu, cu gândul că toţi fiii împăratului au murit, căci numai Amnon a murit.”

*Cap. 19.19.

34. Absalom* a fugit. Şi tânărul pus de strajă a ridicat ochii şi s-a uitat. Şi iată că o mare ceată venea pe drumul de dinapoia lui, dinspre munte. *Vers. 38.
35. Ionadab a zis împăratului: „Iată că vin fiii împăratului! Astfel se adevereşte ce spunea robul tău.”
36. Pe când isprăvea el vorba, iată că fiii împăratului au venit. Au ridicat glasul şi au plâns; şi împăratul şi toţi slujitorii lui au plâns mult.
37. Absalom fugise şi s-a dus la Talmai*, fiul lui Amihur, împăratul Gheşurului. Şi David îl jelea în fiecare zi pe fiul său.

*Cap. 3.3.

38. Absalom a stat trei ani la Gheşur*, unde se dusese după ce fugise.

*Cap. 14.23,32; 15.8.

39. Împăratul David a încetat să-l mai urmărească pe Absalom, căci se mângâiase* de moartea lui Amnon.

*Gen. 38.12.

Ioab trimite pe o femeie din Tecoa la David

14 1. Ioab, fiul Ţeruiei, a băgat de seamă că inima împăratului era aprinsă de dor după* Absalom.

*Cap. 13.39.

2. A trimis să aducă din Tecoa* o femeie iscusită şi i-a zis: „Fă-te că plângi şi îmbracă-te** în haine de jale; nu te unge cu untdelemn şi fii ca o femeie care de multă vreme plânge după un mort.

*2 Cron. 11.6. **Rut 3.3.

3. Să te duci astfel la împărat şi să-i vorbeşti aşa şi aşa.” Şi Ioab* i-a spus ce trebuia să zică.

*Exod 4.15. Vers. 19.

4. Femeia aceea din Tecoa s-a dus să vorbească împăratului. A căzut* cu faţa la pământ, s-a închinat şi a zis: „Împărate, scapă-mă**!”

*1 Sam. 20.41. Cap. 1.2. **2 Împ. 6.26,28.

5. Împăratul i-a zis: „Ce ai?” Ea a răspuns: „Da, sunt văduvă*, bărbatul mi-a murit!

*Cap. 12.1.

6. Roaba ta avea doi fii; amândoi s-au certat pe câmp şi n-a fost nimeni să-i despartă; unul a lovit pe celălalt şi l-a omorât.
7. Şi iată că toată familia* s-a ridicat împotriva roabei tale, zicând: „Scoate încoace pe ucigaşul fratelui său! Vrem să-l omorâm, pentru viaţa fratelui său pe care l-a ucis; vrem să nimicim chiar şi pe moştenitor!” Ei ar stinge astfel şi tăciunele care-mi mai rămâne, ca să nu lase bărbatului meu nici nume, nici urmaş viu pe faţa pământului.”

*Num. 35.19. Deut. 19.12.

8. Împăratul a zis femeii: „Du-te acasă. Voi da porunci cu privire la tine.”
9. Femeia din Tecoa a zis împăratului:
„Asupra mea*, împărate, domnul meu, şi asupra casei tatălui meu să cadă pedeapsa; împăratul** şi scaunul lui de domnie să nu aibă nimic de suferit.”

*Gen. 27.13. 1 Sam. 25.24. Mat. 27.25. **Cap. 3.28,29. 1 Împ. 2.33.

10. Împăratul a zis: „Dacă va vorbi cineva împotriva ta, să-l aduci la mine şi nu se va mai atinge de tine.”
11. Ea a zis: „Să-şi aducă aminte împăratul de Domnul Dumnezeul tău, pentru ca răzbunătorul sângelui* să nu mărească prăpădul şi să nu mi se nimicească fiul!” Şi el a zis: „Viu este** Domnul, că un păr din capul fiului tău nu va cădea la pământ!”

*Num. 35.19. **1 Sam. 11.45. Fapt. 27.34.

12. Femeia a zis: „Dă voie roabei tale să spună o vorbă domnului meu, împăratul.” Şi el a zis: „Vorbeşte!”
13. Femeia a zis: „Pentru ce gândeşti tu astfel cu privire la poporul* lui Dumnezeu, căci nu iese chiar din cuvintele împăratului că împăratul este ca şi vinovat când nu cheamă înapoi pe acela pe care l-a** gonit?

*Judc. 20.2. **Cap. 13.37,38.

14. Trebuie negreşit să murim* şi vom fi ca nişte ape vărsate pe pământ, care nu se mai adună. Dumnezeu nu ia viaţa, ci doreşte** ca fugarul să nu rămână izgonit dinaintea Lui.

*Iov 34.15. Evr. 9.27. **Num. 35.15,25,28.

15. Acum, dacă am venit să spun aceste lucruri împăratului, domnului meu, am venit pentru că poporul m-a înspăimântat. Şi roaba ta a zis: „Vreau să vorbesc împăratului; poate că împăratul va face ce va zice roaba sa.
16. Da, împăratul va asculta pe roaba sa, ca să scape din mâna celor ce caută să ne nimicească, pe mine şi pe fiul meu, din moştenirea lui Dumnezeu.”
17. Roaba ta a zis: „Cuvântul domnului meu, împăratul, să-mi dea odihnă. Căci domnul meu, împăratul, este ca un înger* al lui Dumnezeu, gata să audă binele şi răul. Şi Domnul Dumnezeul tău să fie cu tine.”

*Vers. 20. Cap. 19.27.

18. Împăratul a răspuns şi a zis femeii: „Nu-mi ascunde ce te voi întreba.” Şi femeia a zis: „Să vorbească domnul meu, împăratul!”
19. Împăratul i-a zis atunci: „Oare mâna lui Ioab nu este ea cu tine în toată treaba aceasta?” Şi femeia a răspuns: „Viu este sufletul tău, împărate, domnul meu, că nu este cu putinţă nici o abatere nici la dreapta, nici la stânga de la tot ce a zis domnul meu, împăratul. Într-adevăr, robul tău Ioab mi-a poruncit şi a pus în* gura roabei tale toate aceste cuvinte. *Vers. 3.
20. Ca să dea o altă înfăţişare lucrului[1], a făcut robul tău Ioab lucrul acesta. Dar domnul meu este tot atât de înţelept* ca şi un înger al lui Dumnezeu, ca să cunoască tot ce se petrece pe pământ.” *Vers. 17. Cap. 19.27.

Absalom este iertat şi adus înapoi

21. Împăratul i-a zis lui Ioab: „Iată, vreau să fac lucrul acesta; du-te, dar, şi adu-l înapoi pe tânărul Absalom.”
22. Ioab a căzut cu faţa la pământ, s-a închinat

1.Sau: ca să dea această întorsătură vorbei;

şi l-a binecuvântat pe împăratul. Apoi a zis: „Robul tău cunoaşte azi că am căpătat trecere înaintea ta, împărate, domnul meu, fiindcă împăratul lucrează după cuvântul robului său.”
23. Ioab s-a sculat, a plecat în Gheşur* şi l-a adus pe Absalom înapoi la Ierusalim.

*Cap. 13.37.

24. Dar împăratul a zis: „Să se ducă în casa lui şi să nu-mi vadă* faţa.” Şi Absalom s-a dus în casa lui şi n-a văzut faţa împăratului.

*Gen. 43.3. Cap. 3.13.

25. Nu era om în tot Israelul aşa de vestit ca Absalom în privinţa frumuseţii lui; din talpa* piciorului până în creştetul capului, n-avea nici un cusur.

*Isa. 1.6.

26. Când îşi tundea capul - şi-l tundea în fiecare an, pentru că părul îi era greu -, greutatea părului de pe capul lui era de două sute de sicli, după greutatea împăratului.
27. Lui Absalom i s-au născut* trei fii şi o fiică, numită Tamar, care era o femeie frumoasă la chip.

*Cap. 18.18.

28. Absalom a locuit doi ani la Ierusalim, fără să vadă* faţa împăratului.

*Vers. 24.

29. Apoi l-a chemat pe Ioab, să-l trimită la împăratul: dar Ioab n-a voit să vină la el. L-a chemat a doua oară; şi Ioab tot n-a vrut să vină.
30. Absalom a zis atunci slujitorilor lui: „Vedeţi, ogorul lui Ioab este lângă al meu; are orz pe el; duceţi-vă şi puneţi-i foc.” Şi slujitorii lui Absalom au pus foc câmpului.
31. Ioab s-a sculat şi s-a dus la Absalom acasă. Şi i-a zis: „Pentru ce au pus slujitorii tăi foc câmpului meu?”
32. Absalom a răspuns lui Ioab: „Iată, ţi-am trimis vorbă şi ţi-am zis: „Vino aici şi te voi trimite la împărat să-i spui: „Pentru ce m-am întors din Gheşur? Ar fi fost mai bine pentru mine să fiu şi acum acolo.” Doresc acum să văd faţa împăratului; şi dacă este vreo nelegiuire în mine, să mă omoare.”
33. Ioab s-a dus la împărat şi i-a spus lucrul acesta. Şi împăratul l-a chemat pe Absalom, care a venit la el şi s-a aruncat cu faţa la pământ înaintea lui. Împăratul l-a sărutat* pe Absalom.

*Gen. 33.4; 45.15. Luca 15.20.

Răscoala lui Absalom

15 1. După* aceea, Absalom şi-a pregătit care** şi cai şi cincizeci de oameni care alergau înaintea lui.

*Cap. 12.11. **1 Împ. 1.5.

2. Se scula dis-de-dimineaţă şi stătea la marginea drumului la poartă. Şi ori de câte ori avea cineva vreo neînţelegere şi se ducea la împărat la judecată, Absalom îl chema şi zicea: „Din ce cetate eşti?” După ce-i răspundea: „Sunt din cutare seminţie a lui Israel”,
3. Absalom îi zicea: „Iată, pricina ta este bună şi dreaptă; dar nimeni din partea împăratului nu te va asculta.”
4. Absalom zicea: „De* m-ar pune pe mine judecător în ţară! Orice om care ar avea o neînţelegere şi o judecată ar veni la mine şi i-aş face dreptate.”

*Judc. 9.29.

5. Şi când se apropia cineva să se închine înaintea lui, el îi întindea mâna, îl apuca şi-l săruta.
6. Absalom se purta aşa cu toţi aceia din Israel care se duceau la împărat să ceară dreptate. Şi Absalom câştiga[1]* inima bărbaţilor lui Israel.

*Rom. 16.18.

7. După patru[2] ani, Absalom a zis împăratului: „Dă-mi voie să mă duc la Hebron să împlinesc o juruinţă pe care am făcut-o Domnului.
8. Căci robul* tău a făcut o juruinţă**, când † locuiam la Gheşur, în Siria; şi am zis: „Dacă mă va aduce Domnul înapoi la Ierusalim, voi da cinste Domnului.”

*Gen. 28.20,21. **1 Sam. 16.2. † Cap. 13.38.

9. Împăratul i-a zis: „Du-te în pace.” Absalom s-a sculat şi a plecat la Hebron.
10. Absalom a trimis iscoade în toate seminţiile lui Israel, să spună: „Când veţi auzi sunetul trâmbiţei, să ziceţi: „Absalom s-a făcut împărat la Hebron!”
11. Două sute de oameni din Ierusalim, care fuseseră poftiţi*, l-au însoţit pe Absalom; şi mergeau în prostia** lor, fără să ştie nimic.

*1 Sam. 9.13; 16.3,5. **Gen. 20.5.

12. Pe când aducea Absalom jertfele, a trimis în cetatea Ghilo după Ahitofel, ghilonitul*, sfetnicul** lui David. Uneltirea căpăta putere şi poporul se îndrepta în număr tot mai mare † de partea lui Absalom.

1. Sau: fura;
2. Sau: patruzeci (după unele manuscrise);

*Ios. 15.51. **Ps. 41.9; 55.12-14. † Ps. 3.1.

Fuga lui David

13. Cineva a venit şi a dat de ştire lui David şi a zis: „Inima* oamenilor lui Israel s-a întors spre Absalom."

*Judc. 9.3. Vers. 6.

14. Şi David a zis tuturor slujitorilor lui care erau cu el la Ierusalim: „Sculaţi-vă să fugim*, căci nu vom scăpa dinaintea lui Absalom. Grăbiţi-vă de plecare; altfel, nu va întârzia să ne ajungă şi va arunca nenorocirea peste noi şi va trece cetatea prin ascuţişul sabiei."

*Cap. 19.9. Ps. 3, titlu.

15. Slujitorii împăratului i-au zis: „Slujitorii tăi vor face tot ce va voi domnul nostru împăratul."
16. Împăratul* a ieşit şi toată casa lui mergea după el; şi a lăsat zece** ţiitoare pentru paza casei.

*Ps. 3, titlu. **Cap. 16.21,22.

17. Împăratul a ieşit astfel şi tot poporul îl urma. Şi s-au oprit la cea din urmă casă.
18. Toţi slujitorii lui, toţi cheretiţii* şi toţi peletiţii, au trecut alături de el; şi toţi gatiţii, în număr de şase sute de oameni, veniţi din Gat, după el, au trecut înaintea împăratului.

*Cap. 8.18.

19. Împăratul a zis lui Itai* din Gat: „Pentru ce să vii şi tu cu noi? Întoarce-te şi rămâi cu împăratul, căci eşti străin şi ai fost luat chiar din ţara ta.

*Cap. 18.2.

20. De ieri ai venit şi azi să te fac să rătăceşti cu noi încoace şi încolo, când nici eu însumi nu ştiu unde* mă duc! Întoarce-te şi ia şi pe fraţii tăi cu tine. Domnul să se poarte cu tine cu bunătate şi credincioşie!"

*1 Sam. 23.13.

21. Itai a răspuns împăratului şi a zis: „Viu* este Domnul şi viu este domnul meu, împăratul, că în locul unde va fi domnul meu, împăratul, fie ca să moară, fie ca să trăiască, acolo va fi şi robul tău."

*Rut 1.16,17. Prov. 17.17; 18.24.

22. David a zis atunci lui Itai: „Du-te şi treci!" Şi Itai din Gat a trecut înainte, cu toţi oamenii lui şi toţi copiii care erau cu el.
23. Tot ţinutul plângea şi scoteau ţipete mari la trecerea întregului popor. Împăratul a trecut apoi şi el pârâul Chedron şi tot poporul a apucat pe drumul care duce în* pustiu.

*Cap. 16.2.

24. Ţadoc era şi el acolo şi cu el toţi leviţii, ducând* chivotul legământului lui Dumnezeu; şi au aşezat jos chivotul lui Dumnezeu. Şi Abiatar se suia, în timp ce tot poporul a terminat de ieşit din cetate.

*Num. 4.15.

25. Împăratul a zis lui Ţadoc: „Du chivotul lui Dumnezeu înapoi în cetate. Dacă voi căpăta trecere înaintea Domnului, mă va aduce înapoi* şi mă va face să văd chivotul şi Locaşul Lui.

*Ps. 43.3.

26. Dar dacă va zice: „Nu-mi place* de tine", iată-mă, să facă ce va crede cu** mine."

*Num. 14.8. Cap.22.20. 1 Împ. 10.9. 2 Cron. 9.8. Isa. 62.4. **1 Sam. 3.18.

27. Împăratul a mai zis preotului Ţadoc: „Înţelegi? Întoarce-te* în pace în cetate, cu fiul tău Ahimaaţ şi cu Ionatan, fiul lui Abiatar, cei doi fii** ai voştri.

*1 Sam. 9.9. **Cap. 17.17.

28. Vedeţi, voi aştepta* în câmpiile pustiului, până ce-mi vor veni veşti din partea voastră."

*Cap. 17.16.

29. Astfel Ţadoc şi Abiatar au dus înapoi chivotul lui Dumnezeu la Ierusalim şi au rămas acolo.
30. David a suit dealul Măslinilor. Suia plângând şi cu capul* acoperit şi mergea cu picioarele goale**; şi toţi cei ce erau cu el şi-au acoperit † şi ei capul şi suiau plângând ††.

*Cap. 9.4. Est. 6.12. **Isa. 20.2,4. † Ier. 14.3,4. †† Ps. 126.6.

31. Au venit şi au spus lui David: „Ahitofel* este împreună cu Absalom printre uneltitori." Şi David a zis: „Doamne, nimiceşte** sfaturile lui Ahitofel!"

*Ps. 3.1,2; 55.12, etc. **Cap. 16.23; 17.14,23.

32. Când a ajuns David pe vârf, unde s-a închinat înaintea lui Dumnezeu, iată că Huşai, architul, a venit înaintea lui, cu haina sfâşiată* şi capul acoperit cu ţărână.

*Cap. 1.2.

33. David i-a zis: „Dacă vei veni cu mine, îmi vei fi o* povară.

*Cap. 19.35.

34. Dimpotrivă, vei nimici pentru mine sfaturile lui Ahitofel, dacă te vei întoarce în cetate şi vei zice lui Absalom: „Împărate, eu voi fi robul* tău; odinioară am fost robul tatălui tău, dar acum sunt robul tău."

*Cap. 16.19.

35. Preoţii Ţadoc şi Abiatar nu vor fi acolo cu tine? Tot ce vei afla din casa împăratului spune* preoţilor Ţadoc şi Abiatar.

*Cap. 17.15,16.

36. Şi fiindcă ei au acolo la* ei pe cei doi fii ai lor, pe Ahimaaţ, fiul lui Ţadoc, şi pe Ionatan, fiul lui Abiatar, prin ei îmi veţi trimite tot ce

veţi afla.”

*Vers. 27.

37. Şi Huşai, prietenul* lui David, s-a întors în cetate. Şi Absalom** a intrat în Ierusalim.

*Cap. 16.16. 1 Cron. 27.33. **Cap. 16.15.

Ţiba îl defăimează pe Mefiboşet

16 1. Când* trecuse David puţin de vârf, iată că Ţiba**, slujitorul lui Mefiboşet, a venit înaintea lui cu doi măgari înşeuaţi, pe care erau două sute de pâini, o sută de turte de stafide, o sută de roade de vară şi un burduf cu vin.

*Cap. 15.30,32. **Cap. 9.2.

2. Împăratul a zis lui Ţiba: „Ce vrei să faci cu acestea?” Şi Ţiba a răspuns: „Măgarii sunt pentru casa împăratului, pentru călărie, pâinile şi roadele de vară sunt pentru hrana tinerilor şi vinul pentru potolirea setei celor* ce vor fi obosiţi în pustiu.”

*Cap. 15.23; 17.29.

3. Împăratul a zis: „Unde este fiul stăpânului tău?” Şi* Ţiba a răspuns împăratului: „Iată, a rămas la Ierusalim, căci a zis: „Astăzi casa lui Israel îmi va da înapoi împărăţia tatălui meu.”

*Cap. 19.27.

4. Împăratul* a zis lui Ţiba: „Tot ce este al lui Mefiboşet este al tău.” Şi Ţiba a zis: „Mă închin cu plecăciune! Să capăt trecere înaintea ta, împărate, domnul meu!” *Prov. 18.13.

Şimei îl blestemă pe David

5. David ajunsese până la Bahurim. Şi de acolo a ieşit un om din familia şi din casa lui Saul, numit Şimei*, fiul lui Ghera. El înainta blestemând

*Cap. 19.16. 1 Împ. 2.8,44.

6. şi a aruncat cu pietre după David şi după toţi slujitorii împăratului David, în timp ce tot poporul şi toţi vitejii stăteau la dreapta şi la stânga împăratului.

7. Şimei vorbea astfel când blestema: „Du-te, du-te, om al sângelui, om* rău!

*Deut. 13.13.

8. Domnul face să cadă asupra ta pedeapsa* pentru tot sângele** casei lui Saul, al cărui scaun de domnie l-ai luat, şi Domnul a dat împărăţia în mâinile fiului tău Absalom; şi iată-te nenorocit, căci eşti un om al sângelui!”

*Judc. 9.24,56,57. 1 Împ. 2.32,33. **Cap. 1.16; 3.28,29; 4. 11,12.

9. Atunci Abişai, fiul Ţeruiei, a zis împăratului: „Pentru ce blestemă* acest câine** mort pe domnul meu, împăratul? Lasă-mă, te rog, să mă duc să-i tai capul.”

*1 Sam. 24.14. Cap. 9.8. **Exod 22.82.

10. Dar împăratul a zis: „Ce* aveţi voi cu mine, fiii Ţeruiei? Dacă blestemă, înseamnă că Domnul** i-a zis: „Blestemă pe David!” Cine-i † va zice, dar: „Pentru ce faci aşa?”

*Cap. 19.22. 1 Pet. 2.23. **2 Împ. 18.25. Plân. 3.38. † Rom. 9.20.

11. Şi David a zis lui Abişai şi tuturor slujitorilor săi: „Iată că fiul meu*, care** a ieşit din trupul meu, vrea să-mi ia viaţa; cu cât mai mult beniamitul acesta! Lăsaţi-l să blesteme, căci Domnul i-a zis.

*Cap. 12.11. **Gen. 15.4.

12. Poate că Domnul Se va uita la necazul meu şi-mi va* face bine în locul blestemelor de azi.”

*Rom. 8.28.

13. David şi oamenii lui şi-au văzut de drum. Şimei mergea pe coasta muntelui, în dreptul lui David; şi mergând blestema, arunca cu pietre împotriva lui şi vântura praf.

14. Împăratul şi tot poporul care era cu el au ajuns la Aiefim şi acolo s-au odihnit.

Huşai la Absalom

15. Absalom* şi tot poporul, bărbaţii lui Israel, intraseră în Ierusalim. Ahitofel era şi el cu Absalom.

*Cap. 15.37.

16. Când a ajuns Huşai, Architul, prietenul* lui David, la Absalom, i-a zis: „Trăiască împăratul! Trăiască împăratul!”

*Cap. 15.37.

17. Şi Absalom a zis lui Huşai: „Iată cât de mult ţii tu la prietenul tău! Pentru ce nu* te-ai dus cu prietenul tău?”

*Cap. 19.25. Prov. 17.17.

18. Huşai a răspuns lui Absalom: „Pentru că vreau să fiu al aceluia pe care l-a ales Domnul şi tot poporul acesta şi toţi bărbaţii lui Israel şi cu el vreau să rămân.

19. De altfel, cui* îi voi sluji? Nu fiului său? Cum am slujit tatălui tău, aşa îţi voi sluji şi ţie.” *Cap. 15.34.

Absalom ascultă de Ahitofel

20. Absalom a zis lui Ahitofel: „Sfătuiţi-vă împreună; ce avem de făcut?”

21. Şi Ahitofel a zis lui Absalom: „Intră la ţiitoarele* pe care le-a lăsat tatăl tău pentru paza casei; astfel, tot Israelul va şti că te-ai făcut

urât** tatălui tău şi mâinile tuturor † celor ce sunt cu tine se vor întări.”

*Cap. 15.16; 20.3. **Gen. 34.30. 1 Sam. 13.4. † Cap. 2.7. Zah. 8.13.

22. Au întins un cort pentru Absalom pe acoperiş şi Absalom a intrat la ţiitoarele tatălui său, în faţa întregului* Israel.

*Cap. 12.11,12.

23. Sfatul dat pe vremea aceea de Ahitofel avea tot atâta putere ca şi când ar fi întrebat chiar pe Dumnezeu. Tot aşa era cu toate sfaturile lui Ahitofel, fie pentru* David, fie pentru Absalom.

*Cap. 15.12.

Sfatul lui Ahitofel zădărnicit de Huşai

17 1. Ahitofel a zis lui Absalom: „Lasă-mă să aleg douăsprezece mii de oameni! Mă voi scula şi voi urmări pe David chiar în noaptea aceasta.

2. Îl voi lua pe neaşteptate, când va fi obosit* şi va avea mâinile slăbite, îl voi înspăimânta şi tot poporul care este cu el va fugi. Voi lovi numai pe împărat**

*Deut. 25.18. Cap. 16.14. **Zah. 13.7.

3. şi voi aduce înapoi la tine tot poporul; moartea omului pe care-l urmăreşti va face ca toţi să se întoarcă, şi tot poporul va fi în pace.”

4. Cuvintele acestea au plăcut lui Absalom şi tuturor bătrânilor lui Israel.

5. Dar Absalom a zis: „Chemaţi şi pe Huşai, architul, şi să auzim şi ce va zice el.”

6. Huşai a venit la Absalom şi Absalom i-a zis: „Iată cum a vorbit Ahitofel; trebuie să facem ce a zis el, sau nu? Spune tu!”

7. Huşai a răspuns lui Absalom: „De data aceasta, sfatul pe care ţi l-a dat Ahitofel nu este bun.”

8. Şi Huşai a zis: „Tu cunoşti vitejia tatălui tău şi a oamenilor lui; sunt înfuriaţi ca o ursoaică* de pe câmp, căreia i s-au răpit puii. Tatăl tău este un om de război şi nu va petrece noaptea cu poporul;

*Osea 13.8.

9. iată, acum stă ascuns în vreo groapă sau în vreun alt loc. Şi dacă, de la început, vor cădea unii sub loviturile lor, se va auzi îndată şi se va zice: „Poporul care urma pe Absalom a fost înfrânt!”

10. Atunci cel mai viteaz, chiar dacă ar fi avut o inimă de leu, se va înspăimânta*; căci tot Israelul ştie că tatăl tău este un viteaz şi că are nişte viteji cu el.

*Ios. 2.11.

11. Sfatul meu este, dar, ca tot Israelul să se strângă la tine, de la Dan* până la Beer-Şeba, o mulţime ca nisipul** de pe marginea mării. Şi tu însuţi să mergi la luptă.

*Judc. 20.1. **Gen. 22.17.

12. Dacă vom ajunge la el în vreun loc unde l-am găsi, vom cădea peste el cum cade roua pe pământ; şi nu va scăpa nici unul, nici el, nici vreunul din oamenii care sunt cu el.

13. Dacă va fugi într-o cetate, tot Israelul va duce funii la cetatea aceea şi o vom trage în pârâu, până când nu va mai rămâne nici o piatră în ea.”

14. Absalom şi toţi oamenii lui Israel au zis: „Sfatul lui Huşai, architul, este mai bun decât sfatul lui Ahitofel.” Dar Domnul* hotărâse să nimicească bunul sfat al lui Ahitofel, ca să aducă nenorocirea peste Absalom.

*Cap. 15.31,34.

Moartea lui Ahitofel

15. Huşai* a zis preoţilor Ţadoc şi Abiatar: „Ahitofel a dat cutare şi cutare sfat lui Absalom şi bătrânilor lui Israel şi eu i-am sfătuit cutare şi cutare lucru.

*Cap. 15.35.

16. Acum trimiteţi îndată ştire lui David şi spuneţi-i: „Nu sta noaptea în câmpiile* pustiului, ci du-te mai departe, ca nu cumva împăratul şi tot poporul care este cu el să fie în primejdie să piară.”

*Cap. 15.28.

17. Ionatan* şi Ahimaaţ stăteau lângă fântâna Roguel**. Slujnica venea şi le aducea ştiri, iar ei se duceau să dea de veste împăratului David; căci nu îndrăzneau să se arate şi să intre în cetate.

*Cap. 15.27,36. **Ios. 15.7; 18.16.

18. Dar o dată i-a zărit un tânăr şi i-a spus lui Absalom. Ei au plecat amândoi în grabă şi au ajuns la Bahurim*, la casa unui om care avea o fântână în curte şi s-au coborât în ea.

*Cap. 16.5.

19. Femeia* a luat o învelitoare, a întins-o peste gura fântânii şi a împrăştiat urluială pe ea, ca să nu dea nimic de bănuit.

*Ios. 2.6.

20. Slujitorii lui Absalom au intrat în casă la femeia aceasta şi au zis: „Unde sunt Ahimaaţ şi Ionatan?” Femeia* le-a răspuns: „Au trecut pârâul.” Au căutat, şi negăsindu-i, s-au întors la Ierusalim.

*Exod 1.19. Ios. 2.4,5.

21. După plecarea lor, Ahimaaţ şi Ionatan au

ieşit din fântână şi s-au dus să dea de ştire împăratului David. Au zis lui David: „Ridicaţi-vă* şi grăbiţi-vă de treceţi apa, căci Ahitofel a plănuit cutare şi cutare lucru împotriva voastră.”

*Vers. 15,16.

22. David şi tot poporul care era cu el s-au sculat şi au trecut Iordanul; când se lumina de ziuă, nu rămăsese nici unul care să nu fi trecut Iordanul.
23. Ahitofel, când a văzut că sfatul lui n-a fost urmat, a pus şaua pe măgar şi a plecat acasă în cetatea* lui. Şi-a pus casa în rânduială şi s-a spânzurat**. Când a murit, l-au îngropat în mormântul tatălui său. *Cap. 15.12. **Mat. 27.5.

David la Mahanaim

24. David ajunsese la Mahanaim*, când a trecut Absalom Iordanul, însoţit de toţi bărbaţii lui Israel.

*Gen. 32.2. Ios. 13.26. Cap. 2.8.

25. Absalom a pus pe Amasa în fruntea oştirii, în locul lui Ioab. Amasa era fiul unui om numit Itra, israelitul, care intrase la Abigail*, fata lui Nahaş şi sora Ţeruiei, mama lui Ioab.

*1 Cron. 2.17.

26. Israel şi Absalom au aşezat tabăra în ţara Galaadului.
27. Când a ajuns David la Mahanaim, Şobi*, fiul lui Nahaş, din Raba fiilor lui Amon, Machir**, fiul lui Amiel, din Lodebar şi Barzilai †, galaaditul, din Roghelim,

*Cap. 10.1; 12.29. **Cap. 9.4. † Cap. 19.31,32. 1 Împ. 2.7.

28. au adus paturi, ligheane, vase de pământ, grâu, orz, făină, grâu prăjit, bob, linte, uscături,
29. miere, unt, oi şi brânză de vacă. Au adus aceste lucruri lui David şi poporului care era cu el ca să mănânce; căci ziceau: „Poporul acesta trebuie să fi suferit de foame, de oboseală şi de sete, în pustiu*.” *Cap. 16.2.

Absalom ucis de Ioab

18 1. David a numărat poporul care era cu el şi a pus peste ei căpetenii peste mii şi căpetenii peste sute.
2. A pus o treime din popor sub porunca lui Ioab, o treime* sub Abişai, fiul Ţeruiei, fratele lui Ioab, şi o treime sub Itai, din Gat. Şi împăratul a zis poporului: „Vreau să ies şi eu împreună cu voi.”

*Cap. 15.19.

3. Dar poporul* a zis: „Să nu ieşi! Căci dacă vom lua-o la fugă, luarea aminte nu se va îndrepta asupra noastră; şi când vor cădea jumătate din noi, nu vor lua seama la noi; dar tu eşti ca zece mii dintre noi şi acum este mai bine să ne vii în ajutor din cetate.”

*Cap. 21.17.

4. Împăratul le-a răspuns: „Voi face ce credeţi că este mai bine.” Şi împăratul a stat lângă poartă, în timp ce tot poporul ieşea cu sutele şi miile.
5. Împăratul a dat următoarea poruncă lui Ioab, lui Abişai şi lui Itai: „Pentru dragostea pe care o aveţi faţă de mine, purtaţi-vă blând cu tânărul Absalom!” Şi tot poporul* a auzit porunca împăratului, dată tuturor căpeteniilor cu privire la Absalom.

*Vers. 12.

6. Poporul a ieşit în câmp înaintea lui Israel, şi bătălia a avut loc în pădurea* lui Efraim.

*Ios. 17.15,18.

7. Acolo, poporul lui Israel a fost bătut de slujitorii lui David şi a fost o mare înfrângere în ziua aceea, de douăzeci de mii de oameni.
8. Lupta s-a întins pe tot ţinutul şi pădurea a mâncat mai mult popor în ziua aceea decât a mâncat sabia.
9. Absalom s-a pomenit în faţa oamenilor lui David. Era călare pe un catâr. Catârul a pătruns sub ramurile încâlcite ale unui mare stejar şi capul lui Absalom s-a prins de stejar; a rămas astfel spânzurat între cer şi pământ şi catârul care era sub el a trecut înainte.
10. Un om, văzând lucrul acesta, a venit şi a spus lui Ioab: „Iată, am văzut pe Absalom spânzurat de un stejar.”
11. Şi Ioab a zis omului care i-a adus ştirea aceasta: „L-ai văzut! De ce, dar, nu l-ai tăiat pe loc? Ţi-aş fi dat zece sicli de argint şi un brâu.”
12. Dar omul acela a zis lui Ioab: „Chiar dacă aş cântări în mâna mea o mie de sicli de argint, n-aş pune mâna pe fiul împăratului; căci noi am auzit* următoarea poruncă pe care ţi-a dat-o împăratul ţie, lui Abişai şi lui Itai: „Luaţi seama fiecare la tânărul Absalom!”

*Vers. 5.

13. Şi dacă l-aş fi omorât mişeleşte, nimic n-ar fi rămas ascuns împăratului şi tu însuţi ai fi fost împotriva mea.”
14. Ioab a zis: „Nu voi zăbovi atâta cu tine!” Şi a luat trei săgeţi în mână şi le-a înfipt în inima lui Absalom, care era încă plin de viaţă în mijlocul stejarului.

15. Zece tineri, care duceau armele lui Ioab, l-au înconjurat pe Absalom, l-au lovit şi l-au omorât.
16. Ioab a sunat din trâmbiţă; şi poporul s-a întors, încetând astfel să mai urmărească pe Israel, oprit de Ioab.
17. Au luat pe Absalom, l-au aruncat într-o groapă mare din mijlocul pădurii şi au pus* peste el o grămadă foarte mare de pietre. Tot Israelul a fugit, fiecare în cortul lui.

*Ios. 7.26.

18. Pe când trăia, Absalom îşi ridicase un stâlp de aducere aminte în Valea Împăratului*. Căci zicea: „N-am** fii, prin care să se poată păstra aducerea aminte a numelui meu.” Şi a pus numele său stâlpului, care şi astăzi se numeşte stâlpul lui Absalom. *Gen. 14.17. **Cap. 14.27.

Solia lui Cuşi

19. Ahimaaţ, fiul lui Ţadoc, a zis: „Lasă-mă să dau fuga şi să duc împăratului vestea cea bună că Domnul i-a făcut dreptate, scăpându-l din mâna vrăjmaşilor săi.”
20. Ioab i-a zis: „Nu tu ai să duci veştile azi; le vei duce într-o altă zi, dar nu astăzi, fiindcă fiul împăratului a murit.”
21. Şi Ioab a zis lui Cuşi: „Du-te şi vesteşte împăratului ce ai văzut.” Cuşi s-a închinat înaintea lui Ioab şi a dat fuga.
22. Ahimaaţ, fiul lui Ţadoc, a zis iarăşi lui Ioab: „Orice s-ar întâmpla, lasă-mă să alerg după Cuşi.” Şi Ioab a zis: „Pentru ce vrei să alergi, fiule? Nu este o solie care-ţi va fi de folos.”
23. „Orice s-ar întâmpla vreau să alerg”, a zis din nou Ahimaaţ. Şi Ioab i-a zis: „Dă fuga!” Ahimaaţ a alergat pe drumul care duce în câmpie şi a luat-o înaintea lui Cuşi.
24. David şedea între cele două porţi. Caraula[1]* s-a dus pe acoperişul porţii spre zid; a ridicat ochii şi s-a uitat. Şi iată că un om alerga singur, singurel.

*2 Împ. 9.17.

25. Caraula[1] a strigat şi a dat de ştire împăratului. Împăratul a zis: „Dacă este singur, aduce veşti.” Şi omul acela se apropia din ce în ce mai mult.
26. Caraula[1] a văzut un alt om alergând; a strigat la portar: „Iată un om aleargă singur singurel.” Împăratul a zis: „Şi el aduce veşti.”
27. Caraula a zis: „Alergătura celui dintâi pare că e a lui Ahimaaţ, fiul lui Ţadoc.” Şi împăratul a zis: „Este un om de bine şi aduce veşti bune.”
28. Ahimaaţ a strigat şi a zis împăratului: „Este bine de tot!” S-a închinat înaintea împăratului cu faţa până la pământ şi a zis: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul tău care a dat în mâinile noastre pe cei ce ridicau mâna împotriva domnului nostru, împăratul.”
29. Împăratul a zis: „Tânărul Absalom este bine, sănătos?” Ahimaaţ a răspuns: „Am văzut o mare învălmăşeală, când a trimis Ioab pe slujitorul împăratului şi pe mine, slujitorul tău: dar nu ştiu ce era.”
30. Şi împăratul a zis: „Stai acolo la o parte.” Şi Ahimaaţ a stat deoparte.
31. Îndată a sosit Cuşi. Şi a zis: „Să afle domnul meu, împăratul, vestea cea bună! Astăzi Domnul ţi-a făcut dreptate, scăpându-te din mâna tuturor celor ce se ridicau împotriva ta.”
32. Împăratul a zis lui Cuşi: „Tânărul Absalom este bine, sănătos?” Cuşi a răspuns: „Ca tânărul acesta să fie vrăjmaşii domnului meu, împăratul, şi toţi cei ce se ridică împotriva ta ca să-ţi facă rău!”
33. Atunci împăratul, cutremurându-se, s-a suit în odaia de sus a porţii şi a plâns. Pe când mergea, zicea: „Fiul* meu Absalom! Fiul meu, fiul meu Absalom! Cum n-am murit eu în locul tău! Absalom, fiul meu, fiul meu!”

*Cap. 19.4.

Jalea împăratului

19 1. Au venit şi au spus lui Ioab: „Iată că împăratul plânge şi se jeleşte din pricina lui Absalom.”
2. Şi în ziua aceea, biruinţa s-a prefăcut în jale pentru tot poporul, căci în ziua aceea, poporul auzea zicându-se: „Împăratul este mâhnit din pricina fiului său.”
3. În aceeaşi zi, poporul a intrat în cetate* pe furiş, ca nişte oameni ruşinaţi că au fugit din luptă.

*Vers. 32.

4. Împăratul îşi acoperise* faţa şi striga în gura mare: „Fiul** meu Absalom! Absalom, fiul meu, fiul meu!”

*Cap. 15.30. **Cap. 18.33.

5. Ioab a intrat în camera unde era împăratul şi a zis: „Tu acoperi azi de ruşine faţa tuturor slujitorilor tăi, care ţi-au scăpat azi viaţa ta, a

1.Sau : straja, străjerul;

fiilor tăi şi a fetelor tale, a nevestelor tale şi a ţiitoarelor tale.
6. Tu iubeşti pe cei ce te urăsc şi urăşti pe cei ce te iubesc, căci arăţi azi că pentru tine nu sunt nici căpetenii, nici slujitori; şi văd acum că, dacă ar trăi Absalom, şi noi toţi am fi murit în ziua aceasta, lucrul acesta ţi-ar fi plăcut.
7. Scoală-te, dar, ieşi şi vorbeşte după inima slujitorilor tăi! Căci jur pe Domnul, că, dacă nu ieşi să te arăţi, nu va rămâne un om cu tine în noaptea aceasta; şi aceasta va fi o nenorocire mai rea pentru tine decât toate nenorocirile care ţi s-au întâmplat din tinereţe până acum."
8. Atunci împăratul s-a sculat şi s-a aşezat la poartă. Au spus întregului popor: „Iată că împăratul stă la poartă." Şi tot poporul a venit înaintea împăratului.

Întoarcerea împăratului la Ierusalim

Însă Israel fugise, fiecare în cortul lui.
9. Şi în toate seminţiile lui Israel, tot poporul se certa, zicând: „Împăratul ne-a izbăvit din mâna vrăjmaşilor noştri, el ne-a scăpat din mâna filistenilor; şi acum a trebuit să fugă* din ţară dinaintea lui Absalom.

*Cap. 15.14.

10. Şi Absalom, pe care-l unsesem să domnească peste noi, a murit în bătălie: de ce nu puneţi o vorbă pentru întoarcerea împăratului?"
11. La rândul său, împăratul David a trimis să spună preoţilor Ţadoc şi Abiatar: „Vorbiţi bătrânilor lui Iuda şi spuneţi-le: „Pentru ce aţi fi voi cei din urmă pentru întoarcerea împăratului în casa lui?" - căci ce se spunea în tot Israelul ajunsese până la împărat.
12. Voi sunteţi fraţii mei, sunteţi os* din oasele mele şi carne din carnea mea; pentru ce aţi fi voi cei din urmă pentru aducerea împăratului înapoi?

*Cap. 5.1.

13. Şi lui Amasa* spuneţi-i aşa: „Nu eşti tu oare os din oasele mele şi carne din carnea mea? Să mă pedepsească** Dumnezeu cu toată asprimea dacă nu vei fi înaintea mea pentru totdeauna căpetenia oştirii, în locul lui Ioab!"

*Cap. 17.25. **Rut 1.17.

14. David a înmuiat inima tuturor celor din Iuda, de parcă ar fi fost un singur* om; şi au trimis să spună împăratului: „Întoarce-te, tu şi toţi slujitorii tăi."

*Judc. 20.1.

15. Împăratul s-a întors şi a ajuns până la Iordan. Şi Iuda s-a dus la Ghilgal*, ca să iasă înaintea împăratului şi să-l facă să treacă Iordanul.

*Ios. 5.9.

Bunătatea lui David faţă de Şimei

16. Şimei*, fiul lui Ghera, beniamitul, care era din Bahurim, s-a grăbit să se coboare cu cei din Iuda înaintea împăratului David.

*Cap. 16.5. 1 Împ. 2.8.

17. Avea cu el o mie de oameni din Beniamin şi pe Ţiba*, mai-marele casei lui Saul, şi pe cei cincisprezece fii şi pe cei douăzeci de robi ai lui Ţiba. Au trecut Iordanul în faţa împăratului.

*Cap. 9.2,10; 16.1,2.

18. Luntrea pusă la îndemâna împăratului tocmai pornise ca să-i treacă şi casa dincolo; şi în clipa când era să treacă împăratul Iordanul, Şimei, fiul lui Ghera, s-a închinat înaintea lui.
19. Şi a zis împăratului: „Să nu ţină seamă* domnul meu de nelegiuirea mea**, să uite că robul tău l-a batjocorit în ziua când împăratul, domnul meu, ieşea din Ierusalim şi să nu ţină seama † împăratul de lucrul acesta!

*1 Sam. 22.15. **Cap. 16.5,6, etc. † Cap. 13.33.

20. Căci robul tău mărturiseşte că a păcătuit. Şi iată, vin astăzi, cel dintâi din toată casa lui Iosif*, înaintea împăratului, domnul meu."

*Cap. 16.5.

21. Atunci Abişai, fiul Ţeruiei, a luat cuvântul şi a zis: „Nu trebuie oare să moară Şimei pentru că a blestemat* pe unsul Domnului?"

*Exod 22.28.

22. Dar David a zis: „Ce* am eu cu voi, fiii Ţeruiei, şi pentru ce vă arătaţi astăzi potrivnicii mei? Astăzi să se omoare** oare vreun om în Israel? Nu ştiu eu că împărăţesc azi peste Israel?"

*Cap. 16.10. **1 Sam. 11.13.

23. Şi împăratul* a zis lui Şimei: „Nu vei muri!" Împăratul i-a jurat că nu-l va omorî.

*1 Împ. 2.8,9,37,46.

Bunătatea lui David faţă de Mefiboşet

24. Mefiboşet*, fiul lui Saul, s-a coborât şi el înaintea împăratului. Nu-şi îngrijise nici picioarele, nici barba, nici nu-şi spălase hainele, din ziua când plecase împăratul până în ziua când se întorcea în pace.

*Cap. 9.6.

25. Când s-a dus înaintea împăratului la Ierusalim, împăratul i-a zis: „Pentru ce n-ai venit* cu mine, Mefiboşet?”

*Cap. 16.17.

26. Şi el a răspuns: „Împărate, domnul meu, slujitorul meu m-a înşelat, căci robul tău, care este olog, zisese: „Voi pune şaua pe măgar, voi încăleca pe el şi voi merge cu împăratul.”
27. Şi el a* defăimat pe robul tău la domnul meu, împăratul. Dar domnul meu**, împăratul, este ca un înger al lui Dumnezeu. Fă ce vei crede.

*Cap. 16.3. **Cap. 14.17,20.

28. Căci toţi cei din casa tatălui meu au fost nişte oameni vrednici de moarte înaintea împăratului, domnul meu; şi totuşi* tu ai pus pe robul tău în rândul celor ce mănâncă la masă cu tine. Ce drept mai pot avea eu şi ce am să cer eu împăratului?”

*Cap. 9.7,10,13.

29. Împăratul i-a zis: „Ce mai vorbeşti atâta? Am spus: „Tu şi Ţiba veţi împărţi pământurile.”
30. Şi Mefiboşet a zis împăratului: „Să ia chiar totul, căci împăratul, domnul meu, se întoarce în pace acasă.”

Mulţumirea lui David faţă de Barzilai

31. Barzilai*, galaaditul, s-a coborât din Roghelim şi a trecut Iordanul împreună cu împăratul, ca să-l conducă până dincolo de Iordan.

*1 Împ. 2.7.

32. Barzilai era foarte bătrân, în vârstă de optzeci de ani. El îngrijise* de împărat în timpul şederii lui la Mahanaim, căci era un om foarte bogat.

*Cap. 17.27.

33. Împăratul a zis lui Barzilai: „Vino cu mine şi te voi hrăni la mine, în Ierusalim.”
34. Dar Barzilai a răspuns împăratului: „Câţi ani voi mai trăi, ca să mă sui cu împăratul la Ierusalim?
35. Eu sunt astăzi în vârstă de optzeci de ani*. Pot eu să mai cunosc ce este bun şi ce este rău? Poate robul tău să mai aibă vreun gust pentru ce mănâncă şi bea? Pot eu să mai aud glasul cântăreţilor şi cântăreţelor? Şi pentru ce să mai fie robul tău o povară pentru domnul meu, împăratul?

*Ps. 90.10.

36. Robul tău va merge puţin dincolo de Iordan cu împăratul. De altfel, pentru ce mi-ar face împăratul această binefacere?
37. Să se întoarcă robul tău şi să mor în cetatea mea, lângă mormântul tatălui meu şi mamei mele! Dar iată că robul tău Chimham* va trece cu împăratul, domnul meu; fă ce vei crede pentru el.”

*1 Împ. 2.7. Ier. 41.17.

38. Împăratul a zis: „Chimham să treacă împreună cu mine şi voi face pentru el ce vei vrea: tot ce vei dori de la mine, îţi voi da!”
39. După ce tot poporul a trecut Iordanul şi după ce l-a trecut şi împăratul, împăratul l-a sărutat* pe Barzilai şi l-a binecuvântat. Şi Barzilai s-a întors acasă.

*Gen. 31.55.

40. Împăratul s-a îndreptat spre Ghilgal, însoţit de Chimham.
Tot poporul lui Iuda şi jumătate din poporul lui Israel petrecuse pe împărat dincolo de Iordan.
41. Dar toţi bărbaţii lui Israel au venit la împărat şi i-au zis: „Pentru ce te-au furat fraţii noştri, bărbaţii lui Iuda, şi au trecut* pe împărat peste Iordan, împreună cu casa lui şi cu toţi oamenii lui David?”

*Vers. 15.

42. Toţi bărbaţii lui Iuda au răspuns bărbaţilor lui Israel: „Fiindcă împăratul ne este* rudă; şi ce aţi găsit aici, ca să vă mâniaţi? Am trăit noi pe cheltuiala împăratului? Ne-a făcut el daruri?”

*Vers. 12.

43. Şi bărbaţii lui Israel au răspuns bărbaţilor lui Iuda: „Împăratul este de zece ori mai mult al nostru, şi chiar la David avem mai mult drept decât voi. Pentru ce ne-aţi nesocotit? N-am fost noi cei dintâi care am spus să se întoarcă împăratul nostru?” Şi bărbaţii lui Iuda au vorbit* cu mai multă asprime decât bărbaţii lui Israel. *Judc. 8.1; 12.1.

Ioab îl omoară pe Amasa

20 1. Acolo era un om de nimic, numit Şeba, fiul lui Bicri, beniamitul. El a sunat din trâmbiţă şi a zis: „Noi* n-avem nici o parte cu David, nici o moştenire cu fiul lui Isai! Fiecare** la cortul său, Israele!”

*Cap. 19.43. **1 Împ. 12.16. 2 Cron. 10.16.

2. Şi toţi bărbaţii lui Israel s-au depărtat de David şi l-au urmat pe Şeba, fiul lui Bicri. Dar bărbaţii lui Iuda au rămas credincioşi împăratului lor şi l-au însoţit de la Iordan până la Ierusalim.
3. David a intrat iarăşi în casa lui, la Ierusalim. Împăratul a luat cele zece ţiitoare* pe care le lăsase pentru paza casei şi le-a pus într-o casă

sub pază; a îngrijit de ele, dar n-a intrat la ele. Şi au fost închise până în ziua morţii lor, trăind în văduvie. *Cap. 15.16; 16.21,22.

4. Împăratul i-a zis lui Amasa: „Cheamă-mi* peste trei zile pe bărbaţii lui Iuda şi tu să fii de faţă aici.”

*Cap. 19.13.

5. Amasa a plecat să cheme pe Iuda; dar a zăbovit peste vremea pe care i-o hotărâse împăratul.

6. David a zis atunci lui Abişai: „Şeba, fiul lui Bicri, ne va face acum mai mult rău decât Absalom. Ia tu însuţi pe slujitorii* stăpânului tău şi urmăreşte-l, ca nu cumva să găsească cetăţi întărite şi să se ascundă dinaintea noastră.”

*Cap. 11.11. 1 Împ. 1.33.

7. Şi Abişai a plecat, urmat de oamenii lui Ioab, de cheretiţi* şi de peletiţi şi de toţi vitejii; au ieşit din Ierusalim, ca să-l urmărească pe Şeba, fiul lui Bicri.

*Cap. 8.18. 1 Împ. 1.38.

8. Când au fost lângă piatra cea mare care este la Gabaon, Amasa a ajuns înaintea lor. Ioab era încins cu o sabie pe deasupra hainelor de război[1], cu care era îmbrăcat; ea era prinsă la coapsă şi stătea în teacă, şi când a înaintat Ioab, sabia a alunecat.

9. Ioab i-a zis lui Amasa: „Eşti sănătos, frate?” Şi cu mâna dreaptă l-a apucat* pe Amasa de barbă să-l sărute.

*Mat. 26.49. Luca 22.47.

10. Amasa n-a luat seamă la sabia care era în mâna lui Ioab; şi Ioab l-a lovit* cu ea în** pântece şi i-a vărsat măruntaiele pe pământ, fără să-i mai dea o a doua lovitură. Şi Amasa a murit.

Ioab şi fratele său Abişai l-au urmărit pe Şeba, fiul lui Bicri.

*1 Împ. 2.5. **Cap. 2.23.

11. Un bărbat dintre oamenii lui Ioab a rămas lângă Amasa şi zicea: „Cine îl vrea pe Ioab şi cine este pentru David? Să-l urmeze pe Ioab!”

12. Amasa se rostogolea în sânge în mijlocul drumului; şi omul acela, văzând că tot poporul se opreşte, a tras pe Amasa din drum pe un câmp şi a aruncat o haină peste el, când a văzut că toţi cei ce ajungeau lângă el se opreau.

13. După ce a fost luat din drum, fiecare a urmat pe Ioab, ca să urmărească pe Şeba, fiul lui Bicri.

Omorârea lui Şeba

14. Ioab a străbătut toate seminţiile lui Israel înspre Abel-Bet-Maaca*, şi toţi bărbaţii de seamă s-au strâns şi l-au urmat.

*2 Împ. 15.29. 2 Cron. 16.4.

15. Au venit şi au împresurat pe Şeba în Abel-Bet-Maaca şi au ridicat* împotriva cetăţii un val[1] care atingea zidul. Tot poporul care era cu Ioab săpa zidul ca să-l facă să cadă.

*2 Împ. 19.32.

16. Atunci o femeie înţeleaptă a început să strige din cetate: „Ascultaţi, ascultaţi! Spuneţi, vă rog, lui Ioab: „Apropie-te până aici, căci vreau să-ţi vorbesc!”

17. El s-a apropiat de ea şi femeia a zis: „Tu eşti Ioab?” El a răspuns: „Eu sunt.” Şi ea i-a zis: „Ascultă vorbele roabei tale.” El a răspuns: „Ascult.”

18. Şi ea a zis: „Odinioară era obiceiul să se spună: „Să întrebăm în Abel!” Şi totul se isprăvea astfel.

19. Eu sunt una din cetăţile liniştite şi credincioase din Israel; şi tu cauţi să pierzi o cetate care este o mamă în Israel! Pentru ce ai nimici tu moştenirea* Domnului?”

*1 Sam. 26.19. Cap. 21.3.

20. Ioab a răspuns: „Departe, departe de mine gândul să nimicesc sau să dărâm!

21. Nu este aşa! Dar un om din muntele lui Efraim, numit Şeba, fiul lui Bicri, a ridicat mâna împotriva împăratului David; daţi-l încoace numai pe el şi mă voi depărta de cetate.” Femeia a zis lui Ioab: „Iată, capul lui îţi va fi aruncat peste zid.”

22. Şi femeia s-a dus şi a înduplecat pe tot poporul cu înţelepciunea* ei; au tăiat capul lui Şeba, fiul lui Bicri, şi l-au aruncat lui Ioab. Ioab a sunat din trâmbiţă; s-au împrăştiat de lângă cetate şi fiecare s-a dus la cortul său. Şi Ioab s-a întors la Ierusalim, la împărat.

*Ecl. 9.14,15.

Dregătorii lui David

23. Ioab* era mai-mare peste toată oştirea lui Israel; Benaia, fiul lui Iehoiada, era în fruntea cheretiţilor şi a peletiţilor;

*Cap. 8.16,18.

24. Adoram era mai-mare* peste dări; Iosafat**, fiul lui Ahilud, era scriitor (arhivar);

*1 Împ. 4.6. **Cap. 8.16. 1 Împ. 4.3.

25. Şeia era logofăt; Ţadoc* şi Abiatar erau preoţi;

*Cap. 8.17. 1 Împ. 4.4.

26. şi Ira* din Iair era slujbaş de stat[2] al lui David.

*Cap. 23.38.

1.Sau mantalei;

1.Sau: val de pământ; 2.Sau: consilier;

Foametea de trei ani

21 1. Pe vremea lui David, a fost o foamete care a durat trei ani. David a întrebat pe Domnul şi Domnul a zis: „Din pricina lui Saul şi a casei lui sângeroase, pentru că a ucis pe gabaoniţi, este foametea aceasta.”
2. Împăratul a chemat pe gabaoniţi să le vorbească. - Gabaoniţii nu erau dintre copiii lui Israel, ci erau o rămăşiţă* a amoriţilor; copiii lui Israel se legaseră faţă de ei cu un jurământ, şi totuşi Saul voise să-i ucidă, în râvna lui pentru copiii lui Israel şi Iuda. -

*Ios. 9.3,15-17.

3. David a zis gabaoniţilor: „Ce pot face eu pentru voi şi cu ce să fac ispăşire, ca să binecuvântaţi moştenirea* Domnului?”

*Cap. 20.19.

4. Gabaoniţii i-au răspuns: „Nu vrem nici argint, nici aur de la Saul şi de la casa lui şi nici nu este treaba noastră să omorâm pe cineva din Israel.” Şi împăratul a zis: „Ce vreţi, dar, să vă fac?”
5. Ei au răspuns împăratului: „Fiindcă omul acela ne-a slăbit şi îşi pusese de gând să ne nimicească ca să ne facă să pierim din tot ţinutul lui Israel,
6. să ni se dea şapte bărbaţi din fiii lui şi-i vom spânzura înaintea Domnului, la Ghibeea* lui Saul, alesul** Domnului.” Şi împăratul a zis: „Vi-i voi da.”

*1 Sam. 10.26; 11.4. **1 Sam. 10.24.

7. Împăratul l-a cruţat pe Mefiboşet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, pentru jurământul* pe care-l făcuseră între ei, înaintea Domnului, David şi Ionatan, fiul lui Saul.

*1 Sam. 18.3; 20.8,15,42; 23.18.

8. Dar împăratul a luat pe cei doi fii, pe care-i născuse lui Saul, Riţpa*, fata lui Aiia, şi anume: Armoni şi Mefiboşet, şi pe cei cinci fii, pe care-i născuse Merab, fata lui Saul, lui Adriel din Mehola, fiul lui Barzilai;

*Cap. 3.7.

9. i-a dat în mâinile gabaoniţilor, care i-au spânzurat pe munte, înaintea* Domnului. Toţi cei şapte au pierit împreună; au fost omorâţi în cele dintâi zile ale seceratului, la începutul seceratului orzului.

*Cap. 6.17.

10. Riţpa*, fata lui Aiia, a luat un sac şi l-a întins sub ea peste stâncă, de la începutul** seceratului până când a căzut peste ei ploaie din cer; şi a oprit păsările cerului să se apropie de ei în timpul zilei şi fiarele câmpului în timpul nopţii.

*Vers. 8. Cap. 3.7. **Deut. 21.23.

11. Au înştiinţat pe David despre ce făcuse Riţpa, fata lui Aiia, ţiitoarea lui Saul.
12. Şi David s-a dus şi a luat oasele lui Saul şi oasele fiului său Ionatan de la locuitorii din Iabesul Galaadului*, care le luaseră din piaţa Bet-Şan, unde îi spânzuraseră filistenii** când l-au bătut pe Saul la Ghilboa.

*1 Sam. 31.11-13. **1 Sam. 31.10.

13. A luat de acolo oasele lui Saul şi oasele fiului său Ionatan; şi s-au strâns şi oasele celor ce fuseseră spânzuraţi.
14. Au îngropat oasele lui Saul şi ale fiului său Ionatan în ţara lui Beniamin, la Ţela*, în mormântul lui Chis, tatăl lui Saul. Şi au făcut tot ce poruncise împăratul.
După aceea, Dumnezeu** a fost binevoitor faţă de ţară.

*Ios. 18.28. **Ios. 7.26. Cap. 24.25.

Războiul împotriva filistenilor

15. Filistenii au pornit iarăşi război împotriva lui Israel. David s-a coborât cu slujitorii lui şi a luptat împotriva filistenilor. David era obosit.
16. Şi Işbi-Benob, unul din copiii lui Rafa[1], a vrut să-l omoare pe David; avea o suliţă în greutate de trei sute de sicli de aramă şi era încins cu o sabie nouă.
17. Abişai, fiul Ţeruiei, a venit în ajutorul lui David, l-a lovit pe filistean şi l-a omorât. Atunci oamenii lui David i-au jurat, zicând: „Să* nu mai ieşi cu noi la luptă, ca să nu stingi lumina** lui Israel.”

*Cap. 18.3. **1 Împ. 11.36; 15.4. Ps. 132.17.

18. După aceea, a mai fost* o bătălie la Gob cu filistenii. Atunci Sibecai**, huşatitul, a omorât pe Saf, care era unul din copiii lui Rafa.

*1 Cron. 20.4. **1 Cron. 11.29.

19. A mai fost o bătălie la Gob cu filistenii. Şi Elhanan, fiul lui Iaare-Oreghim, din Betleem, a omorât pe Goliat* din Gat, care avea o suliţă al cărei mâner era ca sulul de ţesut.

*1 Cron. 20.5.

20. A mai fost o bătălie la Gat*. Acolo era un om de statură înaltă, care avea şase degete la fiecare mână şi la fiecare picior, în total douăzeci şi patru, care se trăgea tot din Rafa.

*1 Cron. 20.6.

21. El a batjocorit pe Israel; şi Ionatan, fiul lui Şimea*, fratele lui David, l-a omorât.

*1 Sam. 16.9.

1.Sau: dintre fiii uriaşului;

22. Aceşti patru* oameni erau copiii lui Rafa născuţi la Gat. Au pierit ucişi de mâna lui David şi de mâna slujitorilor lui. *1 Cron. 20.8.

Cântarea lui David

22 1. David a îndreptat către Domnul cuvintele* acestei cântări, după ce Domnul l-a izbăvit** din mâna tuturor vrăjmaşilor lui şi din mâna lui Saul.

*Exod 15.1. Judc. 5.1. **Ps. 18, titlu; 34.19.

2. El a zis:
„Domnul* este stânca mea, cetăţuia mea,
izbăvitorul meu.

*Deut. 32.4. Ps. 18.2, etc.; 31.3; 71.3; 91.2; 144.2.

3. Dumnezeu este stânca mea, la care* găsesc un adăpost,
scutul** meu şi puterea † care
mă mântuieşte,
turnul †† meu cel înalt
şi scăparea *† mea.
Mântuitorule! Tu mă scapi de violenţă.

*Evr. 2.13. **Gen. 15.1. † Luca 1.69. †† Prov. 18.10. *† Ps. 9.9; 14.6; 59.16; 71.7. Ier. 16.19.

4. Eu chem pe Domnul cel vrednic de laudă
şi sunt izbăvit de vrăjmaşii mei.
5. Căci valurile morţii mă înconjuraseră,
şuvoaiele nimicirii mă înspăimântaseră;
6. legăturile* mormântului mă înconjuraseră,
laţurile morţii mă prinseseră.

*Ps. 116.3.

7. În strâmtorarea mea, am chemat*
pe Domnul,
am chemat pe Dumnezeul meu;
din locaşul Lui, El mi-a auzit** glasul,
şi strigătul meu a ajuns la urechile Lui.

*Ps. 116.4; 120.1. Iona 2.2. **Exod 3.7. Ps. 34.6,15,17.

8. Atunci pământul s-a cutremurat*
şi s-a clătinat,
temeliile** cerului s-au mişcat
şi s-au zguduit,
pentru că El Se mâniase.

*Judc. 5.4. Ps. 77.18; 97.4. **Iov 26.11.

9. Fum se ridica din nările Lui,
şi un foc* mistuitor ieşea din gura Lui:
cărbuni aprinşi ţâşneau din ea.

*Ps. 97.3. Hab. 3.5. Evr. 12.29.

10. A aplecat* cerurile şi S-a coborât:
un nor gros** era sub picioarele Lui.

*Ps. 144.5. Isa. 64.1. **Exod 20.21. 1 Împ. 8.12. Ps. 97.2.

11. Călărea pe un heruvim şi zbura,
venea pe aripile* vântului;

*Ps. 104.3.

12. era înconjurat cu întunericul*
ca şi cu un cort,
era înconjurat cu grămezi de ape şi cu nori întunecoşi.

*Vers. 10. Ps. 97.2.

13. Din strălucirea care era înaintea Lui
scânteiau cărbuni* de foc. *Vers. 9.
14. Domnul a tunat* din ceruri,
Cel Preaînalt a făcut să-I răsune glasul;

*Judc. 5.20. 1 Sam. 2.10; 7.10. Ps. 29.3. Isa. 30.30.

15. a aruncat săgeţi* şi a risipit pe
vrăjmaşii mei,
a aruncat fulgerul şi i-a pus pe fugă.

*Deut. 32.23. Ps. 7.13; 77.17; 144.6. Hab. 3.11.

16. Fundul mării s-a văzut,
temeliile lumii au fost descoperite
de mustrarea* Domnului,
de vuietul suflării nărilor Lui.

*Exod 15.8. Ps. 106.9. Naum 1.4. Mat. 8.26.

17. El Şi-a întins mâna de sus din înălţime,
m-a apucat,
m-a scos din apele cele mari; *Ps. 144.7.
18. m-a izbăvit* de potrivnicul meu
cel puternic,
de vrăjmaşii mei care erau mai tari
decât mine. *Vers. 1.
19. Ei mă prinseseră în ziua strâmtorării mele,
dar Domnul a fost sprijinitorul meu,
20. El m-a scos la loc* larg.
El m-a mântuit pentru că mă** iubeşte.

*Ps. 31.8; 118.5. **Cap. 15.26. Ps. 22.8.

21. Domnul mi-a* răsplătit după
nevinovăţia mea,
mi-a făcut după curăţia** mâinilor mele;

*1 Sam. 26.23. Vers. 25. 1 Împ. 8.32. Ps. 7.8. **Ps. 24.4.

22. căci am păzit* căile Domnului,
nu m-am făcut vinovat faţă de
Dumnezeul meu.

*Gen. 18.19. Ps. 119.3; 128.1. Prov. 8.32.

23. Toate poruncile* Lui au fost**
înaintea mea,
şi nu m-am depărtat de la legile Lui.

*Deut. 7.12. Ps. 119.30,102. **Gen. 6.9; 17.1. Iov 1.1.

24. Am fost fără vină înaintea Lui,
m-am păzit de fărădelegea mea.
25. De aceea Domnul mi-a răsplătit
nevinovăţia* mea,
după curăţia mea înaintea Lui.

*Vers. 21.

26. Cu cel bun* Tu eşti bun,
cu omul drept Te porţi după dreptate,

*Mat. 5.7.

27. cu cel curat eşti curat,
cu cel îndărătnic* Te porţi după
îndărătnicia lui.

*Lev. 26.23,24,27,28.

28. Tu mântuieşti pe poporul*

care se smereşte,
şi cu privirea Ta cobori pe cei mândri**.
*Exod 3.7,8. Ps. 72.12,13. **Iov 40.11,12. Isa. 2.11,12,17; 5.15. Dan. 4.37.
29. Da, Tu eşti lumina mea, Doamne!
Domnul luminează întunericul meu.
30. Cu Tine mă năpustesc asupra
unei oşti înarmate,
cu Dumnezeul meu sar peste zid.
31. Căile lui Dumnezeu sunt* desăvârşite,
Cuvântul Domnului este** încercat;
El este un scut pentru toţi cei ce caută
adăpost în El.
*Deut. 32.4. Dan. 4.37. Apoc. 15.3. **Ps. 12.6; 119.140. Prov. 30.5.
32. Căci cine* este Dumnezeu,
în afară de Domnul?
Şi cine este o stâncă,
în afară de Dumnezeul nostru?
*1 Sam. 2.2. Isa. 45.5,6.
33. Dumnezeu este cetăţuia mea* cea tare
şi El mă călăuzeşte pe** calea cea dreaptă †.
*Exod 15.2. Ps. 27.1; 28.7,8; 31.4. Isa. 12.2. **Evr. 13.21. † Deut. 18.13. Iov 22.3. Ps. 101.2,6; 119.1.
34. El îmi face picioarele ca* ale cerboaicelor
şi El mă aşază pe locurile mele
cele înalte**.
*Cap. 2.18. Hab. 3.19. **Deut. 32.13. Isa. 33.16; 58.14.
35. Îmi* deprinde mâinile la luptă
şi braţele mele întind arcul de aramă.
*Ps. 144.1.
36. Tu îmi dai scutul mântuirii Tale
şi ajung mare prin bunătatea Ta.
37. Lărgeşti* drumul sub paşii mei
şi picioarele mele nu se clatină. *Prov. 4.12.
38. Urmăresc pe vrăjmaşii mei şi-i nimicesc,
nu mă întorc până nu-i nimicesc.
39. Îi nimicesc, îi zdrobesc, de nu se mai
scoală; cad* sub picioarele mele. *Mal. 4.3.
40. Tu mă încingi* cu putere pentru luptă,
răpui sub mine pe potrivnicii** mei.
*Ps. 18.32,39. **Ps. 44.5.
41. Faci pe vrăjmaşii mei să întoarcă spatele*
înaintea mea,
şi nimicesc pe cei ce mă urăsc.
*Gen. 49.8. Exod 23.27. Ios. 10.24.
42. Se uită în jurul lor şi nu-i cine să-i scape.
Strigă către Domnul*, dar nu le răspunde!
*Iov 27.9. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Mica 3.4.
43. Îi pisez ca* pulberea pământului,
îi zdrobesc, îi calc în picioare, ca noroiul**
de pe uliţe.
*2 Împ. 13.7. Ps. 35.5. Dan. 2.35. **Isa. 10.6. Mica 7.10. Zah. 10.5.
44. Mă scapi* din neînţelegerile poporului
meu;
mă păstrezi drept căpetenie** a neamurilor;
un popor † pe care nu-l cunoşteam
îmi este supus.
*Cap. 3.1; 5.1; 19.9,14; 20.1,2,22. **Deut. 28.13. Cap. 8.1-14. Ps. 2.8. † Isa. 55.5.
45. Fiii străinului mă linguşesc;
mă ascultă la cea dintâi poruncă.
46. Fiii străinului şi-au pierdut inima,
tremură când ies afară din* cetăţuie.
*Mica 7.17.
47. Trăiască Domnul
şi binecuvântată să fie Stânca mea!
Înălţat să fie Dumnezeu,
Stânca mântuirii* mele,
*Ps. 89.26.
48. Dumnezeu, care este Răzbunătorul meu,
care-mi supune* popoarele
*Ps. 144.2.
49. şi care mă face să scap de vrăjmaşii mei!
Tu mă înalţi mai presus de potrivnicii mei,
mă izbăveşti de omul* asupritor.
*Ps. 140.1.
50. De aceea Te voi lăuda printre* popoare,
Doamne!
Şi voi cânta spre slava Numelui Tău.
*Rom. 15.9.
51. El dă* mari izbăviri împăratului Său
şi arată milă unsului** Său:
lui David şi seminţei † Lui, pentru totdeau-
na." *Ps. 144.10. **Ps. 89.20. † Cap. 7.12,13. Ps. 89.29.

Cele din urmă cuvinte ale lui David

23 1. Iată cele din urmă cuvinte ale lui
David.
Cuvântul lui David, fiul lui Isai,
cuvântul omului* care a fost înălţat sus de tot,
cuvântul unsului** Dumnezeului lui Iacov,
cuvântul cântăreţului plăcut al lui Israel.
*Cap. 7.8,9. Ps. 78.70,71; 89.27. **1 Sam. 16.12,13. Ps. 89.20.
2. „Duhul* Domnului vorbeşte prin mine,
şi Cuvântul Lui este pe limba mea.
*2 Pet. 1.21.
3. Dumnezeul lui Israel a vorbit. Stânca* lui
Israel mi-a zis:
„Cel ce împărăţeşte între oameni cu dreptate,
cel ce împărăţeşte** în frică de Dumnezeu

*Deut. 32.4,31. Cap. 22.2,32. **Exod 18.21. 2 Cron. 19.7,9.

4. este* ca lumina dimineţii când răsare soarele
în dimineaţa fără nori;
ca razele soarelui după ploaie,
care fac să încolţească din pământ verdeaţa."

*Judc. 5.31. Ps. 89.36; 110.3. Prov. 4.18. Osea 6.5.

5. Măcar că nu este aşa casa mea înaintea lui
Dumnezeu,
totuşi El a* făcut cu mine un legământ veş-
nic, bine întărit în toate privinţele şi tare.
Nu va face El oare să răsară din el tot ce este
spre mântuirea şi bucuria mea?

*Cap. 7.15,16. Ps. 89.29. Isa. 55.3.

6. Dar cei răi sunt toţi ca nişte spini
pe care-i arunci
şi nu-i iei cu mâna;
7. cine se atinge de ei
se înarmează cu un fier sau cu mânerul unei
suliţe şi-i arde în foc pe loc."

Vitejii lui David

8. Iată numele vitejilor care erau în slujba lui
David:
Ioşeb-Basşebet, tahchemonitul, unul din fruntaşii căpeteniilor. El şi-a învârtit suliţa peste opt sute de oameni, pe care i-a omorât dintr-o dată.
9. După el, Eleazar*, fiul lui Dodo, fiul lui Ahohi. El era unul din cei trei războinici care au ţinut piept împreună cu David împotriva filistenilor strânşi pentru luptă, când bărbaţii lui Israel se dădeau înapoi pe înălţimi.

*1 Cron. 11.12; 27.4.

10. El s-a sculat şi a lovit pe filisteni până ce i-a obosit mâna şi a rămas lipită de sabie. Domnul a dat o mare izbăvire în ziua aceea. Poporul s-a întors după Eleazar, numai ca să ia prada.
11. După el, Şama*, fiul lui Aghe, din Harar. Filistenii** se strânseseră la Lehi. Acolo era o bucată de pământ semănată cu linte; şi poporul fugea dinaintea filistenilor.

*1 Cron. 11.27. **1 Cron. 11.13,14.

12. Şama s-a aşezat în mijlocul ogorului, l-a apărat şi a bătut pe filisteni. Şi Domnul a dat o mare izbăvire.
13. Trei* dintre cele treizeci de căpetenii s-au coborât pe vremea seceratului şi au venit la David, în peştera** Adulam, când o ceată de filisteni îşi aşezaseră tabăra în Valea † Refaim.

*1 Cron. 11.15. **1 Sam. 22.1. † Cap. 5.18.

14. David era atunci în* cetăţuie şi o strajă a filistenilor era la Betleem.

*1 Sam. 22.4,5.

15. David a avut o dorinţă şi a zis: „Cine-mi va da să beau apă din fântâna de la poarta Betleemului?"
16. Atunci cei trei viteji au trecut prin tabăra filistenilor şi au scos apă din fântâna de la poarta Betleemului. Au adus-o şi au dat-o lui David; dar el n-a vrut s-o bea şi a vărsat-o înaintea Domnului.
17. El a zis: „Departe de mine, Doamne, gândul să fac lucrul acesta! Să beau sângele* oamenilor acestora care s-au dus cu riscul vieţilor lor?" Şi n-a vrut s-o bea. Iată ce au făcut aceşti trei viteji.

*Lev. 17.10.

18. Abişai*, fratele lui Ioab, fiul Ţeruiei, era căpetenia celor trei. El şi-a învârtit suliţa peste trei sute de oameni şi i-a omorât şi a fost vestit între cei trei.

*1 Cron. 11.20.

19. Era cel mai cu vază din cei trei şi a fost căpetenia lor; dar n-a fost la înălţimea celor trei dintâi.
20. Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui om din Cabţeel*, om viteaz şi vestit prin faptele lui mari. El** i-a ucis pe cei doi fii ai lui Ariel din Moab. S-a coborât în mijlocul unei gropi pentru apă unde a ucis un leu, într-o zi când căzuse zăpadă.

*Ios. 15.21. **Exod 15.15. 1 Cron. 11.22.

21. A omorât pe un egiptean groaznic la înfăţişare, care avea o suliţă în mână; s-a coborât împotriva lui cu un toiag, a smuls suliţa din mâna egipteanului şi l-a omorât cu ea.
22. Iată ce a făcut Benaia, fiul lui Iehoiada; şi a fost vestit printre cei trei viteji.
23. Era cel mai cu vază din cei treizeci; dar n-a ajuns la înălţimea celor trei dintâi. David l-a primit între sfetnicii lui* de aproape.

*Cap. 8.18; 20.23.

24. Asael*, fratele lui Ioab, din numărul celor treizeci, Elhanan, fiul lui Dodo, din Betleem.

*Cap. 2.18.

25. Şama* din Harod. Elica din Harod.

*1 Cron. 11.27.

26. Heleţ din Pelet. Ira, fiul lui Icheş, din Tecoa.
27. Abiezer din Anatot. Mebunai din Huşa.
28. Ţalmon din Ahoah. Maharai din Netofa.
29. Heleb, fiul lui Baana, din Netofa. Itai, fiul lui Ribai, din Ghibeea fiilor lui Beniamin,
30. Benaia din Piraton, Hidai din Nahale-Gaaş*.

*Judc. 2.9.
31. Abi-Albon din Araba, Azmavet din Barhum,
32. Eliahba din Şaalbon, Bene-Iaşen, Ionatan,
33. Şama din Harar, Ahiam, fiul lui Şarar din Arar,
34. Elifelet, fiul lui Ahasbai, fiul unui maacatit. Eliam, fiul lui Ahitofel, din Ghilo,
35. Heţrai din Carmel, Paarai din Arab,
36. Igheal, fiul lui Natan, din Ţoba, Bani din Gad,
37. Ţelec, amonitul. Naharai din Beerot, care ducea armele lui Ioab, fiul Ţeruiei,
38. Ira* din Ieter, Gareb din Ieter,
*Cap. 20.26.
39. Urie*, hititul. Cu toţii: treizeci şi şapte.
*Cap. 11.3,6.

Numărătoarea poporului

24 1. Domnul S-a aprins de mânie* din nou împotriva lui Israel; el[1] l-a stârnit pe David împotriva lor, zicând: „Du-te** şi fă numărătoarea lui Israel şi a lui Iuda."
*Cap. 21.1,2. **1 Cron. 27.23,24.
2. Şi împăratul a zis lui Ioab, căpetenia oştirii, care se afla lângă el: „Străbate toate seminţiile lui Israel, de la Dan* până al Beer-Şeba; să se facă numărătoarea poporului şi să ştiu** la cât se ridică numărul lor." *Judc. 20.1. **Ier. 17.5.
3. Ioab a zis împăratului: „Domnul Dumnezeul tău să facă poporul de o sută de ori mai mare; şi împăratul, domnul meu, să vadă cu ochii lui lucrul acesta! Dar pentru ce vrea împăratul, domnul meu, să facă lucrul acesta?"
4. Împăratul a stăruit în porunca pe care o dădea lui Ioab şi căpeteniilor oştirii; şi Ioab şi căpeteniile oştirii au plecat de la împărat, ca să facă numărătoarea poporului Israel.
5. Au trecut Iordanul şi au aşezat tabăra la Aroer*, la dreapta cetăţii care este în mijlocul văii Gad şi lângă Iaezer**.
*Deut. 2.36. Ios. 13.9,16. **Num. 22.1,3.
6. Au venit până în Galaad şi în ţara lui Tahtim-Hodşi. S-au dus până la Dan Iaan* şi în împrejurimile Sidonului**.
*Ios. 19.47. Judc. 18.29. **Ios. 19.28. Judc. 18.28.
7. Au venit până la cetăţuia Tir şi în toate cetăţile heviţilor şi ale canaaniţilor. Au ieşit spre partea de miazăzi a lui Iuda, la Beer-Şeba.
8. Au străbătut astfel toată ţara şi au ajuns la Ierusalim, după nouă luni şi douăzeci de zile.
9. Ioab a dat împăratului numărul poporului: erau* în Israel opt sute de mii de oameni de război care scoteau sabia şi în Iuda cinci sute de mii de oameni. *1 Cron. 21.5.

Ciuma de trei zile

10. David a simţit cum îi bătea* inima, după ce făcuse numărătoarea poporului. Şi a zis Domnului: „Am săvârşit un mare** păcat, făcând lucrul acesta! Acum, Doamne, binevoieşte şi iartă nelegiuirea robului Tău, căci am lucrat în totul ca un † nebun!"
*1 Sam. 24.5. **Cap. 12.13. † 1 Sam. 13.13.
11. A doua zi, când s-a sculat David, cuvântul Domnului a vorbit astfel proorocului Gad*, văzătorul** lui David:
*1 Sam. 22.5. **1 Sam. 9.9. 1 Cron. 29.29.
12. „Du-te şi spune lui David: „Aşa vorbeşte Domnul: „Îţi pun înainte trei nenorociri; alege una din ele şi te voi lovi cu ea."
13. Gad s-a dus la David şi i-a făcut cunoscut lucrul acesta, zicând: „Vrei şapte ani de foamete* în ţara ta sau să fugi trei luni dinaintea vrăjmaşilor tăi, care te vor urmări, sau să bântuie ciuma trei zile în ţară? Acum alege şi vezi ce trebuie să răspund Celui ce mă trimite."
*1 Cron. 21.13.
14. David i-a răspuns lui Gad: „Sunt într-o mare strâmtorare! Of! mai bine să cădem în mâinile Domnului, căci îndurările* Lui sunt nemărginite; dar să nu** cad în mâinile oamenilor!" *Ps. 103.8,13,14; 119.156. **Isa. 47.6. Zah. 1.15.
15. Domnul* a trimis ciuma în Israel, de dimineaţă până la vremea hotărâtă. Şi, din Dan până la Beer-Şeba, au murit şaptezeci de mii de oameni din popor.
*1 Cron. 21.14; 27.24.
16. Pe* când îngerul întindea mâna peste Ierusalim ca să-l nimicească, Domnul S-a căit** de răul acela şi a zis îngerului care ucidea poporul: „Destul! Trage-ţi mâna acum!" Îngerul Domnului era lângă aria lui Aravna, † iebusitul.
*Exod 12.23. 1 Cron. 21.15. **Gen. 6.6. 1 Sam. 15.11. Ioel 2.13,14. † Vers. 18. 1 Cron. 21.15. 2 Cron. 3.1.
17. David, văzând pe îngerul care lovea pe popor, a zis Domnului: „Iată că am* păcătuit! Eu sunt vinovat: dar oile acestea ce-au făcut? Mâna Ta să se îndrepte, dar, împotriva mea şi împotriva casei tatălui meu!" *1 Cron. 21.17.

1.„el"- persoană incertă - din 1 Cron. 21.1. reiese că e Satan;

18. În ziua aceea, Gad a venit la David şi i-a zis: „Suie-te* şi înalţă un altar Domnului în aria lui Aravna, iebusitul.”

*1 Cron. 21.18, etc.

19. David s-a suit, după cuvântul lui Gad, cum poruncise Domnul.
20. Aravna s-a uitat şi a văzut pe împărat şi pe slujitorii lui îndreptându-se spre el; şi Aravna a ieşit şi s-a închinat înaintea împăratului, cu faţa la pământ.
21. Aravna a zis: „Pentru ce vine domnul meu, împăratul, la slujitorul lui?” Şi David* a răspuns: „Ca să cumpăr de la tine aria şi să zidesc în ea un altar Domnului, pentru ca să înceteze urgia** aceasta de peste popor.”

*Gen. 23.8-16. **Num. 16.48,50.

22. Aravna a zis lui David: „Să ia domnul meu împăratul aria şi să aducă în ea jertfele care-i vor plăcea; vezi*, boii vor fi pentru arderea de tot şi carele cu uneltele lor vor ţine loc de lemne.”

*1 Împ. 19.21.

23. Aravna a dat împăratului totul. Şi Aravna a zis împăratului: „Domnul Dumnezeul tău să te* primească!”

*Ezec. 20.40,41.

24. Dar împăratul a zis lui Aravna: „Nu! Vreau s-o cumpăr de la tine cu preţ de argint şi nu voi aduce Domnului Dumnezeului meu arderi de tot care să nu mă coste nimic.” Şi David a cumpărat** aria şi boii cu cincizeci de sicli de argint.

*1 Cron. 21.24,25.

25. David a zidit acolo un altar Domnului şi a adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire.
Atunci Domnul* a fost binevoitor faţă de ţară şi a încetat urgia** de peste Israel.

*Cap. 21.14. **Vers. 21.

CARTEA ÎNTÂI A ÎMPĂRAŢILOR

(SAU A TREIA A ÎMPĂRAŢILOR[1])

(Deuteronom 32.15-18. Osea 10.1; 4.15.)

DOMNIA LUI SOLOMON

(2 Samuel 7.12-15. Capitolele 1-11. 2 Cronici 1-9. Psalm 89.)

Bătrâneţea lui David

1 1. Împăratul David era bătrân, înaintat în vârstă; îl acopereau cu haine şi nu se putea încălzi.
2. Slujitorii lui i-au zis: „Să se caute pentru domnul, împăratul, o fată fecioară; ea să stea înaintea împăratului, să-l îngrijească şi să se culce la sânul tău; şi domnul meu, împăratul, se va încălzi.”
3. Au căutat în tot ţinutul lui Israel o fată tânără şi frumoasă şi au găsit pe Abişag, sunamita*, pe care au adus-o la împărat.

*Ios. 19.18.

4. Această fată era foarte frumoasă. Ea l-a îngrijit pe împărat şi i-a slujit; dar împăratul nu s-a culcat cu ea.

Adonia vrea să ia tronul lui David

5. Adonia*, fiul Haghitei, s-a semeţit până acolo încât a zis: „Eu voi fi împărat!” Şi şi-a pregătit** care şi călăreţi şi cincizeci de oameni care alergau înaintea lui.

*2 Sam. 3.4. **2 Sam. 15.1.

6. Tatăl său nu-l mustrase niciodată în viaţa lui, zicând: „Pentru ce faci aşa?” Adonia, de altfel, era foarte frumos la chip şi se născuse după* Absalom. *2 Sam. 3.3,4. 1 Cron. 3.2.
7. El a vorbit cu Ioab, fiul Ţeruiei, şi cu preotul* Abiatar: şi aceştia au trecut de** partea lui.

*2 Sam. 20.25. **Cap. 2.22,28.

8. Dar preotul Ţadoc, Benaia, fiul lui Iehoiada, prorocul Natan, Şimei*, Rei şi vitejii** lui David n-au fost cu Adonia.

*Cap. 4.18. **2 Sam. 23.8.

9. Adonia a tăiat oi, boi şi viţei graşi, lângă piatra lui Zohelet, care este lângă En-Roguel; şi a poftit pe toţi fraţii lui, fiii împăratului, şi pe toţi bărbaţii lui Iuda din slujba împăratului.
10. Dar n-a poftit pe prorocul Natan, nici pe Benaia, nici pe viteji, nici pe fratele său Solomon.

Bat-Şeba la David

11. Atunci Natan a zis Bat-Şebei, mama lui Solomon: „N-ai auzit că Adonia, fiul Haghi-

1. Aşa se numeşte în traducerea în limba greacă *Septuaginta*;

tei*, s-a făcut împărat, fără să ştie domnul nostru David?

*2 Sam. 3.4.

12. Vino, dar, acum, şi-ţi voi da un sfat, ca să-ţi scapi viaţa ta şi viaţa fiului tău Solomon.
13. Du-te, intră la împăratul David şi spune-i: „Împărate, domnul meu, n-ai jurat tu roabei tale, zicând: „Fiul tău Solomon* va împărăţi după mine şi va sta pe scaunul meu de domnie?" Pentru ce, dar, împărăţeşte Adonia?"

*1 Cron. 22.9.

14. Şi în timp ce tu vei vorbi cu împăratul, eu însumi voi intra după tine şi-ţi voi întări cuvintele."
15. Bat-Şeba s-a dus în camera împăratului. El era foarte bătrân; şi Abişag, sunamita, îi slujea.
16. Bat-Şeba s-a plecat şi s-a închinat înaintea împăratului. Şi împăratul a zis: „Ce vrei?"
17. Ea i-a răspuns: „Domnul meu, tu ai jurat* roabei tale pe Domnul Dumnezeul tău, zicând: „Solomon, fiul tău, va împărăţi după mine şi va sta pe scaunul meu de domnie."

*Vers. 13,30.

18. Şi acum iată că Adonia împărăţeşte! Şi tu nu ştii, împărate, domnul meu!
19. El a* înjunghiat boi, viţei graşi şi oi, în mare număr; şi a poftit pe toţi fiii împăratului, pe preotul Abiatar şi pe Ioab, căpetenia oştirii, dar pe robul tău Solomon nu l-a poftit.

*Vers. 7-9,25.

20. Împărate, domnul meu, tot Israelul are ochii îndreptaţi spre tine, ca să-i faci cunoscut cine va sta pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el.
21. Şi când împăratul, domnul meu, va fi culcat* împreună cu părinţii săi, se va întâmpla că eu şi fiul meu Solomon vom fi priviţi ca nişte vinovaţi."

*Deut. 31.16. Cap. 2.10.

22. Pe când încă vorbea ea cu împăratul, iată că a sosit prorocul Natan.
23. Au dat de ştire împăratului şi au zis: „Iată că a venit prorocul Natan!" El a intrat înaintea împăratului şi s-a închinat înaintea împăratului cu faţa până la pământ.
24. Şi Natan a zis: „Împărate, domnul meu, oare tu ai zis: „Adonia va împărăţi după mine şi va sta pe scaunul meu de domnie"?
25. Căci el s-a* coborât astăzi, a tăiat boi, viţei graşi şi oi, în mare număr; şi a poftit pe toţi fiii împăratului, pe căpeteniile oştirii şi pe preotul Abiatar. Şi ei mănâncă şi beau înaintea lui şi zic: „Trăiască împăratul** Adonia!"

*Vers. 19. **1 Sam. 10.24.

26. Dar nu m-a invitat nici pe mine, care sunt robul tău, nici pe preotul Ţadoc, nici pe Benaia, fiul lui Iehoiada, nici pe robul tău Solomon.
27. Oare din porunca domnului meu, împăratul, are loc lucrul acesta şi fără să fi făcut cunoscut robului tău cine are să urce pe scaunul de domnie al împăratului, domnului meu, după el?"
28. Împăratul David a răspuns: „Chemaţi-mi pe Bat-Şeba." Ea a intrat şi s-a înfăţişat înaintea împăratului.
29. Şi împăratul a jurat şi a zis: „Viu* este Domnul, care m-a izbăvit din toate necazurile,

*1 Sam. 4.9.

30. că - aşa* cum am jurat pe Domnul Dumnezeul lui Israel, zicând: „Fiul tău Solomon va împărăţi după mine şi va sta pe scaunul meu de domnie în locul meu" -, aşa voi face azi."

*Vers. 17.

31. Bat-Şeba s-a plecat cu faţa la pământ şi s-a închinat înaintea împăratului. Şi a zis: „Trăiască* în veci domnul meu, împăratul David!"

*Neem. 2.3. Dan. 2.4.

Solomon, împărat

32. Împăratul David a zis: „Chemaţi-mi pe preotul Ţadoc, pe prorocul Natan şi pe Benaia, fiul lui Iehoiada." Ei au intrat şi s-au înfăţişat înaintea împăratului.
33. Şi împăratul le-a zis: „Luaţi* cu voi pe slujitorii stăpânului vostru, puneţi pe fiul meu Solomon călare pe catârul meu şi coborâţi-l la** Ghihon.

*2 Sam. 20.6. **2 Cron. 32.30.

34. Acolo, preotul Ţadoc şi prorocul Natan să-l* ungă împărat peste Israel. Să sunaţi** din trâmbiţă şi să ziceţi: „Trăiască împăratul Solomon!"

*1 Sam. 10.1; 16.3,12. 2 Sam. 2.4; 5.3. Cap. 19.16. 2 Împ. 9.3; 11.12. **2 Sam. 15.10. 2 Împ. 9.13; 11.14.

35. Să vă suiţi apoi după el ca să vină să se aşeze pe tronul meu şi să împărăţească în locul meu. Căci porunca mea este ca el să fie căpetenia[1] lui Israel şi Iuda."
36. Benaia, fiul lui Iehoiada, a răspuns împăratului: „Amin! Aşa să vrea Domnul Dumnezeul domnului meu, împăratul:
37. Domnul să fie cu Solomon cum* a fost cu domnul meu, împăratul, ca să-şi înalţe** scaunul de domnie mai presus de tronul domnu-

1.Sau: conducătorul;

lui meu, împăratul David!”

*Ios. 1.5,17. 1 Sam. 20.13. **Vers. 47.

38. Atunci preotul Ţadoc s-a coborât împreună cu prorocul Natan, cu Benaia*, fiul lui Iehoiada, cu cheretiţii şi peletiţii; au pus pe Solomon călare pe catârul împăratului David şi l-au dus la Ghihon.

*1 Sam. 8.18; 23.20-23.

39. Preotul Ţadoc a luat cornul cu untdelemn* din Cort şi a uns** pe Solomon. Au sunat din trâmbiţă şi tot † poporul a zis: „Trăiască împăratul Solomon!”

*Exod 30.23,25,32. Ps. 89.20. **1 Cron. 29.22. † 1 Sam.10.24.

40. Tot poporul s-a suit după el şi poporul cânta din fluier şi se desfăta cu mare bucurie; se clătina pământul de strigătele lor.

Solomon îl iartă pe Adonia

41. Zvonul acesta a ajuns până la Adonia şi la toţi cei poftiţi care erau cu el, tocmai în clipa când sfârşeau de mâncat. Ioab, auzind sunetul trâmbiţei, a zis: „Ce este cu vuietul acesta de care răsună cetatea?”
42. Pe când vorbea el încă, a venit Ionatan, fiul preotului Abiatar. Şi Adonia a zis:
„Apropie-te, că eşti un om* viteaz şi aduci veşti bune.”

*1 Sam. 18.27.

43. „Da”, a răspuns Ionatan lui Adonia, „domnul nostru, împăratul David, l-a făcut împărat pe Solomon.
44. A trimis cu el pe preotul Ţadoc, pe prorocul Natan, pe Benaia, fiul lui Iehoiada, pe cheretiţi şi peletiţi; şi l-au pus călare pe catârul împăratului.
45. Preotul Ţadoc şi prorocul Natan l-au uns împărat la Ghihon. De acolo s-au suit veselindu-se şi cetatea a fost pusă în mişcare; acesta este vuietul pe care l-aţi auzit.
46. Solomon s-a şi aşezat* pe scaunul de domnie al împăratului.

*1 Cron. 29.23.

47. Şi slujitorii împăratului au venit să-l binecuvânteze pe domnul nostru, împăratul David, zicând: „Dumnezeul tău să facă numele lui Solomon mai* vestit decât numele tău şi el să-şi înalţe scaunul de domnie mai presus de scaunul tău de domnie!” Şi împăratul s-a închinat* pe patul său.

*Vers. 37. **Gen. 47.31.

48. Iată ce a zis şi împăratul: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul lui Israel care mi-a dat* astăzi un urmaş pe scaunul meu de domnie şi mi-a îngăduit să-l văd!”

*Cap. 3.6. Ps. 132.11,12.

49. Toţi cei poftiţi de Adonia s-au umplut de spaimă; s-au ridicat şi au plecat care încotro.
50. Adonia s-a temut de Solomon; s-a ridicat şi el, a plecat şi s-a apucat* de coarnele altarului.

*Cap. 2.28.

51. Au venit şi i-au spus lui Solomon: „Iată că Adonia se teme de împăratul Solomon şi s-a apucat de coarnele altarului, zicând: „Să-mi jure împăratul Solomon azi că nu-l va omorî pe robul său cu sabia!”
52. Solomon a zis: „Dacă va fi om cinstit, un* păr din cap nu-i va cădea la pământ; dar dacă se va găsi răutate în el, va muri.”

*1 Sam. 14.45. 2 Sam. 14.11. Fapt. 27.34.

53. Şi împăratul Solomon a trimis nişte oameni, care l-au coborât de pe altar. El a venit şi s-a închinat înaintea împăratului Solomon; şi Solomon i-a zis: „Du-te acasă.”

Învăţăturile date lui Solomon

2 1. David se apropia de clipa* morţii şi a dat îndrumări fiului său Solomon, zicând:

*Gen. 47.29. Deut. 31.14.

2. „Eu* plec pe calea pe care merge toată lumea. Întăreşte-te** şi fii om!

*Ios. 23.14. **Deut. 17.19,20.

3. Păzeşte poruncile Domnului Dumnezeului tău umblând în căile Lui şi păzind legile Lui, poruncile Lui, hotărârile Lui şi învăţăturile Lui, după cum este scris în Legea lui Moise, ca să izbuteşti* în tot ce vei face şi oriîncotro te vei întoarce

*Deut. 29.9. Ios. 1.7. 1 Cron. 22.12,13.

4. şi pentru ca Domnul să împlinească* următoarele cuvinte pe care le-a rostit pentru mine: „Dacă** fiii tăi vor lua seama la calea lor, umblând † înaintea Mea în adevăr, din toată inima lor şi din tot sufletul lor, nu vei fi lipsit †† niciodată de un urmaş pe scaunul de domnie al lui Israel.”

*2 Sam. 7.25. **Ps. 132.12. † 2 Împ. 20.3. †† 2 Sam. 7.12,13. Cap. 8.25.

5. Ştii ce mi-a făcut* Ioab, fiul Ţeruiei, ce a făcut celor două căpetenii ale oştirii lui Israel, lui Abner**, fiul lui Ner şi lui Amasa †, fiul lui Ieter. I-a omorât; a vărsat în timp de pace sânge de război şi a pus sângele de război pe cingătoarea cu care era încins la mijloc şi pe încălţămintea din picioare.

*2 Sam. 3.39: 18.5,12,14; 19.5-7. **2 Sam. 3.27. † 2 Sam. 20.10.

6. Fă după înţelepciunea* ta şi să nu laşi ca perii lui cei albi să se coboare în pace în Locuinţa morţilor. *Vers. 9. Prov. 20.26.
7. Să te porţi cu bunăvoinţă cu fiii lui Barzilai*, galaaditul, şi ei să mănânce** la masă cu tine; căci tot aşa s-au purtat şi ei † cu mine, ieşindu-mi înainte, când fugeam de fratele tău Absalom.

*2 Sam. 19.31,38. **2 Sam. 9.7,10; 19.28. † 2 Sam. 17.27.
8. Iată că ai lângă tine pe Şimei*, fiul lui Ghera, beniamitul, din Bahurim. El a rostit împotriva mea mari blesteme în ziua când mă duceam la Mahanaim. Dar s-a coborât înaintea** mea la Iordan şi i-am jurat † pe Domnul, zicând: „Nu te voi omorî cu sabia.”

*2 Sam. 16.5. **1 Sam. 19.18. † 2 Sam. 19.23.
9. Acum, tu să nu-l laşi nepedepsit*; căci eşti un om înţelept şi ştii cum trebuie să te porţi cu el. Să-i cobori perii albi însângeraţi** în Locuinţa morţilor.”

*Exod 20.7. Iov 9.28. **Gen. 42.38; 44.31.
10. David a adormit* cu părinţii lui şi a fost îngropat în cetatea** lui David.

*Cap. 1.21. Fapt. 2.29; 13.36. **2 Sam. 5.7.
11. Vremea cât a împărăţit* David peste Israel a fost de patruzeci de ani: la Hebron a împărăţit şapte ani, iar la Ierusalim a împărăţit treizeci şi trei de ani.

*2 Sam. 5.4. 1 Cron. 29.26,27.
12. Solomon a şezut* pe scaunul de domnie al tatălui său, David, şi împărăţia lui s-a întărit foarte mult. *1 Cron. 29.23. 2 Cron. 1.1.

Solomon îl omoară pe Adonia

13. Adonia, fiul Haghitei, s-a dus la Bat-Şeba, mama lui Solomon. Ea i-a zis: „Vii* cu gânduri paşnice?” El a răspuns: „Da.”

*1 Sam. 16.4,5.
14. Şi a adăugat: „Am să-ţi spun o vorbă.” Ea a zis: „Vorbeşte!”
15. Şi el a zis: „Ştii că împărăţia era* a mea şi că tot Israelul îşi îndrepta privirile spre mine ca să fiu împărat. Dar împărăţia s-a întors şi este a fratelui meu, pentru că Domnul i-a** dat-o.

*Cap. 1.5. **1 Cron. 22.9,10; 28.5-7. Prov. 21.30. Dan. 2.21.
16. Acum îţi cer un lucru: nu-ţi întoarce faţa!” Ea i-a răspuns: „Vorbeşte!”
17. Şi el a zis: „Spune, te rog, împăratului Solomon - căci nu se poate să nu te asculte -, să-mi dea de nevastă pe* Abişag, sunamita.”

*Cap. 1.3,4.
18. Bat-Şeba a zis: „Bine! Voi vorbi împăratului pentru tine.”
19. Bat-Şeba s-a dus la împăratul Solomon, să-i vorbească pentru Adonia. Împăratul s-a sculat s-o întâmpine, s-a închinat* înaintea ei şi a şezut pe scaunul său de domnie. Au pus un scaun pentru mama împăratului şi ea a şezut** la dreapta lui.

*Exod 20.12. **Ps. 45.9.
20. Apoi a zis: „Am să-ţi fac o mică rugăminte: să mă asculţi!” Şi împăratul i-a zis: „Cere, mamă, căci te voi asculta.”
21. Ea a zis: „Abişag, sunamita, să fie dată de nevastă fratelui tău Adonia.”
22. Împăratul Solomon a răspuns mamei sale: „Pentru ce ceri numai pe Abişag, sunamita, pentru Adonia? Cere şi împărăţia pentru el, căci este fratele meu mai mare decât mine, şi pentru el, pentru preotul Abiatar* şi pentru Ioab, fiul Ţeruiei.”

*Cap. 1.7.
23. Atunci împăratul a jurat pe Domnul, zicând: „Să mă pedepsească Dumnezeu cu toată* asprimea, dacă nu-l vor costa viaţa pe Adonia cuvintele acestea! *Rut 1.17.
24. Acum, viu este Domnul, care m-a întărit şi m-a urcat pe tronul tatălui meu, David, şi care mi-a făcut o casă, după făgăduinţa* Lui, că astăzi va muri Adonia!”

*2 Sam. 7.11,13. 1 Cron. 22.10.
25. Şi împăratul Solomon a trimis pe Benaia, fiul lui Iehoiada, care l-a lovit; şi Adonia a murit.

Abiatar scos din slujbă

26. Împăratul a zis apoi preotului Abiatar: „Du-te la Anatot*, la moşiile tale, căci eşti vrednic de moarte; dar nu te voi omorî azi, pentru că ai purtat** chivotul Domnului Dumnezeu înaintea tatălui meu, David, şi pentru că ai luat † parte la toate suferinţele tatălui meu.”

*Ios. 21.18. **1 Sam. 23.6. 2 Sam. 15.24,29. † 1 Sam. 22.20,23. 2 Sam. 15.24.
27. Astfel Solomon l-a scos pe Abiatar din slujba de preot al Domnului, ca să împlinească* cuvântul rostit de Domnul asupra casei lui Eli, în Silo. *1 Sam. 2.31-35.

Omorârea lui Ioab

28. Vestea aceasta a ajuns până la Ioab, care luase partea* lui Adonia, măcar că nu luase partea lui Absalom. Şi Ioab a fugit la Cortul Domnului şi s-a apucat** de coarnele altarului. *Cap. 1.7. **Cap. 1.50.
29. Au dat de ştire împăratului Solomon că Ioab a fugit la Cortul Domnului şi că este la

altar. Şi Solomon a trimis pe Benaia, fiul lui Iehoiada, zicându-i: „Du-te şi loveşte-l!”
30. Benaia a ajuns la Cortul Domnului şi a zis lui Ioab: „Ieşi! Căci aşa porunceşte împăratul.”
Dar el a răspuns: „Nu! Vreau să mor aici.” Benaia a spus lucrul acesta împăratului zicând: „Aşa a vorbit Ioab şi aşa mi-a răspuns.”
31. Împăratul a zis lui Benaia: „Fă* cum a zis, loveşte-l şi îngroapă-l; şi ia** astfel de peste mine şi de peste casa tatălui meu sângele pe care l-a vărsat Ioab fără temei.

*Exod 21.14. **Num. 35.33. Deut. 19.13; 21.8,9.

32. Domnul va face ca sângele lui să cadă* asupra capului lui, pentru că a lovit pe doi bărbaţi mai drepţi şi mai buni** decât el şi i-a ucis cu sabia, fără să fi ştiut tatăl meu, David: pe Abner †, fiul lui Ner, căpetenia oştirii lui Israel, şi pe Amasa ††, fiul lui Ieter, căpetenia oştirii lui Iuda.

*Judc. 9.24,57. Ps. 7.16. **2 Cron. 21.13. † 2 Sam. 3.27. †† 2 Sam. 20.10.

33. Sângele lor să cadă peste capul lui Ioab şi peste capul urmaşilor* lui pentru totdeauna; dar David**, sămânţa lui, casa lui şi scaunul lui de domnie, să aibă parte de pace pe veci din partea Domnului.”

*1 Sam. 3.29. **Prov. 25.5.

34. Benaia, fiul lui Iehoiada, s-a suit, a lovit pe Ioab şi l-a omorât. El a fost îngropat în casa lui, în pustiu.
35. Împăratul a pus în fruntea oştirii pe Benaia, fiul lui Iehoiada, în locul lui Ioab, iar în locul lui Abiatar* l-a pus pe preotul Ţadoc**.

*Vers. 27. **Num. 25.11-13. 1 Sam. 2.35. 1 Cron. 6.53; 24.3.

Omorârea lui Şimei

36. Împăratul l-a chemat pe Şimei* şi i-a zis: „Zideşte-ţi o casă la Ierusalim: să locuieşti în ea şi să nu ieşi din ea ca să te duci într-o parte sau alta. *2 Sam. 16.5. Vers. 8.
37. Să ştii bine că în ziua când vei ieşi şi vei trece pârâul* Chedron, vei muri. Atunci sângele** tău va cădea asupra capului tău.

*2 Sam. 15.23. **Lev. 20.9. Ios. 2.19. 2 Sam. 1.16.

38. Şimei a răspuns împăratului: „Bine! Robul tău va face cum spune domnul meu, împăratul.” Şi Şimei a locuit multă vreme la Ierusalim.
39. După trei ani, s-a întâmplat că doi slujitori ai lui Şimei au fugit la Achiş,* fiul lui Maaca, împăratul Gatului. Au dat de ştire lui Şimei, zicând: „Iată că slujitorii tăi sunt la Gat.”

*1 Sam. 27.2.

40. Şimei s-a sculat, a pus şaua pe măgar şi s-a dus la Gat, la Achiş, să-şi caute slujitorii. Şimei s-a dus şi şi-a adus înapoi slujitorii din Gat.
41. Au dat de veste lui Solomon că Şimei a plecat din Ierusalim la Gat şi că s-a întors.
42. Împăratul a chemat pe Şimei şi i-a zis: „Nu te-am pus eu să juri pe Domnul şi nu ţi-am spus eu hotărât: „Să ştii că vei muri în ziua când vei ieşi să te duci într-o parte sau alta”? Şi nu mi-ai răspuns tu: „Bine! Am înţeles”?
43. Pentru ce atunci n-ai ascultat de jurământul Domnului şi de porunca pe care ţi-o dădusem?”
44. Şi împăratul i-a zis lui Şimei: „Ştii în lăuntrul inimii tale tot* răul pe care l-ai făcut tatălui meu, David; Domnul** a întors răutatea ta asupra capului tău.

*2 Sam. 16.5. Ps. 7.16. **Ezec. 17.19.

45. Dar împăratul Solomon va fi binecuvântat şi scaunul* de domnie al lui David va fi întărit în veci înaintea Domnului.”

*Prov. 25.5.

46. Şi împăratul a poruncit lui Benaia, fiul lui Iehoiada, care a ieşit şi a lovit pe Şimei; şi Şimei a murit.
Astfel, împărăţia* s-a întărit în mâinile lui Solomon. *Vers. 12.

Căsătoria lui Solomon - Visul lui

3 1. Solomon* s-a încuscrit cu Faraon, împăratul Egiptului. A luat de nevastă pe fata lui Faraon şi a adus-o în cetatea** lui David, până şi-a isprăvit de zidit casa † lui, casa †† Domnului şi zidul *† dimprejurul Ierusalimului.

*Cap. 7.8; 9.24. **2 Sam. 5.7. † Cap. 7.1. †† Cap. 6. *† Cap. 9.15,19.

2. Poporul* nu aducea jertfe decât pe înălţimi, căci până pe vremea aceasta nu se zidise încă o casă în Numele Domnului.

*Lev. 17.3-5. Deut. 12.2,4,5. Cap. 22.43.

3. Solomon Îl iubea* pe Domnul şi se ţinea** de obiceiurile tatălui său, David. Numai că aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi.

*Deut. 6.5; 30.16,20. Ps. 31.23. Rom. 8.28. 1 Cor. 8.3. **Vers. 6,14.

4. Împăratul s-a dus* la Gabaon să aducă jertfe acolo, căci** era cea mai însemnată înălţime. Solomon a adus o mie de arderi de tot pe altar.

*2 Cron. 1.3. **1 Cron. 16.39. 2 Cron. 1.3.

5. La Gabaon*, Domnul S-a arătat în vis** lui Solomon noaptea şi Dumnezeu i-a zis: „Cere ce vrei să-ţi dau."

*Cap. 9.2. 2 Cron. 1.7. **Num. 12.6. Mat. 1.20; 2.13,19.

6. Solomon* a răspuns: „Tu ai arătat o mare bunăvoinţă faţă de robul Tău David, tatăl meu, pentru că umbla** înaintea Ta în adevăr, în dreptate şi în curăţie de inimă faţă de Tine; i-ai păstrat această mare bunăvoinţă şi i-ai dat un fiu †, care stă pe scaunul lui de domnie, cum se vede astăzi.

*2 Cron. 1.8, etc. **Cap. 2.4; 9.4. 2 Împ. 20.3. Ps. 15.2. † Cap. 1.48.

7. Acum, Doamne Dumnezeul meu, Tu ai pus pe robul Tău să împărăţească în locul tatălui meu, David; şi eu nu sunt decât un tânăr*, nu sunt încercat**.

*1 Cron. 29.1. **Num. 27.17.

8. Robul Tău este în mijlocul poporului pe care l-ai* ales, popor foarte mare, care nu poate fi nici** socotit, nici numărat, din pricina mulţimii lui.

*Deut. 7.6. **Gen. 13.16; 15.5.

9. Dă, dar*, robului Tău o inimă pricepută, ca să judece** pe poporul Tău, să deosebească † binele de rău! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta aşa de mare la număr!?"

*2 Cron. 1.10. Prov. 2.3-9. Iac. 1.5. **Ps. 72.1,2. † Evr. 5.14.

10. Cererea aceasta a lui Solomon a plăcut Domnului.

11. Şi Dumnezeu a zis: „Fiindcă lucrul acesta îl ceri, fiindcă nu ceri* pentru tine nici viaţă lungă, nici bogăţii, nici moartea vrăjmaşilor tăi, ci ceri pricepere, ca să faci dreptate,

*Iac. 4.3.

12. voi* face după cuvântul tău. Îţi voi** da o inimă înţeleaptă şi pricepută, aşa cum n-a fost nimeni înaintea ta şi nu se va mai ridica nimeni niciodată după tine.

*1 Ioan 5.14,15. **Cap. 4.29-31; 5.12; 10.24. Ecl. 1.16.

13. Mai mult, îţi voi da* şi ce n-ai cerut: bogăţii** şi slavă, aşa încât în tot timpul vieţii tale nu va fi nici un împărat ca tine.

*Mat. 6.33. Efes. 3.20. **Cap. 4.21,24; 10.23,25, etc. Prov. 3.16.

14. Şi dacă vei umbla în căile Mele, păzind legile şi poruncile Mele, cum* a făcut David, tatăl tău, îţi voi lungi** zilele."

*Cap. 15.5. **Ps. 91.16. Prov. 3.2.

15. Solomon s-a* deşteptat. Acesta a fost visul. Solomon s-a întors la Ierusalim şi s-a înfăţişat înaintea chivotului legământului Domnului. A adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire şi a dat un ospăţ** tuturor slujitorilor lui.

*Gen. 41.7. **Gen. 40.20. Cap. 8.65. Est. 1.3. Dan. 5.1.Marc. 6.21.

Judecata lui Solomon

16. Atunci au venit două femei desfrânate la împărat şi s-au înfăţişat* înaintea lui.

*Num. 27.2.

17. Una din femei a zis: „Rogu-te, domnul meu, eu şi femeia aceasta locuiam în aceeaşi casă şi am născut lângă ea în casă.

18. După trei zile, femeia aceasta a născut şi ea. Locuiam împreună, nici un străin nu era cu noi în casă. Nu eram decât noi amândouă.

19. Peste noapte, fiul acestei femei a murit, pentru că se culcase peste el.

20. Ea s-a sculat pe la miezul nopţii, a luat pe fiul meu de lângă mine, pe când dormea roaba ta, şi l-a culcat la sânul ei; iar pe fiul ei care murise l-a culcat la sânul meu.

21. Dimineaţa, m-am sculat să dau piept copilului; şi iată că era mort. M-am uitat cu luare aminte la el dimineaţa; şi iată că nu era fiul meu pe care-l născusem."

22. Cealaltă femeie a zis: „Ba nu; fiul meu este cel viu, iar fiul tău cel mort." Dar cea dintâi a răspuns: „Ba, nicidecum! Fiul tău este cel mort, iar fiul meu este cel viu."

Aşa au vorbit ele înaintea împăratului.

23. Împăratul a zis: „Una zice: „Fiul meu este cel viu, iar fiul tău este cel mort." Şi cealaltă zice: „Ba nicidecum! Fiul tău este cel mort, iar fiul meu este cel viu."

24. Apoi a adăugat: „Aduceţi-mi o sabie." Au adus o sabie înaintea împăratului.

25. Şi împăratul a zis: „Tăiaţi în două copilul cel viu şi daţi o jumătate uneia şi o jumătate celeilalte."

26. Atunci femeia al cărei copil era viu a simţit că i* se rupe inima pentru copil şi a zis împăratului: „Ah! domnul meu, dă-i mai bine ei copilul cel viu şi nu-l omorî!" Dar cealaltă a zis: „Să nu fie nici al meu, nici al tău; tăiaţi-l!"

*Gen. 43.30. Isa. 49.15. Ier. 31.20. Osea 11.8.

27. Şi împăratul, luând cuvântul, a zis: „Daţi celei dintâi copilul cel viu şi nu-l omorâţi. Ea este mama lui."

28. Tot Israelul a auzit de hotărârea pe care o rostise împăratul. Şi s-au temut de împărat, căci au văzut că înţelepciunea* lui Dumnezeu

era în el, povăţuindu-l în judecăţile lui.
*Vers. 9,11,12.

Cei mai înalţi demnitari ai lui Solomon

4 1. Împăratul Solomon era împărat peste tot Israelul.
2. Iată căpeteniile pe care le avea în slujba lui: Azaria, fiul preotului Ţadoc,
3. Elihoref şi Ahia, fiii lui Şişa, erau logofeţi; Iosafat*, fiul lui Ahilud, era scriitor (arhivar);
*2 Sam. 8.16; 20.24.
4. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era peste oştire; Ţadoc şi Abiatar** erau preoţi.
*Cap. 2.35. **Cap. 2.27.
5. Azaria, fiul lui Natan, era mai-mare* peste îngrijitori[1]. Zabud, fiul lui Natan era slujbaş[2]** de stat, prieten † al împăratului;
*Vers. 7. **2 Sam. 8.18; 20.26. † 2 Sam. 15.37; 16.16. 1 Cron. 27.33.
6. Ahişar era mai-mare peste casa împăratului[3]; şi Adoniram*, fiul lui Abda, era mai-mare peste dări[4].
*Cap. 5.14.

Cei doisprezece administratori

7. Solomon avea doisprezece administratori peste tot Israelul. Ei îngrijeau de hrana împăratului şi a casei lui, fiecare timp de o lună pe an.
8. Iată-le numele:
Fiul lui Hur, în muntele lui Efraim.
9. Fiul lui Decher, la Macaţ, la Saalbim, la Bet-Şemeş, la Elon şi la Bet-Hanan.
10. Fiul lui Hesed, la Arubot; el avea Soco şi toată ţara Hefer.
11. Fiul lui Abinadab avea tot ţinutul Dorului. Tafat, fata lui Solomon, era nevasta lui.
12. Baana, fiul lui Ahilud, avea Taanac şi Meghido şi tot Bet-Şeanul de lângă Ţartan sub Izreel, de la Bet-Şean până la Abel-Mehola, până dincolo de Iocmeam.
13. Fiul lui Gheber, la Ramot din Galaad; el avea târgurile* lui Iair, fiul lui Manase, în Galaad; mai avea şi ţinutul** Argob în Basan, şaizeci de cetăţi mari cu ziduri şi zăvoare de aramă.
*Num. 32.41. **Deut. 3.4.
14. Ahinadab, fiul lui Ido, la Mahanaim.
15. Ahimaaţ, în Neftali. El luase de nevastă pe Basmat, fata lui Solomon.
16. Baana, fiul lui Huşai, în Aşer şi la Bealot.
17. Iosafat, fiul lui Paruah, în Isahar.
18. Şimei, fiul lui Ela, în Beniamin.

1.Sau: administratori; 2.Sau: dregător, consilier;
3.Sau: treburile palatului; 4.Sau: taxe;

19. Gheber, fiul lui Uri, în ţara Galaadului; el avea ţinutul* lui Sihon, împăratul amoriţilor şi al lui Og, împăratul Basanului. Era un singur administrator în ţara aceasta.
*Deut. 3.8.

Măreţia lui Solomon

20. Iuda şi Israel erau în număr foarte mare, ca nisipul* de pe ţărmul mării. Ei mâncau**, beau şi se veseleau.
*Gen. 22.17. Cap. 3.8. Prov. 14.28. **Ps. 72.3,7. Mica 4.4.
21. Solomon* mai stăpânea şi toate împărăţiile de la Râu** până în ţara filistenilor şi până la hotarul Egiptului. Ei îi aduceau † daruri şi au fost supuşi lui Solomon tot timpul vieţii lui.
*2 Cron. 9.26. Ps. 72.8. **Gen. 15.18. Ios. 1.4. † Ps. 68.29; 72.10,11.
22. În fiecare zi la masa lui Solomon se mânca: treizeci de cori de floare de făină şi şaizeci de cori de altă făină,
23. zece boi graşi, douăzeci de boi de păscut şi o sută de oi, în afară de cerbi, căprioare, ciute şi păsări îngrăşate.
24. Stăpânea peste toată ţara de dincoace de Râu, de la Tifsah până la Gaza, peste toţi împăraţii* de dincoace de Râu. Şi avea pace** pretutindeni de jur-împrejur.
*Ps. 72.11. **1 Cron. 22.9.
25. Iuda şi Israel, de la Dan* până la Beer-Şeba, au locuit** în linişte fiecare † sub via lui şi sub smochinul lui, în tot timpul lui Solomon.
*Ier. 23.6. **Mica 4.4. Zah. 3.10. † Judc. 20.1.
26. Solomon* avea patruzeci de mii de iesle pentru caii** de la carele lui şi douăsprezece mii de călăreţi.
*Cap. 10.26. 2 Cron. 1.14; 9.25. **Deut. 17.16.
27. Administratorii* îngrijeau de hrana împăratului Solomon şi a tuturor celor ce veneau la masa lui, fiecare în luna lui; şi nu lăsau să fie vreo lipsă.
*Vers. 7.
28. Aduceau şi orz şi paie pentru armăsari şi dromaderi, în locul unde se aflau administratorii, fiecare după poruncile pe care le primise.

Faima şi înţelepciunea lui Solomon

29. Dumnezeu* a dat lui Solomon înţelepciune, foarte mare pricepere şi cunoştinţe multe ca nisipul de pe ţărmul mării.
*Cap. 3.12.
30. Înţelepciunea lui Solomon întrecea înţelepciunea tuturor fiilor răsăritului* şi toată înţelepciunea** egiptenilor.
*Gen. 25.6. **Fapt. 7.22.

31. El era mai înţelept* decât** orice om, mai mult † decât Etan, ezrahitul, mai mult decât Heman, Calcol şi Darda, fiii lui Mahol; şi faima lui se răspândise printre toate popoarele dimprejur.

*Cap. 3.12. **1 Cron. 15.19. Ps. 89, titlu, † 1 Cron. 2.6; 6.33; 15.19. Ps. 88, titlu.

32. A rostit* trei mii de pilde şi a alcătuit o mie cinci** cântări.

*Prov. 1.1. Ecl. 12.9. **Cânt. 1.1.

33. A vorbit despre copaci, de la cedrul din Liban până la isopul care creşte pe zid, a vorbit de asemenea despre animale, despre păsări, despre târâtoare şi despre peşti.
34. Veneau* oameni din toate popoarele să asculte înţelepciunea lui Solomon, din partea tuturor împăraţilor pământului care auziseră vorbindu-se despre înţelepciunea lui.

*Cap. 10.1. 2 Cron. 9.1,23.

Zidirea Templului

5 1. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis pe slujitorii săi la Solomon; căci auzise că fusese uns împărat în locul tatălui său şi el îl iubise** întotdeauna pe David.

*Vers. 10,18. 2 Cron. 2.3. **2 Sam. 5.11. 1 Cron. 14.1. Amos 1.9.

2. Solomon* a trimis vorbă lui Hiram:

*2 Cron. 2.3.

3. „Ştii că tatăl meu, David, n-a putut să zidească o Casă Domnului Dumnezeului lui, din pricina războaielor* cu care l-au înconjurat vrăjmaşii lui, până ce Domnul i-a pus sub talpa picioarelor lui. *1 Cron. 22.8; 28.3.
4. Acum Domnul Dumnezeul meu mi-a dat odihnă* din toate părţile; nu mai am nici potrivnic, nici nenorociri!

*Cap. 4.24. 1 Cron. 22.9.

5. Iată* că am de gând să zidesc o Casă Numelui Domnului Dumnezeului meu, cum** a spus Domnul, tatălui meu, David, zicând: „Fiul tău, pe care-l voi pune în locul tău pe scaunul tău de domnie, el va zidi o Casă Numelui Meu."

*2 Cron. 2.4. **2 Sam. 7.13. 1 Cron. 17.12; 22.10.

6. Porunceşte acum să se taie pentru mine cedri* din Liban. Slujitorii mei vor fi cu ai tăi şi-ţi voi plăti simbria slujitorilor tăi aşa cum o vei hotărî tu; căci ştii că dintre noi, nimeni nu se pricepe să taie lemnul ca sidonienii."

*2 Cron. 2.8,10.

7. Când a auzit Hiram cuvintele lui Solomon, a avut o mare bucurie şi a zis: „Binecuvântat să fie astăzi Domnul care a dat lui David un fiu înţelept drept conducător al acestui mare popor!"
8. Şi Hiram a trimis răspuns lui Solomon:
„Am auzit ce ai trimis să mi se spună. Voi face tot ce vei vrea în ce priveşte lemnul de cedru şi lemnul de chiparos.
9. Slujitorii mei le vor coborî din Liban la mare şi* le voi trimite pe mare în plute până la locul pe care mi-l vei arăta: acolo voi pune să le dezlege şi le vei lua. Ceea ce cer în schimb este să trimiţi pâine** casei mele."

*2 Cron. 2.16. **Ezra 3.7. Ezec. 27.17. Fapt. 12.20.

10. Hiram a dat lui Solomon lemn de cedru şi lemn de chiparos cât a vrut.
11. Şi Solomon* a dat lui Hiram douăzeci de mii de cori de grâu pentru hrana casei lui şi douăzeci de cori de untdelemn curat; iată ce a dat Solomon în fiecare an lui Hiram.

*2 Cron. 2.10.

12. Domnul i-a dat înţelepciune lui Solomon, cum* îi făgăduise. Între Hiram şi Solomon a fost pace şi au făcut legământ împreună.

*Cap. 3.12.

13. Împăratul Solomon a luat din tot Israelul oameni de corvoadă, în număr de treizeci de mii.
14. I-a trimis în Liban, câte zece mii pe lună, cu schimbul; o lună erau în Liban şi două luni erau acasă. Adoniram era mai-mare peste* oamenii de corvoadă.

*Cap. 4.6.

15. Solomon* mai avea şaptezeci de mii de oameni care purtau poverile şi optzeci de mii care tăiau pietrele în munţi,

*Cap. 9.21. 2 Cron. 2.17,18.

16. în afară de căpeteniile, în număr de trei mii trei sute, puse de Solomon peste lucrări şi însărcinate cu supravegherea lucrătorilor.
17. Împăratul a poruncit să se scoată pietre mari şi măreţe, cioplite* pentru temeliile Casei.

*1 Cron. 22.2.

18. Lucrătorii lui Solomon, ai lui Hiram şi ghibliţii, le-au cioplit şi au pregătit lemnele şi pietrele pentru zidirea Casei.

Zidirea Templului

6 1. În* al patru sute optzecilea an după ieşirea copiilor lui Israel din ţara Egiptului, Solomon a** zidit Casa Domnului, în al patrulea an al domniei lui peste Israel, în luna Ziv, care este luna a doua.

*2 Cron. 3.1,2. **Fapt. 7.47.

2. Casa*, pe care a zidit-o împăratul Solomon Domnului, era lungă de şaizeci de coţi, lată de douăzeci şi înaltă de treizeci. *Ezec. 41.1, etc.
3. Pridvorul dinaintea Templului casei avea o lungime de douăzeci de coţi, în lăţimea casei, şi zece coţi lărgime în faţa casei.
4. Împăratul a făcut Casei ferestre* largi înăuntru şi strâmte afară. *Ezec. 40.16; 41.16.
5. A zidit lipite de zidul Casei mai multe rânduri* de camere, unul peste altul, de jur-împrejur, care înconjurau zidurile Casei, Templul** şi Sfântul Locaş; şi a făcut astfel camere lăturalnice de jur-împrejur.

*Ezec. 41.6. **Vers. 16,19-21,31.

6. Etajul de jos era lat de cinci coţi, cel de la mijloc de şase coţi, iar al treilea de şapte coţi; căci pe partea de afară a Casei a făcut arcade strâmte împrejur ca grinzile să nu fie prinse în zidurile Casei.
7. Când s-a zidit Casa*, s-au întrebuinţat pietre cioplite gata înainte de a fi aduse acolo, aşa că nici ciocan, nici secure, nici o unealtă de fier nu s-au auzit în Casă în timpul zidirii.

*Deut. 27.5,6. Cap. 5.18.

8. Intrarea camerelor din etajul de jos era în partea dreaptă a Casei; în etajul de la mijloc te suiai pe o scară spirală, şi tot aşa de la etajul de mijloc la al treilea.
9. După ce a isprăvit* de zidit Casa, Solomon a acoperit-o cu scânduri şi cu grinzi de cedru.

*Vers. 14,38.

10. A făcut de cinci coţi de înalte fiecare din etajele dimprejurul întregii Case şi le-a legat de Casă prin lemne de cedru.
11. Domnul a vorbit lui Solomon şi i-a zis:
12. „Tu zideşti Casa aceasta! Dacă vei* umbla după legile Mele, dacă vei împlini orânduielile Mele, dacă vei păzi şi vei urma toate poruncile Mele, voi împlini faţă de tine făgăduinţa** pe care am făcut-o tatălui tău, David,

*Cap. 2.4; 9.4. **2 Sam. 7.13. 1 Cron. 22.10.

13. voi* locui în mijlocul copiilor lui Israel şi nu voi părăsi** pe poporul Meu, Israel."

*Exod 25.8. Lev. 26.11. 2 Cor. 6.16. Apoc. 21.3. **Deut. 31.6.

14. După ce a isprăvit* de zidit Casa,

*Vers. 38.

15. Solomon i-a îmbrăcat zidurile pe dinăuntru cu scânduri de cedru, de la pardoseală până la tavan; a îmbrăcat astfel în lemn partea dinăuntru şi a acoperit pardoseala Casei cu scânduri de chiparos.
16. A îmbrăcat cu scânduri de cedru cei douăzeci de coţi ai părţii celei mai dinăuntru a Casei de la pardoseală până în creştetul zidurilor şi a păstrat locul acesta ca să facă din el Sfânta Sfintelor*, Locul Preasfânt.

*Exod 26.33. Lev. 16.2. Cap. 8.6. 2 Cron. 3.8. Ezec. 45.3. Evr. 9.3.

17. Cei patruzeci de coţi de dinainte alcătuiau Casa, adică Templul.
18. Lemnul de cedru dinăuntru avea sculpturi de colocinţi[1] şi flori deschise; totul era de cedru, nu se vedea nici o piatră.
19. Solomon a pregătit Locul Preasfânt înăuntru, în mijlocul Casei, ca să aşeze acolo chivotul legământului Domnului.
20. Locul Preasfânt avea douăzeci de coţi lungime, douăzeci de coţi lăţime şi douăzeci de coţi înălţime. Solomon l-a căptuşit cu aur curat. A făcut înaintea Locului Preasfânt un altar de lemn de cedru şi l-a acoperit cu aur.
21. Partea dinăuntru a Casei a căptuşit-o cu aur şi a prins perdeaua dinăuntru în lănţişoare de aur înaintea Locului Preasfânt, pe care l-a acoperit cu aur.
22. A căptuşit toată Casa cu aur, Casa întreagă, şi a acoperit cu aur tot altarul* care era înaintea Locului Preasfânt.

*Exod 30.1,3,6.

23. În Locul Preasfânt a făcut* doi heruvimi de lemn de măslin sălbatic, înalţi de zece coţi.

*Exod 37.7-9. 2 Cron. 3.10-12.

24. Fiecare din cele două aripi ale unuia din heruvimi avea cinci coţi, ceea ce făcea zece coţi de la capătul uneia din aripile lui până la capătul celeilalte.
25. Al doilea heruvim avea tot zece coţi. Măsura şi chipul erau aceleaşi pentru amândoi heruvimii.
26. Înălţimea fiecăruia din cei doi heruvimi era de zece coţi.
27. Solomon a aşezat heruvimii în mijlocul Casei, în partea dinăuntru. Aripile lor erau întinse*, aripa celui dintâi atingea un zid, şi aripa celui de-al doilea atingea celălalt zid; iar celelalte aripi ale lor se întâlneau la capete, în mijlocul Casei. *Exod 25.20; 37.9. 2 Cron. 5.8.
28. Solomon a acoperit şi heruvimii cu aur.
29. Pe toate zidurile Casei, de jur-împrejur, în partea din spate şi din faţă, a pus să se sculp-

1.Sau: boboci (de trandafir) - peste tot în text;

teze chipuri de heruvimi, de finici şi de flori deschise.
30. A acoperit pardoseala Casei cu aur, în partea din spate şi din faţă.
31. La intrarea Locului Preasfânt a făcut două uşi din lemn de măslin sălbatic; pragul de sus şi uşorii uşilor erau în cinci muchii.
32. Cele două uşi erau făcute din lemn de măslin sălbatic. A pus să se sculpteze pe ele chipuri de heruvimi, de finici şi de flori deschise şi le-a acoperit cu aur, a întins aurul şi peste heruvimi şi peste finici.
33. A făcut, de asemenea, pentru poarta Templului, nişte uşori de lemn de măslin sălbatic, în patru muchii,
34. şi cu două uşi de lemn de chiparos; fiecare* uşă era făcută din două scânduri despărţite.

*Ezec. 41.23-25.

35. A pus pe ele chipuri sculptate de heruvimi, de palmieri şi de flori deschise şi le-a acoperit cu aur, pe care l-a placat peste sculptură.
36. A zidit şi curtea dinăuntru din trei rânduri de pietre cioplite şi dintr-un rând de grinzi de cedru.
37. În anul al* patrulea, în luna Ziv, s-au pus temeliile Casei Domnului;

*Vers. 1.

38. şi în anul al unsprezecelea, în luna Bul, care este a opta lună, Casa a fost isprăvită în toate părţile ei şi aşa cum trebuia să fie. În timp de şapte* ani a zidit-o Solomon.

*Vers. 1.

Zidirea palatului lui Solomon

7 1. Solomon şi-a mai zidit şi casa lui şi a ţinut treisprezece* ani până când a isprăvit toată casa.

*Cap. 9.10. 2 Cron. 8.1.

2. A zidit mai întâi casa Pădurea Libanului, lungă de o sută de coţi, lată de cincizeci de coţi şi înaltă de treizeci de coţi. Se sprijinea pe patru rânduri de stâlpi de cedru şi pe stâlpi erau grinzi de cedru.
3. A acoperit cu cedru camerele care erau sprijinite de stâlpi şi care erau în număr de patruzeci şi cinci, câte cincisprezece de fiecare etaj.
4. Erau trei etaje şi fiecare din ele avea ferestrele faţă în faţă.
5. Toate uşile şi toţi uşorii erau din bârne în patru muchii şi la fiecare din cele trei etaje, uşile erau faţă în faţă.
6. A făcut un pridvor de stâlpi, lung de cincizeci de coţi şi lat de treizeci de coţi, şi un alt pridvor înainte cu stâlpi şi trepte în faţă.
7. A făcut pridvorul tronului, unde judeca, pridvorul judecăţii; şi l-a acoperit cu cedru, de la pardoseală până în tavan.
8. Casa lui de locuit a fost zidită în acelaşi fel, într-o altă curte, în dosul pridvorului. Şi a făcut o casă la fel cu pridvorul acesta pentru fata lui Faraon, pe care* o luase de nevastă.

*Cap. 3.1. 2 Cron. 8.11.

9. Pentru toate aceste clădiri a întrebuinţat pietre minunate, cioplite după măsură, tăiate cu ferăstrăul, înăuntru şi în afară; şi aceasta din temelii până la streaşină, şi afară până la curtea cea mare.
10. Temeliile erau de pietre foarte de preţ şi mari, pietre de zece coţi şi pietre de opt coţi.
11. Deasupra erau iarăşi pietre foarte de preţ, tăiate după măsură, şi lemn de cedru.
12. Curtea cea mare avea de jur-împrejurul ei trei şiruri de pietre cioplite şi un şir de bârne de cedru, ca şi curtea dinăuntru a Casei Domnului şi* ca şi pridvorul Casei.

*Ioan 10.23. Fapt. 3.11.

Cei doi stâlpi de aramă

13. Împăratul Solomon a trimis şi a adus din Tir pe Hiram*,

*2 Cron. 4.11.

14. fiul* unei văduve din seminţia lui Neftali şi al unui tată** din Tir, care lucra în aramă. Hiram era plin † de înţelepciune, de pricepere şi de ştiinţă în săvârşirea oricărei lucrări de aramă. El a venit la împăratul Solomon şi i-a făcut toate lucrările.

*2 Cron. 2.14. **2 Cron. 4.16. † Exod 31.3; 36.1.

15. A turnat cei doi* stâlpi de aramă. Cel dintâi avea optsprezece coţi în înălţime şi un fir de doisprezece coţi măsura grosimea celui de al doilea.

*2 Împ. 25.17. 2 Cron. 3.15; 4.12. Ier. 52.21.

16. A turnat două acoperişuri de aramă, ca să le pună pe vârfurile stâlpilor; cel dintâi era înalt de cinci coţi şi al doilea era înalt de cinci coţi.
17. A mai făcut nişte împletituri în chip de reţea, nişte ciucuri făcuţi cu lănţişoare, pentru acoperişurile de pe vârful stâlpilor, şapte pentru acoperişul dintâi şi şapte pentru acoperişul al doilea.
18. A făcut câte două şiruri de rodii împrejurul uneia din reţele, ca să acopere acoperişul de

pe vârful unuia din stâlpi; tot aşa a făcut şi
pentru al doilea.
19. Acoperişurile de pe vârful stâlpilor, în
pridvor, erau lucrate aşa de parcă erau nişte
crini şi aveau patru coţi.
20. Acoperişurile de pe cei doi stâlpi erau
înconjurate de două sute de rodii, sus, lângă
umflătura[1] care era peste reţea; de asemenea,
erau două sute* de rodii înşirate în jurul celui
de al doilea acoperiş.

*2 Cron. 3.16; 4.13. Ier. 52.23.

21. A aşezat* stâlpii în pridvorul** Templului;
a aşezat stâlpul din dreapta şi l-a numit Iachin;
apoi a aşezat stâlpul din stânga şi l-a numit
Boaz.

*2 Cron. 3.17. **Cap. 6.3.

22. În vârful stâlpilor era o lucrătură în chip de
crini. Astfel s-a isprăvit lucrarea stâlpilor.

Marea de aramă, ligheanele de aramă

23. A făcut marea* turnată din aramă. Avea
zece coţi de la o margine până la cealaltă, era
rotundă, înaltă de cinci coţi şi de jur-împrejur
se putea măsura cu un fir de treizeci de coţi.

*2 Împ. 25.13. 2 Cron. 4.2. Ier. 52.17.

24. Sub buza ei erau săpaţi nişte colocinţi,
câte zece la fiecare cot, de jur-împrejurul*
mării; colocinţii, aşezaţi pe două rânduri, erau
turnaţi împreună cu ea dintr-o singură bucată.

*2 Cron. 4.3.

25. Era aşezată pe doisprezece boi, din care
trei întorşi spre miazănoapte, trei întorşi spre
apus; trei întorşi spre miazăzi şi trei întorşi
spre răsărit; marea era deasupra lor, şi toată
partea dinapoi a trupurilor lor era înăuntru.

*2 Cron. 4.4,5. Ier. 52.20.

26. Grosimea ei era de un lat de mână; şi mar-
ginea ei era ca marginea unui potir, făcută ca
floarea crinului. Avea o cuprindere[2] de două*
mii de baţi.

*2 Cron. 4.5.

27. A mai făcut zece temelii de aramă. Fiecare
temelie era lungă de patru coţi, lată de patru
coţi şi înaltă de trei coţi.
28. Iată cum erau temeliile acestea. Erau făcu-
te din tăblii, legate la colţuri cu încheieturi.
29. Pe tăbliile dintre încheieturi erau nişte lei,
boi şi heruvimi; şi pe încheieturi, deasupra şi
dedesubtul leilor şi boilor, erau nişte împleti-
turi care atârnau în chip de ciucuri.
30. Fiecare temelie avea patru roţi de aramă

1.Sau: suprafaţă convexă (peste tot în text); 2.Sau: capacitate;

cu osii de aramă; şi la cele patru colţuri erau
nişte poliţe turnate, sub lighean şi lângă ciu-
curi.
31. Gura temeliei dinăuntrul acoperişului
până sus era de un cot; gura aceasta era rotun-
dă, ca pentru lucrările de felul acesta, şi era
lată de un cot şi jumătate; avea şi sculpturi.
Tăbliile erau în patru muchii, nu rotunde.
32. Cele patru roţi erau sub tăblii şi osiile roţi-
lor erau prinse de temelie; fiecare era înaltă de
un cot şi jumătate.
33. Roţile erau făcute ca ale unui car. Osiile,
obezile, spiţele şi butucii lor erau toate turna-
te.
34. La cele patru colţuri ale fiecărei temelii
erau nişte poliţe dintr-o bucată cu temelia.
35. Partea de sus a temeliei se sfârşea cu un
cerc înalt de o jumătate de cot şi îşi avea prop-
telele cu tăbliile ei făcute dintr-o bucată cu ea.
36. Pe plăcile proptelelor şi pe tăblii, a sculp-
tat heruvimi, lei şi palmieri, după locurile
goale; şi ciucuri[1] de jur-împrejur.
37. Aşa a făcut cele zece temelii; turnarea,
măsura şi înfăţişarea erau la fel pentru toate.
38. A mai* făcut zece ligheane de aramă.
Fiecare lighean avea o capacitate de patruzeci
de baţi, fiecare lighean avea patru coţi, fiecare
lighean era pe câte una din cele zece temelii.

*2 Cron. 4.6.

39. A pus cinci temelii pe partea dreaptă a Ca-
sei, şi cinci temelii pe partea stângă a Casei;
iar marea de aramă a pus-o în partea dreaptă a
Casei, la miazăzi-răsărit.
40. Hiram a făcut cenuşarele, lopeţile şi li-
gheanele.

Sfârşitul lucrării

Aşa a sfârşit Hiram toată lucrarea pe care i-o
dăduse împăratul Solomon s-o facă pentru
Casa Domnului:
41. doi stâlpi cu cele două acoperişuri şi cu
cununile lor de pe vârful stâlpilor; cele două
reţele* ca să acopere cele două cununi ale
acoperişurilor de pe vârful stâlpilor;

*Vers. 17,18.

42. cele patru sute de rodii pentru cele două
reţele, câte două rânduri de rodii de fiecare
reţea, ca să acopere cele două cununi ale aco-
perişurilor de pe vârful stâlpilor;
43. cele zece temelii şi cele zece ligheane de
pe temelii;

1.Sau ghirlande (peste tot în text);

44. marea şi cei doisprezece boi de sub mare;
45. cenuşarele*, lopeţile şi ligheanele. Toate aceste unelte pe care le-a dat împăratul Solomon lui Hiram să le facă pentru Casa Domnului erau de aramă lustruită.

*Exod 27.3. 2 Cron. 4.16.

46. Împăratul a pus să le toarne în câmpia* Iordanului, într-un pământ humos, între Sucot** şi Ţartan †.

*2 Cron. 4.17. **Gen. 33.17. † Ios. 3.16.

47. Solomon a lăsat toate aceste unelte necântărite, căci erau foarte multe şi greutatea aramei nu se putea socoti.
48. Solomon a mai făcut toate celelalte unelte pentru Casa Domnului: altarul* de aur; masa** de aur, unde se puneau pâinile † pentru punerea înaintea Domnului;

*Exod 37.25, etc. **Exod 37.10, etc. † Exod 25.30. Lev. 24.5-8.

49. sfeşnicele din aur curat, cinci la dreapta şi cinci la stânga, înaintea Locului Preasfânt, cu florile, candelele şi mucările de aur;
50. ligheanele, cuţitele, potirele, ceştile şi căţuile de aur curat; şi balamalele din aur curat pentru uşa dinăuntrul Casei la intrarea în Locul Preasfânt şi pentru uşa Casei de la intrarea Templului.
51. Astfel s-a isprăvit toată lucrarea, pe care a făcut-o împăratul Solomon pentru Casa Domnului. Apoi a adus argintul, aurul şi uneltele, pe care le închinase* tatăl său, David, şi le-a pus în vistieriile Casei Domnului.

*2 Sam. 8.11. 2 Cron. 5.1.

Mutarea chivotului şi Cortului

8 1. Atunci împăratul Solomon* a adunat la el, la Ierusalim, pe bătrânii lui Israel şi pe toate căpeteniile seminţiilor, pe căpeteniile familiilor copiilor lui Israel, ca să mute din cetatea** lui David, adică Sionul, chivotul † legământului Domnului.

*2 Cron. 5.2, etc. **2 Sam. 6.17. † 2 Sam. 5.7,9; 6.12,16.

2. Toţi bărbaţii lui Israel s-au strâns la împăratul Solomon, în luna lui Etanim, care este a şaptea lună, în timpul praznicului*.

*Lev. 23.34. 2 Cron. 7.8.

3. Când au venit toţi bătrânii lui Israel, preoţii* au ridicat chivotul.

*Num. 4.15. Deut. 31.9. Ios. 3.3,6. 1 Cron. 15.14,15.

4. Au adus chivotul Domnului, Cortul* întâlnirii şi toate uneltele sfinte care erau în Cort: preoţii şi leviţii le-au adus.

*Cap. 3.4. 2 Cron. 1.3.

5. Împăratul Solomon şi toată adunarea lui Israel chemată la el au stat înaintea chivotului. Au jertfit* oi şi boi, care n-au putut fi nici număraţi, nici socotiţi, din pricina mulţimii lor.

*2 Sam. 6.13.

6. Preoţii au dus* chivotul legământului Domnului la** locul lui, în Locul Preasfânt al Casei, în Sfânta Sfintelor, sub † aripile heruvimilor.

*2 Sam. 6.17. **Exod 26.33,34. Cap. 6.19. † Cap. 6.27.

7. Căci heruvimii aveau aripile întinse peste locul chivotului şi acopereau chivotul şi drugii lui pe deasupra.
8. Se dăduse drugilor* o aşa lungime încât capetele lor se vedeau din Locul Sfânt dinaintea Locului Preasfânt, dar nu se vedeau de afară. Ei au fost acolo până în ziua de azi.

*Exod 25.14,15.

9. În chivot* nu erau decât** cele două table de piatră, pe care le-a † pus Moise în el la Horeb, când †† a făcut Domnul legământ cu copiii lui Israel, la ieşirea lor din ţara Egiptului.

*Exod 25.21. Deut. 10.2. **Deut. 10.5. Evr. 9.4. † Exod 40.20. †† Exod 34.27,28. Deut. 4.13. Vers. 21.

10. În clipa când au ieşit preoţii din Locul Sfânt, norul a umplut* Casa Domnului.

*Exod 40.34,35. 2 Cron. 5.13,14; 7.2.

11. Preoţii n-au putut să rămână acolo să facă slujba, din pricina norului; căci slava Domnului umpluse Casa Domnului.

Solomon binecuvântează adunarea

12. Atunci* Solomon a zis: „Domnul a zis că vrea să locuiască în întuneric**!

*2 Cron. 6.1, etc. **Lev. 16.2. Ps. 18.11; 97.2.

13. Eu am zidit* o Casă care va fi locuinţa Ta, un loc** unde vei locui în veci!”

*2 Sam. 7.13. **Ps. 132.14.

14. Împăratul şi-a întors faţa şi a binecuvântat* pe toată adunarea lui Israel. Toată adunarea lui Israel era în picioare. *2 Sam. 6.18.
15. Şi el a zis: „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel care a vorbit** cu gura Lui tatălui meu, David, şi care împlineşte prin puterea Lui ce spusese, când a zis:

*Luca 1.68. **2 Sam. 7.5,25.

16. „Din* ziua când l-am scos din Egipt pe poporul Meu, Israel, n-am ales nici o cetate dintre toate seminţiile lui Israel ca să Mi se zidească în ea o Casă unde** să locuiască Numele Meu, ci l-am ales pe David † să împărăţească peste poporul Meu, Israel!”

*2 Sam. 7.6. 2 Cron. 6.5, etc. **Deut. 12.11. † 1 Sam. 16.1. 2 Sam. 7.8. Vers. 29. 1 Cron. 28.4.

17. Tatăl meu, David, avea de gând* să zidească o Casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. *2 Sam. 7.2. 1 Cron. 17.1.

18. Şi Domnul* a zis tatălui meu David:
„Fiindcă ai avut de gând să zideşti o Casă Numelui Meu, bine ai făcut că ai avut acest gând.

*2 Cron. 6.8,9.

19. Numai că nu tu* vei zidi Casa; ci fiul tău ieşit din trupul tău, va zidi Casa Numelui Meu.”

*1 Sam. 7.5,12,13. Cap. 5.3,5.

20. Domnul a împlinit cuvintele pe care* le rostise. Eu m-am ridicat în locul tatălui meu, David, şi stau pe scaunul de domnie al lui Israel, cum vestise Domnul; şi am zidit Casa Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.

*1 Cron. 28.5,6.

21. Am rânduit un loc pentru chivot, unde este legământul* Domnului, legământul pe care l-a făcut El cu părinţii noştri, când i-a scos din ţara Egiptului.” *Deut. 31.26. Vers. 9.

Rugăciunea lui Solomon

22. Solomon s-a aşezat înaintea altarului* Domnului, în faţa întregii adunări a lui Israel. Şi-a întins** mâinile spre cer,

*2 Cron. 6.12, etc. **Exod 9.33. Ezra 9.5. Isa. 1.15.

23. şi a zis:
„Doamne Dumnezeul lui Israel! Nu* este Dumnezeu ca Tine, nici sus în ceruri, nici jos pe pământ: Tu ţii** legământul şi îndurarea faţă de robii Tăi, care umblă † înaintea Ta din toată inima lor!

*Exod 15.11. 2 Sam. 7.22. **Deut. 7.9. Neem. 1.5. Dan. 9.4. † Gen. 17.1. Cap. 3.6. 2 Împ. 20.3.

24. Astfel, Ţi-ai ţinut cuvântul dat robului tău David, tatăl meu; şi ce ai spus cu gura Ta împlineşti în ziua aceasta cu puterea Ta.
25. Acum, Doamne Dumnezeul lui Israel, ţine făgăduinţa pe care ai făcut-o tatălui meu, David, când ai zis: „Nu* vei fi lipsit niciodată înaintea Mea de un urmaş care să stea pe scaunul de domnie al lui Israel, numai fiii tăi să ia seama la calea lor şi să umble înaintea Mea, cum ai umblat tu înaintea Mea.”

*2 Sam. 7.12,16. Cap. 2.4.

26. O, Dumnezeul lui Israel, împlinească-se făgăduinţa* pe care ai făcut-o robului Tău David, tatăl meu!

*2 Sam. 7.25.

27. Dar ce! Va locui* oare cu adevărat Dumnezeu pe pământ? Iată că cerurile şi cerurile** cerurilor nu pot să Te cuprindă: cu cât mai puţin Casa aceasta pe care Ţi-am zidit-o eu!

*2 Cron. 2.6. Isa. 66.1. Ier. 23.24. Fapt. 7.49; 17.24. **2 Cor. 12.2.

28. Totuşi, Doamne Dumnezeul meu, ia aminte la rugăciunea robului Tău şi la cererea lui, ascultă strigătul şi rugăciunea pe care Ţi-o face astăzi robul Tău.
29. Ochii Tăi să fie zi şi noapte deschişi asupra Casei acesteia, asupra locului despre care ai zis: „Acolo va fi Numele Meu!” Ascultă rugăciunea pe care Ţi-o face robul Tău în locul* acesta.

*Dan. 6.10.

30. Binevoieşte şi ascultă* cererea robului Tău şi a poporului Tău, Israel, când se vor ruga în locul acesta! Ascultă-i din locul locuinţei Tale, din ceruri, ascultă-i şi iartă-i!

*2 Cron. 20.9. Neem. 1.6.

31. Dacă va păcătui cineva împotriva aproapelui său şi va fi silit să* facă un jurământ şi va veni să jure înaintea altarului Tău, în Casa aceasta -

*Exod 22.11.

32. ascultă-l din ceruri, lucrează şi fă dreptate robilor Tăi; condamnă* pe cel vinovat şi întoarce vina purtării lui asupra capului lui; dă dreptate celui nevinovat şi fă-i după nevinovăţia lui!

*Deut. 25.1.

33. Când* poporul Tău, Israel, va fi bătut de vrăjmaş, pentru că a păcătuit împotriva Ta: dacă se vor întoarce** la Tine şi vor da slavă Numelui Tău, dacă Îţi vor face rugăciuni şi cereri în Casa aceasta -

*Lev. 26.17. Deut. 28.25. **Lev. 26.39,40. Neem. 1.9.

34. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul poporului Tău, Israel, şi întoarce-i în ţara pe care ai dat-o părinţilor lor!
35. Când* se va închide cerul şi nu va fi ploaie, din pricina păcatelor făcute de ei împotriva Ta: dacă se vor ruga în locul acesta şi vor da slavă Numelui Tău şi dacă se vor abate de la păcatele lor, pentru că-i vei pedepsi -

*Lev. 26.19. Deut. 28.23.

36. ascultă-i din ceruri, iartă-le păcatul robilor Tăi şi al poporului Tău, Israel, învaţă-l* calea cea** bună pe care trebuie să umble şi să trimiţi ploaie pe pământul pe care l-ai dat de moştenire poporului Tău!

*Ps. 25.4; 27.11; 94.12; 143.8. **1 Sam. 12.23.

37. Când foametea*, ciuma, rugina, tăciunele, lăcustele, de un fel sau altul, vor fi în ţară, când vrăjmaşul va împresura pe poporul Tău în ţara lui, în cetăţile lui, când vor fi urgii sau boli de orice fel:

*Lev. 26.16,25,26. Deut. 28.21,22,27,38,42,52. 2 Cron. 20.9.

38. dacă un om, dacă tot poporul Tău, Israel, va face rugăciuni şi cereri, şi fiecare îşi va

cunoaşte mustrarea cugetului lui şi va întinde mâinile spre casa aceasta -
39. ascultă-l din ceruri, din locul locuinţei Tale, şi iartă-l; lucrează şi răsplăteşte fiecăruia după căile lui, Tu care cunoşti inima fiecăruia, căci numai Tu cunoşti* inima tuturor copiilor oamenilor,

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Ps. 11.4. Ier. 17.10. Fapt. 1.24.

40. ca să se teamă* de Tine în tot timpul cât vor trăi în ţara pe care ai dat-o părinţilor noştri! *Ps. 130.4.
41. Când străinul, care nu este din poporul Tău, Israel, va veni dintr-o ţară depărtată, pentru Numele Tău,
42. căci se va şti că Numele Tău este mare, mâna* Ta este tare şi braţul Tău este întins, când va veni să se roage în Casa aceasta -

*Deut. 3.24.

43. ascultă-l din ceruri, din locul locuinţei Tale, şi dă străinului aceluia tot ce-Ţi va cere, pentru ca toate popoarele pământului să cunoască* Numele Tău, să se teamă** de Tine ca şi poporul Tău, Israel, şi să ştie că Numele Tău este chemat peste Casa aceasta pe care am zidit-o eu!

*1 Sam. 17.46. 2 Împ. 19.19. Ps. 67.2. **Ps. 102.15.

44. Când poporul Tău va ieşi la luptă împotriva vrăjmaşului său, urmând calea pe care i-o vei porunci Tu: dacă vor face rugăciuni Domnului, cu privirile întoarse spre cetatea pe care ai ales-o Tu şi spre Casa pe care am zidit-o eu Numelui Tău -
45. ascultă din ceruri rugăciunile şi cererile lor şi fă-le dreptate!
46. Când vor păcătui împotriva Ta - căci* nu este om care să nu păcătuiască - şi Te vei mânia împotriva lor şi-i vei da pe mâna vrăjmaşului, care-i va duce robi într-o ţară** vrăjmaşă, depărtată sau apropiată:

*2 Cron. 6.36. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. Iac. 3.2. 1 Ioan 1.8,10. **Lev. 26.34,44. Deut. 28.36,64.

47. dacă* se vor coborî în ei înşişi, în ţara unde vor fi robi, dacă se vor întoarce la Tine şi-Ţi vor face cereri în ţara celor ce-i vor duce în robie şi vor** zice: „Am păcătuit, am săvârşit fărădelegi, am făcut rău!”;

*Lev. 26.40. **Neem. 1.6. Ps. 106.6. Dan. 9.5.

48. dacă se vor întoarce* la Tine din toată inima lor şi din tot sufletul lor, în ţara vrăjmaşilor lor care i-au luat robi, dacă-Ţi vor face rugăciuni** cu privirile întoarse spre ţara lor, pe care ai dat-o părinţilor lor, spre cetatea pe care ai ales-o şi spre Casa pe care am zidit-o eu Numelui Tău -

*Ier. 29.12-14. **Dan. 6.10.

49. ascultă-le din ceruri, din locul locuinţei Tale, rugăciunile şi cererile lor: şi fă-le dreptate;
50. iartă poporului Tău păcatele lui şi toate fărădelegile făcute împotriva Ta; trezeşte-le* mila celor ce-i vor ţine robi, ca să se îndure de ei,

*Ezra 7.6. Ps. 106.46.

51. căci sunt* poporul Tău şi moştenirea Ta, şi Tu i-ai scos din Egipt, din mijlocul unui cuptor** de fier!

*Deut. 9.29. Neem. 1.10. **Deut. 4.20. Ier. 11.4.

52. Ochii Tăi să fie deschişi la cererea robului Tău şi la cererea poporului Tău, Israel, ca să-i asculţi în tot ce-Ţi vor cere!
53. Căci Tu i-ai ales din toate celelalte popoare ale pământului, ca să faci din ei moştenirea Ta, cum ai* spus prin robul Tău Moise, când i-ai scos din Egipt pe părinţii noştri, Doamne Dumnezeule!”

*Exod 19.5. Deut. 9.26,29; 14.2.

54. Când a isprăvit Solomon de spus Domnului toată rugăciunea aceasta şi cererea aceasta, s-a ridicat dinaintea altarului Domnului, unde îngenunchease cu mâinile întinse spre cer.
55. Şi, stând în picioare, a binecuvântat* cu glas tare toată adunarea lui Israel, zicând:

*1 Sam. 6.18.

56. „Binecuvântat să fie Domnul, care a dat odihnă poporului Său, Israel, după toate făgăduinţele Lui! Din toate bunele cuvinte pe care le rostise prin robul Său Moise, nici unul n-a rămas* neîmplinit.

*Deut. 12.10. Ios. 21.45; 23.14.

57. Domnul Dumnezeul nostru să fie cu noi, cum a fost cu părinţii noştri; să* nu ne părăsească şi să nu ne lase,

*Deut. 31.6. Ios. 1.5.

58. ci să* ne aplece inimile spre El, ca să umblăm în toate căile Lui şi să păzim poruncile Lui, legile Lui şi orânduielile Lui, pe care le-a poruncit părinţilor noştri!

*Ps. 119.36.

59. Cuvintele acestea, cuprinse în cererile mele înaintea Domnului, să fie zi şi noapte înaintea Domnului Dumnezeului nostru şi să facă în tot timpul dreptate robului Său şi poporului Său, Israel,
60. pentru ca toate popoarele pământului să poată cunoaşte* că Domnul** este Dumnezeu şi că nu este alt Dumnezeu în afară de El!

*Ios. 4.24. 1 Sam. 17.46. 2 Împ. 19.19. **Deut. 4.35,39.

61. Inima* voastră să fie în totul a Domnului Dumnezeului nostru, cum este astăzi, ca să urmaţi legile Lui şi să păziţi poruncile Lui.”

*Cap. 11.4; 15.3,14. 2 Împ. 20.3.

Sfinţirea Templului

62. Împăratul* şi tot Israelul împreună cu el au adus jertfe înaintea Domnului.

*2 Cron. 7.4, etc.

63. Solomon a înjunghiat douăzeci şi două de mii de boi şi o sută douăzeci de mii de oi pentru jertfa de mulţumire pe care a adus-o Domnului. Aşa a făcut împăratul şi toţi copiii lui Israel sfinţirea Casei Domnului.

64. În ziua* aceea, împăratul a sfinţit mijlocul curţii, care este înaintea Casei Domnului; căci acolo a adus arderile de tot, darurile de mâncare şi grăsimile jertfelor de mulţumire, pentru că altarul de aramă** care este înaintea Domnului era prea mic ca să cuprindă arderile de tot, darurile de mâncare şi grăsimile jertfelor de mulţumire.

*2 Cron. 7.7. **2 Cron. 4.1.

65. Solomon a prăznuit atunci sărbătoarea* şi tot Israelul a prăznuit împreună cu el. O mare mulţime, venită de la intrarea** Hamatului până la pârâul † Egiptului, s-a strâns înaintea Domnului Dumnezeului nostru, timp de şapte zile †† şi alte şapte zile, adică paisprezece zile.

*Lev. 23.34. Vers. 2. **Num. 34.8. Ios. 13.5. Judc. 3.3. 2 Împ. 14.25. † Gen. 15.18. Num. 34.5. †† 2 Cron. 7.8.

66. În ziua a opta*, a dat drumul poporului. Şi ei au binecuvântat pe împărat şi s-au dus în corturile lor, veseli şi cu inima mulţumită pentru tot binele pe care-l făcuse Domnul robului Său David şi poporului Său, Israel.

*2 Cron. 7.9,10.

Dumnezeu Se arată a doua oară

9 1. Când a isprăvit* Solomon de zidit Casa Domnului, casa** împăratului şi tot † ce a găsit cu cale să facă,

*2 Cron. 7.11, etc. **Cap. 7.1. † 2 Cron. 8.6.

2. Domnul S-a arătat a doua oară lui Solomon, cum i Se arătase la* Gabaon.

*Cap. 3.5.

3. Şi Domnul i-a zis: „Îţi* ascult rugăciunea şi cererea pe care Mi-ai făcut-o, sfinţesc Casa aceasta pe care ai zidit-o ca** să pui în ea pentru totdeauna Numele Meu; şi ochii † Mei şi inima Mea vor fi acolo pe veci.

*2 Împ. 20.5. Ps. 10.17. **Cap. 8.29. † Deut. 11.12.

4. Şi tu, dacă vei umbla* înaintea Mea, cum** a umblat tatăl tău, David, cu inimă curată şi cu neprihănire, făcând tot ce ţi-am poruncit, dacă vei păzi legile şi poruncile Mele,

*Gen. 17.1. **Cap. 11.4,6,38; 14.8; 15.5.

5. voi întări pe veci scaunul de domnie al împărăţiei tale în Israel, cum* am spus tatălui tău, David, când am zis: „Nu vei fi lipsit niciodată de un urmaş pe scaunul de domnie al lui Israel.”

*2 Sam. 7.12,16. Cap. 2.4; 6.12. 1 Cron. 22.10. Ps. 132.12.

6. Dar* dacă vă veţi abate de la Mine, voi şi fiii voştri, dacă nu veţi păzi poruncile Mele şi legile Mele pe care vi le-am dat şi dacă vă veţi duce să slujiţi altor dumnezei şi să vă închinaţi înaintea lor,

*2 Sam. 7.14. 2 Cron. 7.19,20. Ps. 89.30, etc.

7. voi* nimici pe Israel din ţara pe care i-am dat-o, voi lepăda de la Mine Casa pe care am sfinţit-o Numelui** Meu, şi Israel va ajunge de râs † şi de pomină printre toate popoarele.

*Deut. 4.26. 2 Împ. 17.33; 25.21. **Ier. 7.14. † Deut. 28.37. Ps. 44.14.

8. Şi oricât de înaltă este Casa* aceasta, oricine va trece pe lângă ea, va rămâne încremenit şi va fluiera. Şi va zice: „Pentru ce** a făcut Domnul aşa ţării acesteia şi Casei acesteia?”

*2 Cron. 7.21. **Deut. 29.24-26. Ier. 22.8,9.

9. Şi i se va răspunde: „Pentru că au părăsit pe Domnul Dumnezeul lor care i-a scos pe părinţii lor din ţara Egiptului, pentru că s-au alipit de alţi dumnezei, s-au închinat înaintea lor şi le-au slujit; de aceea a făcut Domnul să vină peste ei toate aceste rele.”

Cetăţile zidite de Solomon

10. După douăzeci* de ani, Solomon zidise cele două case, Casa Domnului şi casa împăratului.

*Cap. 6.37,38; 7.1. 2 Cron. 8.1.

11. Atunci, fiindcă Hiram*, împăratul Tirului, dăduse lui Solomon lemne de cedru şi lemne de chiparos şi aur cât a voit, împăratul Solomon a dat lui Hiram douăzeci de cetăţi în ţara Galileei. *2 Cron. 8.2.

12. Hiram a ieşit din Tir, să vadă cetăţile pe care i le dădea Solomon. Dar nu i-au plăcut

13. şi a zis: „Ce cetăţi mi-ai dat, frate?” Şi le-a numit* ţara Cabul, nume pe care l-au păstrat până în ziua de azi.

*Ios. 19.27.

14. Hiram trimisese împăratului o sută douăzeci de talanţi de aur.

15. Iată cum stau lucrurile cu privire la oamenii de corvoadă* pe care i-a luat împăratul Solomon pentru zidirea Casei Domnului şi a casei sale Milo** şi a zidului Ierusalimului, Haţorului †, Meghidoului †† şi Ghezerului.*†

*Cap. 5.13. **Vers. 24. 2 Sam. 5.9. † Ios. 19.36. †† Ios. 17. 11. *† Ios. 16.10. Judc. 1.29.

16. Faraon, împăratul Egiptului, venise şi cucerise Ghezerul, îi dăduse foc şi îi omorâse pe canaaniţii* care locuiau în cetate. Apoi îl dăduse de zestre fetei lui, nevasta lui Solomon.

*Ios. 16.10.

17. Şi Solomon a zidit Ghezerul, Bet-Horonul* de jos, *Ios. 16.3; 21.22. 2 Cron. 8.5.

18. Baalatul* şi Tadmorul, în pustiul ţării,

*Ios. 19.44. 2 Cron. 8.4,6, etc.

19. toate cetăţile slujindu-i ca magazii şi fiind ale lui, cetăţile pentru* care, cetăţile pentru călărime şi tot ce a găsit cu** cale Solomon să zidească la Ierusalim, în Liban şi în toată ţara peste care împărăţea.

*Cap. 4.26. **Vers. 1.

20. Iar* pe tot poporul care mai rămăsese din amoriţi, hitiţi, fereziţi, heviţi şi iebusiţi, nefăcând parte din copiii lui Israel,

*2 Cron. 8.7, etc.

21. pe urmaşii lor, care mai rămăseseră* după ei în ţară şi pe care** copiii lui Israel nu-i putuseră nimici cu desăvârşire, Solomon i-a luat † ca robi de corvoadă †† şi aşa au fost până în ziua de astăzi.

*Judc. 1.21,27,29; 3.1. **Ios. 15.63; 17.12. † Judc. 1.28. †† Gen. 9.25,26. Ezra 2.55,58. Neem. 7.57; 11.3.

22. Dar Solomon n-a întrebuinţat ca robi* de corvoadă pe copiii lui Israel; căci ei erau oameni de război, slujitorii lui, căpeteniile lui, căpitanii lui, cârmuitorii carelor şi călărimii lui. *Lev. 25.39.

23. Căpeteniile puse de Solomon peste lucrări erau în număr de cinci sute cincizeci*, însărcinaţi să-i supravegheze pe lucrători.

*2 Cron. 8.10.

24. Fata* lui Faraon s-a suit din cetatea lui David în casa** ei, pe care i-o zidise Solomon. Atunci a zidit el Milo †.

*Cap. 3.1. 2 Cron. 8.11. **Cap. 7.8. 2 Sam. 5.9. † Cap. 11.2. 2 Cron. 32.5.

25. Solomon aducea* de trei ori pe an arderi de tot şi jertfe de mulţumire pe altarul pe care-l zidise Domnului şi ardea tămâie pe cel care era înaintea Domnului. Şi a isprăvit astfel Casa.

*2 Cron. 8.12,13,16.

26. Împăratul* Solomon a mai făcut şi corăbii la Eţion-Gheber**, lângă Elot, pe ţărmul Mării Roşii, în ţara Edomului.

*2 Cron. 8.17,18. **Num. 33.35. Deut. 2.8. Cap. 22.48.

27. Şi Hiram* a trimis cu aceste corăbii la slujitorii lui Solomon, pe înşişi slujitorii lui, marinari care cunoşteau marea.

*Cap. 10.11.

28. S-au dus la Ofir* şi au luat de acolo aur: patru sute douăzeci de talanţi, pe care i-au adus împăratului Solomon. *Iov 22.24.

Împărăteasa din Seba la Ierusalim

10 1. Împărăteasa* din Seba a auzit de faima lui Solomon în ceea ce priveşte slava Domnului şi a venit să-l încerce** prin întrebări grele.

*2 Cron. 9.1, etc. Mat. 12.42. Luca 11.31. **Judc. 14.12. Prov. 1.6.

2. A sosit la Ierusalim cu un alai foarte mare şi cu cămile care aduceau mirodenii, aur foarte mult şi pietre scumpe. S-a dus la Solomon şi i-a spus tot ce avea pe inimă.

3. Solomon i-a răspuns la toate întrebările şi n-a fost nimic pe care împăratul să nu fi ştiut să i-l lămurească.

4. Împărăteasa din Seba a văzut toată înţelepciunea lui Solomon şi casa pe care o zidise,

5. şi bucatele de la masa lui, şi ţinutele slujitorilor lui, şi slujbele şi hainele celor ce-i slujeau, şi paharnicii lui, şi arderile de tot* pe care le aducea în Casa Domnului.

*1 Cron. 26.16.

6. Uimită, a zis împăratului: „Deci era adevărat ce am auzit în ţara mea despre faptele şi înţelepciunea ta!

7. Dar nu credeam, până n-am venit şi n-am văzut cu ochii mei. Şi iată că nici pe jumătate nu mi s-a spus. Tu ai mai multă înţelepciune şi propăşire decât am auzit mergându-ţi faima.

8. Ferice* de oamenii tăi, ferice de slujitorii tăi, care sunt necurmat înaintea ta, care aud înţelepciunea ta!

*Prov. 8.34.

9. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul tău care a binevoit să te pună pe scaunul de domnie al lui Israel! Pentru că Domnul îl iubeşte pentru totdeauna pe Israel, de aceea te-a pus împărat, ca să** judeci şi să faci dreptate."

*Cap. 5.7. **2 Sam. 8.15. Ps. 72.2. Prov. 8.15.

10. Ea a dat împăratului* o sută douăzeci de talanţi de aur, foarte multe mirodenii şi pietre scumpe. N-au mai venit niciodată atâtea miro-

denii câte a dat atunci împărăteasa din Seba împăratului Solomon.

*Ps. 72.10,15.

11. Corăbiile* lui Hiram, care au adus aur din Ofir, au adus din Ofir şi foarte mult lemn de santal şi pietre scumpe.

*Cap. 9.27.

12. Împăratul* a făcut cu lemnul mirositor** pălimare[1] pentru Casa Domnului şi pentru casa împăratului, şi harpe şi lire pentru cântăreţi. N-a mai venit de atunci lemn din acesta mirositor şi nu s-a mai văzut până în ziua de azi.

*2 Cron. 9.11. **2 Cron. 9.10.

13. Împăratul Solomon a dat împărătesei din Seba tot ce a dorit, tot ce a cerut şi i-a mai dat şi pe deasupra daruri vrednice de un împărat ca Solomon. Apoi ea s-a întors şi s-a dus în ţara ei, cu slujitorii ei.

Bogăţiile lui Solomon

14. Greutatea aurului care-i venea lui Solomon, în fiecare an, era de şase sute şaizeci şi şase de talanţi de aur,
15. în afară de ce scotea de la negustorii cei mari şi din negoţul* cu mărfuri, de la toţi regii Arabiei şi de la dregătorii ţării.

*2 Cron. 9.24. Ps. 72.10.

16. Împăratul Solomon a făcut două sute de scuturi mari de aur bătut; şi pentru fiecare din ele a întrebuinţat şase sute de sicli de aur
17. şi alte trei* sute de scuturi mici de aur bătut; şi pentru fiecare din ele a întrebuinţat trei mine de aur; şi împăratul le-a pus în casa** numită Pădurea Libanului.

*Cap. 14.26. **Cap. 7.2.

18. Împăratul* a făcut un tron mare de fildeş şi l-a acoperit cu aur curat.

*2 Cron. 9.17, etc.

19. Tronul acesta avea şase trepte şi partea de sus era rotunjită pe dinapoi; de fiecare parte a scaunului erau braţe: lângă braţe stăteau doi lei,
20. şi pe cele şase trepte stăteau doisprezece lei de o parte şi de alta. Aşa ceva nu s-a făcut pentru nici o împărăţie.
21. Toate paharele* împăratului Solomon erau de aur şi toate vasele din casa Pădurii Libanului erau de aur curat. Nimic nu era de argint: pe vremea lui Solomon argintul n-avea nici o căutare.

*1 Cron. 9.20, etc.

22. Căci împăratul avea pe mare o flotă de corăbii* din Tarsis cu flota de corăbii ale lui Hiram; şi corăbiile din Tarsis veneau la fiecare trei ani, aducând aur şi argint, fildeş, maimuţe şi păuni.

*Gen. 10.4. 2 Cron. 20.36.

23. Împăratul Solomon a întrecut* pe toţi regii pământului în bogăţii şi înţelepciune.

*Cap. 3.12,13; 4.30.

24. Toată lumea căuta să-l vadă pe Solomon, ca să audă înţelepciunea pe care i-o pusese Dumnezeu în inima lui.
25. Şi fiecare îşi aducea darul lui: lucruri de argint şi lucruri de aur, haine, arme, mirodenii, cai şi catâri; aşa era în fiecare an.
26. Solomon* a strâns** care şi călărime; avea o mie patru sute de care şi douăsprezece mii de călăreţi, pe care i-a pus în cetăţile unde îşi ţinea carele şi la Ierusalim, lângă împărat.

*Cap. 4.26. 2 Cron. 1.14; 9.25. **Deut. 17.16.

27. Împăratul* a făcut ca argintul să fie tot aşa de obişnuit la Ierusalim ca pietrele şi cedrii tot aşa de mulţi ca sicomorii din Egipt care cresc în vale.

*2 Cron. 1.15-17.

28. Solomon îşi aducea* caii din Egipt; o caravană de negustori de-ai împăratului se ducea să-i ia în număr mare pe un preţ hotărât:

*Deut. 17.16. 2 Cron. 1.16; 9.28.

29. un car se aducea din Egipt cu şase sute de sicli de argint şi un cal cu o sută cincizeci de sicli. De asemenea,* aduceau cu ei cai pentru toţi împăraţii hitiţilor şi pentru împăraţii Siriei.

*Ios. 1.4. 2 Împ. 7.6.

Femeile străine

11 1. Împăratul* Solomon a iubit** multe femei străine, în afară de fata lui Faraon; moabite, amonite, edomite, sidoniene, hitite,

*Neem. 13.26. **Deut. 17.17.

2. care făceau parte din neamurile despre care Domnul le zisese copiilor lui Israel: „Să nu intraţi* la ele şi nici ele să nu intre la voi; căci v-ar întoarce negreşit inimile înspre dumnezeii lor.” De aceste neamuri s-a alipit Solomon, târât de iubire.

*Exod 34.16. Deut. 7.3,4.

3. A avut de neveste şapte sute de prinţese împărăteşti şi trei sute de ţiitoare; şi nevestele lui i-au abătut inima.
4. Când a îmbătrânit Solomon, nevestele* i-au abătut inima spre alţi dumnezei; şi inima** nu i-a fost în totul a Domnului Dumnezeului său, cum fusese inima † tatălui său, David.

*Deut. 17.17. Neem. 13.26. **Cap. 8.61. † Cap. 9.4.

5. Solomon s-a dus după Astarteea*, zeiţa si-

1.Sau: balustrade;

donienilor, şi după Milcom, urâciunea amoniţilor.

*Vers. 33. Judc. 2.13. 2 Împ. 23.13.

6. Şi Solomon a făcut ce este rău înaintea Domnului şi n-a urmat în totul pe Domnul, ca tatăl său David.
7. Atunci* Solomon a zidit pe muntele** din faţa Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoş †, urâciunea Moabului, pentru Moloc, urâciunea fiilor lui Amon.

*Num. 33.52. **2 Împ. 23.13. † Num. 21.29. Judc. 11.21.

8. Aşa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie şi jertfe dumnezeilor lor.
9. Domnul S-a mâniat pe Solomon, pentru că îşi abătuse inima* de la Domnul Dumnezeul lui Israel care i Se arătase** de două ori.

*Vers. 2,3. **Cap. 3.5; 9.2.

10. În privinţa aceasta îi spusese* să nu meargă după alţi dumnezei; dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului. *Cap. 6.12; 9.6.
11. Şi Domnul a zis lui Solomon: „Fiindcă ai făcut aşa şi n-ai păzit legământul Meu şi legile Mele pe care ţi le-am dat, voi rupe* împărăţia de la tine şi o voi da slujitorului tău.

*Vers. 31. Dan. 12.15,16.

12. Numai, nu voi face lucrul acesta în timpul vieţii tale, pentru tatăl tău, David. Ci din mâna fiului tău o voi rupe.
13. Nu voi* rupe însă toată împărăţia; voi lăsa o seminţie** fiului tău, din pricina robului Meu David şi din pricina Ierusalimului, pe † care l-am ales."

*2 Sam. 7.15. Ps. 80.33. **Cap. 12.20. † Deut. 12.11.

Vrăjmăşia lui Hadad şi Rezon

14. Domnul* a ridicat un vrăjmaş lui Solomon: pe Hadad, edomitul, din neamul împărătesc al Edomului.

*1 Cron. 5.26.

15. Pe vremea când a bătut David Edomul*, Ioab, căpetenia oştirii, suindu-se să îngroape morţii, a ucis toată partea** bărbătească din Edom;

*2 Sam. 8.14. 1 Cron. 18.12,13. **Num. 24.19. Deut. 20.13.

16. a rămas acolo şase luni cu tot Israelul, până ce a nimicit toată partea bărbătească.
17. Atunci Hadad a fugit cu nişte edomiţi, slujitori ai tatălui său, şi s-a dus în Egipt. Hadad era încă un băiat pe atunci.
18. Plecând din Madian, s-au dus la Paran, au luat cu ei nişte oameni din Paran şi au ajuns în Egipt la Faraon, împăratul Egiptului. Faraon i-a dat o casă lui Hadad, i-a purtat grijă de mâncare şi i-a dat pământ.
19. Hadad a căpătat trecere înaintea lui Faraon, până acolo încât Faraon i-a dat de nevastă pe sora nevestei lui, sora împărătesei Tahpenes.
20. Sora Tahpenei i-a născut pe fiul său Ghenubat. Tahpenes l-a înţărcat în casa lui Faraon; şi Ghenubat a fost în casa lui Faraon, în mijlocul copiilor lui Faraon.
21. Când a auzit* Hadad în Egipt că David a adormit cu părinţii lui şi că Ioab, căpetenia oştirii, murise, a zis lui Faraon: „Lasă-mă să mă duc în ţara mea."

*Cap. 2.10,34.

22. Şi Faraon i-a zis: „Ce-ţi lipseşte la mine, de doreşti să te duci în ţara ta?" El a răspuns: „Nimic, dar lasă-mă să plec."
23. Dumnezeu a ridicat un alt vrăjmaş lui Solomon: pe Rezon, fiul lui Eliada, care fugise de la stăpânul său Hadadezer[1]*, împăratul din Ţoba.

*2 Sam. 8.3.

24. El strânsese nişte oameni la el şi se făcuse capul cetei, când* a măcelărit David oştile stăpânului său. S-au dus la Damasc şi s-au aşezat acolo şi au domnit la Damasc.

*2 Sam. 8.3; 10.8,18.

25. El a fost un vrăjmaş al lui Israel în tot timpul vieţii lui Solomon, în acelaşi timp când îi făcea rău Hadad şi ura pe Israel. El a împărăţit peste Siria.

Prorocul Ahia îi vesteşte lui Ieroboam dezbinarea împărăţiei

26. Şi Ieroboam*, slujitorul lui Solomon, a ridicat mâna împotriva împăratului. El era fiul lui Nebat, efratit din Ţereda, şi avea ca mamă pe o văduvă numită Ţerua.

*Cap. 12.2. 2 Cron. 13.6.

27. Iată cu ce prilej a ridicat* el mâna împotriva împăratului: Solomon** zidea Milo şi închidea spărturile cetăţii tatălui său, David.

*1 Sam. 20.21. **Cap. 9.24.

28. Ieroboam era tare şi viteaz; şi Solomon, văzând pe tânărul acesta la lucru, i-a dat supravegherea tuturor oamenilor de corvoadă din casa lui Iosif.
29. În vremea aceea, Ieroboam, ieşind din Ierusalim, a fost întâlnit pe drum de prorocul Ahia* din Silo, îmbrăcat cu o haină nouă. Erau amândoi singuri pe câmp.

*Cap. 14.2.

1.Sau: Hadarezer;

30. Ahia a apucat haina nouă pe care o avea pe el, a rupt-o* în douăsprezece bucăţi

*1 Sam. 15.27; 24.5.

31. şi a zis lui Ieroboam: „Ia-ţi zece bucăţi! Căci aşa vorbeşte* Domnul Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi rupe împărăţia din mâna lui Solomon şi-ţi voi da zece seminţii.

*Vers. 11,13.

32. Dar el va avea o seminţie, din pricina robului Meu David şi din pricina Ierusalimului, cetatea pe care am ales-o din toate seminţiile lui Israel.

33. Şi aceasta, pentru că* M-au părăsit şi s-au închinat înaintea Astarteei, zeiţa sidonienilor, înaintea lui Chemoş, dumnezeul Moabului, şi înaintea lui Milcom, dumnezeul fiilor lui Amon; şi pentru că n-au umblat în căile Mele ca să facă ce este drept înaintea Mea şi să păzească legile şi poruncile Mele, cum a făcut David, tatăl lui Solomon.

*Vers. 5-7.

34. Nu voi lua din mâna lui toată împărăţia, căci îl voi ţine domn în tot timpul vieţii lui, pentru robul Meu David, pe care l-am ales şi care a păzit poruncile şi legile Mele.

35. Dar* voi lua împărăţia din mâna fiului său şi-ţi voi da zece seminţii din ea;

*Cap. 12.16,17.

36. voi lăsa o seminţie fiului său, pentru ca robul Meu David* să aibă totdeauna o lumină înaintea Mea la Ierusalim, cetatea pe care am ales-o să-Mi pun Numele Meu în ea.

*Cap. 15.4. 2 Împ. 8.19. Ps. 132.17.

37. Pe tine te voi lua şi vei domni peste tot ce-ţi va dori sufletul, vei fi împăratul lui Israel.

38. Dacă vei asculta de tot ce-ţi voi porunci, dacă vei umbla în căile Mele şi dacă vei face ce este drept înaintea Mea, păzind legile şi poruncile Mele, cum a făcut robul Meu David, voi fi* cu tine, îţi voi** zidi o casă trainică, aşa cum am zidit lui David, şi-ţi voi da ţie pe Israel.

*Ios. 1.5. 2 Sam. 7.11,27.

39. Voi smeri prin aceasta sămânţa lui David, dar nu pentru totdeauna.”

40. Solomon a căutat să-l omoare pe Ieroboam. Şi Ieroboam s-a sculat şi a fugit în Egipt la Şişac, împăratul Egiptului; a locuit în Egipt până la moartea lui Solomon.

Moartea lui Solomon

41. Celelalte* fapte ale lui Solomon, tot ce a făcut el, şi înţelepciunea lui nu sunt scrise oare în Cartea faptelor[1] lui Solomon?

*2 Cron. 9.29.

42. Solomon a domnit patruzeci de ani* la Ierusalim peste tot Israelul.

*2 Cron. 9.30.

43. Apoi Solomon a adormit* cu părinţii lui şi a fost îngropat în cetatea tatălui său, David. În locul lui a domnit fiul său Roboam**.

*2 Cron. 9.31. **Mat. 1.7.

ÎMPĂRAŢII LUI IUDA ŞI ÎMPĂRAŢII LUI ISRAEL, DE LA DEZBINAREA ÎMPĂRĂŢIEI PÂNĂ LA IOSAFAT, ÎMPĂRATUL LUI IUDA, ŞI AHAB, ÎMPĂRATUL LUI ISRAEL

(Capitolele 12-22. 2 Cronici 10-20. Osea 4.15,17; 6.10,11.)

Dezbinarea împărăţiei

12 1. Roboam* s-a dus la Sihem, căci tot Israelul venise la Sihem să-l facă împărat.

*2 Cron. 10.1, etc.

2. Când a auzit lucrul acesta, Ieroboam*, fiul lui Nebat, era tot în Egipt**, unde fugise de împăratul Solomon, şi locuia în Egipt.

*Cap. 11.26. **Cap. 11.40.

3. Au trimis să-l cheme. Atunci Ieroboam şi toată adunarea lui Israel au venit la Roboam şi i-au vorbit aşa:

4. „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul*; acum tu uşurează această aspră robie şi jugul greu pe care l-a pus peste noi tatăl tău. Şi îţi vom sluji.”

*1 Sam. 8.11-18. Cap. 4.7.

5. El le-a zis: „Duceţi-vă şi întoarceţi-vă la mine peste trei zile.” Şi poporul a plecat.

6. Împăratul Roboam s-a sfătuit cu bătrânii care fuseseră pe lângă tatăl său, Solomon, în timpul vieţii lui, şi a zis: „Ce mă sfătuiţi să răspund poporului acestuia?”

7. Şi iată ce i-au zis ei: „Dacă* vei îndatora astăzi pe poporul acesta, dacă le faci ce cer şi dacă le vei răspunde cu vorbe binevoitoare, îţi vor sluji pe veci.”

*2 Cron. 10.7. Prov. 15.1.

8. Dar Roboam a lăsat sfatul pe care i-l dădeau bătrânii şi s-a sfătuit cu tinerii care crescuseră cu el şi care erau împrejurul lui.

9. El a zis: „Ce mă sfătuiţi să răspund poporului acestuia, care-mi vorbeşte aşa: „Uşurează-ne jugul pe care l-a pus peste noi tatăl tău”?”

10. Şi iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu

1.Sau: cuvintelor;

el: „Să spui aşa poporului acestuia care ţi-a vorbit astfel: „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, tu uşurează-ni-l!" Să le vorbeşti aşa: „Degetul meu cel mic va fi mai gros decât coapsele tatălui meu.
11. Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu vi-l voi face şi mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioane[1]."
12. Ieroboam şi tot poporul au venit la Roboam a treia zi, după cum zisese împăratul: „Întoarceţi-vă la mine peste trei zile!"
13. Împăratul a răspuns aspru poporului. A lăsat deoparte sfatul pe care i-l dăduseră bătrânii
14. şi le-a vorbit, după sfatul tinerilor, astfel: „Tatăl meu v-a îngreuiat jugul, dar eu vi-l voi face şi mai greu; tatăl meu v-a bătut cu bice, dar eu vă voi bate cu scorpioane."
15. Astfel, împăratul n-a ascultat de popor; căci lucrul acesta venea* de la Domnul, în vederea împlinirii cuvântului pe care-l spusese** Domnul prin Ahia din Silo lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

*Judc. 14.4. Vers. 24. 2 Cron. 10.15; 22.7; 25.20. **Cap. 11.11,31.

16. Când a văzut tot Israelul că împăratul nu-l ascultă, poporul a răspuns împăratului: „Ce* parte avem noi cu David? Noi n-avem moştenire cu fiul lui Isai! La corturile tale, Israele! Acum vezi-ţi de casă, Davide!" Şi Israel s-a dus la corturile lui.

*2 Sam. 20.1.

17. Copiii lui Israel* care locuiau în cetăţile lui Iuda au fost singurii peste care a domnit Roboam.

*Cap. 11.13,36.

18. Atunci împăratul Roboam a trimis* la ei pe Adoram, care era mai-mare peste biruri. Dar Adoram a fost ucis cu pietre de tot Israelul şi a murit. Şi împăratul Roboam s-a grăbit să se suie într-un car, ca să fugă la Ierusalim. *Cap. 4.6; 5.14.
19. Astfel s-a dezlipit[2]* Israel de casa lui David până în ziua de azi.

*2 Împ. 17.21.

20. Tot Israelul, auzind că Ieroboam s-a întors, au trimis să-l cheme în adunare şi l-au făcut împărat peste tot Israelul. Seminţia lui Iuda a fost singura* care a mers după casa lui David.

*Cap. 11.13,32.

21. Roboam* ajungând la Ierusalim, a strâns toată casa lui Iuda şi seminţia lui Beniamin, o sută optzeci de mii de oameni aleşi, buni pentru război, ca să lupte împotriva casei lui Israel şi s-o aducă înapoi sub stăpânirea lui Roboam, fiul lui Solomon.

*2 Cron. 11.1.

22. Dar cuvântul* lui Dumnezeu a vorbit astfel lui Şemaia, omul lui Dumnezeu:

*2 Cron. 11.2.

23. „Vorbeşte lui Roboam, fiul lui Solomon, împăratul lui Iuda, şi întregii case a lui Iuda şi a lui Beniamin şi rămăşiţei poporului şi spune-le:
24. „Aşa vorbeşte Domnul: „Nu vă suiţi şi nu faceţi război împotriva fraţilor voştri, copiii lui Israel! Fiecare din voi să se întoarcă acasă, căci de la Mine* s-a întâmplat lucrul acesta." Ei au ascultat de cuvântul Domnului şi s-au întors acasă, după cuvântul Domnului.

*Vers. 15.

Cei doi viţei de aur

25. Ieroboam a zidit Sihemul* pe muntele lui Efraim şi a locuit acolo; apoi a ieşit de acolo şi a zidit** Penuel.

*Judc. 9.45. **Judc. 8.17.

26. Ieroboam a zis în inima sa: „Împărăţia s-ar putea acum să se întoarcă la casa lui David.
27. Dacă poporul acesta se va* sui la Ierusalim să aducă jertfe în Casa Domnului, inima poporului acestuia se va întoarce la domnul său, la Roboam, împăratul lui Iuda, şi mă vor omorî şi se vor întoarce la Roboam, împăratul lui Iuda."

*Deut. 12.5,6.

28. După ce s-a sfătuit, împăratul a făcut* doi viţei de aur şi a zis poporului: „Destul v-aţi suit la Ierusalim; Israele! Iată** Dumnezeul tău care te-a scos din ţara Egiptului."

*2 Împ. 10.29; 17.16. **Exod 32.4,8.

29. A aşezat unul din aceşti viţei la Betel*, iar pe celălalt l-a pus în Dan.

*Gen. 28.19. Osea 4.15.

30. Şi fapta aceasta a fost un prilej* de păcătuire. Poporul se ducea să se închine înaintea unuia din viţei până la** Dan.

*Judc. 18.29. **Cap. 13.34. 2 Împ. 17.21.

31. Ieroboam a făcut o casă* pe înălţimi şi a pus** preoţi luaţi din tot poporul, care nu făceau parte dintre fiii lui Levi.

*Cap. 13.32. **Num. 3.10. Cap. 13.33. 2 Împ. 17.32. 2 Cron. 11.14,15. Ezec. 44.7,8.

32. A rânduit o sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea a lunii, ca sărbătoarea* care se prăznuia în Iuda, şi a adus jertfe pe altar. Iată ce a făcut la Betel, ca să se aducă jertfe viţeilor pe care-i făcuse el. A pus** în

1.Un bici împletit cu noduri;

2.Sau: s-a rupt de (de la);

slujbă la Betel pe preoţii înălţimilor ridicate de el.

*Lev. 23.33,34. Num. 29.12. Cap. 8.2,5. **Amos 7.13.

33. Şi a jertfit pe altarul pe care-l făcuse la Betel, în ziua a cincisprezecea a lunii a opta, lună pe care o alesese* după bunul său plac. A hotărât-o ca sărbătoare pentru copiii lui Israel şi s-a suit la altar să ardă tămâie**.

*Num. 15.39. **Cap. 13.1.

Un om al lui Dumnezeu vorbeşte împotriva altarului

13 1. Dar iată că un om al lui Dumnezeu a venit* din Iuda la Betel, trimis de cuvântul Domnului, tocmai pe când stătea** Ieroboam la altar să ardă tămâie.

*2 Împ. 23.17. **Cap. 12.32,33.

2. El a strigat împotriva altarului, după cuvântul Domnului, şi a zis: „Altarule! Altarule! Aşa vorbeşte Domnul: „Iată că se va naşte un fiu casei lui David; numele lui va fi Iosia*; el va înjunghia pe tine pe preoţii înălţimilor, care ard tămâie pe tine, şi pe tine se vor arde oseminte omeneşti!”

*1 Împ. 23.15,16.

3. Şi în aceeaşi zi a dat un* semn, zicând: „Acesta este semnul care arată că Domnul a vorbit: altarul se va despica şi cenuşa de pe el se va vărsa.”

*Isa. 7.14. Ioan 2.18. 1 Cor. 1.22.

4. Când a auzit împăratul cuvântul pe care-l rostise omul lui Dumnezeu împotriva altarului din Betel, a întins mâna de pe altar, zicând: „Prindeţi-l!” Şi mâna, pe care o întinsese Ieroboam împotriva lui, s-a uscat[1] şi n-a putut s-o mai întoarcă înapoi.

5. Altarul s-a despicat şi cenuşa de pe el s-a vărsat, după semnul pe care-l dăduse omul lui Dumnezeu, potrivit cu cuvântul Domnului.

6. Atunci împăratul a luat cuvântul şi a zis omului lui Dumnezeu: „Roagă-te* Domnului Dumnezeului tău şi cere-I să-mi pot trage mâna înapoi.” Omul lui Dumnezeu s-a rugat Domnului şi împăratul a putut să-şi tragă înapoi mâna, care s-a făcut sănătoasă ca mai înainte.

*Exod 8.8; 9.28; 10.17. Num. 21.7. Fapt. 8.24. Iac. 5.16.

7. Împăratul a zis omului lui Dumnezeu: „Intră cu mine în casă, să iei ceva de mâncare, şi-ţi voi da* un dar.”

*1 Sam. 9.7. 2 Împ. 5.15.

8. Omul lui Dumnezeu i-a zis împăratului: „Jumătate* din casa ta să-mi dai şi n-aş intra cu tine. Nu voi mânca pâine şi nu voi bea apă în locul acesta;

*Num. 22.18; 24.13.

9. căci iată ce poruncă mi-a fost dată, prin cuvântul Domnului: „Să* nu mănânci pâine, nici să bei apă şi nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce.”

*1 Cor. 5.11.

10. El a plecat pe un alt drum şi nu s-a întors pe drumul pe care venise la Betel.

Omul lui Dumnezeu omorât de un leu

11. În Betel locuia un proroc bătrân. Fiii săi au venit şi i-au istorisit toate lucrurile pe care le făcuse omul lui Dumnezeu la Betel în ziua aceea, precum şi cuvintele pe care le spusese împăratului. După ce au istorisit tatălui lor toate,

12. el le-a zis: „Pe ce drum a plecat?” Fiii săi văzuseră pe ce drum plecase omul lui Dumnezeu, care venise din Iuda.

13. Şi a zis fiilor săi: „Puneţi-mi şaua pe măgar.” I-au pus şaua pe măgar şi a încălecat pe el.

14. S-a dus după omul lui Dumnezeu şi l-a găsit stând sub un stejar. Şi i-a zis: „Tu eşti omul lui Dumnezeu care a venit din Iuda?” El a răspuns: „Eu sunt.”

15. Atunci el i-a zis: „Vino cu mine acasă şi să iei ceva să mănânci.”

16. Dar el a răspuns: „Nu pot* nici să mă întorc cu tine, nici să intru la tine. Nu voi mânca pâine şi nici nu voi bea apă cu tine în locul acesta;

*Vers. 8,9.

17. căci mi s-a spus prin cuvântul* Domnului: „Să nu mănânci pâine, nici să nu bei apă acolo şi nici să nu te întorci pe drumul pe care te vei duce.”

*Cap. 20.35. 1 Tes. 4.15.

18. Şi el i-a zis: „Şi eu sunt proroc ca tine; şi un înger mi-a vorbit din partea Domnului şi mi-a zis: „Adu-l acasă cu tine ca să mănânce pâine şi să bea apă.” Îl minţea.

19. Omul lui Dumnezeu s-a întors cu el şi a mâncat pâine şi a băut apă în casa lui.

20. Pe când stăteau ei la masă, cuvântul Domnului a vorbit prorocului, care-l adusese înapoi.

21. Şi el a strigat omului lui Dumnezeu care venise din Iuda: „Aşa vorbeşte Domnul:
„Pentru că n-ai ascultat porunca Domnului şi n-ai păzit porunca pe care ţi-o dăduse Domnul Dumnezeul tău;

1.Sau: a paralizat;

22. pentru că te-ai întors şi ai mâncat pâine şi ai băut apă - în locul despre care* îţi spusese: „Să nu mănânci pâine şi să nu bei apă acolo" - trupul tău mort nu va intra în mormântul părinţilor tăi.""

*Vers. 9.

23. Şi după ce a mâncat pâine şi a băut apă prorocul pe care-l întorsese, i-a pus şaua pe măgar.
24. Omul lui Dumnezeu a plecat; şi a fost întâlnit pe drum de un leu*, care l-a omorât. Trupul lui mort era întins pe drum; măgarul a rămas lângă el, şi leul stătea şi el lângă trup.

*Cap. 20.36.

25. Şi nişte oameni care treceau pe acolo au văzut trupul întins în drum şi leul stând lângă trup; şi au spus lucrul acesta, la venirea lor în cetatea în care locuia prorocul cel bătrân.
26. Când a auzit lucrul acesta prorocul care întorsese de pe drum pe omul lui Dumnezeu, a zis: „Este omul lui Dumnezeu care n-a ascultat de porunca Domnului, şi Domnul l-a dat în ghearele leului, care l-a sfâşiat şi l-a omorât, după cuvântul pe care i-l spusese Domnul."
27. Apoi, îndreptându-se către fiii săi, a zis: „Puneţi-mi şaua pe măgar." Au pus şaua pe măgar
28. şi el a plecat. A găsit trupul întins în drum, şi măgarul şi leul stând lângă trup. Leul nu mâncase trupul şi nu sfâşiase măgarul.
29. Prorocul a ridicat trupul omului lui Dumnezeu, l-a pus pe măgar şi l-a adus înapoi; şi bătrânul proroc s-a întors în cetate să-l jelească şi să-l îngroape.
30. I-a pus trupul în mormânt şi l-au jelit, zicând: „Vai*, frate!" *Ier. 22.18.
31. După ce l-a îngropat, a zis fiilor săi: „Când voi muri, să mă îngropaţi în mormântul în care este îngropat omul lui Dumnezeu; să-mi puneţi oasele* lângă oasele lui.

*2 Împ. 23.17,18.

32. Căci se* va împlini cuvântul pe care l-a strigat el din partea Domnului împotriva altarului din Betel şi împotriva tuturor caselor de pe înălţimi din cetăţile** Samariei."

*Vers. 2. 2 Împ. 23.16,19. **Cap. 16.24.

Neascultarea lui Ieroboam

33. După întâmplarea* aceasta, Ieroboam nu s-a abătut de pe calea lui cea rea. A pus iarăşi preoţi pentru înălţimi, luaţi din tot poporul: pe oricine dorea, îl sfinţea preot al înălţimilor.

*Cap. 12.31,32. 2 Cron. 11.15; 13.9.

34. Şi fapta aceasta a fost* un prilej de păcătuire pentru casa lui Ieroboam, şi pentru aceasta a fost nimicită** ea şi ştearsă de pe faţa pământului. *Cap. 12.30. **Cap. 14.10.

Nevasta lui Ieroboam la prorocul Ahia

14 1. În vremea aceea, s-a îmbolnăvit Abiia, fiul lui Ieroboam.
2. Şi Ieroboam a zis nevestei sale: „Scoală-te, te rog, şi schimbă-ţi hainele, ca să nu se ştie că eşti nevasta lui Ieroboam, şi du-te la Silo. Iată că acolo este Ahia, prorocul; el mi-a spus că voi* fi împăratul poporului acestuia.

*Cap. 11.31.

3. Ia* cu tine zece pâini, turte şi un vas cu miere şi intră la el: el îţi va spune ce va fi cu copilul."

*1 Sam. 9.7,8.

4. Nevasta lui Ieroboam a făcut aşa; s-a sculat, s-a dus* la Silo şi a intrat în casa lui Ahia. Ahia nu mai putea să vadă, căci ochii i se întunecaseră de bătrâneţe.

*Cap. 11.29.

5. Domnul spusese lui Ahia: „Nevasta lui Ieroboam are să vină să te întrebe de fiul ei, pentru că este bolnav. Să vorbeşti aşa şi aşa. Ea, când va veni, se va da drept alta."
6. Când a auzit Ahia sunetul paşilor ei, în clipa când intra pe uşă, a zis: „Intră nevasta lui Ieroboam; pentru ce vrei să te dai drept alta? Sunt însărcinat să-ţi vestesc lucruri aspre.
7. Du-te şi spune-i lui Ieroboam: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Te-am* ridicat din mijlocul poporului, te-am pus căpetenie peste poporul Meu, Israel,

*1 Sam. 12.7,8. Cap. 16.2.

8. am* rupt împărăţia de la casa lui David şi ţi-am dat-o ţie şi n-ai fost ca robul Meu David, care** a păzit poruncile Mele şi a umblat după Mine din toată inima lui, nefăcând decât ce este drept înaintea Mea.

*Cap. 11.31. **Cap. 11.33,38; 15.5.

9. Tu ai făcut* mai rău decât toţi cei ce au fost înaintea ta: te-ai dus să-ţi faci alţi dumnezei şi chipuri turnate ca să Mă mânii şi M-ai lepădat** înapoia ta!

*Cap. 12.28. 2 Cron. 11.15. **Neem. 9.26. Ps. 50.17. Ezec. 23.35.

10. De aceea, voi trimite nenorocirea* peste casa lui Ieroboam, voi nimici** pe oricine este al lui Ieroboam, fie rob †, fie om liber în Israel, şi voi mătura casa lui Ieroboam, cum se mătură gunoiul, până va pieri.

*Cap. 15.29. **Cap. 21.21. 2 Împ. 9.8. † Deut. 32.36. 2 Împ. 14.36.

11. Cel* ce va muri în cetate din casa lui Ieroboam va fi mâncat de câini şi cel ce va muri pe câmp va fi mâncat de păsările cerului. Căci Domnul a vorbit. *Cap. 16.4; 21.24.

12. Tu, scoală-te şi du-te acasă. Şi cum îţi vor păşi* picioarele în cetate, copilul va muri.

*Vers. 17.

13. Tot Israelul îl va plânge şi-l vor îngropa; căci el este singurul din casa lui Ieroboam care va fi pus într-un mormânt, pentru că este singurul* din casa lui Ieroboam în care s-a găsit ceva bun înaintea Domnului Dumnezeului lui Israel.

*2 Cron. 12.12; 19.3.

14. Domnul va pune peste Israel un împărat*, care va nimici casa lui Ieroboam în ziua aceea. Şi nu se întâmplă oare chiar acum lucrul acesta? *Cap. 15.27-29.

15. Domnul va lovi pe Israel şi Israel va fi ca trestia clătinată în ape; va smulge* pe Israel din această ţară bună**, pe care o dăduse părinţilor lor, şi-i va împrăştia dincolo † de Râu, pentru că †† şi-au făcut idoli, mâniind pe Domnul.

*2 Împ. 17.6. Ps. 52.5. **Ios. 23.15,16. † 2 Împ. 15.29. †† Exod 34.13. Deut. 12.3,4.

16. Va părăsi pe Israel, din pricina păcatelor* pe care le-a făcut Ieroboam şi în care a târât şi pe Israel.""

*Cap. 12.30; 13.34; 15.30,34; 16.2.

17. Nevasta lui Ieroboam s-a sculat şi a plecat. A ajuns la Tirţa*; şi cum** a atins pragul casei, copilul a murit.

*Cap. 16.6,8,15,23. Cânt. 6.4. **Vers. 12.

18. L-au îngropat şi tot Israelul l-a plâns, după cuvântul* Domnului pe care-l spusese prin robul Său Ahia, prorocul. *Vers. 13.

Moartea lui Ieroboam

19. Celelalte fapte ale lui Ieroboam, cum a făcut* război şi cum a domnit, sunt scrise în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel.

*2 Cron. 13.2, etc.

20. Ieroboam a împărăţit douăzeci şi doi de ani; apoi a adormit cu părinţii săi. Şi în locul lui a împărăţit fiul său Nadab.

Domnia lui Roboam

21. Roboam, fiul lui Solomon, a împărăţit peste Iuda. Avea patruzeci* şi unu de ani când şi-a început domnia şi a împărăţit şaptesprezece ani la Ierusalim, cetatea** pe care o alesese Domnul din toate seminţiile lui Israel, ca să-Şi pună Numele în ea. Mama sa se numea † Naama, amonita.

*2 Cron. 12.13. **Cap. 11.36. † Vers. 31.

22. Iuda* a făcut ce este rău înaintea Domnului; şi, prin păcatele pe care le-au săvârşit, I-au stârnit** gelozia mai mult decât părinţii lor.

*2 Cron. 12.1. **Deut. 32.21. Ps. 78.58. 1 Cor. 10.22.

23. Şi-au zidit şi ei înălţimi* cu stâlpi închinaţi idolilor şi aşere** pe orice deal înalt şi sub † orice copac verde.

*Deut. 12.2. Ezec. 16.24,25. **2 Împ. 17.9,10. † Isa. 57.5.

24. Au fost chiar şi sodomiţi[1]* în ţară. Au făcut după toate urâciunile neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Deut. 23.17. Cap. 15.12; 22.46. 2 Împ. 23.7.

25. În al cincilea an* al împărăţirii lui Roboam, Şişac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului.

*Cap. 11.40. 2 Cron. 12.2.

26. A luat vistieriile* Casei Domnului şi vistieriile casei împăratului, a luat tot. A luat toate scuturile de aur pe care le făcuse** Solomon.

*2 Cron. 12.9,10,11. **Cap. 10.17.

27. Împăratul Roboam a făcut în locul lor nişte scuturi de aramă şi le-a dat în grija căpeteniilor alergătorilor, care păzeau intrarea casei împăratului.

28. Ori de câte ori se ducea împăratul la Casa Domnului, alergătorii le purtau; apoi le aduceau iarăşi în camera alergătorilor.

29. Celelalte* fapte ale lui Roboam şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?

*2 Cron. 12.15.

30. Totdeauna a fost război* între Roboam şi Ieroboam.

*Cap. 12.24; 15.6. 2 Cron. 12.15.

31. Roboam* a adormit cu părinţii lui şi a fost îngropat cu părinţii lui în cetatea lui David. Mama sa se numea** Naama, amonita. Şi în locul lui a împărăţit fiul său Abiam †.

*2 Cron. 12.16. **Vers. 21. † 2 Cron. 12.16.

Abiam

15 1. În al optsprezecelea* an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a început să împărăţească peste Iuda, Abiam.

*2 Cron. 13.1.

2. A împărăţit trei ani la Ierusalim. Mama sa* se numea Maaca**, fata lui Abişalom[2].

*2 Cron. 11.20-22. **2 Cron. 13.2.

1.Sau: homosexuali; 2.Sau: Absalom (ca în 2 Sam. 3.3);

3. El s-a dedat la toate păcatele pe care le făcuse tatăl său înaintea lui; şi inima* lui n-a fost întreagă a Domnului Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său David.

*Cap. 11.4. Ps. 119.80.

4. Dar din pricina* lui David, Domnul Dumnezeul lui i-a dat o lumină la Ierusalim, punând pe fiul lui după el şi lăsând Ierusalimul în picioare. *Cap. 11.32,36. 2 Cron. 21.7.

5. Căci David făcuse* ce este plăcut înaintea Domnului şi nu se abătuse de la nici una din poruncile Lui în tot timpul vieţii lui, în afară** de întâmplarea cu Urie, hititul.

*Cap. 14.8. **2 Sam. 11.4,15; 12.9.

6. Între Roboam şi Ieroboam a fost război* tot timpul cât a trăit Roboam. *Cap. 14.30.

7. Celelalte* fapte ale lui Abiam şi tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda? Între Abiam şi Ieroboam a fost război. *2 Cron. 13.2,3,22.

8. Abiam* a adormit cu părinţii lui şi l-au îngropat în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Asa. *2 Cron. 14.1.

Asa

9. În al douăzecilea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început să domnească peste Iuda Asa.

10. El a domnit patruzeci şi unu de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Maaca, fata[1] lui Abişalom.

11. Asa* a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, ca tatăl său David. *2 Cron. 14.2.

12. A scos* din ţară pe sodomiţi şi a îndepărtat toţi idolii pe care-i făcuse tatăl lui.

*Cap. 14.24; 22.46.

13. Şi chiar pe mama* sa, Maaca, n-a mai lăsat-o să fie împărătească, pentru că-i făcuse un idol Aşerei[2]. Asa i-a sfărâmat idolul şi l-a ars** în pârâul Chedron.

*2 Cron. 15.16. **Exod 32.20.

14. Dar înălţimile* n-au fost îndepărtate, măcar că inima** lui Asa a fost în totul a Domnului în tot timpul vieţii lui.

*Cap. 22.43. 2 Cron. 15.17,18. **Vers. 3.

15. El a pus în Casa Domnului lucrurile consacrate de tatăl său şi de el însuşi: argint, aur şi vase.

Războiul dintre Asa şi Baeşa

16. Între Asa şi Baeşa, împăratul lui Israel, a fost război în tot timpul vieţii lor.

1.Sau: bunica (v. 2); 2.Sau: chipul cioplit al dumbrăvii (zeitate feniciană reprezentând latura feminină a zeului Baal);

17. Baeşa*, împăratul lui Israel, s-a suit împotriva lui Iuda; şi a întărit Rama**, ca să † împiedice pe ai lui Asa, împăratul lui Iuda, să iasă şi să intre.

*2 Cron. 16.1, etc. **Ios. 18.25. † Cap. 12.27.

18. Asa a luat tot argintul şi tot aurul care rămăseseră în vistieriile Casei Domnului şi vistieriile casei împăratului şi le-a pus în mâinile slujitorilor lui, pe care i-a trimis la Ben-Hadad*, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hezion, împăratul Siriei, care locuia la Damasc**. Împăratul Asa a trimis să-i spună:

*2 Cron. 16.2. **Cap. 11.23,24.

19. „Să fie un legământ între mine şi tine, cum a fost între tatăl meu şi tatăl tău. Iată, îţi trimit un dar în argint şi în aur. Du-te, rupe legământul tău cu Baeşa, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.”

20. Ben-Hadad l-a ascultat pe împăratul Asa; a trimis pe căpeteniile oştirii lui împotriva cetăţilor lui Israel, şi au pustiit Iionul*, Dan**, Abel-Bet-Maaca †, tot Chinerotul şi toată ţara lui Neftali.

*2 Împ. 15.29. **Judc. 18.29. † 2 Sam. 20.14.

21. Când a auzit Baeşa lucrul acesta, a încetat să mai întărească Rama şi s-a întors la Tirţa.

22. Împăratul Asa a chemat* pe tot Iuda, fără să lase la o parte pe cineva şi au ridicat pietrele şi lemnul pe care le întrebuinţa Baeşa la întărirea Ramei; şi împăratul Asa le-a întrebuinţat la întărirea Ghebei** lui Beniamin şi Miţpei †. *2 Cron. 16.6. **Ios. 21.17. † Ios. 18.26.

23. Toate celelalte fapte ale lui Asa, toate isprăvile lui şi tot ce a făcut şi cetăţile pe care le-a zidit nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda? Totuşi, la bătrâneţe*, a fost bolnav de picioare.

*2 Cron. 16.12.

24. Asa a adormit cu părinţii lui şi a fost îngropat cu părinţii lui în cetatea tatălui său David. Şi în* locul lui a domnit fiul său Iosafat**.

*2 Cron. 17.1. **Mat. 1.8.

Domnia lui Nadab

25. Nadab, fiul lui Ieroboam, a început să domnească peste Israel în al doilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. El a domnit doi ani peste Israel.

26. El a făcut ce este rău înaintea Domnului şi a umblat pe calea tatălui său, săvârşind păcatele** în care târâse tatăl său Israelul.

*Cap. 12.30; 14.16.

27. Baeşa*, fiul lui Ahia, din casa lui Isahar, a

uneltit împotriva lui şi Baeşa l-a omorât la Ghibeton**, care era al filistenilor, pe când Nadab şi tot Israelul împresurau Ghibetonul.

*Cap. 14.14. **Ios. 19.44; 21.23. Cap. 16.15.

28. Baeşa l-a omorât în al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, şi a domnit el în locul lui.
29. Când a devenit împărat, a ucis toată casa lui Ieroboam, n-a lăsat să scape nimeni cu viaţă, ci a nimicit totul, după cuvântul* pe care-l spusese Domnul prin robul Său Ahia din Silo,

*Cap. 14.10,14.

30. din pricina păcatelor* pe care le făcuse Ieroboam şi în care târâse şi pe Israel, mâniind astfel pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 14.9,16.

31. Celelalte fapte ale lui Nadab şi tot ce a făcut el, nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
32. Între Asa şi Baeşa, împăratul lui Israel, a fost război* în tot timpul vieţii lor. *Vers. 16.

Domnia lui Baeşa

33. În al treilea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste tot Israelul la Tirţa, Baeşa, fiul lui Ahia. A domnit douăzeci şi patru de ani.
34. El a făcut ce este rău înaintea Domnului şi a umblat pe calea* lui Ieroboam, săvârşind păcatele în care târâse Ieroboam pe Israel.

*Cap. 12.28,29; 13.33; 14.16.

16 1. Cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Iehu*, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeşa:

*Vers. 7. 2 Cron. 19.2; 20.34.

2. „Eu te-am ridicat* din ţărână şi te-am pus mai-mare peste poporul Meu, Israel; dar pentru că ai umblat pe calea** lui Ieroboam şi ai făcut pe poporul Meu Israel să păcătuiască, pentru ca să Mă mânii prin păcatele lor,

*Cap. 14.7. **Cap. 15.34.

3. iată că voi mătura* pe Baeşa şi casa lui, şi casa ta o voi face ca şi casa lui** Ieroboam, fiul lui Nebat.

*Vers. 11. **Cap. 14.10; 15.29.

4. Cine* va muri în cetate din casa lui Baeşa, va fi mâncat de câini, şi cine va muri pe câmp dintr-ai lui, va fi mâncat de păsările cerului."

*Cap. 14.11.

5. Celelalte fapte ale lui Baeşa, ce a făcut el şi isprăvile lui, nu sunt scrise* oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

*2 Cron. 16.1.

6. Baeşa a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat la Tirţa*. Şi în locul lui a domnit fiul său Ela.

*Cap. 14.17; 15.21.

7. Cuvântul Domnului vorbise prin prorocul Iehu*, fiul lui Hanani, împotriva lui Baeşa şi împotriva casei lui, pe de o parte, pentru tot răul pe care-l făcuse sub ochii Domnului, mâniindu-L prin lucrul mâinilor lui şi ajungând ca şi casa lui Ieroboam, iar pe de altă parte, pentru că lovise** casa lui Ieroboam.

*Vers. 1. **Cap. 15.17,27,29. Osea 1.4.

Domnia lui Ela

8. În al douăzeci şi şaselea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească Ela, fiul lui Baeşa. El a domnit peste Israel la Tirţa. A domnit doi ani.
9. Slujitorul său Zimri, care era mai-mare peste jumătate din carele lui, a uneltit* împotriva lui. Ela era la Tirţa, chefuind şi îmbătându-se în casa lui Arţa, căpetenia casei împăratului, la Tirţa. *2 Împ. 9.31.
10. Zimri a intrat, l-a lovit şi l-a ucis, în al douăzeci şi şaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. Şi a domnit el în locul lui.
11. Când s-a făcut împărat şi s-a aşezat pe tronul său, a omorât toată casa lui Baeşa, n-a lăsat să scape pe nimeni* din ai lui: nici rudă, nici prieten.

*1 Sam. 25.22.

12. Zimri a nimicit toată casa lui Baeşa, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul împotriva lui Baeşa prin prorocul** Iehu,

* Vers. 3. **Vers. 1.

13. din pricina tuturor păcatelor pe care le săvârşise Baeşa şi fiul său Ela, şi în care târâseră şi pe Israel, mâniind prin idolii* lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Deut. 32.21. 1 Sam. 12.21. Isa. 41.29. Iona 2.8. 1 Cor. 8.4; 10.19.

14. Celelalte fapte ale lui Ela şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

Zimri

15. În al douăzeci şi şaptelea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, Zimri a domnit şapte zile la Tirţa. Poporul tăbăra împotriva Ghibetonului*, care era al filistenilor.

*Cap. 15.2.

16. Şi poporul a auzit în tabără vestea aceasta: „Zimri a uneltit şi chiar a ucis pe împărat!" Şi în ziua aceea, tot Israelul a pus, în tabără, ca împărat al lui Israel pe Omri, căpetenia oştirii.

17. Omri şi tot Israelul cu el au pornit din Ghibeton şi au împresurat Tirţa.
18. Zimri, văzând că cetatea este luată a intrat în cetăţuia casei împăratului şi a dat foc casei împăratului peste el. Astfel a murit el,
19. din pricina păcatelor pe care le săvârşise, făcând ce este rău înaintea Domnului, umblând* pe calea lui Ieroboam, săvârşind păcatele pe care le făcuse Ieroboam şi făcând şi pe Israel să păcătuiască.

*Cap. 12.28; 15.26,34.

20. Celelalte fapte ale lui Zimri şi uneltirea pe care a făcut-o el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
21. Atunci poporul lui Israel s-a dezbinat în două părţi; jumătate din popor voia să-l facă împărat pe Tibni, fiul lui Ghinat, şi jumătate era pentru Omri.
22. Cei ce urmau pe Omri au biruit pe cei ce urmau pe Tibni, fiul lui Ghinat. Tibni a murit şi Omri a domnit.

Domnia lui Omri

23. În al treizeci şi unulea an al lui Asa, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel Omri. A domnit doisprezece ani. După ce a domnit şase ani la Tirţa,
24. a cumpărat de la Şemer muntele Samariei, cu doi talanţi de argint; a întărit muntele şi a pus cetăţii pe care a zidit-o numele Samaria*, după numele lui Şemer, domnul muntelui.

*Cap. 13.32. 2 Împ. 17.24. Ioan 4.4.

25. Omri* a făcut ce este rău înaintea Domnului şi a lucrat mai rău decât toţi cei ce fuseseră înaintea lui. *Mica 6.16.
26. A umblat* în toată calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat şi s-a dedat la păcatele în care târâse Ieroboam pe Israel, mâniind prin idolii** lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Vers. 19. **Vers. 13.

27. Celelalte fapte ale lui Omri, ce a făcut el şi isprăvile lui, nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
28. Omri a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat la Samaria. Şi în locul lui a domnit fiul său Ahab.

Ahab şi Izabela

29. Ahab, fiul lui Omri, a început să domnească peste Israel în al treizeci şi optulea an al lui Asa, împăratul lui Iuda. Ahab, fiul lui Omri, a domnit douăzeci şi doi de ani peste Israel la Samaria.
30. Ahab, fiul lui Omri, a făcut ce este rău înaintea Domnului, mai mult decât toţi cei ce fuseseră înaintea lui.
31. Şi, ca şi cum ar fi fost puţin lucru pentru el să se dedea la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, a mai luat de* nevastă şi pe Izabela, fata lui Etbaal, împăratul sidonienilor**, şi a † slujit lui Baal şi s-a închinat înaintea lui.

*Deut. 7.3. **Judc. 18.7. † Cap. 21.25,26. 2 Împ. 10.18; 17.16.

32. A ridicat un altar lui Baal în templul* lui Baal pe care l-a zidit la Samaria

*1 Împ. 10.21,26,27.

33. şi a făcut* o aşeră. Ahab** a făcut mai multe rele decât toţi împăraţii lui Israel care fuseseră înaintea lui, ca să mânie pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

*2 Împ. 13.6; 17.10; 21.3. Ier. 17.2. **Vers. 30. Cap. 21.25.

34. Pe vremea lui, Hiel din Betel a zidit iarăşi Ierihonul; i-a pus temeliile cu preţul lui Abiram, întâiul lui născut, şi i-a pus porţile cu preţul lui Segub, cel mai tânăr fiu al lui, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul prin Iosua, fiul lui Nun. *Ios. 6.26.

Prorocul Ilie

17 1. Ilie, tişbitul[1], unul din locuitorii Galaadului[1], a zis lui Ahab: „Viu* este Domnul Dumnezeul lui Israel al** cărui slujitor sunt, că în † anii aceştia nu †† va fi nici rouă, nici ploaie, decât după cuvântul meu.”

*2 Împ. 3.14. **Deut. 10.8. † Luca 3.25. †† Iac. 4.17.

2. Şi cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie cu aceste vorbe:
3. „Pleacă de aici, îndreaptă-te spre răsărit şi ascunde-te lângă pârâul Cherit, care este în faţa Iordanului.
4. Vei bea apă din pârâu şi am poruncit corbilor să te hrănească acolo.”
5. El a plecat şi a făcut după cuvântul Domnului. S-a dus şi s-a aşezat lângă pârâul Cherit, care este în faţa Iordanului.
6. Corbii îi aduceau pâine şi carne dimineaţa şi pâine şi carne seara; şi bea apă din pârâu.
7. Dar după câtăva vreme, pârâul a secat, căci nu căzuse ploaie în ţară.

Văduva din Sarepta

8. Atunci cuvântul Domnului i-a vorbit astfel:
9. „Scoală-te, du-te la Sarepta*, care ţine de

1.Sau: „din Tişbe-Gilead”, de unde şi „tişbitul”;

Sidon, şi rămâi acolo. Iată că am poruncit acolo unei femei văduve să te hrănească."

*Obad. 20. Luca 4.26.

10. Ilie s-a sculat şi s-a dus la Sarepta. Când a ajuns la poarta cetăţii, acolo era o femeie văduvă care strângea lemne. El a chemat-o şi a zis: „Du-te şi adu-mi, te rog, puţină apă într-un vas, ca să beau."

11. Pe când se ducea ea să-i aducă, a chemat-o din nou şi i-a zis: „Adu-mi, te rog, şi o bucată de pâine în mâna ta."

12. Şi ea a răspuns: „Viu este Domnul Dumnezeul tău, că n-am nimic copt, n-am decât un pumn de făină într-o oală şi puţin untdelemn într-un ulcior. Şi iată, strâng două bucăţi de lemne, apoi mă voi întoarce şi voi pregăti ce am pentru mine şi pentru fiul meu: vom mânca şi apoi vom muri."

13. Ilie i-a zis: „Nu te teme, întoarce-te şi fă cum ai zis. Numai, pregăteşte-mi întâi mie, cu untdelemnul şi făina aceea, o mică turtă şi adu-mi-o; pe urmă să faci şi pentru tine şi pentru fiul tău.

14. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Făina din oală nu va scădea, şi untdelemnul din ulcior nu se va împuţina până în ziua când va da Domnul ploaie pe faţa pământului."

15. Ea s-a dus şi a făcut după cuvântul lui Ilie. Şi multă vreme a avut ce să mănânce, ea şi familia ei şi Ilie.

16. Făina din oală n-a scăzut, şi untdelemnul din ulcior nu s-a împuţinat, după cuvântul pe care-l rostise Domnul prin Ilie.

Învierea fiului văduvei

17. După aceea, fiul femeii, stăpâna casei, s-a îmbolnăvit. Şi boala lui a fost atât de cumplită, încât n-a mai rămas suflare în el.

18. Femeia i-a zis atunci lui Ilie: „Ce am* eu a face cu tine, omule al lui Dumnezeu? Ai venit la mine doar ca să-i aduci aminte lui Dumnezeu de nelegiuirea mea şi să-mi omori astfel fiul?"

*Luca 5.8.

19. El i-a răspuns: „Dă-mi încoace pe fiul tău." Şi l-a luat de la sânul femeii, l-a suit în camera de sus unde locuia el şi l-a culcat pe patul lui.

20. Apoi a chemat pe Domnul şi a zis: „Doamne Dumnezeule, oare atât de mult să mâhneşti Tu chiar pe văduva aceasta, la care am fost primit ca oaspete, încât să-i omori fiul?"

21. Şi s-a întins* de trei ori peste copil, a chemat pe Domnul şi a zis: „Doamne Dumnezeule, Te rog, fă să se întoarcă sufletul copilului în el!"

*2 Împ. 4.34,35.

22. Domnul a ascultat glasul lui Ilie şi sufletul copilului s-a întors în el; şi a înviat.

23. Ilie a luat* copilul, l-a coborât jos în casă din camera de sus şi l-a dat mamei sale. Şi Ilie a zis: „Iată, fiul tău este viu."

*Evr. 11.35.

24. Şi femeia a zis lui Ilie: „Cunosc* acum că eşti un om al lui Dumnezeu, şi cuvântul Domnului în gura ta este adevăr!" *Ioan 3.2; 16.30.

Ilie înaintea lui Ahab

18 1. Au trecut multe* zile şi cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Ilie, în al treilea an: „Du-te şi înfăţişează-te înaintea lui Ahab, ca să dau** ploaie pe faţa pământului."

*Luca 4.25. Iac. 5.17. **Deut. 28.12.

2. Şi Ilie s-a dus să se înfăţişeze înaintea lui Ahab. Era mare foamete în Samaria.

3. Şi Ahab a trimis să cheme pe Obadia, mai-marele casei lui. Obadia se temea mult de Domnul.

4. De aceea, când a nimicit Izabela pe prorocii Domnului, Obadia a luat o sută de proroci, i-a ascuns câte cincizeci într-o peşteră şi i-a hrănit cu pâine şi cu apă.

5. Ahab i-a zis lui Obadia: „Hai prin ţară pe la toate izvoarele de apă şi pe la toate râurile; poate că vom găsi iarbă ca să păstrăm viaţa cailor şi catârilor şi să n-avem nevoie să omorâm vitele."

6. Şi-au împărţit ţara s-o cutreiere. Ahab a plecat singur pe un drum şi Obadia a plecat singur pe un alt drum.

7. Pe când era Obadia pe drum, iată că l-a întâlnit Ilie. Obadia, cunoscându-l, a căzut cu faţa la pământ şi a zis: „Tu eşti, domnul meu Ilie?"

8. El i-a răspuns: „Eu sunt; du-te şi spune stăpânului tău: „Iată că a venit Ilie!"

9. Şi Obadia a zis: „Ce păcat am săvârşit eu, ca să dai pe robul tău în mâinile lui Ahab, ca să mă omoare?

10. Viu este Domnul, că n-a rămas popor sau împărăţie unde să nu fi trimis stăpânul meu să te caute; şi când se spunea că nu eşti acolo, punea pe împărăţia şi poporul acela să jure că nu te-a găsit.

11. Şi acum zici: „Du-te şi spune stăpânului

tău: „Iată că a venit Ilie!”
12. Şi apoi, când voi pleca de la tine, Duhul* Domnului te va duce nu ştiu unde. Dacă m-aş duce să dau de ştire lui Ahab, şi nu te-ar găsi, mă va omorî. Şi totuşi robul tău se teme de Domnul din tinereţea lui.

*2 Împ. 2.16. Ezec. 3.12,14. Mat. 4.1. Fapt. 8.39.

13. Nu s-a spus oare domnului meu ce am făcut când a ucis Izabela pe prorocii Domnului? Cum am ascuns o sută de proroci ai Domnului, câte cincizeci într-o peşteră, şi i-am hrănit cu pâine şi cu apă?
14. Şi acum tu zici: „Du-te şi spune stăpânului tău: „Iată că a venit Ilie!” El mă va ucide.”
15. Dar Ilie a zis: „Viu este Domnul oştirilor al cărui slujitor sunt, că astăzi mă voi înfăţişa înaintea lui Ahab.”

Ilie şi prorocii lui Baal

16. Obadia, ducându-se înaintea lui Ahab, l-a înştiinţat despre lucrul acesta. Şi Ahab s-a dus înaintea lui Ilie.
17. Abia l-a zărit Ahab pe Ilie şi i-a zis: „Tu eşti* acela care nenoroceşti pe** Israel?”

*Cap. 21.20. **Ios. 7.25. Fapt. 16.20.

18. Ilie i-a răspuns: „Nu eu îl nenorocesc pe Israel; ci tu şi casa tatălui tău, fiindcă* aţi părăsit poruncile Domnului şi te-ai dus după baali.

*2 Cron. 15.2.

19. Strânge acum pe tot Israelul la mine, la muntele Carmel*, pe cei patru sute cincizeci de proroci ai lui Baal şi pe cei patru sute** de proroci ai Aşerei, care mănâncă la masa Izabelei.”

*Ios. 19.26. **Cap. 16.33.

20. Ahab a trimis soli la toţi copiii lui Israel şi a strâns* pe proroci la muntele Carmel.

*Cap. 22.6.

21. Atunci Ilie s-a apropiat de tot poporul şi a zis: „Până* când vreţi să şchiopătaţi de amândouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, mergeţi după El; iar dacă este Baal, mergeţi** după Baal!” Poporul nu i-a răspuns nimic.

*2 Împ. 17.41. Mat. 6.24. **Ios. 24.15.

22. Şi Ilie a zis poporului: „Eu singur* am rămas din prorocii Domnului, pe când proroci** ai lui Baal sunt patru sute cincizeci.

*Cap. 19.10,14. **Vers. 19.

23. Să ni se dea doi viţei. Ei să-şi aleagă un viţel, pe care să-l taie în bucăţi şi să-l pună pe lemne, fără să pună foc. Şi eu voi pregăti celălalt viţel şi-l voi pune pe lemne, fără să pun foc.
24. Apoi voi să chemaţi numele dumnezeului vostru; şi eu voi chema Numele Domnului. Dumnezeul care va răspunde prin* foc, acela să fie adevăratul Dumnezeu.” Şi tot poporul a răspuns şi a zis: „Bine!”

*Vers. 38. 1 Cron. 21.26.

25. Ilie a zis prorocilor lui Baal: „Alegeţi-vă un viţel din cei doi, pregătiţi-l voi întâi, căci sunteţi mai mulţi, şi chemaţi numele dumnezeului vostru; dar să nu puneţi foc.”
26. Ei au luat viţelul pe care li l-au dat şi l-au pregătit. Şi au chemat numele lui Baal, de dimineaţă până la amiază, zicând: „Baale, auzi-ne!” Dar nu s-a auzit nici glas*, nici răspuns. Şi săreau împrejurul altarului pe care-l făcuseră.

*Ps. 115.5. Ier. 10.5. 1 Cor. 8.4; 12.2.

27. La amiază, Ilie şi-a bătut joc de ei şi a zis: „Strigaţi tare, fiindcă este dumnezeu; se gândeşte la ceva, sau are treabă, sau este în călătorie, sau poate că doarme, şi se va trezi.”
28. Ei au strigat tare şi, după obiceiul lor, şi-au făcut tăieturi* cu săbiile şi cu suliţele, până ce a curs sânge pe ei.

*Lev. 19.28. Deut. 14.1.

29. Când a trecut amiaza, au profeţit până în clipa când se aducea jertfa de seară. Dar nu s-a auzit nici glas*, nici răspuns, nici semn de luare aminte.

*Vers. 26.

30. Ilie a zis atunci întregului popor:
„Apropiaţi-vă de mine!” Tot* poporul s-a apropiat de el. Şi Ilie a reparat altarul Domnului care fusese sfărâmat.

*Cap. 19.10.

31. A luat douăsprezece pietre, după numărul seminţiilor fiilor lui Iacov, căruia Domnul îi zisese: „Israel* îţi va fi numele”

*Gen. 32.28; 35.10. 2 Împ. 17.34.

32. şi a zidit cu pietrele acestea un altar în Numele Domnului. A făcut împrejurul altarului un şanţ, în care încăpeau două măsuri de sămânţă.
33. A aşezat* apoi lemnele, a tăiat viţelul în bucăţi şi l-a pus pe lemne. Apoi a zis:
„Umpleţi patru vedre cu apă şi vărsaţi-le** peste arderea de tot şi peste lemne.” Şi au făcut aşa.

*Lev. 1.6-8. **Judc. 6.20.

34. Apoi a zis: „Mai faceţi lucrul acesta o dată.” Şi l-au făcut încă o dată. Apoi a zis:
„Mai faceţi-l şi a treia oară.” Şi l-au făcut şi a treia oară.
35. Apa curgea în jurul altarului şi au umplut* cu apă şi şanţul.

*Vers. 32,38.

36. În clipa când se aducea jertfa de seară, prorocul Ilie s-a apropiat şi a zis: „Doamne Dumnezeul* lui Avraam, Isaac şi Israel! Fă să se** ştie astăzi că Tu eşti Dumnezeu în Israel, că eu sunt slujitorul Tău şi că toate aceste lucruri le-am făcut † după porunca Ta.

*Exod 3.6. **Cap. 8.43. 2 Împ. 19.19. Ps. 83.18. † Num. 16.28.

37. Ascultă-mă, Doamne, ascultă-mă, pentru ca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, eşti adevăratul Dumnezeu şi să le întorci astfel inima spre bine!”
38. Atunci a căzut foc* de la Domnul şi a mistuit arderea de tot, lemnele, pietrele şi pământul şi a supt şi apa care era în şanţ.

*Lev. 9.24. Judc. 6.21. 1 Cron. 21.26. 2 Cron. 7.1.

39. Când a văzut tot poporul lucrul acesta, au căzut cu faţa la pământ şi au zis: „Domnul* este adevăratul Dumnezeu! Domnul este adevăratul Dumnezeu!”

*Vers. 24.

40. „Puneţi* mâna pe prorocii lui Baal”, le-a zis Ilie, „nici unul să nu scape!” Şi au pus mâna pe ei. Ilie i-a coborât la pârâul Chison şi i-a înjunghiat** acolo.

*2 Împ. 10.25. **Deut. 13.5; 18.20.

Ploaia

41. Apoi Ilie i-a zis lui Ahab: „Suie-te, mănâncă şi bea; căci se aude vuiet de ploaie.”
42. Ahab s-a suit să mănânce şi să bea. Dar Ilie s-a suit pe vârful Carmelului şi, plecându-se* la pământ, s-a aşezat cu faţa între genunchi

*Iac. 5.17,18.

43. şi a zis slujitorului[1] său: „Suie-te şi uită-te înspre mare.” Slujitorul s-a suit, s-a uitat şi a zis: „Nu este nimic!” Ilie i-a zis de şapte ori: „Du-te iarăşi.”
44. A şaptea oară, slujitorul i-a zis: „Iată că se ridică un mic nor din mare, ca o palmă de om.” Ilie i-a zis: „Suie-te şi spune lui Ahab: „Înhamă şi coboară-te, ca să nu te oprească ploaia.”
45. Peste câteva clipe, cerul s-a înnegrit de nori, a început vântul şi a venit o ploaie mare. Ahab s-a suit în car şi a plecat la Izreel.
46. Şi mâna Domnului a venit peste Ilie, care şi-a încins* mijlocul şi a alergat înaintea lui Ahab până la intrarea în Izreel.

*2 Împ. 4.29; 9.1.

1.Lit.: tânărului;

Fuga lui Ilie în pustiu

19 1. Ahab i-a spus Izabelei tot ce făcuse Ilie şi cum ucisese* cu sabia pe toţi prorocii.

*Cap. 18.40.

2. Izabela a trimis un sol la Ilie, să-i spună: „Să mă* pedepsească zeii cu toată asprimea lor, dacă mâine, la ceasul acesta, nu voi face cu viaţa ta ce ai făcut tu cu viaţa fiecăruia din ei.”

*Rut 1.17. Cap. 20.10. 2 Împ. 6.31.

3. Ilie, când a văzut lucrul acesta, s-a sculat şi a plecat, ca să-şi scape viaţa. A ajuns la Beer-Şeba, care ţine de Iuda, şi şi-a lăsat slujitorul acolo.
4. El s-a dus în pustiu unde, după un drum de o zi, s-a aşezat sub un ienupăr şi dorea* să moară, zicând: „Destul! Acum, Doamne, ia-mi sufletul, căci nu sunt mai bun decât părinţii mei.”

*Num. 11.15. Iona 4.3,8.

5. S-a culcat şi a adormit sub ienupăr. Şi iată, l-a atins un înger şi i-a zis: „Scoală-te şi mănâncă.”
6. El s-a uitat şi la căpătâiul lui era o turtă coaptă pe nişte pietre încălzite şi un ulcior cu apă. A mâncat şi a băut, apoi s-a culcat din nou.
7. Îngerul Domnului a venit a doua oară, l-a atins şi a zis: „Scoală-te şi mănâncă, fiindcă drumul pe care-l ai de făcut este prea lung pentru tine.”
8. El s-a sculat, a mâncat şi a băut; şi, cu puterea pe care i-a dat-o mâncarea aceasta, a mers patruzeci* de zile şi patruzeci de nopţi până la muntele lui Dumnezeu, Horeb**.

*Exod 34.28. Deut. 9.9,18. Mat. 4.2. **Exod 3.1.

Dumnezeu Se arată

9. Şi acolo, Ilie a intrat într-o peşteră şi a rămas în ea peste noapte. Şi cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: „Ce faci tu aici, Ilie?”
10. El a răspuns: „Am* fost plin de râvnă** pentru Domnul Dumnezeul oştirilor; căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale şi au ucis cu sabia pe prorocii † Tăi; am rămas †† numai eu singur şi caută să-mi ia viaţa!”

*Rom. 11.3. **Num. 25.11,13. Ps. 69.9. † Cap. 18.4. †† Cap. 18.22. Rom. 11.3.

11. Domnul i-a zis: „Ieşi şi stai pe munte* înaintea Domnului!” Şi iată că Domnul a trecut pe lângă peşteră. Şi înaintea Domnului a trecut un vânt** tare şi puternic, care despica munţii şi sfărâma stâncile. Domnul nu era în vântul acela. Şi după vânt, a venit un cutremur

de pământ. Domnul nu era în cutremurul de pământ.

*Exod 24.12. **Ezec. 1.4; 37.7.

12. Şi după cutremurul de pământ, a venit un foc: Domnul nu era în focul acela. Şi după foc, a venit un susur blând şi subţire.
13. Când l-a auzit Ilie, şi-a acoperit faţa* cu mantaua, a ieşit şi a stat la gura peşterii. Şi** un glas i-a vorbit, zicând: „Ce faci tu aici, Ilie?”

*Exod 3.6. Isa. 6.2. **Vers. 9.

14. El a* răspuns: „Am fost plin de râvnă pentru Domnul Dumnezeul oştirilor, căci copiii lui Israel au părăsit legământul Tău, au sfărâmat altarele Tale şi au ucis cu sabia pe prorocii Tăi; am rămas numai eu singur şi caută să-mi ia viaţa.” *Vers. 10.
15. Domnul i-a zis: „Du-te, întoarce-te pe drumul tău prin pustiu până la Damasc; şi când* vei ajunge, să ungi pe Hazael ca împărat al Siriei.

*1 Împ. 8.12,13.

16. Să ungi şi pe Iehu*, fiul lui Nimşi, ca împărat al lui Israel; şi să ungi pe Elisei**, fiul lui Şafat, din Abel-Mehola, ca proroc în locul tău.

*2 Împ. 9.1-3. **Luca 4.27.

17. Şi se va întâmpla* că, pe cel ce va scăpa de sabia lui Hazael îl va omorî Iehu; şi pe cel ce va scăpa de sabia lui Iehu îl va omorî** Elisei.

*2 Împ. 8.12; 9.14, etc.; 10.6, etc.; 13.3. **Osea 6.5.

18. Dar voi lăsa în Israel* şapte mii de bărbaţi, şi anume pe toţi cei ce nu şi-au plecat genunchii înaintea lui Baal şi a căror gură** nu l-au sărutat.” *Rom. 11.4. **Osea 13.2.

Elisei, ucenicul lui Ilie

19. Ilie a plecat de acolo şi l-a găsit pe Elisei, fiul lui Şafat, arând. Înaintea lui erau douăsprezece perechi de boi, şi el era cu a douăsprezecea. Ilie s-a apropiat de el şi şi-a aruncat mantaua pe el.
20. Elisei a părăsit boii, a alergat după Ilie şi a zis: „Lasă-mă să-i sărut* pe tatăl meu şi pe mama mea şi te voi urma.” Ilie i-a răspuns: „Du-te, şi apoi întoarce-te: dar gândeşte-te la ce ţi-am făcut.”

*Mat. 8.21,22. Luca 9.61,62.

21. După ce s-a depărtat de Ilie, s-a întors şi a luat o pereche de boi pe care i-a adus jertfă; cu uneltele boilor le-a fiert* carnea şi a dat-o oamenilor s-o mănânce. Apoi s-a ridicat, a urmat pe Ilie şi a fost în slujba lui.

*1 Sam. 24.22.

Biruinţa lui Ahab

20 1. Ben-Hadad, împăratul Siriei, şi-a strâns toată oştirea: avea cu el treizeci şi doi de împăraţi, cai şi care. S-a suit, a asediat Samaria şi a început lupta împotriva ei.
2. A trimis în cetate soli la Ahab, împăratul lui Israel, să-i spună: „Aşa vorbeşte Ben-Hadad:
3. „Argintul şi aurul tău sunt ale mele, nevestele şi cei mai frumoşi copii ai tăi sunt tot ai mei.”
4. Împăratul lui Israel a răspuns: „Împărate, domnul meu, fie cum zici! Sunt al tău cu tot ce am.”
5. Solii s-au întors şi au zis: „Aşa vorbeşte Ben-Hadad: „Am trimis să-ţi spună: „Să-mi dai argintul şi aurul tău, nevestele şi copiii tăi.”
6. De aceea, voi trimite mâine, la ceasul acesta, pe slujitorii mei la tine. Ei îţi vor scotoci casa ta şi casele slujitorilor tăi, vor pune mâna pe tot ce ai mai scump şi vor lua.”
7. Împăratul lui Israel a chemat pe toţi bătrânii ţării şi a zis: „Vedeţi bine şi înţelegeţi că omul acesta ne vrea răul; căci a trimis să-mi ceară nevestele şi copiii, argintul şi aurul, şi n-am zis că nu i le dau!”
8. Toţi bătrânii şi tot poporul au zis lui Ahab: „nu-l asculta şi nu te învoi.”
9. Şi el a zis solilor lui Ben-Hadad: „Spuneţi domnului meu, împăratul: „Voi face tot ce ai trimis să ceri robului tău întâia dată; dar lucrul acesta nu-l pot face.” Solii au plecat şi i-au dus răspunsul.
10. Ben-Hadad a trimis să spună lui Ahab: „Să* mă pedepsească zeii cu toată asprimea lor, dacă va fi de ajuns praful Samariei să umple mâna întregului popor care mă urmează!”

*Cap. 19.2.

11. Şi împăratul lui Israel a răspuns: „Cine încinge armele să nu se laude ca cel ce le pune jos!”
12. Când a primit Ben-Hadad răspunsul acesta, stătea la băut* cu împăraţii în corturi şi a zis slujitorilor lui: „Pregătiţi-vă!” Şi ei s-au pregătit de năvală împotriva cetăţii.

*Vers. 16.

13. Dar iată că un proroc s-a apropiat de Ahab, împăratul lui Israel, şi a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Vezi toată această mulţime mare? O voi da* astăzi în mâinile tale, ca să cunoşti că Eu sunt Domnul.”

*Vers. 28.

14. Ahab a zis: „Prin cine?” Şi el a răspuns: „Aşa vorbeşte Domnul: „Prin slujitorii mai-

marilor peste ţinuturi."" Ahab a zis: „Cine va
începe lupta?" Şi el a răspuns: „Tu."
15. Atunci Ahab a numărat slujitorii mai-mari-
lor peste ţinuturi şi s-au găsit două sute trei-
zeci şi doi; şi după ei, a numărat tot poporul,
pe toţi copiii lui Israel; şi erau şapte mii.
16. Au făcut o ieşire pe la miazăzi. Ben-Hadad
bea şi se îmbăta* în corturile lui cu cei treizeci
şi doi de împăraţi care-l ajutau.

*Vers. 12. Cap. 16.9.

17. Slujitorii mai-marilor peste ţinuturi au
ieşit cei dintâi. Ben-Hadad a cercetat, şi i-au
spus astfel: „Au ieşit nişte oameni din Sama-
ria."
18. El a zis: „Dacă ies pentru pace, prindeţi-i
vii; şi chiar dacă ies pentru luptă, prindeţi-i
vii."
19. Când au ieşit din cetate slujitorii mai-
marilor peste ţinuturi şi armata care-i urma,
20. a lovit fiecare pe omul dinaintea lui, şi
sirienii au luat-o la fugă. Israel i-a urmărit.
Ben-Hadad, împăratul Siriei, a scăpat pe un
cal, cu nişte călăreţi.
21. Împăratul lui Israel a ieşit, a lovit caii şi
carele şi a pricinuit sirienilor o mare înfrânge-
re.

A doua biruinţă asupra lui Ben-Hadad

22. Atunci prorocul s-a apropiat de împăratul
lui Israel şi i-a zis: „Du-te, întăreşte-te, cerce-
tează şi vezi ce ai de făcut; căci, la anul vii-
tor*, împăratul Siriei se va sui din nou împo-
triva ta."

*2 Sam. 11.1.

23. Slujitorii împăratului Siriei i-au zis:
„Dumnezeul lor este un Dumnezeu al munţi-
lor; de aceea au fost mai tari decât noi. Dar ia
să ne luptăm cu ei în câmpie şi se va vedea
dacă nu vom fi mai tari decât ei.
24. Fă şi lucrul acesta: scoate pe fiecare din
împăraţi de la locul lui şi înlocuieşte-i cu
căpetenii;
25. şi fă-ţi o armată ca aceea pe care ai pier-
dut-o, cu tot atâţia cai şi tot atâtea care. Apoi
să ne batem cu ei în câmpie şi se va vedea
dacă nu vom fi mai tari decât ei." El i-a ascul-
tat şi aşa a făcut.
26. În anul următor, Ben-Hadad i-a numărat
pe sirieni şi s-a suit la Afec* să lupte împotri-
va lui Israel.

*Ios. 13.4.

27. Copiii lui Israel au fost număraţi şi ei; au
primit merinde şi au ieşit în întâmpinarea siri-
enilor. Au aşezat tabăra în faţa lor, ca două tur-
me mici de capre, pe când sirienii umpleau ţa-
ra.
28. Omul lui Dumnezeu s-a apropiat şi a zis
împăratului lui Israel: „Aşa vorbeşte Domnul:
„Pentru că sirienii au zis: „Domnul este un
Dumnezeu al munţilor şi nu un Dumnezeu al
văilor", voi da* toată această mare mulţime în
mâinile tale; şi veţi şti că Eu sunt Domnul.""

*Vers. 13.

29. Au stat în tabără şapte zile unii în faţa alto-
ra. În ziua a şaptea au început lupta şi copiii
lui Israel au omorât sirienilor o sută de mii de
oameni pedeştri într-o zi.
30. Ceilalţi au fugit în cetatea Afec şi a căzut
zidul cetăţii peste douăzeci şi şapte de mii de
oameni care mai rămăseseră.

Ahab îi dă drumul lui Ben-Hadad

Ben-Hadad fugise şi el în cetate şi umbla din
cameră în cameră.
31. Slujitorii lui i-au zis: „Iată, am auzit că
împăraţii casei lui Israel sunt nişte împăraţi
miloşi; să ne încingem deci coapsele* cu saci,
să ne punem funii pe capetele noastre şi să
ieşim la împăratul lui Israel: poate că te va
lăsa cu viaţă."

*Gen. 37.34.

32. Şi-au pus saci împrejurul coapselor şi funii
împrejurul capului, s-au dus la împăratul lui
Israel şi au zis: „Robul tău Ben-Hadad a zis:
„Lasă-mă cu viaţă!" Ahab a răspuns: „Mai
este încă în viaţă? Este fratele meu!"
33. Oamenii aceştia au luat lucrul acesta ca un
semn bun şi s-au grăbit să-l ia pe cuvânt şi să
zică: „Ben-Hadad este fratele tău!" Şi el a zis:
„Duceţi-vă şi aduceţi-l!" Ben-Hadad a venit la
el şi Ahab l-a suit în carul lui.
34. Ben-Hadad i-a zis: „Îţi voi da înapoi cetă-
ţile* pe care le-a luat tatăl meu de la tatăl tău;
şi-ţi vei face străzi în Damasc, cum făcuse
tatăl meu în Samaria." „Şi eu", a răspuns
Ahab, „îţi voi da drumul, făcând un legă-
mânt." A făcut legământ cu el şi i-a dat dru-
mul.

*Cap. 15.20.

35. Unul din fiii* prorocilor a zis tovarăşului
său, după porunca* Domnului: „Loveşte-mă,
te rog!" Dar omul acela n-a vrut să-l lovească.

*2 Împ. 2.3,5,7,15. **Cap. 13.17,18.

36. Atunci el i-a zis: „Pentru că n-ai ascultat
de glasul Domnului, iată, când vei pleca de la
mine, te va omorî un leu. Şi când a plecat de

la el, l-a întâlnit un leu* şi l-a omorât.
*Cap. 13.24.
37. A găsit pe un alt om şi a zis: „Loveşte-mă,
te rog!” Omul acela l-a lovit şi l-a rănit.
38. Prorocul s-a dus şi s-a aşezat pe drumul
împăratului şi s-a legat la ochi.
39. Când a trecut împăratul*, prorocul a stri-
gat şi i-a zis: „Robul tău era în mijlocul luptei;
şi iată că un om se apropie şi-mi aduce pe un
alt om, zicând: „Păzeşte pe omul acesta; dacă
va fugi, viaţa ta va răspunde pentru viaţa lui**
sau vei plăti un talant de argint!”
*2 Sam. 12.1, etc. **2 Împ. 10.24.
40. Şi pe când robul tău făcea câte ceva încoa-
ce şi încolo, omul s-a făcut nevăzut.” Împă-
ratul lui Israel i-a zis: „Aceasta îţi este osânda;
tu însuţi ai rostit-o.”
41. Îndată prorocul şi-a scos legătura de la
ochi şi împăratul lui Israel l-a cunoscut că fă-
cea parte din proroci.
42. El a zis atunci împăratului: „Aşa vorbeşte
Domnul: „Pentru că* ai lăsat să-ţi scape din
mâini omul pe care-l hotărâsem nimicirii, via-
ţa ta va răspunde pentru viaţa lui şi poporul
tău pentru poporul lui.”
*Cap. 22.31-37.
43. Împăratul lui Israel s-a dus* acasă, trist şi
mânios şi a ajuns la Samaria. *Cap. 21.4.

Via lui Nabot

21 1. După aceste lucruri, iată ce s-a în-
tâmplat: Nabot din Izreel avea o vie la
Izreel, lângă casa lui Ahab, împăratul Sama-
riei.
2. Şi Ahab a vorbit astfel lui Nabot: „Dă-mi
mie via* ta, să fac din ea o grădină de verde-
ţuri, căci este foarte aproape de casa mea. În
locul ei îţi voi da o vie mai bună sau, dacă-ţi
vine mai bine, îţi voi plăti preţul ei în argint.”
*1 Sam. 8.14.
3. Dar Nabot a răspuns lui Ahab: „Să mă
ferească Domnul să-ţi dau moştenirea părinţi-
lor mei!”
4. Ahab a intrat în casă, trist şi mâniat, din pri-
cina cuvintelor pe care i le spusese Nabot din
Izreel: „Nu-ţi voi da* moştenirea părinţilor
mei!” Şi s-a culcat pe pat, şi-a întors faţa şi
n-a mâncat nimic.
*Lev. 25.23. Num. 36.7. Ezec. 46.18.
5. Nevasta sa, Izabela, a venit la el şi i-a zis:
„Pentru ce îţi este tristă inima şi nu mănânci?”
6. El i-a răspuns: „Am vorbit cu Nabot din
Izreel şi i-am zis: „Dă-mi via ta pe preţ de
argint; sau, dacă vrei, îţi voi da o altă vie în
locul ei.” Dar el a zis: „Nu pot să-ţi dau via
mea!”
7. Atunci Izabela, nevasta lui, i-a zis: „Oare nu
domneşti tu acum peste Israel? Scoală-te, ia şi
mănâncă şi fii cu inima veselă, căci eu îţi voi
da via lui Nabot din Izreel!”
8. Şi ea a scris nişte scrisori în numele lui A-
hab, le-a pecetluit cu pecetea lui Ahab şi le-a
trimis bătrânilor şi dregătorilor care locuiau
cu Nabot în cetatea lui.
9. Iată ce a scris în aceste scrisori: „Vestiţi un
post; puneţi-l pe Nabot în fruntea poporului
10. şi puneţi-i în faţă doi oameni de nimic,
care să mărturisească astfel împotriva lui: „Tu
ai blestemat* pe Dumnezeu şi pe împăratul!”
Apoi, scoateţi-l afară, împroşcaţi-l** cu pietre
şi să moară.”
*Exod 22.28. Lev. 24.15,16. Fapt. 6.11. **Lev. 24.14.
11. Oamenii din cetatea lui Nabot, bătrânii şi
dregătorii care locuiau în cetate au făcut cum
le spusese Izabela, după cum era scris în scri-
sorile pe care li le trimisese ea.
12. Au vestit* un post şi au pus pe Nabot în
fruntea poporului.
*Isa. 58.4.
13. Cei doi oameni de nimic au venit şi s-au
aşezat în faţa lui; şi aceşti oameni răi au măr-
turisit aşa înaintea poporului, împotriva lui
Nabot: „Nabot i-a blestemat pe Dumnezeu şi
pe împăratul!” Apoi l-au scos* afară din ceta-
te, l-au împroşcat cu pietre şi a murit.
*2 Împ. 9.26.
14. Şi au trimis să spună Izabelei: „Nabot a
fost împroşcat cu pietre şi a murit.”
15. Când a auzit Izabela că Nabot fusese
împroşcat cu pietre şi că murise, i-a zis lui
Ahab: „Scoală-te şi ia în stăpânire via lui
Nabot din Izreel, care n-a vrut să ţi-o dea pe
preţ de argint; căci Nabot nu mai trăieşte, a
murit.”
16. Ahab, auzind că a murit Nabot, s-a sculat
să se coboare la via lui Nabot din Izreel ca
s-o ia în stăpânire.

Vestirea pedepsei

17. Atunci cuvântul* Domnului a vorbit lui
Ilie, tişbitul, astfel:
*Ps. 9.12.
18. „Ridică-te şi coboară-te înaintea lui Ahab,
împăratul lui Israel, la Samaria*; iată-l este în
via lui Nabot, unde s-a coborât s-o ia în stăpâ-

nire.

*Cap. 13.32. 2 Cron. 22.9.

19. Să-i spui: „Aşa vorbeşte Domnul: „Nu eşti tu un ucigaş şi un hoţ?” Şi să-i mai spui: „Aşa vorbeşte Domnul: „Chiar în locul* unde au lins câinii sângele lui Nabot, vor linge câinii şi sângele tău.”

*Cap. 22.38.

20. Ahab a zis lui Ilie: „M-ai găsit*, vrăjmaşule?” Şi el a răspuns: „Te-am găsit, pentru că te-ai vândut** ca să faci ce este rău înaintea Domnului.

*Cap. 18.17. **2 Împ. 17.17. Rom. 7.14.

21. Iată ce zice Domnul: „Voi aduce nenorocirea* peste tine; te voi mătura, voi nimici pe oricine este** al lui Ahab, fie rob †, fie om liber în Israel,

*Cap. 14.10. 2 Împ. 9.8. **1 Sam. 25.22. † Cap. 14.10.

22. şi voi face casei tale cum am făcut casei* lui Ieroboam, fiul lui Nebat şi casei lui Baeşa**, fiul lui Ahia, pentru că M-ai mâniat şi ai făcut pe Israel să păcătuiască.”

*Cap. 15.29. **Cap. 16.3,11.

23. Domnul a vorbit şi despre Izabela* şi a zis: „Câinii o vor mânca pe Izabela lângă zidul Izreelului.

*2 Împ. 9.36.

24. Cine* va muri în cetate din casa lui Ahab va fi mâncat de câini, iar cine va muri pe câmp va fi mâncat de păsările cerului.”

*Cap. 14.11; 16.4.

25. N-a fost nimeni* care să se fi vândut, ca să facă ce este rău înaintea Domnului, ca Ahab, pe care nevasta sa, Izabela, îl aţâţa** la aceasta.

*Cap. 16.30, etc. **Cap. 16.31.

26. El a lucrat în chipul cel mai urâcios, mergând după idoli, cum* făceau amoriţii, pe care-i izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Gen. 15.16. 2 Împ. 21.11.

Smerirea lui Ahab

27. După ce a auzit cuvintele lui Ilie, Ahab şi-a rupt hainele, şi-a pus* un sac pe trup şi a postit: se culca cu sacul acesta şi mergea încet.

*Gen. 37.34.

28. Şi cuvântul Domnului a vorbit lui Ilie, tişbitul, astfel:
29. „Ai văzut cum s-a smerit Ahab înaintea Mea? Pentru că s-a smerit înaintea Mea, nu voi aduce nenorocirea în timpul vieţii lui; ci în timpul vieţii* fiului său voi aduce nenorocirea casei lui!”

*2 Împ. 9.25.

Legământul cu Iosafat

22 1. Au fost trei ani liniştiţi, fără război, între Siria şi Israel.
2. În anul al treilea, Iosafat*, împăratul lui Iuda, s-a coborât la împăratul lui Israel.

*2 Cron. 18.2, etc.

3. Împăratul lui Israel a zis slujitorilor săi: „Ştiţi că Ramot din* Galaad este al nostru. Şi noi stăm fără grijă, în loc să-l luăm înapoi din mâinile împăratului Siriei.”

*Deut. 4.43.

4. Şi i-a zis lui Iosafat: „Vrei să vii cu mine să luptăm împotriva Ramotului din Galaad?” Iosafat a răspuns împăratului lui Israel: „Eu* voi fi ca tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca ai tăi.”

*2 Împ. 3.7.

5. Apoi Iosafat a zis împăratului lui Israel: „Întreabă acum, te rog, cuvântul Domnului.”
6. Împăratul lui Israel a strâns* pe proroci, în număr de aproape patru sute, şi le-a zis: „Să merg să lupt împotriva Ramotului din Galaad sau să renunţ?” Şi ei au răspuns: „Suie-te, şi Domnul îl va da în mâinile împăratului.”

*Cap. 18.19.

7. Dar Iosafat* a zis: „Nu mai este aici nici un proroc al Domnului, ca să-L putem întreba?”

*2 Împ. 3.11.

8. Împăratul lui Israel a răspuns lui Iosafat: „Mai este un om prin care am putea să întrebăm pe Domnul; dar îl urăsc, căci nu-mi proroceşte nimic bun, nu proroceşte decât rău: este Mica, fiul lui Imla.” Şi Iosafat a zis: „Să nu vorbească împăratul aşa!”
9. Atunci împăratul lui Israel a chemat un famen şi i-a zis: „Trimite şi adu-l îndată pe Mica, fiul lui Imla.”
10. Împăratul lui Israel şi Iosafat, împăratul lui Iuda, stăteau fiecare pe scaunul lui de domnie, îmbrăcaţi cu hainele lor împărăteşti, în locul de la intrarea porţii Samariei. Şi toţi prorocii proroceau înaintea lor.
11. Zedechia, fiul lui Chenaana, îşi făcuse nişte coarne de fier şi a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Cu coarnele acestea îi vei bate pe sirieni până îi vei nimici.”
12. Şi toţi prorocii proroceau la fel, zicând: „Suie-te la Ramot din Galaad! Căci vei izbândi şi Domnul îl va da în mâinile împăratului.”
13. Solul care se dusese să cheme pe Mica i-a vorbit aşa: „Iată că prorocii, într-un glas, prorocesc bine împăratului; să fie, dar, şi cuvântul

tău ca al fiecăruia din ei! Vesteşte-i bine!”
14. Mica a răspuns: „Viu este Domnul, că voi vesti ce-mi* va spune Domnul.”

*Num. 22.38.

15. Când a ajuns la împărat, împăratul i-a zis: „Mica, să mergem să luptăm împotriva Ramotului din Galaad sau să ne lăsăm?” El a răspuns: „Suie-te, căci vei izbândi, şi Domnul îl va da în mâinile împăratului.”
16. Şi împăratul i-a zis: „De câte ori trebuie să te pun să juri că nu-mi vei spune decât adevărul în Numele Domnului?”
17. Mica a răspuns: „Am văzut* tot Israelul risipit pe munţi, ca nişte oi care n-au păstor. Şi Domnul a zis: „Oamenii aceştia n-au stăpân; să se întoarcă fiecare acasă în pace.””

*Mat. 9.36.

18. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Nu ţi-am spus că el nu proroceşte nimic bun despre mine, ci proroceşte numai rău?”
19. Şi Mica a zis: „Ascultă, dar, cuvântul Domnului! Am văzut* pe Domnul stând pe scaunul Lui de domnie şi toată oştirea** cerurilor stând lângă El, la dreapta şi la stânga Lui.

*Isa. 6.1. Dan. 7.9. **Iov 1.6; 2.1. Ps. 103.20,21. Dan. 7.10. Mat. 18.10. Evr. 1.7,14.

20. Şi Domnul a zis: „Cine îl va amăgi pe Ahab, ca să se suie la Ramot din Galaad şi să piară acolo?” Şi au răspuns unul într-un fel, altul într-altul.
21. Şi un duh a venit şi s-a înfăţişat înaintea Domnului şi a zis: „Eu îl voi amăgi.”
22. Domnul i-a zis: „Cum?” „Voi ieşi”, a răspuns el, „şi voi fi un duh de minciună în gura tuturor prorocilor lui.” Domnul a zis: „Îl vei* amăgi şi-ţi vei ajunge ţinta; ieşi şi fă aşa!”

*Judc. 9.23. Iov 12.16. Ezec. 14.9. 2 Tes. 2.11.

23. Şi acum*, iată că Domnul a pus un duh de minciună în gura tuturor prorocilor tăi care sunt de faţă. Dar Domnul a hotărât lucruri rele împotriva ta.”

*Ezec. 14.9.

24. Atunci Zedechia, fiul lui Chenaana, apropiindu-se, l-a lovit pe Mica peste obraz şi a zis: „Pe unde* a ieşit Duhul Domnului din mine ca să-ţi vorbească?”

*2 Cron. 18.23.

25. Mica a răspuns: „Vei vedea în ziua când vei umbla din cameră în cameră ca să te ascunzi.”
26. Împăratul lui Israel a zis: „Ia-l pe Mica, du-l la Amon, mai-marele cetăţii, şi la Ioas, fiul împăratului,
27. şi să le spui: Aşa vorbeşte împăratul: „Puneţi pe omul acesta la închisoare şi hrăniţi-l cu pâinea şi cu apa întristării, până când mă voi întoarce în pace.””
28. Şi Mica a zis: „Dacă te vei întoarce în pace, Domnul n-a* vorbit prin mine.” Apoi a mai zis: „Auziţi, popoare, toate!”

*Num. 16.29. Deut. 18.20-22.

Moartea lui Ahab

29. Împăratul lui Israel şi Iosafat, împăratul lui Iuda, s-au suit la Ramot din Galaad.
30. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Vreau să-mi schimb* hainele ca să merg la luptă; dar tu, îmbracă-te cu hainele tale împărăteşti.” Şi împăratul lui Israel şi-a schimbat hainele şi s-a dus la luptă.

*2 Cron. 35.22.

31. Împăratul Siriei dăduse următoarea poruncă celor treizeci şi două de căpetenii ale carelor lui: „Să nu vă luptaţi nici cu cei mici, nici cu cei mari, ci să vă luptaţi numai cu împăratul lui Israel.”
32. Când au zărit căpeteniile carelor pe Iosafat, au zis: „Negreşit, acesta este împăratul lui Israel.” Şi s-au apropiat de el să-l lovească. Iosafat a scos* un ţipăt.

*2 Cron. 18.31. Prov. 13.20.

33. Căpeteniile carelor văzând că nu este împăratul lui Israel, s-au depărtat de el.
34. Atunci un om a tras cu arcul la întâmplare şi l-a lovit pe împăratul lui Israel la încheietura platoşei. Împăratul a zis celui ce conducea carul său: „Întoarce şi scoate-mă din câmpul de luptă, căci sunt grav rănit.”
35. Lupta a fost din ce în ce mai crâncenă în ziua aceea. Împăratul a stat drept în carul lui în faţa sirienilor şi seara a murit. Sângele a curs din rană înăuntrul carului.
36. La apusul soarelui, s-a strigat prin toată tabăra: „Să plece fiecare în cetatea lui şi să plece fiecare în ţara lui,
37. căci a murit împăratul.” S-au întors la Samaria şi împăratul a fost îngropat la Samaria.
38. Când au spălat carul în iazul Samariei, câinii au lins sângele lui Ahab şi curvele s-au scăldat în el, după* cuvântul pe care-l spusese Domnul.

*Cap. 21.19.

39. Celelalte fapte ale lui Ahab, tot ce a făcut

el, casa* de fildeş pe care a zidit-o şi toate cetăţile pe care le-a zidit nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
*Amos 3.15.
40. Ahab a adormit cu părinţii săi. Şi în locul lui, a domnit fiul său Ahazia.

Iosafat, împăratul lui Iuda

41. Iosafat*, fiul lui Asa, a început să domnească peste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, împăratul lui Israel.
*2 Cron. 20.31.
42. Iosafat era de treizeci şi cinci de ani când a devenit împărat şi a domnit douăzeci şi cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Azuba, fata lui Şilhi.
43. El a umblat* în toată calea tatălui său, Asa şi nu s-a abătut deloc de la ea, făcând ce este plăcut înaintea Domnului. Numai că înălţimile** n-au fost îndepărtate: poporul tot mai aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi.
*2 Cron. 17.3. **Cap. 14.23; 15.14. 2 Împ. 12.3.
44. Iosafat* a trăit în pace cu împăratul lui Israel. *2 Cron. 19.2. 2 Cor. 6.14.
45. Celelalte fapte ale lui Iosafat, isprăvile şi războaiele lui nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
46. El a scos din ţară pe sodomiţii* care mai rămăseseră de pe vremea tatălui său, Asa.
*Cap. 14.24; 15.12.
47. În Edom* nu era împărat pe atunci: conducea un dregător. *Gen. 25.23. 2 Sam. 8.14. 2 Împ. 3.9; 8.20.
48. Iosafat* a** făcut corăbii din Tarsis ca să meargă la Ofir să aducă aur; dar † nu s-au dus, căci corăbiile s-au sfărâmat la Eţion-Gheber ††.
*2 Cron. 20.35, etc. **Cap. 10.22. † 2 Cron. 20.37. †† Cap. 9.26.
49. Atunci Ahazia, fiul lui Ahab, a zis lui Iosafat: „Vrei ca slujitorii mei să meargă împreună cu ai tăi pe corăbii?” Dar Iosafat n-a vrut.
50. Iosafat* a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat cu părinţii săi, în cetatea tatălui său David. Şi în locul lui a domnit fiul său Ioram.
*2 Cron. 21.1.

Domnia lui Ahazia

51. Ahazia*, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al şaptesprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doi ani peste Israel. *Vers. 40.
52. El a făcut ce este rău înaintea Domnului şi a umblat în calea* tatălui său şi în calea mamei sale şi în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
*Cap. 15.26.
53. A slujit* lui Baal şi s-a închinat înaintea lui şi a mâniat pe Domnul Dumnezeul lui Israel, cum făcuse şi tatăl său.
*Judc. 2.11. Cap. 16.31

A DOUA CARTE A ÎMPĂRAŢILOR

(SAU A PATRA A ÎMPĂRAŢILOR[1])

(Deuteronom 29.18-28. 1 Samuel 12.25. Isaia 23.)

ŞIRUL ÎMPĂRAŢILOR LUI IUDA ŞI ÎMPĂRAŢILOR LUI ISRAEL, DE LA IOSAFAT ŞI MOARTEA LUI AHAB PÂNĂ LA NIMICIREA ÎMPĂRĂŢIEI LUI ISRAEL

(Capitolele 1-17. 2 Cronici 21-28. Ieremia 3.6,7. Osea 7; 10.1-11; 13.1-13.)

Boala lui Ahazia şi moartea lui

1 1. Moab s-a răzvrătit* împotriva lui Israel, după moartea** lui Ahab.
*Cap. 3.5. **2 Sam. 8.2.
2. Ahazia a căzut prin zăbrelele camerei lui de sus, în Samaria, şi s-a îmbolnăvit. A trimis nişte soli şi le-a zis: „Duceţi-vă şi întrebaţi pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului*, ca să ştiu dacă mă voi vindeca de boala aceasta.”
*1 Sam. 5.10.
3. Dar îngerul Domnului i-a zis lui Ilie, tişbitul: „Scoală-te, suie-te înaintea solilor împăratului Samariei şi spune-le: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de vă duceţi să întrebaţi pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului?
4. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.” Şi Ilie a plecat.

1.Aşa se numeşte în traducerea greacă *Septuaginta*;

5. Solii s-au întors la Ahazia. Şi el le-a zis: „Pentru ce v-aţi întors?”
6. Ei i-au răspuns: „Un om s-a suit înaintea noastră şi ne-a zis: „Întoarceţi-vă la împăratul care v-a trimis şi spuneţi-i: „Aşa vorbeşte Domnul: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de trimiteţi să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului? De aceea, nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.”
7. Ahazia le-a zis: „Ce înfăţişare avea omul acela care s-a suit înaintea voastră şi v-a spus aceste cuvinte?”
8. Ei au răspuns: „Era un om îmbrăcat cu o manta de păr* şi încins cu o curea la mijloc.” Şi Ahazia a zis: „Este Ilie, tişbitul.”

*Zah. 13.4. Mat. 3.4.

9. A trimis la el pe o căpetenie de cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta s-a suit la Ilie, care stătea pe vârful muntelui, şi i-a zis: „Omule al lui Dumnezeu, împăratul a zis: „Coboară-te!”
10. Ilie a răspuns căpeteniei peste cincizeci: „Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se coboare* foc din cer şi să te mistuie, pe tine şi pe cei cincizeci de oameni ai tăi!” Şi s-a coborât foc din cer şi l-a mistuit pe el şi pe cei cincizeci de oameni ai lui.

*Luca 9.54.

11. Ahazia a trimis din nou la el altă căpetenie peste cincizeci cu cei cincizeci de oameni ai lui. Căpetenia aceasta a luat cuvântul şi i-a zis lui Ilie: „Omule al lui Dumnezeu, aşa a zis împăratul: „Grăbeşte-te să te cobori!”
12. Ilie le-a răspuns: „Dacă sunt un om al lui Dumnezeu, să se coboare foc din cer şi să te mistuie, pe tine şi pe cei cincizeci de oameni ai tăi!” Şi s-a coborât foc din cer şi l-a mistuit, pe el şi pe cei cincizeci de oameni ai lui.
13. Ahazia a trimis din nou o a treia căpetenie peste cincizeci, împreună cu cei cincizeci de oameni ai săi. Această a treia căpetenie peste cincizeci s-a suit; şi, la sosire, şi-a plecat genunchii înaintea lui Ilie şi i-a zis, rugându-l: „Omule al lui Dumnezeu, te rog, viaţa mea şi viaţa acestor cincizeci de oameni, slujitorii tăi, să fie scumpă* înaintea ta!

*1 Sam. 26.21. Ps. 72.14.

14. Iată, s-a coborât foc din cer şi a mistuit pe cele dintâi două căpetenii peste cincizeci şi pe cei cincizeci de oameni ai lor: dar acum, viaţa mea să fie scumpă înaintea ta!”
15. Îngerul Domnului a zis lui Ilie: „Coboară-te împreună cu el, n-ai nici o frică de el.” Ilie s-a sculat şi s-a coborât cu el la împărat.
16. El i-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru că ai trimis soli să întrebe pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului, ca şi cum n-ar fi în Israel Dumnezeu al cărui cuvânt să-l poţi întreba, nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri.””
17. Ahazia a murit, după cuvântul Domnului, rostit prin Ilie. Şi în locul lui, a început să domnească Ioram, în al doilea an al lui Ioram, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda; căci n-avea fiu.
18. Celelalte fapte ale lui Ahazia şi ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

Înălţarea lui Ilie la cer

2 1. Când a vrut Domnul să-l ridice* pe Ilie la cer într-un vârtej de vânt, Ilie pleca din Ghilgal cu** Elisei.

*Gen. 5.24. **1 Împ. 19.21.

2. Ilie i-a zis lui Elisei: „Rămâi aici*, te rog, căci Domnul mă trimite până la Betel.” Elisei i-a răspuns: „Viu este Domnul şi viu este sufletul** tău că nu te voi părăsi.” Şi s-au coborât la Betel.

*Rut 1.15,16. **1 Sam. 1.26. Vers. 4,6. Cap. 4.30.

3. Fiii prorocilor*, care erau la Betel, au ieşit la Elisei şi i-au zis: „Ştii că Domnul răpeşte astăzi pe stăpânul tău deasupra capului tău?” Şi el a răspuns: „Ştiu şi eu, dar tăceţi.”

*1 Împ. 20.35. Vers. 5,7,15. Cap. 4.1,38; 9.1.

4. Ilie i-a zis: „Elisei, rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite la Ierihon.” El a răspuns: „Viu este Domnul şi viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi!” Şi au ajuns la Ierihon.
5. Fiii prorocilor, care erau la Ierihon, s-au apropiat de Elisei şi i-au zis: „Ştii că Domnul răpeşte azi pe stăpânul tău deasupra capului tău?” Şi el a răspuns: „Ştiu şi eu; dar tăceţi.”
6. Ilie i-a zis: „Rămâi aici, te rog, căci Domnul mă trimite la Iordan.” El a răspuns: „Viu este Domnul şi viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi.” Şi amândoi şi-au văzut de drum.
7. Cincizeci de inşi dintre fiii prorocilor au sosit şi s-au oprit la o depărtare oarecare în faţa lor; şi ei amândoi s-au oprit pe malul Iordanului.
8. Atunci Ilie şi-a luat mantaua, a făcut-o sul

şi a lovit cu ea apele, care s-au despărţit* într-o parte şi într-alta; şi au trecut amândoi pe uscat.

*Exod 14.21. Ios. 3.16. Vers. 14.

9. După ce au trecut, Ilie i-a zis lui Elisei: „Cere ce vrei să-ţi fac, înainte ca să fiu răpit de la tine.” Elisei a răspuns: „Te rog să vină peste mine o îndoită măsură din duhul tău!”
10. Ilie a zis: „Greu lucru ceri. Dar dacă mă vei vedea când voi fi răpit de la tine, aşa ţi se va întâmpla; dacă nu, nu ţi se va întâmpla aşa.”
11. Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car* de foc şi nişte cai de foc i-au despărţit pe unul de altul şi Ilie s-a înălţat la cer într-un vârtej de vânt.

*Cap. 6.17. Ps. 104.4.

12. Elisei se uita şi striga: „Părinte*! Părinte! Carul lui Israel şi călărimea lui!” Şi nu l-a mai văzut. Apucându-şi hainele, le-a sfâşiat în două bucăţi

*Cap. 13.14.

13. şi a ridicat mantaua, căreia îi dăduse drumul Ilie. Apoi s-a întors şi s-a oprit pe malul Iordanului;
14. a luat mantaua, căreia îi dăduse Ilie drumul, şi a lovit apele cu ea şi a zis: „Unde este acum Domnul Dumnezeul lui Ilie?” Şi a lovit apele, care s-au despărţit* într-o parte şi în alta; şi Elisei a trecut. *Vers. 8.

Fiii prorocilor trimit să-l caute pe Ilie

15. Fiii prorocilor care erau în faţa* Ierihonului, când l-au văzut, au zis: „Duhul lui Ilie a venit peste Elisei.” Şi i-au ieşit înainte şi s-au închinat până la pământ înaintea lui.

*Vers. 7.

16. Ei i-au zis: „Iată că între slujitorii tăi sunt cincizeci de oameni viteji; vrei să se ducă să caute pe stăpânul tău? Poate* că Duhul Domnului l-a dus şi l-a aruncat pe vreun munte sau în vreo vale.” El a răspuns: „Nu-i trimiteţi.”

*1 Împ. 18.12. Ezec. 8.3. Fapt. 8.39.

17. Dar ei au stăruit multă vreme de el. Şi el a zis: „Trimiteţi-i.” Au trimis pe cei cincizeci de oameni, care l-au căutat pe Ilie trei zile şi nu l-au găsit.
18. Când s-au întors la Elisei, care era la Ierihon, el le-a zis: „Nu v-am spus să nu vă duceţi?”

Vindecarea apelor de la Ierihon

19. Oamenii din cetate i-au zis lui Elisei: „Iată, aşezarea cetăţii este bună, după cum vede domnul meu; dar apele sunt rele şi ţara este stearpă.”
20. El a zis: „Aduceţi-mi un vas nou şi puneţi sare în el.” Şi i-au adus.
21. Apoi s-a dus la izvorul apelor şi a aruncat* sare în el şi a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Vindec apele acestea; nu va mai veni din ele nici moarte, nici nerodire.””

*Exod 15.25. Cap. 4.41; 6.6. Ioan 9.6.

22. Şi apele au fost vindecate până în ziua aceasta, după cuvântul pe care-l rostise Domnul.

Pedepsirea copiilor

23. De acolo s-a suit la Betel. Şi pe când mergea pe drum, nişte băieţaşi au ieşit din cetate şi şi-au bătut joc de el. Ei îi ziceau: „Suie-te, pleşuvule[1]! Suie-te, pleşuvule!”
24. El s-a întors să-i privească şi i-a blestemat în Numele Domnului. Atunci au ieşit doi urşi din pădure şi au sfâşiat patruzeci şi doi dintre aceşti copii.
25. De acolo s-a dus pe muntele Carmel, de unde s-a întors la Samaria.

Ioram, împăratul lui Israel

3 1. Ioram*, fiul lui Ahab, a început să domnească peste Israel la Samaria, în al optsprezecelea an al lui Iosafat, împăratul lui Iuda. A domnit doisprezece ani.

*Cap. 1.17.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuşi nu ca tatăl său şi ca mama sa. A răsturnat stâlpii lui Baal, pe* care-i făcuse tatăl său;

*1 Împ. 16.31,32.

3. dar s-a dedat la păcatele* lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, şi nu s-a abătut de la ele.

*1 Împ. 12.28,31,32.

4. Meşa, împăratul Moabului, avea turme mari şi plătea împăratului lui Israel un bir de o sută de mii de miei* şi de o sută de mii de berbeci cu lâna lor.

*Isa. 16.1.

5. La moartea* lui Ahab, împăratul Moabului s-a răsculat împotriva împăratului lui Israel.

*Cap. 1.1.

6. Împăratul Ioram a ieşit atunci din Samaria şi a numărat[2] tot Israelul.
7. A pornit şi a trimis să spună lui Iosafat, împăratul lui Iuda: „Împăratul Moabului s-a răsculat împotriva mea; vrei să vii cu mine să

1.Sau: cheliosule, chelule; 2.Sau: cercetat, inspectat;

luptăm împotriva Moabului?" Iosafat a răspuns: „Voi merge, eu ca* tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca ai tăi."

*1 Împ. 22.4.

8. Şi a zis: „Pe care drum să ne suim?" Ioram a zis: „Pe drumul care duce în pustiul Edomului."

9. Împăratul lui Israel, împăratul lui Iuda şi împăratul Edomului au plecat; şi, după un drum de şapte zile, n-au avut apă pentru oştire şi pentru vitele care veneau după ea.

10. Atunci împăratul lui Israel a zis: „Vai! Domnul a chemat pe aceşti trei împăraţi ca să-i dea în mâinile Moabului!"

11. Dar Iosafat* a zis: „Nu este aici nici un proroc al Domnului, prin care să putem întreba pe Domnul?" Unul din slujitorii împăratului lui Israel a răspuns: „Este aici Elisei, fiul lui Şafat, care turna apă în mâinile lui Ilie."

*1 Împ. 22.7.

12. Şi Iosafat a zis: „Cuvântul Domnului este cu el." Împăratul lui Israel, Iosafat şi împăratul Edomului s-au coborât* la el.

*Cap. 2.25.

13. Elisei i-a zis împăratului lui Israel: „Ce am* eu a face cu tine? Du-te** la prorocii † tatălui tău şi la prorocii mamei tale." Şi împăratul lui Israel i-a zis: „Nu! căci Domnul a chemat pe aceşti trei împăraţi ca să-i dea în mâinile Moabului!"

*Ezec. 14.3. **Judc. 10.14. Rut 1.15. † 1 Împ. 18.19.

14. Elisei a zis: „Viu este* Domnul oştirilor, al cărui slujitor sunt, că, dacă n-aş avea în vedere pe Iosafat, împăratul lui Iuda, pe tine nu te-aş băga deloc în seamă şi nici nu m-aş uita la tine.

*1 Împ. 17.1. Cap. 5.16.

15. Acum aduceţi-mi un cântăreţ* cu harpa." Şi pe când cânta cântăreţul din harpă, mâna Domnului a fost** peste Elisei.

*1 Sam. 10.5. **Ezec. 1.3; 3.14,22; 8.1.

16. Şi a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Faceţi gropi* în valea aceasta, groapă lângă groapă!"

*Cap. 4.3.

17. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Nu veţi vedea vânt şi nu veţi vedea ploaie, totuşi, valea aceasta se va umple de apă şi veţi bea voi, turmele voastre şi vitele voastre.

18. Dar aceasta este puţin lucru înaintea Domnului. El va da pe Moab în mâinile voastre;

19. veţi sfărâma toate cetăţile întărite şi toate cetăţile alese, veţi tăia toţi copacii cei buni, veţi astupa toate izvoarele de apă şi veţi strica cu pietre toate ogoarele cele mai bune."

20. Şi dimineaţa, în clipa când se aducea* jertfa, iată că a venit apa de pe drumul Edomului şi s-a umplut ţara de apă.

*Exod 29.39,40.

21. Însă, toţi moabiţii, auzind că împăraţii se suie să lupte împotriva lor, i-au chemat pe toţi cei în vârstă să poarte armele, şi chiar mai vârstnici, şi au stat la hotar.

22. S-au sculat dis-de-dimineaţă şi, când a strălucit soarele peste ape, moabiţii au văzut în faţa lor apele roşii ca sângele.

23. Ei au zis: „Este sânge! Împăraţii aceştia au scos sabia între ei, s-au tăiat unii pe alţii; acum, la pradă, moabiţi!"

24. Şi au mers împotriva taberei lui Israel. Dar Israel s-a ridicat şi l-a bătut pe Moab, care a luat-o la fugă dinaintea lor. Au pătruns în ţară şi l-au bătut pe Moab.

25. Au sfărâmat cetăţile, au aruncat fiecare pietre în toate ogoarele cele mai bune şi le-au umplut cu pietre, au astupat toate izvoarele de apă şi au tăiat toţi copacii cei buni; prăştiaşii au înconjurat şi au bătut Chir-Hareset*, din care n-au lăsat decât pietrele.

*Isa. 16.7,11.

26. Împăratul Moabului, văzând că fusese înfrânt în luptă, a luat cu el şapte sute de oameni care scoteau sabia, să-şi croiască drum până la împăratul Edomului; dar n-au putut.

27. A luat atunci pe fiul său întâi-născut, care trebuia să domnească în locul lui, şi l-a adus ca ardere de tot pe zid. Şi a fost o mare mânie împotriva lui Israel, care s-a depărtat[1] de împăratul Moabului şi s-a întors în ţară.

Înmulţirea untdelemnului

4 1. O femeie dintre nevestele fiilor* prorocilor a strigat lui Elisei: „Robul tău, bărbatul meu, a murit, şi ştii că robul tău se temea de Domnul; şi cel ce l-a împrumutat a venit să ia cei doi** copii ai mei şi să-i facă robi."

*1 Împ. 20.35. **Lev. 25.39. Mat. 18.25.

2. Elisei i-a zis: „Ce pot să fac pentru tine? Spune-mi ce ai acasă?" Ea a răspuns: „Roaba ta n-are acasă decât un vas cu untdelemn."

3. Şi el a zis: „Du-te de cere vase de afară de la toţi vecinii tăi, vase goale, şi nu cere* puţine.

1.Sau: delimitat;

*Cap. 3.16.

4. Când te vei întoarce, închide uşa după tine şi după copiii tăi; toarnă din untdelemn în toate aceste vase şi pune deoparte pe cele pline.”
5. Atunci ea a plecat de la el. A închis uşa după ea şi după copiii ei; ei îi apropiau vasele şi ea turna din untdelemn în ele.
6. Când s-au umplut vasele, ea a zis fiului său: „Mai dă-mi un vas.” Dar el i-a răspuns: „Nu mai este nici un vas.” Şi n-a mai curs untdelemn.
7. Ea s-a dus şi a spus omului lui Dumnezeu lucrul acesta. Şi el a zis: „Du-te de vinde untdelemnul şi plăteşte-ţi datoria; iar cu ce va rămâne, vei trăi tu şi fiii tăi.”

Fiul sunamitei

8. Într-o zi, Elisei trecea prin Sunem*. Acolo era o femeie bogată. Ea a stăruit de el să primească să mănânce la ea. Şi ori de câte ori trecea, se ducea să mănânce la ea.

*Ios. 19.18.

9. Ea a zis bărbatului ei: „Iată, ştiu că omul acesta care trece întotdeauna pe la noi este un om sfânt al lui Dumnezeu.
10. Să facem o mică cameră sus, cu ziduri, şi să punem în ea un pat pentru el, o masă, un scaun şi un sfeşnic, ca să stea acolo când va veni la noi.”
11. Elisei, întorcându-se la Sunem, s-a dus în camera de sus şi s-a culcat acolo.
12. El a zis slujitorului său, Ghehazi: „Cheamă pe sunamita aceasta!” Ghehazi a chemat-o şi ea a venit înaintea lui.
13. Şi Elisei a zis lui Ghehazi: Spune-i: „Iată, pentru noi tu ţi-ai făcut toată tulburarea aceasta, noi ce putem face pentru tine? Trebuie să vorbim pentru tine împăratului sau căpeteniei oştirii?” Ea a răspuns: „Eu locuiesc liniştită în mijlocul poporului meu.”
14. Şi el a zis: „Ce să fac pentru ea?” Ghehazi a răspuns: „Ea n-are fiu şi bărbatul ei este bătrân.”
15. Şi el a zis: „Cheam-o!” Ghehazi a chemat-o şi ea a venit la uşă.
16. Elisei i-a zis: „La anul*, pe vremea aceasta, vei ţine în braţe un fiu.” Şi ea a zis: „Nu! domnul meu, omule al lui Dumnezeu, n-o amăgi** pe roaba ta!”

*Gen. 18.10,14. **Vers. 28.

17. Femeia a rămas însărcinată şi a născut un fiu chiar pe vremea aceea, în anul următor, cum îi spusese Elisei.
18. Copilul s-a făcut mare. Şi într-o zi, când se dusese pe la tatăl său la secerători,
19. a zis tatălui său: „Capul meu! Capul meu!” Tatăl a zis slujitorului său: „Du-l la mama sa!”
20. Slujitorul l-a luat şi l-a dus la mama sa. Şi copilul a stat pe genunchii mamei sale până la amiază, apoi a murit.
21. Ea s-a suit, l-a culcat pe patul omului lui Dumnezeu, a închis uşa după ea şi a ieşit.
22. A chemat pe bărbatul ei şi a zis: „Trimite-mi, te rog, un slujitor şi o măgăriţă; vreau să mă duc în grabă la omul lui Dumnezeu şi apoi mă voi întoarce.”
23. Şi el a zis: „Pentru ce vrei să te duci astăzi la el? Doar nu este nici lună nouă, nici Sabat.” Ea a răspuns: „Fii pe pace!”
24. Apoi a pus şaua pe măgăriţă şi a zis slujitorului său: „Mână şi pleacă, să nu opreşti pe drum decât când ţi-oi spune.”
25. Ea a plecat, deci, şi s-a dus la omul lui Dumnezeu, pe muntele* Carmel. Omul lui Dumnezeu a văzut-o de departe şi a zis slujitorului său, Ghehazi: „Iat-o pe sunamita aceea!

*Cap. 2.25.

26. Acum, aleargă, dar, înaintea ei şi spune-i: „Eşti bine? Bărbatul tău şi copilul sunt bine?”” Ea a răspuns: „Bine.”
27. Şi cum a ajuns la omul lui Dumnezeu pe munte, i-a îmbrăţişat picioarele. Ghehazi s-a apropiat s-o dea înapoi. Dar omul lui Dumnezeu a zis: „Las-o, căci este tare amărâtă şi Domnul mi-a ascuns lucrul acesta şi nu mi l-a făcut cunoscut.”
28. Atunci ea a zis: „Am cerut eu oare domnului meu un fiu? N-am zis* eu: „Nu mă amăgi?””

*Vers. 16.

29. Şi Elisei a zis lui Ghehazi: „Încinge-ţi* mijlocul, ia toiagul meu în mână şi pleacă. Dacă vei întâlni pe cineva, să nu-l întrebi** de sănătate; şi dacă te va întreba cineva de sănătate, să nu-i răspunzi. Să pui toiagul † meu pe faţa copilului.”

*1 Împ. 18.46. Cap. 9.1. **Luca 10.4. † Exod 7.19; 14.16. Cap. 2.8,14. Fapt. 19.12.

30. Mama copilului a zis: „Viu* este Domnul şi viu este sufletul tău, că nu te voi părăsi.” Şi el s-a sculat şi a mers după ea.

*Cap. 2.2.

31. Ghehazi le-o luase înainte şi pusese toia-

gul pe faţa copilului, dar n-a dat nici glas, nici semn de simţire. S-a întors înaintea lui Elisei, i-a spus lucrul acesta şi a zis: „Copilul nu* s-a trezit.” *Ioan 11.11.
32. Când a ajuns Elisei în casă, iată că copilul murise, culcat în patul lui.
33. Elisei a intrat* şi a închis uşa după ei amândoi şi s-a rugat** Domnului.

*Vers. 4. Mat. 6.6. **1 Împ. 17.20.

34. S-a suit şi s-a culcat peste copil; şi-a pus gura pe gura lui, ochii lui pe ochii lui, mâinile lui pe mâinile lui, şi s-a întins* peste el. Şi trupul copilului s-a încălzit.

*1 Împ. 17.21. Fapt. 20.10.

35. Elisei a plecat, a mers încoace şi încolo prin casă, apoi s-a suit iarăşi şi s-a întins* peste copil. Şi copilul a strănutat** de şapte ori şi a deschis ochii.

*1 Împ. 17.21. **Cap. 8.1,5.

36. Elisei l-a chemat pe Ghehazi şi i-a zis: „Cheam-o pe sunamită.” Ghehazi a chemat-o şi ea a venit la Elisei, care i-a zis: „Ia-ţi fiul!”
37. Ea s-a dus şi s-a aruncat la picioarele lui şi s-a închinat până la pământ. Şi şi-a luat* fiul şi a ieşit afară. *1 Împ. 17.23. Evr. 11.35.

Moartea în oală

38. Elisei s-a întors la Ghilgal*; şi era foamete în ţară**. Pe când fiii prorocilor stăteau † înaintea lui, a zis slujitorului său: „Pune oala cea mare şi fierbe o ciorbă pentru fiii prorocilor!”

*Cap. 2.1. **Cap. 8.1. † Cap. 2.3. Luca 10.39. Fapt. 22.3.

39. Unul din ei a ieşit pe câmp să culeagă verdeţuri; a găsit viţă sălbatică şi a cules din ea colocinţi[1] sălbatici, până şi-a umplut haina. Când s-a întors, i-a tăiat în bucăţi în oala cu mâncare, căci nu-i cunoşteau.
40. Au dat oamenilor acelora să mănânce. Dar, cum au mâncat din ciorba aceea, au strigat: „Omule al lui Dumnezeu, moartea* este în oală!” Şi nu puteau să mănânce.

*Exod 10.17.

41. Elisei le-a zis: „Luaţi făină.” A aruncat făină* în oală şi a zis: „Daţi acestor oameni să mănânce.” Şi nu mai era nimic vătămător în oală. *Exod 15.25. Cap. 2.21. Ioan 9.6.

Cele douăzeci de pâini de orz

42. A venit un om din Baal-Şalişa*. A adus** pâine din cele dintâi roade omului lui Dumnezeu, şi anume douăzeci de pâini de orz şi spice noi în sac.
Elisei a zis: „Dă oamenilor acestora să mănânce.”

*1 Sam. 9.4. **1 Sam. 9.7. 1 Cor. 9.11. Gal. 6.6.

43. Slujitorul său a răspuns: „Cum* pot să dau din ele la o sută de inşi?” Dar Elisei a zis: „Dă oamenilor să mănânce; căci aşa vorbeşte Domnul: „Vor** mânca şi va mai şi rămâne.”

*Luca 9.13. Ioan 6.9. **Luca 9.17. Ioan 6.11.

44. Atunci le-a pus pâinile înainte; şi au mâncat şi le-a mai* şi rămas, după cuvântul Domnului. *Mat. 14.20; 15.37. Ioan 6.13.

1.O varietate de castraveţi sălbatici;

Naaman vindecat de lepră

5 1. Naaman*, căpetenia oştirii împăratului Siriei[1], avea trecere** înaintea stăpânului său şi mare vază; căci prin el izbăvise Domnul pe sirieni. Dar omul acesta tare şi viteaz era lepros.

*Luca 4.27. **Exod 11.3.

2. Şi sirienii ieşiseră în cete la o luptă şi aduseseră roabă pe o copilă din ţara lui Israel. Ea era în slujba nevestei lui Naaman.
3. Şi ea i-a zis stăpânei sale: „Of, dacă domnul meu ar fi la prorocul acela din Samaria, prorocul l-ar vindeca de lepra lui!”
4. Naaman s-a dus şi a spus stăpânului său: „Fata aceea din ţara lui Israel a vorbit aşa şi aşa.”
5. Şi împăratul Siriei a zis: „Du-te la Samaria şi voi trimite o scrisoare împăratului lui Israel.” A plecat, luând cu el zece* talanţi de argint, şase mii de sicli de aur şi zece haine de schimb.

*1 Sam. 9.8. Cap. 8.8,9.

6. A dus împăratului lui Israel scrisoarea, care spunea aşa: „Acum, când vei primi scrisoarea aceasta, vei şti că îţi trimit pe slujitorul meu Naaman, ca să-l vindeci de lepra lui.”
7. După ce a citit scrisoarea, împăratul lui Israel şi-a rupt hainele şi a zis: „Oare sunt eu Dumnezeu*, ca să omor şi să înviez, de-mi trimite să vindec pe un om de lepra lui? Să ştiţi dar, şi să înţelegeţi, vă rog, că el caută prilej de ceartă cu mine.”

*Gen. 30.2. Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6.

8. Când a auzit Elisei, omul lui Dumnezeu, că împăratul lui Israel şi-a sfâşiat hainele, a trimis să-i spună împăratului: „Pentru ce ţi-ai sfâşiat hainele? Lasă-l să vină la mine şi va şti că este un proroc în Israel.”
9. Naaman a venit cu caii şi cu carul lui şi s-a oprit la poarta casei lui Elisei.

1.Lit.(ebr.): Aramului;

10. Elisei a trimis să-i spună printr-un sol: „Du-te şi scaldă-te* de şapte ori în Iordan; şi carnea ţi se va face sănătoasă şi vei fi curat.”

*Cap. 4.41. Ioan 9.7.

11. Naaman s-a mâniat şi a plecat, zicând: „Eu credeam că va ieşi la mine, se va înfăţişa el însuşi, va chema Numele Domnului Dumnezeului lui, îşi va pune mâna pe locul rănii şi va vindeca lepra.

12. Nu sunt oare râurile Damascului, Abana şi Parpar, mai bune decât toate apele lui Israel? N-aş fi putut oare să mă spăl în ele şi să mă fac curat?” Şi s-a întors şi a plecat plin de mânie.

13. Dar slujitorii lui s-au apropiat să-i vorbească şi au zis: „Părinte, dacă prorocul ţi-ar fi cerut un lucru greu, nu l-ai fi făcut? Cu atât mai mult trebuie să faci ce ţi-a spus: „Scaldă-te şi vei fi curat.”

14. S-a coborât atunci şi s-a cufundat de şapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu; şi carnea* lui s-a făcut iarăşi cum este carnea unui copilaş; şi s-a** făcut curat.

*Iov 33.25. **Luca 4.27.

15. Naaman s-a întors la omul lui Dumnezeu cu tot alaiul lui. Când a ajuns, s-a înfăţişat înaintea lui şi a zis: „Iată, cunosc acum că nu este Dumnezeu* pe tot pământul, decât în Israel. Şi acum, primeşte, rogu-te, un dar** din partea robului tău.”

*Dan. 2.47; 3.29; 6.26,27. **Gen. 33.11.

16. Elisei a răspuns: „Viu este* Domnul, al cărui slujitor sunt, că nu** voi primi.” Naaman a stăruit de el să primească, dar el n-a vrut.

*Cap. 3.14. **Gen. 14.23. Mat. 10.8. Fapt. 8.18,20.

17. Atunci Naaman a zis: „Fiindcă nu vrei să primeşti tu, îngăduie să se dea robului tău pământ cât pot duce doi catâri; căci robul tău nu mai vrea să mai aducă altor dumnezei nici ardere de tot, nici jertfă, ci va aduce numai Domnului.

18. Iată totuşi ce rog pe Domnul să ierte robului tău: când stăpânul meu intră în casa lui Rimon să se închine acolo şi se sprijină* pe mâna mea, mă închin şi eu în casa lui Rimon: să ierte Domnul pe robul tău, când mă voi închina în casa lui Rimon!” *Cap. 7.2,17.

19. Elisei i-a zis: „Du-te în pace!”

Ghehazi lovit cu lepră

După ce a plecat Naaman de la Elisei şi a mers o bucată de drum,

20. Ghehazi, slujitorul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, şi-a zis în sine: „Iată că stăpânul meu a cruţat pe sirianul acela, Naaman, şi n-a primit din mâna lui ce adusese. Viu este Domnul, că voi alerga după el şi voi primi ceva de la el.”

21. Şi Ghehazi a alergat după Naaman. Naaman, când l-a văzut alergând după el, s-a dat jos din car ca să-i iasă înainte şi i-a zis: „Este bine totul?”

22. El a răspuns: „Totul este bine. Stăpânul meu mă trimite să-ţi spun: „Iată că au venit la mine doi tineri din muntele lui Efraim, dintre fiii prorocilor; dă-mi pentru ei, te rog, un talant de argint şi două haine de schimb.”

23. Naaman a zis: „Fă-mi plăcerea şi ia doi talanţi.” A stăruit de el şi a legat doi talanţi de argint în doi saci, împreună cu două haine de schimb; şi a pus pe doi din slujitorii săi să le ducă înaintea lui Ghehazi.

24. Ajungând la deal, Ghehazi le-a luat din mâinile lor şi le-a pus în casă. Apoi a dat drumul oamenilor acelora, care au plecat.

25. După aceea, s-a dus şi s-a înfăţişat înaintea stăpânului său. Elisei i-a zis: „De unde vii, Ghehazi?” El a răspuns: „Robul tău nu s-a dus nicăieri.”

26. Dar Elisei i-a zis: „Oare n-a fost duhul meu cu tine, când a lăsat omul acela carul şi a venit înaintea ta? Este oare acum vremea de luat argint, haine, măslini, vii, oi, boi, robi şi roabe?

27. Lepra lui Naaman se va lipi* de tine şi de sămânţa ta pentru totdeauna.” Şi Ghehazi a ieşit dinaintea lui Elisei plin** de lepră, alb ca zăpada. *1 Tim. 6.10. **Exod 4.10. Num. 12.10. Cap. 15.5.

Securea unui fiu al prorocilor

6 1. Fiii* prorocilor i-au zis lui Elisei: „Iată că locul unde locuim noi cu tine este prea strâmt pentru noi.

*Cap. 4.38.

2. Haide până la Iordan; ca să luăm de acolo fiecare câte o bârnă şi să ne facem acolo un loc de locuit.” Elisei a răspuns: „Duceţi-vă!”

3. Şi unul din ei a zis: „Fii bun şi vino cu slujitorii tăi!” El a răspuns: „Voi merge!”

4. A plecat deci cu ei. Ajungând la Iordan, au tăiat lemne.

5. Şi pe când tăia unul din ei o bârnă, i-a căzut fierul de la secure în apă. El a strigat: „Ah! domnul meu, era împrumutat!”

6. Omul lui Dumnezeu i-a zis: „Unde a căzut?” Şi i-a arătat locul. Atunci Elisei a tăiat* o bucată de lemn, a aruncat-o în locul acela şi fierul de la secure a plutit pe apă.

*Cap. 2.21.

7. Apoi a zis: „Ridică-l!” Şi a întins mâna şi l-a luat.

Orbirea sirienilor

8. Împăratul Siriei era în război cu Israel. Şi, într-un sfat pe care l-a ţinut cu slujitorii săi, a zis: „Tabăra mea va fi în cutare loc.”
9. Dar omul lui Dumnezeu a trimis să-i spună împăratului lui Israel: „Fereşte-te să treci pe lângă locul acela, căci acolo sunt ascunşi sirienii.”
10. Şi împăratul lui Israel a trimis nişte oameni să stea la pândă spre locul pe care i-l spusese şi despre care îl înştiinţase omul lui Dumnezeu. Aceasta s-a întâmplat nu o dată, nici de două ori.
11. Împăratului Siriei i s-a tulburat inima. A chemat pe slujitorii săi şi le-a zis: „Nu voiţi să-mi spuneţi care din noi este pentru împăratul lui Israel?”
12. Unul din slujitorii săi a răspuns: „Nimeni, împărate, domnul meu; dar prorocul Elisei, care este în Israel, spune împăratului lui Israel cuvintele pe care le rosteşti în camera ta de dormit.”
13. Şi împăratul le-a zis: „Duceţi-vă şi vedeţi unde este, ca să trimit să-l prindă.” Au venit şi i-au spus: „Iată că este la* Dotan.”

*Gen. 37.17.

14. A trimis acolo cai, care şi o oaste puternică. Au ajuns noaptea şi au înconjurat cetatea.
15. Slujitorul omului lui Dumnezeu s-a sculat dis-de-dimineaţă şi a ieşit. Şi iată că o oaste înconjura cetatea, cu cai şi care. Şi slujitorul a zis omului lui Dumnezeu: „Ah! domnul meu, cum vom face?”
16. El a răspuns: „Nu te teme, căci mai mulţi* sunt cei care sunt cu noi decât cei care sunt cu ei.”

*2 Cron. 32.7. Ps. 55.18. Rom. 8.31.

17. Elisei s-a rugat şi a zis: „Doamne, deschide-i ochii să vadă.” Şi Domnul i-a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai şi de care* de foc împrejurul lui Elisei.

*Cap. 2.11. Ps. 34.7; 68.17. Zah. 1.8; 6.1-7.

18. Sirienii s-au coborât la Elisei. El a făcut atunci următoarea rugăciune către Domnul: „Loveşte, rogu-Te, poporul acesta cu orbire.” Şi Domnul i-a lovit* cu orbire, după cuvântul lui Elisei.

*Gen. 19.11.

19. Elisei le-a zis: „Nu este aceasta calea şi nu este aceasta cetatea; veniţi după mine, şi vă voi duce la omul pe care-l căutaţi.” Şi i-a dus la Samaria.
20. Când au intrat în Samaria, Elisei a zis: „Doamne, deschide ochii oamenilor acestora să vadă!” Şi Domnul le-a deschis ochii şi au văzut că erau în mijlocul Samariei.
21. Împăratul lui Israel, văzându-i, a zis lui Elisei: „Să-i măcelăresc? Să-i măcelăresc, părinte?”
22. „Să nu-i măcelăreşti”, a răspuns Elisei. „Obişnuieşti tu oare să măcelăreşti pe aceia pe care îi iei prizonieri cu sabia şi cu arcul tău? Dă-le* pâine şi apă, ca să mănânce şi să bea; apoi să se ducă la stăpânul lor.”

*Rom. 12.20.

23. Împăratul lui Israel le-a dat un prânz mare şi ei au mâncat şi au băut; apoi le-a dat drumul şi au plecat la stăpânul lor. Şi oştile sirienilor nu s-au* mai întors în ţinutul lui Israel.

*Vers. 8,9. Cap. 5.2.

Împresurarea Samariei

24. După aceea, Ben-Hadad, împăratul Siriei, strângându-şi toată oştirea, s-a suit şi a împresurat[1] Samaria.
25. În Samaria a fost o mare foamete; şi atât de mult au strâmtorat-o încât un cap de măgar preţuia optzeci de sicli de argint şi un sfert de cab[2] de găinaţ de porumbel cinci sicli de argint.
26. Şi, pe când trecea împăratul pe zid, o femeie i-a strigat: „Scapă-mă, împărate, domnul meu!”
27. El a răspuns: „Dacă nu te scapă Domnul, cu ce să te scap eu? Cu venitul ariei sau al teascului?”
28. Şi împăratul i-a zis: „Ce ai?” Ea a răspuns: „Femeia aceea mi-a zis: „Dă pe fiul tău să-l mâncăm astăzi şi mâine îl vom mânca pe fiul meu.”
29. Noi l-am* fiert pe fiul meu şi l-am mâncat. Şi în ziua următoare i-am zis: „Dă pe fiul tău să-l mâncăm.” Dar ea l-a ascuns pe fiul ei.”

*Lev. 26.29. Deut. 28.53,57.

30. Cum a auzit împăratul cuvintele acestei femei şi-a rupt* hainele când stătea pe zid. Şi

1.Sau: a asediat (peste tot în text);
2.Unitate de măsură: aprox. 300 de grame;

poporul a văzut că pe dinăuntru avea pânză de sac[1] pe trup.

*1 Împ. 21.27.

31. Împăratul a zis: „Să mă* pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea, dacă va rămâne astăzi capul lui Elisei, fiul lui Şafat, pe trupul lui!"

*Rut 1.17. 1 Împ. 19.2.

32. Elisei stătea în casă şi bătrânii* stăteau lângă el. Împăratul a trimis pe cineva înainte. Dar înainte ca să ajungă solul, Elisei a zis bătrânilor: „Vedeţi** că acest fiu de ucigaş † trimite pe cineva să-mi ia capul? Ascultaţi! Când va veni solul, închideţi uşa şi opriţi-l la uşă; nu se aude oare sunetul paşilor stăpânului său în urma lui?"

*Ezec. 8.1; 20.1. **Luca 13.32. † 1 Împ. 18.4.

33. Pe când le vorbea el încă, solul se şi coborâse la el, şi împăratul a zis: „Iată, răul acesta vine de la Domnul; ce mai am* de nădăjduit de la Domnul?" *Iov 2.9.

Vestirea lui Elisei

7 1. Elisei a zis: „Ascultaţi cuvântul Domnului! Aşa vorbeşte Domnul: „Mâine*, la ceasul acesta, se va vinde la poarta Samariei o măsură de floare de făină cu un siclu şi două măsuri de orz, cu un siclu.""

*Vers. 18,19.

2. Căpetenia pe braţul căreia se rezema împăratul a răspuns* omului lui Dumnezeu: „Chiar** dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?" Şi Elisei a zis: „Vei vedea cu ochii tăi: dar tu nu vei mânca din ele."

*Vers. 17,19,20. **Mal. 3.10.

3. La intrarea* porţii erau patru leproşi, care au zis unul către altul: „La ce să stăm aici până vom muri?

*Lev. 13.46.

4. Dacă ne vom gândi să intrăm în cetate, în cetate este foamete şi vom muri; şi dacă vom sta aici, de asemenea vom muri. Haideţi, dar, să ne aruncăm în tabăra Sirienilor; dacă ne vor lăsa cu viaţă, vom trăi, iar dacă ne vor omorî, vom muri."

5. Au plecat, dar, în amurg să se ducă în tabăra sirienilor. Şi când au ajuns la intrarea taberei sirienilor, iată că nu era nimeni.

6. Domnul făcuse să se audă* în tabăra sirienilor un vuiet de care şi un tropot de cai, zarva unei mari oştiri; ei îşi ziseseră unul către altul: „Împăratul lui Israel a tocmit împotriva noastră pe împăraţii hitiţilor** şi pe împăraţii egiptenilor ca să vină să lupte împotriva noastră."

*2 Sam. 5.24. Cap. 19.7. Iov 15.21. **1 Împ. 10.29.

7. Şi s-au sculat* şi au luat-o la fugă în amurg. Şi-au lăsat corturile, caii şi măgarii, tabăra aşa cum era, şi au fugit ca să-şi scape viaţa.

*Ps. 48.4-6. Prov. 28.1.

8. Leproşii, ajungând la intrarea taberei, au pătruns într-un cort, au mâncat şi au băut, au luat din el argint, aur şi haine, şi s-au dus şi le-au ascuns. S-au întors iarăşi, au pătruns într-un alt cort şi au luat şi de acolo lucruri pe care s-au dus şi le-au ascuns.

9. Apoi şi-au zis unul altuia: „Nu facem bine! Ziua aceasta este o zi de veste bună. Dacă vom tăcea şi dacă vom aştepta până la lumina zilei de mâine, vom fi pedepsiţi. Veniţi acum şi haideţi să dăm de ştire casei împăratului."

10. Au plecat şi au chemat pe străjerii de la poarta cetăţii şi le-au spus aşa: „Am intrat în tabăra sirienilor şi iată că nu este nimeni, nu se aude nici un glas de om; n-am găsit decât cai legaţi şi măgari legaţi, şi corturile aşa cum erau."

11. Străjerii de la poartă au strigat şi au trimis vestea aceasta înăuntrul casei împăratului.

12. Împăratul s-a sculat noaptea şi a zis slujitorilor săi: „Vreau să vă spun ce ne fac sirienii. Fiindcă ştiu că suntem flămânzi, au părăsit tabăra ca să se ascundă în ogoare şi şi-au zis: „Când vor ieşi din cetate, îi vom prinde vii şi vom intra în cetate."

13. Unul din slujitorii împăratului a răspuns: „Să se ia cinci din caii care au mai rămas în cetate - li se va întâmpla doar cum s-a întâmplat la toată mulţimea lui Israel care a mai rămas, toată mulţimea lui Israel care se istoveşte -, şi să trimitem să vedem ce se petrece."

14. Au luat două care cu caii lor şi împăratul a trimis nişte soli pe urmele oştirii sirienilor, zicând: „Duceţi-vă şi vedeţi."

15. S-au dus după ei până la Iordan; şi iată că tot drumul era plin cu haine şi lucruri pe care le aruncaseră sirienii în goana lor. Solii s-au întors şi i-au spus împăratului.

16. Poporul a ieşit şi a jefuit tabăra sirienilor. Şi s-a vândut o măsură de floare de făină cu un siclu şi două măsuri de orz, cu un siclu, după*

1.Ca semn de afecţiune şi comuniune cu necazul poporului;

cuvântul Domnului. *Vers. 1.
17. Împăratul încredinţase paza porţii în mâna căpeteniei pe braţul căreia se rezemase atunci. Dar căpetenia aceasta a fost călcată în picioare de popor la poartă şi a murit, după cuvântul* pe care-l rostise omul lui Dumnezeu, când se coborâse împăratul la el.

*Vers. 2. Cap. 6.32.

18. Omul lui Dumnezeu spusese atunci împăratului: „Mâine, la ceasul acesta, se vor vinde la poarta Samariei două* măsuri de orz cu un siclu, şi o măsură de floare de făină, cu un siclu."

*Vers. 1.

19. Iar căpetenia răspunsese omului lui Dumnezeu: „Chiar dacă ar face Domnul ferestre în cer, cum s-ar putea întâmpla un asemenea lucru?" Şi Elisei zisese: „Vei vedea cu ochii tăi; dar tu nu vei mânca din ele."
20. Într-adevăr, aşa i s-a şi întâmplat: a fost călcat în picioare la poartă de popor şi a murit.

Sunamita e ajutată de Elisei

8 1. Elisei a zis femeii pe al cărei* fiu îl înviase: „Scoală-te, du-te, tu şi casa ta şi locuieşte pentru o vreme unde vei putea; căci Domnul va trimite o foamete** de şapte ani peste ţară şi foametea a şi început."

*Cap. 4.35. **Ps. 105.16. Hag. 1.11.

2. Femeia s-a sculat şi a făcut după cuvântul omului lui Dumnezeu: a plecat, ea şi casa ei, şi a locuit şapte ani în ţara filistenilor.
3. După şapte ani, femeia s-a întors din ţara filistenilor şi s-a dus să-l roage pe împărat pentru casa şi ogorul ei.
4. Împăratul stătea de vorbă cu Ghehazi*, slujitorul omului lui Dumnezeu, şi zicea:
„Istoriseşte-mi, te rog, toate lucrurile mari pe care le-a făcut Elisei."

*Cap. 5.27.

5. Şi pe când istorisea împăratului cum înviase* pe un mort, tocmai a venit femeia pe al cărei fiu îl înviase Elisei să-l roage pe împărat pentru casa şi ogorul ei. Ghehazi a zis:
„Împărate, domnul meu, iată femeia şi iată fiul ei, pe care l-a înviat Elisei."

*Cap. 4.35.

6. Împăratul a întrebat-o pe femeie şi ea i-a istorisit faptul. Apoi împăratul i-a dat un dregător, căruia i-a zis: „Vezi să se dea înapoi tot ce este al femeii acesteia, cu toate veniturile ogorului, din ziua când a părăsit ţara şi până acum!"

Hazael, împărat al Siriei

7. Elisei s-a întors la Damasc. Ben-Hadad, împăratul Siriei, era bolnav. Şi l-au înştiinţat, zicând: „Omul lui Dumnezeu a venit aici!"
8. Împăratul a zis lui Hazael*: „Ia cu tine** un dar şi du-te înaintea omului lui Dumnezeu. Întreabă-L † prin el pe Domnul zicând: „Mă voi vindeca de boala aceasta?"

*1 Împ. 19.15. **1 Sam. 9.7. 1 Împ. 14.3. Cap. 5.5. † Cap. 1.2.

9. Hazael s-a dus înaintea lui Elisei, luând cu el un dar, tot ce era mai bun în Damasc, patruzeci de cămile încărcate. Când a ajuns, s-a înfăţişat înaintea lui şi a zis: „Fiul tău Ben-Hadad, împăratul Siriei, mă trimite la tine să te întreb: „Mă voi vindeca de boala aceasta?"
10. Elisei i-a răspuns: „Du-te şi spune-i: „Te vei vindeca", măcar că Domnul mi-a descoperit că va* muri."

*Vers. 15.

11. Omul lui Dumnezeu şi-a pironit privirea asupra lui Hazael şi s-a uitat ţintă la el multă vreme; apoi a* plâns.

*Luca 19.41.

12. Hazael a zis: „Pentru ce plânge domnul meu?" Şi Elisei a răspuns: „Pentru că ştiu răul* pe care-l vei face copiilor lui Israel; vei pune foc cetăţilor lor întărite; vei ucide cu sabia pe tinerii lor, vei zdrobi pruncii** lor şi vei spinteca pântecele femeilor însărcinate."

*Cap. 10. 32; 12.17; 13.3,7. Amos 1.3. **Cap. 15.16. Osea 13.16. Amos 1.13.

13. Hazael a zis: „Dar ce este robul tău*, câinele acesta, ca să facă lucruri aşa de mari?" Şi Elisei a zis: „Domnul** mi-a descoperit că vei fi împărat al Siriei."

*1 Sam. 17.43. **1 Împ. 19.15.

14. Hazael a plecat de la Elisei şi s-a întors la stăpânul său, care i-a zis: „Ce ţi-a spus Elisei?" Şi el a răspuns: „Mi-a spus că te vei vindeca!"
15. A doua zi, Hazael a luat o învelitoare, pe care a înmuiat-o în apă şi a întins-o pe faţa împăratului, care a murit. Şi în locul lui a domnit Hazael.

Domnia lui Ioram

16. În al cincilea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ioram*, fiul lui Iosafat, împăratul lui Iuda.

*2 Cron. 21.3,4.

17. Avea treizeci şi doi* de ani când şi-a început domnia şi a domnit opt ani la Ierusalim.

*2 Cron. 21.5, etc.

18. El a umblat în calea împăraţilor lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab, căci avea de nevastă pe o fată* a lui Ahab şi a făcut ce este rău înaintea Domnului.

*Vers. 26.

19. Dar Domnul n-a voit să-l nimicească pe Iuda, din pricina robului Său David, după făgăduinţa* pe care i-o făcuse că-i va da totdeauna o lumină printre fiii săi.

*2 Sam. 7.13. 1 Împ. 11.36; 15.4. 2 Cron. 21.7.

20. Pe vremea sa, Edom* s-a răsculat împotriva stăpânirii lui Iuda şi au pus** un împărat peste ei.

*Gen. 27.40. 2 Cron. 21.8-10. **1 Împ. 22.47.

21. Ioram a trecut la Ţair, cu toate carele lui. Sculându-se noaptea, a bătut pe edomiţi, care-l înconjurau şi pe căpeteniile carelor; şi poporul a fugit la corturi.

22. Răscoala Edomului împotriva stăpânirii lui Iuda a ţinut până în ziua de azi. Libna* s-a răsculat tot în acelaşi timp.

*2 Cron. 21.10.

23. Celelalte fapte ale lui Ioram şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?

24. Ioram a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat cu părinţii săi în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Ahazia*.

*2 Cron. 22.1.

Ahazia

25. În al doisprezecelea an al lui Ioram, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.

26. Ahazia* avea douăzeci şi doi de ani când a ajuns împărat şi a domnit un an la Ierusalim. Mama sa se numea Atalia, fata lui Omri, împăratul lui Israel.

*2 Cron. 22.2.

27. El a umblat* în calea casei lui Ahab şi a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca şi casa lui Ahab, căci era ginerele casei lui Ahab.

*2 Cron. 22.3,4.

28. El a mers cu Ioram*, fiul lui Ahab, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot din Galaad. Şi sirienii l-au rănit pe Ioram.

*2 Cron. 22.5.

29. Împăratul Ioram s-a întors* să se vindece la Izreel de rănile pe care i le făcuseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. Ahazia**, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda, s-a coborât să-l vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentru că era bolnav.

*Cap. 9.15. **Cap. 9.16. 2 Cron. 22.6,7.

Împăraţii lui Israel şi Iuda ucişi de Iehu

9 1. Prorocul Elisei a chemat pe unul din fiii* prorocilor şi i-a zis: „Încinge-ţi** mijlocul, ia cu tine sticluţa aceasta cu untdelemn şi du-te † la Ramot în Galaad.

*1 Împ. 20.35. **Cap. 4.29. Ier. 1.17. † Cap. 8.28,29.

2. Când vei ajunge acolo, să cauţi să vezi pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimşi. Să te duci să-l ridici din mijlocul fraţilor săi* şi să-l aduci în camera dinăuntru.

*Vers. 5,11.

3. Să iei* sticluţa cu untdelemn, s-o torni pe capul lui şi să zici: „Aşa** zice Domnul: „Te ung împărat al lui Israel!” Apoi să deschizi uşa şi să fugi fără să te opreşti.”

*1 Împ. 19.16. **1 Împ. 19.16. 2 Cron. 22.7.

4. Tânărul, slujitorul prorocului, a plecat în Ramot din Galaad.

5. Când a ajuns, căpeteniile oştirii stăteau jos. El a zis: „Căpetenie, am să-ţi spun o vorbă.” Şi Iehu a zis: „Căruia dintre noi toţi?” El a răspuns: „Ţie, căpetenie.”

6. Iehu s-a sculat şi a intrat în casă; şi tânărul i-a turnat untdelemnul pe cap, zicându-i: „Aşa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: „Te ung împărat al lui Israel, al poporului Domnului.

7. Să nimiceşti casa stăpânului tău Ahab şi voi răzbuna asupra Izabelei* sângele robilor Mei, prorocii, şi sângele tuturor slujitorilor Domnului.

*1 Împ. 18.4; 21.15.

8. Toată casa lui Ahab va pieri; voi nimici* pe oricine ţine** de Ahab, fie rob †, fie om liber în Israel,

*1 Împ. 14.10; 21.21. **1 Sam. 25.22. † Deut. 32.36.

9. şi voi face casa lui Ahab asemenea casei lui Ieroboam*, fiul lui Nebat, şi casei lui Baeşa**, fiul lui Ahia.

*1 Împ. 14.10; 15.29; 21.22. **1 Împ. 16.3,11.

10. Câinii vor mânca pe Izabela* în ogorul din Izreel şi nu va fi cine s-o îngroape.”” Apoi tânărul a deschis uşa şi a fugit.

*1 Împ. 21.23. Vers. 35,36.

11. Când a ieşit Iehu la slujitorii stăpânului său, ei i-au zis: „Toate bune? Pentru ce a venit nebunul* acesta la tine?” Iehu le-a răspuns: „Voi cunoaşteţi bine pe omul acesta şi ce poa-

te spune.”

*Ier. 29.26. Ioan 10.20. Fapt. 26.24. 1 Cor. 4.10.

12. Dar ei au zis: „Minciună! Spune-ne, dar!” Şi el a zis: „Mi-a vorbit aşa şi aşa, zicând: Aşa zice Domnul: „Te ung împărat al lui Israel.””

13. Îndată şi-au luat fiecare* hainele şi le-au pus sub Iehu pe treptele goale. Apoi au sunat din trâmbiţă şi au zis: „Iehu este împărat!”

*Mat. 21.7.

14. Astfel a uneltit Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimşi, împotriva lui Ioram - şi Ioram şi tot Israelul apărau Ramotul din Galaad împotriva lui Hazael, împăratul Siriei.

15. Dar împăratul Ioram* se întorsese să se vindece la Izreel de rănile pe care i le făcuseră sirienii, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. Iehu a zis: „Dacă vreţi, să nu lăsaţi pe nimeni să scape din cetate, ca să se ducă să dea de veste la Izreel.”

*Cap. 8.29.

16. Şi Iehu s-a suit în carul lui şi a plecat la Izreel; căci Ioram era bolnav în pat acolo, şi Ahazia*, împăratul lui Iuda, se coborâse să-l vadă.

*Cap. 8.29.

17. Străjerul[1] pus pe turnul lui Izreel a văzut ceata lui Iehu venind şi a zis: „Văd o ceată de oameni.” Ioram a zis: „Ia un călăreţ şi trimite-l înaintea lor să-i întrebe dacă este pace.”

18. Călăreţul s-a dus înaintea lui Iehu şi a zis: „Aşa zice împăratul: „Veniţi cu pace?”” Şi Iehu a răspuns: „Ce-ţi pasă de pace? Treci înapoia mea.” Străjerul a dat de ştire şi a zis: „Solul s-a dus până la ei şi nu se mai întoarce.”

19. Ioram a trimis un al doilea călăreţ, care a ajuns la ei şi a zis: „Aşa zice împăratul: „Veniţi cu pace?”” Şi Iehu a răspuns: „Ce-ţi pasă de pace? Treci înapoia mea.”

20. Străjerul a dat de ştire şi a zis: „S-a dus până la ei şi nu se întoarce. Şi alaiul este ca al lui Iehu, fiul lui Nimşi, căci mână ca un nebun.”

21. Atunci Ioram a zis: „Înhamă!” Şi au pus caii la car. Ioram*, împăratul lui Israel, şi Ahazia, împăratul lui Iuda, au ieşit fiecare, în carul lui, înaintea lui Iehu; şi l-au întâlnit în ogorul lui Nabot din Izreel.

*2 Cron. 22.7.

22. Cum a văzut Ioram pe Iehu, a zis: „Pace, Iehu?” Iehu a răspuns: „Ce, pace! Câtă vreme dăinuiesc curviile mamei tale Izabela şi mulţimea vrăjitoriilor ei!”

1.Sau: paznicul, gardianul, santinela;

23. Ioram a sucit frâiele şi a fugit, zicând lui Ahazia: „Vânzare[1], Ahazia!”

24. Dar Iehu a pus mâna pe arc şi l-a lovit pe Ioram între umeri. Săgeata i-a ieşit prin inimă şi Ioram a căzut în car.

25. Iehu a zis căpeteniei sale Bidcar: „Ia-l şi aruncă-l în ogorul lui Nabot din Izreel; căci adu-ţi aminte că atunci când stăteam împreună, eu şi tu, călare pe cai înapoia tatălui său, Ahab, Domnul* a rostit împotriva lui hotărârea aceasta:

*1 Împ. 21.29.

26. „Am văzut ieri sângele lui Nabot şi sângele fiilor lui”, zice Domnul, „şi-ţi voi face la fel chiar în ogorul* acesta”, zice Domnul! Ia-l, dar, şi aruncă-l în ogor, după cuvântul Domnului.”

*1 Împ. 21.19.

27. Ahazia, împăratul lui Iuda, când a văzut lucrul acesta, a fugit pe drumul care duce la casa din grădină. Iehu l-a urmărit şi a zis: „Loveşte-l şi pe el în car!” Şi l-au lovit la suişul Gur, lângă Ibleam. El a fugit la Meghido* şi a murit acolo.

*2 Cron. 22.9.

28. Slujitorii lui l-au dus într-un car la Ierusalim şi l-au îngropat în mormântul lui, cu părinţii lui, în cetatea lui David.

29. Ahazia devenise împărat al lui Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.

Izabela aruncată de pe fereastră

30. Iehu a intrat în Izreel. Izabela, auzind lucrul acesta şi-a făcut sprâncenele, şi-a împodobit capul şi se uita pe fereastră.

*Ezec. 23.40.

31. Când intra Iehu pe poartă, ea a zis: „Pace[2]*, noule Zimri, ucigaşul stăpânului său?”

*1 Împ. 16.9-20.

32. El a ridicat faţa spre fereastră şi a zis: „Cine este pentru mine? Cine?” Şi doi sau trei fameni s-au uitat la el, apropiindu-se de fereastră.

33. El a zis: „Aruncaţi-o jos!” Ei au aruncat-o jos şi i-a ţâşnit sângele pe zid şi pe cai. Iehu a călcat-o în picioare.

34. Apoi a intrat, a mâncat şi a băut, şi a zis: „Duceţi-vă şi vedeţi de blestemata aceea şi îngropaţi-o, căci este fată* de împărat.”

*1 Împ. 16.31.

35. S-au dus s-o îngroape; dar n-au găsit din ea decât ţeasta capului, labele picioarelor şi palmele mâinilor.

1.Sau: Trădare!;

2.Sau: A avut pace?;

36. S-au întors şi i-au spus lui Iehu, care a zis: „Aşa spusese Domnul prin robul său Ilie, tişbitul: „Câinii vor mânca în ogorul din Izreel* carnea Izabelei;

*1 Împ. 21.23.

37. şi hoitul Izabelei va fi ca gunoiul* pe faţa câmpului, în ogorul din Izreel, aşa încât nu se va mai putea zice: Aceasta este Izabela!””

*Ps. 83.10.

Iehu, împărat al lui Israel

10 1. În Samaria erau şaptezeci de fii ai lui Ahab. Iehu a scris scrisori şi le-a trimis la Samaria căpeteniilor din Izreel, bătrânilor şi îngrijitorilor copiilor lui Ahab. În ele zicea:
2 „Acum, când veţi primi scrisoarea aceasta - fiindcă aveţi cu voi pe fiii stăpânului vostru, carele şi caii, o cetate întărită şi arme -
3. vedeţi care din fiii stăpânului vostru este cel mai bun şi mai vrednic, puneţi-l pe tronul tatălui său şi luptaţi pentru casa stăpânului vostru!”
4. Ei s-au temut foarte mult şi au zis: „Iată că doi împăraţi n-au putut să-i stea împotrivă; cum îi vom sta noi împotrivă?”
5. Şi căpetenia casei împărăteşti, căpetenia cetăţii, bătrânii şi îngrijitorii copiilor au trimis să spună lui Iehu: „Noi suntem slujitorii tăi şi vom face tot ce ne vei spune; nu vom pune pe nimeni împărat, fă ce vei crede.”
6. Iehu le-a scris o a doua scrisoare în care spunea: „Dacă sunteţi ai mei şi dacă ascultaţi de glasul meu, luaţi capetele oamenilor acelora, fiii stăpânului vostru, şi veniţi la mine mâine la ceasul acesta, la Izreel.” Şi cei şaptezeci de fii ai împăratului erau la mai-marii cetăţii, care-i creşteau.
7. Când au primit scrisoarea, au luat pe fiii împăratului şi i-au tăiat* pe aceşti şaptezeci de oameni; apoi le-au pus capetele în coşuri şi leau trimis lui Iehu, la Izreel.

*1 Împ. 21.21.

8. Solul a venit să-i spună, zicând: „Au adus capetele fiilor împăratului.” Şi el a zis: „Faceţi-le două grămezi la intrarea porţii, până dimineaţă.”
9. Dimineaţa a ieşit; şi, venind înaintea întregului popor, a zis: „Voi sunteţi fără vină! Eu am* uneltit împotriva stăpânului meu şi l-am omorât; dar cine i-a lovit pe toţi aceştia?

*Cap. 9.14,24.

10. Să ştiţi*, dar, că nu va cădea nimic la pământ din cuvântul Domnului, din cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva casei lui Ahab; Domnul împlineşte ce a spus prin robul** Său Ilie.”

*1 Sam. 3.19. **1 Împ. 21.19,21,29.

11. Şi Iehu a lovit pe toţi cei care mai rămăseseră din casa lui Ahab la Izreel, pe toţi maimarii lui, pe prietenii şi pe preoţii lui şi n-a lăsat să scape nici unul.
12. Apoi s-a sculat şi a plecat la Samaria. Când a ajuns la coliba de întâlnire a unor ciobani, pe drum,
13. Iehu a dat* peste fraţii lui Ahazia, împăratul lui Iuda, şi a zis: „Cine sunteţi voi?” Ei au răspuns: „Suntem fraţii lui Ahazia şi ne coborâm să urăm de bine fiilor împăratului şi fiilor împărătesei.”

*Cap. 8.29. 2 Cron. 22.8.

14. Iehu a zis: „Prindeţi-i de vii.” Şi i-au prins de vii şi i-au tăiat în număr de patruzeci şi doi, la fântâna colibei de întâlnire a păstorilor. Iehu n-a lăsat să scape nici unul.
15. Plecând de acolo, a întâlnit pe Ionadab*, fiul lui Recab**, care venea înaintea lui. L-a întrebat de sănătate şi i-a zis: „Inima ta este tot aşa de curată, cum este inima mea faţă de a ta?” Şi Ionadab a răspuns: „Este.” „Dacă este”, a zis Iehu, „dă-mi † mâna.” Ionadab i-a dat mâna. Şi Iehu l-a suit la el în car

*Ier. 35.6, etc. **1 Cron. 2.55. † Ezra 10.19.

16. şi a zis: „Vino cu mine şi vei vedea râvna mea pentru Domnul*.” L-a luat astfel în carul său.

*1 Împ. 19.10.

Familia lui Ahab şi prorocii lui Baal nimiciţi

17. Când a ajuns Iehu la Samaria, a ucis* pe toţi cei rămaşi din Ahab în Samaria şi i-a nimicit cu desăvârşire, după cuvântul pe** care-l spusese Domnul lui Ilie.

*Cap. 9.8. 2 Cron. 22.8. **1 Împ. 21.21.

18. Apoi a strâns tot poporul şi le-a zis: „Ahab* a slujit puţin lui Baal, Iehu însă îi va sluji mult.

*1 Împ. 16.31,32.

19. Acum, chemaţi la mine pe toţi prorocii* lui Baal, pe toţi slujitorii lui şi pe toţi preoţii lui, fără să lipsească unul, căci vreau să aduc o mare jertfă lui Baal: oricine va lipsi va muri.” Iehu lucra cu viclenie, ca să-i omoare pe toţi slujitorii lui Baal.

*1 Împ. 22.6.

20. El a zis: „Vestiţi[1] o sărbătoare în cinstea lui

1.Sau: Sfinţiţi o adunare solemnă;

Baal!” Şi au vestit-o.
21. A trimis soli în tot Israelul. Şi au venit toţi slujitorii lui Baal; n-a fost unul care să nu fi venit. Au intrat în templul lui Baal*, aşa încât templul lui Baal s-a umplut de la un capăt până la celălalt.

*1 Împ. 16.32.

22. Iehu a zis celui ce păzea camera cu veşmintele: „Scoate veşminte pentru toţi slujitorii lui Baal.” Şi omul acela a scos veşminte pentru ei.
23. Atunci Iehu a venit în templul lui Baal cu Ionadab, fiul lui Recab, şi a zis slujitorilor lui Baal: „Căutaţi şi vedeţi să nu fie nici un slujitor al Domnului aici, ci să fie numai slujitori de-ai lui Baal.”
24. Şi au intrat să aducă jertfe şi arderi de tot. Iehu pusese afară optzeci de oameni şi le zisese: „Cine va lăsa să scape vreunul din oamenii pe care-i dau pe mâna voastră va răspunde* de viaţa lui cu a sa.”

*1 Împ. 20.39.

25. Când au isprăvit de adus arderile de tot, Iehu a zis alergătorilor şi căpeteniilor: „Intraţi şi loviţi-i: unul să nu iasă.” Şi i-au lovit cu ascuţişul sabiei. Alergătorii şi căpeteniile i-au aruncat acolo şi s-au dus până la camera dinăuntru a templului lui Baal.
26. Au scos afară stâlpii[1]* idoleşti din casa lui Baal şi i-au ars.

*1 Împ. 14.23.

27. Au sfarâmat stâlpul lui Baal, au dărâmat şi templul lui Baal şi l-au prefăcut într-o hazna* de gunoi, până în ziua de azi.

*Ezra 6.11. Dan. 2.5; 3.29.

Iehu şi închinarea la idoli

28. Iehu a nimicit pe Baal din mijlocul lui Israel,
29. dar nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care-l făcuse pe Israel să păcătuiască, n-a părăsit viţeii* de aur din Betel şi Dan.

*1 Împ. 12.28,29.

30. Domnul i-a zis lui Iehu: „Pentru că ai adus bine la îndeplinire ce este plăcut înaintea Mea şi ai făcut casei lui Ahab tot ce era după voia Mea, fiii tăi* până la al patrulea neam vor sta pe scaunul de domnie al lui Israel.”

*Vers. 35. Cap. 13.1,10; 14.23; 15.8,12.

31. Totuşi Iehu n-a luat seama să umble din toată inima lui în Legea Domnului Dumnezeului lui Israel; şi nu s-a abătut de la păcatele* în care îl târâse Ieroboam pe Israel.

1.Sau: statuile;

*1 Împ. 14.16.

32. Pe vremea aceea, Domnul a început să taie câte o bucată din ţinutul lui Israel; şi Hazael* i-a bătut la toate hotarele lui Israel.

*Cap. 8.12.

33. De la Iordan, spre soare-răsare, a bătut toată ţara Galaadului, pe gadiţi, rubeniţi şi manasiţi, de la Aroer, care este pe pârâul Arnon, până la Galaad* şi Basan.

*Amos 1.3.

34. Celelalte fapte ale lui Iehu, tot ce a făcut el şi toate isprăvile lui nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
35. Iehu a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat la Samaria. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ioahaz.
36. Iehu domnise douăzeci şi opt de ani peste Israel la Samaria.

Uneltirea Ataliei

11 1. Atalia*, mama** lui Ahazia, văzând că fiul ei a murit, s-a sculat şi a omorât pe toţi cei de neam împărătesc.

*2 Cron. 22.10. **Cap. 8.26.

2. Dar Ioşeba, fata împăratului Ioram, sora lui Ahazia, a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia şi l-a ridicat din mijlocul fiilor împăratului, când i-au omorât: l-a pus împreună cu doica lui în camera paturilor. Astfel a fost ascuns de privirile Ataliei şi n-a fost omorât.
3. A stat şase ani ascuns cu Ioşeba în Casa Domnului. Şi în ţară domnea Atalia.

Ioas este uns împărat

4. În anul* al şaptelea, Iehoiada a trimis şi a luat pe sutaşii cheretiţilor şi alergătorilor şi i-a adus la el în Casa Domnului. A făcut legământ cu ei, i-a pus să jure în Casa Domnului şi le-a arătat pe fiul împăratului.

*2 Cron. 23.1, etc.

5. Apoi le-a poruncit astfel: „Iată ce veţi face. O treime din voi, care intră la slujbă în ziua Sabatului*, să facă de strajă la casa împăratului,

*1 Cron. 9.25.

6. o treime la poarta Sur şi o treime la poarta din spatele alergătorilor: să păziţi bine casa, aşa încât să nu lăsaţi pe nimeni să intre.
7. Celelalte două cete ale voastre, toţi cei ce ies din slujbă în ziua Sabatului, vor păzi Casa Domnului de lângă împărat;
8. să înconjuraţi pe împărat din toate părţile, fiecare cu armele în mână, şi să omorâţi pe oricine va intra în şirurile voastre; să fiţi lângă

împărat când va ieşi şi când va intra.”
9. Sutaşii* au îndeplinit toate poruncile pe care le dăduse preotul Iehoiada. Şi-au luat fiecare oamenii, pe cei ce intrau în slujbă şi pe cei ce ieşeau din slujbă în ziua Sabatului, şi s-au dus la preotul Iehoiada.

*2 Cron. 23.8.

10. Preotul a dat sutaşilor suliţele şi scuturile care veneau de la împăratul David şi care se aflau în Casa Domnului.
11. Alergătorii, fiecare cu armele în mână, au înconjurat pe împărat, aşezându-se de la latura dreaptă până la latura stângă a casei, lângă altar şi lângă casă.
12. Preotul a adus înainte pe fiul împăratului şi i-a pus cununa împărătească şi mărturia. L-au pus împărat, l-au uns şi bătând din palme au zis: „Trăiască* împăratul!”

*1 Sam. 10.24.

13. Atalia a auzit* vuietul alergătorilor şi poporului şi a venit la popor în Casa Domnului.

*2 Cron. 23.12, etc.

14. S-a uitat. Şi iată că împăratul stătea pe tronul împărătesc*, după datină. Căpeteniile şi trâmbiţele erau lângă împărat: tot poporul ţării se bucura şi suna din trâmbiţe. Atalia şi-a sfâşiat hainele şi a strigat: „Vânzare! Vânzare!”

*Cap. 23.3. 2 Cron. 34.31.

15. Atunci preotul Iehoiada a dat următoarea poruncă sutaşilor care erau în fruntea oştirii: „Scoateţi-o afară din şiruri şi ucideţi cu sabia pe oricine va merge după ea.” Căci preotul zisese: „Să nu fie omorâtă în Casa Domnului!”
16. I-au făcut loc, şi s-a dus la casa împăratului pe drumul pe care intrau caii: acolo a fost omorâtă.
17. Iehoiada* a făcut un legământ între Domnul, împărat şi popor, prin care ei aveau să fie poporul Domnului; a încheiat şi un legământ între împărat** şi popor.

*2 Cron. 23.16. **2 Sam. 5.3.

18. Tot poporul ţării a intrat în templul lui Baal* şi l-au dărâmat, i-au sfărâmat** cu desăvârşire altarele şi chipurile şi au ucis înaintea altarelor pe Matan, preotul lui Baal. Preotul Iehoiada a pus străjeri † în Casa Domnului.

*Cap. 10.26. **Deut. 12.3. 2 Cron. 23.17. † 2 Cron. 23.18, etc.

19. A luat pe sutaşi[1], pe cheretiţi şi alergători şi tot poporul ţării, l-au coborât pe împărat din Casa Domnului şi au intrat în casa împăratului, pe drumul care duce la poarta alergătorilor. Şi Ioas a şezut pe tronul împăraţilor.
20. Tot poporul ţării se bucura şi cetatea era liniştită. Pe Atalia o omorâseră cu sabia în casa împăratului.

Domnia lui Ioas

21. Ioas avea şapte* ani când a ajuns împărat.

*2 Cron. 24.1.

12 1. Ioas* a început să domnească în al şaptelea an al lui Iehu şi a domnit patruzeci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Ţibia, din Beer-Şeba.

*2 Cron. 24.1.

2. Ioas a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, în tot timpul cât a urmat îndrumările preotului Iehoiada.
3. Numai că înălţimile* n-au încetat; poporul tot mai aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi.

*1 Împ. 15.14; 22.43. Cap. 14.4.

4. Ioas a zis preoţilor: „Tot argintul* închinat şi adus în Casa Domnului, argintul ieşit la numărătoare, şi anume argintul** pentru răscumpărarea oamenilor, după preţuirea făcută, şi tot argintul pe care-i spune cuiva inima să-l aducă la Casa † Domnului,

*Cap. 22.4. **Exod 30.13. † Exod 35.5. 1 Cron. 29.9.

5. preoţii să-l ia fiecare de la cei pe care-i cunoaşte şi să-l întrebuinţeze la repararea Casei, oriunde se va găsi ceva de reparat.”
6. Dar s-a întâmplat că, în al douăzeci şi treilea an al împăratului Ioas, preoţii* încă nu reparaseră stricăciunile Casei.

*2 Cron. 24.5.

7. Împăratul Ioas* a chemat pe preotul Iehoiada şi pe ceilalţi preoţi şi le-a zis: „Pentru ce n-aţi reparat stricăciunile Casei? Acum, să nu mai luaţi argint de la cunoscuţii voştri, ci să-l daţi pentru repararea stricăciunilor Casei.”

*2 Cron. 24.6.

8. Preoţii s-au învoit să nu mai ia argint de la popor şi să nu mai fie însărcinaţi cu repararea stricăciunilor Casei.
9. Atunci preotul Iehoiada a luat o ladă*, i-a făcut o gaură în capac şi a pus-o lângă altar, la dreapta, în drumul pe unde se intra în Casa Domnului. Preoţii care păzeau pragul puneau în ea tot argintul care se aducea în Casa Domnului.

*2 Cron. 24.8, etc.

10. Când vedeau că este mult argint în ladă, se suia logofătul împăratului cu marele preot şi strângeau şi numărau argintul care se afla în Casa Domnului.

1.Sau: comandanţi peste o sută de soldaţi;

11. Încredinţau argintul cântărit în mâinile celor însărcinaţi cu facerea lucrărilor în Casa Domnului. Şi dădeau argintul acesta teslarilor şi lucrătorilor care lucrau la Casa Domnului,
12. zidarilor şi cioplitorilor de pietre, pentru cumpărarea lemnelor şi pietrelor cioplite necesare la repararea stricăciunilor Casei Domnului şi pentru toate cheltuielile privitoare la stricăciunile Casei.
13. Dar, cu argintul care se aducea în Casa Domnului, n-au făcut* pentru Casa Domnului nici ligheane de argint, nici mucări, nici potire, nici trâmbiţe, nici un vas de aur sau de argint:

*2 Cron. 24.14.

14. ci îl dădeau celor ce făceau lucrarea, ca să-l întrebuinţeze pentru repararea Casei Domnului.
15. Nu* se cerea socoteală oamenilor în mâinile cărora dădeau argintul ca să-l împartă lucrătorilor, căci lucrau cinstit.

*Cap. 22.7.

16. Argintul* jertfelor pentru vină şi al jertfelor de ispăşire nu era adus în Casa Domnului: ci era pentru** preoţi.

*Lev. 5.15,18. **Lev. 7.7. Num. 18.9.

Hazael cruţă Ierusalimul - Ioas omorât

17. Atunci Hazael*, împăratul Siriei, s-a suit şi s-a bătut împotriva Gatului şi l-a cucerit. Hazael** avea de gând să se suie împotriva Ierusalimului.

*Cap. 8.12. **2 Cron. 24.23.

18. Ioas*, împăratul lui Iuda, a luat toate lucrurile închinate Domnului, şi anume ce fusese închinat Domnului de Iosafat, de Ioram şi de Ahazia, părinţii săi, împăraţii lui Iuda, ce închinase el însuşi şi tot aurul care se găsea în vistieriile Casei Domnului şi casei împăratului. Şi a trimis totul lui Hazael, împăratul Siriei, care nu s-a mai suit împotriva Ierusalimului.

*1 Împ. 15.18. Cap. 18.15,16.

19. Celelalte fapte ale lui Ioas şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
20. Slujitorii* lui s-au răsculat, au făcut o uneltire şi l-au ucis** pe Ioas în casa † Milo, care este la coborâşul lui Sila.

*2 Cron. 24.25. **Cap. 14.5. † Jud. 9.6. 2 Sam. 5.9. 1 Împ. 11.27.

21. Iozacar*, fiul lui Şimeat şi Iozabad, fiul lui Şomer, slujitorii lui, l-au lovit şi a murit. Apoi l-au îngropat cu părinţii săi, în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Amaţia**.

*2 Cron. 24.26. **2 Cron. 24.27.

Domnia lui Ioahaz în Israel

13 1. În al douăzeci şi treilea an al lui Ioas, fiul lui Ahazia, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioahaz, fiul lui Iehu. A domnit şaptesprezece ani.
2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; a săvârşit aceleaşi păcate ca Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască, şi nu s-a abătut de la ele.
3. Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel şi i-a dat în mâinile lui Hazael**, împăratul Siriei şi în mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, tot timpul cât au trăit împăraţii aceştia.

*Judc. 2.14. **Cap. 8.12.

4. Ioahaz* s-a rugat Domnului. Domnul l-a ascultat, căci a văzut apăsarea** sub care ţinea împăratul Siriei pe Israel,

*Ps. 78.34. **Exod 3.7. Cap. 14.26.

5. şi Domnul* a dat un izbăvitor lui Israel. Copiii lui Israel au scăpat din mâinile sirienilor şi au locuit în corturile lor ca mai înainte.

*Vers. 25. Cap. 14.25,27.

6. Dar nu s-au abătut de la păcatele casei lui Ieroboam, care făcuse pe Israel să păcătuiască; s-au dedat şi ei la ele, şi chiar idolul Aşerei* stătea încă în picioare la Samaria.

*1 Împ. 16.33.

7. Din tot poporul lui Ioahaz, Domnul nu-i lăsase decât cincizeci de călăreţi, zece care şi zece mii de pedeştri; căci împăratul Siriei îi prăpădise şi-i făcuse ca pulberea* pe care o calci în picioare.

*Amos 1.3.

8. Celelalte fapte ale lui Ioahaz, tot ce a făcut el şi isprăvile lui nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
9. Ioahaz a adormit cu părinţii săi şi l-au îngropat la Samaria. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ioas.

Ioas

10. În al treizeci şi şaptelea an al lui Ioas, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Ioas, fiul lui Ioahaz. A domnit şaisprezece ani.
11. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la nici unul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască; şi s-a dedat la ele ca şi el.
12. Celelalte* fapte ale lui Ioas, tot** ce a fă-

cut el, isprăvile † lui şi războiul pe care l-a avut cu Amaţia, împăratul lui Iuda, nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

*Cap. 14.15. **Vers. 14,25. † Cap. 14.9, etc. 2 Cron. 25.17, etc.

13. Ioas a adormit cu părinţii săi. Şi pe scaunul lui de domnie s-a suit Ieroboam. Ioas a fost îngropat la Samaria cu împăraţii lui Israel.

Moartea lui Elisei

14. Elisei s-a îmbolnăvit de o boală de care a murit. Ioas, împăratul lui Israel, s-a coborât la el, a plâns pe faţa lui şi a zis: „Părinte, părinte! Carul* lui Israel şi călărimea lui.” *Cap. 2.12.
15. Elisei i-a zis: „Ia un arc şi săgeţi!” Şi a luat un arc şi nişte săgeţi!
16. Apoi Elisei a zis împăratului lui Israel: „Încordează arcul cu mâna ta.” Şi după ce l-a încordat cu mâna lui, Elisei şi-a pus mâinile pe mâinile împăratului
17. şi a zis: „Deschide fereastra dinspre răsărit.” Şi a deschis-o. Elisei a zis: „Trage.” Şi a tras. Elisei a zis: „Aceasta este o săgeată de izbăvire din partea Domnului, o săgeată de izbăvire împotriva sirienilor: vei bate pe sirieni la Afec* până îi vei nimici.”

*1 Împ. 20.26.

18. Elisei a mai zis: „Ia săgeţi.” Şi a luat. Elisei a zis împăratului lui Israel: „Loveşte în pământ!” Şi a lovit de trei ori, apoi s-a oprit.
19. Omul lui Dumnezeu s-a mâniat pe el şi a zis: „Trebuia să loveşti de cinci sau şase ori: atunci ai fi bătut pe sirieni până i-ai fi nimicit, acum* îi vei bate numai de trei ori.”

*Vers. 25.

20. Elisei a murit şi a fost îngropat. În anul următor, au intrat în ţară nişte cete de moabiţi.
21. Şi, pe când îngropau un om, iată că au zărit una din aceste cete şi au aruncat pe omul acela în mormântul lui Elisei. Omul s-a atins de oasele lui Elisei şi a înviat şi s-a sculat pe picioare.
22. Hazael*, împăratul Siriei, asuprise pe Israel tot timpul vieţii lui Ioahaz.

*Cap. 8.12.

23. Dar Domnul* S-a îndurat de ei şi a avut milă de ei, Şi-a întors faţa** spre ei din pricina legământului † Său cu Avraam, Isaac şi Iacov, n-a vrut să-i nimicească; şi până acum nu i-a lepădat de la faţa Lui.

*Cap. 14.27. **Exod 2.24,25. † Exod 32.13.

24. Hazael, împăratul Siriei, a murit, şi în locul lui a domnit fiul său Ben-Hadad.
25. Ioas, fiul lui Ioahaz, a luat înapoi din mâinile lui Ben-Hadad, fiul lui Hazael, cetăţile luate de Hazael de la Ioahaz, tatăl său, în timpul războiului. Ioas l-a bătut de trei ori* şi a luat înapoi cetăţile lui Israel. *Vers. 18,19.

Amaţia, împăratul lui Iuda

14 1. În al doilea* an al lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel, a început să domnească Amaţia**, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda.

*Cap. 13.10. **2 Cron. 25.1.

2. Avea douăzeci şi cinci de ani când a devenit împărat şi a domnit douăzeci şi nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Ioadan, din Ierusalim.
3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, totuşi nu ca tatăl său David; ci a lucrat în totul cum lucrase tatăl său, Ioas.
4. Numai că înălţimile* nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi.

*Cap. 12.3.

5. Când s-a întărit împărăţia în mâinile lui, a lovit pe slujitorii săi care-l uciseseră* pe tatăl său împăratul. *Cap. 12.20.
6. Dar n-a omorât pe fiii ucigaşilor, căci aşa este scris în Cartea Legii lui Moise, unde Domnul dă următoarea poruncă: „Să nu se omoare părinţii* pentru copii, şi să nu se omoare copiii pentru părinţi; ci fiecare să fie omorât pentru păcatul lui.”

*Deut. 24.16. Ezec. 18.4,20.

7. A bătut* zece mii de edomiţi în Valea** Sării. Şi în tot timpul războiului a luat Sela şi a numit-o † Iocteel, nume pe care l-a păstrat până în ziua de azi.

*2 Cron. 25.11. **2 Sam. 8.13. Ps. 60, titlu. † Ios. 15.38.

8. Atunci* Amaţia a trimis nişte soli la Ioas, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, împăratul lui Israel, să-i spună: „Vino să ne vedem faţa!”

*2 Cron. 25.17,18, etc.

9. Şi Ioas, împăratul lui Israel, a trimis să spună lui Amaţia, împăratul lui Iuda: „Spinul* din Liban a trimis să spună cedrului** din Liban: „Dă pe fiica ta de nevastă fiului meu!” Şi fiarele sălbatice din Liban au trecut şi au călcat spinul în picioare.

*Judc. 9.8. **1 Împ. 4.33.

10. Ai bătut* pe edomiţi şi a început să ţi se înalţe inima. Bucură-te mai bine de slava ta şi stai acasă. Pentru ce să stârneşti un rău care ar

aduce căderea ta şi a lui Iuda?”

*Deut. 8.14. 2 Cron. 32.25. Ezec. 28.2,5,17. Hab. 2.4.

11. Dar Amaţia nu l-a ascultat. Şi Ioas, împăratul lui Israel, s-a suit; şi şi-au văzut faţa, el şi Amaţia, împăratul lui Iuda, la Bet-Şemeşul* lui Iuda.

*Ios. 19.38; 21.16.

12. Iuda a fost bătut de Israel şi a fugit fiecare în cortul său.
13. Ioas, împăratul lui Israel, l-a prins la Bet-Şemeş pe Amaţia, împăratul lui Iuda, fiul lui Ioas, fiul lui Ahazia. Apoi a venit la Ierusalim şi a făcut o spărtură de patru sute de coţi în zidul Ierusalimului, de la Poarta* lui Efraim până la Poarta** Unghiului.

*Neem. 8.16; 12.39. **Ier. 31.38. Zah. 14.10.

14. A luat tot* aurul şi argintul şi toate vasele care se aflau în Casa Domnului şi în vistieriile casei împăratului; a luat şi ostatici şi s-a întors în Samaria.

*1 Împ. 7.51.

15. Celelalte* fapte ale lui Ioas, ce a făcut el, isprăvile lui şi războiul pe care l-a avut cu Amaţia, împăratul lui Iuda, nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

*Cap. 13.12.

16. Ioas a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat la Samaria cu împăraţii lui Israel. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ieroboam.
17. Amaţia*, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a trăit cincisprezece ani după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel.

*2 Cron. 25.25, etc.

18. Celelalte fapte ale lui Amaţia nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
19. Împotriva lui s-a făcut o uneltire* la Ierusalim. El a fugit la** Lachis, dar l-au urmărit şi la Lachis, unde l-au omorât.

*2 Cron. 25.27. **Ios. 10.31.

20. L-au adus pe cai şi a fost îngropat la Ierusalim cu părinţii săi, în cetatea lui David.
21. Şi tot poporul lui Iuda l-a luat pe Azaria*, în vârstă de şaisprezece ani şi l-a pus împărat în locul tatălui său, Amaţia.

*Cap. 15.13. 2 Cron. 26.1.

22. Azaria a zidit iarăşi Elatul* şi l-a adus din nou sub stăpânirea lui Iuda, după ce a adormit împăratul cu părinţii săi. *Cap. 16.6. 2 Cron. 26.2.

Ieroboam al - II - lea

23. În al cincisprezecelea an al lui Amaţia, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a început să domnească la Samaria, Ieroboam, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel. A domnit patruzeci şi unu de ani.
24. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la nici unul din păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
25. A luat înapoi hotarele lui Israel, de la intrarea* Hamatului până la marea** câmpiei[1], după cuvântul pe care-l rostise Domnul Dumnezeul lui Israel prin robul Său Iona †, prorocul, fiul lui Amitai, din †† Gat-Hefer.

*Num. 13.21; 34.8. **Deut. 3.17. † Iona 1.1. Mat. 12.39,40. †† Ios. 19.13.

26. Căci Domnul* a văzut că necazul lui Israel ajunsese prea mare, a văzut şi strâmtorarea în care se aflau, şi robii** şi oamenii liberi, fără să fie cineva care să vină în ajutorul lui Israel.

*Cap. 13.4. **Deut. 32.36.

27. Domnul* nu hotărâse să şteargă numele lui Israel de sub ceruri şi i-a izbăvit prin Ieroboam, fiul lui Ioas. *Cap. 13.5.
28. Celelalte fapte ale lui Ieroboam, tot ce a făcut el, isprăvile lui la război şi cum a adus iarăşi sub stăpânirea lui Israel Damascul şi Hamatul*, care fuseseră ale lui Iuda, nu sunt scrise oare toate acestea în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?

*2 Sam. 8.6. 1 Împ. 11.24. 2 Cron. 8.3.

29. Ieroboam a adormit cu părinţii săi, cu împăraţii lui Israel. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Zaharia*. *Cap. 15.8.

Azaria, împăratul lui Iuda

15 1. În al douăzeci şi şaptelea an al lui Ieroboam, împăratul lui Israel, a început* să domnească Azaria*, fiul lui Amaţia, împăratul lui Iuda.

*Cap. 14.21. 2 Cron. 26.1,3,4. **Vers. 13,30, etc. 2 Cron. 26.1.

2. Avea şaisprezece ani când a ajuns împărat şi a domnit cincizeci şi doi de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Iecolia, din Ierusalim.
3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său, Amaţia.
4. Numai că înălţimile* nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi.

*Vers. 35. Cap. 12.3; 14.4.

5. Domnul a lovit* pe împărat cu lepră şi el a fost lepros până în ziua morţii şi a locuit** într-o casă deosebită. Şi Iotam, fiul împăratului, era în fruntea casei şi judeca poporul ţării.

*2 Cron. 26.19-21. **Lev. 13.46.

6. Celelalte fapte ale lui Azaria şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?

1.Lit.: *Marea Arava* (numită şi Marea Sărată, Marea Moartă de azi);

7. Azaria a adormit cu părinţii săi, şi l-au îngropat* cu părinţii săi în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Iotam.

*2 Cron. 26.23.

Zaharia, împăratul lui Israel

8. În al treizeci şi optulea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Zaharia, fiul lui Ieroboam. A domnit şase luni.
9. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, ca şi părinţii lui; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
10. Şalum, fiul lui Iabeş, a uneltit împotriva lui, l-a lovit* înaintea poporului şi l-a omorât; şi, în locul lui, a domnit el.

*Amos 7.9.

11. Celelalte fapte ale lui Zaharia sunt scrise în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel.
12. Astfel s-a împlinit ce spusese* lui Iehu, Domnul, când zisese: „Fiii tăi până la al patrulea neam vor sta pe scaunul de domnie al lui Israel.”

*Cap. 10.30.

Şalum, împăratul lui Israel

13. Şalum, fiul lui Iabeş, a început să domnească în al treizeci şi nouălea an al lui Ozia*, împăratul lui Iuda. A domnit o lună la Samaria.

*Vers. 1. Mat. 1.8,9.

14. Menahem, fiul lui Gadi, s-a suit din Tirţa* şi a venit la Samaria, a lovit în Samaria pe Şalum, fiul lui Iabeş, şi l-a omorât; şi, în locul lui, a domnit el.

*1 Împ. 14.17.

15. Celelalte fapte ale lui Şalum şi uneltirea pe care a făcut-o sunt scrise în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel.
16. Atunci Menahem a bătut Tifsahul* şi pe toţi cei ce erau în el, cu ţinutul lui dinspre Tirţa; l-a bătut pentru că nu-şi deschisese porţile. Şi a spintecat pântecele tuturor femeilor** însărcinate.

*1 Împ. 4.24. **Cap. 8.12.

Menahem, împăratul lui Israel

17. În al treizeci şi nouălea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel Menahem, fiul lui Gadi. A domnit zece ani la Samaria.
18. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut, cât a trăit, de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
19. Pul*, împăratul Asiriei, a venit în ţară. Şi Menahem i-a dat lui Pul o mie de talanţi de argint ca să-l ajute să-şi întărească** domnia.

*1 Cron. 5.26. Isa. 9.1. Osea 8.9. **Cap. 14.5.

20. Menahem a ridicat argintul acesta de la toţi cei cu avere din Israel, ca să-l dea împăratului Asiriei; i-a pus să dea fiecare câte cincizeci de sicli de argint. Împăratul Asiriei s-a întors înapoi şi nu s-a oprit atunci în ţară.
21. Celelalte fapte ale lui Menahem şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel?
22. Menahem a adormit cu părinţii săi. Şi în locul lui a domnit fiul său Pecahia.

Pecahia, împăratul lui Israel

23. În al cincizecilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria, Pecahia, fiul lui Menahem. A domnit doi ani.
24. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
25. Pecah, fiul lui Remalia, slujbaşul lui, a uneltit împotriva lui; l-a lovit la Samaria, în palatul casei împăratului, ca şi pe Argob şi Arie; avea cu el cincizeci de oameni dintre fiii galaadiţilor. L-a omorât astfel pe Pecahia şi a domnit în locul lui.
26. Celelalte fapte ale lui Pecahia şi tot ce a făcut el sunt scrise în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel.

Pecah, împăratul lui Israel

27. În al cincizeci şi doilea an al lui Azaria, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Pecah*, fiul lui Remalia. A domnit douăzeci de ani.

*Isa. 7.1.

28. El a făcut ce este rău înaintea Domnului; nu s-a abătut de la păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască.
29. Pe vremea lui Pecah, împăratul lui Israel, a venit* Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, şi a luat Iionul**, Abel-Bet-Maaca, Ianoah, Chedeş, Haţor, Galaad şi Galileea, toată ţara lui Neftali şi pe locuitori i-a dus captivi în Asiria.

*1 Cron. 5.26. Isa. 9.1. **1 Împ. 15.20.

30. Osea, fiul lui Ela, a făcut o uneltire împotriva lui Pecah, fiul lui Remalia, l-a lovit şi l-a omorât, şi a domnit* el în locul lui, în al douăzecilea an al lui Iotam, fiul lui Ozia.

*Cap. 17.1. Osea 10.3,7,15.

31. Celelalte fapte ale lui Pecah şi tot ce a făcut el sunt scrise în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Israel.

Iotam, împăratul lui Iuda

32. În al doilea an al lui Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, a început să domnească Iotam*, fiul lui Ozia, împăratul lui Iuda.

*2 Cron. 27.1.

33. Avea douăzeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim. Mama sa se numea Ieruşa, fata lui Ţadoc.
34. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului; a lucrat întocmai* ca tatăl său, Ozia.

*Vers. 3.

35. Totuşi,* înălţimile nu le-a îndepărtat; poporul tot mai aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi. Iotam a zidit poarta** cea mai înaltă a Casei Domnului.

*Vers. 4. **2 Cron. 27.3, etc.

36. Celelalte fapte ale lui Iotam şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
37. În vremea aceea, Domnul a început să trimită împotriva lui Iuda pe Reţin*, împăratul Siriei şi pe Pecah**, fiul lui Remalia.

*Cap. 16.5. Isa. 7.1. **Vers. 27.

38. Iotam a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat cu părinţii săi în cetatea tatălui său David. Şi în locul lui a domnit fiul său Ahaz.

Ahaz, împăratul lui Iuda

16 1. În al şaptesprezecelea an al lui Pecah, fiul lui Remalia, a început să domnească Ahaz*, fiul lui Iotam, împăratul lui Iuda.

*2 Cron. 28.1, etc.

2. Ahaz avea douăzeci de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim. El n-a făcut ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului său, cum făcuse tatăl său David.
3. Ci a umblat în calea împăraţilor lui Israel; şi chiar a trecut* pe fiul său prin foc, după urâciunile** neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Lev. 18.21. 2 Cron. 28.3. Ps. 106.37,38. **Deut. 12.31.

4. A adus jertfe şi tămâie pe înălţimi*, pe dealuri şi sub toţi copacii verzi.

*Deut. 12.2. 1 Împ. 14.23.

5. Atunci* Reţin, împăratul Siriei, şi Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, s-au suit împotriva Ierusalimului, ca să lupte împotriva lui. L-au asediat pe Ahaz, dar n-au putut să-l biruie.

*Isa. 7.1,4, etc.

6. În acelaşi timp, Reţin, împăratul Siriei, a adus iarăşi Elatul* sub stăpânirea sirienilor; a izgonit pe evrei din Elat, şi sirienii au venit la Elat, unde au locuit până în ziua de azi.

*Cap. 14.22.

7. Ahaz a trimis soli lui* Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei, să-i spună: „Eu sunt robul tău şi fiul tău; suie-te şi izbăveşte-mă din mâna împăratului Siriei şi din mâna împăratului lui Israel, care se ridică împotriva mea.”

*Cap. 15.29.

8. Şi Ahaz* a luat argintul şi aurul din Casa Domnului şi din vistieriile casei împăratului şi l-a trimis ca dar împăratului Asiriei.

*Cap. 12.18. 2 Cron. 28.21.

9. Împăratul Asiriei l-a ascultat. S-a suit împotriva Damascului, l-a* luat, i-a dus pe locuitorii lui în robie la Chir şi l-a omorât pe Reţin.

*Amos 1.5.

10. Împăratul Ahaz s-a dus la Damasc înaintea lui Tiglat-Pileser, împăratul Asiriei. Şi, văzând altarul din Damasc, împăratul Ahaz a trimis preotului Urie chipul şi înfăţişarea acestui altar, întocmai cum era făcut.
11. Preotul Urie a făcut un altar întocmai după chipul trimis din Damasc de împăratul Ahaz; şi preotul Urie l-a făcut mai înainte ca să se întoarcă împăratul Ahaz din Damasc.
12. La venirea lui din Damasc, împăratul a văzut altarul, s-a apropiat* de el şi s-a suit pe el.

*2 Cron. 26.16,19.

13. A ars pe el arderea de tot şi darul de mâncare, a vărsat jertfele de băutură şi a stropit pe altar sângele jertfelor de mulţumire.
14. A îndepărtat dinaintea Casei altarul* de aramă care era înaintea Domnului, ca să nu fie între noul altar şi Casa Domnului; l-a pus lângă noul altar, spre miazănoapte.

*2 Cron. 4.1.

15. Şi împăratul Ahaz a dat următoarea poruncă preotului Urie: „Să arzi pe altarul cel mare arderea* de tot de dimineaţă şi darul de mâncare de seară, arderea de tot a împăratului şi darul lui de mâncare, arderile de tot ale întregului popor din ţară şi darurile lor de mâncare,

să torni pe el jertfele lor de băutură şi să stropeşti pe el tot sângele arderilor de tot şi tot sângele jertfelor; cât despre altarul de aramă, nu-mi pasă de el.” *Exod 29.39-41.
16. Preotul Urie a făcut întocmai cum poruncise împăratul Ahaz.
17. Şi împăratul* Ahaz a sfărâmat tăbliile** de la temelie şi a scos ligheanele de pe ele. A dat jos marea † de pe boii de aramă care erau sub ea şi a pus-o pe o pardoseală de piatră.

*2 Cron. 28.24. **1 Împ. 7.27,28. † 1 Împ. 7.23,25.

18. Din pricina împăratului Asiriei, a schimbat în Casa Domnului pridvorul Sabatului care fusese zidit acolo, precum şi intrarea de afară a împăratului.
19. Celelalte fapte ale lui Ahaz şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
20. Ahaz a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat* cu părinţii săi în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Ezechia.

*2 Cron. 28.27.

Osea, cel din urmă împărat al lui Israel

17 1. În al doisprezecelea an al lui Ahaz, împăratul lui Iuda, a început să domnească peste Israel la Samaria Osea*, fiul lui Ela. A domnit nouă ani. *Cap. 15.30.
2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, totuşi, nu ca împăraţii lui Israel dinaintea lui.
3. Salmanasar*, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva lui; şi Osea i s-a supus şi i-a plătit un bir. *Cap. 18.9.
4. Dar împăratul Asiriei a descoperit o uneltire la Osea, căci trimisese soli lui So, împăratul Egiptului şi nu mai plătea în fiecare an birul împăratului Asiriei. Împăratul Asiriei l-a închis şi l-a pus în lanţuri într-o temniţă.
5. Şi împăratul* Asiriei a străbătut toată ţara şi s-a suit împotriva Samariei, pe care a asediat-o timp de trei ani.

*Cap. 18.9.

6. În al nouălea* an al lui Osea, împăratul Asiriei a luat Samaria şi l-a dus pe** Israel în robie[1] în Asiria, l-a pus † să locuiască la Halah şi la Habor, lângă râul Gozan şi în cetăţile mezilor.

*Cap. 18.10,11. Osea 13.16. **Lev. 26.32,33. Deut. 28.36,64; 29.27,28. † 1 Cron. 5.26.

Robia asiriană

7. Lucrul acesta s-a întâmplat pentru că copiii lui Israel au păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului lor care-i scosese din ţara Egiptului, de sub mâna lui Faraon, împăratul Egiptului, şi pentru că s-au închinat la alţi dumnezei.
8. Au urmat* obiceiurile neamurilor pe care Domnul le izgonise dinaintea copiilor lui Israel şi obiceiurile rânduite de împăraţii lui Israel.

*Lev. 18.3. Deut. 18.9. Cap. 16.3.

9. Copiii lui Israel au făcut pe ascuns împotriva Domnului Dumnezeului lor lucruri care nu sunt bune. Şi-au zidit înălţimi în toate cetăţile lor, de la turnurile* străjerilor până la cetăţile întărite. *Cap. 18.8.
10. Şi-au ridicat* stâlpi[1] idoleşti şi aşere** pe orice † deal şi sub orice copac verde.

*1 Împ. 14.23. Isa. 57.5. **Exod 34.13. Deut. 16.21. Mica 5.14. † Deut. 12.2. Cap. 16.4.

11. Şi acolo au ars tămâie pe toate înălţimile, ca şi neamurile pe care le izgonise Domnul dinaintea lor şi au făcut lucruri rele, prin care l-au mâniat pe Domnul.
12. Au slujit idolilor*, despre care Domnul le zisese: „Să** nu faceţi lucrul acesta!”

*Exod 20.3,4. Lev. 26.1. Deut. 5.7,8. **Deut. 4.19.

13. Domnul i-a înştiinţat pe Israel şi Iuda prin toţi prorocii Lui, prin toţi văzătorii* şi le-a zis: „Întoarceţi-vă** de la căile voastre cele rele şi păziţi poruncile şi rânduielile Mele, urmând în totul Legea pe care am dat-o părinţilor voştri şi pe care v-am trimis-o prin robii Mei prorocii.”

*1 Sam. 9.9. **Ier. 18.11; 25.5; 35.15.

14. Dar ei n-au ascultat, şi-au înţepenit* grumazul, ca şi părinţii lor, care nu crezuseră în Domnul Dumnezeul lor.

*Deut. 31.27. Prov. 29.1.

15. N-au vrut să ştie de legile Lui, de legământul* pe care-l făcuse cu părinţii lor şi de înştiinţările pe care li le dăduse. S-au luat după lucruri de nimic[2]**, şi ei înşişi n-au fost decât † nimic[2], şi după neamurile în mijlocul cărora trăiau, măcar că Domnul le poruncise să nu †† se ia după ele.

*Deut. 29.25. **Deut. 32.21. 1 Împ. 16.13. 1 Cor. 8.4. † Ps. 115.8. Rom. 1.21. †† Deut. 12.30,31.

16. Au părăsit toate poruncile Domnului Dumnezeului lor, şi-au făcut* viţei turnaţi, au făcut o aşeră**, s-au închinat înaintea întregii oştiri a cerurilor şi au slujit † lui Baal.

*Exod 32.8. 1 Împ. 12.28. **1 Împ. 14.15,23; 15.13; 16.33. † 1 Împ. 16.31; 22.53. Cap. 11.18.

17. Au trecut* prin foc pe fiii şi fiicele lor, s-

1.Sau: l-a deportat;

1.Sau: statui; 2.Sau: deşertăciune;

au dedat la** ghicire şi vrăjitorii şi s-au vândut † ca să facă ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

*Lev. 18.21. Cap. 16.3. Ezec. 23.37. **Deut. 18.10. † 1 Împ. 21.20.

18. De aceea, Domnul S-a mâniat foarte tare împotriva lui Israel şi i-a îndepărtat de la faţa Lui; n-a rămas* decât seminţia lui Iuda.

*1 Împ. 11.13,32.

19. Şi chiar Iuda* nu păzise poruncile Domnului Dumnezeului lui, ci se luase după obiceiurile rânduite de Israel. *Ier. 3.8.

20. Domnul a lepădat tot neamul lui Israel; i-a smerit, i-a dat* în mâinile jefuitorilor şi a sfârşit prin a-i izgoni dinaintea feţei Lui.

*Cap. 13.3; 15.29.

21. Căci Israel* se dezlipise de casa lui David şi făcuseră împărat** pe Ieroboam, fiul lui Nebat, care-i abătuse de la Domnul şi făcuse pe Israel să săvârşească un mare păcat.

*1 Împ. 11.11,31. **1 Împ. 12.20,28.

22. Copiii lui Israel se dedaseră la toate păcatele pe care le făcuse Ieroboam; nu s-au abătut de la ele,

23. până ce Domnul a izgonit pe Israel dinaintea Lui, cum* vestise prin toţi slujitorii Săi proroci. Şi Israel a fost** dus în robie, departe de ţara lui, în Asiria, unde a rămas până în ziua de azi. *1 Împ. 14.16. **Vers. 6.

Samaritenii

24. Împăratul Asiriei a adus* oameni din Babilon, din** Cuta, din Ava †, din Hamat şi din Sefarvaim şi i-a aşezat în cetăţile Samariei în locul copiilor lui Israel. Au pus stăpânire pe Samaria şi au locuit în cetăţile ei.

*Ezra 4.2,10. **Vers. 30. † Cap. 18.34.

25. Când au început să locuiască aici, nu se temeau de Domnul; şi Domnul a trimis împotriva lor nişte lei care-i omorau.

26. Atunci au spus împăratului Asiriei:

„Neamurile pe care le-ai strămutat şi le-ai aşezat în cetăţile Samariei nu cunosc felul în care să slujească Dumnezeului ţării şi El a trimis împotriva lor nişte lei care le omoară, pentru că nu cunosc felul în care trebuie să slujească Dumnezeului ţării.”

27. Împăratul Asiriei a dat următoarea poruncă: „Trimiteţi pe unul din preoţii pe care i-aţi luat de acolo în robie; să plece să se aşeze acolo şi să le înveţe felul în care să slujească Dumnezeului ţării.”

28. Unul din preoţii care fuseseră luaţi robi din Samaria a venit de s-a aşezat la Betel şi le-a învăţat cum să se teamă de Domnul.

29. Dar neamurile şi-au făcut fiecare dumnezeii săi în cetăţile pe care le locuiau şi i-au aşezat în templele idoleşti din înălţimile zidite de samariteni.

30. Oamenii din Babilon* au făcut pe Sucot-Benot, oamenii din Cut au făcut pe Nergal, cei din Hamat l-au făcut pe Aşima, *Vers. 24.

31. cei din Ava* au făcut pe Nibhaz şi Tartac; cei din Sefarvaim îşi ardeau** copiii în foc în cinstea lui Adramelec şi Anamelec, dumnezeii din Sefarvaim.

*Ezra 4.9. **Lev. 18.21. Deut. 12.31.

32. Totodată se închinau şi Domnului şi şi-au făcut preoţi ai înălţimilor, luaţi* din tot poporul: preoţii aceştia aduceau pentru ei jertfe în templele din înălţimi.

*1 Împ. 12.31.

33. Astfel se închinau* Domnului, dar slujeau în acelaşi timp şi dumnezeilor lor, după obiceiul popoarelor din care fuseseră deportaţi.

*Ţef. 1.5.

34. Până în ziua de astăzi îşi urmează ei obiceiurile de la început: nu se închină Domnului şi nu se ţin nici de legile şi rânduielile lor, nici de legile şi poruncile date de Domnul copiilor lui Iacov, căruia i-a pus numele* Israel.

*Gen. 32.28; 35.10. 1 Împ. 11.31.

35. Domnul făcuse legământ cu ei şi le dăduse porunca aceasta: „Să nu vă temeţi* de alţi dumnezei; să nu vă închinaţi** înaintea lor, să nu le slujiţi şi să nu le aduceţi jertfe.

*Judc. 6.10. **Exod 20.5.

36. Ci să vă temeţi de Domnul, care v-a scos din ţara Egiptului cu o mare putere şi cu braţul întins*; înaintea Lui să** vă închinaţi şi Lui să-I aduceţi jertfe.

*Exod 6.6. **Deut. 10.20.

37. Să păziţi şi să împliniţi* întotdeauna învăţăturile, orânduielile, Legea şi poruncile pe care vi le-a scris El şi să nu vă temeţi de alţi dumnezei.

*Deut. 5.32.

38. Să nu* uitaţi legământul pe care L-am făcut cu voi şi să nu vă temeţi de alţi dumnezei.

*Deut. 4.23.

39. Ci să vă temeţi de Domnul Dumnezeul vostru; şi El vă va izbăvi din mâna tuturor vrăjmaşilor voştri.”

40. Ei n-au ascultat şi au urmat obiceiurile lor de la început.

41. Neamurile acestea* se temeau de Domnul şi slujeau şi chipurilor lor cioplite; şi copiii lor

şi copiii copiilor lor fac până în ziua de azi ce au făcut părinţii lor. *Vers. 32,33.

CEI DIN URMĂ ÎMPĂRAŢI AI LUI IUDA, DE LA EZECHIA PÂNĂ LA NIMICIREA ÎMPĂRĂŢIEI LUI IUDA.

(Capitolele 18-25. 2 Cronici 29-36. Ieremia 3.8-10. Amos 2.4,5. Ţefania 3.1-4.)

Ezechia, împăratul lui Iuda

18 1. În al treilea an al lui Osea, fiul lui Ela, împăratul lui Israel, a început să domnească Ezechia*, fiul lui Ahaz, împăratul lui Iuda.

*2 Cron 28.27; 29.1. Mat. 1.9.

2. Avea douăzeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit douăzeci şi nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Abi*, fata lui Zaharia.

*2 Cron. 29.1.

3. El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său David.

4. A îndepărtat* înălţimile, a sfărâmat stâlpii idoleşti, a tăiat aşerele şi a sfărâmat în bucăţi şarpele** de aramă pe care-l făcuse Moise, căci copiii lui Israel arseseră până atunci tămâie înaintea lui: îl numeau Nehuştan.

*2 Cron. 31.1. **Num. 21.9.

5. El şi-a pus* încrederea în Domnul Dumnezeul lui Israel; şi dintre toţi împăraţii lui Iuda, care au venit după el sau care au fost înainte de el, n-a fost** nici unul ca el.

*Cap. 19.10. Iov 13.15. Ps. 13.5. **Cap. 23.25.

6. El s-a* alipit de Domnul, nu s-a abătut de la El şi a păzit poruncile pe care le dăduse Domnul lui Moise.

*Deut. 10.20. Ios. 23.8.

7. Şi Domnul* a fost cu Ezechia, care a izbutit** în tot ce a făcut. El s-a răsculat † împotriva împăratului Asiriei şi nu i-a mai fost supus.

*2 Cron. 15.2. **1 Sam. 18.5,14. Ps. 60.12. † Cap. 16.7.

8. A bătut* pe filisteni până la Gaza şi le-a pustiit ţinutul, de la toate turnurile** de pază până la cetăţile întărite.

*1 Cron. 4.41. Isa. 14.29. **Cap. 17.9.

Cucerirea Samariei de asirieni

9. În al* patrulea an al împăratului Ezechia, care era al şaptelea an al lui Osea, fiul lui Ela, împăratul lui Israel, Salmanasar, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva Samariei şi a asediat-o. *Cap. 17.3.

10. După trei ani a luat-o, în al şaselea an al lui Ezechia, care era al nouălea* an al lui Osea, împăratul lui Israel: atunci a fost luată Samaria.

*Cap. 17.6.

11. Împăratul* Asiriei l-a dus pe Israel rob în Asiria şi l-a aşezat la Halah** şi Habor, lângă râul Gozan şi în cetăţile mezilor,

*Cap. 17.6. **1 Cron. 5.26.

12. pentru că n-ascultase* de glasul Domnului Dumnezeului lui şi călcaseră legământul Lui; pentru că nici n-ascultase, nici nu împlinise tot ce poruncise Moise, robul Domnului.

*Cap. 17.7. Dan. 9.6,10.

Năvălirea lui Sanherib

13. În al* paisprezecelea an al împăratului Ezechia, Sanherib, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva tuturor cetăţilor întărite din Iuda şi a pus stăpânire pe ele.

*2 Cron. 32.1, etc. Isa. 36.1, etc.

14. Ezechia, împăratul lui Iuda, a trimis să spună împăratului Asiriei la Lachis: „Am greşit! Depărtează-te de mine. Ce vei pune asupra mea voi purta." Şi împăratul Asiriei a cerut lui Ezechia, împăratul lui Iuda, trei sute de talanţi de argint şi treizeci de talanţi de aur.

15. Ezechia* a dat tot argintul care se afla în Casa Domnului şi în vistieriile casei împăratului.

*Cap. 16.8.

16. Atunci a luat Ezechia, împăratul lui Iuda, şi a dat împăratului Asiriei aurul cu care acoperise uşile şi uşorii Templului Domnului.

Asediul Ierusalimului

17. Împăratul Asiriei a trimis din Lachis la Ierusalim, la împăratul Ezechia, pe Tartan, Rab-Saris[1] şi pe Rab-Şache[2] cu o oştire puternică. S-au suit şi au ajuns la Ierusalim. Când s-au suit şi au ajuns, s-au oprit la canalul de apă al iazului de sus, pe drumul* care duce în Ogorul Înălbitorului.

*Isa. 7.3.

18. Au chemat pe împărat; şi Eliachim, fiul lui Hilchia, mai-marele peste casa împăratului, s-a dus la ei cu Şebna logofătul şi cu Ioah, fiul lui Asaf, arhivarul.

19. Rab-Şache le-a zis: „Spuneţi lui Ezechia: Aşa vorbeşte marele împărat, împăratul Asiriei: „Ce este încrederea* aceasta pe care te bizui? *2 Cron. 32.10, etc.

1.Mai-marele famenilor; 2.Mai-marele paharnicilor;

20. Tu ai zis: „Pentru război trebuie chibzuinţă şi putere.” Dar acestea sunt doar vorbe în vânt. În cine, dar, ţi-ai pus încrederea de te-ai răsculat împotriva mea?
21. Iată*, ţi-ai pus-o în Egipt, ai luat în ajutor trestia aceea frântă, care înţeapă şi străpunge mâna oricui se sprijină pe ea: aşa este Faraon, împăratul Egiptului, pentru toţi cei ce se încred în el.

*Ezec. 29.6,7.

22. Poate că îmi veţi spune: „În Domnul Dumnezeul nostru ne încredem.” Dar nu este El acela ale cărui înălţimi* şi altare le-a îndepărtat Ezechia, zicând lui Iuda şi Ierusalimului: „Să vă închinaţi înaintea altarului acestuia la Ierusalim”?

*Vers. 4. 2 Cron. 31.1; 32.12.

23. Acum fă o învoială cu stăpânul meu, împăratul Asiriei: îţi voi da două mii de cai, să vedem dacă poţi din partea ta să dai atâţia călăreţi ca să încalece pe ei.
24. Şi cum ai putea îndepărta o căpetenie din cei mai mici slujitori ai stăpânului meu? Îţi pui încrederea în Egipt pentru care şi călăreţi.
25. De altfel, oare fără voia Domnului m-am suit eu împotriva acestui loc, ca să-l nimicesc? Domnul mi-a zis: „Suie-te împotriva ţării acesteia şi nimiceşte-o.”
26. Eliachim, fiul lui Hilchia, Şebna şi Ioah au zis lui Rab-Şache: „Vorbeşte robilor tăi în limba aramaică, fiindcă o înţelegem; nu ne vorbi în limba iudaică, în auzul poporului de pe zid.”
27. Rab-Şache le-a răspuns: „Oare stăpânului tău şi ţie m-a trimis stăpânul meu să spun aceste vorbe? Oare nu acestor oameni care stau pe zid să-şi mănânce mizeria şi să-şi bea urina cu voi?”
28. Atunci Rab-Şache, înaintând, a strigat cu glas tare în limba iudaică şi a zis: „Ascultaţi cuvântul marelui împărat, împăratul Asiriei!
29. Aşa vorbeşte împăratul: Să nu vă înşele* Ezechia, căci nu va putea să vă izbăvească din mâna mea.

*2 Cron. 32.15.

30. Să nu vă facă Ezechia să vă încredeţi în Domnul, zicând: „Domnul ne va izbăvi şi cetatea aceasta nu va fi dată în mâinile împăratului Asiriei.”
31. N-ascultaţi de Ezechia; căci aşa vorbeşte împăratul Asiriei: „Faceţi pace cu mine, supuneţi-vă mie, şi fiecare din voi va mânca din via lui şi din smochinul lui, fiecare va bea apă din fântâna lui,
32. până voi veni şi vă voi duce într-o ţară ca a voastră, într-o ţară cu grâu* şi cu vin, o ţară cu pâine şi vii, o ţară cu măslini de untdelemn şi miere, şi veţi trăi şi nu veţi muri.”
N-ascultaţi, dar, de Ezechia, care vă amăgeşte zicând: „Domnul ne va izbăvi.”

*Deut. 8.7,8.

33. Oare dumnezeii* neamurilor au izbăvit ei fiecare ţara lui din mâna împăratului Asiriei?

*Cap. 19.12. 2 Cron. 32.14. Isa. 10.10,11.

34. Unde* sunt dumnezeii Hamatului şi Arpadului? Unde sunt dumnezeii Sefarvaimului, Henei şi** Ivei? Au izbăvit ei Samaria din mâna mea?

*Cap. 19.13. **Cap. 17.24.

35. Care dintre toţi dumnezeii acestor ţări şi-au izbăvit ţara din mâna mea, pentru ca şi Domnul* să izbăvească Ierusalimul din mâna mea?”

*Dan. 3.15.

36. Poporul a tăcut şi nu i-a răspuns o vorbă; căci împăratul dăduse porunca aceasta: „Să nu-i răspundeţi.”
37. Şi Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, Şebna, logofătul, şi Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul, au venit la Ezechia cu hainele sfâşiate* şi i-au spus cuvintele lui Rab-Şache.

*Isa. 33.7.

Ierusalimul salvat

19 1. Când a auzit împăratul Ezechia* lucrul acesta şi-a sfâşiat hainele, s-a acoperit cu un sac şi s-a dus în Casa Domnului.

*Isa. 37.1, etc.

2. A trimis pe Eliachim, căpetenia casei împăratului, pe Şebna, logofătul, şi pe preoţii cei mai bătrâni, acoperiţi cu saci, la prorocul* Isaia, fiul lui Amoţ.

*Luca 3.4.

3. Şi i-au zis: „Aşa vorbeşte Ezechia: „Ziua aceasta este o zi de necaz, de pedeapsă şi de ocară; căci copiii sunt aproape să iasă din pântecele mamei şi nu este putere pentru naştere.
4. Poate* că Domnul Dumnezeul tău va auzi toate cuvintele lui Rab-Şache, pe care l-a trimis împăratul** Asiriei, stăpânul său, să batjocorească pe Dumnezeul cel viu, şi poate că Domnul Dumnezeul tău îl va pedepsi † pentru cuvintele pe care le-a auzit. Înalţă, dar, o rugăciune pentru ceilalţi care au mai rămas.”

*2 Sam. 16.12. **Cap. 18.35. † Ps. 50.21.

5. Slujitorii împăratului Ezechia s-au dus, dar, la Isaia.
6. Şi Isaia* le-a zis: Iată ce să spuneţi stăpânu-

lui vostru: Aşa vorbeşte Domnul: „Nu te spe-
ria de cuvintele pe care le-ai auzit şi prin care
M-au batjocorit slujitorii** împăratului Asi-
riei.

*Isa. 37.6, etc. **Cap. 18.17.

7. Voi pune în el un duh* care îl va face ca, la
auzul unei veşti pe care o va primi, să se
întoarcă în ţara lui; şi-l voi face să cadă ucis de
sabie în ţara lui.”

*Vers. 35-37. Ier. 51.1.

8. Rab-Şache, plecând, a găsit pe împăratul
Asiriei luptând împotriva Libnei, căci aflase
de plecarea lui din* Lachis.

*Cap. 18.14.

9. Atunci împăratul Asiriei a primit o veste*
cu privire la Tirhaca, împăratul Etiopiei. I s-a
spus: „Iată că acela a pornit cu război împotri-
va ta.” Şi împăratul Asiriei a trimis soli din
nou lui Ezechia, zicând:

*1 Sam. 23.27.

10. „Aşa să vorbiţi lui Ezechia, împăratul lui
Iuda: Să nu te înşele Dumnezeul tău în care*
te încrezi, zicând: „Ierusalimul nu va fi dat în
mâinile împăratului Asiriei.”

*Cap. 18.5.

11. Iată, ai auzit ce au făcut împăraţii Asiriei
tuturor ţărilor şi cum le-au nimicit; şi tu, să fii
izbăvit?!
12. Dumnezeii* neamurilor pe care le-au
nimicit părinţii mei au izbăvit ei pe Gozan,
Haran, Reţef şi pe fiii lui** Eden din Telasar?

*Cap. 18.33. **Ezec. 27.23.

13. Unde* este împăratul Hamatului, împăra-
tul Arpadului şi împăratul cetăţii Sefarvaimu-
lui, Henei şi Ivei?”

*Cap. 18.34.

14. Ezechia* a luat scrisoarea din mâna solilor
şi a citit-o. Apoi s-a suit la Casa Domnului şi
a întins-o înaintea Domnului,

*Isa. 37.14, etc.

15. căruia i-a făcut următoarea rugăciune:
„Doamne Dumnezeul lui Israel care stai* pe
heruvimi! Tu** eşti singurul Dumnezeu al
tuturor împărăţiilor pământului! Tu ai făcut
cerurile şi pământul.

*1 Sam. 4.4. Ps. 80.1. **1 Împ. 18.39. Isa. 44.6. Ier. 10.10-12.

16. Doamne, pleacă-Ţi* urechea şi ascultă!
Doamne, deschide-Ţi** ochii şi priveşte. Auzi
cuvintele lui Sanherib, care a trimis † pe Rab-
Şache să-L batjocorească pe Dumnezeul cel
viu.

*Ps. 31.2. **2 Cron. 6.30. † Vers. 4.

17. Da, Doamne, este adevărat că împăraţii
Asiriei au nimicit neamurile şi le-au pustiit
ţările
18. şi că au aruncat în foc pe dumnezeii lor;
dar ei nu erau dumnezei, ci erau lucrări* făcu-
te de mâna omului, erau lemn şi piatră; şi i-au
nimicit.

*Ps. 115.4. Ier. 10.3.

19. Acum, Doamne Dumnezeul nostru, izbă-
veşte-ne din mâna lui Sanherib, ca să ştie toate
împărăţiile* pământului că numai Tu eşti
Dumnezeu, Doamne!”

*Ps. 83.18.

20. Atunci Isaia, fiul lui Amoţ, a trimis să
spună lui Ezechia: „Aşa vorbeşte Domnul
Dumnezeul lui Israel: „Am auzit* rugăciu-
nea** pe care Mi-ai făcut-o cu privire la
Sanherib, împăratul Asiriei.

*Isa. 37.21, etc. **Ps. 65.2.

21. Iată cuvântul pe care l-a rostit Domnul
împotriva lui:
„Fecioara, fiica* Sionului, te dispreţuieşte şi
râde de tine; fata Ierusalimului dă** din cap
după tine.

*Plân. 2.13. **Iov 16.4. Ps. 22.7,8. Plân. 2.15.

22. Pe cine ai batjocorit şi ai hulit tu? Îm-
potriva cui ai ridicat glasul? Şi împotriva cui
ţi-ai ridicat ochii? Împotriva Sfântului* lui
Israel!

*Ps. 71.22. Isa. 5.24. Ier. 51.5.

23. Prin solii* tăi ai batjocorit pe Domnul şi ai
zis: „Cu** mulţimea carelor mele am suit vâr-
ful munţilor, coastele Libanului! Voi tăia cei
mai înalţi cedri ai lui, cei mai frumoşi chipa-
roşi ai lui şi voi atinge creasta lui cea mai înal-
tă, în pădurea câmpului lui roditor;

*Cap. 18.17. **Ps. 20.7.

24. am săpat şi am băut ape străine, şi voi seca
cu talpa picioarelor mele toate râurile
Egiptului.”
25. N-ai auzit că Eu de mult am pregătit aceste
lucruri* şi că le-am hotărât din vremurile
vechi? Acum însă am îngăduit să se împli-
nească şi să prefaci** cetăţi întărite în morma-
ne de dărâmături.

*Isa. 45.7. **Isa. 10.5.

26. Locuitorii lor sunt neputincioşi, îngroziţi
şi înmărmuriţi; au ajuns ca iarba* de pe câmp
şi ca verdeaţa fragedă, ca iarba de pe acoperi-
şuri şi ca grâul care se usucă înainte de a-i da
spicul.

*Ps. 129.6.

27. Dar ştiu* când stai jos, când ieşi şi când
intri şi când eşti furios împotriva Mea.

*Ps. 139.1, etc.

28. Pentru că eşti furios împotriva Mea şi pen-
tru că trufia ta a ajuns până la urechile Mele,
de aceea voi pune belciugul* Meu în nările
tale şi zăbala Mea între buzele tale, şi te voi
face să te întorci pe drumul** pe care ai venit.

*Iov 41.2. Ezec. 29.4; 38.4. Amos 4.2. **Vers. 33,36,37.

29. Acesta să-ţi fie* semnul:
Anul acesta veţi mânca ce creşte de la sine,
şi al doilea an ce va răsări din rădăcinile rămase;
dar în al treilea an veţi semăna, veţi secera,
veţi sădi vii şi veţi mânca din rodul lor.

*1 Sam. 2.34. Cap. 20.8,9. Isa. 7.11,14; 37,30. Luca 2.12.

30. Rămăşiţa* din casa lui Iuda,
ce va mai rămâne,
va prinde iarăşi rădăcini dedesubt, şi deasupra va da rod.

*2 Cron. 32.22,23.

31. Căci din Ierusalim va ieşi o rămăşiţă,
şi din muntele Sionului cei scăpaţi.
Iată, ce va face râvna* Domnului oştirilor.

*Isa. 9.7.

32. De aceea, aşa vorbeşte Domnul asupra împăratului Asiriei:
„Nu va intra în cetatea aceasta, nici nu va arunca săgeţi în ea,
nu va sta înaintea ei cu scuturi şi nu va ridica întărituri de şanţuri împotriva ei.
33. Se va întoarce pe drumul pe care a venit
şi nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul.
34. Căci Eu voi ocroti* cetatea aceasta ca s-o mântuiesc,
din pricina Mea şi din pricina robului** Meu David."

*Cap. 20.6. **1 Împ. 11.12,13.

35. În noaptea* aceea, a ieşit îngerul Domnului şi a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci şi cinci de mii de oameni. Şi când s-au sculat dimineaţa, iată că toţi erau nişte trupuri moarte.

*2 Cron. 32.21. Isa. 37.36.

36. Atunci Sanherib, împăratul Asiriei, şi-a ridicat tabăra, a plecat şi s-a întors; şi a locuit la Ninive*.

*Gen. 10.11.

37. Şi, pe când se închina în casa dumnezeului său, Nisroc, Adramelec* şi Şareţer, fiii săi, l-au** ucis cu sabia şi au fugit în ţara Ararat. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Esar-Hadon †.

*2 Cron. 32.21. **Vers. 7. † Ezra 4.2.

Boala şi însănătoşirea lui Ezechia

20 1. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte.
Prorocul Isaia, fiul lui Amoţ, a venit la el şi i-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul:
„Rânduieşte ce ai de rânduit casei tale, căci vei muri şi nu vei mai trăi."

*2 Cron. 32.24, etc. Isa. 38.1, etc.

2. Ezechia s-a întors cu faţa la perete şi a făcut Domnului următoarea rugăciune:
3. „Doamne, adu-Ţi* aminte că am umblat** înaintea feţei Tale cu credincioşie şi curăţie de inimă şi am făcut ce este bine înaintea Ta!" Şi Ezechia a vărsat multe lacrimi.

*Neem. 13.22. **Gen. 17.1. 1 Împ. 3.6.

4. Isaia, care ieşise, n-ajunsese încă în curtea din mijloc, când cuvântul Domnului i-a vorbit astfel:
5. „Întoarce-te şi spune lui Ezechia, căpetenia* poporului Meu: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul tatălui tău David: „Ţi-am auzit** rugăciunea şi ţi-am văzut lacrimile †. Iată că te voi face sănătos; a treia zi, te vei sui la Casa Domnului.

*1 Sam. 9.16; 10.1. **Cap. 19.20. Ps. 65.2. † Ps. 39.12; 56.8.

6. Voi mai adăuga cincisprezece ani la zilele tale. Te voi izbăvi, pe tine şi cetatea aceasta, din mâna împăratului Asiriei şi voi ocroti* cetatea aceasta, din pricina Mea şi din pricina robului Meu David.""

*Cap. 19.34.

7. Isaia* a zis: „Luaţi o turtă de smochine." Au luat-o şi au pus-o pe umflătură. Şi Ezechia s-a vindecat.

*Isa. 38.21.

8. Ezechia zisese lui Isaia: „După care semn* voi cunoaşte că mă va vindeca Domnul şi că mă voi sui a treia zi la Casa Domnului?"

*Judc. 6.17,37,39. Isa. 7.11,14; 38.22.

9. Şi Isaia a zis: „Iată, din partea Domnului, semnul* după care vei cunoaşte că Domnul va împlini cuvântul pe care l-a rostit: „Cum vrei: să treacă umbra peste zece trepte înainte sau să dea înapoi cu zece trepte?""

*Isa. 38.7,8.

10. Ezechia a răspuns: „Nu este mare lucru ca umbra să treacă înainte peste zece trepte; ci mai bine să se dea înapoi cu zece trepte."
11. Atunci Isaia, prorocul, s-a rugat Domnului, şi Domnul a dat cu zece* trepte înapoi umbra din locul în care se coborâse pe cadranul soarelui lui Ahaz.

*Ios. 10.12,14. Isa. 38.8.

Lăudăroșia lui Ezechia

12. În acelaşi* timp, Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, împăratul Babilonului, a trimis o scrisoare şi un dar lui Ezechia, căci auzise de boala lui Ezechia.

*Isa. 39.1, etc.

13. Ezechia i-a ascultat* pe soli şi le-a arătat locul unde erau lucrurile lui de preţ, argintul şi aurul, mirodeniile şi untdelemnul cel scump, casa lui cu arme şi tot ce se afla în vistieriile lui: n-a fost nimic pe care să nu li-l fi arătat Ezechia în casa lui şi în toate moşiile lui.

*2 Cron. 32.27,31.

14. Prorocul Isaia a venit în urmă la împăratul Ezechia şi i-a zis: „Ce au zis oamenii aceia şi de unde au venit la tine?" Ezechia a răspuns: „Au venit dintr-o ţară depărtată, din Babilon."
15. Isaia a mai zis: „Ce au văzut în casa ta?" Ezechia a răspuns: „Au văzut* tot ce este în casa mea: n-a fost nimic în vistieriile mele pe care să nu li-l fi arătat."

*Vers. 13.

16. Atunci Isaia a zis lui Ezechia: „Ascultă cuvântul Domnului!
17. „Iată că vor veni vremuri când vor duce în Babilon* tot ce este în casa ta şi ce au strâns părinţii tăi până în ziua de azi; nu va rămâne nimic - zice Domnul -

*Cap. 24.13; 25.13. Ier. 27.21,22; 52.17.

18. şi vor* lua din fiii tăi, care vor ieşi din tine, pe care-i vei naşte, şi-i vor face fameni slujitori în casa împăratului Babilonului."

*Cap. 24.12. 2 Cron. 33.11.

19. Ezechia i-a răspuns lui Isaia: „Cuvântul Domnului, pe care l-ai rostit, este* bun." Şi a adăugat: „Căci va fi pace şi linişte în timpul vieţii mele!"

*1 Sam. 3.18. Iov 1.21. Ps. 39.9.

20. Celelalte* fapte ale lui Ezechia, toate isprăvile lui şi cum a făcut iazul** şi canalul de apă şi a adus apele † în cetate nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?

*2 Cron. 32.32. **Neem. 3.16. † 2 Cron. 32.30.

21. Ezechia* a adormit cu părinţii săi. Şi în locul lui a domnit fiul său Manase.

*2 Cron. 32.33.

Manase, împăratul lui Iuda

21 1. Manase avea doisprezece* ani când a ajuns împărat, şi a domnit cincizeci şi cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Hefţiba.

*2 Cron. 33.1, etc.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, după urâciunile* neamurilor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Cap. 16.3.

3. El a zidit din nou înălţimile pe care* le dărâmase tatăl său, Ezechia, a ridicat altare lui Baal, a făcut o aşeră, cum făcuse Ahab**, împăratul lui Israel şi s-a închinat † înaintea întregii oştiri a cerurilor şi i-a slujit.

*Cap. 18.4. **1 Împ. 16.32,33. † Deut. 4.19; 17.3. Cap. 17.16.

4. A* zidit astfel altare în Casa Domnului, măcar că Domnul spusese: „În Ierusalim** Îmi voi pune Numele."

*Ier. 32.34. **2 Sam. 7.13. 1 Împ. 8.29; 9.3.

5. A zidit altare întregii oştiri a cerurilor în cele două curţi ale Casei Domnului.
6. Şi-a* trecut pe fiul său prin foc; se îndeletnicea cu ghicirea** şi vrăjitoria, şi a ţinut la el oameni care chemau duhurile şi ghiceau viitorul. A făcut din ce în ce mai mult ce este rău înaintea Domnului, mâniindu-L.

*Lev. 18.21; 20.2. Cap. 16.3; 17.17. **Lev. 19.26,31. Deut. 18.10,11. Cap. 17.17.

7. A pus chipul cioplit al Aşerei[1], pe care-l făcuse, în Casa despre care Domnul spusese lui David şi fiului său Solomon: „În Casa* aceasta şi în Ierusalim, pe care l-am ales din toate seminţiile lui Israel, vreau să pun pentru totdeauna Numele Meu.

*2 Sam. 7.13. 1 Împ. 8.29; 9.3. Cap. 23.27. Ps. 132.13,14. Ier. 32.34.

8. Nu voi* mai muta piciorul lui Israel afară din ţara pe care am dat-o părinţilor lui, numai să aibă grijă să împlinească tot ce le-am poruncit şi toată Legea pe care le-a dat-o robul Meu Moise."

*2 Sam. 7.10.

9. Dar ei n-au ascultat; şi Manase a fost pricina pentru* care s-au rătăcit şi au făcut rău mai mult decât neamurile pe care le nimicise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Prov. 29.12.

10. Atunci Domnul a vorbit astfel prin robii Săi prorocii:
11. „Pentru că* Manase, împăratul lui Iuda, a săvârşit aceste urâciuni, pentru că a făcut mai** rău decât tot ce făcuseră înaintea lui amoriţii şi pentru că a făcut † şi pe Iuda să păcătuiască prin idolii lui,

*Cap. 23.26,27; 24.3,4. Ier. 15.4. **1 Împ. 21.26. † Vers. 9.

12. iată ce zice Domnul Dumnezeul lui Israel: „Voi aduce peste Ierusalim şi peste Iuda nenorociri care vor asurzi* urechile oricui va auzi vorbindu-se despre ele. *1 Sam. 3.11. Ier. 19.3.
13. Voi întinde asupra Ierusalimului frânghia* de măsurat ca asupra Samariei şi firul cu plumb ca asupra casei lui Ahab şi voi curăţa Ierusalimul ca o farfurie[2], care se curăţă şi se

1.Sau: chipul cioplit al dumbrăvii, crângului sau desişului (zeitate feniciană reprezentând latura feminină a zeului Baal); închinarea păgână însemna o orgie ritualică pentru ambele sexe; 2.Sau: oală;

răstoarnă cu faţa în jos, după ce a fost curăţată.

*Isa. 34.11. Plân. 2.8. Amos 7.7,8.

14. Voi părăsi rămăşiţa moştenirii Mele şi-i voi da în mâinile vrăjmaşilor lor; şi vor ajunge de jaful şi prada tuturor vrăjmaşilor lor,
15. pentru că au făcut ce este rău înaintea Mea şi M-au mâniat din ziua când au ieşit părinţii lor din Egipt până în ziua de azi!"
16. Manase* a vărsat de asemenea mult sânge nevinovat, până acolo încât a umplut Ierusalimul de la un capăt la altul, în afară de păcatele pe care le-a săvârşit şi în care a târât şi pe Iuda, făcând ce este rău înaintea Domnului.

*Cap. 24.4.

17. Celelalte* fapte ale lui Manase, tot ce a făcut el şi păcatele la care s-a dedat nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?

*2 Cron. 33.11-19.

18. Manase a adormit* cu părinţii săi şi a fost îngropat în grădina casei, în grădina lui Uza. Şi în locul lui a domnit fiul său Amon.

*2 Cron. 33.20.

Amon, împăratul lui Iuda

19. Amon avea douăzeci şi doi* de ani când a ajuns împărat şi a domnit doi ani la Ierusalim. Mama sa se numea Meşulemet, fata lui Haruţ din Iotba.

*2 Cron. 33.21-23.

20. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, cum* făcuse tatăl său, Manase;

*Vers. 2, etc.

21. a umblat în toată calea în care umblase tatăl său, a slujit idolilor cărora le slujise şi tatăl său şi s-a închinat înaintea lor;
22. a părăsit* pe Domnul Dumnezeul părinţilor săi şi n-a umblat în calea Domnului.

*1 Împ. 11.33.

23. Slujitorii lui Amon au uneltit* împotriva lui şi l-au omorât pe împărat în casa lui.

*2 Cron. 33.24,25.

24. Dar poporul ţării i-a lovit pe toţi cei ce uneltiseră împotriva împăratului Amon; şi poporul ţării l-a pus împărat, în locul său, pe fiul său Iosia.
25. Celelalte fapte ale lui Amon şi ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
26. L-au îngropat în mormântul său, în grădina lui Uza. Şi în locul lui a domnit fiul său Iosia.

Iosia, împăratul lui Iuda

22 1. Iosia avea opt* ani când a fost făcut împărat şi a domnit treizeci şi unu de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Iedida, fata lui Adaia din Boţcat**.

*2 Cron. 34.1. **Ios. 15.39.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului şi a umblat în toată calea tatălui său David; nu* s-a abătut de la ea nici la dreapta, nici la stânga.

*Deut. 5.32.

3. În anul* al optsprezecelea al împăratului Iosia, împăratul a trimis în Casa Domnului pe Şafan, logofătul, fiul lui Aţalia, fiul lui Meşulam. El i-a zis: *2 Cron. 34.8, etc.
4. „Suie-te la marele preot Hilchia şi spune-i să strângă argintul adus* în Casa Domnului, pe care l-au primit de la popor cei ce păzesc** pragul.

*Cap. 12.4. **Cap. 12.9. Ps. 84.10.

5. Să se dea argintul acesta în mâinile* meşterilor însărcinaţi cu lucrarea în Casa Domnului. Şi să-l dea celor ce lucrează la repararea stricăciunilor Casei Domnului,

*Cap. 12.11,12,14.

6. anume: dulgherilor, zidarilor şi pietrarilor, pentru cumpărarea de lemn şi de pietre cioplite, pentru repararea stricăciunilor Casei.
7. Dar să* nu li se ceară socoteala de argintul dat în mâinile lor, căci ei lucrează cinstit."

*Cap. 12.15.

Cartea Legii găsită

8. Atunci marele preot Hilchia a zis lui Şafan, logofătul: „Am găsit* Cartea Legii în Casa Domnului." Şi Hilchia a dat cartea lui Şafan şi Şafan a citit-o.

*Deut. 31.24, etc. 2 Cron. 34.14, etc.

9. Apoi logofătul Şafan s-a dus să dea socoteală împăratului şi i-a zis: „Slujitorii tăi au strâns argintul care se afla în Casă şi l-au dat în mâinile meşterilor însărcinaţi cu facerea lucrării în Casa Domnului."
10. Şafan, logofătul, a mai spus împăratului: „Preotul Hilchia mi-a dat o carte." Şi Şafan a citit-o înaintea împăratului.
11. Când a auzit împăratul cuvintele din Cartea Legii şi-a sfâşiat hainele.
12. Şi împăratul a dat porunca aceasta preotului Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Şafan, lui Acbor*, fiul lui Mica, lui Şafan, logofătul şi lui Asaia, slujitorul împăratului:

*2 Cron. 34.20.

13. „Duceţi-vă şi întrebaţi pe Domnul pentru

mine, pentru popor şi pentru Iuda, cu privire la cuvintele cărţii acesteia care s-a găsit; căci mare este mânia* Domnului care s-a aprins împotriva noastră, pentru că părinţii noştri n-au ascultat de cuvintele cărţii acesteia şi n-au împlinit tot ce ne este poruncit în ea."

*Deut. 29.27.

14. Preotul Hilchia, Ahicam, Acbor, Şafan şi Asaia, s-au dus la prorociţa Hulda, nevasta lui Şalum, fiul lui Ticva*, fiul lui Harhas, păzitorul veşmintelor[1] (şi ea locuia la Ierusalim, în şcoala profeţilor[2]). După ce i-au vorbit,

*2 Cron. 34.22.

15. ea le-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Spuneţi omului care v-a trimis la mine:

16. „Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, voi trimite nenorociri* asupra locului acestuia şi asupra locuitorilor lui, după toate cuvintele cărţii pe care a citit-o împăratul lui Iuda.

*Deut. 29.27. Dan. 9.11-14.

17. Pentru că M-au* părăsit şi au adus tămâie altor dumnezei, mâniindu-Mă prin toate lucrările mâinilor lor, mânia Mea s-a aprins împotriva locului acestuia şi nu se va stinge."

*Deut. 29.25-27.

18. Dar să spuneţi împăratului* lui Iuda care v-a trimis să întrebaţi pe Domnul: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel despre cuvintele pe care le-ai auzit:

*2 Cron. 34.26, etc.

19. „Pentru că ţi s-a mişcat* inima, pentru că te-ai smerit** înaintea Domnului când ai auzit ce am spus împotriva acestui loc şi împotriva locuitorilor lui, care vor ajunge de spaimă † şi de blestem ††, şi pentru că ţi-ai sfâşiat hainele şi ai plâns înaintea Mea; şi Eu am auzit - zice Domnul -,

*Ps. 51.17. Isa. 57.15. **1 Împ. 21.29. † Lev. 26.31,32. †† Ier. 26.6; 44.22.

20. de aceea, iată, te voi adăuga la părinţii tăi, vei fi adăugat* în pace în mormântul tău şi nu-ţi vor vedea ochii toate nenorocirile pe care le voi aduce asupra locului acestuia."" Ei au adus împăratului răspunsul acesta.

*Ps. 37.37. Isa. 57.1,2.

Nimicirea închinării la idoli

23 1. Împăratul Iosia a strâns* la el pe toţi bătrânii lui Iuda şi ai Ierusalimului.

*2 Cron. 34.29,30, etc.

2. Apoi s-a suit în Casa Domnului, cu toţi bărbaţii lui Iuda şi cu toţi locuitorii Ierusalimului,

1.Sau: garderobei;

2.Sau: cartierul al doilea, mai nou, al Ierusalimului;

preoţii, prorocii şi tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare. A citit înaintea lor toate cuvintele din Cartea legământului, pe care o găsiseră în Casa* Domnului.

*Cap. 22.8.

3. Împăratul stătea* pe tronul lui împărătesc şi a făcut legământ înaintea Domnului, îndatorându-se să urmeze pe Domnul şi să păzească poruncile, învăţăturile şi legile Lui, din toată inima şi din tot sufletul lui, ca să împlinească astfel cuvintele legământului acestuia, scrise în cartea aceasta. Şi tot poporul a intrat în legământ.

*Cap. 11.14,17.

4. Împăratul a poruncit marelui preot Hilchia, preoţilor de al doilea rând şi celor ce păzeau pragul, să scoată din Templul Domnului toate lucrurile care fuseseră făcute pentru Baal, pentru Aşera* şi pentru toată oştirea cerurilor; şi le-a ars afară din Ierusalim, în ogoarele Chedronului şi a pus să le ducă cenuşa la Betel.

*Cap. 21.3,7.

5. A izgonit pe preoţii idolilor, puşi de împăraţii lui Iuda să ardă tămâie pe înălţimi în cetăţile lui Iuda şi în împrejurimile Ierusalimului şi pe cei ce aduceau tămâie lui Baal, soarelui, lunii, zodiilor[1] şi întregii oştiri* a cerurilor.

*Cap. 21.3.

6. A scos aşera* din Casa Domnului şi a dus-o afară din Ierusalim la pârâul Chedron; şi a ars-o la pârâul Chedron şi a prefăcut-o în cenuşă, iar cenuşa a aruncat-o pe mormintele** copiilor poporului.

*Cap. 21.7. **2 Cron. 34.4.

7. A dărâmat casele homosexualilor* care erau în Casa Domnului şi unde** femeile ţeseau corturi[2] pentru Aşera[3].

*1 Împ. 14.24; 15.12. **Ezec. 16.16.

8. A adus pe toţi preoţii din cetăţile lui Iuda; a pângărit înălţimile unde ardeau preoţii tămâie, de la Gheba* până la Beer-Şeba; şi a dărâmat înălţimile de la porţi, cea care era la intrarea porţii lui Iosua, căpetenia cetăţii şi cea care era la stânga porţii cetăţii.

*1 Împ. 15.22.

9. Totuşi preoţii înălţimilor* nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, ci mâncau** azime în mijlocul fraţilor lor.

*Ezec. 44.10-14. **1 Sam. 2.36.

10. Împăratul a pângărit Tofetul* în Valea** fiilor lui Hinom, ca nimeni † să nu-şi mai treacă fiul sau fiica prin foc în cinstea lui Moloh.

*Isa. 30.33. Ier. 7.31; 19.6,11-13. **Ios. 15.8. † Lev. 18.21. Deut. 18.10. Ezec. 23.37,39.

1.Sau: planetelor; 2.Sau: perdele, case;

3.Sau: pentru dumbravă, crânguri sau desişuri, care adăposteau orgii ritualice păgâne (peste tot în text);

11. A îndepărtat de la intrarea Casei Domnului caii, pe care împăraţii lui Iuda îi închinaseră soarelui, lângă camera dregătorului Netan-Melec, care locuia în mahala; şi a ars în foc carele soarelui.
12. Împăratul a dărâmat altarele de pe* acoperişul camerei de sus a lui Ahaz, pe care le** făcuseră împăraţii lui Iuda, şi altarele pe care le făcuse Manase în cele două curţi ale Casei Domnului; după ce le-a sfărâmat şi le-a luat de acolo, le-a aruncat ţărâna în pârâul Chedron.

*Ier. 19.13. Ţef. 1.5. **Cap. 21.5.

13. Împăratul a pângărit înălţimile care erau în faţa Ierusalimului, pe partea dreaptă a Muntelui Pierzării, şi pe care* le zidise Solomon, împăratul lui Israel, Astarteei[1], urâciunea sidonienilor, lui Chemoş, urâciunea Moabului, şi lui Milcom, urâciunea fiilor lui Amon.

*1 Împ. 11.7.

14. A sfărâmat* stâlpii idoleşti şi a dărâmat aşerele şi locul lor l-a umplut cu oase omeneşti.

*Exod 23.24. Deut. 7.5,25.

15. A dărâmat şi altarul de la Betel şi înălţimea* făcută de Ieroboam, fiul lui Nebat, care făcuse pe Israel să păcătuiască; a ars înălţimea şi a prefăcut-o în ţărână şi a ars aşera.

*1 Împ. 12.28,33.

Mormântul prorocului din Iuda

16. Iosia, întorcându-se şi văzând mormintele care erau acolo în munte a trimis să ia oasele din morminte şi le-a ars pe altar şi l-a pângărit, după cuvântul* Domnului, rostit prin omul lui Dumnezeu care vestise aceste lucruri.

*1 Împ. 13.2.

17. El a zis: „Ce este mormântul acesta pe care-l văd?" Oamenii din cetate i-au răspuns: „Este mormântul* omului lui Dumnezeu, care a venit din Iuda şi a strigat împotriva altarului din Betel lucrurile acestea pe care le împlineşti tu."

*1 Împ. 13.1,30.

18. Şi el a zis: „Lăsaţi-l; nimeni să nu-i mişte oasele!" Astfel, au păstrat oasele lui împreună cu ale prorocului* care venise din Samaria.

*1 Împ. 13.31.

19. Iosia a mai înlăturat toate templele idoleşti ale înălţimilor care se aflau în cetăţile* Samariei şi pe care le făcuseră împăraţii lui Israel ca să mânie pe Domnul; a făcut cu ele întocmai cum făcuse în Betel. *2 Cron. 34.6,7.

1.Lit.(ebr.) : Aştoret;

20. A înjunghiat* pe altare** pe toţi preoţii înălţimilor, care erau acolo şi a ars pe ele oase † de oameni. Apoi s-a întors la Ierusalim.

*1 Împ. 13.2. **Exod 22.20. 1 Împ. 18.40. Cap. 11.18. † 2 Cron. 34.5.

Sărbătorirea Paştelui

21. Împăratul a dat următoarea poruncă întregului popor: „Prăznuiţi* Paştele în cinstea Domnului Dumnezeului vostru cum** este scris în această Carte a legământului."

*2 Cron. 35.1. **Exod 12.3. Lev. 23.5. Num. 9.2. Deut. 16.2.

22. Paşte ca acesta nu* se mai prăznuise din vremea când judecau judecătorii pe Israel şi în tot timpul împăraţilor lui Israel şi împăraţilor lui Iuda.

*2 Cron. 35.18,19.

23. Dar abia în al optsprezecelea an al împăratului Iosia s-a prăznuit acest Paşte în cinstea Domnului, la Ierusalim.
24. Mai mult, Iosia a stârpit pe cei ce cheamă* duhurile morţilor şi pe vrăjitori, terafimii[1], idolii[2] şi toate urâciunile care se vedeau în ţara lui Iuda şi la Ierusalim, ca să împlinească astfel cuvintele Legii**, scrise în cartea pe care o găsise preotul Hilchia în Casa Domnului.

*Cap. 21.6. **Lev. 19.31; 20.27. Deut. 18.11.

25. Înainte de Iosia*, n-a fost nici un împărat care să se întoarcă la Domnul, ca el, din toată inima, din tot sufletul şi din toată puterea lui, întocmai după toată Legea lui Moise; şi chiar după el, n-a fost nici unul ca el. *Cap. 18.5.
26. Totuşi Domnul nu S-a întors din iuţimea mâniei Lui celei mari de care era aprins împotriva lui Iuda, din pricina* tuturor celor ce făcuse Manase ca să-L mânie.

*Cap. 21.11,12; 24.3,4. Ier. 15.4.

27. Şi Domnul a zis: „Voi lepăda şi pe Iuda dinaintea Mea, cum l-am lepădat* pe Israel, şi voi lepăda cetatea aceasta a Ierusalimului, pe care o alesesem, şi casa despre care zisesem: „Acolo va fi Numele** Meu."

*Cap. 17.18,20; 18.11; 21.13. **1 Împ. 8.29; 9.3. Cap. 21.4,7.

28. Celelalte fapte ale lui Iosia şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
29. Pe vremea* sa, Faraon-Neco, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva împăratului Asiriei, la râul Eufrat. Împăratul Iosia i-a ieşit înainte; şi Faraon l-a omorât la Meghido** de cum † l-a văzut.

*2 Cron. 35.20. **Zah. 12.11. † Cap. 14.8.

1.Sau: idolii casei; 2.Lit.: buturugile, sau buştenii;

30. Slujitorii* lui l-au luat mort într-un car; l-au adus din Meghido la Ierusalim şi l-au îngropat în mormântul său. Şi poporul** ţării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia; ei l-au uns şi l-au făcut împărat în locul tatălui său.

*2 Cron. 35.24. **2 Cron. 36.1.

Ioahaz, împăratul lui Iuda

31. Ioahaz avea douăzeci şi trei de ani când a devenit împărat şi a domnit trei luni la Ierusalim. Mama sa se numea Hamutal*, fata lui Ieremia, din Libna.

*Cap. 24.18.

32. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinţii lui.
33. Faraon-Neco l-a pus în lanţuri la Ribla*, în ţara Hamatului, ca să nu mai domnească la Ierusalim; şi a pus asupra ţării un bir de o sută de talanţi de argint şi de un talant de aur.

*Cap. 25.6. Ier. 52.27.

34. Şi Faraon-Neco* a pus împărat pe Eliachim, fiul lui Iosia, în locul tatălui său Iosia şi i-a schimbat** numele în Ioiachim †. A luat pe Ioahaz, care a mers †† în Egipt şi a murit acolo.

*2 Cron. 36.4. **Cap. 24.17. Dan. 1.7. † Mat. 1.11. †† Ier. 22. 11,12. Ezec. 19.3,4.

35. Ioiachim a dat lui Faraon argintul* şi aurul; dar a trebuit să pună bir asupra ţării ca să scoată argintul acesta, cerut de Faraon; a hotărât partea fiecăruia şi a cerut de la poporul ţării argintul şi aurul pe care trebuia să-l dea lui Faraon-Neco. *Vers. 33.

Ioiachim, împăratul lui Iuda

36. Ioiachim* avea douăzeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mama sa se numea Zebuda, fata lui Pedaia, din Ruma. *2 Cron. 36.5.
37. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuseră părinţii săi.

24 1. Pe vremea* sa, Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a pornit cu război. Ioiachim i-a fost supus trei ani; dar s-a răsculat din nou împotriva lui.

*2 Cron. 36.6. Ier. 25.1,9. Dan. 1.1.

2. Atunci Domnul* a trimis împotriva lui Ioiachim cete de caldeeni, cete de sirieni, cete de moabiţi şi cete de amoniţi; le-a trimis împotriva lui Iuda, ca să-l nimicească, după cuvântul** pe care-l spusese Domnul prin robii Săi prorocii.

*Ier. 25.9; 32.28. Ezec. 19.8. **Cap. 20.17; 21.12-14; 23.27.

3. Lucrul acesta s-a întâmplat numai după porunca Domnului, care voia să lepede pe Iuda dinaintea Lui, din pricina tuturor păcatelor* săvârşite de Manase

*Cap. 21.2,11; 23.26.

4. şi din pricina sângelui* nevinovat pe care-l vărsase Manase şi de care umpluse Ierusalimul. De aceea, Domnul n-a vrut să ierte lucrul acesta. *Cap. 21.16.
5. Celelalte fapte ale lui Ioiachim şi tot ce a făcut el nu sunt scrise oare în Cartea Cronicilor împăraţilor lui Iuda?
6. Ioiachim a adormit* cu părinţii săi. Şi în locul lui a domnit fiul său Ioiachin.

*2 Cron. 36.6,8. Ier. 22.18,19; 36.30.

7. Împăratul* Egiptului n-a mai ieşit din ţara lui, căci împăratul** Babilonului luase tot ce era al împăratului Egiptului, de la pârâul Egiptului până la râul Eufrat.

*Ier. 37.5,7. **Ier. 46.2.

Ioiachin - Asedierea Ierusalimului

8. Ioiachin avea optsprezece* ani când a ajuns împărat şi a domnit trei luni la Ierusalim. Mama sa se numea Nehuşta, fata lui Elnatan, din Ierusalim. *2 Cron. 36.9.
9. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său.
10. În vremea aceea*, slujitorii lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, s-au suit împotriva Ierusalimului şi cetatea a fost împresurată. *Dan. 1.1.
11. Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a venit înaintea cetăţii pe când o asediau slujitorii lui.
12. Atunci Ioiachin, împăratul lui Iuda, s-a dus* la împăratul Babilonului, cu mama sa, cu slujitorii, căpeteniile şi famenii lui. Şi împăratul** Babilonului l-a luat prizonier †, în al optulea an †† al domniei lui.

*Ier. 24.1; 29.1,2. Ezec. 17.12. **Ier. 25.1. † Cap. 25.27. †† Ier. 52.28.

13. A luat* de acolo toate vistieriile Casei Domnului şi vistieriile casei împăratului; şi a sfărâmat** toate vasele de aur pe care le făcuse Solomon, împăratul lui Israel, în Templul Domnului, cum † spusese Domnul.

*Cap. 20.17. Isa. 39.6. **Dan. 5.2,3. † Ier. 20.5.

14. A dus* în robie tot Ierusalimul, toate căpeteniile şi toţi oamenii viteji[1], în număr de zece** mii, cu toţi meşteşugarii † şi fierarii: n-a mai rămas decât populaţia †† săracă a ţării.

1.Sau: înstăriţi;

*Ier. 24.1. **Ier. 52.28. † 1 Sam. 13.19,22. †† Cap. 25.12. Ier. 40.7.

15. A strămutat[1]* pe Ioiachin la Babilon; şi a dus robi din Ierusalim la Babilon, pe mama împăratului, pe nevestele împăratului şi pe famenii lui şi pe mai-marii ţării,

*2 Cron. 36.10. Est. 2.6. Ier. 22.24, etc.

16. pe toţi* războinicii, în număr de şapte mii, şi pe meşteşugari şi fierari, în număr de o mie, toţi numai oameni viteji şi buni pentru război. Împăratul Babilonului i-a luat robi în Babilon.

*Ier. 52.28.

17. Şi împăratul* Babilonului a pus împărat, în locul lui Ioiachin, pe unchiul** său Matania, căruia i-a schimbat † numele în Zedechia.

*Ier. 37.1. **1 Cron. 3.15. 2 Cron. 36.10. † Cap. 23.34. 2 Cron. 36.4.

Zedechia

18. Zedechia avea douăzeci şi unu de ani* când a ajuns împărat şi a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Hamutal**, fata lui Ieremia, din Libna.

*2 Cron. 36.11. Ier. 37.1; 52.1. **Cap. 23.31.

19. El a făcut ce este rău* înaintea Domnului, întocmai cum făcuse Ioiachim. *2 Cron. 36.12.

20. Şi lucrul acesta s-a întâmplat din pricina mâniei Domnului împotriva Ierusalimului şi împotriva lui Iuda, pe care voia să-i lepede de la faţa Lui. Şi Zedechia* s-a răsculat împotriva împăratului Babilonului.

*2 Cron. 36.13. Ezec. 17.15.

25 1. În al nouălea* an al domniei lui Zedechia, în a zecea zi a lunii a zecea, Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a venit cu toată oştirea lui împotriva Ierusalimului; a aşezat tabăra înaintea lui şi a ridicat întărituri[2] de jur-împrejur.

*2 Cron. 36.17. Ier. 34.2; 39.1; 52.4,5. Ezec. 24.1.

2. Cetatea a fost asediată până la al unsprezecelea an al împăratului Zedechia.

3. În ziua a noua a lunii a patra*, era mare foamete în cetate şi nu era pâine pentru poporul ţării. *Ier. 39.2; 52.6.

4. Atunci s-a făcut o spărtură* în cetate; şi toţi oamenii de război au fugit noaptea, pe drumul porţii dintre cele două ziduri de lângă grădina împăratului, pe când caldeenii înconjurau cetatea. Fugarii au apucat pe drumul** care duce în câmpie[3]. *Ier. 39.2; 52.7, etc. **Ier. 39.4-7; 52.7. Ezec. 12.12.

1.Sau: deportat; 2.Sau: turnuri de asalt;

3.Lit.: (valea) *Arava*, Valea Iordanului;

5. Dar oştirea caldeenilor l-a urmărit pe împărat şi l-a ajuns în câmpiile Ierihonului; şi toată oştirea lui s-a împrăştiat de lângă el.

6. L-au prins pe împărat şi l-au dus la împăratul Babilonului, la* Ribla; şi s-a rostit o judecată împotriva lui. *Cap. 23.33. Ier. 52.9.

7. Fiii lui Zedechia au fost înjunghiaţi în faţa lui; apoi lui Zedechia i-au scos ochii*, l-au legat cu lanţuri de aramă şi l-au dus la Babilon. *Ier. 39.7. Ezec. 12.13.

Dărâmarea Ierusalimului şi a Templului
Poporul este dus în robie

8. În ziua a şaptea* a lunii a cincea - era în anul** al nouăsprezecelea al domniei lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului -, a venit † Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, slujitorul împăratului Babilonului, şi a intrat în Ierusalim.

*Ier. 52.12-14. **Vers. 27. Cap. 24.12. † Ier. 39.9.

9. A ars* Casa Domnului, casa împăratului şi** toate casele Ierusalimului; a pus foc tuturor caselor care aveau vreo însemnătate oarecare.

*2 Cron. 36.19. Ps. 79.1. **Ier. 39.8. Amos 2.5.

10. Toată oştirea caldeenilor, care era cu căpetenia străjerilor, a* dărâmat zidurile dimprejurul Ierusalimului.

*Neem. 1.3. Ier. 52.14.

11. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi pe cei ce mai* rămăseseră în cetate din popor, pe cei ce fugiseră şi se predaseră împăratului Babilonului şi rămăşiţa mulţimii.

*Ier. 39.9; 52.15.

12. Însă căpetenia străjerilor a lăsat ca lucrători ai viilor şi lucrători ai pământului câţiva dintre cei mai săraci* din ţară.

*Cap. 24.14. Ier. 39.10; 40.7; 52.16.

13. Caldeenii au sfărâmat stâlpii* de aramă** din Casa Domnului, temeliile †, marea †† de aramă care era în Casa Domnului şi au dus arama în Babilon.

*Cap. 20.17. Ier. 27.19,22; 52.17, etc. **1 Împ. 7.15. † 1 Împ. 7.27. †† 1 Împ. 7.23.

14. Au luat cenuşarele*, lopeţile, mucările, ceştile şi toate uneltele de aramă cu care se făcea slujba. *Exod 27.3. 1 Împ. 7.45,50.

15. Căpetenia străjerilor a mai luat şi tigăile pentru cărbuni şi ligheanele, tot ce era de aur şi tot ce era de argint.

16. Cei doi stâlpi, marea şi temeliile, pe care le făcuse Solomon pentru Casa Domnului, toate uneltele acestea de aramă* aveau o greutate necunoscută.

*1 Împ. 7.47.

17. Înălţimea* unui stâlp era de optsprezece coţi şi deasupra avea un acoperiş de aramă, a cărui înălţime era de trei coţi; împrejurul acoperişului era o împletitură în chip de reţea şi rodii, toate de aramă; tot aşa avea şi al doilea stâlp cu împletitura în chip de reţea.

*1 Împ. 7.15. Ier. 52.21.

18. Căpetenia* străjerilor a luat pe marele preot Seraia**, pe Ţefania †, al doilea preot şi pe cei trei păzitori ai pragului.

*Ier. 52.24, etc. **1 Cron. 6.14. Ezra 7.1. † Ier. 21.1; 29.25.

19. Şi din cetate a luat un dregător care avea sub porunca lui pe oamenii de război, cinci* oameni care făceau parte din sfetnicii împăratului şi care au fost găsiţi în cetate, pe logofătul căpeteniei oştirii, însărcinat să înscrie la oaste poporul ţării, şi şaizeci de oameni din poporul ţării, care se aflau în cetate. *Ier. 52.25.

20. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a luat şi i-a dus la împăratul Babilonului, la Ribla.

21. Împăratul Babilonului i-a lovit şi i-a omorât la Ribla, în ţara Hamatului.

Ghedalia dregător - Uciderea lui

Astfel* a fost dus în robie Iuda, departe de ţara lui.

*Lev. 26.33. Deut. 28.36,64. Cap. 23.27.

22. Şi Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a pus pe poporul* care mai rămăsese şi pe care-l lăsase în ţara lui Iuda, sub porunca lui Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan.

*Ier. 40.5.

23. Când au auzit toate căpeteniile* oştilor, ei şi oamenii lor, că împăratul Babilonului a pus dregător pe Ghedalia, s-au dus la Ghedalia la Miţpa, şi anume: Ismael, fiul lui Netania, Iohanan, fiul lui Careah, Seraia, fiul lui Tanhumet, din Netofa, şi Iaazania, fiul unui maacatit, ei şi oamenii lor.

*Ier. 40.7-9.

24. Ghedalia le-a jurat, lor şi oamenilor lor, şi le-a zis: „Să nu vă temeţi de nimic din partea slujitorilor caldeenilor; rămâneţi în ţară, slujiţi împăratului Babilonului şi o veţi duce bine.”

25. Dar în luna* a şaptea, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elişama, din neamul împărătesc, a venit, însoţit de zece oameni, şi au lovit de moarte pe Ghedalia, ca şi pe iudeii şi caldeenii care erau cu el la Miţpa. *Ier. 41.1,2.

26. Atunci tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare şi căpeteniile oştilor s-au sculat şi au plecat în* Egipt, pentru că le era frică de caldeeni. *Ier. 43.4,7.

Robia lui Ioiachin uşurată de Evil-Merodac

27. În* al treizeci şi şaptelea an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci şi şaptea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în cel dintâi an al domniei lui, a înălţat** capul lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, şi l-a scos din temniţă,

*Ier. 52.31, etc. **Gen. 40.13,20.

28. i-a vorbit cu bunătate şi a pus scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraţilor care erau cu el la Babilon.

29. I-a schimbat hainele de temniţă şi Ioiachin a mâncat* întotdeauna la masa lui, în tot timpul vieţii lui.

*2 Sam. 9.7.

30. Împăratul s-a îngrijit necurmat de el şi de hrana de toate zilele, în tot timpul vieţii lui.

CARTEA ÎNTÂI A CRONICILOR

SAU ÎNTÂIA PARALIPOMENE[1]

SPIŢELE NEAMURILOR

(Capitolele 1-9. Faptele Apostolilor 17.26.)

Cei zece patriarhi de la Adam până la Noe

1 1. Adam, Set*, Enoş,

*Gen. 4.25,26; 5.3,6.

2. Chenan, Mahalaleel, Iered,
3. Enoh, Metuşelah, Lemec,

Fiii lui Noe Urmaşii lui Iafet şi Ham

4. Noe. Sem, Ham şi Iafet.
5. Fiii* lui Iafet: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Meşec şi Tiras.

*Gen. 10.2, etc.

1. Aşa se numeşte în traducerea greacă *Septuaginta*;

6. Fiii lui Gomer: Aşchenaz, Difat şi Togarma.
7. Fiii lui Iavan: Elişa, Tarsisa, Chitim şi Rodanim.
8. Fiii* lui Ham: Cuş, Miţraim, Put şi Canaan.
*Gen. 10.6, etc.
9. Fiii lui Cuş: Saba, Havila, Sabta, Raema şi Sabteca. Fiii lui Raema: Seba şi Dedan.
10. Cuş* a născut pe Nimrod; el a început să fie puternic pe pământ. *Gen. 10.8, etc.
11. Miţraim a născut pe Ludimi, Ananimi, Lehabimi, Naftuhimi,
12. Patrusimi, Casluhimi, din care au ieşit filistenii şi caftorimii*. *Deut. 2.23.
13. Canaan* a născut pe Sidon, întâiul lui născut, şi pe Het, *Gen. 10.15, etc.
14. şi pe iebusiţi, amoriţi, ghirgasiţi,
15. heviţi, archiţi, siniţi,
16. arvadiţi, ţemariţi, hamatiţi.

Fiii lui Sem

17. Fiii lui Sem*: Elam, Asur, Arpacşad, Lud şi Aram; Uţ, Hui, Gheter şi Meşec.
*Gen. 10.22; 11.10.
18. Arpacşad a născut pe Şelah; şi Şelah a născut pe Eber.
19. Lui Eber i s-au născut doi fii: numele unuia era Peleg, pentru că pe vremea lui s-a împărţit pământul, iar numele fratelui său era Ioctan.
20. Ioctan* a născut pe Almodad, pe Şelef, pe Haţarmavet, pe Ierah, *Gen. 10.26.
21. pe Hadoram, pe Uzai, pe Dicla,
22. pe Ebal, pe Abimael, pe Seba,
23. pe Ofir, pe Havila şi pe Iobab. Toţi aceştia au fost fii ai lui Ioctan.

Cei zece patriarhi de la Sem la Avraam

24. Sem*, Arpacşad, Şelah,
*Gen. 11.10, etc. Luca 3.36, etc.
25. Eber*, Peleg, Rehu, *Gen. 11.15.
26. Serug, Nahor, Terah,
27. Avram*, adică Avraam. *Gen. 17.5.

Fiii lui Avraam

28. Fiii lui Avraam: Isaac* şi Ismael**.
*Gen. 21.2,3. **Gen. 16.11,15.
29. Iată sămânţa lor:
Nebaiot, întâiul născut* al lui Ismael, Chedar, Adbeel, Mibsam, *Gen. 25.13-16.
30. Mişma, Duma, Masa, Hadad, Tema,
31. Ietur, Nafiş şi Chedma. Aceştia sunt fiii lui Ismael.
32. Fiii Cheturei*, ţiitoarea lui Avraam. Ea a născut pe Zimran, Iocşan, Medan, Madian, Işbac şi Şuah. Fiii lui Iocşan: Seba şi Dedan.
*Gen. 25.1,2.
33. Fiii lui Madian: Efa, Efer, Enoh, Abida şi Eldaa. Aceştia sunt toţi fiii Cheturei.

Fiii lui Isaac şi Esau

34. Avraam* a născut pe Isaac.
Fiii lui Isaac**: Esau şi Israel.
*Gen. 21.2,3. **Gen. 25.25,26.
35. Fiii lui* Esau: Elifaz, Reuel, Ieuş, Iaelam şi Core.
*Gen. 36.9,10.
36. Fiii lui Elifaz: Teman, Omar, Ţefi, Gaetam, Chenaz, Timna şi Amalec.
37. Fiii lui Reuel: Nahat, Zerah, Şama şi Miza.
38. Fiii* lui Seir: Lotan, Şobal, Ţibeon, Ana, Dişon, Eţer şi Dişan.
*Gen. 36.20.
39. Fiii lui Lotan: Hori şi Homam. Sora lui Lotan: Timna.
40. Fiii lui Şobal: Alian, Manahat, Ebal, Şefi şi Onam. Fiii lui Ţibeon: Aia şi Ana.
41. Fiul lui Ana: Dişon*. Fiii lui Dişon: Hamran, Eşban, Itran şi Cheran.
*Gen. 36.25.
42. Fiii lui Eţer: Bilhan, Zaavan şi Iaacan. Fiii lui Dişan: Uţ şi Aran.

Împăraţii Edomului

43. Iată împăraţii* care au domnit în ţara Edomului, înainte ca să fi domnit un împărat peste copiii lui Israel: Bela, fiul lui Beor; numele cetăţii lui era Dinhaba.
*Gen. 36.31, etc.
44. Bela a murit; şi în locul lui a domnit Iobab, fiul lui Zerah, din Boţra.
45. Iobab a murit; şi în locul lui a domnit Huşam din ţara temaniţilor.
46. Huşam a murit; şi în locul lui a domnit Hadad, fiul lui Bedad. El a bătut pe Madian în câmpia Moabului. Numele cetăţii lui era Avit.
47. Hadad a murit; şi în locul lui a domnit Samla din Masreca.
48. Samla a* murit; şi în locul lui a domnit Saul din Rehobot pe Râu.
*Gen. 36.37.
49. Saul a murit; şi în locul lui a domnit Baal-Hanan, fiul lui Acbor.
50. Baal-Hanan a murit; şi în locul lui a dom-

nit Hadad. Numele cetăţii lui era Pahi; şi numele nevestei lui era Mehetabeel, fata lui Matred, fata lui Mezahab.
51. Hadad a murit.

Căpeteniile Edomului

Căpeteniile Edomului* au fost: căpetenia Timna, căpetenia Alia, căpetenia Ieteţ,

*Gen. 36.40.

52. căpetenia Oholibama, căpetenia Ela, căpetenia Pinon,
53. căpetenia Chenaz, căpetenia Teman, căpetenia Mibţar,
54. căpetenia Magdiel, căpetenia Iram. Acestea sunt căpeteniile Edomului.

Fiii lui Iacov

2 1. Iată fiii lui Israel:
Ruben*, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zabulon,

*Gen. 29.32; 30.5, etc.; 35.18,22; 46.8, etc.

2. Dan, Iosif, Beniamin, Neftali, Gad şi Aşer.
3. Fiii lui* Iuda: Er, Onan, Şela; aceştia trei i s-au născut din fata lui Şua**, canaanita. Er †, întâiul născut al lui Iuda, era rău înaintea Domnului, care l-a omorât.

*Gen. 38.3; 46.12. Num. 26.19. **Gen. 38.2. † Gen. 38.7.

4. Tamar*, nora lui Iuda, i-a născut pe Pereţ şi Zerah. Toţi fiii lui Iuda au fost cinci.

*Gen. 38.29,30. Mat. 1.3.

5. Fiii lui Pereţ*: Heţron şi Hamul.

*Gen. 46.12. Rut 4.18.

6. Fiii lui Zerah: Zimri, Etan*, Heman, Calcol şi Dara. Cu toţii: cinci.

*1 Împ. 4.31.

7. Fiii lui* Carmi au fost: Acan[1], care a tulburat pe Israel când a săvârşit o fărădelege cu privire la lucrurile care trebuiau nimicite** cu desăvârşire.

*Cap. 4.1. **Ios. 6.18; 7.1.

8. Fiul lui Etan: Azaria.
9. Fiii care s-au născut lui Heţron au fost Ierahmeel, Ram şi Chelubai (Caleb).
10. Ram a născut* pe Aminadab. Aminadab a născut pe Nahşon, domnul** fiilor lui Iuda.

*Rut 4.19,20. Mat. 1.4. **Num. 1.7; 2.3.

11. Nahşon a născut pe Salma. Salma a născut pe Boaz.
12. Boaz a născut pe Obed. Obed a născut pe Isai.
13. Isai* a născut pe Eliab, întâiul lui născut; pe Abinadab, al doilea; pe Şimea, al treilea;

*1 Sam. 16.6.

14. pe Netaneel, al patrulea; pe Radai, al cincilea;

1.Evreieşte: Acar;

15. pe Oţem, al şaselea; pe David, al şaptelea.
16. Surorile lor erau: Ţeruia şi Abigail. Fiii Ţeruiei* au fost: Abişai, Ioab şi Asael, trei.

*2 Sam. 2.18.

17. Abigail* a născut pe Amasa; tatăl lui Amasa a fost Ieter, ismaelitul.

*2 Sam. 17.25.

Fiii lui Caleb

18. Caleb, fiul lui Heţron, a avut copii cu nevasta sa Azuba şi cu Ieriot. Iată fiii pe care i-a avut cu Azuba: Ieşer, Şobab şi Ardon.
19. Azuba a murit; şi Caleb a luat pe Efrat*, care i-a născut pe Hur.

*Vers. 50.

20. Hur a născut pe Uri şi Uri a născut pe Beţaleel*.

*Exod 31.2.

21. În urmă, Heţron a intrat la fiica lui Machir*, tatăl lui Galaad; şi avea şaizeci de ani când a luat-o; ea i-a născut pe Segub.

*Num. 27.1.

22. Segub a născut pe Iair, care a avut douăzeci şi trei de cetăţi în ţara Galaadului.
23. Gheşuriţii* şi sirienii le-au luat târgurile lui Iair cu Chenatul şi cetăţile care ţineau de el: şaizeci de cetăţi. Toţi aceştia erau fiii lui Machir, tatăl lui Galaad.

*Num. 32.41. Deut. 3.14. Ios. 13.30.

24. După moartea lui Heţron la Caleb-Efrata, Abia, nevasta lui Heţron, i-a născut pe Aşhur, tatăl lui Tecoa*.

*Cap. 4.5.

25. Fiii lui Ierahmeel, întâiul născut al lui Heţron, au fost: Ram, întâiul născut, Buna, Oren şi Oţem, născuţi din Ahia.
26. Ierahmeel a avut o altă nevastă, numită Atara, care a fost mama lui Onam.
27. Fiii lui Ram, întâiul născut al lui Ierahmeel, au fost: Maaţ, Iamin şi Echer.
28. Fiii lui Onam au fost Şamai şi Iada. Fiii lui Şamai: Nadab şi Abişur.
29. Numele nevestei lui Abişur era Abihail, şi ea i-a născut pe Ahban şi Molid.
30. Fiii lui Nadab: Seled şi Apaim. Seled a murit fără fii.
31. Fiul lui Apaim: Işei. Fiul lui Işei: Şeşan. Fiul* lui Şeşan: Ahlai.

*Vers. 34,35.

32. Fiii lui Iada, fratele lui Şamai: Ieter şi Ionatan. Ieter a murit fără fii.
33. Fiii lui Ionatan: Pelet şi Zaza. Aceştia sunt

fiii lui Ierahmeel.
34. Şeşan n-a avut fii, dar a avut fete. Şeşan avea un rob egiptean, numit Iarha.
35. Şi Şeşan a dat-o pe fiica sa de nevastă robului său Iarha; ea i-a născut pe Atai.
36. Atai a născut pe Natan; Natan a născut pe* Zabad;

*Cap. 11.41.

37. Zabad a născut pe Eflal; Eflal a născut pe Obed;
38. Obed a născut pe Iehu; Iehu a născut pe Azaria;
39. Azaria a născut pe Haleţ; Haleţ a născut pe Elasa.
40. Elasa a născut pe Sismai; Sismai a născut pe Şalum;
41. Şalum a născut pe Iecamia; Iecamia a născut pe Elişama.
42. Fiii lui Caleb, fratele lui Ierahmeel: Meşa, întâiul său născut, care a fost tatăl lui Zif şi fiii lui Mareşa, tatăl lui Hebron.
43. Fiii lui Hebron: Core, Tapuah, Rechem şi Şema.
44. Şema a născut pe Raham, tatăl lui Iorcheam. Rechem a născut pe Şamai.
45. Fiul lui Şamai: Maon; şi Maon, tatăl lui Bet-Ţur.
46. Efa, ţiitoarea lui Caleb, a născut pe Haran, Moţa şi Gazez. Haran a născut pe Gazez.
47. Fiii lui Iahdai: Reghem, Iotam, Gheşan, Pelet, Efa şi Şaaf.
48. Maaca, ţiitoarea lui Caleb, a născut pe Şeber şi Tirhana.
49. Ea a mai născut pe Şaaf, tatăl lui Madmana şi pe Şeva, tatăl lui Macbena şi tatăl lui Ghibeea. Fata lui Caleb era Acsa*.

*Ios. 15.17.

50. Aceştia au fost fiii lui Caleb: Şobal, fiul lui Hur, întâiul născut al Efratei şi tatăl lui Chiriat-Iearim;
51. Salma, tatăl lui Betleem; Haref, tatăl lui Bet-Gader.
52. Fiii lui Şobal, tatăl lui Chiriat-Iearim, au fost: Haroe, Haţi-Hamenuhot.
53. Familiile lui Chiriat-Iearim au fost: ietriţii, putiţii, şumatiţii şi mişraiţii; din aceste familii au ieşit ţoreatiţii şi eştaoliţii.
54. Fiii lui Salma: Betleem şi netofatiţii, Atrot-Bet-Ioab, Haţi-Hamanahti, ţoreiţii;
55. şi familiile cărturarilor care locuiau la Iaebeţ, tireatiţii, şimeatiţii şi sucatiţii.
Aceştia sunt cheniţii*, ieşiţi din Hamat, tatăl casei lui Recab**.

*Judc. 1.16. **Ier. 35.2.

Familia lui David

3 1. Iată fiii lui David, care i s-au născut la Hebron:
Întâiul născut, Amnon*, cu Ahinoam din Izreel**; al doilea, Daniel, cu Abigail din Carmel;

*2 Sam. 3.2. **Ios. 15.56.

2. al treilea, Absalom, fiul Maachei, fata lui Talmai, împăratul Gheşurului; al patrulea, Adonia, fiul Haghitei;
3. al cincilea, Şefatia, cu Abital; al şaselea, Itream, cu nevasta sa Egla*.

*2 Sam. 3.5.

4. Aceştia şase i s-au născut la Hebron. El a domnit* acolo şapte ani şi şase luni, iar la Ierusalim** a domnit treizeci şi trei de ani.

*2 Sam. 2.11. **2 Sam. 5.5.

5. Iată cei ce i s-au născut* la Ierusalim:
Şimea, Şobab, Natan şi Solomon**, patru, cu Bat-Şua †, fata lui Amiel;

*2 Sam. 5.14. Cap. 14.4. **2 Sam. 12.24. † 2 Sam 3.11.

6. Ibhar, Elişama, Elifelet,
7. Noga, Nefeg, Iafia,
8. Elişama, Eliada şi Elifelet, nouă*.

*2 Sam. 5.14-16.

9. Aceştia sunt toţi fiii lui David, în afară de fiii ţiitoarelor. Şi Tamar* era sora lor.

*2 Sam. 13.1.

Urmaşii lui Solomon

10. Fiul lui Solomon: Roboam*. Abia, fiul său; Asa, fiul său; Iosafat, fiul său;

*1 Împ. 11.43; 15.6.

11. Ioram, fiul său; Ahazia, fiul său; Ioas, fiul său;
12. Amaţia, fiul său; Azaria, fiul său; Iotam, fiul său;
13. Ahaz, fiul său; Ezechia, fiul său; Manase, fiul său;
14. Amon, fiul său; Iosia, fiul său.
15. Fiii lui Iosia: întâiul născut, Iohanan; al doilea, Ioiachim; al treilea, Zedechia; al patrulea, Şalum.
16. Fiii lui Ioiachim: Ieconia, fiul său; Zedechia, fiul său.
17. Fiii lui Ieconia: Asir, al cărui fiu a fost Şealtiel;
18. Malchiram, Pedaia, Şenaţar, Iecamia, Hoşama şi Nedabia.
19. Fiii lui Pedaia: Zorobabel şi Şimei. Fiii lui Zorobabel: Meşulam şi Hanania; Şelomit, sora lor;

20. şi Haşuba, Ohel, Berechia, Hasadia, Iuşab-Hesed, cinci.
21. Fiii lui Hanania: Pelatia şi Isaia; fiii lui Refaia, fiii lui Arnan, fiii lui Obadia, fiii lui Şecania.
22. Fiul lui Şecania: Şemaia. Fiii lui Şemaia: Hatuş*, Igheal, Bariah, Nearia şi Şafat, şase.

*Ezra 8.2.

23. Fiii lui Nearia: Elioenai, Ezechia şi Azricam, trei.
24. Fiii lui Elioenai: Hodavia, Eliaşib, Pelaia, Acub, Iohanan, Delaia şi Anani, şapte.

Urmaşii lui Iuda

4 1. Fiii lui Iuda: Pereţ*, Heţron, Carmi, Hur şi Şobal.

*Gen. 38.29; 46.12.

2. Reaia, fiul lui Şobal, a născut pe Iahat; Iahat a născut pe Ahumai şi Lahad. Acestea sunt familiile ţoreatiţilor.
3. Iată urmaşii tatălui lui Etam: Izreel, Işma şi Idbaş; numele surorii lor era Haţelelponi.
4. Penuel era tatăl lui Ghedor şi Ezer tatăl lui Huşa. Aceştia sunt fiii lui Hur*, întâiul născut al Efratei, tatăl lui Betleem.

*Cap. 2.50.

5. Aşhur*, tatăl lui Tecoa, a avut două neveste, Helea şi Naara.

*Cap. 2.24.

6. Naara i-a născut pe Ahuzam, pe Hefer, pe Temeni şi pe Ahaştari: aceştia sunt fiii Naarei.
7. Fiii Heleei: Ţeret, Ţohar şi Etnan.
8. Coţ a născut pe Anub şi Haţobeba, şi familiile lui Aharhel, fiul lui Harum.
9. Iaebeţ era mai cu vază* decât fraţii săi; mama sa i-a pus numele Iaebeţ *(Trist)*, zicând: „Pentru că l-am născut cu durere”.

*Gen. 34.19.

10. Iaebeţ a chemat pe Dumnezeul lui Israel şi a zis: „Dacă mă vei binecuvânta şi-mi vei întinde hotarele, dacă mâna Ta va fi cu mine şi dacă mă vei feri de nenorocire, aşa încât să nu fiu în suferinţă!...” Şi Dumnezeu i-a dat ce ceruse.
11. Chelub, fratele lui Şuha, a născut pe Mechir, care a fost tatăl lui Eşton.
12. Eşton a născut casa lui Rafa, Paseah şi Techina, tatăl cetăţii lui Nahaş. Aceştia sunt bărbaţii de la Reca.
13. Fiii lui Chenaz: Otniel* şi Seraia. Fiul lui Otniel: Hatat.

*Ios. 15.17.

14. Meonotai a născut pe Ofra. Seraia a născut pe Ioab, tatăl văii* lucrătorilor; căci erau lucrători.

*Neem. 11.3.

15. Fiii lui Caleb, fiul lui Iefune: Iru, Ela şi Naam, şi fiii lui Ela, şi Chenaz.
16. Fiii lui Iehaleleel: Zif, Zifa, Tiria şi Asareel.
17. Fiii lui Ezra: Ieter, Mered, Efer şi Ialon. Nevasta lui Mered a născut pe Miriam, pe Şamai şi pe Işbah, tatăl lui Eştemoa.
18. Nevasta sa, Iudeica, a născut pe Iered, tatăl lui Ghedor, pe Eber, tatăl lui Soco, şi pe Iecutiel, tatăl lui Zanoah. Aceştia sunt fiii Bitiei, fata lui Faraon, pe care a luat-o Mered de nevastă.
19. Fiii nevestei lui Hodia, sora lui Naham; tatăl lui Chehila, garmitul, şi Eştemoa, maacatitul.
20. Fiii lui Simon: Amnon, Rina, Ben-Hanan şi Tilon. Fiii lui Işei: Zohet şi Ben-Zohet.
21. Fiii lui Şela, fiul* lui Iuda: Er, tatăl lui Leca, Laeda, tatăl lui Mareşa, şi familiile casei unde se lucrează pânza, din casa lui Aşbea,

*Gen. 38.1,5; 46.12.

22. şi Iochim, şi oamenii lui Cozeba, şi Ioas şi Saraf, care au stăpânit asupra Moabului, şi Iaşubi-Lehem. Aceste lucruri sunt vechi.
23. Ei erau olari şi locuiau în livezi şi în lunci; locuiau acolo lângă împărat şi lucrau pentru el.

Urmaşii lui Simeon

24. Fiii lui Simeon: Nemuel, Iamin, Iarib, Zerah, Saul.
25. Fiul lui Saul: Şalum; Mibsam, fiul său; Mişma, fiul său.
26. Fiii lui Mişma: Hamuel, fiul său. Zacur, fiul său; Şimei, fiul său.
27. Şimei a avut şaisprezece fii şi şase fiice. Fraţii săi n-au avut mulţi fii. Şi toate familiile lor nu s-au înmulţit atât cât fiii lui Iuda.
28. Ei locuiau la Beer-Şeba*, la Molada, la Haţar-Şual,

*Ios. 19.2.

29. la Bilha, la Eţem, la Tolad,
30. la Betuel, la Horma, la Ţiclag,
31. la Bet-Marcabot, la Haţar-Susim, la Bet-Birei şi la Şaaraim. Acestea au fost cetăţile lor, până la domnia lui David,
32. şi satele lor. Ei mai aveau şi Etam, Ain, Rimon, Tochen şi Aşan, cinci cetăţi;
33. şi toate satele din împrejurimile acestor cetăţi, până la Baal. Iată locuinţele lor şi spiţa neamului lor.
34. Meşobab; Iamlec; Ioşa, fiul lui Amaţia;

35. Ioel, Iehu, fiul lui Ioşibia, fiul lui Seraia, fiul lui Asiei;
36. Elioenai, Iaacoba, Ieşohaia, Asaia, Adiel, Iesimiel, Benaia;
37. Ziza, fiul lui Şifei, fiul lui Alon, fiul lui Iedaia, fiul lui Şimri, fiul lui Şemaia.
38. Aceştia, numiţi pe nume, erau domni în familiile lor, şi casele lor părinteşti au crescut mult.
39. Ei s-au dus înspre Ghedor până la răsăritul văii, să caute păşune pentru turmele lor.
40. Au găsit păşuni grase şi bune şi o ţară întinsă, liniştită şi paşnică, fiindcă cei ce o locuiau mai înainte se coborau din Ham.
41. Oamenii aceştia, scrişi pe nume, au venit pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda; au sfărâmat* corturile lor şi pe maoniţii care se aflau acolo, i-au nimicit cu desăvârşire până în ziua de azi şi s-au aşezat în locul lor, căci acolo erau păşuni pentru turmele lor.

*2 Împ. 18.8.

42. Şi dintre fiii lui Simeon s-au dus la muntele Seir, în număr de cinci sute de oameni. Aveau în frunte pe Pelatia, Nearia, Refaia şi Uziel, fiii lui Işei.
43. Au bătut rămăşiţa* de amaleciţi care scăpase cu viaţă şi s-au aşezat acolo până în ziua de azi.

*1 Sam. 15.8; 30.17. 2 Sam. 8.12.

Urmaşii lui Ruben

5 1. Fiii lui Ruben, întâiul născut al lui Israel (căci el era întâiul* născut, dar, pentru că a întinat** patul tatălui său, dreptul † lui de întâi-născut a fost dat fiilor lui Iosif, fiul lui Israel; totuşi Iosif n-a fost scris în spiţele de neam ca întâi-născut;

*Gen. 29.32; 49.3. **Gen. 35.22; 49.4. † Gen. 48.15,22.

2. Iuda* a fost într-adevăr puternic** printre fraţii săi, şi din el este conducătorul; dar dreptul de întâi-născut este al lui Iosif) -

*Gen. 49.8,10. Ps. 60.7; 108.8. **Mica 5.2. Mat. 2.6.

3. fiii lui Ruben*, întâiul născut al lui Israel: Enoh, Palu, Heţron şi Carmi.

*Gen. 46.9. Exod 6.14. Num. 26.5.

4. Fiii lui Ioel: Şemaia, fiul său; Gog, fiul său; Şimei, fiul său;
5. Mica, fiul său; Reaia, fiul său; Baal, fiul său;
6. Beera, fiul său, pe care l-a luat rob Tiglat-Pilneser, împăratul Asiriei; el era domnul rubeniţilor.
7. Fraţii lui Beera, după familiile lor, aşa cum* sunt scrişi în spiţele neamului după neamurile lor: cel dintâi, Ieiel; Zaharia;

*Vers. 17.

8. Bela, fiul lui Azaz, fiul lui Şema, fiul lui Ioel. Bela locuia la Aroer* şi până la Nebo şi la Baal-Meon;

*Ios. 13.15,16.

9. la răsărit, locuia până la intrarea pustiului de la râul Eufrat, căci turmele lor erau în mare număr în ţara* Galaadului.

*Ios. 22.9.

10. Pe vremea lui Saul au făcut război cu hagareniţii*, care au căzut în mâinile lor, şi au locuit în corturile lor pe toată partea de răsărit a Galaadului.

*Gen. 25.12.

Urmaşii lui Gad

11. Fiii lui Gad locuiau în faţa lor, în ţara Basanului*, până la Salca.

*Ios. 13.11,24.

12. Ioel, cel dintâi; Şafam, al doilea; Iaenai şi Şafat, în Basan.
13. Fraţii lor, după casele părinţilor lor: Micael, Meşulam, Şeba, Iorai, Iaecan, Zia şi Eber, şapte.
14. Iată fiii lui Abihail, fiul lui Huri, fiul lui Iaroah, fiul lui Galaad, fiul lui Micael, fiul lui Ieşişai, fiul lui Iahdo, fiul lui Buz;
15. Ahi, fiul lui Abdiel, fiul lui Guni, era căpetenia caselor părinţilor lor.
16. Ei locuiau în Galaad, în Basan şi în cetăţile lor şi în toate împrejurimile Saronului* până la marginile lor.

*Cap. 27.29.

17. Toţi au fost scrişi în spiţele de neamuri pe vremea lui Iotam*, împăratul lui Iuda, şi pe vremea lui Ieroboam**, împăratul lui Israel.

*2 Împ. 15.5,32. **2 Împ. 14.16,28.

18. Fiii lui Ruben, gadiţii şi jumătate din seminţia lui Manase aveau oameni viteji, care purtau scut şi sabie, trăgeau cu arcul şi erau deprinşi cu războiul, în număr de patruzeci şi patru de mii şapte sute şaizeci, în stare să meargă la oaste.
19. Au făcut război cu hagareniţii, cu Ietur*, cu Nafiş şi cu Nodab.

*Gen. 25.15. Cap. 1.31.

20. Au* primit ajutor împotriva lor, şi hagareniţii şi toţi cei ce erau cu ei au fost daţi în mâinile lor. Căci, în timpul luptei, strigaseră către Dumnezeu, care i-a ascultat, pentru că se încrezuseră** în El.

*Vers.22. **Ps. 22.4,5.

21. Şi le-au luat turmele, cincizeci de mii de cămile, două sute cincizeci de mii de oi, două mii de măgari şi o sută de mii de inşi;
22. căci au fost mulţi morţi, pentru că lupta

venea de la Dumnezeu. Şi s-au aşezat în locul lor până în vremea când au fost luaţi în robie*.

*2 Împ. 15.29; 17.6.

Jumătatea seminţiei lui Manase

23. Fiii jumătăţii seminţiei lui Manase locuiau în ţară, de la Basan până la Baal-Hermon şi Senir şi pe muntele Hermon; erau mulţi la număr.
24. Iată căpeteniile caselor părinţilor lor: Efer, Işei, Eliel, Azriel, Ieremia, Hodavia şi Iahdiel, oameni viteji, oameni vestiţi, căpeteniile caselor părinţilor lor.
25. Dar au păcătuit împotriva Dumnezeului părinţilor lor şi au curvit* după dumnezeii popoarelor ţării, pe care Dumnezeu le nimicise dinaintea lor. *2 Împ. 17.7.
26. Dumnezeul lui Israel a aţâţat duhul lui Pul*, împăratul Asiriei, şi duhul lui** Tiglat-Pilneser, împăratul Asiriei; şi Tiglat-Pilneser a luat robi pe rubeniţi, gadiţi şi jumătate din seminţia lui Manase şi i-a dus la Halah †, la Habor, la Hara şi la râul Gozan, unde au rămas până în ziua de azi.

*2 Împ. 15.19. **2 Împ. 15.29. † 2 Împ. 17.6; 18.11.

Urmaşii lui Levi

6 1. Fiii lui Levi: Gherşon*, Chehat şi Merari.

*Gen. 46.11. Exod 6.16. Num. 26.57. Cap. 23.6.

2. Fiii lui Chehat: Amram, Iţehar, Hebron şi Uziel.
3. Fiii lui Amram: Aaron, Moise, şi Maria. Fiii lui Aaron: Nadab*, Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Lev. 10.1.

4. Eleazar a născut pe Fineas; Fineas a născut pe Abişua;
5. Abişua a născut pe Buchi; Buchi a născut pe Uzi;
6. Uzi a născut pe Zerahia; Zerahia a născut pe Meraiot;
7. Meraiot a născut pe Amaria; Amaria a născut pe Ahitub;
8. Ahitub* a născut pe Ţadoc; Ţadoc** a născut pe Ahimaaţ;

*2 Sam. 8.17. **2 Sam. 15.27.

9. Ahimaaţ a născut pe Azaria; Azaria a născut pe Iohanan;
10. Iohanan a născut pe Azaria, care a fost preot* în Casa** pe care a zidit-o Solomon la Ierusalim;

*2 Cron. 26.17,18. **1 Împ. 6. 2 Cron. 3.

11. Azaria* a născut pe Amaria; Amaria a născut pe Ahitub; *Ezra 7.3.
12. Ahitub a născut pe Ţadoc; Ţadoc a născut pe Şalum;
13. Şalum a născut pe Hilchia; Hilchia a născut pe Azaria;
14. Azaria a născut pe Seraia*; Seraia a născut pe Iehoţadac. *Neem. 11.11.
15. Iehoţadac a plecat şi el când a dus Domnul în robie* pe Iuda şi Ierusalimul prin Nebucadneţar. *2 Împ. 25.18.

Genealogia fiilor lui Levi

16. Fiii lui Levi: Gherşon*, Chehat şi Merari.

*Exod 6.16.

17. Iată numele fiilor lui Gherşon: Libni şi Şimei.
18. Fiii lui Chehat: Amram, Iţehar, Hebron şi Uziel.
19. Fiii lui Merari: Mahli şi Muşi. - Acestea sunt familiile lui Levi, după părinţii lor.
20. Din Gherşon: Libni, fiul său; Iahat, fiul său; Zima*, fiul său; *Vers. 42.
21. Ioah, fiul său; Ido, fiul său; Zerah, fiul său; Ieatrai, fiul său.
22. Fiii lui Chehat: Aminadab, fiul său; Core, fiul său; Asir, fiul său;
23. Elcana, fiul său; Ebiasaf, fiul său; Asir, fiul său;
24. Tahat, fiul său; Uriel, fiul său; Ozia, fiul său; Saul, fiul său.
25. Fiii lui Elcana: Amasai* şi Ahimot;

*Vers. 35,36.

26. Elcana, fiul său; Elcana-Ţofai, fiul său; Nahat, fiul său;
27. Eliab, fiul său; Ieroham, fiul său; Elcana, fiul său;
28. şi fiii lui Samuel, întâiul născut: Vaşni şi Abia.
29. Fiii lui Merari: Mahli; Libni, fiul său; Şimei, fiul său; Uza, fiul său;
30. Şimea, fiul său; Haghia, fiul său; Asaia, fiul său.

Leviţii cântăreţi: Heman, Asaf şi Etan

31. Iată-i pe aceia pe care i-a pus David pentru cârmuirea cântării în Casa Domnului, de când a avut chivotul un loc* de odihnă: *Cap. 16.1.
32. ei împlineau slujba de cântăreţi înaintea locaşului Cortului întâlnirii, până când a zidit Solomon Casa Domnului la Ierusalim, şi îşi făceau slujba după rânduiala care le era poruncită.
33. Iată cei ce slujeau cu fiii lor. Dintre fiii chehatiţilor: Heman, cântăreţul, fiul lui Ioel, fiul lui Samuel,
34. fiul lui Elcana, fiul lui Ieroham, fiul lui Eliel, fiul lui Toah,

35. fiul lui Ţuf, fiul lui Elcana, fiul lui Mahat, fiul lui Amasai,
36. fiul lui Elcana, fiul lui Ioel, fiul lui Azaria, fiul lui Ţefania,
37. fiul lui Tahat, fiul lui Asir, fiul lui Ebiasaf*, fiul lui Core,

*Exod 6.24.

38. fiul lui Iţehar, fiul lui Chehat, fiul lui Levi, fiul lui Israel.
39. Fratele său Asaf, care stătea la dreapta sa, Asaf, fiul lui Berechia, fiul lui Şimea,
40. fiul lui Micael, fiul lui Baaseia, fiul lui Malchia,
41. fiul lui Etni, fiul lui Zerah, fiul lui Adaia,
42. fiul lui Etan, fiul lui Zima, fiul lui Şimei,
43. fiul lui Iahat, fiul lui Gherşon, fiul lui Levi.
44. Fiii lui Merari, fraţii lor, la stânga: Etan, fiul lui Chişi, fiul lui Abdi, fiul lui Maluc,
45. fiul lui Haşabia, fiul lui Amaţia, fiul lui Hilchia,
46. fiul lui Amţi, fiul lui Bani, fiul lui Şemer,
47. fiul lui Mahli, fiul lui Muşi, fiul lui Merari, fiul lui Levi.

Familia lui Aaron

48. Fraţii lor, leviţii, erau însărcinaţi cu toată slujba locaşului Casei lui Dumnezeu.
49. Aaron şi fiii săi aduceau jertfe pe altarul* arderilor de tot şi tămâie pe altarul** tămâiei, împlineau toate slujbele în Locul Preasfânt şi făceau ispăşire pentru Israel, potrivit cu tot ce poruncise Moise, robul lui Dumnezeu.

*Lev. 1.9. **Exod 30.7.

50. Iată fiii lui Aaron: Eleazar, fiul său; Fineas, fiul său; Abişua, fiul său;
51. Buchi, fiul său; Uzi, fiul său; Zerahia, fiul său;
52. Meraiot, fiul său; Amaria, fiul său; Ahitub, fiul său;
53. Ţadoc, fiul său; Ahimaaţ, fiul său.

Locurile date leviţilor

54. Iată locuinţele* lor, după satele lor, în hotarele care le-au fost însemnate. Fiilor lui Aaron din familia chehatiţilor, ieşiţi cei dintâi la sorţi,

*Ios. 21.

55. li s-a dat Hebronul*, în ţara lui Iuda, şi locurile lui de păşunat;

*Ios. 21.11,12.

56. dar câmpia* cetăţii şi satele ei au fost date lui Caleb, fiul lui Iefune.

*Ios. 14.13; 15.13.

57. Fiilor lui Aaron* li s-a dat cetatea de scăpare Hebron, Libna şi locurile ei de păşunat, Iatir, Eştemoa cu locurile ei de păşunat,

*Ios. 21.13.

58. Hilen cu locurile lui de păşunat, Debir cu locurile lui de păşunat,
59. Aşan cu locurile lui de păşunat, Bet-Şemeş cu locurile lui de păşunat;
60. şi din seminţia lui Beniamin: Gheba cu locurile lui de păşunat, Alemet cu locurile lui de păşunat, Anatot cu locurile lui de păşunat.
Toate cetăţile lor erau treisprezece cetăţi, după familiile lor.
61. Celorlalţi fii ai lui Chehat li s-au dat prin sorţi* zece cetăţi din familiile seminţiei lui Efraim, din seminţia lui Dan şi din jumătatea** seminţiei lui Manase.

*Vers. 66. **Ios. 21.5.

62. Fiii lui Gherşon, după familiile lor, au primit treisprezece cetăţi din seminţia lui Isahar, din seminţia lui Aşer, din seminţia lui Neftali şi din seminţia lui Manase în Basan.
63. Fiii lui Merari, după familiile lor, au primit prin sorţi douăsprezece* cetăţi din seminţia lui Ruben, din seminţia lui Gad şi din seminţia lui Zabulon.

*Ios. 21.7,34.

64. Copiii lui Israel au dat astfel leviţilor cetăţile şi locurile lor de păşunat.
65. Au dat prin sorţi, din seminţia lui Iuda, din seminţia fiilor lui Simeon şi din seminţia fiilor lui Beniamin, aceste cetăţi, pe care le-au numit pe nume.
66. Cât pentru celelalte* familii ale fiilor lui Chehat, cetăţile ţinutului lor au fost luate din seminţia lui Efraim.

*Vers. 61.

67. Le-au* dat: cetatea de scăpare Sihem cu locurile lui de păşunat, în muntele lui Efraim, Ghezer cu locurile lui de păşunat,

*Ios. 21.21.

68. Iocmeam* cu locurile lui de păşunat, Bet-Horon cu locurile lui de păşunat,

*Ios. 21.22-35.

69. Aialon cu locurile lui de păşunat şi Gat-Rimon cu locurile lui de păşunat;
70. şi din jumătatea seminţiei lui Manase au dat: Aner cu locurile lui de păşunat şi Bileam cu locurile lui de păşunat, pentru familia celorlalţi fii ai lui Chehat.

71. Fiilor lui Gherşon le-au dat: din familia jumătăţii seminţiei lui Manase, Golan în Basan cu locurile lui de păşunat şi Aştarot cu locurile lui de păşunat;
72. din seminţia lui Isahar, Chedeş cu locurile lui de păşunat, Dobrat cu locurile lui de păşunat,
73. Ramot cu locurile lui de păşunat şi Anem cu locurile lui de păşunat;
74. din seminţia lui Aşer, Maşal cu locurile lui de păşunat, Abdon cu locurile lui de păşunat,
75. Hucoc cu locurile lui de păşunat şi Rehob cu locurile lui de păşunat;
76. şi din seminţia lui Neftali, Chedeş din Galileea cu locurile lui de păşunat, Hamon cu locurile lui de păşunat şi Chiriataim cu locurile lui de păşunat.
77. Celorlalţi leviţi, fiilor lui Merari, le-au dat: din seminţia lui Zabulon, Rimono cu locurile lui de păşunat şi Taborul cu locurile lui de păşunat,
78. iar de cealaltă parte a Iordanului, în faţa Ierihonului, la răsărit de Iordan: din seminţia lui Ruben, Beţer, în pustiu, cu locurile lui de păşunat, Iahţa cu locurile lui de păşunat,
79. Chedemot cu locurile lui de păşunat şi Mefaat cu locurile lui de păşunat;
80. şi din seminţia lui Gad, Ramot din Galaad cu locurile lui de păşunat, Mahanaim cu locurile lui de păşunat,
81. Hesbonul cu locurile lui de păşunat şi Iaezer cu locurile lui de păşunat.

Urmaşii lui Isahar

7 1. Fiii lui Isahar: Tola*, Pua, Iaşub şi Şimron, patru.

*Gen. 46.13. Num. 26.23.

2. Fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam şi Samuel, căpeteniile caselor părinţilor lor, anume ai lui Tola, oameni viteji în neamul lor; pe vremea lui David numărul* lor era de douăzeci şi două de mii şase sute.

*2 Sam. 24.1,2. Cap. 27.1.

3. Fiul lui Uzi: Izrahia. Fiii lui Izrahia: Micael, Obadia, Ioel, Işia, de toţi cinci căpetenii;
4. aveau cu ei, după neamurile lor, după casele părinţilor lor, treizeci şi şase de mii de oameni, ostaşi înarmaţi pentru război, căci aveau multe neveste şi fii.
5. Fraţii lor, după toate familiile lui Isahar, oameni viteji, erau cu toţii optzeci şi şapte de mii, scrişi în spiţele de neam.

Descendenţii lui Beniamin

6. Fiii lui Beniamin*: Bela, Becher şi Iediael, trei.

*Gen. 46.21. Num. 26.39. Cap. 8.1, etc.

7. Fiii lui Bela: Eţbon, Uzi, Uziel, Ierimot şi Iri, cinci căpetenii ai caselor părinţilor lor, oameni viteji şi scrişi în spiţele de neam, în număr de douăzeci şi două de mii treizeci şi patru.
8. Fiii lui Becher: Zemira, Ioaş, Eliezer, Elioenai, Omri, Ieremot, Abia, Anatot şi Alamet; toţi aceştia erau fii ai lui Becher
9. şi scrişi în spiţele de neam după neamurile lor, drept căpetenii ale caselor părinţilor lor, oameni viteji, în număr de douăzeci de mii două sute.
10. Fiul lui Iediael: Bilhan. Fiii lui Bilhan: Ieuş, Beniamin, Ehud, Chenaana, Zetan, Tarsis şi Ahişahar;
11. toţi aceştia erau fii ai lui Iediael, căpetenii ale caselor părinţilor lor, oameni viteji, în număr de şaptesprezece mii două sute, în stare să poarte armele şi să meargă la război.
12. Şupim* şi Hupim, fiii lui Ir; Huşim, fiul lui Aher.

*Num. 26.39.

Urmaşii lui Neftali

13. Fiii lui Neftali: Iahţiel, Guni, Ieţer şi Şalum*, fiii Bilhei.

*Gen. 46.24.

Urmaşii lui Manase

14. Fiii lui Manase: Asriel, pe care l-a născut ţiitoarea sa siriană; ea l-a născut pe Machir, tatăl lui Galaad.
15. Machir a luat de nevastă pe sora lui Hupim şi Şupim. Numele surorii lui era Maaca. Numele celui de al doilea fiu era Ţelofhad; şi Ţelofhad a avut fete.
16. Maaca, nevasta lui Machir, a născut un fiu şi i-a pus numele Pereş; numele fratelui său era Şereş şi fiii săi erau Ulam şi Rechem.
17. Fiul lui Ulam: Bedan*. Aceştia sunt fiii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase.

*1 Sam. 12.11.

18. Sora sa, Hamolechet, a născut pe Işhod, pe Abiezer* şi pe Mahla.

*Num. 26.30.

19. Fiii lui Şemida erau: Ahian, Sihem, Lichi şi Aniam.

Urmaşii lui Efraim

20. Fiii lui Efraim*: Şutelah; Bered, fiul său;

Tahat, fiul său; Eleada, fiul său; Tahat, fiul său;

*Num. 26.35.

21. Zabad, fiul său; Şutelah, fiul său; Ezer şi Elead. Oamenii din Gat, născuţi în ţară, i-au omorât, pentru că se coborâseră să le ia turmele.
22. Efraim, tatăl lor, s-a jelit multă vreme şi fraţii săi au venit să-l mângâie.
23. Apoi a intrat la nevasta sa şi ea a zămislit şi a născut un fiu; el i-a pus numele Beria *(În nenorocire)*, pentru că nenorocirea era în casă.
24. A avut ca fiică pe Şeera, care a zidit Bet-Horonul de jos şi Bet-Horonul de sus, şi pe Uzen-Şeera.
25. Refah, fiul său, şi Reşef; Telah, fiul său; Tahan, fiul său;
26. Laedan, fiul său; Amihud, fiul său; Elişama, fiul său;
27. Nun, fiul său; Iosua, fiul său.
28. Ei aveau în stăpânire şi ca locuinţă Betelul cu satele lui; la răsărit: Naaran*; la apus: Ghezer cu satele lui, Sihemul cu satele lui, până la Gaza cu satele ei.

*Ios. 16.7.

29. Fiii lui Manase* stăpâneau Bet-Şeanul cu satele lui, Taanacul cu satele lui, Meghidoul** cu satele lui, Dorul cu satele lui. În aceste cetăţi au locuit fiii lui Iosif, fiul lui Israel.

*Ios. 17.7. **Ios. 17.11.

Urmaşii lui Aşer

30. Fiii lui Aşer*: Imna, Işva, Işvi şi Beria; şi Serah, sora lor.

*Gen. 46.17. Num. 26.44.

31. Fiii lui Beria: Eber şi Malchiel.
32. Malchiel a fost tatăl lui Birzavit. Şi Eber a născut pe Iaflet, pe Şomer şi pe Hotam, şi pe sora lor Şua.
33. Fiii lui Iaflet: Pasac, Bimhal şi Aşvat. Aceştia sunt fiii lui Iaflet.
34. Fiii lui Şamer: Ahi, Rohega, Huba şi Aram.
35. Fiii lui Helem, fratele său: Ţofah, Imna, Şeleş şi Amal.
36. Fiii lui Ţofah: Suah, Harnefer, Şual, Beri, Imra,
37. Beţer, Hod, Şama, Şilşa, Itran şi Beera.
38. Fiii lui Ieter: Iefune, Pispa şi Ara.
39. Fiii lui Ula: Arah, Haniel şi Riţia.
40. Toţi aceştia erau fiii lui Aşer, căpeteniile caselor părinţilor lor, oameni aleşi şi viteji, căpeteniile domnilor, scrişi în număr de douăzeci şi şase de mii de oameni, în stare să poarte armele şi să meargă la război.

Urmaşii lui Beniamin

8 1. Beniamin a născut pe Bela*, întâiul lui născut, pe Aşbel, al doilea, Ahrah, al treilea,

*Gen. 46.21. Num. 26.38. Cap. 7.6.

2. Noha, al patrulea, şi Rafa, al cincilea.
3. Fiii lui Bela au fost: Adar, Ghera, Abihud,
4. Abişua, Naaman, Ahoah,
5. Ghera, Şefufan şi Huram.
6. Iată fiii lui Ehud, care erau capi de familie între locuitorii din Gheba şi care i-au strămutat la Manahat*:

*Cap. 2.52.

7. Naaman, Ahia şi Ghera. Ghera, care i-a strămutat, a născut pe Uza şi pe Ahihud.
8. Şaharaim a avut copii în ţara Moabului, după ce a îndepărtat pe nevestele sale: Huşim şi Baara.
9. Cu nevasta sa Hodeş a avut pe: Iobab, Ţibia, Meşa, Malcam,
10. Ieuţ, Şochia şi Mirma. Aceştia sunt fiii săi, capii de familie.
11. Cu Huşim a avut pe: Abitub şi Elpaal.
12. Fiii lui Elpaal: Eber, Mişeam şi Şemer, care a zidit Ono, Lod şi satele lui.
13. Beria şi Şema, care erau capi de familie între locuitorii Aialonului, au pus pe fugă pe locuitorii din Gat.
14. Ahio, Şaşac, Ieremot,
15. Zebadia, Arad, Eder,
16. Micael, Işfa şi Ioha erau fiii lui Beria.
17. Zebadia, Meşulam, Hizchi, Eber,
18. Işmerai, Izlia şi Iobab erau fiii lui Elpaal.
19. Iachim, Zicri, Zabdi,
20. Elienai, Ţiltai, Eliel,
21. Adaia, Beraia şi Şimrat erau fiii lui Şimei.
22. Işpan, Eber, Eliel,
23. Abdon, Zicri, Hanan,
24. Hanania, Elam, Antotia,
25. Ifdeia şi Penuel erau fiii lui Şaşac.
26. Şamşerai, Şeharia, Atalia,
27. Iaareşia, Elia şi Zicri erau fiii lui Ieroham.
28. Aceştia sunt capii de familie, capi după neamurile lor. Ei locuiau la Ierusalim.

Spiţa neamului lui Saul

29. Tatăl lui Gabaon locuia la Gabaon, şi nu-

mele nevestei* lui era Maaca.

*Cap. 9.35.

30. Abdon era fiul său întâi-născut, apoi Ţur, Chis, Baal, Nadab,
31. Ghedor, Ahio şi Zecher.
32. Miclot a născut pe Şimea. Şi ei locuiau tot la Ierusalim lângă fraţii lor, împreună cu fraţii lor.
33. Ner* a născut pe Chis; Chis a născut pe Saul; Saul a născut pe Ionatan, pe Malchi-Şua, pe Abinadab şi pe Eşbaal.

*1 Sam. 14.51.

34. Fiul lui Ionatan: Merib-Baal. Merib-Baal a născut pe Mica*.

*2 Sam. 9.12.

35. Fiii lui Mica: Piton, Melec, Taerea şi Ahaz.
36. Ahaz a născut pe Iehoada; Iehoada a născut pe Alemet, Azmavet şi Zimri; Zimri a născut pe Moţa;
37. Moţa a născut pe Binea. Fiul acestuia a fost Rafa*; Eleasa a fost fiul acestuia; Aţei a fost fiul acestuia;

*Cap. 9.43.

38. Aţei a avut şase fii, ale căror nume iată-le: Azricam, Bocru, Ismael, Şearia, Obadia şi Hanan. Toţi aceştia erau fiii lui Aţei.
39. Fiii fratelui său Eşec: Ulam, întâiul lui născut, Ieus, al doilea şi Elifelet, al treilea.
40. Fiii lui Ulam au fost oameni viteji care trăgeau cu arcul şi au avut mulţi fii şi nepoţi, o sută cincizeci.

Toţi aceştia sunt fiii lui Beniamin.

Locuitorii Ierusalimului după întoarcerea din robie

9 1. Tot* Israelul este scris în spiţele de neam şi trecut în Cartea Împăraţilor lui Israel. Şi Iuda a fost luat rob în Babilon, din pricina fărădelegilor lui.

*Ezra 2.59.

2. Cei dintâi* locuitori care au locuit în moşiile lor, în cetăţile lor, erau israeliţii, preoţii, leviţii şi netiniţii**.

*Ezra 2.70. Neem. 7.73. **Ios. 9.27. Ezra 2.43; 8.20.

3. La Ierusalim* locuiau fii de-ai lui Iuda, fii de-ai lui Beniamin şi fii de-ai lui Efraim şi Manase.

*Neem. 11.1.

4. Fii de-ai lui Pereţ, fiul lui Iuda: Utai, fiul lui Amihud, fiul lui Omri, fiul lui Imri, fiul lui Bani.
5. Dintre şiloniţi: Asaia, întâiul născut şi fiii săi.
6. Fii de-ai lui Zerah: Ieuel şi fraţii săi, şase sute nouăzeci.
7. Fii de-ai lui Beniamin: Salu, fiul lui Meşulam, fiul lui Hodavia, fiul lui Asenua;
8. Ibneia, fiul lui Ieroham; Ela, fiul lui Uzi, fiul lui Micri; Meşulam, fiul lui Şefatia, fiul lui Reuel, fiul lui Ibnia;
9. şi fraţii lor, după neamurile lor, nouă sute cincizeci şi şase. Toţi oamenii aceştia erau capi de familie în casele părinţilor lor.

Preoţii

10. Din* preoţi: Iedaeia, Iehoiarib, Iachin,

*Neem. 11.10, etc.

11. Azaria, fiul lui Hilchia, fiul lui Meşulam, fiul lui Ţadoc, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, mai-marele Casei lui Dumnezeu;
12. Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Paşhur, fiul lui Malchia; Maesai, fiul lui Adiel, fiul lui Iahzera, fiul lui Meşulam, fiul lui Meşilemit, fiul lui Imer;
13. şi fraţii lor, căpetenii ale caselor părinţilor lor, o mie şapte sute şaizeci, oameni viteji, puşi în slujba Casei lui Dumnezeu.

Leviţii şi slujbele Sfântului Locaş

14. Din leviţi: Şemaia, fiul lui Haşub, fiul lui Azricam, fiul lui Haşabia, din fiii lui Merari;
15. Bacbacar, Hereş, Galal, Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zicri, fiul lui Asaf;
16. Obadia, fiul lui Şemaia, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun; Berechia, fiul lui Asa, fiul lui Elcana, care locuia în satele netofatiţilor.
17. Şi uşierii: Şalum, Acub, Talmon, Ahiman şi fraţii lor; Şalum era căpetenia lor,
18. şi până în ziua de azi el este la uşa împăratului, la răsărit. Aceştia sunt uşierii taberei fiilor lui Levi.
19. Şalum, fiul lui Core, fiul lui Ebiasaf, fiul lui Core, şi fraţii săi din casa tatălui său, coreiţii, împlineau slujba de păzitori ai pragurilor Cortului; părinţii lor păziseră intrarea în tabăra Domnului,
20. şi Fineas*, fiul lui Eleazar, fusese odinioară căpetenia lor şi Domnul era cu el.

*Num. 31.6.

21. Zaharia, fiul lui Meşelemia, era uşier la intrarea Cortului întâlnirii.
22. De toţi erau două sute doisprezece, aleşi ca uşieri ai pragurilor şi scrişi în spiţele de neam, după satele lor. David şi* văzătorul**

Samuel îi puseseră în slujba lor.

*1 Sam. 9.9. **Cap. 16.1,2.

23. Ei şi copiii lor păzeau uşile Casei Domnului, adică ale casei Cortului.
24. Erau uşieri în cele patru vânturi: la răsărit, la apus, la miazănoapte şi la miazăzi.
25. Fraţii lor, care locuiau în satele lor, trebuiau să vină din timp în timp la ei* şapte zile.

*2 Împ. 11.5.

26. Căci aceste patru căpetenii ale uşierilor, aceşti leviţi, erau întotdeauna în slujbă şi mai aveau supravegherea camerelor şi vistieriilor Casei lui Dumnezeu;
27. petreceau noaptea în jurul Casei lui Dumnezeu, a cărei pază o aveau şi pe care trebuiau s-o deschidă în fiecare dimineaţă.
28. Unii din leviţi aveau grijă de uneltele pentru slujbă, pe care le numărau la intrare şi le numărau şi la ieşire.
29. Alţii îngrijeau de unelte, de toate uneltele Sfântului Locaş şi de floarea făinii, de vin, de untdelemn, de tămâie şi de miresme.
30. Fii de-ai preoţilor pregăteau tămâia* mirositoare.

*Exod 30.23.

31. Matitia, unul din leviţi, întâiul născut al lui Şalum, coreitul, avea grijă de* turtele coapte în tigaie.

*Lev. 2.5; 6.21.

32. Şi unii din fraţii lor, dintre chehatiţi, erau însărcinaţi să pregătească pentru fiecare Sabat pâinile* pentru punerea înaintea Domnului.

*Lev. 24.8.

33. Aceştia sunt cântăreţii*, capii de familie ai leviţilor, care locuiau în camere, scutiţi de alte slujbe, pentru că lucrau zi şi noapte.

*Cap. 6.31; 25.1.

34. Aceştia sunt capii de familie ai leviţilor, capi după neamurile lor. Ei locuiau la Ierusalim.

Locuitorii din Gabaon şi casa lui Saul

35. Tatăl lui Gabaon, Ieiel, locuia la Gabaon şi numele nevestei lui era Maaca*.

*Cap. 8.29.

36. Abdon a fost fiul său întâi-născut, apoi Ţur, Chis, Baal, Ner, Nadab,
37. Ghedor, Ahio, Zaharia şi Miclot.
38. Miclot a născut pe Şimeam. Şi ei locuiau tot la Ierusalim lângă fraţii lor, cu fraţii lor.
39. Ner* a născut pe Chis; Chis a născut pe Saul; Saul a născut pe Ionatan, pe Malchi-Şua, pe Abinadab şi pe Eşbaal.

*Cap. 8.33.

40. Fiul lui Ionatan: Merib-Baal. Merib-Baal a născut pe Mica.
41. Fiii lui Mica: Piton, Melec şi Tahrea.
42. Ahaz* a născut pe Iaera; Iaera a născut pe Alemet, Azmavet şi Zimri; Zimri a născut pe Moţa;

*Cap. 8.35.

43. Moţa a născut pe Binea. Fiul acestuia a fost Refaia; Eleasa a fost fiul acestuia; Aţel a fost fiul acestuia.
44. Aţel a avut şase fii, ale căror nume iată-le: Azricam, Bocru, Ismael, Şearia, Obadia şi Hanan. Aceştia sunt fiii lui Aţel.

ISTORIA LUI DAVID

(2 Samuel 23.3-5. Capitolele 10-29.)

Moartea lui Saul

10 1. Filistenii* s-au luptat cu Israel, şi oamenii lui Israel au luat-o la fugă înaintea filistenilor şi au căzut morţi pe muntele Ghilboa.

*1 Sam. 31.1,2.

2. Filistenii i-au urmărit pe Saul şi pe fiii lui şi i-au ucis pe Ionatan, Abinadab şi Malchi-Şua, fiii lui Saul.
3. Învălmăşeala luptei l-a prins şi pe Saul; arcaşii l-au ajuns şi l-au rănit.
4. Saul i-a zis atunci celui ce-i ducea armele: „Scoate-ţi sabia şi străpunge-mă cu ea, ca nu cumva să vină aceşti netăiaţi împrejur să mă batjocorească.” Cel ce-i ducea armele n-a vrut, căci se temea. Şi Saul şi-a luat sabia şi s-a aruncat în ea.
5. Cel ce ducea armele lui Saul, văzându-l mort, s-a aruncat şi el în sabia lui şi a murit.
6. Astfel a pierit Saul şi cei trei fii ai lui şi toată casa lui a pierit în acelaşi timp.
7. Toţi bărbaţii lui Israel care erau în vale, văzând fuga şi văzând că Saul şi fiii lui au murit, şi-au părăsit cetăţile şi au fugit şi ei. Şi filistenii au venit şi s-au aşezat acolo.
8. A doua zi, filistenii au venit să jefuiască morţii şi l-au găsit pe Saul şi pe fiii lui căzuţi pe muntele Ghilboa.
9. L-au jefuit şi i-au luat capul şi armele. Apoi au trimis să dea de ştire prin toată ţara filistenilor, idolilor lor şi poporului.
10. Au pus* armele lui Saul în casa dumnezeului lor şi i-au atârnat ţeasta capului în tem-

plul lui Dagon.

*1 Sam. 31.10.

11. Când au auzit toţi locuitorii din Iabesul din Galaad tot ce au făcut filistenii lui Saul,
12. s-au sculat toţi oamenii viteji, au luat trupul lui Saul şi trupurile fiilor lui şi le-au dus la Iabes. Le-au îngropat oasele sub stejar, la Iabes, şi au postit şapte zile.
13. Saul a murit, pentru că s-a făcut vinovat de fărădelege faţă de Domnul, al cărui cuvânt* nu l-a păzit şi pentru că a întrebat** şi cerut sfatul celor ce cheamă morţii.

*1 Sam. 13.13; 15.23. **1 Sam. 28.7.

14. N-a întrebat pe Domnul: de aceea Domnul l-a omorât şi împărăţia a dat-o* lui David, fiul lui Isai. *1 Sam. 15.28. 2 Sam. 3.9,10; 5.3.

David, împărat

11 1. Tot Israelul* s-a strâns la David la Hebron, zicând: „Iată că noi suntem os din oasele tale şi carne din carnea ta.

*2 Sam. 5.1.

2. Odinioară, chiar când era Saul împărat, tu duceai şi aduceai pe Israel înapoi. Domnul Dumnezeul tău ţi-a zis: „Tu vei paşte* pe poporul Meu, Israel, şi tu vei fi căpetenia poporului Meu, Israel."

*Ps. 78.71.

3. Astfel, toţi bătrânii lui Israel au venit la împărat la Hebron şi David a făcut legământ cu ei la Hebron, înaintea Domnului. L-au uns* pe David împărat peste Israel, după cuvântul Domnului spus prin Samuel**.

*2 Sam. 5.3. **1 Sam. 16.1,12,13.

4. David a mers* cu tot Israelul asupra Ierusalimului, adică Iebus. Acolo** erau iebusiţii, locuitorii ţării. *2 Sam. 5.6. **Judc. 1.21; 19.10.
5. Locuitorii Iebusului au zis lui David: „Nu vei intra aici." Dar David a luat cetăţuia Sionului: aceasta este cetatea lui David.
6. David zisese: „Oricine va bate cel dintâi pe iebusiţi va fi căpetenie şi domn." Ioab, fiul Ţeruiei, s-a suit cel dintâi şi a ajuns căpetenie.
7. David s-a aşezat în cetăţuie; de aceea au numit-o cetatea lui David.
8. Au făcut zid împrejurul cetăţii, de la Milo de jur-împrejur; şi Ioab a dres cealaltă parte a cetăţii.
9. David ajungea din ce în ce mai mare şi Domnul oştirilor era cu el.

Vitejii lui David

10. Iată* căpeteniile vitejilor care erau în slujba lui David şi care l-au ajutat, împreună cu tot Israelul, să-şi întărească stăpânirea, ca să-l pună împărat, după cuvântul** Domnului cu privire la Israel.

*2 Sam. 23.8. **1 Sam. 16.1,12.

11. Iată, după numărul lor, vitejii care erau în slujba lui David:
Iaşobeam, fiul lui Hacmoni, unul din căpitanii de seamă. El şi-a învârtit suliţa peste trei sute de oameni, pe care i-a omorât dintr-o singură dată.
12. După el, Eleazar, fiul lui Dodo, ahohitul, unul din cei trei războinici.
13. El era cu David la Pas-Damim, unde se strânseseră filistenii pentru luptă. Acolo era o bucată de pământ plină cu orz: şi poporul fugea dinaintea filistenilor.
14. S-au aşezat în mijlocul ogorului, l-au apărat şi au bătut pe filisteni. Şi Domnul i-a dat o mare izbăvire.
15. Trei din cele treizeci de căpetenii s-au* coborât la David pe stâncă, în peştera Adulam, când tabăra filistenilor era în valea** refaimiţilor.

*2 Sam. 23.13. **Cap. 14.9.

16. David era atunci în cetăţuie şi o ceată a filistenilor era la Betleem.
17. David a avut o dorinţă şi a zis: „Cine-mi va aduce apă de băut din fântâna de la poarta Betleemului?"
18. Atunci cei trei bărbaţi au trecut prin tabăra filistenilor şi au scos apă din fântâna de la poarta Betleemului. Au adus-o şi i-au dat-o lui David; dar David n-a vrut s-o bea, ci a vărsat-o înaintea Domnului.
19. El a zis: „Să mă ferească Dumnezeul meu să fac una ca aceasta! Să beau eu sângele acestor oameni, care s-au dus cu primejdia vieţii lor? Căci cu primejdia vieţii lor au adus-o." Şi n-a voit s-o bea. Iată ce au făcut aceşti trei viteji.
20. Abişai*, fratele lui Ioab, era căpetenia celor trei. El şi-a învârtit suliţa peste trei sute de oameni şi i-a omorât; şi i-a mers faima între cei trei.

*2 Sam. 23.18.

21. El* era cel mai cu vază din cei trei din rândul al doilea şi a fost căpetenia lor; dar n-a ajuns pe cei trei dintâi;

*2 Sam. 23.19.

22. Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui om din Cabţeel, om de preţ şi vestit prin isprăvile lui. El* a ucis cei doi lei ai Moabului. S-a coborât în mijlocul unei gropi pentru apă, unde a ucis un leu, într-o zi când căzuse zăpada.

*2 Sam. 23.20.

23. El a ucis pe un egiptean care avea o statură de cinci coţi şi avea în mână o suliţă ca sulul unui ţesător; s-a coborât împotriva lui cu un toiag, a smuls suliţa din mâna egipteanului şi l-a ucis cu ea.
24. Iată ce a făcut Benaia, fiul lui Iehoiada; şi i-a mers faima printre cei trei viteji.
25. Era cel mai cu vază din cei treizeci; dar n-a ajuns pe cei trei dintâi. David l-a primit în sfatul celor mai aproape de el.
26. Vitejii oştirii:
Asael*, fratele lui Ioab; Elhanan, fiul lui Dodo din Betleem;

*2 Sam. 23.24.

27. Şamot din Haror; Heleţ din Paion;
28. Ira, fiul lui Icheş, din Tecoa; Abiezer din Anatot;
29. Sibecai, huşatitul; Hai din Ahoah;
30. Maharai din Netofa; Heled, fiul lui Baana, din Netofa;
31. Itai, fiul lui Ribai, din Ghibeea fiilor lui Beniamin; Benaia din Piraton;
32. Hurai din Nahale-Gaaş; Abiel, din Araba;
33. Azmavet din Baharum; Eliahba din Şaalbon;
34. Bene-Haşem din Ghizon; Ionatan, fiul lui Şaghe, din Harar;
35. Ahiam, fiul lui Sacar, din Harar; Elifal, fiul lui Ur;
36. Hefer din Mechera; Ahia din Paion;
37. Heţro din Carmel; Naarai, fiul lui Ezbai;
38. Ioel, fratele lui Natan; Mibhar, fiul lui Hagri;
39. Ţelec, amonitul; Nahrai, din Berot, care ducea armele lui Ioab, fiul Ţeruiei;
40. Ira din Ieter; Gareb din Ieter;
41. Urie, hititul; Zabad, fiul lui Ahlai;
42. Adina, fiul lui Şiza, rubenitul, căpetenia rubeniţilor şi treizeci împreună cu el;
43. Hanan, fiul lui Maaca; Iosafat din Mitni;
44. Ozia din Aştarot; Şama şi Iehiel, fiii lui Hotam, din Aroer;
45. Iediael, fiul lui Şimri; Ioha, fratele său, tiţitul;
46. Eliel din Mahavim; Ieribai şi Ioşavia, fiii lui Elnaam; Itma, moabitul;
47. Eliel, Obed şi Iaasiel-Meţobaia.

Războinicii lui David în timpul lui Saul

12 1. Iată* cei ce s-au dus la David la Ţiclag**, pe când se ţinea el departe de faţa lui Saul, fiul lui Chis. Ei făceau parte din vitejii care i-au dat ajutor în timpul războiului.

*1 Sam. 27.2. **1 Sam. 27.6.

2. Erau arcaşi cu mâna dreaptă şi cu mâna stângă*, aruncau pietre, iar cu arcul trăgeau săgeţi: erau din Beniamin, din numărul fraţilor lui Saul.

*Judc. 20.16.

3. Căpetenia Ahiezer şi Ioas, fiii lui Şemaa din Ghibeea; Ieziel şi Pelet, fiii lui Azmavet; Beraca, Iehu din Anatot;
4. Işmaia din Gabaon, viteaz între cei treizeci şi căpetenie peste treizeci; Ieremia, Iahaziel, Iohanan, Iozabad din Ghedera;
5. Eluzai, Ierimot, Bealia, Şemaria, Şefatia din Harof;
6. Elcana, Işia, Azareel, Ioezer şi Iaşobeam, coreiţi;
7. Ioela şi Zebadia, fiii lui Ieroham din Ghedor.
8. Dintre gadiţi, nişte viteji au plecat să se ducă la David în cetăţuia din pustiu, ostaşi deprinşi la război, înarmaţi cu scut şi cu suliţă, ca nişte lei şi iuţi ca nişte căprioare* de pe munţi.

*2 Sam. 2.18.

9. Ezer, căpetenia; Obadia, al doilea; Eliab, al treilea;
10. Mişmana, al patrulea; Ieremia, al cincilea;
11. Atai, al şaselea; Eliel, al şaptelea;
12. Iohanan, al optulea; Elzabad, al nouălea;
13. Ieremia, al zecelea; Macbanai, al unsprezecelea.
14. Aceştia erau fiii lui Gad, căpetenii ale oştirii; unul singur, cel mai mic, putea să se lupte cu o sută de oameni şi cel mai mare cu o mie.
15. Aceştia au trecut Iordanul în luna întâi, când ieşea* din matcă pe tot cursul lui şi ei sunt aceia care au pus pe fugă pe toţi locuitorii din văi, la răsărit şi la apus.

*Ios. 3.15.

16. Şi din fiii lui Beniamin şi ai lui Iuda au fost unii care s-au dus la David în cetăţuie.
17. David le-a ieşit înainte şi le-a vorbit astfel:
„Dacă veniţi la mine cu gânduri bune, ca să mă ajutaţi, inima mea se va uni cu voi; dar, dacă veniţi să mă înşelaţi în folosul vrăjmaşi-

lor mei, când nu fac nici o violenţă, Dumnezeul părinţilor noştri să vadă şi să judece!”
18. Amasai*, unul din căpitanii de seamă, mânat[1] de Duhul a zis: „Suntem cu tine, David şi cu tine, fiul lui Isai! Pace, pace ţie şi pace celor ce te ajută, căci Dumnezeul tău ţi-a ajutat!” Şi David i-a primit şi i-a pus între căpeteniile oştirii.

*2 Sam. 17.25.

19. Nişte oameni din Manase s-au unit cu David, când* a pornit cu război împotriva lui Saul cu filistenii. Dar n-au fost de ajutor filistenilor; căci, după ce s-au sfătuit, domnii filistenilor l-au trimis înapoi pe David, zicând: „S-ar putea ca el să treacă de partea stăpânului său Saul şi să ne pună astfel în primejdie capetele** noastre.”

*1 Sam. 29.2. **1 Sam. 29.4.

20. Când s-a întors la Ţiclag, iată pe cei ce s-au unit cu el din Manase: Adnah, Iozabad, Iediael, Micael, Iozabad, Elihu şi Ţiltai, căpetenia miilor lui Manase.
21. Au dat ajutor lui David împotriva cetei* (jefuitorilor amaleciţi), căci toţi erau oameni viteji şi au ajuns căpetenii în oştire.

*1 Sam. 30.1,9,10.

22. Şi din zi în zi veneau oameni la David să-l ajute, până ce a avut o tabără mare, ca o tabără a lui Dumnezeu.

Războinicii celor douăsprezece seminţii

23. Iată numărul oamenilor înarmaţi pentru război, care s-au dus* la David în Hebron, ca să treacă** asupra lui domnia lui Saul, după † porunca Domnului:

*2 Sam. 2.3,4; 5.1. Cap. 11.1. **Cap. 10.14. † 1 Sam. 16.1,3.

24. Fiii lui Iuda, care purtau scutul şi suliţa, şase mii opt sute înarmaţi pentru război.
25. Din fiii lui Simeon, oameni viteji la război, şapte mii o sută.
26. Din fiii lui Levi, patru mii şase sute;
27. şi Iehoiada, mai-marele aaroniţilor, şi cu el trei mii şapte sute;
28. şi Ţadoc*, tânăr viteaz, şi casa tatălui său, douăzeci şi două de căpetenii. *2 Sam. 8.17.
29. Din fiii lui Beniamin, fraţii lui Saul, trei mii; căci până atunci cea mai mare* parte dintre ei rămăseseră credincioşi casei lui Saul.

*2 Sam. 2.8,9.

30. Din fiii lui Efraim, douăzeci de mii opt sute, oameni viteji, oameni cu faimă, după casele părinţilor lor.
31. Din jumătatea seminţiei lui Manase, optsprezece mii, care au fost numiţi pe nume să se ducă să pună împărat pe David.
32. Din fiii lui Isahar, care se pricepeau* în înţelegerea vremurilor şi ştiau ce trebuia să facă Israel, două sute de căpetenii şi toţi fraţii lor erau puşi sub porunca lor.

*Est. 1.13.

33. Din Zabulon, cincizeci de mii în stare să meargă la oştire, înarmaţi pentru luptă cu toate armele de război şi gata să se lupte cu o inimă hotărâtă.
34. Din Neftali, o mie de căpetenii, şi cu ei treizeci şi şapte de mii care purtau scutul şi suliţa.
35. Din daniţi, înarmaţi pentru război douăzeci şi opt de mii şase sute.
36. Din Aşer, în stare să meargă la oaste şi gata de luptă, patruzeci de mii.
37. Şi de cealaltă parte a Iordanului, din rubeniţi, din gadiţi şi din jumătatea seminţiei lui Manase, cu toate armele de război, o sută douăzeci de mii.
38. Toţi aceşti bărbaţi, oameni de război, gata de luptă, au venit la Hebron cu inima neprefăcută, ca să pună pe David împărat peste tot Israelul. Şi toţi ceilalţi din Israel erau tot cu un gând să-l facă împărat pe David.
39. Au stat acolo trei zile cu David, mâncând şi bând, căci fraţii lor le pregătiseră de mâncare.
40. Şi chiar cei ce locuiau lângă ei până la Isahar, la Zabulon şi Neftali, aduceau provizii pe măgari, pe cămile, pe catâri şi pe boi: aluaturi, turte de smochine şi de stafide, vin, untdelemn, boi şi oi din belşug, căci era bucurie în Israel.

Chivotul adus de David în casa lui Obed-Edom

13 1. David a ţinut sfat cu căpeteniile peste mii şi peste sute, cu toţi mai-marii.
2. Şi David a zis întregii adunări a lui Israel: „Dacă găsiţi cu cale şi dacă lucrul acesta vine de la Domnul Dumnezeul nostru, să trimitem în toate părţile la fraţii noştri care au rămas* în toate ţinuturile lui Israel şi la preoţi şi leviţi, în cetăţile şi împrejurimile lor, ca să se strângă la noi,

*1 Sam. 31.1. Isa. 37.4.

3. şi să aducem la noi chivotul Dumnezeului nostru, căci* nu ne-am mai îngrijit de el de pe

1.Lit.: Duhul a îmbrăcat pe;

vremea lui Saul.”

*1 Sam. 7.1,2.

4. Toată adunarea a hotărât să facă aşa, căci lucrul acesta a părut bun întregului popor.

5. David a strâns* pe tot Israelul, de la Şilhor** în Egipt, până la intrarea Hamatului, ca să aducă din † Chiriat-Iearim chivotul lui Dumnezeu.

*1 Sam. 7.5. 2 Sam. 6.1. **Ios. 13.3. † 1 Sam. 6.21; 7.1.

6. Şi David, împreună cu tot Israelul, s-a suit la Baala*, la Chiriat-Iearim, care este al lui Iuda, ca să ridice de acolo chivotul lui Dumnezeu, înaintea căruia este chemat Numele Domnului care şade** între heruvimi.

*Ios. 15.9,60. **1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2.

7. Au pus într-un car* nou chivotul lui Dumnezeu pe care l-au luat din casa** lui Abinadab: Uza şi Ahio conduceau carul.

*Num. 4.15. Cap. 15.2,13. **1 Sam. 7.1.

8. David* şi tot Israelul jucau şi cântau înaintea lui Dumnezeu cu toată puterea lor, cu cântări şi harpe, lire, tamburine, chimvale şi cu trâmbiţe. *2 Sam. 6.5.

9. Când au ajuns la aria lui Chidon, Uza a întins mâna să apuce chivotul, pentru că boii erau să-l răstoarne.

10. Domnul s-a aprins de mânie împotriva lui Uza şi Domnul l-a lovit, pentru că* îşi întinsese mâna spre chivot. Uza a murit** acolo înaintea lui Dumnezeu.

*Num. 4.15. Cap. 15.13,15. **Lev. 10.2.

11. David s-a mâniat că Domnul făcuse o spărtură, lovind pe Uza cu o asemenea pedeapsă. De aceea locul acesta a fost numit până în ziua de azi Pereţ-Uza[1].

12. David s-a temut de Dumnezeu în ziua aceea şi a zis: „Cum să aduc chivotul lui Dumnezeu la mine?”

13. David n-a tras chivotul la el în cetatea lui David, ci l-a dus în casa lui Obed-Edom din Gat.

14. Chivotul* lui Dumnezeu a rămas trei luni la familia lui Obed-Edom, în casa lui. Şi Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom** şi tot ce era al lui.

*2 Sam. 6.11. **Gen. 30.27. Cap. 26.5.

Casa lui David şi copiii lui

14 1. Hiram*, împăratul Tirului, a trimis soli lui David şi lemn de cedru, şi cioplitori în piatră şi tâmplari să-i zidească o casă. *2 Sam. 5.11.etc.

2. David a cunoscut că Domnul îl întărea ca împărat al lui Israel şi că împărăţia lui s-a înălţat foarte mult, din pricina poporului Său, Israel.

3. David şi-a mai luat neveste şi la Ierusalim: şi a mai născut fii şi fiice.

4. Iată numele celor* ce i s-au născut la Ierusalim: Şamua, Şobab, Natan, Solomon,

*Cap. 3.5.

5. Ibhar, Elişua, Elfelet,

6. Noga, Nefeg, Iafia,

7. Elişama, Beeliada şi Elifelet.

Biruinţele lui David asupra filistenilor

8. Filistenii au auzit că David* fusese uns împărat peste tot Israelul şi s-au suit cu toţii să-l caute. David a fost înştiinţat de acest lucru şi le-a ieşit înainte.

*2 Sam. 5.17.

9. Filistenii au venit şi s-au răspândit în Valea* Refaim. *Cap. 11.15.

10. David a întrebat pe Dumnezeu zicând: „Să mă sui împotriva filistenilor şi îi vei da în mâinile mele?” Şi Domnul i-a zis: „Suie-te, şi-i voi da în mâinile tale.”

11. S-au suit la Baal-Peraţim, unde David i-a bătut. Apoi a zis: „Dumnezeu a risipit pe vrăjmaşii mei prin mâna mea, ca pe nişte ape care se scurg.” De aceea s-a dat locului acestuia numele Baal-Peraţim.

12. Ei şi-au lăsat acolo dumnezeii, care au fost arşi în foc după porunca lui David.

13. Filistenii* s-au răspândit din nou în vale.

*2 Sam. 5.22.

14. David a întrebat iarăşi pe Dumnezeu. Şi Dumnezeu i-a zis: „Să nu te sui după ei; întoarce-te de la ei şi mergi* asupra lor prin faţa duzilor.

*2 Sam. 5.23.

15. Când vei auzi un vuiet de paşi în vârfurile duzilor, atunci să ieşi la luptă, căci Dumnezeu merge înaintea ta, ca să bată oastea filistenilor.”

16. David a făcut cum îi poruncise Dumnezeu şi oastea filistenilor a fost bătută de la Gabaon* până la Ghezer.

*2 Sam. 5.25.

17. Faima* lui David s-a răspândit în toată ţara, şi Domnul l-a făcut de** temut pentru toate popoarele. *Ios. 6.27. 2 Cron. 26.8. **Deut. 2.25; 11.25.

David aduce chivotul la Ierusalim

15 1. David şi-a zidit case în cetatea lui David; a pregătit un loc chivotului lui Dumnezeu şi a ridicat un Cort* pentru el.

*Cap. 16.1.

1.Sau: Spărtura lui Uza;

2. Atunci David a zis: „Chivotul* lui Dumnezeu nu trebuie purtat decât de leviţi, căci pe ei i-a ales Domnul să ducă chivotul lui Dumnezeu şi să-I slujească pe veci.”
*Num. 4.2,15. Deut. 10.8; 31.9.
3. Şi David a strâns* tot Israelul la Ierusalim, ca să suie chivotul Domnului la locul pe care i-l pregătise.
*1 Împ. 8.1. Cap. 13.5.
4. David a strâns pe fiii lui Aaron şi pe leviţi:
5. din fiii lui Chehat: pe căpetenia Uriel şi pe fraţii săi, o sută douăzeci;
6. din fiii lui Merari: pe căpetenia Asaia şi pe fraţii săi, două sute douăzeci;
7. din fiii lui Gherşon: pe căpetenia Ioel şi pe fraţii săi, o sută treizeci;
8. din fiii lui Eliţafan*: pe căpetenia Semaia şi pe fraţii săi, două sute;
*Exod 6.22.
9. din fiii lui Hebron*: pe căpetenia Eliel şi pe fraţii săi, optzeci;
*Exod 6.18.
10. din fiii lui Uziel: pe căpetenia Aminadab şi pe fraţii săi, o sută doisprezece.
11. David i-a chemat pe preoţii: Ţadoc şi Abiatar şi pe leviţii: Uriel, Asaia, Ioel, Şemaia, Eliel şi Aminadab;
12. şi le-a zis: „Voi sunteţi capii de familie ai leviţilor, sfinţiţi-vă, voi şi fraţii voştri şi suiţi chivotul Domnului Dumnezeului lui Israel la locul pe care i l-am pregătit.
13. Pentru că* n-aţi fost întâia dată, de aceea ne-a lovit Domnul** Dumnezeul nostru, căci nu L-am căutat după Lege.”
*2 Sam. 6.3. Cap. 13.7. **Cap. 13.10,11.
14. Preoţii şi leviţii s-au sfinţit ca să suie chivotul Domnului Dumnezeului lui Israel.
15. Fiii leviţilor au dus chivotul lui Dumnezeu pe umeri cu nişte drugi, cum poruncise* Moise după cuvântul Domnului.
*Exod 25.14. Num. 4.15; 7.9.
16. Şi David a zis căpeteniilor leviţilor să aşeze pe fraţii lor cântăreţi cu instrumente de muzică, cu lire, harpe şi chimvale, şi să cânte din ele cântări răsunătoare, în semn de bucurie.
17. Leviţii i-au aşezat pe Heman*, fiul lui Ioel; dintre fraţii lui, pe Asaf**, fiul lui Berechia; şi dintre fiii lui Merari, fraţii lor, pe Etan †, fiul lui Cuşaia;
*Cap. 6.33. **Cap. 6.39. † Cap. 6.44.
18. apoi împreună cu ei pe fraţii lor de a doua mână: pe Zaharia, Ben, Iaaziel, Şemiramot, Iehiel, Uni, Eliab, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele şi Micneia; şi Obed-Edom şi Ieiel, uşieri.
19. Cântăreţii, Heman, Asaf şi Etan aveau ţambale de aramă, ca să sune din ele.
20. Zaharia, Aziel, Şemiramot, Iehiel, Uni, Eliab, Maaseia şi Benaia aveau lire pe* alamot[1];
*Ps. 46, titlu.
21. şi Matitia, Elifele, Micneia, Obed-Edom, Ieiel şi Azazia aveau harpe cu opt corzi[2], ca să sune tare.
22. Chenania, căpetenia muzicii între leviţi, conducea muzica, fiindcă era maestru.
23. Berechia şi Elcana erau uşierii chivotului.
24. Şebania, Iosafat, Netaneel, Amasai, Zaharia, Benaia şi Eliezer, preoţii, sunau din trâmbiţe* înaintea chivotului lui Dumnezeu. Obed-Edom şi Iehia erau uşierii chivotului.
*Num. 10.8. Ps. 81.3.
25. David*, bătrânii lui Israel şi căpeteniile miilor au pornit astfel să suie chivotul legământului Domnului de la casa lui Obed-Edom, în mijlocul bucuriei.
*2 Sam. 6.12,13, etc. 1 Împ. 8.1.
26. Când a ajutat Dumnezeu pe leviţi să ridice chivotul legământului Domnului, au jertfit şapte viţei şi şapte berbeci.
27. David era îmbrăcat cu o manta de in subţire; tot aşa erau îmbrăcaţi toţi leviţii care duceau chivotul, cântăreţii şi Chenania, căpetenia muzicii între cântăreţi; şi David avea pe el un efod de in.
28. Tot Israelul a suit* chivotul legământului Domnului cu strigăte de bucurie, cu sunete de corn, de trâmbiţe şi de chimvale şi făcând să răsune lirele şi harpele.
*Cap. 13.8.
29. Pe când* intra în cetatea lui David chivotul legământului Domnului, Mical, fata lui Saul, se uita pe fereastră şi, când l-a văzut pe împăratul David sărind şi jucând, l-a dispreţuit în inima ei. *2 Sam. 6.16.

Orânduielile privitoare la slujbă

16 1. După ce au adus* chivotul lui Dumnezeu, l-au pus în mijlocul Cortului, pe care-l întinsese David pentru el şi au adus înaintea lui Dumnezeu arderi de tot şi jertfe de mulţumiri. *2 Sam. 6.17-19.

1.cu sunet subţire = posib. acordate cu voci de femei; 2.Lit.: *a opta*, probabil, bas sau octava de jos - care întărea sunetul;

2. Când a sfârşit David de adus arderile de tot şi jertfele de mulţumiri, a binecuvântat poporul în Numele Domnului.
3. Apoi a împărţit tuturor celor din Israel, bărbaţi şi femei, fiecăruia câte o pâine, o bucată de carne şi o turtă de stafide.
4. A dat leviţilor sarcina să facă slujba înaintea chivotului Domnului, să cheme*, să laude şi să slăvească pe Domnul Dumnezeul lui Israel.
*Ps. 38; 70, titlu.
5. Aceştia erau: Asaf, căpetenia; Zaharia, al doilea după el; Ieiel, Şemiramot, Iehiel, Matitia, Eliab, Benaia, Obed-Edom şi Ieiel. Ei aveau instrumente de muzică, lire şi harpe; şi Asaf suna cu chimvale.
6. Preoţii Benaia şi Iahaziel sunau mereu din trâmbiţe înaintea chivotului legământului lui Dumnezeu.
7. În ziua aceea, David i-a însărcinat pentru întâia dată pe Asaf şi fraţii săi să vestească* laudele Domnului. *2 Sam. 23.1.

Cântarea de laudă

8. Lăudaţi* pe Domnul, chemaţi Numele Lui: faceţi cunoscut printre popoare faptele Lui înalte!
*Ps. 105.1-15.
9. Cântaţi-I, cântaţi psalmi în cinstea Lui! Vorbiţi despre toate minunile Lui!
10. Făliţi-vă cu Numele Lui cel sfânt! Să se bucure inima celor ce caută pe Domnul!
11. Căutaţi pe Domnul şi sprijinul Lui, căutaţi necurmat faţa Lui!
12. Aduceţi-vă aminte de minunile pe care le-a făcut,
de minunile Lui şi de judecăţile rostite de gura Lui,
13. voi, sămânţa lui Israel, robul Său, copiii lui Iacov, aleşii Lui!
14. Domnul este Dumnezeul nostru; judecăţile Lui se împlinesc pe tot pământul.
15. Aduceţi-vă aminte totdeauna de legământul Său;
de făgăduinţele Lui, făcute pentru o mie de generaţii,
16. de legământul pe care l-a făcut* cu Avraam
şi de jurământul pe care l-a făcut lui Isaac;
*Gen. 17.2; 26.3; 28.13; 35.11.
17. El l-a întărit ca o lege pentru Iacov şi ca un legământ veşnic pentru Israel,
18. zicând: „Îţi voi da ţara Canaanului ca moştenire care v-a căzut la împărţire."
19. Ei erau puţini la număr atunci, foarte* puţini la număr şi străini în ţara aceea.
*Gen. 34.30.
20. Şi mergeau de la un neam la altul şi de la o împărăţie la un alt popor;
21. dar El n-a îngăduit nimănui să-i asuprească, şi a pedepsit* împăraţi din pricina lor,
*Gen. 12.17; 20.3. Exod 7.15-18.
22. zicând: „Nu* vă atingeţi de unşii Mei
şi nu faceţi nici un rău prorocilor Mei!"
*Ps. 105.15.
23. Cântaţi* Domnului, toţi locuitorii pământului!
Vestiţi din zi în zi mântuirea Lui;
*Ps. 96.1, etc.
24. povestiţi printre neamuri slava Lui,
printre toate popoarele, minunile Lui!
25. Căci Domnul este mare şi foarte vrednic de laudă,
El este de temut, mai presus de toţi dumnezeii;
26. căci toţi dumnezeii popoarelor sunt* idoli[1],
dar Domnul a făcut cerurile.
*Lev. 19.4.
27. Măreţia şi strălucirea sunt înaintea feţei Lui,
tăria şi bucuria sunt în Locaşul Lui.
28. Familii de popoare, daţi Domnului,
daţi Domnului slavă şi cinste!
29. Daţi Domnului slavă pentru Numele Lui!
Aduceţi daruri şi veniţi înaintea Lui,
închinaţi-vă înaintea Domnului cu podoabe sfinte[2].
30. Tremuraţi înaintea Lui, toţi locuitorii pământului!
Căci lumea este întărită şi nu se clatină.
31. Să se bucure cerurile şi să se veselească pământul!
Să se spună printre neamuri că Domnul împărăţeşte!
32. Să urle marea cu tot ce este în ea!
Câmpia să se veselească
împreună cu tot ce este pe ea!
33. Să chiuie copacii din pădure înaintea Domnului!
Căci El vine să judece pământul.
34. Lăudaţi* pe Domnul, căci este bun,
căci îndurarea Lui ţine în veci!
*Ps. 106.1; 107.1; 118.1; 136.1.

1.Sau: deşertăciune, nimic;
2.Sau: în sfântă splendoare;

35. Ziceţi*: „Mântuieşte-ne, Dumnezeul mântuirii,
strânge-ne şi scoate-ne din mijlocul popoarelor,
ca să lăudăm Numele Tău cel sfânt
şi să ne punem slava în a Te lăuda!

*Ps. 106.47,48.

36. Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul lui Israel, din veşnicie în veşnicie!”
Şi tot* poporul** a zis: „Amin!” şi „Lăudaţi pe Domnul!”

*1 Împ. 8.15. **Deut. 27.15.

37. David a lăsat acolo, înaintea chivotului legământului Domnului, pe Asaf şi pe fraţii lui, ca să slujească necurmat înaintea chivotului, împlinindu-şi datoria zi de zi.
38. A lăsat pe Obed-Edom şi pe Hosa cu fraţii lor, în număr de şaizeci şi opt, pe Obed-Edom, fiul lui Ieditun şi pe Hosa, ca uşieri.
39. A pus pe preotul Ţadoc şi pe preoţi, fraţii săi, înaintea* Locaşului Domnului, pe înălţimea** din Gabaon,

*Cap. 21.29. 2 Cron. 1.3. **1 Împ. 3.4.

40. ca să aducă necurmat Domnului arderi de tot, dimineaţa şi seara*, pe altarul arderilor de tot şi să împlinească tot ce este scris în Legea Domnului, poruncită lui Israel de Domnul.

*Exod 29.38. Num. 28.3.

41. Cu ei erau Heman şi Iedutun şi ceilalţi care fuseseră aleşi şi numiţi pe nume ca să laude pe Domnul, căci îndurarea* Lui ţine în veci.

*Vers. 34. 2 Cron. 5.13; 7.3. Ezra 3.11. Ier. 33.11.

42. Cu ei erau Heman şi Iedutun, care aveau trâmbiţe şi chimvale şi instrumente muzicale ale lui Dumnezeu pentru cei ce sunau din ele. Fiii lui Iedutun erau uşieri.
43. Tot poporul* s-a dus fiecare la casa lui şi David s-a întors să-şi binecuvânteze casa.

*2 Sam. 6.19,20.

David vrea să zidească Templul

17 1. Pe când* locuia David în casa lui, a zis prorocului Natan: „Iată, eu locuiesc într-o casă de cedru şi chivotul legământului Domnului este într-un Cort.”

*2 Sam. 7.1, etc.

2. Natan a răspuns lui David: „Fă tot ce-ţi spune inima, căci Dumnezeu este cu tine.”
3. În noaptea următoare, cuvântul Domnului a vorbit lui Natan:
4. „Du-te şi spune robului Meu David: Aşa vorbeşte Domnul: „Nu tu Îmi vei zidi o Casă de locuit.
5. Căci Eu n-am locuit într-o Casă din ziua când L-am scos pe Israel din Egipt până în ziua de azi; ci am mers din Cort în Cort şi din Locaş în Locaş.
6. Pretutindeni pe unde am mers cu tot Israelul, am spus Eu o vorbă vreunuia din judecătorii lui Israel, cărora le poruncisem să pască pe poporul Meu, am zis Eu: „Pentru ce nu-Mi zidiţi o Casă de cedru?””
7. Acum să spui robului Meu David: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Te-am luat de la păşune, dinapoia oilor, ca să fii căpetenia poporului Meu, Israel;
8. am fost cu tine pretutindeni pe unde ai mers, am nimicit pe toţi vrăjmaşii tăi dinaitea ta şi ţi-am făcut nume ca numele celor mari de pe pământ;
9. am dat o locuinţă poporului Meu Israel şi l-am sădit ca să fie statornic acolo şi să nu mai fie tulburat, pentru ca cei răi să nu-l mai nimicească aşa cum îl nimiceau mai înainte
10. şi pe vremea când pusesem judecători peste poporul Meu, Israel. Am supus pe toţi vrăjmaşii tăi. Şi îţi vestesc că Domnul îţi va zidi o casă[1].
11. Când ţi se vor împlini zilele şi când te vei duce la părinţii tăi, voi ridica sămânţa ta după tine - şi anume pe unul din fiii tăi -, şi-i voi întări domnia.
12. El Îmi va zidi o Casă şi-i voi întări pe veci scaunul lui de domnie.
13. Eu îi voi* fi Tată şi el Îmi va fi fiu; şi nu voi îndepărta bunătatea Mea de la el, cum am îndepărtat-o de la cel dinaintea ta.

*2 Sam. 7.14,15.

14. Îl* voi aşeza pentru totdeauna în Casa Mea şi în împărăţia Mea scaunul lui de domnie va fi întărit pe veci.””

*Luca 1.33.

Rugăciunea lui David

15. Natan a spus lui David toate aceste cuvinte şi toată vedenia aceasta.
16. Şi împăratul David* s-a dus şi s-a înfăţişat înaintea Domnului şi a zis: „Cine sunt eu Doamne Dumnezeule şi ce este casa mea, de m-ai făcut să ajung unde sunt?

*2 Sam. 7.18.

17. Şi atât este puţin lucru înaintea Ta, Dumnezeule! Tu vorbeşti şi de casa[1] robului Tău pentru vremurile viitoare. Şi binevoieşti să-Ţi îndrepţi privirile asupra mea în felul oamenilor, Tu care eşti înălţat, Doamne Dumnezeule!

1.Sau: casă domnitoare, dinastie;

18. Ce ar putea să-Ţi mai spună David faţă de slava dată robului Tău? Tu cunoşti pe robul Tău.
19. Doamne, din pricina robului Tău şi după inima Ta, ai făcut aceste lucruri mari şi i le-ai descoperit.
20. Doamne! Nimeni nu este ca Tine şi nu este alt Dumnezeu în afară de Tine, după tot ce am auzit cu urechile noastre.
21. Este oare pe pământ un singur popor care să fie ca poporul Tău Israel, pe care Dumnezeu a venit să-l răscumpere ca să facă din el poporul Lui, ca să-Ţi faci un nume şi să săvârşeşti minuni şi semne mari[1], izgonind popoare dinaintea poporului Tău pe care l-ai răscumpărat din Egipt?
22. Tu ai pus pe poporul Tău, Israel, ca să fie poporul Tău pe veci; şi Tu, Doamne, Te-ai făcut Dumnezeul lui.
23. Acum, Doamne, cuvântul pe care l-ai rostit asupra robului Tău şi asupra casei lui să rămână în veac; şi fă după cuvântul Tău!
24. Să rămână, pentru ca Numele Tău să fie slăvit pe veci şi să se spună: „Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, este un Dumnezeu pentru Israel!" Şi casa robului Tău David să fie întărită înaintea Ta!
25. Căci Tu Însuţi, Dumnezeule, ai descoperit robului Tău că îi vei zidi o casă. De aceea a îndrăznit robul Tău să se roage înaintea Ta.
26. Acum, Doamne, Tu eşti adevăratul Dumnezeu şi Tu ai vestit harul acesta robului Tău.
27. Binecuvântează, dar, casa robului Tău, ca să rămână pe veci înaintea Ta! Căci ce binecuvântezi Tu, Doamne, este binecuvântat pentru veşnicie!"

Biruinţele lui David

18 1. După aceea, David a bătut* pe filisteni şi i-a supus şi a luat din mâna filistenilor Gatul şi satele lui.

*2 Sam. 8.1, etc.

2. A bătut pe moabiţi şi moabiţii au fost supuşi lui David şi i-au plătit un bir.
3. David a bătut pe Hadarezer, împăratul Ţobei, spre Hamat, când s-a dus să-şi aşeze stăpânirea peste râul Eufrat.
4. David i-a luat o mie de care, şapte mii* de călăreţi şi douăzeci de mii de pedestraşi; a tăiat tendoanele tuturor cailor pentru care, dar a păstrat dintre ei pentru o sută de care.

*2 Sam. 8.4.

5. Sirienii din Damasc au venit în ajutorul lui Hadarezer, împăratul Ţobei; şi David a bătut douăzeci şi două de mii de sirieni.
6. David a pus străji[1] înarmate în Siria[2] Damascului. Şi sirienii i-au fost supuşi lui David şi i-au plătit bir. Domnul îl ocrotea pe David oriunde mergea.
7. Şi David a luat scuturile de aur pe care le aveau slujitorii lui Hadarezer şi le-a adus la Ierusalim.
8. David a mai luat multă aramă din Tibhat şi din Cun, cetăţile lui Hadarezer. Solomon a făcut* din ea marea de aramă, stâlpii şi uneltele de aramă.

*1 Împ. 7.15,23. 2 Cron. 4.12,15,16.

9. Tohu, împăratul Hamatului, a auzit că David bătuse toată oştirea lui Hadarezer, împăratul Ţobei;
10. şi a trimis pe fiul său Hadoram la împăratul David să-i ureze de bine şi să-l laude că a luptat împotriva lui Hadarezer şi l-a bătut. Căci Tohu era în război cu Hadarezer. A trimis de asemenea tot felul de vase de aur, de argint şi de aramă.
11. Împăratul David le-a închinat Domnului, împreună cu argintul şi aurul pe care-l luase de la toate popoarele, de la Edom, de la Moab, de la fiii lui Amon, de la filisteni şi de la Amalec.
12. Abişai, fiul Ţeruiei, a bătut în Valea Sării optsprezece mii* de edomiţi.

*2 Sam. 8.13.

13. A pus* oşti de strajă[1] în Edom şi tot Edomul a fost supus lui David. Domnul îl ocrotea pe David pe oriunde mergea.

*2 Sam. 8.14, etc.

Înalţii slujbaşi ai lui David

14. David a domnit peste tot Israelul şi făcea judecată şi dreptate întregului său popor.
15. Ioab, fiul Ţeruiei, era mai-mare peste oştire; Iosafat, fiul lui Ahilud, era scriitor;
16. Ţadoc, fiul lui Ahitub şi Abimelec, fiul lui Abiatar, erau preoţi; Şavşa era logofăt;
17. Benaia*, fiul lui Iehoiada, era căpetenia cheretiţilor şi a peletiţilor; şi fiii lui David erau cei dintâi pe lângă împărat.

*2 Sam. 8.18.

1.Sau: măreţie şi înfricoşare;

1.Sau: garnizoane;

2.Lit.(ebr).: Aram;

Război împotriva amoniţilor

19 1. După aceea*, Nahaş, împăratul fiilor lui Amon, a murit şi în locul lui a domnit fiul său.

*2 Sam. 10.1.etc.

2. David a zis: „Voi arăta bunăvoinţă lui Hanun, fiul lui Nahaş, căci tatăl lui a arătat bunăvoinţă faţă de mine.” Şi David a trimis soli să-l mângâie pentru moartea tatălui său. Când au ajuns slujitorii lui David în ţara fiilor lui Amon, la Hanun, ca să-l mângâie,
3. căpeteniile fiilor lui Amon au zis lui Hanun: „Crezi că David îţi trimite oameni să te mângâie, ca să cinstească pe tatăl tău? - Oare n-au venit slujitorii lui la tine ca să cunoască cetatea şi s-o nimicească şi ca să iscodească ţara?”
4. Atunci Hanun i-a luat pe slujitorii lui David, a pus să-i radă şi să le taie hainele prin mijloc până la şezut. Apoi le-a dat drumul.
5. David, căruia au venit şi i-au dat de ştire despre cele întâmplate cu oamenii aceştia, a trimis nişte oameni înaintea lor, căci li se făcuse mare ruşine; şi împăratul a trimis să le spună: „Rămâneţi la Ierihon până vă va creşte barba şi apoi să vă întoarceţi.”
6. Fiii lui Amon au văzut că se făcuseră urâţi[1] lui David şi Hanun şi fiii lui Amon au trimis o mie de talanţi de argint să tocmească în slujba lor care şi călăreţi de la sirienii din Mesopotamia şi de la sirienii din Maaca şi din Ţoba*.

*Cap. 18.5,9.

7. Au tocmit treizeci şi două de mii de care şi pe împăratul din Maaca împreună cu poporul lui, care au venit şi au aşezat tabăra înaintea Medebei. Fiii lui Amon s-au strâns din cetăţile lor şi au mers la luptă.
8. La auzul acestei veşti, David a trimis împotriva lor pe Ioab şi toată oştirea de oameni viteji.
9. Fiii lui Amon au ieşit şi s-au înşirat în linie de bătaie la intrarea cetăţii; împăraţii care veniseră au aşezat tabăra deoparte pe câmp.
10. Ioab a văzut că avea de luptat şi înainte şi înapoi. A ales atunci din toţi voinicii de frunte ai lui Israel o ceată pe care a aşezat-o împotriva sirienilor;
11. şi a pus sub porunca fratelui său Abişai cealaltă parte a poporului, ca să ţină piept fiilor lui Amon.

1.Lit.: „erau în miros urât” (peste tot în text);

12. El a zis: „Dacă sirienii vor fi mai tari decât mine, să-mi vii tu în ajutor; şi dacă fiii lui Amon vor fi mai tari decât tine, îţi voi veni eu în ajutor.
13. Fii tare şi să ne îmbărbătăm pentru poporul nostru şi pentru cetăţile Dumnezeului nostru şi Domnul să facă ce va crede[1]!”
14. Ioab, cu poporul lui, a înaintat la luptă împotriva sirienilor; şi ei au fugit dinaintea lui.
15. Şi, când au văzut fiii lui Amon că sirienii o luaseră la fugă, au fugit şi ei dinaintea lui Abişai, fratele lui Ioab şi s-au întors în cetate. Şi Ioab s-a întors la Ierusalim.
16. Sirienii, văzând că fuseseră bătuţi de Israel, au trimis şi au adus pe sirienii care erau de cealaltă parte a Râului; şi Şofah, căpetenia oştirii lui Hadarezer, era în fruntea lor.
17. Au dat de ştire lui David, care a strâns tot Israelul, a trecut Iordanul, a mers împotriva lor şi s-a pregătit de luptă împotriva lor. David s-a înşiruit în linie de bătaie împotriva sirienilor. Dar sirienii, după ce s-au bătut cu el,
18. au fugit dinaintea lui Israel. David le-a ucis oamenii de la şapte mii de care şi patruzeci de mii de pedeştri şi l-a omorât pe Şofah, căpetenia oştirii.
19. Slujitorii lui Hadarezer, văzându-se bătuţi de Israel, au făcut pace cu David şi i s-au supus. Şi sirienii n-au vrut să-i mai ajute pe fiii lui Amon.

Cucerirea cetăţii Raba

20 1. În anul următor[2]*, pe vremea când porneau împăraţii la război, Ioab** a pornit, în fruntea unei puternice oştiri, să pustiască ţara fiilor lui Amon şi să asedieze Raba. Dar David a rămas la Ierusalim. Ioab a bătut Raba şi a nimicit-o.

*2 Sam. 11.1. **2 Sam. 12.26.

2. David a luat* coroana de pe capul împăratului ei şi a găsit-o în greutate de un talant de aur: era împodobită cu pietre scumpe; şi a fost pusă pe capul lui David, care a luat o mare pradă din cetate.

*2 Sam. 12.30,31.

3. A scos afară pe locuitori şi i-a tăiat în bucăţi cu ferăstraie, cu securi şi cu topoare; tot aşa a făcut tuturor cetăţilor fiilor lui Amon. David s-a întors la Ierusalim cu tot poporul.

1.Sau: „să facă ce este bine în ochii Săi” (peste tot în text);
2.Sau: la sosirea primăverii;

Biruinţele asupra filistenilor

4. După aceea, a avut loc* o bătălie la Ghezer cu filistenii. Atunci Sibecai**, huşatitul, a ucis pe Sipai, unul din copiii lui Rafa. Şi filistenii au fost supuşi.

*2 Sam. 21.18. **Cap. 11.29.

5. A mai fost o bătălie cu filistenii. Şi Elhanan, fiul lui Iair, a ucis pe fratele lui Goliat, Lahmi din Gat, care avea o suliţă al cărei mâner era ca un sul de ţesut.

6. A mai fost* o bătălie la Gat. Acolo a fost un om de statură înaltă care avea şase degete la fiecare mână şi la fiecare picior, douăzeci şi patru în total, şi care se trăgea şi el din Rafa.

*2 Sam. 21.20.

7. El a batjocorit pe Israel; şi Ionatan, fiul lui Şimea, fratele lui David, l-a ucis.

8. Oamenii aceştia erau dintre copiii lui Rafa la Gat. Ei au pierit ucişi de mâna lui David şi de mâna slujitorilor lui.

Numărătoarea poporului

21 1. Satan* s-a ridicat împotriva lui Israel şi l-a aţâţat[1] pe David să facă numărătoarea lui Israel.

*2 Sam. 24.1, etc.

2. Şi David a zis lui Ioab şi căpeteniilor poporului: „Duceţi-vă de faceţi numărătoarea lui Israel, de la Beer-Şeba până la Dan şi spuneţi-mi la cât se ridică* numărul poporului.”

*Cap. 27.23.

3. Ioab a răspuns: „Domnul să facă pe poporul Lui încă de o sută de ori pe atât! Împărate, domnul meu, nu sunt ei toţi slujitori ai domnului meu? Dar pentru ce cere domnul meu lucrul acesta? Pentru ce să faci pe Israel să păcătuiască astfel?”

4. Cuvântul împăratului a biruit contra lui Ioab. Şi Ioab a plecat şi a străbătut tot Israelul; apoi s-a întors la Ierusalim.

5. Ioab i-a dat lui David cartea numărătorii poporului: în tot Israelul erau o mie de mii şi o sută de mii de bărbaţi în stare să scoată sabia, iar în Iuda erau patru sute şaptezeci de mii de bărbaţi în stare să scoată sabia.

6. Între ei n-a numărat pe Levi şi Beniamin*, căci porunca împăratului i se părea o urâciune.

*Cap. 27.24.

Ciuma de trei zile

7. Porunca aceasta n-a plăcut lui Dumnezeu, care a lovit pe Israel.

8. Şi David I-a zis lui Dumnezeu: „Am săvârşit un mare păcat* făcând lucrul acesta! Acum, iartă**, Te rog, fărădelegea robului Tău, căci am lucrat în totul ca un nebun!”

*2 Sam. 24.10. **2 Sam. 12.13.

9. Domnul a vorbit astfel lui Gad, văzătorul* lui David:

*1 Sam. 9.9.

10. „Du-te şi spune lui David: Aşa vorbeşte Domnul: Îţi pun înainte trei urgii; alege una din ele şi te voi lovi cu ea.”

11. Gad s-a dus la David şi i-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Primeşte:

12. sau trei* ani de foamete, sau trei luni în timpul cărora să fii nimicit de potrivnicii tăi şi atins de sabia vrăjmaşilor tăi, sau trei zile în timpul cărora sabia Domnului şi ciuma să fie în ţară şi îngerul Domnului să ducă nimicirea în tot ţinutul lui Israel.” Vezi acum ce trebuie să răspund Celui ce m-a trimis.”

*2 Sam. 24.13.

13. David i-a răspuns lui Gad: „Sunt într-o mare strâmtorare! Să cad în mâinile Domnului, căci îndurările Lui sunt nemărginite; dar să nu cad în mâinile oamenilor!”

14. Domnul a trimis ciuma în Israel; şi au căzut şaptezeci de mii de oameni din Israel.

15. Dumnezeu a trimis un înger* la Ierusalim, ca să-l nimicească; şi, pe când îl nimicea, Domnul S-a uitat şi I-a părut** rău de răul acesta; şi a zis îngerului care nimicea: „Destul! Acum, trage-ţi mâna înapoi!” Îngerul Domnului stătea lângă aria lui Ornan, iebusitul.

*2 Sam. 24.16. **Gen. 6.6.

16. David a ridicat ochii şi a văzut* pe îngerul Domnului stând între pământ şi cer şi ţinând în mână sabia scoasă şi întoarsă împotriva Ierusalimului. Atunci David şi bătrânii, înveliţi cu saci, au căzut cu faţa la pământ.

*2 Cron. 3.1.

17. Şi David a zis lui Dumnezeu: „Oare n-am poruncit eu numărătoarea poporului? Eu am păcătuit şi am făcut răul acesta; dar oile acestea, ce au făcut oare? Doamne Dumnezeul meu, mâna Ta să fie, dar, peste mine şi peste casa tatălui meu şi să nu piardă pe poporul Tău!”

18. Îngerul* Domnului I-a spus lui Gad să vorbească lui David să se suie să ridice un altar Domnului în aria lui Ornan, iebusitul.

*2 Cron. 3.1.

19. David s-a suit, după cuvântul pe care-l

1.Sau: l-a stârnit, l-a întărâtat;

spusese Gad în Numele Domnului.
20. Ornan s-a întors şi a văzut îngerul, şi cei patru fii ai lui s-au ascuns împreună cu el: treiera grâul atunci.
21. Când a ajuns David la Ornan, Ornan s-a uitat şi l-a zărit pe David; apoi a ieşit din arie şi s-a închinat înaintea lui David, cu faţa la pământ.
22. David i-a zis lui Ornan: „Dă-mi locul ariei să zidesc în el un altar Domnului; dă-mi-l pe preţul lui în argint, ca să se îndepărteze urgia de popor."
23. Ornan a răspuns lui David: „Ia-l, şi să facă domnul meu împăratul ce va crede; iată eu dau boii pentru arderea de tot, carele în loc de lemne şi grâul pentru darul de mâncare, toate le dau."
24. Dar împăratul David a zis lui Ornan: „Nu! Vreau să-l cumpăr cu preţul lui în argint, căci nu voi da Domnului ce este al tău şi nu voi aduce o ardere de tot care să nu mă coste nimic."
25. Şi David i-a dat* lui Ornan şase sute de sicli de aur pentru locul ariei.

*2 Sam. 24.24.

26. David a zidit acolo un altar Domnului şi a adus arderi de tot şi jertfe de mulţumire. A chemat pe Domnul şi Domnul i-a răspuns prin foc*, care s-a coborât din cer pe altarul arderii de tot.

*Lev. 9.24. 2 Cron. 7.1.

27. Atunci Domnul a vorbit îngerului, care şi-a pus iarăşi sabia în teacă.
28. Pe vremea aceasta, David, văzând că Domnul îl ascultase în aria lui Ornan, iebusitul, aducea jertfe acolo.
29. Dar Locaşul* Domnului, făcut de Moise în pustiu şi altarul arderilor de tot erau atunci pe înălţimea Gabaonului.

*Cap. 16.39.

30. David* nu putea să meargă înaintea acestui altar să caute pe Dumnezeu, pentru că îl înspăimântase sabia îngerului Domnului.

*1 Împ. 3.4. Cap. 16.39. 2 Cron. 1.3.

22 1. Şi David a zis: „Aici* să fie Casa Domnului Dumnezeu şi aici să fie altarul arderilor de tot pentru Israel."

*Deut. 12.5. 2 Sam. 24.18. Cap. 21.18,19,26,28. 2 Cron. 3.1.

Pregătirile lui David pentru zidirea Templului

2. David a strâns pe străinii* din ţara lui Israel şi i-a însărcinat pe cioplitorii de piatră să pregătească pietre cioplite pentru zidirea Casei lui Dumnezeu.

*1 Împ. 9.21.

3. A pregătit şi fier din belşug pentru cuiele de la uşile porţilor şi pentru scoabe, aramă multă, fără măsură*

*Vers. 14. 1 Împ. 7.47.

4. şi lemne de cedru fără număr, căci sidonienii* şi tirienii aduseseră lui David lemn de cedru din belşug.

*1 Împ. 5.6.

5. David zicea: „Fiul meu Solomon* este tânăr şi plăpând şi Casa care va fi zidită Domnului trebuie să fie de mare faimă şi slavă în toate ţările; de aceea vreau să-i pregătesc cele de trebuinţă pentru zidirea ei." Şi David a făcut mari pregătiri înainte de moarte.

*Cap. 29.1.

Sfaturile date lui Solomon

6. David l-a chemat pe fiul său Solomon şi i-a poruncit să zidească o Casă Domnului Dumnezeului lui Israel.
7. David i-a zis lui Solomon: „Fiul meu, aveam de gând* să zidesc o Casă Numelui** Domnului Dumnezeului meu.

*2 Sam. 7.2. 1 Împ. 8.17. Cap. 17.1; 28.2. **Deut. 12.5,11.

8. Dar cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Tu ai vărsat mult sânge* şi ai făcut mari războaie; de aceea, nu vei zidi o Casă Numelui Meu, căci ai vărsat înaintea Mea mult sânge pe pământ.

*1 Împ. 5.3. Cap. 28.3.

9. Iată,* că ţi se va naşte un fiu, care va fi un om al odihnei şi căruia îi voi da odihnă**, izbăvindu-l din mâna tuturor vrăjmaşilor lui de jur-împrejur; căci numele lui va fi Solomon *(Pace)* şi voi aduce peste Israel pacea şi liniştea în timpul vieţii lui.

*Cap. 28.5. **1 Împ. 4.25; 5.4.

10. El* va zidi o Casă Numelui Meu. El** Îmi va fi fiu şi Eu îi voi fi Tată; şi voi întări pe veci scaunul de domnie al împărăţiei lui în Israel."

*2 Sam. 7.13. 1 Împ. 5.5. Cap. 17.12,13; 28.6. **Evr. 1.5.

11. Acum, fiule, Domnul* să fie cu tine, ca să propăşeşti şi să zideşti Casa Domnului Dumnezeului tău, cum a spus El despre tine!

*Vers. 16.

12. Numai să-ţi dea* Domnul înţelepciune şi pricepere şi să te facă să domneşti peste Israel în păzirea Legii Domnului Dumnezeului tău!

*1 Împ. 3.9,12. Ps. 72.1.

13. Atunci* vei propăşi, dacă vei căuta să împlineşti legile şi poruncile pe care le-a dat Domnul lui Moise, pentru Israel.

Întăreşte-te şi îmbărbătează-te**, nu te teme şi nu te înspăimânta!

*Ios. 1.7,8. Cap. 28.7. **Deut. 31.7,8. Ios. 1.6,7,9. Cap. 28.20.

14. Iată, prin străduinţele mele, am pregătit pentru Casa Domnului o sută de mii de talanţi de aur, un milion de talanţi de argint şi aramă şi fier care nu se pot cântări*, căci sunt din belşug; am pregătit, de asemenea, lemne şi pietre şi vei mai adăuga şi tu. *Vers. 3.

15. Tu ai la tine un mare număr de lucrători, cioplitori în piatră şi tâmplari şi oameni îndemânatici în tot felul de lucrări.

16. Aurul, argintul, arama şi fierul sunt fără număr. Ridică-te, dar, şi lucrează şi Domnul* să fie cu tine."

*Vers. 11.

17. David a poruncit tuturor căpeteniilor lui Israel să vină în ajutor fiului său Solomon, zicând:

18. „Domnul Dumnezeul vostru* nu este oare cu voi şi nu v-a dat El odihnă din toate părţile? Căci a dat în mâinile mele pe locuitorii ţării şi ţara este supusă înaintea Domnului şi înaintea poporului Său.

*Deut. 12.10. Ios. 22.4. 2 Sam. 7.1. Cap. 23.25.

19. Puneţi-vă* acum inima şi sufletul să caute pe Domnul Dumnezeul vostru; ridicaţi-vă şi zidiţi Sfântul Locaş al Domnului Dumnezeu, ca să aduceţi** chivotul legământului Domnului şi uneltele închinate lui Dumnezeu în Casa care va fi zidită Numelui † Domnului."

*2 Cron. 30.3. **1 Împ. 8.6,21. 2 Cron. 5.7; 6.11. † Vers. 7. 1 Împ. 5.3.

Leviţii, numărătoarea şi slujbele lor

23 1. David, fiind bătrân şi sătul de zile, a pus pe fiul său Solomon* împărat peste Israel.

*1 Împ. 1.33-39. Cap. 28.5.

2. El a strâns toate căpeteniile lui Israel, pe preoţi şi pe leviţi.

3. Au făcut numărătoarea leviţilor, de la vârsta de treizeci de ani* în sus; socotiţi pe capete, bărbat după bărbat, şi s-au găsit în număr de treizeci şi opt de mii.

*Num. 4.3,47.

4. Şi David a zis: „Douăzeci şi patru de mii dintre ei să vegheze asupra slujbelor din Casa Domnului, şase mii să fie dregători[1]* şi judecători,

*Deut. 16.18. Cap. 26.29. 2 Cron. 19.8.

5. patru mii să fie portari[2] şi patru mii să fie însărcinaţi să laude pe Domnul cu instrumentele pe care le-am făcut* ca să-L preamărim."

*2 Cron. 29.25,26. Amos 6.5.

6. David i-a împărţit* în cete după fiii lui Levi: Gherşon, Chehat şi Merari.

*Exod 6.16. Num. 26.57. Cap. 6.1, etc. 2 Cron. 8.14; 29.25.

7. Din gherşoniţi*: Laedan şi Şimei.

*Cap. 26.21.

8. Fiii lui Laedan: căpetenia Iehiel, Zetam şi Ioel, trei.

9. Fiii lui Şimei: Şelomit, Haziel şi Haran, trei. Aceştia erau capii caselor părinteşti ale familiei lui Laedan.

10. Fiii lui Şimei: Iahat, Zina, Ieuş şi Beria. Aceştia sunt cei patru fii ai lui Şimei.

11. Iahat era căpetenia şi Zina al doilea; Ieuş şi Beria n-au avut mulţi fii şi au alcătuit o singură casă părintească la numărătoare.

12. Fiii lui Chehat*: Amram, Iţehar, Hebron şi Uziel, patru.

*Exod 6.18.

13. Fiii lui Amram*: Aaron şi Moise. Aaron** a fost pus deoparte să fie sfinţit ca preasfânt, el şi fiii lui pe veci, ca să aducă tămâie † înaintea Domnului, să-I facă slujba †† şi să binecuvânteze *† pe veci în Numele Lui.

*Exod 6.20. **Exod 28.1. Evr. 5.4. † Exod 30.7. Num. 16.40. 1 Sam. 2.28. †† Deut. 21.5. *† Num. 6.23.

14. Dar fiii* lui Moise, omul lui Dumnezeu, au fost număraţi în seminţia lui Levi.

*Cap. 26.23-25.

15. Fiii* lui Moise: Gherşom şi Eliezer.

*Exod 2.22; 18.3,4.

16. Fiul lui Gherşom: Şebuel*, căpetenia.

*Cap. 26.24.

17. Şi fiii lui Eliezer au fost: Rehabia*, căpetenia; Eliezer n-a avut alt fiu, dar fiii lui Rehabia au fost foarte mulţi la număr.

*Cap. 26.25.

18. Fiul lui Iţehar: Şelomit, căpetenia.

19. Fiii lui Hebron*: Ieria, căpetenia; Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; şi Iecameam, al patrulea. *Cap. 24.23.

20. Fiii lui Uziel: Mica, căpetenia; şi Işia, al doilea.

21. Fiii lui Merari*: Mahli şi Muşi. Fiii lui Mahli: Eleazar şi Chis**.

*Cap. 24.26. **Cap. 24.29.

22. Eleazar a murit fără* să aibă fii; dar a avut fete pe care le-au luat** de neveste fiii lui Chis, fraţii lor.

*Cap. 24.28. **Num. 36.6,8.

23. Fiii lui Muşi*: Mahli, Eder şi Ieremot, trei.

*Cap. 24.30.

24. Aceştia sunt fiii lui Levi*, după casele lor părinteşti, capii caselor părinteşti, după numă-

1.Sau: administratori; 2.Sau: uşieri;

rătoarea făcută numărând numele pe capetele lor. Ei erau întrebuinţaţi în slujba Casei Domnului, de la vârsta de douăzeci** de ani în sus.

*Num. 10.17,21. **Vers. 27. Num. 1.3; 4.3; 8.24. Ezra 3.8.

25. Căci David a zis: „Domnul Dumnezeul lui Israel a dat* odihnă poporului Său şi va locui pe veci la Ierusalim;

*Cap. 22.18.

26. şi leviţii nu vor mai avea să poarte* Cortul şi toate uneltele pentru slujba lui."

*Num. 4.5, etc.

27. După cele din urmă porunci ale lui David, numărătoarea fiilor lui Levi s-a făcut de la vârsta de douăzeci de ani în sus.

28. Puşi lângă fiii lui Aaron pentru slujba Casei Domnului, ei aveau să îngrijească de curţi şi de odăi, de curăţarea tuturor lucrurilor sfinte, de împlinirea slujbei în Casa lui Dumnezeu,

29. de pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, de floarea** de făină pentru darurile de mâncare, de plăcintele fără † aluat, de turtele coapte în tigaie şi de turtele †† prăjite, de toate măsurile *† şi greutăţile;

*Exod 25.30. **Lev. 6.20. Cap. 9.29, etc. † Lev. 2.4. †† Lev. 2.5,7. *† Lev. 19.35.

30. ei aveau să stea în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară, ca să laude şi să mărească pe Domnul

31. şi să aducă neîncetat înaintea Domnului toate arderile de tot Domnului, în zilele de Sabat*, de lună nouă şi de sărbători**, după numărul şi obiceiurile rânduite.

*Num. 10.10. Ps. 81.3. **Lev. 23.4.

32. Îngrijeau* de Cortul întâlnirii, de Sfântul Locaş şi de fiii** lui Aaron, fraţii lor, pentru slujba Casei Domnului.

*Num. 1.53. **Num. 3.6-9.

Preoţii împărţiţi în douăzeci şi patru de cete

24 1. Iată cetele fiilor lui Aaron. Fiii* lui Aaron: Nadab, Abihu, Eleazar şi Itamar.

*Lev. 10.1,6. Num. 26.60.

2. Nadab* şi Abihu au murit înaintea tatălui lor, fără să aibă fii; şi Eleazar şi Itamar au împlinit slujba de preoţi.

*Num. 3.4; 26.61.

3. David a împărţit pe fiii lui Aaron, rânduindu-i după slujba pe care aveau s-o facă; Ţadoc făcea parte din urmaşii lui Eleazar, şi Ahimelec, din urmaşii lui Itamar.

4. Printre fiii lui Eleazar s-au găsit mai multe căpetenii decât printre fiii lui Itamar şi i-au împărţit aşa că fiii lui Eleazar aveau şaisprezece căpetenii de case părinteşti; şi fiii lui Itamar, opt căpetenii de case părinteşti.

5. I-au împărţit prin sorţi, între unii şi alţii, căci căpeteniile Sfântului Locaş şi căpeteniile lui Dumnezeu erau din fiii lui Eleazar şi din fiii lui Itamar.

6. Şemaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, din seminţia lui Levi, i-a scris înaintea împăratului şi mai-marilor, înaintea preotului Ţadoc şi Ahimelec, fiul lui Abiatar şi înaintea căpeteniilor caselor părinteşti ale preoţilor şi leviţilor.

Au tras la sorţi câte o casă părintească pentru Eleazar şi au tras şi câte una pentru Itamar.

7. Cel dintâi sorţ a ieşit pentru Iehoiarib; al doilea, pentru Iedaia;

8. al treilea, pentru Harim; al patrulea, pentru Seorim;

9. al cincilea, pentru Malchia; al şaselea, pentru Miiamin;

10. al şaptelea, pentru Hacoţ; al optulea, pentru Abia*;

*Neem. 12.4,17. Luca 1.5.

11. al nouălea, pentru Iosua; al zecelea, pentru Şecania;

12. al unsprezecelea, pentru Eliaşib; al doisprezecelea, pentru Iachim;

13. al treisprezecelea, pentru Hupa; al paisprezecelea, pentru Ieşebeab;

14. al cincisprezecelea, pentru Bilga; al şaisprezecelea, pentru Imer;

15. al şaptesprezecelea, pentru Hezir; al optsprezecelea, pentru Hapiţeţ;

16. al nouăsprezecelea, pentru Petahia; al douăzecilea, pentru Ezechiel;

17. al douăzeci şi unulea, pentru Iachin; al douăzeci şi doilea, pentru Gamul;

18. al douăzeci şi treilea, pentru Delaia; al douăzeci şi patrulea, pentru Maazia.

19. Acesta era şirul în care aveau să-şi facă slujba, ca să intre* în Casa Domnului, după rânduiala pusă de Aaron, tatăl lor, potrivit cu poruncile pe care i le dăduse Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 9.25.

Căpeteniile leviţilor

20. Iată căpeteniile celorlalţi leviţi. Din fiii lui Amram: Şubael*; din fiii lui Şubael: Iehdia;

*Cap. 23.16.

21. din Rehabia*, din fiii lui Rehabia: căpetenia Işia.

*Cap. 23.17.

22. Din iţehariţi: Şelomot; din fiii lui Şelomot*: Iahat.

*Cap. 23.18.

23. Fiii lui* Hebron: Ieria; Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; Iecameam, al patrulea.

*Cap. 23.19; 26.31.

24. Fiul lui Uziel: Mica; din fiii lui Mica: Şamir;
25. fratele lui Mica: Işia; din fiii lui Işia: Zaharia.
26. Fiii lui Merari: Mahli şi Muşi şi fiii fiului său Iaazia.
27. Fiii lui* Merari, ai fiului său Iaazia: Şoham, Zacur şi Ibri.

*Exod 6.19. Cap. 23.21.

28. Din Mahli: Eleazar, care* n-a avut fii;

*Cap.23.22.

29. din Chis, fiii lui Chis: Ierahmeel.
30. Fiii lui* Muşi: Mahli, Eder şi Ierimot.
Aceştia sunt fiii lui Levi, după casele lor părinteşti.

*Cap. 23.23.

31. Şi ei, ca şi fraţii lor, fiii lui Aaron, au tras la sorţi înaintea împăratului David, înaintea lui Ţadoc şi Ahimelec şi înaintea căpeteniilor caselor părinteşti ale preoţilor şi leviţilor; şi anume fiecare cap de casă întocmai ca cel mai mic din fraţii săi.

Cântăreţii împărţiţi în douăzeci şi patru de cete

25 1. David şi căpeteniile oştirii au pus deoparte pentru slujbă pe aceia din fiii lui Asaf*, Heman şi Iedutun care proroceau întovărăşiţi de harpă, de liră şi de chimvale. Şi iată numărul celor ce aveau de îndeplinit lucrarea aceasta:

*Cap. 6.33,39,44.

2. Din fiii lui Asaf: Zacur, Iosif, Netania şi Aşareela, fiii lui Asaf, sub cârmuirea lui Asaf care prorocea sub conducerea împăratului.
3. Din Iedutun, fiii lui Iedutun: Ghedalia, Ţeri, Isaia, Haşabia, Matitia şi Şimei, şase, sub cârmuirea tatălui lor, Iedutun, care prorocea cu harpa, ca să laude şi să mărească pe Domnul.
4. Din Heman, fiii lui Heman: Buchia, Matania, Uziel, Şebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghidalti, Romamti-Ezer, Ioşbecaşa, Maloti, Hotir, Mahaziot,
5. toţi fii ai lui Heman, care era văzătorul împăratului, ca să descopere cuvintele lui Dumnezeu şi să înalţe puterea Lui; Dumnezeu dăduse lui Heman paisprezece fii şi trei fete.
6. Toţi aceştia erau sub cârmuirea părinţilor lor pentru cântarea în Casa Domnului şi aveau chimvale, lire şi harpe pentru slujba Casei lui Dumnezeu. Asaf, Iedutun şi Heman lucrau sub conducerea împăratului.
7. Erau în număr de două sute optzeci şi opt, cuprinzându-se în acest număr şi fraţii lor deprinşi cu cântarea Domnului, toţi cei ce erau maeştri.
8. Au tras la sorţi pentru slujbele lor, mici şi mari, învăţători* şi ucenici.

*2 Cron. 23.13.

9. Cel dintâi sorţ ieşit a fost din Asaf, pentru Iosif; al doilea, pentru Ghedalia, el, fraţii şi fiii lui, doisprezece;
10. al treilea, Zacur, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
11. al patrulea, pentru Iţeri, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
12. al cincilea, pentru Netania, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
13. al şaselea, pentru Buchia, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
14. al şaptelea, pentru Iesareela, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
15. al optulea, pentru Isaia, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
16. al nouălea, pentru Matania, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
17. al zecelea, pentru Şimei, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
18. al unsprezecelea, pentru Azareel, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
19. al doisprezecelea, pentru Haşabia, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
20. al treisprezecelea, pentru Şubael, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
21. al paisprezecelea, pentru Matitia, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
22. al cincisprezecelea, pentru Ieremot, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
23. al şaisprezecelea, pentru Hanania, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
24. al şaptesprezecelea, pentru Ioşbecaşa, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
25. al optsprezecelea, pentru Hanani, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
26. al nouăsprezecelea, pentru Maloti, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
27. al douăzecilea, pentru Eliata, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
28. al douăzeci şi unulea, pentru Hotir, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
29. al douăzeci şi doilea, pentru Ghidalti, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
30. al douăzeci şi treilea, pentru Mahaziot, fiii şi fraţii săi, doisprezece;
31. al douăzeci şi patrulea, pentru Romamti-Ezer, fiii şi fraţii săi, doisprezece.

Uşierii Templului şi vistiernicii

26 1. Iată cetele uşierilor. Din coreiţi: Meşelemia, fiul lui Core, dintre fiii lui Asaf.
2. Fiii lui Meşelemia: Zaharia, întâiul născut; Iediael, al doilea; Zebadia, al treilea; Iatniel, al patrulea;
3. Elam, al cincilea; Iohanan, al şaselea; Elioenai, al şaptelea.
4. Fiii lui Obed-Edom: Şemaia, întâiul născut; Iozabad, al doilea; Ioah, al treilea; Sacar, al patrulea; Netaneel, al cincilea;
5. Amiel, al şaselea; Isahar, al şaptelea; Peultai, al optulea; căci Dumnezeu îl binecuvântase.
6. Fiului său Şemaia i s-au născut fii care au stăpânit în casa tatălui lor, căci erau oameni viteji;
7. fiii lui Şemaia: Otni, Refael, Obed, Elzabad şi fraţii săi, oameni viteji, Elihu şi Semaia.
8. Toţi aceştia erau fiii lui Obed-Edom, ei, fiii şi fraţii lor; erau oameni plini de vlagă şi de putere pentru slujbă, şaizeci şi doi de-ai lui Obed-Edom.
9. Fiii şi fraţii lui Meşelemia, oameni viteji, erau în număr de optsprezece.
10. Din fiii lui Merari: Hosa*, care avea ca fii pe: Şimri, căpetenia, pus căpetenie de tatăl său, măcar că nu era el întâiul născut;

*Cap. 16.38.

11. Hilchia, al doilea; Tebalia, al treilea; Zaharia, al patrulea. Toţi fiii şi fraţii lui Hosa erau în număr de treisprezece.
12. Acestor cete de uşieri, căpeteniilor acestor oameni şi fraţilor lor, le-a fost încredinţată slujba pentru paza Casei Domnului.
13. Au tras la sorţi pentru fiecare uşă, mici şi mari, după casele lor părinteşti.
14. Sorţul a căzut pe Şelemia pentru partea de răsărit. Au tras la sorţi pentru fiul său Zaharia, care era un sfetnic înţelept; şi i-a căzut la sorţi partea de miazănoapte.
15. Partea de miazăzi a căzut lui Obed-Edom, iar casa magaziilor a căzut fiilor săi.
16. Partea de apus a căzut lui Şupim şi lui Hosa, cu uşa Şalechet, pe drumul urcuşului: o strajă era în faţa alteia.
17. La răsărit erau şase leviţi, la miazănoapte, patru pe zi, la miazăzi, patru pe zi şi patru la magazii, câte doi în două locuri deosebite;
18. spre mahala[1], la apus: patru spre drum, doi spre mahala[1].
19. Acestea sunt cetele uşierilor, dintre fiii coreiţilor şi dintre fiii lui Merari.
20. Unul din leviţi, Ahia, avea grija vistieriilor* Casei lui Dumnezeu şi vistieriilor lucrurilor sfinte.

*Cap. 28.12. Mal. 3.10.

21. Dintre fiii lui Laedan, fiii gherşoniţilor ieşiţi din Laedan, căpeteniile caselor părinteşti ale lui Laedan, gherşonitul, erau: Iehieli
22. şi fiii lui Iehieli, Zetam şi fratele său Ioel, care păzeau vistieriile Casei Domnului.
23. Dintre amramiţi, iţehariţi, hebroniţi şi uzieliţi,
24. era* Şebuel, fiul lui Gherşom, fiul lui Moise, care îngrijea de vistierii.

*Cap. 23.16.

25. Dintre fraţii lui ieşiţi din Eliezer, al cărui fiu a fost Rehabia, al cărui fiu a fost Isaia, al cărui fiu a fost Ioram, al cărui fiu a fost Zicri, al cărui fiu a fost* Şelomit,

*Cap. 23.18.

26. erau Şelomit şi fraţii săi, care păzeau toate vistieriile lucrurilor sfinte pe care le închinaseră împăratul David, capii caselor părinteşti, căpeteniile peste mii şi sute şi căpeteniile oştirii: le închinaseră
27. din prada luată la război, pentru întreţinerea Casei Domnului.
28. Tot ce fusese închinat de Samuel, văzătorul*, de Saul, fiul lui Chis, de Abner, fiul lui Ner, de Ioab, fiul Ţeruiei, toate lucrurile închinate erau sub paza lui Şelomit şi a fraţilor săi.

*1 Sam. 9.9.

Orânduirea judecătorilor

29. Dintre iţehariţi: Chenania şi fraţii săi erau întrebuinţaţi pentru treburile de afară, ca dregători[2]* şi judecători în Israel.

*Cap. 23.4.

30. Dintre hebroniţi: Haşabia şi fraţii săi, oameni viteji, în număr de o mie şapte sute, aveau supravegherea asupra lui Israel, dincoace de Iordan, la apus, pentru toate treburile Domnului şi pentru slujba împăratului.
31. În ce priveşte pe hebroniţi, a căror căpetenie era Ieria*, s-au făcut, în al patruzecilea an al domniei lui David, cercetări cu privire la ei,

1.Lit: Parbar = dependinţe;
2.Sau: administratori (peste tot în text);

după spiţele lor de neam şi după casele lor părinteşti; şi s-au găsit între ei la Iaezer**, în Galaad, oameni viteji.

*Cap. 23.19. **Ios. 21.39.

32. Fraţii lui Ieria, oameni viteji, erau în număr de două mii şapte sute de capi de case părinteşti. Împăratul David i-a pus peste rubeniţi, peste gadiţi şi peste jumătatea seminţiei lui Manase, pentru toate treburile lui Dumnezeu şi pentru treburile împăratului*.

*2 Cron. 19.11.

Căpeteniile oştirii

27 1. Aceştia sunt copiii lui Israel, după numărul lor, capii caselor părinteşti, căpeteniile peste mii şi peste sute şi slujbaşi în slujba împăratului pentru tot ce privea şirul cetelor, sosirea şi plecarea lor, lună după lună, în toate lunile anului; fiecare ceată era de douăzeci şi patru de mii de oameni.

2. În fruntea celei dintâi cete, pentru luna întâi, era Iaşobeam*, fiul lui Zabdiel: şi avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.8. Cap. 11.11.

3. El era din fiii lui Pereţ şi era capul tuturor căpeteniilor oştirii în luna întâi.

4. În fruntea cetei din luna a doua era Dodai, ahohitul; Miclot era unul din capii cetei sale. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

5. Capul cetei a treia, pentru luna a treia, era Benaia, fiul preotului Iehoiada, capul; şi el avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

6. Acest Benaia* era un viteaz dintre cei treizeci şi în fruntea celor treizeci. Fiul său Amizadab era una din căpeteniile cetei sale.

*2 Sam. 23.20,22,23. Cap. 11.22, etc.

7. Al patrulea, pentru luna a patra, era Asael*, fratele lui Ioab; şi, după el, fiul său Zebadia. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.24. Cap. 11.26.

8. Al cincilea, pentru luna a cincea, era căpetenia Şamehut, izrahitul. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

9. Al şaselea, pentru luna a şasea, era Ira*, fiul lui Icheş, tecoitul. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*Cap. 11.28.

10. Al şaptelea, pentru luna a şaptea, era Heleţ*, pelonitul, din fiii lui Efraim. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*Cap. 11.27.

11. Al optulea, pentru luna a opta, era Sibecai*, huşatitul, din familia zerahiţilor. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*2 Sam. 21.18. Cap. 11.29.

12. Al nouălea, pentru luna a noua, era Abiezer* din Anatot, din beniamiţi. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*Cap. 11.28.

13. Al zecelea, pentru luna a zecea, era Maharai* din Netofa, din familia zerahiţilor. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*2 Sam. 23.28. Cap. 11.30.

14. Al unsprezecelea, pentru luna a unsprezecea, era Benaia* din Piraton, din fiii lui Efraim. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*Cap. 11.31.

15. Al doisprezecelea, pentru luna a douăsprezecea, era Heldai* din Netofa, din familia lui Otniel. El avea o ceată de douăzeci şi patru de mii de oameni.

*Cap. 26.30.

Conducătorii triburilor lui Israel

16. Iată capii seminţiilor lui Israel. Capul rubeniţilor: Eliezer, fiul lui Zicri; al simeoniţilor: Şefatia, fiul lui Maaca;

17. al leviţilor: Haşabia, fiul lui Chemuel; al familiei lui Aaron: Ţadoc;

18. al lui Iuda: Elihu*, din fraţii lui David; al lui Isahar: Omri, fiul lui Micael;

*1 Sam. 16.6.

19. al lui Zabulon: Işemaia, fiul lui Obadia; al lui Neftali: Ierimot, fiul lui Azriel;

20. al fiilor lui Efraim: Hosea, fiul lui Azazia;

21. al jumătăţii seminţiei lui Manase: Ioel, fiul lui Pedaia; al jumătăţii seminţiei lui Manase din Galaad: Ido, fiul lui Zaharia; al lui Beniamin: Iaasiel, fiul lui Abner;

22. al lui Dan: Azareel, fiul lui Ieroham. Aceştia sunt capii seminţiilor lui Israel.

23. David n-a făcut numărătoarea celor în vârstă de la douăzeci de ani în jos din Israel, căci Domnul* făgăduise că va înmulţi pe Israel ca stelele cerului.

*Gen. 15.5.

24. Ioab, fiul Ţeruiei, începuse numărătoarea, dar n-a isprăvit-o, căci Domnul Se mâniase* pe Israel, din pricina acestei numărători care n-a fost trecută în Cronicile împăratului David.

*2 Sam. 24.15. Cap. 21.7.

Slujitorii şi slujbaşii Curţii

25. Azmavet, fiul lui Adiel, era pus peste vistieriile împăratului; Ionatan, fiul lui Ozia, peste provizia[1] din ogoare, cetăţi, sate şi turnuri;
26. Ezri, fiul lui Chelub, peste lucrătorii de la ţară, care lucrau pământul;
27. Şimei din Rama, peste vii; Zabdi din Şefam, peste pivniţele cu vin din vii;
28. Baal-Hanan din Gheder, peste măslini şi sicomori în câmpie; Ioaş, peste magaziile de untdelemn;
29. Şitrai din Saron, peste cirezile care păşteau în Saron; Şafat, fiul lui Adlai, peste cirezile din văi;
30. Obil, ismaelitul, peste cămile; Iehdia din Meronot, peste măgăriţe;
31. Iaziz, hagarenitul, peste oi; toţi aceştia erau căpetenii puse peste averile împăratului David.
32. Ionatan, unchiul[2] lui David, era sfetnic, om înţelept şi scriitor; Iehiel, fiul lui Hacmoni, era lângă fiii împăratului;
33. Ahitofel* era sfetnicul împăratului; Huşai**, architul, era prietenul împăratului;

*2 Sam. 15.12. **2 Sam. 15.37; 16.16.

34. după Ahitofel au fost sfetnici: Iehoiada, fiul lui Benaia, şi Abiatar*; Ioab** era căpetenia oştirii împăratului. *1 Împ. 1.7. **Cap. 11.6.

David îl înfăţişează poporului pe Solomon

28 1. David a chemat la Ierusalim toate căpeteniile lui Israel, căpeteniile* seminţiilor, căpeteniile** cetelor din slujba împăratului, căpeteniile peste mii şi căpeteniile peste sute, pe mai-marii † peste toate averile şi turmele împăratului şi ale fiilor săi, pe fameni, pe războinici †† şi pe toţi vitejii.

*Cap. 27.16. **Cap. 27.1,2. † Cap. 27.25. †† Cap. 11.10.

2. Împăratul David s-a sculat în picioare şi a zis: „Ascultaţi-mă, fraţilor şi poporul meu! Aveam de gând* să zidesc o Casă de odihnă pentru chivotul legământului Domnului şi pentru aşternutul** picioarelor Dumnezeului nostru şi mă pregăteam s-o zidesc.

*2 Sam. 7.2. Ps. 132.3-5. **Ps. 99.5; 132.7.

3. Dar Dumnezeu mi-a zis: „Să nu zideşti* o Casă Numelui Meu, căci eşti un om de război şi ai vărsat sânge."

*2 Sam. 7.5,13. 1 Împ. 5.3. Cap. 17.4; 22.8.

4. Domnul Dumnezeul lui Israel m-a ales* din toată casa tatălui meu, ca să fiu împărat al lui Israel pe veci; căci pe Iuda** l-a ales căpetenie, casa † tatălui meu a ales-o din casa lui Iuda, şi dintre †† fiii tatălui meu pe mine m-a pus să domnesc peste tot Israelul.

*1 Sam. 16.7-13. **Gen. 49.8. Cap. 5.2. Ps. 60.7; 78.68. † 1 Sam. 16.1. †† 1 Sam. 16.12,13.

5. Dintre* toţi fiii mei - căci Domnul mi-a dat mulţi fii -, a ales pe fiul meu Solomon**, ca să-l pună pe scaunul de domnie al împărăţiei Domnului, peste Israel.

*Cap. 3.1, etc.; 23.1. **Cap. 22.9.

6. El mi-a zis: „Fiul tău Solomon* Îmi va zidi Casa şi curţile; căci l-am ales ca fiu al Meu; şi-i voi fi Tată.

*2 Sam. 7.13,14. Cap. 22.9,10. 2 Cron. 1.9.

7. Îi voi întări împărăţia pe veci, dacă se va* ţine, ca astăzi, de împlinirea poruncilor şi judecăţilor Mele."

*Cap. 22.13.

8. Acum, înaintea întregului Israel, înaintea adunării Domnului şi în faţa Dumnezeului nostru care vă aude, păziţi şi puneţi-vă la inimă toate poruncile Domnului Dumnezeului vostru, ca să stăpâniţi această ţară bună şi s-o lăsaţi de moştenire fiilor voştri după voi pe veci.
9. Şi tu, Solomon, fiule, cunoaşte* pe Dumnezeul tatălui tău şi slujeşte-I cu toată** inima şi cu un suflet binevoitor; căci Domnul † cercetează toate inimile şi pătrunde toate întocmirile gândurilor. Dacă-L †† vei căuta, Se va lăsa găsit de tine; dar dacă-L vei părăsi, te va lepăda şi El pe veci.

*Ier. 9.24. Osea 4.1. Ioan 17.3. **2 Împ. 20.3. Ps. 101.2. † 1 Sam. 16.7. 1 Împ. 8.39. Cap. 29.17. Ps. 7.9; 139.2. Prov. 17.3. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Apoc. 2.23. †† 2 Cron. 15.2.

10. Vezi acum că Domnul* te-a ales, ca să zideşti o Casă care să-I slujească de Locaş Sfânt. Întăreşte-te şi lucrează." *Vers. 6.

David îi dă lui Solomon tot ce a strâns pentru Templu

11. David i-a dat fiului său Solomon chipul[1]* pridvorului şi clădirilor, camerelor vistieriei, camerelor de sus, camerelor dinăuntru şi al casei pentru scaunul îndurării.

*Exod 25.40. Vers. 19.

12. I-a dat planul a tot ce avea în minte cu privire la curţile Casei Domnului şi toate camerele de jur-împrejur pentru vistieriile* Casei lui Dumnezeu şi vistieriile Sfântului Locaş

*Cap. 26.20.

13. şi cu privire la cetele preoţilor şi leviţilor, la tot ce privea slujba Casei Domnului şi la toate uneltele pentru slujba Casei Domnului.

1.Sau: magaziile sau depozitele (de alimente); 2.Sau: vărul;

1.Sau: modelul (planul);

14. I-a dat planul uneltelor de aur, cu greutatea celor ce trebuiau să fie de aur, pentru toate uneltele fiecărei slujbe; şi planul tuturor uneltelor de argint, cu greutatea lor, pentru toate uneltele fiecărei slujbe.
15. A dat greutatea sfeşnicelor de aur şi a candelelor lor de aur, cu greutatea fiecărui sfeşnic şi a candelelor lui; şi greutatea sfeşnicelor de argint, cu greutatea fiecărui sfeşnic şi a candelelor lui, după întrebuinţarea fiecărui sfeşnic.
16. I-a dat greutatea de aur pentru mesele pâinilor pentru punerea înainte, pentru fiecare masă; şi greutatea de argint pentru mesele de argint.
17. I-a dat planul furculiţelor, ligheanelor şi ceştilor de aur curat; chipul potirelor de aur, cu greutatea fiecărui potir şi a potirelor de argint, cu greutatea fiecărui potir;
18. şi planul altarului tămâiei, din aur curat, cu greutatea lui. I-a mai dat şi chipul carului heruvimilor* de aur care îşi întind aripile şi acoperă chivotul legământului Domnului.

*Exod 25.18-22. 1 Sam. 4.4. 1 Împ. 6.23, etc.

19. „Toate acestea”, a zis David, „toate lucrările planului acestuia mi le-a făcut cunoscut Domnul, însemnându-le* în scris cu mâna Lui.”

*Exod 25.44. Vers. 11,12.

20. David a zis fiului său Solomon: „Întăreşte-te*, îmbărbătează-te şi lucrează; nu te teme şi nu te înspăimânta. Căci Domnul Dumnezeu, Dumnezeul meu, va fi cu tine. El nu te va lăsa**, nici nu te va părăsi, până nu se va isprăvi toată lucrarea pentru slujba Casei Domnului.

*Deut. 31.7,8. Ios. 1.6,7,9. Cap. 22.13. **Ios. 1.5.

21. Iată, ai lângă tine cetele* preoţilor şi leviţilor pentru toată slujba Casei lui Dumnezeu; şi iată că ai lângă tine, pentru toată lucrarea, toţi oamenii binevoitori şi îndemânatici în tot felul de lucrări**; şi căpeteniile şi tot poporul, supuşi la toate poruncile tale.”

*Cap. 24-26. **Exod 35.25,26; 36.1,2.

Darurile bogate pentru zidirea Templului

29 1. Împăratul David a zis întregii adunări: „Fiul meu Solomon, singurul pe care l-a ales Dumnezeu, este tânăr şi plăpând* şi lucrarea este însemnată, căci Casa aceasta nu este pentru un om, ci este pentru Domnul Dumnezeu.

*1 Împ. 3.7. Cap. 22.5. Prov. 4.3.

2. Mi-am întrebuinţat toate puterile să pregătesc pentru Casa Dumnezeului meu aur pentru ceea ce trebuie să fie de aur, argint pentru ceea ce trebuie să fie de argint, aramă pentru ceea ce trebuie să fie de aramă, fier pentru ceea ce trebuie să fie de fier şi lemn pentru ceea ce trebuie să fie de lemn, pietre de onix* şi pietre scumpe de montat, pietre strălucitoare şi de felurite culori, tot felul de pietre scumpe şi multă marmură albă.

*Isa. 54.11,12. Apoc. 21.18, etc.

3. Mai mult, în dragostea mea pentru Casa Dumnezeului meu, dau Casei Dumnezeului meu aurul şi argintul pe care-l am, în afară de tot ce am pregătit pentru casa Sfântului Locaş:
4. trei mii de talanţi de aur, din aur de Ofir*, şi şapte mii de talanţi de argint curăţit, pentru îmbrăcarea pereţilor clădirilor,

*1 Împ. 9.28.

5. aurul pentru ceea ce trebuie să fie de aur, şi argintul pentru ceea ce trebuie să fie de argint şi pentru toate lucrările pe care le vor face lucrătorii. Cine vrea să-şi mai aducă de bunăvoie astăzi darurile înaintea Domnului?”
6. Căpeteniile* caselor părinteşti, căpeteniile seminţiilor lui Israel, căpeteniile peste mii şi peste sute şi îngrijitorii averii** împăratului au adus daruri de bunăvoie.

*Cap. 27.1. **Cap. 27.25, etc.

7. Au dat pentru slujba Casei lui Dumnezeu: cinci mii de talanţi de aur, zece mii de darici[1], zece mii de talanţi de argint, optsprezece mii de talanţi de aramă şi o sută de mii de talanţi de fier.
8. Cei ce aveau pietre scumpe le-au dat pentru vistieria Casei Domnului în mâinile lui Iehiel*, gherşonitul. *Cap. 26.21.
9. Poporul s-a bucurat de darurile lor de bunăvoie*, căci le dădeau cu dragă inimă Domnului; şi împăratul David, de asemenea, s-a bucurat mult. *2 Cor. 9.7.

Rugăciunea lui David

10. David a binecuvântat pe Domnul în faţa întregii adunări. El a zis: „Binecuvântat să fii Tu, din veac în veac[2], Doamne Dumnezeul părintelui nostru Israel!
11. A Ta* este, Doamne, mărirea, puterea şi măreţia, veşnicia şi slava, căci tot ce este în cer şi pe pământ este al Tău; a Ta, Doamne,

1.Sau: monede de aur persane; 2.Sau: din eternitate şi pentru eternitate (peste tot în text);

este domnia, căci Tu Te înalţi ca un Stăpân mai presus de orice!

*Mat. 6.13. 1 Tim. 1.17. Apoc. 5.13.

12. De la Tine vine bogăţia* şi slava, Tu stăpâneşti peste tot, în mâna Ta este tăria şi puterea; şi mâna Ta poate să mărească şi să întărească toate lucrurile.

*Rom. 11.36.

13. Acum, Dumnezeul nostru, Te lăudăm şi preamărim Numele Tău cel slăvit.
14. Căci ce sunt eu şi ce este poporul meu, ca să putem să-Ţi aducem daruri de bunăvoie? Totul vine de la Tine şi din mâna Ta primim ce-Ţi aducem.
15. Înaintea Ta noi suntem nişte străini* şi călători, ca toţi părinţii noştri. Zilele noastre** pe pământ sunt ca umbra şi fără nici o nădejde.

*Ps. 39.12. Evr. 11.13. 1 Pet. 2.11. **Iov 14.2. Ps. 90.9; 102. 11; 144.4.

16. Doamne Dumnezeul nostru, din mâna Ta vin toate aceste bogăţii pe care le-am pregătit ca să-Ţi zidim o Casă Ţie, Numelui Tău celui sfânt şi ale Tale sunt toate.
17. Ştiu, Dumnezeule, că Tu cercetezi* inima şi că iubeşti** curăţia de inimă; de aceea Ţi-am adus toate aceste daruri de bunăvoie în curăţia inimii mele şi am văzut acum cu bucurie pe poporul Tău care se află aici, aducându-Ţi de bunăvoie darurile lui.

*1 Sam. 16.7. Cap. 28.9. **Prov. 11.20.

18. Doamne Dumnezeul părinţilor noştri Avraam, Isaac şi Israel! Ţine întotdeauna în inima poporului Tău aceste porniri şi aceste gânduri şi întăreşte-i inima în Tine.
19. Dă fiului meu Solomon* o inimă bună, ca să păzească poruncile Tale, învăţăturile Tale şi legile Tale, ca să împlinească toate aceste lucruri şi să zidească el Casa pentru care am făcut** pregătiri."

*Ps. 72.1. **Vers. 2. Cap. 22.14.

Ungerea lui Solomon

20. David a zis întregii adunări: „Binecuvântaţi pe Domnul Dumnezeul vostru." Şi toată adunarea a binecuvântat pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor. Ei s-au plecat şi s-au închinat înaintea Domnului şi înaintea împăratului.
21. A doua zi după aceasta, au adus ca jertfă şi ardere de tot Domnului o mie de viţei, o mie de berbeci şi o mie de miei, împreună cu jertfele de băutură obişnuite şi alte jertfe în mare număr pentru tot Israelul.
22. Au mâncat şi au băut în ziua aceea înaintea Domnului cu mare bucurie, au făcut a doua oară împărat pe Solomon, fiul lui David, l-au uns* înaintea Domnului ca domn şi l-au uns pe Ţadoc ca preot.

*1 Împ. 1.35,39.

23. Solomon a stat pe scaunul de domnie al Domnului ca împărat în locul tatălui său, David. El a propăşit şi tot Israelul l-a ascultat.
24. Toate căpeteniile şi vitejii şi chiar toţi fiii împăratului David, s-au supus* împăratului Solomon. *Ecl. 8.2.
25. Domnul a înălţat tot mai mult pe Solomon, sub ochii întregului Israel şi i-a făcut domnia mai strălucită* decât a fost a oricărui împărat al lui Israel înaintea lui.

*1 Împ. 3.13. 2 Cron. 1.12. Ecl. 2.9.

Moartea lui David

26. David, fiul lui Isai, a domnit peste tot Israelul.
27. Vremea* cât a domnit peste Israel a fost de patruzeci de ani: la** Hebron a domnit şapte ani şi la Ierusalim a domnit treizeci şi trei de ani.

*2 Sam. 5.4. 1 Împ. 2.11. **2 Sam. 5.5.

28. A murit* la o bătrâneţe fericită, sătul** de zile, de bogăţie şi de slavă. Şi în locul lui a domnit fiul său Solomon.

*Gen. 25.8. **Cap. 23.1.

29. Faptele împăratului David, cele dintâi şi cele de pe urmă, sunt scrise în cartea[1] lui Samuel, văzătorul, şi în cartea[1] proorocului Natan, şi în cartea[1] proorocului Gad,
30. împreună cu toată domnia şi toate* isprăvile lui, precum şi ceea ce s-a petrecut pe vremea lui, fie în Israel, fie în toate împărăţiile celorlalte ţări.

*Dan. 2.21.

1.Lit.: faptele sau, cuvintele;

A DOUA CARTE A CRONICILOR

(SAU CARTEA A DOUA PARALIPOMENE[1])

ISTORIA LUI SOLOMON

(Capitolele 1-9. Faptele Apostolilor 7.47.)

Solomon împărat

1 1. Solomon*, fiul lui David, s-a întărit în domnie; Domnul** Dumnezeul lui a fost cu el; şi l-a înălţat † din ce în ce mai mult.

*1 Împ. 2.46. **Gen. 39.2. † 1 Cron. 29.25.

2. Solomon a poruncit întregului Israel, căpeteniilor* peste mii şi sute, judecătorilor, mai-marilor întregului Israel, căpeteniilor caselor părinteşti; *1 Cron. 27.1.

3. şi Solomon s-a dus cu toată adunarea la înălţimea de la Gabaon*. Acolo se afla Cortul întâlnirii lui Dumnezeu, făcut în pustiu de Moise, robul Domnului.

*1 Împ. 3.4. 1 Cron. 16.39; 21.29.

4. Dar chivotul* lui Dumnezeu fusese mutat de David din Chiriat-Iearim la locul pe care i-l pregătise, căci îi întinsese un Cort la Ierusalim. *2 Sam. 6.2,17. 1 Cron. 15.1.

5. Tot acolo se afla, înaintea Cortului Domnului, altarul de aramă* pe care-l făcuse Beţaleel**, fiul lui Uri, fiul lui Hur.

*Exod 27.1,2; 38.1,2. **Exod 31.2.

6. Solomon şi adunarea au căutat pe Domnul. Şi acolo, pe altarul de aramă care era înaintea Cortului întâlnirii, a adus* Solomon Domnului o mie de arderi de tot. *1 Împ. 3.4.

7. În timpul nopţii*, Dumnezeu S-a arătat lui Solomon şi i-a zis: „Cere ce vrei să-ţi dau."

*1 Împ. 3.5,6.

8. Solomon I-a răspuns lui Dumnezeu: „Tu ai arătat o mare bunăvoinţă tatălui meu, David, şi m-ai pus* să domnesc în locul lui. *1 Cron. 28.5.

9. Acum, Doamne Dumnezeule, împlinească-se făgăduinţa Ta făcută tatălui meu David, fiindcă m-ai pus* să domnesc peste un popor mare la număr, ca pulberea pământului!

*1 Împ. 3.7,8.

10. Dă-mi, dar*, înţelepciune şi pricepere, ca să ştiu cum să mă port** în fruntea acestui popor! Căci cine ar putea să judece pe poporul Tău, pe poporul acesta atât de mare?"

*1 Împ. 3.9. **Num. 27.17. Deut. 31.2.

11. Dumnezeu* a zis lui Solomon: „Fiindcă dorinţa aceasta este în inima ta, fiindcă nu ceri nici bogăţii, nici averi, nici slavă, nici moartea vrăjmaşilor tăi, nici chiar o viaţă lungă, ci ceri pentru tine înţelepciune şi pricepere ca să judeci poporul Meu, peste care te-am pus să domneşti,

*1 Împ. 3.11-13.

12. înţelepciunea şi priceperea îţi sunt date. Îţi voi da, pe deasupra, bogăţii, averi şi slavă, cum n-a mai avut niciodată nici un împărat* înaintea ta şi cum nici nu va mai avea după tine." *1 Cron. 29.25. Cap. 9.22. Ecl. 2.9.

Bogăţia lui Solomon

13. Solomon s-a întors la Ierusalim, după ce a părăsit înălţimea de la Gabaon şi Cortul întâlnirii. Şi a domnit peste Israel.

14. Solomon* a strâns care şi călărime; avea o mie patru sute de care şi douăsprezece mii de călăreţi, pe care i-a aşezat în cetăţile unde ţinea carele şi la Ierusalim, lângă împărat.

*1 Împ. 4.26; 10.26, etc. Cap. 9.25.

15. Împăratul* a făcut argintul şi aurul tot atât de obişnuite la Ierusalim ca pietrele; şi cedrii tot atât de obişnuiţi ca sicomorii[1] care cresc în câmpie. *1 Împ. 10.27. Cap. 9.27. Iov 22.24.

16. Solomon* îşi aducea caii din Egipt; o caravană de negustori de-ai împăratului se ducea şi-i lua în număr mare pe un preţ hotărât; *1 Împ. 10.28,29. Cap. 9.28.

17. se duceau şi aduceau din Egipt un car, cu şase sute de sicli de argint şi un cal, cu o sută cincizeci de sicli. Tot aşa aduceau şi pentru toţi împăraţii hitiţilor şi pentru împăraţii Siriei.

Pregătirile lui Solomon pentru zidirea Templului

2 1. Solomon a poruncit* să se zidească o Casă Numelui Domnului şi o casă împărătească pentru el. *1 Împ. 5.5.

2. Solomon* a numărat şaptezeci de mii de oameni, ca să ducă sarcinile, optzeci de mii, ca să taie pietre pe munte şi trei mii şase sute, ca să-i supravegheze. *1 Împ. 5.15. Vers. 18.

3. Solomon a trimis să-i spună lui Hiram, împăratul Tirului: „Fă-mi şi mie cum* ai făcut

1.Aşa se numeşte în traducerea greacă *Septuaginta*;

1.Smochini sălbatici;

tatălui meu, David, căruia i-ai trimis cedri, ca să-şi zidească o casă de locuit.

*1 Cron. 14.1.

4. Iată, eu înalţ* o Casă Numelui Domnului Dumnezeului meu, ca să I-o închin Lui, să ard înaintea Lui tămâie** mirositoare, să aduc necurmat † în ea pâinile pentru punerea înainte şi să aduc arderile †† de tot de dimineaţă şi de seară în zilele de Sabat, de lună nouă şi de sărbătoare ale Domnului Dumnezeului nostru, după o lege veşnică pentru Israel.

*Vers. 1. **Exod 30.7. † Exod 25.30. Lev. 24.8. †† Num. 28.3,9,11.

5. Casa pe care o voi zidi trebuie să fie mare, căci Dumnezeul nostru este mai* mare decât toţi dumnezeii. *Ps. 135.5.

6. Dar cine* poate să-I zidească o Casă, când cerurile şi cerurile cerurilor nu-L pot cuprinde? Şi cine sunt eu, ca să-I zidesc o Casă, decât doar ca să ard tămâie înaintea Lui?

*1 Împ. 8.27. Cap. 6.18. Isa. 66.1.

7. Trimite-mi, dar, un om iscusit în lucrarea aurului, argintului, aramei şi fierului, a materialelor vopsite, în purpură, în cărămiziu şi albastru şi care să cunoască gravura în lemn, ca să lucreze cu meşterii iscusiţi care sunt la mine în Iuda şi la Ierusalim şi pe care* i-a ales tatăl meu, David.

*1 Cron. 22.15.

8. Trimite-mi* din Liban şi lemn de cedru, de chiparos şi de santal; căci ştiu că slujitorii tăi se pricep să taie lemnul din Liban. Iată că slujitorii mei vor fi cu ai tăi.

*1 Împ. 5.6.

9. Să mi se pregătească lemn din belşug, căci Casa pe care o voi zidi va fi mare şi măreaţă.

10. Slujitorilor tăi care vor tăia*, care vor doborî jos lemnele, le voi da douăzeci de mii de cori de grâu treierat, douăzeci de mii de cori de orz, douăzeci de mii de baţi de vin şi douăzeci de mii de baţi de untdelemn."

*1 Împ. 5.11.

11. Hiram, împăratul Tirului, i-a răspuns astfel, printr-o scrisoare pe care a trimis-o lui Solomon: „Pentru că* Domnul iubeşte poporul Său, de aceea te-a pus împărat peste el."

*1 Împ. 10.9. Cap. 9.8.

12. Hiram a mai zis: „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel care** a făcut cerurile şi pământul, că a dat împăratului David un fiu înţelept, priceput şi cu minte, care va zidi o casă Domnului şi o casă împărătească pentru el!

*1 Împ. 5.7. **Gen. 1.2. Ps. 33.6; 102.25; 124.8; 136.5,6. Fapt. 4.24; 14.15. Apoc. 10.6.

13. Îţi trimit, dar, un om înţelept şi priceput, pe Huram-Abi,

14. fiul* unei femei dintre fetele lui Dan şi al unui tată tirian. El este maestru în lucrările în aur, în argint, în aramă şi în fier, în piatră şi în lemn, în purpură şi în albastru, în in subţire şi în stacojiu, şi în orice fel de gravuri şi lucruri meşteşugite care i se vor da de făcut. El va lucra cu oamenii tăi iscusiţi şi cu oamenii iscusiţi ai domnului meu David, tatăl tău.

*1 Împ. 7.13,14.

15. Acum, domnul meu* să trimită slujitorilor tăi grâul, orzul, untdelemnul şi vinul de care a vorbit. *Vers. 10.

16. Şi noi* vom tăia lemn din Liban atât cât vei avea nevoie; ţi le vom trimite pe mare în plute până la Iafo, şi de acolo tu le vei sui la Ierusalim."

*1 Împ. 5.8,9.

17. Solomon* a numărat pe toţi străinii care erau în ţara lui Israel şi a căror numărătoare fusese făcută de tatăl său, David**. S-au găsit o sută cincizeci şi trei de mii şase sute.

*Vers. 2. 1 Împ. 5.13,15,16; 9.20,21. Cap. 8.7,8. **1 Cron. 22.2.

18. Şi a luat din ei şaptezeci de mii*, ca să poarte sarcinile, optzeci de mii, să taie pietre în munte, şi trei mii şase sute, ca să supravegheze şi să îndemne poporul la lucru. *Vers. 2.

Zidirea Templului

3 1. Solomon* a început zidirea Casei Domnului la Ierusalim**, pe muntele Moria, care fusese arătat tatălui său, David, în locul pregătit de David în aria lui Ornan †, iebusitul.

*1 Împ. 6.1, etc. **Gen. 22.2,14. † 1 Cron. 21.18; 22.1.

2. A început să zidească în a doua zi a lunii a doua, în al patrulea an al domniei lui.

3. Iată pe ce temelii* a zidit Solomon Casa lui Dumnezeu: lungimea în coţi, după măsura cea veche a coţilor, era de şaizeci de coţi, iar lăţimea, de douăzeci de coţi.

*1 Împ. 6.2.

4. Pridvorul* dinainte avea douăzeci de coţi lungime, cât era şi lăţimea Casei, şi o sută douăzeci de coţi înălţime; Solomon l-a acoperit pe dinăuntru cu aur curat.

*1 Împ. 6.3.

5. A îmbrăcat Casa* cea mare cu lemn de chiparos, a acoperit-o[1] cu aur curat şi a pus peste el palmieri şi împletituri de lănţişoare.

*1 Împ. 6.17.

6. A acoperit Casa cu pietre scumpe ca podoa-

1.Sau: a placat-o;

bă; şi aurul era aur din Parvaim.
7. A acoperit cu aur Casa, bârnele, pragurile, pereţii şi uşile şi a pus să se sculpteze heruvimi pe pereţi.
8. A făcut casa Locului Preasfânt. Ea era lungă de douăzeci de coţi, cât lărgimea Casei, şi largă de douăzeci de coţi. A acoperit-o cu aur curat, care preţuia şase sute de talanţi.
9. Greutatea aurului pentru cuie se ridica la cincizeci de sicli. A îmbrăcat cu aur şi camerele de sus.
10. A făcut în casa* Locului Preasfânt doi heruvimi sculptaţi şi i-a acoperit cu aur.

*1 Împ. 6.23, etc.

11. Aripile heruvimilor aveau o lungime de douăzeci de coţi. Aripa celui dintâi, lungă de cinci coţi, atingea zidul Casei; şi cealaltă aripă, lungă tot de cinci coţi, atingea aripa celui de-al doilea heruvim.
12. Aripa celui de-al doilea heruvim, lungă de cinci coţi, atingea zidul Casei; şi cealaltă aripă, lungă tot de cinci coţi, se unea cu aripa celui dintâi heruvim.
13. Aripile acestor heruvimi, întinse, aveau douăzeci de coţi. Ei stăteau în picioare, cu faţa întoarsă spre Casă.
14. A făcut perdeaua* albastră, de purpură şi cărămiziu şi de in subţire şi a lucrat heruvimi pe ea.

*Exod 26.31. Mat. 27.51. Evr. 9.3.

Cei doi stâlpi de aramă

15. A făcut înaintea Casei doi* stâlpi de treizeci şi cinci de coţi înălţime, cu un cap de cinci coţi în vârful lor.

*1 Împ. 7.15-21. Ier. 52.21.

16. A făcut nişte reţele ca acelea care erau în Locul Preasfânt şi le-a pus pe vârful stâlpilor. Apoi a făcut o sută* de rodii pe care le-a pus pe reţele.

*1 Împ. 7.20.

17. A aşezat* stâlpii în partea dinainte a Templului, unul la dreapta şi altul la stânga; a numit pe cel de la dreapta Iachin şi pe cel de la stânga, Boaz.

*1 Împ. 7.21.

Altarul de aramă, marea şi ligheanele

4 1. A făcut un altar* de aramă, lung de douăzeci de coţi, lat de douăzeci de coţi şi înalt de zece coţi.

*Exod 27.1,2. 2 Împ. 16.14. Ezec. 43.13,16.

2. A făcut marea* turnată. Ea avea zece coţi de la o margine la alta, era rotundă, înaltă de cinci coţi, şi un fir de treizeci de coţi ar fi înconjurat-o.

*1 Împ. 7.23.

3. Sub* marginea ei, de jur-împrejur, erau nişte chipuri de boi, câte zece de fiecare cot, de jur-împrejurul mării; boii, aşezaţi pe două rânduri, erau turnaţi dintr-o singură bucată cu ea.

*1 Împ. 7.24-26.

4. Era aşezată pe doisprezece boi, dintre care trei, întorşi spre miazănoapte, trei, întorşi spre apus, trei, întorşi spre miazăzi şi trei, întorşi spre răsărit; marea era aşezată pe ei şi toată partea dinapoi a trupurilor lor era înăuntru.
5. Grosimea ei era de un lat de mână, şi marginea, ca marginea unui pahar, era făcută în felul unei flori de crin. Puteau să încapă în ea trei mii de baţi*.

*1 Împ. 7.26.

6. A făcut zece* ligheane şi a pus cinci la dreapta şi cinci la stânga, ca să slujească la curăţiri: în ele se spălau feluritele părţi ale arderilor de tot. Marea era pentru spălarea preoţilor.

*1 Împ. 7.38.

Celelalte lucruri şi unelte pentru Templu

7. A mai* făcut zece sfeşnice de aur, după** porunca privitoare la ele; şi le-a aşezat în Templu, cinci la dreapta şi cinci la stânga.

*1 Împ. 7.49. **Exod 25.31,40. 1 Cron. 28.12,19.

8. A mai făcut* zece mese şi le-a aşezat în Templu, cinci la dreapta şi cinci la stânga. A mai făcut o sută de potire de aur.

*1 Împ. 7.48.

9. A mai făcut* curtea preoţilor şi curtea cea mare, cu porţile ei, ale căror aripi le-a acoperit cu aramă.

*1 Împ. 6.36.

10. A aşezat marea* în partea dreaptă, la miazăzi-răsărit.

*1 Împ. 7.39.

11. Hiram* a făcut cenuşarele, lopeţile şi potirele.
Astfel a isprăvit Hiram lucrarea pe care i-a dat-o împăratul Solomon s-o facă pentru Casa lui Dumnezeu:

*1 Împ. 7.40.

12. doi stâlpi, cu cele două capete* şi acoperişurile lor cu cununi, de pe vârful stâlpilor; cele două reţele pentru acoperirea celor două acoperişuri ale capetelor de pe vârful stâlpilor;

*1 Împ. 7.41.

13. cele patru sute* de rodii pentru cele două reţele, câte două şiruri de rodii pentru fiecare reţea, pentru acoperirea celor două acoperişuri cu cununi ale capetelor de pe vârful stâlpilor;

*1 Împ. 7.20.

14. cele zece temelii* şi cele zece ligheane de pe temelii; *1 Împ. 7.27,43.
15. marea şi cei doisprezece boi de sub ea;
16. cenuşarele, lopeţile şi furculiţele. Toate aceste unelte, pe care le-a dat împăratul Solomon lui Huram-Abi* să le facă pentru Casa Domnului, erau de aramă lustruită.

*1 Împ. 7.14,45.

17. Împăratul a pus să le toarne în câmpia* Iordanului, într-un pământ cleios, între Sucot şi Ţereda. *1 Împ. 7.46.
18. Solomon* a făcut toate aceste unelte în număr atât de mare, încât nu s-a putut cunoaşte greutatea aramei.

*1 Împ. 7.47.

19. Solomon* a mai făcut toate celelalte unelte pentru Casa lui Dumnezeu: altarul de aur, mesele pe care se puneau pâinile** pentru punerea înaintea Domnului;

*1 Împ. 7.48-50. **Exod 25.30.

20. sfeşnicele şi candelele lor de aur curat, care trebuiau aprinse, după poruncă*, înaintea Locului Preasfânt, *Exod 27.20,21.
21. florile*, candelele şi mucările de aur, de aur foarte curat;

*Exod 25.31, etc.

22. cuţitele, potirele, ceştile şi căţuile de aur curat; şi aripile de aur pentru uşa dinăuntru a Casei de la intrarea Locului Preasfânt şi pentru uşa Casei de la intrarea Templului.

5 1. Astfel a fost terminată toată* lucrarea pe care a făcut-o Solomon pentru Casa Domnului. Apoi a adus argintul, aurul şi toate uneltele pe care le închinase Domnului tatăl său, David, şi le-a pus în vistieriile Casei lui Dumnezeu. *1 Împ. 7.51.

Sfinţirea Templului

2. Atunci* Solomon a strâns la Ierusalim pe bătrânii lui Israel şi toate căpeteniile seminţiilor, pe capii familiilor copiilor lui Israel, ca să mute din cetatea** lui David, adică din Sion, chivotul legământului Domnului.

*1 Împ. 8.1, etc. **2 Sam. 6.12.

3. Toţi bărbaţii lui Israel s-au adunat* la împărat pentru sărbătoarea** din luna a şaptea.

*1 Împ. 8.2. **Cap. 7.8-10.

4. Când au ajuns toţi bătrânii lui Israel, leviţii au ridicat chivotul.
5. Au adus chivotul, Cortul întâlnirii şi toate uneltele sfinte care erau în Cort: preoţii şi leviţii le-au dus.
6. Împăratul Solomon şi toată adunarea lui Israel chemată la el a stat înaintea chivotului. Au jertfit oi şi boi, care nu se pot nici socoti, nici număra, din pricina mulţimii lor.
7. Preoţii au dus chivotul legământului Domnului la locul lui, în sfântul locaş al Casei, în Locul Preasfânt, sub aripile heruvimilor.
8. Heruvimii aveau aripile întinse peste locul chivotului şi acopereau chivotul şi drugii lui pe deasupra.
9. Drugilor li se dăduse o astfel de lungime încât capetele lor se vedeau la o depărtare de chivot dinaintea Sfântului Locaş, dar nu se vedeau de afară. Chivotul a fost acolo până în ziua de azi.
10. În chivot nu erau decât cele două table pe care le pusese* acolo Moise, în Horeb, când a făcut Domnul legământ cu copiii lui Israel, la ieşirea lor din Egipt.

*Deut. 10.2,5. Cap. 6.11.

11. În clipa când au ieşit preoţii din Locul Sfânt - căci toţi preoţii de faţă se sfinţiseră, fără să mai ţină şirul cetelor,
12. şi toţi leviţii* care erau cântăreţi: Asaf, Heman, Iedutun, fiii şi fraţii lor, îmbrăcaţi în in subţire, stăteau la răsăritul altarului cu chimvale, lire şi harpe şi aveau cu** ei o sută douăzeci de preoţi care sunau din trâmbiţe -

*1 Cron. 25.1. **1 Cron. 15.24. Ps. 136.

13. şi, când cei ce sunau din trâmbiţe şi cei ce cântau, unindu-se într-un glas ca să mărească şi să laude pe Domnul, au sunat din trâmbiţe, chimvale şi celelalte instrumente şi au mărit pe Domnul prin aceste cuvinte: „Căci este bun*, căci îndurarea Lui ţine în veci!”, în clipa aceea Casa, şi anume Casa Domnului, s-a umplut cu un nor.

*1 Cron. 16.34,41.

14. Preoţii n-au putut să mai stea acolo ca să facă slujba, din pricina norului; căci* slava Domnului umpluse Casa lui Dumnezeu.

*Exod 40.35. Cap. 7.2.

Binecuvântarea rostită de Solomon

6 1. Atunci Solomon* a zis: „Domnul a zis că vrea să locuiască în întuneric**!

*1 Împ. 8.12, etc. **Lev. 16.2.

2. Şi eu am zidit o Casă care-Ţi va fi locuinţa, un loc unde vei locui în veci!”
3. Împăratul şi-a întors faţa şi a binecuvântat toată adunarea lui Israel. Şi toată adunarea lui

Israel stătea în picioare.
4. Şi el a zis: „Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul lui Israel care a vorbit cu gura Sa tatălui meu, David, şi a împlinit prin puterea Sa ce spusese, când a zis:
5. „Din ziua când L-am scos pe poporul Meu din ţara Egiptului, n-am ales nici o cetate dintre toate seminţiile lui Israel, ca să se zidească acolo o Casă în care să locuiască Numele Meu şi n-am ales nici un om, care să fie căpetenia poporului Meu, Israel.
6. Ci* Ierusalimul l-am ales, pentru ca în el să locuiască Numele Meu; şi pe David** l-am ales, ca să domnească peste poporul Meu, Israel!”

*Cap. 12.13. **1 Cron. 28.4.

7. Tatăl meu, David, avea* de gând să zidească o casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.

*2 Sam. 7.2. 1 Cron. 17.1; 28.2.

8. Şi Domnul a zis tatălui meu, David: „Fiindcă ai avut de gând să zideşti o Casă Numelui Meu, bine ai făcut că ai avut gândul acesta.
9. Numai că nu tu vei zidi Casa; ci fiul tău, ieşit din tine, va zidi Numelui Meu o Casă.”
10. Domnul a împlinit cuvântul pe care-l spusese. Eu m-am ridicat în locul tatălui meu David şi am şezut pe scaunul de domnie al lui Israel, cum vestise Domnul; şi am zidit o Casă Numelui Domnului Dumnezeului lui Israel.
11. Am aşezat în ea chivotul, în care* este legământul Domnului, legământul pe care l-a făcut El cu copiii lui Israel.” *Cap. 5.10.

Rugăciunea lui Solomon

12. Solomon s-a aşezat* înaintea altarului Domnului, în faţa întregii adunări a lui Israel, şi a întins mâinile.

*1 Împ. 8.22.

13. Căci Solomon făcuse o treaptă de aramă şi o pusese în mijlocul curţii. Ea era lungă de cinci coţi, lată de cinci coţi şi înaltă de trei coţi; a şezut pe ea, s-a aşezat în genunchi în faţa întregii adunări a lui Israel şi a întins mâinile spre cer.
14. Şi a zis:
„Doamne Dumnezeul lui Israel! Nu* este Dumnezeu ca Tine, în ceruri şi pe pământ: Tu ţii legământul şi îndurarea Ta faţă de robii Tăi care umblă înaintea Ta cu toată inima lor!

*Exod 15.11. Deut. 4.39; 7.9.

15. Astfel, Ţi-ai ţinut cuvântul* dat robului Tău David, tatăl meu; şi ce ai spus cu gura Ta împlineşti astăzi prin puterea Ta.

*1 Cron. 22.9.

16. Acum, Doamne Dumnezeul lui Israel, ţine făgăduinţa pe care ai făcut-o tatălui meu, David, când ai zis: „Niciodată* nu vei fi lipsit înaintea Mea de un urmaş care să stea pe scaunul de domnie al lui Israel, numai** fiii tăi să ia seama la calea lor şi să meargă în Legea Mea, cum ai mers tu înaintea Mea.”

*2 Sam. 7.12,16. 1 Împ. 2.4; 6.12. Cap. 7.18. **Ps. 132.12.

17. Împlinească-se, dar, Doamne Dumnezeul lui Israel, făgăduinţa pe care ai făcut-o robului Tău David!
18. Dar ce! Să locuiască Dumnezeu cu adevărat împreună cu omul pe pământ? Iată* că cerurile şi cerurile cerurilor nu Te pot cuprinde: cu cât mai puţin această Casă pe care am zidit-o eu!

*Cap. 2.6. Isa. 66.1. Fapt. 7.49.

19. Totuşi, Doamne Dumnezeul meu, ia aminte la rugăciunea robului Tău şi la cererea lui! Ascultă strigătul şi rugăciunea pe care Ţi-o face robul Tău.
20. Ochii Tăi să fie zi şi noapte deschişi peste Casa aceasta, peste locul despre care ai zis că acolo va fi Numele Tău! Ascultă rugăciunea pe care o face robul Tău în locul acesta!
21. Ascultă cererile robului Tău şi ale poporului Tău, Israel, când se vor ruga în locul acesta! Ascultă din locul locuinţei Tale, din ceruri, ascultă şi iartă!
22. Dacă va păcătui cineva împotriva aproapelui său şi se va pune peste el un jurământ, ca să-l facă să jure, şi dacă va veni să jure înaintea altarului Tău, în Casa aceasta -
23. ascultă-l din ceruri, lucrează şi judecă pe robii Tăi: osândeşte pe cel vinovat şi fă ca purtarea lui să cadă asupra capului lui; fă dreptate celui nevinovat şi răsplăteşte-i după nevinovăţia lui!
24. Când poporul Tău, Israel, va fi bătut de vrăjmaş, pentru că a păcătuit împotriva Ta: dacă se vor întoarce la Tine şi vor da slavă Numelui Tău, dacă Îţi vor face rugăciuni şi cereri în Casa aceasta -
25. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul poporului Tău, Israel, şi adu-i înapoi în ţara pe care ai dat-o lor şi părinţilor lor.
26. Când cerul* va fi închis şi nu va fi ploaie,

din pricina păcatelor lor împotriva Ta; dacă se vor ruga în acest loc şi vor da slavă Numelui Tău, şi dacă se vor întoarce de la păcatele lor (pentru care îi vei fi pedepsit) -

*1 Împ. 17.1.

27. ascultă-i din ceruri, iartă păcatul robilor Tăi şi al poporului Tău, Israel, învaţă-i calea cea bună în care trebuie să meargă şi trimite ploaie pe pământul pe care l-ai dat de moştenire poporului Tău!

28. Când vor fi în ţară foametea*, ciuma, rugina în grâu sau mana[1], lăcusta sau omida, când vrăjmaşul va asedia pe poporul Tău, în ţara lui, în cetăţile lui, când vor fi plăgi sau boli de vreun fel:

*Cap. 20.9.

29. dacă un om, dacă tot poporul Tău, Israel, va face rugăciuni şi cereri, şi fiecare îşi va cunoaşte rana şi durerea şi va întinde mâinile spre Casa aceasta -

30. ascultă-l din ceruri, din locul locuinţei Tale, şi iartă-l! Răsplăteşte fiecăruia după căile lui, Tu, care cunoşti* inima fiecăruia - căci numai Tu cunoşti inima copiilor oamenilor -, *1 Cron. 28.9.

31. ca să se teamă de Tine şi să umble în căile Tale tot timpul cât vor trăi în ţara pe care ai dat-o părinţilor noştri!

32. Când străinul care* nu este din poporul Tău, Israel, va veni dintr-o ţară depărtată, din pricina Numelui Tău celui mare, din pricina mâinii Tale celei tari şi din pricina braţului Tău întins, când va veni să se roage în Casa aceasta -

*Ioan 12.20. Fapt. 8.27.

33. ascultă-l din ceruri, din locul locuinţei Tale, şi dă străinului aceluia tot ce-Ţi va cere, pentru ca toate popoarele pământului să cunoască Numele Tău, să se teamă de Tine ca poporul Tău, Israel, şi să ştie că Numele Tău este chemat peste Casa aceasta pe care am zidit-o!

34. Când va ieşi poporul Tău la luptă împotriva vrăjmaşilor lui, urmând calea pe care îi vei porunci s-o urmeze: dacă Îţi vor face rugăciuni cu privirile îndreptate spre cetatea aceasta pe care ai ales-o şi spre Casa pe care am zidit-o în Numele Tău -

35. ascultă din ceruri rugăciunile şi cererile lor şi fă-le dreptate!

36. Când vor păcătui împotriva Ta - căci nu* este om care să nu păcătuiască - şi când vei fi mâniat împotriva lor şi-i vei da în mâna vrăjmaşului, care-i va duce robi într-o ţară depărtată sau apropiată:

*Prov. 20.9. Ecl. 7.20. Iac. 3.2. 1 Ioan 1.8.

37. dacă îşi vor veni în fire în ţara unde vor fi robi, dacă se vor întoarce la Tine şi Îţi vor face cereri în ţara robiei lor şi vor zice: „Am păcătuit, am săvârşit fărădelegi, am făcut rău!”,

38. dacă se vor întoarce la Tine din toată inima lor şi din tot sufletul lor, în ţara robiei lor, unde au fost duşi robi, dacă-Ţi vor face rugăciuni cu privirile întoarse spre ţara lor, pe care ai dat-o părinţilor lor, spre cetatea pe care ai ales-o şi spre Casa pe care am zidit-o Numelui Tău -

39. ascultă din ceruri, din locul locuinţei Tale, rugăciunile şi cererile lor şi fă-le dreptate: iartă poporului Tău păcatele făcute împotriva Ta!

40. Acum, Dumnezeule, ochii Tăi să fie deschişi, şi urechile să-Ţi fie cu luare aminte la rugăciunea făcută în locul acesta!

41. Acum*, Doamne Dumnezeule, scoală-Te, vino la locul** Tău de odihnă, Tu şi chivotul măreţiei Tale. Preoţii Tăi, Doamne Dumnezeule, să fie îmbrăcaţi cu mântuirea şi sfinţii Tăi să se bucure † în fericire!

*Ps. 132.8-10,16. **1 Cron. 28.2. † Neem. 9.25.

42. Doamne Dumnezeule, nu îndepărta pe unsul Tău, adu-Ţi* aminte de bunătăţile făgăduite robului Tău David!” *Ps. 132.1. Isa. 55.3.

Sfârşitul sfinţirii

7 1. Când* şi-a isprăvit Solomon rugăciunea, s-a coborât** foc din cer şi a mistuit arderea de tot şi jertfele; şi slava † Domnului a umplut Casa.

*1 Împ. 8.54. **Lev. 9.24. Judc. 6.21. 1 Împ. 18.38. 1 Cron. 21.26. † 1 Împ. 8.10,11. Cap. 5.13,14. Ezec. 10.3,4.

2. Preoţii* nu puteau să intre în Casa Domnului, căci slava Domnului umplea Casa Domnului. *Cap. 5.14.

3. Toţi copiii lui Israel au văzut coborându-se focul şi slava Domnului peste Casă; ei şi-au plecat faţa la pământ pe pardoseală, s-au închinat şi au lăudat pe Domnul, zicând*:

„Căci este bun, căci îndurarea Lui ţine în** veci!”

*Cap. 5.13. Ps. 136.1. **1 Cron. 16.41. Cap. 20.21.

4. Împăratul* şi tot poporul au adus jertfe înaintea Domnului.

*1 Împ. 8.62,63

5. Împăratul Solomon a înjunghiat douăzeci şi două de mii de boi şi o sută douăzeci de mii de

1.Mana viţei de vie;

oi. Astfel au făcut împăratul şi tot poporul sfinţirea Casei lui Dumnezeu.

6. Preoţii* stăteau la locul lor, şi tot astfel şi leviţii, cu instrumentele făcute în cinstea Domnului de împăratul David pentru cântarea laudelor Domnului, când i-a însărcinat David să mărească pe Domnul, zicând: „Căci îndurarea Lui ţine în veci!” Preoţii sunau** din trâmbiţe în faţa lor. Şi tot Israelul era de faţă.

*1 Cron. 15.16. **Cap. 5.12.

7. Solomon a sfinţit* şi mijlocul curţii, care este înaintea Casei Domnului; căci acolo a adus arderile de tot şi grăsimile jertfelor de mulţumire, pentru că altarul de aramă, pe care-l făcuse Solomon, nu putea cuprinde arderile de tot, darurile de mâncare şi grăsimile.

*1 Împ. 8.64.

8. Solomon a prăznuit sărbătoarea în vremea aceea*, şapte zile, şi tot Israelul a prăznuit împreună cu el; venise o mare mulţime de oameni, de la intrarea Hamatului până la pârâul** Egiptului.

*1 Împ. 8.65. **Ios. 13.3.

9. În ziua a opta, au avut o adunare de sărbătoare; căci sfinţirea altarului au făcut-o şapte zile şi sărbătoarea, tot şapte zile.

10. În a douăzeci şi treia* zi a lunii a şaptea, Solomon a trimis înapoi la corturi poporul, care era vesel şi mulţumit de binele pe care-l făcuse Domnul lui David, lui Solomon şi poporului Său, Israel.

*1 Împ. 8.66.

Dumnezeu Se arată lui Solomon

11. Când a isprăvit* Solomon Casa Domnului şi casa împăratului şi a izbutit în tot ce-şi pusese de gând să facă în Casa Domnului şi în casa împăratului,

*1 Împ. 9.1, etc.

12. Domnul S-a arătat lui Solomon noaptea şi i-a zis: „Îţi ascult rugăciunea şi aleg locul* acesta drept Casa unde va trebui să Mi se aducă jertfe.

*Deut. 12.5,

13. Când voi* închide cerul şi nu va fi ploaie, când voi porunci lăcustelor să mănânce ţara, când voi trimite ciuma în poporul Meu:

*Cap. 6.26,28.

14. dacă poporul Meu, peste care este chemat Numele Meu se va* smeri, se va ruga şi va căuta faţa Mea, şi se va abate de la căile lui rele - îl** voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul şi-i voi tămădui ţara.

*Iac. 4.10. **Cap. 6.27,30.

15. Ochii* Mei vor fi deschişi de acum şi urechile Mele vor fi cu luare aminte la rugăciunea făcută în locul acesta.

*Cap. 6.40.

16. Acum, aleg* şi sfinţesc Casa aceasta, pentru ca Numele Meu să locuiască în ea pe veci şi voi avea întotdeauna ochii şi inima Mea acolo.

*1 Împ. 9.3. Cap. 6.6.

17. Şi tu*, dacă vei umbla înaintea Mea cum a umblat tatăl tău David, făcând tot ce ţi-am poruncit şi dacă vei păzi legile şi poruncile Mele,

*1 Împ. 9.4, etc.

18. voi întări scaunul de domnie al împărăţiei tale, cum am făgăduit tatălui tău, David, când am zis: „Niciodată nu* vei fi lipsit de un urmaş care să domnească peste Israel.”

*Cap. 6.16.

19. Dar, dacă vă* veţi abate, dacă veţi părăsi legile şi poruncile Mele, pe care vi le-am dat, şi dacă vă veţi duce să slujiţi altor dumnezei şi să vă închinaţi înaintea lor,

*Lev. 26.14,33. Deut. 28.15,36,37.

20. vă voi smulge din ţara Mea, pe care v-am dat-o, voi lepăda de la Mine Casa aceasta, pe care am închinat-o Numelui Meu, şi o voi face de pomină şi de batjocură printre toate popoarele.

21. Şi, cât de înaltă este Casa aceasta, oricine va trece pe lângă ea va rămâne încremenit şi va zice: „Pentru ce* a făcut Domnul aşa ţării şi Casei acesteia?”

*Deut. 29.24. Ier. 22.8,9.

22. Şi se va răspunde: „Pentru că au părăsit pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor care i-a scos din ţara Egiptului, pentru că s-au alipit de alţi dumnezei, s-au închinat înaintea lor şi leau slujit; iată de ce a trimis peste ei toate aceste rele.”

Cetăţile zidite de Solomon

8 1. După douăzeci de ani*, în timpul cărora Solomon a zidit Casa Domnului şi casa lui însuşi,

*1 Împ. 9.10, etc.

2. a întărit cetăţile pe care i le-a dat lui Hiram şi a aşezat în ele pe copiii lui Israel.

3. Solomon a mers împotriva Hamatului, la Ţoba, şi a pus stăpânire pe ea.

4. A întărit* Tadmorul, în pustiu, şi toate cetăţile care slujeau ca cetăţi pentru provizii în Hamat.

*1 Împ. 9.17, etc.

5. A întărit apoi Bet-Horonul de sus şi Bet-Horonul de jos, ca cetăţi întărite cu ziduri, porţi şi zăvoare;

6. Baalatul şi toate cetăţile care slujeau ca ce-

tăţi pentru provizii şi care ţineau de el, toate cetăţile pentru care, cetăţile pentru călărime şi tot ce a găsit cu cale Solomon să zidească la Ierusalim, în Liban şi în toată ţara al cărei stăpân era.
7. Pe* tot poporul care mai rămăsese din hitiţi, din amoriţi, din fereziţi, din heviţi şi din iebusiţi, care nu făcea parte din Israel,

*1 Împ. 9.20, etc.

8. pe urmaşii lor care rămăseseră după ei în ţară şi pe care nu-i nimiciseră copiii lui Israel, Solomon i-a ridicat ca oameni de corvoadă, ceea ce au fost până în ziua de azi.
9. Solomon n-a întrebuinţat ca robi, pentru lucrările lui, pe nici unul din copiii lui Israel; căci ei erau oameni de război, căpeteniile lui, mai-marii carelor şi călărimea lui.
10. Căpeteniile puse de împăratul Solomon în fruntea poporului şi însărcinaţi să supravegheze peste el erau în număr de două sute cincizeci*.

*1 Împ. 9.23.

11. Solomon* a suit-o pe fata lui Faraon din cetatea lui David în casa pe care i-o zidise; căci a zis: „Nevasta mea să nu locuiască în casa lui David, împăratul lui Israel, pentru că locurile în care a intrat chivotul Domnului sunt sfinte.” *1 Împ. 3.1; 7.8; 9.24.

Rânduiala slujbei

12. Atunci Solomon a adus arderi de tot Domnului pe altarul Domnului, pe care-l zidise înaintea pridvorului.
13. Aducea ce era poruncit de Moise pentru fiecare zi*, pentru zilele de Sabat, pentru zilele de lună nouă şi pentru sărbători, de trei ori** pe an, la sărbătoarea Azimelor, la sărbătoarea Săptămânilor şi la sărbătoarea Corturilor.

*Exod 29.38. Num. 28.3,9,11,26; 29.1, etc. **Exod 23.14. Deut. 16.16.

14. A pus în slujbele lor, aşa cum le rânduise tatăl său, David, cetele* preoţilor, după slujba lor, pe leviţi**, după însărcinarea lor, care era să laude şi să slujească zi de zi în faţa preoţilor, după cum cerea datoria lor; şi pe uşieri †, împărţiţi la fiecare uşă, după cetele lor: căci aşa poruncise David, omul lui Dumnezeu.

*1 Cron. 24.1. **1 Cron. 25.1. † 1 Cron. 9.17; 26.1.

15. Nu s-au abătut de la porunca împăratului cu privire la preoţi şi leviţi, nici cu privire la vreun alt lucru, nici în privinţa vistieriilor.
16. Aşa s-a înfăptuit toată lucrarea lui Solomon, din ziua când s-a pus temelia Casei Domnului şi până în ziua când a fost isprăvită. Casa Domnului a fost isprăvită.
17. Solomon a plecat atunci la Eţion-Gheber* şi la Elot, pe ţărmul mării, în ţara Edomului.

*1 Împ. 9.26.

18. Şi* Hiram i-a trimis, prin slujitorii săi, corăbii şi slujitori care cunoşteau marea. Ei s-au dus cu slujitorii lui Solomon la Ofir şi au luat de acolo patru sute cincizeci de talanţi de aur, pe care i-au adus împăratului Solomon.

*1 Împ. 9.27. Cap. 9.10,13.

Împărăteasa din Seba

9 1. Împărăteasa* din Seba a auzit de faima lui Solomon şi a venit la Ierusalim ca să-l încerce prin întrebări grele. Ea avea un alai foarte mare şi cămile încărcate cu mirodenii, aur mult de tot şi pietre scumpe. S-a dus la Solomon şi i-a spus tot ce avea pe inimă.

*1 Împ. 10.1, etc. Mat. 12.42. Luca 11.31.

2. Solomon i-a răspuns la toate întrebările şi n-a fost nimic pe care să nu fi ştiut Solomon să i-l lămurească.
3. Împărăteasa din Seba a văzut înţelepciunea lui Solomon şi casa pe care o zidise,
4. şi bucatele de la masa lui, şi locuinţa slujitorilor lui, şi slujbele şi hainele celor ce-i slujeau, şi paharnicii lui şi hainele lor, şi treptele pe care se suia la Casa Domnului. Uimită,
5. ea a zis împăratului: „Era adevărat, deci, ce am auzit eu în ţara mea despre faptele şi înţelepciunea ta!
6. Nu credeam tot ce se zicea, până n-am venit şi am văzut cu ochii mei. Şi iată că nu mi s-a istorisit nici pe jumătate din mărirea şi înţelepciunea ta. Tu întreci faima pe care am auzit-o despre tine.
7. Ferice de oamenii tăi, ferice de slujitorii tăi, care sunt pururea înaintea ta şi care aud înţelepciunea ta!
8. Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul tău care S-a îndurat de tine şi te-a pus pe scaunul Lui de domnie ca împărat pentru Domnul Dumnezeul tău! Pentru că Dumnezeul tău iubeşte pe Israel şi vrea să-l facă să rămână în picioare în veci, pentru aceea te-a pus împărat peste el, ca să faci judecată şi dreptate.”
9. Ea a dat împăratului o sută douăzeci de talanţi de aur, foarte multe mirodenii şi pietre scumpe. N-au mai fost aşa de multe mirodenii ca cele date împăratului Solomon de împără-

teasa din Seba.
10. Slujitorii lui Hiram şi slujitorii lui Solomon, care* au adus aur din Ofir, au adus şi lemn mirositor** şi pietre scumpe.

*Cap. 8.18. **1 Împ. 10.11.

11. Împăratul a făcut cu lemnul mirositor scări pentru Casa Domnului şi pentru casa împăratului şi harpe şi lire pentru cântăreţi. Nu se mai văzuse aşa ceva în ţara lui Iuda.
12. Împăratul Solomon a dat împărătesei din Seba tot ce a dorit ea, ce a cerut, mai mult decât adusese ea împăratului. Apoi s-a întors şi s-a dus în ţara ei, ea şi slujitorii ei.

Bogăţia, înţelepciunea şi măreţia lui Solomon

13. Greutatea aurului care-i venea în fiecare an lui Solomon era de şase sute şaizeci şi şase de talanţi de aur,
14. în afară de ceea ce lua de la negustorii cei mari şi de la cei mici, de la toţi împăraţii Arabiei şi de la dregătorii ţării, care îi aduceau aur şi argint lui Solomon.
15. Împăratul Solomon a făcut două sute de scuturi mari de aur bătut şi pentru fiecare din ele a întrebuinţat şase sute de sicli de aur bătut;
16. şi alte trei sute de scuturi de aur bătut şi pentru fiecare din ele a întrebuinţat trei sute de sicli de aur; şi împăratul le-a pus în casa Pădurea Libanului.
17. Împăratul a făcut un mare tron de fildeş şi l-a acoperit cu aur curat.
18. Scaunul acesta de domnie avea şase trepte şi un aşternut pentru picioare de aur, care se ţinea de scaunul de domnie; de fiecare parte a scaunului erau rezemători, lângă rezemători erau doi lei,
19. şi pe cele şase trepte, de o parte şi de alta, erau doisprezece lei. Aşa ceva nu s-a mai făcut pentru nici o împărăţie.
20. Toate paharele împăratului Solomon erau de aur şi toate vasele din casa Pădurea Libanului erau de aur curat. Nu era nimic de argint; argintului nu i se dădea nici un preţ pe vremea lui Solomon.
21. Căci împăratul avea corăbii în Tarsis care călătoreau cu slujitorii lui Hiram; şi, la fiecare trei ani, veneau corăbiile din Tarsis, aducând aur şi argint, fildeş, maimuţe şi păuni.
22. Împăratul Solomon a întrecut pe toţi împăraţii pământului prin bogăţiile şi înţelepciunea lui.
23. Toţi împăraţii pământului căutau să-l vadă pe Solomon, ca să audă înţelepciunea pe care o pusese Dumnezeu în inima lui.
24. Şi fiecare din ei îşi aducea darul lui: lucruri de argint şi lucruri de aur, haine, arme, mirodenii, cai şi catâri; aşa era în fiecare an.
25. Solomon* avea patru mii de iesle pentru caii de la carele lui şi douăsprezece mii de călăreţi, pe care i-a aşezat în cetăţile unde îşi ţinea carele şi la Ierusalim, lângă împărat.

*1 Împ. 4.26; 10.26. Cap. 1.14.

26. El stăpânea* peste toţi împăraţii, de la Râu** până la ţara filistenilor şi până la hotarul Egiptului.

*1 Împ. 4.21. **Gen. 15.18. Ps. 72.8.

27. Împăratul* a făcut argintul tot aşa de obişnuit la Ierusalim ca pietrele, şi cedrii, tot atât de mulţi ca smochinii sălbatici care cresc pe câmpie.

*1 Împ. 10.27. Cap. 1.15.

28. Din Egipt şi din toate ţările se aduceau* cai pentru Solomon. *1 Împ. 10.28. Cap. 1.16.

Moartea lui Solomon

29. Celelalte* fapte ale lui Solomon, cele dintâi şi cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în Cartea prorocului Natan, în prorocia lui Ahia** din Silo şi în descoperirile prorocului † Ieedo despre Ieroboam, fiul lui Nebat?

*1 Împ. 11.41. **1 Împ. 11.29. † Cap. 12.15; 13.22.

30. Solomon* a domnit patruzeci de ani la Ierusalim peste tot Israelul.

*1 Împ. 11.42,43.

31. Apoi Solomon a adormit cu părinţii lui şi l-au îngropat în cetatea tatălui său, David. Şi în locul lui a domnit fiul său Roboam.

ISTORIA ÎMPĂRĂŢIEI LUI IUDA, DE LA DEZBINARE PÂNĂ LA ROBIE

(Capitolele 10-36. Ieremia 25.4-11.)

Dezbinarea împărăţiei

10 1. Roboam* s-a dus la Sihem, căci tot Israelul venise la Sihem să-l facă împărat.

*1 Împ. 12.1, etc.

2. Când a auzit lucrul acesta, Ieroboam, fiul lui Nebat, era în Egipt, unde* fugise de împăratul Solomon; şi s-a întors din Egipt.

*1 Împ. 11.40.

3. Au trimis să-l cheme. Atunci Ieroboam şi tot Israelul au venit la Roboam şi i-au vorbit aşa:
4. „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul: acum uşurează această aspră robie şi jugul greu pe care l-a pus peste noi tatăl tău. Şi îţi vom sluji.”
5. El le-a zis: „Întoarceţi-vă la mine după trei zile.” Şi poporul a plecat.
6. Împăratul Roboam a întrebat pe bătrânii care fuseseră cu tatăl său Solomon în timpul vieţii lui şi a zis: „Ce mă sfătuiţi să răspund poporului acestuia?”
7. Şi iată ce i-au zis ei: „Dacă vei fi bun cu poporul acesta, dacă-i vei primi bine şi dacă le vei vorbi cu bunăvoinţă, îţi vor sluji pe veci.”
8. Dar Roboam a lăsat sfatul pe care i-l dădeau bătrânii şi a întrebat pe tinerii care crescuseră cu el şi care-l înconjurau.
9. El le-a zis: „Ce mă sfătuiţi să răspund poporului acestuia care-mi vorbeşte astfel: „Uşurează jugul pe care l-a pus tatăl tău peste noi”?”
10. Şi iată ce i-au zis tinerii care crescuseră cu el: „Aşa să vorbeşti poporului acestuia care ţi-a vorbit aşa: „Tatăl tău ne-a îngreuiat jugul, iar tu uşurează-ni-l!”, să le vorbeşti aşa: „Degetul meu cel mic este mai gros decât coapsele tatălui meu.
11. Acum, tatăl meu a pus peste voi un jug greu, dar eu îl voi face şi mai greu: tatăl meu v-a pedepsit cu bice, dar eu vă voi pedepsi cu scorpioane[1].”
12. Ieroboam şi tot poporul au venit la Roboam a treia zi, după cum le spusese împăratul: „Întoarceţi-vă la mine peste trei zile.”
13. Împăratul le-a răspuns aspru. Împăratul Roboam a lăsat sfatul bătrânilor
14. şi le-a vorbit aşa, după sfatul tinerilor: „Tatăl meu v-a îngreuiat jugul, dar eu îl voi îngreuia şi mai mult; tatăl meu v-a pedepsit cu bice, dar eu vă voi pedepsi cu scorpioane[1].”
15. Astfel împăratul n-a ascultat de popor; căci* aşa rânduise Dumnezeu, în vederea împlinirii cuvântului pe care-l spusese Domnul prin Ahia** din Silo lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

*1 Sam. 2.25. 1 Împ. 12.15,24. **1 Împ. 11.29.

16. Când a văzut tot Israelul că împăratul nu-l ascultă, poporul a răspuns împăratului: „Ce parte avem noi cu David? Noi n-avem nici o moştenire cu fiul lui Isai! La corturile tale, Israele! Acum, vezi-ţi de casă, Davide!” Şi tot Israelul s-a dus în corturile lui.

1.Un bici împletit cu noduri;

17. Copiii lui Israel care locuiau în cetăţile lui Iuda au fost singurii peste care a domnit Roboam.
18. Atunci, împăratul Roboam a trimis pe Hadoram, care era mai-mare peste dări. Hadoram a fost împroşcat cu pietre de copiii lui Israel şi a murit. Şi împăratul Roboam s-a* grăbit şi s-a suit într-un car ca să fugă la Ierusalim.

*1 Împ. 12.19.

19. Astfel s-a dezlipit[1] Israel de casa lui David până în ziua de azi.

Măsurile luate de Roboam

11 1. Roboam, venind* la Ierusalim, a strâns casa lui Iuda şi a lui Beniamin, o sută optzeci de mii de oameni de frunte, buni pentru război, ca să lupte împotriva lui Israel şi să-l aducă iarăşi sub stăpânirea lui Roboam.

*1 Împ. 12.21, etc.

2. Dar cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Şemaia*, omul lui Dumnezeu:

*Cap. 12.15.

3. „Vorbeşte lui Roboam, fiul lui Solomon, împăratul lui Iuda, şi întregului Israel din Iuda şi din Beniamin. Şi spune-le:
4. „Aşa vorbeşte Domnul: „Să nu vă suiţi şi să nu faceţi război împotriva fraţilor voştri! Fiecare din voi să se întoarcă acasă, căci de la Mine s-a întâmplat lucrul acesta.” Ei au ascultat de cuvintele Domnului, s-au întors acasă şi nu s-au mai dus împotriva lui Ieroboam.
5. Roboam a locuit la Ierusalim şi a zidit cetăţi întărite în Iuda.
6. A zidit Betleemul, Etamul, Tecoa,
7. Bet-Ţur, Soco, Adulam,
8. Gat, Mareşa, Zif,
9. Adoraim, Lachis, Azeca,
10. Ţoreea, Aialon şi Hebronul, care erau în Iuda şi în Beniamin; şi a făcut din ele nişte cetăţi întărite.
11. Le-a întărit, a pus în ele căpitani şi magazii de bucate, de untdelemn şi vin.
12. A pus în fiecare din aceste cetăţi scuturi şi suliţe, şi le-a făcut foarte tari. Iuda şi Beniamin erau ai lui.
13. Preoţii şi leviţii care se aflau în tot Israelul şi-au părăsit locuinţele şi s-au dus la el;
14. căci leviţii şi-au părăsit* ţinuturile şi mo-

1.Sau: s-a rupt de la;

şiile şi au venit în Iuda şi la Ierusalim, pentru că Ieroboam** şi fiii săi i-au împiedicat să-şi împlinească slujbele ca preoţi ai Domnului.

*Num. 35.2. **Cap. 13.9.

15. Ieroboam a pus* preoţi pentru înălţimile, pentru ţapii** şi pentru viţeii † pe care îi făcuse.

*1 Împ. 12.31; 13.33; 14.9. Osea 13.2. **Lev. 17.7. 1 Cor. 10.20. † 1 Împ. 12.28.

16. Aceia din toate seminţiile lui Israel care aveau pe inimă să caute pe Domnul Dumnezeul lui Israel au urmat* pe leviţi la Ierusalim, ca să jertfească Domnului Dumnezeului părinţilor lor.

*Cap. 15.9; 30.11,18.

17. Ei au dat astfel tărie* împărăţiei lui Iuda şi au întărit pe Roboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani; căci trei ani au umblat în calea lui David şi a lui Solomon. *Cap. 12.1.

Nevestele şi copiii lui Roboam

18. Roboam a luat de nevastă pe Mahalat, fata lui Ierimot, fiul lui David şi al Abihailei, fata lui Eliab, fiul lui Isai.
19. Ea i-a născut fii pe: Ieuş, Şemaria şi Zaham.
20. După ea, a luat pe Maaca*, fata lui Absalom. Ea i-a născut pe Abia, pe Atai, pe Ziza şi pe Şelomit. *1 Împ. 15.2. Cap. 13.2.
21. Roboam o iubea pe Maaca, fata lui Absalom, mai mult decât pe toate nevestele şi ţiitoarele lui; căci a avut optsprezece neveste şi şaizeci de ţiitoare şi a născut douăzeci şi opt de fii şi şaizeci de fete.
22. Roboam a dat cel dintâi loc lui Abia, fiul Maacăi, şi l-a pus* căpetenie peste fraţii lui, căci voia să-l facă împărat.

*Deut. 21.15-17.

23. El a lucrat cu înţelepciune, împrăştiind pe toţi fiii săi în toate ţinuturile lui Iuda şi lui Beniamin, în toate cetăţile întărite; le-a dat de mâncare din belşug şi le-a căutat o mulţime de neveste.

Năvălirea lui Şişac

12 1. Când* s-a întărit Roboam în domnie şi a căpătat putere a părăsit** Legea Domnului şi tot Israelul a părăsit-o împreună cu el.

*Cap. 11.17. **1 Împ. 14.22-24.

2. În al cincilea* an al domniei lui Roboam, Şişac, împăratul Egiptului, s-a suit împotriva Ierusalimului, pentru că păcătuiseră împotriva Domnului.

*1 Împ. 14.24,25.

3. Avea o mie două sute de care şi şaizeci de mii de călăreţi; şi împreună cu el a venit din Egipt un popor fără număr, dintre libieni*, suchieni şi etiopieni.

*Cap. 16.8.

4. A luat cetăţile întărite ale lui Iuda şi a ajuns până la Ierusalim.
5. Atunci prorocul* Şemaia s-a dus la Roboam şi la căpeteniile lui Iuda, care se adunaseră în Ierusalim, la apropierea lui Şişac şi le-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Voi** M-aţi părăsit; vă părăsesc şi Eu şi vă dau în mâinile lui Şişac.””

*Cap. 11.2. **Cap. 15.2.

6. Căpeteniile lui Israel şi împăratul s-au smerit* şi au zis: „Domnul este** drept!”

*Iac. 4.10. **Exod 9.27.

7. Şi, când a văzut Domnul că s-au smerit, cuvântul Domnului a* vorbit astfel lui Şemaia: „S-au smerit, nu-i voi nimici, nu voi zăbovi să le vin în ajutor şi mânia Mea nu va veni asupra Ierusalimului prin Şişac;

*1 Împ. 21.28,29.

8. dar îi vor fi supuşi* şi vor şti ce înseamnă să-Mi slujească Mie** sau să slujească împărăţiilor altor ţări.”

*Isa. 26.13. **Deut. 28.47,48.

9. Şişac, împăratul Egiptului, s-a suit* împotriva Ierusalimului. A luat vistieriile Casei Domnului şi vistieriile casei împăratului, a luat tot. A luat scuturile de aur pe care le făcuse** Solomon.

*1 Împ. 14.25,26. **1 Împ. 10.16,17. Cap. 9.15,16.

10. Împăratul Roboam a făcut în locul lor nişte scuturi de aramă şi le-a dat în grija căpeteniilor* alergătorilor, care păzeau intrarea casei împăratului.

*2 Sam. 8.18.

11. Ori de câte ori se ducea împăratul la Casa Domnului, alergătorii veneau şi le purtau înaintea lui; apoi le aduceau iarăşi în sala alergătorilor.
12. Pentru că Roboam se smerise, Domnul Şi-a abătut mânia de la el şi nu l-a nimicit de tot. Şi tot mai era ceva bun în Iuda.
13. Împăratul Roboam s-a întărit în Ierusalim şi a domnit. Avea patruzeci şi unu* de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaptesprezece ani la Ierusalim, cetatea** pe care o alesese Domnul dintre toate seminţiile lui Israel, ca să-Şi pună Numele în ea. Mama sa se numea Naama, amonita.

*1 Împ. 14.21. **Cap. 6.6.

14. El a făcut lucruri rele, pentru că nu şi-a pus inima să-L caute pe Domnul.

15. Faptele lui Roboam, cele dintâi şi cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în Cartea prorocului Şemaia şi a prorocului Ido*, în cărţile spiţelor de neam?
Totdeauna a fost război** între Roboam şi Ieroboam.

*Cap. 9.29; 13.22. **1 Împ. 14.30.

16. Roboam a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său Abia*. *1 Împ. 14.31.

Abia, împăratul lui Iuda

13 1. În* al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, peste Iuda a început să domnească Abia.

*1 Împ. 15.1, etc.

2. El a domnit trei ani la Ierusalim. Mama sa se numea Micaia*, fata[1] lui Uriel din Ghibeea. Între Abia şi Ieroboam a fost război.

*Cap. 11.20.

3. Abia a început lupta cu o oaste de războinici viteji, patru sute de mii de oameni aleşi; şi Ieroboam s-a înşiruit de bătaie împotriva lui cu opt sute de mii de oameni aleşi, războinici viteji.
4. De pe vârful muntelui Ţemaraim*, care face parte din muntele lui Efraim, Abia s-a ridicat şi a zis: „Ascultă-mă, Ieroboame, şi tot Israelul! *Ios. 18.22.
5. Nu trebuie oare să ştiţi că Domnul Dumnezeul lui Israel a dat* pe veci domnia peste Israel lui David şi fiilor lui printr-un legământ** care nu se poate călca?

*2 Sam. 7.12,13,16. **Num. 18.19.

6. Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, slujitorul lui Solomon, fiul lui David, s-a sculat* şi s-a răzvrătit împotriva stăpânului său.

*1 Împ. 11.26; 12.20.

7. Nişte oameni* de nimic, oameni răi, s-au strâns la el şi s-au împotrivit lui Roboam, fiul lui Solomon. Roboam era tânăr şi fricos şi nu putea să li se împotrivească.

*Judc. 9.4.

8. Şi acum, voi credeţi că puteţi ieşi biruitori asupra împărăţiei Domnului, care este în mâinile fiilor lui David; şi voi sunteţi o mare mulţime şi aveţi cu voi viţeii de aur pe care vi i-a făcut* Ieroboam ca dumnezei.

*1 Împ. 12.28; 14.9. Osea 8.6.

9. N-aţi* îndepărtat voi pe preoţii Domnului, pe fiii lui Aaron şi pe leviţi şi nu v-aţi făcut voi preoţi, ca şi popoarele celorlalte ţări? Oricine** venea cu un viţel şi şapte berbeci, ca să fie sfinţit, se făcea preot al celui ce nu este Dumnezeu.

*Cap. 11.14,15. **Exod 29.35.

10. Dar cât despre noi, Domnul este Dumnezeul nostru şi noi nu L-am părăsit, preoţii din slujba Domnului sunt fii ai lui Aaron şi leviţii stau şi îşi împlinesc slujbele.
11. Noi aducem* în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară arderi de tot Domnului, ardem tămâie mirositoare, punem pâinile** pentru punerea înaintea Domnului pe masa cea curată şi aprindem † în fiecare seară sfeşnicul de aur cu candelele lui; căci păzim poruncile Domnului Dumnezeului nostru. Dar voi L-aţi părăsit.

*Cap. 2.4. **Lev. 24.6. † Exod 27.20,21. Lev. 24.2,3.

12. Iată că Dumnezeu şi preoţii Lui* sunt cu noi, în fruntea noastră; şi avem şi trâmbiţele răsunătoare ca să sunăm din ele împotriva voastră. Copii ai lui Israel, nu faceţi** război împotriva Domnului Dumnezeului părinţilor voştri, căci nu veţi avea nici o izbândă!”

*Num. 10.8. **Fapt. 5.39.

13. Ieroboam i-a luat pe dinapoi, cu ajutorul unor oameni puşi la pândă, aşa că oştile lui erau în faţa lui Iuda, iar cei ce stăteau la pândă erau înapoia lor.
14. Cei din Iuda, întorcându-se, au avut de luptat înainte şi înapoi. Au strigat către Domnul şi preoţii au sunat din trâmbiţe.
15. Oamenii lui Iuda au scos un strigăt de război; şi, la strigătul de război al oamenilor lui Iuda, Domnul a lovit* pe Ieroboam şi pe tot Israelul dinaintea lui Abia şi a lui Iuda.

*Cap. 14.12.

16. Copiii lui Israel au fugit dinaintea lui Iuda şi Dumnezeu i-a dat în mâinile lui.
17. Abia şi poporul lui le-au pricinuit o mare înfrângere şi cinci sute de mii de oameni aleşi au căzut morţi printre cei din Israel.
18. Copiii lui Israel au fost smeriţi în vremea aceea, şi copiii lui Iuda au câştigat biruinţa pentru că se sprijiniseră* pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

*1 Cron. 5.20. Ps. 22.5

19. Abia l-a urmărit pe Ieroboam şi i-a luat cetăţi: Betelul cu satele lui, Ieşana cu satele ei şi Efronul* cu satele lui.

*Ios. 15.9

20. Ieroboam n-a mai avut putere pe vremea lui Abia şi Domnul l-a* lovit şi a** murit.

*1 Sam. 25.38. **1 Împ. 14.20.

21. Dar Abia a ajuns puternic; a avut paisprezece neveste şi a născut douăzeci şi doi de fii

1.Sau: nepoata;

şi şaisprezece fete.
22. Celelalte fapte ale lui Abia, ce a făcut şi ce a spus el, sunt scrise în Cartea prorocului Ido.* *Cap. 12.15.

14 1. Abia a adormit cu părinţii lui şi a fost îngropat în cetatea lui David. Şi în locul lui a domnit fiul său, Asa. Pe vremea lui, ţara a avut odihnă zece ani.

Asa, împăratul lui Iuda

2. Asa* a făcut ce este bine şi plăcut înaintea Domnului Dumnezeului său.
*1 Împ. 15.8, etc.
3. A îndepărtat altarele dumnezeilor străini şi înălţimile*, a sfărâmat** stâlpii idoleşti şi a tăiat † aşerele.
*1 Împ. 15.14. Cap. 15.17. **Exod 34.13. † 1 Împ. 11.7.
4. A poruncit lui Iuda să caute pe Domnul Dumnezeul părinţilor săi şi să împlinească Legea şi poruncile.
5. A îndepărtat din toate cetăţile lui Iuda înălţimile şi stâlpii închinaţi soarelui. Şi împărăţia a avut pace sub el.
6. A zidit cetăţi întărite în Iuda; căci ţara a fost liniştită şi împotriva lui n-a fost război în anii aceia, pentru că Domnul i-a dat odihnă.
7. El a zis lui Iuda: „Să zidim aceste cetăţi şi să le înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, cu porţi şi cu zăvoare; ţara este încă a noastră, căci am căutat pe Domnul Dumnezeul nostru. L-am căutat şi El ne-a dat odihnă în toate părţile." Au zidit, dar, şi au izbutit.
8. Asa avea o oştire de trei sute de mii de oameni din Iuda, care purtau scut şi suliţă, şi două sute optzeci de mii din Beniamin, care purtau scut şi trăgeau cu arcul, toţi oameni viteji.

Asa îi biruie pe etiopieni

9. Zerah*, etiopianul, a ieşit împotriva lor cu o oştire de un milion de oameni şi trei sute de care şi a înaintat până la Mareşa**.
*Cap. 16.8. **Ios. 15.44.
10. Asa a mers înaintea lui şi s-au înşiruit de bătaie în valea Ţefata, lângă Mareşa.
11. Asa* a chemat pe Domnul Dumnezeul lui şi a zis: „Doamne, numai Tu poţi veni în ajutor** celui slab ca şi celui tare: vino în ajutorul nostru, Doamne Dumnezeul nostru! Căci pe Tine ne sprijinim şi în Numele Tău † am venit împotriva acestei mulţimi. Doamne, Tu eşti Dumnezeul nostru: să nu iasă biruitor omul împotriva Ta!"
*Exod 14.10. Cap. 13.14. Ps. 22.5. **1 Sam. 14.6. † 1 Sam. 17.45. Prov. 18.10.
12. Domnul a lovit* pe etiopieni dinaintea lui Asa şi dinaintea lui Iuda; şi etiopienii au luat-o la fugă. *Cap. 13.15.
13. Asa şi poporul care era cu el i-a urmărit până la Gherar*; şi etiopienii au căzut fără săşi poată scăpa viaţa, căci au fost nimiciţi de Domnul şi de oştirea Lui. Asa şi poporul lui au făcut o pradă mare;
*Gen. 10.19; 20.1.
14. au bătut toate cetăţile din împrejurimile Gherarului, căci groaza* Domnului căzuse peste ele; şi au jefuit toate cetăţile, a căror pradă era mare. *Gen. 35.5. Cap. 17.10.
15. Au lovit şi corturile turmelor şi au luat cu ei o mare mulţime de oi şi de cămile. Apoi s-au întors la Ierusalim.

Cuvântul lui Dumnezeu către Asa

15 1. Duhul* lui Dumnezeu a venit peste Azaria, fiul lui Oded,
*Num. 24.2. Judc. 3.10. Cap. 20.14; 24.20.
2. şi Azaria s-a dus înaintea lui Asa şi i-a zis: „Ascultaţi-mă, Asa şi tot Iuda şi Beniamin! Domnul* este cu voi când sunteţi cu El; dacă-L** căutaţi, Îl veţi găsi; iar dacă-L † părăsiţi şi El vă va părăsi.
*Iac. 4.8. **Vers. 4,15.1 Cron. 28.9. Cap. 33.12,13. Ier. 29.13. Mat. 7.7. † Cap. 24.20.
3. Multă vreme* Israel a fost fără Dumnezeul cel adevărat, fără** preot care să-i înveţe pe oameni şi fără Lege.
*Osea 3.4. **Lev. 10.11.
4. Dar în mijlocul strâmtorării lor s-au întors* la Domnul Dumnezeul lui Israel, L-au căutat şi L-au găsit.
*Deut. 4.29.
5. În vremurile* acelea nu era linişte pentru cei ce se duceau şi veneau, căci erau mari tulburări printre toţi locuitorii ţării;
*Judc. 5.6.
6. un* popor se bătea împotriva altui popor, o cetate, împotriva altei cetăţi, pentru că Dumnezeu le tulbura cu tot felul de strâmtorări:
*Mat. 24.7.
7. voi, dar, întăriţi-vă şi nu lăsaţi să vă slăbească mâinile, căci faptele voastre vor avea o răsplată."

Râvna lui Asa

8. După ce a auzit aceste cuvinte şi prorocia lui Oded, prorocul, Asa s-a întărit şi a îndepărtat urâciunile din toată ţara lui Iuda şi Beniamin şi din cetăţile pe* care le luase în mun-

tele lui Efraim şi a înnoit altarul Domnului care era înaintea pridvorului Domnului.

*Cap. 13.19.

9. A strâns pe tot Iuda şi Beniamin şi pe cei din Efraim, din Manase şi din Simeon care locuiau* printre ei, căci un mare număr dintre oamenii lui Israel au trecut la el când au văzut că Domnul Dumnezeul lui era cu el.

*Cap. 11.16.

10. S-au adunat la Ierusalim în luna a treia a anului al cincisprezecelea al domniei lui Asa. În ziua aceasta,
11. au* jertfit Domnului din prada** pe care o aduseseră: şapte sute de boi şi şapte mii de oi.

*Cap. 14.15. **Cap. 14.13.

12. Au făcut* legământ să caute pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor din toată inima şi din tot sufletul lor;

*2 Împ. 23.3. Cap. 34.31. Neem. 10.29.

13. şi oricine* nu căuta pe Domnul Dumnezeul lui Israel trebuia** omorât, fie mic, fie mare, fie bărbat, fie femeie.

*Exod 22.20. **Deut. 13.5,9,15.

14. Au jurat credinţă Domnului cu glas tare, cu strigăte de bucurie şi cu sunet de trâmbiţă şi de corn;
15. tot Iuda s-a bucurat de jurământul acesta, căci juraseră din toată inima lor, căutaseră pe Domnul de bunăvoie* şi-L găsiseră. Şi Domnul le-a dat odihnă de jur-împrejur.

*Vers. 2.

16. Împăratul Asa n-a lăsat nici chiar pe mama sa, Maaca*, să mai fie împărăteasă, pentru că făcuse un idol Aşerei. Asa i-a dărâmat idolul, pe care l-a făcut praf şi l-a ars lângă pârâul Chedron.

*1 Împ. 15.13.

17. Dar înălţimile* tot n-au fost îndepărtate din Israel, măcar că inima lui Asa a fost în totul a Domnului în tot timpul vieţii lui.

*Cap. 14.3,5. 1 Împ. 15.14, etc.

18. A pus în Casa lui Dumnezeu lucrurile închinate Domnului de tatăl său şi de el însuşi: argint, aur şi vase.
19. N-a fost nici un război până la al treizeci şi cincilea an al domniei lui Asa.

Asa face legământ cu împăratul Siriei

16 1. În al treizeci şi şaselea an al domniei lui Asa, Baeşa*, împăratul lui Israel, s-a suit împotriva lui Iuda; şi a întărit Rama, ca să** nu lase pe ai lui Asa, împăratul lui Iuda, să iasă şi să intre.

*1 Împ. 15.17, etc. **Cap. 15.9.

2. Asa a scos argint şi aur din vistieriile Casei Domnului şi ale casei împăratului şi a trimis soli la Ben-Hadad, împăratul Siriei, care locuia la Damasc. Şi a pus să-i spună:
3. „Să fie un legământ între mine şi tine, cum a fost unul între tatăl meu şi tatăl tău. Iată, îţi trimit argint şi aur. Du-te şi rupe legământul tău cu Baeşa, împăratul lui Israel, ca să se depărteze de la mine.”
4. Ben-Hadad a ascultat pe împăratul Asa; a trimis pe căpeteniile oştirii sale împotriva cetăţilor lui Israel şi au bătut Iionul, Dan, Abel-Maim şi toate locurile pentru provizii din cetăţile lui Neftali.
5. Când a auzit Baeşa, a încetat să mai întărească Rama şi a pus capăt lucrărilor sale.
6. Împăratul Asa a pus pe tot Iuda să ridice pietrele şi lemnele pe care le întrebuinţa Baeşa la întărirea Ramei şi le-a întrebuinţat la întărirea Ghebei şi Miţpei.

Mustrarea lui Asa

7. În vremea aceea, Hanani*, văzătorul, s-a dus la Asa, împăratul lui Iuda, şi i-a zis: „Pentru că** te-ai sprijinit pe împăratul Siriei şi nu te-ai sprijinit pe Domnul Dumnezeul tău, de aceea a scăpat oastea împăratului Siriei din mâinile tale.

*1 Împ. 16.1. Cap. 19.2. **Isa. 31.1. Ier. 17.5.

8. Etiopienii* şi libienii** nu alcătuiau oare o oaste mare, cu o mulţime de care şi călăreţi? Şi totuşi Domnul i-a dat în mâinile tale, pentru că te sprijiniseşi pe El.

*Cap. 14.9. **Cap. 12.3.

9. Căci Domnul Îşi întinde* privirile peste tot pământul, ca să sprijine pe aceia a căror inimă este întreagă a Lui. Ai lucrat ca un** nebun în privinţa aceasta, căci de acum vei avea † războaie.”

*Iov 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 16.17; 32.19. Zah. 4.10. **1 Sam. 13.13. † 1 Împ. 15.32.

10. Asa s-a mâniat pe văzător şi l-a* pus la închisoare, pentru că era înfuriat împotriva lui. Tot în acelaşi timp, Asa a apăsat şi pe unii din popor.

*Cap. 18.26. Ier. 20.2. Mat. 14.3.

11. Faptele* lui Asa, cele dintâi şi cele de pe urmă, sunt scrise în Cartea Împăraţilor lui Iuda şi Israel.

*1 Împ. 15.23.

12. În al treizeci şi nouălea an al domniei sale, Asa s-a îmbolnăvit de picioare aşa încât avea mari dureri; chiar în timpul bolii lui, n-a* căutat pe Domnul, ci a întrebat pe doctori.

*Ier. 17.5.

13. Asa a adormit* cu părinţii săi şi a murit în al patruzeci şi unulea an al domniei lui;

*1 Împ. 15.24.

14. l-au îngropat în mormântul pe care şi-l săpase în cetatea lui David. L-au culcat pe un pat pe care-l umpluseră cu mirodenii* şi miresme pregătite după meşteşugul făcătorului de mir şi au ars** în cinstea lui foarte multe mirodenii.

*Gen. 50.2. Marc. 16.1. Ioan 19.39,40. **Cap. 21.19. Ier. 34.5.

Iosafat, împăratul lui Iuda

17 1. În locul lui, a domnit fiul său Iosafat*. El s-a întărit împotriva lui Israel:

*1 Împ. 15.24.

2. a pus oşti în toate cetăţile întărite ale lui Iuda şi a rânduit căpetenii în ţara lui Iuda şi în cetăţile lui Efraim pe care le luase* tatăl său, Asa.

*Cap. 15.8.

3. Domnul a fost cu Iosafat, pentru că a umblat în cele dintâi căi ale tatălui său David şi n-a căutat pe baali;
4. căci a alergat la Dumnezeul tatălui său şi a urmat poruncile Lui, fără să facă* ce făcea Israel.

*1 Împ. 12.28.

5. Domnul a întărit domnia în mâinile lui Iosafat, căruia tot Iuda îi aducea daruri*. Şi a avut** o mulţime de bogăţii şi slavă.

*1 Sam. 10.27. 1 Împ. 10.25. **1 Împ. 10.27. Cap. 18.1.

6. Inima lui s-a întărit din ce în ce în căile Domnului şi a îndepărtat* din Iuda chiar şi înălţimile şi idolii.

*1 Împ. 22.43. Cap. 15.17; 19.3; 20.33.

7. În al treilea an al domniei lui, a însărcinat pe căpeteniile sale: Ben-Hail, Obadia, Zaharia, Netaneel şi Mica, să se ducă* să-i înveţe pe oameni în cetăţile lui Iuda.

*Cap. 15.3.

8. A trimis cu ei pe leviţii: Şemaia, Netania, Zebadia, Asael, Şemiramot, Ionatan, Adonia, Tobia şi Tob-Adonia, leviţi, şi pe preoţii Elişama şi Ioram.
9. Ei* i-au învăţat pe oameni în Iuda, având cu ei Cartea Legii Domnului. Au străbătut toate cetăţile lui Iuda şi i-au învăţat pe oameni în mijlocul poporului.

*Cap. 35.3. Neem. 8.7.

10. Groaza* Domnului a apucat toate împărăţiile ţărilor dimprejurul lui Iuda, şi n-au făcut război împotriva lui Iosafat.

*Gen. 35.5.

11. Nişte filisteni* i-au adus lui Iosafat daruri şi un bir în argint; şi arabii i-au adus şi ei vite, şapte mii şapte sute de berbeci şi şapte mii şapte sute de ţapi.

*2 Sam. 8.2.

12. Iosafat se ridicase la cea mai înaltă treaptă de mărire. A zidit în Iuda cetăţui de apărare[1] şi cetăţi pentru provizii.
13. A strâns multe provizii în cetăţile lui Iuda şi avea la Ierusalim o ceată de oameni viteji ca ostaşi.
14. Iată numărul lor, după casele părinţilor lor: din Iuda, căpetenii peste o mie, Adna, căpetenia, cu trei sute de mii de viteji;
15. după el, Iohanan, căpetenia, cu două sute optzeci de mii de oameni;
16. după el, Amasia, fiul lui Zicri, care se predase* de bunăvoie Domnului, cu două sute de mii de viteji.

*Judc. 5.2,9.

17. Din Beniamin: Eliada, om viteaz, cu două sute de mii de oameni înarmaţi cu arc şi cu scut;
18. şi după el, Zozabad, cu o sută optzeci de mii de oameni înarmaţi pentru război.
19. Aceştia sunt cei ce erau în slujba împăratului, în afară de aceia* pe care îi pusese împăratul în toate cetăţile întărite ale lui Iuda.

*Vers. 2.

Ahab şi Iosafat împotriva sirienilor

18 1. Iosafat a avut* bogăţii şi slavă din belşug şi s-a încuscrit** cu Ahab.

*Cap. 17.5. **2 Împ. 8.18.

2. După câţiva* ani s-a coborât la Ahab în Samaria. Ahab a tăiat, pentru el şi pentru poporul care era cu el, un mare număr de oi şi boi şi l-a rugat să se suie la Ramot din Galaad.

*1 Împ. 22.2, etc.

3. Ahab, împăratul lui Israel, a zis lui Iosafat, împăratul lui Iuda: „Vrei să vii cu mine la Ramot în Galaad?” Iosafat i-a răspuns: „Eu ca tine, şi poporul meu ca poporul tău, vom merge la luptă împotriva lui cu tine.”
4. Apoi Iosafat a zis împăratului lui Israel: „Întreabă* acum, te rog, cuvântul Domnului.”

*1 Sam. 23.2,4,9. 2 Sam. 2.1.

5. Împăratul lui Israel a strâns pe proroci, în număr de patru sute, şi le-a zis: „Să ne ducem la luptă împotriva Ramotului din Galaad sau să-mi văd de treabă?” Şi ei au răspuns: „Suiete, şi Dumnezeu o va da în mâinile împăratului.”

1.Sau: fortăreţe, turnuri, bastioane;

6. Dar Iosafat a zis: „Nu mai este aici nici un proroc al Domnului prin care să-L putem întreba?”
7. Împăratul lui Israel i-a răspuns lui Iosafat: „Mai este un om prin care am putea să întrebăm pe Domnul; dar îl urăsc, căci nu-mi proroceşte nimic bun, nu proroceşte niciodată decât rău: este Mica, fiul lui Imla.” Şi Iosafat a zis: „Să nu vorbească aşa împăratul!”
8. Atunci împăratul lui Israel a chemat un slujbaş şi i-a zis: „Trimite să vină îndată Mica, fiul lui Imla.”
9. Împăratul lui Israel şi Iosafat, împăratul lui Iuda, şedeau fiecare pe scaunul lui de domnie, îmbrăcaţi cu hainele lor împărăteşti; şedeau în locul de la intrarea porţii Samariei. Şi toţi prorocii proroceau înaintea lor.
10. Zedechia, fiul lui Chenaana, îşi făcuse nişte coarne de fier şi a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Cu aceste coarne vei bate pe sirieni până îi vei nimici.””
11. Şi toţi prorocii au prorocit la fel, zicând: „Suie-te la Ramot în Galaad, căci vei avea izbândă şi Domnul o va da în mâinile împăratului.”
12. Solul care se dusese să-l cheme pe Mica i-a vorbit aşa: „Iată, prorocii cu un gând prorocesc de bine împăratului; cuvântul tău să fie, dar, ca şi cuvântul fiecăruia din ei! Vesteşte de bine!”
13. Mica a răspuns: „Viu este Domnul că voi vesti* ce va spune Dumnezeul meu.”

*Num. 22.18,20,35; 23.12,26; 24.13. 1 Împ. 22.14.

14. Când a venit la împărat, împăratul i-a zis: „Mica, să ne ducem la luptă împotriva Ramotului din Galaad sau să-mi văd de treabă?” El a răspuns: „Suiţi-vă! Căci veţi avea izbândă şi vor fi daţi în mâinile voastre.”
15. Şi împăratul i-a zis: „De câte ori va trebui să te pun să juri că nu-mi vei spune decât adevărul în Numele Domnului?”
16. Mica a răspuns: „Văd tot Israelul risipit pe munţi ca nişte oi care n-au păstor; şi Domnul a zis: „Oamenii aceştia n-au stăpân, fiecare să se întoarcă în pace acasă!””
17. Împăratul lui Israel i-a zis lui Iosafat: „Nu ţi-am spus eu? El nu-mi proroceşte nimic bun, nu-mi proroceşte decât rău.”
18. Şi Mica a zis: „Ascultaţi, dar, cuvântul Domnului! Am văzut pe Domnul stând pe scaunul Său de domnie şi toată oastea cerurilor stând la dreapta şi la stânga Lui.
19. Şi Domnul a zis: „Cine va amăgi pe Ahab, împăratul lui Israel, ca să se suie la Ramot în Galaad şi să piară acolo?” Au răspuns unul într-un fel, altul, într-altul.
20. Şi un duh* a venit şi s-a înfăţişat înaintea Domnului şi a zis: „Eu îl voi amăgi.” Domnul i-a zis: „Cum?”

*Iov 1.6.

21. „Voi ieşi”, a răspuns el, „şi voi fi un duh de minciună în gura tuturor prorocilor lui.” Domnul a zis: „Îl vei amăgi şi vei izbuti; ieşi şi fă aşa.”
22. Şi acum, iată că Domnul a pus* un duh de minciună în gura prorocilor tăi care sunt de faţă. Dar Domnul a vorbit rău împotriva ta.”

*Iov 12.16. Isa. 19.14. Ezec. 14.9.

23. Atunci Zedechia, fiul lui Chenaana, apropiindu-se, l-a lovit pe Mica* peste obraz şi a zis: „Pe ce drum a ieşit Duhul Domnului din mine ca să-ţi vorbească?”

*Ier. 20.2. Marc. 14.65. Fapt. 23.2.

24. Mica a răspuns: „Vei vedea în ziua când vei umbla din cameră în cameră ca să te ascunzi.”
25. Împăratul lui Israel a zis: „Luaţi pe Mica şi duceţi-l la Amon, căpetenia cetăţii şi la Ioas, fiul împăratului.
26. Şi spuneţi: „Aşa vorbeşte împăratul: „Băgaţi-l* pe omul acesta în temniţă şi hrăniţi-l cu pâinea şi cu apa întristării, până mă voi întoarce în pace.””

*Cap. 16.10.

27. Şi Mica a zis: „Dacă te vei întoarce în pace, n-a vorbit Domnul prin mine!” Apoi a mai zis: „Voi, toate popoarele, auziţi!”

Moartea lui Ahab

28. Împăratul lui Israel şi Iosafat, împăratul lui Iuda, s-au suit la Ramot în Galaad.
29. Împăratul lui Israel a zis lui Iosafat: „Vreau să-mi schimb hainele, ca să mă duc la luptă; dar tu, îmbracă-te cu hainele tale.” Şi împăratul lui Israel şi-a schimbat hainele şi s-au dus la luptă.
30. Împăratul Siriei dăduse următoarea poruncă mai-marilor peste carele lui: „Să nu vă luptaţi nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci să vă

luptaţi numai cu împăratul lui Israel."
31. Când au zărit mai-marii carelor pe Iosafat, au zis: „Este împăratul lui Israel." Şi l-au înconjurat ca să lupte cu el. Iosafat a scos un ţipăt. Domnul l-a ajutat şi Dumnezeu i-a îndepărtat de la el.
32. Mai-marii carelor, văzând că nu era împăratul lui Israel, s-au depărtat de el.
33. Atunci un om a tras cu arcul la întâmplare şi a lovit pe împăratul lui Israel între încheieturile armurii. Împăratul a zis celui ce-i mâna carul: „Întoarce şi scoate-mă din câmpul de luptă, căci sunt rănit."
34. Lupta a fost înverşunată în ziua aceea. Împăratul lui Israel a stat în car în faţa sirienilor până seara şi a murit pe la apusul soarelui.

Hanani îl mustră pe Iosafat

19 1. Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a întors în pace acasă la Ierusalim.
2. Iehu, fiul prorocului* Hanani, i-a ieşit înainte şi i-a zis împăratului Iosafat: „Cum de ai ajutat tu pe cel rău şi ai iubit** pe cei ce urăsc pe Domnul? Din pricina aceasta este mâniat † Domnul pe tine.

*1 Sam. 9.9. **Ps. 139.21. † Cap. 32.25.

3. Dar tot se mai găseşte şi ceva* bun în tine, căci ai înlăturat din ţară idolii şi ţi-ai pus** inima să-L caute pe Dumnezeu."

*Cap. 12.12; 17.4,6. **Cap. 30.19. Ezra 7.10.

Măsurile pentru împărţirea dreptăţii

4. Iosafat a rămas la Ierusalim. Apoi a mai făcut o călătorie prin mijlocul poporului, de la Beer-Şeba până la muntele lui Efraim, şi i-a adus înapoi la Domnul Dumnezeul părinţilor lor.
5. A pus judecători în toate cetăţile întărite din ţara lui Iuda, în fiecare cetate.
6. Şi a zis judecătorilor: „Luaţi seama la ce veţi face, căci nu pentru oameni* veţi rosti judecăţi; ci pentru Domnul**, care va fi lângă voi când le veţi rosti.

*Deut. 1.17. **Ps. 82.1. Ecl. 5.8.

7. Acum, frica Domnului să fie peste voi; vegheaţi asupra faptelor voastre, căci la Domnul* Dumnezeul nostru nu este nici o nelegiuire, nici nu se are** în vedere faţa oamenilor, nici nu se primesc daruri."

*Deut. 32.4. Rom. 9.14. **Deut. 10.17. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

8. Când s-a întors la Ierusalim, Iosafat* a pus şi aici, pentru judecăţile Domnului şi pentru neînţelegeri, leviţi, preoţi şi căpetenii peste casele părinteşti ale lui Israel.

*Deut. 16.18. Cap. 17.8.

9. Şi iată poruncile pe care li le-a dat: „Voi să lucraţi în frica* Domnului, cu credinţă şi curăţie de inimă.

*2 Sam. 23.3.

10. În orice* neînţelegere care vă va fi supusă de fraţii voştri care locuiesc în cetăţile lor, şi anume: cu privire la un omor, la o lege, la o poruncă, la învăţături şi orânduieli[1], să-i luminaţi, ca să nu se facă vinovaţi faţă de Domnul şi să nu izbucnească mânia** Lui peste voi † şi peste fraţii voştri. Aşa să lucraţi, şi nu veţi fi vinovaţi.

*Deut. 17.8, etc. **Num. 16.46. † Ezec. 3.18.

11. Şi iată că aveţi în frunte pe marele preot Amaria, pentru toate treburile* Domnului, şi pe Zebadia, fiul lui Ismael, căpetenia casei lui Iuda, pentru toate treburile împăratului, şi aveţi înainte ca dregători pe leviţi. Întăriţi-vă şi lucraţi şi Domnul să fie cu cel ce va face** binele!"

*1 Cron. 26.30. **Cap. 15.2.

Biruinţa lui Iosafat asupra moabiţilor şi amoniţilor

20 1. După aceea, fiii lui Moab şi fiii lui Amon, şi cu ei nişte maoniţi au pornit război împotriva lui Iosafat.
2. Au venit şi i-au dat de ştire lui Iosafat, zicând: „O mare mulţime înaintează împotriva ta de dincolo de mare, din Siria, şi sunt la* Haţaţon-Tamar, adică** En-Ghedi."

*Gen. 14.7. **Ios. 15.62.

3. În spaima sa, Iosafat şi-a îndreptat faţa să caute* pe Domnul şi a vestit** un post pentru tot Iuda.

*Cap. 19.3. **Ezra 8.21. Ier. 36.9. Iona 3.5.

4. Iuda s-a adunat să cheme pe Domnul şi au venit din toate cetăţile lui Iuda să caute pe Domnul.
5. Iosafat a venit în mijlocul adunării lui Iuda şi a Ierusalimului, în Casa Domnului, înaintea curţii celei noi.
6. Şi a zis: „Doamne Dumnezeul părinţilor noştri, nu eşti Tu Dumnezeu în ceruri* şi nu stăpâneşti** Tu peste toate împărăţiile neamurilor? Oare n-ai Tu în mână † tăria şi puterea, aşa că nimeni nu Ţi se poate împotrivi?

*Deut. 4.39. Ios. 2.11. 1 Împ. 8.23. Mat. 6.9. **Ps. 47.2,8. Dan. 4.17,25,32. † 1 Cron. 29.12. Ps. 62.11. Mat. 6.13.

1.Lit. (ebr.) *mişpat, mişpatim* = rânduieli, dispoziţii, judecăţi, hotărâri, în funcţie de context (peste tot în text);

7. Oare n-ai izgonit* Tu, Dumnezeul** nostru, pe locuitorii ţării acesteia dinaintea poporului Tău, Israel, şi n-ai dat-o Tu pentru totdeauna de moştenire seminţei lui Avraam care Te † iubea?

*Gen. 17.7. Ps. 44.2. **Exod 6.7. † Isa. 41.8. Iac. 2.23.

8. Ei au locuit-o şi Ţi-au zidit în ea un Locaş Sfânt pentru Numele Tău, zicând:

9. „Dacă* va veni peste noi vreo nenorocire, sabia, judecata, ciuma sau foametea, ne vom înfăţişa înaintea Casei acesteia şi înaintea Ta, căci** Numele Tău este în Casa aceasta; vom striga către Tine din mijlocul strâmtorării noastre şi Tu ne vei asculta şi ne vei salva!”

*1 Împ. 8.33,37. Cap. 6.28-30. **Cap. 6.20.

10. Acum iată, fiii lui Amon şi ai lui Moab şi cei din muntele Seir, la care n-ai îngăduit* lui Israel să intre când venea din ţara Egiptului - căci s-a abătut** de la ei şi nu i-a nimicit -,

*Deut. 2.4,9,19. **Num. 20.21.

11. iată-i cum ne răsplătesc acum, venind* să ne izgonească din moştenirea Ta, pe care ne-ai dat-o în stăpânire!

*Ps. 83.12.

12. O, Dumnezeul nostru, nu-i vei judeca* Tu pe ei? Căci noi suntem fără putere înaintea acestei mari mulţimi care înaintează împotriva noastră şi nu ştim ce să facem, dar ochii noştri sunt îndreptaţi** spre Tine!”

*1 Sam. 3.13. **Ps. 25.15; 121.1,2; 123.1,2; 141.8.

13. Tot Iuda stătea în picioare înaintea Domnului, cu pruncii, nevestele şi fiii lor.

14. Atunci Duhul* Domnului a venit în mijlocul adunării peste Iahaziel, fiul lui Zaharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Matania, levitul, dintre fiii lui Asaf.

*Num. 11.25,26; 24.2. Cap. 15.1; 24.20.

15. Şi Iahaziel a zis: „Ascultaţi, tot Iuda şi locuitorii din Ierusalim, şi tu, împărate Iosafat! Aşa vă vorbeşte Domnul: „Nu* vă temeţi şi nu vă înspăimântaţi dinaintea acestei mari mulţimi, căci nu voi veţi lupta, ci Dumnezeu.

*Exod 14.13,14. Deut. 1.29,30; 31.6,8. Cap. 32.7.

16. Mâine coborâţi-vă împotriva lor. Ei se vor sui pe dealul Ţiţ, şi-i veţi găsi la capătul văii, în faţa pustiului Ieruel.

17. Nu veţi* avea de luptat în lupta aceasta: aşezaţi-vă, staţi acolo şi veţi vedea izbăvirea pe care v-o va da Domnul. Iuda şi Ierusalim, nu vă temeţi şi nu vă înspăimântaţi; mâine, ieşiţi-le înainte şi Domnul** va fi cu voi!”

*Exod 14.13,14. **Num. 14.9. Cap. 15.2; 32.8.

18. Iosafat s-a plecat* cu faţa la pământ; şi tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului s-au aruncat înaintea Domnului să se închine înaintea Lui.

*Exod 4.31.

19. Leviţii dintre fiii chehatiţilor şi dintre fiii coreiţilor s-au ridicat şi au lăudat cu glas tare şi puternic pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

20. A doua zi, au pornit dis-de-dimineaţă spre pustiul Tecoa. La plecarea lor, Iosafat a venit şi a zis: „Ascultaţi-mă, Iuda şi locuitorii Ierusalimului! Încredeţi-vă* în Domnul Dumnezeul vostru şi veţi fi întăriţi; încredeţi-vă în prorocii Lui şi veţi izbuti.”

*Isa. 7.9.

21. Apoi, în învoire cu poporul, a numit nişte cântăreţi care, îmbrăcaţi cu podoabe sfinte şi mergând înaintea oştirii, lăudau* pe Domnul şi ziceau: „Lăudaţi** pe Domnul, căci † îndurarea Lui ţine în veci!”

*1 Cron. 16.29. **1 Cron. 16.34. Ps. 136.1. † 1 Cron. 16.41. Cap. 5.13; 7.3,6.

22. În clipa când au început cântările şi laudele, Domnul a pus* o pândă împotriva fiilor lui Amon şi ai lui Moab şi împotriva celor din muntele Seir, care veniseră împotriva lui Iuda. Şi au fost bătuţi.

*Judc. 7.22. 1 Sam. 14.20.

23. Fiii lui Amon şi ai lui Moab s-au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească cu desăvârşire şi să-i prăpădească. Şi, după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s-au ajutat unii pe alţii să se nimicească.

24. Când a ajuns Iuda pe înălţimea de unde se zăreşte pustiul, s-au uitat înspre mulţime, şi iată că ei erau nişte trupuri moarte întinse pe pământ, şi nimeni nu scăpase.

25. Iosafat şi poporul său s-au dus să ia prăzile; au găsit printre trupuri multe bogăţii şi lucruri scumpe şi au luat atât de multe că n-au putut să le ducă pe toate. Trei zile au prădat, căci era multă pradă.

26. A patra zi, s-au strâns în Valea Beraca *(Binecuvântare)*, unde au binecuvântat pe Domnul; de aceea au numit locul acesta *Valea Beraca*, nume care i-a rămas până în ziua de azi.

27. Toţi oamenii din Iuda şi din Ierusalim, în frunte cu Iosafat, au plecat veseli şi s-au întors la Ierusalim, căci Domnul îi umpluse de bucurie*, izbăvindu-i de vrăjmaşii lor.

*Neem. 12.43.

28. Au intrat în Ierusalim şi în Casa Domnului în sunete de lire, de harpe şi de trâmbiţe.

29. Groaza* Domnului a apucat toate împărăţiile celorlalte ţări, când au auzit că Domnul luptase împotriva vrăjmaşilor lui Israel.

*Cap. 17.10.

30. Şi împărăţia lui Iosafat a fost liniştită şi Dumnezeul* lui i-a dat pace de jur-împrejur.

*Cap. 15.15. Iov 34.29.

Sfârşitul domniei lui Iosafat

31. Iosafat* a domnit peste Iuda. Avea treizeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit douăzeci şi cinci de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Azuba, fata lui Şilhi. *1 Împ. 22.41, etc.

32. El a mers pe calea tatălui său, Asa, şi nu s-a abătut deloc, făcând ce este bine înaintea Domnului.

33. Numai că înălţimile* n-au fost îndepărtate, şi poporul tot n-avea inima** strâns lipită de Dumnezeul părinţilor săi.

*Cap. 17.6. **Cap. 12.14; 19.3.

34. Celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâi şi cele de pe urmă, sunt scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, care* este cuprinsă în Cartea Împăraţilor lui Israel.

*1 Împ. 16.1,7.

35. După aceea, Iosafat, împăratul lui Iuda, s-a unit* cu împăratul lui Israel, Ahazia, a cărui purtare era nelegiuită.

*1 Împ. 22.48,49.

36. S-a unit cu el ca să facă nişte corăbii, care să meargă la Tarsis, şi au făcut corăbii la Eţion-Gheber.

37. Atunci Eliezer, fiul lui Dodava din Mareşa, a prorocit împotriva lui Iosafat şi a zis:

„Pentru că te-ai unit cu Ahazia, Domnul îţi nimiceşte lucrarea.” Şi corăbiile* au fost sfărâmate şi n-au putut să se ducă la Tarsis**.

*1 Împ. 22.48. **Cap. 9.21.

21 1. Iosafat* a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat cu părinţii săi în cetatea lui David. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ioram. *1 Împ. 22.50.

Ioram, împăratul lui Iuda

2. Ioram avea ca fraţi, fii ai lui Iosafat, pe Azaria, Iehiel, Zaharia, Azaria, Micael şi Şefatia, toţi fii ai lui Iosafat, împăratul lui Israel.

3. Tatăl lor le dăduse daruri însemnate în argint, în aur şi în lucruri scumpe, împreună cu cetăţi întărite în Iuda; dar împărăţia a lăsat-o lui Ioram, pentru că el era întâiul născut.

4. Când a luat Ioram în stăpânire împărăţia tatălui său şi când s-a întărit, a omorât cu sabia pe toţi fraţii săi şi pe vreo câţiva din capii lui Israel.

5. Ioram avea treizeci şi doi* de ani când a ajuns împărat şi a domnit opt ani la Ierusalim.

*2 Împ. 8.17, etc.

6. El a umblat în calea împăraţilor lui Israel, cum făcuse casa lui Ahab*, căci avea de nevastă pe o fată a lui Ahab, şi a făcut ce este rău înaintea Domnului.

*Cap. 22.2.

7. Dar Domnul n-a vrut să piardă casa lui David, din pricina legământului pe care-l făcuse cu David şi din pricina făgăduinţei pe care o făcuse că îi va da întotdeauna o lumină, lui şi fiilor* lui.

*2 Sam. 7.12,13. 1 Împ. 11.36. 2 Împ. 8.19. Ps. 132.11, etc.

8. Pe vremea* sa, Edom s-a răsculat împotriva stăpânirii lui Iuda şi şi-a pus un împărat.

*2 Împ. 8.20, etc.

9. Ioram a pornit cu căpeteniile şi cu toate carele sale. Sculându-se noaptea, a bătut pe edomiţii care-l înconjurau şi pe căpeteniile carelor lor.

10. Răscoala lui Edom împotriva stăpânirii lui Iuda a ţinut până în ziua de azi. În acelaşi timp s-a răsculat şi Libna împotriva stăpânirii lui, pentru că părăsise pe Domnul Dumnezeul părinţilor săi.

11. Ioram a făcut chiar înălţimi în munţii lui Iuda. A târât pe locuitorii Ierusalimului la curvie* şi a amăgit pe Iuda.

*Lev. 17.7; 20.5. Vers. 13.

12. I-a venit o scrisoare de la prorocul Ilie, care zicea: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul tatălui tău David: „Pentru că n-ai umblat în căile tatălui tău, Iosafat, şi în căile lui Asa, împăratul lui Iuda,

13. ci ai umblat în calea împăraţilor lui Israel; pentru că ai târât* la curvie** pe Iuda şi locuitorii Ierusalimului, cum a făcut † casa lui Ahab faţă de Israel; şi pentru că ai omorât pe fraţii †† tăi, care erau mai buni decât tine şi care făceau parte din însăşi casa tatălui tău -

*Vers. 11. **Exod 34.15. Deut. 31.16. † 1 Împ. 16.31-33. 2 Împ. 9.22. †† Vers. 4.

14. iată, Domnul va lovi cu o mare urgie pe poporul tău, pe fiii tăi, pe nevestele tale şi tot ce este al tău.

15. Iar pe tine te va lovi cu o boală grea, cu o boală de măruntaie* care se va agrava din zi în zi până când îţi vor ieşi măruntaiele din pricina bolii.””

*Vers. 18,19.

16. Şi Domnul a aţâţat* împotriva lui Ioram

duhul filistenilor şi al arabilor, care sunt în vecinătatea etiopienilor.

*1 Împ. 11.14,23.

17. S-au suit împotriva lui Iuda, au năvălit în el, au jefuit toate bogăţiile care se aflau în casa împăratului şi i-au luat fiii* şi nevestele, aşa încât nu i-a mai rămas alt fiu decât Ioahaz[1], cel mai tânăr dintre fiii săi.

*Cap. 24.7.

18. După toate acestea, Domnul l-a lovit cu o boală de măruntaie*, care era fără leac.

*Vers. 15.

19. Ea s-a agravat din zi în zi, şi pe la sfârşitul anului al doilea i-au ieşit lui Ioram măruntaiele din pricina bolii. A murit în dureri grele. Şi poporul lui n-a ars tămâie în cinstea lui, cum făcuse pentru părinţii* lui.

*Cap. 16.14.

20. Avea treizeci şi doi de ani când a ajuns împărat şi a domnit opt ani la Ierusalim. A murit fără să lase părere de rău în urmă şi l-au îngropat în cetatea lui David, dar nu în mormintele împăraţilor.

Ahazia, împăratul lui Iuda

22 1. Locuitorii Ierusalimului au pus împărat în locul lui pe Ahazia*, fiul lui cel mai tânăr; căci oastea venită în tabără cu arabii omorâse pe toţi cei** mai mari în vârstă. Astfel a început să domnească Ahazia, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda.

*2 Împ. 8.24, etc. Vers. 6. Cap. 21.17. **Cap. 21.17.

2. Ahazia avea patruzeci şi doi de ani* când a ajuns împărat şi a domnit un an la Ierusalim. Mama sa se numea Atalia**, fata lui Omri.

*2 Împ. 8.26. **Cap. 21.6.

3. El a umblat în căile casei lui Ahab, căci mama sa îi dădea sfaturi nelegiuite.

4. A făcut ce este rău înaintea Domnului, ca şi casa lui Ahab, căci după moartea tatălui său, ei îi erau sfetnici, spre pierzarea lui.

5. Târât de sfatul lor, s-a dus cu Ioram*, fiul lui Ahab, împăratul lui Israel, la război împotriva lui Hazael, împăratul Siriei, la Ramot în Galaad. Sirienii l-au rănit pe Ioram.

*2 Împ. 8.28, etc.

6. Ioram s-a întors* să se vindece la Izreel de rănile pe care i le făcuseră sirienii la Rama, când se bătea împotriva lui Hazael, împăratul Siriei. Azaria, fiul lui Ioram, împăratul lui Iuda, s-a coborât să-l vadă pe Ioram, fiul lui Ahab, la Izreel, pentru că era bolnav.

*2 Împ. 9.15.

1.Ioahaz, numit Ahazia în Cap. 22.1;

7. Prin voia* lui Dumnezeu şi spre pierzarea lui a venit Ahazia la Ioram. Când a ajuns, a ieşit** cu Ioram să se ducă înaintea lui Iehu, fiul lui Nimşi, pe care-l † unsese Domnul ca să piardă casa lui Ahab.

*Judc. 14.4. 1 Împ. 12.15. Cap. 10.15. **2 Împ. 9.21. † 2 Împ. 9.6,7.

8. Şi, pe când se răzbuna* Iehu împotriva casei lui Ahab, a dat peste** capii lui Iuda şi peste fiii fraţilor lui Ahazia, care erau în slujba lui Ahazia, şi i-a omorât.

*2 Împ. 10.10,11. **2 Împ. 10.13,14.

9. Au căutat pe Ahazia* şi l-au prins în Samaria, unde se ascunsese. L-au adus la Iehu şi l-au omorât. Apoi l-au îngropat, căci ziceau: „Este fiul lui Iosafat, care căuta pe** Domnul din toată inima lui.” Şi n-a mai rămas nimeni din casa lui Ahazia care să poată să domnească.

*2 Împ. 9.27. **Cap. 17.4.

Atalia, împărăteasa lui Iuda

10. Atalia, mama lui Ahazia, văzând* că fiul ei a murit, s-a ridicat şi a omorât tot neamul împărătesc al casei lui Iuda.

*2 Împ. 11.1, etc.

11. Dar Ioşabeat*, fata împăratului, l-a luat pe Ioas, fiul lui Ahazia, l-a ridicat din mijlocul fiilor împăratului când au fost omorâţi şi l-a pus cu doica lui în camera paturilor. Astfel l-a ascuns Ioşabeat, fata împăratului Ioram, nevasta preotului Iehoiada şi sora lui Ahazia, de privirile Ataliei, care nu l-a omorât.

*2 Împ. 11.2.

12. A stat şase ani ascuns cu ei în Casa lui Dumnezeu. Şi în ţară domnea Atalia.

Ioas se încoronează împărat

23 1. În* al şaptelea an, Iehoiada s-a îmbărbătat şi a făcut legământ cu căpeteniile peste sute. Aceştia erau: Azaria, fiul lui Ieroham, Ismael, fiul lui Iohanan, Azaria, fiul lui Obed, Maaseia, fiul lui Adaia, şi Elişafat, fiul lui Zicri.

*2 Împ. 11.4, etc.

2. Au străbătut toată ţara lui Iuda şi au strâns pe leviţii din toate cetăţile lui Iuda şi pe capii de familii din Israel; şi au venit la Ierusalim.

3. Toată adunarea a făcut legământ cu împăratul în Casa lui Dumnezeu. Şi Iehoiada le-a zis: „Iată că fiul împăratului va domni, cum a spus* Domnul cu privire la fiii lui David.

*2 Sam. 7.12. 1 Împ. 2.4; 9.5. Cap. 6.16; 7.18; 21.7.

4. Iată ce veţi face. A treia parte din voi, care intră* la slujbă în ziua Sabatului, preoţi şi

leviţi, să facă paza pragurilor;

*1 Cron. 9.25.

5. altă treime să stea în casa împăratului, şi o
treime la poarta Iesod. Tot poporul să fie în
curţile Casei Domnului.
6. Nimeni să nu intre în Casa Domnului, în
afară de preoţii şi leviţii* de slujbă: ei să intre,
căci sunt sfinţi. Şi tot poporul să facă de strajă
cu privire la porunca Domnului.

*1 Cron. 23.28,29.

7. Leviţii să înconjoare pe împărat din toate
părţile, fiecare cu armele în mână, şi oricine
va intra în Casă să fie omorât. Voi să fiţi pe
lângă împărat, când va intra şi când va ieşi.”
8. Leviţii şi tot Iuda au împlinit toate porunci-
le pe care le dăduse preotul Iehoiada. Şi-au
luat fiecare oamenii lui, pe cei ce intrau în
slujbă şi pe cei ce ieşeau din slujbă în ziua
Sabatului; căci preotul Iehoiada nu scutise pe
nici una dintre* cete.

*1 Cron. 24; 25.

9. Preotul Iehoiada a dat sutaşilor suliţele şi
scuturile, mari şi mici, care veneau de la îm-
păratul David şi care se aflau în Casa lui
Dumnezeu.
10. A aşezat tot poporul, fiecare cu arma în
mână, de la partea dreaptă până la partea stân-
gă a Casei, lângă altar şi lângă Casă, de jur-
împrejurul împăratului.
11. Au adus înainte pe fiul împăratului, i-au
pus coroana împărătească şi mărturia* şi l-au
făcut împărat. Şi Iehoiada şi fiii săi l-au uns şi
au zis: „Trăiască împăratul!”

*Deut. 17.18.

12. Atalia a auzit zarva poporului care alerga
şi lăuda pe împărat şi a venit la popor în Casa
Domnului.
13. S-a uitat. Şi, iată, împăratul stătea pe scau-
nul său împărătesc la intrare. Căpeteniile şi
trâmbiţele erau lângă împărat; tot poporul ţării
se bucura şi sunau din trâmbiţe, iar cântăreţii
cu instrumente muzicale conduceau cântările*
de laudă. Atalia şi-a sfâşiat hainele şi a zis:
„Vânzare! Vânzare![1]” *1 Cron. 25.8.
14. Atunci preotul Iehoiada, scoţând pe sutaşi,
care erau în fruntea oştirii, le-a zis: „Scoateţi-
o afară din şiruri şi oricine o va urma să fie
ucis.” Căci preotul zisese: „N-o omorâţi în
Casa Domnului.”
15. I-au făcut loc şi s-a dus la casa împăratului
pe intrarea Porţii* Cailor; şi au omorât-o
acolo.

*Neem. 3.28.

16. Iehoiada a făcut între el, tot poporul şi îm-
părat, un legământ prin care aveau să fie po-

1.Sau: Trădare! Trădare!;

porul Domnului.
17. Tot poporul a intrat în casa lui Baal şi au
dărâmat-o; i-au sfărâmat altarele şi chipurile
şi au ucis înaintea altarelor pe Matan*, preotul
lui Baal.

*Deut. 13.9.

18. Iehoiada a încredinţat slujbele Casei Dom-
nului în mâinile preoţilor, leviţilor, pe care-i
împărţise* David în cete în Casa Domnului ca
să aducă arderi de tot Domnului, cum este
scris în Legea** lui Moise, în mijlocul bucu-
riei şi al cântărilor, după rânduiala lui David.

*1 Cron. 23.6,30,31; 24.1. **Num. 28.2.

19. A pus uşieri* la porţile Casei Domnului,
ca să nu intre nimeni întinat prin ceva.

*1 Cron. 26.1, etc.

20. A luat pe sutaşi*, pe oamenii cu vază, pe
cei ce aveau putere peste popor şi pe tot popo-
rul ţării, şi a coborât pe împărat din Casa
Domnului. Au intrat în casa împăratului pe
Poarta de Sus şi l-au pus pe împărat pe scau-
nul de domnie al împărăţiei. *2 Împ. 11.19.
21. Tot poporul ţării se bucura şi cetatea era
liniştită. Pe Atalia o omorâseră cu sabia.

Ioas începe să domnească
şi repară Templul

24 1. Ioas avea şapte* ani când a ajuns
împărat şi a domnit patruzeci de ani la
Ierusalim. Mama sa se numea Ţibia din Beer-
Şeba.

*2 Împ. 11.21; 12.1, etc.

2. Ioas a făcut ce este bine* înaintea Dom-
nului în tot timpul vieţii preotului Iehoiada.

*Cap. 26.5.

3. Iehoiada a luat pentru Ioas două neveste şi
Ioas a născut fii şi fiice.
4. După aceea, Ioas şi-a pus de gând să repare[1]
Casa Domnului.
5. A strâns pe preoţi şi pe leviţi şi le-a zis:
„Duceţi-vă prin cetăţile lui Iuda şi strângeţi
bani* din tot Israelul, pe fiecare an, pentru
repararea Casei Dumnezeului vostru. Şi gră-
biţi-vă cu lucrul acesta.” Dar leviţii nu s-au
grăbit.

*2 Împ. 12.4.

6. Împăratul* a chemat pe marele preot Ieho-
iada şi i-a zis: „Pentru ce n-ai vegheat ca levi-
ţii să strângă din Iuda şi din Ierusalim darea
poruncită de Moise**, robul Domnului, şi
pusă adunării lui Israel pentru Cortul †
mărturiei?

*2 Împ. 12.7. **Exod 30.12-14,16. † Num. 1.50. Fapt 7.44.

7. Căci nelegiuita aceea de Atalia şi fiii* ei au

1.Sau: să renoveze, să restaureze;

pustiit Casa lui Dumnezeu şi au întrebuinţat în slujba baalilor toate lucrurile** închinate Casei Domnului."

*Cap. 21.17. **2 Împ. 12.4.

8. Atunci împăratul a poruncit* să se facă o ladă şi să se pună afară, la poarta Casei Domnului.

*2 Împ. 12.9.

9. Şi s-a dat de veste în Iuda şi în Ierusalim ca să se aducă Domnului darea* pusă de Moise, robul Domnului, peste Israel în pustiu.

*Vers. 6.

10. Toate căpeteniile şi tot poporul s-au bucurat de lucrul acesta şi au adus şi au aruncat în ladă tot ce aveau de plătit.
11. Când* vedeau leviţii că e mult argint în ladă şi că era vremea ca s-o dea în mâinile dregătorilor împăratului, venea logofătul împăratului şi slujbaşul marelui preot şi goleau lada. Apoi o luau şi o puneau iarăşi la loc. Aşa făceau în fiecare zi, şi au strâns mult argint.

*2 Împ. 12.10.

12. Împăratul şi Iehoiada îl dădeau meşterilor însărcinaţi cu facerea lucrării în Casa Domnului, care tocmeau cioplitori în piatră şi tâmplari, ca să repare Casa Domnului, precum şi lucrători în fier şi aramă, ca să repare Casa Domnului.
13. Lucrătorii s-au apucat de lucru şi au isprăvit ce era de reparat; au pus Casa lui Dumnezeu iarăşi în stare bună şi au întărit-o.
14. Când au isprăvit, au adus înaintea împăratului şi înaintea lui Iehoiada argintul care mai rămăsese. Şi cu el* au făcut unelte pentru Casa Domnului, unelte pentru slujbă şi pentru arderile de tot, potire şi alte lucruri de aur şi de argint. Şi, în tot timpul vieţii lui Iehoiada, au adus necurmat arderi de tot în Casa Domnului.

*2 Împ. 12.13.

15. Iehoiada a murit bătrân şi sătul de zile. La moarte, avea o sută treizeci de ani.
16. L-au îngropat în cetatea lui David la un loc cu împăraţii, pentru că făcuse mult bine în Israel şi faţă de Dumnezeu şi faţă de Casa Lui.

Ioas şi închinarea la idoli

17. După moartea lui Iehoiada, căpeteniile lui Iuda au venit şi s-au închinat înaintea împăratului; atunci împăratul i-a ascultat.
18. Şi au părăsit Casa Domnului Dumnezeului părinţilor lor şi au slujit aşerelor* şi idolilor. Mânia** Domnului a venit asupra lui Iuda şi asupra Ierusalimului, pentru că se făcuseră vinovaţi în felul acesta.

*1 Împ. 14.23. **Judc. 5.8. Cap. 19.2; 28.13; 29.8; 32.25.

19. Domnul a trimis* la ei proroci să-i întoarcă înapoi la El, dar n-au ascultat de înştiinţările pe care le-au primit.

*Cap. 36.15. Ier. 7.25,26; 25.4.

20. Zaharia, fiul preotului Iehoiada, a fost îmbrăcat cu Duhul* lui Dumnezeu. El s-a înfăţişat înaintea poporului şi i-a zis: „Aşa vorbeşte Dumnezeu: „Pentru ce** călcaţi poruncile Domnului? Nu veţi propăşi. Pentru că † aţi părăsit pe Domnul şi El vă va părăsi.""

*Cap. 15.1; 20.14. **Num. 14.41. † Cap. 15.2.

21. Şi au uneltit împotriva lui şi l-au ucis* cu pietre, din porunca împăratului, în curtea Casei Domnului.

*Mat. 23.35. Fapt. 7.58,59.

22. Împăratul Ioas nu şi-a adus aminte de bunăvoinţa pe care o avusese faţă de el Iehoiada, tatăl lui Zaharia, şi l-a omorât pe fiul lui. Zaharia a zis când a murit: „Domnul să vadă şi să judece!"
23. După trecerea anului, oastea* sirienilor s-a suit împotriva lui Ioas şi a venit în Iuda şi la Ierusalim. Au omorât din popor pe toate căpeteniile poporului şi au trimis împăratului lor toată prada la Damasc.

*2 Împ. 12.17.

24. Oastea sirienilor a venit cu un mic* număr de oameni. Totuşi, Domnul a dat** în mâinile lor o oaste foarte însemnată, pentru că părăsiseră pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor. Astfel l-au pedepsit † sirienii pe Ioas.

*Lev. 26.8. Deut. 32.30. Isa. 30.17. **Lev. 26.25. Deut. 28.25. † Cap. 22.8. Isa. 10.4.

25. Când au plecat de la el, după ce-l lăsaseră în mari suferinţe, slujitorii* lui au uneltit împotriva lui din pricina sângelui fiului** preotului Iehoiada. L-au omorât în patul lui şi a murit. L-au îngropat în cetatea lui David, dar nu l-au îngropat în mormintele împăraţilor.

*2 Împ. 12.20. **Vers. 21.

26. Iată pe cei ce au uneltit împotriva lui: Zabad, fiul Şimeatei, o femeie amonită, şi Iozabad, fiul Şimritei, o femeie moabită.
27. Cât despre fiii lui, despre marele număr de prorocii* făcute cu privire la el şi despre repararea Casei lui Dumnezeu, toate acestea sunt scrise în istoria din Cartea Împăraţilor. În locul lui a domnit fiul său Amaţia**.

*2 Împ. 12.18. **2 Împ. 12.21.

Amaţia, împăratul lui Iuda

25 1. Amaţia a ajuns împărat la vârsta de douăzeci şi cinci* de ani şi a domnit douăzeci şi nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Ioadan, din Ierusalim.

*2 Împ. 14.1, etc.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, dar cu o inimă care nu* era în totul dată Lui.

*2 Împ. 14.4. Vers. 14.

3. Când s-a întărit* domnia în mâinile lui, a omorât pe slujitorii care uciseseră pe împăratul, tatăl său.

*2 Împ. 14.5, etc.

4. Dar n-a omorât pe fiii lor, căci a lucrat potrivit cu ceea ce este scris în Lege, în Cartea lui Moise, unde Domnul dă porunca aceasta: „Să nu se omoare părinţii* pentru copii şi să nu se omoare copiii pentru părinţi; ci fiecare să fie omorât pentru păcatul lui."

*Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. Ier. 31.30. Ezec. 18.20.

5. Amaţia a strâns pe oamenii din Iuda şi i-a pus după casele părinteşti, căpetenii peste mii şi căpetenii peste sute, pentru tot Iuda şi Beniamin. Le-a făcut numărătoarea de la* vârsta de douăzeci de ani în sus şi a găsit trei sute de mii de oameni aleşi, în stare să poarte armele, mânuind suliţa şi scutul.

*Num. 1.3.

6. A mai tocmit cu plată din Israel o sută de mii de viteji, cu o sută de talanţi de argint.
7. Un om al lui Dumnezeu a venit la el şi a zis: „Împărate, să nu meargă cu tine oastea lui Israel, căci Domnul nu este cu Israel, nu este cu toţi aceşti fii ai lui Efraim.
8. Dacă mergi cu ei, chiar dacă ai face la luptă fapte de vitejie, să ştii că Dumnezeu te va face să cazi înaintea vrăjmaşului. Căci Dumnezeu are putere* să te ajute şi să te facă să cazi."

*Cap. 20.6.

9. Amaţia a zis omului lui Dumnezeu: „Dar ce să fac cu cei o sută de talanţi pe care i-am dat oastei lui Israel?" Omul lui Dumnezeu i-a răspuns: „Domnul poate* să-ţi dea mult mai mult decât atât."

*Prov. 10.22.

10. Atunci Amaţia a despărţit ceata care-i venise din Efraim şi a poruncit ca oamenii aceştia să se întoarcă acasă. Dar ei s-au mâniat foarte tare pe Iuda şi au plecat acasă cu mare furie.
11. Amaţia s-a îmbărbătat şi şi-a dus poporul în Valea Sării*, unde a bătut zece mii de oameni din fiii lui Seir.

*2 Împ. 14.7.

12. Şi fiii lui Iuda au prins din ei zece mii de inşi vii, pe care i-au dus pe vârful unei stânci, de unde i-au prăvălit în vale, aşa încât toţi au fost zdrobiţi.
13. Însă oamenii din ceata căreia îi dăduse drumul ca să nu meargă la război cu el au năvălit în cetăţile lui Iuda, de la Samaria până la Bet-Horon, au ucis acolo trei mii de inşi şi au luat multe prăzi.

Războiul cu Ioas

14. Când s-a întors Amaţia de la înfrângerea edomiţilor, a adus* pe dumnezeii fiilor lui Seir şi i-a pus dumnezei pentru** el; s-a închinat înaintea lor şi le-a adus tămâie.

*Cap. 28.23. **Exod 20.3,5.

15. Atunci Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Amaţia şi a trimis la el pe un proroc, care i-a zis: „Pentru ce ai căutat pe dumnezeii* poporului acestuia, când ei n-au** putut să-şi izbăvească poporul din mâna ta?"

*Ps. 96.5. **Vers. 11.

16. Pe când vorbea el, Amaţia i-a zis: „Oare te-am făcut sfetnic al împăratului? Pleacă! Pentru ce vrei să fii lovit?" Prorocul a plecat, zicând: „Ştiu acum că Dumnezeu* a hotărât să te nimicească, pentru că ai făcut lucrul acesta şi n-ai ascultat sfatul meu."

*1 Sam. 2.25.

17. După ce s-a sfătuit*, Amaţia, împăratul lui Iuda, a trimis să spună lui Ioas, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, împăratul lui Israel: „Vino, să ne vedem faţă în faţă!"

*2 Împ. 14.8,9, etc.

18. Şi Ioas, împăratul lui Israel, a trimis să spună lui Amaţia, împăratul lui Iuda: „Spinul din Liban a trimis să spună cedrului din Liban: „Dă pe fiica ta de nevastă fiului meu!" Şi fiarele sălbatice din Liban au trecut şi au călcat în picioare spinul.
19. Tu te gândeşti că ai bătut pe edomiţi, şi de aceea ţi se înalţă inima ca să te mândreşti. Acum stai mai bine acasă. Pentru ce să stârneşti un rău care ţi-ar aduce pieirea ta şi a lui Iuda?"
20. Dar Amaţia nu l-a ascultat, fiindcă Dumnezeu* hotărâse să-i dea în mâinile vrăjmaşului, căci căutaseră** pe dumnezeii Edomului.

*1 Împ. 12.15. Cap. 22.7. **Vers. 14.

21. Şi Ioas, împăratul lui Israel, s-a suit; şi s-au văzut în faţă, el şi Amaţia, împăratul lui Iuda, la Bet-Şemeşul lui Iuda.

22. Iuda a fost bătut de Israel, şi fiecare a fugit la cortul lui.
23. Ioas, împăratul lui Israel, a luat la Bet-Şemeş pe Amaţia, împăratul lui Iuda, fiul lui* Ioas, fiul lui Ioahaz. L-a adus la Ierusalim şi a făcut o spărtură de patru sute de coţi în zidul Ierusalimului, de la Poarta lui Efraim până la Poarta Unghiului.

*Cap. 21.17; 22.1,6.

24. A luat tot aurul şi argintul, şi toate vasele care se aflau în Casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, şi vistieriile casei împăratului. A luat şi ostatici[1] şi s-a întors la Samaria.
25. Amaţia*, fiul lui Ioas, împăratul lui Iuda, a trăit cincisprezece ani după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, împăratul lui Israel.

*2 Împ. 14.17.

26. Celelalte fapte ale lui Amaţia, cele dintâi şi cele de pe urmă, nu sunt scrise oare în Cartea Împăraţilor lui Iuda şi Israel?
27. De când s-a abătut Amaţia de la Domnul, s-a făcut împotriva lui o uneltire la Ierusalim, şi el a fugit la Lachis. Dar l-au urmărit la Lachis şi l-au omorât.
28. L-au adus pe cai şi l-au îngropat cu părinţii săi în cetatea lui Iuda.

Domnia lui Ozia

26 1. Tot poporul din Iuda a luat pe Ozia*, care era în vârstă de şaisprezece ani, şi l-a pus împărat în locul tatălui său, Amaţia.

*2 Împ. 14.21,22; 15.1, etc.

2. Ozia a întărit Elotul şi l-a adus iarăşi sub stăpânirea lui Iuda, după ce a adormit împăratul cu părinţii săi.
3. Ozia avea şaisprezece ani când a ajuns împărat şi a domnit cincizeci şi doi de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Iecolia, din Ierusalim.
4. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Amaţia.
5. A căutat* pe Dumnezeu în timpul vieţii lui Zaharia, care îi învăţa** în teama de Dumnezeu. Şi în timpul când a căutat pe Domnul, Dumnezeu l-a făcut să propăşească.

*Cap. 24.2. **Gen. 41.15. Dan. 1.17; 2.19; 10.1.

6. A pornit cu război* împotriva filistenilor. A dărâmat zidurile Gatului, zidurile Iabnei şi zidurile Asdodului şi a zidit cetăţi în ţinutul Asdodului şi între filisteni.

*Isa. 14.29.

7. Dumnezeu l-a ajutat împotriva filistenilor*, împotriva arabilor care locuiau la Gur-Baal şi împotriva maoniţilor.

*Cap. 21.16.

8. Amoniţii aduceau* daruri lui Ozia şi faima lui s-a întins până la hotarele Egiptului, căci a ajuns foarte puternic.

*2 Sam. 8.2. Cap. 17.11.

9. Ozia a zidit turnuri la Ierusalim, pe Poarta* Unghiului, pe Poarta Văii şi pe unghiul zidului, şi le-a întărit.

*2 Împ. 14.13. Neem. 3.13,19,32. Zah. 14.10.

10. A zidit turnuri în pustiu şi a săpat multe fântâni, pentru că avea multe turme în văi şi în câmpie, şi plugari şi lucrători ai viei în munţi şi la Carmel, căci îi plăcea lucrarea pământului.
11. Ozia avea o oaste de ostaşi care mergeau la război în cete, socotite după numărătoarea făcută de logofătul[1] Ieiel şi dregătorul[2] Maaseia şi puse sub poruncile lui Hanania, una din căpeteniile împăratului.
12. Tot numărul capilor caselor părinteşti, al vitejilor, era de două mii şase sute.
13. Ei porunceau peste o oaste de trei sute şapte mii cinci sute de ostaşi în stare să ajute pe împărat împotriva vrăjmaşului.
14. Ozia le-a dat pentru toată oştirea scuturi, suliţe, coifuri, platoşe, arcuri şi praştii.
15. A făcut la Ierusalim maşini făurite[3] de un meşter, care aveau să fie aşezate pe turnuri şi pe colţuri ca să arunce săgeţi şi pietre mari. Faima lui s-a întins până departe, căci a fost ajutat în chip minunat până ce a ajuns foarte puternic.

Semeţia lui Ozia

16. Dar când a ajuns* puternic, inima i s-a** înălţat şi l-a dus la pieire. A păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului său, intrând în Templul Domnului † ca să ardă tămâie pe altarul tămâierii.

*Deut. 32.15. **Deut. 8.14. Cap. 25.19. † 2 Împ. 16.12,13.

17. Preotul Azaria* a intrat după el cu optzeci de preoţi ai Domnului, oameni de inimă

*1 Cron. 6.10.

18. care s-au împotrivit împăratului Ozia şi i-au zis: „N-ai drept*, Ozia, să aduci tămâie Domnului! Dreptul acesta îl au preoţii**, fiii lui Aaron, care au fost sfinţiţi ca s-o aducă. Ieşi din Sfântul Locaş, căci faci un păcat! Şi lucrul acesta nu-ţi va face cinste înaintea Domnului Dumnezeu."

1.Lit.: fii ai garanţiei;

1.Sau: scribul;

2.Sau: conducătorul, supraveghetorul; 3.Sau: inventate;

*Num. 16.40; 18.7. **Exod 30.7,8.
19. Ozia s-a mâniat. În mână avea o cădelniţă. Şi, cum s-a mâniat pe preoţi, i-a izbucnit[1] lepra* pe frunte, în faţa preoţilor, în Casa Domnului, lângă altarul tămâierii.

*Num. 12.10. 2 Împ. 5.27.
20. Marele preot Azaria şi toţi preoţii şi-au îndreptat privirile spre el, şi iată că era plin de lepră pe frunte. L-au scos repede afară, şi el însuşi s-a grăbit* să iasă, pentru că Domnul îl lovise.

*Est. 6.12.
21. Împăratul Ozia* a fost lepros până în ziua morţii şi a locuit într-o casă deosebită** ca lepros, căci a fost izgonit din Casa Domnului. Şi fiul său Iotam era în fruntea casei împăratului şi judeca poporul ţării.

*2 Împ. 15.5. **Lev. 13.46. Num. 5.2.
22. Celelalte fapte ale lui Ozia, cele dintâi şi cele de pe urmă, au fost scrise de Isaia*, fiul lui Amoţ, prorocul.

*Isa. 1.1.
23. Ozia* a adormit cu părinţii săi. Şi l-au îngropat cu părinţii săi în ogorul de înmormântare al împăraţilor, căci ziceau: „Este lepros." În locul lui a domnit fiul său Iotam.

*2 Împ. 15.7. Isa. 6.1.

Iotam, împăratul lui Iuda

27 1. Iotam avea douăzeci şi cinci* de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim. Mama sa se numea Ieruşa, fata lui Ţadoc.

*2 Împ. 15.32, etc.
2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său, Ozia. Numai că n-a intrat în Templul Domnului. Totuşi poporul* se strica mereu.

*2 Împ. 15.35.
3. Iotam a zidit Poarta de Sus a Casei Domnului şi a făcut multe clădiri pe zidurile de pe deal.
4. A zidit cetăţi în muntele lui Iuda şi cetăţui întărite şi turnuri în păduri.
5. A fost în război cu împăratul fiilor lui Amon şi i-a biruit. Fiii lui Amon i-au dat în anul acela o sută de talanţi de argint, zece mii de cori de grâu şi zece mii de orz; şi i-au plătit tot atât în anul al doilea şi al treilea.
6. Iotam a ajuns puternic, pentru că şi-a urmat necurmat căile înaintea Domnului Dumnezeului său.
7. Celelalte fapte ale lui Iotam, toate războaiele lui şi tot ce a făcut el, sunt scrise în Cartea Împăraţilor lui Israel şi Iuda.
8. El avea douăzeci şi cinci de ani când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim.
9. Iotam a adormit* cu părinţii săi, şi l-au îngropat în cetatea lui David. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Ahaz.

*2 Împ. 15.38.

Ahaz, împăratul lui Iuda

28 1. Ahaz avea douăzeci de ani* când a ajuns împărat şi a domnit şaisprezece ani la Ierusalim.
El n-a făcut ce este bine înaintea Domnului, cum făcuse tatăl său David.

*2 Împ. 16.2.
2. A umblat în căile împăraţilor lui Israel; şi a făcut chiar chipuri* turnate pentru** baali,

*Exod 34.17. Lev. 19.4. **Judc.2.11.
3. a ars tămâie în Valea* fiilor lui Hinom şi şi-a trecut fiii** prin foc, după urâciunile popoarelor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*2 Împ. 23.10. Lev. 18.21. **2 Împ. 16.3. Cap. 33.6.
4. Aducea jertfe şi tămâie pe înălţimi, pe dealuri şi sub orice copac verde.
5. Domnul* Dumnezeul său l-a dat în mâinile împăratului Siriei. Sirienii l-au** bătut şi i-au luat un mare număr de prizonieri de război, pe care i-au dus la Damasc. A fost dat şi în mâinile împăratului lui Israel, care i-a pricinuit o mare înfrângere.

*Isa. 7.1. **2 Împ. 16.5,6.
6. Pecah*, fiul lui Remalia, a ucis într-o singură zi în Iuda o sută douăzeci de mii de oameni, toţi viteji, pentru că părăsiseră pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

*2 Împ. 15.27.
7. Zicri, un războinic din Efraim, l-a ucis pe Maaseia, fiul împăratului, pe Azricam, căpetenia casei împărăteşti, şi pe Elcana, care era al doilea după împărat.
8. Copiii lui Israel au luat dintre fraţii* lor două sute de mii de prizonieri de război, femei, fiii şi fiice, şi le-au luat multă pradă, pe care au adus-o la Samaria.

*Cap. 11.4.
9. Acolo era un proroc al Domnului, numit Oded. El a ieşit înaintea oştirii care se întorcea la Samaria şi le-a zis: „În mânia Sa împotriva lui Iuda i-a dat* Domnul Dumnezeul părinţilor voştri în mâinile voastre, şi voi i-aţi ucis cu

1.Sau: erupt;

o furie care s-a ridicat până la** ceruri.

*Ps. 69.26. Isa. 10.5; 47.6. Ezec. 25.12,15; 26.2. Obad. 10, etc. Zah. 1.15. **Ezra 9.6. Apoc. 18.5.

10. Şi credeţi acum că veţi face din copiii lui Iuda şi din Ierusalim robii şi roabele* voastre? Dar voi nu sunteţi vinovaţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru?

*Lev. 25.39,42,43,46.

11. Ascultaţi-mă, dar, şi daţi drumul acestor prinşi pe care i-aţi luat dintre fraţii voştri; căci mânia aprinsă* a Domnului este peste voi!"

*Iac. 2.13.

12. Unii dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanan, Berechia, fiul lui Meşilemot, Ezechia, fiul lui Şalum, şi Amasa, fiul lui Hadlai, s-au ridicat împotriva celor ce se întorceau de la oştire

13. şi le-au zis: „Să nu aduceţi aici pe aceşti prinşi de război. Căci, după ce că suntem vinovaţi înaintea Domnului, voi vreţi să mai şi adăugaţi la păcatele şi la greşelile noastre. Suntem foarte vinovaţi şi mânia aprinsă a Domnului este peste Israel."

14. Ostaşii au lăsat pe prizonierii de război şi prada înaintea căpeteniilor şi înaintea întregii adunări.

15. Şi oamenii numiţi pe nume pentru aceasta s-au sculat* şi au luat pe prinşii de război, au îmbrăcat cu prada pe toţi cei ce erau goi, le-au dat haine şi încălţăminte, le-au dat să mănânce** şi să bea, i-au uns, i-au încălecat pe măgari pe toţi cei osteniţi şi i-au adus la Ierihon, Cetatea Palmierilor †, la fraţii lor. Apoi s-au întors la Samaria.

*Vers. 12. **2 Împ. 6.22. Prov. 25.21,22. Luca 6.27. Rom. 12. 20. † Deut. 34.3. Judc. 1.16.

Pedepsele asupra lui Ahaz

16. Pe vremea* aceea, împăratul Ahaz a trimis să ceară ajutor de la împăraţii Asiriei.

*2 Împ. 16.7.

17. Edomiţii au venit iarăşi, au bătut pe Iuda şi le-au luat prinşi de război.

18. Filistenii* au năvălit în cetăţile din câmpie şi din partea de miazăzi a lui Iuda; au luat Bet-Şemeşul, Aialonul, Ghederotul, Soco şi satele lui, Timna şi satele ei, Ghimzo şi satele lui, şi s-au aşezat acolo.

*Ezec. 16.27,57.

19. Căci Domnul a smerit pe Iuda, din pricina lui Ahaz, împăratul lui Israel*, care avusese o purtare fără frâu** în Iuda şi păcătuise împotriva Domnului.

*Cap. 21.2. **Exod 32.25.

20. Tilgat-Pilneser*, împăratul Asiriei, a venit împotriva lui, s-a purtat cu el cum s-ar purta cu un vrăjmaş şi nu l-a ajutat.

*2 Împ. 15.20; 16.7-9.

21. Căci Ahaz a prădat Casa Domnului, casa împăratului şi a mai-marilor, ca să facă daruri împăratului Asiriei; dar nu i-a ajutat la nimic.

22. Pe vremea aceea, chiar când era la strâmtorare, a păcătuit şi mai mult împotriva Domnului, el, împăratul Ahaz.

23. A adus jertfă* dumnezeilor Damascului, care-l bătuseră, şi a zis: „Fiindcă dumnezeii împăraţilor Siriei le vin în ajutor, le voi aduce şi eu jertfe, ca să-mi** ajute." Dar ei au fost prilejul căderii lui şi a întregului Israel.

*Cap. 25.14. **Ier. 44.17,18.

24. Ahaz a strâns uneltele din Casa lui Dumnezeu şi a făcut bucăţi uneltele din Casa lui Dumnezeu. A închis* uşile Casei Domnului şi a făcut altare în toate colţurile Ierusalimului.

*Cap. 29.3,7.

25. Şi a ridicat înălţimi în fiecare cetate a lui Iuda, ca să aducă tămâie altor dumnezei. Şi a mâniat astfel pe Domnul Dumnezeul părinţilor săi.

26. Celelalte* fapte ale lui şi toate căile lui, cele dintâi şi cele de pe urmă, sunt scrise în Cartea Împăraţilor lui Iuda şi Israel.

*2 Împ. 16.19,20.

27. Ahaz a adormit cu părinţii săi şi a fost îngropat în cetatea Ierusalimului, căci nu l-au pus în mormintele împăraţilor lui Israel. Şi în locul lui a domnit fiul său, Ezechia.

Ezechia, împăratul lui Iuda

29 1. Ezechia a ajuns împărat* la vârsta de douăzeci şi cinci de ani şi a domnit douăzeci şi nouă de ani la Ierusalim. Mama sa se numea Abia, fata lui Zaharia**.

*2 Împ. 18.1. **Cap. 26.5.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său David.

3. În anul întâi al domniei lui, în luna întâi, a deschis* uşile Casei Domnului şi le-a reparat.

*Vers. 7. Cap. 28.24.

4. A adus pe preoţi şi pe leviţi, pe care i-a strâns în locul deschis dinspre răsărit,

5. şi le-a zis: „Ascultaţi-mă, leviţilor! Acum sfinţiţi-vă*, sfinţiţi Casa Domnului Dumnezeului părinţilor voştri şi scoateţi afară din Sfântul Locaş ce este necurat.

*1 Cron. 15.12. Cap. 35.6.

6. Căci părinţii noştri au păcătuit, au făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului nos-

tru. L-au părăsit, şi-au abătut privirile* de la Cortul Domnului şi i-au întors spatele.

*Ier. 2.27. Ezec. 8.16.

7. Au* închis chiar uşile pridvorului şi au stins candelele şi n-au adus Dumnezeului lui Israel nici tămâie, nici arderi de tot în Sfântul Locaş.

*Cap. 28.24.

8. De aceea, mânia Domnului a fost* peste Iuda şi peste Ierusalim şi i-a făcut de groază, de spaimă şi de bătaie** de joc, cum vedeţi cu ochii voştri.

*Cap. 24.18. **1 Împ. 9.8. Ier. 18.16; 19.8; 25.9,18; 29.18.

9. Şi din pricina aceasta au căzut părinţii* noştri ucişi de sabie şi fiii noştri, fiicele noastre şi nevestele noastre sunt în robie.

*Cap. 28.5,6,8,17.

10. Am de gând, dar, să fac legământ* cu Domnul Dumnezeul lui Israel, pentru ca mânia Lui aprinsă să se abată de la noi.

*Cap. 15.12.

11. Acum, fiilor, nu mai staţi nepăsători; căci voi aţi fost aleşi* de Domnul ca să staţi în slujbă înaintea Lui, să fiţi slujitorii Lui şi să-I aduceţi tămâie."

*Num. 3.6; 8.14; 18.2,6.

12. Şi leviţii s-au ridicat: Mahat, fiul lui Amasai, Ioel, fiul lui Azaria, din fiii chehatiţilor; şi din fiii merariţilor: Chis, fiul lui Abdi, Azaria, fiul lui Iehaleleel; şi din gherşoniţi: Ioah, fiul lui Zima, Eden, fiul lui Ioah;

13. şi din fiii lui Eliţafan: Şimri şi Ieiel; şi din fiii lui Asaf: Zaharia şi Matania;

14. şi din fiii lui Heman: Iehiel şi Şimei; şi din fiii lui Iedutun: Şemaia şi Uziel.

15. I-au adunat pe fraţii lor şi, după ce s-au* sfinţit, au venit să cureţe** şi Casa Domnului, după porunca împăratului şi după cuvintele Domnului.

*Vers. 5. **1 Cron. 23.28.

16. Preoţii au intrat înăuntrul Casei Domnului ca s-o cureţe; au scos toate necurăţiile pe care le-au găsit în Templul Domnului şi le-au pus în curtea Casei Domnului, unde le-au adunat leviţii ca să le scoată afară la pârâul Chedron.

17. Au început să facă sfinţirea în ziua întâi a lunii întâi; în a opta zi a lunii au intrat în pridvorul Domnului şi opt zile au curăţat Casa Domnului; în a şaisprezecea zi a lunii întâi au isprăvit.

18. S-au dus apoi la împăratul Ezechia şi au zis: „Am curăţat toată Casa Domnului, altarul arderilor de tot cu toate uneltele lui şi masa pâinilor pentru punerea înainte cu toate uneltele ei.

19. Am adus iarăşi în stare bună şi am curăţat toate uneltele pe* care le pângărise împăratul Ahaz în timpul domniei lui, când cu fărădelegile lui: sunt înaintea altarului Domnului."

*Cap. 28.24.

Jertfele de ispăşire

20. Împăratul Ezechia s-a sculat dis-de-dimineaţă, a strâns pe mai-marii cetăţii şi s-a suit la Casa Domnului.

21. Au adus şapte viţei, şapte berbeci, şapte miei şi şapte ţapi, ca jertfă de ispăşire* pentru împărăţie, pentru Sfântul Locaş şi pentru Iuda. Împăratul a poruncit preoţilor, fiii lui Aaron, să le aducă pe altarul Domnului.

*Lev. 4.3,14.

22. Preoţii au înjunghiat boii şi au strâns sângele, pe care l-au stropit* pe altar; au înjunghiat berbecii şi au stropit sângele pe altar; au înjunghiat mieii şi au stropit sângele pe altar.

*Lev. 8.14,15,19,24. Evr. 9.21.

23. Au adus apoi ţapii ispăşitori înaintea împăratului şi înaintea adunării, care şi-au pus mâinile* peste ei.

*Lev. 4.15,24.

24. Preoţii i-au înjunghiat şi au turnat sângele la piciorul altarului, ca ispăşire* pentru păcatele întregului Israel; căci pentru tot Israelul poruncise împăratul să se aducă arderea de tot şi jertfa de ispăşire.

*Lev. 14.20.

25. A pus* pe leviţi în Casa Domnului cu chimvale, lire şi harpe, după rânduiala** lui David, lui Gad †, văzătorul împăratului, şi prorocului Natan; căci †† astfel era porunca Domnului dată prin prorocii Săi.

*1 Cron. 16.4; 25.6. **1 Cron. 23.5; 25.1. Cap. 8.14. † 2 Sam. 24.11. †† Cap. 30.12.

26. Leviţii au luat loc cu instrumentele lui David* şi preoţii cu** trâmbiţele.

*1 Cron. 23.5. Amos 6.5. **Num.10.8,10. 1 Cron. 15.24;16.6.

27. Ezechia a poruncit să aducă arderea de tot pe altar; şi, în clipa când a început arderea de tot, a început* şi cântarea Domnului în sunetul trâmbiţelor şi instrumentelor muzicale ale lui David, împăratul lui Israel.

*Cap. 23.18.

28. Toată adunarea s-a închinat, au cântat cântarea şi au sunat din trâmbiţe, până s-a isprăvit arderea de tot.

29. Şi când au isprăvit de adus arderea de tot,

împăratul* şi toţi cei ce erau cu el au îngenuncheat şi s-au închinat.

*Cap. 20.18.

30. Apoi împăratul Ezechia şi căpeteniile au zis leviţilor să laude pe Domnul cu cuvintele lui David şi ale prorocului Asaf. L-au lăudat cu bucurie şi s-au plecat şi s-au închinat.
31. Ezechia a luat atunci cuvântul şi a zis: „Acum, după ce v-aţi sfinţit în slujba Domnului, apropiaţi-vă, aduceţi animalele pentru jertfă şi aduceţi jertfe de mulţumire la Casa Domnului.” Şi adunarea a adus animalele pentru jertfă şi a adus jertfe* de mulţumire; şi toţi cei pe care-i îndemna inima au adus arderi de tot.

*Lev. 7.12.

32. Numărul arderilor de tot aduse de adunare a fost de şaptezeci de boi, o sută de berbeci şi două sute de miei; toate aceste vite au fost jertfite ca ardere de tot Domnului.
33. Şi au mai închinat Domnului şase sute de boi şi trei mii de oi.
34. Dar preoţii erau în număr mic şi n-au putut să jupoaie toate arderile de tot; i-au ajutat fraţii* lor, leviţii, până s-a isprăvit lucrarea şi până s-au sfinţit şi ceilalţi preoţi; căci** leviţii, mai drepţi, s-au sfinţit mai repede decât preoţii.

*Cap. 35.11. **Cap. 30.3.

35. De altfel, erau foarte multe arderi de tot, cu grăsimile* jertfelor de mulţumire şi cu jertfele** de băutură ale arderilor de tot.
Astfel a fost aşezată din nou slujba Casei Domnului.

*Lev. 3.16. **Num. 15.5,7,10.

36. Ezechia şi tot poporul s-au bucurat că Dumnezeu dăduse poporului voie bună, căci lucrul s-a făcut pe neaşteptate.

Sărbătorirea Paştelui

30 1. Ezechia a trimis soli în tot Israelul şi Iuda şi a scris scrisori şi lui Efraim şi lui Manase ca să vină la Casa Domnului la Ierusalim să prăznuiască Paştele în cinstea Domnului Dumnezeului lui Israel.
2. Împăratul, căpeteniile lui şi toată adunarea ţinuseră sfat la Ierusalim, ca Paştele să fie prăznuit în luna* a doua;

*Num. 9.10,11.

3. căci nu putea fi prăznuit la vremea* lui, pentru că preoţii nu** se sfinţiseră în număr destul de mare şi poporul nu se adunase la Ierusalim.

*Exod 12.6,18. **Cap. 29.34.

4. Lucrul având încuviinţarea împăratului şi a întregii adunări,
5. au hotărât să dea de veste în tot Israelul, de la Beer-Şeba până la Dan, ca să vină la Ierusalim să prăznuiască Paştele în cinstea Domnului Dumnezeului lui Israel. Căci de mult nu mai fusese prăznuit după cum era scris.
6. Alergătorii s-au dus cu scrisorile împăratului şi căpeteniilor lui în tot Israelul şi Iuda. Şi, după porunca împăratului, au zis: „Copii ai lui Israel, întoarceţi-vă* la Domnul Dumnezeul lui Avraam, lui Isaac şi Israel, ca să Se întoarcă şi El la voi, rămăşiţă scăpată din mâna împăraţilor** Asiriei.

*Ier. 4.1. Ioel 2.13. **2 Împ. 15.19,29.

7. Nu fiţi* ca părinţii voştri şi ca fraţii voştri, care au păcătuit împotriva Domnului Dumnezeului părinţilor lor şi pe care de aceea i-a dat pradă pustiirii**, cum vedeţi.

*Ezec. 20.18. **Cap. 29.8.

8. Nu vă înţepeniţi grumazul* ca părinţii voştri; daţi mâna Domnului, veniţi la Sfântul Lui Locaş, pe care l-a sfinţit pe veci şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru, pentru ca mânia** Lui aprinsă să se abată de la voi.

*Deut. 10.16. **Cap. 29.10.

9. Dacă vă întoarceţi la Domnul, fraţii voştri şi fiii voştri vor găsi milă* la cei ce i-au luat robi şi se vor întoarce în ţară. Căci Domnul Dumnezeul vostru este milostiv** şi îndurător şi nu-Şi va întoarce faţa de la voi, dacă vă întoarceţi † la El.”

*Ps. 106.46. **Exod 34.6. † Isa. 55.7.

10. Alergătorii au mers astfel din cetate în cetate prin ţara lui Efraim şi Manase până la Zabulon. Dar ei râdeau şi îşi băteau* joc de ei.

*Cap. 36.16.

11. Însă câţiva oameni* din Aşer, din Manase şi Zabulon s-au smerit şi au venit la Ierusalim.

*Vers. 18,21. Cap. 11.16.

12. În Iuda, de asemenea, mâna* lui Dumnezeu a lucrat şi le-a dat o singură inimă, ca să-i facă să împlinească porunca împăratului şi a căpeteniilor, după cuvântul** Domnului.

*Filp. 2.13. **Cap. 29.25.

13. Un popor în mare număr s-a adunat la Ierusalim să prăznuiască sărbătoarea Azimelor în luna a doua: a fost o adunare foarte mare.
14. S-au ridicat şi au îndepărtat altarele* pe care se jertfea în Ierusalim şi pe toate acelea pe care se aducea tămâie şi le-au aruncat în pârâul Chedron.

*Cap. 28.24.

15. Au jertfit apoi Paştele în ziua a paisprezecea a lunii a doua. Preoţii şi leviţii, plini de ruşine*, s-au sfinţit şi au adus arderi de tot în Casa Domnului.

*Cap. 29.34.

16. Ei şedeau în locul lor obişnuit, după Legea lui Moise, omul lui Dumnezeu, şi preoţii stropeau sângele pe care-l luau din mâna leviţilor.
17. Fiindcă în adunare erau mulţi inşi care nu se sfinţiseră, leviţii* au înjunghiat ei jertfele de Paşte pentru toţi cei ce nu erau curaţi, ca să le închine Domnului.

*Cap. 29.34.

18. Căci o mare parte din popor, mulţi* din Efraim, Manase, Isahar şi Zabulon, nu se curăţiseră şi au** mâncat Paştele nu după cele scrise. Dar Ezechia s-a rugat pentru ei, zicând: „Domnul, care este bun, să-i ierte pe toţi

*Vers. 11. **Exod 12.43, etc.

19. cei ce şi-au* pus inima să-L caute pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor, măcar că n-au făcut sfânta curăţire!”

*Cap. 19.3.

20. Domnul l-a ascultat pe Ezechia şi a iertat poporul.
21. Astfel copiii lui Israel care se aflau la Ierusalim au prăznuit sărbătoarea* Azimelor şapte zile, cu mare bucurie. Şi în fiecare zi leviţii şi preoţii lăudau pe Domnul cu instrumente care răsunau în cinstea Lui.

*Exod 12.15; 13.6.

22. Ezechia a vorbit inimii tuturor leviţilor, care arătau o mare* pricepere pentru slujba Domnului. Şapte zile au mâncat animalele jertfite, aducând jertfe de mulţumire şi lăudând** pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

*Deut. 33.10. Cap. 17.9; 35.3. **Ezra 10.11.

23. Toată adunarea a fost de părere să mai prăznuiască alte* şapte zile. Şi au prăznuit cu bucurie încă şapte zile.

*1 Împ. 8.65.

24. Căci Ezechia, împăratul lui Iuda, dăduse* adunării o mie de viţei şi şapte mii de oi. Iar căpeteniile i-au dat o mie de viţei şi zece mii de oi; şi mulţi preoţi s-au** sfinţit.

*Cap. 35.7,8. **Cap. 29.34.

25. Şi s-a bucurat toată adunarea lui Iuda şi preoţii şi leviţii şi tot poporul venit* din Israel şi străinii veniţi din ţara lui Israel sau aşezaţi în Iuda.

*Vers. 11,18.

26. A fost mare veselie la Ierusalim. De pe vremea lui Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel, nu mai fusese la Ierusalim aşa ceva.
27. Preoţii şi leviţii s-au sculat şi au binecuvântat* poporul. Glasul lor a fost auzit şi rugăciunea lor a ajuns până la ceruri, până la locuinţa sfântă a Domnului.

*Num. 6.23.

Rânduieli privitoare la slujbe

31 1. Când s-au isprăvit toate acestea, toţi cei din Israel care erau de faţă au plecat în cetăţile lui Iuda şi au sfărâmat* stâlpii idoleşti, au tăiat aşerele şi au surpat de tot înălţimile şi altarele din tot Iuda şi Beniamin şi din Efraim şi Manase. Apoi toţi copiii lui Israel s-au întors în cetăţile lor, fiecare la moşia lui.

*2 Împ. 18.4.

2. Ezechia a aşezat din nou cetele* preoţilor şi leviţilor, după şirul lor, fiecare după slujbele sale, preoţi şi leviţi, pentru** arderile de tot şi jertfele de mulţumire, pentru slujbă, pentru cântări şi laude, la porţile taberei Domnului.

*1 Cron. 23.6; 24.1. **1 Cron. 23.30,31.

3. Împăratul a dat o parte din averile lui pentru arderi de tot, pentru arderile de tot de dimineaţă şi de seară şi pentru arderile de tot din zilele de Sabat, de lună nouă şi de sărbători, cum este scris în Legea* Domnului.

*Num. 28; 29.

4. Şi a poruncit poporului, locuitorilor Ierusalimului, să dea preoţilor şi leviţilor partea* cuvenită lor, ca să ţină cu scumpătate Legea** Domnului.

*Num. 18.8, etc. Neem. 13.10. **Mal. 2.7.

5. Când a ieşit porunca aceasta, copiii lui Israel au dat din belşug cele dintâi roade* de grâu, de must, de untdelemn, de miere şi din toate roadele de pe câmp; au adus din belşug şi zeciuiala din toate.

*Exod 22.29. Neem. 13.12.

6. Totodată, copiii lui Israel şi Iuda care locuiau în cetăţile lui Iuda au dat zeciuiala* din boi şi oi şi zeciuiala din lucrurile sfinte care erau închinate Domnului Dumnezeului lor şi au făcut mai multe grămezi.

*Lev. 27.30. Deut. 14.28.

7. Au început să facă grămezile în luna a treia şi au isprăvit în luna a şaptea.
8. Ezechia şi căpeteniile au venit să vadă grămezile şi au binecuvântat pe Domnul şi pe poporul Său, Israel.
9. Şi Ezechia a întrebat pe preoţi şi pe leviţi de grămezile acestea.
10. Atunci marele preot Azaria, din casa lui Ţadoc, i-a răspuns: „De când* au început să se aducă darurile în Casa Domnului, noi am

mâncat, ne-am săturat şi a mai rămas mult, căci Domnul a binecuvântat pe poporul Său. Şi iată ce mare grămadă a mai rămas.

*Mal. 3.10.

11. Ezechia a dat poruncă să pregătească nişte cămări în Casa Domnului; şi le-au pregătit.
12. Au adus în ele cu credincioşie darurile de mâncare, zeciuiala şi lucrurile sfinte. Levitul Conania avea grija* lor şi fratele său Şimei era al doilea după el.

*Neem. 13.13.

13. Iehiel, Azazia, Nahat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat şi Benaia erau întrebuinţaţi sub cârmuirea lui Conania şi a fratelui său Şimei, după porunca împăratului Ezechia şi a lui Azaria, căpetenia Casei lui Dumnezeu.
14. Levitul Core, fiul lui Imna, uşier în partea de răsărit, avea grijă de darurile de bunăvoie aduse lui Dumnezeu, ca să împartă ce era adus Domnului prin ridicare şi lucrurile preasfinte.
15. În cetăţile* preoţeşti, Eden, Miniamin, Iosua, Şemaia, Amaria şi Şecania erau puşi sub cârmuirea lui ca să împartă cu credincioşie fraţilor lor, mari şi mici, partea cuvenită lor, după cetele lor:

*Ios. 21.9.

16. celor de parte bărbătească înscrişi de la vârsta de trei ani în sus; tuturor celor ce intrau zilnic în Casa Domnului ca să-şi facă slujba după însărcinările şi după cetele lor;
17. preoţilor înscrişi după casele lor părinteşti şi leviţilor de la* douăzeci de ani în sus, după slujbele şi după cetele lor:

*1 Cron. 23.24,27.

18. la toată adunarea preoţilor şi leviţilor înscrişi cu toţi pruncii lor, cu nevestele lor, cu fiii şi fiicele lor, căci erau fără prihană în împărţirea lucrurilor sfinte.
19. Şi pentru fiii lui Aaron, preoţii, care locuiau la ţară în împrejurimile* cetăţilor lor, erau în fiecare cetate oameni numiţi anume** ca să împartă părţile cuvenite tuturor celor de parte bărbătească dintre preoţi şi tuturor leviţilor înscrişi.

*Lev. 25.34. Num. 35.2. **Vers. 12-15.

20. Iată ce a făcut Ezechia în tot Iuda. El a făcut* ce este bine, ce este drept, ce este adevărat, înaintea Domnului Dumnezeului său.

*2 Împ. 20.3.

21. A lucrat cu toată inima şi a izbutit în tot ce a făcut pentru Casa lui Dumnezeu, pentru Lege şi pentru porunci, ca să caute pe Dumnezeul său.

Năvălirea lui Sanherib, împăratul Asiriei

32 1. După* aceste lucruri şi după aceste fapte de credincioşie, a venit Sanherib, împăratul Asiriei, care a pătruns în Iuda şi a împresurat cetăţile întărite, cu gând să pună mâna pe ele.

*2 Împ. 18.13, etc. Isa. 36.1, etc.

2. Ezechia, văzând că a venit Sanherib şi că are de gând să înceapă lupta împotriva Ierusalimului,
3. s-a sfătuit cu căpeteniile sale şi cu oamenii lui cei viteji ca să astupe izvoarele de apă care erau afară din cetate. Şi ei au fost de părerea lui.
4. S-au strâns o mulţime de oameni şi au astupat toate izvoarele şi pârâul care curge prin mijlocul ţinutului aceluia. „Pentru ce”, ziceau ei, „să găsească împăraţii Asiriei, la venirea lor, ape din belşug?”
5. Ezechia s-a* îmbărbătat; a zidit** din nou zidul care era stricat şi l-a ridicat până la turnuri. A mai zidit un alt zid în afară, a întărit Milo † în cetatea lui David şi a pregătit o mulţime de arme şi de scuturi.

*Isa. 22.9,10. **Cap. 25.23. † 2 Sam. 5.9. 1 Împ. 9.24.

6. A pus căpetenii de război peste popor şi i-a adunat la el în locul deschis de la poarta cetăţii. Vorbindu-le inimii a zis:
7. „Întăriţi-vă* şi îmbărbătaţi-vă. Nu vă** temeţi şi nu vă înspăimântaţi înaintea împăratului Asiriei şi înaintea întregii mulţimi care este cu el; căci cu noi † sunt mai mulţi decât cu el.

*Deut. 31.6. **Cap. 20.15. † 2 Împ. 6.16.

8. Cu el este un braţ de carne*, dar cu** noi este Domnul Dumnezeul nostru care ne va ajuta şi va lupta pentru noi.” Poporul a avut încredere în cuvintele lui Ezechia, împăratul lui Iuda.

*Ier. 17.5. 1 Ioan 4.4. **Cap. 13.12. Rom. 8.31.

Trimişii lui Sanherib

9. După aceea*, Sanherib, împăratul Asiriei, a trimis pe slujitorii săi la Ierusalim, pe când era înaintea Lachisului cu toate puterile lui; i-a trimis la Ezechia, împăratul lui Iuda, şi la toţi cei din Iuda care erau la Ierusalim să le spună:

*2 Împ. 18.17.

10. „Aşa* vorbeşte Sanherib, împăratul Asiriei: „Pe ce se bizuie încrederea voastră, de staţi asediaţi la Ierusalim?

*2 Împ. 18.19.

11. Oare nu vă amăgeşte Ezechia, ca să vă dea morţii prin foamete şi prin sete, când zice: „Domnul* Dumnezeul nostru ne va scăpa din mâna împăratului Asiriei”?

*2 Împ. 18.30.

12. Oare nu* Ezechia a îndepărtat înălţimile şi altarele Domnului şi a dat porunca aceasta lui Iuda şi Ierusalimului: „Să vă închinaţi numai unui altar şi să aduceţi tămâie numai pe el”?

*2 Împ. 18.22.

13. Nu ştiţi ce am făcut noi, eu şi părinţii mei, tuturor popoarelor celorlalte ţări? Dumnezeii neamurilor acestor ţări au putut* ei să le izbăvească ţările din mâna mea?

*2 Împ. 18.33-35.

14. Care dintre toţi dumnezeii acestor neamuri, pe care le-au nimicit părinţii mei, a putut să izbăvească pe poporul lui din mâna mea, pentru ca să vă poată izbăvi Dumnezeul vostru din mâna mea?
15. Să* nu vă amăgească Ezechia, dar, şi să nu vă înşele astfel; nu vă încredeţi în el! Căci dumnezeul nici unui neam, nici unei împărăţii n-a putut să izbăvească pe poporul lui din mâna mea şi din mâna părinţilor mei: cu cât mai puţin vă va izbăvi Dumnezeul vostru din mâna mea!’”

*2 Împ. 18.29.

16. Slujitorii lui Sanherib au mai vorbit şi alte lucruri împotriva Domnului Dumnezeu şi împotriva robului Său Ezechia.
17. Şi a trimis o scrisoare* batjocoritoare pentru Domnul Dumnezeul lui Israel, vorbind astfel împotriva Lui: „După cum** dumnezeii neamurilor celorlalte ţări n-au putut să izbăvească pe poporul lor din mâna mea, tot aşa nici Dumnezeul lui Ezechia nu va izbăvi pe poporul Său din mâna mea.”

*2 Împ. 19.9. **2 Împ. 19.12.

18. Slujitorii lui Sanherib au strigat* cu glas tare în limba evreiască, pentru ca să răspândească groaza şi spaima în poporul din Ierusalim, care** era pe zid şi să poată pune astfel stăpânire pe cetate.

*2 Împ. 18.28. **2 Împ. 18.26-28.

19. Au vorbit despre Dumnezeul Ierusalimului ca despre dumnezeii popoarelor pământului, care sunt lucrarea* mâinilor omeneşti.

*2 Împ. 19.18.

Nimicirea lui Sanherib

20. Împăratul Ezechia* şi prorocul Isaia**, fiul lui Amoţ, au început să se roage pentru lucrul acesta şi au strigat către cer.

*2 Împ. 19.15. **2 Împ. 19.2,4.

21. Atunci Domnul a trimis* un înger care a nimicit în tabăra împăratului Asiriei pe toţi vitejii, domnitorii şi căpeteniile. Şi împăratul s-a întors ruşinat în ţara lui. A intrat în casa dumnezeului său şi cei ce ieşiseră din coapsele lui l-au ucis acolo cu sabia.

*2 Împ. 19.35, etc.

22. Astfel a scăpat Domnul pe Ezechia şi pe locuitorii Ierusalimului din mâna lui Sanherib, împăratul Asiriei şi din mâna tuturor şi i-a ocrotit împotriva celor ce-i împresurau.
23. Mulţi au adus Domnului daruri în Ierusalim şi au adus daruri bogate* lui Ezechia, împăratul lui Iuda, care de atunci s-a înălţat** în ochii tuturor popoarelor.

*Cap. 17.5. **Cap. 1.1.

Boala şi moartea lui Ezechia

24. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte. El a făcut o rugăciune Domnului. Domnul i-a vorbit şi i-a dat un semn.

*2 Împ. 20.1. Isa. 38.1.

25. Dar Ezechia n-a răsplătit* binefacerea pe care a primit-o, căci i s-a îngâmfat** inima. Mânia † Domnului a venit peste el, peste Iuda şi peste Ierusalim.

*Ps. 116.12. **Cap. 26.16. Hab. 2.4. † Cap. 24.18.

26. Atunci Ezechia* s-a smerit din mândria lui, împreună cu locuitorii Ierusalimului şi mânia Domnului n-a venit peste ei în timpul** vieţii lui Ezechia.

*Ier. 26.18,19. **2 Împ. 20.19.

27. Ezechia a avut multe bogăţii şi multă slavă. Şi-a făcut vistierii de argint, de aur, de pietre scumpe, de mirodenii, de scuturi şi de toate lucrurile care se pot dori;
28. hambare pentru roadele de grâu, de must şi de untdelemn, grajduri pentru tot felul de vite şi staule pentru oi.
29. Şi-a zidit cetăţi şi a avut belşug de boi şi de oi; căci Dumnezeu îi dăduse multe* avuţii.

*1 Cron. 29.12.

30. Tot Ezechia* a astupat şi gura de sus a apelor Ghihon şi le-a adus în jos, spre apus de cetatea lui David. Ezechia a izbutit în toate lucrările lui.

*Isa. 22.9,11.

31. Însă, când au trimis căpeteniile Babilonului soli la* el să-l întrebe de minunea care avusese loc în ţară, Dumnezeu l-a părăsit ca să-l încerce**, pentru ca să cunoască tot ce era în inima lui.

*2 Împ. 20.12. Isa. 39.1. **Deut. 8.2.

32. Celelalte fapte ale lui Ezechia şi faptele lui evlavioase sunt scrise în vedenia* prorocului Isaia, fiul lui Amoţ, în Cartea** Împăraţilor lui Iuda şi Israel.

*Isa. 36-39. **2 Împ. 18-20.

33. Ezechia a adormit* cu părinţii săi şi l-au îngropat în cel mai bun loc al mormintelor fiilor lui David. Tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului i-au dat** cinste la moarte. Şi în locul lui a domnit fiul său, Manase.

*2 Împ. 20.21. **Prov. 10.7.

Manase, împăratul lui Iuda

33 1. Manase avea doisprezece* ani când a ajuns împărat şi a domnit cincizeci şi cinci de ani la Ierusalim.

*2 Împ. 21.1, etc.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, după urâciunile* popoarelor pe care le izgonise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

*Deut. 18.9. 2 Cron. 28.3.

3. A zidit iarăşi înălţimile pe care le dărâmase* tatăl său, Ezechia. A ridicat altare lui Baal, a făcut stâlpi** Aşerei şi s-a închinat înaintea întregii oştiri † a cerurilor şi le-a slujit.

*2 Împ. 18.4. Cap. 30.14; 31.1; 32.12. **Deut. 16.21. † Deut. 17.3.

4. A zidit altare în Casa Domnului, măcar că Domnul zisese: „În Ierusalim* va fi Numele Meu pe veci."

*Deut. 12.11. 1 Împ. 8.29; 9.3. Cap. 6.6; 7.16.

5. A zidit altare întregii oştiri a cerurilor, în cele* două curţi ale Casei Domnului.

*Cap. 4.9.

6. Şi-a trecut* fiii prin foc în Valea fiilor lui Hinom, umbla cu** descântece şi vrăjitorii şi ţinea la el oameni care chemau † duhurile şi care-i spuneau viitorul. A făcut din ce în ce mai mult ce este rău înaintea Domnului, ca să-L mânie.

*Lev. 18.21. Deut. 18.10. 2 Împ. 23.10. Cap. 28.3. Ezec. 23.37,39. **Deut. 18.10,11. † 2 Împ. 21.6.

7. A pus* chipul cioplit al idolului pe care-l făcuse în Casa lui Dumnezeu, despre care Dumnezeu spusese lui David şi fiului său Solomon: „În Casa** aceasta şi în Ierusalim, pe care l-am ales din toate seminţiile lui Israel, Îmi voi pune Numele Meu pe veci.

*2 Împ. 21.7. **Ps. 132.14.

8. Nu-l voi mai strămuta pe Israel* din ţara pe care am dat-o părinţilor voştri, numai să caute să împlinească tot ce le-am poruncit, după toată Legea, învăţăturile şi poruncile date prin Moise."

*2 Sam. 7.10.

9. Dar Manase a fost pricina că Iuda şi locuitorii Ierusalimului s-au rătăcit şi au făcut rău mai mult decât popoarele pe care le nimicise Domnul dinaintea copiilor lui Israel.

10. Domnul a vorbit lui Manase şi poporului său, dar ei n-au vrut să asculte.

11. Atunci Domnul* a trimis împotriva lor pe căpeteniile oştirii împăratului Asiriei, care l-au prins pe Manase şi l-au pus în** lanţuri. L-au legat cu lanţuri de aramă şi l-au dus la Babilon.

*Deut. 28.36. **Iov 36.8. Ps. 107.10,11.

12. Când a fost la strâmtoare, s-a rugat Domnului Dumnezeului lui şi s-a smerit* adânc înaintea Dumnezeului părinţilor săi.

*1 Pet. 5.6.

13. I-a făcut rugăciuni; şi Domnul, lăsându-Se înduplecat, i-a* ascultat cererile şi l-a adus înapoi la Ierusalim în împărăţia lui. Şi Manase a cunoscut** că Domnul este Dumnezeu.

*1 Cron. 5.20. Ezra 8.23. **Ps. 9.16. Dan. 4.25.

14. După aceea, a zidit afară din cetatea lui David, la apus, spre Ghihon*, în vale, un zid care se întindea până la Poarta Peştilor şi cu care a înconjurat** Ofelul; şi l-a făcut foarte înalt. A pus şi căpetenii de război în toate cetăţile întărite ale lui Iuda.

*1 Împ. 1.33. **Cap. 27.3.

15. A înlăturat din Casa Domnului dumnezeii străini* şi idolul, a dărâmat toate altarele pe care le zidise pe muntele Casei Domnului şi la Ierusalim şi le-a aruncat afară din cetate.

*Vers. 3,5,7.

16. A aşezat din nou altarul Domnului, a adus pe el jertfe de mulţumire şi de laudă* şi a poruncit lui Iuda să slujească Domnului Dumnezeului lui Israel.

*Lev. 7.12.

17. Poporul* jertfea tot pe înălţimi, dar numai Domnului Dumnezeului său.

*Cap. 32.12.

18. Celelalte fapte ale lui Manase, rugăciunea lui către Dumnezeul lui şi cuvintele prorocilor* care i-au vorbit în Numele Domnului Dumnezeului lui Israel sunt scrise în Faptele Împăraţilor lui Israel.

*1 Sam. 9.9.

19. Rugăciunea lui şi felul în care l-a ascultat Dumnezeu, păcatele şi nelegiuirile lui, locurile unde a zidit înălţimi şi a înălţat aşere şi chipuri cioplite, înainte de a fi smerit, sunt scrise în Cartea lui Hozai[1].

1.Sau: în cuvintele văzătorilor (în *Septuaginta*);

20. Manase a adormit* cu părinţii săi şi a fost îngropat în casa lui. Şi în locul lui a domnit fiul său, Amon.

*2 Împ. 21.18.

Amon, împăratul lui Iuda

21. Amon avea douăzeci şi doi* de ani când a ajuns împărat şi a domnit doi ani la Ierusalim.

*2 Împ. 21.19, etc.

22. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, cum făcuse tatăl său, Manase. A adus jertfe tuturor chipurilor cioplite pe care le făcuse tatăl său Manase şi le-a slujit.
23. Şi nu s-a smerit înaintea Domnului, cum* se smerise tatăl său, Manase, căci Amon s-a făcut din ce în ce mai vinovat.

*Vers. 12.

24. Slujitorii lui au uneltit* împotriva lui şi l-au omorât în casa lui.

*2 Împ. 21.23,24.

25. Dar poporul ţării i-a ucis pe toţi cei ce uneltiseră împotriva împăratului Amon. Şi în locul lui poporul ţării a pus împărat pe fiul său, Iosia.

Iosia, împăratul lui Iuda

34 1. Iosia avea opt* ani când a ajuns împărat şi a domnit treizeci şi unu de ani la Ierusalim.

*2 Împ. 22.1, etc.

2. El a făcut ce este bine înaintea Domnului şi a umblat în căile tatălui său David: nu s-a abătut de la ele nici la dreapta, nici la stânga.
3. În al optulea an al domniei lui, pe când era încă tânăr, a început să caute* pe Dumnezeul tatălui său David. Şi în al doisprezecelea an, a început să cureţe** Iuda şi Ierusalimul de înălţimi † şi de aşere, de chipuri cioplite şi de chipuri turnate.

*Cap. 15.2. **1 Împ. 13.2. † Cap. 33.17,22.

4. Au dărâmat* înaintea lui altarele baalilor şi au tăiat stâlpii închinaţi soarelui care erau deasupra lor; a sfărâmat în bucăţi aşerele, chipurile cioplite şi chipurile turnate, le-a făcut praf, a presărat praful pe mormintele** celor ce le aduseseră jertfe

*Lev. 26.30. 2 Împ. 23.4. **2 Împ. 23.6.

5. şi a ars* oasele preoţilor pe altarele lor. Astfel a curăţit Iuda şi Ierusalimul.

*1 Împ. 13.2

6. În cetăţile lui Manase, lui Efraim, lui Simeon şi chiar lui Neftali, pretutindeni, în mijlocul dărâmăturilor lor,
7. a dărâmat altarele, a făcut bucăţi aşerele şi chipurile cioplite, le-a făcut praf* şi a tăiat toţi stâlpii închinaţi soarelui în toată ţara lui Israel. Apoi s-a întors la Ierusalim.

*Deut. 9.21.

8. În al* optsprezecelea an al domniei lui, după ce a curăţit ţara şi Casa, a trimis pe Şafan, fiul lui Aţalia, pe Maaseia, căpetenia cetăţii, şi pe Ioah, fiul lui Ioahaz, arhivarul, să repare Casa Domnului Dumnezeului său.

*2 Împ. 22.3.

9. S-au dus la marele preot, Hilchia, şi au dat argintul* adus în Casa lui Dumnezeu, pe care-l strânseseră leviţii păzitori ai pragului de la Manase şi Efraim şi de la toată cealaltă parte a lui Israel, şi de la tot Iuda şi Beniamin, şi de la locuitorii Ierusalimului.

*2 Împ. 12.4, etc.

10. L-au dat în mâinile meşterilor însărcinaţi cu facerea lucrării în Casa Domnului. Aceştia l-au dat lucrătorilor care munceau la repararea Casei Domnului,
11. iar ei l-au dat tâmplarilor şi zidarilor ca să cumpere pietre cioplite şi lemn pentru grinzi şi pentru căptuşitul clădirilor pe care le stricaseră împăraţii lui Iuda.
12. Oamenii aceştia au lucrat cinstit în lucrul lor. Erau puşi sub supravegherea lui Iahat şi Obadia, leviţi din fiii lui Merari, şi a lui Zaharia şi Meşulam, din fiii chehatiţilor; şi toţi leviţii aceia cunoşteau instrumentele de muzică.
13. Ei vegheau asupra lucrărilor şi cârmuiau pe toţi lucrătorii care aveau de făcut felurite lucrări. Mai erau şi alţi leviţi*, logofeţi[1], dregători[2] şi uşieri.

*1 Cron. 23.4,5.

Găsirea Cărţii Legii

14. În clipa când au scos argintul care fusese adus în Casa Domnului, preotul Hilchia a găsit* Cartea Legii Domnului dată prin Moise.

*2 Împ. 22.8, etc.

15. Atunci Hilchia a luat cuvântul şi a zis scriitorului Şafan: „Am găsit Cartea Legii în Casa Domnului.” Şi Hilchia a dat lui Şafan cartea.
16. Şafan a adus împăratului cartea. Şi, când a dat socoteală împăratului, a zis: „Slujitorii tăi au făcut tot ce li s-a poruncit.
17. Au strâns argintul care se afla în Casa Domnului şi l-au dat în mâinile supraveghetorilor şi lucrătorilor.”

1.Sau: scribi sau, scriitori (arhivari);
2.Sau: supraveghetori;

18. Scriitorul Şafan a mai spus împăratului: „Preotul Hilchia mi-a dat o carte.” Şi Şafan a citit-o înaintea împăratului.
19. Când a auzit împăratul cuvintele Legii, şi-a sfâşiat hainele.
20. Şi împăratul a dat următoarea poruncă lui Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Şafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Şafan, scriitorul, şi lui Asaia, slujitorul împăratului:
21. „Duceţi-vă şi întrebaţi pe Domnul pentru mine şi pentru rămăşiţa lui Israel şi Iuda cu privire la cuvintele cărţii acesteia care s-a găsit. Căci mare mânie s-a vărsat peste noi din partea Domnului, pentru că părinţii noştri n-au ţinut cuvântul Domnului şi n-au împlinit tot ce este scris în cartea aceasta.”
22. Hilchia şi cei trimişi de împărat s-au dus la prorociţa Hulda, nevasta lui Şalum, fiul lui Tochehat*, fiul lui Hasra, străjerul veşmintelor[1]. Ea locuia la Ierusalim, în şcoala profeţilor[2]. După ce au spus ce aveau de spus,

*2 Împ. 22.14.

23. ea le-a răspuns: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: Spuneţi omului care v-a trimis la mine:
24. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, voi trimite nenorociri peste locul acesta şi peste locuitorii lui, şi anume toate blestemele scrise în cartea care s-a citit înaintea împăratului lui Iuda.
25. Pentru că M-au părăsit şi au adus tămâie altor dumnezei, mâniindu-Mă prin toate lucrările mâinilor lor, mânia Mea s-a vărsat asupra acestui loc şi nu se va stinge.””
26. Dar să spuneţi împăratului lui Iuda care v-a trimis să întrebaţi pe Domnul: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel cu privire la cuvintele pe care le-ai auzit:
27. „Pentru că ţi s-a înduioşat inima[3], pentru că te-ai smerit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele rostite de El împotriva acestui loc şi împotriva locuitorilor lui, pentru că te-ai smerit înaintea Mea, pentru că ţi-ai sfâşiat hainele şi ai plâns înaintea Mea, şi Eu am auzit - zice Domnul.
28. Iată, te voi strânge lângă părinţii tăi, vei fi adăugat în pace în mormântul tău şi nu vei vedea cu ochii tăi toate nenorocirile pe care le voi trimite peste locul acesta şi peste locuitorii lui.”” Ei au adus împăratului răspunsul acesta.

1.Sau: păzitorul garderobei;

2.Sau: în cartierul mai nou al Ierusalimului;

3.Sau: inima ţi-a fost simţitoare;

Înnoirea legământului

29. Împăratul* a strâns pe toţi bătrânii din Iuda şi din Ierusalim.

*2 Împ. 23.1, etc.

30. Apoi s-a suit la Casa Domnului cu toţi oamenii lui Iuda şi cu locuitorii Ierusalimului, cu preoţii şi leviţii şi cu tot poporul, de la cel mai mare până la cel mai mic. A citit înaintea lor toate cuvintele Cărţii legământului care se găsise în Casa Domnului.
31. Împăratul stătea* pe scaunul lui împărătesc şi a încheiat legământ înaintea Domnului, îndatorându-se să urmeze pe Domnul şi să păzească poruncile Lui, învăţăturile Lui şi legile Lui din toată inima şi din tot sufletul lui şi să împlinească cuvintele legământului scrise în cartea aceasta.

*2 Împ. 11.14; 23.3. Cap. 6.13.

32. Şi a făcut să intre în legământ toţi cei ce se aflau la Ierusalim şi în Beniamin. Şi locuitorii Ierusalimului au lucrat după legământul lui Dumnezeu, legământul Dumnezeului părinţilor lor.
33. Iosia a îndepărtat toate urâciunile* din toate ţările copiilor lui Israel şi a făcut ca toţi cei ce se aflau în Israel să slujească Domnului Dumnezeului lor. În tot timpul** vieţii lui, nu s-au abătut de la Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

*1 Împ. 11.5. **Ier. 3.10.

Sărbătorirea Paştelui

35 1. Iosia a prăznuit* Paştele în cinstea Domnului la Ierusalim şi au jertfit Paştele în a paisprezecea** zi a lunii întâi.

*2 Împ. 23.21,22. **Exod 12.6. Ezra 6.19.

2. A pus pe preoţi în slujbele* lor şi i-a îmbărbătat** la slujba Casei Domnului.

*Cap. 23.18. Ezra 6.18. **Cap. 29.5,11.

3. A zis leviţilor, care* învăţau pe tot Israelul şi care erau închinaţi Domnului: „Puneţi chivotul sfânt* în Casa pe care a zidit-o Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel. N-aveţi † să-l mai purtaţi pe umeri. Slujiţi acum Domnului Dumnezeului vostru şi poporului Său, Israel.

*Deut. 33.10. Cap. 30.22. Mal. 2.7. **Cap. 5.7. † 1 Cron. 23.26.

4. Pregătiţi-vă, după* casele voastre părinteşti, după cetele voastre, cum au rânduit prin scris** David, împăratul lui Israel şi fiul † său, Solomon.

*1 Cron. 9.10. **1 Cron. 23-26. † Cap. 8.14.

5. Luaţi-vă* locurile în Sfântul Locaş, după feluritele case părinteşti ale fraţilor voştri, fiii poporului, şi după înşiruirea caselor părinteşti ale leviţilor.

*Ps. 134.1.

6. Jertfiţi Paştele, sfinţiţi-vă* şi pregătiţi-le pentru fraţii voştri, întocmai după cuvântul Domnului rostit prin Moise."

*Cap. 29.5,15; 30.3,15. Ezra 6.20.

7. Iosia a dat* oamenilor poporului, tuturor celor ce se aflau acolo, miei şi capre în număr de treizeci de mii, toate pentru Paşte, şi trei mii de boi. Aceştia au fost luaţi din averile împăratului.

*Cap. 30.24.

8. Căpeteniile lui au făcut de bunăvoie un dar poporului, preoţilor şi leviţilor. Hilchia, Zaharia şi Iehiel, mai-marii Casei lui Dumnezeu, au dat preoţilor, pentru Paşte, două mii şase sute de miei şi trei sute de boi.
9. Conania, Şemaia şi Netaneel, fraţii săi Haşabia, Ieiel şi Iozabad, capii leviţilor, au dat leviţilor, pentru Paşte, cinci mii de miei şi cinci sute de boi.
10. Astfel s-a pregătit slujba şi preoţii* şi leviţii şi-au luat locul, după cetele lor, după porunca împăratului.

*Ezra 6.18.

11. Au jertfit Paştele. Preoţii au stropit* sângele pe care-l luau din mâna leviţilor şi leviţii au jupuit** vitele de piele.

*Cap. 29.22. **Cap. 29.34.

12. Au pus deoparte arderile de tot, ca să le dea cetelor caselor părinteşti ale oamenilor din popor să le aducă Domnului, cum este scris în Cartea* lui Moise. Tot aşa au făcut şi cu boii.

*Lev. 3.3.

13. Au fiert* Paştele la foc după rânduială şi au fiert lucrurile sfinte în cazane**, căldări şi tigăi. Şi le-au împărţit repede la tot poporul.

*Exod 12.8,9. Deut. 16.7. **1 Sam. 2.13-15.

14. Apoi au pregătit ce era pentru ei şi pentru preoţi, căci preoţii, fiii lui Aaron, au avut treabă până noaptea cu aducerea arderilor de tot şi a grăsimilor. De aceea, au pregătit leviţii pentru ei şi pentru preoţi, fiii lui Aaron.
15. Cântăreţii, fiii lui Asaf, stăteau la locul lor, după rânduiala lui* David, lui Asaf, lui Heman şi a lui Iedutun, văzătorul împăratului. Uşierii**, de asemenea, erau la fiecare uşă. N-au avut nevoie să se abată de la slujba lor, căci fraţii lor, leviţii, au pregătit ce era pentru ei.

*1 Cron. 25.1, etc. **1 Cron. 9.17,18; 26.14, etc.

16. Astfel a fost pregătită în ziua aceea toată slujba Domnului, ca să prăznuiască Paştele şi să aducă arderile de tot pe altarul Domnului, după porunca împăratului Iosia.
17. Copiii lui Israel care se aflau acolo au prăznuit Paştele în acelaşi timp şi sărbătoarea Azimelor* şapte zile.

*Exod 12.15; 13.6. Cap. 30.21.

18. Nici o sărbătoare a Paştelor nu* mai fusese prăznuită ca aceasta în Israel din zilele prorocului Samuel. Şi nici unul din împăraţii lui Israel nu mai prăznuise un Paşte ca acela pe care l-au prăznuit Iosia, preoţii şi leviţii, tot Iuda şi Israelul care se aflau acolo şi locuitorii Ierusalimului.

*2 Împ. 23.22,23.

19. În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia a fost prăznuit Paştele acesta.

Împăratul Iosia este ucis

20. După toate aceste* lucruri, după ce a reparat Iosia Casa Domnului, Neco, împăratul Egiptului, s-a suit să lupte împotriva Carchemişului pe Eufrat. Iosia i-a ieşit înainte.

*2 Împ. 23.29. Ier. 46.2.

21. Şi Neco i-a trimis soli să-i spună: „Ce am eu cu tine, împăratul lui Iuda? Nu împotriva ta vin astăzi; ci împotriva unei case cu care sunt în război. Şi Dumnezeu mi-a spus să mă grăbesc. Nu te împotrivi lui Dumnezeu, care este cu mine, ca să nu te nimicească."
22. Dar Iosia nu şi-a întors faţa de la el, ci şi-a schimbat hainele[1] ca să lupte* împotriva lui, fără să asculte cuvintele lui Neco care veneau din gura lui Dumnezeu. A înaintat la luptă în Valea Meghido.

*1 Împ. 22.30.

23. Arcaşii au tras asupra împăratului Iosia, şi împăratul a zis slujitorilor săi: „Luaţi-mă, căci sunt grav rănit."
24. Slujitorii l-au luat din car, l-au pus într-un alt car al lui şi l-au adus* la Ierusalim. A murit şi a fost îngropat în mormântul părinţilor săi. Tot Iuda** şi Ierusalimul l-au plâns pe Iosia.

*2 Împ. 23.30. **Zah. 12.11.

25. Ieremia a făcut un cântec de jale* pentru Iosia. Toţi cântăreţii şi toate cântăreţele au vorbit de Iosia în cântecele lor de jale până în ziua de azi şi au ajuns o datină** în Israel. Cântările acestea sunt scrise în *„Cântecele de jale"*.

1.Sau: s-a deghizat;

*Plân. 4.20. **Ier. 22.20.
26. Celelalte fapte ale lui Iosia şi faptele lui evlavioase, făcute aşa cum porunceşte Legea Domnului,
27. cele dintâi şi cele de pe urmă fapte ale lui, sunt scrise în Cartea Împăraţilor lui Israel şi Iuda.

Domnia lui Ioahaz

36 1. Poporul* ţării l-a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia, şi l-a pus împărat în locul tatălui său, la Ierusalim. *2 Împ. 23.30, etc.
2. Ioahaz avea douăzeci şi trei de ani când a ajuns împărat şi a domnit trei luni la Ierusalim.
3. Împăratul Egiptului l-a dat jos de pe scaunul de domnie din Ierusalim şi a pus peste ţară un bir de o sută de talanţi de argint şi de un talant de aur.
4. Împăratul Egiptului a pus împărat peste Iuda şi peste Ierusalim pe Eliachim, fratele lui Ioahaz, şi i-a schimbat numele în Ioiachim. Neco a luat pe fratele său Ioahaz şi l-a dus în Egipt.

Ioiachim

5. Ioiachim avea douăzeci şi cinci* de ani când a ajuns împărat şi a domnit unsprezece ani la Ierusalim. El a făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului său.
*2 Împ. 23.36,37.
6. Nebucadneţar, împăratul Babilonului, s-a suit împotriva* lui şi l-a legat cu lanţuri de aramă ca să-l ducă** la Babilon.
*2 Împ. 24.1. **2 Împ. 24.6. Ier. 22.18,19; 36.30.
7. Nebucadneţar a dus la Babilon unelte* din Casa Domnului şi le-a pus în casa[1] lui în Babilon.
*2 Împ. 24.13. Dan. 1.1,2; 5.2.
8. Celelalte fapte ale lui Ioiachim, urâciunile pe care le-a săvârşit şi răul ce se afla în el, sunt scrise în Cartea Împăraţilor lui Israel şi Iuda. Şi în locul lui a domnit fiul său, Ioiachin.

Ioiachin

9. Ioiachin* avea opt[1] ani când a ajuns împărat şi a domnit trei luni şi zece zile la Ierusalim. El a făcut ce este rău înaintea Domnului.
*2 Împ. 24.8
10. În anul următor, împăratul Nebucadneţar l-a* dus la Babilon împreună** cu uneltele scumpe ale Casei Domnului. Şi a pus împărat peste Iuda şi peste Ierusalim pe Zedechia †, fratele lui Ioiachin.
*2 Împ. 24.10-17. **Dan. 1.1,2; 5.2. † Ier. 37.1.

Zedechia

11. Zedechia avea douăzeci şi unu* de ani când a ajuns împărat şi a domnit unsprezece ani la Ierusalim.
*2 Împ. 24.18. Ier. 52.1, etc.
12. El a făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului său; şi nu s-a smerit înaintea prorocului Ieremia, care-i vorbea din partea Domnului.
13. S-a răsculat* chiar împotriva împăratului Nebucadneţar, care-l pusese să jure pe Numele lui Dumnezeu. Şi-a înţepenit grumazul** şi şi-a împietrit inima până acolo încât nu s-a întors la Domnul Dumnezeul lui Israel.
*Ier. 52.3. Ezec. 17.15,18. **2 Împ. 17.14.
14. Toate căpeteniile preoţilor şi poporul au înmulţit şi ei fărădelegile, după toate urâciunile popoarelor; şi au pângărit Casa Domnului, pe care o sfinţise El în Ierusalim.
15. Domnul Dumnezeul* părinţilor lor le-a trimis pe solii Săi, trezindu-i devreme şi trimiţându-i, căci a avut milă de poporul Său şi Locaşul Său.
*Ier. 25.3,4; 35.15; 44.4.
16. Dar ei şi-au bătut joc* de trimişii lui Dumnezeu, I-au nesocotit** cuvintele şi au râs † de prorocii Lui, până când mânia †† Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac.
*Ier. 5.12,13. **Prov. 1.25,30. † Ier. 32.2; 38.6. Mat. 23.34. †† Ps. 74.1; 79.5.
17. Atunci Domnul a făcut* să se suie împotriva lor împăratul caldeenilor şi a ucis** cu sabia pe tinerii lor în casa Locaşului lor cel Sfânt. N-a cruţat nici pe tânăr, nici pe tânără, nici pe bătrân, nici pe omul gârbov de ani, ci a dat totul în mâna lui.
*Deut. 28.49. 2 Împ. 25.1, etc. Ezra 9.7. **Ps. 74.20; 79.2,3.
18. Nebucadneţar a dus la Babilon toate uneltele* din Casa Domnului, mari şi mici, vistieriile Casei Domnului şi vistieriile împăratului şi ale căpeteniilor lui.
*2 Împ. 25.13, etc.
19. Au ars* Casa lui Dumnezeu, au dărâmat zidurile Ierusalimului, au pus foc tuturor caselor lui şi au nimicit toate lucrurile scumpe.
*2 Împ. 25.9. Ps. 74.6,7; 79.1,7.
20. Pe cei ce au scăpat* de sabie, Nebucadneţar i-a dus robi în Babilon. Ei i-au fost su-

1.Sau: palatul;
2.La 2 Împăraţi 24.8, citim: „optsprezece ani”;

puşi**, lui şi fiilor lui, până la stăpânirea împărăţiei perşilor,

*2 Împ. 25.11. **Ier. 27.7.

21. ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui* Ieremia, până ce ţara şi-a ţinut** Sabatele ei şi s-a odihnit † tot timpul cât a fost pustiită, până la împlinirea celor şaptezeci de ani.

*Ier. 25.9,11,12; 26.6,7; 29.10. **Lev. 26.34,35,43. Dan. 9.2. † Lev. 25.4,5.

Porunca lui Cirus

22. În cel dintâi an* al lui Cir[1], împăratul perşilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura lui Ieremia**, Domnul a trezit duhul lui Cirus †, împăratul perşilor, care a pus să se facă prin viu grai şi prin scris această vestire în toată împărăţia lui:

*Ezra 1.1. **Ier. 25.12,13; 29.10; 33.10,11,14. † Isa. 44.28;

23. „Aşa* vorbeşte Cir[1], împăratul perşilor: „Domnul Dumnezeul cerurilor mi-a dat toate împărăţiile pământului şi mi-a poruncit să-I zidesc o Casă la Ierusalim în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Domnul Dumnezeul lui să fie cu el şi să plece!"" *Ezra 1.1-3.

1.Sau: Cirus (peste tot în text);

EZRA

(Psalmul 85.2-4.)

Porunca lui Cirus - Întoarcerea din robie

1 1. În cel dintâi an al lui Cir[1], împăratul perşilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului rostit prin gura* lui Ieremia, Domnul a trezit duhul lui Cirus, împăratul perşilor, care a pus să se facă prin viu grai şi prin scris vestirea** aceasta în toată împărăţia lui:

*2 Cron. 36.22,23. Ier. 25.12; 29.10. **Cap. 5.13,14.

2. „Aşa vorbeşte Cirus, împăratul perşilor: „Domnul Dumnezeul cerurilor mi-a dat toate împărăţiile pământului şi mi-a poruncit* să-I zidesc o Casă la Ierusalim în Iuda.

*Isa. 44.28; 45.1,13.

3. Cine dintre voi este din poporul Lui? Dumnezeul lui să fie cu el, şi să se suie la Ierusalim în Iuda, şi să zidească acolo Casa Domnului Dumnezeului lui Israel! El este adevăratul Dumnezeu*, care locuieşte la Ierusalim.

*Dan. 6.26.

4. Oriunde locuiesc rămăşiţe din poporul Domnului, oamenii din locul acela să le dea argint, aur, avere şi vite, pe lângă daruri de bunăvoie, pentru Casa lui Dumnezeu, care este la Ierusalim!""

5. Capii de familie din Iuda şi Beniamin, preoţii şi leviţii, şi anume toţi aceia al căror duh l-a trezit* Dumnezeu, s-au ridicat să meargă să zidească la Ierusalim Casa Domnului.

*Filp. 2.13.

6. Şi toţi cei din jurul lor le-au dat lucruri de argint, de aur, avere, vite şi lucruri scumpe, în afară de toate darurile de bunăvoie.

1.Sau: Cirus (peste tot în text);

7. Împăratul Cirus a dat* înapoi uneltele Casei Domnului pe care le luase** Nebucadneţar din Ierusalim şi le pusese în templul dumnezeului său.

*Cap. 5.14; 6.5. **2 Împ. 24.13. 2 Cron. 36.7.

8. Cirus, împăratul perşilor, le-a scos prin Mitredat, vistiernicul, care le-a dat lui Şeşbaţar* *(Zorobabel)*, voievodul lui Iuda.

*Cap. 5.14.

9. Iată-le numărul: treizeci de ligheane de aur, o mie de ligheane de argint, douăzeci şi nouă de cuţite,

10. treizeci de potire de aur, patru sute zece potire de argint de mâna a doua şi o mie de alte unelte.

11. Toate lucrurile de aur şi de argint erau în număr de cinci mii patru sute. Şeşbaţar a adus toate acestea din Babilon la Ierusalim, împreună cu cei ce s-au întors din robie.

Numărul israeliţilor întorşi
în ţara lui Iuda

2 1. Iată* oamenii din ţară care s-au întors din robie, şi anume aceia pe care îi luase Nebucadneţar**, împăratul Babilonului, robi la Babilon şi care s-au întors la Ierusalim şi în Iuda, fiecare în cetatea lui.

*Neem. 7.6, etc. **2 Împ. 24.14-16; 25.11. 2 Cron. 36.20.

2. Au plecat cu Zorobabel, Iosua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mardoheu, Bilşan, Mispar, Bigvai, Rehum, Baana. Numărul bărbaţilor din poporul lui Israel:

3. fiii lui Pareoş, două mii o sută şaptezeci şi doi;

4. fiii lui Şefatia, trei sute şaptezeci şi doi;
5. fiii lui Arah, şapte sute şaptezeci şi cinci*;

*Neem. 7.10.

6. fiii lui Pahat-Moab*, din fiii lui Iosua şi lui Ioab, două mii opt sute doisprezece;

*Neem. 7.11.

7. fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci şi patru;
8. fiii lui Zatu, nouă sute patruzeci şi cinci;
9. fiii lui Zacai, şapte sute şaizeci;
10. fiii lui Bani, şase sute patruzeci şi doi;
11. fiii lui Bebai, şase sute douăzeci şi trei;
12. fiii lui Azgad, o mie două sute douăzeci şi doi;
13. fiii lui Adonicam, şase sute şaizeci şi şase;
14. fiii lui Bigvai, două mii cincizeci şi şase;
15. fiii lui Adin, patru sute cincizeci şi patru;
16. fiii lui Ater, din familia lui Ezechia, nouăzeci şi opt;
17. fiii lui Beţai, trei sute douăzeci şi trei;
18. fiii lui Iora, o sută doisprezece;
19. fiii lui Haşum, două sute douăzeci şi trei;
20. fiii lui Ghibar, nouăzeci şi cinci;
21. fiii lui Betleem, o sută douăzeci şi trei;
22. oamenii din Netofa, cincizeci şi şase;
23. oamenii din Anatot, o sută douăzeci şi opt;
24. fiii lui Azmavet, patruzeci şi doi;
25. fiii lui Chiriat-Arim, Chefirei şi Beerotului, şapte sute patruzeci şi trei;
26. fiii Ramei şi ai Ghebei, şase sute douăzeci şi unu;
27. oamenii din Micmas, o sută douăzeci şi doi;
28. oamenii din Betel şi Ai, două sute douăzeci şi trei;
29. fiii lui Nebo, cincizeci şi doi;
30. fiii lui Magbiş, o sută cincizeci şi şase;
31. fiii celuilalt Elam*, o mie două sute cincizeci şi patru;

*Vers. 1.

32. fiii lui Harim, trei sute douăzeci;
33. fiii lui Lod, lui Hadid şi lui Ono, şapte sute douăzeci şi cinci;
34. fiii Ierihonului, trei sute patruzeci şi cinci;
35. fiii lui Senaa, trei mii şase sute treizeci.
36. Preoţi: fiii lui Iedaeia*, din casa lui Iosua, nouă sute şaptezeci şi trei;

*1 Cron. 24.7.

37. fiii lui Imer*, o mie cincizeci şi doi;

*1 Cron. 24.14.

38. fiii lui Paşhur*, o mie două sute patruzeci şi şapte;

*1 Cron. 9.12.

39. fiii lui Harim*, o mie şaptesprezece.

*1 Cron. 24.8.

40. Leviţi: fiii lui Iosua şi Cadmiel, din fiii lui Hodavia, şaptezeci şi patru.
41. Cântăreţi: fiii lui Asaf, o sută douăzeci şi opt.
42. Fiii uşierilor: fiii lui Şalum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Acub, fiii lui Hatita, fiii lui Şobai, de toţi o sută treizeci şi nouă.
43. Slujitorii* Templului: fiii lui Ţiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot,

*1 Cron. 9.2.

44. fiii lui Cheros, fiii lui Siaha, fiii lui Padon,
45. fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Acub,
46. fiii lui Hagab, fiii lui Şamlai, fiii lui Hanan,
47. fiii lui Ghidei, fiii lui Gahar, fiii lui Reaia,
48. fiii lui Reţin, fiii lui Necoda, fiii lui Gazam,
49. fiii lui Uza, fiii lui Paseah, fiii lui Besai,
50. fiii lui Asna, fiii lui Mehunim, fiii lui Nefusim,
51. fiii lui Bacbuc, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur,
52. fiii lui Baţlut, fiii lui Mehida, fiii lui Harşa,
53. fiii lui Barcos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah,
54. fiii lui Neţiah, fiii lui Hatifa.
55. Fiii robilor* lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Peruda,

*1 Împ. 9.21.

56. fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghidei,
57. fiii lui Şefatia, fiii lui Hatil, fiii lui Pocheret-Haţebaim, fiii lui Ami.
58. Toţi slujitorii* Templului şi fiii robilor** lui Solomon erau trei sute nouăzeci şi doi.

*Ios. 9.21,27. 1 Cron. 9.2. **1 Împ. 9.21.

59. Iată pe cei ce-au plecat din Tel-Melah, din Tel-Harşa, din Cherub-Adan, din Imer şi care n-au putut să-şi arate casa lor părintească şi neamul, ca să facă dovada că erau din Israel:
60. fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii lui Necoda, şase sute cincizeci şi doi.

61. Şi dintre fiii preoţilor: fiii lui Habaia, fiii lui Hacoţ, fiii lui Barzilai*, care luase de nevastă pe una din fetele lui Barzilai, galaaditul, şi a fost numit cu numele lor.

*2 Sam. 17.27.

62. Şi-au căutat însemnarea în cărţile spiţelor de neam, dar n-au găsit-o. De aceea*, au fost îndepărtaţi din preoţie,

*Num. 3.10.

63. şi dregătorul le-a spus să nu* mănânce lucruri preasfinte, până când un preot va întreba pe Urim** şi Tumim.

*Lev. 22.2,10,15,16. **Exod 28.30. Num. 27.21.

64. Toată* adunarea era de patruzeci şi două de mii trei sute şaizeci de inşi,

*Neem. 7.66, etc.

65. în afară de robii şi roabele lor, în număr de şapte mii trei sute treizeci şi şapte. Între ei se aflau două sute de cântăreţi şi cântăreţe.
66. Aveau şapte sute treizeci şi şase de cai, două sute patruzeci şi cinci de catâri,
67. patru sute treizeci şi cinci de cămile şi şase mii şapte sute douăzeci de măgari.
68. Unii* capi de familie, la venirea lor la Casa Domnului în Ierusalim, au adus daruri de bunăvoie pentru Casa lui Dumnezeu, ca s-o aşeze din nou pe locul unde fusese.

*Neem. 1.10.

69. Au dat la vistieria* lucrării, după mijloacele lor, şaizeci şi una de mii de darici de aur, cinci mii de mine de argint şi o sută de haine preoţeşti.

*1 Cron. 26.20.

70. Preoţii* şi leviţii, oamenii din popor, cântăreţii, uşierii şi slujitorii Templului s-au aşezat în cetăţile lor. Tot Israelul a locuit în cetăţile lui.

*Cap. 6.16,17. Neem. 7.73.

Altarul arderilor de tot

3 1. Când a venit luna a şaptea, copiii lui Israel erau în cetăţile lor. Atunci poporul s-a strâns ca un singur om la Ierusalim.
2. Iosua, fiul lui Ioţadac, cu fraţii săi, preoţii, şi Zorobabel, fiul lui Şealtiel*, cu fraţii săi s-au ridicat şi au zidit altarul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pe el arderi de tot, după cum este scris** în Legea lui Moise, omul lui Dumnezeu.

*Mat. 1.12. Luca 3.27. **Deut. 12.5.

3. Au aşezat din nou altarul pe temeliile lui, măcar că au avut să se teamă de popoarele ţării, şi au adus arderi* de tot Domnului, arderile de tot de dimineaţă şi de seară.

*Num. 28.3,4.

4. Au sărbătorit* Sărbătoarea Corturilor, cum** este scris şi au adus † zi de zi arderi de tot, după numărul poruncit pentru fiecare zi.

*Neem. 8.14,17. Zah. 14.16,17. **Exod 23.16. † Num. 29.12, etc.

5. După aceea, au adus arderea de tot* necurmată, arderile de tot pentru fiecare lună nouă şi pentru toate sărbătorile închinate Domnului, în afară de cele pe care le aducea fiecare ca daruri de bunăvoie Domnului.

*Exod 29.38. Num. 28.3,11,19,26; 29.2,8,13.

6. Din cea dintâi zi a lunii a şaptea au început să aducă Domnului arderi de tot. Însă temeliile Templului Domnului nu erau încă puse.
7. Au dat argint cioplitorilor în piatră şi tâmplarilor şi mâncare*, băuturi şi untdelemn, sidonienilor şi tirienilor, ca să aducă pe mare, până la Iafo**, lemn de cedru din Liban, după † învoirea dată de Cirus, împăratul perşilor.

*1 Împ. 5.6,9. 2 Cron. 2.10. Fapt. 12.20. **2 Cron. 2.16. Fapt. 9.36. † Cap. 6.3.

Punerea temeliilor Templului

8. În al doilea an de la venirea lor la Casa lui Dumnezeu la Ierusalim, în luna a doua, Zorobabel, fiul lui Şealtiel, Iosua, fiul lui Ioţadac, cu ceilalţi fraţi ai lor, preoţi şi leviţi, şi toţi cei ce se întorseseră din robie la Ierusalim s-au pus pe lucru şi au însărcinat* pe leviţii de la douăzeci de ani în sus să vegheze asupra lucrărilor Casei Domnului.

*1 Cron. 23.24,27.

9. Şi Iosua* cu fiii şi fraţii săi, Cadmiel cu fiii săi, fiii lui Iuda, fiii lui Henadad cu fiii şi fraţii lor, leviţii, s-au pregătit toţi, ca un om, să vegheze asupra celor ce lucrau la Casa lui Dumnezeu.

*Cap. 2.40.

10. Când au pus lucrătorii temeliile Templului Domnului, au aşezat* pe preoţi în veşminte, cu trâmbiţe, şi pe leviţi, fiii lui Asaf, cu chimvale, ca să laude pe Domnul, după rânduiala lui David**, împăratul lui Israel.

*1 Cron. 16.5,6,42. **1 Cron. 6.31; 16.4; 25.1.

11. Cântau*, mărind şi lăudând pe Domnul prin aceste cuvinte: „Căci** este bun, căci îndurarea Lui pentru Israel ţine † în veci!” Şi tot poporul scotea mari strigăte de bucurie, lăudând pe Domnul, pentru că puneau temeliile Casei Domnului.

*Exod 15.21. 2 Cron. 7.3. Neem. 12.24. **1 Cron. 16.34. Ps. 136.1. † 1 Cron. 16.41. Ier. 33.11.

12. Dar mulţi* dintre preoţi şi leviţi şi dintre

capii de familii mai în vârstă, care văzuseră Casa dintâi, plângeau tare, când se puneau sub ochii lor temeliile Casei acesteia. Mulţi alţii îşi arătau bucuria prin strigăte,

*Hag. 2.3.

13. aşa încât nu se putea deosebi glasul strigătelor de bucurie de glasul plânsetelor poporului; căci poporul scotea mari strigăte, al căror sunet se auzea de departe.

Amânarea zidirii Templului

4 1. Vrăjmaşii* lui Iuda şi Beniamin au auzit că fiii robiei zidesc un Templu Domnului Dumnezeului lui Israel.

*Vers. 7-9.

2. Au venit la Zorobabel şi la capii de familii şi le-au zis: „Să zidim şi noi cu voi; căci şi noi chemăm ca şi voi pe Dumnezeul vostru şi-I aducem jertfe din vremea lui Esar-Hadon*, împăratul Asiriei, care ne-a adus aici."

*2 Împ. 17.24,32,33; 19.37. Vers. 10.

3. Dar Zorobabel, Iosua şi ceilalţi capi ai familiilor lui Israel le-au răspuns: „Nu* se cuvine să zidiţi împreună cu noi Casa Dumnezeului nostru; ci noi singuri o vom zidi Domnului Dumnezeului lui Israel, cum ne-a poruncit** împăratul Cir[1], împăratul perşilor."

*Neem. 2.20. **Cap. 1.1-3.

4. Atunci oamenii* ţării au slăbit mâna poporului lui Iuda; l-au înfricoşat ca să-l împiedice să zidească

*Cap. 3.3.

5. şi au mituit cu preţ de argint pe sfetnici ca să-i zădărnicească lucrarea. Aşa a fost tot timpul vieţii lui Cirus, împăratul perşilor, până la domnia lui Dariu[2], împăratul perşilor.
6. Sub domnia lui Ahaşveroş[3], la începutul domniei lui, au scris o pâră[4] împotriva locuitorilor din Iuda şi din Ierusalim.
7. Şi pe vremea lui Artaxerxe, Bişlam, Mitredat, Tabeel şi ceilalţi tovarăşi de slujbă ai lor au scris lui Artaxerxe, împăratul perşilor. Scrisoarea a fost scrisă cu slove aramaice şi tălmăcită în limba aramaică.
8. Dregătorul Rehum şi logofătul Şimşai au scris împăratului Artaxerxe scrisoarea următoare la Ierusalim.
9. Dregătorul Rehum, logofătul Şimşai şi ceilalţi tovarăşi de slujbă ai lor, cei din Din*, din Arfarsatac, din Tarpel, din Afaras, din Erec, din Babilon, din Susa, din Deha, din Elam

*2 Împ. 17.30,31.

10. şi celelalte popoare pe care le-a mutat marele şi vestitul Osnapar şi le-a aşezat în cetatea Samariei şi în celelalte locuri de dincoace de Râu şi aşa mai departe...
11. Iată cuprinsul scrisorii pe care au trimis-o împăratului Artaxerxe:
„Robii tăi, oamenii de dincoace de Râu, şi aşa mai departe...
12. Să ştie împăratul că iudeii plecaţi de la tine şi veniţi printre noi la Ierusalim zidesc din nou cetatea aceea răzvrătită şi rea, îi ridică zidurile şi-i repară temeliile.
13. Să ştie, dar, împăratul că, dacă se va zidi cetatea aceasta şi i se vor ridica zidurile, nu vor mai plăti nici bir*, nici dare, nici drept de trecere; şi vistieria împărătească va suferi din pricina aceasta.

*Cap. 7.24.

14. Şi, fiindcă noi mâncăm sarea curţii domneşti şi nu ne cade bine să vedem pe împărat păgubit, trimitem împăratului aceste ştiri.
15. Să se facă cercetări în cartea cronicilor părinţilor tăi; şi vei găsi şi vei vedea în cartea cronicilor că cetatea aceasta este o cetate răzvrătită, vătămătoare împăraţilor şi ţinuturilor şi că s-au dedat la răscoală încă din vremuri străbune. De aceea a fost nimicită cetatea aceasta.
16. Facem cunoscut împăratului că, dacă va fi zidită din nou cetatea aceasta şi dacă i se vor ridica zidurile, prin chiar faptul acesta, nu vei mai avea stăpânire dincoace de Râu."
17. Iată răspunsul trimis de împărat dregătorului[1] Rehum, logofătului[2] Şimşai şi celorlalţi tovarăşi ai lui de slujbă, care locuiau la Samaria şi în alte locuri de cealaltă parte a Râului:
„Sănătate şi aşa mai departe...
18. Scrisoarea pe care ne-aţi trimis-o a fost citită întocmai înaintea mea.
19. Am dat poruncă să se facă cercetări; şi s-a găsit că din vremuri vechi cetatea aceasta s-a răsculat împotriva împăraţilor şi s-a dedat la răscoală şi la răzvrătire.
20. Au fost la Ierusalim împăraţi puternici, stăpâni* peste toată ţara de dincolo** de Râu, şi cărora li se plătea bir, dare şi drept de trecere pe drum[3].

*1 Împ. 4.21. Ps. 72.8. **Gen. 15.18. Ios. 1.4

21. Ca urmare, porunciţi să înceteze lucrările oamenilor acelora şi să nu se mai zidească cetatea aceasta până ce nu vor avea o învoire

1.Sau: Cirus (peste tot în text); 2.Sau: Darius (peste tot în text);
3.Probabil Cambises, fiul lui Cirus;
4.Sau: plângere, învinuire (peste tot în text);

1.Sau: comandantului, cancelarului;
2.Sau: cărturarului, scribului, scriitorului;
3.Sau: tribut, taxă şi vamă (peste tot în text);

din partea mea.
22. Vedeţi să nu vă abateţi de la porunca aceasta, ca să nu crească răul acela spre paguba împăraţilor.”
23. Îndată ce s-a citit cuprinsul scrisorii împăratului Artaxerxe înaintea lui Rehum, înaintea scriitorului Şimşai şi înaintea tovarăşilor lor de slujbă, s-au dus în grabă la Ierusalim la iudei şi i-au oprit prin forţă şi cu putere de la lucrările lor.
24. Atunci s-a oprit lucrarea Casei lui Dumnezeu la Ierusalim şi a fost oprită până în anul al doilea al domniei lui Darius, împăratul perşilor.

Zidirea Templului începe iarăşi

5 1. Prorocii: Hagai*, prorocul, şi Zaharia**, fiul lui Ido, au prorocit iudeilor care erau în Iuda şi la Ierusalim în Numele Dumnezeului lui Israel.

*Hag. 1.1. **Zah. 1.1.

2. Atunci Zorobabel*, fiul lui Şealtiel, şi Iosua, fiul lui Ioţadac, s-au ridicat şi au început zidirea Casei lui Dumnezeu la Ierusalim. Şi împreună cu ei erau şi prorocii lui Dumnezeu, care-i ajutau.

*Cap. 3.2.

3. În aceeaşi vreme, Tatnai*, dregătorul de dincoace de Râu, Şetar-Boznai şi tovarăşii lor de slujbă au venit la ei şi le-au vorbit aşa:
„Cine** v-a dat învoire să zidiţi Casa aceasta şi să ridicaţi zidurile acestea?”

*Vers. 6. Cap. 6.6. **Vers. 9.

4. Ei le-au mai* zis: „Care sunt numele oamenilor care zidesc clădirea aceasta?”

*Vers. 10.

5. Dar ochiul* lui Dumnezeu veghea asupra bătrânilor iudeilor. Şi au lăsat să meargă înainte lucrările până la trimiterea unei înştiinţări către Darius şi până la primirea unei scrisori** de la el în această privinţă.

*Cap. 7.6,28. Ps. 33.18. **Cap. 6.6.

6. Iată cuprinsul scrisorii trimise împăratului Darius de Tatnai, dregătorul de dincoace de Râu, de Şetar-Boznai* şi tovarăşii lor din Afarsac care locuiau dincoace de Râu.

*Cap. 4.9.

7. I-au trimis o scrisoare cu următorul cuprins:
„Către împăratul Darius, sănătate!
8. Să ştie împăratul că ne-am dus în ţinuturile lui Iuda, la Casa Dumnezeului celui mare. Ea se zideşte din pietre cioplite şi în pereţi se pune lemn; lucrul merge repede şi izbuteşte în mâinile lor.
9. Am întrebat pe bătrâni şi le-am vorbit aşa: „Cine v-a dat* învoire să zidiţi Casa aceasta şi să ridicaţi zidurile acestea?”

*Vers. 3,4.

10. Le-am cerut şi numele lor ca să ţi le facem cunoscut şi am pus în scris numele oamenilor care sunt în fruntea lor.
11. Iată răspunsul pe care ni l-au dat: „Noi suntem slujitorii Dumnezeului cerurilor şi al pământului şi zidim din nou Casa care fusese zidită acum mulţi ani. Un mare împărat* al lui Israel o zidise şi o isprăvise.

*1 Împ. 6.1.

12. Dar, după ce* părinţii noştri au mâniat pe Dumnezeul cerurilor, El i-a dat în mâinile lui Nebucadneţar**, împăratul Babilonului, caldeeanul, care a nimicit Casa aceasta şi a luat pe popor rob la Babilon.

*2 Cron. 36.16,17. **2 Împ. 24.2; 25.8,9,11.

13. Totuşi în cel dintâi an al lui Cirus*, împăratul Babilonului, împăratul Cirus a dat poruncă să se zidească din nou această Casă a lui Dumnezeu.

*Cap. 1.1.

14. Şi chiar împăratul Cirus a scos din templul din Babilon uneltele de aur* şi de argint ale Casei lui Dumnezeu, pe care le luase Nebucadneţar din Templul de la Ierusalim şi le duse se în templul din Babilon, le-a dat în mâna unuia numit** Şeşbaţar, pe care-l pusese dregător[1],

*Cap. 1.7,8; 6.5. **Hag. 1.14; 2.21.

15. şi i-a zis: „Ia uneltele acestea, du-te şi le pune în Templul din Ierusalim şi să se zidească din nou Casa lui Dumnezeu pe locul unde era.”
16. Acest Şeşbaţar a venit, dar, şi a pus* temeliile Casei lui Dumnezeu la Ierusalim. De atunci până acum se zideşte ea şi nu s-a** isprăvit.

*Cap. 3.8,10. **Cap. 6.15.

17. Acum, dacă împăratul găseşte cu cale, să se facă cercetări* în casa vistieriilor împăratului la Babilon, ca să vadă dacă s-a dat din partea împăratului Cirus o poruncă pentru zidirea Casei acesteia a lui Dumnezeu la Ierusalim. Apoi, să ne trimită împăratul voinţa lui asupra acestui lucru.”

*Cap. 6.1,2.

Porunca lui Darius

6 1. Atunci împăratul Darius a dat poruncă să se facă cercetări* în casa scrisorilor[2], unde se puneau vistieriile în Babilon.

*Cap. 5.17.

1.Sau: guvernator; 2.Sau: casa sulurilor de cărţi;

2. Şi s-a găsit la Ahmeta, capitala ţinutului Mediei, un sul pe care era scrisă această aducere aminte:

3. „În anul întâi al domniei împăratului Cirus, împăratul Cirus a dat această poruncă privitoare la Casa lui Dumnezeu din Ierusalim: „Casa să fie zidită iarăşi, ca să fie un loc unde să se aducă jertfe şi să aibă temelii tari. Să aibă o înălţime de şaizeci de coţi, o lăţime de şaizeci de coţi,

4. trei rânduri* de pietre cioplite şi un rând de lemn nou. Cheltuielile vor fi plătite din casa împăratului.

*1 Împ. 6.36.

5. Mai mult, uneltele de aur* şi de argint ale Casei lui Dumnezeu, pe care le luase Nebucadneţar din Templul de la Ierusalim şi le adusese la Babilon, să fie date înapoi, duse în Templul din Ierusalim, la locul unde erau, şi puse în Casa lui Dumnezeu.”

*Cap. 1.7,8; 5.14.

6. Acum, Tatnai, dregătorul de dincolo de Râu, Şetar-Boznai şi tovarăşii voştri de slujbă din Afarsac, care locuiţi dincolo de Râu, depărtaţi-vă* de locul acesta.

*Cap. 5.3.

7. Lăsaţi să meargă înainte lucrările acestei Case a lui Dumnezeu; dregătorul iudeilor şi bătrânii iudeilor s-o zidească iarăşi pe locul unde era.

8. Iată porunca pe care o dau cu privire la ce veţi avea de făcut faţă de aceşti bătrâni ai iudeilor, pentru zidirea acestei Case a lui Dumnezeu: cheltuielile, luate din averile împăratului venite din birurile de dincolo de Râu, să fie plătite îndată oamenilor acestora ca să nu înceteze lucrul.

9. Lucrurile trebuincioase pentru arderile de tot ale Dumnezeului cerurilor, viţei, berbeci şi miei, grâu, sare, vin şi untdelemn, să li se dea, la cerere, preoţilor din Ierusalim, zi de zi şi fără nici o lipsă,

10. ca să aducă jertfe de bun miros* Dumnezeului cerurilor şi să se** roage pentru viaţa împăratului şi a fiilor lui.

*Cap. 7.23. Ier. 29.7. **1 Tim. 2.1,2.

11. Şi iată porunca pe care o dau cu privire la oricine va călca porunca aceasta: să se scoată din casa lui o bârnă, s-o ridice ca să fie spânzurat pe ea şi casa* să i se prefacă într-o grămadă de gunoi.

*Dan. 2.5; 3.29.

12. Dumnezeul care a pus să locuiască în locul acela Numele Lui* să răstoarne pe orice împărat şi pe orice popor care ar întinde mâna să calce cuvântul meu ca să nimicească această Casă a lui Dumnezeu din Ierusalim! Eu, Darius, am dat porunca aceasta. Să fie împlinită întocmai!”

*1 Împ. 9.3.

13. Tatnai, dregătorul de dincoace de Râu, Şetar-Boznai şi tovarăşii lor de slujbă au împlinit întocmai porunca aceasta pe care le-a trimis-o împăratul Darius.

14. Şi bătrânii* iudeilor au zidit cu izbândă, după prorociile prorocului Hagai şi ale lui Zaharia, fiul lui Ido; au zidit şi au isprăvit, după porunca Dumnezeului lui Israel şi după porunca lui Cirus**, lui Darius † şi lui †† Artaxerxe, împăratul perşilor.

*Cap. 5.1,2. **Vers. 3. Cap. 1.1; 5.13. † Cap. 4.24. †† Cap. 7.1.

15. Casa a fost isprăvită în ziua a treia a lunii Adar, în al şaselea an al domniei împăratului Darius.

Sfinţirea Templului

16. Copiii lui Israel, preoţii şi leviţii, şi ceilalţi fiii ai robiei au făcut cu bucurie sfinţirea* acestei Case a lui Dumnezeu.

*1 Împ. 8.63. 2 Cron. 7.5.

17. Au adus* pentru sfinţirea acestei Case a lui Dumnezeu o sută de viţei, două sute de berbeci, patru sute de miei şi, ca jertfe ispăşitoare pentru tot Israelul, doisprezece ţapi, după numărul seminţiilor lui Israel.

*Cap. 8.35.

18. Au pus pe preoţi, după cetele* lor, şi pe leviţi, după împărţirile[1]** lor, pentru slujba lui Dumnezeu la Ierusalim, cum este scris † în Cartea lui Moise.

*1 Cron. 24.1. **1 Cron. 23.6. † Num. 3.6; 8.9.

19. Fiii robiei au prăznuit Paştele* în a paisprezecea zi a lunii întâi.

*Exod 12.6.

20. Preoţii şi leviţii se curăţiseră* cu toţii, aşa că toţi erau curaţi; au jertfit Paştele** pentru toţi fiii robiei, pentru fraţii lor preoţii şi pentru ei înşişi.

*2 Cron. 30.15. **2 Cron. 35.11.

21. Copiii lui Israel întorşi din robie au mâncat Paştele împreună cu toţi cei ce se despărţiseră de necurăţia* popoarelor ţării şi care s-au unit cu ei ca să caute pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 9.11.

22. Au prăznuit cu bucurie şapte zile sărbătoarea Azimelor*, căci Domnul îi înveselise făcând** pe împăratul † Asiriei să-i sprijine în lucrarea Casei lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

1.Sau: rândurile, schimburile;

*Exod 12.15; 13.6. 2 Cron. 30.21; 35.17. **Prov. 21.1 † 2 Împ. 23.29. 2 Cron. 33.11. Vers. 6, etc. Cap. 1.1.

Venirea lui Ezra la Ierusalim

7 1. După aceste lucruri, sub domnia lui* Artaxerxe, împăratul perşilor, a venit Ezra, fiul** lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilchia,

*Neem. 2.1. **1 Cron. 6.14.

2. fiul lui Şalum, fiul lui Ţadoc, fiul lui Ahitub,
3. fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot,
4. fiul lui Zerahia, fiul lui Uzi, fiul lui Buchi,
5. fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, marele preot.
6. Acest Ezra a venit din Babilon: era un cărturar iscusit* în Legea lui Moise dată de Domnul Dumnezeul lui Israel. Şi, fiindcă mâna** Domnului Dumnezeului său era peste el, împăratul i-a dat tot ce ceruse.

*Vers. 11,12,21. **Vers. 9. Cap. 8.22,31.

7. Mulţi din copiii lui Israel, din preoţi şi din leviţi*, din cântăreţi, din uşieri şi din slujitorii** Templului au venit † şi ei la Ierusalim, în al şaptelea an al împăratului Artaxerxe.

*Cap. 2.43; 8.20. **Cap. 8.1. † Cap. 8.15, etc.

8. Ezra a venit la Ierusalim în a cincea lună a anului al şaptelea al împăratului.
9. Plecase din Babilon în ziua întâi a lunii întâi şi a ajuns la Ierusalim în ziua întâi a lunii a cincea, mâna bună* a Dumnezeului său fiind peste el.

*Vers. 6. Neem. 2.8,18.

10. Căci Ezra îşi pusese inima să adâncească şi să împlinească* Legea Domnului şi să înveţe** pe oameni în mijlocul lui Israel legile şi poruncile[1].

*Ps. 119.45. **Deut. 33.10. Vers. 6,25. Neem. 8.1-8. Mal. 2.7.

11. Iată cuprinsul scrisorii date de împăratul Artaxerxe preotului şi cărturarului Ezra, cărturar al cuvintelor poruncilor Domnului şi al orânduielilor Lui cu privire la Israel:
12. „Artaxerxe, împăratul* împăraţilor, către Ezra, preotul şi cărturarul iscusit[2] în Legea Dumnezeului cerurilor şi aşa mai departe...:

*Ezec. 26.7. Dan. 2.37.

13. Am dat poruncă să se lase să plece aceia din poporul lui Israel, din preoţii şi din leviţii lui care se află în împărăţia mea şi care vor să plece cu tine la Ierusalim.

1.Sau: orânduiala şi judecata; 2.Sau: pe deplin competent;

14. Tu eşti trimis de împăratul[1] şi de cei şapte sfetnici* ai lui să cercetezi în Iuda şi Ierusalim după Legea Dumnezeului tău care este în mâinile tale,

*Est. 1.14.

15. şi să duci argintul şi aurul pe care împăratul şi sfetnicii săi l-au dăruit cu dragă inimă Dumnezeului lui Israel, a cărui locuinţă* este la Ierusalim,

*2 Cron. 6.2. Ps. 135.21.

16. tot argintul şi aurul* pe care-l vei găsi în tot ţinutul Babilonului şi darurile de bunăvoie făcute de popor** şi preoţi pentru Casa Dumnezeului lor la Ierusalim.

*Cap. 8.25. **1 Cron. 29.6,9.

17. Ca urmare, vei avea grijă să cumperi cu argintul acesta viţei, berbeci, miei şi ce trebuie pentru darurile* de mâncare şi jertfele de băutură şi să** le aduci pe altarul Casei Dumnezeului vostru la Ierusalim.

*Num. 15.4-13. **Deut. 12.5,11.

18. Cu celălalt argint şi aur să faceţi ce veţi crede de cuviinţă, tu şi fraţii tăi, potrivit cu voia Dumnezeului vostru.
19. Pune înaintea Dumnezeului din Ierusalim uneltele care-ţi vor fi încredinţate pentru slujba Casei Dumnezeului tău.
20. Să scoţi din casa vistieriilor împăratului ce va trebui pentru celelalte cheltuieli pe care le vei avea de făcut cu privire la Casa Dumnezeului tău.
21. Eu, împăratul Artaxerxe, dau poruncă tuturor vistiernicilor de dincolo de Râu să dea îndată lui Ezra, preot şi cărturar iscusit în Legea Dumnezeului cerurilor, tot ce vă va cere,
22. până la o sută de talanţi de argint, o sută de cori de grâu, o sută de baţi de vin, o sută de baţi de untdelemn şi sare câtă va vrea.
23. Tot ce este poruncit de Dumnezeul cerurilor să se facă întocmai pentru Casa Dumnezeului cerurilor, pentru ca să nu vină mânia Lui asupra împărăţiei, asupra împăratului şi asupra fiilor săi.
24. Vă facem cunoscut că nu puteţi pune nici tribut, nici taxă, nici vamă peste nici unul din preoţi, din leviţi, din cântăreţi, din uşieri, din slujitorii Templului şi din slujitorii acestei Case a lui Dumnezeu.
25. Şi tu, Ezra, după înţelepciunea lui Dumnezeu pe care o ai, pune* judecători şi dregă-

1.Lit.: dinaintea împăratului;

tori[1] care să facă dreptate la tot poporul de dincolo de Râu, tuturor celor ce cunosc legile Dumnezeului tău; şi fă-le cunoscute celor ce nu le cunosc**.

*Exod 18.21,22. Deut. 16.18. **Vers. 10. 2 Cron. 17.7. Mal. 2.7. Mat. 23.2,3.

26. Oricine nu va păzi întocmai Legea Dumnezeului tău şi legea împăratului să fie condamnat la moarte, la exil, la o amendă[2] sau la închisoare."

27. „Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul părinţilor noştri, care** a pregătit inima împăratului ca să slăvească astfel Casa Domnului la Ierusalim

*1 Cron. 29.10. **Cap. 6.22.

28. şi a îndreptat* asupra mea bunăvoinţa împăratului, a sfetnicilor săi şi a tuturor căpeteniilor puternice ale lui! Întărit de mâna** Domnului Dumnezeului meu care era asupra mea, am strâns pe căpeteniile lui Israel, ca să plece cu mine. *Cap. 9.9. **Vers. 6,9. Cap. 5.5; 8.18.

Însoţitorii şi colaboratorii lui Ezra

8 1. Iată capii de familii şi genealogia celor ce s-au suit cu mine din Babilon, sub domnia împăratului Artaxerxe:

2. din fiii lui Fineas, Gherşom; din fiii lui Itamar, Daniel; din fiii lui David, Hatuş*;

*1 Cron. 3.22.

3. din fiii lui Şecania, din fiii lui Pareoş*, Zaharia, şi cu el o sută cincizeci de bărbaţi înscrişi;

*Cap. 2.3.

4. din fiii lui Pahat-Moab, Elioenai, fiul lui Zerahia, şi cu el două sute de bărbaţi;
5. din fiii lui Şecania, fiul lui Iahaziel, şi cu el trei sute de bărbaţi;
6. din fiii lui Adin, Ebed, fiul lui Ionatan, şi cu el cincizeci de bărbaţi;
7. din fiii lui Elam, Isaia, fiul Ataliei, şi cu el şaptezeci de bărbaţi;
8. din fiii lui Şefatia, Zebadia, fiul lui Micael, şi cu el optzeci de mii de bărbaţi;
9. din fiii lui Ioab, Obadia, fiul lui Iehiel, şi cu el două sute optsprezece bărbaţi;
10. din fiii lui Şelomit, fiul lui Iosifia, şi cu el o sută şaizeci de bărbaţi;
11. din fiii lui Bebai, Zaharia, fiul lui Bebai, şi cu el douăzeci şi opt de bărbaţi;
12. din fiii lui Azgad, Iohanan, fiul lui Hacatan, şi cu el o sută zece bărbaţi;
13. din fiii lui Adonicam, cei din urmă, ale căror nume iată-le: Elifelet, Ieiel şi Şemaia, şi cu ei şaizeci de bărbaţi;
14. din fiii lui Bigvai, Utai şi Zabud, şi cu ei şaptezeci de bărbaţi.
15. I-am strâns la râul care curge spre Ahava şi am făcut tabără acolo trei zile. Am căutat între popor şi preoţi, şi n-am găsit acolo pe nici unul dintre fiii lui* Levi.

*Cap. 1.1.

16. Atunci am trimis să cheme pe căpeteniile Eliezer, Ariel, Şemaia, Elnatan, Iarib, Elnatan, Natan, Zaharia şi Meşulam, şi pe învăţătorii Ioiarib şi Elnatan.
17. I-am trimis la căpetenia Ido, care locuia la Casifia, şi am pus în gura lor ce trebuiau să spună lui Ido şi fraţilor săi slujitori ai Templului care erau la Casifia, ca să ne aducă slujitori pentru Casa Dumnezeului nostru.
18. Şi, fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului nostru era peste noi, ne-au adus* pe Serebia, bărbat cu minte, dintre fiii lui Mahli, fiul lui Levi, fiul lui Israel, şi cu el pe fiii şi fraţii lui, în număr de optsprezece;

*Neem. 8.7; 9.4,5.

19. pe Haşabia, şi cu el pe Isaia, dintre fiii lui Merari, fraţii săi şi fiii lor, în număr de douăzeci;
20. şi dintre slujitorii* Templului, pe care David şi căpeteniile îi puseseră în slujba leviţilor, două sute douăzeci de slujitori ai Templului, toţi numiţi pe nume.

*Cap. 2.43.

21. Acolo, la râul Ahava, am vestit* un post de smerire** înaintea Dumnezeului nostru, ca să cerem de la El o † călătorie fericită pentru noi, pentru copiii noştri şi pentru tot ce era al nostru.

*2 Cron. 20.3. **Lev. 16.29; 23.29. Isa. 58.3,5. † Ps. 5.8.

22. Îmi era ruşine* să cer împăratului o oaste de însoţire şi călăreţi, ca să ne ocrotească împotriva vrăjmaşului pe drum, căci spusesem împăratului: „Mâna** Dumnezeului nostru este, spre binele † lor, peste toţi cei ce-L caută, dar puterea şi mânia †† Lui sunt peste toţi cei ce-L părăsesc *†."

*1 Cor. 9.15. **Cap. 7.6,9,28. † Ps. 33.18,19; 34.15,22. Rom. 8.28. †† Ps. 34.16. *† 2 Cron. 15.2.

23. Pentru aceasta am postit şi am chemat pe Dumnezeul nostru. Şi El ne-a ascultat*.

*1 Cron. 5.20. 2 Cron. 33.13. Isa. 19.22.

24. Am ales douăsprezece căpetenii dintre preoţi, pe Şerebia, Haşabia şi zece din fraţii lor.
25. Am cântărit înaintea lor argintul*, aurul şi

1.Sau: magistrați; 2.Sau: confiscarea bunurilor;

uneltele date în dar pentru Casa Dumnezeului nostru de împărat, sfetnicii şi căpeteniile lui, şi de toţi cei din Israel care se aflau acolo.

*Cap. 7.15,16.

26. Am dat în mâinile lor şase sute cincizeci de talanţi de argint, unelte de argint de o sută de talanţi, o sută de talanţi de aur,
27. douăzeci de pahare de aur de o mie de darici şi două vase de aramă frumos poleită, tot atât de scumpă ca aurul.
28. Apoi le-am zis: „Sunteţi închinaţi* Domnului. Vasele acestea sunt lucruri sfinte** şi argintul şi aurul acesta sunt un dar de bunăvoie făcut Domnului Dumnezeului părinţilor voştri.

*Lev. 21.6-8. Deut. 33.8. **Lev. 22.2,3. Num. 4.4,15,19,20.

29. Fiţi cu ochii în patru şi luaţi lucrurile acestea sub paza voastră, până le veţi cântări înaintea căpeteniilor preoţilor şi înaintea leviţilor şi înaintea capilor de familii ai lui Israel, la Ierusalim, în cămările Casei Domnului."
30. Şi preoţii şi leviţii au luat greutatea argintului, aurului şi vaselor, ca să le ducă la Ierusalim în Casa Dumnezeului nostru.
31. Am plecat de la râul Ahava, ca să ne ducem la Ierusalim, în a douăsprezecea zi a lunii întâi. Mâna* Dumnezeului nostru a fost peste noi şi ne-a păzit de loviturile vrăjmaşului şi de orice piedică pe drum.

*Cap. 7.6,9,28.

32. Am ajuns* la Ierusalim şi ne-am odihnit acolo trei zile.

*Neem. 2.11.

33. În ziua a patra, am cântărit* în Casa Dumnezeului nostru argintul, aurul şi vasele, pe care le-am încredinţat lui Meremot, fiul lui Urie, preotul. Cu el era Eleazar, fiul lui Fineas, şi împreună cu ei leviţii, Iozabad, fiul lui Iosua, şi Noadia, fiul lui Binui.

*Vers. 26,30.

34. Fiind cercetate toate după număr şi greutate, au pus atunci în scris greutatea tuturor.
35. Fiii robiei, întorşi din robie, au adus ca ardere de tot* Dumnezeului lui Israel doisprezece viţei pentru tot Israelul, nouăzeci şi şase de berbeci, şaptezeci şi şapte de miei şi doisprezece ţapi ca jertfe ispăşitoare, toate ca ardere de tot Domnului.

*Cap. 6.17.

36. Au dat poruncile* împăratului dregătorilor împăratului şi cârmuitorilor de dincoace de Râu, care au ajutat poporul şi Casa lui Dumnezeu.

*Cap. 7.21.

Rugăciunea lui Ezra

9 1. După ce s-a sfârşit lucrul acesta, căpeteniile s-au apropiat de mine şi au zis: „Poporul lui Israel, preoţii şi leviţii nu s-au despărţit* de popoarele acestor ţări şi au făcut** urâciunile lor, ale canaaniţilor, hitiţilor, fereziţilor, iebusiţilor, amoniţilor, moabiţilor, egiptenilor şi amoriţilor.

*Cap. 6.21. Neem. 9.2. **Deut. 12.30,31.

2. Căci şi-au* luat neveste din fetele lor pentru ei şi pentru fiii lor, şi au amestecat** neamul † sfânt cu popoarele ţărilor acestora. Şi căpeteniile şi dregătorii au fost cei dintâi care au săvârşit păcatul acesta."

*Exod 34.16. Deut. 7.3. Neem. 13.23. **Exod 19.6; 22.31. Deut. 7.6; 14.2. † 2 Cor. 6.14.

3. Când am auzit lucrul acesta, mi-am sfâşiat* hainele şi mantaua, mi-am smuls părul din cap şi perii din barbă şi am stat jos mâhnit**.

*Iov 1.20. **Ps. 143.4.

4. Atunci s-au strâns la mine toţi cei ce se temeau* de cuvintele Dumnezeului lui Israel, din pricina păcatului fiilor robiei. Şi eu am stat jos, mâhnit, până la jertfa de seară**.

*Cap. 10.3. Isa. 66.2. **Exod 29.39.

5. Apoi, în clipa jertfei de seară, m-am ridicat din smerirea mea, cu hainele şi mantaua sfâşiate, am căzut în genunchi, am întins* mâinile spre Domnul Dumnezeul meu şi am zis:

*Exod 9.29,33.

6. „Dumnezeule, sunt uluit şi mi-e* ruşine, Dumnezeule, să-mi ridic faţa spre Tine. Căci fărădelegile** noastre s-au înmulţit deasupra capetelor noastre şi greşelile noastre au ajuns † până la ceruri.

*Dan. 9.7,8. **Ps. 38.4. † 2 Cron. 28.9. Apoc. 18.5.

7. Din zilele părinţilor noştri am fost foarte* vinovaţi până în ziua de azi; şi din pricina fărădelegilor noastre am** fost daţi, noi, împăraţii noştri şi preoţii noştri, în mâinile împăraţilor străini, pradă sabiei, robiei, jafului şi ruşinii † care ne acoperă astăzi faţa.

*Ps. 106.6. Dan. 9.5,6,8. **Deut. 28.36,64. Neem. 9.30. † Dan. 9.7,8.

8. Şi totuşi, Domnul Dumnezeul nostru S-a îndurat de noi, lăsându-ne câţiva[1] oameni scăpaţi şi dându-ne un adăpost în locul Lui cel sfânt, ca să ne lumineze* ochii şi să ne dea puţină înviorare în mijlocul robiei noastre.

*Ps. 13.3; 34.5.

1.Sau: o rămăşiţă;

9. Căci* suntem robi, dar Dumnezeu** nu ne-a părăsit în robia noastră. A îndreptat spre noi bunăvoinţa † împăraţilor perşilor şi ei ne-au dat o nouă putere de viaţă, ca să putem zidi Casa Dumnezeului nostru şi să-i reparăm dărâmăturile, făcându-ne astfel rost de un loc de adăpost †† în Iuda şi la Ierusalim.

*Neem. 9.36. **Ps. 136.23. † Cap. 7.28. †† Isa. 5.2.

10. Acum, ce să mai zicem noi după aceste lucruri, Dumnezeule? Căci am părăsit poruncile Tale,

11. pe care ni le porunciseşi prin robii Tăi prorocii, zicând: „Ţara în care intraţi s-o stăpâniţi este o ţară întinată* de necurăţiile popoarelor din aceste ţinuturi, de urâciunile cu care au umplut-o de la un capăt la altul cu necurăţiile lor. *Cap. 6.21.

12. Să nu* daţi, deci, pe fetele voastre după fiii lor, nici să nu luaţi pe fetele lor de neveste pentru fiii voştri şi să nu vă pese** niciodată nici de propăşirea lor, nici de bunăstarea lor. În chipul acesta veţi ajunge tari, veţi mânca cele mai bune roade ale ţării şi o veţi lăsa † pe veci moştenire fiilor voştri."

*Exod 23.32; 34.16. Deut. 7.3. **Deut. 23.6. † Prov. 13.22; 20.7.

13. După tot ce mi s-a întâmplat din pricina faptelor rele şi a marilor greşeli pe care le-am făcut, măcar că Tu, Dumnezeule, nu ne-ai pedepsit* după fărădelegile noastre, se cuvine acum ca, când ne-ai păstrat pe aceşti oameni scăpaţi, *Ps. 103.10.

14. să începem iarăşi să încălcăm* poruncile Tale şi să ne încuscrim** cu aceste popoare urâcioase? N-ar † izbucni atunci iarăşi mânia Ta împotriva noastră, până acolo încât ne-ar nimici, fără să lase nici-o rămăşiţă, nici robi izbăviţi?

*Ioan 5.14. 2 Pet. 2.20,21. **Vers. 2. Neem. 13.23,27. † Deut. 9.8.

15. Doamne Dumnezeul lui Israel, Tu eşti drept*; căci astăzi noi suntem o rămăşiţă de robi izbăviţi. Iată-ne înaintea** Ta ca nişte † vinovaţi, şi din această pricină nu putem sta †† înaintea Ta."

*Neem. 9.33. Dan. 9.14. **Rom. 3.19. † 1 Cor. 15.17. †† Ps. 130.3.

Trimiterea femeilor străine

10 1. Pe când* stătea Ezra plângând şi cu faţa la pământ înaintea** Casei lui Dumnezeu şi făcea această rugăciune şi mărturisire, se strânsese la el o mulţime foarte mare de oameni din Israel, bărbaţi, femei şi copii şi poporul vărsa multe lacrimi.

*Dan. 9.20. **2 Cron. 20.9.

2. Atunci Şecania, fiul lui Iehiel, dintre fiii lui Elam, a luat cuvântul şi a zis lui Ezra: „Am păcătuit* împotriva Dumnezeului nostru ducându-ne la femei străine care fac parte din popoarele ţării. Dar Israel n-a rămas fără nădejde în această privinţă.

*Neem. 13.27.

3. Să facem acum un legământ* cu Dumnezeul nostru pentru izgonirea tuturor acestor femei şi a copiilor lor, după părerea domnului meu şi a celor ce se tem** de poruncile † Dumnezeului nostru. Şi facă-se după Lege.

*2 Cron. 34.31. **Cap. 9.4. † Deut. 7.2,3.

4. Ridică-te, căci treaba aceasta te priveşte. Noi vom fi cu tine. Îmbărbătează-te* şi lucrează."

*1 Cron. 28.10.

5. Ezra s-a ridicat şi a pus pe căpeteniile preoţilor, leviţilor şi întregului Israel să jure* că vor face ce se spusese. Şi ei au jurat.

*Neem. 5.12.

6. Apoi, Ezra a plecat dinaintea Casei lui Dumnezeu şi s-a dus în camera lui Iohanan, fiul lui Eliaşib. Când a intrat, n-a mâncat pâine* şi n-a băut apă, pentru că era mâhnit din pricina păcatului fiilor robiei. *Deut. 9.18.
7. S-a dat de veste în Iuda şi la Ierusalim că toţi fiii robiei trebuie să se adune la Ierusalim
8. şi că, după părerea căpeteniilor şi bătrânilor, oricui nu va veni în trei zile, i se vor lua averile şi el însuşi va fi izgonit din adunarea fiilor robiei.
9. Toţi bărbaţii lui Iuda şi Beniamin s-au strâns la Ierusalim în trei zile. Era a douăzecea zi a lunii a noua. Tot poporul* stătea pe locul deschis dinaintea Casei lui Dumnezeu, tremurând din pricina împrejurării şi a ploii[1].

*1 Sam. 12.18.

10. Preotul Ezra s-a sculat şi le-a zis: „Aţi păcătuit luând femei străine şi aţi făcut pe Israel şi mai vinovat.
11. Mărturisiţi-vă acum* greşeala înaintea Domnului Dumnezeului părinţilor voştri şi faceţi voia Lui! Despărţiţi-vă** de popoarele ţării şi de femeile străine."

*Ios. 7.19. Prov. 28.13. **Vers. 3.

12. Toată adunarea a răspuns cu glas tare: „Trebuie să facem cum ai zis!
13. Dar poporul este în mare număr, vremea este ploioasă şi nu poate să rămână afară. De altfel, aceasta nu este treabă de o zi sau două,

1.Sau: ploii mari, torenţiale;

căci sunt mulţi printre noi care au păcătuit în privinţa aceasta.
14. Să rămână, dar, toate căpeteniile noastre în locul întregii adunări. Şi toţi cei din cetăţile noastre care s-au însurat cu femei străine să vină la timpuri hotărâte, cu bătrânii şi judecătorii din fiecare cetate, până se va abate de la noi mânia* aprinsă a Dumnezeului nostru din pricina împrejurării acesteia.” *2 Cron. 30.8.
15. Ionatan, fiul lui Asael, şi Iahzia, fiul lui Ticva, ajutaţi de Meşulam şi de levitul Şabtai, au fost singurii împotriva acestei păreri
16. pe care au primit-o fiii robiei. Au ales pe preotul Ezra şi capi de familii după casele lor părinteşti, toţi numiţi pe nume, şi au stat în ziua întâi a lunii a zecea să cerceteze lucrul acesta.
17. În ziua întâi a lunii întâi au isprăvit cu toţi bărbaţii care se însuraseră cu femei străine.
18. Între fiii preoţilor s-au găsit unii care se însuraseră cu femei străine: dintre fiii lui Iosua, fiul lui Ioţadac, şi dintre fraţii săi: Maaseia, Eliezer, Iarib şi Ghedalia, care s-au îndatorat
19. dând* mâna să-şi izgonească nevestele şi să aducă un berbec ca jertfă pentru vină;
*2 Împ. 10.15. 1 Cron. 29.24. 2 Cron. 30.8.
20. din fiii lui Imer: Hanani şi Zebadia;
21. din fiii lui Harim: Maaseia, Ilie, Şemaia, Iehiel şi Ozia;
22. din fiii lui Paşhur: Elioenai, Maaseia, Ismael, Netaneel, Iozabad şi Eleasa.
23. Dintre leviţi: Iozabad, Şimei, Chelaia (sau Chelita), Petahia, Iuda şi Eliezer.
24. Dintre cântăreţi: Eliaşib.
Dintre uşieri: Şalum, Telem şi Uri.
25. Dintre cei din Israel: din fiii lui Pareoş: Ramia, Izia, Malchia, Miamin, Eleazar, Malchia şi Benaia;
26. din fiii lui Elam: Matania, Zaharia, Iehiel, Abdi, Ieremot şi Ilie;
27. dintre fiii lui Zatu: Elioenai, Eliaşib, Matania, Ieremot, Zabad şi Aziza;
28. dintre fiii lui Bebai: Iohanan, Hanania, Zabai şi Atlai;
29. dintre fiii lui Bani: Meşulam, Maluc, Adaia, Iaşub, Şeal şi Ramot;
30. dintre fiii lui Pahat-Moab: Adna, Chelal, Benaia, Maaseia, Matania, Beţaleel, Binui şi Manase;
31. dintre fiii lui Harim: Eliezer, Işia, Malchia, Şemaia, Simeon,
32. Beniamin, Maluc şi Şemaria;
33. dintre fiii lui Haşum: Matnai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase şi Şimei;
34. dintre fiii lui Bani: Maadai, Amram, Uel,
35. Benaia, Bedia, Cheluhu,
36. Vania, Meremot, Eliaşib,
37. Matania, Matnai, Iaasai,
38. Bani, Binui, Şimei,
39. Şelemia, Natan, Adaia,
40. Macnadbai, Şaşai, Şarai,
41. Azareel, Şelemia, Şemaria,
42. Şalum, Amaria şi Iosif;
43. dintre fiii lui Nebo: Ieiel, Matitia, Zabad, Zebina, Iadai, Ioel şi Benaia.
44. Toţi aceştia luaseră femei străine şi mulţi avuseseră copii cu ele[1].

1.În original, cărțile Ezra și Neemia formau o singură carte. Traducerea latină *Vulgata* (în sec. IV d.C.) a făcut despărțirea între 1.Ezra și 2.Ezra, cea de a doua fiind numită mai târziu Neemia;

NEEMIA

(Isaia 58.12.)

Rugăciunea lui Neemia

1 1. Istorisirea lui Neemia*, fiul lui Hacalia.
În luna Chişleu, în al douăzecilea an, pe când eram în capitala Susa,
*Cap. 10.1.
2. a venit Hanani, unul din fraţii mei, şi câţiva oameni din Iuda. I-am întrebat despre iudeii scăpaţi care mai rămăseseră din robie şi despre Ierusalim.
3. Ei mi-au răspuns: „Cei ce au mai rămas din robie sunt acolo în ţară, în cea mai mare nenorocire şi ocară; zidurile* Ierusalimului sunt dărâmate** şi porţile sunt arse de foc.”
*Cap. 2.17. **2 Împ. 25.10.
4. Când am auzit aceste lucruri, am şezut jos, am plâns şi m-am jelit multe zile. Am postit şi

m-am rugat înaintea Dumnezeului cerurilor
5. şi am zis:
„Doamne* Dumnezeul cerurilor, Dumnezeule mare şi înfricoşător, Tu** care ţii legământul Tău şi eşti plin de îndurare faţă de cei ce Te iubesc şi păzesc poruncile Tale!

*Dan. 9.4. **Exod 20.6.

6. Să ia aminte urechea Ta, şi ochii să-Ţi fie* deschişi: ascultă rugăciunea pe care Ţi-o face robul Tău acum, zi şi noapte, pentru robii Tăi, copiii lui Israel, mărturisind** păcatele copiilor lui Israel, păcatele făcute de noi împotriva Ta; căci eu şi casa tatălui meu am păcătuit.

*1 Împ. 8.28,29. 2 Cron. 6.40. Dan. 9.17,18. **Dan. 9.20.

7. Te-am supărat* şi n-am păzit** poruncile Tale, legile şi orânduielile[1] pe care le-ai dat robului Tău Moise.

*Ps. 106.6. Dan. 9.5. **Deut. 28.15.

8. Adu-Ţi aminte de cuvintele acestea pe care le-ai dat robului Tău Moise să le spună: „Când veţi păcătui*, vă voi risipi printre popoare;

*Lev. 26.33. Deut. 4.25-27; 28.64.

9. dar*, dacă vă veţi întoarce la Mine şi dacă veţi păzi poruncile Mele şi le veţi împlini, atunci, chiar** dacă veţi fi izgoniţi la marginea cea mai depărtată a cerului, de acolo vă voi aduna şi vă voi aduce iarăşi în locul pe care l-am ales ca să locuiască Numele Meu acolo.”

*Lev. 26.39, etc. Deut. 4.29-31; 30.2. **Deut. 30.4.

10. Ei* sunt robii Tăi şi poporul Tău pe care l-ai răscumpărat prin puterea Ta cea mare şi prin mâna Ta cea tare.

*Deut. 9.29. Dan. 9.15.

11. Ah! Doamne, să* ia aminte urechea Ta la rugăciunea robului Tău şi la rugăciunea robilor Tăi, care vor** să se teamă de Numele Tău! Dă astăzi izbândă robului Tău şi fă-l să capete trecere înaintea omului acestuia!” Pe atunci eram paharnicul † împăratului.

*Vers. 6. **Isa. 26.8. Evr. 13.18. † Cap. 2.1.

Neemia la Ierusalim

2 1. În luna Nisan, anul al douăzecilea al împăratului Artaxerxe*, pe când vinul era înaintea lui, am** luat vinul şi l-am dat împăratului. Niciodată nu fusesem trist înaintea lui.

*Ezra 7.1. **Cap. 1.11.

2. Împăratul mi-a zis: „Pentru ce ai faţa tristă? Totuşi nu eşti bolnav; nu poate fi decât o întristare* a inimii.” Atunci m-a apucat o mare frică

1.Sau: dispoziţiile, hotărârile, judecăţile (2 Cron. 19,10);

*Prov. 15.13.

3. şi am răspuns împăratului: „Trăiască împăratul* în veci! Cum să n-am faţa tristă, când cetatea** în care sunt mormintele părinţilor mei este nimicită şi porţile ei sunt arse de foc?”

*1 Împ. 1.31. Dan. 2.4; 5.10; 6.6,21. **Cap. 1.3.

4. Şi împăratul mi-a zis: „Ce ceri?” Eu m-am rugat Dumnezeului cerurilor
5. şi am răspuns împăratului: „Dacă găseşte cu cale împăratul şi dacă robul tău îi este plăcut, trimite-mă în Iuda, la cetatea mormintelor părinţilor mei, ca s-o zidesc din nou.”
6. Împăratul, lângă care şedea şi împărăteasa, mi-a zis atunci: „Cât va ţine călătoria ta şi când te vei întoarce?” Împăratul a găsit cu cale să mă lase să plec, şi i-am hotărât o* vreme.

*Cap. 5.14; 13.6.

7. Apoi am zis împăratului: „Dacă găseşte împăratul cu cale, să mi se dea scrisori pentru dregătorii de dincolo de Râu, ca să mă lase să trec şi să intru în Iuda,
8. şi o scrisoare pentru Asaf, păzitorul pădurii împăratului, ca să-mi dea lemne să fac grinzi pentru porţile cetăţuiei[1] de lângă casă*, pentru zidul cetăţii şi pentru casa în care voi locui.” Împăratul mi-a dat aceste scrisori, căci** mâna cea bună a Dumnezeului meu era peste mine.

*Cap. 3.7. **Ezra 5.5; 7.6,9,28. Vers. 18.

9. M-am dus la dregătorii de dincolo de Râu şi le-am dat scrisorile împăratului, care pusese să mă însoţească nişte mai-mari ai oastei şi nişte călăreţi.
10. Sanbalat, horonitul şi Tobia, slujitorul amonit, când au auzit lucrul acesta, nu le-a plăcut deloc că venea un om să caute binele copiilor lui Israel.

Neemia îmbărbătează poporul

11. Am* ajuns la Ierusalim şi am rămas acolo trei zile.

*Ezra 8.32.

12. După aceea, m-am sculat noaptea cu câţiva oameni, fără să fi spus cuiva ce-mi pusese Dumnezeul meu în inimă să fac pentru Ierusalim. Nu era cu mine nici un alt animal, în afară de animalul pe care călăream.
13. Am ieşit noaptea pe Poarta* Văii şi m-am îndreptat spre Fântâna Dragonului şi spre Poarta Gunoiului, uitându-mă cu băgare de seamă la zidurile dărâmate** ale Ierusalimu-

1.Sau: palatului;

lui şi la porţile lui arse de foc.

*2 Cron. 26.9. Cap. 3.13. **Vers. 17. Cap. 1.3.

14. Am trecut pe la Poarta* Fântânii şi pe la Iazul Împăratului şi nu era loc pe unde să treacă animalul care era sub mine.

*Cap. 3.15.

15. M-am suit noaptea pe la* pârâu şi m-am uitat iarăşi cu băgare de seamă la zid. Apoi am intrat pe Poarta Văii şi astfel m-am întors.

*2 Sam. 15.23. Ier. 31.40.

16. Dregătorii nu ştiau unde fusesem şi ce făceam. Până în clipa aceea nu spusesem nimic iudeilor, nici preoţilor, nici mai-marilor, nici dregătorilor, nici vreunuia din cei ce vedeau de treburi.
17. Le-am zis atunci: „Vedeţi starea nenorocită în care suntem! Ierusalimul este dărâmat şi porţile sunt arse de foc. Veniţi să zidim iarăşi zidul Ierusalimului şi să nu mai fim de* ocară!”

*Cap. 1.3. Ps. 44.13; 79.4. Ier. 24.9. Ezec. 5.14,15; 22.4.

18. Şi le-am istorisit cum mâna* cea bună a Dumnezeului meu fusese peste mine şi ce cuvinte îmi spusese împăratul. Ei au zis: „Să ne sculăm şi să zidim!” Şi s-au întărit** în această hotărâre bună.

*Vers. 8. **2 Sam. 2.7.

19. Sanbalat, horonitul, Tobia, slujitorul amonit şi Gheşem, arabul, fiind înştiinţaţi, şi-au bătut joc* de noi şi ne-au dispreţuit. Ei au zis: „Ce faceţi voi acolo? Vă răsculaţi** împotriva împăratului?”

*Ps. 44.13; 79.4; 80.6. **Cap. 6.6.

20. Şi eu le-am răspuns: „Dumnezeul cerurilor ne va da izbândă. Noi, robii Săi, ne vom ridica şi vom zidi; dar voi* n-aveţi nici parte, nici drept, nici aducere aminte în Ierusalim.”

*Ezra. 4.3.

Repararea zidurilor Ierusalimului

3 1. Marele preot Eliaşib* s-a ridicat împreună cu fraţii săi, preoţii, şi au zidit** Poarta Oilor. Au sfinţit-o şi i-au pus uşile; au sfinţit-o de la Turnul Meea †, până la Turnul †† lui Hananeel.

*Cap. 12.10. **Ioan 5.2. † Cap. 12.39. †† Ier. 31.38. Zah. 14.10.

2. Alături de Eliaşib au zidit şi oamenii* din Ierihon; alături de el a zidit şi Zacur, fiul lui Imri.

*Ezra 2.34.

3. Fiii lui Senaa au zidit Poarta* Peştilor. Au acoperit-o cu scânduri şi i-au pus uşile**, încuietorile şi zăvoarele.

*2 Cron. 33.14. Cap. 12.39. Ţef. 1.10. **Cap. 6.1; 7.1.

4. Alături de ei a lucrat la repararea zidului Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Coţ; alături de ei a lucrat Meşulam, fiul lui Berechia, fiul lui Meşezabeel; alături de ei a lucrat Ţadoc, fiul lui Baana;
5. alături de ei au lucrat tecoiţii, ai căror fruntaşi nu şi-au pus umărul în slujba* Domnului.

*Judc. 5.23.

6. Ioiada, fiul lui Paseah, şi Meşulam, fiul lui Besodia, au dres Poarta* cea Veche. Au acoperit-o cu scânduri şi i-au pus uşile, încuietorile şi zăvoarele.

*Cap. 12.39.

7. Alături de ei au lucrat Melatia, gabaonitul, Iadon, meronotitul, şi oamenii din Gabaon şi Miţpa, până la scaunul* dregătorului de dincoace de râul Eufrat;

*Cap. 2.8.

8. alături de ei a lucrat Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari, şi alături de el a lucrat Hanania, dintre făcătorii de mir. Au întărit Ierusalimul până la Zidul cel Lat*.

*Cap. 12.38.

9. Alături de ei a lucrat Refaia, fiul lui Hur, care era mai-mare peste jumătate din ţinutul Ierusalimului.
10. Alături de ei a lucrat, în faţa casei sale, Iedaia, fiul lui Harumaf, şi alături de el a lucrat Hatuş, fiul lui Haşabnia.
11. O altă parte a zidului şi Turnul* Cuptoarelor au fost drese de Malchia, fiul lui Harim, şi de Haşub, fiul lui Pahat-Moab.

*Cap. 12.38.

12. Alături de ei a lucrat, cu fetele sale, Şalum, fiul lui Haloheş, mai-marele peste jumătate din ţinutul Ierusalimului.
13. Hanun şi locuitorii Zanoahului au dres Poarta* Văii. Au zidit-o şi i-au pus uşile, încuietorile şi zăvoarele. Ei au făcut o mie de coţi de zid până la Poarta** Gunoiului.

*Cap. 2.13. **Cap. 2.13.

14. Malchia, fiul lui Recab, mai-marele peste ţinutul Bet-Hacheremului, a dres Poarta Gunoiului. A zidit-o şi i-a pus uşile, încuietorile şi zăvoarele.
15. Şalum, fiul lui Col-Hoze, mai-marele ţinutului Miţpa, a dres Poarta* Izvorului. A zidit-o, a acoperit-o cu scânduri şi i-a pus uşile, încuietorile şi zăvoarele. A făcut zidul iazului Siloam** lângă grădina împăratului, până la treptele care coboară din cetatea lui David.

*Cap. 2.14. **Ioan 9.7.

16. După el, Neemia, fiul lui Azbuc, mai-ma-

rele peste jumătate din ţinutul Bet-Ţurului, a lucrat la repararea zidului până în faţa mormintelor lui David, până la iazul* care fusese zidit şi până la Casa Vitejilor.

*2 Împ. 20.20. Isa. 22.11.

17. După el au lucrat leviţii, Rehum, fiul lui Bani, şi alături de el a lucrat, pentru ţinutul său, Haşabia, mai-marele peste jumătate din ţinutul Cheila.
18. După el au lucrat fraţii lor, Bavai, fiul lui Henadad, mai-marele peste jumătate din ţinutul Cheila;
19. şi alături de el, Ezer, fiul lui Iosua, mai-marele Miţpei, a dres o altă parte a zidului, în faţa suişului Casei Armelor, în unghi*.

*2 Cron. 26.9.

20. După el, Baruc, fiul lui Zabai, a dres cu râvnă o altă parte, de la unghi până la poarta casei marelui preot, Eliaşib.
21. După el, Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Hacoţ, a dres o altă parte, de la poarta casei lui Eliaşib până la capătul casei lui Eliaşib.
22. După el au lucrat preoţii din împrejurimile Ierusalimului.
23. După ei, Beniamin şi Haşub au lucrat în dreptul casei lor. După ei, Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, a lucrat lângă casa lui.
24. După el, Binui, fiul lui Henadad, a dres o altă parte, de la casa lui Azaria până la unghi* şi până la colţ.

*Vers. 19.

25. Palal, fiul lui Uzai, a lucrat în faţa unghiului şi în faţa turnului înalt care iese înainte din casa împăratului, lângă curtea* temniţei. După el a lucrat Pedaia, fiul lui Pareoş.

*Ier. 32.2; 33.1; 37.21.

26. Slujitorii* Templului, care locuiesc pe deal**, au lucrat până în dreptul Porţii † Apelor, la răsărit, şi până în dreptul turnului care iese în afară.

*Ezra 2.43. Cap. 11.21. **2 Cron. 27.3. † Cap. 8.1,3; 12.37.

27. După ei, tecoiţii au reparat o altă parte în dreptul turnului cel mare care iese în afară, până la Zidul Dealului (*Zidul lui Ofel*).
28. Deasupra Porţii* Cailor, preoţii au lucrat fiecare înaintea casei lui.

*2 Împ. 11.16. 2 Cron. 23.15. Ier. 31.40.

29. După ei, Ţadoc, fiul lui Imer, a lucrat înaintea casei lui. După el a lucrat Şemaia, fiul lui Şecania, păzitorul Porţii de Răsărit.
30. După el, Hanania, fiul lui Şelemia, şi Hanun, al şaselea fiu al lui Ţalaf, au dres o altă parte a zidului. După ei, Meşulam, fiul lui Berechia, a lucrat în faţa locuinţei sale.
31. După el, Malchia, dintre argintari, a lucrat până la casele slujitorilor Templului şi negustorilor, în dreptul Porţii Mifcad şi până la camera de sus a unghiului.
32. Argintarii şi negustorii au reparat între camera de sus a unghiului şi Poarta Oilor.

Lucrările continuă

4 1. Când a auzit Sanbalat* că zidim iarăşi zidul, s-a mâniat şi s-a supărat foarte tare. Şi-a bătut joc de iudei

*Cap. 2.10,19.

2. şi a zis înaintea fraţilor săi şi înaintea ostaşilor Samariei: „La ce lucrează aceşti iudei neputincioşi? Oare vor fi lăsaţi să lucreze? Oare vor aduce jertfe? Oare vor isprăvi? Oare vor da ei viaţă unor pietre înmormântate sub mormane de praf şi arse de foc?”
3. Tobia*, amonitul, era lângă el şi a zis: „Să zidească numai! Dacă se va sui o vulpe, le va dărâma zidul lor de piatră.”

*Cap. 2.10,19.

4. „Ascultă*, Dumnezeul nostru, cum suntem batjocoriţi! Fă să cadă** batjocura lor asupra capului lor şi dă-i pradă pe un pământ unde să fie robi.

*Ps. 123.3,4. **Ps. 79.12. Prov. 3.34.

5. Nu le ierta* fărădelegea şi păcatul lor să nu fie şters dinaintea Ta; căci au necăjit pe cei ce zidesc.”

*Ps. 69.27,28; 109.14,15. Ier. 18.23.

6. Am zidit zidul, care a fost isprăvit pretutindeni până la jumătate din înălţimea lui. Şi poporul lucra cu inimă.
7. Dar Sanbalat*, Tobia, arabii, amoniţii şi asdodienii s-au supărat foarte tare când au auzit că repararea zidurilor înainta şi că spărturile începeau să se acopere.

*Vers. 1.

8. S-au* unit toţi împreună ca să vină împotriva Ierusalimului şi să-i facă stricăciuni.

*Ps. 83.3-5.

9. Ne-am* rugat Dumnezeului nostru şi am pus o strajă zi şi noapte ca să ne apere împotriva loviturilor lor.

*Ps. 50.15.

10. Însă Iuda zicea: „Puterile celor ce duc poverile slăbesc şi dărâmăturile sunt multe; nu vom putea să zidim zidul.”
11. Şi vrăjmaşii noştri ziceau: „Nu vor şti şi nu vor vedea nimic până vom ajunge în mijlo-

cul lor; îi vom ucide şi vom face astfel să înceteze lucrarea."
12. Şi iudeii care locuiau lângă ei, au venit de zece ori şi ne-au înştiinţat despre toate locurile pe unde veneau la noi.
13. De aceea, am pus în locurile cele mai de jos dinapoia zidului şi în locurile tari poporul, pe familii, i-am aşezat pe toţi cu săbiile, suliţele şi arcurile lor.
14. M-am uitat şi, ridicându-mă, am zis mai-marilor, dregătorilor şi celuilalt popor: „Nu vă temeţi* de ei! Aduceţi-vă aminte de Domnul cel mare** şi înfricoşător şi luptaţi † pentru fraţii voştri, pentru fiii voştri şi fetele voastre, pentru nevestele voastre şi pentru casele voastre!"

*Num. 14.9. Deut. 1.29. **Deut. 10.17. † 2 Sam. 10.12.

15. Când au auzit vrăjmaşii noştri că am fost înştiinţaţi, Dumnezeu le-a nimicit* planul şi ne-am întors cu toţii la zid, fiecare la lucrarea lui.

*Iov 5.12.

16. Din ziua aceea, jumătate din oamenii mei lucrau, iar cealaltă jumătate era înarmată cu suliţe, cu scuturi, cu arcuri şi cu platoşe. Căpeteniile erau înapoia întregii case a lui Iuda.
17. Cei ce zideau zidul şi cei ce duceau sau încărcau poverile, cu o mână lucrau, iar cu alta ţineau arma.
18. Fiecare din ei, când lucra, îşi avea sabia încinsă la mijloc. Cel ce suna din trâmbiţă stătea lângă mine.
19. Am zis mai-marilor, dregătorilor şi celuilalt popor: „Lucrarea este mare şi întinsă şi noi suntem risipiţi pe zid, departe unii de alţii.
20. La sunetul trâmbiţei să vă strângeţi la noi, spre locul de unde o veţi auzi. Dumnezeul* nostru va lupta pentru noi."

*Exod 14.14,25. Deut. 1.30; 3.22; 20.4. Ios. 23.10.

21. Aşa făceam lucrarea: jumătate din noi stând cu suliţa în mână din zorii zilei până la ivirea stelelor.
22. În acelaşi timp, am mai zis poporului:
„Fiecare să petreacă noaptea în Ierusalim cu slujitorul lui; noaptea să facem de strajă, iar ziua să lucrăm."
23. Şi nu ne-am dezbrăcat de haine, nici eu, nici fraţii mei, nici slujitorii mei, nici oamenii de strajă care erau sub porunca mea. Fiecare se ducea cu armele la apă.

Plângerile poporului

5 1. Din partea oamenilor din popor şi din partea nevestelor lor s-au ridicat mari plângeri* împotriva fraţilor** lor iudei.

*Isa. 5.7. **Lev. 25.35-37. Deut. 15.7.

2. Unii ziceau: „Noi, fiii noştri şi fetele noastre suntem mulţi; să ni se dea grâu ca să mâncăm şi să trăim."
3. Alţii ziceau: „Punem zălog ogoarele, viile şi casele noastre, ca să avem grâu în timpul foametei."
4. Alţii ziceau: „Am împrumutat argint punând zălog ogoarele şi viile noastre pentru birul împăratului.
5. Şi totuşi carnea* noastră este ca şi carnea fraţilor noştri, copiii noştri sunt ca şi copiii lor; şi iată, supunem la robie** pe fiii noştri şi pe fetele noastre şi multe din fetele noastre au şi fost supuse la robie; suntem fără putere, căci ogoarele şi viile noastre sunt ale altora."

*Isa. 58.7. **Exod 21.7. Lev. 25.39.

6. M-am supărat foarte tare când le-am auzit plângerile şi cuvintele acestea.
7. Am hotărât să mustru pe cei mari şi pe dregători şi le-am zis: „Ce! Voi împrumutaţi cu* camătă fraţilor voştri?" Şi am strâns în jurul meu o mare mulţime

*Exod 22.25. Lev. 25.36. Ezec. 22.12.

8. şi le-am zis: „Noi am răscumpărat*, după puterea noastră, pe fraţii noştri iudei vânduţi Neamurilor; şi voi să vindeţi pe fraţii voştri? Şi încă nouă să ne fie vânduţi?" Ei au tăcut, neavând ce să răspundă.

*Lev. 25.48.

9. Apoi am zis: „Ce faceţi voi nu este bine. N-ar trebui să umblaţi în frica* Dumnezeului nostru, ca** să nu fiţi de ocara neamurilor vrăjmaşe nouă?

*Lev. 25.36. **2 Sam. 12.14. Rom. 2.24. 1 Pet. 2.12.

10. Şi eu şi fraţii mei şi slujitorii mei le-am împrumutat argint şi grâu. Să le lăsăm, dar, datoria aceasta!
11. Daţi-le înapoi astăzi ogoarele, viile, măslinii şi casele şi a suta parte din argintul, din grâul, din mustul şi din untdelemnul pe care l-aţi cerut de la ei ca dobândă."
12. Ei au răspuns: „Le vom da înapoi şi nu le vom cere nimic, vom face cum ai zis." Atunci am chemat pe preoţi, înaintea cărora i-am pus să jure* că îşi vor ţine cuvântul.

*Ezra 10.5. Ier. 34.8,9.

13. Şi mi-am* scuturat mantaua, zicând: „Aşa

să scuture Dumnezeu afară din Casa Lui şi de averile lui pe orice om care nu-şi va ţine cuvântul; şi aşa să fie scuturat omul acela şi lăsat cu mâinile goale!” Toată adunarea a zis: „Amin.” Şi au lăudat pe Domnul. Şi poporul s-a** ţinut de cuvânt.

*Mat. 10.14. Fapt. 13.51; 18.6. **2 Împ. 23.3.

Neemia ca dregător

14. Din ziua când m-a pus împăratul dregător peste ei în ţara lui Iuda, de la al douăzecilea an până la al treizeci şi doilea* an al împăratului Artaxerxe, timp de doisprezece ani, nici eu, nici fraţii mei n-am trăit din veniturile cuvenite** dregătorului.

*Cap. 13.6. **1 Cor. 9.4,15.

15. Înainte de mine, cei dintâi dregători împovărau poporul şi luau de la el pâine şi vin, în afară de cei patruzeci de sicli de argint; chiar şi slujitorii lor apăsau poporul. Eu* n-am făcut aşa, pentru că mă temeam** de Dumnezeu.

*2 Cor. 11.9; 12.13. **Vers. 9.

16. Ba, mai mult, am lucrat la repararea zidului acestuia, n-am cumpărat nici un ogor şi toţi slujitorii mei erau la lucru.
17. Aveam la masă* o sută cincizeci de oameni, iudei şi dregători, în afară de cei ce veneau la noi dintre neamurile dimprejur.

*2 Sam. 9.7. 1 Împ. 18.19.

18. Mi se pregătea* în fiecare zi un bou, şase berbeci aleşi şi păsări, şi la fiecare zece zile se pregătea din belşug tot vinul de care era nevoie. Cu toate acestea, n-am cerut** veniturile cuvenite dregătorului, pentru că lucrările apăsau greu asupra poporului acestuia.

*1 Împ. 4.22. **Vers. 14,15.

19. Adu-Ţi* aminte de mine, spre bine, Dumnezeule, pentru tot ce am făcut pentru poporul acesta!

*Cap. 13.22.

Noi piedici

6 1. Nu pusesem* încă uşile porţilor, când Sanbalat, Tobia, Gheşem, arabul şi ceilalţi vrăjmaşi ai noştri au auzit** că reconstruisem zidul şi că n-a mai rămas nici o spărtură.

*Cap. 3.1,3. **Cap. 2.10,19; 4.1,7.

2. Atunci Sanbalat şi Gheşem au trimis* să-mi spună: „Vino să ne întâlnim în satele din valea Ono**.” Îşi puseseră † în gând să-mi facă rău.

*Prov. 26.24,25. **1 Cron. 8.12. Cap. 11.35. † Ps. 37.12,32.

3. Le-am trimis soli cu următorul răspuns: „Am o mare lucrare de făcut şi nu pot să mă cobor; cât timp l-aş lăsa ca să vin la voi, lucrul ar înceta.”
4. Mi-au făcut în patru rânduri aceeaşi cerere şi le-am dat acelaşi răspuns.
5. Sanbalat mi-a trimis solia aceasta a cincea oară prin slujitorul său, care ţinea în mână o scrisoare deschisă.
6. În ea era scris: „Se răspândeşte zvonul printre popoare şi Gaşmu spune că tu* şi iudeii aveţi de gând să vă răsculaţi şi că în acest scop zideşti zidul. Se zice că tu vei ajunge împăratul lor

*Cap. 2.19.

7. şi că ai pus chiar proroci ca să te numească la Ierusalim împărat al lui Iuda. Şi acum lucrurile acestea vor ajunge la cunoştinţa împăratului. Vino, dar, şi să ne sfătuim împreună.”
8. Am trimis următorul răspuns lui Sanbalat: „Nu s-a făcut ce ai spus tu în scrisoare; ci, tu de la tine le născoceşti!”
9. Toţi oamenii aceştia voiau să ne înfricoşeze şi îşi ziceau: „Li se va înmuia inima[1] şi lucrarea nu se va face.”
Acum, Dumnezeule, întăreşte-mă!
10. M-am dus la Şemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel. El se închisese şi a zis: „Hai împreună în Casa lui Dumnezeu, în mijlocul Templului şi să închidem uşile Templului; căci vin să te omoare şi au să vină noaptea să te omoare.”
11. Eu am răspuns: „Un om ca mine să fugă? Şi care om ca mine ar putea să intre în Templu şi să trăiască? Nu voi intra!”
12. Şi am cunoscut că nu Dumnezeu îl trimitea. Ci a prorocit* aşa pentru mine, fiindcă Sanbalat şi Tobia îi dăduseră argint.

*Ezec. 13.22.

13. Şi, câştigându-l astfel, nădăjduiau că am să mă tem şi că am să urmez sfaturile lui şi să fac un păcat. Ei s-ar fi folosit de această atingere a bunului meu nume, ca să mă umple de ocară.
14. Adu-Ţi aminte, Dumnezeule*, de Tobia şi de Sanbalat şi de faptele lor! Adu-Ţi aminte şi de Noadia, prorociţa**, şi de ceilalţi proroci care căutau să mă sperie!

*Cap. 13.29. **Ezec. 13.17.

15. Zidul a fost terminat în a douăzeci şi cincea zi a lunii Elul, în cincizeci şi două de zile.
16. Când* au auzit toţi vrăjmaşii noştri, s-au temut toate popoarele dimprejurul nostru;

1.Sau: le vor slăbi mâinile (peste tot în text);

s-au smerit foarte mult şi au cunoscut** că lucrarea se făcuse prin voia Dumnezeului nostru.

*Cap. 2.10; 4.1,7; 6.1. **Ps. 126.2.

17. În vremea aceea, erau unii fruntaşi din Iudeea care trimiteau deseori scrisori lui Tobia şi primeau şi ei scrisori de la el.
18. Căci mulţi din Iuda erau legaţi cu el prin jurământ, pentru că era ginerele lui Şecania, fiul lui Arah, şi fiul său Iohanan luase pe fata lui Meşulam, fiul lui Berechia.
19. Vorbeau bine de el chiar în faţa mea şi-i spuneau cuvintele mele. Tobia trimitea scrisori ca să mă înfricoşeze.

Numărul israeliţilor întorşi sub Zorobabel

7 1. După ce s-a zidit zidul şi am pus* uşile porţilor, au fost puşi în slujbele lor uşierii, cântăreţii şi leviţii.

*Cap. 6.1.

2. Am poruncit fratelui meu Hanani şi lui Hanania, căpetenia peste cetăţuia Ierusalimului, om care întrecea pe mulţi prin credincioşia şi prin frica* lui de Dumnezeu,

*Exod 18.21.

3. şi le-am zis: „Să nu se deschidă porţile Ierusalimului înainte de căldura soarelui şi uşile să fie închise cu încuietorile, în faţa voastră. Locuitorii Ierusalimului să facă de strajă, fiecare la locul lui, înaintea casei lui."
4. Cetatea era încăpătoare şi mare, dar popor era puţin în ea şi casele nu erau zidite.
5. Dumnezeul meu mi-a pus în inimă gândul să adun pe mai-mari, pe dregători şi poporul, ca să-i număr. Am găsit o carte cu spiţele de neam ale celor ce se suiseră primii din robie şi am văzut scris în ea cele ce urmează.
6. Iată pe cei* din ţară care s-au întors din robie, din aceia pe care îi luase robi Nebucadneţar, împăratul Babilonului şi care s-au întors la Ierusalim şi în Iuda, fiecare în cetatea lui.

*Ezra 2.1, etc.

7. Au plecat cu Zorobabel: Iosua, Neemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mardoheu, Bilşan, Misperet, Bigvai, Nehum, Baana.
Numărul bărbaţilor din poporul lui Israel:
8. fiii lui Pareoş, două mii o sută şaptezeci şi doi;
9. fiii lui Şefatia, trei sute şaptezeci şi doi;
10. fiii lui Arah, şase sute cincizeci şi doi;
11. fiii lui Pahat-Moab, din fiii lui Iosua şi ai lui Ioab, două mii opt sute optsprezece;
12. fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci şi patru;
13. fiii lui Zatu, opt sute patruzeci şi cinci;
14. fiii lui Zacai, şapte sute şaizeci;
15. fiii lui Binui, şase sute patruzeci şi opt;
16. fiii lui Bebai, şase sute douăzeci şi opt;
17. fiii lui Azgad, două mii trei sute douăzeci şi doi;
18. fiii lui Adonicam, şase sute şaizeci şi şapte;
19. fiii lui Bigvai, două mii şaizeci şi şapte;
20. fiii lui Adin, şase sute cincizeci şi cinci;
21. fiii lui Ater, din familia lui Ezechia, nouăzeci şi opt;
22. fiii lui Haşum, trei sute douăzeci şi opt;
23. fiii lui Beţai, trei sute douăzeci şi patru;
24. fiii lui Harif, o sută doisprezece;
25. fiii lui Gabaon, nouăzeci şi cinci;
26. oamenii din Betleem şi din Netofa, o sută optzeci şi opt;
27. oamenii din Anatot, o sută douăzeci şi opt;
28. oamenii din Bet-Azmavet, patruzeci şi doi;
29. oamenii din Chiriat-Iearim, din Chefira şi din Beerot, şapte sute patruzeci şi trei;
30. oamenii din Rama şi din Gheba, şase sute douăzeci şi unu;
31. oamenii din Micmas, o sută douăzeci şi doi;
32. oamenii din Betel şi din Ai, o sută douăzeci şi trei;
33. oamenii din celălalt Nebo, cincizeci şi doi;
34. fiii celuilalt Elam*, o mie două sute cincizeci şi patru;

*Vers. 12.

35. fiii lui Harim, trei sute douăzeci;
36. fiii lui Ierihon, trei sute patruzeci şi cinci;
37. fiii lui Lod, lui Hadid şi lui Ono, şapte sute douăzeci şi unu;
38. fiii lui Senaa, trei mii nouă sute treizeci.

39. Preoţi: fiii lui Iedaia*, din casa lui Iosua, nouă sute şaptezeci şi trei;

*1 Cron. 24.7.

40. fiii lui Imer*, o mie cincizeci şi doi;

*1 Cron. 24.14.

41. fiii lui Paşhur*, o mie două sute patruzeci şi şapte;

*1 Cron. 9.12; 24.9.

42. fiii lui Harim*, o mie şaptesprezece.

*1 Cron. 24.8.

43. Leviţi: fiii lui Iosua şi lui Cadmiel, din fiii lui Hodva, şaptezeci şi patru.
44. Cântăreţi: fiii lui Asaf, o sută patruzeci şi opt.
45. Uşieri: fiii lui Şalum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Acub, fiii lui Hatita, fiii lui Şobai, o sută treizeci şi opt.
46. Slujitori ai Templului: fiii lui Ţiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot,
47. fiii lui Cheros, fiii lui Sia, fiii lui Padon,
48. fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Salmai,
49. fiii lui Hanan, fiii lui Ghidei, fiii lui Gahar,
50. fiii lui Reaia, fiii lui Reţin, fiii lui Necoda,
51. fiii lui Gazam, fiii lui Uza, fiii lui Paseah,
52. fiii lui Besai, fiii lui Mehunim, fiii lui Nefişim,
53. fiii lui Bacbuc, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur,
54. fiii lui Baţlit, fiii lui Mehida, fiii lui Harşa,
55. fiii lui Barcos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah,
56. fiii lui Neţiah, fiii lui Hatifa.
57. Fiii robilor lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Perida,
58. fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghidei,
59. fiii lui Şefatia, fiii lui Hatil, fiii lui Pocheret-Haţebaim, fiii lui Amon.
60. Toţi slujitorii Templului şi fiii robilor lui Solomon: trei sute nouăzeci şi doi.
61. Iată* pe cei ce au plecat din Tel-Melah, din Tel-Harşa, din Cherub-Adon şi din Imer, şi care n-au putut să-şi arate casa părintească şi neamul, ca dovadă că erau din Israel.

*Ezra 2.59.

62. Fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii lui Necoda, şase sute patruzeci şi doi.
63. Şi dintre preoţi: fiii lui Hobaia, fiii lui Hacoţ, fiii lui Barzilai, care luase de nevastă pe una din fetele lui Barzilai, galaaditul, şi a fost numit cu numele lor.
64. Şi-au căutat cartea spiţelor neamului lor, dar n-au găsit-o. De aceea, au fost îndepărtaţi din preoţie,
65. şi dregătorul le-a spus să nu mănânce din lucrurile preasfinte până nu va întreba un preot pe Urim şi Tumim.
66. Adunarea întreagă era de patruzeci şi două de mii trei sute şaizeci de inşi,
67. în afară de robii şi roabele lor, în număr de şapte mii trei sute treizeci şi şapte. Printre ei se aflau două sute patruzeci şi cinci de cântăreţi şi cântăreţe.
68. Aveau şapte sute treizeci şi şase de cai, două sute patruzeci şi cinci de catâri,
69. patru sute treizeci şi cinci de cămile şi şase mii şapte sute douăzeci de măgari.
70. Mulţi din capii de familie au făcut daruri pentru lucrare. Dregătorul* a dat vistieriei o mie de darici de aur, cincizeci de potire, cinci sute treizeci de veşminte preoţeşti.

*Cap. 8.9.

71. Capii de familie au dat în vistieria lucrării douăzeci de mii de darici* de aur şi două mii două sute de mine de argint.

*Ezra 2.69.

72. Restul poporului a dăruit douăzeci de mii de darici de aur, două mii de mine de argint şi şaizeci şi şapte de veşminte preoţeşti.
73. Preoţii şi leviţii, uşierii, cântăreţii, oamenii din popor, slujitorii Templului şi tot Israelul s-au aşezat în cetăţile lor*. *Ezra 3.1.

Citirea Legii

8 1. Când a venit luna a şaptea, copiii lui Israel erau în cetăţile lor. Atunci tot poporul* s-a strâns ca un singur om pe locul deschis dinaintea** Porţii Apelor. Au zis cărturarului † Ezra să se ducă să ia Cartea Legii lui Moise dată de Domnul lui Israel.

*Ezra 3.1. **Cap. 3.26. † Ezra 7.6.

2. Şi preotul Ezra a adus Legea înaintea adunării, alcătuită din bărbaţi* şi femei şi din toţi cei ce erau în stare s-o înţeleagă. Era întâia** zi a lunii a şaptea.

*Lev. 23.24. **Deut. 31.11,12.

3. Ezra a citit în carte de dimineaţă până la amiază, pe locul deschis dinaintea Porţii Apelor, în faţa bărbaţilor şi femeilor şi în faţa celor ce erau în stare s-o înţeleagă. Tot poporul a fost cu luare aminte la citirea Cărţii Le-

gii.
4. Cărturarul Ezra stătea pe un scaun de lemn ridicat cu prilejul acesta. Lângă el, la dreapta, stăteau: Matitia, Şema, Anaia, Urie, Hilchia şi Maaseia, şi la stânga: Pedaia, Mişael, Malchia, Haşum, Haşbadana, Zaharia şi Meşulam.
5. Ezra a deschis cartea înaintea întregului popor, căci stătea mai sus decât tot poporul. Şi când a deschis-o, tot poporul s-a* ridicat.

*Judc. 3.20.

6. Ezra a binecuvântat pe Domnul Dumnezeul cel mare şi tot poporul a răspuns* ridicând mâinile**: „Amin! Amin!" Şi s-au plecat † şi s-au închinat înaintea Domnului cu faţa la pământ.

*1 Cor. 14.16. **Plân. 3.41. 1 Tim. 2.8. † Exod 4.31; 12.27. 2 Cron. 20.18.

7. Iosua, Bani, Şerebia, Iamin, Acub, Şabetai, Hodia, Maaseia, Chelita, Azaria, Iozabad, Hanan, Pelaia şi leviţii lămureau poporului Legea*, şi fiecare stătea la locul lui.

*Lev. 10.11. Deut. 33.10. 2 Cron. 17.7-9. Mal. 2.7.

8. Ei citeau desluşit în Cartea Legii lui Dumnezeu şi-i arătau înţelesul, ca să-i facă să înţeleagă ce citiseră.

Prăznuirea sărbătorii Corturilor

9. Dregătorul Neemia*, preotul şi cărturarul Ezra şi leviţii** care învăţau pe popor au zis întregului popor: „Ziua aceasta † este închinată Domnului Dumnezeului vostru; să nu vă bociţi †† şi să nu plângeţi!" Căci tot poporul plângea când a auzit cuvintele Legii.

*Ezra 2.63. Cap. 7.65; 10.1. **2 Cron. 35.3. Vers. 8. † Lev. 23. 24. Num. 29.1. †† Deut. 16.14,15. Ecl. 3.4.

10. Ei le-au zis: „Duceţi-vă de mâncaţi cărnuri grase şi beţi băuturi dulci şi trimiteţi câte o parte* şi celor ce n-au nimic pregătit, căci ziua aceasta este închinată Domnului nostru; nu vă întristaţi, căci bucuria Domnului va fi tăria voastră."

*Est. 9.19,22. Apoc. 11.10.

11. Leviţii au potolit tot poporul, zicând:
„Tăceţi, căci ziua aceasta este sfântă; nu vă întristaţi!"
12. Şi tot poporul s-a dus să mănânce şi să bea. Şi au trimis câte o parte* şi altora şi s-au înveselit mult. Căci înţeleseseră** cuvintele care li se tâlcuiseră.

*Vers. 10. **Vers. 7,8.

13. A doua zi, capii de familie din tot poporul, preoţii şi leviţii s-au strâns la cărturarul Ezra ca să audă tâlcuirea[1] cuvintelor Legii.
14. Şi au găsit scris în Lege că Domnul poruncise prin Moise că fiii lui Israel trebuie să locuiască în corturi[2]* în timpul sărbătorii lunii a şaptea.

*Lev. 23.34,42. Deut. 16.13.

15. Atunci au trimis să răspândească vestea* aceasta în toate cetăţile lor şi la Ierusalim**: „Duceţi-vă la munte şi aduceţi ramuri † de măslin, ramuri de măslin sălbatic, ramuri de mirt, ramuri de palmieri şi ramuri de copaci stufoşi, ca să faceţi corturi[2], cum este scris."

*Lev. 23.4. **Deut. 16.16. † Lev. 23.40.

16. Atunci poporul s-a dus şi a adus ramuri şi au făcut corturi pe acoperişul* caselor lor, în curţile lor, în curţile Casei lui Dumnezeu, pe locul deschis dinaintea Porţii Apelor** şi pe locul deschis de la Poarta † lui Efraim.

*Deut. 22.8. **Cap. 12.37. † 2 Împ. 14.13. Cap. 12.39.

17. Toată adunarea celor ce se întorseseră din robie a făcut corturi şi au locuit în aceste corturi. Din vremea lui Iosua, fiul lui Nun, până în ziua aceasta nu mai făcuseră copiii lui Israel aşa ceva. Şi a fost foarte mare bucurie*.

*2 Cron. 30.21.

18. Au citit în Cartea Legii lui Dumnezeu în fiecare zi*, din cea dintâi zi până la cea din urmă. Au prăznuit sărbătoarea şapte zile şi a fost o adunare de sărbătoare în ziua a opta, cum este poruncit**.

*Deut. 31.10, etc. **Lev. 23.36. Num. 29.35.

Postul şi mărturisirea păcatelor

9 1. În a douăzeci şi patra zi a* aceleiaşi luni, copiii lui Israel s-au adunat, îmbrăcaţi în saci** şi presăraţi cu ţărână, pentru ţinerea unui post.

*Cap. 8.2. **Ios. 7.6. 1 Sam. 4.12. 2 Sam. 1.2. Iov 2.12.

2. Cei ce erau din neamul lui Israel, despărţindu-se* de toţi străinii, au venit şi şi-au mărturisit păcatele lor şi fărădelegile părinţilor lor.

*Ezra 10.11. Cap. 13.3,30.

3. După ce au şezut jos, au citit* în Cartea Legii Domnului Dumnezeului lor a patra parte din zi; şi altă a patra parte din zi şi-au mărturisit păcatele şi s-au închinat înaintea Domnului Dumnezeului lor.

*Cap. 8.7,8.

4. Iosua, Bani, Cadmiel, Şebania, Buni, Şerebia, Bani şi Chenani s-au suit pe scaunul leviţilor şi au strigat cu glas tare către Domnul

1.Sau: explicaţia;
2.Sau: colibe;

Dumnezeul lor.
5. Şi leviţii, Iosua, Cadmiel, Bani, Haşabnia, Şerebia, Hodia, Şebania şi Petahia au zis:
„Ridicaţi-vă şi binecuvântaţi pe Domnul Dumnezeul vostru, din veşnicie în veşnicie!
„Binecuvântat să fie Numele Tău cel slăvit*, care este mai presus de orice binecuvântare şi de orice laudă!

*1 Cron. 29.13.

6. Tu, Doamne, numai* Tu ai făcut** cerurile, cerurile † cerurilor şi toată †† oştirea lor, şi pământul cu tot ce este pe el, mările cu tot ce cuprind ele. Tu dai *† viaţă tuturor acestor lucruri, şi oştirea cerurilor se închină înaintea Ta.

*2 Împ. 19.15,19. Ps. 86.10. Isa. 37.16,20. **Gen. 1.1. Exod 20.11. Apoc. 14.7. † Deut. 10.14. 1 Împ. 8.27. †† Gen. 2.1. *† Ps. 36.6.

7. Tu, Doamne Dumnezeule, ai ales pe Avram*, l-ai scos din Ur din Caldeea şi i-ai pus numele Avraam**.

*Gen. 11.31; 12.1. **Gen. 17.5.

8. Tu ai găsit inima lui credincioasă* înaintea Ta, ai făcut legământ** cu el şi ai făgăduit că vei da seminţei lui ţara canaaniţilor, hitiţilor, amoriţilor, fereziţilor, iebusiţilor şi ghirgasiţilor. Şi Ţi-ai ţinut † cuvântul, căci eşti drept.

*Gen. 15.6. **Gen. 12.7; 15.18; 17.7,8. † Ios. 23.14.

9. Tu ai văzut* necazul părinţilor noştri în Egipt şi le-ai auzit** strigătele la Marea Roşie.

*Exod 2.25; 3.7. **Exod 14.10.

10. Ai făcut* semne şi minuni împotriva lui Faraon, împotriva tuturor slujitorilor lui şi împotriva întregului popor din ţara lui, pentru că ştiai cu câtă îngâmfare** se purtaseră faţă de părinţii noştri; şi Ţi-ai arătat † slava Ta cum se vede astăzi.

*Exod 7-10; 12; 14. **Exod 18.11. † Exod 9.16. Isa. 63.12,14. Ier. 32.20. Dan. 9.15.

11. Ai despărţit* marea înaintea lor şi au trecut pe uscat prin mijlocul mării: dar ai prăbuşit în adânc, ca o piatră** în fundul apelor, pe cei care-i urmăreau.

*Exod 14.21,22,27,28. Ps. 78.13. **Exod 15.5,10.

12. I-ai călăuzit* ziua printr-un stâlp de nor şi noaptea printr-un stâlp de foc care le lumina drumul pe care aveau să-l urmeze.

*Exod 13.21.

13. Te-ai coborât* pe muntele Sinai, le-ai vorbit din înălţimea cerurilor şi le-ai dat porunci drepte**, legi adevărate, orânduieli şi judecăţi minunate.

*Exod 19.20; 20.1. **Ps. 19.8,9. Rom. 7.12.

14. Le-ai făcut cunoscut Sabatul* Tău cel sfânt şi le-ai dat prin robul Tău Moise, porunci, învăţături şi o Lege.

*Gen. 2.3. Exod 20.8,11.

15. Le-ai dat, de la înălţimea cerurilor, pâine* când le era foame şi ai scos apă** din stâncă atunci când le era sete. Şi le-ai spus să intre † în stăpânirea ţării pe care ai jurat că le-o vei da.

*Exod 16.14,15. Ioan 6.31. **Exod 17.6. Num. 20.9, etc. † Deut. 1.8.

16. Dar părinţii noştri* s-au îngâmfat şi şi-au înţepenit** grumazul. N-au urmat poruncile Tale,

*Vers. 29. Ps. 106.6. **Deut. 31.27. 2 Împ. 17.14. 2 Cron. 30.8. Ier. 19.15.

17. n-au vrut să asculte şi au dat uitării* minunile pe care le făcuseşi pentru ei. Şi-au înţepenit grumazul şi, în răzvrătirea lor, şi-au pus o căpetenie** ca să se întoarcă în robia lor. Dar Tu, Tu eşti un Dumnezeu gata să ierţi, îndurător † şi milostiv, încet la mânie şi bogat în bunătate. Şi nu i-ai părăsit,

*Ps. 78.11,42,43. **Num. 14.4. † Exod 34.6. Num. 14.18. Ps. 86.5,15. Ioel 2.13.

18. nici chiar atunci când* şi-au făcut un viţel turnat şi au zis: „Iată Dumnezeul tău care te-a scos din Egipt!”, şi s-au dedat la mari ocări faţă de Tine.

*Exod 32.4.

19. În îndurarea* Ta fără margini, nu i-ai părăsit în pustiu şi stâlpul** de nor n-a încetat să-i călăuzească ziua pe drum, nici stâlpul de foc să le lumineze noaptea drumul pe care aveau să-l urmeze.

*Vers. 27. Ps. 106.45. **Exod 13.21,22. Num. 14.14. 1 Cor. 10.1.

20. Le-ai dat Duhul Tău* cel bun ca să-i facă înţelepţi; n-ai îndepărtat mana** Ta de la gura lor şi le-ai dat apă † să-şi potolească setea.

*Num. 11.17. Isa. 63.11. **Exod 16.15. Ios. 5.12. † Exod 17.6.

21. Patruzeci* de ani ai avut grijă să-i hrăneşti în pustiu şi n-au dus lipsă de nimic; hainele** nu li s-au învechit şi picioarele nu li s-au umflat.

*Deut. 2.7. **Deut. 8.4; 29.5.

22. Le-ai dat în mână împărăţii şi popoare ale căror ţinuturi le-ai împărţit între ei, şi au stăpânit ţara lui Sihon*, împăratul Hesbonului şi ţara lui Og, împăratul Basanului.

*Num. 21.21, etc.

23. Le-ai înmulţit* fiii ca stelele cerurilor şi i-ai adus în ţara despre care ai spus părinţilor lor că au s-o ia în stăpânire.

*Gen. 22.17.

24. Şi fiii lor au intrat* şi au luat ţara în** stăpânire; ai supus înaintea lor pe locuitorii ţării, canaaniţii; şi i-ai dat în mâinile lor, împreună cu împăraţii şi popoarele ţării, ca să le facă după voia lor.

*Ios. 1.2, etc. **Ps. 44.2,3.

25. Au ajuns stăpâni pe cetăţi întărite şi pe pământuri roditoare*; au stăpânit case** pline de tot felul de bunătăţi, puţuri săpate, vii, măslini şi pomi roditori din belşug; au mâncat, s-au săturat, s-au îngrăşat † şi au trăit în desfătări, prin bunătatea †† Ta cea mare.

*Num. 13.27. Deut. 8.7,8. Vers. 35. Ezec. 20.6. **Deut. 6.11. † Deut. 32.15. †† Osea 3.5.

26. Totuşi ei s-au răsculat* şi s-au răzvrătit împotriva Ta. Au aruncat Legea** Ta la spatele lor, au ucis pe prorocii † Tăi, care-i rugau fierbinte să se întoarcă la Tine şi s-au dedat la mari batjocuri faţă de Tine.

*Judc. 2.11,12. Ezec. 20.21. **1 Împ. 14.9. Ps. 50.17. † 1 Împ. 18.4; 19.10. 2 Cron. 24.20,21. Mat. 23.37. Fapt. 7.52.

27. Atunci* i-ai lăsat în mâinile vrăjmaşilor lor, care i-au apăsat. Dar, în vremea necazului lor, au strigat către Tine; şi Tu i-ai auzit de la înălţimea cerurilor** şi, în îndurarea Ta cea mare, le-ai dat izbăvitori †, care i-au scăpat din mâinile vrăjmaşilor lor.

*Judc. 2.14; 3.8, etc. Ps. 106.41,42. **Ps. 106.44. † Judc. 2.18; 3.9.

28. Când au avut odihnă, au început iarăşi să facă rău* înaintea Ta. Atunci i-ai lăsat în mâinile vrăjmaşilor lor, care i-au stăpânit. Dar din nou au strigat către Tine; şi Tu i-ai auzit de la înălţimea cerurilor şi, în marea Ta îndurare, i-ai izbăvit de mai multe** ori.

*Judc. 3.11,12,30; 4.1; 5.31; 6.1. **Ps. 106.43.

29. I-ai rugat fierbinte să se întoarcă la Legea Ta; dar ei au stăruit în îngâmfarea* lor, n-au ascultat de poruncile Tale, au păcătuit împotriva judecăţilor Tale, care fac viu pe cel ce** le împlineşte, Ţi-au întors spatele cu îndărătnicie, şi-au înţepenit grumazul şi n-au ascultat.

*Vers. 16. **Lev. 18.5. Ezec. 20.11. Rom. 10.5. Gal. 3.12.

30. I-ai îngăduit astfel mulţi ani, le-ai dat înştiinţări* prin Duhul Tău, prin proroci**, şi tot n-au luat aminte. Atunci i-ai dat în mâinile † unor popoare străine.

*2 Împ. 17.13. 2 Cron. 36.15. Ier. 7.25; 25.4. **Fapt. 7.51. 1 Pet. 1.11. 2 Pet. 1.21. † Isa. 5.5; 42.24.

31. Dar, în marea Ta îndurare, nu i-ai nimicit* şi nu i-ai părăsit, căci Tu eşti un Dumnezeu milostiv** şi îndurător.

*Ier. 4.27; 5.10,18. **Vers. 17.

32. Şi acum, Dumnezeul nostru, Dumnezeule mare, puternic* şi înfricoşător, Tu care Îţi ţii legământul Tău de îndurare, nu privi ca puţin lucru toate suferinţele prin care am trecut noi, împăraţii noştri, căpeteniile noastre, preoţii noştri, prorocii noştri, părinţii noştri şi tot poporul Tău, din vremea** împăraţilor Asiriei până în ziua de azi.

*Exod 34.6,7. Cap. 1.5. **2 Împ. 17.3.

33. Tu* ai fost drept în tot ce ni s-a întâmplat, căci Te-ai arătat credincios, iar noi am făcut** rău.

*Ps. 119.137. Dan. 9.14. **Ps. 106.6. Dan. 9.5,6,8.

34. Împăraţii noştri, căpeteniile noastre, preoţii noştri şi părinţii noştri n-au păzit Legea şi n-au dat ascultare nici poruncilor, nici înştiinţărilor pe care li le dădeai.
35. Când erau stăpâni, în mijlocul multelor* binefaceri pe care li le dădeai, în ţara** întinsă şi roditoare pe care le-o dăduseşi, nu Ţi-au † slujit şi nu s-au abătut de la faptele lor rele.

*Deut. 28.47. **Vers. 25. † Vers. 25.

36. Şi astăzi, iată-ne robi*! Iată-ne robi pe pământul pe care l-ai dat părinţilor noştri pentru ca să se bucure de roadele şi de bunurile lui!

*Deut. 28.48. Ezra 9.9.

37. El îşi înmulţeşte* roadele pentru împăraţii cărora ne-ai supus din pricina păcatelor noastre; ei stăpânesc** după plac asupra trupurilor noastre şi asupra vitelor noastre şi suntem într-o mare strâmtorare!”

*Deut. 28.33,51. **Deut. 28.48.

Înnoirea legământului

38. Pentru toate acestea, noi am încheiat* un legământ, pe care l-am făcut în scris. Şi căpeteniile noastre, leviţii noştri şi preoţii noştri şi-au pus pecetea** pe el.

*2 Împ. 23.3. 2 Cron. 29.10; 34.31. Ezra 10.3. Cap. 10.29. **Cap. 10.1.

10 1. Iată pe cei ce şi-au pus pecetea: dregătorul Neemia*, fiul lui Hacalia**. Zedechia,

*Cap. 8.9. **Cap. 1.1.

2. Seraia*, Azaria, Ieremia,

*Cap. 12.1-21.

3. Paşhur, Amaria, Malchia,
4. Hatuş, Şebania, Maluc,
5. Harim, Meremot, Obadia,
6. Daniel, Ghineton, Baruc,
7. Meşulam, Abia, Miiamin,
8. Maazia, Bilgai, Şemaia, preoţi.

9. Leviţii: Iosua, fiul lui Azania, Binui, din fiii lui Henadad, Cadmiel,
10. şi fraţii lor, Şebania, Hodia, Chelita, Pelaia, Hanan,
11. Mica, Rehob, Haşabia,
12. Zacur, Şerebia, Şebania,
13. Hodia, Bani, Beninu.
14. Căpeteniile poporului: Pareoş*, Pahat-Moab, Elam, Zatu, Bani,

*Ezra 2.3, etc. Cap. 7.8, etc.

15. Buni, Azgad, Bebai,
16. Adonia, Bigvai, Adin,
17. Ater, Ezechia, Azur,
18. Hodia, Haşum, Beţai,
19. Harif, Anatot, Nebai,
20. Magpiaş, Meşulam, Hezir,
21. Meşezabeel, Ţadoc, Iadua,
22. Pelatia, Hanan, Anaia,
23. Hosea, Hanania, Haşub,
24. Haloheş, Pilha, Şobec,
25. Rehum, Haşabna, Maaseia,
26. Ahia, Hanan, Anan,
27. Maluc, Harim, Baana.
28. Cealaltă* parte a poporului, preoţii, leviţii, uşierii, cântăreţii, slujitorii Templului şi toţi** cei ce se despărţiseră de popoarele străine ca să urmeze Legea lui Dumnezeu, nevestele lor, fiii şi fetele lor, toţi cei ce aveau cunoştinţă şi pricepere

*Ezra 2.36-43. **Ezra 9.1; 10.11,12,19. Cap. 13.3.

29. s-au unit cu fraţii lor mai cu vază dintre ei. S-au legat[1] cu jurământ* şi au jurat să umble** în Legea lui Dumnezeu dată prin Moise, robul lui Dumnezeu, să păzească şi să împlinească toate poruncile Domnului, Stăpânului nostru, orânduielile şi legile Lui.

*Deut. 29.12,14. Cap. 5.12,13. Ps. 119.106. **2 Împ. 23.3. 2 Cron. 34.31.

30. Am făgăduit să nu dăm pe fetele* noastre după popoarele ţării şi să nu luăm pe fetele lor de neveste pentru fiii noştri;

*Exod 34.16. Deut. 7.3. Ezra 9.12,14.

31. să nu cumpărăm nimic în ziua Sabatului şi în zilele de sărbătoare de la popoarele* ţării, care ar aduce de vânzare în ziua Sabatului mărfuri sau altceva de cumpărat; şi să lăsăm nelucrat pământul în anul al şaptelea** şi să nu cerem † plata nici unei datorii.

*Exod 20.10. Lev. 23.3. Deut. 5.12. Cap. 13.15, etc. **Exod 23.10,11. Lev. 25.4. † Deut. 15.1,2. Cap. 5.12.

Hotărâri pentru întreţinerea slujbei

32. Am luat asupra noastră îndatorirea să dăm a treia parte dintr-un siclu pe an pentru slujba Casei Dumnezeului nostru,
33. pentru pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, pentru darul** de mâncare necurmat, pentru arderea de tot necurmată din zilele de Sabat, din zilele de lună nouă şi din zilele de sărbători, pentru lucrurile închinate Domnului, pentru jertfele de ispăşire pentru Israel şi pentru tot ce se face în Casa Dumnezeului nostru.

*Lev. 24.5, etc, 2 Cron. 2.4. **Num. 28; 29.

34. Am tras la sorţi, preoţi, leviţi şi popor, pentru lemnele care trebuiau aduse în fiecare an ca dar* la Casa Dumnezeului nostru, după casele noastre părinteşti, la timpuri hotărâte, ca să fie arse pe altarul Domnului Dumnezeului nostru, cum este scris** în Lege.

*Cap. 13.31. Isa. 40.16. **Lev. 6.12.

35. Am hotărât să aducem în fiecare an* la Casa Domnului cele dintâi roade ale pământului nostru şi cele dintâi roade din toate roadele tuturor pomilor;

*Exod 23.19; 34.26. Lev. 19.23. Num. 18.12. Deut. 26.2.

36. să aducem la Casa Dumnezeului nostru, preoţilor care fac slujba în Casa Dumnezeului nostru, pe întâii născuţi ai fiilor noştri şi ai vitelor noastre, cum este scris în Lege*, pe întâii născuţi ai vitelor şi oilor noastre;

*Exod 13.2,12,13. Lev. 27.26,27. Num. 18.15,16.

37. să* aducem preoţilor, în cămările Casei Dumnezeului nostru, cele dintâi roade din plămădeală şi darurile noastre de mâncare, din roadele tuturor pomilor, din must şi din untdelemn; şi să dăm zeciuială** din pământul nostru leviţilor, care trebuie s-o ia ei înşişi în toate cetăţile aşezate pe pământurile pe care le lucrăm.

*Lev. 23.17. Num. 15.19; 18.12, etc. Deut. 18.4; 26.2. **Lev. 27.30. Num. 18.21, etc.

38. Preotul, fiul lui Aaron, va fi cu leviţii când* vor ridica zeciuiala; şi leviţii vor aduce zeciuială din zeciuială la Casa Dumnezeului nostru, în cămările** casei vistieriei.

*Num. 18.26. **1 Cron. 9.26. 2 Cron. 31.11.

39. Căci copiii lui Israel şi fiii lui Levi vor aduce* în cămările acestea darurile de grâu, de must şi de untdelemn; acolo sunt uneltele Sfântului Locaş şi acolo stau preoţii care fac slujba, uşierii şi cântăreţii. Astfel ne-am hotărât să nu părăsim** Casa Dumnezeului nostru.

*Deut. 12.6,11. 2 Cron. 31.12. Cap. 13.12. **Cap. 13.10,11.

1.Lit.: au intrat în blestem;

Împărţirea noilor locuitori

11 1. Căpeteniile poporului s-au aşezat la Ierusalim. Cealaltă parte a poporului a tras la sorţi, pentru ca unul din zece să vină să locuiască la Ierusalim în cetatea* sfântă, iar ceilalţi să locuiască în cetăţi.

*Vers. 18. Mat. 4.5; 27.53.

2. Poporul a binecuvântat pe toţi cei ce au primit de bunăvoie* să locuiască la Ierusalim.

*Judc. 5.9.

3. Iată* căpeteniile ţinutului care s-au aşezat la Ierusalim: în cetăţile lui Iuda, fiecare s-a aşezat în moşia lui, în cetatea lui Israel, preoţii şi leviţii, slujitorii** Templului şi fiii † robilor lui Solomon.

*1 Cron. 9.2,3. **Ezra 2.43. † Ezra 2.55.

4. La Ierusalim* s-au aşezat unii din fiii lui Iuda şi din fiii lui Beniamin. Din fiii lui Iuda: Ataia, fiul lui Ozia, fiul lui Zaharia, fiul lui Amaria, fiul lui Şefatia, fiul lui Mahalaleel, din fiii lui** Pereţ,

*1 Cron. 9.3, etc. **Gen. 38.29.

5. şi Maaseia, fiul lui Baruc, fiul lui Col-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioiarib, fiul lui Zaharia, fiul lui Şiloni.
6. Toţi fiii lui Pereţ care s-au aşezat la Ierusalim au fost patru sute şaizeci şi opt de oameni viteji.
7. Iată fiii lui Beniamin: Salu, fiul lui Meşulam, fiul lui Ioed, fiul lui Pedaia, fiul lui Colaia, fiul lui Maaseia, fiul lui Itiel, fiul lui Isaia,
8. şi după el, Gabai şi Salai, nouă sute douăzeci şi opt.
9. Ioel, fiul lui Zicri, era căpetenia lor; şi Iuda, fiul lui Senua, era a doua căpetenie a cetăţii.
10. Din preoţi*: Iedaia, fiul lui Ioiarib, Iachin,

*1 Cron. 9.10, etc.

11. Seraia, fiul lui Hilchia, fiul lui Meşulam, fiul lui Ţadoc, fiul Meraiot, fiul lui Ahitub, domnul Casei lui Dumnezeu,
12. şi fraţii lor care făceau slujba Casei, opt sute douăzeci şi doi; Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pelalia, fiul lui Amţi, fiul lui Zaharia, fiul lui Paşhur, fiul lui Malchia,
13. şi fraţii săi, capii caselor părinteşti, două sute patruzeci şi doi; şi Amaşai, fiul lui Azareel, fiul lui Ahzai, fiul lui Meşilemot, fiul lui Imer,
14. şi fraţii lor, oameni viteji, o sută douăzeci şi opt; Zabdiel, fiul lui Ghedolim, era căpetenia lor.
15. Din leviţi: Şemaia, fiul lui Haşub, fiul lui Azricam, fiul lui Haşabia, fiul lui Buni;
16. Şabetai şi Iozabad, însărcinaţi cu treburile* de afară ale Casei lui Dumnezeu şi făcând parte din căpeteniile leviţilor;

*1 Cron. 26.29.

17. Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul lui Asaf, căpetenia care cânta lauda la rugăciune; şi Bacbuchia, al doilea din fraţii săi şi Abda, fiul lui Şamua, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun.
18. Toţi leviţii din cetatea* sfântă erau două sute optzeci şi patru.

*Vers. 1.

19. Şi uşierii: Acub, Talmon şi fraţii lor, păzitorii porţilor, o sută şaptezeci şi doi.
20. Cealaltă parte din Israel, din preoţi, şi din leviţi s-au aşezat în toate cetăţile lui Iuda, fiecare în moşia lui.
21. Slujitorii* Templului s-au aşezat pe deal şi aveau de căpetenii pe Ţiha şi Ghişpa.

*Cap. 3.26.

22. Căpetenia leviţilor la Ierusalim era Uzi, fiul lui Bani, fiul lui Haşabia, fiul lui Matania, fiul lui Mica, dintre fiii lui Asaf, cântăreţii însărcinaţi cu slujba Casei lui Dumnezeu;
23. căci era o poruncă* a împăratului cu privire la cântăreţi şi li se dădea o parte[1] hotărâtă pe fiecare zi.[2]

*Ezra 6.8,9; 7.20, etc.

24. Petahia, fiul lui Meşezabeel, din fiii lui Zerah*, fiul lui Iuda, era dregătorul[3]** împăratului pentru toate treburile poporului.

*Gen. 38.30. **1 Cron. 18.17; 23.28.

25. Cât despre sate şi câmpiile lor, unii din fiii lui Iuda s-au aşezat la Chiriat-Arba* şi în locurile care ţin de el, la Dibon şi în locurile care ţin de el, la Iecabţeel şi în satele care ţin de el,

*Ios. 14.15.

26. la Ieşua, la Molada, la Bet-Palet,
27. la Haţar-Şual, la Beer-Şeba şi în locurile care ţin de ea,
28. la Ţiclag, la Mecona şi în locurile care ţin de ea,
29. la En-Rimon, la Ţoreea, la Iarmut,
30. la Zanoah, la Adulam şi în satele care ţin de el, la Lachis şi în ţinutul lui, la Azeca şi în locurile care ţin de el. S-au aşezat astfel de la Beer-Şeba până la valea lui Hinom.
31. Fiii lui Beniamin s-au aşezat de la Gheba la Micmaş, la Aia, la Betel şi în locurile care ţin de el,
32. la Anatot, la Nob, la Hanania,

1.Sau: porţie;
2.Lit.: după cerinţa zilei în ziua ei;
3.Lit: la mâna împăratului;

33. la Haţor, la Rama, la Ghitaim,
34. la Hadid, la Ţeboim, la Nebalat,
35. la Lod şi la Ono, Valea* lucrătorilor.

*1 Cron. 4.14.

36. Au fost unii leviţi care s-au unit cu Beniamin, deşi făceau parte din cetele lui Iuda.

Numărătoarea preoţilor şi leviţilor

12 1. Iată preoţii* şi leviţii care s-au întors cu Zorobabel, fiul lui Şealtiel, şi cu Iosua: Seraia**, Ieremia, Ezra,

*Ezra 2.1,2. **Cap. 10.2-8.

2. Amaria, Maluc, Hatuş,
3. Şecania, Rehum, Meremot,
4. Ido, Ghinetoi, Abia*,

*Luca 1.5.

5. Miiamin, Maadia, Bilga,
6. Şemaia, Ioiarib, Iedaia,
7. Salu, Amoc, Hilchia, Iedaia. Aceştia au fost căpeteniile preoţilor şi a fraţilor lor, pe vremea lui Iosua*.

*Ezra 3.2. Hag. 1.1. Zah. 3.1.

8. Leviţi: Iosua, Binui, Cadmiel, Şerebia, Iuda, Matania, care cârmuia împreună cu fraţii săi cântarea* laudelor;

*Cap. 11.17.

9. Bacbuchia şi Uni, care îşi împlineau slujbele lângă fraţii lor.
10. Iosua a născut pe Ioiachim, Ioiachim a născut pe Eliaşib, Eliaşib a născut pe Ioiada,
11. Ioiada a născut pe Ionatan, şi Ionatan a născut pe Iadua.
12. Iată, care erau pe vremea lui Ioiachim, preoţii, capi de familii: pentru Seraia, Meraia; pentru Ieremia, Hanania;
13. pentru Ezra, Meşulam; pentru Amaria, Iohanan;
14. pentru Meluchi, Ionatan; pentru Şebania, Iosif;
15. pentru Harim, Adna; pentru Meraiot, Helcai;
16. pentru Ido, Zaharia; pentru Ghineton, Meşulam;
17. pentru Abia, Zicri; pentru Miniamin şi Moadia, Piltai;
18. pentru Bilga, Şamua; pentru Şemaia, Ionatan;
19. pentru Ioiarib, Matnai; pentru Iedaia, Uzi;
20. pentru Salai, Calai; pentru Amoc, Eber;
21. pentru Hilchia, Haşabia; pentru Iedaia, Netaneel.
22. Pe vremea lui Eliaşib, lui Ioiada, lui Iohanan şi lui Iadua, leviţii, capi de familii şi preoţii au fost scrişi sub domnia lui Darius, persanul.
23. Fiii lui Levi, capi de familii, au fost scrişi în Cartea* Cronicilor până pe vremea lui Iohanan, fiul lui Eliaşib.

*1 Cron. 9.14, etc.

24. Căpeteniile leviţilor, Haşabia, Şerebia şi Iosua, fiul lui Cadmiel şi fraţii lor împreună cu ei, stând unii în faţa* altora, erau însărcinaţi să mărească şi să laude pe Domnul, după rânduiala** lui David, omul lui Dumnezeu.

*Ezra 3.11. **1 Cron. 23; 25; 26.

25. Matania, Bacbuchia, Obadia, Meşulam, Talmon şi Acub, uşieri, făceau de strajă la cămările de la porţi.
26. Ei trăiau pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosua, fiul lui Ioţadac şi pe vremea lui Neemia, dregătorul*, şi pe vremea preotului şi cărturarului** Ezra.

*Cap. 8.9. **Ezra 7.6,11.

Sfinţirea zidurilor

27. La sfinţirea* zidurilor Ierusalimului au chemat pe leviţi din toate locurile în care locuiau şi i-au adus la Ierusalim, ca să prăznuiască sfinţirea şi sărbătoarea cu laude** şi cântări, în sunet de chimvale, lire şi harpe.

*Deut. 20.5. Ps. 30, titlu. **1 Cron. 25.6. 2 Cron. 5.13; 7.6.

28. Fiii cântăreţilor s-au strâns din împrejurimile Ierusalimului, din satele slujitorilor Templului,
29. din Bet-Ghilgal şi din ţinutul Ghebei şi din Azmavet; căci cântăreţii îşi zidiseră sate împrejurul Ierusalimului.
30. Preoţii şi leviţii s-au curăţit şi au curăţit şi poporul, porţile şi zidul.
31. Am suit pe zid pe căpeteniile lui Iuda şi am făcut două coruri mari. Cel dintâi a pornit pe partea* dreaptă a zidului, spre** Poarta Gunoiului.

*Vers. 38. **Cap. 2.13; 3.13.

32. În urma acestui cor mergeau Hosea şi jumătate din căpeteniile lui Iuda:
33. Azaria, Ezra, Meşulam,
34. Iuda, Beniamin, Şemaia şi Ieremia,
35. unii din fiii preoţilor cu trâmbiţe*. Zaharia, fiul lui Ionatan, fiul lui Şemaia, fiul lui Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zacur, fiul lui Asaf,

*Num. 10.2,8.

36. şi fraţii săi, Şemaia, Azareel, Milalai, Ghilalai, Maai, Netaneel, Iuda şi Hanani, cu instrumentele* muzicale ale lui David, omul lui Dumnezeu. Cărturarul Ezra era în fruntea lor.

*1 Cron. 23.5.

37. La Poarta* Izvorului s-au suit drept înainte pe treptele** cetăţii lui David, pe ridicătura zidului, deasupra casei lui David, până la Poarta † Apelor, spre răsărit.

*Cap. 2.14; 3.15. **Cap. 3.15. † Cap. 3.26; 8.1,3,16.

38. Al doilea cor* a pornit spre stânga. În urma lui veneam eu cu cealaltă jumătate din popor, pe zid. Trecând pe deasupra Turnului** Cuptoarelor, au mers până la Zidul † cel Lat;

*Vers. 31. **Cap. 3.11. † Cap. 3.8.

39. apoi pe deasupra* Porţii lui Efraim, pe deasupra Porţii** celei Vechi, pe deasupra Porţii † Peştilor, pe deasupra Turnului †† lui Hananeel şi pe deasupra Turnului Meea până la Poarta *† Oilor. Şi s-au oprit la Poarta †* Închisorii.

*2 Împ. 14.13. Cap. 8.16. **Cap. 3.6. † Cap. 3.3. †† Cap. 3.1. *† Cap. 3.32. †* Ier. 32.2.

40. Cele două coruri s-au oprit în Casa lui Dumnezeu; şi tot aşa şi eu şi dregătorii care erau cu mine,
41. şi preoţii, Eliachim, Maaseia, Miniamin, Mica, Elioenai, Zaharia, Hanania, cu trâmbiţe,
42. şi Maaseia, Şemaia, Eleazar, Uzi, Iohanan, Malchia, Elam şi Ezer. Cântăreţii şi-au înălţat glasul, conduși de Izrahia.
43. În* ziua aceea, s-au adus multe jertfe şi a fost mare bucurie, căci Dumnezeu dăduse poporului o mare pricină de bucurie. Se bucurau şi femeile şi copiii şi strigătele de bucurie ale Ierusalimului se auzeau până departe.

*2 Cron. 31.11,12. Cap. 13.5,12,13.

Aşezarea dregătorilor Templului

44. În ziua aceea, s-au rânduit oameni care să privegheze asupra camerelor care slujeau de cămări pentru darurile de mâncare, cele dintâi roade şi zeciuieli. Ei au fost însărcinaţi să adune în ele, din ţinutul cetăţilor, părţile hotărâte de Lege preoţilor şi leviţilor. Căci Iuda se bucura că preoţii şi leviţii erau la locul lor,
45. păzind tot ce privea slujba lui Dumnezeu şi a curăţirilor. Cântăreţii şi uşierii îşi împlineau şi ei slujbele, după* rânduiala lui David şi a fiului său Solomon.

*1 Cron. 25; 26.

46. Căci odinioară, pe vremea lui David şi* a lui Asaf, erau căpetenii peste cântăreţi şi cântări de laudă şi de mulţumire în cinstea lui Dumnezeu.

*1 Cron. 25.1, etc. 2 Cron. 29.30.

47. Tot Israelul a dat, pe vremea lui Zorobabel şi Neemia, părţile cuvenite cântăreţilor şi uşierilor, zi de zi; au dat* leviţilor lucrurile sfinţite, iar leviţii** au dat fiilor lui Aaron lucrurile sfinţite cuvenite lor.

*Num. 18.21,24. **Num. 18.26.

Călcarea de Lege a lui Eliaşib

13 1. În vremea aceea, s-a citit* în faţa poporului în Cartea lui Moise şi s-a găsit scris că amonitul** şi moabitul nu trebuiau să intre niciodată în adunarea lui Dumnezeu,

*Deut. 31.11,12. 2 Împ. 23.2. Cap. 8.3,8; 9.3. Isa. 34.16. **Deut. 23.3,4.

2. pentru că nu veniseră înaintea copiilor lui Israel cu pâine şi apă şi pentru că tocmiseră* împotriva lor cu preţ de argint pe Balaam ca să-i blesteme. Dar** Dumnezeul nostru a prefăcut blestemul în binecuvântare.

*Num. 22.5. Ios. 24.9,10. **Num. 23.11; 24.10. Deut. 23.5.

3. Când au auzit Legea, au deosebit* din Israel pe toţi străinii.

*Cap. 9.2; 10.28.

4. Înainte de aceasta, preotul Eliaşib, care era pus peste cămările Casei Dumnezeului nostru şi rudă cu Tobia,
5. pregătise pentru el o cămară mare, unde* puneau mai înainte darurile de mâncare, tămâia, uneltele, zeciuiala din grâu, din must şi din untdelemn, părţile rânduite** pentru leviţi, cântăreţi şi uşieri şi darurile ridicate pentru preoţi.

*Cap. 12.44. **Num. 18.21,24.

6. Eu nu eram la Ierusalim când s-au petrecut toate acestea, căci mă întorsesem la împărat în al treizeci şi doilea an* al lui Artaxerxe, împăratul Babilonului. La sfârşitul anului am primit de la împărat învoire

*Cap. 5.14.

7. să mă întorc la Ierusalim, şi am văzut răul pe care-l făcuse Eliaşib, pregătind* o cămară pentru Tobia în curţile Casei lui Dumnezeu.

*Vers. 1,5.

8. Mi-a părut foarte rău şi am aruncat afară din cămară toate lucrurile lui Tobia.
9. Apoi am poruncit să se cureţe* camerele şi am pus iarăşi în ele uneltele Casei lui Dumnezeu, darurile de mâncare şi tămâia.

*2 Cron. 29.5,15,16,18.

Zeciuielile aduse din nou

10. Am auzit, de asemenea, că părţile leviţilor nu* li se dăduseră şi că leviţii şi cântăreţii însărcinaţi cu slujba fugiseră fiecare în** ţinutul lui.

*Mal. 3.8. **Num. 35.2.
11. Am mustrat* pe dregători şi le-am zis: „Pentru ce** a fost părăsită Casa lui Dumnezeu?” Şi am strâns pe leviţi şi pe cântăreţi şi i-am pus iarăşi în slujba lor.
*Vers. 17,25. Prov. 28.4. **Cap. 10.39.
12. Atunci* tot Iuda a adus în cămări zeciuiala din grâu, din must şi din untdelemn.
*Cap. 10.38,39; 12.44.
13. Am dat cămările* în grija preotului Şelemia, cărturarului Ţadoc şi lui Pedaia, unul dintre leviţi, şi le-am adăugat şi pe Hanan, fiul lui Zacur, fiul lui Matania, căci le mergea numele că sunt credincioşi**. Ei au fost însărcinaţi să facă împărţirile cuvenite fraţilor lor.
*2 Cron. 31.12. Cap. 12.44. **Cap. 7.2. 1 Cor. 4.2.
14. Adu-Ţi aminte* de mine, Dumnezeule, pentru aceste lucruri şi nu uita faptele mele evlavioase făcute pentru Casa Dumnezeului meu şi pentru lucrurile care trebuie păzite în ea! *Vers. 22,31. Cap. 5.19.

Sfinţirea Sabatului

15. Pe vremea aceasta am văzut în Iuda nişte oameni călcând la teasc în ziua Sabatului*, aducând snopi, încărcând măgarii cu vin, struguri şi smochine şi cu tot felul de lucruri şi aducându-le** la Ierusalim în ziua Sabatului. Şi i-am mustrat chiar în ziua când îşi vindeau mărfurile.
*Exod 20.10. **Cap. 10.31. Ier. 17.21,22.
16. Mai erau şi nişte tirieni, aşezaţi în Ierusalim, care aduceau peşte şi tot felul de mărfuri şi le vindeau fiilor lui Iuda în ziua Sabatului şi în Ierusalim.
17. I-am mustrat* pe mai-marii lui Iuda şi le-am zis: „Ce înseamnă această faptă rea pe care o faceţi, pângărind ziua Sabatului?
*Vers. 11.
18. Oare n-au lucrat* aşa părinţii voştri, şi nu din pricina aceasta a trimis Dumnezeul nostru toate aceste nenorociri peste noi şi peste cetatea aceasta? Şi voi aduceţi din nou mânia Lui împotriva lui Israel, pângărind Sabatul!”
*Ier. 17.21-23.
19. Apoi am poruncit să se închidă porţile Ierusalimului înainte de Sabat, de îndată ce le va ajunge umbra* şi să nu se deschidă decât după Sabat. Şi am pus câţiva din slujitorii mei la porţi** să oprească intrarea poverilor de mărfuri în ziua Sabatului.
*Lev. 23.32. **Ier. 17.21,22.
20. Şi aşa, negustorii şi vânzătorii de tot felul de lucruri au petrecut noaptea o dată şi de două ori afară din Ierusalim.
21. I-am mustrat şi le-am zis: „Pentru ce staţi noaptea înaintea zidului? Dacă veţi mai face încă o dată lucrul acesta, voi pune mâna pe voi.” Din clipa aceea, n-au mai venit în timpul Sabatului.
22. Am poruncit şi leviţilor să se curăţească* şi să vină să păzească porţile, ca să sfinţească ziua Sabatului.
Adu-Ţi aminte** de mine, Dumnezeule, şi pentru aceste lucruri şi ocroteşte-mă după marea Ta îndurare! *Cap. 12.30. **Vers. 14,31.

Mustrarea pentru femeile străine

23. Tot pe vremea aceea, am văzut pe nişte iudei, care îşi luaseră neveste* asdodiene, amonite şi moabite.
*Ezra 9.2.
24. Jumătate din fiii lor vorbeau limba asdodiană şi nu ştiau să vorbească limba evreiască; nu cunoşteau decât limba unui popor sau a altuia.
25. I-am mustrat* şi i-am blestemat; am lovit pe unii din ei, le-am smuls părul şi i-am pus să jure** în Numele lui Dumnezeu, zicând: „Să nu vă daţi fetele după fiii lor şi să nu luaţi fetele lor de neveste nici pentru fiii voştri, nici pentru voi.
*Vers. 11. Prov. 28.4. **Ezra 10.5. Cap. 10.29,30.
26. Oare nu în aceasta a păcătuit* Solomon, împăratul lui Israel? Nu era alt împărat ca el în mulţimea** popoarelor; el era iubit † de Dumnezeul lui şi Dumnezeu îl pusese împărat peste tot Israelul. Totuşi, †† femeile străine l-au târât şi pe el în păcat.
*1 Împ. 11.1, etc. **1 Împ. 3.13. 2 Cron. 1.12. † 2 Sam. 12.24. †† 1 Împ. 11.4, etc.
27. Şi acum trebuie să auzim despre voi că săvârşiţi o nelegiuire atât de mare şi că păcătuiţi* împotriva Dumnezeului nostru luând neveste străine?”
*Ezra 10.2.
28. Unul din fiii lui Ioiada*, fiul marelui preot, Eliaşib, era ginerele lui Sanbalat, horonitul. L-am alungat de la mine.
*Cap. 12.10,22.
29. Adu-Ţi aminte* de ei, Dumnezeule, căci au spurcat preoţia şi legământul** încheiat de preoţi şi leviţi.
*Cap. 6.14. **Mal. 2.4,11,12.
30. I-am curăţit* de orice străin şi am pus rân-

duială în tot ce trebuiau să păzească preoţii şi
leviţii, fiecare în slujba lui,
*Cap. 10.30.
31. în ce privea atât darul lemnelor* la tim-
puri hotărâte, cât şi cele dintâi roade.
Adu-Ţi aminte de mine** spre bine,
Dumnezeule!
*Cap. 30.34. **Vers. 14,22.

ESTERA

(Psalmul 7.15-17; 37.34; 124. 2 Petru 2.9.)

Ospăţul lui Ahaşveroş

1 1. Era pe vremea lui Ahaşveroş[1]*, al acelui
Ahaşveroş care domnea din India** până
în Etiopia, peste † o sută douăzeci şi şapte de
ţinuturi[2].
*Ezra 4.6. Dan. 9.1. **Cap. 8.9. † Dan. 6.1.
2. Împăratul Ahaşveroş[1] stătea* atunci pe tro-
nul lui împărătesc în capitala Susa**.
*1 Împ. 1.46. **Neem. 1.1.
3. În al treilea an al domniei lui, a dat* un
ospăţ tuturor domnitorilor şi slujitorilor săi.
Căpeteniile oştirii perşilor şi mezilor, mai-
marii şi capii ţinuturilor s-au strâns înaintea
lui. *Gen. 40.20. Cap. 2.18. Marc. 6.21.
4. El le-a arătat bogăţia strălucită a împărăţiei
lui şi slava minunată a măreției lui, multe zile,
timp de o sută optzeci de zile.
5. După ce au trecut aceste zile, împăratul a
dat întregului popor care se afla în capitala
Susa, de la cel mai mare până la cel mai mic,
un ospăţ care a ţinut şapte zile, în curtea
grădinii palatului împărătesc.
6. Draperii albe, verzi şi albastre erau legate
cu funii de in subţire şi de purpură de nişte
verigi de argint şi de nişte stâlpi de marmură.
Paturi de aur* şi de argint stăteau pe o podea
de marmură roşie şi albă, de sidef şi de mar-
mură neagră.
*Cap. 7.8. Ezec. 23.41. Amos 6.4.
7. Iar de băut turnau în vase de aur de felurite
soiuri. Era belşug de vin împărătesc, mulţumi-
tă dărniciei împăratului.
8. Dar nimeni nu era silit să bea, căci împăra-
tul poruncise tuturor oamenilor din casa lui să
facă după voia fiecăruia.
9. Împărăteasa Vasti a dat şi ea un ospăţ fe-
meilor, în casa împărătească a împăratului
Ahaşveroş[1].

Neascultarea împărătesei Vasti

10. A şaptea zi, pe când inima împăratului era
veselă* de vin, a poruncit lui Mehuman, Biz-
ta, Harbona,** Bigta, Abagta, Zeţar şi Carcas,
cei şapte fameni care slujeau înaintea împăra-
tului Ahaşveroş,
*2 Sam. 13.28. **Cap. 7.9.
11. să aducă în faţa lui pe împărăteasa Vasti,
cu coroana împărătească, pentru ca să arate
frumuseţea ei popoarelor şi mai-marilor săi,
căci era frumoasă la chip.
12. Dar împărăteasa Vasti n-a vrut să vină
când a primit prin fameni porunca împăratu-
lui. Şi împăratul s-a supărat foarte tare, s-a
aprins de mânie.
13. Atunci împăratul a vorbit cu înţelepţii*
care** cunoşteau obiceiurile vremii[1]. Căci aşa
se puneau la cale treburile împăratului: înain-
tea tuturor celor ce cunoşteau legea şi judeca-
ta. *Ier. 10.7. Dan. 2.12. Mat. 2.1. **1 Cron. 12.32.
14. Avea lângă el pe Carşena, pe Şetar, pe Ad-
mata, pe Tarsis, pe Meres, pe Marsena, pe
Memucan, şapte* domnitori ai Persiei şi
Mediei, care** vedeau faţa împăratului şi care
aveau locul întâi în împărăţie.
*Ezra 7.14. **2 Împ. 25.19.
15. „Ce trebuie”, a zis el, „să se facă împără-
tesei Vasti, după lege, pentru că n-a împlinit
ce i-a poruncit împăratul Ahaşveroş prin fa-
meni?”
16. Memucan a răspuns înaintea împăratului
şi domnitorilor: „Nu numai faţă de împărat
s-a purtat rău împărăteasa Vasti; ci şi faţă de
toţi domnitorii şi de toate popoarele care sunt
în toate ţinuturile împăratului Ahaşveroş.
17. Căci fapta împărătesei va ajunge la cunoş-
tinţa tuturor femeilor şi le va face să-şi neso-
cotească* bărbaţii. Ele vor zice: „Împăratul
Ahaşveroş a poruncit să i se aducă înainte îm-
părăteasa Vasti şi ea nu s-a dus.” *Efes. 5.33.
18. Şi din ziua aceasta prinţesele Persiei şi
Mediei, care vor afla de fapta împărătesei, vor
vorbi tot aşa tuturor căpeteniilor împăratului:
de aici va veni mult dispreţ şi mânie.

1.Sau: Xerxes; 2.Sau: provincii;
1.Sau: timpurile;

19. Dacă împăratul găseşte cu cale, să se dea poruncă din partea lui şi să se scrie în legile perşilor şi mezilor, ca să nu se mai calce o poruncă împărătească, după care Vasti să nu se mai arate înaintea împăratului Ahaşveroş. Iar împăratul să dea vrednicia de împărăteasă alteia mai bună decât ea.
20. Porunca împăratului se va vesti astfel în toată împărăţia lui - căci este mare -, şi toate femeile vor da* cinste bărbaţilor lor, de la mare până la mic."

*Efes. 5.33. Col. 3.18. 1 Pet. 3.1.

21. Părerea aceasta a fost primită de împărat şi de domnitori şi împăratul a lucrat după cuvântul lui Memucan.
22. A trimis scrisori tuturor ţinuturilor din împărăţia lui, fiecărui ţinut* după scrierea lui şi fiecărui popor după limba lui; ele spuneau că orice bărbat trebuie să fie stăpân** în casa lui şi că va vorbi limba poporului său.

*Cap. 8.9. **Efes. 5.22-24. 1 Tim. 2.12.

Estera, împărăteasă

2 1. După aceste lucruri, când s-a potolit mânia împăratului Ahaşveroş, s-a gândit la Vasti, la ce făcuse ea şi la hotărârea* luată cu privire la ea.

*Cap. 1.19,20.

2. Atunci cei ce slujeau împăratului au zis: „Să se caute pentru împărat nişte fete fecioare frumoase[1].
3. Împăratul să pună în toate ţinuturile din împărăţia lui dregători însărcinaţi să le strângă pe toate fetele fecioare frumoase, în capitala Susa, în casa femeilor, sub supravegherea lui Hegai, famenul împăratului şi păzitorul femeilor, care să le dea cele trebuincioase pentru pregătire[2].
4. Şi fata care-i va plăcea împăratului să fie împărăteasă în locul Vastiei." Părerea aceasta a fost primită de împărat; şi aşa a făcut.
5. În capitala Susa era un iudeu numit Mardoheu, fiul lui Iair, fiul lui Şimei, fiul lui Chis, bărbat din Beniamin,
6. care* fusese luat din Ierusalim printre robii strămutaţi împreună cu Ieconia, împăratul lui Iuda, de Nebucadneţar, împăratul Babilonului.

*2 Împ. 24.14,15. 2 Cron. 36.10,20. Ier. 24.1.

7. El creştea pe Hadasa, adică Estera[3], fata* unchiului său; căci ea n-avea nici tată, nici mamă. Fata era frumoasă la chip şi plăcută la vedere. După moartea tatălui şi a mamei sale, Mardoheu a luat-o de suflet.[1]

*Vers. 15.

8. Când s-a auzit porunca împăratului şi hotărârea lui, au fost strânse* un mare număr de fete în capitala Susa, sub supravegherea lui Hegai. Odată cu ele a fost luată şi Estera şi adusă în casa împăratului, sub supravegherea lui Hegai, păzitorul femeilor.

*Vers. 3.

9. Fata i-a plăcut şi a primit trecere înaintea lui. El s-a grăbit să-i dea cele de trebuinţă pentru găteală* şi hrană, i-a dat şapte slujnice alese din casa împăratului şi a pus-o împreună cu slujnicele ei în cea mai bună încăpere din casa femeilor.

*Vers. 3,12.

10. Estera* nu şi-a făcut cunoscute nici poporul, nici naşterea sa, căci Mardoheu o oprise să vorbească despre aceste lucruri.

*Vers. 20.

11. Şi în fiecare zi Mardoheu se ducea şi venea înaintea curţii casei femeilor ca să afle cum îi merge Esterei şi ce se face cu ea.
12. Fiecare fată se ducea la rândul ei la împăratul Ahaşveroş, după ce timp de douăsprezece luni împlinea ce era poruncit femeilor. În timpul acesta, aveau grijă să se gătească, ungându-se şase luni cu untdelemn de mirt şi şase luni cu miresme de mirozne femeieşti.
13. Aşa se ducea fiecare fată la împărat. Şi, când trecea din casa femeilor în casa împăratului, o lăsau să ia cu ea tot ce voia.
14. Se ducea seara; şi a doua zi dimineaţa trecea în a doua casă a femeilor, sub supravegherea lui Şaaşgaz, famenul împăratului şi păzitorul ţiitoarelor împăratului. Nu se mai întorcea la împărat, decât când ar fi dorit împăratul şi ar fi chemat-o pe nume.
15. Când i-a venit rândul să se ducă la împărat, Estera, fata* lui Abihail, unchiul lui Mardoheu, care o înfiase, n-a cerut decât ce a fost rânduit de Hegai, famenul împăratului şi păzitorul femeilor. Estera primea trecere înaintea tuturor celor ce o vedeau.

*Vers. 7.

16. Estera a fost dusă la împăratul Ahaşveroş, în casa împărătească, în luna a zecea, adică luna Tebet, în al şaptelea an al domniei lui.
17. Împăratul a iubit-o pe Estera mai mult decât pe toate celelalte femei, şi ea a primit trecere şi iubire[2] înaintea lui mai mult decât toate celelalte fete. I-a pus coroana împără-

1.Sau: tinere fecioare frumoase la chip;
2.Lit: curăţire, purificare;
3.Lit: Stea (în limba persană);

1.Sau: a înfiat-o;
2.Sau: favoare;

tească pe cap şi a făcut-o împărătească în locul Vastiei.
18. Împăratul a dat* un mare ospăţ tuturor domnitorilor şi slujitorilor lui, un ospăţ în cinstea Esterei. Cu prilejul acesta a uşurat sarcinile[1] ţinuturilor şi a împărţit daruri cu o dărnicie împărătească. *Cap. 1.3.

Mardoheu descoperă o conspirație împotriva împăratului

19. A doua oară când s-au strâns fetele, Mardoheu stătea la* poarta împăratului.
*Vers. 21. Cap. 3.2.
20. Estera* nu-şi spusese nici naşterea, nici poporul, căci o oprise Mardoheu. Şi ea urma acum poruncile lui Mardoheu cu tot atâta scumpătate ca atunci când o creştea el.
*Vers. 10.
21. În acel timp, pe când Mardoheu stătea la poarta împăratului, Bigtan şi Tereş, doi fameni ai împăratului, păzitorii pragului, s-au lăsat biruiţi de o supărare şi au vrut să întindă mâna împotriva împăratului Ahaşveroş.
22. Mardoheu a avut cunoştinţă de lucrul acesta şi a dat de ştire* împărătesei Estera, care l-a spus împăratului din partea lui Mardoheu.
*Cap. 6.2.
23. Faptul fiind cercetat şi găsit întocmai, cei doi fameni au fost spânzuraţi de un lemn. Şi lucrul acesta s-a scris în Cartea* Cronicilor, în faţa împăratului.
*Cap. 6.2.

Haman obține omorârea iudeilor

3 1. După aceste lucruri, împăratul Ahaşveroş a ridicat la putere pe Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul*. L-a ridicat în cinste şi a pus scaunul lui mai presus de scaunele tuturor căpeteniilor care erau lângă el.
*Num. 24.7. 1 Sam. 15.8.
2. Toţi slujitorii împăratului care stăteau la poarta* împăratului plecau genunchiul şi se închinau înaintea lui Haman, căci aşa era porunca împăratului cu privire la el. Dar Mardoheu nu-şi pleca** genunchiul şi nu se închina.
*Cap. 2.19. **Vers. 5. Ps. 15.4.
3. Şi slujitorii împăratului care stăteau la poarta împăratului i-au zis lui Mardoheu: „Pentru ce* calci porunca împăratului?”
*Vers. 2.
4. Fiindcă ei îi spuneau în fiecare zi lucrul acesta şi el nu-i asculta, l-au spus lui Haman ca să vadă dacă Mardoheu are să se ţină de hotărârea lui; căci el spusese că este iudeu.
5. Şi Haman a văzut că Mardoheu nu-şi* pleca genunchiul şi nu se închina înaintea lui. S-a umplut de** mânie;
*Vers. 2. Cap. 5.9. **Dan. 3.19.
6. dar a crezut că e prea puţin pentru el să pună mâna numai pe Mardoheu, căci i se spusese din ce popor era Mardoheu, şi a vrut* să nimicească şi poporul lui Mardoheu, pe toţi iudeii care se aflau în toată împărăţia lui Ahaşveroş.
*Ps. 83.4.
7. În luna întâi, adică luna Nisan, în al doisprezecelea an al împăratului Ahaşveroş, au aruncat Pur*, adică sorţul, înaintea lui Haman, pentru fiecare zi şi pentru fiecare lună, până în luna a douăsprezecea, adică luna Adar.
*Cap. 9.24.
8. Atunci Haman a zis împăratului Ahaşveroş: „În toate ţinuturile împărăţiei tale este risipit un popor deosebit între popoare, care are legi* deosebite de ale tuturor popoarelor şi nu ţine legile împăratului. Nu este în folosul împăratului să-l lase liniştit.
*Ezra 4.13. Fapt. 16.20.
9. Dacă împăratul găseşte cu cale, să se scrie o poruncă pentru ca ei să fie nimiciţi, şi eu voi cântări zece mii de talanţi de argint în mâinile slujbaşilor, ca să-i ducă în vistieria împăratului.”
10. Împăratul şi-a scos* inelul** din deget şi l-a dat lui Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, vrăjmaşul iudeilor.
*Gen. 41.42. **Cap. 8.2,8.
11. Şi împăratul i-a zis lui Haman: „Îţi dăruiesc şi argintul şi poporul acesta; fă cu el ce vei vrea!”
12. Logofeţii împăratului au fost chemaţi* în a treisprezecea zi a lunii întâi şi au scris în totul cum a poruncit Haman mai-marilor oştirii, dregătorilor fiecărui ţinut şi căpeteniilor fiecărui popor, fiecărui ţinut după scrierea** lui şi fiecărui popor după limba lui. Au scris în numele † împăratului Ahaşveroş şi au pecetluit scrisorile cu inelul împăratului.
*Cap. 8.9. **Cap. 1.22; 8.9. † 1 Împ. 21.8. Cap. 8.8,10.
13. Scrisorile au fost trimise* prin alergători în toate ţinuturile împăratului, ca să nimicească, să omoare şi să piardă pe toţi iudeii, tineri şi bătrâni, prunci şi femei, şi anume într-o singură zi**, în ziua a treisprezecea a lunii a

1.Sau: scutire de muncă;

douăsprezecea, adică luna Adar; şi să li se ia † averile.

*Cap. 8.10. **Cap. 8.12, etc. † Cap. 8.11.

14. Aceste scrisori* cuprindeau porunca împăratului, care trebuia vestită în fiecare ţinut, şi îndemnau toate popoarele să fie gata pentru ziua aceea.

*Cap. 8.13,14.

15. Alergătorii au plecat în grabă mare, după porunca împăratului.

Porunca a fost vestită şi în capitala Susa. Şi, pe când împăratul şi Haman stăteau şi beau, cetatea Susa* era îngrozită[1].

*Cap. 8.15. Prov. 29.2.

Groaza şi postul iudeilor

4 1. Mardoheu, aflând tot ce se petrecea, şi-a sfâşiat* hainele, s-a îmbrăcat cu un sac şi şi-a presărat** cenuşă pe cap. Apoi s-a dus în mijlocul cetăţii, scoţând cu putere strigăte † amare,

*2 Sam. 1.11. **Ios. 7.6. Ezec. 27.30. † Gen. 27.34.

2. şi a mers până la poarta împăratului, a cărei intrare era oprită oricui era îmbrăcat cu un sac.

3. În fiecare ţinut unde ajungea porunca împăratului şi hotărârea lui a fost o mare jale printre iudei; posteau, plângeau şi se boceau; şi mulţi se culcau în sac şi cenuşă.

4. Slujnicele Esterei şi famenii ei au venit şi i-au spus lucrul acesta. Şi împărăteasa a fost îngrozită[1]. A trimis haine lui Mardoheu ca să-l îmbrace şi să ia sacul de pe el, dar el n-a primit.

5. Atunci Estera a chemat pe Hatac, unul din famenii pe care-i pusese împăratul în slujba ei, şi l-a însărcinat să se ducă să-l întrebe pe Mardoheu ce înseamnă lucrul acesta şi de unde vine.

6. Hatac s-a dus la Mardoheu în locul deschis al cetăţii, înaintea porţii împăratului.

7. Şi Mardoheu i-a istorisit tot ce i se întâmplase şi i-a spus suma* în argint pe care-o făgăduise Haman că o va da vistieriei împăratului în schimbul măcelăririi iudeilor.

*Cap. 3.9.

8. I-a dat şi cuprinsul* poruncii vestite în Susa în vederea nimicirii lor, ca s-o arate Esterei şi să-i spună totul. Şi i-a poruncit ca Estera să se ducă la împărat să-l roage şi să stăruie de el pentru poporul său.

*Cap. 3.14,15.

9. Hatac a venit şi i-a spus Esterei cuvintele lui Mardoheu.

1.Sau: foarte tulburată;

10. Estera l-a însărcinat pe Hatac să se ducă să-i spună lui Mardoheu:

11. „Toţi slujitorii împăratului şi poporul din ţinuturile împăratului ştiu că este o lege* care pedepseşte cu moartea pe oricine, fie bărbat, fie femeie, care intră la împărat, în curtea** dinăuntru, fără să fie chemat. Numai acela scapă cu viaţă căruia † îi întinde împăratul sceptrul lui de aur. Şi eu n-am fost chemată la împărat de treizeci de zile.”

*Dan. 2.9. **Cap. 5.1. † Cap. 5.2; 8.4.

12. Când s-au spus cuvintele Esterei lui Mardoheu,

13. Mardoheu i-a trimis Esterei următorul răspuns: „Să nu-ţi închipui că numai tu vei scăpa dintre toţi iudeii, pentru că eşti în casa împăratului.

14. Căci, dacă vei tăcea acum, ajutorul şi izbăvirea vor veni din altă parte pentru iudei, iar tu şi casa tatălui tău veţi pieri. Şi cine ştie dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns la împărăţie?”

15. Estera a trimis să spună lui Mardoheu:

16. „Du-te, strânge pe toţi iudeii care se află în Susa şi postiţi pentru mine, fără să mâncaţi şi fără să beţi, trei zile*, nici noaptea, nici ziua. Şi eu voi posti odată cu slujnicele mele; apoi voi intra la împărat, în ciuda legii; şi, dacă** va fi să pier, voi pieri.”

*Cap. 5.1. **Gen. 43.14.

17. Mardoheu a plecat şi a făcut tot ce-i poruncise Estera.

Estera merge la împărat

5 1. A treia* zi, Estera s-a îmbrăcat cu hainele împărăteşti şi a venit în curtea dinăuntru[1]** a casei împăratului, înaintea casei împăratului. Împăratul şedea pe scaunul lui împărătesc în casa împărătească, în faţa uşii casei.

*Cap. 4.16. **Cap. 4.11; 6.4.

2. Când a văzut-o împăratul pe împărăteasa Estera în picioare în curte, ea a primit trecere* înaintea lui. Şi împăratul** a întins Esterei sceptrul împărătesc pe care-l ţinea în mână. Estera s-a apropiat şi a atins vârful sceptrului.

*Prov. 21.1. **Cap. 4.11; 8.4.

3. Împăratul i-a zis: „Ce ai tu, împărăteasă Estera, şi ce ceri? Chiar dacă ai cere jumătate* din împărăţie, îţi voi da.”

*Marc. 6.23.

4. Estera a răspuns: „Dacă împăratul găseşte cu cale, să vină împăratul astăzi cu Haman la

1.Sau: curtea interioară a palatului imperial;

ospăţul pe care i l-am pregătit."
5. Şi împăratul a zis: „Duceţi-vă îndată şi aduceţi pe Haman, cum doreşte Estera."
Împăratul s-a dus cu Haman la ospăţul pe care-l pregătise Estera.
6. Şi pe când beau* vin, împăratul a zis Esterei: „Care** este cererea ta? Ea îţi va fi împlinită. Ce doreşti? Chiar dacă ai cere jumătate din împărăţie, o vei primi."

*Cap. 7.2. **Cap. 9.12.

7. Estera i-a răspuns: „Iată ce cer şi ce doresc.
8. Dacă am primit trecere înaintea împăratului şi dacă găseşte cu cale împăratul să-mi îndeplinească cererea şi să-mi împlinească dorinţa, să mai vină împăratul cu Haman şi la ospăţul pe care li-l voi pregăti; şi mâine voi da răspuns împăratului după porunca lui."

Planul lui Haman

9. Haman a ieşit în ziua aceea vesel şi cu inima mulţumită. Dar, când a văzut la poarta împăratului pe Mardoheu, care nu s-a ridicat*, nici nu s-a mişcat înaintea lui, s-a umplut de mânie împotriva lui Mardoheu.

*Cap. 3.5.

10. A ştiut totuşi să se stăpânească* şi s-a dus acasă. Apoi a trimis să-i aducă pe prietenii săi şi pe nevasta sa, Zereş.

*2 Sam. 13.22.

11. Haman le-a vorbit despre strălucirea bogăţiilor lui, despre numărul fiilor* săi, despre tot ce făcuse împăratul ca să-l ridice în rang şi despre locul pe care i-l dăduse mai presus** de căpeteniile şi slujitorii împăratului.

*Cap. 9.7, etc. **Cap. 3.1.

12. Şi a adăugat: „Eu sunt chiar singurul pe care împărăteasa Estera l-a primit împreună cu împăratul la ospăţul pe care l-a pregătit; şi sunt poftit şi mâine la ea cu împăratul.
13. Dar toate acestea n-au nici un preţ pentru mine câtă vreme voi vedea pe Mardoheu, iudeul acela, şezând la poarta împăratului."
14. Nevasta sa, Zereş, şi toţi prietenii lui i-au zis: „Să se pregătească o spânzurătoare[1]* înaltă de cincizeci de coţi, şi mâine dimineaţă cere** împăratului ca Mardoheu să fie spânzurat. Apoi vei merge vesel la ospăţ cu împăratul." Părerea aceasta i-a plăcut lui Haman şi a pus să se pregătească † spânzurătoarea[1].

*Cap. 7.9. **Cap. 6.4. † Cap. 7.10.

1.Lit: lemnul;

Cinstea dată lui Mardoheu

6 1. În noaptea aceea, împăratul n-a putut să doarmă şi a poruncit să-i aducă lângă el cartea* aducerilor aminte, cronicile. Le-au citit înaintea împăratului

*Cap. 2.23.

2. şi s-a găsit scris ce descoperise Mardoheu cu privire la Bigtan şi Tereş, cei doi fameni ai împăratului, păzitorii pragului, care căutaseră să întindă mâna asupra împăratului Ahaşveroş.
3. Împăratul a zis: „Ce cinste şi mărire i s-a făcut lui Mardoheu pentru aceasta?" - „Nu i s-a făcut nimic", au răspuns tinerii care slujeau împăratului.
4. Atunci împăratul a zis: „Cine este în curte?"
Haman venise în curtea de afară* a casei împăratului să-i** ceară împăratului să-l spânzure pe Mardoheu pe lemnul pe care-l pregătise pentru el.

*Cap. 5.1. **Cap. 5.14.

5. Slujitorii împăratului i-au răspuns: „Haman este în curte." Şi împăratul le-a zis: „Să intre."
6. Haman a intrat şi împăratul i-a zis: „Ce trebuie făcut pentru un om pe care vrea să-l cinstească împăratul?" Haman şi-a zis în sine: „Pe cine altul decât pe mine ar vrea împăratul să-l cinstească?"
7. Şi Haman a răspuns împăratului: „Omului pe care vrea împăratul să-l cinstească
8. trebuie să i se aducă haina împărătească, aceea cu care se îmbracă împăratul, şi calul* pe care călăreşte împăratul, şi să i se pună coroana împărătească pe cap.

*1 Împ. 1.33.

9. Să se dea haina şi calul uneia din căpeteniile de seamă ale împăratului, apoi să îmbrace cu haina pe omul acela pe care vrea să-l cinstească împăratul, să-l plimbe călare pe cal prin locul deschis al cetăţii şi să se strige* înaintea lui: „Aşa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!"

*Gen. 41.43.

10. Împăratul a zis lui Haman: „Ia îndată haina şi calul, cum ai zis, şi fă aşa iudeului Mardoheu, care stă la poarta împăratului. Nu lăsa nefăcut nimic din ce ai spus."
11. Şi Haman a luat haina şi calul, l-a îmbrăcat pe Mardoheu, l-a plimbat călare pe cal prin locul deschis al cetăţii şi a strigat înaintea lui: „Aşa se face omului pe care vrea împăratul să-l cinstească!"

12. Mardoheu s-a întors la poarta împăratului şi Haman s-a dus în grabă* acasă, mâhnit şi** cu capul acoperit.

*2 Cron. 26.20. **2 Sam. 15.30. Ier. 14.3,4.

13. Haman a istorisit nevestei sale, Zereş, şi tuturor prietenilor săi tot ce i se întâmplase. Şi înţelepţii lui şi nevasta sa, Zereş, i-au zis: „Dacă Mardoheu, înaintea căruia ai început să cazi, este din neamul iudeilor, nu vei putea face nimic împotriva lui, ci vei cădea înaintea lui."
14. Pe când îi vorbeau ei încă, au venit famenii împăratului şi l-au luat îndată pe Haman la ospăţul* pe care-l pregătise Estera.

*Cap. 5.8.

Haman este deconspirat

7 1. Împăratul şi Haman au venit la ospăţ la împărăteasa Estera.
2. În această a doua zi, împăratul a zis iarăşi Esterei pe când beau* vin: „Care este cererea ta, împărăteasă Estera? Ea îţi va fi împlinită. Ce doreşti? Chiar dacă ai cere jumătate din împărăţie, o vei primi."

*Cap. 5.6.

3. Împărăteasa Estera a răspuns: „Dacă am căpătat trecere înaintea ta, împărate, şi dacă găseşte cu cale împăratul, dă-mi viaţa mea: iată, cererea mea! Şi scapă pe poporul meu: iată, dorinţa mea!
4. Căci eu şi poporul meu suntem vânduţi* să fim nimiciţi, înjunghiaţi şi prăpădiţi. Măcar dacă am fi vânduţi să fim robi şi roabe, aş tăcea, dar vrăjmaşul n-ar putea să înlocuiască pierderea făcută împăratului."

*Cap. 3.9; 4.7.

5. Împăratul Ahaşveroş a luat cuvântul şi a zis împărătesei Estera: „Cine şi unde este acela care are de gând să facă aşa?"
6. Estera a răspuns: „Potrivnicul şi vrăjmaşul este Haman, răul acesta!" Haman a rămas îngrozit în faţa împăratului şi a împărătesei.
7. Şi împăratul, în mânia lui, s-a sculat şi a părăsit ospăţul; şi s-a dus în grădina casei împărăteşti. Haman a rămas să-şi ceară viaţa de la împărăteasa Estera, căci vedea bine că pieirea lui era hotărâtă în mintea împăratului.
8. Când s-a întors împăratul din grădina casei împărăteşti în camera ospăţului, l-a văzut pe Haman că se aruncase spre* patul pe care era Estera şi i-a zis: „Cum, să mai şi sileşti pe împărăteasă cu mine în casă?"
Cum au ieşit cuvintele acestea din gura împăratului, i-au şi acoperit** faţa lui Haman.

*Cap. 1.6. **Iov 9.34.

9. Şi Harbona*, unul din fameni, a zis în faţa împăratului: „Iată, spânzurătoarea** pregătită de Haman pentru Mardoheu, care a vorbit spre binele împăratului, este ridicată în casa lui Haman, la o înălţime de cincizeci de coţi." Împăratul a zis: „Haman să fie spânzurat pe ea!"

*Cap. 1.10. **Cap. 5.14. Ps. 7.16. Prov. 11.5,6.

10. Şi l-au spânzurat* pe Haman pe lemnul pe care-l pregătise el pentru Mardoheu. Şi mânia împăratului s-a potolit.

*Ps. 37.35,36. Dan. 6.24.

Porunca pentru iudei

8 1. În aceeaşi zi, împăratul Ahaşveroş i-a dat împărătesei Estera casa lui Haman, vrăjmaşul iudeilor. Şi Mardoheu a venit înaintea împăratului, căci Estera arătase legătura ei de rudenie* cu el.

*Cap. 2.7.

2. Împăratul şi-a scos inelul*, pe care-l luase înapoi de la Haman, şi i l-a dat lui Mardoheu. Estera, din partea ei, l-a pus pe Mardoheu peste casa lui Haman.

*Cap. 3.10.

3. Apoi Estera a vorbit din nou înaintea împăratului. S-a aruncat la picioarele lui, a plâns, l-a rugat să oprească urmările răutăţii lui Haman agaghitul şi izbânda planurilor lui împotriva iudeilor.
4. Împăratul a întins sceptrul* împărătesc de aur Esterei, care s-a ridicat şi a stat în picioare înaintea împăratului.

*Cap. 4.11; 5.2.

5. Ea a zis atunci: „Dacă împăratul găseşte cu cale şi dacă am căpătat favoare înaintea lui, dacă lucrul pare potrivit împăratului şi dacă eu sunt plăcută înaintea lui, să se scrie ca să se întoarcă scrisorile făcute de Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, şi scrise de el cu gând să piardă pe iudeii care sunt în toate ţinuturile împăratului.
6. Căci cum aş putea eu să văd nenorocirea* care ar atinge pe poporul meu şi cum aş putea să văd nimicirea neamului meu?"

*Neem. 2.3. Cap. 7.4.

7. Împăratul Ahaşveroş a zis împărătesei Estera şi iudeului Mardoheu: „Iată, am* dat Esterei casa lui Haman, şi el a fost spânzurat pe lemn, pentru că întinsese mâna împotriva iudeilor.

*Vers. 1. Prov. 13.22.

8. Scrieţi, dar, în folosul iudeilor cum vă va plăcea, în numele împăratului, şi pecetluiţi cu inelul împăratului. Căci o scrisoare scrisă în numele împăratului şi pecetluită cu inelul împăratului nu poate fi* desfiinţată.”

*Cap. 1.19. Dan. 6.8,12,15.

9. Logofeţii[1] împăratului au fost chemaţi* în vremea aceea, în a douăzeci şi treia zi a lunii a treia, adică luna Sivan, şi au scris, după tot ce a poruncit Mardoheu, iudeilor, căpeteniilor oştirii, dregătorilor şi mai-marilor celor o sută douăzeci şi şapte de ţinuturi, aşezate din India** până în Etiopia, fiecărui ţinut după scrierea † lui, fiecărui popor după limba lui, şi iudeilor după scrierea şi limba lor.

*Cap. 3.12. **Cap. 1.1. † Cap. 1.22; 3.12.

10. Au scris* în numele împăratului Ahaşveroş şi au pecetluit cu inelul împăratului. Au trimis scrisorile prin alergători călare pe cai şi catâri născuţi din iepe.

*1 Împ. 21.8. Cap. 3.12,13.

11. Prin aceste scrisori, împăratul dădea voie iudeilor, ori în care cetate ar fi fost, să se adune şi să-şi apere viaţa, să nimicească, să omoare şi să piardă, împreună cu pruncii şi femeile lor, pe toţi aceia din fiecare popor şi din fiecare ţinut care ar lua armele să-i lovească şi să le prădeze* averile.

*Cap. 9.10,15,16.

12. Aceasta să se facă într-o singură zi*, în toate ţinuturile[2] împăratului Ahaşveroş, şi anume în a treisprezecea zi a lunii a douăsprezecea, adică luna Adar.

*Cap. 3.13, etc.; 9.1.

13. Aceste scrisori cuprindeau hotărârea* care trebuia vestită în fiecare ţinut şi dădeau de ştire tuturor popoarelor că iudeii stau gata pentru ziua aceea ca să se răzbune pe vrăjmaşii lor.

*Cap. 3.14,15.

14. Alergătorii călare pe cai şi pe catâri au plecat îndată şi în toată graba, după porunca împăratului.

Hotărârea a fost vestită şi în capitala Susa.

15. Mardoheu a ieşit de la împărat cu o haină împărătească albastră[3] şi albă, cu o mare cunună de aur şi cu o mantie de in subţire şi de purpură. Cetatea Susa* striga şi se bucura.

*Cap. 3.15. Prov. 29.2.

16. Pentru iudei nu era decât fericire* şi bucurie, veselie şi slavă.

*Ps. 97.11.

1.Sau: cărturarii, scribii, arhivari;

2.Sau: provinciile (peste tot în text);

3.Sau: violet (culoarea imperială);

17. În fiecare ţinut şi în fiecare cetate, pretutindeni unde ajungea porunca împăratului şi hotărârea lui, a fost între iudei bucurie şi veselie, ospeţe şi zile* de sărbătoare. Şi mulţi oameni dintre popoarele ţării s-au făcut** iudei, căci îi apucase frica † de iudei.

*1 Sam. 25.8. Cap. 9.19,22. **Ps. 18.43. † Gen. 35.5. Exod 15.16. Deut. 2.25; 11.25. Cap. 9.2.

Răzbunarea iudeilor

9 1. În luna* a douăsprezecea, adică luna Adar, în a treisprezecea zi a lunii, ziua în care** avea să se aducă la îndeplinire porunca şi hotărârea împăratului şi când vrăjmaşii iudeilor nădăjduiseră să stăpânească † peste ei, s-a întâmplat tocmai dimpotrivă, că iudeii au stăpânit asupra vrăjmaşilor lor.

*Cap. 8.12. **Cap. 3.13. † 2 Sam. 22.41.

2. Iudeii s-au strâns* în cetăţile lor, în toate ţinuturile împăratului Ahaşveroş, ca să pună mâna pe cei ce căutau să-i piardă**. Nimeni n-a putut să le stea împotrivă, căci frica † de ei apucase toate popoarele!

*Vers. 16. Cap. 8.11. **Ps. 71.13,24. † Cap. 8.17.

3. Şi toţi mai-marii ţinuturilor, căpeteniile oştirii, dregătorii, slujbaşii împăratului i-au sprijinit pe iudei, din pricina fricii pe care le-o insufla Mardoheu.

4. Căci Mardoheu era puternic în casa împăratului şi faima lui se răspândea în toate ţinuturile, pentru că ajungea din ce în ce mai puternic*.

*2 Sam. 3.1. 1 Cron. 11.9. Prov. 4.18.

5. Iudeii i-au ucis cu lovituri de sabie pe toţi vrăjmaşii lor, i-au omorât şi i-au prăpădit. Au făcut ce au vrut cu vrăjmaşii lor.

6. În capitala Susa, iudeii au ucis şi au prăpădit cinci sute de oameni,

7. şi au înjunghiat pe Parşandata, Dalfon, Aspata,

8. Porata, Adalia, Aridata,

9. Parmaşta, Arizai, Aridai şi Vaiezata,

10. cei zece* fii ai lui Haman, fiul lui Hamedata, vrăjmaşul iudeilor. Dar n-au pus mâna** pe averile lor.

*Cap. 5.11. Iov 18.19; 27.13-15. Ps. 21.10. **Cap. 8.11.

11. În ziua aceea, numărul celor ce fuseseră ucişi în capitala Susa a ajuns la cunoştinţa împăratului.

12. Şi împăratul a zis împărătesei Estera: „Iudeii au ucis şi au prăpădit în capitala Susa cinci sute de oameni şi pe cei zece fii ai lui Haman. Ce vor fi făcut în celelalte ţinuturi ale

împăratului!?... Care-ţi* este cererea? Ea îţi va fi împlinită! Ce mai doreşti? Vei primi!”

*Cap. 5.6; 7.2.

13. Estera a răspuns: „Dacă împăratul găseşte cu cale, să fie îngăduit iudeilor care sunt la Susa să facă şi mâine după* porunca de azi şi să spânzure** pe lemn pe cei zece fii ai lui Haman.”

*Cap. 8.11. **2 Sam. 21.6,9.

14. Şi împăratul a poruncit să se facă aşa. Porunca a fost adusă la cunoştinţa poporului din Susa. Au spânzurat pe cei zece fii ai lui Haman.

15. Iudeii care se aflau în Susa s-au strâns* din nou în a paisprezecea zi a lunii Adar şi au ucis în Susa trei sute de oameni. Dar n-au pus** mâna pe averile lor.

*Vers. 2. Cap. 8.11. **Vers. 10.

16. Ceilalţi iudei din celelalte ţinuturi ale împăratului s-au strâns* şi şi-au apărat viaţa. Au primit astfel odihnă, scăpând de vrăjmaşii lor şi au ucis şaptezeci şi cinci de mii din cei ce le erau vrăjmaşi. Dar** n-au pus mâna pe averile lor.

*Vers. 2. Cap. 8.11. **Cap. 8.11.

Sărbătoarea Purim

17. Aceste lucruri s-au întâmplat în a treisprezecea zi a lunii Adar. În ziua a paisprezecea, iudeii s-au odihnit şi au făcut din ea o zi de ospăţ şi de bucurie.

18. Cei ce se aflau la Susa s-au strâns în ziua a treisprezecea* şi a paisprezecea, dar în ziua a cincisprezecea s-au odihnit şi au făcut din ea o zi de ospăţ şi de bucurie.

*Vers. 11,15.

19. De aceea, iudeii de la ţară, care locuiesc în cetăţi fără ziduri, au făcut din ziua a paisprezecea a lunii Adar o zi* de bucurie, de ospăţ şi de** sărbătoare, în care îşi trimit † daruri unii altora.

*Deut. 16.11,14. **Cap. 8.17. † Vers. 22. Neem. 8.10,12.

20. Mardoheu a scris aceste lucruri şi a trimis scrisori tuturor iudeilor din toate ţinuturile împăratului Ahaşveroş, de aproape şi de departe.

21. Le poruncea să prăznuiască în fiecare an ziua a paisprezecea şi a cincisprezecea a lunii Adar,

22. ca zile în care primiseră odihnă scăpând de vrăjmaşii lor. Le-a poruncit să prăznuiască luna în care întristarea lor se prefăcuse* în bucurie şi jalea lor, în zi de sărbătoare; şi să facă din aceste zile nişte zile de ospăţ şi de bucurie, când să-şi trimită** daruri de mâncare unii altora şi să împartă daruri celor lipsiţi.

*Ps. 30.11. **Vers. 19. Neem. 8.10.

23. Iudeii s-au îndatorat să facă ceea ce şi începuseră să facă şi ce le scrisese Mardoheu.

24. Căci Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul, vrăjmaşul tuturor iudeilor, făcuse planul* să-i piardă şi aruncase *Pur,* adică sorţul, ca să-i omoare şi să-i nimicească.

*Cap. 3.6,7.

25. Dar Estera, venind* înaintea împăratului, împăratul a poruncit în scris să întoarcă** asupra capului lui Haman planul cel rău pe care-l făcuse împotriva iudeilor şi să-l spânzure pe lemn, pe el şi pe fiii lui.

*Vers. 13,14. Cap. 7.5, etc.; 8.3, etc. **Cap. 7.10. Ps. 7.16.

26. De aceea zilele acestea s-au numit *Purim*, de la numele *Pur*.

Potrivit cu tot cuprinsul acestei scrisori*, potrivit cu cele ce văzuseră ei înşişi şi potrivit cu cele ce li se întâmplaseră,

*Vers. 20.

27. iudeii au luat pentru ei, pentru sămânţa lor şi pentru toţi cei ce se vor lipi* de ei, hotărârea şi îndatorirea neschimbătoare ca să prăznuiască în fiecare an aceste două zile, în felul rânduit şi la vremea hotărâtă.

*Cap. 8.17. Isa. 56.3,6. Zah. 2.11.

28. Zilele acestea trebuiau să fie pomenite şi prăznuite din neam în neam,[1] în fiecare familie, în fiecare ţinut şi în fiecare cetate. Şi zilele acestea, *Purim*, nu trebuiau desfiinţate niciodată din mijlocul iudeilor, nici să se şteargă amintirea lor printre urmaşii lor.

29. Împărăteasa Estera, fata lui Abihail*, şi iudeul Mardoheu au scris stăruitor a doua oară pentru ca să întărească scrisoarea** privitoare la Purim.

*Cap. 2.15. **Vers. 20. Cap. 8.10.

30. Au trimis scrisori tuturor iudeilor, în cele o sută douăzeci şi şapte* de ţinuturi ale împăratului Ahaşveroş. Ele cuprindeau cuvinte de pace şi de credincioşie[2],

*Cap. 1.1.

31. întărind ţinerea acestor zile Purim la vremea hotărâtă, cum le rânduiseră iudeul Mardoheu şi împărăteasa Estera pentru ei şi cum şi le rânduiseră şi pentru ei înşişi şi pentru sămânţa lor, cu prilejul postului* lor şi ţipetelor lor.

*Cap. 4.3,16.

32. Porunca Esterei a întărit aşezarea acestei sărbători Purim şi lucrul acesta a fost scris în

1.Sau: din generaţie în generaţie; 2.Sau: adevăr (peste tot în text);

carte.

Înălţarea lui Mardoheu

10 1. Împăratul Ahaşveroş a pus un bir a-
supra ţării şi asupra insulelor* mării.

*Gen. 10.5. Ps. 72.10. Isa. 24.15.

2. Toate faptele privitoare la puterea lui şi
isprăvile lui şi amănuntele despre măreţia la
care* l-a înălţat împăratul pe Mardoheu, nu
sunt scrise în cartea cronicilor împăraţilor
mezilor şi perşilor?

*Cap. 8.15; 9.14.

3. Căci iudeul Mardoheu era cel dintâi* după
împăratul Ahaşveroş. El era cu vază între iu-
dei şi iubit de mulţimea fraţilor săi, căci a cău-
tat** binele poporului său şi a vorbit pentru
fericirea întregului său neam.

*Gen. 41.40. 2 Cron. 28.7. **Neem. 2.10. Ps. 122.8,9.

IOV

(Psalmul 73. Eclesiastul 8.14. Ioan 9.3. Romani 9.20. 1 Corinteni 4.3-5.9.)

Propăşirea lui Iov

1 1. Era în ţara* Uţ un om care se numea
Iov**. Şi omul acesta era fără prihană † şi
curat la suflet. El se temea †† de Dumnezeu şi
se abătea de la rău.

*Gen. 22.20,21. **Ezec. 14.14. Iac. 5.11. † Gen. 6.9; 17.1. Cap. 2.3. †† Prov. 8.13; 16.6.

2. I s-au născut şapte fii şi trei fete.
3. Avea şapte mii de oi, trei mii de cămile,
cinci sute de perechi de boi, cinci sute de
măgăriţe şi un foarte mare număr de slujitori.
Şi omul acesta era cel mai cu vază dintre toţi
locuitorii răsăritului.
4. Fiii săi se duceau unii la alţii şi dădeau,
rând pe rând, câte un ospăţ. Şi pofteau şi pe
cele trei surori ale lor să mănânce şi să bea
împreună cu ei.
5. Şi, după ce treceau zilele de ospăţ, Iov
chema şi sfinţea pe fiii săi: se scula dis-de-
dimineaţă şi aducea pentru fiecare din ei câte
o ardere de tot*. Căci zicea Iov: „Poate că fiii
mei au păcătuit şi au supărat** pe Dumnezeu
în inima lor.” Aşa avea Iov obicei să facă.

*Gen. 8.20. Cap. 42.8. **1 Împ. 21.10,13.

Satan cere să se atingă de Iov

6. Fiii lui Dumnezeu au venit* într-o zi** şi s-
au înfăţişat înaintea Domnului. Şi a venit şi
Satan[1] în mijlocul lor.

*1 Împ. 22.19. Cap. 38.7. **Cap. 2.1.

7. Domnul i-a zis lui Satan: „De unde vii?” Şi
Satan[1] i-a răspuns Domnului: „De la cutreie-
rarea* pământului şi de la plimbarea pe care
am făcut-o pe el.”

*Cap. 2.2. Mat. 12.43. 1 Pet. 5.8.

8. Domnul i-a zis lui Satan[1]: „Ai văzut* pe ro-
bul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ.
Este un om fără prihană** şi curat la suflet,
care se teme de Dumnezeu şi se abate de la
rău.”

*Cap. 2.3. **Vers. 1.

9. Şi Satan a răspuns Domnului: „Oare degea-
ba[1] se teme Iov de Dumnezeu?
10. Nu l-ai* ocrotit Tu pe el, casa lui şi tot ce
este al lui? Ai binecuvântat lucrul** mâinilor
lui şi turmele lui acoperă ţara.

*Ps. 34.7. Isa. 5.2. **Ps. 128.1,2. Prov. 10.22.

11. Dar ia întinde-Ţi* mâna şi atinge-Te de tot
ce are şi sunt încredinţat că Te va blestema**
în faţă.”

*Cap. 2.5; 19.21. **Isa. 8.21. Mal. 3.13,14.

12. Domnul a zis lui Satan: „Iată, îţi dau pe
mână tot ce are, numai asupra lui să nu-ți în-
tinzi mâna.”
Şi Satan a plecat dinaintea Domnului.

Răbdarea lui Iov

13. Într-o zi, pe când fiii şi fiicele* lui Iov
mâncau şi beau vin în casa fratelui lor cel
întâi-născut,

*Ecl. 9.12.

14. a venit la Iov un sol care a zis: „Boii arau
şi măgăriţele păşteau lângă ei.
15. Şi s-au aruncat nişte sabeeni asupra lor,
i-au luat şi au trecut pe slujitori prin ascuţişul
sabiei. Numai eu am scăpat, ca să-ţi dau de
ştire.”
16. Pe când vorbea el încă, a venit un altul şi
a zis: „Focul lui Dumnezeu a căzut din cer şi
a aprins oile şi pe slujitorii tăi; şi i-a ars de tot.
Numai eu am scăpat, ca să-ţi dau de ştire.”
17. Pe când vorbea el încă, a venit un altul şi
a zis: „Nişte caldeeni, înşiraţi în trei cete, s-au
aruncat asupra cămilelor, le-au luat şi au tre-

1.Sau: Adversarul, Denunţătorul, Delatorul;

1.Sau: oare, pentru nimic?;

cut pe slujitori prin ascuţişul sabiei. Numai eu am scăpat, ca să-ţi dau de ştire.”
18. Pe când vorbea el încă, a venit un altul şi a zis: „Fiii* tăi şi fiicele tale mâncau şi beau vin în casa fratelui lor întâi-născut.

*Vers. 4,13.

19. Şi deodată a venit un vânt mare de dincolo de pustiu şi a izbit în cele patru colţuri ale casei: casa s-a prăbuşit peste tineri şi au murit. Şi am scăpat numai eu, ca să-ţi dau de ştire.”
20. Atunci Iov s-a ridicat, şi-a sfâşiat* mantaua şi şi-a ras capul. Apoi, aruncându-se** la pământ, s-a închinat

*Gen. 37.29. Ezra 9.3. 1 Pet. 5.6.

21. şi a zis: „Gol* am ieşit din pântecele mamei mele şi gol mă voi întoarce în sânul pământului. Domnul a dat** şi Domnul a luat †; binecuvântat †† fie Numele Domnului!”

*Ps. 49.17. Ecl. 5.15. 1 Tim. 6.7. **Ecl. 5.19. Iac. 1.17. † Mat. 20.15. †† Efes. 5.20. 1 Tes. 5.18.

22. În toate* acestea, Iov n-a păcătuit deloc şi n-a vorbit nimic necuviincios împotriva lui Dumnezeu.

*Cap. 2.10.

Satan îl învinuieşte pe Iov

2 1. Fiii lui Dumnezeu au venit într-o zi* şi s-au înfăţişat înaintea Domnului. Şi a venit şi Satan în mijlocul lor şi s-a înfăţişat înaintea Domnului.

*Cap. 1.6.

2. Domnul i-a zis lui Satan: „De unde vii?” Şi Satan a răspuns* Domnului: „De la cutreierarea pământului şi de la plimbarea pe care am făcut-o pe el.”

*Cap. 1.7.

3. Domnul i-a zis lui Satan: „L-ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană* şi curat la suflet. El se teme de Dumnezeu şi se abate de la rău. El se ţine tare** în neprihănirea lui şi tu Mă îndemni să-l pierd † fără pricină.”

*Cap. 1.1,8. **Cap. 27.5,6. † Cap. 9.17.

4. Şi Satan a răspuns Domnului: „Piele pentru piele! Omul dă tot ce are pentru viaţa lui.
5. Dar ia întinde-Ţi* mâna şi atinge-Te de oasele** şi de carnea lui şi sunt încredinţat că Te va blestema în faţă.”

*Cap. 1.11. **Cap. 19.20.

6. Domnul* a zis lui Satan: „Iată, ţi-l dau pe mână: numai cruţă-i viaţa[1].”

*Cap. 1.12.

7. Şi Satan a plecat dinaintea Domnului.
Apoi l-a lovit pe Iov cu bube rele, din talpa* piciorului până în creştetul capului.

*Isa. 1.6.

8. Şi Iov a luat un ciob să se scarpine, şi s-a aşezat pe cenuşă*.

*2 Sam. 13.19. Cap. 42.6. Ezec. 27.30. Mat. 11.21.

9. Nevasta sa i-a zis: „Tu rămâi* neclintit** în neprihănirea ta! Blestemă pe Dumnezeu şi mori!”

*Cap. 21.15. **Vers. 3.

10. Dar Iov i-a răspuns: „Vorbeşti ca o femeie nebună. Ce! primim* de la Dumnezeu binele şi să nu primim şi răul?”
În toate** acestea, Iov n-a păcătuit † deloc cu buzele lui.

*Cap. 1.21. Rom. 12.12. Iac. 5.10,11. **Cap. 1.22. † Ps. 39.1.

Cei trei prieteni vin la Iov

11. Trei prieteni* ai lui Iov, Elifaz din Teman**, Bildad din Şuah † şi Ţofar din Naama, au aflat de toate nenorocirile care-l loviseră. S-au sfătuit şi au plecat de acasă să se ducă să-i plângă de milă †† şi să-l mângâie.

*Prov. 17.17. **Gen. 36.11. Ier. 49.7. † Gen. 25.2. †† Cap. 42.11. Rom. 12.15.

12. Ridicându-şi ochii de departe, nu l-au mai recunoscut. Şi au ridicat glasul, şi au plâns. Şi-au sfâşiat mantalele şi au aruncat* cu ţărână în văzduh deasupra capetelor lor.

*Neem. 9.1. Plân. 2.10. Ezec. 27.30.

13. Şi au şezut pe pământ lângă el şapte zile şi şapte* nopţi, fără să-i spună o vorbă, căci vedeau cât de mare îi este durerea.

*Gen. 50.10.

Plângerea lui Iov

3 1. După aceea, Iov a deschis gura şi a blestemat ziua în care s-a născut.
2. A luat cuvântul şi a zis:
3. „Blestemată* să fie ziua în care m-am născut
şi noaptea care a zis: „S-a zămislit un copil de parte bărbătească.”

*Cap. 10.18,19. Ier. 15.10; 20.14.

4. Prefacă-se în întuneric ziua aceea, să nu Se îngrijească Dumnezeu de ea din cer şi să nu mai strălucească lumina peste ea!
5. S-o cuprindă întunericul* şi umbra morţii, nori groşi să vină peste ea, şi neguri de peste zi s-o înspăimânte!

*Cap. 10.21,22; 16.16; 28.3. Ps. 23.4; 44.19; 107.10,14. Ier. 13.16. Amos 5.8.

6. Noaptea aceea! S-o acopere întunericul,
să piară din an,

1.Sau: sufletul;

să nu mai fie numărată între luni!
7. Da, stearpă să fie noaptea aceea, ducă-se veselia din ea!
8. Blestemată să fie de cei ce blestemă zilele, de cei ce* ştiu să întărâte leviatanul[1];

*Ier. 9.17,18.

9. să se întunece stelele din amurgul ei,
în zadar să aştepte lumina şi să nu mai vadă
genele zorilor zilei!
10. Căci n-a închis pântecele care m-a zămislit,
nici n-a ascuns suferinţa dinaintea ochilor mei.
11. De ce* n-am murit în pântecele mamei mele?
De ce nu mi-am dat sufletul la ieşirea din pântecele ei?

*Cap. 10.18.

12. De ce am găsit genunchi* care să mă primească?
Şi sân care să mă alăpteze?

*Gen. 30.3. Isa. 66.12.

13. Acum aş fi culcat, aş fi liniştit, aş dormi şi m-aş odihni
14. cu împăraţii şi cei mari de pe pământ
care şi-au zidit locuri pustii* pentru ei înşişi,

*Cap. 15.28.

15. sau cu domnitorii care aveau aur şi şi-au umplut casele cu argint.
16. Sau n-aş mai fi în viaţă,
aş fi ca o stârpitură[2]* îngropată,
ca prunci care n-au văzut lumina!

*Ps. 58.8.

17. Acolo nu te mai necăjesc cei răi, acolo se odihnesc cei sleiţi de puteri.
18. Acolo cei puşi în lanţuri sunt lăsaţi toţi în pace,
nu mai aud* glasul asupritorului;

*Cap. 39.7.

19. cel mic şi cel mare sunt totuna acolo,
şi robul scapă de stăpânul său.
20. Pentru ce dă* Dumnezeu lumină celui ce suferă,
şi viaţă celor amărâţi** la suflet

*Ier. 20.18. **1 Sam. 1.10. 2 Împ. 4.27. Prov. 31.6.

21. care aşteaptă* moartea şi nu vine; măcar că o doresc mai mult decât pe o comoară**,

*Apoc. 9.6. **Prov. 2.4.

22. care n-ar mai putea de bucurie
şi de veselie, dacă ar găsi mormântul?
23. Pentru ce, zic, dă El lumină omului care
nu ştie încotro să meargă,
pe care îl îngrădeşte* Dumnezeu de toate părţile?

*Cap. 19.8. Plân. 3.7.

24. Suspinele îmi sunt hrana de toate zilele,
şi jalea mi se varsă ca apa.
25. De ce mă tem, aceea mi se întâmplă;
şi de ce mi-e frică, de aceea am parte!
26. N-am nici linişte, nici pace, nici odihnă;
şi necazul dă peste mine.”

Cuvântarea lui Elifaz către Iov

4 1. Elifaz din Teman a luat cuvântul şi a zis:
2. „Dacă vom îndrăzni să-ţi vorbim, te vei supăra?
Dar cine ar putea să tacă?
3. De multe ori tu i-ai învăţat pe alţii
şi ai întărit mâinile* slăbite.

*Isa. 35.3.

4. Cuvintele tale au ridicat pe cei ce se clătinau,
şi ai întărit genunchii* care se îndoiau.

*Isa. 35.3.

5. Şi acum, când este vorba de tine, eşti slab!
Acum, când eşti atins tu, te tulburi!
Nu este frica* ta de Dumnezeu sprijinul tău?

*Cap. 1.1.

6. Nădejdea* ta nu-i neprihănirea ta?

*Prov. 3.26.

7. Adu-ţi aminte, te rog: care nevinovat* a pierit?
Care oameni neprihăniţi au fost nimiciţi?

*Ps. 37.25.

8. După câte am văzut eu, numai cei ce ară* nelegiuirea
şi seamănă stricăciunea îi seceră
roadele!

*Ps. 7.17. Prov. 22.8. Osea 10.13. Gal. 6.7,8.

9. Aceia pier prin suflarea lui Dumnezeu,
nimiciţi de vântul mâniei Lui.
10. Mugetul leilor încetează,
dinţii* puilor de lei sunt zdrobiţi!

*Ps. 58.6.

11. Leul* bătrân piere din lipsă de pradă,
şi puii leoaicei se risipesc.

*Ps. 34.10.

Toţi oamenii sunt vinovaţi

12. Un cuvânt s-a furişat până la mine,
şi urechea mea i-a prins sunetele uşoare.
13. În clipa când* vedeniile de noapte
frământă gândul,
când oamenii sunt cufundaţi într-un somn

1.Sau: crocodil;

2.Sau: avorton, prunc nenăscut;

adânc,

*Cap. 33.15.

14. m-a apucat groaza* şi spaima,
şi toate oasele mi-au tremurat.

*Hab. 3.16.

15. Un duh a trecut pe lângă mine...
tot părul mi s-a zbârlit ca ariciul...
16. Un chip cu o înfăţişare necunoscută era înaintea ochilor mei.
Şi am auzit un glas care şoptea încetişor:
17. „Să fie omul* muritor mai drept decât Dumnezeu?
Să fie el curat[1] înaintea Celui ce l-a făcut?

*Cap. 9.2.

18. Dacă n-are încredere Dumnezeu* nici în slujitorii Săi,
dacă găseşte El greşeli[2] chiar la îngerii Săi,

*Cap. 15.15; 25.5. 2 Pet. 2.4.

19. cu cât* mai mult la cei ce locuiesc în case** de lut,
care îşi trag obârşia din ţărână
şi pot fi zdrobiţi ca molia!

*Cap. 15.16. **2 Cor. 4.7; 5.1.

20. De dimineaţă până seara sunt* zdrobiţi,
pier pentru totdeauna şi nimeni nu ţine seama de ei.

*Ps. 90.5,6.

21. Li se* taie firul vieţii;
mor şi tot n-au primit înţelepciunea**!

*Ps. 39.11; 49.14. **Cap. 36.12.

Nelegiuitul piere

5 1. Strigă acum! Cine îţi va răspunde?
Căruia dintre sfinţi îi vei vorbi?
2. Nebunul piere ucis de furia lui,
prostul moare ucis de invidia lui.
3. Am* văzut pe un nebun prinzând rădăcină;
apoi deodată i-am blestemat locuinţa.

*Ps. 37.35,36. Ier. 12.2,3.

4. Fiii* lui sunt departe de ajutor,
sunt călcaţi în picioare la poartă,
şi nimeni** nu-i scapă!

*Ps. 119.155; 127.5. **Ps. 109.12.

5. Secerişul lui este mâncat de cei flămânzi,
care vin să-l ia chiar şi din spini,
şi averile lui sunt înghiţite de oameni* însetaţi.

*Cap. 18.9.

6. Nenorocirea nu răsare din ţărână,
şi suferinţa nu încolţeşte din pământ.
7. Omul se naşte* ca să sufere,
după cum scânteia se naşte ca să zboare în sus.

*Gen. 3.17-19. 1 Cor. 10.13.

1.Sau: pur;

2.Sau: nebunie;

Ajutorul este la Dumnezeu

8. Eu aş alerga la Dumnezeu,
lui Dumnezeu I-aş spune necazul meu.
9. El face lucruri* mari şi nepătrunse,
minuni fără număr.

*Cap. 9.10; 37.5. Ps. 40.5; 72.18; 145.3. Rom. 11.33.

10. El varsă ploaia* pe pământ
şi trimite apă pe câmpii.

*Cap. 28.26. Ps. 65.9,10; 147.8. Ier. 5.24; 10.13; 51.16. Fapt. 14.17.

11. El înalţă* pe cei smeriţi şi izbăveşte pe cei necăjiţi.

*1 Sam. 2.7. Ps. 113.7.

12. El nimiceşte* planurile oamenilor vicleni,
şi mâinile lor nu pot să le împlinească.

*Neem. 4.15. Ps. 33.10. Isa. 8.10.

13. El prinde* pe cei înţelepţi în viclenia lor,
şi planurile oamenilor înşelători sunt răsturnate:

*Ps. 9.15. 1 Cor. 3.19.

14. dau peste întuneric în mijlocul* zilei,
bâjbâie ziua-n amiaza mare ca noaptea.

*Deut. 28.29. Isa. 59.10. Amos 8.9.

15. Astfel, El scapă* pe cel sărac de sabie,
din gura lor şi din mâna celor puternici.

*1 Sam. 2.9; Ps. 35.10.

16. Aşa* încât nădejdea sprijină pe cel nenorocit,
iar nelegiuirea îşi închide gura.

*Ps. 107.42.

La adăpostul lui Dumnezeu

17. Ferice* de omul pe care-l ceartă Dumnezeu!
Nu nesocoti mustrarea Celui Atotputernic!

*Ps. 94.12. Prov. 3.11,12. Evr. 12.5. Iac. 1.12. Apoc. 3.19.

18. El face* rana şi tot El o leagă;
El răneşte şi mâna Lui vindecă.

*Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Isa. 30.26. Osea 6.1.

19. De şase* ori te va izbăvi din necaz,
şi de şapte** ori nu te va atinge răul.

*Ps. 34.19; 91.3. Prov. 24.16. 1 Cor. 10.13. **Ps. 91.10.

20. El te va scăpa de moarte în vreme de foamete*
şi de loviturile sabiei în vreme de război.

*Ps. 33.19; 37.19.

21. Vei fi la adăpost de biciul* limbii,
vei fi fără teamă când va veni pustiirea.

*Ps. 31.20.

22. Vei râde de pustiire ca şi de foamete

şi nu te vei teme de fiarele* pământului.
*Isa. 11.9; 35.9; 65.25. Ezec. 34.25.
23. Căci vei face legământ cu pietrele* câmpului, şi fiarele pământului vor fi în pace cu tine.
*Ps. 91.12. Osea 2.18.
24. Vei avea fericire în cortul tău,
îţi vei găsi turmele întregi,
25. îţi vei vedea sămânţa* crescând
şi odraslele înmulţindu-se ca iarba**
de pe câmp.
*Ps. 112.2. **Ps. 72.16.
26. Vei intra în mormânt la bătrâneţe*,
ca snopul strâns la vremea lui.
*Prov. 9.11; 10.27.
27. Iată ce am cercetat* noi, aşa este!
Ascultă, că sunt spre folosul tău!”
*Ps. 111.2.

Răspunsul lui Iov

6 1. Iov a luat cuvântul şi a zis:
2. „Oh! de ar fi cu putinţă să mi se cântărească durerea şi să mi se pună toate nenorocirile în cumpănă,
3. ar fi mai grele decât nisipul* mării:
de aceea îmi merg cuvintele până la nebunie[1]!
*Prov. 27.3.
4. Căci* săgeţile Celui Atotputernic m-au străpuns,
sufletul meu le suge otrava,
şi groaza** Domnului bagă fiori în mine!
*Ps. 38.2. **Ps. 88.15,16.
5. Zbiară măgarul sălbatic când are verdeaţă?
Mugeşte boul când are de mâncare?
6. Poţi mânca ce-i fără gust şi fără sare?
Are vreun gust albuşul unui ou?
7. Orice lucru de care aş vrea să nu m-ating,
acela-i hrana mea, fie ea cât de greţoasă!
8. O, de mi s-ar asculta dorinţa
şi de mi-ar împlini Dumnezeu nădejdea!
9. De* ar vrea Dumnezeu să mă zdrobească,
întindă-Şi mâna şi să mă prăpădească!
*1 Împ. 19.4.
10. Îmi va rămâne măcar această mângâiere,
această bucurie în durerile cu care mă copleşeşte:
că* niciodată n-am călcat cuvintele**
Celui Sfânt.
*Fapt. 20.20. **Lev. 19.2. Isa. 57.15. Osea 11.9.

1.Sau: sunt spuse cu indignare;

11. La ce să mai nădăjduiesc când nu mai pot?
La ce să mai aştept când sfârşitul se ştie?
12. Tăria mea oare este o tărie de piatră?
Trupul meu e de aramă?
13. Nu sunt eu lipsit de ajutor
şi n-a fugit orice înţelepciune de la mine?

Iov se tânguieşte

14. Cel ce suferă* are drept la mila prietenului,
chiar dacă părăseşte frica
de Cel Atotputernic.
*Prov. 17.17.
15. Fraţii* mei s-au arătat înşelători
ca un pârâu,
ca albia pâraielor** care trec.
*Ps. 38.11; 41.9. **Ier. 15.18.
16. Un sloi le tulbură cursul, zăpada se îngrămădeşte pe ele;
17. vine arşiţa vremii şi seacă,
vine căldura soarelui şi li se usucă albia;
18. se abat din cărările drumului lor,
se cufundă în pustiu şi pier.
19. Cetele celor din Tema* se uită ţintă la ele,
călătorii din Seba** sunt plini de nădejde
când le văd.
*Gen. 25.15. **1 Împ. 10.1. Ps. 72.10. Ezec. 27.22,23.
20. Dar rămân înşelaţi* în nădejdea lor,
rămân uimiţi când ajung la ele.
*Ier. 14.3.
21. Aşa sunteţi* şi voi acum pentru mine.
Voi îmi vedeţi necazul şi vă îngroziţi**!
*Cap. 13.4. **Ps. 38.11.
22. V-am zis eu oare: „Daţi-mi ceva, cheltuiţi din averile voastre pentru mine,
23. scăpaţi-mă din mâna vrăjmaşului,
răscumpăraţi-mă din mâna celor răi”?
24. Învăţaţi-mă, şi voi tăcea; faceţi-mă să înţeleg în ce m-am rătăcit.
25. O, cât de puternice sunt cuvintele adevărului!
Dar ce dovedesc mustrările voastre?
26. Vreţi să mă mustraţi pentru tot ce am zis
şi să nu vedeţi decât vânt în cuvintele unui deznădăjduit?
27. Voi năpăstuiţi pe orfan, prigoniţi* pe prietenul vostru.
*Ps. 57.6.
28. Uitaţi-vă la mine, vă rog!
Doar nu voi minţi în faţă!

29. Întoarceţi-vă*, nu fiţi nedrepţi;
întoarceţi-vă şi mărturisiţi că sunt nevinovat!
*Cap. 17.10.
30. Este vreo nelegiuire pe limba mea
şi nu deosebeşte gura mea ce este rău?

Iov deznădăjduit

7 1. Nu este rânduit omului pe pământ un timp* de slujire?
Şi nu sunt zilele lui ca ale unui muncitor cu ziua? *Cap. 14.5,13,14. Ps. 39.4.
2. Cum suspină robul după umbră,
cum îşi aşteaptă muncitorul plata,
3. aşa am eu parte de luni de durere*,
şi partea mea sunt nopţi de suferinţă.
*Cap. 29.2.
4. Mă culc şi zic:
„Când mă voi scula*?
Când se va sfârşi noaptea?”
Şi mă satur de frământări până în revărsatul zorilor. *Deut. 28.67. Cap. 17.12.
5. Trupul mi se acoperă* cu viermi şi cu bulgări de ţărână,
pielea-mi crapă şi se desface. *Isa. 14.11.
6. Zilele mele* zboară mai iute decât suveica ţesătorului,
se duc şi nu mai am nici o nădejde!
*Cap. 9.25; 16.22; 17.11. Ps. 90.6; 102.11; 103.15; 144.4. Isa. 38.12; 40.6. Iac. 4.14.
7. Adu-Ţi aminte, că viaţa mea* este doar o suflare!
Ochii mei nu vor mai vedea binele.
*Ps. 78.39; 89.47.
8. Ochiul* care mă priveşte nu mă va mai privi;
ochiul Tău mă va căuta şi nu voi mai fi.
*Cap. 20.9.
9. Cum se risipeşte norul şi trece,
aşa nu se va mai ridica cel ce se* coboară în Locuinţa morţilor! *2 Sam. 12.23.
10. Nu se va mai întoarce în casa lui
şi nu-şi va mai cunoaşte locul* în care locuia.
*Cap. 8.18; 20.9. Ps. 103.16.
11. De aceea nu-mi* voi ţine gura,
ci voi vorbi în neliniştea inimii mele,
mă voi tângui** în amărăciunea sufletului meu. *Ps. 39.1,9; 40.9. **1 Sam. 1.10. Cap. 10.1.
12. Oare o mare sunt eu sau un balaur[1] de mare,
de-ai pus strajă în jurul meu?
13. Când* zic: „Patul mă va uşura,
culcuşul îmi va alina durerile”, *Cap. 9.27.
14. atunci mă înspăimânţi prin vise,
mă îngrozeşti prin vedenii.

1.Sau: monstru marin;

15. Ah! aş vrea mai bine sugrumarea,
mai bine moartea decât aceste oase!
16. Le dispreţuiesc*!... nu voi trăi în veci...
Lasă-mă**, căci doar o suflare mi-e viaţa †!
*Cap. 10.1. **Cap. 10.20; 14.6. Ps. 39.13. † Ps. 62.9.
17. Ce este* omul, ca să-Ţi pese atât de mult de el,
ca să iei seama la el,
*Ps. 8.4; 144.3. Evr. 2.6.
18. să-l cercetezi în toate dimineţile
şi să-l încerci în toate clipele?
19. Când vei înceta odată să mă priveşti?
Când îmi vei da răgaz să-mi înghit saliva?
20. Dacă am păcătuit, ce pot să-Ţi fac,
Păzitorul* oamenilor?
Pentru ce m-ai pus** ţintă săgeţilor Tale,
de am ajuns o povară chiar pentru mine însumi?
*Ps. 36.6. **Cap. 16.12. Ps. 21.12. Plân. 3.12.
21. Pentru ce nu-mi ierţi abaterea
şi pentru ce nu-mi uiţi nelegiuirea?
Căci voi adormi în ţărână,
şi când mă vei căuta, nu voi mai fi!”

Cuvântarea lui Bildad

8 1. Bildad din Şuah a răspuns şi a zis:
2. „Până când vrei să vorbeşti astfel
şi până când vor fi cuvintele gurii tale ca un vânt puternic?
3. Oare va răsturna* Dumnezeu judecata?
Sau va răsturna Cel Atotputernic dreptatea?
*Gen. 18.25. Deut. 32.4. 2 Cron. 19.7. Cap. 34.12,17. Dan. 9.14. Rom. 3.5.
4. Dacă fiii tăi au păcătuit* împotriva Lui,
i-a dat pe mâna fărădelegii lor. *Cap. 1.5,18.
5. Dar tu, dacă* alergi la Dumnezeu,
dacă Îl vei ruga pe Cel Atotputernic,
*Cap. 5.8; 11.13; 22.23, etc.
6. dacă eşti curat şi fără prihană[1],
atunci negreşit El va veghea asupra ta
şi-ţi va da înapoi fericirea locuinţei tale nevinovate.
7. Vechea ta propăşire va fi mică
faţă de cea de mai târziu.

Învăţăminte din păţania celor dinainte

8. Întreabă-i* pe cei din generaţia trecută
şi ia aminte la cercetarea taţilor lor.
*Deut. 4.32; 32.7. Cap. 15.18.

1.Sau: pur şi drept;

9. Căci noi* suntem de ieri şi nu ştim nimic,
zilele noastre pe pământ nu sunt decât o
umbră.

*Gen. 47.9. 1 Cron. 29.18. Cap. 7.6. Ps. 39.5; 102.11; 144.4.

10. Nu te vor învăţa ei, nu îţi vor vorbi
şi nu vor scoate din inima lor aceste cuvinte?
11. „Creşte papura fără baltă?
Creşte trestia fără umezeală?
12. Fiind încă* verde şi fără să fie tăiată ea se
usucă mai repede decât toate ierburile.

*Ps. 129.6. Ier. 17.6.

13. Aşa se întâmplă tuturor celor ce uită pe
Dumnezeu,
şi nădejdea* celui nelegiuit va pieri.

*Cap. 11.20; 18.14; 27.8. Ps. 112.10. Prov. 10.28.

14. Încrederea lui este zdrobită,
şi sprijinul lui este o pânză de păianjen.
15. Se bizuie* pe casa lui, dar nu este tare;
se prinde de ea, dar nu ţine.

*Cap. 27.18.

16. Cum dă soarele, înverzeşte,
îşi întinde ramurile peste grădina sa,
17. îşi împleteşte rădăcinile printre pietre,
pătrunde adânc până în ziduri.
18. Dar, dacă-l smulgi* din locul în care stă,
locul acesta se leapădă de el şi zice:
„Nu ştiu să te fi cunoscut vreodată!"

*Cap. 7.10; 20.9. Ps. 37.36.

19. Iată, aşa sunt bucuriile pe care i le aduc
căile vieţii lui;
apoi din* pământ răsar alţii după el.

*Ps. 113.7.

20. Nu, Dumnezeu nu leapădă pe omul fără
prihană[1]
şi nu îi ocroteşte pe cei răi.
21. Ba încă, El îţi umple gura cu strigăte de
bucurie,
şi buzele, cu cântări de veselie.
22. Vrăjmaşii tăi vor fi acoperiţi* de ruşine,
iar cortul celor răi va pieri."

*Ps. 35.26; 109.29.

Răspunsul lui Iov

9 1. Iov a luat cuvântul şi a zis:
2. „Ştiu bine că este aşa.
Şi cum ar putea omul să-şi scoată* dreptate
înaintea lui Dumnezeu?

*Ps. 143.2. Rom. 3.20.

3. Dacă ar vrea să se certe cu El,
din o mie de lucruri n-ar putea să răspundă la
unul singur.

1.Sau: integru;

4. A Lui* este înţelepciunea şi atotputernicia:
cine I s-ar putea împotrivi şi să aibă pace?

*Cap. 36.5.

5. El mută deodată munţii şi ei nu ştiu când îi
răstoarnă în mânia Sa.
6. Zguduie* pământul din temelia** lui,
de i se clatină stâlpii.

*Isa. 2.19,21. Hag. 2.6,21. Evr. 12.26. **Cap. 26.11.

7. Porunceşte soarelui şi soarele nu mai răsa-
re;
şi pune stelele sub pecetea Sa.
8. Numai El* întinde cerurile şi umblă pe înăl-
ţimile mării.

*Gen. 1.6. Ps. 104.2,3.

9. El a făcut* Ursa Mare, Orionul, Pleiadele şi
cămările sudului.

*Gen. 1.16. Cap. 38.31, etc. Amos 5.8.

10. El face* lucruri mari şi nepătrunse,
minuni fără număr.

*Cap. 5.9. Ps. 71.15.

11. Iată*, El trece pe lângă mine şi nu-L văd,
Se duce şi nu-L zăresc.

*Cap. 23.8,9; 35.14.

12. Dacă* apucă El, cine-L va opri? Cine-I va
zice: „Ce faci?"

*Isa. 45.9. Ier. 18.6. Rom. 9.20.

13. Dumnezeu nu-Şi întoarce mânia; sub El se
pleacă toţi sprijinitorii mândriei.*

*Cap. 26.12. Isa. 30.7.

14. Şi eu, cum să-I răspund? Ce cuvinte să
aleg?
15. Chiar dacă aş* avea dreptate, nu I-aş răs-
punde.
Nu pot decât să cer îndurare Judecătorului
meu.

*Cap. 10.15.

16. Şi chiar dacă mi-ar răspunde când Îl chem,
tot n-aş putea crede că mi-a ascultat glasul;
17. El, care mă izbeşte ca într-o furtună,
care îmi înmulţeşte fără pricină* rănile,

*Cap. 2.3; 34.6.

18. care nu mă lasă să răsuflu, mă satură de
amărăciune.
19. Să alerg la putere? El este atotputernic.
La dreptate? Cine îmi va acorda un termen
pentru pledoarie?
20. Oricâtă dreptate aş avea, gura mea m-ar
condamna;
şi oricât de nevinovat aş fi, El mă va arăta ca
vinovat.
21. Dacă aş fi nevinovat nu m-aş uita la sufle-
tul meu, mi-aş dispreţui viaţa.
22. Ce-mi pasă la urma urmei?
Căci, îndrăznesc s-o spun:

El nimiceşte pe cel nevinovat* ca şi pe cel vinovat.

*Ecl. 9.2,3. Ezec. 21.3.

23. Şi dacă biciul ar pricinui măcar de îndată moartea!...
Dar El râde de încercările celui nevinovat.
24. Pământul este dat pe mâinile celui nelegiuit;
El acoperă* ochii judecătorilor lui;
dacă nu El, apoi cine altul?

*2 Sam. 15.30; 19.4. Ier. 14.4.

25. Zilele* mele aleargă mai iute decât un alergător; fug fără să fi văzut binele;

*Cap. 7.6,7.

26. trec ca şi corăbiile de trestie cele iuţi,
ca vulturul* care se repede asupra prăzii.

*Hab. 1.8.

27. Dacă* zic: „Vreau să-mi uit suferinţele, să-mi las întristarea şi să fiu voios”,

*Cap. 7.13.

28. sunt îngrozit* de toate durerile mele.
Ştiu că nu mă vei scoate nevinovat**.

*Ps. 119.120. **Exod 20.7.

29. Şi dacă voi fi judecat vinovat,
pentru ce să mă mai trudesc degeaba?
30. Chiar dacă* m-aş spăla cu zăpadă,
chiar dacă mi-aş curăţa mâinile cu leşie,

*Ier. 2.22.

31. Tu tot m-ai cufunda în mocirlă,
de s-ar scârbi până şi hainele de mine!
32. Căci El nu* este un om ca mine, ca să-I pot răspunde
şi să mergem împreună la judecată.

*Ecl. 6.10. Isa. 45.9. Ier. 49.19. Rom. 9.20.

33. Nici nu* este vreun mijlocitor[1] între noi,
care să-şi pună mâna peste noi amândoi.

*Vers. 19. 1 Sam. 2.25.

34. Să-Şi tragă* însă nuiaua de la mine,
şi să nu mă mai tulbure spaima Lui.

*Cap. 13.20-22; 33.7. Ps. 39.10.

35. Atunci voi vorbi şi nu mă voi teme de El.
Altfel, nu sunt stăpân pe mine.

10 1. M-am dezgustat* de viaţă!
Voi da drum slobod plângerii Mele,
voi vorbi** în amărăciunea sufletului meu.

*1 Împ. 19.4. Cap. 7.16. Iona 4.3,8. **Cap. 7.11.

2. Eu zic lui Dumnezeu: „Nu mă condamna!
Arată-mi pentru ce Te cerţi cu mine!
3. Îţi place să chinuieşti,
să dispreţuieşti făptura mâinilor Tale,
în timp ce faci să-Ţi strălucească bunăvoinţa peste sfatul celor răi?
4. Oare ai ochi de carne sau vezi* cum vede un om?

*1 Sam. 16.7.

5. Zilele Tale sunt ca zilele omului şi anii Tăi ca anii lui,
6. ca să cercetezi fărădelegea mea şi să cauţi păcatul meu,
7. când* ştii bine că nu sunt vinovat
şi că nimeni nu mă poate scăpa din mâna Ta?

*Ps. 139.1,2.

8. Mâinile* Tale m-au făcut şi m-au zidit,
ele m-au întocmit în întregime...
Şi Tu să mă nimiceşti!

*Ps. 119.73.

9. Adu-Ţi aminte*, Te rog, că Tu m-ai lucrat ca lutul;
şi vrei din nou să mă prefaci în ţărână?

*Gen. 2.7; 3.19. Isa. 64.8.

10. Nu m-ai* muls ca laptele?
Nu m-ai închegat ca brânza?

*Ps. 139.14-16.

11. M-ai îmbrăcat cu piele şi carne,
m-ai ţesut cu oase şi cu tendoane;
12. mi-ai dat bunăvoinţa Ta şi viaţa, mi-ai păstrat duhul prin îngrijirile şi paza Ta.
13. Iată totuşi ce ascundeai în inima Ta,
iată, ştiu acum, ce aveai de gând:
14. că, dacă păcătuiesc, să mă* pândeşti
şi să nu-mi ierţi fărădelegea.

*Ps. 139.1.

15. Dacă sunt vinovat, vai* de mine!
Dacă sunt nevinovat**, nu îndrăznesc să-mi ridic capul,
sătul de ruşine şi cufundat în ticăloşia † mea.

*Isa. 3.11. **Cap. 9.12,15,20,21. † Ps. 25.18.

16. Şi dacă îndrăznesc să-l ridic,
mă urmăreşti* ca un leu
şi-ţi arăţi minunile Tale în mine.

*Isa. 38.13. Plân. 3.10.

17. Îmi pui înainte noi martori împotrivă,
Îţi creşte mânia împotriva mea
şi mă năpădeşti cu rău după rău şi timp de trudă.
18. Pentru ce* m-ai scos din pântecele mamei mele?
O, de-aş fi murit şi ochiul să nu mă fi văzut!

*Cap. 3.11

19. Aş fi ca şi cum n-aş fi fost,

1.Sau: mediator, arbitru;

şi din pântecele mamei mele aş fi trecut în mormânt!
20. Nu sunt* zilele mele destul de puţine?
Să mă lase**, dar, să plece † de la mine
şi să răsuflu puţin,
*Cap. 7.6,16; 8.9. Ps. 39.5. **Ps. 39.13. † Cap. 7.16,19.
21. înainte de a mă duce, ca să nu mă mai întorc,
22. în ţara* întunericului şi a umbrei** morţii,
în ţara negurii adânci,
unde domneşte umbra morţii şi neorânduiala,
şi unde lumina este ca întunericul!"
*Ps. 88.12. **Ps. 23.4.

Cuvântarea lui Ţofar

11 1. Ţofar din Naama a răspuns şi a zis:
2. „Să rămână această năvală de cuvinte fără răspuns
şi să creadă limbutul că are dreptate?
3. Vor face vorbele tale deşarte pe oameni să tacă?
Şi-ţi vei bate joc de alţii, fără să te facă cineva de ruşine?
4. Tu zici*: „Felul meu de a vedea este drept,
şi sunt curat în ochii Tăi."
*Cap. 6.10; 10.7.
5. Ah! de ar vrea Dumnezeu să vorbească,
de Şi-ar deschide buzele să-ţi răspundă
6. şi de ţi-ar descoperi tainele înţelepciunii Lui,
ale înţelepciunii Lui nemărginite,
ai vedea atunci că nu-ţi* răsplăteşte totuşi
după fărădelegea ta.
*Ezra 9.13.
7. Poţi spune tu că poţi pătrunde* adâncimile lui Dumnezeu,
că poţi ajunge la cunoştinţa desăvârşită a Celui Atotputernic?
*Ecl. 3.11. Rom. 11.33.
8. Cât cerurile-i de înaltă: ce poţi face?
Mai adâncă decât Locuinţa morţilor:
ce poţi şti?
9. Întinderea ei este mai lungă decât pământul
şi mai lată decât marea.
10. Dacă* apucă, dacă închide şi cheamă El la judecată, cine-L poate opri?
*Cap. 9.12; 12.14. Apoc. 3.7.
11. Căci El* cunoaşte pe făcătorii de rele,
vede uşor pe vinovaţi.
*Ps. 10.11,14; 35.22; 94.11.
12. Omul* dimpotrivă are minte de nebun
şi s-a născut ca mânzul unui măgar sălbatic!
*Ps. 73.22; 92.6. Ecl. 3.18. Rom. 1.22.
13. Tu, îndreaptă-ţi* inima** spre Dumnezeu,
întinde-ţi † mâinile spre El.
*Cap. 5.8; 22.21. **1 Sam. 7.3. Ps. 78.8. † Ps. 88.9; 143.6.
14. Depărtează-te de fărădelege
şi nu lăsa nedreptatea* să locuiască
în cortul tău.
*Ps. 101.3.
15. Şi atunci* îţi vei ridica fruntea fără teamă,
vei fi tare şi fără frică;
*Gen. 4.5,6. Cap. 22.26. Ps. 119.6. 1 Ioan 3.21.
16. îţi vei uita* suferinţele,
şi-ţi vei aduce aminte de ele ca de nişte ape
care s-au scurs.
*Isa. 65.16.
17. Zilele tale vor străluci mai tare*
decât soarele la amiază,
întunericul tău va fi ca lumina dimineţii.
*Ps. 37.6; 112.4. Isa. 58.8,10.
18. Vei fi plin de încredere şi nădejdea nu-ţi va fi zadarnică.
Te vei uita în jurul tău şi vei vedea că te poţi odihni* liniştit.
*Lev. 26.5,6. Ps. 3.5; 4.8. Prov. 3.24.
19. Te vei culca şi nimeni nu te va tulbura,
şi mulţi vor umbla după bunăvoinţa ta.
20. Dar ochii* celor răi se vor topi; ei n-au loc de scăpare:
moartea, iată nădejdea** lor!"
*Lev. 26.16. Deut. 28.65. **Cap. 8.14; 18.14. Prov. 11.7.

Răspunsul lui Iov

12 1. Iov a răspuns şi a zis:
2. „S-ar putea zice, într-adevăr, că neamul omenesc sunteţi voi şi că odată cu voi va muri şi înţelepciunea!
3. Am* şi eu minte ca voi, nu sunt mai prejos decât voi.
Şi cine nu ştie lucrurile pe care le spuneţi voi?
*Cap. 13.2.
4. Eu sunt de batjocura* prietenilor mei,
când** cer ajutorul lui Dumnezeu:
dreptul, nevinovatul, de batjocură!
*Cap. 16.10; 17.2,6; 21.3; 30.1. **Ps. 91.15.
5. Dispreţ pentru nenorocire! - iată gândul celor fără griji pregătit pentru cei al căror
picior se clatină.
6. Jefuitorilor li se lasă corturile în pace*,
celor ce mânie pe Dumnezeu le merge bine,
măcar că poartă pe dumnezeul lor în mâna

lor.

*Cap.21.7. Ps. 37.1,35; 73.11,12; 92.7. Ier. 12.1. Mal. 3.15.

7. Întreabă animalele şi te vor învăţa,
păsările cerului şi îţi vor spune;
8. vorbeşte pământului şi te va învăţa;
şi peştii mării îţi vor povesti.
9. Cine nu vede în toate acestea
dovada că mâna Domnului le-a făcut?
10. El ţine în mână* sufletul[1] a tot ce trăieşte
şi duhul[2] oricărui trup omenesc.

*Num. 16.22. Dan. 5.23. Fapt. 17.28.

11. Nu deosebeşte* urechea cuvintele,
cum gustă cerul gurii mâncărurile?

*Cap. 34.3.

12. La bătrâni* se găseşte înţelepciunea,
şi într-o viaţă lungă e priceperea.

*Cap. 32.7.

13. La Dumnezeu* este înţelepciunea şi puterea;
sfatul şi priceperea ale Lui sunt.

*Cap. 9.4; 36.5.

14. Ce dărâmă* El nu va fi zidit din nou;
pe cine închide** El, nimeni nu-l va scăpa[3].

*Cap. 11.10. **Isa. 22.22. Apoc. 3.7.

15. El opreşte* apele şi totul se usucă;
El le dă** drumul şi pustiesc pământul.

*1 Împ. 8.35; 17.1. **Gen. 7.11, etc.

16. El* are tăria şi cunoştinţa deplină;
El stăpâneşte pe cel ce se rătăceşte
sau rătăceşte pe altul.

*Vers. 13.

17. El ia ca pradă pe sfetnici
şi tulbură* mintea judecătorilor.

*2 Sam. 15.31; 17.14,23. Isa. 19.12; 29.14. 1 Cor. 1.19.

18. El dezleagă legătura împăraţilor
şi le pune o legătură în jurul coapselor.
19. El ia ca pradă pe preoţi şi
El îi răstoarnă pe cei puternici.
20. El taie* vorba celor meşteri la vorbă
şi ia mintea celor bătrâni.

*Cap. 32.9. Isa. 3.1-3.

21. El varsă* dispreţul asupra celor mari
şi slăbeşte brâul celor tari.

*Ps. 107.40. Dan. 2.21.

22. El descoperă* ce este ascuns în întuneric,
El aduce la lumină umbra morţii.

*Dan. 2.22. Mat. 10.26. 1 Cor. 4.5.

23. El le face* pe popoare să crească şi El le nimiceşte;
El le întinde până departe şi El le aduce înapoi în hotarele lor.

*Ps. 107.38. Isa. 9.3; 26.15.

24. El ia mintea căpeteniilor poporului,
El îi face* să rătăcească în pustiuri fără drum,

*Ps. 107.4,40.

25. unde* bâjbâie prin întuneric şi nu văd desluşit;
El îi face să se** clatine ca nişte oameni beţi.

*Deut. 28.29. Cap. 5.14. **Ps. 107.27.

13 1. Iată, ochiul meu a văzut toate acestea,
urechea mea a auzit şi a luat seama.
2. Ce* ştiţi voi ştiu şi eu,
nu sunt mai prejos decât voi.

*Cap. 12.3.

3. Dar* vreau să vorbesc acum Celui Atotputernic,
vreau să-mi apăr pricina înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 23.3; 31.35.

4. Căci voi sunteţi nişte făuritori de minciuni,
sunteţi cu toţii nişte doctori* de nimic.

*Cap. 6.21; 16.2.

5. O, de aţi fi tăcut,
ce înţelepciune* aţi fi arătat!

*Prov. 17.28.

6. Acum, ascultaţi, vă rog, apărarea mea
şi luaţi aminte la răspunsul[1] buzelor mele!
7. Vreţi să vorbiţi lucruri nedrepte din dragoste pentru Dumnezeu?
Şi să spuneţi minciuni, ca să-L apăraţi?
8. Vreţi să ţineţi cu El
şi să faceţi pe apărătorii lui Dumnezeu?
9. Dacă vă va cerceta El, va găsi bine oare?
Sau vreţi să-L înşelaţi cum înşelaţi pe un om?
10. Nu, nu; ci El vă va mustra,
dacă în ascuns veţi fi părtinitori cu El.
11. Nu vă înfricoşează măreţia Lui?
Şi nu cade groaza Lui peste voi?
12. Părerile voastre sunt păreri de cenuşă,
apărările voastre sunt apărări de lut.

1.Sau: viaţa;

2.Sau: suflarea; 3.Sau: nu-i va deschide;

1.Sau: argumentele, pledoariile;

13. Tăceţi, lăsaţi-mă, vreau să vorbesc,
orice mi s-ar întâmpla!
14. Îmi voi lua carnea* în dinţi
şi îmi voi pune viaţa** în joc?
*Cap. 18.4. **1 Sam. 28.21. Ps. 119.109.
15. Da, mă va ucide*: n-am nimic de nădăjduit;
dar îmi** voi apăra purtarea în faţa Lui.
*Ps. 23.4. Prov. 14.32. **Cap. 27.5.
16. Chiar şi lucrul acesta poate sluji la salvarea mea,
căci un făţarnic nu va veni înaintea Lui.
17. Ascultaţi, ascultaţi cuvintele mele,
luaţi aminte la cele ce voi spune!
18. Iată-mă, sunt gata să-mi apăr pricina,
căci ştiu că am dreptate.
19. Are cineva* ceva de spus împotriva mea?
Atunci aş tăcea şi aş vrea să mor.
*Cap. 33.6. Isa. 50.8.
20. Numai* două lucruri fă-mi,
şi nu mă voi ascunde de faţa Ta:
*Cap. 9.34; 33.7.
21. Trage-Ţi* mâna de pe mine
şi nu mă mai tulbura cu groaza Ta.
*Ps. 39.10.
22. Apoi cheamă-mă şi-Ţi voi răspunde;
sau lasă-mă să-Ţi vorbesc eu şi răspunde-mi Tu!
23. Câte nelegiuiri şi păcate am făcut?
Arată-mi fărădelegile şi păcatele mele.
24. Pentru ce Îţi* ascunzi faţa
şi mă iei drept** vrăjmaş?
*Deut. 32.20. Ps. 13.1; 44.24; 88.14. Isa. 8.17. **Deut. 32.42. Rut 1.21. Cap. 16.9; 19.11; 33.10. Plân. 2.5.
25. Vrei să* loveşti o frunză suflată de vânt?
Vrei să urmăreşti paiele uscate?
*Isa. 42.3.
26. Pentru ce scrii lucruri amare împotriva mea şi mă faci să moştenesc* nelegiuirile tinereţii?
*Cap. 20.11. Ps. 25.7.
27. Pentru ce să-mi pui* picioarele în butuci,
să-mi pândeşti toate mişcările, să pui hotar paşilor mei,
*Cap. 33.11.
28. când trupul meu cade în putrezire,
ca o haină pe care o mănâncă molia?

14 1. Omul născut din femeie
are o viaţă scurtă, dar plină* de necazuri.
*Cap. 5.7. Ecl. 2.23.
2. Se naşte* şi e tăiat ca o floare;
fuge şi piere ca o umbră.
*Cap. 8.9. Ps. 90.5,6,9; 102.11; 103.15; 144.4. Isa. 40.6. Iac. 1.10,11; 4.14. 1 Pet. 1.24.
3. Şi asupra lui* ai Tu ochiul deschis!
Şi pe mine mă tragi** la judecată cu Tine!
*Ps. 144.3. **Ps. 143.2.
4. Cum ar putea* să iasă dintr-o fiinţă necurată un om curat?
Nu poate să iasă nici unul.
*Gen. 5.3. Ps. 51.5. Ioan 3.6. Rom. 5.12. Efes. 2.3.
5. Dacă* zilele lui sunt hotărâte,
dacă i-ai numărat lunile,
dacă i-ai însemnat hotarul pe care nu-l va putea trece,
*Cap. 7.1.
6. întoarce-Ţi* măcar privirile de la el şi dă-i răgaz
să aibă măcar bucuria pe care o are simbriaşul** la sfârşitul zilei.
*Cap. 7.16,19; 10.20. Ps. 39.13. **Cap. 7.1.
7. Un copac - şi tot are nădejde:
căci, când este tăiat*, odrăsleşte din nou şi dă iar lăstari.
*Vers. 14.
8. Când i-a îmbătrânit rădăcina în pământ,
când îi piere trunchiul în ţărână,
9. înverzeşte iarăşi de mirosul apei
şi dă ramuri de parcă ar fi sădit din nou.
10. Dar omul când moare, rămâne întins;
omul, când îşi dă sufletul, unde mai este?
11. Cum pier apele din lacuri
şi cum seacă şi se usucă râurile,
12. aşa se culcă şi omul şi nu se mai ridică;
cât* vor fi cerurile nu se mai trezește,
şi ei nu vor fi sculaţi din somnul lor.
*Ps. 102.26. Isa. 51.6; 65.17; 66.22. Fapt. 3.21. Rom. 8.20. 2 Pet. 3.7,10,11. Apoc. 20.11; 21.1.
13. Ah! de m-ai ascunde în Locuinţa morţilor,
de m-ai acoperi până-Ţi va trece mânia
şi de mi-ai rândui o vreme când Îţi vei aduce iarăşi aminte de mine!
14. Dacă omul odată mort ar putea să mai învie,
aş* mai trage nădejde în tot timpul suferinţelor mele,
până** mi se va schimba starea în care mă găsesc.
*Cap. 13.15. **Vers. 1.
15. Atunci m-ai* chema şi Ţi-aş răspunde;
şi Ţi-ar fi dor de făptura mâinilor Tale.
*Cap. 13.22.

16. Dar astăzi îmi numeri* paşii,
ai ochiul asupra păcatelor mele;

*Cap. 10.6,14; 13.27; 31.4; 34.21. Ps. 56.8; 139.1-3. Prov. 5.21. Ier. 32.19.

17. călcările mele de lege* sunt pecetluite într-un mănunchi,
şi adaugi la nelegiuirea mea.

*Deut. 32.34. Osea 13.12.

18. Cum se prăbuşeşte muntele şi piere,
cum piere stânca din locul ei,
19. cum este mâncată piatra de ape
şi cum este luat pământul de râu:
aşa nimiceşti Tu nădejdea omului.
20. Îl urmăreşti întruna şi se duce;
îi schimbi faţa şi apoi îi dai drumul.
21. De ajung fiii lui la cinste, el* nu ştie nimic;
de sunt înjosiţi, habar n-are.

*Ecl. 9.5. Isa. 63.16.

22. Numai pentru el simte durere în trupul lui,
numai pentru el simte întristare în sufletul lui."

A doua cuvântare a lui Elifaz

15 1. Elifaz din Teman a luat cuvântul şi a zis:
2. „Se cade să dea înţeleptul ca răspuns înţelepciune deşartă?
Sau să-şi umfle pieptul cu vânt de răsărit?
3. Să se apere prin cuvinte care n-ajută la nimic
şi prin cuvântări care nu slujesc la nimic?
4. Tu nimiceşti chiar şi frica de Dumnezeu şi
împiedici rugăciunea înaintea lui Dumnezeu.
5. Nelegiuirea ta îţi cârmuieşte gura
şi împrumuţi vorbirea oamenilor vicleni.
6. Nu eu, ci gura* ta te osândeşte,
buzele tale mărturisesc împotriva ta.

*Luca. 19.22.

7. Tu eşti omul care s-a născut întâi?
Te-ai născut* tu înaintea dealurilor?

*Ps. 90.2. Prov. 8.25.

8. Ai fost tu* la sfaturile lui Dumnezeu
şi ai sorbit din ele înţelepciune pentru tine?

*Rom. 11.34. 1 Cor. 2.11.

9. Ce* ştii tu şi să nu ştim şi noi? Ce cunoştinţă ai tu, pe care să n-o avem şi noi?

*Cap. 13.2.

10. Între* noi sunt peri albi, bătrâni,
oameni mai în vârstă decât tatăl tău.

*Cap. 32.6,7.

11. Puţin lucru sunt mângâierile lui Dumnezeu pentru tine
şi cuvintele care-ţi vorbesc atât de blând?
12. Încotro te trage inima
şi ce înseamnă această privire ţintă a ochilor tăi?
13. Ce! împotriva lui Dumnezeu îţi îndrepţi tu mânia
şi-ţi ies din gură cuvinte ca acestea?
14. Ce* este omul, ca să fie curat?
Şi poate cel născut din femeie să fie fără prihană?

*1 Împ. 8.46. 1 Cron. 6.36. Cap. 14.4. Ps. 14.3. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. 1 Ioan 1.8,10.

15. Dacă n-are încredere Dumnezeu nici în sfinţii* Săi,
dacă nici cerurile nu sunt curate înaintea Lui,

*Cap. 4.18; 25.5.

16. cu cât* mai puţin fiinţa urâcioasă şi stricată - omul -, care** bea nelegiuirea ca apa!?

*Cap. 4.19. Ps. 14.3; 53.3. **Cap. 34.7. Prov. 19.28.

17. Vreau să te învăţ, ascultă-mă!
Voi istorisi ce am văzut,
18. ce au arătat înţelepţii,
ce au descoperit ei, auzind de la părinţii* lor,

*Cap. 8.8.

19. cărora singuri li se dăduse ţara
şi printre care nici un străin* nu venise încă.

*Ioel 3.17.

20. Omul cel rău îşi duce în nelinişte toate zilele vieţii,
toţi* anii de care are parte cel nelegiuit.

*Ps. 90.12.

21. Ţipete de spaimă răsună la urechile lui:
în mijlocul fericirii* lui, pustiitorul se va aruncа asupra lui.

*1 Tes. 5.3.

22. El nu trage nădejde să scape de întuneric,
vede sabia care-l ameninţă;
23. aleargă* încoace şi încolo să caute pâine,
ştie că-l aşteaptă ziua întunericului**.

*Ps. 59.15; 109.10. **Cap. 18.12.

24. Necazul şi neliniştea îl înspăimântă
şi se aruncă asupra lui ca un împărat gata de luptă.
25. Căci a ridicat mâna împotriva lui Dumnezeu,
s-a împotrivit Celui Atotputernic
26. şi a avut îndrăzneala să se năpustească asupra Lui
cu partea cea mai tare a scuturilor lui.
27. Avea faţa acoperită cu grăsime,
coapsele încărcate cu osânză

28. şi locuia în cetăţi nimicite,
în case părăsite,
gata să fie dărâmate.
29. Nu se va mai îmbogăţi, averea nu-i va creşte,
şi avuţia nu se va mai întinde pe pământ.
30. Nu va putea ieşi din întuneric,
flacăra îi va arde mlădiţele,
şi Dumnezeu îl va pierde* cu suflarea gurii Lui.

*Cap. 4.9.

31. Dacă se încrede* în rău, se înşală,
căci răul îi va fi răsplata.

*Isa. 59.4.

32. Ea va veni înainte* de capătul zilelor lui,
şi ramura lui nu va mai înverzi.

*Cap. 22.16. Ps. 55.23.

33. Va fi ca o viţă despuiată de roadele ei încă verzi,
ca un măslin ale cărui flori au căzut.
34. Căci casa celui nelegiuit va ajunge stearpă
şi focul va mistui cortul omului stricat.
35. El zămisleşte* nenorocirea şi naşte nelegiuirea:
în sânul lui se coace înşelăciunea."

*Ps. 7.14. Isa. 59.4. Osea 10.13.

Răspunsul lui Iov

16 1. Iov a luat cuvântul şi a zis:
2. „Astfel de lucruri am auzit eu des;
voi toţi sunteţi nişte* mângâietori supărăcioşi.

*Cap. 13.4.

3. Când se vor sfârşi aceste vorbe în vânt?
Şi pentru ce atâta supărare în răspunsurile tale?
4. Ca voi aş vorbi eu,
de aţi fi în locul meu?
V-aş copleşi cu vorbe,
aş da* din cap la voi,

*Ps. 22.7; 109.25. Plân. 2.12.

5. v-aş mângâia cu gura
şi aş mişca din buze
ca să vă uşurez durerea?
6. Dacă vorbesc, durerea nu mi s-alină,
iar dacă tac, cu ce se micşorează?
7. Dar acum, vai! El m-a stors de puteri...
Mi-ai pustiit toată casa!
8. M-ai umplut de riduri,
aceasta a ajuns o mărturie;
şi slăbiciunea mea care se ridică
şi mă învinuieşte în faţă.
9. Mă sfâşie şi mă urmăreşte în mânia* Lui,
scrâşneşte din dinţi împotriva mea,
mă loveşte** şi mă străpunge cu privirea Lui.

*Cap. 10.16,17. **Cap. 13.24.

10. Ei deschid* gura să mă mănânce,
mă ocărăsc şi mă bat** peste obraji,
se adună împreună † împotriva mea.

*Ps. 22.13. **Plân. 3.30. Mica 5.1. † Ps. 35.15.

11. Dumnezeu m-a lasat* la bunul plac al celor nelegiuiţi
şi mă aruncă în mâinile celor răi.

*Cap. 1.15,17.

12. Eram liniştit şi m-a scuturat,
m-a apucat de ceafă şi m-a zdrobit,
m-a ridicat ca* să-i fiu ţintă.

*Cap. 7.20.

13. Arcaşii Lui mă înconjoară din toate părţile;
El îmi străpunge rinichii fără milă,
îmi varsă fierea pe pământ,
14. mă frânge bucăţi, bucăţi,
Se aruncă asupra mea ca un războinic.
15. Mi-am cusut un sac pe piele
şi mi-am prăvălit capul* în ţărână.

*Cap. 30.19. Ps. 7.5.

16. Plânsul mi-a înroşit faţa;
şi umbra morţii este pe pleoapele mele.
17. Totuşi n-am făcut nici o nelegiuire şi rugăciunea mea totdeauna a fost curată.
18. Pământule, nu-mi acoperi sângele
şi vaietele* mele să n-aibă margine!

*Cap. 27.9. Ps. 66.18,19.

19. Chiar acum Martorul* meu este în cer,
Cel care mărturiseşte pentru mine este în locurile înalte.

*Rom. 1.9.

20. Prietenii mei râd de mine,
dar eu mă rog lui Dumnezeu cu lacrimi
21. De ar fi un mijlocitor* pentru om înaintea lui Dumnezeu,
ca un fiu al omului împotriva prietenilor lui.

*Cap. 31.35. Ecl. 6.10. Isa. 45.9. Rom. 9.20.

22. Căci numărul anilor mei se apropie de sfârşit;
şi mă duc pe o cale* de unde nu mă voi mai întoarce.

*Ecl. 12.5.

17 1. Mi se pierde suflarea,
mi se sting zilele,
mă aşteaptă mormântul*.

*Ps. 88.3,4.

2. Sunt înconjurat de batjocoritori,
şi ochiul meu trebuie să privească spre ocările* lor.

*1 Sam. 1.6,7.

3. Pune-Te singur zălog* pentru mine înaintea Ta;

altfel, cine ar putea răspunde pentru mine?
*Prov. 6.1; 17.18; 22.26.
4. Căci le-ai încuiat inima în faţa priceperii.
De aceea nici nu-i vei lăsa să biruie.
5. Cine dă pe prieteni să fie prădaţi,
copiilor aceluia li se vor topi ochii.
6. M-a făcut de basmul* oamenilor
şi ca unul pe care-l scuipi în faţă!
*Cap. 30.9.
7. Ochiul* mi se întunecă de durere;
toate mădularele mele sunt ca o umbră.
*Ps. 6.7; 31.9.
8. Oamenii fără prihană sunt înmărmuriţi de aceasta,
şi cel nevinovat se răscoală împotriva celui nelegiuit.
9. Cel fără prihană rămâne totuşi tare pe calea lui,
cel cu mâinile* curate se întăreşte tot mai mult.
*Ps. 24.4.
10. Dar voi toţi întoarceţi-vă*,
veniţi iarăşi cu cuvântările voastre,
şi vă voi arăta că între voi nici unul nu e înţelept.
*Cap. 6.29.
11. Ce! mi s-au dus* zilele,
mi s-au nimicit planurile,
planurile acelea făcute cu atâta iubire în inima mea...
*Cap. 7.6; 9.25.
12. Şi ei mai spun că noaptea este zi,
că se apropie lumina, când întunericul
a şi venit;
13. când Locuinţa morţilor o aştept ca locuinţă,
când în întuneric îmi aştern culcuşul;
14. când strig gropii: „Tu eşti tatăl meu!”,
şi viermilor: „Voi sunteţi mama şi sora mea!”
15. Unde mai este atunci nădejdea mea?
Şi cine mai poate vedea nădejdea mea?
16. Ea se va coborî cu mine* la porţile Locuinţei morţilor,
când vom merge împreună[1] să ne odihnim** în ţărână.”
*Cap. 18.13. **Cap. 3.17-19.

A doua cuvântare a lui Bildad

18 1. Bildad din Şuah a luat cuvântul şi a zis:
2. „Când vei pune capăt acestor cuvinte?
Vino-ţi în minte[2] şi apoi vom vorbi.
3. Pentru ce ne socoteşti drept* animale?
Suntem consideraţi ca necuraţi în ochii voştri?
*Ps. 73.22.
4. Oare pentru tine, care te sfâşii* în mânia ta,
s-ajungă pustiu pământul
şi să se strămute stâncile din locul lor?
*Cap. 13.14.
5. Da, lumina celui rău se va* stinge,
şi flacăra din focul lui nu va mai străluci.
*Prov. 13.9; 20.20; 24.20.
6. Se va întuneca lumina în cortul lui
şi se va stinge lampa* deasupra lui.
*Cap. 21.17. Ps. 18.28.
7. Paşii lui cei puternici se vor strâmta
şi chiar sfatul* lui va cădea.
*Cap. 5.13.
8. Căci calcă cu picioarele* pe laţ
şi umblă prin ochiuri de reţea;
*Cap. 22.10. Ps. 9.15; 35.8.
9. este prins în laţ de călcâi,
şi plasa* pune stăpânire pe el;
*Cap. 5.5.
10. o frânghie în care se prinde este ascunsă în pământ,
şi capcana îi stă pe cărare.
11. De jur-împrejur* îl apucă spaima
şi-l urmăreşte pas cu pas.
*Cap. 15.21; 20.25. Ier. 6.25; 20.3; 46.5; 49.29.
12. Foamea îi mănâncă puterile,
nenorocirea* este alături de el.
*Cap. 15.23.
13. Mădularele îi sunt mistuite unul după altul,
mădularele îi sunt mâncate de întâiul născut al morţii.
14. Este smuls din cortul lui unde se credea la adăpost*
şi este târât spre împăratul spaimelor.
*Cap. 8.14; 11.20. Ps. 112.10. Prov. 10.28.
15. Nimeni din ai lui nu locuieşte în cortul lui,
pucioasă va fi presărată pe locuinţa lui.
16. Jos*, i se usucă rădăcinile;
sus, îi sunt tăiate ramurile.
*Cap. 29.19. Isa. 5.24. Amos 2.9. Mal. 4.1.
17. Îi piere pomenirea* de pe pământ,
numele lui nu mai este pe stradă.
*Ps. 34.16; 109.13. Prov. 2.22; 10.7.
18. Este împins din lumină în întuneric
şi este izgonit din lume.
19. Nu* lasă nici moştenitori, nici sământă în poporul său,
nici o rămăşiţă vie în locurile în care locuia.
*Isa. 14.22. Ier. 22.30.

1.Sau: Nădejdea mea şi eu;
2.Sau: Fiţi cu minte, fiţi inteligenţi!;

20. Cei de la apus care vor veni se vor uimi de prăpădirea* lui,
după cum cei de la răsărit au fost cuprinşi de groază.

*Ps. 37.13.

21. Aşa sunt locuinţele celui rău, acesta este locul celui care nu* cunoaşte pe Dumnezeu."

*Ier. 9.3; 10.25. 1 Tes. 4.5. 2 Tes. 1.8. Tit 1.16.

Răspunsul lui Iov

19 1. Iov a răspuns şi a zis:
2. „Până când îmi veţi întrista sufletul
şi mă veţi zdrobi cu cuvântările voastre?
3. Iată că de zece ori m-aţi batjocorit*;
nu vă este ruşine să vă purtaţi aşa?

*Gen. 31.7. Lev. 26.26.

4. Dacă am păcătuit cu adevărat,
numai eu sunt răspunzător de aceasta.
5. Credeţi că mă puteţi lua* de sus?
Credeţi că mi-aţi dovedit că sunt vinovat?

*Ps. 38.16.

6. Atunci să ştiţi că Dumnezeu mă urmăreşte
şi mă înveleşte cu laţul Lui.
7. Iată, ţip de silnicie şi nimeni nu răspunde;
strig tare şi nu este judecată!
8. Mi-a tăiat orice ieşire* şi nu pot trece;
a răspândit întuneric pe cărările mele.

*Cap. 3.23. Ps. 88.8.

9. M-a dezbrăcat de slava* mea,
mi-a luat coroana de pe cap,

*Ps. 89.44.

10. m-a zdrobit din toate părţile şi pier;
mi-a smuls nădejdea ca pe un copac.
11. S-a aprins de mânie împotriva mea,
S-a purtat cu mine ca şi cu un vrăjmaş*.

*Cap. 13.24. Plân. 2.5.

12. Oştile Lui au pornit deodată înainte,
şi-au croit drum* până la mine
şi şi-au aşezat tabăra în jurul cortului meu.

*Cap. 30.12.

13. A îndepărtat pe fraţii mei* de la mine,
şi prietenii mei s-au înstrăinat de mine.

*Ps. 31.11; 38.11; 69.8; 88.8,18.

14. Rudele mele m-au părăsit,
şi apropiaţii mei m-au uitat.
15. Cei ce locuiesc în casa mea şi slugile mele
mă privesc ca pe un străin,
în ochii lor sunt un necunoscut.
16. Am chemat pe robul meu şi n-a răspuns;
l-am rugat cu gura mea şi degeaba.
17. Suflarea mea a ajuns nesuferită nevestei mele,
şi rugămintea[1] mea a ajuns nesuferită fiilor mamei mele.
18. Până şi copiii* mă dispreţuiesc:
dacă mă ridic, ei mă ocărăsc.

*2 Împ. 2.23.

19. Prietenii* în care mă încredeam mă urăsc,
aceia pe care îi iubeam s-au întors împotriva mea.

*Ps. 41.9; 55.13,14,20.

20. Oasele mi se lipesc de piele* şi de carne;
nu mi-a mai rămas decât pielea de pe dinţi.

*Cap. 30.30. Ps. 102.5. Plân. 4.8.

21. Fie-vă milă, fie-vă milă de mine, prietenii mei!
Căci mâna* lui Dumnezeu m-a lovit.

*Cap. 1.11. Ps. 38.2.

22. De ce mă urmăriţi* ca Dumnezeu?
Şi nu vă mai săturaţi de carnea mea?

*Ps. 69.26.

23. Oh! Aş vrea ca vorbele mele să fie scrise,
să fie scrise într-o carte;
24. aş vrea să fie săpate cu un condei de fier
şi plumb în stâncă pe veci...
25. Dar ştiu că Răscumpărătorul[2] meu este viu
şi că Se va ridica la urmă[3] pe pământ[4].
26. Chiar dacă mi se va nimici pielea şi chiar dacă nu voi mai avea carne*,
voi vedea totuşi pe Dumnezeu.

*Ps. 17.15. 1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2.

27. Îl voi privi pentru mine însumi;
ochii mei şi nu ai altuia Îl vor vedea.
Sufletul meu tânjeşte de dorul acesta înăuntrul meu.
28. Atunci veţi zice: „Pentru ce-l* urmăream noi?"
Căci dreptatea pricinii mele va fi cunoscută.

*Vers. 22.

29. Temeţi-vă de sabie: căci sabia este furia împotriva faptelor rele!
Şi să* ştiţi că este o judecată."

*Ps. 58.10,11.

A doua cuvântare a lui Ţofar

20 1. Ţofar din Naama a răspuns şi a zis:
2. „Gândurile mele mă silesc să răspund,

1.Sau: mirosul meu; 2.Lit.: Goel;
3.Sau: în *ziua* din urmă; 4.Sau: deasupra ţărânii;

şi frământarea mea nu-mi dă pace.
3. Am auzit o mustrare care mă umple de ruşine,
 şi din adâncul minţii mele duhul mă face să răspund.
4. Nu ştii tu că, demult de tot,
de când a fost aşezat omul pe pământ,
5. biruinţa celor răi a fost scurtă*,
şi bucuria nelegiuitului numai de o clipă?

*Ps. 37.35,36.

6. Chiar dacă s-ar înălţa* până la ceruri,
şi capul i-ar ajunge până la nori,

*Isa. 14.13,14. Obad. 3,4.

7. va pieri pentru totdeauna, ca* murdăria lui,
şi cei ce l-au văzut vor zice: „Unde este?"

*Ps. 83.10.

8. Va zbura ca* un vis şi nu va fi găsit;
va pieri ca o vedenie de noapte.

*Ps. 73.20; 90.5.

9. Ochiul* care l-a privit nu-l va mai privi,
locul în care locuia nu-l va mai vedea.

*Cap. 7.8,10; 8.18. Ps. 37.36; 103.16.

10. Peste fiii lui vor năvăli cei săraci,
şi mâinile lui* vor da înapoi ce a răpit cu violenţă.

*Vers. 18.

11. Oasele lui, pline de* vlaga tinereţii,
îşi vor avea culcuşul** cu el în ţărână,

*Cap. 13.26. Ps. 25.7. **Cap. 21.26.

12. Dulce era răul în gura lui,
îl ascundea sub limbă,
13. îl mesteca întruna şi nu-l lăsa,
îl ţinea în cerul gurii:
14. dar hrana lui se va preschimba[1] în măruntaiele lui,
 este o otravă de viperă în trupul lui.
15. Bogăţiile înghiţite le va vărsa,
Dumnezeu le va scoate din pântecele lui.
16. Otravă de viperă a supt
şi de aceea, limba năpârcii îl va ucide.
17. Nu-şi va mai plimba privirile
peste pâraiele*
 şi râurile de miere şi de unt, *Ps. 36.9. Ier. 17.6.
18. va da înapoi* ce a câştigat
şi nu va mai trage folos din câştig;
 va da înapoi tot ce a luat,
şi nu se va mai bucura de el,

*Vers. 10,15.

19. căci i-a asuprit pe săraci
şi i-a lăsat să piară,

1.Sau: transforma;

a răpit o casă pe care n-a zidit-o el.
20. N-a cunoscut* linişte în pântecele
său şi nu va scăpa nimic
 din ce are mai scump.

*Ecl. 5.13,14.

21. Nimic n-a scăpat de lăcomia lui,
dar bunăstarea lui nu va dura.
22. În mijlocul belşugului va fi în nevoie;
mâna tuturor ticăloşilor
 se va ridica asupra lui.
23. Şi iată, când să-şi umple pântecele,
Dumnezeu va trimite peste el focul mâniei Lui
 şi-l va sătura* cu o ploaie de săgeţi.

*Num. 11.33. Ps. 78.30,31.

24. Dacă va scăpa* de armele de fier,
îl va străpunge arcul de aramă.

*Isa. 24.18. Ier. 48.43. Amos 5.19.

25. Îşi smulge din trup săgeata,
care scânteiază* la ieşirea din fierea lui;
 şi îl apucă spaimele** morţii.

*Cap. 16.13. **Cap. 18.11.

26. Toate nenorocirile sunt păstrate pentru comorile lui;
 va fi mistuit de un foc* pe care nu-l va aprinde omul,
 şi ce va mai rămâne în cortul lui va fi ars de foc.

*Ps. 21.9.

27. Cerurile îi vor dezveli nelegiuirea
şi pământul se va ridica împotriva lui.
28. Veniturile casei lui se vor pierde,
vor pieri în ziua mâniei lui Dumnezeu.
29. Aceasta* este partea pe care o păstrează Dumnezeu celui rău,
 aceasta este moştenirea hotărâtă lui de Dumnezeu."

*Cap. 27.13; 31.2,3.

Răspunsul lui Iov

21 1. Iov a răspuns şi a zis:
2. „Ascultaţi, ascultaţi cuvintele mele,
daţi-mi măcar această mângâiere.
3. Lăsaţi-mă să vorbesc, vă rog;
şi, după ce voi vorbi, veţi putea să vă
 bateţi* joc.

*Cap. 16.10; 17.2.

4. Oare împotriva unui om se îndreaptă plângerea mea?
 Şi pentru ce n-aş fi nerăbdător?
5. Priviţi-mă, miraţi-vă
şi puneţi-vă mâna* la gură.

*Judc. 18.19. Cap. 29.9; 40.4. Ps. 39.9.

6. Când mă gândesc, mă înspăimânt
şi un tremur îmi scutură tot trupul:

7. Pentru ce trăiesc* cei răi? Pentru ce îi vezi îmbătrânind şi sporind în putere?

*Cap. 12.6. Ps. 17.10,14; 73.3,12. Ier. 12.1. Hab. 1.16.

8. Sămânţa lor se întăreşte cu ei şi în faţa lor,
odraslele lor propăşesc sub ochii lor.
9. În casele lor domneşte pacea, fără umbră de frică;
nuiaua* lui Dumnezeu este peste ei.

*Ps. 73.5.

10. Taurii lor sunt plini de vlagă şi prăsitori,
juncanele lor zămislesc şi nu leapădă*.

*Exod 23.26.

11. Îşi lasă pruncii să se împrăştie ca nişte oi
şi copiii lor dansează.
12. Cântă cu sunet de tamburină şi de harpă,
se desfată la sunetele instrumentului de suflat.
13. Îşi petrec zilele* în fericire
şi se coboară într-o clipă în Locuinţa morţilor.

*Cap. 36.11.

14. Şi totuşi* Îi spun lui Dumnezeu:
„Pleacă de la noi.
Nu vrem să cunoaştem căile Tale.

*Cap. 22.17.

15. Ce* este Cel Atotputernic, ca să-I slujim?
Ce vom** câştiga dacă-I vom înălţa rugăciuni?"

*Exod 5.2. Cap. 34.9. **Cap. 35.3. Mal. 3.14.

16. Ce! nu sunt ei în stăpânirea fericirii[1]?
Departe de mine sfatul celor* răi!

*Cap. 22.18. Ps. 1.1. Prov. 1.10.

17. Dar de multe ori se întâmplă să li se stingă* candela,
să vină sărăcia peste ei, să le dea şi lor
Dumnezeu partea lor de dureri, în mânia Lui,

*Cap. 18.6.

18. să fie ca paiul* luat de vânt,
ca pleava luată de vârtej?

*Ps. 1.4; 25.5. Isa. 17.13; 29.5. Osea 13.3.

19. Pentru fiii săi păstrează Dumnezeu* nelegiuirea lui;
îl pedepseşte şi el o va şti;

*Exod 20.5.

20. ochii lui vor vedea nimicirea
şi el va bea* mânia Celui Atotputernic.

*Ps. 75.8. Isa. 51.17. Ier. 25.15. Apoc. 14.10; 19.15.

21. Căci, ce-i pasă lui ce va fi cu casa lui după el,
când numărul lunilor i s-a împlinit?
22. Oare pe Dumnezeu Îl vom învăţa* minte, pe El, care îi judecă pe cei înălţaţi?

1.Sau: Iată, nu este binele lor în mâna lor?;

*Isa. 40.13; 45.9. Rom. 11.34. 1 Cor. 2.16.

23. Unul moare în mijlocul propăşirii,
tihnit şi în pace,
24. cu coapsele încărcate de grăsime
şi măduva oaselor plină de suc.
25. Altul moare cu amărăciunea în suflet
şi nu a mâncat niciodată din bine;
26. şi amândoi adorm* în ţărână,
amândoi sunt mâncaţi de viermi.

*Cap. 20.11. Ecl. 9.2.

27. Ştiu eu bine care sunt gândurile voastre,
ce judecăţi nedrepte rostiţi asupra mea.
28. Voi ziceţi: „Unde* este casa asupritorului?
Unde este cortul în care locuiau cei răi?"

*Cap. 20.7.

29. Dar ce! N-aţi întrebat pe călători şi nu ştiţi ce istorisesc ei?
30. Că cel rău* este cruţat pentru ziua nenorocirii.
Ei sunt conduşi spre ziua mâniei.

*Prov. 16.4. 2 Pet. 2.9.

31. Cine îl mustră în faţă pentru purtarea* lui?
Cine îi răsplăteşte tot ce a făcut?

*Gal. 2.11.

32. Este dus la groapă
şi i se pune o strajă la mormânt.
33. Bulgării din vale îi sunt mai uşori,
căci toţi oamenii* merg la rând după el;
şi o mulţime sunt cei dinaintea lui.

*Evr. 9.27.

34. Pentru ce, dar, îmi daţi mângâieri deşarte?
Ce mai rămâne din răspunsurile voastre decât viclenie?"

A treia cuvântare a lui Elifaz

22
1. Elifaz din Teman a răspuns şi a zis:
2. „Poate un om* să aducă vreun folos lui Dumnezeu?
Negreşit, înţeleptul îşi este de folos lui însuşi.

*Cap. 35.7. Ps. 16.2. Luca 17.10.

3. Dacă eşti fără prihană, are Cel Atotputernic vreun folos?
Şi dacă trăieşti fără vină, ce va câştiga El?
4. Te va mustra El oare pentru temerea ta
şi va intra la judecată cu tine?
5. Nu-i mare răutatea ta?
Şi nelegiuirile tale, fără număr?
6. Luai* fără pricină zăloguri de la fraţii tăi,
lăsai fără haine pe cei goi.

*Exod 22.26,27. Deut. 24.10, etc. Cap. 24.3,9. Ezec. 18.12.
7. N-ai dat apă omului însetat,
n-ai vrut* să dai pâine omului flămând.
*Cap. 31.17. Deut. 15.7, etc. Isa. 58.7. Ezec. 18.7,16. Mat. 25.42.
8. Şi omul mai tare avea pământul;
iar omul cu vază a locuit pe el.
9. Ai dat afară pe văduve cu mâinile goale,
şi braţele* orfanilor le-ai frânt.
*Cap. 31.21. Isa. 10.2. Ezec. 22.7.
10. Pentru aceea eşti înconjurat* de curse
şi te-a apucat groaza dintr-odată.
*Cap. 18.8-10; 19.6.
11. Nu vezi, dar, acest întuneric,
aceste ape multe care te* acoperă?
*Ps. 69.1,2; 124.4. Plân. 3.54.
12. Nu este Dumnezeu sus în ceruri?
Priveşte vârful stelelor, ce înalt este!
13. Şi tu zici: „Ce ştie* Dumnezeu?
Poate să judece El prin întunericul de nori?
*Ps. 10.11; 59.7; 73.11; 94.7.
14. Îl înfăşoară norii*, nu vede nimic,
bolta cerească abia dacă o străbate!”
*Ps. 139.11,12.
15. Ce! vrei s-apuci pe calea străveche
pe care au urmat-o cei nelegiuiţi,
16. care* au fost luaţi înainte de vreme
şi au ţinut cât ţine un pârâu[1]
care se scurge?
*Cap. 15.32. Ps. 55.23; 102.24. Ecl. 7.17.
17. Ei* I-au zis lui Dumnezeu: „Pleacă de la noi!
Ce ne** poate face Cel Atotputernic?”
*Cap. 21.14. **Ps. 4.6.
18. Şi totuşi Dumnezeu le-a umplut casele de bunătăţi -
departe* de mine sfatul celor răi!
*Cap. 21.16.
19. Cei fără prihană* vor fi martori
ai căderii lor şi se vor bucura,
cel nevinovat va râde de ei:
*Ps. 58.10; 107.42.
20. „Iată-i pe potrivnicii noştri nimiciţi!
Iată-le bogăţiile arse de foc!”
21. Împrieteneşte-te, dar, cu Dumnezeu
şi vei* avea pace;
te vei bucura astfel iarăşi
de fericire.[2]
*Isa. 27.5.
22. Primeşte învăţătură din gura Lui
şi pune-ţi* la inimă cuvintele Lui.
*Ps. 119.11.
23. Vei fi aşezat[3] iarăşi la locul tău,

1.Sau: şuvoi;
2.Sau: binele va veni la tine; 3.Sau: zidit;

dacă te* vei întoarce la Cel Atotputernic,
dacă vei îndepărta nelegiuirea din cortul tău.
*Cap. 8.5,6; 11.13,14.
24. Aruncă*, dar, aurul în ţărână,
aruncă aurul din Ofir în prundul pâraielor!
*2 Cron. 1.15.
25. Şi atunci Cel Atotputernic va fi aurul tău,
argintul tău, bogăţia ta.
26. Atunci Cel Atotputernic va fi desfătarea ta*,
şi îţi vei ridica** faţa spre Dumnezeu.
*Cap. 27.10. Isa. 58.14. **Cap. 11.15.
27. Îl vei* ruga şi te va asculta;
şi îţi vei putea împlini promisiunile.
*Ps. 50.14,15. Isa. 58.9.
28. Pe ce vei pune mâna îţi va izbuti, pe cărările tale va străluci lumina.
29. Când va veni smerirea, te vei ruga pentru ridicare:
şi Dumnezeu va salva pe cel* cu ochii plecaţi.
*Prov. 29.23. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.
30. El va izbăvi chiar şi pe cel vinovat,
care îşi va datora scăparea curăţiei mâinilor tale.”

Răspunsul lui Iov

23 1. Iov a răspuns şi a zis:
2. „Şi acum plângerea mea este amară:
rana mea este mai grea decât suspinul meu.
3. Oh! dacă aş* şti unde să-L găsesc,
dacă aş putea să ajung până la scaunul Lui de domnie!
*Cap. 13.3; 16.21.
4. Mi-aş apăra pricina înaintea Lui,
mi-aş umple gura cu dovezi.
5. Aş şti ce poate să răspundă,
aş vedea şi aş înţelege ce are să-mi spună.
6. Şi-ar întrebuinţa El toată puterea
ca să lupte* împotriva mea?
Nu, ci m-ar asculta negreşit.
*Isa. 27.4,8; 57.16.
7. Acolo un om drept şi-ar pleda cauza înaintea Lui
şi aş scăpa pentru totdeauna de Judecătorul meu.
8. Dar*, dacă mă duc la răsărit, nu este acolo;
dacă mă duc la apus, nu-L găsesc;
*Cap. 9.11.
9. dacă are treabă la miazănoapte, nu-L pot vedea;
dacă Se ascunde la miazăzi, nu-L pot descoperi.
10. Dar El ştie* pe ce cale sunt;

şi, de mă va încerca**, voi ieşi curat ca aurul.
*Ps. 139.1-3. **Ps. 17.3; 66.10. Iac. 1.12.
11. Piciorul meu s-a ţinut de paşii* Lui;
am ţinut calea Lui şi nu m-am abătut de la ea.
*Ps. 44.18.
12. N-am părăsit poruncile buzelor Lui;
mi-am plecat voia* la cuvintele gurii Lui.
*Ioan 4.32,34.
13. Dar hotărârea Lui este luată, cine* I se va împotrivi?
Ce-I doreşte sufletul, aceea** face.
*Cap. 9.12,13; 12.14. Rom. 9.19. **Ps. 115.3.
14. El Îşi va împlini, dar, planurile* faţă de mine
şi va mai face şi multe altele.
*1 Tes. 3.3.
15. De aceea tremur înaintea Lui,
şi, când cuget la lucrul acesta, mă tem de El.
16. Pentru că Dumnezeu* mi-a înmuiat inima,
Cel Atotputernic m-a umplut de groază.
*Ps. 22.14.
17. Căci n-am fost nimicit dinaintea întunericului,
nici n-a ascuns de mine negura
în care sunt înfăşurat.

24 1. Pentru ce* nu sunt strânse timpurile la Cel Atotputernic?
Şi de ce nu văd zilele Lui cei ce-L cunosc?
*Fapt. 1.7.
2. Sunt unii care mută hotarele*, fură turmele şi le pasc;
*Deut. 19.14; 27.17. Prov. 22.28; 23.10. Osea 5.10.
3. iau măgarul orfanului,
iau zălog* boul văduvei;
*Deut. 24.6,10,12,17. Cap. 22.6.
4. îmbrâncesc din drum pe cei lipsiţi,
silesc pe toţi nenorociţii* din ţară
să se ascundă.
*Prov. 28.28.
5. Şi aceştia, ca măgarii sălbatici din pustiu,
ies dimineaţa la lucru să caute hrană,
şi în pustiu trebuie să caute pâine
pentru copiii lor.
6. Taie nutreţul care a mai rămas pe câmp,
culeg ciorchinii rămaşi pe urma culegătorilor
în via celui nelegiuit.
7. Îi apucă* noaptea în umezeală,
fără îmbrăcăminte, fără învelitoare împotriva frigului.
*Exod 22.26,27. Deut. 24.12,13. Cap. 22.6.
8. Îi pătrunde ploaia munţilor,
şi, neavând alt adăpost, se ghemuiesc* lângă stânci.
*Plân. 4.5.
9. Aceia smulg pe orfan de la sân,
iau zălog tot ce are săracul pe el.
10. Şi săracii umblă goi de tot,
fără îmbrăcăminte,
strâng snopii şi-s flămânzi;
11. în grădinile nelegiuitului ei fac untdelemn,
calcă teascul şi le este sete;
12. în cetăţi se aud vaietele celor ce mor,
sufletul celor răniţi strigă...
Şi Dumnezeu nu le ia în seamă nebunia!
13. Alţii sunt vrăjmaşi ai luminii,
nu cunosc căile ei,
nu umblă pe cărările ei.
14. Ucigaşul se scoală în revărsatul* zorilor,
ucide pe cel sărac şi lipsit
şi noaptea este ca un hoţ.
*Ps. 10.8.
15. Ochiul* preacurvarului pândeşte amurgul:
„Nimeni nu mă va vedea”, zice** el,
şi îşi pune un văl pe faţă.
*Prov. 7.9. **Ps. 10.11.
16. Noaptea sparg casele[1],
ziua stau închişi;
se tem de lumină*.
*Ioan 3.20.
17. Pentru ei, dimineaţa este umbra morţii;
şi când o văd, simt toate spaimele morţii.
18. Dar nelegiuitul alunecă uşor
pe faţa apelor,
pe pământ n-are decât o parte blestemată
şi niciodată n-apucă pe drumul celor vii!
19. Cum sorb seceta şi căldura apele zăpezii,
aşa înghite Locuinţa morţilor pe cei
ce păcătuiesc.
20. Pântecele îl va uita,
viermii se vor ospăta cu el,
nimeni nu-şi mai aduce aminte* de el!
Stricăciunea va fi sfărâmată ca un copac,
*Prov. 10.7.
21. El pradă pe femeia stearpă şi fără copii,
şi nu face nici un bine văduvei!...
22. El îi atrage şi pe cei puternici
cu puterea Lui;
se ridică şi nimeni nu este sigur de viaţă;
23. El le dă linişte şi încredere,
dar are privirile* îndreptate spre căile lor.
*Ps. 11.4. Prov. 15.3.

1.Sau: casele pe care şi le-au însemnat ziua;

24. Sunt ridicaţi; şi într-o clipă nu mai sunt;
sunt coborâţi ca toţi oamenii,
sunt tăiaţi ca spicele coapte.
25. Nu este aşa?
Cine mă va dovedi de minciună,
cine-mi va nimici cuvintele mele?”

A treia cuvântare a lui Bildad

25 1. Bildad din Şuah a răspuns şi a zis:
2. „Puterea şi teama sunt ale lui Dumnezeu;
El face să împărăţească pacea în locurile Lui înalte.
3. Cine ar putea să-I numere oştile?
Şi peste cine nu răsare lumina* Lui?

*Iac. 1.17.

4. Cum ar putea omul* să fie drept înaintea lui Dumnezeu?
Cum ar putea cel născut din femeie să fie curat?

*Cap. 4.17, etc.; 15.14, etc. Ps. 130.3; 143.2.

5. Iată, în ochii Lui, nici luna nu este strălucitoare,
şi stelele nu sunt curate înaintea Lui;
6. cu cât mai puţin omul, care nu este decât un vierme*,
fiul omului[1], care nu este decât un viermişor!”

*Ps. 22.6.

Răspunsul lui Iov

26 1. Iov a răspuns şi a zis:
2. „Cât de bine ştii tu să vii în ajutorul slăbiciunii!
Cum dai tu ajutor braţului fără putere!
3. Ce bune sfaturi dai tu celui fără pricepere!
Ce belşug de înţelepciune dai tu la iveală!
4. Către cine se îndreaptă cuvintele tale?
Şi al cui duh vorbeşte prin tine?
5. Cei morţi tremură sub ape
şi sub locuitorii lor;
6. înaintea Lui Locuinţa morţilor este goală*
şi Adâncul[2] n-are acoperiş.

*Ps. 139.8,11. Prov. 15.11. Evr. 4.13.

7. El întinde* miazănoaptea deasupra golului
şi spânzură pământul pe nimic[3].

*Cap. 9.8. Ps. 24.2; 104.2, etc.

8. Leagă* apele în norii Săi,
şi norii nu se sparg sub greutatea lor.

*Prov. 30.4.

1.Sau: fiul lui Adam;

2.Lit.: Distrugerea;

3.Sau: în neant;

9. Acoperă faţa scaunului Său de domnie
şi Îşi întinde norul peste el.
10. A tras* o boltă pe faţa apelor, ca hotar între lumină şi întuneric.

*Cap. 38.8. Ps. 33.7; 104.9. Prov. 8.29. Ier. 5.22.

11. Stâlpii cerului se clatină
şi se înspăimântă la ameninţarea Lui.
12. Prin puterea Lui tulbură*[1] marea,
prin priceperea Lui îi sfărâmă furia.

*Exod 14.21. Ps. 74.13. Isa. 51.15. Ier. 31.35.

13. Suflarea Lui* înseninează cerul,
mâna Lui a străpuns şarpele** fugar.

*Ps. 33.6. **Isa. 27.1.

14. Şi acestea sunt doar marginile căilor Sale,
şi numai adierea lor uşoară ajunge până la noi!
Dar tunetul lucrărilor Lui puternice cine-l va auzi?”

Cel din urmă răspuns al lui Iov

27 1. Iov şi-a reluat cuvântarea, a vorbit în pilde şi a zis:
2. „Viu este Dumnezeu, care* nu-mi dă dreptate!
Viu este Cel Atotputernic, care îmi amărăşte viaţa,

*Cap. 34.5.

3. că atâta vreme cât voi avea suflare
şi duhul lui Dumnezeu va fi în nările mele,
4. buzele mele nu vor rosti nimic nedrept,
limba mea nu va spune nimic neadevărat.
5. Departe de mine gândul să vă dau dreptate!
Până la cea din urmă suflare îmi voi apăra* nevinovăţia.

*Cap. 2.9; 13.15.

6. Ţin* cu tărie la dreptatea mea şi nu voi renunţa la ea;
inima** nu mă mustră pentru nici una din zilele mele.

*Cap. 2.3. **Fapt. 24.16.

7. Vrăjmaşul meu să fie ca cel rău,
şi potrivnicul meu ca cel nelegiuit!
8. Ce* nădejde-i mai rămâne celui nelegiuit,
când îi taie Dumnezeu firul vieţii, când îi ia sufletul?

*Mat. 16.26. Luca 12.20.

9. Îi ascultă* Dumnezeu strigătele,
când vine strâmtorarea peste el?

*Cap. 35.12. Ps. 18.41; 109.7. Prov. 1.28; 28.9. Isa. 1.15. Ier. 14.12. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Ioan 9.31. Iac. 4.3.

10. Este* Cel Atotputernic desfătarea lui?
Înalţă el în tot timpul rugăciuni lui Dumnezeu?

*Cap. 22.26,27.

1.Sau: stârneşte, sau (dimpotrivă), potoleşte;

11. Vă voi învăţa căile lui Dumnezeu,
nu vă voi ascunde planurile Celui Atotputernic.
12. Dar voi le cunoaşteţi şi sunteţi de acelaşi gând;
pentru ce, dar, vorbiţi aşa de prosteşte?
13. Iată* partea pe care o păstrează Dumnezeu celui rău,
moştenirea pe care o hotărăşte
Cel Atotputernic celui nelegiuit.

*Cap. 20.29.

14. Dacă* are mulţi fii, îi are pentru sabie,
şi odraslele lui duc lipsă de pâine.

*Deut. 28.41. Est. 9.10. Osea 9.13.

15. Cei ce scapă din ai lui sunt îngropaţi
de ciumă,
şi văduvele* lor nu-i plâng.

*Ps. 78.64.

16. Dacă strânge argint ca ţărâna,
dacă îngrămădeşte haine ca noroiul
17. el le strânge, dar cel drept se îmbracă cu ele;
şi de argintul lui are parte omul fără prihană*.

*Prov. 28.8. Ecl. 2.26.

18. Casa lui este ca aceea* pe care o zideşte molia,
ca o colibă pe care şi-o face un străjer.

*Isa. 1.8. Plân. 2.6.

19. Se culcă bogat dar nu va fi adăugat;
deschide ochii şi totul a pierit.
20. Îl apucă groaza ca nişte* ape;
şi noaptea îl ia vârtejul.

*Cap. 18.11.

21. Vântul de răsărit îl ia şi se duce;
îl smulge ca furtuna din locuinţa lui.
22. Dumnezeu va arunca fără milă împotriva lui şi nu-l va cruţa;
ar fugi să scape din mâna Lui.
23. Vor bate din palme la căderea lui
şi-l vor fluiera la alungarea din locul său.

28 1. Argintul are o mină de unde se scoate, şi aurul are un loc de unde este scos ca să fie curăţat.
2. Fierul se scoate din pământ,
şi piatra se topeşte ca să dea arama.
3. Omul pune capăt întunericului[1],
cercetează, până în locurile cele mai adânci,
pietrele ascunse în negura
şi în umbra morţii.

1.Cu ajutorul lămpii de care se folosesc minerii;

4. Sapă o fântână departe de locurile locuite;
picioarele nu-i mai sunt de ajutor,
stă atârnat şi se clatină, departe de locuinţele omeneşti[1].
5. Pământul, de unde iese pâinea,
este răscolit înăuntrul lui ca de foc,
6. pietrele lui cuprind safir,
şi în el se găseşte pulbere de aur.
7. Pasărea de pradă nu-i cunoaşte cărarea.
Ochiul vulturului n-a zărit-o,
8. cele mai trufaşe animale n-au călcat pe ea,
şi leul n-a trecut niciodată pe ea.
9. Omul îşi pune mâna pe stânca de cremene
şi răstoarnă munţii din rădăcină.
10. Sapă şanţuri în stânci,
şi ochiul lui priveşte tot ce este de preţ în ele.
11. Opreşte curgerea apelor
şi scoate la lumină ce este ascuns.
12. Dar* înţelepciunea unde se găseşte?
Unde este locuinţa priceperii?

*Vers. 20. Ecl. 7.24.

13. Omul nu-i cunoaşte preţul*,
ea nu se găseşte pe pământul celor vii.

*Prov. 3.15.

14. Adâncul* zice: „Nu este în mine”;
şi marea zice: „Nu este la mine.”

*Vers. 22. Rom. 11.33,34.

15. Ea* nu se dă în schimbul aurului curat,
nu se cumpără cântărindu-se cu argint;

*Prov. 3.13-15; 8.10,11,19; 16.16.

16. nu se cântăreşte pe aurul din Ofir,
nici pe onixul cel scump, nici pe safir.
17. Nu se poate asemăna cu aurul,
nici cu diamantul,
nu se poate schimba cu un vas de aur ales.
18. Mărgeanul[2] şi cristalul nu sunt nimic
pe lângă ea:
înţelepciunea preţuieşte mai mult
decât perlele.
19. Topazul din Etiopia nu este ca ea,
şi aurul curat nu se pune în balanţă cu ea.
20. De unde* vine atunci înţelepciunea?
Unde este locuinţa priceperii?

*Vers. 12.

21. Este ascunsă de ochii tuturor celor vii,
este ascunsă de păsările cerului.
22. Adâncul* şi Moartea zic:
„Noi am auzit vorbindu-se despre ea.”

1.Imaginea lucrătorilor ancoraţi de corzi;

2.Sau: coralii;

*Vers 14.

23. Dumnezeu îi ştie drumul,
El îi cunoaşte locuinţa.
24. Căci El vede până la marginile pământului,
zăreşte* totul sub ceruri.

*Prov. 15.3.

25. Când a rânduit* greutatea vântului
şi când a hotărât măsura apelor,

*Ps. 135.7.

26. când a dat legi* ploii
şi când a însemnat drumul fulgerului
şi tunetului,

*Cap. 38.25.

27. atunci a văzut înţelepciunea şi a arătat-o,
i-a pus temeliile şi a pus-o la încercare.
28. Apoi a zis omului:
„Iată, temerea de* Domnul,
aceasta este înţelepciunea;
depărtarea de rău este pricepere."

*Deut. 4.6. Ps. 111.10. Prov. 1.7; 9.10. Ecl. 12.13.

Iov mai înainte

29 1. Iov a luat din nou cuvântul în pilde şi a zis:
2. „Oh! cum nu pot să fiu ca* în lunile trecute,
ca în zilele când mă păzea Dumnezeu,

*Cap. 7.3.

3. când* candela Lui strălucea deasupra capului meu,
şi lumina Lui mă călăuzea în întuneric!

*Cap. 18.6.

4. Cum nu sunt ca în zilele puterii mele,
când Dumnezeu veghea ca un prieten* peste
cortul meu,

*Ps. 25.14.

5. când Cel Atotputernic încă era cu mine
şi când copiii mei stăteau în jurul meu;
6. când mi se scăldau paşii* în smântână,
şi stânca** vărsa lângă mine pâraie de untdelemn!

*Gen. 49.11. Deut. 32.13; 33.24. Cap. 20.17. **Ps. 81.16.

7. Când ieşeam să mă duc la poarta cetăţii
şi când îmi pregăteam un scaun în piaţă;
8. tinerii se trăgeau înapoi la apropierea mea,
bătrânii se ridicau şi stăteau în picioare.
9. Mai-marii îşi opreau cuvântările
şi îşi puneau mâna* la gură.

*Cap. 21.5.

10. Glasul căpeteniilor tăcea
şi li se lipea limba* de cerul gurii.

*Ps. 137.6.

11. Când urechea mă auzea mă binecuvânta,
când ochiul mă vedea
mărturisea pentru mine.
12. Căci scăpam* pe săracul care cerea ajutor
şi pe orfanul lipsit de sprijin.

*Ps. 72.12. Prov. 21.13; 24.11.

13. Binecuvântarea nenorocitului venea
peste mine,
umpleam de bucurie inima văduvei.
14. Mă îmbrăcam cu dreptatea* şi-i slujeam
de îmbrăcăminte,
neprihănirea îmi era manta şi turban.

*Deut. 24.13. Ps. 132.9. Isa. 59.17; 61.10. Efes. 6.14, etc. 1 Tes. 5.8.

15. Orbului* îi eram ochi,
şi şchiopului picior.

*Num. 10.31.

16. Celor nenorociţi le eram tată
şi cercetam pricina* celui necunoscut.

*Prov. 29.7.

17. Rupeam falca* celui nedrept
şi-i smulgeam prada din dinţi.

*Ps. 58.6. Prov. 30.14.

18. Atunci ziceam: „În cuibul* meu voi muri,
zilele mele vor fi multe ca nisipul.

*Ps. 30.6.

19. Apa* va pătrunde în rădăcinile** mele,
roua va sta toată noaptea peste ramurile mele.

*Ps. 1.3. Ier. 17.8. **Cap. 18.16.

20. Slava mea va înverzi neîncetat,
şi arcul* îmi va întineri în mână."

*Gen. 49.24.

21. Oamenii mă ascultau şi aşteptau,
tăceau înaintea sfaturilor mele.
22. După cuvântările mele, nici unul nu
răspundea,
şi cuvântul meu era pentru toţi o rouă
binefăcătoare.
23. Mă aşteptau ca pe ploaie, căscau gura ca
după ploaia* de primăvară. *Zah. 10.1.
24. Când li se înmuia inima, le zâmbeam,
şi nu puteau izgoni seninătatea de pe fruntea
mea.
25. Îmi plăcea să mă duc la ei şi mă aşezam în
fruntea lor;
eram ca un împărat în mijlocul unei oştiri,
ca un mângâietor lângă nişte întristaţi.

30 1. Şi acum!... am ajuns de râsul celor mai tineri decât mine,
pe ai căror părinţi nu-i socoteam vrednici
să-i pun printre câinii turmei mele.

2. Dar la ce mi-ar fi folosit puterea mâinilor lor,
când ei nu erau în stare să ajungă la bătrâneţe?
3. Sfrijiţi de sărăcie şi foame,
fug în locuri uscate, de multă vreme părăsite şi pustiite.
4. Smulg ierburile sălbatice de lângă copăcei
şi n-au ca pâine decât rădăcina de ienupăr.
5. Sunt izgoniţi din mijlocul oamenilor,
strigă lumea după ei ca după hoţ.
6. Locuiesc în văi îngrozitoare,
în peşterile pământului şi în stânci.
7. Urlă printre tufişuri
şi se adună sub mărăcini.
8. Fiinţe mârşave şi dispreţuite - sunt izgoniţi din ţară.
9. Şi acum*, astfel de oameni mă pun în cântecele lor,
am ajuns zicătoarea lor.

*Cap. 17.6. Ps. 35.15; 69.12. Plân. 3.14,63.

10. Mă urăsc, mă ocolesc, nu se sfiesc să mă scuipe* în faţă.

*Num. 12.14. Deut. 25.9. Isa. 50.6. Mat. 26.67; 27.30.

11. Pentru că El mi-a dezlegat funia şi m-a întristat,
ei nu mai au nici un frâu înaintea mea.
12. Tinerii aceştia se ridică la dreapta mea,
îmi împing picioarele
şi îşi croiesc* cărări împotriva mea ca să mă piardă.

*Cap. 19.12.

13. Îmi nimicesc cărarea,
îmi pun înainte nenorocirea şi nu este nimeni care să ajute împotriva lor.
14. Ca printr-o largă spărtură străbat spre mine,
se năpustesc sub pocnetul dărâmăturilor.
15. Mă apucă groaza.
Slava îmi este spulberată ca de vânt, ca un nor a trecut bunăstarea mea.
16. Şi acum, mi se topeşte* sufletul în mine
şi m-au apucat zilele suferinţei.

*Ps. 42.4.

17. Noaptea mă pătrunde şi-mi smulge oasele,
durerile[1] care mă rod nu încetează.
18. De tăria suferinţei, mi-au ajuns ca haina,
mă strâng ca gulerul de la cămaşă.
19. Dumnezeu m-a aruncat în noroi şi am ajuns ca ţărâna şi cenuşa.

1.Lit.: viermii;

20. Strig către Tine şi nu-mi răspunzi;
stau în picioare şi nu mă vezi.
21. Eşti fără milă împotriva mea,
lupţi împotriva mea cu tăria mâinii Tale.
22. Mă ridici, îmi dai drumul pe vânt
şi mă nimiceşti cu suflarea furtunii.
23. Căci ştiu că mă duci la moarte,
în locul unde* se întâlnesc toţi cei vii.

*Ps. 42.4. Evr. 9.27.

24. Dar cel ce se prăbuşeşte nu-şi întinde mâinile?
Cel în nenorocire nu cere ajutor?
25. N-am plâns* eu pe cel amărât?
N-avea inima mea milă de cel lipsit?

*Ps. 35.13,14. Rom. 12.15.

26. Mă aşteptam la bine,
şi, răul* a venit peste mine;
trăgeam nădejde de lumină,
dar a venit întunericul.

*Ier. 8.15.

27. Îmi fierb măruntaiele fără încetare,
m-au apucat zilele de durere.
28. Umblu înnegrit*, dar nu de soare.
Mă scol în plină adunare şi strig.

*Ps. 38.6; 42.9; 43.2.

29. Am ajuns frate* cu şacalii, tovarăş cu struţii.

*Ps. 102.6. Mica 1.8.

30. Pielea* mi se înnegreşte şi cade,
iar oasele** îmi ard şi se usucă.

*Ps. 119.83. Plân. 4.8; 5.10. **Ps. 102.3.

31. Harpa mea s-a prefăcut în jale;
şi fluierul meu în glasul celor care plâng.

31 1. Făcusem un legământ cu ochii* mei şi nu mi-aş fi oprit privirile asupra unei fecioare.

*Mat. 5.28.

2. Dar ce soartă mi-a păstrat* Dumnezeu de sus?
Ce moştenire mi-a trimis Cel Atotputernic din ceruri?

*Cap. 20.29; 27.13.

3. Pieirea nu-i oare pentru cel rău,
şi nenorocirea, pentru cei ce fac nelegiuiri?
4. N-a cunoscut* Dumnezeu căile mele?
Nu mi-a numărat El toţi paşii mei?

*2 Cron. 16.9. Cap. 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 32.19.

5. Dacă am umblat cu minciuna,

de mi-a alergat piciorul după înşelăciune,
6. să mă cântărească Dumnezeu în balanţa celor fără prihană,
şi-mi va vedea neprihănirea!
7. De mi s-a abătut pasul de pe calea cea dreaptă,
de mi-a urmat inima* ochii,
de s-a lipit vreo întinăciune de mâinile mele,
*Num. 15.39. Ecl. 11.9. Ezec. 6.9. Mat. 5.29.
8. atunci eu* să semăn şi altul să secere;
şi odraslele mele să fie dezrădăcinate!
*Lev. 26.16. Deut. 28.30,38, etc.
9. Dacă mi-a fost amăgită inima de vreo femeie,
dacă am pândit la uşa aproapelui meu,
10. atunci nevasta mea să macine* pentru un altul**
şi s-o necinstească † alţii!
*Is. 47.2 **2 Sam. 12.11. Ier. 8.10. † Deut. 28.30
11. Căci aceasta ar fi fost o ruşine[1],
o nelegiuire * vrednică să fie pedepsită
de judecători,
*Gen. 38.24. Lev. 20.10. Deut. 22.22. Vers. 28.
12. un foc care mistuie până la nimicire
şi care mi-ar fi prăpădit toată bogăţia.
13. De aş fi nesocotit dreptul slugii sau slujnicei mele,
când se certau cu mine,
14. ce aş putea să fac, când Se ridică* Dumnezeu?
Ce aş putea răspunde când pedepseşte El?
*Ps. 44.21.
15. Cel ce m-a făcut pe mine în pântecele mamei mele,
nu l-a făcut* şi pe el?
Oare nu ne-a întocmit acelaşi Dumnezeu în pântecele mamei?
*Cap. 34.19. Prov. 14.31; 22.2. Mal. 2.10.
16. Dacă n-am dat săracilor ce-mi cereau,
dacă am făcut să se topească de plâns ochii văduvei,
17. dacă mi-am mâncat singur pâinea,
fără ca orfanul să-şi fi avut şi el partea lui din ea,
18. eu, care din tinereţe l-am crescut ca un tată,
eu, care de la naştere am sprijinit-o pe văduvă;
19. dacă am văzut pe cel nenorocit ducând lipsă de haine,
pe cel lipsit neavând învelitoare,

1.Sau: crimă odioasă;

20. fără ca inima lui să mă fi binecuvântat*,
fără să fi fost încălzit de lâna mieilor mei;
*Deut. 24.13.
21. dacă am ridicat mâna împotriva orfanului*,
pentru că mă simţeam sprijinit de judecători;
*Cap. 22.9.
22. atunci, să mi se dezlipească umărul de la încheietură,
să-mi cadă braţul şi să se sfărâme!
23. Căci mă temeam* de pedeapsa lui Dumnezeu
şi nu puteam lucra astfel din pricina măreţiei Lui.
*Isa. 13.6. Ioel 1.15.
24. Dacă mi-am pus* încrederea în aur,
dacă am zis aurului: „Tu eşti nădejdea mea";
*Marc. 10.24. 1 Tim. 6.17.
25. dacă m-am îngâmfat* de mărimea averilor mele,
de mulţimea bogăţiilor pe care le dobândisem;
*Ps. 62.10. Prov. 11.28.
26. dacă am privit* soarele când strălucea,
luna, când înainta măreaţă,
*Deut. 4.19; 11.16; 17.3. Ezec. 8.16.
27. şi dacă mi s-a lăsat amăgită inima în taină,
dacă le-am aruncat sărutări[1], ducându-mi
mâna la gură:
28. şi aceasta ar fi o nelegiuire* care trebuia pedepsită de judecători,
căci m-aş fi lepădat de Dumnezeul cel de sus!
*Vers. 11.
29. Dacă m-am bucurat de nenorocirea* vrăjmaşului meu,
dacă am sărit de bucurie
când l-a atins nenorocirea,
*Prov. 17.5.
30. eu, care n-am dat voie* limbii mele să păcătuiască,
să-i ceară moartea cu blestem;
*Mat. 5.44. Rom. 12.14.
31. dacă nu ziceau oamenii din cortul meu:
„Unde este cel ce nu s-a săturat din carnea lui?"
32. Dacă petrecea străinul* noaptea afară,
dacă nu mi-aş fi deschis uşa să intre călătorul;
*Gen. 19.2,3. Judc. 19.20,21. Rom. 12.13. Evr. 13.2 1 Pet. 4.9.
33. dacă mi-am acoperit fărădelegile, ca* oamenii[2]
şi mi-am ascuns nelegiuirile în sân,
*Gen. 3.8,12. Prov. 28.13. Osea 6.7.
34. pentru că mă temeam de mulţime*,
pentru că mă temeam de dispreţul familiilor,

1.Sărutări, în semn de închinare; 2.Sau: ca Adam;

ţinându-mă deoparte şi necutezând
să-mi trec pragul...

*Exod 23.2.

35. Oh! de aş găsi pe cineva să* m-asculte!
Iată apărarea mea, iscălită de mine:
să-mi răspundă** Cel Atotputernic!
Cine-mi va da plângerea iscălită de
potrivnicul meu?

*Cap. 33.6. **Cap. 13.22.

36. Ca să-i port scrisoarea pe umăr,
s-o leg de fruntea mea ca o cunună;
37. să-i dau socoteală de toţi paşii mei,
să mă apropii de el ca un domn.
38. Dacă pământul meu strigă împotriva mea
şi dacă brazdele lui varsă lacrimi;
39. dacă i-am mâncat* roada fără s-o fi plătit
şi dacă am** întristat sufletul vechilor lui
stăpâni: *Iac. 5.4. **1 Împ. 21.19.
40. atunci să crească spini* din el în loc de
grâu
şi neghină în loc de orz!”
Sfârşitul cuvintelor lui Iov. *Gen. 3.18.

Cuvântarea lui Elihu

32 1. Aceşti trei oameni au încetat să mai
răspundă lui Iov, pentru că el se soco-
tea* drept.

*Cap. 33.9.

2. Atunci s-a aprins de mânie Elihu, fiul lui
Baracheel din Buz*, din familia lui Ram. El
s-a aprins de mânie împotriva lui Iov, pentru
că zicea că este drept înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 22.21.

3. Şi s-a aprins de mânie împotriva celor trei
prieteni ai lui, pentru că nu găseau nimic de
răspuns şi totuşi îl condamnau pe Iov.
4. Fiindcă ei erau mai în vârstă decât el, Elihu
aşteptase până în clipa aceasta, ca să-i vor-
bească lui Iov.
5. Dar, văzând că nu mai era nici un răspuns
în gura acestor trei oameni, Elihu s-a aprins de
mânie.
6. Şi Elihu, fiul lui Baracheel din Buz, a luat
cuvântul şi a zis:
„Eu sunt tânăr şi* voi sunteţi bătrâni:
de aceea m-am temut
şi m-am ferit să vă arăt gândul meu.

*Cap. 15.10.

7. Eu îmi ziceam: „Să vorbească bătrâneţea,
marele număr de ani să înveţe pe alţii
înţelepciunea.”
8. Dar, de fapt, în om, duhul, suflarea* Celui
Atotputernic, dă priceperea.

*1 Împ. 3.12; 4.29. Cap. 35.11; 38.36. Prov. 2.6. Ecl. 2.26. Dan. 1.17; 2.21. Mat. 11.25. Iac. 1.5.

9. Nu cei mari* sunt înţelepţi,
nu bătrâneţea te face în stare să judeci.

*1 Cor. 1.26.

10. Iată de ce zic: Ascultaţi-mă!
Îmi voi spune şi eu părerea.
11. Am aşteptat sfârşitul cuvântărilor voastre,
v-am urmărit dovezile,
cercetarea pe care aţi făcut-o cuvintelor
lui Iov.
12. V-am dat toată atenţia;
şi iată că nici unul din voi nu l-a încredinţat,
nici unul nu i-a răsturnat cuvintele.
13. Să* nu ziceţi însă: „În el, noi am găsit
înţelepciune;
numai Dumnezeu îl poate înfrunta,
nu un om!”

*Ier. 9.23. 1 Cor. 1.29.

14. Mie nu mi-a vorbit de-a dreptul:
de aceea eu îi voi răspunde cu totul altfel
decât voi.
15. Ei se tem, nu mai răspund!
Li s-a tăiat cuvântul!
16. Am aşteptat până şi-au sfârşit cuvântările,
până s-au oprit
şi n-au ştiut ce să mai răspundă.
17. Vreau să răspund şi eu la rândul meu,
vreau să spun şi eu ce gândesc.
18. Căci sunt plin de cuvinte,
îmi dă ghes duhul înăuntrul meu;
19. lăuntrul meu este ca un vin care n-are pe
unde să iasă,
ca nişte burdufuri noi, gata să plesnească.
20. Voi vorbi deci, ca să răsuflu în voie,
îmi voi deschide buzele şi voi răspunde.
21. Nu voi căuta la înfăţişare*,
nu voi linguşi pe nimeni;

*Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Prov. 24.23. Mat. 22.16.

22. căci nu ştiu să linguşesc:
altfel, într-o clipă m-ar lua Ziditorul meu.

33 1. Acum, dar, Iov, ascultă spusele me-
le, ia aminte la toate cuvintele mele!
2. Iată, deschid gura
şi mi se mişcă limba în cerul gurii.
3. Cu curăţie de inimă voi vorbi,
buzele mele vor spune adevărul curat:
4. Duhul* lui Dumnezeu m-a făcut,
şi suflarea Celui Atotputernic îmi dă viaţă.

*Gen. 2.7.

5. Dacă poţi, răspunde-mi, apără-ţi pricina, fii gata!
6. Înaintea lui Dumnezeu eu sunt semenul* tău,
şi eu, ca şi tine, am fost făcut din noroi.
*Cap. 9.34,35; 13.20,21; 31.35.
7. Astfel frica de mine* nu te va tulbura,
şi greutatea mea nu te va copleşi.
*Cap. 9.34; 13.21.
8. Dar tu ai spus în auzul meu,
şi am auzit sunetul cuvintelor tale:
9. „Sunt curat*, sunt fără păcat, sunt fără prihană, nu este fărădelege în mine.
*Cap. 9.17; 10.7; 11.4; 16.17; 23.10,11; 27.5; 29.14; 31.1.
10. Şi Dumnezeu caută pricină de ură împotriva mea,
mă socoteşte* vrăjmaş al Lui;
*Cap. 13.24; 16.9; 19.11.
11. îmi pune* picioarele în butuci,
îmi pândeşte toate mişcările."
*Cap. 13.27; 14.16; 31.4.
12. Îţi voi răspunde că aici n-ai dreptate,
căci Dumnezeu este mai mare decât omul[1].
13. Vrei, dar, să te cerţi* cu El,
pentru că nu dă socoteală fiecăruia de faptele Lui?
*Isa. 45.9.
14. Dumnezeu vorbeşte însă,
când într-un fel*, când într-altul,
dar omul nu ia seama.
*Cap. 40.5. Ps. 62.11.
15. El vorbeşte prin vise*, prin vedenii de noapte,
când oamenii sunt cufundaţi într-un somn adânc, când aţipesc în patul lor.
*Num. 12.6. Cap. 4.13.
16. Atunci El le dă înştiinţări*
şi le întipăreşte învăţătura pe care El le-o dă,
*Cap. 36.10,15.
17. ca să-l abată pe om de la rău
şi să-l ferească de mândrie,
18. ca să-i păzească sufletul de groapă
şi viaţa, de loviturile sabiei.
19. Şi prin durere este mustrat omul în culcuşul lui,
când o luptă necurmată îi frământă oasele.
20. Atunci îi este greaţă* de pâine,
chiar şi de bucatele cele mai alese.
*Ps. 107.18.
21. Carnea i se prăpădeşte şi piere,
oasele care nu i se vedeau rămân goale;
22. sufletul i se apropie de groapă
şi viaţa, de vestitorii morţii.
23. Dar, dacă se găseşte un înger mijlocitor pentru el,
unul din miile acelea care vestesc omului
calea pe care trebuie s-o urmeze,
24. Dumnezeu Se îndură de el şi zice îngerului:
„Izbăveşte-l, ca să nu se coboare în groapă;
am găsit un preţ de răscumpărare[1] pentru el!"
25. Şi atunci carnea lui se face mai fragedă ca în copilărie,
se va întoarce la zilele tinereţii lui.
26. Se va ruga lui Dumnezeu şi Dumnezeu îi va fi binevoitor,
îl va lăsa să-I vadă faţa cu bucurie,
şi-i va da dreptatea Sa.
27. Atunci el va cânta înaintea oamenilor şi* va zice:
„Am păcătuit, am călcat dreptatea,
şi n-am fost** pedepsit după faptele mele;
*2 Sam. 12.13. Prov. 28.13. Luca 15.21. 1 Ioan 1.9. **Rom. 6.21.
28. Dumnezeu mi-a izbăvit sufletul* ca să nu intre în groapă
şi viaţa mea va vedea lumina!"
*Isa. 38.17.
29. Iată, toate acestea
le face Dumnezeu, de două ori, de trei ori[2],
omului,
30. ca să-i întoarcă* sufletul de la groapă,
ca să-l lumineze[3] cu lumina celor vii.
*Vers. 28. Ps. 56.13.
31. Ia aminte, Iov, ascultă-mă!
Taci, şi voi vorbi!
32. Dacă ai ceva de spus, răspunde-mi!
Vorbeşte, căci aş vrea să-ţi dau dreptate.
33. Dacă n-ai nimic de zis, ascultă-mă*!
Taci şi te voi învăţa înţelepciune."
*Ps. 34.11.

34 1. Elihu a răspuns din nou şi a zis:
2. „Ascultaţi, înţelepţilor, cuvintele mele!
Luaţi aminte la mine, pricepuţilor!
3. Căci urechea* deosebeşte cuvintele,
cum gustă cerul gurii bucatele.
*Cap. 6.30; 12.11.
4. Să alegem ce este drept,
să vedem între noi ce este bun.
5. Iov a zis: „Sunt nevinovat*,
şi Dumnezeu nu vrea** să-mi dea dreptate;
*Cap. 33.9. **Cap. 27.2.
6. am* dreptate şi trec drept mincinos;
rana mea este de nevindecat
şi sunt fără vină."
*Cap. 9.17.

1.Ebr.: *enoş* = omul muritor;

1.Sau: o ispăşire;

2.Sau: adeseori, de mai multe ori;

3.Sau: ca să fie iluminat;

7. Este vreun om ca Iov, care* să bea batjocura ca apa,

*Cap. 15.16.

8. care să umble în tovărăşia celor ce fac rău, care să meargă mână în mână
cu cei nelegiuiţi?
9. Căci* el a zis: „Nu-i foloseşte nimic omului
să-şi pună plăcerea în Dumnezeu.”

*Cap. 9.22,23,30; 35.3. Mal. 3.14.

10. Ascultaţi-mă, dar, oameni pricepuţi!
Departe* de Dumnezeu răutatea,
departe de Cel Atotputernic nelegiuirea!

*Gen. 18.25. Deut. 32.4. 2 Cron. 19.7. Cap. 8.3; 36.23. Ps. 92.15. Rom. 9.14.

11. El dă omului după* faptele lui,
răsplăteşte fiecăruia după căile lui.

*Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 32.19. Ezec. 33.20. Mat. 16.27. Rom. 2.6. 2 Cor. 5.10. 1 Pet. 1.17. Apoc. 22.12.

12. Nu, negreşit, Dumnezeu nu va lucra cu strâmbătate;
Cel Atotputernic nu va strâmba judecata*.

*Cap. 8.3.

13. Cine L-a însărcinat să cârmuiască pământul?
Cine I-a dat lumea în grija Lui?
14. Dacă nu S-ar gândi decât la El,
dacă Şi-ar lua înapoi* duhul şi suflarea,

*Ps. 104.29.

15. tot ce este carne* ar pieri deodată
şi omul s-ar întoarce în ţărână.

*Gen. 3.19. Ecl. 12.7.

16. Dacă ai pricepere, ascultă lucrul acesta,
ia aminte la glasul cuvintelor mele!
17. Oare ar putea să domnească* un vrăjmaş al dreptăţii?
Şi vei osândi tu pe Cel drept, pe Cel puternic,

*Gen. 18.25. 2 Sam. 23.3.

18. care* strigă către împăraţi: „Netrebnicilor!”,
şi către domnitori: „Nelegiuiţilor!”;

*Exod 22.28.

19. care nu* caută la faţa celor mari
şi nu face deosebire între bogat şi sărac,
pentru că toţi sunt lucrarea** mâinilor Lui?

*Deut. 10.17. 2 Cron. 19.7. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17. **Cap. 31.15.

20. Într-o clipă, ei îşi pierd viaţa;
la miezul nopţii*, un popor se clatină şi piere
şi cel puternic este luat, fără amestecul mâinii vreunui om.

*Exod 12.29,30.

21. Căci Dumnezeu vede* căile tuturor,
priveşte paşii fiecăruia.

*2 Cron. 16.9. Cap. 31.4. Ps. 34.15. Prov. 5.21; 15.3. Ier. 16.17; 32.19.

22. Nu* este nici întuneric, nici umbră a morţii,
unde să se poată ascunde lucrătorii nelegiuirii.

*Ps. 139.12. Amos 9.2,3. Evr. 4.13.

23. Dumnezeu n-are nevoie să privească multă vreme
ca să meargă cu un om la judecată înaintea Lui.
24. El* îi zdrobeşte pe cei mari fără cercetare
şi îi pune pe alţii în locul lor.

*Dan. 2.21.

25. Căci El cunoaşte faptele lor:
noaptea îi răstoarnă, sunt zdrobiţi.
26. Îi loveşte ca pe nişte oameni răi,
în faţa tuturor.
27. Abătându-se* de la El
şi părăsind** toate căile Lui,

*1 Sam. 15.11. **Ps. 28.5. Isa. 5.12.

28. ei au făcut* să se înalţe la Dumnezeu strigătul săracului.
I-au îndreptat luarea aminte** la strigătul celui nenorocit.

*Exod 22.23. **Cap. 35.9. Iac. 5.4.

29. Dacă dă El linişte, cine poate s-o tulbure?
Dacă Îşi ascunde El faţa, cine poate să-L vadă?
La fel Se poartă, fie cu un popor, fie cu un singur om,
30. pentru ca făţarnicul să nu mai stăpânească
şi să nu mai fie o* cursă pentru popor.

*1 Împ. 12.28,30. 2 Împ. 21.9.

31. Căci a zis el vreodată lui Dumnezeu:
„Am fost pedepsit, nu* voi mai păcătui;

*Dan. 9.7-14.

32. arată-mi ce nu văd;
dacă am făcut nedreptăţi, nu voi mai face”?
33. Oare după părerea ta va face Dumnezeu dreptate?
Tu lepezi, tu alegi, şi nu eu.
Spune, dar, ce ştii!
34. Oamenii cu pricepere vor fi de părerea mea,
înţeleptul care m-ascultă va gândi ca mine:
35. „Iov* vorbeşte fără pricepere,
şi cuvântările lui sunt lipsite de judecată.

*Cap. 35.16.

36. Să fie încercat, dar, mai departe,
fiindcă răspunde ca cei răi!
37. Căci adaugă la greşelile lui păcate noi;
bate din palme în mijlocul nostru,
îşi înmulţeşte cuvintele împotriva lui Dumnezeu.”

35 1. Elihu a răspuns din nou şi a zis:
2. „Îţi închipui că ai dreptate şi crezi că te îndreptăţeşti înaintea lui Dumnezeu,
3. când* zici: „La ce-mi foloseşte, ce aş fi câştigat dacă aş fi păcătuit?”
*Cap. 21.15; 34.9.
4. Îţi voi răspunde şi la aceasta, ţie şi prietenilor* tăi totodată.
*Cap. 34.8.
5. Uită-te* spre ceruri şi priveşte!
Vezi norii cât de sus sunt faţă de tine?
*Cap. 22.12.
6. Dacă păcătuieşti, ce rău Îi faci Lui?
Şi, când păcatele ţi se înmulţesc, ce-I faci* Lui? *Prov. 8.36. Ier. 7.19.
7. Dacă eşti drept*, ce-I dai Lui?
Ce primeşte El din mâna ta?
*Cap. 22.2,3. Ps. 16.2. Prov. 9.12. Rom. 11.35.
8. Răutatea ta nu poate vătăma decât semenului tău,
dreptatea ta nu foloseşte decât fiului omului.
9. Oamenii strigă împotriva mulţimii asupritorilor*,
se plâng de braţul celor puternici;
*Exod 2.23. Cap. 34.28.
10. dar nici unul nu zice: „Unde* este Dumnezeu, Făcătorul meu,
care** ne inspiră cântări de veselie noaptea,
*Isa. 51.13. **Ps. 42.8; 77.6; 149.5. Fapt. 16.25.
11. care ne învaţă mai mult decât pe animalele pământului
şi ne dă mai multă pricepere* decât păsărilor cerului?” *Ps. 94.12.
12. Să tot strige* ei atunci, căci Dumnezeu nu răspunde
din pricina mândriei celor răi.
*Prov. 1.28.
13. Degeaba strigă, căci Dumnezeu* n-ascultă,
Cel Atotputernic nu ia aminte.
*Cap. 27.9. Prov. 15.29. Isa. 1.15. Ier. 11.11.
14. Măcar că* zici că nu-L vezi,
totuşi pricina ta este înaintea Lui:
aşteaptă-L**!
*Cap. 9.11. **Ps. 37.5,6.
15. Dar pentru că mânia Lui nu pedepseşte* încă,
nu înseamnă că puţin Îi pasă de nelegiuire.
*Ps. 89.32.
16. Aşa că Iov îşi deschide* gura degeaba
şi spune o mulţime de vorbe fără rost.”
*Cap. 34.35,37; 38.2.

36 1. Elihu a continuat şi a zis:
2. „Aşteaptă puţin şi îţi voi arăta, căci mai am încă de vorbit pentru Dumnezeu.
3. Îmi voi lua cunoştinţa de departe
şi voi dovedi dreptatea Ziditorului meu.
4. Fii încredinţat, cuvântările mele nu sunt minciuni,
ci, ai de-a face cu un om
cu simţăminte curate.
5. Dumnezeu este puternic, dar nu leapădă pe nimeni;
şi este puternic* prin tăria priceperii Lui.
*Cap. 9.4; 12.13,16; 37.23. Ps. 99.4.
6. El nu lasă pe cel rău să trăiască
şi face dreptate celui nenorocit.
7. Nu-Şi* întoarce ochii de la cei fără prihană
şi-i pune pe scaunul de domnie cu** împăraţii,
îi aşază pentru totdeauna, iar ei sunt înălţaţi.
*Ps. 33.18; 34.15. **Ps. 113.8.
8. Se întâmplă să cadă în lanţuri*
şi să fie prinşi în legăturile nenorocirii?
*Ps. 107.10.
9. Le pune înainte faptele lor, fărădelegile lor, mândria lor.
10. Îi înştiinţează[1]* spre disciplină,
îi îndeamnă să se întoarcă de la nelegiuire.
*Cap. 33.16,23.
11. Dacă ascultă şi se supun,
îşi sfârşesc* zilele în bunăstare
şi anii, în bucurie.
*Cap. 21.13. Isa. 1.19,20.
12. Dacă n-ascultă, pier ucişi de sabie[2],
mor în orbirea lor.
13. Cei făţarnici se mânie*,
nu strigă către Dumnezeu când îi înlănţuie;
*Rom. 2.5.
14. îşi pierd viaţa în* tinereţe,
mor ca cei necuraţi.
*Cap. 15.32; 22.16. Ps. 55.23.
15. Dar Dumnezeu scapă pe cel nenorocit prin nenorocirea lui,
şi în suferinţă îl înştiinţează.
16. Şi pe tine te-ar fi scos din strâmtorare,
ca să te pună la loc* larg şi masa** ta ar fi fost încărcată cu bucate grase.†”
*Ps. 18.19; 31.8; 118.5. **Ps. 23.5. † Ps. 36.8.
17. Dar, dacă-ţi aperi pricina ca cel rău, judecata şi dreptatea sunt nedezlipite de pricina ta.
18. Mânia să nu te împingă să fi luat de pedeapsă, căci mărimea* preţului răscumpărării nu-ţi va folosi la nimic.
*Ps. 49.7.
19. Oare va preţui El bogăţiile* tale?
Nu, nici aurul

1.Sau: le deschide urechea;
2.Sau: suliţă;

şi chiar toate puterile pe care le-ai putea
desfăşura?
*Prov. 11.4.
20. Nu suspina după noapte,
care ia popoarele din locul lor.
21. Fereşte-te să faci* nelegiuire,
căci aceasta ai ales**, mai degrabă decât
necazul.
*Ps. 66.18. **Evr. 11.25.
22. Dumnezeu este mare în puterea Lui;
cine ar putea să-i înveţe* pe alţii ca El?
*Isa. 40.13,14. Rom. 11.34. 1 Cor. 2.16.
23. Cine Îi cere socoteală* de căile Lui
şi cine îndrăzneşte să-I** spună:
„Faci rău”?
*Cap. 34.13. **Cap. 34.10.
24. Nu uita să lauzi* faptele Lui,
pe care toţi oamenii trebuie să le mărească!
*Ps. 92.5. Apoc. 15.3.
25. Orice om le priveşte,
fiecare muritor le vede de departe.
26. Iată ce mare e Dumnezeu!
Dar noi nu-L putem pricepe*,
numărul anilor** Lui nu poate fi pătruns.
*1 Cor. 13.12. **Ps. 90.2; 102.24,27. Evr. 1.12.
27. Căci El atrage* la El picăturile de apă,
le preface în abur şi dă ploaia,
*Ps. 147.8.
28. pe care norii* o strecoară
şi o picură peste mulţimea oamenilor.
*Prov. 3.20.
29. Şi cine poate pricepe ruperea norului
şi bubuitul cortului Său?
30. Iată, El Îşi întinde* lumina în jurul Lui
şi acoperă adâncimile mării.
*Cap. 37.3.
31. Prin aceste mijloace*,
El judecă popoarele
şi dă** belşug de hrană.
*Cap. 37.13; 38.23. **Ps. 136.25. Fapt. 14.17.
32. Ia fulgerul în mână
şi-l descarcă asupra potrivnicului Lui.
33. Dă de veste că e de faţă printr-un*
bubuit,
până şi turmele Îi simt apropierea.
*1 Împ. 18.41,45.

37 1. La auzul acestor lucruri inima îmi
tremură şi sare din locul ei.
2. Ascultaţi, ascultaţi trăsnetul tunetului Său,
bubuitul care iese din gura Lui!
3. Îl rostogoleşte pe toată întinderea cerurilor,
şi fulgerul Lui luminează până la marginile
pământului.
4. Apoi se aude un bubuit*, tună cu glasul Lui
măreţ;
şi nu mai opreşte fulgerul, de îndată ce răsună
glasul Lui.
*Ps. 29.3; 68.33.
5. Dumnezeu tună cu glasul Lui în chip minunat;
face lucruri* mari
pe care noi nu le înţelegem.
*Cap. 5.9; 9.10; 36.26. Apoc. 15.3.
6. El zice zăpezii*: „Cazi pe pământ!”
Zice acelaşi lucru ploii, chiar şi celor mai
puternice ploi.
*Ps. 147.16,17.
7. Pecetluieşte mâna tuturor oamenilor,
pentru ca toţi să se recunoască* ca făpturi ale
Lui.
*Ps. 109.27.
8. Fiarele sălbatice se* trag într-o peşteră
şi se culcă în vizuinele lor.
*Ps. 104.22.
9. Vijelia vine de la miazăzi,
şi frigul, din vânturile de la miazănoapte.
10. Dumnezeu, prin suflarea* Lui, face gheaţa
şi micşorează locul apelor mari.
*Cap. 38.29,30. Ps. 147.17,18.
11. Încarcă norii cu aburi şi-i risipeşte scânteietori;
12. mişcarea lor se îndreaptă după planurile
Lui,
pentru împlinirea* a tot ce le porunceşte El
pe faţa pământului locuit. *Ps. 148.8.
13. Îi face să pară ca o nuia* cu care loveşte
pământul**
sau ca un semn al † dragostei Lui.
*Exod 9.18,23. 1 Sam. 12.18,19. Ezra 10.9. Cap. 36.31. **Cap. 38.26,27. † 2 Sam. 21.10. 1 Împ. 18.45.
14. Iov, ia aminte la aceste lucruri!
Priveşte* liniştit minunile lui Dumnezeu!
*Ps. 111.2.
15. Ştii cum cârmuieşte Dumnezeu norii
şi cum face să strălucească din ei fulgerul
Său?
16. Înţelegi* tu plutirea norilor,
minunile Aceluia a cărui ştiinţă este**
desăvârşită?
*Cap. 36.29. **Cap. 36.4.
17. Ştii pentru ce ţi se încălzesc veşmintele,
când se odihneşte pământul de vântul de
miazăzi?
18. Ai întins* tu cu El cerurile, tari ca o oglindă turnată?
*Gen. 1.6. Isa. 44.24.
19. Arată-ne ce trebuie să-I spunem.
Căci suntem prea neştiutori
ca să-I putem vorbi.
20. Cine-I va da de veste că Îi voi vorbi?

Dar care este omul care-şi doreşte pieirea?
21. Acum, fireşte, nu putem vedea lumina soarelui care străluceşte în dosul norilor,
dar va trece un vânt şi-l va curăţa;
22. de la miazănoapte ne vine aurora; şi ce înfricoşătoare este măreţia care înconjoară
pe Dumnezeu!
23. Pe Cel Atotputernic nu-L putem ajunge*, căci este mare în** tărie,
dar dreptul şi dreptatea deplină
El nu le frânge.

*1 Tim. 6.16. **Cap. 36.5.

24. De aceea oamenii trebuie să se teamă* de El;
El nu-Şi îndreaptă privirile spre cei ce se cred** înţelepţi cu inima."

*Mat. 10.28. **Mat. 11.25. 1 Cor. 1.26.

Răspunsul Domnului

38 1. Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul* furtunii şi a zis:

*Exod 19.16,18. 1 Împ. 19.11. Ezec. 1.4. Naum 1.3.

2. „Cine* este cel ce Îmi întunecă planurile prin cuvântări** fără pricepere?

*Cap. 34.35; 42.3. **1 Tim. 1.7.

3. Încinge-ţi mijlocul* ca un bărbat,
ca Eu să te întreb, şi tu să Mă înveţi.

*Cap. 40.7.

4. Unde* erai tu când am întemeiat pământul?
Spune, dacă ai pricepere.

*Ps. 104.5. Prov. 8.29; 30.4.

5. Cine i-a hotărât măsurile, ştii?
Sau cine a întins frânghia de măsurat peste el?
6. Pe ce sunt sprijinite temeliile lui?
Sau cine i-a pus piatra din capul unghiului,
7. atunci când stelele dimineţii izbucneau în cântări de bucurie
şi când toţi* fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie?

*Cap. 1.6.

8. Cine* a închis marea cu porţi,
când s-a aruncat din pântecele mamei ei?

*Gen. 1.9. Ps. 33.7; 104.9. Prov. 8.29. Ier. 5.22.

9. Când i-am făcut haina din nori şi scutece din întuneric;
10. când i-am pus hotar*
şi când i-am pus zăvoare şi porţi;

*Cap. 26.10.

11. când am zis: „Până aici să vii, să nu treci mai departe;
aici să ţi se oprească* valurile tale mândre"?

*Ps. 89.9; 93.4.

12. De când eşti, ai poruncit* tu dimineţii?
Ai arătat zorilor locul lor,

*Ps. 74.16; 148.5.

13. ca să apuce capetele pământului
şi să scuture pe cei răi* de pe el?

*Ps. 104.35.

14. Ca pământul să se schimbe ca lutul pe care se pune o pecete,
şi toate lucrurile să se arate îmbrăcate ca în haina lor adevărată?
15. Pentru ca cei răi să fie lipsiţi de lumina* lor,
şi braţul** care se ridică să fie zdrobit?

*Cap. 18.5. **Ps. 10.15.

16. Ai pătruns tu până la izvoarele* mării?
Sau te-ai plimbat tu prin
cotloanele adâncului?

*Ps. 77.19.

17. Ţi s-au deschis porţile* morţii?
Sau ai văzut tu porţile umbrei morţii?

*Ps. 9.13.

18. Ai cuprins tu cu privirea întinderea pământului?
Vorbeşte, dacă ştii toate aceste lucruri!
19. Unde este drumul care duce la locaşul luminii?
Şi întunericul unde îşi are locuinţa?
20. Poţi să le urmăreşti până la hotarul lor
şi să cunoşti cărările locuinţei lor?
21. Ştii, căci atunci erai născut,
şi numărul zilelor tale este mare!
22. Ai ajuns tu până la cămările* zăpezii?
Ai văzut tu cămările grindinei,

*Ps. 135.7.

23. pe care* le păstrez pentru vremurile de strâmtorare,
pentru zilele de război şi de bătălie?

*Exod 9.18. Ios. 10.11. Isa. 30.30. Ezec. 13.11,13. Apoc. 16.21.

24. Pe ce cale se împarte lumina?
Şi pe ce cale se împrăştie vântul de răsărit
pe pământ?
25. Cine a deschis* un loc de scurgere ploii
şi a însemnat drumul fulgerului
şi al tunetului,

*Cap. 28.26.

26. pentru ca să cadă ploaia pe un pământ fără locuitori,
pe un pustiu unde nu sunt oameni;
27. pentru ca să adape* locurile pustii
şi uscate
şi ca să facă să încolţească şi să răsară iarba?

*Ps. 107.35.

28. Are ploaia* tată?
Cine dă naştere picăturilor de rouă?

*Ps. 147.8. Ier. 14.22.

29. Din al cui pântece iese gheaţa

şi cine naşte chiciura* cerului,

*Ps. 147.16.

30. ca apele să se îngroaşe ca o piatră,
şi faţa adâncului să* se întărească?

*Cap. 37.10.

31. Poţi să înnozi tu legăturile Pleiadelor[1]*
sau să dezlegi frânghiile Orionului?

*Cap. 9.9. Amos 5.8.

32. Tu faci să iasă la vremea lor constelaţiile
şi tu cârmuieşti Ursa Mare cu puii ei?
33. Cunoşti tu legile* cerului?
Sau tu îi orânduieşti stăpânirea pe pământ?

*Ier. 31.35.

34. Îţi înalţi tu glasul până la nori
ca să chemi să te acopere râuri de ape?
35. Poţi tu să arunci fulgerele ca să plece?
Îţi zic ele: „Iată-ne”?
36. Cine* a pus înţelepciunea în rărunchi
sau cine a dat pricepere inimii?

*Cap. 32.8. Ps. 51.6. Ecl. 2.26.

37. Cine poate să numere norii cu înţelepciune
şi să verse burdufurile cerurilor,
38. pentru ca să înceapă pulberea
să facă noroi,
şi bulgării de pământ să se lipească împreună?
39. Tu* vânezi prada pentru leoaică
şi potoleşti tu foamea puilor de lei,

*Ps. 104.21; 145.15.

40. când stau ghemuiţi în vizuina lor,
când stau la pândă în culcuşul lor?
41. Cine pregăteşte corbului* hrana,
când puii lui strigă spre Dumnezeu,
când umblă rătăciţi şi flămânzi?

*Ps. 147.9. Mat. 6.26.

39 1. Ştii tu când îşi fac caprele sălbatice puii?
Vezi tu pe cerboaice* când fată?

*Ps. 29.9.

2. Numeri tu lunile în care sunt însărcinate
şi cunoşti tu vremea când nasc?
3. Ele se pleacă, fată puii
şi scapă iute de durerile lor.
4. Puii lor prind vlagă şi cresc sub cerul liber,
pleacă şi nu se mai întorc la ele.
5. Cine a lăsat liber măgarul sălbatic,
izbăvindu-l de orice legătură?
6. I-am dat* ca locuinţă pustiul

1.Sau: „Cloşca cu pui” (o constelație);

şi pământul sărac ca locaş.

*Cap. 24.5. Ier. 2.14. Osea 8.9.

7. El râde de zarva cetăţilor
şi n-aude strigătele stăpânului, care-l mână.
8. Străbate munţii ca să-şi găsească hrana
şi umblă după tot ce este verde.
9. Vrea bivolul sălbatic* să fie în slujba ta?
Şi stă el noaptea la ieslea ta?

*Num. 23.22. Deut. 33.11.

10. Îl poţi lega tu cu o funie, ca să tragă o brazdă?
Merge el după tine, ca să grăpeze bulgării din văi?
11. Te încrezi tu în el, pentru că puterea lui este mare?
Şi-i laşi tu grija lucrărilor tale?
12. Te vei încrede tu în el, pentru căratul roadelor tale,
ca să le strângă în aria ta?
13. Aripa struţului bate cu veselie,
de-ai zice că este aripa şi penajul berzei.
14. Dar struţoaica îşi încredinţează pământului ouăle
şi le lasă să se încălzească în nisip.
15. Ea uită că piciorul le poate strivi,
că o fiară de câmp le poate călca în picioare.
16. Este aspră* cu puii săi de parcă nici n-ar fi ai ei.
Că s-a trudit degeaba, nu-i pasă nicidecum!

*Plân. 4.3.

17. Căci Dumnezeu nu i-a dat înţelepciune*
şi nu i-a făcut parte de pricepere.

*Cap. 35.11.

18. Când se ridică şi porneşte, râde de cal şi de călăreţul lui.
19. Tu dai putere calului
şi-i îmbraci gâtul cu o coamă care fâlfâie?
20. Tu l-ai făcut să sară ca lăcusta?
Nechezatul lui puternic răspândeşte groaza.
21. Scurmă pământul şi, mândru de puterea lui,
se aruncă* asupra celor înarmaţi;

*Ier. 8.6.

22. îşi bate joc de frică, nu se teme
şi nu se dă înapoi dinaintea sabiei.
23. Zăngăneşte tolba cu săgeţi pe el,
suliţa şi lancea strălucesc,
24. fierbe de aprindere, mănâncă pământul,
n-are astâmpăr când răsună trâmbiţa.

25. La sunetul trâmbiţei zice: „Ha, ha!”
şi de departe miroase bătălia,
glasul ca de tunet al căpeteniilor şi strigătele de luptă.
26. Oare prin priceperea ta îşi ia şoimul zborul
şi îşi întinde aripile spre miazăzi?
27. Oare din porunca ta se înalţă vulturul
şi îşi aşază cuibul* pe înălţimi?

*Ier. 49.16. Obad. 4.

28. El locuieşte în stânci,
acolo îşi are locuinţa,
pe vârful stâncilor şi pe fortăreaţă.
29. De acolo descoperă el prada
şi îşi cufundă privirile în depărtare după ea.
30. Puii lui îi sug sângele;
şi acolo unde sunt cei ucişi*,
acolo-i şi vulturul.”

*Mat. 24.38. Luca 17.37.

40

1. Domnul i-a răspuns lui Iov şi i-a zis:
2. „ Cel care se ceartă* cu Cel Atotputernic, Îl va învăţa?
Cel care mustră pe Dumnezeu, să răspundă la aceasta!”

*Cap. 33.13.

3. Iov a răspuns Domnului şi a zis:
4. „Iată, eu sunt prea* mic; ce să-Ţi răspund?
Îmi pun mâna la gură.

*Ezra 9.6. Cap. 42.6. Ps. 51.4.

5. Am vorbit o dată şi nu voi mai răspunde;
de două ori, şi nu voi mai adăuga nimic.”
6. Domnul* a răspuns lui Iov din mijlocul furtunii şi a zis:

*Cap. 38.1.

7. „Încinge-ţi coapsele* ca un bărbat
căci Eu** te voi întreba şi tu Mă vei învăţa.

*Cap. 38.3. **Cap. 42.4.

8. Vrei* să nimiceşti până şi dreptatea Mea?
Şi să Mă osândeşti, ca să-ţi scoţi dreptatea?

*Ps. 51.4. Rom. 3.4.

9. Ai tu un braţ ca al lui Dumnezeu
şi un glas de tunet* ca al Lui?

*Cap. 37.4. Ps. 29.3,4.

10. Împodobeşte-te cu* măreţie şi mărime,
îmbracă-te cu strălucire şi cu slavă!

*Ps. 93.1; 104.1.

11. Varsă-ţi valurile mâniei tale
şi doboară cu o privire pe cei trufaşi!
12. Smereşte cu o privire pe cei* trufaşi,
zdrobeşte-i pe loc pe cei răi,

*Isa. 2.12. Dan. 4.37.

13. ascunde-i pe toţi împreună în ţărână,
înveleşte-le faţa în întuneric!
14. Şi atunci voi aduce şi Eu laudă
puterii dreptei tale.
15. Uită-te la hipopotamul căruia i-am dat viaţă ca şi ţie!
El mănâncă iarbă ca boul.
16. Uită-te ce tărie are în coapse
şi ce putere are în muşchii pântecelui său!
17. Îşi îndoaie coada tare ca un cedru,
şi tendoanele coapselor lui sunt întreţesute.
18. Oasele lui sunt ca nişte ţevi de aramă,
mădularele lui sunt ca nişte drugi de fier.
19. El este cea mai mare dintre lucrările lui Dumnezeu.
Cel ce l-a făcut l-a înzestrat cu o sabie[1].
20. El îşi găseşte hrana* în munţi,
unde se joacă toate fiarele câmpului.

*Ps. 104.14.

21. Se culcă sub lotuşi,
în mijlocul trestiilor şi mlaştinilor.
22. Desişul lotusului îl acoperă cu umbra lui,
sălciile pârâului îl înconjoară.
23. Dacă se întâmplă ca râul să iasă din matcă,
el nu fuge:
chiar de s-ar năpusti Iordanul în gâtlejul lui,
el ar rămâne liniştit.
24. Crezi că-l poţi prinde lovindu-l în faţă?
Sau crezi că-i vei putea străpunge nasul cu ajutorul laţurilor?

41

1. Poţi tu să prinzi leviatanul[2]* cu undiţa?
Sau să-i legi limba cu o funie?

*Ps. 104.26. Isa. 27.1.

2. Îi vei pune papura prin nări?
Sau îi vei străpunge falca cu un cârlig?
3. Îţi va face el multe rugăminţi?
Îţi va vorbi el cu un glas dulce?
4. Va face el un legământ cu tine, ca să-ţi fie rob pe veci?
5. Te vei juca tu cu el ca şi cu o pasăre?

1.Adică: dinţi mari ca să se apere;

2.Sau: crocodilul;

Îl vei lega tu, ca să-ţi înveseleşti fetele?
6. Fac pescarii negoţ cu el? Îl împart ei între negustori?
7. Îi vei acoperi pielea cu ţepuşe,
şi capul, cu căngi?
8. Ridică-ţi numai mâna împotriva lui,
şi nu-ţi va mai veni gust să-l loveşti.
9. Iată că eşti înşelat în aşteptarea ta de a-l prinde:
numai să-l vezi şi cazi la pământ!
10. Nimeni nu este atât de îndrăzneţ ca să-l întărâte.
Cine Mi s-ar împotrivi în faţă?
11. Cui sunt dator*, ca să-i plătesc?
Sub cer totul** este al Meu.

*Isa. 37.29. **Rom. 11.35.

12. Vreau să mai vorbesc iarăşi de mădularele lui şi de tăria lui,
şi de frumuseţea întocmirii lui.
13. Cine-i va putea ridica veşmântul?
Cine va putea pătrunde între fălcile lui duble?
14. Cine va putea deschide porţile gurii lui?
Şirurile dinţilor lui cât sunt de înspăimântătoare!
15. Scuturile[1] lui măreţe şi puternice
sunt unite împreună ca printr-o pecete;
16. se ţin unul de altul,
şi nici aerul n-ar putea trece printre ele.
17. Sunt strâns alăturate, se lipesc
şi rămân nedespărţite.
18. Strănuturile lui fac să strălucească lumina;
ochii lui sunt ca geana zorilor.
19. Din gura lui ţâşnesc flăcări,
scapără scântei de foc din ea.
20. Din nările lui iese fum,
ca dintr-un vas care fierbe, ca dintr-un cazan.
21. Suflarea lui aprinde cărbunii şi gura lui aruncă flăcări.
22. Tăria lui stă în grumaz şi înaintea lui sare groaza.
23. Părţile lui cele cărnoase se ţin împreună,
ca turnate pe el, neclintite.
24. Inima lui este tare ca piatra,
tare ca piatra de moară care stă dedesubt.
25. Când se scoală el, tremură vitejii,
şi spaima îi pune pe fugă.
26. Degeaba este lovit cu sabia;
căci suliţa, săgeata şi cangea nu folosesc la nimic.
27. Pentru el fierul este ca paiul,
arama, ca lemnul putred.
28. Săgeata nu-l pune pe fugă,
pietrele din praştie sunt ca pleava pentru el.
29. Nu vede în ghioagă decât un fir de pai
şi râde la şuieratul suliţelor.
30. Sub pântecele lui sunt ţepi ascuţiţi:
ai zice că este o grapă întinsă peste noroi.
31. Face să clocotească fundul mării ca un cazan
şi-l clatină ca pe un vas plin cu unsoare.
32. El lasă o cărare luminoasă în urmă;
şi adâncul pare cărunt.
33. Pe pământ nimic nu-i asemenea lui;
este făcut ca să nu se teamă de nimic.
34. Priveşte cu dispreţ la tot ce este înălţat,
este împăratul* celor mai mândre animale."

*Exod 19.6. Deut. 10.14. Ps. 24.1; 50.12. 1 Cor. 10.26,28.

1.Sau: solzii;

Smerirea şi căinţa lui Iov

42 1. Iov I-a răspuns Domnului şi I-a zis:
2. „Ştiu că Tu poţi* totul şi că nimic nu poate sta împotriva gândurilor Tale."

*Gen. 18.14. Mat. 19.26. Marc. 10.27; 14.36. Luca 18.27.

3. „Cine* este acela care fără cunoştinţă să-Mi întunece sfatul?"
„Da, am vorbit, fără să le înţeleg, de minuni care sunt mai presus de mine** şi pe care nu le pricep."

*Cap. 38.2. **Ps. 40.5; 131.1; 139.6.

4. „Ascultă-Mă, te rog, şi voi vorbi;
te voi* întreba, şi Mă vei învăţa."

*Cap. 38.3; 40.7.

5. „Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine;
dar acum ochiul meu Te-a văzut.
6. De aceea, mi-e scârbă de mine*
şi mă pocăiesc în ţărână şi cenuşă."

*Ezra 9.6. Cap. 40.4.

7. După ce a vorbit Domnul aceste cuvinte lui Iov, a zis lui Elifaz din Teman: „Mânia Mea s-a aprins împotriva ta şi împotriva celor doi prieteni ai tăi, pentru că n-aţi vorbit aşa de drept de Mine, cum a vorbit robul Meu Iov.
8. Luaţi acum şapte* viţei şi şapte berbeci, duceţi-vă** la robul Meu Iov şi aduceţi o arde-

re de tot pentru voi. Robul Meu Iov să se roage † pentru voi; şi numai avându-l în vedere pe el[1] nu vă voi face după nebunia voastră; căci n-aţi vorbit aşa de drept despre Mine, cum a vorbit robul Meu Iov."

*Num. 23.1.**Mat. 5.24. † Gen. 20.17. Iac. 5.15,16. 1 Ioan 5.16.

9. Elifaz din Teman, Bildad din Şuah şi Ţofar din Naama s-au dus şi au făcut cum le spusese Domnul. Şi Domnul I-a ascultat rugăciunea lui Iov.
10. Domnul* l-a adus pe Iov iarăşi în starea lui de la început, după ce s-a rugat Iov pentru prietenii săi. Şi Domnul i-a dat lui Iov înapoi de două ori** mai mult decât tot ce avusese înainte. *Ps. 14.7; 126.1. **Isa. 40.2.
11. Fraţii*, surorile şi vechii prieteni ai lui Iov au venit toţi să-l vadă şi au mâncat cu el în casă. L-au plâns şi l-au mângâiat pentru toate nenorocirile pe care le trimisese Domnul peste el; şi fiecare i-a dat un chesita[2] şi un inel de aur. *Cap. 19.13.

1.Lit.: voi primi faţa lui; 2.Monedă, probabil de patru sicli;

12. În cei din urmă ani* ai săi, Iov a primit de la Domnul mai multe binecuvântări decât primise în cei dintâi. A avut paisprezece mii** de oi, şase mii de cămile, o mie de perechi de boi şi o mie de măgăriţe.

*Cap. 8.7. Iac. 5.11. **Cap. 1.3.

13. A avut şapte* fii şi trei fete;

*Cap. 1.2.

14. celei dintâi i-a pus numele Iemima[1], celei de-a doua Cheţia[2] şi celei de-a treia Cheren-Hapuc[3].
15. În toată ţara nu erau femei aşa de frumoase ca fetele lui Iov. Tatăl lor le-a dat o parte de moştenire printre fraţii lor.
16. Iov a mai trăit* după aceea o sută patruzeci de ani şi a văzut pe fiii săi şi pe fiii fiilor săi până la a patra generaţie.

*Cap. 5.26. Prov. 3.16.

17. Şi Iov a murit bătrân şi sătul* de zile.

*Gen. 25.8.

1.Lit: Frumoasă ca ziua;
2.Lit.: Casia;
3.Lit.: Splendoarea culorii, sau Razele rubinului;

PSALMII

CARTEA ÎNTÂI

PSALMUL 1

1 1. Ferice de omul* care nu se duce la sfatul celor răi, nu se opreşte pe calea celor păcătoşi şi nu se aşază pe scaunul** celor batjocoritori! *Prov. 4.14,15. **Ps. 26.4. Ier. 15.17.
2. Ci îşi găseşte plăcerea* în Legea Domnului,
şi zi şi noapte cugetă la Legea** Lui!

*Ps. 119.35,47,92. **Ios. 1.8. Ps. 119.1,97.

3. El este ca un pom sădit* lângă un izvor de apă,
care îşi dă rodul la vremea lui şi ale cărui frunze nu se veştejesc: tot ce începe, duce la bun sfârşit**.

*Ier. 17.8. Ezec. 47.12. **Gen. 39.3,23. Ps. 128.2. Isa. 3.10.

4. Nu tot aşa este cu cei răi:
ci ei sunt ca pleava* pe care o spulberă vântul. *Iov 21.18. Ps. 35.5. Isa. 17.13; 29.5. Osea 13.3.
5. De aceea, cei răi nu vor ţine capul[1] sus în ziua judecăţii,
nici păcătoşii în adunarea celor neprihăniţi[2].
6. Căci Domnul* cunoaşte calea celor neprihăniţi[2],
dar calea celor răi duce la pieire.

*Ps. 37.18. Naum 1.7. Ioan 10.14. 2 Tim. 2.19.

1.Sau: nu vor sta în picioare; 2.Sau: drepţi;

PSALMUL 2

2 1. Pentru ce se întărâtă* neamurile şi pentru ce cugetă popoarele lucruri deşarte?

*Ps. 46.6. Fapt. 4.25,26.

2. Împăraţii pământului se răscoală,
şi domnitorii se sfătuiesc împreună
împotriva Domnului şi împotriva Unsului Său*, zicând:

*Ps. 45.7. Ioan 1.41.

3. „Să le rupem* legăturile
şi să scăpăm de lanţurile lor!"

*Ier. 5.5. Luca 19.14.

4. Cel care* stă în ceruri râde**, Domnul Îşi bate joc de ei.

*Ps. 11.4. **Ps. 37.13; 59.8. Prov. 1.26.

5. Apoi, în mânia Lui, le vorbeşte şi-i îngrozeşte cu urgia Sa, zicând:
6. „Totuşi, Eu am uns pe Împăratul Meu
pe Sion, muntele* Meu cel sfânt." *2 Sam. 5.7.
7. „Eu voi vesti hotărârea Lui" - zice Unsul -
„Domnul Mi-a zis: „Tu* eşti Fiul Meu!
Astăzi Te-am născut.

*Fapt. 13.33. Evr. 1.5; 5.5.

8. Cere-Mi*, şi-Ţi voi da neamurile de moştenire şi marginile pământului în stăpânire!

*Ps. 22.27; 72.8; 89.27. Dan. 7.13,14. Ioan 17.4,5; 19.15.1

9. Tu* le vei zdrobi cu un toiag de fier şi le vei sfărâma ca pe vasul unui olar.”

*Ps. 89.23. Apoc. 2.27; 12.5.

10. Acum, dar, împăraţi, purtaţi-vă cu înţelepciune!
Luaţi învăţătură, judecătorii pământului!
11. Slujiţi* Domnului cu frică şi bucuraţi-vă, tremurând**!

*Evr. 12.28. **Filp. 2.12.

12. Daţi cinste* Fiului, ca să nu Se mânie,
şi să nu pieriţi pe calea voastră,
căci mânia** Lui este gata să se aprindă!
Ferice † de toţi câţi se încred în El!

*Gen. 41.40. 1 Sam. 10.1. Ioan 5.23. **Apoc. 6.16,17. † Ps. 34.8; 84.12. Prov. 16.20. Isa. 30.18. Ier. 17.7. Rom. 9.33;10.11. 1 Pet. 2.6.

PSALMUL 3

Un psalm al lui David, făcut cu prilejul fugii lui dinaintea fiului său Absalom.

3 1. Doamne, ce* mulţi sunt vrăjmaşii mei! Ce mulţi se scoală împotriva mea!

*2 Sam. 15-18.

2. Cât de mulţi zic despre mine:
„Nu mai este scăpare pentru* el
la Dumnezeu!”

*2 Sam. 16.8. Ps. 71.11. (Oprire)

3. Dar, Tu, Doamne, Tu eşti scutul* meu,
Tu eşti slava mea şi Tu îmi înalţi** capul!

*Gen.15.1. Ps. 28.8; 119.114. **Ps. 27.6.

4. Eu strig cu glasul meu către Domnul şi El îmi răspunde* din muntele** Lui cel sfânt.

*Ps. 34.4. **Ps. 2.6; 43.3; 99.9. (Oprire)

5. Mă culc*, adorm
şi mă deştept iarăşi, căci Domnul este sprijinul meu.

*Lev. 26.6. Ps. 4.8. Prov. 3.24.

6. Nu mă tem* de zecile de mii de popoare
care mă împresoară de toate părţile.

*Ps. 27.3.

7. Scoală-Te, Doamne! Scapă-mă, Dumnezeule!
Căci Tu baţi* peste obraz pe toţi vrăjmaşii mei şi zdrobeşti dinţii celor răi.

*Iov 16.10; 29.17. Ps. 58.6. Plân. 3.30.

8. La Domnul* este scăparea; binecuvântarea Ta să fie peste poporul Tău!

*Prov. 21.31. Isa. 43.11. Ier. 3.23. Osea 13.4. Iona 2.9. Apoc. 7.10; 19.1. (Oprire)

PSALMUL 4

Către mai-marele cântăreţilor.
De cântat pe instrumente cu coarde.
Un psalm al lui David.

4 1. Răspunde-mi, când strig, Dumnezeul neprihănirii mele!
Scoate-mă la loc larg, când sunt la strâmtorare!
Ai milă de mine, ascultă-mi rugăciunea!
2. Fiii oamenilor, până când va fi
batjocorită slava mea?
Până când veţi iubi deşertăciunea şi
veţi umbla după minciuni? (Oprire)
3. Să ştiţi că Domnul* Şi-a ales un om evlavios;
Domnul aude când strig către El.

*2 Tim. 2.19. 2 Pet. 2.9.

4. Cutremuraţi-vă* şi nu păcătuiţi!
Spuneţi** lucrul acesta în inimile voastre
când staţi în pat: apoi tăceţi. (Oprire)

*Efes. 4.26. **Ps. 77.6. 2 Cor. 13.5.

5. Aduceţi jertfe* neprihănite şi încredeţi-vă** în Domnul.

*Deut. 33.19. 2 Sam. 15.12. Ps. 50.14; 51.19. **Ps. 37.3; 62.8.

6. Mulţi zic: „Cine ne va arăta fericirea[1]?”
Eu însă zic: „Fă să răsară* peste noi
lumina feţei Tale, Doamne!”

*Num. 6.26. Ps. 80.3,7,19; 119.135.

7. Tu-mi dai mai multă bucurie* în inima mea, decât au ei când li se înmulţeşte rodul grâului şi al vinului. *Isa. 9.3.
8. Eu mă culc şi adorm în pace*,
căci** numai Tu, Doamne, îmi dai siguranţă deplină în locuinţa mea.

*Iov 11.18,19. Ps. 3.5. **Lev. 25.18,19; 26.5. Deut. 12.10.

PSALMUL 5

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat cu flautele. Un psalm al lui David.

5 1. Pleacă-Ţi urechea la cuvintele mele, Doamne! Ascultă suspinele mele!
2. Ia aminte la strigătele* mele,
Împăratul meu şi Dumnezeul meu, căci către Tine mă rog**! *Ps. 3.4. **Ps. 65.2.
3. Doamne, auzi-mi glasul* dimineaţa!
Dimineaţa eu îmi îndrept rugăciunea spre Tine şi aştept. *Ps. 30.5; 88.13; 130.6.
4. Căci Tu nu eşti un Dumnezeu căruia să-I placă răul;
cel rău nu poate locui lângă Tine.
5. Nebunii* nu vor sta în preajma ochilor Tăi;
Tu îi urăşti pe cei ce fac fărădelegea *Hab.1.13.

1.Sau: binele (pretutindeni în text);

6. şi îi pierzi* pe cei mincinoşi;
Domnul îi urăşte pe oamenii** care varsă sânge şi înşală. *Apoc. 21.8. **Ps. 55.23.
7. Dar eu, prin îndurarea Ta cea mare, pot să intru în Casa Ta
şi să mă închin cu frică în Templul Tău cel sfânt*.
*1 Împ. 8.29,30,35,38. Ps. 28.2; 132.7; 138.2.
8. Doamne, călăuzeşte-mă* pe calea plăcută Ţie, din pricina vrăjmaşilor mei!
Netezeşte** calea Ta sub paşii mei!
*Ps. 25.5. **Ps. 25.4; 27.11.
9. Căci nu este nimic adevărat în gura lor;
inima le este plină de răutate,
gâtlejul* le este un mormânt deschis,
şi pe limbă au vorbe linguşitoare**.
*Luca 11.44. Rom. 3.13. **Ps. 62.4.
10. Loveşte-i ca pe nişte vinovaţi, Dumnezeule!
Fă-i să cadă* prin înseşi sfaturile lor.
Prăbuşeşte-i în mijlocul păcatelor lor fără număr!
Căci s-au răzvrătit împotriva Ta.
*2 Sam. 15.31; 17.14,23.
11. Atunci toţi cei ce se încred în Tine se vor bucura*,
se vor veseli totdeauna, căci Tu îi vei ocroti.
Tu vei fi bucuria
celor ce iubesc Numele Tău. *Isa. 65.13.
12. Căci Tu binecuvântezi* pe cel neprihănit, Doamne,
şi-l înconjori cu bunăvoinţa Ta, cum l-ai înconjura cu un scut. *Ps. 115.13.

PSALMUL 6

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe instrumente cu coarde. Pe harpa cu opt coarde. Un psalm al lui David.

6 1. Doamne*, nu mă pedepsi cu mânia Ta şi nu mă mustra cu urgia Ta.
*Ps. 38.1. Ier. 10.24; 46.28.
2. Ai milă* de mine, Doamne, căci mă ofilesc!
Vindecă-mă**, Doamne, căci îmi tremură oasele. *Ps. 41.4. **Osea 6.1.
3. Sufletul mi-e îngrozit de tot;
şi Tu, Doamne, până când* vei zăbovi să Te înduri de mine?
*Ps. 90.13.
4. Întoarce-Te, Doamne, izbăveşte-mi sufletul!
Mântuieşte-mă, pentru îndurarea Ta!
5. Căci cel ce moare* nu-şi mai aduce aminte de Tine;
şi cine Te va lăuda în Locuinţa morţilor?
*Ps. 30.9; 88.11; 115.17; 118.17. Isa. 38.18.
6. Nu mai pot gemând!
În fiecare noapte îmi stropesc aşternutul
şi-mi scald patul în lacrimi.
7. Mi s-a supt faţa* de întristare
şi a îmbătrânit din pricina tuturor celor ce mă prigonesc.
*Iov 17.7. Ps. 31.9; 38.10; 88.9. Plân. 5.17.
8. Depărtaţi-vă* de la mine, toţi cei ce faceţi răul!
Căci Domnul a auzit** glasul plângerii mele!
*Ps. 119.115. Mat. 7.23; 25.41. Luca 13.27. **Ps. 3.4.
9. Domnul îmi ascultă cererile
şi Domnul îmi primeşte rugăciunea!
10. Toţi vrăjmaşii mei vor fi acoperiţi de ruşine şi cuprinşi de spaimă;
într-o clipă vor da înapoi, acoperiţi de ruşine.

PSALMUL 7

O cântare de jale a lui David. Cântată Domnului din pricina cuvintelor beniamitului Cuş.

7 1. Doamne Dumnezeule, în Tine îmi caut scăparea!
Scapă-mă* de toţi prigonitorii mei
şi izbăveşte-mă, *Ps. 31.15.
2. ca* să nu mă sfâşie ca un leu
care înghite**, fără să-mi sară cineva în ajutor. *Isa. 38.13. **Ps. 50.22.
3. Doamne Dumnezeule, dacă* am făcut un astfel de rău,
dacă este fărădelege** pe mâinile mele,
*2 Sam. 16.7,8. **1 Sam. 24.11.
4. dacă am răsplătit cu rău pe cel ce trăia în pace cu mine,
şi n-am izbăvit* pe cel ce mă asuprea fără temei,
*1 Sam. 24.7; 26.9.
5. atunci: să mă urmărească vrăjmaşul şi să m-ajungă,
să-mi calce viaţa la pământ,
şi slava mea în pulbere să mi-o arunce!
(Oprire)
6. Scoală-Te, Doamne, cu mânia Ta!
Scoală-Te* împotriva urgiei potrivnicilor mei,
trezeşte-Te** ca să-mi ajuţi şi rânduieşte o judecată! *Ps. 94.2. **Ps. 44.23.
7. Să Te înconjoare adunarea popoarelor,
şi şezi mai sus decât ea, la înălţime!
8. Domnul judecă popoarele:
fă-mi dreptate, Doamne, după* neprihănirea şi nevinovăţia mea!
*Ps. 18.20; 35.24.
9. Ah! pune odată capăt răutăţii celor răi
şi întăreşte-l pe cel neprihănit,

Tu, care cercetezi* inimile şi rărunchii[1]
Dumnezeule drept!
*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Ps. 139.1. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Apoc. 2.23.
10. Scutul meu este în Dumnezeu,
care mântuieşte pe cei cu inima curată*.
*Ps. 125.4.
11. Dumnezeu este un judecător drept,
un Dumnezeu care Se mânie în orice vreme.
12. Dacă cel rău nu se întoarce la Dumnezeu,
Dumnezeu Îşi ascute sabia*,
Îşi încordează arcul şi-l ocheşte, *Deut. 32.41.
13. Îndreaptă asupra lui săgeţi* omorâtoare
şi-i aruncă săgeţi arzătoare!
*Deut. 32.23,42. Ps. 64.7.
14. Iată că cel rău* pregăteşte răul,
zămisleşte fărădelegea şi naşte înşelăciunea:
*Iov 15.35. Isa. 33.11; 59.4. Iac. 1.15.
15. face o groapă, o sapă,
şi tot el cade în groapa* pe care a făcut-o.
*Est. 7.10. Iov 4.8. Ps. 9.15; 10.2; 35.8; 94.23; 141.10. Prov. 5.22; 26.27. Ecl. 10.8.
16. Fărădelegea* pe care a urzit-o se
întoarce asupra capului lui,
şi silnicia[2] pe care a făcut-o se coboară
înapoi pe creştetul capului lui.
*1 Împ. 2.32. Est. 9.25.
17. Eu voi lăuda pe Domnul pentru dreptatea Lui
şi voi cânta Numele Domnului,
Numele Celui Preaînalt.

PSALMUL 8

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe ghitit[3]. Un psalm al lui David.

8 1. Doamne Dumnezeul nostru, cât de minunat* este Numele Tău pe tot pământul!
Slava Ta se înalţă** mai presus de ceruri.
*Ps. 148.13. **Ps. 113.4.
2. Din gura* copiilor şi a celor ce sug la piept, Ţi-ai scos o întăritură de apărare
împotriva potrivnicilor Tăi,
ca să închizi gura vrăjmaşului** şi a omului
cu dor de răzbunare.
*Mat. 11.25; 21.16. 1 Cor. 1.27. **Ps. 44.14.
3. Când privesc* cerurile - lucrarea mâinilor Tale -,
luna şi stelele pe care le-ai făcut, *Ps. 111.2.
4. îmi zic: Ce este omul*, ca să Te gândeşti la el?
Şi fiul omului, ca să-l bagi în seamă?
*Iov 7.17. Ps. 144.3. Evr. 2.6.

1.Sau: adâncul fiinţei; 2.Sau: violenţă, abuz; 3.Lit.: cântare sau instrument din Gat;

5. L-ai făcut cu puţin mai prejos decât Dumnezeu
şi l-ai încununat cu slavă şi cu cinste.
6. I-ai dat stăpânire* peste lucrurile mâinilor Tale,
toate** le-ai pus sub picioarele lui:
*Gen. 1.26,28. **1 Cor. 15.27. Evr. 2.8.
7. oile şi boii laolaltă, fiarele câmpului,
8. păsările cerului şi peştii mării,
tot ce străbate cărările mărilor.
9. Doamne Dumnezeul* nostru,
cât de minunat este Numele Tău
pe tot pământul! *Vers. 1.

PSALMUL 9

Către mai-marele cântăreţilor.
Se cântă ca şi „Moartea fiului”.
Un psalm al lui David.

9 1. Voi lăuda pe Domnul din toată inima mea,
voi istorisi toate minunile Lui.
2. Voi face din Tine bucuria* şi veselia mea,
voi cânta Numele Tău, Dumnezeule**
Preaînalt, *Ps. 5.11. **Ps. 56.2; 83.18.
3. pentru că vrăjmaşii mei dau înapoi,
se clatină şi pier dinaintea Ta.
4. Căci Tu îmi sprijini dreptatea şi pricina mea
şi stai pe scaunul Tău de domnie[1] ca un judecător drept.
5. Tu pedepseşti popoarele, nimiceşti pe cel rău,
le ştergi* numele pentru totdeauna şi pe veci.
*Deut. 9.14. Prov. 10.7.
6. S-au dus vrăjmaşii! N-au rămas din ei decât nişte dărâmături veşnice!
Nişte cetăţi dărâmate de Tine! Li s-a şters pomenirea!
7. Ei s-au dus, dar Domnul* împărăţeşte în veci
şi Şi-a pregătit tronul pentru judecată.
*Ps. 102.12,26. Evr. 1.11.
8. El judecă lumea* cu dreptate,
judecă popoarele cu nepărtinire. *Ps. 96.13; 98.9.
9. Domnul* este scăparea celui asuprit,
scăpare la vreme de necaz.
*Ps. 32.7; 37.39; 46.1; 91.2.
10. Cei ce cunosc* Numele Tău se încred în Tine,
căci Tu nu părăseşti pe cei ce Te caută,
Doamne! *Ps. 91.14.
11. Cântaţi Domnului, care împărăţeşte în Sion, vestiţi* printre popoare isprăvile Lui!
*Ps. 107.22.

1.Sau: tronul (peste tot în text);

12. Căci El răzbună* sângele vărsat
şi Îşi aduce aminte de cei nenorociţi, nu uită
strigătele lor. *Gen. 9.5.
13. Ai milă de mine, Doamne!
Vezi ticăloşia în care mă aduc vrăjmaşii mei
şi ridică-mă din porţile morţii,
14. ca să vestesc toate laudele Tale
în porţile fiicei Sionului
şi să mă bucur* de mântuirea Ta.
*Ps. 13.5; 20.5; 35.9.
15. Neamurile* cad în groapa pe care au făcut-o
şi li se prinde piciorul în laţul pe care l-au ascuns.
*Ps. 7.15,16; 35.8; 57.6; 94.23. Prov. 5.22; 22.8; 26.27.
16. Domnul Se arată*, face dreptate şi prinde pe cel rău în lucrul mâinilor lui.
(Joc de instrumente**. Oprire)
*Exod 7.5; 14.4,10,31. **Ps. 19.14; 92.3.
17. Cei răi se întorc la Locuinţa morţilor:
toate neamurile* care uită pe Dumnezeu.
*Iov 8.13. Ps. 50.22.
18. Căci cel nenorocit nu este uitat pe veci*,
nădejdea** celor sărmani nu piere în veci.
*Vers. 12.Ps. 12.5. **Prov.23.18; 24.14.
19. Scoală-Te, Doamne, ca să nu biruie omul;
neamurile să fie judecate înaintea Ta!
20. Aruncă groaza în ei, Doamne,
ca să ştie popoarele că nu sunt decât oameni!
(Oprire)

PSALMUL 10

10 1. Pentru ce stai aşa de departe, Doamne?
Pentru ce Te ascunzi la vreme de necaz?
2. Cel rău, în mândria lui, urmăreşte pe cei nenorociţi,
şi ei cad* jertfă curselor urzite de el.
*Ps. 7.16; 9.15,16. Prov. 5.22.
3. Căci cel rău se făleşte* cu pofta lui,
iar răpitorul** batjocoreşte şi nesocoteşte pe Domnul.
*Ps. 94.4. **Prov. 28.4. Rom. 1.32.
4. Cel rău zice cu trufie: „Nu* pedepseşte Domnul!
Nu este Dumnezeu!” Iată toate gândurile** lui.
*Ps. 14.2. **Ps. 14.1; 53.1.
5. Treburile îi merg bine în orice vreme;
judecăţile* Tale sunt prea înalte pentru el, ca să le poată vedea,
şi suflă cu dispreţ** împotriva tuturor potrivnicilor lui.
*Prov. 24.7. Isa. 26.11. **Ps. 12.5.
6. El zice* în inima lui: „Nu mă clatin,
în veci** sunt scutit de nenorocire!”
*Ps. 30.6. Ecl. 8.11. Isa. 56.12. **Apoc. 18.7.
7. Gura* îi este plină de blesteme,
de înşelătorii şi de vicleşuguri;
şi sub limbă** are răutate şi fărădelege †.
*Rom. 3.14. **Iov 20.12. † Ps. 12.2.
8. Stă la pândă lângă sate
şi ucide pe cel nevinovat în locuri* dosnice:
ochii lui pândesc** pe cel nenorocit.
*Hab. 3.14. **Ps. 17.11.
9. Stă* la pândă în ascunzătoarea lui, ca leul în vizuină:
stă la pândă să prindă pe cel nenorocit.
Îl prinde şi-l trage în laţul lui:
*Ps. 17.12. Mica 7.2.
10. se îndoaie, se pleacă
şi-i cad săracii în gheare!
11. El zice în inima lui: „Dumnezeu uită!
Îşi ascunde* faţa şi în veci nu va vedea!”
*Iov 22.13. Ps. 73.11; 94.7. Ezec. 8.12; 9.9.
12. Scoală-Te, Doamne Dumnezeule, ridică* mâna!
Nu uita pe cei nenorociţi! *Mica 5.9.
13. Pentru ce să-L hulească cel rău pe Dumnezeu?
Pentru ce să zică în inima lui că Tu nu-i pedepseşti?
14. Dar Tu vezi; căci Tu priveşti necazul şi suferinţa, ca să iei în mână pricina lor.
În nădejdea Ta se lasă* cel nenorocit şi Tu vii în ajutor orfanului**.
*2 Tim. 1.12. 1 Pet. 4.19. **Ps. 68.5. Osea 14.3.
15. Zdrobeşte* braţul celui rău,
pedepseşte-i fărădelegile, ca să piară
din ochii Tăi! *Ps. 37.17.
16. Domnul* este Împărat în veci de veci;
neamurile sunt nimicite din ţara Lui.
*Ps. 29.10; 145.13; 146.10. Ier. 10.10. Plân. 5.19. Dan. 4. 34: 6.26. 1 Tim. 1.17.
17. Tu auzi rugăciunile celor ce suferă, Doamne!
Le întăreşti* inima, Îţi pleci urechea spre ei,
*1 Cron. 29.18.
18. ca să faci* dreptate orfanului şi celui asuprit,
şi ca să nu mai insufle groază omul luat din ţărână. *Ps. 82.3. Isa. 11.4.

PSALMUL 11

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

11 1. La Domnul* găsesc scăpare! Cum** puteţi să-mi spuneţi: „Fugi în munţii voştri, ca o pasăre”? *Ps. 56.11. **1 Sam. 26.19,20.
2. Căci iată că cei răi* îşi încordează arcul,
îşi potrivesc săgeata** pe coardă,
ca să tragă pe ascuns asupra celor cu inima curată. *Ps. 64.3,4. **Ps. 21.12.
3. Şi, când se surpă* temeliile,
ce ar putea să mai facă cel neprihănit?
*Ps. 82.5.
4. Domnul* este în Templul Lui cel sfânt,
Domnul Îşi are tronul** în ceruri.
Ochii † Lui privesc şi pleoapele Lui cercetează pe fiii oamenilor.
*Hab. 2.20. **Ps. 2.4. Isa. 66.1. Mat. 5.34; 23.22. Fapt. 7.49. Apoc. 4.2. † Ps. 33.13; 34.15,16; 66.7.
5. Domnul încearcă* pe cel neprihănit,
dar urăşte pe cel rău şi pe cel ce iubeşte
violenţa. *Gen. 22.1. Iac. 1.12.
6. Peste cei răi plouă* cărbuni, foc şi pucioasă:
un vânt dogoritor**, iată paharul de care au ei parte.
*Gen. 19.24. Ezec. 38.22. **Gen. 43.34. 1 Sam. 1.4; 9.23. Ps. 75.8.
7. Căci Domnul este drept, iubeşte dreptatea*,
şi cei neprihăniţi privesc faţa** Lui.
*Ps. 45.7; 146.8. **Iov 36.7. Ps. 33.18; 34.15. 1 Pet. 3.12.

PSALMUL 12

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe harpa cu opt coarde. Un psalm al lui David.

12 1. Vino în ajutor, Doamne, căci se duc oamenii evlavioşi*, pier credincioşii dintre fiii oamenilor. *Isa. 57.1. Mica 7.2.
2. Oamenii îşi spun minciuni* unii altora,
pe buze au lucruri linguşitoare**,
vorbesc cu inimă prefăcută.
*Ps. 10.7. **Ps. 28.3; 62.4. Ier. 9.8. Rom. 16.18.
3. Nimicească Domnul toate buzele linguşitoare,
limba care vorbeşte cu trufie*,
*1 Sam. 2.3. Ps. 17.10. Dan. 7.8,25.
4. pe cei ce zic: „Suntem tari cu limba noastră,
căci buzele noastre sunt cu noi: cine ar putea să fie stăpân peste noi?”
5. „Pentru că cei nenorociţi sunt asupriţi şi pentru că săracii gem,
acum, zice Domnul, Mă voi ridica* să aduc eliberare celor asupriţi**.”
*Exod 3.7,8. Isa. 33.10. **Ps. 10.5.
6. Cuvintele Domnului sunt cuvinte* curate,
un argint încercat în cuptor de pământ
şi curăţit de şapte ori.
*2 Sam. 22.31. Ps. 18.30; 19.8; 119.140. Prov. 30.5.
7. Tu, Doamne, îi vei păzi
şi-i vei apăra de neamul[1] acesta pe veci.
8. Pretutindeni mişună cei răi,
când domneşte ticăloşia printre fiii oamenilor.

PSALMUL 13

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

13 1. Până când, Doamne, mă vei uita neîncetat? Până când* Îţi vei ascunde faţa de mine?
*Deut. 31.17. Iov 13.24. Ps. 44.24; 88.14; 89.46. Isa. 59.2.
2. Până când voi avea sufletul plin de griji
şi inima plină de necazuri în fiecare zi?
Până când se va ridica vrăjmaşul meu împotriva mea?
3. Priveşte, răspunde-mi, Doamne Dumnezeul meu!
Dă lumină* ochilor mei, ca** să n-adorm
somnul morţii, *Ezra 9.8. **Ier. 51.39.
4. ca să nu zică* vrăjmaşul meu: „l-am biruit!”
Şi să nu se bucure potrivnicii mei,
când mă clatin. *Ps. 25.2; 35.19; 38.16.
5. Eu am încredere în bunătatea* Ta,
sunt cu inima veselă, din pricina mântuirii
Tale: *Ps. 33.21.
6. cânt Domnului,
căci mi-a făcut* bine! *Ps. 116.7; 119.17.

PSALMUL 14

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

14 1. Nebunul* zice în inima lui: „Nu este Dumnezeu!” S-au stricat** oamenii, fac fapte urâte; nu este nici unul care să facă binele.
*Ps. 10.4; 53.1, etc. **Gen. 6.11,12. Rom. 3.10, etc.
2. Domnul* Se uită de la înălţimea cerurilor
peste fiii oamenilor ca să vadă dacă este vreunul care să aibă pricepere şi care să Îl caute
pe Dumnezeu. *Ps. 33.13; 102.19.
3. Dar toţi* s-au rătăcit, toţi s-au dovedit nişte netrebnici;

1.Sau: leat, generaţie;

nu este nici unul care să facă binele,
nici unul măcar. *Rom. 3.10-12.
4. Şi-au pierdut mintea toţi cei ce
săvârşesc fărădelegea,
încât mănâncă* pe poporul Meu
cum mănâncă pâinea,
şi nu cheamă** pe Domnul?
*Ier. 10.25. Amos 8.4. Mica 3.3. **Ps. 79.6. Isa. 64.7.
5. Ei vor tremura de spaimă,
căci Dumnezeu este în mijlocul generaţiei
celui neprihănit.
6. Râdeţi voi de nădejdea celui
nenorocit...,
dar scăparea lui este Domnul*. *Ps. 9.9; 142.5.
7. O! de* ar veni din Sion eliberarea
lui Israel!...
Când** va aduce Domnul înapoi pe prizonierii de război[1] ai poporului Său,
Iacov se va veseli şi Israel se va bucura.
*Ps. 53.6. **Iov 42.10. Ps. 126.1.

PSALMUL 15

Un psalm al lui David.

15 1. Doamne, cine* va locui în cortul
Tău?
Cine va locui pe muntele** Tău cel
sfânt? *Ps. 24.3, etc. **Ps. 2.6; 3.4.
2. Cel ce* umblă în neprihănire, cel
ce face voia lui Dumnezeu
şi spune** adevărul din inimă.
*Isa. 33.15. **Zah. 8.16. Efes. 4.25.
3. Acela nu bârfeşte* cu limba lui,
nu face rău semenului său
şi nu aruncă** insulte asupra aproapelui
Său. *Lev. 19.16. Ps. 34.13. **Exod 23.1.
4. El priveşte* cu dispreţ pe cel
vrednic de dispreţuit,
dar cinsteşte pe cei ce se tem de Domnul.
El nu-şi ia vorba înapoi dacă face o promisiune** în paguba lui. *Est. 3.2. **Judc. 11.35.
5. El nu-şi dă banii* cu dobândă
şi nu ia mită** împotriva celui nevinovat.
Cel ce se poartă aşa, nu se va clătina † niciodată.
*Exod 22.25. Lev. 25.36. Deut. 23.19. Ezec.18.8; 22.12. **Exod 23.8. Deut. 16.19. † Ps. 16.8. 2 Pet. 1.10.

PSALMUL 16

O cântare a lui David.

16 1. Păzeşte-mă, Dumnezeule, căci* în
Tine mă încred. *Ps. 25.20.
2. Eu zic Domnului: „Tu eşti Domnul meu,
Tu eşti singura* mea fericire!"

1.Lit: „captivitatea";

*Iov 22.2,3; 35.7,8. Ps. 50.9. Rom. 11.35.
3. Sfinţii care sunt în ţară,
oamenii evlavioşi, sunt toată plăcerea mea.
4. Idolii se înmulţesc, oamenii aleargă
după dumnezei străini,
dar eu n-aduc jertfele lor de sânge
şi nu pun numele* lor pe buzele mele.
*Exod 23.13. Ios. 23.7. Osea 2.16,17.
5. Domnul* este partea mea de moştenire şi
paharul** meu,
Tu îmi îndrepţi sorţul meu.
*Deut. 32.9. Ps. 73.26; 119.57; 142.5. Ier. 10.16. Plân. 3.24. **Ps. 11.6.
6. O moştenire plăcută mi-a căzut la sorţi,
o frumoasă moşie mi-a fost dată.
7. Eu binecuvântez pe Domnul care mă sfătuieşte,
căci până şi noaptea îmi dă îndemnuri
inima*. *Ps. 17.3.
8. Am necurmat pe Domnul înaintea*
ochilor mei:
când este El la dreapta mea**,
nu mă clatin †.
*Fapt. 2.25, etc. **Ps. 73.23; 110.5; 121.5. † Ps. 15.5.
9. De aceea inima mi se bucură,
sufletul mi se veseleşte*, şi trupul
mi se odihneşte în linişte.
*Ps. 30.12; 57.8.
10. Căci* nu vei lăsa sufletul** meu
în Locuinţa morţilor,
nu vei îngădui ca preaiubitul Tău să
vadă putrezirea.
*Ps 49.15. Fapt. 2.27,31; 13.35. **Lev. 19.28. Num. 6.6.
11. Îmi vei arăta cărarea vieţii*;
înaintea** feţei Tale
sunt bucurii nespuse
şi desfătări veşnice la dreapta † Ta.
*Mat. 7. 14. **Ps. 17.15; 21.6. Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2. † Ps. 36.8.

PSALMUL 17

O rugăciune a lui David.

17 1. Doamne, ascultă-mi pricina nevinovată, ia aminte la strigătele mele,
pleacă urechea la rugăciunea mea,
făcută cu buze neprefăcute!
2. Să se arate dreptatea mea înaintea Ta,
şi să privească ochii Tăi
neprihănirea mea!
3. Dacă îmi vei încerca inima, dacă o
vei cerceta* noaptea,
dacă mă vei încerca**, nu vei găsi nimic:
căci ce-mi iese din gură, aceea şi gândesc.
*Ps. 16.7. **Iov 23.10. Ps. 26.2; 66.10; 139.2. Zah. 13.9. Mal. 3.2,3. 1 Pet. 1.7.
4. Cât priveşte legăturile cu oamenii, eu,
după cuvântul buzelor Tale,

mă feresc de calea celor asupritori;
5. paşii mei stau neclintiţi* pe cărările Tale
şi nu mi se clatină picioarele. *Ps. 119.133.
6. Strig* către Tine, căci m-asculţi,
Dumnezeule!
Pleacă-Ţi urechea spre mine,
ascultă cuvântul meu! *Ps. 116.2.
7. Arată-Ţi bunătatea Ta cea minunată*, Tu,
care scapi pe cei ce caută adăpost
şi-i izbăveşti de potrivnicii lor prin dreapta
Ta! *Ps. 31.21.
8. Păzeşte-mă* ca lumina ochiului, ocroteşte-
mă la umbra** aripilor Tale
*Deut. 32.10. Zah. 2.8. **Rut 2.12. Ps. 36.7; 57.1; 61.4; 63.7; 91.1,4. Mat. 23.37.
9. de cei răi, care mă prigonesc,
de vrăjmaşii mei de moarte, care mă
împresoară.
10. Ei îşi închid* inima,
au cuvinte trufaşe** în gură.
*Deut. 32.15. Iov 15.27. Ps. 73.7; 119.70. **1 Sam. 2.3. Ps. 31.18.
11. Se ţin de paşii mei, mă înconjoară* chiar,
mă pândesc, ca** să mă trântească la pământ.
*1 Sam. 23.26. **Ps. 10.8-10.
12. Parcă ar fi un leu lacom după pradă,
un pui de leu care stă la pândă în culcuşul lui.
13. Scoală-Te, Doamne, ieşi înaintea vrăjma-
şului, doboară-l!
Izbăveşte-mă de cel rău cu sabia* Ta!
*Isa. 10.5.
14. Scapă-mă de oameni, cu mâna Ta,
Doamne, de oamenii lumii acesteia,
care îşi au partea lor în viaţa aceasta,*
şi cărora le umpli pântecele cu bunătăţile
Tale. Copiii lor sunt sătui şi prisosul lor îl
lasă pruncilor lor. *Ps. 73.12. Luca 16.25. Iac. 5.5.
15. Dar eu, voi vedea faţa Ta, în neprihănire;
cum mă voi trezi, mă voi sătura** de chipul
Tău. *1 Ioan 3.2. **Ps. 4.6,7; 16.11; 65.4.

PSALMUL 18

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al lui David, robul Domnului. El a spus Domnului cuvintele cântării acesteia când l-a scăpat Domnul din mâna tuturor vrăjmaşilor săi şi din mâna lui Saul. El a zis:

18 1. „Te iubesc* din inimă, Doamne,
tăria mea! *Ps. 144.1.
2. Doamne, Tu eşti stânca mea, cetăţuia mea,
Izbăvitorul meu! Dumnezeule, Tu eşti stânca
mea în care mă ascund*,
scutul meu, tăria[1] care mă scapă şi întăritura[2]
mea!
*Evr. 2.13.
3. Eu strig: „Lăudat să fie Domnul*!” şi sunt
izbăvit de vrăjmaşii mei.
*Ps. 76.4.
4. Mă înconjuraseră legăturile morţii* şi mă
îngroziseră râurile pieirii; *Ps. 116.3.
5. mă înfăşuraseră legăturile mormântului
şi mă prinseseră laţurile morţii.
6. Dar, în strâmtorarea mea, L-am chemat pe
Domnul
şi am strigat către Dumnezeul meu: din loca-
şul Lui, El mi-a auzit glasul şi strigătul meu a
ajuns până la El, până la urechile Lui.
7. Atunci s-a zguduit* pământul şi s-a cutre-
murat,
temeliile munţilor s-au mişcat şi s-au clăti-
nat, pentru că El Se mâniase.
*Fapt. 4.31.
8. Din nările Lui se ridica fum,
şi un foc mistuitor ieşea din gura Lui:
cărbuni aprinşi ţâşneau din ea.
9. A aplecat* cerurile şi S-a coborât: un nor
gros era sub picioarele Lui.
*Ps. 144.5.
10. Călărea* pe un heruvim şi zbura, venea
plutind** pe aripile vântului.
*Ps. 99.1. **Ps. 104.3.
11. Întunericul Şi-l făcuse învelitoare,
iar cortul Lui*, împrejurul Lui, erau nişte
ape întunecoase şi nori negri.
*Ps. 97.2.
12. Din strălucirea* care se răsfrângea
înaintea Lui ieşeau nori negri
care aruncau grindină şi cărbuni de foc.
*Ps. 97.3.
13. Domnul a tunat în ceruri,
Cel Preaînalt a făcut să-I răsune glasul*
cu grindină şi cărbuni de foc.
*Ps. 29.3.
14. A aruncat* săgeţi şi a risipit pe vrăjmaşii
mei,
a înmulţit loviturile trăsnetului
şi i-a pus pe fugă.
*Ios. 10.10. Ps. 144.6. Isa. 30.30.
15. Atunci s-a văzut albia* apelor şi s-au
descoperit temeliile lumii, la mustrarea
Ta, Doamne,
la vuietul suflării nărilor Tale.
*Exod 15.8. Ps. 106.9.
16. El Şi-a întins mâna* de sus, m-a apucat,
m-a scos din ape mari; *Ps. 144.7.

1.Lit.: cornul; 2.Sau: turn, fortăreaţă, cetăţuie;

17. m-a izbăvit de potrivnicul meu cel puternic,
de vrăjmaşii mei, care erau mai tari decât mine.
18. Ei năvăliseră deodată peste mine în ziua strâmtorării mele;
dar Domnul a fost sprijinul meu.
19. El m-a scos la loc larg*
şi m-a scăpat, pentru că mă iubeşte.

*Ps. 31.8; 118.5.

20. Domnul mi-a făcut* după neprihănirea mea,
mi-a răsplătit după curăţia mâinilor mele:

*1 Sam. 24.19.

21. căci am păzit căile Domnului
şi n-am păcătuit împotriva Dumnezeului meu.
22. Toate poruncile Lui au fost înaintea mea
şi nu m-am depărtat de la legile Lui.
23. Am fost fără vină faţă de El
şi m-am păzit de fărădelegea mea.
24. De aceea*, Domnul mi-a răsplătit după neprihănirea mea, după curăţia mâinilor
mele înaintea ochilor Lui. *1 Sam. 26.23.
25. Cu cel bun* Tu Te arăţi bun,
cu omul neprihănit Te arăţi neprihănit;

*1 Împ. 8.32.

26. cu cel curat Te arăţi curat,
şi cu cel viclean* Te porţi după viclenia[1] lui.

*Lev. 26.23,24,27,28. Prov. 3.34.

27. Tu mântuieşti pe poporul care se smereşte şi smereşti privirile* trufaşe.

*Ps. 101. Prov. 6.17.

28. Da, Tu îmi aprinzi* lumina mea.
Domnul Dumnezeul meu îmi luminează
întunericul meu. *Iov 18.6.
29. Cu Tine mă năpustesc asupra unei oşti înarmate,
cu Dumnezeul meu sar peste un zid întărit.
30. Căile lui Dumnezeu sunt desăvârşite*,
cuvântul Domnului este încercat**:
El este un scut pentru † toţi cei ce aleargă la El.

*Deut. 32.4. Dan. 4.37. Apoc. 15.3. **Ps. 12.6; 119.140. Prov. 30.5. † Ps. 17.7.

31. Căci* cine este Dumnezeu, în afară de Domnul,
şi cine este o stâncă, în afară de Dumnezeul nostru?

*Deut. 32.31,39. 1 Sam. 2.2. Ps. 86.8. Isa. 45.5.

32. Dumnezeu mă încinge* cu putere şi mă povăţuieşte pe calea cea dreaptă. *Ps. 91.2.

1.Sau: cu asprime;

33. El îmi face picioarele ca ale cerboaicelor*
şi mă aşază pe înălţimile** mele[1].

*2 Sam. 2.18. Hab. 3.19. **Deut. 32.13; 33.29.

34. El îmi deprinde* mâinile la luptă, aşa că braţele mele întind arcul de aramă.

*Ps. 144.1.

35. Tu îmi dai scutul mântuirii Tale, dreapta Ta mă sprijină,
şi îndurarea Ta mă face mare.
36. Tu lărgeşti drumul sub paşii mei şi nu-mi alunecă gleznele*.

*Prov. 4.12.

37. Urmăresc pe vrăjmaşii mei, îi ajung
şi nu mă întorc până nu-i nimicesc.
38. Îi zdrobesc, şi nu pot să se mai ridice:
ei cad sub picioarele mele.
39. Tu mă încingi cu putere pentru luptă
şi răpui pe duşmanii mei
sub picioarele mele.
40. Tu faci pe vrăjmaşii mei să-şi întoarcă spatele înaintea mea
şi eu nimicesc pe cei ce mă urăsc.
41. Ei strigă, dar n-are cine să-i scape!
Strigă către Domnul*, dar nu le
răspunde!

*Iov 27.9; 35.12. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13.

42. Îi sfărâm ca praful pe care-l ia vântul,
îi calc în picioare ca noroiul* de pe drumuri.

*Zah. 10.5.

43. Tu mă scapi* din neînţelegerile poporului; mă pui în fruntea** neamurilor;
un popor pe care nu-l cunoşteam † îmi este supus.

*2 Sam. 2.9,10; 3.1. **2 Sam. 8. † Isa. 52.15; 55.5.

44. El ascultă de mine la cea dintâi poruncă,
fiii străinului* mă linguşesc**.

*Deut. 33.29. Ps. 66.3; 81.15. **Mica 7.17.

45. Fiilor străinului li se înmoaie inima de mine
şi ies tremurând din cetăţuile lor.
46. Trăiască[2] Domnul şi binecuvântată să fie Stânca mea!
Mărit să fie Dumnezeul mântuirii mele,
47. Dumnezeu, Răzbunătorul meu, care îmi supune* popoarele

*Ps. 47.3.

48. şi mă izbăveşte de vrăjmaşii mei! Tu mă înalţi* mai presus de potrivnicii mei,
mă scapi de omul asupritor. *Ps. 59.1.

1.Sau: cetăţuile de pe munţi;

2.Sau: Viu este Domnul!

49. De aceea*, Doamne, Te voi lăuda printre neamuri,
voi cânta spre slava Numelui Tău.
*Rom. 15.9.
50. El dă mari izbăviri* împăratului Său
şi dă îndurare unsului Său:
lui David şi seminţei[1] lui pe veci**.
*Ps. 144.10. **2 Sam. 7.13.

PSALMUL 19

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

19 1. Cerurile* spun slava lui Dumnezeu,
şi întinderea lor vesteşte lucrarea mâinilor Lui. *Gen. 1.6. Isa. 40.22. Rom. 1.19,20.
2. O zi istoriseşte alteia acest lucru, o noapte dă de ştire alteia despre el.
3. Şi aceasta fără vorbe, fără cuvinte al căror sunet să fie auzit:
4. dar răsunetul lor străbate tot* pământul,
şi glasul lor merge până la marginile lumii.
În ceruri El a întins un cort soarelui.
*Rom. 10.18.
5. Şi soarele, ca un mire care iese din sala lui de nuntă,
se aruncă cu bucuria* unui viteaz care-şi aleargă cursa:
*Ecl. 1.5.
6. răsare la un capăt al cerurilor
şi îşi sfârşeşte drumul la celălalt capăt;
nimic nu se ascunde de căldura lui.
7. Legea Domnului este desăvârşită* şi înviorează sufletul;
mărturia Domnului este adevărată şi dă înţelepciune celui neştiutor.
*Ps. 111.7.
8. Învăţăturile Domnului sunt drepte şi înveselesc inima;
poruncile Domnului sunt curate* şi luminează** ochii.
*Ps. 12.6. **Ps. 13.3.
9. Frica de Domnul este curată şi ţine pe veci;
judecăţile Domnului sunt adevărate, toate sunt drepte.
10. Ele sunt mai de preţ decât aurul, decât* mult aur curat;
sunt mai dulci** decât mierea, decât picurul din faguri.
*Ps. 119.72,127. Prov. 8.1-11,19. **Ps. 119.103.
11. Robul Tău primeşte şi el învăţătura de la ele;
pentru cine le păzeşte*, răsplata este mare.
*Prov. 29.18.

1.Sau: urmaşilor (pretutindeni în text);

12. Cine îşi cunoaşte greşelile* făcute din neştiinţă?
Iartă-mi greşelile** pe care nu le cunosc †!
*Ps. 40.12. **Lev. 4.2, etc. † Ps. 90.8.
13. Păzeşte-l*, de asemenea, pe robul Tău de mândrie[1],
ca să** nu stăpânească ea peste mine!
Atunci voi fi fără prihană, nevinovat de păcate mari.
*Gen. 20.6. 1 Sam. 25.32-34,39. **Ps. 119.133. Rom. 6.12,14.
14. Primeşte cu bunăvoinţă cuvintele* gurii mele şi cugetarea inimii mele,
Doamne, Stânca mea şi Răscumpărătorul** meu! *Ps. 51.15. **Isa. 43.14; 44.6; 47.4. 1 Tes. 1.10
.

PSALMUL 20

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

20 1. Să te asculte Domnul în ziua necazului,
să te ocrotească* Numele Dumnezeului lui Iacov,
*Prov. 18.10.
2. să-ţi trimită ajutor din locaşul Său cel sfânt
şi să te sprijine din Sion!
*1 Împ. 6.16. 2 Cron. 20.8. Ps. 73.17.
3. Să-Şi aducă aminte de toate darurile tale de mâncare
şi să primească arderile tale de tot!
(Oprire)
4. Să-ţi dea* ce-ţi doreşte inima
şi să-ţi împlinească toate planurile tale!
*Ps. 21.2.
5. Atunci noi ne vom bucura* de biruinţa ta
şi vom flutura steagul în** Numele
Dumnezeului nostru. Domnul să-ţi asculte toate dorinţele tale!
*Ps. 9.14. **Exod 17.15. Ps. 60.4.
6. Ştiu de acum că Domnul scapă pe Unsul* Său
şi-i va răspunde din ceruri, din locaşul Lui cel sfânt, prin ajutorul atotputernic al dreptei Lui.
*Ps. 2.2.
7. Unii* se bizuie pe carele lor, alţii pe caii lor;
dar noi** ne bizuim pe Numele Domnului Dumnezeului nostru.
*Ps. 33.16,17. Prov. 21.31. Isa. 31.1. **2 Cron. 32.8.
8. Ei se îndoaie şi cad;
dar noi ne ridicăm şi rămânem în picioare.
9. Scapă-l, Doamne, pe împăratul, şi ascultă-ne când Te chemăm!

1.Lb. ebr.: bănuială, gând rău, resentiment;

PSALMUL 21

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

21 1. Doamne, împăratul se bucură de ocrotirea puternică pe care i-o dai Tu. Şi cum îl umple de veselie ajutorul* Tău!
*Ps. 20.5,6.
2. I-ai dat ce-i dorea* inima
şi n-ai lăsat neîmplinit ce-i cereau buzele.
*Ps. 20.4,5. (Oprire)
3. Căci i-ai ieşit înainte cu binecuvântări de fericire
şi i-ai pus pe cap* o cunună de aur curat.
*2 Sam. 12.30. 1 Cron. 20.2.
4. Îţi cerea viaţa*, şi i-ai dat-o:
o viaţă lungă** pentru totdeauna şi pe veci.
*Ps. 61.5,6. **2 Sam. 7.19. Ps. 91.16.
5. Mare este slava lui în urma ajutorului Tău.
Tu pui peste el strălucirea şi măreţia.
6. Îl faci pe veci o pricină de binecuvântări
şi-l umpli de bucurie* înaintea feţei Tale.
*Ps. 16.11; 45.7. Fapt. 2.28.
7. Căci împăratul se încrede în Domnul;
şi bunătatea Celui Preaînalt îl face să nu se clatine*.
*Ps. 16.8.
8. Mâna ta, împărate, va ajunge* pe toţi vrăjmaşii tăi,
dreapta ta va ajunge pe cei ce te urăsc
*1 Sam. 31.3.
9. şi-i vei face ca un cuptor* aprins, în ziua când te vei arăta;
Domnul îi va nimici** în mânia Lui, şi-i va mânca focul †.
*Mal. 4.1. **Ps. 56.1,2. † Ps. 18.8. Isa. 26.11.
10. Le vei şterge sămânţa* de pe pământ
şi neamul lor din mijlocul fiilor oamenilor.
*1 Împ. 13.34. Iov 18.16,17,19. Ps. 37.28; 109.13. Isa. 14.20.
11. Ei au urzit lucruri rele împotriva ta,
au făcut sfaturi* rele, dar nu vor izbuti.
*Ps. 2.1.
12. Căci îi vei face să-şi întoarcă spatele
şi vei trage cu arcul tău asupra lor.
13. Scoală-Te, Doamne, cu puterea Ta,
şi vom cânta şi vom lăuda puterea Ta.

PSALMUL 22

Către mai-marele cântăreţilor.
Se cântă ca „Cerboaica zorilor”.
Un psalm al lui David.

22 1. Dumnezeul* meu! Dumnezeul meu! Pentru ce m-ai părăsit şi pentru ce Te depărtezi fără să-mi ajuţi şi fără s-asculţi plângerile** mele?
*Mat. 27.46. Marc. 15.34. **Evr. 5.7.
2. Strig ziua, Dumnezeule, şi nu-mi răspunzi:
strig şi noaptea, şi tot n-am odihnă.
3. Totuşi Tu eşti Cel sfânt,
şi Tu locuieşti în mijlocul laudelor* lui Israel.
*Deut. 10.21.
4. În Tine se încredeau părinţii noştri: se încredeau, şi-i izbăveai.
5. Strigau către Tine şi erau scăpaţi; se încredeau în Tine* şi nu rămâneau de ruşine.
*Ps. 25.2,3; 31.1; 71.1. Isa. 49.23. Rom. 9.33.
6. Dar eu sunt vierme*, nu om,
am ajuns de batjocura oamenilor**
şi dispreţuit de popor.
*Iov 25.6. Isa. 41.14. **Isa. 53.3.
7. Toţi cei ce mă văd* îşi bat joc de mine,
îşi deschid gura, dau din cap** şi zic:
*Mat. 27.39. Marc. 15.29. Luca 23.35. **Iov 16.4. Ps. 109.25.
8. „S-a încrezut* în Domnul! Să-l mântuiască** Domnul,
să-l izbăvească, fiindcă-l iubeşte!”
*Mat. 27.43. **Ps. 91.14.
9. Da, Tu m-ai* scos din pântecele mamei,
m-ai pus la adăpost de orice grijă la sânul mamei mele;
*Ps. 71.6.
10. de când eram la sânul* mamei, am fost sub paza Ta,
din pântecele mamei ai fost Dumnezeul meu.
*Isa. 46.3; 49.1.
11. Nu Te depărta de mine, căci s-apropie necazul,
şi nimeni nu-mi vine în ajutor.
12. O mulţime* de tauri
sunt împrejurul meu,
nişte tauri din Basan mă înconjoară.
*Deut. 32.14. Ps. 68.30. Ezec. 39.18. Amos 4.1.
13. Îşi deschid* gura împotriva mea ca un leu care sfâşie şi răcneşte.
*Iov 16.10. Ps. 35.21. Plân. 2.16; 3.46.
14. Am ajuns ca apa care se scurge, şi toate oasele* mi se despart;
mi s-a făcut inima** ca ceara
şi se topeşte înăuntrul meu.
*Dan. 5.6. **Ios. 7.5. Iov 23.l6.
15. Mi se usucă puterea* ca lutul
şi mi se lipeşte** limba de cerul gurii: m-ai adus în ţărâna morţii.
*Prov. 17.22. **Iov 29.10. Plân. 4.4. Ioan 19.28.
16. Căci nişte câini mă înconjoară*, o ceată de nelegiuiţi dau târcoale
împrejurul meu,
mi-au străpuns** mâinile şi picioarele:
*Apoc. 22.15. **Mat. 27.35. Marc. 15.24. Luca 23.33 Ioan 19. 23,37; 20.25.
17. toate oasele aş putea să mi le număr.

Ei însă pândesc* şi mă privesc;

*Luca 23.27,35.

18. îşi împart* hainele mele între ei şi trag la sorţi pentru cămaşa mea.

*Luca 23.34. Ioan 19.23,24.

19. Dar Tu, Doamne, nu Te depărta*! Tu, Tăria mea, vino degrabă în
ajutorul meu!

*Vers. 16. Ps. 10.1.

20. Scapă-mi sufletul de sabie
şi viaţa* din ghearele câinilor**!

*Vers. 16. **Ps. 35.17.

21. Scapă-mă* din gura leului
şi scoate-mă** din coarnele bivolului !

*2 Tim. 4.17. **Isa. 34.7. Fapt. 4.27.

22. Voi vesti* Numele Tău fraţilor** mei
şi Te voi lăuda în mijlocul adunării.

*Ps. 40.9. Evr. 2.12. **Ioan 20.17. Rom. 8.29.

23. Cei ce* vă temeţi de Domnul, lăudaţi-L!
Voi toţi, sămânţa lui Iacov, slăviţi-L!
Cutremuraţi-vă înaintea Lui, voi toţi, sămânţa lui Israel! *Ps. 135.19,20.

24. Căci El nici nu dispreţuieşte, nici nu urăşte necazurile celui nenorocit
şi nu-Şi ascunde faţa de el, ci* îl ascultă când strigă către El. *Evr. 5.7.

25. În adunarea cea mare, Tu* vei fi pricina laudelor mele:
şi-mi voi împlini jurămintele** în faţa celor care se tem de Tine.

*Ps. 35.18; 40.9,10; 111.1. **Ps. 66.13; 116.14. Ecl. 5.4.

26. Cei săraci* vor mânca şi se vor sătura,
cei ce caută pe Domnul, Îl vor lăuda: veselă
să vă fie inima** pe veci!

*Lev. 7.11,12,15,16. Ps. 69.32. Isa. 65.13. **Ioan 6.51.

27. Toate* marginile pământului îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul:
toate familiile neamurilor** se vor închina înaintea Ta.

*Ps. 2.8; 72.11; 86.9; 98.3. Isa. 49.6. **Ps. 96.7.

28. Căci* a Domnului este împărăţia:
El stăpâneşte peste popoare.

*Ps. 47.8. Obad. 21. Zah. 14.9. Mat. 6.13.

29. Toţi cei puternici* de pe pământ vor mânca şi se vor închina şi ei;
înaintea Lui se vor pleca toţi** cei ce se coboară în ţărână, cei ce nu pot
să-şi păstreze viaţa.

*Ps. 45.12. **Isa.26.19. Filp. 2.10.

30. O sămânţă de oameni Îi va sluji;
şi se va vorbi* despre Domnul către cei ce vor veni** după ei[1]. *Ps. 87.6. **Ps. 78.6; 86.9; 102.18.

1.Sau: generaţia următoare;

31. Aceştia vor veni* şi vor vesti dreptatea Lui,
vor vesti lucrarea Lui poporului care se va naşte. *Isa. 60.3. Rom. 3.21,22.

PSALMUL 23

O cântare a lui David.

23 1. Domnul este păstorul* meu: nu voi duce lipsă de nimic**.

*Isa. 40.11. Ier. 23.4. Ezec. 34.11,12,23. Ioan 10.11. 1 Pet. 2.25. Apoc. 7.17. **Filp. 4.19.

2. El mă paşte în* păşuni verzi
şi mă duce la** ape de odihnă;

*Ezec. 34.14. **Apoc. 7.17.

3. îmi înviorează sufletul
şi mă* povăţuieşte pe cărări drepte,
din pricina Numelui Său.

*Ps. 5.8; 31.3. Prov. 8.20.

4. Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei* morţii,
nu mă tem de** nici un rău, căci † Tu eşti cu mine.
Toiagul şi nuiaua Ta mă mângâie.

*Iov 3.5; 10.21,22; 24.17. Ps. 44.19. **Ps. 3.6; 27.1; 118.6. † Isa. 43.2.

5. Tu* îmi întinzi masa în faţa potrivnicilor mei;
îmi ungi capul cu untdelemn**,
şi paharul meu este plin de dă peste el.

*Ps. 104.15. **Ps. 92.10.

6. Da, fericirea şi îndurarea mă vor însoţi în toate zilele vieţii mele,
şi voi locui în Casa Domnului
pentru totdeauna.

PSALMUL 24

Un psalm al lui David.

24 1. Al Domnului este* pământul
cu tot ce este pe el, lumea şi cei ce o locuiesc!

*Exod 9.29; 19.5. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 50.12. 1 Cor. 10. 26,28.

2. Căci* El l-a întemeiat pe mări şi l-a întărit pe râuri.

*Gen. 1.9. Iov 38.6. Ps. 104.5; 136.6. 2 Pet. 3.5.

3. Cine* va putea să se suie la muntele Domnului?
Cine se va ridica până la locul Lui cel sfânt?

*Ps. 15.1.

4. Cel* ce are mâinile nevinovate** şi inima curată †,
cel care nu-şi dedă sufletul la minciună şi nu jură †† ca să înşele.

*Isa. 33.15,16. **Iov 17.9. 1 Tim. 2.8. † Mat. 5.8. †† Ps. 15.4.

5. Acela va primi binecuvântarea Domnului,
starea după voia Lui[1] dată de Dumnezeul
mântuirii lui.
6. Acesta este poporul celor ce-L cheamă,
a celor ce caută* faţa Ta,
Dumnezeul lui Iacov.
*Ps. 27.8; 105.4. (Oprire)
7. Porţi, ridicaţi-vă* capetele;
ridicaţi-vă, porţi veşnice,
ca** să intre Împăratul slavei!
*Isa. 26.2. **Ps. 97.6. Hag. 2.7. Mal. 3.1. 1 Cor. 2.8.
8. „Cine este acest Împărat al slavei?"
Domnul cel tare şi puternic,
Domnul cel viteaz în lupte.
9. Porţi, ridicaţi-vă capetele;
ridicaţi-le, porţi veşnice,
ca să intre Împăratul slavei!
10. „Cine este acest Împărat al slavei?"
Domnul oştirilor:
El este Împăratul slavei! (Oprire)

PSALMUL 25

Un psalm al lui David.

25 1. La Tine*, Doamne, îmi înalţ sufletul. *Ps. 86.4; 143.8. Plân. 3.41.
2. În Tine, Dumnezeule, mă încred*: să nu fiu dat de ruşine,
ca să** nu se bucure vrăjmaşii mei de mine!
*Ps. 22.5; 31.1; 34.8. Isa. 28.16; 49.23. Rom. 10.11. **Ps. 13.4.
3. Da, toţi cei ce nădăjduiesc în Tine nu vor fi daţi de ruşine:
ci de ruşine vor fi daţi cei ce Te părăsesc fără temei.
4. Arată-mi, Doamne, căile* Tale şi învaţă-mă cărările Tale.
*Exod 33.13. Ps. 5.8; 27.11; 86.11; 119; 143.8,10.
5. Povăţuieşte-mă în adevărul Tău şi învaţă-mă;
căci Tu eşti Dumnezeul mântuirii mele,
Tu eşti nădejdea mea în fiecare zi!
6. Adu-Ţi aminte, Doamne, de îndurarea* şi bunătatea Ta;
căci sunt veşnice.
*Ps. 103.17; 106.1; 107.1. Isa. 63.15. Ier. 33.11.
7. Nu-Ţi aduce aminte de greşelile* din tinereţea mea, nici de fărădelegile mele;
ci adu-Ţi aminte de mine, după** îndurarea Ta, pentru bunătatea Ta, Doamne!
*Iov 13.26; 20.11. Ier. 3.25. **Ps. 51.1.
8. Domnul este bun şi drept!
De aceea arată El păcătoşilor calea.
9. El face pe cei smeriţi să umble în tot ce este drept.
El învaţă pe cei smeriţi calea Sa.
10. Toate cărările Domnului sunt îndurare şi credincioşie
pentru cei ce păzesc legământul şi mărturiile Lui.
11. Pentru* Numele Tău, Doamne, iartă-mi fărădelegea,
căci** mare este!
*Ps. 31.3; 79.9; 109.21; 143.11. **Rom. 5.20.
12. Cine este omul care se teme de Domnul?
Aceluia* Domnul îi arată calea pe care trebuie s-o aleagă. *Ps. 37.23.
13. El* va locui în fericire,
şi sămânţa** lui va stăpâni ţara.
*Prov. 19.23. **Ps. 37.11,22,29.
14. Prietenia* Domnului este pentru cei ce se tem de El,
şi legământul făcut cu El le dă învăţătură. *Prov. 3.32. Ioan 7.17; 15.15.
15. Eu îmi întorc necurmat ochii* spre Domnul,
căci El îmi va scoate picioarele din laţ.
*Ps. 141.8.
16. Priveşte-mă* şi ai milă de mine, căci sunt părăsit şi nenorocit.
*Ps. 69.16; 86.16.
17. Neliniştea inimii mele creşte: scoate-mă din necazul meu!
18. Uită-Te* la ticăloşia şi truda mea şi iartă-mi toate păcatele mele. *2 Sam. 16.12.
19. Vezi cât de mulţi sunt vrăjmaşii mei
şi cu ce ură grozavă mă urmăresc.
20. Păzeşte-mi sufletul şi scapă-mă! Nu* mă lăsa să fiu dat de ruşine când
mă încred în Tine! *Vers. 2.
21. Să mă ocrotească nevinovăţia şi neprihănirea,
pentru că îmi pun nădejdea în Tine!
22. Izbăveşte*, Dumnezeule, pe Israel din toate necazurile lui. *Ps. 130.8.

PSALMUL 26

26 1. Fă-mi* dreptate, Doamne, căci umblu** în nevinovăţie şi mă † încred în Domnul fără şovăire.
*Ps. 7.8. **2 Împ. 20.3. Vers. 11. Prov. 20.7. † Ps. 28.7; 31.14. Prov. 29.25.
2. Cercetează-mă*, Doamne, încearcă-mă,
trece-mi prin cuptorul de foc lăuntrul fiinţei
şi inima! *Ps. 7.9; 17.3; 66.10; 139.23. Zah. 13.9.
3. Căci bunătatea Ta este înaintea ochilor mei,
şi umblu* în adevărul Tău. *2 Împ. 20.3.

1.Sau: neprihănire, dreptate, îndreptăţire (ca în Rom. 3.21);

4. Nu stau împreună cu* oamenii mincinoşi
şi nu merg împreună cu oamenii vicleni.
*Ps. 1.1. Ier. 15.17.
5. Urăsc* adunarea celor ce fac răul şi** nu
stau împreună cu cei răi.
*Ps. 31.6; 139.21,22. **Ps. 1.1.
6. Îmi spăl mâinile în* nevinovăţie şi aşa
înconjur altarul Tău, Doamne,
*Exod 30.19,20. Ps. 73.13. 1 Tim. 2.8.
7. ca să izbucnesc în mulţumiri
şi să istorisesc toate minunile Tale.
8. Doamne, eu iubesc* locaşul Casei Tale
şi locul în care locuieşte slava Ta.
*Ps. 27.4.
9. Nu-mi* lua sufletul împreună cu păcătoşii,
nici viaţa cu oamenii care varsă sânge,
*1 Sam. 25.29. Ps. 28.3.
10. ale căror mâini sunt nelegiuite
şi a căror dreaptă este plină de mită*!
*Exod 23.8. Deut. 16.19. 1 Sam. 8.3. Isa. 33.15.
11. Eu umblu* în nevinovăție; răscumpără-
mă şi ai milă de mine!
*Vers. 1.
12. Piciorul* meu stă pe calea cea dreaptă**:
voi binecuvânta pe Domnul în † adunări.
*Ps. 40.2. **Ps. 27.11. † Ps. 22.22; 107.32; 111.1.

PSALMUL 27

Un psalm al lui David.

27 1. Domnul este lumina* şi mântui-
rea** mea: de cine să mă tem?
Domnul † este sprijinitorul vieţii mele: de ci-
ne să-mi fie frică?
*Ps. 84.11. Isa. 60.19,20. Mica 7.8. **Exod 15.2. † Ps. 62.2,6; 118.14,21. Isa. 12.2.
2. Când înaintează cei răi împotriva mea,
ca* să-mi mănânce carnea, tocmai ei - prigo-
nitorii şi vrăjmaşii mei -, se clatină şi cad.
*Ps. 14.4.
3. Chiar o oştire de* ar tăbărî împotriva mea,
inima mea tot nu s-ar teme.
Chiar război de s-ar ridica împotriva mea,
tot plin de încredere aş fi. *Ps. 3.6.
4. Un* lucru cer de la Domnul şi-l doresc
fierbinte:
aş vrea să locuiesc** toată viaţa mea în Casa
Domnului, ca să privesc frumuseţea †
Domnului şi să mă minunez în Templul Lui.
*Ps. 26.8. **Ps. 65.4. Luca 2.37. † Ps. 90.17.
5. Căci El mă va ocroti în coliba Lui, în* ziua
necazului,
mă va ascunde sub acoperişul cortului Lui
şi mă va înălţa pe** o stâncă.
*Ps. 31.20; 83.3; 91.1. Isa. 4.6. **Ps. 40.2.
6. Iată că mi se înalţă capul* peste vrăjmaşii
mei, care mă înconjoară:
voi aduce jertfe în cortul Lui,
în sunetul trâmbiţei,
voi cânta şi voi lăuda pe Domnul. *Ps. 3.3.
7. Ascultă-mi, Doamne, glasul când Te chem:
ai milă de mine şi ascultă-mă!
8. Inima îmi zice din partea Ta: „Caută* faţa
Mea!”
Şi faţa Ta, Doamne, o caut!
*Ps. 24.6; 105.4.
9. Nu-mi* ascunde faţa Ta,
nu depărta cu mânie pe robul Tău! Tu eşti aju-
torul meu, nu mă lăsa, nu mă părăsi,
Dumnezeul mântuirii mele! *Ps. 69.17; 143.7.
10. Căci* tatăl meu şi mama mea mă pără-
sesc,
dar Domnul mă primeşte. *Isa. 49.15.
11. Învaţă-mă*, Doamne, calea Ta şi povăţu-
ieşte-mă pe cărarea cea dreaptă,
din pricina vrăjmaşilor mei.
*Ps. 25.4; 86.11; 119.
12. Nu* mă lăsa la bunul plac al potrivnicilor
mei!
Căci împotriva mea se ridică nişte martori**
mincinoşi şi nişte oameni care nu suflă †
decât asuprire.
*Ps. 35.25. **1 Sam. 22.9. 2 Sam. 16.7,8. Ps. 35.11. † Fapt. 9.1.
13. O! dacă n-aş fi încredinţat că voi vedea
bunătatea Domnului
pe* pământul celor vii!...
*Ps. 56.13; 116.9; 142.5. Ier. 11.19. Ezec. 26.20.
14. Nădăjduieşte* în Domnul!
Fii tare, îmbărbătează-ţi inima
şi pune-ţi nădejdea în Domnul!
*Ps. 31.24; 62.1,5; 130.5. Isa. 25.9. Hab. 2.3.

PSALMUL 28

Un psalm al lui David.

28 1. Doamne, către Tine strig, Stânca
mea! Nu* rămâne surd la glasul meu,
ca** nu cumva, dacă Te vei depărta fără să-
mi răspunzi, să ajung ca cei ce se coboară
în groapă. *Ps. 83.1. **Ps. 88.4; 143.7.
2. Ascultă glasul rugăciunilor mele, când strig
către Tine
şi când* îmi ridic mâinile spre** locaşul Tău
cel sfânt.
*1 Împ. 6.22,23; 8.28,29. Ps. 5.7. **Ps. 138.2.
3. Nu* mă lua de pe pământ împreună cu cei
răi

şi cu oamenii nelegiuiţi,
care** vorbesc de pace aproapelui lor,
dar au răutatea în inimă.

*Ps. 26.9. **Ps. 12.2; 55.21; 62.4. Ier. 9.8.

4. Răsplăteşte-le* după lucrările lor şi după răutatea faptelor lor, răsplăteşte-le după
lucrarea mâinilor lor!
Dă-le plata care li se cuvine!

*2 Tim. 4.14. Apoc. 18.6.

5. Căci ei* nu iau aminte la lucrările Domnului,
nici la lucrarea mâinilor Lui.
El îi va doborî şi nu-i va mai ridica!

*Iov 34.27. Isa. 5.12.

6. Binecuvântat să fie Domnul,
căci ascultă glasul rugăciunilor mele.
7. Domnul este tăria* mea şi scutul meu;
în El mi se** încrede inima şi sunt ajutat.
De aceea îmi este plină de veselie inima şi-L laud prin cântările mele.

*Ps. 18.2. **Ps. 13.5; 22.4.

8. Domnul este tăria poporului Său, El este stânca* izbăvitoare[1] a unsului Său.

*Ps. 20.6.

9. Mântuieşte, Doamne, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea* Ta!
Fii păstorul şi** sprijinitorul lor în veci!

*Deut. 9.29. 1 Împ. 8.51,53. **Ezra 1.4.

PSALMUL 29

Un psalm al lui David.

29 1. Fiii lui Dumnezeu, daţi* Domnului, daţi-I Domnului slavă şi cinste.

*1 Cron. 16.28,29. Ps. 96.7-9.

2. Daţi Domnului slava cuvenită Numelui Lui!
Închinaţi-vă Domnului în splendoarea* sfinţeniei!

*2 Cron. 20.21.

3. Glasul Domnului răsună pe ape,
Dumnezeul* slavei face să bubuie tunetul:
Domnul este pe ape mari.

*Iov 37.4,5.

4. Glasul Domnului este puternic, glasul Domnului este măreţ.
5. Glasul Domnului sfărâmă cedrii; Domnul sfărâmă cedrii* Libanului;

*Isa. 2.13.

6. îi* face să sară ca nişte viţei,
şi Libanul şi Sirionul** sar ca nişte pui de bivoli.

*Ps. 114.4. **Deut. 3.9.

7. Glasul Domnului face să ţâşnească flăcări de foc,
8. glasul Domnului face să se cutremure pustiul;
Domnul face să tremure pustiul Cades*.

*Num. 13.26.

9. Glasul Domnului face pe cerboaice* să nască;
El despoaie pădurile; în locaşul Lui
totul strigă: „Slavă!”

*Iov 39.1-3.

10. Domnul stătea* pe tronul Lui când a fost potopul,
şi Domnul împărăţeşte în** veci.

*Gen. 6.17. Iov 38.8,25. **Ps. 10.16.

11. Domnul* dă tărie poporului Său, Domnul binecuvântează poporul Său cu pace.

*Ps. 28.8.

PSALMUL 30

Un psalm. O cântare pentru sfinţirea Casei Domnului, făcută de David.

30 1. Te înalţ, Doamne, căci m-ai* ridicat şi n-ai lăsat pe vrăjmaşii mei să se bucure** de mine.

*Ps. 28.9. **Ps. 25.2; 35.19,24.

2. Doamne Dumnezeule, eu am strigat către Tine,
şi Tu m-ai vindecat*.

*Ps. 6.2; 103.3.

3. Doamne, Tu mi-ai ridicat* sufletul din Locuinţa morţilor,
Tu m-ai adus la viaţă din mijlocul celor ce se coboară** în groapă.

*Ps. 86.13. **Ps. 28.1.

4. Cântaţi* Domnului, voi cei iubiţi de El,
amintiţi prin laudele voastre Numele Lui cel sfânt!

*1 Cron. 16.4. Ps. 97.12.

5. Căci mânia Lui ţine numai o clipă*,
dar îndurarea Lui ţine toată** viaţa:
seara vine plânsul, iar dimineaţa †, veselia.

*Ps. 103.9. Isa. 26.20; 54.7,8. 2 Cor. 4.17. **Ps. 63.3. † Ps. 126.5.

6. Când îmi mergea bine*, ziceam: „Nu mă voi clătina niciodată!”

*Iov 29.18.

7. Doamne, prin bunăvoinţa Ta mă aşezaseşi pe un munte tare...
dar Ţi-ai ascuns* faţa şi m-am tulburat.

*Ps. 104.29.

8. Doamne, eu am strigat către Tine şi m-am rugat Domnului, zicând:
9. „Ce vei câştiga dacă-mi verşi sângele
şi mă cobori în groapă?
Poate să Te laude ţărâna*?
Poate ea să vestească credincioşia Ta?

*Ps. 6.5; 88.11; 115.17; 118.17. Isa. 38.18.

10. Ascultă, Doamne, ai milă de mine!
Doamne, ajută-mă!”
11. Şi mi-ai prefăcut* tânguirile în veselie,

1.Sau: puterea salvatoare;

mi-ai dezlegat sacul de jale şi m-ai încins cu bucurie, *2 Sam. 6.14. Isa. 61.3. Ier. 31.4.
12. pentru ca inima mea să-Ţi cânte, şi să nu stea mută.
Doamne Dumnezeule,
eu pururi Te voi lăuda!

PSALMUL 31

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

31 1. Doamne, în Tine* mă încred: să nu fiu dat de ruşine niciodată. Izbăveşte-mă, în** dreptatea Ta!
*Ps. 22.5; 25.2; 71.1. Isa. 49.23. **Ps. 143.1.
2. Pleacă-Ţi* urechea spre mine, grăbeşte-Te de-mi ajută!
Fii pentru mine o stâncă ocrotitoare, o cetăţuie unde să-mi găsesc scăparea!
*Ps. 71.2.
3. Căci* Tu eşti stânca mea, cetăţuia mea,
şi, pentru** Numele Tău, mă vei povăţui şi mă vei călăuzi. *Ps. 18.2. **Ps. 23.3; 25.11.
4. Scoate-mă din laţul pe care mi
l-au întins vrăjmaşii.
Căci Tu eşti ocrotitorul meu!
5. În mâinile* Tale îmi încredinţez duhul:
Tu mă vei izbăvi, Doamne Dumnezeul adevărului! *Luca 23.46. Fapt. 7.59.
6. Eu urăsc pe cei ce* se alipesc idolilor deşerţi
şi mă încred în Domnul. *Iona 2.8.
7. Fă-mă să mă veselesc şi să mă bucur de îndurarea Ta,
căci ai văzut întristarea mea, ştii* neliniştea sufletului meu *Ioan 10.27.
8. şi nu mă vei da* în mâinile vrăjmaşului,
ci îmi vei pune picioarele** la loc larg.
*Deut. 32.30. 1 Sam. 17.46; 24.18. **Ps. 4.1; 18.19.
9. Ai milă de mine, Doamne, căci sunt în strâmtorare:
faţa, sufletul şi trupul mi s-au topit*
de întristare; *Ps. 6.7.
10. mi se sfârşeşte viaţa în durere şi anii în suspine.
Mi s-au sleit puterile din pricina fărădelegii mele şi-mi putrezesc oasele*!
*Ps. 32.3; 102.3.
11. Din pricina potrivnicilor mei, am ajuns* de mare batjocură pentru vecinii** mei şi de groază pentru prietenii mei;
cei ce † mă văd pe drum fug de mine.
*Ps. 41.8. Isa. 53.4. **Iov 19.13. Ps. 38.11; 88.8,18. † Ps. 64.8.
12. Sunt uitat de* inima lor ca un mort,
am ajuns ca un vas sfărâmat.
*Ps. 88.4,5.
13. Aud* vorbele rele ale multora, văd spaima** care domneşte împrejur, când se sfătuiesc † ei împreună împotriva mea
şi uneltesc să-mi ia viaţa.
*Ier. 20.10. **Ier. 6.25; 20.3. Plân. 2.22. † Mat. 27.1.
14. Dar eu mă încred în Tine, Doamne,
şi zic: „Tu eşti Dumnezeul meu!”
15. Soarta mea este în mâna Ta; scapă-mă de vrăjmaşii şi de prigonitorii mei!
16. Fă* să lumineze faţa Ta peste robul Tău, scapă-mă, prin îndurarea Ta!
*Num. 6.25,26. Ps. 4.6; 67.1.
17. Doamne, să nu* rămân de ruşine când Te chem.
Ci să rămână de ruşine cei răi şi ei să se coboare muţi** în Locuinţa morţilor!
*Ps. 25.2. **1 Sam. 2.9. Ps. 115.17.
18. Să amuţească* buzele mincinoase, care vorbesc** cu îndrăzneală,
cu trufie şi dispreţ împotriva celui neprihănit!
*Ps. 12.3. **1 Sam. 2.3. Ps. 94.4. Iuda 15.
19. O, cât* de mare este bunătatea Ta, pe care o păstrezi pentru cei ce se tem de Tine
şi pe care o arăţi celor ce se încred în Tine,
în faţa fiilor oamenilor! *Isa. 64.4. 1 Cor. 2.9.
20. Tu* îi ascunzi la adăpostul feţei Tale de cei care-i prigonesc,
îi** ocroteşti în cortul Tău de limbile care-i clevetesc. *Ps. 27.5; 32.7. **Iov 5.21.
21. Binecuvântat să fie Domnul, căci Şi-a arătat în* chip minunat
îndurarea faţă de mine: parc-aş fi fost într-o** cetate întărită.
*Ps. 17.7. **1 Sam. 23.7.
22. În* pornirea mea nechibzuită ziceam: „Sunt izgonit** dinaintea Ta!”
Dar Tu ai auzit glasul rugăciunilor mele,
când am strigat spre Tine.
*1 Sam. 23.26. Ps. 116.11. **Isa. 38.11,12. Plân. 3.54. Iona 2.4.
23. Iubiţi-L*, pe Domnul, toţi sfinţii Săi!
Căci Domnul păzeşte pe cei credincioşi,
şi pedepseşte aspru pe cei mândri. *Ps. 34.9.
24. Fiţi tari* şi îmbărbătaţi-vă inima,
toţi cei care nădăjduiţi în Domnul!
*Ps. 27.14.

PSALMUL 32

Un psalm al lui David. O învăţătură.

32 1. Ferice de cel cu fărădelegea[1] iertată* şi de cel cu păcatul[3] acoperit!
*Ps. 85.2. Rom. 4.6-8.
2. Ferice de omul căruia nu-i ţine în seamă* Domnul nelegiuirea[2]
şi în** duhul căruia nu este viclenie!
*2 Cor. 5.19. **Ioan 1.47.
3. Câtă vreme am tăcut, mi se topeau oasele de gemetele mele necurmate.
4. Căci zi şi noapte mâna* Ta apăsa asupra mea;
mi se usca vlaga[1] cum se usucă pământul de seceta verii. *1 Sam. 5.6,11. Iov 33.7. Ps. 38.2. (Oprire)
5. Atunci Ţi-am mărturisit păcatul meu şi nu mi-am ascuns fărădelegea.
Am zis*: „Îmi voi mărturisi Domnului fărădelegile!"
Şi Tu ai iertat vina păcatului meu.
*Prov. 28.13. Isa. 65.24. Luca 15.18,21, etc. 1 Ioan 1.9.(Oprire)
6. De aceea* orice om evlavios să se roage** Ţie la vreme potrivită!
Şi, chiar de s-ar vărsa ape mari, pe el nu-l vor atinge deloc. *1 Tim. 1.16. **Isa. 55.6. Ioan 7.34.
7. Tu* eşti ocrotirea mea, Tu mă scoţi din necaz,
Tu mă înconjori cu cântări** de izbăvire.
*Ps. 9.9; 27.5; 31.20; 119.114. **Exod 15.1. Judc. 5.1. 2 Sam. 22.1. (Oprire)
8. „Eu - zice Domnul - te voi învăţa şi-ţi voi arăta calea pe care trebuie s-o urmezi,
te voi sfătui şi voi avea privirea îndreptată asupra ta."
9. Nu* fiţi ca un cal sau ca un catâr fără** pricepere,
pe care-i struneşti cu un frâu şi o zăbală ca să nu se apropie de tine.
*Prov. 26.3. Iac. 3.3. **Iov 35.11.
10. De multe* dureri are parte cel rău, dar cel ce** se încrede în Domnul este
înconjurat cu îndurarea Lui.
*Prov. 13.21. Rom. 2.9. **Ps. 34.8; 84.12. Prov. 16.20. Ier. 17.7.
11. Neprihăniţilor, bucuraţi-vă* în Domnul şi veseliţi-vă!
Scoateţi strigăte de bucurie, toţi cei cu inima fără prihană! *Ps. 64.10; 68.3.

PSALMUL 33

33 1. Neprihăniţilor, bucuraţi-vă în* Domnul!
Oamenilor** fără prihană le stă bine

1.Fărădelege(gr) anomia=păcat extrem,viciu 2.Nelegiuire=avon,perversitate;3.Păcat=hamartia,eroare,eşec;există o gradare a infracţiunii

cântarea de laudă. *Ps. 32.11; 97.12. **Ps. 147.1.
2. Lăudaţi pe Domnul cu harpa,
lăudaţi-L cu lira cu* zece coarde.
*Ps. 92.3; 144.9.
3. Cântaţi-I* o cântare nouă!
Faceţi să răsune coardele şi glasurile voastre!
*Ps. 96.1; 98.1; 144.9; 149.1. Isa. 42.10. Apoc. 5.9.
4. Căci Cuvântul Domnului este drept,
şi toată lucrarea Lui este făcută cu credincioşie[1].
5. El* iubeşte dreptatea şi judecata dreaptă;
bunătatea** Domnului umple pământul.
*Ps. 11.7; 45.7. **Ps. 119.64.
6. Cerurile au fost făcute prin* Cuvântul Domnului,
şi toată** oştirea lor prin † suflarea gurii Lui.
*Gen. 1.6,7. Evr. 11.3. 2 Pet. 3.5. **Iov 26.13. † Gen. 2.1.
7. El* îngrămădeşte apele mării laolaltă
şi pune adâncurile în cămări.
*Gen. 1.9. Iov 26.10; 38.8.
8. Tot pământul să se teamă de Domnul!
Toţi locuitorii lumii să tremure înaintea Lui!
9. Căci El* zice şi se face;
porunceşte, şi ce porunceşte ia fiinţă.
*Gen. 1.3. Ps. 148.5.
10. Domnul* răstoarnă sfaturile neamurilor,
zădărniceşte planurile popoarelor.
*Isa. 8.10; 19.3.
11. Dar sfaturile* Domnului dăinuie pe veci,
şi planurile inimii Lui, din generaţie în generaţie. *Iov 23.13. Prov. 19.21. Isa. 46.10.
12. Ferice* de poporul al cărui Dumnezeu este Domnul!
Ferice de poporul pe care Şi-l alege** El ca moştenire! *Ps. 65.4; 144.15. **Exod 19.5. Deut. 7.6
13. Domnul priveşte din* înălţimea cerurilor
şi vede pe toţi fiii oamenilor.
*2 Cron. 16.9. Iov 28.24. Ps. 11.4; 14.2. Prov. 15.3
14. Din locaşul locuinţei Lui,
El priveşte pe toţi locuitorii pământului.
15. El le întocmeşte inima tuturor
şi ia aminte* la toate faptele lor.
*Iov 34.21. Ier. 32.19
16. Nu mărimea oştirii scapă pe împărat*,
nu mărimea puterii izbăveşte pe viteaz;
*Ps. 44.6.
17. calul nu poate* da chezăşia biruinţei,

1.Sau: în adevăr;

şi toată puterea lui nu dă salvarea.
*Ps. 20.7; 147.10. Prov. 21.31.
18. Iată*, ochiul Domnului priveşte peste** cei ce se tem de El,
peste cei ce nădăjduiesc în bunătatea Lui,
*Iov 36.7. Ps. 34.15. 1 Pet. 3.12. **Ps. 147.11.
19. ca să le scape sufletul de la moarte şi să-i ţină* cu viaţă în mijlocul foametei.
*Iov 5.20. Ps. 37.19.
20. Sufletul* nostru nădăjduieşte în Domnul; El** este ajutorul şi scutul nostru.
*Ps. 62.1,5; 130.6. **Ps. 115.9-11.
21. Da, inima* noastră îşi găseşte bucuria în El,
căci avem încredere în Numele Lui cel sfânt.
*Ps. 13.5. Zah. 10.7. Ioan 16.22.
22. Doamne, fie îndurarea Ta peste noi după cum o nădăjduim noi de la Tine!

PSALMUL 34[1]

Un psalm alcătuit de David când s-a prefăcut nebun în faţa lui Abimelec şi a plecat alungat de el.

34 1. Voi binecuvânta* pe Domnul în orice vreme; lauda Lui va fi totdeauna în gura mea. *Efes. 5.20. 1 Tes. 5.18. 2 Tes. 1.3; 2.13.
2. Să mi se laude* sufletul în Domnul! Să asculte cei** nenorociţi şi să se bucure.
*Ier. 9.24. 1 Cor. 1.31. 2 Cor. 10.17. **Ps. 119.74; 142.7.
3. Înălţaţi-L* pe Domnul împreună cu mine. Să lăudăm cu toţii Numele Lui!
*Ps. 69.30. Luca 1.46.
4. Eu L-am căutat* pe Domnul şi mi-a răspuns:
m-a izbăvit din toate temerile mele.
*Mat. 7.7. Luca 11.9.
5. Când îţi întorci privirile spre El,
te luminezi de bucurie,
şi nu ţi se umple faţa de ruşine.
6. Când strigă un nenorocit*, Domnul aude
şi-l scapă din** toate necazurile lui.
*Ps. 3.4. **2 Sam. 22.1. Vers. 17,19.
7. Îngerul* Domnului îşi face tabăra** în jurul celor ce se tem de El
şi-i scapă din primejdie.
*Dan. 6.22. Evr. 1.14. **Gen. 32.1,2. 2 Împ. 6.17. Zah. 9.8.
8. Gustaţi* şi vedeţi ce bun este Domnul!
Ferice** de omul care se încrede în El!
*1 Pet. 2.3. **Ps. 2.12.
9. Temeţi-vă* de Domnul, voi, sfinţii Lui,
căci de nimic nu duc lipsă cei ce se tem de El!
*Ps. 31.23.
10. Puii de leu* duc lipsă şi li-e foame,
dar** cei ce caută pe Domnul nu duc
lipsă de nici un bine. *Iov 4.10,11. **Ps. 84.11.
11. Veniţi, fiilor, şi ascultaţi-mă,
căci vă voi* învăţa frica de Domnul.
*Ps. 32.8.
12. Cine* este omul care doreşte viaţa
şi vrea să aibă parte de zile fericite?
*1 Pet. 3.10,11.
13. Fereşte-ţi limba de rău,
şi buzele de* cuvinte înşelătoare!
*1 Pet. 2.22.
14. Depărtează-te* de rău şi fă binele;
caută** pacea şi aleargă după ea!
*Ps. 37.27. Isa. 1.16,17. **Rom. 12.18. Evr. 12.14.
15. Ochii* Domnului sunt peste cei fără prihană,
şi urechile Lui iau aminte la strigătele** lor.
*Iov 36.7. Ps. 33.18. 1 Pet. 3.12. **Vers. 6,17.
16. Domnul Îşi întoarce faţa* împotriva celor răi,
ca** să le şteargă pomenirea de pe pământ.
*Lev. 17.10. Ier. 44.11. Amos 9.4. **Prov. 10.7.
17. Când strigă cei neprihăniți, Domnul* aude
şi-i scapă din toate necazurile lor.
*Vers. 6,15,19. Ps. 145.19,20.
18. Domnul este aproape* de cei** cu inima frântă
şi îi mântuieşte pe cei cu duhul zdrobit.
*Ps. 145.18. **Ps. 51.17. Isa. 57.15; 61.1; 66.2.
19. De multe* ori vine nenorocirea peste cel fără prihană,
dar** Domnul îl scapă totdeauna din ea.
*Prov. 24.16. 2 Tim. 3.11,12. **Vers. 6,17.
20. Toate oasele i le păzeşte, ca nici unul*
din ele să nu-i fie zdrobit.
*Ioan 19.36.
21. Răul îi omoară* pe cei răi,
dar vrăjmaşii celui neprihănit
vor fi pedepsiţi. *Ps. 94.23.
22. Domnul scapă* sufletul robilor Săi,
şi nici unul din cei ce se încred în El,
nu va fi condamnat.
*2 Sam. 4.9. 1 Împ. 1.29. Ps. 11.23; 103.4. Plân. 3.58.

PSALMUL 35

Un psalm al lui David.

35 1. Apără-mă* Tu, Doamne, de potrivnicii mei,
luptă** Tu cu cei care se luptă cu mine!
*Ps. 43.1; 119.154. Plân. 3.58. **Exod 14.25.

1.În acrostih: fiecare verset începe în ordine cu literele alfabetului;

2. Ia* platoşa şi scutul
şi ridică-Te să-mi ajuţi. *Isa. 42.13.
3. Învârte suliţa şi închide calea împotriva prigonitorilor mei!
Zi sufletului meu: „Eu sunt mântuirea ta!”
4. Ruşinaţi* şi înfruntaţi să fie cei ce vor să-mi ia viaţa!
Să dea înapoi** şi să roşească cei ce-mi gândesc pieirea!
*Vers. 26. Ps. 40.14,15; 70.2,3. **Ps. 129.5.
5. Să fie* ca pleava luată de vânt şi să-i gonească îngerul Domnului!
*Iov 21.18. Ps. 1.4; 83.13. Isa. 29.5. Osea 13.3.
6. Drumul să le fie întunecos* şi alunecos,
şi să-i urmărească îngerul Domnului!
*Ps. 73.18. Ier. 23.12.
7. Căci mi-au întins* laţul lor fără pricină,
pe o groapă pe care au săpat-o fără temei,
ca să-mi ia viaţa; *Ps. 9.15.
8. să-i ajungă* prăpădul pe neaşteptate,
să fie prinşi în laţul** pe care l-au întins,
să cadă în el şi să piară!
*1 Tes. 5.3. **Ps. 7.15,16; 57.6; 141.9,10. Prov. 5.22.
9. Şi atunci mi se va bucura sufletul în Domnul, se* va veseli de mântuirea Lui.
*Ps. 13.5.
10. Toate* oasele mele vor zice: „Doamne, cine** poate, ca Tine,
să scape pe cel nenorocit de unul mai tare decât el,
pe cel nenorocit şi sărac de cel ce-l jefuieşte?” *Ps. 51.8. **Exod 15.11. Ps. 71.19.
11. Nişte martori* mincinoşi se ridică
şi mă întreabă ceea ce nu ştiu.
*Ps. 27.12.
12. Îmi întorc* rău pentru bine: mi-au lăsat sufletul pustiu.
*Ps. 38.20; 109.3-5. Ier. 18.20. Ioan 10.32.
13. Şi eu, când* erau ei bolnavi, mă îmbrăcam cu sac,
îmi smeream sufletul cu post
şi mă rugam** cu capul plecat în piept.
*Iov 30.25. Ps. 69.10,11. **Mat. 10.13. Luca 10.6.
14. Umblam plin de durere ca pentru un prieten, pentru un frate;
cu capul plecat, ca de jalea pentru mamă.
15. Dar, când mă clatin eu, ei se bucură şi se strâng;
se strâng fără ştirea mea*, ca să mă lovească şi mă sfâşie** neîncetat.
*Iov 30.1,8,12. **Iov 16.9.
16. Scrâşnesc* din dinţi împotriva mea
împreună cu cei nelegiuiţi şi batjocoritori la ospeţe. *Iov 16.9. Ps. 37.12. Plân. 2.16.
17. Doamne, până când Te vei uita* la ei?
Scapă-mi sufletul din cursele lor, scapă-mi viaţa** din ghearele acestor pui de lei!
*Hab. 1.13. **Ps. 22.20.
18. Şi eu Te voi lăuda* în adunarea cea mare
şi Te voi slăvi în mijlocul unei mari mulțimi.
*Ps. 22.25,31; 40.9,10; 111.1.
19. Să* nu se bucure de mine cei ce pe nedrept îmi sunt vrăjmaşi,
nici să** nu-şi facă semne cu ochiul
cei ce † mă urăsc fără temei!
*Ps. 13.4; 25.2; 38.16. **Ps. 69.4; 109.3; 119.161. Plân. 3.52. Ioan 15.25. † Iov 15.12. Prov. 6.13; 10.10.
20. Căci ei nu vorbesc de pace,
ci urzesc înşelătorii împotriva oamenilor liniştiţi din ţară.
21. Îşi deschid* gura larg împotriva mea
şi zic: „Ha**! Ha! Ochii noştri îşi văd acum dorinţa împlinită!”
*Ps. 22.13. **Ps. 40.15; 54.7; 70.3.
22. Doamne, Tu vezi*: Nu** tăcea! Nu Te depărta † de mine, Doamne!
*Exod 3.7. Fapt. 7.34. **Ps. 28.1; 83.1. † Ps. 10.1; 22.11, 19; 38.21; 71.12.
23. Trezeşte-Te şi scoală-Te* să-mi faci dreptate!
Dumnezeul meu şi Domnul meu,
apără-mi cauza! *Ps. 44.23; 80.2.
24. Judecă-mă[1]* după** dreptatea Ta,
Doamne Dumnezeul meu,
ca să † nu se bucure ei de mine!
*Ps. 26.1. **2 Tes. 1.6. † Vers. 19.
25. Să* nu zică în inima lor: „Aha! iată ce doream!”
Să nu zică: „L-am înghiţit**!”
*Ps. 27.12; 70.3; 140.8. **Plân. 2.16
26. Ci să fie ruşinaţi* şi înfruntaţi toţi cei ce se bucură de nenorocirea mea!
Să se îmbrace** cu ruşine şi ocară cei ce se ridică † împotriva mea!
*Vers. 4. Ps. 40.14. **Ps. 109.29; 132.18. † Ps. 38.16
27. Să* se bucure şi să se veselească cei ce găsesc plăcere în nevinovăţia mea.
şi să zică** neîncetat: „Mărit să fie
Domnul, care † vrea pacea robului Său!”
*Rom. 12.15. 1 Cor. 12.26. **Ps. 70.4. † Ps. 149.4.
28. Şi atunci limba* mea va lăuda dreptatea Ta, în toate zilele va spune lauda Ta.
*Ps. 50.15; 51.14; 71.24

1.Sau: Fă-mi dreptate!;

PSALMUL 36

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al lui David, robul Domnului.

36 1. Nelegiuirea celui rău zice inimii mele:
„Nu* este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lui.” *Rom. 3.18.
2. Căci se măguleşte* singur în ochii lui,
că nu-i va fi descoperită nelegiuirea,
ca să fie urât. *Deut. 29.19. Ps. 10.3; 49.18.
3. Cuvintele gurii lui sunt minciună
şi înşelătorie*;
A încetat** să mai lucreze cu înţelepciune
şi să facă binele. *Ps. 12.2. **Ier. 4.22.
4. În aşternutul lui se gândeşte la
răutate*,
stă pe** o cale care nu este bună,
şi nu urăşte răul. *Prov. 4.16. Mica 2.1. **Isa. 65.2.
5. Bunătatea Ta, Doamne, ajunge
până* la ceruri şi credincioşia Ta
până la nori. *Ps. 57.10; 108.4.
6. Dreptatea Ta este ca munţii lui
Dumnezeu, şi judecăţile* Tale
sunt ca adâncul cel mare.
Doamne, Tu sprijini pe oameni** şi pe
animale! *Iov 11.8. Ps. 77.19. Rom. 11.33. **Iov 7.20. Ps. 145.9. 1 Tim. 4.10.
7. Cât* de scumpă este bunătatea Ta,
Dumnezeule!
La umbra aripilor Tale găsesc** fiii
oamenilor adăpost.
*Ps. 31.19. **Rut 2.12. Ps. 17.8; 91.4.
8. Se* satură de belşugul Casei Tale,
şi-i adăpi din şuvoiul** desfătărilor † Tale.
*Ps. 65.4. **Iov 20.17. Apoc. 22.1. † Ps. 16.11.
9. Căci* la Tine este izvorul vieţii;
prin** lumina Ta vedem lumina.
*Ier. 2.13. Ioan 4.10,14. **1 Pet. 2.9.
10. Întinde-Ţi şi mai departe bunătatea
peste* cei ce Te cunosc,
şi dreptatea peste cei cu inima neprihănită**!
*Ier. 22.16. **Ps. 7.10; 94.15; 97.11.
11. Să nu m-ajungă piciorul celui mândru
şi să nu mă pună pe fugă mâna celor răi!
12. Cei ce fac fărădelegea au şi început să
cadă;
sunt răsturnaţi şi* nu se vor mai ridica.
*Ps. 1.5.

PSALMUL 37

Un psalm al lui David.

37 1. Nu* te mânia pe cei răi, şi nu te
uita cu invidie la cei ce fac răul;
*Vers. 7. Ps. 73.3. Prov. 23.17; 24.1,19.
2. căci sunt cosiţi iute ca* iarba
şi se veştejesc ca verdeaţa.
*Ps. 90.5,6.
3. Încrede-te în Domnul şi fă binele; locuieşte
în ţară şi umblă în credincioşie.
4. Domnul să-ţi fie desfătarea*,
şi El îţi va da tot ce-ţi doreşte inima.
*Isa. 58.14.
5. Încredinţează-ţi* soarta în mâna Domnului,
încrede-te în El
şi El va lucra,
*Ps. 55.22. Prov. 16.3. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7.
6. El va* face să strălucească dreptatea ta
ca lumina,
şi dreptul tău ca soarele la amiază.
*Iov 11.17. Mica 7.9.
7. Taci[1]* înaintea Domnului şi nădăjduieşte**
în El.
Nu † te mânia pe cel ce izbuteşte în căile lui,
pe omul care îşi împlineşte planurile lui rele.
*Ps. 62.1. **Isa. 30.15. Plân. 3.26. † Vers. 1,8. Ier. 12.1.
8. Lasă mânia, părăseşte furia[2];
nu* te supăra, căci supărarea duce numai
la rău.
*Ps. 73.3. Efes. 4.26.
9. Fiindcă* cei răi vor fi nimiciţi,
iar cei care nădăjduiesc în Domnul vor
stăpâni** ţara.
*Iov 27.13,14. **Vers. 11,22,29. Isa. 57.13.
10. Încă* puţină vreme şi cel rău nu va mai fi;
te vei** uita la locul unde era şi nu va
mai fi.
*Evr. 10.36,37. **Iov 7.10; 20.9.
11. Cei* blânzi vor moşteni ţara şi se vor
desfăta într-un belşug de pace.
*Mat. 5.5.
12. Cel rău face la planuri împotriva celui
neprihănit
şi* scrâşneşte din dinţi împotriva lui.
*Ps. 35.16.
13. Domnul* râde de cel rău, căci vede că-i
vine şi lui ziua**.
*Ps. 2.4. **1 Sam. 26.10.
14. Cei răi trag sabia şi îşi încordează arcul,
ca să doboare pe cel nenorocit şi sărac, ca să
înjunghie pe cei cu inima neprihănită.
15. Dar sabia* lor intră în însăşi inima lor,
şi li se sfărâmă arcurile.
*Mica 5.6.
16. Mai* mult face puţinul celui neprihănit
decât belşugul multor răi.
*Prov. 15.16; 16.8. 1 Tim. 6.6.
17. Căci braţele* celui rău vor fi zdrobite,
dar Domnul îi sprijineşte pe cei neprihăniţi.
*Iov 38.15. Ps. 10.15. Ezec. 30.21, etc.

1.Sau: Rămâi liniştit!; 2.Sau: iuţimea;

18. Domnul* cunoaşte zilele oamenilor cinstiţi;
şi moştenirea lor ţine pe** veci.
*Ps. 1.6. **Isa. 60.21.
19. Ei nu rămân de ruşine în ziua nenorocirii,
ci au de ajuns în* zilele de foamete.
*Iov 5.20. Ps. 33.19.
20. Dar cei răi pier,
şi vrăjmaşii Domnului sunt ca strălucirea
păşunilor: piere, dispare ca* fumul.
*Ps. 102.3.
21. Cel rău ia cu împrumut şi nu dă înapoi;
dar cel neprihănit* este milos şi dă.
*Ps. 112.5,9.
22. Căci* cei binecuvântaţi de Domnul stăpânesc ţara,
dar cei blestemaţi de El sunt** nimiciţi.
*Prov. 3.33. **Vers. 9.
23. Domnul* întăreşte paşii omului, când îi place calea lui;
*1 Sam. 2.9. Prov. 16.9.
24. dacă se* întâmplă să cadă, nu este doborât de tot,
căci Domnul îl apucă cu mâna Sa.
*Ps. 34.19,20; 40.2; 91.12. Prov. 24.16. Mica 7.8. 2 Cor. 4.9.
25. Am fost tânăr şi am îmbătrânit, dar
n-am văzut pe cel neprihănit părăsit,
nici pe urmaşii lui cerşindu-şi* pâinea.
*Iov 15.23. Ps. 59.15; 109.10.
26. Ci el întotdeauna* este milos şi dă cu împrumut;
şi urmaşii lui sunt binecuvântaţi.
*Deut. 15.8,10. Ps. 112.5,9.
27. Depărtează-te* de rău, fă binele, şi vei dăinui pe veci.
*Ps. 34.14. Isa. 1.16,17.
28. Căci Domnul iubeşte* dreptatea şi nu părăseşte pe credincioşii Lui. Totdeauna ei
sunt sub paza Lui, dar** sămânţa celor răi este nimicită.
*Ps. 11.7. **Ps. 21.10. Prov. 2.22. Isa. 14.20.
29. Cei* neprihăniţi vor stăpâni ţara şi vor locui în ea pe veci.
*Prov. 2.21.
30. Gura* celui neprihănit vesteşte înţelepciunea,
şi limba lui trâmbiţează dreptatea.
*Mat. 12.35.
31. Legea* Dumnezeului său este în inima lui; şi nu i se clatină paşii.
*Deut. 6.6. Ps. 40.8; 119.98. Isa. 51.7.
32. Cel rău pândeşte* pe cel neprihănit
şi caută să-l omoare.
*Ps. 10.8.
33. Dar Domnul nu-l* lasă în mâinile lui
şi nu-l condamnă** când vine la judecată.
*2 Pet. 2.9. **Ps. 109.31.
34. Nădăjduieşte* în Domnul, păzeşte calea Lui,
şi El te va înălţa ca să stăpâneşti ţara:
vei vedea pe cei răi nimiciţi**.
*Vers. 9. Ps. 27.14. Prov. 20.22. **Ps. 52.5,6; 91.8.
35. L-am văzut* pe cel rău în toată puterea lui;
se întindea ca un copac verde. *Iov 5.3.
36. Dar, când am trecut a doua oară,
nu mai era* acolo;
l-am căutat, dar nu l-am mai putut găsi.
*Iov 20.5, etc.
37. Uită-te bine la cel neprihănit şi priveşte pe cel fără viclenie;
căci omul* de pace are un viitor[1].
*Isa. 32.17; 57.2.
38. Dar* cei răzvrătiţi sunt nimiciţi cu toţii,
sămânţa celor răi este prăpădită.
*Ps. 1.4; 52.5.
39. Scăparea* celor neprihăniţi vine de la Domnul;
El este ocrotitorul lor la vremea necazului**.
*Ps. 3.8. **Ps. 9.9.
40. Domnul îi* va ajuta şi-i va izbăvi[2];
îi va elibera de cei răi şi-i va scăpa,
pentru că** s-au încrezut în El.
*Isa. 31.5. **1 Cron. 5.20. Dan. 3.17,28; 6.23.

PSALMUL 38

Un psalm al lui David.
Spre aducere aminte.

38 1. Doamne*, nu mă mustra în mânia Ta şi nu mă pedepsi în urgia Ta.
*Ps. 6.1.
2. Căci săgeţile* Tale s-au înfipt în mine şi mâna** Ta apasă asupra mea.
*Iov 6.4. **Ps. 32.4.
3. N-a mai rămas nimic sănătos în carnea mea, din pricina mâniei Tale;
nu mai este nici* o vlagă în oasele mele, în urma păcatului meu. *Ps. 6.2.
4. Căci fărădelegile* mele se ridică deasupra capului meu;
ca o povară grea, sunt** prea grele pentru mine. *Ezra 9.6. Ps. 40.12. **Mat. 11.28.
5. Rănile mele miros greu şi curg
din cauza nebuniei mele.
6. Sunt gârbovit, peste măsură de istovit*;
toată ziua umblu** plin de întristare.
*Ps. 35.14. **Iov 30.28. Ps. 42.9; 43.2.
7. Căci o durere arzătoare* îmi mistuie măruntaiele

1.Sau: urmaş (ca în Ps.109.13); 2.Sau: salva;

şi n-a mai rămas nimic** sănătos în carnea mea.

*Iov 7.5. **Vers 3.

8. Sunt fără putere, zdrobit cu desăvârşire; tulburarea inimii mele mă face să gem*.

*Iov 3.24. Ps. 22.1. Isa. 59.11.

9. Doamne, toate dorinţele mele sunt înaintea Ta,
şi suspinele mele nu-Ţi sunt ascunse.
10. Inima îmi bate cu tărie, puterea mă părăseşte,
şi lumina* ochilor mei nu mai este cu mine.

*Ps. 6.7; 88.9.

11. Prietenii* şi cunoscuţii mei se depărtează** de rana mea,
şi rudele mele stau † deoparte.

*Ps. 31.11. **Luca 10.31,32. † Luca 23.49.

12. Cei ce vor să-mi ia viaţa îşi întind cursele*;
cei ce-mi caută nenorocirea spun** răutăţi şi toată ziua urzesc † înşelătorii.

*2 Sam. 17.1-3. **2 Sam. 16.7,8. † Ps. 35.20.

13. Iar eu* sunt ca un surd, n-aud; sunt** ca un mut, nu deschid gura.

*2 Sam. 16.10. **Ps. 39.2,9.

14. Sunt ca un om care n-aude
şi în gura căruia nu este nici un răspuns.
15. Doamne, în Tine nădăjduiesc*;
Tu vei răspunde, Doamne Dumnezeule!

*2 Sam. 16.12. Ps. 39.7.

16. Căci zic: „Să* nu se bucure vrăjmaşii mei de mine
şi să nu se îngâmfe** împotriva mea,
când mi se clatină piciorul †!”

*Ps. 13.4. **Ps. 35.26. † Deut. 32.35.

17. Căci sunt aproape să cad,
şi durerea mea este totdeauna înaintea mea.
18. Îmi voi mărturisi* fărădelegea, mă doare** de păcatul meu.

*Ps. 32.5. Prov. 28.13. **2 Cor. 7.9,10.

19. Dar vrăjmaşii mei sunt plini de viaţă şi plini de putere;
cei ce mă urăsc fără* temei s-au înmulţit.

*Ps. 35.19.

20. Ei îmi întorc* rău pentru bine,
îmi sunt potrivnici, pentru că** eu urmăresc binele. *Ps. 35.12. **1 Pet. 3.13. Ioan 3.12.
21. Nu mă părăsi, Doamne! Dumnezeule, nu* Te depărta de mine!

*Ps. 35.22.

22. Vino degrabă în ajutorul meu, Doamne, Mântuirea* mea!

*Ps. 27.1; 62.2,6. Isa. 12.2.

PSALMUL 39

Către mai-marele cântăreţilor: pentru Iedutun. Un psalm al lui David.

39 1. Ziceam: „Voi veghea* asupra căilor mele, ca să nu păcătuiesc cu limba; îmi voi pune frâu gurii**, cât † va sta cel rău înaintea mea.”

*1 Împ. 2.4. 2 Împ. 10.31. **Ps. 141.3. Iac. 3.2. † Col. 4.5.

2. Am stat* mut, în tăcere;
am tăcut, măcar că eram nenorocit; şi totuşi
durerea mea a crescut. *Ps. 38.13.
3. Îmi ardea inima în mine,
un foc* lăuntric mă mistuia;
şi atunci mi-a venit cuvântul pe limbă şi am zis: *Ier. 20.9.
4. „Doamne, spune-mi* care este sfârşitul vieţii mele,
care este măsura zilelor mele, ca să ştiu cât de trecător sunt.” *Ps. 90.12; 119.84.
5. Iată că zilele mele sunt cât un lat de palmă,
şi viaţa* mea este ca un nimic înaintea Ta.
Da**, orice om este doar o suflare,
oricât de bine s-ar ţine.

*Ps. 90.4. **Vers. 11. Ps. 62.9; 144.4. (Oprire)

6. Da, omul umblă ca o* umbră, se frământă degeaba,
strânge** la comori şi nu ştie cine le va lua.

*1 Cor. 7.31. Iac. 4.14. **Iov 27.17. Ecl. 2.18,21,26; 5.14. Luca 12.20,21.

7. Acum, Doamne, ce mai pot nădăjdui eu?
În Tine îmi este nădejdea*. *Ps. 38.15.
8. Izbăveşte-mă de toate fărădelegile mele!
Nu mă face de batjocura* celui nebun!

*Ps. 44.13; 79.4.

9. Stau* mut, nu deschid gura,
căci Tu** lucrezi.

*Lev. 10.3. Iov 40.4,5. Ps. 38.13. **2 Sam. 16.10. Iov 2.10.

10. Abate-Ţi* loviturile de la mine! Îmi iese sufletul sub loviturile mâinii Tale.

*Iov 9.34; 13.21.

11. Tu-l pedepseşti pe om şi-l loveşti pentru fărădelegea lui:
îi prăpădeşti*, ca molia, ce are el mai scump.
Da**, orice om este doar o suflare.

*Iov 4.19; 13.28. Isa. 50.9. Osea 5.12. **Vers. 5. (Oprire)

12. Ascultă-mi rugăciunea, Doamne,
şi pleacă-Ţi urechea la strigătele mele!
Nu tăcea în faţa lacrimilor mele!
Căci* sunt un străin înaintea Ta,
un pribeag, ca** toţi părinţii mei.

*Lev. 25.23. 1 Cron. 29. 15. Ps. 119.19. 2 Cor. 5.6. Evr. 11.13. 1 Pet. 1.11; 2.11. **Gen. 47.9.

13. Abate-Ţi* privirea de la mine şi lasă-mă să răsuflu, până nu mă duc şi să** nu mai fiu! *Iov 10.20,21; 14.5,6. **Iov 14.10-12.

PSALMUL 40

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

40 1. Îmi pusesem nădejdea* în Domnul, şi El S-a plecat spre mine, mi-a ascultat strigătele.

*Ps. 27.14; 37.7.

2. M-a scos din groapa pieirii, din fundul mocirlei*;
mi-a pus** picioarele pe stâncă şi mi-a întărit † paşii.

*Ps. 69.2,14. **Ps. 27.5. † Ps. 37.23.

3. Mi-a pus* în gură o cântare nouă, o laudă pentru Dumnezeul nostru.
Mulţi** au văzut lucrul acesta, s-au temut şi s-au încrezut în Domnul.

*Ps. 33.3. **Ps. 52.6.

4. Ferice* de omul care îşi pune încrederea în Domnul
şi care nu** se îndreaptă spre cei trufaşi şi mincinoşi †!

*Ps. 34.8. Ier. 17.7. **Ps. 101.3,7. † Ps. 125.5.

5. Doamne Dumnezeule, multe* sunt minunile şi planurile** Tale pentru mine:
nimeni nu se poate asemăna cu Tine.
Aş vrea să le vestesc şi să le trâmbiţez,
dar numărul lor este prea mare
ca să le povestesc.

*Exod 15.11. Iov 5.9; 9.10. Ps. 71.15; 92.5; 139.6,17. **Isa. 55.8.

6. Tu nu doreşti nici jertfă*, nici dar de mâncare,
ci mi-ai străpuns urechile; nu ceri nici ardere de tot, nici jertfă de ispăşire.

*1 Sam. 15.22. Ps. 50.8;51.16. Isa. 1.11; 66.3. Osea 6.6. Mat. 9.13; 12.7. Evr. 10.5.

7. Atunci am zis: „Iată-mă, vin! - în sulul Cărţii este scris* despre mine -,

*Luca 24.44.

8. vreau* să fac voia Ta, Dumnezeul meu!”
Şi Legea Ta este în** adâncul inimii mele.

*Ps. 119.16,24,47,92. Ioan 4.34. Rom. 7.22. **Ps. 37.31. Ier. 31. 33. 2 Cor. 3.3.

9. Vestesc* îndurarea Ta în adunarea cea mare;
iată că nu-mi închid buzele**.
Tu † ştii lucrul acesta, Doamne!

*Ps. 22.22,25; 35.18. **Ps. 119.13. † Ps. 139.2.

10. Nu* ţin în inima mea îndurarea Ta, ci vestesc adevărul Tău şi mântuirea Ta,
şi nu ascund bunătatea şi credincioşia Ta în adunarea cea mare.

*Fapt. 20.20,27.

11. Tu, Doamne, nu-Ţi opri îndurările Tale;
ci bunătatea* şi credincioşia Ta să mă păzească întotdeauna.

*Ps. 43.3; 57.3; 61.7.

12. Căci rele fără număr mă împresoară,
m-au ajuns* pedepsele pentru nelegiuirile mele; şi nu le mai pot suferi.
Sunt mai multe decât perii capului meu şi mi se înmoaie** inima.

*Ps. 38.4. **Ps. 73.26.

13. Izbăveşte-mă*, Doamne!
Vino, Doamne, degrabă în ajutorul meu.

*Ps. 70.1, etc.

14. Să fie ruşinaţi* şi înfruntaţi toţi cei ce vor să-mi ia viaţa!
Să dea înapoi şi să roşească de ruşine cei care-mi doresc pierzarea!

*Ps. 35.4,26; 70.2,3; 71.13.

15. Să* rămână înlemniţi de ruşinea** lor cei ce-mi zic: „Ha! Ha!”

*Ps. 70.3. **Ps. 73.19.

16. Să se bucure* şi să se veselească în Tine toţi cei ce Te caută!
Cei ce iubesc mântuirea Ta să zică** fără încetare: „Mărit să fie Domnul!”

*Ps. 70.4. **Ps. 35.27.

17. Eu* sunt sărac şi lipsit,
dar Domnul** Se gândeşte la mine.
Tu eşti ajutorul şi izbăvitorul meu: nu zăbovi, Dumnezeul meu! *Ps. 70.5. **1 Pet. 5.7.

PSALMUL 41

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

41 1. Ferice de cel* ce îngrijeşte de cel sărac!
Căci în ziua nenorocirii Domnul îl izbăveşte;

*Prov. 14.21.

2. Domnul îl păzeşte şi-l ţine în viaţă.
El este fericit pe pământ,
şi nu-l* laşi la bunul plac al vrăjmaşilor lui.

*Ps. 27.12.

3. Domnul îl sprijină când este pe patul de suferinţă:
îi uşurezi durerile în toate bolile lui.
4. Eu zic: „Doamne, ai milă de mine!
Vindecă-mi* sufletul! Căci am păcătuit

împotriva Ta.”

*2 Cron. 30.20. Ps. 6.2; 147.3.

5. Vrăjmaşii mei zic cu răutate despre mine:
„Când va muri? Când îi va pieri numele?”
6. Dacă vine cineva să mă vadă, vorbeşte* neadevăruri,
strânge temeiuri ca să mă vorbească de rău;
şi, când pleacă, mă vorbeşte de rău pe afară.

*Ps. 12.2. Prov. 26.24-26.

7. Toţi vrăjmaşii mei şoptesc între ei împotriva mea
şi cred că nenorocirea mea îmi va aduce pieirea.
8. „Este atins rău de tot - zic ei -,
iată-l culcat, n-are să se mai ridice!”
9. Chiar* şi acela cu care trăiam în pace,
în care îmi puneam încrederea şi care**
mânca din pâinea mea,
ridică şi el călcâiul împotriva mea.

*2 Sam. 15.12. Iov 19.19. Ps. 55.12,13,20. Ier. 20.10. **Obad. 7. Ioan 13.18.

10. Dar Tu, Doamne, ai milă de mine şi ridică-mă,
ca să le răsplătesc cum li se cuvine.
11. Prin aceasta voi cunoaşte că mă iubeşti,
dacă nu mă va birui vrăjmaşul meu.
12. Tu m-ai sprijinit, în neprihănirea mea,
şi m-ai* aşezat pe veci înaintea Ta.

*Iov 36.7. Ps. 34.15.

13. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel, din veşnicie în veşnicie!
Amin! Amin! *Ps. 106.48.

CARTEA A DOUA

PSALMUL 42

Către mai-marele cântăreţilor.
Cântarea fiilor lui Core.

42 1. Cum doreşte un cerb izvoarele de apă, aşa Te doreşte sufletul meu pe Tine, Dumnezeule!
2. Sufletul* meu însetează după Dumnezeu,
după Dumnezeul cel** viu;
când mă voi duce şi mă voi arăta înaintea lui Dumnezeu?

*Ps. 63.1; 84.2. Ioan 7.37. **1 Tes. 1.9.

3. Cu lacrimi* mă hrănesc zi şi noapte, când mi se zice fără încetare**:
„Unde este Dumnezeul tău?”

*Ps. 80.5; 102.9. **Vers. 10. Ps. 79.10; 115.2.

4. Mi-aduc aminte şi-mi vărs* tot focul inimii în mine,
când mă gândesc cum mergeam înconjurat
de mulţime şi cum înaintam** în fruntea ei
spre Casa lui Dumnezeu, în mijlocul strigătelor de bucurie şi mulţumire
ale unei mulţimi în sărbătoare.

*Iov 3.0.16 Ps. 62.8. **Isa. 30.29.

5. Pentru ce* te mâhneşti, suflete, şi gemi
înăuntrul meu? Nădăjduieşte** în
Dumnezeu, căci iarăşi Îl voi lăuda;
El este mântuirea mea
şi Dumnezeul meu.

*Vers. 11. Ps. 43.5. **Plân. 3.24.

6. Îmi este mâhnit sufletul în mine, Dumnezeule;
de aceea la Tine mă gândesc, din ţara Iordanului,
din Hermon şi din muntele Miţear.
7. Un val* cheamă un alt val, la vuietul căderii apelor Tale;
toate** talazurile şi valurile Tale trec peste mine. *Ier. 4.20. Ezec. 7.26. **Ps. 88.7. Iona 2.3.
8. Ziua, Domnul îmi dădea* îndurarea Lui,
iar noaptea**, cântam laudele Lui şi înălţam
o rugăciune Dumnezeului vieţii mele.

*Lev. 25.21. Deut. 28.8. Ps. 133.3. **Iov 35.10. Ps. 32.7; 63.6; 149.5.

9. De aceea, zic lui Dumnezeu, Stânca mea:
„Pentru ce mă uiţi?
Pentru ce* trebuie să umblu plin de întristare, sub apăsarea vrăjmaşului?” *Ps. 38.6; 43.2.
10. Parcă mi se sfărâmă oasele cu sabia,
când mă batjocoresc vrăjmaşii mei
şi-mi zic neîncetat*: „Unde este Dumnezeul tău?” *Vers. 3. Ioel 2.17. Mica 7.10.
11. Pentru ce* te mâhneşti suflete şi gemi înăuntrul meu?
Nădăjduieşte în Dumnezeu, căci iarăşi Îl voi lăuda;
El este mântuirea mea şi Dumnezeul meu!

*Vers. 5. Ps. 43.5.

PSALMUL 43

43 1. Fă-mi* dreptate, Dumnezeule, apără-mi** pricina împotriva unui neam nemilos!
Izbăveşte-mă de oamenii plini de viclenie
şi de fărădelege! *Ps. 26.1; 35.24. **Ps. 35.1.
2. Tu eşti Dumnezeul care mă ocroteşte*:
pentru ce m-ai respins?
Pentru ce** trebuie să umblu plin de
întristare sub apăsarea vrăjmaşului?

*Ps. 28.7. **Ps. 42.9.

3. Trimite* lumina şi adevărul Tău,

ca să mă călăuzească
şi să mă ducă la muntele** Tău cel sfânt
şi la locaşurile Tale! *Ps. 40.11; 57.3. **Ps. 3.4.
4. Atunci voi merge la altarul lui Dumnezeu,
la altarul lui Dumnezeu, care este bucuria şi
veselia mea,
şi Te voi lăuda cu harpa, Dumnezeule,
Dumnezeul meu!
5. Pentru ce* te mâhneşti, suflete,
şi gemi înăuntrul meu?
Nădăjduieşte în Dumnezeu, căci iarăşi
Îl voi lăuda:
El este mântuirea mea şi Dumnezeul meu.
*Ps. 42.5,11.

PSALMUL 44

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al fiilor lui Core. O cântare.

44 1. Dumnezeule, am auzit cu urechile noastre şi părinţii* noştri
ne-au povestit lucrările pe care le-ai făcut pe
vremea lor, în zilele de odinioară.
*Exod 12.26,27. Ps. 78.3.
2. Cu mâna Ta* ai izgonit neamuri,
ca să-i sădeşti pe ei,
ai lovit popoare, ca să-i întinzi pe ei.
*Exod 15.17. Deut. 7.1. Ps. 78.55; 80.8.
3. Căci nu* prin sabia lor au pus mâna
pe ţară,
nu braţul lor i-a mântuit, ci dreapta Ta, braţul
Tău, lumina feţei Tale,
pentru că** îi iubeai.
*Deut. 8.17. Ios. 24.12. **Deut. 4.37; 7.7,8.
4. Dumnezeule, Tu* eşti Împăratul meu:
porunceşte mântuirea lui Iacov!
*Ps. 74.12.
5. Cu Tine îi doborâm* pe vrăjmaşii noştri,
cu Numele Tău îi zdrobim pe potrivnici
noştri.
*Dan. 8.4.
6. Căci nu* în arcul meu mă încred,
nu sabia mea mă va scăpa;
*Ps. 33.16. Osea 1.7.
7. ci Tu ne izbăveşti de vrăjmaşii noştri
şi îi faci de ruşine
pe* cei ce ne urăsc.
*Ps. 40.14.
8. Noi, în fiecare zi, ne lăudăm
cu Dumnezeu*
şi pururi slăvim Numele Tău.
*Ps. 34.2. Ier. 9.24. Rom. 2.17. (Oprire)
9. Dar Tu ne respingi*,
ne acoperi de ruşine,
nu mai ieşi cu oştirile noastre;
*Ps. 60.1,10; 74.1; 88.14; 89.38; 108.11.
10. ne faci să dăm* înapoi înaintea vrăjmaşului,
şi cei ce ne urăsc ridică prăzi luate de la noi.
*Lev. 26.17. Deut. 28.25. Ios. 7.8,12.
11. Ne dai* ca pe nişte oi de mâncat
şi ne** risipeşti printre neamuri.
*Rom. 8.36. **Deut. 4.27; 28.64. Ps. 60.1.
12. Vinzi* poporul Tău pe nimic şi nu-l
socoteşti de mare preţ.
*Isa. 52.3,4. Ier. 15.13.
13. Ne faci* de ocara vecinilor noştri, de
batjocura şi de râsul celor ce ne
înconjoară. *Deut. 1.28,37. Ps. 79.4; 80.6.
14. Ne faci* de pomină printre neamuri,
şi** pricină de clătinare din cap
printre popoare.
*Ier. 24.9. **2 Împ. 19.21. Iov 16.4. Ps. 22.7.
15. Ocara mea este totdeauna înaintea mea,
şi ruşinea îmi acoperă faţa,
16. la* glasul celui ce mă batjocoreşte şi mă
ocărăşte,
la vederea vrăjmaşului şi răzbunătorului.
*Ps. 8.2.
17. Toate acestea ni se întâmplă* fără ca noi
să Te fi uitat,
fără să fi călcat legământul Tău:
*Dan. 9.13.
18. da, inima nu ni s-a abătut, paşii* nu ni s-
au depărtat de pe
cărarea Ta,
*Iov 23.11. Ps. 119.51,157.
19. ca* să ne zdrobeşti în locuinţa şacalilor
şi să ne acoperi cu** umbra morţii.
*Isa. 34.13; 35.7. **Ps. 23.4.
20. Dacă am fi uitat Numele Dumnezeului
nostru
şi ne-am fi întins* mâinile spre un dumnezeu străin,
*Iov 11.13. Ps. 68.31.
21. n-ar şti* Dumnezeu lucrul acesta,
El, care cunoaşte tainele inimii?
*Iov 31.14. Ps. 139.1. Ier. 17.10.
22. Dar* din pricina Ta suntem înjunghiaţi în
toate zilele,
suntem priviţi ca nişte oi pentru măcelărie.
*Rom. 8.36.
23. Trezeşte-Te*! Pentru ce dormi Doamne?
Trezeşte-Te! Nu** ne lepăda pe veci!
*Ps. 7.6; 35.23; 59.4,5; 78.65. **Vers. 9.
24. Pentru* ce Îţi ascunzi faţa? Pentru ce uiţi
de nenorocirea şi apăsarea noastră?
*Iov 13.24. Ps. 13.1; 88.14.
25. Căci sufletul ne este doborât* în ţărână
de mâhnire,
trupul nostru este lipit de pământ.
*Ps. 119.25.

26. Scoală-Te, ca să ne ajuţi!
Răscumpără-ne, pentru bunătatea Ta!

PSALMUL 45

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat cum se cântă: „Crinii”. Un psalm al fiilor lui Core. O cântare. O cântare de dragoste.

45 1. Cuvinte pline de farmec îmi clocotesc în inimă şi zic: „Lucrarea mea de laudă este pentru Împăratul!”
Ca pana unui scriitor iscusit să-mi fie limba!
2. Tu eşti cel mai frumos dintre oameni, harul* este turnat pe buzele tale:
de aceea te-a binecuvântat Dumnezeu pe veci. *Luca 4.22.
3. Războinic viteaz*, încinge-ţi sabia**, podoaba şi slava -
*Isa. 9.6. **Isa. 49.2. Evr. 4.12. Apoc. 1.16; 19.15.
4. da, slava* ta! - Fii biruitor, suie-te în carul tău de luptă,
apără adevărul, blândeţea şi neprihănirea,
şi dreapta ta să strălucească prin isprăvi[1] minunate! *Apoc. 6.2.
5. Săgeţile tale sunt ascuţite: sub tine vor cădea popoare,
şi săgeţile tale vor străpunge inima vrăjmaşilor împăratului.
6. Tronul* Tău, Dumnezeule, este veşnic;
toiagul de domnie[2] al împărăţiei Tale este un toiag de dreptate. *Ps. 93.2. Evr. 1.8.
7. Tu* iubeşti dreptatea şi urăşti răutatea.
De aceea, Dumnezeule**, Dumnezeul Tău Te-a uns †
cu un untdelemn de bucurie †† mai presus decât pe tovarăşii Tăi de slujbă.
*Ps. 33.5. **Isa 61.1. † 1 Împ. 1.39,40. †† Ps. 21.6.
8. Smirna*, aloea şi casia îţi umplu de miros plăcut toate veşmintele;
în palatele tale de fildeş te înveselesc instrumentele cu coarde. *Cânt. 1.3.
9. Printre doamnele Tale de onoare sunt fete* de împăraţi;
împărăteasa**, mireasa ta, stă la dreapta ta împodobită cu aur de Ofir.
*Cânt. 6.8. **1 Împ. 2.19.
10. Ascultă, fiică, vezi şi pleacă-ţi urechea;
Uită-ţi* poporul şi casa tatălui tău! *Deut. 21.13.

1.Sau: fapte; 2.Sau: sceptrul (peste tot în text);

11. Şi atunci împăratul îţi va dori frumuseţea.
Şi, fiindcă este domnul* tău, adu-i închinarea ta. *Ps. 95.6. Isa. 54.5.
12. Şi fiica Tirului şi cele mai bogate* din popor vor umbla cu daruri
ca să primească bunăvoinţa ta.
*Ps. 22.29; 72.10. Isa. 49.23; 60.3.
13. Fata* împăratului este plină de strălucire înăuntrul casei împărăteşti;
ea poartă o haină ţesută cu aur.
*Apoc. 7.8.
14. Este adusă înaintea împăratului, îmbrăcată cu* haine brodate şi urmată de fete, însoţitoarele ei, care sunt aduse la tine.
*Cânt. 1.4.
15. Ele sunt duse în mijlocul bucuriei şi veseliei şi intră în casa împăratului.
16. Copiii tăi vor lua locul părinţilor tăi;
îi* vei pune domni în toată ţara.
*1 Pet. 2.9. Apoc. 1.6; 5.10; 20.6.
17. Din generație în generație îţi voi* pomeni numele:
de aceea în veci de veci te vor lăuda popoarele. *Mal. 1.11.

PSALMUL 46

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al fiilor lui Core.
De cântat cu lira. O cântare.

46 1. Dumnezeu este adăpostul* şi sprijinul nostru, un ajutor** care nu lipseşte niciodată în nevoi.
*Ps. 62.7,8; 91.2; 142.5. **Deut. 4.7. Ps. 145.18.
2. De aceea nu ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul
şi s-ar clătina munţii în inima mărilor.
3. Chiar* dacă ar urla şi ar spumega valurile mării
şi s-ar ridica până acolo încât să se cutremure munţii de măreția lor.
*Ps. 93.3,4. Ier. 5.22. Mat. 7.25. (Oprire)
4. Este un râu*, ale cărui izvoare înveselesc cetatea** lui Dumnezeu,
sfântul locaş al locuinţelor Celui Preaînalt.
*Isa. 8.7. **Ps. 48.1,8. Isa. 60.14.
5. Dumnezeu este în* mijlocul ei: ea nu se clatină;
Dumnezeu o ajută în revărsatul zorilor.
*Deut. 23.14. Isa. 12.6. Ezec. 43.7,9. Osea 11.9. Ioel 2.27. Ţef. 3.15. Zah. 2.5,10,11; 8.3.
6. Naţiunile* se frământă,
împărăţiile se clatină,

dar glasul Lui răsună
şi pământul** se topeşte de groază.

*Ps. 2.1. **Ios. 2.9,24.

7. Domnul* oştirilor este cu noi, Dumnezeul lui Iacov este un turn de scăpare pentru noi.

*Num. 14.9. 2 Cron. 13.12. Vers. 11. (Oprire)

8. Veniţi* şi priviţi lucrările Domnului,
lucrurile uimitoare pe care le-a făcut El
pe pământ. *Ps. 66.5.

9. El* a pus capăt războaielor până la marginea pământului;
El a sfărâmat** arcul şi a rupt suliţa, a ars cu † foc carele de război.

*Isa. 2.4. **Ps. 76.3. † Ezec. 39.9.

10. „Opriţi-vă şi să ştiţi că Eu sunt Dumnezeu:
Eu voi fi înălțat* între națiuni, Eu voi fi înălțat pe pământ.” *Isa. 2.11,17.

11. Domnul* oştirilor este cu noi!
Dumnezeul lui Iacov este un turn de
scăpare pentru noi. *Vers. 1. (Oprire)

PSALMUL 47

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al fiilor lui Core.

47 1. Bateţi* din palme toate popoarele! Înălţaţi lui Dumnezeu strigăte de bucurie! *Isa. 55.12.

2. Căci Domnul, Cel Preaînalt, este înfricoşător*:
El este Mare Împărat** peste tot pământul.

*Deut. 7.21. Neem. 1.5. Ps. 76.12. **Mal. 1.14.

3. El* ne supune popoarele,
El pune neamurile sub picioarele noastre.

*Ps. 18.47.

4. El ne alege moştenirea*,
slava lui Iacov, pe care-l iubeşte.

*1 Pet. 1.4. (Oprire)

5. Dumnezeu Se suie* în mijlocul strigătelor de biruinţă,
Domnul înaintează în sunetul trâmbiţei.

*Ps. 68.24,25.

6. Cântaţi lui Dumnezeu, cântaţi!
Cântaţi Împăratului nostru, cântaţi!

7. Căci* Dumnezeu este Împărat peste tot pământul:
cântaţi-I** o cântare înţeleaptă[1]!

*Zah. 14.9. **1 Cor. 14.15,16.

8. Dumnezeu* împărăţeşte peste neamuri,
Dumnezeu stă pe scaunul Lui de domnie
cel sfânt.

*1 Cron. 16.31. Ps. 93.1; 96.10; 97.1; 99.1. Apoc. 19.6.

9. Domnitorii popoarelor se adună împreună cu poporul* Dumnezeului lui Avraam;

1.Lit.: „un maschil“, cu înţegere, cu înțelepciune, cu învăţătură;

căci ale lui Dumnezeu sunt scuturile[1]
pământului:
El este mai înalt şi mai presus de orice.

*Rom. 4.11,12. **Ps. 89.18.

PSALMUL 48

O cântare. Un psalm al fiilor lui Core.

48 1. Mare este Domnul şi lăudat de toţi în* cetatea Dumnezeului nostru, pe muntele** Lui cel sfânt.

*Ps. 46.4; 87.3. **Isa. 2.2,3. Mica 4.1. Zah. 8.3.

2. Frumoasă* înălţime, bucuria** întregului pământ, este muntele Sionului;
în † partea de miazănoapte este cetatea †† Marelui Împărat.

*Ps. 50.2. Ier. 3.19. Plân. 2.15. Dan. 8.9; 11.16. **Ezec. 20.6. † Isa. 14.13. †† Mat. 5.35.

3. Dumnezeu, în palatele ei, este cunoscut ca un turn de scăpare.

4. Căci iată că împăraţii* s-au adunat:
au trecut împreună pe lângă ea,

*2 Sam. 10.6,14,16,18,19.

5. au privit-o, au înlemnit, s-au temut şi au luat-o la fugă.

6. I-a apucat* un tremur acolo,
ca durerea** unei femei la naştere.

*Exod 15.15. **Osea 13.13.

7. Cu* vântul de răsărit le-ai
sfărâmat** corăbiile din Tarsis.

*Ier. 18.17. **Ezec. 27.26.

8. Întocmai cum auzisem spunându-se, aşa
am văzut în cetatea* Domnului oştirilor,
în cetatea Dumnezeului nostru:
Dumnezeu o va face să dăinuiască**
pe veci. (Oprire)

*Vers. 1,2. **Isa. 2.2. Mica 4.1.

9. Dumnezeule, la bunătatea* Ta ne gândim,
în mijlocul Templului Tău!

*Ps. 26.3; 40.10.

10. Ca Numele* Tău, Dumnezeule, şi lauda
Ta răsună până la marginile pământului;
dreapta Ta este plină de dreptate.

*Deut. 28.58. Ios. 7.9. Ps. 113.3. Mal. 1.11,14.

11. Se bucură muntele Sionului şi se
veselesc fiicele lui Iuda de judecăţile
Tale.

12. Străbateţi Sionul şi ocoliţi-l, număraţi-i turnurile,

13. priviţi-i întăritura şi
cercetaţi-i palatele,
ca să povestiţi generaţiilor viitoare.

1.Sau: împărații;

14. Iată, Dumnezeul acesta este Dumnezeul nostru în veci de veci; El va fi călăuza noastră* până la moarte. *Isa. 58.11.

PSALMUL 49

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al fiilor lui Core.

49 1. Ascultaţi lucrul acesta, toate popoarele,
luaţi aminte, toţi locuitorii lumii:
2. mici* şi mari,
bogaţi şi săraci deopotrivă! *Ps. 62.9.
3. Gura mea va vorbi cuvinte înţelepte,
şi inima mea are gânduri pline de pricepere.
4. Eu îmi plec* urechea la parabolele care îmi sunt insuflate, voi descoperi taina mea
în sunetul harpei. *Ps. 78.2. Mat. 13.35.
5. Pentru ce să mă tem în zilele nenorocirii, când mă înconjoară nelegiuirea* potrivnicilor mei? *Ps. 38.4.
6. Ei se încred* în avuţiile lor
şi se fălesc cu bogăţia lor cea mare.
*Iov 31.24,25. Ps. 52.7; 62.10. Marc. 10.24. 1 Tim. 6.17.
7. Dar nu pot să se răscumpere unul pe altul, nici să dea* lui Dumnezeu preţul răscumpărării. *Mat. 16.26.
8. Răscumpărarea* sufletului lor este aşa de scumpă[1],
că nu se va face niciodată.
*Iov 36.18,19.
9. Nu vor trăi pe veci,
nu pot să* nu vadă mormântul. *Ps. 89.48.
10. Da, îl vor vedea: căci înţelepţii* mor, nebunul şi prostul deopotrivă pier şi** lasă
altora avuţiile lor.
*Ecl. 2.16. **Prov. 11.4. Ecl. 2.18,21.
11. Ei îşi închipuie că veşnice le vor fi casele, că locuinţele lor vor dăinui din generaţie
în generaţie, ei, care dau* numele lor la ţări întregi. *Gen. 4.17.
12. Dar omul pus în* cinste nu dăinuieşte,
ci este ca animalele pe care le tai.
*Vers. 20. Ps. 39.5; 83.7.
13. Iată ce soartă au ei, cei plini de atâta încredere* în ei înşişi,
precum şi cei ce îi urmează, cărora le plac cuvintele lor. *Luca 12.20.(Oprire)
14. Sunt duşi ca o turmă în Locuinţa morţilor,
îi paşte moartea,
şi în* curând oamenii fără prihană îi calcă în picioare:
li se duce tăria** şi Locuinţa morţilor le este locaşul.
*Ps. 47.3. Dan. 7.22. Mal. 4.3. Luca 22.30. 1 Cor. 6.2. Apoc. 2.26; 20.4. **Iov 4.21. Ps. 39.11.
15. Dar mie, Dumnezeu îmi va* scăpa sufletul din Locuinţa morţilor,
căci mă va lua sub ocrotirea Lui.
*Ps. 56.13. Osea 13.14 (Oprire)
16. Nu te teme când se îmbogăţeşte cineva
şi când i se înmulţesc avuţiile casei;
17. căci* nu ia nimic cu el când moare: avuţiile lui nu se coboară după el. *Iov 27.19.
18. Cât a trăit şi-a binecuvântat sufletul,
şi oamenii te laudă când îţi merge bine,
*Deut. 29.19. Luca 12.19.
19. dar tot în locuinţa părinţilor săi va* merge
şi nu va mai vedea lumina** niciodată.
*Gen. 15.15. **Iov 33.30. Ps. 56.13.
20. Omul* pus în cinste şi fără pricepere,
este** ca animalele de tăiat.
*Vers. 12. **Ecl. 3.19.

1.Sau: preţioasă;

PSALMUL 50

Un psalm al lui Asaf.

50 1. Dumnezeul* Atotputernic, Dumnezeu, Domnul vorbeşte şi cheamă pământul, de la răsăritul soarelui până la asfinţitul lui. *Neem. 9.32. Isa. 9.6. Ier. 32.18.
2. Din Sion, care este întruparea*
frumuseţii desăvârşite,
de acolo străluceşte Dumnezeu**.
*Ps. 48.2. **Deut. 33.2. Ps. 80.1.
3. Dumnezeul nostru vine şi nu tace.
Înaintea Lui merge un foc* mistuitor
şi împrejurul Lui o furtună puternică.
*Lev. 10.2. Num. 16.35. Ps. 97.3. Dan. 7.10.
4. El* strigă spre ceruri sus
şi spre pământ, ca să judece poporul Său:
*Deut. 4.26; 31.28; 32.1. Isa. 1.2. Mica 6.1,2.
5. „Strângeţi-Mi pe credincioşii* Mei,
care** au făcut legământ cu Mine
prin jertfă!” *Deut. 33.3. Isa. 13.3. **Exod 24.7.
6. Atunci cerurile* vor vesti dreptatea Lui,
căci Dumnezeu** este Cel care judecă.
*Ps. 97.6. **Ps. 75.7. (Oprire)
7. Ascultă*, poporul Meu, şi voi vorbi;

ascultă, Israele, şi te voi înştiinţa.
Eu sunt Dumnezeu**, Dumnezeul tău!
*Ps. 81.8. **Exod 20.2.
8. Nu* pentru jertfele tale te** mustru:
căci arderile tale de tot sunt necurmat
înaintea Mea.
*Osea 6.6. **Isa. 1.11. Ier. 7.22.
9. Nu* voi lua tauri din casa ta, nici ţapi din staulele tale.
*Mica 6.6. **Fapt. 17.25.
10. Căci ale Mele sunt toate animalele pădurilor,
toate fiarele munţilor cu miile lor.
11. Eu cunosc toate păsările de pe munţi,
şi tot ce se mişcă pe câmp este al Meu.
12. Dacă Mi-ar fi foame, nu ţi-aş spune ţie,
căci* a Mea este lumea şi tot ce cuprinde ea.
*Exod 19.5. Deut. 10.14. Iov 41.11. Ps. 24.1. 1 Cor. 10 .26, 28.
13. Oare mănânc Eu carnea taurilor? Oare beau Eu sângele ţapilor?
14. Adu-i ca jertfă* lui Dumnezeu mulţumiri
şi împlineşte-ţi** jurămintele făcute
Celui Preaînalt.
*Osea 14.2. Evr. 13.15. **Deut. 23.21. Iov 22.27. Ps. 76.11. Ecl. 5.4,5.
15. Cheamă-Mă* în ziua necazului şi Eu te voi izbăvi, iar tu Mă** vei proslăvi!
*Iov 22.27. Ps. 91.15; 107.6,13,19,28. Zah. 13.9. **Vers. 23. Ps. 22.23.
16. Dumnezeu zice însă celui rău: „Ce tot înşiri tu legile Mele
şi ai în gură legământul Meu,
17. când* tu urăşti mustrările
şi arunci** cuvintele Mele înapoia ta?
*Rom. 2.21,22. **Neem. 9.26.
18. Dacă vezi un hoţ, te uneşti* cu el, şi te însoţeşti cu** desfrânaţii.
*Rom. 1.32. **1 Tim. 5.22.
19. Dai drumul gurii la rău,
şi limba ta* urzeşte viclenii. *Ps. 52.2.
20. Stai şi vorbeşti împotriva fratelui tău,
îl bârfeşti pe fiul mamei tale.
21. Iată ce ai făcut şi* Eu am tăcut. Ţi-ai închipuit** că Eu sunt ca tine. Dar te † voi
mustra şi îţi voi pune totul sub ochi!
*Ecl. 8.11,12. Isa. 26.10; 57.11. **Rom. 2.4. † Ps. 90.8.
22. Luaţi seama, dar, voi care uitaţi* pe Dumnezeu,
ca nu cumva să vă sfâşii şi să nu fie nimeni
să vă scape. *Iov 8.13. Ps. 9.17. Isa. 51.13.
23. Cine* Îmi aduce mulţumiri ca jertfă,
acela Mă proslăveşte,
şi celui care** veghează asupra căii lui, aceluia îi voi arăta mântuirea lui Dumnezeu".
*Ps. 27.6. Rom. 12.1. **Gal. 6.16.

PSALMUL 51

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al lui David. Făcut când a venit la el prorocul Natan, după ce intrase David la Bat-Şeba.

51 1. Ai milă de mine, Dumnezeule,
în bunătatea Ta! După mulţimea îndurărilor Tale, şterge-mi* fărădelegile!
*Vers. 9. Isa. 43.25; 44.22. Col. 2.14.
2. Spală-mă* cu desăvârşire de nelegiuirea mea
şi curăţeşte-mă de păcatul meu!
Îmi cunosc bine fărădelegile* şi păcatul meu
stă necurmat înaintea mea. *Ps. 32.5; 38.18.
4. Împotriva Ta, numai* împotriva Ta, am păcătuit
şi am făcut ce este rău înaintea** Ta; aşa că
† vei fi drept în hotărârea Ta şi fără vină în
judecata Ta.
*Gen. 20. 6: 39.9. Lev. 5.19; 6.2. 2 Sam. 12.13. **Luca 15.21. † Rom. 3.4.
5. Iată că* sunt născut în nelegiuire şi** în păcat m-a zămislit mama mea.
*Iov 14.4. Ps. 58.8. Ioan 3.6. Rom. 5.12. Efes. 2.3. **Iov 14.4.
6. Dar Tu ceri ca adevărul să fie în adâncul* inimii:
fă, dar, să pătrundă înţelepciunea în lăuntrul meu! *Iov 38.36.
7. Curăţeşte-mă* cu isop şi voi fi curat;
spală-mă şi voi fi** mai alb ca zăpada.
*Lev. 14.4,6,49. Num. 19.18. Evr. 9.19. **Isa. 1.18.
8. Fă-mă să aud veselie şi bucurie,
şi oasele pe care le-ai zdrobit Tu,
se* vor bucura. *Mat. 5.4.
9. Întoarce-Ţi* privirea de la păcatele mele,
şterge** toate nelegiuirile mele!
*Ier. 16.17. **Vers. 1
10. Zideşte în[1] mine o inimă* curată. Dumnezeule,
pune[2] în mine un duh nou şi statornic[3]!
*Fapt. 15.9. Efes. 2.10
11. Nu mă lepăda de la* faţa Ta
şi nu lua de la mine Duhul** Tău cel Sfânt.
*Gen. 4.14. 2 Împ. 13.23. **Rom. 8.9. Efes. 4.30.
12. Dă-mi iarăşi bucuria mântuirii Tale
şi sprijină-mă cu un duh* de bunăvoinţă!
*2 Cor. 3.1.

1.Sau: pentru; 2.Sau: înnoieşte; 3.Sau: drept;

13. Atunci voi învăţa căile Tale pe cei ce le calcă, şi păcătoşii se vor întoarce la Tine.
14. Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele! Izbăveşte-mă de vina sângelui* vărsat,
şi limba mea va lăuda** dreptatea Ta.
*2 Sam. 11.17; 12.9. **Ps. 35.28.
15. Doamne, deschide-mi buzele şi gura mea va vesti lauda Ta.
16. Dacă ai fi vrut jertfă*, Ţi-aş fi adus: dar Ţie nu-Ţi plac arderile de tot.
*Num. 15.27,30. Ps. 40.6; 50.8. Isa. 1.11. Ier. 7.22. Osea 6.6.
17. Jertfele* plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit:
Dumnezeule, Tu nu dispreţuieşti o inimă zdrobită şi mâhnită. *Ps. 34.18. Isa. 57.15; 66.2.
18. În îndurarea Ta, revarsă-Ţi binefacerile peste Sion şi zideşte zidurile Ierusalimului!
19. Atunci vei primi cu plăcere jertfe* ale neprihănirii, arderi de tot şi jertfe întregi;
atunci se vor aduce pe altarul Tău viţei.
*Ps. 4.5. Mal. 3.3.

PSALMUL 52

Către mai-marele cântăreţilor. O cântare a lui David. Făcută cu prilejul celor spuse de Doeg Edomitul lui Saul, când zicea: „David s-a dus în casa lui Ahimelec”.

52 1. Pentru ce te făleşti cu răutatea ta, asupritorule*? Bunătatea lui Dumnezeu ţine în veci. *1 Sam. 21.7.
2. Limba* ta nu născoceşte decât răutate, ca** un brici ascuţit, lucrând viclenie!
*Ps. 50.19. **Ps. 57.4; 59.7; 64.3.
3. Tu iubeşti mai degrabă răul decât binele, mai degrabă minciuna* decât adevărul.
*Ier. 9.4,5. (Oprire)
4. Tu iubeşti numai cuvinte nimicitoare, limbă înşelătoare!
5. De aceea şi Dumnezeu te va doborî pe veci,
te va apuca şi te va ridica din cortul tău, şi te va dezrădăcina* din pământul celor vii.
*Prov. 2.22. (Oprire)
6. Cei* fără prihană vor vedea lucrul acesta, se vor teme
şi** vor râde de el, zicând:
*Iov 22.19. Ps. 37.34; 40.3; 64.9. Mal. 1.5. **Ps. 58.10.
7. „Iată omul care nu lua ca ocrotitor pe Dumnezeu,
ci se* încredea în bogăţiile lui cele mari
şi se bizuia pe răutatea lui.” *Ps. 49.6.
8. Dar eu sunt în Casa lui Dumnezeu ca* un măslin verde,
mă încred în bunătatea lui Dumnezeu, în veci de veci. *Ier. 11.16. Osea 14.6.
9. Te voi lăuda totdeauna, pentru că ai lucrat; şi, în faţa copiilor Tăi, voi nădăjdui în
Numele Tău, căci* este binevoitor. *Ps. 54.6.

PSALMUL 53

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat la flaut. O cântare a lui David.

53 1. Nebunul* zice în inima lui: „Nu este Dumnezeu!” S-au stricat oamenii, au săvârşit fărădelegi urâte,
nu este nici** unul care să facă binele.
*Ps. 10.4; 14.1, etc. **Rom. 3.10.
2. Dumnezeu Se uită* de la înălţimea cerurilor peste fiii oamenilor,
ca să vadă dacă este cineva care să fie priceput şi să caute** pe Dumnezeu.
*Ps. 33.13. **2 Cron. 15.2; 19.3.
3. Dar toţi s-au rătăcit, toţi s-au stricat; nu este nici unul care să facă binele,
nici unul măcar.
4. „Şi-au* pierdut oare mintea cei ce săvârşesc nelegiuirea,
încât Îmi mănâncă poporul Meu cum mănâncă pâinea şi nu cheamă
pe Dumnezeu?” *Ier. 4.22.
5. Atunci* vor tremura de spaimă, fără să fie vreo pricină de spaimă;
Dumnezeu va risipi** oasele celor ce năvălesc împotriva ta, îi vei face de ruşine,
căci Dumnezeu i-a lepădat.
*Lev. 26.17,36. Prov. 28.1. **Ezec. 6.5.
6. O*! cine va da din Sion mântuirea lui Israel?
Când va aduce Dumnezeu înapoi pe prizonierii de război ai poporului Său, Iacov se va
veseli şi Israel se va bucura. *Ps. 14.7.

PSALMUL 54

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat cu instrumente cu coarde. O cântare a lui David. Făcută când au venit zifiţii să-i spună lui Saul: „Ştiţi că David stă ascuns printre noi?”

54 1. Scapă-mă, Dumnezeule, prin Numele Tău şi fă-mi dreptate, prin puterea Ta!
2. Ascultă-mi rugăciunea, Dumnezeule,

ia aminte la cuvintele gurii mele.
3. Căci nişte străini* s-au ridicat împotriva mea,
nişte oameni asupritori vor să-mi ia viaţa;
ei nu se gândesc la Dumnezeu.
*Ps. 86.14. (Oprire)
4. Da, Dumnezeu este ajutorul meu,
Domnul* este sprijinul sufletului meu!
*Ps. 118.7.
5. Răul se va întoarce asupra potrivnicilor mei;
nimiceşte-i în* credincioşia Ta! *Ps. 89.49.
6. Atunci Îţi voi aduce jertfe de bunăvoie,
voi lăuda Numele Tău, Doamne, căci* este
binevoitor; *Ps. 52.9.
7. căci El mă izbăveşte din toate necazurile
şi* cu ochii mei îmi văd împlinită dorinţa
privitoare la vrăjmaşii mei. *Ps. 59.10; 92.11.

PSALMUL 55

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe instrumente cu coarde. O cântare a lui David.

55 1. Ia aminte, Dumnezeule, la rugăciunea mea şi nu Te ascunde de cererile mele!
2. Ascultă-mă şi răspunde-mi! Rătăcesc*
încoace şi încolo şi mă frământ, *Isa. 38.14.
3. din pricina zarvei vrăjmaşului şi din pricina apăsării celui rău. Căci* ei aruncă nenorocirea peste mine şi mă urmăresc cu
mânie.
*2 Sam. 16.7,8; 19.19.
4. Îmi tremură inima* în mine
şi mă cuprinde spaima morţii, *Ps. 16.3.
5. mă apucă frica şi groaza şi mă iau fiorii.
6. Eu zic: „O, dacă aş avea aripile porumbelului,
aş zbura şi aş găsi undeva odihnă!”
7. Da, aş fugi departe de tot
şi m-aş duce să locuiesc în pustiu.
(Oprire)
8. Aş fugi în grabă la un adăpost
de vântul acesta năprasnic şi de furtuna
aceasta.
9. Nimiceşte-i, Doamne, încurcă-le limbile,
Căci văd în cetate violenţă* şi certuri;
*Ier. 6.7.
10. zi şi noapte îi dau ocol pe ziduri: nelegiuirea şi răutatea sunt în sânul ei;
11. răutatea este în mijlocul ei,
iar viclenia şi înşelătoria nu lipsesc din pieţele ei.
12. Nu* un vrăjmaş mă batjocoreşte, căci aş suferi:
nu potrivnicul meu se ridică** împotriva
mea, căci m-aş ascunde dinaintea lui.
*Ps. 41.9. **Ps. 35.26; 38.16.
13. Ci tu, omule, pe care te socoteam una cu
mine, tu, sfătuitor* şi prieten cu mine!
*2 Sam. 15.12; 16.23. Ps. 41.9. Ier. 9.4.
14. Noi, care trăiam împreună într-o plăcută prietenie
şi ne duceam împreună* cu mulţimea în
Casa lui Dumnezeu!
*Ps. 42.4.
15. Să vină moartea peste ei
şi să se coboare* de vii în Locuinţa morţilor!
Căci răutatea este în locuinţa lor,
în inima lor.
*Num. 16.30.
16. Dar eu strig către Dumnezeu şi Domnul
mă va scăpa.
17. Seara*, dimineaţa şi la amiază oftez şi gem,
şi El va auzi glasul meu.
*Dan. 6.10. Luca 18.1. Fapt. 3.1; 10.3,9,30. 1 Tes. 5.17.
18. Mă va scăpa din lupta care se dă împotriva mea şi-mi va aduce pacea,
căci mulţi* mai sunt împotriva mea!
*2 Cron. 32.7,8.
19. Dumnezeu va auzi şi-i va smeri, El,
care*, din veşnicie, stă pe scaunul
Lui de domnie. (Oprire)
Căci în ei nu este nici o nădejde de schimbare şi nu se tem de Dumnezeu.
*Deut. 33.27.
20. Cel rău pune* mâna pe cei ce trăiau** în
pace cu ei şi îşi calcă legământul.
*Fapt. 12.1. **Ps. 7.4.
21. Vorbirea lor este alunecoasă ca untul, dar
în inimă poartă războiul: cuvintele* lor te
ung ca untdelemnul, dar, când ies ele din
gură, sunt ca nişte săbii.
*Ps. 28.3; 57.4; 62.4; 64.3. Prov. 5.3,4; 12.18.
22. Încredinţează-ţi* soarta în mâna
Domnului şi El te va sprijini.
El nu** va lăsa niciodată să se clatine cel
neprihănit.
*Ps. 37.5. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7. **Ps. 37.24.
23. Şi Tu, Dumnezeule, îi vei coborî în
adâncul mormântului.
Oamenii* setoşi de sânge şi de înşelăciune
nu** vor ajunge nici jumătatea zilelor lor.
Eu însă mă încred în Tine!
*Ps. 5.6. **Iov 15.32. Prov. 10.27. Ecl. 7.17.

PSALMUL 56

Către mai-marele cântăreţilor. Se cântă ca „Porumbiţa stejarilor din depărtări". O cântare de laudă a lui David, compusă când l-au prins filistenii la Gat.

56 1. Ai milă* de mine, Dumnezeule! Căci nişte oameni mă hărţuiesc. Toată ziua se războiesc cu mine şi mă chinuiesc.

*Ps. 57.1.

2. Toată ziua mă hărţuiesc* potrivnicii mei; sunt mulţi şi mă atacă cu trufie.

*Ps. 57.3.

3. Ori de câte ori mă tem, eu
mă încred în Tine.
4. Eu mă voi lăuda cu* Dumnezeu, cu Cuvântul Lui.
Mă încred în Dumnezeu şi
nu** mă tem de nimic: ce pot
să-mi facă nişte oameni?

*Vers. 10,11. **Ps. 118.6. Isa. 31.3. Evr. 13.6.

5. Ei îmi răstălmăcesc întruna cuvintele
şi n-au decât gânduri rele faţă de mine.
6. Uneltesc*, pândesc şi îmi urmăresc paşii, pentru că** vor să-mi ia viaţa.

*Ps. 59.3; 140.2. **Ps. 71.10.

7. Oare vor scăpa prin nelegiuirea lor?
Doboară-le neamul, Dumnezeule, în mânia Ta!
8. Tu numeri paşii vieţii mele de pribeag;
pune-mi lacrimile în burduful Tău: nu sunt ele* scrise în Cartea Ta?

*Mal. 3.16.

9. Vrăjmaşii mei dau înapoi în ziua când Te strig:
ştiu că Dumnezeu este de* partea mea.

*Rom. 8.31.

10. Eu mă voi lăuda cu* Dumnezeu, cu Cuvântul Lui, da, mă voi lăuda cu Domnul, cu Cuvântul Lui. *Vers. 4.
11. Mă încred în Dumnezeu şi nu mă tem de nimic: ce pot să-mi facă nişte oameni?
12. Dumnezeule, trebuie să împlinesc jurămintele pe care Ţi le-am făcut;
Îţi voi aduce jertfe de mulţumire.
13. Căci mi-ai izbăvit sufletul de la* moarte, mi-ai ferit picioarele de cădere, ca să umblu înaintea lui Dumnezeu, în lumina** celor vii.

*Ps. 116.8. **Iov 33.30.

PSALMUL 57

Către mai-marele cântăreţilor. „Nu nimici". O cântare de laudă a lui David, compusă când a fugit în peşteră, urmărit de Saul.

57 1. Ai milă* de mine, Dumnezeule, ai milă de mine! Căci în Tine mi se încrede sufletul; la** umbra aripilor Tale caut un loc de scăpare,
până † vor trece nenorocirile.

*Ps. 56.1. **Ps. 17.8; 63.7. † Isa. 26.20.

2. Eu strig către Dumnezeu Cel Preaînalt,
către Dumnezeu, care* lucrează pentru mine.

*Ps. 138.8.

3. El* îmi va trimite izbăvire din cer, în timp ce prigonitorul** e gata să mă înghită.

(Oprire)

Da, Dumnezeu Îşi va † trimite bunătatea şi adevărul Său.

*Ps. 144.5,7. **Ps. 56.1. † Ps. 40.11; 43.3; 61.7.

4. Sufletul meu este între nişte lei: stau culcat în mijlocul unor oameni
care varsă flăcări,
în mijlocul unor oameni ai* căror dinţi sunt suliţe şi săgeţi şi a căror limbă** este o sabie ascuţită. *Prov. 30.14. **Ps. 55.21; 64.3.
5. Înalţă-Te* peste ceruri, Dumnezeule, peste tot pământul să se întindă slava Ta!

*Vers. 11. Ps. 108.5.

6. Ei* întinseseră un laţ sub paşii mei;
sufletul mi se încovoia, şi-mi săpaseră
înainte o groapă: dar au căzut ei în ea.

*Ps. 7.15,16; 9.15.(Oprire)

7. Inima mea este tare*, Dumnezeule, inima mea este tare;
voi cânta şi Te voi lăuda cu instrumentele mele. *Ps. 108.1, etc.
8. Trezeşte-te, suflete*! Treziţi-vă, liră şi harpă!
Mă voi trezi în zori de zi.

*Ps. 16.9; 30.12; 108.1,2.

9. Te voi lăuda* printre popoare, Doamne!
Te voi cânta printre neamuri. *Ps. 108.3.
10. Căci* bunătatea Ta ajunge până la ceruri,
şi credincioşia Ta până la nori.

*Ps. 36.5; 71.19; 103.11; 108.4.

11. Înalţă-Te* peste ceruri, Dumnezeule,
peste tot pământul să se întindă slava Ta!

*Vers. 5.

PSALMUL 58

Către mai-marele cântăreţilor. „Nu nimici”. O cântare de laudă a lui David.

58 1. Oare, tăcând, faceţi voi dreptate? Oare aşa judecaţi voi fără părtinire, fiii oamenilor?
2. Dimpotrivă, în inimă săvârşiţi nelegiuiri; în ţară, puneţi în balanţă* violenţa mâinilor voastre. *Ps. 94.20. Isa. 10.1.
3. Cei răi sunt stricaţi încă din* pântecele mamei lor,
mincinoşii se rătăcesc odată cu ieşirea din pântecele mamei lor.
*Ps. 51.5. Isa. 48.8.
4. Au o otravă* ca veninul unui şarpe,
ca veninul unei vipere** surde, care îşi astupă urechea, *Ps. 140.3. Ecl. 10.11. **Ier. 8.17.
5. care n-aude glasul vrăjitorilor, glasul făcătorului de farmece cel mai iscusit.
6. Dumnezeule, zdrobeşte-le* dinţii din gură!
Smulge, Doamne, măselele acestor pui de lei! *Iov 4.10. Ps. 3.7.
7. Să se risipească* ca scurgerea de ape!
Săgeţile pe care le-aruncă ei să fie nişte săgeţi tocite! *Ios. 7.5. Ps. 112.10.
8. Să piară ca un melc care se topeşte umblând;
să nu vadă soarele, ca* stârpitura[1] unei femei! *Iov 3.16. Ecl. 6.3.
9. Înainte ca oalele voastre să simtă focul de spin, verde sau uscat, îl* va lua vârtejul.
*Prov. 10.25.
10. Cel* fără prihană se va bucura la vederea răzbunării;
îşi va scălda picioarele** în sângele celor răi.
*Ps. 52.6; 64.10; 107.42. **Ps. 68.23.
11. Şi* atunci oamenii vor zice: „Da, este o răsplată pentru cel fără prihană!
Da, este un Dumnezeu care judecă** pe pământ!” *Ps. 92.15. **Ps. 67.4; 96.13; 98.9.

PSALMUL 59

Către mai-marele cântăreţilor. „Nu nimici.” O cântare de laudă a lui David, făcută când a trimis Saul să-l prindă ca să-l omoare.

59 1. Dumnezeule, scapă-mă* de vrăjmaşii mei, ocroteşte-mă de potrivnicii mei! *Ps. 18.48.
2. Scapă-mă de răufăcători, izbăveşte-mă de oamenii setoşi de sânge!

1.Sau: prunc născut mort, avorton;

3. Căci iată-i că stau la pândă să-mi ia viaţa;
nişte oameni porniţi la* rău urzesc lucruri rele împotriva mea, fără** să fiu vinovat, fără să fi păcătuit, Doamne!
*Ps. 56.6. **1 Sam. 24.11.
4. Cu toată nevinovăţia mea, ei aleargă, se pregătesc:
trezeşte-Te*, ieşi înaintea mea şi priveşte!
*Ps. 35.23; 44.23.
5. Doamne Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel,
scoală-Te, ca să pedepseşti toate neamurile!
N-avea milă de nici unul din aceşti vânzători nelegiuiţi. (Oprire)
6. Se* întorc în fiecare seară,
urlă ca nişte câini
şi dau ocol cetăţii. *Vers. 14.
7. Da, din gura lor împroşcă răul, pe buzele lor sunt săbii*; căci zic: „Cine** aude?”
*Ps. 57.4. Prov. 12.18. **Ps. 10.11,13; 64.5; 73.11; 94.7.
8. Dar Tu*, Doamne, râzi de ei, Tu Îţi baţi joc de toate popoarele.
*1 Sam. 19.16. Ps. 2.4.
9. Oricare le-ar fi puterea,
eu în Tine nădăjduiesc,
căci* Dumnezeu este scăparea mea.
*Vers. 17. Ps. 62.2.
10. Dumnezeul meu, în bunătatea Lui, îmi iese* înainte;
Dumnezeu** mă face să-mi văd împlinită dorinţa faţă de cei ce mă prigonesc.
*Ps. 21.3. **Ps. 54.7; 92.11; 112.8.
11. Nu-i* ucide, ca să nu uite lucrul acesta poporul meu,
ci fă-i să pribegească, prin puterea Ta, şi doboară-i,
Doamne, scutul nostru! *Gen. 4.12,15.
12. Gura lor păcătuieşte la fiecare* vorbă care le iese de pe buze;
să se prindă în însăşi mândria lor, căci nu spun decât blesteme şi minciuni.
*Prov. 12.13; 18.7.
13. Nimiceşte-i*, în mânia Ta, prăpădeşte-i, ca să nu mai fie!
Fă-i** să ştie că împărăţeşte Dumnezeu peste Iacov, până la marginile pământului.
*Ps. 7.9. **Ps. 83.18. (Oprire)
14. Se* întorc în fiecare seară,
urlă ca nişte câini
şi dau ocol cetăţii. *Vers. 6.
15. Umblă* încoace şi încolo după hrană
şi petrec noaptea nesătui.
*Iov 15.23. Ps. 109.10.
16. Dar eu voi cânta puterea Ta;

dis-de-dimineaţă voi lăuda bunătatea Ta.
Căci Tu eşti un turn de scăpare pentru mine,
un loc de adăpost în ziua necazului meu.
17. O, Tăria* mea! Pe Tine Te voi lăuda,
căci** Dumnezeu, Dumnezeul meu cel prea
bun este turnul meu de scăpare.

*Ps.18.1. **Vers. 9,10.

PSALMUL 60

Către mai-marele cântăreţilor. Se cântă ca şi „Crinul mărturiei”. O cântare de laudă a lui David, spre învăţătură. Compusă când purta război cu sirienii din Mesopotamia şi cu sirienii din Ţoba şi când s-a întors Ioab şi a bătut în Valea Sării douăsprezece mii de edomiţi.

60 1. Dumnezeule*, ne-ai lepădat, ne-ai
împrăştiat şi Te-ai mâniat: ridică-ne
iarăşi!

*Ps. 44.9.

2. Ai cutremurat pământul, l-ai despicat;
drege-i* spărturile, căci se clatină!

*2 Cron. 7.14.

3. Ai făcut* poporul Tău să treacă prin lucruri grele,
ne-ai adăpat** cu un vin de amorţire.

*Ps. 71.20. **Isa. 51.17,22. Ier. 25.15.

4. Ai dat* celor ce se tem de Tine un steag,
ca să-l înalţe pentru adevăr.

*Ps. 20.5. (Oprire)

5. Pentru ca* preaiubiţii Tăi să fie izbăviţi,
scapă-ne prin dreapta Ta şi ascultă-ne!

*Ps. 108.6, etc.

6. Dumnezeu a zis* în sfinţenia Lui: „Voi ieşi biruitor,
voi împărţi** Sihemul † şi voi măsura valea
†† Sucot.

*Ps. 89.35. **Ios. 1.6. † Gen. 12.6. †† Ios. 13.27.

7. Al Meu este Galaadul, al Meu este Manase;
Efraim* este tăria capului Meu, iar Iuda**,
toiagul Meu de cârmuire.

*Deut. 33.17. **Gen. 49.10.

8. Moab* este ligheanul în care Mă spăl;
peste** Edom Îmi arunc încălţămintea;
ţara filistenilor † strigă de bucurie din pricina Mea!”

*2 Sam. 8.2. **2 Sam. 8.14. Ps. 108.9. † 2 Sam. 8.1.

9. Cine mă va duce în cetatea întărită? Cine
mă va duce la Edom?
10. Oare nu Tu, Dumnezeule, care ne-ai* lepădat
şi nu** mai ieşi, Dumnezeule, cu oştirile noastre?

*Vers. 1. Ps. 44.9; 108.11. **Ios. 7.12.

11. Dă-ne ajutor, ca să scăpăm din necaz!
Căci ajutorul omului este zadarnic*.

*Ps. 118.8; 146.3.

12. Cu Dumnezeu vom face* isprăvi mari[1],
şi El va zdrobi** pe vrăjmaşii noştri.

*Num. 24.18. 1 Cron. 19.13. **Isa. 63.3.

PSALMUL 61

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe instrumente cu coarde. Un psalm al lui David.

61 1. Ascultă, Dumnezeule, strigătele
mele, ia aminte la rugăciunea mea!
2. De la capătul pământului strig către Tine
cu inima mâhnită şi zic:
„Du-mă pe stânca pe care n-o pot ajunge,
căci este prea înaltă pentru mine!
3. Căci Tu eşti un adăpost pentru mine,
un turn* tare împotriva vrăjmaşului.

*Prov. 18.10.

4. Aş* vrea să locuiesc pe veci în cortul Tău,
să** alerg la adăpostul aripilor Tale.

*Ps. 27.4. **Ps. 17.8; 57.1; 91.4. (Oprire)

5. Căci Tu, Dumnezeule, îmi asculţi jurămintele,
Tu îmi dai moştenirea celor ce se tem de
Numele Tău.
6. Tu adaugi* zile la zilele împăratului şi
anii lui din generaţie în generaţie.

*Ps. 21.4.

7. În veci să rămână el pe scaunul de domnie, înaintea lui Dumnezeu!
Fă ca bunătatea* şi adevărul Tău să vegheze asupra lui!

*Ps. 40.11. Prov. 20.28.

8. Atunci voi cânta neîncetat Numele Tău,
şi zi de zi îmi voi împlini jurămintele.

PSALMUL 62

Către mai-marele cântăreţilor. După Iedutun. Un psalm al lui David.

62 1. Da, numai în* Dumnezeu mi se încrede sufletul; de la El îmi vine ajutorul.

*Ps. 33.20.

2. Da*, El este stânca şi ajutorul meu, turnul
meu de scăpare; nicidecum** nu mă voi clătina.

*Vers. 6. **Ps. 37.24.

1.Sau: fapte de vitejie;

3. Până când vă veţi năpusti asupra unui om,
până când veţi căuta cu toţii să-l doborâţi
ca* pe un zid gata să cadă, ca pe un gard gata
să se surpe? *Isa. 30.13.
4. Da, ei pun la cale să-l doboare din înălţimea lui:
le place minciuna;
cu* gura binecuvântează, dar cu inima
blestemă. *Ps. 28.3. (Oprire)
5. Da*, suflete, încrede-te în Dumnezeu,
căci de la El îmi vine nădejdea.
*Vers. 1,2.
6. Da, El este stânca şi ajutorul meu, turnul
meu de scăpare: nicidecum nu
mă voi clătina.
7. Pe* Dumnezeu se întemeiază ajutorul şi
slava mea;
în Dumnezeu este stânca puterii mele, locul
meu de adăpost. *Ier. 3.23.
8. Popoare, în orice vreme, încredeţi-vă în El,
vărsaţi-vă* inimile înaintea Lui! Dumnezeu
este adăpostul** nostru -
*1 Sam. 1.15. Ps. 42.4. Plân. 2.19. **Ps. 18.2. (Oprire)
9. da, un* nimic sunt fiii omului! Minciună
sunt fiii celor mari!
Puşi în balanţă toţi laolaltă, ar fi mai uşori
decât un abur.
*Ps. 39.5,11. Isa. 40.15,17. Rom. 3.4.
10. Nu vă încredeţi în asuprire
şi nu vă puneţi nădejdea zadarnică în jefuire;
când* cresc bogăţiile, nu vă lipiţi inima de
ele. *Iov 31.25. Ps. 52.7. Luca 12.15. 1 Tim. 6.17.
11. O dată* a vorbit Dumnezeu, de două ori
am auzit
că: „Puterea** este a lui Dumnezeu."
*Iov 33.14. **Apoc. 19.1.
12. A Ta, Doamne, este şi bunătatea*, căci
Tu** răsplăteşti fiecăruia după faptele lui.
*Ps. 86.15; 103.8. Dan. 9.9. **Iov 34.11. Prov. 24.12. Ier. 32.19. Ezec. 7.27; 33.20. Mat. 16.27. Rom. 2.6. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. Efes. 6.8. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17. Apoc. 22.12.

PSALMUL 63

Un psalm al lui David, compus când era în pustiul lui Iuda.

63 1. Dumnezeule, Tu eşti Dumnezeul meu, pe Tine Te caut! Îmi însetează
sufletul* după Tine, îmi tânjeşte trupul după
Tine, într-un pământ sterp, uscat şi fără apă.
*Ps. 42.2; 84.2; 143.6.
2. Aşa Te privesc eu în Locaşul cel Sfânt,
ca să-Ţi văd puterea* şi slava.
*1 Sam. 4.21. 1 Cron. 16.11. Ps. 27.4; 78.61.
3. Fiindcă* bunătatea Ta preţuieşte mai mult
decât viaţa,
de aceea buzele mele cântă laudele Tale.
*Ps. 30.5.
4. Te voi binecuvânta, dar, toată* viaţa mea,
şi în Numele Tău îmi voi ridica mâinile.
*Ps. 104.33; 146.2.
5. Mi se* satură sufletul ca de nişte bucate
grase şi miezoase
şi gura mea Te laudă cu strigăte de bucurie
pe buze, *Ps. 36.8.
6. când mi-aduc* aminte de Tine în aşternutul meu
şi când mă gândesc la Tine în timp ce
veghez noaptea. *Ps. 42.8; 119.55; 149.5.
7. Căci Tu eşti ajutorul meu,
şi sunt plin de veselie la* umbra aripilor
Tale. *Ps. 61.4.
8. Sufletul meu este alipit de Tine; dreapta
Ta mă sprijină.
9. Dar cei ce caută să-mi ia viaţa
se vor duce în adâncimile pământului;
10. vor* fi daţi pradă sabiei,
vor fi prada şacalilor. *Ezec. 35.5.
11. Dar împăratul se va bucura în
Dumnezeu;
oricine* jură pe El se va lăuda, căci va
închide gura mincinoşilor.
*Deut. 6.13. Isa. 45.23; 65.16. Ţef. 1.5.

PSALMUL 64

Către mai-marele cântăreţilor
Un psalm al lui David.

64 1. Ascultă-mi glasul, Dumnezeule, când gem!
Ocroteşte-mi viaţa împotriva vrăjmaşului de
care mă tem!
2. Păzeşte-mă de uneltirile celor răi, de ceata
gălăgioasă a oamenilor nelegiuiţi!
3. Ei* îşi ascut limba ca o sabie,
îşi aruncă** vorbele lor amare ca nişte
săgeţi, *Ps. 11.2; 57.4. **Ps. 58.7. Ier. 9.3.
4. ca să tragă în ascuns asupra celui
nevinovat:
trag asupra lui pe neaşteptate, fără nici o
frică.
5. Ei se* îmbărbătează în răutatea lor,
se sfătuiesc împreună ca să întindă
curse şi zic**: „Cine ne va vedea?"
*Prov. 1.11. **Ps. 10.11; 59.7.
6. Pun la cale nelegiuiri
şi zic: „Iată-ne gata, planul este făcut!"

O prăpastie este lăuntrul şi inima fiecăruia!
7. Dar* Dumnezeu aruncă săgeţi împotriva lor: deodată, iată-i loviţi. *Ps. 7.12,13.
8. Limba* lor le-a pricinuit căderea; şi toţi cei ce-i văd clatină** din cap.
*Prov. 12.13; 18.7. **Ps. 31.11; 52.6.
9. Toţi* oamenii sunt cuprinşi de frică şi mărturisesc**: „Iată ce a făcut Dumnezeu”,
şi recunosc că aceasta este lucrarea Lui!
*Ps. 40.3. **Ier. 50.28; 51.10.
10. Cel* neprihănit se bucură în Domnul şi în El îşi caută scăparea;
toţi cei cu inima fără prihană se laudă
că sunt fericiţi. *Ps. 82.11; 58.10; 68.3.

PSALMUL 65

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David. O cântare.

65 1. Cu încredere, Dumnezeule, vei fi lăudat în Sion şi jurămintele care Ţi-au fost făcute vor fi împlinite.
2. Tu asculţi rugăciunea,
de aceea toţi oamenii vor veni la* Tine.
*Isa. 66.23.
3. Mă copleşesc* nelegiuirile:
dar Tu vei ierta** fărădelegile noastre.
*Ps. 38.4; 40.12. **Ps. 51.2; 79.9. Isa. 6.7. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7,9.
4. Ferice* de cel pe care-l alegi** Tu şi pe care-l primeşti înaintea Ta,
ca să locuiască în curţile Tale! Ne vom sătura † de binecuvântarea Casei Tale,
de sfinţenia Templului Tău.
*Ps. 33.12; 84.4. **Ps. 4.3. † Ps. 36.8.
5. În bunătatea Ta, Tu ne asculţi prin minuni,
Dumnezeul mântuirii noastre, nădejdea*
tuturor marginilor îndepărtate ale
pământului şi mării! *Ps. 22.27.
6. El întăreşte munţii prin tăria Lui şi este* încins cu putere. *Ps. 93.1.
7. El* potoleşte urletul mărilor, urletul valurilor lor,
şi zarva** popoarelor.
*Ps. 89.9; 107.29. Mat. 8.26. **Ps. 16.10. Isa. 17.12,13.
8. Cei ce locuiesc la marginile lumii se înspăimântă de minunile Tale:
Tu umpli de veselie răsăritul şi apusul îndepărtat.
9. Tu cercetezi* pământul şi-i dai** belşug,
îl umpli de bogăţii şi de râuri † pline cu apă
de la Dumnezeu.
Tu le dai grâu, pe care iată cum îl faci
să rodească:
*Deut. 11.12. **Ps. 68.9,10; 104.13. Ier. 5.24. † Ps. 46.4.
10. îi uzi brazdele,
îi sfărâmi bulgării
îl înmoi cu ploaie
şi-i binecuvântezi răsadul
11. Încununezi anul cu bunătăţile
Tale,
şi paşii Tăi varsă belşugul.
12. Câmpiile pustiului sunt adăpate,
şi dealurile sunt încinse cu veselie.
13. Păşunile se acoperă de oi,
şi văile* se îmbracă cu grâu:
toate strigă de bucurie şi cântă. *Isa. 55.12.

PSALMUL 66

Către mai-marele cântăreţilor.
O cântare. Un psalm.

66 1. Înălţaţi-I lui Dumnezeu strigăte* de bucurie, toţi locuitorii pământului.
*Ps. 100.1.
2. Cântaţi-I slavă Numelui Său,
măriţi slava Lui prin laudele voastre.
3. Ziceţi-I lui Dumnezeu: „Cât de înfricoşătoare* sunt lucrările Tale!
Din** pricina mărimii puterii Tale,
vrăjmaşii Tăi Te linguşesc.
*Ps. 65.5. **Ps. 18.44.
4. Tot* pământul se închină înaintea Ta
şi cântă** în cinstea Ta,
cântă Numele Tău.
*Ps. 12.27; 67.3; 117.1. **Ps. 96.1,2. (Oprire)
5. Veniţi* şi priviţi lucrările lui Dumnezeu!
Ce înfricoşător este El când lucrează
asupra fiilor oamenilor! *Ps. 46.8.
6. El a prefăcut* marea în pământ
uscat,
şi râul** a fost trecut cu piciorul:
atunci ne-am bucurat în El.
*Exod 14.21. **Ios. 3.14,16.
7. El stăpâneşte pe veci, prin puterea Lui.
Ochii* Lui urmăresc pe neamuri,
ca cei răzvrătiţi să nu se mai scoale
împotriva Lui!
*Ps. 11.4. (Oprire)
8. Binecuvântaţi-L, popoare, pe Dumnezeul
nostru!
Faceţi să răsune lauda Lui!
9. El ne-a păstrat sufletul cu viaţă
şi n-a îngăduit să ni se clatine piciorul.
10. Căci Tu* ne-ai încercat, Dumnezeule,
ne-ai trecut** prin cuptorul de foc,
ca argintul.
*Ps. 17.3. Isa. 48.10. **Zah. 13.9. 1 Pet. 1.6,7.

11. Ne-ai adus* în laţ şi ne-ai pus o grea povară pe coapse. *Plân. 1.13.
12. Ai lăsat* pe oameni să încalece pe capetele noastre;
am trecut** prin foc şi prin apă,
dar Tu ne-ai scos şi ne-ai dat belşug.
*Isa. 51.23. **Isa. 43.2.
13. De aceea, voi merge* în Casa Ta cu arderi de tot,
îmi voi** împlini jurămintele făcute Ţie,
*Ps. 100.4; 116.14,17-19. **Ecl. 5.4.
14. juruinţe care mi-au ieşit de pe buze,
pe care mi le-a rostit gura când eram în strâmtorare.
15. Îţi voi aduce oi grase ca ardere de tot,
cu grăsimea berbecilor,
voi jertfi oi împreună cu ţapi. (Oprire)
16. Veniţi* de ascultaţi, toţi cei ce vă temeţi de Dumnezeu,
şi vă voi istorisi ce a făcut El sufletului meu. *Ps. 34.11.
17. Am strigat către El cu gura mea,
şi îndată lauda a fost pe limba mea.
18. Dacă* aş fi cugetat lucruri nelegiuite în inima mea,
nu m-ar fi ascultat Domnul.
*Iov 27.9. Prov. 15.29; 28.9. Isa. 1.15. Ioan 9.31. Iac. 4.3.
19. Dar Dumnezeu m-a* ascultat,
a luat aminte la glasul rugăciunii mele.
*Ps. 116.1,2.
20. Binecuvântat să fie Dumnezeu,
care nu mi-a respins rugăciunea
şi nu mi-a îndepărtat bunătatea Lui!

PSALMUL 67

Către mai-marele cântăreţilor.
De cântat pe instrumente cu coarde.
Un psalm. O cântare.

67 1. Dumnezeu să aibă milă de noi şi să ne binecuvânteze,
să facă* să lumineze peste noi faţa Lui,
*Num. 6.25. Ps. 4.6; 31.16; 80.3,7,19; 119.135. (Oprire)
2. ca să se cunoască pe pământ calea* Ta
şi printre toate neamurile mântuirea** Ta!
*Fapt. 18.25. **Luca 2.30,31. Tit 2.11.
3. Te* laudă popoarele, Dumnezeule,
toate popoarele Te laudă. *Ps. 66.4.
4. Se bucură neamurile şi se veselesc;
căci Tu judeci popoarele*
cu nepărtinire
şi povăţuieşti neamurile pe pământ.
*Ps. 96.10,13; 98.9. (Oprire)
5. Te laudă popoarele, Dumnezeule,
toate popoarele Te laudă.
6. Pământul* îşi dă roadele; Dumnezeu, Dumnezeul nostru, ne binecuvântează,
*Lev. 26.4. Ps. 85.12. Ezec. 34.27.
7. Dumnezeu ne binecuvântează,
şi toate marginile pământului se* tem de El.
*Ps. 22.27.

PSALMUL 68

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David. O cântare.

68 1. Dumnezeu să Se ridice*, vrăjmaşii Lui să se risipească şi potrivnicii Lui
să fugă dinaintea feţei Lui. *Num. 10.35. Isa. 33.3.
2. Cum* se risipeşte fumul, aşa să-i risipeşti Tu;
cum** se topeşte ceara la foc, aşa să piară
cei răi dinaintea lui Dumnezeu.
*Isa. 9.18. Osea 13.3. **Ps. 57.5. Mica 1.4.
3. Dar cei* neprihăniţi să se bucure, să salte de bucurie înaintea lui Dumnezeu şi să fie în culmea veseliei! *Ps. 32.11; 58.10; 64.10.
4. Cântaţi* lui Dumnezeu, lăudaţi Numele Lui!
Faceţi** drum Celui ce înaintează prin pustiuri.
Yehova[1] † este Numele Lui: bucuraţi-vă înaintea Lui!
*Ps. 66.4. **Deut. 33.26. Vers. 33. † Exod 6.3.
5. El este tatăl* orfanilor, apărătorul văduvelor,
El, Dumnezeu, care locuieşte în Locaşul Lui cel Sfânt. *Ps. 10.14,18; 146.9.
6. Dumnezeu* dă o familie celor părăsiţi,
El izbăveşte** pe prizonierii de război şi-i face fericiţi;
numai cei † răzvrătiţi locuiesc în locuri uscate.
*1 Sam. 2.5. Ps. 113.9. **Ps. 107.10,14; 146.7. Fapt. 12.6, etc.
† Ps. 107. 34, 40.
7. Dumnezeule, când* ai ieşit Tu în fruntea poporului
şi când mergeai în pustiu -
*Exod 13.21. Judc. 4.14. Hab. 3.13. (Oprire)
8. s-a cutremurat* pământul,
s-au topit cerurile dinaintea lui Dumnezeu,
s-a zguduit Sinaiul dinaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.
*Exod 19.16,18. Judc. 5.4. Isa. 64.1,3.
9. Ai dat o* ploaie binefăcătoare,
Dumnezeule, şi ai întărit moştenirea Ta sleită de puteri. *Deut. 11.11,12. Ezec. 34.26.
10. Poporul Tău şi-a aşezat locuinţa în ţara
pe care, prin bunătatea Ta, Dumnezeule,

1.Lit.(ebr.): YHWH, *Yahve*, în lb. rom. *Yehova* (*Septuag.* şi autorii N.Legământ folosesc termenul DOMNUL - în lb. gr. *Kyrios*);

ai pregătit-o pentru cei nenorociţi*.
*Deut. 26.5,9. Ps. 74.19.
11. Un cuvânt spune Domnul,
şi femeile aducătoare de veşti bune sunt o mare oştire:
12. împăraţii* oştirilor fug, fug,
şi cea care rămâne acasă împarte prada.
*Num. 31.8,9,54. Ios. 10.16; 12.8.
13. Pe când* voi vă odihniţi în mijlocul staulelor,
aripile porumbelului sunt acoperite** de argint,
şi penele lui sunt de un galben auriu.
*Ps. 81.6. **Ps. 105.37.
14. Când* a împrăştiat Cel Atotputernic pe împăraţi în ţară,
parcă ningea în Ţalmon.
*Num. 21.3. Ios. 10.10; 12.1, etc.
15. Munţii lui Dumnezeu, munţii Basanului,
munţi cu multe piscuri, munţii Basanului,
16. pentru ce*, munţi cu multe piscuri, priviţi
cu invidie muntele pe** care l-a ales
Dumnezeu ca locaş împărătesc?
Cu toate acestea Domnul va locui în el
în veci.
*Ps. 114.4,6. **Deut. 12.5,11. 1 Împ. 9.3. Ps. 87.1,2; 132.13,14.
17. Carele* Domnului se numără cu douăzecile de mii, cu mii şi mii;
Domnul este în mijlocul lor, venind din Sinai
în Locaşul Său cel Sfânt.
*Deut. 33.2. 2 Împ. 6.16,17. Dan. 7.10. Evr. 12.22. Apoc. 9.16.
18. Te-ai suit* în înălţime, ai** luat robia
roabă şi ai primit † daruri pentru oameni,
chiar pentru cei răzvrătiţi, †† pentru ca
Domnul Dumnezeu să locuiască *† cu ei.
*Fapt. 1.9. Efes. 4.8. **Judc. 5.12. † Fapt. 2.4,33. †† 1 Tim. 1.13. *† Ps. 78.60.
19. Binecuvântat să fie Domnul care zilnic ne poartă povara,
Dumnezeu, Mântuirea noastră. (Oprire)
20. Dumnezeu este pentru noi Dumnezeul izbăvirilor,
şi Domnul* Dumnezeu ne poate scăpa de moarte. *Deut. 32.29. Prov. 4.23. Apoc. 1.18; 20.1.
21. Da, Dumnezeu* va zdrobi capul vrăjmaşilor Lui,
creştetul** capului celor ce trăiesc în păcat.
*Ps. 110.6. Hab. 3.13. **Ps. 55.23.
22. Domnul zice: „Îi voi aduce înapoi* din
Basan,
îi voi aduce înapoi din** adâncul mării,
*Num. 21.33. **Exod 14.22.
23. ca* să-ţi cufunzi piciorul în sânge,
şi** limba câinilor tăi să-şi primească partea
din vrăjmaşii tăi.” *Ps. 58.10. **1 Împ. 21.19.

24. Ei văd intrarea Ta, Dumnezeule, intrarea
Dumnezeului meu, Împăratului meu, în
Locaşul cel Sfânt.
25. În frunte merg cântăreţii*, apoi cei care
cântă din instrumente,
în mijlocul fetelor care sună din timpane.[1]
*1 Cron. 13.8; 15.16. Ps. 47.5.
26. Binecuvântaţi pe Dumnezeu în adunări,
binecuvântaţi pe Domnul, cei ce vă coborâţi*
din Israel! *Deut. 33.28. Isa. 48.1.
27. Iată-i, tânărul* Beniamin, care stăpâneşte
peste ei,
căpeteniile lui Iuda şi ceata lor, căpeteniile
lui Zabulon, căpeteniile lui Neftali.*1 Sam. 9.21.
28. Dumnezeul tău te-a făcut* puternic.
Întăreşte, Dumnezeule, ce ai făcut
pentru noi în Templul Tău. *Ps. 42.8.
29. Împăraţii* Îţi vor aduce daruri
la Ierusalim.
*1 Împ. 10.10,24,25. 2 Cron. 32.23. Ps. 72.10; 76.11. Isa. 60.16,17.
30. Înspăimântă fiara din trestii, ceata* taurilor, cu viţeii popoarelor; calcă în picioare
pe cei ce îşi pun** plăcerea în argint!
Risipeşte popoarele cărora le place războiul!
*Ps. 22.12. **2 Sam. 8.2,6.
31. Cei* mari vin din Egipt; Etiopia** aleargă † cu mâinile întinse spre Dumnezeu.
*Isa. 19.19,21. **Ps. 72.9. Isa. 45.14. Ţef. 3.10. Fapt. 8.27. † Ps. 44.20.
32. Cântaţi lui Dumnezeu, împărăţiile
pământului,
şi lăudaţi pe Domnul! (Oprire)
33. Cântaţi Celui ce* călăreşte pe cerurile
cerurilor veşnice!
Iată că** se aude glasul Lui, glasul Lui cel
puternic! *Vers. 4. Ps. 18.10; 104.3. **Ps. 29.3, etc.
34. Daţi* slavă lui Dumnezeu, a cărui
măreţie este peste Israel
şi a cărui putere este în ceruri. *Ps. 29.1.
35. Ce înfricoşător* eşti, Dumnezeule, din
Locaşul Tău cel Sfânt!
Dumnezeul lui Israel dă poporului Său tărie
şi mare putere. Binecuvântat să fie
Dumnezeu! *Ps. 45.4; 65.5; 66.5; 76.12.

PSALMUL 69

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat ca şi „Crinii”. Un psalm al lui David.

69 1. Scapă-mă, Dumnezeule,
căci* îmi ameninţă apele viaţa.
*Vers. 2,14,15. Iona 2.5.
2. Mă afund* în noroi şi nu mă pot ţine;

1.Ebr.: *tof*, instrument de percuţie, tradus peste tot cu: tamburine;

am căzut în ape adânci şi puhoaiele vin peste
mine. *Ps. 40.2.
3. Nu mai pot* strigând, mi s-a uscat gâtul,
mi se topesc** ochii aşteptându-L pe Dumnezeul meu.
*Ps. 6.6. **Ps. 119.82,123. Isa. 38.14.
4. Cei ce mă urăsc* fără temei sunt mai mulţi
decât perii capului meu;
ce puternici sunt cei ce vor să mă piardă,
cei ce pe nedrept îmi sunt vrăjmaşi;
trebuie să dau înapoi ce n-am furat.
*Ps. 35.19. Ioan 15.25.
5. Dumnezeule, Tu cunoşti nebunia mea şi
greşelile mele nu-Ţi sunt ascunse.
6. Să nu rămână de ruşine, din pricina mea,
cei ce nădăjduiesc în Tine,
Doamne Dumnezeul oştirilor!
Să nu roşească de ruşine, din pricina mea, cei
ce Te caută, Dumnezeul lui Israel!
7. Căci pentru Tine port eu batjocura şi îmi
acoperă faţa ruşinea.
8. Am ajuns* un străin pentru fraţii mei
şi un necunoscut pentru fiii mamei mele.
*Ps. 31.11. Isa. 53.3. Ioan 1.11; 7.5.
9. Căci* râvna pentru Casa Ta mă mistuie,
şi** batjocurile celor ce Te insultă pe Tine
cad asupra mea.
*Ps. 119.139. Ioan 2.17. **Ps. 89.50,51. Rom. 15.3.
10. Plâng şi* postesc, iar ei mă batjocoresc.
*Ps. 35.13,14.
11. Mă îmbrac cu sac şi* am ajuns de pomină
pentru ei.
*1 Împ. 9.7. Ier. 24.9.
12. Cei ce stau la poartă vorbesc despre mine
şi* cei ce beau băuturi tari mă pun în cântece.
*Iov 30.9. Ps. 35.15,16.
13. Dar eu către Tine îmi înalţ rugăciunea,
Doamne, la* vremea potrivită.
În bunătatea Ta cea mare, răspunde-mi,
Dumnezeule, după adevărul mântuirii Tale!
*Isa. 49.8; 55.6. 2 Cor. 6.2.
14. Scoate-mă din noroi, ca să nu mă mai
afund!
Să* fiu izbăvit de vrăjmaşii mei şi din apele
adânci**!
*Ps. 144.7. **Vers. 1,2,15.
15. Să nu mai dea valurile peste mine, să nu
mă înghită adâncul
şi să nu se închidă* groapa peste mine!
*Num. 16.33.
16. Ascultă-mă, Doamne, căci* bunătatea Ta
este nemărginită.
În îndurarea Ta cea mare, întoarce-Ţi**
privirile spre mine *Ps. 63.6. **Ps. 25.16; 86.16.
17. şi nu-Ţi ascunde* faţa de robul Tău,
căci sunt în necaz! Grăbeşte-Te de m-ascultă! *Ps. 27.9; 102.2.
18. Apropie-Te de sufletul meu şi izbăveşte-l!
Scapă-mă, din pricina vrăjmaşilor mei!
19. Tu ştii ce ocară*, ce ruşine şi batjocură
mi se face;
toţi potrivnicii mei sunt înaintea Ta.
*Ps. 22.6,7. Isa. 53.3. Evr. 12.2.
20. Ocara îmi rupe inima şi sunt bolnav;
aştept să-i fie cuiva milă* de mine, dar
degeaba;
aştept mângâietori** şi nu găsesc nici
unul. *Ps. 142.4. Isa. 63.5. **Iov 16.2.
21. Ei îmi pun fiere în mâncare,
şi, când* mi-e sete, îmi dau să beau oţet.
*Mat. 27.34,48. Marc. 15.23. Ioan 19.29.
22. Să li se prefacă masa într-o cursă*,
şi liniştea într-un laţ! *Rom. 11.9,10.
23. Să li se întunece* ochii şi să nu mai
vadă; şi coapsele să le tremure neîncetat!
*Isa. 6.9,10. Ioan 12.39,40.
24. Varsă-Ţi* mânia peste ei şi să-i atingă
urgia Ta aprinsă! *1 Tes. 2.16.
25. Pustie* să le rămână locuinţa,
şi nimeni să nu mai locuiască în corturile
lor! *Mat. 23.38. Fapt. 1.20.
26. Căci ei* prigonesc pe** cel lovit de Tine
şi povestesc suferinţele celor răniţi de
Tine.
*2 Cron. 28.9. Zah. 1.15. **Isa. 53.4.
27. Adaugă* alte nelegiuiri la nelegiuirile
lor, să** n-aibă parte de neprihănirea Ta!
*Rom. 1.28. **Isa. 26.10. Rom. 9.31.
28. Să fie şterşi* din Cartea Vieţii şi** să nu
fie scrişi împreună cu cei neprihăniţi!
*Exod 32.32. Flip. 4.3. Apoc. 3.5; 13.8. **Ezec. 13.9. Luca 10.20. Evr. 12.23.
29. Eu sunt nenorocit şi sufăr: Dumnezeule,
ajutorul Tău să mă ridice!
30. Atunci voi lăuda* Numele lui Dumnezeu
prin cântări,
şi prin laude Îl voi preamări. *Ps. 28.7.
31. Lucrul acesta este mai* plăcut Domnului
decât un viţel cu coarne şi copite!
*Ps. 50.13,14,23.
32. Nenorociţii* văd lucrul acesta şi se bucură;
voi, care-L căutaţi pe Dumnezeu, inima**
voastră va trăi! *Ps. 34.2. **Ps. 22.26.
33. Căci Domnul ascultă pe cei săraci şi nu

nesocoteşte pe prizonierii* Lui de război.
*Efes. 3.1.
34. Să-L laude* cerurile şi pământul, mările şi** tot ce mişună în ele!
*Ps. 96.11; 148.1. Isa. 44.23; 49.13. **Isa. 55.12.
35. Căci* Dumnezeu va mântui Sionul şi va zidi cetăţile lui Iuda;
ele vor fi locuite şi luate în stăpânire;
*Ps. 51.18. Isa. 44.26.
36. urmaşii* robilor Lui le vor moşteni şi cei ce iubesc Numele Lui vor locui în ele.
*Ps. 102.28.

PSALMUL 70

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al lui David. Ca aducere aminte.

70 1. Grăbeşte-Te, Dumnezeule*, să mă salvezi!
Grăbeşte-Te să mă ajuți, Doamne!
*Ps. 40.13, etc.; 71.12.
2. Să rămână de ruşine* şi înfruntaţi cei ce vor să-mi ia viaţa!
Să dea înapoi şi să roşească
cei ce-mi doresc pieirea! *Ps. 35.4,26; 71.13.
3. Să se întoarcă* înapoi de ruşine cei ce zic: „Ha! Ha!” *Ps. 40.15.
4. Toţi cei ce Te caută să se veselească şi să se bucure în Tine!
Cei ce iubesc mântuirea Ta să zică neîncetat: „Preamărit să fie Dumnezeu!”
5. Eu* sunt sărac şi lipsit: grăbeşte-Te** să mă ajuţi, Dumnezeule.
Tu eşti ajutorul şi Salvatorul meu: Doamne, nu întârzia! *Ps.40.17. **Ps. 141.1.

PSALMUL 71

71 1. În Tine*, Doamne, îmi caut scăparea; să nu rămân de ruşine niciodată!
*Ps. 25.2,3; 31.1.
2. Scapă-mă în dreptatea Ta şi izbăveştemă*!
Pleacă-Ţi** urechea spre mine şi ajută-mă.
*Ps. 31.1. **Ps. 17.6.
3. Fii* o stâncă de adăpost pentru mine, unde să pot fugi totdeauna!
Tu ai poruncit** să fiu salvat, căci Tu eşti stânca şi cetăţuia mea. *Ps. 31.2,3. **Ps. 44.4.
4. Izbăveşte-mă*, Dumnezeule, din mâna celui rău,
din mâna omului nelegiuit şi crud! *Ps. 140.1,4.
5. Căci Tu eşti nădejdea* mea, Doamne Dumnezeule!
În Tine mă încred din tinereţea mea.
*Ier. 17.7,17.
6. Pe* Tine mă sprijin, din pântecele mamei mele.
Tu eşti binefăcătorul meu încă din pântecele mamei;
pe Tine Te laud fără-ncetare.
*Ps. 22.9,10. Isa. 46.3.
7. Pentru* mulţi am ajuns ca o minune,
dar Tu eşti scăparea mea cea tare.
*Isa. 8.18. Zah. 3.8. 1 Cor. 4.9.
8. Să mi se umple gura* de laudele Tale
şi-n fiecare zi să Te slăvească!
*Ps. 35.28.
9. Nu* mă lepăda la vremea bătrâneţii;
când mi se duc puterile, nu mă părăsi!
*Vers. 18.
10. Căci vrăjmaşii mei vorbesc de mine,
şi cei ce-mi pândesc viaţa se* sfătuiesc
între ei, *2 Sam. 17.1. Mat. 27.1.
11. zicând: „L-a părăsit Dumnezeu;
urmăriţi-l, puneţi mâna pe el, căci nu-i nimeni
care să-l scape!”
12. Dumnezeule*, nu Te depărta de mine!
Dumnezeule, vino degrabă**
în ajutorul meu!
*Ps. 22.11,19; 35.22; 38.21,22. **Ps. 70.1.
13. Să rămână de ruşine* şi să fie nimiciţi cei ce vor să-mi ia viaţa!
Să fie acoperiţi de ruşine şi de ocară cei ce-mi caută pierzarea!
*Vers. 24. Ps. 35.4,26; 40.14; 70.2.
14. Şi eu voi nădăjdui întotdeauna,
Te voi lăuda tot mai mult.
15. Gura* mea va vesti zi de zi dreptatea şi mântuirea Ta, căci nu-i** cunosc marginile.
*Vers. 8,24. Ps. 35.28. **Ps. 40.5; 139.17,18.
16. Voi umbla în puterea Domnului Dumnezeu!
Voi pomeni dreptatea Ta şi numai a Ta.
17. Dumnezeule, Tu m-ai învăţat din tinereţe,
şi până acum eu vestesc minunile Tale.
18. Nu mă părăsi, Dumnezeule,
chiar* la bătrâneţe căruntă,
ca să vestesc tăria Ta generației de acum
şi puterea Ta generației care va veni!
*Vers. 9.
19. Dreptatea* Ta, Dumnezeule, ajunge până la cer;
Tu ai săvârşit lucruri mari:
Dumnezeule**, cine este ca Tine?
*Ps. 57.10. **Ps. 35.10; 86.8; 89.6,8.

20. Ne-ai* făcut să trecem prin multe
necazuri şi nenorociri;
dar ne vei da iarăşi viaţa**,
ne vei scoate iarăşi din adâncurile
pământului. *Ps. 60.3. **Osea 6.1,2.
21. Înalţă măreția mea, întoarce-Te şi mângâie-mă din nou!
22. Şi Te voi lăuda în sunet de* liră, Îţi voi
cânta credincioşia, Dumnezeule,
Te voi lăuda cu harpa,
Sfântul** lui Israel!
*Ps. 92.1-3; 150.3. **2 Împ. 19.22. Isa. 60.9.
23. Când Te voi lăuda, voi fi cu bucuria pe
buze,
cu bucuria în sufletul* pe care mi l-ai
răscumpărat; *Ps. 103.4.
24. şi limba* mea va vesti zi de zi dreptatea
Ta,
căci** cei care-mi caută pierzarea vor fi
ruşinaţi şi încurcaţi. *Vers. 8,15. **Vers. 13.

PSALMUL 72

Un psalm al lui Solomon.

72 1. Dumnezeule, dă judecăţile Tale
împăratului şi dă dreptatea Ta fiului
împăratului!
2. Şi el va* judeca poporul Tău cu dreptate,
şi pe nenorociţii Tăi cu nepărtinire.
*Isa. 11.2-4; 32.1.
3. Munţii* vor aduce pace poporului, ca şi
dealurile, prin dreptate. *Ps. 85.10. Isa. 32.17; 52.7.
4. El va* face dreptate nenorociţilor poporului,
va scăpa pe copiii săracului
şi va zdrobi pe asupritor. *Isa. 11.4.
5. Ei se vor teme de Tine, cât* va fi soarele şi
cât se va arăta luna, din generație în
generație;
*Vers. 7,17. Ps. 89.36,37.
6. va* fi ca o ploaie care cade pe un pământ
cosit,
ca o ploaie repede care udă câmpia.
*2 Sam. 23.4. Osea 6.3.
7. În zilele lui va înflori cel neprihănit şi* va
fi belşug de pace până nu va
mai fi lună.
*Isa. 2.4. Dan. 2.44. Luca 1.33.
8. El va stăpâni* de la o mare la alta şi de la
Râu până la marginile pământului.
*Exod 23.31. 1 Împ. 4.21,24. Ps. 2.8; 80.11; 89.25. Zah. 9.10.
9. Locuitorii* pustiului îşi vor pleca genunchiul înaintea lui,
şi** vrăjmaşii vor linge ţărâna.
*Ps. 74.14. **Isa. 49.23. Mica 7.17.
10. Împăraţii* Tarsisului şi ai insulelor vor
plăti biruri,
împăraţii Sebei şi Sabei vor aduce daruri.
*2 Cron. 9.21. Ps. 45.12; 68.29. Isa. 49.7; 60.6,9.
11. Da, toţi împăraţii se vor închina* înaintea
lui,
toate neamurile îi vor sluji.
*Isa. 49.22,23.
12. Căci el va* izbăvi pe săracul care strigă
şi pe nenorocitul care n-are ajutor.
*Iov 29.12.
13. Va avea milă de cel nenorocit
şi de cel lipsit
şi va scăpa viaţa săracilor;
14. îi va izbăvi de apăsare şi de violență,
şi sângele lor va fi scump* înaintea
lui. *Ps. 116.15.
15. Ei vor trăi şi-i vor da aur din Seba;
se vor ruga neîncetat pentru el
şi-l vor binecuvânta în fiecare zi.
16. Va fi belşug de grâne în ţară, până în vârful munţilor,
şi spicele lor se vor clătina ca şi cedrii
Libanului;
oamenii* vor înflori în cetăţi ca iarba pământului.
*1 Împ. 4.20.
17. Numele* lui va dăinui pe veci:
cât soarele îi va ţine numele.
Cu el se** vor binecuvânta unii pe alţii,
şi toate † neamurile îl vor numi fericit.
*Ps. 89.36. **Gen. 12.3; 22.18. Ier. 4.2. † Luca 1.48.
18. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul
lui Israel,
singurul care** face minuni!
*1 Cron. 29.10. Ps. 41.13; 106.48. **Exod 15.11. Ps. 77.14;
136.4.
19. Binecuvântat* să fie în veci slăvitul Lui
Nume!
Tot pământul să** se umple de slava Lui!
Amin! Amin! *Neem. 9.5. **Num. 14.21. Zah. 14.9.
20. Sfârşitul rugăciunilor lui David, fiul lui
Isai.

CARTEA A TREIA

PSALMUL 73

Un psalm al lui Asaf.

73 1. Da, Dumnezeu este bun cu Israel, cu
cei cu inima curată.
2. Totuşi, era să mi se îndoaie piciorul
şi era să-mi alunece paşii!
3. Căci mă uitam cu jind la cei nesocotiţi,
când vedeam fericirea celor răi.
*Iov 21.7. Ps. 37.1. Ier. 12.1.

4. Într-adevăr, nimic nu-i tulbură până la moarte,
şi trupul le este încărcat de grăsime.
5. N-au* parte de suferinţele omeneşti
şi nu sunt loviţi ca ceilalţi oameni.
*Iov 21.9.
6. De aceea mândria le slujeşte ca salbă,
şi asuprirea este haina care-i* înveleşte.
*Ps. 109.18.
7. Li se bulbucă ochii* de grăsime şi au mai mult decât le-ar dori inima.
*Iov 15.27. Ps. 17.10; 119.70. Ier. 5.28.
8. Râd* şi vorbesc** cu răutate de asuprire: vorbesc † de sus,
*Ps. 53.1. **Osea 7.16. † 2 Pet. 2.18. Iuda 16.
9. îşi înalţă gura* până la ceruri şi limba le cutreieră pământul.
*Apoc. 13.6.
10. De aceea aleargă lumea la ei, înghit* apă din plin *Ps. 75.8.
11. şi zic: „Ce* ar putea să ştie Dumnezeu
şi ce ar putea să cunoască Cel Preaînalt?”
*Iov 22.13. Ps. 10.11; 94.7.
12. Aşa sunt cei răi:
totdeauna fericiţi* şi îşi măresc bogăţiile.
*Vers. 3.
13. Degeaba*, dar, mi-am curăţit eu inima
şi mi-am** spălat mâinile în nevinovăţie:
*Iov 21.15; 34.9; 35.3. Mal. 3.14. **Ps. 26.6.
14. căci în fiecare zi sunt lovit
şi în toate dimineţile sunt pedepsit.
15. Dacă aş zice: „Vreau să vorbesc ca ei”,
iată că n-aş fi credincios neamului copiilor Tăi.
16. M-am* gândit la aceste lucruri ca să le pricep,
dar zadarnică mi-a fost truda,
*Ecl. 8.17.
17. până când am* intrat în Sfântul Locaş al lui Dumnezeu
şi am luat seama la soarta** de la urmă a celor răi. *Ps. 77.13. **Ps. 37.38.
18. Da, Tu-i pui* în locuri alunecoase şi-i arunci în prăpăd. *Ps. 35.
19. Cum sunt nimiciţi într-o clipă! Sunt pierduţi, prăpădiţi printr-un
sfârşit năprasnic.
20. Ca* un vis la deşteptare,
aşa le lepezi chipul, Doamne, la** deşteptarea Ta!
*Iov 20.8. Ps. 90.5,6. Isa. 29.7,8. **Ps. 78.65.
21. Când mi se* amăra inima
şi mă simţeam străpuns în măruntaie, *Vers. 3.
22. eram prost* şi fără judecată, eram ca un dobitoc înaintea Ta. *Ps. 92.6. Prov. 30.2.
23. Însă eu sunt totdeauna cu Tine, Tu m-ai apucat de mâna dreaptă;
24. mă vei călăuzi cu* sfatul Tău, apoi mă vei primi în slavă. *Ps. 32.8. Isa. 58.8.
25. Pe* cine altul am eu în cer în afară de Tine?
Şi pe pământ nu-mi găsesc plăcerea în nimeni decât în Tine. *Filp. 3.8.
26. Carnea* şi inima mea se prăpădesc:
dar Dumnezeu este stânca inimii mele
şi partea** mea de moştenire.
*Ps. 84.2; 119.81. **Ps. 16.5; 119.57.
27. Căci iată că cei ce* se depărtează de Tine pier;
Tu nimiceşti pe toţi cei ce-Ţi sunt necredincioşi**. *Ps. 119.155. **Exod 34.15. Num. 15.39. Iac. 4.4.
28. Cât despre mine, fericirea mea este să mă apropii* de Dumnezeu:
pe Domnul Dumnezeu Îl fac locul meu de adăpost,
ca să vestesc** toate lucrările Tale.
*Evr. 10.22. **Ps. 107.22; 118.17.

PSALMUL 74

O cântare a lui Asaf.

74
1. Pentru ce, Dumnezeule, ne-ai lepădat* pentru totdeauna? Pentru ce Te-ai mâniat** pe turma † păşunii Tale?
*Ps. 44.9,23; 60.1,10; 77.7. Ier. 31.37; 33.24. **Deut. 29.20. † Ps. 95.7; 100.3.
2. Adu-Ţi aminte de adunarea poporului Tău,
pe care* l-ai câştigat odinioară,
pe care l-ai răscumpărat ca seminţie** a moştenirii Tale!
Adu-Ţi aminte de muntele Sionului, unde Îţi aveai locuinţa;
*Exod 15.16. Deut. 9.29. **Deut. 32.9. Ier. 10.16.
3. îndreaptă-Ţi paşii spre aceste locuri pustiite fără încetare!
Vrăjmaşul a pustiit totul în Locaşul Tău cel Sfânt.
4. Potrivnicii Tăi au răcnit* în mijlocul Templului Tău;
şi-au pus** însemnele lor ca semne[1].
*Plân. 2.7. **Dan. 6.27.
5. Parcă erau nişte oameni
care ridică toporul într-o pădure deasă:
6. curând au sfărâmat toate podoabele* gravate cu lovituri de securi şi ciocane.
*1 Împ. 6.18,29,32,35.
7. Au pus foc* Sfântului Tău Locaş; au dărâmat şi au pângărit[2]** locuinţa Numelui Tău.
*2 Împ. 25.9. **Ps. 89.39.

1.Sau: embleme, efigii, sigilii; 2.Sau: profanat;

8. Ei ziceau* în inima lor: „Să-i prăpădim pe toţi!”
Au ars toate locurile sfinte ale lui Dumnezeu din ţară. *Ps. 83.4.
9. Însemnele noastre nu le mai vedem; nu* mai este nici un proroc
şi nu mai este nimeni printre noi care să ştie până când...
*1 Sam. 3.1. Amos 8.11.
10. Până când, Dumnezeule, va batjocori asupritorul
şi va nesocoti vrăjmaşul fără încetare Numele Tău?
11. Pentru ce* Îţi tragi înapoi mâna şi dreapta Ta?
Scoate-o din sân şi nimiceşte-i! *Plân. 2.3.
12. Totuşi, Dumnezeu* este Împăratul meu, care din vremuri străvechi
dă izbăviri în mijlocul acestei ţări[1].
*Ps. 44.4.
13. Tu ai despărţit* marea cu puterea Ta,
ai sfărâmat** capetele balaurilor din ape;
*Exod 14.21. **Isa. 51.9,10. Ezec. 29.3; 32.3.
14. ai zdrobit capul leviatanului[2], l-ai dat
să-l* mănânce fiarele** din pustiu.
*Num. 14.9. **Ps. 72.9.
15. Ai făcut să ţâşnească* izvoare şi pâraie,
ai uscat** râuri care nu seacă.
*Exod 17.5,6. Num.20.11. Ps. 105.41. Isa. 48.21. **Ios. 3.13, etc.
16. A Ta este ziua, a Ta este şi noaptea;
Tu* ai aşezat lumina şi soarele. *Gen. 1.14, etc.
17. Tu ai statornicit* toate hotarele pământului,
Tu ai rânduit vara** şi iarna.
*Fapt. 17.26. **Gen. 8.22.
18. Adu-Ţi* aminte, Doamne, că vrăjmaşul Te batjocoreşte,
şi un** popor nechibzuit huleşte Numele Tău! *Vers. 22. Apoc. 16.19. **Ps. 39.8.
19. Nu lăsa pradă fiarelor sufletul turturelei* Tale,
şi nu uita** pe veci de viaţa nenorociţilor Tăi! *Cânt. 2.14. **Ps. 68.10.
20. Ai* în vedere legământul!
Căci locurile dosnice din ţară sunt pline de bârloguri de tâlhari.
*Gen. 17.7,8. Lev. 26.44,45. Ps. 106.45. Ier. 33.21.
21. Să nu se întoarcă ruşinat cel apăsat, ci nenorocitul şi săracul să laude Numele Tău!
22. Scoală-Te, Dumnezeule, apără-Ţi pricina!
Adu-Ţi* aminte de ocările pe care Ţi le aruncă în fiecare zi cel fără minte!
*Vers. 18. Ps. 89.51.

1. Sau: pământului; 2.Sau: crocodilul;

23. Nu uita strigătele potrivnicilor Tăi, zarva care creşte necurmat a celor ce se ridică împotriva Ta!

PSALMUL 75

Către mai-marele cântăreţilor. „Nu nimici”. Un psalm al lui Asaf. O cântare.

75 1. Te lăudăm, Dumnezeule, Te lăudăm! Minunile Tale spun că Numele Tău este aproape!
2. „Atunci când va veni vremea hotărâtă”, zice Domnul, „voi judeca fără părtinire.
3. Poate să se cutremure pământul cu locuitorii lui:
căci Eu îi întăresc stâlpii.” (Oprire)
4. Eu zic celor ce se fălesc: „Nu vă făliţi!”, şi celor răi: „Nu* ridicaţi capul[1] sus!” *Zah. 1.21.
5. Nu vă ridicaţi capul[1] aşa de sus, nu vorbiţi cu atâta îngâmfare!
6. Căci nici de la răsărit, nici de la apus, nici din pustiu nu vine înălţarea.
7. Căci Dumnezeu* este Cel care judecă: El** coboară pe unul şi înalţă pe altul.
*Ps. 50.6; 58.11. **1 Sam. 2.7. Dan. 2.21.
8. În mâna Domnului este un* potir, în care fierbe un vin plin de** amestecătură. Când îl varsă,
toţi cei răi de pe pământ îl sorb şi-l beau până la fund[2] †!
*Iov 21.20. Ps. 60.3. Ier. 25.15. Apoc. 14.10; 16.19. **Prov. 23.30. † Ps. 73.10.
9. Eu însă voi vesti de-a pururi aceste lucruri; voi cânta laude în cinstea Dumnezeului lui Iacov.
10. Şi voi doborî toate* puterile[1] celor răi; dar capul[1]** celui neprihănit va fi înălţat.
*Ps. 101.8. Ier. 48.25. **Ps. 89.17; 148.14.

PSALMUL 76

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat cu instrumente cu coarde. Un psalm al lui Asaf. O cântare.

76 1. Dumnezeu este cunoscut în Iuda*, mare este Numele Lui în Israel.
*Ps. 48.1, etc.
2. Cortul Lui este în Salem şi locuinţa Lui în Sion;
3. acolo a sfărâmat* El săgeţile, scutul, sabia şi armele de război.
*Ps. 46.9. Ezec. 39.9. (Oprire)

1.Lit: coarnele; 2.Sau: până la drojdii;

4. Tu eşti mai măreţ, mai puternic decât* munţii jefuitorilor.
*Ezec. 38.12,13; 39.4.
5. Despuiaţi[1] au fost vitejii* aceia plini de inimă, şi-au dormit** somnul; n-au putut să
se apere toţi acei oameni viteji[2].
*Isa. 46.12. **Ps. 13.3. Ier. 51.39.
6. La* mustrarea Ta, Dumnezeul lui Iacov, au adormit şi călăreţi şi cai.
*Exod 15.1,21. Ezec. 39.20. Naum 2.13. Zah. 12.4.
7. Cât de înfricoşător eşti Tu! Cine* poate să-Ţi stea împotrivă
când Îţi izbucneşte mânia? *Naum 1.6.
8. Ai* rostit judecata de la înălţimea cerurilor;
pământul s-a îngrozit** şi a tăcut,
*Ezec. 38.20. **2 Cron. 20.29,30.
9. când S-a* ridicat Dumnezeu să facă dreptate şi să-i scape pe toţi nenorociţii de pe
pământ.
*Ps. 9.7-9; 72.4. (Oprire)
10. Omul Te laudă chiar şi la mânie*;
iar Tu vei înfrâna rămăşiţa mâniei lui.
*Exod 9.16; 18.11. Ps. 65.7.
11. Faceţi* juruinţe Domnului Dumnezeului vostru şi împliniţi-le!
Toţi** cei ce-L înconjoară să-I aducă daruri Dumnezeului celui înfricoşător[3].
*Ecl. 5.4-6. **2 Cron. 32.22,23. Ps. 68.29; 89.7.
12. El frânge duhul domnitorilor, El este înfricoşător[3]* pentru împăraţii pământului.
*Ps. 68.35.

PSALMUL 77

Către mai-marele cântăreţilor. Pentru Iedutun.
Un psalm al lui Asaf.

77 1. Strig* cu glasul meu către Dumnezeu,
strig cu glasul meu către Dumnezeu şi El mă va asculta. *Ps. 3.4.
2. În* ziua necazului meu,
caut** pe Domnul;
noaptea, mâinile îmi stau întinse
fără încetare; sufletul meu nu vrea
nici o mângâiere. *Ps. 50.15. **Isa. 26.9,16.
3. Mi-aduc aminte de Dumnezeu şi gem;
mă gândesc adânc în mine şi mi se mâhneşte
duhul*. *Ps. 142.3; 143.4. (Oprire)
4. Tu îmi ţii pleoapele deschise;
şi, de mult ce mă frământ, nu pot vorbi.
5. Mă gândesc* la zilele de demult, la anii de odinioară. *Deut. 32.7. Ps. 42.8. Ps. 143.5. Isa. 51.9.

1.Sau: deposedaţi; 2.Sau: puternici; 3.Sau: de temut;

6. Mă gândesc la cântările* mele noaptea, cuget** adânc înăuntrul inimii mele, îmi cade
duhul pe gânduri şi zic:
*Ps. 42.8. **Ps. 4.4.
7. „Va lepăda* Domnul pentru totdeauna?
Şi nu va mai** fi El binevoitor?
*Ps. 74.1. **Ps. 85.1.
8. S-a isprăvit bunătatea Lui pe veci?
S-a dus făgăduinţa* Lui pentru totdeauna?
*Rom. 9.6.
9. A uitat* Dumnezeu să aibă milă? Şi-a tras El, în mânia Lui, înapoi îndurarea?”
*Isa. 49.15. (Oprire)
10. Atunci îmi zic: „Ceea ce mă face să sufăr* este că dreapta Celui Preaînalt nu mai este
aceeaşi”...
*Ps. 31.22.
11. Dar tot voi lăuda* lucrările Domnului, căci îmi aduc aminte de minunile Tale de odi-
nioară; *Ps. 143.5.
12. da, mă voi gândi la toate lucrările Tale
şi voi lua aminte la toate faptele Tale.
13. Dumnezeule, calea* Ta este sfântă!
Care** dumnezeu este atât de mare ca
Dumnezeul nostru?
*Ps. 73.17. **Exod 15.11.
14. Tu eşti Dumnezeul care faci minuni;
Tu Ţi-ai arătat puterea printre popoare.
15. Prin braţul Tău, Tu ai izbăvit* pe poporul Tău,
pe fiii lui Iacov şi ai lui Iosif.
*Exod 6.6. Deut. 9.29. (Oprire)
16. Când Te-au văzut* apele, Dumnezeule, când Te-au văzut apele, s-au cutremurat,
şi adâncurile s-au mişcat.
*Exod 14.21. Ios. 3.15,16. Ps. 14.3. Hab. 3.8, etc.
17. Norii au turnat apă cu găleata, tunetul a răsunat în nori,
şi* săgeţile Tale au zburat în toate
părţile.
*2 Sam. 22.15. Hab. 3.11.
18. Tunetul Tău a izbucnit în vârtej de vânt, fulgerele* au luminat lumea, pământul s-a
mişcat şi s-a** cutremurat.
*Ps. 97.4. **2 Sam. 22.8.
19. Ţi-ai croit un drum prin* mare, o cărare prin apele cele mari,
şi** nu Ţi s-au mai cunoscut urmele.
*Hab. 3.15. **Exod 14.28.

20. Ai povăţuit* pe poporul Tău ca pe o turmă, prin mâna lui Moise şi Aaron.
*Exod 13.21; 14.19. Ps. 78.52; 80.1. Isa. 63.11,12. Osea 12.13.

PSALMUL 78

O cântare a lui Asaf.

78 1. Ascultă*, poporul meu, învăţăturile mele!
Luaţi aminte la cuvintele gurii mele!
*Isa. 51.4.
2. Îmi deschid* gura şi vorbesc în pilde,
vestesc înţelepciunea vremurilor străvechi.
*Ps. 49.4. Mat. 13.35.
3. Ce* am auzit, ce ştim,
ce ne-au povestit părinţii noştri, *Ps. 44.1.
4. nu* vom ascunde de copiii lor;
ci vom** vesti generației care va veni
laudele Domnului, puterea Lui şi minunile pe care Le-a făcut.
*Deut. 4.9; 6.7. Ioel 1.3. **Exod 12.26,27; 13.8,14. Ios. 4.6,7.
5. El* a pus o mărturie în Iacov, a dat o Lege în Israel
şi a poruncit părinţilor noştri să-şi** înveţe în ea copiii,
*Ps. 147.19. **Deut. 4.9; 6.7; 11.19.
6. ca* să fie cunoscută de cei ce vor veni după ei, de copiii care se vor naşte
şi care, când se vor face mari, să vorbească despre ea copiilor lor; *Ps. 102.18.
7. pentru ca aceştia să-şi pună încrederea în Dumnezeu,
să nu uite lucrările lui Dumnezeu şi să păzească poruncile Lui.
8. Să* nu fie, ca părinţii lor,
o** generație neascultătoare şi răzvrătită,
o generație care † n-avea o inimă tare şi al cărui duh nu era credincios lui Dumnezeu!
*2 Împ. 17.14. Ezec. 20.18. **Exod 32.9; 33.3; 34.9. Deut. 9.6,13; 31.27. Ps. 68.6. † 2 Cron. 20.33. Vers. 37.
9. Fiii lui Efraim, înarmaţi şi trăgând cu arcul,
au dat înapoi în ziua luptei,
10. pentru că n-au* ţinut legământul lui Dumnezeu
şi n-au voit să umble întocmai după Legea Lui. *2 Împ. 17.15.
11. Au dat uitării* lucrările Lui, minunile Lui pe care li le arătase. *Ps. 106.13.
12. Înaintea părinţilor lor, El făcuse minuni* în ţara Egiptului, în** câmpia Ţoan.
*Exod 7-12. **Gen. 32.3. Num. 13.22. Vers. 43. Isa. 19.11, 13. Ezec. 30.14.

13. A despărţit* marea şi le-a deschis un drum prin ea,
ridicând** apele ca un zid.
*Exod 14.21. **Exod 15.8. Ps. 33.7.
14. I-a* călăuzit ziua cu un nor,
şi toată noaptea cu lumina unui foc strălucitor.
*Exod 13.21; 14.24. Ps. 105.39.
15. A despicat* stânci în pustiu
şi le-a dat să bea ca din nişte valuri
cu ape multe.
*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 105.41. 1 Cor. 10.4.
16. A făcut să ţâşnească izvoare din* stânci
şi să curgă ape ca nişte râuri.
*Deut. 9.21. Ps. 105.41.
17. Dar ei tot n-au încetat să păcătuiască împotriva Lui,
n-au încetat să se răzvrătească* împotriva Celui Preaînalt în pustiu.
*Deut. 9.22. Ps. 95.8. Evr. 3.16.
18. L-au ispitit* pe Dumnezeu în inima lor,
cerând mâncare după poftele lor.
*Exod 16.2.
19. Au vorbit* împotriva lui Dumnezeu
şi au zis: „Oare va putea Dumnezeu să pună o masă în pustiu? *Num. 11.4.
20. Iată*, El a lovit stânca și au curs ape
şi s-au revărsat şiroaie.
Dar va putea El să dea şi pâine,
sau să facă rost de carne poporului Său?"
*Exod 17.6. Num. 20.11.
21. Domnul a auzit şi S-a* mâniat.
Un foc s-a aprins împotriva lui Iacov
şi s-a stârnit împotriva lui Israel
mânia Lui, *Num. 11.1,10.
22. pentru că n-au crezut* în Dumnezeu,
pentru că n-au avut încredere în ajutorul Lui.
*Evr. 3.18. Iuda 5.
23. El a poruncit norilor de sus
şi* a deschis porţile cerurilor:
*Gen. 7.11. Mal. 3.10.
24. a* plouat peste ei mană, ca să mănânce
şi le-a dat grâul cerurilor.
*Exod 16.4,14. Ps. 105.40. Ioan 6.31. 1 Cor. 10.3.
25. Au mâncat cu toţii pâinea îngerilor,
şi le-a trimis mâncare să se sature.
26. A* pus să sufle în ceruri vântul de răsărit
şi a adus, prin puterea Lui, vântul de miazăzi.
*Num. 11.31.
27. A plouat peste ei carne, ca pulberea,

şi păsări înaripate, cât nisipul mării;
28. le-a făcut să cadă în mijlocul taberei lor,
de jur-împrejurul locuinţelor lor.
29. Ei* au mâncat şi s-au săturat din destul:
Dumnezeu le-a dat ce doriseră. *Num. 11.10.
30. Dar n-apucaseră să-şi astâmpere bine pofta,
mâncarea* le era încă în gură, *Num. 11.33.
31. când s-a stârnit mânia lui Dumnezeu împotriva lor,
a lovit de moarte pe cei mai tari din ei
şi a doborât pe tinerii lui Israel.
32. Cu toate acestea, ei* n-au încetat să păcătuiască
şi** n-au crezut în minunile Lui.
*Num. 14; 16; 17. **Vers. 22.
33. De aceea*, El le-a curmat zilele ca o suflare
şi anii printr-un sfârşit năprasnic.
*Num. 14.29,35; 26.64,65.
34. Când* îi lovea de moarte, ei Îl căutau,
se întorceau şi se îndreptau spre Dumnezeu;
*Osea 5.15.
35. îşi aduceau aminte că Dumnezeu* este stânca lor
şi că Dumnezeul Atotputernic este Salvatorul** lor.
*Deut. 32.4,15,31. **Exod 15.13.Deut. 7.8. Isa. 41.14; 44.6; 63.9.
36. Dar Îl înşelau* cu gura
şi-L minţeau cu limba. *Ezec. 33.31.
37. Inima* nu le era tare faţă de El şi nu
erau credincioşi legământului Său. *Vers. 8.
38. Totuşi*, în îndurarea Lui, El iartă nelegiuirea şi nu nimiceşte;
Îşi opreşte** de multe ori mânia şi † nu dă drumul întregii Lui urgii.
*Num. 14.18,20. **Isa. 48.9. † 1 Împ. 21.29.
39. El Şi-a* adus deci aminte că** ei nu erau decât carne,
o † suflare care trece şi nu se mai întoarce.
*Ps. 103.14,16. **Gen. 6.3. Ioan 3.6. † Iov 7.7,16. Iac. 4.14.
40. De câte ori s-au răzvrătit ei împotriva Lui în pustiu!
De câte ori L-au mâniat* ei în pustietate!
*Vers. 17. Ps. 95.9,10. Isa. 7.13; 63.10. Efes. 4.30. Evr. 3.16,17.
41. Da, n-au încetat să Îl ispitească*
pe Dumnezeu
şi să Îl întărâte** pe Sfântul lui Israel.
*Num. 14.22. Deut. 6.16. **Vers. 20.
42. Nu şi-au mai adus aminte de puterea Lui,
de ziua când i-a izbăvit de vrăjmaş,
43. de minunile pe care le-a* făcut în Egipt
şi de semnele Lui minunate din câmpia
Ţoan. *Vers. 12. Ps. 105.27, etc.
44. Cum* le-a prefăcut râurile în sânge,
şi n-au putut să bea din apele lor.
*Exod 7.20. Ps. 105.29.
45. Cum* a trimis împotriva lor nişte muşte otrăvitoare, care i-au mâncat,
şi** broaşte, care i-au nimicit.
*Exod 8.24. Ps. 105.31. **Exod 8.6. Ps. 105.30.
46. Cum* le-a dat holdele pradă omizilor,
rodul muncii lor pradă lăcustelor.
*Exod 10.13,15. Ps. 105.34,35.
47. Cum le-a* prăpădit viile, bătându-le cu piatră,
şi smochinii din Egipt, cu lapoviţă.
*Exod 9.23,25. Ps. 105.33.
48. Cum le-a lăsat* vitele pradă grindinei,
şi turmele pradă focului cerului[1].
*Exod 9.23-25. Ps. 105.32.
49. El Şi-a aruncat împotriva lor mânia Lui aprinsă,
urgia, iuţeala[2] şi necazul: o mulţime de îngeri aducători de nenorociri.
50. Cum Şi-a dat frâu liber mâniei, nu le-a scăpat sufletul de la moarte şi le-a dat viaţa
pradă molimei;
51. cum* a lovit pe toţi întâii născuţi din Egipt,
pârga puterii în corturile** lui Ham.
*Exod 12.29. Ps. 105.36; 136.10. **Ps. 106.22.
52. Cum a* pornit pe poporul Său ca pe nişte oi
şi i-a povăţuit ca pe o turmă în pustiu.
*Ps. 77.20.
53. Cum i-a condus* fără nici o grijă, ca să nu le fie frică,
iar** marea i-a acoperit pe vrăjmaşii lor.
*Exod 14.19,20. **Exod 14.27,28; 15.10.
54. Cum i-a adus spre hotarul Lui cel sfânt*,
spre muntele acesta pe** care dreapta Lui
l-a câştigat.
*Exod 15.17. **Ps. 44.3.
55. Cum a izgonit* popoarele dinaintea lor,
le-a** împărţit ţara în părţi de moştenire
şi a pus seminţiile lui Israel să locuiască în corturile lor.
*Ps. 44.2. **Ios. 13.7; 19.51. Ps. 136.21,22.
56. Dar* ei au ispitit pe Dumnezeul

1.Sau: fulgerelor; 2.Sau: furia, aprinderea (pretutindeni în text);

Preaînalt, s-au răzvrătit împotriva Lui
şi n-au ţinut poruncile Lui.

*Judc. 2.11,12.

57. Ci s-au* depărtat şi au fost necredincioşi ca şi părinţii lor,
s-au abătut la o parte ca** un arc înşelător,

*Vers. 41. Ezec. 20.27,28. **Osea 7.16.

58. L-au* supărat prin înălţimile** lor şi I-au stârnit gelozia cu idolii lor.

*Deut. 32.16,21. Judc. 2.12,20. Ezec. 20.28. **Deut. 12.2,4. 1 Împ. 11.7; 12.31.

59. Dumnezeu a auzit şi S-a mâniat şi S-a dezgustat de tot de Israel.
60. A* părăsit locuinţa Lui din Silo, cortul în care locuia între oameni.

*1 Sam. 4.11. Ier. 7.12,14; 26.6,9.

61. Şi-a* dat slava pradă robiei,
şi măreţia Lui în mâinile vrăjmaşului.

*Judc. 18.30.

62. A* dat pradă sabiei pe poporul Lui
şi S-a mâniat pe moştenirea Lui.

*1 Sam. 4.10.

63. Pe tinerii lui i-a ars focul
şi fecioarele* lui n-au mai fost sărbătorite cu cântări de nuntă.

*Ier. 7.34; 16.9; 25.10.

64. Preoţii* săi au căzut ucişi de sabie,
şi văduvele** lui nu s-au bocit.

*1 Sam. 4.11; 22.18. **Iov 27.15. Ezec. 24.23.

65. Atunci Domnul S-a* trezit, ca** din somn,
ca un viteaz îmbărbătat de vin,

*Ps. 44.23. **Isa. 42.13.

66. şi* i-a lovit pe potrivnicii Lui care fugeau,
acoperindu-i cu o ruşine veşnică.

*1 Sam. 5.6,12; 6.4.

67. Însă a lepădat cortul lui Iosif şi n-a ales seminţia lui Efraim;
68. ci a ales seminţia lui Iuda, muntele Sionului, pe* care-l iubeşte.

*Ps. 87.2.

69. Şi-a* zidit Sfântul Locaş ca cerurile de înalt
şi tare ca pământul pe care l-a întemeiat pe veci. *1 Împ. 6.
70. L-a* ales pe robul Său David şi l-a luat de la staulele de oi.

*1 Sam. 16.11,12. 2 Sam. 7.8.

71. L-a luat dinapoia oilor* care alăptau,
ca să pască** poporul Său, Iacov şi pe moştenirea Sa, Israel.

*Gen. 33.13. Isa. 40.11. **2 Sam. 5.2. 1 Cron. 11.2.

72. Şi David i-a cârmuit cu o inimă dreaptă*
şi i-a condus cu mâini pricepute. *1 Împ. 9.4.

PSALMUL 79

Un psalm al lui Asaf.

79 1. Dumnezeule, au năvălit neamurile în moştenirea* Ta, au pângărit Templul Tău cel sfânt** şi au † prefăcut Ierusalimul într-un morman de pietre.

*Exod 15. 17. Ps. 74.2. **Ps. 74.7. † 2 Împ. 24.9,10. 2 Cron. 36.19. Mica 3.12.

2. Trupurile* neînsufleţite ale robilor Tăi le-au dat să le mănânce păsările cerului şi carnea credincioşilor Tăi, fiarele pământului.

*Ier. 7.33; 16.4; 34.20.

3. Ca apa le-au vărsat sângele,
de jur-împrejurul Ierusalimului,
şi* n-a fost nimeni să-i îngroape.

*Ps. 141.7. Ier. 14.16; 16.4. Apoc. 11.9.

4. Am ajuns de* ruşinea vecinilor noştri,
de batjocura şi de râsul celor ce ne înconjoară. *Ps. 44.13; 80.6.
5. Până* când, Doamne, Te vei mânia fără încetare
şi va** arde mânia Ta ca focul

*Ps. 74.1,9,10; 85.5; 89.46. **Ţef. 1.18; 3.8.

6. Varsă-Ţi* mânia peste popoarele care nu** Te cunosc
şi peste împărăţiile care nu cheamă † Numele Tău!

*Ier. 10.25. Apoc. 16.1. **Isa. 45.4,5. 2 Tes. 1.8. † Ps. 53.4.

7. Căci l-au mâncat pe Iacov şi
i-au pustiit locuinţa.
8. Nu-Ţi* mai aduce aminte de nelegiuirile strămoşilor noştri,
ci să ne iasă degrabă înainte îndurările Tale!
Căci suntem nenorociţi** de tot!

*Isa. 64.9. **Deut. 28.43. Ps. 142.6.

9. Ajută-ne*, Dumnezeul mântuirii noastre, pentru slava Numelui Tău!
Izbăveşte-ne şi iartă-ne păcatele, pentru Numele** Tău! *2 Cron. 14.11. **Ier. 14.7,21.
10. Pentru ce* să zică neamurile: „Unde este Dumnezeul lor?”
Să se ştie, înaintea ochilor noştri, printre neamuri
că Tu răzbuni sângele vărsat al robilor Tăi!

*Ps. 42.10; 115.2.

11. Să ajungă* până la Tine gemetele prizonierilor de război!
Scapă, prin braţul Tău cel puternic, pe cei ce pier! *Ps. 102.20.
12. Întoarce vecinilor noştri de* şapte ori în sânul lor
batjocurile** pe care Ţi le-au aruncat ei Ţie, Doamne!

*Gen. 4.15. Isa. 65.6,7. Ier. 32.18. Luca 6.38. **Ps. 74.18,22.

13. Şi* noi, poporul Tău, turma păşunii Tale,
Te vom lăuda în veci şi vom** vesti
din generaţie în generaţie laudele Tale.
*Ps. 74.1; 95.7; 100.3. **Isa. 43.21.

PSALMUL 80

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat ca şi „Crinii mărturiei". Un psalm al lui Asaf.

80 1. Ia aminte, păstorul lui Israel, Tu care povăţuieşti pe Iosif ca* pe o turmă!
Arată-Te** în † strălucirea Ta, Tu care stai pe heruvimi!
*Ps. 77.20. **Exod 25. 20, 22. 1 Sam. 4.4. 2 Sam. 6.2. Ps. 99. 1. † Deut. 33.2. Ps. 50.2; 94.1.
2. Trezeşte-Ţi puterea, înaintea* lui Efraim,
Beniamin şi Manase, şi vino în ajutorul
nostru! *Num. 2.18-23.
3. Ridică-ne*, Dumnezeule,
fă** să strălucească faţa Ta şi vom fi scăpaţi!
*Vers. 7,19. Plân. 5.21. **Num. 6.25. Ps. 4.6; 67.1.
4. Doamne Dumnezeul oştirilor, până când
Te vei mânia, cu toată rugăciunea poporului
Tău?
5. Îi hrăneşti* cu o pâine de lacrimi şi-i
adăpi cu lacrimi din plin.
*Ps. 42.3; 102.9. Isa. 30.20.
6. Ne faci* să fim mărul discordiei vecinilor noştri
şi vrăjmaşii noştri râd de noi între ei.
*Ps. 44.13; 79.4.
7. Ridică-ne*, Dumnezeul oştirilor! Fă să strălucească faţa Ta şi vom fi scăpaţi!
*Vers. 3,19.
8. Tu ai adus o* vie din Egipt,
ai izgonit** neamuri şi ai sădit-o.
*Isa. 5.1,7. Ier. 2.21. Ezec. 15.6; 17.6; 19.10. **Ps. 44.2; 78.55.
9. Ai făcut* loc înaintea ei şi ea a dat
rădăcini şi a umplut ţara. *Exod 23.28. Ios. 24.12.
10. Munţii erau acoperiţi de umbra ei şi
ramurile ei erau ca nişte cedri ai lui
Dumnezeu.
11. Îşi întindea mlădiţele până la mare,
şi lăstarii până* la Râu. *Ps. 72.8.
12. Pentru ce i-ai* rupt gardul acum, de-o jefuiesc toţi trecătorii?
*Ps. 89.40,41. Isa. 5.5. Naum 2.2.
13. O râmă mistreţul din pădure şi o mănâncă fiarele câmpului.
14. Dumnezeul oştirilor, întoarce-Te iarăşi!
Priveşte* din cer şi vezi! Cercetează via
aceasta! *Isa. 63.15.
15. Şi răsadul sădit de dreapta Ta şi pe fiul[1] pe care Ţi* l-ai ales!...
*Isa. 49.5.
16. Ea este arsă de foc, este tăiată! De* mustrarea feţei Tale, ei pier!
*Ps. 39.11; 76.7.
17. Mâna Ta să fie* peste omul dreptei Tale,
peste fiul omului pe care Ţi l-ai ales!
*Ps. 89.21.
18. Şi atunci nu ne vom mai depărta de Tine.
Înviorează-ne iarăşi şi vom chema Numele
Tău.
19. Doamne Dumnezeul oştirilor, ridică-ne[2]* iarăşi!
Fă să strălucească faţa Ta şi vom fi scăpaţi!
*Vers. 3,7.

PSALMUL 81

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat pe ghitit. Un psalm al lui Asaf.

81 1. Cântaţi cu veselie lui Dumnezeu, care este tăria noastră! Înălţaţi strigăte de bucurie Dumnezeului lui Iacov!
2. Cântaţi o cântare, sunaţi din tamburină,
din harpa cea plăcută şi din liră!
3. Sunaţi din trâmbiţă la luna nouă, la luna
plină, în ziua sărbătorii noastre!
4. Căci aceasta este o Lege* pentru Israel,
o poruncă a Dumnezeului lui Iacov.
*Lev. 23.24. Num. 10.10.
5. El a rânduit sărbătoarea aceasta pentru Iosif,
când a ieşit din ţara Egiptului...
Atunci am auzit un glas* pe care nu l-am
cunoscut: *Ps. 114.1.
6. „I-am descărcat* povara de pe umăr şi
mâinile lui nu mai ţin coşul**.
*Isa. 9.4; 10.27. **Exod 1.14.
7. Ai strigat* în necaz şi te-am izbăvit;
ţi-am răspuns** în locul tainic al tunetului
şi te-am încercat † la apele Meriba.
*Exod 2.23; 14.10. Ps. 50.15. **Exod 19.19. † Exod 17.6,7. Num. 20.13. (Oprire)
8. Ascultă*, poporul Meu, şi te voi sfătui;
Israele, de M-ai asculta! *Ps. 50.7.
9. Nici un dumnezeu* străin să** nu fie în mijlocul tău
şi să nu te închini înaintea dumnezeilor
străini! *Deut. 32.12. Isa. 43.12. **Exod 20.3,5.

1.Sau: mlădiţa pe care Ţi-ai ales-o; 2.Sau: întoarce-ne;

10. Eu* sunt Domnul Dumnezeul tău care te-am scos din ţara Egiptului; deschide-ţi** gura larg şi ţi-o voi umple!”
*Exod 20.2. **Ps. 37.3,4. Ioan 15.7. Efes. 3.20.
11. Dar poporul Meu n-a ascultat glasul Meu,
Israel nu* M-a vrut.
*Exod 32.1. Deut. 32.15,18.
12. Atunci* i-am lăsat în voia pornirilor inimii lor
şi au urmat sfaturile lor.
*Fapt. 7.42; 14.16. Rom. 1.24,26.
13. O*! de M-ar asculta poporul Meu, de ar umbla Israel în căile Mele!
*Deut. 5.29; 10.12,13; 32.29. Isa. 48.18.
14. Într-o clipă aş înfrunta pe vrăjmaşii lor, Mi-aş întoarce mâna împotriva potrivnicilor lor;
15. cei ce* urăsc pe Domnul L-ar linguşi, şi fericirea lui Israel ar dăinui în veci.
*Ps. 18.45. Rom. 1.30.
16. L-aş* hrăni cu cel mai bun grâu şi l-aş sătura cu miere din** stâncă.
*Deut. 32.13,14. Ps. 147.14. **Iov 29.6.

PSALMUL 82

Un psalm al lui Asaf.

82 1. Dumnezeu stă* în adunarea lui Dumnezeu; El judecă în mijlocul dumnezeilor**.
*2 Cron. 19.6. Ecl. 5.8. **Exod 21.6; 22.28.
2. „Până când veţi judeca strâmb şi veţi căuta* la faţa celor răi?
*Deut. 1.17. 2 Cron. 19.7. Prov. 18.5. (Oprire)
3. Faceţi dreptate celui* slab şi orfanului, daţi dreptate nenorocitului şi săracului,
*Ier. 22.3.
4. scăpaţi-l* pe cel nevoiaş şi lipsit, izbăviţi-i din mâna celor răi.” *Iov 29.12. Prov. 24.11.
5. Dar ei nu* vor să ştie de nimic, nu pricep nimic,
ci umblă în întuneric; de aceea se clatină toate** temeliile pământului.
*Mica 3.1. **Ps. 11.3; 75.3.
6. Eu am zis*: „Sunteţi dumnezei, toţi sunteţi fii ai Celui Preaînalt.”
*Exod 22.9,28. Vers. 1. Ioan 10.34.
7. Însă veţi* muri ca nişte oameni, veţi cădea ca orice domnitor.”
*Iov 21.32. Ps. 49.12. Ezec. 31.14.
8. Ridică-Te*, Dumnezeule, şi judecă pământul!
Căci** toate neamurile sunt moştenirea Ta.
*Mica 7.2,7. **Ps. 2.8. Apoc. 11.15.

PSALMUL 83

O cântare. Un psalm al lui Asaf.

83 1. Dumnezeule, nu* tăcea! Nu tăcea şi nu Te odihni, Dumnezeule!
*Ps. 28.1; 35.22; 109.1
2. Căci iată că vrăjmaşii* Tăi se frământă, şi cei ce Te** urăsc înalţă capul.
*Ps. 2.1. Fapt. 4.25. **Ps. 81.15.
3. Fac planuri pline de viclenie împotriva* poporului Tău
şi se sfătuiesc împotriva celor ocrotiţi de Tine. *Ps. 27.5; 31.20.
4. „Veniţi”, zic ei, „să-i* nimicim din mijlocul popoarelor,
ca să nu se mai pomenească numele lui Israel!” *Est. 3.6,9. Ier. 11.19; 31.36.
5. Se strâng toţi cu o inimă, fac un legământ împotriva Ta:
6. corturile* lui Edom şi ismaeliţii, Moabul şi hagareniţii, *2 Cron. 20.1,10,11.
7. Ghebal, Amon, Amalec, filistenii cu locuitorii Tirului.
8. Asiria se uneşte şi ea cu ei şi îşi împrumută braţul ei copiilor lui Lot.
(Oprire)
9. Fă-le ca lui Madian*, ca lui Sisera**, ca lui Iabin la pârâul Chison, *Num. 31.7. Judc. 7.22. **Judc. 4.15,24; 5.21.
10. care au fost nimiciţi la En-Dor, şi au ajuns* un gunoi pentru îngrăşarea pământului. *2 Împ. 9.37. Ţef. 1.17.
11. Căpeteniilor lor fă-le ca lui Oreb* şi Zeeb, şi tuturor domnilor lor ca lui Zebah** şi Ţalmuna! *Judc. 7.25. **Judc. 8.12,21.
12. Căci ei zic: „Să punem mâna pe locuinţele lui Dumnezeu!”
13. Dumnezeule*, fă-i ca vârtejul de praf, ca** paiul luat de vânt, *Isa. 17.13,14. **Ps. 35.5.
14. ca focul care arde pădurea şi ca flacăra care aprinde* munţii! *Deut. 32.22.
15. Urmăreşte-i astfel cu* furtuna Ta şi bagă groaza în ei cu vijelia Ta! *Iov 9.17.
16. Acoperă-le* faţa de ruşine, ca să caute Numele Tău, Doamne! *Ps. 35.4,26.
17. Să fie ruşinaţi şi îngroziţi pe veci, să le roşească obrazul de ruşine şi să piară!
18. Ca* să ştie că numai Tu, al cărui nume** este Domnul,
Tu eşti Cel Preaînalt † pe tot pământul.
*Ps. 59.13. **Exod 6.3. † Ps. 92.8.

PSALMUL 84

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat la harpă. Un psalm al fiilor lui Core.

84 1. Cât de plăcute* sunt locaşurile Tale, Doamne al oştirilor!

*Ps. 27.4.

2. Sufletul* meu suspină şi tânjeşte de dor după curţile Domnului,
inima şi carnea mea strigă către Dumnezeul cel viu!

*Ps. 42.1,2; 63.1; 73.26; 119.20.

3. Până şi pasărea îşi găseşte o casă acolo,
şi rândunica un cuib unde îşi pune puii...
Ah! altarele Tale, Doamne al oştirilor,
Împăratul meu şi Dumnezeul meu!
4. Ferice* de cei ce locuiesc în Casa Ta!
Căci ei Te laudă fără încetare.

*Ps. 65.4. (Oprire)

5. Ferice de cei ce-şi pun tăria în Tine,
în a căror inimă sunt căile Tale.
6. Când străbat aceştia valea plângerii*, o prefac într-un loc plin de izvoare,
şi ploaia timpurie o acoperă cu binecuvântări.

*2 Sam. 5.22,23.

7. Ei merg din* putere în putere
şi se** înfăţişează înaintea lui Dumnezeu în Sion.

*Prov. 4.18. 2 Cor. 3.18. **Deut. 16.16. Zah. 14.16.

8. Doamne Dumnezeul oştirilor,
ascultă rugăciunea mea!
Ia aminte, Dumnezeul lui Iacov! (Oprire)
9. Tu, care eşti scutul nostru, vezi, Dumnezeule*,
şi priveşte faţa unsului Tău!

*Gen. 15.1. Vers. 11.

10. Căci mai mult face o zi în curţile Tale decât o mie în altă parte;
eu vreau mai bine să stau în pragul Casei Dumnezeului meu, decât să locuiesc
în corturile răutăţii!
11. Căci Domnul Dumnezeu este un soare* şi un scut**,
Domnul dă îndurare şi slavă, şi nu lipseşte de nici un † bine pe cei care duc o viaţă
fără prihană.

*Isa. 60.19. **Gen. 15.1. Vers. 9. Ps. 115.9-11; 119.114. Prov. 2.7. † Ps. 34.9,10.

12. Doamne al oştirilor,
ferice* de omul care se încrede în Tine!

*Ps. 2.12.

PSALMUL 85

Către mai-marele cântăreţilor. Un psalm al fiilor lui Core.

85 1. Tu ai fost binevoitor cu ţara Ta, Doamne!
Ai adus* înapoi pe prizonierii de război ai lui Iacov;

*Ezra 1.11; 2.1. Ps. 14.7. Ier. 30.18; 31.23. Ezec. 39.25. Ioel. 3.1.

2. ai iertat* nelegiuirea poporului Tău,

*Ps. 32.1.

3. i-ai acoperit toate păcatele; (Oprire)
Ţi-ai abătut toată aprinderea
şi Te-ai întors din iuţeala mâniei Tale.
4. Întoarce-ne* iarăşi, Dumnezeul mântuirii noastre!
Încetează-Ţi mânia împotriva noastră!

*Ps. 80.7.

5. În veci Te vei mânia* pe noi? În veci Îţi vei lungi mânia? *Ps. 74.1; 79.5; 80.4.
6. Nu ne vei înviora* iarăşi, pentru ca să se bucure poporul Tău în Tine? *Hab. 3.2.
7. Arată-ne, Doamne, bunătatea Ta şi dă-ne mântuirea Ta!
8. Eu voi* asculta ce zice Dumnezeu, Domnul:
căci El** vorbeşte de pace poporului Său şi iubiţilor Lui, numai ei să † nu cadă iarăşi în
nebunie. *Hab. 2.1. **Zah. 9.10. † 2 Pet. 2.20,21.
9. Da, mântuirea Lui este aproape* de cei ce se tem de El,
pentru ca** în ţara noastră să locuiască
slava. *Isa. 46.13. **Zah. 2.5. Ioan 1.14.
10. Bunătatea şi credincioşia se întâlnesc,
dreptatea* şi pacea se sărută.

*Ps. 72.3. Isa. 32.17. Luca 2.14.

11. Credincioşia* răsare din pământ şi dreptatea priveşte de la înălţimea cerurilor.

*Isa. 45.8.

12. Domnul* ne va da şi fericirea
şi pământul** nostru îşi va da roadele.

*Ps. 84.11. Iac. 1.17. **Ps. 67.6.

13. Dreptatea* va merge şi înaintea Lui şi ne va aşeza pe calea paşilor Lui! *Ps. 89.14.

PSALMUL 86

O rugăciune a lui David.

86 1. Ia aminte, Doamne şi ascultă-mă!
Căci sunt nenorocit şi lipsit.
2. Păzeşte-mi sufletul, căci sunt unul din cei iubiţi de Tine! Scapă-l, Dumnezeule,
pe robul Tău, care* se încrede în Tine!

*Isa. 26.3.
3. Ai milă* de mine, Doamne! Căci toată ziua
strig către Tine. *Ps. 56.1; 57.1.
4. Înveseleşte sufletul robului Tău, căci* la
Tine, Doamne, îmi înalţ sufletul. *Ps. 25.1; 143.8.
5. Căci* Tu eşti bun, Doamne, gata să ierţi şi
plin de îndurare cu toţi cei ce Te cheamă.
*Vers. 15. Ps. 130.7; 145.9. Ioel 2.13.
6. Pleacă-Ţi urechea, Doamne, la rugăciunea
mea,
ia aminte la glasul cererilor mele!
7. Te chem în* ziua necazului meu, căci m-
asculţi. *Ps. 50.15.
8. Nimeni nu este ca Tine între* dumnezei,
Doamne,
şi nimic** nu seamănă cu lucrările Tale.
*Exod 15.11. Ps. 89.6. **Deut. 3.24.
9. Toate* neamurile pe care le-ai făcut vor
veni să se închine înaintea Ta, Doamne,
şi să dea slavă Numelui Tău.
*Ps. 22.31; 102.18. Isa. 43.7. Apoc. 15.4.
10. Căci Tu eşti mare şi faci* minuni,
numai** Tu eşti Dumnezeu.
*Exod 15.11. Ps. 72.18; 77.14. **Deut. 6.4; 32.39. Isa. 37.16; 44.6. Marc. 12.29. 1 Cor. 8.4. Efes. 4.6.
11. Învaţă-mă* căile Tale, Doamne! Eu voi
umbla în adevărul Tău. Fă-mi inima
să se teamă de Numele Tău.
*Ps. 25.4; 27.11;119.33; 143.8.
12. Te voi lăuda din toată inima mea,
Doamne Dumnezeul meu,
şi voi preamări Numele Tău în veci!
13. Căci mare este bunătatea Ta faţă de mine,
şi Tu îmi izbăveşti* sufletul din adânca
Locuinţă a morţilor. *Ps. 56.13; 116.8.
14. Dumnezeule, nişte îngâmfaţi* s-au sculat
împotriva mea,
o ceată de oameni asupritori vor să-mi ia
viaţa şi nu se gândesc la Tine. *Ps. 54.3.
15. Dar* Tu, Doamne, Tu eşti un Dumnezeu
îndurător şi milostiv,
îndelung răbdător şi bogat în bunătate şi
în credincioşie.
*Exod 34.6. Num. 14.18. Neem. 9.17. Vers. 5. Ps. 103.8; 111. 4; 130.4,7; 145.8. Ioel 2.13.
16. Îndreaptă-Ţi* privirile spre mine şi ai
milă de mine; dă-i tărie robului Tău
şi scapă-l pe fiul** roabei Tale!
*Ps. 25.16; 69.16. **Ps. 116.16.
17. Fă un semn pentru mine,
ca să vadă vrăjmaşii mei şi să rămână
de ruşine,
căci Tu mă ajuţi şi mă mângâi, Doamne!

PSALMUL 87

Un psalm al fiilor lui Core. O cântare.

87 1. Sionul are temeliile aşezate pe*
munţii cei sfinţi: *Ps. 48.1.
2. Domnul* iubeşte porţile Sionului mai mult
decât toate locaşurile lui Iacov.
*Ps. 78.67,68.
3. Lucruri pline de slavă* au fost spuse des-
pre tine,
cetate a lui Dumnezeu! *Isa. 60. (Oprire)
4. Eu pomenesc Egiptul* şi Babilonul printre
cei ce Mă cunosc;
iată, ţara filistenilor, Tirul şi Etiopia spun:
„În Sion s-a născut.” *Ps. 89.10. Isa. 51.9.
5. Iar despre Sion se va spune: „Toţi s-au năs-
cut în el”,
şi Cel Preaînalt îl va întări.
6. Domnul* numără popoarele, scriindu-le**:
„Acolo s-au născut.”
*Ps. 22.30. **Ezec. 13.9. (Oprire)
7. Şi cei care cântă şi cei care joacă strigă:
„Toate izvoarele mele sunt în Tine.”

PSALMUL 88

O cântare. Un psalm al fiilor lui Core.
Către mai-marele cântăreţilor, pe ton melanco-
lic. O învăţătură a lui Heman Ezrahitul.

88 1. Doamne Dumnezeul* mântuirii
mele!
Zi** şi noapte strig înaintea Ta!
*Ps. 27.9; 51.14. **Luca 18.7.
2. S-ajungă rugăciunea mea înaintea Ta!
Ia aminte la strigătul meu;
3. căci mi s-a săturat sufletul de rele şi* mi se
apropie viaţa de Locuinţa morţilor.
*Ps. 107.18.
4. Sunt pus în rândul* celor ce se coboară în
groapă,
sunt** ca un om care nu mai are putere.
*Ps. 28.1. **Ps. 31.12.
5. Stau întins printre cei morţi, ca cei
ucişi şi culcaţi în mormânt,
de care nu-Ţi mai aduci aminte
şi care sunt despărţiţi de* mâna Ta.
*Isa. 53.8.
6. M-ai aruncat în groapa cea mai de jos,
în întuneric, în adâncuri.
7. Mânia Ta mă apasă
şi mă copleşeşti cu* toate valurile Tale.
*Ps. 42.7. (Oprire)
8. I-ai îndepărtat* de la mine pe toţi prietenii
mei,

m-ai făcut o urâciune pentru ei; sunt închis** şi nu pot să ies.
*Iov 19.13,19. Ps. 31.11; 142.4. **Plân. 3.7.
9. Mi se topesc ochii* de suferinţă; în toate zilele Te chem**, Doamne, şi-mi întind † mâinile spre Tine!
*Ps. 38.10. **Ps. 86.3. † Iov 11.13. Ps. 143.6.
10. Oare* pentru morţi faci Tu minuni? Sau se scoală morţii să Te laude?
*Ps. 6.5; 30.9; 115.17; 118.17. Isa. 38.1 8. (Oprire)
11. Se vorbeşte de bunătatea Ta în mormânt şi de credincioşia Ta în Adânc?
12. Sunt cunoscute* minunile Tale
în întuneric şi** dreptatea Ta în ţara uitării?
*Iov 10.21. Ps. 143.3. **Ps. 31.12. Vers. 5. Ecl. 8.10; 9.5.
13. Doamne, eu Îţi cer ajutorul,
şi* dimineaţa rugăciunea mea se înalţă la Tine.
*Ps. 5.3; 119.147.
14. Pentru ce*, Doamne, lepezi sufletul meu? Pentru ce îmi ascunzi** faţa Ta?
*Ps. 43.2. **Iov 13.24. Ps. 13.1.
15. Din tinereţe, sunt nenorocit şi trag să mor, sunt cuprins* de spaimele Tale şi nu ştiu ce să mai fac. *Iov 6.4.
16. Mânia Ta trece peste mine, spaimele Tale mă nimicesc de tot.
17. Ele mă* înconjoară toată ziua ca nişte ape, mă cuprind toate deodată. *Ps. 22.16.
18. I-ai depărtat* de mine pe prieteni şi camarazi;
şi apropiaţii mei s-au făcut nevăzuţi.
*Iov 19.13. Ps. 31.1l; 38.11.

PSALMUL 89

O cântare a lui Etan Ezrahitul.

89 1. Voi cânta* totdeauna îndurările Domnului,
voi vesti din generaţie în generaţie cu gura mea, credincioşia** Ta.
*Ps. 101.1. **Ps. 119.89.
2. Căci zic: „Îndurarea are temelii veşnice! Tare ca cerurile este credincioşia Ta!"
3. „Am făcut* legământ cu alesul Meu" - zice Domnul -,
„iată ce am jurat** robului Meu David:
*1 Împ. 8.16. Isa. 42.1. **2 Sam. 7.11, etc. 1 Cron. 17.10, etc. Ier. 30.9. Ezec. 34.23. Osea 3.5.
4. „Îţi voi întări sămânţa* pe vecie şi-n veci** îţi voi aşeza tronul din generaţie în generaţie."
*Vers. 29,36. **Vers. 1. Luca 1.32,33. (Oprire)
5. Cerurile* laudă minunile Tale, Doamne, şi credincioşia Ta în adunarea sfinţilor**!
*Ps. 19.1; 97.6. Apoc. 7.10-12. **Vers. 7.
6. Căci, în cer*, cine se poate asemăna cu Domnul?
Cine este ca Tine între fiii lui Dumnezeu?
*Ps. 40.5; 71.19; 86.8; 113.5.
7. Dumnezeu* este înfricoşător în adunarea cea mare a sfinţilor
şi de temut pentru toţi cei ce stau în jurul Lui. *Ps. 76.7,11.
8. Doamne Dumnezeul oştirilor,
cine este puternic* ca Tine, Doamne!
Şi credincioşia Ta Te înconjoară.
*Exod 15.11. 1 Sam. 2.2. Ps. 35.10; 71.19.
9. Tu* îmblânzeşti mândria mării; când se ridică valurile ei, Tu le potoleşti.
*Ps. 65.7; 93.3,4; 107.29.
10. Tu* ai zdrobit Egiptul ca pe un hoit,
ai risipit pe vrăjmaşii Tăi prin puterea braţului Tău.
*Exod 14.26-28. Ps. 87.4. Isa. 30.7; 51.9.
11. Ale* Tale sunt cerurile şi pământul,
Tu ai întemeiat lumea şi tot ce cuprinde ea.
*Gen. 1.1.1 Cron. 29.11. Ps. 24.1,2; 50.12.
12. Tu ai făcut miazănoaptea* şi miazăziua;
Taborul** şi Hermonul † se bucură în Numele Tău.
*Iov 26.7. **Ios. 19.22. † Ios. 12.1.
13. Braţul Tău este puternic,
mâna Ta este tare, dreapta Ta este înălţată.
14. Dreptatea* şi judecata sunt temelia scaunului Tău de domnie;
bunătatea** şi credincioşia sunt înaintea feţei Tale. *Ps. 97.2. **Ps. 85.13.
15. Ferice de poporul care cunoaşte sunetul* trâmbiţei,
care umblă în lumina** feţei Tale, Doamne!
*Num. 10.10; 23.21. Ps. 98.6. **Ps. 4.6; 44.3.
16. El se bucură neîncetat de Numele Tău
şi se făleşte[1] cu dreptatea Ta.
17. Căci Tu eşti slava puterii lui;
şi, în* bunăvoinţa Ta, ne înalţi puterea noastră. *Vers. 24. Ps. 75.10; 92.10; 132.17.
18. Căci Domnul este scutul nostru;
Sfântul lui Israel este Împăratul nostru.
19. Atunci ai vorbit într-o vedenie prea iubitului Tău
şi ai zis: „Am dat ajutorul Meu unui viteaz,
am ridicat din mijlocul poporului un tânăr*;
*Vers. 3. 1 Împ. 11.34.

1.Lit.: se înalţă;

20. l-am găsit* pe robul Meu David
şi l-am uns cu untdelemnul Meu cel sfânt.
*1 Sam. 16.1,12.
21. Mâna Mea îl* va sprijini,
şi braţul Meu îl va întări. *Ps. 80.17.
22. Vrăjmaşul* nu-l va supune,
şi cel rău nu-l va apăsa; *2 Sam. 7.13.
23. ci voi zdrobi* dinaintea lui pe potrivnicii lui
şi voi lovi pe cei ce-l urăsc. *2 Sam. 7.9.
24. Credincioşia* şi bunătatea Mea vor fi cu el,
şi** tăria lui se va înălţa prin Numele Meu.
*Ps. 61.7. **Vers. 17.
25. Voi da în mâna* lui marea,
şi în dreapta lui, râurile. *Ps. 72.8; 80.11.
26. El Îmi va zice: „Tu eşti Tatăl* meu,
Dumnezeul meu şi Stânca** mântuirii mele!"
*2 Sam. 7.14. 1 Cron. 22.10. **2 Sam. 22.47.
27. Iar Eu îl voi face întâiul* născut, cel mai înalt** dintre împăraţii pământului.
*Ps. 2.7. Col. 1.15,18. **Num. 24.7.
28. Îi voi păstra totdeauna bunătatea* Mea,
şi legământul** Meu va fi de neclintit.
*Isa. 55.3. **Vers. 34.
29. Îi voi face veşnică sămânţa*
şi tronul** lui, ca † zilele cerurilor.
*Vers. 4,6. **Vers. 4. Isa. 9.7. Ier. 33.17. † Deut. 11.21.
30. Dacă fiii* lui vor părăsi** Legea Mea
şi nu vor umbla după poruncile Mele,
*2 Sam. 7.14. **Ps. 119.53. Ier. 9.13.
31. dacă vor călca hotărârile Mele şi nu vor păzi poruncile Mele,
32. atunci le voi pedepsi* fărădelegile cu nuiaua,
şi nelegiuirile cu lovituri;
*2 Sam. 7.14. 1 Împ. 11.31.
33. dar* nu-Mi voi îndepărta deloc bunătatea de la ei şi nu-Mi voi face credincioşia
de minciună;
*2 Sam. 7.13.
34. nu-Mi voi călca legământul
şi nu voi schimba ce a ieşit de pe buzele Mele.
35. Am jurat odată* pe sfinţenia Mea: nu-l voi minţi pe David!
*Amos 4.2.
36. Sămânţa* lui va dăinui în veci;
scaunul lui de domnie va fi înaintea Mea
ca** soarele;
*2 Sam.7.16. Luca 1.33. Ioan 12.34. Vers. 4,29. **Ps. 72.5,17. Ier. 33.20.
37. ca luna va dăinui pe veci,
şi ca martorul credincios din cer. (Oprire)
38. Şi totuşi*, Tu l-ai îndepărtat**
l-ai lepădat şi Te-ai mâniat pe unsul Tău;
*1 Cron. 28.9. Ps. 44.9; 60.1,10. **Deut. 32.19. Ps. 78.59.
39. ai nesocotit legământul făcut cu robul Tău;
i-ai doborât şi i-ai pângărit[1]* coroana.
*Ps. 74.7. Plân. 5.16.
40. I-ai prăbuşit* toate zidurile
şi i-ai dărâmat toate cetăţuile[2]. *Ps. 80.12.
41. Toţi trecătorii îl jefuiesc
şi a ajuns de batjocura* vecinilor lui.
*Ps. 44.13; 79.4.
42. Ai înălţat dreapta potrivnicilor lui.
ai înveselit pe toţi vrăjmaşii lui,
43. ai făcut ca ascuţişul sabiei lui să dea înapoi
şi nu l-ai sprijinit în luptă.
44. Ai pus capăt strălucirii lui
şi i-ai trântit la pământ scaunul de domnie*;
*Vers. 39.
45. i-ai scurtat zilele tinereţii
şi l-ai acoperit de ruşine. (Oprire)
46. Până* când, Doamne, Te vei
ascunde fără încetare
şi-Ţi** va arde mânia ca focul?
*Ps. 79.5. **Ps. 78.63.
47. Adu-Ţi* aminte ce scurtă este viaţa mea
şi pentru ce nimic[3] ai făcut pe toţi fiii
oamenilor. *Iov 7.7; 10.9; 14.1. Ps. 39.5; 119.84.
48. Este vreun om care* să poată trăi şi să nu** vadă moartea,
care să poată să-şi scape sufletul din Locuinţa morţilor? *Ps. 49.9. **Evr. 11.5. (Oprire)
49. Unde sunt, Doamne, îndurările Tale dintâi pe care le-ai jurat* lui David, în** credincioşia Ta? *2 Sam. 7.15. Isa. 55.3. **Ps. 54.5.
50. Adu-Ţi aminte, Doamne, de ruşinea robilor Tăi, adu-Ţi* aminte că port în piept ocara
multor popoare; *Ps. 69.9,19.
51. adu-Ţi aminte de insultele vrăjmaşilor Tăi, Doamne;
de* batjocurile lor împotriva paşilor unsului Tău! *Ps. 74.22.
52. Binecuvântat să fie Domnul în veci!
Amin! Amin! *Ps. 41.13.

CARTEA A PATRA

PSALMUL 90

O rugăciune a lui Moise, omul lui Dumnezeu.

90 1. Doamne, Tu ai fost* locul nostru de adăpost, din generație în generație.
*Deut. 33.27. Ezec. 11.16.
2. Înainte* ca să se fi născut munţii

1.Sau: profanat; 2.Sau: întărituri, fortificaţii; 3. Sau: deşertăciune;

şi înainte ca să se fi făcut pământul
şi lumea, din veşnicie în veşnicie,
Tu eşti Dumnezeu.
*Prov. 8.25,26.
3. Tu întorci pe oameni în ţărână
şi zici: „Întoarceţi-vă*, fiii oamenilor!”
*Gen. 3.19. Ecl. 12.7.
4. Căci* înaintea Ta, o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut,
şi ca o strajă din noapte. *2 Pet. 3.8.
5. Îi mături ca un* vis: dimineaţa sunt** ca iarba care încolţeşte iarăşi:
*Ps. 73.20. **Ps. 103.15. Isa. 40.6.
6. înfloreşte dimineaţa* şi creşte, iar
seara este tăiată şi se usucă.
*Iov 14.2. Ps. 92.7.
7. Noi suntem mistuiţi de mânia Ta şi
îngroziţi de urgia Ta.
8. Tu pui* înaintea Ta nelegiuirile noastre
şi scoţi la lumina feţei Tale păcatele noastre** ascunse. *Ps. 50.21. Ier. 16.17. **Ps. 19.12.
9. Toate zilele noastre pier de urgia Ta, vedem cum ni se duc anii ca un sunet.
10. Anii vieţii noastre se ridică la şaptezeci de ani, iar,
pentru cei mai tari, la optzeci de ani;
şi mândria lor nu este decât trudă şi durere,
căci trec iute şi noi zburăm.
11. Dar cine ia seama la tăria mâniei Tale
şi la urgia Ta, ca să se teamă de Tine?
12. Învaţă-ne* să ne numărăm bine zilele,
ca să primim o inimă înţeleaptă!
*Ps. 39.4.
13. Întoarce-Te, Doamne! Până când zăboveşti?
Ai* milă de robii Tăi!
*Deut. 32.36. Ps. 135.14.
14. Satură-ne în fiecare dimineaţă de bunătatea Ta,
şi* toată viaţa noastră ne vom bucura şi ne vom veseli.
*Ps. 85.6; 149.4.
15. Înveseleşte-ne tot atâtea zile câte ne-ai smerit,
tot atâţia ani cât am văzut nenorocirea!
16. Să se arate robilor Tăi lucrarea* Ta
şi slava Ta fiilor lor! *Hab. 3.2.
17. Fie peste noi bunăvoinţa* Domnului
Dumnezeului nostru!
Şi întăreşte** lucrarea mâinilor noastre,
da, întăreşte lucrarea mâinilor noastre!
*Ps. 27.4. **Isa. 26.12.

PSALMUL 91

91 1. Cel ce* stă sub ocrotirea Celui Preaînalt şi se odihneşte la** umbra Celui Atotputernic, *Ps. 27.5; 31.20; 32.7. **Ps. 17.8.
2. zice* despre Domnul: „El este locul meu de scăpare şi cetăţuia mea,
Dumnezeul meu în care mă încred!” *Ps. 142.5.
3. Da, El* te scapă de laţul vânătorului, de ciumă şi de pustiirile ei. *Ps. 124.7.
4. El te va acoperi cu* penele Lui şi te vei ascunde sub aripile Lui. Căci scut şi pavăză este credincioşia Lui! *Ps. 17.8; 57.1; 61.4.
5. Nu* trebuie să te temi nici de groaza din timpul nopţii,
nici de săgeata care zboară ziua,
*Iov 5.19, etc. Ps. 112.7; 121.6. Prov. 3.23,24. Isa. 43.2.
6. nici de ciuma care umblă în întuneric,
nici de molima care bântuie ziua-n amiaza mare.
7. O mie să cadă alături de tine şi zece mii
la dreapta ta, dar de tine nu se va apropia.
8. Doar vei* privi cu ochii
şi vei vedea răsplătirea celor răi.
*Ps. 37.34. Mal. 1.5.
9. Pentru că zici: „Domnul este locul meu de adăpost*!”
şi faci din Cel Preaînalt căminul** tău,
*Vers. 2. **Ps. 71.3; 90.1.
10. de aceea nici* o nenorocire nu te va ajunge, nici o urgie nu se va apropia de cortul tău. *Prov. 12.21.
11. Căci* El va porunci îngerilor Săi să te păzească în toate căile tale;
*Ps. 34.7; 71.3. Mat. 4.6. Luca 4.10,11. Evr. 1.14.
12. şi ei te vor purta pe mâini,
ca* nu cumva să-ţi loveşti piciorul de vreo piatră.
*Iov 5.23. Ps. 37.24.
13. Vei păşi peste lei şi peste vipere, vei
călca peste pui de lei şi peste şerpi.
14. „Fiindcă Mă iubeşte - zice Domnul -, de aceea îl voi izbăvi;
îl voi ocroti, căci cunoaşte* Numele Meu.
*Ps. 9.10.
15. Când Mă va* chema, îi voi răspunde;
voi fi cu** el în strâmtorare,

îl voi izbăvi[1] şi-l voi † proslăvi[2].

*Ps. 50.15. **Isa. 43.2. † 1 Sam. 2.30.

16. Îl voi sătura cu viaţă lungă şi-i voi arăta mântuirea Mea.”

PSALMUL 92

Un psalm. O cântare pentru ziua Sabatului.

92 1. Frumos* este să lăudăm pe Domnul
şi să mărim Numele Tău, Preaînalte,

*Ps. 147.1.

2. să vestim* dimineaţa bunătatea Ta,
şi noaptea, credincioşia Ta, *Ps. 89.1.
3. cu* instrumentul cu zece coarde şi cu lira,
în sunetele harpei. *1 Cron. 23.5. Ps. 33.2.
4. Căci Tu mă înveseleşti cu lucrările Tale, Doamne,
şi eu cânt de veselie, când văd lucrarea mâinilor Tale.
5. Cât* de mari sunt lucrările Tale, Doamne,
şi cât de adânci** sunt gândurile Tale!

*Ps. 40.5; 139.17. **Isa. 28.29. Rom. 11.33,34.

6. Omul* prost nu cunoaşte lucrul acesta
şi cel nebun nu înţelege. *Ps. 73.22; 94.8.
7. Dacă cei* răi înverzesc ca iarba
şi dacă toţi cei ce fac răul înfloresc, este
numai ca să fie nimiciţi pe veci.

*Iov 12.8; 21.7. Ps. 37.1,2,35,38. Ier. 12.1,2. Mal. 3.15.

8. Dar* Tu, Doamne, eşti înălţat în veci de veci! *Ps. 56.2.; 83.18.
9. Căci iată, Doamne, vrăjmaşii Tăi, iată
vrăjmaşii Tăi pier:
toţi cei ce fac răul sunt risipiţi*.

*Ps. 68.1; 89.10.

10. Dar mie, Tu-mi vei da puterea* bivolului[3] şi mă vei stropi cu** untdelemn proaspăt. *Ps. 89.17,24. **Ps. 23.5.
11. Ochiul* meu îşi vede împlinită dorinţa
faţă de vrăjmaşii mei,
şi urechea mea aude împlinirea dorinţei mele
faţă de potrivnicii cei răi care se ridică
împotriva mea. *Ps. 54.7; 59.10; 112.8.
12. Cel neprihănit înverzeşte ca* palmierul
şi creşte ca cedrul din Liban.

*Ps. 52.8. Isa. 65.22. Osea 14.5,6.

13. Cei sădiţi în Casa Domnului, înfloresc
în* curţile Dumnezeului nostru.

*Ps. 100.4; 135.2.

14. Ei aduc roade şi la bătrâneţe, sunt plini de sevă şi verzi,
15. ca să arate că Domnul este drept, El,
Stânca* mea, în care nu** este nelegiuire.

*Deut. 32.4. **Rom. 9.14.

1.Sau: elibera; 2.Sau: onora; 3.Lit.: cornul unicornului;

PSALMUL 93

93 1. Domnul* împărăţeşte îmbrăcat cu** măreţie; Domnul este îmbrăcat şi încins † cu putere:
de aceea lumea este tare †† şi nu se clatină.

*Ps. 96.10; 97.1; 99.1. Isa. 52.7. Apoc. 19.6. **Ps. 104.1. † Ps. 65.6. †† Ps. 96.10.

2. Tronul Tău este aşezat din* vremuri străvechi;
Tu eşti din veşnicie! *Ps. 45.6. Prov. 8.22, etc.
3. Râurile vuiesc, Doamne,
Râurile îşi înalţă glasul,
Râurile se umflă cu putere.
4. Dar mai puternic decât vuietul apelor mari
şi mai puternic decât vuietul valurilor
năprasnice ale mării este Domnul* în locurile cereşti. *Ps. 65.7; 89.9.
5. Mărturiile Tale sunt cu totul adevărate[1];
sfinţenia este podoaba Casei Tale, Doamne,
pentru totdeauna.

PSALMUL 94

94 1. Doamne Dumnezeul răzbunărilor*,
Tu, Dumnezeul răzbunărilor, arată-Te!

*Deut. 32.35. Naum 1.2.

2. Ridică-Te*, Judecătorul** pământului,
şi răsplăteşte celor mândri după faptele lor!

*Ps. 7.6. **Gen. 18.25.

3. Până* când vor birui cei răi, Doamne,
până când vor birui cei răi? *Iov 20.5.
4. Ei ţin* cuvântări, vorbesc cu trufie şi toţi
cei ce fac răul se fălesc. *Ps. 31.18. Iuda 15.
5. Ei zdrobesc poporul Tău, Doamne, şi asupresc moştenirea Ta.
6. Îi înjunghie pe văduvă şi pe străin, ucid
pe orfani
7. şi* zic: „Nu vede Domnul,
şi Dumnezeul lui Iacov nu ia aminte!”

*Ps. 10.11,13; 59.7.

8. Totuşi învăţaţi-vă* minte, oameni fără minte!
Când vă veţi înţelepţi, nebunilor?

*Ps. 73.22; 92.6.

9. Cel* ce a sădit urechea s-ar putea să n-audă?
Cel ce a întocmit ochiul s-ar putea să
nu vadă? *Exod 4.11. Prov. 20.12.
10. Cel ce învaţă[2] popoarele ar putea să nu

1.Sau: Afirmaţiile Tale sunt foarte sigure; 2.Sau: pedepseşte;

pedepsească,
El, care* a dat omului cunoaşterea?
*Iov 35.11. Isa. 28.26.
11. Domnul* cunoaşte gândurile omului:
ştie că sunt deşarte. *1 Cor. 3.20.
12. Ferice* de omul pe care-l pedepseşti Tu, Doamne
şi pe care-l înveţi din Legea Ta,
*Iov 5.17. Prov. 3.11. 1 Cor. 11.32. Evr. 12.5, etc.
13. ca să-l linişteşti în zilele nenorocirii,
până se va săpa groapa celui rău!
14. Căci* Domnul nu-Şi lasă poporul Său
şi nu-Şi părăseşte moştenirea.
*1 Sam. 12.22. Rom. 11.1,2.
15. Ci se va face odată judecată după dreptate,
şi toţi cei cu inima curată o vor găsi bună.
16. Cine mă va ajuta împotriva celor răi?
Cine mă va sprijini împotriva celor ce fac răul?
17. De* n-ar fi Domnul ajutorul meu,
cât de curând ar fi fost sufletul meu în tăcerea morţii! *Ps. 124.1,2.
18. Ori de câte ori zic: „Mi se* clatină piciorul!”,
bunătatea Ta, Doamne, mă sprijineşte.
*Ps. 38.16.
19. Când multe gânduri negre se frământă înăuntrul meu,
mângâierile Tale îmi înviorează sufletul.
20. Te vor pune cei răi să stai pe scaunul* lor de domnie,
ei care** pregătesc nenorocirea la adăpostul Legii?
*Amos 6.3. **Ps. 58.2. Isa. 10.1.
21. Ei* se strâng împotriva vieţii celui neprihănit
şi osândesc** sânge nevinovat.
*Mat. 27.1. **Exod 23.7. Prov. 17.15.
22. Dar Domnul este turnul* meu de scăpare,
Dumnezeul meu este stânca mea de adăpost.
*Ps. 59.9; 62.2,6.
23. El* va întoarce asupra lor nelegiuirea,
El îi va nimici prin însăşi răutatea lor;
Domnul Dumnezeul nostru îi va nimici!
*Ps. 7.16. Prov. 2.22; 5.22.

PSALMUL 95

95 1. Veniţi să cântăm cu veselie Domnului,
şi să* strigăm de bucurie către Stânca** mântuirii noastre! *Ps. 100.1. **Deut. 32.15. 2 Sam. 22.47.
2. Să mergem înaintea Lui cu laude,
să facem să răsune cântece în cinstea Lui!
3. Căci* Domnul este un Dumnezeu măreţ,
este Marele Împărat, mai presus de toţi dumnezeii. *Ps. 96.4; 97.9; 135.5.
4. El ţine în mână adâncimile pământului,
şi vârfurile[1] munţilor sunt ale Lui.
5. A Lui este marea*, El a făcut-o
şi mâinile Lui au întocmit uscatul;
*Gen. 1.9,10.
6. veniţi să ne închinăm şi să ne smerim,
să ne plecăm genunchiul* înaintea
Domnului, Creatorul nostru!
*1 Cor. 6.20.
7. Căci El este Dumnezeul nostru,
şi noi* suntem poporul păşunii Lui,
turma pe care o conduce mâna Lui...
O! de aţi asculta azi** glasul Lui!
*Ps. 79.13; 80.1; 100.3. **Evr. 3.7,15; 4.7.
8. „Nu vă împietriţi inima ca la Meriba*,
ca în ziua de la Masa, în pustiu,
*Exod 17.2,7. Num. 14.22, etc.; 20.13. Deut. 6.16.
9. unde părinţii* voştri M-au ispitit şi M-au încercat, măcar că văzuseră** lucrările Mele.
*Ps. 78.18,40,56. 1 Cor. 10.9. **Num. 14.22.
10. Patruzeci* de ani M-am scârbit de generaţia acesta
şi am zis: „Este un popor cu inima rătăcită;
căci n-au cunoscut căile Mele.” *Evr. 3.10,17.
11. De aceea am jurat* în mânia Mea:
„Nu vor intra în odihna Mea!”
*Num. 14.23,28,30. Evr. 3.11,18; 4.3,5.

PSALMUL 96

96 1. Cântaţi* Domnului o cântare nouă!
Cântaţi Domnului, toţi locuitorii pământului!
*1 Cron. 16.23-33. Ps. 33.3.
2. Cântaţi Domnului, binecuvântaţi Numele Lui,
vestiţi din zi în zi mântuirea Lui!
3. Povestiţi printre neamuri slava Lui,
printre toate popoarele minunile Lui!
4. Căci Domnul este mare* şi foarte
vrednic** de laudă.
El este mai de temut † decât toţi dumnezeii.
*Ps. 145.3. **Ps. 18.3. † Ps. 95.3.
5. Căci toţi* dumnezeii popoarelor sunt nişte idoli,
dar** Domnul a făcut cerurile.
*Ier. 10.11,12. **Ps. 115.15. Isa. 42.5.
6. Strălucirea[2] şi măreţia sunt înaintea feţei
Lui, slava* şi puterea sunt în locaşul Lui
cel sfânt. *Ps. 29.2.

1.Sau: comorile; 2.Sau: splendoarea;

7. Familii de popoare, daţi* Domnului,
daţi Domnului slavă şi cinste!
*Ps. 29.1,2.
8. Daţi Domnului slava cuvenită Numelui Lui!
Aduceţi daruri de mâncare şi intraţi în curţile Lui!
9. Închinaţi-vă înaintea Domnului în splendoarea* sfinţeniei Lui,
tremuraţi înaintea Lui, toţi locuitorii pământului! *Ps. 29.2; 110.3.
10. Spuneţi printre neamuri: „Domnul* împărăţeşte!
De aceea lumea este tare şi nu se clatină."
Domnul judecă popoarele** cu dreptate.
*Ps. 93.1; 97.1. **Apoc. 11.15; 19.6.
11. Să se bucure* cerurile şi să se veselească pământul;
să mugească** marea cu tot ce cuprinde ea!
*Ps. 69.34. **Ps. 98.7, etc.
12. Să tresalte câmpia cu tot ce e pe ea, toţi copacii pădurii să strige de bucurie
13. înaintea Domnului, căci El vine, vine să judece pământul!
El va judeca* lumea cu dreptate şi popoarele după credincioşia Lui. *Ps. 67.4. Apoc. 19.11.

PSALMUL 97

97 1. Domnul* împărăţeşte: să se veselească pământul şi să se bucure** mulţimea insulelor! *Ps. 96.10. **Isa. 60.2.
2. Norii* şi negura Îl înconjoară, dreptatea** şi judecata sunt temelia
tronului Său. *1 Împ. 8.12. Ps. 18.11. **Ps. 89.14.
3. Înaintea Lui merge focul*
şi mistuie de jur-împrejur pe potrivnicii Lui.
*Ps. 18.8; 50.3. Dan. 7.10. Hab. 3.5.
4. Fulgerele* Lui luminează lumea, pământul Îl vede şi se cutremură.
*Exod 19.18. Ps. 77.18; 104.32.
5. Munţii* se topesc ca ceara înaintea Domnului,
înaintea Domnului întregului pământ.
*Judc. 5.5. Mica 1.4. Naum 1.5.
6. Cerurile* vestesc dreptatea Lui şi toate popoarele văd slava Lui. *Ps. 19.1; 50.6.
7. Să fie ruşinaţi* toţi cei ce slujesc unui chip cioplit şi care se fălesc cu idolii!
Toţi dumnezeii[1] să se închine** înaintea Lui!
*Exod 20.4. Lev. 26.1. Deut. 5.8; 27.15. **Evr. 1.6.
8. Sionul aude lucrul acesta şi se bucură; se veselesc fiicele lui Iuda
de judecăţile Tale, Doamne!

1.Sau: îngerii;

9. Căci Tu, Doamne, Tu eşti Cel Preaînalt* peste tot pământul,
Tu eşti înălţat** mai presus de toţi dumnezeii!
*Ps. 83.18. **Exod 18.11. Ps. 95.3; 96.4.
10. Urâţi răul, cei ce* iubiţi pe Domnul!
El** păzeşte sufletele credincioşilor Lui
şi-i izbăveşte din † mâna celor răi.
*Ps. 34.14; 37.27; 101.3. Amos 5.15. Rom. 12.9. **Ps. 31.23; 37.28; 145.20. Prov. 2.8. † Ps. 37.39,40. Dan. 3.28; 6.22,27.
11. Lumina este semănată pentru* cel neprihănit,
şi bucuria, pentru cei cu inima curată.
*Iov 22.28. Ps. 112.4. Prov. 4.18.
12. Neprihăniţilor*, bucuraţi-vă în Domnul şi** măriţi prin laudele voastre sfinţenia Lui!
*Ps. 33.1. **Ps. 30.4.

PSALMUL 98

Un psalm.

98 1. Cântaţi* Domnului o cântare nouă, căci El a făcut minuni**.
Dreapta † şi braţul Lui cel sfânt au lucrat
mântuirea pentru El.
*Ps. 33.3; 96.1. Isa. 42.10. **Exod 15.11. Ps. 77.14; 86.10; 105.5; 136.4; 139.14. † Exod 15.6. Isa. 59.16; 63.5.
2. Domnul* Şi-a arătat mântuirea Sa, Şi-a descoperit** dreptatea înaintea popoarelor.
*Isa. 52.10. Luca 2.30,31. **Isa. 62.2. Rom. 3.25,26.
3. Şi-a adus* aminte de bunătatea şi credincioşia Lui faţă de casa lui Israel:
toate** marginile pământului au văzut mântuirea Dumnezeului nostru.
*Luca 1.54,55,72. **Isa. 49.6; 52.10. Luca 2.30,31; 3.6. Fapt. 13.47; 28.28.
4. Strigaţi* către Domnul cu strigăte de bucurie, toţi locuitorii pământului!
Chiuiţi, strigaţi şi cântaţi laude! *Ps. 95.1; 100.1.
5. Cântaţi Domnului cu harpa, o cântare cu harpa şi cu vocea!
6. Cu* trâmbiţe şi sunete din corn[1], strigaţi de bucurie înaintea Împăratului, Domnul!
*Num. 10.10. 1 Cron. 15.28. 2 Cron. 29.27.
7. Să urle* marea cu tot ce cuprinde ea,
să chiuie lumea şi cei ce locuiesc în ea,
*Ps. 96.11, etc.
8. să bată* din palme râurile,
să strige de bucurie toţi *Isa. 55.12.
9. înaintea Domnului! Căci* El vine să judece pământul!
El va judeca lumea cu dreptate şi popoarele cu nepărtinire. *Ps. 96.10,13.

1.Lit.: *şofar* = instrument de suflat construit dintr-un corn răsucit de berbec, cu funcţii militare şi cultice (Ios. 6.5.);

PSALMUL 99

99 1. Domnul* împărăţeşte: popoarele tremură;
El** stă pe heruvimi: pământul se clatină.
*Ps. 93.1. **Exod 25.22. Ps. 18.10; 80.1.
2. Domnul este mare în Sion
şi înălţat* peste toate popoarele. *Ps. 97.9.
3. Să laude oamenii Numele Tău cel* mare şi înfricoşător,
căci este sfânt! *Deut. 28.58. Apoc. 15.4.
4. Să laude oamenii tăria* Împăratului, căci iubeşte dreptatea!
Tu întăreşti dreptatea,
Tu faci dreptate şi judecată în Iacov.
*Iov 36.5-7.
5. Înălţaţi-L* pe Domnul Dumnezeul nostru şi închinaţi-vă înaintea aşternutului** picioarelor Lui, căci este sfânt †!
*Vers. 9. **1 Cron. 28.2. Ps. 132.7. † Lev. 19.2.
6. Moise* şi Aaron, dintre preoţii Lui, şi Samuel, dintre cei ce chemau
Numele Lui,
au chemat** pe Domnul şi El i-a ascultat.
*Ier. 15.1. **Exod 14.15; 15.25. 1 Sam. 7.9; 12.18.
7. El le-a vorbit din* stâlpul de nor; ei au păzit poruncile Lui şi Legea pe
care le-a dat-o El. *Exod 33.9.
8. Doamne Dumnezeul nostru, Tu i-ai ascultat;
ai fost pentru ei un Dumnezeu* iertător,
dar i-ai pedepsit** pentru greşelile lor.
*Num. 14. 20. Ier. 46.28. Ţef. 3.7. **Exod 32.2, etc. Num. 20. 12,24. Deut. 9.12.
9. Înălţaţi-L* pe Domnul Dumnezeul nostru şi închinaţi-vă pe muntele Lui cel sfânt!
Căci Domnul Dumnezeul nostru este sfânt!
*Vers. 5. Exod 15.2. Ps. 34.3; 118.28.

PSALMUL 100

Un psalm de laudă.

100 1. Strigaţi de* bucurie către Domnul, toţi locuitorii pământului! *Ps. 95.1; 98.4.
2. Slujiţi-I Domnului cu bucurie, veniţi cu veselie înaintea Lui.
3. Să ştiţi că Domnul este Dumnezeu! El* ne-a făcut, ai Lui suntem:
noi suntem poporul** Lui şi turma păşunii Lui.
*Ps. 119.73; 139.13, etc; 149.2. Efes. 2.10. **Ps. 95.7. Ezec. 34.30,31.
4. Intraţi* cu laude pe porţile Lui,
intraţi cu cântări în curţile Lui!
Lăudaţi-L şi binecuvântaţi-I Numele.
*Ps. 66.3; 116.17-19.
5. Căci Domnul este bun; bunătatea Lui ţine în* veci,
şi credincioşia Lui, din generaţie în generaţie. *Ps. 136.1, etc.

PSALMUL 101

Un psalm al lui David.

101 1. Voi* cânta bunătatea şi dreptatea;
Ţie, Doamne, Îţi voi cânta. *Ps. 89.1.
2. Mă voi* purta cu înţelepciune pe calea desăvârşirii.
Când vei veni la mine?
Voi umbla** cu inima curată în
mijlocul casei mele.
*1 Sam. 18.14. **1 Împ. 9.4; 11.4.
3. Nu voi pune nimic rău înaintea ochilor mei;
urăsc* purtarea** păcătoşilor;
ea nu se va lipi de mine.
*Ps. 97.10. **Ios. 23.6. 1 Sam. 12.20,21. Ps. 40.4; 125.5.
4. Inima stricată se va depărta de mine;
nu vreau să cunosc pe cel rău*.
*Mat. 7.23. 2 Tim. 2.19.
5. Pe cel ce vorbeşte de rău în ascuns pe aproapele său, îl voi nimici;
pe cel* cu priviri trufaşe şi cu inima
îngâmfată, nu-l voi suferi. *Ps. 18.27. Prov. 6.17.
6. Voi avea ochii îndreptaţi asupra credincioşilor din ţară, ca să locuiască lângă mine;
cel ce umblă pe o cale fără prihană,
acela îmi va sluji.
7. Cel ce se dedă la înşelăciune nu va locui în casa mea;
cel ce spune minciuni nu va sta înaintea mea.
8. În* fiecare dimineaţă voi nimici pe toţi cei răi din ţară,
ca să stârpesc** din cetatea Domnului
pe toţi cei ce săvârşesc nelegiuirea.
*Ps. 75.10. Ier. 21.12. **Ps. 48.2,8.

PSALMUL 102

Rugăciunea unui om necăjit, când este doborât de întristare şi îşi varsă sufletul înaintea Domnului.

102 1. Doamne, ascultă-mi rugăciunea şi s-ajungă* strigătul meu până la Tine! *Exod 2.23. 1 Sam. 9.16. Ps. 18.6.
2. Nu-mi* ascunde faţa Ta în ziua necazului meu!
Pleacă-Ţi** urechea spre mine, când strig!

Răspunde-mi degrabă!

*Ps. 27.9; 69.17. **Ps. 71.2; 88.2.

3. Căci* zilele mele pier ca fumul şi oase-
le** îmi ard ca un tăciune.

*Ps. 119.83. Iac. 4.14. **Iov 30.30. Ps. 31.10. Plân. 1.13.

4. Inima îmi este lovită şi mi se usucă*
întocmai ca iarba;
până şi pâinea uit să mi-o mănânc.

*Vers. 11. Ps. 37.2.

5. Din cauza gemetelor mele mi se lipesc
oasele* de carne[1].

*Iov 19.20. Plân. 4.8.

6. Semăn* cu pelicanul din pustiu, sunt ca o
cucuvea între dărâmături;

*Iov 30.29. **Isa. 34.11. Ţef. 2.14.

7. nu mai pot dormi,*
sunt ca pasărea singuratică** pe un acoperiş.

*Ps. 77.4. **Ps. 38.11.

8. În fiecare zi mă batjocoresc vrăjmaşii mei,
şi potrivnicii mei jură* pe mine** în mânia
lor. *Fapt. 26.11. **Fapt. 23.12.

9. Mănânc cenuşă în loc de pâine
şi îmi amestec lacrimile cu băutura*,

*Ps. 42.3; 80.5.

10. din pricina mâniei şi urgiei Tale; căci Tu
m-ai* ridicat şi m-ai aruncat departe.

*Ps. 30.7.

11. Zilele mele sunt ca o* umbră gata să
treacă şi mă usuc ca iarba.

*Iov 14.2. Ps. 109.23; 144.4. Ecl. 6.12.

12. Dar* Tu Doamne, Tu împărăţeşti pe
veci, şi amintirea** Ta ţine din generaţie în
generaţie.

*Vers. 4. Isa. 40.6-8. Iac. 1.10. **Vers. 26. Ps. 9.7. Plân. 5.19.

13. Tu Te vei ridica şi vei avea milă* de
Sion;
căci este vremea** să Te înduri de el, a
venit vremea hotărâtă pentru el.

*Ps. 135.13. **Isa. 60.10. Zah. 1.12.

14. Căci robii Tăi iubesc pietrele* Sionului
şi le e milă de ţărâna lui. *Isa. 40.2.

15. Atunci se vor teme* neamurile de
Numele Domnului,
şi toţi împăraţii pământului, de slava Ta.

*Ps. 79.1.

16. Da, Domnul va zidi iarăşi Sionul şi Se
va arăta în* slava Sa.

*1 Împ. 8.43. Ps. 138.4. Isa. 60.3.

17. El ia aminte la* rugăciunea nevoiaşului
şi nu-i nesocoteşte rugăciunea.

*Isa. 60.1,2. Neem. 1.6,11; 2.8.

18. Să se scrie* lucrul acesta pentru genera-
ţia care va veni şi poporul** care se va naşte
să laude pe Domnul!

*Rom. 15.4. 1 Cor. 10.11. **Ps. 22.31. Isa. 43.21.

1.Sau: am ajuns piele şi os;

19. Căci El priveşte* din înălţimea sfinţeniei
Lui;
Domnul priveşte din ceruri pe pământ,

*Deut. 26.15. Ps. 14.2; 33.13,14.

20. ca* să audă gemetele prizonierilor de
război
şi să-i izbăvească pe cei ce erau pe moarte;

*Ps. 79.11.

21. pentru ca ei să vestească* în Sion
Numele Domnului,
şi laudele Lui, în Ierusalim, *Ps. 22.22.

22. când se vor strânge toate popoarele şi
toate împărăţiile ca să slujească Domnului.

23. El mi-a frânt puterea în drum
şi mi-a scurtat* zilele. *Iov 21.21.

24. Eu zic*: „Dumnezeule, nu mă lua la
jumătatea zilelor mele,
Tu, ai cărui ani** ţin veşnic!"

*Isa. 38.10. **Ps. 90.2. Hab. 1.12.

25. Tu ai întemeiat în* vechime pământul,
şi cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale.

*Gen. 1.1; 2.1. Evr. 1.10.

26. Ele* vor pieri, dar Tu** vei rămâne;
toate se vor învechi ca o haină; le vei schim-
ba ca pe un veşmânt şi se vor schimba.

*Isa. 34.4; 51.6; 65.17; 66.22. Rom. 8.20. 2 Pet. 3.7,10-12. ** Vers. 12.

27. Dar Tu* rămâi acelaşi, şi anii Tăi nu se
vor sfârşi. *Mal. 3.6. Evr. 13.8. Iac. 1.17.

28. Fiii* robilor Tăi vor locui ţara şi urmaşii
lor vor rămâne înaintea Ta. *Ps. 69.36.

PSALMUL 103

Un psalm al lui David.

103 1. Binecuvântează, suflete, pe*
Domnul,
şi tot ce este în mine să binecuvânteze
Numele Lui cel sfânt!

*Vers. 22. Ps. 104.1; 146.1.

2. Binecuvântează-L, suflete, pe Domnul
şi nu uita nici una din binefacerile Lui!

3. El* îţi iartă toate fărădelegile tale, El îţi
vindecă** toate bolile tale;

*Ps. 130.8. Isa. 33.24. Mat. 9.2,6. Marc. 2.5,10,11. Luca 7.47. **Exod 15.26. Ps. 147.3. Ier. 17.14.

4. El îţi răscumpără* viaţa din groapă, El te
încununează** cu bunătate şi îndurare;

*Ps. 34.22; 56.13. **Ps. 5.12.

5. El îţi satură de bunătăţi bătrâneţea şi te
face să* întinereşti iarăşi ca vulturul.

*Isa. 40.31.

6. Domnul face dreptate* şi judecată tuturor celor asupriţi. *Ps. 146.7.
7. El Şi-a arătat* căile Sale lui Moise, şi lucrările Sale, copiilor lui Israel.
*Ps. 147.19.
8. Domnul este îndurător* şi milostiv, îndelung răbdător şi bogat în bunătate.
*Exod 34.6,7. Num. 14.18. Deut. 5.10. Neem. 9.17. Ps. 86.15. Ier. 32.18.
9. El nu* Se ceartă fără încetare şi nu ţine mânia pe veci.
*Ps. 30.5. Isa. 57.16. Ier. 3.5. Mica 7.18.
10. Nu ne face după* păcatele noastre, nu ne pedepseşte după fărădelegile noastre.
*Ezra 9.13.
11. Ci* cât sunt de sus cerurile faţă de pământ,
atât este de mare bunătatea Lui pentru cei ce se tem de El; *Ps. 57.10. Efes. 3.18.
12. cât este de departe răsăritul de apus,
atât de mult depărtează* El fărădelegile noastre de la noi. *Isa. 43.25. Mica 7.18.
13. Cum* se îndură un tată de copiii lui,
aşa Se îndură Domnul de cei ce se tem de El.
*Mal. 3.17.
14. Căci El ştie din ce suntem făcuţi; Îşi aduce* aminte că suntem ţărână**.
*Ps. 78.39. **Gen. 3.19. Ecl. 12.7.
15. Omul! Zilele* lui sunt ca iarba, şi înfloreşte ca** floarea de pe câmp!
*Ps. 90.5,6. 1 Pet. 1.24. **Iov 14.1,2. Iac. 1.10,11.
16. Când trece un vânt peste ea, nu mai este şi locul* său n-o mai recunoaşte. *Iov 7.10;20.9.
17. Dar bunătatea Domnului ţine în veci pentru cei ce se tem de El,
şi îndurarea Lui pentru* copiii copiilor lor,
*Exod 20.6.
18. pentru* cei ce păzesc legământul Lui
şi îşi aduc aminte de poruncile Lui, ca să le împlinească. *Deut. 7.9.
19. Domnul Şi-a aşezat scaunul de domnie* în ceruri,
şi domnia** Lui stăpâneşte peste tot.
*Ps. 11.4. **Ps. 47.2. Dan. 4.25,34,35.
20. Binecuvântaţi-L* pe Domnul, îngerii Lui, care sunteţi tari în putere, care împliniţi**
poruncile Lui şi care Îi ascultaţi glasul Cuvântului Lui. *Ps. 148.2. **Mat. 6.10. Evr. 1.14.
21. Binecuvântaţi-L* pe Domnul, toate oştirile Lui, robii** Lui, care faceţi voia Lui!
*Gen. 32.2. Ios. 5.14. Ps. 68.17. **Dan. 7.9,10. Evr. 1.14.
22. Binecuvântaţi* pe Domnul, toate lucrările Lui,
în toate locurile stăpânirii Lui!
Binecuvântează**, suflete, pe Domnul!
*Ps. 145.10. **Vers. 1.

PSALMUL 104

104 1. Binecuvântează, suflete, pe* Domnul!
Doamne Dumnezeule, Tu eşti nemărginit de mare!
Tu** eşti îmbrăcat cu strălucire şi măreţie!
*Vers. 35. Ps. 103.1. **Ps. 93.1.
2. Te* înveleşti cu lumina ca şi cu o manta; întinzi** cerurile ca o perdea.
*Dan. 7.9. **Isa. 40.22; 45.12.
3. Cu* apele Îţi întocmeşti vârful locuinţei Tale;
din** nori Îţi faci carul
şi † umbli pe aripile vântului.
*Amos 9.6. **Isa. 19.1. † Ps. 18.10.
4. Din vânturi Îţi faci* soli,
şi din flăcări** de foc, slujitori.
*Evr. 1.7. **2 Împ. 2.11; 6.17.
5. Tu ai aşezat* pământul pe temeliile lui,
şi niciodată nu se va clătina.
*Iov 26.7; 38.4,6. Ps. 24.2; 136.6. Ecl. 1.4.
6. Tu îl acoperiseşi cu* adâncul cum l-ai acoperi cu o haină;
apele stăteau pe munţi,
*Gen. 7.19.
7. dar la ameninţarea Ta au fugit*,
la glasul tunetului Tău au luat-o la fugă,
*Gen. 8.1.
8. suindu-se pe munţi* şi coborându-se în văi,
până la locul** pe care l-ai hotărât Tu.
*Gen. 8.5. **Iov 38.10,11.
9. Le-ai pus o margine* pe care nu trebuie s-o treacă,
pentru ca să** nu se mai întoarcă să acopere pământul.
*Iov 26.10. Ps. 33.7. Ier. 5.22. **Gen. 9.11,15.
10. Tu faci să ţâşnească izvoarele în văi,
şi ele curg printre munţi.
11. Ele adapă toate fiarele câmpului;
în ele îşi potolesc setea măgarii sălbatici.
12. Păsările cerului locuiesc pe marginile lor
şi le răsună glasul printre ramuri.
13. Din locaşul Tău cel înalt Tu* uzi munţii;
şi se satură** pământul de rodul † lucrărilor Tale.
*Ps. 147.8. **Ps. 65.9,10. † Ier. 10.13; 14.22.

14. Tu* faci să crească iarba pentru vite,
şi verdeţuri, pentru nevoile omului, ca
pământul să dea hrană**:

*Gen. 1.29,30; 3.18; 9.3. Ps. 147.8. **Iov 28.5. Ps. 136.25; 147.9.

15. vin*, care înveseleşte inima omului,
untdelemn, care-i înfrumuseţează faţa
şi pâine, care-i întăreşte inima.

*Judc. 9.13. Ps. 23.5. Prov. 31.6,7.

16. Se satură copacii Domnului, cedrii
Libanului pe care* i-a sădit El; *Num. 24.6.
17. în ei îşi fac păsările cuiburi,
iar barza îşi are locuinţa în chiparoşi;
18. munţii cei înalţi sunt pentru ţapii sălbatici, iar stâncile sunt adăpost
pentru iepuri*. *Prov. 30.26.
19. El a făcut* luna, ca să arate anotimpurile;
soarele ştie** când trebuie să apună.

*Gen. 1.14. **Iov 38.12.

20. Tu aduci* întunericul şi se face noapte:
atunci toate fiarele pădurilor se pun
în mişcare;

*Isa. 45.7.

21. puii* de lei rag după pradă şi îşi cer
hrana de la Dumnezeu.

*Iov 38.39. Ioel 1.20.

22. Când răsare soarele, ele fug înapoi
şi se culcă în vizuinile lor.
23. Dar omul iese la lucrul* său
şi la munca lui, până seara.

*Gen. 3.19.

24. Cât* de multe sunt lucrările Tale,
Doamne!
Tu pe toate le-ai făcut cu înţelepciune,
şi pământul este plin de creaturile Tale.

*Prov. 3.19.

25. Iată marea cea întinsă şi mare:
în ea se mişcă nenumărate vieţuitoare mici şi
mari.
26. Acolo umblă corăbiile,
în ea este acel leviatan* pe care l-ai făcut să
se joace în ea.

*Iov 41.1.

27. Toate* aceste vieţuitoare Te aşteaptă,
ca să le dai hrana la vreme.

*Ps. 136.25; 145.15; 147.9.

28. Le-o dai Tu, ele o primesc;
Îţi deschizi Tu mâna, ele se satură de bunătăţile Tale.
29. Îţi ascunzi Tu faţa, ele tremură;
le iei* Tu suflarea, ele mor şi se întorc în ţărâna lor.

*Iov 34.14,15. Ps. 146.4. Ecl. 12.7.

30. Îţi trimiţi* Tu suflarea, ele sunt create
şi înnoieşti astfel faţa pământului.

*Isa. 32.15. Ezec. 37.9.

31. Slava Domnului să dăinuie veşnic! Să
Se* bucure Domnul de lucrările Lui. *Gen. 1.31.
32. El priveşte pământul şi pământul se*
cutremură;
atinge** munţii şi ei fumegă.

*Hab. 3.10. **Ps. 144.5.

33. Voi* cânta Domnului cât voi trăi, voi
lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi.

*Ps. 63.4; 146.2.

34. Să-I fie plăcute cuvintele mele!
Mă bucur de Domnul!
35. Să piară* păcătoşii de pe pământ şi cei
răi să nu mai fie! Binecuvântează-L**,
suflete, pe Domnul! Lăudaţi pe Domnul!

*Ps. 37.38. Prov. 2.22. **Vers. 1.

PSALMUL 105

105 1. Lăudaţi* pe Domnul, chemaţi
Numele Lui! Faceţi** cunoscut
printre popoare faptele Lui!

*1 Cron. 16.8-22. Isa. 12.4. **Ps. 145.4,5,11.

2. Cântaţi, cântaţi[1] psalmi în cinstea Lui!
Vorbiţi[2]* despre toate minunile Lui!

*Ps. 77.12; 119.27.

3. Lăudaţi-vă în Numele Lui cel sfânt! Să se
bucure inima celor ce Îl caută pe Domnul!
4. Alergaţi la Domnul şi la sprijinul Lui,
căutaţi* necurmat faţa Lui! *Ps. 27.8.
5. Aduceţi-vă aminte* de semnele minunate
pe care le-a făcut,
de minunile şi de judecăţile rostite de gura
Lui, *Ps. 77.11.
6. urmaşi ai robului Său Avraam, copii ai lui
Iacov, aleşii Săi!
7. Domnul este Dumnezeul nostru: judecăţile* Lui sunt pe tot pământul. *Isa. 26.9.
8. El Îşi aduce* aminte totdeauna
de legământul Lui,
de Cuvântul Lui poruncit pentru o mie de
generaţii, *Luca 1.72.
9. de legământul pe* care l-a încheiat cu
Avraam
şi de jurământul pe care l-a făcut lui Isaac;

*Gen. 17.2: 22.16, etc.; 26.3; 28.13; 35.11. Luca 1.73. Evr. 6.17.

1.Lit.: cântaţi cu vocea şi cu instrumentele (Efes. 5.19. Ps. 33.3.); 2.Sau: istorisiţi;

10. El l-a făcut lege pentru Iacov, legământ
veşnic pentru Israel,
11. zicând: „Ţie* îţi voi da ţara Canaanului
ca moştenire care ţi-a căzut la sorţi.”
*Gen. 13.15; 15.18.
12. Pe atunci* ei erau puţini la număr,
foarte puţini şi** străini în ţară;
*Gen. 34.30. Deut. 7.7; 26.5. **Evr. 11.9.
13. mergeau de la un popor la altul şi de la o
împărăţie la alta;
14. dar n-a dat voie* nimănui să-i asupreas-
că şi a pedepsit** împăraţi din cauza lor.
*Gen. 35.5. **Gen. 12.17; 20.3,7.
15. „Nu vă atingeţi de unşii Mei - a zis El -,
şi nu faceţi rău prorocilor Mei!”
16. A chemat* foametea asupra ţării şi a
tăiat** orice mijloc de trai.
*Gen. 41.54. **Lev. 26.26. Isa. 3.1. Ezec. 4.16.
17. Le-a trimis* înainte un om; Iosif** a
fost vândut ca rob.
*Gen. 45.5; 50.20. **Gen. 37.28,36.
18. I-au strâns picioarele în* lanţuri, l-au
pus în fiare, *Gen. 39.20; 40.15.
19. până la vremea când s-a întâmplat
ce vestise el
şi până când l-a încercat Cuvântul*
Domnului.
*Gen. 41.25.
20. Atunci împăratul a trimis* să-i scoată
lanţurile,
şi stăpânitorul popoarelor l-a eliberat.
*Gen. 41.14.
21. L-a* pus domn peste casa lui şi adminis-
tratorul tuturor averilor lui, *Gen. 41.40.
22. ca să lege după plac pe domnitorii lui
şi să-i înveţe pe bătrânii lui înţelepciunea.
23. Atunci Israel a venit în Egipt* şi Iacov a
locuit în** ţara lui Ham.
*Gen. 46.6. **Ps. 78.51; 106.22.
24. Domnul* a înmulţit poporul Său foarte
mult
şi l-a făcut mai puternic decât potrivnicii
lui. *Exod 1.7.
25. Acestora le-a schimbat* inima, până
acolo că l-au urât pe poporul Lui
şi s-au purtat mişeleşte cu robii Săi.
*Exod 1.8, etc.
26. A trimis* pe robul Său Moise şi pe
Aaron, pe** care-l alesese.
*Exod 3.10; 4.12,14. **Num. 16.5; 17.5.
27. Prin puterea Lui, ei* au făcut semne
minunate în mijlocul lor,
au** făcut minuni în ţara lui Ham.
*Exod 7-12. Ps. 78.43, etc. **Ps. 106.22.
28. A* trimis negura şi s-a făcut întuneric;
şi n-au** fost neascultători
ai Cuvântului Lui. *Exod 10.22. **Ps. 99.7.
29. Le-a prefăcut* apele în sânge şi a făcut
să le piară toţi peştii.
*Exod 7.20. Ps. 78.44.
30. Ţara* lor a forfotit de broaşte, până în
dormitoarele împăraţilor lor.
*Exod 8.6. Ps. 78.45.
31. El a zis* şi au venit muşte otrăvitoare,
păduchi în tot ţinutul lor.
*Exod 8.17,24. Ps. 78.45.
32. În* loc de ploaie le-a dat grindină
şi flăcări de foc în ţara lor.
*Exod 9.23,25. Ps. 78.48.
33. Le-a bătut* viile şi smochinii
şi le-a sfărâmat copacii din ţinutul lor.
*Ps. 78.47.
34. El a zis* şi au venit lăcuste, lăcuste tine-
re[1] fără număr,
*Exod 10.4,13,14. Ps. 78.46.
35. care au mâncat toată iarba din ţară
şi au devorat roadele de pe câmpiile lor.
36. I-a* lovit pe toţi întâii născuţi din ţara
lor, toată pârga** puterii lor.
*Exod 12.29. Ps. 78.51. **Gen. 49.3.
37. L-a scos* pe poporul Său cu argint şi aur
şi nici unul din seminţiile Lui n-a şovăit.
*Exod 12.35.
38. Egiptenii* s-au bucurat de plecarea lor,
căci îi apucase groaza de ei.
*Exod 12.33.
39. A* întins un nor ca să-i acopere şi un foc
ca să lumineze noaptea.
*Exod 13.21. Neem. 9.12.
40. La* cererea lor, a trimis prepeliţe şi i-a
săturat cu pâinea** cerului.
*Exod 16.12, etc. Ps. 78.18,27. **Ps. 78.24,25.
41. A deschis* stânca şi au curs ape, care
s-au revărsat ca un râu în locurile uscate.
*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 78.15,16. 1 Cor. 10.4.
42. Căci Şi-a adus aminte de Cuvântul* Lui
cel sfânt
şi de robul Său Avraam.
*Gen. 15.14.
43. A scos pe poporul Său cu veselie, pe ale-
şii Săi în mijlocul strigătelor de bucurie.
44. Le-a* dat pământurile neamurilor şi au
pus stăpânire pe rodul muncii popoarelor,
*Deut. 6.10,11. Ios. 13.7, etc. Ps. 78.55.

1.Sau: omizi (larve);

45. ca* să păzească poruncile Lui
şi să ţină legile Lui.
Lăudaţi pe Domnul! *Deut. 4.1,40; 6.21-25.

PSALMUL 106

106 1. Lăudaţi pe Domnul[1]! Lăudaţi-L*
pe Domnul**, căci este bun,
căci îndurarea Lui ţine în veci!
*1 Cron. 16.34. **Ps. 107.1; 118.1; 136.1.
2. Cine* va proclama faptele măreţe ale
Domnului?
Cine va putea vesti toată lauda Lui? *Ps. 40.5.
3. Ferice de cei ce păzesc Legea,
de cei care înfăptuiesc dreptatea* în orice**
vreme! *Ps. 15.2. **Fapt. 24.16. Gal. 6.9.
4. Adu-Ţi* aminte de mine, Doamne, în
bunăvoinţa Ta pentru poporul Tău!
Vino la mine şi dă-mi mântuirea Ta,
*Ps. 119.132.
5. ca să văd fericirea aleşilor Tăi,
să mă bucur de bucuria poporului Tău şi să
mă laud cu moştenirea Ta!
6. Noi am păcătuit* ca şi părinţii noştri,
am săvârşit nelegiuirea, am făcut rău.
*Lev. 26.40. 1 Împ. 8.47. Dan. 9.5.
7. Părinţii noştri în Egipt n-au luat aminte la
minunile Tale,
nu şi-au adus aminte de mulţimea îndurărilor
Tale şi* au fost neascultători la mare, la
Marea Roşie. *Exod 14.11,12.
8. Dar El i-a scăpat, din pricina Numelui*
Lui, ca** să-Şi arate puterea.
*Ezec. 20.14. **Exod 9.16.
9. A mustrat* Marea Roşie şi ea s-a uscat;
şi i-a trecut** prin adâncuri ca printr-un
pustiu. *Exod 14.21. Ps. 18.15. Naum 1.4. **Isa. 63.11-14.
10. I-a scăpat* din mâna celui ce-i ura şi i-a
izbăvit din mâna vrăjmaşului. *Exod 14.30.
11. Apele* i-au acoperit pe duşmanii lor.
N-a mai rămas nici unul măcar din ei.
*Exod 14.27,28; 15.5.
12. Atunci* ei au crezut în cuvintele Lui şi
au cântat laudele Lui. *Exod 14.31; 15.1.
13. Dar au uitat curând* lucrările Lui şi n-au
aşteptat călăuzirea[2] Lui.
*Exod 15.24; 16.2; 17.2. Ps. 78.18.
14. Ci* i-a apucat pofta în pustiu
şi L-au ispitit pe Dumnezeu în pustietate.
*Num. 11.4,33. Ps. 78.18. 1 Cor. 10.6.
15. El* le-a dat ce cereau;
dar a trimis** o molimă printre ei.
*Num. 11.31. Ps. 78.29. **Isa. 10.16.

1.Ebr.: Halelu-Yah, Aleluia! 2.Sau: sfatul Lui, planul Lui;

16. În tabără au fost geloşi* pe Moise
şi pe Aaron, sfântul Domnului.
*Num. 16.1, etc.
17. Atunci s-a deschis* pământul şi l-a
înghiţit pe Datan,
şi s-a închis deasupra cetei lui Abiram.
*Num. 16.31,32. Deut. 11.6.
18. Focul* le-a aprins ceata şi flacăra i-a
mistuit pe cei răi.
*Num. 16.35,46.
19. Au făcut un* viţel în Horeb. S-au închi-
nat înaintea unui chip turnat
*Exod 32.4.
20. şi au schimbat* Slava lor
pe chipul unui bou care mănâncă
iarbă. *Ier. 2.11. Rom. 1.23.
21. Au uitat* pe Dumnezeu, Mântuitorul lor,
care făcuse lucruri mari în Egipt,
*Ps. 78.11.
22. minuni în ţara* lui Ham, lucruri
înfricoșătoare la Marea Roşie.
*Ps. 78.51; 105.23,27.
23. Şi* El a vorbit să-i nimicească:
dar Moise, alesul Său, a stat** la mijloc[1]
înaintea Lui,
ca să-L abată de la mânia Lui şi să-L opreas-
că să-i nimicească.
*Exod 32.10,11,32. Deut. 9.19,25; 10.10. Ezec. 20.13. **Ezec.
13. 5; 22.30.
24. Ei au nesocotit acea ţară* încântătoare; n-
au** crezut Cuvântul Domnului,
*Deut. 8.7. Ier. 3.19. Ezec. 20.6. **Evr. 3.18.
25. ci* au cârtit în corturile lor şi n-au ascul-
tat de glasul Lui.
*Num. 14.2,27.
26. Atunci* El a ridicat** mâna[2]
că-i va face să cadă în pustiu,
*Num. 14.28, etc. Ps. 95.11. Ezec. 20.15. Evr. 3.11,18. **Exod
6.8. Deut. 32.40.
27. că* le va doborî urmaşii printre neamuri
şi-i va împrăştia prin ţări.
*Lev. 26.33. Ps. 44.11. Ezec. 20.23.
28. Ei* s-au alipit de Baal-Peor şi au mâncat
jertfele morţilor.
*Num. 25.2,3; 31.16. Deut. 4.3; 32.17. Osea 9.10. Apoc. 2.14.
29. L-au mâniat astfel pe Domnul prin fapte-
le lor
şi o plagă a izbucnit între ei.
30. Dar* Fineas s-a ridicat şi a făcut
judecată
şi astfel urgia s-a oprit. *Num. 25.7,8.
31. Lucrul acesta i-a fost socotit ca* o
neprihănire, din generație în generație,
pentru totdeauna.
*Num. 25.11-13.

1.Sau: la spărtură; 2.Sau: a jurat;

32. Ei* au mâniat pe Domnul la apele Meriba;
şi** Moise a fost pedepsit din cauza lor.
*Num. 20.3,13. Ps. 81.7. **Num. 20.12. Deut. 1.37; 3.26.
33. Căci* s-au răzvrătit împotriva Duhului Lui,
şi buzele lui Moise au vorbit cu mânie.
*Num. 20.10.
34. Ei n-au* nimicit popoarele, cum** le poruncise Domnul.
*Judc. 1.21,27-29, etc. **Deut. 7.2,16. Judc. 2.2.
35. Ci* s-au amestecat cu neamurile şi au învăţat faptele lor,
*Judc. 2.2; 3.5,6. Isa. 2.6. 1 Cor. 5.6.
36. au* slujit idolilor lor, care** au fost o cursă pentru ei.
*Judc. 2.12,13,17,19; 3.6,7. **Exod 23.33. Deut. 7.16. Judc. 2.3,14,15.
37. Şi-au jertfit* fiii şi fiicele idolilor**,
*2 Împ. 16.3. Isa. 57.5. Ezec. 16.20; 20.26. **Lev. 17.7. Deut. 32.17. 2 Cron. 11.15. 1 Cor. 10.20.
38. au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor şi fiicelor lor,
pe care i-au jertfit idolilor din Canaan,
şi ţara* a fost profanată astfel prin omoruri.
*Num. 35.33.
39. S-au întinat* prin faptele lor, au curvit** prin faptele lor.
*Ezec. 20.18,30,31. **Lev. 17.7. Num. 15.39. Ezec. 20.30.
40. Atunci Domnul S-a aprins* de mânie împotriva poporului Său
şi s-a dezgustat de moştenirea** Lui.
*Judc. 2.14, etc. Ps. 78.59,62. **Deut. 9.29.
41. I-a dat* în mâinile neamurilor, cei care îi urau au stăpânit peste ei,
*Judc. 2.14. Neem. 9.27, etc.
42. vrăjmaşii lor i-au asuprit
şi au fost smeriţi sub puterea lor.
43. El de* mai multe ori i-a izbăvit, dar ei s-au arătat neascultători
în planurile lor,
şi au ajuns nenorociţi prin nelegiuirea lor.
*Judc. 2.16. Neem. 9.27, etc.
44. Dar El le-a văzut strâmtorarea, când le-a auzit* strigătele.
*Judc. 3.9; 4.3; 6.7; 10.10. Neem. 9.27, etc.
45. Şi-a* adus aminte de legământul Său
şi a** avut milă de ei, după † bunătatea Lui cea mare:
*Lev. 26.41,42. **Judc. 2.18. † Ps. 51.1; 69.16. Isa. 63.7. Plân. 3.32.
46. a* stârnit pentru ei mila tuturor celor ce îi ţineau prizonieri de război.
*Ezra 9.9. Ier. 42.12.
47. Scapă-ne*, Doamne Dumnezeul nostru,
şi strânge-ne din mijlocul neamurilor, ca să lăudăm Numele Tău cel sfânt şi să ne găsim slava în a Te lăuda!
*1 Cron. 16.35,36.
48. Binecuvântat* să fie Domnul Dumnezeul lui Israel, din veşnicie şi pentru veşnicie! Şi tot poporul să zică: „Amin! Lăudaţi-L pe Domnul!”
*Ps. 41.13.

CARTEA A CINCEA

PSALMUL 107

107 1. „Lăudaţi* pe Domnul, căci este bun**,
căci în veci ţine îndurarea Lui!”
*Ps. 106.1; 118.1; 136.1. **Ps. 119.68. Mat. 19.17.
2. Aşa să zică cei răscumpăraţi de Domnul,
pe* care i-a izbăvit El din** mâna vrăjmaşului
*Ps. 106.10. **Ps. 106.47. Isa. 43.5,6. Ier. 29.14; 31.8,10. Ezec. 39.27,28.
3. şi pe care i-a strâns din toate ţările: de la răsărit şi de la apus,
de la miazănoapte şi de la miazăzi.
4. Ei pribegeau prin pustiu*, umblau** pe căi neumblate şi nu găseau nici o cetate unde să poată locui.
*Vers. 40. **Deut. 32.10.
5. Sufereau de foame şi de sete; le tânjea sufletul în ei.
6. Atunci*, în strâmtorarea lor au strigat către Domnul,
şi El i-a izbăvit din necazurile lor;
*Vers. 13,19,28. Ps. 50.15. Osea 5.15.
7. i-a călăuzit pe drumul* cel drept, ca să ajungă într-o cetate de locuit.
*Ezra 8.21.
8. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui
şi pentru minunile Lui faţă de fiii oamenilor!
*Vers. 15.21,31.
9. Căci El a potolit* setea sufletului însetat
şi a umplut de bunătăţi sufletul flămând.
*Ps. 34.10. Luca 1.53.
10. Cei ce şedeau* în întuneric şi în umbra morţii
trăiau legaţi** în nenorocire şi în fiare,
*Luca 1.79. **Iov 36.8.
11. pentru că s-au* răzvrătit împotriva cuvintelor lui Dumnezeu,
pentru că au nesocotit sfatul** Celui Preaînalt.
*Plân. 3.42. **Ps. 73.24; 119.24. Luca 7.30. Fapt. 20.27.
12. El le-a smerit inima prin suferinţă:
au căzut şi nimeni nu i-a* ajutat.
*Ps. 22.11. Isa. 63.5.

13. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,
şi El i-a izbăvit din necazurile lor.
*Vers. 6,19,28.
14. I-a scos* din întuneric şi din umbra morţii
şi le-a rupt legăturile.
*Ps. 68.6; 146.7. Fapt. 12.7, etc.; 16.26, etc.
15. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui
şi pentru minunile Lui faţă de fiii oamenilor!
*Vers. 8,21,31.
16. Căci El a sfărâmat* porţi din aramă
şi a rupt zăvoare din fier. *Isa. 45.2.
17. Nebunii, prin* purtarea lor vinovată
şi prin nelegiuirile lor, ajunseseră nenorociţi.
*Plân. 3.39.
18. Sufletul* lor se dezgustase de orice hrană,
şi erau lângă** porţile morţii.
*Iov 33.20. **Iov 33.22. Ps. 9.13; 88.3.
19. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,
şi El i-a izbăvit din necazurile lor;
*Vers. 6,13,28.
20. a trimis* Cuvântul Său şi i-a vindecat**,
şi i-a † scăpat de groapă.
*2 Împ. 20.4,5. Ps. 147.15,18. Mat. 8.8. **Ps. 30.2; 103.3. † Iov 33.28,30. Ps. 30.3; 49.15; 56.13; 103.4.
21. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui
şi pentru minunile Lui faţă de fiii oamenilor!
*Vers. 8,15,31.
22. Să-I* aducă jertfe de mulţumiri
şi să** vestească lucrările Lui cu
strigăte de bucurie.
*Lev. 7.12. Ps. 50.14; 116.17. Evr. 13.15. **Ps. 9.11; 73.28; 118.17.
23. Cei care coborau pe mare în corăbii
şi făceau negoţ pe apele mari,
24. aceia au văzut lucrările Domnului
şi minunile Lui în mijlocul adâncului.
25. El a zis şi* a pus să sufle furtuna,
care ridica valurile mării.
*Iona 1.4.
26. Se urcau spre ceruri, se coborau în adânc;
sufletul* le era pierdut în faţa primejdiei.
*Ps. 22.14; 119.28. Naum 2.10.
27. Apucaţi de ameţeală, se clătinau ca un om beat,
şi zadarnică le era toată iscusinţa.
28. Atunci*, în strâmtorarea lor, au strigat către Domnul,
şi El i-a izbăvit din necazurile lor.
*Vers. 6,13,19.
29. A oprit* furtuna, a adus liniştea, şi valurile s-au potolit. *Ps. 89.9. Mat. 8.26.
30. Ei s-au bucurat că valurile s-au liniştit,
şi Domnul i-a dus la limanul dorit.
31. O, de ar lăuda* oamenii pe Domnul pentru bunătatea Lui
şi pentru minunile Lui faţă de fiii oamenilor!
*Vers. 8,15,21.
32. Să-L înalţe în* adunarea poporului
şi să-L laude în adunarea bătrânilor!
*Ps. 22.22,25; 111.1.
33. El preface* râurile în pustiu
şi izvoarele de apă în pământ uscat,
*1 Împ. 17.1,7.
34. ţara* roditoare, în pământ sărat, din pricina răutăţii locuitorilor ei. *Gen. 13.10; 14.3; 19.25.
35. Tot El preface* pustiul în iaz
şi pământul uscat în izvoare de ape.
*Ps. 114.8. Isa. 41.18.
36. Aşază acolo pe cei flămânzi şi ei întemeiază o cetate ca să locuiască în ea;
37. însămânţează ogoare, sădesc vii şi le culeg roadele.
38. El* îi binecuvântează, se** înmulţesc nespus
şi nu le împuţinează vitele.
*Gen. 12.2; 17.16,20. **Exod 1.7.
39. Dacă sunt împuţinaţi* şi apăsaţi prin asuprire,
nenorocire şi suferinţă, *2 Împ. 10.32.
40. El* Îşi varsă dispreţul peste cei mari şi-i face să pribegească prin pustiuri fără drum,
*Iov 12.21,24.
41. dar* ridică pe cel lipsit din nevoi
Şi-i înmulţeşte** familiile ca nişte turme.
*1 Sam. 2.8. Ps. 113.7,8. **Ps. 78.52.
42. „Oamenii* fără prihană văd lucrul acesta
şi se bucură, şi orice nelegiuire** îşi închide
gura!”
*Iov 22.19. Ps. 52.6; 58.10. **Iov 5.16. Ps. 63.11. Prov. 10.11. Rom. 3.19.
43. Cine* este înţelept, să ia seama la aceste lucruri
şi să fie cu luare aminte la bunătăţile
Domnului. *Ps. 64.9. Ier. 9.12. Osea 14.9.

PSALMUL 108

O cântare. Un psalm al lui David.

108 1. Gata* îmi este inima să cânte, o Dumnezeule! Voi cânta, voi suna din instrumentele mele; aceasta este slava mea! *Ps. 57.7.
2. Deşteptaţi-vă*, liră şi harpă! Mă voi trezi în zori de zi. *Ps. 57.8-11.

3. Te voi lăuda printre popoare, Doamne,
Te voi cânta printre neamuri.
4. Căci mare este bunătatea Ta şi se înalţă
mai presus de ceruri,
iar credincioşia Ta, până la nori.
5. Înalţă-Te* peste ceruri, Dumnezeule, şi
slava Ta să fie peste tot pământul!
*Ps. 57.5,11.
6. Pentru ca* preaiubiţii Tăi să fie izbăviţi,
scapă-ne prin dreapta Ta şi răspunde-ne!
*Ps. 60.5, etc.
7. Dumnezeu a vorbit în sfinţenia Lui: „Voi
birui, voi împărţi Sihemul,
voi măsura Valea Sucot;
8. al Meu este Galaadul, al Meu Manase;
Efraim este coiful capului Meu şi Iuda*,
toiagul Meu de cârmuire[1];
*Gen. 49.10.
9. Moab este ligheanul în care Mă spăl; Îmi
arunc încălţămintea asupra Edomului;
strig de bucurie peste ţara filistenilor!"
10. Cine* mă va duce în cetatea întărită?
Cine mă va duce la Edom? *Ps. 60.9.
11. Oare nu Tu, Dumnezeule, care ne-ai
lepădat
şi care nu vrei să mai ieşi, Dumnezeule, cu
oştirile noastre?
12. Dă-ne ajutor în necaz,
căci zadarnic este ajutorul omului!
13. Cu* Dumnezeu vom face mari isprăvi[2];
El îi va zdrobi pe vrăjmaşii noştri. *Ps. 60.12.

PSALMUL 109

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

109 1. Dumnezeul laudei mele,
nu* tăcea! *Ps. 83.1.
2. Căci potrivnicii au deschis împotriva mea
o gură rea şi înşelătoare,
îmi vorbesc cu o limbă mincinoasă,
3. mă înconjoară cu cuvântări pline de ură
şi se războiesc cu mine fără* temei.
*Ps. 35.7; 69.4. Ioan 15.25.
4. Deşi eu îi iubesc, ei îmi sunt potrivnici[3];
dar eu alerg la rugăciune.
5. Ei* îmi întorc rău pentru bine şi ură pen-
tru dragostea mea. *Ps. 35.7,12; 38.20.

1.Sau: sceptrul Meu regal; 2.Sau: fapte mărețe;
3.Sau: ca răspuns la dragostea mea ei mă acuză;

6. Pe vrăjmaşul meu pune-l sub stăpânirea
unui om rău,
şi un acuzator[1]* să stea la dreapta lui!
*Zah. 3.1.
7. Când va fi judecat, să fie găsit vinovat,
şi rugăciunea* lui să treacă drept un păcat!
*Prov. 28.9.
8. Puţine să-i fie zilele la număr,
şi slujba să i-o ia altul*! *Fapt. 1.20.
9. Să-i rămână copiii orfani*
şi nevasta sa văduvă! *Exod 22.24.
10. Copiii lui să umble fără nici un căpătâi şi
să cerşească,
să-şi caute pâinea departe de locuinţa lor
dărâmată!
11. Cel ce l-a împrumutat[2]* să-i pună mâna pe
tot ce are
şi străinii să-i jefuiască rodul muncii lui!
*Iov 5.5; 18.9.
12. Nimeni să nu mai ţină la el şi nimeni să n-
aibă milă de orfanii lui!
13. Urmaşii lui să fie nimiciţi*
şi să li se stingă numele** în generația urmă-
toare! *Iov 18.19. Ps. 37.28. **Prov. 10.7.
14. Nelegiuirea* părinţilor săi să rămână ca
aducere aminte înaintea Domnului
şi să nu se** şteargă păcatul mamei lui!
*Exod 20.5. **Neem 4.5. Ier. 18.23.
15. Domnul să-i aibă totdeauna înaintea ochi-
lor,
ca să le şteargă* amintirea de pe pământ,
*Iov 18.17. Ps. 34.16.
16. pentru că nu şi-a adus aminte să aibă îndu-
rare,
pentru că l-a prigonit pe cel nenorocit şi pe
cel lipsit, ca să îl omoare pe omul cu inima
zdrobită*! *Ps. 34.18.
17. Îi plăcea* blestemul: să cadă asupra lui!
Nu-i plăcea binecuvântarea: să se depărteze
de el! *Prov. 14.14. Ezec. 35.6.
18. Se îmbracă cu blestemul cum se îmbracă
cu haina lui, ca apa
să-i pătrundă* în lăuntrul lui şi ca untdelem-
nul în oase! *Num. 5.22.
19. Să-i slujească de veşmânt
ca să se acopere,
de cingătoare, cu care să fie totdeauna
încins!
20. Aceasta să fie din partea Domnului plata
vrăjmaşilor mei şi a celor ce vorbesc cu rău-
tate împotriva sufletului meu!
21. Iar Tu, Doamne Dumnezeule, lucrează
pentru mine din pricina Numelui Tău,

1.Lit.: Satan; 2.Sau: cămătarul;

căci mare este bunătatea Ta. Izbăveşte-mă!
22. Sunt nenorocit şi lipsit,
şi îmi e rănită inima în lăuntrul meu.
23. Pier ca* umbra care trece, sunt izgonit
ca o lăcustă. *Ps. 102.11; 144.4.
24. Mi-au slăbit genunchii* de post şi mi s-a
topit trupul de slăbiciune. *Evr. 12.12.
25. Am ajuns de ocara* lor;
când mă privesc, ei dau** din cap.
*Ps. 22.6,7. **Mat. 27.39.
26. Ajută-mi, Doamne Dumnezeul meu!
Scapă-mă prin bunătatea Ta!
27. Şi* să ştie că mâna Ta, că Tu, Doamne,
ai făcut lucrul acesta! *Iov 37.7.
28. Măcar că ei blestemă*, Tu binecuvântea-
ză;
măcar că se ridică ei împotriva mea, vor fi
înfruntaţi, iar robul** Tău se va bucura.
*2 Sam. 16.11,12. **Isa. 65.14.
29. Potrivnicii* mei să se îmbrace cu ocara,
să se acopere cu ruşinea lor cum se acoperă
cu o manta! *Ps. 35.26; 132.18.
30. Voi lăuda foarte mult cu gura mea pe
Domnul,
Îl* voi mări în mijlocul mulţimii;
*Ps. 35.18; 111.1.
31. căci El* stă la dreapta săracului, ca să-l
izbăvească de cei ce-l condamnă.
*Ps. 16.8; 73.23; 110.5; 121.5.

PSALMUL 110

Un psalm al lui David.

110 1. Domnul* a zis Domnului meu:
„Stai la dreapta Mea, până voi
pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale."
*Ps. 45.6,7. Mat. 22.44. Marc. 12.36. Luca 20.42. Fapt. 2.34.
1 Cor. 15.25. Evr. 1.13. 1 Pet. 3.22.
2. Domnul va întinde din Sion toiagul de
cârmuire al puterii Tale, zicând:
„Stăpâneşte în mijlocul vrăjmaşilor Tăi!"
3. Poporul* Tău este plin de înflăcărare,
când Îţi aduni oştirea;
în** slava sfinţeniei Tale, ca din sânul
zorilor,
vine tineretul Tău la Tine, ca roua.
*Judc. 5.2. **Ps. 96.9.
4. Domnul a jurat şi nu-I* va părea rău:
„Tu** eşti preot în veci, după rânduiala
lui Melhisedec."
*Num. 23.19. **Evr. 5.6; 6.20; 7.17,21. Zah. 6.13.
5. Domnul, de la* dreapta Ta,
zdrobeşte pe împăraţi în** ziua mâniei Lui.
*Ps. 16.8. **Ps. 2.5,12. Rom. 2.5. Apoc. 11.18.
6. El face dreptate printre neamuri:
totul este plin de trupuri moarte;
El zdrobeşte* capetele multor ţări.
*Ps. 68.21. Hab. 3.13.
7. El bea din* pârâu în timpul mersului:
de aceea** Îşi înalţă capul. *Judc. 7.5,6. **Isa. 53.12.

PSALMUL 111[2]

111 1. Lăudaţi pe Domnul!
Voi lăuda* pe Domnul din toată
inima mea,
în părtăşia oamenilor fără prihană şi
în adunare. *Ps. 35.18; 89.5; 107.32; 109.30; 149.1.
2. Mari* sunt lucrările Domnului,
cercetate** de toţi cei ce le iubesc.
*Iov 38-41. Ps. 92.5; 139.14. Apoc. 15.3. **Ps. 143.5.
3. Strălucire şi măreţie* este lucrarea
Lui,
şi dreptatea Lui ţine în veci. *Ps. 145.4,5,10.
4. El a lăsat o aducere aminte a minunilor
Lui,
Domnul este îndurător şi milostiv*.
*Ps. 86.5; 103.8.
5. El a dat hrană* celor ce se tem de El;
El Îşi aduce aminte mereu de
legământul Lui. *Mat. 6.26,33.
6. El a arătat poporului Său puterea
lucrărilor Lui,
căci le-a dat moştenirea popoarelor.
7. Lucrările mâinilor Lui sunt adevăr* şi
dreptate;
toate poruncile Lui sunt sigure[1]**,
*Apoc. 15.3. **Ps. 19.7.
8. întărite* pentru veşnicie,
făcute** în adevăr şi neprihănire.
*Isa. 40.8. Mat. 5.18. **Ps. 19.9. Apoc. 15.3.
9. A trimis poporului Său răscumpărarea*,
a aşezat legământul Său în veci;
Numele Lui este sfânt** şi înfricoşător.
*Mat. 1.21. Luca 1.68. **Luca 1.49.
10. Frica de Domnul este începutul*
înţelepciunii; toţi cei ce o păzesc au o minte
sănătoasă şi slava Lui ţine în veci.
*Deut. 4.6. Iov 28.28. Prov. 1.7; 9.10. Ecl. 12.13.

PSALMUL 112[2]

112 1. Lăudaţi pe Domnul! Ferice* de
omul care se teme de Domnul
şi care** are o mare plăcere[3] pentru poruncile
Lui! *Ps. 128.1. **Ps. 119.16,35,47,70,143.

1.Sau: infailibile; 2.În acrostih: literele unor părţi de verset sunt aşezate în ordinea alfabetică ebraică; 3.Sau: se delectează cu;

2. Sămânţa lui va fi puternică* pe pământ;
generaţia oamenilor drepţi va fi
binecuvântată. *Ps. 25.13; 37.26; 102.28.
3. El are în casă bogăţie* şi belşug,
şi neprihănirea lui dăinuieşte în veci.
*Mat. 6.33.
4. Celui fără prihană îi răsare o lumină* în întuneric,
El este milostiv, îndurător şi drept.
*Iov 11.17. Ps. 97.11.
5. Ce bine-i* merge omului care face milă şi împrumută pe altul
şi care îşi rânduieşte faptele** după dreptate!
*Ps. 37.26. Luca 6.35. **Efes. 5.15. Col.4.5.
6. Căci el nu se clatină niciodată*;
pomenirea** celui neprihănit ţine în veci.
*Ps. 15.5. **Prov. 10.7.
7. El nu se teme de* veşti rele,
ci inima** lui este tare, încrezătoare †
în Domnul. *Prov. 1.33. **Ps. 57.7. † Ps. 64.10.
8. Inima îi este mângâiată, n-are* nici
o teamă,
până ce îşi vede** împlinită dorinţa
faţă de potrivnicii lui.
*Prov. 1.33. **Ps. 59.10; 118.7.
9. El este* darnic, dă celor lipsiţi;
milostenia** lui ţine în veci;
capul † i se înalţă cu slavă.
*2 Cor. 9.9. **Deut. 24.13. Vers. 3. † Ps. 75.10.
10. Cel rău* vede lucrul acesta şi se mânie,
scrâşneşte din dinţi** şi se † topeşte.
Dorinţa †† celor răi rămâne neîmplinită.
*Luca 13.28. **Ps. 37.12. † Ps. 58.7,8. †† Ps.10.28;11.7.

PSALMUL 113

113 1. Lăudaţi pe Domnul[1]! Robii
Domnului, lăudaţi*, lăudaţi
Numele Domnului! *Ps. 135.1.
2. Fie* Numele Domnului binecuvântat
de acum şi până în veci! *Dan. 2.20.
3. De la* răsăritul soarelui până la apusul lui,
fie Numele Domnului lăudat!
*Isa. 59.19. Mal. 1.11.
4. Domnul este înălţat* mai presus de
toate popoarele,
slava Lui este mai presus de** ceruri.
*Ps. 79.9; 99.2. **Ps. 8.1.
5. Cine* este ca Domnul Dumnezeul
nostru care locuieşte atât de sus? *Ps. 89.6.
6. El* Îşi apleacă privirile să vadă
ce se face în ceruri şi pe pământ.
*Ps. 11.4; 138.6. Isa. 57.15.
7. El* ridică pe sărac din ţărână,
înalţă pe cel lipsit din gunoi, *1 Sam. 2.8. Ps. 107.41.
8. ca să-i* facă să stea împreună cu cei mari,
cu mai-marii poporului Său. *Iov 36.7.
9. El* dă o casă celei ce era stearpă,
face din ea o mamă veselă
în mijlocul copiilor ei.
Lăudaţi-L pe Domnul!*
*1 Sam. 2.5. Ps. 68.6. Isa. 54.1. Gal. 4.27.

1.Ebr.: Halelu-Yah, Aleluia! (pretutindeni în text);

PSALMUL 114

114 1. Când a ieşit* Israel din Egipt,
când a plecat casa lui Iacov de la**
un popor străin, *Exod 13.3. **Ps. 81.5.
2. Iuda* a ajuns Locaşul Lui cel Sfânt,
şi Israel, stăpânirea Lui.
*Exod 6.7; 19.6; 25.8; 29.45,46. Deut. 27.9.
3. Marea* a văzut lucrul acesta şi s-a dat
în lături, Iordanul** s-a retras:
*Exod 14.21. Ps. 77.16. **Ios. 3.13,16.
4. munţii* au sărit ca berbecii şi dealurile ca
nişte miei. *Ps. 29.6; 68.16. Hab. 3.6.
5. Ce* ai tu, mare, de fugi,
şi tu, Iordanule, de te întorci înapoi? *Hab. 3.8.
6. Ce aveţi, munţilor, de săltaţi ca berbecii,
şi voi, dealurilor, ca nişte miei?
7. Da, cutremură-te, pământule,
înaintea Domnului,
înaintea Dumnezeului lui Iacov,
8. care* preface stânca în iaz
şi cremenea în izvor de ape.
*Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 107.35.

PSALMUL 115

115 1. Nu nouă*, Doamne, nu nouă, ci
Numelui Tău dă-I slavă pentru
bunătatea Ta, pentru credincioşia Ta!
*Isa. 48.11. Ezec. 36.32.
2. Pentru ce să zică neamurile:
„Unde* este Dumnezeul lor?”
*Ps. 42.3,10; 79.10. Ioel 2.17.
3. Dumnezeul* nostru este în cer,
El face tot ce vrea.
*1 Cron. 16.26. Ps. 135.6. Dan. 4.35.
4. Idolii* lor sunt argint şi aur,
făcuţi de mâini omeneşti.
*Deut. 4.28. Ps. 135.15-17. Ier. 10.3, etc.
5. Au gură, dar nu vorbesc,
au ochi, dar nu văd,
6. au urechi, dar n-aud,
au nas, dar nu miros,
7. au mâini, dar nu pipăie,
picioare, dar nu merg;
nu scot nici un sunet din gura lor.
8. Ca ei sunt cei care-i* fac,
toţi cei ce se încred în ei.
*Ps. 135.18. Isa. 44.9-11. Iona 2.8. Hab. 2.18,19.

9. Israele*, încrede-te în Domnul! El este ajutorul** şi scutul lor.
*Ps. 118.2-4; 135.19,20. **Ps. 33.20. Prov. 30.5.
10. Casa lui Aaron, încrede-te în Domnul!
El este ajutorul şi scutul lor.
11. Cei ce vă temeţi de Domnul, încredeţi-vă în Domnul!
El este ajutorul şi scutul lor.
12. Domnul Şi-aduce aminte de noi: El va binecuvânta,
va binecuvânta casa lui Israel, va binecuvânta casa lui Aaron,
13. va* binecuvânta pe cei ce se tem de Domnul,
pe cei mici şi pe cei mari. *Ps. 128.1,4.
14. Domnul să vă înmulţească tot mai mult,
pe voi şi pe copiii voştri!
15. Fiţi binecuvântaţi* de Domnul, care** a făcut cerurile şi pământul!
*Gen. 14.19. **Gen. 1.1. Ps. 96.5.
16. Cerurile sunt ale Domnului,
dar pământul l-a dat fiilor oamenilor.
17. Nu* morţii laudă pe Domnul
şi nici vreunul din cei ce se coboară în locul tăcerii, *Ps. 6.5; 88.10-12. Isa. 38.18.
18. ci* noi, noi vom binecuvânta pe Domnul,
de acum şi până în veci.
Lăudaţi pe Domnul[1]! *Ps. 113.2. Dan. 2.20.

PSALMUL 116

116 1. Îl iubesc* pe Domnul, căci El aude glasul meu, cererile mele.
*Ps. 18.1.
2. Da, El Şi-a plecat urechea spre mine, de aceea-L voi chema toată viaţa mea.
3. Mă înfăşuraseră legăturile* morţii şi m-apucaseră sudorile mormântului; eram pradă necazului şi durerii. *Ps. 18.4-6.
4. Dar am chemat Numele Domnului şi am zis:
„Doamne, Te rog[2], salvează-mi sufletul."
5. Domnul este milostiv* şi drept**, şi Dumnezeul nostru este plin de îndurare.
*Ps. 103.8. **Ezra 9.15. Neem. 9.8. Ps. 119.137; 145.17.
6. Domnul îi păzeşte pe cei fără răutate:
eram nenorocit de tot, dar El m-a mântuit.
7. Întoarce-te, suflete, la odihna* ta,
căci Domnul** ţi-a făcut bine.
*Ier. 6.16. Mat. 11.29. **Ps. 13.6; 119.17.
8. Da*, Tu mi-ai izbăvit sufletul de la moarte,

1.Ebr.: Halelu-Yah, Aleluia! (pretutindeni în text);
2.Sau: Te implor!;

ochii, din lacrimi şi picioarele, de cădere.
*Ps. 56.13.
9. Voi umbla înaintea Domnului
pe* pământul celor vii. *Ps. 27.13.
10. Aveam* dreptate când ziceam:
„Sunt foarte nenorocit!" *2 Cor. 4.13.
11. În neliniştea mea, ziceam*:
„Orice** om este mincinos". *Ps.31.22.**Rom.3.4.
12. Cum voi răsplăti Domnului
toate binefacerile Lui faţă de mine?
13. Voi înălţa paharul mântuirilor
şi voi chema Numele Domnului;
14. îmi voi împlini jurămintele* făcute Domnului în faţa
întregului Său popor. *Vers. 18. Ps. 22.25. Iona 2.9.
15. Scumpă* este înaintea Domnului
moartea sfinţilor[1] Săi. *Ps. 72.14.
16. Ascultă-mă, Doamne, căci sunt robul* Tău:
robul Tău, fiul** roabei Tale,
şi Tu mi-ai desfăcut legăturile.
*Ps. 119.125; 143.12. **Ps. 86.16.
17. Îţi voi aduce o jertfă* de mulţumire
şi voi chema Numele Domnului;
*Lev. 7.12. Ps. 50.14; 107.22.
18. îmi voi împlini jurămintele* făcute Domnului
în faţa întregului Său popor, *Vers. 14.
19. în curţile* Casei Domnului,
în mijlocul tău, Ierusalime!
Lăudaţi pe Domnul! *Ps. 96.8; 100.4; 135.2.

PSALMUL 117

117 1. Lăudaţi* pe Domnul, toate neamurile,
lăudaţi-L, toate popoarele! *Rom. 15.11.
2. Căci mare este bunătatea Lui faţă de noi,
şi credincioşia[2]* Lui ţine în veci.
Lăudaţi pe Domnul! *Ps. 100.5.

PSALMUL 118

118 1. Lăudaţi* pe Domnul, căci este bun,
„căci în veci ţine îndurarea Lui!"
*1 Cron. 16.8,34. Ps. 106.1; 107.1; 136.1.
2. Să* zică Israel:
„Căci în veci ţine îndurarea Lui!" *Ps.115.9, etc.
3. Casa lui Aaron să zică:
„Căci în veci ţine îndurarea Lui!"
4. Cei ce se tem de Domnul să zică:
„Căci în veci ţine îndurarea Lui!"

1.Sau: celor evlavioşi ai Săi; 2.Sau: adevărul;

5. În* mijlocul strâmtorării L-am chemat
pe Domnul:
Domnul m-a ascultat şi m-a scos la** loc
larg. *Ps. 120.1. **Ps. 18.19.
6. Domnul* este de partea mea, nu mă tem de
nimic:
ce pot să-mi facă nişte oameni?
*Ps. 27.1; 56.4,11; 146.5. Isa. 51.12. Evr. 13.6.
7. Domnul* este ajutorul meu,
Şi îmi voi vedea** împlinită dorinţa faţă de
vrăjmaşii mei. *Ps. 54.4. **Ps. 59.10.
8. Mai* bine este să cauţi un adăpost[1] în
Domnul,
decât să te încrezi în om;
*Ps. 40.4; 62.8,9. Ier. 17.5,7.
9. mai* bine să cauţi un adăpost[1] în Domnul,
decât să te încrezi în cei mari. *Ps. 146.3.
10. Toate popoarele mă înconjurau: în
Numele Domnului le voi nimici.
11. Mă înconjurau*, m-au împresurat:
dar în Numele Domnului le voi nimici
*Ps. 88.17.
12. M-au înconjurat ca* nişte albine; se sting
ca** un foc de spini:
în Numele Domnului le voi nimici.
*Deut. 1.44. **Ecl. 7.6. Naum 1.10.
13. Tu mă împingeai, ca să mă faci să cad,
dar Domnul m-a ajutat.
14. Domnul este tăria* mea şi pricina laude-
lor mele;
El e mântuirea mea. *Exod 15.2. Isa. 12.2.
15. Strigăte de biruinţă şi de mântuire se înal-
ţă în corturile celor neprihăniţi:
dreapta Domnului câştigă biruinţa!
16. Dreapta* Domnului se înalţă;
dreapta Domnului câştigă biruinţa! *Exod 15.6.
17. Nu* voi muri, ci voi trăi
şi voi** povesti lucrările Domnului.
*Ps. 6.5. Hab. 1.12. **Ps. 73.28.
18. Domnul m-a pedepsit*,
da, dar nu m-a dat pradă morţii. *2 Cor. 6.9.
19. Deschideţi-mi* porţile neprihănirii,
voi intra şi voi lăuda pe Domnul. *Isa. 26.2.
20. Iată* poarta Domnului: pe** ea intră cei
neprihăniţi. *Ps. 24.7. **Isa. 35.8. Apoc. 21.27; 22.14,15.
21. Te laud, pentru că m-ai* ascultat, pentru
că Te-ai** făcut mântuirea mea.
*Ps. 116.1. **Vers. 14.
22. Piatra[2]* pe care au lepădat-o zidarii
a ajuns să fie pusă în capul unghiului clădirii.
*Mat. 21.42. Marc. 12.10. Luca 20.17. Fapt. 4.11. Efes. 2.20.
1 Pet. 2.4,7.

1.Sau: să-ţi pui încrederea; 2.Sau: „piatra de colţ" - element important în arhitectura iudaică a vremii (Isa. 28.16.);

23. Domnul a făcut lucrul acesta şi este
o minune înaintea ochilor noştri.
24. Aceasta este ziua pe care a făcut-o
Domnul:
să ne bucurăm şi să ne veselim în ea!
25. Doamne, ajută!
Doamne, dă izbândă!
26. Binecuvântat* să fie cel ce vine
în Numele Domnului!
Vă binecuvântăm din Casa Domnului.
*Mat. 21.9; 23.39. Marc. 11.9. Luca 19.38. Zah. 4.7.
27. Domnul este Dumnezeu şi ne
luminează*.
Legaţi cu funii jertfa până la coarnele
altarului! *Est. 8.16. 1 Pet. 2.9.
28. Tu eşti Dumnezeul meu
şi eu Te voi lăuda;
Dumnezeule*, Te voi preamări.
*Exod 15.2. Isa. 25.1.
29. Lăudaţi* pe Domnul, căci este bun,
căci în veci ţine îndurarea Lui! *Vers. 1.

PSALMUL 119[1]

119 1.**(1.Alef-a)** Ferice de cei
neprihăniţi în calea lor,
care* umblă întotdeauna după Legea
Domnului! *Ps. 128.1.
2. Ferice de cei ce păzesc[2] învăţăturile[3] Lui,
care-L caută din toată inima lor,
3. care* nu săvârşesc nici o nelegiuire
şi umblă în căile Lui! *1 Ioan 3.9; 5.18.
4. Tu ai poruncit ca învăţăturile Tale,
ca să fie păzite cu sfinţenie.
5. O, de ar ţinti căile mele
la păzirea legilor Tale!
6. Atunci* nu-mi va fi ruşine când voi cerce-
ta profund toate poruncile Tale!
*Iov 22.26. 1 Ioan 2.28.
7. Te voi lăuda* cu inimă neprihănită,
când voi învăţa legile dreptăţii Tale. *Vers. 171.
8. Voi păzi legile Tale: nu mă părăsi de tot!
9.**(2.Bet-b)** Cum îşi va ţine tânărul curată
cărarea?
Îndreptându-se după Cuvântul Tău.
10. Te* caut din toată inima mea;
nu mă lăsa să mă abat** de la
poruncile Tale. *1 Cron. 15.15. **Vers. 21,118.
11. Strâng Cuvântul Tău în* inima mea, ca
să nu păcătuiesc împotriva Ta!
*Ps. 37.31. Luca 2.19,51.

1.Ps.119 are 22 paragr. (aşezate în ordinea alfabetului ebraic) de câte 8 versete; fiecare rând din paragraf începe cu aceeaşi literă; 2.Sau.: cunosc şi împlinesc; 3.Lit.(ebr): edut/eduiot = mărturiile;

12. Binecuvântat să fii Tu, Doamne!
Învaţă-mă* legile[1] Tale!
*Vers. 26,33,64,68,108,124,135. Ps. 25.4.
13. Cu buzele mele vestesc*
toate hotărârile gurii Tale.
*Ps. 34.11.
14. Când urmez învăţăturile Tale, mă bucur
de parc-aş avea toate bogăţiile.
15. Mă gândesc* adânc la poruncile Tale,
şi cărările Tale le am sub ochi.
*Vers. 23,48,78. Ps. 1.2.
16. Mă desfătez* în legile Tale şi nu uit
Cuvântul Tău. *Vers. 35,47,70,77. Ps. 1.2.
17.**(3.Ghimel-g)** Fă* bine robului Tău,
ca să trăiesc
şi să păzesc Cuvântul Tău! *Ps. 116.7.
18. Deschide-mi ochii, ca să văd lucrurile
minunate ale Legii Tale!
19. Sunt un străin* pe pământ: nu-mi ascun-
de poruncile Tale!
*Gen. 47.9. 1 Cron. 29.15. Ps. 39.12. 2 Cor. 5.6. Evr. 11.13.
20. Totdeauna mi se topeşte* sufletul de dor
după orânduielile Tale.
*Vers. 40,131. Ps. 42.1,2; 63.1; 84.2.
21. Tu mustri pe cei îngâmfaţi,
pe blestemaţii aceştia
care se* rătăcesc de la poruncile Tale.
*Vers. 10,110,118.
22. Ridică* de peste mine ruşinea şi dispre-
ţul!
Căci păzesc învăţăturile Tale. *Ps. 39.8.
23. Să tot stea căpeteniile şi să vorbească
împotriva mea:
robul Tău cugetă* adânc la legile Tale.
*Vers. 15.
24. Descoperirile* Tale sunt desfătarea mea
şi sfătuitorii mei.
*Vers. 77,92.
25.**(4.Dalet-h)** Sufletul meu este lipit* de
ţărână:
înviorează-mă**, după Cuvântul Tău!
*Ps. 44.25. **Vers. 40. Ps. 143.11.
26. Eu îmi istorisesc căile şi Tu mă asculţi:
învaţă-mă* legile Tale!
*Vers. 12. Ps. 25.4; 27.11; 86.11.
27. Fă-mă să pricep calea învăţăturilor Tale,
şi voi* cugeta la minunile Tale. *Ps. 145.5,6.
28. Îmi plânge sufletul* de durere: ridică-mă
după Cuvântul Tău! *Ps. 107.26.
29. Depărtează-mă de calea minciunii,
şi în îndurarea Ta, dă-mi Legea Ta!
30. Aleg calea adevărului, pun legile Tale
sub ochii mei.
31. Mă ţin de învăţăturile[1] Tale, Doamne, nu
mă lăsa de ruşine!
32. Alerg pe calea poruncilor Tale, căci îmi
scoţi inima la* larg[2].
*1 Împ. 4.29. Isa. 60.5. 2 Cor. 6.11.
33.**(5.He-h)** Învaţă-mă*, Doamne, calea
legilor Tale, ca s-o ţin până** la sfârşit!
*Vers. 12. **Vers. 112. Mat. 10.22. Apoc. 2.26.
34. Dă-mi* pricepere, ca să păzesc Legea Ta
şi s-o ţin din toată inima mea!
*Vers. 73. Prov. 2.6. Iac. 1.5.
35. Povăţuieşte-mă pe cărarea poruncilor
Tale,
căci îmi place* de ea. *Vers. 16.
36. Apleacă-mi inima spre învăţăturile[1] Tale
şi nu spre câştig* nedrept!
*Ezec.33.31. Marc. 7.21,22. Luca 12.15. 1 Tim. 6.10. Evr. 13.5.
37. Abate-mi* ochii de la privirea** lucruri-
lor deşarte,
înviorează-mă † în calea Ta!
*Isa. 33.15. **Prov. 23.5. † Vers. 40.
38. Împlineşte-Ţi* făgăduinţa faţă de robul
Tău, care se teme de Tine! *2 Sam. 7.25.
39. Depărtează de la mine ruşinea de care
mă tem!
Căci judecăţile Tale sunt pline de bunătate.
40. Iată, tânjesc* după învăţăturile Tale:
fă-mă să trăiesc** în neprihănirea Ta!
*Vers. 20. **Vers. 25,37,88,107,149,156,159.
41.**(6.Waw-w)** Să vină*, Doamne, îndurarea
Ta peste mine,
mântuirea Ta, după făgăduinţa Ta!
*Vers. 77. Ps. 106.4.
42. Şi atunci voi putea răspunde celui ce mă
batjocoreşte,
căci mă încred în Cuvântul Tău.
43. Nu lua de tot din gura mea cuvântul ade-
vărului!
Căci nădăjduiesc în judecăţile Tale.
44. Voi păzi Legea Ta necurmat, totdeauna şi
pe veci.
45. Voi umbla în loc larg, căci caut
învăţăturile Tale.
46. Voi* vorbi despre învăţăturile Tale
înaintea împăraţilor şi nu-mi va roşi
obrazul. *Ps. 138.1. Mat. 10.18,19. Fapt. 26.1,2.

1.Sau: statute, edicte - în alte traduceri (ca la Lev. 18.4,5);

1.Lit.: mărturiile, afirmaţiile; 2.Sau: căci îmi vei lărgi inima;

47. Mă desfătez* în poruncile Tale, căci le iubesc. *Vers. 16.
48. Îmi întind mâinile spre poruncile Tale pe care le iubesc
şi cuget* adânc la legile[1] Tale.
*Vers. 15.
49. **(7.Zain-z)** Adu-Ţi aminte de făgăduinţa făcută robului Tău,
în care m-ai făcut să-mi pun* nădejdea!
*Vers. 74,81,147.
50. Aceasta este mângâierea* mea în necazul meu:
că făgăduinţa Ta îmi dă iarăşi viaţă.
*Rom. 15.4.
51. Nişte îngâmfaţi mi-aruncă batjocuri*;
totuşi eu nu mă abat** de la Legea Ta.
*Ier. 20.7. **Iov 23.11. Vers. 157. Ps. 44.18.
52. Mă gândesc la judecăţile Tale
de odinioară, Doamne,
şi sunt mângâiat.
53. M-apucă o mânie* aprinsă la vederea celor răi,
care părăsesc Legea Ta. *Ezra 9.3.
54. Legile[1] Tale sunt prilejul cântărilor mele,
în casa pribegiei mele.
55. Noaptea îmi aduc* aminte de Numele Tău, Doamne,
şi păzesc învăţăturile Tale. *Ps. 63.6.
56. Aşa mi se cuvine, căci păzesc învățăturile Tale.
57.**(8.Het-h)** Partea* mea, Doamne, o spun,
este să păzesc cuvintele Tale.
*Ps. 16.5. Ier. 10.16. Plân. 3.24.
58. Te rog din toată inima mea: ai milă de mine, după* făgăduinţa Ta!
*Vers. 41.
59. Mă gândesc* la căile mele
şi îmi îndrept picioarele spre învăţăturile
Tale. *Luca 15.17,18.
60. Mă grăbesc şi nu întârzii să păzesc poruncile Tale.
61. Cursele celor răi mă înconjoară, dar nu uit Legea Ta.
62. Mă trezesc la* miezul nopţii să Te laud
pentru judecăţile Tale drepte. *Fapt. 16.25.
63. Sunt prieten cu toţi cei ce se tem de Tine
şi cu cei ce păzesc învăţăturile Tale.
64. Pământul, Doamne, este plin de bunătatea* Ta;
învaţă-mă legile[1] Tale! *Ps. 33.5.
65.**(9.Tet-t)** Tu faci bine robului Tău,
Doamne, după făgăduinţa Ta.
66. Învaţă-mă* bunul simţ şi cunoaşterea,
căci cred în poruncile Tale. *Vers. 12,25.

1.Lit.(ebr.): *huc, huchim,* ca la Lev. 19,37 (pretutindeni în text);

67. Până* ce am fost smerit, rătăceam;
dar acum păzesc Cuvântul Tău.
*Vers. 71. Ier. 31.18,19. Evr. 12.11.
68. Tu eşti bun* şi binefăcător:
învaţă-mă** legile Tale!
*Ps. 106.1; 107.1. Mat. 19.17. **Vers. 12,25.
69. Nişte îngâmfaţi urzesc* neadevăruri
împotriva mea;
dar eu păzesc[1] din toată inima mea
învățăturile Tale. *Iov 13.4. Ps. 109.2.
70. Inima lor este nesimţitoare* ca grăsimea,
dar eu mă desfătez** în Legea Ta.
*Ps. 17.10. Isa. 6.10. Fapt. 28.27. **Vers. 35.
71. Este spre* binele meu că m-ai smerit,
ca să învăţ legile Tale.
*Vers. 67. Evr. 12.10,11.
72. Mai* mult preţuieşte pentru mine legea gurii Tale,
decât o mie de galbeni și arginți.
*Vers. 127. Ps. 19.10. Prov. 8.10,11,19.
73.**(10.Iud-i)** Mâinile* Tale m-au făcut şi m-au întocmit;
dă-mi pricepere**, ca să învăţ poruncile
Tale!
*Iov 10.8. Ps. 100.3; 138.8; 139.14. **Vers. 34,144.
74. Cei* ce se tem de Tine mă văd şi se bucură,
căci nădăjduiesc în Cuvântul** Tău.
*Ps. 34.2. **Vers. 49,147.
75. Ştiu, Doamne, că judecăţile Tale sunt drepte:
din* credincioşie m-ai smerit. *Evr. 12.10.
76. Fă ca bunătatea Ta să-mi fie mângâierea,
cum ai făgăduit robului Tău!
77. Să vină* peste mine îndurările Tale, ca să trăiesc,
căci Legea** Ta este desfătarea mea.
*Vers. 41. **Vers. 24,47,174.
78. Să fie înfruntaţi* îngâmfaţii care mă asupresc fără** temei!
Căci eu mă gândesc † adânc la învățăturile
Tale.
*Ps. 25.3. **Vers. 86. † Vers. 23.
79. Să se întoarcă la mine cei ce se tem de
Tine şi cei ce cunosc învăţăturile Tale!
80. Inima să-mi fie neîmpărţită în legile Tale,
ca să nu fiu dat de ruşine!
81.**(11.Kaf-k)** Îmi tânjeşte* sufletul după
mântuirea Ta:
nădăjduiesc în făgăduinţa[1]** Ta.
*Ps. 73.26; 84.2. **Vers. 74,114.
82. Mi se topesc* ochii după făgăduinţa[2] Ta
şi zic: „Când mă vei mângâia?”
*Vers. 123. Ps. 69.3.

1.Sau: cunosc şi împlinesc (peste tot în text); 2.Sau: Cuvântul;

83. Căci am ajuns* ca un burduf pus în fum;
totuşi nu uit legile Tale.
*Iov 30.30.
84. Care* este numărul zilelor robului Tău?
Când** vei pedepsi pe cei ce mă prigonesc?
*Ps. 39.4. **Apoc. 6.10.
85. Nişte îngâmfaţi* sapă gropi înaintea mea;
nu lucrează după Legea Ta.
*Ps. 35.7. Prov. 16.27.
86. Toate poruncile Tale nu sunt decât credincioşie;
ei mă prigonesc* fără** temei: ajută-mă!
*Vers. 78. **Ps. 35.19; 38.19.
87. Sunt gata să mă doboare şi să mă prăpădească,
dar eu nu părăsesc învăţăturile Tale.
88. Înviorează-mă* după bunătatea Ta,
ca să păzesc învăţăturile gurii Tale!
*Vers. 40.
89.**(12.Lamed-l)** Cuvântul Tău, Doamne,
dăinuieşte în* veci, în ceruri.
*Ps. 89.2. Mat. 24.34,35. 1 Pet. 1.25.
90. Credincioşia Ta ţine din generaţie în generaţie;
Tu ai întemeiat pământul şi el rămâne tare.
91. După legile* Tale stă totul în picioare astăzi,
căci toate lucrurile Îţi sunt supuse.
*Ier. 33.25.
92. Dacă n-ar fi fost Legea* Ta desfătarea mea,
aş fi pierit în ticăloşia mea.
*Vers. 24.
93. Niciodată nu voi uita poruncile Tale,
căci prin ele mă înviorezi.
94. Al Tău sunt: mântuieşte-mă!
Căci caut învăţăturile Tale.
95. Nişte răi mă aşteaptă ca să mă piardă;
dar eu iau aminte la învăţăturile Tale.
96. Văd că tot* ce este desăvârşit are margini:
poruncile Tale sunt însă nemărginite.
*Mat. 5.18; 24.35.
97.**(13.Mem-m)** Cât de mult iubesc Legea Ta!
Toată ziua mă gândesc[1]* la ea. *Ps. 1.2.
98. Poruncile[2] Tale mă fac mai înţelept* decât vrăjmaşii mei,
căci totdeauna le am cu mine. *Deut. 4.6,8.
99. Sunt mai învăţat decât toţi învăţătorii mei,
căci* mă gândesc[1] la învăţăturile Tale.
*2 Tim. 3.15.

1.Sau: meditez; 2.Lit.(ebr.): *miţwa, miţwot*;

100. Am mai* multă pricepere[1] decât bătrânii,
căci păzesc învăţăturile Tale. *Iov 32.7-9.
101. Îmi ţin* piciorul departe de orice drum rău,
ca să păzesc Cuvântul Tău. *Prov. 1.15.
102. Nu mă depărtez de legile Tale, căci Tu
mă înveţi.
103. Ce* dulci sunt cuvintele Tale pentru
cerul gurii mele!
Mai dulci decât mierea în gura mea!
*Ps. 19.10. Prov. 8.11.
104. Prin poruncile Tale mă fac mai priceput,
de aceea urăsc* orice cale a minciunii.
*Vers. 128.
105.**(14.Nun-n)** Cuvântul Tău este o candelă* pentru picioarele mele
şi o lumină pe cărarea mea. *Prov. 6.23.
106. Jur* - şi mă voi ţine de cuvânt -,
că voi păzi legile Tale drepte. *Neem. 10.29.
107. Sunt foarte amărât: înviorează-mă*,
Doamne, după Cuvântul Tău! *Vers. 88.
108. Primeşte, Doamne, simţămintele* pe
care le spune gura mea
şi învaţă-mă** orânduielile[2] Tale!
*Osea 14.2. Evr. 13.15. **Vers. 12,26.
109. Sufletul* îmi este necurmat în primejdie, dar nu uit Legea Ta. *Iov 13.14.
110. Nişte răi îmi întind* curse,
dar eu nu** mă rătăcesc de la învăţăturile
Tale. *Ps. 140.5; 141.9. **Vers. 10,21.
111. Învăţăturile[3] Tale sunt moştenirea* mea
veşnică,
căci ele** sunt bucuria inimii mele.
*Deut. 33.4. **Vers. 77,92,174.
112. Îmi plec inima să împlinesc legile Tale
totdeauna şi până* la sfârşit. *Vers. 33.
113.**(15.Sameh-s)** Urăsc oamenii prefăcuţi,
dar iubesc Legea Ta.
114. Tu eşti adăpostul* şi scutul meu; eu
nădăjduiesc în făgăduinţa[4]** Ta.
*Ps. 32.7; 91.1. **Vers. 81.
115. Depărtaţi-vă* de mine, răilor, căci eu
păzesc poruncile Dumnezeului meu!
*Ps. 6.8; 139.19. Mat. 7.23.
116. Sprijină-mă, după făgăduinţa Ta, ca să
trăiesc; şi nu mă lăsa* de ruşine în nădejdea
mea! *Ps. 25.2. Rom. 5.5; 9.33; 10.11.
117. Fii sprijinul meu, ca să fiu salvat
şi să preţuiesc neîncetat legile Tale!

1.Sau: înţelegere, discernământ; 2.Lit.: *mişpat, mişpatim* = rânduielile, dispoziţiile, hotărârile, ca în 2 Cron. 19.10;
3.Sau: cuvintele; 4.Sau: eu aştept cu dor Cuvântul Tău;

118. Tu îi dispreţuieşti pe toţi cei care se depărtează* de legile Tale,
căci înşelătoria lor este o minciună. *Vers. 21.
119. Ca* spuma îi iei pe toţi cei răi de pe pământ;
de aceea eu iubesc învăţăturile Tale.
*Ezec. 22.18.
120. Mi se înfioară carnea* de frica Ta şi mă tem de judecăţile Tale. *Hab. 3.16.
121.**(16.Ain-'a)** Am făcut judecată şi dreptate: nu mă lăsa în voia asupritorilor mei!
122. Ia sub ocrotirea* Ta binele robului Tău şi nu mă lăsa apăsat de nişte îngâmfaţi!
*Evr. 7.22.
123. Mi se topesc ochii* după mântuirea Ta şi după Cuvântul dreptăţii Tale.
*Vers. 81,82.
124. Poartă-Te cu robul Tău
după bunătatea Ta
şi învaţă-mă* legile Tale!
*Vers. 12.
125. Eu sunt robul* Tău; dă-mi pricepere, ca să cunosc învăţăturile Tale.
*Ps. 116.16.
126. Este vremea ca Domnul să lucreze: căci ei calcă Legea Ta.
127. De aceea*, eu iubesc poruncile Tale mai mult decât aurul, da, mai mult decât aurul curat.
*Vers. 72. Ps. 19.10. Prov. 8.11.
128. De aceea găsesc drepte toate învăţăturile Tale
şi urăsc* orice cale a minciunii.
*Vers. 104.
129.**(17.Pe-p)** Învăţăturile Tale sunt minunate:
de aceea le păzeşte sufletul meu.
130. Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină, dă pricepere* celor neînvăţaţi.
*Ps. 19.7. Prov. 1.4.
131. Deschid gura şi suspin,
căci tânjesc* după poruncile Tale.
*Vers. 20.
132. Întoarce-Ţi* faţa spre mine şi ai milă de mine,
după** obiceiul Tău faţă de cei ce iubesc Numele Tău!
*Ps. 106.4. **1 Tes. 1.6,7.
133. Întăreşte-mi* paşii după Cuvântul Tău şi nu** lăsa nici o nelegiuire să stăpânească peste mine! *Ps. 17.5. **Ps. 19.13. Rom. 6.12.

134. Izbăveşte-mă de* asuprirea oamenilor, ca să păzesc învăţăturile Tale! *Luca 1.74.
135. Fă să strălucească faţa* Ta peste robul Tău
şi învaţă-mă** legile Tale!
*Ps. 4.6. **Vers. 12,26.
136. Ochii îmi varsă râuri* de lacrimi, pentru că Legea Ta nu este păzită.
*Ier. 9.1; 14.17. Ezec. 9.4.
137.**(18.Tsadi-ţ)** Tu eşti drept*, Doamne, şi judecăţile Tale sunt fără prihană.
*Ezra 9.15. Neem. 9.33. Ier. 12.1. Dan. 9.7.
138. Tu Îţi întemeiezi învăţăturile*
pe dreptate
şi pe cea mai mare credincioşie. *Ps. 19.7-9.
139. Râvna* mea mă mistuie, pentru că potrivnicii mei uită cuvintele Tale.
*Ps. 69.9. Ioan 2.17.
140. Cuvântul Tău este cu totul încercat*, şi robul Tău îl iubeşte.
*Ps. 12.6; 18.30; 19.8. Prov. 30.5
141. Sunt mic şi dispreţuit, dar nu uit învăţăturile Tale.
142. Dreptatea Ta este o dreptate veşnică, şi Legea Ta este adevărul*.
*Vers. 151. Ps. 19.9. Ioan 17.17.
143. Necazul şi strâmtorarea mă ajung, dar poruncile Tale sunt desfătarea* mea.
*Vers. 77.
144. Învăţăturile Tale sunt drepte pe veci; dă-mi pricepere*, ca să trăiesc!
*Vers. 34,73,169.
145.**(19.Quf-q)** Te chem din toată inima mea: ascultă-mă, Doamne,
ca să păzesc legile Tale.
146. Te chem: mântuieşte-mă, ca să păzesc învăţăturile Tale!
147. O iau înaintea* zorilor şi strig:
Nădăjduiesc** în Cuvântul Tău!
*Ps. 5.3; 88.13; 130.6. **Vers. 74.
148. O iau înaintea* străjilor de noapte şi deschid ochii,
ca să mă gândesc adânc la Cuvântul Tău.
*Ps. 63.1,6.
149. Ascultă-mi glasul, după bunătatea Ta: înviorează-mă*, Doamne, după judecata Ta!
*Vers. 40,154.
150. Se apropie cei ce urmăresc mişelia şi se depărtează de Legea Ta.
151. Dar Tu eşti aproape*, Doamne, şi** toate poruncile Tale sunt adevărul.
*Ps. 145.18. **Vers. 142.
152. De multă vreme ştiu din învăţăturile

Tale
că le-ai aşezat pentru* totdeauna. *Luca 21.33.
153.**(20.Resh-r)** Priveşte-mi* suferinţa şi izbăveşte-mă, căci nu uit Legea Ta.
*Plân. 5.1.
154. Apără-mi* pricina şi răscumpără-mă, înviorează-mă** după Cuvântul Tău.
*1 Sam. 24.15. Ps. 35.1. Mica 7.9. **Vers. 40.
155. Mântuirea este departe* de cei răi, căci ei nu caută legile Tale. *Iov 5.4.
156. Mari sunt îndurările Tale, Doamne! Înviorează-mă* după hotărârile Tale!
*Vers. 149.
157. Mulţi sunt prigonitorii şi potrivnicii mei,
dar nu* mă depărtez de învăţăturile Tale.
*Vers. 51. Ps. 44.18.
158. Îi privesc cu dezgust* pe cei necredincioşi Ţie,
care nu păzesc Cuvântul Tău.
*Vers. 136. Ezec. 9.4.
159. Vezi cât de mult iubesc eu învățăturile Tale:
înviorează-mă*, Doamne, după bunătatea Ta! *Vers. 88.
160. Temelia Cuvântului Tău este adevărul şi toate hotărârile Tale drepte sunt veşnice.
161.**(21.Shin-ş)** Nişte* căpetenii mă prigonesc fără temei,
dar inima mea nu tremură decât de cuvintele Tale. *1 Sam. 24.11,14; 26.18. Vers. 23.
162. Mă bucur de Cuvântul Tău ca cel ce găseşte o mare pradă.
163. Urăsc şi nu pot suferi minciuna, dar iubesc Legea Ta.
164. De şapte ori pe zi Te laud,
pentru judecăţile Tale drepte.
165. Multă* pace au cei ce iubesc Legea Ta şi nu li se întâmplă nici o cădere.
*Prov. 3.2. Isa. 32.17.
166. Eu nădăjduiesc* în mântuirea Ta, Doamne,
şi împlinesc poruncile Tale. *Gen. 49.18. Vers. 174.
167. Sufletul meu ţine învăţăturile Tale, şi le iubesc foarte mult!
168. Păzesc poruncile[1] şi mărturiile Tale,
căci* toate căile mele sunt înaintea Ta.
*Prov. 5.21.
169.**(22.Tav-t)** Să ajungă strigătul meu până la Tine, Doamne!
Dă-mi pricepere*, după Cuvântul Tău.
*Vers. 144.
170. Să ajungă cererea mea până la Tine!
Izbăveşte-mă, după făgăduinţa Ta!
171. Buzele* mele să vestească lauda Ta, căci Tu mă înveţi legile Tale! *Vers. 7.
172. Limba mea să mărturisească Cuvântul Tău,
căci toate poruncile Tale sunt drepte!
173. Mâna Ta să-mi fie într-ajutor,
căci am* ales învăţăturile Tale.
*Ios. 24.22. Prov. 1.29. Luca 10.42.
174. Suspin* după mântuirea Ta, Doamne,
şi Legea** Ta este desfătarea mea.
*Vers. 166. **Vers. 16,24,47,77,111.
175. Să-mi trăiască sufletul şi să Te laude,
şi judecăţile Tale să mă sprijinească!
176. Rătăcesc* ca o oaie pierdută:
caută-l pe robul Tău,
căci nu uit poruncile Tale!
*Isa. 53.6. Luca 15.4, etc. 1 Pet. 2.25.

PSALMUL 120

O cântare a treptelor.

120 1. Către Domnul strig în strâmtorarea* mea şi El m-ascultă.
*Ps. 118.5. Iona 2.2.
2. Doamne, scapă-mi sufletul de buzele mincinoase, de limba înşelătoare!
3. Ce-ţi dă El ţie, ce-ţi aduce El ţie,
limbă înşelătoare?
4. Săgeţi ascuţite de războinic
cu cărbuni aprinşi de ienupăr.
5. Vai de mine că locuiesc la Meşec*, că** locuiesc în corturile Chedarului!
*Gen. 10.2. Ezec. 27.13. **Gen. 25.13. 1 Sam. 25.1. Ier. 49. 28,29.
6. Destul mi-a locuit sufletul
lângă cei ce urăsc pacea.
7. Eu sunt pentru pace; dar de îndată ce vorbesc eu,
ei sunt pentru război.

PSALMUL 121

O cântare a treptelor.

121 1. Îmi ridic ochii spre munţi... De unde-mi va veni ajutorul?
2. Ajutorul* îmi vine de la Domnul,
care a făcut cerurile şi pământul. *Ps. 124.8.
3. Da, El nu* va îngădui să ţi se clatine piciorul;
Cel ce te păzeşte nu** va aţipi.
*1 Sam. 2.9. Prov. 3.23,26. **Ps. 127.1. Isa. 27.3.

1.Lit.(ebr): pikud/pikudim=preceptele, trad. de obicei cu: poruncile;

4. Iată că nu doarme, nici nu ațipeşte
Cel ce păzeşte pe Israel.
5. Domnul este păzitorul tău,
Domnul este umbra* ta pe mâna ta
cea** dreaptă. *Isa. 25.4. **Ps. 16.8; 109.31.
6. De aceea, nu te va bate soarele* ziua,
nici luna noaptea. *Ps. 91.5. Isa. 49.10. Apoc. 7.16.
7. Domnul te va păzi* de orice rău,
îți va păzi sufletul. *Ps. 41.2; 97.10; 145.20.
8. Domnul te va păzi* la plecare şi la venire,
de acum şi până în veci. *Deut. 28.6. Prov. 2.8; 3.6.

PSALMUL 122

O cântare a treptelor.
Un psalm al lui David.

122 1. Mă bucur când mi se zice
„Haideți* la Casa Domnului!”
*Isa. 2.3. Zah. 8.21.
2. Picioarele mi se opresc în porţile
tale, Ierusalime!
3. Ierusalime, tu eşti zidit
ca o cetate făcută* dintr-o bucată! *2 Sam. 5.9.
4. Acolo* se suie seminţiile,
seminţiile Domnului,
după legea** lui Israel,
ca să laude Numele Domnului.
*Exod 23.17. Deut. 16.16. **Exod 16.34.
5. Căci* acolo sunt scaunele de domnie
pentru judecată,
tronurile casei lui David.
*Deut. 17.8. 2 Cron. 19.8.
6. Rugaţi-vă* pentru pacea Ierusalimului!
„Cei ce te iubesc să se bucure de odihnă.
*Ps. 51.18
7. Pacea să fie între zidurile tale,
şi liniştea, în casele tale domneşti!”
8. Din pricina fraţilor şi prietenilor mei,
spun: „Pacea să fie în mijlocul tău”.
9. Din pricina Casei Domnului Dumnezeului
nostru,
voi căuta binele* tău. *Neem. 2.10.

PSALMUL 123

O cântare a treptelor.

123 1. La Tine îmi* ridic ochii,
la Tine care locuieşti** în ceruri.
*Ps. 121.1; 141.8. **Ps. 2.4; 11.4; 115.3.
2. Cum se uită ochii robilor la mâna
stăpânilor lor,
şi ochii roabei, la mâna stăpânei ei,
aşa se uită ochii noştri la Domnul
Dumnezeul nostru
până va avea milă de noi.
3. Ai milă de noi, Doamne, ai milă de noi,
căci suntem sătui de dispreţ;
4. ne este sătul sufletul
de batjocurile celor îngâmfaţi,
de dispreţul celor trufaşi.

PSALMUL 124

O cântare a treptelor.
Un psalm al lui David.

124 1. De n-ar fi fost Domnul de partea
noastră, să spună* Israel acum!
*Ps. 129.1.
2. De n-ar fi fost Domnul de partea noastră
când s-au ridicat oamenii împotriva noastră,
3. ne-ar* fi înghiţit de vii,
când li s-a aprins mânia împotriva
noastră;
*Ps. 56.1,2; 57.3. Prov. 1.12.
4. ne-ar fi înecat apele,
ar fi trecut râurile peste sufletul nostru;
5. ar fi trecut peste sufletul nostru
valurile năprasnice.
6. Binecuvântat să fie Domnul,
care nu ne-a dat pradă dinţilor lor!
7. Sufletul ne-a scăpat ca* pasărea din laţul
păsărarului;
laţul s-a rupt şi noi am scăpat.
*Ps. 91.3. Prov. 6.5.
8. Ajutorul* nostru este în Numele Domnului,
care** a făcut cerurile şi pământul.
*Ps. 121.2. **Gen. 1.1. Ps. 134.3.

PSALMUL 125

O cântare a treptelor.

125 1. Cei ce se încred în Domnul sunt
ca muntele Sionului care nu se clatină, ci stă întărit pe veci.
2. Cum este înconjurat Ierusalimul de munţi,
aşa înconjoară Domnul pe poporul Său, de
acum şi până în veci.
3. Căci toiagul* de cârmuire al răutăţii nu va
rămâne pe moştenirea celor neprihăniţi,
pentru ca cei neprihăniţi să nu întindă
mâinile spre nelegiuire.
*Prov. 22.8. Isa. 14.5.
4. Doamne, varsă-Ţi binefacerile peste cei
buni
şi peste cei cu inima fără prihană!
5. Dar pe cei ce apucă pe căi* lăturalnice,
să-i nimicească Domnul împreună cu
cei ce fac rău!
Pacea** să fie peste Israel!
*Prov. 2.15. **Ps. 128.6. Gal. 6.16.

PSALMUL 126

O cântare a treptelor.

126 1. Când a adus Domnul înapoi pe prizonierii de război ai Sionului, parcă* visam. *Fapt. 12.9.
2. Atunci gura* ne era plină de râsete
şi limba, de cântări de veselie.
Atunci se spunea printre popoare: „Domnul a făcut mari lucruri pentru ei!” *Iov 8.21.
3. Da, Domnul a făcut mari lucruri pentru noi,
şi de aceea suntem plini de bucurie.
4. Doamne, adu înapoi pe prizonierii noştri de război,
ca pe nişte râuri de la miazăzi!
5. Cei* ce seamănă cu lacrimi
vor secera cu cântări de veselie. *Ier. 31.9, etc.
6. Cel ce umblă plângând, când aruncă sămânţa,
se va întoarce cu veselie când îşi strânge snopii.

PSALMUL 127

O cântare a treptelor.
Un psalm al lui Solomon.

127 1. Dacă nu zideşte Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc;
dacă nu* păzeşte Domnul o cetate,
degeaba veghează cel ce o păzeşte.
*Ps. 121.3-5.
2. Degeaba vă sculaţi de dimineaţă şi vă culcaţi târziu,
ca să mâncaţi* o pâine câştigată cu durere;
căci preaiubiţilor Lui El le dă somn.
*Gen. 3.17,19.
3. Iată, fiii* sunt o moştenire de la
Domnul, rodul** pântecelui este o răsplată
dată de El. *Gen. 33.5; 48.4. Ios. 24.3,4. **Deut. 28.4.
4. Ca săgeţile în mâna unui războinic
aşa sunt fiii făcuţi la tinereţe.
5. Ferice de omul care îşi umple tolba
de săgeţi cu ei!
Căci ei* nu vor rămâne de ruşine când
vor vorbi cu vrăjmaşii lor la poartă.
*Iov 5.4. Prov. 27.11.

PSALMUL 128

O cântare a treptelor.

128 1. Ferice de* oricine se teme de Domnul şi umblă pe căile Lui!
*Ps. 112.1; 115.13; 119.1.
2. Căci* atunci te bucuri[1] de lucrul mâinilor tale, eşti fericit şi-ţi merge bine.
*Isa. 3.10.
3. Nevasta ta este ca* o viţă roditoare înăuntrul casei tale;
copiii tăi stau ca** lăstarii de măslin împrejurul mesei tale. *Ezec. 19.10. **Ps. 52.8; 144.12.
4. Aşa este binecuvântat omul care se teme de Domnul.
5. Să te binecuvânteze* Domnul din Sion,
să vezi fericirea[1] Ierusalimului, în toate zilele
vieţii tale, *Ps. 134.3.
6. şi să vezi* pe copiii copiilor tăi! Pacea**
să fie peste Israel! *Gen. 50.23. **Iov 42.16. Ps. 125.5.

1.Sau: vei mânca din lucrul (munca) mâinilor tale;

PSALMUL 129

O cântare a treptelor.

129 1. Destul m-au asuprit din tinereţe* - s-o spună** Israel! -,
*Ezec. 23.3. Osea 2.15; 11.1. **Ps. 124.1.
2. destul m-au asuprit din tinereţe, dar nu m-au biruit.
3. Plugarii au arat pe spinarea mea, au tras brazde lungi pe ea.
4. Domnul este drept:
El a tăiat funiile celor răi.
5. Să se umple de ruşine şi să dea înapoi
toţi cei ce urăsc Sionul!
6. Să fie ca iarba* de pe acoperişuri, care se
usucă înainte de a fi smulsă! *Ps. 37.2.
7. Secerătorul nu-şi umple mâna cu ea, cel
ce leagă snopii nu-şi încarcă
braţul cu ea,
8. şi trecătorii nu zic: „Binecuvântarea*
Domnului să fie peste voi!”
„Vă binecuvântăm în Numele Domnului!”
*Rut 2.4. Ps. 118.26.

PSALMUL 130

O cântare a treptelor.

130 1. Din adâncuri*, Te chem, Doamne! *Plân. 3.55. Iona 2.2.
2. Doamne, ascultă-mi glasul! Să ia aminte urechile Tale
la glasul cererilor mele!
3. Dacă* ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor,
cine ar putea sta în picioare, Doamne?
*Ps. 143.2. Rom. 3.20,23,24.
4. Dar la Tine este iertare*, ca să fii de
temut**. *Exod 34.7. **1 Împ. 8.40. Ps. 2.11. Ier. 33.8,9.
5. Eu nădăjduiesc* în Domnul, sufletul meu
nădăjduieşte

1.Sau: binele, prosperitatea;

şi aştept** făgăduinţa Lui.
*Ps. 27.14; 33.20; 40.1. Isa. 8.17; 26.8; 30.18. **Ps. 119.81.
6. Sufletul* meu Îl aşteaptă pe Domnul
mai mult decât aşteaptă străjerii dimineaţa,
da, mai mult decât aşteaptă străjerii
dimineaţa. *Ps. 63.6; 119.147.
7. Israele, pune-ţi nădejdea* în Domnul,
căci la** Domnul este îndurarea
şi la El este belşug de răscumpărare!
*Ps. 131.3. **Ps. 86.5,15. Isa. 55.7.
8. El* va răscumpăra pe Israel
din toate nelegiuirile lui. *Ps. 103.3,4. Mat. 1.21.

PSALMUL 131

O cântare a treptelor.
Un psalm al lui David.

131 1. Doamne, eu n-am o inimă îngâmfată, nici priviri trufaşe, nu mă îndeletnicesc cu lucruri prea mari şi* prea înalte pentru mine. *Rom. 12.16.
2. Dimpotrivă, sufletul îmi este liniştit şi potolit
ca* un copil înţărcat care stă lângă mama sa;
da, sufletul meu este ca un copil înţărcat.
*Mat. 18.3. 1 Cor. 14.20.
3. Pune-ţi nădejdea* în Domnul, Israele,
de acum şi până în veci! *Ps. 130.7.

PSALMUL 132

O cântare a treptelor.

132 1. Doamne, adu-Ţi aminte de David
şi de toate necazurile lui!
2. Adu-Ţi aminte cum a jurat el Domnului
şi a făcut* următoarea juruinţă Puternicului** lui Iacov: *Ps. 65.1. **Gen. 49.24.
3. „Nu voi intra în cortul în care locuiesc,
nu mă voi sui în patul în care mă odihnesc,
4. nu* voi da somn ochilor mei,
nici aţipire pleoapelor mele, *Prov. 6.4.
5. până nu voi găsi* un loc pentru Domnul, o locuinţă pentru Puternicul lui Iacov.”
*Fapt. 7.46.
6. Iată, am auzit vorbindu-se despre el la* Efrata,
l-am găsit** în † ogorul Iaar...
*1 Sam. 17.12. **1 Sam. 7.1. † 1 Cron. 13.5.
7. „Haidem la locuinţa Lui,
să* ne închinăm înaintea aşternutului
picioarelor Lui!...” *Ps. 5.7; 99.5.
8. „Scoală-Te*, Doamne, vino la locul Tău de odihnă,
Tu şi chivotul** măreţiei Tale!
*Num. 10.35. 2 Cron. 6.41,42. **Ps. 78.61.
9. Preoţii Tăi să se îmbrace* în neprihănire,
şi credincioşii Tăi să scoată strigăte de
bucurie! *Iov 29.14. Vers. 16. Isa. 61.10.
10. Pentru robul Tău David, nu
lepăda pe unsul Tău!”
11. Domnul* a jurat lui David adevărul
şi nu Se va întoarce de la ce a jurat: „Voi pune
pe scaunul tău de domnie un fiu din** trupul tău.
*Ps. 89.3,4, 33, etc.; 110.4. **2 Sam. 7.12. 2 Cron. 6.16. Luca 1.69. Fapt. 2.30.
12. Dacă fiii tăi vor păzi legământul Meu
şi învăţăturile Mele pe care li le voi da, vor
sta şi fiii lor în veci pe scaunul tău
de domnie.”
13. Da*, Domnul a ales Sionul, l-a dorit ca locuinţă a Lui şi a zis: *Ps. 48.1,2.
14. „Acesta* este locul Meu de odihnă pe veci;
voi locui în el, căci l-am dorit. *Ps. 68.16.
15. Îi voi* binecuvânta din belşug hrana, voi sătura cu pâine pe săracii lui. *Ps. 147.14.
16. Voi îmbrăca în* mântuire pe preoţii lui,
şi** credincioşii lui vor scoate strigăte de
bucurie. *2 Cron. 6.41. Vers. 9. Ps. 149.4. **Osea 11.12.
17. Acolo* voi înălţa puterea lui David,
voi pregăti** o candelă unsului Meu,
*Ezec. 29.21. Luca 1.69. **1 Împ. 4.36; 15.4. 2 Cron. 21.7.
18. Voi îmbrăca* cu ruşine pe vrăjmaşii lui,
şi peste el va străluci cununa lui.”
*Ps. 35.26; 109.29.

PSALMUL 133

O cântare a treptelor.
Un psalm al lui David.

133 1. Iată, ce plăcut şi ce dulce este să locuiască fraţii* împreună, în unire! *Gen. 13.8. Evr. 13.1.
2. Este ca untdelemnul* de preţ, care, turnat pe capul lui,
se coboară pe barbă, pe barba lui Aaron,
se coboară pe marginea veşmintelor lui.
*Exod 30.25,30.
3. Este ca roua Hermonului*
care se coboară pe munţii Sionului,
căci acolo** dă Domnul binecuvântarea,
viaţa, pentru veşnicie.
*Deut. 4.48. **Lev. 25.21. Deut. 28.8. Ps. 42.8.

PSALMUL 134

O cântare a treptelor.

134 1. Iată, binecuvântaţi pe Domnul toţi* robii Domnului,
care** staţi noaptea în Casa Domnului!

*Ps. 135.1,2. **1 Cron. 9.33.

2. Ridicaţi-vă* mâinile spre Sfântul Locaş
şi binecuvântaţi pe Domnul! *1 Tim. 2.8.

3. Domnul să te binecuvânteze din* Sion,
El, care** a făcut cerurile şi pământul!

*Ps. 124.8. **Ps. 128.5; 135.21.

PSALMUL 135

135 1. Lăudaţi-L pe Domnul! Lăudaţi Numele Domnului,
lăudaţi-L*, robi ai Domnului,

*Ps. 113.1; 134.1.

2. care* staţi în Casa Domnului,
în curţile** Casei Dumnezeului nostru!

*Luca 2.37. **Ps. 92.13; 96.8; 116.19.

3. Lăudaţi-L pe Domnul, căci Domnul este bun*;
cântaţi Numele Lui, căci** este binevoitor.

*Ps. 119.68. **Ps. 147.1.

4. Căci Domnul Şi-a ales pe Iacov*,
pe Israel, ca să fie comoara deosebită a Lui.

*Exod 19.5. Deut. 7.6,7; 10.15.

5. Ştiu că Domnul este mare*
şi că Domnul nostru este mai presus
de toţi dumnezeii. *Ps. 95.3; 97.9.

6. Domnul face tot* ce vrea
în ceruri şi pe pământ,
în mări şi în toate adâncurile. *Ps. 115.3.

7. El* ridică norii de la marginile pământului,
dă** naştere la fulgere şi ploaie
şi scoate vântul din cămările † lui.

*Ier. 10.13; 51.16. **Iov 28.25,26; 38.24, etc. Zah. 10.1. † Iov 38.22.

8. El* a lovit pe întâii născuţi ai Egiptului,
de la oameni până la animale.

*Exod 12.12,29. Ps. 78.51; 136.10.

9. A trimis* semne şi minuni în mijlocul tău, Egiptule:
împotriva** lui Faraon şi împotriva
tuturor slujitorilor lui. *Exod 7-10,14. **Ps. 136.15.

10. A* lovit multe popoare
şi a ucis împăraţi puternici:

*Num. 21.24-26,34,35. Ps. 136.17, etc.

11. pe Sihon, împăratul amoriţilor,
pe Og, împăratul Basanului,
şi pe toţi împăraţii* Canaanului; *Ios. 12.7.

12. şi* le-a dat ţara ca moştenire,
ca moştenire poporului Său, Israel.

*Ps. 78.55; 136.21,22.

13. Doamne, Numele* Tău rămâne în veci;
Doamne, pomenirea Ta ţine din generaţie în generaţie, *Exod 3.15. Ps. 102.12.

14. căci* Domnul va judeca pe poporul Său,
şi va avea milă de robii Săi. *Deut. 32.36

15. Idolii* neamurilor sunt argint şi aur,
lucrare făcută de mâinile oamenilor.

*Ps. 115.4-8.

16. Au gură şi nu vorbesc, au ochi şi nu văd,

17. au urechi şi totuşi n-aud, da, n-au suflare în gură.

18. Ca ei sunt cei care-i fac, toţi cei care se încred în ei!

19. Casa lui Israel, binecuvântaţi-L* pe Domnul!
Casa lui Aaron, binecuvântaţi-L pe Domnul! *Ps. 115.9, etc.

20. Casa lui Levi, binecuvântaţi-L pe Domnul!
Cei ce vă temeţi de Domnul, binecuvântaţi-L pe Domnul!

21. Domnul să fie binecuvântat din* Sion,
El, care locuieşte în Ierusalim! *Ps. 134.3.
Lăudaţi pe Domnul[1]!

PSALMUL 136

136 1. Lăudaţi* pe Domnul, căci este bun,
căci** în veci ţine îndurarea Lui!

*Ps. 106.1; 107.1; 118.1. **1 Cron. 16.34,41. 2 Cron. 20.21.

2. Lăudaţi-L pe Dumnezeul* dumnezeilor,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

*Deut. 10.17.

3. Lăudaţi-L pe Domnul domnilor,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

4. Pe Cel ce* singur face minuni mari,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

*Ps. 72.18.

5. Pe Cel* ce a făcut cerurile cu pricepere,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

*Gen. 1.1. Prov. 3.19. Ier. 51.15.

6. Pe Cel* ce a întins pământul pe ape,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

*Gen. 1.9. Ps. 24.2. Ier. 10.12.

7. Pe Cel* ce a făcut luminători mari,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

*Gen. 1.14.

8. Soarele*, ca să stăpânească ziua,
căci în veci ţine îndurarea Lui! *Gen. 1.16.

1.Ebr.: Halelu-Yah, Aleluia! (peste tot în text);

9. Luna şi stelele, ca să stăpânească noaptea,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
10. Pe Cel* ce a lovit pe egipteni în întâii
lor născuţi,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 12.29. Ps. 135.8.
11. Şi* a scos pe Israel din mijlocul lor,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 12.51; 13.3,17.
12. Cu* mână tare şi cu braţ întins,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 6.6.
13. Pe Cel* ce a tăiat în două Marea Roşie,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 14.21,22. Ps. 78.13.
14. Care a trecut pe Israel prin mijlocul ei,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
15. Şi* a aruncat pe Faraon şi oştirea lui în
Marea Roşie,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 14.27. Ps. 135.9.
16. Pe Cel* ce a călăuzit poporul Său în
pustiu,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Exod 13.18; 15.22. Deut. 8.15.
17. Pe Cel* ce a lovit împăraţi mari,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Ps. 135.10,11.
18. Pe Cel* ce a ucis împăraţi puternici,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Deut. 29.7.
19. Pe Sihon*, împăratul amoriţilor,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Num. 21.21.
20. Şi pe Og*, împăratul Basanului,
căci în veci ţine îndurarea Lui! *Num. 21.33.
21. Şi* le-a dat ţara ca moştenire,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Ios. 12.1, etc. Ps. 135.12.
22. De moştenire robului Său Israel,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
23. Pe Cel ce Şi-a adus* aminte de noi când
eram smeriţi,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Gen. 8.1. Deut. 32.36. Ps. 113.7.
24. Şi ne-a izbăvit de asupritorii noştri,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
25. Pe Cel* ce dă hrană oricărei făpturi,
căci în veci ţine îndurarea Lui!
*Ps. 104.27; 145.15; 147.9.
26. Lăudaţi-L pe Dumnezeul cerurilor,
căci în veci ţine îndurarea Lui!

PSALMUL 137

137 1. Pe malurile râurilor Babilonului
stăteam jos şi plângeam,
când ne aduceam aminte de Sion.
2. În sălciile din ţinutul acela
ne atârnaserăm harpele.
3. Căci acolo, biruitorii noştri ne
cereau cântări,
şi asupritorii* noştri ne cereau bucurie,
zicând: „Cântaţi-ne câteva
din cântările Sionului!” *Ps. 79.1.
4. Cum să cântăm noi cântările Domnului
pe un pământ străin?
5. Dacă te voi uita, Ierusalime,
să-şi uite dreapta mea destoinicia ei!
6. Să mi se lipească limba* de cerul gurii,
dacă nu-mi voi aduce aminte de tine,
dacă nu voi face din Ierusalim
culmea bucuriei mele! *Ezec. 3.26.
7. Adu-Ţi aminte, Doamne, de copiii*
Edomului, care, în ziua nenorocirii
Ierusalimului, ziceau: „Radeţi-l, radeţi-l
din temelii!”
*Ier. 49.7, etc. Plân. 4.22. Ezec. 25.12. Obad. 10, etc.
8. Ah! fiică a Babilonului, sortită pustiirii*,
ferice de cine-ţi** va întoarce la fel răul pe
care ni l-ai făcut!
*Isa. 13.1,6, etc.; 47.1. Ier. 25.12; 50.2. **Ier. 50.15,29. Apoc. 18.6.
9. Ferice de cine îi va apuca pe pruncii tăi
şi-i va zdrobi* de stâncă!
*Isa. 13.16.

PSALMUL 138

Un psalm al lui David.

138 1. Te laud din toată inima, cânt lau-
dele Tale înaintea dumnezeilor.
*Ps. 119.46.
2. Mă* închin în** Templul Tău cel
sfânt
şi laud Numele Tău, pentru bunătatea
şi credincioşia Ta,
căci Ţi s-a mărit † faima prin
împlinirea făgăduinţelor Tale.
*Ps. 28.2. **1 Împ. 8.29,30. Ps. 5.7. † Isa. 42.21.
3. În ziua când Te-am chemat, m-ai
ascultat, m-ai îmbărbătat şi mi-ai întărit
sufletul.
4. Toţi* împăraţii pământului Te vor
lăuda, Doamne, când vor auzi cuvintele gurii
Tale; *Ps. 102.15,22.
5. ei vor lăuda căile Domnului,

căci mare este slava Domnului!
6. Domnul este* înălţat: totuşi vede**
pe cei smeriţi
şi cunoaşte de departe pe cei îngâmfaţi.
*Ps. 113.5,6. Isa. 57.15. **Prov. 3.34. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.
7. Când* umblu în mijlocul strâmtorării,
Tu mă înviorezi,
Îţi întinzi mâna spre mânia vrăjmaşilor mei,
şi dreapta Ta mă salvează. *Ps. 23.3,4.
8. Domnul* va sfârşi ce a început
pentru mine.
Doamne, bunătatea Ta ţine în veci:
nu** părăsi lucrările mâinilor Tale.
*Ps. 57.2. Filp. 1.6. **Iov 10.3,8; 14.15.

PSALMUL 139

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

139 1. Doamne, Tu mă cercetezi* de
aproape şi mă cunoşti,
*Ps. 17.3. Ier. 12.3.
2. ştii* când stau jos şi când mă ridic,
şi de departe îmi pătrunzi** gândul.
*2 Împ. 19.27. **Mat. 9.4. Ioan 2.24,25.
3. Ştii* când umblu şi când mă culc,
şi cunoşti toate căile mele. *Iov 31.4.
4. Căci nu-mi ajunge cuvântul pe limbă,
şi Tu*, Doamne, îl şi cunoşti în totul.
*Evr. 4.13.
5. Tu mă înconjori pe dinapoi şi pe dinainte
şi-Ţi pui mâna peste mine.
6. Această cunoaştere,* atât de minunată
este mai presus de puterile mele:
este prea înaltă ca s-o pot atinge.
*Iov 42.3. Ps. 40.5; 131.1.
7. Unde* mă voi duce departe de
Duhul Tău
şi unde voi fugi departe de faţa Ta?
*Ier. 23.24. Iona 1.3.
8. Dacă* mă voi sui în cer, Tu eşti acolo;
dacă** mă voi culca în Locuinţa
morţilor, iată-Te şi acolo;
*Amos 9.2-4. **Iov 26.6. Prov. 15.11.
9. dacă voi lua aripile zorilor
şi mă voi duce să locuiesc
la marginea mării,
10. şi acolo mâna Ta mă va călăuzi,
şi dreapta Ta mă va apuca.
11. Dacă voi zice: „Cel puţin întunericul
mă va acoperi
şi se va face noapte lumina dimprejurul
meu!"
12. Iată că nici chiar întunericul* nu
este de nepătruns pentru Tine;
ci noaptea străluceşte ca ziua
şi întunericul ca lumina.
*Iov 26.6; 34.22. Dan. 2.22. Evr. 4.13.
13. Tu mi-ai întocmit rărunchii,
Tu m-ai ţesut în pântecele mamei mele:
14. Te laud că sunt o făptură aşa de
minunată.
Minunate sunt lucrările Tale,
şi ce bine vede sufletul meu lucrul acesta!
15. Trupul* meu nu era ascuns de Tine,
când am fost făcut într-un loc tainic
ţesut în chip ciudat, ca în adâncimile
pământului. *Iov 10.8,9. Ecl. 11.5.
16. Când nu eram decât un plod fără
chip, ochii Tăi mă vedeau;
şi în Cartea Ta erau scrise toate zilele
care-mi erau rânduite,
mai înainte de a fi fost vreuna dintre ele.
17. Cât* de nepătrunse mi se par
gândurile Tale, Dumnezeule,
şi cât de mare este numărul lor! *Ps. 40.5.
18. Dacă le număr, sunt mai multe
decât firele de nisip.
Când mă trezesc, sunt tot cu Tine!
19. O, Dumnezeule, de l-ai ucide*
pe cel rău!
Depărtaţi-vă** de la mine, oameni
setoşi de sânge! *Isa. 14.4. **Ps. 119.115.
20. Ei vorbesc* despre Tine în chip
nelegiuit, Îţi iau Numele ca să mintă, ei,
vrăjmaşii Tăi! *Iuda 15.
21. Să* nu urăsc eu, Doamne, pe cei
ce Te urăsc
şi să nu-mi fie scârbă de cei ce se
ridică împotriva Ta? *Cron. 19.2. Ps. 119.158.
22. Da, îi urăsc cu o ură desăvârşită;
îi privesc ca pe vrăjmaşi ai mei.
23. Cercetează-mă*, Dumnezeule, şi
cunoaşte-mi inima!
Încearcă-mă şi cunoaşte-mi gândurile!
*Iov 31.6. Ps. 26.2.
24. Vezi dacă sunt pe o cale rea[1],
şi du-mă* pe calea veşniciei! *Ps. 5.8; 143.10.

PSALMUL 140

Către mai-marele cântăreţilor.
Un psalm al lui David.

140 1. Scapă-mă, Doamne, de
oamenii cei răi!
Păzeşte-mă* de oamenii asupritori, *Vers. 4.
2. care cugetă lucruri rele în inima lor
şi sunt totdeauna* gata să aţâţe războiul!
*Ps. 56.6.
3. Ei îşi ascut limba ca un şarpe,
au pe buze o otravă de viperă*.
*Ps. 58.4. Rom. 3.13. (Oprire)

1.Sau: o cale idolatră;

4. Păzeşte-mă*, Doamne, de mâinile celui rău!
Fereşte-mă** de oamenii violenți, care se gândesc să mă doboare! *Ps. 71.4. **Vers. 1.
5. Nişte* îngâmfaţi îmi întind curse şi laţuri, pun plase de-a lungul drumului şi îmi întind capcane.
*Ps. 35.7; 57.6; 119.110; 141.9. Ier. 18.22. (Oprire)
6. Eu zic Domnului: „Tu eşti Dumnezeul meu!
Ia aminte, Doamne, la glasul rugăciunilor mele!
7. Doamne Dumnezeule, tăria mântuirii mele, Tu îmi acoperi capul în ziua luptei.”
8. Nu împlini, Doamne, dorinţele celui rău, nu lăsa să-i izbutească planurile, ca* să nu se îngâmfe! *Deut. 32.27. (Oprire)
9. Asupra capului celor ce mă înconjoară să cadă* nelegiuirea buzelor lor!
*Ps. 7.16; 94.23. Prov. 12.13; 18.7.
10. Cărbuni* aprinşi să cadă peste ei! În foc să fie aruncaţi,
în adâncuri, de unde să nu se mai ridice!
*Ps. 11.6.
11. Omul cu limba mincinoasă să nu se întărească pe pământ!
Nenorocirea îl paşte pe omul asupritor şi-l duce la pierzare.
12. Ştiu că Domnul îi face* dreptate celui asuprit şi apără dreptul celor lipsiţi.
*1 Împ. 8.45. Ps. 9.4.
13. Da, cei neprihăniţi vor lăuda Numele Tău, oamenii fără prihană vor locui înaintea Ta.

PSALMUL 141

Un psalm al lui David.

141 1. Doamne, eu Te chem: vino degrabă* la mine! Ia aminte la glasul meu, când Te chem! *Ps. 70.5.
2. Ca* tămâia să fie rugăciunea** mea înaintea Ta,
şi ca † jertfa de seară să fie ridicarea †† mâinilor mele!
*Apoc. 8.3. **Apoc. 5.8; 8.3,4. † Ps. 134.2. 1 Tim. 2.8. †† Exod 29.39.
3. Pune, Doamne, o strajă înaintea gurii mele şi păzeşte uşa buzelor mele!
4. Nu-mi abate inima la lucruri rele, la fapte vinovate împreună cu oamenii care fac răul,
şi* să nu mănânc din ospeţele lor!
*Prov. 23.6.
5. Să mă lovească cel* neprihănit, căci lovirea lui este o favoare!
Să mă mustre căci aceasta este ca untdelemnul turnat pe capul meu, nu-mi întorc capul de la el! Dar rugăciunea mea se va înălţa întruna şi în necazurile lor. *Prov. 9.8; 19.25; 25.12. Gal. 6.1.
6. Când judecătorii lor vor fi prăvăliţi din vârfurile stâncilor,
atunci vor asculta cuvintele mele şi vor vedea că sunt plăcute.
7. Cum se ară şi se sfărâmă pământul,
aşa ni se risipesc oasele la* gura Locuinţei morţilor. *2 Cor. 1.9.
8. De aceea, către Tine, Doamne Dumnezeule, îmi îndrept* ochii,
la Tine caut adăpost; nu-mi părăsi sufletul!
*2 Cron. 20.12. Ps. 25.15; 123.1,2.
9. Păzeşte-mă de* cursa pe care mi-o întind ei şi de piedicile celor ce fac răul!
*Ps. 119.110; 140.5; 142.3.
10. Să cadă* cei răi în laţurile lor,
în timp ce eu să scap! *Ps. 35.8.

PSALMUL 142

O cântare a lui David. O rugăciune făcută când era în peşteră.

142 1. Cu glasul meu strig către Domnul,
cu glasul meu mă rog Domnului.
2. Îmi vărs* durerea înaintea Lui şi-mi mărturisesc necazul înaintea Lui.
*Ps. 102, titlu. Isa. 26.16.
3. Când* îmi este mâhnit duhul în mine,
Tu îmi cunoşti cărarea.
Pe** drumul pe care umblu, mi-au întins o cursă. *Ps. 143.4. **Ps. 140.5.
4. Aruncă-Ţi* ochii la dreapta şi priveşte!
Nimeni** nu mă mai cunoaşte,
orice scăpare este pierdută pentru mine,
nimănui nu-i pasă de sufletul meu.
*Ps. 69.20. **Ps. 31.11; 88.8,18.
5. Doamne, către Tine strig şi zic: „Tu* eşti scăparea mea,
partea** mea de moştenire pe † pământul celor vii.”
*Ps. 46.1; 91.2. **Ps. 16.5; 73.26; 119.57. Plân. 3.24. † Ps. 27.13.
6. Ia aminte la strigătele mele, căci sunt foarte nenorocit*.
Izbăveşte-mă de cei ce mă prigonesc, căci sunt mai tari decât mine.
*Ps. 116.6.
7. Scoate-mi sufletul din temniţă,
ca să laud Numele Tău!

Cei neprihăniţi vor veni să mă înconjoare*,
când** îmi vei face bine.
*Ps. 34.2. **Ps. 13.6; 119.17.

PSALMUL 143

Un psalm al lui David.

143 1. Doamne, ascultă-mi rugăciunea,
pleacă-Ţi urechea la cererile mele!
Răspunde-mi în* credincioşia şi drep-
tatea Ta! *Ps. 13.1.
2. Nu* intra la judecată cu robul Tău!
Căci nici un om viu nu este drept înaintea**
Ta.
*Iov 14.3. **Exod 34.7. Iov 4.17; 9.2; 15.14; 25.4. Ps. 130.3. Ecl. 7.20. Rom. 3.20. Gal. 2.16.
3. Vrăjmaşul îmi urmăreşte sufletul, îmi calcă
viaţa în picioare, sunt la pământ: mă face să
locuiesc în întuneric ca cei care au murit de
multă vreme.
4. Îmi* este mâhnit duhul în mine,
îmi este tulburată inima în lăuntrul meu.
*Ps. 77.3; 142.3.
5. Mi-aduc* aminte de zilele de odinioară,
mă gândesc la toate lucrările Tale,
cuget la lucrarea mâinilor Tale.
*Ps. 77.5,10,11.
6. Îmi întind* mâinile spre Tine;
îmi însetează sufletul** după Tine ca un
pământ uscat.
*Ps. 88.9. **Ps. 63.1. (Oprire)
7. Grăbeşte-Te de m-ascultă, Doamne!
Mi se topeşte duhul:
nu-mi ascunde faţa Ta!
Căci* aş ajunge atunci ca cei ce se
coboară în groapă! *Ps. 28.1.
8. Fă-mă să aud dimineaţa* bunătatea Ta,
căci mă încred în Tine.
Arată-mi** calea pe care trebuie
să merg,
căci la Tine îmi înalţ † sufletul.
*Ps. 46.5. **Ps. 5.8. † Ps. 25.1.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, Doamne,
căci la Tine caut adăpost.
10. Învaţă-mă* să fac voia Ta, căci
Tu eşti Dumnezeul meu.
Duhul** Tău cel bun să mă călăuzească
pe calea † cea dreaptă!
*Ps. 25.4,5; 139.24. **Neem. 9.20. † Isa. 26.10.
11. Pentru Numele Tău, Doamne,
înviorează-mă*;
în dreptatea Ta, scoate-mi sufletul din
necaz! *Ps. 119.25,37,40, etc.
12. În bunătatea Ta, nimiceşte-i* pe vrăjmaşii
mei
şi pierde-i pe toţi potrivnicii sufletului meu,
căci eu** sunt robul Tău. *Ps. 54.5. **Ps. 116.16.

PSALMUL 144

Un psalm al lui David.

144 1. Binecuvântat să fie Domnul,
Stânca mea, care-mi* deprinde
mâinile la luptă, degetele, la bătălie,
*1 Sam. 22.35. Ps. 18.34.
2. Binefăcătorul* meu şi Cetăţuia mea,
Turnul meu de scăpare şi
Izbăvitorul meu,
Scutul meu de adăpost,
care-mi supune poporul meu!
*2 Sam. 22.2,3,40,48.
3. Doamne*, ce este omul ca să iei
cunoştinţă de el,
fiul omului ca să ţii seama de el?
*Iov 7.17. Ps. 8.4. Evr. 2.6.
4. Omul* este ca o suflare[1],
zilele** lui sunt ca umbra care trece.
*Iov 4.19; 14.2. Ps. 39.5; 62.9. **Ps. 102.11.
5. Apleacă* cerurile, Doamne, şi
coboară!
Atinge** munţii, ca să fumege!
*Ps. 18.9. Isa. 64.1. **Ps. 104.32.
6. Aruncă fulgere* şi risipeşte-i pe vrăjmaşii
mei!
Aruncă-Ţi săgeţile şi pune-i pe fugă!
*Ps. 18.13,14.
7. Întinde-Ţi* mâinile de sus,
izbăveşte-mă** şi scapă-mă din apele
cele mari,
din mâna fiilor † străinului,
*Ps. 18.16. **Vers. 11. Ps. 69.1,2,14. † Ps. 54.3. Mal. 2.11.
8. a căror gură spune neadevăruri*,
şi a căror dreaptă este o dreaptă a
înşelăciunii. *Ps. 12.2.
9. Dumnezeule, Îţi voi cânta o cântare*
nouă,
Te voi lăuda cu lira cu zece coarde.
*Ps. 33.2,3; 40.3.
10. Tu, care* dai împăraţilor biruinţa,
care ai scăpat de sabia ucigaşă pe
robul Tău David, *Ps. 18.50.
11. izbăveşte-mă* şi scapă-mă din
mâna fiilor străinului,
a căror gură spune neadevăruri,
şi a căror dreaptă este o dreaptă a
înşelăciunii!... *Vers. 7,8.
12. Fiii noştri sunt ca* nişte vlăstare,
care cresc în tinereţea lor; fetele noastre,
ca nişte coloane frumos sculptate, care fac
podoaba palatelor împărăteşti. *Ps. 128.3.
13. Grânarele noastre sunt pline şi
gem de tot felul de merinde;

1.Sau: ca un abur;

turmele ni se înmulţesc cu miile, cu zecile
de mii, în câmpiile noastre;
14. viţelele noastre sunt prăsitoare; nu-i nici
o pagubă, nici o pierdere, nici un ţipăt în uli-
ţele noastre!
15. Ferice* de un astfel de popor! Ferice de
poporul al cărui Dumnezeu este Domnul!
*Deut. 33.29. Ps. 33.12; 65.4; 146.5.

PSALMUL 145

O cântare de laudă a lui David.*

145 1. Te voi înălţa, Dumnezeule,
Împăratul meu, şi voi binecuvânta
Numele Tău în veci de veci. *Ps. 100, titlu.
2. În fiecare zi Te voi binecuvânta
şi voi lăuda Numele Tău în veci de veci.
3. Mare* este Domnul şi foarte vrednic de
laudă,
şi măreția** Lui este nepătrunsă.
*Ps. 96.4; 147.5. **Iov 5.9; 9.10. Rom. 11.33.
4. Fiecare* neam de om[1] să laude lucrările
Tale
şi să vestească isprăvile Tale cele mari!
*Isa. 38.19.
5. Voi spune strălucirea slăvită a măreţiei[2]
Tale
şi voi cânta lucrările Tale minunate.
6. Oamenii vor vorbi de puterea Ta cea înfri-
coşătoare,
şi eu voi povesti măreţia Ta.
7. Să se trâmbiţeze nemărginita Ta bunătate
şi să se laude dreptatea Ta!
8. Domnul este milostiv şi plin de îndurare*,
îndelung răbdător şi plin de bunătate.
*Exod 34.6,7. Num. 14.18. Ps. 86.5,15; 103.8.
9. Domnul este bun* faţă de toţi,
şi îndurările Lui se întind peste toate lucrări-
le Lui. *Ps. 100.5. Naum 1.7.
10. Toate* lucrările Tale Te vor lăuda,
Doamne!
Şi credincioşii Tăi Te vor binecuvânta.
*Ps. 19.1.
11. Vor spune slava împărăţiei Tale şi vor
vesti puterea Ta,
12. ca să facă cunoscut fiilor oamenilor
puterea Ta
şi strălucirea plină de slavă a împărăţiei
Tale.
13. Împărăţia* Ta este o împărăţie veşnică,
şi stăpânirea[3] Ta rămâne în picioare în toate
veacurile. *Ps. 146.10. 1 Tim. 1.17.
14. Domnul sprijină pe toţi cei care cad
şi îi ridică* pe cei încovoiaţi. *Ps. 146.8.

1.Sau: generație; 2.Sau: splendoarea gloriei maiestății Tale;
3.Sau: stăpânirea Ta transcende toate generațiile;

15. Ochii* tuturor nădăjduiesc în Tine,
şi Tu** le dai hrana la vreme.
*Ps. 104.27. **Ps. 136.25.
16. Îţi deschizi mâna
şi* saturi după dorinţă tot ce are viaţă.
*Ps. 104.21; 147.9.
17. Domnul este drept în toate căile Lui
şi milostiv în toate faptele Lui.
18. Domnul este lângă* toţi cei ce-L chea-
mă,
lângă cei ce-L cheamă cu toată** inima.
*Deut. 4.7. **Ioan 4.24.
19. El împlineşte dorinţele celor ce se tem
de El,
le aude strigătul şi-i scapă.
20. Domnul* îi păzeşte pe toţi cei care-L
iubesc,
dar îi nimiceşte pe toţi cei răi. *Ps. 31.23; 97.10.
21. Gura mea să vestească lauda Domnului,
şi orice făptură să binecuvânteze Numele
Lui cel sfânt în veci de veci!

PSALMUL 146

146 1. Lăudaţi pe Domnul!
Laudă-L*, suflete, pe Domnul!
*Ps. 103.1.
2. Voi lăuda pe Domnul cât* voi trăi, voi
lăuda pe Dumnezeul meu cât voi fi.
*Ps. 104.33.
3. Nu* vă încredeţi în cei mari,
în fiii oamenilor, în care nu este ajutor.
*Ps. 118.8,9. Isa. 2.22.
4. Suflarea lor trece*, se întorc în pământ,
şi în aceeaşi zi le pier şi planurile** lor.
*Ps. 104.29. Ecl. 12.7. Isa. 2.22. **1 Cor. 2.6.
5. Ferice* de cine are ca ajutor pe
Dumnezeul lui Iacov,
ferice de cine-şi pune nădejdea în Domnul
Dumnezeul său! *Ps. 144.15. Ier. 17.7.
6. El* a făcut cerurile şi pământul, marea şi
tot ce este în ea.
El Își ţine credincioşia în veci.
*Gen. 1.1. Apoc. 14.7.
7. El* face dreptate celor asupriţi; dă**
pâine celor flămânzi: Domnul † îi eliberează
pe cei încătuşaţi;
*Ps. 103.6. **Ps. 107.9. † Ps. 68.6; 107.10,14.
8. Domnul* deschide ochii orbilor;
Domnul** îi îndreaptă pe cei încovoiaţi;
Domnul îi iubeşte pe cei neprihăniţi.
*Mat. 9.30. Ioan 9.7-32. **Ps. 145.14; 147.6. Luca 13.13.
9. Domnul* îi ocroteşte pe străini,
îi sprijină pe orfan şi pe văduvă, dar** răs-

toarnă calea celor răi.

*Deut. 10.18. Ps. 68.5. **Ps. 147.6.

10. Domnul* împărăţeşte în veci;
Dumnezeul tău, Sioane, este din generație
în generație!
Lăudaţi pe Domnul!

*Exod 15.18. Ps. 10.16; 145.13. Apoc. 11.15.

PSALMUL 147

147 1. Lăudaţi-L pe Domnul!
Căci* este frumos să Îl lăudăm
pe Dumnezeul nostru, căci este** plăcut şi
se cuvine să-L lăudăm †.

*Ps. 92.1. **Ps. 135.3. † Ps. 33.1.

2. Domnul zideşte* iarăşi Ierusalimul,
strânge** pe exilaţii lui Israel;

*Ps. 102.16. **Deut. 30.3.

3. îi vindecă* pe cei cu inima zdrobită
şi le leagă rănile. *Ps. 51.17. Isa. 57.15; 61.1. Luca 4.18.
4. El socoteşte* numărul stelelor
şi le dă nume la toate. *Gen. 15.5. Isa. 40.26.
5. Mare* este Domnul nostru şi
puternic prin tăria** Lui,
înţelepciunea † Lui este nemărginită.

*1 Cron. 16.25. Ps. 48.1; 96.4; 145.3. **Naum 1.3. † Isa. 40.28.

6. Domnul* îi sprijină pe cei nenorociţi,
şi îi doboară pe cei răi la pământ. *Ps. 146.8,9.
7. Cântaţi-I Domnului cu mulţumiri,
lăudaţi-L pe Dumnezeul nostru
cu harpa!
8. El* acoperă cerul cu nori,
pregăteşte ploaia pentru pământ
şi face să răsară iarba pe munţi.

*Iov 38.26,27. Ps. 104.13,14.

9. El* dă hrană vitelor
şi puilor** corbului când strigă.

*Iov 38.41. Ps. 104.27,28; 136.25; 145.15. **Iov 38.41. Mat. 6.26.

10. Nu* de puterea calului Se bucură El,
nu-Şi găseşte plăcerea în picioarele
omului.

*Ps. 33.16-18. Osea 1.7.

11. Domnul îi iubeşte pe cei ce se tem
de El,
pe cei ce nădăjduiesc în bunătatea Lui.
12. Laudă-L pe Domnul, Ierusalime,
laudă-L pe Dumnezeul tău, Sioane!
13. Căci El întăreşte zăvoarele porţilor tale,
El binecuvântează pe fiii tăi în
mijlocul tău;
14. El* dă pace ţinutului tău
şi te satură cu cel mai bun grâu**.

*Isa. 60.17,18. **Ps. 132.15.

15. El* Îşi trimite poruncile pe pământ,
Cuvântul Lui aleargă iute ca gândul.

*Iov 37.12. Ps. 107.20.

16. El* dă zăpada ca lâna,
El presară bruma ca cenuşa; *Iov 37.6.
17. El Îşi aruncă gheaţa ca firimiturile;
cine poate sta înaintea frigului Său?
18. El* Îşi trimite Cuvântul Său şi le
topeşte;
pune să sufle vântul Lui; şi apele curg.

*Vers. 15. Iov 37.10.

19. El* îi descoperă lui Iacov Cuvântul Său,
lui Israel, legile** şi judecăţile Sale.

*Deut. 33.2-4. Ps. 76.1; 78.5; 103.7. **Mal. 4.4.

20. El n-a* lucrat aşa cu nici un popor
şi ele nu cunosc judecăţile Lui.
Lăudaţi pe Domnul! *Deut. 4.32-34. Rom. 3.1,2.

PSALMUL 148

148 1. Lăudaţi pe Domnul! Lăudaţi-L
pe Domnul din înălţimea cerurilor,
lăudaţi-L în locurile cele înalte!
2. Lăudaţi-L*, toţi îngerii Lui!
Lăudaţi-L, toate oştirile Lui!

*Ps. 103.20,21.

3. Lăudaţi-L, soare şi lună,
lăudaţi-L, toate stelele luminoase!
4. Lăudaţi-L, cerurile* cerurilor,
şi voi, ape**, care sunteţi mai presus
de ceruri!

*1 Împ. 8.27. 2 Cor. 12.2. **Gen. 1.7.

5. Să laude Numele Domnului,
căci* El a poruncit şi au fost create,

*Gen. 1.1,6,7. Ps. 33.6,9.

6. le-a* întărit pe veci de veci;
le-a dat legi şi nu le va călca.

*Ps. 89.37; 119.90,91. Ier. 31.35,36; 33.25.

7. Lăudaţi-L pe Domnul de jos de pe pământ,
balauri* de mare şi adâncuri toate;

*Isa. 43.20.

8. foc şi grindină, zăpadă şi ceaţă,
vânturi năprasnice, care* împliniţi
Cuvântul Lui, *Ps. 147.15-18
9. munţi* şi dealuri toate,
pomi roditori şi cedri toţi,

*Isa. 44.23; 49.13; 55.12.

10. fiare şi vite toate,
târâtoare şi păsări înaripate,
11. împăraţi ai pământului şi popoare
toate,
voievozi şi toţi judecătorii pământului,
12. tineri şi tinere,
bătrâni şi copii!
13. Să laude Numele Domnului!

Căci numai Numele* Lui este înălţat:
măreţia** Lui este mai presus de pământ şi de ceruri. *Ps. 8.1. Isa. 12.4. **Ps. 113.4.
14. El* a înălţat tăria poporului Său:
iată o pricină de laudă**
pentru toţi credincioşii Lui,
pentru copiii lui Israel, poporul † de lângă El.
Lăudaţi pe Domnul!
*Ps. 75.10. **Ps. 149.9. † Efes. 2.17

PSALMUL 149

149 1. Lăudaţi-L pe Domnul!
Cântaţi-I* Domnului o cântare nouă, cântaţi laudele Lui în adunarea credincioşilor Lui! *Ps. 33.3. Isa. 42.10.
2. Să se bucure Israel de Cel ce l-a făcut*, să se veselească fiii Sionului de Împăratul** lor!
*Iov 35.10. Ps. 100.3. Isa. 54.5. **Zah. 9.9. Mat. 21.5.
3. Să laude* Numele Lui cu jocuri[1], să-L laude cu tamburina şi cu harpa!
*Ps. 81.2; 150.4.
4. Căci Domnul* Îşi găseşte plăcerea în poporul Său şi îi împodobeşte** pe cei smeriţi, mântuindu-i. *Ps. 35.27. **Ps. 132.16.
5. Să salte de bucurie credincioşii Lui, îmbrăcaţi în slavă,
să scoată strigăte* de bucurie în aşternutul lor! *Iov 35.10.
6. Laudele lui Dumnezeu să fie în gura lor,
şi sabia* cu două tăişuri, în mâna lor,

1.Sau: prin dans (peste tot în text);

*Evr. 4.12. Apoc. 1.16.
7. ca să facă răzbunare împotriva neamurilor şi să pedepsească popoarele;
8. să lege pe împăraţii lor cu lanţuri, şi pe mai marii lor, cu cătuşe de fier,
9. ca* să aducă la îndeplinire împotriva lor judecata scrisă!
Aceasta** este o cinste pentru toţi credincioşii Lui.
Lăudaţi-L pe Domnul! *Deut. 7.1,2. **Ps. 148.14.

PSALMUL 150

150 1. Lăudaţi pe Domnul! Lăudaţi-L pe Dumnezeu în Locaşul Lui cel Sfânt!
Lăudaţi-L în întinderea cerului puterii Lui!
2. Lăudaţi-L* pentru isprăvile Lui cele mari, lăudaţi-L, pentru măreţia** Lui nemărginită!
*Ps. 145.5,6. **Deut. 3.24.
3. Lăudaţi-L* cu sunet de trâmbiţă, lăudaţi-L cu lira[1] şi harpa! *Ps. 81.2; 149.3.
4. Lăudaţi-L cu* tamburina şi cu jocuri, lăudaţi-L cântând cu instrumente cu** coarde şi instrumente de suflat.
*Exod 15.20. **Ps. 33.2; 92.3; 144.9. Isa. 38.20.
5. Lăudaţi-L* cu chimvale sunătoare[2], lăudaţi-L cu chimvale răsunătoare!
*1 Cron. 15.16,19,28; 16.5; 25.1,6.
6. Tot ce are suflare să-L laude pe Domnul!
Lăudaţi pe Domnul!

1.Sau: lira cu zece coarde din epoca lui David, în alte traduceri, psalterionul (peste tot în text); 2.Sau: rezonante;

PILDELE SAU PROVERBELE LUI SOLOMON

(Isaia 33.6. 1 Timotei 4.8.)

Strigarea înţelepciunii

1 1. Pildele[1]* lui Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israel,
*1 Împ. 4.32. Cap. 10.1; 25.1. Ecl. 12.9.
2. pentru cunoaşterea înţelepciunii şi învăţăturii,
pentru înţelegerea cuvintelor minţii;
3. pentru* primirea învăţăturilor de bun simţ, de dreptate, de judecată şi de nepărtinire[2];
*Cap. 2.1,9.
4. ca să dea celor* neîncercaţi agerime de minte,
tânărului, cunoştinţă şi chibzuinţă[3] -
*Cap. 9.4.
5. să asculte* însă şi înţeleptul
şi îşi va mări cunoştinţa,

1.Sau: proverbele; 2.Sau: echitate; 3.Sau: prevedere;

şi cel priceput, şi va primi sfaturi înţelepte -,
*Cap. 9.9.
6. pentru prinderea înţelesului unui proverb sau al unei pilde, cuvintelor înţelepţilor şi al tainelor* lor.
*Ps. 78.2.
7. Frica[1] de Domnul este începutul* cunoaşterii;
dar nebunii nesocotesc înţelepciunea şi învăţătura.
*Iov 28.28. Ps. 111.10. Cap. 9.10. Ecl. 12.13.
8. Ascultă, fiule*, învăţătura tatălui tău
şi nu respinge îndrumările mamei tale!
*Cap. 4.1; 6.20.
9. Căci ele sunt o cunună* plăcută pe capul tău
şi un lanţ de aur la gâtul tău. *Cap. 3.22

1.Sau: temerea respectuoasă, reverenţa (peste tot în text);

Ferirea de ispite

10. Fiule, dacă nişte păcătoşi vor să te amăgească,
nu te* lăsa câştigat de ei!
*Gen. 39.7, etc. Ps. 1.1. Efes. 5.11.
11. Dacă-ţi vor zice: „Vino cu noi!
Hai să întindem curse ca să vărsăm* sânge,
să întindem fără temei laţuri celui nevinovat;
*Ier. 5.26.
12. hai să-i înghiţim de vii, ca Locuinţa morţilor,
şi întregi, ca* pe cei ce se coboară în groapă;
*Ps. 28.1; 143.7.
13. vom găsi tot felul de lucruri scumpe
şi ne vom umple casele cu pradă;
14. vei avea şi tu partea ta la fel cu noi,
o pungă vom avea cu toţii!"
15. Fiule, să nu porneşti la* drum cu ei,
abate-ţi** piciorul de pe cărarea lor!
*Ps. 1.1. Cap. 4.14. **Ps. 119.101.
16. Căci* picioarele lor aleargă la rău
şi se grăbesc să verse sânge.
*Isa. 59.7. Rom. 3.15.
17. Dar degeaba se aruncă laţul înaintea ochilor tuturor păsărilor;
18. căci ei întind curse tocmai împotriva sângelui lor,
şi sufletului lor îi întind ei laţuri.
19. Aceasta este soarta* tuturor celor lacomi de câştig;
lăcomia aduce pierderea celor ce se dedau la ea.
*Cap. 15.27. 1Tim. 6.10.

Cei neascultători

20. Înţelepciunea* strigă pe uliţe,
îşi înalţă glasul în pieţe;
*Cap. 8.1, etc.; 9.3. Ioan 7.37.
21. strigă unde e zarva mai mare;
la porţi, în cetate îşi spune cuvintele ei:
22. „Până când veţi iubi prostia, proştilor?
Până când le va plăcea batjocoritorilor batjocura
şi vor urî nebunii ştiinţa[1]?
23. Întoarceţi-vă să ascultaţi mustrările mele!
Iată, voi turna* duhul meu peste voi,
vă voi face cunoscut cuvintele mele...
*Ioel 2.28.
24. Fiindcă* eu am chemat şi voi v-aţi împotrivit,
fiindcă mi-am întins mâna şi nimeni n-a luat seama,
*Isa. 65.12; 66.4. Ier. 7.13. Zah. 7.11.
25. fiindcă aţi lepădat* toate sfaturile mele
şi nu v-au plăcut mustrările mele,
*Ps. 107.11. Vers. 30. Luca 7.3
26. de aceea şi* eu voi râde când veţi fi în vreo nenorocire,
îmi voi bate joc de voi când vă va apuca groaza,
*Ps. 2.4
27. când vă va apuca groaza ca* o furtună
şi când vă va învălui nenorocirea
ca un vârtej,
când va da peste voi necazul şi strâmtorarea.
*Cap. 10.24.
28. Atunci* mă vor chema şi nu voi răspunde;
mă vor căuta şi nu mă vor găsi.
*Iov 27.9; 35.12. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13. Iac. 4.3.
29. Pentru că* au urât ştiinţa şi n-au ales** frica de Domnul,
*Iov 21.14. Vers. 22. **Ps. 119.173
30. pentru că n-au iubit* sfaturile mele
şi au nesocotit toate mustrările mele.
*Ps. 81.11. Vers. 25.
31. De aceea se vor hrăni* cu roada umbletelor lor
şi se vor sătura cu sfaturile lor.
*Iov 4.8. Cap. 14.14; 22.8. Isa. 3.11. Ier. 6.19
32. Căci împotrivirea proştilor îi ucide,
şi liniştea nebunilor îi pierde;
33. dar cel ce* m-ascultă va locui fără grijă,
va trăi liniştit** şi fără teamă de vreun rău.
*Ps. 25.12,13. **Ps. 112.7

Îndemn la căutarea înţelepciunii

2 1. Fiule, dacă vei primi cuvintele mele,
dacă vei păstra* cu tine învăţăturile mele,
*Cap. 4.21; 7.1
2. dacă vei lua aminte la înţelepciune
şi dacă-ţi vei pleca inima la pricepere;
3. dacă vei cere înţelepciune
şi dacă te vei ruga pentru pricepere;
4. dacă o vei căuta* ca argintul
şi vei umbla după ea ca după o comoară,
*Cap. 3.14. Mat. 13.44.
5. atunci vei înţelege frica de Domnul
şi vei găsi cunoaşterea lui Dumnezeu.
6. Căci* Domnul dă înţelepciune;
din gura Lui iese cunoştinţă şi pricepere.
*1 Împ. 3.9,12. Iac. 1.5

1.Sau: cunoaşterea, cunoştinţa;

7. El dă izbândă celor fără prihană,
dă un scut* celor ce umblă în nevinovăţie.
*Ps. 84.11. Cap. 30.5.
8. Ocroteşte cărările neprihănirii
şi păzeşte* calea credincioşilor Lui.
*1 Sam. 2.9. Ps. 66.9.
9. Atunci vei înţelege dreptatea, judecata,
nepărtinirea, toate căile care duc la bine.

Înţelepciunea ne fereşte de amăgitori

10. Căci înţelepciunea va veni în inima ta,
şi cunoaşterea va fi desfătarea sufletului tău;
11. chibzuinţa[1]* va veghea asupra ta, priceperea te va păzi,
*Cap. 6.22.
12. ca să te scape de calea cea rea,
de omul care ţine cuvântări stricate;
13. de cei ce părăsesc cărările adevărate
ca să umble* pe drumuri întunecoase;
*Ioan 3.19,20.
14. care se bucură* să facă răul
şi îşi pun plăcerea** în răutate,
*Cap. 10.23. Ier. 11.35. **Rom. 1.32.
15. care* umblă pe cărări strâmbe
şi apucă pe drumuri sucite;
*Ps. 125.5.
16. ca să te scape şi de nevasta* altuia,
de străina** care întrebuinţează vorbe ademenitoare,
*Cap. 5.20. **Cap. 5.3; 6.24; 7.5.
17. care îl părăseşte* pe bărbatul tinereţii ei
şi uită legământul Dumnezeului ei.
*Mal. 2.14,15.
18. Căci casa* ei coboară la moarte,
şi drumul ei duce la cei morţi:
*Cap. 7.27.
19. nici unul care se duce la ea nu se mai întoarce
şi nu mai găseşte cărările vieţii.
20. De aceea, tu să umbli pe calea oamenilor de bine
şi să ţii cărările celor neprihăniţi!
21. Căci oamenii* fără prihană vor locui ţara,
şi oamenii neîntinaţi vor rămâne în ea;
*Ps. 37.29.
22. dar cei răi* vor fi nimiciţi din ţară,
şi cei necredincioşi vor fi smulşi din ea.
*Iov 18.17. Ps. 37.28; 104.35.

1.Sau: prudenţa, discreţia;

Folosul temerii de Dumnezeu şi al înţelepciunii

3 1. Fiule, nu uita învăţăturile mele, şi păstrează în inima* ta sfaturile mele!
*Deut. 8.1; 30.16,20.
2. Căci ele îţi vor lungi zilele şi anii vieţii tale
şi-ţi vor aduce multă pace*. *Ps. 119.165.
3. Să nu te părăsească bunătatea şi adevărul:
leagă-ţi-le* la gât,
scrie-le** pe tăbliţa inimii tale.
*Exod 13.9. Deut. 6.8. Cap. 6.21; 7.3. **Ier. 17.1. 2 Cor. 3.3.
4. Şi astfel vei căpăta trecere* şi minte sănătoasă[1]
înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor.
*1 Sam. 2.26. Ps. 111.10. Luca 2.52. Fapt. 2.47. Rom. 14.18.
5. Încrede-te* în Domnul din toată inima ta,
şi nu** te bizui pe înţelepciunea ta!
*Ps. 37.3,5. **Ier. 9.23.
6. Recunoaşte-L* în toate căile tale,
şi El îţi va netezi** cărările.
*1 Cron. 28.9. **Ier. 10.23.
7. Nu te socoti singur* înţelept;
teme-te** de Domnul şi abate-te de la rău!
*Rom. 12.16. **Iov 1.1. Cap. 16.6.
8. Aceasta va aduce sănătate trupului tău
şi răcorire[2] oaselor* tale.
*Iov 21.24.
9. Cinsteşte* pe Domnul cu averile tale
şi cu cele dintâi roade din tot venitul tău:
*Exod 22.29; 23.19; 34.26. Deut. 26.2, etc. Mal. 3.10, etc. Luca 14.13.
10. căci* atunci grânarele îţi vor fi pline de belşug,
şi teascurile tale vor geme de must. *Deut. 28.8.

Fericirea şi adevărata înţelepciune

11. Fiule*, nu dispreţui mustrarea Domnului
şi nu te mâhni de pedepsele Lui.
*Iov 5.17. Ps. 94.12. Evr. 12.5,6. Apoc. 3.19.
12. Căci Domnul mustră pe cine iubeşte,
ca un părinte* pe copilul pe care-l iubeşte!
*Deut. 8.5.
13. Ferice* de omul care găseşte înţelepciune
şi de omul care capătă pricepere!
*Cap. 8.34,35.
14. Căci câştigul* pe care-l aduce ea este mai bun decât al argintului,
şi venitul adus de ea este mai de preţ decât aurul;
*Iov 28.13, etc. Ps. 19.10. Cap. 2.4; 8.11,19; 16.16.

1.Sau: bună înţelegere, consideraţie; 2.Sau: înviorare;

15. ea este mai de preţ decât mărgăritarele,
şi toate comorile* tale nu se pot asemăna
cu ea. *Mat. 13.44.
16. În dreapta ei este o viaţă lungă*,
în stânga ei, bogăţie şi slavă.
*Cap. 8.18. 1 Tim. 4.8.
17. Căile* ei sunt nişte căi plăcute,
şi toate cărările ei sunt nişte cărări paşnice.
*Mat. 11.29,30.
18. Ea este un pom de* viaţă pentru cei
ce o apucă,
şi cei ce o au sunt fericiţi.
*Gen. 2.9; 3.22.
19. Prin înţelepciune a întemeiat Domnul*
pământul,
şi prin pricepere a întărit El cerurile;
*Ps. 104.24; 136.5. Cap. 8.27. Ier. 10.12; 51.15.
20. prin ştiinţa* Lui s-au deschis adâncurile
şi strecoară norii** roua.
*Gen. 1.9. **Deut. 33.28. Iov 36.28.
21. Fiule, să nu se depărteze învăţăturile
acestea de ochii tăi:
păstrează înţelepciunea şi chibzuinţa!
22. Căci ele vor fi viaţa sufletului tău
şi podoaba* gâtului tău.
*Cap. 1.9.
23. Atunci* vei merge cu încredere pe drumul
tău,
şi piciorul nu ţi se va poticni.
*Ps. 37.24; 91.11,12. Cap. 10.9.
24. Când* te vei culca, vei fi fără teamă,
şi când vei dormi, somnul îţi va fi dulce.
*Lev. 26.6. Ps. 3.5; 4.8.
25. Nu te teme nici de spaima năprasnică*,
nici de o năvălire din partea celor răi;
*Ps. 91.5; 112.7.
26. căci Domnul va fi nădejdea ta
şi El îţi va păzi piciorul de cădere.

Îndemnuri la o bună vieţuire

27. Nu opri o binefacere* celui ce are nevoie
de ea,
când poţi s-o faci.
*Rom. 13.7. Gal. 6.10.
28. Nu* zice aproapelui tău: „Du-te şi vino
iarăşi; îţi voi da mâine!”,
când ai de unde să dai. *Lev. 19.13. Deut. 24.15.
29. Nu gândi rău împotriva aproapelui tău,
când locuieşte liniştit lângă tine.
30. Nu te certa* fără pricină cu cineva,
când nu ţi-a făcut nici un rău.
*Rom. 12.18.
31. Nu invidia pe omul asupritor*
şi nu alege nici una din căile lui!
*Ps. 37.1; 73.3. Cap. 24.1.
32. Căci Domnul urăşte pe oamenii stricaţi,
dar este prieten cu cei fără prihană*.
*Ps. 25.14.
33. Blestemul* Domnului este în casa
celui rău,
dar El binecuvântează** locuinţa celor
neprihăniţi.
*Lev. 26.14, etc. Ps. 37.22. Zah. 5.4. Mal. 2.2. **Ps. 1.3.
34. El îşi bate joc* de cei batjocoritori,
dar celor smeriţi le dă har.
*Iac. 4.6. 1 Pet. 3.5.
35. Înţelepţii vor moşteni slava, dar partea
celor nebuni este ruşinea.

4 1. Ascultaţi, fiilor*, învăţătura unui tată
şi luaţi aminte, ca să pricepeţi;
*Ps. 34.11. Cap. 1.8.
2. căci eu vă dau sfaturi bune:
nu lepădaţi învăţătura mea.
3. Căci, când eram încă fiu la tatăl meu
şi fiu gingaş* şi singur la mama mea,
*1 Cron. 29.1.
4. el* mă învăţa atunci şi-mi zicea:
„Păstrează bine în inima ta cuvintele mele,
păzeşte** învăţăturile mele şi vei trăi!
*1 Cron. 28.9. Efes. 6.4. **Cap. 7.2.
5. Dobândeşte* înţelepciune, dobândeşte
pricepere[1];
nu uita cuvintele gurii mele şi nu te abate
de la ele. *Cap. 2.2,3.
6. N-o părăsi, şi ea te va păzi;
iubeşte-o*, şi te va ocroti! *2 Tes. 2.10.
7. Iată* începutul înţelepciunii[2]:
dobândeşte înţelepciunea
şi, cu tot ce ai, dobândeşte priceperea[1].
*Mat. 13.44. Luca 10.42.
8. Înalţ-o*, şi ea te va înălţa;
ea va fi slava ta, dacă o vei îmbrăţişa.
*1 Sam. 2.30.
9. Ea îţi va pune pe cap o cunună de har*,
te va împodobi cu o strălucită coroană
împărătească.” *Cap. 1.9; 3.22.
10. Ascultă, fiule, primeşte cuvintele mele,
şi anii* vieţii tale se vor înmulţi.
*Cap. 3.2.
11. Eu îţi arăt calea înţelepciunii,
te povăţuiesc pe cărările neprihănirii.
12. Când vei umbla, pasul nu-ţi* va fi
stânjenit;
şi când vei alerga**, nu te vei poticni.
*Ps. 18.36. **Ps. 91.11,12

1.Sau: inteligenţă;

2.Sau: înţelepciunea este cea mai importantă;

13. Ţine învăţătura, n-o lăsa din mână;
păstreaz-o, căci ea este viaţa ta.
14. Nu* intra pe cărarea celor răi
şi nu umbla pe calea celor nelegiuiţi!
*Ps. 1.1. Cap. 1.10,15.
15. Fereşte-te de ea, nu trece pe ea;
ocoleşte-o şi treci înainte!
16. Căci* ei nu dorm dacă n-au făcut
răul,
le piere somnul dacă nu fac pe cineva
să cadă; *Ps. 36.4. Isa. 57.20.
17. căci ei mănâncă pâine nelegiuită
şi beau vin stors cu forţa.
18. Dar* cărarea celor neprihăniţi este** ca
lumina strălucitoare,
a cărei strălucire merge mereu crescând
până la miezul zilei.
*Mat. 5.14,45. Filp. 2.15. **2 Sam. 23.4.
19. Calea celor răi este ca întunericul* gros:
ei nu văd de ce se vor poticni.
*1 Sam. 2.9. Iov 18.5,6. Isa. 59.9,10. Ier. 23.12. Ioan 12.35.
20. Fiule, ia aminte la cuvintele mele,
pleacă-ţi urechea la vorbele mele!
21. Să* nu se depărteze cuvintele acestea
de ochii tăi,
păstrează-le** în adâncul inimii tale!
*Cap. 3.3,21. **Cap. 2.1.
22. Căci ele sunt viaţă pentru cei ce
le găsesc
şi sănătate* pentru tot trupul lor.
*Cap. 3.8; 12.18.
23. Păzeşte-ţi inima mai mult decât orice,
căci din ea ies izvoarele vieţii.
24. Izgoneşte neadevărul din gura ta
şi depărtează viclenia de pe buzele tale!
25. Ochii tăi să privească drept,
şi pleoapele tale să caute drept înaintea ta.
26. Cărarea pe care mergi să fie netedă,
şi toate căile tale să fie hotărâte:
27. nu te* abate nici la dreapta, nici la stânga
şi fereşte-te** de rău.
*Deut. 5.32; 28.14. Ios. 1.7. **Isa. 1.16. Rom. 12.9.

Fereşte-te de desfrânare

5 1. Fiule, ia aminte la înţelepciunea mea
şi pleacă urechea la învăţătura mea,
2. ca să fii cu chibzuinţă,
şi buzele tale să păstreze* cunoştinţa.
*Mal. 2.7.
3. Căci* buzele femeii străine strecoară miere,
şi cerul gurii ei este mai lunecos** decât
untdelemnul;
*Cap. 2.16; 6.24. **Ps. 55.21.
4. dar* la urmă este amară ca pelinul,
ascuţită** ca o sabie cu două tăişuri.
*Ecl. 7.26. **Evr. 4.12.
5. Picioarele* ei coboară la moarte, paşii ei
dau în Locuinţa morţilor.
*Cap. 7.27.
6. Aşa că ea nu poate găsi calea vieţii,
rătăceşte în căile ei şi nu ştie unde merge.
7. Şi acum, fiilor, ascultaţi-mă,
şi nu vă abateţi de la cuvintele gurii mele:
8. depărtează-te de drumul care duce la ea
şi nu te apropia de uşa casei ei,
9. ca nu cumva să-ţi dai altora vlaga[1] ta,
şi unui om fără milă, anii tăi;
10. ca nu cumva nişte străini să se sature
de averea ta,
şi tu să te trudeşti pentru casa altuia;
11. ca nu cumva să gemi, la urmă,
când carnea şi trupul ţi se vor istovi,
12. şi să zici: „Cum am putut eu să urăsc*
disciplina
şi cum a dispreţuit inima** mea mustrarea?
*Cap. 1.29. **Cap. 1.25; 12.1.
13. Cum am putut să n-ascult glasul
învăţătorilor mei
şi să nu iau aminte la cei ce mă învăţau?
14. Cât pe ce să mă nenorocesc de tot în
mijlocul poporului şi adunării!”
15. Bea apă din fântâna ta şi din izvoarele
puţului tău.
16. Ce, vrei să ţi se verse izvoarele afară?
Şi să-ţi curgă râurile de apă pe străzi?
17. Lasă-le să fie numai pentru tine,
şi nu pentru străinii de lângă tine.
18. Izvorul tău să fie binecuvântat,
şi bucură-te de nevasta* tinereţii tale.
*Mal. 2.14.
19. Cerboaică* iubită, căprioară plăcută;
fii îmbătat tot timpul de drăgălăşiile[2] ei,
fii îndrăgostit necurmat de dragostea ei!
*Cânt. 2.9; 4.5; 7.3.
20. Şi pentru ce, fiule, ai fi îndrăgostit
de o* străină
şi ai îmbrăţişa sânul unei necunoscute?
*Cap. 2.16; 7.5.

1.Sau: onoarea;

2.Lit.(ebr.): sânii;

21. Căci* căile omului sunt lămurite înaintea ochilor Domnului
şi El vede toate cărările lui.

*2 Cron. 16.9. Iov 31.4; 34.21. Cap. 15.3. Ier. 16.17; 32.19. Osea7.2. Evr. 4.13.

22. Cel rău este prins în înseşi* nelegiuirile lui şi este apucat de legăturile păcatului lui.

*Ps. 9.15.

23. El va muri din lipsă de înfrânare*,
se va poticni din prea multa lui nebunie.

*Iov 4.21; 36.12.

Asupra chezăşiei

6 1. Fiule, dacă* te-ai pus chezaş pentru aproapele tău,
dacă te-ai prins garant pentru altul,

*Cap. 11.15; 17.18; 20.16; 22.26; 27.13.

2. dacă eşti legat prin făgăduinţa gurii tale,
dacă eşti prins de cuvintele gurii tale,
3. fă totuşi lucrul acesta, fiule: dezleagă-te,
căci ai căzut în mâna aproapelui tău!
De aceea du-te, aruncă-te cu faţa la pământ şi stăruie de el.
4. Nu da* somn ochilor tăi,
nici aţipire pleoapelor tale!

Ps. 132.4.

5. Scapă din mâna lui cum scapă căprioara din mâna vânătorului
şi ca pasărea din mâna păsărarului...

Fereşte-te de lenevie

6. Du-te* la furnică, leneşule;
uită-te cu băgare de seamă la căile ei şi înţelepţeşte-te!

*Iov 12.7.

7. Ea n-are nici căpetenie, nici supraveghetor, nici stăpân;
8. totuşi îşi pregăteşte hrana vara
şi strânge de-ale mâncării în timpul secerişului.
9. Până când* vei sta culcat, leneşule?
Când te vei scula din somnul tău?

*Cap. 24.33,34.

10. Să mai dormi puţin, să mai aţipeşti puţin,
să mai încrucişezi puţin mâinile ca să dormi!...
11. Şi sărăcia* vine peste tine ca un hoţ,
şi lipsa, ca un om înarmat.

*Cap. 10.4; 13.4; 20.4.

Fereşte-te de răutate

12. Omul de nimic, omul nelegiuit, umblă cu neadevărul în gură,
13. clipeşte* din ochi, dă din picior şi face semne cu degetele.

*Iov 15.12. Ps. 35.19. Cap. 10.10.

14. Răutatea este în inima lui, urzeşte* necontenit lucruri rele
şi stârneşte** certuri. *Mica 2.1. **Vers. 19.
15. De aceea nimicirea îi va veni pe neaşteptate;
va fi zdrobit* deodată şi fără leac**.

*Ier. 19.11. **2 Cron. 36.16.

16. Şase lucruri urăşte Domnul şi chiar şapte îi sunt urâte:
17. ochii* trufaşi, limba** mincinoasă,
mâinile † care varsă sânge nevinovat,

*Ps. 18.27; 101.5. **Ps. 120.2,3. † Isa. 1.15.

18. inima* care urzeşte planuri nelegiuite,
picioarele** care aleargă repede la rău,

*Gen. 6.5. **Isa. 59.7. Rom. 3.15.

19. martorul* fals, care spune minciuni,
şi cel ce stârneşte** certuri[1] între fraţi.

*Ps. 27.12. Cap. 19.5. **Vers. 14.

Fereşte-te de preacurvie

20. Fiule*, păzeşte sfaturile tatălui tău
şi nu lepăda învăţătura mamei tale;

*Cap. 1.8. Efes. 6.1.

21. leagă-le* necurmat la inimă, atârnă-le de gât.

*Cap. 3.3; 7.3.

22. Ele te vor însoţi* în mersul tău,
te vor** păzi în pat
şi îţi vor vorbi la deşteptare!

*Cap. 3.23,24. **Cap. 2.11.

23. Căci* sfatul este o candelă, învăţătura este o lumină,
iar îndemnul şi mustrarea sunt calea vieţii.

*Ps. 19.8; 119.105.

24. Ele te vor feri* de femeia stricată,
de limba ademenitoare a celei străine.

*Cap. 2.16; 5.3; 7.5.

25. N-o* pofti în inima ta pentru frumuseţea ei
şi nu te lăsa ademenit de pleoapele ei.

*Mat. 5.28.

26. Căci pentru* o femeie desfrânată,
omul ajunge de nu mai rămâne decât cu o bucată de pâine,
şi** femeia măritată[2] † întinde o cursă unui suflet scump.

*Cap. 29.3. **Gen. 39.14. † Ezec. 13.18.

27. Poate cineva să ia foc în sân,
fără să i se aprindă hainele?
28. Sau poate merge cineva pe cărbuni aprinşi,
fără să-şi ardă picioarele?

1.Sau: discordie, neînţelegeri;
2.Sau: adulteră;

29. Tot aşa este şi cu cel ce se duce la nevasta aproapelui său:
oricine se atinge de ea nu va rămâne nepedepsit.
30. Hoţul nu este urgisit când fură ca
să-şi potolească foamea, căci îi este foame;
31. şi dacă este prins, trebuie să dea
înapoi înşeptit*,
să dea chiar tot ce are în casă.

*Exod 22.1,4.

32. Dar cel ce preacurveşte[1] cu o femeie este* un om fără minte[2],
singur îşi pierde viaţa cine face aşa.

*Cap. 7.7.

33. Nu va avea decât rană şi ruşine,
şi ocara nu i se va şterge.
34. Căci gelozia înfurie pe un bărbat,
şi n-are milă în ziua răzbunării;
35. nu se uită la nici un preţ de răscumpărare
şi nu se lasă înduplecat nici chiar de cel mai mare dar.

Ispita adulterului şi urmările ei

7 1. Fiule, păstrează cuvintele mele şi ţine* la tine sfaturile mele.

*Cap. 2.1.

2. Ţine* sfaturile mele, şi vei trăi;
păzeşte învăţăturile** mele ca lumina ochilor.

*Lev. 18.5. Cap. 4.4. Isa. 55.3. **Deut. 32.10.

3. Leagă-le* la degete,
scrie-le pe tăbliţa inimii tale.

*Deut. 6.8; 11.18. Cap. 3.3; 6.21.

4. Zi înţelepciunii: „Tu eşti sora mea!”
Şi numeşte priceperea prietena ta -
5. ca* să te ferească de nevasta altuia,
de străina care întrebuinţează cuvinte ademenitoare.

*Cap. 2.16; 5.3; 6.24.

6. Stăteam la fereastra casei mele
şi mă uitam printre zăbrele.
7. Am zărit printre cei neîncercaţi,
am văzut printre tineri pe un băiat
fără minte*.

*Cap. 6.32; 9.4,16.

8. Trecea pe uliţă, la colţul unde stătea una din aceste străine,
şi a apucat pe calea care ducea spre locuinţa ei.
9. Era în* amurg, seara,
în noaptea neagră şi întunecoasă.

*Iov 24.15.

10. Şi iată că i-a alergat înainte o femeie
îmbrăcată ca o desfrânată şi cu inima şireată.
11. Era bună* de gură şi fără astâmpăr;
picioarele** nu-i puteau sta acasă:

*Cap. 9.13. **1 Tim. 5.13. Tit. 2.5.

1.Sau: săvârşeşte adulter; 2.Lit.(ebr.): fără inimă;

12. când în uliţă, când în pieţe,
pe la toate colţurile stătea la pândă.
13. Ea l-a îmbrăţişat şi l-a sărutat,
şi cu o faţă fără ruşine i-a zis:
14. „Eram datoare cu o jertfă de mulţumire,
azi mi-am împlinit jurămintele.
15. De aceea ţi-am ieşit înainte
să te caut, şi te-am şi găsit.
16. Mi-am împodobit patul cu cuverturi brodate,
cu aşternut de pânzeturi* din Egipt;

*Isa. 19.9.

17. mi-am stropit aşternutul cu mir, aloe şi scorţişoară.
18. Vino, să ne îmbătăm de dragoste
până dimineaţă,
să ne desfătăm cu dezmierdări!
19. Căci bărbatul meu nu este acasă,
a plecat într-o călătorie lungă,
20. a luat cu el sacul cu bani
şi nu se va întoarce acasă decât la luna nouă.”
21. Tot vorbindu-i*, ea l-a ademenit
şi l-a atras cu** buzele ei linguşitoare.

*Cap. 5.3. **Ps. 12.2.

22. Deodată a început să meargă după ea,
ca boul care se duce la măcelărie,
ca un cerb care aleargă spre cursă[1],
23. ca pasărea* care dă buzna în laţ,
fără să ştie că o va costa viaţa,
până când săgeata îi străpunge ficatul.

*Ecl. 9.12.

24. Şi acum, fiilor, ascultaţi-mă
şi luaţi aminte la cuvintele gurii mele.
25. Să nu ţi se abată inima pe căile
ei, nu te rătăci pe cărările ei.
26. Căci ea a făcut să cadă multe victime
şi* mulţi sunt cei pe care i-a ucis ea.

*Neem. 13.26.

27. Casa* ei este drumul spre Locuinţa morţilor,
drumul care coboară spre lăcaşurile morţii.

*Cap. 2.18; 5.5; 9.18.

Strigarea înţelepciunii

8 1. Nu strigă înţelepciunea* şi nu-şi înalţă priceperea glasul?

*Cap. 1.20; 9.3.

2. Ea se aşază sus pe înălţimi,
afară pe drum, la răspântii,
3. şi strigă lângă porţi, la intrarea cetăţii,
la intrarea porţilor:
4. „Oamenilor, către voi strig,
şi spre fiii oamenilor se îndreaptă glasul meu.

1.Lit.(ebr.): ca nebunul încătuşat târât spre locul de pedeapsă;

5. Învăţaţi-vă minte, proştilor, şi înţelepţiţi-vă, nebunilor!
6. Ascultaţi, căci am lucruri* mari de spus,
şi buzele mi se deschid ca să înveţe pe alţii ce este drept.

*Cap. 22.20.

7. Căci gura mea vesteşte adevărul,
şi buzele mele urăsc minciuna!
8. Toate cuvintele gurii mele sunt drepte,
n-au nimic neadevărat, nici sucit în ele.
9. Toate sunt lămurite pentru cel priceput
şi drepte pentru cei ce au găsit ştiinţa.
10. Primiţi mai degrabă învăţăturile mele decât argintul,
şi mai degrabă ştiinţa decât aurul scump.
11. Căci* înţelepciunea preţuieşte mai mult decât mărgăritarele,
şi nici un lucru de preţ nu se poate asemăna cu ea.

*Iov 28.15, etc.Ps. 19.10; 119.127. Cap. 3.14,15; 4.5,7; 16.16.

12. Eu, înţelepciunea, am ca locuinţă mintea
şi pot născoci cele mai chibzuite planuri.
13. Frica* de Domnul este urârea răului;
trufia şi mândria**, purtarea rea
şi gura † mincinoasă, iată ce urăsc eu.

*Cap. 16.6. **Cap. 6.17. † Cap. 4.24.

14. De la mine vine sfatul şi izbânda,
eu sunt priceperea, a mea* este puterea.

*Ecl. 7.19.

15. Prin* mine împărăţesc împăraţii
şi dau voievozii porunci drepte.

*Dan. 2.21. Rom. 13.1.

16. Prin mine cârmuiesc dregătorii
şi mai-marii, toţi judecătorii pământului.
17. Eu* iubesc pe cei ce mă iubesc,
şi cei** ce mă caută cu tot dinadinsul mă găsesc.

*1 Sam. 2.30. Ps. 91.14. Ioan 14.21. **Iac. 1.5.

18. Cu mine este bogăţia* şi slava,
avuţiile trainice şi dreptatea.

*Cap. 3.16. Mat. 6.33.

19. Rodul* meu este mai bun decât aurul cel mai curat,
şi venitul meu întrece argintul cel mai ales.

*Vers. 10. Cap. 3.14.

20. Eu umblu pe calea nevinovăţiei,
pe mijlocul cărărilor neprihănirii,
21. ca să dau o adevărată moştenire celor ce mă iubesc
şi să le umplu vistieriile.

Obârşia înţelepciunii

22. Domnul* m-a făcut cea dintâi dintre lucrările Lui,
înaintea celor mai vechi lucrări ale Lui.

*Cap. 3.19. Ioan 1.1.

23. Eu am fost aşezată din* veşnicie, înainte de orice început,
înainte de a fi pământul.

*Ps. 2.6.

24. Am fost născută când încă nu erau adâncuri,
nici izvoare încărcate cu ape;
25. am fost născută înainte* de întărirea munţilor,
înainte de a fi dealurile,

*Iov 15.7,8.

26. când nu era încă nici pământul, nici câmpiile,
nici cea dintâi fărâmă din pulberea lumii.
27. Când a întocmit Domnul cerurile, eu eram de faţă;
când a tras o zare pe faţa adâncului,
28. când a pironit norii sus
şi când au ţâşnit cu putere izvoarele adâncului,
29. când* a pus un hotar mării,
ca apele să nu treacă peste porunca Lui,
când a pus temeliile** pământului,

*Gen. 1.9,10. Iov 38.10,11. Ps. 33.7; 104.9. Ier. 5.22. **Iov 38.4.

30. eu eram* meşterul Lui, la lucru lângă El,
şi în toate zilele eram desfătarea** Lui,
jucând neîncetat înaintea Lui,

*Ioan 1.1,2,18. **Mat. 3.17. Col. 1.13.

31. jucând pe rotocolul pământului Său
şi găsindu-mi plăcerea* în fiii oamenilor.

*Ps. 16.3.

32. Şi acum, fiilor, ascultaţi-mă,
şi ferice* de cei ce păzesc căile mele!

*Ps. 119.1,2; 128.1,2. Luca 11.28.

33. Ascultaţi învăţătura, ca să vă faceţi înţelepţi,
şi nu lepădaţi sfatul meu.
34. Ferice* de omul care m-ascultă,
care veghează zilnic la porţile mele
şi păzeşte pragul uşii mele.

*Cap. 3.13,18.

35. Căci cel ce mă găseşte, găseşte viaţa
şi capătă bunăvoinţa* Domnului.

*Cap. 12.2.

36. Dar cel ce păcătuieşte împotriva mea îşi face rău* sufletul său;
toţi cei ce mă urăsc pe mine iubesc moartea.

*Cap. 2.20.

Strigarea prietenoasă a înţelepciunii

9 1. Înţelepciunea şi-a zidit* casa, şi-a tăiat cei şapte stâlpi.

*Mat. 16.18. Efes. 2.20-22. 1 Pet. 2.5.

2. Şi-a înjunghiat* vitele, şi-a amestecat** vinul,
şi-a pus masa.

*Mat. 22.3, etc. **Vers. 5. Cap. 23.30.

3. Şi-a trimis* slujnicele şi** strigă
de pe † vârful înălţimilor cetăţii:

*Rom. 10.15. **Cap. 8.1,2. † Vers. 14.

4. „Cine* este prost să vină aici!"
Celor lipsiţi de pricepere le zice:

*Vers. 16. Cap. 6.32. Mat. 11.25.

5. „Veniţi* şi mâncaţi din pâinea mea
şi beţi din vinul pe care l-am amestecat!

*Vers. 2. Cânt. 5.1. Isa. 55.1. Ioan 6.27.

6. Lăsaţi prostia şi veţi trăi,
şi umblaţi pe calea priceperii!"
7. Cel ce mustră pe un batjocoritor îşi atrage dispreţul,
şi cel ce caută să îndrepte pe cel rău se alege cu ocară.
8. Nu* mustra pe cel batjocoritor, ca să nu te urască;
mustră** pe cel înţelept, şi el te va iubi!

*Mat. 7.6. **Ps. 141.5.

9. Dă înţeleptului, şi se va face şi mai înţelept;
învaţă pe cel neprihănit, şi* va învăţa
şi mai mult! *Mat. 13.12.
10. Începutul* înţelepciunii este frica de Domnul;
şi ştiinţa sfinţilor este priceperea.

*Iov 28.28. Ps. 111.10. Cap. 1.7.

11. Prin* mine ţi se vor înmulţi zilele şi ţi se vor lungi anii vieţii tale.

*Cap. 3.2,16; 10.27.

12. Dacă* eşti înţelept, pentru tine eşti înţelept;
dacă eşti batjocoritor, tu singur vei suferi. *Iov 35.6,7. Cap. 16.26.

Îndemn împotriva ademenirii nebuniei

13. Nebunia este o femeie* gălăgioasă,
proastă şi care nu ştie nimic. *Cap. 7.11.
14. Ea stă la uşa casei sale,
pe un scaun, pe înălţimile* cetăţii, *Vers. 3.
15. ca să strige la trecătorii care merg pe calea cea dreaptă:
16. „Cine* este prost să vină aici!"
Iar celui fără minte îi zice: *Vers. 4.
17. „Apele furate sunt dulci*,
şi pâinea luată pe ascuns este plăcută!"

*Cap. 20.17.

18. El nu ştie că acolo sunt morţii*
şi că oaspeţii ei sunt în văile Locuinţei
morţilor. *Cap. 2.18; 7.27.

Binecuvântarea dreptăţii,
blestemul păcatului

10 1. Proverbele lui Solomon.
Un fiu* înţelept este bucuria tatălui,
dar un fiu nebun este mâhnirea mamei sale.

*Cap. 15.20; 17.21,25; 19.13; 29.3,15.

2. Comorile câştigate pe nedrept nu* folosesc,
dar** neprihănirea izbăveşte de la moarte.

*Ps. 49.6, etc. Cap. 11.4. Luca 12.19,20. **Dan. 4.27.

3. Domnul* nu îl lasă pe cel neprihănit să sufere de foame,
dar îndepărtează pofta[1] celor răi.

*Ps. 10.14; 34.9,10; 37.25.

4. Cine lucrează cu o mână* leneşă sărăceşte,
dar mâna** celor harnici îmbogăţeşte.

*Cap. 12.24; 19.15. **Cap. 13.4; 21.5.

5. Cine strânge vara este un om chibzuit,
cine doarme în timpul seceratului este un
om* care face ruşine.

*Cap. 12.4; 17.2; 19.26.

6. Pe capul celui neprihănit sunt binecuvântări,
dar gura* celor răi ascunde violenţă.

*Est. 7.8. Vers. 11.

7. Pomenirea* celui neprihănit este binecuvântată,
dar numele celor răi putrezeşte.

*Ps. 9.5,6; 112.6. Ecl. 8.10.

8. Cine are o inimă înţeleaptă primeşte învăţăturile,
dar cine* are o gură nesocotită se prăpădeşte singur. *Vers. 10.
9. Cine* umblă fără prihană umblă fără teamă,
dar cine apucă pe căi strâmbe se dă singur
de gol. *Ps. 23.4. Cap. 28.18. Isa. 33.15,16.
10. Cine* clipeşte din ochi este o pricină de întristare,
şi** cine are o gură nesocotită se prăpădeşte singur. *Cap. 6.13. **Vers. 8.
11. Gura* celui neprihănit este un izvor de viaţă,
dar gura** celor răi ascunde violenţă.

*Ps. 37.30. Cap. 13.14; 18.4. **Ps. 107.42. Vers. 6.

12. Ura stârneşte certuri,
dar dragostea* acoperă toate greşelile.

*Cap. 17.9. 1 Cor. 13.4. 1 Pet. 4.8.

13. Pe buzele omului priceput se află înţelepciunea,

1.Sau: zădărniceşte lăcomia;

dar nuiaua* este pentru spatele celui fără minte.

*Cap. 26.3.

14. Înţelepţii păstrează ştiinţa,
dar gura* nebunului este o pieire apropiată.

*Cap. 18.7; 21.23.

15. Averea* este o cetate întărită pentru cel bogat,
dar ruina celor nenorociţi este sărăcia lor.

*Iov 31.24. Ps. 52.7. Cap. 18.11. 1 Tim. 6.17.

16. Cel neprihănit îşi întrebuinţează câştigul pentru viaţă,
iar cel rău îşi întrebuinţează venitul pentru păcat.
17. Cine îşi aduce aminte de disciplină apucă pe calea vieţii,
dar cel ce respinge mustrarea apucă pe căi greşite.
18. Cine ascunde ura are buze mincinoase,
şi cine* răspândeşte bârfele este nebun.

*Ps. 15.3.

19. Cine vorbeşte* mult nu se poate să nu păcătuiască,
dar cel** ce-şi păzeşte buzele este un om chibzuit.

*Ecl. 5.3. **Iac. 3.2.

20. Limba celui neprihănit este argint ales;
inima celor răi este un lucru de nimic.
21. Buzele celui neprihănit înviorează pe mulţi oameni,
dar nebunii mor fiindcă n-au judecată.
22. Binecuvântarea* Domnului îmbogăţeşte,
şi El nu lasă să fie urmată de nici un necaz.

*Gen. 24.35; 26.12. Ps. 37.22.

23. Pentru cel nebun este* o plăcere să facă răul,
dar cel înţelept lucrează cu pricepere.

*Cap. 14.9; 15.21.

24. Celui rău de* ce se teme aceea i se întâmplă,
dar celor neprihăniţi** li se împlineşte dorinţa.

*Iov 15.21. **Ps. 145.19. Mat. 5.6. 1 Ioan 5.14,15.

25. Cum trece vârtejul, aşa* piere cel rău,
dar cel** neprihănit are temelii veşnice.

*Ps. 37.9,10. **Ps. 15.5. Vers. 30. Mat 7.24,25; 16.18.

26. Cum este oţetul pentru dinţi şi fumul pentru ochi,
aşa este leneşul pentru cel ce-l trimite.
27. Frica* de Domnul lungeşte zilele,
dar anii** celui rău sunt scurtaţi.

*Cap. 9.11. **Iov 15.32,33; 22.16. Ps. 55.23. Ecl. 7.17.

28. Aşteptarea* celor neprihăniţi nu va fi decât bucurie,
dar** nădejdea celor răi va pieri.

*Iov 8.13; 11.20. Ps. 112.10. Cap. 11.7. **Ps. 1.6; 37.20.

29. Calea Domnului este un zid de apărare pentru cel nevinovat,
dar un prăpăd pentru cei ce fac răul.
30. Cel neprihănit* nu se va clătina niciodată,
dar cei răi nu vor locui în ţară.

*Ps. 37.22,29; 125.1. Vers. 25.

31. Gura* celui neprihănit scoate înţelepciune,
dar limba stricată va fi nimicită.

*Ps. 37.20.

32. Buzele celui neprihănit ştiu să vorbească lucruri plăcute,
dar gura celor răi spune răutăţi.

11 1. Balanţa* înşelătoare este urâtă Domnului,
dar măsura dreaptă îi este plăcută.

*Lev. 19.35,36. Deut. 25.13-16. Cap. 16.11; 20.10,23.

2. Când* vine mândria, vine şi ruşinea,
dar înţelepciunea este cu cei smeriţi.

*Cap. 15.33; 16.18; 18.12. Dan. 4.30,31.

3. Neprihănirea* oamenilor cinstiţi îi cârmuieşte fără teamă,
dar vicleniile celor stricaţi le aduc pieirea.

*Cap. 13.6.

4. În ziua mâniei, bogăţia nu* slujeşte la nimic,
dar neprihănirea** scapă de la moarte.

*Cap. 10.2. Ezec. 7.19. Ţef. 1.18. **Gen. 7.1.

5. Nevinovăţia omului fără prihană îi netezeşte calea,
dar cel rău* cade prin însăşi răutatea[1] lui.

*Cap. 5.22. Ecl. 10.8.

6. Nevinovăţia oamenilor fără prihană îi scapă,
dar cei răi sunt prinşi de răutatea lor.
7. La* moartea celui rău, îi piere nădejdea,
şi aşteptarea oamenilor nelegiuiţi este nimicită.

*Cap. 10.28.

8. Cel neprihănit* este scăpat din strâmtorare,
şi cel rău îi ia locul.

*Cap. 21.18.

9. Cu gura lui, omul nelegiuit[2]* pierde pe aproapele său,
dar cei neprihăniţi sunt scăpaţi prin ştiinţă.

*Iov 8.13.

10. Când le merge bine* celor neprihăniţi, toată cetatea se bucură,
şi când pier cei răi, toţi strigă de veselie.

*Est. 8.15. Cap. 28.12,28.

1.Sau: lăcomia;
2.Sau: făţarnicul, ipocritul;

11. Cetatea* se înalţă prin binecuvântarea oamenilor neprihăniţi,
dar este surpată prin gura celor răi.
*Cap. 29.8.
12. Cine defăimează pe aproapele său este fără minte,
dar omul cu pricepere tace.
13. Cine umblă cu bârfeli* dă pe faţă lucruri ascunse,
dar sufletul credincios ţine ce i s-a încredinţat. *Lev. 19.16. Cap. 20.19.
14. Când* nu este chibzuinţă[1], poporul decade,
dar biruinţa vine prin marele număr de sfetnici.
*1 Împ. 12.1, etc. Cap. 15.22; 24.6.
15. Cui se pune chezaş[2] pentru altul îi merge rău*,
dar cine se teme să se pună chezaş[2] este liniştit.
*Cap. 6.1.
16. O femeie* plăcută câştigă cinste,
şi cei asupritori câştigă doar bogăţie.
*Cap. 31.30.
17. Omul* milostiv îşi face bine sufletului său,
dar omul fără milă îşi tulbură însăşi carnea lui.
*Mat. 5.7; 25.34, etc.
18. Cel rău dobândeşte un câştig înşelător,
dar cel* ce seamănă neprihănirea are o plată adevărată.
*Osea 10.12. Gal. 6.8,9. Iac. 3.18.
19. Adevărata neprihănire duce la viaţă,
dar cel ce urmăreşte răul găseşte moartea.
20. Cei cu inima stricată sunt o scârbă înaintea Domnului,
dar cei ce umblă fără prihană îi sunt plăcuţi.
21. Hotărât, cel rău nu va rămâne* nepedepsit,
dar sămânţa** celor neprihăniţi va fi salvată.
*Cap. 16.5. **Ps. 112.2.
22. Femeia frumoasă şi fără minte este
ca un inel de aur în râtul unui porc.
23. Dorinţa celor neprihăniţi este numai bine,
dar aşteptarea celor răi este numai mânie*.
*Rom.2.8,9.
24. Unul care dă cu mână largă* ajunge mai bogat,
şi altul, care economiseşte prea mult, nu face decât să sărăcească.
*Ps. 112.9.
25. Sufletul* binefăcător[3] va fi săturat,
şi** cel ce udă pe alţii va fi el însuşi udat.
*2 Cor. 9.6-10. **Mat. 5.7.

1.Sau: călăuzire; 2.Sau: garant; 3.Sau: care binecuvântează;

26. Cine* opreşte grâul este blestemat de popor,
dar pe capul celui ce-l vinde vine binecuvântarea**. *Amos 8.5,6. **Iov 29.13.
27. Cine caută stăruitor binele câştigă bunăvoinţă,
dar* cine urmăreşte răul este atins de el.
*Est. 7.10. Ps. 7.15,16; 9.15,16; 10.2; 57.6.
28. Cine* se încrede în bogăţii va cădea,
dar cei neprihăniţi vor înverzi ca** frunzişul.
*Iov 31.24. Ps. 52.7. Marc. 10.24. Luca 12.21. 1 Tim. 6.17. **Ps. 1.3; 52.8; 92.12, etc. Ier. 17.8.
29. Cine îşi tulbură casa va moşteni vânt*,
şi nebunul va fi slujitorul omului cu inimă înţeleaptă!
*Ecl. 5.16.
30. Rodul celui neprihănit este un pom de viaţă,
şi cel* înţelept câştigă suflete.
*Dan. 12.3. 1 Cor. 9.19, etc. Iac. 5.20.
31. Iată*, cel neprihănit este răsplătit pe pământ,
cu cât mai mult, cel rău şi păcătos!
*Ier. 25.29. 1 Pet. 4.17,18.

12 1. Cine iubeşte disciplina iubeşte ştiinţa,
dar cine urăşte mustrarea este prost[1].
2. Omul de bine* capătă bunăvoinţa Domnului,
dar Domnul condamnă pe uneltitorul de răutate. *Cap. 8.35.
3. Omul nu se întăreşte prin răutate,
dar rădăcina* celor neprihăniţi nu se va clătina. *Cap. 10.25.
4. O femeie* cinstită[2] este cununa bărbatului ei,
dar cea care-i face ruşine este ca** putregaiul în oasele lui.
*Cap. 31.23. 1 Cor. 11.7. **Cap. 14.30.
5. Gândurile celor neprihăniţi nu sunt decât dreptate,
dar sfaturile celor răi nu sunt decât înşelăciune.
6. Cuvintele* celor răi sunt nişte curse ca să verse sânge,
dar** gura celor fără prihană îi izbăveşte.
*Cap. 1.11,18. **Cap. 14.3.
7. Cei răi* sunt răsturnaţi, şi nu mai sunt,
dar casa celor neprihăniţi rămâne în picioare! *Ps. 37.36,37. Cap. 11.21. Mat. 7.24-27.
8. Un om este preţuit după înţelepciunea lui,
dar* cel cu inima stricată este dispreţuit.
*1 Sam. 25.17.

1.Sau: neghiob, inconştient; 2.Sau: virtuoasă;

9. Mai* bine să fii într-o stare smerită, şi să ai o slugă,
decât** să faci pe fudulul, şi să n-ai ce mânca.
*Cap. 13.7. **Deut. 25.4.
10. Cel neprihănit se îndură de animalele sale,
dar inima celui rău este fără milă.
11. Cine-şi* lucrează ogorul va avea belşug de pâine,
dar cine umblă după lucruri de nimic este** fără minte.
*Gen. 3.19. Cap. 28.19. **Cap. 6.32.
12. Cel rău pofteşte prada celor nelegiuiţi,
dar rădăcina celor neprihăniţi rodeşte.
13. În păcătuirea cu buzele este* o cursă primejdioasă,
dar** cel neprihănit scapă din necaz.
*Cap. 18.7. **2 Pet. 2.9.
14. Prin rodul* gurii te saturi de bunătăţi,
şi** fiecare primeşte după lucrul mâinilor lui.
*Cap. 13.2; 18.20. **Isa. 3.10,11.
15. Calea nebunului este dreaptă în* ochii lui,
dar înţeleptul ascultă sfaturile.
*Cap. 3.7. Luca 18.11.
16. Nebunul* îndată îşi dă pe faţă mânia,
dar înţeleptul ascunde ruşinea.
*Cap. 29.11.
17. Cine* spune adevărul face o mărturisire dreaptă,
dar martorul mincinos înşală.
*Cap. 14.5.
18. Cine vorbeşte* în chip uşuratic, răneşte ca străpungerea unei săbii,
dar** limba înţelepţilor aduce vindecare.
*Ps. 57.4; 59.7; 64.3. **Ps. 52.5. Cap. 19.9.
19. Buzele care spun adevărul sunt întărite pe veci, dar limba
mincinoasă nu este decât pentru o clipă.
20. Înşelătoria este în inima celor ce cugetă răul,
dar bucuria este pentru cei ce sfătuiesc la pace.
21. Nici o nenorocire nu se întâmplă celui neprihănit,
dar cei răi sunt năpădiţi de rele.
22. Buzele mincinoase sunt urâte* Domnului,
dar cei ce lucrează cu adevăr îi sunt plăcuţi.
*Cap. 6.17; 11.20. Apoc. 22.15.
23. Omul* înţelept ascunde cunoştinţa,
dar inima nebunilor vesteşte nebunia.
*Cap. 13.16; 15.2.
24. Mâna* celor harnici va stăpâni,
dar mâna leneşă va plăti bir.
*Cap. 10.4.
25. Neliniştea* din inima omului îl doboară,
dar o vorbă** bună îl înveseleşte.
*Cap. 15.13. **Isa. 50.4.
26. Cel neprihănit arată prietenului său calea cea bună,
dar calea celor răi îi duce în rătăcire.
27. Leneşul nu-şi frige vânatul,
dar comoara de preţ a unui om este pentru cel harnic.
28. Pe cărarea neprihănirii este viaţa
şi pe drumul însemnat de ea nu este moarte.

13 1. Un fiu înţelept ascultă învăţătura tatălui său, dar* batjocoritorul n-ascultă mustrarea.
*1 Sam. 2.25.
2. Prin rodul gurii* ai parte de bine, dar cei stricaţi au parte de silnicie[1].
*Cap. 12.14.
3. Cine-şi* păzeşte gura îşi păzeşte sufletul;
cine-şi deschide buzele mari aleargă
spre pieirea lui.
*Ps. 39.1. Cap. 21.23. Iac. 3.2.
4. Leneşul* doreşte mult şi totuşi n-are nimic,
dar cei harnici se satură.
*Cap. 10.4.
5. Cel neprihănit urăşte cuvintele mincinoase,
dar cel rău se face urât şi se acoperă
de ruşine.
6. Neprihănirea* păzeşte pe cel nevinovat,
dar răutatea aduce pierzarea păcătosului.
*Cap. 11.3,5,6.
7. Unul* face pe bogatul şi n-are nimic,
altul face pe săracul şi totuşi are mari avuţii.
*Cap. 12.9.
8. Omul cu bogăţia lui îşi răscumpără viaţa,
dar săracul n-ascultă mustrarea.
9. Lumina* celor neprihăniţi arde voioasă,
dar candela celor răi se stinge.
*Iov 18.5,6; 21.17. Cap. 24.20.
10. Prin mândrie se aţâţă numai certuri,
dar înţelepciunea este cu cel ce ascultă
sfaturile.
11. Bogăţia* câştigată fără trudă scade,
dar ce se strânge prin muncă creşte.
*Cap. 10.2; 20.21.
12. O nădejde amânată îmbolnăveşte inima,
dar o dorinţă* împlinită este un pom de viaţă.
*Vers. 19.

1.Sau: violenţă;

13. Cine nesocoteşte* cuvântul Domnului
se pierde,
dar cine se teme de poruncă este răsplătit.
*2 Cron. 36.16.
14. Învăţătura* înţeleptului este un izvor de viaţă,
ca să abată pe om din cursele** morţii.
*Cap. 10.11; 14.27; 16.22. **2 Sam. 22.6.
15. O minte sănătoasă câştigă bunăvoinţă,
dar calea celor stricaţi este pietroasă.
16. Orice* om chibzuit lucrează cu cunoştinţă,
dar nebunul îşi dă la iveală nebunia.
*Cap. 12.23; 15.2.
17. Un sol rău cade în nenorocire,
dar un sol credincios* aduce vindecare.
*Cap. 25.13.
18. Sărăcia şi ruşinea sunt partea celui ce respinge îndrumarea,
dar cel* ce ia seama la mustrare este pus în cinste.
*Cap. 15.5,31.
19. Împlinirea unei dorinţe* este dulce sufletului,
dar celor nebuni le este urât să se lase
de rău. *Vers. 12.
20. Cine umblă cu înţelepţii se face înţelept,
dar cui îi place să se însoţească cu nebunii
o duce rău.
21. Nenorocirea urmăreşte pe cei* ce păcătuiesc,
dar cei neprihăniţi vor fi răsplătiţi cu bine.
*Ps. 32.10.
22. Omul de bine lasă moştenitori pe copiii copiilor săi,
dar bogăţiile* păcătosului sunt păstrate pentru cel neprihănit.
*Iov 27.16,17. Cap. 28.8. Ecl. 2.26.
23. Ogorul pe care-l desţeleneşte săracul dă o hrană* îmbelşugată,
dar este pierdere din pricina nedreptăţii.
*Cap. 12.11.
24. Cine* cruţă nuiaua urăşte pe fiul său,
dar cine-l iubeşte îl pedepseşte[1] îndată.
*Cap. 19.18; 22.15; 23.13; 29.15,17.
25. Cel* neprihănit mănâncă până îşi satură sufletul,
dar pântecele celor răi duce lipsă.
*Ps. 34.10; 37.3.

14 1. Femeia* înţeleaptă îşi zideşte** casa,
dar femeia nebună o dărâmă cu înseşi mâinile ei.
*Cap. 24.3. **Rut 4.11.

1.Sau: îl disciplinează;

2. Cine umblă cu neprihănire se teme de Domnul,
dar* cine apucă pe căi strâmbe Îl nesocoteşte.
*Iov 12.4.
3. În gura nebunului este o nuia
pentru mândria lui,
dar* pe înţelepţi îi păzesc buzele lor.
*Cap. 12.6.
4. Unde nu sunt boi, ieslea rămâne goală,
dar puterea boilor aduce belşug de roade.
5. Un martor* credincios nu minte,
dar un martor mincinos spune minciuni.
*Exod 20.16; 23.1. Vers. 25. Cap. 6.19; 12.17.
6. Batjocoritorul caută înţelepciunea, şi n-o găseşte,
dar pentru omul priceput* ştiinţa este lucru uşor. *Cap. 8.9; 17.24.
7. Depărtează-te de nebun,
căci nu pe buzele lui vei găsi ştiinţa.
8. Înţelepciunea omului chibzuit îl face să vadă pe ce cale să meargă,
dar nebunia celor nesocotiţi îi înşală pe ei înşişi.
9. Cei* nesocotiţi glumesc cu păcatul,
dar între cei fără prihană este bunăvoinţă.
*Cap. 10.23.
10. Inima îşi cunoaşte necazurile,
şi nici un străin nu se poate amesteca în
bucuria ei.
11. Casa* celor răi va fi nimicită,
dar cortul celor fără prihană va înflori.
*Iov 8.15.
12. Multe căi pot* părea bune omului,
dar la** urmă se văd că duc la moarte.
*Cap. 16.25. **Rom. 6.21.
13. De multe ori, chiar în mijlocul râsului, inima poate fi mâhnită,
şi bucuria poate sfârşi* în întristare.
*Cap. 5.4. Ecl. 2.2.
14. Cel cu inima rătăcită se satură* de căile lui,
dar omul de bine este împlinit de ce este în el.
*Cap. 1.31; 12.14.
15. Omul lesne crezător[1], crede orice vorbă,
dar omul chibzuit ia seama bine cum merge.
16. Înţeleptul* se teme şi se abate de la rău,
dar nesocotitul este îngâmfat şi fără frică[2].
*Cap. 22.3.
17. Cine este iute la mânie face prostii,
şi omul plin de răutate se face urât.

1.Sau: naiv, credul;
2.Sau: dar prostul este îngâmfat şi încrezut;

18. Cei proşti moştenesc nebunie,
dar oamenii chibzuiţi sunt încununaţi
cu cunoaştere.
19. Cei răi se pleacă înaintea celor buni,
şi cei nelegiuiţi, înaintea porţilor celui
neprihănit.
20. Săracul* este urât chiar şi de prietenul său,
dar bogatul are foarte mulţi prieteni.

*Cap. 19.7.

21. Cine dispreţuieşte pe aproapele său face un păcat,
dar* ferice de cine are milă de cei nenorociţi.

*Ps.41.1; 112.9.

22. Într-adevăr, cei ce gândesc rău se rătăcesc,
dar cei ce gândesc binele lucrează cu bunătate
şi adevăr.
23. Oriunde se munceşte este şi câştig,
dar oriunde numai se vorbeşte este lipsă.
24. Bogăţia este o cunună pentru cei înţelepţi,
dar cei nebuni n-au altceva decât nebunie.
25. Martorul* care spune adevărul scapă suflete,
dar cel înşelător spune minciuni.

*Vers. 5.

26. Cine se teme de Domnul are un sprijin tare în El,
şi copiii lui au un loc de adăpost.
27. Frica* de Domnul este un izvor de viaţă,
ea ne fereşte de cursele morţii.

*Cap. 13.14.

28. Mulţimea poporului este slava împăratului,
lipsa poporului este pieirea voievodului.
29. Cine* este încet la mânie are multă pricepere,
dar cine se aprinde iute face multe prostii.

*Cap. 16.32. Iac. 1.19.

30. O inimă liniştită este viaţa trupului,
dar invidia* este putrezirea** oaselor.

*Ps. 112.10. **Cap. 12.4.

31. Cine* asupreşte pe sărac batjocoreşte pe Creatorul** său,
dar cine are milă de cel lipsit Îl cinsteşte.

*Cap. 17.5. Mat. 25.40,45. **Iov 31.15,16. Cap. 22.2.

32. Cel rău este doborât de răutatea lui,
dar cel neprihănit* chiar şi de la moarte trage nădejde.

*Iov 13.15; 19.26. Ps. 23.4; 37.37. 2 Cor. 1.9; 5.8. 2 Tim. 4.18.

33. Înţelepciunea se odihneşte într-o inimă pricepută,
şi se face cunoscută chiar în* mijlocul celor nesocotiţi.

*Cap. 12.16; 29.11.

34. Neprihănirea înalţă un popor,
dar păcatul este ruşinea popoarelor.
35. Un împărat are plăcere* de un slujitor chibzuit,
dar pe cel de ocară îl atinge mânia lui.

*Mat. 24.45,47.

15 1. Un răspuns* blând potoleşte mânia,
dar o vorbă** aspră aţâţă mânia.

*Judc. 8.1-3. Cap. 25.15. **1 Sam. 25.10, etc. 1 Împ. 12.13, 14,16.

2. Limba înţelepţilor foloseşte cunoştinţa[1],
dar gura* nesocotiţilor împroaşcă nebunie.

*Vers. 28. Cap. 12.23; 13.16.

3. Ochii Domnului sunt în* orice loc,
ei văd pe cei răi şi pe cei buni.

*Iov 34.21. Cap. 5.21. Ier. 16.17; 32.19. Evr. 4.13.

4. Limba dulce este un pom de viaţă,
dar limba stricată zdrobeşte sufletul.
5. Nesocotitul* dispreţuieşte învăţătura tatălui său,
dar** cine ia seama la mustrare ajunge înţelept.

*Cap. 10.1. **Vers. 31,32. Cap. 13.18.

6. În casa celui neprihănit este mare belşug,
dar în câştigurile celui rău este tulburare.
7. Buzele înţelepţilor răspândesc cunoştinţa,
dar inima celor nesocotiţi nu este aşa.
8. Jertfa* celor răi este o scârbă înaintea Domnului,
dar rugăciunea celor fără prihană
îi este plăcută.

*Cap. 21.27; 28.9. Isa. 1.11; 61.8; 66.3. Ier. 6.20; 7.22. Amos 5.22.

9. Calea celui rău este urâtă Domnului,
dar El iubeşte pe cel ce umblă*
după neprihănire.

*Cap. 21.21. 1 Tim. 6.11.

10. Cine părăseşte cărarea este aspru* pedepsit,
şi cine** urăşte mustrarea va muri.

*1 Împ. 22.8. **Cap. 5.12; 10.17.

11. Locuinţa morţilor* şi Adâncul sunt cunoscute Domnului,
cu cât mai mult inimile** oamenilor!

*Iov 26.6. Ps. 139.8. **2 Cron. 6.30. Ps. 7.9; 44.21. Ioan 2.24,25; 21.17. Fapt. 1.24.

1.Sau: laudă (preamăreşte) ştiinţa;

12. Batjocoritorului* nu-i place să fie mustrat,
de aceea nu se duce la cei înţelepţi.
*Amos 5.10. 2 Tim. 4.3.
13. O inimă* veselă înseninează faţa,
dar când** inima este tristă, duhul este
mâhnit. *Cap. 17.22. **Cap. 12.25.
14. Inima celor pricepuţi caută ştiinţa[1],
dar gura nesocotiţilor găseşte plăcere în
nebunie.
15. Toate zilele celui nenorocit sunt rele,
dar* cel cu inima mulţumită
are un ospăţ necurmat.
*Cap. 17.22.
16. Mai* bine puţin, cu frică de Domnul,
decât o mare bogăţie, cu tulburare!
*Ps. 37.16. Cap. 16.8. 1 Tim. 6.6.
17. Mai* bine un prânz de verdeţuri şi
dragoste,
decât un bou îngrăşat şi ură.
*Cap. 17.1.
18. Un om* iute la mânie stârneşte certuri,
dar cine este încet la mânie potoleşte
neînţelegerile. *Cap. 26.21; 29.22.
19. Drumul* leneşului este ca un hăţiş de
spini,
dar cărarea celor fără prihană este netedă.
*Cap. 22.5.
20. Un fiu* înţelept este bucuria tatălui său,
dar un om nesocotit dispreţuieşte pe mama sa.
*Cap. 10.1; 29.3.
21. Nebunia* este o bucurie pentru cel fără
minte,
dar** un om priceput merge pe drumul cel
drept. *Cap. 10.23. **Efes. 5.15.
22. Planurile nu izbutesc când* lipseşte o
adunare care să chibzuiască,
dar izbutesc când sunt mulţi sfetnici.
*Cap. 11.14; 20.18.
23. Omul are bucurie să dea un răspuns cu
gura lui,
şi ce bună este o* vorbă spusă la vreme potri-
vită! *Cap. 25.11.
24. Pentru cel înţelept, cărarea* vieţii duce în
sus,
ca să-l abată de la Locuinţa morţilor,
care este în jos. *Filp. 3.20. Col. 3.1,2.
25. Domnul surpă casa* celor mândri,
dar întăreşte hotarele** văduvei.
*Cap. 12.7; 14.11. **Ps. 68.5,6; 146.9.
26. Gândurile* rele sunt urâte Domnului,
dar** cuvintele curate Îi sunt plăcute.
Cap.6.16,18.**Ps. 37.30.

1.Sau: cunoaşterea, cunoştinţa (pretutindeni în text);

27. Cel* lacom de câştig îşi tulbură casa,
dar cel ce urăşte mita va trăi.
*Cap. 11.19. Isa. 5.8. Ier. 17.11.
28. Inima celui neprihănit se gândeşte* ce să
răspundă,
dar gura celor răi împroaşcă răutăţi.
*1 Pet. 3.15.
29. Domnul Se depărtează* de cei răi,
dar ascultă rugăciunea** celor neprihăniţi.
*Ps. 10.1; 34.16. **Ps. 145.18,19.
30. O privire prietenoasă înveseleşte inima,
o veste bună întăreşte oasele.
31. Urechea* care ia aminte la mustrările care
duc la viaţă
locuieşte în mijlocul înţelepţilor. *Vers. 5.
32. Cel ce leapădă îndrumarea îşi dispreţuieşte
sufletul,
dar cel ce ascultă mustrarea capătă pricepere.
33. Frica* de Domnul este şcoala înţelepciu-
nii[1],
şi smerenia merge înaintea** slavei.
*Cap. 1.7. **Cap. 18.12.

16 1. Planurile* pe care le face inima atâr-
nă de om,
dar** răspunsul pe care-l dă gura vine de la
Domnul.
*Vers. 9. Cap. 19.21; 20.24. Ier. 10.23. **Mat. 10.19,20.
2. Toate căile omului par curate în* ochii lui,
dar Cel ce cercetează duhurile
este Domnul**.
*Cap. 21.2. **1 Sam. 16.7.
3. Încredinţează-ţi lucrările* în mâna
Domnului,
şi îţi vor izbuti planurile.
*Ps. 37.5; 55.22. Mat. 6.25. Luca 12.22. Filp. 4.6. 1 Pet. 5.7.
4. Domnul* a făcut toate pentru Sine,
chiar** şi pe cel rău, pentru ziua nenorocirii.
*Isa. 43.7. Rom. 11.36. **Iov 21.30. Rom. 9.22.
5. Orice inimă trufaşă este o scârbă* înaintea
Domnului;
hotărât**, ea nu va rămâne nepedepsită.
*Cap. 6.17; 8.13. **Cap. 11.21.
6. Prin* dragoste[2] şi adevăr omul ispăşeşte
nelegiuirea,
şi prin temerea** de Domnul se abate
de la rău.
*Dan. 4.27. Luca 11.41. **Cap. 14.16.
7. Când sunt plăcute Domnului căile cuiva,
îi face prieteni chiar şi pe vrăjmaşii lui.

1.Sau: îl învaţă pe om înţelepciunea; 2.Sau: bunătate;

8. Mai* bine puţin, cu dreptate,
decât mari venituri, cu strâmbătate.
*Ps. 37.16. Cap. 15.16.
9. Inima* omului se gândeşte pe ce cale să meargă,
dar** Domnul îi îndreaptă paşii.
*Vers. 1. Cap. 19.21. **Ps. 37.23. Cap. 20.24. Ier. 10.23.
10. Hotărâri dumnezeieşti sunt pe buzele împăratului,
gura lui nu trebuie să facă greşeli când judecă.
11. Cântarul* şi balanţa dreaptă vin de la Domnul,
toate greutăţile de cântărit sunt lucrarea Lui.
*Lev. 19.36. Cap. 11.1.
12. Împăraţilor le este scârbă să facă rău,
căci prin* dreptate se întăreşte un scaun de domnie.
*Cap. 25.5; 29.14.
13. Buzele* neprihănite sunt plăcute împăraţilor,
şi ei iubesc pe cel ce vorbeşte cu dreptate.
*Cap. 14.35; 22.11.
14. Mânia* împăratului este un vestitor al morţii,
dar un om înţelept trebuie s-o potolească.
*Cap. 19.12; 20.2.
15. Seninătatea feţei împăratului este viaţa,
şi bunăvoinţa* lui este ca** o ploaie de primăvară.
*Cap. 19.12. **Iov 29.23. Zah. 10.1.
16. Cu cât mai mult face câştigarea* înţelepciunii decât a aurului!
Cu cât este mai de dorit câştigarea priceperii decât a argintului!
*Cap. 8.11,19.
17. Calea oamenilor fără prihană este să se ferească de rău;
acela îşi păzeşte sufletul, care veghează asupra căii sale.
18. Mândria* merge înaintea pieirii,
şi trufia merge înaintea căderii.
*Cap. 11.2; 17.19; 18.12.
19. Mai bine să fii smerit cu cei smeriţi,
decât să împarţi prada cu cei mândri.
20. Cine cugetă la cuvântul Domnului găseşte binele,
şi cine se încrede* în Domnul este fericit.
*Ps. 2.12; 34.8; 125.1. Isa. 30.18. Ier. 17.7.
21. Cine are o inimă înţeleaptă este numit priceput,
şi dulceaţa buzelor sporeşte învăţătura.
22. Înţelepciunea* este un izvor de viaţă pentru cine o are,
dar pedeapsa nebunilor este nebunia lor.
*Cap. 13.14; 14.27.
23. Cine are o inimă* înţeleaptă îşi arată înţelepciunea când vorbeşte
şi mereu se văd învăţături noi pe buzele lui.
*Ps. 37.30. Mat. 12.34.
24. Cuvintele prietenoase sunt ca un fagure de miere,
dulci pentru suflet şi sănătoase pentru oase.
25. Multe căi* i se par bune omului,
dar la urmă duc la moarte.
*Cap. 14.12.
26. Cine* munceşte, pentru el munceşte,
căci foamea lui îl îndeamnă la lucru.
*Cap. 9.12. Ecl. 6.7.
27. Omul stricat pregăteşte nenorocirea,
şi pe buzele lui este un foc aprins.
28. Omul* capricios[1] stârneşte certuri,
şi bârfitorul** dezbină pe cei mai buni prieteni.
*Cap. 6.14,19; 15.18; 26.21; 29.22. **Cap. 17.9.
29. Omul asupritor amăgeşte* pe aproapele său
şi-l duce pe o cale care nu este bună.
*Cap. 1.10, etc.
30. Cine închide ochii ca să se dedea la gânduri stricate,
cine-şi muşcă buzele, a şi săvârşit răul.
31. Perii* albi sunt o cunună de cinste,
ea se găseşte pe calea neprihănirii.
*Cap. 20.29.
32. Cel* încet la mânie preţuieşte mai mult decât un viteaz,
şi cine este stăpân pe sine preţuieşte mai mult decât cine cucereşte cetăţi.
*Cap. 19.11.
33. Se aruncă sorţul în poala hainei,
dar orice hotărâre vine de la Domnul.

17 1. Mai bine o bucată* de pâine uscată, cu pace,
decât o casă plină de cărnuri, cu ceartă!
*Cap. 15.17.
2. Un slujitor înţelept stăpâneşte peste fiul* care face ruşine
şi va împărţi moştenirea cu fraţii lui.
*Cap. 10.5; 19.26.
3. Tigaia* topitorului lămureşte argintul
şi cuptorul lămureşte aurul;
dar Cel ce încearcă inimile este Domnul.
*Ps. 26.2. Cap. 27.21. Ier. 17.10. Mal. 3.3.
4. Cel rău ascultă cu luare aminte la buze nelegiuite,
şi mincinosul pleacă urechea la limba nimicitoare.

1.Sau: neevlavios;

5. Cine* îşi bate joc de sărac îşi bate joc de Cel ce l-a făcut;
cine se bucură de o nenorocire nu va rămâne nepedepsit.
*Cap. 14.31. **Iov 31.29. Obad. 12.
6. Copiii copiilor sunt cununa* bătrânilor,
şi părinţii sunt slava copiilor lor. -
*Ps. 127.3; 128.3.
7. Cuvintele alese nu se potrivesc în gura unui nebun,
cu cât mai puţin, cuvintele mincinoase în gura unui om de viţă aleasă!
8. Darurile par o* piatră scumpă în ochii celor ce le primesc:
ori încotro se întorc, izbândesc.
*Cap. 18.16; 19.6.
9. Cine* acoperă o greşeală caută dragostea,
dar** cine o pomeneşte mereu în vorbirile lui
dezbină pe prieteni.
*Cap. 10.12. **Cap. 16.28.
10. O mustrare pătrunde mai mult pe omul priceput,
decât o sută de lovituri, pe cel nebun.
11. Cel rău nu caută decât răzvrătirea,
dar un sol fără milă va fi trimis împotriva lui.
12. Mai* bine să întâlneşti o ursoaică jefuită de puii ei
decât un nebun în timpul nebuniei lui.
*Osea 13.8.
13. Celui ce întoarce* rău pentru bine
nu-i va părăsi răul casa.
*Ps. 109.4,5. Ier. 18.20. Rom. 12.17. 1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9.
14. Începutul unei certe este ca revărsarea apelor;
de aceea, curmă* cearta înainte de a se înteţi.
*Cap. 20.3. 1 Tes. 4.11.
15. Cel* ce iartă pe vinovat şi cel ce condamnă pe cel nevinovat
sunt amândoi o scârbă înaintea Domnului. -
*Exod 23.7. Cap. 24.24. Isa. 5.23.
16. La ce slujeşte argintul în mâna nebunului?
Să cumpere înţelepciunea?... Dar* n-are
minte.
*Cap. 21.25,26.
17. Prietenul* adevărat iubeşte oricând,
iar un frate se naşte pentru o nenorocire.
*Rut 1.16. Cap. 18.24.
18. Omul* fără minte bate palma,
se pune chezaş pentru aproapele său.
*Cap. 6.1; 11.15.
19. Cine iubeşte certurile iubeşte păcatul,
şi cine-şi* zideşte poarta prea înaltă îşi caută
pieirea.
*Cap. 16.18.
20. Cel cu inimă prefăcută nu găseşte fericirea,
şi cel cu limba* stricată cade în nenorocire.
*Iac. 3.8.
21. Cine* dă naştere unui nebun va avea întristare,
şi tatăl unui nebun nu poate să se bucure.
*Vers. 25. Cap. 10.1; 19.13.
22. O inimă* veselă este un bun leac, dar un** duh mâhnit usucă oasele.
*Cap. 12.25; 15.13,15. **Ps. 22.15.
23. Cel rău primeşte daruri pe ascuns ca să sucească* şi căile dreptăţii.
*Exod 23.8.
24. Înţelepciunea* este în faţa omului priceput,
dar ochii nebunului o caută la capătul pământului.
*Cap. 14.6. Ecl. 2.14; 8.1.
25. Un fiu nebun aduce necaz* tatălui său
şi amărăciune celei care l-a născut.
*Vers. 21. Cap. 10.1; 15.20; 19.13.
26. Nu este bine să condamni* pe cel neprihănit,
nici să loveşti pe cei de neam ales din pricina neprihănirii lor.
*Vers. 15. Cap. 18.5.
27. Cine* îşi înfrânează vorbele cunoaşte ştiinţa,
şi cine are duhul potolit este un om priceput.
*Iac. 1.19.
28. Chiar* şi un prost ar trece de înţelept, dacă ar tăcea,
şi de priceput, dacă şi-ar ţine gura.
*Iov 13.5.

18 1. Cel ursuz caută ce-i place lui, se supără de orice lucru bun.
2. Nebunului nu-i arde de învăţătură, ci vrea să arate ce ştie el.
3. Când vine cel rău vine şi dispreţul;
şi odată cu ruşinea vine şi batjocura.
4. Cuvintele gurii unui om sunt ca nişte ape* adânci;
izvorul înţelepciunii este ca un şuvoi** care curge întruna.
*Cap. 10.11; 20.5. **Ps. 78.2.
5. Nu* este bine să ai în vedere faţa celui rău,
ca să nedreptăţeşti pe cel neprihănit
la judecată.
*Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Cap. 24.23; 28.21.
6. Vorbele nebunului aduc ceartă,
şi gura lui atrage lovituri. -
7. Gura* nebunului îi aduce pieirea,
şi buzele îi sunt o cursă pentru suflet.
*Cap. 10.14; 12.13; 13.3. Ecl. 10.12.

8. Cuvintele* bârfitorului sunt ca prăjiturile:
alunecă până în fundul măruntaielor.
*Cap. 12.18; 26.22.
9. Cine se leneveşte în lucrul lui este frate* cu
cel ce nimiceşte.
*Cap. 28.24.
10. Numele Domnului este un turn* tare;
cel neprihănit fuge în el şi stă la adăpost.
*2 Sam. 22.3,51. Ps. 18.2; 27.1; 61.3,4; 91.2; 144.2.
11. Averea* este o cetate întărită pentru cel
bogat;
în închipuirea lui, ea este un zid înalt.
*Cap. 10.15.
12. Înainte* de pieire, inima omului se îngâm-
fă,
dar smerenia merge înaintea slavei.
*Cap. 11.2; 15.33; 16.18.
13. Cine răspunde fără* să fi ascultat face o
prostie şi îşi atrage ruşinea.
*Ioan 7.51.
14. Duhul omului îl sprijineşte la boală;
dar, duhul doborât de întristare, cine-l
va ridica?
15. O inimă pricepută dobândeşte cunoaşterea,
şi urechea celor înţelepţi o caută.
16. Darurile* unui om îi fac loc
şi-i deschid intrarea înaintea celor mari.
*Gen. 32.20. 1 Sam. 25.27. Cap. 17.8; 21.14.
17. Cel care vorbeşte întâi în pricina lui pare
că are dreptate,
dar vine celălalt şi-l ia la cercetare.
18. Sorţul pune capăt neînţelegerilor şi hotă-
răşte între cei puternici.
19. Fraţii nedreptăţiţi sunt mai greu de câştigat
decât o cetate întărită,
şi certurile lor sunt tot aşa de greu de înlăturat
ca zăvoarele unei case împărăteşti.
20. Din* rodul gurii lui îşi satură omul trupul,
din venitul buzelor lui se satură.
*Cap. 12.14; 13.2.
21. Moartea* şi viaţa sunt în puterea limbii;
oricine o iubeşte îi va mânca roadele.
*Mat. 12.37.
22. Cine* găseşte o nevastă bună găseşte feri-
cirea;
este un har pe care-l primeşte de la Domnul.
*Cap. 19.14; 31.10.
23. Săracul vorbeşte rugându-se, dar bogatul
răspunde cu* asprime.
*Iac. 2.3.
24. Cine îşi face mulţi prieteni îi face spre ne-
norocirea lui,
dar* este un prieten care ţine la tine mai mult
decât un frate.
*Cap. 17.17.

19
1. Mai mult preţuieşte* săracul care
umblă în neprihănirea lui
decât un bogat cu buze stricate şi nebun.
*Cap. 28.6.
2. Lipsa cunoaşterii de sine este o pagubă pen-
tru cineva,
şi cine se pripeşte păcătuieşte.
3. Nebunia omului îi suceşte calea,
şi apoi cârteşte împotriva Domnului cu inima*
lui.
*Ps. 37.7.
4. Bogăţia* aduce un mare număr de prieteni,
dar săracul este părăsit de prietenul[1] lui.
*Cap. 14.20
5. Martorul* mincinos nu rămâne nepedepsit,
şi cel ce spune minciuni nu va scăpa.
*Exod 23.1. Deut. 19.16,19. Vers. 9. Cap. 6.19; 21.28.
6. Mulţi* se dau bine pe lângă un om de
seamă,
şi toţi** sunt prieteni cu cel ce dă daruri.
*Cap. 29.26. **Cap. 17.8; 18.16; 21.14.
7. Toţi* fraţii săracului îl urăsc;
cu cât mai mult se** depărtează prietenii lui
de el!
El se îndreaptă spre ei cu vorbe rugătoare, dar
ei se fac nevăzuţi.
*Cap. 14.20. **Ps. 38.11.
8. Cine capătă înţelepciune îşi iubeşte sufletul;
cine păstrează priceperea va găsi* binele.
*Cap. 16.20.
9. Martorul* mincinos nu rămâne nepedepsit,
şi cel ce spune minciuni va pieri.
*Vers. 5.
10. Unui nebun nu-i stă bine să trăiască în des-
fătări,
cu atât mai puţin unui rob* să stăpânească
peste voievozi.
*Cap. 30.22. Ecl. 10.6,7.
11. Înţelepciunea* face pe om răbdător,
şi** este o cinste pentru el să uite greşelile.
*Cap. 14.29. Iac. 1.19. **Cap. 16.32.
12. Mânia împăratului este ca* răcnetul unui
leu,
şi bunăvoinţa lui este ca roua pe iarbă.
*Cap. 16.14,15; 20.2; 28.15. **Osea 14.5.
13. Un fiu* nebun este o nenorocire pentru
tatăl său,

1.Sau: aproapele;

şi** o nevastă certăreaţă este ca o streaşină de pe care picură întruna.

*Cap. 10.1; 15.20; 17.21,25. **Cap. 21.9,19; 27.15.

14. Casa* şi averea le moştenim de la părinţi,
dar o** nevastă înţeleaptă este un dar de la
Domnul.

*1 Cor. 12.14. **Cap. 18.22.

15. Lenea* te cufundă într-un somn adânc,
şi sufletul molatic suferă** de foame.

*Cap. 6.9. **Cap. 10.4; 20.13; 23.21.

16. Cine* păzeşte porunca îşi păzeşte sufletul;
cine nu veghează asupra căii sale va muri.

*Luca 10.28; 11.28.

17. Cine* are milă de sărac împrumută pe Domnul,
şi El îi va răsplăti binefacerea.

*Cap. 28.27. Ecl. 11.1. Mat. 10.42; 25.40. 2 Cor. 9.6-8. Evr. 6.10.

18. Pedepseşte-ţi* fiul cât încă mai este nădejde,
dar nu dori să-l omori.

*Cap. 13.24; 23.13; 29.17.

19. Cel pe care-l apucă mânia trebuie să-şi ia pedeapsa;
căci, dacă-l scoţi din ea, va trebui să mai faci o dată lucrul acesta.

20. Ascultă sfaturile şi primeşte învăţătura,
ca să* fii înţelept pe viitor!

*Ps. 37.37.

21. Omul face multe* planuri în inima lui,
dar hotărârea Domnului, aceea se împlineşte.

*Iov 23.13. Ps. 33.10,11. Cap. 16.1,9. Isa. 14.26,27; 46.10. Fapt. 5.39. Evr. 6.17.

22. Ceea ce face farmecul unui om este bunătatea lui;
şi mai mult preţuieşte un sărac decât un mincinos.

23. Frica* de Domnul duce la viaţă,
şi cel ce o are petrece noaptea liniştit[1],
fără să fie cercetat de nenorocire.

*1 Tim. 4.8.

24. Leneşul* îşi bagă mâna în farfurie,
şi n-o duce înapoi la gură.

*Cap. 15.19; 26.13,15.

25. Loveşte* pe batjocoritor şi prostul se** va face înţelept;
Mustră † pe omul priceput şi îşi va lărgi cunoaşterea.

*Cap. 21.11. **Deut. 13.11. † Cap. 9.8.

26. Cine jefuieşte pe tatăl său şi izgoneşte pe mama sa
este un fiu* care aduce ruşine şi ocară.

*Cap. 17.2.

27. Încetează, fiule, să mai asculţi învăţătura,
dacă ea te îndepărtează de cunoştinţele înţelepte.

28. Un martor rău îşi bate joc de dreptate,
şi gura* celor răi înghite nelegiuirea.

*Iov 15.16; 20.12,13; 34.7.

29. Pedepsele sunt pregătite pentru batjocoritori,
şi loviturile* pentru spinările nebunilor.

*Cap. 10.13; 26.3.

20 1. Vinul este* batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase;
oricine se îmbată cu ele nu este înţelept.

*Gen. 9.21. Cap. 23.29,30. Isa. 28.7. Osea 4.11.

2. Frica pe care o insuflă împăratul este ca* răcnetul unui leu;
cine îl supără păcătuieşte** împotriva lui însuşi.

*Cap. 16.14; 19.12. **Cap. 8.36.

3. Este o cinste* pentru om să se ferească de ceartă,
dar orice nebun se lasă stăpânit de ea.

*Cap. 17.14.

4. Toamna*, leneşul nu ară;
la secerat, ar vrea să strângă roade, dar** nu
este nimic!

*Cap. 10.4; 19.24. **Cap. 19.15.

5. Sfaturile în inima omului sunt ca* nişte ape adânci,
dar omul priceput ştie să scoată din ele.

*Cap. 18.4.

6. Mulţi* oameni îşi trâmbiţează bunătatea,
dar cine poate găsi un om** credincios?

*Cap. 25.14. Mat. 6.2. Luca 18.11. **Ps. 12.1. Luca 18.8.

7. Cel neprihănit umblă în* neprihănirea lui;
ferice** de copiii lui după el!

*2 Cor. 1.12. **Ps. 37.26; 112.2.

8. Împăratul* care stă pe scaunul de domnie al dreptăţii
risipeşte orice rău cu privirea lui.

*Vers. 26.

9. Cine* poate zice: „Mi-am curăţit inima,
sunt curat de păcatul meu”?

*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Iov 14.4. Ps. 51.5. Ecl. 7.20. 1 Cor. 4.4. 1 Ioan 1.8.

10. Două feluri de greutăţi* şi două feluri de măsuri
sunt o scârbă înaintea Domnului.

*Deut. 25.13, etc. Vers. 23. Cap. 11.1; 16.11. Mica 6.10,11.

11. Chiar un copil lasă să se vadă* din faptele lui,
dacă purtarea lui este curată şi dreaptă.

*Mat. 7.16.

12. Urechea care aude* şi ochiul care vede,

1.Sau: satisfăcut;

şi pe una şi pe cealaltă Domnul le-a făcut.
*Exod 4.11. Ps. 94.9.
13. Nu* iubi somnul, căci vei ajunge sărac;
deschide ochii şi te vei sătura de pâine.
*Cap. 6.9; 12.11; 19.15. Rom. 12.11.
14. „Rău! Rău!”, zice cumpărătorul,
şi, plecând, se felicită.
15. Există aur şi sunt multe mărgăritare,
dar buzele înţelepte sunt un giuvaier* preţios.
*Iov 28.12,16-19. Cap. 3.15; 8.11.
16. Ia-i* haina, căci s-a pus chezaş pentru altul;
şi ţine-l gaj pentru alţii. *Cap. 22.26,27; 27.13.
17. Pâinea minciunii este dulce* omului,
dar mai pe urmă gura îi este plină de pietriş.
*Cap. 9.17.
18. Planurile se pun la cale prin* sfat!
Fă** războiul cu chibzuinţă!
*Cap. 15.22; 24.6. **Luca 14.31.
19. Cine* umblă cu bârfeli dă pe faţă lucrurile ascunse;
şi cu cel ce nu-şi poate ţine gura** să nu te amesteci.
*Cap. 11.13. **Rom. 16.18.
20. Dacă cineva* blestemă pe tatăl său şi pe mama sa,
i se va stinge lumina** în mijlocul întunericului.
*Exod 21.17. Lev. 20.9. Mat. 15.4. **Iov 18.5,6. Cap. 24.20.
21. O moştenire* repede câştigată la început
nu va fi binecuvântată la** sfârşit.
*Cap. 28.20. **Hab. 2.6.
22. Nu* zice: „Îi voi întoarce eu răul!”
Nădăjduieşte** în Domnul şi El te va ajuta.
*Deut. 32.35. Cap. 17.13; 24.29. Rom. 12.17,19. 1 Tes. 5,15. 1 Pet. 3.9. **2 Sam. 16.12.
23. Domnul urăşte* două feluri de greutăţi,
şi cântarul mincinos nu este un lucru bun.
*Vers. 10.
24. Domnul* îndreaptă paşii omului, dar ce înţelege omul din calea sa?
*Ps. 37.23. Cap. 16.9. Ier. 10.23.
25. Este o cursă pentru om să facă în pripă o făgăduinţă sfântă,
şi abia după* ce a făcut promisiunea
să se gândească.
*Ecl. 5.4,5.
26. Un împărat* înţelept vântură pe cei răi
şi trece cu roata peste ei.
*Ps. 101.5, etc. Vers. 8.
27. Duhul omului este o lumină* a Domnului,
care cercetează toate adâncurile fiinţei.
*1 Cor. 2.11.
28. Bunătatea* şi adevărul păzesc pe împărat,
şi el îşi întăreşte scaunul de domnie prin bunătate. *Ps. 101.1. Cap. 29.14.
29. Slava tinerilor este puterea lor,
dar podoaba* bătrânilor sunt perii albi.
*Cap. 16.31.
30. Vânătăile până la rană curăţă răul şi bătăile ating adâncul fiinţei.

21 1. Inima împăratului este ca un râu de apă în mâna Domnului,
pe care îl îndreaptă încotro vrea.
2. Omul* socoteşte că toate căile lui sunt drepte,
dar** Cel ce cercetează inimile este Domnul.
*Cap. 16.2. **Cap. 24.12. Luca 16.15.
3. A* face[1] dreptate şi judecată
este mai plăcut Domnului decât jertfele.
*1 Sam. 15.22. Ps. 50.8. Cap. 15.8. Isa. 1.11, etc. Osea 6.6. Mica 6.7,8.
4. Privirile* trufaşe şi inima îngâmfată,
aceste trăsături ale celor răi, nu sunt decât păcat. *Cap. 6.17.
5. Planurile* omului harnic nu duc decât la belşug,
dar cel ce lucrează cu grabă n-ajunge decât la lipsă. *Cap. 10.4; 13.4.
6. Comorile câştigate* cu o limbă mincinoasă
sunt o deşertăciune care fuge,
şi ele duc la moarte.
*Cap. 10.2; 13.11; 20.21.2 Pet. 2.3.
7. Pustiirea îi mătură pe cei răi,
pentru că nu vor să facă ce este drept.
8. Cel vinovat merge pe căi sucite, dar cel nevinovat face ce este bine.
9. Mai* bine să locuieşti într-un colţ
pe acoperiş
decât cu o nevastă certăreaţă într-o casă mare[2].
*Vers. 19. Cap. 19.13; 25.24; 27.15.
10. Sufletul* celui rău doreşte răul,
semenul său n-are nici o trecere înaintea lui.
*Iac. 4.5.
11. Când* este pedepsit batjocoritorul, prostul se face înţelept,
şi, când se dă învăţătură celui înţelept, el primeşte cunoştinţă.
*Cap. 19.25.
12. Cel neprihănit* se uită la casa celui rău
şi vede ce repede sunt aruncaţi cei răi
în nenorocire.
*Mat. 7.2; 18.30, etc. Iac. 2.13.
13. Cine îşi astupă urechea la strigătul săracului,

1.Sau: a practica; 2.Sau: o casă în comun;

nici el nu va primi răspuns când va striga.
14. Un dar* făcut în taină potoleşte mânia,
şi un cadou dat pe ascuns potoleşte cea mai puternică mânie.

*Cap. 17.8,23; 18.16.

15. Este o bucurie pentru cel neprihănit să facă ce este bine,
dar* pentru cei ce fac răul este o groază.

*Cap. 10.29.

16. Omul care se abate de la calea înţelepciunii
va sfârşi în adunarea celor morţi.
17. Cine iubeşte petrecerile va duce lipsă,
şi cine iubeşte vinul şi untdelemnul nu se îmbogăţeşte.
18. Cel rău slujeşte ca preţ de răscumpărare* pentru cel neprihănit,
şi cel stricat, pentru oamenii fără prihană.

*Cap. 11.8. Isa. 43.3,4.

19. Mai* bine să locuieşti într-un pământ pustiu
decât cu o nevastă certăreaţă[1] şi supărăcioasă.

*Vers. 9.

20. Comori* de preţ şi untdelemn sunt în locuinţa celui înţelept,
dar omul fără minte le risipeşte.

*Ps. 112.3. Mat. 25.3,4.

21. Cine* urmăreşte neprihănirea şi bunătatea
găseşte viaţă, neprihănire şi slavă.

*Cap. 15.9. Mat. 5.6.

22. Înţeleptul cucereşte cetatea* vitejilor
şi doboară puterea în care se încredeau.

*Ecl. 9.14, etc.

23. Cine* îşi păzeşte gura şi limba
îşi scuteşte sufletul de multe necazuri.

*Cap. 12.13; 13.3; 18.21. Iac. 3.2.

24. Cel mândru şi trufaş se cheamă batjocoritor;
el lucrează cu aprinderea îngâmfării.
25. Poftele leneşului* îl omoară,
pentru că nu vrea să lucreze
cu mâinile.

*Cap. 13.4.

26. Toată ziua o duce numai în pofte;
dar cel* neprihănit dă fără reţinere.

*Ps. 37.26; 112.9.

27. Jertfa* celor răi este o scârbă înaintea Domnului,
cu cât mai mult când o aduc cu gânduri nelegiuite.

*Ps. 50.9. Cap. 15.8. Isa. 66.3. Ier. 6.20. Amos 5.22.

28. Martorul* mincinos va pieri,
dar omul care ascultă bine va vorbi totdeauna cu folos.

*Cap. 19.5,9.

1.Sau: cicălitoare;

29. Cel rău îşi împietreşte faţa[1],
dar omul fără prihană îşi îndreaptă calea.
30. Nici* înţelepciunea, nici priceperea,
nici sfatul n-ajută împotriva Domnului.

*Isa. 8.9,10. Ier. 9.23. Fapt. 5.39.

31. Calul* este pregătit pentru ziua bătăliei,
dar biruinţa** este a Domnului.

*Ps. 20.7; 33.17. Isa. 31.1. **Ps. 3.8.

22 1. Un nume* bun este mai de dorit decât mari bogăţii,
şi a fi iubit preţuieşte mai mult decât argintul şi aurul.

Ecl. 7.1.

2. Bogatul* şi săracul se întâlnesc;
Domnul** i-a făcut şi pe unul şi pe altul.

*Cap. 29.13. 1 Cor. 12.21. **Iov 31.15. Cap. 14.31.

3. Omul* chibzuit vede nenorocirea, şi se ascunde,
dar cei proşti merg înainte, şi sunt pedepsiţi.

*Cap. 14.16; 27.12.

4. Răsplata* smereniei, a fricii de Domnul,
este bogăţia, slava şi viaţa.

*Ps. 112.3. Mat. 6.33.

5. Spini* şi curse sunt pe calea omului stricat;
cel** ce-şi păzeşte sufletul se depărtează de ele.

*Cap. 15.19. **1 Ioan5.18.

6. Învaţă* pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze,
şi, când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.

*Efes. 6.4. 2 Tim. 3.15.

7. Bogatul* stăpâneşte peste cei săraci,
şi cel ce ia cu împrumut este robul celui ce-i dă cu împrumut.

*Iac. 2.6.

8. Cine* seamănă nelegiuire, nelegiuire va secera,
şi nuiaua mâniei lui va avea un sfârşit.

*Iov 4.8. Osea 10.13.

9. Omul milostiv* va fi binecuvântat,
pentru că dă săracului din pâinea lui.

*2 Cor. 9.6.

10. Izgoneşte* pe batjocoritor şi cearta se va sfârşi,
neînţelegerile şi ocările vor înceta.

*Gen. 21.9,10. Ps. 101.5.

11. Cine* iubeşte curăţia inimii
şi are bunăvoinţa pe buze este prieten cu împăratul.

*Ps. 101.6. Cap. 16.13.

12. Ochii Domnului păzesc pe cel ce are ştiinţă,
dar înfruntă cuvintele celui viclean.
13. Leneşul* zice: „Afară este un leu,
care m-ar putea ucide pe stradă!”

*Cap. 26.13.

1.Sau: îşi îngroaşă obrazul;

14. Gura* desfrânatelor este o groapă adâncă;
pe cine vrea să-l pedepsească Domnul,
acela** cade în ea.

*Cap. 2.16; 5.3; 7.5; 23.27. **Ecl. 7.26.

15. Nebunia este lipită de inima copilului,
dar nuiaua* disciplinării o va dezlipi de el.

*Cap. 13.24; 19.18; 23.13,14; 29.15,17.

16. Cine asupreşte pe sărac, o face ca să-şi mărească avuţia;
cine dă celui bogat, sigur va duce lipsă.
17. Pleacă-ţi urechea şi ascultă cuvintele înţelepţilor,
şi pune la inimă învăţătura mea.
18. Căci este bine să le păstrezi înăuntrul tău
şi să-ţi fie toate deodată pe buze.
19. Pentru ca să-ţi pui încrederea în Domnul,
vreau să te învăţ eu astăzi, da, pe tine.
20. N-am aşternut eu oare în scris pentru tine sfaturi* şi cugetări,

*Cap. 8.6.

21. ca* să te învăţ lucruri temeinice, cuvinte adevărate,
ca** să răspunzi cu vorbe adevărate celui ce te trimite?

*Luca 1.3,4. **1 Pet. 3.15.

22. Nu* despuia pe sărac, pentru că este sărac,
şi nu asupri** pe nenorocitul care stă la poartă!

*Exod 23.6. Iov 31.16,21. **Zah. 7.10. Mal. 3.5.

23. Căci* Domnul le va apăra pricina lor
şi va pedepsi sufletul celor ce-i despoaie.

*1 Sam. 24.12; 25.39. Ps. 12.5; 35.1,10; 68.5; 140.12. Cap. 23.11. Ier. 51.36.

24. Nu te împrieteni cu omul mânios
şi nu te însoţi cu omul iute la mânie,
25. ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui,
şi să-ţi ajungă o cursă pentru suflet.
26. Nu* fi printre cei ce depun garanţii,
printre cei ce dau gaj pentru datorii.

*Cap. 6.1; 11.15.

27. Căci, dacă n-ai cu ce să plăteşti,
pentru ce ai vrea să ţi* se ia patul de sub tine?

*Cap.20.16.

28. Nu* muta hotarul cel vechi,
pe care l-au aşezat părinţii tăi.

*Deut. 19.14; 27.17. Cap. 23.10.

29. Dacă vezi un om iscusit în
lucrul lui, acela poate sta lângă împăraţi,
nu lângă oamenii de rând.

23 1. Dacă stai la masă la unul din cei mari,
ia seama ce ai înainte:
2. pune-ţi un cuţit în gât,
dacă eşti prea lacom.
3. Nu pofti mâncărurile lui alese,
căci sunt o hrană înşelătoare.
4. Nu* te chinui ca să te îmbogăţeşti,
nu-ţi pune** priceperea[1] în aceasta.

*Cap. 28.20. 1 Tim. 6.9,10. **Cap. 3.5. Rom. 12.16.

5. Abia ţi-ai aruncat ochii spre ea şi nu mai este;
căci bogăţia îşi face aripi
şi îşi ia zborul spre ceruri, ca vulturul.
6. Nu* mânca pâinea celui** invidios
şi nu pofti mâncărurile lui alese,

*Ps. 141.4. **Deut. 15.9.

7. căci omul este ceea ce gândeşte în sufletul său,
„Mănâncă şi bea”, îţi* va zice el,
dar inima lui nu este cu tine.

*Ps. 12.2.

8. Bucata pe care ai mâncat-o, o vei vărsa
şi cuvintele plăcute sunt pierdute.
9. Nu vorbi la* urechea celui nebun,
căci el nesocoteşte cuvintele tale înţelepte.

*Cap. 9.8. Mat. 7.6.

10. Nu* muta hotarul vechi
şi nu intra în ogorul orfanilor,

*Deut. 19.14; 27.17. Cap. 22.28.

11. căci* Răzbunătorul lor este puternic;
El le va apăra pricina împotriva ta.

*Iov 31.21. Cap. 22.23.

12. Deschide-ţi inima la învăţătură,
şi urechile la cuvintele ştiinţei.
13. Nu* cruţa copilul de mustrare,
căci dacă-l vei lovi cu nuiaua, nu va muri.

*Cap. 13.24; 19.18; 22.15; 29.15,17.

14. Lovindu-l cu nuiaua,
îi* scoţi sufletul din Locuinţa morţilor.

*1 Cor. 5.5.

15. Fiule, dacă-ţi* va fi inima înţeleaptă,
inima mea se va bucura,

*Vers. 24,25. Cap. 29.3.

16. şi lăuntrul meu se va veseli,
când buzele tale vor spune ce este drept.
17. Să nu-i invidieze inima* pe cei păcătoşi,
ci** să aibă totdeauna frică de Domnul;

*Ps. 37.1; 73.3. Cap. 3.31; 24.1. **Cap. 28.14.

18. căci* este o răsplată,
şi nu ţi se va tăia nădejdea.

*Ps. 37.37. Cap. 24. Luca 16.25

19. Ascultă, fiule, şi fii înţelept;
îndreaptă-ţi* inima pe calea cea dreaptă.

1.Sau: iscusinţa;

*Cap. 4.23.
20. Nu* fi printre cei ce beau vin,
nici printre cei ce se îmbuibă cu carne.
*Isa. 5.22. Mat. 24.49. Luca 21.34. Rom. 13.13. Efes. 5.18.
21. Căci beţivul şi cel ce se dedă la îmbuibare sărăcesc,
şi aţipirea te face să porţi* zdrenţe.
*Cap. 19.15.
22. Ascultă* pe tatăl tău care te-a născut
şi nu nesocoti pe mama ta, când a îmbătrânit.
*Cap. 1.8; 30.17. Efes. 6.1,2.
23. Cumpără* adevărul şi nu-l vinde,
înţelepciunea, învăţătura şi priceperea.
*Cap. 4.5,7. Mat. 13.44.
24. Tatăl* celui neprihănit se veseleşte,
şi cel ce dă naştere unui înţelept se bucură.
*Vers. 15. Cap. 10.1; 15.20.
25. Să se bucure tatăl tău şi mama ta,
să se veselească cea care te-a născut.
26. Fiule, dă-Mi inima ta,
şi să găsească plăcere ochii tăi în căile Mele.
27. Căci* femeia desfrânată este o groapă adâncă,
şi străina o fântână strâmtă.
*Cap. 22.14.
28. Ea* pândeşte ca un hoţ
şi măreşte între oameni numărul celor stricaţi.
*Cap. 7.12. Ecl. 7.26.
29. Ale* cui sunt vaietele? Ale cui sunt oftările? Ale cui sunt neînţelegerile?
Ale cui sunt plângerile? Ale cui sunt rănile fără pricină? Ai cui sunt ochii** roşii?
*Isa. 5.11,22. **Gen. 49.12.
30. Ale celor ce* întârzie la vin
şi se duc să golească paharul cu vin amestecat. *Cap. 20.1. Efes. 5.18.
31. Nu te uita la vin*, când curge roşu
şi face mărgăritare în pahar,
el alunecă uşor;
*Ps. 75.8. Cap. 9.2.
32. dar pe urmă ca un şarpe muşcă şi înţeapă ca o viperă.
33. Ochii ţi se vor uita după femeile altora,
şi inima ta va vorbi prostii.
34. Vei fi ca un om culcat în mijlocul mării,
ca un om culcat pe vârful unui catarg.
35. „M-a lovit*... dar nu mă doare!...
M-a bătut... dar nu** simt nimic!
Când † mă voi trezi? Mai vreau vin!”
*Cap. 27.22. Ier. 5.3. **Efes. 4.19. † Deut. 29.19. Isa. 56.12.

24 1. Nu-i invidia* pe oamenii cei răi şi nu** dori să fii cu ei;
*Ps. 37.1, etc.; 73.3. Vers. 19. Cap. 3.31; 23.17. **Cap. 1.15.
2. căci* inima lor se gândeşte la prăpăd,
şi buzele lor vorbesc nelegiuiri. *Ps. 10.7.
3. Prin înţelepciune se înalţă o casă,
şi prin pricepere se întăreşte;
4. prin ştiinţă se umplu cămările ei
de toate bunătăţile de preţ şi plăcute.
5. Un om* înţelept este plin de putere,
şi cel priceput îşi oţeleşte vlaga.
*Cap. 21.22. Ecl. 9.16.
6. Căci* prin măsuri chibzuite câştigi bătălia,
şi prin marele număr al sfetnicilor ai biruinţa.
*Cap. 11.14; 15.22; 20.18. Luca 14.31.
7. Înţelepciunea este prea* înaltă pentru cel nebun:
el nu va deschide gura la judecată[1].
*Ps. 10.5. Cap. 14.6.
8. Cine se* gândeşte să facă rău
este renumit ca răufăcător.
*Rom. 1.30.
9. Gândul celui nebun nu este decât păcat,
şi batjocoritorul este o scârbă pentru oameni.
10. Dacă slăbeşti în ziua necazului,
mică îţi este puterea.
11. Izbăveşte-i* pe cei târâţi la moarte
şi scapă-i pe cei ce sunt aproape să fie înjunghiaţi.
*Ps. 82.4. Isa. 58.6,7. 1 Ioan 3.16.
12. Dacă zici: „Ah! N-am ştiut!”...
Crezi că nu vede Cel ce* cântăreşte inimile
şi Cel ce veghează asupra sufletului tău?
Şi nu va răsplăti El fiecăruia după** faptele lui?
*Cap. 21.2. **Iov 34.11. Ps. 62.12. Ier. 32.19. Rom. 2.6. Apoc. 2.23; 22.12.
13. Fiule, mănâncă* miere, căci este bună,
şi fagurele de miere este dulce pentru cerul gurii tale. *Cânt. 5.1.
14. Tot* aşa, şi înţelepciunea este bună pentru sufletul tău;
dacă o vei găsi, ai un viitor**
şi nu ţi se va tăia nădejdea.
*Ps. 119.10,103. **Cap. 23.18.
15. Nu* întinde curse, nelegiuitule, la locuinţa celui neprihănit
şi nu-i tulbura odihna. *Ps. 10.9,10.
16. Căci* cel neprihănit de şapte ori cade
şi se ridică,

1.Sau: la poarta cetăţii (n.n. locul unde se făcea judecata);

dar** cei răi se prăbuşesc în nenorocire.

*Iov 5.19. Ps. 34.19; 37.24. Mica 7.8. **Est. 7.10. Amos 5.2; 8.14. Apoc 18.21.

17. Nu* te bucura de căderea vrăjmaşului tău
şi să nu ţi se veselească inima când se
poticneşte el,

*Iov 31.29. Ps. 35.15,19. Cap. 17.5. Obad. 12.

18. ca nu cumva Domnul să vadă, să
nu-I placă,
şi să-Şi întoarcă mânia de la el.
19. Nu* te mânia din pricina celor ce fac rău
şi nu-i invidia pe cei răi!

*Ps. 37.1; 73.3. Vers. 1. Cap. 23.17.

20. Căci* cel ce face răul n-are nici un viitor,
şi lumina** celor răi se stinge.

*Ps. 11.6. **Iov 18.5,6; 21.17. Cap. 13.9; 20.20.

21. Fiule, teme-te* de Domnul şi de împăratul;
şi să nu te amesteci cu cei ce fac tulburări!

*Rom. 13.7. 1 Pet. 2.17.

22. Căci deodată le va veni pieirea,
şi cine poate şti sfârşitul amândurora!
23. Iată ce mai spun înţelepţii:
„Nu* este bine să ai în vedere faţa oamenilor
în judecăţi."

*Lev. 19.15. Deut. 1.17; 16.19. Cap. 18.5; 28.21. Ioan 7.24.

24. Pe cine* zice celui rău: „Tu eşti drept!",
îl blestemă popoarele şi-l urăsc neamurile.

*Cap. 17.15. Isa. 5.23.

25. Dar celor ce judecă drept le merge bine,
şi o mare binecuvântare vine peste ei.
26. Un răspuns bun este
ca un sărut pe buze.
27. Vezi-ţi* întâi de treburi afară,
îngrijeşte-te de lucrul câmpului,
şi apoi apucă-te să-ţi zideşti casa.

*1 Împ. 5.17,18. Luca 14.28.

28. Nu* acuza fără temei pe aproapele tău;
ori ai vrea să înşeli cu buzele tale?

*Efes. 4.25.

29. Nu* zice: „Cum mi-a făcut el aşa am să-i
fac şi eu,
îi voi răsplăti după faptele lui!"

*Cap. 20.22. Mat. 5.39,44. Rom. 12.17,19.

30. Am trecut pe lângă ogorul unui leneş
şi pe lângă via unui om fără minte.
31. Şi era* numai spini,
acoperit de mărăcini,
şi zidul de piatră era prăbuşit.

*Gen. 3.18.

32. M-am uitat bine şi cu luare aminte,
şi am tras învăţătură din ce am văzut.
33. „Să mai dorm puţin*, să mai aţipesc puţin,
să mai încrucişez mâinile puţin ca să mă
odihnesc!"...

*Cap. 6.9, etc.

34. Şi sărăcia vine peste tine pe neaşteptate
ca un hoţ, şi lipsa, ca un om înarmat.

25 1. Iată încă* vreo câteva din pildele lui
Solomon, strânse de oamenii lui Eze-
chia, împăratul lui Iuda.

*1 Împ. 4.32.

2. Slava* lui Dumnezeu stă în ascunderea
lucrurilor,
dar slava împăraţilor stă în
cercetarea** lucrurilor.

*Deut. 29.29. Rom. 11.33. **Iov 29.16.

3. Înălţimea cerurilor, adâncimea pământului
şi inima împăraţilor sunt nepătrunse.
4. Scoate* zgura din argint,
şi argintarul va face din el un vas ales.

*2 Tim. 2.21.

5. Scoate-l* şi pe cel rău dinaintea împăratu-
lui,
şi scaunul lui de domnie** se va întări prin
neprihănire.

*Cap. 20.8. **Cap. 16.12; 29.14.

6. Nu te făli înaintea împăratului
şi nu lua locul celor mari;
7. căci* este mai bine să ţi se zică:
„Suie-te mai sus!"
decât să fii pus mai jos înaintea voievodului
pe care ţi-l văd ochii.

*Luca 14.8-10.

8. Nu* te grăbi să te iei la ceartă,
ca nu cumva la urmă să nu ştii
ce să faci,
când aproapele tău te va face de ruşine.

*Cap. 17.14. Mat. 5.25.

9. Apără-ţi* pricina împotriva aproapelui tău,
dar nu da pe faţă taina altuia,

*Mat. 5.25; 18.15.

10. ca nu cumva, aflând-o cineva, să te umple
de ruşine
şi să-ţi iasă nume rău care să nu se mai
şteargă.
11. Un cuvânt spus la vremea potrivită
este ca nişte mere* de aur într-un coşuleţ
de[1] argint.

*Cap. 15.23. Isa. 50.4.

12. Ca un cercel de aur şi o podoabă
de aur curat,
aşa este înţeleptul care mustră, pentru
o ureche ascultătoare[2].

1.Sau: montură de, sau, încrustate în;

2.Sau: atentă, sensibilă;

13. Ca* răcoarea zăpezii pe vremea secerişului
aşa este un sol credincios pentru cel ce-l
trimite;
el înviorează sufletul stăpânului său.

*Cap. 13.17.

14. Ca norii* şi vântul fără ploaie
aşa este un om care** se laudă pe
nedrept cu dărnicia lui.

*Iuda 12. **Cap. 20.6.

15. Prin* îndelungă-răbdare se înduplecă un
voievod,
şi o limbă dulce poate zdrobi oase.

*Gen. 32.4, etc. 1 Sam. 25.24, etc. Cap. 15.1; 16.14.

16. Dacă* dai peste miere, nu mânca decât atât
cât îţi ajunge,
ca să nu ţi se scârbească şi s-o verşi din gură.

*Vers. 21.

17. Calcă rar în casa aproapelui tău,
ca să nu se sature de tine şi să te urască.
18. Ca un buzdugan, ca o sabie şi ca o săgeată
ascuţită,
aşa este un om care* face o mărturisire mincinoasă împotriva aproapelui său.

*Ps. 57.4; 120.3,4. Cap. 12.18.

19. Ca un dinte stricat şi ca un picior care
şchiopătează,
aşa este încrederea într-un necredincios în
ziua necazului.
20. Ca unul care îşi scoate haina pe vreme rece
sau varsă oţet pe sodă,
aşa este cel care cântă cântece unei inimi în
necaz.
21. Dacă* este flămând vrăjmaşul tău, dă-i
pâine să mănânce,
dacă-i este sete, dă-i apă să bea.

*Dan. 6.18. Rom. 12.15.

22. Căci*, făcând aşa, aduni cărbuni aprinşi pe
capul lui,
şi** Domnul îţi va răsplăti.

*Exod 23.4,5. Mat. 5.44. Rom. 12.20. **2 Sam. 16.12.

23. Vântul* de miazănoapte aduce ploaia,
şi limba** bârfitoare aduce o faţă mâhnită.

*Iov 37.22. **Ps. 101.5.

24. Mai* bine să locuieşti într-un colţ pe
acoperiş
decât să locuieşti într-o casă mare[1] cu o
nevastă certăreaţă.

*Cap. 19.13; 21.9,19.

25. Ca apa proaspătă pentru un om însetat,
aşa este o veste bună venită dintr-o ţară
depărtată.
26. Ca o fântână tulbure şi ca un izvor stricat,
aşa este cel neprihănit care se clatină înaintea
celui rău.

1.Sau: mai multe locuinţe în aceeaşi curte;

27. Nu* este bine să mănânci multă miere;
tot aşa nu este o cinste să** alergi după
propria ta slavă.

*Vers. 16. **Cap. 27.2.

28. Omul care* nu este stăpân pe sine
este ca o cetate surpată şi fără ziduri.

*Cap. 16.32.

26
1. Cum nu se potrivesc zăpada vara,
şi* ploaia, în timpul secerişului,
aşa nu se potriveşte slava pentru un nebun.

*1 Sam. 12.17.

2. Cum sare vrabia încoace şi încolo şi cum
zboară rândunica,
aşa nu nimereşte blestemul* neîntemeiat.

*Num. 23.8. Deut. 23.5.

3. Biciul* este pentru cal, frâul, pentru măgar,
şi nuiaua pentru spinarea nebunilor.

*Ps. 32.9. Cap. 10.13.

4. Nu răspunde nebunului după nebunia lui,
ca să nu semeni şi tu cu el.
5. Răspunde* însă nebunului după nebunia lui,
ca să nu se creadă înţelept.

*Mat. 16.1-4; 21.24-27.

6. Cel ce trimite o solie printr-un nebun
îşi taie singur picioarele şi bea nedreptatea.
7. Cum sunt picioarele ologului,
aşa este un proverb în gura unor nebuni.
8. Cum ai pune o piatră în praştie,
aşa este când dai mărire unui nebun.
9. Ca un spin în mâna unui om beat,
aşa este un proverb în gura nebunilor.
10. Ca un arcaş care răneşte pe toată lumea,
aşa este cel ce tocmeşte pe nebuni şi
pe întâii veniţi.
11. Cum* se întoarce câinele la ce a vărsat,
aşa se întoarce nebunul** la nebunia lui.

*2 Pet. 2.22. **Exod 8.15.

12. Dacă vezi* un om care se crede înţelept,
poţi să ai mai multă nădejde pentru un nebun
decât pentru el.

*Cap. 29.20. Luca 18.11. Rom. 12.16. Apoc. 3.17.

13. Leneşul* zice: „Afară este un leu,
pe străzi este un leu!”

*Cap. 22.13.

14. Cum se răsuceşte uşa în balamalele ei,
aşa şi leneşul* în patul lui.

*Cap. 19.24.
15. Leneşul îşi bagă mâna în farfurie,
şi-i vine greu s-o ducă iarăşi la gură.
16. Leneşul se crede mai înţelept
decât şapte oameni care răspund cu bun simț.
17. Un trecător care se amestecă într-o ceartă care nu-l priveşte
este ca unul care apucă un câine de urechi.
18. Ca nebunul care aruncă
săgeţi aprinse şi ucigătoare,
19. aşa este omul care înşală pe aproapele său,
şi apoi zice:
„Am* vrut doar să glumesc!”

*Efes. 5.4.
20. Când nu mai sunt lemne, focul se stinge;
şi, când nu* mai este nici un bârfitor, cearta se potoleşte.

*Cap. 22.10.
21. După cum* cărbunele face jăratic,
şi lemnul, foc,
tot aşa şi omul certăreţ aprinde cearta.

*Cap. 15.18; 29.22.
22. Cuvintele* bârfitorului sunt ca nişte prăjituri,
alunecă până în fundul măruntaielor.

*Cap. 18.8.
23. Ca zgura de argint pusă pe un vas de pământ,
aşa sunt buzele mieroase şi o inimă rea.
24. Cel ce urăşte se preface cu buzele lui,
şi înăuntrul lui pregăteşte înşelăciunea.
25. Când* îţi vorbeşte cu glas dulce,
nu-l crede,
căci şapte urâciuni sunt în inima lui.

*Ps. 28.3. Ier. 9.8.
26. Chiar dacă-şi ascunde ura
cu prefăcătorie,
totuşi răutatea lui se va descoperi
în adunare.
27. Cine* sapă groapa altuia cade el în ea,
şi piatra se întoarce peste cel ce o prăvăleşte.

*Ps. 7.15,16; 9.15; 10.2; 57.6. Cap. 28.10. Ecl. 10.8.
28. Limba mincinoasă îi urăşte pe cei
pe care-i doboară ea,
şi gura linguşitoare pregăteşte pieirea.

27 1. Nu* te făli cu ziua de mâine, căci nu ştii ce poate aduce o zi.

*Luca 12.19,20. Iac. 4.13, etc.
2. Să te laude altul*, nu gura ta,
un străin, nu buzele tale!

*Cap. 25.27.
3. Piatra este grea, şi nisipul este greu,
dar supărarea pe care o pricinuieşte nebunul
este mai grea decât amândouă.
4. Furia este fără milă şi mânia năvalnică,
dar cine* poate sta împotriva geloziei?

*1 Ioan 3.12.
5. Mai bine o mustrare* pe faţă
decât o dragoste ascunsă.

*Cap. 28.23. Gal. 2.14.
6. Rănile* făcute de un prieten dovedesc credincioşia lui,
dar sărutările unui vrăjmaş sunt mincinoase.

*Ps. 141.5.
7. Sătulul calcă în picioare fagurele de miere,
dar pentru cel* flămând orice lucru amar
este dulce.

*Iov 6.7.
8. Ca pasărea plecată din cuibul ei,
aşa este omul plecat din locul său.
9. Cum înveseleşte untdelemnul şi
tămâia[1] inima,
aşa de dulci sunt sfaturile pline de dragoste ale unui prieten.
10. Nu părăsi pe prietenul tău şi pe prietenul tatălui tău,
dar nu intra în casa fratelui tău în ziua necazului tău:
mai* bine un vecin aproape decât un frate departe.

*Cap. 17.17; 18.24; 19.7.
11. Fiule*, fii înţelept şi înveseleşte-mi inima,
şi** atunci voi putea răspunde celui ce mă batjocoreşte.

*Cap. 10.1; 23.15,24. **Ps. 127.5.
12. Omul chibzuit* vede răul şi se ascunde;
dar proştii merg spre el şi sunt pedepsiţi.

*Cap. 22.3.
13. Ia-i* haina, căci s-a pus chezaş pentru altul,
ia-l gaj în locul unei străine.

*Exod 22.26. Cap. 20.16.
14. Binecuvântarea aproapelui cu glas tare dis-de-dimineaţă
este privită ca un blestem.
15. O* streaşină care picură necurmat într-o zi ploioasă
şi o nevastă cicălitoare sunt totuna.

*Cap. 19.13.
16. Cine o opreşte, parcă opreşte vântul

1.Sau: parfumul, mireasma;

şi parcă ţine untdelemnul în mâna dreaptă.
17. După cum fierul ascute fierul,
tot aşa şi omul aţâţă mânia altui om.
18. Cine* îngrijeşte de un smochin va mânca din rodul lui,
şi cine-şi păzeşte stăpânul va fi preţuit.
*1 Cor. 9.7,13.
19. Cum răspunde în apă faţa la faţă,
aşa răspunde inima omului inimii omului.
20. După cum Locuinţa morţilor* şi Adâncul nu se pot sătura,
tot aşa nici ochii** omului nu se pot sătura.
*Cap. 30.16. Hab. 2.5. **Ecl. 1.8; 6.7.
21. Ce este tigaia* topitorului pentru lămurirea argintului,
şi cuptorul pentru lămurirea aurului,
aceea este încercarea omului
când este lăudat. *Cap. 17.3.
22. Pe nebun, chiar* dacă l-ai pisa cu pisălogul în piuă, în mijlocul grăunţelor,
tot n-ar ieşi nebunia din el.
*Cap. 23.35. Isa. 1.5. Ier. 5.3.
23. Îngrijeşte bine de oile tale şi
ia seama la turmele tale.
24. Căci nici o bogăţie nu ţine veşnic
şi nici cununa nu rămâne pe veci.
25. După ce se ridică fânul*, se arată verdeaţa nouă,
şi ierburile de pe munţi sunt strânse.
*Ps. 104.14.
26. Mieii sunt pentru îmbrăcăminte,
şi ţapii, pentru plata ogorului;
27. laptele caprelor ţi-ajunge pentru hrana ta, a casei tale,
şi pentru întreţinerea slujnicelor tale.

28 1. Cel rău* fuge fără să fie urmărit, dar cel neprihănit îndrăzneşte ca un leu tânăr.
*Lev. 26.17,36. Ps. 53.5.
2. Când este răscoală într-o ţară, sunt mulţi capi,
dar cu un om priceput şi încercat, domnia dăinuieşte.
3. Un om* sărac care apasă pe cei asupriţi
este ca o rupere de nori care aduce lipsă
de pâine.
*Mat. 18.28.
4. Cei ce* părăsesc Legea laudă pe cel rău,
dar** cei ce păzesc Legea se mânie pe el.
*Ps. 10.3; 49.18. Rom. 1.32. **1 Împ. 18.18,21. Mat. 3.7; 14.4. Efes. 5.11.
5. Oamenii* dedaţi la rău nu înţeleg ce este
drept,
dar cei ce** caută pe Domnul înţeleg totul.
*Ps. 92.6. **Ioan 7.17. 1 Cor. 2.15. 1 Ioan 2.20,27.
6. Mai* mult preţuieşte săracul care umblă în neprihănirea lui,
decât bogatul care umblă pe căi strâmbe.
*Vers. 18. Cap. 19.1.
7. Cel ce* păzeşte Legea este un fiu priceput,
dar cel ce** umblă cu cei desfrânaţi face
ruşine tatălui său.
*Cap. 29.3. **Iov 27.16,17. Cap. 13.22. Ecl. 2.26.
8. Cine* îşi înmulţeşte avuţiile prin dobândă şi camătă
le strânge pentru cel ce are milă de săraci.
*Zah. 7.11.
9. Dacă cineva îşi întoarce urechea ca să n-asculte Legea,
chiar* şi rugăciunea lui este o scârbă.
*Ps. 66.18; 109.7. Cap. 15.8.
10. Cine* rătăceşte pe oamenii drepţi pe calea cea rea
cade în groapa pe care a săpat-o,
dar** oamenii fără prihană moştenesc fericirea. *Cap. 26.27. **Mat. 6.33.
11. Omul bogat se crede înţelept,
dar săracul priceput[1] îl cercetează.
12. Când* biruie cei neprihăniţi, este o mare slavă,
dar când se înalţă cei răi, fiecare se ascunde.
*Vers. 28. Cap. 11.10; 29.2. Ecl. 10.6.
13. Cine* îşi ascunde fărădelegile
nu propăşeşte,
dar cine le mărturiseşte şi se lasă de ele
capătă îndurare. *Ps. 32.3,5.1 Ioan 1.8-10.
14. Ferice de omul care* se teme necontenit de Domnul,
dar** cel ce-şi împietreşte inima cade în nenorocire.
*Ps. 16.8. Cap. 23.17. **Rom. 2.5; 11.20.
15. Ca un leu* care răcneşte şi ca un urs flămând,
aşa este** cel rău care stăpâneşte peste un popor sărac.
*1 Pet. 5.8. **Exod 1.14,16,22. Mat. 2.16.
16. Un voievod fără pricepere îşi înmulţeşte faptele de asuprire,
dar cel ce urăşte lăcomia îşi lungeşte zilele.
17. Un om* al cărui cuget este încărcat cu sângele altuia
fuge până la groapă: nimeni să nu-l oprească.
*Gen. 9.6. Exod 21.14.
18. Cine* umblă în neprihănire găseşte mântuirea,
dar cine** umblă strâmb, pe două căi,
va cădea deodată[2].
*Cap. 10.9,25. **Vers. 6.

1.Sau: inteligent; 2.Sau: odată pentru totdeauna;

19. Cine* îşi lucrează câmpul are belşug de pâine,
dar cine aleargă după lucruri de nimic are belşug de sărăcie, *Cap. 12.11.
20. Un om credincios este asaltat de binecuvântări,
dar* cel ce vrea să se îmbogăţească repede nu rămâne nepedepsit.
*Vers. 22. Cap. 13.11; 20.21; 23.4. 1 Tim. 6.9.
21. Nu este bine să* cauţi la faţa oamenilor; chiar pentru** o bucată de pâine poate un om să se dedea la păcat.
*Cap. 18.5; 24.23. **Ezec. 13.19.
22. Un om* invidios se grăbeşte să se îmbogăţească,
şi nu ştie că lipsa va veni peste el.
*Vers. 20.
23. Cine* mustră pe alţii găseşte mai multă bunăvoinţă pe urmă
decât cel cu limba linguşitoare.
*Cap. 27.5,6.
24. Cine îi fură pe tatăl său şi pe mama sa, şi zice că nu este un păcat,
este tovarăş* cu nimicitorul.
*Cap. 8.9.
25. Cel lacom* stârneşte certuri, dar** cel ce se încrede în Domnul
este săturat din belşug.
*Cap. 13.10. **1 Tim. 6.6.
26. Cine se încrede în inima lui este un nebun, dar cine umblă cu înţelepciune va fi mântuit.
27. Cine* dă săracului nu duce lipsă, dar cine închide ochii este încărcat
cu blesteme.
*Deut. 15.7, etc. Cap. 19.17; 22.9.
28. Când* se înalţă cei răi, fiecare** se ascunde,
dar când pier ei, cei buni se înmulţesc.
*Vers. 12. Cap. 29.2. **Iov 24.4.

29 1. Un* om care se împotriveşte tuturor mustrărilor va fi zdrobit deodată şi fără leac.
*1 Sam. 2.25; 2 Cron. 36.16. Cap. 1.24-27.
2. Când se înmulţesc cei buni, poporul se bucură,
dar când stăpâneşte cel rău, poporul** geme.
*Est. 8.15. Cap. 11.10; 28.12,28. **Est. 3.15.
3. Cine* iubeşte înţelepciunea înveseleşte pe tatăl său,
dar** cine umblă cu femeile desfrânate risipeşte averea.
*Cap. 10.1; 15.20; 27.11. **Cap. 5.9,10,26; 28.7. Luca 15.13,30.
4. Un împărat întăreşte ţara prin dreptate,
dar cine ia mită o nimiceşte.
5. Cine linguşeşte pe aproapele său îi întinde un laţ sub paşii lui.
6. În păcatul omului rău este o cursă, dar cel bun biruie, şi se bucură.
7. Cel* neprihănit pricepe[1] cauza săracilor, dar cel rău nu are înţelegere.
*Iov 29.16; 31.13. Ps. 41.1.
8. Cei* uşuratici aprind focul în cetate, dar înţelepţii potolesc** mânia.
*Cap. 11.11. **Ezec. 22.30.
9. Când se ceartă un înţelept cu un nebun, să se tot supere sau* să tot râdă,
căci pace nu se face. *Mat. 11.17.
10. Oamenii* setoşi de sânge urăsc pe omul nevinovat,
dar oamenii fără prihană îi ocrotesc viaţa.
*Gen. 4.5,8. 1 Ioan 3.12.
11. Nebunul* îşi arată toată patima, dar înţeleptul o stăpâneşte.
*Judc. 16.17. Cap. 12.16; 14.33.
12. Când cel ce stăpâneşte dă ascultare cuvintelor mincinoase,
toţi slujitorii lui sunt nişte răi.
13. Săracul şi asupritorul se* întâlnesc, dar Domnul** le luminează ochii la amândoi.
*Cap. 22.2. **Mat. 5.45.
14. Un împărat* care judecă pe săraci după** adevăr
îşi va avea scaunul de domnie întărit pe veci.
*Cap. 20.8; 25.5. **Ps. 72.2,4,13,14.
15. Nuiaua* şi disciplina dau înţelepciunea, dar copilul** lăsat de capul lui
face ruşine mamei sale.
*Vers. 17. **Cap. 10.1; 17.21,25.
16. Când se înmulţesc cei răi, se înmulţeşte şi păcatul,
dar* cei buni le vor vedea căderea.
*Ps. 37.36; 58.10; 91.8; 92.11.
17. Pedepseşte-ţi* fiul, şi el îţi va da odihnă şi îţi va aduce desfătare sufletului.
*Vers. 15. Cap. 13.24; 19.18; 23.13-15.
18. Când* nu este nici o descoperire dumnezeiască, poporul este fără frâu;
dar** ferice de poporul care păzeşte Legea!
*1 Sam. 3.1. Amos 8.11,12. **Ioan 13.17. Iac. 1.25.
19. Nu prin vorbe se pedepseşte un slujitor, căci, chiar dacă pricepe, n-ascultă.
20. Dacă vezi un om care vorbeşte nechibzuit, poţi să nădăjduieşti mai* mult de la un nebun
decât de la el. *Cap. 26.12.
21. Slujitorul pe care-l răsfeţi din copilărie,

1.Sau: se preocupă de;

la urmă ajunge de se crede fiu.
22. Un om* mânios stârneşte certuri,
şi un înfuriat face multe păcate.

*Cap. 15.18; 26.21.

23. Mândria* unui om îl coboară, dar cine este smerit cu duhul primeşte cinste.

*Iov 22.29. Cap. 15.33; 18.12. Isa. 66.2. Dan. 4.30,31, etc. Mat. 23.12. Luca 14.11; 18.14. Fapt. 12.23. Iac. 4.6,10. 1 Pet. 5.5.

24. Cine împarte cu un hoţ îşi urăşte viaţa,
aude* blestemul şi nu spune nimic.

*Lev. 5.1.

25. Frica* de oameni este o cursă,
dar cel ce se încrede în Domnul n-are de ce
să se teamă.

*Gen. 12.12; 20.2,11.

26. Mulţi* umblă după bunăvoinţa celui
ce stăpâneşte,
dar Domnul este acela care face dreptate
fiecăruia.

*Ps. 20.9. Cap. 19.6.

27. Omul nelegiuit este o scârbă înaintea
celor neprihăniţi,
iar cel drept este o scârbă înaintea celor răi.

30 1. Cuvintele lui Agur, fiul lui Iache. Profeţia* rostită de omul acesta pentru Itiel, pentru Itiel şi pentru Ucal.

*Cap. 31.1.

2. Negreşit*, sunt mai prost decât oricine
şi n-am pricepere de om.

*Ps. 73.22.

3. N-am învăţat înţelepciunea
şi nu cunosc ştiinţa sfinţilor.
4. Cine* s-a suit în ceruri şi cine s-a coborât
din ele?
Cine** a adunat vântul în pumnii lui?
Cine a strâns apele în haina lui?
Cine a hotărât toate marginile pământului?
Cum se numeşte El şi cum Îl cheamă pe
Fiul Său? Ştii tu lucrul acesta?

*Ioan 3.13. **Iov 38.4, etc. Ps. 104.3, etc. Isa. 40.12, etc.

5. Orice cuvânt al lui Dumnezeu
este încercat*.
El este un scut pentru cei ce se încred în El.

*Ps. 12.6; 18.30; 19.8; 119.140. **Ps. 18.30; 84.11; 115.9-11.

6. N-adăuga* nimic la cuvintele Lui,
ca să nu te pedepsească şi să fii găsit
mincinos.

*Deut. 4.2; 12.32. Apoc. 22.18,19.

7. Două lucruri îţi cer;
nu mi le opri înainte de moarte!
8. Depărtează de la mine neadevărul
şi cuvântul mincinos;
nu-mi da nici sărăcie, nici bogăţie,
dă-mi* pâinea care-mi trebuie.

*Mat. 6.11.

9. Ca* nu cumva, în belşug, să mă lepăd
de Tine şi să zic: „Cine este Domnul?”
Sau, ca nu cumva, în sărăcie, să fur
şi să iau în deşert Numele Dumnezeului meu.

*Deut. 8.12,14,17; 31.20; 32.15. Neem. 9.25,26. Iov 31.24,25, 28. Osea 13.6.

10. Nu pârî pe un slujitor la stăpânul lui,
ca să nu te blesteme şi să te faci vinovat.
11. Este un neam de oameni care blestemă
pe tatăl său
şi nu binecuvântează pe mama sa.
12. Este un neam de oameni care*
se crede curat,
şi totuşi nu este spălat de întinăciunea lui.

*Luca 18.11.

13. Este un neam de oameni ai căror ochi
sunt trufaşi*
şi care îşi ţin pleoapele sus.

*Ps. 131.1. Cap. 6.17.

14. Este* un neam de oameni ai căror dinţi
sunt ca nişte săbii şi ale căror măsele
sunt ca nişte cuţite,
ca** să mănânce pe cel nenorocit de
pe pământ şi pe cei lipsiţi dintre oameni.

*Iov 29.17. Ps. 52.2; 57.4. Cap. 12.18. **Ps. 14.4. Amos 8.4.

15. Lipitoarea are două fete: „Dă! Dă!”
Trei lucruri sunt nesăţioase,
patru lucruri nu zic niciodată: „Destul!”,
16. şi anume: Locuinţa morţilor*,
femeia stearpă,
pământul, care nu este sătul de apă,
şi focul, care nu zice niciodată: „Destul!”

*Cap. 27.20. Hab. 2.5.

17. Ochiul* care îşi bate joc de tatăl său
şi nesocoteşte ascultarea de mamă,
va fi scos de corbii de la pârău
şi îl vor mânca puii de vultur.

*Gen. 9.22. Lev. 20.9. Cap. 20.20; 23.22.

18. Trei lucruri sunt mai presus de
puterile mele
şi chiar patru pe care nu le pot pricepe:
19. urma vulturului pe cer,
urma şarpelui pe stâncă,
urma corabiei în mijlocul mării
şi urma unui bărbat la o fată.
20. Tot aşa este şi calea femeii desfrânate:
ea mănâncă, se şterge la gură

şi apoi zice: „N-am făcut nimic rău.”
21. Trei lucruri fac să se cutremure pământul,
şi patru lucruri nu le poate suporta:
22. un rob* care a început
să împărăţească,
un nebun care are pâine din belşug,

*Cap. 19.10. Ecl. 10.7.

23. o femeie dispreţuită care se mărită
şi o roabă care moşteneşte pe stăpâna sa.
24. Patru vietăţi sunt mai mici pe pământ,
şi totuşi, din cele mai înţelepte:
25. furnicile*, care nu sunt un popor tare,
dar îşi pregătesc hrana vara;

*Cap. 6.6, etc.

26. şoarecii* de munte, care nu sunt un
popor puternic,
dar îşi aşază locuinţa pe stânci;

*Ps. 104.18.

27. lăcustele n-au împărat,
şi totuşi pornesc toate în roiuri;
28. păianjenul îl poţi prinde cu mâinile,
şi se găseşte totuşi şi în casele împăraţilor.
29. Trei fiinţe au o ţinută frumoasă,
şi patru au un mers măreţ:
30. leul, viteazul animalelor,
care nu se dă înapoi dinaintea nimănui;
31. calul gata înşeuat, ţapul
şi împăratul, căruia nimeni nu-i poate
sta împotrivă.
32. Dacă mândria te împinge la fapte
de nebunie
şi dacă ai gânduri rele,
pune* mâna la gură:

*Iov 21.5; 40.4. Ecl. 8.3. Mica 7.16.

33. căci baterea laptelui dă untul,
scărpinarea nasului dă sânge,
şi întărâtarea mâniei dă certuri.

31 1. Cuvintele împăratului Lemuel, învăţătura* pe care i-a dat-o mama lui.

*Cap. 30.1.

2. Ce să-ţi spun, fiule? Ce să-ţi spun,
fiul trupului meu?
Ce să-ţi spun, fiule, rodul* juruinţelor mele?

*Isa. 49.15.

3. Nu-ţi* da femeilor vlaga ta,
nici căile tale, celor** ce pierd pe împăraţi.

*Cap. 5.9. **Deut. 17.17. Neem. 13.26. Cap. 7.26. Osea 4.11.

4. Nu* se cade împăraţilor, Lemuele,
nu se cade împăraţilor să bea vin,
nici voievozilor, să umble după băuturi tari;

*Ecl. 10.17.

5. ca* nu cumva, bând, să uite Legea
şi să calce drepturile tuturor celor nenorociţi.

*Osea 4.11.

6. Daţi* băuturi tari celui ce piere, şi vin, celui
cu sufletul amărât;

*Ps. 104.15.

7. ca să bea să-şi uite sărăcia
şi să nu-şi mai aducă aminte de necazurile lui.
8. Deschide-ţi* gura pentru cel mut,
pentru** pricina tuturor celor părăsiţi!

*Iov 29.15,16. **1 Sam. 19.4. Est. 4.16.

9. Deschide-ţi gura, judecă* cu dreptate
şi apără** pe cel nenorocit şi pe cel lipsit.

*Lev. 19.10. Deut. 1.16. **Iov 29.12. Isa. 1.17. Ier. 22.16.

10. Cine poate găsi o femeie* cinstită?
Ea este mai de preţ decât mărgăritarele.

*Cap. 12.4; 18.22; 19.14.

11. Inima bărbatului se încrede în ea,
şi nu duce lipsă de venituri.
12. Ea îi face bine, şi nu rău,
în toate zilele vieţii sale.
13. Ea face rost de lână şi de in
şi lucrează cu mâini harnice.
14. Ea este ca o corabie de negoţ;
de departe îşi aduce pâinea.
15. Ea se* scoală când este încă noapte
şi dă** hrană casei sale,
şi împarte lucrul de peste zi slujnicelor sale.

*Rom. 12.11. **Luca 12.42.

16. Se gândeşte la un ogor, şi-l cumpără;
din rodul muncii ei sădeşte o vie.
17. Ea îşi încinge mijlocul cu putere
şi îşi oţeleşte braţele.
18. Vede că munca îi merge bine,
lumina ei nu se stinge noaptea.
19. Ea pune mâna pe furcă,
şi degetele ei ţin fusul.
20. Ea* îşi întinde mâna către cel nenorocit,
îşi întinde braţul către cel lipsit.

*Efes. 4.28. Evr. 13.16.

21. Nu se teme de zăpadă pentru casa ei,
căci toată casa ei este îmbrăcată în stacojiu.
22. Ea îşi face învelitori,
are haine de in subţire şi purpură.
23. Bărbatul* ei este bine văzut la porţi,
când stă cu bătrânii ţării.

*Cap. 12.4.

24. Ea face cămăşi şi le vinde,
şi dă cingători negustorului.
25. Ea este îmbrăcată cu tărie şi slavă,

şi râde de ziua de mâine.
26. Ea deschide gura cu înţelepciune,
şi învăţături plăcute îi sunt pe limbă.
27. Ea veghează asupra celor ce se petrec
în casa ei
şi nu mănâncă pâinea leneviei.
28. Fiii ei se scoală şi o numesc fericită;
bărbatul ei se scoală şi-i aduce laude zicând:
29. „Multe fete au o purtare cinstită,
dar tu le întreci pe toate.”
30. Dezmierdările sunt înşelătoare,
şi frumuseţea este deşartă,
dar femeia care se teme de Domnul va
fi lăudată.
31. Răsplătiţi-o pentru rodul mâinilor ei,
şi faptele ei s-o laude la porţile cetăţii!

ECLESIASTUL

(SAU PROPOVĂDUITORUL)

(Isaia 40.6-8. Ioan 4.13. 2 Corinteni 4.18. 1 Ioan 2.17.)

Mersul tuturor lucrurilor

1 1. Cuvintele Eclesiastului*, fiul lui David,
împăratul Ierusalimului.

*Vers. 12. Cap. 7.27; 12.8-10.

2. O, deşertăciune* a deşertăciunilor, zice E-
clesiastul, o, deşertăciune a deşertăciunilor!
Totul** este deşertăciune!

*Ps. 39.5,6; 62.9; 144.4. Cap. 12.8. **Rom. 8.20.

3. Ce* folos are omul din toată truda pe care
şi-o dă sub soare?

*Cap. 2.22; 3.9.

4. Un neam[1] trece, altul vine, şi* pământul
rămâne veşnic în picioare.

*Ps. 104.5; 119.90.

5. Soarele* răsare, apune şi aleargă spre locul
de unde răsare din nou. *Ps. 19.5,6.
6. Vântul* suflă spre miazăzi şi se întoarce
spre miazănoapte; apoi iarăşi se întoarce şi în-
cepe din nou aceleaşi rotiri[2].

*Ioan 3.8.

7. Toate* râurile se varsă în mare, şi marea tot
nu se umple: ele aleargă necurmat spre locul
de unde pornesc, ca iarăşi să pornească de
acolo.

*Iov 38.10. Ps. 104.8,9.

8. Toate lucrurile sunt într-o necurmată fră-
mântare, aşa cum nu se poate spune; ochiul*
nu se mai satură privind, şi urechea nu oboseş-
te[3] auzind. *Prov. 27.20.
9. Ce* a fost va mai fi, şi ce s-a făcut se va mai
face; nu este nimic nou sub soare.

*Cap. 3.15.

10. Dacă este vreun lucru despre care s-ar
putea spune: „Iată ceva nou!”, demult lucrul
acela era şi în veacurile dinaintea noastră.
11. Nimeni nu-şi mai aduce aminte de ce a fost
mai înainte; şi ce va mai fi, ce se va întâmpla
mai pe urmă, nu va lăsa nici o urmă de aduce-
re aminte la cei ce vor trăi mai târziu.

1.Sau: o generaţie; 2.Sau: cicluri; 3.Lit.(ebr.): nu se umple;

Deşertăciunea tuturor lucrurilor

12. Eu*, Eclesiastul, am fost împărat peste
Israel, în Ierusalim.

*Vers. 1.

13. Mi-am pus inima să cercetez şi să adân-
cesc cu înţelepciune tot ce se întâmplă sub
ceruri: iată o îndeletnicire* plină de trudă la
care supune Dumnezeu pe fiii oamenilor.

*Gen. 3.19. Cap. 3.10.

14. Am văzut tot ce se face sub soare; şi iată că
totul este deşertăciune şi goană după vânt[1]!
15. Ce* este strâmb nu se poate îndrepta, şi ce
lipseşte nu poate fi trecut la număr.

*Cap. 7.13.

16. Am zis în mine însumi: „Iată că am sporit
şi am întrecut* în înţelepciune pe toţi cei ce au
stăpânit înaintea mea peste Ierusalim, şi min-
tea mea a văzut multă înţelepciune şi ştiinţă.

*1 Împ. 3.12,13; 4.30; 10.7,23. Cap. 2.9.

17. Mi-am pus* inima să cunosc înţelepciunea
şi să cunosc prostia şi nebunia. Dar am înţeles
că şi aceasta este goană după vânt.

*Cap. 2.3,12; 7.23,25. 1 Tes. 5.21.

18. Căci unde* este multă înţelepciune este şi
mult necaz, şi cine ştie multe are şi multă
durere.

*Cap. 12.12.

2 1. Am zis* inimii mele: „Haide! Vreau să
te încerc cu veselie şi gustă fericirea.” Dar
iată că şi** aceasta este o deşertăciune.

*Luca 12.19. **Isa. 50.11.

2. Am zis* râsului: „Eşti o nebunie!”, şi vese-
liei: „Ce te înşeli degeaba?”

*Prov. 14.13. Cap. 7.6.

3. Am hotărât* în inima mea să-mi înveselesc

1.Sau: hrănire cu vânt sau, tulburare a duhului;

trupul cu vin, în timp ce inima mă va cârmui cu înţelepciune, şi să stărui astfel în nebunie, până voi vedea ce este bine să facă fiii oamenilor sub ceruri, în tot timpul vieţii lor.

*Cap. 1.17.

4. Am făcut lucruri mari: mi-am zidit case, mi-am sădit vii,
5. mi-am făcut grădini şi livezi de pomi şi am sădit în ele tot felul de pomi roditori.
6. Mi-am făcut iazuri, ca să ud dumbrava unde cresc copacii.
7. Am cumpărat robi şi roabe şi am avut copii de casă; am avut cirezi de boi şi turme de oi, mai mult decât toţi cei ce fuseseră înainte de mine în Ierusalim.
8. Mi-am strâns* argint şi aur, şi bogăţii ca de împăraţi şi ţări. Mi-am adus cântăreţi şi cântăreţe, şi desfătarea fiilor oamenilor: o mulţime de femei[1].

*1 Împ. 9.28; 10.10,14,21, etc.

9. Am ajuns* mare, mai mare decât toţi cei ce erau înaintea mea în Ierusalim. Mi-am păstrat chiar înţelepciunea.

*Cap. 1.16.

10. Tot ce mi-au poftit ochii, le-am dat; nu mi-am oprit inima de la nici o veselie, ci am lăsat-o să se bucure de toată truda mea, şi aceasta* mi-a fost partea din toată osteneala mea.

*Cap. 3.22; 5.18; 9.9.

11. Apoi, când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrările pe care le făcusem cu mâinile mele şi la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deşertăciune* şi goană după vânt şi că nu este nimic trainic sub soare.

*Cap. 1.3,14.

12. Atunci mi-am întors privirile spre înţelepciune, prostie şi nebunie*. Căci ce va face omul care va veni după împărat? Ceea ce s-a făcut şi mai înainte! *Cap. 1.17; 7.25.
13. Şi am văzut că înţelepciunea este cu atât mai de folos decât nebunia, cu cât este mai de folos lumina decât întunericul;
14. înţeleptul* îşi are ochii în cap, iar nebunul umblă în întuneric. Dar am băgat de seamă că şi unul şi altul au aceeaşi** soartă.

*Prov. 17.24. Cap. 8.1. **Ps. 49.10. Cap. 9.2,3,11.

15. Şi am zis în inima mea: „Dacă şi eu voi avea aceeaşi soartă ca nebunul, atunci pentru ce am fost mai înţelept?” Şi am zis în inima mea: „Şi aceasta este o deşertăciune.”

1.Sau: o nevastă şi ţiitoare sau, o prinţesă şi alte prinţese;

16. Căci pomenirea înţeleptului nu este mai lungă decât a nebunului: chiar în zilele următoare totul este uitat. Şi apoi şi înţeleptul moare, şi nebunul!
17. Atunci am urât viaţa, căci nu mi-a plăcut ce se face sub soare: totul este deşertăciune şi goană după vânt.
18. Mi-am urât până şi toată munca pe care am făcut-o sub soare, muncă pe care o las* omului care vine după mine, ca să se bucure de ea.

*Ps. 49.10.

19. Şi cine ştie dacă va fi înţelept sau nebun? Şi totuşi el va fi stăpân pe toată munca mea pe care am agonisit-o cu trudă şi înţelepciune sub soare. Şi aceasta este o deşertăciune.
20. Am ajuns până acolo că m-a apucat o mare deznădejde de toată munca pe care am făcut-o sub soare.
21. Căci este câte un om care a muncit cu înţelepciune, cu pricepere şi cu izbândă şi lasă rodul muncii lui unui om care nu s-a ostenit deloc cu ea. Şi aceasta este o deşertăciune şi un mare rău.
22. Căci*, drept vorbind, ce folos are omul din toată munca lui şi din toată străduinţa inimii lui cu care se trudeşte sub soare?

*Cap. 1.3; 3.9.

23. Toate zilele lui sunt pline de durere*, şi truda lui nu este decât necaz: nici măcar noaptea n-are odihnă inima lui. Şi aceasta este o deşertăciune.

*Iov 5.7; 14.1.

24. Nu* este altă fericire pentru om decât să mănânce şi să bea, şi să-şi înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui! Dar am văzut că şi aceasta vine din mâna lui Dumnezeu.

*Cap. 3.12,13,22; 5.18; 8.15.

25. Cine, în adevăr, poate să mănânce şi să se bucure fără El?
26. Căci El dă omului plăcut Lui înţelepciune, ştiinţă şi bucurie; dar celui păcătos îi dă grija să strângă şi s-adune, ca să dea* celui plăcut lui Dumnezeu! Şi aceasta este o deşertăciune şi goană după vânt.

*Iov 27.16,17. Prov. 28.8.

Orice lucru îşi are vremea lui

3 1. Toate îşi au vremea lor şi fiecare* lucru de sub ceruri îşi are ceasul lui.

*Vers. 17. Cap. 8.6.

2. Naşterea îşi are vremea ei şi moartea îşi are vremea* ei; săditul îşi are vremea lui şi smulgerea celor sădite îşi are vremea ei.

*Evr. 9.27.

3. Uciderea îşi are vremea ei şi vindecarea îşi are vremea ei; dărâmarea îşi are vremea ei şi zidirea îşi are vremea ei;
4. plânsul îşi are vremea lui şi râsul îşi are vremea lui; bocitul îşi are vremea lui şi jucatul[1] îşi are vremea lui;
5. aruncarea cu pietre îşi are vremea ei şi strângerea pietrelor îşi are vremea ei; îmbrăţişarea îşi are vremea ei şi depărtarea de îmbrăţişări îşi are vremea* ei;

*Ioel 2.16. 1 Cor. 7.5.

6. căutarea îşi are vremea ei şi pierderea îşi are vremea ei; păstrarea îşi are vremea ei şi aruncarea îşi are vremea ei;
7. ruptul îşi are vremea lui şi cusutul îşi are vremea lui; tăcerea îşi are vremea* ei şi vorbirea îşi are vremea ei;

*Amos 5.13.

8. iubitul îşi are vremea lui şi urâtul* îşi are vremea lui; războiul îşi are vremea lui şi pacea îşi are vremea ei.

*Luca 14.26.

9. Ce* folos are cel ce munceşte din truda lui?

*Cap. 1.3.

10. Am văzut* la ce îndeletnicire supune Dumnezeu pe fiii oamenilor.

*Cap. 1.13.

11. Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; a pus în inima lor chiar şi gândul veşniciei[2], măcar că* omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârşit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu.

*Cap. 8.17. Rom. 11.33.

12. Am ajuns* să cunosc că nu este altă fericire pentru ei decât să se bucure şi să trăiască bine în viaţa lor; *Vers. 22.
13. dar şi faptul că un om mănâncă* şi bea şi duce un trai bun în mijlocul întregii lui munci este un dar de la Dumnezeu. *Cap. 2.24.
14. Am ajuns la cunoştinţa că tot ce face Dumnezeu dăinuie în veci, şi la ceea ce face El nu mai este nimic* de adăugat şi nimic de scăzut, şi că Dumnezeu face aşa pentru ca lumea să se teamă de El. *Iac. 1.17.
15. Ce* este a mai fost şi ce va fi a mai fost; şi Dumnezeu aduce iarăşi înapoi ce a trecut.

*Cap. 1.9.

Teme-te de Dumnezeu!

16. Am mai văzut* sub soare că în locul rânduit pentru judecată era nedreptatea şi că în locul rânduit pentru dreptate era răutate.

*Cap. 5.8.

17. Atunci am zis în inima mea:

1.Sau: dansul (peste tot în text); 2.Sau: eternitatea, infinitul;

„Dumnezeu* va judeca şi pe cel bun şi pe cel rău; căci El a rânduit o vreme** pentru orice lucru şi pentru orice faptă.”

*Rom. 2.6-8. 2 Cor. 5.10. 2 Tes. 1.6,7. **Vers. 1.

18. Am zis în inima mea că acestea se întâmplă numai pentru oameni, ca să-i încerce Dumnezeu şi ei înşişi să vadă că nu sunt decât nişte animale.
19. Căci* soarta omului şi a animalului este aceeaşi; aceeaşi soartă au amândoi: cum moare unul, aşa moare şi celălalt, toţi au aceeaşi suflare şi omul nu întrece cu nimic pe animal; căci totul este deşertăciune.

*Ps. 49.12,20; 73.22. Cap. 2.16.

20. Toate merg la un loc; toate* au fost făcute din ţărână şi toate se întorc în ţărână.

*Gen. 3.19.

21. Cine* ştie dacă suflarea omului se suie în sus şi dacă suflarea dobitocului se coboară în jos, în pământ?

*Cap. 12.7.

22. Aşa* că am văzut că nu este nimic mai bun pentru om decât să se veselească de lucrările lui: aceasta** este partea lui. Căci † cine-l va face să se bucure de ce va fi după el?

*Vers. 12.Cap. 2.24; 5.18; 11.9. **Cap. 2.10. † Cap. 6.12; 8.7; 10.14.

4
1. M-am uitat apoi la toate asupririle* care se fac sub soare; şi iată că cei apăsaţi varsă lacrimi şi nu este nimeni să-i mângâie! Ei sunt pradă silniciei[1] asupritorilor lor şi n-are cine să-i mângâie! *Cap. 3.16; 5.8.
2. Şi* am găsit că morţii, care au murit mai înainte, sunt mai fericiţi decât cei vii, care sunt încă în viaţă.

*Iov 3.17, etc.

3. Dar* mai fericit decât amândoi am găsit pe cel ce nu s-a născut încă, fiindcă n-a văzut toate relele care se petrec sub soare.

*Iov 3.11,16,21. Cap. 6.3.

4. Am mai văzut că orice muncă şi orice iscusinţă la lucru îşi are temeiul numai în invidia unuia asupra altuia. Şi aceasta este o deşertăciune şi goană după vânt.
5. Nebunul* îşi încrucişează mâinile şi îşi mănâncă însăşi carnea lui.

*Prov. 6.10; 24.33.

6. Mai* bine o mână plină de odihnă decât amândoi pumnii plini de trudă şi goană după vânt.

*Prov. 15.16,17; 16.8.

7. Am mai văzut o altă deşertăciune sub soare:
8. un om este singur singurel, n-are nici fiu, nici frate, şi totuşi munca lui n-are sfârşit, o-

1.Sau: violenţă, abuz, putere, forţă (peste tot în text);

chii* nu i se satură niciodată de bogăţii şi** nu se gândeşte: „Pentru cine muncesc eu şi-mi lipsesc sufletul de plăceri?” Şi aceasta este o deşertăciune şi un lucru rău.

*Prov. 27.20. 1 Ioan 2.16. **Ps. 39.6.

9. Mai bine doi decât unul, căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor.
10. Căci, dacă se întâmplă să cadă, se ridică unul pe altul; dar vai de cine este singur şi cade fără să aibă pe altul care să-l ridice.
11. Tot aşa, dacă se culcă doi împreună, se încălzesc unul pe altul, dar cum are să se încălzească dacă e singur?
12. Şi dacă se scoală cineva asupra unuia, doi pot să-i stea împotrivă; şi funia împletită în trei nu se rupe uşor.
13. Mai bine un tânăr sărac şi înţelept decât un împărat bătrân şi fără minte, care nu înţelege că trebuie să se lase îndrumat;
14. căci el poate să iasă din temniţă ca să domnească, măcar că poate chiar să se fi născut sărac în împărăţia celui din urmă.
15. Am văzut pe toţi cei vii, care umblă sub soare, înconjurând pe copilul care avea să urmeze după împărat şi să domnească în locul lui.
16. Fără sfârşit era tot poporul în fruntea căruia mergea el. Şi totuşi cei ce vor veni după el nu se vor bucura de el. Căci şi aceasta este o deşertăciune şi goană după vânt.

5 1. Păzeşte-ţi piciorul* când intri în Casa lui Dumnezeu şi apropie-te mai bine să asculţi decât** să aduci jertfa nebunilor; căci ei nu ştiu că fac rău cu aceasta.

*Exod 3.5. Isa. 1.12, etc. **1 Sam. 15.22. Ps. 50.8. Prov. 15.8; 21.27. Osea 6.6.

2. Nu te grăbi să deschizi gura, şi să nu-ţi rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer şi tu, pe pământ, de aceea să nu spui vorbe* multe.

*Prov. 10.19. Mat. 6.7.

3. Căci, dacă un vis se naşte din mulţimea grijilor, prostia* nebunului se cunoaşte din mulţimea cuvintelor.

*Prov. 10.19.

4. Dacă* ai făcut o promisiune lui Dumnezeu, nu zăbovi s-o împlineşti, căci Lui nu-I plac cei fără minte; de aceea împlineşte** promisiunea pe care ai făcut-o.

*Num. 30.2. Deut. 23.21-23. Ps. 50.14; 76.11. **Ps. 66.13,14.

5. Mai* bine să nu faci nici o promisiune decât să faci o promisiune şi să n-o împlineşti.

*Prov. 20.25. Fapt. 5.4.

6. Nu lăsa gura să te bage în păcat şi nu* zice înaintea trimisului lui Dumnezeu: „M-am pripit.” Pentru ce să Se mânie Dumnezeu din pricina cuvintelor tale şi să nimicească lucrarea mâinilor tale?

*1 Cor. 11.10.

7. Căci, dacă este deşertăciune în mulţimea viselor, nu mai puţin este şi în mulţimea vorbelor; de aceea, teme-te* de Dumnezeu.

*Cap. 12.13.

8. Când vezi* în ţară pe cel sărac, năpăstuit şi jefuit în numele judecăţii şi dreptăţii, să nu te miri de lucrul acesta! Căci peste cel** mare veghează altul mai mare, şi peste ei sunt alţii mai mari decât ei.

*Cap. 3.16. **Ps. 12.5; 58. 11; 82.1.

9. Dar de folos pentru ţară, în toate privinţele, este un împărat care se ocupă de pământ.
10. Cine iubeşte argintul nu se satură niciodată de argint; şi cine iubeşte bogăţia multă nu trage folos din ea. Şi aceasta este o deşertăciune!
11. Când se înmulţesc bunătăţile, se înmulţesc şi cei ce le mănâncă; şi ce folos mai are din ele stăpânul lor decât că le vede cu ochii?
12. Dulce este somnul lucrătorului, fie că a mâncat mult, fie că a mâncat puţin; dar pe cel bogat nu-l lasă îmbuibarea să doarmă.
13. Este* un mare rău pe care l-am văzut sub soare: avuţii păstrate spre nefericirea stăpânului lor.

*Cap. 6.1.

14. Dacă se pierd aceste bogăţii prin vreo întâmplare nenorocită şi el are un fiu, fiului nu-i rămâne nimic în mâini.
15. Cum* a ieşit de gol din pântecele mamei sale, din care a venit, aşa se întoarce şi nu poate să ia nimic în mână din toată osteneala lui.

*Iov 1.21. Ps. 49.17. 1 Tim. 6.7.

16. Şi acesta este un mare rău, anume că se duce cum venise; şi ce* folos are el că** s-a trudit în vânt?

*Cap. 1.3. **Prov. 11.29.

17. Ba încă, toată viaţa lui a* mai trebuit să mănânce cu necaz şi a avut multă durere, grijă şi supărare. *Ps. 127.2.
18. Iată ce am văzut: este* bine şi frumos ca omul să mănânce şi să bea, şi să trăiască bine în mijlocul muncii lui cu care se trudeşte sub soare, în toate zilele vieţii lui pe care i le-a dat

Dumnezeu; căci** aceasta este partea lui.

*Cap. 2.24; 3.12,13,22; 9.7; 11.9. 1 Tim. 6.17. **Cap. 2.10; 3.22.

19. Dar, dacă* a dat Dumnezeu cuiva avere şi bogăţii şi i-a îngăduit să mănânce din ele, să-şi ia partea lui din ele şi să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu.

*Cap. 2.24; 3.13; 6.2.

20. Căci nu se mai gândeşte mult la scurtimea zilelor vieţii lui, de vreme ce Dumnezeu îi umple inima de bucurie.

Averea şi cinstea sunt tot deşertăciuni

6 1. Este* un rău pe care l-am văzut sub soare şi care se întâlneşte des între oameni.

*Cap. 5.13.

2. Este, de pildă, un om căruia i-a dat Dumnezeu avere, bogăţii şi slavă, aşa* că nu-i lipseşte nimic din ce-i doreşte sufletul, dar** Dumnezeu nu-l lasă să se bucure de ele, ci un străin se bucură de ele: aceasta este o deşertăciune şi un rău mare.

*Iov 21.10, etc. Ps. 17.14; 73.7. **Luca 12.20.

3. Chiar dacă un om ar avea o sută de copii şi ar trăi mulţi ani - oricât de mult i s-ar mări numărul zilelor anilor lui - dar, dacă nu i se satură sufletul de bunătăţile agonisite de el şi dacă* nici de înmormântare n-are parte, eu zic că o stârpitură[1] este mai** fericită decât el.

*2 Împ. 9.35. Isa. 14.19,20. Ier. 22.19. **Iov 3.16. Ps. 58.8. Cap. 4.3.

4. Căci aceasta din urmă piere odată cu venirea ei, se duce în întuneric, şi numele îi rămâne acoperit cu întuneric;
5. n-a văzut, nici n-a cunoscut soarele; şi de aceea este mai bine de ea decât de omul acela.
6. Şi de ar trăi chiar de două ori o mie de ani un astfel de om, fără să se bucure de fericire, nu merg toate la un loc?
7. Toată* truda omului este pentru gura lui şi totuşi sufletul nu se satură.

*Prov. 16.26.

8. Căci ce are înţeleptul mai mult decât nebunul? Ce folos are săracul care ştie să se poarte înaintea celor vii?
9. Mai bine ce vezi cu ochii decât frământare de pofte neîmplinite: şi aceasta este o deşertăciune şi goană după vânt.
10. Ce este omul se cunoaşte după numele care i s-a dat demult: se ştie că este din pământ şi nu* poate să se judece cu Cel ce este mai tare decât el.

*Iov 9.32. Isa. 45.9. Ier. 49.19.

11. Căci, chiar dacă face multă vorbă, care doar înmulţeşte deşertăciunea, ce folos are omul din ea?
12. Căci cine ştie ce este bine pentru om în viaţă, în toate zilele vieţii lui deşarte, pe care le petrece ca o* umbră? Şi cine** poate să spună omului ce va fi după el sub soare?

*Ps. 102.11; 109.23; 144.4. Iac. 4.14. **Ps. 39.6. Cap. 8.7.

7 1. Mai mult face un nume* bun decât untdelemnul mirositor şi ziua morţii, decât ziua naşterii.

*Prov. 15.30; 22.1.

2. Mai bine să te duci într-o casă de jale decât să te duci într-o casă de petrecere; căci acolo îţi aduci aminte de sfârşitul oricărui om, şi cine trăieşte îşi pune la inimă lucrul acesta.
3. Mai* bună este întristarea decât râsul; căci, prin întristarea feţei, inima se face mai bună.

*2 Cor. 7.10.

4. Inima înţelepţilor este în casa de jale, iar inima celor fără minte este în casa veseliei.
5. Mai* bine să asculţi mustrarea înţeleptului decât să asculţi la cântecul celor fără minte.

*Ps. 141.5. Prov. 13.18; 15.31,32.

6. Căci* râsul celor fără minte este ca pârâitul spinilor sub o oală. Şi aceasta este o deşertăciune.

*Ps. 118.12. Cap. 2.2.

7. Cu siguranţă, asuprirea îl înnebuneşte pe cel înţelept şi* mita strică inima.

*Exod 23.8. Deut. 16.19.

8. Mai bun este sfârşitul unui lucru decât începutul lui; mai bun e un duh răbdător* decât unul îngâmfat.

*Prov. 14.29.

9. Nu* te grăbi să te mânii în duhul tău, căci mânia locuieşte în sânul nebunilor.

*Prov. 14.17; 16.32. Iac. 1.19.

10. Nu zice: „Cum se face că zilele de mai înainte erau mai bune decât acestea?”, căci nu din înţelepciune întrebi aşa.
11. Înţelepciunea preţuieşte cât o moştenire şi chiar mai mult, pentru cei* ce văd soarele.

*Cap. 11.7.

12. Căci ocrotire dă şi înţelepciunea, ocrotire dau şi banii; dar un folos mai mare al ştiinţei este că înţelepciunea dă viaţă celor ce o au.
13. Uită-te cu băgare de seamă la lucrarea lui Dumnezeu: cine* poate să îndrepte ce a făcut El strâmb?

*Iov 12.14. Cap. 1.15. Isa. 14.27.

1.Sau: avorton, născut prematur, care nu supravieţuieşte; (peste tot în text)

14. În* ziua fericirii, fii fericit; şi în ziua nenorocirii, gândeşte-te că Dumnezeu a făcut şi pe una şi pe cealaltă, pentru ca omul să nu mai poată şti nimic din ce va fi după el.

*Deut. 28.47. Cap. 3.4.

15. Tot felul de lucruri am văzut în zilele deşertăciunii mele. Este câte un om fără prihană* care piere în neprihănirea lui, şi este câte un nelegiuit care o duce mult în răutatea lui.

*Cap. 8.14.

16. Nu* fi prea neprihănit şi** nu te arăta prea înţelept: pentru ce † să te pierzi singur?

*Prov. 25.16. **Rom. 12.3. † Iov 15.32. Ps. 55.23. Prov. 10.27.

17. Dar nu fi peste măsură de rău şi nu fi nici fără minte: pentru ce vrei să mori înainte de vreme?

18. Bine este să ţii la aceasta, dar nici pe cealaltă să n-o laşi din mână; căci cine se teme de Dumnezeu scapă din toate acestea.

19. Înţelepciunea* face pe cel înţelept mai tare decât zece viteji care sunt într-o cetate.

*Prov. 21.22; 24.5. Cap. 9.16,18.

20. Fiindcă pe pământ nu este nici* un om fără prihană, care să facă binele şi să nu păcătuiască.

*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Prov. 20.9. Rom. 3.23. 1 Ioan 1.8.

21. Nu lua nici tu seama la toate vorbele care se spun, ca nu cumva s-auzi pe sluga ta vorbindu-te de rău!

22. Căci ştie inima ta de câte ori ai vorbit şi tu de rău pe alţii.

23. Toate acestea le-am cercetat cu înţelepciune. Am* zis: „Mă voi înţelepţi.” Dar înţelepciunea a rămas departe de mine.

*Rom. 1.22.

24. Cu mult mai departe* decât era mai înainte, şi ce adâncă**! Cine o va putea găsi?

*Iov 28.12,20. 1 Tim. 6.16. **Rom. 11.33.

25. M-am apucat şi am cercetat toate lucrurile*, cu gând să înţeleg, să adâncesc şi să caut înţelepciunea şi rostul lucrurilor, şi să pricep nebunia răutăţii şi rătăcirea prostiei.

*Cap. 1.17; 2.12.

26. Şi* am găsit că mai amară decât moartea este femeia a cărei inimă este o cursă şi un laţ şi ale cărei mâini sunt nişte lanţuri; cel plăcut lui Dumnezeu scapă de ea, dar cel păcătos este prins de ea.

*Prov. 5.3,4; 22.14.

27. Iată ce am găsit, zice Eclesiastul*, cercetând lucrurile unul câte unul ca să le pătrund rostul; *Cap. 1.1,2.

28. iată ce-mi caută şi acum sufletul, şi n-am găsit. Din o mie am găsit un* om: dar o femeie n-am găsit în toate acestea.

*Iov 33.23. Ps. 12.1.

29. Numai iată ce am găsit: că* Dumnezeu a făcut pe oameni fără prihană, dar ei** umblă cu şiretenii[1].

*Gen. 1.27. **Gen. 3.6,7.

8 1. Cine este ca cel înţelept şi cine pricepe rostul lucrurilor? Înţelepciunea* omului îi luminează faţa, şi asprimea** feţei i se schimbă.

*Prov. 4.8,9; 17.24. Fapt. 6.15. **Deut. 28.50.

2. Eu îţi spun: „Păzeşte poruncile împăratului, din pricina* jurământului făcut înaintea lui Dumnezeu.

*1 Cron. 29.24. Ezec. 17.18. Rom. 13.5.

3. Nu* te grăbi să pleci dinaintea lui şi nu stărui într-un lucru rău: căci el poate face tot ce vrea,

*Cap. 10.4.

4. pentru că vorba împăratului are putere. Cine* poate zice: „Ce faci?”?

*Iov 34.18.

5. Pe cine păzeşte porunca, nu-l atinge nici o nenorocire, dar inima înţeleptului cunoaşte şi vremea şi judecata.

6. Căci pentru* orice lucru este o vreme şi o judecată; şi nenorocirea paşte pe om.

*Cap. 3.1.

7. Dar* el nu ştie ce şi cum se va întâmpla, căci n-are nici cine-i spune.

*Prov. 24.22. Cap. 6.12; 9.12; 10.14.

8. Omul* nu este stăpân pe duhul lui, ca să-l poată opri, şi n-are nici o putere peste ziua morţii; în lupta aceasta nu este izbăvire; şi răutatea nu poate scăpa pe cei răi.

*Ps. 49.6,7.

9. Toate acestea le-am văzut, şi mi-am îndreptat inima spre tot ce se face sub soare. Este o vreme când un om stăpâneşte peste alt om, ca să-l facă nenorocit.

10. Atunci am văzut pe cei răi îngropaţi şi ducându-se la odihna lor, iar pe cei ce lucraseră cu dreptate depărtându-se de locul sfânt şi uitaţi în* cetate. Şi aceasta este o deşertăciune! *Iov 14.5.

11. Pentru că* nu se aduce repede la îndeplinire sentinţa dată împotriva faptelor rele, de aceea este plină inima fiilor oamenilor de dorinţa să facă rău.

*Ps. 10.6; 50.21. Isa. 26.10.

12. Totuşi, măcar că păcătosul face* de o sută de ori răul şi stăruie multă vreme în el, eu ştiu că va fi bine pentru cei** ce se tem de Dumnezeu şi au frică de El.

*Isa. 65.20. Rom. 2.5. **Ps. 37.11,18,19. Prov. 1.32,33. Isa. 3.10,11. Mat. 25.34,41.

1.Sau: planuri, născociri;

13. Dar pentru cel rău nu va fi bine, şi nici nu-şi va lungi zilele, care sunt ca o umbră, pentru că el n-are frică de Dumnezeu.
14. Este o deşertăciune care se petrece pe pământ: şi anume, sunt oameni neprihăniţi cărora le* merge ca şi celor răi, care fac fapte rele, şi sunt răi cărora le merge ca şi celor neprihăniţi, care fac fapte bune. Eu zic că şi aceasta este o deşertăciune.

*Ps. 73.14. Cap. 2.14; 7.15; 9.1-3.

15. Am lăudat*, dar, veselia, pentru că nu este altă fericire pentru om sub soare decât să mănânce şi să bea, şi să se veselească; iată ce trebuie să-l însoţească în mijlocul muncii lui, în zilele vieţii pe care i le dă Dumnezeu sub soare.

*Cap. 2.24; 3.12,22; 5.18; 9.7.

16. Când mi-am pus inima să cunosc înţelepciunea şi să mă uit cu băgare de seamă la truda pe care şi-o dă omul pe pământ - căci omul nu vede somn cu ochii, nici zi, nici noapte -,
17. am văzut atunci toată lucrarea lui Dumnezeu, am văzut că omul* nu poate să pătrundă ce se face sub soare; oricât s-ar trudi el să cerceteze, tot nu va putea afla; şi chiar dacă înţeleptul ar zice că a ajuns să înţeleagă, tot** nu poate să găsească.

*Iov 5.9. Cap. 3.11. Rom. 11.33. **Ps. 73.16.

9 1. Da, mi-am pus inima în căutarea tuturor acestor lucruri, am cercetat toate aceste lucruri şi am văzut că cei neprihăniţi* şi înţelepţi, şi faptele lor sunt în mâna lui Dumnezeu, atât dragostea, cât şi ura. Oamenii nu ştiu nimic mai dinainte; totul este înaintea lor în viitor.

*Cap. 8.14.

2. Tuturor* li se întâmplă toate deopotrivă: aceeaşi soartă are cel neprihănit şi cel rău, cel bun şi curat ca şi cel necurat, cel ce aduce jertfă ca şi cel ce n-aduce jertfă; cel bun ca şi cel păcătos, cel ce jură ca şi cel ce se teme să jure!

*Iov 21.7, etc. Ps. 73.3,12,13. Mal. 3.15.

3. Iată cel mai mare rău în tot ce se face sub soare: anume că aceeaşi soartă o au toţi. De aceea şi este plină inima oamenilor de răutate şi de aceea este atâta nebunie în inima lor tot timpul cât trăiesc. Şi după aceea? Se duc la cei morţi.
4. Căci cine este scutit? Oricine trăieşte tot mai trage nădejde; căci un câine viu face mai mult decât un leu mort.
5. Cei vii, într-adevăr, măcar ştiu că vor muri; dar cei* morţi nu ştiu nimic şi nu mai au nici o răsplată, fiindcă până şi pomenirea** li se uită.

*Iov 14.21. Isa. 63.16. **Iov 7.8-10. Isa. 26.14.

6. Şi dragostea lor, şi ura lor, şi invidia lor demult au şi pierit, şi niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face sub soare.
7. Du-te, dar, de mănâncă-ţi* pâinea cu bucurie şi bea-ţi cu inimă bună vinul; căci demult a găsit Dumnezeu plăcere în ce faci tu acum[1].

*Cap. 8.15.

8. Hainele să-ţi fie albe în orice vreme, şi untdelemnul să nu-ţi lipsească de pe cap.
9. Gustă viaţa cu nevasta pe care o iubeşti, în tot timpul vieţii tale deşarte pe care ţi-a dat-o Dumnezeu sub soare, în această vreme trecătoare; căci* aceasta îţi este partea în viaţă în mijlocul trudei cu care te osteneşti sub soare.

*Cap. 2.10,24; 3.13,22; 5.18.

10. Tot ce găseşte mâna ta să facă, fă cu toată puterea ta! Căci, în Locuinţa morţilor în care mergi, nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici ştiinţă, nici înţelepciune!
11. Am mai văzut* apoi sub soare că nu cei iuţi aleargă, că nu cei viteji câştigă războiul, că nu cei înţelepţi câştigă pâinea, nici cei pricepuţi bogăţia, nici cei învăţaţi, bunăvoinţa, ci toate atârnă de vreme şi de împrejurări.

*Ier. 9.23. Amos 2.14,15.

12. Căci omul nu-şi* cunoaşte nici măcar ceasul, întocmai ca peştii prinşi în mreaja nimicitoare şi ca păsările prinse în laţ; ca şi ei sunt prinşi** şi fiii oamenilor în vremea nenorocirii, când vine fără veste peste ei.

*Cap. 8.7. **Prov. 29.6. Luca 12.20,39; 17.26, etc. 1 Tes. 5.3.

13. Am mai văzut următoarea înţelepciune sub soare şi mi s-a părut mare.
14. Era* o mică cetate, cu puţini oameni în ea; şi a venit asupra ei un împărat puternic, a împresurat-o şi a ridicat mari întărituri împotriva ei.

*2 Sam. 20.16-22.

15. În ea se afla un om sărac, dar înţelept, care a scăpat cetatea cu înţelepciunea lui. Şi nimeni nu se gândise la omul acela sărac.
16. Atunci am zis*: „Mai bună este înţelepciunea decât tăria!" Totuşi înţelepciunea** săracului este dispreţuită şi nimeni nu-l ascultă.

*Prov. 21.22; 24.5. Vers. 18. Cap. 7.19. **Marc. 6.2,3.

17. Cuvintele înţelepţilor, ascultate în linişte,

1.Sau: în lucrările tale;

sunt mai de preţ decât strigătele unuia care stăpâneşte între nebuni.
18. Înţelepciunea este mai* de preţ decât armele de război; dar un** singur păcătos nimiceşte mult bine.

*Vers. 16. **Ios. 7.1,11,12.

10 1. Muştele moarte strică şi acresc untdelemnul negustorului de mir; tot aşa puţină nebunie biruie înţelepciunea şi slava.
2. Inima înţeleptului este la dreapta lui, iar inima nebunului la stânga lui.
3. Şi pe orice drum ar merge nebunul, peste tot îi lipseşte mintea şi* spune tuturor că este un nebun!

*Prov. 13.16; 18.2.

4. Când izbucneşte împotriva ta mânia celui ce stăpâneşte, nu-ţi* părăsi locul, căci** sângele rece te păzeşte de mari păcate.

*Cap. 8.3. **1 Sam. 25.24, etc. Prov. 25.15.

5. Este un rău pe care l-am văzut sub soare, ca o greşeală care vine de la cel ce cârmuieşte;
6. nebunia* este pusă în dregătorii înalte, iar bogaţii stau în locuri de jos.

*Est. 3.1.

7. Am văzut robi călare* şi voievozi mergând pe jos, ca nişte robi.

*Prov. 19.10; 30.22.

8. Cine* sapă groapa altuia cade el în ea, şi cine surpă un zid va fi muşcat de un şarpe.

*Ps. 7.15. Prov. 26.27.

9. Cine sfărâmă pietre este rănit de ele şi cine despică lemne este în primejdie.
10. Când se toceşte fierul şi rămâne neascuţit, trebuie să-ţi îndoieşti puterile; de aceea la izbândă ajungi prin înţelepciune.
11. Când muşcă şarpele, fiindcă n-a* fost vrăjit, vrăjitorul n-are nici un câştig din meşteşugul lui.

*Ps. 58.4,5. Ier. 8.17.

12. Cuvintele* unui înţelept sunt plăcute, dar** buzele nebunului îi aduc pieirea.

*Prov. 10.32; 12.13. **Prov. 10.14; 18.7.

13. Cel dintâi cuvânt care-i iese din gură este nebunie, şi cel din urmă este o nebunie şi mai rea.
14. Nebunul* spune o mulţime de vorbe, măcar că omul nu ştie ce se va întâmpla; şi cine-i va spune ce** va fi după el?

*Prov. 15.2. **Cap. 3.22; 6.12; 8.7.

15. Truda nebunului oboseşte pe cel ce nu cunoaşte drumul spre cetate.
16. Vai* de tine, ţară, al cărei împărat este un copil şi ai cărei voievozi benchetuiesc de dimineaţă!

*Isa. 3.4,5,12; 5.11.

17. Ferice de tine, ţară al cărei împărat este de neam mare şi ai cărei voievozi* mănâncă la vremea potrivită ca să-şi întărească puterile, nu ca să se dedea la beţie!

*Prov. 31.4.

18. Când mâinile sunt leneşe, se lasă grinda, şi, când se lenevesc mâinile, plouă în casă.
19. Ospeţele se fac pentru petrecere[1], vinul* înveseleşte viaţa, iar banul le dă pe toate.

*Ps. 104.15.

20. Nu blestema pe împărat, nici chiar în gând, şi nu* blestema pe cel bogat în camera în care te culci; căci s-ar putea întâmpla ca pasărea cerului să-ţi ducă vorba, şi un sol înaripat să-ţi dea pe faţă vorbele.

*Exod 22.28. Fapt. 23.5.

11 1. Aruncă-ţi pâinea pe* ape, şi** după multă vreme o vei găsi iarăşi!

*Isa. 32.20. **Deut. 15.10. Prov. 19.17. Mat. 10.42. 2 Cor. 9.8. Gal. 6.9,10. Evr. 6.10.

2. Împarte-o* în** şapte, şi chiar în opt, căci † nu ştii ce nenorocire poate da peste pământ.

*Ps. 112.9. Luca 6.30. 1 Tim. 6.18,19. **Mica 5.5. † Efes. 5.16.

3. Când se umplu norii de ploaie, o varsă pe pământ; şi oriunde ar cădea copacul, fie spre miazăzi, fie spre miazănoapte, în locul unde cade, acolo rămâne.
4. Cine se uită după vânt nu va semăna, şi cine se uită după nori nu va secera.
5. Cum nu* ştii care este calea vântului, nici** cum se fac oasele în pântecele femeii însărcinate, tot aşa nu cunoşti nici lucrarea lui Dumnezeu, care le face pe toate.

*Ioan 3.8. **Ps. 139.14,15.

6. Dimineaţa seamănă-ţi sămânţa, şi până seara nu lăsa mâna să ţi se odihnească, fiindcă nu ştii ce va izbuti, aceasta sau aceea, sau dacă amândouă sunt deopotrivă de bune.
7. Dulce este lumina; şi e o plăcere pentru ochi să* vadă soarele.

*Cap. 7.11.

8. Deci, dacă un om trăieşte mulţi ani, să se bucure în toţi anii aceştia şi să se gândească ce multe vor fi zilele de întuneric. Tot ce va veni este deşertăciune.
9. Bucură-te, tinere, în tinereţea ta, fii cu inima veselă cât eşti tânăr, umblă* pe căile alese de inima ta şi plăcute ochilor tăi; dar să ştii că pentru toate acestea te va chema Dumnezeu** la judecată.

*Num. 15.39. **Cap. 12.14. Rom. 2.6-11.

10. Goneşte* orice necaz din inima ta, şi de-

1.Sau: veselie;

părtează răul din trupul tău; căci** tinereţea şi zorile vieţii sunt trecătoare.

*2 Cor. 7.1. 2 Tim. 2.22. **Ps. 39.5.

12 1. Dar adu-ţi* aminte de Creatorul tău în zilele tinereţii tale, până nu vin zilele cele rele şi până nu se apropie anii când** vei zice: „Nu găsesc nici o plăcere în ei”;

*Prov. 22.6. Plân. 3.27. **2 Sam. 19.35.

2. până nu se întunecă soarele şi lumina, luna şi stelele, şi până nu se întorc norii îndată după ploaie;

3. până nu încep să tremure paznicii casei ***(mâinile)*** şi să se încovoaie cele tari ***(picioarele)***; până nu se opresc cei ce macină ***(dinţii)***, căci s-au împuţinat; până nu se întunecă cei ce se uită pe ferestre ***(ochii)***;

4. până nu se închid cele două uşi dinspre uliţă ***(buzele)***, când huruitul morii slăbeşte, te scoli la ciripitul unei păsări, glasul fiicelor cântării* ***(sunetele)*** se aud înăbuşit, *2 Sam. 19.35.

5. te temi de orice înălţime şi te sperii pe drum; până nu înfloreşte migdalul ***(perii albi)***, şi de abia se târăşte lăcusta; până nu-ţi trece pofta[1], căci omul merge spre casa* lui veşnică şi bocitoarele** cutreieră uliţele;

*Iov 17.13. **Ier. 9.17.

6. până nu se rupe funia de argint, până nu se sfărâmă vasul de aur, până nu se sparge găleata la izvor şi până nu se strică roata de la fântână;

1.Sau: dorinţa, gustul;

7. până nu se* întoarce ţărâna în pământ, cum a fost, şi** până nu se întoarce duhul la Dumnezeu, care † l-a dat.

*Gen. 3.19. Iov 34.15. Ps. 90.3. **Cap. 3.21. † Num. 16. 22; 27.16. Iov 34.14. Isa. 57.16. Zah. 12.1.

8. O, deşertăciune* a deşertăciunilor, zice Eclesiastul, totul este deşertăciune!

*Ps. 62.9. Cap. 1.2.

9. Pe lângă că Eclesiastul a fost înţelept, el a mai învăţat pe popor şi cunoaşterea, a cercetat, a adâncit şi a întocmit* un mare număr de proverbe (zicători).

*1 Împ. 4.32.

10. Eclesiastul a căutat să afle cuvinte plăcute şi să scrie întocmai cuvintele adevărului.

11. Cuvintele înţelepţilor sunt ca nişte ţepuşe; şi, strânse la un loc, sunt ca nişte piroane bătute, date de un singur stăpân.

12. Încolo, fiule, ia învăţătură din aceste lucruri; dacă ai vrea să faci o mulţime de cărţi, să ştii că n-ai mai isprăvi, şi multă* învăţătură oboseşte trupul.

*Cap. 1.18.

13. Să ascultăm, dar, încheierea tuturor învăţăturilor: Teme-te* de Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.

*Deut. 6.2; 10.12.

14. Căci Dumnezeu va aduce orice* faptă la judecată; şi judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bun, fie rău.

*Cap. 11.9. Mat. 12.36. Fapt. 17.30,31. Rom. 2.16; 14.10,12. 1 Cor. 4.5. 2 Cor. 5.10.

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR

(Proverbe 1.17. Romani 8.38,39. 2 Corinteni 11.2,3.)

1 1. Cântarea* cântărilor făcută de Solomon.

*1 Împ. 4.32.

2. Să mă sărute cu sărutările gurii lui!
Căci* toate dezmierdările tale sunt mai bune
decât vinul, *Cap. 4.10.
3. mirodeniile tale au un miros plăcut.
Numele tău este ca o mireasmă vărsată,
de aceea te iubesc pe tine fetele!
4. Trage-mă* după tine! Şi haidem să alergăm**!
Împăratul mă duce † în odăile lui...
Ne vom veseli şi ne vom bucura de tine;
vom lăuda dezmierdările tale
mai mult decât vinul!
Pe drept eşti iubit.

*Osea 11.4. Ioan 6.44; 12.32. **Filp. 3.12-14. † Ps. 45.14,15. Ioan 14.2. Efes. 2.6.

5. Sunt neagră, dar sunt frumoasă, fiice ale Ierusalimului,
cum sunt corturile Chedarului
şi cum sunt covoarele lui Solomon.
6. Nu vă uitaţi că sunt aşa de negricioasă,
căci m-a ars[1] soarele.
Fiii mamei mele s-au mâniat pe mine,
şi m-au pus păzitoare la vii.
Dar via frumuseţii mele n-am păzit-o.
7. Spune-mi tu, pe care te iubeşte inima mea,

1. Sau: m-a privit;

unde îţi paşti oile, unde te odihneşti la amiază?
Căci de ce să umblu ca o rătăcită pe la turmele tovarăşilor tăi?
8. Dacă nu ştii, o, tu, cea* mai frumoasă dintre femei,
ieşi pe urmele oilor şi paşte-ţi iezii lângă colibele păstorilor. *Cap. 5.9; 6.1.
9. Cu* iapa înhămată la carele lui Faraon
te asemăn eu pe tine, scumpa** mea.
*Cap. 2.2,10,13; 4.1,7; 5.2; 6.4. Ioan 15.14,15. **2 Cron. 1.16,17.
10. Ce frumoşi îţi sunt obrajii* în mijlocul lănţişoarelor de la gât
şi ce frumos îţi este gâtul în mijlocul şirurilor de mărgăritare! *Ezec. 16.1113.
11. Îţi vom face deci lănţişoare de aur
cu stropituri de argint.
12. Cât stă împăratul la masa lui, nardul meu îşi răspândeşte mirosul.
13. Preaiubitul meu îmi este ca un mănunchi de mir
care se odihneşte între sânii mei.
14. Preaiubitul meu este pentru mine un ciorchine de flori de hena[1]
din viile din En-Ghedi.
15. Ce frumoasă* eşti, iubito, uite
ce frumoasă eşti
cu ochii tăi de porumbiţă!
*Cap. 4.1; 5.12.
16. Ce frumos eşti, preaiubitule, ce plăcut eşti!
Verdeaţa este patul nostru!
17. Cedrii sunt grinzile caselor noastre,
şi chiparoşii sunt pardoselile noastre.

2 1. Eu sunt un trandafir din Saron, un crin din văi.
2. Ca un crin în mijlocul spinilor
aşa este iubita mea între fete.
3. Ca un măr între copacii pădurii
aşa este preaiubitul meu între tineri.
Cu aşa drag stau la umbra lui,
şi rodul* lui este dulce pentru
cerul gurii mele. *Apoc. 22.1,2.
4. El m-a dus în casa de ospăţ,
şi dragostea era steagul fluturat peste mine.
5. Întăriţi-mă cu turte de struguri, înviorați-mă cu mere,
căci sunt bolnavă de dragostea lui.

1.Lit.: hena sau camfor - arbust mediteranean cu flori albe;

6. Să-şi pună mâna stângă* sub capul meu
şi să mă îmbrăţişeze cu dreapta lui!
*Cap. 8.3.
7. Vă jur*, fiice ale Ierusalimului,
pe căprioarele[1] şi cerboaicele de pe câmp:
nu stârniţi, nu treziţi dragostea până
nu vine ea!
*Cap. 3.5; 8.4.
8. Aud glasul preaiubitului meu! Iată-l că vine,
sărind peste munţi, săltând pe dealuri.
9. Preaiubitul meu seamănă cu* o căprioară
sau cu puiul de cerb.
Iată-l că este după zidul nostru,
se uită pe fereastră,
priveşte printre zăbrele[2]. *Vers. 17.
10. Preaiubitul meu vorbeşte şi-mi zice:
„Scoală-te*, iubito, şi vino, frumoaso!
*Vers. 13.
11. Căci iată că a trecut iarna; a încetat ploaia
şi s-a dus.
12. Se arată florile pe câmp,
a venit vremea cântării
şi se aude glasul turturelei în câmpiile
noastre.
13. Se pârguiesc roadele în smochin,
şi viile înflorite
îşi răspândesc mirosul.
Scoală-te*, iubito, şi vino, frumoaso!
*Vers. 10.
14. Porumbiţă din crăpăturile stâncii, ascunsă
în scobiturile prăpăstiilor,
arată-mi* faţa ta şi fă-mă să-ţi aud glasul!
Căci glasul tău este dulce, şi faţa ta, plăcută.”
*Cap. 8.13.
15. Prindeţi-ne vulpile*, vulpile cele mici
care strică viile;
căci viile noastre sunt în floare.
*Ps. 80.13. Ezec. 13.4. Luca 13.32.
16. Preaiubitul meu este al* meu, şi eu sunt
a lui;
el îşi paşte turma între crini.
*Cap. 6.3; 7.10.
17. Până* la răcoarea zilei şi până la lungirea
umbrelor,
întoarce-te!... Iubitule, sari ca o căprioară**
sau ca puiul de cerb
peste munţii Beter!
*Cap. 4.6. **Vers. 9. Cap. 8.14.

3 1. Am căutat noaptea* în aşternutul meu, am căutat pe iubitul inimii mele;
l-am căutat, dar nu l-am găsit...
*Isa. 26.9.

1.Sau: gazele (pretutindeni în text);
2.Sau: strălucind sau, privind în treacăt;

2. M-am sculat atunci şi am cutreierat
cetatea,
uliţele şi pieţele;
şi l-am căutat pe iubitul inimii mele...
l-am căutat, dar nu l-am găsit!
3. M-au întâlnit păzitorii* care dau
ocol cetăţii;
şi i-am întrebat: „N-aţi văzut pe iubitul
inimii mele?”

*Cap. 5.7.

4. Abia trecusem de ei
şi l-am găsit pe iubitul inimii mele.
L-am apucat şi nu l-am mai lăsat
până nu l-am adus în casa mamei mele,
în odaia celei ce m-a zămislit.
5. Vă* jur, fiice ale Ierusalimului,
pe căprioarele şi cerboaicele de pe câmp:
nu stârniţi, nu treziţi dragostea
până nu vine ea.

*Cap. 2.7; 8.4.

6. Ce* se vede suindu-se din pustiu ca
nişte stâlpi de fum,
în mijlocul aburilor de mir şi de tămâie,
înconjurată de toate miresmele negustorilor
de mir?

*Cap. 8.5.

7. Iată, este lectica lui Solomon,
cu şaizeci de viteji de jur-împrejur,
cei mai viteji din Israel.
8. Toţi sunt înarmaţi cu săbii şi toţi sunt
deprinşi la luptă,
fiecare cu sabia la coapsă,
ca să n-aibă nici-o teamă în timpul nopţii.
9. Împăratul Solomon şi-a făcut această lectică
din lemn din Liban.
10. Stâlpii i-a făcut de argint,
rezemătoarea, de aur, scaunul,
de purpură;
iar mijlocul, împodobit cu o ţesătură aleasă,
lucrată de dragostea fiicelor Ierusalimului.
11. Ieşiţi, fetele Sionului, şi priviţi-l pe
împăratul Solomon,
cu cununa cu care l-a încununat mama sa
în ziua cununiei lui,
în ziua veseliei inimii lui.

4 1. Ce frumoasă* eşti, iubito, ce frumoasă
eşti!
Ochii tăi sunt ochi de porumbiţă,
sub marama ta.
Părul tău este ca o turmă** de capre
poposită pe coama muntelui Galaad.

*Cap. 1.15; 5.12. **Cap. 6.5.

2. Dinţii* tăi sunt ca o turmă de oi tunse
care ies din scăldătoare,
toate cu gemeni, şi nici una din ele
nu este stearpă.

*Cap. 6.6.

3. Buzele tale sunt ca un fir de stacojiu,
şi vorbirea ta este plăcută;
obrazul* tău este ca o jumătate de rodie,
sub vălul tău.

*Cap. 6.7.

4. Gâtul* tău este ca turnul lui David, zidit ca
să fie o casă** de arme;
o mie de scuturi atârnă de el,
toate, scuturi de viteji.

*Cap. 7.4. **Neem. 3.19.

5. Amândoi* sânii tăi sunt ca doi pui de cerb,
ca gemenii unei căprioare
care pasc între crini.

*Prov. 5.19. Cap. 7.3.

6. Până* se răcoreşte ziua şi până fug
umbrele,
voi veni la tine munte de smirnă
şi la tine deal de tămâie.

*Cap. 2.17.

7. Eşti frumoasă de* tot, iubito,
şi n-ai nici un cusur.

*Efes. 5.27.

8. Vino cu mine din Liban, mireaso, vino
cu mine din Liban!
Priveşte din vârful muntelui Amana,
din vârful muntelui Senir şi* Hermon,
din vizuinile leilor, din munţii pardoşilor[1]!

*Deut. 3.9.

9. Mi-ai răpit inima, soro, mireaso,
mi-ai răpit inima numai cu o privire,
numai cu unul din lănţişoarele de la gâtul tău!
10. Ce dulci sunt dezmierdările tale, soro,
mireaso!
Dezmierdările tale preţuiesc mai* mult
decât vinul,
şi miresmele tale sunt mai plăcute decât
toate miroznele[2]!

*Cap. 1.2.

11. Miere picură din buzele tale, mireaso,
miere* şi lapte se află sub limba ta,
şi** mirosul hainelor tale este ca mirosul
Libanului.

*Prov. 24.13,14. Cap. 5.1. **Gen. 27.27. Osea 14.6,7.

12. Eşti o grădină închisă, soro, mireaso,
un izvor închis, o fântână pecetluită.
13. Lăstarii tăi sunt o grădină de rodii, cu cele
mai alese roade; hena şi nard,
14. nard şi şofran,
trestie mirositoare şi scorţişoară, cu tot felul
de tufari de tămâie,
smirnă şi aloe, cu cele mai alese miresme.
15. O fântână din grădini, un izvor de ape* vii
ce curge din Liban.

*Ioan 4.10; 7.38.

1.Sau: leoparzilor; 2.Sau: mirodeniile;

16. Scoală-te, crivăţule! Vino, vântule
de miazăzi!
Suflaţi peste grădina mea, ca să picure
mirosurile din ea!
Să intre* iubitul meu în grădina lui
şi să mănânce din roadele ei alese!

*Cap. 5.1.

5 1. Eu intru* în grădina mea, soro mireaso,
îmi culeg smirna cu miresmele mele,
îmi mănânc** fagurele de miere
cu mierea mea,
îmi beau vinul cu laptele meu...
Mâncaţi, prieteni †,
beţi şi îmbătaţi-vă de dragoste!

*Cap. 4.16. **Cap. 4.11. † Luca 15.7,10. Ioan 3.29; 15.14.

2. Adormisem, dar inima îmi veghea...
Este glasul preaiubitului meu, care bate*
„Deschide-mi, soro, scumpo, porumbiţo,
neprihănito!
Căci capul îmi este plin de rouă,
cârlionţii îmi sunt plini de picurii nopţii."

*Apoc. 3.20.

3. „Mi-am scos haina, cum să mă îmbrac
iarăşi?
Mi-am spălat picioarele, cum să le murdăresc
iarăşi?"
4. Dar iubitul meu a vârât mâna pe gaura
zăvorului,
şi mi-a fost milă de el atunci.
5. M-am sculat să deschid iubitului meu,
în timp ce de pe mâinile mele picura smirnă,
şi de pe degetele mele picura cea mai
aleasă smirnă
pe mânerul zăvorului.
6. Am deschis iubitului meu;
dar iubitul meu plecase, se făcuse nevăzut.
Sufletul meu se topea când îmi vorbea.
L-am căutat*, dar nu l-am găsit;
l-am strigat, dar nu mi-a răspuns.

*Cap. 3.1.

7. Păzitorii care dau ocol cetăţii m-au întâlnit,
m-au bătut, m-au rănit;
mi-au luat marama străjerii* de pe ziduri.

*Cap. 3.3.

8. Vă rog fierbinte, fiice ale Ierusalimului,
dacă-l găsiţi pe iubitul meu,
ce-i veţi spune?... Că sunt bolnavă de
dragoste!
9. „Ce are iubitul tău mai mult decât altul,
o, cea mai frumoasă dintre femei?
Ce are iubitul tău mai mult decât altul,
de ne rogi aşa de fierbinte?"
10. Iubitul meu este alb şi rumen,
deosebindu-se din zece mii.
11. Capul lui este o cunună de aur curat,
pletele lui ca nişte valuri sunt negre cum e
corbul.
12. Ochii* lui sunt ca nişte porumbei pe
marginea izvoarelor,
scăldaţi în lapte şi odihnindu-se în faţa
lui plină.

*Cap. 1.8.

13. Obrajii lui sunt ca nişte straturi de
miresme, în care cresc răsaduri mirositoare;
buzele* lui sunt nişte crini din care curge cea
mai aleasă smirnă.

*Cap. 1.15; 4.1.

14. Mâinile lui sunt nişte inele de aur ferecate
cu pietre de crisolit;
trupul lui este un chip de fildeş lustruit, acoperit cu pietre de safir;
15. picioarele lui sunt nişte stâlpi de marmură
albă, aşezaţi pe nişte temelii de aur curat.
Înfăţişarea lui este ca Libanul, măreţ
ca cedrii.
16. Cerul gurii lui este numai dulceaţă,
şi toată fiinţa lui este plină de farmec.
Aşa este iubitul meu, aşa este prietenul
meu, fiice ale Ierusalimului!

6 1. Unde s-a dus iubitul tău,
cea mai* frumoasă dintre femei?
încotro a apucat iubitul tău,
ca să-l căutăm şi noi împreună cu tine?

*Cap. 1.8.

2. Iubitul meu s-a coborât la grădina lui, la
stratul de miresme,
ca să-şi pască turma în grădini şi
să culeagă crini.
3. Eu sunt a* iubitului meu,
şi iubitul meu este al meu;
el îşi paşte turma între crini.

*Cap. 2.16; 7.10.

4. Frumoasă eşti, iubito, ca Tirţa,
plăcută ca Ierusalimul,
dar cumplită* ca nişte oşti sub steagurile lor.

*Vers. 10.

5. Întoarce-ţi ochii de la mine,
căci mă tulbură.
Părul tău este ca* o turmă de capre
care poposesc pe coama Galaadului.

*Cap. 4.1.

6. Dinţii* tăi sunt ca o turmă de oi
care ies din scăldătoare,

toate cu gemeni,
și nici una din ele nu este stearpă.
*Cap. 4.2.
7. Obrazul tău este ca* o jumătate de rodie,
sub marama ta...
*Cap. 4.3.
8. Am șaizeci de împărătese,
optzeci de țiitoare,
și fete fără număr,
9. dar numai una singură este porumbița mea,
neprihănita mea;
ea este singură la mama sa,
cea mai aleasă a celei ce a născut-o.
Fetele o văd și o numesc fericită;
împărătesele și țiitoarele, de asemenea,
o laudă.
10. „Cine este aceea care se ivește ca zorile,
frumoasă ca luna,
curată ca soarele,
dar cumplită* ca niște oști sub steagurile
lor?” *Vers. 4.
11. M-am coborât în grădina cu nuci,
să* văd verdeața din vale,
să văd dacă a înmugurit via
și dacă au înflorit rodiile.
*Cap. 7.12.
12. Dar fără să bag de seamă, dorința mea
m-a dus
la carele poporului meu binevoitor.
13. Întoarce-te, întoarce-te, Sulamito!
Întoarce-te, întoarce-te, ca să te privim!
Ce aveți voi să vă uitați la Sulamita,
ca la niște fete ce joacă în două cete[1]?

7 1. Ce frumoase îți sunt picioarele în sandale, fată* de domn!
Rotunjimile coapselor tale sunt ca niște bijuterii, lucrate de mâinile unui meșter iscusit.
*Ps. 44.13.
2. Buricul tău este un potir rotund
de unde nu lipsește vinul mirositor;
trupul tău este un snop de grâu
încins cu crini.
3. Amândoi* sânii tăi sunt ca doi pui
de cerb,
ca gemenii unei căprioare.
*Cap. 4.5.
4. Gâtul* tău este ca un turn de fildeș;
ochii tăi sunt ca iazurile Hesbonului de lângă
poarta Bat-Rabim;
nasul tău este ca turnul Libanului care
privește spre Damasc.
*Cap. 4.4.
5. Capul tău este cum e Carmelul,

1.Evreiește: din Mahanaim (Gen. 32.2);

și părul capului tău
este ca purpura împărătească:
până și un împărat ar fi înlănțuit de pletele
tale!...
6. Ce frumoasă și ce plăcută ești, tu,
iubito, în mijlocul desfătărilor!
7. Statura ta este ca finicul[1],
și sânii tăi ca niște struguri.
8. Îmi zic: „Mă voi sui în palmier
și-i voi apuca ramurile!”
Atunci sânii tăi vor fi ca strugurii din vie,
mirosul suflării tale ca al merelor.
9. Și gura ta* toarnă un vin ales care curge lin
spre preaiubitul meu
și alunecă pe buzele celor ce dorm!
*Cap. 2.16; 6.3.
10. Eu sunt a iubitului meu, și* el mă dorește
pe mine.
*Ps. 45.11.
11. Vino, iubitule, haidem să ieșim pe câmp,
să rămânem noaptea în sate!
12. Dis-de-dimineață ne vom duce la vii
să* vedem dacă a înmugurit via,
dacă s-a deschis floarea
și dacă au înflorit rodiile.
Acolo îți voi da dragostea mea.
*Cap. 6.11.
13. Mandragorele* își răspândesc mirosul,
și deasupra ușii avem** tot felul de roade
bune, noi și vechi,
pe care le-am păstrat pentru tine,
preaiubitul meu! *Gen. 30.14. **Mat. 13.52.

8 1. O! de ai fi fratele meu,
care a supt la sânul mamei mele!
Când te-aș întâlni afară, te-aș săruta,
și nimeni nu m-ar disprețui.
2. Te-aș lua și te-aș aduce acasă la casa
mamei mele;
tu m-ai învăța
să-ți dau să bei vin* mirositor,
must din rodiile mele. *Prov. 9.2.
3. Mâna lui cea stângă* să fie sub capul meu,
și dreapta lui să mă îmbrățișeze!
*Cap. 2.6.
4. Vă rog* fierbinte, fiice ale Ierusalimului:
nu stârniți, nu treziți dragostea
până nu vine ea. *Cap. 2.7; 3.5.
5. Cine* este aceea care se suie din pustiu,
rezemată de iubitul ei și zicând:
„Te-am trezit sub măr;

1.Sau: palmierul;

acolo te-a născut mama ta,
acolo te-a născut şi te-a făcut ea”? *Cap. 3.6.
6. Pune-mă* ca o pecete pe inima ta,
ca o pecete pe braţul tău;
căci dragostea este tare ca moartea,
şi gelozia este neînduplecată
ca Locuinţa morţilor;
jarul ei este jar de foc,
o flacără a Domnului. *Isa. 49.16. Ier. 22.24. Hag. 2.23.
7. Apele cele mari nu pot să stingă dragostea,
şi râurile n-ar putea s-o înece;
de* ar da omul toate averile din casa lui pentru dragoste,
tot n-ar avea decât dispreţ. *Prov. 6.35.
8. Avem o soră micuţă* care n-are încă sâni.
Ce vom face cu sora noastră în ziua când îi vor veni peţitorii? *Ezec. 23.33.
9. Dacă este zid,
vom zidi un turn de argint pe ea;
dar, dacă este uşă,
o vom închide cu scânduri de cedru.
10. Eu sunt un zid şi sânii mei sunt ca nişte turnuri;
în ochii lui am fost ca una care a găsit pace.
11. Solomon avea o vie la Baal-Hamon;
a închiriat-o* unor păzitori;
şi fiecare trebuia să aducă pentru rodul ei o mie de sicli de argint.
*Mat. 21.33.
12. Via mea, care este a mea, o păstrez eu.
Ţine-ţi, Solomoane, cei o mie de sicli,
şi două sute fie a celor ce păzesc rodul!
13. Tu, care locuieşti în grădini,
nişte prieteni îşi pleacă urechea la glasul tău:
binevoieşte* şi fă-mă să-l aud!
*Cap. 2.14.
14. Vino* repede, iubitule,
ca** o căprioară sau ca puiul de cerb
pe munţii plini de mirodenii!
*Apoc. 22.17,20. **Cap. 2.17.

ISAIA

(Ieremia 25.4-6. 1 Petru 1.10,11,15,16. Apocalipsa 15.3.)

Necredinţa şi pedeapsa lui Israel

1 1. Prorocia* lui Isaia, fiul lui Amoţ, despre Iuda şi Ierusalim, pe vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz şi Ezechia, împăraţii lui Iuda.
*Num. 12.6.
2. Ascultaţi*, ceruri, şi ia aminte, pământule, căci Domnul vorbeşte: „Am hrănit şi am crescut nişte copii**, dar ei s-au răsculat împotriva Mea.
*Deut. 32.1. Ier. 2.12; 6.19; 22.29. Ezec. 36.4. Mica 1.2; 6.1,2. **Cap. 5.1,2.
3. Boul* îşi cunoaşte stăpânul, şi măgarul cunoaşte ieslea stăpânului său, dar Israel nu** Mă cunoaşte, poporul Meu nu † ia aminte la Mine.”
*Ier. 8.7. **Ier. 9.3,6. † Cap. 5.12.
4. Vai, neam păcătos, popor încărcat de fărădelegi, sămânţă* de nelegiuiţi, copii stricaţi! Au părăsit pe Domnul, au dispreţuit pe Sfântul lui Israel. I-au întors spatele...
*Cap. 57.3,4. Mat. 3.7.
5. Ce* pedepse noi să vă mai dea, când voi vă răzvrătiţi din ce în ce mai rău? Tot capul este bolnav şi toată inima suferă de moarte!
*Cap. 9.13. Ier. 2.30; 5.3.
6. Din tălpi până-n creştet, nimic nu-i sănătos, ci numai răni, vânătăi şi răni deschise, necurăţate*, nelegate şi nealinate cu untdelemn,
*Ier. 8.22.
7. ţara* vă este pustiită, cetăţile vă sunt arse de foc, străinii vă mănâncă ogoarele sub ochii voştri, pustiesc şi nimicesc ca nişte sălbatici.
*Deut. 28.51,52.
8. Şi fiica Sionului a rămas ca* o colibă în vie, ca un umbrar într-un câmp de castraveţi, ca** o cetate asediată.
*Iov 27.18. Plân. 2.6. **Ier. 4.17.
9. De* nu ne-ar fi lăsat Domnul oştirilor o mică rămăşiţă, am fi ajuns ca Sodoma** şi neam fi asemănat cu Gomora.
*Plân. 3.22. Rom. 9.29. **Gen. 19.24.

Nu jertfe şi sărbători

10. Ascultaţi cuvântul Domnului, căpetenii* ale Sodomei! Ia aminte la Legea Dumnezeului nostru, popor al Gomorei!
*Deut. 32.32. Ezec. 16.46.
11. „Ce-Mi trebuie Mie mulţimea jertfelor* voastre, zice Domnul. Sunt sătul de arderile de tot ale berbecilor şi de grăsimea viţeilor; nu-Mi place sângele taurilor, oilor şi ţapilor.
*1 Sam. 15.22. Ps. 50.8,9; 51.16. Prov. 15.8; 21.27. Cap. 66.3. Ier. 6.20; 7.21. Amos 5.21,22. Mica 6.7.
12. Când veniţi să* vă înfăţişaţi înaintea Mea,

cine vă cere astfel de lucruri, ca să-Mi întinaţi curţile?

*Exod 23.17; 34.23.

13. Nu mai aduceţi daruri* de mâncare nefolositoare, căci Mi-e scârbă de tămâie! Nu vreau luni noi, Sabate şi adunări de sărbătoare**, nu pot să văd nelegiuirea unită cu sărbătoarea!

*Mat. 15.9. **Ioel 1.14; 2.15.

14. Urăsc lunile* voastre cele noi şi praznicele** voastre; Mi-au ajuns o povară, nu † le mai pot răbda.

*Num. 28.11. **Lev. 23.2, etc. Plân. 2.6. † Cap. 43.24.

15. Când* vă întindeţi mâinile, Îmi întorc ochii de la voi; şi oricât** de mult v-aţi ruga, n-ascult, căci mâinile vă sunt pline de sânge †!

*Iov 27.9. Ps. 134.2. Prov. 1.28. Cap. 59.2. Ier. 14.12. Mica 3. 4. **Ps. 66.18. 1 Tim. 2.8. † Cap. 59.3.

Îndemn la pocăinţă

16. Spălaţi-vă* deci şi curăţiţi-vă! Luaţi dinaintea ochilor Mei faptele rele pe care le-aţi făcut! Încetaţi** să mai faceţi răul!

*Ier. 4.14. **Ps. 34.14; 37.27. Amos 5.15. Rom. 12.9. 1 Pet. 3.11.

17. Învăţaţi-vă să faceţi binele, căutaţi* dreptatea, ocrotiţi-l pe cel asuprit, faceţi dreptate orfanului, apăraţi-o pe văduvă!

*Ier. 22.3,16. Mica 6.8. Zah. 7.9; 8.16.

18. Veniţi totuşi să* ne judecăm, zice Domnul. De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul, se vor face** albe ca zăpada; de vor fi roşii ca purpura, se vor face ca lâna.

*Cap. 43.26. Mica 6.2. **Ps. 51.7. Apoc. 7.14.

19. De veţi vrea şi veţi asculta, veţi mânca cele mai bune roade ale ţării;

20. dar de nu veţi vrea şi nu veţi asculta, de sabie veţi fi înghiţiţi, căci* gura Domnului a vorbit.”

*Num. 23.19. Tit 1.2.

21. Vai, cetatea* aceea credincioasă, cum a ajuns o prostituată! Era plină de judecată, dreptatea locuia în ea şi acum e plină de ucigaşi!

*Ier. 2.20,21.

22. Argintul* tău s-a prefăcut în zgură şi vinul tău ales a fost amestecat cu apă.

*Ier. 6.28,30. Ezec. 22.18,19.

23. Mai-marii* tăi sunt răzvrătiţi şi părtaşi** cu hoţii, toţi † iubesc mita şi aleargă după plată; orfanului †† nu-i fac dreptate şi pricina văduvei n-ajunge până la ei.

*Osea 9.15. **Prov. 29.24. † Ier. 22.17. Ezec. 22.12. Osea 4. 18. Mica 3.11; 7.3. †† Ier. 5.28. Zah. 7.10.

24. De aceea, iată ce zice Domnul Dumnezeul oştirilor, Puternicul lui Israel: „Ah! voi cere socoteală* potrivnicilor Mei şi Mă voi răzbuna pe vrăjmaşii Mei.

*Deut. 28.63. Ezec. 5.13.

25. Îmi voi întinde mâna împotriva ta, îţi* voi topi zgura, cum o topeşte leşia, toată pulberea[1] de plumb o voi îndepărta din tine.

*Ier. 6.29; 9.7. Mal. 3.3.

26. Voi face iarăşi pe judecătorii tăi ca* odinioară şi pe sfetnicii tăi, ca la început. După aceea, vei fi numită** cetatea neprihănită, cetatea credincioasă.”

*Ier. 33.7. **Zah. 8.3.

27. Sionul va fi mântuit[2] prin judecată, şi cei ce se vor întoarce la Dumnezeu[3] în el, prin dreptate.

28. Dar pieirea* va atinge pe toţi cei răzvrătiţi şi păcătoşi şi cei ce părăsesc pe Domnul vor pieri.

*Iov 31.3. Ps. 1.6; 5.6; 73.27; 92.9; 104.35.

29. Vă va fi ruşine de terebinţii[4]* sub care găseaţi plăcere şi** veţi roşi din pricina grădinilor pe care le-aţi ales;

*Cap. 57.5. **Cap. 65.3; 66.17.

30. căci veţi fi ca un stejar cu frunzele ofilite, ca o grădină care n-are apă.

31. Omul* tare va fi ca** un câlţ şi lucrarea lui, ca o scânteie; amândoi vor arde împreună şi nimeni nu-i va stinge.

*Ezec. 32.21. **Cap. 43.17.

2 1. Prorocia lui Isaia, fiul lui Amoţ, asupra lui Iuda şi asupra Ierusalimului.

2. Se* va întâmpla în** scurgerea vremurilor că † muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălţa deasupra dealurilor şi †† toate popoarele se vor îngrămădi spre el.

*Mica 4.1, etc. **Gen. 49.1. Ier. 23.20. † Ps. 68.15,16. †† Ps. 72.8. Cap. 27.13.

3. Popoarele se vor duce cu grămada la el şi vor zice: „Veniţi* să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne înveţe căile Lui şi să umblăm pe cărările Lui.” Căci** din Sion va ieşi Legea şi din Ierusalim, cuvântul Domnului.

*Ier. 31.6; 50.5. Zah. 8.21,23. **Luca 24.47.

4. El va fi Judecătorul neamurilor, El va hotărî între un mare număr de popoare; aşa încât din săbiile lor îşi vor* făuri fiare de plug şi din suliţele lor cosoare; nici un popor nu va mai scoate sabia împotriva altuia şi nu** vor mai învăţa războiul.

*Ps. 46.9. Osea 2.18. Zah. 9.10. **Ps. 72.3,7.

5. Veniţi, casă a lui Iacov, să umblăm* în lumina Domnului!

*Efes. 5.8.

6. Căci ai părăsit poporul Tău, pe casa lui Iacov, pentru că sunt plini de* idolii răsăritu-

1.Sau: toate particulele de alte metale sau steril din minereul de argint; 2.Sau: răscumpărat; 3.Sau: se vor pocăi; 4.Sau: stejarii (copaci sub care se aşezau stâlpii, statuile zeiţei feniciene Aşera);

lui şi dedaţi** la vrăjitorie ca filistenii şi † se unesc cu fiii străinilor.

*Num. 23.7. **Deut. 18.14. † Ps. 106.35. Ier. 10.2.

7. Ţara lor este plină* de argint şi de aur şi comorile lor n-au sfârşit; ţara este plină de cai şi carele lor sunt fără număr.

*Deut. 17.16,17.

8. Dar ţara lor este plină* şi de idoli, căci se închină înaintea lucrării mâinilor lor, înaintea lucrurilor făcute de degetele lor.

*Ier. 2.28.

9. De aceea, cei mici vor fi coborâţi şi cei mari vor fi smeriţi: nu-i vei ierta.
10. Intră* în stânci şi ascunde-te în ţărână, de frica Domnului şi de strălucirea măreţiei Lui!

*Vers. 19,21. Apoc. 6.15.

11. Omul va trebui să-şi plece privirea* semeaţă şi îngâmfarea lui va fi smerită: numai Domnul va fi înălţat** în ziua aceea.

*Vers. 17.Cap. 5.15,16; 13.11. **Cap. 4.1; 11.10,11; 12.1,4; 24.21; 25.9; 26.1; 27.1,2,12,13; 28.5; 29.18; 30.23; 52.6. Ier. 30.7,8. Ezec. 38.14,19; 39.11,22. Osea 2.16,18,21. Ioel 3.18. Amos 9.11. Obad. 8. Mica 4.6; 5.10; 7.11,12. Ţef. 3.11,16. Zah. 9.16.

12. Căci este o zi a Domnului oştirilor împotriva oricărui om mândru şi trufaş, împotriva oricui se înalţă, ca să fie plecat;
13. împotriva tuturor cedrilor* înalţi şi falnici ai Libanului şi împotriva tuturor stejarilor Basanului;

*Cap. 14.8; 37.24. Ezec. 31.3. Zah. 11.1,2.

14. împotriva* tuturor munţilor înalţi şi împotriva tuturor dealurilor falnice;

*Cap. 30.25.

15. împotriva tuturor turnurilor înalte şi împotriva* tuturor zidurilor întărite;

*1 Împ. 10.22.

16. împotriva tuturor corăbiilor din Tarsis şi împotriva tuturor lucrurilor plăcute la vedere.
17. Mândria* omului va fi smerită şi trufia oamenilor va fi plecată; numai Domnul va fi înălţat în** ziua aceea.

*Vers. 11. **Vers. 11.

18. Toţi idolii vor pieri.
19. Oamenii vor intra în peşterile* stâncilor şi în crăpăturile pământului, de** frica Domnului şi de strălucirea măreţiei Lui, când Se va ridica să † îngrozească pământul.

*Vers. 10. Osea 10.8. Luca 23.30. Apoc. 6.16; 9.6. **2 Tes. 1.9. † Cap. 30.32. Hag. 2.6,21. Evr. 12.26.

20. În* ziua aceea, oamenii îşi vor arunca idolii de argint şi idolii de aur pe care şi-i făcuseră ca să se închine la ei, îi vor arunca la şobolani şi la lilieci;

*Cap. 30.22; 31.7.

21. şi* vor intra în găurile stâncilor şi în crăpăturile pietrelor, de frica** Domnului şi de strălucirea măreţiei Lui, când Se va ridica să îngrozească pământul.

*Vers. 19. **Vers. 10,19.

22. Nu vă mai încredeţi*, dar, în om, în** ale cărui nări nu este decât suflare: căci ce preţ are el?

*Ps. 146.3. Ier. 17.5. **Iov 27.3.

3 1. Domnul Dumnezeul oştirilor va* lua din Ierusalim şi din Iuda orice sprijin** şi orice mijloc de trai, orice sursă de pâine şi orice sursă de apă,

*Ier. 37.21; 38.9. **Lev. 26.26.

2. pe viteaz* şi pe omul de război, pe judecător şi pe proroc, pe ghicitor şi pe bătrân,

*2 Împ. 24.4.

3. pe căpetenia peste cincizeci şi pe dregător, pe sfetnic, pe meşteşugarul ales şi pe vrăjitorul iscusit.
4. „Le voi da băieţi* drept căpetenii - zice Domnul -, şi nişte copii vor stăpâni peste ei.

*Ecl. 10.16.

5. Oamenii se vor asupri unii pe alţii, unul îl va apăsa pe celălalt, fiecare pe aproapele lui, tânărul va lovi pe cel bătrân şi omul de nimic, pe cel pus în cinste.”
6. Vor merge până acolo încât unul va apuca pe fratele său în casa părintească şi-i va zice: „Tu ai o haină, fii căpetenia noastră! Ia dărâmăturile acestea sub mâna ta!”
7. Dar în aceeaşi zi el va răspunde: „Nu pot să fiu doctor, căci în casa mea nu este nici pâine, nici haină: nu mă puneţi căpetenie peste popor.”
8. Se clatină Ierusalimul*, se prăbuşeşte Iuda, pentru că vorbele şi faptele lor sunt îndreptate împotriva Domnului, înfruntând privirile Lui măreţe.

*Mica 3.12.

9. Înfăţişarea feţei lor mărturiseşte împotriva lor, şi, ca sodomiţii*, îşi dau pe faţă nelegiuirea, fără s-o ascundă. Vai de sufletul lor, căci îşi pregătesc răul!

*Gen. 13.13; 18.20,21; 19.5.

10. „Bine* de cel neprihănit! Lui îi va merge bine, căci** se va bucura de rodul faptelor lui.

*Ecl. 8.12. **Ps. 128.2.

11. Vai de cel rău! Lui îi va merge rău*, căci va culege rodul faptelor lui.

*Ps. 11.6. Ecl. 8.13.

12. Poporul meu este asuprit de nişte copii* şi-l stăpânesc nişte femei! Poporul meu, cârmuitorii** tăi te duc în rătăcire şi pustiesc calea pe care umbli!”

*Vers. 4. **Cap. 9.16.

13. Domnul Se înfăţişează la judecată*, stă în picioare ca să judece popoarele.

*Mica 6.2.

14. Domnul intră la judecată cu bătrânii poporului Său şi cu mai-marii lui: „Voi aţi mâncat via*! Prada luată de la sărac este în casele voastre!

*Cap. 5.7. Mat. 21.33.

15. Cu ce drept călcaţi* voi în picioare poporul Meu şi apăsaţi pe săraci? - zice Domnul Dumnezeul oştirilor."

*Cap. 58.4. Mica 3.2,3.

16. Domnul zice: „Pentru că fiicele Sionului sunt mândre şi umblă cu gâtul întins şi cu priviri pofticioase, pentru că păşesc mărunţel şi zornăie cu verigile de la picior,

17. Domnul va pleşuvi[1]* creştetul capului fiicelor Sionului, Domnul le va descoperi** goliciunea."

*Deut. 28.27. **Cap. 47.2,3. Ier. 13.22. Naum 3.5.

18. În ziua aceea, Domnul va scoate verigile care le slujesc ca podoabă la picioare şi sorişorii şi lunişoarele*,

*Judc. 8.21.

19. cerceii, brăţările şi maramele;

20. diademele, lănţişoarele de la picioare şi brâiele, cutiile cu parfumuri şi amuletele;

21. inelele şi verigile de la nas;

22. hainele de sărbătoare şi cămăşile cele largi, mantiile şi pungile;

23. oglinzile şi cămăşile subţiri, turbanele şi vălurile fine[2].

24. Şi atunci, în loc de miros plăcut, va fi putoare; în loc de brâu, o funie; în loc de păr încreţit, un cap pleşuv[1]*; în loc de mantie largă, un sac strâmt; un semn de înfierare în loc de frumuseţe. *Cap. 22.12. Mica 1.16.

25. Bărbaţii tăi vor cădea ucişi de sabie şi vitejii tăi, în luptă.

26. Porţile* fiicei Sionului vor geme şi se vor jeli; şi ea va şedea dezbrăcată pe pământ.

*Ier. 14.2. Plân. 1.4; 2.10.

4 1. Şapte femei vor apuca în* ziua aceea un singur bărbat şi vor zice: „Vom mânca** doar pâinea noastră şi ne vom îmbrăca doar cu hainele noastre; numai fă-ne să-ţi purtăm numele şi ia ocara † de pe noi!"

*Cap. 2.11,17. **2 Tes. 3.12. † Luca 1.25.

Proslăvirea Sionului

2. În vremea aceea, Odrasla* Domnului va fi plină de măreţie şi slavă, iar rodul ţării va fi plin de strălucire şi frumuseţe pentru cei mântuiţi ai lui Israel.

*Ier. 23.5. Zah. 3.8; 6.12.

3. Şi cel rămas în Sion, cel lăsat în Ierusalim, se* va numi „sfânt", oricine va fi scris** printre cei vii la Ierusalim.

*Cap. 60.21. **Filp. 4.3. Apoc. 3.5.

4. După ce va spăla Domnul* murdăriile fiicelor Sionului şi va curăţi Ierusalimul de vinovăţia de sânge din mijlocul lui, cu duhul judecăţii şi cu duhul nimicirii,

*Mal. 3.2,3.

5. Domnul va aşeza, peste toată întinderea muntelui Sionului şi peste locurile lui de adunare, un nor* de fum ziua, şi un foc** de flăcări strălucitoare noaptea. Da, peste toată slava va fi un adăpost,

*Exod 13.21. **Zah. 2.5.

6. o colibă, ca umbrar împotriva căldurii zilei şi ca loc de adăpost* şi de ocrotire împotriva furtunii şi ploii. *Cap. 25.4.

Via Domnului

5 1. Voi cânta Preaiubitului meu cântarea Preaiubitului meu despre via* Lui. Preaiubitul meu avea o vie pe o câmpie[1] foarte mănoasă.

*Ps. 80.8. Cânt. 8.12. Cap. 27.2. Ier. 2.21. Mat. 21.33. Marc. 12.1. Luca 20.9.

2. I-a săpat pământul, l-a curăţat de pietre şi a sădit în el viţele cele mai alese. A zidit un turn în mijlocul ei şi a săpat şi un teasc, apoi trăgea nădejde* că are să-I facă struguri buni, dar a făcut struguri sălbatici.

*Deut. 32.6. Cap. 1-3.

3. „Acum, dar - zice Domnul -, locuitori ai Ierusalimului şi bărbaţi ai lui Iuda, judecaţi* voi între Mine şi via Mea! *Rom. 3.4.

4. Ce aş mai fi putut face viei Mele şi nu i-am făcut? De ce a făcut ea struguri sălbatici, când Eu mă aşteptam să facă struguri buni?

5. Vă voi spune însă acum ce voi face viei Mele: îi voi smulge gardul, ca să fie păscută de vite; îi voi surpa* zidul, ca să fie călcată în picioare;

*Ps. 80.12.

6. o voi pustii; nu va mai fi curăţată, nici săpată; spini şi mărăcini vor creşte în ea! Voi porunci şi norilor să nu mai plouă peste ea."

7. Via Domnului oştirilor este casa lui Israel şi bărbaţii lui Iuda sunt viţa pe care o iubea. El se aştepta la judecată şi când colo, iată sânge vărsat! Se aştepta la dreptate şi când colo, iată strigăte de apăsare!

8. Vai de cei ce înşiră casă* lângă casă şi li-

1.Sau: va cheli / chelie; 2.Sau: eşarfe sau şaluri;

1.Sau: un deal foarte mănos;

pesc ogor lângă ogor până nu mai rămâne loc, şi locuiesc în mijlocul ţării!

*Mica 2.2.

9. Iată* ce mi-a descoperit Domnul oştirilor: „Hotărât, aceste case multe vor fi pustiite, aceste case mari şi frumoase nu vor mai fi locuite.

*Cap. 22.14.

10. Chiar zece pogoane de vie nu vor da decât un bat* şi un omer de sământă nu va da decât o efă."

*Ezec. 45.11.

11. Vai* de cei ce dis-de-dimineaţă aleargă după băuturi ameţitoare şi stau până noaptea târziu şi se înfierbântă de vin!

*Prov. 23.29,30. Ecl. 10.16. Vers. 22.

12. Harpa* şi lira, tamburina, flautul şi vinul le înveselesc ospeţele; dar nu iau seama la lucrarea** Domnului şi nu văd lucrul mâinilor Lui.

*Amos 6.5,6. **Iov 34.27. Ps. 28.5.

13. De aceea*, poporul meu va fi dus din lipsă de cunoştinţă** în robie; căpeteniile lui vor muri de foame şi gloata[1] lui se va usca de sete.

*Osea 4.6. **Cap. 1.3. Luca 19.44.

14. De aceea, îşi şi deschide Locuinţa morţilor gura şi îşi lărgeşte peste măsură gâtlejul, ca să se coboare în ea măreţia şi bogăţia Sionului, cu toată mulţimea lui gălăgioasă şi veselă.
15. Şi astfel, cei mici vor fi doborâţi*, cei mari vor fi smeriţi şi privirile trufaşe vor fi plecate.

*Cap. 2.9,11,17.

16. Dar Domnul oştirilor va fi înălţat prin judecată şi Dumnezeul cel sfânt va fi sfinţit prin dreptate.
17. Acolo vor paşte mieii ca pe imaşul lor, şi păstori pribegi vor mânca moşiile prăpădite ale bogaţilor*. *Cap. 10.16.
18. Vai de cei ce trag după ei nelegiuirea cu funiile minciunii şi păcatul, cu hamurile unei căruţe;
19. ei zic*: „Să-Şi grăbească, să-Şi facă iute lucrarea, ca s-o vedem! Să vină odată hotărârea Sfântului lui Israel şi să se aducă la îndeplinire, ca s-o cunoaştem!"

*Cap. 69.5. Ier. 17.15. Amos 5.18. 2 Pet. 3.3,4.

20. Vai de cei ce numesc răul bine şi binele, rău; care spun că întunericul este lumină şi lumina, întuneric; care dau amărăciunea în loc de dulceaţă şi dulceaţa în loc de amărăciune!
21. Vai de cei ce se socotesc înţelepţi* şi se cred pricepuţi! *Prov. 3.7. Rom. 1.22; 12.16.
22. Vai* de cei tari când este vorba de băut vin şi de bărbaţii viteji când este vorba de amestecat băuturi tari; *Vers. 11.

1.Lit.(ebr.): muţimea, mulţimile (peste tot în text);

23. care scot* cu faţa curată pe cel vinovat, pentru mită, şi iau drepturile celor nevinovaţi!

*Prov. 17.15; 24.24.

24. De aceea, cum* mistuie o limbă de foc miriştea şi cum arde flacăra iarba uscată, tot aşa, ca putregaiul le va fi rădăcina** lor şi floarea li se va risipi în vânt ca ţărâna; căci au nesocotit Legea Domnului oştirilor şi au dispreţuit cuvântul Sfântului lui Israel.

*Exod 15.7. **Iov 18.16. Osea 9.16. Amos 2.9.

25. De* aceea Se şi aprinde Domnul de mânie împotriva poporului Său, îşi întinde mâna împotriva lui şi-l loveşte de se** zguduie munţii şi trupurile lor moarte stau ca gunoiul în mijlocul uliţelor. Cu † toate acestea, mânia Lui nu se potoleşte şi mâna Lui este încă întinsă.

*2 Împ. 22.13,17. **Ier. 4.24. † Lev. 26.14, etc. Cap. 9.12,17,21; 10.4.

26. El* ridică un steag popoarelor îndepărtate şi le fluieră** de la un capăt † al pământului: şi iată-le, vin †† repede şi uşor.

*Cap. 11.12. **Cap. 7.18. † Deut. 28.49. Ps. 72.8. Mal. 1.11. †† Ioel 2.7.

27. Nici unul nu este obosit, nici unul nu şovăie de oboseală, nici unul nu moţăie, nici nu doarme; nici unul nu are brâul* de la mijloc desfăcut, nici cureaua de la încălţăminte ruptă.

*Dan. 5.6.

28. Săgeţile* lor sunt ascuţite şi toate arcurile încordate; copitele cailor lor sunt parcă de cremene şi roţile carelor lor sunt ca un vârtej.

*Ier. 5.16.

29. Răcnesc ca nişte lei, mugesc ca nişte pui de lei; sforăie şi apucă prada, o iau cu ei; şi nimeni nu-i vine în ajutor.
30. În ziua aceea, va fi asupra lui Iuda un muget ca mugetul unei furtuni pe mare; uitându-se* la pământ, nu vor vedea decât întuneric şi strâmtorare, iar lumina este întunecată în cerurile lui.

*Cap. 8.22. Ier. 4.23. Plân. 3.2. Ezec. 32.7,8.

Isaia în slujbă

6 1. În anul morţii împăratului* Ozia, am văzut** pe Domnul şezând pe un scaun de domnie foarte înalt şi poalele mantiei Lui umpleau Templul.

*2 Împ. 15.7. **1 Împ. 22.19. Ioan 12.41. Apoc. 4.2.

2. Serafimii stăteau deasupra Lui, şi fiecare avea şase aripi: cu două îşi acopereau faţa, cu două îşi acopereau* picioarele şi cu două zburau. *Ezec. 1.11.
3. Strigau unul la altul şi ziceau: „Sfânt*, sfânt, sfânt este Domnul oştirilor! Tot** pă-

mântul este plin de măreţia Lui!”

*Apoc. 4.8. **Ps. 72.19.

4. Şi se zguduiau uşorii uşii de glasul care răsuna şi Casa* s-a umplut de fum.

*Exod 40.34. 1 Împ. 8.10.

5. Atunci* am zis: „Vai de mine! Sunt pierdut, căci sunt un om cu buze necurate, locuiesc în mijlocul unui popor tot cu buze necurate şi am văzut cu ochii mei pe Împăratul, Domnul oştirilor!”

*Exod 4.10; 6.30. Judc. 6.22; 13.22. Ier. 1.6.

6. Dar unul din serafimi a zburat spre mine cu un cărbune aprins în mână, pe care-l luase cu cleştele de pe altar*.

*Apoc. 8.3.

7. Mi-a atins* gura cu el şi a zis: „Iată, atingându-se cărbunele acesta de buzele tale, nelegiuirea ta este îndepărtată şi păcatul tău este ispăşit!”

*Ier. 1.9. Dan. 10.16.

8. Am auzit glasul Domnului, întrebând: „Pe cine să trimit şi cine va merge pentru Noi*?” Eu am răspuns: „Iată-mă, trimite-mă!”

*Gen. 1.26; 3.22; 11.7.

9. El a zis atunci: „Du-te şi spune poporului acestuia: „Întruna veţi auzi*, şi nu veţi înţelege; întruna veţi vedea, şi nu veţi pricepe!”

*Cap. 43.8. Mat. 13.14. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

10. Împietreşte inima* acestui popor, fă-l tare de urechi şi astupă-i ochii, ca** să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înţeleagă cu inima lor, să nu se întoarcă la Mine şi să nu fie vindecaţi.”

*Ps. 119.70. Cap. 63.17. **Ier. 5.21.

11. Şi eu L-am întrebat: „Până când, Doamne?” El a răspuns: „Până* când vor rămâne cetăţile pustii şi lipsite de locuitori; până când nu va mai fi nimeni în case şi ţara va fi pustiită de tot; *Mica 3.12.

12. până va îndepărta Domnul* oamenii şi ţara va ajunge un mare pustiu.

*2 Împ. 25.21.

13. Şi chiar a zecea parte de va mai rămâne din locuitori, vor fi nimiciţi şi ei la rândul lor. Dar, după cum terebintul şi stejarul îşi păstrează butucul din rădăcină, când sunt tăiaţi, tot aşa o sămânţă* sfântă se va naşte iarăşi din poporul acesta.”

*Ezra 9.2. Mal. 2.15. Rom. 11.5.

Prorocie împotriva lui Israel şi Asiriei

7 1. S-a întâmplat, pe vremea lui Ahaz*, fiul lui Iotam, fiul lui Ozia, împăratul lui Iuda, că Reţin, împăratul Siriei, s-a suit cu Pecah, fiul lui Remalia, împăratul lui Israel, împotriva Ierusalimului, ca să-l bată; dar n-a putut să-l bată.

*2 Împ. 16.5. 2 Cron. 28.5,6.

2. Când au venit şi au spus casei lui David: „Sirienii şi-au aşezat tabăra în Efraim!”, a tremurat inima lui Ahaz şi inima poporului său, cum se clatină copacii din pădure când bate vântul.

3. Atunci Domnul a zis lui Isaia: „Ieşi înaintea lui Ahaz, tu şi fiul tău Şear-Iaşub*, la capătul canalului** de apă al iazului de sus, pe drumul care duce la ogorul înălbitorului

*Cap. 10.21. **2 Împ. 18.17. Cap. 36.2.

4. şi spune-i: „Ia seama şi fii liniştit; nu te teme de nimic, şi să nu ţi se moaie inima din pricina acestor două cozi de tăciuni care fumegă: din pricina mâniei lui Reţin şi a Siriei şi din pricina fiului lui Remalia!

5. Nu te teme că Siria gândeşte rău împotriva ta şi că Efraim şi fiul lui Remalia zic:

6. „Să ne suim împotriva lui Iuda, să batem cetatea, s-o spargem şi să-l punem împărat în ea pe fiul lui Tabeel.”

7. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:

„Aşa* ceva nu se va întâmpla şi nu va avea loc.

*Prov. 21.30. Cap. 8.10.

8. Căci* Damascul va fi capitala Siriei şi Reţin va fi capitala Damascului. Şi peste şaizeci şi cinci de ani Efraim va fi nimicit şi nu va mai fi un popor.

*2 Sam. 8.6.

9. Samaria va fi capitala lui Efraim şi fiul lui Remalia va fi capul Samariei. Dacă* nu credeţi, nu veţi sta în picioare.”

*2 Cron. 20.20.

10. Domnul a vorbit din nou lui Ahaz şi i-a zis:

11. „Cere* un semn de la Domnul Dumnezeul tău; cere-l, fie în locurile de jos, fie în locurile de sus.”

*Judc. 6.36, etc. Mat. 12.38.

12. Ahaz a răspuns: „Nu vreau să cer nimic, ca să nu ispitesc pe Domnul.”

13. Isaia a zis atunci:

„Ascultaţi totuşi, casa lui David! Nu vă ajunge oare să obosiţi răbdarea oamenilor, de mai obosiţi şi pe a Dumnezeului meu?

14. De aceea, Domnul Însuşi vă va da un semn: „Iată, fecioara* va rămâne însărcinată, va naşte un** Fiu şi-I va pune numele Emanuel[1] † *(Dumnezeu este cu noi)*.

1.Lit.(ebr.): Imanuel;

*Mat. 1.23. Luca 1.31,34. **Cap. 9.6. † Cap. 8.8.
15. El va mânca smântână şi miere până va şti să lepede răul şi să aleagă binele.
16. Dar* înainte ca să ştie copilul să lepede răul şi să aleagă binele, ţara, de ai cărei doi** împăraţi te temi tu, va fi pustiită.
*Cap. 8.4. **2 Împ. 15.30; 16.9.
17. Domnul* va aduce peste tine, peste poporul tău şi peste casa tatălui tău zile cum n-au mai fost niciodată, din ziua când s-a** despărţit Efraim de Iuda (adică pe împăratul Asiriei).”
*2 Cron. 28.19. **1 Împ. 12.16.
18. În ziua aceea, Domnul va şuiera* muştelor de la capătul râurilor Egiptului şi albinelor din ţara Asiriei;
*Cap. 5.26.
19. ele vor veni şi se vor aşeza toate în vâlcelele pustii şi în crăpăturile* stâncilor, pe toate tufişurile şi pe toate imaşurile.
*Cap. 2.19. Ier. 16.16.
20. În ziua aceea, Domnul va rade, cu un brici* luat cu chirie de dincolo de Râu, şi anume cu împăratul Asiriei, capul şi părul de pe picioare; ba va rade chiar şi barba.
*2 Împ. 16.7,8. 2 Cron. 28.20,21. Ezec. 5.1.
21. În ziua aceea, fiecare va hrăni numai o juncă şi două oi,
22. şi vor da un aşa belşug de lapte încât vor mânca smântână; căci cu smântână şi cu miere se vor hrăni toţi cei ce vor rămâne în ţară.
23. În ziua aceea, orice loc care va avea o mie de butuci de viţă, preţuind o mie de sicli de argint, va* fi lăsat pradă mărăcinilor şi spinilor;
*Cap. 5.6.
24. vor intra acolo cu săgeţi şi cu arcul, căci toată ţara nu va fi decât mărăcini şi spini.
25. Şi toţi munţii lucraţi cu cazmaua acum nu vor mai fi cutreieraţi, de frica mărăcinilor şi a spinilor; vor da drumul boilor în ei şi îi vor bătători oile.

Prăbuşirea Siriei şi a lui Israel

8 1. Domnul mi-a zis: „Ia o tablă mare şi scrie* pe ea, aşa ca să se înţeleagă: „Grăbeşte-te de pradă, aruncă-te asupra prăzii[1].”
*Cap. 30.8. Hab. 2.2.
2. Am luat cu mine nişte martori vrednici de credinţă: pe preotul Urie* şi pe Zaharia, fiul lui Berechia.
*2 Împ. 16.10.
3. M-am apropiat de prorociţă. Ea a zămislit şi a născut un fiu. Apoi, Domnul mi-a zis: „Pune-i numele Maher-Şalal-Haş-Baz[1]”
4. Căci*, înainte ca să ştie copilul să spună „tată” şi „mamă”, se vor lua dinaintea împăratului Asiriei bogăţiile** Damascului şi prada Samariei.”
*Cap. 7.16. **2 Împ. 15.29; 16.9. Cap. 17.3.
5. Domnul mi-a vorbit iarăşi şi mi-a zis:
6. „Pentru că poporul acesta a dispreţuit apele din Siloe*, care curg lin, şi s-a bucurat de** Reţin şi de fiul lui Remalia,
*Neem. 3.15. Ioan 9.7. **Cap. 7.1,2,6.
7. iată, Domnul va trimite împotriva lor apele puternice şi mari ale Râului (Eufrat), adică pe împăratul* Asiriei cu toată puterea lui; pretutindeni el va ieşi din albia lui şi se va revărsa peste malurile lui;
*Cap. 10.12.
8. va pătrunde în Iuda, va da peste maluri, va năvăli şi va* ajunge până la gât. Iar aripile întinse ale oastei lui vor umple întinderea ţării tale, Emanuele[2]**!
*Cap. 30.28. **Cap. 7.14.
9. Scoateţi strigăte* de război cât voiţi, popoare, căci tot veţi fi zdrobite; luaţi aminte, toţi cei ce locuiţi departe! Pregătiţi-vă oricât de luptă, căci tot veţi fi zdrobiţi. Încingeţi-vă de luptă, căci tot veţi fi zdrobiţi.
*Ioel 3.1,19.
10. Faceţi la planuri* cât voiţi, căci nu se va alege nimic de ele! Luaţi la hotărâri cât voiţi, căci** vor fi fără urmări! Căci † Dumnezeu este cu noi (*Emanuel*[2]).”
*Iov 5.12. **Cap. 7.7. † Cap. 7.14. Fapt. 5.38,39. Rom. 8.31.
11. Aşa mi-a vorbit Domnul, când m-a apucat mâna Lui şi m-a înştiinţat să nu umblu pe calea acestui popor:
12. „Nu numiţi uneltire tot ce numeşte poporul* acesta uneltire; şi** nu vă temeţi de ce se teme el, nici nu vă speriaţi!
*Cap. 7.2. **1 Pet. 3.14,15.
13. Sfinţiţi însă pe* Domnul oştirilor. De El** să vă temeţi şi să vă înfricoşaţi.
*Num. 20.12. **Ps. 76.7. Luca 12.5.
14. Şi atunci El* va fi un locaş sfânt, dar şi o piatră** de poticnire, o stâncă de păcătuire[3] pentru cele două case ale lui Israel, un laţ şi o cursă pentru locuitorii Ierusalimului!
*Ezec. 11.16. **Cap. 28.16. Luca 2.34. Rom. 9.33. 1 Pet. 2.8.
15. Mulţi se* vor poticni, vor cădea şi se vor sfărâma, vor nimeri în laţ şi vor fi captivi.”
*Mat. 21.44. Luca 20.18. Rom. 9.32; 11.25.
16. „Înveleşte mărturia, pecetluieşte Legea între ucenicii Mei”.

1.Lit.(ebr.): *„Maher-Şalal-Haş-Baz”*;
1.Sau: „Grăbeşte-te de pradă, aruncă-te asupra prăzii.”;
2.Lit.(ebr.): Imanuel;
3.Sau: cădere;

17. Eu nădăjduiesc în Domnul, care Îşi ascunde* faţa de casa lui Iacov. În El îmi pun încrederea**.

*Cap. 54.8. **Hab. 2.3. Luca 2.25,38.

18. Iată*, eu şi copiii pe care mi i-a dat Domnul suntem** semne şi minuni[1] în Israel, din partea Domnului oştirilor care locuieşte pe muntele Sionului.

*Evr. 2.13. **Ps. 71.7. Zah. 3.8.

19. Dacă vi se zice însă: „Întrebaţi* pe cei ce cheamă morţii şi pe cei ce spun viitorul, care şoptesc** şi bolborosesc", răspundeţi: „Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeul său? Va întreba el pe † cei morţi pentru cei vii?

*1 Sam. 28.8. Cap. 19.3. **Cap. 29.4. † Ps. 106.28.

20. La* Lege şi la mărturie!" Căci dacă nu vor vorbi aşa, nu** vor mai răsări zorile pentru poporul acesta.

*Luca 16.29. **Mica 3.6.

21. El va pribegi prin ţară, apăsat şi flămând, şi, când îi va fi foame, se va mânia şi va huli* pe Împăratul şi Dumnezeul lui, apoi, fie că va ridica ochii în sus, *Apoc. 16.11.

22. fie că se va* uita spre pământ, iată, nu va fi decât necaz, negură, nelinişte neagră; şi vor fi izgoniţi în întuneric** beznă.

*Cap. 5.30. **Cap. 9.1.

9 1. Totuşi întunericul* nu va împărăţi veşnic pe pământul în care acum este necaz. După cum în vremurile** trecute a acoperit cu ocară ţara lui Zabulon şi ţara lui Neftali, în † vremurile viitoare va acoperi cu slavă ţinutul de lângă mare, ţara[2] de dincolo de Iordan, Galileea Neamurilor[3].

*Cap. 8.22. **2 Împ. 15.29. 2 Cron. 16.4. † Lev. 26.24. 2 Împ. 17.5,6. 1 Cron. 5.26.

2. Poporul* care umbla în întuneric a văzut o mare lumină; peste cei ce locuiau în ţara umbrei morţii răsare o lumină.

*Mat. 4.16. Efes. 5.8,14.

3. Tu ai înmulţit poporul, îi dai mari bucurii; şi el se bucură înaintea Ta cum se bucură la seceriş, cum se veseleşte la* împărţirea prăzii.

*Judc. 5.30.

4. Căci jugul care apăsa asupra lui, toiagul* care-i lovea spinarea, nuiaua celui ce-l asuprea, le-ai sfărâmat, ca în ziua lui Madian**.

*Cap. 10.5; 14.5. **Judc. 7.22. Ps. 83.9. Cap. 10.26.

5. Căci orice încălţăminte purtată în învălmăşeala luptei şi orice haină de război tăvălită în sânge vor* fi aruncate în flăcări, ca să fie arse de foc. *Cap. 66.15,16.

1.Sau: modele, simboluri, arhetipuri; 2.Sau: calea mării;
3.Sau: neevreilor, naţiunilor, etniilor, popoarelor, limbilor;

6. Căci* un Copil ni S-a născut, un Fiu** ni S-a dat, şi domnia † va fi pe umărul Lui; Îl vor numi: „Minunat ††, Sfetnic, Dumnezeu *† tare[1], Părintele veşniciilor, Domn †* al păcii."

*Cap. 7.14. Luca 2.11. **Ioan 3.16. † Mat. 28.18. 1 Cor. 15.25. †† Judc. 13.18. *† Tit 2.13. †* Efes. 2.14.

7. El va face ca domnia Lui să crească şi o pace fără* sfârşit va da scaunului de domnie al lui David şi împărăţiei lui, o va întări şi o va sprijini prin judecată şi neprihănire[2], de acum şi-n veci de veci; iată ce va face râvna** Domnului oştirilor.

*Dan. 2.44. Luca 1.32,33. **2 Împ. 19.31. Cap. 37.32.

Împotriva lui Israel

8. Domnul a trimis un cuvânt împotriva lui Iacov: cuvânt care cade asupra lui Israel.
9. Tot poporul va avea cunoştinţă de el, Efraim şi locuitorii Samariei, care spun cu mândrie şi îngâmfare:
10. „Au căzut nişte cărămizi, dar vom zidi cu pietre cioplite; au fost tăiaţi nişte sicomori din Egipt, dar îi vom înlocui cu cedri."
11. De aceea, Domnul va ridica împotriva lor pe vrăjmaşii lui Reţin şi îi va stârni pe vrăjmaşii lor:
12. pe sirieni, de la răsărit, pe filisteni, de la apus; şi vor mânca pe Israel cu gura plină; cu* toate acestea, mânia Lui nu se potoleşte şi mâna Lui este tot întinsă.

*Cap. 5.25; 10.4. Ier. 4.8.

13. Căci nici poporul* nu se întoarce la Cel ce-L loveşte şi nu-L caută pe Domnul oştirilor.

*Ier. 5.3. Osea 7.10.

14. De aceea, Domnul va smulge din Israel capul şi coada, ramura de palmier şi trestia, într-o* singură zi.

*Cap. 10.17. Apoc. 18.8.

15. (Bătrânul şi dregătorul sunt capul, şi prorocul care învaţă pe oameni minciuni este coada.)
16. Cei ce povăţuiesc* pe poporul acesta îl duc în rătăcire şi cei ce se lasă povăţuiţi de ei sunt pierduţi.

*Cap. 3.12.

17. De aceea, nici Domnul n-ar putea să se bucure de tinerii* lor, nici să aibă milă de orfanii şi văduvele lor, căci toţi** sunt nişte nelegiuiţi şi nişte răi, şi toate gurile lor spun mişelii. Cu toate † acestea, mânia Lui nu se potoleşte, şi mâna Lui este tot întinsă.

*Ps. 147.10,11. **Mica 7.2. † Vers. 12,21. Cap. 5.25; 10.4.

18. Căci răutatea arde* ca un foc care mănâncă mărăcini şi spini, aprinde desişul pădurii,

1.Sau: puternic; 2.Sau: dreptate (peste tot în text);

din care se înalţă stâlpi de fum.
*Cap. 10.17. Mal. 4.1.
19. De mânia Domnului oştirilor, ţara parcă ar fi aprinsă* şi poporul este ca ars de foc; nimeni** nu cruţă pe fratele său,
*Cap. 8.22. **Mica 7.2,6.
20. fiecare jefuieşte în dreapta şi rămâne flămând, mănâncă în stânga şi* nu se satură. La urmă îşi mănâncă fiecare** carnea braţului său:
*Lev. 26.26. **Cap. 49.26. Ier. 19.9.
21. Manase mănâncă pe Efraim, Efraim, pe Manase şi amândoi împreună, pe Iuda. Cu toate* acestea, mânia Lui nu se potoleşte şi mâna Lui este tot întinsă.
*Vers. 12,17. Cap. 5.25; 10.4.

10 1. „Vai de cei ce rostesc* hotărâri nelegiuite şi de cei ce scriu porunci nedrepte[1]
*Ps. 58.2; 94.20.
2. ca să nu facă dreptate săracilor şi să răpească dreptul necăjiţilor poporului Meu, ca să facă pe văduve prada lor şi să-i jefuiască pe orfani!
3. Ce* veţi face voi în ziua pedepsei** şi a pieirii, care va veni din depărtare peste voi? La cine veţi fugi după ajutor şi unde vă veţi lăsa bogăţia?
*Iov 31.14. **Osea 9.7. Luca 19.44.
4. Unii vor fi îngenuncheaţi între cei captivi în război, iar alţii vor cădea între cei morţi.” Cu* toate acestea, mânia Lui nu se potoleşte şi mâna Lui tot întinsă este.
*Cap. 5.25; 9.12,17,21.

Supunerea asirianului - Vremurile lui Mesia

5. „Vai de asirian - zice Domnul -, nuiaua mâniei Mele, care poartă în mână toiagul* urgiei Mele!
*Ier. 51.20.
6. I-am dat drumul împotriva unui neam* nelegiuit, l-am trimis** împotriva unui popor pe care sunt mâniat, ca să-l prade şi să-l jefuiască, să-l calce în picioare ca noroiul de pe uliţe.
*Cap. 9.17. **Ier. 34.22.
7. Dar* el nu judecă aşa şi nu acesta este gândul inimii lui; ci el nu se gândeşte decât să nimicească, decât să prăpădească multe popoare.
*Gen. 50.20. Mica 4.12.
8. Căci* el zice: „Nu sunt voievozii mei tot atâţia împăraţi?
*2 Împ. 18.24,33, etc.; 19.10, etc.
9. Nu s-a întâmplat cu Calno* la fel ca** şi cu Carchemişul? Nu s-a întâmplat cu Hamatul ca şi cu Arpadul? Nu s-a întâmplat Samariei la fel ca † Damascului?
*Amos 6.2. **2 Cron. 35.20. † 2 Împ. 16.9.

1.Sau: dispoziţii de asuprire;

10. După cum mâna mea a pus stăpânire pe împărăţiile idolilor (unde erau mai multe chipuri cioplite decât la Ierusalim şi în Samaria),
11. cum am făcut Samariei şi idolilor ei, nu voi face şi Ierusalimului şi chipurilor lui?”
12. „Dar, după ce Domnul Îşi va împlini toată lucrarea Lui pe* muntele Sionului şi la Ierusalim, voi** pedepsi - zice Domnul - pe împăratul Asiriei pentru rodul inimii lui îngâmfate şi pentru trufia privirilor lui semeţe,
*2 Împ. 19.31. **Ier. 50.18.
13. căci* el a zis: „Prin puterea mâinii mele am făcut aceste lucruri şi prin înţelepciunea mea - căci sunt priceput - am împins înapoi hotarele popoarelor şi le-am jefuit vistieriile, şi, ca un viteaz, am dat jos pe cei ce şedeau pe scaunele lor de domnie;
*Isa. 37.24. Ezec. 28.4, etc. Dan. 4.30.
14. am pus mâna* pe bogăţiile popoarelor ca pe un cuib şi cum se strâng nişte ouă părăsite, aşa am strâns eu tot pământul: nici unul n-a mişcat vreo aripă, nici n-a deschis ciocul ca să ciripească.”
*Iov 31.25.
15. Se făleşte* oare securea împotriva celui ce se slujeşte de ea? Sau se mândreşte ferăstrăul faţă de cel ce-l mânuieşte? Ca şi cum nuiaua ar mişca pe cel ce o ridică! Ca și cum toiagul l-ar ridica pe cel ce nu este lemn!
*Ier. 51.20.
16. De aceea, Domnul Dumnezeul oştirilor va trimite ofilirea prin războinicii* lui cei voinici; şi între aleşii lui va izbucni un pârjol, ca pârjolul unui foc.
*Cap. 5.17.
17. Lumina lui Israel se va preface în foc şi Sfântul lui într-o flacără care* va mistui şi va arde spinii şi mărăcinii lui, într-o zi.
*Cap. 9.18; 27.4.
18. Va arde, trup şi suflet, strălucirea pădurii şi câmpiilor* lui, de va fi ca un bolnav care cade în leşin.
*2 Împ. 19.23.
19. Ceilalţi copaci din pădurea lui vor putea fi număraţi şi un copil le-ar putea scrie numărul.
20. În ziua aceea, rămăşiţa lui Israel şi cei scăpaţi din casa lui Iacov nu* se vor mai sprijini pe cel care îi lovea; ci se vor sprijini cu încredere pe Domnul, Sfântul lui Israel.
*2 Împ. 16.7. 2 Cron. 28.20.
21. O rămăşiţă*, rămăşiţa lui Iacov, se va întoarce la Dumnezeul cel puternic.
*Cap. 7.3.

22. Chiar* dacă poporul tău, Israele, ar fi ca nisipul mării, totuşi numai** o rămăşiţă se va întoarce, căci nimicirea † este hotărâtă, făcând să se reverse dreptatea.

*Rom. 9.27. **Cap. 6.13. † Cap. 28.22.

23. Şi* nimicirea aceasta care a fost hotărâtă, Domnul Dumnezeul oştirilor o va aduce la îndeplinire în toată ţara.

*Cap. 28.22. Dan. 9.27. Rom. 9.28.

24. Totuşi, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor: „Poporul Meu, care locuieşti în Sion, nu* te teme de asirian; da, el te loveşte cu nuiaua şi îşi ridică toiagul asupra ta cum făceau egiptenii**.

*Cap. 37.6. **Exod 14.

25. Dar*, peste puţină vreme, pedeapsa** va înceta şi mânia Mea se va întoarce împotriva lui, ca să-l nimicească."

*Cap. 54.7. **Dan. 11.36.

26. Domnul oştirilor va învârti biciul* împotriva lui, cum a lovit pe Madian** la stânca Oreb; şi Îşi va mai ridica toiagul † o dată asupra mării, ca odinioară în Egipt.

*2 Împ. 19.35. **Judc. 7.25. Cap. 9.4. † Exod 14.26,27.

27. În ziua aceea se* va lua povara lui de pe umărul tău şi jugul lui, de pe gâtul tău, ba încă jugul va crăpa de grăsime**.

*Cap. 14.25. **Ps. 105.15. Dan. 9.24. 1 Ioan 2.20.

28. El vine asupra Aiatului, străbate Migronul, îşi lasă calabalâcul la Micmaş.
29. Trec trecătoarea*, se culcă la Gheba**; Rama tremură, Ghibeea lui Saul o ia la fugă.

*1 Sam. 13.23. **1 Sam. 11.4.

30. Ridică-ţi glasul, fiica* Galimului! Ia seama, Lais**! Vai † de tine, Anatot!

*1 Sam. 25.44. **Judc. 18.7. † Ios. 21.18.

31. Madmena* se împrăştie, locuitorii din Ghebim fug către adăpost.

*Ios. 15.31.

32. Încă o zi de oprire la* Nob şi ameninţă** cu mâna lui muntele fiicei † Sionului, dealul Ierusalimului.

*1 Sam. 21.1; 22.19. Neem. 11.32. **Cap. 13.2. † Cap. 37.22.

33. Iată, Domnul Dumnezeul oştirilor taie cu putere ramurile; cele* mai mari sunt tăiate, cele mai înalte sunt doborâte.

*Amos 2.9.

34. Va da jos cu fierul desişul pădurii, şi Libanul va cădea sub mâna unuia puternic.

11 1. Apoi o Odraslă va* ieşi din tulpina lui Isai** şi un † Vlăstar va creşte din rădăcinile lui.

*Cap. 53.2. Zah. 6.12. Apoc. 5.5. **Vers. 10. Fapt. 13.23. † Cap. 4.2. Ier. 23.5.

2. Duhul* Domnului Se va odihni peste El, duh de înţelepciune şi de pricepere, duh de sfat şi de tărie, duh de cunoştinţă şi de frică[1] de Domnul.

*Cap. 61.1. Mat. 3.16. Ioan 1.32,33; 3.34.

3. Plăcerea Lui va fi frica[1] de Domnul; nu va judeca după înfăţişare, nici nu va hotărî după cele auzite,
4. ci* va judeca pe cei săraci cu dreptate şi va hotărî cu nepărtinire asupra întristaţilor ţării; va lovi** pământul cu toiagul cuvântului Lui şi cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel rău.

*Ps. 72.2,4. Apoc. 19.11. **Iov 4.9. Mal. 4.6. 2 Tes. 2.8. Apoc. 1.16; 2.16; 19.15.

5. Neprihănirea* va fi brâul coapselor Sale, şi credincioşia, brâul mijlocului Său.

*Efes. 6.14.

6. „Atunci lupul va* locui împreună cu mielul şi leopardul se va culca împreună cu iedul; viţelul, puiul de leu şi vitele îngrăşate vor fi împreună şi le va mâna un copilaş;

*Cap. 65.25. Ezec. 34.25. Osea 2.18.

7. vaca şi ursoaica vor paşte la un loc, şi puii lor se vor culca împreună. Leul va mânca paie ca boul,
8. sugarul se va juca la gura scorburii de năpârcă şi copilul înţărcat va băga mâna în vizuina viperei.
9. Nu* se va face nici un rău şi nici o pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt; căci pământul va fi plin** de cunoştinţa Domnului, ca fundul mării de apele care-l acoperă.

*Iov 5.23. Cap. 2.4; 35.9. **Hab. 2.14.

10. În* ziua aceea, Vlăstarul** lui Isai va fi ca un steag pentru popoare †; neamurile se vor întoarce la El şi slava va fi locuinţa †† Lui.

*Cap. 2.11. **Vers. 1. Rom. 15.12. † Rom. 15.10. †† Evr. 4.1, etc

11. În acelaşi* timp, Domnul Îşi va întinde mâna a doua oară ca să răscumpere rămăşiţa poporului Său risipit în** Asiria şi în Egipt, în Patros şi în Etiopia, la Elam, la Şinear şi la Hamat, şi în insulele mării.

*Cap. 2.11. **Zah. 10.10.

12. El va înălţa un steag pentru Neamuri[2], va strânge pe exilaţii lui Israel şi va aduna pe cei* risipiţi ai lui Iuda de la cele patru colţuri ale pământului. *Ioan 7.35. Iac. 1.1.

13. Invidia* lui Efraim va înceta şi vrăjmaşii lui Iuda vor fi nimiciţi; Efraim nu va mai fi gelos pe Iuda şi Iuda nu va mai fi vrăjmaş lui Efraim,

*Ier. 3.18. Ezec. 37.16,17,22. Osea 1.11.

14. ci vor zbura pe umărul filistenilor la apus şi vor jefui împreună pe fiii răsăritului. Edom*

1.Sau: temere; 2.Sau: neevrei, naţiuni;

şi Moab vor fi prada mâinilor lor şi fiii lui Amon le vor** fi supuşi.

*Dan. 11.41. **Cap. 60.14.

15. Domnul va seca* limba mării Egiptului, Îşi va ridica mâna asupra Râului cu vântul Său cel arzător şi-l va împărţi în şapte pâraie, aşa că îl vor** putea trece încălţaţi.

*Zah. 10.11. **Apoc. 16.12.

16. Şi va* fi un drum pentru rămăşiţa poporului Său care va mai rămâne în Asiria, cum** a fost pentru Israel în ziua când a ieşit din ţara Egiptului.

*Cap. 19.23. **Exod 14.29. Cap. 51.10; 63.12,13.

12 1. În* ziua aceea vei zice: „Te laud, Doamne, căci ai fost supărat pe mine, dar mânia Ta s-a potolit şi m-ai mângâiat!

*Cap. 2.11.

2. Iată, Dumnezeu este izbăvirea mea, voi fi plin de încredere şi nu mă voi teme de nimic; căci Domnul* Dumnezeu este tăria** mea şi pricina laudelor mele[1] şi El a fost mântuirea[2] mea.”

*Exod 15.2. **Ps. 83.18; 118.14.

3. Veţi scoate apă* cu bucurie din izvoarele mântuirii *Ioan 4.10,14; 7.37,38.

4. şi veţi zice în ziua aceea: „Lăudaţi* pe Domnul, chemaţi Numele Lui, vestiţi** lucrările Lui printre popoare, pomeniţi † măreția Numelui Lui!

*1 Cron. 14.16. Ps. 105.1. **Ps. 145.4-6. † Ps. 34.3.

5. Cântaţi* Domnului, căci a făcut lucruri strălucite: să fie cunoscute pe tot pământul!

*Exod 15.1,21. Ps. 68.32; 98.1.

6. Strigă* de bucurie şi veselie, locuitoare a Sionului, căci mare este în mijlocul tău Sfântul** lui Israel.”

*Cap. 54.1. Ţef. 3.14. **Ps. 71.22; 89.18. Cap. 41.14,16.

13 1. Prorocie* împotriva Babilonului, descoperită lui Isaia, fiul lui Amoţ.

*Cap. 21.1; 47.1. Ier. 50; 51.

2. „Ridicaţi* un steag pe** un munte gol, înălţaţi glasul spre ei, faceţi semne † cu mâna, ca să vină la porţile asupritorilor!

*Cap. 5.26; 18.3. Ier. 50.21. **Ier. 51.25. † Cap. 10.32.

3. Am dat poruncă sfintei Mele oştiri - zice Domnul -, am chemat pe vitejii* Mei la judecata mâniei Mele, pe cei** ce se bucură de măreția Mea.”

*Ioel 3.11. **Ps. 149.2,5,6.

4. Un vuiet se aude pe munţi, ca vuietul de popor mult; se aude o zarvă de împărăţii, de neamuri adunate. Domnul oştirilor îşi cercetează oastea care va da lupta.

1.Sau: cântarea; 2.Sau: eliberarea, salvarea;

5. Ei vin dintr-o ţară depărtată, de la marginea cerurilor: Domnul şi uneltele mâniei Lui vor nimici tot pământul.

6. Gemeţi! căci ziua* Domnului este aproape: ea** vine ca o pustiire a Celui Atotputernic!

*Ţef. 1.7. Apoc. 6.17. **Iov 31.23. Ioel 1.15.

7. De aceea, toate mâinile slăbesc şi orice inimă omenească se topeşte.

8. Ei sunt năpădiţi de spaimă, îi apucă chinurile* şi durerile, se zvârcolesc ca o femeie în durerile naşterii, se uită unii la alţii încremeniţi, feţele lor sunt roşii ca focul.

*Ps. 48.6. Cap. 21.3.

9. Iată, vine ziua* Domnului, zi fără milă, zi de mânie şi furie aprinsă, care va preface tot pământul în pustiu şi va nimici pe toţi păcătoşii** de pe el.

*Mal. 4.1. **Ps. 104.35. Prov. 2.22.

10. Căci stelele cerurilor şi Orionul nu vor mai străluci; soarele se va întuneca* la răsăritul lui şi luna nu va mai lumina.

*Cap. 24.21,23. Ezec. 32.7. Ioel 2.31; 3.15. Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.25.

11. „Voi pedepsi - zice Domnul -, lumea pentru răutatea ei şi pe cei răi, pentru nelegiuirile lor; voi* face să înceteze mândria celor trufaşi şi voi doborî semeţia celor asupritori.

*Cap. 2.17.

12. Voi face pe oameni mai rari decât aurul curat şi mai scumpi decât aurul din Ofir.

13. Pentru* aceasta voi clătina cerurile şi pământul se va zgudui din temelia lui de mânia Domnului oştirilor, în ziua** mâniei Lui aprinse.

*Hag. 2.6. **Ps. 110.5. Plân. 1.12.

14. Atunci, ca o căprioară speriată, ca o turmă fără păstor, fiecare se* va întoarce la poporul său, fiecare va fugi în ţara lui. *Ier. 50.16; 51.9.

15. Toţi cei ce vor fi găsiţi vor fi străpunşi, şi toţi cei ce vor fi prinşi vor cădea ucişi de sabie.

16. Copiii lor vor fi zdrobiţi* sub ochii lor, casele le vor fi jefuite şi nevestele lor vor fi necinstite.

*Ps. 137.9. Naum 3.10. Zah. 14.2.

17. Iată*, aţâţ împotriva lor pe mezi, care nu se uită la argint şi nu poftesc aurul.

*Cap. 21.2. Ier. 51.11,28. Dan. 5.28,31.

18. Cu arcurile lor vor doborî pe tineri şi vor fi fără milă pentru rodul pântecelor: ochiul lor nu-i va cruţa pe copii.

19. Şi astfel* Babilonul, podoaba împăraţilor, falnica mândrie a caldeenilor, va fi ca Sodoma** şi Gomora, pe care le-a nimicit Dum-

nezeu.

*Cap. 14.4,22. **Gen. 19.24,25. Deut. 29.23. Ier. 49.18; 50.40.

20. El nu va mai fi locuit*, nu va mai fi nimeni în el, din generaţie în generaţie. Arabul nu-şi va mai întinde cortul acolo şi păstorii nu-şi vor mai face ţarcurile turmelor acolo,

*Ier. 50.3,39; 51.29,62.

21. ci* fiarele pustiului îşi vor face culcuşul acolo, bufniţele îi vor umple casele, struţii vor locui acolo şi ţapii păroşi se vor juca acolo.

*Cap. 34.11,15. Apoc. 18.2.

22. Şacalii vor urla în casele lui împărăteşti pustii şi câinii sălbatici, în casele lui de petrecere. Vremea lui este aproape* să vină şi zilele nu i se vor lungi."

*Ier. 51.33.

14 1. Căci* Domnul va avea milă de Iacov, îl va alege iarăşi** pe Israel şi-i va aduce iarăşi la odihnă în ţara lor; străinii † se vor alipi de ei şi se vor uni cu casa lui Iacov.

*Ps. 102.13. **Zah. 1.17; 2.12. † Cap. 60.4,5,10. Efes. 2.12,13, etc.

2. Popoarele îi vor lua şi-i* vor aduce înapoi la locuinţa lor şi casa lui Israel îi va stăpâni** în ţara Domnului ca robi şi roabe. Vor ţine astfel robi pe cei ce-i robiseră pe ei şi vor stăpâni peste asupritorii lor.

*Cap. 49.22; 60.9; 66.20. **Cap. 60.14.

3. Iar când îţi va da Domnul odihnă după ostenelile şi frământările tale, şi după aspra robie care a fost pusă peste tine,
4. atunci vei cânta* cântarea aceasta cu tâlc[1] asupra împăratului Babilonului şi vei zice:
„Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea[2]** a încetat, *Cap. 13.19. Hab. 2.6. **Apoc. 18.16.
5. Domnul a frânt toiagul* celor răi, nuiaua stăpânitorilor. *Ps. 125.3.
6. Cel ce, în furia lui, lovea popoarele cu lovituri fără răgaz, cel ce, în mânia lui, supunea neamurile este prigonit fără cruţare.
7. Tot pământul se bucură acum de odihnă şi pace; izbucnesc oamenii în cântece de veselie.
8. Până şi chiparoşii se* bucură de tine, cedrii Libanului şi zic: „De când ai căzut tu, nu se mai suie nimeni să ne taie!"

*Cap. 55.12. Ezec. 31.16.

9. Locuinţa morţilor[3]* se mişcă până în adâncimile ei, ca să te primească la sosire; ea trezeşte înaintea ta umbrele, pe toţi mai-marii pământului, ridică de pe scaunele lor de domnie pe toţi împăraţii popoarelor.

1.Lit.: de sentinţă, de ocară; 2.Sau: stoarcerea aurului; 3.Lit.: Şeol;

*Ezec. 32.21.

10. Toţi iau cuvântul ca să-ţi spună: „Şi tu ai ajuns fără putere ca noi şi tu ai ajuns ca noi!
11. Strălucirea[1] ta s-a coborât şi ea în Locuinţa morţilor, cu sunetul harfelor tale; aşternut de viermi vei avea şi viermii te vor acoperi."
12. Cum* ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul Neamurilor!

*Cap. 34.4.

13. Tu ziceai în inima ta: „Mă voi sui* în cer, îmi voi ridica** scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu, voi şedea pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul[2] miazănoaptei,

*Mat. 11.23. **Dan. 8.10.

14. mă voi sui pe* vârful norilor, voi** fi ca Cel Preaînalt."

*Ps. 48.2. **Cap. 47.8. 2 Tes. 2.4.

15. Dar ai fost aruncat în Locuinţa morţilor*, în adâncimile mormântului!

*Mat. 11.23.

16. Cei ce te văd se uită ţintă miraţi la tine, te privesc cu luare aminte şi zic: „Acesta este omul care făcea să se cutremure pământul şi zguduia împărăţiile,
17. care prefăcea lumea în pustiu, nimicea cetăţile şi nu dădea drumul captivilor săi de război?"
18. Toţi împăraţii Neamurilor, da, toţi, se odihnesc cu cinste, fiecare în mormântul lui.
19. Dar tu ai fost aruncat departe de mormântul tău, ca o ramură dispreţuită, ca o pradă luată de la nişte oameni ucişi cu lovituri de sabie şi aruncată pe pietrele unei gropi, ca un hoit călcat în picioare.
20. Tu nu eşti unit cu ei în mormânt, căci ţi-ai nimicit ţara şi ţi-ai prăpădit poporul. Nu se va mai vorbi niciodată de neamul[3]* celor răi.

*Iov 18.19. Ps. 21.10; 37.28; 109.13.

21. Pregătiţi măcelărirea fiilor, din* pricina nelegiuirii părinţilor lor! Ca să nu se mai ridice să cucerească pământul şi să umple lumea cu cetăţi!"

*Exod 20.5. Mat. 23.35.

22. „Eu Mă voi ridica împotriva lor! - zice Domnul oştirilor -, şi voi şterge numele* şi rămăşiţa** Babilonului, pe fiu † şi pe nepot - zice Domnul."

*Prov. 10.7. Ier. 51.62. **1 Împ. 14.10. † Iov 18.19.

23. „Voi* face din el un culcuş de arici şi o mlaştină şi îl voi mătura cu mătura nimicirii - zice Domnul oştirilor." *Cap. 34.11. Ţef. 2.14.

1.Sau: fala, mândria; 2.Sau: în adâncimile; 3.Sau: sămânţa, urmaşii;

Împotriva Asiriei

24. Domnul oştirilor a jurat şi a zis: „Da, ce am hotărât se va întâmpla, ce am pus la cale se va împlini.
25. Voi zdrobi pe asirian în ţara Mea, îl voi călca în picioare pe munţii Mei; astfel jugul* lui se va lua de pe ei şi povara lui va fi luată de pe umerii lor.

*Cap. 10.27.

26. Iată hotărârea luată împotriva întregului pământ, iată mâna întinsă peste toate neamurile.”
27. Domnul oştirilor a luat această hotărâre*: cine I se va împotrivi? Mâna Lui este întinsă: cine o va întoarce?

*2 Cron. 20.6. Iov 9.12; 23.13. Ps. 33.11. Prov. 19.21; 21.30. Cap. 43.13. Dan. 4.31,35.

Împotriva filistenilor

28. În anul morţii împăratului* Ahaz a fost rostită această prorocie:

*2 Împ. 16.20.

29. „Nu te bucura, ţara filistenilor, că* s-a frânt toiagul care te lovea! Căci din rădăcina şarpelui va ieşi o viperă, şi** rodul lui va fi un şarpe înfocat zburător.

*2 Cron. 26.6. **2 Împ. 18.8.

30. Atunci pruncii săracilor vor mânca şi cei nenorociţi vor putea să locuiască liniştiţi; dar îţi voi lăsa neamul să piară de foame şi ce va mai rămâne din tine va fi omorât.
31. Gemi, poartă! Boceşte-te, cetate! Cutremură-te, toată ţara filistenilor! Căci un fum vine de la miazănoapte şi cetele vrăjmaşului sunt strânse.”
32. „Şi ce va răspunde trimişilor poporului?” - „Că Domnul* a întemeiat Sionul şi că cei nenorociţi** din poporul Lui găsesc un loc de adăpost acolo.” *Ps. 87.1,5; 102.16. **Ţef. 3.12. Zah. 11.11.

Împotriva Moabului

15 1. Prorocie* împotriva Moabului. Chiar în noaptea când este pustiit, Ar-Moabul** este nimicit! Chiar în noaptea când este pustiit, Chir-Moabul este nimicit!...

*Ier. 48.1, etc. Ezec. 25.8-11. Amos 2.1. **Num. 21.28.

2. Poporul se* suie la templu şi la Dibon, pe înălţimi, ca să plângă; Moabul se boceşte: pe Nebo şi pe Medeba toate** capetele sunt rase, şi toate bărbile sunt tăiate.

*Cap. 16. 12.**Lev. 21.5. Cap. 3.24; 22.12. Ier. 47.5; 48.1,37,38. Ezec. 7.18.

3. Pe uliţe sunt încinşi cu saci, pe* acoperişuri şi în pieţe totul geme şi se topesc plângând.

*Ier. 48.38.

4. Hesbonul şi* Eleale ţipă de li se aude glasul până la Iahaţ, chiar şi războinicii Moabului se bocesc cu sufletul plin de groază. *Cap. 16.9.
5. „Îmi plânge inima* pentru Moab, ai cărui fugari aleargă până la Ţoar, până la** Eglat-Şelişia; căci suie plângând suişul † Luhitului şi scot ţipete de durere pe drumul Horonaimului.

*Cap. 16.11. Ier. 48.31. **Cap. 16.14. Ier. 48.34. † Ier. 48.5.

6. Căci apele Nimrim* sunt pustiite, s-a uscat iarba, s-a dus verdeaţa şi nu mai este nici un fir verde.

*Num. 32.36.

7. De aceea strâng ce le mai rămâne şi îşi strămută averile dincolo de pârâul sălciilor.
8. Căci ţipetele înconjoară hotarele Moabului; bocetele lui răsună până la Eglaim şi urletele lui răsună până la Beer-Elim.
9. Apele Dimonului sunt pline de sânge şi voi trimite peste Dimon noi nenorociri; un leu* va veni împotriva celor scăpaţi ai Moabului, împotriva rămăşiţei din ţară.” *2 Împ. 17.25.

16 1. Trimiteţi* mielul cârmuitorului ţării, trimiteţi-i din** Sela, prin pustiu, la muntele fiicei Sionului!

*2 Împ. 3.4. **2 Împ. 14.7.

2. Ca o pasăre fugară, izgonită din cuib, aşa vor fi fiicele Moabului, la trecerea Arnonului*.

*Num. 21.13.

3. Şi vor zice: „Sfătuieşte, mijloceşte, acoperă-ne ziua-n amiaza mare cu umbra ta, ca noaptea neagră, ascunde pe cei ce sunt urmăriţi, nu da pe faţă pe cei fugiţi!
4. Lasă să locuiască pentru o vreme la tine cei goniţi din Moab, fii un loc de scăpare pentru ei împotriva pustiitorului! Căci apăsarea va înceta, pustiirea se va sfârşi, cel ce calcă ţara în picioare va pieri.
5. Şi atunci un scaun de domnie se* va întări prin îndurare; şi se va vedea şezând cu credincioşie, în casa lui David, un** judecător, prieten al dreptului şi plin de râvnă pentru dreptate.”

*Dan. 7.14,27. Mica 4.7. Luca 1.33. **Ps. 72.2; 96.13; 98.9.

6. Auzim îngâmfarea mândrului* Moab, fudulia şi fala lui, trufia** şi lăudăroşia lui.

*Ier. 48.29. Ţef. 2.10. **Cap. 28.15.

7. De aceea geme* Moabul pentru Moab, toţi gem; suspinaţi pe dărâmăturile Chir-Hare-

setului** adânc mâhniţi;

*Ier. 48.20. **2 Împ. 3.25.

8. căci câmpiile* Hesbonului lâncezesc, stăpânii neamurilor au sfărâmat butucii viei din** Sibma, care se întindeau până la Iaezer şi se încâlceau prin pustiu: mlădiţele ei se întindeau şi treceau dincolo de mare.

*Cap. 24.7. **Vers. 9.

9. De aceea plâng pentru via din Sibma, ca pentru Iaezer; vă ud* cu lacrimile mele, Hesbonule** şi Eleale! Căci peste culesul roadelor voastre şi peste secerişul vostru a căzut un strigăt de război!

*Ier. 48.32. **Cap. 15.4.

10. S-a* dus bucuria şi veselia din câmpii! Şi în vii nu mai sunt cântece, nici chiote de veselie! Nimeni nu mai calcă vinul în teascuri. „Am făcut să înceteze strigătele de bucurie la cules.

*Cap. 24.8. Ier. 48.33.

11. De aceea, îmi plânge sufletul* pentru Moab ca o harpă şi inima, pentru Chir-Hares;

*Cap. 15.5; 63.15. Ier. 48.36.

12. şi când se va arăta Moabul, când va obosi pe înălţimi* şi va intra în locaşul său cel sfânt să se roage, nu va putea să primească nimic!"

*Cap. 15.2.

13. Acesta este cuvântul pe care l-a rostit Domnul de multă vreme asupra Moabului.

14. Iar acum Domnul vorbeşte şi zice:

„În trei ani, ca* anii unui simbriaş[1], slava Moabului va fi dispreţuită, împreună cu toată această mare mulţime; şi ce va rămâne va fi puţin lucru, aproape nimic." *Cap. 21.16.

Împotriva Damascului

17 1. Prorocie* împotriva Damascului. „Iată, Damascul nu va mai fi o cetate, ci va ajunge un morman de dărâmături;

*Ier. 49.23. Amos 1.3. Zah. 9.1.

2. cetăţile Aroerului sunt părăsite, sunt date spre păşune turmelor care se culcă nestingherite* acolo.

*Ier. 7.33.

3. S-a isprăvit cu cetăţuia* lui Efraim şi s-a sfârşit cu împărăţia Damascului; dar rămăşiţa Siriei va fi ca slava copiilor lui Israel, zice Domnul oştirilor.

*Cap. 7.16; 8.4.

4. În ziua aceea, slava lui Iacov va fi slăbită şi grăsimea* cărnii lui va pieri.

*Cap. 10.16.

5. Se va* întâmpla ca atunci când strânge secerătorul grâul şi braţul lui taie spicele: da,

1.Sau: lucrător plătit (cu ziua);

ca la strânsul spicelor în valea Refaim;

*Ier. 51.33.

6. vor* mai rămâne doar câteva, ca la scuturatul măslinului: două, trei măsline, pe vârful crengilor, patru sau cinci, în ramurile cu roade, zice Domnul Dumnezeul lui Israel."

*Cap. 24.13.

7. În ziua aceea, omul se va uita* spre Creatorul său şi ochii i se vor întoarce spre Sfântul lui Israel; *Mica 7.7.

8. nu se va mai uita spre altare, care sunt lucrarea mâinilor lui, şi nu va mai privi la ce au făcut degetele lui, la aşere şi la stâlpii închinaţi soarelui.

9. În ziua aceea, cetăţile lui întărite vor fi ca dărâmăturile din pădure şi de pe vârful muntelui, părăsite odinioară înaintea copiilor lui Israel: va fi un pustiu!

10. Căci ai uitat pe Dumnezeul* mântuirii tale şi nu ţi-ai adus aminte de Stânca scăpării tale. De aceea vei sădi răsaduri plăcute şi vei sădi butuci străini. *Ps. 68.19.

11. Când le vei sădi, le vei înconjura cu un gard şi în curând le vei vedea înflorind. Dar culesul roadelor va fugi tocmai în clipa veseliei şi durerea va fi fără leac.

12. Vai! ce vuiet de popoare multe, care urlă cum* urlă marea! Ce zarvă de neamuri, care mugesc cum mugesc nişte ape puternice.

*Ier. 6.23.

13. Neamurile mugesc cum mugesc apele mari... Dar când le mustră* Dumnezeu, ele fug departe, izgonite** ca pleava de pe munţi la suflarea vântului, ca ţărâna luată de vârtej.

*Ps. 9.5. **Ps. 83.13. Osea 13.3.

14. Seara, vine o prăpădenie neaşteptată; şi până dimineaţa nu mai sunt! Iată partea celor ce ne prădează şi soarta celor ce ne jefuiesc.

Asupra Etiopiei

18 1. Vai de tine, ţară* care umbreşti cu aripi şi care eşti dincolo de râurile Etiopiei!

*Cap. 20.4,5. Ezec. 30.4,5,9. Ţef. 2.12; 3.10.

2. Tu, care trimiţi soli pe mare în corăbii de papirus pe luciul apelor! „Duceţi-vă, soli iuţi, la neamul* acela tare şi puternic, la poporul acela înfricoşător de la începutul lui, neam puternic care zdrobeşte totul şi a cărui ţară este brăzdată de râuri."

*Vers. 7.

3. Voi toţi, locuitori ai lumii, şi voi, locuitori ai pământului, luaţi seama când* se înalţă stea-

gul pe munţi şi ascultaţi când sună trâmbiţa!

*Cap. 3.26.

4. Căci aşa mi-a vorbit Domnul: „Eu privesc liniştit din locuinţa Mea, pe căldura arzătoare a luminii soarelui şi pe aburul de rouă, în arşiţa secerişului.”

5. Dar înainte de seceriş, când cade floarea, şi rodul se face aguridă, El va tăia îndată mlădiţele cu cosoare, ba va tăia chiar lăstarii care se întind.

6. Vor fi lăsate astfel pradă păsărilor răpitoare din munţi şi fiarelor pământului; păsările de pradă vor petrece vara pe trupurile lor moarte şi fiarele pământului vor ierna pe ele.

7. În vremea aceea, se vor aduce* daruri de mâncare Domnului oştirilor de poporul cel tare şi puternic, de poporul cel înfricoşător de la începutul lui, neam puternic care zdrobeşte totul şi a cărui ţară este brăzdată de râuri, la locul unde locuieşte Numele Domnului oştirilor, pe muntele Sionului.

*Ps. 68.31; 72.10. Cap. 16.1. Ţef. 3.10. Mal. 1.11.

Asupra Egiptului

19 1. Prorocie* împotriva Egiptului. Iată, Domnul călăreşte** pe un nor iute şi vine în Egipt. Idolii † Egiptului tremură înaintea Lui şi li se înmoaie inima egiptenilor în ei.

*Ier. 46.13. Ezec. 29; 30. **Ps. 18.10; 104.3. † Exod 12.12. Ier. 43.12.

2. „Voi înarma* pe egipteni unii împotriva altora şi se vor bate frate cu frate, prieten cu prieten, cetate cu cetate, împărăţie cu împărăţie. *Judc. 7.22. 1 Sam. 14.16,20. 2 Cron. 20.23.

3. Duhul Egiptenilor va pieri din ei şi le voi nimici sfatul; atunci vor întreba* pe idoli şi pe vrăjitori, pe cei ce cheamă morţii şi pe ghicitori.

*Cap. 8.19; 47.12.

4. Voi da Egiptul în* mâinile unui stăpân aspru şi un împărat fără milă va stăpâni peste ei” , zice Domnul Dumnezeul oştirilor.

*Cap. 20.4. Ier. 46.26. Ezec. 29.19.

5. Apele* mării vor seca şi Râul va seca şi se va usca,

*Ier. 51.36. Ezec. 30.12.

6. râurile se vor împuţi, canalele* Egiptului vor fi goale şi uscate, trestia şi papura se vor veşteji.

*2 Împ. 19.24.

7. Livezile Nilului de pe malurile Râului şi toate semănăturile din valea Râului se vor usca, se vor preface în ţărână şi vor pieri.

8. Vor geme pescarii, se vor boci toţi cei ce aruncă undiţa în Râu şi cei ce întind mreje pe ape vor fi nemângâiaţi.

9. Cei ce lucrează inul* pieptănat şi cei ce ţes ţesături albe vor fi acoperiţi de ruşine,

*1 Împ. 10.28. Prov. 7.16.

10. stăpânitorii ţării vor fi întristaţi şi toţi simbriaşii vor fi cu inima amărâtă.

11. Într-adevăr, voievozii Ţoanului* au înnebunit, sfetnicii înţelepţi ai lui Faraon s-au prostit. Cum îndrázniţi voi să-i spuneţi lui Faraon: „Noi suntem fiii înţelepţilor, fiii străvechilor împăraţi”? *Num. 13.22.

12. Unde* sunt înţelepţii tăi? Să-ţi facă descoperiri dumnezeieşti şi să spună ce a hotărât Domnul oştirilor împotriva Egiptului.

*1 Cor. 1.20.

13. Voievozii Ţoanului au înnebunit, voievozii* Nofului s-au înşelat, căpeteniile seminţiilor au dus Egiptul în rătăcire:

*Ier. 2.16.

14. Domnul a răspândit în mijlocul lui un* duh de ameţeală, ca să facă pe egipteni să se clatine în toate faptele lor, cum se clatină un om beat şi varsă,

*1 Împ. 22.22. Cap. 29.10.

15. şi Egiptul nu va avea pe nimeni care să poată face ceva, nici cap*, nici coadă, nici ramură de palmier, nici trestie!

*Cap. 9.14.

16. În ziua aceea, Egiptul va fi* ca o femeie: va tremura şi se va teme văzând mişcarea mâinii Domnului oştirilor, când** o va ridica împotriva lui.

*Ier. 51.30. Naum 3.13. **Cap. 11.15.

17. Chiar şi ţara lui Iuda va fi o groază pentru Egipt: cum i se va vorbi de ea, se va îngrozi, din pricina hotărârii luate împotriva lui de Domnul oştirilor.

Egiptul împreună cu Asur şi Israel

18. În vremea aceea, vor fi cinci cetăţi în ţara Egiptului care vor vorbi* limba Canaanului şi vor jura pe Domnul oştirilor: una din ele se va numi cetatea nimicirii[1]!

*Ţef. 3.9.

19. Tot în vremea aceea va* fi un altar pentru Domnul în ţara Egiptului şi la hotar va** fi un stâlp de aducere aminte pentru Domnul.

*Gen. 28.18. Exod 24.4. Ios. 22.10,26,27. **Ios. 4.20; 22.27.

20. Acesta va fi pentru Domnul oştirilor un semn şi o mărturie în ţara Egiptului. Ei vor striga către Domnul din pricina asupritorilor şi El le va trimite un salvator şi un apărător care să-i elibereze.

21. Atunci Domnul Se va descoperi egipteni-

1.Sau: Cetatea Soarelui - probabil, Heliopolis;

lor, şi egiptenii vor cunoaşte pe Domnul în ziua aceea. Vor* aduce jertfe şi daruri de mâncare, vor face juruinţe Domnului şi le vor împlini.

*Mal. 1.11.

22. Astfel, Domnul va lovi pe egipteni, îi va lovi, dar îi va tămădui. Ei se vor întoarce la Domnul, care-i va asculta şi-i va vindeca.
23. În aceeaşi vreme, va* fi un drum care va duce din Egipt în Asiria: asirienii se vor duce în Egipt, şi egiptenii, în Asiria, şi egiptenii împreună cu asirienii vor sluji Domnului.

*Cap. 11.16.

24. Tot în vremea aceea, Israel va fi al treilea, unit cu Egiptul şi cu Asiria, ca o binecuvântare în mijlocul pământului.
25. Domnul oştirilor îi va binecuvânta şi va zice: „Binecuvântat să fie Egiptul, poporul Meu, şi Asiria, lucrarea* mâinilor Mele, şi Israel, moştenirea Mea!”

*Ps. 100.3. Cap. 29.23. Osea 2.23. Efes. 2.10.

Asur împotriva Egiptului şi Etiopiei

20 1. În anul când a venit Tartan* la Asdod, trimis de Sargon, împăratul Asiriei, să bată Asdodul şi l-a luat,

*2 Împ. 18.17.

2. în vremea aceea Domnul a vorbit lui Isaia, fiul lui Amoţ, şi i-a zis: „Du-te, dezleagă-ţi sacul de pe coapse* şi scoate-ţi încălţămintea din picioare!” El a făcut aşa, a umblat** gol şi desculţ.

*Zah. 13.4. **1 Sam. 19.24. Mica 1.8,11.

3. Şi Domnul a zis: „După cum robul Meu Isaia umblă gol şi desculţ trei ani de zile, ca* semn şi înştiinţare pentru Egipt şi pentru Etiopia,

*Cap. 8.18.

4. tot aşa şi împăratul Asiriei va lua din Egipt şi din Etiopia captivi de război şi exilaţi, tineri şi bătrâni, goi şi desculţi şi* cu spinarea descoperită, spre ruşinea Egiptului.

*2 Sam. 10.4. Cap. 3.17. Ier. 13.22,26. Mica 1.11.

5. Atunci* se vor îngrozi şi se vor ruşina cei ce îşi puseseră încrederea în Etiopia şi se făleau cu Egiptul.

*2 Împ. 18.21. Cap. 30.3,5,7; 36.6.

6. Şi locuitorii de pe ţărmul acesta vor zice în ziua aceea: „Iată ce a ajuns încrederea noastră pe care ne bizuiserăm ca să fim ajutaţi şi să fim izbăviţi de împăratul Asiriei! Cum vom scăpa acum?”

Împotriva Babilonului

21 1. Prorocie asupra pustiului mării. Cum* înaintează vijelia de la miazăzi, aşa vine el din pustiu, din ţara înfricoşătoare.

*Zah. 9.14.

2. O vedenie grozavă mi s-a descoperit. Asupritorul* asupreşte, pustiitorul pustieşte.
„Suie-te**, Elamule! Împresoară, Medio! Căci fac să înceteze toate oftările lor” - zice Domnul.

*Cap. 33.1. **Cap. 13.17. Ier. 49.34.

3. De aceea mi s-a umplut inima* de nelinişte, m-apucă durerile**, ca durerile unei femei când naşte. Zvârcolirile nu mă lasă s-aud, tremurul mă împiedică să văd.

*Cap. 15.5; 16.11. **Cap. 13.8.

4. Îmi bate inima cu putere, m-apucă groaza; noaptea* plăcerilor mele ajunge o noapte de spaimă.

*Deut. 28.67.

5. Ei* pun masa, straja veghează, şi ei mănâncă, beau... Dar deodată se aude strigând: „În picioare, voievozi! Ungeţi scutul!”

*Dan. 5.5.

6. Căci aşa mi-a vorbit Domnul: „Du-te şi pune un străjer, ca să dea de veste despre ce va vedea.”
7. El* a văzut călărime, călăreţi doi câte doi, călăreţi pe măgari, călăreţi pe cămile; şi asculta cu luare aminte, cu cea mai mare băgare de seamă. *Vers. 9
8. Apoi a strigat ca un leu: „Doamne, am stat mereu în turnul meu de* pază şi stăteam de strajă în toate nopţile.

*Hab. 2.1.

9. Şi iată că a venit călărime şi călăreţi, doi câte doi.” Apoi a luat iarăşi cuvântul şi a zis:
„A* căzut, a căzut Babilonul şi toate** chipurile cioplite ale dumnezeilor lui sunt sfărâmate la pământ!”

*Ier. 51.8. Apoc. 14.8; 18.2. **Cap. 46.1. Ier. 50.2; 51.44.

10. O*, treieratul meu, şi rodul ariei mele; ce am auzit de la Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, aceea vă vestesc. *Ier. 51.33.

Împotriva Edomului şi Arabiei

11. Prorocie* asupra Dumei.
Mi se strigă din Seir: „Străjerule, cât mai este din noapte? Străjerule, mai este mult din noapte?”

*1 Cron. 1.30. Ier. 49.7,8. Ezec. 35.2. Obad. 1.

12. Străjerul răspunde: „Vine dimineaţa şi este tot noapte. Dacă vreţi să întrebaţi, întrebaţi; întoarceţi-vă şi veniţi iarăşi.”

13. Prorocie* asupra Arabiei.
Veţi petrece noaptea în tufele Arabiei, cete de negustori din Dedan**!

*Ier. 49.28. **1 Cron. 1.9,32.

14. Duceţi apă celor ce le este sete; locuitorii ţării Tema, ies cu pâine înaintea fugarilor.
15. Căci ei fug dinaintea săbiilor, dinaintea sabiei scoase din teacă, dinaintea arcului încordat şi dinaintea unei lupte înverşunate.
16. Căci aşa mi-a vorbit Domnul: „Încă un an, ca* anii unui lucrător plătit, şi s-a isprăvit cu toată slava Chedarului**.

*Cap. 16.14. **Ps. 120.5. Cap. 60.7.

17. Nu va mai rămâne decât rămăşiţa din vitejii arcaşi, fii ai Chedarului, căci Domnul Dumnezeul lui Israel a spus-o.”

22 1. Prorocie asupra Văii Vedeniilor. Ce este de vă suiţi cu toţii pe acoperişuri,
2. cetate* gălăgioasă, plină de zarvă, cetate veselă? Morţii tăi nu vor pieri ucişi de sabie, nici nu vor muri luptând.

*Cap. 32.13.

3. Ci toate căpeteniile tale fug împreună, sunt luaţi captivi de arcaşi; toţi locuitorii tăi ajung deodată robi, în timp ce o iau la fugă în depărtare.
4. De aceea zic: „Întoarceţi-vă privirile de la mine, lăsaţi-mă să plâng* cu amar; nu stăruiţi să mă mângâiaţi pentru nenorocirea fiicei poporului meu!”

*Ier. 4.19; 9.1.

5. Căci* este o zi de necaz, de zdrobire şi de încurcătură, trimisă de** Domnul Dumnezeul oştirilor în Valea Vedeniilor. Se dărâmă zidurile şi răsună ţipete de durere spre munte.

*Cap. 37.3. **Plân. 1.5; 2.2.

6. Elamul* poartă tolba cu săgeţi; care de luptători, de călăreţi înaintează; Chirul** dezveleşte scutul.

*Ier. 49.35. **Cap. 15.1.

7. Cele mai frumoase văi ale tale vor fi pline de care şi călăreţii se vor înşirui în linie de bătaie la porţile tale.
8. Cele din urmă şanţuri de întărire ale lui Iuda sunt cucerite şi în ziua aceea ai cercetat tu armele din* Casa Pădurii.

*1 Împ. 7.2; 10.17.

9. V-aţi uitat* la spărturile cele multe făcute cetăţii lui David şi aţi oprit apele iazului de jos.

*2 Împ. 20.20. 2 Cron. 32.4,5,30.

10. Aţi numărat casele Ierusalimului şi le-aţi stricat, ca să întăriţi zidul.
11. Aţi făcut* o cămară[1] între cele două ziduri, pentru apele iazului celui vechi, dar nu vă uitaţi spre Cel** ce a vrut aceste lucruri, n-aţi văzut pe Cel ce demult le-a pregătit[2].

*Neem. 3.16. **Cap. 37.26.

12. Şi totuşi Domnul Dumnezeul oştirilor v-a chemat* în ziua aceea să plângeţi şi să vă bateţi în piept, să vă radeţi capul** şi să vă încingeţi cu sac.

*Ioel 1.13. **Ezra 9.3. Cap. 15.2. Mica 1.16.

13. Dar iată, în schimb, veselie şi bucurie! Înjunghierea boilor şi tăierea oilor, mâncarea cărnii şi băutul vinului - „Să* mâncăm şi să bem, căci mâine vom muri!”

*Cap. 56.12. 1 Cor. 15.32.

14. De la Domnul oştirilor mi s-a* descoperit şi s-a zis: „Nu**, nelegiuirea aceasta nu vi se va ierta până nu veţi muri”, zice Domnul Dumnezeul oştirilor.

*Cap. 5.9. **1 Sam. 3.14. Ezec. 24.13.

Împotriva lui Şebna

15. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor: „Du-te la curteanul acela, la Şebna*, dregătorul** casei împărăteşti, şi zi-i:

*2 Împ. 18.37. Cap. 36.3. **1 Împ. 4.6.

16. „Ce ai tu aici la tine şi pe cine ai aici, de-ţi sapi aici un mormânt?” El îşi sapă un mormânt* sus pe înălţime, îşi scobeşte o locuinţă pentru sine în stâncă!

*2 Sam. 18.18. Mat. 27.60.

17. Iată, Domnul te va azvârli cu o aruncătură puternică*, te va învârti ca pe un ghem.

*Est. 7.8.

18. Te va azvârli, te va azvârli ca pe o minge, pe un pământ întins, şi acolo vei muri, acolo vor veni carele tale cele strălucite, tu, ocara casei stăpânului tău!
19. Vei fi izgonit din dregătoria ta şi te va smulge Domnul din locul tău.
20. „În ziua aceea, zice Domnul, voi chema pe robul Meu Eliachim*, fiul lui Hilchia,

*2 Împ. 18.18.

21. îl voi îmbrăca în tunica ta, îl voi încinge cu brâul tău şi voi da stăpânirea ta în mâinile lui. El va fi un tată pentru locuitorii Ierusalimului şi pentru casa lui Iuda.
22. Voi pune pe umărul lui cheia casei lui David: când va deschide* el, nimeni nu va închide şi când va închide el, nimeni nu va deschide.

*Iov 12.14. Apoc. 3.7.

23. Îl voi împlânta ca pe un* drug într-un loc tare şi va fi un scaun de slavă pentru casa tatălui său.

*Ezra 9.8.

1.Sau: bazin, rezervor, şanţ; 2.Sau: le-a plănuit;

24. Pe el se va sprijini toată slava casei tatălui său, odraslele alese şi de ocară, toate vasele cele mici, atât potirele, cât şi ulcioarele.
25. În ziua aceea, zice Domnul oştirilor, drugul acela împlântat într-un loc tare va fi scos, va fi tăiat şi va cădea, şi povara care era pe el va fi nimicită, căci Domnul a vorbit."

Împotriva Tirului

23 1. Prorocie* împotriva Tirului. Bociţi-vă, corăbii din Tarsis! Căci Tirul a fost nimicit: nu mai are nici case, nici intrare! Din** ţara Chitim le-a venit vestea aceasta.

*Ier. 25.22; 47.4. Ezec. 26-28. Amos 1.9. Zah. 9.2,4, **Vers. 12.

2. Amuţiţi de groază, locuitori ai ţărmului pe care îl umpleau odată negustorii din Sidon care străbăteau marea!
3. Veniturile lui erau grâul Nilului şi secerişul Râului, aduse pe ape mari, aşa că* el era târgul popoarelor.

*Ezec. 27.3.

4. Ruşinează-te, Sidoane! Căci aşa vorbeşte marea, cetăţuia mării: „Eu n-am avut durerile facerii, nici n-am născut, n-am hrănit tineri, nici n-am crescut fete."
5. Când* vor afla egiptenii vestea aceasta, vor tremura auzind de căderea Tirului

*Cap. 19.16.

6. şi vor zice: „Treceţi la Tarsis, bociţi-vă, locuitori ai ţărmului!
7. Aceasta este cetatea* voastră cea veselă, care avea o obârşie veche şi ale cărei picioare o duceau să locuiască departe?

*Cap. 22.2.

8. Cine a luat această hotărâre împotriva Tirului, împărţitorul* cununilor, el, ai cărui negustori erau nişte voievozi şi ai cărui comercianţi erau cei mai bogaţi de pe pământ?"

*Ezec. 28.2,12.

9. Domnul oştirilor a luat această hotărâre, ca să ruşineze mândria a tot ce străluceşte şi să smerească pe toţi cei mari ai pământului:
10. Străbateţi ţara, ca Nilul, nici un brâu nu te mai strânge, fiica Tarsisului! Nu mai este nici un jug!
11. Domnul Şi-a întins mâna asupra mării; a făcut să tremure împărăţii; a poruncit nimicirea cetăţuilor Canaanului
12. şi a zis: „De acum nu* te vei mai bucura, fecioară necinstită, fiica Sidonului! Scoală-te şi treci** în ţara Chitim; dar nici acolo nu vei avea odihnă."

*Apoc. 18.22. **Vers. 1.

13. Iată pe caldeeni, care nu erau un popor, locuitorii aceştia* ai pustiului, cărora asirianul le-a întemeiat o ţară; ei înalţă turnuri, surpă casele împărăteşti ale Tirului, le prefac în dărâmături. *Ps. 72.9.
14. Bociţi-vă*, corăbii din Tarsis! Căci cetăţuia voastră este nimicită.

*Vers. 1. Ezec. 27.25,30.

15. În vremea aceea, Tirul va fi dat uitării şaptezeci de ani, cât ţine viaţa unui împărat, dar după şaptezeci de ani, se va întâmpla Tirului ca şi desfrânatei despre care vorbeşte cântecul:
16. „Ia harpa şi străbate cetatea, prostituată dată uitării; cântă bine, cântă-ţi cântecele de mai multe ori, ca iarăşi să-şi aducă lumea aminte de tine."
17. Tot aşa, după şaptezeci de ani, Domnul va cerceta Tirul şi el se va întoarce iarăşi la câştigul lui; va avea* legături cu toate împărăţiile lumii de pe faţa pământului;

*Apoc. 17.2.

18. dar câştigul şi plata lui vor* fi închinate Domnului, nu vor fi nici strânse, nici păstrate; ci câştigul lui va aduce celor ce locuiesc înaintea Domnului o hrană îmbelşugată şi haine strălucite. *Zah. 14.20,21.

Iuda pustiit

24 1. Iată, Domnul goleşte ţara şi o pustieşte, îi răstoarnă faţa şi risipeşte locuitorii;
2. cum se întâmplă preotului* se întâmplă şi poporului: stăpânului, ca şi slugii; stăpânei, ca şi slujnicei; vânzătorului, ca şi cumpărătorului**; celui ce dă cu împrumut, ca şi celui ce ia cu împrumut; datornicului, ca şi cel căruia îi este dator.

*Osea 4.9. **Ezec. 7.12,13.

3. Ţara este pustiită de tot şi prădată; căci Domnul a hotărât aşa.
4. Ţara este tristă, sleită de puteri; locuitorii sunt mâhniţi şi tânjesc; căpeteniile poporului sunt fără putere,
5. căci ţara* a fost spurcată de locuitorii ei; ei călcau legile, nu ţineau poruncile şi rupeau legământul cel veşnic!

*Gen. 3.17. Num. 35.33.

6. De aceea mănâncă blestemul* ţara şi suferă locuitorii ei pedeapsa nelegiuirilor lor; de aceea sunt prăpădiţi[1] locuitorii ţării şi nu mai rămâne decât un mic număr din ei. *Mal. 4.6.

1.Sau: arşi;

7. Mustul* stă trist, via este veştejită; toţi cei ce erau cu inima veselă suspină.

*Cap. 16.8,9. Ioel 1.10,12.

8. A încetat desfătarea tamburinelor*, s-a sfârşit veselia gălăgioasă, s-a dus bucuria harpei.

*Ier. 7.34; 16.9; 25.10. Ezec. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.22.

9. Nu se mai cântă când se bea vin, şi băuturile tari li se par amare celor ce le beau.
10. Cetatea pustie este dărâmată; toate casele sunt închise, nu mai intră nimeni în ele.
11. Pe uliţe se strigă după vin; s-a dus orice desfătare, nu mai este nici o veselie în ţară.
12. Numai pustiire a mai rămas în cetate şi porţile stau dărâmate.
13. Da, în ţară, în mijlocul popoarelor este ca* atunci când se scutură măslinul sau ca la culesul ciorchinilor rămaşi după culesul viei.

*Cap. 17.5,6.

Babilonul nimicit şi Ierusalimul ridicat

14. Ceilalţi însă, care vor mai rămâne, îşi vor înălţa glasul, vor scoate strigăte de veselie; de pe ţărmurile mării, vor lauda măreţia Domnului.
15. Proslăviţi, dar, pe Domnul în locurile unde străluceşte lumină, lăudaţi Numele* Domnului Dumnezeului lui Israel, în insulele mării! *Mal. 1.11.
16. De la marginile pământului auzim cântând: „Slavă Celui neprihănit!” Dar eu zic: „Sunt pierdut! Sunt pierdut! Vai de mine! Înşelătorii* înşală, înşelătorii s-au purtat cu multă înşelăciune.” *Ier. 5.11.
17. Groaza*, groapa şi laţul vin peste tine, locuitor al ţării!

*1 Împ. 19.17. Ier. 48.43,44. Amos 5.19.

18. Cel ce fuge dinaintea strigătelor de groază cade în groapă, şi cel ce se ridică din groapă se prinde în laţ; căci se deschid stăvilarele* de sus şi se clatină temeliile** pământului!

*Gen. 7.11. **Ps. 18.7.

19. Pământul* se rupe, pământul se sfărâmă, pământul se crapă,

*Ier. 4.23.

20. pământul se* clatină ca un om beat, tremură ca o colibă; păcatul lui îl apasă, cade şi nu se mai ridică.

*Cap. 19.14.

21. În ziua aceea, Domnul va pedepsi în cer oştirea de sus, iar pe pământ pe împăraţii* pământului. *Ps. 76.12.
22. Aceştia vor fi strânşi ca prizonieri de război şi puşi într-o groapă, vor fi închişi în închisoare şi, după un mare număr de zile, vor fi pedepsiţi.
23. Luna* va fi acoperită de ruşine şi soarele, de groază; căci Domnul oştirilor va împărăţi** pe muntele † Sionului şi la Ierusalim, strălucind de slavă în faţa bătrânilor Lui.

*Cap. 13.10:60.19. Ezec. 32.7. Ioel 2.31; 3.15. **Apoc. 19.4,6. † Evr. 12.22.

25 1. Doamne, Tu eşti Dumnezeul meu; pe Tine Te* voi înălţa! Laud Numele Tău, căci** ai făcut lucruri minunate; planurile † Tale făcute mai dinainte s-au împlinit cu credincioşie.

*Exod 15.2. Ps. 118.28. **Ps. 98.1. † Num. 23.19.

2. Căci ai prefăcut cetatea (Babilon) într-un* morman de pietre, cetăţuia cea tare, într-o grămadă de dărâmături; cetatea cea mare a străinilor este nimicită, şi niciodată nu va mai fi zidită.

*Cap. 21.9; 23.13. Ier. 51.37.

3. De aceea Te vor slăvi* popoarele puternice, şi cetăţile neamurilor puternice se vor teme de Tine. *Apoc. 11.13.
4. Căci Tu ai fost un loc* de scăpare pentru cel slab, un loc de scăpare pentru cel nenorocit în necaz, un adăpost împotriva furtunii, un umbrar împotriva căldurii; căci suflarea asupritorilor a fost ca vijelia care izbeşte în zid.

*Cap. 4.6.

5. Cum domoleşti căldura într-un pământ arzător, aşa ai domolit zarva străinilor; cum este înăbuşită căldura de umbra unui nor, aşa vor fi înăbuşite cântările de biruinţă ale asupritorilor.
6. Domnul* oştirilor va face tuturor** popoarelor, pe muntele acesta †, un ospăţ de bucate gustoase, un ospăţ de vinuri vechi, de bucate miezoase, pline de măduvă, de vinuri vechi şi limpezite.

*Prov. 9.2. Mat. 22.4. **Cap. 2.2,3. † Dan. 7.14. Mat. 8.11.

7. Şi, pe muntele acesta va înlătura vălul care acoperă toate popoarele şi învelitoarea* care înfăşoară toate neamurile;

*2 Cor. 3.15. Efes. 4.18.

8. va nimici* moartea pe veci: Domnul Dumnezeu va şterge** lacrimile de pe toate feţele şi va îndepărta de pe tot pământul ocara poporului Său; da, Domnul a vorbit.

*Osea 13.14. 1 Cor 15.54. Apoc. 20.14; 21.4. **Apoc. 7.17; 21.4.

9. În ziua aceea se va zice: „Iată, acesta este Dumnezeul nostru în care aveam încredere* că ne va mântui. Acesta este Domnul în care ne încredeam: acum, să ne veselim** şi să ne bucurăm de mântuirea Lui!”

*Gen. 49.18. Tit 2.13. **Ps. 20.5

10. Căci mâna Domnului se va odihni pe muntele acesta; dar Moabul va fi călcat în picioare pe loc, cum este călcat în picioare paiul în bălegar.
11. În mijlocul acestei băltoace, el îşi va întinde mâinile, cum le întinde înotătorul ca să înoate; dar Domnul îi va doborî mândria şi va face de nimic iscusinţa mâinilor lui.
12. El va surpa, va prăbuşi întăriturile înalte* ale zidurilor tale, le va prăbuşi la pământ, în ţărână.

*Cap. 26.5.

26 1. În ziua* aceea, se va cânta următoarea cântare în ţara lui Iuda: „Avem o cetate tare; Dumnezeu a pus mântuirea** ca ziduri şi întăritură.

*Cap. 2.11. **Cap. 60.18.

2. Deschideţi* porţile, ca să intre neamul cel neprihănit şi credincios.

*Ps. 118.19,20.

3. Celui cu inima tare, Tu-i chezăşuieşti pacea; da, pacea, căci se încrede în Tine.
4. Încredeţi-vă în Domnul pe veci, căci* Domnul Dumnezeu este Stânca veacurilor.

*Cap. 45.17.

5. El răstoarnă pe cei ce locuiesc pe înălţimi, El smereşte cetatea* îngâmfată; o doboară la pământ şi o aruncă în ţărână.

*Cap. 25.12; 32.19.

6. Piciorul o va călca, picioarele săracilor, paşii celor asupriţi.”
7. Calea* dreptului este neprihănirea; Tu, care eşti fără prihană, netezeşti cărarea dreptului.

*Ps. 37.23.

8. De aceea Te aşteptăm, Doamne, şi pe calea* judecăţilor Tale; sufletul nostru suspină după Numele Tău şi după amintirea Ta.

*Cap. 64.5.

9. Sufletul* meu Te doreşte noaptea şi duhul meu Te caută înăuntrul meu. Căci, când se împlinesc judecăţile Tale pe pământ, locuitorii lumii învaţă dreptatea.

*Ps. 63.6. Cânt. 3.1.

10. Dacă* ierţi pe cel rău, el totuşi nu învaţă neprihănirea, se dedă la rău în ţara** în care domneşte neprihănirea şi nu caută la măreţia Domnului.

*Ecl. 8.12. Rom. 2.4. **Ps. 143.10.

11. Doamne, mâna Ta este puternică dar ei* n-o zăresc! Dar vor vedea râvna Ta pentru poporul Tău şi vor fi ruşinaţi; da, focul îi va arde pe vrăjmaşii Tăi.

*Iov 34.27. Ps. 28.5. Cap. 5.12.

12. Dar nouă, Doamne, Tu ne vei da pace, căci ai şi împlinit toate lucrurile pentru noi.
13. Doamne Dumnezeul nostru, alţi* stăpâni în afară de Tine au stăpânit peste noi, dar acum numai pe Tine şi numai Numele Tău îl vom chema.

*2 Cron. 12.8.

14. Cei ce sunt morţi acum nu vor mai trăi, sunt nişte umbre şi nu se vor mai scula; căci Tu i-ai pedepsit, i-ai nimicit şi le-ai şters pomenirea.
15. Ai înmulţit poporul, Doamne! Ai înmulţit poporul, Ţi-ai arătat slava; ai dat înapoi toate hotarele ţării.
16. Doamne, ei Te-au căutat, când erau în strâmtorare*; au început să se roage, când i-ai pedepsit.

*Osea 5.15.

17. Cum se zvârcoleşte o femeie însărcinată*, gata să nască, şi cum strigă ea în mijlocul durerilor ei, aşa am fost noi, departe de faţa Ta, Doamne!

*Cap. 13.8. Ioan 16.21.

18. Am zămislit, am simţit dureri şi, când să naştem, am născut vânt: ţara nu este eliberată şi locuitorii* ei n-au căzut.

*Ps. 17.14.

19. Să învie, dar, morţii* Tăi! Să se scoale trupurile mele moarte! Treziţi-vă** şi săriţi de bucurie, cei ce locuiţi în ţărână! Căci roua Ta este o rouă dătătoare de viaţă şi pământul va scoate iarăşi afară pe cei morţi.

*Ezec. 37.1, etc. **Dan. 12.2.

20. Vino, poporul meu, intră* în camera ta şi încuie uşa după tine; ascunde-te** câteva clipe, până va trece mânia!

*Exod 12.22,23. **Ps. 30.5. Cap. 54.7,8. 2 Cor. 4.17.

21. Căci iată, Domnul iese* din locuinţa Lui să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului; şi pământul va da sângele pe faţă şi nu-i va mai acoperi pe ucişii săi.

*Mica 1.3. Iuda 14.

27 1. În ziua aceea, Domnul va lovi cu sabia Lui cea grea, mare şi tare leviatanul*, Babilonul, şarpele fugar (Asur) şi leviatanul, şarpele inelat (Babel), şi-l va ucide pe balaurul** de lângă mare (Egiptul).

*Ps. 74.13,14. **Cap. 51.9. Ezec. 29.3; 32.2.

2. În ziua aceea, să cântaţi o cântare* viei celei** mai alese:

*Cap. 5.1. **Ps. 80.8. Ier. 2.21.

3. „Eu*, Domnul, sunt Păzitorul ei. Eu o voi uda în fiecare clipă; Eu o voi păzi zi şi noapte ca să n-o vatăme nimeni.

*Ps. 121.4,5.

4. N-am nici o mânie. Dar, dacă voi găsi mărăcini* şi spini, voi merge la luptă împotriva lor şi-i voi arde pe toţi,

*2 Sam. 23.6. Cap. 9.18.

5. în afară numai dacă vor căuta* ocrotirea Mea, vor face** pace cu Mine, da, vor face pace cu Mine.”

*Cap. 25.4. **Iov 22.21.

6. În vremurile viitoare, Iacov va* prinde rădăcină, Israel va înflori şi va odrăsli, şi va umple lumea cu roadele lui.

*Cap. 37.31. Osea 14.5,6.

7. L-a lovit oare Domnul cum a lovit pe cei ce-l loveau? L-a ucis El cum a ucis pe cei ce-l ucideau?

8. Cu măsură* te-ai certat cu ea, când ai alungat-o. El a pedepsit-o cu suflarea năprasnică a vântului Său, în ziua vântului de răsărit.

*Iov 23.6. Ps. 6.1. Ier. 10.24; 30.11; 46.28. 1 Cor. 10.13. **Ps. 78.38.

9. Astfel, nelegiuirea lui Iacov a fost ispăşită; şi iată rodul iertării păcatului lui: Domnul a făcut toate pietrele altarelor ca nişte pietre de var prefăcute în ţărână; idolii Aşerei şi stâlpii soarelui nu se vor mai ridica.

10. Căci cetatea cea tare a rămas singuratică, a ajuns o locuinţă lăsată şi părăsită ca pustiul. În* ea paşte viţelul, în ea se culcă şi-i mănâncă ramurile.

*Cap. 17.2; 32.14.

11. Când i se usucă ramurile, sunt rupte; vin femeile să le ardă. Căci acesta era un popor fără* pricepere, de aceea Cel** ce l-a făcut nu va avea milă de el, şi Cel ce l-a întocmit nu-l va ierta.

*Deut. 32.28. Cap. 1.3. Ier. 8.7. **Deut. 32.18. Cap. 43.1,7; 44.2,21,24.

12. În vremea aceea, Domnul va scutura roade de la cursul Râului până la pârâul Egiptului; iar voi veţi fi strânşi unul câte unul, copii ai lui Israel!

13. În* ziua aceea, se** va suna cu trâmbiţa cea mare, şi atunci se vor întoarce cei exilaţi din ţara Asiriei şi fugarii din ţara Egiptului. Ei se vor închina înaintea Domnului pe muntele cel sfânt, în Ierusalim.

*Cap. 2.11. **Mat. 24.31. Apoc. 11.15.

28 1. Vai* de cununa îngâmfată a beţivilor lui Efraim, de floarea veştejită, care este strălucirea** podoabei sale pe culmea văii mănoase a celor îmbătaţi!

*Vers. 3. **Vers. 4.

2. Iată că vine de la Domnul unul tare şi puternic, ca* o furtună de piatră, ca o vijelie nimicitoare, ca o rupere de nori cu mari şuvoaie de ape, care o doboară cu putere la pământ.

*Cap. 30.30. Ezec. 13.11.

3. Va fi călcată în picioare cununa* îngâmfată a beţivilor lui Efraim;

*Vers. 1.

4. şi floarea veştejită, care este strălucirea* podoabei ei pe culmea văii mănoase, va fi ca o smochină timpurie care se vede înainte de culesul roadelor şi pe care, abia o iei în mână, şi îndată o şi înghiţi.

*Vers. 1.

5. În ziua aceea, Domnul oştirilor va fi o cunună strălucitoare şi o podoabă măreaţă pentru rămăşiţa poporului Său,

6. sau un duh de dreptate pentru cel ce şade pe scaunul de judecată şi o putere pentru cei ce dau pe vrăjmaş înapoi până la porţile lui.

7. Dar şi ei se* clatină de vin şi băuturile tari îi ameţesc; preoţi** şi proroci sunt îmbătaţi de băuturi tari, sunt stăpâniţi de vin, au ameţeli din pricina băuturilor tari; se clatină când prorocesc, se poticnesc când judecă.

*Prov. 20.1. Osea 4.11. **Cap. 56.10,12.

8. Toate mesele sunt pline de vărsătură murdară şi nu mai este nici un loc curat.

9. Ei zic: „Pe* cine vrea el să înveţe înţelepciunea? Cui vrea să dea învăţături? Unor copii înţărcaţi de curând, luaţi de la sân?

*Ier. 6.10.

10. Căci dă învăţătură peste învăţătură, învăţătură peste învăţătură, poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă, puţin aici, puţin acolo.”

11. Ei bine! Prin nişte oameni cu buze* bâlbâite şi printr-o limbă străină va vorbi El acestui popor.

*1 Cor. 14.21.

12. El îi zicea: „Iată odihna; lăsaţi-l pe cel ostenit să se odihnească; iată locul de înviorare!” Dar ei n-au vrut să asculte,

13. şi pentru ei cuvântul Domnului va fi: „Învăţătură peste învăţătură, învăţătură peste învăţătură, poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă, puţin aici, puţin acolo”, ca, mergând, să cadă pe spate şi să se zdrobească, să cadă în laţ şi să fie prinşi.

14. De aceea, ascultaţi cuvântul Domnului, batjocoritorilor care stăpâniţi peste poporul acesta în Ierusalim!

15. Pentru că ziceţi: „Noi am făcut un legământ cu moartea, am făcut o învoială cu Locuinţa morţilor: când va trece urgia apelor năvălitoare, nu ne va atinge, căci* avem ca loc de scăpare neadevărul şi ca adăpost, minciu-

na!” *Amos 2.4.
16. de aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, pun ca temelie în Sion o piatră*, o piatră încercată, o piatră de preţ, piatră din capul unghiului[1] clădirii, temelie puternică; cel ce o va lua ca sprijin nu se va grăbi să fugă.

*Gen. 49.24. Ps. 118.22. Mat. 21.42. Fapt. 4.11. Rom. 9.33; 10.11. Efes. 2.20. 1 Pet. 2.6-8.

17. Voi face din neprihănire o lege şi din dreptate, o balanţă[2]; şi grindina va surpa locul* de scăpare al neadevărului şi apele vor îneca adăpostul minciunii. *Vers. 15.
18. Aşa că legământul vostru cu moartea va fi nimicit şi învoiala voastră cu Locuinţa morţilor nu va dăinui. Când va trece urgia apelor năvălitoare, veţi fi striviţi de ea.
19. Ori de câte ori va trece, vă va apuca; căci va trece în toate dimineţile, zi şi noapte; şi numai vuietul ei vă va îngrozi.”
20. Patul va fi prea scurt ca să te întinzi în el şi învelitoarea prea îngustă ca să te înveleşti cu ea.
21. Căci Domnul Se va scula, ca la muntele Peraţim*, şi Se va mânia, ca în valea Gabaonului**, ca să-Şi facă lucrarea, lucrarea † Lui ciudată, ca să-Şi împlinească lucrul, lucrul Lui nemaiauzit.

*2 Sam. 5.20. 1 Cron. 14.11. **Ios. 10.10,12. 2 Sam. 5.25. 1 Cron. 14.16. † Plân. 3.33.

22. Acum, nu batjocoriţi, ca nu cumva să vi se strângă mai tare legăturile; căci am aflat de la Domnul Dumnezeul oştirilor că nimicirea întregii ţări este hotărâtă*.

*Cap. 10.22,23. Dan. 9.27.

23. Plecaţi-vă urechea şi ascultaţi glasul meu! Fiţi cu luare aminte şi ascultaţi cuvântul meu!
24. Cel ce ară pentru semănătură ară oare necontenit? Necontenit îşi brăzdează şi îşi grăpează el pământul?
25. Oare după ce a netezit faţa pământului, nu aruncă el măzăriche[3] şi seamănă chimen? Nu pune el grâul în rânduri, orzul într-un loc deosebit şi alacul pe margini?
26. Dumnezeul lui l-a învăţat să facă aşa, El i-a dat aceste învăţături.
27. Măzărichea nu se treieră cu leasa, şi roata carului nu trece peste chimen; ci măzărichea se bate cu băţul şi chimenul, cu nuiaua.
28. Grâul se bate, dar nu se bate necontenit; împinge peste el roata carului şi caii, dar nu-l sfărâmă.
29. Şi lucrul acesta vine de la Domnul oştirilor; minunat* este planul Lui şi mare este înţelepciunea Lui.

1.Sau.: „piatră de colţ” - element important în arhitectura iudaică a vremii (Ps. 118.22.); 2.Sau: fir cu plumb; 3.Sau: mărar;

*Ps. 92.5. Ier. 32.19.

29 1. „Vai de Ariel* *(Leul lui Dumnezeu)*, de Ariel, cetatea în** care şi-a aşezat David tabăra! Adăugaţi an la an şi lăsaţi sărbătorile să-şi facă ocolul lor.

*Ezec. 43.15,16. **2 Sam. 5.9.

2. Apoi îl voi împresura pe Ariel; plânsete şi gemete vor fi în ea şi cetatea va fi ca un Ariel pentru Mine.
3. Căci te voi împresura de toate părţile, te voi înconjura cu turnuri[1] şi voi ridica întărituri de şanţuri împotriva ta.
4. Vei fi doborât la pământ şi de acolo vei vorbi şi din ţărână ţi se vor auzi vorbele. Glasul tău va ieşi din pământ* ca al unei năluci[2] şi din ţărână îţi vei şopti cuvintele.

*Cap. 8.19.

5. Dar mulţimea vrăjmaşilor* tăi va fi ca o pulbere măruntă, şi mulţimea asupritorilor va fi ca** pleava care zboară; şi aceasta deodată †, într-o clipă.

*Cap. 25.5. **Iov 21.18. Cap. 17.13. † Cap. 30.13.

6. De la Domnul oştirilor va* veni pedeapsa, cu tunete, cutremure de pământ şi pocnet puternic, cu vijelie şi furtună, şi cu flacăra unui foc mistuitor.

*Cap. 28.2; 30.30.

7. Şi ca un vis, ca o vedenie de noapte, aşa va fi mulţimea* neamurilor care vor lupta împotriva lui Ariel, aşa vor fi cei ce se vor bate împotriva lui şi cetăţuii lui, strângându-l de aproape.

*Cap. 37.36.

8. După cum cel flămând visează* că mănâncă şi se trezeşte cu stomacul gol, şi după cum cel însetat visează** că bea şi se trezeşte stors de puteri şi cu setea neastâmpărată: tot aşa va fi şi cu mulţimea popoarelor care vor veni să lupte împotriva muntelui Sionului.”

*Iov 20.8. **Ps. 73.20.

9. Rămâneţi încremeniţi şi uimiţi! Închideţi ochii şi fiţi orbi! Ei sunt* beţi, dar** nu de vin; se clatină, dar nu din pricina băuturilor tari.

*Cap. 28.7,8. **Cap. 51.21.

10. Ci pentru că* Domnul a turnat peste voi un duh de adormire; v-a închis** ochii prorocilor şi v-a acoperit capetele, văzătorilor †.

*Rom. 11.8. **Ps. 69.23. Cap. 6.10. † 1 Sam. 9.9.

11. De aceea, toată descoperirea dumnezeiască a ajuns pentru voi ca vorbele unei cărţi* pecetluite. Dacă o dai cuiva care ştie să citeas-

1.Sau: maşini de luptă; 2.Sau: ca al celui care cheamă duhurile;

că şi-i zici: „Ia citeşte!”, iar el** răspunde: „Nu pot, căci este pecetluită!”

*Cap. 8.16. **Dan. 12.4,9. Apoc. 5.1-5,9; 6.1.

12. Sau dacă dai cartea unuia care nu ştie să citească şi-i zici: „Ia citeşte!”, el răspunde: „Nu ştiu să citesc.”

13. Domnul a zis: „Când* se apropie de Mine poporul acesta, Mă cinsteşte cu gura şi cu buzele, dar inima lui este departe de Mine; şi frica pe care o are de Mine nu este decât o învăţătură** de datină omenească[1].

*Ezec. 33.31. Mat. 15.8,9. Marc. 7.6,7. **Col. 2.22.

14. De* aceea, voi face iarăşi cu poporul acesta semne şi minuni din ce în ce mai minunate, aşa că** înţelepciunea înţelepţilor lui va pieri şi priceperea oamenilor lui pricepuţi se va face nevăzută.”

*Hab. 1.5. **Ier. 49.7. Obad. 8. 1 Cor. 1.19.

15. Vai* de cei ce îşi ascund planurile dinaintea Domnului, care îşi fac faptele în întuneric şi zic**: „Cine ne vede şi cine ne ştie?”

*Cap. 30.1. **Ps. 94.7.

16. Stricaţi ce sunteţi! Oare olarul trebuie privit ca lutul sau poate lucrarea* să zică despre lucrător: „Nu m-a făcut el”? Sau poate vasul să zică despre olar: „El nu se pricepe”?

*Cap. 45.9. Rom. 9.20.

17. Peste puţină vreme, Libanul* se va preface într-o câmpie roditoare şi câmpia roditoare va fi socotită o pădure?

*Cap. 32.15.

18. În* ziua aceea, surzii vor auzi cuvintele cărţii şi ochii orbilor, izbăviţi de negură şi întuneric, vor vedea.

*Cap. 35.5.

19. Cei* blânzi se vor bucura tot mai mult în Domnul şi săracii** se vor veseli de Sfântul lui Israel.

*Cap. 61.1. **Iac. 2.5.

20. Căci asupritorul nu va mai fi, batjocoritorul* va pieri şi toţi cei ce pândeau** nelegiuirea vor fi nimiciţi:

*Cap. 28.14,22. **Mica 2.1.

21. cei ce osândesc pe alţii la judecată pentru un cuvânt, întind* curse cui îi înfruntă la poarta cetăţii şi năpăstuiesc** fără temei pe cel drept.

*Amos 5.10,12. **Prov. 28.21.

22. De aceea, aşa vorbeşte Domnul către casa lui Iacov, El, care* a răscumpărat pe Avraam: „Acum Iacov nu va mai roşi de ruşine şi nu i se va mai îngălbeni faţa acum.

*Ios. 24.3.

23. Căci, când vor vedea ei, când vor vedea copiii lor, în mijlocul lor, lucrarea* mâinilor Mele, Îmi vor sfinţi Numele; vor sfinţi pe Sfântul lui Iacov şi se vor teme de Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 19.25; 45.11; 60.21. Efes. 2.10.

24. Cei rătăciţi* cu duhul vor cunoaşte priceperea şi cei ce cârteau vor primi învăţătură.

*Cap. 28.7.

1.Sau: temerea lor de Mine este o poruncă învăţată de la oameni;

30 1. „Vai de copiii răzvrătiţi*- zice Domnul -, care iau hotărâri fără Mine, fac legăminte care nu vin din Duhul Meu şi** îngrămădesc astfel păcat peste păcat!

*Cap. 29.15. **Deut. 29.19.

2. Ei* se coboară în Egipt fără** să Mă întrebe, ca să fugă sub ocrotirea lui Faraon şi să caute un adăpost la umbra egiptenilor!

*Cap. 31.1.**Num. 27.21. Ios. 9.14. 1 Împ. 22.7. Ier. 21.2; 42.2,20.

3. Dar* ocrotirea lui Faraon vă va fi o ruşine şi adăpostul la umbra Egiptului vă va fi de ocară.

*Cap. 20.5. Ier. 37.5,7.

4. Căci voievozii lui au şi ajuns la Ţoan* şi trimişii lui au şi atins Hanesul.

*Cap. 19.11.

5. Dar toţi* vor rămâne de ruşine din pricina unui popor care nu le va fi de folos, nici nu-i va ajuta, nici nu le va folosi, ci va fi spre ruşinea şi dispreţul lor.” *Ier. 2.36.

6. Prorocie asupra unor animale* de la miazăzi: printr-un ţinut strâmtorat şi necăjit, de unde vine leoaica şi leul, vipera** şi şarpele zburător, îşi duc ei bogăţiile în spinarea măgarilor, şi vistieriile, pe cocoaşa cămilelor, către un popor care nu le va fi de folos.

*Cap. 57.9. Osea 8.9; 12.1. **Deut. 8.15.

7. Căci* ajutorul Egiptului nu este decât deşertăciune şi nimic; de aceea eu numesc lucrul acesta: „Zarvă[1]** fără nici o ispravă.”

*Ier. 3,1.1. **Vers. 15. Cap. 7.4.

8. „Du-te acum - zice Domnul -, de scrie* aceste lucruri înaintea lor pe o tăbliţă şi gravează-le într-o carte, ca să rămână până în ziua de apoi, ca mărturie pe vecie şi în veci de veci.

*Hab. 2.2.

9. Scrie că: „Poporul acesta* este un popor răzvrătit, nişte copii mincinoşi, nişte copii care nu vor să asculte Legea Domnului,

*Deut. 32.20. Vers. 1. Cap. 1.4.

10. care* zic văzătorilor: „Să nu vedeţi!”, şi prorocilor: „Să nu prorociţi adevăruri, ci spuneţi-ne** lucruri măgulitoare, prorociţi-ne lucruri închipuite!

*Ier. 11.21. Amos 2.12; 7.13. Mica 2.6. **1 Împ. 22.13. Mica 2.11.

1.Sau: aroganţă (ebr. *Rahav*, nume al Egiptului) care nu face nimic;

11. Abateţi-vă din drum, daţi-vă în lături de pe cărare, lăsaţi-ne în pace cu Sfântul lui Israel!”
12. De aceea, aşa vorbeşte Sfântul lui Israel: „Fiindcă lepădaţi cuvântul acesta şi vă încredeţi în asuprire şi vicleşuguri şi vă sprijiniţi pe ele,
13. de aceea, nelegiuirea aceasta va fi pentru voi ca* o spărtură gata să cadă, ca o umflătură într-un zid înalt, a cărui prăbuşire va veni** deodată, într-o clipă:

*Ps. 62.3. **Cap. 29.5.

14. îl sfărâmă cum se sfărâmă un vas de pământ, care se* sfărâmă fără nici o milă şi din ale cărui sfărâmături nu mai rămâne nici un ciob măcar cu care să se ia foc din vatră sau să se scoată apă din fântână.”

*Ps. 2.9. Ier. 19.11.

15. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu, Sfântul lui Israel: „În linişte* şi odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate şi încredere va fi tăria voastră.” Dar** n-aţi vrut!

*Vers. 7. Cap. 7.4. **Mat. 23.37.

16. Ci aţi zis: „Nu! Ci vom fugi pe cai!” - De aceea veţi şi fugi! - „Vom călări pe cai iuţi!” - De aceea cei ce vă vor urmări vor fi şi mai iuţi!
17. O* mie vor fugi la ameninţarea unuia singur; şi, când vă vor ameninţa cinci, toţi veţi fugi, până veţi rămâne ca un stâlp pe vârful unui munte şi ca un steag pe coama unui deal.

*Lev. 26.8. Deut. 28.25; 32.30. Ios. 23.10.

18. Totuşi, Domnul va aştepta să Se milostivească de voi şi va fi înălţat ca să Se îndure de voi, căci Domnul este un Dumnezeu drept: ferice* de toţi cei care Îl aşteaptă!

*Ps. 2.12; 34.8. Prov. 16.20. Ier. 17.7.

19. Da, popor al Sionului, locuitor al* Ierusalimului, nu vei mai plânge! El Se va îndura de tine, când vei striga; cum va auzi, te va asculta.

*Cap. 65.9.

20. Domnul vă va da pâine* în necaz, şi apă în strâmtorare. Învăţătorii** tăi nu se vor mai ascunde, ci ochii tăi îi vor vedea pe învăţătorii tăi.

*1 Împ. 22.27. Ps. 127.2. **Ps. 74.9. Amos 8.11.

21. Urechile tale vor auzi în urma ta glasul care va zice: „Iată drumul, mergeţi pe el!”, când veţi voi să vă mai abateţi* la dreapta sau la stânga.

*Ios. 1.7.

22. Veţi* socoti ca spurcate argintul care vă acoperă idolii şi aurul cu care sunt poleite chipurile turnate. Ca pe o zdreanţă murdară le vei arunca şi le vei zice**: „Afară cu voi de aici!”

*2 Cron. 31.1. Cap. 2.20; 31.7. **Osea 14.8.

23. Atunci* El va da ploaie peste sământa pe care o vei pune în pământ, şi pâinea pe care o va da pământul va fi gustoasă şi hrănitoare; în acelaşi timp, turmele tale vor paşte în păşuni întinse.

*Mat. 6.33. 1 Tim. 4.8.

24. Boii şi măgarii care ară pământul vor mânca un nutreţ sărat, vânturat cu lopata şi cu ciurul.
25. Pe* orice munte înalt şi pe orice deal înalt vor izvorî râuri, curgeri de apă, în ziua marelui măcel, când turnurile vor cădea.

*Cap. 2.14,15; 44.3.

26. Şi lumina* lunii va fi ca lumina soarelui, iar lumina soarelui va fi de şapte ori mai mare (ca lumina a şapte zile), când va lega Domnul vânătaia poporului Său şi va tămădui rana loviturii Lui.

*Cap. 60.19,20.

27. Iată, Numele Domnului vine din depărtare! Mânia Lui este aprinsă şi într-un fum gros; buzele Lui sunt pline de urgie[1] şi limba Lui este ca un foc mistuitor;
28. suflarea* Lui este ca un şuvoi ieşit din albie, care ajunge** până la gât ca să cearnă neamurile cu sita nimicirii şi să pună o zăbală † a înşelării în fălcile popoarelor.

*Cap. 11.4. 2 Tes. 2.8. **Cap. 8.8. † Cap. 37.29.

29. Voi însă veţi cânta ca în noaptea când se prăznuieşte* sărbătoarea, veţi fi cu inima veselă ca cel ce merge în sunetul fluierului ca să vină la muntele** Domnului, la Stânca lui Israel.

*Ps. 42.4. **Cap. 2.3.

30. Şi* Domnul va face să răsune glasul Lui măreţ, Îşi va arăta braţul gata să lovească, în mânia Lui aprinsă, în mijlocul flăcării unui foc mistuitor, în mijlocul vijeliei, furtunii şi pietrelor** de grindină.

*Cap. 29.6. **Cap. 28.2; 32.19.

31. Atunci asirienii vor fi bătuţi de* glasul Domnului, care** Îi va lovi cu nuiaua Sa.

*Cap. 37.36. **Cap. 10.5,24.

32. La fiecare lovitură de nuia hotărâtă pe care le-o va da Domnul, se vor auzi tamburinele şi harpele, Domnul va lupta împotriva lor cu mâna* ridicată.

*Cap. 11.15; 19.16.

33. Căci de multă vreme este pregătit Tofetul[2]*, da, e gătit pentru împărat: adânc şi lat este făcut, cu foc şi lemne din belşug. Suflarea Domnului îl aprinde ca pe un şuvoi de pucioasă.

*Ier. 7.31; 19.6, etc.

1.Sau: furie (peste tot în text); 2.Rugul pe care se aduceau jertfe umane lui Moloh (2 Împ. 23.10);

31 1. Vai de cei ce* se coboară în Egipt după ajutor, se bizuie** pe cai şi se încred în mulţimea carelor şi în puterea călăreţilor, dar nu privesc spre Sfântul lui Israel şi nu-L † caută pe Domnul!

*Cap. 30.2; 36.6. Ezec. 17.15. **Ps. 20.7. Cap. 36.9. † Dan. 9.13. Osea 7.7.

2. Dar şi El este înţelept şi aduce nenorocirea; şi nu* Îşi ia vorbele înapoi, ci Se ridică împotriva casei celor răi şi împotriva ajutorului celor ce săvârşesc nelegiuirea.

*Num. 23.19.

3. Căci egiptenii sunt oameni*, nu Dumnezeu, şi caii lor sunt carne, nu duh. Doar mâna să-Şi întindă Domnul şi ocrotitorul se va clătina, iar cel ocrotit va cădea şi vor pieri cu toţii.

*Ps. 146.3,5.

4. Căci aşa mi-a vorbit Domnul: „Cum* mugeşte leul şi puiul de leu asupra prăzii, în ciuda tuturor păstorilor strânşi împotriva lui şi nu se înspăimântă de glasul lor, nici nu se sperie de numărul lor, aşa** Se va coborî şi Domnul oştirilor să lupte pe muntele Sionului şi pe dealul lui.

*Osea 11.10. Amos 3.8. **Cap. 42.13.

5. Cum* îşi întind păsările aripile peste puii lor, aşa va ocroti Domnul oştirilor Ierusalimul, îl va ocroti** şi-l va izbăvi, îl va cruţa şi-l va mântui."

*Deut. 32.11. Ps. 91.4. **Ps. 37.40.

6. Întoarceţi-vă la Acela de la care v-aţi abătut* atât de mult, copii ai lui Israel!

*Osea 9.9.

7. Căci în ziua aceea, fiecare îşi va lepăda* idolii de argint şi de aur, pe care vi i-aţi făcut cu mâinile voastre păcătoase**.

*Cap. 2.20; 30.22. **1 Împ. 12.30.

8. „Şi asirianul va cădea* ucis de o sabie, dar nu a unui om mare; îl va nimici o sabie, dar nu este a unui om de rând; va fugi de sabie şi tinerii lui războinici vor fi supuşi tributului.

*2 Împ. 19.35,36. Cap. 37.36.

9. Stânca lui se va topi de groază[1]* şi căpeteniile lui vor tremura înaintea steagului - zice Domnul, care Îşi are focul[2] în Sion şi cuptorul, în Ierusalim."

*Cap. 37.37.

32 1. „Atunci un împărat* va împărăţi cu dreptate şi voievozii vor cârmui cu nepărtinire.

*Ps. 45.1, etc. Ier. 23.5. Osea 3.5. Zah. 9.9.

2. Şi un om va fi ca un adăpost împotriva vântului şi ca un* loc de scăpare împotriva furtunii, ca nişte râuri de apă într-un loc uscat, ca umbra unei stânci mari într-un pământ ars de sete.

*Cap. 4.6; 25.4.

3. Ochii* celor ce văd nu vor mai fi legaţi, şi urechile celor ce aud vor lua aminte.

*Cap. 29.18; 35.5,6.

4. Inima celor uşuratici va pricepe şi va înţelege şi limba gângavilor va vorbi iute şi desluşit.
5. Nebunul nu se va mai numi ales la suflet, nici zgârcitul nu se va mai numi cu inimă largă.
6. Căci nebunul spune nebunii şi inima lui gândeşte rău, ca să lucreze în chip nelegiuit şi să spună neadevăruri împotriva Domnului, ca să lase lihnit sufletul celui flămând şi să ia băutura celui însetat.
7. Armele zgârcitului sunt nimicitoare; el face planuri vinovate ca să piardă pe cel nenorocit prin cuvinte mincinoase, chiar când pricina săracului este dreaptă.
8. Dar cel ales la suflet face planuri alese şi stăruie în planurile lui alese.
9. Femei, fără grijă* ridicaţi-vă şi ascultaţi glasul meu! Fiice nepăsătoare, luaţi aminte la cuvântul meu!

*Amos 6.1.

10. Într-un an şi câteva zile, veţi tremura, nepăsătoarelor; căci se va duce culesul viilor şi strângerea poamelor nu va mai veni.
11. Îngroziţi-vă, voi, cele fără grijă! Tremuraţi, nepăsătoarelor! Dezbrăcaţi-vă, dezgoliţi-vă şi încingeţi-vă coapsele cu haine de jale!
12. Bateţi-vă pieptul, aducându-vă aminte de frumuseţea câmpiilor şi de rodnicia viilor.
13. Pe* pământul poporului meu cresc spini şi mărăcini, chiar şi în toate casele de plăcere ale cetăţii** celei vesele.

*Cap. 34.13. Osea 9.6. **Cap. 22.2.

14. Casa împărătească* este părăsită, cetatea gălăgioasă este lăsată; dealul şi turnul vor sluji pe veci ca peşteri; măgarii sălbatici se vor juca în ele şi turmele vor paşte,

*Cap. 27.10.

15. până când se va turna Duhul* de sus peste noi; atunci pustiul** se va preface în câmpie roditoare şi câmpia roditoare va fi socotită ca o pădure.

*Ps. 104.30. Ioel 2.28. **Cap. 29.17; 35.2.

16. Atunci nepărtinirea[1] va locui în pustiu, şi neprihănirea[2] îşi va avea locuinţa în câmpia roditoare.
17. Lucrarea* neprihănirii va fi pacea, roada neprihănirii: odihna şi liniştea pe veci.

1.Sau: în groaza lui, va trece întăritura sa; 2.Lit.: lumina;

1.Sau: judecata;
2.Sau: dreptatea;

*Iac. 3.18.

18. Poporul meu va locui în locuinţa păcii, în case fără grijă şi în adăposturi liniştite.
19. Dar pădurea va fi prăbuşită sub grindină şi cetatea*, coborâtă într-o stare smerită**.

*Cap. 30.30. **Zah. 11.2.

20. Ferice de voi, care semănaţi pretutindeni de-a lungul apelor şi care daţi drumul pretutindeni boului* şi măgarului"!

*Cap. 30.24.

33 1. „Vai de tine, pustiitorule*, care încă n-ai fost pustiit; care jefuieşti şi n-ai fost încă jefuit! După** ce vei sfârşi de pustiit, vei fi pustiit şi tu, după ce vei isprăvi de jefuit, vei fi jefuit şi tu.

*Cap. 21.2. Hab. 2.8. **Apoc. 13.10.

2. Doamne, ai milă de noi! Noi nădăjduim în Tine*. Fii ajutorul nostru în fiecare dimineaţă şi izbăvirea noastră la vreme de nevoie!

*Cap. 25.9.

3. Când răsună glasul Tău, popoarele fug; când Te ridici Tu, neamurile se împrăştie.
4. Şi prada voastră va fi strânsă cum strânge omida: sar peste ea cum sar lăcustele.
5. Domnul* este înălţat pentru că El locuieşte în înălţime. El a umplut Sionul de nepărtinire şi dreptate.

*Ps. 97.9.

6. El va fi statornicia zilelor tale, înţelepciunea şi cunoaşterea sunt un izvor de mântuire; frica de Domnul, iată comoara Sionului.
7. Iată, vitejii strigă afară; solii* păcii plâng cu amar.

*2 Împ. 18.18,37.

8. Drumurile* sunt pustii; nimeni nu mai umblă pe drumuri. Asur** a rupt legământul, dispreţuieşte cetăţile, nu se uită la nimeni.

*Judc. 5.6. **2 Împ. 18.14-17.

9. Ţara* jeleşte şi este întristată; Libanul este plin de ruşine, tânjeşte; Saronul este ca un pustiu; Basanul şi Carmelul îşi scutură frunza.

*Cap. 24.4.

10. „Acum* Mă voi ridica - zice Domnul -, acum voi fi înălţat, acum Mă voi ridica!

*Ps. 12.5.

11. Aţi* zămislit fân şi veţi naşte paie de mirişte; suflarea voastră de mânie împotriva Ierusalimului este un foc care pe voi înşivă vă va mistui.

*Ps. 7.14. Cap. 59.4.

12. Popoarele vor fi ca nişte cuptoare de var, ca* nişte spini tăiaţi care ard în foc."

*Cap. 9.18.

13. Voi cei* de departe, ascultaţi ce am făcut! Şi voi cei de aproape, vedeţi puterea Mea!

*Cap. 49.1.

14. Păcătoşii sunt îngroziţi în Sion; un tremur i-a apucat pe cei nelegiuiţi care zic: „Cine dintre noi va putea să rămână lângă un foc mistuitor? Cine dintre noi va putea să rămână lângă nişte flăcări veşnice?"
15. Cel ce umblă* în neprihănire şi vorbeşte fără vicleşug, cel ce nesocoteşte un câştig din asuprire, cel ce îşi trage mâinile înapoi ca să nu primească mită, cel ce îşi astupă urechea să n-audă cuvinte setoase de sânge şi îşi** leagă ochii ca să nu vadă răul,

*Ps. 15.2; 24.4. **Ps. 119.37.

16. acela va locui în locurile înalte; stânci întărite vor fi locul lui de scăpare; i se va da pâine şi apa nu-i va lipsi.
17. Ochii tăi vor vedea pe Împărat în strălucirea[1] Lui, vor privi ţara în toată întinderea ei.
18. Inima ta îşi va aduce aminte de groaza trecută şi va zice: „Unde* este logofătul? Unde este vistiernicul? Unde este cel ce veghea asupra turnurilor?"

*1 Cor. 1.20.

19. Atunci nu vei mai vedea pe poporul* acela îndrăzneţ, pe poporul** cu vorbirea încâlcită, de n-o poţi înţelege, cu limba gângavă, de n-o pricepi.

*2 Împ. 19.32. **Deut. 28.49,50. Ier. 5.15.

20. Priveşte* Sionul, cetatea sărbătorilor noastre! Ochii tăi vor vedea Ierusalimul** ca locuinţă liniştită, ca un cort care nu va mai fi mutat, ai cărui ţăruşi † nu †† vor mai fi scoşi niciodată şi ale cărui funii nu vor mai fi dezlegate.

*Ps. 48.12. **Ps. 46.5; 125.1,2. † Cap. 37.33. †† Cap. 54.2.

21. Da, acolo cu adevărat Domnul este minunat pentru noi: El ne ţine loc de râuri, de pâraie late, unde totuşi nu pătrund corăbii cu vâsle şi nu trece nici-o corabie puternică.
22. Căci Domnul este Judecătorul nostru, Domnul este Legiuitorul* nostru, Domnul** este Împăratul nostru: El ne va mântui[2]!

*Iac. 4.12. **Ps. 89.18.

23. Funiile tale s-au slăbit, aşa că nu mai pot strânge piciorul catargului şi nu mai pot întinde pânzele. Atunci se împarte prada unui mare jaf şi ologii iau parte la ea.
24. Nici un locuitor nu zice: „Sunt bolnav!"

1.Sau: frumuseţea;

2.Sau: salva;

Poporului* care locuieşte în el îi va fi iertată nelegiuirea. *Ier. 50.20.

34 1. Apropiaţi-vă*, neamuri, să auziţi! Popoare, luaţi aminte! S-asculte** pământul şi tot ce-l umple, lumea cu tot ce iese din ea. *Ps. 49.1. **Deut. 32.1.
2. Căci Domnul este mâniat pe toate neamurile şi plin de urgie pe toată oştirea lor: El le nimiceşte cu desăvârşire, le măcelăreşte de tot.
3. Morţii lor sunt aruncaţi, trupurile lor moarte miros greu* şi se vor topi munţii de sângele lor.
*Ioel 2.20.
4. Toată* oştirea cerurilor piere, cerurile sunt făcute sul** ca o carte, şi † toată oştirea lor va cădea cum cade frunza †† de viţă, cum cade fructul din smochin.
*Ps. 102.26. Ezec. 32.7,8. Ioel 2.31; 3.15. Mat. 24.29. 2 Pet. 3.10. **Apoc. 6.14. † Cap. 14.12. †† Apoc. 6.13.
5. „Căci sabia* Mea - zice Domnul - s-a îmbătat în ceruri; iată, se** va coborî asupra Edomului, asupra poporului pe care l-am sortit nimicirii, ca să-l pedepsesc.
*Ier. 46.10. **Ier. 49.7, etc. Mal. 1.4.
6. Sabia Domnului este plină de sânge, unsă cu grăsime, cu sângele mieilor şi ţapilor, cu grăsimea rinichilor berbecilor; căci Domnul* ţine un praznic de jertfe la Boţra şi un mare măcel este în ţara Edomului.
*Cap. 63.1. Ier. 49.13. Ţef. 1.7.
7. Bivolii vor cădea împreună cu ei şi boii, împreună cu taurii; ţara lor se va adăpa cu sânge şi ţărâna se va umple de grăsime.”
8. Căci este o zi de răzbunare* a Domnului, un an de răsplătire şi răzbunare pentru Sion.
*Cap. 63.4.
9. Pâraiele* Edomului se vor preface în smoală şi pulberea lui în pucioasă; da, ţara lui va fi ca smoala care arde.
*Deut. 29.23.
10. Nu se va stinge nici zi, nici noapte, şi fumul* lui se va înălţa în veci. Din** veac în veac va fi pustiit, şi nimeni nu va trece prin el în veci de veci.
*Apoc. 14.11; 18.18; 19.3. **Mal. 1.4.
11. Ci* pelicanul şi ariciul îl vor stăpâni, bufniţa şi corbul îl vor locui. Se** va întinde peste el funia pustiirii şi firul cu plumb[1] al nimicirii.
*Cap. 14.23. Ţef. 2.14. Apoc. 18.2. **2 Împ. 21.13. Plân. 2.8.
12. Nu vor mai fi în el fruntaşi, ca să aleagă un împărat şi toţi voievozii lui vor fi nimiciţi.
13. În casele lui împărăteşti vor creşte spinii*, în cetăţuile lui, mărăcini şi urzici. Acolo** va fi locuinţa şacalilor şi vizuina struţilor.
*Cap. 32.13. Osea 9.6. **Cap. 13.21, etc.
14. Fiarele din pustiu se vor întâlni acolo cu câinii sălbatici şi ţapii păroşi se vor chema unii pe alţii. Acolo îşi va avea locuinţa năluca nopţii[1] şi îşi va găsi un loc de odihnă.
15. Acolo îşi va face cuibul şarpele de noapte, îşi va pune ouăle, le va cloci şi îşi va strânge puii la umbra lui; acolo se vor strânge toţi vulturii, fiecare cu perechea lui.
16. Căutaţi în Cartea* Domnului şi citiţi! Nici una din toate acestea nu va lipsi, nici una, nici alta nu vor da greş. Căci gura Domnului a poruncit lucrul acesta: Duhul Lui va strânge acele sălbăticiuni.
*Mal. 3.16.
17. El a tras la sorţi pentru ele şi mâna Lui le-a împărţit cu funia de măsurat ţara aceasta: ele o vor stăpâni totdeauna şi o vor locui din generaţie în generaţie.

35 1. Pustiul* şi ţara fără apă se vor bucura; pustietatea se va veseli şi va înflori ca trandafirul[2];
*Cap. 55.12.
2. se va acoperi* cu flori şi va sări de bucurie, cu cântece de veselie şi strigăte de biruinţă, căci i se va da slava Libanului, strălucirea Carmelului şi a Saronului. Vor vedea slava Domnului, măreţia Dumnezeului nostru.
*Cap. 32.15.
3. Întăriţi* mâinile slăbite şi întăriţi genunchii care se clatină. *Iov 4.3,4. Evr. 12.12.
4. Spuneţi celor slabi de inimă: „Fiţi tari şi nu vă temeţi! Iată Dumnezeul vostru, răzbunarea va veni, răsplătirea lui Dumnezeu; El Însuşi va veni şi vă va mântui.”
5. Atunci se vor deschide ochii* orbilor, se vor deschide urechile** surzilor;
*Cap. 29.18; 32.3,4; 42.7. Mat. 9.27, etc.; 11.5; 12.22; 20.30, etc.; 21.14. Ioan 9.6,7. **Mat. 11.5. Marc. 7.32, etc.
6. atunci şchiopul* va sări ca un cerb, şi limba** mutului va cânta de bucurie; căci în pustiu vor ţâşni ape şi în pustietate, pâraie;
*Mat. 11.5; 15.30; 21.14. Ioan 5.8,9. Fapt. 3.2, etc.; 8.7; 14.8, etc. **Cap. 32.4. Mat. 9.32,33; 12.22; 15.30.
7. marea de nisip se va preface în iaz, şi pământul uscat, în izvoare* de apă. În vizuina care slujea** de culcuş şacalilor vor creşte trestii şi papură[3].
*Cap. 41.18; 43.19. Ioan 7.38,39. **Cap. 34.13.

1.Lit.: greutăţile;

1.Sau: liliacul; 2.Sau: narcisa; 3.Sau: papirus;

8. Acolo se va croi o cale, un drum, care se va numi Calea cea sfântă: nici un om necurat* nu va trece pe ea, ci va fi numai pentru cei sfinţi; cei ce vor merge pe ea, chiar şi cei fără minte[1], nu vor putea să se rătăcească.

*Cap. 52.1. Ioel 3.17. Apoc. 21.27.

9. Pe calea aceasta nu va fi nici un leu* şi nici o fiară sălbatică nu va apuca pe ea, nici nu va fi întâlnită pe ea, ci cei** răscumpăraţi vor umbla pe ea.

*Lev. 26.6. Cap. 11.9. Ezec. 34.25. **Cap. 51.11.

10. Cei izbăviţi de Domnul se vor întoarce şi vor merge spre Sion cu cântece de biruinţă. O bucurie veşnică le va încununa capul, veselia şi bucuria îi vor ajunge, iar durerea* şi suspinul vor fugi!

*Cap. 25.8; 65.19. Apoc. 7.17; 21.4.

36 1. În* al paisprezecelea an al împăratului Ezechia, Sanherib, împăratul Asiriei, s-a suit împotriva tuturor cetăţilor întărite ale lui Iuda, şi le-a luat.

*2 Împ. 18.13,17. 2 Cron. 32.1.

2. Şi împăratul Asiriei a trimis din Lachis la Ierusalim, la împăratul Ezechia, pe Rabşache cu o puternică oştire. Rabşache s-a oprit la canalul de apă al iazului de sus, pe drumul Ogorului Înălbitorului.

3. Atunci Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, s-a dus la el cu logofătul Şebna şi cu Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul (arhivarul).

4. Rabşache* le-a zis: „Spuneţi lui Ezechia: „Aşa vorbeşte marele împărat, împăratul Asiriei: Ce este încrederea aceasta pe care te bizui?

*2 Împ. 18.19, etc.

5. Eu îţi spun că acestea sunt vorbe în vânt: pentru război trebuie chibzuinţă şi putere. În cine ţi-ai pus, dar, încrederea, de te-ai răsculat împotriva mea?

6. Iată, ai pus-o în Egipt, ai luat ca sprijin această trestie* ruptă, care înţeapă şi străpunge mâna oricui se sprijină pe ea! Aşa este Faraon, împăratul Egiptului, pentru toţi cei ce se încred în el.

*Ezec. 29.6,7.

7. Dar poate că îmi vei spune: „Ne încredem în Domnul Dumnezeul nostru!" Dar nu este El acela ale cărui înălţimi şi altare le-a îndepărtat Ezechia, zicând lui Iuda şi Ierusalimului: „Să vă închinaţi înaintea acestui altar"?

8. Acum fă o învoială cu stăpânul meu, împăratul Asiriei, şi-ţi voi da două mii de cai; să vedem dacă poţi face rost de călăreţi ca să încalece pe ei!

9. Cum ai putea să stai tu împotriva unei singure căpetenii, dintre cei mai neînsemnaţi slujitori ai stăpânului meu? Şi totuşi tu îţi pui încrederea în Egipt pentru care şi pentru călăreţi.

10. Şi apoi, fără voia Domnului m-am suit eu împotriva ţării acesteia s-o nimicesc? Domnul mi-a zis: „Suie-te împotriva ţării acesteia şi nimiceşte-o!"

11. Eliachim, Şebna şi Ioah au zis lui Rabşache: „Vorbeşte robilor tăi în limba aramaică, fiindcă o înţelegem; nu ne vorbi în limba evreiască (ebraică), în auzul poporului care este pe zid."

12. Rabşache a răspuns: „Oare stăpânului tău şi ţie m-a trimis stăpânul meu să spun aceste cuvinte? Nu m-a trimis el să le spun oamenilor acestora care stau pe zid ca să-şi mănânce mizeria şi să-şi bea udul[1] împreună cu voi?"

13. Apoi Rabşache a înaintat şi a strigat cu toată puterea lui în limba evreiască: „Ascultaţi cuvintele marelui împărat, împăratul Asiriei!

14. Aşa vorbeşte împăratul: „Nu vă lăsaţi amăgiţi de Ezechia, căci nu va putea să vă izbăvească.

15. Nu vă lăsaţi mângâiaţi de Ezechia cu încrederea în Domnul, când vă zice: „Domnul ne va izbăvi şi cetatea aceasta nu va fi dată în mâinile împăratului Asiriei."

16. Nu-l ascultaţi pe Ezechia. Căci aşa vorbeşte împăratul Asiriei: „Faceţi pace cu mine, supuneţi-vă mie, şi* fiecare din voi va mânca din via lui şi din smochinul lui, şi va bea apă din fântâna lui,

*Zah. 3.10.

17. până voi veni şi vă voi lua într-o ţară ca a voastră, într-o ţară plină de grâu şi de vin, o ţară plină de pâine şi de vii."

18. Nu vă lăsaţi amăgiţi de Ezechia, când vă zice: „Domnul ne va izbăvi." Oare dumnezeii neamurilor au izbăvit ei fiecare ţara lui din mâna împăratului Asiriei?

19. Unde sunt dumnezeii Hamatului şi Arpadului? Unde sunt dumnezeii din Sefarvaim? Şi unde sunt dumnezeii Samariei? Au izbăvit ei Samaria din mâna mea?

20. Dintre toţi dumnezeii acestor ţări, care din

1.Sau: nebuni;

1.Lit.: să-şi mănânce fecalele şi să-şi bea urina;

ei şi-a izbăvit ţara din mâna mea, pentru ca Domnul să izbăvească Ierusalimul din mâna mea?”
21. Dar ei au tăcut şi nu i-au răspuns o vorbă; căci împăratul dăduse porunca aceasta: „Să nu-i răspundeţi!”
22. Şi Eliachim, fiul lui Hilchia, căpetenia casei împăratului, Şebna, logofătul, şi Ioah, fiul lui Asaf, scriitorul, au venit astfel la Ezechia cu hainele sfâşiate şi i-au spus cuvintele lui Rabşache.

37 1. Când a auzit împăratul* Ezechia cuvintele acestea şi-a sfâşiat hainele, s-a acoperit cu un sac şi s-a dus în Casa Domnului.

*2 Împ. 19.1, etc.

2. A trimis pe Eliachim, căpetenia casei împăratului, pe Şebna, logofătul, şi pe cei mai bătrâni dintre preoţi, acoperiţi cu saci, la prorocul Isaia, fiul lui Amoţ.
3. Şi i-au zis: „Aşa vorbeşte Ezechia: „Ziua aceasta este o zi de necaz, de pedeapsă şi de ocară; căci copiii sunt aproape să iasă din pântecele mamei lor şi totuşi mamele n-au putere să nască.
4. Poate că Domnul Dumnezeul tău a auzit cuvintele lui Rabşache, pe care l-a trimis împăratul Asiriei, stăpânul său, să-L batjocorească pe Dumnezeul cel viu, şi poate că Domnul Dumnezeul tău îl va pedepsi pentru cuvintele pe care le-a auzit. Înalţă, dar, o rugăciune pentru rămăşiţa care a mai rămas.””
5. Slujitorii împăratului Ezechia s-au dus deci la Isaia.
6. Şi Isaia le-a zis: „Iată ce veţi spune împăratului vostru: Aşa vorbeşte Domnul: „Nu te înspăimânta de cuvintele pe care le-ai auzit şi prin care M-au batjocorit slujitorii împăratului Asiriei.
7. Căci voi pune în el un duh astfel încât, la o veste pe care o va primi, se va întoarce în ţara lui; şi-l voi face să cadă ucis de sabie în ţara lui.””
8. Rabşache, la întoarcere, a găsit pe împăratul Asiriei luptând împotriva Libnei, căci aflase de plecarea lui din Lachis.
9. Atunci împăratul Asiriei a primit o veste despre Tirhaca, împăratul Etiopiei, prin care i se spunea: „El a pornit să-ţi facă război.” Cum a auzit lucrul acesta, a trimis soli la Ezechia, zicându-le:
10. „Aşa să vorbiţi lui Ezechia, împăratul lui Iuda: „Nu te lăsa amăgit de Dumnezeul tău, în care te încrezi şi zici: „Ierusalimul nu va fi dat în mâinile împăratului Asiriei.”
11. Căci ai auzit ce au făcut împăraţii Asiriei tuturor ţărilor şi cum le-au nimicit cu desăvârşire; şi tu, să fii izbăvit?
12. Oare dumnezeii neamurilor pe care le-au nimicit părinţii mei, le-au izbăvit ei, şi anume: Gozanul, Haranul, Reţef şi fiii lui Eden care sunt la Telasar?
13. Unde este împăratul Hamatului*, împăratul Arpadului şi împăratul cetăţii Sefarvaim, Hena şi Iva?””

*Ier. 49.23.

14. Ezechia a luat scrisoarea din mâna solilor şi a citit-o. Apoi s-a suit la Casa Domnului, a întins-o înaintea Domnului
15. şi I-a făcut următoarea rugăciune:
16. „Doamne al oştirilor, Dumnezeul lui Israel care stai între heruvimi! Tu eşti singurul Dumnezeu al tuturor împărăţiilor pământului! Tu ai făcut cerurile şi pământul!
17. Doamne, pleacă-Ţi* urechea şi ascultă! Doamne, deschide-Ţi ochii şi priveşte! Auzi toate cuvintele pe care le-a trimis Sanherib ca să-L batjocorească pe Dumnezeul cel viu!

*Dan. 9.18.

18. Este adevărat, Doamne, că împăraţii Asiriei au pustiit toate popoarele şi ţările lor
19. şi că au aruncat în foc pe dumnezeii lor; dar ei nu erau dumnezei, ci erau lucrări făcute de mâinile omului, de lemn şi de piatră. De aceea i-au nimicit.
20. Acum, Doamne Dumnezeul nostru, izbăveşte-ne din mâna lui Sanherib, ca toate împărăţiile pământului să ştie că numai Tu, Doamne, eşti Dumnezeu!”
21. Atunci Isaia, fiul lui Amoţ, a trimis să-i spună lui Ezechia: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Am auzit rugăciunea pe care Mi-ai făcut-o cu privire la Sanherib, împăratul Asiriei.
22. Iată cuvântul pe care l-a rostit Domnul împotriva lui: „Fecioara, fiica Sionului, te dispreţuieşte şi îşi bate joc de tine; fata Ierusalimului dă din cap după tine.
23. Pe cine ai batjocorit şi ai hulit tu? Împotriva cui ţi-ai ridicat glasul şi ţi-ai îndreptat ochii? Împotriva Sfântului lui Israel;

24. prin slujitorii tăi tu ai batjocorit pe Domnul şi ai zis: „Cu mulţimea carelor mele m-am suit pe vârful munţilor, pe coastele Libanului şi voi tăia cedrii lui cei mai înalţi, cei mai frumoşi chiparoşi ai lui, şi voi ajunge pe culmea cea mai înaltă, în pădurea câmpiei lui roditoare.
25. Am săpat izvoare şi am băut din apele lor şi cu talpa picioarelor mele voi seca toate râurile Egiptului."
26. Dar n-ai auzit că am pregătit aceste lucruri de demult şi că le-am hotărât din vremuri străvechi? Acum însă am dat voie să se împlinească, pentru ca să prefaci cetăţi tari în nişte mormane de dărâmături.
27. Şi locuitorii lor sunt neputincioşi, înspăimântaţi şi uluiţi: sunt ca iarba de pe câmp şi verdeaţa fragedă, ca iarba de pe acoperişuri şi ca grâul care se usucă înainte de a da în spic.
28. Dar Eu ştiu când stai jos, când ieşi afară, când intri şi când eşti mânios împotriva Mea.
29. Deci pentru că eşti mânios împotriva Mea şi mândria ta a ajuns până la urechile Mele, voi pune veriga* Mea în nările tale şi zăbala Mea între buzele tale şi te voi face să te întorci pe drumul pe care ai venit.""

*Cap. 30.28. Ezec. 38.4.

30. „Şi acesta să-ţi fie semnul, Ezechia: anul acesta veţi mânca ce va creşte singur de la sine, şi în al doilea an, ce va răsări din aceasta; dar în al treilea an veţi semăna, veţi secera, veţi sădi vii şi veţi mânca din rodul lor.
31. Şi rămăşiţa care a scăpat din casa lui Iuda şi ce va mai rămâne iarăşi va prinde rădăcini dedesubt şi va aduce rod deasupra.
32. Căci din Ierusalim va ieşi o rămăşiţă şi din muntele Sionului, cei izbăviţi. Iată ce va face râvna* Domnului oştirilor.

*2 Împ. 19.31. Cap. 9.7.

33. De aceea, aşa vorbeşte Domnul despre împăratul Asiriei:
„El nu va intra în cetatea aceasta, nu va arunca săgeţi în ea, nu-i va sta înainte cu scuturi şi nu va ridica întărituri de şanţuri împotriva ei.
34. Ci se va întoarce pe drumul pe care a venit şi nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul,
35. căci Eu voi ocroti* cetatea aceasta ca s-o scap, din pricina Mea şi din pricina robului Meu David!""

*2 Împ. 20.6. Cap. 38.6.

36. Îngerul* Domnului a ieşit şi a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci şi cinci de mii de oameni. Şi, când s-au sculat dimineaţa, iată că toţi aceştia erau nişte trupuri moarte.

*2 Împ. 19.35.

37. Atunci Sanherib, împăratul Asiriei, şi-a ridicat tabăra, a plecat şi s-a întors; şi a rămas la Ninive.
38. Şi, pe când stătea cu faţa la pământ rugându-se în casa lui Nisroc, dumnezeul său, fiii săi, Adramalec şi Şareţer, l-au lovit cu sabia şi au fugit în ţara Ararat. Şi, în locul lui, a domnit fiul său Esar-Hadon.

Boala şi însănătoşirea lui Ezechia

38 1. În vremea* aceea, Ezechia a fost bolnav pe moarte. Prorocul Isaia, fiul lui Amoţ, a venit la el şi i-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul: „Pune-ţi în rânduială** casa, căci vei muri şi nu vei mai trăi."

*2 Împ. 20.1, etc. 2 Cron. 32.24. **2 Sam. 17.23.

2. Ezechia s-a întors cu faţa la perete şi a făcut Domnului următoarea rugăciune:
3. „Doamne, adu-Ţi aminte* că am umblat înaintea Ta cu credincioşie şi inimă curată şi am făcut ce este bine înaintea Ta!" Şi Ezechia a vărsat multe lacrimi.

*Neem. 13.14.

4. Atunci cuvântul Domnului a vorbit lui Isaia astfel:
5. „Du-te şi spune lui Ezechia: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul tatălui tău David: „Am auzit rugăciunea ta şi am văzut lacrimile tale. Iată că voi mai adăuga încă cincisprezece ani la zilele vieţii tale.
6. Te voi izbăvi, pe tine şi cetatea aceasta, din mâna împăratului Asiriei; voi ocroti* cetatea aceasta."

*Cap. 37.35.

7. Şi iată semnul* din partea Domnului, după care vei cunoaşte că Domnul va împlini cuvântul pe care l-a rostit:

*2 Împ. 20.8, etc. Cap. 7.11.

8. voi întoarce înapoi cu zece trepte umbra treptelor cu care s-a coborât soarele pe cadranul lui Ahaz." Şi soarele s-a dat înapoi cu zece trepte pe cadranul pe care coborâse.
9. Cântarea[1] lui Ezechia, împăratul lui Iuda, cu prilejul bolii şi însănătoşirii lui:
10. „Ziceam: „În cei mai buni ani ai vieţii mele trebuie să mă duc la porţile Locuinţei morţilor!
Sunt pedepsit cu pierderea celorlalţi ani ai mei care-mi mai rămân!"

1.Sau: scrierea;

11. Ziceam: „Nu voi mai vedea pe Domnul, pe Domnul, în* pământul celor vii;
nu voi mai vedea pe nici un om în Locuinţa morţilor!
*Ps. 27.13; 116.9.
12. Locuinţa* mea este luată şi mutată de la mine, ca o colibă de păstori.
Îmi simt firul vieţii tăiat ca de un ţesător care m-ar rupe din ţesătura lui.
Până deseară îmi vei pune capăt!
*Iov 7.6.
13. Am strigat până dimineaţa; ca un leu, îmi zdrobise toate oasele!
Până deseară îmi vei pune capăt!
14. Ciripeam ca o rândunică, croncăneam ca un cocor
şi gemeam[1]* ca o porumbiţă. Ochii-mi priveau topiţi spre cer:
„Doamne, sunt în necaz, ajută-mă!"
*Cap. 59.11.
15. Ce să mai spun? El mi-a răspuns şi m-a ascultat.
Acum voi umbla smerit până la capătul anilor mei, după ce* am fost întristat astfel.
*Iov 7.11; 10.1.
16. Doamne, prin îndurarea Ta se bucură omul de viaţă,
prin ea mai am şi eu suflare,
căci Tu m-ai făcut sănătos
şi mi-ai dat iarăşi viaţa.
17. Iată, în loc de pace am avut suferinţe peste suferinţe; dar Tu ai găsit plăcere să-mi scoţi
sufletul din groapa pieirii; căci ai aruncat înapoia Ta toate păcatele mele!
18. Căci nu Locuinţa morţilor Te laudă, nu moartea Te măreşte,
şi cei* ce s-au coborât în groapă nu mai nădăjduiesc în credincioşia Ta.
*Ps. 6.5; 30.9; 88.11; 115.17. Ecl. 9.10.
19. Ci cel viu, da, cel viu Te laudă, ca mine astăzi.
Tatăl* face cunoscut copiilor săi credincioşia[2] Ta.
*Deut. 4.9; 6.7. Ps. 78.3,4.
20. Domnul e gata să mă salveze.
De aceea, în toate zilele vieţii noastre
vom suna din corzile instrumentelor noastre în Casa Domnului.""
21. Isaia a zis*: „Să se aducă o turtă de smochine şi s-o întindă peste rană; şi Ezechia va trăi."
*2 Împ. 20.7.
22. Şi Ezechia a zis*: „După ce semn voi cunoaşte că mă voi sui la Casa Domnului?"
*2 Împ. 20.8.

1.Sau: mă văitam;
2.Sau: adevărul (peste tot în text);

Ezechia şi solii din Babilon

39 1. În acelaşi* timp, Merodac-Baladan, fiul lui Baladan, împăratul Babilonului, a trimis o scrisoare şi un dar lui Ezechia, pentru că aflase de boala şi însănătoşirea lui.
*2 Împ. 20.12, etc.
2. Ezechia s-a* bucurat şi a arătat trimişilor locul unde erau lucrurile lui de preţ, argintul şi aurul, miresmele şi untdelemnul de preţ, toată casa lui de arme şi tot ce se afla în vistieriile lui: n-a rămas nimic în casa şi în ţinuturile lui pe care să nu li-l fi arătat.
*2 Cron. 32.31.
3. Prorocul Isaia a venit apoi la împăratul Ezechia şi l-a întrebat: „Ce au spus oamenii aceia şi de unde au venit la tine?" Ezechia a răspuns: „Au venit la mine dintr-o ţară depărtată, din Babilon."
4. Isaia a mai zis: „Ce au văzut în casa ta?" Ezechia a răspuns: „Au văzut tot ce este în casa mea: n-a rămas nimic în vistieriile mele pe care să nu li-l fi arătat."
5. Atunci Isaia a zis lui Ezechia: „Ascultă cuvântul Domnului oştirilor:
6. „Iată, vor veni vremurile când vor duce în Babilon tot ce* este în casa ta şi tot ce au strâns părinţii tăi până în ziua de azi; nimic nu va rămâne, zice Domnul.
*Ier. 20.5.
7. Şi vor lua din fiii tăi ieşiţi din tine, pe care-i vei naşte, ca să-i facă fameni în casa împăratului Babilonului."
8. Ezechia a răspuns lui Isaia: „Cuvântul Domnului pe care l-ai rostit este bun*. Căci, a adăugat el, măcar în timpul vieţii mele va fi pace şi linişte!"
*1 Sam. 3.18.

40 1. „Mângâiaţi, mângâiaţi pe poporul Meu, zice Dumnezeul vostru.
2. Vorbiţi bine Ierusalimului şi strigaţi-i că robia lui s-a sfârşit, că nelegiuirea lui este ispăşită; căci* a primit dublu din mâna Domnului pentru toate păcatele lui."
*Iov 42.10. Cap. 61.7.
3. Un* glas strigă: „Pregătiţi** în pustiu calea Domnului, neteziţi † în locurile uscate un drum pentru Dumnezeul nostru!
*Mat. 3.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Ioan 1.23. **Mal. 3.1. † Ps. 68.4. Cap. 49.11.
4. Orice vale să fie înălţată, orice munte şi

orice deal să fie plecate, coastele să se prefacă* în câmpii şi strâmtorile, în vâlcele[1]!

*Cap. 45.2.

5. Atunci se va descoperi slava Domnului, şi în clipa aceea orice făptură o va vedea; căci gura Domnului a vorbit."
6. Un glas zice: „Strigă!" - Şi eu am răspuns: „Ce să strig?" - „Orice* făptură este ca iarba şi toată strălucirea ei, ca floarea de pe câmp.

*Iov 14.2. Ps. 90.5; 102.11; 103.15. Iac. 1.10. 1 Pet. 1.24.

7. Iarba se usucă, floarea cade, când suflă vântul* Domnului peste ea. Într-adevăr, poporul este ca iarba: *Ps. 103.16.
8. iarba se usucă, floarea cade; dar cuvântul* Dumnezeului nostru rămâne în veac."

*Ioan 12.34. 1 Pet. 1.25.

9. Suie-te pe un munte înalt, ca să vesteşti Sionului vestea cea bună; înalţă-ţi glasul cu putere, ca să vesteşti Ierusalimului vestea cea bună; înalţă-ţi glasul, nu te teme, şi spune cetăţilor lui Iuda: „Iată Dumnezeul vostru!"
10. Iată, Domnul Dumnezeu vine cu putere şi porunceşte cu braţul* Lui. Iată că plata** este cu El şi răsplătirile vin înaintea Lui.

*Cap. 59.16. **Cap. 62.11. Apoc. 22.12.

11. El Îşi va paşte* turma ca un păstor, va lua mieii în braţe, îi va duce la sânul Lui şi va călăuzi blând oile care alăptează.

*Cap. 49.10. Ezec. 34.23; 37.24. Ioan 10.11. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.4. Apoc. 7.17.

Puterea lui Dumnezeu

12. „Cine* a măsurat apele cu mâna lui? Cine a măsurat cerurile cu palma şi a strâns ţărâna pământului într-o treime de măsură? Cine a cântărit munţii cu cântarul, şi dealurile, cu balanţa? *Prov. 30.4.
13. Cine* a cercetat Duhul Domnului şi cine L-a luminat cu sfaturile lui?

*Iov 21.22; 36.22,23. Rom. 11.34. 1 Cor. 2.16.

14. Cu cine S-a sfătuit El, ca să ia învăţătură? Cine L-a învăţat cărarea dreptăţii? Cine L-a învăţat înţelepciunea şi I-a făcut cunoscut calea priceperii?
15. Iată, neamurile sunt ca o picătură de apă din vadră, sunt ca praful pe cântar; El ridică insulele ca un bob de nisip.
16. Libanul n-ajunge pentru foc şi animalele lui n-ajung pentru arderea de tot.
17. Toate popoarele sunt ca o nimica* înaintea Lui, nu sunt decât** nimicnicie şi deşertăciune.

*Dan. 4.35. **Ps. 62.9.

18. Cu cine voiţi să asemănaţi* pe Dumnezeu? Şi cu ce asemănare Îl veţi asemăna?

*Vers. 25. Cap. 46.5. Fapt. 17.29.

19. Meşterul* toarnă idolul şi argintarul îl îmbracă cu aur şi-i toarnă lănţişoare de argint.

*Cap. 41.6,7; 44.12, etc. Ier. 10.3, etc.

20. Iar cine este sărac alege ca dar un lemn care nu putrezeşte; îşi caută un meşter iscusit, ca* să facă un idol care să nu se clatine.

*Cap. 41.7. Ier. 10.4.

21. Nu* ştiţi? N-aţi auzit? Nu vi s-a făcut cunoscut de la început? Nu v-aţi gândit niciodată la întemeierea pământului?

*Ps. 19.1. Fapt. 14.17. Rom. 1.19,20.

22. El şade deasupra cercului pământului şi locuitorii lui sunt ca nişte lăcuste înaintea Lui; El întinde* cerurile ca o maramă subţire şi le lăţeşte ca un cort, ca să locuiască în el.

*Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 42.5; 44.24; 51.13. Ier. 10.12.

23. El preface într-o nimica pe voievozi* şi îi face fără însemnătate pe judecătorii pământului.

*Iov 12.21. Ps. 107.40.

24. De abia sunt săditi, de abia sunt semănaţi, de abia li s-a înrădăcinat tulpina în pământ; şi El suflă peste ei şi se usucă, şi un vârtej îi ia ca pe nişte paie.
25. „Cu* cine Mă veţi asemăna, ca să fiu deopotrivă cu el? - zice Cel sfânt.

*Vers. 18.

26. Ridicaţi-vă ochii în sus şi priviţi! Cine a făcut aceste lucruri? Cine a făcut să meargă după număr, în şir, oştirea lor? El le cheamă* pe toate pe nume; aşa de mare e puterea şi tăria Lui, că una nu lipseşte.

*Deut. 4.15, etc. Ps. 147.4.

27. Pentru ce zici tu, Iacove, pentru ce zici tu, Israele: „Soarta mea este ascunsă dinaintea Domnului şi dreptul meu este trecut cu vederea înaintea Dumnezeului meu"?
28. Nu ştii? N-ai auzit? Dumnezeul cel veşnic, Domnul, a făcut marginile pământului. El nu oboseşte, nici nu osteneşte; priceperea* Lui nu poate fi pătrunsă.

*Ps. 147.5. Rom. 11.33.

29. El dă tărie celui obosit şi măreşte puterea celui ce cade în leşin.
30. Flăcăii vor obosi şi vor osteni, chiar tinerii se vor clătina;
31. dar cei ce se vor încrede în Domnul îşi vor înnoi* puterea, ei vor zbura ca vulturii; vor alerga şi nu vor obosi, vor umbla şi nu vor osteni. *Ps. 103.5.

1.Sau: ce este stâmb va fi îndreptat şi locurile accidentate vor fi netezite;

Israel să se încreadă în Domnul

41 1. „Tăceţi*, insule şi ascultaţi-Mă! Să-
şi înviorează popoarele puterea, să înain-
teze şi să vorbească! Să ne apropiem şi să ne
judecăm împreună.

*Zah. 2.13.

2. Cine a ridicat de la* răsărit pe acela pe care,
în neprihănirea Lui, îl cheamă să calce pe
urmele Lui? Cine îi supune** neamuri şi
împăraţi? Cine le face sabia praf şi arcul, o
pleavă luată de vânt?

*Cap. 46.11. **Gen. 14.14, etc. Vers. 25. Cap. 45.1.

3. El îi urmăreşte, merge în pace pe un drum
pe care n-a mai călcat niciodată cu piciorul lui.
4. Cine* a făcut şi a împlinit aceste lucruri?
Acela care a chemat generaţiile de la început,
Eu, Domnul, Cel** dintâi şi Acelaşi până în
cele din urmă veacuri.”

*Vers. 26. Cap. 44.7; 46.10. **Cap. 43.10; 44.6; 48.12. Apoc. 1.17; 22.13.

5. Insulele au văzut lucrul acesta şi se
tem, marginile pământului tremură: se apropie
şi vin.
6. Se* ajută unul pe altul şi fiecare zice frate-
lui său: „Fii cu inimă!”

*Cap. 40.19; 44.12.

7. Lemnarul* îmbărbătează pe argintar; cel ce
netezeşte cu ciocanul îmbărbătează pe cel ce
bate pe nicovală, zicând despre îmbinare:
„Este bună!”, şi ţintuieşte idolul în cuie ca**
să nu se clatine.

*Cap. 40.19. **Cap. 40.20.

8. „Dar tu, Israele, robul Meu, Iacove, pe care
te-am ales*, sămânţa lui Avraam, prietenul**
Meu,

*Deut.7.6; 10.15; 14.2. Ps. 135.4. Cap. 43.1; 44.1. **2 Cron. 20.7. Iac. 2.23.

9. tu, pe care te-am luat de la marginile
pământului şi pe care te-am chemat dintr-o
ţară depărtată, căruia ţi-am zis: „Tu eşti robul
Meu, te-am ales, şi nu te-am respins!
10. Nu* te teme, căci** Eu sunt cu tine; nu te
uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeul
tău; Eu te întăresc, tot Eu îţi vin în ajutor. Eu
te sprijin cu dreapta Mea biruitoare.”

*Vers. 13,14. Cap. 43.5. **Deut. 31.6,8.

11. Iată, înfruntaţi şi acoperiţi de ruşine* vor fi
toţi cei ce sunt mâniaţi pe tine; vor fi nimiciţi
şi vor pieri cei ce ţi se împotrivesc.

*Exod 23.22. Cap. 45.24; 60.12. Zah. 12.3.

12. Îi vei căuta şi nu-i vei mai găsi pe cei ce se
certau cu tine; vor fi nimiciţi, vor fi pierduţi
cei ce se războiau cu tine.
13. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeul tău care
te iau de mâna dreaptă şi-ţi zic: „Nu* te teme
de nimic, Eu îţi vin în ajutor!”

*Vers. 10.

14. Nu te teme de nimic, vierme al lui Iacov şi
rămăşiţă slabă a lui Israel; căci Eu îţi vin în
ajutor - zice Domnul, şi Sfântul lui Israel este
Mântuitorul tău.
15. Iată, te fac* o unealtă ascuţită de treierat,
nouă, cu mulţi dinţi; vei zdrobi, vei sfărâma
munţii şi vei face dealurile ca pleava.

*Mica 4.13. 2 Cor. 10.4,5.

16. Le vei vântura* şi le va lua vântul şi un
vârtej le va risipi, dar tu te vei bucura în Dom-
nul, te** vei lăuda cu Sfântul lui Israel.

*Ier. 51.2. **Cap. 45.25.

17. Cei nenorociţi şi cei lipsiţi caută apă, şi nu
este; li se usucă limba de sete. Eu, Domnul, îi
voi asculta; Eu, Dumnezeul lui Israel, nu-i voi
părăsi.
18. Voi face să izvorască râuri* pe dealuri şi
izvoare, în mijlocul văilor; voi preface pus-
tiul** în iaz şi pământul uscat, în şuvoaie de
ape;

*Cap. 35.6,7; 43.19; 44.3. **Ps. 107.35.

19. voi sădi cedri, salcâmi, mirţi şi măslini în
pustiu; voi pune chiparoşi în pustiu, pinul şi
bradul la un loc,
20. ca* să vadă cu toţii şi să ştie, să priceapă
şi să înţeleagă că mâna Domnului a făcut aces-
te lucruri şi Sfântul lui Israel le-a zidit.

*Iov 12.9.

21. Apăraţi-vă pricina - zice Domnul, arătaţi-
vă dovezile cele mai tari, zice Împăratul lui
Iacov.
22. Să le arate* şi să ne spună ce are să se
întâmple; care sunt prorociile pe care le-aţi
făcut vreodată? Spuneţi, ca să luăm seama la
ele şi să le vedem împlinirea; sau vestiţi-ne
viitorul.

*Cap. 45.21.

23. Spuneţi-ne* ce se va întâmpla mai târziu,
ca să ştim că sunteţi dumnezei, faceţi** măcar
ceva bun sau rău, ca să ne minunăm şi să
vedem cu toţii.

*Cap. 42.9; 44.7,8; 45.3. Ioan 13.19. **Ier. 10.5.

24. Iată că nu sunteţi* nimic şi lucrarea voas-
tră este nimic; o scârbă este cine vă alege pe
voi.

*Ps. 115.5. Cap. 44.9. 1 Cor. 8.4.

25. Am ridicat pe cineva de la miazănoapte, şi
vine de la răsărit; el cheamă* Numele Meu;
trece** peste voievozi ca peste noroi şi-i calcă
în picioare cum calcă olarul lutul.

*Ezra 1.2. **Vers. 2.

26. Cine* a vestit lucrul acesta de la început,

ca să-l ştim, şi cu mult înainte, ca să zicem: „Are dreptate”? Nimeni nu l-a vestit, nimeni nu l-a prorocit şi nimeni n-a auzit cuvintele voastre.

*Cap. 43.9.

27. Eu*, Cel dintâi, am zis** Sionului: „Iată-i, iată-i!” şi Ierusalimului: „Îţi trimit un vestitor de veşti bune!”

*Vers. 4. **Cap. 40.9.

28. Căci* Mă uit şi nu este nimeni, nimeni între ei care să prorocească şi care să poată răspunde, dacă-l voi întreba.

*Cap. 63.5.

29. Iată* că toţi sunt nimic, lucrările lor sunt zadarnice, idolii lor sunt vânt și deșertăciune!

*Vers. 24.

Robul Domnului

42 1. „Iată Robul* Meu, pe care-L sprijin, Alesul Meu, în care Îşi găseşte plăcere** sufletul Meu. Am pus † Duhul Meu peste El; El va vesti[1] neamurilor judecata.

*Cap. 43.10; 49.3,6; 52.13; 53.11. Mat. 12.18-20. Filp. 2.7. **Mat. 3.17; 17.5. Efes. 1.6. † Cap. 11.2. Ioan 3.34.

2. El nu va striga, nu-Şi va ridica glasul şi nu-l va face să se audă pe stradă.
3. Trestia frântă n-o va zdrobi şi mucul care mai fumegă încă nu-l va stinge. Va vesti[1] judecata după[2] adevăr.
4. El nu va slăbi, nici nu Se va lăsa, până nu va aşeza judecata dreaptă pe pământ; şi insulele* vor aştepta legea Lui.” *Gen. 49.10.
5. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu care* a făcut cerurile şi le-a întins, care** a întins pământul şi cele de pe el, care † a dat suflare celor ce-l locuiesc şi suflet, celor ce merg pe el.

*Cap. 44.24. Zah. 12.1. **Ps. 136.6. † Fapt. 17.25.

6. „Eu*, Domnul, Te-am chemat ca să dai mântuire[3] şi Te voi lua de mână, Te voi păzi şi** Te voi pune ca legământ al poporului, ca să fii Lumina † neamurilor,

*Cap. 43.1. **Cap. 49.8. † Cap. 49.6. Luca 2.32. Fapt. 13.47.

7. să deschizi* ochii orbilor, să scoţi** din temniţă pe cei legaţi şi din închisoare pe cei ce locuiesc în întuneric †.

*Cap. 35.5. **Cap. 61.1. Luca 4.18. 2 Tim. 2.26. Evr. 2.14,15. † Cap. 9.2.

8. Eu sunt Domnul, acesta este Numele Meu; şi slava* Mea n-o voi da altuia, nici cinstea Mea, idolilor. *Cap. 48.11.
9. Iată că cele dintâi lucruri s-au împlinit şi vă vestesc altele noi; vi le spun mai înainte ca să se întâmple.”

1.Lit.: va aduce; 2.Sau: pentru; 3.Lit.:Te-am chemat în dreptate;

10. Cântaţi* Domnului o cântare nouă, cântaţi laudele Lui până la marginile pământului, voi** care mergeţi pe mare şi cei ce locuiţi în ea, insule şi locuitorii lor!

*Ps. 33.3; 40.3; 98.1. **Ps. 107.23.

11. Pustiul şi cetăţile lui să înalţe glasul! Satele locuite de Chedar să-şi înalţe glasul! Locuitorii stâncilor să sară de veselie: să strige de bucurie din vârful munţilor!
12. Să dea slavă Domnului şi să vestească laudele Lui în insule!”
13. Domnul înaintează ca un viteaz, Îşi stârneşte râvna ca un om de război; înalţă glasul*, strigă, Îşi arată puterea împotriva vrăjmaşilor Săi.

*Cap. 31.4.

14. „Am tăcut multă vreme - zice Domnul -, am tăcut şi M-am abţinut. Dar acum voi striga ca o femeie în durerile naşterii, voi gâfâi şi voi răsufla.
15. Voi pustii munţi şi dealuri, le voi usca toată verdeaţa; voi preface râurile în insule şi iazurile le voi usca.
16. Voi duce pe orbi pe un drum necunoscut de ei, îi voi povăţui pe cărări neştiute de ei; voi preface întunericul în lumină înaintea lor şi locurile strâmbe, în locuri netede: iată ce voi face şi nu-i voi părăsi.
17. Vor da înapoi*, vor fi acoperiţi de ruşine cei ce se încred în idoli ciopliţi şi zic idolilor turnaţi: „Voi sunteţi dumnezeii noştri!”

*Ps. 97.7. Cap. 1.29; 44.11; 45.16.

18. „Ascultaţi, surzilor; priviţi şi vedeţi, orbilor!
19. Cine* este orb, dacă nu robul Meu, şi surd ca solul Meu pe care îl trimit? Cine este orb ca prietenul lui Dumnezeu şi orb ca robul Domnului?

*Cap. 43.8. Ezec. 12.2. Ioan 9.39,41.

20. Ai văzut multe, dar* n-ai luat seama la ele; ai deschis urechile, dar n-ai auzit.”

*Rom. 2.21.

21. Domnul a vrut, pentru dreptatea Lui, să vestească o lege mare şi minunată.
22. Şi totuşi poporul acesta este un popor prădat şi jefuit! Toţi zac înlănţuiţi în peşteri şi înfundaţi în temniţe. Sunt lăsaţi de pradă şi nimeni nu-i scapă! Jefuiţi, şi nimeni nu zice: „Dă înapoi!”
23. Cine dintre voi însă pleacă urechea la aceste lucruri? Cine vrea să ia aminte la ele şi să asculte pe viitor?
24. Cine a dat pe Iacov pradă jafului şi pe Is-

rael, în mâinile jefuitorilor? Oare nu Domnul, împotriva Căruia am păcătuit? Ei n-au voit să umble pe căile Lui şi n-au ascultat de legea Lui.
25. De aceea, El a vărsat peste Israel văpaia mâniei Lui şi grozăviile războiului: războiul l-a aprins* din toate părţile şi** n-a înţeles, l-a ars şi n-a luat seama. *2 Împ. 25.9. **Osea 7.9.

Numai Domnul îl răscumpără pe Israel

43 1. Acum, aşa vorbeşte Domnul care te-a făcut*, Iacove, şi Cel ce te-a întocmit**, Israele! „Nu te teme de nimic, căci † Eu te-am răscumpărat, te chem †† pe nume: eşti al Meu.
*Vers. 7. **Vers. 21. Cap. 44.2,21,24. † Cap. 44.6. †† Cap. 42. 6; 45.4.
2. Dacă* vei trece prin ape, Eu voi fi cu** tine; şi râurile nu te vor îneca; dacă vei merge † prin foc, nu te va arde şi flacăra nu te va aprinde.
*Ps. 66.12; 91.3, etc. **Deut. 31.6,8. † Dan. 3.25,27.
3. Căci Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, Sfântul lui Israel, Mântuitorul tău! Eu am dat Egiptul ca preţ pentru* răscumpărarea ta, Etiopia şi Saba, în locul tău. *Prov. 11.8; 21.18.
4. De aceea, pentru că ai fost scump în ochii Mei, pentru că ai fost preţuit şi te-am iubit, voi da oameni pentru tine şi popoare pentru viaţa ta.
5. Nu* te teme de nimic, căci Eu sunt cu tine, Eu voi aduce înapoi sămânţa ta de la răsărit şi te voi strânge de la apus.
*Cap. 41.10,14; 44.2. Ier. 30.10,11; 46.27,28.
6. Voi zice miazănoaptei: „Dă încoace!", şi miazăzilei: „Nu opri", ci adu-Mi fiii din ţările depărtate şi fiicele de la marginea pământului:
7. pe toţi cei ce poartă* Numele Meu şi pe care i-am făcut** spre slava Mea, pe care i-am întocmit † şi i-am alcătuit."
*Cap. 63.19. Iac. 2.7. **Ps. 100.3. Cap. 29.23. Ioan 3.3,5. 2 Cor. 5.17. Efes. 2.10. † Vers. 1.
8. Scoate* afară poporul cel orb, care totuşi are ochi, şi pe cel surd, care totuşi are urechi.
*Cap. 6.9; 42.19. Ezec. 12.2.
9. Să se strângă toate neamurile şi să se adune popoarele! Cine* dintre ei a vestit aceste lucruri? Care dintre ei ne-au făcut cele dintâi prorocii? Să-şi aducă martorii şi să-şi dovedească dreptatea; sau să asculte oamenii şi să zică: „Adevărat!" *Cap. 41.21,22,26.
10. „Voi* sunteţi martorii Mei, zice Domnul, voi şi** Robul Meu pe care L-am ales, ca să ştiţi, ca să Mă credeţi şi să înţelegeţi că Eu sunt: înainte † de Mine n-a fost nici un dumnezeu şi nici după Mine nu va fi.
*Cap. 44.8. **Cap. 42.1; 55.4. † Cap. 41.4; 44.6.
11. Eu, Eu sunt* Domnul şi în afară de Mine nu este nici un Mântuitor[1]!
*Cap. 45.21. Osea 13.4.
12. Eu am vestit şi am mântuit, am prorocit, nu sunt străin* între voi: voi** Îmi sunteţi martori - zice Domnul -, că Eu sunt Dumnezeu.
*Deut. 32.16. Ps. 81.9. **Vers. 10. Cap. 44.8.
13. Eu sunt de la* început şi nimeni nu izbăveşte din mâna Mea; când lucrez Eu, cine se poate împotrivi**?
*Ps. 90.2. Ioan 8.58. **Iov 9.12. Cap. 14.27.
14. Aşa vorbeşte Domnul, Răscumpărătorul vostru, Sfântul lui Israel: Din pricina voastră, îl trimit pe vrăjmaş împotriva Babilonului şi îi cobor pe toţi fugarii, chiar şi pe caldeeni, pe corăbiile cu care se făleau.
15. Eu sunt Domnul, Sfântul vostru, Făcătorul lui Israel, Împăratul vostru."
16. Aşa vorbeşte Domnul, care a croit* un drum pe mare şi o cărare** pe apele cele puternice,
*Exod 14.16,22. Ps. 77.19. Cap. 51.10. **Ios. 3.13,16.
17. care a* scos care şi cai, o oştire şi războinici viteji, culcaţi deodată împreună, ca să nu se mai scoale, nimiciţi şi stinşi ca un muc de lumânare:
*Exod 14.4-9,25.
18. „Nu vă* mai gândiţi la ce a fost mai înainte şi nu vă mai uitaţi la cele vechi!
*Ier. 16.14; 23.7.
19. Iată, voi face ceva* nou şi-i gata să se întâmple: să nu-l cunoaşteţi voi oare? Voi face** un drum prin pustiu şi râuri, în locuri secetoase.
*2 Cor. 5.17. Apoc. 21.5. **Exod 17.6. Num. 20.11. Deut. 8.15. Ps. 78.16. Cap. 35.6; 41.18.
20. Fiarele câmpului Mă vor slăvi, şacalii şi struţii, pentru că voi da* ape în pustiu şi râuri, în locuri secetoase, ca să adăp pe poporul Meu, pe poporul Meu cel ales,
*Cap. 48.21.
21. poporul pe* care Mi l-am alcătuit ca să vestească laudele Mele."
*Ps. 102.18. Vers. 1,7. Luca 1.74,75. Efes. 1.5,6.
22. Şi tu nu M-ai chemat, Iacove, căci te-ai săturat* de Mine, Israele!
*Mal. 1.13.
23. Nu* Mi-ai adus oile tale ca ardere de tot şi nu M-ai cinstit cu jertfele tale. Nu te-am chinuit cu daruri de mâncare pe care trebuia să Mi le aduci; şi nu te-am obosit cu jertfe de tămâie. *Amos 5.25.

1.Sau: Salvator;

24. Nu Mi-ai cumpărat trestie mirositoare cu argint şi nu M-ai săturat cu grăsimea jertfelor tale: dar tu M-ai chinuit cu păcatele tale şi M-ai obosit* cu nelegiuirile tale.

*Cap. 1.14. Mal. 2.17.

25. Eu, Eu sunt Acelaşi care îţi şterg* fărădelegile, pentru** Mine; şi † nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele tale.

*Cap. 44.22; 48.9. Ier. 50.20. Fapt. 3.19. **Ezec. 36.22, etc. † Cap. 1.18. Ier. 31.34.

26. Adu-Mi aminte să ne judecăm împreună, vorbeşte tu însuţi, ca să-ţi scoţi dreptatea.
27. Cel dintâi tată al tău a păcătuit, şi învăţătorii tăi s-au răzvrătit împotriva Mea.
28. De aceea, am profanat* pe căpeteniile Sfântului Locaş, am** dat pierzării pe Iacov şi batjocurii pe Israel.

*Cap. 47.6. Plân. 2.2,6,7. **Ps. 79.4. Ier. 24.9. Dan. 9.11. Zah. 8.13.

44 1. Ascultă acum, Iacove*, robul Meu, Israele, pe care te-am ales!

*Vers. 21. Cap. 41.8; 43.1. Ier. 30.10; 46.27,28.

2. Aşa vorbeşte Domnul, care* te-a făcut şi întocmit, şi care de la naşterea ta este sprijinul tău: „Nu te teme de nimic, robul Meu Iacov, Ieşurun-ul[1]** Meu pe care l-am ales.

*Cap. 43.1,7. **Deut. 32.15.

3. Căci voi turna* ape peste pământul însetat şi râuri, pe pământul uscat; voi turna Duhul Meu peste sămânţa ta şi binecuvântarea Mea, peste odraslele tale,

*Cap. 35.7. Ioel 2.28. Ioan 7.38. Fapt. 2.18.

4. şi vor răsări ca firele de iarbă între ape, ca sălciile lângă pâraiele de apă.
5. Unul va zice: „Eu sunt al Domnului!" Altul se va numi cu numele lui Iacov; iar altul va scrie cu mâna lui: „Al Domnului sunt!", şi va fi cinstit cu numele lui Israel.
6. Aşa vorbeşte Domnul, Împăratul lui Israel şi* Răscumpărătorul lui, Domnul oştirilor: „Eu** sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă, şi în afară de Mine nu este alt Dumnezeu.

*Vers. 24. Cap. 43.1,14. **Cap. 41.4; 48.12. Apoc. 1.8,17; 22.13.

7. Cine* a făcut profeţii ca Mine (să spună şi să-Mi dovedească!), de când am făcut pe oameni din vremurile străvechi? Să vestească viitorul şi ce are să se întâmple!

*Cap. 41.4,22; 45.21.

8. Nu vă temeţi şi nu tremuraţi; căci* nu ţi-am vestit şi nu ţi-am spus Eu demult lucrul acesta? Voi** Îmi sunteţi martori! Este oare un alt Dumnezeu în afară de Mine? Nu † este nici o altă Stâncă, nu cunosc alta!"

*Cap. 41.22. **Cap. 43.10,12. † Deut. 4.35,39; 32.39. 1 Sam. 2.2. 2 Sam. 22.32. Cap. 45.5.

9. Cei ce* fac idoli, toţi sunt deşertăciune, şi cele mai frumoase lucrări ale lor nu slujesc la nimic. Ele însele mărturisesc lucrul acesta: n-au** nici vedere, nici pricepere, tocmai ca să rămână de ruşine.

*Cap. 41.24,29. **Ps. 115.4, etc.

10. Cine este acela care să fi făcut un dumnezeu sau să fi turnat un idol şi să nu* fi tras nici un folos din el?

*Ier. 10.5. Hab. 2.18.

11. Iată, toţi închinătorii lor vor rămâne de ruşine*, căci înşişi meşterii lor nu sunt decât oameni; să se strângă cu toţii, să se înfăţişeze şi tot vor tremura cu toţii şi vor fi acoperiţi de ruşine.

*Ps. 97.7. Cap. 1.29; 42.17; 45.16.

12. Fierarul* face o secure, lucrează cu cărbuni, şi o făţuieşte şi-i dă un chip cu lovituri de ciocan şi o lucrează cu puterea braţului; dar, dacă-i este foame, este fără vlagă; dacă nu bea apă, este sleit de puteri.

*Cap. 40.19; 41.6. Ier. 10.3, etc.

13. Meşterul tâmplar întinde sfoara, face un semn cu creionul, făţuieşte lemnul cu o rindea şi-i însemnează mărimea cu compasul; face un chip de om, un frumos chip omenesc, ca să locuiască într-o casă.
14. Îşi taie cedri, sau ia un chiparos sau un stejar, pe care şi-l alege dintre copacii din pădure. Sădeşte brazi şi ploaia îi face să crească.
15. Copacii aceştia slujesc omului pentru ars, el îi ia şi se încălzeşte cu ei. Îi pune pe foc, ca să coacă pâine şi tot din ei face şi un dumnezeu căruia i se închină, îşi face din ei un idol şi îngenunchează înaintea lui!
16. O parte din lemnul acesta o arde în foc, cu o parte fierbe carne, pregăteşte o friptură şi se satură; se şi încălzeşte şi zice: „Ha! Ha! m-am încălzit, am văzut focul[1]!"
17. Cu ce mai rămâne însă face un dumnezeu, idolul lui. Îngenunchează înaintea lui, i se închină, îl cheamă şi strigă: „Mântuieşte-mă[2], căci tu eşti dumnezeul meu!"
18. Ei* nu pricep şi nu înţeleg, căci li s-au lipit** ochii, ca să nu vadă şi inima, ca să nu înţeleagă.

*Cap. 45.20. **2 Tes. 2.11.

19. Nici unul nu intră în sine* însuşi, şi n-are nici minte, nici pricepere să-şi zică: „Am ars o

1.Lit.: Ieşurun - nume poetic al lui Israel;

1.Lit.: lumina; 2.Sau: salvează-mă sau, scapă-mă;

parte din el în foc, am copt pâine pe cărbuni, am fript carne şi am mâncat-o: şi să fac din cealaltă parte o urâciune? Să mă închin înaintea unei bucăţi de lemn?”

*Cap. 46.8.

20. El se hrăneşte cu cenuşă, inima* lui amăgită îl duce în rătăcire, ca să nu-şi mântuiască sufletul şi să nu zică: „N-am oare o minciună în mână?”

*Osea 4.12. Rom. 1.21. 2 Tes. 2.11.

21. Ţine minte aceste lucruri, Iacove, şi tu, Israele, căci eşti robul* Meu. Eu te-am făcut, tu eşti robul Meu, Israele, nu Mă uita!

*Vers. 1,2.

22. Eu îţi şterg* fărădelegile ca un nor şi păcatele, ca o ceaţă: întoarce-te la Mine, căci Eu** te-am răscumpărat.

*Cap. 43.25. **Cap. 43.1; 48.20. 1 Cor. 6.20. 1 Pet. 1.18,19.

23. Bucuraţi-vă*, ceruri! Căci Domnul a lucrat; răsunaţi de veselie, adâncimi ale pământului! Izbucniţi în strigăte de bucurie, munţilor! Şi voi, pădurilor, cu toţi copacii voştri! Căci Domnul a răscumpărat pe Iacov, Şi-a arătat slava în Israel.

*Ps. 69.34; 96.11,12. Cap. 42.10; 49.13. Ier. 51.48. Apoc. 18.20.

24. Aşa vorbeşte Domnul, Răscumpărătorul* tău, Cel ce** te-a întocmit din pântecele mamei tale: „Eu, Domnul, am făcut toate aceste lucruri, Eu † singur am desfăşurat cerurile, Eu am întins pământul. Cine era cu Mine?

*Vers. 6. Cap. 43.14. **Cap. 43.1. † Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 40.22; 42.5; 45.12; 51.13.

25. Eu zădărnicesc* semnele profeţilor** mincinoşi şi arăt ca înşelători pe ghicitori; fac pe cei înţelepţi să dea înapoi şi † le prefac ştiinţa în nebunie.

*Cap. 47.13. **Ier. 50.36. † 1 Cor. 1.20.

26. Dar* întăresc cuvântul robului Meu şi împlinesc ce prorocesc trimişii Mei; Eu zic despre Ierusalim: „Va fi locuit” şi, despre cetăţile lui Iuda: „Vor fi zidite iarăşi şi le voi ridica dărâmăturile.”

*Zah. 1.6.

27. Eu* zic adâncului: „Usucă-te, şi îţi voi seca râurile.”

*Ier. 50.38; 51.32,36.

28. Eu zic despre Cirus: „El este păstorul Meu şi el va împlini toată voia Mea; el va zice despre Ierusalim: „Să fie* zidit iarăşi!”, şi despre Templu: „Să i se pună temeliile!”

*2 Cron. 36.22,23. Ezra 1.1, etc. Cap. 45.13.

45

1. Aşa vorbeşte Domnul către unsul Său, către Cirus, pe care-l ţine de mână* ca să doboare neamurile înaintea lui, şi să dezlege brâul împăraţilor, să-i deschidă porţile, ca** să nu se mai închidă:

*Cap. 41.13. **Cap. 41.2. Dan. 5.30.

2. „Eu voi merge înaintea ta, voi* netezi drumurile muntoase, voi sfărâma** uşile de aramă şi voi rupe zăvoarele de fier.

*Cap. 40.4. **Ps. 107.16.

3. Îţi voi da vistierii ascunse, bogăţii îngropate, ca* să ştii că Eu sunt Domnul care te chem pe** nume, Dumnezeul lui Israel.

*Cap. 41.23. **Exod 33.12,17. Cap. 43.1; 49.1.

4. Din dragoste pentru robul Meu, Iacov*, şi pentru Israel, alesul Meu, te-am chemat pe nume, ţi-am vorbit cu bunăvoinţă, înainte** ca tu să Mă cunoşti.

*Cap. 44.1. **1 Tes. 4.5.

5. Eu sunt* Domnul şi** nu mai este altul, în afară de Mine nu este Dumnezeu. Eu † te-am încins, înainte ca tu să Mă cunoşti.

*Deut. 4.35,39; 32.39. Cap. 44.8; 46.9. **Vers. 14,18,21,22. † Ps. 18.32,39.

6. Ca* să se ştie, de la răsăritul soarelui până la apusul soarelui, că în afară de Mine nu este Dumnezeu: Eu sunt Domnul şi nu este altul!

*Ps. 102. 15. Cap. 37.20. Mal. 1.11.

7. Eu întocmesc lumina şi fac întunericul, Eu dau propăşirea[1] şi aduc restriştea[2]*, Eu, Domnul, fac toate aceste lucruri.

*Amos 3.6.

8. Să picure* cerurile de sus şi să plouă norii neprihănirea! Să se deschidă pământul, să rodească din el mântuirea şi să răsară totodată din el dreptatea! Eu, Domnul, fac aceste lucruri.”

*Ps. 72.3; 85.11.

9. Vai de cine se ceartă cu Făcătorul* său! Un ciob dintre cioburile pământului! Oare lutul** zice el celui ce-l întocmeşte: „Ce faci?”; şi lucrarea ta zice ea despre tine: „El n-are mâini”?

*Cap. 64.8. **Cap. 29.16. Ier. 18.6. Rom. 9.20.

10. Vai de cine zice tatălui său: „Pentru ce m-ai născut?”, şi mamei sale: „Pentru ce m-ai făcut?”

11. Aşa vorbeşte Domnul, Sfântul lui Israel şi Creatorul său: „Vrea cineva să Mă întrebe asupra viitorului, să-Mi poruncească pentru copiii* Mei şi pentru lucrarea** mâinilor Mele?

*Ier. 31.9. **Isa. 29.23.

12. Eu* am făcut pământul şi l-am făcut** pe om pe el; Eu cu mâinile Mele am întins cerurile şi am aşezat toată † oştirea lor.

*Cap. 42.5. Ier. 27.5. **Gen. 1.26,27. † Gen. 2.1.

13. Eu* l-am ridicat pe Cirus, în dreptatea Mea şi voi netezi toate cărările lui. El Îmi va zidi**

1.Sau: pacea; 2.Sau: nenorocirea, răul;

iarăşi cetatea şi va da drumul captivilor Mei de război, fără † preţ de răscumpărare şi fără daruri, zice Domnul oştirilor."

*Cap. 41.2. **2 Cron. 36.22,23. Ezra 1.1, etc. Cap. 44.28. † Cap. 52.3. Rom. 3.24.

14. Aşa vorbeşte Domnul: „Câştigurile* Egiptului şi negoţul Etiopiei şi ale sabeenilor, oameni de statură înaltă, vor trece la tine şi vor fi ale tale. Popoarele acestea vor merge după tine, vor trece înlănţuite**, se vor închina înaintea ta şi-ţi vor zice rugându-te: „Numai † la tine Se află Dumnezeu şi nu †† este alt Dumnezeu în afară de El."

*Ps. 68.31; 72.10,11. Cap. 49.23; 60.9,10,14,16. Zah. 8.22,23. **Ps. 149.8. † 1 Cor 14.25. †† Vers. 5.

15. Dar Tu eşti un Dumnezeu care* Te ascunzi, Tu, Dumnezeul lui Israel, Mântuitorul!

*Ps. 44.24. Cap. 8.17; 57.17.

16. Toţi sunt ruşinaţi şi uluiţi, toţi pleacă plini de ocară, făuritorii* idolilor.

*Cap. 44.11.

17. Dar* Israel va fi mântuit de Domnul, cu o mântuire veşnică. Voi nu veţi fi nici ruşinaţi, nici înfruntaţi, în veci."

*Vers. 25. Cap. 26.4. Rom. 11.26.

18. Căci aşa vorbeşte Domnul, Creatorul cerurilor, singurul Dumnezeu care* a întocmit pământul, l-a făcut şi l-a întărit, l-a făcut nu ca să fie pustiu, ci l-a întocmit ca să fie locuit: „Eu** sunt Domnul şi nu este altul!

*Cap. 42.5. **Vers. 5.

19. Eu n-am vorbit în* ascuns, într-un colţ întunecos al pământului. Eu n-am zis seminţei lui Iacov: „Căutaţi-Mă în zadar!" Eu**, Domnul, spun ce este adevărat, vestesc ce este drept.

*Deut. 30.11. Cap. 48.16. **Ps. 19.8; 119.137,138.

20. Strângeţi-vă, veniţi şi apropiaţi-vă împreună, voi cei scăpaţi dintre neamuri! N-au* nici o pricepere cei ce îşi duc idolul de lemn şi cheamă pe un dumnezeu care nu poate** să-i mântuiască.

*Cap. 44.17-19; 46.7; 48.7. Rom. 1.22,23. **Cap. 41.22; 43.9; 44.7; 46.10; 48.14.

21. Spuneţi-le şi aduceţi-i încoace, ca să se sfătuiască unii cu alţii! Cine a prorocit aceste lucruri de la început şi le-a vestit demult? Oare nu Eu, Domnul? Nu* este alt Dumnezeu în afară de Mine, Eu sunt singurul Dumnezeu drept şi singurul Mântuitor; nu este alt Dumnezeu în afară de Mine.

*Vers. 5,14,18. Cap. 44.8; 46.9; 48.3, etc.

22. Întoarceţi-vă* la Mine şi veţi fi mântuiţi toţi cei ce sunteţi la marginile pământului! Căci Eu sunt Dumnezeu, şi nu altul.

*Ps. 22.27; 65.5.

23. Pe* Mine Însumi am jurat, adevărul a ieşit din gura Mea şi cuvântul Meu nu va fi luat înapoi: orice** genunchi se va pleca înaintea Mea şi orice † limbă va jura pe Mine.

*Gen. 22.16. Evr. 6.13. **Rom. 14.11. Filp. 2.10. † Gen. 31. 53. Deut. 6.13. Ps. 63.11. Cap. 65.16.

24. „Numai în Domnul", Mi se va zice, „locuieşte dreptatea* şi puterea"; la El vor veni; şi vor fi ruşinaţi toţi** cei ce se mânie împotriva Lui.

*Ier. 23.5. 1 Cor. 1.30. **Cap. 41.11.

25. În* Domnul vor fi făcuţi** neprihăniţi şi proslăviţi toţi urmaşii lui Israel."

*Vers. 17. **1 Cor. 1.31.

46 1. Bel se prăbuşeşte*, Nebo cade; idolii lor sunt puşi pe vite şi animale; idolii pe care-i purtaţi voi au ajuns o sarcină, o povară** pentru vita obosită!

*Cap. 21.9. Ier. 50.2; 51.44. **Ier. 10.5.

2. Au căzut, s-au prăbuşit împreună, nu pot să scape povara; ei înşişi* se duc în robie.

*Ier. 48.7.

3. „Ascultaţi-Mă, casa lui Iacov şi toată rămăşiţa casei lui Israel, voi, pe care v-am luat în spinare de la obârşia voastră, pe* care v-am purtat pe umăr de la naşterea voastră:

*Exod 17.4. Deut. 1.31; 32.11. Ps. 71.6. Cap. 63.9.

4. până la bătrâneţea voastră Eu* voi fi Acelaşi, până la cărunteţea voastră vă voi** sprijini. V-am purtat, şi tot vreau să vă mai port, să vă sprijin şi să vă mântuiesc.

*Ps. 102.27. Mal. 3.6. **Ps. 48.14; 71.18.

5. Cu* cine Mă veţi pune alături ca să Mă asemănaţi? Cu cine Mă veţi asemăna[1] şi Mă veţi potrivi?

*Cap. 40.18,25.

6. Ei* varsă aurul din pungă şi cântăresc argintul în balanţă; tocmesc un argintar să facă un dumnezeu din ele şi se închină şi îngenunchează înaintea lui.

*Cap. 40.19; 41.6; 44.12,19. Ier. 10.3.

7. Îl* poartă, îl iau pe umăr, îl pun la locul lui; acolo rămâne şi nu se mişcă din locul lui. Apoi strigă** la el, dar nu răspunde, nici nu-i scapă din nevoie.

*Ier. 10.5. **Cap. 45.20.

8. Amintiţi-vă* aceste lucruri şi fiţi oameni! Veniţi-vă în fire[2], răzvrătiţilor.

*Cap. 44.19; 47.4.

9. Aduceţi-vă* aminte de cele petrecute în vremurile străbune; căci Eu sunt Dumnezeu şi nu este altul**, Eu sunt Dumnezeu şi nu este nici unul ca Mine.

*Deut. 32.7. **Cap. 45.5,21.

1.Sau: compara; 2.Sau: Întoarceţi-vă în inimă sau, reîntoarceţi-vă;

10. Eu* am vestit de la început ce are să se întâmple şi cu mult înainte, ce nu este încă împlinit. Eu zic: „Hotărârile** Mele vor rămâne în picioare şi Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea.

*Cap. 45.21. **Ps. 33.11. Prov. 19.21; 21.30. Fapt. 5.39. Evr. 6.17.

11. Eu chem de la* răsărit o pasăre de pradă; dintr-o ţară depărtată, un om care să împlinească planurile** Mele: da, Eu am † spus şi Eu voi împlini; Eu am plănuit şi Eu voi înfăptui.

*Cap. 41.2,25. **Cap. 44.28; 45.13. † Num. 23.19.

12. Ascultaţi-Mă, oameni* cu inima împietrită, vrăjmaşi** ai neprihănirii!

*Ps. 76.5. **Rom. 10.3.

13. Eu Îmi apropii* dreptatea: nu este departe; şi salvarea Mea nu** va întârzia. Eu voi pune mântuirea † Mea în Sion şi slava Mea peste Israel. *Cap. 51.5. Rom. 1.17; 3.21. **Hab. 2.3. † Cap. 62.11.

47 1. Coboară-te* şi şezi** în ţărână, fecioară, fiica Babilonului; şezi pe pământ, fără scaun de domnie, fiica caldeenilor; căci nu te vor mai numi subţirică şi plăcută[1].

*Ier. 48.18. **Cap. 3.26.

2. Ia* pietrele de moară şi macină făină; scoate-ţi marama, ridică-ţi poala rochiei, descoperă-ţi picioarele, treci râurile!

*Exod 11.5. Judc. 16.21. Mat 24.41.

3. Goliciunea* ţi se va descoperi şi ţi se va vedea ruşinea. Mă voi răzbuna** şi nu voi cruţa pe nimeni.

*Cap. 3.17; 20.4. Ier. 13.22,26. Naum 3.5. **Rom. 12.19.

4. Răscumpărătorul nostru Se cheamă Domnul oştirilor*, Sfântul lui Israel.

*Cap. 43.3,14. Ier. 50.34.

5. Şezi într-un colţ şi taci*, fata caldeenilor! Căci** nu te vor mai numi împărăteasa împărăţiilor.

*1 Sam. 2.9. **Vers. 7. Cap. 13.19. Dan. 2.37.

6. Mă* mâniasem pe poporul Meu, Îmi pângărisem** moştenirea şi-i dădusem în mâinile tale: dar tu n-ai avut milă de ei, ci ţi-ai apăsat greu † jugul asupra bătrânului.

*2 Sam. 24.14. 2 Cron. 28.9. Zah. 1.15. **Cap. 43.28. † Deut. 28.50.

7. Tu ziceai: „În veci voi fi împărăteasă*!” şi nu te-ai gândit**, nici † n-ai visat că lucrul acesta are să se sfârşească.

*Vers. 5. Apoc. 18.7. **Cap. 46.8. † Deut. 32.29.

8. Ascultă însă acum, tu cea dedată plăcerilor, care stai fără grijă şi zici în inima ta: „Eu*, şi numai eu, nu voi fi niciodată văduvă şi nu** voi fi niciodată lipsită de copii!”

*Vers. 10. Ţef. 2.15. **Apoc. 18.7.

9. Şi totuşi aceste două* lucruri ţi se vor întâmpla deodată** în aceeaşi zi: şi pierderea copiilor şi văduvia; vor cădea asupra ta cu putere mare, în ciuda tuturor vrăjitoriilor tale şi multelor † tale descântece.

*Cap. 51.19. **1 Tes. 5.3. † Naum 3.4.

10. Căci* te încredeai în răutatea ta şi ziceai**: „Nimeni nu mă vede!” Înţelepciunea şi ştiinţa ta te-au amăgit când † ziceai în inima ta: „Eu şi numai eu.”

*Ps. 52.7. **Cap. 29.15. Ezec. 8.12; 9.9. † Vers. 8.

11. De aceea, nenorocirea va veni peste tine fără să-i vezi zorile; urgia va cădea peste tine fără s-o poţi împăca[1]; şi deodată va veni peste tine prăpădul*, pe neaşteptate.

*1 Tes. 5.3.

12. Vino, dar, cu descântecele tale şi cu mulţimea vrăjitoriilor tale, cărora ţi-ai închinat munca din tinereţe; poate că vei putea să tragi vreun folos din ele, poate că vei izbuti.

13. Te-ai obosit* tot întrebând; să se ridice dar şi să te scape cei** ce împart cerul, care pândesc stelele, care vestesc, după lunile noi, ce are să ţi se întâmple!

*Cap. 57.10. **Cap. 44.25. Dan. 2.2.

14. Iată-i, au ajuns ca miriştea* pe care o arde focul şi nu-şi vor scăpa viaţa din flăcări: căci nu va fi ca un cărbune la care se încălzeşte cineva, nici un foc la care stă. *Naum 1.10. Mal. 4.1.

15. Aşa va fi soarta acelora pe care te oboseai să-i întrebi. Şi cei cu* care ai făcut negoţ din tinereţea ta se vor risipi fiecare într-o parte: şi nu va fi nimeni care să-ţi vină în ajutor.

*Apoc. 18.11.

Vechile şi noile prorocii

48 1. Ascultaţi lucrul acesta, casa lui Iacov, voi, care purtaţi numele lui Israel şi care* aţi ieşit din apele lui Iuda; voi, care** aţi jurat pe Numele Domnului şi care chemaţi pe Dumnezeul lui Israel, dar † nu în adevăr, nici în dreptate!

*Ps. 68.26. **Deut. 6.13. Cap. 65.16. Ţef. 1.5. † Ier. 4.2; 5.2.

2. Căci ei îşi trag numele de la* cetatea sfântă şi se** bizuie pe Dumnezeul lui Israel, al cărui nume este Domnul oştirilor.

*Cap. 52.1. **Mica 3.11. Rom. 2.17.

3. De multă vreme am făcut* cele dintâi profeţii, din gura Mea au ieşit şi Eu le-am vestit:

1.Sau: plăpândă şi gingaşă;

1.Lit.: îndepărta prin ispăşire;

deodată am lucrat şi** s-au împlinit.

*Cap. 41.22; 42.9; 43.9; 44.7,8; 45.21; 46.9,10. **Ios. 21.45.

4. Ştiind că eşti împietrit, că grumazul* îţi este un drug de fier şi că ai o frunte de aramă,

*Exod 32.9. Deut. 31.27.

5. ţi-am* vestit demult aceste lucruri, ţi le-am spus mai înainte ca să se întâmple, ca să nu poţi să zici: „Idolul meu le-a făcut, chipul meu cioplit sau chipul meu turnat le-a poruncit!

*Vers. 3.

6. Ai auzit toate aceste lucruri pe care le vezi acum! Şi nu vreţi să le mărturisiţi acum?... Dar acum îţi vestesc lucruri noi, ascunse, necunoscute de tine.

7. Ele se fac în timpul de faţă şi nu fac parte din trecut; până în ziua de azi n-aveai nici o cunoştinţă despre ele, ca să nu poţi zice: „Iată că le ştiam."

8. Nici nu le-ai auzit, nici nu le-ai ştiut şi nici nu-ţi era deschisă odinioară urechea la ele: căci ştiam că ai să fii necredincios şi că din* naştere ai fost numit răzvrătit.

*Ps. 58.3.

9. Din* pricina Numelui Meu sunt îndelung** răbdător, pentru slava Mea Mă stăpânesc faţă de tine, ca să nu te nimicesc.

*Ps. 79.9; 106.8. Vers. 11. Cap. 43.25. Ezec. 20.9,14,22,44. **Ps. 78.38.

10. Iată, te-am topit în cuptor*, dar nu te-am găsit argint; te-am ales în cuptorul urgiei[1].

*Ps. 66.10.

11. Din* dragoste pentru Mine, din dragoste pentru Mine vreau să lucrez! Căci cum** ar putea fi hulit[2] Numele Meu? Nu † voi da altuia slava Mea.

*Vers. 9. **Deut. 32.26,27. Ezec. 20.9. † Cap. 42.8.

12. Ascultă-Mă, Iacove! Şi tu, Israele, pe care te-am chemat! Eu, **EU* sunt** Cel dintâi şi tot **EU sunt** şi Cel** din urmă.

*Deut. 32.39. **Cap. 41.4; 44.6. Apoc. 1.17; 22.13.

13. Mâna* Mea a întemeiat pământul şi dreapta Mea a întins cerurile: cum le** chem, se şi înfăţişează îndată.

*Ps. 102.25. **Cap. 40.26.

14. Strângeţi-vă* cu toţii şi ascultaţi! Cine dintre ei a vestit aceste lucruri? Acela pe care-l iubeşte Domnul** va împlini voia † Lui împotriva Babilonului şi braţul lui va apăsa asupra caldeenilor.

*Cap. 41.22; 43.9; 44.7; 45.20,21. **Cap. 45.1. † Cap. 44.28.

15. Eu am vorbit şi Eu* l-am şi chemat; Eu l-am adus şi lucrarea lui va izbuti.

*Cap. 45.1,2, etc.

16. Apropiaţi-vă de Mine şi ascultaţi! De la început, n-am* vorbit în ascuns, de la obârşia acestor lucruri, am fost de faţă. Şi acum, M-au trimis Domnul** Dumnezeu şi Duhul Său."

*Cap. 45.19. **Cap. 61.1,24. Zah. 2.8,9,11.

17. Aşa vorbeşte Domnul*, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel: „Eu, Domnul Dumnezeul tău, te învăţ ce este de folos şi te călăuzesc** pe calea pe care trebuie să mergi!

*Vers. 20. Cap. 43.14; 44.6,24. **Ps. 32.8.

18. O*! de ai fi luat aminte la poruncile Mele, atunci** pacea ta ar fi fost ca un râu şi dreptatea ta, ca valurile mării.

*Deut. 32.29. Ps. 81.13. **Ps. 119.165.

19. Sămânţa* ta ar fi fost ca nisipul, şi roadele pântecelui tău, ca boabele de nisip; numele tău n-ar fi fost şters şi nimicit înaintea Mea.

*Gen. 22.17. Osea 1.10.

20. Ieşiţi* din Babilon, fugiţi din mijlocul caldeenilor! Vestiţi, trâmbiţaţi cu glas de veselie, daţi de ştire până la capătul pământului, spuneţi: „Domnul l-a răscumpărat** pe robul Său, Iacov!"

*Cap. 52.11. Ier. 50.8; 51.6,45. Zah. 2.6,7. Apoc. 18.4. **Exod 19.4-6. Cap. 44.22,23.

21. Şi n-au suferit de sete* în pustiurile în care-i conducea El, ci a făcut** să curgă pentru ei apă din stâncă; da, a despicat stânca şi au curs apele.

*Cap. 41.17,18. **Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 105.41.

22. Pentru cei răi nu este pace*, zice Domnul.

*Cap. 57.21.

Lumina neamurilor

49 1. Ascultaţi-Mă*, insule! Luaţi aminte, popoare depărtate! Domnul** M-a chemat din sânul mamei şi mi-a rostit numele din pântecele mamei.

*Cap. 41.1. **Vers. 5. Ier. 1.5. Mat. 1.20,24. Luca 1.15,31. Ioan 10.36. Gal. 1.15.

2. Mi-a făcut gura* ca o sabie ascuţită, M-a acoperit cu** umbra mâinii Lui; şi M-a făcut o † săgeată ascuţită, M-a ascuns în tolba Lui cu săgeţi.

*Cap. 11.1; 51.16. Osea 6.5. Evr. 4.12. Apoc. 1.16. **Cap. 51. 16. † Ps. 45.5.

3. „Şi mi-a zis: „Israele, tu eşti robul* Meu în** care Mă voi slăvi."

*Cap. 42.1. Zah. 3.8. **Cap. 44.23. Ioan 13.31; 15.8. Efes. 1.6.

4. Şi* eu mă gândeam: „Degeaba am muncit, în zadar şi fără folos mi-am istovit puterea. Dar dreptul meu este la Domnul şi răsplata mea, la Dumnezeul meu.

*Ezec. 3.19.

5. Şi acum, Domnul vorbeşte, El, care* M-a întocmit din pântecele mamei ca să fiu Robul

1.Sau: strâmtorării; 2.Sau: profanat;

Lui, ca să-l aduc înapoi la El pe Iacov; şi pe Israel, care este încă** împrăştiat; căci Eu sunt preţuit înaintea Domnului şi Dumnezeul Meu este tăria Mea.

*Vers. 1. **Mat. 23.37.

6. El zice: „Este prea puţin lucru să fii Robul Meu ca să ridici seminţiile lui Iacov şi să aduci înapoi rămăşiţele lui Israel. De aceea, Te pun să fii Lumina* neamurilor, ca să fii mântuirea Mea până la marginile pământului."

*Cap. 42.6; 60.3. Luca 2.32. Fapt. 13.47; 26.18.

7. Aşa vorbeşte Domnul, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israel, către* Cel dispreţuit şi urât de popor, către Robul celor puternici: „Împăraţii** vor vedea lucrul acesta şi se vor ridica; şi voievozii se vor arunca la pământ şi se vor închina, din pricina Domnului, care este credincios, din pricina Sfântului lui Israel, care Te-a ales."

*Cap. 53.3. Mat. 26.67. **Ps. 72.10,11. Vers. 23.

Aşezarea din nou a lui Israel

8. Aşa vorbeşte mai departe Domnul: „La* vremea îndurării, Te voi asculta şi în ziua mântuirii, Te voi ajuta; Te voi păzi şi Te voi pune** să faci legământ cu poporul, să ridici ţara şi să împarţi moştenirile pustiite;

*Ps. 69.13. 2 Cor. 6.2. **Cap. 42.6.

9. să spui captivilor* de război: „Ieşiţi!", şi celor ce sunt în întuneric: „Arătaţi-vă!" Ei vor paşte pe drumuri şi vor găsi locuri de păşune pe toate înălţimile.

*Cap. 42.7. Zah. 9.12.

10. Nu le va fi foame*, nici nu le va fi sete; nu-i** va bate arşiţa, nici soarele; căci Cel ce are milă de ei îi va călăuzi † şi-i va duce la izvoare de ape.

*Apoc. 7.16. **Ps. 121.6. † Ps. 23.2.

11. Voi* preface toţi munţii Mei într-o cale şi drumurile Mele vor fi înălţate.

*Cap. 40.4.

12. Iată-i* că vin de departe, unii de la miazănoapte şi de la apus, iar alţii din ţara Sinim.

*Cap. 43.5,6.

13. Bucuraţi-vă*, ceruri! Veseleşte-te, pământule! Izbucniţi în strigăte de bucurie, munţilor! Căci Domnul Îşi mângâie poporul şi are milă de cei necăjiţi ai Săi."

*Cap. 44.23.

14. Sionul zicea*: „M-a părăsit Domnul şi m-a uitat Domnul!"

*Cap. 40.27.

15. Poate* o femeie să uite copilul pe care-l alăptează şi să n-aibă milă de rodul pântecelui ei? Dar** chiar dacă l-ar uita, totuşi Eu nu te voi uita cu nici un chip:

*Ps. 103.13. Mal. 3.17. Mat. 7.11. **Rom. 11.29.

16. Iată că te-am gravat pe* mâinile Mele şi zidurile tale sunt totdeauna înaintea ochilor Mei!

*Exod 13.9. Cânt. 8.6.

17. Fiii tăi se vor grăbi; dar* cei ce te dărâmaseră şi te pustiiseră vor ieşi din mijlocul tău.

*Vers. 19.

18. Ridică-ţi* ochii de jur-împrejur şi priveşte: toţi aceştia se strâng, vin la tine. Pe viaţa Mea, zice Domnul, că te vei îmbrăca cu toţi aceştia ca** şi cu o podoabă şi te vei încinge cu ei ca o mireasă.

*Cap. 60.4. **Prov. 17.6.

19. Căci locurile tale pustiite şi părăsite, ţara ta nimicită, vor* fi strâmte pentru locuitorii tăi; şi cei ce voiau să te mănânce se vor depărta.

*Cap. 54.1,2. Zah. 2.4; 10.10.

20. Fiii* aceştia de care ai fost lipsit** vor spune mereu la urechile tale: „Locul este prea strâmt pentru mine; fă-mi loc, ca să pot să mă aşez."

*Cap. 60.4. **Mat. 3.9. Rom. 11.11,12, etc.

21. Şi vei zice în inima ta: „Cine mi i-a născut? Căci eram fără copii şi stearpă; eram roabă, izgonită: cine i-a crescut? Rămăsesem singură: unde erau aceştia?"

22. De aceea, aşa* vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi face neamurilor semn cu mâna şi-Mi voi înălţa steagul spre popoare; ele vor aduce înapoi pe fiii tăi în braţele lor şi vor duce pe fiicele tale pe umeri.

*Cap. 60.4; 66.20.

23. Te vor hrăni împăraţii* şi împărătesele lor te vor alăpta. Se vor închina cu faţa la pământ înaintea ta şi vor linge** ţărâna de pe picioarele tale, ca să ştii că Eu sunt Domnul şi că † cei ce nădăjduiesc în Mine nu vor fi daţi de ruşine."

*Ps. 72.11. Vers. 7. Cap. 52.15; 60.16. **Ps. 72.9. Mica 7.17. † Ps. 34.22. Rom. 5.5; 9.33; 10.11.

24. Se poate* lua prada celui puternic? Şi poate să scape cel prins din prinsoare?

*Mat. 12.29. Luca 11.21,22.

25. „Da, zice Domnul, prada celui puternic îi va fi luată şi cel prins de asupritor va scăpa; căci Eu voi lupta împotriva vrăjmaşilor tăi şi îi voi scăpa pe fiii tăi.

26. Eu voi da* asupritorilor tăi să-şi mănânce carnea şi se vor îmbăta ca de must de însuşi sângele** lor. Şi va † şti orice făptură că Eu sunt Domnul, Mântuitorul tău, Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacov."

*Cap. 9.20. **Apoc. 14.20; 16.6. † Ps. 9.16. Cap. 60.16.

Robul Domnului batjocorit şi ajutat

50 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Unde este cartea* de despărţire prin care am izgonit-o pe mama voastră? Sau căruia dintre cei ce M-au împrumutat** v-am vândut? Iată, din pricina fărădelegilor voastre aţi fost vânduţi † şi din pricina păcatelor voastre a fost izgonită mama voastră.

*Deut. 24.1. Ier. 3.8. Osea 2.2. **2 Împ. 4.1. Mat. 18.25. † Cap. 52.3.

2. Pentru ce nu era nimeni când am venit? Pentru ce n-a răspuns nimeni când* am strigat? Este mâna** Mea prea scurtă ca să răscumpere? Sau n-am Eu destulă putere ca să izbăvesc? Cu † mustrarea Mea Eu usuc †† marea şi prefac râurile *† în pustiu; peştii †* lor se strică din lipsă de apă şi pier de sete!

*Prov. 1.24. Cap. 65.12; 66.4. Ier. 7.13; 35.15. **Num. 11.23. Cap. 59.1. † Ps. 106.9. Naum 1.4. †† Exod 14.21. *† Ios. 3.16. †* Exod 7.18,21.

3. Îmbrac* cerurile cu negura de jale şi** le învelesc cu un sac.

*Exod 10.21. **Apoc. 6.12.

4. „Domnul* Dumnezeu Mi-a dat o limbă iscusită, ca să ştiu să înviorez cu vorba pe cel** doborât de întristare. El Îmi trezeşte în fiecare dimineaţă, El Îmi trezeşte urechea să ascult cum ascultă un ucenic.

*Exod 4.11. **Mat. 11.28.

5. Domnul Dumnezeu Mi-a* deschis urechea şi nu M-am împotrivit**, nici nu M-am tras înapoi.

*Ps. 40.6-8. **Mat. 26.39. Ioan 14.31. Filp. 2.8. Evr. 10.5, etc.

6. Mi-am dat spatele* înaintea celor ce Mă loveau şi obrajii**, înaintea celor ce-Mi smulgeau barba; nu Mi-am ascuns faţa de ocări şi de scuipări.

*Mat. 26.67; 27.26. Ioan 18.22. **Plân. 3.30.

7. Dar Domnul Dumnezeu M-a ajutat; de aceea nu M-am ruşinat, de aceea Mi-am făcut* faţa ca o cremene, ştiind că nu voi fi dat de ruşine.

*Ezec. 3.8,9.

8. Cel ce Mă îndreptăţeşte este aproape*:
„Cine va vorbi împotriva Mea? Să ne înfăţişăm împreună! Cine este potrivnicul Meu? Să înainteze spre Mine!” *Rom. 8.32-34.

9. Iată*, Domnul Dumnezeu Mă ajută: cine Mă va osândi? Într-adevăr, se prefac cu toţii în zdrenţe ca o haină: molia** îi va mânca.

*Iov 13.28. Ps. 102.26. Cap. 51.6. **Cap. 51.8.

10. Cine dintre voi se teme de Domnul să asculte glasul Robului Său! Cine umblă în* întuneric şi n-are lumină să** se încreadă în Numele Domnului şi să se bizuie pe Dumnezeul lui!

*Ps. 23.4. **2 Cron. 20.20. Ps. 20.7.

11. Iar voi toţi care aprindeţi focul şi puneţi tăciuni pe el umblaţi în lumina focului vostru şi în tăciunii pe care i-aţi aprins. Din* mâna Mea vi se întâmplă aceste lucruri, ca să zăceţi în dureri**. *Ioan 9.39. **Ps. 16.4.

Izbăvirea şi întoarcerea

51 1. Ascultaţi-Mă*, voi** care umblaţi după neprihănire, care căutaţi pe Domnul! Priviţi spre stânca din care sunteţi cioplіţi, spre gaura gropii din care aţi fost scoşi.

*Vers. 7. **Rom. 9.30-32.

2. Uitaţi-vă* la părintele vostru Avraam şi spre Sara, care v-a născut; căci** l-am chemat când era numai el singur, l-am † binecuvântat şi înmulţit.

*Rom. 4.1,16. Evr. 11.11,12. **Gen. 12.1,2. † Gen. 24.1,35.

3. Tot astfel, Domnul are milă* de Sion şi mângâie toate dărâmăturile lui. El va face pustiul lui ca** Edenul şi pământul lui uscat, ca o grădină a Domnului. Bucuria şi veselia vor fi în mijlocul lui, mulţumiri şi cântări de laudă.

*Ps. 102.13. Vers. 12. Cap. 40.1; 52.9. **Gen. 13.10. Ioel 2.3.

4. Ia aminte spre Mine, dar, poporul Meu, pleacă-ţi urechea spre Mine, neamul Meu! Căci* din Mine va ieşi legea şi voi pune judecata Mea ca o lumină** a popoarelor.

*Cap. 2.3; 42.4. **Cap. 42.6.

5. Neprihănirea* Mea este aproape, mântuirea Mea se va arăta şi braţele** Mele vor judeca popoarele, insulele † vor nădăjdui în Mine şi se vor încrede în †† braţul Meu.

*Cap. 46.13; 56.1. Rom. 1.16,17. **Ps. 67.4; 98.9. † Cap. 60.9. †† Rom. 1.16.

6. Ridicaţi* ochii spre cer şi priviţi în jos pe pământ! Căci cerurile** vor pieri ca un fum, pământul † se va preface în zdrenţe ca o haină şi locuitorii lui vor muri ca nişte muşte; dar mântuirea Mea va dăinui în veci şi neprihănirea Mea nu va avea sfârşit.

*Cap. 40.26. **Ps. 102.26. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.10,12. † Cap. 50.9.

7. Ascultaţi-Mă*, voi care cunoaşteţi neprihănirea, popor care ai în** inimă legea Mea! Nu † te teme de ocara oamenilor şi nu tremura de batjocurile lor.

*Vers. 1. **Ps. 37.31. † Mat. 10.28. Fapt. 5.41.

8. Căci* îi va mânca molia ca pe o haină şi-i va roade viermele cum roade lâna; dar neprihănirea Mea va dăinui în veci, şi mântuirea Mea se va întinde din generaţie în generaţie.”

*Cap. 50.9.

9. Trezeşte-te*, trezeşte-te şi îmbracă-te** cu putere, braţ al Domnului! Trezeşte-te ca † în zilele de odinioară şi în veacurile din vechime! Oare †† n-ai doborât Tu Egiptul *† şi n-ai străpuns balaurul †*?

*Ps. 44.23. Cap. 52.1. **Ps. 93.1. Apoc. 11.17. † Ps. 44.1. †† Iov 26.12. *† Ps. 87.4; 89.10. †* Ps. 74.13,14. Cap. 27.1. Ezec. 29.3.

10. Nu eşti Tu acela care ai uscat* marea, apele adâncului celui mare, şi ai croit în adâncimile mării un drum pentru trecerea celor răscumpăraţi?

*Exod 14.21. Cap. 43.16.

11. Astfel, cei* răscumpăraţi de Domnul se vor întoarce, vor veni în Sion cu cântări de biruinţă şi o bucurie veşnică le va încununa capul; îi va apuca veselia şi bucuria, iar durerea şi suspinele vor fugi.

*Cap. 35.10.

12. „Eu, Eu vă mângâi*. Dar cine eşti tu, ca să te temi de** omul muritor şi de fiul omului, care trece ca iarba †,

*Vers. 3. 2 Cor. 1.3. **Ps. 118.6. † Cap. 40.6. 1 Pet. 1.24.

13. şi să uiţi pe Domnul, care te-a făcut, care* a întins cerurile şi a întemeiat pământul? De ce să tremuri necontenit toată ziua, înaintea mâniei asupritorului, când umblă să te nimicească? Unde** este mânia asupritorului?

*Iov 9.8. Ps. 104.2. Cap. 40.22; 42.5; 44.24. **Iov 20.7.

14. În curând cel încovoiat sub fiare va fi dezlegat; nu* va muri în groapă şi nu va duce lipsă de pâine.

*Zah. 9.11.

15. Eu sunt Domnul Dumnezeul tău care* stârnesc marea şi fac să-i urle valurile şi al cărui nume este Domnul oştirilor.

*Iov 26.12. Ps. 74.13. Ier. 31.35.

16. Eu pun* cuvintele Mele în gura ta şi te acopăr** cu umbra mâinii Mele, ca să întind † ceruri noi şi să întemeiez un pământ nou şi să zic Sionului: „Tu eşti poporul Meu!”

*Deut. 18.18. Cap. 59.21. Ioan 3.34. **Cap. 49.2. † Cap. 65.17; 66.22.

17. Trezeşte-te*, trezeşte-te! Ridică-te, Ierusalime care ai** băut din mâna Domnului potirul mâniei Lui, care ai băut †, ai sorbit până la fund potirul ameţelii!

*Cap. 52.1. **Iov 21.20. Ier. 25.15,16. † Deut. 28.28,34. Ps. 60.3; 75.8. Ezec. 23.32-34. Zah. 12.2. Apoc. 14.10.

18. Căci nu este nici unul care să-l călăuzească din toţi copiii pe care i-a născut, nu este nici unul care să-l ia de mână din toţi copiii pe care i-a crescut.

19. Amândouă aceste lucruri ţi s-au întâmplat*: dar cine te va plânge? Pustiirea şi ruina, foametea şi sabia; „cum** să te mângâi Eu?”

*Cap. 47.9. **Amos 7.2.

20. Fiii* tăi leşinaţi zăceau în toate colţurile uliţelor ca cerbul[1] într-un laţ, plini de mânia Domnului şi de mustrarea Dumnezeului tău.

*Plân. 2.11,12.

21. De aceea, nenorocitule, beat ce eşti, dar* nu de vin, ascultă:

*Vers. 17. Plân. 3.15.

22. Aşa vorbeşte Domnul tău, Domnul Dumnezeul tău care* apără pe poporul Lui: „Iată că îţi iau din mână potirul ameţelii, potirul mâniei Mele, ca să nu mai bei din el!

*Ier. 50.34.

23. Şi îl* voi pune în mâna asupritorilor tăi, care** îţi ziceau: „Pleacă-te, ca să trecem peste tine!” Îţi făceai atunci spinarea ca pământul şi ca o uliţă pentru trecători.”

*Ier. 25.17,26,28. Zah. 12.2. **Ps. 66.11,12.

52 1. Trezeşte-te, trezeşte-te*! Îmbracă-te în podoaba ta, Sioane! Pune-ţi hainele de sărbătoare, Ierusalime, cetate** sfântă! Căci † nu va mai intra în tine nici †† un om netăiat împrejur sau necurat.

*Cap. 51.9,17. **Neem. 11.1. Cap. 48.2. Mat. 4.5. Apoc. 21.2. † Cap. 35.8; 60.21. Naum 1.15. †† Apoc. 21.27. .

2. Scutură-ţi* ţărâna de pe tine, scoală-te şi şezi în capul oaselor, Ierusalime! Dezleagă-ţi** legăturile de la gât, fiică, roabă a Sionului!

*Cap. 3.26; 51.23. **Zah. 2.7.

3. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Fără plată* aţi fost vânduţi şi nu veţi fi răscumpăraţi cu preţ de argint.”

*Ps. 44.12. Cap. 45.13. Ier. 15.13.

4. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Odinioară, poporul Meu s-a coborât să locuiască pentru o vreme în Egipt*; apoi asirianul l-a asuprit fără temei.

*Gen. 46.6. Fapt. 7.14.

5. Şi acum, ce am să fac aici - zice Domnul -, când poporul Meu a fost luat pe nimic? Asupritorii lui strigă de bucurie - zice Domnul -, şi cât e ziua de mare este batjocorit* Numele Meu.

*Ezec. 36.20,23. Rom. 2.24.

6. De aceea, poporul Meu va cunoaşte Numele Meu; de aceea, va şti în ziua aceea că Eu sunt Acelaşi, Cel care zice: „Iată-Mă!”

7. Ce* frumoase sunt pe munţi picioarele celui ce aduce veşti bune, care vesteşte pacea, picioarele celui ce aduce veşti bune, care vesteşte mântuirea, picioarele celui ce zice Sionului: „Dumnezeul** tău împărăţeşte!”

1.Sau: antilopă;

*Naum 1.15. Rom. 10.15. **Ps. 93.1; 96.10; 97.1.

8. Iată glasul străjerilor tăi răsună; ei înalţă glasul şi strigă toţi de veselie, căci văd cu ochii lor cum Se întoarce Domnul în Sion.

9. Izbucniţi cu toate în strigăte de bucurie, dărâmături ale Ierusalimului! Căci* Domnul mângâie pe poporul Său şi a răscumpărat** Ierusalimul. *Cap. 51.3. **Cap. 48.20.

10. Domnul* Îşi descoperă braţul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor; şi toate** marginile pământului vor vedea mântuirea Dumnezeului nostru.

*Ps. 98.2,3. **Luca 3.6.

11. Plecaţi*, plecaţi, ieşiţi din Babilon! Nu vă atingeţi de nimic necurat! Ieşiţi din mijlocul lui! Curăţiţi-vă**, cei ce purtaţi vasele Domnului!

*Cap. 48.20. Ier. 50.8; 51.6,45. Zah. 2.6,7. 2 Cor. 6.17. Apoc. 18.4. **Lev. 22.2, etc.

12. Nu* ieşiţi cu grabă, nu plecaţi în fugă, căci** Domnul vă va ieşi înainte şi † Dumnezeul lui Israel vă va tăia calea[1].

*Exod 12.33,39. **Mica 2.13. † Num. 10.25. Cap. 58.8. Exod 14.19.

Fiinţa şi lucrarea Robului Domnului

13. „Iată, Robul* Meu va propăşi; va** fi înălţat, va fi ridicat şi va fi foarte sus.

*Cap. 42.1. **Filp. 2.9.

14. După cum pentru mulţi a fost o pricină de groază - atât de schimonosită Îi era faţa* şi atât de mult se deosebea înfăţişarea Lui de a fiilor oamenilor -, *Ps. 22.6,7. Cap. 53.2,3.

15. tot aşa*, pentru multe popoare va fi o pricină de bucurie; înaintea Lui împăraţii** vor închide gura, căci vor vedea ce † nu li se mai istorisise şi vor înţelege ce nu mai auziseră."

*Ezec. 36.25. Fapt. 2.33. Evr. 9.13,14. **Cap. 49.7,23. † Cap. 55.5. Rom. 15.21; 16.25,26. Efes. 3.5,9.

53 1. Cine a crezut* în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut braţul** Domnului?

*Ioan 12.38. Rom. 10.16. **Cap. 51.9. Rom. 1.16. 1 Cor. 1.18.

2. El a crescut* înaintea Lui ca o odraslă slabă, ca un lăstar care iese dintr-un pământ uscat. N-avea** nici frumuseţe, nici strălucire, ca să ne atragă privirile şi înfăţişarea Lui n-avea nimic care să ne placă.

*Cap. 11.1. **Cap. 52.14. Marc. 9.12.

3. Dispreţuit* şi părăsit de oameni, Om al durerii şi obişnuit** cu suferinţa, era aşa de dispreţuit, că îţi întorceai faţa de la El; şi noi nu † L-am băgat în seamă.

1.Sau: Acela care vă va strânge;

*Ps. 22.6. Cap. 49.7. **Evr. 4.15. † Ioan 1.10,11.

4. Totuşi, El* suferinţele noastre le-a purtat, şi durerile noastre le-a luat asupra Lui; şi noi am crezut că este pedepsit, lovit de Dumnezeu şi smerit[1].

*Mat. 8.17. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24.

5. Dar El era străpuns* din cauza fărădelegilor noastre, zdrobit din cauza nelegiuirilor noastre. Pedeapsa care ne dă pacea a căzut peste El, şi prin rănile** Lui suntem vindecaţi.

*Rom. 4.25. 1 Cor. 15.3. 1 Pet. 3.18. **1 Pet. 2.24.

6. Noi* am rătăcit cu toţii ca nişte oi, fiecare îşi vedea de drumul lui, dar Domnul a făcut să cadă asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor.

*Ps. 119.176. 1 Pet. 2.25.

7. Când a fost chinuit şi asuprit, n-a* deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci** la măcelărie[2] şi ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura.

*Mat. 26.63; 27.12,14. Marc. 14.61; 15.5. 1 Pet. 2.23. **Fapt. 8.32.

8. El a fost luat prin apăsare de la judecată. Dar cine din cei din generaţia Lui a crezut că El fusese şters* de pe pământul celor vii şi lovit de moarte pentru fărădelegea poporului meu?

*Dan. 9.26.

9. Groapa* Lui a fost pusă între cei răi, şi mormântul Lui, la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârşise nici o nelegiuire[3] şi nu s-a găsit nici un vicleşug** în gura Lui.

*Mat. 27.57,58,60. **1 Pet. 2.22. 1 Ioan 3.5.

10. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferinţă... Dar, după ce Îşi va da viaţa[4] ca jertfă* pentru păcat, va vedea o sământă de urmaşi, va trăi multe zile**, şi lucrarea[5] † Domnului va propăşi în mâinile Lui.

*2 Cor. 5.21. 1 Pet. 2.24. **Rom. 6.9. † Efes. 1.5,9. 2 Tes. 1.11.

11. Va vedea rodul muncii sufletului Lui şi Se va înviora. Prin* cunoştinţa Lui, Robul** Meu cel neprihănit † va pune[6] pe mulţi oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu †† şi va lua *† asupra Lui povara nelegiuirilor lor.

*Ioan 17.3. 2 Pet. 1.3. **Cap. 42.1; 49.3. † 1 Ioan 2.1. †† Rom. 5.18,19. *† Vers. 4.5.

12. De* aceea, Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari, şi** va împărţi prada cu cei puternici, pentru că S-a dat pe Sine Însuşi la moarte şi a fost pus în numărul † celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora şi S-a †† rugat[7] pentru cei vinovaţi[8].

*Ps. 2.8. Filp. 2.9. **Col. 2.15. † Marc. 15.28. Luca 22.37. †† Luca 23.34. Rom. 8.34. Evr. 7.25; 9.24. 1 Ioan 2.1.

1.Sau: chinuit; 2.Sau: la înjunghiere; 3.Sau: violenţă; 4.Sau: sufletul Său; 5.Sau: plăcerea; 6.Sau: va îndreptăţi pe cei mulţi; 7.Sau: a mijlocit; 8.Sau: fărădelege;

Fericirea care îl aşteaptă pe Israel

54 1. Bucură-te, stearpo* care nu mai năşteai! Izbucneşte în strigăte de bucurie şi veselie, tu care nu ai fost în durerile naşterii! Căci** fiii celei lăsate de bărbat sunt mai mulţi decât fiii celei măritate, zice Domnul.

*Ţef. 3.14. Gal. 4.27. **1 Sam. 2.5.

2. Lărgeşte* locul cortului tău şi întinde învelitorile locuinţei tale: nu te opri! Lungeşte-ţi funiile şi întăreşte-ţi ţăruşii!

*Cap. 49.19,20.

3. Căci te vei întinde la dreapta şi la stânga, sămânţa* ta va stăpâni neamurile şi va locui cetăţile pustii.

*Cap. 55.5; 61.9.

4. Nu te teme, căci nu vei rămâne de ruşine; nu roşi, căci nu vei fi acoperită de ruşine, ci vei uita şi ruşinea tinereţii tale şi nu-ţi vei mai aduce aminte de văduvia ta,

5. căci* Creatorul tău este bărbatul tău: Domnul** este numele Lui; şi Răscumpărătorul tău este Sfântul lui Israel. El Se numeşte Dumnezeul † întregului pământ,

*Ier. 3.14. **Luca 1.32. † Zah. 14.9. Rom. 3.29.

6. căci Domnul te* cheamă înapoi ca pe o femeie părăsită şi cu inima întristată, ca pe o nevastă din tinereţe, care a fost izgonită, zice Dumnezeul tău.

*Cap. 62.4.

7. Câteva* clipe te părăsisem, dar** te voi primi înapoi cu mare dragoste.

*Ps. 30.5. Cap. 26.20; 60.10. 2 Cor. 4.17. **Cap. 55.3. Ier. 31.3.

8. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascunsesem o clipă faţa de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste veşnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.

9. Şi lucrul acesta va fi pentru Mine ca şi cu apele lui Noe: după cum jurasem că apele lui Noe* nu vor mai veni pe pământ, tot aşa jur că nu Mă voi mai mânia pe tine şi nu te voi mai mustra.

*Gen. 8.21; 9.11. Cap. 55.11. Ier. 31.35,36.

10. Pot să se mute* munţii, pot să se clatine dealurile, dar** dragostea Mea nu se va muta de la tine şi legământul Meu de pace nu se va clătina, zice Domnul, care are milă de tine.

*Ps. 46.2. Cap. 51.6. Mat. 5.18. **Ps. 89.33,34.

11. Nenorocito, bătuto de furtună şi nemângâiato! Iată, îţi voi împodobi* pietrele scumpe cu antimoniu şi-ţi voi da temelii de safir.

*1 Cron. 29.2. Apoc. 21.18, etc.

12. Îţi voi face crestele zidurilor de rubin, porţile, de cristal şi toate marginile, de pietre scumpe.

13. Toţi fiii tăi vor fi ucenici* ai Domnului şi mare** va fi propăşirea fiilor tăi.

*Cap. 11.9. Ier. 31.34. Ioan 6.45. 1 Cor. 2.10. 1 Tes. 4.9. 1 Ioan 2.20. **Ps. 119.165.

14. Vei fi întărită în neprihănire. Izgoneşte neliniştea, căci n-ai nimic de temut; şi spaima, căci nu se va apropia de tine.

15. Dacă se urzesc uneltiri, nu vin de la Mine; oricine se va uni împotriva ta va cădea sub puterea ta.

16. Iată, Eu am făcut pe meşterul care suflă cărbunii în foc şi face o armă după meşteşugul lui. Dar tot Eu am făcut şi pe nimicitor ca s-o sfărâme.

17. Orice armă făurită împotriva ta va fi fără putere; şi pe orice limbă care se va ridica la judecată împotriva ta o vei condamna. Aceasta este moştenirea robilor Domnului, aşa* este mântuirea[1] care le vine de la Mine, zice Domnul.

*Cap. 45.24,25.

Toate popoarele sunt chemate

55 1. Voi* toţi cei însetaţi, veniţi la ape chiar şi cei ce n-aveţi bani! Veniţi** şi cumpăraţi bucate, veniţi şi cumpăraţi vin şi lapte fără bani şi fără plată!

*Ioan 4.14; 7.37. Apoc. 21.6; 22.17. **Mat. 13.44,46. Apoc. 3.18.

2. De ce cântăriţi argint pentru un lucru care nu hrăneşte? De ce vă daţi câştigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultaţi-Mă, dar, şi veţi mânca ce este bun şi sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase.

3. Luaţi aminte şi veniţi* la Mine, ascultaţi, şi sufletul vostru va trăi: căci** Eu voi încheia cu voi un legământ veşnic, ca să întăresc îndurările † Mele faţă de David.

*Mat. 11.28. **Cap. 54.8; 61.8. Ier. 32.40. † 2 Sam. 7.8, etc. Ps. 89.28. Fapt. 13.34.

4. Iată, l-am pus martor* pe lângă popoare, cap şi stăpânitor** al popoarelor.

*Ioan 18.37. Apoc. 1.5. **Ier. 30.9. Ezec. 34.23. Dan. 9.25. Osea 3.5.

5. Într-adevăr*, vei chema un neam pe care nu l-ai cunoscut şi** un popor care nu te cunoştea va alerga la tine, pentru Domnul Dumnezeul tău, pentru Sfântul lui Israel, care † te proslăveşte."

*Cap. 52.15. Efes. 2.11,12. **Cap. 60.5. † Cap. 60.9. Fapt. 3.13.

6. Căutaţi* pe Domnul câtă vreme se poate gă-

1.Sau: dreptatea;

si; chemaţi-L câtă vreme este aproape.

*Ps. 32.6. Mat. 5.25; 25.11. Ioan 7.34; 8.21. 2 Cor. 6.1,2. Evr. 3.13.

7. Să se lase* cel rău de calea lui şi omul nelegiuit să se lase de gândurile** lui, să se întoarcă la Domnul care † va avea milă de el, la Dumnezeul nostru care nu oboseşte iertând."

*Cap. 1.16. **Zah. 8.17. † Ps. 130.7. Ier. 3.12.

8. „Căci* gândurile Mele nu sunt gândurile voastre şi căile voastre nu sunt căile Mele, zice Domnul. *2 Sam. 7.19.

9. Ci cât* sunt de sus cerurile faţă de pământ, atât sunt de sus căile Mele faţă de căile voastre şi gândurile Mele faţă de gândurile voastre.

*Ps. 103.11.

10. Căci, după cum* ploaia şi zăpada se coboară din ceruri şi nu se mai întorc înapoi, ci udă pământul şi-l fac să rodească şi să odrăslească, pentru ca să dea sămânţă semănătorului şi pâine celui ce mănâncă,

*Deut. 32.2.

11. tot aşa* şi cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea şi va împlini planurile Mele.

*Cap. 54.9.

12. Da*, veţi ieşi cu bucurie şi veţi fi călăuziţi în pace. Munţii şi dealurile vor răsuna** de veselie înaintea voastră şi toţi † copacii din câmpie vor bate din palme.

*Cap. 35.10; 65.13,14.**Ps. 96.12; 98.8. Cap. 14.8; 35.1,2; 42.11. † 1 Cron. 16.33.

13. În* locul spinului** se va înălţa chiparosul, în locul mărăcinilor[1] va creşte mirtul. Şi lucrul acesta va fi o slavă † pentru Domnul, un semn veşnic, nepieritor."

*Cap. 41.19. **Mica 7.4. † Ier. 13.11.

56 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Păziţi ce este drept şi faceţi ce este bine[2]; căci* mântuirea Mea este aproape să vină şi neprihănirea Mea este aproape să se descopere.

*Cap. 46.13. Mat. 3.2; 4.17. Rom. 13.11,12.

2. Ferice de omul care face lucrul acesta şi de fiul omului care rămâne statornic în el păzind* Sabatul, ca să nu-l întineze, şi stăpânindu-şi mâna ca să nu facă nici un rău!

*Cap. 58.13.

3. Străinul* care se alipeşte de Domnul să nu zică: „Domnul m-a despărţit de poporul Său!" Şi famenul să nu zică: „Iată, eu sunt un copac uscat!"

*Deut. 23.1-3. Fapt. 8.27; 10.1,2,34; 17.4; 18.7. 1 Pet. 1.1.

4. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Famenilor care vor păzi Sabatele Mele, care vor alege ce-Mi este plăcut şi vor stărui în legământul Meu,

1.Sau: urzicii; 2.Sau: păziţi judecata şi faceţi dreptate;

5. le voi da în Casa* Mea şi înăuntrul zidurilor Mele un loc** şi un nume mai bune decât ale fiilor şi fiicelor; le voi da un nume veşnic, care nu se va stinge.

*1 Tim. 3.15. **Ioan 1.12. 1 Ioan 3.1.

6. Şi pe străinii care se vor lipi de Domnul ca să-I slujească şi să iubească Numele Domnului, ca să fie slujitorii Lui, pe toţi cei ce păzesc Sabatul, ca să nu-l întineze şi vor stărui în legământul Meu,

7. îi voi aduce* la muntele Meu cel sfânt şi-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune. Arderile** lor de tot şi jertfele lor vor fi primite pe altarul Meu, căci † Casa Mea se va numi o casă de rugăciune pentru †† toate popoarele."

*Cap. 2.2. 1 Pet. 1.1,2. **Rom. 12.1. Evr. 13.15. 1 Pet. 2.5. † Mat. 21.13. Marc. 11.17. Luca 19.46. †† Mal. 1.11.

8. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu care* strânge pe cei risipiţi ai lui Israel: „Voi** mai strânge şi alte popoare la cei strânşi acum din el." *Ps. 147.2. Cap. 11.12. **Ioan 10.16. Efes. 1.10; 2.14-16.

Mustrări şi mângâieri

9. Veniţi, toate fiarele de pe câmp, veniţi de mâncaţi, toate* fiarele din pădure!

*Ier. 12.9.

10. Toţi păzitorii lui sunt orbi*, fără pricepere[1]; toţi** sunt nişte câini muţi, care nu pot să latre; aiurează[2], stau tolăniţi şi le place să doarmă.

*Mat. 15.14; 23.16. **Filp. 3.2.

11. Totuşi sunt nişte câini* lacomi, care nu se mai satură**. Sunt nişte păstori care nu pot pricepe nimic; toţi îşi văd de calea lor, fiecare umblă după folosul lui, fără abatere:

*Mica 3.11. **Ezec. 34.2,3.

12. „Veniţi - zic ei -, am să caut vin şi ne vom îmbăta cu băuturi tari! Mâine* vom face tot ca azi, ba încă şi mai rău!"

*Ps. 10.6. Prov. 23.35. Cap. 22.13. Luca 12.19. 1 Cor. 15.32.

57 1. Piere cel neprihănit şi nimănui nu-i pasă; se duc oamenii* evlavioşi** şi nimeni nu ia aminte[3] că cel neprihănit este luat dinaintea nenorocirii[4].

*Ps. 12.1. Mica 7.2. **1 Împ. 14.13. 2 Împ. 22.20.

2. El intră în pace în groapa lui: cel ce umblă pe drumul cel drept se odihneşte în culcuşul* lui.

*2 Cron. 16.14.

3. „Dar, voi, apropiaţi-vă încoace, fii* ai vrăjitoarei, sămânţa adulterului şi a desfrânatei!

1.Sau: lipsit de cunoştinţă; 2.Sau: visează; 3.Sau: nu înţelege; 4.Sau: răului;

*Mat. 16.4

4. De cine vă bateţi voi joc? Împotriva cui vă deschideţi voi gura larg şi scoateţi limba? Nu sunteţi voi nişte copii ai fărădelegii, o sămânţă a minciunii

5. care se înfierbântă pentru idoli sub* orice copac verde, care** înjunghie pe copii în văi sub crăpăturile stâncilor?

*2 Împ. 16.4; 17.10. Ier. 2.20. **Lev. 18.21; 20.2. 2 Împ. 16.3; 23.10. Ier. 7.31. Ezec. 16.20; 20.26.

6. În pietrele lustruite din pâraie este partea ta de moştenire, ele sunt sorţul tău; lor le torni şi jertfe de băutură şi le aduci daruri de mâncare: Pot Eu să fiu nesimţitor la lucrul acesta?

7. Pe un munte* înalt şi semeţ îţi faci culcuşul**; tot acolo te sui să aduci jertfe.

*Ezec. 23.41. **Ezec. 16.16,25.

8. Ţi-ai pus amintirea în dosul uşii şi uşorilor; căci, departe de Mine, ţi-ai ridicat învelitoarea şi te-ai suit în pat, ţi-ai lărgit patul şi ai făcut legământ cu ei; ţi-a plăcut* legătura cu ei şi le-ai văzut goliciunea.

*Ezec. 16.26,28; 23.2-20.

9. Te-ai dus* la împărat cu untdelemn, ţi-ai înmulţit miresmele, ţi-ai trimis solii departe şi te-ai aplecat până la Locuinţa morţilor.

*Cap. 30.6. Ezec. 16.33; 23.16. Osea 7.11; 12.1.

10. Ai obosit mergând, totuşi* n-ai zis: „Încetez!" Tot ai găsit putere în mâna ta; de aceea nu te-ai dezgustat.

*Ier. 2.25.

11. Şi de* cine te sfiai, de cine te temeai, de nu Mi-ai fost credincioasă, de nu ţi-ai adus aminte şi nu ţi-a păsat de Mine? Şi Eu** am tăcut - şi încă de multă vreme; de aceea nu te-ai temut tu de Mine?

*Cap. 51.12,13. **Ps. 50.21.

12. Dar acum îţi voi da pe faţă dreptatea şi faptele tale; şi ele nu-ţi vor folosi!

13. Şi atunci când vei striga, să te izbăvească mulţimea idolilor tăi! Căci îi va lua vântul pe toţi, o suflare îi va ridica. Dar cel ce se încrede în Mine va moşteni ţara şi va stăpâni muntele Meu cel sfânt."

14. Şi El zice: „Croiţi*, croiţi drum, pregătiţi calea, luaţi orice piedică din calea poporului Meu!"

*Cap. 40.3; 62.10.

15. Căci aşa vorbeşte Cel Preaînalt, a cărui locuinţă este veşnică şi al cărui Nume* este sfânt: „Eu** locuiesc în locuri înalte şi în sfinţenie; dar sunt cu † omul zdrobit şi smerit, ca †† să înviorez duhurile smerite şi să îmbărbătez inimile zdrobite.

*Iov 6.10. Luca 1.49. **Ps. 68.4. Zah. 2.13. † Ps. 34.18; 51.17; 138.6. Cap. 66.2. †† Ps. 147.3. Cap. 61.1.

16. Nu* vreau să cert în veci, nici să ţin o mânie necurmată, când înaintea Mea cad în leşin duhurile şi sufletele pe care** le-am făcut.

*Ps. 85.5; 103.9. Mica 7.18. **Num. 16.22. Iov 34.14. Evr. 12.9.

17. Din pricina păcatului lăcomiei* lui, M-am** mâniat şi l-am lovit; M-am † ascuns, în supărarea Mea şi cel răzvrătit a urmat şi mai mult pe căile inimii lui.

*Ier. 6.13. **Cap. 8.17; 45.15. † Cap. 9.13.

18. I-am văzut căile şi totuşi îl voi* tămădui; îl voi călăuzi şi-l voi mângâia, pe el şi pe cei ce plâng** împreună cu el.

*Ier. 3.22. **Cap. 61.2.

19. Voi pune lauda* pe buze: „Pace, pace celui** de departe şi celui de aproape! - zice Domnul - Da †, Eu îl voi vindeca!

*Evr. 13.15.**Fapt. 2.39. Efes. 2.17. † Iov 15.20, etc. Prov. 4.16.

20. Dar cei răi sunt ca marea înfuriată, care nu se poate linişti şi ale cărei ape aruncă afară noroi şi mâl."

21. Pentru cei răi nu este pace*, zice Dumnezeul meu.

*Cap. 48.22.

Adevăratul post

58 1. Strigă în gura mare, nu te opri! Înalţă-ţi glasul ca o trâmbiţă şi vesteşte poporului Meu fărădelegile lui, casei lui Iacov, păcatele ei!

2. În toate zilele Mă întreabă şi vor să afle căile Mele, ca un neam care ar fi înfăptuit neprihănirea şi n-ar fi părăsit Legea Dumnezeului său. Îmi cer hotărâri drepte, doresc să se apropie de Dumnezeu.

3. „La* ce ne foloseşte să postim" - zic ei - „dacă Tu nu vezi? La ce să ne chinuim** sufletul, dacă Tu nu ţii seama de lucrul acesta?" Pentru că, zice Domnul, în ziua postului vostru, vă lăsaţi în voia pornirilor[1] voastre şi îi asupriţi pe simbriaşii[2] voştri.

*Mal. 3.14. **Lev. 16.29,31; 23.27.

4. Iată*, postiţi ca să vă ciorovăiţi şi să vă certaţi, ca să bateţi răutăcios cu pumnul; nu postiţi cum cere ziua aceea, ca să vi se audă strigătul sus.

*1 Împ. 21.9,12,13.

5. Oare acesta* este postul plăcut Mie: să-şi chinuiască omul sufletul o** zi? Să-şi plece capul ca papura şi să † se culce în sac şi cenuşă? Aceasta numeşti tu post şi zi plăcută Domnului?

*Zah. 7.5. **Lev. 16.29. † Est. 4.3. Iov 2.8. Dan. 9.3. Iona 3.6.

6. Iată postul plăcut Mie: să dezlegi lanţurile

1.Sau: plăcerilor; 2.Sau: îi asupriţi pe cei ce vă sunt datori;

răutăţii, să deznozi legăturile* robiei, să dai** drumul celor asupriţi şi să rupi orice fel de jug; *Neem. 5.10-12. **Ier. 34.9.
7. împarte-ţi pâinea* cu cel flămând şi adu-i în casa ta pe necăjiţii fără adăpost; dacă** vezi pe un om gol, îmbracă-l şi nu întoarce spatele semenului † tău.
*Ezec. 18.7,17. Mat. 25.35. **Iov 31.19. † Gen. 29.14. Neem. 5.5.
8. Atunci* lumina ta va răsări ca zorile şi vindecarea ta va încolţi repede; dreptatea ta îţi va merge înainte şi slava** Domnului te va însoţi.
*Iov 11.17. **Exod 14.19. Cap. 52.12.
9. Atunci tu vei chema şi Domnul va răspunde, vei striga şi El va zice: „Iată-Mă!" Dacă vei îndepărta jugul din mijlocul tău, ameninţările cu degetul şi vorbele* de ocară[1],
*Ps. 12.2.
10. dacă vei da mâncarea ta celui flămând, dacă vei sătura sufletul întristat, atunci lumina ta va răsări în întuneric şi întunecimea ta va fi ca ziua-n amiaza mare!
11. Domnul te va călăuzi neîncetat, îţi va sătura sufletul chiar în locuri fără apă şi va da din nou putere mădularelor tale; vei fi ca o grădină bine udată, ca un izvor ale cărui ape nu seacă.
12. Ai tăi vor* zidi iarăşi pe dărâmăturile de mai înainte, vei ridica din nou temeliile străbune, vei fi numit „Restaurator de spărturi", „Cel ce repară drumurile şi face ţara bună de locuit".
*Cap. 61.4.
13. Dacă îţi vei* opri piciorul în ziua Sabatului ca să nu-ţi faci gusturile tale în ziua Mea cea sfântă; dacă Sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfinţeşti pe Domnul, slăvindu-L; şi dacă-L vei cinsti neurmând căile tale, neîndeletnicindu-te cu treburile tale şi nededându-te la flecării[2],
*Cap. 56.2.
14. atunci* te vei putea desfăta în Domnul şi Eu te voi sui** pe înălţimile ţării, te voi face să te bucuri de moştenirea tatălui tău Iacov, căci † gura Domnului a vorbit."
*Iov 22.26. **Deut. 32.13; 33.29. † Cap. 1.20; 40.5. Mica 4.4.

Nelegiuirile poporului

59 1. Nu, mâna Domnului nu este prea scurtă* ca să mântuiască, nici urechea Lui prea tare ca să audă, *Num. 11.23. Cap. 50.2.
2. ci nelegiuirile voastre pun un zid de despărţire între voi şi Dumnezeul vostru; păcatele voastre vă ascund faţa Lui şi-L împiedică să v-asculte!
3. Căci mâinile* vă sunt mânjite de sânge şi degetele de nelegiuiri, buzele voastre spun minciuni şi limba voastră vorbeşte nedreptate.
*Cap. 1.15.
4. Nici unuia nu-i place dreptatea, nici unul nu se judecă cu dreptate; ei se bizuie pe lucruri deşarte şi spun neadevăruri, zămislesc răul şi nasc* nelegiuirea.
*Iov 15.35. Ps. 7.14.
5. Clocesc ouă de şarpe şi ţes pânze de păianjen. Cine mănâncă din ouăle lor moare; şi, dacă se sparge vreunul, iese o viperă.
6. Ţesăturile* lor nu slujesc la facerea hainelor şi nu pot să se acopere cu lucrarea lor; căci lucrările lor sunt nişte lucrări nelegiuite şi în mâinile lor sunt fapte de silnicie[1].
*Iov 8.14,15.
7. Picioarele* lor aleargă spre rău şi se grăbesc să verse sânge nevinovat; gândurile lor sunt gânduri nelegiuite, prăpădul şi nimicirea sunt pe drumul lor.
*Prov. 1.16. Rom. 3.15.
8. Ei nu cunosc calea păcii şi în căile lor nu este dreptate[2]; apucă pe cărări sucite*: oricine umblă pe ele nu cunoaşte pacea.
*Ps. 125.5. Prov. 2.15.
9. De aceea, hotărârea de izbăvire este departe de noi şi mântuirea nu ne ajunge. Aşteptăm* lumina şi iată, întuneric; strălucirea, şi umblăm în întuneric gros!
*Ier. 8.15.
10. Bâjbâim* ca nişte orbi de-a lungul unui zid, bâjbâim ca cei ce n-au ochi, ne poticnim ziua-n amiaza mare ca noaptea, în mijlocul celor sănătoşi suntem ca nişte morţi.
*Deut. 28.29. Iov 5.14. Amos 8.9.
11. Mormăim cu toţii ca nişte urşi, ne* văităm ca nişte porumbei, aşteptăm judecata şi nu este, aşteptăm mântuirea şi ea este departe de noi.
*Cap. 38.14. Ezec. 7.16.
12. Căci fărădelegile noastre s-au înmulţit înaintea Ta şi păcatele noastre mărturisesc împotriva noastră; fărădelegile noastre sunt cu noi şi ne cunoaştem nelegiuirile noastre.
13. Fiind vinovaţi şi necredincioşi faţă de Domnul, părăsind pe Dumnezeul nostru; vorbind cu apăsare şi răzvrătire, cugetând* şi vorbind cuvinte mincinoase;
*Mat. 12.34.
14. şi astfel judecata s-a întors înapoi, şi mântuirea stă deoparte; căci adevărul s-a poticnit în piaţa[3] de obşte şi neprihănirea nu poate să

1.Sau: vorbirea păcătoasă; 2.Sau: cuvinte deşarte;

1.Sau: violenţă; 2.Sau: judecată dreaptă; 3.Sau: drum;

se apropie.
15. Adevărul s-a făcut nevăzut şi cel ce se depărtează de rău este jefuit.

Domnul a văzut cu privirea mânioasă că nu mai era nici o judecată.
16. El a văzut* că nu era nici un om şi Se mira** că nimeni nu mijloceşte. Atunci † braţul Lui I-a venit în ajutor şi dreptatea Lui L-a sprijinit.

*Ezec. 22.30. **Marc. 6.6. † Ps. 98.1. Cap. 63.5.

17. S-a* îmbrăcat cu neprihănire ca şi cu o platoşă, Şi-a pus pe cap coiful mântuirii; a luat răzbunarea ca pe o haină şi S-a acoperit cu râvna[1] ca şi cu o manta.

*Efes. 6.14,17. 1 Tes. 5.8.

18. El va răsplăti fiecăruia după* faptele lui, va da potrivnicilor Săi mânia, va întoarce la fel vrăjmaşilor Săi şi va da insulelor plata cuvenită!

*Cap. 63.6.

19. Atunci* se vor teme de Numele Domnului cei de la apus şi de slava Lui cei de la răsăritul soarelui; când va năvăli vrăjmaşul ca** un râu, Duhul Domnului îl va pune pe fugă.

*Ps. 113.3. Mal. 1.11. **Apoc. 12.15.

20. „Da, va veni un Răscumpărător* pentru Sion, pentru cei ai lui Iacov care se vor întoarce de la fărădelegile lor, zice Domnul.

*Rom. 11.26.

21. Şi iată* legământul Meu cu ei, zice Domnul: „Duhul Meu, care Se odihneşte peste tine şi cuvintele Mele pe care le-am pus în gura ta nu se vor mai depărta din gura ta, nici din gura copiilor tăi, nici din gura copiilor copiilor tăi, de acum şi până-n veci[2], zice Domnul.”

*Evr. 8.10:10.16.

Slava Ierusalimului reconstruit

60 1. Ridică-te, luminează-te*! Căci lumina ta vine şi slava** Domnului răsare peste tine.

*Efes. 5.14. **Mal. 4.2.

2. Căci iată, întunericul acoperă pământul, şi negură mare, popoarele; dar peste tine răsare Domnul şi slava Lui se va arăta peste tine.
3. Neamuri* vor umbla în lumina ta şi împăraţi, în strălucirea razelor tale.

*Cap. 49.6,23. Apoc. 21.24.

4. „Ridică-ţi* ochii împrejur şi priveşte: toţi se strâng şi vin** spre tine! Fiii tăi vin de departe şi fiicele tale sunt purtate pe braţe.

*Cap. 49.18. **Cap. 49.20-22; 66.12.

5. Când vei vedea aceste lucruri, vei tresări de bucurie şi îţi va bate inima şi se va lărgi, căci bogăţiile* mării se vor întoarce spre tine şi vistieriile neamurilor vor veni la tine.

*Rom. 11.25.

6. Vei fi acoperit de o mulţime de cămile, de dromaderi din Madian şi Efa*; vor veni toţi din Seba** aducând aur † şi tămâie şi vor vesti laudele Domnului.

*Gen. 25.4. **Ps. 72.10. † Cap. 61.6. Mat. 2.11.

7. Toate turmele Chedarului* se vor aduna la tine, berbecii din Nebaiot vor fi în slujba ta; se vor sui pe altarul Meu ca jertfă plăcută Mie şi Casa slavei Mele o voi face** şi mai slăvită.

*Gen. 25.13. **Hag. 2.7,9.

8. Cine sunt aceia care zboară ca nişte nori, ca nişte porumbei spre porumbarele lor?
9. Căci*, pe Mine Mă aşteaptă insulele şi corăbiile din Tarsis sunt în frunte ca** să aducă înapoi de departe pe copiii tăi, cu argintul † şi aurul lor, pentru †† Numele Domnului Dumnezeului tău, pentru Numele Sfântului lui Israel, care *† te proslăveşte.

*Ps. 72.10. Cap. 42.4; 51.5. **Gal. 4.26. † Ps. 68.30. Zah. 14. 14. †† Ier. 3.17. *† Cap. 55.5.

10. Străinii* îţi vor zidi zidurile şi împăraţii** lor îţi vor sluji; căci te-am lovit în † mânia Mea, dar în †† îndurarea Mea am milă de tine.

*Zah. 6.15.**Cap. 49.23. Apoc. 21.24. † Cap. 57.17. †† Cap. 54.7,8.

11. Porţile tale vor* sta veşnic deschise, nu vor fi închise nici zi nici noapte, ca să lase să intre la tine bogăţia neamurilor şi împăraţii lor cu alaiul lor.

*Apoc. 21.25.

12. Căci* neamul şi împărăţia care nu-ţi vor sluji vor pieri şi popoarele acelea vor fi cu totul nimicite.

*Zah. 14.17,19. Mat. 21.44.

13. Slava* Libanului va veni la tine, chiparosul, pinul şi bradul, cu toţii laolaltă, ca să împodobească locul Sfântului Meu Locaş; căci Eu voi proslăvi locul** unde se odihnesc picioarele Mele.

*Cap. 35.2; 41.49. **1 Cron. 28.2. Ps. 132.7.

14. Fiii asupritorilor tăi vor veni plecaţi înaintea ta şi toţi cei ce te dispreţuiau se* vor închina la picioarele tale şi te vor numi „Cetatea Domnului”, „Sionul** Sfântului lui Israel”.

*Cap. 49.23. Apoc. 3.9. **Evr. 12.22. Apoc. 14.1.

15. De unde erai părăsită şi urâtă şi nimeni nu trecea prin tine, te voi face o podoabă veşnică, o pricină de bucurie pentru oameni din generaţie în generaţie.
16. Vei suge* laptele neamurilor, vei suge sânul împăraţilor; şi vei şti astfel că Eu** sunt Domnul, Mântuitorul tău, Răscumpărătorul

1.Sau: pasiunea; 2.Sau: pentru totdeauna;

tău, Puternicul lui Iacov.

*Cap. 49.23; 61.6; 66.11,12. **Cap. 43.3.

17. În loc de aramă voi aduce aur, în loc de fier voi aduce argint, în loc de lemn, aramă, şi în loc de pietre, fier. Voi face ca pacea să domnească peste tine şi să stăpânească dreptatea.
18. Nu se va mai auzi vorbindu-se de violenţă în ţara ta, nici de pustiire şi prăpăd în ţinutul tău, ci vei numi zidurile* tale „Mântuire”, şi porţile tale „Laudă”.

*Cap. 26.1.

19. Nu soarele îţi va* mai sluji ca lumină ziua, nici luna nu te va mai lumina cu lumina ei, ci Domnul va fi Lumina ta pe veci şi Dumnezeul** tău va fi slava ta.

*Apoc. 21.23; 22.5. **Zah. 2.5.

20. Soarele* tău nu va mai asfinţi şi luna ta nu se va mai întuneca, căci Domnul va fi Lumina ta pe veci şi zilele suferinţei tale se vor sfârşi.

*Amos 8.9.

21. Nu vor mai fi decât oameni neprihăniţi în poporul* tău: ei vor** stăpâni ţara pe veci, ca o odraslă † sădită de Mine, lucrarea †† mâinilor Mele, ca să slujească spre slava Mea.

*Cap. 52.1. Apoc. 21.27. **Ps. 37.11,22. Mat. 5.5. † Cap. 61.3. Mat. 15.13. Ioan 15.2. †† Cap. 29.23; 45.11. Efes. 2.10.

22. Cel* mai mic se va face o mie şi cel mai neînsemnat, un popor puternic. Eu, Domnul, voi grăbi aceste lucruri, la vremea lor.”

*Mat. 13.31,32.

Vestirea mântuirii

61 1. „Duhul* Domnului Dumnezeu este peste Mine, căci Domnul M-a** uns să aduc o veste bună celor nenorociţi[1]: El M-a trimis să vindec † pe cei cu inima zdrobită, să vestesc robilor libertatea †† şi captivilor de război, eliberarea[2];

*Cap. 11.2. Luca 4.18. Ioan 1.32; 3.34. **Ps. 45.7. † Ps. 147.3. Cap. 57.15. †† Cap. 42.7. Ier. 34.8.

2. să* vestesc anul de îndurare al Domnului şi ziua** de răzbunare a Dumnezeului nostru; să mângâi † pe toţi cei întristaţi;

*Lev. 25.9. **Cap. 34.8; 63.4; 66.14. Mal. 4.1,3. 2 Tes. 1.7-9. † Cap. 57.18. Mat. 5.4.

3. ca să rânduiesc celor întristaţi din Sion să le* dau o cunună împărătească în loc de cenuşă, un untdelemn de bucurie în locul plânsului, o haină de laudă în locul unui duh mâhnit; ca să fie numiţi „Terebinţi ai neprihănirii” şi „Răsad** al Domnului”, ca † să slujească spre slava Lui.”

*Ps. 30.11. **Cap. 60.21. † Ioan 15.8.

4. Ei vor zidi iarăşi* vechile dărâmături, vor ridica iarăşi ruinele din vechime, vor înnoi cetăţile părăsite, rămase pustii din generaţie în generaţie.

*Cap. 49.8; 58.12. Ezec. 36.33-36.

5. Străinii* vor sta şi vă vor paşte turmele şi fiii străinului vor fi plugarii şi lucrătorii viilor voastre. *Efes. 2.12.
6. Dar* voi vă veţi numi „Preoţi ai Domnului” şi veţi fi numiţi „Slujitori ai Dumnezeului nostru”, veţi** mânca bogăţiile popoarelor şi vă veţi lăuda cu fala lor.

*Exod 19.6. Cap. 60.17; 66.21. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6; 5.10. **Cap. 60.5,11,16.

7. În* locul ocării voastre veţi avea îndoită cinste; în locul ruşinii se vor veseli de partea lor, căci vor stăpâni îndoit în ţara lor şi vor avea o bucurie veşnică. *Cap. 40.2. Zah. 9.12.
8. „Căci Eu*, Domnul, iubesc dreptatea, urăsc** jefuirea şi nelegiuirea; le voi da cu credincioşie răsplata lor şi † voi încheia cu ei un legământ veşnic.

*Ps. 11.7. **Cap. 1.11,13. † Cap. 55.3.

9. Sământa lor va fi cunoscută între neamuri şi urmaşii lor, printre popoare; toţi cei ce-i vor vedea vor recunoaşte că* sunt o sământă binecuvântată de Domnul.” *Cap. 65.23.
10. „Mă* voi bucura în Domnul şi sufletul Meu va fi plin de veselie în Dumnezeul Meu; căci** M-a îmbrăcat cu hainele mântuirii, M-a acoperit cu mantaua izbăvirii[1], ca † pe un mire împodobit cu o cunună împărătească[2] şi ca o mireasă împodobită cu podoabele[3] ei.

*Hab. 3.18. **Ps. 132.9,16. † Cap. 49.18. Apoc. 21.2.

11. Căci, după cum pământul face să răsară lăstarul lui şi după cum o grădină face să încolţească semănăturile ei, aşa va face Domnul Dumnezeu să răsară mântuirea* şi lauda** în faţa tuturor popoarelor.”

*Ps. 72.3; 85.11. **Cap. 60.18; 62.7.

Venirea mântuirii

62 1. „De dragostea Sionului nu voi tăcea, de dragostea Ierusalimului nu voi înceta, până nu se va arăta mântuirea lui, lumina soarelui şi izbăvirea lui, ca o făclie care s-aprinde.
2. Atunci neamurile vor vedea* mântuirea ta, şi toţi împăraţii, slava ta; şi-ţi** vor pune un nume nou pe care-l va hotărî gura Domnului.

*Cap. 60.3. **Vers. 4,12. Cap. 65.15.

3. Vei fi o cunună* strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău. *Zah. 9.16.
4. Nu* te vor mai numi „Părăsită”** şi nu-ţi

1.Sau: blânzi; 2.Sau: deschiderea închisorilor;

1.Sau: roba dreptăţii; 2.Sau: coroană, ornamente; 3.Sau: bijuteriile;

vor mai numi pământul un pustiu †, ci te vor numi: „Plăcerea Mea este în ea”, şi ţara ta o vor numi „Măritată”[1], căci Domnul Îşi găseşte plăcerea în tine şi ţara ta se va mărita iarăşi.

*Osea 1.10. 1 Pet. 2.10. **Cap. 49.14; 54.6,7. † Cap. 54.1.

5. Cum se uneşte un tânăr cu o fecioară, aşa se vor uni fiii tăi cu tine; şi cum se bucură mirele de mireasa lui, aşa* Se va bucura Dumnezeul tău de tine.

*Cap. 65.19.

6. Pe zidurile tale, Ierusalime, am* pus nişte străjeri care nu vor tăcea niciodată, nici ziua, nici noaptea! Voi care vă aduceţi aminte de Domnul, nu vă odihniţi deloc!

*Ezec. 3.17; 33.7.

7. Şi nu-I daţi răgaz[2], până nu va aşeza din nou Ierusalimul şi-l va face o* laudă pe pământ.

*Cap. 61.11. Ţef. 3.20.

8. Domnul a jurat pe dreapta Lui şi pe braţul Lui cel puternic, zicând: „Nu voi mai da* grâul tău hrană vrăjmaşilor tăi şi fiii străinului nu vor mai bea vinul[3] tău pentru care tu te-ai ostenit. *Deut. 28.31, etc. Ier. 5.17.

9. Ci, cei ce-au strâns grâul, aceia îl vor mânca şi vor lăuda pe Domnul; şi cei ce-au făcut vinul, aceia îl vor bea în* curţile Locaşului Meu cel Sfânt.”

*Deut. 12.12; 14.23,26; 16.11,14.

10. Treceţi, treceţi pe porţi! Pregătiţi* calea poporului! Croiţi, croiţi drum, daţi pietrele la o parte! Ridicaţi** un steag peste popoare!

*Cap. 40.3; 57.14. **Cap. 11.12.

11. Iată ce vesteşte Domnul până la marginile pământului: „Spuneţi* fiicei Sionului:
„Iată**, Mântuitorul[4] tău vine; iată, răsplata Lui este cu El şi lucrarea Sa înaintea Lui.”

*Zah. 9.9. Mat. 21.5. Ioan 12.15. **Cap. 40.10. Apoc. 22.12.

12. Ei vor fi numiţi „Poporul sfânt”, „Răscumpăraţii Domnului”. Iar pe tine te vor numi „Cea căutată” şi „Cetate nepărăsită*”. *Vers. 4.

O zi de răzbunare

63 1. Cine este acesta care vine din Edom, din Boţra, în haine roşii, în haine strălucitoare şi calcă mândru în plinătatea puterii Lui? - „Eu sunt Cel care vorbesc în dreptate şi am putere să mântuiesc!”

2. Dar pentru ce Îţi sunt hainele roşii*, şi veşmintele Tale ca veşmintele celui ce calcă în teasc?

*Apoc. 19.13.

3. „Eu singur* am călcat în teasc şi nici un om dintre popoare nu era cu Mine; i-am călcat astfel în mânia Mea şi i-am zdrobit în urgia[1] Mea; aşa că sângele lor a ţâşnit pe veşmintele Mele şi Mi-am mânjit toate hainele Mele cu el.

*Plân. 1.15. Apoc. 14.19,20; 19.15.

4. Căci în inima Mea era o zi de răzbunare* şi venise anul celor răscumpăraţi ai Mei.

*Cap. 34.8; 61.2.

5. Mă uitam împrejur* şi nu era nimeni** să M-ajute; şi Mă îngrozeam, dar nu era cine să Mă sprijine; atunci braţul † Meu Mi-a fost de ajutor şi urgia[1] Mea M-a sprijinit!

*Cap. 41.28; 59.16. **Ioan 16.32. † Ps. 98.1. Cap. 59.16.

6. Am călcat astfel în picioare popoare în mânia Mea, le-am* îmbătat în urgia[1] Mea şi le-am vărsat sângele pe pământ.” *Apoc. 16.16.

Rugăciunea poporului

7. Voi vesti îndurările Domnului, faptele Lui minunate, după tot ce a făcut Domnul pentru noi! Voi spune marea Lui bunătate faţă de casa lui Israel, căci i-a făcut după îndurările şi bogăţia dragostei Lui.
8. El a zis: „Negreşit, ei sunt poporul Meu, nişte copii care nu vor fi necredincioşi!” Şi astfel, El S-a făcut[2] Mântuitorul lor.
9. În toate necazurile* lor n-au fost fără ajutor şi Îngerul** care este înaintea feţei Lui i-a salvat; El Însuşi i-a răscumpărat, în dragostea † şi în îndurarea Sa; şi necurmat i-a sprijinit †† şi i-a purtat în toate zilele din vechime.

*Judc. 10.16. Zah. 2.8. Fapt. 9.4. **Exod 14.19; 23.20,21; 33.14. Mal. 3.1. Fapt. 12.11. † Deut 7.7,8. †† Exod 19.4. Deut. 1.31; 32.11,12. Cap. 46.3,4.

10. Dar ei au fost neascultători* şi L-au întristat** pe Duhul Lui cel Sfânt; iar El li S-a făcut vrăjmaş † şi a luptat El Însuşi împotriva lor.

*Exod 15.24. Num. 14.11. Ps. 78.56; 95.9. **Ps. 78.40. Fapt. 7.51. Efes. 4.30. † Exod 23.21.

11. Atunci poporul Său şi-a adus aminte de zilele străvechi ale lui Moise şi a zis: „Unde este Acela care i-a scos din mare* cu păstorul turmei Sale? Unde este Acela care a pus** în mijlocul lor[3] Duhul Lui cel Sfânt,

*Exod 14.30; 32.11,12. Num. 14.13,14, etc. Ier. 2.6 **Num. 11.17,25. Neem. 9.20. Dan. 4.8. Hag. 2.5.

12. care povăţuia dreapta lui Moise cu braţul Său slăvit*[4], care despica** apele înaintea lor ca să-Şi facă un Nume veşnic,

*Exod 15.6. **Exod 14.21. Ios. 3.16

13. care i-a călăuzit* prin valuri, ca pe un cal în pustiu, fără ca ei să se poticnească?”

*Ps. 106.9

1.Ebr.: „Beula”; 2.Sau: odihnă;
3.Sau: mustul; 4.Lit.: mântuirea ta;

1.Lit: furia, iuţeala, aprinderea (peste tot în text); 2.Sau: a fost;
3.Lit.: în el (adică, în Moise); 4.Sau: măreţ;

14. Ca o fiară care se coboară în vale aşa i-a dus Duhul Domnului la odihnă. Aşa l-ai povăţuit Tu pe poporul Tău, ca* să-Ţi faci un Nume plin de slavă!

*2 Sam. 7.23.

15. Priveşte* din cer şi vezi, din locuinţa** Ta cea sfântă şi slăvită: unde este râvna şi puterea Ta? Fiorul inimii Tale † şi îndurările Tale nu se mai arată faţă de mine!?

*Deut. 26.15. Ps. 80.14. **Ps. 33.14. † Ier. 31.20. Osea 11.8.

16. Totuşi,* Tu eşti Tatăl nostru! Căci Avraam nu** ne cunoaşte şi Israel nu ştie cine suntem; dar Tu, Doamne, eşti Tatăl nostru, Tu, din veşnicie Te numeşti „Mântuitorul[1] nostru”.

*Deut. 32.6. 1 Cron. 29.10. Cap. 64.8. **Iov 14.21. Ecl. 9.5.

17. Pentru ce, Doamne, ne-ai lăsat* să rătăcim de la căile Tale şi ne-ai împietrit[2]** inima ca să nu ne temem de Tine? Întoarce-Te †, din dragoste pentru robii Tăi, pentru triburile moştenirii Tale!

*Ps. 119.10. **Cap. 6.10. Ioan 12.40. Rom. 9.18. † Num. 10.36. Ps. 90.13.

18. Poporul Tău cel* sfânt n-a stăpânit ţara decât puţină vreme; vrăjmaşii noştri** au călcat în picioare Locaşul Tău cel Sfânt.

*Deut. 7.6; 26.19. Cap. 62.12. Dan. 8.24. **Ps. 74.7.

19. Am ajuns ca un popor pe care niciodată nu l-ai cârmuit Tu şi peste care niciodată nu s-a chemat Numele Tău...

64 1. O! de ai despica* cerurile şi Te-ai coborî, s-ar topi munţii** înaintea Ta

*Ps. 144.5. **Judc. 5.5. Mica 1.4.

2. ca de un foc care aprinde vreascurile, ca de un foc care face apa să dea în clocot! Ţi-ar cunoaşte atunci vrăjmaşii Numele şi ar tremura neamurile înaintea Ta!

3. Când ai făcut* minuni la care nu ne aşteptam, Te-ai coborât şi munţii s-au zguduit înaintea Ta

*Exod 34.10. Judc. 5.4,5. Ps. 68.8. Hab. 3.3,6.

4. cum niciodată* nu s-a pomenit, nici nu s-a auzit vorbindu-se şi cum nici n-a văzut vreodată ochiul aşa ceva: anume, ca un alt Dumnezeu în afară de Tine să fi făcut asemenea lucruri pentru cei care-L aşteaptă.

*Ps. 31.19. 1 Cor. 2.9.

5. Tu ieşi înaintea celor ce împlinesc cu bucurie dreptatea*, celor ce umblă în căile Tale şi îşi aduc aminte** de Tine. Dar Te-ai mâniat, pentru că am † păcătuit: în căile Tale este însă trăinicie şi noi vom fi mântuiţi.

*Fapt. 10.35. **Cap. 26.8. † Mal. 3.6.

1.Sau: Răscumpărătorul;

2.Sau: ne-ai făcut inima nesimţitoare;

6. Toţi am ajuns ca nişte necuraţi şi toate faptele noastre bune* sunt ca o haină mânjită. Toţi suntem ofiliţi** ca o frunză şi nelegiuirile noastre ne iau ca vântul.

*Filp. 3.9. **Ps. 90.5,6.

7. Nu este nimeni* care să cheme Numele Tău sau care să se trezească şi să se alipească de Tine: de aceea ne-ai ascuns faţa Ta şi ne laşi să pierim din pricina nelegiuirilor noastre.

*Osea 7.7.

8. Dar*, Doamne, Tu eşti Tatăl nostru; noi suntem lutul şi Tu, olarul** care ne-ai întocmit: suntem cu toţii lucrarea † mâinilor Tale.

*Cap. 63.16. **Cap. 29.16; 45.9. Ier. 18.6. Rom. 9.20,21. † Efes. 2.10.

9. Nu Te mânia* prea mult, Doamne, şi nu-Ţi aduce aminte în veci de nelegiuire! Priveşte, dar, spre noi, căci toţi suntem** poporul Tău.

*Ps. 74.1,2; 79.8. **Ps. 79.13.

10. Cetăţile Tale cele sfinte sunt pustii; Sionul este pustiu, Ierusalimul*, o pustietate!

*Ps. 79.1.

11. Casa noastră* cea sfântă şi slăvită, în care părinţii noştri cântau laudele Tale, a ajuns pradă flăcărilor, şi tot ce aveam mai scump** a fost pustiit.

*2 Împ. 25.9. 2 Cron. 36.19. Ps. 74.7. **Ezec. 24.21,25.

12. După toate acestea, Te vei opri* Tu, Doamne? Vei tăcea** Tu oare şi ne vei întrista nespus de mult[1]?

*Cap. 42.14. **Ps. 83.1.

Răsplătirile Domnului

65 1. „Eram gata să răspund* celor ce nu întrebau de Mine, eram gata să fiu găsit de cei ce nu Mă căutau; am zis: „Iată-Mă, iată-Mă!” către un neam care nu a fost chemat** după Numele Meu.

*Rom. 9.24-26,30; 10.20. Efes. 2.12,13. **Cap. 63.19.

2. Mi-am întins mâinile* toată ziua spre un popor răzvrătit care umblă pe o cale rea, în voia gândurilor lui!

*Rom. 10.21.

3. Spre un popor care nu conteneşte să Mă* mânie pe faţă aducând jertfe** în grădini şi arzând tămâie pe cărămizile de pe acoperiş;

*Deut. 32.21. **Lev. 17.5. Cap. 1.29; 66.17.

4. care locuieşte* în morminte şi petrece noaptea în peşteri mâncând** carne de porc şi având în vase bucate necurate,

*Deut. 18.11. **Lev. 11.7. Cap. 66.17.

5. şi care totuşi* zice: „Dă-te înapoi, nu te apropia de mine, căci sunt sfânt!”... Asemenea lucruri sunt un fum în nările Mele, un foc care

1.Sau: peste măsură;

arde necotenit!

*Mat. 9.11. Luca 5.30; 18.11. Iuda 19.

6. Iată ce am hotărât* în Mine: Nici** gând să tac, ci † îi voi pedepsi; da, le voi răsplăti."

*Deut. 32.34. Mal. 3.16. **Ps. 50.3. † Ps. 79.12. Ier. 16.18. Ezec. 11.21.

7. „Pentru nelegiuirile voastre - zice Domnul - , şi pentru nelegiuirile* tuturor părinţilor voştri care au ars tămâie** pe munţi şi M-au batjocorit † pe înălţimi, le voi măsura în sân pentru faptele lor din trecut."

*Exod 20.5. **Ezec. 18.6. † Ezec. 20.27,28.

8. Aşa vorbeşte Domnul: „După cum, când se găseşte zeamă[1] într-un strugure, se zice: „Nu-l nimici, căci este o binecuvântare* în el!", tot aşa, şi Eu voi face la fel, din dragoste pentru slujitorii Mei, ca să nu nimicesc totul.

*Ioel 2.14.

9. Voi scoate o sămânţă din Iacov şi din Iuda, un moştenitor al munţilor Mei; aleşii Mei* vor stăpâni ţara şi slujitorii Mei vor locui în ea.

*Vers. 15,22. Mat. 24.22. Rom. 11.5,7.

10. Saronul* va sluji ca loc de păşune oilor şi valea Acor** va sluji ca loc de odihnă vitelor, pentru poporul Meu care Mă va căuta.

*Cap. 33.9; 35.2. **Ios. 7.24,26. Osea 2.15.

11. Dar pe voi care Îl părăsiţi pe Domnul, care uitaţi muntele Meu cel sfânt*, care puneţi o masă** „norocului"[2] şi umpleţi un pahar în cinstea „sorţii"[3],

*Vers. 25. Cap. 56.7; 57.13. **Ezec. 23.41. 1 Cor. 10.21.

12. vă voi rândui[4] sabiei şi toţi veţi pleca genunchiul ca să fiţi înjunghiaţi; căci Eu am chemat* şi n-aţi răspuns, am vorbit şi n-aţi ascultat, ci aţi făcut ce este rău în ochii Mei şi aţi ales ce nu-Mi place."

*2 Cron. 36.15,16. Prov. 1.24, etc. Cap. 66.4. Ier. 7.13. Zah. 7.7. Mat. 21.34-43.

13. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că robii[5] Mei vor mânca, iar voi veţi fi flămânzi; iată că robii Mei vor bea, iar vouă vă va fi sete; iată că robii Mei se vor bucura, şi voi vă veţi ruşina;

14. iată că robii Mei vor cânta de veselă ce le va fi inima, dar voi veţi striga de durerea pe care o veţi avea în suflet şi vă veţi boci* de mâhnit ce vă va fi duhul.

*Mat. 8.12. Luca 13.28.

15. Veţi lăsa numele vostru ca blestem* aleşilor** Mei, pentru că Domnul Dumnezeu te va omorî şi va da † robilor Săi un alt nume.

*Ier. 29.22. Zah. 8.13. **Vers. 9,22. † Cap. 62.2. Fapt. 11.26.

1.Sau: must; 2. Sau: Gad (planeta Jupiter); 3.Sau: Meni (planeta Venus); 4.Sau: vă voi număra; 5.Sau: slujitorii Mei (peste tot în text);

16. Aşa că, cine* se va binecuvânta în ţară se va binecuvânta în Dumnezeul adevărului şi cine va jura** în ţară va jura pe Dumnezeul adevărului; căci vechile suferinţe vor fi uitate, vor fi ascunse de ochii Mei.

*Ps. 72.17. Ier. 4.2. **Deut. 6.13. Ps. 63.11. Cap. 19.18; 45.23. Ţef. 1.5.

17. Căci iată, Eu fac ceruri noi* şi un pământ nou; aşa că nimeni nu-şi va mai aduce aminte de lucrurile trecute şi nimănui nu-i vor mai veni în minte.

*Cap. 51.16; 66.22. 2 Pet. 3.13. Apoc. 21.1.

18. Ci vă veţi bucura şi vă veţi veseli pe veci pentru cele ce voi face. Căci voi preface Ierusalimul în veselie şi pe poporul lui, în bucurie.

19. Eu Însumi Mă voi bucura* de Ierusalim şi Mă voi bucura de poporul Meu; nu se va mai auzi** în el de acum nici glasul plânsetelor, nici glasul ţipetelor.

*Cap. 62.5. **Cap. 35.10; 51.11. Apoc. 7.17; 21.4.

20. Nu vor mai fi în el nici copii cu zile puţine, nici bătrâni care să nu-şi împlinească zilele. Căci cine va muri la vârsta de o sută de ani va fi încă tânăr şi cel ce va muri în vârstă de o sută de ani* va fi blestemat ca păcătos.

*Ecl. 8.12.

21. Vor zidi* case şi le vor locui; vor sădii vii şi le vor mânca rodul.

*Lev. 26.16. Deut. 28.30. Cap. 62.8. Amos 9.14.

22. Nu vor zidi case, ca altul să locuiască în ele; nu vor sădi vii, pentru ca altul să le mănânce rodul; căci zilele poporului* Meu vor fi ca zilele copacilor şi aleşii** Mei se vor bucura de lucrul mâinilor lor.

*Ps. 92.12. **Vers. 9,15.

23. Nu vor munci degeaba şi nu vor avea* copii ca să-i vadă pierind, căci vor alcătui o sămânţă** binecuvântată de Domnul şi copiii lor vor fi împreună cu ei.

*Deut. 28.41. Osea 9.12. **Cap. 61.9.

24. Înainte* ca să Mă cheme, le voi răspunde; înainte ca să isprăvească vorba, îi voi asculta!

*Ps. 32.5. Dan. 9.21.

25. Lupul şi mielul* vor paşte împreună, leul va mânca paie ca boul şi şarpele se va hrăni** cu ţărână. Nici un rău, nici o vătămare nu se va face pe tot muntele Meu cel sfânt, zice Domnul."

*Cap. 11.6,7,9. **Gen. 3.14.

66 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Cerul* este scaunul Meu de domnie, şi pământul este aşternutul picioarelor Mele! Ce Casă aţi putea voi să-Mi zidiţi şi ce loc Mi-aţi putea voi da ca locuinţă?

*1 Împ. 8.27. 2 Cron. 6.18. Mat. 5.34,35. Fapt. 7.48,49; 17.
24.
2. Toate aceste lucruri doar mâna Mea le-a făcut şi toate şi-au primit astfel fiinţa - zice Domnul. Iată,* spre cine Îmi voi îndrepta privirile: spre cel ce suferă** şi are duhul mâhnit, spre cel ce se teme[1] † de Cuvântul Meu.

*Cap. 57.15; 61.1. **Ps. 34.18; 51.17. † Ezra 9.4; 10.3. Prov. 28.14. Vers. 5.

3. Cine înjunghie* un bou ca jertfă nu este mai bun decât cel ce ucide un om; cine jertfeşte un miel este ca cel ce ar rupe gâtul unui câine**; cine aduce un dar de mâncare este ca cel ce ar vărsa sânge de porc; cine arde tămâie este ca cel ce s-ar închina la idoli; toţi aceştia îşi aleg căile lor şi sufletul lor îşi găseşte plăcerea în urâciunile lor.

*Cap. 1.11. **Deut. 23.18.

4. De aceea şi Eu voi alege ce este spre nefericirea lor şi voi aduce peste ei lucrurile de care se tem, căci*, când am chemat Eu, n-au răspuns, şi, când am vorbit Eu, n-au ascultat, ci au făcut ce este rău înaintea Mea şi au ales ce nu-Mi place!”

*Prov. 1.24. Cap. 65.12. Ier. 7.13.

5. Ascultaţi cuvântul Domnului, voi care vă temeţi[1]* de cuvântul Lui: „Iată ce zic fraţii voştri care vă urăsc şi vă izgonesc din pricina Numelui Meu: „Să-Şi arate Domnul slava**, ca să vă vedem bucuria!” - Dar ei vor rămâne † de ruşine!”

*Vers. 2. **Cap. 5.19. † 2 Tes. 1.10. Tit 2.13.

6. Un glas răsunător iese din cetate! Un glas iese din Templu! Este glasul Domnului, care dă vrăjmaşilor Lui răsplata cuvenită!
7. „Înainte ca să simtă dureri, a născut şi înainte ca să-i vină suferinţele, a dat naştere unui fiu.
8. Cine a auzit vreodată aşa ceva? Cine a văzut vreodată aşa ceva? Se poate naşte oare o ţară într-o zi? Se naşte un neam, aşa, dintr-odată? Abia au apucat-o muncile şi fiica Sionului şi-a şi născut fiii!
9. Aş putea să deschid pântecele mamei şi să n-o las să nască? - zice Domnul. Eu, care fac să se nască, aş putea să împiedic oare naşterea? - zice Dumnezeul tău.
10. Bucuraţi-vă împreună cu Ierusalimul şi veseliţi-vă cu el, toţi cei ce-l iubiţi! Împărţiţi şi bucuria cu el, acum, toţi cei ce l-aţi plâns
11. ca să fiţi săturaţi bând laptele mângâierilor lui, ca să vă desfătaţi în totul de plinătatea slavei lui.”
12. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată*, voi îndrepta spre el pacea ca un râu şi slava popoarelor, ca un pârâu ieşit din matcă, şi veţi fi alăptaţi**, veţi fi purtaţi † în braţe şi dezmierdaţi pe genunchi.

*Cap. 48.18; 60.5. **Cap. 60.16. † Cap. 49.22; 60.4.

13. Cum mângâie pe cineva mama sa, aşa vă voi mângâia Eu; da, veţi fi mângâiaţi în Ierusalim!”
14. Şi când veţi vedea aceste lucruri, inima vi se va bucura şi* oasele voastre vor prinde putere ca iarba. Domnul Îşi va arăta astfel puterea faţă de robii[1] Săi, dar va face pe vrăjmaşii Lui să-I simtă mânia.

*Ezec. 37.1, etc.

15. Căci iată*, Domnul vine într-un foc şi carele Lui sunt ca un vârtej; Îşi preface mânia într-un jăratic şi ameninţările, în flăcări de foc.

*Cap. 9.5. 2 Tes. 1.8.

16. Căci cu foc Îşi aduce Domnul la îndeplinire judecăţile şi cu sabia* Lui pedepseşte pe oricine; şi cei ucişi de Domnul vor fi mulţi la număr.

*Cap. 27.1.

17. Cei ce se sfinţesc* şi se curăţă în grădini, mergând unul câte unul în mijlocul celor ce mănâncă şi carne de porc, şi şoareci, şi alte lucruri urâcioase, toţi aceia vor pieri împreună - zice Domnul.”

*Cap. 65.3,4.

18. „Eu pedepsesc faptele şi gândurile lor! Dar vine vremea când voi strânge toate popoarele şi toate limbile; ele vor veni şi vor vedea slava Mea.
19. Şi voi pune un semn* între ele şi voi trimite la Neamuri[2] pe cei ce vor scăpa din Israel, la Tarsis, la Pul şi la Lud, care trag cu arcul, la Tubal şi la Iavan[3], în insulele depărtate care n-au auzit vorbindu-se niciodată de Mine şi n-au văzut slava Mea; ei vor vesti** slava Mea printre popoare.

*Luca 2.34. **Mal. 1.11.

20. Vor aduce pe toţi fraţii voştri din mijlocul tuturor neamurilor, ca dar* Domnului, pe cai, în care şi pe tărgi, pe catâri şi pe dromaderi, la muntele Meu cel sfânt, la Ierusalim - zice Domnul -, cum îşi aduc copiii lui Israel darurile de mâncare într-un vas curat la Casa Domnului.”

*Rom. 15.16.

21. „Şi voi lua şi dintre ei pe unii ca preoţi şi leviţi* - zice Domnul.”

*Exod 19.6. Cap. 61.6. 1 Pet. 2.9. Apoc. 1.6.

1.Sau: tremură / tremuraţi la;

1.Sau: slujitorii; 2.Lit.(gr.): *ethnos/ethne*: neevrei,etnii,naţiuni,limbi -în tot N.T. este scris de traducător cu majusculă; 3.Sau: Grecia;

22. „Căci, după cum cerurile cele noi* şi pământul cel nou, pe care le voi face, vor dăinui înaintea Mea - zice Domnul -, aşa va dăinui şi sămânţa voastră şi numele vostru.

*Cap. 65.17. 2 Pet. 3.13. Apoc. 21.1.

23. În fiecare lună* nouă şi în fiecare Sabat, va veni** orice făptură să se închine înaintea Mea - zice Domnul.” *Zah. 14.16. **Ps. 65.2.

24. „Şi, când vor ieşi, vor vedea trupurile moarte* ale oamenilor care s-au răzvrătit împotriva Mea; căci viermele** lor nu va muri şi focul lor nu se va stinge; şi vor fi o pricină de groază pentru orice făptură.”

*Vers. 16. **Marc. 9.44,46,48.

IEREMIA

(Deuteronom 32.15-43. 2 Cronici 36.13, etc. Neemia 9.29-31. Plângeri 3.1.
Ţefania 3.1-4. Zaharia 7.11, etc. Fapte 9.16.)

1 1. Cuvintele lui Ieremia, fiul lui Hilchia, unul din preoţii din Anatot*, din ţara lui Beniamin.

*Ios. 21.18. 1 Cron. 6.60. Cap. 32.7-9.

2. Cuvântul Domnului i-a vorbit pe vremea lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda, în al treisprezecelea an al domniei lui,

3. şi pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, până la sfârşitul anului al unsprezecelea* al lui Zedechia, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, până** pe vremea când a fost dus Ierusalimul † în robie, în luna †† a cincea.

*Cap. 25.3. **Cap. 39.2. † Cap. 52.12,15. †† 2 Împ. 25.8.

4. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

5. „Mai înainte ca să te fi* întocmit în pântecele mamei tale, te** cunoşteam, şi mai înainte ca să fi ieşit tu din pântecele ei, Eu te pusesem deoparte † şi te făcusem profet al Neamurilor[1].”

*Isa. 49.1,5. **Exod 33.12,17. †Luca 1.15,41. Gal. 1.15,16.

6. Eu am răspuns: „Ah! Doamne Dumnezeule*, vezi că eu nu ştiu să vorbesc, căci sunt un copil.”

*Exod 4.10; 6.12,30. Isa. 6.5.

7. Dar Domnul mi-a zis: „Nu zice: „Sunt un copil”, căci te vei duce la toţi aceia la care te voi trimite şi vei spune tot* ce-ţi voi porunci.

*Num. 22.20,38. Mat. 28.20.

8. Nu te teme* de ei; căci Eu sunt cu tine** ca să te scap - zice Domnul.”

*Vers. 17. Ezec. 2.6; 3.9. **Exod 3.12. Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. Cap. 15.20. Fapt. 26.17. Evr. 13.6.

9. Apoi Domnul Şi-a întins* mâna şi mi-a atins gura. Şi Domnul mi-a zis: „Iată, pun cuvintele Mele** în gura ta.

*Isa. 6.7. **Isa. 51.16. Cap. 5.14.

10. Iată*, astăzi te pun peste Neamuri[1] şi peste împărăţii, ca să smulgi** şi să tai, să dărâmi şi să nimiceşti, să zideşti şi să sădeşti.”

*1 Împ. 19.17. **Cap. 18.7. 2 Cor. 10.4,5.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Ce vezi, Ieremia?” Eu am răspuns: „Văd un veghetor[1].”

12. Şi Domnul mi-a zis: „Bine ai văzut; căci Eu veghez asupra cuvântului Meu ca să-l împlinesc.”

13. Cuvântul Domnului mi-a vorbit a doua oară astfel: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „Văd un cazan* clocotind dinspre miazănoapte.”

*Ezec. 11.3,7; 24.3.

14. Şi Domnul mi-a zis: „De la miazănoapte* va izbucni nenorocirea peste toţi locuitorii ţării. *Cap. 4.6; 6.1.

15. Căci iată, voi chema* toate popoarele împărăţiilor de la miazănoapte, zice Domnul; ele vor veni şi îşi vor aşeza fiecare scaunul de domnie** la intrarea porţilor Ierusalimului, împotriva tuturor zidurilor lui de jur-împrejur şi împotriva tuturor cetăţilor lui Iuda.

*Cap. 5.15; 6.22; 10.22; 25.9. **Cap. 39.3; 43.10.

16. Îmi voi rosti judecăţile împotriva lor, din pricina întregii lor răutăţi, pentru că M-au părăsit* şi au adus tămâie altor dumnezei şi s-au închinat înaintea lucrărilor mâinilor lor.

*Deut. 28.20. Cap. 17.13.

17. Dar tu încinge-ţi coapsele*, ridică-te şi spune-le tot ce-ţi voi porunci. Nu tremura[2]** înaintea lor, ca nu cumva să te fac Eu să tremuri înaintea lor.

*1 Împ. 18.46. 2 Împ. 4.29; 9.1. Iov 38.3. Luca 12.35. 1 Pet. 1.13. **Exod 3.12. Vers. 8. Ezec. 2.6.

18. Iată, că în ziua aceasta te-am făcut o cetate întărită*, un stâlp de fier şi un zid de aramă împotriva întregii ţări, împotriva împăraţilor

1.Lit.(gr.): *ethnos/ethne*: neevrei,păgâni,naţiuni,etnii,limbi - în tot N. T. este scris de traducător cu majusculă;

1.Lit.: „toiag de migdal” - cuvânt din familia de cuvinte a lui „veghetor”;

2.Sau: nu te înspăimânta;

lui Iuda, împotriva căpeteniilor lui, împotriva preoţilor lui şi împotriva poporului ţării.

*Isa. 50.7. Cap. 6.27; 15.20.

19. Ei vor lupta împotriva ta, dar nu te vor birui; căci Eu* sunt cu tine ca să te scap, zice Domnul."

*Vers. 8.

Mustrarea poporului

2 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Du-te şi strigă la urechile cetăţii Ierusalimului: „Aşa vorbeşte Domnul: „Mi-aduc aminte încă de dragostea pe care o aveai când erai tânără*, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmai** în pustiu, într-un pământ nesemănat.

*Ezec. 16.8,22,60; 23.3,8,19. Osea 2.15. **Deut. 2.7.

3. Atunci Israel* era închinat Domnului, erau cele dintâi roade** ale Lui; toţi cei care mănâncă † din ele sunt vinovaţi şi nenorocirea va veni peste ei, zice Domnul."

*Exod 19.5,6. **Iac. 1.18. Apoc. 14.4. † Cap. 12.14; 50.7.

4. Ascultaţi cuvântul Domnului, casa lui Iacov şi voi, toate familiile casei lui Israel!
5. Aşa vorbeşte Domnul: „Ce nelegiuire* au găsit părinţii voştri în Mine, de s-au depărtat de Mine şi au mers după nimicuri** şi au ajuns ei înşişi de nimic?

*Isa. 5.4. Mica 6.3. **2 Împ. 17.15. Iona 2.8.

6. Ei n-au întrebat: „Unde este Domnul care ne-a scos* din ţara Egiptului, care ne-a povăţuit prin pustiu**, printr-un pământ uscat şi plin de gropi, printr-un pământ unde domneşte seceta şi umbra morţii, printr-un pământ pe unde nimeni nu trece şi unde nu locuieşte nici un om?"

*Isa. 63.9,11,13. Osea 13.4. **Deut. 8.15; 32.10.

7. V-am adus într-o ţară roditoare*, ca să-i mâncaţi roadele şi bunătăţile; dar voi aţi venit, Mi-aţi întinat** ţara şi Mi-aţi prefăcut moştenirea într-o urâciune.

*Num. 13.27; 14.7,8. Deut. 8.7-9. **Lev. 18.25,27,28. Num. 35.33,34. Ps. 78.58,59; 106.38. Cap. 3.1; 16.18.

8. Preoţii n-au întrebat: „Unde este Domnul?" Păzitorii Legii* nu M-au cunoscut, păstorii sufleteşti Mi-au fost necredincioşi, prorocii** au prorocit prin Baal şi au alergat după cei ce nu sunt de nici un † ajutor.

*Mal. 2.6,7. Rom. 2.20. **Cap. 23.13. † Vers. 11. Hab. 2.18.

9. De aceea, Mă voi certa* cu voi, zice Domnul, şi Mă voi certa cu copiii** copiilor voştri.

*Ezec. 20.35,36. Mica 6.2. **Exod 20.5. Lev. 20.5.

10. Treceţi în insulele Chitim şi priviţi! Trimiteţi la Chedar, uitaţi-vă bine şi vedeţi dacă s-a întâmplat acolo aşa ceva:
11. şi-a schimbat* vreodată un popor dumnezeii, măcar că ei nu sunt** dumnezei? Dar poporul Meu şi-a † schimbat Slava cu ceva †† care nu este de nici un ajutor!

*Mica 4.5. **Ps. 115.4. Isa. 37.19. Cap. 16.20. † Ps. 106.20. Rom. 1.23. †† Vers. 8.

12. Miraţi-vă* de aşa ceva, ceruri, înfioraţi-vă de spaimă şi groază, zice Domnul."

*Isa. 1.2. Cap. 6.19.

13. „Căci poporul Meu a săvârşit un îndoit păcat: M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii*, şi şi-au săpat puţuri, puţuri crăpate care nu ţin apă.

*Ps. 36.9. Cap. 17.13; 18.14. Ioan 4.14.

14. Este Israel un rob* cumpărat, sau fiu de rob născut în casă? Atunci pentru ce a ajuns de pradă?

*Exod 4.22.

15. Nişte pui* de lei mugesc şi strigă împotriva lui şi-i pustiesc ţara; cetăţile îi sunt arse şi fără locuitori.

*Isa. 1.7. Cap. 4.7.

16. Chiar şi cei din Nof şi Tahpanes* ţi-au zdrobit creştetul capului.

*Cap. 43.7-9.

17. Nu ţi-ai făcut* tu singur lucrul acesta pentru că ai părăsit pe Domnul Dumnezeul tău când te îndrepta** pe calea cea bună?

*Cap. 4.18. **Deut. 32.10.

18. Şi acum, ce cauţi să te duci* în Egipt să bei apa** Nilului? Ce cauţi să te duci în Asiria să bei apa râului (Eufrat)?

*Isa. 30.1,2. **Ios. 13.3.

19. Tu singur te pedepseşti cu răutatea* ta şi tu singur te loveşti cu necredincioşia ta; şi vei şti şi vei vedea ce rău şi amar este să părăseşti pe Domnul Dumnezeul tău şi să n-ai nici o frică de Mine, zice Domnul Dumnezeul oştirilor.

*Isa. 3.9. Osea 5.5.

20. Demult ţi-ai sfărâmat jugul, ţi-ai rupt legăturile şi ai* zis: „Nu mai vreau să slujesc ca un rob!" Căci pe orice deal** înalt şi sub orice copac verde te-ai întins ca o † desfrânată.

*Exod 19.8. Ios. 24.18. Judc. 10.16. 1 Sam. 12.10. **Deut. 12.2. Isa. 57.5,7. Cap. 3.6. † Exod 34.15,16.

21. Te sădisem ca o vie minunată* şi de cel mai bun soi[1]: cum te-ai schimbat şi te-ai prefăcut într-o coardă** de viţă sălbatică?

*Exod 15.17. Ps. 44.2; 80.8. Isa. 5.1, etc.; 60.21. Mat. 21.33. Marc. 12.1. Luca 20.9. **Deut. 32.32. Isa. 1.21; 5.4.

22. Chiar dacă te-ai spăla cu leşie[2]*, chiar dacă ai da cu mult săpun, nelegiuirea** ta tot ar

1.Lit: sământă adevărată;

2.Sau: silistră, sodă;

rămâne scrisă înaintea Mea, zice Domnul Dumnezeu.”

*Iov 9.30. **Deut. 32.34. Iov 14.17. Osea 13.12.

23. „Cum* poţi să zici: „Nu m-am spurcat şi nu m-am dus după baali”? Priveşte-ţi urma paşilor în vale** şi vezi ce ai făcut, dromader † iute care baţi drumurile şi le încrucişezi!

*Prov. 30.12. **Cap. 7.31. † Iov 39.5-8. Cap. 14.6.

24. Măgăriţă sălbatică deprinsă cu pustiul, care gâfâie în aprinderea patimii ei, cine o va împiedica să-şi facă pofta? Toţi cei ce o caută n-au nevoie să se ostenească: o găsesc în luna ei.

25. Nu te lăsa cu picioarele goale, nu-ţi usca gâtlejul de sete! Dar* tu zici: „Degeaba, nu! Căci iubesc dumnezeii** străini şi vreau să merg după ei.”

*Cap. 18.12. **Deut. 32.16. Cap. 3.13.

26. Cum rămâne uluit[1] un hoţ când este prins, aşa de uluiţi vor rămâne cei din casa lui Israel, ei, împăraţii lor, căpeteniile lor, preoţii lor şi prorocii lor.

27. Ei zic lemnului: „Tu eşti tatăl meu!” şi pietrei: „Tu mi-ai dat viaţa!” Căci ei Îmi întorc spatele şi nu se uită la Mine. Dar când sunt în nenorocire*, zic: „Ridică-Te şi scapă-ne!”

*Judc. 10.10. Ps. 78.34. Isa. 26.16.

28. Unde sunt* dumnezeii tăi pe care ţi i-ai făcut? Să se ridice ei, dacă pot să te scape** în vremea nenorocirii! Căci câte † cetăţi ai, atâţia dumnezei ai, Iuda!

*Deut. 32.37. Judc. 10.14. **Isa. 45.20. † Cap. 11.13.

29. Pentru ce vă* certaţi cu Mine? Toţi Mi-aţi fost necredincioşi, zice Domnul.

*Vers. 23,35.

30. Degeaba v-am lovit* copiii, n-au luat seama la mustrare; sabia voastră a mâncat** pe prorocii voştri ca un leu nimicitor.

*Isa. 1.5; 9.13. Cap. 5.3. **2 Cron. 36.16. Neem. 9.26. Mat. 23.29, etc. Fapt. 7.52. 1 Tes. 2.15.

31. O, generaţie rea de oameni, uitaţi-vă bine la cuvântul Domnului care zice: „Am fost Eu un pustiu* pentru Israel sau o ţară plină de întuneric beznă? Pentru ce zice atunci poporul Meu: „Suntem liberi[2]**, nu ne vom mai întoarce † la Tine”?

*Vers. 5. **Ps. 12.4. † Deut. 32.15.

32. Îşi uită fata podoabele sau mireasa brâul[3]? Dar poporul Meu M-a uitat* de zile fără număr.

*Ps. 106.21. Cap. 13.25. Osea 8.14.

33. Ce bine ştii să-ţi întocmeşti căile când este vorba să cauţi ce iubeşti! Chiar şi la nelegiuire te deprinzi.

1.Sau: se ruşinează; 2.Sau: domni, stăpâni; 3.Sau: găteala;

34. Până şi pe poalele hainei tale se află sângele sărmanilor* nevinovaţi pe care nu i-ai prins făcând o spargere; dar s-a găsit pe toate acestea.

*Ps. 106.38. Cap. 19.4.

35. Şi, cu toate acestea*, tu zici: „Da, sunt nevinovat! Să se întoarcă acum mânia Lui de la mine!” Iată**, Mă voi certa cu tine, pentru că † zici: „N-am păcătuit!”

*Vers. 23,29. **Vers. 9. † Prov. 28.13. 1 Ioan 1.8,10.

36. Pentru ce* atâta grabă ca să-ţi schimbi drumul? Din Egipt îţi va veni ruşinea**, cum † ţi-a venit şi din Asiria.

*Vers. 18. Cap. 31.22. Osea 5.13; 12.1. **Isa. 30.3. Cap. 37.7. † 2 Cron. 28.16,20,21.

37. Tot de acolo vei ieşi cu mâinile* pe cap; căci Domnul i-a lepădat pe aceia în care te încrezi şi nu vei izbuti cu ei.”

*2 Sam. 13.19.10.5

3 1. „El zice: „Când se desparte un bărbat de nevasta sa, pe care o părăseşte, şi ea ajunge nevasta altuia, se mai întoarce* bărbatul acesta la ea?” N-ar fi chiar şi ţara** aceea întinată? Şi tu ai curvit † cu mulţi ibovnici, totuşi întoarce-te †† iarăşi la Mine! - zice Domnul.”

*Deut. 24.4. **Cap. 2.7. † Cap. 2.20. Ezec. 16.26,28,29. †† Cap. 4.1. Zah. 1.3.

2. „Ridică-ţi ochii spre înălţimi* şi priveşte: unde nu te-ai culcat? Te ţineai** la drumuri ca arabul în pustiu şi ai întinat † ţara prin desfrânările tale şi cu răutatea ta!

*Deut. 12.2. Cap. 2.20. **Gen. 38.14. Prov. 23.28. Ezec. 16. 24,25. † Vers. 9. Cap. 2.7.

3. Măcar că ploile au fost oprite*, şi ploaia de primăvară a lipsit, totuşi tu ţi-ai păstrat fruntea de desfrânată** şi n-ai vrut să te ruşinezi!

*Lev. 26.19. Deut. 28.23,24. Cap. 9.12; 14.4. **Cap. 5.3; 6.15; 8.12. Ezec. 3.7. Ţef. 3.5.

4. Acum, nu-i aşa?, strigi la Mine: „Tată! Tu ai fost* prietenul[1] tinereţii** mele!?

*Prov. 2.17. **Cap. 2.2. Osea 2.15.

5. Îşi va ţine El mânia* pe veci? O va păstra El întotdeauna?” Iată, aşa ai vorbit şi totuşi, ai făcut lucruri rele cât ai putut!”

*Ps. 77.7, etc.; 103.9. Isa. 57.16. Vers. 12.

Îndemnuri la pocăinţă

6. Domnul mi-a zis, pe vremea împăratului Iosia: „Ai văzut ce a făcut necredincioasa* Israel? S-a dus** pe orice munte înalt şi sub orice copac verde şi a curvit acolo.

*Vers. 11,14. Cap. 7.24. **Cap. 2.20.

7. Eu ziceam că, după ce a făcut* toate aceste lucruri, se va întoarce la Mine. Dar nu s-a în-

1.Sau: călăuza, îndrumătorul;

tors. Şi sora** ei, vicleana Iuda, a fost martoră la aceasta.

*2 Împ. 17.13. **Ezec. 16.46; 23.2,4.

8. Şi cu toate că a* văzut că M-am despărţit** de necredincioasa Israel, din pricina tuturor preacurviilor[1] ei, şi i-am dat cartea ei de despărţire, totuşi sora sa, vicleana † Iuda, nu s-a temut, ci s-a dus să curvească la fel.

*Ezec. 23.9. **2 Împ. 17.6,18. † Ezec. 23.11, etc.

9. Şi astfel, prin desfrânarea ei strigătoare la cer, Israel a întinat* ţara, a preacurvit[1] cu piatra** şi lemnul.

*Vers. 2. Cap. 2.7. **Cap. 2.27.

10. Cu toate acestea vicleana Iuda, sora ei, nu s-a întors la Mine din toată inima* ei, ci cu prefăcătorie, zice Domnul."

*2 Cron. 34.33. Osea 7.14.

11. Domnul mi-a zis: „Necredincioasa Israel pare mai nevinovată[2] faţă de vicleana* Iuda.

*Ezec. 16.51; 23.11.

12. Du-te de strigă aceste cuvinte spre miazănoapte* şi zi: „Întoarce-te, necredincioasa Israel, zice Domnul. Nu voi arunca o privire întunecoasă împotriva voastră, căci sunt** milostiv, zice Domnul, şi nu ţin mânia pe veci.

*2 Împ. 17.6. **Ps. 86.15; 103.8,9. Vers. 5.

13. Recunoaşte-ţi* numai nelegiuirea, recunoaşte că ai fost necredincioasă Domnului Dumnezeului tău, că ai alergat** încoace şi încolo la dumnezei străini †, sub orice copac †† verde, şi că n-ai ascultat glasul Meu, zice Domnul.

*Lev. 26.40, etc. Deut. 30.1,2, etc. Prov. 28.13. **Vers. 2. Ezec. 16.15,24,25. † Cap. 2.25. †† Deut. 12.2.

14. Întoarceţi-vă, copii răzvrătiţi, zice Domnul; căci* Eu sunt Stăpânul vostru, Eu vă voi lua, pe unul** dintr-o cetate, pe doi dintr-o familie şi vă voi aduce înapoi în Sion.

*Cap. 31.32. Osea 2.19,20. **Rom. 11.5.

15. Vă voi da păstori* după inima Mea şi vă vor paşte** cu pricepere şi cu înţelepciune.

*Cap. 23.4. Ezec. 34.23. Efes. 4.11. **Fapt. 20.28.

16. Când vă veţi înmulţi şi veţi creşte în ţară, în zilele acelea, zice Domnul, nu se va mai vorbi de „Chivotul legământului Domnului" şi nu-i va mai veni nimănui* în gând, nu-şi vor mai aduce aminte de el, nu-i vor mai simţi lipsa şi nici nu vor mai face altul.

*Isa. 65.17.

17. În vremea aceea, Ierusalimul se va numi „Scaunul de domnie al Domnului"; toate popoarele se vor strânge la Ierusalim în* Numele Domnului şi nu vor mai urma pornirile inimii** lor rele.

1.Sau: adulter, a comis adulter (peste tot în text);

2.Sau: dreaptă;

*Isa. 60.9. **Cap. 11.8.

18. În zilele acelea, casa* lui Iuda va umbla cu casa lui Israel şi vor veni împreună din ţara de la miazănoapte** în ţara † pe care le-am dat-o în stăpânire părinţilor voştri.

*Isa. 11.13. Ezec. 37.16-22. Osea 1.11. **Vers. 12. Cap. 31.8. † Amos 9.15.

19. Eu ziceam: „Cum să te pun printre copiii Mei şi să-ţi dau o ţară plăcută*, o moştenire, podoabă între podoabele neamurilor?" Mă gândeam că Mă vei numi: „Tatăl meu**!" şi nu te vei mai abate de la Mine.

*Ps. 106.24. Ezec. 20.6. Dan. 8.9; 11.16,41,45. **Isa. 63.16.

20. Dar, cum este necredincioasă iubitului său o femeie, aşa Mi-aţi fost necredincioşi* voi, casa lui Israel, zice Domnul!

*Isa. 48.8. Cap. 5.11.

21. Un vuiet se aude pe înălţimi*: sunt plânsetele şi rugăminţile de iertare ale copiilor lui Israel; căci şi-au sucit calea şi L-au uitat pe Domnul Dumnezeul lor.

*Isa. 15.2.

22. „Întoarceţi-vă*, copii răzvrătiţi, şi vă voi ierta** abaterile..." „Iată-ne, venim la Tine, căci Tu eşti Domnul Dumnezeul nostru."

*Vers. 14. Osea 14.1. **Osea 6.1; 14.4.

23. „Într-adevăr*, zadarnic se aşteaptă mântuire de la dealuri şi de la mulţimea munţilor; într-adevăr, în** Domnul Dumnezeul nostru este mântuirea lui Israel.

*Ps. 121.1,2. **Ps. 3.8.

24. Ruşinea[1], dimpotrivă*, a mâncat rodul muncii părinţilor noştri, din tinereţea noastră, oile şi boii lor, fiii şi fiicele lor.

*Cap. 11.13. Osea 9.10.

25. Să ne culcăm în ruşinea noastră şi să ne învelim cu ocara noastră, căci am păcătuit* împotriva Domnului Dumnezeului nostru, noi şi părinţii noştri, din tinereţea noastră şi până în ziua de azi, şi n-am ascultat** glasul Domnului Dumnezeului nostru."

*Ezra 9.7. **Cap. 22.21.

4 1. „De te vei întoarce, Israele, dacă te vei întoarce* la Mine, zice Domnul, dacă vei scoate urâciunile tale dinaintea Mea, nu vei mai rătăci.

*Cap. 3.1,22. Ioel 2.12.

2. Dacă* vei jura: „Viu este Domnul!" cu adevăr**, cu neprihănire[2] şi cu judecată, atunci popoarele † se vor binecuvânta în El şi se vor lăuda †† cu El.

*Deut. 10.20. Isa. 45.23; 65.16. Cap. 5.2. **Isa. 48.1. Zah. 8.8. † Gen. 22.18. Ps. 72.17. Gal. 3.8. †† Isa. 45.25. 1 Cor. 1.31.

3. Căci aşa vorbeşte Domnul către oamenii

1.Lit.: idolul care aduce ruşine; 2.Sau: dreptate (peste tot în text);

din Iuda şi din Ierusalim: „Desţeleniţi-vă* un ogor nou şi nu semănaţi între** spini!

*Osea 10.12. **Mat. 13.7,22.

4. Tăiaţi-vă împrejur* pentru Domnul, tăiaţi-vă împrejur inimile, oamenii lui Iuda şi locuitori ai Ierusalimului, ca nu cumva să izbucnească mânia Mea ca un foc şi să se aprindă fără să se poată stinge, din pricina răutăţii faptelor voastre!

*Deut. 10.16; 30.6. Cap. 9.26. Rom. 2.28,29. Col. 2.11.

O năvălire străină

5. Daţi de ştire în Iuda, vestiţi la Ierusalim şi spuneţi: „Sunaţi din trâmbiţă în ţară! Strigaţi în gura mare şi ziceţi: „Strângeţi-vă* şi haideţi în cetăţile întărite!”

*Cap. 8.14.

6. Înălţaţi un steag spre Sion, fugiţi şi nu vă opriţi! Căci de la miazănoapte* aduc nenorocirea şi un mare prăpăd.

*Cap. 1.13-15; 6.1,22.

7. Leul se aruncă* din tufarul său, nimicitorul** neamurilor a pornit, şi-a părăsit locul ca să-ţi pustiască † ţara, să-ţi dărâme cetăţile şi nimeni să nu mai locuiască în ele.

*2 Împ. 24.1. Cap. 5.6. Dan. 7.4. **Cap. 25.9. † Isa. 1.7. Cap. 2.15.

8. De aceea, acoperiţi-vă* cu saci, plângeţi şi gemeţi; căci mânia aprinsă a Domnului nu se abate de la noi.

*Isa. 22.12. Cap. 6.26.

9. „În ziua aceea, zice Domnul, împăratul şi căpeteniile îşi vor pierde inima, preoţii vor rămâne încremeniţi şi profeţii, uimiţi.”

10. Eu am zis: „Ah! Doamne Dumnezeule! L-ai înşelat*, într-adevăr, pe poporul acesta şi Ierusalimul, când** ai zis: „Veţi avea pace!” şi totuşi sabia le ameninţă viaţa.”

*Ezec. 14.9. 2 Tes. 2.11. **Cap. 5.12; 14.13.

11. În vremea aceea se va zice poporului acestuia şi Ierusalimului: „Un vânt* arzător suflă din locurile înalte ale pustiului pe drumul fiicei poporului Meu, nu ca să vânture, nici ca să cureţe grâul.

*Cap. 51.1. Ezec. 11.17. Osea 13.15.

12. Ci un vânt năprasnic vine de acolo până la Mine! Acum le voi* rosti hotărârea!

*Cap. 1.16.

13. Iată, nimicitorul înaintează ca norii; carele lui* sunt ca un vârtej, caii** lui sunt mai uşori decât vulturii. Vai de noi căci suntem prăpădiţi!”

*Isa. 5.28. **Deut. 28.49. Plân. 4.19. Osea 8.1. Hab. 1.8.

14. Curăţeşte-ţi inima* de rău, Ierusalime, ca să fii salvat! Până când vei păstra gânduri nelegiuite în inima ta?

*Isa. 1.16. Iac. 4.8.

15. Căci un glas care porneşte de la Dan* şi vesteşte nenorocirea, o vesteşte de la muntele lui Efraim.

*Cap. 8.16.

16. „Spuneţi lucrul acesta neamurilor, faceţi-l cunoscut Ierusalimului: „Vin nişte străjeri dintr-o ţară* depărtată şi strigă împotriva cetăţilor lui Iuda.

*Cap. 5.15.

17. Ca paznicii unui ogor* ei înconjoară Ierusalimul, căci s-a răzvrătit împotriva Mea, zice Domnul.”

*2 Împ. 25.1,4.

18. „Acesta este rodul căilor şi faptelor tale*, este vina răutăţii tale, dacă este aşa de amar şi te pătrunde până la inimă.”

*Ps. 107.17. Isa. 50.1. Cap. 2.17,19.

19. „Măruntaiele* mele! Măruntaiele mele! Cum mă doare înăuntrul inimii mele! Îmi bate inima, nu pot să tac! Căci auzi, suflete, sunetul trâmbiţei şi strigătul de război.

*Isa. 15.5; 16.11; 21.3; 22.4. Cap. 9.1,10. Luca 19.42.

20. Se vesteşte dărâmare* peste dărâmare, căci toată ţara este pustiită; colibele** îmi sunt pustiite deodată şi corturile, într-o clipă!

*Ps. 42.7. Ezec. 7.26. **Cap. 10.20.

21. Până când voi vedea steagul fâlfâind şi voi auzi sunetul trâmbiţei?”

22. „Căci poporul Meu este nebun, nu Mă cunoaşte; sunt nişte copii fără minte şi lipsiţi de pricepere; sunt meşteri* să facă răul, dar nu ştiu să facă binele.”

*Rom. 16.19.

23. „Mă uit la pământ*, şi iată că este pustiu** şi gol; mă uit la ceruri şi lumina lor a pierit!

*Isa. 24.19. **Gen. 1.2.

24. Mă uit* la munţi şi iată, sunt zguduiţi; şi toate dealurile se clatină!

*Isa. 5.25. Ezec. 38.20.

25. Mă uit şi iată, că nu este nici un om; şi toate păsările cerurilor* au fugit!

*Ţef. 1.3.

26. Mă uit şi iată, Carmelul este un pustiu; şi toate cetăţile sale sunt nimicite înaintea Domnului şi înaintea mâniei Lui aprinse!”

27. „Căci aşa vorbeşte Domnul: „Toată ţara va fi pustiită; dar nu o voi nimici* de tot.

*Cap. 5.10,18; 30.11; 46.28.

28. Din pricina aceasta, ţara* este în jale, şi cerurile** sus sunt întunecate; căci Eu am zis, am hotărât lucrul acesta şi nu-Mi va părea rău † de el, nici nu Mă voi întoarce.”

*Osea 4.3. **Isa. 5.30; 50.3. † Num. 23.19. Cap. 7.16.

29. „La vuietul călăreţilor şi arcaşilor, toate cetăţile fug; se ascund în păduri şi se suie pe stânci; toate cetăţile sunt părăsite, nu mai au locuitori.
30. Şi tu, pustiito, ce vei face? Te vei îmbrăca în cârmâz, te vei împodobi cu podoabe de aur, îţi vei mări* ochii cu vopsea; dar degeaba te vei înfrumuseţa: ibovnicii tăi** te dispreţuiesc şi vor să-ţi ia viaţa.

*2 Împ. 9.30. Ezec. 23.40. **Cap. 22.20,22. Plân. 1.2,19.

31. Căci Eu aud nişte ţipete ca ale unei femei în chinurile naşterii, ţipete de durere ca la cea dintâi naştere a ei. Este glasul fiicei Sionului care suspină şi întinde* mâinile zicând: „Nenorocita de mine! Mor din pricina ucigaşilor!”

*Isa. 1.15. Plân. 1.17.

5 1. „Cutreieraţi uliţele Ierusalimului, uitaţi-vă, întrebaţi şi căutaţi* în pieţe, dacă se găseşte un om, dacă** este vreunul care să înfăptuiască ce este drept, care să se ţină de adevăr şi voi ierta † Ierusalimul.

*Ezec. 22.30. **Gen. 18.23, etc. Ps. 12.1. † Gen. 18.26.

2. Chiar când* zic: „Viu** este Domnul!”, ei jură † strâmb.”

*Tit 1.16. **Cap. 4.2. † Cap. 7.9.

3. „Doamne, nu văd ochii Tăi* adevărul? Tu îi loveşti** şi ei nu simt nimic; îi nimiceşti şi nu vor să ia învăţătură; iau o înfăţişare mai tare decât stânca, nu vor † să se întoarcă la Tine.”

*2 Cron. 16.9. **Isa. 1.5; 9.13. Cap. 2.30. † Cap. 7.28. Ţef. 3.2.

4. „Eu ziceam: „Numai cei mici sunt aşa; ei lucrează fără minte, pentru că nu cunosc* calea Domnului, Legea Dumnezeului lor!

*Cap. 8.7.

5. Mă voi duce deci la cei mari şi le voi vorbi; căci ei* cunosc calea Domnului, Legea Dumnezeului lor!” Dar toţi au sfărâmat** jugul şi au rupt legăturile.

*Mica 3.1. **Ps. 2.3.

6. De aceea îi omoară leul* din pădure şi-i nimiceşte lupul** din pustiu. Stă la pândă pardosul † înaintea cetăţilor lor: toţi cei ce vor ieşi din ele vor fi sfâşiaţi; căci fărădelegile lor sunt multe, abaterile lor s-au înmulţit!”

*Cap. 4.7. **Ps. 104.20. Hab. 1.8. Ţef. 3.3. † Osea 13.7.

7. „Cum să te iert? - zice Domnul. Copiii tăi M-au părăsit şi jură* pe dumnezei care** n-au fiinţă. Şi, după ce le-am primit † jurămintele, se dedau la adulter şi aleargă în cete la casele desfrânatelor!

*Ios. 23.7. Ţef. 1.5. **Deut. 32.21. Gal. 4.8. † Deut. 32.15.

8. Ca nişte cai* bine hrăniţi, care aleargă încoace şi încolo, fiecare nechează** după nevasta aproapelui său.

*Ezec. 22.11. **Cap. 13.27.

9. „Să* nu pedepsesc Eu aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu** pe un asemenea popor?”

*Vers. 29. Cap. 9.9. **Cap. 44.22.

10. „Suiţi-vă* pe zidurile ei şi dărâmaţi, dar** nu nimiciţi de tot! Luaţi-i butucii aceştia, căci nu sunt ai Domnului!

*Cap. 39.8. **Vers. 18. Cap. 4.27.

11. Căci casa* lui Israel şi casa lui Iuda Mi-au fost necredincioase, zice Domnul.”

*Cap. 3.20.

12. „Ei tăgăduiesc* pe Domnul şi zic: „Nu** este El! Şi nu † va veni nenorocirea peste noi; nu vom vedea nici sabia, nici foametea.”

*2 Cron. 36.16. Cap. 4.10. **Isa. 28.15. † Cap. 14.13.

13. Prorocii se vor face vânt şi nu Dumnezeu vorbeşte în ei. Aşa li se va face şi lor!”
14. „De aceea aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor: „Pentru că aţi zis lucrul acesta, iată*, cuvântul Meu îl fac foc în gura ta şi poporul acesta lemne, ca să-i ardă focul acesta.

*Cap. 1.9.

15. Iată, aduc de departe un popor împotriva voastră, casă a lui Israel - zice Domnul -, un popor* tare, un neam** străvechi, un neam a cărui limbă n-o cunoşti şi ale cărui vorbe nu le pricepi.

*Deut. 28.49. Isa. 5.26. Cap. 1.15; 6.22. **Isa. 39.3. Cap. 4.16.

16. Tolba lui cu săgeţi este ca un mormânt deschis; toţi sunt nişte viteji.
17. El îţi va mânca secerişul* şi pâinea, îţi va mânca fiii şi fiicele, îţi va mânca oile şi boii, îţi va mânca via şi smochinul; şi îţi va trece prin sabie cetăţile întărite în care te încredeai.

*Lev. 26.16. Deut. 28.31,33.

18. Dar şi în zilele acelea - zice Domnul -, nu vă voi nimici* de tot.

*Cap. 4.27.

19. Dacă veţi întreba atunci: „Pentru ce* ne-a făcut toate acestea Domnul Dumnezeul nostru?” Aşa le vei răspunde: „După cum voi M-aţi părăsit** şi aţi slujit unor dumnezei străini în ţara voastră, tot aşa acum veţi sluji † unor străini într-o ţară care nu este a voastră!”

*Deut. 29.24, etc. 1 Împ. 9.8,9. Cap. 23.22; 16.10. **Cap. 2.13. † Deut. 28.48.

20. „Spuneţi lucrul acesta casei lui Iacov, vestiţi-l în Iuda şi ziceţi:
21. „Ascultaţi lucrul acesta, popor* fără minte

şi fără inimă, care are ochi şi nu vede, urechi, şi n-aude!

*Isa. 6.9. Ezec. 12.2. Mat. 13.14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

22. „Nu vreţi să vă temeţi* de Mine, zice Domnul, nu vreţi să tremuraţi înaintea Mea?” Eu am pus mării** ca hotar nisipul, hotar veşnic pe care nu trebuie să-l treacă. Şi chiar dacă valurile ei se înfurie, totuşi sunt neputincioase; urlă, dar nu-l trec.

*Apoc. 15.4. **Iov 26.10; 38.10,11. Ps. 104.9. Prov. 8.29.

23. Poporul acesta însă are o inimă dârză şi răzvrătită; se răscoală şi pleacă,

24. şi nu zic în inima lor: „Să ne temem de Domnul Dumnezeul nostru care dă ploaie* la vreme, ploaie timpurie** şi târzie şi ne păstrează † săptămânile hotărâte pentru seceriş.”

*Ps. 147.8. Cap. 14.22. Mat. 5.45. Fapt. 14.17. **Deut. 11.14. Ioel 2.23. † Gen. 8.22.

25. Din pricina nelegiuirilor voastre* n-au loc aceste lucruri, păcatele voastre vă lipsesc de aceste bunătăţi.

*Cap. 3.3.

26. Căci în poporul Meu sunt oameni răi; ei pândesc* ca păsărarul care întinde laţuri, întind curse şi prind oameni.

*Prov. 1.11,17,18. Hab. 1.15.

27. Cum se umple o colivie de păsări, aşa se umplu casele lor prin vicleşug; aşa ajung ei puternici şi bogaţi.

28. Se îngraşă*, lucesc de grăsime; întrec orice măsură în rău, nu apără pricina**, pricina orfanului, ca să le meargă bine †, nu fac dreptate celor lipsiţi.

*Deut. 32.15. **Isa. 1.23. Zah. 7.10. †Iov 12.6. Ps. 73.12. Cap. 12.1.

29. Să nu pedepsesc* Eu aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu pe un asemenea popor?

*Vers. 9. Mal. 3.5.

30. Grozave lucruri, urâcioase* lucruri se fac în ţară. *Cap. 23.14. Osea 6.10.

31. Prorocii prorocesc neadevăruri*, preoţii stăpânesc cu ajutorul lor şi poporului Meu îi plac** aceste lucruri. Dar ce veţi face la urmă?” *Cap. 14.14; 23.25,26. Ezec. 13.6. **Mica 2.11.

6 1. „Fugiţi, copii ai lui Beniamin, fugiţi din mijlocul Ierusalimului, sunaţi din trâmbiţă la Tecoa, ridicaţi un semn la Bet-Hacherem*! Căci de la miazănoapte se vede venind o nenorocire** şi un mare prăpăd.

*Neem. 3.14. **Cap. 1.14; 4.6.

2. Pe frumoasa şi subţirica[1] fiică a Sionului o nimicesc!

1.Sau: gingaşa;

3. La ea vin păstorii cu turmele lor, îşi întind corturile* în jurul ei şi îşi pasc fiecare partea lui.”

*2 Împ. 25.1,4. Cap. 4.17.

4. „Pregătiţi-vă* s-o bateţi! Haideţi! Să ne suim ziua-n amiaza** mare!”... Vai de noi, căci ziua scade şi umbrele de seară se lungesc.

*Cap. 51.27. Ioel 3.9. **Cap. 15.8.

5. Haideţi să ne suim noaptea şi să-i dărâmăm casele împărăteşti!”

6. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Tăiaţi copaci şi ridicaţi întărituri împotriva Ierusalimului! Aceasta este cetatea care trebuie pedepsită; căci în mijlocul ei este numai apăsare.

7. Cum ţâşnesc apele dintr-o fântână*, aşa ţâşneşte răutatea ei din ea; nu se aude în ea decât violenţă** şi prăpăd; durerea şi rănile Îmi izbesc fără încetare privirile.

*Isa. 57.20. **Ps. 55.9-11. Cap. 20.8. Ezec. 7.11,23.

8. Ia învăţătură, Ierusalime, ca nu cumva să Mă îndepărtez* de tine şi să fac din tine un pustiu, o ţară nelocuită!”

*Ezec. 23.18. Osea 9.12.

9. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Vor culege rămăşiţele lui Israel cum se culeg ciorchinii rămaşi dintr-o vie. Puneţi din nou mâna pe ea ca şi culegătorul pe mlădiţe.”

10. Cui să vorbesc şi pe cine să iau martor ca să m-asculte? Urechea lor* este netăiată împrejur şi nu sunt în stare să ia aminte. Iată**, cuvântul Domnului este o ocară pentru ei şi nu le place de el.

*Exod 6.12. Cap. 7.26. Fapt. 7.51. **Cap. 20.8.

11. Eu sunt aşa de plin* de mânia Domnului, că n-o pot opri.” „Toarn-o peste** copilul de pe stradă şi peste adunările tinerilor. Căci şi bărbatul şi nevasta vor fi prinşi, şi bătrânul şi cel încărcat de zile.

*Cap. 20.9. **Cap. 9.21.

12. Casele* lor vor trece în stăpânirea altora, ogoarele şi nevestele lor de asemenea, când Îmi voi întinde mâna asupra locuitorilor ţării, zice Domnul.”

*Deut. 28.30. Cap. 8.10.

13. „Căci de la cel mai mic până la cel mai mare, toţi sunt lacomi de* câştig; de la proroc până la preot, toţi înşală.

*Isa. 56.11. Cap. 8.10; 14.18; 23.11. Mica 3.5,11.

14. Au legat în chip uşuratic* rana fiicei poporului Meu, zicând**: „Pace! Pace!” Şi totuşi nu este pace!

*Cap. 8.11. Ezec. 13.10. **Cap. 4.10; 14.13; 23.17.

15. Sunt daţi de ruşine*, căci săvârşesc urâciuni; şi totuşi nu roşesc şi nu ştiu de ruşine.

De aceea vor cădea împreună cu cei ce cad, vor fi răsturnaţi, când îi voi pedepsi, zice Domnul.”

*Cap. 3.3; 8.12.

16. Aşa vorbeşte Domnul: „Staţi în drumuri, uitaţi-vă şi întrebaţi care sunt cărările cele vechi*, care este calea cea bună: umblaţi pe ea şi veţi găsi** odihnă pentru sufletele voastre!” Dar ei răspund: „Nu vrem să umblăm pe ele!”

*Isa. 8.20. Cap. 18.15. Mal. 4.4. Luca 16.29. **Mat. 11.29.

17. Am pus nişte străjeri peste voi: „Fiţi cu luare aminte la sunetul trâmbiţei!” Dar ei răspund: „Nu vrem să fim cu luare aminte*!”

*Isa. 21.11; 58.1. Cap. 25.4. Ezec. 3.17. Hab. 2.1.

18. „De aceea, ascultaţi, neamuri, şi luaţi seama la ce li se va întâmpla, adunare a popoarelor!
19. Ascultă* şi tu, pământule! Iată, voi aduce peste poporul acesta o nenorocire care va fi rodul** gândurilor lui; căci n-au luat aminte la cuvintele Mele şi au nesocotit Legea Mea.

*Isa. 1.2. **Prov. 1.31.

20. Ce nevoie am* Eu de tămâia care vine din Seba**, de trestia mirositoare dintr-o ţară depărtată? Arderile † voastre de tot nu-Mi plac, şi jertfele voastre nu-Mi sunt plăcute.”

*Ps. 40.6; 50.7-9. Isa. 1.11; 66.3. Amos 5.21. Mica 6.6, etc. **Isa. 60.6. † Cap. 7.21.

21. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Iată, voi pune înaintea poporului acestuia nişte pietre de poticnire, de care se vor lovi împreună părinţi şi fii, vecini şi prieteni, şi vor pieri.”
22. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată că vine un popor din ţara de la miazănoapte*, un neam mare se ridică de la marginile pământului.

*Cap. 1.15; 5.15; 10.22; 50.41-43.

23. Ei poartă arc şi suliţă; sunt cumpliţi şi fără milă; glasul lor urlă ca* marea; sunt călare pe cai şi gata de luptă ca un om pregătit de război împotriva ta, fiica Sionului!”

*Isa. 5.30.

24. „La vuietul apropierii lor, mâinile ni se slăbesc, ne apucă groaza* ca durerea unei femei care naşte.”

*Cap. 4.31; 13.21; 49.24; 50.43.

25. „Nu ieşiţi în ogoare şi nu mergeţi pe drumuri! Căci acolo este sabia vrăjmaşului, răspândind spaima de jur-împrejur!
26. Fiica poporului meu, acoperă-te cu un sac* şi tăvăleşte-te** în cenuşă, jeleşte-te † ca după singurul tău fiu, varsă lacrimi, lacrimi amare! Căci pe neaşteptate vine pustiitorul peste noi.”

*Cap. 4.8. **Cap. 25.34. Mica 1.10. † Zah. 12.10.

27. „Te pusesem de pază* peste poporul Meu ca un turn, ca să le cunoşti şi să le cercetezi calea.

*Cap. 1.18; 15.20.

28. Toţi sunt nişte* răzvrătiţi, nişte bârfitori**, aramă † şi fier, toţi sunt nişte stricaţi.

*Cap. 5.23. **Cap. 9.4. † Ezec. 22.18.

29. Foalele ard, plumbul este topit de foc; degeaba curăţă, căci zgura nu se dezlipeşte de cei răi.
30. De aceea, se vor numi argint* lepădat, căci Domnul i-a lepădat.” *Isa. 1.22.

Mustrări şi ameninţări

7 1. Iată cuvântul vorbit lui Ieremia din partea* Domnului: *Cap. 26.2.
2. „Şezi la poarta Casei Domnului, vesteşte acolo cuvântul acesta şi spune: „Ascultaţi cuvântul Domnului, toţi bărbaţii lui Iuda care intraţi pe aceste porţi ca să vă închinaţi înaintea Domnului!
3. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Îndreptaţi-vă căile* şi faptele şi vă voi lăsa să locuiţi în locul acesta.

*Cap. 18.11; 26.13.

4. Nu vă hrăniţi* cu nădejdi înşelătoare zicând: „Acesta este Templul Domnului, Templul Domnului, Templul Domnului!”

*Mica 3.11.

5. Căci numai dacă vă veţi îndrepta căile şi faptele, dacă veţi înfăptui dreptatea* unii faţă de alţii, *Cap. 22.3.
6. dacă nu veţi asupri pe străin, pe orfan şi pe văduvă, dacă nu veţi vărsa sânge nevinovat în locul acesta şi dacă nu veţi merge* după alţi dumnezei, spre nenorocirea voastră,

*Deut. 6.14,15; 8.19; 11.28. Cap. 13.10.

7. numai aşa* vă voi lăsa să locuiţi în locul acesta, în ţara** pe care am dat-o părinţilor voştri, din veşnicie şi pentru veşnicie.

*Deut. 4.40. **Cap. 3.18.

8. Dar iată că voi vă hrăniţi* cu nădejdi înşelătoare** care nu slujesc la nimic.

*Vers. 4. **Cap. 5.31; 14.13,14.

9. Cum? Furaţi*, ucideţi, comiteţi adulter, juraţi strâmb, aduceţi tămâie lui Baal, mergeţi după alţi dumnezei** pe care nu-i cunoaşteţi!?...

*1 Împ. 18.21. Osea 4.1,2. Ţef. 1.5. **Exod 20.3. Vers. 6.

10. Şi apoi veniţi* să vă înfăţişaţi înaintea Mea, în Casa aceasta peste care este chemat Numele Meu** şi ziceţi: „Suntem izbăviţi!”... ca iarăşi să faceţi toate aceste urâciuni!?

*Ezec. 23.39. **Vers. 11,14,30. Cap. 32.34; 34.15.

11. Este Casa aceasta* peste care este chemat

Numele Meu o peşteră** de tâlhari înaintea voastră? Eu Însumi văd lucrul acesta, zice Domnul!

*Isa. 56.7. **Mat. 21.13. Marc. 11.12. Luca 19.46.

12. Duceţi-vă, dar, la locul* care-Mi fusese închinat la Silo, unde** pusesem să locuiască odinioară Numele Meu şi vedeţi ce i-am făcut † din pricina răutăţii poporului Meu, Israel!

*Ios. 18.1. Judc. 18.31. **Deut. 12.11. † 1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 26.6.

13. Şi acum, fiindcă aţi făcut toate aceste fapte, zice Domnul, fiindcă v-am vorbit dis-de-dimineaţă* şi n-aţi ascultat, fiindcă v-am chemat** şi n-aţi răspuns,

*2 Cron. 36.15. Vers. 25. Cap. 11.7. **Prov. 1.24. Isa. 65.12; 66.4.

14. voi face Casei peste care este chemat Numele Meu, în care vă puneţi încrederea, şi locului pe care vi l-am dat vouă şi părinţilor voştri, le voi face întocmai cum am făcut lui Silo*.

*1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 26.6.

15. Şi vă voi lepăda de la faţa Mea cum* am lepădat pe toţi fraţii voştri, pe toată sămânţa** lui Efraim!

*2 Împ. 17.23. **Ps. 78.67,68.

16. Tu însă nu mijloci* pentru poporul acesta, nu înălţa nici cereri, nici rugăciuni pentru ei şi nu stărui pe lângă Mine; căci** nu te voi asculta!

*Exod 32.10. Cap. 11.14; 14.11. **Cap. 15.1.

17. Nu vezi ce fac ei în cetăţile lui Iuda şi pe uliţele Ierusalimului?
18. Copiii* strâng lemne, părinţii aprind focul şi femeile frământă aluatul ca să pregătească turte împărătesei cerului şi să toarne jertfe de băutură altor dumnezei** ca să Mă mânie.

*Cap. 44.17,19. **Cap. 19.13.

19. Pe Mine Mă mânie ei* oare, zice Domnul; nu pe ei înşişi, spre ruşinea lor?"

*Deut. 32.16,21.

20. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, mânia şi urgia Mea se vor vărsa peste locul acesta, peste oameni şi animale, peste copacii de pe câmp şi peste roadele pământului; şi va arde şi nu se va stinge."
21. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Adăugaţi* arderile voastre de tot la jertfele voastre şi mâncaţi-le carnea!

*Isa. 1.11. Cap. 6.20. Amos 5.21. Osea 8.13.

22. Căci n-am vorbit* nimic cu părinţii voştri şi nu le-am dat nici o poruncă cu privire la arderi de tot şi jertfe, în ziua când i-am scos din ţara Egiptului.

*1 Sam. 15.22. Ps. 51.16,17. Osea 6.6.

23. Ci, iată porunca pe care le-am dat-o: „Ascultaţi glasul* Meu şi Eu voi fi** Dumnezeul vostru, iar voi veţi fi poporul Meu; umblaţi pe toate căile pe care vi le-am poruncit, ca să fiţi fericiţi."

*Exod 15.26. Deut. 6.3. Cap. 11.4,7. **Exod 19.5. Lev. 26.12.

24. Dar* ei n-au ascultat şi n-au luat aminte, ci au urmat** sfaturile şi pornirile inimii lor rele, au dat înapoi † şi n-au mers înainte.

*Ps. 81.11. Cap. 11.8. **Deut. 29.19. Ps. 81.12. † Cap. 2.27; 32.33. Osea 4.16.

25. Din ziua când au ieşit părinţii voştri din Egipt până în ziua de azi, v-am trimis* pe toţi slujitorii Mei, prorocii, i-am trimis în fiecare zi de** dimineaţă.

*2 Cron. 36.15. Cap. 25.4; 29.19. **Vers. 13.

26. Dar ei nu M-au ascultat*, n-au luat aminte; şi-au înţepenit** gâtul şi au făcut † mai rău decât părinţii lor.

*Vers. 24. Cap. 11.8; 17.23; 25.3,4. **Neem. 9.17,29. Cap. 19.15. † Cap. 16.12.

27. Şi chiar dacă le vei spune* toate aceste lucruri, tot nu te vor asculta; şi dacă vei striga la ei, nu-ţi vor răspunde.

*Ezec. 2.7.

28. De aceea spune-le: „Acesta este poporul care n-ascultă glasul Domnului Dumnezeului său şi care nu* vrea să ia învăţătură; s-a dus adevărul**, a fugit din gura lor."

*Cap. 5.3; 32.33. **Cap. 9.3.

29. Acum, tunde-ţi* părul, Ierusalime, şi aruncă-l departe; suie-te pe înălţimi şi fă o cântare de jale! Căci Domnul a lepădat şi a îndepărtat generaţia care I-a aţâţat mânia.

*Iov 1.20. Isa. 15.2. Cap. 16.6; 48.37. Mica 1.16.

30. Căci copiii lui Iuda au făcut ce este rău înaintea Mea, zice Domnul; şi-au aşezat urâciunile* lor în Casa peste care este chemat Numele Meu ca s-o profaneze.

*2 Împ. 21.4,7. 2 Cron. 33.4,5,7. Cap. 23.11; 32.34. Ezec. 7.20; 8.5,6, etc. Dan. 9.27.

31. Au zidit şi locuri înalte la Tofet*, în Valea Ben-Hinom, ca să-şi ardă** în foc pe fiii şi fiicele lor: lucru pe care Eu nu-l poruncisem † şi nici nu-Mi trecuse prin minte.

*2 Împ. 23.10. Cap. 19.5; 32.35. **Ps. 106.38. † Deut. 17.3.

32. „De aceea iată*, vin zile, zice Domnul, când nu se va mai zice Tofet şi Valea Ben-Hinom, ci se va zice Valea Măcelului şi se vor îngropa** morţii la Tofet din lipsă de loc.

*Cap. 19.6. **2 Împ. 23.10. Cap. 19.11. Ezec. 6.5.

33. Trupurile moarte* ale acestui popor vor fi hrana păsărilor cerului şi a fiarelor pământu-

lui; şi nimeni nu le va speria.

*Deut. 28.26. Ps. 79.2. Cap. 12.9; 16.4; 34.20.

34. Voi face astfel să înceteze* în cetăţile lui Iuda şi pe uliţele Ierusalimului strigătele de bucurie şi strigătele de veselie, cântecele mirelui şi cântecele miresei, căci ţara** va ajunge un pustiu!"

*Isa. 24.7,8. Cap. 16.9; 25.10; 33.11. Ezec. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23. **Lev. 26.23. Isa. 1.7; 3.26.

8 1. „În vremea aceea, zice Domnul, se vor scoate din mormintele lor oasele împăraţilor lui Iuda, oasele căpeteniilor lui, oasele preoţilor, oasele prorocilor şi oasele locuitorilor Ierusalimului.

2. Le vor întinde în faţa soarelui, în faţa lunii şi în faţa întregii oştiri a cerurilor, pe care le-au iubit ei, cărora le-au slujit*, pe care le-au urmat, pe care le-au căutat şi înaintea cărora s-au închinat. Nu le vor mai strânge**, nici nu le vor mai îngropa şi se vor face gunoi † pe pământ.

*2 Împ. 23.5. Ezec. 8.16. **Cap. 22.19. † 2 Împ. 9.36. Ps. 83.10. Cap. 9.22; 16.4.

3. Toţi cei ce vor rămâne din acest neam rău vor dori mai degrabă moartea* decât viaţa, în toate locurile unde îi voi izgoni, zice Domnul oştirilor."

*Iov 3.21,22; 7.15,16. Apoc. 9.6.

4. „Spune-le: Aşa vorbeşte Domnul: „Cine cade şi nu se mai scoală?" „Sau cine se abate fără să se întoarcă iarăşi?"

5. „Pentru ce, dar, poporul acesta al Ierusalimului se lasă dus într-o continuă rătăcire*, stăruie în înşelătorie** şi nu vor să se întoarcă † la Dumnezeu?"

*Cap. 7.24. **Cap. 9.6. † Cap. 5.3.

6. „Căci Eu* sunt cu luare aminte şi aud că ei nu vorbesc cum ar trebui; nici unul nu se căieşte de răutatea lui şi nu zice: „Ce am făcut?" Ci toţi îşi încep din nou alergarea ca un cal care se aruncă în luptă.

*2 Pet. 3.9.

7. Chiar şi cocostârcul* îşi cunoaşte vremea pe ceruri; turturica**, rândunica şi cocorul îşi păzesc vremea venirii lor; dar poporul Meu † nu cunoaşte judecata Domnului!"

*Isa. 1.3. **Cânt. 2.12. † Cap. 5.4,5.

8. Cum puteţi voi să ziceţi: „Suntem înţelepţi, şi Legea* Domnului este cu noi"? „Cu adevărat, degeaba s-a pus la lucru pana mincinoasă a cărturarilor. *Rom. 2.17.

9. Înţelepţii* sunt daţi de ruşine, sunt uimiţi, sunt prinşi, căci au nesocotit cuvântul Domnului. Şi ce înţelepciune au ei?

*Cap. 6.15.

10. De aceea, pe nevestele* lor le voi da altora şi ogoarele lor, altor stăpâni. Căci de la cel mai mic până la cel mai mare, toţi sunt lacomi de câştig** mârşav, de la proroc până la preot, toţi înşală!

*Deut. 28.30. Cap. 6.12. Amos 5.11. Ţef. 1.13. **Isa. 56.11. Cap. 6.13.

11. Au legat în chip uşuratic* rana fiicei poporului Meu, zicând: „Pace**! Pace!" Şi totuşi pace nu este.

*Cap. 6.14. **Ezec. 13.10.

12. Vor fi daţi de ruşine*, căci săvârşesc astfel de urâciuni; nu roşesc şi nu ştiu de ruşine; de aceea, vor cădea împreună cu cei ce cad şi vor fi răsturnaţi, când îi voi pedepsi, zice Domnul.

*Cap. 3.3; 6.15.

13. Vreau să isprăvesc cu ei, zice Domnul. Nu vor mai fi struguri în vie*, nici smochine în smochin** şi frunzele se vor veşteji. Le voi da celor ce vor trece peste ele."

*Isa. 5.1, etc. Ioel 1.7. **Mat. 21.19. Luca 13.6, etc.

14. „Pentru ce şedem jos?" „Strângeţi-vă* şi haidem în cetăţile întărite ca să pierim acolo! Căci Domnul Dumnezeul nostru ne sorteşte la moarte, ne dă să bem ape otrăvite**, pentru că am păcătuit împotriva Domnului.

*Cap. 4.5. **Cap. 9.15; 23.15.

15. Aşteptam* pacea şi nu vine nimic mai bun, o vreme de vindecare şi iată groaza!"

*Cap. 14.19.

16. „Sforăitul cailor Săi se aude dinspre Dan* şi de vuietul nechezatului lor** se cutremură toată ţara; vin, mănâncă ţara şi ce cuprinde ea, cetatea şi pe cei ce o locuiesc."

*Cap. 4.15. **Judc. 5.22. Cap. 47.3.

17. „Căci iată că trimit între voi nişte şerpi, nişte vipere, împotriva cărora nu* este nici un descântec şi vă vor muşca, zice Domnul."

*Ps. 58.4,5. Ecl. 10.11.

18. „Aş vrea să-mi alin durerea; dar mă doare inima în mine.

19. Iată, strigătele fiicei poporului meu răsună dintr-o ţară* depărtată: „Nu mai este Domnul în Sion? Nu mai este în ea împăratul ei?" - „Pentru ce M-au mâniat** ei cu chipurile lor cioplite, cu idoli străini?"

*Isa. 39.3. **Deut. 32.21. Isa. 1.4.

20. „Secerişul a trecut, vara s-a isprăvit, şi noi tot nu suntem salvaţi!"

21. „Sunt zdrobit* de durerea fiicei poporului meu, mă doare**, m-apucă groaza.

*Cap. 4.19; 9.1; 14.17. **Ioel 2.6. Naum 2.10.

22. Nu este nici un leac alinător* în Galaad?

Nu este nici un doctor[1] acolo? Pentru ce nu se face, dar, vindecarea fiicei poporului meu?”
*Gen. 37.25; 43.11. Cap. 46.11; 51.8.

9 1. O! de mi-ar fi capul* ape, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, aş plânge zi şi noapte pe morţii fiicei poporului meu!
*Isa. 22.4. Cap. 4.19; 13.17; 14.17. Plân. 2.11; 3.48.
2. O! dac-aş avea un han de călători în pustiu, aş părăsi pe poporul meu şi m-aş depărta de el! Căci toţi sunt nişte adulteri* şi o ceată de mişei.
*Cap. 5.7,8.
3. „Au limba întinsă* ca un arc şi aruncă minciuna; şi nu prin adevăr sunt ei puternici în ţară; căci merg din răutate în răutate şi nu** Mă cunosc, zice Domnul.
*Ps. 64.3. Isa. 59.4,13,15. **1 Sam. 2.12. Osea 4.1.
4. Fiecare să se păzească* de prietenul lui şi să nu se încreadă în nici unul din fraţii săi; căci orice frate caută să înşele şi orice prieten umblă cu** bârfeli.
*Cap. 12.6. Mica 7.5,6. **Cap. 6.28.
5. Se trag pe sfoară unii pe alţii şi nu spun adevărul; îşi deprind limba să mintă şi se trudesc să facă rău.
6. Locuinţa ta este în mijlocul făţărniciei, şi, de făţarnici ce sunt, nu vor să Mă cunoască - zice Domnul.”
7. „De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, îi voi topi* în cuptor şi îi voi încerca. Căci cum aş putea** să mă port altfel cu fiica poporului Meu?
*Isa. 1.25. Mal. 3.3. **Osea 11.8.
8. Limba lor este o săgeată ucigătoare, nu spun decât* minciuni; cu gura vorbesc** aproapelui lor de pace, şi în fundul inimii îi întind curse.
*Ps. 12.2; 120.3. Vers. 3. **Ps. 28.3; 55.21.
9. Să nu-i pedepsesc* Eu pentru aceste lucruri, zice Domnul, să nu Mă răzbun Eu pe un asemenea popor?”
*Cap. 5.9,29.
10. „Munţii vreau să-i plâng şi să gem pentru ei, pentru câmpiile pustiite* vreau să fac o jelanie; căci sunt arse de tot şi nimeni nu mai trece prin ele; nu se mai aude în ele behăitul turmelor; păsările cerului şi animalele** au fugit şi au pierit.
*Cap. 12.4; 23.10. Osea 4.3. **Cap. 4.25.
11. Voi face şi Ierusalimul un morman* de pietre, o vizuină de şacali**, şi cetăţile lui Iuda le voi preface într-un pustiu fără locuitori.” *Isa. 25.2. **Isa. 13.22; 34.13. Cap. 10.22.
12. Unde* este omul înţelept care să înţeleagă aceste lucruri? Să spună acela căruia i-a vorbit gura Domnului, pentru ce este nimicită ţara, arsă ca un pustiu pe unde nu mai trece nimeni?
*Ps. 107.43. Osea 14.9.
13. Domnul zice: „Pentru că au părăsit Legea Mea pe care le-o pusesem înainte; pentru că n-au ascultat glasul Meu şi nu l-au urmat;
14. ci au umblat* după încăpățânarea inimii lor şi au mers după baali cum i-au** învăţat părinţii lor.”
*Cap. 3.17; 7.24. **Gal. 1.14.
15. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi hrăni* poporul acesta cu pelin** şi-i voi da să bea apă cu fiere.
*Ps. 80.5. **Cap. 8.14; 23.15. Plân. 3.15,19.
16. Îi voi risipi* printre nişte neamuri pe care nu le-au cunoscut nici ei, nici părinţii lor şi voi trimite** sabia în urma lor, până-i voi nimici.”
*Lev. 26.33. Deut. 28.64. **Lev. 26.33. Cap. 44.27. Ezec. 5.2,12.
17. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Căutaţi şi chemaţi bocitoarele* să vină! Trimiteţi la femeile iscusite, ca să vină!
*2 Cron. 35.25. Iov 3.8. Ecl. 12.5. Amos 5.16. Mat. 9.23.
18. Să se grăbească să facă o cântare de jale pentru noi ca să ne curgă lacrimile din* ochi şi să curgă apa din pleoapele noastre!
*Cap. 14.17.
19. Căci strigăte de jale se aud din Sion: „Cât suntem de prăpădiţi! Cât de jalnic* suntem acoperiţi de ruşine! Pentru că am părăsit ţara, căci ne-au surpat locuinţele!”
*Lev. 18.28; 20.22.
20. „Ascultaţi, femeilor, cuvântul Domnului şi să prindă urechea voastră ce spune gura Lui! Învăţaţi pe copiii voştri cântece de jale, învăţaţi-vă plângeri unele pe altele!
21. Căci moartea s-a suit pe ferestrele noastre, a pătruns în casele noastre împărăteşti, a nimicit pe copii* pe uliţă şi pe tineri, în pieţe.”
*Cap. 6.11.
22. „Spune: Aşa vorbeşte Domnul: „Trupurile moarte ale oamenilor vor cădea ca gunoiul* pe câmpii, cum cade înapoia secerătorului un snop pe care nu-l strânge nimeni!”
*Cap. 8.2; 16.4.
23. Aşa vorbeşte Domnul: „Înţeleptul* să nu se laude cu înţelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu tăria lui, bogatul să nu se laude cu bogăţia lui.
*Ecl. 9.11.
24. Ci* cel ce se laudă să se laude că are pricepere şi că Mă cunoaşte, că ştie că Eu sunt Domnul care fac milă, judecată şi dreptate pe

1.Sau: medic (peste tot în text);

pământ! Căci** în acestea Îmi găsesc Eu plă-
cerea, zice Domnul."

*1 Cor. 1.31. 2 Cor. 10.17. **Mica 6.8; 7.18.

25. „Iată, vin zilele, zice Domnul, când* voi
pedepsi pe toţi cei tăiaţi împrejur, care nu sunt
tăiaţi împrejur cu inima,

*Rom. 2.8,9.

26. pe egipteni, pe iudei, pe edomiţi, pe amo-
niţi, pe moabiţi, pe toţi cei ce îşi rad* colţurile
bărbii, pe cei ce locuiesc în pustiu; căci toate
neamurile sunt netăiate împrejur şi toată casa
lui Israel are inima** netăiată împrejur."

*Cap. 25.23; 49.32. **Lev. 26.41. Ezec. 44.7. Rom. 2.28,29.

Idolii şi Domnul

10 1. Ascultaţi cuvântul pe care vi-l vor-
beşte Domnul, casa lui Israel!
2. Aşa vorbeşte Domnul: „Nu* vă luaţi după
felul de vieţuire al popoarelor şi nu vă temeţi
de semnele cerului, pentru că neamurile se
tem de ele.

*Lev. 18.3; 20.23.

3. Căci obiceiurile popoarelor sunt deşarte.
Taie* un lemn din pădure; mâna meşterului îl
lucrează cu securea;

*Isa. 40.19,20; 44.9,10, etc.; 45.20.

4. îl împodobeşte cu argint şi aur, şi ei îl ţintu-
iesc* cu cuie şi ciocane ca să nu se clatine.

*Isa. 41.7; 46.7.

5. Dumnezeii aceştia sunt drepţi[1] ca un pal-
mier şi nu* vorbesc; sunt duşi** de alţii, pen-
tru că nu pot merge singuri. Nu vă temeţi de
ei, căci nu pot să facă nici un † rău şi nu sunt
în stare să facă nici un bine."

*Ps. 115.5; 135.16. Hab. 2.19. 1 Cor. 12.2. **Ps. 115.7. Isa. 46.1,7. † Isa. 41.23.

6. Nici unul nu este ca Tine*, Doamne! Mare
eşti Tu şi mare este Numele Tău prin puterea
Ta.

*Exod 15.11. Ps. 86.8,10.

7. Cine* să nu se teamă de Tine, Împărate al
neamurilor? Ţie Ţi se cuvine teama; căci în-
tre** toţi înţelepţii neamurilor şi în toate îm-
părăţiile lor, nici unul nu este ca Tine.

*Apoc. 15.4. **Ps. 89.6.

8. Toţi laolaltă sunt proşti* şi fără minte, ştiin-
ţa idolilor nu este decât deşertăciune, e lemn!

*Ps. 115.8. Isa. 41.29. Hab. 2.18. Zah. 10.2. Rom. 1.21,22.

9. Ei aduc din Tarsis foiţe de argint şi aur* din
Ufaz; meşterul şi mâna argintarului le pun în
lucru; hainele acestor dumnezei sunt din
materiale vopsite în albastru şi purpuriu, toate
sunt lucrate** de meşteri iscusiţi.

1.Sau: ca un stâlp tras la strung;

*Dan. 10.5. **Ps. 115.4.

10. Dar Domnul este Dumnezeu adevărat, El
este Dumnezeul* cel viu şi un Împărat** veş-
nic. Pământul tremură de furia Lui şi neamu-
rile nu pot să sufere mânia Lui."

*1 Tim. 6.17. **Ps. 10.16.

11. Aşa să le vorbiţi: „Dumnezeii* care n-au
făcut nici cerurile, nici pământul vor pieri**
de pe pământ şi de sub ceruri.

*Ps. 96.5. **Vers. 15. Isa. 2.18. Zah. 13.2.

12. Dar El a făcut* pământul prin puterea Lui,
a întemeiat** lumea prin înţelepciunea Lui, a
întins † cerurile prin priceperea Lui.

*Gen. 1.1,6,9. Ps. 136.5,6. Cap. 51.15, etc. **Ps. 93.1. † Iov 9.8. Ps. 104.2. Isa. 40.22.

13. La tunetul* Lui, urlă apele în ceruri; El
ridică** norii de la marginile pământului, dă
naştere fulgerelor şi ploii şi scoate vântul din
cămările Lui.

*Iov 38.34. **Ps. 135.7.

14. Atunci* se arată omul cât este de prost**
cu ştiinţa lui şi orice argintar † rămâne de ruşi-
ne cu chipul lui cioplit; căci idolii †† lui nu
sunt decât minciună şi nu este nici o suflare în
ei;

*Cap. 51.17,18. **Prov. 30.2. † Isa. 42.17; 44.11; 45.16. †† Hab. 2.18.

15. sunt un lucru de nimic, o lucrare înşelătoa-
re şi vor pieri*, când va veni pedeapsa lor.

*Vers. 11.

16. Dar Cel ce este partea* lui Iacov nu este
ca ei; căci El a întocmit totul şi Israel** este
seminţia moştenirii Lui: Domnul oştirilor este
numele † Lui."

*Ps. 16.5; 73.26; 119.57. Cap. 51.19. Plân. 3.24. **Deut. 32.9. Ps. 74.2. † Isa. 47.4; 51.15; 54.5. Cap. 31.35; 32.18; 50.34.

Apropierea pedepsei

17. „Ia din ţară legătura* cu ce este al tău, tu,
care eşti în strâmtorare!"

*Cap. 6.1. Ezec. 12.3, etc.

18. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată, de data
aceasta, voi arunca* departe pe locuitorii ţării.
Îi voi strânge de aproape ca** să simtă."

*1 Sam. 25.29. Cap. 16.13. **Ezec. 6.10.

19. „Vai de* mine! Sunt zdrobită! Mă doare
rana! Dar eu zic: „O nenorocire** a dat peste
mine † şi o voi suferi!

*Cap. 4.19; 8.21; 9.1. **Ps. 77.10. † Mica 7.9.

20. Cortul* îmi este dărâmat, toate funiile îmi
sunt rupte, fiii mei m-au părăsit, nu mai sunt;
n-am pe nimeni care să-mi întindă cortul din
nou sau să-mi ridice pânzele!""

*Cap. 4.20.

21. Păstorii s-au prostit, n-au căutat pe Dom-

nul; pentru aceea n-au propăşit şi li se risipesc toate turmele.
22. Iată, se aude un vuiet! O mare zarvă vine de la miazănoapte* să prefacă cetăţile lui Iuda într-un pustiu, într-o vizuină** de şacali.”

*Cap. 1.15; 4.6; 5.15; 6.22. **Cap. 9.11.

23. „Ştiu, Doamne, că soarta omului* nu este în puterea lui; nici nu stă în puterea omului, când umblă să-şi îndrepte paşii spre ţintă.

*Prov. 16.1; 20.24.

24. Pedepseşte-mă[1], Doamne*, dar cu măsură şi nu în mânia Ta, ca să nu mă nimiceşti!

*Ps. 6.1; 38.1. Cap. 30.11.

25. Varsă-Ţi* urgia peste neamurile care** nu Te cunosc şi peste popoarele care nu cheamă Numele Tău! Căci l-au mâncat † pe Iacov, l-au înghiţit, l-au topit şi i-au pustiit locuinţa.”

*Ps. 79.6. **Iov 18.21. 1 Tes. 4.5. 2 Tes. 1.8. † Cap. 8.16.

Legământul călcat

11 1. Iată, cuvântul Domnului care a vorbit lui Ieremia din partea Domnului astfel:
2. „Ascultaţi cuvintele acestui legământ şi spuneţi-le oamenilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului!
3. Zi-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Blestemat* să fie omul care n-ascultă cuvintele legământului acestuia

*Deut. 27.26. Gal. 3.10.

4. pe care l-am poruncit părinţilor voştri în ziua când i-am scos din ţara Egiptului, din* cuptorul de fier, zicând: „Ascultaţi** glasul Meu şi faceţi tot ce vă voi porunci; şi veţi fi poporul Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul vostru;

*Deut. 4.20. 1 Împ. 8.51. **Lev. 26.3,12. Cap. 7.23.

5. atunci voi împlini jurământul* pe care l-am făcut părinţilor voştri că le voi da o ţară în care curge lapte şi miere, cum vedeţi astăzi.””
Şi eu am răspuns: „Amin, Doamne!”

*Deut. 7.12,13. Ps. 105.9,10.

6. Domnul mi-a zis iarăşi: „Vesteşte toate cuvintele acestea în cetăţile lui Iuda şi pe uliţele Ierusalimului şi zi: „Ascultaţi cuvintele legământului acestuia şi* împliniţi-le!”

*Rom. 2.13. Iac. 1.22.

7. Căci i-am înştiinţat pe părinţii voştri, din ziua când i-am scos din ţara Egiptului şi până în ziua de azi; i-am înştiinţat în toate* dimineţile, zicând: „Ascultaţi glasul Meu!””

*Cap. 7.13,25;35.15.

8. „Dar ei n-au* ascultat, n-au luat aminte, ci au urmat** fiecare pornirile inimii lor rele. De aceea am împlinit asupra lor toate cuvintele legământului acestuia pe care le poruncisem să-l păzească şi pe care nu l-au păzit.”

*Cap. 7.26. **Cap. 3.17; 7.24; 9.14.

9. Domnul mi-a zis: „Este o uneltire* între bărbaţii lui Iuda şi între locuitorii Ierusalimului.

*Ezec. 20.25. Osea 6.9.

10. S-au întors la* nelegiuirile celor dintâi părinţi ai lor care n-au vrut să asculte cuvintele Mele şi s-au dus şi ei după alţi dumnezei ca să le slujească. Casa lui Israel şi casa lui Iuda au călcat legământul Meu pe care-l făcusem cu părinţii lor.”

*Ezec. 20.18.

11. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Iată, voi aduce peste ei nişte nenorociri din care nu vor putea să scape. Vor striga* la Mine, dar nu-i voi asculta!

*Ps. 18.41. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Cap. 14.12. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13.

12. Cetăţile lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului se vor duce să cheme* pe dumnezeii cărora le aduc tămâie, dar nu-i vor scăpa la vremea nenorocirii lor.

*Deut. 32.37,38.

13. Căci câte cetăţi* ai, atâţia dumnezei ai, Iuda! Şi câte uliţe are Ierusalimul, atâtea altare aţi ridicat Ruşinii**, altare pe care să aduceţi tămâie lui Baal!...”

*Cap. 2.28. **Cap. 3.24.

14. „Tu însă nu mijloci* pentru poporul acesta, nu înălţa nici cereri, nici rugăciuni pentru ei; căci nu-i voi asculta nicidecum când Mă vor chema din pricina nenorocirii lor.

*Exod 32.10. Cap. 7.16; 14.11. 1 Ioan 5.16.

15. Ce ar putea* să facă preaiubitul Meu popor în Casa Mea? Să facă o mulţime de nelegiuiri** în ea? Vor îndepărta juruinţele şi carnea sfântă †, răutatea dinaintea ta? Atunci ai putea să te †† bucuri!

*Ps. 50.16. Isa. 1.11, etc. **Ezec. 16.25, etc. † Hag. 2.12-14. Tit 1.15. †† Prov. 2.14.

16. „Măslin* verde, gras şi cu roade frumoase şi plăcute” este numele pe care ţi-l dăduse Domnul, dar cu zgomotul unui mare vuiet îl arde cu foc şi ramurile lui sunt sfărâmate.

*Ps. 52.8. Rom. 11.17.

17. Căci Domnul oştirilor care te-a sădit* cheamă nenorocirea peste tine din pricina răutăţii casei lui Israel şi a casei lui Iuda pe care au făcut-o ca să Mă mânie, aducând tămâie lui Baal.”

*Isa. 5.2. Cap. 3.21.

18. „Domnul mi-a dat de ştire şi am ştiut; atunci Tu mi-ai arătat faptele lor.
19. Dar eu eram ca un miel blând pe care-l

1.Sau: Corectează-mă!;

duci la măcelărie şi nu ştiam planurile rele* pe care le urzeau ei împotriva mea zicând: „Să nimicim pomul cu rodul lui, să-l stârpim** din pământul † celor vii ca să nu i se mai pomenească numele.""

*Cap. 18.18. **Ps. 83.4. † Ps. 27.13; 116.9; 142.5.

20. „O, Doamne Dumnezeul oştirilor, Tu care eşti un judecător drept, care cercetezi* rărunchii şi inimile: fă-mă să văd răzbunarea Ta împotriva lor, căci Ţie îţi încredinţez pricina mea!"

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Cap. 17.10; 20.12. Apoc. 2.23.

21. De aceea, aşa vorbeşte Domnul împotriva oamenilor din Anatot care vor să-ţi ia viaţa* şi zic: „Nu profeţi** în Numele Domnului, căci vei muri ucis de mâna noastră!"

*Cap. 12.5,6. **Isa. 30.10. Amos 2.12; 7.13,16. Mica 2.6.

22. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, îi voi pedepsi; tinerii vor muri ucişi de sabie, iar fiii şi fiicele lor vor muri de foamete.

23. Şi nici unul din ei nu va scăpa, căci voi aduce nenorocirea peste oamenii din Anatot în anul când îi voi* pedepsi."

*Cap. 23.12; 46.21; 48.44; 50.27. Luca 19.44.

12 1. Tu eşti prea drept*, Doamne, ca să mă cert cu Tine[1]; vreau totuşi să Te întreb despre judecăţile Tale. Pentru ce propăşeşte** calea celor răi şi toţi mişeii trăiesc în pace?

*Ps. 51.4. **Iov 12.6; 21.7. Ps. 37.1,35; 73.3, etc. Cap. 5.28. Hab. 1.4. Mal. 3.15.

2. I-ai sădit, au prins rădăcină, cresc, fac rod. Ce-i drept, eşti aproape* de gura lor, dar departe de inima lor! *Isa. 29.13. Mat. 15.8. Marc. 7.6.

3. Totuşi, Tu, Doamne, mă* cunoşti, mă vezi, îmi cercetezi** inima şi vezi că este cu Tine. Ia-i ca pe nişte oi care trebuie tăiate şi pregăteşte-i pentru ziua † măcelului!

*Ps. 17.3; 139.1. **Cap. 11.20. † Iac. 5.5.

4. Până când să se jelească* ţara şi să se usuce iarba de pe toate câmpiile? Pier vitele** şi păsările din pricina răutăţii † locuitorilor. Căci ei zic: „El (Ieremia) n-are să ne vadă sfârşitul!"

*Cap. 23.10. Osea 4.3. **Cap. 4.25; 7.20; 9.10. Osea 4.3. † Ps. 107.34.

5. „Dacă, alergând cu cei ce aleargă pe picioare, ei te obosesc, cum vei putea să te iei la întrecere cu nişte cai? Şi, dacă nu te crezi la adăpost decât într-o ţară liniştită, ce vei face pe malurile umflate ale* Iordanului?

*Ios. 3.15. 1 Cron. 12.15. Cap. 48.19; 50.44.

1.Sau: Tu eşti drept Doamne, când aduc o cauză înaintea Ta;

6. Căci chiar fraţii* tăi şi casa tatălui tău te vând, ei înşişi strigă în gura mare după tine. Nu-i crede** când îţi vor spune vorbe prietenoase.

*Cap. 9.4; 11.19,21. **Prov. 26.25.

Ţara pustiită - Asupra pustiitorilor

7. Mi-am părăsit casa şi Mi-am lăsat moştenirea, Mi-am dat pe iubita Mea în mâinile vrăjmaşilor ei.

8. Moştenirea Mea a ajuns pentru Mine ca un leu în pădure, a mugit împotriva Mea; şi de aceea am urât-o.

9. A ajuns oare moştenirea Mea pentru Mine o pasăre de pradă pestriţă, în jurul căreia se strâng păsările de pradă? Duceţi-vă* şi strângeţi toate fiarele câmpului, aduceţi-le ca s-o mănânce!

*Isa. 56.9. Cap. 7.38.

10. Un mare* număr de păstori Îmi pustiesc via**, Îmi calcă † ogorul în picioare; ogorul Meu cel plăcut îl prefac într-un pustiu părăsit.

*Cap. 6.3. **Isa. 5.1,5. † Isa. 63.18.

11. Îl pustiesc şi el stă* trist şi pustiit înaintea Mea. Toată ţara este pustiită, căci nimeni** nu ia seama la ea.

*Vers. 4. **Isa. 42.25.

12. Peste toate înălţimile pustiului vin prădători, căci sabia Domnului mănâncă ţara de la un capăt la altul; şi nimeni nu-i lăsat în pace.

13. Au semănat* grâu şi seceră spini, s-au ostenit fără folos. Să vă fie ruşine de ce culegeţi în urma mâniei aprinse a Domnului!"

*Lev. 26.16. Deut. 28.38. Mica 6.15. Hag. 1.6.

14. Aşa vorbeşte Domnul despre toţi vecinii Mei cei răi care se ating* de moştenirea pe care am dat-o poporului Meu, Israel: „Iată, îi voi smulge** din ţara lor şi voi smulge casa lui Iuda din mijlocul lor.

*Zah. 2.8. **Deut. 30.3. Cap. 32.37.

15. Dar*, după ce-i voi smulge, voi avea iarăşi milă de ei şi-i voi aduce înapoi** pe fiecare în moştenirea lui şi pe fiecare în ţara lui.

*Ezec. 28.25. **Amos 9.14.

16. Şi dacă vor învăţa căile poporului Meu, dacă vor jura* pe Numele Meu zicând: „Viu este Domnul!", cum au învăţat pe poporul Meu să jure pe Baal, atunci vor fi fericiţi** în mijlocul poporului Meu.

*Cap. 4.2. **Efes. 2.20,21. 1 Pet. 2.5.

17. Dar dacă nu vor asculta* nimic, voi nimici cu desăvârşire un astfel de popor, îl voi nimici şi îl voi pierde, zice Domnul."

*Isa. 60.12.

Prezicerea robiei

13 1. Aşa mi-a vorbit Domnul: „Du-te de cumpără-ţi un brâu de in şi pune-l în jurul coapselor tale; dar să nu-l înmoi în apă!”
2. Am cumpărat brâul, după porunca Domnului şi l-am pus în jurul coapselor mele.
3. Apoi cuvântul Domnului mi-a vorbit a doua oară astfel:
4. „Ia brâul pe care l-ai cumpărat şi pe care l-ai pus în jurul coapselor tale, ridică-te, du-te la Eufrat şi ascunde-l acolo în crăpătura unei stânci.”
5. M-am dus şi l-am ascuns la Eufrat, cum îmi poruncise Domnul.
6. După mai multe zile, Domnul mi-a zis: „Ridică-te, du-te la Eufrat şi ia de acolo brâul pe care-ţi poruncisem să-l ascunzi acolo!”
7. M-am dus la Eufrat, am săpat şi am luat brâul din locul în care-l ascunsesem; dar iată că brâul era stricat şi nu mai era bun de nimic.
8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
9. Aşa vorbeşte Domnul: „Aşa voi* nimici mândria lui Iuda şi mândria peste măsură de mare a Ierusalimului.

*Lev. 26.19.

10. Poporul acesta este un popor rău: nu vrea să asculte cuvintele Mele, urmează* pornirile inimii lui şi merge după alţi dumnezei, ca să le slujească şi să se închine înaintea lor; de aceea va ajunge întocmai ca brâul acesta care nu mai este bun de nimic!

*Cap. 9.14; 11.8; 16.12.

11. Căci, cum se lipeşte brâul de coapsele unui om, aşa Îmi lipisem Eu toată casa lui Israel şi toată casa lui Iuda, zice Domnul, ca să fie* poporul Meu, numele** Meu, lauda Mea şi slava Mea; dar nu M-au ascultat.”

*Exod 19.5. **Cap. 33.9.

12. De aceea spune-le cuvintele acestea: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel:
„Toate vasele se vor umple cu vin!” Şi ei îţi vor zice: „Crezi că noi nu ştim că toate vasele se vor umple cu vin?”
13. Atunci spune-le: Aşa vorbeşte Domnul:
„Iată, voi umple pe toţi locuitorii ţării acesteia, pe împăraţii care stau pe scaunul de domnie al lui David, pe preoţi, pe proroci şi pe toţi locuitorii Ierusalimului, îi voi umple de* beţie.

*Isa. 51.17,51; 63.6. Cap. 25.27; 51.7.

14. Îi voi sfărâma* pe unii de alţii, pe părinţi şi pe fii laolaltă, zice Domnul. Nu-i voi cruţa, nu voi avea milă de ei, nu Mă voi îndura de ei, nimic nu Mă va împiedica să-i nimicesc.”

*Ps. 2.9.

15. Ascultaţi şi luaţi aminte! Nu fiţi mândri, căci Domnul vorbeşte!
16. Daţi slavă* Domnului Dumnezeului vostru până nu vine întunericul**, până nu vi se lovesc picioarele de munţii nopţii! Veţi aştepta lumina †, dar El o va preface în umbra †† morţii şi o va preface în negură adâncă.

*Ios. 7.19. **Isa. 5.30; 8.22. Amos 8.9. † Isa. 59.9. †† Ps. 44.19.

17. Iar dacă nu vreţi să ascultaţi, voi plânge în ascuns pentru mândria voastră; mi se vor topi ochii în* lacrimi, pentru că turma Domnului va fi dusă în robie.

*Cap. 9.1; 14.17. Plân. 1.2,16; 2.18.

18. Spune împăratului* şi împărătesei:
„Şedeţi pe pământ! Căci v-a căzut de pe cap cununa împărătească care vă slujea ca podoabă.”

*2 Împ. 24.12. Cap. 22.26.

19. Cetăţile de la miazăzi sunt închise şi nu-i cine să deschidă. Tot Iuda este dus în robie, da, în întregime este dus în captivitate.
20. Ridică-ţi ochii şi priveşte pe cei ce vin* de la miazănoapte. Unde este turma care-ţi fusese dată, turma de care erai aşa de mândru?

*Cap. 6.22.

21. Ce vei zice când va pune mai-mari peste tine pe străinii aceia pe care i-ai obişnuit să-ţi fie prieteni de aproape? Nu te vor apuca durerile* cum o apucă pe o femeie la naştere?

*Cap. 6.24.

22. Şi dacă vei zice în inima ta: „Pentru ce* mi se întâmplă lucrul acesta?” Din pricina mulţimii nelegiuirilor tale ţi s-au ridicat poalele** hainelor şi ţi-au fost dezgolite călcâiele cu forţa.

*Cap. 5.19; 16.10. **Isa. 3.17; 47.2,3. Vers. 26. Ezec. 16.37-39. Naum 3.5.

23. Poate un etiopian să-şi schimbe pielea sau un pardos să-şi schimbe petele? Tot aşa, aţi putea voi să faceţi binele, voi care sunteţi deprinşi să faceţi răul?
24. De aceea, îi voi risipi ca pleava* luată de vântul pustiului.

*Ps. 1.4. Osea 13.3.

25. Iată-ţi soarta*, partea pe care ţi-o măsor, zice Domnul, pentru că M-ai uitat şi ţi-ai pus încrederea în** minciună.

*Iov 20.29. Ps. 11.6. **Cap. 10.14.

26. De aceea îţi voi ridica* poalele şi ţi le voi da peste cap ca să ţi se vadă ruşinea.

*Vers. 22.
27. Am văzut preacurviile şi nechezăturile* tale, curviile nelegiuite pe dealuri** şi în ogoare, ţi-am văzut urâciunile! Vai de tine, Ierusalime! Nu vei fi tu curăţit? Cât vei mai întârzia?”
*Cap. 5.8. **Isa. 65.7. Cap. 2.20; 3.2,6. Ezec. 6.13.

14 1. Cuvântul Domnului spus lui Ieremia cu prilejul secetei:
2. „Iuda jeleşte, cetăţile* lui sunt pustiite, triste, posomorâte** şi strigătele Ierusalimului se † înalţă.
*Isa. 3.36. **Cap. 8.21. † 1 Sam. 5.12.
3. Cei mari trimit pe cei mici să aducă apă, dar cei mici, când se duc la fântâni, nu găsesc apă şi se întorc cu vasele goale: ruşinaţi* şi umiliţi, îşi** acoperă capul.
*Ps. 40.14. **2 Sam. 15.30.
4. Pământul crapă, pentru că nu cade ploaie în ţară şi plugarii, înşelaţi în nădejdea lor, îşi acoperă capul.
5. Chiar şi cerboaica de pe câmp naşte şi îşi părăseşte puii, pentru că nu găseşte iarbă verde.
6. Măgarii sălbatici* stau pe locuri înalte şi golașe, trăgând aerul pe nas ca șacalii; li se topesc ochii, pentru că nu este iarbă.”
*Cap. 2.24.
7. Dacă nelegiuirile noastre mărturisesc împotriva noastră, lucrează pentru* Numele Tău, Doamne! Căci abaterile noastre sunt multe, am păcătuit împotriva Ta. *Ps. 25.11.
8. Tu, care eşti nădejdea* lui Israel, Mântuitorul lui la vreme de nevoie: pentru ce să fii ca un străin în ţară, ca un călător care intră doar să petreacă noaptea în ea?
*Cap. 17.13.
9. De ce să fii ca un om uimit, ca un viteaz care* nu ne poate ajuta? Şi totuşi Tu eşti în mijlocul** nostru, Doamne, şi Numele Tău este chemat peste noi. De aceea, nu ne părăsi!
*Isa. 59.1. **Exod 29.45,46. Lev. 26.11,12.
10. Iată ce spune Domnul despre poporul acesta: „Le place* să alerge încoace şi încolo. Nu-şi cruţă picioarele; de aceea Domnul n-are plăcere de ei; acum îşi aduce** aminte de nelegiuirile lor şi le pedepseşte păcatele!”
*Cap. 2.23-25. **Osea 8.13; 9.9.
11. Şi Domnul mi-a zis: „Nu mijloci* pentru poporul acesta!
*Exod 32.10. Cap. 7.16; 11.14.
12. Căci, chiar dacă vor* posti, tot nu le voi asculta rugăciunile, şi, chiar dacă vor aduce** arderi de tot şi jertfe de mâncare, nu le voi primi; ci vreau să-i nimicesc † cu sabia, cu foametea şi cu ciuma.”
*Prov. 1.28. Isa. 1.15; 58.3. Cap. 11.11. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13. **Cap. 6.20; 7.21,22. † Cap. 9.16.
13. Eu am* răspuns: „Ah! Doamne Dumnezeule! Iată că prorocii lor le zic: „Nu veţi vedea sabie şi nu veţi avea foamete; ci Domnul vă va da în locul acesta o pace trainică.”
*Cap. 4.10.
14. Dar Domnul mi-a răspuns: „Prorocii lor prorocesc* minciuni în Numele Meu; Eu nu i-am** trimis, nu le-am dat poruncă şi nu le-am vorbit; ci ei vă prorocesc o vedenie mincinoasă şi ghicire, înşelătorii şi închipuiri scoase din inima lor.
*Cap. 27.10. **Cap. 23.21; 27.15; 29.8,9.
15. De aceea, aşa vorbeşte Domnul despre prorocii care măcar că nu i-am trimis Eu, prorocesc totuşi în Numele Meu şi* zic: „Nu va fi nici sabie, nici foamete în ţara aceasta.” Prorocii aceştia vor pieri ucişi de sabie şi de foamete! *Cap. 5.12,13.
16. Iar aceia cărora le prorocesc ei vor fi întinşi pe uliţele Ierusalimului de foamete şi sabie; nu va avea cine să-i îngroape*, nici pe ei, nici pe nevestele lor, nici pe fiii lor, nici pe fiicele lor; voi turna astfel răutatea lor asupra lor. *Ps. 79.3.
17. Spune-le lucrul acesta: „Îmi varsă lacrimi* ochii zi şi noapte şi nu se opresc. Căci fecioara**, fiica poporului meu, este greu lovită cu o rană foarte usturătoare.
*Cap. 9.1; 13.17. Plân. 1.16; 2.18. **Cap. 8.21.
18. Dacă ies la câmp*, dau peste oameni străpunşi de sabie. Dacă intru în cetate, dau peste nişte fiinţe sleite de foame; chiar şi prorocul şi preotul cutreieră o ţară pe care nu o cunosc.”
*Ezec. 7.15.
19. Ai lepădat* Tu de tot pe Iuda şi a urât sufletul Tău atât de mult Sionul? Pentru ce ne loveşti aşa, că** nu mai este nici o vindecare pentru noi? Trăgeam † nădejde de pace şi nu vine nimic bun; aşteptam o vreme de vindecare şi nu-i decât groază!
*Plân. 5.22. **Cap. 15.18. † Cap. 8.15.
20. Doamne, ne recunoaştem răutatea noastră şi nelegiuirea părinţilor noştri; căci am păcătuit* împotriva Ta.
*Ps. 106.6. Dan. 9.8.
21. Pentru Numele Tău nu nesocoti, nu necinsti scaunul de domnie al slavei Tale! Nu uita*, nu rupe legământul Tău cu noi!
*Ps. 74.2,20; 106.45.
22. Este* oare printre idolii** neamurilor vreunul care să aducă ploaie? Sau poate cerul să

dea ploi torenţiale? Nu dai † Tu ploaie, Doamne Dumnezeul nostru? Noi nădăjduim în Tine, căci Tu ai făcut toate aceste lucruri!

*Zah. 10.1,2. **Deut. 32.21. † Ps. 135.7; 147.8. Isa. 30.23. Cap. 5.24; 10.13.

15 1. Domnul mi-a zis: „Chiar* dacă Moise** şi † Samuel s-ar înfăţişa înaintea Mea, tot n-aş fi binevoitor faţă de poporul acesta. Izgoneşte-l dinaintea Mea şi să se ducă!

*Ezec. 14.14, etc. **Exod 32.11,12. Ps. 99.6. † 1 Sam. 7.9.

2. Şi dacă-ţi vor zice: „Unde să ne ducem?", să le răspunzi: Aşa vorbeşte Domnul: „La moarte*, cei sortiţi la moarte, la sabie, cei sortiţi sabiei, la foamete, cei sortiţi foametei, la robie, cei sortiţi robiei!"

*Cap. 43.11. Ezec. 5.2,12. Zah. 11.9.

3. Căci voi trimite* împotriva lor patru feluri de nenorociri, zice Domnul: sabia, ca să-i ucidă, câinii, ca să-i sfâşie, păsările** cerului şi fiarele pământului, ca să-i mănânce şi să-i nimicească.

*Lev. 26.16, etc. **Deut. 28.26. Cap. 7.33.

4. Îi voi face de pomină* pentru toate împărăţiile pământului, din pricina lui Manase**, fiul lui Ezechia, împăratul lui Iuda şi pentru tot ce a făcut el în Ierusalim.

*Deut. 28.25. Cap. 24.9. Ezec. 23.46. **2 Împ. 21.11, etc.; 23.26; 24.3,4.

5. Căci cine* să aibă milă de tine, Ierusalime, cine să te plângă? Cine să meargă să te întrebe de sănătate?

*Isa. 51.19.

6. „M-ai* părăsit, zice Domnul, ai dat** înapoi; de aceea Îmi întind mâna împotriva ta şi te nimicesc: sunt sătul † de pocăinţă.

*Cap. 2.13. **Cap. 7.24. † Osea 13.14.

7. I-am vânturat cu lopata, la porţile ţării; i-am lipsit de copii, am pierdut pe poporul Meu, căci nu s-au* abătut de la căile lor.

*Isa. 9.13. Cap. 5.3. Amos 4.10,11.

8. Văduvele lor sunt mai multe decât boabele de nisip din mare; peste mama tânărului aduc un pustiitor ziua-n amiaza mare; fac să cadă deodată peste ea necazul şi groaza.

9. Cea* care născuse şapte fii lâncezeşte, îşi dă sufletul; soarele ei apune** când este încă zi: este roşie, acoperită de ruşine. Pe cei ce mai rămân[1] îi dau pradă sabiei înaintea vrăjmaşilor lor, zice Domnul."

*1 Sam. 2.5. **Amos 8.9.

1.Sau: rămăşiţa lor;

10. „Vai de mine*, mamă, că m-ai născut, pe mine, om de ceartă şi om de neînţelegere pentru toată ţara! Nu iau cu împrumut, nici nu dau cu împrumut şi totuşi toţi mă blestemă!"

*Iov 3.1, etc. Cap. 20.14.

11. Domnul a răspuns: „Da, vei avea un viitor fericit; da, voi sili pe vrăjmaş* să te roage la vreme de nenorocire şi la vreme de necaz!

*Cap. 39.11,12; 40.4,5.

12. Poate fierul să frângă fierul de la miazănoapte şi arama?

13. Averile şi comorile tale le voi da pradă fără despăgubire*, din pricina tuturor păcatelor tale, pe tot ţinutul tău.

*Ps. 44.12. Cap. 17.3.

14. Te voi duce rob la vrăjmaşul tău într-o ţară* pe care n-o cunoşti, căci focul mâniei** Mele s-a aprins şi arde peste voi!"

*Cap. 16.13; 17.4. **Deut. 32.22.

15. „Tu ştii tot*, Doamne! Adu-Ţi aminte de mine, nu mă uita, răzbună-mă** pe prigonitorii mei! Nu mă lua, după îndelunga Ta răbdare. Gândeşte-Te că sufăr ruşinea † din pricina Ta!

*Cap. 12.3. **Cap. 11.20; 20.12. † Ps. 69.7.

16. Când am primit cuvintele Tale, le-am* înghiţit; cuvintele** Tale au fost bucuria şi veselia inimii mele, căci după Numele Tău sunt numit, Doamne Dumnezeul oştirilor!

*Ezec. 3.1,3. Apoc. 10.9,10. **Iov 23.12. Ps. 119.72,111.

17. N-am stat în adunarea* celor ce petrec, ca să mă veselesc cu ei: de frica puterii Tale, am stat singur la o parte, căci mă umplusem de mânie.

*Ps. 1.1; 26.4,5.

18. Pentru ce nu mai conteneşte suferinţa* mea? Pentru ce mă ustură rana şi nu vrea să se vindece? Să fii Tu pentru mine ca** un izvor înşelător, ca o apă † care seacă?"

*Cap. 30.15. **Cap. 1.18,19. † Iov 6.15, etc.

19. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Dacă te vei alipi* iarăşi de Mine, îţi voi răspunde iarăşi şi vei sta înaintea** Mea; dacă vei despărţi † ce este de preţ de ce este fără preţ, vei fi ca gura Mea. Ei să se întoarcă la tine, nu tu să te întorci la ei!

*Zah. 3.7. **Vers. 1. † Ezec. 22.26; 44.23.

20. Te voi face pentru poporul acesta ca un zid tare* de aramă; ei se vor război cu tine, dar nu** te vor birui; căci Eu voi fi cu tine ca să te scap şi să te izbăvesc, zice Domnul.

*Cap. 1.18; 6.27. **Cap. 20.11,12.

21. Te voi izbăvi din mâna celor răi şi te voi scăpa din mâna asupritorilor."

Urgii şi robie

16 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Să nu-ţi iei nevastă şi să n-ai în locul acesta nici fii nici fiice!
3. Căci aşa vorbeşte Domnul despre fiii şi fiicele care se vor naşte în locul acesta, despre mamele care-i vor naşte şi despre taţii lor care le vor da naştere în ţara aceasta:
4. vor muri doborâţi de o boală* necruțătoare. Nimeni nu-i va plânge**, nici nu-i va îngropa, ci vor fi ca un gunoi † pe pământ; vor pieri de sabie şi de foamete; şi trupurile †† lor moarte vor sluji ca hrană păsărilor cerului şi fiarelor pământului."

*Cap. 15.2. **Cap. 22.18,19; 25.33. † Ps. 83.10. Cap. 8.2; 9.22. †† Ps. 79.2. Cap. 7.33; 34.20.

5. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Să nu intri în nici o casă* de jale, să nu plângi în ea şi nici să nu te boceşti cu ei, căci Mi-am luat înapoi de la poporul acesta pacea Mea, zice Domnul, bunătatea şi îndurarea Mea.

*Ezec. 24.17,22,23.

6. Şi mari şi mici, toţi vor muri în ţara aceasta şi nu vor fi îngropaţi: nimeni nu-i va plânge*, nimeni nu-şi va face tăieturi** din pricina lor şi nu se va † rade pentru ei.

*Cap. 22.18. **Lev. 19.28. Deut. 14.1. Cap. 41.5; 47.5. † Isa. 22.12. Cap. 7.29.

7. Nimeni nu le va pune masa în timpul jelirii ca să-i mângâie pentru cel mort; şi nimeni nu le va întinde paharul* mângâierii pentru tatăl sau pentru mama lor.

*Prov. 31.6,7.

8. Să nu intri nici într-o casă de petrecere ca să te aşezi cu ei, să mănânci şi să bei."
9. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi face să înceteze* în locul acesta, sub ochii voştri şi în zilele voastre, strigătele de bucurie şi strigătele de veselie, cântecele mirelui şi cântecele miresei.

*Isa. 24.7,8. Cap. 7.34; 25.10. Ezec. 26.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23.

10. Când vei vesti poporului acestuia toate aceste lucruri, ei îţi vor zice: „Pentru ce* ne ameninţă Domnul cu toate aceste mari nenorociri? Ce nelegiuire şi ce păcat am făcut împotriva Domnului Dumnezeului nostru?"

*Deut. 29.24. Cap. 5.19; 13.22; 22.8.

11. Atunci să le răspunzi: „Părinţii voştri* M-au părăsit, zice Domnul, s-au dus după alţi dumnezei, le-au slujit şi s-au închinat înaintea lor; iar pe Mine M-au părăsit şi n-au păzit Legea Mea!

*Deut. 29.25. Cap. 22.9.

12. Şi voi aţi făcut şi mai rău* decât părinţii voştri; căci iată că fiecare** umblaţi după pornirile inimii voastre rele şi nu M-ascultaţi.

*Cap. 7.26. **Cap. 13.10.

13. De aceea*, vă voi muta din ţara aceasta într-o ţară** pe care n-aţi cunoscut-o nici voi, nici părinţii voştri; şi acolo veţi sluji altor dumnezei, zi şi noapte, căci nu vă voi ierta!

*Deut. 4.26-28; 28.36,63-65. **Cap. 15.14.

14. De aceea, iată, vin* zile, zice Domnul, când nu se va mai zice: „Viu este Domnul care a scos din ţara Egiptului pe copiii lui Israel!"

*Isa. 43.18. Cap. 23.7,8.

15. Ci se va zice: „Viu este Domnul care i-a scos pe copiii lui Israel din ţara de la miazănoapte şi din toate ţările unde-i izgonise!" Căci* îi voi aduce înapoi în ţara lor, pe care o dădusem părinţilor lor.

*Cap. 24.6; 30.3; 32.37.

16. Iată, trimit o mulţime* de pescari, zice Domnul, şi-i vor pescui; şi după aceea, voi trimite o mulţime de vânători şi-i vor vâna pe toţi munţii şi pe toate dealurile şi în crăpăturile stâncilor.

*Amos 4.2. Hab. 1.15.

17. Căci ochii* Mei sunt cu luare aminte la toate căile lor; ele nu sunt ascunse înaintea feţei Mele, şi nelegiuirea lor nu este ascunsă de privirile Mele.

*Iov 34.21. Prov. 5.21; 15.3. Cap. 32.19.

18. De aceea, le voi răsplăti mai întâi îndoit nelegiuirea* şi păcatul lor, pentru că Mi-au profanat** ţara, pentru că Mi-au umplut moştenirea cu trupurile moarte ale jertfelor aduse idolilor lor şi cu urâciunile lor."

*Isa. 40.2. Cap. 17.18. **Ezec. 43.7,9.

19. Doamne, tăria*, cetăţuia şi scăparea** mea în ziua necazului! Neamurile vor veni la Tine de la marginile pământului şi vor zice: „Părinţii noştri n-au moştenit decât minciună, idoli deşerţi care nu sunt de nici un † ajutor!

*Ps. 18.2. **Cap. 17.17. † Isa. 44.10. Cap. 2.11; 10.5.

20. Cum poate omul să-şi facă dumnezei care nu sunt* dumnezei?"

*Isa. 37.19. Cap. 2.11. Gal. 4.8.

21. „De aceea, iată că le arăt de data aceasta şi-i fac să ştie puterea şi tăria Mea; şi vor cunoaşte că numele Meu* este Domnul."

*Exod 15.3. Cap. 33.2. Amos 5.8.

17 1. Păcatul lui Iuda este scris cu o daltă* de fier, cu un vârf de diamant; este gravat** pe tăbliţa inimii lor şi pe coarnele altarelor lor.

*Iov 19.24. **Prov. 3.3. 2 Cor. 3.3.

2. Cum se gândesc la copiii lor, aşa se gândesc la altarele lor şi la idolii şi aşerele* lor, lângă copacii verzi, pe dealurile înalte.

*Judc. 3.7. 2 Cron. 24.18; 33.3,19. Isa. 1.29; 17.8. Cap. 2.20.

3. Eu voi da ca pradă* muntele Meu şi ogoarele lui, avuţiile tale, toate vistieriile şi înălţimile tale, din pricina păcatelor tale, pe tot ţinutul tău!

*Cap. 15.13.

4. Din vina ta vei pierde moştenirea pe care ţi-o dădusem; te voi face să slujeşti vrăjmaşului tău într-o ţară* pe care n-o cunoşti, căci aţi aprins focul** mâniei Mele, care va arde totdeauna."

*Cap. 16.13. **Cap. 15.14.

5. Aşa vorbeşte Domnul: „Blestemat* să fie omul care se încrede în om, care se sprijină pe un muritor** şi îşi abate inima de la Domnul!

*Isa. 30.1,2; 31.1. **Isa. 31.3.

6. Căci este ca un nenorocit* în pustiu şi nu va** vedea venind fericirea; locuieşte în locurile arse ale pustiului, într-un pământ † sărat şi fără locuitori.

*Cap. 48.6. **Iov 20.17. † Deut. 29.23.

7. Binecuvântat* este omul care se încrede în Domnul şi a cărui nădejde este Domnul!

*Ps. 2.12; 34.8; 125.1; 146.5. Prov. 16.20. Isa. 30.18.

8. Căci el va fi ca un pom* sădit lângă ape care-şi întinde rădăcinile spre râu; nu se teme când vine arşiţa şi frunzişul lui rămâne verde; în anul secetei nu se teme şi nu încetează să aducă rod.

*Iov 8.16. Ps. 1.3.

9. Inima este nespus de înşelătoare şi de deznădăjduit de rea[1]; cine poate s-o cunoască?

10. Eu, Domnul, cercetez* inima şi încerc rărunchii, ca să** răsplătesc fiecăruia după purtarea[2] lui, după rodul faptelor lui.

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Ps. 7.9; 139.23,24. Prov. 17.3. Cap. 11.20; 20.12. Rom. 8.27. Apoc. 2.23. **Ps. 62.12. Cap. 32.19. Rom. 2.6.

11. Ca o potârniche care cloceşte nişte ouă pe care nu le-a ouat ea, aşa este cel ce agoniseşte bogăţii pe nedrept; trebuie să le părăsească* în mijlocul zilelor sale şi la urmă nu este decât un** nebun."

*Ps. 55.23. **Luca 12.20.

12. Scaun de domnie plin de slavă, înălţat de la început, loc al Sfântului nostru Locaş,

13. Doamne, nădejdea* lui Israel!

1.Sau: fără speranţă de vindecare; 2.Sau: căile;

Toţi cei ce** Te părăsesc vor fi acoperiţi de ruşine. „Cei ce se abat de la Mine vor fi scrişi † pe pământ, căci părăsesc pe Domnul, Izvorul †† de apă vie."

*Cap. 14.8. **Ps. 73.27. Isa. 1.28. † Luca 10.20. †† Cap. 2.13.

14. Vindecă-mă Tu, Doamne, şi voi fi vindecat; mântuieşte-mă Tu şi voi fi mântuit; căci Tu* eşti slava mea!

*Deut. 10.21. Ps. 109.1; 148.14.

15. Iată, ei îmi zic: „Unde* este cuvântul Domnului? Să se împlinească, dar!"

*Isa. 5.19. Ezec. 12.22. Amos 5.18. 2 Pet. 3.4.

16. Şi eu, ca să Te ascult, n-am* vrut să nu fiu păstor; nici n-am dorit ziua nenorocirii, ştii; şi ce a ieşit din buzele mele este descoperit înaintea Ta.

*Cap. 1.4, etc.

17. De aceea, nu fi o pricină de groază pentru mine, căci Tu eşti scăparea* mea în ziua nenorocirii! *Cap. 16.19.

18. Prigonitorii mei să fie acoperiţi de ruşine*, dar să nu fiu ruşinat** eu; să tremure ei, dar să nu tremur eu! Adu peste ei ziua nenorocirii, loveşte-i † cu o îndoită urgie!

*Ps. 35.4; 40.14; 70.2. **Ps. 25.2. † Cap. 11.20.

Sfinţirea Sabatului

19. Aşa mi-a vorbit Domnul: „Du-te şi stai la poarta copiilor poporului, pe care intră şi ies împăraţii lui Iuda şi la toate porţile Ierusalimului

20. şi spune-le: „Ascultaţi* cuvântul Domnului, împăraţi ai lui Iuda, tot Iuda şi toţi locuitorii Ierusalimului care intraţi pe aceste porţi!" *Cap. 19.3; 22.2.

21. Aşa vorbeşte Domnul: „Luaţi seama* în sufletele voastre să nu purtaţi nici o povară în ziua Sabatului şi să n-o aduceţi înăuntru pe porţile Ierusalimului.

*Num. 15.32, etc. Neem. 13.19.

22. Să nu scoateţi din casele voastre nici o povară în ziua Sabatului şi să nu faceţi nici o lucrare, ci sfinţiţi ziua Sabatului, cum am poruncit* părinţilor voştri.

*Exod 20.8; 23.12; 31.13. Ezec. 20.12.

23. Dar* ei n-au ascultat şi n-au luat aminte; ci şi-au înţepenit gâtul ca să n-asculte şi să nu ia învăţătură. *Cap. 7.24,26; 11.10.

24. Dacă Mă veţi asculta într-adevăr, zice Domnul, şi nu veţi aduce nici o sarcină înăuntru pe porţile acestei cetăţi în ziua Sabatului, ci veţi sfinţi ziua Sabatului şi nu veţi face nici o lucrare în ziua aceasta,

25. atunci pe porţile acestei cetăţi vor* intra împăraţi şi voievozi care vor sta pe scaunul de

domnie al lui David; ei vor veni în care şi călare pe cai, ei şi voievozii lor, oamenii lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului şi cetatea aceasta va fi locuită în veci. *Cap. 22.4.
26. Vor veni din cetăţile lui Iuda şi din împrejurimile* Ierusalimului, din ţara lui Beniamin, din vale, de pe munte şi de la miazăzi**, ca să aducă arderi de tot şi jertfe †, să aducă daruri de mâncare şi tămâie şi să aducă jertfe de mulţumire †† în Casa Domnului.

*Cap. 32.44; 33.13. **Zah. 7.7. † Zah. 7.7. †† Ps. 107.22; 116.17.

27. Dar, dacă nu veţi asculta când vă poruncesc să sfinţiţi ziua Sabatului, să nu duceţi nici o povară şi să n-o aduceţi înăuntru pe porţile Ierusalimului în ziua Sabatului, atunci voi aprinde* un foc la porţile cetăţii, care** va arde casele cele mari ale Ierusalimului şi nu se va stinge."

*Cap. 21.14; 49.27. Plân. 4.11. Amos 1.4,7,10,12; 2.2,5. **2 Împ. 25.9. Cap. 52.13.

Vasul olarului şi nepocăinţa poporului

18 1. Cuvântul vorbit lui Ieremia din partea Domnului şi care sună astfel:
2. „Ridică-te şi coboară-te în casa olarului; acolo te voi face să auzi cuvintele Mele!"
3. Când m-am coborât în casa olarului, iată că el lucra pe roată.
4. Vasul pe care-l făcea n-a izbutit - cum se întâmplă cu lutul în mâna olarului. Atunci el a făcut un alt vas, cum i-a plăcut lui să-l facă.
5. Şi cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
6. „Nu pot Eu să fac cu voi ca olarul acesta, casă* a lui Israel? - zice Domnul. Iată, cum** este lutul în mâna olarului aşa sunteţi voi în mâna Mea, casă a lui Israel!

*Isa. 45.9. Rom. 9.20,21. **Isa. 64.8.

7. Deodată[1] zic despre un neam, despre o împărăţie, că-l voi smulge*, că-l voi surpa şi că-l voi nimici; *Cap. 1.10.
8. dar dacă neamul acesta* despre care am vorbit astfel se întoarce de la răutatea lui, atunci şi Mie Îmi pare rău** de răul pe care Îmi pusesem în gând să i-l fac.

*Ezec. 18.21; 33.11. **Cap. 26.3. Iona 3.10.

9. Tot aşa însă deodată[1] zic despre un neam, sau despre o împărăţie, că-l voi zidi sau că-l voi sădi.

1.Sau: când (în clipa când);

10. Dar dacă neamul acesta face ce este rău înaintea Mea şi n-ascultă glasul Meu, atunci Îmi pare rău şi de binele pe care aveam de gând să i-l fac.
11. De aceea, vorbeşte acum oamenilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului şi zi: „Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, pregătesc o nenorocire împotriva voastră şi fac un plan împotriva voastră. De aceea, întoarceţi-vă* fiecare de la calea voastră cea rea, îndreptaţi-vă umbletele şi faptele!" *2 Împ. 17.13. Cap. 7.3; 25.5; 26.13; 35.15.
12. Dar ei zic: „Degeaba*! Căci noi ne vom urma gândurile noastre şi vom lucra fiecare după pornirile inimii noastre rele!""

*Cap. 2.25.

13. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Întrebaţi* popoarele! Cine a auzit vreodată asemenea lucruri? Fecioara lui Israel a făcut un lucru groaznic[1]**.

*Cap. 2.10. 1 Cor. 5.1. **Cap. 5.30.

14. Părăseşte zăpada Libanului stânca ogoarelor? Sau se văd secând apele curgătoare care vin de departe proaspete?
15. Totuşi poporul Meu M-a uitat* şi aduce tămâie idolilor**; s-a abătut din căile lui, a părăsit vechile cărări † şi a apucat pe cărări şi drumuri nebătute,

*Cap. 2.13,32; 3.21; 13.25; 17.13. **Cap. 10.15; 16.19. † Cap. 6.16.

16. făcând astfel din ţara lor o pustietate*, o veşnică batjocură**; toţi cei ce trec prin ea sunt uimiţi şi dau din cap.

*Cap. 19.8; 49.13; 50.13. **1 Împ. 9.8. Plân. 2.15. Mica 6.16.

17. Ca* vântul de la răsărit îi voi risipi** înaintea vrăjmaşului; iar în ziua necazului lor le voi întoarce † spatele şi nu Mă voi uita la ei!"

*Ps. 48.7. **Cap. 13.24. † Cap. 2.27.

18. Atunci ei au zis: „Veniţi* să urzim rele împotriva lui Ieremia! Căci** doar nu va pieri Legea din lipsă de preoţi, nici sfatul din lipsă de înţelepţi, nici cuvântul din lipsă de profeţi. Haideţi să-l ucidem cu vorba şi să nu luăm seama la toate cuvintele lui!"

*Cap. 11.19. **Lev. 10.11. Mal. 2.7. Ioan 7.48,49.

19. Ascultă-mă, Doamne, şi auzi glasul potrivnicilor mei!
20. Cu rău* se răsplăteşte binele? Căci au săpat** o groapă ca să-mi ia viaţa. Adu-Ţi aminte că am stat înaintea Ta ca să vorbesc bine pentru ei şi să întorc mânia Ta de la ei.

*Ps. 109.4,5. **Ps. 35.7; 57.6. Vers. 22.

1.Sau: urâcios, respingător;

21. De aceea, dă* pe copiii lor pradă foametei şi doboară-i cu sabia! Nevestele lor să fie lipsite de copii şi să rămână văduve, şi bărbaţii lor să fie luaţi de ciumă; tinerii lor să fie ucişi de sabie în luptă!

*Ps. 109.9,10.

22. Să se audă strigăte ieşind din casele lor, când cetele aduse de Tine vor cădea deodată peste ei! Căci au săpat* o groapă ca să mă prindă şi mi-au întins laţuri sub picioare.

*Vers. 20.

23. Dar Tu, Doamne, cunoşti toate uneltirile lor făcute ca să mă omoare. Nu le ierta* nelegiuirea şi nu le şterge păcatul dinaintea Ta: ci să fie doborâţi în faţa Ta! Lucrează împotriva lor la vremea mâniei Tale!

*Ps. 35.4; 109.14. Cap. 11.20; 15.15.

Vasul zdrobit şi dărâmarea Ierusalimului

19 1. Aşa a vorbit Domnul: „Du-te de cumpără de la un olar un vas de pământ şi ia cu tine pe câţiva din bătrânii poporului şi din bătrânii preoţilor.

2. Du-te în Valea* Ben-Hinom, care este la intrarea Porţii Olarilor, şi acolo să vesteşti cuvintele pe care ţi le voi spune.

*Ios. 15.8. 2 Împ. 23.10. Cap. 7.31.

3. Să spui*: „Ascultaţi cuvântul Domnului, împăraţi ai lui Iuda şi locuitori ai Ierusalimului!

Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi aduce peste locul acesta o nenorocire care va face să ţiuie urechile** oricui va auzi vorbindu-se de ea.

*Cap. 17.20. **1 Sam. 3.11. 2 Împ. 21.12.

4. Pentru că M-au părăsit*, au întinat locul acesta, au adus în el tămâie altor dumnezei pe care nu-i cunoşteau nici ei, nici părinţii lor, nici împăraţii lui Iuda, şi au umplut locul acesta cu sânge** nevinovat.

*Deut. 28.20. Isa. 65.11. Cap. 2.13,17,19; 15.6; 17.13. **2 Împ. 21.16. Cap. 2.34.

5. Au zidit* şi înălţimi lui Baal, ca să-i ardă pe fiii lor în foc ca arderi de tot lui Baal: lucru pe care nici nu-l poruncisem**, nici nu-l rânduisem şi nici prin minte nu-Mi trecuse.

*Cap. 7.31,32; 32.35. **Lev. 18.21.

6. De aceea, iată, vin zile, zice Domnul, când locul acesta nu se va mai numi Tofet, nici Valea* Ben-Hinom, ci se va numi Valea Măcelului! *Ios. 15.8.

7. În locul acesta voi zădărnici sfatul lui Iuda şi al Ierusalimului; îi voi face* să cadă ucişi de sabie înaintea vrăjmaşilor lor şi de mâna celor ce vor să le ia viaţa. Trupurile lor moarte** le voi da hrană păsărilor cerului şi fiarelor pământului.

*Lev. 26.17. Deut. 28.25. **Ps. 79.2. Cap. 7.33; 16.4; 34.20.

8. Voi face din cetatea aceasta o groază şi o batjocură*; aşa că toţi cei ce vor trece pe lângă ea se vor îngrozi şi vor fluiera când vor vedea toate rănile ei.

*Cap. 18.16; 49.13; 50.13.

9. Îi voi face să mănânce carnea* fiilor şi fiicelor lor, aşa că îşi vor mânca carnea unii altora, în mijlocul necazului şi strâmtorării în care-i vor aduce vrăjmaşii lor şi cei ce vor să le ia viaţa.”

*Lev. 26.29. Deut. 28.53. Isa. 9.20. Plân. 4.10.

10. Să spargi* apoi vasul, sub ochii oamenilor care vor merge cu tine.

*Cap. 51.63,64.

11. Şi să le spui: „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Tocmai aşa voi zdrobi* pe poporul acesta şi cetatea aceasta cum se sparge vasul unui olar, fără să poată fi făcut la loc. Şi morţii vor fi îngropaţi** în Tofet din lipsă de loc pentru îngropare.”

*Ps. 2.9. Isa. 30.14. Plân. 4.2. **Cap. 7.32.

12. Aşa voi face locului acestuia - zice Domnul - şi locuitorilor lui, şi voi face cetatea aceasta ca Tofetul.

13. Casele Ierusalimului şi casele împăraţilor lui Iuda vor fi necurate ca* Tofetul, toate casele pe acoperişul** cărora se aducea tămâie întregii oştiri a cerurilor şi se turnau jertfe de băutură † altor dumnezei!”

*2 Împ. 23.10. **2 Împ. 23.12. Cap. 32.29. Ţef. 1.5. † Cap. 7.18.

Închiderea lui Ieremia

14. Ieremia s-a întors din Tofet, unde-l trimisese Domnul să prorocească. Apoi a stat în curtea* Casei Domnului şi a zis întregului popor: *2 Cron. 20.5.

15. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi aduce peste cetatea aceasta şi peste toate cetăţile care ţin de ea toate nenorocirile pe care i le-am vestit mai dinainte, pentru că şi-au înţepenit grumazul* ca să n-asculte cuvintele Mele.” *Cap. 7.26; 17.23.

20 1. Paşhur, fiul lui Imer*, preot şi supraveghetor de frunte în Casa Domnului, a auzit pe Ieremia prorocind aceste lucruri.

*1 Cron. 24.11.

2. Şi Paşhur l-a lovit pe prorocul Ieremia şi l-a aruncat în temniţa cu butuci, care era la

Poarta de Sus a lui Beniamin, în Casa Domnului.
3. Dar a doua zi, Paşhur l-a scos pe Ieremia din temniţă. Şi Ieremia i-a zis: „Domnul nu te mai numeşte Paşhur” *(Noroc din toate părţile),* ci Magor-Misabib *(Spaimă din toate părţile)*.
4. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată, te voi face de groază, pe tine şi pe toţi prietenii tăi; ei vor cădea ucişi de sabia vrăjmaşilor lor şi ochii tăi vor vedea lucrul acesta. Voi da de asemenea pe tot Iuda în mâinile împăratului Babilonului, care-i va duce robi la Babilon şi-i va ucide cu sabia.
5. Toate bogăţiile cetăţii acesteia, tot rodul muncii ei, tot ce are ea mai scump şi toate vistieriile împăraţilor lui Iuda le voi da* în mâinile vrăjmaşilor lor; aceştia le vor jefui, le vor lua şi le vor duce la Babilon.

*2 Împ. 20.17; 24.12-16; 25.13, etc. Cap. 3.24.

6. Chiar şi tu, Paşhur şi toţi cei ce locuiesc în casa ta veţi merge la Babilon în robie; acolo vei muri şi acolo vei fi îngropat, tu şi toţi prietenii tăi cărora le-ai prorocit* minciuni.”

*Cap. 14.13,14; 28.15; 29.21.

Plângerile prorocului

7. M-ai înduplecat, Doamne, şi m-am lăsat înduplecat; ai* fost mai tare decât mine şi m-ai biruit! În fiecare zi sunt o pricină de râs**, toată lumea îşi bate joc de mine.

*Cap. 1.6,7. **Plân. 3.14.

8. Căci, ori de câte ori vorbesc, trebuie să* strig: „Silnicie şi apăsare![1]”, aşa încât cuvântul Domnului îmi aduce numai ocară şi batjocură toată ziua.

*Cap. 6.7.

9. Dacă zic: „Nu voi mai pomeni de El şi nu voi mai vorbi în Numele Lui!”, iată că în inima mea este ca un foc* mistuitor închis în oasele mele. Caut să-l opresc, dar nu** pot.

*Iov 32.18,19. Ps. 39.3. **Iov 32.18. Fapt. 18.5.

10. Căci aud* vorbele rele ale multora, spaima care domneşte împrejur. - „Învinuiţi-l”, strigă ei; „haideţi să-l învinuim!” Toţi cei ce trăiau în pace** cu mine pândesc să vadă dacă mă clatin şi zic: „Poate că se va lăsa prins, vom pune mâna pe el şi ne vom răzbuna pe el!”

*Ps. 31.13. **Iov 19.19. Ps. 41.9; 55.13,14. Luca 11.53,54.

11. Dar Domnul* este cu mine ca un viteaz puternic; de aceea, prigonitorii mei se vor poticni şi nu vor** birui. Se vor umple de ruşine că n-au lucrat cu chibzuinţă: de o veşnică ruşine † care nu se va uita!

*Cap. 1.8,19. **Cap. 15.20; 17.18. † Cap. 23.40.

12. Şi acum, Doamne Dumnezeul oştirilor care încerci pe cel* neprihănit, care pătrunzi rărunchii şi inimile, fă-mă** să văd răzbunarea Ta împotriva lor! Căci Ţie Ţi-am încredinţat cauza mea.

*Cap. 11.20; 17.10. **Ps. 54.7; 59.10.

13. Cântaţi Domnului, lăudaţi pe Domnul! Căci El izbăveşte* sufletul celui necăjit din mâna celor răi.

*Ps. 35.9,10; 109.30,31.

14. Blestemată* să fie ziua când m-am născut! Ziua în care m-a născut mama să nu fie binecuvântată!

*Iov 3.3. Cap. 15.10.

15. Blestemat să fie omul care a adus vestea aceasta tatălui meu: „Ţi s-a născut un copil de parte bărbătească” şi l-a umplut de bucurie cu ea!
16. Omul acela să ajungă ca cetăţile pe care le-a nimicit* Domnul fără milă! Să audă gemete dimineaţa** şi strigăte de război la amiază!

*Gen. 19.25. **Cap. 18.22.

17. De ce n-am fost* omorât în pântecele mamei, ca să-mi fi fost ea mormântul meu? De ce n-a rămas ea veşnic însărcinată cu mine?

*Iov 3.10,11.

18. Pentru ce am ieşit* din pântecele mamei ca să văd** numai suferinţă şi durere şi să-mi sfârşesc zilele în ruşine? *Iov 3.20. **Plân. 3.1.

Prorocie despre luarea Ierusalimului

21 1. Cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, când i-a trimis împăratul Zedechia pe Paşhur*, fiul lui Malchia şi pe Ţefania**, fiul lui Maaseia, preotul, ca să-i zică:

*Cap. 38.1. **2 Împ. 25.18. Cap. 29.25; 37.3.

2. „Întreabă-L pe Domnul* pentru noi; căci Nebucadneţar, împăratul Babilonului, este în război cu noi! Poate că Domnul va face pentru noi vreuna din minunile Lui, ca să-l depărteze de la noi.”

*Cap. 37.3,7.

3. Ieremia le-a răspuns: „Să-i spuneţi lui Zedechia:
4. „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi întoarce armele de război care sunt în mâinile voastre şi cu care vă luptaţi în afara zidului împotriva împăratului Babilonului şi împotriva caldeenilor care vă împresoară şi le voi strânge* în mijlocul acestei cetăţi.

*Isa. 13.4.

1.Sau: violenţă şi pradă;

5. Apoi Eu Însumi voi lupta împotriva voastră cu mâna întinsă* şi cu braţ puternic, cu mânie, cu furie şi o mare supărare.

*Exod 6.6.

6. Voi lovi pe locuitorii acestei cetăţi, atât oameni, cât şi animale şi vor muri de o ciumă grozavă.'"

7. „După aceea - zice Domnul -, îi voi* da pe Zedechia, împăratul lui Iuda, pe slujitorii lui, pe popor şi pe cei ce vor scăpa în cetatea aceasta de ciumă, de sabie şi de foamete, în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, în mâinile vrăjmaşilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viaţa; şi Nebucadneţar îi va trece prin ascuţişul sabiei, nu-i va cruţa**, nu va avea nici o milă de ei şi nu se va îndura de ei."

*Cap. 37.17; 39.5; 52.9. **Deut. 28.50. 2 Cron. 36.17.

8. Iar poporului acestuia să-i spui: Aşa vorbeşte Domnul: „Iată că vă pun* înainte calea vieţii şi calea morţii.

*Deut. 30.19.

9. Cine va* rămâne în cetatea aceasta va muri ucis de sabie, de foamete sau de ciumă; dar cine va ieşi să se ducă la caldeenii care vă împresoară va scăpa cu viaţă, care va fi singura** lui pradă.

*Cap. 38.2,17,18. **Cap. 39.18; 45.5.

10. Căci Eu Îmi îndrept privirile* împotriva cetăţii acesteia ca să-i fac rău, nu bine, zice Domnul; ea va fi dată în mâinile** împăratului Babilonului, care o va arde † cu foc."

*Lev. 17.10. Cap. 44.11. Amos 9.4. **Cap. 38.3. † Cap. 34. 2,22; 37.10; 38.18,23; 52.13.

11. Şi să spui casei împăratului lui Iuda:
„Ascultaţi cuvântul Domnului,
12. casă a lui David! Aşa vorbeşte Domnul:
„Faceţi dreptate* dis-de-dimineaţă** şi scoateţi pe cel asuprit din mâinile asupritorului, ca să nu izbucnească mânia Mea ca un foc şi să se aprindă fără să se poată stinge, din pricina răutăţii faptelor voastre!

*Cap. 22.3. Zah. 7.9. **Ps. 101.8.

13. Iată, am necaz pe* tine, cetate aşezată în vale, pe stânca din câmpie, zice Domnul, pe voi care ziceţi: „Cine** se va coborî împotriva noastră? Cine va intra în locuinţele noastre?"

*Ezec. 13.8. **Cap. 49.4.

14. Vă voi pedepsi după rodul* faptelor voastre, zice Domnul, voi pune foc pădurii voastre, şi-i va mânca toate** împrejurimile.'"

*Prov. 1.31. Isa. 3.10,11. **2 Cron. 36.19. Cap. 52.13.

Împotriva dinastiei împărăteşti a lui Iuda

22 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Coboară-te în casa împăratului lui Iuda şi acolo rosteşte cuvintele acestea.

2. Să spui: „Ascultă cuvântul* Domnului, împărat al lui Iuda care stai pe scaunul de domnie al lui David, tu, slujitorii tăi şi tot poporul care intraţi pe porţile acestea!'"

*Cap. 17.20.

3. Aşa vorbeşte Domnul: „Faceţi judecată şi dreptate*; scoateţi pe cel asuprit din mâinile asupritorului; nu chinuiţi** pe străin, pe orfan şi pe văduvă; nu apăsaţi şi nu vărsaţi sânge nevinovat în locul acesta!

*Cap. 21.12. **Vers. 17.

4. Căci dacă lucraţi după cuvântul acesta, vor intra* pe porţile casei acesteia împăraţi care stau pe scaunul de domnie al lui David, suiţi în care şi călare pe cai, ei, slujitorii lor şi poporul lor.

*Cap. 17.25.

5. Dar dacă nu veţi asculta cuvintele acestea, pe Mine Însumi* jur, zice Domnul, că această casă va ajunge o dărâmătură!"

*Evr. 6.13,17.

6. Căci aşa vorbeşte Domnul asupra casei împăratului lui Iuda: „Tu eşti pentru Mine ca Galaadul, ca vârful Libanului; dar, cu adevărat, voi face din tine un pustiu, o cetate fără locuitori!

7. Pregătesc împotriva ta nişte nimicitori, fiecare cu armele lui: ei vor tăia cei mai frumoşi* cedri ai tăi şi-i vor** arunca în foc.

*Isa. 37.24. **Cap. 21.14.

8. Multe neamuri vor trece pe lângă cetatea aceasta şi vor zice unul altuia: „Pentru ce a făcut Domnul* aşa acestei cetăţi mari?"

*Deut. 29.24,25. 1 Împ. 9.8,9.

9. Şi se va răspunde: „Pentru că* au părăsit legământul Domnului Dumnezeului lor, pentru că s-au închinat înaintea altor dumnezei şi le-au slujit!"

*2 Împ. 22.17. 2 Cron. 34.25.

10. Nu plângeţi pe cel* mort şi nu vă bociţi pentru el; ci plângeţi mai degrabă pe cel ce se duce**, care nu se mai întoarce şi nu-şi va mai vedea ţara de naştere!"

*2 Împ. 22.20. **Vers. 11.

11. Căci aşa vorbeşte Domnul despre Şalum*, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, care domnea în locul tatălui său, Iosia, care** a ieşit din locul acesta: „Nu se va mai întoarce în el;

*1 Cron. 3.15. 2 Împ. 23.30. **2 Împ. 23.34.

12. ci va muri în locul unde este dus rob şi nu va mai vedea ţara aceasta".

13. „Vai* de cel ce îşi zideşte casa cu nedrep-

tate şi camerele pe nedrept; care pune** pe aproapele său să lucreze degeaba, fără să-i dea plata;

*2 Împ. 23.35. Vers. 18. **Lev. 19.13. Deut. 24.14,15. Mica 3.10. Hab. 2.9. Iac. 5.4.

14. care zice: „Îmi voi zidi o casă mare şi camere încăpătoare" şi-i face ferestre multe, o căptuşeşte cu cedru şi o vopseşte cu roşu!
15. Împărat eşti tu oare, de te întreci în cedri? Nu mânca tatăl* tău şi nu bea şi el? Şi totuşi el făcea dreptate şi judecată şi era** fericit!

*2 Împ. 23.25. **Ps. 128.2. Isa. 3.10.

16. Judeca pricina săracului şi a celui lipsit şi era fericit. Nu înseamnă lucrul acesta a Mă cunoaşte? - zice Domnul.
17. Dar tu n-ai ochi* şi inimă decât ca să te dedai la lăcomie, ca să verşi sânge nevinovat şi să întrebuinţezi asuprire şi violenţă.

*Ezec. 19.6.

18. De aceea, aşa vorbeşte Domnul despre Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda: „Nu-l vor* plânge zicând: „Vai**, fratele meu! Vai, sora mea!" Nici nu-l vor plânge zicând: „Vai, doamne! Vai, măria sa!"

*Cap. 16.4,6. **1 Împ. 13.30.

19. Ci va* fi înmormântat ca un măgar, va fi târât şi aruncat dincolo de porţile Ierusalimului!"

*2 Cron. 36.6. Cap. 36.30.

20. Suie-te în Liban şi strigă! Înalţă-ţi glasul de pe Basan! Şi strigă de pe înălţimea Abarim! Căci toţi cei ce te iubeau sunt zdrobiţi!
21. Ţi-am vorbit când îţi mergea bine; dar tu ziceai: „Nu pot s-ascult!" Aşa ai lucrat* din tinereţea ta şi n-ai ascultat glasul Meu.

*Cap. 3.25; 7.23, etc.

22. Pe toţi păstorii* tăi îi va paşte vântul şi cei ce te iubesc** vor merge în robie. Atunci vei fi acoperit de ruşine şi vei roşi din pricina întregii tale răutăţi.

*Cap. 23.1. **Vers. 20.

23. Tu, care locuieşti în Liban, care îţi faci cuibul în cedri, cum vei geme[1] când te vor ajunge durerile, dureri* ca ale unei femei la naştere!" *Cap. 6.24.
24. „Pe viaţa Mea, zice Domnul, chiar dacă* Ieconia[2], fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, ar fi un inel** de pecetluit în mâna Mea cea dreaptă, te-aş scoate şi de acolo.

*2 Împ. 24.6,8. 1 Cron. 3.16. Cap. 37.1. **Cânt. 8.6. Hag. 2.23.

25. Te voi da* în mâinile celor ce vor să-ţi ia viaţa, în mâinile acelora înaintea cărora tremuri, în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, în mâinile** caldeenilor.

*Cap. 34.20. **2 Împ. 24.15. 2 Cron. 36.10.

26. Te voi arunca, pe tine şi pe mama ta care te-a născut, într-o altă ţară, unde nu v-aţi născut şi acolo veţi muri!
27. Dar în ţara în care vor dori să se întoarcă, nu se vor mai întoarce!
28. Este un vas dispreţuit, sfărâmat, acest Ieconia? Este el un lucru* căruia nu-i dai nici un preţ? Pentru ce sunt aruncaţi, oare, el şi sământa lui, şi azvârliţi într-o ţară pe care n-o cunosc?"

*Ps. 31.12. Cap. 48.38. Osea 8.8.

29. „Ţară*, ţară, ţară, ascultă glasul Domnului!

*Deut. 32.1. Isa. 1.2; 34.1. Mica 1.2.

30. Aşa vorbeşte Domnul: „Scrieţi pe omul acesta ca lipsit de* copii, ca un om căruia nu-i va merge bine toată viaţa lui; căci nici unul din urmaşii lui nu va izbuti să stea pe scaunul de domnie al lui David** şi să domnească peste Iuda."

*1 Cron. 3.16,17. Mat. 1.12. **Cap. 36.30.

Păstorii lui Israel

23 1. „Vai de păstorii* care nimicesc şi risipesc turma păşunii Mele, zice Domnul."

*Cap. 10.21; 22.22. Ezec. 34.2.

2. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel împotriva păstorilor care pasc pe poporul meu: „Pentru că Mi-aţi risipit oile, le-aţi izgonit şi nu v-aţi îngrijit de ele, iată* că vă voi pedepsi din pricina răutăţii faptelor voastre, zice Domnul.

*Exod 32.34.

3. Şi Eu Însumi voi strânge* rămăşiţa oilor Mele din toate ţările în care le-am izgonit; le voi aduce înapoi în păşunea lor şi vor creşte şi se vor înmulţi.

*Cap. 32.37. Ezec. 34.13, etc.

4. Voi pune peste ele păstori* care le vor paşte; nu le va mai fi teamă, nici groază, şi nu va mai lipsi nici una din ele, zice Domnul.

*Cap. 3.15. Ezec. 34.23, etc.

5. Iată* vin zile, zice Domnul, când îi voi ridica lui David o Odraslă neprihănită. El va împărăţi, va lucra cu înţelepciune şi va face judecată şi dreptate** în ţară.

*Isa. 4.2; 11.1; 40.10,11. Cap. 33.14-16. Dan. 9.24. Zah. 3.8; 6.12. Ioan 1.45. **Ps. 72.2. Isa. 9.7; 32.1,18.

6. În vremea Lui, Iuda* va fi mântuit şi Israel va avea linişte** în locuinţa lui; şi iată Nume-

1.Sau: vei fi de plâns; 2.Sau: Ioiachin;

le † pe care i-L vor da: „Domnul, Neprihănirea noastră!”

*Deut. 33.28. Zah. 14.11. **Cap. 32.37. † Cap. 33.16. 1 Cor. 1.30.

7. „De aceea iată, vin* zile, zice Domnul, când nu se va mai zice: „Viu este Domnul care a scos din ţara Egiptului pe copiii lui Israel!”

*Cap. 16.14,15.

8. Ci se va zice: „Viu este Domnul care a scos şi a adus înapoi sămânţa casei lui Israel din ţara de la miazănoapte şi din toate ţările* în care îi risipisem!” Şi vor locui în ţara lor.”

*Isa. 43.5,6. Vers. 3.

9. Asupra prorocilor:
Inima îmi este zdrobită în mine, toate oasele* îmi tremură; sunt ca un om beat, ca un om ameţit de vin, din pricina Domnului şi din pricina sfintelor Lui cuvinte.

*Hab. 3.16.

10. Căci ţara* este plină de adulteri şi ţara se jeleşte din pricina blestemului**; câmpiile † pustiului sunt uscate. Toată alergătura lor ţinteşte numai la rău şi toată vitejia lor este pentru nedreptate!

*Cap. 5.7,8; 9.2. **Osea 4.2,3. † Cap. 9.10; 12.4.

11. „Prorocii* şi preoţii sunt stricaţi[1]; le-am găsit răutatea chiar şi în** Casa Mea, zice Domnul.”

*Cap. 6.13; 8.10. Ţef. 3.4. **Cap. 7.30; 11.15; 32.34. Ezec. 8.11; 23.39.

12. „De aceea, calea* lor va fi lunecoasă şi întunecoasă, vor fi împinşi şi vor cădea; căci voi aduce nenorocirea** peste ei în anul când îi voi pedepsi, zice Domnul.”

*Ps. 35.6. Prov. 4.19. Cap. 13.16. **Cap. 11.23.

13. „În prorocii Samariei am văzut următoarea nebunie: au prorocit pe* Baal şi l-au rătăcit** pe poporul Meu, Israel!

*Cap. 2.8. **Isa. 9.16.

14. Dar în prorocii Ierusalimului am văzut lucruri grozave. Sunt adulteri*, trăiesc în** minciună, întăresc † mâinile celor răi, aşa că nici unul nu se mai întoarce de la răutatea lui, toţi sunt înaintea Mea ca Sodoma †† şi locuitorii Ierusalimului, ca Gomora.”

*Cap. 29.23. **Vers. 26. † Ezec. 13.22. †† Deut. 32.32. Isa. 1.9,10.

15. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor despre proroci: „Iată, îi voi hrăni cu* pelin şi le voi da să bea ape cu fiere; căci prin prorocii Ierusalimului s-a răspândit neevlavia[2] în toată ţara.”

*Cap. 8.14; 9.15.

1.Sau: neevlavioşi; 2.Sau: făţărnicia;.

16. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor:
„N-ascultaţi cuvintele prorocilor care vă prorocesc! Ei vă leagănă în închipuiri zadarnice; spun* vedenii ieşite din inima lor, nu ce vine din gura Domnului.

*Vers. 21. Cap. 14.14.

17. Ei spun celor ce Mă nesocotesc: „Domnul a zis: „Veţi avea* pace” şi zic tuturor celor ce trăiesc după aplecările[1] inimii lor: „Nu** vi se va întâmpla nici un rău.””

*Cap. 6.14; 8.11. Ezec. 13.10. Zah. 10.2. **Mica 3.11.

18. Cine* a fost de faţă la sfatul Domnului ca să vadă şi să asculte cuvântul Lui? Cine a plecat urechea la cuvântul Lui şi cine l-a auzit?

*Iov 15.8. 1 Cor. 2.16.

19. Iată că furtuna* Domnului, urgia izbucneşte, se năpusteşte vijelia şi cade peste capul celor răi!

*Cap. 25.32; 30.23.

20. Mânia* Domnului nu se va potoli până nu va împlini şi va înfăptui planurile inimii Lui. Veţi înţelege în totul lucrul acesta în vremurile** din urmă.

*Cap. 30.24. **Gen. 49.1.

21. Eu n-am trimis* pe profeţii aceştia, şi totuşi ei au alergat; nu le-am vorbit şi totuşi au prorocit.

*Cap. 14.14; 27.15; 29.9.

22. Dacă ar fi fost* de faţă la sfatul Meu, ar fi trebuit să spună cuvintele Mele poporului Meu şi să-i întoarcă** de la calea lor rea, de la răutatea faptelor lor!

*Vers. 18. **Cap. 25.5.

23. „Sunt Eu numai un Dumnezeu de aproape, zice Domnul, şi nu sunt Eu şi un Dumnezeu de departe?
24. Poate cineva să stea într-un loc ascuns* fără să-l văd Eu? - zice Domnul. Nu umplu** Eu cerurile şi pământul? - zice Domnul.”

*Ps. 139.7, etc. Amos 9.2,3. **1 Împ. 8.27. Ps. 139.7.

25. „Am auzit ce spun profeţii care prorocesc minciuni în Numele Meu zicând: „Am avut un vis! Am visat un vis!”
26. Până când vor profeţii aceştia să prorocească minciuni, să prorocească înşelătoriile inimii lor?
27. Cred ei oare că pot face pe poporul Meu să uite Numele Meu prin visele pe care le istoriseşte fiecare din ei aproapelui său, cum* Miau uitat părinţii lor Numele din pricina lui Baal?

*Judc. 3.7; 8.33,34.

28. Prorocul care a avut un vis să istorisească visul acesta şi cine a auzit cuvântul Meu să

1.Sau: încăpăţânarea;

spună întocmai cuvântul Meu! Pentru ce să amesteci paiele cu grâul? - zice Domnul.”
29. „Nu este cuvântul Meu ca un foc, zice Domnul, şi ca un ciocan care sfărâmă stânca?
30. De aceea, iată, zice Domnul, am necaz* pe prorocii care îşi ascund unul altuia cuvintele Mele.”

*Deut. 18.20. Cap. 14.14,15.

31. „Iată, zice Domnul, am necaz pe prorocii care iau cuvântul lor şi-l dau drept cuvânt al Meu.”
32. „Iată, zice Domnul, am necaz pe cei ce prorocesc vise neadevărate, care le istorisesc şi rătăcesc pe poporul Meu cu minciunile şi cu lăudăroşia* lor; nu i-am trimis Eu, nu Eu leam dat poruncă şi nu sunt de nici un folos poporului acestuia, zice Domnul.”

*Ţef. 3.4.

33. Dacă poporul acesta sau un proroc, sau un preot te va întreba: „Care este prorocia[1]* Domnului?”, să le spui care este această prorocie[1]: „Vă voi** lepăda, zice Domnul.”

*Mal. 1.1. **Vers. 39.

34. Şi pe prorocul, pe preotul sau pe acela din popor care va zice: „O prorocie a Domnului” îl voi pedepsi, pe el şi casa lui!
35. Aşa să spuneţi însă fiecare aproapelui său, fiecare, fratelui său: „Ce a răspuns Domnul?” sau: „Ce a zis Domnul?”
36. Dar să nu mai ziceţi: „O prorocie[1] a Domnului”, căci cuvântul fiecăruia va fi o prorocie pentru el, dacă veţi suci astfel cuvintele Dumnezeului celui viu, cuvintele Domnului oştirilor, Dumnezeului nostru!
37. Aşa să zici prorocului: „Ce ţi-a răspuns Domnul?” sau: „Ce a zis Domnul?”
38. Dar dacă veţi mai zice: „O prorocie a Domnului”, atunci aşa vorbeşte Domnul:
„Pentru că spuneţi cuvintele acestea: „O prorocie a Domnului”, măcar că am trimis să vă spună: „Să nu mai ziceţi: „O prorocie[1] a Domnului””,
39. din pricina aceasta*, iată, vă voi uita şi vă voi lepăda**, pe voi şi cetatea pe care v-o dădusem vouă şi părinţilor voştri, vă voi arunca dinaintea Mea

*Osea 4.6. **Vers. 33.

40. şi voi pune peste voi o* veşnică ocară şi o veşnică necinste, care nu se va uita.”

*Cap. 20.11.

1.Sau: o ameninţare, sau o povară (peste tot în text);

Cele două coşuri cu smochine

24 1. Domnul* mi-a arătat două coşuri cu smochine puse înaintea Templului Domnului, după ce Nebucadneţar, împăratul** Babilonului, strămutase[1] din Ierusalim şi îi dusese în Babilon pe Ieconia †, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, pe căpeteniile lui Iuda, pe tâmplari şi fierari.

*Amos 7.1,4; 8.1. **2 Împ. 24.12, etc. 2 Cron. 36.10. † Cap. 22.24, etc.; 29.2.

2. Unul din coşuri avea smochine foarte bune, ca smochinele care se coc întâi, iar celălalt coş avea smochine foarte rele, care nu se puteau mânca de rele ce erau.
3. Domnul mi-a zis: „Ce vezi, Ieremia?” Eu am răspuns: „Nişte smochine! Smochinele cele bune sunt foarte bune, iar cele rele sunt foarte rele, şi, de rele ce sunt, nu se pot mânca.”
4. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
5. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel:
„Cum deosebeşti tu aceste smochine bune, aşa voi deosebi Eu, ca să le dau îndurare, pe captivii de război ai lui Iuda, pe care i-am trimis din locul acesta în ţara caldeenilor;
6. îi voi privi cu un ochi binevoitor şi-i voi aduce* înapoi în ţara aceasta: îi voi aşeza** şi nu-i voi mai nimici, îi voi sădi şi nu-i voi mai smulge.

*Cap. 12.15; 29.10. **Cap. 32.41; 33.7; 42.10.

7. Le voi da o inimă* ca să înţeleagă că Eu sunt Domnul. Ei vor fi poporul** Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul lor, dacă se vor întoarce la Mine † cu toată inima lor.

*Deut. 30.6. Cap. 32.39. Ezec. 11.19; 36.26,27. **Cap. 30.22; 31.33; 32.38. † Cap. 29.13.

8. Şi, ca smochinele cele rele* care, de rele ce sunt, nu se pot mânca, zice Domnul, aşa voi face să ajungă Zedechia, împăratul lui Iuda, căpeteniile lui şi rămăşiţa Ierusalimului, cei ce au rămas în ţara aceasta şi cei ce locuiesc** în ţara Egiptului.

*Cap. 29.17. **Cap. 43.44.

9. Îi voi face de pomină*, o pricină de nenorocire pentru toate împărăţiile pământului, de ocară**, de batjocură, de râs şi de blestem † în toate locurile unde îi voi izgoni.

*Deut. 28.25,37. 1 Împ. 9.7. 2 Cron. 7.20. Cap. 15.4; 29.18; 34.17. **Ps. 44.13,14. † Cap. 29.18,22.

10. Voi trimite printre ei sabia, foametea şi ciuma până vor pieri din ţara pe care le-am da-

1.Sau: deportase (peste tot în text);

t-o lor şi părinţilor lor.”

Cei şaptezeci de ani de robie - Pedepsirea Babilonului şi a tuturor popoarelor

25 1. Cuvântul care a fost spus lui Ieremia despre tot poporul lui Iuda în al patrulea* an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda - acesta era cel dintâi an al lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului -,

*Cap. 36.1.

2. cuvânt pe care l-a rostit Ieremia înaintea întregului popor al lui Iuda şi înaintea tuturor locuitorilor Ierusalimului zicând:

3. „De la al treisprezecelea an* al lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda, sunt douăzeci şi trei de ani de când mi-a vorbit cuvântul Domnului; v-am vorbit, v-am vorbit de dimineaţă, şi n-aţi** ascultat.

*Cap. 1.2. **Cap. 7.13; 11.7,8,10; 13.10,11; 16.12; 17.23; 18.12; 19.15; 22.21.

4. Domnul v-a trimis pe toţi slujitorii Săi prorocii, i-a trimis dis-de-dimineaţă*; şi n-aţi ascultat, n-aţi plecat urechea să ascultaţi.

*Cap. 7.13,25; 26.5; 29.19.

5. Ei au zis: „Întoarceţi-vă fiecare* de la calea voastră cea rea şi de la răutatea faptelor voastre şi veţi rămâne în ţara pe care v-am dat-o vouă şi părinţilor voştri, din veşnicie şi pentru veşnicie;

*2 Împ. 17.13. Cap. 18.11; 35.15. Iona 3.8.

6. nu vă duceţi după alţi dumnezei ca să le slujiţi şi să vă închinaţi înaintea lor, nu Mă mâniaţi prin lucrarea mâinilor voastre şi nu vă voi face nici un rău!”

7. Dar nu M-aţi ascultat, zice Domnul, ci M-aţi mâniat* prin lucrarea mâinilor voastre, spre nenorocirea voastră.”

*Deut. 32.21. Cap. 7.19; 32.30.

8. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Pentru că n-aţi ascultat cuvintele Mele,

9. iată, voi trimite să aducă toate* popoarele de la miazănoapte, zice Domnul; şi voi trimite la robul** Meu Nebucadneţar, împăratul Babilonului; îi voi aduce împotriva acestei ţări şi împotriva locuitorilor ei, şi împotriva tuturor acestor popoare de jur-împrejur ca să le nimicească cu desăvârşire şi să facă din ele un pustiu † şi o pricină de batjocură, nişte dărâmături veşnice.

*Cap. 1.15. **Cap. 27.1; 43.10. Isa. 44.28; 45.1. Cap. 40.2. † Cap.18.16.

10. Voi face să înceteze între ei strigătele de bucurie* şi strigătele de veselie, cântecele mirelui şi cântecele miresei, huruitul morii** şi lumina lămpii.

*Isa. 24.27. Cap. 2.24; 15.9. Ezec. 16.13. Osea 2.11. Apoc. 18.23. **Ecl. 12.4.

11. Toată ţara aceasta va fi o paragină, un pustiu şi neamurile acestea vor fi supuse împăratului Babilonului timp de şaptezeci de ani.

12. Dar, când se vor împlini* aceşti şaptezeci de ani, voi pedepsi pe împăratul Babilonului şi pe neamul acela, zice Domnul, pentru nelegiuirile lor; voi pedepsi ţara caldeenilor şi o voi preface în nişte dărâmături** veşnice.

*2 Cron. 36.21,22. Ezra 1.1. Cap. 29.10. Dan. 9.2. **Isa. 13.19; 14.23; 21.1, etc.; 47.1. Cap. 50.3,13,23,39,40,45; 51.25,26.

13. Voi aduce peste ţara aceea toate lucrurile pe care le-am vestit despre ea, tot ce este scris în cartea aceasta, tot ce a prorocit Ieremia despre toate popoarele.

14. Căci* popoare puternice şi împăraţi** mari le vor supune † şi pe ele şi le voi răsplăti †† după faptele şi lucrarea mâinilor lor.”

*Cap. 50.9; 51.27,28. **Cap. 50.41; 51.27. † Cap. 27.7. †† Cap. 50.29; 51.6,24.

15. Căci aşa mi-a vorbit Domnul Dumnezeul lui Israel: „Ia* din mâna Mea acest potir plin cu vinul mâniei Mele şi dă-l să-l bea toate popoarele la care te voi trimite.

*Iov 21.20. Ps. 75.8. Isa. 51.17. Apoc. 14.10.

16. Vor bea* şi se vor clătina şi vor fi ca nişte nebuni la vederea sabiei pe care o voi trimite în mijlocul lor!”

*Cap. 51.7. Ezec. 23.34. Naum 3.11.

17. Eu am luat potirul din mâna Domnului şi l-am dat să-l bea toate popoarele la care m-a trimis Domnul:

18. Ierusalimului şi cetăţilor lui Iuda, împăraţilor şi căpeteniilor sale, ca să le prefacă în dărâmături*, într-un pustiu, să-i facă de batjocură şi de blestem**, cum se vede lucrul acesta astăzi;

*Vers. 9,11. **Cap. 24.9.

19. lui Faraon*, împăratul Egiptului, slujitorilor lui, căpeteniilor lui şi întregului lui popor;

*Cap. 46.2,25.

20. la toată Arabia*, tuturor împăraţilor ţării Uţ**, tuturor împăraţilor † ţării filistenilor, Ascalonului, Gazei, Ecronului şi celor ce au mai rămas †† din Asdod;

*Vers. 24. **Iov 1.1. † Cap. 47.1,5,7. †† Isa. 20.1.

21. Edomului*, Moabului** şi copiilor lui Amon †;

*Cap. 49.7, etc. **Cap. 48.1. † Cap. 49.1.

22. tuturor împăraţilor Tirului*, tuturor împă-

raţilor Sidonului şi împăraţilor insulelor care sunt dincolo de mare**;

*Cap. 47.4. **Cap. 49.23.

23. Dedanului*, Temei, Buzului şi tuturor celor ce îşi rad colţurile bărbii;

*Cap. 49.8.

24. tuturor împăraţilor Arabiei* şi tuturor împăraţilor arabilor** care locuiesc în pustiu;

*2 Cron. 9.11. **Vers. 20. Cap. 49.31; 50.37. Ezec. 30.5.

25. tuturor împăraţilor Zimrei, tuturor împăraţilor Elamului* şi tuturor împăraţilor Mediei;

*Cap. 49.34.

26. tuturor împăraţilor* de la miazănoapte, de aproape sau de departe şi unora şi altora, tuturor împărăţiilor lumii care sunt pe faţa pământului. Iar împăratul Şeşacului** va bea după ei.

*Cap. 50.9. **Cap. 51.41.

27. „Să le spui: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Beţi*, îmbătaţi-vă** şi vărsaţi şi cădeţi fără să vă mai ridicaţi la vederea sabiei pe care o voi trimite în mijlocul vostru!”

*Hab. 2.16. **Isa. 51.21; 63.6.

28. Şi, dacă nu vor vrea să ia din mâna ta potirul ca să-l bea, spune-le: „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Beţi!”

29. Căci iată că în cetatea* peste care se cheamă Numele Meu încep** să fac rău: şi voi să rămâneţi nepedepsiţi? Nu veţi rămâne nepedepsiţi, căci voi chema † sabia peste toţi locuitorii pământului, zice Domnul oştirilor.”

*Dan. 9.18,19. **Prov. 11.31. Cap. 49.12. Ezec. 9.6. Obad. 16. Luca 23.31. 1 Pet. 4.17. † Ezec. 38.21.

30. Şi tu să le proroceşti toate aceste lucruri şi să le spui: „Domnul va răcni* de sus; din locaşul Lui** cel sfânt va face să-I răsune glasul; va răcni împotriva locului † locuinţei Lui; va striga †† ca cei ce calcă în teasc împotriva tuturor locuitorilor pământului.

*Isa. 42.13. Ioel 3.16. Amos 1.2. **Ps. 11.4. Cap. 17.12. † 1 Împ. 9.3. Ps. 132.14. †† Isa. 16.9. Cap. 48.33.

31. Vuietul va ajunge până la marginea pământului; căci Domnul Se ceartă cu* popoarele, intră** la judecată împotriva oricărei făpturi şi dă pe cei răi pradă sabiei, zice Domnul.”

*Osea 4.1. Mica 6.2. **Isa. 66.16. Ioel 3.2.

32. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, nenorocirea merge din popor în popor şi o mare furtună* se ridică de la marginile pământului.

*Cap. 23.19; 30.23.

33. Cei pe care-i va ucide* Domnul în ziua aceea vor fi întinşi de la un capăt al pământului până la celălalt; nu vor fi nici jeliţi**, nici adunaţi †, nici îngropaţi, ci vor fi un gunoi pe pământ.

*Isa. 66.16. **Cap. 16.4,6. † Ps. 79.3. Cap. 8.2. Apoc. 11.9.

34. Gemeţi*, păstori, şi strigaţi! Tăvăliţi-vă în cenuşă, povăţuitori ai turmelor! Căci au venit zilele înjunghierii voastre. Vă voi zdrobi şi veţi cădea la pământ ca un vas de preţ.

*Cap. 4.8; 6.26.

35. Nu mai este nici un loc de adăpost pentru păstori! Nu mai este nici o scăpare pentru povăţuitorii turmelor!

36. Se aud strigătele păstorilor şi gemetele povăţuitorilor turmelor, căci Domnul le pustieşte locul de păşune,

37. şi colibele cele liniştite sunt nimicite de mânia aprinsă a Domnului.

38. El Şi-a părăsit locuinţa* ca un pui de leu, vizuina; aşa că ţara le este prefăcută în pustiu de urgia nimicitorului şi de mânia Lui aprinsă.”

*Ps. 76.2.

Prorocie despre dărâmarea Ierusalimului şi a Templului

26 1. La începutul domniei lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, a fost rostit următorul cuvânt din partea Domnului:

2. Aşa vorbeşte Domnul: „Stai în curtea* Casei Domnului şi spune - acelora care vin din toate cetăţile lui Iuda să se închine în Casa Domnului - toate cuvintele** pe care-ţi poruncesc să li le spui; nu lăsa † nici un cuvânt din ele.

*Cap. 19.14. **Ezec. 3.10. Mat. 28.20. † Fapt. 20.27.

3. Poate* că vor asculta şi se vor întoarce fiecare de la calea lui cea rea; atunci Mă voi căi** de răul pe care Mă gândisem să li-l fac din pricina răutăţii faptelor lor.

*Cap. 36.3. **Cap. 18.8. Iona 3.8,9.

4. Să le spui: Aşa vorbeşte Domnul: „Dacă nu* Mă ascultaţi când vă poruncesc să urmaţi Legea Mea pe care v-am pus-o înainte,

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15.

5. dacă nu ascultaţi cuvintele robilor Mei proroci, pe care vi-i trimit, pe care vi i-am trimis* dis-de-dimineaţă, şi pe care nu i-aţi ascultat,

*Cap. 7.13,25; 11.7; 25.3,4.

6. atunci voi face Casei acesteia ca lui Silo* şi voi face din cetatea aceasta o pricină de blestem** pentru toate popoarele pământului.”

*1 Sam. 4.10,11. Ps. 78.60. Cap. 7.12,14. **Isa. 65.15. Cap. 24.9.

7. Preoţii, prorocii şi tot poporul au auzit pe Ieremia rostind aceste cuvinte în Casa Dom-

nului.
8. Şi când a isprăvit de spus Ieremia tot ce-i poruncise Domnul să spună întregului popor, preoţii, prorocii şi tot poporul au pus mâna pe el şi au zis: „Trebuie să mori negreşit!
9. Pentru ce proroceşti în Numele Domnului şi zici: „Casa aceasta va ajunge ca Silo, şi cetatea aceasta va fi pustiită şi lipsită de locuitori?"" Tot poporul s-a îngrămădit în jurul lui Ieremia în Casa Domnului.
10. Când au auzit căpeteniile lui Iuda aceste lucruri, s-au suit din casa împăratului la Casa Domnului şi au şezut la intrarea porţii celei noi a Casei Domnului.
11. Atunci preoţii şi prorocii au vorbit astfel căpeteniilor şi întregului popor: „Omul acesta este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci* a prorocit împotriva cetăţii acesteia, cum aţi auzit voi înşivă cu urechile voastre!"

*Cap. 38.4.

12. Ieremia a zis tuturor căpeteniilor şi întregului popor: „Domnul m-a trimis să prorocesc împotriva Casei acesteia şi împotriva cetăţii acesteia toate lucrurile pe care le-aţi auzit voi.
13. Acum îndreptaţi-vă* căile şi faptele, ascultaţi glasul Domnului Dumnezeului vostru, şi Domnul Se va căi** de răul pe care l-a rostit împotriva voastră!

*Cap. 7.3. **Vers. 3,19.

14. Cât despre mine, iată-mă* în mâinile voastre; faceţi-mi ce vi se va părea că este bine şi drept!

*Cap. 38.5.

15. Numai să ştiţi că, dacă mă veţi omorî, vă veţi face vinovaţi de sânge nevinovat, voi, cetatea aceasta şi locuitorii ei; căci Domnul m-a trimis, într-adevăr, la voi să rostesc în auzul vostru toate aceste cuvinte!"
16. Căpeteniile şi tot poporul au zis preoţilor şi prorocilor: „Omul acesta nu este vinovat de pedeapsa cu moartea; căci ne-a vorbit în Numele Domnului Dumnezeului nostru!"
17. Şi unii din bătrânii ţării s-au sculat* şi au zis întregii adunări a poporului:

*Fapt. 5.34, etc.

18. „Mica* din Moreşet prorocea pe vremea lui Ezechia, împăratul lui Iuda, şi spunea întregului popor al lui Iuda: „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: Sionul** va fi arat ca un ogor, Ierusalimul va ajunge un morman de pietre, şi muntele Casei Domnului o înălţime acoperită cu păduri."

*Mica 1.1. **Mica 3.12.

19. L-a omorât însă oare Ezechia, împăratul lui Iuda, şi tot Iuda? Nu s-a temut* Ezechia de Domnul? Nu s-a rugat el Domnului? Şi atunci Domnul S-a căit** de răul pe care-l rostise împotriva lor. Şi noi † să ne împovărăm sufletul cu o nelegiuire aşa de mare?"

*2 Cron. 32.26. **Exod 32.14. 2 Sam. 24.16. † Fapt. 5.39.

20. (A mai fost însă un om care prorocea în Numele Domnului: Urie, fiul lui Şemaia din Chiriat-Iearim. El a prorocit împotriva cetăţii acesteia şi împotriva ţării acesteia tocmai aceleaşi lucruri ca şi Ieremia.
21. Împăratul Ioiachim, toţi vitejii lui şi toate căpeteniile lui au auzit cuvintele lui, şi împăratul a căutat să-l omoare. Dar Urie, care a fost înştiinţat de lucrul acesta, s-a temut, a fugit şi s-a dus în Egipt.
22. Împăratul Ioiachim a trimis nişte oameni în Egipt şi anume: pe Elnatan, fiul lui Acbor, şi pe alţii împreună cu el în Egipt.
23. Aceştia l-au scos din Egipt pe Urie şi l-au adus la împăratul Ioiachim, care l-a omorât cu sabia şi i-a aruncat trupul mort în mormintele copiilor poporului.)
24. Totuşi mâna* lui Ahicam, fiul lui Şafan, a fost cu Ieremia şi el n-a lăsat să fie dat pe mâna poporului ca să fie omorât.

*2 Împ. 22.12,14. Cap. 39.14.

Sfatul lui Ieremia

27 1. La începutul domniei lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul* lui Iuda, a fost rostit către Ieremia din partea Domnului următorul cuvânt:

*Vers. 3,12,20. Cap. 28.1.

2. Aşa mi-a vorbit Domnul: „Fă-ţi nişte legături şi nişte juguri şi puneţi-le* la gât.

*Cap. 28.10,12. Ezec. 4.1; 12.3; 24.3, etc.

3. Trimite-le împăratului Edomului, împăratului Moabului, împăratului copiilor lui Amon, împăratului Tirului şi împăratului Sidonului prin trimişii care au venit la Ierusalim la Zedechia, împăratul lui Iuda.
4. Şi spune-le să spună stăpânilor lor: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, împăratul lui Israel:
Iată ce să spuneţi stăpânilor voştri:
5. „Eu am* făcut pământul, pe oameni şi animalele care sunt pe pământ cu puterea Mea

cea mare şi cu braţul Meu întins şi dau** pământul cui Îmi place.

*Ps. 115.15; 146.6. Isa. 45.12. **Ps. 115.16. Dan. 4.17,25, 32.

6. Acum* dau toate aceste ţări în mâinile robului** Meu Nebucadneţar, împăratul Babilonului; îi dau chiar şi fiarele † câmpului ca să-i fie supuse.

*Cap. 28.14. **Cap. 25.9; 43.10. Ezec. 29.18,20. † Cap. 28. 14. Dan. 2.38.

7. Toate* neamurile vor fi supuse lui, fiului său şi fiului fiului său, până va veni şi vremea** ţării lui; şi o vor supune † popoare puternice şi împăraţi mari.

*2 Cron. 36.20. **Cap. 25.12; 50.27. Dan. 5.26. † Cap. 25.14.

8. Dar dacă un popor sau o împărăţie nu se va supune lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, şi nu-şi va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului, îl voi pedepsi pe poporul acela cu sabie, cu foamete şi cu ciumă, zice Domnul, până îl voi nimici prin mâna lui.
9. De aceea, să n-ascultaţi pe prorocii voştri, pe ghicitorii voştri, de visele voastre, pe cititorii voştri în stele şi pe vrăjitorii voştri, care vă zic: „Nu veţi fi supuşi împăratului Babilonului!”
10. Căci* ei vă prorocesc minciuni, ca să fiţi depărtaţi din ţara voastră, ca să vă izgonesc, şi să pieriţi.

*Vers. 14.

11. Dar pe poporul care îşi va pleca grumazul sub jugul împăratului Babilonului şi care-i va fi supus îl voi lăsa în ţara lui, zice Domnul, ca s-o lucreze şi să locuiască în ea.””
12. Am spus întocmai aceleaşi lucruri lui Zedechia*, împăratul lui Iuda: „Plecaţi-vă grumazul sub jugul împăratului Babilonului, supuneţi-vă lui şi poporului lui şi veţi trăi.

*Cap. 28.1; 38.17.

13. Pentru ce să muriţi*, tu şi poporul tău, de sabie, de foamete şi de ciumă, cum a hotărât Domnul asupra poporului care nu se va supune împăratului Babilonului?

*Ezec. 18.31.

14. N-ascultaţi de cuvintele prorocilor care vă zic: „Nu veţi fi supuşi împăratului Babilonului!” Căci ei vă prorocesc* minciuni.

*Cap. 14.14; 23.21. 29.8,9.

15. Nu i-am trimis Eu, zice Domnul, ci prorocesc minciuni în Numele Meu, ca să vă izgonesc şi să pieriţi, voi şi prorocii care vă prorocesc!”
16. Am vorbit şi preoţilor şi întregului popor şi le-am spus: Aşa vorbeşte Domnul: „N-ascultaţi de cuvintele prorocilor voştri care vă prorocesc şi zic: „Iată că uneltele* Casei Domnului vor fi aduse în curând din Babilon!” Căci ei vă prorocesc minciuni.

*2 Cron. 36.7,10. Cap. 28.3. Dan. 1.2.

17. Nu-i ascultaţi; supuneţi-vă împăratului Babilonului şi veţi trăi. Pentru ce să ajungă cetatea aceasta o dărâmătură?
18. Dacă sunt ei proroci şi dacă este cu ei cuvântul Domnului, să mijlocească la Domnul oştirilor, pentru ca uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda şi în Ierusalim să nu se ducă în Babilon.”
19. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor cu privire la stâlpi*, la marea de aramă, la temelii şi la toate celelalte unelte care au mai rămas în cetatea aceasta

*2 Împ. 25.13, etc. Cap. 52.17,20,21.

20. şi care n-au fost ridicate de Nebucadneţar, împăratul Babilonului, când a luat robi din Ierusalim* în Babilon pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda şi pe toţi mai-marii lui Iuda şi ai Ierusalimului;

*2 Împ. 24.14,15. Cap. 24.1.

21. aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, despre uneltele care au mai rămas în Casa Domnului, în casa împăratului lui Iuda şi în Ierusalim:
22. „Ele vor fi duse* în Babilon şi vor rămâne acolo până în ziua când le voi căuta** Eu - zice Domnul -, când le voi ridica † iarăşi şi le voi aduce înapoi în locul acesta.”

*2 Împ. 25.13. 2 Cron. 36.18. **2 Cron. 36.21. Cap. 29.10; 32. 5. † Ezra 1.7; 7.19.

Prorocia lui Ieremia împotriva lui Hanania

28 1. În acelaşi* an, la începutul domniei lui Zedechia, împăratul lui Iuda, în luna a cincea a anului al patrulea, Hanania, fiul lui Azur, proroc din Gabaon, mi-a zis în Casa Domnului, în faţa preoţilor şi a întregului popor:

*Cap. 27.1.

2. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Eu sfărâm jugul* împăratului Babilonului!

*Cap. 27.12.

3. Peste doi* ani, voi aduce înapoi în locul acesta toate uneltele Casei Domnului pe care le-a ridicat Nebucadneţar, împăratul Babilo-

nului, din locul acesta şi le-a dus în Babilon.

*Cap. 27.16.

4. Şi voi aduce înapoi în locul acesta, zice Domnul, pe Ieconia, fiul lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, şi pe toţi prinşii de război ai lui Iuda care s-au dus în Babilon; căci voi sfărâma jugul împăratului Babilonului."
5. Prorocul Ieremia a răspuns prorocului Hanania în faţa preoţilor şi a întregului popor care stăteau în Casa Domnului.
6. Ieremia, prorocul, a zis: „Amin*! Aşa să facă Domnul! Să împlinească Domnul cuvintele pe care le-ai prorocit tu şi să aducă înapoi din Babilon în locul acesta uneltele Casei Domnului şi pe toţi prinşii de război!

*1 Împ. 1.36.

7. Numai ascultă cuvântul pe care-l rostesc eu în auzul tău şi în auzul întregului popor:
8. „Prorocii care au fost înaintea mea şi înaintea ta, din vremurile străvechi, au prorocit război, foamete şi ciumă împotriva unor ţări puternice şi unor împărăţii mari.
9. Dar, dacă un proroc* proroceşte pacea, numai după împlinirea celor ce proroceşte se va cunoaşte că este cu adevărat trimis de Domnul."

*Deut. 18.22.

10. Atunci prorocul Hanania a ridicat jugul* de pe grumazul prorocului Ieremia şi l-a sfărâmat.

*Cap. 21.2.

11. Şi Hanania a zis în faţa întregului popor: Aşa vorbeşte Domnul: „Aşa voi sfărâma, peste doi ani, de pe* grumazul tuturor neamurilor jugul lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului!" Prorocul Ieremia a plecat.

*Cap. 27.7.

12. După ce a sfărâmat prorocul Hanania jugul de pe grumazul prorocului Ieremia, cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:
13. „Du-te şi spune lui Hanania: Aşa vorbeşte Domnul: „Ai sfărâmat un jug de lemn, dar cu aceasta ai făcut în locul lui un jug de fier!"
14. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Pun un jug de fier* pe grumazul tuturor acestor neamuri, ca să fie subjugate de Nebucadneţar, împăratul Babilonului, şi-i vor sluji, şi-i dau chiar** şi fiarele câmpului!""

*Deut. 28.48. Cap. 27.7. **Cap. 27.6.

15. Şi prorocul Ieremia a zis prorocului Hanania: „Ascultă, Hanania! Domnul nu te-a trimis, ci tu* insufli poporului o încredere mincinoasă.

*Cap. 29.31. Ezec. 13.22.

16. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Iată, te izgonesc de pe pământ şi vei muri chiar în anul acesta; căci ai îndemnat la răzvrătire* împotriva Domnului."

*Deut. 13.5. Cap. 29.32.

17. Şi prorocul Hanania a murit chiar în anul acela, în luna a şaptea.

Scrisoare către captivii de război

29 1. Iată cuprinsul epistolei pe care a trimis-o prorocul Ieremia din Ierusalim către rămăşiţa bătrânilor din robie, preoţilor, prorocilor şi întregului popor, pe care-i dusese în robie Nebucadneţar, din Ierusalim la Babilon,
2. după ce împăratul Ieconia*, împărăteasa, famenii dregători, căpeteniile lui Iuda şi ale Ierusalimului, tâmplarii şi fierarii au părăsit Ierusalimul.

*2 Împ. 24.12, etc. Cap. 22.26; 28.4.

3. Le-a trimis-o prin Eleasa, fiul lui Şafan, şi prin Ghemaria, fiul lui Hilchia, trimişi la Babilon de Zedechia, împăratul lui Iuda, la Nebucadneţar, împăratul Babilonului. Ea cuprindea următoarele:
4. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, către toţi prizonierii de război pe care i-am dus din Ierusalim la Babilon:
5. „Zidiţi* case şi locuiţi-le; sădiţi grădini şi mâncaţi din roadele lor!

*Vers. 28.

6. Luaţi-vă neveste şi faceţi fii şi fiice; însuraţi-vă fiii şi măritaţi-vă fetele, să facă fii şi fiice, ca să vă înmulţiţi acolo unde sunteţi şi să nu vă împuţinaţi.
7. Urmăriţi binele cetăţii în care v-am dus în robie şi rugaţi-vă* Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!

*Ezra 6.10. 1 Tim. 2.2.

8. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Nu vă lăsaţi* amăgiţi de prorocii voştri care sunt în mijlocul vostru, nici de ghicitorii voştri; n-ascultaţi nici de visele voastre, pe care vă place să le visaţi!

*Cap. 14.14; 23.21; 27.14,15. Efes. 5.6.

9. Căci ei* vă prorocesc minciuni în Numele Meu. Eu nu i-am trimis, zice Domnul.

*Vers. 31.

10. Dar iată ce zice Domnul: „De îndată ce vor trece şaptezeci* de ani ai Babilonului, Îmi voi aduce aminte de voi şi voi împlini faţă de

voi făgăduinţa Mea cea bună, aducându-vă înapoi în locul acesta.

*2 Cron. 36.21,22. Ezra 1.1. Cap. 25.12; 27.22. Dan. 9.2.

11. Căci Eu ştiu gândurile pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace şi nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor şi o nădejde.
12. Voi Mă veţi chema* şi veţi pleca; Mă veţi ruga şi vă voi asculta.

*Dan. 9.3, etc.

13. Mă veţi* căuta şi Mă veţi găsi, dacă Mă veţi căuta cu toată** inima.

*Lev. 26.39,40, etc. Deut. 30.1, etc. **Cap. 24.7.

14. Mă voi lăsa* să fiu găsit de voi, zice Domnul, şi voi aduce înapoi pe prizonierii voştri de război; vă voi strânge** din toate popoarele şi din toate locurile în care v-am izgonit, zice Domnul, şi vă voi aduce înapoi în locul de unde v-am dus în robie.

*Deut. 4.7. Ps. 32.6; 46.1. Isa. 55.6. **Cap. 23.3,8; 30.3; 32.37.

15. Totuşi, voi ziceţi: „Dumnezeu ne-a ridicat proroci în Babilon!”
16. Aşa vorbeşte Domnul asupra împăratului care stă pe tronul lui David, asupra întregului popor care locuieşte în cetatea aceasta, asupra fraţilor voştri care n-au mers cu voi în robie.
17. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, voi trimite între ei sabie*, foamete şi ciumă şi-i voi face ca nişte smochine** grozave care, de rele ce sunt, nu se pot mânca.

*Cap. 24.10. **Cap. 24.8.

18. Îi voi urmări* cu sabie, cu foamete şi cu ciumă, îi voi face o pricină de spaimă pentru toate împărăţiile pământului, de blestem**, de pustiire, de batjocură şi de ocară printre toate neamurile pe unde îi voi izgoni,

*Deut. 28.25. 2 Cron. 29.8. Cap. 15.4; 24.9; 34.17. **Cap. 26.6. Cap. 42.18.

19. pentru că n-au ascultat cuvintele Mele, zice Domnul, ei, cărora în nenumărate rânduri le-am trimis* pe robii Mei prorocii; dar n-aţi vrut să ascultaţi, zice Domnul.”

*Cap. 25.4; 32.33.

20. „Voi însă ascultaţi cuvântul Domnului, voi toţi captivii de război pe care v-am trimis din Ierusalim în Babilon!
21. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, despre Ahab, fiul lui Colaia, şi despre Zedechia, fiul lui Maaseia, care vă prorocesc minciuni în Numele Meu: „Iată, îi dau în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului; şi-i va omorî sub ochii voştri.
22. Vor sluji ca prilej de blestem* între toţi prizonierii de război ai lui Iuda care sunt la Babilon. Şi se va zice: „Să-ţi facă Domnul ca lui Zedechia şi ca lui Ahab pe care** împăratul Babilonului i-a fript în foc!”

*Gen. 48.20. Isa. 65.15. **Dan. 3.6.

23. Şi lucrul acesta se va întâmpla pentru că au făcut o* mişelie în Israel preacurvind cu nevestele aproapelui lor şi pentru că au spus minciuni în Numele Meu, când Eu nu le dădusem nici o poruncă. Ştiu lucrul acesta şi sunt martor, zice Domnul.” *Cap. 23.14.
24. Iar lui Şemaia, nehelamitul, să-i spui:
25. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Tu ai trimis în numele tău întregului popor din Ierusalim, lui* Ţefania, fiul lui Maaseia, preotul, şi tuturor preoţilor o scrisoare cu următorul cuprins:

*2 Împ. 25.18. Cap. 21.1.

26. „Domnul te-a pus preot în locul preotului Iehoiada, ca să priveghezi* în Casa Domnului peste toţi nebunii** şi peste toţi cei ce se dau drept proroci, ca să-i arunci în butuci † şi în fiare pentru gât.

*Cap. 20.1. **2 Împ. 9.11. Fapt. 26.24. † Cap. 20.2.

27. Acum, pentru ce nu pedepseşti pe Ieremia din Anatot, care proroceşte printre voi?
28. Ba încă a trimis chiar să ne spună în Babilon: „Robia va fi lungă; zidiţi* case şi locuiţi-le; sădiţi grădini şi mâncaţi din roadele lor!”

*Vers. 5.

29. (Preotul Ţefania citise, într-adevăr, scrisoarea aceasta în faţa prorocului Ieremia.)
30. Şi cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:
31. „Trimite să spună tuturor celor din robie: Aşa vorbeşte Domnul despre Şemaia, nehelamitul: „Pentru că Şemaia vă proroceşte fără* să-l fi trimis Eu şi vă insuflă o încredere mincinoasă”, *Cap. 28.15.
32. iată ce zice Domnul: „Voi pedepsi pe Şemaia, nehelamitul, şi sămânţa lui: nici unul din ai lui nu va locui în mijlocul poporului acesta şi nu va vedea binele pe care-l voi face poporului Meu, zice Domnul; căci* el a propovăduit răzvrătire împotriva Domnului.””

*Cap. 28.16.

Întoarcerea din robie

30 1. Iată cuvântul rostit lui Ieremia din partea Domnului:

2. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Scrie într-o carte toate cuvintele pe care ţi le-am spus.

3. Iată, vin zile, zice Domnul, când voi aduce înapoi* prizonierii de război ai poporului Meu, Israel şi Iuda, zice Domnul; îi voi aduce înapoi** în ţara pe care le-am dat-o părinţilor lor şi o vor stăpâni."

*Vers. 18. Cap. 32.44. Ezec. 39.25. Amos 9.14,15. **Cap. 16. 15.

4. Iată însă cuvintele pe care le-a rostit Domnul asupra lui Israel şi asupra lui Iuda:

5. Aşa vorbeşte Domnul: „Auzim strigăte de groază; e spaimă, nu este pace!

6. Întrebaţi şi vedeţi dacă nu cumva naşte vreun bărbat! Pentru ce văd pe toţi bărbaţii cu mâinile pe coapse ca o femeie* la naştere? Pentru ce s-au îngălbenit toate feţele?

*Cap. 4.31; 6.24.

7. Vai! căci* ziua aceea este mare; nici una n-a fost** ca ea! Este o vreme de necaz pentru Iacov; dar Iacov va fi izbăvit din ea.

*Ioel 2.11,31. Amos 5.18. Ţef. 1.14, etc. **Dan. 12.1.

8. În ziua aceea, zice Domnul oştirilor, voi sfărâma jugul de pe grumazul lui, îi voi rupe legăturile, şi străinii nu-l vor mai supune.

9. Ci vor sluji Domnului Dumnezeului lor şi împăratului lor* David pe care li-l voi ridica**.

*Isa. 55.3,4. Ezec. 34.23; 37.24. Osea 3.5. **Luca 1.69. Fapt. 2.30; 13.23.

10. De aceea, nu* te teme, robul Meu Iacov, zice Domnul; şi nu te speria, Israele! Căci te voi izbăvi din** ţara cea depărtată şi îţi voi izbăvi sămânţa din ţara în care este roabă; Iacov se va întoarce iarăşi, va avea odihnă şi linişte; şi nu-l va mai tulbura nimeni.

*Isa. 41.13; 43.5; 44.2. Cap. 46.27,28. **Cap. 3.18.

11. Căci Eu sunt cu tine, zice Domnul, ca să te izbăvesc; voi nimici* pe toate neamurile printre care te-am risipit, dar pe tine** nu te voi nimici; te voi pedepsi cu dreptate †, nu pot să te las nepedepsit."

*Amos 9.8. **Cap. 4.27. † Ps. 6.1. Isa. 27.8. Cap. 10.24; 46. 28.

12. Aşa vorbeşte Domnul: „Lovitura* ta este de nevindecat şi rana ta este usturătoare.

*2 Cron. 36.16. Cap. 15.18.

13. Nici unul nu-ţi apără pricina ca să-ţi lege rana; nu-i nici un leac*, nici un mijloc de vindecare!

*Cap. 8.22.

14. Toţi cei ce te iubeau* te uită, nici unuia nu-i pasă de tine; căci te-am lovit cum lovesc pe un vrăjmaş**, te-am pedepsit cu putere †, din pricina mulţimii †† nelegiuirilor tale şi al marelui număr al păcatelor tale.

*Plân. 1.2. **Iov 13.24; 16.9; 19.11. † Iov 30.21. †† Cap. 5.6.

15. De ce te* plângi de rana ta, de durerea pe care ţi-o pricinuieşte boala ta? Pentru mulţimea nelegiuirilor tale, pentru marele număr al păcatelor tale te-am făcut să suferi aceste lucruri!

*Cap. 15.18.

16. Totuşi toţi cei ce te mănâncă* vor fi mâncaţi şi toţi vrăjmaşii tăi, toţi, vor merge în robie; cei ce te jefuiesc vor fi jefuiţi şi voi da pradă pe toţi cei ce te pradă.

*Exod 23.22. Isa. 33.1; 41.11. Cap. 10.25.

17. Dar* te voi vindeca şi îţi voi lega rănile, zice Domnul. Căci ei te numesc: „Cel izgonit", „Sionul acela de care nimănui nu-i pasă."

*Cap. 33.6.

18. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, aduc înapoi* pe prizonierii de război ai corturilor lui Iacov şi Mi-e milă** de locaşurile lui; cetatea va fi zidită iarăşi pe dealurile ei şi casa împărătească va fi locuită iarăşi cum era.

*Vers. 3. Cap. 33.7,11. **Ps. 102.13.

19. Din mijlocul* lor se vor înălţa mulţumiri şi strigăte de bucurie; îi voi** înmulţi şi nu se vor împuţina; îi voi cinsti şi nu vor fi dispreţuiţi.

*Isa. 35.10; 51.11. Cap. 31.4,12,13; 33.10,11. **Zah. 10.8.

20. Fiii lui vor fi ca altădată*, adunarea lui va rămâne înaintea Mea şi voi pedepsi pe toţi asupritorii lui.

*Isa. 1.26.

21. Căpetenia lui va fi din mijlocul lui, şi* stăpânitorul lui va ieşi din mijlocul lui; îl voi apropia* şi va veni la Mine; căci cine ar îndrăzni să se apropie din capul lui de Mine? - zice Domnul."

*Gen. 49.10. **Num. 16.5.

22. „Voi veţi fi poporul* Meu şi Eu voi fi Dumnezeul vostru."

*Cap. 24.7; 31.1,33; 32.38. Ezec. 11.20; 36.28; 37.27.

23. „Iată, furtuna* Domnului, urgia izbucneşte, se năpusteşte vijelia şi cade peste capul celor răi!

*Cap. 23.19,20; 25.32.

24. Mânia aprinsă a Domnului nu se va potoli până ce va împlini şi va înfăptui gândurile inimii Lui. Veţi înţelege în totul lucrul acesta la* sfârşitul vremurilor."

*Gen. 49.1.

31 1. „În vremea* aceea, zice Domnul, Eu voi fi** Dumnezeul tuturor triburilor lui Israel şi ei vor fi poporul Meu."

*Cap. 30.24. **Cap. 30.22.

2. Aşa vorbeşte Domnul: „Poporul celor ce-au scăpat de sabie a căpătat trecere în pustiu: Israel merge* spre locul lui de odihnă."

*Num. 10.33. Deut. 1.33. Ps. 95.11. Isa. 63.14.

3. Domnul mi Se arată de departe: „Te iubesc* cu o iubire** veşnică; de aceea îţi păstrez † bunătatea Mea!

*Mal. 1.2. **Rom. 11.28,29. † Osea 11.4.

4. Te voi aşeza* din nou şi vei fi aşezată din nou, fecioară a lui Israel! Te vei împodobi iarăşi cu tamburinele** tale şi vei ieşi în mijlocul jocurilor voioase.

*Cap. 33.7. **Exod 15.20. Judc. 11.34. Ps. 149.3.

5. Vei sădi* iarăşi vii pe înălţimile Samariei; cei ce le vor sădi le vor culege şi roadele.

*Isa. 65.21. Amos 9.14.

6. Căci vine ziua când străjerii vor striga pe muntele lui Efraim: „Ridicaţi-vă*, să ne suim în Sion la Domnul Dumnezeul nostru!"

*Isa. 2.3. Mica 4.2.

7. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Strigaţi* de bucurie asupra lui Iacov, chiuiţi de veselie în fruntea neamurilor! Înălţaţi-vă glasurile, cântaţi laude şi ziceţi: „Doamne, izbăveşte pe poporul Tău, pe rămăşiţa lui Israel!" *Isa. 12.5,6.

8. Iată, îi aduc înapoi din ţara* de la miazănoapte, îi adun** de la marginile pământului: între ei este şi orbul şi şchiopul, femeia însărcinată şi cea în durerile naşterii; o mare mulţime se întoarce înapoi aici!

*Cap. 3.12,18; 23.8. **Ezec. 20.34,41; 34.13.

9. Plângând vin* şi îi duc în mijlocul rugăciunilor lor; îi duc la** râuri de apă pe un drum neted pe care nu se poticnesc. Căci Eu sunt Tatăl lui Israel şi Efraim este întâiul Meu născut †."

*Ps. 126.5,6. Cap. 50.4. **Isa. 35.8; 43.19; 49.10,11. † Exod 4.22.

10. Ascultaţi cuvântul Domnului, popoare şi vestiţi-l în insule îndepărtate! Spuneţi: „Cel ce a risipit pe Israel îl va aduna* şi-l va păzi cum îşi păzeşte păstorul turma.

*Isa. 40.11. Ezec. 34.12-14.

11. Căci Domnul* răscumpără pe Iacov şi-l izbăveşte din** mâna unuia mai tare decât el.

*Isa. 44.23; 48.20. **Isa. 49.24,25.

12. Ei vor veni şi vor chiui de bucurie pe înălţimile* Sionului; vor alerga la bunătăţile** Domnului, la grâu, la must, la untdelemn, la oi şi boi; sufletul le va fi ca o grădină bine † udată şi nu vor mai †† tânji.

*Ezec. 17.23; 20.40. **Osea 3.5. † Isa. 58.11. †† Isa. 35.10; 65.19. Apoc. 21.4.

13. Atunci fetele se vor veseli la joc, tinerii şi bătrânii se vor bucura şi ei; le voi preface jalea în veselie şi-i voi mângâia, le voi da bucurie după necazurile lor.

14. Voi sătura de grăsime sufletul preoţilor, şi poporul Meu se va sătura de bunătăţile Mele, zice Domnul."

15. Aşa vorbeşte Domnul: „Un ţipăt* se aude la Rama**, plângeri şi lacrimi amare: Rahela îşi plânge copiii; şi nu vrea să fie mângâiată pentru copiii ei, căci nu mai † sunt!"

*Mat. 2.17,18. **Ios. 18.25. † Gen. 42.13.

16. Aşa vorbeşte Domnul: „Opreşte-ţi plânsul, opreşte-ţi lacrimile din ochi; căci truda îţi va fi răsplătită, zice Domnul; ei se vor întoarce* iarăşi din ţara vrăjmaşului.

*Vers. 4,5. Ezra 1.5. Osea 1.11.

17. Este nădejde pentru urmaşii tăi, zice Domnul; copiii tăi se vor întoarce în ţinutul lor!"

18. Aud pe Efraim bocindu-se: „M-ai pedepsit, şi am fost pedepsit ca un june nedeprins la jug; întoarce-mă* Tu şi mă voi întoarce, căci Tu eşti Domnul Dumnezeul meu!

*Plân. 5.21.

19. După ce m-am întors*, m-am căit; şi după ce mi-am recunoscut greşelile, mă bat pe pulpă; sunt ruşinat şi roşu de ruşine, căci port ocara tinereţii mele."

*Deut. 30.2.

20. „Îmi este Efraim un fiu scump, un copil iubit de Mine? Căci, când vorbesc de el, Îmi aduc aminte cu gingăşie de el, de aceea Îmi arde* inima în Mine pentru el şi voi avea milă** negreşit de el, zice Domnul."

*Deut. 32.36. Isa. 63.15. Osea 11.8. **Isa. 57.18. Osea 14.4.

21. Ridică semne pe drum, pune stâlpi, ia* seama la calea, la drumul pe care l-ai urmat... Întoarce-te, fecioara lui Israel, întoarce-te în cetăţile acestea care sunt ale tale!

*Cap. 50.5.

22. Până când* vei fi pribeagă, fiică rătăcită**? Căci Domnul face un lucru nou pe pământ: femeia va peţi pe bărbat."

*Cap. 2.18,23,26. **Cap. 3.6,8,11,12,14,22.

Israel şi Iuda vor propăşi împreună

23. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată ce se va zice iarăşi în ţara lui Iuda şi în cetăţile sale, când voi aduce

înapoi pe prinşii lor de război: „Domnul* să te binecuvânteze, locaş al neprihănirii, munte** sfânt!”

*Ps. 122.5-8. Isa. 1.26. **Zah. 8.3.

24. Iuda va locui acolo fără teamă în toate* cetăţile lui, plugarii şi cei ce umblă cu turmele la păşune.

*Cap. 33.12,13.

25. Căci voi răcori sufletul însetat şi voi sătura orice suflet lihnit de foame.”
26. La aceste lucruri m-am trezit şi am privit; şi somnul îmi fusese dulce.
27. „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi însămânţa* casa lui Israel şi casa lui Iuda cu o sămânţă de oameni şi o sămânţă de animale.

*Ezec. 36.9-11. Osea 2.23. Zah. 10.9.

28. Şi cum am vegheat* asupra lor ca să-i smulg**, să-i tai, să-i dărâm, să-i nimicesc şi să le fac rău, tot aşa voi veghea asupra lor ca să-i † zidesc şi să-i sădesc, zice Domnul”.

*Cap. 44.27. **Cap. 1.10; 18.7. † Cap. 24.6.

29. „În zilele* acelea nu se va mai zice: „Părinţii au mâncat aguridă, şi copiilor li s-au strepezit dinţii”,

*Ezec. 18.2,3.

30. ci fiecare* va muri pentru nelegiuirea lui; oricărui om care va mânca aguridă i se vor strepezi dinţii!” *Gal. 6.5,7.

Legământul cel nou

31. „Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi face cu casa lui Israel şi cu casa lui Iuda un legământ nou.

*Cap. 32.40; 33.14. Ezec. 37.26. Evr. 8.8-12; 10.16,17.

32. Nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinţii lor, în ziua* când i-am apucat de mână să-i scot din ţara Egiptului, legământ pe care l-au călcat, măcar că aveam drepturi de soţ asupra lor, zice Domnul.”

*Deut. 1.31.

33. „Ci iată legământul* pe care-l voi face cu casa lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: Voi** pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor; şi Eu voi fi Dumnezeul † lor, iar ei vor fi poporul Meu.

*Cap. 32.40. **Ps. 40.8. Ezec. 11.19,20; 36.26,27. 2 Cor. 3.3. † Cap. 24.7; 30.22; 32.38.

34. Nici unul nu va mai învăţa pe aproapele sau pe fratele său zicând: „Cunoaşte pe Domnul!”, ci toţi* Mă vor cunoaşte, de la cel mai mic până la cel mai mare, zice Domnul; căci le voi ierta** nelegiuirea şi nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor.”

*Isa. 54.13. Ioan 6.45. 1 Cor. 2.10. 1 Ioan 2.20. **Cap. 33.8; 50.20. Mica 7.18. Fapt. 10.43; 13.39. Rom. 11.27.

Primirea lui Israel e tot atât de sigură ca legile firii

35. Aşa vorbeşte Domnul care a făcut soarele* să lumineze ziua, care a rânduit luna şi stelele să lumineze noaptea, care întărâtă** marea şi face valurile ei să urle, El, al cărui nume este Domnul † oştirilor:

*Gen. 1.16. Ps. 72.5,17; 89.2,36,37; 119.91. **Isa. 51.15. † Cap. 10.16.

36. „Dacă vor înceta aceste legi* dinaintea Mea, zice Domnul, şi neamul lui Israel va înceta pe veci să mai fie un neam înaintea Mea!”

*Ps. 148.6. Isa. 54.9,10. Cap. 33.20.

37. Aşa vorbeşte Domnul: „Dacă cerurile sus* pot fi măsurate şi dacă temeliile pământului jos pot fi cercetate, atunci voi lepăda şi Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a făcut, zice Domnul.” *Cap. 33.22.

38. „Iată, vin zile, zice Domnul, când cetatea va fi zidită iarăşi în cinstea Domnului, de la Turnul lui Hananeel* până la Poarta Unghiului.

*Neem. 3.1. Zah. 14.10.

39. Frânghia* de măsurat va trece încă pe dinaintea ei până la dealul Gareb şi de acolo va face un ocol înspre Goat.

*Ezec. 40.8. Zah. 2.1.

40. Toată valea unde se aruncă trupurile moarte şi cenuşa şi toate ogoarele până la pârâul Chedron, până la unghiul porţii* cailor la răsărit vor fi închinate** Domnului şi nu vor mai fi niciodată nici surpate, nici nimicite.”

*2 Cron. 23.15. Neem. 3.28. **Ioel 3.17.

Începutul istoriei celor doi ani dinaintea dărâmării Ierusalimului

32 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, în al zecelea* an al lui Zedechia, împăratul lui Iuda. - Acesta era anul al optsprezecelea al lui Nebucadneţar.

*2 Împ. 25.1,2. Cap. 39.1.

2. Oastea împăratului Babilonului asedia pe atunci Ierusalimul, şi prorocul Ieremia era închis în curtea* temniţei, care ţinea de casa împăratului lui Iuda.

*Neem. 3.25. Cap. 33.1; 37.21; 38.6; 39.14.

3. Zedechia, împăratul lui Iuda, pusese să-l închidă şi-i zisese: „Pentru ce proroceşti şi zici: Aşa vorbeşte Domnul: „Iată*, dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Babilonului, şi o va lua;

*Cap. 34.2.
4. Zedechia, împăratul lui Iuda, nu va* scăpa de caldeeni, ci va fi dat în mâinile împăratului Babilonului, îi va vorbi gură către gură şi se vor vedea faţă în faţă.
*Cap. 34.3; 38.18,23; 39.5; 52.9.
5. Împăratul Babilonului îl va duce pe Zedechia la Babilon, unde va rămâne până când* Îmi voi aduce Eu aminte de el, zice Domnul. Chiar dacă** vă bateţi împotriva caldeenilor, nu veţi avea izbândă."
*Cap. 27.22. **Cap. 21.4; 33.5.
6. Ieremia a zis: „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
7. „Iată că Hanameel, fiul unchiului tău Şalum, va veni la tine să-ţi spună: „Cumpără ogorul meu care este la Anatot, căci tu ai drept* de răscumpărare ca să-l cumperi."
*Lev. 25.24,25,32. Rut 4.4.
8. Şi Hanameel, fiul unchiului meu, a venit la mine, după cuvântul Domnului, în curtea temniţei şi mi-a zis: „Cumpără ogorul meu care este la Anatot, în ţara lui Beniamin, căci tu ai drept de moştenire şi de răscumpărare, cumpără-l!" Am cunoscut că era cuvântul Domnului.
9. Şi am cumpărat de la Hanameel, fiul unchiului meu, ogorul de la Anatot şi i-am cântărit* argintul, şaptesprezece sicli de argint.
*Gen. 23.16. Zah. 11.12.
10. Am scris un zapis[1], pe care l-am pecetluit, am pus martori şi am cântărit argintul într-o balanţă.
11. Am luat apoi zapisul de cumpărare, pe cel care era pecetluit după Lege şi obicei şi pe cel ce era deschis;
12. şi am dat zapisul de cumpărare lui* Baruc, fiul lui Neriia, fiul lui Mahseia, în faţa lui Hanameel, fiul unchiului meu, în faţa martorilor** care iscăliseră zapisul şi în faţa tuturor iudeilor care se aflau în curtea temniţei.
*Cap. 36.4. **Isa. 8.2.
13. Şi am dat lui Baruc înaintea lor următoarea poruncă:
14. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Ia actele acestea de vânzare-cumpărare, cel pecetluit şi cel deschis, şi pune-le într-un vas de pământ, ca să se păstreze multă vreme!"
15. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iarăşi* se vor mai cumpăra case, ogoare şi vii în ţara aceasta."
*Vers. 37,43.
16. După ce am dat zapisul de cumpărare lui Baruc, fiul lui Neriia, am făcut Domnului această rugăciune:

1.Sau: act, înscris oficial;

17. „Ah! Doamne Dumnezeule, iată, Tu ai făcut* cerurile şi pământul cu puterea Ta cea mare şi cu braţul Tău întins: nimic nu este de mirare[1]** din partea Ta!
*2 Împ. 19.15. **Gen. 18.14. Vers. 27. Luca 1.37.
18. Tu dai îndurare până la al miilea* neam de oameni şi pedepseşti nelegiuirea părinţilor în sânul copiilor lor după ei. Tu eşti Dumnezeul cel mare, cel puternic**, al cărui nume este Domnul † oştirilor!
*Exod 20.5,6; 34.7. Deut. 5.9,10. **Isa. 9.6. † Cap. 10.16.
19. Tu eşti mare* la sfat şi puternic la faptă, Tu ai ochii** deschişi asupra tuturor căilor copiilor oamenilor ca să † dai fiecăruia după căile lui, după rodul faptelor lui.
*Isa. 28.29. **Iov 34.21. Ps. 33.13. Prov. 5.21. Cap. 16.17. † Cap. 17.10.
20. Tu ai făcut minuni şi semne mari în ţara Egiptului şi până în ziua de azi, şi în Israel, şi printre oameni, şi Ţi-ai făcut un Nume* aşa cum este astăzi.
*Exod 9.16. 1 Cron. 17.21. Isa. 63.12. Dan. 9.15.
21. L-ai scos* din ţara Egiptului pe poporul tău, Israel, cu minuni şi semne mari, cu mână tare şi cu braţ întins şi cu o mare groază.
*Exod 6.6. 2 Sam. 7.23. 1 Cron. 17.21. Ps. 136.11,12.
22. Tu le-ai dat ţara* aceasta, pe care ai jurat părinţilor lor că le-o vei da, ţară în care curge lapte şi miere.
*Exod 3.8,17. Cap. 11.5.
23. Ei au venit şi au luat-o în stăpânire. Dar n-au* ascultat de glasul Tău, n-au păzit Legea Ta şi n-au făcut tot ce le-ai poruncit să facă. Şi atunci ai trimis peste ei toate aceste nenorociri!
*Neem. 9.26. Cap. 11.8. Dan. 9.10-14.
24. Iată, şanţurile de asediu[2] se înalţă împotriva cetăţii şi o ameninţă; cetatea va fi* dată în mâinile caldeenilor care luptă împotriva ei, biruită de sabie**, de foamete şi de ciumă. Ce ai spus Tu s-a întâmplat: Tu Însuţi vezi!
*Vers. 25,36. **Cap. 14.12.
25. Şi totuşi, Doamne Dumnezeule, Tu mi-ai zis: „Cumpără-ţi un ogor cu argint şi pune şi martori!"... când totuşi cetatea este* dată în mâinile caldeenilor!"
*Vers. 24.
26. Cuvântul Domnului a vorbit atunci lui Ieremia, astfel:
27. „Iată, Eu sunt Domnul Dumnezeul* oricărei făpturi. Este ceva prea greu** pentru Mine?" *Num. 16.22. **Vers. 17.
28. De aceea, aşa vorbeşte Domnul:

1.Sau: „Este ceva prea greu pentru Tine?"
2.Sau: valurile de pământ;

„Iată, dau* cetatea aceasta în mâinile caldeenilor şi în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, şi o va lua.

*Vers. 3.

29. Caldeenii care luptă împotriva cetăţii acesteia vor intra, îi vor pune* foc şi o vor arde împreună cu casele pe acoperişul** cărora au adus tămâie lui Baal şi au turnat jertfe de băutură altor dumnezei ca să Mă mânie.

*Cap. 12.10; 37.8,10; 52.13. **Cap. 19.13.

30. Căci copiii lui Israel şi copiii lui Iuda n-au făcut din tinereţea lor decât ce este rău* înaintea Mea; copiii lui Israel numai M-au mâniat întruna cu lucrarea mâinilor lor, zice Domnul."

*Cap. 2.7; 3.25; 7.22,26; 22.21. Ezec. 20.28.

31. „Căci cetatea aceasta Îmi aţâţă mânia şi furia, din ziua când s-a zidit şi până azi; de aceea vreau s-o iau* dinaintea feţei Mele,

*2 Împ. 23.27; 24.3.

32. din pricina a tot răul pe care l-au făcut copiii lui Israel şi copiii lui Iuda ca să Mă mânie, ei*, împăraţii lor, căpeteniile lor, preoţii lor şi prorocii lor, oamenii lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului.

*Isa. 1.4,6. Dan. 9.8.

33. Mi-au întors* spatele, nu s-au uitat la Mine; i-am învăţat, i-am învăţat** întruna, dar n-au ascultat şi nu s-au învăţat.

*Cap. 2.27; 7.24. **Cap. 7.13.

34. Ci şi-au pus urâciunile* idoleşti în Casa peste care este chemat Numele Meu, şi au profanat-o.

*Cap. 7.30,31; 23.11. Ezec. 8.5,6.

35. Au zidit înălţimi lui Baal în valea Ben-Hinon ca să treacă prin* foc lui Moloh** pe fiii şi fiicele lor: lucru pe care nu † li-l poruncisem; şi nici nu-Mi trecuse prin gând că au să facă asemenea grozăvii ca să-l ducă pe Iuda în păcat."

*Cap. 7.31; 19.5. **Lev. 18.21. 1 Împ. 11.33. † Cap. 7.31.

36. Şi acum, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel despre cetatea aceasta despre care ziceţi: „Va* fi dată în mâinile împăratului Babilonului, biruită prin sabie, prin foamete şi prin ciumă."

*Vers. 24.

37. „Iată, îi voi strânge* din toate ţările unde i-am izgonit în mânia Mea, în urgia Mea şi în marea Mea supărare; îi voi aduce înapoi în locul acesta şi-i voi face să locuiască în** linişte acolo.

*Deut. 30.3. Cap. 23.3; 29.14; 31.10. Ezec. 37.21. **Cap. 23.6; 33.16.

38. Ei vor* fi poporul Meu şi Eu voi fi Dumnezeul lor.

*Cap. 24.7; 30.22; 31.33.

39. Le voi da o inimă* şi o cale, ca să se teamă de Mine totdeauna, spre fericirea lor şi a copiilor lor după ei.

*Cap. 24.7. Ezec. 11.19,20.

40. Voi încheia* cu ei un legământ veşnic că nu Mă voi mai întoarce de la ei, ci le voi face bine şi le voi pune în inimă frica** de Mine, ca să nu se depărteze de Mine.

*Isa. 55.3. Cap. 31.31. **Cap. 31.33.

41. Mă voi* bucura să le fac bine, îi voi sădi** cu adevărat în ţara aceasta, din toată inima şi din tot sufletul Meu."

*Deut. 30.9. Ţef. 3.17. **Cap. 24.6; 31.28. Amos 9.15.

42. Căci aşa vorbeşte Domnul: „După cum* am adus peste poporul acesta toate aceste mari nenorociri, tot aşa voi aduce peste ei tot binele pe care li-l făgăduiesc.

*Cap. 31.28.

43. Se vor cumpăra* iarăşi ogoare în ţara aceasta despre** care ziceţi că este un pustiu fără oameni şi fără animale şi că este dată în mâinile caldeenilor.

*Vers. 15. **Cap. 33.10.

44. Se vor cumpăra iarăşi ogoare pe argint, se vor scrie acte, se vor pecetlui, se vor pune martori, în ţara* lui Beniamin şi în împrejurimile Ierusalimului, în cetăţile lui Iuda, în cetăţile de la munte, în cetăţile de la câmpie şi în cetăţile de la miazăzi, căci voi aduce** înapoi pe prizonierii lor de război, zice Domnul."

*Cap. 17.26. **Cap. 33.7,11,26.

33 1. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia a doua oară, pe când era încă închis* în curtea temniţei:

*Cap. 32.2,3.

2. Aşa vorbeşte Domnul care* face aceste lucruri, Domnul care le urzeşte şi le înfăptuieşte, El, al cărui nume este Domnul**:

*Isa. 37.26. **Exod 15.3. Amos 5.8; 9.6.

3. „Cheamă-Mă*, şi-ţi voi răspunde; şi îţi voi vesti lucruri mari, lucruri ascunse pe care nu le cunoşti."

*Ps. 91.15. Cap. 29.12.

4. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel despre casele cetăţii acesteia şi despre casele împăraţilor lui Iuda care vor fi surpate ca să facă loc pentru şanţurile de întărire* şi pentru săbii,

*Cap. 32.24.

5. când vor înainta să lupte* împotriva caldeenilor şi când se vor umple cu trupurile moarte ale oamenilor pe care-i voi lovi în mânia Mea şi în urgia Mea, şi din pricina răutăţii cărora

Îmi voi ascunde faţa de această cetate:

*Cap. 32.5.

6. „Iată, îi voi da tămăduire* şi sănătate, îi voi vindeca şi le voi deschide un izvor bogat în pace şi adevăr.

*Cap. 30.17.

7. Voi aduce* înapoi pe prizonierii de război ai lui Iuda şi pe prizonierii de război ai lui Israel şi-i voi aşeza iarăşi ca odinioară**.

*Vers. 11. Cap. 30.3;32.44. **Isa. 1.26. Cap. 24.6; 30.20; 31.4,28; 42.10.

8. Îi voi curăţi* de toate nelegiuirile pe care le-au săvârşit împotriva Mea, le voi ierta** toate nelegiuirile prin care M-au supărat şi prin care s-au răzvrătit împotriva Mea.

*Ezec. 36.25. Zah. 13.1. Evr. 9.13,14. **Cap. 31.34. Mica 7.18.

9. Cetatea aceasta* va fi pentru Mine o pricină de laudă şi de slavă printre toate popoarele pământului. Ele vor afla tot binele pe care li-l voi face, vor rămâne mirate** şi uimite de toată fericirea şi de toată propăşirea pe care le-o voi da.”

*Isa. 62.7. Cap. 13.11. **Isa. 60.5.

10. Aşa vorbeşte Domnul: „Se vor mai auzi iarăşi în locul acesta despre* care ziceţi că este pustiu, că nu mai are oameni, nici animale, se vor mai auzi iarăşi în cetăţile lui Iuda şi pe uliţele Ierusalimului pustiite, lipsite de oameni, de locuitori, de animale,

*Cap. 32.43.

11. strigătele* de bucurie şi strigătele de veselie, cântecele mirelui şi cântecele miresei, glasul celor ce zic: „Lăudaţi** pe Domnul oştirilor, căci Domnul este bun, căci în veac ţine îndurarea Lui!”, glasul celor ce aduc jertfe † de mulţumire în Casa Domnului. Căci voi aduce înapoi †† pe captivii de război ai ţării şi îi voi aşeza iarăşi ca odinioară, zice Domnul.”

*Cap. 7.34; 16.9; 25.10. Apoc. 18.23. **1 Cron. 16.8,34. 2 Cron. 5.13; 7.3. Ezra 3.11. Ps. 136.1. Isa. 12.4. † Lev. 7.12. Ps. 107.22; 116.17. †† Vers. 7.

12. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „În locul* acesta pustiu, fără oameni şi fără animale, şi în toate cetăţile lui vor mai fi iarăşi locuinţe de păstori care-şi vor odihni turmele. În cetăţile de la munte**,

*Isa. 65.10. Cap. 31.24; 50.19. **Cap. 17.26; 32.44.

13. în cetăţile din câmpie, în cetăţile de la miazăzi, în ţara lui Beniamin şi în împrejurimile Ierusalimului, şi în cetăţile lui Iuda vor mai trece iarăşi* oile pe sub mâna celui ce le numără, zice Domnul.

*Lev. 27.32.

14. „Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi împlini** cuvântul cel bun pe care l-am spus despre casa lui Israel şi despre casa lui Iuda.

*Cap. 23.5; 31.27,31. **Cap. 29.10.

15. În zilele acelea şi în vremurile acelea voi face să răsară lui David o Odraslă* neprihănită care va înfăptui dreptatea şi judecata în ţară.

*Isa. 4.2; 11.1. Cap. 23.5.

16. În zilele* acelea, Iuda va fi mântuit, şi Ierusalimul va locui în linişte. Şi iată cum Îl vor numi: „Domnul, Neprihănirea[1] noastră.”

*Cap. 23.6.

17. Căci aşa vorbeşte Domnul: „David nu va* fi lipsit niciodată de un urmaş care să stea pe tronul Casei lui Israel.

*2 Sam. 7.16. 1 Împ. 2.4. Ps. 89.29,36. Luca 1.32,33.

18. Nici preoţii şi leviţii nu vor fi lipsiţi niciodată înaintea Mea de urmaşi care să aducă arderi de tot*, să ardă tămâie împreună cu darurile de mâncare şi să aducă jertfe în toate zilele!”

*Rom. 12.1; 15.16. 1 Pet. 2.5,9. Apoc. 1.6.

19. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

20. Aşa vorbeşte Domnul: „Dacă puteţi* să rupeţi legământul Meu cu ziua şi legământul Meu cu noaptea, aşa încât ziua şi noaptea să nu mai fie la vremea lor,

*Ps. 89.37. Isa. 54.9. Vers. 25. Cap. 31.36.

21. atunci se va putea rupe şi legământul* Meu cu robul Meu David, aşa încât să nu mai aibă fii care să domnească pe scaunul lui de domnie, şi legământul Meu cu leviţii, preoţii, care Îmi fac slujba.

*Ps. 89.34.

22. Ca* oştirea cerurilor care nu se poate număra şi ca nisipul mării care nu se poate măsura, aşa voi înmulţi sămânţa robului Meu David şi pe leviţii care-Mi slujesc.”

*Gen. 13.16; 15.5; 22.17. Cap. 31.37.

23. Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:

24. „N-ai băgat de seamă ce zic oamenii aceştia: „A lepădat Domnul cele* două familii pe care le alesese”? Atât de mult dispreţuiesc ei pe poporul Meu că nu-l mai privesc ca un popor.”

*Vers. 21,22.

25. Aşa vorbeşte Domnul: „Dacă n-am făcut legământul* Meu cu ziua şi cu noaptea, dacă n-am aşezat** legile cerurilor şi ale pământului,

*Gen. 8.22. Vers. 20. **Ps. 74.16,17; 104.19. Cap. 31.35,36.

1.Sau: dreptatea noastră sau, starea noastră după voia lui Dumnezeu;

26. atunci* voi lepăda şi sămânţa lui Iacov şi a robului Meu David şi nu voi mai lua din sămânţa lui pe cei ce vor stăpâni peste urmaşii lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, căci îi voi aduce înapoi** pe captivii lor de război şi voi avea milă de ei!”

*Cap. 31.37. **Ezra 2.1. Vers. 7,11.

Prorocie asupra sorţii lui Zedechia

34 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, când* Nebucadneţar, împăratul Babilonului, cu toată oştirea sa şi toate împărăţiile** pământului de sub stăpânirea lui şi toate popoarele făceau război împotriva Ierusalimului şi împotriva tuturor cetăţilor care ţineau de el:

*2 Împ. 25.1, etc. Cap. 39.1; 52.4. **Cap. 1.15.

2. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Du-te şi spune lui Zedechia, împăratul lui Iuda, şi zi-i: Aşa vorbeşte Domnul: „Iată*, dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Babilonului şi o va** arde cu foc.

*Cap. 21.10; 32.3,28. **Vers. 22. Cap. 32.29.

3. Şi tu* nu vei scăpa din mâinile lui, ci vei fi luat şi dat în mâna lui, vei da ochii cu împăratul Babilonului, el îţi va vorbi gură către gură şi vei merge la Babilon.””

*Cap. 32.4.

4. Numai ascultă cuvântul Domnului, Zedechia, împăratul lui Iuda! Aşa vorbeşte Domnul despre tine: „Nu vei muri ucis de sabie,
5. ci vei muri în pace: şi cum au ars miresme* pentru părinţii tăi, vechii împăraţi care au fost înaintea ta, tot aşa vor arde** şi pentru tine şi te vor † jeli zicând: „Vai, doamne!” Căci Eu am rostit cuvântul acesta, zice Domnul.”

*2 Cron. 16.14; 21.19. **Dan. 2.46. † Cap. 22.18.

6. Prorocul Ieremia a spus toate aceste cuvinte lui Zedechia, împăratul lui Iuda, la Ierusalim,
7. pe când oastea împăratului Babilonului lupta împotriva Ierusalimului şi împotriva tuturor celorlalte cetăţi ale lui Iuda, împotriva Lachisului şi Azechei, căci acestea erau cetăţile* care mai rămăseseră din toate cetăţile întărite ale lui Iuda.

*2 Împ. 18.13; 19.8. 2 Cron. 11.5,9.

Ameninţări

8. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului după ce împăratul Zedechia făcuse o învoială cu tot poporul Ierusalimului ca să vestească eliberarea* robilor,

*Exod 21.2. Lev. 25.10. Vers. 14.

9. pentru ca* fiecare să lase liberi pe robul şi roaba sa, pe evreu şi pe evreică, şi nimeni** să nu mai ţină în robie pe fratele său iudeu.

*Neem. 5.11. **Lev. 25.39-46.

10. Toate căpeteniile şi tot poporul, care făcuseră învoiala, s-au legat să lase liberi fiecare pe robul şi roaba lui şi să nu-i mai ţină în robie. Ei au ascultat şi le-au dat drumul.
11. Dar mai pe urmă* s-au răzgândit, au luat înapoi pe robii şi roabele pe care-i eliberaseră şi i-au silit să le fie iarăşi robi şi roabe.

*Vers. 21. Cap. 37.5.

12. Atunci Cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia din partea Domnului astfel:
13. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Eu am făcut un legământ cu părinţii voştri în ziua când i-am scos din ţara Egiptului, din casa robiei, şi le-am zis:
14. „După şapte* ani, fiecare dintre voi să lase liber pe fratele său evreu care i se vinde lui; şase ani să-ţi slujească, şi apoi să-l laşi liber. Dar părinţii voştri nu M-au ascultat şi n-au luat aminte la Mine.

*Exod 21.2; 23.10. Deut. 15.12.

15. Voi v-aţi întors astăzi în voi înşivă, aţi făcut ce este bine înaintea Mea vestind fiecare eliberarea pentru aproapele său şi aţi făcut o învoială* înaintea Mea, în Casa** peste care este chemat Numele Meu.

*2 Împ. 23.3. Neem. 10.29. **Cap. 7.10.

16. Dar pe urmă v-aţi luat vorba înapoi şi Mi-aţi pângărit* Numele luând iarăşi înapoi fiecare pe robii şi roabele pe care-i eliberaserăţi şi-i lăsaserăţi în voia lor şi i-aţi silit să vă fie iarăşi robi şi roabe.”

*Exod 20.7. Lev. 19.12.

17. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Nu M-aţi ascultat ca să vestiţi eliberarea* fiecare pentru fratele său, fiecare pentru aproapele său. Iată, Eu vestesc împotriva voastră, zice Domnul, libertatea sabiei**, ciumei şi foametei şi vă voi face de groază printre toate împărăţiile † pământului.

*Mat. 7.2. Gal. 6.7. Iac. 2.13. **Cap. 32.24,36. † Deut. 28.25, 64. Cap. 29.18.

18. Şi pe oamenii care au călcat legământul Meu, care n-au păzit îndatoririle învoielii pe care o făcuseră înaintea Mea, tăind* un viţel în două şi trecând printre cele două jumătăţi ale lui,

*Gen. 15.10,17.

19. şi anume pe căpeteniile lui Iuda şi pe căpeteniile Ierusalimului, pe famenii dregători, pe preoţi şi tot poporul ţării, care au trecut printre bucăţile viţelului,
20. îi voi da în mâinile vrăjmaşilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viaţa, şi trupurile lor moarte* vor sluji ca hrană păsărilor cerului şi fiarelor câmpului.

*Cap. 7.33; 16.4; 19.7.

21. Dar pe Zedechia împăratul lui Iuda şi pe căpeteniile lui îi voi da în mâinile vrăjmaşilor lor, în mâinile celor ce vor să le ia viaţa, în mâinile oştirii împăratului Babilonului care* a plecat de la voi!

*Cap. 37.5,11.

22. Iată*, voi da poruncă, zice Domnul, şi-i voi aduce înapoi împotriva cetăţii acesteia; o vor** bate, o vor lua şi o vor arde cu foc. Şi voi preface † cetăţile lui Iuda într-un pustiu fără locuitori."

*Cap. 37.8,10. **Cap. 38.3; 39.1,2,8; 52.7,13. † Cap. 9.11; 44.2,6.

Recabiţii

35 1. Cuvântul rostit către Ieremia din partea Domnului, pe vremea lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, sună astfel:
2. „Du-te la casa recabiţilor*, vorbeşte cu ei şi adu-i în Casa Domnului, într-una dintre chilii**, şi dă-le să bea vin!"

*2 Împ. 10.15. 1 Cron. 2.55. **1 Împ. 6.5.

3. Am luat pe Iaazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pe fraţii săi, pe toţi fiii săi şi toată casa recabiţilor
4. şi i-am dus la Casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, lângă chilia căpeteniilor, deasupra chiliei lui Maaseia, fiul lui Şalum, uşierul*.

*2 Împ. 12.9; 25.18. 1 Cron. 9.18,19.

5. Am pus înaintea fiilor casei recabiţilor nişte vase pline cu vin şi pahare şi le-am zis: „Beţi vin!"
6. Dar ei au răspuns: „Noi nu bem vin! Căci Ionadab*, fiul lui Recab, tatăl nostru, ne-a dat următoarea poruncă: „Să nu beţi niciodată vin, nici voi, nici fiii voştri; *2 Împ. 10.15.
7. şi nici să nu zidiţi case, să nu semănaţi nici o sământă, să nu sădiţi vii, nici să nu stăpâniţi vii, ci toată viaţa voastră să locuiţi în corturi, ca să* trăiţi multă vreme în ţara în care sunteţi străini."

*Exod 20.12. Efes. 6.2,3.

8. Astfel, noi ascultăm tot ce ne-a poruncit Ionadab, fiul lui Recab, tatăl nostru; nu bem vin toată viaţa noastră, nici noi, nici nevestele noastre, nici fiii, nici fiicele noastre;
9. nu zidim nici case ca locuinţe pentru noi şi nu stăpânim nici vii, nici ogoare, nici pământuri însămânţate:
10. ci locuim în corturi şi urmăm şi împlinim tot ce ne-a poruncit tatăl nostru Ionadab.
11. Când s-a suit însă Nebucadneţar, împăratul Babilonului, împotriva ţării acesteia, am zis: „Haidem să fugim la Ierusalim de oastea caldeenilor şi de oastea Siriei." Aşa se face că acum locuim la Ierusalim."
12. Atunci cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia astfel:
13. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Du-te şi spune oamenilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului: „Nu vreţi* să luaţi învăţătură ca să ascultaţi de cuvintele Mele? - zice Domnul.

*Cap. 32.33.

14. Cuvintele lui Ionadab, fiul lui Recab, care a poruncit fiilor săi să nu bea vin, sunt păzite; căci ei nu beau vin până în ziua de azi şi ascultă astfel de porunca tatălui lor. Iar* Eu v-am vorbit şi devreme** şi târziu, şi nu M-aţi ascultat!

*2 Cron. 36.15. **Cap. 7.13; 25.3.

15. V-am* trimis pe toţi slujitorii Mei prorocii, i-am trimis întruna la voi să vă spună: „Întoarceţi-vă** fiecare de la calea voastră cea rea, îndreptaţi-vă faptele, nu mergeţi după alţi dumnezei ca să le slujiţi, şi veţi rămâne în ţara pe care v-am dat-o vouă şi părinţilor voştri!" Dar voi n-aţi luat aminte şi nu M-aţi ascultat.

*Cap. 7.25; 25.4. **Cap. 18.11; 25.5,6.

16. Da, fiii lui Ionadab, fiul lui Recab, păzesc porunca pe care le-a dat-o tatăl lor, însă poporul acesta nu M-ascultă!"
17. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi aduce peste Iuda şi peste toţi locuitorii Ierusalimului toate nenorocirile pe care le-am vestit cu privire la ei, pentru că* le-am vorbit şi nu M-au ascultat, pentru că i-am chemat şi n-au răspuns!"

*Prov. 1.24. Isa. 65.12; 66.4. Cap. 7.13.

18. Şi Ieremia a zis casei recabiţilor: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Pentru că aţi ascultat de poruncile tatălui vostru Ionadab, pentru că aţi păzit toate rânduielile lui şi aţi făcut tot ce v-a poruncit el;

19. pentru aceasta, aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Ionadab, fiul lui Recab, nu va fi lipsit niciodată de urmaşi care să stea* înaintea Mea!””

*Cap. 15.19.

Cartea lui Ieremia arsă

36 1. În al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, următorul cuvânt a fost rostit către Ieremia din partea Domnului:

2. „Ia* un sul de carte şi scrie** în ea toate cuvintele pe care ţi le-am spus cu privire la Israel şi cu privire la Iuda, şi cu privire la toate † neamurile, din ziua când ţi-am vorbit pe vremea lui Iosia †† până în ziua de azi!

*Isa. 8.1. Ezec. 2.9. Zah. 5.1. **Cap. 30.2. † Cap. 25.15, etc. †† Cap. 25.3.

3. Poate* că dacă va auzi casa lui Iuda tot răul pe care am de gând să i-l fac, se vor întoarce** fiecare de la calea lor cea rea, şi le voi ierta astfel nelegiuirea şi păcatul.”

*Vers. 7. Cap. 26.3. **Cap. 18.8. Iona 3.8.

4. Ieremia a chemat* pe Baruc, fiul lui Neriia; şi Baruc** a scris într-o carte, după cum spunea Ieremia, toate cuvintele pe care i le spusese Domnul lui Ieremia.

*Cap. 32.12. **Cap. 45.1.

5. Apoi Ieremia a dat următoarea poruncă lui Baruc: „Eu sunt închis şi nu pot să merg la Casa Domnului.

6. De aceea, du-te tu însuţi şi citeşte din carte ce ai scris în ea după spusele mele, şi anume cuvintele Domnului, citeşte-le în auzul poporului, în Casa Domnului, în ziua* postului: să le citeşti şi în auzul tuturor acelora din Iuda care vor veni din cetăţile lor.

*Lev. 16.29; 23.27-32. Fapt. 27.9.

7. Poate* că se vor smeri cu rugăciuni înaintea Domnului şi se vor întoarce fiecare de la calea sa cea rea. Căci mare este mânia şi urgia cu care a ameninţat Domnul poporul acesta!”

*Vers. 3.

8. Baruc, fiul lui Neriia, a făcut tot ce-i poruncise prorocul Ieremia şi a citit din carte cuvintele Domnului, în Casa Domnului.

9. În al cincilea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, în luna a noua, au chemat la un post înaintea Domnului pe tot poporul Ierusalimului şi tot poporul venit din cetăţile lui Iuda la Ierusalim.

10. Atunci Baruc a citit din carte cuvintele lui Ieremia în auzul întregului popor, în Casa Domnului, în chilia lui Ghemaria, fiul lui Şafan, logofătul, în curtea de sus, la intrarea* porţii noi a Casei Domnului.

*Cap. 26.10.

11. Însă Mica, fiul lui Ghemaria, fiul lui Şafan, auzind toate cuvintele Domnului cuprinse în carte,

12. s-a coborât la casa împăratului, în camera de scris a logofătului, unde stăteau toate căpeteniile, logofătul Elişama, Delaia, fiul lui Şemaia, Elnatan, fiul lui Acbor, Ghemaria, fiul lui Şafan, Zedechia, fiul lui Hanania, şi toate celelalte căpetenii.

13. Şi Mica le-a spus toate cuvintele pe care le auzise când citea Baruc în carte, în auzul poporului.

14. Atunci toate căpeteniile au trimis la Baruc pe Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Şelemia, fiul lui Cuşi, să-i spună: „Ia în mână cartea din care ai citit în auzul poporului şi vino!” Baruc, fiul lui Neriia, a luat cartea în mână şi s-a dus la ei.

15. Ei i-au zis: „Şezi şi citeşte-o în auzul nostru.” Astfel Baruc a citit-o în auzul lor.

16. Când au auzit ei toate cuvintele, s-au uitat cu groază unii la alţii şi au zis lui Baruc: „Vom spune împăratului toate cuvintele acestea.”

17. Şi i-au mai pus lui Baruc următoarea întrebare: „Spune-ne cum ai scris toate cuvintele acestea după spusele[1] lui!”

18. Baruc le-a răspuns: „El îmi spunea cu gura lui toate cuvintele acestea, şi eu le-am scris în cartea aceasta cu cerneală.”

19. Căpeteniile au zis lui Baruc: „Du-te de te ascunde, tu şi Ieremia, ca să nu ştie nimeni unde sunteţi.”

20. Ei s-au dus apoi la împărat în curte, lăsând cartea în camera de scris a logofătului Elişama, şi au spus toate cuvintele din ea în auzul împăratului.

21. Împăratul a trimis pe Iehudi să ia cartea. Iehudi a luat-o din camera logofătului Elişama şi a citit-o în auzul împăratului şi în auzul tuturor căpeteniilor care stăteau împrejurul împăratului.

22. Împăratul stătea în casa[2]* de iarnă - căci era în luna a noua -, şi înaintea lui era un foc de cărbuni aprinşi.

*Amos 3.15.

1.Lit.: din gura lui;

2.Sau: palatul de iarnă;

23. După ce Iehudi a citit trei sau patru coloane[1], împăratul a tăiat cartea cu pumnalul logofătului şi a aruncat-o în jăraticul de cărbuni, unde a fost arsă de tot.
24. Împăratul şi toţi slujitorii lui care au auzit toate cuvintele acelea nu s-au înspăimântat şi nu şi-au sfâşiat* hainele.

*2 Împ. 22.11. Isa. 36.22; 37.1.

25. Elnatan, Delaia şi Ghemaria stăruiseră de împărat să nu ardă cartea; dar el nu i-a ascultat.
26. Ci împăratul a poruncit lui Ierahmeel, fiul lui Hamelec[2], și lui Seraia, fiul lui Azriel, şi lui Şelemia, fiul lui Abdeel, să pună mâna pe logofătul Baruc şi pe prorocul Ieremia. Dar Domnul i-a ascuns.
27. După ce a ars împăratul cartea care cuprindea cuvintele pe care le scrisese Baruc după spusele lui Ieremia, cuvântul Domnului a vorbit astfel lui Ieremia:
28. „Ia din nou o altă carte şi scrie în ea toate cuvintele care erau în cea dintâi carte pe care a ars-o Ioiachim, împăratul lui Iuda.
29. Şi despre Ioiachim, împăratul lui Iuda, spune: Aşa vorbeşte Domnul: „Tu ai ars cartea aceasta zicând: „Pentru ce ai scris în ea cuvintele acestea: „Împăratul Babilonului va veni, va nimici ţara aceasta şi va nimici din ea oamenii şi animalele”?””
30. De aceea, aşa vorbeşte Domnul despre Ioiachim, împăratul lui Iuda: „Nici unul* din ai lui nu va sta pe scaunul de domnie al lui David. Trupul lui mort va fi lăsat la căldură** ziua, şi la frig, noaptea.

*Cap. 22.30. **Cap. 22.19.

31. Îl voi pedepsi, pe el, sământa lui şi pe slujitorii lui, pentru nelegiuirea lor şi voi aduce peste ei, peste locuitorii Ierusalimului şi peste oamenii lui Iuda toate nenorocirile cu care i-am ameninţat, fără ca ei să fi vrut măcar să Mă asculte!”
32. Ieremia a luat o altă carte şi i-a dat-o lui Baruc, fiul lui Neriia, logofătul. Baruc a scris în ea, după spusele[3] lui Ieremia, toate cuvintele din cartea pe care o arsese în foc Ioiachim, împăratul lui Iuda. Multe alte cuvinte de felul acesta au mai fost adăugate la ea.

1.Sau: fragmente, pasaje;

2.Sau: fiul împăratului, probabil, titlul cuiva din familia regală;

3.Lit.: din gura lui;

Ieremia în temniţă

37 1. În locul lui Ieconia, fiul lui Ioiachim, a început să domnească Zedechia*, fiul lui Iosia. El a fost pus împărat în ţara lui Iuda de Nebucadneţar, împăratul Babilonului.

*2 Împ. 24.17. 2 Cron. 36.10. Cap. 22.24.

2. Dar* nici el, nici slujitorii lui, nici poporul din ţară n-au ascultat cuvintele pe care le-a rostit Domnul prin prorocul Ieremia.

*2 Cron. 36.12,14.

3. Împăratul Zedechia a trimis pe Iucal, fiul lui Şelemia, şi pe Ţefania*, fiul lui Maaseia, preotul, la prorocul Ieremia să-i spună: „Mijloceşte pentru noi la Domnul Dumnezeul nostru.”

*Cap. 21.1,2; 29.25; 52.24.

4. Pe atunci Ieremia umbla liber prin popor: nu-l aruncaseră încă în închisoare.
5. Oastea* lui Faraon ieşise din Egipt; şi caldeenii** care împresurau Ierusalimul, când auziseră vestea aceasta, plecaseră din Ierusalim.

*2 Împ. 24.7. Ezec. 17.15. **Vers. 11. Cap. 34.21.

6. Atunci cuvântul Domnului a vorbit prorocului Ieremia astfel:
7. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Iată ce să spuneţi împăratului lui Iuda care* v-a trimis la Mine să Mă întrebaţi: „Iată că oastea lui Faraon care pornise să vă ajute se întoarce în ţara ei, în Egipt;

*Cap. 21.2.

8. iar* caldeenii se vor întoarce, vor bate iarăşi cetatea aceasta, o vor lua şi o vor arde cu foc.”

*Cap. 34.22.

9. Aşa vorbeşte Domnul: „Nu vă înşelaţi zicând: „Caldeenii se vor depărta de la noi!”, căci nu se vor depărta!
10. Şi chiar dacă* aţi bate toată oastea caldeenilor care se războiesc cu voi, chiar dacă n-ar mai rămâne din ei decât vreo câţiva oameni răniţi, tot s-ar ridica fiecare din cortul lui şi ar arde cetatea aceasta cu foc.”

*Cap. 21.4,5.

11. Pe când se depărtase oastea* caldeenilor de Ierusalim, de frica oastei lui Faraon,

*Vers. 5.

12. Ieremia a vrut să iasă din Ierusalim ca să se ducă în ţara lui Beniamin şi să scape din mijlocul poporului.
13. Când a ajuns însă la poarta lui Beniamin, căpitanul străjerilor, numit Ireia, fiul lui Şelemia, fiul lui Hanania, era acolo şi a pus

mâna pe prorocul Ieremia zicând: „Tu vrei să treci la caldeeni!"
14. Ieremia a răspuns: „Nu este adevărat! Nu vreau să trec la caldeeni!" Dar Ireia n-a vrut să-l creadă, ci l-a apucat pe Ieremia şi l-a dus înaintea căpeteniilor.
15. Căpeteniile, mâniate pe Ieremia, l-au lovit şi l-au aruncat în temniţă*, în casa logofătului Ionatan, căci făcuseră din ea o închisoare.

*Cap. 38.26.

16. Aşa a intrat* Ieremia la închisoare şi în celulă, unde a stat multă vreme.

*Cap. 38.6.

17. Împăratul Zedechia a trimis să-l aducă şi l-a întrebat în taină la el acasă. El a zis: „Ai vreun cuvânt din partea Domnului?" Ieremia a răspuns: „Da". Şi a adăugat: „Vei fi dat în mâinile împăratului Babilonului!"
18. Ieremia a mai spus împăratului Zedechia: „Cu ce am păcătuit eu împotriva ta, împotriva slujitorilor tăi şi împotriva poporului acestuia, de m-aţi aruncat în temniţă?
19. Şi unde sunt prorocii voştri care vă proroceau şi ziceau: „Împăratul Babilonului nu va veni împotriva voastră, nici împotriva ţării acesteia"?
20. Acum ascultă, te rog, împărate, domnul meu! Fie bine primite înaintea ta rugăminţile mele! Nu mă trimite iarăşi în casa logofătului Ionatan, ca nu cumva să mor acolo!"
21. Împăratul Zedechia a poruncit să-l păzească pe Ieremia în curtea* temniţei şi să-i dea în fiecare zi o pâine din uliţa brutarilor, până** s-a sfârşit toată pâinea din cetate. Astfel Ieremia a rămas în curtea temniţei.

*Cap. 32.2; 38.13,28. **Cap. 38.9; 52.6.

Ieremia într-o groapă

38 1. Şefatia, fiul lui Matan, Ghedalia, fiul lui Paşhur, Iucal*, fiul lui Şelemia, şi Paşhur**, fiul lui Malchia, au auzit † cuvintele pe care le spunea Ieremia întregului popor zicând:

*Cap. 21.1. **Cap. 21.8. † Cap. 37.3.

2. Aşa vorbeşte Domnul: „Cine* va rămâne în cetatea aceasta va muri ucis de sabie, de foamete sau de ciumă; dar cine va ieşi şi se va duce la caldeeni va scăpa cu viaţă, va avea ca pradă viaţa lui şi va trăi."

*Cap. 21.9.

3. Aşa vorbeşte Domnul: „Cetatea* aceasta va fi dată în mâna oştirii împăratului Babilonului şi o va lua!"

*Cap. 21.10; 32.3.

4. Atunci căpeteniile au zis împăratului: „Omul acesta ar trebui* omorât! Căci înmoaie[1] inima oamenilor de război care au mai rămas în cetatea aceasta şi a întregului popor ţinându-le asemenea cuvântări; omul acesta nu urmăreşte binele poporului acestuia şi nu-i vrea decât nenorocirea."

*Cap. 26.11.

5. Împăratul Zedechia a răspuns: „Iată-l în mâinile voastre; căci împăratul nu poate nimic împotriva voastră!"
6. Atunci* ei l-au luat pe Ieremia şi l-au aruncat în groapa lui Malchia, fiul împăratului, care se afla în curtea temniţei şi l-au coborât în ea pe Ieremia cu funii. În groapă nu era apă, dar era noroi; şi Ieremia s-a afundat în noroi.

*Cap. 37.21.

7. Ebed-Melec, etiopianul*, famen-dregător la curtea împăratului, a auzit că Ieremia fusese aruncat în groapă. Împăratul stătea la poarta lui Beniamin.

*Cap. 39.16.

8. Ebed-Melec a ieşit din casa împăratului şi a vorbit împăratului astfel:
9. „Împărate, domnul meu, oamenii aceştia au făcut rău că s-au purtat aşa cu prorocul Ieremia, aruncându-l în groapă; are să moară de foame acolo unde este, căci în cetate nu este pâine!"
10. Împăratul a dat următoarea poruncă lui Ebed-Melec, etiopianul: „Ia de aici treizeci de oameni cu tine şi scoate-l din groapă pe prorocul Ieremia, până nu moare!"
11. Ebed-Melec i-a luat cu el pe oamenii aceia şi s-a dus la casa împăratului, într-un loc dedesubtul vistieriei; a luat de acolo nişte petice de haine purtate şi nişte zdrenţe de haine vechi şi le-a coborât lui Ieremia în groapă cu nişte funii.
12. Ebed-Melec, etiopianul, a zis lui Ieremia: „Pune aceste petice şi aceste zdrenţe la subsuori[2], sub funii." Şi Ieremia a făcut aşa.
13. L-au tras* astfel pe Ieremia cu funiile şi l-au scos afară din groapă; şi Ieremia a rămas în curtea** temniţei[3].

*Vers. 6. **Cap. 37.21.

14. Împăratul Zedechia a trimis după prorocul

1.Sau: să slăbească mâinile bărbaţilor de război (expresie parafrazată - peste tot în text);
2.Sau: la subraţ;
3.Sau: la gărzi;

Ieremia şi l-a adus la el la intrarea a treia a Casei Domnului. Şi împăratul i-a zis lui Ieremia: „Am să te întreb ceva, să nu-mi ascunzi nimic!”
15. Ieremia i-a răspuns lui Zedechia: „Dacă-ţi voi spune, mă vei omorî; iar dacă-ţi voi da un sfat, nu mă vei asculta.”
16. Împăratul Zedechia a jurat în taină lui Ieremia şi i-a zis: „Viu este Domnul care ne-a dat viaţa*, că nu te voi omorî şi nu te voi lăsa în mâinile oamenilor aceştia care vor să-ţi ia viaţa!”

*Isa. 57.16.

17. Ieremia a zis atunci lui Zedechia: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Dacă te vei* supune căpeteniilor** împăratului Babilonului vei scăpa cu viaţă şi nici cetatea aceasta nu va fi arsă cu foc, iar tu vei trăi împreună cu casa ta.

*2 Împ. 24.12. **Cap. 39.3.

18. Dar, dacă nu te vei supune căpeteniilor împăratului Babilonului, cetatea aceasta va fi dată în mâinile caldeenilor, care o vor arde cu foc; iar tu nu* vei scăpa din mâinile lor!”

*Vers. 23. Cap. 32.4; 34.3.

19. Împăratul Zedechia i-a zis lui Ieremia: „Mă tem de iudeii care au trecut la caldeeni; mă tem să nu mă dea în mâinile lor şi să mă* batjocorească.”

*1 Sam. 31.4.

20. Ieremia a răspuns: „Nu te vor da. Ascultă glasul Domnului în ce-ţi spun, căci o vei duce bine şi vei scăpa cu viaţă.
21. Dar, dacă nu vrei să ieşi, iată ce mi-a descoperit Domnul:
22. „Toate nevestele care au mai rămas în casa împăratului lui Iuda vor fi luate de căpeteniile împăratului Babilonului şi vor zice jelind:
„Prietenii tăi cei buni te-au înşelat şi te-au înduplecat; dar, când ţi s-au afundat picioarele în noroi, ei au fugit!”
23. Toate nevestele tale şi copiii* tăi vor fi luaţi de caldeeni; şi nu** vei scăpa de mâinile lor, ci vei fi prins de mâna împăratului Babilonului, şi cetatea aceasta va fi arsă cu foc.”

*Cap. 39.6; 41.10. **Vers. 18.

24. Zedechia i-a zis lui Ieremia: „Să nu ştie nimeni nimic din cuvintele acestea, şi nu vei muri!
25. Dar, dacă vor auzi căpeteniile că ţi-am vorbit şi dacă vor veni şi-ţi vor zice: „Spune-ne ce ai spus împăratului şi ce ţi-a spus împăratul, nu ne ascunde nimic, şi nu te vom omorî”,
26. să le răspunzi: „Am rugat* pe împărat să nu mă trimită iarăşi în casa lui Ionatan**, ca nu cumva să mor acolo!”

*Cap. 37.20. **Cap. 37.15.

27. Toate căpeteniile au venit la Ieremia şi l-au întrebat. El le-a răspuns întocmai cum poruncise împăratul. Ei au tăcut atunci şi au plecat, căci nimeni n-auzise nimic.
28. Ieremia însă a rămas* în curtea temniţei până în ziua luării Ierusalimului.

*Cap. 37.21; 39.14.

Cucerirea Ierusalimului

39 1. Ierusalimul a fost luat. În al nouălea* an al lui Zedechia, împăratul lui Iuda, în luna a zecea, a venit Nebucadneţar, împăratul Babilonului, cu toată oştirea lui înaintea Ierusalimului şi l-a asediat;

*2 Împ. 25.1-4. Cap. 52.4-7.

2. iar în anul al unsprezecelea al lui Zedechia, în ziua a noua a lunii a patra, au pătruns în cetate.
3. Atunci au înaintat toate căpeteniile* împăratului Babilonului şi au cuprins poarta de la mijloc. Erau: Nergal-Şareţer, Samgar-Nebu, Sarsechim, căpetenia famenilor-dregători, Nergal-Şareţer, căpetenia magilor, şi toate celelalte căpetenii ale împăratului Babilonului.

*Cap. 38.17.

4. Zedechia, împăratul lui Iuda, şi toţi oamenii de război, cum* i-au văzut, au fugit şi au ieşit noaptea din cetate pe drumul grădinii împăratului, pe poarta dintre cele două ziduri, şi au apucat pe drumul câmpiei.

*2 Împ. 25.4, etc. Cap. 52.7, etc.

5. Dar oastea caldeenilor i-a urmărit şi l-a ajuns* pe Zedechia în câmpiile Ierihonului. L-au luat şi l-au dus la Nebucadneţar, împăratul Babilonului, la Ribla**, în ţara Hamatului; el a dat o hotărâre împotriva lui.

*Cap. 32.4; 38.18,23. **2 Împ. 23.33.

6. Împăratul Babilonului a pus să înjunghie la Ribla pe fiii lui Zedechia înaintea lui, împreună cu toţi mai-marii lui Iuda.
7. Apoi a pus să-i scoată* ochii lui Zedechia şi a pus să-l lege cu lanţuri de aramă ca să-l ducă la Babilon.

*Cap. 32.4. Ezec. 12.13.

8. Caldeenii* au ars cu foc casa[1] împăratului şi casele poporului şi au dărâmat zidurile Ieru-

1.Sau: palatul (peste tot în text);

salimului.

*2 Împ. 25.9. Cap. 38.18; 52.13.

9. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi la Babilon pe aceia din popor care rămăseseră* în cetate, pe cei ce se supuseseră lui şi pe rămăşiţa poporului.

*2 Împ. 25.11, etc. Cap. 52.15, etc.

10. Dar Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a lăsat în ţara lui Iuda pe unii din cei mai săraci din popor, pe cei ce n-aveau nimic; şi le-a dat atunci vii şi ogoare.
11. Nebucadneţar, împăratul Babilonului, dăduse porunca următoare cu privire la Ieremia prin Nebuzaradan, căpetenia străjerilor:
12. „Ia-l, poartă-te cu grijă cu el şi nu-i face nici un rău, ci fă-i ce-ţi va cere!”
13. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, Nebuşazban, căpetenia famenilor-dregători, Nergal-Şareţer, căpetenia magilor, şi toate căpeteniile împăratului Babilonului
14. au trimis să-l aducă* pe Ieremia din curtea temniţei şi l-au încredinţat lui Ghedalia**, fiul lui Ahicam †, fiul lui Şafan, ca să-l ducă acasă. Şi a rămas în mijlocul poporului.

*Cap. 38.28. **Cap. 40.5. † Cap. 26.24.

15. Cuvântul Domnului vorbise astfel lui Ieremia, pe când era închis în curtea temniţei:
16. „Du-te şi vorbeşte lui Ebed-Melec*, etiopianul, şi spune-i: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi aduce** peste cetatea aceasta lucrurile pe care le-am vestit în rău şi nu în bine; în ziua aceea ele se vor întâmpla înaintea ochilor tăi.

*Cap. 38.7,12. **Dan. 9.12.

17. Dar pe tine te voi izbăvi în ziua aceea, zice Domnul, şi nu vei fi dat în mâinile oamenilor de care te temi.
18. Te voi scăpa şi nu vei cădea sub sabie, ci viaţa* îţi va fi prada ta de război; pentru că** ai avut încredere în Mine, zice Domnul.””

*Cap. 21.9; 45.5. **1 Cron. 5.20. Ps. 37.40.

Ieremia eliberat

40 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia din partea Domnului, după ce* Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a dat drumul din Rama. Când a trimis să-l aducă, Ieremia era încă legat cu lanţuri împreună cu toţi prizonierii de război din Ierusalim şi din Iuda care aveau să fie duşi în Babilon.

*Cap. 39.14.

2. Căpetenia străjerilor a trimis să-l aducă pe Ieremia şi i-a* zis: „Domnul Dumnezeul tău a vestit mai dinainte aceste nenorociri împotriva locului acestuia;

*Cap. 50.7.

3. Domnul a adus şi a împlinit ce spusese; şi lucrurile acestea vi s-au întâmplat pentru că* aţi păcătuit împotriva Domnului şi n-aţi ascultat glasul Lui.

*Deut. 29.24,25. Dan. 9.11.

4. Acum, iată, te izbăvesc astăzi din lanţurile pe care le ai la mâini; dacă vrei* să vii cu mine la Babilon, vino, şi voi îngriji de tine. Dar, dacă nu-ţi place să vii cu mine la Babilon, nu veni. Iată, toată ţara** este înaintea ta, du-te unde vei crede şi unde-ţi place să te duci!”

*Cap. 39.12. **Gen. 20.15.

5. Însă fiindcă el zăbovea să răspundă: „Întoarce-te”, a adăugat el, „la Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan, pe care* l-a pus împăratul Babilonului peste cetăţile lui Iuda şi rămâi cu el în mijlocul poporului; sau du-te oriunde vei vrea să te duci!” Căpetenia străjerilor i-a dat merinde şi daruri şi i-a dat drumul.

*2 Împ. 25.22, etc.

6. Ieremia* s-a dus la Ghedalia, fiul lui Ahicam, la Miţpa** şi a rămas cu el în mijlocul poporului care rămăsese în ţară.

*Cap. 39.14. **Judc. 20.1.

Ghedalia

7. Când au aflat* toate căpeteniile oştirilor care rămăseseră pe câmp cu oamenii lor că împăratul Babilonului a pus ca dregător al ţării pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, şi că i-a încredinţat bărbaţii, femeile, copiii şi pe aceia din săracii** ţării care nu fuseseră luaţi robi în Babilon,

*2 Împ. 25.23, etc. **Cap. 39.10.

8. s-au dus la Ghedalia la Miţpa; şi anume: Ismael*, fiul lui Netania, Iohanan şi Ionatan, fiul lui Careah, Seraia, fiul lui Tanhumet, fiii lui Efai din Netofa şi Iezania, fiul unui maacatit, ei şi oamenii lor.

*Cap. 41.1.

9. Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan, le-a jurat, lor şi oamenilor lor, zicând: „Nu vă temeţi să slujiţi caldeenilor; rămâneţi în ţară, slujiţi împăratului Babilonului, şi o veţi duce bine!
10. Iată că eu rămân la Miţpa ca să fiu la porunca caldeenilor care vor veni la noi. Voi strângeţi deci vinul, poamele de vară şi untdelemnul, puneţi-le în vasele voastre şi locuiţi în cetăţile în care vă aflaţi!”
11. Toţi iudeii care erau în ţara Moabului, la

amoniţi, în ţara Edomului şi în toate ţările au auzit că împăratul Babilonului lăsase o rămăşiţă în Iuda şi că le dăduse ca dregător pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan.
12. Şi toţi iudeii aceştia s-au întors din toate locurile pe unde erau împrăştiaţi, au venit în ţara lui Iuda la Ghedalia, la Miţpa, şi au avut un mare belşug de vin şi de poame de vară.
13. Iohanan, fiul lui Careah, şi toate căpeteniile oştilor care mai erau pe câmp au venit la Ghedalia, la Miţpa,
14. şi i-au zis: „Ştii că Baalis*, împăratul amoniţilor, l-a însărcinat pe Ismael, fiul lui Netania, să te omoare?” Dar Ghedalia, fiul lui Ahicam, nu i-a crezut.

*Cap. 41.10.

15. Şi Iohanan, fiul lui Careah, i-a spus în taină lui Ghedalia la Miţpa: „Dă-mi voie să mă duc să omor pe Ismael, fiul lui Netania. Nimeni n-are să ştie. Pentru ce să te omoare el şi să se risipească toţi cei din Iuda care s-au strâns la tine, şi să piară rămăşiţa lui Iuda?”
16. Ghedalia, fiul lui Ahicam, a răspuns lui Iohanan, fiul lui Careah: „Nu face lucrul acesta: căci ce spui tu despre Ismael nu este adevărat!”

Omorârea lui Ghedalia

41 1. În luna a şaptea*, Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elişama, din neamul împăratului, a venit cu mai-marii împăratului şi cu zece oameni la Ghedalia, fiul lui Ahicam, la Miţpa. Şi au mâncat împreună acolo, la Miţpa.

*2 Împ. 25.25. Cap. 40.6,8.

2. Atunci Ismael, fiul lui Netania, s-a ridicat cu cei zece oameni de care era însoţit şi l-au lovit* cu sabia pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan, şi l-au omorât astfel pe acela pe care îl pusese împăratul Babilonului dregător peste ţară.

*2 Împ. 25.25.

3. Ismael a mai omorât pe toţi iudeii care erau cu Ghedalia la Miţpa şi pe caldeenii care se aflau acolo, oameni de război.
4. A doua zi, după omorârea lui Ghedalia, pe când nimeni nu ştia nimic,
5. au venit din Sihem, din Silo şi din Samaria optzeci de oameni cu barba rasă* şi cu haine sfâşiate, care îşi făcuseră tăieturi în piele; aveau daruri de mâncare şi tămâie ca să le aducă la Casa** Domnului.

*Lev. 19.27,28.Deut. 14.1. Isa. 15.2. **1 Sam. 1.7. 2 Împ. 25.9.

6. Ismael, fiul lui Netania, le-a ieşit înainte din Miţpa şi mergea plângând. Când i-a întâlnit, le-a zis: „Veniţi la Ghedalia, fiul lui Ahicam!”
7. Şi, când au ajuns ei în mijlocul cetăţii, Ismael, fiul lui Netania, i-a înjunghiat şi i-a aruncat în groapă cu ajutorul oamenilor care-l însoţeau.
8. Dar s-au găsit printre ei zece oameni care au zis lui Ismael: „Nu ne omorî, căci mai avem merinde ascunse în câmp: grâu, orz, untdelemn şi miere!” Atunci el i-a cruţat şi nu i-a omorât împreună cu fraţii lor.
9. Groapa în care a aruncat Ismael toate trupurile moarte ale oamenilor pe care i-a ucis alături de Ghedalia era groapa aceea mare pe care o făcuse* împăratul Asa, când se temea de Baeşa, împăratul lui Israel; groapa aceasta a umplut-o Ismael, fiul lui Netania, cu cei ucişi.

*1 Împ. 15.22. 2 Cron. 16.6.

10. Ismael a luat prizonieri de război pe toţi cei ce mai rămăseseră la Miţpa din popor, pe fiicele* împăratului şi pe toţi aceia din popor care locuiau acolo şi pe** care-i încredinţase Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, lui Ghedalia, fiul lui Ahicam; Ismael, fiul lui Netania, i-a luat captivi de război şi a plecat ca să treacă la † amoniţi.

*Cap. 43.6. **Cap. 40.7. † Cap. 40.14.

11. Dar Iohanan, fiul lui Careah, şi toate căpeteniile* oştilor care erau cu el au fost înştiinţaţi de tot răul pe care-l făcuse Ismael, fiul lui Netania.

*Cap. 40.7,8,13.

12. Au luat pe toţi oamenii şi au pornit să-l bată pe Ismael, fiul lui Netania, pe care l-au găsit lângă apele cele mari* ale Gabaonului.

*2 Sam. 2.13.

13. Când a văzut tot poporul care era cu Ismael pe Iohanan, fiul lui Careah, şi pe toate căpeteniile oştilor care erau cu el, s-a bucurat;
14. şi tot poporul pe care-l luase Ismael din Miţpa s-a întors şi a venit şi s-a unit cu Iohanan, fiul lui Careah.
15. Dar Ismael, fiul lui Netania, a scăpat de Iohanan cu opt oameni şi s-a dus la amoniţi.
16. Iohanan, fiul lui Careah, şi toate căpeteniile oştilor care erau cu el au luat toată rămăşiţa poporului pe care l-au scăpat din mâinile lui Ismael, fiul lui Netania, când îl ducea din Miţpa, după ce-l ucisese pe Ghedalia, fiul lui Ahicam. Şi anume, pe oamenii de război, pe

femei, pe copii, pe famenii-dregători, pe care i-a adus Iohanan înapoi din Gabaon.
17. Au pornit şi s-au oprit la hanul lui Chimham* lângă Betleem, ca să plece apoi în Egipt,

*2 Sam. 19.37,38.

18. departe de caldeeni, de care se temeau, pentru că Ismael, fiul lui Netania, îl ucisese pe Ghedalia, fiul lui Ahicam, pe care-l* pusese împăratul Babilonului dregător peste ţară.

*Cap. 40.5.

Împotriva lui Ieremia

42 1. Toate căpeteniile oştilor, Iohanan*, fiul lui Careah, Iezania, fiul lui Hosea, şi tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare, au înaintat

*Cap. 40.8, 13; 41.11.

2. şi au zis prorocului Ieremia: „Fie bine primită înaintea ta rugămintea noastră! Mijloceşte* pentru noi la Domnul Dumnezeul tău, pentru toţi cei ce au mai rămas, căci eram mulţi**, dar am mai rămas numai un mic număr, cum bine vezi tu însuţi cu ochii tăi.

*1 Sam. 7.8; 12.19. Isa. 37.4. Iac. 5.16. **Lev. 26.22.

3. Binevoiască Domnul Dumnezeul tău să ne arate drumul* pe care trebuie să mergem şi să ne spună ce avem de făcut!”

*Ezra 8.21.

4. Prorocul Ieremia le-a zis: „Am auzit! Iată că mă voi ruga Domnului Dumnezeului vostru, după cererea voastră, şi vă voi face cunoscut, fără să vă ascund* ceva, tot** ce vă va răspunde Domnul!”

*1 Sam. 3.18. Fapt. 20.20. **1 Împ. 22.14.

5. Atunci ei i-au zis lui Ieremia: „Domnul* să fie un martor adevărat şi credincios împotriva noastră, dacă nu vom face tot ce-ţi va porunci Domnul Dumnezeul tău să ne spui!

*Gen. 31.50.

6. Fie bine, fie rău, noi vom asculta de glasul Domnului Dumnezeului nostru la care te trimitem, ca să fim fericiţi* ascultând de glasul Domnului Dumnezeului nostru!”

*Deut. 6.3. Cap. 7.23.

7. După zece zile, cuvântul Domnului a vorbit lui Ieremia.
8. Şi Ieremia l-a chemat pe Iohanan, fiul lui Careah, pe toate căpeteniile oştilor care erau cu el şi pe tot poporul, de la cel mai mic până la cel mai mare,
9. şi le-a zis: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel la care m-aţi trimis să-I aduc înainte rugăciunile voastre:
10. „Dacă veţi rămâne în ţara aceasta, vă voi face să propăşiţi* în ea şi nu vă voi nimici, vă voi sădi şi nu vă voi smulge; căci Îmi** pare rău de răul pe care vi l-am făcut!

*Cap. 24.6; 31.28; 33.7. **Deut. 32.36. Cap. 18.8.

11. Nu vă temeţi de împăratul Babilonului, de care vă este frică; nu vă temeţi de el, zice Domnul, căci* Eu sunt cu voi ca să vă scap şi să vă scot din mâna lui.

*Isa. 43.5. Rom. 8.31.

12. Îi voi insufla milă* de voi şi se va îndura de voi şi vă va lăsa să locuiţi în ţara voastră.

*Ps. 106.45,46.

13. Dar dacă nu veţi asculta de glasul Domnului Dumnezeului vostru şi dacă veţi zice*: „Nu vrem să rămânem în ţara aceasta,

*Cap. 44.16.

14. nu, ci vom merge în ţara Egiptului, unde nu vom vedea nici războiul, nici nu vom auzi glasul trâmbiţei, nici nu vom duce lipsă de pâine, ci acolo vom locui!”
15. atunci, ascultaţi cuvântul Domnului, rămăşiţe ale lui Iuda: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Dacă* vă veţi îndrepta** faţa să mergeţi în Egipt, dacă vă veţi duce să locuiţi pentru o vreme acolo,

*Deut. 17.16. Cap. 44.12-14. **Luca 9.51.

16. sabia de care* vă temeţi vă va ajunge acolo, în ţara Egiptului, foametea de care vă este frică se va lipi de voi acolo, în Egipt, şi veţi muri acolo.

*Ezec. 11.8.

17. Toţi cei ce îşi vor îndrepta faţa să meargă în Egipt ca să locuiască pentru o vreme acolo vor muri* de sabie, de foamete sau de ciumă; nici unul** nu va rămâne şi nu va scăpa de nenorocirile pe care le voi aduce peste ei!”

*Vers. 22. Cap. 24.10. **Cap. 44.14,28.

18. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Cum s-a vărsat* mânia şi urgia Mea peste locuitorii Ierusalimului, aşa se va vărsa urgia Mea şi peste voi, dacă veţi merge în Egipt; veţi fi o urâciune, o groază, un blestem** şi o batjocură şi nu veţi mai vedea niciodată locul acesta!”

*Cap. 7.20. **Cap. 18.16; 24.9; 26.6; 29.18,22; 44.12. Zah. 8.13.

19. Rămăşiţă a lui Iuda, Domnul vă zice: „Nu* vă duceţi în Egipt!” Băgaţi bine de seamă, că vă opresc lucrul acesta astăzi!

*Deut. 17.16.

20. Căci vă înşelaţi singuri, dacă m-aţi trimis la Domnul Dumnezeul vostru, zicând: „Mij-

loceşte* pentru noi la Domnul Dumnezeul nostru, fă-ne cunoscut tot ce va spune Domnul Dumnezeul nostru şi vom face!”

*Vers. 2.

21. Eu v-am spus astăzi; dar voi n-ascultaţi glasul Domnului Dumnezeului vostru, nici tot ce m-a însărcinat El să vă spun.
22. De aceea, să ştiţi că veţi* muri de sabie, de foamete sau de ciumă, în locul unde vreţi să vă duceţi să locuiţi!”

*Vers. 17. Ezec. 6.11.

Ieremia târât în Egipt

43 1. Când a isprăvit Ieremia de spus întregului popor toate cuvintele Domnului Dumnezeului lor, toate cuvintele pe care-l însărcinase Domnul Dumnezeul lor să le spună,
2. Azaria*, fiul lui Hosea, Iohanan, fiul lui Careah, şi toţi oamenii aceia îngâmfaţi i-au zis lui Ieremia: „Minţi! Nu Domnul Dumnezeul nostru te-a însărcinat să ne spui: „Nu vă duceţi în Egipt ca să locuiţi acolo pentru o vreme!”

*Cap. 42.1.

3. Ci Baruc, fiul lui Neriia, te aţâţă împotriva noastră, ca să ne dai în mâna caldeenilor să ne omoare sau să ne ducă robi la Babilon!”
4. Astfel, Iohanan, fiul lui Careah, toate căpeteniile oştilor şi tot poporul n-au ascultat de glasul Domnului, care le poruncea să rămână în ţara lui Iuda.
5. Şi Iohanan, fiul lui Careah, şi toate căpeteniile oştilor au luat* toată rămăşiţa lui Iuda, care, din împrăştiată cum era printre toate neamurile, se întorsese să locuiască în ţara lui Iuda;

*Cap. 40.11,12.

6. şi anume, pe bărbaţii, femeile, copiii, fiicele* împăratului şi pe toate** sufletele pe care le lăsase Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, cu Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Şafan, precum şi pe prorocul Ieremia şi pe Baruc, fiul lui Neriia.

*Cap. 41.10. **Cap. 39.10; 40.7.

7. Au plecat, dar, în ţara Egiptului - căci n-au ascultat de porunca Domnului - şi au ajuns până la Tahpanes*.

*Cap. 2.16; 44.1.

Prorocie asupra cuceririi Egiptului

8. Cuvântul Domnului i-a vorbit lui Ieremia la Tahpanes astfel:
9. „Ia în mână nişte pietre mari şi ascunde-le în faţa iudeilor, în lutul cuptorului de cărămizi care este la intrarea casei lui Faraon din Tahpanes.
10. Şi spune iudeilor: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, voi trimite să aducă pe robul Meu* Nebucadneţar, împăratul Babilonului, şi voi pune scaunul lui de domnie peste aceste pietre pe care le-am ascuns, şi îşi va întinde covorul peste ele.

*Cap. 25.9; 27.6. Ezec. 29.18,20.

11. El* va veni şi va lovi ţara Egiptului: va omorî pe cei sortiţi** să moară, va duce în robie pe cei sortiţi robiei şi va ucide cu sabia pe cei sortiţi la sabie!

*Cap. 44.13; 46.13. **Cap. 15.2. Zah. 11.9.

12. Voi pune foc caselor dumnezeilor* Egiptului; Nebucadneţar le va arde, va duce robi pe idoli, se va înveli cu ţara Egiptului cum se înveleşte păstorul cu haina lui şi va ieşi în pace din ea.

*Cap. 46.25.

13. Va sfărâma stâlpii din Bet-Şemeş, din ţara Egiptului şi va arde cu foc casele dumnezeilor Egiptului.”

Mustrarea iudeilor în Egipt

44 1. Iată cuvântul spus lui Ieremia cu privire la toţi iudeii care locuiau în ţara Egiptului la Migdol*, la Tahpanes**, la Nof † şi în ţara Patros:

*Exod 14.2. Cap. 46.14. **Cap. 43.7. † Isa. 19.13.

2. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Aţi văzut toate nenorocirile pe care le-am adus asupra Ierusalimului şi asupra tuturor cetăţilor lui Iuda: iată că astăzi ele nu mai sunt decât nişte dărâmături* şi nimeni nu mai locuieşte în ele,

*Cap. 9.11; 34.22.

3. din pricina răutăţii cu care au lucrat ca să Mă mânie, ducându-se să tămâieze* şi să slujească** altor dumnezei, care nu erau cunoscuţi nici de ei, nici de voi, nici de părinţii voştri.

*Cap. 19.4. **Deut. 13.6; 32.17.

4. V-am* trimis întruna pe toţi slujitorii Mei prorocii ca să vă spună: „Nu faceţi aceste urâciuni pe care le urăsc.”

*2 Cron. 36.15. Cap. 7.25; 25.4; 26.5; 29.19.

5. Dar ei n-au vrut să asculte, n-au luat aminte, nu s-au întors de la răutatea lor şi n-au încetat să aducă tămâie altor dumnezei.
6. De aceea s-a vărsat* urgia Mea şi a izbucnit mânia Mea şi în cetăţile lui Iuda şi în uliţele Ierusalimului, care nu mai sunt decât nişte dărâmături şi un pustiu, cum se vede astăzi.”

*Cap. 42.18.
7. Acum, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Pentru ce vă faceţi voi singuri un rău* atât de mare, ca să se nimicească din mijlocul lui Iuda bărbaţi, femei, copii şi prunci şi să nu mai rămână nici o rămăşiţă din voi?
*Num. 16.38. Cap. 7.19.
8. Pentru ce Mă mâniaţi* voi prin lucrările mâinilor voastre, aducând tămâie altor dumnezei ai ţării Egiptului, unde aţi venit să locuiţi pentru o vreme, ca să fiţi nimiciţi şi să ajungeţi o pricină de blestem** şi de batjocură printre toate neamurile pământului?
*Cap. 25.6,7. **Vers. 12. Cap. 42.18.
9. Aţi uitat nelegiuirile părinţilor voştri, nelegiuirile împăraţilor lui Iuda, nelegiuirile nevestelor lor, nelegiuirile voastre şi nelegiuirile nevestelor voastre săvârşite în ţara lui Iuda şi pe uliţele Ierusalimului?
10. Ei nu s-au smerit nici până în ziua de azi, n-au frică*, nu urmează Legea Mea şi poruncile Mele pe care le-am pus înaintea voastră şi înaintea părinţilor voştri.”
*Prov. 28.14.
11. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, Îmi întorc* faţa împotriva voastră ca să vă fac rău şi să nimicesc pe tot Iuda.
*Lev. 17.10; 20.5,6. Cap. 21.10. Amos 9.4.
12. Voi lua rămăşiţele lui Iuda care şi-au îndreptat faţa ca să meargă în ţara Egiptului să locuiască acolo pentru o vreme: toţi vor fi nimiciţi* şi vor cădea în ţara Egiptului; vor fi nimiciţi de sabie, de foamete, de la cel mai mic până la cel mai mare; vor pieri de sabie şi de foamete; şi vor fi o urâciune, o spaimă, un blestem** şi o batjocură.
*Cap. 42.15-17,22. **Cap. 42.18.
13. Voi pedepsi* astfel pe cei ce locuiesc în ţara Egiptului cum am pedepsit Ierusalimul, cu sabie, cu foamete şi cu ciumă.
*Cap. 43.11.
14. Nu va rămâne şi nu va scăpa nici unul din rămăşiţele lui Iuda care au venit să locuiască pentru o vreme în ţara Egiptului cu gând să se întoarcă iarăşi în ţara lui Iuda unde doresc să se întoarcă iarăşi şi să se aşeze: nu se vor mai întoarce* decât vreo câţiva care vor scăpa!”
*Vers. 28.
15. Toţi bărbaţii care ştiau că nevestele lor aduceau tămâie altor dumnezei, toate femeile care se aflau acolo în mare număr şi tot poporul care locuia în ţara Egiptului, la Patros, au răspuns aşa lui Ieremia:
16. „Nu* te vom asculta în nimic din cele ce ne-ai spus în Numele Domnului.
*Cap. 6.16.
17. Ci, vrem să facem cum am spus cu gura noastră*, şi anume: să aducem tămâie împărătesei** cerului şi să-i turnăm jertfe de băutură, cum am făcut noi şi părinţii noştri, împăraţii noştri şi căpeteniile noastre în cetăţile lui Iuda şi în uliţele Ierusalimului. Atunci aveam pâine de ne săturam, eram fericiţi şi nu treceam prin nici o nenorocire!
*Num. 30.12. Deut. 23.23. Judc. 11.36. Vers. 25. **Cap. 7.18.
18. Dar, de când am încetat să aducem tămâie împărătesei cerului şi să-i turnăm jertfe de băutură, am dus lipsă de toate şi am fost nimiciţi de sabie şi de foamete...
19. De altfel, când* aducem tămâie împărătesei cerului şi-i turnăm jertfe de băutură, oare fără voia bărbaţilor noştri îi pregătim noi turte ca s-o cinstim făcându-i chipul şi-i aducem jertfe de băutură?”
*Cap. 7.18.
20. Ieremia a zis atunci întregului popor, bărbaţilor, femeilor şi tuturor celor ce-i dăduseră răspunsul acesta:
21. „Nu Şi-a adus aminte Domnul şi nu I-a venit Lui în minte tămâia pe care aţi ars-o în cetăţile lui Iuda şi în uliţele Ierusalimului, voi şi părinţii voştri, împăraţii voştri şi căpeteniile voastre şi poporul din ţară?
22. Domnul n-a putut să mai îndure lucrul acesta, din pricina răutăţii faptelor voastre, din pricina urâciunilor pe care le-aţi săvârşit; şi de aceea ţara voastră a ajuns o paragină, un pustiu*, o pricină de blestem, cum vedeţi** astăzi.
*Cap. 25.11,18,38. **Vers. 6.
23. Tocmai pentru că aţi ars tămâie şi aţi păcătuit împotriva Domnului, pentru că n-aţi ascultat glasul Domnului şi n-aţi păzit Legea, poruncile şi învăţăturile Lui, tocmai pentru aceea* vi s-au întâmplat aceste nenorociri, cum se vede astăzi.”
*Dan. 9.11,12.
24. Ieremia a mai zis întregului popor şi tuturor femeilor: „Ascultaţi cuvântul Domnului, voi toţi cei din Iuda care sunteţi* în ţara Egiptului!
*Vers. 15. Cap. 43.7.

25. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel: „Voi* şi nevestele voastre aţi mărturisit cu gurile voastre şi aţi împlinit cu mâinile voastre ce spuneţi: „Vrem să împlinim juruinţele pe care le-am făcut, să aducem tămâie împărătesei cerului şi să-i turnăm jertfe de băutură!"

*Vers. 15, etc.

26. De aceea, acum, după ce v-aţi împlinit juruinţele şi v-aţi înfăptuit făgăduinţele, ascultaţi cuvântul Domnului, voi toţi cei din Iuda care locuiţi în ţara Egiptului: „Iată, jur* pe Numele Meu cel mare, zice Domnul, că Numele Meu** nu va mai fi chemat de gura nici unuia din oamenii lui Iuda, şi în toată ţara Egiptului nici unul nu va zice: „Viu este Domnul Dumnezeu!"

*Gen. 22.16. **Ezec. 20.39.

27. Iată, voi veghea* asupra lor ca să le fac rău, şi nu bine; şi toţi oamenii lui Iuda care sunt în ţara Egiptului vor fi nimiciţi** de sabie şi de foamete, până vor pieri cu totul.

*Cap. 1.10; 31.28. Ezec. 7.6. **Vers. 12.

28. Aceia, în număr mic, care* vor scăpa de sabie se vor întoarce din ţara Egiptului în ţara lui Iuda. Dar toată rămăşiţa lui Iuda, toţi cei ce au venit să locuiască în ţara Egiptului, vor vedea dacă se va împlini cuvântul** Meu sau al lor.

*Isa. 27.13. Vers. 14. **Vers. 17,25,26.

29. Şi iată, zice Domnul, un semn după care veţi cunoaşte că vă voi pedepsi în locul acesta, ca să ştiţi că cuvintele Mele se vor împlini* peste voi, spre nenorocirea voastră."

*Ps. 33.11.

30. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, voi* da pe Faraon Hofra, împăratul Egiptului, în mâinile vrăjmaşilor lui, în mâinilor celor ce vor să-l omoare, cum L-am dat pe Zedechia**, împăratul lui Iuda, în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, vrăjmaşul său care voia să-l omoare."

*Cap. 46.25,26. Ezec. 29.3, etc.; 30.21, etc. **Cap. 39.5.

Către Baruc

45 1. Cuvântul* pe care l-a spus prorocul Ieremia către Baruc, fiul lui Neriia, când a scris într-o carte cuvintele acestea, după spusele lui Ieremia, în al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda, zicând astfel:

*Cap. 36.1,4,32.

2. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul lui Israel despre tine, Baruc:
3. „Tu zici: „Vai de mine! Căci Domnul a adus întristare peste durerea mea; îmi sleiesc puterile suspinând şi nu găsesc odihnă!"
4. Spune-i: „Aşa vorbeşte Domnul: „Iată că ce am zidit* voi dărâma, ce am sădit voi smulge, şi anume ţara aceasta.

*Isa. 5.5.

5. Şi tu umbli după lucruri mari? Nu umbla după ele! Căci iată*, voi aduce nenorocirea peste orice făptură, zice Domnul, dar ţie îţi voi da ca pradă** de război viaţa ta, în toate locurile unde vei merge."

*Cap. 25.26. **Cap. 21.9; 38.2; 39.18.

46 1. Cuvântul Domnului spus prorocului Ieremia asupra* popoarelor;

*Cap. 25.15, etc.

2. despre Egipt, împotriva oştii* lui Faraon Neco, împăratul Egiptului, care era lângă râul Eufrat, la Carchemiş, şi care a fost bătută de Nebucadneţar, împăratul Babilonului, în al patrulea an al lui Ioiachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda:

*2 Împ. 23.29. 2 Cron. 35.20.

3. „Pregătiţi scutul* şi pavăza şi mergeţi la luptă;

*Cap. 51.11,12. Naum 2.1; 3.14.

4. înhămaţi caii şi încălecaţi călăreţi; arătaţi-vă cu coifurile voastre, lustruiţi-vă suliţele, îmbrăcaţi-vă platoşa!...
5. Ce văd? Le este frică, dau înapoi; vitejii lor sunt bătuţi: fug fără să se mai uite înapoi... Groaza* se răspândeşte în toate părţile, zice Domnul.

*Cap. 6.25; 49.29.

6. Cel mai iute nu scapă prin fugă, cel mai viteaz nu poate scăpa! La miazănoapte, pe malurile Eufratului, se clatină* şi cad!

*Dan. 11.19.

7. Cine este acela care înaintează ca* Nilul şi ale cărui ape se rostogolesc ca râurile?

*Isa. 8.7,8. Cap. 47.2. Dan. 11.22.

8. Este Egiptul. El se umflă ca Nilul şi apele lui se rostogolesc ca râurile. El zice: „Mă voi sui, voi acoperi ţara, voi nimici cetăţile şi pe locuitorii lor."
9. Suiţi-vă, cai! Năpustiţi-vă, care! Să iasă vitejii din Etiopia şi din Put care mânuiesc scutul şi cei din Lud care* mânuiesc şi întind arcul!

*Isa. 66.19.

10. Această zi este a Domnului Dumnezeului oştirilor; este o zi* de răzbunare, în care Se răzbună El pe vrăjmaşii Săi. Sabia** mănâncă, se satură şi se îmbată cu sângele lor. Căci Domnul Dumnezeul oştirilor are o jertfă † în ţara de la miazănoapte, pe malurile Eufra-

tului.

*Isa. 13.6. Ioel 1.15; 2.1. **Deut. 32.42. Isa. 34.6. † Ţef. 1.7. Ezec. 39.17.

11. Suie-te în Galaad* şi adu leac alinător, fecioară**, fiica Egiptului! Degeaba întrebuinţezi atâtea leacuri, căci nu este vindecare † pentru tine!

*Cap. 8.22; 51.8. **Isa. 47.1. † Ezec. 30.21.

12. Neamurile aud de ruşinea ta şi este plin pământul de strigătele tale; căci războinicii se poticnesc unul de altul, cad cu toţii laolaltă."

13. Iată cuvântul spus de Domnul către proorocul Ieremia despre venirea lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, ca să* lovească ţara Egiptului:

*Isa. 19.1. Cap. 43.10,11. Ezec. 29; 30; 32.

14. „Daţi de ştire în Egipt, daţi de veste la Migdol şi vestiţi la Nof şi la Tahpanes! Ziceţi: „Scoală-te*, pregăteşte-te, căci sabia** mănâncă în jurul tău!"

*Vers. 3,4. **Vers. 10.

15. Pentru ce ţi-au căzut vitejii tăi? Nu pot să ţină piept, căci Domnul îi răstoarnă!

16. El face pe mulţi să se poticnească; cad* unul peste altul şi zic: „Haidem să ne întoarcem la poporul nostru, în ţara noastră de naştere, departe de sabia nimicitorului!"

*Lev. 26.27.

17. Acolo strigă: „Faraon, împăratul Egiptului, nu este decât un pustiu, căci a lăsat să treacă clipa potrivită."

18. „Pe viaţa Mea!" - zice Împăratul al* cărui nume este Domnul oştirilor -," ca Taborul printre munţi, cum înaintează Carmelul în mare, aşa va veni.

*Isa. 47.4; 48.2. Cap. 48.15.

19. Fă-ţi calabalâcul[1] pentru* robie, locuitoare**, fiica Egiptului! Căci Noful va ajunge un pustiu, va fi pustiit, şi nu va mai avea locuitori.

*Isa. 20.4. **Cap. 48.18.

20. Egiptul este o juncană* foarte frumoasă... Nimicitorul vine de la** miazănoapte peste ea...

*Osea 10.11. **Vers. 6,10. Cap. 1.14; 47.2.

21. Simbriaşii lui de asemenea sunt ca nişte viţei îngrăşaţi în mijlocul lui. Dar şi ei s-au întors înapoi, fug toţi fără să-i poată ţine piept. Căci vine peste ei ziua* nenorocirii lor, ziua pedepsirii lor!

*Ps. 37.13. Cap. 50.27.

22. I se aude glasul* ca al unui şarpe! Căci ei înaintează cu o oştire şi vin cu topoare împotriva lui ca nişte tăietori de lemne.

*Isa. 29.4.

1.Sau: „Fă-ţi bagajele pentru deportare!"

23. Tăiaţi-i* pădurea, zice Domnul, măcar că este fără capăt! Căci sunt mai mulţi decât lăcustele** şi nu-i poţi număra!

*Isa. 10.34. **Judc. 6.5.

24. Fiica Egiptului este acoperită de ruşine şi este dată în mâinile poporului de la* miazănoapte."

*Cap. 1.15.

25. Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, zice: „Iată, îi voi pedepsi pe Amon din* No, pe Faraon şi Egiptul, pe dumnezeii** şi împăraţii lui, pe Faraon şi pe cei ce se încred în el.

*Ezec. 30.14-16. Naum 3.8. **Cap. 43.12,13. Ezec. 30.13.

26. Îi voi da* în mâinile celor ce vor să-i omoare, în mâinile lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, şi în mâinile slujitorilor lui. După aceea însă, Egiptul va fi** locuit ca în zilele de altădată, zice Domnul.

*Cap. 44.30. Ezec. 32.11. **Ezec. 29.11,13,14.

27. Iar* tu, robul Meu Iacov, nu te teme şi nu te înspăimânta, Israele! Căci te voi izbăvi din pământul depărtat şi-ţi voi izbăvi sămânţa din ţara în care este roabă. Iacov se va întoarce iarăşi, va locui liniştit şi fără teamă şi nu-l va mai tulbura nimeni.

*Isa. 41.13,14; 43.5; 44.2. Cap. 30.10,11.

28. Nu te teme, robul Meu Iacov, zice Domnul; căci Eu sunt cu tine. Voi nimici toate neamurile printre care te-am împrăştiat, dar pe tine nu* te voi nimici; ci te voi pedepsi cu dreptate, nu pot să te las nepedepsit."

*Cap. 10.24; 30.11.

47 1. Iată cuvântul Domnului spus proorocului Ieremia cu privire la* filisteni, înainte ca** Faraon să bată Gaza:

*Cap. 25.20. Ezec. 25.15,16. Ţef. 2.4,5. **Amos 1.6-8.

2. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, se ridică nişte ape* de la miazănoapte**, cresc ca un râu ieşit din matcă; îneacă ţara şi ce cuprinde ea, cetatea şi locuitorii ei. Oamenii ţipă şi se bocesc toţi locuitorii ţării

*Isa. 8.7. Cap. 46.7,8. **Cap. 1.14; 46.20.

3. de tropăitul* copitelor cailor lui puternici, de huruitul carelor lui şi de scârţâitul roţilor; părinţii nu se mai întorc spre copiii lor, atât le sunt de slăbite mâinile,

*Cap. 8.16. Naum 3.2.

4. pentru că vine ziua când vor fi nimiciţi toţi filistenii şi stârpiţi toţi cei ce slujeau ca ajutoare Tirului* şi Sidonului. Căci Domnul va nimici pe filisteni, rămăşiţele** insulei † Caftor.

*Cap. 25.22. **Ezec. 25.16. Amos 1.8; 9.7. † Gen. 10.14.

5. Gaza a ajuns* pleşuvă, Ascalonul** piere cu rămăşiţa văilor lui!
„Până când îţi vei face † tăieturi de jale în piele?

*Amos 1.7. Mica 1.16. Ţef. 2.4,7. Zah. 9.5. **Cap. 25.20. † Cap. 16.6; 41.5; 48.37.

6. Ah! sabie* a Domnului, când te vei odihni odată? Întoarce-te în teacă, opreşte-te şi fii liniştită!

*Deut. 32.41. Ezec. 21.3-5.

7. Dar cum ar putea să se odihnească, când Domnul* doar îi porunceşte şi o îndreaptă** împotriva Ascalonului şi coastei mării?"

*Ezec. 14.17. **Mica 6.9.

48 1. Asupra Moabului*: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor Dumnezeul lui Israel: „Vai de Nebo**, căci este pustiit! Chiriataimul † este acoperit de ruşine, este luat; cetăţuia este acoperită de ruşine şi zdrobită!

*Isa. 15; 16. Cap. 25.21; 27.3. Ezec. 25.9. Amos 2.1,2. **Num. 32.38; 33.47. Isa. 15.2. † Num. 32.37.

2. S-a dus* fala Moabului, la Hesbon** i se pune la cale pieirea: „Veniţi să-l nimicim din mijlocul neamurilor!" Şi tu vei fi nimicit, Madmenule, sabia va merge după tine!

*Isa. 16.4. **Isa. 15.4.

3. Se aud strigăte* din Horonaim: „Prăpăd şi nimicire!"

*Vers.5.

4. Moabul este zdrobit! Chiar şi cei mici ai lui strigă.
5. Căci într-un plâns necurmat suie suişul* Luhitului şi se aud strigăte de durere la coborâşul Horonaimului, din pricina nimicirii!

*Isa. 15.5.

6. Fugiţi*, scăpaţi-vă viaţa şi fiţi ca un nevoiaş** pribeag în pustiu!

*Cap. 51.6. **Cap. 17.6.

7. Căci, pentru că te-ai încrezut în faptele şi în vistieriile tale vei fi luat şi tu, şi Chemoşul* va merge în robie cu preoţii** şi căpeteniile lui.

*Num. 21.29. Judc. 11.24. Isa. 46.1,2. Cap. 43.12. **Cap. 49.3.

8. Pustiitorul* va intra în fiecare cetate, şi nici o cetate nu va scăpa. Valea va pieri şi câmpia va fi nimicită, cum a spus Domnul.

*Vers. 18. Cap. 6.26.

9. Daţi* aripi Moabului să plece în zbor! Cetăţile lui sunt prefăcute în pustiu, nu vor mai avea locuitori.

*Ps. 55.6. Vers. 28.

10. Blestemat* să fie cel ce face cu nebăgare de seamă[1] lucrarea Domnului, blestemat să fie cel care îşi opreşte sabia de la măcel[2]!

1.Sau: neglijenţă, înşelătorie, laşitate; 2.Sau: sânge;

*Judc. 5.23. 1 Sam. 15.3,9. 1 Împ. 20.42.

11. Moabul era netulburat din tinereţea lui şi se odihnea* fără teamă pe drojdiile lui, nu era turnat dintr-un vas în altul şi nu era dus în robie. De aceea i s-a păstrat gustul şi nu i s-a schimbat mirosul.

*Ţef. 1.12.

12. De aceea iată, vin zile, zice Domnul, când îi voi trimite oameni care-l vor pritoci; îi vor goli vasele şi vor face să-i plesnească burdufurile.
13. Moabul va fi dat de ruşine cu Chemoş*, cum a fost dată de ruşine** casa lui Israel cu Betel †, în care îşi punea încrederea.

*Judc. 11.24. 1 Împ. 11.7. **Osea 10.6. † 1 Împ. 12.29.

14. Cum puteţi să ziceţi: „Suntem viteji*, ostaşi gata de luptă"?

*Isa. 16.6.

15. Moabul* este pustiit, cetăţile lui se înalţă în fum, floarea tinerimii lui este** înjunghiată, zice Împăratul †, al cărui nume este Domnul oştirilor.

*Vers. 8,9,18. **Cap. 50.27. † Cap. 46.18; 51.57.

16. Pieirea Moabului este aproape să vină, nenorocirea lui vine în grabă mare.
17. Bociţi-l, toţi cei ce-l înconjuraţi, toţi care-i cunoaşteţi numele! Şi ziceţi: „Cum* a fost sfărâmat acest puternic toiag de cârmuire, acest toiag măreţ!"

*Isa. 9.4; 14.4,5.

18. Coboară-te din locaşul slavei, şezi jos pe pământul uscat, locuitoare*, fiica Dibonului**! Căci pustiitorul † Moabului se suie împotriva ta şi-ţi nimiceşte cetăţuile.

*Isa. 47.1. Cap. 46.19. **Num. 21.30. Isa. 15.2. † Vers. 8.

19. Stai* pe drum şi pândeşte, locuitoarea Aroerului**! Întreabă-l pe fugar şi pe cel scăpat şi zi: „Ce s-a întâmplat?"

*Deut. 2.36. **1 Sam. 4.13,16.

20. Moabul este acoperit de ruşine, căci este zdrobit. Gemeţi* şi strigaţi! Vestiţi în Arnon** că Moabul este pustiit!

*Isa. 16.7. **Num. 21.13.

21. A venit pedeapsa şi peste ţara câmpiei*, peste Holon, peste Iahaţ, peste Mefaat,

*Vers. 8.

22. peste Dibon, peste Nebo, peste Bet-Diblataim,
23. peste Chiriataim, peste Bet-Gamul, peste Bet-Meon,
24. peste Cheriiot*, peste Boţra, peste toate cetăţile din ţara Moabului, fie depărtate, fie apropiate.

*Vers. 41. Amos 2.2.

25. Tăria[1]* Moabului este frântă şi braţul**

1.Evreieşte: cornul;

lui zdrobit, zice Domnul.

*Ps. 75.10. **Ezec. 30.21.

26. Îmbătaţi-l*, căci s-a semeţit împotriva Domnului! De aceea, prăvălească-se Moabul în vărsătura lui şi să ajungă de râs şi el!

*Cap.25.15,27.

27. N-a fost Israel* de râsul tău? A fost** prins el oare printre hoţi, de dai din cap ori de câte ori vorbeşti de el?

*Ţef. 2.8. **Cap. 2.26.

28. Părăsiţi cetăţile şi locuiţi în stânci*, locuitori ai Moabului! Şi fiţi ca porumbeii** care îşi fac cuibul pe marginea peşterilor!

*Ps. 55.6,7. Vers. 9. **Cânt. 2.14.

29. Am auzit de fudulia* mândrului Moab, de înfumurarea lui, de trufia lui, de semeţirea lui şi de inima lui îngâmfată. *Isa. 16.6, etc.

30. Cunosc, zice Domnul, înfumurarea lui, lăudăroşiile lui deşarte: ei nu fac* cum spun.

*Isa. 16.6. Cap. 50.36.

31. De aceea gem* pentru Moab şi Mă jelesc pentru tot Moabul; oamenii suspină pentru cei din Chir-Heres.

*Isa. 15.5; 16.7,11.

32. Vie* din Sibma, te plâng mai mult decât Iaezerul; ramurile tale se întindeau dincolo de mare, se întindeau până la marea Iaezerului; dar pustiitorul s-a aruncat peste strângerea roadelor tale şi peste culesul viilor tale.

*Isa. 16.8,9.

33. Şi astfel, s-a dus bucuria* şi veselia din câmpiile şi din ţara roditoare a Moabului. Am secat vinul din teascuri - zice Domnul -, nimeni nu mai calcă teascul cu strigăte de bucurie; sunt strigăte de război, nu strigăte de bucurie.

*Isa. 16.10. Ioel 1.12.

34. Strigătele Hesbonului* răsună până la Eleale şi glasul lor se aude până la Iahaţ, de la Ţoar** până la Horonaim, până la Eglat-Şelişia; căci şi apele Nimrimului sunt prefăcute în pustiu.

*Isa. 15.4-6. **Isa. 15.5,6. Vers. 5.

35. Vreau să înceteze în Moab, zice Domnul, cu cel care se* suie pe înălţimile de jertfă şi aduce tămâie dumnezeului său.

*Isa. 15.2; 16.12.

36. De aceea, Îmi jeleşte inima* ca un fluier pentru Moab, Îmi jeleşte inima ca un fluier pentru oamenii din Chir-Heres, pentru că toate avuţiile pe care le-au strâns** sunt pierdute.

*Isa. 15.5; 16.11. **Isa. 15.7.

37. Căci toate capetele sunt rase*, toate bărbile sunt tăiate; pe toate mâinile sunt tăieturi de jale, şi pe coapse**, saci."

*Isa. 15.2,3. Cap. 47.5. **Gen. 37.34.

38. „Pe toate acoperişurile Moabului şi în pieţe sunt numai bocete, pentru că am sfărâmat Moabul ca pe un vas* fără preţ, zice Domnul."

*Cap. 22.28.

39. „Cât este de sfărâmat Moabul! Gemeţi! Cât de ruşinos întoarce Moabul spatele! Moabul ajunge astfel de râs şi de pomină pentru toţi cei ce-l înconjoară."

40. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată că vrăjmaşul zboară ca vulturul* şi îşi întinde** aripile asupra Moabului!

*Deut. 28.49. Cap. 49.22. Dan. 7.4. Osea 8.1. Hab. 1.8. **Isa. 8.8.

41. Cheriiotul este luat, cetăţuile* sunt cucerite, şi în ziua aceea inima** vitejilor Moabului este ca inima unei femei în durerile naşterii.

*Vers. 24. **Isa. 13.8; 21.3. Cap. 30.6; 49.22,24; 50.43; 51.30. Mica 4.9.

42. Astfel Moabul va fi nimicit cu totul şi nu* va mai fi un popor, căci s-a semeţit împotriva Domnului.

*Ps. 83.4. Isa. 7.8.

43. Groaza*, groapa şi laţul sunt peste tine, locuitor al Moabului, zice Domnul."

*Isa. 24.17,18.

44. „Cel ce fuge de groază cade în groapă, şi cel ce se ridică din groapă se prinde în laţ; căci aduc* asupra lui, asupra Moabului, anul pedepsei lui, zice Domnul."

*Cap. 11.23.

45. „Fugarii se opresc sleiţi de puteri la umbra Hesbonului; dar din Hesbon iese* un foc, o flacără iese din mijlocul Sihonului şi mistuie laturile** Moabului şi creştetul capului celor ce se fălesc.

*Num. 21.28. **Num. 24.17.

46. Vai de tine*, Moab! Poporul din Chemoş este pierdut! Căci fiii tăi sunt luaţi captivi şi fiicele tale, prizoniere de război.

*Num. 21.29.

47. Dar în zilele* din urmă voi aduce înapoi pe prizonierii de război ai Moabului, zice Domnul."

Până aici este judecata asupra[1] Moabului.

*Cap. 49.6,39.

49 1. Asupra[1] copiilor* lui Amon. Aşa vorbeşte Domnul: „N-are Israel fii? Şi n-are moştenitori? Atunci pentru ce stăpâneşte Malcom Gadul** şi locuieşte poporul lui în cetăţile lui?

*Ezec. 21.28; 25.2. Amos 1.13. Ţef. 2.8,9. **Amos 1.13.

2. De aceea, iată că vin zile, zice Domnul, când voi face să răsune strigătul de război îm-

1.Sau: cu privire la, referitor la;

potriva Rabei* copiilor lui Amon. Ea va ajunge o grămadă de dărâmături şi satele sale vor fi arse de foc. Atunci Israel va fi moştenitorul celor ce-l moşteniseră, zice Domnul."

*Ezec. 25.5. Amos 1.14.

3. „Gemi, Hesbonule, căci Ai este pustiit! Strigaţi, fiicele Rabei, îmbrăcaţi-vă* cu saci şi bociţi-vă alergând încoace şi încolo de-a lungul zidurilor! Căci Malcom se duce în robie cu preoţii** şi căpeteniile sale!

*Isa. 32.11. Cap. 4.8; 6.26. **Cap. 48.7. Amos 1.15.

4. Ce te lauzi cu văile? Valea ta se scurge, fiică* răzvrătită, care te încredeai în vistieriile tale şi** ziceai: „Cine va veni împotriva mea?""

*Cap. 3.14; 7.24. **Cap. 21.13.

5. „Iată, voi aduce groaza peste tine, zice Domnul Dumnezeul oştirilor; ea va veni din toate împrejurimile tale, fiecare din voi va fi izgonit drept înainte şi nimeni nu va strânge pe fugari!

6. Dar, după aceea*, voi aduce înapoi pe captivii de război ai copiilor lui Amon, zice Domnul."

*Vers. 39. Cap. 48.47.

7. Asupra[1]* Edomului.

Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Nu** mai este înţelepciune în Teman? A pierit † chibzuinţa de la oamenii pricepuţi? S-a dus înţelepciunea lor?

*Ezec. 25.12. Amos 1.11. **Obad. 8. † Isa. 19.

8. Fugiţi*, întoarceţi spatele, plecaţi în peşteri, locuitori ai** Dedanului! Căci voi aduce nenorocirea peste Esau, la vremea când îl voi pedepsi.

*Vers. 30. **Cap. 25.23.

9. Oare, dacă ar veni nişte* culegători de struguri la tine, nu ţi-ar lăsa nimic de cules pe urma culegătorilor? Dacă ar veni nişte hoţi noaptea, n-ar pustii decât până s-ar sătura!

*Obad. 5.

10. Dar* Eu Însumi îl voi despuia pe Esau, îi voi descoperi ascunzătorile şi** nu va putea să se ascundă. Copiii lui, fraţii lui, vecinii lui vor pieri, şi el nu va mai fi!

*Mal. 1.3. **Isa. 17.14.

11. Lasă pe orfanii tăi! Eu îi voi ţine în viaţă, şi văduvele tale să se încreadă în Mine!"

12. Căci aşa vorbeşte Domnul: „Iată* că cei ce nu trebuiau să bea potirul totuşi îl vor bea; şi tu să rămâi nepedepsit? Nu, nu vei rămâne nepedepsit, ci îl vei bea şi tu!

*Cap. 25.29. Obad. 16.

13. Căci pe Mine Însumi jur*, zice Domnul, că Boţra** va fi dată pradă pustiirii, ocării, nimicirii şi blestemului, şi toate cetăţile ei se vor preface în nişte dărâmături veşnice."

1.Sau: cu privire la, referitor la;

*Gen. 22.16. Isa. 45.23. Amos 6.8. **Isa. 34.6; 63.1.

14. Am auzit o veste* de la Domnul şi un sol a fost trimis printre neamuri: „Strângeţi-vă şi porniţi împotriva ei! Ridicaţi-vă la război!"

*Obad. 1-3.

15. „Căci iată, te voi face mic printre neamuri, dispreţuit printre oameni.

16. Înfumurarea ta, îngâmfarea inimii tale te-a rătăcit, pe tine care locuieşti în crăpăturile stâncilor şi care stai pe vârful dealurilor. Dar, chiar* dacă ţi-ai aşeza cuibul** tot atât de sus ca al vulturului, şi de acolo † te voi prăbuşi, zice Domnul."

*Obad. 4. **Iov 39.27. † Amos 9.2.

17. „Edomul va fi pustiit; toţi* cei ce vor trece pe lângă el se vor mira şi vor fluiera pentru toate rănile lui.

*Cap. 18.16; 50.13.

18. Ca* şi Sodoma şi Gomora şi cetăţile vecine, care au fost nimicite, zice Domnul, nici el nu va mai fi locuit, şi nimeni nu se va mai aşeza acolo...

*Gen. 19.25. Deut. 29.23. Cap. 50.40. Amos 4.11.

19. Iată*, vrăjmaşul se suie ca un leu de pe malurile** îngâmfate ale Iordanului împotriva locuinţei tale tari; deodată voi face Edomul să fugă de acolo şi voi pune peste el pe acela pe care l-am ales. Căci cine † este ca Mine? Cine-Mi va porunci? Cine-Mi †† va sta împotrivă?"

*Cap. 50.44,etc. **Cap. 12.5. † Exod 15.11. †† Iov 41.19.

20. De aceea*, ascultaţi hotărârea pe care a luat-o Domnul împotriva Edomului şi planurile pe care le-a făcut împotriva locuitorilor din Teman: „Cu adevărat îi vor târî ca pe nişte oi slabe, cu adevărat li se va pustii locuinţa!

*Cap. 50.45.

21. De vuietul căderii lor se cutremură* pământul; strigătul lor se aude până la Marea Roşie...

*Cap. 50.46.

22. Iată*, ca vulturul înaintează vrăjmaşul şi zboară, îşi întinde aripile peste Boţra, şi în ziua aceea inima vitejilor Edomului este ca inima unei femei în durerile naşterii."

*Cap. 4.13; 48.40,41.

23. Asupra[1] Damascului*.

„Hamatul şi Arpadul sunt roşii de ruşine, căci au auzit o veste rea şi tremură; frica lor este ca** o mare înfuriată care nu se poate potoli.

*Isa. 17.1; 37.13. Amos 1.3. Zah. 9.1,2. **Isa. 57.20.

24. Damascul este topit, se întoarce să fugă, îl ia groaza, îl apucă neliniştea* şi durerile ca pe

1.Sau: despre, cu privire la, referitor la;

o femeie în durerile naşterii.

*Isa. 13.8. Vers. 22. Cap. 4.31; 6.24; 30.6; 48.41.

25. „Ah! cum nu este cruţată cetatea* slăvită, cetatea bucuriei Mele**”!

*Cap. 33.9; 51.41. **Cap. 50.30; 51.4.

26. „De aceea, tinerii* ei vor cădea pe uliţe şi toţi bărbaţii ei de război vor pieri în ziua aceea, zice Domnul oştirilor.”

*Amos 1.4.

27. „Voi pune foc* zidurilor Damascului, şi va mistui casele împărăteşti din Ben-Hadad.”

*Isa. 21.13.

28. Despre Chedar* şi împărăţiile Haţorului, pe care le-a bătut Nebucadneţar, împăratul Babilonului.

Aşa vorbeşte** Domnul: „Ridicaţi-vă, suiţi-vă împotriva Chedarului şi nimiciţi-i pe fiii răsăritului!

*Judc. 6.3. **Iov 1.3.

29. Le vor lua corturile* şi turmele, le vor ridica covoarele, tot calabalâcul şi cămilele, şi le vor striga: „Spaimă** de jur-împrejur!”

*Ps. 120.5. **Cap. 6.25; 46.5.

30. Fugiţi*, fugiţi din toate puterile voastre, căutaţi o locuinţă deoparte, locuitori ai Haţorului! - zice Domnul - căci Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a luat o hotărâre împotriva voastră, a făcut un plan împotriva voastră.”

*Vers. 8.

31. Ridicaţi-vă, suiţi-vă împotriva unui neam* liniştit care locuieşte fără teamă, zice Domnul; n-are nici porţi, nici zăvoare şi locuieşte** singur.

*Ezec. 38.11. **Num. 23.9. Deut. 33.28. Mica 7.14.

32. Cămilele lor vor fi de jaf şi mulţimea turmelor lor va fi o pradă. Voi risipi* în toate vânturile pe cei ce-şi rad** colţurile bărbii şi le voi aduce pieirea din toate părţile - zice Domnul.”

*Vers. 36. Ezec. 5.10. **Cap. 9.26; 25.23.

33. „Haţorul* va fi astfel vizuina şacalilor, un pustiu pe veci; nimeni** nu va locui în el şi nici un om nu va sta în el.”

*Cap. 9.21; 10.22. Mal. 1.3. **Vers. 18.

34. Cuvântul Domnului care a fost spus prorocului Ieremia asupra Elamului*, la începutul domniei lui Zedechia, împăratul lui Iuda, sună astfel:

*Cap. 25.25.

35. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, voi sfărâma arcul Elamului*, puterea lui de căpetenie.

*Isa. 22.6.

36. Voi aduce asupra Elamului cele patru vânturi de la cele patru margini ale cerului, îi voi risipi în toate vânturile* acestea şi nu va fi nici un popor la care să n-ajungă fugari din Elam.

*Vers. 32.

37. Voi face ca locuitorii Elamului să tremure înaintea vrăjmaşilor lor şi înaintea celor ce vor să-i omoare. Voi aduce nenorociri peste ei, mânia Mea aprinsă, zice Domnul, şi-i voi urmări* cu sabia, până ce îi voi nimici.

*Cap. 9.16; 48.2.

38. Îmi voi aşeza scaunul de domnie în Elam* şi-i voi nimici împăratul şi căpeteniile, zice Domnul.”

*Cap. 43.10.

39. „Dar în zilele din urmă* voi aduce înapoi pe captivii de război ai Elamului, zice Domnul.”

*Vers. 6. Cap. 48.47.

50 1. Iată cuvântul rostit de Domnul asupra* Babilonului, asupra ţării caldeenilor, prin prorocul Ieremia:

*Isa. 13.1; 21.1; 47.1.

2. „Daţi de ştire printre neamuri, daţi de veste şi înălţaţi un steag! Vestiţi, n-ascundeţi nimic! Spuneţi: „Babilonul este luat! Bel* este acoperit de ruşine, Merodac este zdrobit! Idolii** lui sunt acoperiţi de ruşine, idolii lui sunt sfărâmaţi!”

*Isa. 46.1. Cap. 51.44. **Cap. 43.12,13.

3. Căci împotriva lui se suie un neam* de la** miazănoapte, care-i va preface ţara într-un pustiu şi nu va mai fi locuită: atât oamenii cât şi animalele fug şi se duc.”

*Isa. 13.17,18,20. Vers. 39,40. **Cap. 51.48.

4. „În zilele acelea, în vremurile[1] acelea, zice Domnul, copiii lui Israel şi copiii lui Iuda* se vor întoarce împreună; vor merge** plângând şi vor căuta † pe Domnul Dumnezeul lor.

*Osea 1.11. **Ezra 3.12,13. Ps. 126.5,6. Cap. 31.9. Zah. 12.10. † Osea 3.5.

5. Vor întreba de drumul Sionului, îşi vor întoarce privirile spre el şi vor zice: „Veniţi să ne alipim de Domnul printr-un legământ* veşnic care să nu fie uitat niciodată!”

*Cap. 31.31, etc.; 32.40.

6. Poporul Meu era o turmă de oi* pierdute; păstorii lor îi rătăceau, îi făceau să cutreiere** munţii; treceau de pe munţi pe dealuri, uitându-şi staulul.

*Isa. 53.6. Vers. 17. 1 Pet. 2.25. **Cap. 2.20; 3.6,23.

7. Toţi cei ce-i găseau îi mâncau*, şi vrăjmaşii lor** ziceau: „Noi nu † suntem vinovaţi fiindcă au păcătuit împotriva Domnului, Locaşul neprihănirii ††, împotriva Domnului, Nădejdea *† părinţilor lor.”

*Ps. 79.7. **Cap. 40.2,3. Zah. 11.5. † Cap. 2.3. Dan. 9.16. †† Ps. 90.1; 91.1. *† Ps. 22.4.

1.Sau: timpul acela;

8. Fugiţi* din Babilon, ieşiţi din ţara caldeenilor şi mergeţi ca nişte ţapi în fruntea turmei!

*Isa. 48.20. Cap. 51.6,45. Zah. 2.6,7. Apoc. 18.4.

9. Căci iată* că voi ridica şi voi aduce împotriva Babilonului o mulţime de popoare mari din ţara de la miazănoapte; se vor alinia** în rânduri de bătaie împotriva lui şi vor pune stăpânire pe el; săgeţile lor sunt ca ale unui războinic iscusit, care nu se întoarce cu mâinile † goale.

*Vers. 3,41. Cap. 25.14; 51.27. **Vers. 14,29. † 2 Sam. 1.22.

10. Astfel va fi dată pradă jafului Caldeea, şi toţi* cei ce o vor jefui se vor sătura de jaf, zice Domnul."

*Apoc. 17.16.

11. „Căci voi v-aţi bucurat* şi v-aţi veselit, când Mi-aţi jefuit moştenirea Mea! Da, săreaţi ca o juncană** în iarbă, nechezaţi ca nişte armăsari focoşi!"

*Isa. 47.6. **Osea 10.11.

12. Mama voastră este acoperită de ruşine, cea care v-a născut roşeşte de ruşine; iată, ea este cea mai de pe urmă dintre neamuri, este un pustiu, un pământ uscat şi fără apă!
13. Din pricina mâniei Domnului nu va mai fi locuită şi va fi* o pustietate. Toţi** cei ce vor trece pe lângă Babilon se vor mira şi vor fluiera pentru toate rănile lui.

*Cap. 25.12. **Cap. 49.17.

14. Înşiruiţi-vă* de luptă împrejurul Babilonului, voi toţi** arcaşii! Trageţi împotriva lui, nu faceţi economie de săgeţi! Căci a păcătuit împotriva Domnului.

*Vers. 9. Cap. 51.2. **Vers. 29. Cap. 49.35.

15. Scoateţi din toate părţile un strigăt de război împotriva lui! El întinde* mâinile; temeliile i se prăbuşesc; zidurile** i se surpă. Căci este răzbunarea † Domnului. Răzbunaţi-vă pe el! Faceţi-i cum †† a făcut şi el!

*1 Cron. 29.24. 2 Cron. 30.8. Plân. 5.6. Ezec. 17.18. **Cap. 51.58. † Cap. 51.6,11. †† Ps. 137.8. Vers. 29. Apoc. 18.6.

16. Nimiciţi cu desăvârşire din Babilon pe cel ce seamănă şi pe cel ce mânuieşte secera la vremea secerişului! Înaintea sabiei nimicitorului, fiecare* să se întoarcă la poporul său, fiecare să fugă spre ţara lui.

*Isa. 13.14. Cap. 51.9.

17. Israel este o oaie rătăcită* pe care au gonit-o** leii; împăratul † Asiriei a mâncat-o cel dintâi; şi acesta din urmă i-a zdrobit oasele, acest Nebucadneţar ††, împăratul Babilonului."

*Vers. 6. **Cap. 2.15. † 2 Împ. 17.6. †† 2 Împ. 24.10,14.

18. De aceea, aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Iată, îl voi pedepsi pe împăratul Babilonului şi ţara lui, cum l-am pedepsit pe împăratul Asiriei.
19. Voi aduce înapoi* pe Israel în păşunea lui; va paşte pe Carmel şi pe Basan şi îşi va potoli foamea pe muntele lui Efraim şi în Galaad.

*Isa. 65.10. Cap. 33.12. Ezec. 34.13,14.

20. În zilele acelea, în timpul acela - zice Domnul -, se va căuta nelegiuirea* lui Israel şi nu va mai fi, păcatul lui Iuda şi nu se va mai găsi; căci voi ierta rămăşiţa** pe care o voi lăsa."

*Cap. 31.34. **Isa. 1.9.

21. „Suie-te împotriva ţării de două ori răzvrătită*, împotriva locuitorilor ei, şi pedepseşte-i! Măcelăreşte-i, nimiceşte-i! - zice Domnul - şi împlineşte în totul poruncile** Mele!

*Ezec. 23.23. **2 Sam. 16.11. 2 Împ. 18.25. 2 Cron. 36.23. Isa. 10.6; 44.28; 48.14. Cap. 34.22.

22. Strigăte de război* răsună în ţară şi prăpădul este mare.

*Cap. 51.54.

23. Cum s-a rupt şi s-a sfărâmat ciocanul* întregului pământ! Babilonul este nimicit în mijlocul neamurilor!

*Isa. 14.6. Cap. 51.20.

24. Ţi-am întins o cursă şi ai fost prins, Babilonule, fără* să te aştepţi. Ai fost ajuns, apucat, pentru că ai luptat împotriva Domnului.

*Cap. 51.8,31,39,57. Dan. 5.30,31.

25. Domnul Şi-a deschis casa de arme şi a scos din ea armele* mâniei Lui; căci aceasta este o lucrare a Domnului Dumnezeului oştirilor în ţara caldeenilor."

*Isa. 13.5.

26. „Pătrundeţi din toate părţile în Babilon, deschideţi-i grânarele, faceţi-le nişte mormane ca nişte grămezi de snopi şi nimiciţi-le. Nimic să nu mai rămână din el!
27. Ucideţi-i toţi taurii* şi înjunghiaţi-i! Vai de ei! Căci le-a venit ziua, vremea pedepsirii** lor!

*Ps. 22.12. Isa. 34.7. Cap. 46.21. **Vers. 31. Cap. 48.44.

28. Ascultaţi strigătele fugarilor, ale celor ce scapă din ţara Babilonului, ca să vestească* în Sion răzbunarea Domnului Dumnezeului nostru, răzbunarea pentru Templul Său!

*Cap. 51.10,11.

29. Chemaţi împotriva Babilonului pe arcaşi, voi toţi* care încordaţi arcul! Aşezaţi-vă tabăra în jurul lui ca nimeni să nu scape, răsplătiţi-i** după faptele lui, faceţi-i întocmai cum a făcut şi el!
Căci † s-a semeţit împotriva Domnului, îm-

potriva Sfântului lui Israel!”

*Vers. 14. **Vers. 15. Cap. 51.56. Apoc. 18.6. † Isa. 47.10.

30. „De aceea*, tinerii lui vor cădea pe uliţe, şi toţi oamenii lui de război vor pieri în ziua aceea, zice Domnul.

*Cap. 49.26; 51.4.

31. Iată, am necaz pe tine, îngâmfatule! - zice Domnul Dumnezeul oştirilor -, căci ţi-a sosit ziua*, vremea pedepsirii tale!

*Vers. 27.

32. Îngâmfatul acela se va poticni şi va cădea, şi nimeni nu-l va ridica; voi pune* foc cetăţilor lui şi el îi va mistui toate împrejurimile.”

*Cap. 21.14.

33. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Copiii lui Israel şi copiii lui Iuda sunt apăsaţi împreună; toţi cei ce i-au dus robi îi opresc şi nu vor să le dea drumul.

34. Dar* puternic este Răzbunătorul lor, El, al cărui nume** este Domnul oştirilor. El le va apăra pricina, ca să dea odihnă ţării şi să-i facă pe locuitorii Babilonului să tremure.

*Apoc. 18.8. **Isa. 47.4.

35. Sabia împotriva caldeenilor! - zice Domnul - împotriva locuitorilor Babilonului, împotriva căpeteniilor* şi înţelepţilor** lui!

*Dan. 5.30. **Isa. 47.13.

36. Sabia împotriva prorocilor minciunii*, ca să ajungă ca nişte oameni fără minte! Sabia împotriva vitejilor lui, ca să rămână încremeniţi!

*Isa. 44.25. Cap. 48.30.

37. Sabia împotriva cailor şi carelor lui, împotriva oamenilor* de tot felul care sunt în mijlocul lui, ca să ajungă** ca femeile! Sabia împotriva vistieriilor lui, ca să fie jefuite!

*Cap. 25.20,24. Ezec. 30.5. **Cap. 51.30. Naum 3.13.

38. Seceta* peste apele lui, ca să sece! Căci este o ţară de idoli** şi ei sunt nebuni după idolii lor.

*Isa. 44.27. Cap. 51.32,36. Apoc. 16.12. **Vers. 2. Cap. 51.44,47,52.

39. De aceea*, fiarele pustiului se vor aşeza acolo împreună cu şacalii şi struţii vor locui acolo; nu va mai fi locuit niciodată, ci veşnic va rămâne nelocuit**.

*Isa. 13.21,22; 34.14. Cap. 51.37. Apoc. 18.2. **Isa. 13.20. Cap. 25.12.

40. Ca* Sodoma şi Gomora şi cetăţile vecine, pe care le-a nimicit Dumnezeu, zice Domnul, aşa nu va mai fi locuit nici el, şi nimeni nu se va mai aşeza acolo.

*Gen. 19.25. Isa. 13.19. Cap. 49.18; 51.26.

41. Iată*, vine un popor de la miazănoapte, şi un neam mare şi nişte împăraţi puternici se ridică de la marginile pământului.

*Vers. 9. Cap. 6.22; 25.14; 51.27. Apoc. 17.16.

42. Poartă* arc şi suliţă, sunt** necruţători şi fără milă; glasul † le mugeşte ca marea; sunt călare pe cai, ca un om gata de luptă, împotriva ta, fiica Babilonului!

*Cap. 6.23. **Isa. 13.18. † Isa. 5.30.

43. Împăratul Babilonului aude vestea, mâinile i se slăbesc şi îl apucă groaza* ca durerea pe o femeie care naşte...

*Cap. 49.24.

44. Iată, vrăjmaşul* se suie ca un leu de pe malurile îngâmfate ale Iordanului împotriva locuinţei tale tari; deodată îi voi izgoni de acolo şi voi pune peste ei pe acela pe care l-am ales. Căci cine** este ca Mine? Cine-Mi va porunci? Şi care căpetenie Îmi va sta împotrivă?”

*Cap. 49.19, etc. **Iov 41.10. Cap. 49.19.

45. De aceea, ascultaţi hotărârea* pe care a luat-o Domnul împotriva Babilonului şi planurile pe care le-a făcut El împotriva ţării caldeenilor: „Cu adevărat îi vor trage ca pe nişte oi slabe, cu adevărat El le va pustii locuinţa din cauza lor.

*Isa. 14.24, etc. Cap. 51.11.

46. De strigătul* luării Babilonului se cutremură pământul şi se aude un strigăt de durere printre neamuri.” *Apoc. 18.9.

51 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, ridic împotriva Babilonului şi împotriva locuitorilor din Caldeea un vânt* nimicitor.

*2 Împ. 19.7. Cap. 4.11.

2. Trimit împotriva Babilonului nişte vânturători[1]* care-l vor vântura şi-i vor goli ţara. Vor veni din toate părţile asupra lui, în ziua** nenorocirii.

*Cap. 15.7. **Cap. 50.14.

3. Să se întindă arcul împotriva celui ce* îşi întinde arcul, împotriva celui ce se mândreşte în platoşa lui! Nu cruţaţi pe tinerii lui! Nimiciţi cu desăvârşire toată** oştirea lui!

*Cap. 50.14. **Cap. 50.21.

4. Să cadă ucişi în ţara caldeenilor, străpunşi* de lovituri pe uliţele Babilonului!

*Cap. 49.26; 50.30,37.

5. Căci Israelul şi Iuda nu sunt părăsiţi de Dumnezeul lor, de Domnul oştirilor, şi ţara caldeenilor este plină de nelegiuiri împotriva Sfântului lui Israel.”

6. Fugiţi* din Babilon şi fiecare să-şi scape viaţa, ca nu cumva să pieriţi în nelegiuirea lui! Căci aceasta este o vreme[2]** de răzbunare

1.Sau: străini; 2.Lit.(ebr.): un timp;

pentru Domnul! El îi va † răsplăti după faptele lui.

*Cap. 50.8. Apoc. 18.4. **Cap. 50.15,28. † Cap. 25.14.

7. Babilonul* era în mâna Domnului un potir de aur care îmbăta tot pământul; neamurile au băut** din vinul lui; de aceea au fost neamurile ca într-o † nebunie.

*Apoc. 17.4. **Apoc. 14.8. † Cap. 25.16.

8. Deodată cade* Babilonul şi este zdrobit! Văitaţi-l**, aduceţi leac alinător † pentru rana lui; poate că se va vindeca!

*Isa. 21.9. Apoc. 14.8; 18.2. **Cap. 48.20. Apoc. 18.9,11,19. † Cap. 46.11.

9. Am vrut să vindecăm Babilonul, dar nu s-a vindecat! Părăsiţi-l* şi haideţi fiecare în ţara noastră, căci pedeapsa** lui a ajuns până la ceruri şi se înalţă până la nori.

*Isa. 25.14. Cap. 50.16. **Apoc. 18.5.

10. Domnul scoate* la lumină dreptatea pricinii noastre: veniţi să istorisim** în Sion lucrarea Domnului Dumnezeului nostru.

*Ps. 37.6. **Cap. 50.28.

11. Ascuţiţi* săgeţile, prindeţi scuturile! Domnul** a aţâţat duhul împăraţilor Mediei, pentru că vrea † să nimicească Babilonul; căci aceasta este răzbunarea †† Domnului, răzbunarea pentru Templul Său.

*Cap. 46.4. **Isa. 13.17. Vers. 28. † Cap. 50.45. †† Cap. 50. 28.

12. Înălţaţi* un steag împotriva zidurilor Babilonului! Întăriţi-i străjile, puneţi păzitori, întindeţi curse! Căci Domnul a luat o hotărâre şi aduce la îndeplinire ce a rostit împotriva locuitorilor Babilonului.

*Naum 2.1; 3.14.

13. Tu*, care locuieşti lângă ape mari şi care ai vistierii nemărginite, ţi-a venit sfârşitul, şi lăcomia ta a ajuns la capăt!

*Apoc. 17.1,15.

14. Domnul* oştirilor a jurat pe Sine Însuşi: „Da, te voi umple de oameni ca** de nişte lăcuste şi vor scoate † strigăte de război împotriva ta."

*Cap. 49.13. Amos 6.8. **Naum 3.15. † Cap. 50.15.

15. El a creat* pământul cu puterea Lui, a întemeiat lumea cu înţelepciunea Lui, a întins** cerurile cu priceperea Lui.

*Gen. 1.1,6. Cap. 10.12, etc. **Iov 9.8. Ps. 104.2. Isa. 40.22.

16. De glasul* Lui urlă apele în ceruri; El ridică** norii de la marginile pământului, dă naştere fulgerelor şi ploii şi scoate vântul din cămările lui.

*Cap. 10.13. **Ps. 135.7.

17. Atunci orice om* se vede fără minte cu ştiinţa lui, orice argintar rămâne ruşinat de chipurile lui cioplite; căci idolii** lui nu sunt decât minciună şi n-au nici o suflare în ei!

*Cap. 10.14. **Cap. 50.2.

18. Sunt o nimica* toată şi o lucrare de batjocură: când le vine pedeapsa, pier cu desăvârşire!

*Cap. 10.15.

19. Dar Cel ce este* partea lui Iacov nu este ca ei; căci El a întocmit totul şi Israel este seminţia moştenirii Lui: Domnul oştirilor este numele Lui.

*Cap. 10.16.

20. „Tu* Mi-ai fost un ciocan şi o unealtă de război. Am zdrobit neamuri prin tine, am nimicit împărăţii prin tine.

*Isa. 10.5,15. Cap. 50.23.

21. Prin tine am sfărâmat pe cal şi pe călăreţul lui;
22. prin tine am sfărâmat carul şi pe cel ce şedea în el. Prin tine am sfărâmat pe bărbat şi pe femeie; prin tine am sfărâmat pe bătrân* şi pe copil; prin tine am sfărâmat pe fecior şi pe fecioară.

*2 Cron. 36.17.

23. Prin tine am sfărâmat pe păstor şi turma lui; prin tine am sfărâmat pe plugar şi boii lui; prin tine am sfărâmat pe cârmuitor şi pe căpeteniile lui.
24. Dar acum, voi răsplăti* Babilonului şi tuturor locuitorilor din Caldeea tot răul pe care l-au făcut Sionului, sub ochii voştri, zice Domnul."

*Cap. 50.15,29.

25. „Iată, am necaz pe tine, munte* nimicitor, zice Domnul, pe tine, care nimiceai tot pământul! Îmi voi întinde mâna peste tine, te voi prăvăli de la înălţimea stâncilor şi te voi preface** într-un munte aprins.

*Isa. 13.2. Zah. 4.7. **Apoc. 8.8.

26. Nu se vor mai scoate din tine nici pietre din capul unghiului clădirii, nici pietre pentru temelii; căci vei fi* o dărâmătură veşnică, zice Domnul..."

*Cap. 50.40.

27. „Înălţaţi* un steag pe pământ! Sunaţi din trâmbiţă printre neamuri! Pregătiţi** neamurile împotriva lui, chemaţi împotriva lui împărăţiile † Araratului, Miniului şi Aşchenazului! Puneţi căpetenii de oaste împotriva lui! Faceţi să înainteze caii ca nişte lăcuste zbârlite!

*Isa. 13.2. **Cap. 25.14. † Cap. 50.41.

28. Pregătiţi împotriva lui neamurile, pe împăraţii* Mediei, pe cârmuitorii lui şi pe toate căpeteniile lui, şi toată ţara de sub stăpânirea lor!

*Vers. 11.

29. Se clatină pământul, se cutremură; căci planul Domnului împotriva Babilonului se împlineşte; şi El va face* din ţara Babilonului un pustiu nelocuit.

*Vers. 43. Cap. 50.13,39,40.

30. Vitejii Babilonului nu mai luptă, ci stau în cetăţui; puterea le este sleită şi au ajuns* ca nişte femei. Vrăjmaşii pun foc locuinţelor lor şi le sfărâmă** zăvoarele!

*Isa. 19.16.Cap. 48.41; 50.37. **Plân. 2.9. Amos 1.5. Naum 3.13.

31. Se întâlnesc alergătorii*, se încrucişează solii ca să vestească împăratului Babilonului că cetatea lui este luată din toate părţile,

*Cap. 50.24.

32. că trecătorile* sunt luate, bălţile cu trestie sunt uscate de foc şi oamenii de război, îngroziţi."

*Cap. 50.38.

33. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: „Fiica Babilonului este ca* o arie pe vremea când este călcată cu picioarele**: încă o clipă şi va † veni pentru ea vremea secerişului."

*Isa. 21.10. Amos 1.3. Mica 4.13. **Isa. 41.15. Hab. 3.12. † Isa. 17.5, etc. Osea 6.11. Ioel 3.13. Apoc. 14.15,18.

34. „Nebucadneţar, împăratul Babilonului, m-a mâncat*, m-a nimicit; m-a făcut ca un vas gol; m-a înghiţit ca un balaur, şi-a umplut pântecele cu ce aveam mai scump şi m-a izgonit.

*Cap. 50.17.

35. Violenţa făcută faţă de mine şi faţă de carnea mea sfâşiată să se întoarcă asupra Babilonului, zice locuitoarea Sionului." „Sângele meu să cadă asupra locuitorilor din Caldeea! - zice Ierusalimul."

36. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Iată, îţi voi apăra pricina* şi te voi răzbuna! Voi seca** marea Babilonului şi-i voi usca izvorul.

*Cap. 50.34. **Cap. 50.38.

37. Babilonul* va ajunge o grămadă de dărâmături, o vizuină de şacali, un pustiu** şi o batjocură, şi nu va mai avea locuitori.

*Isa. 13.22. Cap. 50.39. Apoc. 18.2. **Cap. 25.9,18.

38. Vor răcni împreună ca nişte lei, vor ţipa ca nişte pui de lei.

39. Când vor fi încălziţi de vin, le voi da să bea şi-i voi îmbăta*, ca să se veselească, şi apoi să adoarmă somnul cel de veci, ca să nu se mai scoale, zice Domnul!"

*Vers. 57.

40. „Îi voi coborî ca pe nişte miei la tăiere, ca pe nişte berbeci şi nişte ţapi.

41. Cum s-a luat Şeşacul*! Cum a fost cucerit acela a cărui slavă** umplea tot pământul! Cum a fost nimicit Babilonul din mijlocul neamurilor!

*Cap. 25.26. **Isa. 13.19. Cap. 49.25. Dan. 4.30.

42. Marea s-a înălţat peste Babilon: Babilonul a fost acoperit de mulţimea* valurilor sale.

*Isa. 8.7,8.

43. Cetăţile* lui au ajuns un pustiu, un pământ fără apă şi pustiu, o ţară unde nimeni nu locuieşte şi pe unde nici un om nu trece.

*Vers. 29. Cap. 50.39,40.

44. Voi pedepsi* pe Bel în Babilon, îi voi smulge din gură ce a înghiţit şi neamurile nu se vor mai îngrămădi în el: chiar şi zidul** Babilonului va cădea!

*Isa. 46.1. Cap. 50.2. **Vers. 58.

45. Ieşiţi* din mijlocul lui, poporul Meu, şi fiecare să-şi scape viaţa scăpând de mânia aprinsă a Domnului!

*Vers. 6. Cap. 50.8. Apoc. 18.4.

46. Să nu vi se tulbure inima şi nu vă înspăimântaţi de zvonurile* care se răspândesc în ţară; căci anul acesta va veni un zvon, iar anul următor un alt zvon; în ţară va domni violenţa şi un stăpânitor se va ridica împotriva altui stăpânitor.

*2 Împ. 19.7.

47. De aceea, iată, vin zile când voi pedepsi* idolii Babilonului: atunci toată ţara lui va fi acoperită de ruşine şi toţi morţii lui vor cădea în mijlocul lui.

*Vers. 52. Cap. 50.2.

48. Cerurile şi pământul* cu tot ce cuprind ele vor striga de bucurie asupra Babilonului, căci pustiitorii** se vor arunca de la miazănoapte asupra lui, zice Domnul."

*Isa. 44.23; 49.13. Apoc. 18.20. **Cap. 50.3,41.

49. Chiar şi Babilonul va cădea, o, morţi ai lui Israel, cum a făcut şi el să cadă morţii din toată ţara.

50. Cei care aţi scăpat* de sabie plecaţi, nu zăboviţi! Cei din pământul depărtat gândiţi-vă la Domnul şi Ierusalimul să fie în inimile voastre!" *Cap. 44.28.

51. „Ne ruşinam*, când auzeam ocara; ne ascundeam feţele de ruşine, când au venit nişte străini în sfântul locaş al Casei Domnului."

*Ps. 44.15,16; 79.4.

52. „De aceea, iată, vin zile, zice Domnul, când* îi voi pedepsi idolii şi în toată ţara lui vor geme răniţii. *Vers. 47

53. Chiar dacă Babilonul* s-ar înălţa până la ceruri, chiar dacă ar face cu neputinţă de ajuns cetăţuile lui cele înalte, tot voi trimite pe pustiitori împotriva lui, zice Domnul"...

*Cap. 49.16. Amos 9.2. Obad. 4.

54. Răsună strigăte* din Babilon, şi un mare prăpăd în ţara caldeenilor.

*Cap. 50.22.

55. Căci Domnul pustieşte Babilonul şi face să-i înceteze zarva cea mare. Valurile pustiitorilor urlă ca nişte ape mari al căror vuiet tulburat se aude.

56. Da, pustiitorul se aruncă asupra lui, asupra Babilonului; vitejii Babilonului sunt prinşi, şi li se sfărâmă arcurile. Căci Domnul* este un Dumnezeu care răsplăteşte! El va da negreşit fiecăruia plata cuvenită lui!

*Ps. 94.1. Vers. 24. Cap. 50.29.

57. Şi anume, voi îmbăta* pe voievozii şi înţelepţii lui, pe cârmuitorii, pe căpeteniile şi vitejii lui; vor adormi somnul cel de veci şi nu se vor mai trezi, zice împăratul**, al cărui nume este Domnul oştirilor."

*Vers. 39. **Cap. 46.18; 48.15.

58. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Zidurile* cele largi ale Babilonului vor fi surpate şi porţile lui cele înalte vor fi arse cu foc. Astfel, popoarele muncesc degeaba** şi neamurile se trudesc pentru foc!" *Vers. 44. **Hab. 2.13.

59. Iată porunca dată de prorocul Ieremia lui Seraia, fiul lui Neriia, fiul lui Mahseia, când s-a dus la Babilon cu Zedechia, împăratul lui Iuda, în al patrulea an al domniei lui Zedechia. Seraia era cel mai mare peste locurile de odihnă.

60. Ieremia a scris într-o carte toate nenorocirile care aveau să vină asupra Babilonului, toate cuvintele acestea scrise împotriva Babilonului.

61. Ieremia a zis lui Seraia: „Când vei ajunge la Babilon, vezi să citeşti toate cuvintele acestea

62. şi să zici: „Doamne, Tu ai spus că locul acesta are să fie nimicit şi că n-are să mai* fie locuit nici de oameni, nici de animale, ci are să ajungă un pustiu pentru totdeauna."

*Vers. 29. Cap. 50.3,39.

63. Şi, când vei isprăvi citirea cărţii acesteia, să* legi de ea o piatră şi s-o arunci în Eufrat

*Apoc. 18.21.

64. şi să zici: „Aşa va fi înecat Babilonul şi nu se va mai ridica din nenorocirile pe care le voi aduce asupra lui; vor* cădea sleiţi de puteri!"

Până aici sunt cuvintele lui Ieremia.

*Vers. 58.

Asediul şi căderea Ierusalimului

52 1. Zedechia avea douăzeci şi unu* de ani când a ajuns împărat şi a domnit unsprezece ani la Ierusalim. Mama sa se chema Hamutal, fiica lui Ieremia, din Libna.

*2 Împ. 24.18.

2. El a făcut ce este rău înaintea Domnului, întocmai cum făcuse Ioiachim.

3. Şi lucrul acesta s-a întâmplat din pricina mâniei Domnului împotriva Ierusalimului şi împotriva lui Iuda, pe care voia să-i lepede de la faţa Lui. Şi Zedechia s-a răsculat împotriva împăratului Babilonului.

4. În al nouălea an* al domniei lui Zedechia, în ziua a zecea a lunii a zecea, a venit Nebucadneţar, împăratul Babilonului, cu toată oştirea lui împotriva Ierusalimului; au aşezat tabăra înaintea lui şi au ridicat turnuri de asalt de jur-împrejurul lui.

*2 Împ. 25.1-27. Cap. 39.1. Zah. 8.19.

5. Cetatea a fost asediată până în anul al unsprezecelea al împăratului Zedechia.

6. În ziua a noua a lunii a patra, era mare foamete în cetate, aşa că poporul ţării nu mai avea deloc pâine.

7. Atunci s-a făcut o spărtură în zidul cetăţii; şi toţi oamenii de război au fugit şi au ieşit din cetate noaptea, pe drumul porţii dintre cele două ziduri de lângă grădina împăratului, pe când înconjurau caldeenii cetatea. Fugarii au apucat pe drumul câmpiei.

8. Dar oastea caldeenilor l-a urmărit pe împărat şi l-au ajuns pe Zedechia în câmpiile Ierihonului, după ce toată oştirea lui se risipise de lângă el.

9. Au pus mâna pe împărat* şi l-au dus la împăratul Babilonului la Ribla, în ţara Hamatului; şi el a rostit judecăţi împotriva lui.

*Cap. 32.4.

10. Împăratul Babilonului a pus să-i înjunghie* pe fiii lui Zedechia în faţa lui; a pus să taie la Ribla şi pe toate căpeteniile lui Iuda.

*Ezec. 12.13.

11. Apoi, a pus să-i scoată ochii lui Zedechia şi a pus să-l lege cu lanţuri de aramă. Apoi împăratul Babilonului l-a dus la Babilon şi l-a ţinut în temniţă până în ziua morţii lui.

12. În* ziua a zecea a lunii a cincea, în al nouăsprezecelea an** al domniei lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a venit † la Ierusalim Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, care era în slujba împăratului Babilonului.

*Zah. 7.5; 8.19. **Vers. 29. † Cap. 39.9.

13. El a ars Casa Domnului, casa împăratului şi toate casele Ierusalimului; a dat foc tuturor caselor mai mari.

14. Toată oastea caldeenilor care era cu căpetenia străjerilor a dărâmat, de asemenea, toate zidurile dimprejurul Ierusalimului.
15. Nebuzaradan*, căpetenia străjerilor, a luat captivi de război o parte dintre cei mai săraci din popor, pe aceia din popor care rămăseseră în cetate, pe cei ce se supuseseră împăratului Babilonului, cealaltă rămăşiţă a mulţimii.

*Cap. 39.9.

16. Totuşi, Nebuzaradan căpetenia străjerilor, a lăsat ca lucrători ai viei şi ca plugari pe unii dintre cei mai săraci din ţară.
17. Caldeenii au sfărâmat* stâlpii** de aramă care erau în Casa Domnului, temeliile, marea de aramă care era în Casa Domnului şi toată arama lor au dus-o în Babilon.

*Cap. 27.19. **1 Împ. 7.15,23,27,50.

18. Au luat vasele*, lopeţile, cuţitele, potirele, ceştile şi toate uneltele de aramă cu care se făcea slujba.

*Exod 27.3. 2 Împ. 25.14-16.

19. Căpetenia străjerilor a mai luat şi ligheanele, tămâietoarele, potirele, cenuşarele, sfeşnicele, ceştile şi paharele[1], tot ce era de aur şi ce era de argint.
20. Cei doi stâlpi, marea şi cei doisprezece boi de aramă care slujeau drept temelie şi pe care-i făcuse împăratul Solomon pentru Casa Domnului, toate aceste unelte de aramă* aveau o greutate care nu se putea cântări.

*1 Împ. 7.47.

21. Înălţimea unuia din stâlpi* era de optsprezece coţi, şi un fir de doisprezece coţi îl cuprindea; era gol şi gros de patru degete;

*1 Împ. 7.15. 2 Împ. 25.17. 2 Cron. 3.15.

22. deasupra lui era un acoperiş de aramă, şi înălţimea unui acoperiş era de cinci coţi; împrejurul acoperişului era o reţea şi rodii, toate de aramă; tot aşa era şi al doilea stâlp şi avea şi el rodii.
23. Erau nouăzeci şi şase de rodii de fiecare parte şi toate rodiile* dimprejurul reţelei erau în număr de o sută.

*1 Împ. 7.20.

1.Sau: ulcioarele, vasele pentru darurile de băutură;

24. Căpetenia* străjerilor a luat pe marele preot Seraia, pe** Ţefania, al doilea preot, şi pe cei trei uşieri.

*2 Împ. 25.18. **Cap. 21.1; 29.25.

25. Şi din cetate a luat pe un famen care avea sub porunca lui pe oamenii de război, şapte oameni din cei care făceau parte dintre sfetnicii împăratului şi care au fost găsiţi în cetate, apoi pe logofătul[1] căpeteniei oştirii care era însărcinat să înscrie la oaste poporul din ţară şi şaizeci de oameni din poporul ţării care se aflau în cetate.
26. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, i-a luat şi i-a dus la împăratul Babilonului la Ribla.
27. Împăratul Babilonului i-a lovit şi i-a omorât la Ribla în ţara Hamatului.
Astfel a fost dus rob Iuda departe de ţara lui.
28. Iată poporul* pe care l-a dus Nebucadneţar în robie în al şaptelea** an: trei mii douăzeci şi trei † de iudei;

*2 Împ. 24.2. **2 Împ. 24.12. † 2 Împ. 24.14.

29. în al optsprezecelea an* al lui Nebucadneţar, a luat din Ierusalim opt sute treizeci şi doi de inşi; *Vers. 12. Cap. 39.9.
30. în al douăzeci şi treilea an al lui Nebucadneţar, Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat şapte sute patruzeci şi cinci de iudei; în total: patru mii şase sute de inşi.
31. În al treizeci şi şaptelea* an al robiei lui Ioiachin, împăratul lui Iuda, în a douăzeci şi cincea zi a lunii a douăsprezecea, Evil-Merodac, împăratul Babilonului, în anul întâi** al domniei lui, a înălţat capul lui Ioiachin împăratul lui Iuda şi l-a scos din temniţă.

*2 Împ. 25.27-30. **Gen. 40.13,20.

32. I-a vorbit cu bunătate şi i-a aşezat scaunul lui de domnie mai presus de scaunul de domnie al împăraţilor care erau cu el la Babilon.
33. A pus să-i schimbe hainele de temniţă, şi Ioiachin a mâncat* totdeauna la masa împăratului, în tot timpul vieţii sale. *2 Sam. 9.13.
34. Împăratul Babilonului a purtat de grijă necontenit de hrana lui zilnică, până în ziua morţii lui, în tot timpul vieţii sale.

1.Sau: scriitorul (peste tot în text);

PLÂNGERILE LUI IEREMIA

(Psalmul 74; 79; 88; 137; Ieremia 8.21,22; 9.1.)

Nenorocirile Ierusalimului

1 1. Vai! Cum stă părăsită acum, cetatea
aceasta atât de plină de popor altădată!
A rămas* ca o văduvă! Ea, care altădată era
mare între neamuri, fruntaşă** printre ţări,
a ajuns roabă astăzi!

*Isa. 47.7,8. **Ezra 4.20.

2. Plânge amarnic noaptea* şi-i curg la-
crimi** pe obraji.
Nici unul † din toţi †† cei ce o iubeau n-o
mângâie;
toţi prietenii ei au părăsit-o şi i s-au făcut
vrăjmaşi.

*Ier. 13.17. **Iov 7.3. Ps. 6.6. † Ier. 4.30; 30.14. Vers. 19. †† Vers. 9,16,17,21.

3. Iuda a plecat* în pribegie din pricina apăsă-
rii şi muncilor grele.
Locuieşte** în mijlocul neamurilor şi nu
găseşte odihnă!
Toţi prigonitorii lui l-au ajuns tocmai când îi
era mai mare strâmtorarea.

*Ier. 52.27. **Deut. 28.64,65. Cap. 2.9.

4. Drumurile Sionului sunt triste căci nimeni
nu se mai duce la sărbători,
toate porţile lui sunt pustii, preoţii lui oftează;
fecioarele lui sunt mâhnite, şi el însuşi este
plin de amărăciune.
5. Asupritorii* lui sar biruitori, vrăjmaşii lui
sunt mulţumiţi.
Căci Domnul l-a smerit din pricina mulţi-
mii** păcatelor lui; copiii † lui au mers
în robie înaintea asupritorului.

*Deut. 28.43,44. **Ier. 30.14,15. Dan. 9.7,16. † Ier. 52.28.

6. S-a dus de la fiica Sionului toată podoaba
ei.
Căpeteniile ei au ajuns ca nişte cerbi care nu
găsesc păşune şi merg fără putere
înaintea celui ce-i goneşte.
7. În zilele necazului şi ticăloşiei lui, Ierusa-
limul îşi aduce aminte
de toate bunătăţile de care a avut parte din
zilele străbune;
când a căzut poporul lui în mâna asupritoru-
lui, nimeni nu i-a mai venit în ajutor, iar vrăj-
maşii se uitau la el şi râdeau de prăbuşirea lui.
8. Greu a păcătuit* Ierusalimul! De aceea a
ajuns de scârbă.
Toţi cei ce-l preţuiau îl dispreţuiesc acum
văzându-i goliciunea**, şi el însuşi se întoar-
ce cu spatele şi oftează.

*1 Împ. 8.46. **Ier. 13.22,26. Ezec. 16.37; 23.29. Osea 2.10.

9. Necurăţia stă lipită pe poala hainei lui, şi nu
se gândea* la sfârşitul său. A căzut greu de tot.
Nimeni** nu-l mângâie.
„Vezi-mi ticăloşia, Doamne, căci iată ce se-
meţ este vrăjmaşul!”

*Deut. 32.29. Isa. 47.7. **Vers. 2,17,21.

10. Asupritorul a întins mâna la tot ce avea el
mai* scump;
ba încă a văzut cum în Locaşul lui cel Sfânt
au intrat** neamurile cărora Tu le porunciseşi
să nu intre † în adunarea Ta!

*Vers. 7. **Ier. 51.51. † Deut. 23.3. Neem. 13.1.

11. Tot poporul lui caută* pâine suspinând;
şi-au dat lucrurile scumpe pe hrană, numai ca
să-şi ţină viaţa.
„Uită-Te, Doamne, şi priveşte cât de înjosit
sunt!” *Ier. 38.9; 52.6. Cap. 2.12; 4.4.
12. O! voi, care treceţi pe lângă mine,
priviţi şi vedeţi dacă* este vreo durere
ca durerea mea, ca durerea cu care m-a lovit
Domnul în ziua mâniei Lui aprinse!

*Dan. 9.12.

13. Mi-a trimis de sus în oase un foc care le
arde;
mi-a întins un* laţ sub picioare şi m-a dat
înapoi.
M-a lovit cu pustiire şi o lâncezeală[1] de toate
zilele!

*Ezec. 12.13; 17.20.

14. Mâna Lui a legat jugul* nelegiuirilor
mele,
care stau împletite şi legate de gâtul meu.
Mi-a frânt puterea.
Domnul m-a dat în mâinile acelora cărora nu
pot să le stau împotrivă.

*Deut. 28.48.

15. Domnul a trântit la pământ pe toţi vitejii
din mijlocul meu;
a strâns o oştire împotriva mea, ca să-mi pră-
pădească tineretul;
ca în teasc a călcat* Domnul pe fecioara, fiica
lui Iuda.

*Isa. 63.3. Apoc. 14.19,20; 19.15.

16. De aceea plâng, îmi varsă lacrimi* ochii,
căci S-a depărtat de la mine Cel ce trebuia să
mă** mângâie, Cel care trebuia să-mi învio-
reze viaţa; fiii mei sunt zdrobiţi, căci vrăjma-
şul a biruit.

*Ier. 13.17; 14.17. Cap. 2.18. **Vers. 2,9.

1.Sau: boală;

17. Sionul* întinde mâinile rugător, şi nimeni** nu-l mângâie.
Domnul a trimis împotriva lui Iacov de jur-împrejur vrăjmaşi;
Ierusalimul a ajuns de batjocură în mijlocul lor.

*Ier. 4.31. **Vers. 2,9.

18. Domnul este drept*, căci m-am răzvrătit** împotriva poruncilor Lui.
Ascultaţi, toate popoarele, şi vedeţi-mi durerea!
Fecioarele şi tinerii mei s-au dus în robie.

*Neem. 9.33. Dan. 9.7,14. **1 Sam. 12.14,15.

19. Mi-am chemat prietenii, dar m-au înşelat*,
preoţii şi bătrânii mei au murit în cetate căutând** hrană ca să-şi ţină viaţa.

*Vers. 2. Ier. 30.14. **Vers. 11.

20. Doamne, uită-Te la necazul meu. Lăuntrul meu* fierbe,
mi s-a întors inima în mine, căci am fost neascultător.
Afară, sabia m-a** lăsat fără copii, în casă, este moarte.

*Iov 30.27. Isa. 16.11. Ier. 4.19; 48.36. Cap. 2.11. Osea 11.8. **Deut. 32.25. Ezec. 7.15.

21. M-au auzit suspinând, dar nimeni* nu m-a mângâiat.
Toţi vrăjmaşii mei, când au aflat de nenorocirea mea, s-au bucurat că Tu ai adus-o;
dar vei aduce, vei vesti** ziua când şi ei vor fi ca mine.

*Vers. 2. **Isa. 13, etc. Ier. 46, etc.

22. Adu toată răutatea lor înaintea* Ta
şi fă-le cum mi-ai făcut mie, pentru toate
fărădelegile mele! Căci suspinele mele sunt multe şi inima îmi este** bolnavă.

*Ps. 109.15. **Cap. 5.17.

Jalea Ierusalimului

2 1. Vai! în ce întunecime a aruncat Domnul în mânia Lui pe fiica Sionului!
A* azvârlit din cer pe pământ podoaba** lui Israel
şi nu Şi-a mai adus aminte de scaunul † picioarelor Lui, în ziua mâniei Lui!

*Mat. 11.23. **2 Sam. 1.19. † 1 Cron. 28.2. Ps. 99.5; 132.7.

2. Domnul a nimicit fără milă* toate locuinţele lui Iacov.
În urgia Lui a dărâmat întăriturile fiicei lui Iuda
şi le-a prăvălit la pământ;
a făcut de ocară** împărăţia şi căpeteniile ei.

*Vers. 17,21. Cap. 3.43. **Ps. 89.39.

3. În mânia Lui aprinsă a doborât toată puterea lui Israel;
Şi-a tras înapoi* de la el dreapta înaintea vrăjmaşului
şi a aprins** în Iacov o văpaie de foc care mistuie toate de jur-împrejur.

*Ps. 74.11. **Ps. 89.46.

4. Şi-a încordat* arcul ca un vrăjmaş, Şi-a ridicat dreapta ca un asupritor
şi a prăpădit tot** ce era plăcut privirilor,
Şi-a vărsat ca un foc urgia peste cortul fiicei Sionului.

*Isa. 63.10. Vers. 5. **Ezec. 24.25.

5. Ca un vrăjmaş a ajuns* Domnul, a nimicit pe Israel,
i-a dărâmat** toate palatele, i-a prăbuşit întăriturile şi a umplut pe fiica lui Iuda de jale
şi suspin.

*Ier. 30.14. Vers. 4. **2 Împ. 25.9. Ier. 52.13.

6. I-a pustiit* Cortul sfânt ca** pe o grădină, a nimicit locul adunării sale;
Domnul † a făcut să se uite în Sion sărbătorile şi Sabatul
şi în mânia Lui năprasnică a lepădat pe împărat şi pe preot.

*Ps. 80.12; 89.40. Isa. 5.5. **Isa. 1.8. † Cap. 1.4. Ţef. 3.18.

7. Domnul Şi-a dispreţuit altarul, Şi-a lepădat Locaşul Său cel Sfânt.
A dat în mâinile vrăjmaşului zidurile palatelor Sionului;
au răsunat* strigătele în Casa Domnului ca într-o zi de sărbătoare. *Ps. 74.4.

8. Şi-a pus de gând Domnul să dărâme zidurile fiicei Sionului;
a întins* sfoara de măsurat şi nu Şi-a tras mâna până nu le-a nimicit.
A cufundat în jale întăritura şi zidurile, care nu mai sunt, toate, decât nişte dărâmături
triste. *2 Împ. 21.13. Isa. 34.11.

9. Porţile îi sunt afundate în pământ: le-a nimicit şi rupt* zăvoarele.
Împăratul** şi căpeteniile sale sunt între neamuri. Lege † nu mai au,
şi chiar prorocii †† nu mai primesc nici o vedenie de la Domnul.

*Ier. 51.30. **Deut. 28.36. 2 Împ. 24.15; 25.7. Cap. 1.3; 4.20 † 2 Cron. 15.3. †† Ps. 74.9. Ezec. 7.26.

10. Bătrânii fiicei Sionului stau* pe pământ şi păstrează tăcere;
şi-au presărat** ţărână pe cap, s-au încins † cu saci;
fecioarele Ierusalimului îşi pleacă la pământ capul.

*Iov 2.13 Isa. 3.26. Cap. 3.28. **Iov 2.12. † Isa. 15.3. Ezec. 7.18; 27.31.

11. Mi s-au stins ochii* de lacrimi, măruntaiele** îmi ard, mi se varsă ficatul † pe pă-

mânt, din pricina ruinei fiicei poporului
meu,
din cauza copiilor †† şi sugarilor leşinaţi pe
uliţele cetăţii.

*Ps. 6.7. Cap. 3.48, etc. **Cap. 1.20. † Iov 16.13. Ps. 22.14. †† Vers. 19. Cap. 4.4.

12. Ei ziceau către mamele lor: „Unde este
pâinea şi vinul?”
şi cădeau leşinaţi ca nişte răniţi pe uliţele
cetăţii,
îşi dădeau sufletul la pieptul mamelor lor.
13. „Cu ce să te îmbărbătez[1] şi cu ce să te ase-
măn, fiica Ierusalimului?
Cu cine* să te pun alături şi cu ce să te mân-
gâi, fecioară, fiica Sionului?
Căci rana ta este mare ca marea: cine va putea
să te vindece?

*Cap. 1.12. Dan. 9.12.

14. Prorocii tăi* ţi-au prorocit vedenii deşarte
şi amăgitoare,
nu ţi-au dat pe faţă** nelegiuirea, ca să abată
astfel robia de la tine,
ci ţi-au făcut prorocii mincinoase şi înşelătoa-
re.

*Ier. 2.8; 5.31; 14.14; 23.16; 27.14; 29.8,9. Ezec. 13.2. **Isa. 58.1.

15. Toţi trecătorii* bat din palme** la tine,
fluieră şi dau † din cap împotriva fiicei Ieru-
salimului şi zic:
„Aceasta este cetatea despre care se zicea că
este cea mai frumoasă †† şi bucuria întregului
pământ?”

*1 Împ. 9.8. Ier. 18.16. Naum 3.19. **Ezec. 25.6. † 2 Împ. 19.21. Ps. 44.14. †† Ps. 48.2; 50.2.

16. Toţi vrăjmaşii tăi deschid* gura împotriva
ta,
fluieră, scrâşnesc din dinţi şi zic: „Am**
înghiţit-o!
Da, aceasta este ziua pe care o aşteptam, am
ajuns-o şi o † vedem!”

*Iov 16.9,10. Ps. 22.13. Cap. 3.46. **Ps. 56.2. † Ps. 35.21.

17. Domnul a înfăptuit ce* hotărâse,
a împlinit cuvântul pe care-l rânduise de multă
vreme,
a nimicit** fără milă;
a făcut din tine † bucuria vrăjmaşului,
a înălţat tăria asupritorilor tăi!

*Lev. 26.16, etc. Deut. 28.15, etc. **Vers. 2. † Ps. 38.16; 89.42.

18. Inima lor strigă către Domnul...
Zid* al fiicei Sionului, varsă** zi şi noapte
şiroaie de lacrimi!
Nu-ţi da nici un răgaz şi ochiul tău să n-aibă
odihnă!

*Vers. 8. **Ier. 14.17. Cap. 1.16.

19. Scoală-te şi gemi* noaptea, când încep
străjile!
Varsă-ţi** inima ca apa înaintea feţei Dom-
nului!
Ridică-ţi mâinile spre El pentru viaţa copiilor
tăi
care † mor de foame la toate †† colţurile stră-
zilor!

*Ps. 119.147. **Ps. 62.8. † Vers. 11. †† Isa. 51.20. Cap. 4.1. Naum 3.10.

20. Uită-Te, Doamne, şi priveşte: cui i-ai făcut
Tu aşa ceva?
Să mănânce* femeile rodul pântecelor lor,
pruncii dezmierdaţi de mâinile lor?
Să fie măcelăriţi** preoţii şi profeții în Loca-
şul cel Sfânt al Domnului?

*Lev. 26.29. Deut. 28.53. Ier. 19.9. Cap. 4.10. Ezec. 5.10. **Cap. 2.13,16.

21. Copiii şi bătrânii* stau culcaţi pe pământ
în uliţe;
fecioarele şi tinerii mei au căzut ucişi de
sabie;
i-ai** ucis în ziua mâniei Tale şi i-ai înjun-
ghiat fără milă. *2 Cron. 36.17. **Cap. 3.43.
22. Ai chemat groaza* din toate părţile peste
mine, ca la o zi de sărbătoare.
În ziua mâniei Domnului n-a scăpat unul şi
n-a rămas cu viaţă.
Pe** cei îngrijiţi şi crescuţi de mine, mi i-a
nimicit vrăjmaşul!”

*Ps. 31.13. Ier. 6.25; 46.5. **Osea 9.12,13.

Suferinţe şi mângâieri

3 1. Eu sunt omul care a văzut suferinţa sub
nuiaua urgiei Lui.
2. El m-a condus, m-a mânat în întuneric,
şi nu în lumină.
3. Numai împotriva mea îşi întinde şi îşi
întoarce mâna, toată ziua.
4. Mi-a prăpădit* carnea şi pielea şi mi-a
zdrobit** oasele.

*Iov 16.8. **Ps. 51.8. Isa. 38.13. Ier. 50.17.

5. A făcut zid împrejurul meu şi m-a înconju-
rat cu amărăciune şi durere.
6. Mă aşază* în întuneric ca pe cei morţi, pen-
tru totdeauna. *Ps. 88.5,6; 143.3.
7. M-a înconjurat* cu un zid, ca să nu ies;
m-a pus în lanţuri grele. *Iov 3.23; 19.8. Osea 2.6.
8. Să tot strig* şi să tot cer ajutor, căci El tot
nu-mi primeşte rugăciunea. *Iov 30.20. Ps. 22.2.
9. Mi-a îngrădit calea cu pietre cioplite şi mi-
a strâmbat cărările.
10. Mă pândeşte* ca un urs şi ca un leu într-
un loc ascuns.

*Iov 10.16. Isa. 38.13. Osea 5.14; 13.7,8.

11. Mi-a abătut căile şi m-a sfâşiat* în bucăţi,
m-a pustiit. *Osea 6.1.

1.Sau: Ce mărturie să-ţi aduc?;

12. Şi-a încordat arcul şi m-a pus* ţintă săgeţii Lui. *Iov 7.20; 16.12. Ps. 38.2.
13. În rinichi mi-a înfipt săgeţile* din tolba Lui. *Iov 6.4.
14. Am ajuns de râsul* poporului meu şi toată ziua sunt pus în cântece** de batjocură de ei. *Ier. 20.7. **Iov 30.9. Ps. 69.12. Vers. 63.
15. M-a săturat* de amărăciune, m-a îmbătat cu pelin. *Ier. 9.15.
16. Mi-a sfărâmat dinţii cu pietre*, m-a acoperit cu cenuşă. *Prov. 20.17.
17. Mi-ai luat pacea şi nu mai cunosc fericirea.
18. Şi am* zis: „S-a dus puterea mea de viaţă şi nu mai am nici o speranţă în Domnul.” *Ps. 31.22.
19. Gândeşte-Te la necazul şi suferinţa mea, la pelin* şi la amărăciune! *Ier. 9.15.
20. Când îşi aduce aminte sufletul meu de ele, este mâhnit în mine.
21. Iată ce mai gândesc în inima mea şi iată ce mă face să mai trag nădejde:
22. bunătăţile* Domnului nu s-au sfârşit, îndurările Lui nu sunt la capăt, *Mal. 3.6.
23. ci se înnoiesc în fiecare* dimineaţă. Şi credincioşia Ta este atât de mare! *Isa. 33.2.
24. „Domnul este partea mea* de moştenire”, zice sufletul meu; de aceea nădăjduiesc în El. *Ps. 16.5; 73.26; 119.57. Ier. 10.16.
25. Domnul este bun cu cine nădăjduieşte* în El, cu sufletul care-L caută. *Ps. 130.6. Isa. 30.18. Mica 7.7.
26. Bine este să aştepţi* în tăcere ajutorul[1] Domnului. *Ps. 37.7.
27. Este bine* pentru om să poarte un jug în tinereţea lui. *Ps. 94.12; 119.71.
28. Să stea* singur şi să tacă, pentru că Domnul i l-a pus pe grumaz; *Ier. 15.17. Cap. 2.10.
29. să-şi umple gura* cu ţărână şi să nu-şi piardă nădejdea; *Iov 42.6.
30. să dea* obrazul celui ce-l loveşte şi să se sature de ocări. *Isa. 50.6. Mat. 5.39.
31. Căci* Domnul nu leapădă[2] pentru totdeauna. *Ps. 94.14.
32. Ci, când mâhneşte pe cineva, Se îndură iarăşi de el, după îndurarea Lui cea mare:
33. căci El nu necăjeşte* cu plăcere[3], nici nu întristează bucuros[3] pe copiii oamenilor. *Ezec. 33.11. Evr. 12.13.
34. Când se calcă în picioare toţi prizonierii de război ai unei ţări,

1.Sau: mântuirea; 2.Sau: respinge; 3.Lit.: din inima Lui;

35. când se calcă dreptatea omenească în faţa Celui Preaînalt,
36. când este nedreptăţit un om în pricina lui, nu vede* Domnul? *Hab. 1.13.
37. Cine a spus* ceva şi s-a împlinit fără porunca Domnului? *Ps. 33.9.
38. Nu iese din gura Celui Preaînalt răul[1]* şi binele? *Iov 2.10. Isa. 45.7. Amos 3.6.
39. De ce* să se plângă omul cât trăieşte? Fiecare** să se plângă mai bine de păcatele lui! *Prov. 19.3. **Mica 7.9.
40. Să luăm seama la umbletele noastre, să le cercetăm şi să ne întoarcem la Domnul.
41. Să ne înălţăm* inimile cu mâinile spre Dumnezeu din cer, zicând: *Ps. 86.4.
42. „Am păcătuit*, am fost îndărătnici[2], şi nu ne-ai iertat! *Dan. 9.5.
43. În mânia Ta, Te-ai ascuns şi ne-ai urmărit, ai ucis* fără milă. *Cap. 2.2,17,21.
44. Te-ai învăluit într-un nor, ca* să nu străbată la Tine rugăciunea noastră. *Vers. 8.
45. Ne-ai făcut de batjocură* şi de ocară printre popoare. *1 Cor. 4.13.
46. Toţi vrăjmaşii* noştri şi-au deschis larg gura împotriva noastră. *Cap. 2.16.
47. De groază* şi de groapă am avut parte, de prăpăd** şi pustiire.” *Isa. 24.17. Ier. 48.43. **Isa. 51.19.
48. Şuvoaie* de apă îmi curg din ochi din pricina prăpădului fiicei poporului meu. *Ier. 4.19; 9.1; 14.17. Cap. 2.11.
49. Mi se topeşte ochiul* în lacrimi, necurmat şi fără răgaz, *Ps. 77.2. Cap. 1.16.
50. până când Domnul va privi din cer* şi va vedea. *Isa. 63.15.
51. Ochiul îmi mâhneşte sufletul pentru toate fiicele cetăţii mele.
52. Cei ce mă urăsc fără temei* m-au urmărit ca pe o pasăre. *Ps. 35.7,19; 69.4; 109.3; 119.161.
53. Voiau să-mi nimicească viaţa într-o groapă* şi au aruncat** cu pietre în mine. *Ier. 37.16; 38.6,9,10. **Dan. 6.17.
54. Mi-au năvălit* ape peste cap şi** ziceam: „Sunt pierdut!” *Ps. 69.2; 124.4,5. **Ps. 31.22. Isa. 38.10,11. Vers. 18.
55. Dar am chemat* Numele Tău Doamne, din groapa adâncurilor. *Ps. 130.1. Iona 2.2.
56. Tu mi-ai auzit* glasul: „Nu-Ţi astupa urechea la suspinele şi strigătele Mele.” *Ps. 3.4; 6.8; 18.6; 66.19; 116.1.
57. În ziua când Te-am chemat, Te-ai apropiat* şi ai zis: „Nu te teme!” *Iac. 4.8.

1.Sau: nenorocirea; 2.Sau: ne-am răzvrătit;

58. Doamne, Tu ai apărat* pricina[1] sufletului meu, mi-ai răscumpărat** viaţa!
*Ps. 35.1. Ier. 51.36. **Ps. 71.23.
59. Doamne, ai văzut apăsarea mea: fă-mi* dreptate[2]. *Ps. 9.4; 35.23.
60. Ai văzut toate răzbunările lor, toate uneltirile* lor împotriva mea. *Ier. 11.19.
61. Doamne, le-ai auzit batjocurile, toate uneltirile împotriva mea,
62. cuvântările potrivnicilor mei şi planurile pe care le urzeau în fiecare zi împotriva mea.
63. Uită-Te când stau* ei jos sau când se scoală. Eu** sunt cântecul lor de batjocură.
*Ps. 139.2. **Vers. 14.
64. Răsplăteşte-le*, Doamne, după faptele mâinilor lor! *Ps. 28.4. Ier. 11.20. 2 Tim. 4.14.
65. Împietreşte-le inima[3] şi aruncă blestemul Tău împotriva lor!
66. Urmăreşte-i în mânia Ta şi şterge-i de sub* ceruri**, Doamne!"
*Deut. 25.19. Ier. 10.11. **Ps. 8.3.

Plângere pentru soarta poporului

4 1. Vai! cum s-a înnegrit aurul şi cum s-a schimbat aurul curat!
Cum s-au risipit pietrele Sfântului Locaş pe la toate colţurile* uliţelor!
*Cap. 2.19.
2. Cum sunt priviţi acum fiii Sionului, cei aleşi şi preţuiţi ca aurul fin altădată,
cum sunt priviţi acum, vai! Ca nişte vase* de pământ şi ca o lucrare făcută de mâinile olarului! *Isa. 30.14. Ier. 19.11. 2 Cor. 4.7.
3. Chiar şi şacalii îşi apleacă sânul şi dau să sugă puilor lor;
dar fiica poporului meu a ajuns fără milă ca struţii* din pustiu. *Iov 39.14,16.
4. Limba* sugarului i se lipeşte de cerul gurii, uscată de sete;
copiii cer** pâine, dar nimeni nu le-o dă.
*Ps. 22.15. **Cap. 2.11,12.
5. Cei ce se hrăneau cu bucate alese
leşină pe uliţe. Cei ce fuseseră crescuţi în purpură se bucură* acum de o grămadă de gunoi!
*Iov 24.8.
6. Căci pedeapsa nelegiuirii fiicei poporului meu este mai mare decât pedeapsa păcatului
Sodomei, care a fost nimicită* într-o clipă, fără să fi pus cineva mâna pe ea. *Gen. 19.25.
7. Voievozii ei erau mai strălucitori decât zăpada, mai albi decât laptele;
trupul le era mai rumen decât mărgeanul[4]; faţa le era ca safirul.

1.Lit.: cauzele; 2.Sau: ai văzut nedreptatea care mi se face, judecă-mi cauza; 3.Sau: dă-le o inimă îndărătnică; 4.Sau: coralii;

8. Dar acum, înfăţişarea le este mai negricioasă* decât funinginea; aşa că nu mai sunt recunoscuţi pe uliţe;
pielea** li s-a lipit de oase, uscată ca lemnul.
*Cap. 5.10. Ioel 2.6. Naum 2.10. **Ps. 102.5.
9. Cei ce pier ucişi de sabie sunt mai fericiţi decât cei ce pier de foame,
care cad sleiţi de puteri din lipsa roadelor câmpului!
10. Femeile*, cu toată mila** lor, îşi fierb copiii,
care le slujesc ca † hrană, în mijlocul prăpădului fiicei poporului meu.
*Cap. 2.20. **Isa. 49.50. † Deut. 28.57. 2 Împ. 6.29.
11. Domnul Şi-a împlinit urgia, Şi-a vărsat* mânia aprinsă;
a aprins** în Sion un foc care-i mistuie temeliile.
*Ier. 7.20. **Deut. 32.22. Ier. 21.14.
12. Împăraţii pământului n-ar fi crezut şi nici unul din locuitorii lumii n-ar fi crezut
că potrivnicul care-l împresura are să intre pe porţile Ierusalimului.
13. Iată rodul[1] păcatelor* profeților săi, a nelegiuirilor preoţilor săi
care** au vărsat în mijlocul lui sângele celor neprihăniţi!
*Ier. 5.31;6.13; 14.14; 23.11,21. Ezec. 22.26,28. Ţef. 3.4. **Mat. 23.31,37.
14. Rătăceau ca orbii pe uliţe, mânjiţi* de sânge,
aşa că nimeni nu putea** să se atingă de hainele lor. *Ier. 2.34. **Num. 19.16.
15. „Depărtaţi-vă, necuraţilor*!", li se striga, „La o parte, la o parte, nu vă atingeţi de noi!"
Când fugeau pribegind printre neamuri, se spunea: „Nu vor mai locui aici!"
*Lev. 13.45.
16. În mânia Lui, Domnul i-a împrăştiat şi nu-Şi mai îndreaptă privirile spre ei!
Vrăjmaşul n-a căutat* la faţa preoţilor, nici n-a avut milă de cei bătrâni.
*Cap. 5.12.
17. Şi acolo ni se sfârşeau ochii* şi aşteptam zadarnic ajutor!
Privirile ni se îndreptau cu nădejde spre un neam care nu putea să ne salveze.
*2 Împ. 24.7. Isa. 20.5; 30.6,7. Ier. 37.7. Ezec. 29.16.
18. Ne pândeau paşii* ca să ne împiedice să mergem pe uliţele noastre;
ni se apropia sfârşitul**, ni se împliniseră zilele... Da, ne venise sfârşitul!
*2 Împ. 25.4,5. **Ezec. 7.2,3,6. Amos 8.2.
19. Prigonitorii noştri erau mai iuţi* decât vulturii cerului.

1.Sau: urmarea, consecinţa;

Ne-au fugărit pe munţi şi ne-au pândit în pustiu.

*Deut. 28.49. Ier. 4.13.

20. Suflarea* vieţii noastre, unsul Domnului a fost prins** în gropile lor, el,
despre care ziceam: „Vom trăi sub
umbra lui printre neamuri."

*Gen. 2.7. Cap. 2.9. **Ier. 52.6. Ezec. 12.13; 19.4,8.

21. Bucură-te* şi saltă de bucurie, fiica Edomului care locuieşti în ţara Uţ!
Şi la tine va trece potirul**; şi tu te vei îmbăta şi te vei dezgoli!

*Ecl. 11.9. **Ier. 25.15,16,21. Obad. 10.

22. Fiica Sionului, nelegiuirea* îţi este ispăşită:
El nu te va mai trimite în robie.
Dar ţie, fiica Edomului, îţi va** pedepsi
nelegiuirea
şi îţi va da pe faţă păcatele.

*Isa. 40.2. **Ps. 137.7.

Relele de acum şi aducerile aminte

5 1. Adu-ţi* aminte, Doamne, de ce ni s-a întâmplat!
Uită-Te şi vezi-ne ocara**!

*Ps. 89.50,51. **Ps. 79.4. Cap. 2.15.

2. Moştenirea* noastră a trecut la nişte străini,
casele noastre, la cei din alte ţări!

*Ps. 79.1.

3. Am rămas orfani, fără tată;
mamele noastre sunt ca nişte văduve.
4. Apa noastră o bem pe bani,
şi lemnele noastre trebuie să le plătim.
5. Prigonitorii ne urmăresc cu îndârjire*
şi, când obosim, nu ne dau odihnă.

*Deut. 28.48. Ier. 28.14.

6. Am întins* mâna spre** Egipt,
spre Asiria, ca să ne săturăm de pâine.

*Gen. 24.2. Ier. 50.15. **Osea 12.1.

7. Părinţii noştri care au păcătuit* nu mai** sunt,
iar noi am purtat nelegiuirile lor.

*Ier. 31.29. Ezec. 18.2. **Gen. 42.13. Zah. 1.5.

8. Robii ne* stăpânesc,
şi nimeni nu ne izbăveşte din mâinile lor.

*Naum 5.15.

9. Ne căutăm pâinea cu preţul vieţii noastre,
căci ne ameninţă sabia în pustiu.
10. Ne arde pielea* ca un cuptor de frigurile foamei.

*Iov 30.30. Ps. 119.83. Cap. 4.8.

11. Au necinstit* femei în Sion, fecioare, în cetăţile lui Iuda.

*Isa. 13.16. Zah. 14.2.

12. Mai-marii noştri au fost spânzuraţi de mâinile lor;
bătrânilor nu le-au dat nici o cinste*.

*Isa. 47.6. Cap. 4.16.

13. Tinerii au fost puşi să râşnească* şi copiii s-au poticnit sub poverile de lemne.

*Judc. 16.21.

14. Bătrânii nu se mai duc la poartă,
şi tinerii au încetat să mai cânte.
15. S-a dus bucuria din inimile noastre,
şi jalea a luat locul jocurilor noastre.
16. A căzut cununa* de pe capul nostru!
Vai de noi, căci am păcătuit! *Iov 19.9. Ps. 89.39.
17. Dacă ne doare* inima, dacă ni s-au întunecat** ochii,

*Cap. 1.22. **Ps. 6.7. Cap. 2.11.

18. este pentru că muntele Sionului este
pustiit;
vulpile se plimbă prin el.
19. Dar Tu, Doamne, împărăţeşti* pe veci;
scaunul Tău de domnie** dăinuie din generaţie în generaţie!

*Ps. 9.7; 10.16; 29.10; 90.2; 102.12,26,27; 145.13. Hab. 1.12. **Ps. 45.6.

20. Pentru ce* să ne uiţi pe veci
şi să ne părăseşti pentru multă vreme?

*Ps. 13.1.

21. Întoarce-ne* la Tine, Doamne, şi ne vom întoarce!
Dă-ne iarăşi zile[1], ca cele de odinioară!

*Ps. 80.3,7,19. Ier. 31.18.

22. Să ne fi lepădat Tu oare de tot?
Să Te fi mâniat Tu pe noi, peste măsură de
mult?

1.Sau: Înnoieşte-ne zilele;

EZECHIEL

(Exod 29.43-46. Levitic 20.22-24,26. Apocalipsa 21.3.)

Chemarea lui Ezechiel

1 1. În al treizecilea an, în a cincea zi a lunii a patra, pe când eram între prizonierii de război de la* râul Chebar, s-au deschis** cerurile şi am avut vedenii † dumnezeieşti.

*Vers. 3. Cap. 3.15,23; 10.15,20; 43.3. **Mat. 3.16. Fapt 7.56; 10.11. Apoc. 19.11. † Cap. 8.3.

2. În a cincea zi a lunii - era în anul al cincilea al robiei* împăratului Ioiachin -,

*2 Împ. 24.12,15.

3. Cuvântul Domnului i-a vorbit lui Ezechiel, fiul lui Buzi, preotul, în ţara caldeenilor, lângă râul Chebar; şi acolo a venit mâna* Domnului peste el. *1 Împ. 18.46. 2 Împ. 3.15. Cap. 3.14,22; 8.1; 40.1.

4. M-am uitat şi iată că a venit de la miazănoapte* un vânt** năprasnic, un nor gros şi un snop de foc care răspândea de jur-împrejur o lumină strălucitoare, în mijlocul căreia lucea ca o aramă lustruită, care ieşea din mijlocul focului. *Ier. 1.14; 4.6; 6.1. **Ier. 23.19; 25.32.

5. Tot în mijloc* se mai vedeau patru făpturi vii a căror înfăţişare** avea o asemănare † omenească.

*Apoc. 4.6, etc. **Cap. 10.8, etc. † Vers. 10. Cap. 10.14, 21.

6. Fiecare din ele avea patru feţe şi fiecare avea patru aripi.

7. Picioarele lor erau drepte, şi talpa picioarelor lor era ca a piciorului unui viţel şi scânteiau* ca arama lustruită. *Dan. 10.6. Apoc. 1.15.

8. Sub aripi, de cele patru părţi ale lor, aveau nişte mâini* de om; şi toate patru aveau feţe şi aripi. *Cap. 10.8, 21.

9. Aripile* lor erau prinse una de alta. Şi când mergeau**, nu se întorceau în nici o parte, ci fiecare mergea drept înainte.

*Vers. 11. **Vers. 12. Cap. 10.11.

10. Cât despre chipul* feţelor lor era aşa: înainte, toate** aveau o faţă de om; la dreapta lor, toate patru aveau † câte o faţă de leu; la stânga lor ††, toate patru aveau câte o faţă de bou; iar înapoi, toate patru aveau câte o *† faţă de vultur.

*Apoc. 4.7. **Num. 2.10. † Num. 2.3. †† Num. 2.18. *† Num. 2.25.

11. Aripile fiecăreia erau întinse în sus, aşa că două din aripile lor ajungeau până la cele învecinate, iar două* le acopereau trupurile.

*Isa. 6.2.

12. Fiecare* mergea drept înainte, şi anume încotro le mâna** duhul să meargă, într-acolo mergeau; iar în mersul lor nu se † întorceau în nici o parte.

*Vers. 9. Cap. 10.22. **Vers. 20. † Vers. 9,17.

13. În mijlocul acestor făpturi vii era ceva ca nişte cărbuni de foc aprinşi care ardeau; şi ceva ca nişte făclii* umbla încoace şi încolo printre aceste făpturi vii; focul acesta arunca o lumină strălucitoare, şi din el ieşeau fulgere.

*Apoc. 4.5.

14. Făpturile vii însă, când alergau* şi se întorceau, erau ca fulgerul**.

*Zah. 4.10. **Mat. 24.27.

15. Mă uitam la aceste făpturi vii şi iată că pe pământ, în afară de făpturile vii, era o roată* la fiecare din cele patru feţe ale lor.

*Cap. 10.9.

16. Înfăţişarea* acestor roţi şi materialul din care erau făcute păreau de crisolit**, şi toate patru aveau aceeaşi întocmire. Înfăţişarea şi alcătuirea lor erau de aşa fel încât fiecare roată părea că este în mijlocul unei alte roţi.

*Cap. 10.9, 10. **Dan. 10.6.

17. Când mergeau*, alergau pe toate cele patru laturi ale lor şi nu se întorceau deloc în mersul lor. *Vers. 12.

18. Aveau nişte obezi de o înălţime înspăimântătoare, şi pe obezile lor cele patru roţi erau pline cu ochi* de jur-împrejur.

*Cap. 10.12. Zah. 4.10.

19. Când mergeau* făpturile vii, mergeau şi roţile pe lângă ele; şi când se ridicau făpturile vii de la pământ, se ridicau şi roţile.

*Cap. 10.16,17.

20. Unde* le mâna duhul să meargă, acolo mergeau, încotro voia duhul; şi împreună cu ele se ridicau şi roţile, căci** duhul făpturilor vii era în roţi.

*Vers. 12. **Cap. 10.17.

21. Când* mergeau făpturile vii, mergeau şi roţile; când se opreau ele, se opreau şi roţile; când se ridicau de pe pământ, se ridicau şi roţile; căci duhul făpturilor vii era în roţi.

*Vers. 19,20. Cap. 10.71.

22. Deasupra capetelor făpturilor vii era ceva ca o întindere* a cerului care semăna cu cristalul strălucitor şi se întindea în aer, sus, peste capetele lor.

*Cap. 10.1.

23. Sub cerul acesta, aripile lor stăteau drepte, întinse una spre alta, şi mai aveau fiecare câte două aripi care le acopereau trupurile.

24. Când* umblau, am auzit vâjâitul aripilor lor ca** vâjâitul unor ape mari şi ca glasul † Celui Atotputernic. Când mergeau, era un vuiet gălăgios ca al unei oştiri; iar când se opreau, îşi lăsau aripile în jos.

*Cap. 10.5. **Cap. 43.2. Dan. 10.6. Apoc. 1.15. † Iov 37.4,5. Ps. 29.3,4; 68.33.

25. Şi venea un vuiet care pornea de deasupra cerului întins peste capetele lor; iar când se opreau, îşi lăsau aripile în jos.

26. Deasupra* cerului care era peste capetele lor, era ceva ca** o piatră de safir, în chipul unui scaun de domnie; pe acest chip de scaun de domnie se vedea ca un chip de om, care şedea pe el.

*Cap. 10.1. **Exod 24.10.

27. Am* mai văzut iarăşi o lucire de aramă lustruită ca înfăţişarea unui foc, înăuntrul căruia era omul acesta şi care strălucea de jur-împrejur; de la chipul rinichilor lui până sus, şi de la chipul rinichilor lui până jos, am văzut ca un fel de foc, şi de jur-împrejur era înconjurat cu o lumină strălucitoare.

*Cap. 8.2.

28. Ca înfăţişarea curcubeului* care stă în nor într-o zi cu ploaie, aşa era şi înfăţişarea acestei lumini strălucitoare care-l înconjura. Astfel** era arătarea slavei Domnului. Când am văzut-o, am † căzut cu faţa la pământ şi am auzit glasul Unuia care vorbea.

*Apoc. 4.3; 10.1. **Cap. 3.23; 8.4. † Cap. 3.23. Dan. 8.17. Fapt. 9.4. Apoc. 1.17.

2 1. El mi-a zis: „Fiul omului, stai* în picioare, şi-ţi voi vorbi!”

*Dan. 10.11.

2. Cum mi-a vorbit aceste cuvinte, a intrat* Duhul în mine şi m-a făcut să stau pe picioare; şi am ascultat la Cel ce-mi vorbea.

*Cap. 3.24.

3. El mi-a zis: „Fiul omului, te trimit la copiii lui Israel, la aceste „popoare îndărătnice” care s-au răzvrătit împotriva Mea; ei şi părinţii lor* au păcătuit împotriva Mea, până în ziua de azi.

*Ier. 3.25. Cap. 20.18, 21,30.

4. Da, copiii aceştia la care te trimit sunt neruşinaţi* şi cu inima împietrită. Tu să le spui: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu!”

*Cap. 3.7.

5. Fie* că vor asculta, fie că nu vor asculta - căci sunt o casă de îndărătnici -, vor şti** totuşi că în mijlocul lor este un proroc.

*Cap. 3.11, 26,27. **Cap. 33.33.

6. Tu, fiu al omului, să nu te* temi de ei, nici să nu te sperii de cuvintele lor; şi măcar că ei sunt nişte mărăcini** şi spini lângă tine, şi măcar că locuieşti împreună cu nişte scorpioni, totuşi nu te teme † de cuvintele lor şi nu te înspăimânta de feţele lor, căci sunt †† o casă de îndărătnici.

*Ier. 1.8,17. Luca 12.4. **Isa. 9.18. Ier. 6.28. Mica 7.4. † Cap. 3.9. 1 Pet. 3.14. †† Cap. 3.9,26,27.

7. Ci să le spui* cuvintele Mele, fie** că vor asculta, fie că nu vor asculta; căci sunt nişte îndărătnici!

*Ier. 1.7,17. **Vers. 5.

8. Tu însă, fiul omului, ascultă ce-ţi spun! Nu fi îndărătnic ca această casă de îndărătnici! Deschide-ţi gura şi mănâncă* ce-ţi voi da!”

*Apoc. 10.9.

9. M-am uitat şi iată că o mână era întinsă* spre mine şi ţinea o carte în chip** de sul.

*Ier. 1.9. Cap, 8.3. **Cap. 3.1.

10. A desfăşurat-o înaintea mea şi era scrisă şi pe dinăuntru şi pe dinafară; în ea erau scrise bocete, plângeri şi gemete.

3 1. El mi-a zis: „Fiul omului, mănâncă ce vei găsi înaintea ta, mănâncă* sulul acesta şi du-te de vorbeşte casei lui Israel!”

*Cap. 2.8,9.

2. Am deschis gura şi mi-a dat să mănânc sulul acesta.

3. El mi-a zis: „Fiul omului, hrăneşte-ţi trupul şi umple-ţi măruntaiele cu sulul acesta pe care ţi-l dau!” L-am mâncat*, şi în gura mea a fost dulce ca mierea**.

*Ier. 15.16. Apoc. 10.9. **Ps. 19.10; 119.103.

4. El mi-a zis: „Fiul omului, du-te la casa lui Israel şi spune-le cuvintele Mele!

5. Căci nu eşti trimis la un popor cu o vorbire încurcată şi cu o limbă greoaie, ci la casa lui Israel;

6. nu la nişte popoare mari cu o vorbire încurcată şi cu o limbă greoaie, ale căror cuvinte să nu le poţi pricepe. Negreşit*, dacă te-aş trimite la ele, te-ar asculta!

*Mat. 11.21,25

7. Dar casa lui Israel nu va vrea să te asculte, pentru că* nu vrea să M-asculte; căci** toată casa lui Israel are fruntea încruntată şi inima împietrită.

*Ioan 15.20. **Cap. 2.4.

8. Iată, îţi voi face faţa tot aşa de aspră ca şi feţele lor, şi fruntea, tot aşa de aspră ca fruntea lor.

9. Îţi voi face fruntea ca un diamant*, mai aspră decât stânca. Nu te teme** şi nu te speria de ei, căci sunt o casă de îndărătnici!”

*Isa. 50.7. Ier. 1.18; 15.20. Mica 3.8. **Ier. 1.8, 17. Cap. 2.6.

10. El mi-a zis: „Fiul omului, primeşte în inima ta şi ascultă cu urechile tale toate cuvintele pe care ţi le spun!

11. Du-te la captivii de război, la copiii poporului tău: vorbeşte-le şi, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta, să le spui: „Aşa* vorbeşte Domnul Dumnezeu!”

*Vers. 27. Cap. 2.5,7.

12. Şi Duhul m-a* răpit şi am auzit înapoia mea sunetul unui mare tunet, zicând: „Binecuvântată fie slava Domnului din locaşul Său!”.

*Vers. 11. Cap. 8.3. 1 Împ. 18.12. 2 Împ. 2.16. Fapt. 8.39.

13. Am auzit şi vâjâitul aripilor făpturilor vii care se loveau una de alta, huruitul roţilor de lângă ele şi vuietul unui mare tunet.

14. Când m-a răpit* Duhul şi m-a luat, mergeam amărât şi mânios, şi mâna** Domnului apăsa tare peste mine.

*Vers. 12. Cap. 8.3. **2 Împ. 3.15. Cap. 1.3; 8.1; 37.1.

15. Am ajuns la Tel-Abib, la robii de război care locuiau la râul Chebar, în locul* unde se aflau; şi am rămas acolo, înmărmurit în mijlocul lor, şapte zile.

*Iov 2.13. Ps. 137.1.

16. După şapte zile, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

17. „Fiul* omului, te pun păzitor** peste casa lui Israel. Când vei auzi un cuvânt care va ieşi din gura Mea, să-i înştiinţezi din partea Mea!

*Cap. 33.7-9. **Isa. 52.8; 56.10; 62.6. Ier. 6.17.

18. Când voi zice celui rău: „Vei muri negreşit!”, dacă nu-l vei înştiinţa şi nu-i vei spune, ca să-l întorci de la calea lui cea rea şi să-i scapi viaţa, acel om rău va muri* prin nelegiuirea lui, dar îi voi cere sângele din mâna ta!

*Cap. 33.6. Ioan 8.21, 24.

19. Dar dacă vei înştiinţa pe cel rău, şi el tot nu se va întoarce de la răutatea lui şi de la calea cea rea, va muri prin nelegiuirea lui, dar tu ţi-ai mântuit* sufletul!

*Isa. 49.4, 5. Fapt. 20.26.

20. Dacă un om neprihănit* se va abate de la neprihănirea lui şi va face ce este rău, îi voi pune un laţ înainte, şi va muri. Dacă nu l-ai înştiinţat, va muri prin păcatul lui şi nu i se va mai pomeni neprihănirea în care a trăit, dar îi voi cere sângele din mâna ta!

*Cap. 18.24; 33.12,13.

21. Dar dacă vei înştiinţa pe cel neprihănit să nu păcătuiască, şi nu va păcătui, va trăi, pentru că a primit înştiinţarea, iar tu ţi-ai salvat sufletul!”

22. Şi mâna Domnului a venit* peste mine acolo şi mi-a zis: „Scoală-te, du-te în vale[1]** şi acolo îţi voi vorbi!”

*Vers. 14. Cap. 1.3. **Cap. 8.4.

23. M-am ridicat şi m-am dus în vale[1]; şi iată că slava* Domnului s-a arătat acolo aşa cum o văzusem** la râul Chebar. Atunci am căzut † cu faţa la pământ.

*Cap. 1.28. **Cap. 1.1. † Cap. 1.28.

24. Duhul a intrat* în mine şi m-a făcut să stau pe picioare. Şi Domnul mi-a vorbit şi mi-a zis: „Du-te şi închide-te în casă!

*Cap. 2.2.

25. Căci iată, fiul omului, vor pune peste* tine funii, cu care te vor lega ca să nu mai poţi ieşi în mijlocul lor.

*Cap. 4.8.

26. Îţi voi lipi* limba de cerul gurii, ca să rămâi mut şi să nu-i poţi mustra, căci sunt** o casă de îndărătnici!

*Cap. 24.27. Luca 1.20,22. **Cap. 2.5-7.

27. Dar când* îţi voi vorbi, îţi voi deschide gura ca să le spui: „Aşa** vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Cine vrea să asculte să asculte; cine nu vrea, să n-asculte!” Căci † sunt o casă de îndărătnici!”

*Cap. 24.27; 33.22. **Vers. 11. † Vers. 9,26. Cap. 12.2, 3.

Prorocie despre dărâmarea Ierusalimului

4

1. „Şi tu, fiul omului, ia o cărămidă, pune-o înaintea ta şi desenează pe ea cetatea Ierusalimului.

2. Înfăţişeaz-o asediată, construieşte turnuri de asediu în jurul ei, înconjoar-o cu întărituri de apărare, pune tabere de ostaşi împrejurul ei şi ridică berbeci de fier împotriva ei de jur-împrejur.

3. Ia o tigaie de fier şi pune-o ca un zid de fier între tine şi cetate; îndreaptă-ţi faţa împotriva ei, ca să fie asediată şi s-o strâmtorezi. Acesta* să fie un semn pentru casa lui Israel!

*Cap. 12.6, 11; 24.24, 27.

4. Apoi culcă-te pe coasta stângă şi pune pe ea nelegiuirea casei lui Israel; câte zile vei sta culcat pe coasta aceasta, le vei purta nelegiuirea lor.

5. Îţi voi socoti un număr de zile deopotrivă cu acela al anilor nelegiuirii lor, şi anume trei sute nouăzeci de zile, în care* să porţi nelegiuirea casei lui Israel. *Num. 14.34.

6. După ce vei isprăvi aceste zile, culcă-te a doua oară pe coasta dreaptă şi poartă nelegiuirea casei lui Iuda patruzeci de zile; îţi pun câte o zi pentru fiecare an.

1.Lit.: câmpie;

7. Apoi întoarce-ţi faţa şi braţul dezgolit spre Ierusalimul împresurat şi proroceşte împotriva lui.
8. Şi iată, voi pune* funii peste tine, ca să nu poţi să te întorci de pe o coastă pe alta, până nu vei împlini zilele împresurării tale. *Cap. 3.25.
9. Ia-ţi şi grâu, orz, fasole, linte, mei şi alac, pune-le într-un vas şi fă pâine din ele câte zile vei sta culcat pe coastă: trei sute nouăzeci de zile să mănânci din ele.
10. Hrana pe care o vei mânca, s-o mănânci cu cântarul, şi anume câte douăzeci de sicli[1] pe zi: să mănânci din ea din când în când.
11. Apa pe care o vei bea, o vei bea cu măsură, şi anume câte o şesime de hin; vei bea din ea din când în când.
12. Hrana s-o mănânci ca turte de orz, pe care le vei coace în faţa lor cu fecale de om."
13. Şi Domnul a zis: „Aşa* îşi vor mânca pâinea spurcată copiii lui Israel printre neamurile printre care îi voi izgoni." *Osea 9.3.
14. Eu am zis: „Ah*! Doamne Dumnezeule, iată, sufletul meu n-a fost pângărit niciodată; din tinereţea mea şi până acum, niciodată n-am mâncat dintr-un animal mort** sau sfâşiat şi nici o carne necurată † n-a intrat în gura mea."

*Fapt. 10.14. **Exod 22.31. Lev. 11.40; 17.15. † Deut. 14.3. Isa. 65.4.

15. El mi-a răspuns: „Ei bine, iată că îţi dau balegă de bou în loc de fecale de om, şi-ţi vei coace pâinea pe ea."
16. El mi-a mai zis: „Fiul omului, iată că voi sfărâma toiagul pâinii* la Ierusalim, aşa că vor mânca pâine cu cântarul** şi cu necaz şi vor bea apă † cu măsură şi cu spaimă.

*Lev. 26.26. Ps. 105.16. Isa. 3.1. Cap. 5.16; 14.13. **Vers. 10. Cap. 12.19. † Vers. 11.

17. Vor duce lipsă de pâine şi de apă, vor fi uimiţi şi unii şi alţii şi vor pieri* în[2] nelegiuirea lor."

*Lev. 26.39. Cap. 24.23.

5 1. „Şi tu, fiul omului, ia o sabie ascuţită, ia-o ca brici de ras, şi trece-o* peste cap şi barbă. Ia apoi o cumpănă[3] de cântărit şi împarte părul.

*Lev. 21.5. Isa. 7.20. Cap. 44.20.

2. O treime* din el arde-o în foc în mijlocul cetăţii**, când se vor împlini zilele † împresurării; o treime ia-o şi taie-o cu sabia de jur-împrejurul cetăţii; iar o treime risipeşte-o în vânt, căci voi trage sabia după ei.

*Vers. 12. **Cap. 4.1. † Cap. 4.8,9

1.Aproximativ 200g; 2.Lit.: din cauza;
3.Sau: balanţă (peste tot în text);

3. Totuşi* ia vreo câteva fire de păr din el şi strânge-le în poalele hainei tale.

*Ier. 40.6; 52.16.

4. Din acestea să mai iei iarăşi vreo câteva, să le arunci în foc şi să le arzi* în foc. Din ele va ieşi un foc împotriva întregii case a lui Israel."

*Ier. 41.1,2, etc.; 44.14.

5. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Acesta este Ierusalimul! Eu îl pusesem în mijlocul neamurilor şi de jur-împrejurul lui sunt ţări.
6. Dar el s-a răzvrătit împotriva judecăţilor şi orânduielilor Mele şi s-a făcut mai vinovat decât neamurile şi ţările dimprejur; căci a nesocotit legile Mele, n-a urmat poruncile Mele."
7. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că aţi fost mai îndărătnici decât neamurile care vă înconjoară; pentru că n-aţi urmat poruncile Mele şi n-aţi împlinit legile Mele - şi n-aţi lucrat nici măcar după* judecăţile neamurilor care vă înconjoară -,

*Ier. 2.10,11. Cap. 16.47.

8. din pricina aceasta, aşa zice Domnul Dumnezeu: Iată, am necaz pe tine şi voi aduce la îndeplinire în mijlocul tău judecăţile Mele, sub ochii neamurilor.
9. Din pricina tuturor urâciunilor tale, îţi voi face* ce n-am mai făcut niciodată şi nici nu voi mai face vreodată.

*Plân. 4.6. Dan. 9.12. Amos 3.2.

10. De aceea, părinţii vor mânca* pe copiii lor în mijlocul tău, şi copiii vor mânca pe părinţii lor; Îmi voi împlini judecăţile împotriva ta şi voi risipi** în toate vânturile pe toţi cei ce vor mai rămâne din tine.

*Lev. 26.29.Deut. 28.53. 2 Împ. 6.29. Ier. 19.9. Plân. 2.20; 4.10. **Lev. 26.33. Deut. 28.64. Vers. 12. Cap. 12.14. Zah. 2.6.

11. De aceea: „Pe viaţa Mea!" - zice Domnul Dumnezeu -, „pentru că Mi-ai întinat* Locaşul Meu cel sfânt cu toţi idolii şi toate urâciunile** tale, şi Eu Îmi voi întoarce ochii de la tine; ochiul Meu † va fi fără milă şi nu Mă voi îndura.

*2 Cron. 36.14. Cap. 7.20; 8.5, etc.; 23.38. **Cap. 11.21. † Cap. 7.4,9; 8.18; 9.10.

12. O treime* din locuitorii tăi va muri de ciumă şi va fi nimicită de foamete în mijlocul tău; o treime va cădea ucisă de sabie în jurul tău; şi o treime o voi risipi** în toate vânturile şi voi scoate sabia † după ei.

*Ier. 15.2; 21.9. Vers. 2. Cap. 6.12. **Ier. 9.16. Vers. 2,10. Cap. 6.8. † Lev. 26.33. Vers. 2. Cap. 12.14.

13. Îmi voi potoli* astfel mânia, Îmi voi domoli** astfel furia cu ei şi Mă † voi răzbuna, ca să ştie †† că Eu, Domnul, am vorbit în

gelozia[1] Mea, vărsându-Mi furia peste ei.

*Plân. 4.11. Cap. 6.12; 7.8. **Cap. 21.17. † Deut. 32.36. Isa. 1.24. †† Cap. 36.6; 38.19.

14. Te voi preface* într-un pustiu, te voi face de ocară printre neamurile care te înconjoară, înaintea tuturor trecătorilor.

*Lev. 26.31,32. Neem. 2.47.

15. Vei ajunge de batjocură* şi de dispreţ, vei fi o pildă[2] şi o groază[3] pentru neamurile care te înconjoară, când voi aduce la îndeplinire judecăţile Mele împotriva ta, cu mânie, cu furie şi cu** pedepse aspre - Eu, Domnul, o spun -, când voi arunca † împotriva lor săgeţile nimicitoare ale foametei care dau moartea şi pe care le voi trimite să vă nimicească.

*Deut. 28.37.1 Împ. 9.7. Ps. 79.4. Ier. 24.9. Plân. 2.15. **Cap. 25.17. † Deut. 32.23,24.

16. Căci la nenorocirile voastre voi mai adăuga şi foametea şi vă voi sfărâma toiagul* pâinii.

*Lev. 26.26. Cap. 4.16; 14.13.

17. Voi trimite împotriva voastră nu numai foametea, ci şi fiarele* sălbatice care vă vor lăsa fără copii. Ciuma** şi vărsarea de sânge vor trece prin mijlocul tău: voi aduce peste tine şi sabia. Eu, Domnul, vorbesc."

*Lev. 26.22. Deut. 32.24. Cap. 14.21; 33.27; 34.25. **Cap. 38.22.

6
1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului*, întoarce-ţi faţa spre munţii** lui Israel, proroceşte împotriva lor

*Cap. 20.46; 21.2; 25.2. **Cap. 36.1.

3. şi zi: „Munţi ai lui Israel, ascultaţi Cuvântul Domnului Dumnezeu! Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu către munţi şi dealuri, către văgăuni şi văi: „Iată, voi aduce sabia împotriva voastră şi vă voi nimici* înălţimile.

*Lev. 26.30.

4. Altarele voastre vor fi pustiite, stâlpii voştri închinaţi soarelui vor fi sfărâmaţi şi voi face* ca morţii voştri să cadă înaintea idolilor voştri.

*Lev. 26.30.

5. Voi pune trupurile moarte ale copiilor lui Israel înaintea idolilor lor şi vă voi risipi oasele în jurul altarelor voastre.

6. Pretutindeni pe unde locuiţi, cetăţile vă vor fi nimicite şi înălţimile pustiite; altarele voastre vor fi surpate şi părăsite, idolii voştri vor fi sfărâmaţi şi vor pieri, stâlpii voştri închinaţi soarelui vor fi tăiaţi şi lucrările voastre, nimicite.

7. Morţii vor cădea în mijlocul vostru şi veţi şti* că Eu sunt Domnul.

*Vers. 13. Cap. 7.4,9; 11.10,12; 12.15.

1.Sau: râvna, zelul,; 2.Sau: învăţătură de minte; 3.Sau: uimire;

8. Dar* voi lăsa o rămăşiţă dintre voi, care va scăpa de sabie printre popoare, când veţi fi risipiţi în felurite ţări.

*Ier. 44.28. Cap. 5.2,12; 12.16; 14.22.

9. Şi cei ce vor scăpa dintre voi îşi vor aduce aminte de Mine printre neamurile unde vor fi robi, pentru că le voi zdrobi* inima adulteră şi necredincioasă şi ochii** care au curvit după idolii lor. Atunci le va fi scârbă † de ei înşişi, din pricina mişeliilor pe care le-au făcut, din pricina tuturor urâciunilor lor.

*Ps. 78.40. Isa. 7.13; 43.24; 63.10. **Num. 15.39. Cap. 20.7, 24. † Lev. 26.39. Iov 42.6. Cap. 20.43; 36.31.

10. Şi vor şti că Eu sunt Domnul şi că nu degeaba i-am ameninţat[1] că le voi trimite toate aceste rele."

11. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Bate din mâini*, dă din picioare şi zi: „Vai!" pentru toate urâciunile cele rele ale casei lui Israel care va** cădea lovită de sabie, de foamete şi de ciumă.

*Cap. 21.14. **Cap. 5.12.

12. Cine va fi departe va muri de ciumă, şi cine va fi aproape va cădea ucis de sabie; iar cine va rămâne şi va fi împresurat va pieri de foame. Aşa* Îmi voi potoli furia asupra lor.

*Cap. 5.13.

13. Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul, când morţii lor vor fi în mijlocul idolilor lor, împrejurul altarelor lor, pe orice deal înalt**, pe toate vârfurile † munţilor, sub †† orice copac verde, sub orice stejar stufos, acolo unde aduceau tămâie cu miros plăcut tuturor idolilor lor.

*Vers. 7. **Ier. 2.20. † Osea 4.13. †† Isa. 57.5.

14. Îmi voi întinde* mâna împotriva lor şi voi preface ţara într-un pustiu, da, mai părăsită decât pustiul, spre Dibla**, pretutindeni unde locuiesc. Şi vor şti că Eu sunt Domnul."

*Isa. 5.25. **Num. 33.46. Ier. 48.22.

7
1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Şi tu, fiul omului, ascultă: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu despre ţara lui Israel: „Vine sfârşitul*, vine sfârşitul peste cele patru margini ale ţării!

*Vers. 3,6. Amos 8.2. Mat. 24.6,13,14.

3. Acum vine sfârşitul peste tine; Îmi voi trimite mânia împotriva ta, te voi judeca* după faptele tale. Şi te voi pedepsi pentru toate urâciunile tale.

*Vers. 8,9.

4. Ochiul Meu va fi fără milă* pentru tine şi nu Mă voi îndura, ci te voi pedepsi după fap-

1.Sau: avertizat;

tele tale, cu toate că urâciunile tale vor fi în mijlocul tău şi ar trebui să te ajute. Şi veţi şti** că Eu sunt Domnul."

*Vers. 9. Cap. 5.11; 8.18; 9.10. **Vers. 27. Cap. 6.7; 12.20.

5. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, vine o nenorocire, o nenorocire nemaipomenită!
6. Vine sfârşitul, vine sfârşitul; se trezeşte împotriva ta! Iată că a şi venit!
7. Îţi vine rândul*, locuitor al ţării! Vine vremea**, se apropie ziua de necaz şi nu de bucurie pe munţi!

*Vers. 10. **Vers. 12. Ţef. 1.14,15.

8. Acum Îmi voi vărsa îndată furia* peste tine, Îmi voi potoli mânia peste tine; te voi judeca** după faptele tale şi te voi pedepsi pentru toate minciunile tale.

*Cap. 20.8,21. **Vers. 3.

9. Ochiul Meu* va fi fără milă şi nu Mă voi îndura; te voi pedepsi după faptele tale, măcar că urâciunile tale vor fi în mijlocul tău şi ar trebui să te ajute. Şi veţi şti** că Eu sunt Domnul, cel ce loveşte!

*Vers. 4. **Vers. 4.

10. Iată ziua! Iat-o că vine! Îţi vine* rândul! Înfloreşte toiagul, odrăsleşte mândria!

*Vers. 7.

11. Violenţa* s-a înălţat ca să slujească de toiag răutăţii; nu mai rămâne nimic din ei, nici din gloata lor gălăgioasă, nici din bogăţia lor! Şi nimeni** nu-i boceşte!

*Ier. 6.7. **Ier. 16.5,6. Cap. 24.16,22.

12. Vine vremea*, se apropie ziua! Să nu se bucure cumpărătorul, să nu se mâhnească vânzătorul! Căci izbucneşte mânia împotriva întregii lor mulţimi.

*Vers. 7.

13. Nu, vânzătorul nu va mai primi înapoi ce a vândut, chiar dacă ar mai fi printre cei vii; căci prorocia împotriva întregii lor mulţimi nu va fi schimbată, şi din pricina nelegiuirii lui nici unul nu-şi va păstra viaţa.
14. Sună trâmbiţa, totul este gata, dar nimeni nu merge la luptă; căci urgia Mea izbucneşte împotriva întregii lor mulţimi.
15. Afară* bântuie sabia, în casă ciuma şi foametea! Cine este la câmp va muri de sabie, iar cine este în cetate va fi mâncat de foamete şi ciumă.

*Deut. 32.25. Plân. 1.20. Cap. 5.12.

16. Fugarii* lor vor scăpa şi vor sta pe munţi, ca nişte porumbei ai văilor, văitându-se toţi, fiecare de nelegiuirea lui.

*Cap. 6.8.

17. Mâinile* tuturor vor slăbi, şi genunchii tuturor se vor topi ca apa.

*Isa. 13.7. Ier. 6.24. Cap. 21.7.

18. Se vor încinge* cu saci şi-i va apuca** groaza. Toate feţele sunt acoperite de ruşine şi toate capetele sunt rase.

*Isa. 3.24; 15.2,3. Ier. 48.37. Amos 8.10. **Ps. 55.5.

19. Îşi vor arunca argintul pe uliţe şi aurul lor le va fi o scârbă. Argintul* sau aurul lor nu poate să-i scape în ziua urgiei Domnului; nu poate nici să le sature sufletul, nici să le umple măruntaiele; căci el i-a aruncat** în nelegiuirea lor.

*Prov. 11.4. Ţef. 1.18. **Cap. 14.3,4; 44.12.

20. Se făleau cu podoaba lor măreaţă, şi cu ea au făcut* chipurile urâciunilor lor, ale idolilor lor. De aceea le-o voi preface în scârbă pentru ei.

*Ier. 7.30.

21. O voi da de jaf în mâinile străinilor şi ca pradă nelegiuiţilor pământului ca s-o întineze.
22. Îmi voi întoarce faţa de la ei; şi ei vor întina locul Meu ascuns[1]; da, prădătorii vor pătrunde în el şi-l vor profana.
23. Pregătiţi lanţurile! Căci ţara* este plină de omoruri şi cetatea este plină de violenţă.

*2 Împ. 21.16. Cap. 9.9; 11.6.

24. Voi aduce popoarele cele mai rele ca să pună mâna pe casele lor; voi pune capăt mândriei celor puternici şi sfintele lor locaşuri vor fi pângărite.
25. Vine prăpădul! Ei caută scăpare, dar scăpare nu-i!
26. Vine nenorocire peste* nenorocire, zvon după zvon. Ei vor cere** vedenii[2] prorocilor; dar Legea va pieri de la preot şi sfatul de la cel bătrân.

*Deut. 32.23. Ier. 4.20. **Ps. 74.9. Plân. 2.9. Cap. 20.1,3.

27. Împăratul jeleşte, căpetenia[3] se înspăimântă şi mâinile poporului ţării tremură. Le voi face după umbletele lor, îi voi judeca după cuviinţă[4], şi vor şti* că Eu sunt Domnul."

*Vers. 4.

8 1. În al şaselea an, în ziua a cincea a lunii a şasea, pe când şedeam în casă şi bătrânii* lui Iuda şedeau înaintea mea, mâna** Domnului Dumnezeu a căzut peste mine.

*Cap. 14.1; 20.1; 33.31. **Cap. 1.3; 3.22.

2. M-am uitat* şi iată că era un chip care avea o înfăţişare de om; de la coapse în jos era foc, şi de la coapse în sus era ceva strălucitor ca arama** lustruită.

*Cap. 1.26,27. **Cap. 1.4.

1.Sau: comoara Mea; 2.Sau: viziuni; 3.Sau: conducătorul (peste tot în text); 4.Sau: după judecăţile lor;

3. El a întins* ceva ca o mână şi m-a apucat de zulufii capului. Duhul m-a răpit** între pământ şi cer şi m-a † dus, în vedenii dumnezeieşti, la Ierusalim, la uşa porţii curţii dinăuntru, care priveşte spre miazănoapte, unde era scaunul †† idolului geloziei care stârnea *† gelozia Domnului.

*Dan. 5.5. **Cap. 3.15. † Cap. 11.1,24; 40.2. †† Ier. 7.30; 32.34. Cap. 5.11. *† Deut. 32.16,21.

4. Şi iată că slava Dumnezeului lui Israel era acolo, aşa cum o văzusem* în viziune în vale.

*Cap. 1.28; 3.22,23.

5. El mi-a zis: „Fiul omului, ia ridică ochii spre miazănoapte!" Am ridicat ochii spre miazănoapte; iată că idolul acesta al geloziei era la miazănoapte de poarta altarului, la intrare.
6. Şi El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac ei? Vezi tu marile urâciuni pe care le săvârşeşte aici casa lui Israel ca să Mă depărteze de Sfântul Meu Locaş? Dar vei mai vedea şi alte urâciuni şi mai mari!"
7. Atunci m-a dus la poarta curţii. M-am uitat şi iată că era o gaură în perete!
8. Şi mi-a zis: „Fiul omului, ia sapă în perete!" Am săpat în zid şi iată că era o uşă.
9. Şi mi-a zis: „Intră şi vezi urâciunile cele rele pe care le săvârşesc ei aici!"
10. Am intrat şi m-am uitat; şi iată că erau tot felul de chipuri de târâtoare şi de dobitoace urâcioase şi toţi idolii casei lui Israel zugrăviţi pe perete de jur-împrejur.
11. Înaintea acestor idoli stăteau şaptezeci de oameni din bătrânii casei lui Israel, în mijlocul cărora era Iaazania, fiul lui Şafan; fiecare din ei avea o cădelniţă în mână şi se înălţa un nor gros de tămâie.
12. Şi El mi-a zis: „Fiul omului, vezi ce fac în întuneric bătrânii casei lui Israel, fiecare în camera lui plină de chipuri? Căci ei zic: „Nu ne vede* Domnul; a părăsit Domnul ţara aceasta!"

*Cap. 9.9.

13. Şi mi-a zis: „Vei mai vedea şi alte urâciuni mari pe care le săvârşesc ei!"
14. Şi m-a dus la intrarea porţii Casei Domnului dinspre miazănoapte. Şi iată că acolo stăteau nişte femei care îl plângeau pe Tamuz[1].
15. Şi El mi-a zis: „Vezi, fiul omului? Vei mai vedea şi alte urâciuni mai mari decât acestea!"
16. Şi m-a dus în curtea dinăuntru a Casei Domnului. Şi iată că la uşa Templului Domnului, între pridvor* şi altar, erau aproape douăzeci şi cinci** de oameni, cu spatele † întors spre Templul Domnului şi cu faţa spre răsărit; şi se închinau înaintea soarelui †† spre răsărit.

*Ioel 2.17. **Cap. 11.1. † Ier. 2.27; 32.33. †† Deut. 4.19. 2 Împ. 23.5,11. Iov 31.26. Ier. 44.17.

17. Şi El mi-a zis: „Vezi, fiul omului? Este prea puţin oare pentru casa lui Iuda că săvârşesc ei urâciunile pe care le săvârşesc aici? Trebuia să mai umple şi ţara cu violenţă* şi să nu înceteze să Mă mânie? Iată că ei îşi apropie ramura de nas!

*Cap. 9.9.

18. De aceea* şi Eu voi lucra cu furie; ochiul Meu** va fi fără milă şi nu Mă voi îndura; chiar dacă vor striga † în gura mare la urechile Mele, tot nu-i voi asculta."

*Cap. 5.13; 16.42; 24.13. **Cap. 5.11; 7.4,9; 9.5,10. † Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Mica 3.4. Zah. 7.13.

9

1. Apoi a strigat cu glas tare la urechile mele: „Apropiaţi-vă, voi care trebuie să pedepsiţi cetatea, fiecare cu unealta lui de nimicire[1] în mână!"
2. Şi iată că au venit şase oameni de pe drumul porţii de sus, dinspre miazănoapte, fiecare cu unealta lui de nimicire în mână. În mijlocul lor era un* om îmbrăcat într-o haină de in şi cu o călimară la brâu. Au venit şi s-au aşezat lângă altarul de aramă.

*Lev. 16.4. Cap. 10.2,6,7. Apoc. 15.6.

3. Slava* Dumnezeului lui Israel s-a ridicat de pe heruvimul pe care era şi s-a îndreptat spre pragul Casei; şi El a chemat pe omul acela care era îmbrăcat cu haina de in şi care avea călimara la brâu.

*Cap. 3.23; 8.4; 10.4,18; 11.22,23.

4. Domnul i-a zis: „Treci prin mijlocul cetăţii, prin mijlocul Ierusalimului, şi fă un* semn pe fruntea oamenilor care suspină** şi gem din pricina tuturor urâciunilor care se săvârşesc acolo."

*Exod 12.7. Apoc. 7.3; 9.4; 13.16,17; 20.4. **Ps. 119.53,136. Ier. 13.17. 2 Cor. 12.21. 2 Pet. 2.8.

5. Iar celorlalţi le-a zis în auzul meu: „Treceţi după el în cetate şi loviţi; ochiul vostru* să fie fără milă şi să nu vă înduraţi!

*Vers. 10. Cap. 5.11.

6. Ucideţi* şi nimiciţi pe bătrâni, pe tineri, pe fecioare, pe copii şi pe femei; dar să nu vă a-

1.Tamuz: zeul învierii naturii (al primăverii) la babilonieni;

1.Sau: arma de măcel, care taie în bucăţi;

tingeţi** de nici unul din cei ce au semnul pe frunte! Începeţi † însă cu Locaşul Meu cel Sfânt!” Ei †† au început cu bătrânii care erau înaintea Templului.

*2 Cron. 36.17. **Apoc. 9.4. † Ier. 25.28. 1 Pet. 4.17. †† Cap. 8.11,12,16.

7. Şi El le-a zis: „Întinaţi Casa şi umpleţi curţile cu morţi!... Ieşiţi...” Ei au ieşit şi au început să ucidă în cetate.
8. Pe când ucideau ei astfel, şi eu stăteam încă singur acolo, am* căzut cu faţa la pământ şi am strigat: „Ah**! Doamne Dumnezeule, vrei să nimiceşti oare tot ce a mai rămas din Israel, vărsându-Ţi furia asupra Ierusalimului?”

*Num. 14.5; 16.4,22,45. Ios. 7.6. **Cap. 11.13.

9. El mi-a răspuns: „Nelegiuirea casei lui Israel şi Iuda este mare, peste măsură de mare! Ţara este plină* de omoruri şi cetatea este plină de nedreptate; căci ei zic: „Domnul** a părăsit ţara şi Domnul † nu vede nimic!”

*2 Împ. 21.16. Cap. 8.17. **Cap. 8.12. † Ps. 10.11. Isa. 29.15.

10. De aceea şi Eu* voi fi fără milă şi nu Mă voi îndura, ci voi face** să cadă asupra capului lor faptele lor.”

*Cap. 5.11; 7.4; 8.18. **Cap. 11.21.

11. Şi iată că omul îmbrăcat în haina de in şi care avea călimara la brâu a adus următorul răspuns: „Am făcut ce mi-ai poruncit!”

10 1. M-am uitat, şi iată că pe cerul* care era deasupra capului heruvimilor era ceva ca o piatră de safir; deasupra lor se vedea ceva asemănător cu un chip de tron.

*Cap. 1.22,26.

2. Şi Domnul a zis* omului aceluia îmbrăcat în haine de in: „Intră între roţile de sub heruvimi, umple-ţi mâinile cu** cărbunii aprinşi care sunt între heruvimi şi împrăştie-i † peste cetate!” Şi el a intrat între roţi sub ochii mei.

*Cap. 9.2,3. **Cap. 1.13. † Apoc. 8.5.

3. Heruvimii stăteau în partea dreaptă a Casei, când a intrat omul acela între roţi, iar norul a umplut curtea dinăuntru.
4. Atunci slava* Domnului s-a ridicat de pe heruvimi şi s-a îndreptat spre pragul Casei, aşa încât Templul s-a umplut** de nor şi curtea s-a umplut de strălucirea slavei Domnului.

*Vers. 18. Cap. 1.28; 9.3. **1 Împ. 8.10,11. Cap. 43.5.

5. Vâjâitul* aripilor heruvimilor s-a auzit până în curtea de afară ca glasul** Dumnezeului Cel Atotputernic când vorbeşte.

*Cap. 1.24. **Ps. 29.3, etc.

6. Când a poruncit deci omului aceluia îmbrăcat în haina de in să ia foc dintre roţi, dintre heruvimi, omul acesta s-a dus şi s-a aşezat lângă roţi.
7. Atunci un heruvim a întins mâna între heruvimi, spre focul care era între heruvimi; a luat foc şi l-a pus în mâinile omului aceluia îmbrăcat cu haina de in. Şi omul acesta l-a luat şi a ieşit afară.
8. La heruvimi se vedea ceva* ca o mână de om sub aripile lor.

*Vers. 21. Cap. 1.8.

9. M-am uitat, şi iată* că lângă heruvimi erau patru roţi; o roată lângă un heruvim, şi o roată lângă celălalt heruvim; dar roţile acestea străluceau ca o piatră de** crisolit.

*Cap. 1.15. **Cap. 1.16.

10. După înfăţişare, toate cele patru roţi aveau acelaşi chip; fiecare roată părea că este în mijlocul altei roţi.
11. Când* mergeau, mergeau de cele patru laturi ale lor şi nu se învârteau în mers, ci mergeau încotro mergea capul, fără să se învârtească în mersul lor.

*Cap. 1.17.

12. Tot trupul heruvimilor, spatele lor, mâinile lor şi aripile lor erau pline de ochi ca şi cele patru roţi dimprejur.
13. Am auzit cu urechile mele că roţilor* li s-a zis: „Învârtiţi-vă![1]”.

*Cap. 1.18.

14. Fiecare* avea patru feţe; faţa celui dintâi era o faţă de heruvim; faţa celui de-al doilea, o faţă de om; a celui de-al treilea, o faţă de leu; şi a celui de-al patrulea, o faţă de vultur.

*Cap. 1.6,10.

15. Şi heruvimii s-au ridicat. Erau făpturile vii* pe care le văzusem lângă râul Chebar.

*Cap. 1.5.

16. Când* mergeau heruvimii, mergeau şi roţile cu ei, şi când îşi întindeau heruvimii aripile ca să se înalţe de la pământ, nici roţile nu se depărtau de ei.

*Cap. 1.19.

17. Când* se opreau ei, se opreau şi ele, şi când se înălţau ei, se înălţau şi ele cu ei, căci duhul făpturilor vii era în ele.

*Cap. 1.12,20,2.

18. Slava* Domnului a plecat** din pragul Templului şi s-a aşezat pe heruvimi.

*Vers. 4. **Osea 9.12.

19. Heruvimii* şi-au întins aripile şi s-au înălţat de pe pământ sub ochii mei; când au plecat

1.Sau: Vârtej!;

ei, au plecat şi roţile cu ei. S-au oprit la intrarea porţii Casei Domnului spre răsărit; şi slava Dumnezeului lui Israel era sus deasupra lor.

*Cap. 11.22.

20. Erau făpturile vii* pe care le văzusem sub Dumnezeul lui Israel, lângă** râul Chebar; şi am băgat de seamă că erau heruvimi.

*Vers. 15. Cap. 1.22. **Cap. 1.1.

21. Fiecare* avea patru feţe, fiecare avea patru aripi şi sub aripile lor era ceva** ca o mână de om.

*Vers. 14. Cap. 1.6. **Vers. 8. Cap. 1.8.

22. Dar feţele lor erau ca* cele pe care le văzusem la râul Chebar, cu aceeaşi înfăţişare: erau tot ei. Fiecare** mergea drept înainte.

*Cap. 1.10. **Cap. 1.12.

11 1. Duhul* m-a răpit şi m-a dus la poarta de răsărit** a Casei Domnului, care priveşte spre răsărit. Şi iată că la intrarea porţii † erau douăzeci şi cinci de oameni; şi în mijlocul lor am văzut pe Iaazania, fiul lui Azur, şi pe Pelatia, fiul lui Benaia, căpeteniile poporului.

*Vers. 24. Cap. 3.12,14; 8.3. **Cap. 10.19. † Cap. 8.16.

2. Şi Domnul mi-a zis: „Fiul omului, aceştia sunt oamenii care fac planuri nelegiuite şi dau sfaturi rele în cetatea aceasta!

3. Ei zic: „Nu este încă vremea* potrivită ca să zidim case! Cetatea** este cazanul şi noi suntem carnea."

*Cap. 12.22,27. 2 Pet. 3.4. **Ier. 1.13. Cap. 24.3, etc.

4. De aceea proroceşte împotriva lor, proroceşte, fiul omului!"

5. Atunci Duhul Domnului* a căzut peste mine şi mi-a zis: Spune: „Aşa vorbeşte Domnul: „Astfel vorbiţi voi, casa lui Israel! Şi ce vă vine în gând, ştiu foarte bine!

*Cap.2.2; 3.24.

6. Aţi făcut o mulţime* de omoruri în cetatea aceasta şi aţi umplut uliţele cu cei ucişi.""

*Cap. 7.23; 22.3,4.

7. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Morţii voştri*, pe care i-aţi întins în mijlocul cetăţii acesteia, sunt carnea, şi ea este cazanul; dar voi** veţi fi scoşi afară din ea.

*Cap. 24.3,6,10,11. Mica 3.3. **Vers. 9.

8. Vă temeţi de sabie, dar Eu voi aduce sabie peste voi, zice Domnul Dumnezeu.

9. Vă voi scoate din cetatea aceasta, vă voi da în mâinile străinilor şi voi împlini* judecăţile Mele împotriva voastră!

*Cap. 5.8.

10. Veţi cădea* loviţi de sabie, vă voi judeca** la hotarul lui Israel, şi veţi şti † că Eu sunt Domnul.

*2 Împ. 25.19-21. Ier. 39.6; 52.10. **1 Împ. 8.65. 2 Împ. 14.25. † Ps. 9.16. Cap. 6.7; 13.9,14,21,23.

11. Cetatea aceasta* nu va fi cazanul vostru, şi voi nu veţi fi carnea din el; ci, la hotarul lui Israel vă voi judeca! *Vers. 3.

12. Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul, în ale cărui porunci nu le-aţi urmat şi ale cărui legi nu le-aţi împlinit, ci aţi** lucrat după obiceiurile neamurilor care vă înconjoară."

*Vers. 10. **Lev. 18.3,24, etc. Deut. 12.30,31. Cap. 8.10,14, 16.

13. Pe când proroceam eu, a murit Pelatia*, fiul lui Benaia. Eu am** căzut cu faţa la pământ şi am strigat cu glas tare: „Ah! Doamne Dumnezeule, vrei să nimiceşti Tu şi ce a mai rămas din Israel?"

*Vers. 1. Fapt. 5.5. **Cap. 9.8.

14. Şi cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

15. „Fiul omului, fraţii tăi, da, fraţii tăi cei din robie şi toată casa lui Israel sunt aceia despre care zic locuitorii Ierusalimului: „Ei sunt departe de Domnul, ţara ne-a fost dată nouă în stăpânire!..."

16. De aceea, spune despre ei: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Dacă-i ţin depărtaţi printre neamuri, dacă i-am risipit în felurite ţări, totuşi le-am fost* un Templu pentru câtăva vreme în ţara în care au venit.""

*Ps. 90.1; 91.9. Isa. 8.14.

17. De aceea, să le spui: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vă voi strânge* din mijlocul popoarelor, vă voi aduna iarăşi din ţările în care sunteţi risipiţi şi vă voi da ţara lui Israel."

*Ier. 24.5. Cap. 28.25; 34.13; 36.24.

18. Şi când vor veni în ea, vor scoate* de acolo toţi idolii şi toate urâciunile.

*Cap. 37.23.

19. Le voi* da o altă inimă şi voi pune un duh nou** în voi. Voi lua din trupul lor inima † de piatră şi le voi da o inimă de carne,

*Ier. 32.39. Cap. 36.26,27. Ţef. 3.9. **Ps. 51.10. Ier. 31.33; 32.39. Cap. 18.31. † Zah. 7.12.

20. ca să umble* în poruncile Mele, să păzească şi să împlinească legile Mele; şi ei vor fi poporul** Meu, iar Eu voi fi Dumnezeul lor.

*Ps. 105.45. **Ier. 24.7. Cap. 14.11; 36.28; 37.27.

21. Dar acelora a căror inimă simte plăcere faţă de idolii şi urâciunile lor, le voi* întoarce faptele asupra capului lor, zice Domnul Dumnezeu."

*Cap. 9.10; 22.31.

22. După aceea, heruvimii şi-au întins* aripile, însoţiţi de roţi, şi slava Dumnezeului lui

Israel era sus deasupra lor.

*Cap. 1.19; 10.19.

23. Slava* Domnului s-a înălţat din mijlocul cetăţii şi s-a aşezat pe muntele** de la răsăritul † cetăţii.

*Cap. 8.4; 9.3; 10.4,18; 43.4. **Zah. 14.4. † Cap. 43.2.

24. Pe mine însă m-a răpit* Duhul şi m-a dus iarăşi, în vedenie, prin Duhul lui Dumnezeu, în Caldeea, la captivii de război. Şi astfel vedenia pe care o avusesem a pierit de la mine.

*Cap. 8.3.

25. Apoi am spus captivilor de război toate lucrurile pe care mi le descoperise Domnul.

Robia lui Zedechia şi risipirea poporului

12 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, tu locuieşti în mijlocul unei case de îndărătnici*, care au ochi** să vadă, şi nu văd, urechi de auzit, şi n-aud; căci † sunt o casă de răzvrătiţi.

*Cap.2.3,6-8; 3.26,27. **Isa. 6.9; 42.20. Ier. 5.21. Mat. 13.13, 14. † Cap. 2.5.

3. De aceea, fiul omului, pregăteşte-ţi lucrurile de călătorie şi pleacă ziua sub ochii lor! Pleacă, în faţa lor, din locul unde eşti şi du-te în alt loc: poate că vor vedea că sunt o casă de îndărătnici.

4. Scoate-ţi lucrurile, ca nişte lucruri de călătorie, ziua, sub ochii lor; dar pleacă seara în faţa lor, cum pleacă cei ce se duc în robie.

5. Să spargi zidul sub ochii lor şi să-ţi scoţi lucrurile pe acolo.

6. Să le pui pe umăr sub ochii lor, să le scoţi afară pe întuneric, să-ţi acoperi faţa şi să nu te uiţi la pământ; căci vreau să fii un semn* pentru casa lui Israel."

*Vers. 11. Isa. 8.18. Cap. 4.3; 24.24.

7. Am făcut cum mi se poruncise: mi-am scos lucrurile ziua ca pentru călătorie, seara am spart zidul cu mâna şi le-am scos pe întuneric, şi le-am pus pe umăr în faţa lor.

8. Dimineaţa însă, Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Fiul omului, nu ţi-a zis casa lui Israel, această casă* de îndărătnici: „Ce** faci?"

*Cap. 2.5. **Cap. 17.12; 24.19.

10. Spune-le: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Prorocia* aceasta priveşte pe domnul[1] care este la Ierusalim şi pe toată casa lui Israel care se află acolo."

*Mal. 1.1.

1.Sau: căpetenia, conducătorul;

11. Spune: „Eu sunt un semn* pentru voi! Cum am făcut eu, aşa li se va face şi lor: se vor duce** într-o ţară străină în robie.

*Vers. 6. **2 Împ. 25.4,5,7.

12. Domnitorul* care este în mijlocul lor îşi va pune lucrurile pe umăr şi va pleca pe întuneric; vor sparge zidul ca să-l scoată afară; îşi va acoperi faţa, ca să nu vadă pământul cu ochii.

*Ier. 39.4.

13. Îmi voi întinde mreaja* peste el şi va fi prins în laţul Meu; îl voi duce** la Babilon, în ţara caldeenilor; dar nu-i va vedea şi va muri acolo.

*Iov 19.6. Ier. 52.9. Plân. 1.13. Cap. 17.20. **2 Împ. 25.7. Ier. 52.11. Cap. 17.16.

14. Pe toţi cei ce stau în jurul lui şi îi sunt de ajutor şi pe toate oştile lui, îi voi risipi* în toate vânturile şi voi scoate** sabia după ei.

*2 Împ. 25.4,5. Cap. 5.10. **Cap. 5.2,12.

15. Atunci vor şti* că Eu sunt Domnul, când îi voi împrăştia printre neamuri şi îi voi risipi în felurite ţări.

*Ps. 9.16. Vers. 16,20. Cap. 6.7,14; 11.10.

16. Dar voi lăsa* din ei vreo câţiva oameni care vor scăpa de sabie, de foamete şi de ciumă ca să istorisească toate urâciunile lor printre neamurile la care vor merge şi să ştie că Eu sunt Domnul."

*Cap. 6.8-10.

17. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

18. „Fiul omului, îţi vei mânca* pâinea tremurând şi îţi vei bea apa cu nelinişte şi groază.

*Cap. 4.16.

19. Spune poporului din ţară: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu despre locuitorii Ierusalimului din ţara lui Israel: „Ei îşi vor mânca pâinea cu nelinişte şi îşi vor bea apa cu groază; căci ţara le va fi jefuită* de tot ce are, din pricina violenţei** tuturor celor ce o locuiesc.

*Zah. 7.14. **Ps. 107.34.

20. Cetăţile pline cu popor vor fi nimicite, şi ţara va fi pustiită, ca să ştiţi că Eu sunt Domnul."

21. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

22. „Fiul omului, ce înseamnă acest cuvânt de batjocură pe care-l întrebuinţaţi în ţara lui Israel: „Zilele se* lungesc, şi toate vedeniile rămân neîmplinite""?

*Vers. 27. Cap. 11.3. Amos 6.3. 2 Pet. 3.4.

23. De aceea spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Voi face să înceteze acest cuvânt de batjocură[1] şi nu se va mai întrebuinţa în Israel."

1.Sau: proverb, zicătoare;

De aceea, spune-le: „Se apropie* zilele şi toate vedeniile se vor împlini!”

*Ioel 2.1. Ţef. 1.14.

24. Căci nu* vor mai fi vedenii** mincinoase, nici prorocii înşelătoare în mijlocul casei lui Israel!

*Cap. 13.23. **Plân. 2.14.

25. Căci Eu, Domnul, voi vorbi; ce voi spune* se va împlini şi nu va mai fi amânat; da, în zilele voastre, casă de îndărătnici, voi rosti un cuvânt şi-l voi împlini, zice Domnul Dumnezeu.”

*Isa. 55.11. Vers. 28. Dan. 9.12. Luca 21.33.

26. Cuvântul Domnului mi-a vorbit apoi astfel:
27. „Fiul omului*, iată, casa lui Israel zice: „Vedeniile pe care le are el nu sunt aproape să se împlinească şi proroceşte pentru vremuri** îndepărtate!”

*Vers. 22. **2 Pet. 3.4.

28. De aceea,* spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Nu va mai fi amânare în împlinirea cuvintelor Mele; ci cuvântul pe care-l voi rosti se va împlini, zice Domnul Dumnezeu.”” *Vers. 23,25.

Împotriva prorocilor mincinoşi

13 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, proroceşte împotriva prorocilor lui Israel care prorocesc şi spune celor ce* prorocesc după gustul inimii** lor: Ascultaţi cuvântul Domnului!

*Vers. 17. **Ier. 14.14; 23.16,26.

3. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vai de prorocii fără minte care umblă după duhul lor şi nu văd nimic!
4. Prorocii tăi, Israele, sunt ca nişte şacali* în mijlocul dărâmăturilor! *Cânt. 2.15.
5. Voi nu* v-aţi suit înaintea spărturilor, n-aţi înconjurat cu un zid casa lui Israel ca să rămâneţi tari în luptă în ziua Domnului.

*Ps. 106.23,30. Cap. 22.30.

6. Vedeniile* lor sunt înşelătoare, şi prorociile lor mincinoase. Ei zic: „Aşa vorbeşte Domnul!”, măcar că Domnul nu i-a trimis; şi fac pe oameni să tragă nădejde că se va împlini cuvântul lor.

*Vers. 23. Cap. 12.24; 22.28.

7. Nu sunt înşelătoare vedeniile pe care le aveţi şi nu sunt mincinoase prorociile pe care le rostiţi? Voi ziceţi: „Aşa vorbeşte Domnul!”, în timp ce Eu n-am vorbit.”
8. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că spuneţi lucruri înşelătoare şi vedeniile voastre sunt minciuni, iată, am necaz pe voi, zice Domnul Dumnezeu.”
9. „Mâna Mea va fi împotriva prorocilor ale căror vedenii sunt înşelătoare şi ale căror prorocii sunt mincinoase; ei nu vor rămâne în adunarea poporului Meu, nu vor fi scrişi în cartea* casei lui Israel, nici nu vor** intra în ţara lui Israel. Şi veţi şti † că Eu sunt Domnul Dumnezeu.

*Ezra 2.59,62. Neem. 7.5. Ps. 69.28. **Cap. 20.39. † Cap. 11.12.

10. Lucrurile acestea se vor întâmpla pentru că ei rătăcesc pe poporul Meu zicând: „Pace*!”, când nu este pace. Poporul Meu zideşte un zid şi ei îl tencuiesc** cu var.

*Ier. 6.14; 8.11. **Cap. 22.28.

11. De aceea, spune celor ce-l acoperă cu var că se va prăbuşi, va veni o ploaie* cu vifor, pietrele de grindină vor cădea şi se va dezlănţui furtuna.

*Cap. 38.22.

12. Iată, vi se prăbuşeşte zidul! Şi atunci vi se va zice: „Unde este varul cu care l-aţi tencuit?””
13. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În furia Mea voi porni furtuna; în mânia Mea va veni o ploaie cu vifor; şi vor cădea pietre de grindină ca să-i nimicească.
14. Voi surpa zidul pe care l-aţi tencuit cu var, îl voi doborî la pământ, şi i se vor dezgoli temeliile; se va prăbuşi, şi veţi pieri în mijlocul dărâmăturilor lui. Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul.

*Vers. 9,21,23. Cap. 14.8.

15. Îmi voi potoli astfel mânia împotriva zidului şi împotriva celor ce l-au tencuit cu var; şi vă voi spune: „Nu mai este nici un zid! Şi s-a isprăvit cu cei ce l-au tencuit cu var!
16. S-a isprăvit cu prorocii lui Israel care prorocesc asupra Ierusalimului şi au vedenii* de pace asupra lui, când nu este pace, zice Domnul Dumnezeu.””

*Ier. 16.14; 28.9.

17. „Iar tu, fiul omului, întoarce-ţi* privirile împotriva fiicelor poporului tău care prorocesc** după gustul inimii lor şi proroceşte împotriva lor!

*Cap. 20.46; 21.2. **Vers. 2.

18. Spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vai de cele ce cos perniţe pentru subsuori şi fac marame pentru capetele oamenilor, de orice mărime, ca să prindă suflete! Socotiţi că veţi prinde sufletele* poporului Meu, ca să vă

păstraţi cu viaţă sufletele voastre?

*2 Pet. 2.14.

19. Voi Mă necinstiţi înaintea poporului Meu pentru câţiva* pumni de orz şi câteva bucăţi de pâine, ucigând nişte suflete care n-ar trebui să moară şi făcând să trăiască nişte suflete care n-ar trebui să trăiască, înşelând astfel pe poporul Meu care ascultă minciunile voastre.””

*Prov. 28.21. Mica 3.5.

20. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe perniţele voastre prin care prindeţi[1] sufletele ca păsările; de aceea vi le voi smulge de la braţe şi voi da drumul sufletelor, şi anume sufletelor pe care le prindeţi ca păsările!

21. Vă voi rupe maramele şi voi scoate pe poporul Meu din mâinile voastre, ca să nu mai cadă pradă în mâinile voastre; şi veţi şti* că Eu sunt Domnul. *Vers. 9.

22. Pentru că întristaţi prin minciuni inima celui neprihănit, când Eu Însumi nu l-am întristat, şi pentru că întăriţi* mâinile celui rău ca să-l împiedicaţi să se lase de calea lui cea rea făgăduindu-i viaţa,

*Ier. 23.14.

23. de aceea, nu veţi* mai avea vedenii înşelătoare şi nu veţi mai rosti prorocii. Voi scoate din mâinile voastre pe poporul Meu şi veţi şti** că Eu sunt Domnul.”

*Vers. 6, etc. Cap. 12.24. Mica 3.6. **Vers. 9. Cap. 14.8; 15.7.

Împotriva celor ce se alipesc de idoli

14 1. Câţiva din bătrânii lui Israel au venit* la mine şi au şezut înaintea mea.

*Cap. 8.1; 20.1; 33.31.

2. Şi cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

3. „Fiul omului, oamenii aceştia îşi poartă idolii în inimă şi îşi pironesc privirile spre ceea ce i-a făcut să cadă* în nelegiuire! Să Mă** las Eu să fiu întrebat de ei?

*Vers. 4,7. Cap. 7.19. **2 Împ. 3.13.

4. De aceea vorbeşte-le şi spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Orice om din casa lui Israel care îşi poartă idolii în inimă şi care îşi pironeşte privirile spre ceea ce l-a făcut să cadă în nelegiuirea lui - dacă va veni să vorbească prorocului - Eu, Domnul, îi voi răspunde, în ciuda mulţimii idolilor lui,

5. ca să-i prind în chiar inima lor pe aceia din casa lui Israel care s-au îndepărtat de Mine din pricina tuturor idolilor.”

1.Sau: vânaţi;

6. De aceea, spune casei lui Israel: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Întoarceţi-vă şi abateţi-vă de la idolii voştri, întoarceţi-vă privirile de la toate urâciunile voastre!

7. Căci orice om din casa lui Israel sau din străinii care locuiesc pentru o vreme în Israel, care s-a depărtat de Mine, care îşi poartă idolii în inima lui şi nu-şi ia privirile de la ceea ce l-a făcut să cadă în nelegiuirea lui - dacă va veni să vorbească unui proroc, ca să Mă întrebe prin el - Eu, Domnul, prin Mine Însumi îi voi răspunde.

8. Îmi voi întoarce* faţa împotriva omului acestuia, îl voi face ca un semn** şi ca un proverb[1] şi-l voi nimici cu desăvârşire din mijlocul poporului Meu. Şi veţi şti † că Eu sunt Domnul!

*Lev. 17.10; 20.3,5,6. Ier. 44.11. Cap. 15.7. **Num. 26.10. Deut. 28.37. Cap. 5.15. † Cap. 6.7.

9. Dacă prorocul se va lăsa amăgit* să rostească un cuvânt, Eu, Domnul, am amăgit pe prorocul acela; Îmi voi întinde mâna împotriva lui şi-l voi nimici din mijlocul poporului Meu, Israel.

*1 Împ. 22.23. Iov 12.16. Ier. 4.10.

10. Îşi vor purta astfel păcatul lor, şi pedeapsa prorocului va fi la fel cu pedeapsa celui ce întreabă,

11. ca să nu mai rătăcească* de la Mine casa lui Israel şi să nu se mai întineze cu toate fărădelegile ei. Atunci vor fi poporul** Meu şi Eu voi fi Dumnezeul lor, zice Domnul Dumnezeu!” *2 Pet. 2.15. **Cap. 11.20; 37.27.

Dreptatea pedepselor Domnului

12. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

13. „Fiul omului, când va păcătui o ţară împotriva Mea dedându-se la fărădelege, şi Îmi voi întinde mâna împotriva ei - dacă îi voi sfărâma toiagul* pâinii, dacă îi voi trimite foametea, dacă îi voi nimici cu desăvârşire oamenii şi vitele -,

*Lev. 26.26. Isa. 3.1. Cap. 4.16; 5.16.

14. chiar de ar fi* în mijlocul ei aceşti trei oameni: Noe, Daniel şi Iov, ei nu şi-ar mântui decât sufletul lor prin neprihănirea** lor, zice Domnul Dumnezeu.”

*Ier. 7.16; 11.14; 14.11; 15.1. Vers. 16,18,20. ** Prov. 11.4

15. „Dacă aş lăsa ca ţara să fie cutreierată de fiare sălbatice*, care ar lăsa-o fără popor, dacă ar ajunge un pustiu pe unde n-ar mai putea trece nimeni, din pricina acestor fiare,

1.Lit.: ca semn şi ca proverbe;

*Lev. 26.22.

16. şi ar fi în mijlocul ei aceşti* trei oameni, pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei ar scăpa, şi ţara ar ajunge un pustiu.

*Vers. 14,18,20.

17. Sau dacă aş* aduce sabie împotriva ţării acesteia, dacă aş zice să treacă sabia prin ţară, dacă i-aş nimici** cu desăvârşire oamenii şi vitele,

*Lev. 26.25. Cap. 5.12; 21.3,4; 29.8; 38.21. **Cap. 25.13. Ţef. 1.3.

18. şi* ar fi în mijlocul ei aceşti trei oameni, pe viaţa Mea - zice Domnul Dumnezeu -, că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei singuri ar scăpa.

*Vers. 14.

19. Sau dacă aş trimite ciuma* în ţara aceasta, dacă Mi-aş vărsa** urgia împotriva ei prin molimă ca să-i nimicesc cu desăvârşire oamenii şi vitele,

*2 Sam. 24.15. Cap. 38.22. **Cap. 7.8.

20. şi ar fi* în mijlocul ei Noe, Daniel şi Iov, pe viaţa Mea - zice Domnul Dumnezeu -, că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei şi-ar salva sufletul prin neprihănirea lor."

*Vers. 14.

21. Totuşi aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Măcar că trimit* împotriva Ierusalimului cele patru pedepse grozave ale Mele: sabia, foametea, fiarele sălbatice şi ciuma, ca să nimicesc cu desăvârşire din el oamenii şi vitele,

*Cap. 5.17; 33.27.

22. tot va fi o rămăşiţă* care va scăpa, care va ieşi din el, şi anume: fii şi fiice. Iată, aceştia vor veni la voi, le veţi vedea purtarea** şi faptele şi vă veţi mângâia de nenorocirea pe care o aduc asupra Ierusalimului, de tot ce aduc asupra lui.

*Cap. 6.8. **Cap. 20.43.

23. Ei vă vor mângâia, când le veţi vedea purtarea şi faptele, şi veţi cunoaşte că nu fără* temei fac Eu tot ce fac împotriva Ierusalimului, zice Domnul Dumnezeu." *Ier. 22.8,9.

Locuitorii Ierusalimului asemănaţi cu lemnul de viţă

15 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, ce are lemnul de viţă mai mult decât orice alt lemn, viţele de vie mai mult decât cele ce sunt printre copacii din pădure?
3. Ia oare cineva din lemnul acesta ca să facă vreo lucrare? Face cineva din el vreun cârlig de atârnat ceva în el?
4. Iată că este pus pe foc* să ardă; după ce îi arde focul cele două capete şi mijlocul, mai poate fi el bun de ceva?

*Ioan 15.6.

5. Iată, când era întreg, nu se putea face nimic din el; cu cât mai puţin acum după ce l-a mistuit şi l-a ars focul, s-ar mai putea face vreo lucrare din el?
6. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Ca lemnul de viţă dintre copacii din pădure, pe care-l pun pe foc să-l ard, aşa voi da şi pe locuitorii Ierusalimului.
7. Îmi voi întoarce faţa* împotriva lor; au ieşit** din foc, dar focul îi va arde de tot. Şi veţi şti † că Eu sunt Domnul, când Îmi voi întoarce faţa împotriva lor.

*Lev. 17.10. Cap. 14.8. **Isa. 24.18. † Cap. 6.7; 7.4; 11.10; 20.38,42,44.

8. Voi preface ţara într-un pustiu, pentru că au fost necredincioşi, zice Domnul Dumnezeu."

Necredincioşia Ierusalimului

16 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, arată* Ierusalimului urâciunile lui!

*Cap. 20.4;22.2; 36.7-9.

3. Şi spune-i: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu către cetatea Ierusalimului: „Prin obârşia şi naşterea* ta eşti din ţara canaaniţilor; tatăl** tău era amorit şi mama ta, hitită.

*Cap. 21.30. **Vers. 45.

4. La naştere, în ziua* când te-ai născut, buricul nu ţi s-a tăiat, n-ai fost scăldată în apă ca să fii curăţită, nici n-ai fost frecată cu sare şi nici n-ai fost înfăşată în scutece.

*Osea 2.3.

5. Ochiul nimănui nu s-a îndurat de tine ca săţi facă măcar unul din aceste lucruri, din milă pentru tine, ci ai fost aruncată pe câmp, aşa de scârbă le era de tine, în ziua naşterii tale.
6. Atunci Eu am trecut pe lângă tine, te-am văzut tăvălită în sângele tău şi am zis: „Trăieşte chiar şi în sângele tău!" Da, ţi-am zis: „Trăieşte chiar şi în sângele tău!"
7. Te-am înmulţit* cu zecile de mii, ca iarba de pe câmp. Şi ai crescut, te-ai făcut mare, ai ajuns de o frumuseţe desăvârşită; ţi s-au rotunjit sânii, ţi-a crescut părul. Dar erai tot goală, goală de tot.

*Exod 1.7.

8. Când am trecut Eu pe lângă tine, M-am uitat la tine şi iată că îţi venise vremea, vremea dragostei. Atunci am întins peste tine poala* hainei Mele, ţi-am acoperit goliciunea, ţi-am jurat credinţă, am făcut legământ cu tine, zice Domnul Dumnezeu, şi ai fost** a Mea!

*Rut 3.9. **Exod 19.5. Ier. 2.2.

9. Te-am scăldat în apă, te-am spălat de sângele de pe tine şi te-am uns cu untdelemn.
10. Ţi-am dat haine cusute cu fir şi o încălţăminte de piele de viţel de mare, te-am încins cu in subţire şi te-am îmbrăcat în mătase.
11. Te-am împodobit cu podoabe scumpe, ţi-am pus brăţări* la mână şi o salbă** la gât;

*Gen. 24.22,47. **Prov. 1.9.

12. ţi-am pus o verigă în nas, cercei în urechi şi o coroană minunată pe cap.
13. Astfel, ai fost împodobită cu aur şi cu argint şi ai fost îmbrăcată cu in subţire, cu mătase şi cusături cu fir. Ai mâncat* floarea făinii, miere şi untdelemn. Erai de o frumuseţe desăvârşită**, ba ajunseseşi chiar împărăteasă.

*Deut. 32.13,14. **Ps. 48.2.

14. Ţi s-a dus vestea* printre neamuri pentru frumuseţea ta; căci era desăvârşită, datorită strălucirii cu care te împodobisem, zice Domnul Dumnezeu."

*Plân. 2.15.

15. Dar te-ai încrezut* în frumuseţea ta şi ai** curvit la adăpostul numelui tău celui mare; ţi-ai revărsat curviile înaintea tuturor trecătorilor şi te-ai dat lor.

*Deut. 32.15. Ier. 7.4. Mica 3.11. **Isa. 1.21; 57.8. Ier. 2.20; 3.2,6,20. Cap. 23.3,8,11,12. Osea 1.2.

16. Ai luat* şi din hainele tale, ţi-ai făcut înălţimi pe care le-ai împodobit cu toate culorile şi ai curvit pe ele; aşa cum nu s-a întâmplat şi nici nu se va mai întâmpla vreodată.

*2 Împ. 23.7. Cap. 7.20. Osea 2.8.

17. Ţi-ai luat până şi minunatele tale podoabe de aur şi de argint pe care ţi le dăruisem şi ţi-ai făcut nişte chipuri de bărbaţi, cu care ai curvit.
18. Ţi-ai luat şi hainele cusute la gherghef[1], le-ai îmbrăcat cu ele şi ai adus acestor chipuri untdelemnul Meu şi tămâia Mea.
19. Pâinea* pe care ţi-o dădusem, floarea făinii, untdelemnul şi mierea cu care te hrăneam, le-ai adus înaintea lor ca tămâie cu un miros plăcut. Iată ce s-a întâmplat, zice Domnul Dumnezeu!"

*Osea 2.8.

1.Sau: brodate (peste tot în text);

20. Apoi ai* luat fiii şi fiicele pe care Mi i-ai născut şi i-ai jertfit lor ca să le slujească de mâncare. Nu erau oare de ajuns curviile tale,

*2 Împ. 16.3. Ps. 106.37,38. Isa. 57.5. Ier. 7.31; 32.35. Cap. 20. 26; 23.37.

21. de Mi-ai mai înjunghiat copiii şi i-ai dat ca să-i treci prin foc în cinstea lor?
22. Şi, în mijlocul tuturor urâciunilor şi curviilor tale, nu ţi-ai adus aminte de vremea tinereţii* tale, când erai goală**, goală de tot şi te zbăteai în sângele tău!

*Ier. 2.2. Vers. 43,60. Osea 11.1. **Vers. 4-6.

23. După toate aceste răutăţi ale tale - („Vai, vai de tine!" zice Domnul Dumnezeu) -,
24. ţi-ai zidit* case de desfrâu[1], ţi-ai făcut** înălţimi în toate pieţele.

*Vers. 31. **Isa. 57.5,7. Ier. 2.20; 3.2.

25. La toate colţurile* uliţelor ţi-ai făcut înălţimi, ţi-ai necinstit frumuseţea, ţi-ai desfăcut picioarele înaintea tuturor trecătorilor, ai făcut tot mai multe curvii.

*Prov. 9.14.

26. Ai desfrânat cu egiptenii*, vecinii tăi, cu trupul plin de vlagă şi ţi-ai înmulţit curviile ca să Mă mânii.

*Cap. 8.10,14; 20.7,8; 23.19-21.

27. Dar iată că Mi-am întins mâna împotriva ta, ţi-am micşorat partea de întreţinere[2] pe care ţi-o rânduisem, te-am lăsat în voia vrăjmaşelor tale, fiicele filistenilor*, care au roşit de purtarea ta nelegiuită.

*2 Cron. 28.18,19. Vers. 57.

28. Apoi ai curvit* cu asirienii, pentru că erai fără frâu[3]; ai curvit cu ei şi tot nu te-ai săturat.

*2 Împ. 16.7,10. 2 Cron. 28.23. Ier. 2.18,36. Cap. 23.12, etc.

29. Ţi-ai înmulţit curviile cu ţara Canaanului şi până în Caldeea*, dar nici acolo nu te-ai săturat.

*Cap. 23.14, etc.

30. Ce slăbiciune de inimă ai avut, zice Domnul Dumnezeu, de ai făcut toate aceste lucruri, care sunt fapta unei ibovnice dedate la curvie,
31. zidindu-ţi case de curvie* la toate colţurile uliţelor şi făcându-ţi înălţimi în toate pieţele; n-ai fost nici măcar ca o curvă care-şi cere plata.

*Vers. 24,39.

32. Ai fost femeia adulteră, care primeşte pe străini în locul bărbatului ei!
33. Tuturor curvelor li se plăteşte o plată; dar* tu ai dat daruri tuturor ibovnicilor tăi, i-ai câştigat prin daruri, ca să-i atragi la tine din toate părţile şi să curveşti cu ei.

*Isa. 30.6. Osea 8.9.

34. Ai fost cu totul altfel decât celelalte curve,

1.Lit: loc boltit; 2.Sau: partea hotărâtă; 3.Lit.: nesătulă;

întrucât nimeni nu umbla după tine, ci tu plăteai celor ce veneau la tine, în loc ca tu să fii plătită de ei, de aceea, tu eşti cu totul altfel decât altele.”
35. De aceea, ascultă desfrânato, cuvântul Domnului!
36. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că ţi-ai risipit banii în felul acesta şi ţi-ai descoperit goliciunea în curviile tale cu ibovnicii tăi şi cu toţi idolii tăi urâcioşi, şi din pricina sângelui* copiilor tăi pe care li i-ai dat lor,

*Ier. 2.34. Vers. 20.

37. de aceea, iată, voi strânge* pe toţi ibovnicii cu care te dezmierdai, pe toţi aceia pe care i-ai iubit şi pe toţi aceia pe care i-ai urât; da, îi voi strânge împotriva ta din toate părţile, îţi voi dezveli goliciunea înaintea lor şi îţi vor vedea toată goliciunea.

*Ier. 13.22,26. Plân. 1.8. Cap. 23.9,10; 22.29. Osea 2.10; 8.10. Naum 3.5.

38. Te voi judeca aşa cum se judecă femeile adultere* şi ucigătoare de copii şi voi face din tine o jertfă sângeroasă** a furiei şi geloziei.

*Lev. 20.10. Deut. 22.22. Cap. 23.45. **Gen. 9.6. Exod 21.12. Vers. 20,36.

39. Te voi da în mâinile lor; îţi vor surpa casele* de desfrâu şi îţi vor nimici înălţimile; te vor dezbrăca** de hainele tale, îţi vor lua toată podoaba de pietre scumpe şi te vor lăsa goală, goală de tot.

*Vers. 24,31. **Cap. 23.26. Osea 2.3.

40. Vor aduce* gloata împotriva ta, te vor** ucide cu pietre şi te vor străpunge cu lovituri de sabie.

*Cap. 23.46,47. **Ioan 8.5,7.

41. Îţi vor arde* casele cu foc şi se vor răzbuna pe tine** înaintea unei mulţimi de femei. Voi face să înceteze astfel curvia † ta şi nu vei mai da plată de curvă.

*Deut. 13.16. 2 Împ. 25.9. Ier. 39.8; 52.13. **Cap. 5.8; 23.10, 48. † Cap. 23.27.

42. Îmi voi potoli* mânia împotriva ta şi nu voi mai fi gelos pe tine; Mă voi linişti, nu voi mai fi supărat.

*Cap. 5.13.

43. Pentru că nu ţi-ai adus aminte* de vremea tinereţii tale, ci M-ai aţâţat prin toate aceste lucruri, iată, voi face** ca purtarea ta să cadă asupra capului tău, zice Domnul Dumnezeu, ca să nu mai săvârşeşti alte nelegiuiri cu toate urâciunile tale!

*Ps. 78.42. Vers. 22. **Cap. 9.10; 11.21; 22.31.

44. Iată că toţi cei ce spun zicători, vor spune despre tine zicătoarea aceasta: „Cum este mama aşa şi fata!”
45. Tu eşti fata mamei tale care s-a dezgustat de bărbatul şi copiii ei. Tu eşti sora surorilor tale care s-au dezgustat de bărbaţii şi copiii lor. Mama voastră era o hitită* şi tatăl vostru, un amorit.

*Vers. 3.

46. Sora ta* cea mai mare, care locuieşte la miazănoapte de tine, este Samaria, ea şi fiicele ei; şi sora ta cea mai mică este Sodoma şi fiicele ei, şi locuieşte la miazăzi de tine.

*Deut. 32.32. Isa. 1.10.

47. Tu nu numai că ai umblat pe căile lor şi ai săvârşit aceleaşi urâciuni, ci, ca şi cum atât ar fi fost prea puţin, ai fost mai stricată* decât ele în toate purtările tale.

*2 Împ. 21.9. Vers. 48. Cap. 5.6,7.

48. Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că sora ta Sodoma* şi fiicele ei n-au făcut ce aţi făcut voi, tu şi fiicele tale.

*Mat. 10.15; 11.24.

49. Iată care a fost nelegiuirea surorii tale Sodoma: era îngâmfată, trăia în belşug* şi într-o linişte nepăsătoare, ea şi fiicele ei, şi nu sprijinea mâna celui nenorocit şi celui lipsit.

*Gen. 13.10.

50. Ele s-au semeţit şi au făcut urâciuni* blestemate înaintea Mea; de aceea le-am** şi nimicit, când am văzut lucrul acesta.

*Gen. 13.13; 18.20; 19.5. **Gen. 19.24.

51. Samaria n-a făcut nici jumătate din păcatele tale; urâciunile tale au fost mai multe decât ale ei, aşa că ai uşurat* vina surorilor tale prin toate urâciunile pe care le-ai făcut acum.

*Ier. 3.11. Mat. 12.41,42.

52. Tu, care uşurai vina surorilor tale prin purtarea ta, suferă acum urmările răutăţii tale; prin păcatele tale prin care te-ai făcut mai urâcioasă decât ele, acum le faci mai uşoară vina decât a ta; de aceea acoperă-te de ruşine şi poartă-ţi ruşinea, fiindcă ai uşurat vina surorilor tale!
53. Voi aduce* înapoi pe prinşii lor de război, pe captivii de război ai Sodomei** şi ai fiicelor ei, pe prizonierii de război ai Samariei şi ai fiicelor ei şi pe prinşii tăi de război în mijlocul lor,

*Isa. 1.9. Vers. 60,61. **Ier. 20.16.

54. ca să-ţi suferi ruşinea şi să roşeşti pentru tot ce ai făcut, slujindu-le ca o pricină de mângâiere*.

*Cap. 14.22,23.

55. Astfel, surorile tale: Sodoma şi fiicele ei se vor întoarce iarăşi la starea lor de mai înainte; şi Samaria şi fiicele ei se vor întoarce iarăşi la starea lor de mai înainte, şi tu şi fiicele tale vă

veţi întoarce iarăşi la starea voastră de mai înainte.
56. Nu vorbeai deloc despre sora ta Sodoma în vremea mândriei tale,
57. mai înainte de descoperirea răutăţii tale, când ai primit batjocurile* fiicelor Siriei, ale tuturor vecinilor tăi şi ale fiicelor filistenilor** care te dispreţuiesc de jur-împrejur!

*2 Împ. 16.5. 2 Cron. 28.18. Isa. 7.1; 14.28. **Vers. 27.

58. Trebuie să-ţi porţi*, într-adevăr, nelegiuirile şi urâciunile, zice Domnul."

*Cap. 23.49.

59. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Îţi voi face întocmai cum ai făcut şi tu, care ai nesocotit* jurământul** rupând legământul!

*Cap. 17.13,16. **Deut. 29.12,14.

60. Dar Îmi voi aduce aminte* de legământul Meu făcut cu tine în vremea tinereţii tale şi voi face cu tine un legământ** veşnic.

*Ps. 106.45. **Ier. 32.40; 50.5.

61. Atunci îţi vei aduce aminte* de purtarea ta, te vei ruşina, când vei primi la tine pe surorile tale, mai mari şi mai mici, pe care ţi le voi da ca fiice**, dar † nu pe temeiul legământului făcut cu tine.

*Cap. 20.43; 36.31. **Isa. 54.1; 60.4. Gal. 4.26, etc. † Ier. 31.31, etc.

62. Voi face* legământul Meu cu tine, şi vei şti că Eu sunt Domnul,

*Osea 2.19,20.

63. ca să-ţi aduci aminte* de trecut şi să roşeşti, şi să nu mai deschizi** gura de ruşine, când îţi voi ierta tot ce ai făcut, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 61. **Rom. 3.19.

Pedepsirea lui Zedechia

17 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, spune o vorbă cu tâlc, spune o pildă casei lui Israel
3. şi zi: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Un* vultur mare cu aripi lungi, cu aripile întinse, acoperit cu pene pestriţe a venit în Liban şi a luat** vârful unui cedru.

*Vers. 12, etc. **2 Împ. 24.12.

4. A rupt ramura cea mai înaltă a lui, a dus-o într-o ţară de negoţ şi a pus-o într-o cetate de negustori;
5. a luat şi din sămânţa ţării şi a pus-o într-un pământ roditor*; a pus-o lângă o apă mare şi a sădit-o ca pe** o salcie.

*Deut. 8.7-9. **Isa. 44.4.

6. Lăstarul acesta a crescut şi s-a făcut un butuc de viţă întins, dar nu prea* înalt; viţele îi erau îndreptate spre vultur, şi rădăcinile erau sub el. Astfel s-a făcut un butuc de viţă, a dat lăstari şi a făcut mlădiţe.

*Vers. 14.

7. Mai era însă un alt vultur mare cu aripi lungi şi cu pene multe. Şi iată că din pământul unde era sădită, viţa* aceasta şi-a întins rădăcinile cu lăcomie spre el şi şi-a îndreptat ramurile spre el ca s-o ude mai mult decât pe stratul în care era sădită.

*Vers. 15.

8. Viţa era sădită într-un pământ bun, lângă o apă mare, aşa ca să facă mlădiţe, să dea rod şi să se facă o viţă minunată."
9. Spune, zice Domnul Dumnezeu, îi va merge bine ei oare? Nu-i* va smulge vulturul dintâi rădăcinile şi-i va tăia rodul, şi i se vor usca toate frunzele odrăslite? Se va usca şi nu va trebui nici un braţ puternic, nici multă lume ca s-o scoată din rădăcinile ei.

*2 Împ. 25.7.

10. Iată că este sădită: îi va merge bine? Dacă o va atinge vântul de răsărit, nu se va usca* ea oare? Da, se va usca în straturile unde a odrăslit."

*Cap. 19.12. Osea 13.15.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
12. Spune casei acesteia* răzvrătite: „Nu ştiţi ce înseamnă aceasta?" Şi spune: „Iată, împăratul** Babilonului a venit la Ierusalim, a luat pe împăratul şi pe căpeteniile lui şi i-a dus cu el în Babilon.

*Cap. 2.5; 12.9. **Vers. 3. 2 Împ. 24.11-16.

13. A luat un* vlăstar de neam împărătesc, a făcut legământ cu el şi l-a pus** să jure; dar pe mai-marii ţării i-a luat cu el

*2 Împ. 24.17. **2 Cron. 36.13.

14. ca împărăţia să rămână* smerită, să nu se mai ridice, ci împăratul să-şi ţină legământul, rămânându-i credincios.

*Vers. 6. Cap. 29.14.

15. Dar el s-a răsculat* împotriva lui şi a trimis soli în Egipt ca să-i dea** cai şi un mare număr de oameni. Cel ce a făcut asemenea lucruri va izbuti el oare, va scăpa † el oare? Cum să mai scape, dacă a rupt legământul?"

*2 Împ. 24.20. 2 Cron. 36.13. **Deut. 17.16. Isa. 31.1.3: 36.6,9. † Vers. 9.

16. „Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că în ţara* împăratului care l-a pus să domnească, faţă de care şi-a călcat jurământul şi al cărui legământ l-a rupt, lângă el, în mijlocul

Babilonului va muri!

*Ier. 32.5; 34.3; 52.11. Cap. 12.13.

17. Aşa că nici Faraon* nu va veni cu o oaste mare şi popor mult să-l ajute în război, când se vor ridica întărituri** şi se vor zidi turnuri pentru nimicirea multor suflete.

*Ier. 37.7. **Ier. 52.4. Cap. 4.2.

18. El a nesocotit jurământul, până într-atât că a rupt legământul, ba încă şi-a dat mâna* şi a făcut toate aceste lucruri; nu va scăpa!”

*1 Cron. 29.24. Plân. 5.6.

19. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pe viaţa Mea că, întrucât a nesocotit jurământul făcut în Numele Meu şi a rupt legământul Meu, voi face să se întoarcă asupra capului lui lucrul acesta.

20. Îmi voi* întinde mreaja peste el şi va fi prins în laţul Meu. Îl voi duce în Babilon şi acolo îl voi** judeca pentru abaterea săvârşită de el faţă de Mine.

*Cap. 12.13; 32.3. **Cap. 20.36.

21. Dar toţi fugarii* din toate oştile lui vor cădea loviţi de sabie şi cei ce vor mai rămâne vor fi risipiţi în toate vânturile. Şi veţi şti că Eu, Domnul, am spus aceste lucruri.”

*Cap. 12.14.

22. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Eu Însumi voi lua o rămurea* din vârful unui cedru mare şi o voi pune la pământ. Voi rupe din vârful ramurilor lui o mlădiţă fragedă** şi o voi sădi † pe un munte înalt şi măreț.

*Isa. 11.1. Ier. 23.5. Zah. 3.8. **Isa. 53.2. † Ps. 2.6.

23. Şi anume, o voi sădi pe un munte* înalt al lui Israel; ea va da lăstari, va aduce rod şi se va face un cedru măreţ. Păsări** de tot felul se vor odihni sub el, tot ce are aripi se va odihni sub umbra ramurilor lui.

*Isa. 2.2,3. Cap. 20.40. Mica 4.1. **Cap. 31.6. Dan. 4.12.

24. Şi toţi copacii de pe câmp vor şti că Eu, Domnul, am* coborât copacul care se înălţa şi am înălţat copacul care era plecat; că Eu am uscat copacul cel verde şi am înverzit copacul cel uscat. Eu**, Domnul, am vorbit şi voi şi face.”

*Luca 1.52. **Cap. 22.14; 24.14.

Răsplătirile dumnezeieşti

18 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Pentru ce spuneţi voi zicătoarea aceasta în ţara lui Israel: „Părinţii* au mâncat aguridă şi copiilor li s-au strepezit dinţii”?

*Ier. 31.29. Plân. 5.7.

3. Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu veţi mai avea prilej să spuneţi zicătoarea aceasta în Israel.

4. Iată că toate sufletele[1] sunt ale Mele. După cum sufletul[1] fiului este al Meu, tot aşa şi sufletul[1] tatălui este al Meu. Sufletul[1]* care păcătuieşte, acela va muri.

*Vers. 20. Rom. 6.23.

5. Omul care este drept, care face judecată şi dreptate,

6. care nu mănâncă pe munţi* carne jertfită idolilor şi nu ridică ochii spre idolii casei lui Israel, care nu se întinează** cu nevasta aproapelui său şi nu se apropie de o femeie în timpul † necurăţiei ei,

*Cap. 22.9. **Lev. 18.20; 20.10. † Lev. 18.19; 20.18.

7. care n-asupreşte* pe nimeni, care dă înapoi datornicului zălogul[2]**, care nu a jefuit nimic, care dă † din pâinea lui celui flămând şi înveleşte cu o haină pe cel gol,

*Exod 22.21. Lev. 19.15; 25.14. **Exod 22.26. Deut. 24.12,13. † Deut. 15.7,8. Isa. 58.7.

8. care nu împrumută cu dobândă* şi nu ia camătă, care îşi abate mâna de la nelegiuire şi judecă** după adevăr între un om şi altul,

*Exod 22.25. Lev. 25.36,37.Deut. 23.19. Neem. 5.7. Ps. 15.5. **Deut. 1.16. Zah. 8.16.

9. care urmează legile Mele şi păzeşte poruncile Mele, lucrând cu credincioşie - omul acela este drept şi va trăi* negreşit, zice Domnul Dumnezeu.”

*Cap. 20.11. Amos 5.4.

10. Dacă acum omul acesta are un fiu iute la mânie, care varsă* sânge sau care face ceva de felul acesta;

*Gen. 9.6. Exod 21.12. Num. 35.34.

11. dacă acest fiu nu se ia în nimic după purtarea tatălui său neprihănit, ci mănâncă pe munţi, se întinează cu nevasta aproapelui său,

12. asupreşte pe cel nenorocit şi pe cel lipsit, jefuieşte prin violenţă, nu dă înapoi garanţia, ridică ochii spre idoli şi face* urâciuni,

*Cap. 8.6,17.

13. împrumută cu dobândă şi ia camătă, s-ar putea oare să trăiască un astfel de fiu? Nu va trăi; a săvârşit toate aceste urâciuni, de aceea trebuie să moară. Sângele* lui va fi asupra lui!

*Lev. 20.9,11-13,16,27. Cap. 3.18; 33.4. Fapt. 18.6.

14. Dar dacă un om are un fiu, care vede toate păcatele tatălui său, le vede, dar nu face la fel;

15. dacă fiul acela nu mănâncă* pe munţi şi nu ridică ochii spre idolii casei lui Israel, nu se întinează cu nevasta aproapelui său,

*Vers. 6, etc.

16. nu asupreşte pe nimeni, nu ia nici o garanţie, nu jefuieşte, ci dă din pâinea lui celui flă-

1.Sau: viața, viețile;

2.Sau: garanţia, girul;

mând şi acoperă cu o haină pe cel gol,
17. îşi abate mâna de la nelegiuire, nu ia nici dobândă, nici camătă, păzeşte poruncile Mele şi urmează legile Mele, acela nu va muri pentru nelegiuirea tatălui său, ci va trăi negreşit.
18. Dar tatăl său, care a fost un asupritor, a furat de la alţii, a făcut în mijlocul poporului său ce nu este bine, el va* muri pentru nelegiuirea lui!

*Cap. 3.18.

19. Voi însă ziceţi: „Pentru ce* nu poartă fiul pedeapsa pentru nelegiuirea tatălui său?" Pentru că fiul a lucrat după neprihănire şi dreptate, a păzit şi a împlinit toate legile Mele; el va trăi negreşit!

*Exod 20.5. Deut. 5.9. 2 Împ. 23.26; 24.3,4.

20. Sufletul* care păcătuieşte, acela va muri. Fiul** nu va purta nelegiuirea tatălui său şi tatăl nu va purta nelegiuirea fiului său! Neprihănirea † celui neprihănit va fi peste el şi răutatea †† celui rău va fi peste el.

*Vers. 4. **Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. 2 Cron. 25.4. Ier. 31.29, 30. † Isa. 3.10,11. †† Rom. 2.9.

21. Dar dacă* cel rău se întoarce de la toate păcatele pe care le-a săvârşit şi păzeşte toate legile Mele şi face ce este drept şi plăcut, va trăi negreşit, nu va muri.

*Vers. 27. Cap. 33.12,19.

22. Toate* fărădelegile pe care le-a făcut i se vor uita! El va trăi din pricina neprihănirii în care a trăit.

*Cap. 33.16.

23. Doresc* Eu moartea păcătosului? - zice Domnul Dumnezeu. Nu doresc Eu mai degrabă ca el să se întoarcă de pe căile lui şi să trăiască?

*Vers. 32. Cap. 33.11. 1 Tim. 2.4. 2 Pet. 3.9.

24. Însă dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui şi săvârşeşte nelegiuirea, dacă se ia după toate urâciunile celui rău, s-ar putea să trăiască el oare? Nu, ci toată neprihănirea** lui va fi uitată, pentru că s-a dedat la nelegiuire şi la păcat; de aceea va muri în ele.

*Cap. 3.20; 33.12,13,18. **2 Pet. 2.20.

25. Voi ziceţi: „Calea* Domnului nu este dreaptă!" Ascultaţi, dar, casa lui Israel! Nu este calea Mea dreaptă? Oare nu mai degrabă căile voastre nu sunt drepte?

*Vers. 29. Cap. 33.17,20.

26. Dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui şi săvârşeşte nelegiuirea, şi moare pentru aceasta, moare din pricina nelegiuirii pe care a săvârşit-o.

*Vers. 24.

27. Dar dacă* cel rău se întoarce de la răutatea lui şi face ce este drept şi bine, îşi va păstra sufletul viu.

*Vers. 21.

28. Pentru că* îşi deschide ochii şi se abate de la toate fărădelegile pe care le-a săvârşit, va trăi şi nu va muri.

*Vers. 14.

29. Casa* lui Israel zice: „Calea Domnului nu este dreaptă." Oare calea Mea nu este dreaptă, casa lui Israel? Oare nu mai degrabă căile voastre nu sunt drepte?

*Vers. 25.

30. De aceea*, vă voi judeca pe fiecare după căile lui, casă a lui Israel, zice Domnul Dumnezeu. Întoarceţi-vă** şi abateţi-vă de la toate fărădelegile voastre, pentru ca să nu vă ducă nelegiuirea la pieire.

*Cap. 7.3; 33.20. **Mat. 3.2. Apoc. 2.5.

31. Lepădaţi* de la voi toate fărădelegile prin care aţi păcătuit, faceţi-vă rost de o inimă** nouă şi un duh nou. Pentru ce vreţi să muriţi, casă a lui Israel?

*Efes. 4.22,23. **Ier. 32.39. Cap. 11.19; 36.26.

32. Căci Eu nu doresc* moartea celui ce moare, zice Domnul Dumnezeu. Întoarceţi-vă, dar, la Dumnezeu şi veţi trăi."

*Plân. 3.33. Vers. 23. Cap. 33.11. 2 Pet. 3.9.

Plângeri asupra domnitorilor lui Israel

19 1. „Tu însă fă o plângere* asupra domnului lui Israel

*Cap. 26.17; 27.2.

2. şi zi: „Ce era mama ta? O leoaică. Stătea culcată cu leii şi îşi creştea puii în mijlocul puilor de lei.
3. A crescut pe unul din puii ei, care s-a făcut un leuţ*, a învăţat să sfâşie prada; şi a mâncat oameni.

*2 Împ. 23.31,32. Vers. 6.

4. Neamurile au făcut o prinsoare împotriva lui şi a fost prins în groapa lor; i-au pus un belciug în nări şi l-au dus în ţara Egiptului*.

*2 Împ. 23.33. 2 Cron. 36.4. Ier. 22.11,12.

5. Leoaica, dacă a văzut că degeaba îl aştepta şi că s-a înşelat în nădejdea ei, a luat un alt* pui şi l-a făcut leuţ.

*2 Împ. 23.34.

6. El a* umblat cu leii, s-a făcut leuţ**, a învăţat să sfâşie prada şi a mâncat oameni.

*Ier. 22.13-17. **Vers. 3.

7. A năvălit în palatele lor şi le-a nimicit cetăţile; aşa că ţara, cu tot ce se afla în ea, s-a

îngrozit de mugetul răcnetelor lui.
8. Dar împotriva lui s-au înşiruit neamurile* din toate ţinuturile dimprejur. I-au întins laţuri şi a fost prins** în groapa lor.

*2 Împ. 24.2. **Vers. 4.

9. I-au pus un belciug în nări, l-au pus într-o cuşcă şi l-au dus* la împăratul Babilonului, apoi l-au dus într-o fortăreaţă ca să nu i se mai audă glasul pe munţii** lui Israel.

*2 Cron. 36.6. Ier. 22.18. **Cap. 6.2.

10. Mama ta, ca şi tine*, era ca o vie sădită lângă ape. Era roditoare** şi încărcată de mlădiţe din pricina belşugului apelor.

*Cap. 17.6. **Deut. 8.7-9.

11. Ramurile ei erau aşa de tari că se puteau face toiege de cârmuitori din ele; prin înălţimea ei* întrecea ramurile stufoase şi atrăgea privirile cu înălţimea ei şi prin mulţimea mlădiţelor ei.

*Cap. 31.3. Dan. 4.41.

12. Dar a fost smulsă cu mânie şi aruncată la pământ; vântul* de răsărit i-a uscat rodul; mlădiţele ei cele puternice au fost rupte, s-au uscat şi le-a mâncat focul.

*Cap. 17.10. Osea 13.15.

13. Şi acum este sădită în pustiu, într-un pământ uscat şi fără apă.
14. Din mlădiţele ei a ieşit foc*, şi i-a mâncat rodul; aşa că nu mai are ramuri tari, bune pentru un toiag de cârmuitor. Aceasta-i o cântare de jale** şi va sluji drept cântare de jale."

*Judc. 9.15. 2 Împ. 24.20. Cap. 17.18. **Plân. 4.20.

Mustrări şi făgăduinţe

20 1. În al şaptelea an, în ziua a zecea a lunii a cincea, unii din bătrânii* lui Israel au venit la mine să-L întrebe pe Domnul şi au şezut jos înaintea mea.

*Cap. 8.1; 14.1.

2. Şi cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
3. Fiul omului, vorbeşte bătrânilor lui Israel şi spune-le: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Să Mă întrebaţi aţi venit? Pe viaţa Mea, că nu* Mă voi lăsa întrebat de voi, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 31. Cap. 14.3.

4. Vrei să-i judeci*, fiul omului? Dacă vrei să-i judeci, pune-le** înainte urâciunile părinţilor lor!

*Cap. 22.2; 23.36. **Cap. 16.2.

5. Spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În ziua când l-am* ales pe Israel Mi-am ridicat mâna spre sămânţa casei lui Iacov şi M-am arătat** lor în ţara Egiptului; Mi-am ridicat mâna spre ei şi am zis: „Eu sunt † Domnul Dumnezeul vostru!"

*Exod 6.7. Deut. 7.6. **Exod 3.8; 4.31. Deut. 4.34. † Exod 20.2.

6. În ziua aceea, Mi-am ridicat mâna spre ei ca să-i duc* din ţara Egiptului într-o ţară pe care o căutasem pentru ei, ţară în care curge lapte şi miere, cea mai frumoasă** dintre toate ţările.

*Exod 3.8,17. Deut. 8.7-9. Ier. 32.22. **Ps. 48.2. Vers. 15. Dan. 8.9; 11.16,41. Zah. 7.14.

7. Atunci le-am zis: „Lepădaţi* fiecare urâciunile** care vă atrag privirile şi nu vă spurcaţi cu idolii † Egiptului! Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!"

*Cap. 18.31. **2 Cron. 15.8. † Lev. 17.7; 18.3. Deut. 29.16-18. Ios. 24.14.

8. Dar ei s-au răzvrătit împotriva Mea şi n-au vrut să Mă asculte. Nici unul n-a lepădat urâciunile care îi atrăgeau privirile şi n-au părăsit idolii Egiptului. Atunci Mi-am pus de gând să-Mi vărs furia* peste ei, să-Mi dezlănţui mânia împotriva lor, în mijlocul ţării Egiptului.

*Vers. 13,21. Cap. 7.8.

9. Dar am avut în vedere* Numele Meu, ca să nu fie pângărit în ochii neamurilor printre care se aflau şi în faţa cărora Mă arătasem lor ca să-i scot din ţara Egiptului.

*Exod 32.12. Num. 14.13, etc. Deut. 9.28. Vers. 14,22. Cap. 36.21,22.

10. Şi i-am scos* astfel din ţara Egiptului, şi i-am dus în pustiu.

*Exod 13.18.

11. Le-am dat* legile Mele şi le-am făcut cunoscut poruncile Mele, pe care** trebuie să le împlinească omul ca să trăiască prin ele.

*Deut. 4.8. Neem. 9.13,14. Ps. 147.19,20. **Lev. 18.5. Vers. 13,21. Rom. 10.5. Gal. 3.12.

12. Le-am dat şi Sabatele Mele*, să fie ca un semn între Mine şi ei, ca să ştie că Eu sunt Domnul care-i sfinţesc.

*Exod 20.8; 31.13, etc.; 35.2. Deut. 5.12. Neem. 9.14.

13. Dar casa lui Israel s-a răzvrătit împotriva Mea* în pustiu. N-au umblat în legile Mele, şi n-au urmat poruncile** Mele, pe care trebuie să le împlinească omul ca să trăiască prin ele, ci Mi-au întinat † peste măsură de mult Sabatele Mele. Atunci am avut de gând să-Mi vărs mânia peste ei în pustiu ††, ca să-i nimicesc.

*Num. 14.22. Ps. 78.40; 95.8-10. **Prov. 1.25. Vers. 16,24. † Exod 16.27. †† Num. 14.29; 26.65. Ps. 106.23.

14. Dar am avut în vedere* Numele Meu, ca să nu fie profanat în ochii neamurilor în faţa cărora îi scosesem din Egipt.

*Vers. 9,22.

15. Chiar şi în pustiu Mi-am ridicat* mâna spre ei şi le-am jurat că nu-i voi duce în ţara

pe care le-o hotărâsem, ţară în care curge lapte şi miere, cea mai frumoasă** dintre toate ţările;

*Num. 14.28. Ps. 95.11; 106.26. **Vers. 6.

16. şi aceasta pentru că* au lepădat poruncile Mele şi n-au urmat legile Mele şi pentru că au întinat Sabatele Mele, căci inima** nu li s-a depărtat de la idolii lor.

*Vers. 13,24. **Num. 15.39. Ps. 78.37. Amos 5.25,26. Fapt. 7.42,43.

17. Dar M-am uitat cu milă* la ei, nu i-am nimicit şi nu i-am stârpit în pustiu.

*Ps. 78.38.

18. Atunci am zis fiilor lor în pustiu: „Nu vă luaţi după rânduielile părinţilor voştri, nu ţineţi obiceiurile lor şi nu vă întinaţi cu idolii lor!

19. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru; umblaţi* întocmai după rânduielile Mele, păziţi judecăţile Mele şi împliniţi-le.

*Deut. 5.32,33; 6-8; 10-12.

20. Sfinţiţi* Sabatele Mele, căci ele sunt un semn între Mine şi voi, ca să ştiţi că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru!”

*Ier. 17.22. Vers. 12.

21. Dar fiii s-au răzvrătit* şi ei împotriva Mea. N-au umblat după orânduielile Mele, n-au păzit şi n-au împlinit poruncile Mele, pe care** trebuie să le împlinească omul ca să trăiască prin ele, şi au pângărit Sabatele Mele. Atunci am avut de gând să-Mi vărs † furia peste ei, să-Mi dezlănţui mânia împotriva lor în pustiu.

*Num. 25.1,2. Deut. 9.23,24; 31.27. **Vers. 11,13. † Vers. 8,13.

22. Dar Mi-am tras mâna* înapoi şi am avut în vedere** Numele Meu, ca să nu fie întinat înaintea neamurilor în faţa cărora îi scosesem din Egipt.

*Ps. 78.38. Vers. 17. **Vers. 9,14.

23. În pustiu, Mi-am ridicat iarăşi mâna spre ei şi le-am jurat că am să-i împrăştii* printre neamuri şi să-i risipesc în felurite ţări,

*Lev. 26.33. Deut. 28.64. Ps. 106.27. Ier. 15.4.

24. pentru că n-au împlinit* poruncile Mele şi au lepădat învăţăturile Mele, au pângărit Sabatele Mele şi şi-au întors ochii** spre idolii părinţilor lor.

*Vers. 13,16. **Cap. 6.9.

25. Ba încă le-am dat şi legi* care nu erau bune şi porunci prin care nu puteau să trăiască.

*Ps. 81.12. Vers. 39. Rom. 1.24. 2 Tes. 2.11.

26. I-am spurcat prin darurile lor de mâncare, când treceau prin foc* pe toţi întâii lor născuţi; am vrut să-i pedepsesc astfel şi să le arăt** că Eu sunt Domnul.”

*2 Împ. 17.17; 21.6. 2 Cron. 28.3; 33.6. Ier. 32.35. Cap. 16. 20,21. **Cap. 6.7.

27. De aceea, fiul omului, vorbeşte casei lui Israel şi spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Părinţii voştri M-au batjocorit* şi mai mult, arătându-se necredincioşi faţă de Mine.

*Rom. 2.24.

28. Şi anume, când i-am dus în ţara pe care jurasem că le-o voi da, şi ei şi-au aruncat ochii* spre orice deal înalt şi spre orice copac stufos, acolo şi-au adus jertfele, acolo şi-au adus darurile de mâncare care Mă mâniau, acolo şi-au ars miresmele** de un miros plăcut şi acolo şi-au turnat jertfele de băutură.

*Isa. 57.5, etc. Cap. 6.13. **Cap. 16.19.

29. Eu i-am întrebat: „Ce sunt aceste înălţimi la care vă duceţi?” De aceea li s-a dat numele de „înălţimi” până în ziua de azi!

30. De aceea spune casei lui Israel: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vreţi voi să vă întinaţi în felul părinţilor voştri şi să curviţi alergând după urâciunile lor?

31. Da, aducându-vă darurile* de mâncare, trecându-vă copiii prin foc, vă întinaţi şi azi prin idolii voştri. Şi Eu să Mă las** să fiu întrebat de voi, casa lui Israel! Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu mă voi lăsa întrebat de voi!

*Vers. 26. **Vers. 3.

32. Nu veţi vedea împlinindu-se ce vă* închipuiţi când ziceţi: „Vrem să fim ca neamurile, ca familiile celorlalte ţări, vrem să slujim lemnului şi pietrei!” *Cap. 11.5.

33. Pe viaţa Mea - zice Domnul Dumnezeu - că Eu Însumi voi fi Împărat peste voi, cu mână tare şi cu braţ întins* şi cu furie revărsată.

*Ier. 21.5.

34. Vă voi scoate din mijlocul popoarelor şi vă voi strânge din ţările în care v-am risipit, cu mână tare şi cu braţ întins şi cu furie revărsată.

35. Vă voi aduce în pustiul popoarelor şi acolo* Mă voi judeca faţă în faţă cu voi.

*Ier. 2.9,35. Cap. 17.20.

36. Cum M-am judecat* cu părinţii voştri în pustiul ţării Egiptului, aşa Mă voi judeca şi cu voi - zice Domnul Dumnezeu.”

*Num. 14.21-23,28,29.

37. Vă voi trece* pe sub toiag[1] şi vă voi pune sub mustrarea legământului.

*Lev. 27.32. Ier. 33.13.

38. Voi deosebi* dintre voi pe cei îndărătnici şi pe cei ce nu-Mi sunt credincioşi; îi voi scoate din ţara în care sunt străini, dar nu vor merge** iarăşi în ţara lui Israel. Şi veţi şti † că Eu

1.Cum face păstorul când îşi numără oile;

sunt Domnul.

*Cap. 34.17,20. Mat. 25.32,33. **Ier. 44.14. † Cap. 6.7; 15.7; 23.49.

39. Acum, casa lui Israel, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Duceţi-vă şi slujiţi* fiecare la idolii voştri! După aceea, Mă veţi asculta negreşit şi nu veţi mai pângări** Numele Meu cel sfânt cu darurile voastre de mâncare şi cu idolii voştri!

*Judc. 10.14. Ps. 81.12. Amos 4.4. **Isa. 1.13. Cap. 23.38,39.

40. Căci pe muntele Meu* cel sfânt, pe muntele cel înalt al lui Israel - zice Domnul Dumnezeu -, acolo Îmi va sluji toată casa lui Israel, toţi cei ce vor fi în ţară; acolo îi** voi primi cu bunăvoinţă, voi cere darurile voastre de mâncare, cele dintâi roade din darurile voastre şi tot ce-Mi veţi închina.

*Isa. 2.2,3. Cap. 17.23. Mica 4.1. **Isa. 56.7; 60.7. Zah. 8.20, etc. Mal. 3.4. Rom. 12.1.

41. Vă voi primi ca pe nişte miresme* cu miros plăcut, după ce vă voi scoate din mijlocul popoarelor şi vă voi strânge din ţările în care sunteţi risipiţi; şi voi fi sfinţit de voi înaintea neamurilor.

*Efes. 5.2. Filp. 4.18.

42. Şi* veţi şti că Eu sunt Domnul, când** vă voi aduce înapoi în ţara lui Israel, în ţara pe care jurasem că o voi da părinţilor voştri.

*Vers. 38,44. Cap. 36.23; 38.23. **Cap. 11.17; 34.13; 36.24.

43. Acolo* vă veţi aduce aminte de purtarea voastră şi de toate faptele voastre cu care v-aţi întinat; şi vă va fi scârbă** de voi înşivă, din pricina tuturor fărădelegilor pe care le-aţi făcut.

*Cap. 16.61. **Lev. 26.39. Cap. 6.9. Osea 5.15.

44. Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul, când Mă voi purta cu voi având în vedere** Numele Meu şi nicidecum după purtarea voastră rea, nici după faptele voastre stricate, casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 38. Cap. 24.24. **Cap. 36.22.

Împotriva Ierusalimului şi amoniţilor

45. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
46. „Fiul omului*, întoarce-ţi faţa spre miazăzi şi vorbeşte împotriva locurilor de la miazăzi! Proroceşte împotriva pădurii din câmpiile de la miazăzi!

*Cap. 6.2; 21.2.

47. Spune pădurii de la miazăzi: Ascultă cuvântul Domnului! Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi aprinde* un foc în tine, care va mistui orice** copac verde şi orice copac uscat: nimeni nu va putea stinge flacăra aprinsă, şi totul va fi ars de ea, de la miazăzi † până la miazănoapte."

*Ier. 21.14. **Luca 23.31. † Cap. 21.4.

48. Şi orice făptură va vedea că eu, Domnul, l-am aprins şi nu se va stinge nicidecum!"
49. Eu am zis: „Ah! Doamne Dumnezeule! Ei zic despre mine: „Omul acesta face întruna la pilde!""

21 1. Şi cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului*, întoarce-ţi faţa spre Ierusalim şi vorbeşte** împotriva locurilor sfinte, proroceşte împotriva ţării lui Israel!

*Cap. 20.46. **Deut. 32.2. Amos 7.16. Mica 2.6,11.

3. Spune ţării lui Israel: „Aşa vorbeşte Domnul: „Iată, am necaz pe tine, Îmi voi trage sabia din teacă şi voi nimici cu desăvârşire din mijlocul tău pe cel neprihănit* şi pe cel rău.

*Iov 9.22.

4. Pentru că vreau să nimicesc cu desăvârşire din mijlocul tău pe cel neprihănit şi pe cel rău, sabia Mea va ieşi din teacă, pentru ca să lovească orice făptură de la* miazăzi până la miazănoapte.

*Cap. 20.47.

5. Şi orice făptură va şti că Eu, Domnul, Mi-am scos sabia din teacă şi nu* se va mai întoarce înapoi în ea."

*Isa. 45.23; 55.11.

6. Şi tu, fiul omului, gemi*! Cu rinichii zdrobiţi şi cu amărăciunea în suflet, gemi sub privirile lor!

*Isa. 22.4.

7. Şi dacă te vor întreba: „Pentru ce gemi?", să răspunzi: „Pentru că vine o veste"... Când va veni, toate inimile se vor înspăimânta, toate mâinile* vor slăbi, toate sufletele se vor mâhni şi toţi genunchii se vor topi ca apa!... Iată că vine, a sosit - zice Domnul Dumnezeu!"

*Cap. 7.17.

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
9. „Fiul omului, proroceşte şi spune: „Aşa vorbeşte Domnul. Zi: „Sabia, da, sabia* este ascuţită şi lustruită.

*Deut. 32.41. Vers. 15,28.

10. Este ascuţită pentru măcel şi lustruită ca să lucească !... O, sabie, tu tai toiagul de cârmuire al fiului Meu, care nesocoteşte orice lemn..."
11. A dat-o la lustruit, ca s-o apuce cu mâna; este ascuţită sabia şi lustruită, ca să înarmeze mâna celui care* va măcelări."

*Vers. 19.
12. Strigă şi vaită-te, fiul omului! Căci este scoasă împotriva poporului Meu, împotriva tuturor căpeteniilor lui Israel care sunt daţi pradă sabiei împreună cu poporul Meu; de aceea bate-te* pe coapsă!
*Ier. 31.19.
13. Da, încercarea* s-a făcut şi ce va fi dacă toiagul acesta de cârmuire, care nesocoteşte totul va fi** nimicit? - zice Domnul Dumnezeu!”
*Iov 9.23. 2 Cor. 8.2. **Vers. 27.
14. „Şi tu, fiul omului, proroceşte şi bate* din palme! Loviturile sabiei să fie dublate a treia oară! Este sabia celui mare care este rănit de moarte, care îi urmăreşte** din toate părţile.
*Num. 24.10. Vers. 17. Cap. 6.11. **1 Împ. 20.30; 22.25.
15. Ca să arunc groaza în inimi, ca să înmulţesc pe cei loviţi, de aceea am tras sabia, ameninţându-i la toate porţile lor. Vai! E făcută* ca fulgerul şi ascuţită pentru măcel!
*Vers. 10,28.
16. Strânge-ţi* puterile, sabie, întoarce-te la dreapta! Aşază-te, întoarce-te la stânga! Îndreaptă-ţi ascuţişul în toate părţile!
*Cap. 14.17.
17. Şi Eu voi bate* din palme de bucurie şi Îmi voi** potoli furia. Eu, Domnul, vorbesc!”
*Vers. 14. Cap. 22.13. **Cap. 5.13.
18. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
19. „Fiul omului, croieşte-ţi două drumuri pe unde să treacă sabia împăratului Babilonului! Amândouă trebuie să iasă din aceeaşi ţară. Fă un semn pe drum, fă-l la începutul drumului care duce într-o cetate.
20. Să faci unul din aceste drumuri aşa ca sabia să vină la Raba*, cetatea copiilor lui Amon, şi pe celălalt, aşa ca sabia să vină în Iuda, la Ierusalim, cetatea întărită.
*Ier. 49.2. Cap. 25.5. Amos 1.14.
21. Căci împăratul Babilonului stă la răscruce, la capătul celor două drumuri, ca să dea cu bobii; el scutură săgeţile, întreabă terafimii şi cercetează ficatul.
22. Sorţul care este în dreapta lui înseamnă Ierusalimul, unde vor trebui să ridice berbeci, să dea poruncă pentru măcel şi să scoată strigăte* de război; vor ridica berbeci** împotriva porţilor, vor ridica întărituri şi vor face turnuri de asediu.
*Ier. 51.14. **Cap. 4.2.
23. Copiii lui Israel nu văd în aceasta decât nişte vrăjitorii deşarte, ei care au făcut jurăminte* mincinoase. Dar împăratul Babilonului îşi aduce aminte de nelegiuirea lor, aşa că vor fi prinşi.”
*Cap. 17.13,15,16,18.
24. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că vă făliţi cu nelegiuirea voastră, descoperindu-vă fărădelegile, arătându-vă păcatele în toate faptele voastre; pentru că vă făliţi cu ele, veţi fi prinşi de mâna lui!
25. Şi tu, domn* nelegiuit, gata să fii ucis, domn al lui Israel, a cărui zi** vine tocmai când nelegiuirea este la culme!”
*2 Cron. 36.13. Ier. 52.2. Cap. 17.19. **Vers. 29. Cap. 35.5.
26. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „La o parte cu mitra, jos coroana împărătească! Nu mai este cum a fost. Cel smerit va* fi înălţat şi cel înălţat va fi smerit!
*Cap. 17.24. Luca 1.52.
27. Voi da jos coroana, o voi da jos, o voi* da jos. Dar lucrul acesta nu va avea loc decât la venirea Aceluia care are drept la ea şi în mâna căruia i-o voi încredinţa.
*Gen. 49.10. Vers. 13. Luca 1.32,33. Ioan 1.49.
28. Şi tu, fiul omului, profeţeşte şi spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu despre copiii lui Amon* şi despre ruşinea lor. Spune: „Sabia, da, sabia** este scoasă pentru măcel; este lustruită pentru nimicire, ca să strălucească!
*Ier. 49.1. Cap. 25.2,3,6. Ţef. 2.8-10. **Vers. 9,10.
29. În mijlocul vedeniilor* cu care te înşală ei şi în mijlocul prorociilor mincinoase pe care ţi le fac ei, te vor face să cazi între trupurile moarte ale celor răi, a căror** zi vine tocmai când nelegiuirea lor este la culme.
*Cap. 12.24; 22.28. **Vers. 25. Iov 18.20. Ps. 37.13.
30. Bagă-ţi sabia* înapoi în teacă. În locul în care ai fost făcut, în ţara ta** de naştere, te voi † judeca!
*Ier. 47.6,7. **Gen. 15.14. Cap. 16.38. † Cap. 16.3.
31. Îmi voi vărsa* mânia peste tine, voi sufla** împotriva ta cu focul furiei Mele şi te voi da în mâinile unor oameni care sfâşie şi care nu lucrează decât la nimicire.
*Cap. 7.8; 14.19; 22.22. **Cap. 22.20,21.
32. Vei fi ars de foc; sângele tău va curge în mijlocul ţării! Nu-şi* vor mai aduce aminte de tine! Căci Eu, Domnul, am vorbit.” *Cap. 25.10.

22 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Şi tu, fiul omului, vrei* să judeci? Vrei să judeci cetatea setoasă** de sânge? Pune-i înainte toate urâciunile ei!
*Cap. 20.4; 23.36. **Cap. 24.6,9. Naum 3.1.
3. Spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Cetate care verşi sânge în mijlocul tău ca să-

ţi vină ziua şi care-ţi faci idoli ca să te întinezi!
4. Te-ai făcut vinovată din pricina sângelui pe care l-ai vărsat* şi te-ai spurcat prin idolii pe care i-ai făcut. Ţi-ai apropiat astfel zilele şi ai ajuns la capătul anilor tăi! De aceea** te-am făcut de ocară printre neamuri şi de batjocură printre toate ţările.

*2 Împ. 21.16. **Deut. 28.37. 1 Împ. 9.7. Cap. 5.14. Dan. 9.16.

5. Cei de aproape şi cei de departe îşi vor bate joc de tine, căci eşti vestită ca întinată şi plină de tulburări!
6. Iată că în tine, toate căpeteniile* lui Israel îşi întrebuinţează puterea ca să verse sânge.

*Isa. 1.23. Mica 3.1-3. Ţef. 3.3.

7. În tine, tatăl şi mama sunt* dispreţuiţi, străinul** este chinuit, orfanul şi văduva sunt asupriţi.

*Deut. 27.16. **Exod 22.21,22.

8. Tu Îmi nesocoteşti* locaşurile Mele cele sfinte, Îmi întinezi** Sabatele.

*Vers. 26. **Lev. 19.30. Cap. 23.38.

9. În tine sunt defăimători*, ca să verse sânge; în tine** se mănâncă jertfe idoleşti pe munţi; în mijlocul tău s-a comis desfrâu.

*Exod 23.1. Lev. 19.16. **Cap. 18.6,11.

10. În mijlocul tău se descoperă* goliciunea tatălui; în mijlocul tău este silită femeia în timpul** necurăţiei[1] ei!

*Lev. 18.7,8; 20.11. 1 Cor. 5.1. **Lev. 18.19; 20.18. Cap. 18.6.

11. În mijlocul tău fiecare se dedă la urâciuni cu nevasta* aproapelui său, fiecare se întinează prin amestecare de sânge[2]** cu nora sa, fiecare necinsteşte † pe sora sa, pe fiica tatălui său.

*Lev. 18.20; 20.10. Deut. 22.22. Ier. 5.8. Cap. 18.11. **Lev. 18.15; 20.12. † Lev. 18.9; 20.17.

12. În tine se ia* mită pentru vărsare de sânge. Tu iei dobândă** şi camătă, jefuieşti[3] cu forţa pe aproapele tău şi pe Mine Mă † uiţi, zice Domnul Dumnezeu."

*Exod 23.8. Deut. 16.19; 27.25. **Exod 22.25. Lev. 25.36. Deut. 23.19. Cap. 18.13. † Deut. 32.18. Ier. 3.21. Cap. 23.35.

13. „De aceea, iată că bat din palme* din pricina lăcomiei pe care ai avut-o şi din pricina sângelui vărsat în mijlocul tău.

*Cap. 21.17.

14. Îţi va suferi inima* şi îţi vor fi mâinile destul de tari în zilele când voi lucra împotriva ta? Eu, Domnul**, am vorbit şi voi şi lucra.

*Cap. 21.7. **Cap. 17.24.

15. Te voi risipi* printre neamuri, te voi răspândi în felurite ţări şi îţi voi nimici** cu desăvârşire necurăţia din mijlocul tău.

*Deut. 4.27; 28.25,64. Cap. 12.14,15. **Cap. 23.27,48.

16. Vei fi întinată astfel de tine însăţi înaintea popoarelor şi vei şti* că Eu sunt Domnul."

*Ps. 9.16. Cap. 6.7.

17. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
18. „Fiul omului, casa lui Israel a ajuns* pentru Mine ca o zgură; toţi sunt aramă, cositor, fier, plumb în cuptorul de topit; au ajuns zgură de argint."

*Isa. 1.22. Ier. 6.28, etc. Ps. 119.119.

19. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că toţi aţi ajuns zgură, iată că vă voi strânge în mijlocul Ierusalimului.
20. Cum se strânge argintul, arama, fierul, plumbul şi cositorul în cuptorul de topit şi se suflă în foc ca să se topească, aşa vă voi strânge şi Eu în mânia şi furia Mea, vă voi pune acolo şi vă voi topi.
21. Da, vă voi strânge şi voi sufla* peste voi cu focul mâniei Mele şi vă veţi topi în el.

*Cap. 21.31.

22. Cum se topeşte argintul în cuptor, aşa veţi fi topiţi voi în mijlocul lui. Şi veţi şti că Eu, Domnul, Mi-am vărsat* mânia peste voi."

*Vers. 31. Cap. 20.8,33.

23. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
24. „Fiul omului, spune Ierusalimului: „Eşti o ţară necurăţită şi neudată de ploaie în ziua mâniei."
25. Mai-marii lui uneltesc* în mijlocul lui ca să-i înghită** sufletele ca un leu care răcneşte şi îşi sfâşie prada; pun mâna † pe bogăţii şi lucruri scumpe şi măresc numărul văduvelor în mijlocul lui.

*Osea 6.9. **Mat. 23.14. † Mica 3.11. Ţef. 3.3,4

26. Preoţii* lui calcă Legea Mea şi Îmi profanează** lucrurile Mele sfinte, nu fac nici o deosebire † între ce este sfânt şi ce nu este sfânt, nici nu-i învaţă pe oameni să facă deosebire între ce este necurat şi ce este curat, îşi întorc ochii de la Sabatele Mele şi sunt profanat în mijlocul lor.

*Mal. 2.8. **Lev. 22.2, etc. 1 Sam. 2.29. † Lev. 10.10. Ier. 15.19. Cap. 44.23.

27. Căpeteniile* lui sunt în mijlocul lui ca nişte lupi care îşi sfâşie prada, varsă sânge, pierd sufletele, numai ca să-şi potolească lăcomia de bani.

*Isa. 1.23. Cap. 22.6. Mica 3.2,3,9-11. Ţef. 3.3.

28. Prorocii* lui au pentru ei tencuieli de var, vedenii** înşelătoare, profeţii mincinoase. Ei

1.Sau: perioadei, ciclului ei (biologic) - peste tot în text;
2.Sau: prin necurăţie;
3.Sau: ai câştig necinstit prin asuprire de la;

zic: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu!” Şi Domnul nu le-a vorbit!

*Cap. 13.10. **Cap. 13.6,7; 21.29.

29. Poporul* din ţară se dedă la violenţă, fură, asupreşte** pe cel nenorocit şi pe cel lipsit, calcă în picioare pe străin împotriva oricărei dreptăţi!

*Ier. 5.26-28. Cap. 18.12. **Exod 22.21; 23.9. Lev. 19.33. Cap. 22.7.

30. Am căutat* printre ei un om care să înalţe** un zid şi să stea în mijlocul spărturii † înaintea Mea pentru ţară, ca să n-o nimicesc; dar nu am găsit nici unul.

*Ier. 5.1. **Cap. 13.5. † Ps. 106.23.

31. Îmi voi vărsa mânia* peste ei, îi voi nimici cu focul mâniei[1] Mele şi le voi întoarce faptele** asupra capului lor, zice Domnul Dumnezeu.”

*Vers. 22. **Cap. 9.10; 11.21; 16.43.

Cele două surori desfrânate, Samaria şi Ierusalimul

23 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, erau două* femei, fiice ale aceleiaşi mame.

*Ier. 3.7,8,10. Cap. 16.46.

3. Ele au curvit* în Egipt, au curvit în tinereţea** lor; acolo le-au fost strânşi sânii, acolo le-a fost atins sânul feciorelnic[2].

*Lev. 17.7. Ios. 24.14. Cap. 20.8. **Cap. 16.22.

4. Cea mai mare se chema Ohola, şi sora ei, Oholiba. Erau* ale Mele şi au născut fii şi fiice. Ohola este Samaria; Oholiba este Ierusalimul.

*Cap. 16.8,20.

5. Ohola nu Mi-a fost credincioasă; s-a aprins de dragoste pentru ibovnicii[3] ei asirieni*, vecinii ei,

*2 Împ. 15.19; 16.7; 17.3. Osea 8.9.

6. îmbrăcaţi cu stofe vopsite în albastru, dregători şi căpetenii, toţi tineri şi plăcuţi, cavaleri, călare pe cai.

7. Ea a curvit cu ei, cu toţi cei aleşi ai copiilor Asiriei; s-a întinat cu toţi aceia pentru care umbla nebună, s-a întinat cu toţi idolii lor.

8. Nu s-a lăsat nici de curviile ei* din Egipt, căci aceştia se culcaseră cu ea în tinereţea ei, îi atinseseră sânul feciorelnic[2] şi îşi vărsaseră curviile peste ea.

*Vers. 3.

9. De aceea, am dat-o în mâinile ibovnicilor[3] ei, în mâinile copiilor Asiriei*, pentru care se aprinsese de dragoste.

*2 Împ. 17.3-6,23; 18.9-11.

10. Ei i-au descoperit* goliciunea, i-au luat fiii şi fiicele, şi pe ea au ucis-o cu sabia, de i s-a dus vestea printre femei, după judecăţile făcute de ei asupra ei.

*Cap. 16.37,41.

11. Sora* ei, Oholiba, a văzut lucrul acesta şi a fost mai fără frâu** decât ea în patima ei; şi-a întrecut sora în desfrâu.

*Ier. 3.8. **Ier. 3.11. Cap. 16.47,51.

12. Ea s-a aprins de dragoste după copiii Asiriei*, după dregători** şi căpetenii, vecinii ei, îmbrăcaţi în chip strălucit, cavaleri, călare pe cai, toţi tineri şi plăcuţi.

*2 Împ. 16.7,10. 2 Cron. 28.16-23. Cap. 16.28. **Vers. 6,23.

13. Am văzut că s-a întinat, întocmai ca cea dintâi dintre ele.

14. Ea a mers chiar mai departe în desfrânările ei. A zărit pe ziduri nişte zugrăveli de bărbaţi, nişte chipuri de caldeeni zugrăviţi cu culoare roşie,

15. cu brâie împrejurul coapselor lor, cu turbane de felurite culori pe cap, toţi având înfăţişarea unor viteji, după asemănarea babilonienilor, a căror ţară de naştere este Caldeea; şi i s-au* aprins călcâiele după ei

*2 Împ. 24.1. Cap. 16.29.

16. la cea dintâi privire, şi le-a trimis soli în Caldeea.

17. Şi copiii Babilonului au venit la ea, în patul de dragoste, şi au întinat-o cu curviile lor. Aşa că ea s-a întinat cu ei şi apoi inima i s-a înstrăinat* de ei.

*Vers. 22,28.

18. Şi când şi-a dezvelit ea curviile, şi-a descoperit goliciunea şi inima* Mea s-a înstrăinat de ea, cum se înstrăinase şi de sora sa.

*Ier. 6.8.

19. Dar ea şi-a înmulţit curviile tot mai mult, gândindu-se iarăşi la zilele tinereţii ei când curvea* în ţara Egiptului.

*Vers. 3.

20. Ea s-a aprins după nişte necuraţi a căror carne* era ca a măgarilor şi a căror apropiere[1] era ca a armăsarilor.

*Cap. 16.26.

21. Astfel, ţi-ai înnoit iarăşi nelegiuirea tinereţii tale, când egiptenii se atingeau de pieptul tău, pentru sânii fecioriei tale.”

22. De aceea, Oholiba, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că aţâţ* împotriva ta pe ibovnicii tăi de care ţi-ai înstrăinat inima şi-i aduc din toate părţile împotriva ta:

*Vers. 28. Cap. 16.37.

23. pe babilonieni şi pe toţi caldeenii, căpitani*, căpetenii şi domni, şi pe toţi copiii Asiriei împreună cu ei, tineri** şi plăcuţi, toţi dregători şi căpetenii, oameni vestiţi, toţi călărind pe cai.

*Ier. 50.21. **Vers. 12

1.Sau: indignării mele;

2.Sau: fecioriei lor; 3.Sau: amanţi, iubiţi (peste tot în text);

1.Lit.: scurgere;

24. Ei vin împotriva ta cu arme, care şi căruţe şi cu o mulţime de popoare. Cu scut, pavăză şi coifuri înaintează de toate părţile împotriva ta. Lor le încredinţez judecata, şi te vor judeca după legile lor.
25. Te fac să-Mi simţi gelozia, şi se vor purta cu furie cu tine. Îţi vor tăia nasul şi urechile, şi sămânţa ta va cădea lovită de sabie. Îţi vor lua fiii şi fiicele şi ce-ţi va mai rămâne va fi mâncat de foc.
26. Te* vor dezbrăca de haine şi vor lua podoabele scumpe cu care te găteşti.

*Cap. 16.39.

27. Voi* pune astfel capăt nelegiuirilor tale şi desfrânărilor** tale din ţara Egiptului. Aşa că nu îţi vei mai îndrepta privirile spre ei şi nu te vei mai gândi la Egipt."

*Cap. 16.41; 22.15. **Vers. 3,19.

28. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Iată, te dau în mâinile acelora pe care îi urăşti*, în mâinile acelora de care ţi s-a înstrăinat** inima.

*Cap. 16.37. **Vers. 17.

29. Se vor purta cu ură cu tine; îţi vor ridica toate bogăţiile şi te vor lăsa goală*, goală de tot. Se va descoperi ruşinea faptelor tale adultere, ruşinea nelegiuirilor şi desfrânărilor tale.

*Vers. 26. Cap. 16.39.

30. Lucrurile acestea ţi se vor întâmpla pentru că ai curvit* cu neamurile, pentru că te-ai întinat cu idolii lor.

*Cap. 6.9.

31. Ai mers pe calea surorii tale, de aceea şi Eu îţi pun potirul* ei în mână."

*Ier. 25.15, etc.

32. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vei bea potirul surorii tale, cel larg şi adânc; vei ajunge de râs* şi de batjocură. Încape mult în el!

*Cap.22.4,5.

33. Te vei umple de beţie şi durere; căci potirul surorii tale Samaria este un potir de groază şi de spaimă!
34. Îl vei bea* şi-l vei goli, îi vei roade cioburile şi-ţi vei sfâşia sânii. Căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu."

*Ps. 75.8. Isa. 51.17.

35. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că M-ai uitat*, pentru că M-ai aruncat** la spatele tău, poartă-ţi şi tu acum pedeapsa destrăbălărilor şi desfrânărilor tale.

*Ier. 2.32; 3.21; 13.25. Cap. 22.12. **1 Împ. 14.9. Neem. 9.26.

36. Domnul mi-a zis: „Fiul omului, vrei să judeci* pe Ohola şi pe Oholiba? Pune-le înainte urâciunile** lor!

*Cap. 20.4; 22.2. **Isa. 58.1.

37. Ele s-au dedat la preacurvie[1], şi pe mâinile lor este* sânge: au preacurvit cu idolii lor; şi copiii pe care Mi-i** născuseră i-au trecut prin foc, în cinstea lor, ca să-i mănânce!

*Vers. 45. Cap. 16.38. **Cap. 16.20,21,36,45; 20.26,31.

38. În afară de aceasta, iată ce Mi-au mai făcut: Mi-au spurcat Locaşul cel Sfânt în aceeaşi zi şi Mi-au profanat* Sabatele.

*Cap. 22.8.

39. Căci după ce şi-au jertfit copiii idolilor lor, tot în ziua aceea s-au dus şi în Locaşul Meu cel Sfânt ca să-l întineze. Iată* ce au făcut în Casa Mea. *2 Împ. 21.4.
40. Au umblat chiar după bărbaţi care veneau de departe, le-au trimis soli* şi iată că ei au venit. Pentru ei te-ai scăldat tu**, ţi-ai vopsit † ochii şi te-ai gătit cu podoabele tale;

*Isa. 57.9. **Rut 3.3. † 2 Împ. 9.30. Ier. 4.30.

41. ai şezut pe un pat măreţ*, înaintea căruia era întinsă o masă, pe care ai pus** tămâia şi untdelemnul Meu.

*Est. 1.6. Isa. 57.7. Amos 2.8; 6.4. **Prov. 7.17. Cap. 16.18,19. Osea 2.8.

42. S-au auzit strigătele unei mulţimi vesele; şi cu mulţimea aceasta de oameni de rând au adus nişte beţivi din pustiu, care au pus brăţări în mâinile celor două surori şi mândre cununi pe capetele lor.
43. Am zis atunci cu privire la curva cea bătrână: „Şi acum îşi va urma ea oare curviile şi tot vor mai veni la ea?"
44. Şi au venit la ea cum vin la o curvă; aşa s-au dus la Ohola şi Oholiba, la aceste femei nelegiuite.
45. De aceea, oamenii fără prihană le vor osândi*, cum se osândesc femeile preacurve, cum se osândesc cele ce varsă sânge; căci sunt adultere şi au sânge** pe mâini."

*Cap. 16.38. **Vers.37.

46. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Voi aduce* împotriva lor o mulţime mare şi le voi da pradă chinului şi jafului.

*Cap. 16.40.

47. Adunarea le va ucide* cu pietre şi le va doborî cu lovituri de sabie; le vor ucide** fiii şi fiicele lor şi le vor arde casele cu foc.

*Cap. 16.40. **2 Cron. 36.17,19. Cap. 24.21.

48. Voi face astfel să înceteze destrăbălarea* în ţară; ca** toate femeile să ia învăţătură şi să nu mai facă o destrăbălare ca a voastră!

*Vers. 27. Cap. 22.15. **Deut. 13.11. 2 Pet. 2.6.

49. Vi se va răsplăti astfel destrăbălarea şi veţi

1.Sau: adulter (peste tot în text);

purta păcatele* săvârşite cu idolii voştri; şi veţi şti** că Eu sunt Domnul Dumnezeu!”

*Vers. 35. **Cap. 20.38,42,44; 25.5.

Dărâmarea Ierusalimului

24 1. În anul al nouălea, în ziua a zecea a lunii a zecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, scrie numele zilei acesteia, numele zilei de azi! Căci chiar în ziua aceasta* se apropie împăratul Babilonului de Ierusalim.

*2 Împ. 25.1. Ier. 39.1; 52.4.

3. Spune o pildă acestei case* de îndărătnici şi zi-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pune, pune cazanul** şi toarnă apă în el!

*Cap. 17.12. **Ier. 1.13. Cap. 11.3.

4. Pune bucăţi de carne în el, toate bucăţile cele bune, coapsa şi spata şi umple-l cu cele mai bune oase.
5. Alege ce e mai bun din turmă şi pune lemnele grămadă sub cazan; fă-l să fiarbă în clocot mare şi să fiarbă şi oasele din el.”
6. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vai de cetatea cea setoasă* de sânge, cazanul cel plin de rugină şi de pe care nu se ia rugina! Scoateţi bucăţile din el, unele după altele, fără să trageţi** la sorţi.

*Cap. 22.3; 23.37. Vers. 9. **2 Sam. 8.2. Ioel 3.3. Obad. 11. Naum 3.10.

7. Căci sângele pe care l-a vărsat ea este încă în mijlocul ei. L-a pus pe stânca goală, nu l-a vărsat* pe pământ ca să-l acopere apoi cu ţărână.

*Lev. 17.13. Deut. 12.16,24.

8. Ca să-Mi arăt furia, ca să Mă răzbun, i-am vărsat* sângele pe stânca goală, ca să nu fie acoperit.”

*Mat. 7.2.

9. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vai* de cetatea cea setoasă de sânge! Vreau să fac un rug mare!

*Vers. 6. Naum 3.1. Hab. 2.12.

10. Îngrămădeşte multe lemne, aprinde focul, fierbe bine carnea, fă fiertura groasă, ca să se ardă şi ciolanele.
11. Apoi pune-o goală pe jăratic ca să se încălzească, să i se înfierbânte arama, să i se topească* murdăria dinăuntru şi să i se ducă rugina.

*Cap. 22.15.

12. Zadarnică trudă! Căci rugina de care este plină nu se dezlipeşte de ea, rugina nu se va lua de pe ea cu foc.
13. Este nelegiuire[1] în murdăria ta! Pentru că te-am curăţit şi nu te-ai făcut curată, nu vei mai fi curăţită de murdăria ta până când* Îmi voi potoli mânia asupra ta.

*Cap. 5.13; 8.18; 16.42.

14. Eu, Domnul*, am vorbit! Lucrul acesta se va întâmpla şi Eu îl voi împlini! Nu Mă voi lăsa, nu** voi avea milă, nici nu Mă voi căi. Vei fi judecată după căile tale şi după faptele tale, zice Domnul Dumnezeu.”

*1 Sam. 15.29. **Cap. 5.11.

15. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
16. „Fiul omului, iată, îţi voi răpi printr-o lovitură ce ţi-e mai scump în ochi. Dar să nu te jeleşti, nici să nu plângi şi să nu-ţi curgă lacrimile pentru ea.
17. Suspină în tăcere, dar nu plânge* ca la morţi! Leagă-ţi turbanul**, pune-ţi încălţămintea † în picioare, nu-ţi acoperi †† barba şi nu mânca pâinea de jale!”

*Ier. 16.5-7. **Lev. 10.6; 21.10. † 2 Sam. 15.30. †† Mica 3.7.

18. Vorbisem poporului dimineaţa şi seara mi-a murit nevasta. A doua zi dimineaţa, am făcut cum mi se poruncise.
19. Poporul mi-a zis: „Nu vrei să ne lămureşti* ce înseamnă pentru noi ceea ce faci?”

*Cap. 12.9; 37.18.

20. Eu le-am răspuns: „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
21. Spune casei lui Israel: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi profana* Locaşul Meu cel Sfânt, fala puterii voastre, plăcerea** ochilor voştri şi dragostea sufletelor voastre; iar fiii † şi fiicele voastre, pe care i-aţi lăsat după voi, vor cădea ucişi de sabie.”

*Ier. 7.14. Cap. 7.20-22. **Ps. 27.4. † Cap. 28.47.

22. Şi atunci veţi face cum am făcut şi eu. Nu* vă veţi acoperi barba şi nu veţi mânca pâinea de jale,

*Ier. 16.6,7. Vers. 17.

23. veţi sta cu turbane pe cap şi cu încălţămintea în picioare, nu* vă veţi jeli şi nici nu veţi plânge; ci veţi tânji** pentru nelegiuirile voastre şi vă veţi văita între voi.

*Iov 27.15. Ps. 78.64. **Lev. 26.39. Cap. 33.10.

24. „Ezechiel* va fi un semn pentru voi. Veţi face întocmai cum a făcut el. Şi** când se vor întâmpla aceste lucruri, veţi şti † că Eu sunt Domnul Dumnezeu.”

*Isa. 20.3. Cap. 4.3; 12.6,11. **Ier. 17.15. Ioan 13.19; 14.29. † Cap. 6.7; 25.5.

25. „Tu însă, fiul omului, în ziua când le voi

1.Sau: destrăbălare, ruşine, faptă cumplită;

răpi ceea ce face tăria* lor, bucuria şi fala lor, ce le este scump ochilor şi lucrul iubit de ei, pe fiii şi fiicele lor, *Vers. 21.
26. în ziua aceea, va veni un fugar* la tine ca să-ţi dea de ştire şi să auzi cu urechile tale.
*Cap. 33.21,22.
27. În* ziua aceea, ţi se va deschide gura o-dată cu a fugarului, vei vorbi şi nu vei mai fi mut. Vei fi** un semn pentru ei şi vor şti că Eu sunt Domnul.’”
*Cap. 3.26,27; 29.21; 33.22. **Vers. 24.

25 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, întoarce-ţi* faţa spre copiii** lui Amon şi proroceşte împotriva lor!
*Cap.6.2; 35.2. **Ier. 49.1, etc. Cap. 21.28. Amos 1.13. Ţef. 2.9.
3. Spune copiilor lui Amon: Ascultaţi cuvântul Domnului Dumnezeu! Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că* ai zis: „Ha! Ha!” Sfântului Meu Locaş, când era profanat, ţării lui Israel, când era pustiită, şi casei lui Iuda, când se ducea în robie,
*Prov. 17.5. Cap. 26.2.
4. de aceea, iată, te dau în stăpânirea fiilor răsăritului; ei îşi vor aşeza staulele în mijlocul tău şi îşi vor face locuinţele în tine; îţi vor mânca roadele şi îţi vor bea laptele.
5. Voi face din Raba* un ocol** de cămile, şi din ţara copiilor lui Amon, o stână de oi, ca să ştiţi † că Eu sunt Domnul!”
*Cap. 21.20. **Isa. 17.2; 32.14. Ţef. 2.14,15. † Cap. 24.24; 26. 6; 35.9.
6. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Pentru că ai bătut din palme* şi ai dat din picior, pentru că te-ai bucurat** în chip batjocoritor şi din adâncul sufletului de ţara lui Israel,
*Iov 27.23. Plân. 2.15. Ţef. 2.15. **Cap. 36.5. Ţef. 2.8,10.
7. de aceea, iată, Îmi întind* mâna peste tine şi te dau pradă neamurilor; te şterg din mijlocul popoarelor, te scot din numărul ţărilor şi te nimicesc. Şi vei şti că Eu sunt Domnul!”
*Cap. 35.3.
8. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că Moabul* şi Seirul** au zis: „Iată, casa lui Iuda a ajuns ca toate neamurile!”,
*Isa. 15; 16. Ier. 48.1, etc. Amos 2.1. **Cap. 35.2,5,12.
9. de aceea, deschid ţinutul Moabului dinspre cetăţi, dinspre cetăţile lui de la hotare, care sunt podoaba ţării, şi anume: Bet-Ieşimotul, Baal-Meonul şi Chiriataim,
10. îl deschid şi-l dau în stăpânire fiilor* răsăritului împreună cu ţara amoniţilor, ca să nu mai fie pomeniţi** printre neamuri copiii lui Amon. *Vers. 4. **Cap. 21.32.
11. Îmi voi împlini judecăţile împotriva Moabului! Şi vor cunoaşte că Eu sunt Domnul.”
12. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că Edomul* s-a dedat la răzbunare faţă de casa lui Iuda, pentru că s-a făcut vinovat şi s-a răzbunat pe ea,
*2 Cron. 28.17. Ps. 137.7. Ier. 49.7,8, etc. Cap. 35.2, etc. Amos 1.11. Obad. 10, etc.
13. de aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Îmi întind mâna împotriva Edomului, îi voi nimici cu desăvârşire oamenii şi vitele, îl voi preface într-un pustiu, de la Teman până la Dedan; vor cădea loviţi de sabie.
14. Mă voi răzbuna* pe Edom prin poporul Meu, Israel. El va face Edomului după mânia şi furia Mea; ca să vadă răzbunarea Mea, zice Domnul Dumnezeu.” *Isa. 11.14. Ier. 49.2.
15. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că* filistenii** s-au dedat la răzbunare, pentru că s-au răzbunat în chip batjocoritor şi din adâncul sufletului, vrând să nimicească totul în ura lor străveche[1],
*Ier. 25.20; 47.1, etc. Ioel 3.4, etc. Amos 1.6. **2 Cron. 28. 18.
16. aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că Îmi întind mâna* împotriva filistenilor, îi nimicesc cu desăvârşire pe cheretiţi** şi prăpădesc tot ce a mai rămas † pe coasta mării,
*Ţef. 2.4, etc. **1 Sam. 30.14. † Ier. 47.4.
17. Mă voi năpusti* cu mare răzbunare asupra lor, pedepsindu-i cu furie. Şi vor şti** că Eu sunt Domnul, când Mă voi răzbuna pe ei.’”
*Cap. 5.15. **Ps. 9.16.

Prorocie împotriva Tirului şi Sidonului

26 1. În anul al unsprezecelea, în ziua întâi a lunii, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, pentru că* Tirul a zis despre Ierusalim: „Ha! Ha**! Este zdrobită poarta popoarelor! Şi se întoarce la mine! Mă voi îmbogăţi, căci el a rămas pustiu!”
*Isa. 23. Ier. 25.22; 47.4. Amos 1.9. Zah. 9.2. **Cap. 25.3; 36.2.
3. de aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că am necaz pe tine, Tirule, şi voi aduce împotriva ta multe neamuri, cum îşi ridică marea valurile!
4. Ele vor dărâma zidurile Tirului, îi vor surpa

1.Sau: prin ură neîncetată;

turnurile, îi voi răzui şi ţărâna de pe el şi-l voi face* o stâncă golaşă.

*Vers. 14.

5. Va rămâne în mare ca un loc unde se vor întinde plasele* de prins peşte; Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu. Va fi prada neamurilor! *Cap. 27.32.

6. Cetăţile din ţinutul lui vor fi trecute prin sabie. Şi vor şti* astfel că Eu sunt Domnul."

*Cap. 25.5.

7. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că aduc de la miazănoapte împotriva Tirului pe Nebucadneţar, împăratul Babilonului, împăratul* tuturor împăraţilor, cu cai, care, călăreţi şi cu o mare mulţime de popoare.

*Ezra 7.12. Dan. 2.37.

8. El va nimici cu sabia cetăţile din ţinutul tău; va face turnuri* de apărare împotriva ta, va ridica un val de pământ şi va ridica scutul împotriva ta.

*Cap. 21.22.

9. Va îndrepta loviturile berbecilor săi împotriva zidurilor tale şi îţi va surpa turnurile cu maşinile[1] lui.

10. Mulţimea cailor lui te va acoperi de praf, zidurile tale se vor cutremura de vuietul călăreţilor, roţilor şi carelor, când va intra Nebucadneţar pe porţile tale cum se intră întro cetate cucerită.

11. Va călca toate uliţele tale cu copitele cailor lui şi-ţi va ucide poporul cu sabia şi stâlpii[2] mândriei tale vor cădea la pământ.

12. Îţi vor ridica bogăţiile, îţi vor prăda mărfurile, îţi vor surpa zidurile, îţi vor dărâma casele tale cele plăcute şi vor arunca în ape pietrele, lemnele şi ţărâna ta.

13. Voi* face să înceteze astfel glasul** cântecelor tale şi nu se va mai auzi sunetul harpelor tale.

*Isa. 14.11; 24.8. Ier. 7.34; 16.9; 25.10. **Isa. 23.16. Cap. 28.13. Apoc. 18.22.

14. Te* voi face o stâncă golaşă, vei fi ca un loc în mare unde se vor întinde plasele de prins peşte şi nu vei mai fi reconstruit. Căci Eu, Domnul, am vorbit, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 4,5.

15. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu despre Tir: „Se vor cutremura* insulele de vuietul căderii tale, de gemetele răniţilor şi de măcelul din mijlocul tău.

*Ier. 49.21. Vers. 18. Cap. 27.28; 31.16.

16. Toate căpeteniile mării* se vor da jos** de pe scaunele lor de domnie, îşi vor scoate mantiile şi îşi vor dezbrăca hainele lor brodate; se vor înveli în spaimă şi vor sta † pe pământ, întruna vor tremura †† de groază şi vor sta înmărmuriţi *† din pricina ta.

*Isa. 23.8. **Iona 3.6. † Iov 2.13. †† Cap. 32.10. *† Cap. 27.35.

17. Ei vor face o cântare de jale[1]* pentru tine şi-ţi vor zice: „Vai cum ai fost nimicit, tu, care erai locuit de cei ce străbat mările, cetate vestită, care erai puternică** pe mare! Cum a fost nimicită cetatea aceasta cu locuitorii ei care băgau groaza în toţi cei dimprejur!

*Cap. 27.32. Apoc. 18.9. **Isa. 23.4.

18. Acum tremură* insulele în ziua căderii tale, stau îngrozite insulele mării de sfârşitul tău." *Vers. 15.

19. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Când te voi preface într-o cetate pustie, ca cetăţile care n-au locuitori, când voi ridica împotriva ta adâncul şi când te vor acoperi apele cele mari,

20. te voi coborî împreună cu cei ce* se coboară în groapă, la poporul de odinioară, şi te voi aşeza în adâncimile pământului, în singurătăţi veşnice, lângă cei ce s-au coborât în groapă, ca să nu mai fii locuită şi să nu te mai scoli în ţara[2]** celor vii.

*Cap. 32.18,24. **Cap. 32.23,26,27,32.

21. Te voi nimici* cu desăvârşire şi nu vei mai fi; te vor căuta** şi nu te vor mai găsi niciodată, zice Domnul Dumnezeu.""

*Cap. 27.36; 28.19. **Ps. 37.36.

27 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Şi tu, fiul omului, rosteşte* această cântare[1] de jale pentru Tir!

*Cap. 19.1; 26.17; 28.12; 32.2.

3. Spune Tirului: „Tu, care* stai pe malul mării şi faci negoţ** cu popoarele unui mare număr de insule, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Tirule, tu ziceai: „Eu † sunt de o desăvârşită frumuseţe!"

*Cap. 28.2. **Isa. 23.3. † Cap. 28.12.

4. Ţinutul tău este în inima mărilor şi cei care te-au zidit te-au făcut desăvârşit de frumos.

5. Cu chiparoşi din Senir* ţi-au făcut toate laturile corăbiilor. Au luat cedri din Liban ca să-ţi ridice catargele;

*Deut. 3.9

6. lopeţile ţi le-au făcut din stejari de Basan şi băncile, cu fildeş prins în cimişir[3], adus din insulele* Chitim. *Ier. 2.10

1.Sau: maşinile de război sau, armele;

2.Sau: idolii închinaţi lui Baal;

1.Sau: plângere, bocet; 2.Sau: pământul;

3.Sau: larice, zadă (bot. - Larix decidua - DEX);

7. Pânzele care-ţi slujeau ca steag erau de in subţire din Egipt, brodate, iar învelitoarea ta era de purpură albastră şi roşie, din insulele Elişei.
8. Locuitorii Sidonului şi Arvadului îţi erau vâslaşi şi cei mai înţelepţi din mijlocul tău, Tirule, îţi erau cârmaci.
9. Bătrânii* Ghebalului şi lucrătorii lui iscusiţi erau la tine şi-ţi dregeau crăpăturile. Toate corăbiile mării cu marinarii lor erau la tine ca să facă schimb de mărfuri cu tine.

*1 Împ. 5.18. Ps. 83.7.

10. Cei din Persia, din Lud şi din Put* slujeau în oastea ta ca oameni de război, ei îşi spânzurau în tine scutul şi coiful şi-ţi dădeau strălucire.

*Ier. 46.9. Cap. 30.5; 38.5.

11. Cei din Arvad îţi umpleau zidurile cu războinicii tăi şi oamenii viteji erau în turnurile tale. Ei îşi atârnau scuturile pe toate zidurile tale şi-ţi desăvârşeau astfel frumuseţea*.

*Vers. 3.

12. Cei din Tarsis* făceau negoţ cu tine, cu tot felul de mărfuri pe care le aveai din belşug. Veneau la târgul tău cu argint, cu fier, cu cositor şi cu plumb. *Gen. 10.4. 2 Cron. 20.36.
13. Iavanul*, Tubalul şi Meşecul făceau negoţ cu tine; dădeau robi şi unelte de aramă** în schimbul mărfurilor tale.

*Gen. 10.2. **Apoc. 18.13.

14. Cei din casa Togarmei* aduceau la târgul tău cai, călăreţi şi catâri.

*Gen. 10.3. Cap. 38.6.

15. Cei din Dedan* făceau negoţ cu tine; negoţul multor insule trecea prin mâinile tale; îţi aduceau ca bir colţi de fildeş şi abanos.

*Gen. 10.7.

16. Siria făcea negoţ cu tine, cu marele număr de lucruri făcute de tine; ei veneau la târgul tău cu smarald, purpură şi materiale brodate, cu in subţire, mărgean şi agate.
17. Iuda şi ţara lui Israel făceau negoţ cu tine; îţi dădeau grâu* de Minit**, turte, miere, untdelemn şi leac alinător † în schimbul mărfurilor tale.

*1 Împ. 5.9,11. Ezra 3.7. Fapt. 12.20. **Judc. 11.33. † Ier. 8.22.

18. Damascul făcea negoţ cu tine, cu marele număr de lucruri făcute de tine, cu tot felul de mărfuri pe care le aveai din belşug; îţi dădea vin din Helbon şi lână albă.
19. Vedanul şi Iavanul, de la Uzai, veneau la târgul tău; fier lucrat, casie şi trestie mirositoare erau schimbate cu tine.
20. Dedanul* făcea negoţ cu tine cu învelitori de pus pe cal.

*Gen. 25.3.

21. Arabia şi toate căpeteniile Chedarului* erau negustorii tăi şi-ţi aduceau miei, berbeci şi ţapi.

*Gen. 25.13. Isa. 60.7.

22. Negustorii din Seba* şi din Raama făceau negoţ cu tine; îţi plăteau cu cele mai bune miresme, cu pietre scumpe şi aur, mărfurile tale.

*Gen. 10.7. 1 Împ. 10.1,2. Ps. 72.10,15. Isa. 60.6.

23. Haranul*, Canehul şi Edenul, negustorii din Seba**, din Asiria, din Chilmad făceau negoţ cu tine,

*Gen. 11.31. 2 Împ. 19.12. **Gen. 25.3.

24. făceau negoţ cu tine cu haine scumpe, cu mantale de purpură albastră brodată, cu haine scumpe puse în lăzi de cedru legate cu funii răsucite şi bine împletite, aduse la târgul tău.
25. Corăbiile* din Tarsis îţi aduceau mărfurile pe mare, erai în culmea bogăţiei şi slavei, în inima** mărilor!

*Ps. 48.7. Isa. 2.16; 23.14. **Vers. 4.

26. Vâslaşii tăi te-au adus pe ape mari: dar un vânt* de la răsărit te-a sfărâmat în inima mărilor! *Ps. 48.7.
27. Bogăţiile tale*, târgurile tale şi mărfurile tale, marinarii şi cârmacii tăi, cei ce îţi dreg crăpăturile corăbiilor şi cei ce fac schimb de mărfuri cu tine, toţi oamenii de război care sunt în tine şi toată mulţimea care este în mijlocul tău se vor prăbuşi în inima mărilor, în ziua căderii tale.

*Prov. 11.4. Vers. 34. Apoc. 18.9, etc.

28. Toate valurile mării se vor cutremura* de ţipetele cârmacilor tăi!

*Cap. 26.15,18.

29. Şi toţi vâslaşii*, marinarii, toţi cârmacii de pe mare se vor da jos din corăbii şi vor păşi pe uscat. *Apoc. 18.17, etc.
30. Vor striga cu glas tare din pricina ta şi vor scoate ţipete amarnice. Îşi vor arunca ţărână* în cap şi se vor tăvăli** în cenuşă.

*Iov 2.12. Apoc. 18.19. **Est. 4.1,3. Ier. 6.26.

31. Îşi vor rade* capul din pricina ta şi se vor îmbrăca în saci, te vor plânge cu sufletul amărât şi cu mâhnire mare.

*Ier. 16.6; 47.5. Mica 1.16.

32. În durerea lor, vor* face un cântec de jale asupra ta, te vor boci şi vor zice: „Cine era** ca Tirul cel nimicit în mijlocul mării?

*Vers. 2. Cap. 26.17. **Apoc. 18.18.

33. Când* ieşeau mărfurile tale pe mări, săturai un mare număr de popoare; cu belşugul avuţiilor şi mărfurilor tale îmbogăţeai pe îm-

păraţii pământului.

*Apoc. 18.19.

34. Acum însă eşti sfărâmat* de mări, negoţul** tău a pierit în adâncimea apelor, şi toată mulţimea ta de oameni s-a scufundat odată cu tine!

*Cap. 26.19. **Vers. 27.

35. Toţi locuitorii* insulelor stau înmărmuriţi din pricina ta, împăraţii lor stau cu părul vâlvoi de groază şi le tremură faţa!

*Cap. 26.15,16.

36. Negustorii popoarelor fluieră* după tine! Eşti nimicit** de tot şi te-ai dus pentru totdeauna!"”

*Ier. 18.16. **Cap. 26.21.

28 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, spune voievodului Tirului: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că ţi s-a îngâmfat inima şi ai zis*: „Eu sunt Dumnezeu şi stau pe tronul lui Dumnezeu în mijlocul** mărilor”, măcar că nu eşti decât om † şi nu eşti Dumnezeu, deşi îţi dai ifose ca şi când ai fi Dumnezeu.

*Vers. 9. **Cap. 27.3,4. † Isa. 31.3.

3. Iată, eşti mai înţelept* decât Daniel, nici o taină nu este ascunsă de tine; *Zah. 9.2.
4. prin înţelepciunea şi priceperea ta ţi-ai făcut avere şi ţi-ai îngrămădit aur şi argint în vistieriile tale;
5. prin marea ta înţelepciune* şi prin negoţul tău ţi-ai mărit bogăţiile, şi prin bogăţiile tale, inima ţi s-a îngâmfat foarte mult.”

*Ps. 62.10. Zah. 9.3.

6. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că îţi dai ifose[1] ca şi când ai fi Dumnezeu,
7. iată, că voi aduce împotriva ta nişte străini, pe cele mai* asupritoare dintre popoare, care vor scoate sabia împotriva înţelepciunii tale strălucitoare şi-ţi vor întina frumuseţea.

*Cap. 30.11; 31.12; 32.12.

8. Te vor arunca în groapă şi vei muri ca cei care cad străpunşi de lovituri, în mijlocul mărilor.
9. Vei mai* zice tu atunci în faţa ucigaşului tău: „Sunt Dumnezeu”, măcar că eşti om, şi nu Dumnezeu, sub mâna celui ce te va ucide?

*Vers. 2.

10. Vei muri de moartea celor netăiaţi împrejur*, de mâna străinilor! Căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.”"

*Cap. 31.18; 32.19,21,25,27.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

1.Sau: pentru că ţi-ai pus (ţi-ai dat) inima ca inima lui Dumnezeu;

12. „Fiul omului, fă un cântec de jale* asupra împăratului Tirului şi spune-i: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: Ajunseseşi la cea mai înaltă desăvârşire, erai plin de înţelepciune** şi desăvârşit în frumuseţe.

*Cap. 27.2. **Vers. 3. Cap. 27.3.

13. Stăteai în Eden*, grădina lui Dumnezeu, şi erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonix, cu topaz, cu diamant, cu crisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald şi cu aur; timpanele[1]** şi flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut.

*Cap. 31.8,9. **Cap. 26.13.

14. Erai un heruvim* ocrotitor cu aripile întinse; te pusesem pe muntele** cel sfânt al lui Dumnezeu şi umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare[2].

*Exod 25.20. Vers. 16. **Cap. 20.40.

15. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut până în ziua când s-a găsit nedreptate în tine.
16. Prin mărimea negoţului tău te-ai umplut de violenţă şi ai păcătuit; de aceea te-am aruncat ca necurat de pe muntele lui Dumnezeu şi te nimicesc, heruvim ocrotitor*, din mijlocul pietrelor scânteietoare[2].

*Vers. 14.

17. Ţi s-a îngâmfat* inima din pricina frumuseţii tale, ţi-ai stricat înţelepciunea cu strălucirea ta. De aceea te-am aruncat la pământ, team dat privelişte împăraţilor.

*Vers. 2,5.

18. Prin mulţimea nelegiuirilor tale, prin nedreptatea negoţului tău ţi-ai întinat locaşurile sfinte; de aceea scot din mijlocul tău un foc care te mistuie şi te prefac în cenuşă pe pământ, înaintea tuturor celor ce te privesc.
19. Toţi cei care te cunosc între popoare rămân uimiţi din pricina ta; eşti nimicit* şi nu vei mai fi niciodată!"”

*Cap. 26.21; 27.36.

20. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
21. „Fiul omului, întoarce-ţi* faţa spre Sidon** şi proroceşte împotriva lui!

*Cap. 6.2; 25.2; 29.2. **Isa. 23.4,12. Ier. 25.22; 27.3. Cap. 32.30.

22. Spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată* că am necaz pe tine, Sidonule, şi voi fi proslăvit în mijlocul tău; ca să se ştie** că Eu sunt Domnul, când Îmi voi împlini judecăţile

1.Lit.(ebr.): „tof”, instrument antic de percuție sau, „tobele” (Ps. 149,3.), tradus peste tot cu „tamburinele”; 2.Sau: de foc;

împotriva lui şi când Îmi voi arăta sfinţenia † în mijlocul lui.

*Exod 14.4,17. Cap. 39.13. **Ps. 9.16. † Vers. 25. Cap. 20.41; 36.23.

23. Voi trimite ciuma* în el, voi face să-i curgă sângele pe străzi, vor cădea morţii în mijlocul lui, ucişi de sabia care va veni din toate părţile să-i lovească şi vor şti, astfel, că Eu sunt Domnul.

*Cap. 38.22.

24. Atunci el nu va mai fi pentru casa lui Israel un spin* care înţeapă, un mărăcine aducător de dureri printre toţi cei care-l înconjoară şi-l dispreţuiesc. Şi vor şti astfel că Eu sunt Domnul Dumnezeu."

*Num. 33.55. Ios. 23.13.

25. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Când voi strânge* iarăşi casa lui Israel din mijlocul popoarelor la care este risipită, Îmi voi arăta în ea sfinţenia** înaintea neamurilor şi vor locui în ţara lor pe care am dat-o robului Meu Iacov.

*Isa. 11.12. Cap. 11.17; 20.41; 34.13; 37.21. **Vers. 22.

26. Vor locui* liniştiţi în ea, vor zidi case** şi vor sădi † vii; da, vor locui liniştiţi în ea, când Îmi voi împlini judecăţile împotriva tuturor celor ce-i înconjoară şi-i dispreţuiesc. Şi vor şti că Eu sunt Domnul Dumnezeul lor."

*Ier. 23.6. Cap. 36.28. **Isa. 65.21. Amos 9.14. † Ier. 31.5.

Împotriva Egiptului

29 1. În anul al zecelea, în ziua a douăsprezecea a lunii a zecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, întoarce-te cu faţa* spre Faraon, împăratul Egiptului, şi proroceşte împotriva lui şi împotriva întregului** Egipt!

*Cap. 28.21. **Isa. 19.1. Ier. 25.19; 46.2,25.

3. Vorbeşte şi spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că* am necaz pe tine, Faraon, împăratul Egiptului, crocodil** mare care te culci în mijlocul râurilor tale şi † zici: „Râul meu, Nilul, este al meu, eu l-am făcut!"

*Ier. 44.30. Vers. 10. Cap. 28.22. **Ps. 74.13,14. Isa. 27.1; 51.9. Cap. 32.2. † Cap. 28.2.

4. Îţi voi pune* însă cârlige în fălci, voi lipi peştii râurilor tale de solzii tăi şi te voi scoate din mijlocul râurilor tale, cu toţi peştii care se află în ele şi care se vor lipi de solzii tăi.

*Isa. 37.29. Cap. 38.4.

5. Te voi arunca în pustiu, pe tine şi pe toţi peştii din râurile tale. Vei cădea pe faţa ogoarelor, nu vei fi ridicat*, nici îngropat; ci te voi** da mâncare fiarelor pământului şi păsărilor cerului.

*Ier. 8.2; 16.4; 25.33. **Ier. 7.33; 34.20.

6. Şi toţi locuitorii Egiptului vor şti că Eu sunt Domnul, pentru că au fost un toiag de trestie* pentru casa lui Israel.

*2 Împ. 18.21. Isa. 36.6.

7. Când au pus mâna* pe tine, te-ai rupt şi le-ai străpuns tot umărul; când s-au sprijinit de tine, te-ai sfărâmat şi le-ai scrântit şoldurile."

*Ier. 37.5,7,11. Cap. 17.17.

8. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi aduce sabia* împotriva ta şi voi nimici cu desăvârşire din mijlocul tău oamenii şi vitele.

*Cap. 14.17; 32.11-13.

9. Ţara Egiptului va ajunge o pustietate şi un pustiu, şi vor şti că Eu sunt Domnul, pentru că a zis: „Nilul este al meu, eu l-am făcut!"

10. De aceea, iată că am necaz pe tine şi pe râurile tale
şi voi* preface ţara Egiptului într-un pustiu şi într-o pustietate,
de la** Migdol până la Siena şi până la hotarele Etiopiei.

*Cap. 30.12. **Cap. 30.6.

11. Nici picior* de om nu va trece prin ea,
nici picior de vită nu va trece prin ea;
şi va rămâne patruzeci de ani fără să fie locuită.

*Cap. 32.13.

12. Voi preface* ţara Egiptului într-o pustietate în mijlocul altor ţări pustiite, şi cetăţile ei
vor fi pustii între alte cetăţi pustii, timp de patruzeci de ani. Iar pe egipteni îi voi risipi printre neamuri şi-i voi împrăştia în felurite ţări."

*Cap. 30.7,26.

13. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„După* patruzeci de ani, voi strânge pe egipteni din mijlocul popoarelor între care îi voi
risipi.

*Isa. 19.23. Ier. 46.26.

14. Îi voi aduce înapoi pe captivii de război ai Egiptului, îi voi aduce înapoi în ţara Patros, în ţara lor de baştină, şi vor alcătui acolo o împărăţie* slabă.

*Cap. 17.6,14.

15. Da, va fi cea mai neînsemnată dintre împărăţii şi nu se va mai înălţa peste neamuri; îi voi împuţina, ca să nu stăpânească peste neamuri.

16. Împărăţia aceasta nu va mai fi pentru casa lui Israel o pricină de încredere*; ci îi va aduce aminte de nelegiuirea ei, când se întorcea spre ei. Şi vor şti că Eu sunt Domnul

Dumnezeu.”

*Isa. 30.2,3; 36.4,6.

17. În al douăzeci şi şaptelea an, în ziua întâi a lunii întâi, cuvântul Domnului mi-a vorbit:
18. „Fiul omului, Nebucadneţar*, împăratul Babilonului, şi-a pus oastea să facă o slujbă grea împotriva Tirului. Toate capetele au chelit, toţi umerii sunt jupuiţi, şi n-a luat de la Tir nici o plată, nici el, nici oastea lui, pentru slujba pe care a făcut-o împotriva lui.”

*Ier. 27.6. Cap. 26.7,8.

19. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că dau lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului, ţara Egiptului; el îi va ridica bogăţiile, o va prăda şi o va jefui; aceasta va fi plata oştirii lui!
20. Ca plată pentru slujba făcută împotriva Tirului îi dau ţara Egiptului; căci pentru Mine s-au* ostenit, zice Domnul Dumnezeu.”

*Ier. 25.9.

21. „În ziua aceea, voi da tărie* casei lui Israel şi-ţi voi deschide** gura veselă în mijlocul lor; şi vor şti că Eu sunt Domnul.”

*Ps. 132.17. **Cap. 24.27.

30 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, proroceşte şi spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Văitaţi-vă*!... Nenorocită zi!

*Isa. 13.6.

3. Căci se apropie* ziua, se apropie ziua Domnului, zi întunecoasă: aceasta va fi vremea neamurilor.

*Cap. 7.7,12. Ioel 2.1. Ţef. 1.7.

4. Sabia va pătrunde în Egipt, şi în Etiopia va fi groază, când vor cădea morţii în Egipt, când i se vor ridica* bogăţiile şi i se vor răsturna** temeliile. *Cap. 29.19. **Ier. 50.15.
5. Etiopia, Put, Lud, toată* Arabia, Cub şi fiii ţării unite cu ele vor cădea împreună cu ei loviţi de sabie.” *Ier. 52.20,24.
6. Aşa vorbeşte Domnul: „Sprijinitorii Egiptului vor cădea, şi mândria tăriei lui se va prăbuşi! Din Migdol* până la Siene vor cădea loviţi de sabie, zice Domnul Dumnezeu.”

*Cap. 29.10.

7. Vor* fi pustiiţi între alte ţări pustiite, şi cetăţile lui vor fi nimicite în mijlocul altor cetăţi nimicite. *Cap. 29.12.
8. Şi vor şti că Eu sunt Domnul, când voi pune foc în Egipt şi când toţi sprijinitorii lui vor fi zdrobiţi.
9. În ziua aceea nişte soli* se vor duce din partea Mea cu corăbiile să tulbure Etiopia în liniştea ei; şi-i va apuca spaimă mare în ziua Egiptului; căci iată că lucrurile acestea se întâmplă!”

*Isa. 18.1,2.

10. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Voi pierde* mulţimea Egiptului prin mâna lui Nebucadneţar, împăratul Babilonului.

*Cap. 29.19.

11. El şi poporul lui cu el, cel mai grozav* dintre popoare, vor fi trimişi să nimicească ţara. Vor scoate sabia împotriva Egiptului şi vor umple ţara de morţi. *Cap. 28.7.
12. Canalele le voi* seca, voi da ţara** în mâinile celor răi; voi pustii ţara cu tot ce cuprinde ea prin mâna străinilor. Eu, Domnul, am vorbit!”

*Isa. 19.5,6. **Isa. 19.4.

13. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Voi nimici* idolii şi voi stârpi din Nof chipurile deşarte. Nu** va mai fi nici o căpetenie din ţara Egiptului şi voi răspândi † groaza în ţara Egiptului.

*Isa. 19.1. Ier. 43.12; 46.25. Zah. 13.2. **Zah. 10.11. † Isa. 19.16.

14. Voi pustii Patrosul*, voi pune foc Ţoanului** şi-Mi voi aduce la îndeplinire † judecăţile asupra Noului.

*Cap. 29.14. **Ps. 78.12,43. † Naum 3.8-10.

15. Îmi voi vărsa urgia asupra Sinului, cetăţuia Egiptului, şi voi nimici* cu desăvârşire mulţimea din No[1]. *Ier. 46.25.
16. Voi pune foc* Egiptului; Sinul va fi cuprins de spaimă; No va fi deschis prin spărtură, şi Noful[2], cucerit ziua-n amiaza mare de vrăjmaşi.

*Vers. 8.

17. Tinerii din On şi din Pi-Beset vor cădea ucişi de sabie şi cetăţile acestea se vor duce în robie.
18. La Tahpanes* se va întuneca ziua când voi sfărâma jugul Egiptului şi când se va sfârşi mândria tăriei lui; un nor va acoperi Tahpanesul şi cetăţile lui vor merge în robie.

*Ier. 2.16.

19. Îmi voi aduce astfel la îndeplinire judecăţile asupra Egiptului - şi vor şti că Eu sunt Domnul.””
20. În anul al unsprezecelea, în ziua a şaptea a lunii întâi, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
21. „Fiul omului, am* frânt braţul lui Faraon, împăratul Egiptului; şi iată că nu-i vor lega** rana ca să se vindece, nu-l vor obloji cu legături, nu-l vor lega ca să se întremeze şi să poată mânui sabia.”

*Ier. 48.25. **Ier. 46.11.

22. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumne-

1.Sau: Teba; 2.Sau: Memfis;

zeu: „Iată, am necaz pe Faraon împăratul Egiptului, şi-i voi rupe braţele, pe cel tare şi pe cel frânt, ca să-i cadă sabia din mână.

*Ps. 37.17.

23. Iar pe egipteni îi voi* împrăştia printre neamuri şi-i voi risipi în felurite ţări.

*Vers. 26. Cap. 29.12.

24. În schimb, voi întări braţele împăratului Babilonului şi-i voi pune o sabie în mână; iar braţele lui Faraon le voi frânge, ca să geamă înaintea lui cum gem cei răniţi de moarte.
25. Dar voi întări braţele împăratului Babilonului, iar braţele lui Faraon vor cădea. Şi vor şti* că Eu sunt Domnul, când voi pune sabia Mea în mâna împăratului Babilonului şi când o va întoarce împotriva ţării Egiptului.

*Ps. 9.16.

26. Îi voi împrăştia* pe egipteni printre neamuri, îi voi risipi în felurite ţări, şi vor şti că Eu sunt Domnul.”

*Vers. 23. Cap. 29.12.

31 1. În anul al unsprezecelea, în ziua întâi a lunii a treia, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, spune lui Faraon, împăratul Egiptului, şi mulţimii lui: „Cu cine* te asemeni tu în mărimea ta? *Vers. 18.
3. Iată* că asirianul era un cedru falnic în Liban; ramurile lui erau stufoase, frunzişul umbros, tulpina înaltă, iar vârful îi ajungea până la nori. *Dan. 4.10.
4. Apele* îl făcuseră să crească, adâncul îl făcuse înalt, râurile lui îi scăldau răsadniţa şi îşi trimiteau pâraiele la toţi copacii de pe câmp. *Ier. 51.36.
5. De aceea, tulpina* lui se înălţa deasupra tuturor copacilor de pe câmp, crengile i se înmulţiseră şi ramurile i se întindeau de mulţimea apelor care-l făcuseră să dea lăstari.

*Dan. 4.11.

6. Toate păsările* cerului îşi făceau cuiburi în crengile lui, toate fiarele câmpului fătau sub ramurile lui şi tot felul de neamuri multe locuiau sub umbra lui. *Cap. 17.23. Dan. 4.12.
7. Era frumos prin mărimea lui, prin întinderea ramurilor lui; căci rădăcinile îi erau înfipte în ape mari.
8. Cedrii din grădina* lui Dumnezeu nu-l întreceau, chiparoşii nu erau de asemănat cu crengile lui şi platanii nu erau ca ramurile lui; nici un copac din grădina lui Dumnezeu nu era ca el în frumuseţe.

*Gen. 2.8; 13.10. Cap. 28.13.

9. Îl făcusem atât de frumos prin mulţimea ramurilor lui, că-l invidiau toţi copacii Edenului, care se aflau în grădina lui Dumnezeu.”
10. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că avea o tulpină aşa de înaltă, pentru că îşi înălţa* vârful până la nori şi inima i se mândrea cu înălţimea lui,

*Dan. 5.20.

11. l-am dat în mâinile viteazului neamurilor, care-i va face după răutatea lui; căci l-am izgonit.
12. Străinii, cele mai grozave* popoare, l-au tăiat şi l-au lepădat. Crengile** i-au căzut în munţi şi în toate văile. Ramurile i s-au sfărâmat în toate vadurile ţării; şi toate popoarele pământului au plecat de la umbra lui şi l-au părăsit.

*Cap. 28.7. **Cap. 32.5; 35.8.

13. Pe sfărâmăturile lui* au venit şi s-au aşezat toate păsările cerului şi toate fiarele câmpului şi-au făcut culcuşul între ramurile lui,

*Isa. 18.6. Cap. 32.4.

14. ca să nu se mai îngâmfe nici unul din copacii de lângă ape cu înălţimea lor şi să nu-şi mai ridice vârful până în nori, ca să nu se mai fălească stejarii udaţi de apă cu înălţimea lor; căci toţi* sunt daţi pradă morţii, în** adâncimile pământului, printre copiii oamenilor, împreună cu cei ce se coboară în groapă.”

*Ps. 82.7. **Cap. 32.18.

15. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În ziua când s-a coborât în Locuinţa morţilor, am răspândit jalea, am acoperit adâncul din pricina lui şi i-am oprit râurile; apele cele mari au fost oprite; am întristat Libanul pentru el şi toţi copacii de pe câmp s-au uscat.
16. De vuietul căderii lui am făcut să se cutremure* neamurile, când l-am aruncat** în Locuinţa morţilor împreună cu cei ce se coboară în groapă; şi s-au mângâiat † în adâncimile pământului toţi †† copacii Edenului, cei mai frumoşi şi cei mai buni copaci din Liban, toţi cei udaţi de ape.

*Cap. 26.15. **Isa. 14.15. † Cap. 32.31. †† Isa. 14.8.

17. S-au coborât şi ei cu el în Locuinţa morţilor la cei care au pierit ucişi de sabie, ei, care erau braţul lui şi locuiau* la umbra lui printre neamuri.

*Plân. 4.20.

18. Cu* cine poţi fi asemănat tu în slavă şi în mărime între copacii Edenului? Totuşi vei fi aruncat împreună cu copacii Edenului în adâncimile pământului şi vei fi** culcat în mijlocul celor netăiaţi împrejur, împreună cu cei ce au pierit ucişi de sabie. Iată ce este Fa-

raon şi toată mulţimea lui, zice Domnul Dumnezeu.” *Vers. 2. Cap. 32.19. **Cap. 28.10; 32.19,21,24, etc.

32 1. În anul al doisprezecelea, în ziua întâi a lunii a douăsprezecea, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, fă un cântec de jale* asupra lui Faraon, împăratul Egiptului, şi spune-i: „Semănai** cu un pui de leu între neamuri, erai † ca un crocodil în mări, te aruncai în râurile tale, tulburai †† apele cu picioarele tale şi le întărâtai valurile.
*Vers. 16. Cap. 27.2. **Cap. 19.3,6; 38.13. † Cap. 29.3. †† Cap. 34.18.
3. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Îmi voi întinde mreaja* peste tine, în mijlocul unei mari mulţimi de popoare, şi te vor trage în laţul Meu.
*Cap. 12.13; 17.20. Osea 7.12.
4. Te* voi arunca pe uscat şi te voi întinde pe câmpie, ca toate păsările cerului să stea** pe tine; şi voi sătura fiarele întregului pământ cu tine.
*Cap. 29.5. **Cap. 31.13.
5. Îţi voi arunca carnea pe munţi* şi voi umple văile cu oasele tale.
*Cap. 31.12.
6. Ţara în care înoţi o voi uda cu sângele tău până la munţi şi se vor umple vadurile cu resturile tale.
7. Când te voi stinge, voi* acoperi cerurile şi le voi întuneca stelele; voi acoperi soarele cu nori şi luna nu-şi va mai da lumina ei.
*Isa. 13.10. Ioel 2.31; 3.15. Amos 8.9. Mat. 24.29. Apoc. 6. 12,13.
8. Din pricina ta, voi întuneca pe toţi luminătorii cerurilor şi voi răspândi întunericul peste ţara ta, zice Domnul Dumnezeu.”
9. „Voi mâhni şi inima multor popoare, când voi vesti pieirea ta printre neamuri, în ţările pe care nu le cunoşteai.
10. Voi face să se* îngrozească multe popoare de tine şi împăraţii lor vor tremura de groază din cauza ta, când Îmi voi învârti sabia înaintea lor; vor tremura** în orice clipă fiecare pentru viaţa lui, în ziua căderii tale.”
*Cap. 27.35. **Cap. 26.16.
11. Căci aşa* vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Sabia împăratului Babilonului va veni peste tine. *Ier. 46.26. Cap. 30.4.
12. Mulţimea ta o voi face să cadă lovită de sabia unor viteji, cei mai cumpliţi[1]* dintre popoare. Ei vor nimici** mândria Egiptului şi toată mulţimea lui va fi prăpădită[2].
*Cap. 28.7. **Cap. 29.19.

1.Sau: nemiloşi, setoşi de sânge; 2.Sau: nimicită, distrusă;

13. Voi pierde şi toate vitele lui de lângă apele cele mari; nici picior* de om nu le va mai tulbura, nici copită de vite nu le va mai tulbura.
*Cap. 29.11.
14. Atunci îi voi potoli apele şi voi face să-i curgă râurile lin ca untdelemnul, zice Domnul Dumnezeu.”
15. „Când voi preface ţara Egiptului într-o pustietate şi ţara va fi jefuită de tot ce are, când voi lovi pe toţi cei ce o locuiesc, vor şti* că Eu sunt Domnul.
*Exod 7.5; 14.4,18. Ps. 9.16. Cap. 6.7.
16. Acesta este cântecul de jale* pe care îl vor cânta. Fiicele neamurilor îl vor cânta: da, asupra Egiptului şi asupra întregii lui mulţimi îl vor cânta, zice Domnul Dumnezeu.”
*2 Sam. 1.17. 2 Cron. 35.25. Vers. 2. Cap. 26.17.
17. În anul al doisprezecelea, în ziua a cincisprezecea a lunii, cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
18. „Fiul omului, boceşte-te pentru mulţimea Egiptului şi arunc-o*, pe ea şi pe fiicele neamurilor puternice, în adâncimile pământului, la cei coborâţi în groapă!
*Cap. 26.20; 31.14.
19. Pe cine* întreci tu în frumuseţe? Coboară-te** şi culcă-te lângă cei netăiaţi împrejur!
*Cap. 31.2,18. **Vers. 21,24, etc. Cap. 28.10.
20. Vor cădea astfel în mijlocul celor ucişi de sabie. Sabia v-a fost dată: doborâţi în mormânt Egiptul şi toată mulţimea lui!
21. Atunci vitejii cei puternici* vor vorbi în Locuinţa morţilor despre el şi cei ce-l sprijineau şi vor zice: „S-au coborât**, s-au culcat cei netăiaţi împrejur ucişi de sabie!”
*Isa. 1.31; 14.9,10. Vers. 27. **Vers. 19,25, etc.
22. Acolo este asirianul* cu toată mulţimea lui şi mormintele lor stau împrejurul lui - toţi au murit şi au căzut ucişi de sabie. *Vers. 24,26,29,30.
23. Mormintele* lor sunt în adâncimile gropii şi mulţimea lui este împrejurul mormântului lui; toţi au murit şi au căzut ucişi de sabie, ei, care răspândeau** groaza în ţara celor vii.
*Isa. 14.15. **Vers. 24-27,32. Cap. 26.17.
24. Acolo este şi Elamul* cu toată mulţimea lui, împrejurul mormântului lui; toţi au murit şi au căzut ucişi de sabie, s-au coborât** netăiaţi împrejur în adâncimile pământului, ei, care răspândeau † groaza în ţara celor vii şi îşi poartă acum ocara cu cei ce se coboară în groapă.
*Ier. 49.34, etc. **Vers. 21. † Vers. 23.

25. L-au culcat la un loc cu morţii, împreună cu toată mulţimea lui, şi mormintele lor sunt împrejurul lui; toţi aceşti netăiaţi împrejur au murit ucişi de sabie, căci răspândeau groaza în ţara celor vii, şi îşi poartă acum ocara cu cei ce se coboară în groapă; i-au culcat acum la un loc cu cei morţi.
26. Acolo sunt şi Meşec*, Tubal şi toată mulţimea lor, şi mormintele lor sunt împrejurul lor; toţi aceşti netăiaţi împrejur** au murit ucişi de sabie, căci răspândeau groaza în ţara celor vii.

*Gen. 10.2. Cap. 27.13; 38.2. **Vers. 19,20, etc.

27. Ei sunt culcaţi* împreună cu vitejii căzuţi din vechime dintre cei netăiaţi împrejur; sunt coborâţi în Locuinţa morţilor împreună cu armele lor de război, cu săbiile puse sub capetele lor şi nelegiuirile lor lipite pe osemintele lor, căci vitejia lor era o groază în ţara celor vii.

*Isa. 14.18,19. Vers. 21.

28. Şi tu vei fi zdrobit în mijlocul celor netăiaţi împrejur şi te vei culca împreună cu cei ucişi de sabie!
29. Acolo este şi Edomul* cu împăraţii lui şi toate căpeteniile lui, care, cu toată vitejia lor, au fost aşezaţi la un loc cu cei ucişi de sabie: stau culcaţi împreună cu cei netăiaţi împrejur, cu cei coborâţi în groapă.

*Cap. 25.12, etc.

30. Tot acolo* sunt toate căpeteniile de la miazănoapte şi toţi sidonienii** care s-au coborât la cei morţi, acoperiţi de ruşine, cu toată groaza pe care o arunca vitejia lor; aceşti netăiaţi împrejur stau culcaţi cu cei ucişi de sabie şi-şi poartă ocara lângă cei coborâţi în groapă.

*Cap. 38.6,15; 39.2. **Cap. 28.21.

31. Faraon îi va vedea şi se va mângâia* pentru toată mulţimea lui, pentru ai lui care au murit ucişi de sabie şi pentru toată oastea lui, zice Domnul Dumnezeu”.

*Cap. 31.16.

32. „Căci l-am lăsat să răspândească groaza în ţara celor vii. De aceea, Faraon şi toată mulţimea lui se vor culca împreună cu cei netăiaţi împrejur, cu cei care au murit ucişi de sabie, zice Domnul Dumnezeu.”

Datoriile prorocilor

33 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:
2. „Fiul omului, vorbeşte copiilor* poporului tău şi spune-le: „Când** voi aduce sabia peste vreo ţară şi poporul ţării va lua din mijlocul lui pe un om oarecare şi-l va pune ca străjer[1]†,

*Cap. 3.11. **Cap. 14.17. † 2 Sam. 18.24,25. 2 Împ. 9.17. Vers. 7. Osea 9.8.

3. dacă omul acela va vedea venind sabia asupra ţării, va suna din trâmbiţă şi va da de ştire poporului,
4. şi dacă cel ce va auzi sunetul trâmbiţei nu se va feri şi va veni sabia şi-l va prinde, sângele* lui să cadă asupra capului lui.

*Cap. 18.13.

5. Fiindcă a auzit sunetul trâmbiţei şi nu s-a ferit, de aceea, sângele lui să cadă asupra lui; dar, dacă se va feri, îşi va scăpa viaţa.
6. Dacă însă străjerul va vedea venind sabia şi nu va suna din trâmbiţă şi dacă poporul nu va fi înştiinţat, şi va veni sabia şi va răpi viaţa vreunui om, omul acela va pieri din pricina nelegiuirii* lui, dar voi cere sângele lui din mâna străjerului.”

*Vers. 8.

7. Acum, fiul omului*, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să asculţi cuvântul care iese din gura Mea şi să-i înştiinţezi din partea Mea.

*Cap. 3.17, etc.

8. Când zic celui rău: „Răule, vei muri negreşit!”, şi tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta.
9. Dar, dacă îl vei înştiinţa pe cel rău, ca să se întoarcă de la calea lui, şi el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îţi vei mântui sufletul.
10. Spune, dar, fiul omului, casei lui Israel: „Voi cu drept cuvânt ziceţi: „Fărădelegile şi păcatele noastre sunt asupra noastră şi din pricina lor tânjim*; cum** am putea să trăim?”

*Cap. 24.23. **Isa. 49.14. Cap. 37.11.

11. Spune-le: „Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu doresc* moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la calea lui şi să trăiască. Întoarceţi-vă, întoarceţi-vă de la căile voastre rele! Pentru ce** vreţi să muriţi voi, casă a lui Israel?”

*2 Sam. 14.14. Cap. 18.23,32. 2 Pet. 3.9. **Cap. 18.31.

12. Şi tu, fiul omului, spune copiilor poporului tău: „Neprihănirea* celui neprihănit nu-l va mântui în ziua fărădelegii lui şi cel rău nu va cădea** lovit de răutatea lui în ziua când se va întoarce de la ea, după cum nici cel neprihănit nu va putea să trăiască prin neprihănirea lui în ziua când va săvârşi o fărădelege.

*Cap. 3.20; 18.24,26,27. **2 Cron. 7.14.

1.Sau: santinelă, paznic;

13. Când zic celui neprihănit că va trăi negreşit - dacă se încrede* în neprihănirea lui şi săvârşeşte nelegiuirea, atunci toată neprihănirea lui se va uita, şi el va muri din pricina nelegiuirii pe care a săvârşit-o.

*Cap. 3.20; 18.24.

14. Dimpotrivă, când* zic celui rău: „Vei muri!” - dacă se întoarce de la păcatul lui şi face ce este bine şi plăcut,

*Cap. 3.18,19; 18.27.

15. dacă dă înapoi* zălogul, întoarce** ce a răpit, urmează învăţăturile † care dau viaţa şi nu săvârşeşte nici o nelegiuire, va trăi negreşit şi nu va muri.

*Cap. 18.7. **Exod 22.2,4. Lev. 6.2,4,5.Num. 5.6,7. Luca 19.8. † Lev. 18.5. Cap. 20.11,13,21.

16. Toate* păcatele pe care le-a săvârşit se vor uita; a făcut ce este bine şi plăcut şi va trăi negreşit!

*Cap. 18.22.

17. Copiii* poporului tău zic: „Calea Domnului nu este dreaptă!” Totuşi mai degrabă calea lor nu este dreaptă!

*Vers. 20. Cap. 18.25,29.

18. Dacă* cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui şi săvârşeşte nelegiuirea, trebuie să moară din pricina aceasta.

*Cap. 18.26,27.

19. Dar dacă cel rău se întoarce de la răutatea lui şi face ce este bine şi plăcut, va trăi tocmai din pricina aceasta!

20. Fiindcă ziceţi: „Calea* Domnului nu este dreaptă!”, vă voi judeca pe fiecare după umbletele lui, casă a lui Israel!’”

*Vers. 17. Cap. 18.25,29.

21. În al doisprezecelea an*, în ziua a cincea a lunii a zecea a robiei noastre, un om** care scăpase din Ierusalim a venit la mine şi a zis: „Cetatea † a fost luată!”

*Cap. 1.2. **Cap. 24.26. † 2 Împ. 25.4.

22. Dar mâna* Domnului venise peste mine seara, înainte de venirea fugarului la mine, şi Domnul îmi deschisese** gura până a venit el la mine dimineaţa. Gura îmi era deschisă şi nu mai eram mut.

*Cap. 1.3. **Cap. 24.27.

23. Atunci cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

24. „Fiul omului, cei ce* locuiesc în dărâmăturile** acelea în ţara lui Israel zic: „Avraam † era singur şi tot a moştenit ţara; dar noi †† suntem mulţi şi ţara ne-a fost dată în stăpânire!”

*Cap. 34.2. **Vers. 27. Cap. 36.4. † Isa. 51.2. Fapt. 7.5. †† Mica 3.11. Mat. 3.9. Ioan 8.39.

25. De aceea spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Voi mâncaţi* carne cu sânge, vă ridicaţi** ochii spre idolii voştri şi vărsaţi † sânge. Şi voi să stăpâniţi ţara?

*Gen. 9.4. Lev. 3.17; 7.26; 17.10; 19.26. Deut. 12.16. **Cap. 18.6. † Cap. 22.6,9.

26. Voi vă bizuiţi pe sabia voastră, săvârşiţi urâciuni, fiecare din voi o necinsteşte[1]* pe nevasta aproapelui său. Şi voi să stăpâniţi ţara?”

*Cap. 18.6; 22.11.

27. De aceea spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pe viaţa Mea, că cei ce* locuiesc în aceste dărâmături vor cădea ucişi de sabie; pe cei ce sunt pe câmp îi voi da de mâncare fiarelor**; iar cei ce sunt în întărituri şi în peşteri † vor muri de ciumă.

*Vers. 24. **Cap. 39.4. † Judc. 6.2. 1 Sam. 13.6.

28. Voi preface* ţara într-o pustietate şi într-un pustiu; mândria** tăriei ei se va sfârşi, munţii † lui Israel vor fi pustiiţi şi nimeni nu va mai trece prin ei.

*Ier. 44.2,6,22. Cap. 36.34,35. **Cap. 7.24; 24.21; 30.6,7. † Cap. 6.2,3,6.

29. Şi vor şti că Eu sunt Domnul, când voi preface ţara într-o pustietate şi într-un pustiu, din pricina tuturor urâciunilor pe care le-au săvârşit.”

30. Fiul omului! Copiii poporului tău vorbesc de tine pe lângă ziduri şi pe la uşile caselor şi zic* unul altuia, fiecare fratelui său: „Veniţi, dar, şi ascultaţi care este cuvântul ieşit de la Domnul!”

*Isa. 29.13.

31. Şi vin* cu grămada la tine, stau** înaintea ta ca popor al Meu, ascultă cuvintele tale, dar nu le împlinesc, căci cu gura † vorbesc dulce de tot, dar cu inima †† umblă tot după poftele lor.

*Cap. 14.1; 20.1, etc. **Cap. 8.1. † Ps. 78.36,37. Isa. 29.13. †† Mat. 13.22.

32. Iată că tu eşti pentru ei ca un cântăreţ plăcut cu un glas frumos şi iscusit la cântare pe corzi[2]. Ei îţi ascultă cuvintele, dar nu le împlinesc deloc.

33. Când* se vor întâmpla însă aceste lucruri - şi iată că se întâmplă! - vor şti** că era un proroc în mijlocul lor.”

*1 Sam. 3.20. **Cap. 2.5.

Împotriva căpeteniilor lui Israel
Făgăduinţe

34 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, proroceşte împotriva păstorilor* sufleteşti ai lui Israel! Proroceşte şi spune-le lor, păstorilor: Aşa vorbeşte Domnul

1.Sau: se întinează cu; 2.Sau: la un instrument;

Dumnezeu: „Vai** de păstorii lui Israel, care se pasc pe ei înşişi! Nu trebuie păstorii să pască turma?

*Cap. 33.24. **Ier. 23.1. Zah. 11.17.

3. Voi mâncaţi* grăsimea, vă îmbrăcaţi cu lâna, tăiaţi** ce e gras, dar nu paşteţi oile.

*Isa. 56.11. Zah. 11.16. **Cap. 33.25,26. Mica 3.1-3. Zah. 11.5.

4. Nu întăriţi pe cele slabe*, nu vindecaţi pe cea bolnavă, nu legaţi pe cea rănită; n-aduceţi înapoi pe cea rătăcită, nu căutaţi** pe cea pierdută, ci le stăpâniţi † cu asuprire şi cu asprime[1]!

*Vers. 16. Zah. 11.16. **Luca 15.4. † 1 Pet. 5.3.

5. Astfel ele* s-au risipit** pentru că n-aveau păstor; au ajuns † prada tuturor fiarelor câmpului şi s-au risipit.

*Cap. 33.21,28. **1 Împ. 22.17. Mat. 9.36. † Isa. 56.9. Ier. 12. 9. Vers. 8.

6. Turma Mea rătăceşte pe toţi munţii şi pe toate dealurile înalte; oile Mele sunt risipite pe toată faţa ţării şi nimeni nu îngrijeşte de ele, nici nu le caută!

7. De aceea, păstorilor, ascultaţi cuvântul Domnului!

8. Pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, pentru că oile Mele au ajuns de jaf şi sunt* prada tuturor fiarelor câmpului, din lipsă de păstor, pentru că păstorii Mei n-au nici o grijă de oile Mele, ci se păşteau** numai pe ei înşişi şi nu păşteau oile Mele,

*Vers. 5,6. **Vers. 2,10.

9. de aceea, păstorilor, ascultaţi Cuvântul Domnului!

10. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: Iată, am necaz pe păstori! Îmi voi* lua înapoi oile din mâinile lor, nu-i voi mai lăsa să-Mi pască oile şi nu se vor mai paşte** nici pe ei înşişi; căci Îmi voi scăpa oile din gura lor şi nu le vor mai sluji ca hrană!”

*Cap. 3.18. Evr. 13.17. **Vers. 2,8.

11. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Iată, Mă voi îngriji Eu Însumi de oile Mele şi le voi cerceta!

12. Cum îşi cercetează un păstor turma când este în mijlocul oilor sale împrăştiate, aşa Îmi voi cerceta Eu oile şi le voi strânge din toate locurile pe unde au fost risipite în ziua plină de nori* şi negură[2]. *Cap. 30.3. Ioel 2.2.

13. Le voi* scoate dintre popoare, le voi strânge din felurite ţări şi le voi aduce înapoi în ţara lor; le voi paşte pe munţii lui Israel, de-a lungul râurilor şi în toate locurile locuite ale ţării.

*Isa. 65.9,10. Ier. 23.3. Cap. 28.25; 36.24; 37.21,22.

14. Le voi* paşte pe o păşune bună şi stâna lor va fi pe munţii cei înalţi ai lui Israel; acolo** se vor odihni într-un staul plăcut şi vor avea păşuni grase pe munţii lui Israel.

*Ps. 23.2. **Ier. 33.12.

15. Eu Însumi Îmi voi paşte oile, Eu le voi duce la odihnă, zice Domnul Dumnezeu.”

16. „Voi* căuta pe cea pierdută, voi aduce înapoi pe cea rătăcită, voi lega pe cea rănită şi voi întări pe cea slabă. Dar voi păzi pe cele grase** şi pline de vlagă: vreau să le pasc † cu dreptate.”

*Isa. 40.11. Vers. 4. Mica 4.6. Mat. 18.11. Marc. 2.17. Luca 5.32. **Isa. 10.16. Amos 4.1. † Ier. 10.24.

17. „Şi voi, oile Mele, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi* judeca între oaie şi oaie, între berbeci şi ţapi.

*Vers. 20,22. Cap. 20.37,38. Zah. 10.3. Mat. 25.32,33.

18. Este prea puţin pentru voi că paşteţi în păşunea cea bună, de mai călcaţi în picioare şi cealaltă parte a păşunii voastre? Că beţi o apă limpede, de mai tulburaţi şi pe cealaltă cu picioarele?

19. Şi oile Mele trebuie apoi să pască ce aţi călcat voi cu picioarele voastre şi să bea ce aţi tulburat voi cu picioarele voastre!”

20. De aceea, aşa le vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că voi* judeca între oaia grasă şi oaia slabă. *Vers. 17.

21. Pentru că aţi izbit cu coasta şi cu umărul şi aţi împuns cu coarnele voastre toate oile slabe până le-aţi izgonit,

22. voi veni în ajutorul oilor Mele, ca să nu mai fie de jaf, şi voi judeca între oaie* şi oaie.

*Vers. 17.

23. Voi pune peste ele un singur păstor* care le va paşte, şi anume pe Robul** Meu David; El le va paşte, El va fi păstorul lor.

*Isa. 40.11. Ier. 23.4,5. Ioan 10.11. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.4. **Ier. 30.9. Cap. 37.24,25. Osea 3.5.

24. Eu*, Domnul, voi fi Dumnezeul lor, şi Robul Meu David va fi căpetenie** în mijlocul lor. Eu, Domnul, am vorbit!

*Exod 29.45. Vers. 30. Cap. 37.27. **Cap. 37.22. Luca 1.32, 33.

25. Voi încheia* cu ele un legământ de pace şi voi** îndepărta din ţară toate fiarele sălbatice; ele vor locui în linişte † în pustiu şi vor putea dormi în mijlocul pădurilor.

1.Sau: forţă şi cruzime; 2.Sau: întuneric adânc;

*Cap. 37.26. **Lev. 26.6. Isa. 11.6-9; 35.9. Osea 2.18. † Ier. 23.6. Vers. 28.

26. Le voi face, pe ele şi împrejurimile dealului* Meu, o pricină de binecuvântare**; le voi trimite † ploaie la vreme, şi aceasta va fi o ploaie †† binecuvântată!

*Isa. 56.7. Cap. 20.40. **Gen. 12.2. Isa. 19.24. Zah. 8.13. † Lev. 26.4. †† Ps. 68.9. Mal. 3.10.

27. Pomul* de pe câmp îşi va da rodul şi pământul îşi va da roadele. Ele vor fi liniştite în ţara lor şi vor şti că Eu sunt Domnul, când voi** rupe legăturile jugului lor şi când le voi izbăvi din mâna celor ce † le asupresc.

*Lev. 26.4. Ps. 85.12. Isa. 4.2. **Lev. 26.13. Ier. 2.20. † Ier. 25.14.

28. Nu vor* mai fi de jaf între neamuri, nu le vor mânca fiarele din ţară, ci vor** locui în linişte şi nu le va mai tulbura nimeni.

*Vers. 8. Cap. 36.4. **Ier. 30.10; 46.27. Vers. 25.

29. Le voi pune un vlăstar[1]* căruia i se va duce faima; nu vor mai fi mistuite de foame în ţară şi nu vor mai purta** ruşinea neamurilor.

*Isa. 11.1. Ier. 23.5. **Cap. 36.3,6,15.

30. Şi vor şti astfel că Eu*, Domnul Dumnezeul lor, sunt cu ele şi că ele sunt poporul Meu, ele, casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 24. Cap. 37.27.

31. „Şi voi, oile* Mele, turma păşunii Mele, sunteţi oameni şi Eu sunt Dumnezeul vostru, zice Domnul Dumnezeu." *Ps. 100.3. Ioan 10.11.

Prorocie împotriva edomiţilor

35 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul omului, întoarce-te* cu faţa spre muntele** Seir, proroceşte † împotriva lui

*Cap. 6.2. **Deut. 2.5. † Ier. 49.7,8. Cap. 25.12. Amos 1.11. Obad. 10, etc.

3. şi zi: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe tine, muntele Seirului! Îmi întind* mâna împotriva ta şi te prefac într-o pustietate şi într-un pustiu!

*Cap. 6.14.

4. Îţi voi preface cetăţile* în dărâmături, vei ajunge o pustietate, ca să ştii că Eu sunt Domnul!

*Vers. 9.

5. Pentru că aveai o ură* veşnică şi ai doborât cu sabia pe copiii lui Israel în ziua necazului lor, în vremea când nelegiuirea** era la culme,

*Cap. 25.12. Obad. 10. **Ps. 137.7. Cap. 21.25,29. Dan. 9.24. Obad. 11.

1.Sau: răsad sau plantaţie;

6. de aceea, pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că te voi face sânge şi te va urmări sângele; fiindcă* n-ai urât sângele, de aceea sângele te va urmări.

*Ps. 109.17.

7. Voi preface muntele Seir într-o pustietate şi într-un pustiu şi voi nimici cu desăvârşire din el şi pe cei ce se duc*, şi pe cei ce se întorc.

*Judc. 5.6. Cap. 29.11.

8. Îi voi umple* munţii cu morţi; şi cei ucişi de sabie vor cădea pe dealurile tale, în văile tale şi în toate vadurile tale.

*Cap. 31.12; 32.5.

9. Te voi preface* în nişte pustietăţi veşnice, cetăţile nu-ţi vor mai fi locuite şi veţi şti** că Eu sunt Domnul.

*Ier. 49.17,18. Vers. 4. Cap. 25.13. Mal. 1.3,4. **Cap. 6.7; 7.4,9; 36.11.

10. Pentru că ai zis: „Aceste două neamuri şi aceste două ţări vor fi ale mele şi le vom lua* în stăpânire!", măcar că Domnul** era acolo,

*Ps. 83.4,12. Cap. 36.5. Obad. 13. **Ps. 48.1,3; 132.13,14. Cap. 48.35.

11. de aceea, pe viaţa Mea, zice Domnul Dumnezeu, că Mă voi purta cu tine după mânia* şi furia pe care le-ai arătat şi tu în ura ta împotriva lor; şi Mă voi face cunoscut în mijlocul lor, când te voi judeca.

*Mat. 7.2. Iac. 2.13.

12. Vei şti* însă că Eu, Domnul, am auzit toate batjocurile pe care le-ai rostit împotriva munţilor lui Israel când ai zis: „Sunt pustiiţi şi ne sunt daţi ca pradă!"

*Ps. 9.16. Cap. 6.7.

13. V-aţi fălit astfel împotriva Mea prin vorbirile* voastre şi v-aţi înmulţit cuvintele împotriva Mea: am auzit!"

*1 Sam. 2.3. Apoc. 13.6.

14. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Când* toată ţara se va bucura, pe tine te voi preface într-o pustietate!

*Isa. 65.13,14.

15. Din pricina bucuriei* pe care ai simţit-o când moştenirea casei lui Israel era pustiită, îţi voi face şi ţie la fel. Vei ajunge** o pustietate, munte al Seirului, tu şi tot Edomul, şi se va şti că Eu sunt Domnul." *Obad. 12,15. **Vers. 3,4.

Reaşezarea lui Israel

36 1. „Tu, fiul omului, proroceşte asupra munţilor* lui Israel şi spune: Munţi ai lui Israel, ascultaţi cuvântul Domnului!

*Cap. 6.2,3.

2. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că* vrăjmaşul a zis despre voi: „Ha! Ha!

Aceste înălţimi** veşnice au ajuns moştenirea † noastră!”,

*Cap. 25.3; 26.2. **Deut. 32.13. † Cap. 35.10.

3. proroceşte şi zi: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Da, pentru că din toate părţile au vrut să vă pustiască şi să vă înghită, ca să ajungeţi moştenirea altor neamuri, şi pentru că aţi fost* de batjocura şi de ocara popoarelor,

*Deut. 28.37. 1 Împ. 9.7. Plân. 2.15. Dan. 9.16.

4. de aceea, munţi ai lui Israel, ascultaţi cuvântul Domnului Dumnezeu!” Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu munţilor şi dealurilor, râurilor şi văilor, dărâmăturilor pustii şi cetăţilor părăsite care au ajuns* de pradă şi de râs** pentru rămăşiţa neamurilor dimprejur;

*Cap. 34.28. **Ps. 79.4.

5. aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Da, în* focul geloziei Mele, vorbesc împotriva rămăşiţei neamurilor şi împotriva întregului Edom, care şi-au însuşit** ţara Mea şi s-au bucurat din toată inima lor şi cu tot dispreţul sufletului lor ca să-i jefuiască roadele.”

*Deut. 4.24. Cap. 38.19. **Cap. 35.10,12.

6. De aceea, proroceşte despre ţara lui Israel şi spune munţilor şi dealurilor, râurilor şi văilor: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, vorbesc în gelozia şi furia Mea, pentru că suferiţi batjocură* din partea neamurilor!”

*Ps. 123.3,4. Vers. 15. Cap. 34.29.

7. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Îmi ridic* mâna şi jur că neamurile care vă înconjoară îşi vor purta ele însele batjocura!

*Cap. 20.5.

8. Iar voi, munţi ai lui Israel, veţi da ramuri şi vă veţi purta roadele pentru poporul Meu, Israel, căci lucrurile acestea sunt aproape să se întâmple.

9. Iată că vă voi fi binevoitor, Mă voi întoarce spre voi şi veţi fi lucraţi şi semănaţi.

10. Voi pune să locuiască pe voi oameni în mare număr, toată casa lui Israel, pe toţi! Cetăţile vor fi locuite şi se vor zidi iarăşi dărâmăturile*.

*Isa. 58.12; 61.4. Vers. 33. Amos 9.14.

11. Voi înmulţi* pe voi oamenii şi vitele, care vor creşte şi se vor înmulţi: voi face să fiţi locuiţi ca şi mai înainte şi vă voi face mai mult bine decât odinioară; şi veţi şti** că Eu sunt Domnul.

*Ier. 31.27; 33.12. **Cap. 35.9; 37.6,13.

12. Voi face să umble pe voi oameni, şi anume poporul Meu, Israel; ei te vor stăpâni*; şi tu vei fi moştenirea lor şi nu-i vei mai** nimici.”

*Obad. 17, etc. **Ier. 15.7.

13. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Pentru că ţi se zice: „Tu*, ţară, ai mâncat oameni, ţi-ai nimicit chiar neamul tău”,

*Num. 13.32.

14. din pricina aceasta, de acum încolo nu vei mai mânca oameni şi nu-ţi vei mai nimici neamul, zice Domnul Dumnezeu.”

15. „De acum, nu te voi mai face* să auzi batjocurile neamurilor şi nu vei mai purta ocara popoarelor; nu-ţi vei mai nimici neamul, zice Domnul Dumnezeu.”

*Cap. 34.29.

16. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

17. „Fiul omului, cei din casa lui Israel, când locuiau în ţara lor, au întinat-o* prin purtarea lor şi prin faptele lor; aşa că purtarea lor a fost înaintea Mea ca necurăţia** unei femei în timpul perioadei ei.

*Lev. 18.25,27,28. Ier. 2.7. **Lev. 15.19, etc.

18. Atunci Mi-am vărsat furia peste ei, din pricina sângelui* pe care-l vărsaseră în ţară şi din pricina idolilor cu care o profanaseră.

*Cap. 16.36,38; 23.37.

19. I-am risipit* printre neamuri şi au fost împrăştiaţi în felurite ţări; i-am** judecat după purtarea şi faptele lor rele.

*Cap. 22.15. **Cap. 7.3; 18.30; 39.24.

20. Când au venit printre neamuri, ori încotro se duceau pângăreau* Numele Meu cel sfânt, aşa încât se zicea despre ei: „Acesta este poporul Domnului, ei au trebuit să iasă din ţara lor.”

*Isa. 52.5. Rom. 2.24.

21. Şi am vrut să scap cinstea Numelui* Meu celui sfânt pe care-l pângărea casa lui Israel printre neamurile la care se dusese.”

*Cap. 20.9,14.

22. De aceea, spune casei lui Israel: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Nu din pricina voastră fac aceste lucruri, casa lui Israel, ci din pricina Numelui Meu* celui sfânt pe care l-aţi profanat printre neamurile la care aţi mers.

*Ps. 106.8.

23. De aceea voi sfinţi Numele Meu cel mare care a fost întinat printre neamuri, pe care l-aţi profanat în mijlocul lor. Şi neamurile vor recunoaşte că Eu sunt Domnul, zice Domnul Dumnezeu, când voi fi sfinţit* în voi sub ochii lor.

*Cap. 20.41; 28.22.

24. Căci vă voi scoate* dintre neamuri, vă voi

strânge din toate ţările şi vă voi aduce iarăşi în ţara voastră.

*Cap. 34.13; 37.21.

25. Vă voi stropi* cu apă curată şi veţi fi curăţiţi; vă voi curăţi** de toate necurăţiile voastre şi de toţi idolii voştri.

*Isa. 52.15. Evr. 10.22. **Ier. 33.8.

26. Vă voi* da o inimă nouă şi voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne.

*Ier. 32.39. Cap. 11.19.

27. Voi pune Duhul* Meu în voi şi vă voi face să urmaţi poruncile Mele şi să păziţi şi să împliniţi legile Mele.

*Cap. 11.19; 37.14.

28. Veţi locui* în ţara pe care am dat-o părinţilor voştri; voi veţi fi poporul Meu**, şi Eu voi fi Dumnezeul vostru.

*Cap. 28.25; 37.25. **Ier. 30.22. Cap. 11.20; 37.27.

29. Vă voi* izbăvi de toate necurăţiile voastre. Voi chema** grâul şi-l voi înmulţi; nu voi † mai trimite foametea peste voi.

*Mat. 1.21. Rom. 11.26. **Ps. 105.16. † Cap. 34.29.

30. Voi înmulţi* rodul pomilor şi venitul câmpului, ca să nu mai purtaţi ruşinea foametei printre neamuri.

*Cap. 34.27.

31. Atunci vă veţi* aduce aminte de purtarea voastră rea şi de faptele voastre care nu erau bune; vă va fi scârbă** de voi înşivă, din pricina nelegiuirilor şi urâciunilor voastre.

*Cap. 16.61,63. **Lev. 26.39. Cap. 6.9; 20.43.

32. Şi toate aceste lucruri nu* le fac din pricina voastră, zice Domnul Dumnezeu, să ştiţi! Ruşinaţi-vă şi roşiţi de purtarea voastră, casă a lui Israel!”

*Deut. 9.5. Vers. 22.

33. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În ziua când vă voi curăţi de toate nelegiuirile voastre, voi face ca cetăţile voastre să fie locuite şi dărâmăturile* vor fi rezidite;

*Vers. 10.

34. ţara pustiită va fi iarăşi lucrată, în loc să fie pustie în ochii tuturor trecătorilor.
35. Şi se va spune atunci: „Ţara aceasta pustiită a ajuns ca o grădină a Edenului*; şi cetăţile acestea dărâmate, care erau pustii şi surpate, sunt întărite şi locuite!”

*Isa. 51.3. Cap. 28.13. Ioel 2.3.

36. Şi neamurile care vor mai rămâne în jurul vostru vor şti că Eu, Domnul, am reconstruit ce era surpat şi am sădit ce era pustiit. Eu*, Domnul, am vorbit şi voi şi face.”

*Cap. 17.24; 22.14; 37.14.

37. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată în ce privinţă Mă voi* lăsa înduplecat de casa lui Israel şi iată ce voi face pentru ei: voi înmulţi** oamenii ca pe o turmă de oi.

*Cap. 14.3; 20.3,31. **Vers. 10.

38. Cetăţile dărâmate se vor umple cu turme de oameni, ca turmele închinate Domnului, ca turmele care sunt aduse la Ierusalim în timpul marilor sărbători. Şi vor cunoaşte că Eu sunt Domnul.”

Întoarcerea lui Israel şi unirea celor două împărăţii

37 1. Mâna* Domnului a venit peste mine şi m-a luat în Duhul** Domnului şi m-a pus în mijlocul unei văi pline de oase.

*Cap. 1.3. **Cap. 3.14; 8.3; 11.24. Luca 4.1.

2. M-a făcut să trec pe lângă ele, de jur-împrejur; şi iată că erau foarte multe pe faţa văii şi erau uscate de tot.
3. El mi-a zis: „Fiul omului, vor putea oare oasele acestea să învie?” Eu am răspuns: „Doamne Dumnezeule, Tu ştii* lucrul acesta!”

*Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Ioan 5.21. Rom. 4.17. 2 Cor. 1.9.

4. El mi-a zis: „Proroceşte despre oasele acestea şi spune-le: Oase uscate, ascultaţi cuvântul Domnului!
5. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu către oasele acestea: Iată că voi face* să intre în voi un duh[1] şi veţi învia!

*Ps. 104.30. Vers. 9.

6. Vă voi da vine[2], voi face să crească pe voi carne, vă voi acoperi cu piele, voi pune un duh[1] în voi şi veţi învia. Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul.””

*Cap. 6.7; 35.12. Ioel 2.27; 3.17.

7. Am prorocit cum mi se poruncise. Şi pe când proroceam s-a făcut un vuiet, şi iată, s-a făcut o mişcare şi oasele s-au apropiat unele de altele!
8. M-am uitat şi iată, le-au venit tendoane, carnea a crescut şi le-a acoperit pielea pe deasupra; dar nu era încă duh în ele.
9. El mi-a zis: „Proroceşte şi vorbeşte duhului! Proroceşte, fiul omului, şi zi duhului: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Duhule, vino* din cele patru vânturi, suflă peste morţii aceştia ca să învieze!”” *Ps. 104.30. Vers. 5.
10. Am prorocit cum Îmi poruncise El şi a in-

1.Sau: suflare;

2.Sau: tendoane;

trat* duhul în ele; şi au înviat şi au stat pe picioare: era o oaste mare, foarte mare la număr.

*Apoc. 11.11.

11. El mi-a zis: „Fiul omului, oasele acestea sunt toată casa lui Israel. Iată că ei zic: „Ni s-au uscat oasele*, ni s-a dus nădejdea; suntem pierduţi!”

*Ps. 141.7. Isa. 49.14.

12. De aceea, proroceşte şi spune-le: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, vă voi deschide mormintele, vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu*, şi vă voi aduce** iarăşi în ţara lui Israel.

*Isa. 26.19. Osea 13.14. **Vers. 25. Cap. 36.24.

13. Şi veţi şti că Eu sunt Domnul, când vă voi deschide mormintele şi vă voi scoate din mormintele voastre, poporul Meu!

14. Voi pune Duhul Meu* în voi şi veţi trăi; vă voi aşeza iarăşi în ţara voastră, şi veţi şti că Eu, Domnul, am vorbit şi am şi făcut, zice Domnul.””

*Cap. 36.27.

15. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

16. „Fiul omului, ia* o bucată de lemn şi scrie pe ea: „Pentru Iuda şi pentru copiii** lui Israel care sunt tovarăşii lui.” Ia apoi o altă bucată de lemn şi scrie pe ea: „Pentru Iosif, lemnul lui Efraim, şi pentru toată casa lui Israel care este tovarăşa lui.”

*Num. 17.2. **2 Cron. 11.12,13,16; 15.9; 30.11,18.

17. După aceea, uneşte-le* una cu alta, într-o singură bucată, aşa încât să fie una în mâna ta.

*Vers. 22,24.

18. Şi când îţi vor zice copiii poporului tău: „Nu vrei* să ne lămureşti ce înseamnă lucrul acesta?”,

*Cap. 12.9; 24.19.

19. să le răspunzi*: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată că voi lua toiagul** de lemn al lui Iosif care este în mâna lui Efraim, şi al seminţiilor lui Israel care-i sunt tovarăşe, le voi uni cu toiagul lui Iuda şi voi face un singur lemn, aşa că vor fi una în mâna Mea.”

*Zah. 10.6. **Vers. 16,17.

20. Toiegele de lemn pe care ai scris să le ţii astfel în mâna ta, sub ochii* lor.

*Cap. 12.3.

21. Şi să le spui: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, voi lua* pe copiii lui Israel din mijlocul neamurilor la care s-au dus, îi voi strânge din toate părţile şi-i voi aduce înapoi în ţara lor.

*Cap. 36.24.

22. Voi face* din ei un singur neam în ţară, pe munţii lui Israel; toţi vor avea un singur** împărat şi nu vor mai fi două neamuri, nici nu vor mai fi împărţiţi în două împărăţii.

*Isa. 11.13. Ier. 3.18; 50.4. Osea 1.11. **Cap. 34.23,24. Ioan 10.16.

23. Nici nu* se vor mai întina prin idolii lor, cu urâciunile lor şi cu toate fărădelegile lor. Îi voi scoate** din toate locuinţele lor în care au păcătuit şi-i voi curăţi; ei vor fi poporul Meu şi Eu voi fi Dumnezeul lor.

*Cap. 36.25. **Cap. 36.25.

24. Robul* Meu David va fi împărat peste ei şi toţi vor avea un singur** păstor. Vor urma † poruncile Mele, vor păzi legile Mele şi le vor împlini.

*Cap. 36.28,29. Isa. 40.11. Ier. 23.5; 30.9. Cap. 34.23,24. Osea 3.5. Luca 1.32. **Vers. 22. Ioan 10.16. † Cap. 36.27.

25. Vor locui* iarăşi în ţara pe care am dat-o robului Meu Iacov şi pe care au locuit-o şi părinţii voştri. Da, vor locui în ea, ei, copiii lor şi copiii copiilor lor pe veci, şi Robul Meu** David va fi căpetenia lor în veci †.

*Cap. 36.28. **Vers. 24. Ioan 12.34. † Isa. 60.21. Ioel 3.20. Amos 9.15.

26. Voi încheia cu ei un legământ de pace*, care va fi un legământ veşnic cu ei; îi voi sădi şi-i voi înmulţi**, şi voi pune Locaşul † Meu cel Sfânt în mijlocul lor pentru totdeauna.

*Ps. 89.3. Isa. 55.3. Ier. 32.40. Cap. 34.25. **Cap. 36.10,37. † 2 Cor. 6.16.

27. Locuinţa* Mea va fi între ei; Eu voi fi Dumnezeul** lor şi ei vor fi poporul Meu.

*Lev. 26.11,12. Cap. 43.7. Ioan 1.14. **Cap. 11.20; 14.11; 36.28.

28. Şi neamurile vor şti* că Eu sunt Domnul care sfinţeşte** pe Israel, când Locaşul Meu cel Sfânt va fi pentru totdeauna în mijlocul lor.”” *Cap. 36.23. **Cap. 20.12.

Prorocie împotriva lui Gog

38 1. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

2. „Fiul* omului, întoarce-te** cu faţa spre Gog † din ţara lui Magog, spre domnul Roşului, Meşecului †† şi Tubalului, şi proroceşte împotriva lui!

*Cap. 39.1. **Cap. 35.2,3. † Apoc. 20.8. †† Cap. 32.26.

3. Şi spune: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe tine, Gog, domnul Roşului, Meşecului şi Tubalului!

4. Te voi* târî şi-ţi voi pune cârlige în fălci; te voi scoate, pe tine şi toată oastea ta, cai şi că-

lăreţi, toţi** îmbrăcaţi în chip strălucit, ceată mare de popor care poartă scut şi platoşă şi în care toţi mânuiesc sabia;

*2 Împ. 19.28. Cap. 29.4; 39.2. **Cap. 23.12.

5. împreună cu ei voi scoate pe cei din Persia, Etiopia şi Put, toţi cu scut şi coif:
6. Gomerul* cu toate oştile lui, ţara Togarmei**, din adâncul miazănoaptei, cu oştile sale, popoare multe împreună cu tine!

*Gen. 10.2. **Cap. 27.14.

7. Pregăteşte-te*, dar, fii gata, tu şi toată mulţimea adunată în jurul tău! Fii căpetenia lor!

*Isa. 8.9,10. Ier. 46.3,4,14; 51.12.

8. După multe* zile, vei fi** în fruntea lor; în vremea de apoi, vei merge împotriva ţării ai cărei locuitori scăpaţi de sabie vor fi strânşi † dintre mai multe popoare pe munţii †† lui Israel care multă vreme fuseseră pustii; dar, fiind scoşi din mijlocul popoarelor, vor fi toţi liniştiţi în *† locuinţele lor.

*Gen. 49.1. Deut. 4.30. Vers. 16. **Isa. 29.6. † Vers. 12. Cap. 34.13. †† Cap. 36.1,4,8. *† Ier. 23.6. Vers. 11. Cap. 28.26; 34.25,28.

9. Iar tu te vei sui, vei înainta ca o furtună*, vei fi ca un nor** negru care va acoperi ţara, tu cu toate oştile tale şi multe popoare cu tine."

*Isa. 28.2. **Ier. 4.13. Vers. 16.

10. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În ziua aceea, multe gânduri îţi vor veni în minte şi vei urzi planuri rele.
11. Vei zice: „Mă voi sui împotriva ţării acesteia deschise, voi năvăli* peste oamenii aceştia liniştiţi, care stau** fără grijă în locuinţele lor, toţi în locuinţe fără ziduri şi neavând nici zăvoare, nici porţi!

*Ier. 49.31. **Vers. 8.

12. Mă voi duce să iau pradă şi să mă dedau la jaf, să pun mâna pe aceste dărâmături* locuite din nou, pe poporul** acesta strâns din mijlocul neamurilor, care are turme şi moşii şi locuieşte în mijlocul pământului."

*Cap. 36.34,35. **Vers. 8

13. Seba* şi Dedan**, negustorii din Tarsis † şi toţi puii lor †† de lei îţi vor zice: „Vii să iei pradă? Pentru jaf ţi-ai adunat oare mulţimea ta, ca să iei argint şi aur, ca să iei turme şi avuţii şi să faci o pradă mare?"

*Cap. 27.22,23. **Cap. 27.15,20. † Cap. 27.12. †† Cap. 19. 3,5.

14. De aceea proroceşte, fiul omului, şi spune lui Gog: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Da, în ziua* când poporul Meu, Israel, va trăi** în linişte, vei porni din ţara ta

*Isa. 4.1. **Vers. 8.

15. şi vei veni* din adâncul miazănoaptei, tu** şi multe popoare cu tine, toţi călare pe cai, o mare mulţime şi o puternică oştire!

*Cap. 39.2. **Vers. 6.

16. Vei* înainta împotriva poporului Meu, Israel, ca un nor care va acoperi ţara. În zilele** de apoi, te voi aduce împotriva ţării Mele, ca să Mă cunoască † neamurile, când voi fi sfinţit în tine sub ochii lor, Gog!"

*Vers. 9. **Vers. 8. † Exod 14.4. Cap. 36.23; 39.21.

17. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Nu eşti tu acela despre care am vorbit odinioară prin robii Mei prorocii lui Israel, care au prorocit atunci ani de zile, că te voi aduce împotriva lor?
18. În ziua aceea însă, în ziua când va porni Gog împotriva pământului lui Israel, zice Domnul Dumnezeu, Mi se va sui în nări mânia aprinsă.
19. O spun în* gelozia şi în focul mâniei** Mele: în ziua aceea †, va fi un mare cutremur în ţara lui Israel.

*Cap. 36.5,6; 39.25. **Ps. 89.46. † Hag. 2.6,7. Apoc. 16.18.

20. Peştii* mării şi păsările cerului vor tremura de Mine şi fiarele câmpului şi toate târâtoarele care se târăsc pe pământ, şi toţi oamenii care sunt pe faţa pământului; munţii** se vor răsturna, pereţii stâncilor se vor prăbuşi şi toate zidurile vor cădea la pământ.

*Osea 4.3. **Ier. 4.24. Naum 1.5,6.

21. Atunci voi chema* groaza** împotriva lui pe toţi munţii Mei, zice Domnul Dumnezeu; sabia † fiecăruia se va întoarce împotriva fratelui său.

*Ps. 105.16. **Cap. 14.17. † Judc. 7.22. 1 Sam. 14.20. 2 Cron. 20.23.

22. Îl voi judeca* prin ciumă** şi sânge, printr-o ploaie † năprasnică şi prin pietre de grindină ††; voi ploua foc şi pucioasă peste el, peste oştile lui şi peste popoarele cele multe care vor fi cu el.

*Isa. 66.16. Ier. 25.31. **Cap. 5.17. † Ps. 11.6. Isa. 29.6; 30.30. †† Cap. 13.11. Apoc. 16.21.

23. Îmi voi arăta astfel mărimea şi sfinţenia*, Mă voi face cunoscut** înaintea mulţimii neamurilor, şi vor şti că Eu sunt Domnul."

*Cap. 36.23. **Ps. 9.16. Vers. 16. Cap. 37.28; 39.7.

39 1. „Fiul omului*, proroceşte acum împotriva lui Gog şi spune: „Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: Iată că am necaz pe tine, Gog, domnul Roşului, Meşecului şi Tubalului!

*Cap. 38.2.3.

2. Te voi* târî, te voi aduce, te voi sui din adâncul miazănoaptei şi te voi aduce pe munţii lui Israel.

*Cap. 38.15.

3. Îţi voi doborî arcul din mâna stângă şi voi face să-ţi cadă săgeţile din mâna dreaptă.
4. Vei cădea pe munţii lui Israel, tu* şi toate oştile tale, şi popoarele care vor fi cu tine, te** voi da de mâncare păsărilor de pradă, tuturor celor ce au aripi şi fiarelor câmpului.

*Vers. 17. Cap. 38.21. **Cap. 33.27.

5. Vei cădea pe faţa câmpului, căci Eu am vorbit, zice Domnul Dumnezeu.""
6. „Voi pune* foc Magogului şi celor ce locuiesc liniştiţi în** insule, ca să ştie că Eu sunt Domnul.

*Cap. 38.22. Amos 1.4. **Ps. 72.10.

7. Îmi voi face cunoscut* Numele Meu cel sfânt în mijlocul poporului Meu, Israel, şi nu-i voi mai lăsa să-Mi pângărească** Numele Meu cel sfânt; ci vor şti † neamurile că Eu sunt Domnul, Sfântul lui Israel!"

*Vers. 22. **Lev. 18.21. Cap. 20.39. † Cap. 38.16,23.

8. „Iată* că lucrurile acestea vin şi se întâmplă, zice Domnul Dumnezeu! Aceasta este ziua despre care** am vorbit.

*Apoc, 16.17; 21.6. **Cap. 38.17.

9. Atunci locuitorii cetăţilor lui Israel vor ieşi, vor arde şi vor da pradă flăcărilor armele, platoşele şi scuturile, arcurile şi săgeţile, ciomegele şi suliţele; şi şapte ani vor face focul cu ele.
10. Nu vor lua lemne de pe câmp şi nu vor tăia lemne din păduri, ci vor face focul cu armele. Vor jefui* pe cei ce i-au jefuit şi vor prăda pe cei ce i-au prădat, zice Domnul Dumnezeu."

*Isa. 14.2.

11. „În ziua aceea, voi da lui Gog un loc de înmormântare în Israel: Valea Călătorilor, la răsăritul Mării Moarte şi mormântul acesta va astupa trecerea călătorilor. Acolo vor îngropa pe Gog cu toată mulţimea lui şi vor numi valea aceasta: „Valea mulţimii lui Gog".
12. Şapte luni îi va îngropa casa lui Israel, ca să cureţe* ţara.

*Deut. 21.23. Vers. 14,16.

13. Tot poporul ţării îi va îngropa şi i se va duce vestea, în ziua când voi fi* proslăvit, zice Domnul Dumnezeu."

*Cap. 28.22.

14. Apoi vor alege nişte oameni care vor cutreiera neîncetat ţara şi care vor îngropa trupurile rămase pe faţa pământului, ca să cureţe* ţara; după şapte luni vor începe să cerceteze.

*Vers. 12.

15. Cei ce vor străbate ţara o vor cutreiera, şi când unul din ei va vedea oasele unui om, va pune un semn lângă el, până îl vor îngropa groparii în „Valea mulţimii lui Gog" *(Hamon-Gog)*.
16. Tot acolo va fi chiar şi o cetate numită Hamona *(Mulţime)*. Aşa vor* curăţa ţara."

*Vers. 12.

17. Fiul omului, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Spune* păsărilor de orice soi şi tuturor fiarelor câmpului: „Adunaţi-vă** şi veniţi! Strângeţi-vă din toate părţile pentru jertfa Mea, pe care o jertfesc pentru voi; jertfă mare este † pe munţii lui Israel! Mâncaţi carne şi beţi sânge,

*Apoc. 19.17. **Isa. 18.6; 34.6. Ier. 12.9. Ţef. 1.7. † Vers. 4.

18. mâncaţi* carnea vitejilor şi beţi sângele căpeteniilor pământului, sânge de berbeci, de miei, de ţapi, de tauri îngrăşaţi** din Basan!

*Apoc. 19.18. **Deut. 32.14. Ps. 22.12.

19. Mâncaţi grăsime până vă veţi sătura şi beţi sânge până vă veţi îmbăta, din jertfele Mele pe care le voi înjunghia pentru voi.
20. Săturaţi-vă* la masa Mea de carnea cailor şi a călăreţilor, de carnea vitejilor** şi a tuturor oamenilor de război, zice Domnul Dumnezeu.""

*Ps. 76.6. Cap. 38.4. **Apoc. 19.18.

21. „Îmi voi* arăta slava între neamuri; şi toate neamurile vor vedea judecăţile pe care le voi face şi pedepsele cu care îi va lovi mâna** Mea.

*Cap. 38.16,23. **Exod 7.4.

22. Cei din casa lui Israel vor şti* că Eu sunt Domnul Dumnezeul lor din ziua aceea şi de atunci înainte.

*Vers. 7,28.

23. Şi neamurile* vor recunoaşte că din pricina nelegiuirilor ei a fost dusă casa lui Israel în robie, din pricina păcatelor săvârşite de ea împotriva Mea; de aceea le-am ascuns** faţa Mea şi i-am dat † în mâinile vrăjmaşilor lor, ca să piară toţi ucişi de sabie.

*Cap. 36.18-20,23. **Deut. 31.17. Isa. 59.2. † Lev. 26.25.

24. Le-am făcut după necurăţiile* lor şi după fărădelegile lor şi le-am ascuns faţa Mea."

*Cap. 36.19.

25. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Acum* voi aduce înapoi pe prizonierii

de război ai lui Iacov, voi avea milă de toată** casa lui Israel şi voi fi gelos pentru Numele Meu cel sfânt.

*Ier. 30.3,18. Cap. 34.13; 36.24. **Cap. 20.40. Osea 1.11.

26. Atunci îşi vor uita* ruşinea şi toate fărădelegile pe care le-au săvârşit împotriva Mea, când locuiau** liniştiţi în ţara lor şi când nu-i tulbura nimeni.

*Dan. 9.16. **Lev. 26.5,6.

27. Când îi voi aduce* înapoi dintre popoare şi îi voi strânge din ţara vrăjmaşilor lor, voi fi sfinţit** de ei înaintea multor neamuri.

*Cap. 28.25,26. **Cap. 36.23,24; 38.16.

28. Şi vor şti* că Eu sunt Domnul Dumnezeul lor care-i lăsasem să fie luaţi captivi de război între neamuri şi care-i strâng iarăşi în ţara lor; nu voi mai lăsa pe nici unul din ei acolo

*Vers. 22. Cap. 34.30.

29. şi nu le* voi mai ascunde faţa Mea, căci voi turna** Duhul Meu peste casa lui Israel, zice Domnul Dumnezeu."

*Isa. 54.8. **Ioel 2.28. Zah. 12.10. Fapt. 2.17.

Vedenia noului Ierusalim

40 1. În anul al douăzeci şi cincilea al robiei[1] noastre, la începutul anului, în ziua a zecea a lunii, la paisprezece ani după dărâmarea* cetăţii, tocmai în ziua aceea a venit mâna** Domnului peste mine şi m-a strămutat în ţara lui Israel.

*Cap. 33.21. **Cap. 1.3.

2. M-a dus acolo în nişte vedenii* dumnezeieşti şi m-a aşezat** pe un munte foarte înalt; spre miazăzi de acest munte era ceva ca o cetate zidită.

*Cap. 8.3. **Apoc. 21.10.

3. M-a dus acolo; şi iată că acolo era un om a cărui înfăţişare era ca înfăţişarea* aramei; el avea în mână o sfoară** de măsurat de in şi o prăjină[2] † de măsurat şi stătea la poartă.

*Cap. 1.7. Dan. 10.6. **Cap. 47.3. † Apoc. 11.1; 21.15.

4. Omul acela mi-a zis: „Fiul omului*, priveşte cu ochii tăi, ascultă cu urechile tale şi ia aminte la toate lucrurile pe care ţi le voi arăta; căci ai fost adus aici ca să ţi le arăt. Fă cunoscut** casei lui Israel tot ce vei vedea."

*Cap. 44.5. **Cap. 43.10.

5. Un zid* înconjura Templul pe dinafară de jur-împrejur. În mâna omului aceluia era o prăjină de măsurat lungă de şase coţi, fiecare cot având cu o palmă mai mult decât cotul obişnuit. A măsurat lăţimea zidului, care era de o prăjină, şi înălţimea, care era tot de o prăjină.

*Cap. 42.20.

1.Sau: al deportării noastre; 2.Lit.: trestie (peste tot în text);

6. A mers la poarta de răsărit şi i-a suit treptele. A măsurat pragul porţii, care era lat de o prăjină, şi celălalt prag, care era lat de o prăjină.

7. Fiecare cameră de pază era lungă de o prăjină şi largă tot de o prăjină. Între fiecare două camere de pază era un loc gol de cinci coţi. Pragul porţii, de lângă pridvorul porţii dinăuntru, era de o prăjină.

8. A măsurat şi pridvorul porţii dinăuntru; era de o prăjină.

9. A măsurat apoi pridvorul porţii; era de opt coţi, şi stâlpii ei erau de doi coţi. Pridvorul porţii era spre partea dinăuntru.

10. Camerele de pază ale porţii de răsărit erau în număr de trei de o parte şi trei de cealaltă; toate trei aveau aceeaşi măsură şi stâlpii de fiecare parte aveau tot aceeaşi măsură.

11. A măsurat apoi lărgimea deschizăturii porţii, care era de zece coţi; şi lungimea porţii, care era de treisprezece coţi.

12. Înaintea camerelor de pază era un loc gol de un cot de o parte şi de cealaltă; fiecare cameră de pază avea şase coţi de o parte şi şase coţi de cealaltă.

13. A măsurat poarta de la acoperişul unei camere de pază până la acoperişul celeilalte; între cele două deschizături care erau faţă în faţă era o lăţime de douăzeci şi cinci de coţi.

14. A măsurat pridvorul porţii curţii, şi a găsit douăzeci de coţi; pridvorul dădea într-o curte, de jur-împrejurul porţii.

15. Locul dintre poarta de la intrare şi pridvorul porţii dinăuntru era lung de cincizeci de coţi.

16. La camerele de pază şi la stâlpii lor dinăuntrul porţii, de jur-împrejur, erau nişte ferestre* îngrădite; ferestre erau şi înăuntru în pridvoarele porţii, de jur-împrejur; iar pe stâlpi erau săpate ramuri de palmieri.

*1 Împ. 6.4

17. M-a dus în curtea* de afară unde se aflau camere** şi un caldarâm[1], de jur-împrejur; pe caldarâmul acesta erau treizeci † de camere.

*Apoc. 11.2. **1 Împ. 6.5. † Cap. 45.5

18. Caldarâmul era pe lângă porţi şi era de-a lungul porţilor: acesta era caldarâmul[1] de jos.

19. A măsurat lăţimea de la poarta de jos până la partea de afară a curţii dinăuntru, şi avea o sută de coţi la răsărit şi la miazănoapte.

1.Sau: pavaj (pete tot în text);

20. A măsurat lungimea şi lăţimea porţii de miazănoapte a curţii de afară.
21. Camerele ei de pază, în număr de trei de o parte şi trei de alta, stâlpii şi pridvorul ei aveau aceeaşi măsură ca poarta dintâi, cincizeci de coţi în lungime şi douăzeci şi cinci de coţi în lăţime.
22. Ferestrele ei, pridvorul ei, palmierii ei aveau aceeaşi măsură ca poarta de răsărit; te suiai la ea pe şapte trepte, iar pridvorul ei era în partea dinăuntru.
23. La curtea dinăuntru era o poartă, în faţa porţii de miazănoapte şi în faţa porţii de răsărit; a măsurat o sută de coţi de la o poartă până la cealaltă.
24. M-a dus în partea de miazăzi unde se afla poarta de la miazăzi. I-a măsurat stâlpii şi pridvorul, care aveau aceeaşi măsură.
25. Poarta aceasta şi pridvorul ei aveau ferestre de jur-împrejur, ca şi celelalte ferestre, şi poarta era lungă de cincizeci de coţi şi lată de douăzeci şi cinci de coţi.
26. La ea te suiai pe o scară de şapte trepte, iar pridvorul ei era în partea dinăuntru; pe stâlpi era câte un palmier de fiecare parte.
27. Curtea dinăuntru avea o poartă înspre miazăzi; a măsurat de la o poartă până la cealaltă spre miazăzi o sută de coţi.
28. M-a dus în curtea dinăuntru pe poarta de miazăzi. A măsurat poarta de miazăzi, şi a găsit că avea aceeaşi măsură.
29. Camerele ei de pază, stâlpii şi pridvorul ei aveau aceeaşi măsură. Poarta aceasta şi pridvorul ei aveau ferestre de jur-împrejur, şi poarta era lungă de cincizeci de coţi şi lată de douăzeci şi cinci de coţi.
30. (De jur-împrejur erau pridvoare lungi de douăzeci şi cinci* de coţi şi late de cinci coţi.)

*Vers. 21,25,33,36.

31. Pridvorul porţii dădea în curtea de afară; pe stâlpii ei erau palmieri şi opt trepte pentru suit la poartă.
32. M-a dus apoi în curtea dinăuntru pe intrarea de răsărit. A măsurat poarta şi a găsit că avea aceeaşi măsură.
33. Camerele ei de pază, stâlpii ei şi pridvorul ei aveau aceeaşi măsură. Poarta aceasta şi pridvorul ei aveau şi ele ferestre de jur-împrejur, lungi de cincizeci de coţi şi late de douăzeci şi cinci.
34. Pridvorul ei dădea în curtea de afară; de fiecare parte erau palmieri pe stâlpi şi opt trepte pentru suit la poartă.
35. M-a dus la poarta de miazănoapte. A măsurat-o şi a găsit aceeaşi măsură.
36. Şi ea avea camere de pază, stâlpi, pridvor şi ferestre de jur-împrejur; era lungă de cincizeci de coţi şi lată de douăzeci şi cinci de coţi.
37. Pridvorul ei dădea în curtea de afară; de fiecare parte erau palmieri pe stâlpii ei şi opt trepte pentru suit la poartă.
38. Era o cameră care se deschidea spre pridvorul porţii; acolo trebuiau spălate arderile de tot.
39. În pridvorul porţii erau de fiecare parte două mese pe care trebuia înjunghiată arderea de tot, jertfa de ispăşire* şi jertfa pentru vină**.

*Lev. 4.2,3. **Lev. 5.6; 6.6; 7.1.

40. Într-una din părţile de afară, cum te sui la intrarea porţii de miazănoapte, erau două mese; şi în cealaltă parte, spre pridvorul porţii, erau iarăşi două mese.
41. În cele două părţi ale porţii se aflau astfel patru mese de o parte şi patru mese de cealaltă, în total opt mese, pe care trebuiau înjunghiate jertfele.
42. În faţa meselor pentru jertfe mai erau, pentru arderile de tot, patru mese de pietre cioplite, lungi de un cot şi jumătate, late de un cot şi jumătate şi înalte de un cot; pe mesele acestea trebuiau puse uneltele cu care se înjunghiau vitele pentru arderi de tot şi pentru celelalte jertfe.
43. Pe dinăuntru casa avea de jur-împrejur cârlige de un lat de mână; şi pe mese se punea carnea jertfelor.
44. Afară din poarta dinăuntru erau două camere pentru cântăreţi*, în curtea dinăuntru: una era alături de poarta de miazănoapte şi avea faţa spre miazăzi, cealaltă era alături de poarta de miazăzi şi avea faţa spre miazănoapte.

*1 Cron. 6.31.

45. El mi-a zis: „Camera aceasta dinspre miazăzi este pentru preoţii care îngrijesc[1]* de slujba Templului.

*Lev. 8.35. Num. 3.27,28,32,38; 18.5. 1 Cron. 9.23. 2 Cron. 13.11. Ps. 134.1.

46. Iar camera dinspre miazănoapte este pentru preoţii care se îngrijesc[1]* de slujba altarului. Fiii lui Ţadoc**, dintre fiii lui Levi, sunt

1.Sau: păzesc sarcina sau, serviciul;

cei care, se apropie de Domnul ca să-I slujească.”

*Num. 18.5. Cap. 44.15. **1 Împ. 2.35. Cap. 43.19; 44.15,16.

47. A măsurat curtea, care era în patru colţuri, lungă de o sută de coţi. Altarul era înaintea casei.
48. M-a dus în pridvorul casei. A măsurat stâlpii pridvorului şi a găsit cinci coţi de o parte şi cinci coţi de cealaltă. Lăţimea porţii era de paisprezece coţi, iar peretele de pe laturile porţii era de trei coţi de o parte şi de trei coţi de cealaltă.
49. Pridvorul avea o lungime* de douăzeci de coţi şi o lăţime de doisprezece coţi; te suiai la ea pe zece trepte. Lângă stâlpi** mai erau şi alţi stâlpi, unul de o parte şi altul de alta.

*1 Împ. 6.3. **1 Împ. 7.21.

41 1. M-a dus în Templu. A măsurat stâlpii; aveau o lăţime de şase coţi de o parte şi o lăţime de şase coţi de alta - aceasta este lăţimea stâlpilor.
2. Lăţimea uşii era de zece coţi; iar canaturile[1] uşii erau late de cinci coţi de o parte şi cinci coţi de cealaltă parte. A măsurat şi lungimea Templului: patruzeci de coţi, şi lăţimea: douăzeci de coţi.
3. Apoi a intrat înăuntru. A măsurat uşorii[2] uşii, doi coţi, uşa, şase coţi, şi lăţimea uşii, şapte coţi.
4. Pe partea dinainte a Templului a măsurat* în lungime douăzeci de coţi şi în lăţime douăzeci de coţi; şi mi-a zis: „Acesta este Locul Preasfânt!”

*1 Împ. 6.20. 2 Cron. 3.8.

5. A măsurat zidul casei, gros de şase coţi, şi lăţimea camerelor laterale de jur-împrejurul casei, patru coţi.
6. Camerele* laterale erau unele peste altele, în număr de treizeci, aşezate pe trei nivele; ele dădeau în nişte îmbinări[3] ale zidului, făcute anume pentru camerele acestea de jur-împrejurul casei, aşa că se sprijineau pe ele şi nu pe zidul casei.

*1 Împ. 6.5,6.

7. Camerele, cu cât erau mai sus*, cu atât erau mai încăpătoare şi te suiai la ele ocolind; căci împrejurul casei lărgimea camerelor creştea. Astfel era mai mult loc, ca lărgime, în partea de sus a casei; şi de la nivelul de jos te suiai la nivelul de sus prin cel de la mijloc.

*1 Împ. 6.8.

8. De jur-împrejurul casei se vedea o pardoseală ieşită în afară. Camerele laterale aveau

1.Lit.: umerii, laturile; 2.Sau: stâlpii; 3.Sau: suporţi de susţinere;

nişte temelii şi erau de o prăjină* întreagă, adică şase coţi la unghi.

*Cap. 40.5.

9. Zidul de afară al camerelor laterale avea o grosime de cinci coţi.
10. Locul gol dintre camerele laterale ale casei şi camerele dimprejurul casei avea o lăţime de douăzeci de coţi de jur-împrejur.
11. Uşa camerelor laterale dădea în locul gol: o uşă la miazănoapte şi o uşă la miazăzi; şi lărgimea locului gol era de cinci coţi de jur-împrejur.
12. Clădirea din faţa locului gol, din partea de apus, avea o lăţime de şaptezeci de coţi, un zid de cinci coţi de gros de jur-împrejur, şi era lung de nouăzeci de coţi.
13. A măsurat şi casa, care avea o lungime de o sută de coţi. Locul gol, clădirea şi zidurile sale aveau de asemenea o lungime de o sută de coţi.
14. Lăţimea feţei casei şi a locului gol dinspre răsărit era de o sută de coţi.
15. A măsurat lungimea clădirii dinaintea locului gol pe partea dinapoi a casei şi pridvoarele ei de fiecare parte: erau o sută de coţi.
16. Templul şi casa dinăuntru[1], pridvorul de afară, pragurile, ferestrele* îngrădite, pridvoarele din jurul celor trei nivele, în faţa pragurilor, erau acoperite cu lemn de jur-împrejur. De la pământ până la ferestrele acoperite

*Vers. 26. Cap. 40.16.

17. până deasupra uşii, partea dinăuntru[1] a casei, partea de afară, tot zidul de jur-împrejurul casei dinăuntru şi din afară, totul era după măsură
18. şi împodobit cu* heruvimi şi palmieri. Între doi heruvimi era un palmier. Fiecare heruvim avea două feţe,

*1 Împ. 6.29.

19. o faţă de om* întoarsă spre un palmier de o parte şi o faţă de leu întoarsă spre celălalt palmier, de cealaltă parte; aşa era de jur-împrejurul casei.

*Cap. 1.10.

20. De la pământ până deasupra uşii erau heruvimi şi palmieri, şi tot aşa şi pe zidul Templului.
21. Uşorii Templului erau în patru muchii[2]. Ca şi în faţa[3] Locului Preasfânt: aveau aceeași înfățișare.
22. Altarul* era de lemn, înalt de trei coţi, lung de doi coţi şi lat de doi coţi. Colţurile, temelia şi pereţii lui erau de lemn. Omul acela

1.Sau: care era în partea interioară; 2.Sau: pătrați; 3.Sau: fațada;

mi-a zis: „Aceasta este masa** care este înaintea † Domnului!”

*Exod 30.1. **Cap. 44.16. Mal. 1.7,12. † Exod 30.8.

23. Templul* şi Locul Preasfânt aveau două uşi.

*1 Împ. 6.31-35.

24. Fiecare uşă avea două canaturi care se întorceau amândouă pe uşi, două canaturi pentru o uşă şi două pentru cealaltă.
25. Pe uşile Templului erau sculptaţi heruvimi şi palmieri, ca şi pe ziduri. În faţa pridvorului de afară erau nişte grinzi de lemn îmbinate între ele.
26. Erau ferestre* îngrădite, şi de o parte şi de cealaltă erau palmieri, şi tot aşa era şi pe laturile pridvorului, pe camerele laterale ale casei şi pe grinzile de sus.

*Vers. 16. Cap. 40.16.

42 1. Apoi m-a scos şi m-a dus în curtea de afară, dinspre miazănoapte, şi m-a dus în camerele* din faţa locului gol şi din faţa clădirii, la miazănoapte.

*Cap. 41.12,15.

2. Faţa unde se afla uşa de miazănoapte avea o lungime de o sută de coţi; şi lăţimea era de cincizeci de coţi.
3. În dreptul celor douăzeci de coţi ai curţii dinăuntru şi în dreptul caldarâmului curţii de afară se aflau pridvoare* lângă pridvoare, la nivelul al treilea.

*Cap. 41.16.

4. Pe dinaintea camerelor era un loc de trecere lat de zece coţi şi un drum de un cot; uşile lor erau spre miazănoapte.
5. Camerele de sus erau mai strâmte decât cele de jos şi decât cele de la mijlocul clădirii, pentru că le mai luau din lăţime şi pridvoarele.
6. Erau trei etaje, dar n-aveau stâlpi ca stâlpii curţilor; de aceea, începând de jos, camerele de sus erau mai strâmte decât cele de jos şi cele de la mijloc.
7. Zidul de afară, care mergea alături cu camerele, dinspre curtea de afară, în faţa camerelor, avea o lungime de cincizeci de coţi;
8. căci lungimea camerelor dinspre curtea de afară era de cincizeci de coţi. Dar faţa Templului avea o sută de coţi.
9. Dedesubtul acestor camere era intrarea de la răsărit, cum veneai din curtea de afară.
10. Mai erau nişte camere de grosimea zidului curţii dinspre răsărit, în dreptul locului gol şi în dreptul clădirii.
11. În faţa lor era un loc de trecere*, ca şi înaintea camerelor dinspre miazănoapte, de aceeaşi lungime şi lăţime; ieşirile, întocmirea şi uşile lor erau la fel.

*Vers. 4.

12. Tot aşa era şi cu uşile camerelor dinspre miazăzi. Era o uşă la capătul locului de trecere, care se afla drept înaintea zidului dinspre răsărit, pe unde intrai.
13. El mi-a zis: „Camerele de la miazănoapte şi camerele de la miazăzi, care sunt în faţa locului gol, sunt camerele sfinte, unde vor mânca* lucrurile prea-sfinte preoţii care se apropie de Domnul; în ele vor pune lucrurile prea-sfinte, darurile de mâncare**, vitele aduse ca jertfă de ispăşire şi de vină; căci locul acesta este sfânt.

*Lev. 6.16,26;24.9. **Lev. 2.3,10; 6.14,17,25,29; 7.1; 10.13, 14. Num. 18.9,10.

14. Când* vor intra preoţii, nu vor ieşi din Locul Sfânt ca să se ducă în curtea de afară, ci îşi vor lăsa acolo hainele cu care fac slujba, căci hainele acestea sunt sfinte; se vor îmbrăca în alte haine ca să se apropie de curtea pentru popor.”

*Cap. 44.19.

15. După ce a isprăvit de măsurat casa dinăuntru, m-a scos pe poarta dinspre răsărit şi a măsurat-o pe partea de afară, de jur-împrejur.
16. A măsurat partea de răsărit cu prăjina de măsurat şi de jur-împrejur a găsit cinci sute de prăjini.
17. A măsurat partea de miazănoapte cu prăjina de măsurat şi a găsit de jur-împrejur cinci sute de prăjini.
18. A măsurat partea de miazăzi cu prăjina de măsurat şi a găsit cinci sute de prăjini.
19. S-a întors apoi spre apus şi a măsurat cinci sute de prăjini cu prăjina de măsurat.
20. A măsurat astfel în cele patru laturi zidul* de jur-împrejurul casei; lungimea era de cinci sute** de prăjini şi lăţimea de cinci sute de prăjini; zidul acesta despărţea Locul Sfânt de cel nesfânt.

*Cap. 40.5. **Cap. 45.2.

43 1. M-a dus la poartă, la poarta dinspre* răsărit.

*Cap. 10.19; 44.1; 46.1.

2. Şi iată* că slava Dumnezeului lui Israel venea de la răsărit. Glasul** Său era ca glasul unor ape mari şi pământul strălucea † de slava Sa.

*Cap. 11.23. **Cap. 1.24. Apoc. 1.15; 14.2; 19.1,6. † Cap. 10.4. Apoc. 18.1.

3. Vedenia aceasta semăna* cu aceea pe care o avusesem când venisem să nimicesc** ceta-

tea; şi vedeniile acestea semănau cu aceea pe care o avusesem lângă râul † Chebar. Şi am căzut cu faţa la pământ.

*Cap. 1.4,28; 8.4. **Ier. 1.10. † Cap. 1.3; 3.23.

4. Slava* Domnului a intrat în Casă pe poarta dinspre răsărit.

*Cap. 10.19; 44.2.

5. Atunci, Duhul* m-a răpit şi m-a dus în curtea dinăuntru. Şi Casa** era plină de slava Domnului!

*Cap. 3.12,14; 8.3. **1 Împ. 8.10,11. Cap. 44.4.

6. Am auzit pe cineva vorbindu-mi din Casă şi un om* stătea lângă mine.

*Cap. 40.3.

7. El mi-a zis: „Fiul omului, acesta este locul* scaunului Meu de domnie, locul** unde voi pune talpa picioarelor Mele; aici voi locui † veşnic în mijlocul copiilor lui Israel! Casa lui Israel şi împăraţii lor nu-Mi vor mai întina †† Numele Meu cel sfânt prin curviile lor şi prin trupurile *† moarte ale împăraţilor lor pe înălţimile lor,

*Ps. 99.1. **1 Cron. 28.2. Ps. 99.5. † Exod 29.45. Ps. 68.16; 132.14. Ioel 3.17. Ioan 1.14. 2 Cor. 6.16. †† Cap. 39.7. *† Lev. 26.30. Ier. 16.18.

8. ca atunci când îşi puneau pragul* lor lângă pragul Meu, stâlpii lor lângă stâlpii Mei, şi nu era decât un zid între Mine şi ei. Aşa au întinat ei Numele Meu cel sfânt cu urâciunile pe care le-au săvârşit; de aceea i-am mistuit în mânia Mea.

*2 Împ. 16.14; 21.4,5,7. Cap. 8.3; 23.39; 44.7.

9. Acum să îndepărteze de la Mine curviile lor şi trupurile moarte* ale împăraţilor lor, şi voi** locui veşnic în mijlocul lor.

*Vers. 7. **Vers. 7.

10. Tu însă, fiul omului, arată* Templul acesta casei lui Israel; ei să-i măsoare planul şi să roşească de nelegiuirile lor.

*Cap. 40.4.

11. Dacă vor roşi de toată purtarea lor, arată-le chipul Casei acesteia, întocmirea ei, ieşirile şi intrările ei, toate planurile şi toate orânduirile ei, toate formele şi legile ei. Şi scrie-le-o sub ochi, ca să păzească toate planurile şi toate rânduielile ei, şi să facă întocmai după ele.

12. Aceasta este legea Casei. Pe vârful muntelui*, tot locul pe care-l va cuprinde ea este preasfânt. Iată, aceasta este legea Casei.

*Cap. 40.2.

13. Iată măsurile altarului, în coţi; fiecare cot* era cu o palmă mai lung decât cotul obişnuit. Temelia era înaltă de un cot şi lată de un cot; şi pervazul[1] dimprejur avea o lăţime de un lat de mână; aceasta era baza[2] altarului.

*Cap. 40.5; 41.8.

14. De la temelia de pe pământ până la pervazul de jos erau doi coţi şi o lăţime de un cot; şi de la pervazul cel mic până la cel mare erau patru coţi şi un cot lăţime.

15. Altarul avea o vatră de patru coţi; şi din vatra altarului se înălţau patru coarne.

16. Şi vatra lui Dumnezeu avea o lungime de doisprezece coţi, o lăţime de doisprezece coţi; şi cu cele patru laturi ale ei fac un pătrat.

17. Pervazul avea paisprezece coţi lungime pe paisprezece coţi lăţime, în cele patru laturi ale lui; marginea de sus era de o jumătate de cot; temelia era lată de un cot de jur-împrejur şi treptele* erau îndreptate spre răsărit.”

*Exod 20.26.

18. El mi-a zis: „Fiul omului, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: Iată legile cu privire la altar, pentru ziua când îl vor face, ca să aducă pe el arderi de tot şi să stropească* sângele.

*Lev. 1.5.

19. Să dai preoţilor*, leviţilor, care sunt din sământa lui Ţadoc şi care se apropie de Mine ca să-Mi slujească,” zice Domnul Dumnezeu, „un viţel** pentru jertfa de ispăşire.

*Cap. 44.15. **Exod 29.10,12. Lev. 8.14,15. Cap. 45.18,19.

20. Să iei din sângele lui şi să ungi cele patru coarne ale altarului, cele patru colţuri ale pervazului şi marginea care-l înconjoară; să cureţi astfel altarul şi să faci ispăşire pentru el.

21. Să iei viţelul pentru ispăşire şi să-l ardă* într-un loc rânduit lângă Casă, afară** din Sfântul Locaş.

*Exod 29.14. **Evr. 13.11.

22. În ziua a doua, să aduci ca jertfă de ispăşire un ţap fără cusur, ca să cureţe altarul, cum l-au curăţat cu viţelul.

23. După ce vei isprăvi de făcut ispăşirea, să aduci un viţel fără cusur şi un berbec din turmă fără cusur.

24. Să-i aduci înaintea Domnului; preoţii* să-i presare cu sare şi să-i aducă Domnului ca ardere de tot.

*Lev. 2.13.

25. Timp de şapte* zile să jertfeşti în fiecare zi un ţap ca jertfă de ispăşire; să jertfească şi un viţel şi un berbec din turmă, amândoi fără cu-

1.Lit.: pieptul;

2.Lit.: spatele;

sur.

*Exod 29.35,36. Lev. 8.23.

26. Timp de şapte zile vor face ispăşirea şi curăţirea altarului, şi-l vor sfinţi astfel.
27. După ce* se vor împlini aceste zile, de la ziua a opta înainte, preoţii să aducă pe altar arderile voastre de tot şi jertfele voastre de mulţumire. Şi vă voi** fi binevoitor[1], zice Domnul Dumnezeu."

*Lev. 9.1. **Iov 42.8. Cap. 20.40,41. Rom. 12.1. 1 Pet. 2.5.

44 1. M-a adus înapoi la poarta de afară a Sfântului Locaş, dinspre* răsărit. Dar era închisă.

*Cap. 43.1.

2. Şi Domnul mi-a zis: „Poarta aceasta va sta închisă, nu se va deschide şi nimeni nu va trece pe ea; căci* Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat pe ea. De aceea va rămâne închisă!

*Cap. 43.4.

3. În ce o priveşte pe căpetenie, căpetenia va putea să stea sub ea, ca să mănânce* pâinea de jertfă înaintea Domnului. El** să intre pe drumul care dă în pridvorul porţii şi să iasă pe acelaşi drum."

*Gen. 31.54. 1 Cor. 10.18. **Cap. 46.2,8.

4. M-a dus apoi la poarta de miazănoapte, înaintea casei Templului. M-am uitat şi iată* că slava Domnului umplea Casa Domnului! Şi am căzut** cu faţa la pământ.

*Cap. 3.23; 43.5. **Cap. 1.28.

5. Domnul mi-a zis: „Fiul omului*, fii cu luare aminte, uită-te cu ochii tăi şi ascultă cu urechile tale tot ce-ţi voi spune cu privire la toate rânduielile Casei Domnului şi cu privire la toate legile ei; priveşte cu băgare de seamă intrarea Casei şi toate ieşirile Sfântului Locaş!

*Cap. 40.4.

6. Şi spune celor îndărătnici*, casei lui Israel: Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Ajungă-vă** toate urâciunile voastre, casă a lui Israel!

*Cap. 2.5. **Cap. 45.9. 1 Pet. 4.3.

7. Aţi băgat* în Locaşul Meu cel Sfânt nişte străini** cu inima † netăiată împrejur şi cu carnea netăiată împrejur, ca să-Mi profaneze Casa; aţi adus pâinea Mea ††, grăsimea *† şi sângele înaintea tuturor urâciunilor voastre şi aţi rupt astfel legământul Meu.

*Vers. 9. Cap. 43.8. Fapt. 21.28. **Lev. 22.25. † Lev. 26.41. Deut. 10.16. Fapt. 7.51. †† Lev. 21.6,8,17,21. *† Lev. 3.16; 17.11.

8. N-aţi păzit* ce trebuia păzit cu privire la lucrurile Mele cele sfinte, ci i-aţi pus în locul vostru, ca să facă slujbă în Locaşul Meu cel sfânt."

*Lev. 22.2, etc.

9. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Nici un străin*, netăiat împrejur cu inima şi netăiat împrejur cu trupul, să nu intre în Locaşul Meu cel sfânt, nici unul din străinii care vor fi în mijlocul copiilor lui Israel.

*Vers. 7.

10. Mai mult, leviţii* care s-au depărtat de Mine, când se rătăcea Israel şi se abătea de la Mine ca să-şi urmeze idolii, să îşi poarte pedeapsa nelegiuirilor lor:

*2 Împ. 23.8, etc. 2 Cron. 29.4,5. Cap. 48.11.

11. ei vor fi în Locaşul Meu cel sfânt ca slugi, vor păzi* porţile Casei şi vor face slujbă în Casă; vor înjunghia** pentru popor vitele rânduite pentru arderile de tot şi pentru celelalte jertfe şi vor sta † înaintea lui ca să-i slujească.

*1 Cron. 26.1. **2 Cron. 29.34. † Num. 16.9.

12. Pentru că i-au slujit înaintea idolilor lui şi au făcut* să cadă în păcat casa lui Israel, de aceea Mi-am ridicat mâna** împotriva lor, zice Domnul Dumnezeu, ca să-şi poarte pedeapsa nelegiuirii lor".

*Isa. 9.16. Mal. 2.8. **Ps. 106.26.

13. „Să nu se apropie* de Mine ca să fie în slujba Mea ca preoţi, să nu se apropie de lucrurile Mele cele sfinte, nici de lucrurile Mele prea-sfinte; ci să-şi poarte** pedeapsa ruşinii lor şi a urâciunilor pe care le-au săvârşit.

*Num. 18.3. 2 Împ. 23.9. **Cap. 32.30; 36.7.

14. Totuşi, le voi da paza* Casei, îi voi întrebuinţa la toată slujba ei şi la tot ce trebuie făcut în ea.

*Num. 18.4. 1 Cron. 23.28,32.

15. Dar* preoţii, leviţii, fiii** lui Ţadoc, care au păzit slujba Locaşului Meu celui sfânt când † se rătăceau copiii lui Israel de la Mine, aceia se vor apropia de Mine să-Mi slujească şi vor sta †† înaintea Mea ca să-Mi aducă grăsime *† şi sânge, zice Domnul Dumnezeu".

*Cap. 40.46; 43.19. **1 Sam. 2.35. † Vers. 10. †† Deut. 10.8. *† Vers. 7.

16. „Ei vor intra în Locaşul Meu cel sfânt, se vor apropia de masa* Mea ca să-Mi slujească şi vor fi în slujba Mea.

*Cap. 41.22.

17. Când vor trece pe porţile curţii dinăuntru, se vor îmbrăca* în haine de in; nu vor avea pe ei nimic de lână, când vor face slujba în porţile curţii dinăuntru şi în Casă.

*Exod 28.39,40,43; 39.27,28.

18. Vor avea pe cap* scufii de in şi pantaloni de in pe coapsele lor; nu se vor încinge cu

1.Sau: vă voi primi;

ceva care să aducă sudoarea[1];

*Exod 28.40,42; 39.28.

19. iar când vor ieşi să se ducă în curtea de afară la popor, se vor schimba de veşmintele* cu care fac slujba şi le vor pune în camerele Sfântului Locaş; se vor îmbrăca în altele, ca să nu sfinţească poporul cu veşmintele lor.

*Cap. 42.14; 46.20. Exod 29.37; 30.29. Lev. 6.27. Mat. 23. 17,19.

20. Nu-şi* vor rade capul, dar nici nu vor lăsa părul să crească în voie; ci vor trebui să-şi tundă părul. *Lev. 21.5.

21. Nici un preot* nu va bea vin când va intra în curtea dinăuntru. *Lev. 10.9.

22. Nici nu vor lua de nevastă o văduvă*, nici o femeie lăsată de bărbat, ci vor lua numai fecioare din sămânţa casei lui Israel; totuşi vor putea să ia şi pe văduva unui preot.

*Lev. 21.7,13,14.

23. Vor* învăţa pe poporul Meu să deosebească ce este sfânt de ce nu este sfânt şi vor arăta deosebirea dintre ce este necurat şi ce este curat.

*Lev. 10.10,11. Cap. 22.26. Mal. 2.7.

24. Vor judeca în neînţelegeri* şi vor hotărî după legile Mele. Vor păzi de asemenea legile şi poruncile Mele la toate sărbătorile Mele şi vor sfinţi** Sabatele Mele.

*Deut. 17.8, etc. 2 Cron. 19.8,10. **Cap. 22.26.

25. Un preot nu se va duce la un* mort, ca să nu se facă necurat; nu va putea să se facă necurat decât pentru un tată, pentru o mamă, pentru un fiu, pentru o fiică, pentru un frate şi pentru o soră, care nu era măritată.

*Lev. 21.1, etc.

26. După curăţire*, i se vor număra şapte zile.

*Num. 6.10; 19.11, etc.

27. În ziua când va intra în Locaşul Meu cel sfânt, în curtea* dinăuntru, ca să facă slujba în Sfântul Locaş, îşi va aduce** jertfa de ispăşire, zice Domnul Dumnezeu."

*Vers. 17. **Lev. 4.3.

28. „Iată moştenirea pe care o vor avea: Eu voi fi* moştenirea lor. Să nu le daţi nici o moşie în Israel: Eu voi fi moşia lor!

*Num. 18.20. Deut. 10.9; 18.1,2. Ios. 13.14,33.

29. Dar se vor hrăni* cu darurile de mâncare, cu jertfele de ispăşire şi de vină; şi tot ce va fi închinat** Domnului prin făgăduinţă în Israel va fi al lor.

*Lev. 6.18,29; 7.6. **Lev. 27.21,28. Num. 18.14.

30. Cele mai bune* din cele dintâi roade de orice fel şi partea ridicată din toate darurile de mâncare, pe care le veţi aduce ca daruri ridicate, vor fi ale preoţilor; veţi da preoţilor şi pârga** făinii voastre, pentru ca † binecuvântarea să rămână peste casa voastră.

*Exod 13.2; 22.29,30; 23.19. Num. 3.13; 18.12,13. **Num. 15.20. Neem. 10.37. † Prov. 3.9,10. Mal. 3.10.

31. Preoţii însă nu vor mânca din nici o pasăre sau vită moartă* ori sfâşiată de fiară."

*Exod 22.31. Lev. 22.8.

45 1. „Când veţi împărţi* ţara ca moştenire prin sorţi, să ridicaţi** ca dar sfânt pentru Domnul o bucată din ţară, lungă de douăzeci şi cinci de mii de coţi şi lată de zece mii: aceasta va fi sfântă în toată întinderea ei.

*Cap. 47.22. **Cap. 48.8.

2. Din bucata aceasta veţi lua pentru Sfântul Locaş cinci sute de coţi în lung şi cinci sute* de coţi în lat, în patru laturi; şi cincizeci de coţi ca loc liber de jur-împrejur.

*Cap. 42.20.

3. Din această întindere să măsori o bucată lungă de douăzeci şi cinci de mii şi lată de zece mii, pentru* Sfântul Locaş, pentru Locul Preasfânt.

*Cap. 48.10.

4. Aceasta* este partea sfântă din ţară: ea va fi a preoţilor care fac slujba în Sfântul Locaş, care se apropie de Domnul să-I slujească; acolo vor fi casele lor, şi acesta va fi un loc sfânt pentru Locaşul cel Sfânt.

*Vers. 1. Cap. 48.10, etc.

5. Leviţilor care slujesc în Casă să li se dea în stăpânire un ţinut de douăzeci şi cinci de mii* de coţi în lung şi zece mii în lat, pentru cetăţile în care vor locui, împreună cu douăzeci de camere**.

*Cap. 48.13. **Cap. 40.17.

6. Să daţi* şi cetăţii o moşie de cinci mii de coţi în lat şi douăzeci şi cinci de mii în lung, lângă partea cea sfântă luată pentru Sfântul Locaş; aceasta va fi pentru toată casa lui Israel.

*Cap. 48.15.

7. Pentru domnitor* veţi deosebi un loc lângă cele două laturi ale părţii sfinte şi ale moşiei cetăţii, de-a lungul părţii sfinte şi de-a lungul moşiei cetăţii, la apus de partea de apus şi la răsărit de partea de răsărit, pe o lungime cât una din părţi, de la hotarul de apus până la hotarul de răsărit.

*Cap. 48.21.

8. Acesta va fi pământul lui, moşia lui, în Israel; şi domnitorii* Mei nu vor mai asupri poporul Meu, ci vor împărţi casei lui Israel cealaltă parte a ţării, după seminţiile ei."

*Ier. 22.17. Cap. 22.27; 46.18.

9. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Destul*

1.Sau: care să-i facă să transpire;

domnitori ai lui Israel! Încetaţi** cu violenţa
şi jaful, faceţi judecată şi dreptate! Înlăturaţi
stoarcerile[1] voastre de la poporul Meu, zice
Domnul Dumnezeu.

*Cap. 44.6. **Ier. 22.3.

10. Să aveţi balanţe* drepte, o efă[2] dreaptă şi
un bat[2] drept.

*Lev. 19.35,36. Prov. 11.1.

11. Efa şi batul să aibă aceeaşi măsură: batul
să cuprindă a zecea parte dintr-un omer, şi efa,
a zecea parte dintr-un omer; măsura lor se va
potrivi după omer.
12. Siclul* să fie de douăzeci de ghere. Cinci
sicli să fie cinci, zece sicli să fie zece, iar mina
să fie de cincizeci de sicli!

*Exod 30.13. Lev. 27.25. Num. 3.47.

13. Iată darul de mâncare pe care-l veţi ridica:
a şasea parte dintr-o efă la un omer de grâu şi
a şasea parte din efă la un omer de orz.
14. Pentru untdelemn, la un bat de untdelemn,
veţi datora a zecea parte dintr-un bat la un cor,
care este totuna cu un omer de zece baţi, căci
zece baţi fac un omer.
15. O oaie dintr-o turmă de două sute de oi,
din toate seminţiile lui Israel, să fie dată ca dar
de mâncare, ardere de tot şi jertfă de mulţumi-
re, pentru ca să slujească drept jertfă* de ispă-
şire, zice Domnul Dumnezeu."

*Lev. 1.4.

16. „Tot poporul din ţară va trebui să dea darul
acesta de mâncare pentru domnitorul lui
Israel.
17. Domnitorul va fi dator să dea arderile de
tot, darurile de mâncare şi jertfele de băutură
la sărbători, la lunile noi, la Sabate, la toate
adunările de sărbătoare ale casei lui Israel. El
va îngriji de jertfa de ispăşire, de darul de
mâncare, de arderea de tot şi de jertfa de mul-
ţumire, ca să se facă ispăşire pentru casa lui
Israel."
18. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „În cea
dintâi zi a lunii întâi vei lua un viţel fără cusur
şi vei face ispăşire* pentru Sfântul Locaş.

*Lev. 16.16.

19. Preotul* va lua din sângele jertfei de ispă-
şire şi va pune pe uşorii Casei, pe cele patru
colţuri ale pervazului altarului şi pe uşorii por-
ţii curţii dinăuntru.

*Cap. 43.20.

20. Tot aşa vei face şi în ziua întâi a lunii* a
şaptea, în ziua întâi a lunii noi, pentru cei din
popor care păcătuiesc fără voie[3] sau din ne-

1.Sau: foloasele necuvenite, extorcările;

2.Unităţi de măsură pt. greutăţi şi lichide; 3.Lit.: s-au rătăcit;

chibzuinţă[1]; şi astfel veţi curăţi[2] Casa.

*Lev. 4.27.

21. În ziua a paisprezecea a lunii întâi* veţi
serba Paştele. Sărbătoarea va ţine şapte zile,
timp în care se vor mânca azime.

*Exod 12.18. Lev. 23.5,6. Num. 9.2,3; 28.16,17. Deut. 16.1, etc.

22. Domnitorul va aduce în ziua aceea, pentru
el şi pentru tot poporul ţării, un viţel* ca jertfă
de ispăşire. *Lev. 4.14.
23. În timpul celor şapte* zile ale sărbătorii,
va aduce ca ardere de tot Domnului şapte viţei
şi şapte berbeci fără cusur, în fiecare** din
cele şapte zile, şi un ţap ca jertfă de ispăşire,
în fiecare zi.

*Lev. 23.8. **Num. 28.15,22,30; 29.5,11,16,19, etc.

24. Va adăuga* şi darul de mâncare: câte o efă
de fiecare viţel şi o efă de fiecare berbec, cu
câte un hin de untdelemn de efă.

*Cap. 46.5,7.

25. În ziua a cincisprezecea a lunii a şaptea, la
sărbătoare*, va aduce timp de şapte zile ace-
leaşi jertfe de ispăşire, aceleaşi arderi de tot şi
acelaşi dar de mâncare împreună cu untde-
lemnul." *Lev. 23.34. Num. 29.12. Deut. 16.13.

46 1. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu:
„Poarta curţii dinăuntru, dinspre răsărit,
va rămâne închisă în cele şase zile de lucru;
dar se va deschide în ziua Sabatului şi va fi
deschisă şi în ziua lunii noi.
2. Domnitorul* va intra pe drumul care dă în
pridvorul porţii de afară şi va sta lângă uşorii
porţii. Apoi preoţii vor aduce arderea lui de tot
şi jertfele lui de mulţumire. El se va închina
pe pragul porţii, apoi va ieşi iarăşi afară,
şi poarta nu se va închide până seara.

*Vers. 8. Cap. 44.3.

3. Poporul ţării se va închina şi el înaintea
Domnului la intrarea acestei porţi, în zilele de
Sabat şi la lunile noi.
4. Arderea de tot pe care o va aduce Domnului
domnitorul* în ziua Sabatului va fi de şase
miei fără cusur şi un berbec fără cusur;

*Cap. 45.17.

5. iar darul* lui de mâncare va fi o efă de ber-
bec şi un dar de bunăvoie pentru miei cu un
hin de untdelemn de fiecare efă.

*Vers. 7,11. Cap. 45.24.

6. În ziua lunii noi, va da un viţel fără cusur,
şase miei şi un berbec, toţi fără cusur.
7. Şi darul lui de mâncare va fi de o efă pentru
viţel, o efă pentru berbec şi cât va vrea pentru
miei, cu un hin de untdelemn de fiecare efă.

1.Lit.: sunt neîncercaţi, nepricepuţi; 2.Lit.: veţi face ispăşire pentru;

8. Când va intra domnitorul*, va intra pe drumul din pridvorul porţii şi va ieşi pe acelaşi drum.

*Vers. 2.

9. Dar când va veni poporul ţării înaintea* Domnului, la sărbători, cel ce va intra pe poarta de miazănoapte, ca să se închine, va ieşi pe poarta de miazăzi; iar cel ce va intra pe poarta de miazăzi va ieşi pe poarta de miazănoapte; nu trebuie să se întoarcă pe aceeaşi poartă pe care vor intra, ci vor ieşi drept înainte pe cealaltă.

*Exod 23.14-17. Deut. 16.16.

10. Domnitorul va intra cu ei, când vor intra, şi vor ieşi împreună, când vor ieşi.
11. La sărbători şi la praznice, darul* de mâncare va fi de o efă pentru viţel, o efă pentru berbec şi cât va voi pentru miei, împreună cu un hin de untdelemn de fiecare efă.

*Vers. 5.

12. Dacă însă domnitorul aduce Domnului o ardere de tot de bunăvoie sau o jertfă de mulţumire de bunăvoie, îi vor deschide* poarta dinspre răsărit, şi el îşi va aduce arderea de tot şi jertfa de mulţumire aşa cum o aduce în ziua Sabatului; apoi va ieşi afară şi după ce va ieşi, vor închide iarăşi poarta.

*Vers. 2. Cap. 44.3.

13. În fiecare zi vei aduce* Domnului ca ardere de tot un miel de un an fără cusur; pe acesta îl vei aduce în fiecare dimineaţă.

*Exod 29.38. Num. 28.3.

14. Vei mai adăuga la el ca dar de mâncare, în fiecare dimineaţă, a şasea parte dintr-o efă şi a treia parte dintr-un hin de untdelemn, pentru stropirea florii de făină. Acesta este darul de mâncare de adus Domnului; aceasta este o lege veşnică, pentru totdeauna!
15. În fiecare dimineaţă, vor aduce astfel mielul şi darul de mâncare împreună cu untdelemnul, ca o ardere de tot veşnică.”
16. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Dacă domnitorul dă unuia din fiii săi un dar luat din moştenirea sa, darul acesta va rămâne al fiilor săi, ca moşia lor prin drept de moştenire.
17. Dar dacă dă unuia din slujitorii lui un dar luat din moştenirea lui, darul acela va fi al lui până în anul eliberării*, apoi se va întoarce înapoi domnitorului; numai fiii lui vor stăpâni ce le va da din moştenirea lui.

*Lev. 25.10.

18. Domnitorul* nu va lua nimic din moştenirea poporului, nu-l va deposeda de moşiile lui. Ci, ce va da de moştenire fiilor săi, va lua din ce are el, pentru ca nici unul din poporul Meu să nu fie îndepărtat din moşia lui!”

*Cap. 45.8.

19. M-a dus, pe intrarea de lângă poartă, în camerele sfinte, rânduite preoţilor, şi care se află spre miazănoapte. Şi iată că în capăt era un loc, înspre apus.
20. El mi-a zis: „Acesta este locul unde vor fierbe* preoţii carnea de la jertfele pentru vină şi pentru ispăşire şi unde vor coace** darurile de mâncare, ca să se ferească să le ducă în curtea de afară şi să sfinţească † astfel poporul prin ele.”

*2 Cron. 35.13. **Lev. 2.4,5,7. † Cap. 44.19.

21. M-a dus apoi în curtea de afară şi m-a făcut să trec pe lângă cele patru colţuri ale curţii. Şi iată că era o curte la fiecare colţ al curţii.
22. Şi în cele patru colţuri ale curţii erau nişte curţi despărţite, lungi de patruzeci de coţi şi late, de treizeci; toate patru aveau aceeaşi măsură şi erau în colţuri.
23. Toate patru erau înconjurate cu un zid şi la picioarele zidului de jur-împrejur erau nişte vetre pentru gătit.
24. El mi-a zis: „Acestea sunt bucătăriile unde vor fierbe* slujitorii Casei carnea de la jertfele aduse de popor.”

*Vers. 20.

47 1. M-a adus înapoi la uşa Casei. Şi iată că ieşea apă* de sub pragul Casei, dinspre răsărit; căci faţa Casei era spre răsărit. Apa se cobora de sub partea dreaptă a Casei înspre partea de miazăzi a altarului.

*Ioel 3.18. Zah. 13.1; 14.8. Apoc. 22.1.

2. M-a scos pe poarta de miazănoapte şi m-a făcut să ocolesc pe din afară până la poarta de răsărit. Şi iată că apa curgea din partea dreaptă.
3. Când a înaintat omul* acela spre răsărit, cu măsura în mână, a măsurat o mie de coţi şi m-a trecut prin apă; apa îmi ajungea până la glezne.

*Cap. 40.3.

4. A mai măsurat iarăşi o mie de coţi şi m-a pus să trec prin apă; şi apa îmi ajungea până la genunchi. A măsurat iarăşi o mie de coţi şi m-a trecut prin ea; şi apa îmi ajungea până la şolduri.
5. A măsurat iarăşi o mie de coţi şi atunci era un râu pe care nu-l puteam trece, căci apa era atât de adâncă încât trebuia să înot - un râu

care nu se putea trece.
6. El mi-a zis: „Ai văzut, fiul omului?” Şi m-
a luat şi m-a adus înapoi pe malul râului.
7. Când m-a adus înapoi, iată că pe malul râu-
lui erau o mulţime de copaci* pe amândouă
părţile.

*Vers. 12. Apoc. 22.2.

8. El mi-a zis: „Apa aceasta curge spre ţinutul
de răsărit, se coboară în câmpie şi se varsă în
mare şi, vărsându-se în mare, apele mării se
vor vindeca.
9. Orice făptură vie care se mişcă va trăi pre-
tutindeni pe unde va curge râul şi vor fi o mul-
ţime de peşti; căci oriunde va ajunge apa
aceasta, apele se vor face sănătoase, şi pretu-
tindeni pe unde va ajunge râul acesta, va fi
viaţă.
10. Pescarii vor sta pe malurile lui, de la En-
Ghedi până la En-Eglaim, şi vor întinde mre-
jele; vor fi peşti de felurite soiuri, ca peştii
Mării* celei Mari, şi vor fi foarte mulţi.

*Num. 34.6. Ios. 23.4. Cap. 48.28.

11. Mlaştinile şi gropile ei nu se vor vindeca,
ci vor fi lăsate pradă sării.
12. Dar lângă* râul acesta, pe malurile lui de
amândouă părţile, vor creşte tot felul de pomi
roditori. Frunza** lor nu se va veşteji şi roa-
dele lor nu se vor sfârşi; în fiecare lună vor
face roade noi, pentru că apele vor ieşi din
Sfântul Locaş. Roadele lor vor sluji ca hrană
şi frunzele lor, ca leac †.”

*Vers. 7. **Iov 8.16. Ps. 1.3. Ier. 17.8. † Apoc. 22.2.

13. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată
hotarele ţării pe care o veţi împărţi ca moşte-
nire celor douăsprezece seminţii ale lui Israel.
Iosif* va avea două părţi.

*Gen. 48.5. 1 Cron. 5.1. Cap. 48.4,5.

14. O veţi stăpâni unul ca şi altul, cum am
jurat cu mâna* ridicată că o voi da părinţilor
voştri. Deci, țara aceasta vă va cădea la împăr-
ţire ca moştenire**.

*Gen. 12.7; 13.15; 15.7; 17.8; 26.3; 28.13. Cap. 20.5,6,28,42.
**Cap. 48.29.

15. Iată hotarele ţării: înspre miazănoapte, de
la Marea cea Mare[1], drumul* Hetlonului până
la Ţedad**,

*Cap. 48.1. **Num. 34.8.

16. Hamat*, Berota**, Sibraim, între hotarul
Damascului şi hotarul Hamatului, Haţer-
Haticon, spre hotarul Havranului.

*Num. 34.8. **2 Sam. 8.8.

1.Sau: Marea Mediterană (peste tot în text);

17. Astfel hotarul va fi de la mare până la Ha-
ţar-Enon*, şi la miazănoapte de el hotarul
Damascului, Ţafonului şi hotarul Hamatului.
Acesta va fi hotarul dinspre miazănoapte.

*Num. 34.9. Cap. 48.1.

18. În partea de răsărit, dintre Havran şi Da-
masc, între Galaad şi ţara lui Israel, hotarul va
fi Iordanul, de la hotarul de miazănoapte până
la marea de răsărit şi anume până la Tamar.
Acesta va fi hotarul de răsărit.
19. Hotarul de miazăzi, înspre miazăzi, va
merge de la Tamar până la apele Meriba*, de
la Cades până la râul Egiptului şi până la
Marea cea Mare. Acesta va fi hotarul de
miazăzi.

*Num. 20.13. Deut. 32.51. Ps. 81.7. Cap. 48.28.

20. Hotarul de apus va fi Marea cea Mare,
până la locul unde apucă spre Hamat: acesta
va fi hotarul de apus.
21. Ţara aceasta o veţi împărţi între voi, după
seminţiile lui Israel.
22. O veţi împărţi însă ca moştenire prin sorţi
între voi şi între străinii care vor locui în mij-
locul vostru, acei străini* care vor naşte copii
în mijlocul vostru. Pe aceştia îi veţi privi ca pe
nişte băştinaşi** între copiii Iui Israel. Ei să
aibă moştenirea prin sorţi împreună cu voi
între seminţiile lui Israel.

*Efes. 3.6. Apoc. 7.9,10. **Rom. 10.12. Gal. 3.28. Col. 3.11.

23. Străinului îi veţi da moştenirea lui în
seminţia în care va locui, zice Domnul Dum-
nezeu.”

48 1. Iată numele seminţiilor. La marginea
de* miazănoapte, de-a lungul drumului
de la Hetlon, cum mergi spre Hamat şi Haţar-
Enon, la hotarul Damascului de la miazănoap-
te, spre Hamat, de la răsărit până la apus, par-
tea lui Dan.

*Cap. 47.15, etc.

2. Lângă hotarul lui Dan, de la răsărit până la
apus, partea lui Aşer.
3. Lângă hotarul lui Aşer, de la răsărit până la
apus, partea lui Neftali.
4. Lângă hotarul lui Neftali, de la răsărit până
la apus, partea lui Manase.
5. Lângă hotarul lui Manase, de la răsărit până
la apus, partea lui Efraim.
6. Lângă hotarul lui Efraim, de la răsărit până
la apus, partea lui Ruben.
7. Lângă hotarul lui Ruben, de la răsărit până
la apus, partea lui Iuda.
8. Lângă hotarul lui Iuda, de la răsărit până la

apus, va fi partea* sfântă pe care o veţi despărţi, lată de douăzeci şi cinci de mii de coţi şi lungă cât una din părţile de la răsărit până la apus; în mijlocul ei va fi Sfântul Locaş.

*Cap. 45.1-6.

9. Partea pe care o veţi despărţi pentru Domnul va avea douăzeci şi cinci de mii de coţi în lungime şi zece mii în lăţime.
10. Această parte sfântă va fi a preoţilor: douăzeci şi cinci de mii de coţi la miazănoapte, zece mii în lat la apus, zece mii în lat la răsărit şi douăzeci şi cinci de mii în lung la miazăzi. În mijloc însă va fi Sfântul Locaş al Domnului.
11. Ea* va fi a preoţilor sfinţiţi, a fiilor lui Ţadoc, care au făcut slujba Sfântului Meu Locaş, care nu s-au rătăcit** ca leviţii, când se rătăceau copiii lui Israel.

*Cap. 44.15. **Cap. 44.10.

12. Ea va fi a lor, ca parte prea-sfântă, luată din partea ţării care va fi deosebită Domnului, lângă hotarul leviţilor.
13. Leviţii vor avea, alături cu hotarul preoţilor, douăzeci şi cinci de mii de coţi în lung şi zece mii în lat, douăzeci şi cinci de mii în toată lungimea şi zece mii în lăţime.
14. Nu* vor putea să vândă nimic din ea, nici să schimbe; şi această pârgă a ţării nu va putea fi înstrăinată, căci este închinată Domnului.

*Exod 22.29. Lev. 27.10,28,33.

15. Ceilalţi cinci mii* de coţi însă, care mai rămân în lat înaintea celor douăzeci şi cinci de mii, vor fi daţi cetăţii ca loc** obişnuit, pentru locuinţe şi păşune; şi cetatea va fi la mijloc.

*Cap. 45.6. **Cap. 42.20.

16. Iată-i măsurile: înspre miazănoapte, patru mii cinci sute de coţi, înspre miazăzi, patru mii cinci sute, înspre răsărit, patru mii cinci sute, înspre apus, patru mii cinci sute.
17. Cetatea va avea împrejurimi[1] de două sute cincizeci de coţi la miazănoapte, două sute cincizeci la miazăzi, două sute cincizeci la răsărit şi două sute cincizeci la apus.
18. Rămăşiţa din lungime, de lângă partea sfântă, zece mii la răsărit şi zece mii la apus, alături de partea sfântă, va da veniturile rânduite pentru întreţinerea lucrătorilor cetăţii.
19. Lucrătorii* cetăţii vor fi luaţi din toate seminţiile lui Israel.

1.Sau: locurile deschise, păşunile;

*Cap. 45.6.

20. Toată partea sfântă va fi de douăzeci şi cinci de mii de coţi în lung şi douăzeci şi cinci de mii în lat; şi va alcătui un pătrat împreună cu partea pe care o veţi deosebi din ea ca moşie a cetăţii.
21. Partea care va rămâne* va fi a domnitorului, de amândouă laturile părţii sfinte şi moşiei cetăţii, în dreptul celor douăzeci şi cinci de mii de coţi ai părţii sfinte lângă hotarul de răsărit, şi la apus, în dreptul celor douăzeci şi cinci de mii de coţi lângă hotarul de apus, în dreptul părţilor seminţiilor. Aceasta va fi partea domnitorului. Partea sfântă însă şi Sfântul Locaş** al Casei vor fi la mijloc.

*Cap. 45.7. **Vers. 8,10.

22. Astfel moşia leviţilor şi moşia cetăţii vor fi în locul părţii cuvenite domnitorului, în mijloc; adică ce va fi între hotarul lui Iuda şi hotarul lui Beniamin va fi al domnitorului.
23. Iată celelalte seminţii. De la răsărit până la apus va fi partea lui Beniamin.
24. Lângă hotarul lui Beniamin, de la răsărit până la apus, partea lui Simeon.
25. Lângă hotarul lui Simeon, de la răsărit până la apus, partea lui Isahar.
26. Lângă hotarul lui Isahar, de la răsărit până la apus, partea lui Zabulon.
27. Lângă hotarul lui Zabulon, de la răsărit până la apus, partea lui Gad.
28. Lângă hotarul lui Gad însă, pe partea de miazăzi, la miazăzi, hotarul va merge de la Tamar până la apele Meriba*, de la Cades până la râul Egiptului şi până la Marea cea Mare.

*Cap. 47.19.

29. Aceasta* este ţara pe care o veţi împărţi ca moştenire prin sorţi seminţiilor lui Israel şi acestea sunt părţile lor, zice Domnul Dumnezeu."

*Cap. 47.14,21,22.

30. „Iată ieşirile cetăţii: în partea de miazănoapte, care are o întindere de patru mii cinci sute de coţi -
31. şi porţile* cetăţii se vor numi după numele seminţiilor lui Israel - trei porţi la miazănoapte: o poartă a lui Ruben, o poartă a lui Iuda şi o poartă a lui Levi.

*Apoc. 21.12, etc.

32. În partea de răsărit, care are o întindere de patru mii cinci sute de coţi, cu trei porţi: o poartă a lui Iosif, o poartă a lui Beniamin şi o

poartă a lui Dan.
33. În partea de miazăzi, cu o întindere de patru mii cinci sute de coţi şi trei porţi: o poartă a lui Simeon, o poartă a lui Isahar şi o poartă a lui Zabulon.
34. În partea de apus, cu o întindere de patru mii cinci sute de coţi şi trei porţi: o poartă a lui Gad, o poartă a lui Aşer şi o poartă a lui Neftali.”
35. De jur-împrejurul cetăţii: optsprezece mii de coţi. Şi, din ziua aceea, numele* cetăţii va fi: „Domnul** este aici[1]!”

*Ier. 33.16. **Ier. 3.17. Ioel 3.21. Zah. 2.10. Apoc. 21.3; 22.3.
1.Lit.(ebr.): „Domnul este acolo!” („Yahve Şama!”)

DANIEL

(Psalmul 25.14. Ieremia 33.3. 1 Corinteni 4.2. Evrei 11.2.)

Daniel la Babilon

1 1. În al treilea an al domniei lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a venit* împotriva Ierusalimului şi l-a asediat.

*2 Împ. 24.1. 2 Cron. 36.6.

2. Domnul a dat în mâinile lui pe Ioiachim, împăratul lui Iuda şi o parte* din vasele Casei lui Dumnezeu. Nebucadneţar a dus vasele în ţara Şinear**, în casa dumnezeului său, le-a pus † în casa vistieriei dumnezeului său.

*Ier. 27.19,20. **Gen. 10.10; 11.2. Isa. 11.11. Zah. 5.11. † 2 Cron. 36.7.

3. Împăratul a dat poruncă lui Aşpenaz, căpetenia famenilor săi dregători, să-i aducă vreo câţiva din copiii lui Israel de neam împărătesc şi dintre cei de viţă nobilă,
4. nişte tineri fără* vreun cusur trupesc, frumoşi la chip, înzestraţi cu înţelepciune** în orice ramură a ştiinţei, cu minte ageră şi pricepere, în stare să slujească în casa împăratului şi pe care să-i înveţe scrierea şi limba caldeenilor.

*Lev. 24.19,20. **Fapt. 7.22.

5. Împăratul le-a rânduit pe fiecare zi o parte din bucatele de la masa lui şi din vinul pe care-l bea el, vrând să-i crească timp de trei ani, după care aveau să fie în slujba* împăratului.

*Gen. 41.46. 1 Împ. 10.8. Vers. 19.

6. Printre ei erau, dintre copiii lui Iuda: Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria.
7. Căpetenia* famenilor dregători le-a pus însă alte nume, şi anume: lui Daniel** i-a pus numele Beltşaţar, lui Hanania, Şadrac, lui Mişael, Meşac, şi lui Azaria, Abed-Nego.

*Gen. 41.45. 2 Împ. 24.17. **Cap. 4.8; 5.12.

8. Daniel s-a hotărât să nu se întineze cu bucatele* alese ale împăratului şi cu vinul pe care îl bea împăratul şi a rugat-o pe căpetenia famenilor dregători să nu-l silească să se întineze.

*Deut. 32.38. Ezec. 4.13. Osea 9.3.

9. Dumnezeu a făcut* ca Daniel să capete bunăvoinţă şi trecere înaintea căpeteniei famenilor dregători.

*Gen. 39.21. Ps. 106.46. Prov. 16.7.

10. Căpetenia famenilor i-a zis lui Daniel: „Mă tem numai de domnul meu, împăratul, care a hotărât ce trebuie să mâncaţi şi să beţi, ca nu cumva să vadă feţele voastre mai triste decât ale celorlalţi tineri de vârsta voastră şi să-mi puneţi astfel capul în primejdie înaintea împăratului.”
11. Atunci Daniel a zis îngrijitorului căruia îi încredinţase căpetenia famenilor supravegherea lui Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria:
12. „Încearcă pe robii tăi zece zile, şi să ni se dea de mâncat zarzavaturi şi de băut apă;
13. să te uiţi apoi la faţa noastră şi la a celorlalţi tineri care mănâncă din bucatele împăratului şi să faci cu robii tăi după cele ce vei vedea!”
14. El i-a ascultat în privinţa aceasta şi i-a încercat zece zile.
15. După cele zece zile, ei erau mai bine la faţă şi mai graşi decât toţi tinerii care mâncau din bucatele împăratului.
16. Îngrijitorul lua bucatele şi vinul care le erau rânduite şi le dădea zarzavaturi.
17. Dumnezeu le-a dat* acestor patru tineri ştiinţă şi pricepere** pentru tot felul de scrieri şi înţelepciune; mai ales însă l-a făcut pe Daniel priceput † în toate viziunile şi în toate visele.

*1 Împ. 3.12. Iac. 1.5,17. **Fapt. 7.22. † Num. 12.6. 2 Cron. 26.5. Cap. 5.11,12,14; 10.1.

18. La vremea hotărâtă de împărat ca să-i aducă la el, căpetenia famenilor i-a adus înaintea lui Nebucadneţar.

19. Împăratul a stat de vorbă cu ei: dar între toţi tinerii aceia nu s-a găsit nici unul ca Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria. De aceea, ei au fost primiţi în slujba* împăratului.

*Gen. 41.46. Vers. 5.

20. În toate* lucrurile care cereau înţelepciune şi pricepere şi despre care îi întreba împăratul, îi găsea de zece ori mai destoinici decât toţi vrăjitorii şi cititorii în stele care erau în toată împărăţia lui.

*1 Împ. 10.1.

21. Aşa a dus-o* Daniel până în anul dintâi al împăratului Cirus.

*Cap. 6.28; 10.1.

Visul lui Nebucadneţar

2 1. În al doilea an al domniei lui Nebucadneţar, împăratul a avut nişte vise. Duhul îi era* tulburat şi i-a pierit somnul**.

*Gen. 41.8. Cap. 4.5. **Est. 6.1. Cap. 6.18.

2. Împăratul* a poruncit să-i cheme pe vrăjitori, pe cititorii în stele, pe descântători şi pe caldeeni ca să-i spună visele. Ei au venit şi s-au înfăţişat înaintea împăratului.

*Gen. 41.8. Exod 7.11. Cap. 5.7.

3. Împăratul le-a zis: „Am visat un vis; duhul îmi este tulburat şi aş vrea să ştiu visul acela."
4. Caldeenii au răspuns împăratului în limba aramaică: „Veşnic să trăieşti, împărate*! Spune robilor tăi visul şi-ţi vom arăta tâlcuirea lui!"

*1 Împ. 1.31. Cap. 3.9; 5.10; 6.6,21.

5. Împăratul a luat iarăşi cuvântul şi a zis caldeenilor: „Mi-a scăpat din minte lucrul acela: dacă nu-mi veţi face cunoscut visul şi tâlcuirea lui, veţi fi făcuţi* bucăţi şi casele voastre vor fi prefăcute într-un morman de murdării.

*2 Împ. 10.27. Ezra 6.11. Cap. 3.29.

6. Dar*, dacă-mi veţi spune visul şi tâlcuirea lui, veţi primi de la mine daruri şi răsplătiri şi mare cinste. De aceea, spuneţi-mi visul şi tălmăcirea lui!"

*Cap. 5.16.

7. Ei au răspuns a doua oară: „Să spună împăratul robilor săi visul şi-l vom tălmăci!"
8. Împăratul a luat iarăşi cuvântul şi a zis:
„Văd, cu adevărat, că vreţi să câştigaţi timp, pentru că vedeţi că lucrul[1] mi-a scăpat din minte.
9. Dacă deci nu-mi veţi spune visul, vă aşteaptă pe toţi aceeaşi* soartă, fiindcă vreţi să vă

1.Sau: porunca mea este fermă;

înţelegeţi ca să-mi spuneţi minciuni şi neadevăruri, până se vor schimba vremurile. De aceea, spuneţi-mi visul, ca să ştiu dacă sunteţi în stare să mi-l şi tâlcuiţi!"

*Est. 4.11.

10. Caldeenii au răspuns împăratului: „Nu este nimeni pe pământ, care să poată spune ce cere împăratul; de aceea, niciodată nici un împărat, oricât de mare şi puternic ar fi fost, n-a cerut aşa ceva de la nici un vrăjitor, cititor în stele sau caldeean!
11. Ce cere împăratul este greu; nu este nimeni care să spună lucrul acesta împăratului, în afară de zei*, a căror locuinţă nu este printre muritori!"

*Vers. 28. Cap. 5.11.

12. La auzul acestor cuvinte, împăratul s-a mâniat şi s-a tulburat foarte tare. A poruncit să-i piardă pe toţi înţelepţii Babilonului.
13. Hotărârea ieşise, înţelepţii începuseră să fie omorâţi şi căutau şi pe Daniel şi pe tovarăşii lui, ca să-i piardă.
14. Atunci Daniel a vorbit cu minte şi cu judecată[1] lui Arioc, căpetenia străjerilor împăratului, care ieşise să-i omoare pe înţelepţii Babilonului.
15. A luat cuvântul şi a zis lui Arioc, căpitanul împăratului: „Pentru ce a dat împăratul o poruncă atât de aspră?" Arioc i-a spus lui Daniel cum stau lucrurile.
16. Şi Daniel s-a dus la împărat şi l-a rugat să-i dea timp ca să-i dea împăratului tâlcuirea.
17. Apoi Daniel s-a dus în casa lui şi a spus despre lucrul acesta tovarăşilor săi, Hanania, Mişael şi Azaria,
18. rugându-i să ceară* îndurarea Dumnezeului cerurilor pentru această taină, ca să nu piară Daniel şi tovarăşii săi odată cu ceilalţi înţelepţi ai Babilonului.

*Mat. 18.19.

19. După aceea, i s-a descoperit lui Daniel taina într-o vedenie* în timpul nopţii. Şi Daniel L-a binecuvântat pe Dumnezeul cerurilor.

*Num. 12.6. Iov 33.15.16.

20. Daniel a luat cuvântul şi a zis:
„Binecuvântat* să fie Numele lui Dumnezeu, din veşnicie şi pentru veşnicie! Ale Lui** sunt înţelepciunea şi puterea!

*Ps. 113.2; 115.18. **Ier. 32.19

21. El schimbă vremurile* şi împrejurările; El îi răstoarnă** şi îi ridică pe împăraţi; El dă înţelepciune † înţelepţilor şi pricepere, celor pri-

1.Sau: cu înţelepciune şi chibzuinţă;

cepuţi!

*1 Cron. 29.30. Est. 1.13. Cap. 7.25; 11.6. **Iov 12.18. Ps. 75.6,7. Ier. 27.5. Cap. 4.17. † Iac. 1.5.

22. El descoperă* ce este adânc şi ascuns; El ştie** ce este în întuneric şi la[1] El locuieşte lumina †.

*Iov 12.22. Ps. 25.14. Vers. 28, 29. **Ps. 139.11,12. Evr. 4.13. † Cap. 5.11, 14. Iac. 1.17.

23. Pe Tine, Dumnezeul părinţilor mei, Te slăvesc şi Te laud că mi-ai dat înţelepciune şi putere şi mi-ai făcut cunoscut ce Ţi-am cerut* noi; căci ne-ai descoperit taina împăratului!”

*Vers. 18.

24. După aceea, Daniel s-a dus la Arioc, căruia îi poruncise împăratul să-i piardă pe înţelepţii Babilonului; s-a dus şi i-a vorbit aşa: „Nu pierde pe înţelepţii Babilonului! Du-mă înaintea împăratului şi voi da împăratului tâlcuirea[2]!”

25. Arioc l-a dus degrabă pe Daniel înaintea împăratului şi i-a vorbit aşa: „Am găsit între prizonierii de război ai lui Iuda un om care va da împăratului tâlcuirea[2]!”

26. Împăratul a luat cuvântul şi a zis lui Daniel, care se numea Beltşaţar: „Eşti tu în stare să-mi spui visul pe care l-am visat şi tâlcuirea lui?”

27. Daniel a răspuns înaintea împăratului şi a zis: „Ce cere împăratul este o taină pe care înţelepţii, cititorii în stele, vrăjitorii şi ghicitorii nu sunt în stare s-o descopere împăratului.

28. Dar* este în ceruri un Dumnezeu care descoperă tainele şi care face cunoscut împăratului Nebucadneţar ce se va întâmpla** în vremurile de pe urmă. Iată visul tău şi viziunile din mintea ta pe care le-ai avut în patul tău:

*Gen. 40.8; 41.16. Vers. 18,47. Amos 4.13. **Gen. 49.1.

29. În patul tău, împărate, ţi-au venit în minte gânduri cu privire la cele ce vor fi după aceste vremuri; şi Cel ce* descoperă tainele ţi-a făcut cunoscut ce se va întâmpla.

*Vers. 22,28.

30. Însă, dacă* mi s-a descoperit taina aceasta, nu înseamnă că este în mine o înţelepciune mai mare decât a tuturor celor vii, ci pentru ca să se dea împăratului tâlcuirea ei şi să afli ce-ţi doreşte** inima să ştii.

*Gen. 41.16. Fapt. 3.12. **Vers. 47.

31. Tu, împărate, te uitai, şi iată că ai văzut un chip mare. Chipul acesta era foarte mare şi de o strălucire nemaipomenită. Stătea în picioare înaintea ta şi înfăţişarea lui era înfricoşătoare.

32. Capul chipului acestuia era de aur* curat;

1.Lit.: cu El; 2.Sau: interpretarea (peste tot în text);

pieptul şi braţele îi erau de argint; pântecele şi coapsele lui erau de aramă;

*Vers. 38, etc.

33. fluierele picioarelor, de fier; picioarele, o parte de fier şi o parte de lut.

34. Tu te uitai la el şi s-a dezlipit o piatră fără ajutorul vreunei mâini*, a izbit picioarele de fier şi de lut ale chipului şi le-a făcut bucăţi.

*Cap. 8.25. Zah. 4.6. 2 Cor. 5.1. Evr. 9.24.

35. Atunci fierul, lutul, arama, argintul şi aurul s-au sfărâmat împreună şi s-au făcut ca pleava* din arie vara; le-a luat vântul şi nici urmă** nu s-a mai găsit din ele. Dar piatra care sfărâmase chipul s-a făcut un munte † mare şi a umplut †† tot pământul.

*Ps. 1.4. Osea 13.3. **Ps. 37.10,36. † Isa. 2.2,3. †† Ps. 80.9.

36. Iată visul! Acum îi vom spune şi interpretarea lui înaintea împăratului.

37. Tu, împărate*, eşti împăratul împăraţilor, căci** Dumnezeul cerurilor ţi-a dat împărăţie, putere, bogăţie şi slavă.

*Ezra 7.12. Isa. 47.5. Ier. 27.6,7. Ezec. 26.7.Osea 8.10. **Ezra 1.2.

38. El ţi-a dat în mâini, oriunde* locuiesc ei, pe copiii oamenilor, fiarele câmpului şi păsările cerului şi te-a făcut stăpân peste toate acestea: tu** eşti capul de aur!

*Ier. 27.6. Cap. 4.21,22. **Vers. 32.

39. După tine se va ridica o altă* împărăţie, mai** neînsemnată decât a ta; apoi o a treia împărăţie, care va fi de aramă şi care va stăpâni peste tot pământul.

*Cap. 5.28,31. **Vers. 32.

40. Va fi o a patra* împărăţie, tare ca fierul; după cum fierul sfărâmă şi rupe totul şi ea va sfărâma şi va rupe totul, ca fierul care face totul bucăţi.

*Cap. 7.7,23.

41. Şi după cum ai văzut picioarele* şi degetele picioarelor, o parte de lut de olar şi o parte de fier, tot aşa şi împărăţia aceasta va fi împărţită; dar va rămâne în ea ceva din tăria fierului, tocmai aşa cum ai văzut fierul amestecat cu lutul.

*Vers. 33.

42. Şi după cum degetele de la picioare erau o parte de fier şi o parte de lut, tot aşa şi împărăţia aceasta va fi în parte tare şi în parte slabă.

43. Dacă ai văzut fierul amestecat cu lutul, înseamnă că se vor amesteca prin legături omeneşti de căsătorie, dar nu vor fi lipiţi unul de altul, după cum fierul nu se poate uni cu lutul.

44. Dar în vremea acestor împăraţi, Dumne-

zeul* cerurilor va ridica o împărăţie care nu va fi nimicită niciodată** şi care nu va trece sub stăpânirea unui alt popor. Ea va sfărâma † şi va nimici toate acele împărăţii şi ea însăşi va dăinui veşnic.

*Vers. 28. **Cap. 4.3,34; 6.26; 7.14,27. Mica 4.7. Luca 1.32, 33. † Ps. 2.9. Isa. 60.12. 1 Cor. 15.24.

45. Aceasta înseamnă piatra pe* care ai văzut-o dezlipindu-se din munte fără ajutorul vreunei mâini şi care a sfărâmat fierul, arama, lutul, argintul şi aurul. Dumnezeul cel mare a făcut deci cunoscut împăratului ce are să se întâmple după aceasta. Visul este adevărat şi tâlcuirea[1] lui este temeinică."

*Isa. 28.16. Vers. 35.

46. Atunci împăratul* Nebucadneţar a căzut cu faţa la pământ şi s-a închinat înaintea lui Daniel şi a poruncit să i se aducă jertfe de mâncare şi miresme**.

*Fapt. 10.25; 14.13; 28.6. **Ezra 6.10.

47. Împăratul i-a vorbit lui Daniel şi a zis: „Cu adevărat, Dumnezeul vostru este Dumnezeul dumnezeilor şi Domnul împăraţilor şi El descoperă* tainele, fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta!"

*Vers. 28.

48. Apoi împăratul l-a înălţat[2] pe Daniel şi i-a dat daruri* multe şi bogate; i-a dat stăpânire peste tot ţinutul Babilonului şi l-a pus ca cea mai înaltă căpetenie** a tuturor înţelepţilor Babilonului.

*Vers. 6. **Cap. 4.9; 5.11.

49. Daniel l-a rugat pe împărat să dea grija treburilor ţinutului Babilonului în mâna* lui Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. Daniel însă a rămas** la curtea[3] împăratului.

*Cap. 3.12. **Est. 2.19,21; 3.2.

Cei trei tovarăşi ai lui Daniel în cuptor

3 1. Împăratul Nebucadneţar a făcut un chip de aur, înalt de şaizeci de coţi şi lat de şase coţi. L-a ridicat în valea Dura, în ţinutul Babilonului.

2. Împăratul Nebucadneţar a poruncit să cheme pe dregători[4], pe căpetenii şi pe cârmuitori, pe vistiernici, pe sfetnici, pe legiuitori, pe judecători şi pe toţi conducătorii ţinuturilor, ca să vină la sfinţirea chipului pe care-l înălţase împăratul Nebucadneţar.

3. Atunci dregătorii, căpeteniile şi cârmuitorii, vistiernicii, sfetnicii, legiuitorii, judecătorii şi toate căpeteniile ţinuturilor s-au strâns la sfinţirea chipului pe care-l înălţase împăratul Nebucadneţar. S-au aşezat înaintea chipului pe care-l înălţase Nebucadneţar.

4. Iar un crainic a strigat cu glas tare: „Iată ce vi se porunceşte, popoare*, neamuri, oameni de toate limbile!

*Cap. 4.1; 6.25.

5. În clipa când veţi auzi sunetul trâmbiţei[1], cavalului[2], lirei[3], harpei, psalterionului[4], cimpoiului şi a tot felul de instrumente muzicale, să vă aruncaţi cu faţa la pământ şi să vă închinaţi chipului de aur pe care l-a ridicat împăratul Nebucadneţar.

6. Oricine nu se va arunca cu faţa la pământ şi nu se va închina va fi aruncat* chiar în clipa aceea în mijlocul unui cuptor aprins."

*Ier. 29.22. Apoc. 13.15.

7. De aceea, în clipa când au auzit toate popoarele sunetul trâmbiţei, cavalului, lirei, harpei, psalterionului şi a tot felul de instrumente muzicale, toate popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile s-au aruncat cu faţa la pământ şi s-au închinat chipului de aur pe care-l înălţase împăratul Nebucadneţar.

8. Cu prilejul acesta şi în aceeaşi vreme, câţiva caldeeni s-au apropiat* şi i-au pârât[5] pe iudei.

*Cap. 6.12.

9. Ei au luat cuvântul şi i-au zis împăratului Nebucadneţar: „Să trăieşti veşnic, împărate*!

*Cap.2.4;5.10;6.6,21

10. Ai dat o poruncă după care toţi cei ce vor auzi sunetul trâmbiţei, cavalului, lirei, harpei, psalterionului, cimpoiului şi a tot felul de instrumente muzicale vor trebui să se arunce cu faţa la pământ şi să se închine chipului de aur;

11. şi după care oricine nu se va arunca cu faţa la pământ şi nu se va închina va fi aruncat în mijlocul unui cuptor aprins.

12. Dar sunt nişte* iudei, cărora le-ai dat în grijă treburile ţinutului Babilonului, şi anume Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, oameni care nu ţin seama deloc de tine, împărate. Ei nu slujesc dumnezeilor tăi şi nu se închină chipului de aur pe care l-ai ridicat tu!" *Cap. 2.49.

13. Atunci Nebucadneţar, mâniat şi plin de furie, a dat poruncă să-i aducă pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. Şi oamenii aceştia au fost aduşi îndată înaintea împăratului.

1.Sau: interpretarea; 2.Sau: l-a ridicat în onoare; 3.Sau: poarta;
4.Sau: satrapi (guvernatorii unor provincii persane);

1.Sau: cornului; 2.Sau: flautului; 3.Sau: lirei triunghiulare;
4.Sau: lirei cu zece coarde din epoca lui David (Ps.150.3);
5.Sau: i-au acuzat sau, denigrat (lit.:„au mâncat bucăţi");

14. Nebucadneţar a luat cuvântul şi le-a zis:
„Înadins oare, Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, nu slujiţi voi dumnezeilor mei şi nu vă închinaţi chipului de aur pe care l-am înălţat?
15. Acum fiţi gata, şi în clipa când veţi auzi sunetul trâmbiţei, cavalului, lirei, harpei, psalterionului, cimpoiului şi a tot felul de instrumente muzicale, să vă aruncaţi cu faţa la pământ şi să vă închinaţi chipului pe care l-am făcut*; dacă nu vă veţi închina lui, veţi fi aruncaţi îndată în mijlocul unui cuptor aprins! Şi care** este Dumnezeul acela care vă va scoate din mâna mea?”

*Exod 32.32. Luca 13.9. **Exod 5.2. 2 Împ. 18.35.

16. Şadrac, Meşac şi Abed-Nego au răspuns împăratului Nebucadneţar: „Noi* n-avem nevoie să-ţi răspundem asupra acestui lucru.

*Mat. 10.19.

17. Iată, Dumnezeul nostru căruia îi slujim poate să ne scoată din cuptorul aprins şi ne va scoate din mâna ta, împărate.
18. Şi chiar de nu ne va scoate, să ştii, împărate, că nu vom sluji dumnezeilor tăi şi nici nu ne vom închina chipului de aur pe care l-ai ridicat!”
19. La auzul acestor cuvinte, Nebucadneţar s-a umplut de mânie şi chipul feţei lui s-a schimbat împotriva lui Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. A luat din nou cuvântul şi a poruncit să încălzească de şapte ori mai mult cuptorul de cum se obişnuia să-l încălzească.
20. Apoi a poruncit unora din cei mai voinici ostaşi din armata lui să-i lege pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego şi să-i arunce în cuptorul aprins.
21. Oamenii aceştia au fost legaţi cu pantalonii, cămăşile, mantalele şi celelalte haine ale lor şi aruncaţi în mijlocul cuptorului aprins.
22. Fiindcă porunca împăratului era aspră şi cuptorul era neobişnuit de încins, flacăra i-a ucis pe toţi oamenii care îi aruncaseră în el pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego.
23. Dar aceşti trei oameni, Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, au căzut legaţi în mijlocul cuptorului aprins.
24. Atunci împăratul Nebucadneţar s-a înspăimântat şi s-a sculat repede. A luat cuvântul şi a zis sfetnicilor săi: „N-am aruncat noi în mijlocul focului trei oameni legaţi?” Ei i-au răspuns împăratului: „Negreşit, împărate!”
25. El a luat iarăşi cuvântul şi a zis: „Ei bine, eu văd patru oameni umblând* în mijlocul focului liberi şi nevătămaţi; şi chipul celui de-al patrulea seamănă cu al unui fiu** de dumnezei!”

*Isa. 43.2. **Iov 1.6; 38.7. Ps. 34.7. Vers. 28.

26. Apoi Nebucadneţar s-a apropiat de gura cuptorului aprins şi, luând cuvântul, a zis:
„Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, slujitorii Dumnezeului cel Preaînalt, ieşiţi afară şi veniţi încoace!” Şi Şadrac, Meşac şi Abed-Nego au ieşit din mijlocul focului.
27. Dregătorii, căpeteniile, cârmuitorii şi sfetnicii împăratului s-au strâns şi au văzut că focul n-avusese nici o putere asupra* trupului acestor oameni, că nici perii capului lor nu se pârliseră, hainele le rămăseseră neschimbate şi nici măcar miros de foc nu se prinsese de ei.

*Evr. 11.34.

28. Nebucadneţar a luat cuvântul şi a zis:
„Binecuvântat să fie Dumnezeul lui Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, care l-a trimis pe îngerul Său şi i-a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut* în El; au călcat porunca împăratului şi şi-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească şi să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!

*Ps. 34.7,8. Ier. 17.7. Cap. 6.22,23.

29. Iată acum* porunca pe care o dau: orice om, din orice popor, neam sau limbă ar fi, care va vorbi de rău pe Dumnezeul lui Şadrac, Meşac şi Abed-Nego va fi** făcut bucăţi şi casa lui va fi prefăcută într-un morman de murdării; pentru că † nu este nici un alt Dumnezeu care să poată salva ca El.”

*Cap. 6.26. **Cap. 2.5. † Cap. 6.27.

30. După aceea, împăratul i-a ridicat pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego la mare cinste în ţinutul Babilonului.

Copacul cel mare

4 1. „Nebucadneţar, împăratul, către toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile care locuiesc pe tot pământul: Să aveţi multă pace!

*Cap. 3.4; 6.25.

2. Am găsit cu cale să fac cunoscut semnele şi minunile pe care* le-a făcut Dumnezeul cel Preaînalt faţă de mine.

*Cap. 3.26.

3. Cât* de mari sunt semnele Lui şi cât de puternice sunt minunile Lui! Împărăţia Lui este o împărăţie** veşnică şi stăpânirea Lui dăinuie din generaţie în generaţie!

*Cap. 6.27. **Vers. 34. Cap. 2.44; 6.26.

4. Eu, Nebucadneţar, trăiam liniştit în casa mea şi înfloream în palatul meu.
5. Am visat un vis care m-a înspăimântat; gândurile de care eram urmărit în patul meu şi vedeniile* duhului meu mă umpleau** de groază.

*Cap. 2.28,29. **Cap. 2.1.

6. Am poruncit atunci să aducă înaintea mea pe toţi înţelepţii Babilonului ca să-mi tâlcuiască visul.
7. Îndată au venit* vrăjitorii, cititorii în stele, caldeenii şi ghicitorii. Le-am spus visul, şi nu mi l-au putut tâlcui.

*Cap. 2.2.

8. La urmă de tot, s-a înfăţişat înaintea mea Daniel, numit* Beltşaţar, după numele dumnezeului meu, şi care** are în el duhul dumnezeilor celor sfinţi. I-am spus visul şi am zis:

*Cap. 1.7. **Isa. 63.11. Vers. 18. Cap. 2.11; 5.11,14.

9. „Beltşaţare, căpetenia* vrăjitorilor, ştiu că ai în tine duhul dumnezeilor sfinţi şi că pentru tine nici o taină nu este grea; deci tâlcuieşte-mi viziunile pe care le-am avut în vis.

*Cap. 2.48; 5.11.

10. Iată vedeniile care mi-au trecut prin cap când eram în pat. Mă uitam şi iată că în mijlocul pământului era un* copac foarte înalt.

*Ezec. 31.3, etc. Vers. 20.

11. Copacul acesta s-a făcut mare şi puternic, vârful lui se înălţa până la ceruri şi se vedea de la marginile întregului pământ.
12. Frunza lui era frumoasă şi avea roade multe; în el se găsea hrană pentru toţi; fiarele* câmpului se adăposteau sub umbra lui, păsările cerului îşi făceau cuibul în ramurile lui şi orice făptură vie se hrănea din el.

*Ezec. 17.23; 31.6. Plân. 4.20.

13. În vedeniile care-mi treceau prin cap în patul meu, mă uitam şi iată că s-a coborât din ceruri un străjer* sfânt**.

*Ps. 103.20. Vers. 17,23. **Deut. 33.2. Cap. 8.13. Zah. 14.5. Iuda 14.

14. El a strigat cu putere şi a vorbit aşa: „Tăiaţi* copacul şi rupeţi ramurile; scuturaţi-i frunza şi risipiţi roadele; fugăriţi fiarele** de sub el şi păsările din ramurile lui!

*Mat. 3.10. **Ezec. 31.12.

15. Dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsaţi-l în pământ şi legaţi-l cu lanţuri de fier şi de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului şi să fie la un loc cu fiarele în iarba pământului.
16. Inima lui de om i se va preface într-o inimă de fiară şi vor trece şapte vremi* peste el.

*Cap. 11.13; 12.7.

17. Hotărârea aceasta a fost luată în sfatul străjerilor şi pusă la cale înaintea sfinţilor, ca să ştie* cei vii că** Cel Preaînalt stăpâneşte peste împărăţia oamenilor, că o dă cui îi place şi ridică peste ea pe cel mai de jos dintre oameni!”

*Ps. 9.16. **Vers. 25,32. Cap. 2.21; 5.21.

18. Iată visul pe care l-am visat eu, împăratul Nebucadneţar. Tu, Beltşaţar, tâlcuieşte-l, fiindcă* toţi înţelepţii din împărăţia mea nu pot să mi-l tâlcuiască; tu însă poţi, căci ai în tine duhul** dumnezeilor sfinţi.”

*Gen. 41.8,15. Cap. 5.8,15. **Vers. 8.

19. Atunci Daniel, numit* Beltşaţar, a rămas uimit o clipă şi gândurile lui îl tulburau. Împăratul a luat din nou cuvântul şi a zis: „Beltşaţare, să nu te tulbure visul şi tâlcuirea!” Şi Beltşaţar a răspuns: „Domnul meu, visul acesta** să fie pentru vrăjmaşii tăi şi tâlcuirea lui, pentru potrivnicii tăi!

*Vers. 8. **2 Sam. 18.32. Ier. 29.7.

20. Copacul* pe care l-ai văzut, care se făcuse atât de mare şi puternic, încât i se înălţa vârful până la ceruri şi se vedea de la toate capetele pământului;

*Vers. 10-12.

21. copacul acesta a cărui frunză era aşa de frumoasă şi care avea roade atât de multe, şi în care era hrană pentru toţi, sub care se adăposteau fiarele câmpului şi în ramurile căruia îşi făceau cuibul păsările cerului,
22. eşti tu*, împărate, care ai ajuns mare şi puternic, a cărui mărime a crescut şi s-a înălţat până la ceruri şi a cărui stăpânire** se întinde până la marginile pământului.

*Cap. 2.38. **Ier. 27.6-8.

23. Împăratul* a văzut pe un străjer sfânt coborându-se şi zicând: „Tăiaţi copacul şi nimiciţi-l; dar trunchiul cu rădăcinile lui lăsaţi-l în pământ şi legaţi-l cu lanţuri de fier şi de aramă în iarba de pe câmp, ca să fie udat de roua cerului şi să stea la un loc cu fiarele** câmpului, până vor trece şapte vremi peste el”.

*Vers. 13. **Cap. 5.21.

24. Iată tâlcuirea acestui fapt, împărate, iată hotărârea Celui Preaînalt care se va împlini asupra domnului meu, împăratul.
25. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, vei locui la un loc cu fiarele câmpului şi îţi vor da să mănânci iarbă** ca la boi; vei fi udat de roua cerului şi şapte vremi vor trece peste tine, până vei † recunoaşte că Cel Preaînalt

stăpâneşte peste împărăţia oamenilor şi o dă †† cui vrea.

*Vers. 32. Cap. 5.21, etc. **Ps. 106.20. † Ps. 83.18. Vers. 17,32. †† Ier. 27.5.

26. Porunca, să lase trunchiul cu rădăcinile copacului, înseamnă că împărăţia ta îţi va rămâne ţie îndată ce vei recunoaşte stăpânirea Celui ce este în* ceruri.

*Mat. 21.25. Luca 15.18,21.

27. De aceea, împărate, să-ți fie plăcut sfatul meu! Pune capăt* păcatelor tale şi trăieşte în neprihănire, rupe-o cu nelegiuirile tale şi ai milă de cei nenorociţi, şi poate** că ţi se va prelungi † fericirea!”

*1 Pet. 4.8. **Ps. 41.1, etc. † 1 Împ. 21.29.

28. Toate aceste lucruri i s-au împlinit împăratului Nebucadneţar.

29. După douăsprezece luni, pe când se plimba pe acoperişul palatului împărătesc din Babilon,

30. împăratul* a luat cuvântul şi a zis: „Oare nu este acesta Babilonul cel mare pe care mi l-am zidit eu ca loc de şedere împărătească, prin puterea bogăţiei mele şi spre slava măreţiei mele?”

*Prov. 16.18. Cap. 5.20.

31. Nu se sfârşise încă vorba* aceasta a împăratului şi un glas** ce s-a coborât din cer i-a zis: „Află, împărate Nebucadneţar, că ţi s-a luat împărăţia!

*Cap. 5.5. Luca 12.20. **Vers. 24.

32. Te vor izgoni* din mijlocul oamenilor, şi vei locui la un loc cu fiarele câmpului, îţi vor da să mănânci iarbă ca la boi şi vor trece peste tine şapte vremi, până vei recunoaşte că Cel Preaînalt stăpâneşte peste împărăţia oamenilor şi că o dă cui vrea!”

*Vers.25.

33. Chiar în clipa aceea s-a împlinit cuvântul acela asupra lui Nebucadneţar. A fost izgonit din mijlocul oamenilor, a mâncat iarbă ca boii, trupul i-a fost udat de roua cerului, până i-a crescut părul ca penele vulturului şi unghiile, ca ghearele păsărilor.

34. După trecerea* vremii hotărâte, eu, Nebucadneţar, am ridicat ochii spre cer şi mi-a venit iarăşi mintea la loc. Am binecuvântat pe Cel Preaînalt, am lăudat şi slăvit pe Cel ce trăieşte** veşnic, Acela a cărui stăpânire † este veşnică şi a cărui împărăţie dăinuie din generaţie în generaţie.

*Vers. 26. **Cap. 12.7. Apoc. 4.10. † Ps. 10.16. Cap. 2.44; 7. 14. Mica 4.7. Luca 1.33.

35. Toţi* locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea** cu oastea cerurilor şi cu locuitorii pământului; şi nimeni † nu poate să stea împotriva mâniei Lui, nici să-I zică: „Ce †† faci?”

*Isa. 40.15,17. **Ps. 115.3; 135.6. † Iov 34.29. †† Iov 9.12. Isa. 45.9. Rom. 9.20.

36. În vremea aceea mi-a venit mintea înapoi; slava* împărăţiei mele, măreţia şi strălucirea mea mi s-au dat înapoi; sfetnicii şi mai-marii mei din nou m-au căutat; am fost pus iarăşi peste împărăţia mea şi puterea mea a crescut**.

*Vers. 26. **Iov 42.12. Prov. 22.4. Mat. 6.33.

37. Acum, eu, Nebucadneţar, laud, înalţ şi slăvesc pe împăratul cerurilor, căci toate* lucrările Lui sunt adevăr, toate căile Lui sunt judecată dreaptă şi El poate** să smerească pe cei ce umblă cu mândrie!”

*Ps. 33.4. Apoc. 15.3; 16.7. **Exod 18.11. Cap. 5.20.

Banchetul lui Belşaţar şi cucerirea Babilonului

5 1. Împăratul Belşaţar a făcut* un mare ospăţ[1] celor o mie de mai-mari ai lui şi a băut vin înaintea lor. *Est. 1.3.

2. Şi, în cheful vinului, a poruncit să se aducă vasele de aur şi de argint pe care* le luase tatăl său, Nebucadneţar, din Templul de la Ierusalim, ca să bea cu ele împăratul şi mai-marii lui, nevestele şi ţiitoarele lui.

*Cap. 1.2. Ier. 52.19.

3. Au adus îndată vasele de aur care fuseseră luate din Templu, din casa lui Dumnezeu din Ierusalim, şi au băut din ele împăratul şi mai-marii lui, nevestele şi ţiitoarele lui.

4. Au băut vin şi au lăudat* pe dumnezeii de aur, de argint, de aramă şi de fier, de lemn şi de piatră. *Apoc. 9.20.

5. În clipa* aceea, s-au arătat degetele unei mâini de om şi au scris în faţa sfeşnicului[2], pe tencuiala zidului palatului împărătesc. Împăratul a văzut această bucată[3] de mână care a scris.

*Cap. 4.31.

6. Atunci împăratul a îngălbenit şi gândurile atât l-au tulburat, că i s-au desfăcut încheieturile şoldurilor şi genunchii* i s-au izbit unul de altul. *Naum 2.10.

7. Împăratul a strigat* în gura mare să i se aducă cititorii** în stele, caldeenii şi ghicitorii[4]. Apoi împăratul a luat cuvântul şi le-a zis înţelepţilor Babilonului: „Oricine va putea citi scrisoarea aceasta şi mi-o va tâlcui va fi îmbrăcat cu purpură, va purta un lănţişor de aur la gât şi va avea locul al treilea † în cârmuirea

1.Sau: recepție, banchet (peste tot în text); 2.Sau: candelabrului; 3.Sau: palma; 4.Sau: astrologii (peste tot în text);

împărăţiei.”

*Cap. 2.2; 4.6. **Isa. 47.13. † Cap. 6.2.

8. Toţi înţelepţii împăratului au intrat, dar n-au putut* nici să citească scrisoarea şi nici s-o tâlcuiască împăratului.

*Cap. 2.27; 4.7.

9. Din pricina aceasta, împăratul Belşaţar s-a înspăimântat* foarte tare, faţa i s-a îngălbenit şi mai-marii lui au rămas încremeniţi.

*Cap. 2.1.

10. Împărăteasa, la auzul cuvintelor împăratului şi a mai-marilor lui, a intrat în sala ospăţului, a luat cuvântul şi a vorbit astfel: „Să trăieşti veşnic, împărate*! Să nu te tulbure gândurile tale şi să nu ţi se îngălbenească faţa!

*Cap. 2.4; 3.9.

11. În împărăţia ta este* un om care are în el duhul dumnezeilor celor sfinţi; şi pe vremea tatălui tău, s-a găsit la el lumină, pricepere şi o înţelepciune dumnezeiască. De aceea, împăratul Nebucadneţar, tatăl tău, da, tatăl tău, împărate, l-a pus mai-mare** peste vrăjitori, cititori în stele, caldeeni, astrologi,

*Cap. 2.48; 4.8,9,18. **Cap. 4.9.

12. şi anume, pentru că* s-a găsit la el, la Daniel, numit de împărat** Beltşaţar, un duh înalt, ştiinţă şi pricepere, putinţa să tâlcuiască visele, să lămurească întrebările grele şi să dezlege lucrurile încâlcite. Să fie chemat, dar, Daniel şi el îţi va da tâlcuirea!”

*Cap. 6.3. **Cap. 1.7.

13. Atunci Daniel a fost adus înaintea împăratului. Împăratul a luat cuvântul şi i-a zis lui Daniel: „Tu eşti Daniel acela, unul din captivii de război ai lui Iuda pe care i-a adus aici din Iuda, tatăl meu, împăratul?
14. Am aflat despre tine că ai în tine duhul* dumnezeilor şi că la tine se găseşte lumină, pricepere şi o înţelepciune nemaipomenită.

*Vers. 11,12.

15. Au adus înaintea mea pe înţelepţi* şi pe cititorii în stele ca să citească scrierea aceasta şi să mi-o tâlcuiască; dar n-au putut să tâlcuiască aceste cuvinte.

*Vers. 7,8.

16. Am aflat că tu poţi să tâlcuieşti şi să dezlegi întrebări grele; acum*, dacă vei putea să citeşti scrierea aceasta şi să mi-o tâlcuieşti, vei fi îmbrăcat cu purpură, vei purta un lănţişor de aur la gât şi vei avea locul al treilea în cârmuirea împărăţiei!” *Vers. 1.
17. Daniel a răspuns îndată înaintea împăratului: „Darurile tale să fie ale tale şi dă altuia răsplătirile tale! Totuşi, voi citi împăratului scrierea şi i-o voi tâlcui.
18. Împărate, Dumnezeul* cel Preaînalt dăduse tatălui tău, Nebucadneţar, împărăţie, mărire, slavă şi strălucire;

*Cap. 2.37,38; 4.17,22,25.

19. şi, din pricina măririi pe care El i-o dăduse, toate* popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile se temeau şi tremurau înaintea lui. Căci împăratul omora pe cine voia şi lăsa cu viaţă pe cine voia; înălţa pe cine voia şi cobora pe cine voia.

*Ier. 21.1. Cap. 3.4.

20. Dar când* i s-a îngâmfat inima şi i s-a împietrit duhul până la mândrie, a fost aruncat de pe tronul împărăţiei sale şi i-a fost luată slava lui;

*Cap. 4.30,37.

21. a fost* izgonit din mijlocul copiilor oamenilor, inima i s-a făcut ca a fiarelor şi a locuit la un loc cu măgarii sălbatici; i-au dat să mănânce iarbă ca la boi şi trupul i-a fost udat cu roua cerului, până când a recunoscut** că Dumnezeul cel Preaînalt stăpâneşte peste împărăţia oamenilor şi că o dă cui vrea.

*Cap. 4.32, etc. **Cap. 4.17,25.

22. Dar tu, Belşaţar, fiul lui, nu ţi-ai* smerit inima, măcar că ai ştiut toate aceste lucruri.

*2 Cron. 33.23; 36.12.

23. Ci te-ai* înălţat împotriva Domnului cerurilor; vasele din Casa Lui au fost aduse înaintea ta şi aţi băut vin cu ele, tu şi mai-marii tăi, nevestele şi ţiitoarele tale; ai lăudat pe dumnezeii de argint, de aur, de aramă, de fier, de lemn şi de piatră, care** nici nu văd, nici n-aud şi nici nu pricep nimic şi n-ai slăvit pe Dumnezeul în mâna † căruia este suflarea ta şi toate căile tale! *Vers. 3,4. **Ps. 115.5,6. † Ier. 10.23.
24. De aceea a trimis El acest cap[1] de mână care a scris scrierea aceasta.
25. Iată însă scrierea care a fost scrisă:
„Numărat, numărat, cântărit şi împărţit”[2]!
26. Şi iată tâlcuirea acestor cuvinte:
„Numărat” (Mene) înseamnă că Dumnezeu ţi-a numărat zilele domniei şi i-a pus capăt.
27. „Cântărit” (Techel)* înseamnă că ai fost cântărit în balanţă şi ai fost găsit uşor!

*Iov 31.6. Ps. 62.2. Ier. 6.30.

28. „Împărţit” (Peres) înseamnă că împărăţia ta va fi împărţită şi dată mezilor* şi perşilor**!”

*Isa. 21.2. Vers. 31. Cap. 9.1. **Cap. 6.28

1.Sau: parte, fragment;

2.Limba caldeeană: „mene, mene techel ufarsin”;

29. Îndată, Belşaţar a dat poruncă şi l-au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, i-au pus un lănţişor de aur la gât şi au dat de ştire că va avea locul al treilea* în cârmuirea împărăţiei.

*Vers. 7.

30. Dar chiar în noaptea* aceea, Belşaţar, împăratul caldeenilor, a fost omorât.

*Ier. 51.31,39,57.

31. Şi a pus mâna pe împărăţie Darius*, medul, în vârstă de şaizeci şi doi de ani. *Cap. 9.1.

Daniel în groapa cu lei

6 1. Darius a găsit cu cale să pună* peste împărăţie o sută douăzeci de dregători[1], care trebuiau să fie răspândiţi în toată împărăţia; *Est. 1.1.

2. a pus în fruntea lor trei căpetenii, în numărul cărora era şi Daniel. Dregătorii[1] aceştia aveau să le dea lor socoteală, ca împăratul să nu sufere nici o pagubă.

3. Daniel însă le-a întrecut pe toate aceste căpetenii şi pe dregători, pentru că în el era un duh* înalt; şi împăratul s-a gândit să-l pună peste toată împărăţia.

*Cap. 5.12.

4. Atunci* căpeteniile şi dregătorii au căutat să afle ceva împotriva lui Daniel, ca să-l acuze în privinţa treburilor împărăţiei. Dar n-au putut să găsească nimic, nici un lucru vrednic de mustrare, pentru că el era credincios şi nu se găsea nici o greşeală la el şi nici un lucru rău.

*Ecl. 4.4.

5. Atunci oamenii aceştia au zis: „Nu vom găsi nici un cuvânt de plângere împotriva acestui Daniel, în afară numai dacă nu vom găsi vreunul cu privire la legea Dumnezeului lui!”

6. Apoi aceste căpetenii şi satrapii aceştia s-au dus cu mare zarvă la împărat şi i-au vorbit aşa: „Să trăieşti veşnic, împărate* Darius!

*Neem. 2.3. Vers. 21. Cap. 2.4.

7. Toate căpeteniile împărăţiei, îngrijitorii, satrapii, sfetnicii şi cârmuitorii sunt de părere să se dea o poruncă împărătească, însoţită de o aspră hotărâre[2], care să spună că oricine va ridica, în timp de treizeci de zile, rugăciuni către vreun dumnezeu sau către vreun om, în afară de tine, împărate, va fi aruncat în groapa cu lei.

8. Acum, împărate, întăreşte hotărârea şi iscăleşte porunca aceasta - ca să nu se poată schimba, după legea* mezilor şi a perşilor -, care, odată dată[3], rămâne neschimbată[4].”

*Est. 1.19; 8.8. Vers. 12,15.

1.Sau: satrapi, guvernatori de provincii persane; 2.Sau: interdicţie, decret restrictiv; 3.Sau: promulgată; 4.Sau: nu poate fi revocată;

9. Astfel, împăratul Darius a iscălit porunca[1] şi hotărârea[2].

10. Când a aflat Daniel că s-a semnat porunca[1], a intrat în casa lui, unde ferestrele camerei de sus erau deschise înspre* Ierusalim, şi de trei** ori pe zi îngenunchea, se ruga şi lăuda pe Dumnezeul lui, cum făcea şi mai înainte.

*1 Împ. 8.44,48. Ps. 5.7. Iona 2.4. **Ps. 55.17. Fapt. 2.1,2,15; 3.1; 10.9.

11. Atunci oamenii aceştia au dat năvală în casă şi l-au găsit pe Daniel rugându-se şi chemând pe Dumnezeul lui.

12. Apoi s-au înfăţişat* înaintea împăratului şi i-au zis cu privire la hotărârea împărătească: „N-ai scris tu o hotărâre[2] care spune că oricine va înălţa, timp de treizeci de zile, rugăciuni vreunui dumnezeu sau vreunui om, în afară de tine, împărate, să fie aruncat în groapa cu lei?” Împăratul a răspuns: „Lucrul acesta este adevărat, după legea** mezilor şi perşilor, care nu se poate schimba!”

*Cap. 3.8. **Vers. 8.

13. Ei au luat din nou cuvântul şi i-au zis împăratului: „Daniel, unul* din prinşii de război ai lui Iuda, nu** ţine deloc seama de tine, împărate, nici de hotărârea[2] pe care ai semnat-o, şi îşi face rugăciunea de trei ori pe zi!”

*Cap. 1.6; 5.13. **Cap. 3.12.

14. Împăratul s-a mâhnit* foarte mult când a auzit lucrul acesta; s-a gândit cum ar putea să-l scape pe Daniel, şi până la asfinţitul soarelui s-a trudit să-l scape.

*Marc. 6.26.

15. Dar oamenii aceia au stăruit de împărat şi i-au zis: „Să ştii, împărate, că, după legea* mezilor şi perşilor, orice hotărâre[2] sau orice poruncă întărită de împărat nu se poate schimba!”

*Vers. 8.

16. Atunci împăratul a poruncit să-l aducă pe Daniel şi să-l arunce în groapa cu lei. Împăratul a luat cuvântul şi i-a zis lui Daniel: „Dumnezeul tău căruia necurmat îi slujeşti să te scape!”

17. Au adus* o piatră şi au pus-o la gura gropii. Împăratul** a pecetluit-o cu inelul lui şi cu inelul mai-marilor lui, ca să nu se schimbe nimic cu privire la Daniel.

*Plân. 3.53. **Mat. 27.66.

18. Împăratul s-a întors apoi în palatul său, a petrecut noaptea fără să mănânce, nu i s-a adus nici o ţiitoare şi n-a putut* să doarmă.

*Cap. 2.1.

19. În revărsatul zorilor însă, împăratul s-a tre-

1.Sau: înscrisul, actul;

2.Sau: interdicţie, decret restrictiv;

zit şi s-a dus în grabă la groapa cu lei.
20. Şi apropiindu-se de groapă, a chemat pe Daniel cu un glas plângător. Împăratul a luat cuvântul şi i-a zis lui Daniel: „Daniele, robul Dumnezeului celui viu, a putut Dumnezeul* tău căruia îi slujeşti necurmat să te scape de lei?” *Cap. 3.15.
21. Şi Daniel a zis împăratului: „Veşnic să trăieşti*, împărate!
*Cap. 2.4.
22. Dumnezeul* meu L-a trimis pe îngerul Său şi a închis** gura leilor, care nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovat înaintea Lui. Şi nici înaintea ta, împărate, n-am făcut nimic rău!”
*Cap. 3.28. **Evr. 11.33.
23. Atunci împăratul s-a bucurat foarte mult şi a poruncit să-l scoată pe Daniel din groapă. Daniel a fost scos din groapă şi nu s-a găsit nici o rană pe el, pentru că se încrezuse* în Dumnezeul său. *Evr. 11.33.
24. Împăratul a poruncit să-i aducă* pe oamenii aceia care-l acuzaseră pe Daniel. Şi au fost aruncaţi în groapa cu lei, ei, copiii** lor şi nevestele lor; şi, până să ajungă în fundul gropii, leii i-au şi apucat şi le-au sfărâmat oasele.
*Deut. 19.19. **Deut. 24.16. 2 Împ. 14.6. Est. 9.10.
25. După aceea*, împăratul Darius a scris o scrisoare către toate popoarele, către toate neamurile, către oamenii de toate limbile, care locuiau în toată împărăţia: „Pacea să vă fie dată din belşug!
*Cap. 4.1.
26. Poruncesc* ca, în toată întinderea împărăţiei mele, oamenii să se teamă** şi să se înfricoşeze de Dumnezeul lui Daniel. Căci † El este Dumnezeul cel viu şi El dăinuie veşnic; împărăţia Lui nu va fi nimicită †† niciodată şi stăpânirea Lui nu va avea sfârşit.
*Cap. 3.29. **Ps. 99.1. † Cap. 4.34. †† Cap. 2.44; 4.3, 34; 7.14,27. Luca 1.33.
27. El izbăveşte şi mântuieşte, El face semne* şi minuni în ceruri şi pe pământ, El care l-a salvat pe Daniel din ghearele leilor!”
*Cap. 4.3.
28. Daniel a dus-o bine sub domnia* lui Darius şi sub domnia lui Cirus**, persanul.
*Cap. 1.21. **Ezra 1.1,2.

Viziunile lui Daniel

7 1. În anul întâi al lui Belşaţar, împăratul Babilonului, Daniel a visat* un vis şi a avut vedenii** în mintea lui, pe când era în pat. La urmă, a scris visul şi a istorisit lucrurile cele mai însemnate.
*Num. 12.6. Amos 3.7. **Cap. 2.28.
2. Daniel a început şi a zis: „În vedenia mea de noapte am văzut cum cele patru vânturi ale cerurilor au izbucnit pe Marea cea Mare.
3. Şi patru fiare mari, deosebite una de alta, au ieşit* din mare,
*Apoc. 13.1.
4. Cea dintâi semăna cu un* leu şi avea aripi de vultur. M-am uitat la ea, până în clipa când i s-au smuls aripile; şi, ridicându-se de pe pământ, a stat drept în picioare ca un om şi i s-a dat o inimă de om.
*Deut. 28.49. 2 Sam. 1.23. Ier. 4.7,13; 48.40. Ezec. 17.3. Hab. 1.8.
5. Şi iată* că o a doua fiară era ca un urs şi stătea într-o parte; avea trei coaste în gură, între dinţi; şi i s-a zis: „Ridică-te şi mănâncă multă carne!”
*Cap.2.39.
6. După aceea, m-am uitat mai departe şi iată o alta ca un pardos, care avea pe spate patru aripi ca o pasăre; fiara aceasta avea şi patru capete* şi i s-a dat stăpânire.
*Cap. 8.8,22.
7. După aceea, m-am uitat în vedeniile mele de noapte şi iată că era o a patra* fiară, înspăimântătoare şi nespus de puternică; avea nişte dinţi mari de fier, mânca, sfărâma şi călca în picioare ce mai rămânea; era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte şi avea zece** coarne.
*Cap. 2.40. Vers. 19,23. **Cap. 2.41. Apoc. 13.1.
8. M-am uitat cu băgare de seamă la coarne şi iată că un alt* corn mic a ieşit din mijlocul lor, şi dinaintea acestui corn au fost smulse trei din cele dintâi coarne. Şi cornul acesta avea nişte ochi ca ochii de om** şi o gură † care vorbea cu trufie.
*Vers. 20,21,24. Cap. 8.9. **Apoc. 9.7. † Ps. 12.3. Vers. 25. Apoc. 13.5.
9. Mă uitam* la aceste lucruri, până când s-au aşezat nişte scaune de domnie. Şi Cel Bătrân** de zile s-a aşezat jos. Haina † Lui era albă ca zăpada, şi părul capului Lui era ca lâna curată; scaunul Lui de domnie era ca flacăra de foc şi roţile †† lui, ca un foc aprins.
*Apoc. 20.4. **Ps. 90.2. Vers. 13,22. † Ps. 104.2. Apoc. 1.14. †† Ezec. 1.15,16.
10. Un râu* de foc curgea şi ieşea dinaintea Lui. Mii de mii** de slujitori Îi slujeau şi de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ţinut judecata † şi s-au deschis cărţile.
*Ps. 50.3; 97.3. Isa. 30.33; 66.15. **1 Împ. 22.19. Ps. 68.17 Evr. 12.22. Apoc. 5.11. † Apoc. 20.4,12.
11. Eu mă uitam* mereu, din pricina cuvinte-

lor pline de trufie pe care le rostea cornul acela: m-am uitat până când fiara a fost ucisă şi trupul ei a fost nimicit şi aruncat în foc ca să fie ars.

*Apoc. 19.20.

12. Şi celelalte fiare au fost dezbrăcate de puterea lor, dar li s-a îngăduit o prelungire a vieţii pentru o vreme şi un anumit timp.
13. M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte şi iată că pe norii cerurilor a venit Unul* ca un Fiu al Omului; a înaintat spre Cel Bătrân** de zile şi a fost adus înaintea Lui.

*Ezec. 1.26. Mat. 24.30; 26.64. Apoc. 1.7,13; 14.14. **Vers. 9.

14. I s-a* dat stăpânire, slavă şi putere împărătească, ca să-I slujească toate popoarele**, neamurile şi oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veşnică † şi nu va trece nicidecum, şi împărăţia Lui nu va fi nimicită niciodată.

*Ps. 2.6-8; 8.6; 110.1,2. Mat. 11.27; 28.18. Ioan 3.35. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.22. **Cap. 3.4. † Ps. 145.13. Vers. 27. Cap. 2.44. Mica 4.7. Luca 1.33. Ioan 12.34. Evr. 12.28.

15. Eu, Daniel, m-am tulburat* cu duhul, şi viziunile din capul meu m-au înspăimântat.

*Vers. 28.

16. M-am apropiat de unul din cei ce stăteau acolo şi l-am rugat să-mi dea lămuriri temeinice cu privire la toate aceste lucruri. El mi-a vorbit şi mi le-a tâlcuit astfel:
17. „Aceste* patru fiare mari sunt patru împăraţi care se vor ridica pe pământ.

*Vers. 3.

18. Dar* sfinţii Celui Preaînalt vor primi împărăţia şi vor stăpâni împărăţia în veci, din veşnicie în veşnicie.”

*Isa. 60.12-14. Vers. 22,27. 2 Tim. 2.11,12. Apoc. 2.26,27; 3.21; 20.4.

19. La urmă am dorit să ştiu adevărul asupra fiarei a patra*, care se deosebea de toate celelalte; şi era peste măsură de înspăimântătoare: avea dinţi de fier şi gheare de aramă, mânca, sfărâma şi călca în picioare ce rămânea;

*Vers. 7.

20. şi asupra celor zece coarne pe care le avea pe cap, şi asupra celuilalt corn care ieşise şi înaintea căruia căzuseră trei; asupra cornului acestuia care avea ochi, o gură care vorbea cu trufie şi avea o înfăţişare mai mare decât celelalte coarne.
21. Am văzut, de asemenea, cum cornul* acesta a făcut război sfinţilor şi i-a biruit,

*Cap. 8.12,24; 11.31. Apoc. 11.7; 13.7; 17.14; 19.19.

22. până* când a venit Cel Bătrân de zile şi a făcut** dreptate sfinţilor Celui Preaînalt, şi a venit vremea când sfinţii au luat în stăpânire împărăţia.

*Vers. 9. **Vers. 18. 1 Cor. 6.2. Apoc. 1.6; 5.10; 20.4.

23. El mi-a vorbit aşa: „Fiara a patra este o a patra împărăţie* care va fi pe pământ. Ea se va deosebi de toate celelalte, va sfâşia tot pământul, îl va călca în picioare şi-l va zdrobi.

*Cap. 2.40.

24. Cele zece coarne* înseamnă că din împărăţia aceasta se vor ridica zece împăraţi. Iar după ei se va ridica un altul care se va deosebi de înaintaşii lui şi va doborî trei împăraţi.

*Vers. 7,8,20. Apoc. 17.12.

25. El va rosti* vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt, va asupri** pe sfinţii Celui Preaînalt şi se va încumeta † să schimbe vremurile şi legea; şi sfinţii †† vor fi daţi în mâinile lui timp *† de o vreme, două vremi şi o jumătate de vreme.

*Isa. 37.23. Cap. 8.24,25; 11.28,30,31,36. Apoc. 13.5,6. **Apoc. 17.6; 18.24. † Cap. 2.21. †† Apoc. 13.7. *† Cap. 12.7. Apoc. 12.14.

26. Apoi va veni judecata* şi i se va lua stăpânirea, care va fi prăbuşită şi nimicită pentru totdeauna.

*Vers. 10,22.

27. Dar domnia*, stăpânirea şi puterea tuturor împărăţiilor care sunt pretutindeni sub ceruri se vor da poporului sfinţilor Celui Preaînalt. Împărăţia Lui** este o împărăţie veşnică şi toate puterile † Îi vor sluji şi-L vor asculta!”

*Vers. 14,18,22. **Cap. 2.44. Luca 1.33. Ioan 12.34. Apoc. 11.15. † Isa. 60.12.

28. Aici s-au sfârşit cuvintele. Pe mine, Daniel, m-au tulburat nespus de mult gândurile* mele şi mi s-a schimbat culoarea feţei; dar am păstrat** cuvintele acestea în inima mea.”

*Vers. 15. Cap. 8.27; 10.8,16. **Luca 2.19,51.

8 1. „În anul al treilea al domniei împăratului Belşaţar, eu, Daniel, am avut o vedenie, în afară de cea pe care o avusesem mai înainte*.

*Cap. 7.1

2. Când am avut vedenia aceasta mi s-a părut că eram în capitala Susa*, în ţinutul Elam; şi în timpul vedeniei mele mă aflam lângă râul Ulai.

*Est. 1.2.

3. Am ridicat ochii, m-am uitat şi iată că întrun râu stătea un berbec şi avea două coarne; coarnele acestea erau înalte, dar unul era mai înalt decât celălalt; şi cel mai înalt a crescut cel din urmă.
4. Am văzut cum berbecul împungea cu coarnele spre apus, spre miazănoapte şi spre miazăzi; nici o fiară nu putea să-i stea împotrivă

şi nimeni nu putea să scape pe cine-i cădea în mână; ci el făcea ce voia* şi a ajuns puternic.

*Cap. 5.19; 11.3,16.

5. Pe când mă uitam cu băgare de seamă, iată că a venit un ţap de la apus şi a cutreierat toată faţa pământului, fără să se atingă de el; ţapul acesta însă avea un corn* mare între ochi.

*Vers. 21.

6. A venit până la berbecul care avea coarne şi pe care-l văzusem stând în râu şi s-a repezit asupra lui cu toată puterea lui.
7. L-am văzut cum s-a apropiat de berbec, s-a aruncat încruntat asupra lui, l-a izbit pe berbec şi i-a frânt amândouă coarnele, fără ca berbecul să i se fi putut împotrivi; l-a trântit la pământ şi l-a călcat în picioare; şi nu era nimeni să-l scape pe berbec din mâna lui.
8. Ţapul însă a ajuns foarte puternic; dar când a fost puternic de tot, i s-a frânt cornul cel mare. În locul lui au crescut patru coarne mari*, în cele patru vânturi ale cerurilor.

*Vers. 22. Cap. 7.6; 11.4.

9. Dintr-unul* din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nespus de mult spre miazăzi**, spre răsărit şi spre ţara † cea minunată.

*Cap. 7.8; 11.21. **Cap. 11.25. † Ps. 48.2. Ezec. 20.6, 15. Cap. 11.16; 51.45.

10. S-a înălţat* până la oştirea cerurilor**, a doborât † la pământ o parte din oştirea aceasta şi din stele şi le-a călcat în picioare.

*Cap. 11.28. **Isa. 14.13. † Apoc. 12.4.

11. S-a înălţat* până la căpetenia** oştirii, i-a smuls † jertfa necurmată †† şi i-a surpat locul Locaşului său cel Sfânt.

*Ier. 48.26,42. Vers. 25. Cap. 11.36. **Cap. 11.31; 12.11. † Ios. 5.14. †† Exod 29.38. Num. 28.3. Ezec. 46.13.

12. Oastea* a fost pedepsită din pricina fărădelegii săvârşite împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul** la pământ şi a izbutit[1] † în ce a început.

*Cap. 11.31. **Ps. 119.43,142. Isa. 59.14. † Vers. 4. Cap. 11.28,36.

13. Am auzit pe un sfânt* vorbind; şi un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: „În câtă vreme se va împlini vedenia despre desfiinţarea jertfei necurmate şi despre urâciunea pustiirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaş şi oştirea?” *Cap. 4.13; 12.6. 1 Pet. 1.12.
14. Şi el mi-a zis: „Până vor trece două mii trei sute de seri şi dimineţi; apoi Sfântul Locaş va fi curăţit!”

1.Sau: a făcut lucruri mari şi a prosperat;

15. Pe când eu, Daniel, aveam vedenia aceasta şi căutam* s-o pricep, iată că înaintea mea stătea cineva care avea înfăţişarea unui om**.

*Cap. 12.8. 1 Pet. 1.10,11. **Ezec. 1.26.

16. Şi am auzit un glas de om în mijlocul râului* Ulai, care a strigat şi a zis: „Gabriel[1]**, tâlcuieşte-i[2] vedenia aceasta.”

*Cap. 12.6,7. **Cap. 9.21. Luca 1.19,26.

17. El a venit atunci lângă locul unde eram; şi la apropierea lui, m-am înspăimântat şi am căzut* cu faţa la pământ. El mi-a zis: „Fii cu luare aminte, fiul omului, căci vedenia este pentru vremea sfârşitului!”

*Ezec. 1.28. Apoc. 1.17.

18. Pe când* îmi vorbea el, am căzut cu faţa la pământ leşinat. El m-a atins** şi m-a aşezat iarăşi în picioare în locul în care mă aflam.

*Cap. 10.9,10. Luca 9.32. **Ezec. 2.2.

19. Apoi mi-a zis: „Iată, îţi arăt ce se va întâmpla la vremea de apoi a mâniei, căci sfârşitul* va fi la o vreme hotărâtă.

*Cap. 9.27; 11.27,35,36; 12.7. Hab. 2.3.

20. Berbecul* pe care l-ai văzut, cu cele două coarne, sunt împăraţii mezilor şi perşilor.

*Vers. 3.

21. Ţapul* însă este împărăţia Greciei şi cornul cel mare dintre ochii lui este cel dintâi împărat**. *Vers. 5. **Cap. 11.3.
22. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt* sunt patru împărăţii care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere.

*Vers. 8. Cap. 11.4.

23. La sfârşitul stăpânirii lor, când păcătoşii vor fi umplut măsura fărădelegilor, se va ridica un împărat* fără ruşine[3]** şi viclean.

*Vers. 6. **Deut. 28.50

24. El va fi tare, dar* nu prin puterea lui însuşi; el va face pustiiri de necrezut, va izbuti** în tot ce va începe, va nimici † pe cei puternici şi chiar poporul sfinţilor.

*Apoc. 17.13,17. **Vers. 12. Cap. 11.36. † Vers. 10. Cap. 7.25

25. Din pricina propăşirii* lui şi a izbândirii vicleniilor lui, inima i se va îngâmfa**; prin prosperitate va corupe pe mulţi şi se va ridica † împotriva Domnului domnilor[4], dar va fi zdrobit fără ajutorul vreunei mâini †† omeneşti.

*Cap. 11.21, 23, 24. **Vers. 11. Cap. 11.36. † Vers. 11. Cap. 11.36. †† Iov 34.20. Plân. 4.6. Cap. 2.34,45.

26. Iar vedenia* cu serile şi dimineţile, de care a fost vorba, este adevărată. Tu, pecetluieşte** vedenia aceasta, căci este cu privire la

1.Lit.(ebr.): Cel puternic al lui Dumnezeu;

2.Sau: explică-i; 3.Sau: feroce, neînduplecat la înfăţişare;

4.Sau: Căpetenia căpeteniilor;

nişte vremuri îndepărtate.”

*Cap. 10.1. **Ezec. 12.27. Cap. 10.14; 12.4,9. Apoc. 22.10.

27. Eu*, Daniel, am leşinat şi am stat bolnav mai multe zile; apoi m-am ridicat şi mi-am văzut de treburile** împăratului. Eram uimit de vedenia aceasta şi † nu era nimeni s-o înţeleagă.”

*Cap. 7.28; 10.8,16. **Cap. 6.2,3. † Vers. 6.

9 1. „În anul dintâi* al lui Darius, fiul lui Ahaşveroş, din neamul mezilor, care ajunsese împărat peste împărăţia caldeenilor,

*Cap. 1.21; 5.31; 6.28.

2. în anul întâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărţi că trebuiau să treacă şaptezeci de ani pentru dărâmăturile Ierusalimului, după numărul anilor despre care vorbise Domnul către prorocul* Ieremia.

*2 Cron. 36.21. Ier. 25.11,12; 29.10.

3. Şi mi-am întors* faţa spre Domnul Dumnezeu ca să-L caut cu rugăciune şi cereri, postind în sac şi cenuşă.

*Neem. 1.4. Ier. 29.12,13. Cap. 6.10. Iac. 4.8-10.

4. M-am rugat Domnului Dumnezeului meu şi I-am făcut următoarea mărturisire:

„Doamne* Dumnezeule mare şi înfricoşător, Tu, care ţii legământul şi dai îndurare celor ce Te iubesc şi păzesc poruncile Tale!

*Exod 20.6. Deut. 7.9. Neem. 1.5; 9.32.

5. Noi* am păcătuit, am săvârşit nelegiuire, am fost răi şi îndărătnici, ne-am abătut de la poruncile şi judecăţile Tale.

*1 Împ. 8.47,48. Neem. 1.6,7; 9.33,34. Ps. 106.6. Isa. 64.5-7. Ier. 14.7. Vers. 15.

6. N-am ascultat* pe robii Tăi prorocii, care au vorbit în Numele Tău împăraţilor noştri, căpeteniilor noastre, părinţilor noştri şi către tot poporul ţării.

*2 Cron. 36.15,16. Vers. 10.

7. Tu, Doamne, eşti* drept, iar nouă ni se cuvine astăzi să ni se umple faţa de ruşine, nouă, tuturor oamenilor lui Iuda, locuitorilor Ierusalimului şi întregului Israel, fie ei aproape, fie departe, în toate ţările în care i-ai izgonit, din pricina fărădelegilor de care s-au făcut vinovaţi faţă de Tine!

*Neem. 9.33.

8. Doamne, nouă ni se cuvine să ni se umple faţa de ruşine*, da, nouă, împăraţilor noştri, căpeteniilor noastre şi părinţilor noştri, pentru că am păcătuit împotriva Ta!

*Vers. 7.

9. La Domnul Dumnezeul nostru* însă este îndurarea şi iertarea, căci împotriva Lui ne-am răzvrătit!

*Neem. 9.17. Ps. 130.4,7.

10. N-am ascultat* glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să urmăm legile Lui pe care ni le pusese înainte prin robii Săi prorocii;

*Vers. 6.

11. ci tot Israelul* a călcat Legea Ta şi s-a abătut astfel, ca să n-asculte de glasul Tău. De aceea ne-au şi lovit blestemele şi jurămintele scrise în Legea** lui Moise, robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit împotriva lui Dumnezeu.

*Isa. 1.4-6. Ier. 8.5,10. **Lev. 26.14, etc. Deut. 27.15, etc.; 28.15, etc.; 29.20, etc.; 30.17,1.8; 31.17, etc.; 32.19, etc. Plân. 2.17.

12. El a împlinit* astfel cuvintele pe care le rostise împotriva noastră şi împotriva căpeteniilor noastre care ne-au cârmuit şi a adus peste noi o mare nenorocire, aşa cum niciodată şi nicăieri sub cer nu s-a mai întâmplat** o nenorocire ca aceea care a venit acum asupra Ierusalimului.

*Zah. 1.6. **Plân. 1.12; 2.13. Ezec. 5.9. Amos 3.2.

13. După cum* este scris în Legea lui Moise, toată nenorocirea aceasta a venit peste noi; şi noi n-am rugat** pe Domnul Dumnezeul nostru, nu ne-am întors de la nelegiuirile noastre şi n-am luat aminte la adevărul Tău.

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15. Plân. 2.17. **Isa. 9.13. Ier. 2.30; 5.3. Osea 7.7,10.

14. De aceea, şi Domnul a îngrijit* ca nenorocirea aceasta să vină peste noi; căci Domnul Dumnezeul nostru** este drept în toate lucrurile pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat † glasul Lui.

*Ier. 31.28; 44.27. **Neem. 9.33. Vers. 7. † Vers. 10.

15. Şi acum, Doamne Dumnezeul nostru, Tu, care L-ai scos* pe poporul Tău din ţara Egiptului prin mâna Ta cea puternică şi Ţi-ai făcut un Nume** aşa cum este şi astăzi: noi am păcătuit †, am săvârşit ce este rău.

*Exod 6.1, 6; 32.11. 1 Împ. 8.51. Neem. 1.10. Ier. 32.21. **Exod 14.18. Neem. 9.10. Ier. 32.20. † Vers. 5.

16. Dar, Doamne, după toată îndurarea Ta*, abate mânia şi urgia Ta de la cetatea Ta, Ierusalimul, de la muntele** Tău cel sfânt; căci din pricina păcatelor noastre şi din pricina nelegiuirilor † părinţilor noştri este Ierusalimul †† şi poporul Tău de batjocura *† tuturor celor ce ne înconjoară.

*1 Sam. 12.7. Ps. 31.1; 71.2. Mica 6.4,5. **Vers. 20. Zah. 8. 3. † Exod 20.5. †† Plân. 2.15,16. *† Ps. 44.13,14; 79.4.

17. Ascultă, dar, acum, Dumnezeul nostru, rugăciunea şi cererile robului Tău şi, pentru dragostea* Domnului, fă** să strălucească fa-

ţa Ta peste Sfântul Tău Locaş pustiit †!

*Plân. 5.18. **Vers. 19. † Num. 6.25. Ps. 67.1; 80.3,7,19. Ioan 16.24.

18. Pleacă* urechea, Dumnezeule, şi ascultă! Deschide ochii şi priveşte** la dărâmăturile noastre şi la cetatea peste care este chemat Numele † Tău! Căci nu pentru neprihănirea noastră Îţi aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari.

*Isa. 37.17. **Exod 3.7. Ps. 80.14, etc. † Ier. 25.29.

19. Ascultă, Doamne! Iartă, Doamne! Ia aminte, Doamne! Lucrează şi nu zăbovi, din dragoste pentru Tine*, Dumnezeul meu! Căci Numele Tău este chemat peste cetatea Ta şi peste poporul Tău!"

*Ps. 79.9,10; 102.15,16.

20. Pe când* încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu şi păcatul poporului meu Israel şi îmi aduceam cererile înaintea Domnului Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu;

*Ps. 32.5. Isa. 65.24.

21. pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, a venit repede, în zbor iute, omul Gabriel* pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie şi m-a atins** în clipa † când se aducea jertfa de seară.

*Cap. 8.16. **Cap. 8.18; 10.10,16. † 1 Împ. 18.36.

22. El m-a învăţat, a stat de vorbă cu mine şi mi-a zis: „Daniele, am venit acum să-ţi luminez mintea.

23. Când ai început tu să te rogi, a ieşit cuvântul şi eu* vin să ţi-l vestesc; căci tu eşti preaiubit** şi scump. Ia aminte †, dar, la cuvântul acesta şi înţelege vedenia!

*Cap. 10.12. **Cap. 10.11,19. †Mat. 24.15.

24. Şaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău şi asupra cetăţii tale sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispăşirea păcatelor*, până la ispăşirea nelegiuirii, până la aducerea neprihănirii** veşnice, până la pecetluirea vedeniei şi prorociei şi până la ungerea † Sfântului sfinţilor.

*Isa. 53.10. **Isa. 53.11. Ier. 23.5,6. Evr. 9.12. Apoc. 14.6. † Ps. 45.7. Luca 1.35. Ioan 1.41. Evr. 9.11.

25. Să ştii*, dar, şi să înţelegi că de la** darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul *(Mesia)* †, la Cârmuitorul ††, vor trece şapte săptămâni; apoi timp de şaizeci şi două de săptămâni, pieţele şi gropile vor fi zidite din nou, şi anume, *† în vremuri de strâmtorare.

*Vers. 23. Mat. 24.15. **Ezra 4.24; 6.1,15; 7.1, etc. Neem. 2.1,3,5,6,8. † Ioan 1.41; 4.25. †† Isa. 55.4. *† Neem. 4.8,16, 17,18; 6.15.

26. După aceste şaizeci şi două de săptămâni, Unsul* va fi stârpit şi nu** va avea nimic. Poporul † unui domn care va veni va nimici †† cetatea şi Sfântul Locaş *† şi sfârşitul †* lui va fi ca printr-un potop **†; este hotărât că războiul va ţine până la sfârşit şi împreună cu el şi pustiirile.

*Isa. 53.8. Marc. 9.12. Luca 24.26,46. **1 Pet. 2.21; 3.18. † Mat. 22.7. †† Luca 19.44. *† Mat. 24.2. †* Mat. 24.6,14. **† Isa. 8.7,8. Cap. 11.10,22. Naum 1.8.

27. El va face un legământ* trainic cu mulţi timp de o săptămână**, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa şi darul de mâncare şi pe aripa[1] urâciunilor idoleşti † va veni unul care pustieşte, până va cădea asupra celei pustiite prăpădul †† hotărât."

*Isa. 42.6; 55.3. Ier. 31.31. Ezec. 16.60-62. **Isa. 53.11. Mat. 26.28. Rom. 5.15,19. Evr. 9.28. † Mat. 24.15. Marc. 13.14. Luca 21.20. †† Isa. 10.22, 23; 28.22. Cap. 11.36. Luca 21.24. Rom. 11.26.

10 1. În anul al treilea al lui Cirus, împăratul Persiei, s-a descoperit un cuvânt lui Daniel, numit* Beltşaţar. Cuvântul** acesta, care este adevărat, vesteşte o mare nenorocire †. El a fost cu luare aminte la cuvântul acesta şi a priceput †† vedenia.

*Cap. 1.7. **Cap. 8.26. Apoc. 19.9. † Vers. 14. †† Cap. 1.17; 8.16.

2. „În vremea aceea, eu, Daniel, trei săptămâni am fost în jale.

3. N-am mâncat deloc bucate alese, nu mi-a intrat în gură nici carne, nici vin şi nici nu m-am uns* deloc, până s-au împlinit cele trei săptămâni.

*Mat. 6.17.

4. În a douăzeci şi patra zi a lunii întâi, eram pe malul râului celui mare, care este Hidechel* (Tigru).

*Gen. 2.14.

5. Am ridicat* ochii, m-am uitat şi iată că acolo stătea un om** îmbrăcat în haine de in şi încins † la mijloc cu un brâu de aur †† din Ufaz.

*Ios. 5.13. **Cap. 12.6,7. † Apoc. 1.13-15; 15.6. †† Ier. 10.9.

6. Trupul lui era ca o piatră de crisolit*, faţa îi strălucea ca fulgerul** şi ochii † îi erau nişte flăcări ca de foc; dar braţele şi picioarele †† semănau cu arama lustruită, şi glasul *† lui tuna ca vuietul unei mari mulţimi.

*Ezec. 1.16. **Ezec. 1.14. † Apoc. 1.14:19.12. †† Ezec. 1.7. Apoc. 1.15. *† Ezec. 1.24. Apoc. 1.15.

1.Sau: aripa protectoare a urâciunii;

7. Eu, Daniel, am văzut singur* vedenia; dar oamenii care erau cu mine n-au văzut-o; totuşi au fost apucaţi de o mare spaimă şi au luat-o la fugă ca să se ascundă!

*2 Împ. 6.17. Fapt. 9.7.

8. Eu am rămas singur şi am văzut această mare vedenie. Puterile m-au lăsat*, culoarea mi s-a schimbat**, faţa mi s-a sluţit şi am pierdut orice vlagă.

*Cap. 8.27. **Cap. 7.28.

9. Am auzit glasul cuvintelor lui; şi pe când* auzeam glasul cuvintelor lui, am căzut leşinat cu faţa la pământ.

*Cap. 8.18.

10. Şi iată că o mână* m-a atins şi m-a aşezat tremurând pe genunchii şi mâinile mele.

*Ier. 1.9. Cap. 9.21. Apoc. 1.17.

11. Apoi mi-a zis: „Daniele, om preaiubit* şi scump, fii cu luare aminte la cuvintele pe care ţi le voi spune acum şi stai în picioare în locul unde eşti; căci acum sunt trimis la tine!” După ce mi-a vorbit astfel, am stat în picioare tremurând.

*Cap. 9.23.

12. El mi-a zis: „Daniele, nu te teme* de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate** din cea dintâi zi când ţi-ai pus inima ca să înţelegi şi să te smereşti înaintea Dumnezeului tău; şi tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum!

*Apoc. 1.17. **Cap. 9.3,4,22,23. Fapt. 10.4.

13. Dar căpetenia* împărăţiei Persiei mi-a stat împotrivă douăzeci şi una de zile; însă iată că Mihail**, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor şi am ieşit biruitor acolo, lângă împăraţii Persiei.

*Vers. 20. **Vers. 21. Cap. 12.1. Iuda 9. Apoc. 12.7.

14. Acum vin să-ţi fac cunoscut ce are să se întâmple poporului tău în vremurile de apoi*, căci** vedenia este cu privire tot la acele vremuri îndepărtate.”

*Gen. 49.1. Cap. 2.28. **Vers. 1. Cap. 8.26. Hab. 2.3.

15. Pe când îmi spunea el aceste lucruri, eu mi-am plecat ochii* în pământ şi am tăcut.

*Vers. 9. Cap. 8.18.

16. Şi iată că cineva* care avea înfăţişarea copiilor oamenilor s-a atins** de buzele mele. Eu am deschis gura, am vorbit şi am zis celui ce stătea înaintea mea: „Domnul meu, vedenia aceasta m-a umplut de groază † şi am pierdut orice putere!

*Cap. 8.15. **Ier. 1.9. Vers. 10. † Vers. 8.

17. Cum ar putea robul domnului meu să vorbească domnului meu? Acum puterile m-au părăsit şi nu mai am nici suflare!”

18. Atunci cel ce avea înfăţişarea unui om m-a atins din nou şi m-a întărit.

19. Apoi mi-a zis*: „Nu te teme** de nimic, om preaiubit! Pace ţie! Fii tare şi cu inimă!” Şi pe când îmi vorbea el, am prins iar puteri şi am zis: „Vorbeşte, domnul meu, căci m-ai întărit.”

*Vers. 11. **Judc. 6.23.

20. El mi-a zis: „Ştii pentru ce am venit la tine? Acum mă întorc să mă lupt împotriva căpeteniei* Persiei; şi când voi pleca, iată că va veni căpetenia Greciei!

*Vers. 13.

21. Dar vreau să-ţi fac cunoscut ce este scris în cartea adevărului. Nimeni nu mă ajută împotriva acestora, în afară de voievodul vostru Mihail*.”

*Vers. 13. Iuda 9. Apoc. 12.7.

11 1. „În anul* întâi al lui Darius**, medul, eram şi eu la el, ca să-l ajut şi să-l întăresc.

*Cap. 9.1. **Cap. 5.31.

2. Acum, îţi voi face cunoscut adevărul:
Iată că vor mai fi încă trei împăraţi în Persia. Cel de-al patrulea va strânge mai multă bogăţie decât toţi ceilalţi; şi când se va simţi puternic prin bogăţiile lui, va răscula totul împotriva împărăţiei Greciei.

3. Dar se va ridica un împărat viteaz*, care va stăpâni cu o mare putere şi va face** ce va vrea.

*Cap. 7.6; 8.5. **Vers. 16,36. Cap. 8.4.

4. Şi cum se va întări, aşa se va şi sfărâma împărăţia* lui şi va fi împărţită în cele patru vânturi ale cerurilor, dar nu între urmaşii lui, şi nici nu va fi tot atât de puternică** pe cât era sub el, căci va fi smulsă şi va fi a altora, în afară de aceştia.

*Cap. 8.8. **Cap. 8.22.

5. Împăratul de la miazăzi va ajunge tare. Dar unul din mai-marii lui va fi şi mai tare decât el şi va domni, întemeind o mare împărăţie.

6. După câţiva ani se vor uni; şi fata împăratului de la miazăzi va veni ca nevastă la împăratul de la miazănoapte, ca să facă o învoială. Dar ea nu va păstra puterea braţului şi nici el nu va rezista, nici braţul lui; ci ea va fi dată la moarte împreună cu alaiul ei, cu tatăl ei şi cu cel ce s-a legat cu ea în acele timpuri.

7. În vremea aceea însă, se va ridica în locul ei un lăstar din aceeaşi rădăcină cu ea şi va

veni împotriva oştirii Siriei, da, va intra în cetăţuia împăratului de la miazănoapte, va face ce va vrea cu ea şi va fi biruitor.
8. Va ridica şi va strămuta în Egipt, odată cu prizonierii de război, chiar şi pe dumnezeii şi chipurile lor turnate, împreună cu vasele lor scumpe de argint şi de aur. Apoi va lăsa câţiva ani în pace pe împăratul de la miazănoapte.
9. Acesta va porni împotriva împărăţiei împăratului de la miazăzi, dar se va întoarce iarăşi în ţara sa.
10. Totuşi fiii săi vor începe iarăşi războiul şi vor strânge o mare mulţime de oşti, care va înainta, se va revărsa* ca un râu care iese din matcă şi-l vor împinge iarăşi înapoi până** la cetăţuie.

*Isa. 8.8. Cap. 9.26. **Vers. 7.

11. Împăratul de la miazăzi, mâniat de aceasta, va ieşi şi se va lupta cu împăratul de la miazănoapte; va ridica o mare oştire, dar oştile împăratului de la miazănoapte vor fi date în mâinile lui şi nimicite.
12. Atunci inima împăratului se va îngâmfa, va doborî zece mii, dar tot nu va birui.
13. Căci împăratul de la miazănoapte se va întoarce şi va strânge o oştire mai mare decât cea dintâi; şi după un răstimp de câţiva ani va porni în fruntea unei mari oştiri bine înarmate.
14. În vremea aceea, se vor ridica mulţi împotriva împăratului de la miazăzi, şi o ceată de derbedei[1] din poporul tău se vor răscula, ca să împlinească vedenia; dar vor cădea.
15. Împăratul de la miazănoapte va înainta, va ridica o întăritură şi va pune mâna pe cetăţile întărite. Oştile de la miazăzi, nici chiar floarea oamenilor împăratului nu vor putea să ţină piept, nu vor avea putere să se împotrivească.
16. Cel ce va merge împotriva lui va face* ce va vrea şi nimeni** nu i se va împotrivi; el se va opri în ţara minunată[2], nimicind cu desăvârşire tot ce-i va cădea în mână.

*Vers. 3,36. Cap. 8.4,7. **Ios. 1.15.

17. Îşi va pune de gând* să ia în stăpânire toată împărăţia lui şi, făcându-se că are gânduri curate cu el, îi va da pe fiica sa de nevastă[3], cu gând să-l piardă; dar lucrul acesta nu se va întâmpla şi nu-i va** izbândi.

*2 Cron. 20.3. **Cap. 9.26.

18. Apoi îşi va întoarce privirile spre insule şi va lua pe multe din ele; dar o căpetenie va pune capăt ruşinii pe care voia el să i-o aducă şi o va întoarce asupra lui.
19. Apoi se va îndrepta spre cetăţuile ţării lui; dar se va poticni, va cădea şi nu-l* vor mai găsi.

*Iov 20.8. Ps. 37.36. Ezec. 26.21.

20. Cel care-i va lua locul va aduce un asupritor[1] în cea mai frumoasă parte a împărăţiei[2]; dar în câteva zile va fi zdrobit şi nu prin mânie, nici prin război.
21. În locul lui se va ridica* un om dispreţuit, fără să aibă puterea împărăţiei; dar se va ridica deodată[3] şi va pune mâna pe împărăţie prin uneltire[4].

*Cap. 7.8; 8.9,23,25.

22. Oştile* se vor revărsa ca un râu înaintea lui, dar vor fi nimicite împreună cu o căpetenie** a legământului[5].

*Vers. 10. **Cap. 8.10,11,25.

23. După ce se vor uni cu el, el va întrebuinţa* o viclenie; va porni şi va birui cu puţin popor.

*Cap. 8.25.

24. Va intra pe neaşteptate în locurile cele mai roditoare ale ţinutului; va face ce nu făcuseră nici părinţii lui, nici părinţii părinţilor lui: va împărţi prada, jafurile şi bogăţiile; va urzi la planuri împotriva cetăţuilor; şi aceasta va ţine o vreme.
25. Apoi va porni în fruntea unei mari oştiri cu puterea şi mânia lui împotriva împăratului de la miazăzi. Şi împăratul de la miazăzi se va prinde la război cu o oaste mare şi foarte puternică; dar nu va putea să-i ţină piept, căci se vor urzi planuri rele împotriva lui.
26. Cei ce mâncau bucate de la masa lui îi vor aduce pieirea; oştile lui se vor împrăştia ca un râu* şi morţii vor cădea în mare număr.

*Vers. 10,22.

27. Cei doi împăraţi nu vor căuta decât să-şi facă rău unul altuia, vor sta la aceeaşi masă şi vor vorbi cu viclenie. Dar nu vor izbuti, căci sfârşitul* nu va veni decât la vremea hotărâtă.

*Vers. 29,35,42. Cap. 8.19.

28. Când se va întoarce în ţara lui cu mari bogăţii, în inima* lui va fi vrăjmaş legământului sfânt, va lucra împotriva lui şi apoi se va întoarce în ţara lui.

*Vers. 22.

29. La o vreme hotărâtă, va porni din nou împotriva împăratului de la miazăzi; dar de data aceasta* lucrurile nu vor mai merge ca mai î-

1.Sau: fiii violenţi;
2.Sau: ţara frumuseţii;
3.Sau: îi va da fiica lui femeilor, ca s-o corupă;

1.Sau: colector de taxe; 2.Sau: podoaba împărăţiei; 3.Sau: paşnic;
4.Sau: intrigi; 5.Sau: căpetenie aliată;

nainte**. *Vers. 25. **Vers. 23.

30. Căci nişte corăbii* din Chitim vor înainta împotriva lui; iar el, deznădăjduit, se va întoarce înapoi. Apoi, mânios împotriva legământului sfânt**, nu va sta cu mâinile în sân; ci, la întoarcere, se va înţelege cu cei ce vor părăsi legământul sfânt.

*Num. 24.24. Ier. 2.10. **Vers. 28.

31. Nişte oşti trimise de el vor veni şi vor profana* Sfântul Locaş, cetăţuia, vor face să înceteze jertfa necurmată şi vor aşeza urâciunea pustiirii[1]. Va ademeni prin linguşiri pe cei ce rup[2] legământul. *Cap. 8.11; 12.11.

32. Dar aceia din popor care-L cunosc pe Dumnezeul lor vor rămâne tari şi vor face mari isprăvi[3].

33. Înţelepţii* poporului vor învăţa pe mulţi[4]. Unii vor cădea pentru o vreme, loviţi de sabie** şi de flacără, de robie şi de jaf.

*Mal. 2.7. **Evr. 11.35, etc.

34. Când vor cădea, vor fi ajutaţi puţin, şi mulţi se vor uni cu ei din făţărnicie.

35. Chiar şi din cei înţelepţi, mulţi vor cădea, ca să fie încercaţi*, curăţiţi şi albiţi, până la vremea sfârşitului**, căci sfârşitul † nu va fi decât la vremea hotărâtă.

*Cap. 12.10. 1 Pet. 1.7. **Vers. 40. Cap. 8.17, 19. † Vers. 29.

36. Împăratul va face* ce va vrea; se va înălţa**, se va slăvi mai presus de toţi dumnezeii şi va spune lucruri nemaiauzite împotriva † Dumnezeului dumnezeilor; şi va propăşi până va trece[5] mânia, căci ce este hotărât se va †† împlini[6].

*Vers. 16. **Cap. 7.8,25; 8.25. 2 Tes. 2.4. Apoc. 13.5,6. † Cap. 8.11,24,25. †† Cap. 9.27.

37. Nu va ţine seamă nici de dumnezeii părinţilor săi, nici de dorinţa* femeilor; cu un cuvânt, nu va ţine seamă** de nici un dumnezeu, ci se va slăvi pe sine mai presus de toţi.

*1 Tim. 4.3. **Isa. 14.13. 2 Tes. 2.4.

38. În schimb, va cinsti pe dumnezeul cetăţuilor; acestui dumnezeu, pe care nu-l cunoşteau părinţii săi, îi va aduce cinste cu aur şi argint, cu pietre scumpe şi lucruri de preţ.

39. Cu ajutorul acestui dumnezeu străin va lucra împotriva locurilor întărite; cui îl va recunoaşte, îi va da mare cinste, îl va face să domnească peste mulţi şi le va împărţi moşii[7] ca răsplată.

40. În vremea sfârşitului* împăratul de la miazăzi se va împunge cu el. Şi împăratul de la miazănoapte se va năpusti ca o furtună** peste el, cu care şi călăreţi † şi cu multe corăbii; va înainta asupra ţărilor lui, se va revărsa ca un râu †† şi le va îneca.

*Vers. 35. **Isa. 21.1. Zah. 9.14. † Ezec. 38.4,15. Apoc. 9.16. †† Vers. 10,22.

41. Va intra şi în ţara cea minunată[1] şi zeci de mii vor cădea. Dar Edomul*, Moabul şi fruntaşii copiilor lui Amon vor scăpa din mâna lui.

*Isa. 11.14.

42. Îşi va întinde mâna peste felurite ţări şi nici ţara Egiptului nu va scăpa.

43. Ci se va face stăpân pe vistieriile de aur şi de argint şi pe toate lucrurile scumpe ale Egiptului. Libienii şi etiopienii vor veni în alai după el*. *Exod 11.8. Judc. 4.10.

44. Dar nişte zvonuri venite de la răsărit şi de la miazănoapte îl vor înspăimânta; şi atunci va porni cu o mare mânie ca să prăpădească şi să nimicească cu desăvârşire pe mulţi.

45. Îşi va întinde corturile palatului său între mare şi muntele* cel slăvit şi sfânt[2]. Apoi îşi va ajunge** sfârşitul, şi nimeni nu-i va fi de ajutor. *Ps. 48.2. Vers. 16,41. 2 Tes. 2.4. **2 Tes. 2.8. Apoc. 19.20.

12 1. În vremea aceea, se va ridica marele voievod[3] Mihail*, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare** cum n-a mai fost de când sunt neamurile şi până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea, poporul tău † va fi mântuit, şi anume oricine va fi găsit scris †† în carte.

*Cap. 10.13,21. **Isa. 26.20,21. Ier. 30.7. Mat. 24.21. Apoc. 16.18. † Rom. 11.26. †† Exod 32.32. Ps. 56.8; 69.28. Ezec.13.9. Luca10.20. Filp. 4.3. Apoc. 3.5; 13.8.

2. Mulţi din cei ce dorm în ţărâna pământului se vor scula: unii pentru viaţa veşnică* şi alţii pentru ruşine[4]** şi ocară[5] veşnică.

*Mat. 25.46. Ioan 5.28,29. Fapt. 24.15. **Isa. 66.24. Rom. 9.21.

3. Cei înţelepţi* vor străluci** ca strălucirea cerului şi cei † ce vor învăţa pe mulţi să umble în neprihănire[6] vor străluci ca stelele †† în veac şi în veci de veci[7].

*Cap. 11.33,35. **Prov. 4.18. Mat. 13.43. † Iac. 5.20. †† 1 Cor. 15.41,42.

4. Tu* însă, Daniele, ţine ascunse** aceste cuvinte şi pecetluieşte cartea până la vremea sfârşitului †. Atunci mulţi o vor citi[8] şi cunoştinţa[9] va creşte."

*Vers. 9. Cap. 8.26. **Apoc. 10.4; 22.10. † Vers. 9. Cap. 10.1.

5. Şi eu, Daniel, m-am uitat şi iată că alţi doi oameni stăteau în picioare, unul dincoace de

1.Sau: urâciunea care pustieşte; 2.Sau: se poartă rău împotriva legământului; 3.Sau: lucruri măreţe; 4.Din poporul Israel (ca în vers. 39 şi Cap.12,3.); 5.Sau: se va împlini; 6.Sau: se va face; 7.Sau: ţara;

1.Sau: cea frumoasă, cea plăcută; 2.Sau: muntele frumuseţii sfinte; 3.Sau: marea căpetenie; 4.Sau: plinătatea ruşinii; 5.Sau: dispreţ; 6.Sau: cei care întorc pe cei mulţi spre dreptate; 7.Sau: întotdeauna şi pentru totdeauna; 8.Sau: o vor cerceta cu sârguinţă; 9.Sau: cunoaşterea;

râu şi altul dincolo de malul râului*.

*Cap. 10.4.

6. Unul din ei a zis omului* acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului: „Cât** va mai fi până la sfârşitul acestor minuni?”

*Cap. 10.5. **Cap. 8.13.

7. Şi am auzit pe omul acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului; el şi-a ridicat spre ceruri mâna dreaptă* şi mâna stângă şi a jurat pe Cel ce trăieşte veşnic** că va mai fi † o vreme, două vremi şi o jumătate de vreme şi că toate aceste lucruri se vor sfârşi când puterea †† poporului sfânt *† va fi zdrobită de tot.

*Deut. 32.40. Apoc. 10.5,6. **Cap. 4.34. † Cap. 7.25; 11.13. Apoc. 12.14. †† Luca 21.24. Apoc. 10.7. *† Cap. 8.24.

8. Eu am auzit, dar n-am înţeles; şi am zis: „Domnul meu, care va fi sfârşitul acestor lucruri?”

9. El a răspuns: „Du-te, Daniele! Căci cuvintele acestea vor fi ascunse şi pecetluite până* la vremea sfârşitului. *Vers. 4.

10. Mulţi* vor fi curăţiţi, albiţi şi purificaţi; cei răi vor face răul** şi nici unul din cei răi nu va înţelege, dar cei pricepuţi † vor înţelege.

*Cap. 11.35. Zah. 13.9. **Osea 14.9. Apoc. 9.20; 22.11. † Cap. 11.33, 35. Ioan 7.17; 8.47; 18.37.

11. De la vremea când* va înceta jertfa necurmată şi de când se va aşeza urâciunea pustiirii[1] vor mai fi o mie două sute nouăzeci de zile.

*Cap. 8.11; 11.31.

12. Ferice de cine va aştepta şi va ajunge până la o mie trei sute treizeci şi cinci de zile!

13. Iar tu, du-te*, până va veni sfârşitul; tu te vei odihni** şi te vei scula iarăşi † odată în partea ta de moştenire, la sfârşitul zilelor.”

*Vers. 9. **Isa. 57.2. Apoc. 14.13. † Ps. 1.5.

1.Sau: care pustieşte;

OSEA

(Proverbe 21.3. Isaia 1.3. Ioan 17.3. 1 Corinteni 15.34. 2 Timotei 2.13. Tit 1.16.)

Închinarea la idoli

1 1. Cuvântul Domnului spus lui Osea, fiul lui Beeri, pe vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz, Ezechia, împăraţii lui Iuda, şi pe vremea lui Ieroboam, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel.

2. Întâia dată când a vorbit Domnul către Osea, Domnul i-a zis lui Osea: „Du-te* şi ia-ţi o nevastă desfrânată şi copii din curvie; căci ţara** a săvârşit adulterul părăsind pe Domnul!”

*Cap. 3.1. **Deut. 31.16. Ps. 73.27. Ier. 2.13. Ezec. 23.3, etc.

3. El s-a dus şi a luat-o pe Gomera, fiica lui Diblaim. Ea a zămislit şi i-a născut un fiu.

4. Şi Domnul i-a zis: „Pune-i numele Izreel; căci, peste puţină vreme, voi pedepsi* casa lui Iehu pentru sângele vărsat la Izreel şi voi pune capăt** domniei lui peste casa lui Israel.

*2 Împ. 10.11. **2 Împ. 15.10,12.

5. În ziua aceea*, voi sfărâma arcul lui Israel în valea Izreel.”

*2 Împ. 15.29.

6. Ea a zămislit din nou şi a născut o fată. Şi Domnul a zis lui Osea: „Pune-i numele Lo-Ruhama *(Cea fără îndurare)*; căci* nu voi mai avea milă de casa lui Israel, n-o voi mai ierta!

*2 Împ. 17.6,23.

7. Dar voi avea milă* de casa lui Iuda şi-i voi izbăvi prin Domnul Dumnezeul lor; dar nu-i voi izbăvi** nici prin arc, nici prin sabie, nici prin lupte, nici prin cai, nici prin călăreţi.”

*2 Împ. 19.35. **Zah. 4.6; 9.10.

8. Ea a înţărcat-o pe Lo-Ruhama; apoi iar a zămislit şi a născut un fiu.

9. Şi Domnul a zis: „Pune-i numele Lo-Ami *(Nu-i poporul Meu)*; căci voi nu sunteţi poporul Meu şi Eu nu voi fi Dumnezeul vostru.

10. Totuşi numărul* copiilor lui Israel va fi ca nisipul mării care nu se poate nici măsura, nici număra; şi de unde** li se zicea: „Nu † sunteţi poporul Meu”, li se va zice: „Copiii †† Dumnezeului celui viu”!

*Gen. 32.12. Rom. 9.27,28. **Rom. 9.25,26. 1 Pet. 2.10 † Cap. 2.23. †† Ioan 1.12. 1 Ioan 3.1.

11. Atunci* copiii lui Iuda şi copiii lui Israel se vor strânge la un loc, îşi vor pune o singură căpetenie şi vor ieşi din ţară; căci mare va fi ziua lui Izreel.

*Isa. 11.12,13. Ier. 3.18. Ezec. 34.23; 37.16-24

2 1. Ziceţi fraţilor voştri: „Ami” *(Poporul Meu)* şi surorilor voastre, „Ruhama” *(Cea care a primit îndurare)*!

2. Plângeţi-vă, plângeţi-vă împotriva mamei voastre! Căci* nu este nevasta Mea şi Eu nu sunt bărbatul ei! Să-şi depărteze** curviile

dinaintea ei şi preacurviile de la pieptul ei!

*Isa. 50.1. **Ezec. 16.25.

3. Altfel, o dezbrac* în pielea goală, cum era în ziua naşterii ei**, o fac ca un pustiu, ca un pământ uscat † şi o las să moară de sete ††!

*Ier. 13.22,26. Ezec. 16.37,39. **Ezec. 16.4. † Ezec. 19.13. †† Amos 8.11,13.

4. Nu voi avea milă de copiii ei, căci sunt copii din curvie*.

*Ioan 8.41.

5. Mama* lor a comis adulter; cea care i-a născut s-a necinstit; căci a zis: „Voi alerga după ibovnicii mei care îmi dau pâinea** şi apa mea, lâna şi inul meu, untdelemnul şi băuturile mele!"

*Isa. 1.21. Ier. 3.1,6,8,9. Ezec. 16.15,16, etc. **Ier. 44.17. Vers. 8,12.

6. De aceea, iată, îi voi îngrădi* drumul cu spini, i-l voi înconjura cu un zid, ca să nu-şi mai afle cărările.

*Iov 3.23; 19.8. Plân. 3.7,9.

7. Va alerga după iubiţii ei, dar nu-i va ajunge; îi va căuta, dar nu-i va găsi. Apoi va zice: „Hai să mă* întorc iarăşi la bărbatul** meu cel dintâi, căci eram mai fericită atunci decât acum!"

*Cap. 5.15. Luca 15.18. **Ezec. 16.8.

8. N-a cunoscut* că Eu** îi dădeam grâul, mustul şi untdelemnul şi au închinat slujbei lui Baal argintul şi aurul mult pe care i-l dădeam.

*Isa. 1.3. **Ezec. 16.17-19.

9. De aceea, Îmi voi lua iarăşi înapoi* grâul la vremea lui şi mustul la vremea lui şi Îmi voi ridica iarăşi de la ea lâna şi inul pe care i le dădusem ca să-i acopere goliciunea.

*Vers. 3.

10. Şi acum îi voi descoperi* ruşinea[1] înaintea ibovnicilor ei şi nici unul n-o va scoate din mâna Mea. *Ezec. 16.37; 23.29.

11. Voi face* să înceteze toată bucuria ei, sărbătorile** ei, lunile ei cele noi, Sabatele ei şi toate praznicele ei.

*Amos 8.10. **1 Împ. 12.32. Amos 8.5.

12. Îi voi pustii şi viile şi smochinii, despre care* zicea: „Aceasta este plata pe care mi-au dat-o ibovnicii mei!" Le voi preface** într-o pădure şi le vor mânca fiarele câmpului.

*Vers. 5. **Ps. 80.12,13. Isa. 5.5.

13. O voi pedepsi pentru zilele când tămâia baalilor, când se gătea* cu veriga de nas, cu salba ei şi alerga după iubiţii ei, uitând de Mine, zice Domnul." *Ezec. 23.40,42.

14. „De aceea, iată, o voi ademeni şi o voi duce* în pustiu, şi-i voi vorbi pe placul inimii ei.

*Ezec. 20.35.

15. Acolo îi voi da iarăşi viile şi Valea Acor* i-o voi preface într-o uşă de nădejde; şi acolo va cânta ca în vremea tinereţii ei** şi ca în ziua când s-a suit † din ţara Egiptului.

*Ios. 7.26. Isa. 65.10. **Ier. 2.2. Ezec. 16.8,22,60. † Exod 15.1.

16. În ziua aceea, zice Domnul, Îmi vei zice: „Bărbatul meu!" şi nu-Mi vei mai zice: „Stăpânul meu!"

17. Voi scoate* din gura ei numele baalilor, ca să nu mai fie pomeniţi pe nume.

*Exod 23.13. Ios. 23.7. Ps. 16.4. Zah. 13.2.

18. În ziua aceea, voi încheia pentru ei un legământ* cu fiarele câmpului, cu păsările cerului şi cu târâtoarele pământului, voi sfărâma din ţară arcul**, sabia şi orice unealtă de război şi-i voi face să locuiască † în linişte.

*Iov 5.23. Isa. 11.6-9. Ezec. 34.25. **Ps. 46.9. Isa. 2.4. Ezec. 39.9,10. Zah. 9.10. † Lev. 26.5. Ier. 23.6.

19. Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate şi îndurare;

20. te voi logodi cu Mine în credincioşie şi Îl vei cunoaşte* pe Domnul!

*Ier. 31.33,34. Ioan 17.3.

21. În ziua aceea, voi* asculta, zice Domnul, voi asculta cerurile şi ele vor asculta pământul; *Zah. 8.12.

22. pământul va asculta grâul, mustul şi untdelemnul, şi acestea* vor asculta pe Izreel[1].

*Cap. 1.4.

23. Îmi voi sădi* pe Lo-Ruhama *(Cea fără îndurare)* în ţară şi-i voi da îndurare**; voi zice † lui Lo-Ami *(Nu-i poporul Meu)*: „Tu eşti poporul Meu!", şi el va răspunde: „Dumnezeul meu!"

*Ier. 31.27. Zah. 10.9. **Cap. 1.6. † Cap. 1.10. Zah. 13.9. Rom. 9.26. 1 Pet. 2.10.

3 1. „Domnul mi-a zis: „Du-te* iarăşi şi iubeşte o femeie iubită de un ibovnic** şi adulteră; iubeşte-o cum îi iubeşte Domnul pe copiii lui Israel, care se îndreaptă spre alţi dumnezei şi care iubesc turtele de stafide!"

*Cap. 1.2. **Ier. 3.20.

2. Mi-am cumpărat-o cu cincisprezece sicli de argint, un omer de orz şi un letec[2] de orz.

3. Şi i-am zis: „Rămâi* multă vreme numai a mea, nu te deda la curvie, nu mai fi a nici unui alt bărbat şi voi fi şi eu la fel cu tine!"

*Deut. 21.13.

4. Căci copiii lui Israel vor rămâne multă vreme fără împărat*, fără căpetenie, fără jertfă, fără chip[3] de idol, fără efod** şi fără terafimi †.

*Cap. 10.3. **Exod 28.6. † Judc. 17.5.

1.Sau: nebunia, destrăbălarea;

1.Adică: Pe care o sădeşte Dumnezeu; 2. ½ din omer; 3.Lit.: stâlp;

5. După aceea, copiii lui Israel se vor întoarce şi vor căuta* pe Domnul Dumnezeul lor şi pe împăratul lor David**; şi vor tresări[1] la vederea Domnului şi a bunătăţii Lui, în vremurile de pe urmă †.”

*Ier. 50.4,5. Cap. 5.6. **Ier. 30.9. Ezec. 34.23,24; 37.22,24. † Isa. 2.2. Ier. 30.24. Ezec. 38.8,16. Dan. 2.28. Mica 4.1.

Nelegiuirea lui Israel şi Iuda - Mustrări şi făgăduinţe

4 1. „Ascultaţi cuvântul Domnului, copiii lui Israel! Căci Domnul are o judecată* cu locuitorii ţării, pentru că nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoştinţă** de Dumnezeu în ţară.

*Isa. 1.18; 3.13,14. Ier. 25.31. Cap. 12.2. Mica 6.2. **Ier. 4.22; 5.4.

2. Fiecare jură strâmb şi minte, ucide, fură şi preacurveşte; năpăstuieşte şi face omoruri după omoruri.

3. De aceea, ţara se va jeli*, toţi cei ce o locuiesc vor lâncezi** împreună cu fiarele câmpului şi păsările cerului; chiar şi peştii mării vor pieri.

*Ier. 4.28; 12.4. Amos 5.16; 8.8. **Ţef. 1.3.

4. Dar nimeni să nu certe pe altul, nimeni să nu mustre pe altul, căci poporul tău este ca cei care se ceartă* cu preoţii. *Deut. 17.12.

5. Te vei poticni ziua*, prorocul se va poticni şi el împreună cu tine noaptea, şi pe mama ta o voi nimici. *Ier. 6.4,5; 15.8.

6. Poporul Meu* piere din lipsă de cunoaştere. Fiindcă ai lepădat[2] cunoştinţa şi Eu te voi lepăda şi nu-Mi vei mai fi preot. Fiindcă ai uitat Legea Dumnezeului tău, voi uita şi Eu pe copiii tăi! *Isa. 5.13.

7. Cu cât* s-au înmulţit, cu atât au păcătuit împotriva Mea. De aceea, le voi preface slava** în ruşine.

*Cap. 13.6. **1 Sam. 2.30. Mal. 2.9. Filp. 3.19.

8. Ei se hrănesc din jertfele pentru păcatele poporului Meu şi sunt lacomi de nelegiuirile lui.

9. Dar şi preotului* i se va întâmpla ca şi poporului; îl voi pedepsi după umbletele lui şi-i voi răsplăti după faptele lui.

*Isa. 24.2. Ier. 5.31.

10. Vor mânca* şi tot nu se vor sătura; vor curvi şi tot nu se vor înmulţi, pentru că au încetat să ţină seama de Domnul.

*Lev. 26.26. Mica 6.14. Hag. 1.6.

11. Curvia, vinul şi mustul iau minţile[3]* omului. *Isa. 28.7. Ecl. 7.7.

12. Poporul Meu îşi întreabă lemnul* lui şi toiagul lui îi proroceşte; căci duhul curviei** îi duce în rătăcire şi au comis adulter, departe de Dumnezeul lor.

*Ier. 2.27. Hab. 2.19. **Isa. 44.20. Cap. 4.5.

13. Aduc jertfe* pe vârful munţilor, ard tămâie pe dealuri, sub stejari, plopi şi terebinţi a căror umbră este plăcută. De aceea**, fetele voastre curvesc şi nurorile voastre sunt adultere.

*Isa.1.29;57.5,7.Ezec. 6.13; 20.28.**Amos 7.17. Rom. 1.28.

14. Nu pot pedepsi pe fetele voastre pentru că sunt desfrânate, nici pe nurorile voastre pentru că sunt adultere, căci ei înşişi se duc la o parte cu nişte curve şi jertfesc împreună cu desfrânatele din temple. Poporul fără minte* aleargă spre pieire. *Vers. 1,6.

15. Dacă tu curveşti, Israele, măcar Iuda să nu se facă vinovat. Nu vă duceţi* măcar la Ghilgal, nu vă suiţi la Bet-Aven** şi nu juraţi † zicând: „Viu este Domnul!”

*Cap. 9.15; 12.11. Amos 4.4; 5.5. **1 Împ. 12.29. Cap. 10.5. † Amos 8.14. Ţef. 1.5.

16. Pentru că Israel dă din picioare* ca o juncană neîmblânzită; dar Domnul îl va paşte acum ca pe un miel pe imaşuri întinse!

*Ier. 3.6; 7.24; 8.5. Zah. 7.11.

17. Efraim s-a lipit de idoli: lasă-l* în pace!

*Mat. 15.14.

18. Băutura lor este acră şi se dedau la curvie; cârmuitorii lor* sunt lacomi, da, sunt lacomi după ruşine!

*Mica 3.11; 7.3.

19. Vântul* îi va strânge cu aripile lui şi vor fi daţi de ruşine** cu jertfele lor!

*Ier. 4.11,12; 51.1. **Isa. 1.29. Ier. 2.26.

5 1. Ascultaţi lucrul acesta, preoţi! Ia aminte, casă a lui Israel! Şi pleacă-ţi urechea, casă a împăratului! Căci pe voi vă ameninţă judecata, pentru că aţi fost o cursă* la Miţpa şi un laţ întins pe Tabor! *Cap. 6.9.

2. Necredincioşii se afundă* în nelegiuire, dar voi avea Eu pedepse pentru toţi! *Isa. 29.15.

3. Cunosc* Eu doar pe Efraim şi Israel nu-Mi este ascuns; ştiu că tu, Efraime, ai curvit** şi că Israel s-a întinat.

*Amos 3.2. **Ezec. 23.5, etc. Cap. 4.17.

4. Faptele lor nu le îngăduie să se întoarcă la Dumnezeul lor, căci un duh de curvie* este în inima lor şi nu cunosc pe Domnul!

*Cap. 4.12.

5. Dar mândria* lui Israel va fi martoră împotriva lui, şi Israel şi Efraim vor cădea prin nelegiuirea lor şi Iuda va cădea şi el cu ei.

1.Sau: tremurând; 2.Sau: respins; 3.Lit.: răpesc inima;

*Cap. 7.10.
6. Vor merge* cu oile şi boii lor să caute pe Domnul, dar nu-L vor găsi; căci S-a îndepărtat din mijlocul lor.
*Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Ioan 7.34.
7. Au fost necredincioşi* Domnului, căci au născut copii din curvie; acum îi va înghiţi o lună** nouă cu avuţiile[1] lor.
*Isa. 48.8. Ier. 3.20; 5.11. Cap. 6.7. Mal. 2.11. **Zah. 11.8.
8. Sunaţi* din trâmbiţă la Ghibeea, sunaţi din trâmbiţă la Rama! Strigaţi** la Bet-Aven †! Iată-i pe urma ta ††, Beniamine!
*Cap. 8.1. Ioel 2.1. **Isa. 10.30. † Ios. 7.2. Cap. 4.15. †† Judc. 5.14.
9. Efraim va fi pustiit în ziua pedepsei: ce vestesc Eu împotriva seminţiilor lui Israel va veni negreşit!
10. Căpeteniile lui Iuda sunt ca cei care mută* semnul de la hotare; ca apa Îmi voi vărsa mânia peste ei! *Deut. 19.14; 27.17.
11. Efraim este asuprit*, zdrobit în judecată, căci a urmat învăţăturile care-i plăceau**.
*Deut. 28.33. **1 Împ. 12.28. Mica 6.16.
12. Voi fi ca o molie pentru Efraim, ca o putreziciune* (a dinţilor) pentru casa lui Iuda.
*Prov. 12.4.
13. Când îşi vede Efraim boala, şi Iuda rănile*, Efraim aleargă în Asiria** şi trimite la împăratul † Iareb, măcar că împăratul acesta nu poate nici să vă facă sănătoşi, nici să vă lecuiască rănile.
*Ier. 30.12. **2 Împ. 15.19. Cap. 7.11; 12.1. † Cap. 10.6.
14. Voi fi* ca un leu pentru Efraim şi ca un pui de leu pentru casa lui Iuda; Eu, da, Eu voi sfâşia** şi apoi voi pleca, voi lua, şi nimeni nu-Mi va răpi prada.
*Plân. 3.10. Cap. 13.7,8. **Ps. 50.22.
15. Voi pleca, Mă voi întoarce în locuinţa Mea, până când vor mărturisi* că sunt vinovaţi şi vor căuta faţa Mea. Când vor fi în necaz**, Mă vor căuta stăruitor."
*Lev. 26.40,41. Ier. 29.12,13. Ezec. 6.9; 20.43; 36.31. **Ps. 78.34.

6 1. „Veniţi să ne întoarcem la Domnul! Căci El ne-a sfâşiat*, dar tot El** ne va vindeca; El ne-a lovit, dar tot El ne va lega rănile.
*Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Iov 5.18. Cap. 5.14. **Ier. 30.17.
2. El* ne va da iarăşi viaţa în două zile; a treia zi ne va ridica şi vom trăi înaintea Lui.
*1 Cor. 15.4.
3. Să cunoaştem*, să căutăm să cunoaştem pe Domnul! Căci El Se iveşte ca zorile dimineţii** şi va veni † la noi ca o ploaie ††, ca ploaia de primăvară care udă pământul!"
*Isa. 54.13. **2 Sam. 23.4. † Ps. 72.6. †† Iov 29.23.
4. „Ce* să-ţi fac, Efraime? Ce să-ţi fac, Iudo? Evlavia voastră este ca norul** de dimineaţă şi ca roua care trece repede.
*Cap. 11.8. **Cap. 13.3.
5. De aceea i-am biciuit prin proroci*, i-am ucis prin cuvintele** gurii Mele şi judecăţile Mele vor străluci ca lumina!
*Ier. 1.10; 5.14. **Ier. 23.29. Evr. 4.12.
6. Căci bunătate* voiesc, nu jertfe**, şi cunoaşterea † lui Dumnezeu, mai mult decât arderile de tot!
*1 Sam. 15.22. Ecl. 5.1. Mica 6.8. Mat. 9.13; 12.7. **Ps. 50.8,9. Prov. 21.3. Isa. 1.11. † Ier. 22.16. Ioan 17.3.
7. Dar ei au călcat* legământul, ca oricare om[1] de rând; şi nu Mi-au fost credincioşi** atunci.
*Cap. 8.1. **Cap. 5.7.
8. Galaadul* este o cetate de nelegiuiţi, plină de urme de sânge!
*Cap. 12.11.
9. Ceata preoţilor* este ca o ceată de tâlhari care stă la pândă, săvârşind omoruri pe drumul Sihemului; da, se dedau la mişelii.
*Ier. 11.9. Ezec. 22.25. Cap. 5.1,2.
10. În casa lui Israel am văzut lucruri* grozave: acolo Efraim curveşte**, Israel se întinează.
*Ier. 5.30. **Cap. 4.12,13,17.
11. Şi ţie, Iudo, îţi este pregătit* un seceriş, când voi aduce** înapoi pe robii de război ai poporului Meu!
*Ier. 51.33. Ioel 3.13. Apoc. 14.15. **Ps. 126.1.

7 1. Când vreau să vindec pe Israel, atunci se descoperă nelegiuirea lui Efraim şi răutatea Samariei, căci lucrează cu viclenie*. Înăuntru vine hoţul şi ceata de tâlhari jefuieşte afară. *Cap. 5.1; 6.10.
2. Şi nu se gândesc în inima lor că Eu Îmi aduc aminte* de toată răutatea lor; faptele lor** îi înconjoară şi ele stau înaintea † Mea!
*Ier. 17.1. **Ps. 9.16. Prov. 5.22. † Ps. 90.8.
3. Ei înveselesc pe împărat cu răutatea lor şi pe căpetenii cu minciunile* lor.
*Rom. 1.32.
4. Toţi* sunt preacurvari, ca un cuptor încălzit de brutar: şi brutarul încetează să mai aţâţe focul, de când a frământat aluatul până s-a dospit. *Ier. 9.2.
5. În ziua împăratului nostru, căpeteniile s-au îmbolnăvit de prea mult vin, împăratul a dat mâna cu batjocoritorii.

1.Lit.: porţiile (cotele lor de moştenire);

1.Lit.: ca Adam;

6. Le arde inima după curse ca un cuptor; toată noaptea le fumegă mânia, iar dimineaţa arde ca un foc aprins.
7. Toţi ard ca un cuptor şi îşi sfâşie judecătorii; toţi împăraţii* lor au căzut**; nici unul † din ei nu Mă cheamă.
*Cap. 8.4. **2 Împ. 15.10,14,25,30. †Isa. 64.7.
8. Efraim se amestecă* printre popoare, Efraim este o turtă care n-a fost întoarsă.
*Ps. 106.35.
9. Nişte străini* îi mănâncă puterea şi el nu-şi dă seama, îl apucă bătrâneţea şi el nu ştie.
*Cap. 8.7.
10. Măcar că mândria* lui Israel mărturiseşte împotriva lui, tot nu se întorc** la Domnul Dumnezeul lor şi tot nu-L caută, cu toate aceste pedepse!
*Cap. 5.5. **Isa. 9.13.
11. Ci Efraim* a ajuns ca o turturică proastă, fără pricepere; ei cheamă Egiptul** şi aleargă în Asiria.
*Cap. 11.11. **2 Împ. 15.19; 17.4. Cap. 5.13; 9.3; 12.1.
12. Dar ori de câte ori se duc, Îmi voi întinde* laţul peste ei, îi voi doborî ca pe păsările cerului şi-i voi pedepsi cum le-am spus** în adunarea lor.
*Ezec. 12.13. **Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15, etc. 2 Împ. 17. 13,18.
13. Vai de ei, pentru că fug de Mine! Pieirea vine peste ei, pentru că nu-Mi sunt credincioşi! Aş vrea să-i scap*, dar ei spun minciuni împotriva Mea! *Mica 6.4.
14. Nu au strigat* către Mine din inimă, când urlă în aşternutul lor; se adună pentru grâu şi must şi s-au răzvrătit împotriva Mea.
*Iov 35.9,10. Ps. 78.36. Ier. 3.10. Zah. 7.5.
15. I-am învăţat, le-am întărit braţele, dar ei gândesc rău împotriva Mea.
16. Se întorc*, dar nu la Cel Preaînalt; sunt** ca un arc înşelător. Mai-marii lor vor cădea ucişi de sabie, din pricina vorbirii lor îndrăzneţe † care-i va face de râs în ţara Egiptului ††. *Cap. 11.7. **Ps. 78.57. † Ps. 73.9. †† Cap. 9.3,6.

8 1. Pune trâmbiţa* în gură! Vrăjmaşul vine ca un vultur** peste Casa Domnului! Căci au călcat † legământul Meu şi au păcătuit împotriva Legii Mele.
*Cap. 5.8. **Deut. 28.49. Ier. 4.13. Hab. 1.8. † Cap. 6.7.
2. Atunci vor striga* către Mine: „Dumnezeule, noi Te cunoaştem**, noi, Israel!”
*Ps. 78.34. Cap. 5.15. **Tit 1.16.
3. Israel a lepădat binele cu scârbă; de aceea, vrăjmaşul îi va urmări.
4. Au pus* împăraţi fără porunca Mea şi căpetenii fără ştirea Mea; au făcut idoli din argintul** şi aurul lor: de aceea vor fi nimiciţi.
*2 Împ. 15.13,17,25. **Cap. 2.8; 13.2.
5. Viţelul tău este o scârbă, Samario! Mânia Mea s-a aprins împotriva lor! Până când* nu vor vrea ei să se ţină curaţi? *Ier. 13.27.
6. Idolul acesta vine din Israel, un lucrător l-a făcut şi nu este Dumnezeu. De aceea, viţelul Samariei va fi făcut bucăţi!
7. Fiindcă au semănat* vânt, vor secera furtună. Nu le va creşte un spic de grâu; ce va răsări nu va da făină, şi, dacă ar da, ar mânca-o străinii**.
*Prov. 22.8. Cap. 10.12,13. **Cap. 7.9.
8. Israel este nimicit*! Acum ei au ajuns printre neamuri ca un vas** fără preţ.
*2 Împ. 17.6. **Ier. 22.28; 48.38.
9. Căci s-au dus* în Asiria, ca un măgar sălbatic** care umblă răzleţ. Efraim a dat † daruri ca să aibă prieteni!
*2 Împ. 15.19. **Ier. 2.24. † Isa. 30.6.
10. Chiar dacă ei dau daruri neamurilor, tot îi voi apăsa*, ca să înceteze pentru puţină vreme să mai ungă vreun împărat şi domni**.
*Ezec. 16.37. Cap. 10.10. **Isa. 10.8. Ezec. 26.7. Dan. 2.37.
11. Căci Efraim a zidit multe altare* ca să păcătuiască; şi altarele acestea l-au făcut să cadă în păcat. *Cap. 12.11.
12. Chiar dacă i-am scris toate* lucrurile Legii Mele, totuşi ele sunt privite ca ceva străin.
*Deut. 4.6,8. Ps. 119.18; 147.19,20.
13. Ei înjunghie* vitele pe care Mi le aduc ca jertfă şi carnea o mănâncă ei: de aceea**, Domnul nu le primeşte! Acum † Domnul Îşi aduce aminte de nelegiuirea lor şi le va pedepsi păcatele: se †† vor întoarce în Egipt!
*Ier. 7.21. Zah. 7.6. **Ier. 14.10,12. Cap. 5.6; 9.4. Amos 5.22. † Cap. 9.9. Amos 8.7. †† Deut. 28.68. Cap. 9.3,6; 11.5.
14. Căci* Israel a uitat pe Cel ce l-a făcut**, şi-a zidit † palate şi Iuda a înmulţit cetăţile întărite; de aceea, voi †† trimite foc în cetăţile lor şi le va mistui palatele.”
*Deut. 32.18. **Isa. 29.23 Efes. 2.10. † 1 Împ. 12.31. †† Ier. 17.27. Amos 2.5.

9 1. Nu te bucura, Israele, nu te veseli ca popoarele, pentru că ai curvit* părăsind pe Domnul, pentru că ai iubit o plată necurată** în toate ariile cu grâu!
*Cap. 4.12; 5.4,7. **Ier. 44.17. Cap. 2.12
2. Aria* şi teascul nu-i vor hrăni şi mustul le va lipsi. *Cap. 2.9.12
3. Nu vor rămâne în ţara* Domnului; ci** Efraim se va întoarce în Egipt şi vor † mânca

în Asiria †† ce este necurat.

*Lev. 25.23. Ier. 2.7; 16.18. **Cap. 8.13; 11.5. † Ezec. 4.13. Dan. 1.8. †† 2 Împ. 17.6. Cap. 11.11.

4. Nu* vor aduce Domnului vin ca jertfă de băutură: căci** nu-I vor fi plăcute. Pâinea † lor le va fi ca o pâine de jale; toţi cei ce vor mânca din ea se vor face necuraţi; căci pâinea lor va fi numai pentru †† ei, nu va intra în Casa Domnului!

*Cap. 3.4. **Ier. 6.20. Cap. 8.13. † Deut. 26.14. †† Lev. 17.11.

5. Ce veţi face în zilele de praznic*, la sărbătorile Domnului? *Cap. 2.11.

6. Căci, iată, ei au plecat din pricina pustiirii; Egiptul* îi va aduna, Moful le va da morminte; ce au mai scump, argintul** lor, va fi prada mărăcinilor şi vor creşte spini în corturile lor.

*Vers. 3. Cap. 7.16. **Isa. 5.6; 32.13; 34.13. Cap. 10.8.

7. Au venit zilele pedepsei, au venit zilele răsplătirii: Israel va vedea singur dacă prorocul este nebun sau dacă omul inspirat* aiurează. Şi aceasta din pricina mărimii nelegiuirilor şi vrăjmăşiei tale.

*Ezec. 13.3, etc. Mica 2.11. Ţef. 3.4.

8. Efraim stă la pândă* împotriva Dumnezeului meu, prorocului i se întind laţuri de păsări pe toate căile lui, îl duşmănesc în Casa Dumnezeului său.

*Ier. 6.17; 31.6. Ezec. 3.17; 33.7.

9. S-au afundat în stricăciune*, ca în zilele Ghibeei**; Domnul † Îşi va aduce aminte de nelegiuirea lor, le va cerceta păcatele.

*Isa. 31.6. Cap. 10.9. **Judc. 19.22. † Cap. 8.13.

10. „Am găsit pe Israel ca pe nişte struguri în pustiu, am văzut pe părinţii voştri ca pe cele dintâi roade* ale unui smochin în primăvară**; dar ei s-au dus la Baal-Peor †, s-au pus în slujba[1] †† idolului scârbos *† şi au ajuns †* urâciuni ca şi acela pe care îl iubeau.

*Isa. 28.4. Mica 7.1. **Cap. 2.15. † Num. 25.3. Ps. 106.28. †† Cap. 4.14. *† Ier. 11.13. Judc. 6.32. †* Ps. 81.12. Ezec. 20.8. Amos 4.5.

11. Slava lui Efraim va zbura ca o pasăre: nu mai este nici o naştere, nici o sarcină şi nici o zămislire!

12. Chiar* dacă îşi vor creşte copiii, îi voi lipsi** de ei înainte ca să ajungă oameni mari; şi vai † de ei, când Îmi voi întoarce †† privirile de la ei!

*Iov 27.14. **Deut. 28.41,62. † Deut. 31.17. 2 Împ. 17.18. Cap. 5.6. †† 1 Sam. 28.15,16.

13. Efraim, după cum văd, îşi dă* copiii la pradă; şi Efraim** îşi va duce singur copiii la cel care îi va ucide!”

*Ezec. 26-28. **Vers. 16. Cap. 13.16.

1.Sau: s-au consacrat acestei ruşini;

14. Dă-le, Doamne!... Ce să le dai?... Dă-le un pântece* care să nască înainte de vreme[1] şi sâni seci!... *Luca 23.29.

15. „Toată răutatea lor este la Ghilgal*; acolo M-am scârbit de ei. Din pricina răutăţii** faptelor lor îi voi izgoni din Casa Mea. Nu-i mai pot iubi, toate căpeteniile † lor sunt nişte îndărătnici.

*Cap. 4.15; 12.11. **Cap. 1.6. † Isa. 1.23.

16. Efraim este lovit, rădăcina i s-a uscat; nu mai dau rod; şi chiar dacă au copii*, le voi omorî rodul iubit de ei.” *Vers. 13.

17. „Dumnezeul meu i-a lepădat, pentru că nu L-au ascultat; de aceea vor rătăci* printre neamuri. *Deut. 28.64,65.

10 1. Israel este o vie necurăţată*, care face rod pentru sine. Cu cât roadele sale erau mai multe, cu atât mai multe altare** a zidit; cu cât îi propăşea ţara, cu atât înfrumuseţa stâlpii † idoleşti.

*Naum 2.2. **Cap. 8.11; 12.11. † Cap. 8.4.

2. Inima lor este împărţită*: de aceea vor fi pedepsiţi. Domnul le va surpa altarele, le va nimici stâlpii idoleşti. *1 Împ. 18.21. Mat. 6.24.

3. Pentru că acum* ei zic: „N-avem un adevărat împărat, căci nu ne-am temut de Domnul; şi împăratul pe care-l avem, ce ar putea face el pentru noi?”

*Vers. 7. Cap. 3.4; 11.5. Mica 4.9.

4. Ei rostesc vorbe deşarte, jurăminte mincinoase, când încheie un legământ: de aceea, pedeapsa va încolţi* ca o buruiană otrăvitoare[2] din brazdele câmpiei!

*Deut. 29.18. Amos 5.7; 6.12. Fapt. 8.23. Evr. 12.15.

5. Locuitorii Samariei se vor uimi de viţeii* din Bet-Aven**; poporul va jeli pe idol, şi preoţii lui idolatri vor tremura pentru el, pentru slava † lui care va pieri din mijlocul lor.

*1 Împ. 12.28,29. Cap. 8.5,6. **Cap. 4.15. † 1 Sam. 4.21,22. Cap. 8.11.

6. Da, el însuşi va fi dus în Asiria ca dar împăratului* Iareb. Ruşinea va cuprinde pe Efraim şi lui Israel îi va fi ruşine de planurile** sale.

*Cap.5.13.**Cap.11.6.

7. Cât despre Samaria*, împăratul ei va pieri ca spuma[3] pe faţa apelor. *Vers. 3,15.

8. Înălţimile* din Bet-Aven, unde a păcătuit** Israel, vor fi nimicite; spini † şi mărăcini vor creşte pe altarele lor. Şi †† vor zice munţilor: „Acoperiţi-ne!” şi dealurilor: „Cădeţi peste noi!”

*Cap. 4.15. **Deut. 9.21. 1 Împ. 12.30. † Cap. 9.6. †† Isa. 2.19. Luca 23.30. Apoc. 6.16; 9.6.

1.Sau: care să piardă sarcina; 2.Sau: cucută; 3.Sau: ca o aşchie;

9. „Din zilele Ghibeei ai păcătuit, Israele*! Acolo au stat ei, ca lupta** împotriva celor răi să nu-i apuce la Ghibeea.

*Cap. 9.9. **Judc. 20.

10. Îi voi pedepsi când voi vrea* şi se vor strânge** popoare împotriva lor, când îi voi pedepsi pentru îndoita lor nelegiuire!

*Deut. 28.63. **Ier. 16.16. Ezec. 23.46,47. Cap. 8.10.

11. Efraim este o juncană* învăţată la jug căreia îi place să treiere grâul şi i-am cruţat gâtul său cel frumos; dar acum voi înjuga pe Efraim, Iuda va ara şi Iacov îi va grăpa."

*Ier. 50.11. Mica 4.13.

12. Semănaţi[1]* potrivit cu neprihănirea şi veţi secera potrivit cu îndurarea. Desţeleniţi-vă** un ogor nou! Este vremea să căutaţi pe Domnul, ca să vină şi să plouă neprihănire[2] peste voi. *Prov. 11.18. **Ier. 4.3.

13. Aţi* arat răutate, aţi secerat nelegiuire şi aţi mâncat rodul minciunii. Căci te-ai încrezut în calea ta, în numărul vitejilor tăi.

*Iov 4.8. Prov. 22.8. Cap. 8.7. Gal. 6.7,8.

14. De aceea,* se va stârni o zarvă împotriva poporului tău şi toate cetăţuile tale vor fi nimicite, cum a nimicit în luptă Şalman Bet-Arbelul**, când mama † a fost zdrobită împreună cu copiii ei.

*Cap. 13.16. **2 Împ. 18.34; 19.13. † Cap. 13.16.

15. Iată ce vă va aduce Betel, din pricina răutăţii voastre peste măsură de mare. În revărsatul zorilor, se va isprăvi* cu împăratul lui Israel! *Vers. 7.

11 1. „Când era tânăr Israel*, îl iubeam şi am chemat** pe fiul Meu † din Egipt.

*Cap. 2.15. **Mat. 2.15. † Exod 4.22,23.

2. Dar cu cât prorocii îi chemau, cu atât ei se depărtau: au adus jertfe* baalilor şi tămâie chipurilor idoleşti. *2 Împ. 17.16. Cap. 2.13; 13.2.

3. Şi totuşi Eu l-am învăţat* pe Efraim să meargă şi l-am ridicat în braţe; dar n-au văzut că Eu** îi vindecam.

*Deut. 1.31; 32.10-12. Isa. 46.3. **Exod 15.26.

4. I-am tras cu legături omeneşti, cu funii de dragoste, am fost pentru ei ca cel ce le ridică jugul* de lângă gură. M-am aplecat spre ei şi le-am dat de mâncare**.

*Lev. 26.13. **Ps. 78.25. Cap. 2.8.

5. Nu se vor mai întoarce în ţara* Egiptului; dar asirianul va fi împăratul lor, pentru că n-au vrut să se întoarcă** la Mine.

*Cap. 8.13; 9.3. **2 Împ. 17.13,14.

6. Sabia va năvăli peste cetăţile lor, va nimici, va mânca pe sprijinitorii lor, din pricina planurilor* pe care le-au făcut. *Cap. 10.6.

7. Poporul Meu este pornit să se depărteze* de Mine; şi dacă sunt chemaţi** înapoi la Cel Preaînalt, nici unul din ei nu caută să se ridice.

*Ier. 3.6, etc.; 8.5. Cap. 4.16. **Cap. 7.16.

8. Cum* să te dau, Efraime? Cum să te predau, Israele? Cum să-ţi fac ca Admei**? Cum să te fac ca Ţeboimul? Mi se zbate inima † în Mine şi tot lăuntrul Mi se mişcă de milă!

*Ier. 9.7. Cap. 6.4. **Gen. 14.8; 19.24,25. Deut. 29.23. Amos 4.11. † Deut. 32.36. Isa. 63.15. Ier. 31.20.

9. Nu voi lucra după mânia Mea aprinsă, nu voi mai nimici pe Efraim; căci Eu sunt Dumnezeu*, nu un om. Eu sunt Sfântul în mijlocul tău şi nu voi veni să prăpădesc.

*Num. 23.19. Isa. 55.8,9. Mal. 3.6.

10. Ei vor urma pe Domnul, ca pe un leu care va răcni*; căci El Însuşi va răcni şi copiii vor alerga tremurând de la apus**.

*Isa. 31.4. Ioel 3.16. Amos 1.2. **Zah. 8.7.

11. Vor alerga tremurând din Egipt, ca o pasăre; şi din ţara Asiriei, ca o porumbiţă*. Şi-i** voi face să locuiască în casele lor, zice Domnul."

*Isa. 60.8. Cap. 7.11. **Ezec. 28.25,26; 37.21,25.

12. Efraim* Mă înconjoară cu minciuni şi casa lui Israel, cu înşelătorii. Iuda este tot hoinar faţă de Dumnezeu, faţă de Cel sfânt şi credincios. *Cap. 12.1.

12 1. Lui Efraim* îi place vântul şi aleargă după vântul de răsărit; zilnic măreşte minciuna şi înşelătoria; face legământ** cu Asiria şi duc untdelemn † în Egipt.

*Cap. 8.7. **2 Împ. 17.4. Cap. 5.13; 7.11. † Isa. 30.6; 57.9.

2. Domnul* este în ceartă şi cu Iuda şi va pedepsi pe Iacov după purtarea lui: îi va răsplăti după faptele lui. *Cap. 4.1. Mica 6.2.

3. Încă din pântecele mamei a apucat Iacov pe fratele său de călcâi*; şi, în puterea lui, s-a luptat** cu Dumnezeu.

*Gen. 25.26. **Gen. 32.24, etc.

4. S-a luptat cu îngerul şi a fost biruitor, a plâns şi s-a rugat de el. Iacov l-a întâlnit la Betel*, şi acolo ne-a vorbit Dumnezeu.

*Gen. 28.12,19; 35.9,10,15.

5. Domnul este Dumnezeul oştirilor; numele Lui* este Domnul. *Exod 3.15

6. Tu*, dar, întoarce-te la Dumnezeul tău, păstrează îndurarea şi judecata şi nădăjduieşte** totdeauna în Dumnezeul tău.

*Cap. 14.1. Mica 6.8. **Ps. 37.7.

7. Efraim este un negustor care are în mână o balanţă* mincinoasă. Îi place să înşele.

1.Sau: semănaţi pentru voi înşivă în dreptate;

2.Sau: până va veni şi va ploua dreptate peste voi;

*Prov. 11.1. Amos 8.5.

8. Şi Efraim zice: „Cu adevărat*, m-am îmbogăţit, am făcut avere; şi în toată munca mea nu mi s-ar putea găsi nici o nelegiuire sau păcat.”

*Zah. 11.5. Apoc. 3.17.

9. Şi totuşi, Eu* sunt Domnul Dumnezeul tău din ţara Egiptului şi până acum; Eu te voi face să locuieşti iarăşi** în corturi ca în zilele de sărbătoare!

*Cap. 13.4. **Lev. 23.42,43. Neem. 8.17. Zah. 14.16.

10. Eu am vorbit* prorocilor, am dat o mulţime de vedenii şi am spus pilde prin proroci.”

*2 Împ. 17.13.

11. Dacă Galaadul* s-a dedat la slujba idolilor, galaadiţii vor fi nimiciţi negreşit. Ei jertfesc boi în Ghilgal**: de aceea, altarele † lor vor ajunge nişte mormane de pietre pe brazdele câmpiilor.

*Cap. 5.1; 6.8. **Cap. 4.15; 9.15. Amos 4.4; 5.5. † Cap. 8.11; 10.1.

12. Iacov a fugit* odinioară în câmpia Aram, Israel a slujit pentru o femeie şi pentru o femeie** a păzit turmele.

*Gen. 28.5. Deut. 26.5. **Gen. 29.20,28.

13. Dar printr-un proroc* a scos Domnul pe Israel din Egipt şi tot printr-un proroc a fost păstrat Israel.

*Exod 12.50,51; 13.3. Ps. 77.20. Isa. 63.11. Mica 6.4.

14. Efraim* L-a mâniat rău pe Domnul: dar Domnul său va arunca asupra lui sângele pe care l-a vărsat şi-i** va răsplăti ruşinea † pe care I-a făcut-o.

*2 Împ. 17.11-18. **Dan. 11.18. † Deut. 28.37.

13 1. Când vorbea Efraim, răspândea groaza în Israel. Dar cum* a păcătuit cu Baal, a murit.

*2 Împ. 17.16,18. Cap. 11.2.

2. Şi acum ei păcătuiesc întruna, îşi fac chipuri turnate din argintul lor*, idoli născociţi de ei, lucrare făcută de meşteri. Acestora le vorbesc ei şi, jertfind oameni, sărută viţei**!

*Cap. 2.8; 8.4. **1 Împ. 19.18.

3. De aceea, vor fi ca norul de dimineaţă*, ca roua care trece repede, ca pleava** suflată de vânt din arie, ca fumul care iese din horn.

*Cap. 6.4. **Dan. 2.35.

4. „Dar Eu* sunt Domnul Dumnezeul tău din ţara Egiptului încoace. Tu cunoşti că nu este alt Dumnezeu** în afară de Mine şi nu este alt Mântuitor în afară de Mine.

*Isa. 43.11. Cap. 12.9. **Isa. 43.11; 45.21.

5. Eu* te-am cunoscut în pustiu, într-un pământ** fără apă.

*Deut. 2.7; 32.10. **Deut. 8.15; 32.10.

6. Dar când au dat de păşune*, s-au săturat, şi, când s-au săturat, inima li s-a umflat de mândrie; de aceea M-au uitat**.

*Deut. 8.12,14; 32.15. **Cap. 8.14.

7. Eu M-am făcut ca un leu* pentru ei şi-i pândesc ca un leopard** pe drum.

*Plân. 3.10. Cap. 5.14. **Ier. 5.6.

8. Mă năpustesc asupra lor ca o ursoaică* lipsită de puii ei, le voi sfâşia învelişul inimii; îi voi înghiţi îndată ca un leu şi fiarele câmpului îi vor face bucăţi. *2 Sam. 17.8. Prov. 17.12.

9. Pieirea* ta, Israele, este că ai fost împotriva Mea, împotriva Celui ce te putea ajuta**.

*Prov. 6.32. Cap. 14.1. Mal. 1.9. **Vers. 4.

10. Unde este împăratul tău, ca să te scape* în toate cetăţile tale? Unde sunt judecătorii tăi, despre care ziceai**: „Dă-mi un împărat şi domni”?

*Deut. 32.38. Vers. 4. Cap. 10.3. **1 Sam. 8.5,19.

11. Ţi-am dat un împărat* în mânia Mea şi ţi-l iau în furia Mea!

*1 Sam. 8.7; 10.19; 15.22,23; 16.1. Cap. 10.3.

12. Nelegiuirea* lui Efraim este strânsă, păcatul lui este păstrat. *Deut. 32.34. Iov 14.17.

13. Îl vor apuca durerile naşterii*; este un copil** neînţelept, căci nu poate să nască la vremea hotărâtă! †

*Isa. 13.8. Ier. 30.6. **Prov. 22.3. † 2 Împ. 19.3.

14. Îi voi răscumpăra din mâna Locuinţei morţilor*, îi voi izbăvi de la moarte. Moarte, unde** îţi sunt ţepuşele? Locuinţă a morţilor, unde îţi este nimicirea? Pocăinţa † va fi ascunsă de ochii Mei!

*Isa.25.8. Ezec. 37.12. **1 Cor. 15.54,55. † Ier. 15.6. Rom. 11.29.

15. Oricât de roditor* ar fi Efraim în mijlocul fraţilor săi, tot va veni vântul de răsărit**, se va stârni din pustiu un vânt al Domnului, îi va usca izvoarele şi-i va seca fântânile: va jefui vistieria de toate vasele ei de preţ.

*Gen. 41.52; 48.19. **Ier. 4.11. Ezec. 17.10; 19.12. Cap. 4. 19.

16. Samaria va fi pedepsită pentru că s-a răzvrătit* împotriva Dumnezeului ei. Vor cădea ucişi de sabie**; pruncii lor vor fi zdrobiţi şi vor spinteca pântecele femeilor lor însărcinate.

*2 Împ. 18.12. **2 Împ. 8.12; 15.16. Isa. 13.16. Cap. 10.14,15.Amos 1.13. Naum 3.10.

14 1. Întoarce-te*, Israele, la Domnul Dumnezeul tău! Căci** ai căzut prin nelegiuirea ta.

*Cap. 12.6. Ioel 2.13. **Cap. 13.9.

2. Aduceţi cu voi cuvinte de căinţă şi întoarceţi-vă la Domnul. Spuneţi-I: „Iartă toate nelegiuirile, primeşte-ne cu bunăvoinţă şi Îţi vom aduce în loc de tauri, lauda buzelor noastre*.
*Evr. 13.15.
3. Asirianul* nu ne va scăpa, nu vrem** să mai încălecăm pe cai şi nu vrem † să mai zicem lucrării mâinilor noastre: „Dumnezeul nostru!" Căci †† la Tine găseşte milă orfanul."
*Ier. 31.18, etc. Cap. 5.13; 12.1. **Deut. 17.16. Ps. 33.17. Isa. 30.2,16; 31.1. † Vers. 8. Cap. 2.17. †† Ps. 10.14; 68.5.
4. „Le voi vindeca neascultarea[1] lor*, îi voi iubi cu adevărat**! Căci mânia Mea s-a abătut de la ei!
*Ier. 5.6; 14.7. Cap. 11.7. **Efes. 1.6.
5. Voi fi ca roua* pentru Israel; el va înflori ca crinul şi va da rădăcini ca Libanul.
*Iov 29.19. Prov. 19.12.

1.Sau: necredinţa;

6. Ramurile lui se vor întinde; măreţia lui va fi ca a măslinului* şi miresmele** lui ca ale Libanului.
*Ps. 52.8; 128.3. **Gen. 27.27. Cânt. 4.11.
7. Iarăşi vor locui* la umbra lui, iarăşi vor da viaţă grâului, vor înflori ca via şi vor avea faima vinului din Liban.
*Ps. 91.1.
8. Efraim va zice: „Ce mai* am eu a face cu idolii?" Îl voi asculta[1]** şi-l voi privi: „Eu sunt ca un chiparos verde". „De la Mine îţi vei primi rodul." †
*Vers. 3. **Ier. 31.18. † Iac. 1.17.
9. Cine este înţelept* să ia seama la aceste lucruri?! Cine este priceput să le înţeleagă?! Căci căile Domnului sunt drepte**; şi cei drepţi vor umbla pe ele, dar cei răzvrătiţi vor cădea[2] pe ele.
*Ps. 107.43. Ier. 9.12. Dan. 12.10. Ioan 8.47; 18.37. **Prov. 10.29. Luca 2.34. 2 Cor. 2.16. 1 Pet. 2.7,8.

1.Sau: Îi voi răspunde; 2.Sau: se vor poticni;

IOEL

(Osea 6.1-3. Evrei 12.10,11. Apocalipsa 21.3-6.)

Invazia de lăcuste

1 1. Cuvântul Domnului care a fost spus lui Ioel, fiul lui Petuel.
2. Ascultaţi lucrul acesta, bătrâni! Şi luaţi seama, toţi locuitorii ţării! S-a întâmplat aşa ceva* pe vremea voastră sau pe vremea părinţilor voştri?
*Cap. 2.2.
3. Povestiţi* copiilor voştri despre lucrul acesta; şi copiii voştri să povestească la copiii lor, iar copiii lor să povestească generaţiei care va urma!
*Ps. 78.4.
4. Ce a lăsat nemâncat lăcusta* Gazam a mâncat lăcusta Arbeh, ce a lăsat lăcusta Arbeh a mâncat lăcusta Ielec, ce a lăsat lăcusta Ielec a mâncat lăcusta Hasil.
*Deut. 28.38. Cap. 2.25.
5. Treziţi-vă, beţivilor şi plângeţi! Văitaţi-vă, toţi cei ce beţi vin, căci vi s-a luat* mustul de la gură!
*Isa. 32.10.
6. Căci în ţara mea a năvălit un popor* puternic şi fără număr, cu dinţi** de leu şi măsele de leoaică.
*Prov. 30.25-27. Cap. 2.2,11,25. **Apoc. 9.8.
7. Mi-a pustiit* via; mi-a făcut bucăţi smochinul, l-a jupuit de coajă şi l-a trântit jos; mlădiţele de viţă au ajuns albe!
*Isa. 5.6.
8. Boceşte-te* ca fecioara încinsă cu un sac după bărbatul** tinereţii ei!
*Isa. 22.12. **Prov. 2.17. Ier. 3.4.
9. Au încetat darurile de mâncare* şi jertfele de băutură din Casa Domnului; preoţii, slujitorii Domnului, jelesc.
*Vers. 13. Cap. 2.14.
10. Câmpia este pustiită, pământul*, întristat, căci grâul este nimicit, mustul** a secat, untdelemnul nu mai este.
*Ier. 12.11; 14.2. **Isa. 24.7. Vers. 12.
11. Înmărmuriţi*, plugari, văitaţi-vă, lucrători ai viei, din pricina grâului şi orzului, căci bucatele de pe câmp sunt pierdute.
*Ier. 14.3,4.
12. Via* este prăpădită, smochinul este veştejit, rodiul, palmierul, mărul, toţi pomii de pe câmp s-au uscat... Şi s-a dus bucuria** de la copiii oamenilor!
*Vers. 10. **Isa. 24.11. Ier. 48.33. Ps. 4.7. Isa. 9.3
13. Încingeţi-vă*, preoţi şi plângeţi! Bociţi-vă, slujitori ai altarului; veniţi şi petreceţi noaptea îmbrăcaţi cu saci, slujitori ai Dumnezeului meu! Căci au încetat darurile de mâncare** şi jertfele de băutură din Casa Dumnezeului vostru.
*Ier. 4.8. Vers. 8. **Vers. 9.
14. Vestiţi* un post, chemaţi o adunare de sărbătoare**; strângeţi pe bătrâni, pe toţi † locuitorii ţării, în Casa Domnului Dumnezeului vostru şi strigaţi către Domnul.

*2 Cron. 20.3,4. Cap. 2.15,16. **Lev. 23.36. † 2 Cron. 20.13.
15. „Vai! ce* zi!" Da, ziua** Domnului este aproape, vine ca o pustiire de la Cel Atotputernic.

*Ier. 30.7. **Isa. 13.6,9. Cap. 2.1.
16. Nu s-a prăpădit hrana sub ochii noştri? Şi n-a pierit bucuria* şi veselia din Casa Dumnezeului nostru?

*Deut. 12.6,7; 16.11,14,15.
17. S-au uscat seminţele sub bulgări; grânarele stau goale, hambarele sunt stricate, căci s-a stricat semănătura!
18. Cum gem* vitele! Cirezile de boi umblă buimace, căci nu mai au păşune; chiar şi turmele de oi suferă!

*Osea 4.3.
19. Către* Tine, Doamne, strig, căci a mâncat focul** izlazurile pustiului, şi para focului a ars toţi copacii de pe câmp!

*Ps. 50.15. **Ier. 9.10. Cap. 2.3.
20. Chiar şi fiarele câmpului strigă* către Tine, căci au secat** pâraiele şi a mâncat focul izlazurile pustiului.

*Iov 38.41. Ps. 104.21; 145.15. **1 Împ. 17.7; 18.5.

Îndemn la pocăinţă

2 1. „Sunaţi* din trâmbiţă[1] în Sion! Sunaţi** în gura mare[2] pe muntele Meu cel sfânt, ca să tremure toţi locuitorii ţării. Căci vine ziua Domnului †, este aproape!"

*Ier. 4.5. Vers. 15. **Num. 10.5,9. † Cap. 1.15. Obad. 15. Ţef. 1.14,15.
2. O zi de întuneric* şi negură mare, o zi cu nori şi întunecime. Ca zorile dimineţii se întinde peste munţi un popor mare** şi puternic, cum † n-a mai fost şi nici în vremurile viitoare[3] nu va mai fi.

*Amos 5.18,20. **Vers. 5,11,25. Cap. 1.6. † Exod 10.14.
3. Arde focul* înaintea lui şi mistuie flacăra după el. Înaintea lui, ţara era ca o grădină a Edenului**; şi după el † este un pustiu sterp: nimic nu-i scapă.

*Cap. 1.19,20. **Gen. 2.8; 13.10. Isa. 51.3. † Zah. 7.14.
4. Arată* ca nişte cai şi aleargă ca nişte călăreţi.

*Apoc. 9.7.
5. Sar ca vuietul* de care pe munţi şi trosnesc ca o flacără de foc când mistuie miriştea; par o puternică oştire** gata de luptă.

*Apoc. 9.9. **Vers. 2.
6. Tremură popoarele înaintea lor şi toate feţele pălesc*.

*Ier. 8.21. Plân. 4.8. Naum 2.10.

1.Lit.(ebr.): corn (*şofar*), ca în Iosua 6,6 (peste tot în text);

2.Sau: alarma; 3.Sau: în anii multor generaţii;

7. Aleargă ca vitejii, se suie pe ziduri ca nişte războinici, fiecare îşi vede de drumul lui şi nu se abate din cărarea lui.
8. Nu se împing unii pe alţii, fiecare ţine şirul, se năpustesc printre săgeţi şi nu se opresc din mers.
9. Se răspândesc în cetate, aleargă pe ziduri, se suie pe case şi intră* pe ferestre ca un hoţ**. *Ier. 9.21. **Ioan 10.1.
10. Înaintea lor se cutremură pământul*, se zguduie cerurile, soarele** şi luna se întunecă şi stelele îşi pierd lumina.

*Ps. 18.7. **Isa. 13.10. Ezec. 32.7. Vers. 31. Cap. 3.15. Mat. 24.29.
11. Domnul* face să tune glasul Lui înaintea oştirii Sale**, căci tabăra Lui este foarte mare şi Cel ce împlineşte cuvântul este puternic †. Dar mare este ziua Domnului †† şi foarte înfricoşătoare: cine *† o poate suporta?

*Ier. 25.30. Cap. 3.16. Amos 1.2. **Vers. 25. † Ier. 50.34. Apoc. 18.8. †† Ier. 30.7. Amos 5.18. Ţef. 1.15. *† Num. 24.23. Mal. 3.2.
12. „Dar chiar acum, zice Domnul, întoarceţi-vă* la Mine cu toată inima, cu post, cu plânset şi bocet!"

*Ier. 4.1. Osea 12.6; 14.1.
13. Sfâşiaţi-vă inimile*, nu hainele**, şi întoarceţi-vă la Domnul Dumnezeul vostru. Căci El este milostiv † şi plin de îndurare, îndelung răbdător şi bogat în bunătate şi-I pare rău de relele pe care le trimite.

*Ps. 34.18; 51.17. **Gen. 37.34. 2 Sam. 1.11. Iov 1.20. † Exod 34.6. Ps. 86.5,15. Iona 4.2.
14. Cine ştie* dacă nu Se va întoarce şi nu Se va căi? Cine ştie dacă nu va lăsa după El o binecuvântare**, daruri de mâncare † şi jertfe de băutură pentru Domnul Dumnezeul vostru?

*Ios. 14.12. 2 Sam. 12.22. 2 Împ. 19.4. Amos 5.15. Iona 3.9. Ţef. 2.3. **Isa. 65.8. Hag. 2.19. † Cap. 1.9,13.
15. Sunaţi* cu trâmbiţa în Sion! Vestiţi** un post, chemaţi o adunare de sărbătoare!

*Num. 10.3. Vers. 1. **Cap. 1.14.
16. Strângeţi poporul, ţineţi o adunare sfântă*! Aduceţi** pe bătrâni, strângeţi † copiii şi chiar sugarii! Să iasă †† mirele din camera lui şi mireasa din odaia ei!

*Exod 19.10,22. **Cap. 1.14. † 2 Cron. 20.13. †† 1 Cor. 7.5.
17. Preoţii, slujitorii Domnului, să plângă între pridvor* şi altar şi să zică: „Doamne, îndură-Te** de poporul Tău! Nu da de ocară moştenirea Ta, n-o face de batjocura popoarelor! Pentru ce † să se zică printre neamuri: „Unde este Dumnezeul lor?"

*Ezec. 8.16. Mat. 23.35. **Exod 32.11,12. Deut. 9.26-29. † Ps. 42.10; 79.10; 115.2. Mica 7.10.

Făgăduinţe

18. Domnul va fi plin de râvnă[1]* pentru ţara Lui şi Se va îndura** de poporul Său.

*Zah. 1.14; 8.2. **Deut. 32.36. Isa. 60.10.

19. Domnul va răspunde şi va zice poporului Său: „Iată, vă trimit grâu*, must şi untdelemn proaspăt, ca să vă săturaţi de ele; şi nu vă voi mai face de ocară între neamuri.

*Cap. 1.10. Mal. 3.10-12.

20. Voi* depărta de la voi pe vrăjmaşul de la miazănoapte**, îl voi izgoni spre un pământ fără apă şi pustiu, îi voi împinge partea dinainte a oştirii lui în † marea de răsărit şi coada oştirii în marea de apus ††"; iar duhoarea lui se va ridica în sus, şi mirosul lui de putregai se va înălţa în văzduh, căci s-a crezut grozav.

*Exod 10.19. **Ier. 1.14. † Ezec. 47.18. Zah. 14.8. †† Deut. 11.24.

21. Nu te teme, pământule, ci bucură-te şi veseleşte-te, căci Domnul face lucruri mari!

22. Nu vă temeţi, fiare de pe câmp*, căci izlazurile** pustiului iarăşi vor înverzi, pomii îşi vor da roadele, smochinul şi viţa îşi vor da bogăţia lor.

*Cap. 1.18,20. **Zah. 8.12. Cap. 1.19.

23. Şi voi, copii ai Sionului, bucuraţi-vă şi veseliţi-vă* în Domnul Dumnezeul vostru, căci El vă va da** ploaie timpurie din belşug † şi va face să cadă peste voi ploaia, ploaia timpurie şi ploaia târzie, în luna dintâi.

*Isa. 41.16; 61.10. Hab. 3.18. Zah. 10.7. **Lev. 26.4. Deut. 11.14; 28.12. † Iac. 5.7.

24. Ariile se vor umple de grâu, vor geme teascurile[2] de must şi de untdelemn,

25. vă voi răsplăti astfel anii pe care* i-au mâncat lăcustele Arbeh, Ielec, Hasil şi Gazam, oştirea Mea cea mare** pe care am trimis-o împotriva voastră. *Cap. 1.4. **Vers. 11.

26. Veţi mânca* şi vă veţi sătura; şi veţi lăuda Numele Domnului Dumnezeului vostru care va face minuni cu voi şi poporul Meu niciodată nu se va mai ruşina!

*Lev. 26.5. Ps. 22.26. Lev. 26.26. Mica 6.14.

27. Şi veţi şti* că Eu sunt în mijlocul** lui Israel, că Eu sunt † Domnul Dumnezeul vostru şi nu este altul în afară de Mine. Şi poporului Meu niciodată nu-i va mai fi ruşine!

*Cap. 3.17. **Lev. 26.11,12. Ezec. 37.26-28. † Isa. 45.5,21,22. Ezec 39.22,28.

28. După aceea* voi turna** Duhul Meu peste orice făptură[3]; fiii † şi fiicele †† voastre vor proroci, bătrânii voştri vor visa vise şi tinerii voştri vor avea vedenii[1].

*Isa. 44.3. Ezec. 39.29. Fapt. 2.17. **Zah. 12.10. Ioan 7.39. † Isa. 54.13. †† Fapt. 21.9.

29. Chiar şi peste robi şi peste roabe* voi turna Duhul Meu în zilele acelea.

*1 Cor. 12.13. Gal. 3.28. Col. 3.11.

30. Voi face să se vadă semne* în ceruri şi pe pământ: sânge, foc şi stâlpi de fum;

*Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.11,25.

31. soarele* se va preface în întuneric şi luna în sânge, înainte** de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare şi înfricoşătoare.

*Isa. 13.9,10. Vers. 10. Cap. 3.1,15. Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.25. Apoc. 6.12. **Mal. 4.5.

32. Atunci oricine* va chema Numele Domnului va fi mântuit. Căci eliberarea[2] va fi pe muntele Sionului** şi la Ierusalim, cum a făgăduit Domnul, printre cei rămaşi † pe care îi va chema Domnul.

*Rom. 10.13. **Isa. 46.13;59.20. Obad.17. Rom.11.26. † Isa. 11. 11, 16. Ier.31.7. Mica 4.7; 5.3,7,8. Rom. 9.27; 11.5,7.

3 1. Căci iată că în zilele acelea* şi în vremurile acelea, când voi aduce înapoi pe captivii de război ai lui Iuda şi ai Ierusalimului,

*Ier. 30.3. Ezec. 38.14.

2. voi strânge* toate neamurile şi le voi coborî în Valea lui Iosafat**. Acolo, Mă † voi judeca cu ele pentru poporul Meu, pentru Israel moştenirea Mea, pe care l-au risipit printre neamuri, împărţind între ele ţara Mea.

*Zah.14.2-4.**2 Cron. 20.26. Vers.12. † Isa. 66.16. Ezec. 38.22.

3. Au tras la sorţi* pentru poporul Meu; au dat un flăcău pe o prostituată şi au vândut o fată pentru vin, ca să poată bea.

*Obad.11. Naum 3.10.

4. Ce vreţi voi cu Mine, Tirule* şi Sidonule, şi toate ţinuturile filistenilor? Vreţi să-Mi răsplătiţi** vreo faptă sau să faceţi ceva împotriva Mea? Iute, fără zăbavă, voi întoarce faptele voastre asupra capului vostru.

*Amos 1.6,9. **Ezec. 25.15-17.

5. Mi-aţi luat argintul şi aurul, şi cele mai mari comori ale Mele şi le-aţi dus în templele voastre.

6. Aţi vândut pe copiii lui Iuda şi ai Ierusalimului copiilor grecilor, ca să-i îndepărtaţi mult de hotarele lor.

7. Iată că îi voi ridica* din locul în care i-aţi vândut şi voi întoarce fapta voastră asupra capului vostru.

*Isa. 43.5,6; 49.12. Ier. 23.8.

8. Voi vinde copiilor lui Iuda pe fiii şi fiicele voastre, şi ei îi vor vinde sabeenilor*, un po-

1.Sau: gelos; 2.Sau: presele;
3.Lit.: carne;

1.Sau: viziuni; 2.Sau: o scăpare;

por îndepărtat**; căci Domnul a vorbit.”

*Ezec. 28.42. **Ier. 6.20.

9. Vestiţi* aceste lucruri printre neamuri: pregătiţi[1] războiul! Treziţi-i pe viteji! Să se apropie şi să se ridice toţi oamenii de război!

*Isa. 8.9,10. Ier. 46.3,4. Ezec. 38.7.

10. Fiarele* plugurilor voastre prefaceţi-le[2] în săbii, şi cosoarele, în suliţe! Cel slab** să zică: „Sunt tare!” *Isa. 2.4. Mica 4.3. **Zah. 12.8.

11. Grăbiţi-vă* şi veniţi, toate neamurile dimprejur, şi strângeţi-vă! Acolo coboară, Doamne, pe vitejii Tăi**!

*Vers. 2. **Ps. 103.20. Isa. 13.3.

12. „Să se ridice neamurile şi să se suie* în Valea lui Iosafat! Căci acolo voi şedea să judec** toate popoarele dimprejur.

*Vers. 2. **Ps. 96.13; 98.9; 110.6. Isa. 2.4; 3.13. Mica 4.3.

13. Puneţi* mâna pe seceră, căci secerişul** este copt! Veniţi şi călcaţi cu picioarele, căci teascurile † sunt pline şi tocitorile dau peste margini! Căci mare este răutatea lor!”

*Mat. 13.39. Apoc. 14.15,18. **Ier. 51.33. Osea 6.11. † Isa. 63.3. Plân. 1.15. Apoc. 14.19,20.

14. Vin mulţimi, mulţimi în Valea Judecăţii[3]*, căci ziua Domnului** este aproape, în Valea Judecăţii. *Vers. 2. **Cap. 2.1.

15. Soarele* şi luna se vor întuneca şi stelele îşi vor pierde strălucirea. *Cap. 2.10,31.

1.Sau: Sfinţiţi; 2.Sau: Bateţi-le sau, transformaţi-le;

3.Sau: Valea Hotărârii;

16. Domnul răcneşte* din Sion, glasul Lui răsună din Ierusalim de se zguduie cerurile** şi pământul. Dar † Domnul este scăparea poporului Său şi ocrotirea copiilor lui Israel.

*Ier. 25.30. Cap. 2.11. Amos 1.2. **Hag. 2.6. † Isa. 51.5,6.

17. „Şi veţi şti* că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru care locuieşte în Sion, muntele Meu cel sfânt**. Ierusalimul însă va fi sfânt şi nu vor mai trece străinii † prin el.”

*Cap. 2.27. **Dan. 11.45. Obad. 16. Zah. 8.3. † Isa. 35.8; 52.1. Naum 1.15. Zah. 14.21. Apoc. 21.27.

18. În vremea aceea, va picura must* din munţi şi va curge lapte din dealuri, toate pâraiele** lui Iuda vor fi pline de apă. Un izvor † va ieşi, de asemenea, din Casa Domnului şi va uda Valea Sitim ††.

*Amos 9.13. **Isa. 30.25. † Ps. 46.4. Ezec. 47.1. Zah. 14.8. Apoc. 22.1. †† Num. 25.1.

19. „Egiptul* va fi un pustiu, Edomul** va ajunge un pustiu sterp, din pricina violenţei împotriva copiilor lui Iuda, al căror sânge nevinovat l-au vărsat în ţara lor.

*Isa. 19.1,etc. **Ier. 49.17. Ezec. 25.12,13. Amos 1.11. Obad. 10.

20. Dar Iuda va fi veşnic* locuit, şi Ierusalimul, din generaţie în generaţie. *Amos 9.15.

21. Le voi răzbuna[1]* sângele pe care nu l-am răzbunat încă, dar Domnul** locuieşte în Sion.” *Isa. 4.4. **Ezec. 48.35. Vers. 17. Apoc. 21.3.

1.Sau: curăţi;

AMOS

(Isaia 58.1. Mica 3.8.)

1 1. Cuvintele lui Amos, unul* din păstorii din Tecoa**, vedeniile pe care le-a avut el despre Israel, pe vremea † lui Ozia, împăratul lui Iuda, şi pe vremea lui Ieroboam ††, fiul lui Ioas, împăratul lui Israel, cu doi ani înaintea cutremurului *† de pământ.

*Cap. 7.14. **2 Sam. 14.2. 2 Cron. 20.20. † Osea 1.1. †† Cap. 7.10. *† Zah. 14.5.

2. El a zis: „Domnul răcneşte* din Sion, glasul Lui răsună din Ierusalim. Păşunile păstorilor jelesc şi vârful Carmelului** este uscat.”

*Ier. 25.30. Ioel 3.16. **1 Sam. 25.2. Isa. 33.9.

Împotriva Damascului

3. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Damascului*, ba pentru patru, nu-Mi schimb hotărârea; pentru că au treierat** Galaadul cu treierătoarea de fier.

*Isa. 8.4; 17.1. Ier. 49.23. Zah. 9.1. **2 Împ. 10.33; 13.7.

4. De aceea* voi trimite foc în casa lui Hazael, care va mistui palatele lui Ben-Hadad.

*Ier. 17.27; 49.27. Vers. 7,10,12. Cap. 2.2,5.

5. Voi sfărâma zăvoarele Damascului* şi voi nimici cu desăvârşire pe locuitorii din Bicat-Aven, împreună cu cel ce ţine toiagul de cârmuire în Bet-Eden; şi poporul Siriei** va fi dus rob la † Chir, zice Domnul.”

*Ier. 51.30. Plân. 2.9. **2 Împ. 16.9. † Cap. 9.7.

Împotriva Gazei

6. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei fărădelegi ale Gazei*, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că au luat pe toţi captivii de război şi i-au dat Edomului**;

*2 Cron. 28.18. Isa. 14.29. Ier. 47.4,5. Ţef. 2.4. **Vers. 9.

7. de aceea* voi trimite foc pe zidurile Gazei şi-i va mistui palatele.

*Ier. 47.1.

8. Voi nimici cu desăvârşire pe locuitorii din Asdod* şi pe cel ce ţine toiagul împărătesc în Ascalon; Îmi voi întoarce mâna împotriva Ecronului**, şi ce va mai rămâne † din filisteni va pieri, zice Domnul Dumnezeu."

*Ţef. 2.4. Zah. 9.5,6. **Ps. 81.14. † Ier. 47.4. Ezec. 25.16.

Împotriva Tirului

9. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Tirului*, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că au luat pe toţi captivii de război şi i-au** dat Edomului, şi nu s-au gândit la legământul frăţesc.

*Isa. 23.1. Ier. 47.4. Ezec. 26-28. Ioel 3.4,5. **Vers. 6.

10. De aceea*, voi trimite foc pe zidurile Tirului şi-i va mistui palatele." *Vers. 4,7, etc.

Împotriva Edomului

11. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Edomului*, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că a urmărit pe fraţii** săi cu sabia †, înăbuşindu-şi mila, a dat drumul mâniei †† şi şi-a ţinut furia pe veci.

*Isa. 21.11; 34.5. Ier. 49.8, etc. Ezec. 25.12-14; 35.2, etc. Ioel 3.19. Obad. 1, etc. Mal. 1.4. **Gen. 27.41. Deut. 23.7. Mal. 1.2. † 2 Cron. 28.17. †† Ezec. 35.5.

12. De aceea, voi trimite* foc peste Teman şi va mistui palatele Boţrei." *Obad. 9,10.

Împotriva lui Amon

13. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale copiilor lui Amon*, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că au spintecat** pântecele femeilor însărcinate ale Galaadului, ca † să-şi mărească ţinutul;

*Ier. 49.1,2. Ezec. 15.2. Ţef. 2.9. **Osea 13.16. † Ier. 49.1.

14. de aceea, voi aprinde focul între zidurile Rabei* şi-i va mistui palatele, în mijlocul strigătelor de război** în ziua luptei şi cu furtună în mijlocul vijeliei.

*Deut. 3.11. 2 Sam. 12.26. Ier. 49.2. Ezec. 25.5. **Cap. 2.2.

15. Şi împăratul* lor va merge în robie, el şi căpeteniile lui împreună cu el, zice Domnul."

*Ier. 49.3.

Împotriva Moabului

2 1. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale Moabului*, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea, pentru că a ars** până le-a făcut var oasele împăratului Edomului; *Isa. 15; 16. Ier. 48. Ezec. 25.8. Ţef. 2.8. **2 Împ. 3.27.

2. de aceea voi trimite foc în Moab, şi va mistui palatele Cheriotului*; şi Moabul va pieri în mijlocul zarvei, în mijlocul strigătelor** de război şi sunetului trâmbiţei.

*Ier. 48.41. **Cap. 1.14.

3. Voi nimici cu desăvârşire pe judecător* din mijlocul lui şi voi ucide pe toate căpeteniile lui împreună cu el, zice Domnul."

*Num. 24.17. Ier. 48.7.

Împotriva lui Iuda

4. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale lui Iuda, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că* au nesocotit Legea Domnului şi n-au păzit poruncile Lui, ci s-au lăsat duşi în rătăcire de idolii** mincinoşi după care † au umblat şi părinţii lor;

*Lev. 26.14,15. Neem. 1.7. Dan. 9.11. **Isa. 28.15. Ier. 16.19,20. Rom. 1.25. † Ezec. 20.13,16,18,24,30.

5. de aceea* voi trimite foc în Iuda, şi va mistui palatele Ierusalimului." *Ier. 17.27. Osea 8.14.

Împotriva lui Israel

6. Aşa vorbeşte Domnul: „Pentru trei nelegiuiri ale lui Israel, ba pentru patru, nu-Mi voi schimba hotărârea; pentru că l-au vândut* pe cel neprihănit pe bani şi pe sărac, pe o pereche de încălţăminte.

*Isa. 29.21. Cap. 8.6.

7. Ei doresc să vadă ţărâna pământului pe capul celor sărmani şi calcă în picioare* dreptul celor nenorociţi. Fiul** şi tatăl se duc la aceeaşi fată, ca să profaneze † Numele Meu cel sfânt.

*Isa. 10.2. Cap. 5.12. **Ezec. 22.11. † Lev. 20.3. Ezec. 36.20. Rom. 2.24.

8. Se întind lângă fiecare altar* pe haine luate ca zălog[1]** şi beau în casa dumnezeilor lor amenda celor condamnaţi de ei.

*Ezec. 23.41. 1 Cor. 8.10; 10.21. **Exod 22.26.

9. Şi totuşi Eu am nimicit* dinaintea lor pe amoriţi, care erau cât cedrii de înalţi** şi tari ca stejarii; le-am nimicit roadele † din vârf până în rădăcini.

*Num. 21.24. Deut. 2.31. Ios. 24.8. **Num. 13.28,32,33. † Isa. 5.24. Mal. 4.1.

10. Şi Eu v-am scos* din ţara Egiptului, şi v-am povăţuit** patruzeci de ani în pustiu, ca să vă dau în stăpânire ţara amoriţilor.

*Exod 12.51. Mica 6.4. **Deut. 2.7; 8.2.

11. Am ridicat proroci dintre fiii voştri şi nazi-

1.Sau: garanţie;

rei* dintre tinerii voştri. Nu este aşa, copii ai lui Israel?" - zice Domnul...

*Num. 6.2. Judc. 13.5.

12. „Iar voi aţi dat nazireilor să bea vin şi prorocilor le-aţi poruncit*: „Nu prorociţi!"

*Isa. 30.10. Ier. 11.21. Cap. 7.12,13. Mica 2.6.

13. Iată*, vă voi apăsa cum apasă pământul carul încărcat cu snopi,

*Isa. 1.14.

14. aşa că cel iute nu va putea să fugă*, iar cel tare** nu se va putea sluji de puterea lui şi omul viteaz nu-şi va scăpa viaţa.

*Ier. 9.23. Cap. 9.1, etc. **Ps. 33.16.

15. Cel ce mânuieşte arcul nu va putea să ţină piept, cel iute de picioare nu va scăpa şi călăreţul* nu-şi va scăpa viaţa;

*Ps. 33.17.

16. iar cel mai inimos dintre războinici va fugi în pielea goală în ziua aceea, zice Domnul."

Mustrări şi ameninţări

3 1. Ascultaţi cuvântul acesta, pe care-l rosteşte Domnul împotriva voastră, copii ai lui Israel, împotriva întregii familii pe care am scos-o din ţara Egiptului!

2. „Eu v-am ales numai* pe voi dintre toate familiile pământului; de aceea** vă voi şi pedepsi pentru toate nelegiuirile voastre."

*Deut. 7.6; 10.15. Ps. 147.19. **Dan. 9.12. Mat. 11.22. Luca 12.47. Rom. 2.9. 1 Pet. 4.17.

3. Merg oare doi oameni împreună fără să fie învoiţi?

4. Va răcni leul în pădure, dacă n-are pradă? Va zbiera puiul de leu din fundul vizuinii lui dacă n-a prins nimic?

5. Poate să cadă pasărea în laţul de pe pământ, dacă nu i s-a întins o cursă? Se va ridica laţul de la pământ fără să se fi prins ceva în el?

6. Sau va suna cineva cu trâmbiţa într-o cetate fără să se înspăimânte poporul? Sau se va întâmpla o nenorocire[1]* într-o cetate fără s-o fi făcut[2] Domnul?

*Isa. 45.7.

7. Nu, Domnul Dumnezeu nu va face nimic fără să-Şi descopere* taina Sa slujitorilor Săi proroci.

*Gen. 6.13; 18.17. Ps. 25.14. Ioan 15.15.

8. Leul* a răcnit: cine** nu se va speria? Domnul Dumnezeu a vorbit: cine nu va proroci?

*Cap. 1.2. **Fapt. 4.20; 5.20,29. 1 Cor. 9.16.

9. „Strigaţi de pe acoperişul palatelor Asdodului şi de pe palatele ţării Egiptului şi spuneţi: „Strângeţi-vă pe munţii Samariei şi vedeţi ce neorânduială mare este în mijlocul ei, ce asupriri sunt în ea!

1.Sau: vreun rău; 2.Sau: să nu fi lucrat;

10. Nu* sunt în stare să lucreze cu neprihănire, zice Domnul, ci îşi îngrămădesc în palate comori câştigate prin violenţă şi răpire[1]."

*Ier. 4.22.

11. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Vrăjmaşul* va împresura ţara, îţi va doborî puterea şi palatele tale vor fi jefuite!"

*2 Împ. 17.3,6; 18.9-11.

12. Aşa vorbeşte Domnul: „După cum păstorul scapă din gura leului numai două bucăţi de picioare sau un vârf de ureche, aşa vor scăpa copiii lui Israel care stau în Samaria în colţul unui pat şi pe covoare[2] de Damasc!"

13. Ascultaţi şi spuneţi lucrul acesta casei lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu, Dumnezeul oştirilor:

14. „În ziua când îl voi pedepsi pe Israel pentru fărădelegile lui, voi pedepsi şi altarele din Betel; coarnele altarului vor fi sfărâmate şi vor cădea la pământ.

15. Voi surpa casele de iarnă* şi casele de vară**; palatele de fildeş se vor duce şi casele † cele multe se vor nimici, zice Domnul."

*Ier. 36.22. **Judc. 3.20. † 1 Împ. 22.39.

4 1. Ascultaţi cuvântul acesta, juncane* din Basan, de pe muntele Samariei, voi femei care asupriţi pe cei sărmani, zdrobiţi pe cei lipsiţi şi ziceţi bărbaţilor voştri: „Daţi-ne să bem!"

*Ps. 22.12. Ezec. 39.18.

2. Domnul Dumnezeu* a jurat pe sfinţenia Lui şi a zis: „Iată vin zile pentru voi, când vă vor prinde cu cârlige** şi pe urmaşii voştri, cu undiţe de pescari;

*Ps. 89.35. **Ier. 16.16. Hab. 1.15.

3. veţi ieşi* prin spărturi, fiecare drept înainte, şi veţi fi lepădate spre Harmon[3], zice Domnul."

*Ezec. 12.5,12.

4. „Duceţi-vă* numai la Betel şi lucraţi fărădelege! Duceţi-vă la Ghilgal** şi înmulţiţi fărădelegea! Aduceţi-vă † jertfele în fiecare dimineaţă şi zeciuielile †† la fiecare trei ani!

*Ezec. 20.39. **Osea 4.15; 12.11. Cap. 5.5. † Num. 28.3,4. †† Deut. 14.28.

5. Faceţi să fumege jertfe de mulţumire* făcute cu aluat! Daţi de ştire şi vestiţi darurile de mâncare de bunăvoie**! Căci aşa † vă place, copii ai lui Israel, zice Domnul Dumnezeu."

*Lev. 7.13; 23.17. **Lev. 22.18,21. Deut. 12.6. † Ps. 81.12.

1.Sau: jaf, extorcare; 2.Sau: aşternuturi; 3.Sau: spre munţi;

6. „Şi Eu, de partea Mea, v-am trimis foametea în toate cetăţile voastre şi lipsa de pâine, în toate locuinţele voastre. Cu toate acestea, tot* nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul."

*Isa. 26.11. Ier. 5.3. Vers. 8,9. Hag. 2.17.

7. „N-am vrut să vă dau nici ploaie, când mai erau încă trei luni până la secerat; am dat ploaie peste o cetate, dar n-am dat ploaie peste o altă cetate; într-un ogor a plouat, şi altul, în care n-a plouat, s-a uscat.

8. Două, trei cetăţi se duceau la alta ca să bea apă şi tot nu-şi potoleau setea. Cu toate acestea, tot* nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul." *Vers. 6,10,11.

9. „V-am* lovit cu tăciune în grâu şi cu mană[1]; grădinile voastre cele multe, viile, smochinii şi măslinii voştri le-au mâncat deseori lăcustele**. Cu toate acestea, tot nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul!"

*Deut. 28.22. Hag. 2.17. **Ioel 1.4; 2.25.

10. „Am trimis printre voi ciuma, ca* în Egipt; v-am ucis tinerii cu sabia şi am lăsat să vi se ia caii, am făcut să vi se suie în nări duhoarea taberei voastre. Şi cu toate acestea, tot** nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul."

*Exod 9.3,6; 12.29. Deut. 28.27,60. Ps. 78.50. **Vers. 6.

11. „V-am nimicit ca pe Sodoma şi Gomora*, pe care le-a nimicit Dumnezeu; şi aţi fost** ca un tăciune scos din foc. Cu toate acestea, tot † nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul..."

*Gen. 19.24,25. Isa. 13.19. Ier. 49.18. **Zah. 3.2. Iuda 23.† Vers. 6.

12. „De aceea, îţi voi face astfel, Israele - şi fiindcă îţi voi face astfel, pregăteşte-te* să întâlneşti pe Dumnezeul tău, Israele!"

*Ezec. 13.5; 22.30. Luca 14.31,32.

13. Căci, iată, El a întocmit munţii, a făcut vântul şi spune omului* până şi gândurile lui. El preface zorile** în întuneric şi umblă † pe înălţimile pământului: Domnul †† Dumnezeul oştirilor este numele Lui.

*Ps. 139.2. Dan. 2.28. **Cap. 5.8; 8.9. † Deut. 32.13; 33. 29. Mica 1.3. †† Isa. 47.4. Ier. 10.16. Cap. 5.8; 9.6.

5 1. Ascultaţi cuvântul acesta, cântecul acesta de jale pe care-l fac* pentru voi, casă a lui Israel!

*Ier. 7.29. Ezec. 19.1; 27.2.

2. „A căzut şi nu se va mai ridica, fecioara lui Israel; stă trântită la pământ şi nimeni n-o ridică."

1.Mana viţei de vie;

3. Căci aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Cetatea care scotea la luptă o mie de oameni nu va rămâne decât cu o sută; şi cea care scotea o sută de oameni nu va mai rămâne decât cu zece din casa lui Israel."

4. Căci aşa vorbeşte Domnul către casa lui Israel: „Căutaţi-Mă* şi** veţi trăi!

*2 Cron. 15.2. Ier. 29.13. Vers. 6. **Isa. 55.3.

5. Nu căutaţi Betelul*, nu vă duceţi la Ghilgal şi nu treceţi la Beer-Şeba**. Căci Ghilgalul va fi dus în robie şi Betelul † va fi nimicit."

*Cap. 4.4. **Cap. 8.14. † Osea 4.15; 10.8.

6. „Căutaţi* pe Domnul şi veţi trăi! Temeţi-vă, ca nu cumva să apuce ca un foc casa lui Iosif; şi focul acesta s-o mistuie, fără să fie cineva în Betel care să-l stingă, *Vers. 4.

7. voi care prefaceţi* judecata în pelin şi călcaţi dreptatea în picioare!"

*Cap. 6.12.

8. El a făcut Cloşca cu pui* şi Orionul, El preface întunericul în zori, iar ziua în noapte neagră**; El cheamă † apele mării şi le varsă pe faţa pământului: Domnul †† este numele Lui.

*Iov 9.9; 38.31. **Ps. 104.20. † Iov 38.34. Cap. 9.6. †† Cap. 4.13.

9. El aduce ca fulgerul prăpădul peste cei puternici, aşa că nimicirea vine peste cetăţui.

10. Ei urăsc* pe cel ce-i mustră la poarta cetăţii şi le este scârbă** de cel ce vorbeşte din inimă[1].

*Isa. 29.21. **1 Împ. 22.8.

11. De aceea, pentru că pe sărac îl călcaţi în picioare şi luaţi daruri de grâu de la el, măcar că aţi zidit* case de piatră cioplită, nu le veţi locui; măcar că aţi sădit vii foarte bune, nu veţi bea din vinul lor!

*Deut. 28.30,38,39. Mica 6.15. Ţef. 1.13. Hag. 1.6.

12. Căci Eu ştiu că fărădelegile voastre sunt multe şi că păcatele voastre sunt fără număr: asupriţi* pe cel drept, luaţi mită şi călcaţi în picioare** la poarta cetăţii dreptul săracilor.

*Cap. 2.6. **Isa. 29.21. Cap. **2**.7.

13. De aceea, în vremuri ca acestea, înţeleptul[2]* trebuie să tacă; căci sunt vremuri rele.

*Cap. 6.10.

14. Căutaţi binele şi nu răul, ca să trăiţi; şi ca astfel, Domnul Dumnezeul oştirilor să fie cu voi, cum* spuneţi voi! *Mica 3.11.

15. Urâţi* răul şi iubiţi binele, faceţi să domnească dreptatea la poarta cetăţii; şi poate** că Domnul Dumnezeul oştirilor va avea milă

1.Sau: drept;

2.Sau: cel chibzuit;

de rămăşiţa lui Iosif.”

*Ps. 34.14; 97.10. Rom. 12.9. **Exod 32.30. 2 Împ. 19.4. Ioel 2.14.

16. De aceea, aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul oştirilor, Cel Atotputernic: „În toate pieţele se vor boci şi pe toate uliţele vor zice: „Vai! Vai!” Vor chema pe plugar la jale şi la bocire pe cei ce fac jelanii* pentru morţi.

*Ier. 9.17.

17. În toate viile va fi bocet, pentru că voi* trece prin mijlocul tău, zice Domnul.”

*Exod 12.12. Naum 1.12.

18. „Vai* de cei ce doresc „ziua Domnului”! Ce aşteptaţi voi de la ziua Domnului? Ea va fi** întuneric şi nu lumină.

*Isa. 5.19. Ier. 17.15. Ezec. 12.22,27. 2 Pet. 3.4. **Ier. 30.7. Ioel 2.2. Ţef. 1.15.

19. Veţi fi ca un om* care fuge dinaintea unui leu pe care-l întâlneşte un urs şi care, când ajunge acasă, îşi reazemă mâna pe zid, şi-l muşcă un şarpe! *Ier. 48.44.

20. Nu va fi oare ziua Domnului întuneric în loc de lumină? Nu va fi ea întunecoasă şi fără strălucire?

21. Eu urăsc*, dispreţuiesc sărbătorile voastre şi nu pot să vă sufăr** adunările de sărbătoare!

*Prov. 21.27. Isa. l.11-16. Ier. 6.20. Osea 8.13. **Lev. 26.31.

22. Când Îmi aduceţi* arderi de tot şi daruri de mâncare, n-am nici o plăcere de ele; şi viţeii îngrăşaţi pe care-i aduceţi ca jertfe de mulţumire, nici nu Mă uit la ei.

*Isa. 66.3. Mica 6.6,7.

23. Depărtează de Mine zgomotul cântecelor tale; nu pot asculta sunetul lirelor tale!

24. Ci judecata* să curgă ca o apă curgătoare şi dreptatea, ca un pârâu care nu seacă niciodată! *Osea 6.6. Mica 6.8.

25. Mi-aţi adus* voi jertfe şi daruri de mâncare în timpul celor patruzeci de ani din pustiu, casă a lui Israel?...

*Deut. 32.17. Ios. 24.14. Ezec. 20.8,16,24. Fapt. 7.42,43. Isa.43.23.

26. Aţi purtat, dar, pe Sacut, împăratul* vostru, şi pe Chiun (Kaivan[1]), chipurile voastre idoleşti, steaua dumnezeului vostru pe care vi l-aţi făcut. *1 Împ. 11.33.

27. De aceea, vă voi duce în robie dincolo* de Damasc”, zice Domnul al cărui nume** este Dumnezeul oştirilor! *2 Împ. 17.6. **Cap. 4.13.

6 1. Vai de cei ce trăiesc* fără grijă[2] în Sion şi la adăpost pe muntele Samariei, vai de mai-marii** aceştia ai celui dintâi dintre neamuri, la care aleargă casa lui Israel!...

*Luca 6.24. **Exod 19.4.

1.Sau: Saturn; 2.Sau: nepăsători (ca în Is. 32.9);

2. Treceţi* la Calne** şi vedeţi, duceţi-vă de acolo până la Hamatul † cel mare şi coborâţi-vă în Gat †† la filisteni; sunt oare cetăţile acestea mai înfloritoare *† decât cele două împărăţii ale voastre şi este ţinutul lor mai întins decât al vostru?...

*Ier. 2.10. **Isa. 10.9. † 2 Împ. 18.34. †† 2 Cron. 26.6. *† Naum 3.8.

3. Credeţi* că ziua nenorocirii** este departe şi faceţi să se apropie † domnia violenţei ††.

*Ezec. 12.27. **Cap. 5.18; 9.10. † Vers. 12. Cap. 5.12. †† Ps. 94.20.

4. Ei se culcă pe paturi de fildeş şi stau întinşi alene pe aşternuturile lor; mănâncă miei din turmă şi viţei puşi la îngrăşat.

5. Aiurează* în sunetul lirei, se cred iscusiţi ca David** în instrumentele muzicale.

*Isa. 5.12. **1 Cron. 23.5.

6. Beau vin cu pahare largi, se ung cu cel mai bun untdelemn şi nu se întristează de prăpădul[1]* lui Iosif! *Gen. 37.25.

7. De aceea vor merge în robie, în fruntea captivilor de război; şi vor înceta strigătele de veselie ale acestor desfătaţi.

8. Domnul* Dumnezeu a jurat pe Sine Însuşi şi Domnul Dumnezeul oştirilor a zis: „Mi-e scârbă de mândria** lui Iacov şi-i urăsc palatele; de aceea voi da în mâna vrăjmaşului cetatea cu tot ce este în ea.”

*Ier. 51.14. Evr. 6.13,17. **Ps. 47.4. Ezec. 24.12. Cap. 8.7.

9. Şi dacă vor mai rămâne zece oameni într-o casă, vor muri.

10. Când unchiul său va lua pe cel mort să-l ardă, ridicându-i oasele din casă, şi va întreba pe cel din fundul casei: „Mai este cineva cu tine?”, acela va răspunde: „Nimeni”..., iar celălalt va zice: „Tăcere*! Căci** nu trebuie să pomenim acum Numele Domnului!”

*Cap. 5.13. **Cap. 8.3.

11. Căci iată că Domnul* porunceşte să se dărâme casa cea mare** şi să se facă bucăţi casa cea mică. *Isa. 55.11. **Cap. 3.15.

12. Pot caii să alerge pe o stâncă? Sau poate cineva să are acolo cu boii, de aţi schimbat judecata în fiere* şi rodul dreptăţii, în pelin?

*Osea 10.4. Cap. 5.7.

13. Vă bucuraţi de lucruri de nimic şi ziceţi: „Oare nu prin tăria noastră am câştigat noi putere?”

14. „De aceea iată, voi ridica* împotriva voastră, casă a lui Israel, zice Domnul Dumnezeul

1.Sau: nimicirea;

oştirilor, un neam care vă va asupri de la intrarea Hamatului** până la pârâul pustiului.”

*Ier. 5.15. **Num. 34.8. 1 Împ. 8.65.

Viziuni despre prăbuşirea lui Israel

7 1. Domnul Dumnezeu mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, El făcea nişte lăcuste în clipa când începea să crească otava; era otava după cositul împăratului.
2. Şi după ce au mâncat ele cu desăvârşire toată iarba din ţară, am zis: „Doamne Dumnezeule, iartă! Cum ar putea să stea Iacov în picioare*? Căci este aşa de slab!”

*Isa. 51.19. Vers. 5.

3. Atunci Domnul S-a căit de lucrul acesta: „Nu se va întâmpla una ca aceasta, a zis Domnul.”
4. Domnul* Dumnezeu mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, Domnul Dumnezeu vestea pedeapsa prin foc; şi focul mânca adâncul cel mare şi apucase şi câmpia.

*Deut. 32.36. Vers. 6. Iona 3.10. Iac. 5.16.

5. Eu am zis: „Doamne Dumnezeule, opreşte! Cum ar putea să stea în picioare* Iacov? Căci este aşa de slab!”

*Vers. 2,3.

6. Atunci Domnul S-a căit şi de lucrul acesta: „Nici una ca aceasta nu se va întâmpla,” a zis Domnul Dumnezeu.
7. El mi-a trimis vedenia aceasta: Iată, Domnul stătea pe un zid făcut cu firul de plumb şi avea un fir de plumb în mână.
8. Domnul mi-a zis: „Ce vezi, Amos?” Eu am răspuns: „Un fir de plumb.” Şi Domnul a zis: „Iată, voi* pune firul de plumb în mijlocul poporului Meu Israel şi nu-l** voi mai ierta;

*2 Împ. 21.13. Isa. 28.17; 34.11. Plân. 2.8. **Cap. 8.2. Mica 7.18.

9. ci înălţimile* lui Isaac vor fi pustiite; sfintele locaşuri ale lui Israel vor fi dărâmate şi Mă voi ridica** împotriva casei lui Ieroboam cu sabia.”

*Gen. 26.23; 46.1. Cap. 5.5; 8.14. **2 Împ. 15.10.

10. Atunci Amaţia, preotul din Betel*, a trimis să-i spună lui Ieroboam**, împăratul lui Israel: „Amos unelteşte împotriva ta în mijlocul casei lui Israel; ţara nu poate să sufere toate cuvintele lui!

*1 Împ. 12.32. **2 Împ. 14.23.

11. Căci iată ce zice Amos: „Ieroboam va fi ucis de sabie şi Israel va fi dus în robie departe de ţara sa!”
12. Şi Amaţia i-a zis lui Amos: „Pleacă, văzătorule şi fugi în ţara lui Iuda! Mănâncă-ţi pâinea acolo şi proroceşte acolo.
13. Dar nu mai proroci la Betel*, căci este** un locaş sfânt al împăratului şi este un templu al împărăţiei!”

*Cap. 2.12. **1 Împ. 12.32; 13.1.

14. Amos i-a răspuns lui Amaţia: „Eu nu sunt nici proroc, nici fiu* de proroc; ci sunt** păstor şi culegător de roade ale sicomorului[1].

*1 Împ. 20.35. 2 Împ. 2.5; 4.38; 6.1. **Cap. 1.1. Zah. 13.5.

15. Dar Domnul m-a luat de la oi şi Domnul mi-a zis: „Du-te şi proroceşte poporului Meu, Israel!”
16. Ascultă acum cuvântul Domnului, tu care zici: „Nu proroci* împotriva lui Israel, nu vorbi împotriva casei lui Isaac!”

*Ezec. 21.2. Mica 2.6.

17. Din pricina aceasta*, iată ce zice Domnul: „Nevasta ta** va săvârşi adulter în cetate, fiii şi fiicele tale vor cădea loviţi de sabie, ogorul tău va fi împărţit cu frânghia de măsurat; tu însă vei muri într-un pământ necurat, şi Israel va fi dus în captivitate departe de ţara lui!”

*Ier. 28.12; 29.21,25,31,32. **Isa. 13.16. Plân. 5.11. Osea 4.13. Zah. 14.2.

8 1. Domnul Dumnezeu mi-a trimis următoarea vedenie: Iată, era un coş cu poame coapte.
2. El a zis: „Ce vezi, Amos?” Eu am răspuns: „Un coş cu poame coapte.” Şi Domnul mi-a zis: „A venit sfârşitul* poporului Meu, Israel; nu-l mai pot ierta**!

*Ezec. 7.2. **Cap. 7.8.

3. În ziua aceea, cântecele Templului* se vor preface în gemete, zice Domnul Dumnezeu, pretutindeni vor arunca** în tăcere o mulţime de trupuri moarte.”

*Cap. 5.23. **Cap. 6.9,10.

4. Ascultaţi lucrul acesta, voi care mâncaţi* pe cel lipsit şi prăpădiţi pe cei nenorociţi din ţară!

*Ps. 14.4. Prov. 30.14.

5. Voi care ziceţi: „Când va trece luna nouă, ca să vindem grâul şi Sabatul*, ca să deschidem grânarele, să micşorăm efa** şi să mărim siclul, şi să strâmbăm balanţa[2], ca să înşelăm?

*Neem. 13.15,16. **Mica 6.10,11.

6. Apoi vom cumpăra pe cei nevoiaşi pe argint* şi pe sărac, pe o pereche de încălţăminte; şi vom vinde codină[3] în loc de grâu.”

*Cap. 2.6.

7. Domnul a jurat pe slava* lui Iacov: „Niciodată** nu voi uita nici una din faptele lor!

*Cap. 6.8. **Osea 8.13; 9.9.

1.Pom fructifer sălbatic asemănător smochinului; 2.Sau: cântarul;
3.Grâu de calitate inferioară, cu multe corpuri străine;

8. Nu se va cutremura ţara* din pricina acestor mişelii şi nu se vor jeli toţi locuitorii ei? Nu se va umfla toată ţara ca râul, ridicându-se şi coborându-se iarăşi ca râul** Egiptului?

*Osea 4.3. **Cap. 9.5.

9. În ziua aceea, zice Domnul Dumnezeu, voi face să asfinţească soarele* la amiază şi voi întuneca pământul ziua-n amiaza mare.

*Iov 5.14. Isa. 13.10; 59.9,10. Ier. 15.9. Mica 3.6.

10. Vă voi preface sărbătorile în jale şi toate cântările în bocete pentru morţi, voi acoperi toate coapsele cu saci* şi voi face toate capetele pleşuve; voi arunca ţara într-o jale** ca pentru un singur fiu şi sfârşitul ei va fi ca o zi amară.”

*Isa. 15.2,3. Ier. 48.37. Ezec. 7.18; 27.31. **Ier. 6.26. Zah. 12.10.

11. „Iată, vin zile, zice Domnul Dumnezeu, când voi trimite foamete în ţară, nu foamete de pâine, nici sete de apă, ci foame şi sete după auzirea* cuvintelor Domnului.

*1 Sam. 3.1. Ps. 74.9. Ezec. 7.26.

12. Vor pribegi atunci de la o mare la alta, de la miazănoapte la răsărit, vor umbla istoviţi încoace şi încolo, ca să caute Cuvântul Domnului şi tot nu-l vor găsi.
13. În ziua aceea se vor topi de sete fetele frumoase şi flăcăii.
14. Ei, care jură* acum pe păcatul** Samariei şi zic: „Pe Dumnezeul tău cel viu, Dane!” şi: „Pe drumul † Beer-Şebei!”, vor cădea şi nu se vor mai ridica.” *Osea 4.15. **Deut. 9.21. † Cap. 5.5.

9 1. Am văzut pe Domnul stând pe altar. Şi a zis: „Loveşte pragul de sus al porţii, ca să se cutremure uşorii, şi sfărâmă-i* peste capetele lor ale tuturor. Rămăşiţa lor însă o voi pierde cu sabia, aşa că nici unul** din ei nu va putea să scape fugind şi nici unul din cei ce vor scăpa nu va fi scăpat.

*Ps. 68.21. Hab. 3.13. **Cap. 2.14.

2. De ar pătrunde chiar până în Locuinţa morţilor* şi de acolo îi va smulge mâna Mea; de s-ar sui chiar în ceruri** şi de acolo îi voi coborî.

*Ps. 139.8, etc. **Iov 20.6. Ier. 51.53. Obad. 4.

3. De s-ar ascunde chiar pe vârful Carmelului şi acolo îi voi căuta şi-i voi lua; de s-ar ascunde de privirile Mele chiar în fundul mării şi acolo* îi voi porunci şarpelui să-i muşte.

*Lev. 26.33. Deut. 28.65. Ezec. 5.12.

4. De ar merge în robie chiar înaintea vrăjmaşilor lor şi acolo voi porunci sabiei să-i piardă; voi pune astfel ochii* pe ei ca să le fac rău, nu bine.”

*Lev. 17.10. Ier. 44.11.

5. Domnul Dumnezeul oştirilor atinge pământul şi se topeşte*; şi toţi locuitorii lui jelesc**. Se înalţă ca Nilul şi se coboară ca râul Egiptului.

*Mica 1.4. **Cap. 8.8.

6. El Şi-a zidit cămara* în ceruri, Şi-a întemeiat bolta deasupra pământului; cheamă apele** mării şi le varsă pe faţa pământului. Domnul † este numele Lui!

*Ps. 104.3,13. **Cap. 5.8. † Cap. 4.13.

7. „Nu sunteţi voi oare pentru Mine ca şi copiii etiopienilor, copii ai lui Israel? - zice Domnul. N-am scos Eu pe Israel din ţara Egiptului, ca şi pe filisteni* din Caftor** şi pe sirieni din Chir †?

*Ier. 47.4. **Deut. 2.23. Ier. 47.4. † Cap. 1.5.

8. Iată, Domnul Dumnezeu are ochii* pironiţi peste împărăţia aceasta vinovată, ca s-o nimicesc** de pe faţa pământului; totuşi nu voi nimici de tot casa lui Iacov, zice Domnul.

*Vers. 4. **Ier. 30.11; 31.35,36. Obad. 16,17.

9. Căci iată, voi porunci şi voi vântura casa lui Israel între toate neamurile, cum se vântură grâul cu ciurul, fără să cadă un singur bob la pământ!
10. Toţi păcătoşii poporului Meu vor muri de sabie, cei ce zic*: „Nu ne va ajunge nenorocirea şi nu va veni peste noi.” *Cap. 6.3.
11. În vremea aceea* voi ridica locaşul dărâmat al lui David, îi voi drege spărturile, îi voi ridica dărâmăturile şi-l voi construi iarăşi cum era odinioară, *Fapt. 15.16,17.
12. ca să stăpânească* rămăşiţa Edomului** şi toate neamurile peste care a fost chemat Numele Meu”, zice Domnul care va împlini aceste lucruri. *Obad. 19. **Num. 24.18.
13. „Iată, vin* zile, zice Domnul, când plugarul va ajunge pe secerător şi cel ce calcă strugurii, pe cel ce împrăştie sământa, când mustul va picura din** munţi şi va curge de pe toate dealurile.

*Lev. 26.5. **Ioel 3.18.

14. Voi aduce înapoi* pe prizonierii de război ai poporului Meu, Israel; ei vor zidi iarăşi** cetăţile pustiite şi le vor locui, vor planta vii şi le vor bea vinul, vor face grădini şi le vor mânca roadele.

*Ier. 30.3. **Isa. 61.4; 65.21. Ezec. 36.33-36.

15. Îi voi sădi în ţara lor, şi nu vor mai fi smulşi* din ţara pe care le-am dat-o, zice Domnul Dumnezeul tău!”

*Isa. 60.21. Ier. 32.41. Ezec. 34.28. Ioel 3.20.

OBADIA

SAU AVDIE[1]

(Psalmul 137.7. Plângeri 4.21,22. Ioel 3.18,19. Ţefania 2.10,11. Zaharia 14.9.)

1 1. Prorocia[2] lui Obadia. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu despre Edom*: Noi am auzit o veste** din partea Domnului şi un sol a fost trimis cu ea printre neamuri, zicând: „Ridicaţi-vă, să mergem împotriva Edomului ca să ne războim cu el!”

*Isa. 21.11; 34.5. Ezec. 25.12-14. Ioel 3.19. Mal. 1.3. **Ier. 49. 14, etc.

2. „Iată, te voi face mic printre neamuri, vei fi cel mai dispreţuit.

3. Căci mândria inimii tale te-a dus în rătăcire, pe tine care locuieşti în crăpăturile stâncilor* şi domneşti la înălţime; de aceea, tu zici** în tine însuţi: „Cine mă va arunca la pământ?”

*2 Împ. 14.7. **Isa. 14.13-15. Apoc. 18.7.

4. Dar, chiar dacă ai locui tot atât de sus* ca vulturul, chiar dacă ţi-ai aşeza cuibul** între stele, tot te voi arunca jos şi de acolo, zice Domnul.”

*Iov 20.6. Ier. 49.16; 51.53. Amos 9.2. **Hab. 2.9.

5. „Dacă ar fi intrat* la tine nişte hoţi sau nişte tâlhari de noapte - cum eşti de pustiit! - ar fi luat ei oare mai mult decât ar fi putut? Dacă ar fi venit nişte culegători de vie la tine, n-ar fi lăsat** ei nici un strugure în urmă?

*Ier. 49.9. **Deut. 24.21. Isa. 17.6; 24.13.

6. Vai! Ce răscolit este Esau! Cum i s-au descoperit comorile!

7. Toţi cei uniţi* cu tine te-au izgonit înapoi până la hotar, prietenii tăi te-au înşelat şi te-au învins. Cei ce mâncau din pâinea ta ţi-au întins curse pe care nu le-ai băgat de seamă**!

*Ier. 38.22. **Isa. 19.11,12.

8. Oare, zice Domnul, nu* voi pierde Eu în ziua aceea pe cei înţelepţi din Edom şi priceperea din muntele lui Esau?

*Iov 5.12,13. Isa. 29.14. Ier. 49.7.

9. Vitejii* tăi, Temane**, se vor înspăimânta, pentru ca toţi cei din muntele lui Esau să piară în măcel.

*Ps. 76.5. Amos 2.16. **Ier. 49.7.

10. Din pricina violenţei* făcute împotriva fratelui tău Iacov, vei fi acoperit de ruşine şi vei fi nimicit cu desăvârşire** pentru totdeauna.

*Gen. 27.41. Ps. 137.7. Ezec. 25.12; 35.5. Amos 1.11. **Ezec. 35.9. Mal. 1.4.

11. Căci în ziua când stăteai în faţa lui, în ziua când străinii îi luau averea, când străinii intrau pe porţile lui şi aruncau sorţul* asupra Ierusalimului, şi tu erai atunci ca unul din ei!

*Ioel 3.3. Naum 3.10.

12. Nu trebuia să te uiţi mulţumit* la ziua fratelui tău, în ziua** nenorocirii lui, nu trebuia să te bucuri † de copiii lui Iuda, în ziua pieirii lor, şi nu trebuia să vorbeşti cu semeţie în ziua strâmtorării!

*Ps. 22.17; 54.7; 59.10. Mica 4.11; 7.10. **Ps. 37.13; 137.7. † Iov 31.29. Prov. 17.5; 24.17,18. Mica 7.8.

13. Nici nu trebuia să intri pe porţile poporului Meu, în ziua nenorocirii lui, nici nu trebuia să te bucuri de nenorocirea lui, în ziua prăpădului lui; şi nu trebuia să pui mâna pe bogăţiile lui în ziua necazului lui!

14. Nu trebuia să stai la răspântii, ca să nimiceşti pe fugarii lui; şi nici nu trebuia să dai în mâna vrăjmaşului pe cei ce scăpaseră din el în ziua necazului!

15. Căci ziua Domnului este aproape* pentru toate neamurile. Cum** ai făcut, aşa ţi se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău.

*Ezec. 30.3. Ioel 3.14. **Ezec. 35.15. Hab. 2.8.

16. Căci, după cum aţi băut* paharul mâniei, voi cei de pe muntele Meu cel sfânt, tot aşa toate neamurile îl vor bea necurmat; vor bea, vor sorbi din el şi vor fi ca şi când n-ar fi fost niciodată.

*Ier. 25.28,29; 49.12. Ioel 3.17. 1 Pet. 4.17.

17. Dar* salvarea[1]** va fi pe muntele Sionului, el va fi sfânt şi casa lui Iacov îşi va lua înapoi moşiile.

*Ioel 2.32. **Amos 9.8.

18. Casa lui Iacov va fi* un foc şi casa lui Iosif, o flacără; dar casa lui Esau va fi miriştea pe care o vor aprinde şi o vor mistui; şi nu va mai rămâne nici unul din casa lui Esau, căci Domnul a vorbit!

*Isa. 10.17. Zah. 12.6.

19. Cei de la miazăzi vor stăpâni* muntele lui Esau şi cei din câmpie**, ţara filistenilor; vor stăpâni şi ţinutul lui Efraim şi al Samariei; şi Beniamin va stăpâni Galaadul.

*Amos 9.12. **Ţef. 2.7.

20. Dar captivii de război ai acestei oştiri a co-

1.Aşa se numeşte în traducerea *Septuaginta*. 2.Sau: viziunea;

1.Sau: eliberarea (sau, cei eliberaţi vor fi pe muntele...);

piilor lui Israel vor stăpâni ţara canaaniţilor până la* Sarepta şi captivii de război ai Ierusalimului care sunt la Sefarad vor stăpâni** cetăţile de miazăzi.

*1 Împ. 17.9,10. **Ier. 32.44.

21. Eliberatorii* se vor sui pe muntele Sionului ca să judece muntele lui Esau. Dar împărăţia** va fi a Domnului."

*1 Tim. 4.16. Iac. 5.20. **Ps. 22.28. Dan. 2.44; 7.14,27. Zah. 14.9. Luca 1.33. Apoc. 11.15; 19.6.

IONA

(Isaia 42.19; 55.7,11. Ieremia 18.7,8. Ezechiel 18.23. Matei 12.40,41.)

1 1. Cuvântul Domnului a vorbit lui Iona*, fiul lui Amitai, astfel:

*2 Împ. 14.25.

2. „Ridică-te, du-te la Ninive, cetatea cea mare* şi strigă împotriva ei. Căci răutatea** ei s-a suit până la Mine!"

*Gen. 10.11,12. Cap. 3.2,3; 4.11. **Gen. 18.20,21. Ezra 9.6. Iac. 5.4. Apoc. 18.5.

3. Şi Iona s-a ridicat* să fugă la Tars[1], departe de faţa Domnului. S-a coborât la Iafo** şi a găsit acolo o corabie care mergea la Tars[1]. A plătit preţul călătoriei şi s-a suit în corabie ca să meargă împreună cu călătorii la Tars, departe † de faţa Domnului.

*Cap. 4.2. **Ios. 19.46. 2 Cron. 2.16. Fapt. 9.36. † Gen. 4.16. Iov 1.12; 2.7.

4. Dar Domnul* a făcut să sufle pe mare un vânt năprasnic şi a stârnit o mare furtună. Corabia ameninţa să se sfărâme.

*Ps. 107.25.

5. Corăbierii s-au temut, au strigat fiecare la dumnezeul lui şi au aruncat* în mare uneltele din corabie, ca s-o facă mai uşoară. Iona s-a coborât în fundul** corabiei, s-a culcat şi a adormit dus. *Fapt. 27.18,19,38. **1 Sam. 24.3.

6. Căpitanul s-a apropiat de el şi i-a zis: „Ce dormi? Scoală-te şi cheamă* pe Dumnezeul tău! Poate că** Dumnezeu va vrea să Se gândească la noi şi nu vom pieri!"

*Ps. 107.28. **Ioel 2.14.

7. Şi au zis unul către altul: „Veniţi să tragem la sorţi*, ca să ştim din pricina cui a venit peste noi nenorocirea aceasta!" Au tras la sorţi şi sorţul a căzut pe Iona.

*Ios. 7.14,16. 1 Sam. 10.20,21; 14.41,42. Prov. 16.33. Fapt. 1.26.

8. Atunci ei i-au zis: „Spune-ne* din pricina cui a venit peste noi nenorocirea aceasta? Ce meserie ai şi de unde vii? Care îţi este ţara şi din ce popor eşti?" *Ios. 7.19. 1 Sam. 14.43.

9. El le-a răspuns: „Sunt evreu şi mă tem de Domnul Dumnezeul cerurilor care* a făcut marea şi uscatul!" *Ps. 146.6. Fapt. 17.24.

1.Sau: Tarsis (peste tot în text);

10. Oamenii aceia au avut o mare teamă şi i-au zis: „Pentru ce ai făcut lucrul acesta?" Căci oamenii aceia ştiau că fugea de faţa Domnului, pentru că le spusese el.

11. Ei i-au zis: „Ce să-ţi facem, ca să se potolească marea faţă de noi?" Căci marea era din ce în ce mai agitată.

12. El le-a răspuns: „Luaţi-mă* şi aruncaţi-mă în mare şi marea se va linişti faţă de voi! Căci ştiu că din vina mea vine peste voi această mare furtună!" *Ioan 11.50.

13. Oamenii aceştia vâsleau ca să ajungă la uscat, dar nu puteau*, pentru că marea se întărâta tot mai mult împotriva lor.

*Prov. 21.30.

14. Atunci au strigat către Domnul şi au zis: „Doamne, nu ne pierde din pricina vieţii omului acestuia şi nu ne împovăra* cu sânge nevinovat! Căci Tu, Doamne, faci** ce vrei!"

*Deut. 21.8. **Ps. 115.3.

15. Apoi l-au luat pe Iona şi l-au aruncat în mare. Şi furia mării* s-a potolit.

*Ps. 89.9. Luca 8.24.

16. Pe oamenii aceia i-a apucat o mare frică* de Domnul şi au adus Domnului o jertfă; şi I-au făcut juruinţe.

*Marc. 4.41. Fapt. 5.11.

17. Domnul a trimis un peşte mare să înghită pe Iona şi* Iona a stat în pântecele peştelui trei zile şi trei nopţi. *Mat. 12.40; 16.4. Luca 11.30.

2 1. Iona s-a rugat Domnului Dumnezeului său din pântecele peştelui

2. şi a zis: „În strâmtorarea mea am chemat* pe Domnul şi** m-a ascultat; din mijlocul Locuinţei morţilor am strigat şi mi-ai auzit glasul.

*Ps. 120.1; 130.1; 142.1. Plân. 3.55,56. **Ps. 65.2.

3. Şi totuşi mă aruncaseşi* în adânc, în inima mării şi râurile de apă mă înconjuraseră; toate valurile** şi toate talazurile Tale au trecut peste mine.

*Ps. 88.6. **Ps. 42.7.

4. Ziceam*: „Sunt lepădat dinaintea ochilor Tăi! Dar iarăşi voi vedea Templul** Tău cel sfânt.” *Ps. 31.22. **1 Împ. 8.38.
5. Apele m-au acoperit* până aproape să-mi ia viaţa, adâncul m-a învăluit, papura s-a împletit în jurul capului meu.
*Ps. 69.1. Plân. 3.54.
6. M-am coborât până la temeliile munţilor, zăvoarele pământului mă încuiau pe veci; dar Tu m-ai scos viu* din groapă, Doamne Dumnezeul meu! *Ps. 16.10.
7. Când îmi tânjea sufletul în mine, mi-am adus aminte de Domnul şi rugăciunea mea* a ajuns până la Tine, în Templul Tău cel sfânt.
*Ps. 18.6.
8. Cei ce se lipesc de idoli deşerţi* îndepărtează îndurarea de la ei.
*2 Împ. 17.15. Ps. 31.6. Ier. 10.8; 16.19.
9. Eu însă Îţi voi aduce jertfe* cu un strigăt de mulţumire, voi împlini juruinţele pe care le-am făcut. Mântuirea[1]** vine de la Domnul.”
*Ps. 50.14,23; 116.17,18. Osea 14.2. Evr. 13.15. **Ps. 3.8.
10. Domnul a poruncit peştelui şi peştele l-a vărsat pe Iona pe pământ.

3 1. Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Iona astfel:
2. „Ridică-te, du-te la Ninive, cetatea cea mare, şi vesteşte acolo strigarea pe care ţi-o voi da!”
3. Şi Iona s-a ridicat şi s-a dus la Ninive, după cuvântul Domnului. Şi Ninive era o cetate foarte mare, cât o călătorie de trei zile.
4. Iona a început să pătrundă în oraş, cale de o zi, strigând şi zicând*: „Încă patruzeci de zile, şi Ninive va fi nimicită[2]!”
*Deut. 18.22.
5. Oamenii din Ninive au crezut* în Dumnezeu, au vestit un post şi s-au îmbrăcat cu saci, de la cei mai mari până la cei mai mici.
*Mat. 12.41. Luca 11.32.
6. Lucrul a ajuns la urechea împăratului din Ninive; el s-a ridicat de pe tronul lui, şi-a scos mantia de pe el, s-a acoperit cu un sac şi s-a aşezat în* cenuşă.
*Iov 2.8.
7. Şi a trimis să se dea de ştire* în Ninive din porunca împăratului şi a mai-marilor lui următoarele: „Oamenii şi vitele, boii şi oile să nu guste nimic, să nu pască şi nici să nu bea apă deloc!
*2 Cron. 20.3. Ioel 2.15.
8. Ci oamenii şi vitele să se acopere cu saci, să strige cu putere către Dumnezeu şi să se întoarcă* de la calea lor cea rea şi de la faptele de asuprire** de care le sunt pline mâinile!
*Isa. 58.6. **Isa. 59.6.
9. Cine* ştie dacă nu Se va întoarce Dumnezeu şi Se va căi; şi dacă nu-Şi va opri mânia Lui aprinsă, ca să nu pierim?!”
*2 Sam. 12.22. Ioel 2.14.
10. Dumnezeu a văzut* ce făceau ei şi că se întorceau de la calea lor cea rea. Atunci Dumnezeu S-a căit de răul pe care Se hotărâse să li-l facă şi nu l-a făcut.
*Ier. 18.8. Amos 7.3,6.

1.Sau: salvarea; 2.Sau: răsturnată;

Nemulţumirea lui Iona şi mustrările Domnului

4 1. Lucrul acesta nu i-a plăcut deloc lui Iona şi s-a mâniat.
2. S-a rugat Domnului şi a zis: „Ah! Doamne, nu este aceasta tocmai ce ziceam eu când eram încă în ţara mea? Tocmai lucrul acesta voiam să-l înlătur fugind la Tars*. Căci ştiam că eşti un Dumnezeu milos** şi plin de îndurare, îndelung răbdător şi bogat în bunătate şi că Te căieşti de rău!
*Cap. 1.3. **Exod 34.6. Ps. 86.5. Ioel 2.13.
3. Acum*, Doamne, ia-mi viaţa, căci vreau mai bine să mor** decât să trăiesc!”
*1 Împ. 19.4. **Vers. 8.
4. Domnul i-a răspuns: „Bine faci tu că te mânii?”
5. Şi Iona a ieşit din cetate şi s-a aşezat la răsărit de cetate. Acolo şi-a făcut un umbrar şi a stat sub el, până va vedea ce se va întâmpla cu cetatea.
6. Domnul Dumnezeu a făcut să crească o curcubetă[1] care s-a ridicat peste Iona ca să facă umbră capului lui şi să-l facă să-i treacă mânia. Iona s-a bucurat foarte mult de planta aceasta.
7. Dar a doua zi, la răsăritul soarelui, Dumnezeu a adus un vierme care a înţepat curcubeta, şi curcubeta s-a uscat.
8. Când a răsărit soarele, Dumnezeu a făcut să sufle un vânt uscat de la răsărit şi soarele a bătut peste capul lui Iona; şi Iona a leşinat. Atunci a dorit să moară şi a zis: „Mai bine să mor* decât să trăiesc!”
*Vers. 3
9. Dar Dumnezeu i-a zis lui Iona: „Bine faci tu că te mânii din pricina plantei?” El a răspuns: „Da, bine fac că mă mânii, până la moarte!”
10. Atunci şi Domnul a zis: „Ţie îţi este milă de planta aceasta, care nu te-a costat nici o trudă şi pe care nu tu ai făcut-o să crească, ci

1.Posibil, un arbust sau, o plantă mare;

într-o noapte s-a născut şi într-o noapte a pierit.
11. Şi Mie să nu-Mi fie milă de Ninive, cetatea* cea mare, în care se află mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni care nu ştiu** să deosebească dreapta de stânga lor, şi o mulţime † de vite?"

*Cap. 1.2; 3.2,3. **Deut. 1.39. † Ps. 36.6; 145.9.

MICA

SAU MICHEA

(Psalmul 85.11. Proverbe 21.3. Isaia 32.17,18.)

Ameninţările

1 1. Cuvântul Domnului spus lui Mica* din
Moreşet, pe vremea lui Iotam, Ahaz,
Ezechia, împăraţii lui Iuda, prorocie asupra
Samariei** şi Ierusalimului.

*Ier. 26.18. **Amos 1.1.

2. Ascultaţi, voi popoare toate! Ia aminte,
pământule* şi ce este pe el! Domnul Dumnezeu** să fie martor împotriva voastră,
Domnul care este în Templul Lui cel sfânt †!

*Deut. 32.2. Isa. 1.2. **Ps. 50.7. Mal. 3.5. † Ps. 11.4. Iona 2.7. Hab. 2.20.

3. Căci iată că Domnul* iese din locuinţa**
Lui, Se coboară şi umblă pe înălţimile †
pământului!

*Isa. 26.21. **Ps. 115.3. † Deut. 32.13; 33.29. Amos 4.13.

4. Sub El se topesc munţii*, văile crapă ca
ceara înaintea focului, ca apa care curge prin
povârnişuri.

*Judc. 5.5. Ps. 97.5. Isa. 64.1-3. Amos 9.5. Hab. 3.6,10.

5. Şi toate acestea, din pricina nelegiuirii lui
Iacov, din pricina păcatelor casei lui Israel!
Dar care este nelegiuirea lui Iacov? Nu este
oare Samaria? Şi care este păcatul lui Iuda?
Nu este Ierusalimul?...
6. De aceea, voi preface Samaria într-un morman de pietre* pe câmp, într-un loc de sădit
vie; îi voi prăvăli pietrele în vale şi-i voi dezgoli temeliile**.

*2 Împ. 19.25. Cap. 3.12. **Ezec. 13.14.

7. Toate chipurile ei cioplite vor fi sfărâmate,
toate plăţile* ei de curvă vor fi arse în foc,
şi-i voi pustii toţi idolii: căci din plăţi de curvă
i-a adunat, şi în plăţi de curvă se vor preface...

*Osea 2.5,12.

8. De aceea plâng*, mă bocesc, umblu** descult şi gol, strig † ca şacalul şi gem ca struţul.

*Isa. 21.3; 22.4. Ier. 4.19. **Isa. 20.2-4. † Iov 30.29. Ps. 102. 6.

9. Căci rana ei este fără leac; se întinde* până
la Iuda, pătrunde până la poarta poporului
meu, până la Ierusalim.

*2 Împ. 18.13. Isa. 8.7,8.

10. Nu spuneţi* lucrul acesta în Gat şi nu
plângeţi în Aco; tăvăliţi-vă în ţărână** la Bet-Leafra.

*2 Sam. 1.20. **Ier. 6.26.

11. Treci, locuitoare din Şafir, cu ruşinea*
descoperită; locuitoarea din Ţaanan nu îndrăzneşte să iasă, jalea Bet-Haeţelului vă ia
gustul să vă opriţi în el.

*Isa. 20.4; 47.2,3. Ier. 13.22. Naum 3.5.

12. Căci locuitoarea din Marot tremură pentru
pierderea fericirii ei, fiindcă s-a coborât* nenorocirea din partea Domnului până la poarta
Ierusalimului.

*Amos 3.6.

13. Înhamă-ţi caii cei iuţi la car, locuitoare din
Lachis*; tu ai fost cea dintâi pricină de păcat
pentru fiica Sionului, căci în tine s-au găsit
nelegiuirile lui Israel.

*2 Împ. 18.14,17.

14. De aceea te vei despărţi* de Moreşet-Gat,
casele din Aczib** vor fi o amăgire pentru
împăraţii lui Israel.

*2 Sam. 8.2. 2 Împ. 18.14-16. **Ios. 15.44.

15. Îţi voi aduce un nou stăpân, locuitoare
din* Mareşa; slava lui Israel va merge la Adulam**.

*Ios. 15.44. **2 Cron. 11.7.

16. Rade-ţi, taie-ţi părul*, din pricina copiilor** desfrânărilor tale; lărgeşte-ţi pleşuvia ca
vulturul, căci ei se duc în robie, departe de
tine!

*Iov 1.20. Isa. 15.2; 22.12. Ier. 7.29; 16.6; 47.5; 48.37. **Plân. 4.5.

2 1. Vai de cei ce cugetă* nelegiuirea şi făuresc** rele în aşternutul lor; când se crapă
de ziuă o înfăptuiesc, pentru că † le stă în
putere mâinii lor.

*Osea 7.6. **Ps. 36.4. † Gen. 31.29.

2. Dacă poftesc* ogoare, pun mâna pe ele,
dacă doresc case, le răpesc; asupresc pe om şi
casa lui, pe om şi moştenirea lui. *Isa. 5.8.
3. De aceea, aşa vorbeşte Domnul: „Iată, Eu
am de gând să aduc o nenorocire împotriva
acestei familii*, de care nu vă veţi feri gruma-

jii şi nu veţi mai umbla cu capul sus, căci timpul** este rău.

*Ier. 8.3. **Amos 5.13. Efes. 5.16.

4. În ziua aceea, veţi ajunge de pomină*, veţi boci** şi veţi zice: „S-a isprăvit! Suntem pustiiţi cu desăvârşire! Partea de moştenire a poporului meu trece † în mâna altuia! Vai! cum mi-o ia! Ogoarele noastre le împarte vrăjmaşului...!"

*Hab. 2.6. **2 Sam. 1.17. † Cap. 1.15.

5. De aceea, nu vei avea pe nimeni care să întindă* frânghia de măsurat pentru sorţul tău, în adunarea Domnului.

*Deut. 32.8,9.

6. „Nu* prorociţi!", zic ei. „Să nu se prorocească asemenea lucruri. Căci altfel nu mai încetează batjocura!"

*Isa. 30.10. Amos 2.12; 7.16.

7. „Este Domnul atât de grabnic la mânie, casă a lui Iacov? Acesta este felul Lui de a lucra?" Da, cuvintele Mele fac bine celui ce umblă cu neprihănire!

8. De multă vreme poporul Meu este socotit de Mine ca vrăjmaş; voi răpiţi mantaua de pe hainele celor[1] ce trec liniştiţi când se întorc de la război.

9. Voi izgoniţi din casele lor iubite pe femeile poporului Meu, luaţi pentru totdeauna podoaba Mea de la copiii lor.

10. Ridicaţi-vă şi plecaţi, căci aici nu este odihnă* pentru voi, din pricina întinăciunii** care aduce nimicire, o nimicire grozavă.

*Deut. 12.9. **Lev. 18.25,28. Ier. 3.2.

11. Da, dacă ar veni un om care umblă după vânt* şi minciuni şi ar zice: „Îţi voi proroci despre vin şi despre băuturi tari!", acela ar fi un proroc pentru poporul acesta!

*Ezec. 13.3.

12. Te voi strânge* în întregime, Iacove! Voi strânge rămăşiţa lui Israel, îi voi aduna ca pe nişte oi dintr-un staul**, ca pe o turmă în păşunea ei, aşa că va fi o mare zarvă † de oameni.

*Cap. 4.6,7. **Ier. 31.10. † Ezec. 36.37.

13. Cel ce face spărtura s-a suit înaintea lor; au răzbit şi au trecut spre poartă şi au ieşit pe ea; împăratul lor* va trece înaintea lor, şi Domnul** în fruntea lor." *Osea 3.5. **Isa. 52.12.

Mustrări

3 1. Am zis: „Ascultaţi, căpetenii ale lui Iacov şi mai-mari ai casei lui Israel! Nu* este datoria voastră să cunoaşteţi judecata?

*Ier. 5.4,5.

1.Sau: fugari, sau refugiaţi de război;

2. Şi totuşi voi urâţi binele şi iubiţi răul, le jupuiţi pielea şi carnea de pe oase!

3. După ce au mâncat* carnea poporului Meu, după ce-i jupoaie pielea şi-i sfărâmă oasele, îl fac bucăţi ca ceea ce se fierbe într-o oală, ca şi carnea dintr-un cazan**,

*Ps. 14.4. **Ezec. 11.3,7.

4. apoi strigă* către Domnul. Dar El nu le răspunde, ci Îşi ascunde faţa de ei în vremea aceea, pentru că au făcut fapte rele."

*Ps. 18.41. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ezec. 8.18. Zah. 7.13.

5. Aşa vorbeşte Domnul despre prorocii* care rătăcesc pe poporul meu, care, dacă au de muşcat** ceva cu dinţii, vestesc pacea, iar dacă nu li se pune nimic în gură †, vestesc războiul sfânt:

*Isa. 56.10,11. Ezec. 13.10; 22.25. **Cap. 2.11. Mat. 7.15. † Ezec. 13.18,19.

6. „Din pricina aceasta, va veni noaptea* peste voi... fără nici o vedenie! Şi întunericul... fără nici o prorocie! Soarele va asfinţi** peste aceşti proroci şi ziua se va întuneca peste ei!

*Isa. 8.20,22. Ezec. 13.23. Zah. 13.4. **Amos 8.9.

7. Văzătorii vor fi daţi de ruşine, ghicitorii vor roşi, toţi îşi vor acoperi buzele; căci Dumnezeu nu va* răspunde.

*Ps. 74.8. Amos 8.11.

8. Dar eu sunt plin de putere, plin de Duhul Domnului, sunt plin de judecată şi de tărie, ca să fac cunoscut lui Iacov fărădelegea* lui şi lui Israel, păcatul lui.

*Isa. 58.1.

9. Ascultaţi, dar, lucrul acesta, căpetenii ale casei lui Iacov şi mai-mari ai casei lui Israel, voi, cărora vă este scârbă de judecată şi care suciţi tot ce este drept;

10. voi care zidiţi Sionul* cu sânge**, şi Ierusalimul, cu nelegiuire!

*Ier. 22.13. **Ezec. 22.27. Hab. 2.12. Ţef. 3.3.

11. Căpeteniile* cetăţii judecă pentru daruri, preoţii** lui învaţă pe popor pentru plată, şi prorocii lui prorocesc[1] pe bani; şi mai îndrăznesc apoi să se bizuie † pe Domnul şi zic: „Oare nu este Domnul în mijlocul nostru? Nu ne poate atinge nici o nenorocire!"

*Isa. 1.23. Ezec. 22.12. Osea 4.18. Cap. 7.3. **Ier. 6.13. † Isa 48.2. Ier. 7.4. Rom. 2.17.

12. De aceea, din pricina voastră Sionul va fi arat* ca un ogor, Ierusalimul** va ajunge un morman de pietre şi muntele † Templului, ca o înălţime acoperită de păduri."

*Ier. 26.18. Cap. 1.6. **Ps. 79.1. † Cap. 42

1.Sau: ghicesc;

4 1. În vremurile* de pe urmă, muntele Casei Domnului va fi întemeiat tare ca cel mai înalt munte, se va înălţa deasupra dealurilor şi popoarele vor veni grămadă la el.

*Isa. 2.2, etc. Ezec. 17.22,23.

2. Neamurile se vor duce cu grămada la el şi vor zice: „Veniţi, haideţi să ne suim la muntele Domnului, la Casa Dumnezeului lui Iacov, ca să ne înveţe căile Lui şi să umblăm pe cărările Lui!” Căci din Sion va ieşi Legea, şi din Ierusalim, cuvântul Domnului.

3. El va judeca între multe popoare, va hotărî între neamuri puternice, depărtate. Din săbiile lor îşi vor făuri fiare de plug* şi din suliţele lor cosoare; nici un neam nu va mai trage sabia împotriva altuia şi nu vor mai învăţa** să facă război;

*Isa. 2.4. Ioel 3.10. **Ps. 12.1.

4. ci fiecare* va locui sub viţa lui şi sub smochinul lui şi nimeni nu-l va mai tulbura. Căci gura Domnului oştirilor a vorbit.

*1 Împ. 4.25. Zah. 3.10.

5. Pe când toate popoarele umblă fiecare în numele dumnezeului său*, noi vom umbla** în Numele Domnului Dumnezeului nostru, întotdeauna şi pentru totdeauna!

*Ier. 2.11. **Zah. 10.12.

6. „În ziua aceea, zice Domnul, voi aduna pe cei şchiopi*, voi strânge grămadă pe** cei izgoniţi şi pe aceia pe care-i chinuisem.

*Ezec. 34.16. Ţef. 3.19. **Ps. 147.2. Ezec. 34.13; 37.21.

7. Din cei şchiopi voi face o rămăşiţă*, din cei ce erau risipiţi, un neam puternic; şi Domnul va împărăţi** peste ei, pe muntele Sionului, de acum şi pentru totdeauna!

*Cap. 2.12; 5.3,7,8; 7.18. **Isa. 9.6; 24.23. Dan. 7.14,27. Luca 1.33. Apoc. 11.15.

8. Iar la tine, turn al turmei, deal al fiicei Sionului, la tine va veni şi la tine va ajunge vechea stăpânire, împărăţia fiicei Ierusalimului!”

9. Pentru ce strigi tu însă acum aşa de tare? N-ai împărat*? Nu mai ai sfetnic, de te apucă** durerea ca pe o femeie la naştere?

*Ier. 8.19. **Isa. 13.8; 21.3. Ier. 30.6; 50.43.

10. Suferă, fiica Sionului, şi gemi ca o femeie la naştere! Căci acum vei ieşi din cetate şi vei locui în câmp; şi te vei duce chiar până la Babilon! Acolo vei fi izbăvită, acolo te va răscumpăra Domnul din mâna vrăjmaşilor tăi.

11. Căci acum* multe neamuri s-au strâns împotriva ta şi zic: „Să fie profanată, ca să ne vadă** ochii împlinindu-se dorinţa faţă de Sion!”

*Plân. 2.16. **Obad. 12. Cap. 7.10.

12. Dar ei nu cunosc gândurile* Domnului, nu-I înţeleg planurile, nu ştiu că i-a strâns ca** pe nişte snopi în arie.

*Isa. 55.8. Rom. 11.33. **Isa. 21.10.

13. „Ridică-te*, fiica Sionului, şi treieră! Căci îţi fac un corn de fier şi o copită de aramă, ca să sfărâmi** multe popoare şi † să închini Domnului †† prada lor, să închini Domnului întregului pământ averile lor!”

*Isa. 41.15,16. Ier. 51.33. **Dan. 2.44. † Isa. 18.7; 23.18; 60.6,9. †† Zah. 4.14; 6.5.

5 1. Acum, strânge-ţi rândurile în cetate, ceata Sionului, căci suntem împresuraţi! Judecătorul lui Israel este lovit* cu nuiaua peste obraz!

*Plân. 3.30. Mat. 5.39; 27.30.

2. „Şi tu, Betleeme* Efrata, măcar că eşti prea mic între** cetăţile de căpetenie † ale lui Iuda, totuşi din tine Îmi va ieşi Cel ce va stăpâni[1] †† peste Israel şi ale cărui obârşii *† sunt din vremuri străvechi, din zilele veşniciei.”

*Mat. 2.6. Ioan 7.42. **1 Sam. 23.23. † Exod 18.25. †† Gen. 49.10. Isa. 9.6. *† Ps. 90.2. Prov. 8.22,23. Ioan 1.1.

3. De aceea, îi va lăsa până la vremea când va naşte cea care este în dureri* şi rămăşiţa** fraţilor Săi se va întoarce la copiii lui Israel.

*Cap. 4.10. **Cap. 4.7.

4. El Se va înfăţişa şi va paşte[2]* turma sa în puterea Domnului şi cu măreţia Numelui Domnului Dumnezeului Său: vor locui liniştiţi, căci în vremea aceea El va fi proslăvit[3]** până la marginile pământului.

*Isa. 40.11; 49.10. Ezec. 34.23. Cap. 7.14. **Ps. 72.8. Isa. 52.13. Zah. 9.10. Luca 1.32.

5. El va fi pacea* noastră! Când va veni asirianul în ţara noastră şi va pătrunde în palatele noastre, vom ridica împotriva lui şapte păstori şi opt căpetenii[4] ale poporului.

*Ps. 72.7. Isa. 9.6. Zah. 9.10. Luca 2.14. Efes. 2.14.

6. Ei vor pustii ţara Asiriei cu sabia şi ţara lui* Nimrod cu sabia scoasă din teacă. Ne va izbăvi** astfel de asirian, când va veni în ţara noastră şi va pătrunde în ţinutul nostru.

*Gen. 10.8,10,11. **Luca 1.71.

7. Rămăşiţa* lui Iacov va fi în mijlocul multor popoare ca o rouă** care vine de la Domnul, ca ploaia măruntă pe iarbă, care nu se bizuie pe nimeni şi nu atârnă de copiii oamenilor.

*Vers. 3. **Deut. 32.2. Ps. 72.6; 110.3.

8. Rămăşiţa lui Iacov va fi între neamuri, în mijlocul multor popoare, ca un leu între fiarele pădurii, ca un pui de leu între turmele de oi,

1.Sau: va fi Stăpânitor, Conducător;

2.Sau: va păstori (cârmui) turma sa;

3.Sau: va fi mare; 4.Lit.: bărbaţi unşi;

care, când trece, calcă în picioare şi sfâşie, şi nimeni nu poate scăpa pe altul.

9. Ţi se va ridica mâna peste potrivnicii tăi şi toţi vrăjmaşii tăi vor fi nimiciţi!

10. „În* ziua aceea, zice Domnul, îţi voi nimici cu desăvârşire caii din mijlocul tău şi-ţi voi sfărâma carele;

*Zah. 9.10.

11. voi nimici cu desăvârşire cetăţile din ţara ta şi-ţi voi surpa toate cetăţuile.

12. Voi nimici cu desăvârşire descântecele din mijlocul tău şi nu vei mai avea vrăjitori*;

*Isa. 2.6.

13. voi nimici cu desăvârşire* idolii tăi şi stâlpii tăi idoleşti din mijlocul tău; şi nu te vei mai închina** la lucrarea mâinilor tale;

*Zah. 13.2. **Isa. 2.8.

14. voi nimici cu desăvârşire din mijlocul tău aşerele[1] tale şi-ţi voi distruge cetăţile.

15. Mă voi răzbuna* cu mânie, cu furie, pe neamurile care n-au ascultat.”

*Ps. 149.7. Vers. 8. 2 Tes. 1.8.

Judecata Domnului cu poporul Său
Îndurarea Domnului

6 1. Ascultaţi, dar, ce zice Domnul: „Ridică-te, apără-te înaintea munţilor şi dealurile să-ţi audă glasul!...

2. Ascultaţi*, munţi, pricina[2]** Domnului şi luaţi aminte, temelii tari ale pământului! Căci † Domnul are o judecată cu poporul Său şi vrea să Se judece[3] cu Israel.

*Deut. 32.1. Ps. 50.1,4. Isa. 1.2. **Osea 12.2. † Isa. 1.18; 5.3,4; 43.26. Osea 4.1.

3. Poporul Meu, ce* ţi-am făcut şi cu ce te-am obosit? Răspunde-Mi!

*Ier. 2.5,31.

4. Căci te-am* scos din ţara Egiptului, te-am izbăvit din casa robiei şi i-am trimis înaintea ta pe Moise, Aaron şi Maria!

*Exod 12.51; 14.30; 20.2. Deut. 4.20. Amos 2.10.

5. Poporul Meu, adu-ţi aminte ce plănuia Balac*, împăratul Moabului, şi ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor, şi ce s-a întâmplat din Sitim** până la Ghilgal, ca să cunoşti binefacerile † Domnului!”

*Num. 22.5; 23.7; 24.10,11. Deut. 23.4,5. Ios. 24.9,10. Apoc. 2.14. **Num. 25.1; 33.49. Ios. 4.19; 5.10. † Judc. 5.11.

6. Cu ce voi întâmpina pe Domnul şi cu ce mă voi pleca înaintea Dumnezeului cel Preaînalt? Îl voi întâmpina oare cu arderi de tot, cu viţei de un an?

1.Zeiţa feniciană Aşera, replica feminină a zeului Baal;

2.Sau: cauza;

3.Sau: să-şi apere cauza;

7. Dar primeşte* Domnul oare mii de berbeci sau zeci de mii de râuri** de untdelemn? Să dau eu pentru fărădelegile mele pe întâiul meu născut †, rodul trupului meu, pentru păcatul sufletului meu?

*Ps. 50.9; 51.16. Isa. 1.11. **Iov 29.6. † 2 Împ. 16.3; 21.6; 23.10. Ier. 7.31; 19.5. Ezec. 23.37.

8. Ţi[1] s-a arătat*, omule, ce este bine; şi ce alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate**, să iubeşti mila[2] şi să umbli smerit cu Dumnezeul tău?

*Deut. 10.12. 1 Sam. 15.22. Osea 6.6; 12.6. **Gen. 18.19. Isa. 1.17.

9. Glasul Domnului strigă cetăţii şi omul înţelept se teme de Numele Tău: „Ascultaţi pedeapsa[3] şi pe Cel ce o trimite!

10. Mai sunt în casa celui rău comori nelegiuite şi blestemata* efă mică?

*Deut. 25.13-16. Prov. 11.1; 20.10,23.

11. Pot socoti Eu curat pe cel ce are un cântar* nedrept şi greutăţi înşelătoare în sac?

*Osea 12.7.

12. Pentru că bogaţii lui sunt plini de violenţă, locuitorii lui spun minciuni, şi limba lor* este numai înşelătorie în gura lor, *Ier. 9.3,5,6,8.

13. de aceea şi Eu te voi lovi* cu suferinţa, te voi pustii pentru păcatele tale.

*Lev. 26.16. Ps. 107.17,18.

14. Vei mânca* şi tot nu te vei sătura, ci foamea va rămâne în tine; ce vei lua dinaintea vrăjmaşului nu vei scăpa, căci ce vei scăpa voi da pradă sabiei. *Lev. 26.26. Osea 4.10.

15. Vei semăna*, dar nu vei secera, vei stoarce măsline, dar nu te vei unge cu untdelemnul lor, vei face must, dar nu vei bea vin!

*Deut. 28.38-40. Amos 5.11. Ţef. 1.13. Hag. 1.6.

16. Căci ei păzesc* toate rânduielile lui Omri** şi lucrează întocmai cum a lucrat casa lui Ahab †, şi umblă după sfaturile lor, de aceea te voi face de pomină ††, îţi voi face locuitorii de batjocură şi veţi purta ruşinea *† poporului Meu.”

*1 Împ. 16.25,26. **Osea 5.11. † 1 Împ. 16.30, etc.; 21.25,26. 2 Împ. 21.3. †† 1 Împ. 9.8. Ier. 19.8. *† Isa. 25.8. Ier. 51.51. Plân. 5.1.

7 1. Vai de mine! Căci parcă sunt la strângerea poamelor şi la strângerea bobiţelor* după culesul strugurilor: nu mai este nici un strugure de mâncat, nici cea dintâi smochină** dorită de sufletul meu!

*Isa. 17.6; 24.13. **Isa. 28.4. Osea 9.10.

2. S-a dus omul de bine[4]* din ţară şi nu mai este nici un om drept printre oameni; toţi stau

1.Sau: El ţi-a arătat; 2.Sau: îndurarea, bunătatea; 3.Lit.: de nuia; 4.Sau: cel evlavios;

la pândă ca să verse sânge, fiecare** întinde o cursă fratelui său.

*Ps. 12.1; 14.1,3. Isa. 57.1. **Hab. 1.15.

3. Mâinile lor sunt îndreptate să facă rău: cârmuitorul* cere daruri, judecătorul** cere plată, cel mare îşi arată pe faţă ce doreşte cu lăcomie; şi astfel merg mână-n mână.

*Osea 4.18. **Isa. 1.23. Cap. 3.11.

4. Cel mai bun dintre ei este* ca un mărăcine, cel mai cinstit este mai rău decât un tufiş de spini. Ziua vestită de toţi prorocii Tăi, pedeapsa Ta, a venit! Acum va fi uluiala lor.

*2 Sam. 23.6,7. Isa. 55.13. Ezec. 2.6.

5. Nu crede* pe un prieten, nu te încrede în ruda cea mai de aproape; păzeşte-ţi uşa gurii de cea care îţi stă în braţe! *Ier. 9.4.

6. Căci fiul* îşi batjocoreşte tatăl, fata se ridică împotriva mamei ei, nora, împotriva soacrei sale; vrăjmaşii omului sunt cei din casa lui!

*Ezec. 22.7. Mat. 10.21,35,36. Luca 12.53; 21.16. 2 Tim. 3.2,3.

7. Eu însă voi privi* spre Domnul, îmi voi pune nădejdea în Dumnezeul mântuirii mele; Dumnezeul meu mă va auzi. *Isa. 8.17.

8. Nu te bucura* de mine, vrăjmaşă, căci, chiar dacă am căzut**, mă voi ridica iarăşi, chiar dacă stau în întuneric, totuşi Domnul † va fi lumina mea!

*Prov. 24.17. Plân. 4.21. **Ps. 37.24. Prov. 24.16. † Ps. 27.1.

9. Voi suferi* mânia Domnului, căci am păcătuit împotriva Lui - până ce El îmi va apăra pricina şi-mi va face dreptate; El mă va scoate la lumină** şi voi privi dreptatea Lui.

*Plân. 3.39. **Ps. 37.6.

10. Când va vedea vrăjmaşa mea lucrul acesta, va fi acoperită de ruşine*, ea care-mi zicea: „Unde** este Domnul Dumnezeul tău?” Ochii mei † îşi vor vedea dorinţa împlinită faţă de ea. Atunci ea va fi călcată în picioare ca noroiul †† de pe uliţă.

*Ps. 35.26. **Ps. 42.3, 10; 79.10; 115.2. Ioel 2.17. † Cap. 4.11. †† 2 Sam. 22.43. Zah. 10.5.

11. În ziua* când îţi vor zidi iarăşi zidurile, în ziua** aceea ţi se vor lărgi hotarele.

*Amos 9.11, etc. **Isa. 11.16; 19.23, etc.; 27.13. Osea 11.11.

12. În ziua aceea, vor veni la tine, din Asiria până în Egipt, din Egipt până la Râu, de la o mare la alta şi de la un munte la altul.

13. Dar mai întâi ţara va fi pustiită din pricina locuitorilor ei, în urma faptelor lor* rele.

*Ier. 21.14. Cap. 3.12.

14. Paşte-Ţi poporul cu toiagul Tău, paşte turma moştenirii Tale care locuieşte singură în pădurea* din mijlocul Carmelului; ca să pască pe Basan şi în Galaad, ca în zilele de odinioară. *Isa. 37.24.

15. „Îţi voi arăta lucruri minunate, zice Domnul, ca în ziua* când ai ieşit din ţara Egiptului.” *Ps. 68.22; 78.12.

16. Neamurile vor vedea* lucrul acesta şi se vor ruşina, cu toată puterea lor; vor pune mâna** la gură şi îşi vor astupa urechile.

*Isa. 26.11. **Iov 21.5; 29.9.

17. Vor linge pulberea* ca şarpele; vor ieşi tremurând** ca târâtoarele pământului afară din cetăţuile lor, vor veni † pline de frică înaintea Domnului Dumnezeului nostru şi se vor teme de Tine.

*Ps. 72.9. Isa. 49.23. **Ps. 18.45. † Ier. 33.9.

18. Care* Dumnezeu este ca Tine, care ierţi** nelegiuirea şi treci † cu vederea fărădelegea rămăşiţei moştenirii Tale? - El nu-Şi ţine †† mânia pe veci, ci Îi place îndurarea!

*Exod 15.11. **Exod 34.6,7. Ier. 50.20. † Cap. 4.7; 5.3,7,8. †† Ps. 103.9. Isa. 57.16. Ier. 3.5.

19. El va avea iarăşi milă de noi, va călca în picioare nelegiuirile noastre şi vei arunca în fundul mării toate păcatele lor.

20. Vei da* lui Iacov adevărul şi vei ţine cu îndurare faţă de Avraam ce ai jurat** părinţilor noştri în zilele de odinioară.”

*Luca 1.72,73. **Ps. 105.9,10.

NAUM (SAU NAHUM)

(Numeri 10.35. Psalmul 68. Isaia 10.5, etc.; 33.1-5; 29.5,8. Ţefania 2.13.)

1 1. Prorocie despre* Ninive. Cartea prorociei lui Naum din Elcoş.

*Ţef. 2.13.

2. Domnul este un Dumnezeu gelos* şi răzbunător**; Domnul Se răzbună şi este plin de mânie; Domnul Se răzbună pe potrivnicii Lui şi ţine mânie pe vrăjmaşii Lui.

*Exod 20.5,34.14. Deut.4.24. Ios.24.19. **Deut. 32.35. Ps. 94.1. Isa.59.18.

3. Domnul este îndelung răbdător*, dar de o mare** tărie; şi nu lasă nepedepsit pe cel rău. Domnul umblă † în furtună şi în vârtej şi norii sunt praful picioarelor Lui.

*Exod 34.6,7. Neem. 9.17. Ps. 103.8. Iona 4.2. **Iov 9.4. † Ps. 118.7, etc.; 97.2. Hab. 3.5,11,12.

4. El mustră* marea şi o usucă, face să sece toate râurile; Basanul** şi Carmelul tânjesc şi floarea Libanului se veştejeşte.

*Ps. 106.9. Isa. 50.2. Mat. 8.26. **Isa. 33.9.

5. Se clatină* munţii înaintea Lui şi dealurile** se topesc; se cutremură pământul † înaintea Lui, lumea şi toţi locuitorii ei.

*Ps. 68.8. **Judc. 5.5. Ps. 97.5. Mica 1.4. † 2 Pet. 3.10.

6. Cine poate sta înaintea furiei* Lui? Şi cine poate ţine piept mâniei Lui aprinse? Furia Lui se varsă** ca focul şi se prăbuşesc stâncile înaintea Lui.

*Mal. 3.2. **Apoc. 16.1.

7. Domnul este bun*; El este un loc de scăpare în ziua necazului; şi El cunoaşte** pe cei ce se încred în El.

*1 Cron. 16.34. Ps. 100.5. Ier. 33.11. Plân. 3.25. **Ps. 1.6. 2 Tim. 2.19.

8. Dar* cu nişte valuri ce se varsă peste mal va nimici cetatea Ninive şi va urmări pe vrăjmaşii Lui până în întuneric.

*Dan. 9.26; 11.10,22,40.

9. Ce planuri* faceţi voi împotriva Domnului? El le** zădărniceşte! Nenorocirea nu va veni de două ori.

*Ps. 2.1. **1 Sam. 3.12.

10. Căci vor fi ca nişte mănunchiuri de spini* încâlciţi, şi, tocmai când vor fi beţi** de vinul lor, vor fi mistuiţi † de foc ca o mirişte uscată de tot.

*2 Sam. 23.6,7. **Cap. 3.11. † Mal. 4.1.

11. Din tine, Ninive, a ieşit cel ce urzea* rele împotriva Domnului, cel ce făcea planuri răutăcioase.

*2 Împ. 19.22,23.

12. Aşa vorbeşte Domnul: „Oricât de mulţi şi puternici vor fi, toţi vor fi seceraţi* şi vor pieri**. Chiar dacă te-am întristat, Ierusalime, nu te voi mai întrista...

*2 Împ. 19.35,37. **Isa. 8.8. Dan. 11.10.

13. Ci îi voi sfărâma* acum jugul lui de pe tine şi-ţi voi rupe legăturile..."

*Ier. 2.20; 30.8.

14. Iată ce a poruncit însă Domnul împotriva ta[1]: „Nu vei mai avea urmaşi care să-ţi poarte numele; voi ridica din casa dumnezeului tău chipurile cioplite sau turnate; îţi voi pregăti* mormântul, pentru că eşti josnic."

*2 Împ. 19.37.

15. Iată* pe munţi picioarele solului care aduce vestea bună, care vesteşte pacea! Prăznuieşte-ţi sărbătorile, Iuda, împlineşte-ţi juruinţele! Căci cel rău** nu va mai trece prin mijlocul tău, este † nimicit cu desăvârşire...

*Isa. 52.7. Rom. 10.15. **Vers. 11,12. † Vers. 14.

1.Asirianul, Belial din Cap. 1.15;

2 1. Nimicitorul* porneşte împotriva ta, Ninive; păzeşte** cetăţuia! Ia seama la drum! Întăreşte-ţi coapsele! Adună-ţi toată puterea!...

*Ier. 50.23. **Ier. 51.11,12. Cap. 3.14.

2. Căci* Domnul aşază iarăşi slava lui Iacov şi o face iarăşi ca slava de odinioară a lui Israel, pentru că i-au jefuit** jefuitorii şi le-au stricat butucii de vie...

*Isa. 10.12. Ier. 25.29. **Ps. 80.12. Osea 10.1.

3. Scuturile vitejilor săi* sunt roşii, războinicii sunt îmbrăcaţi în stacojiu; fulgeră carele de focul oţelului în ziua hotărâtă pregătirii de luptă şi suliţele de chiparos se învârtesc.

*Isa. 63.2,3.

4. Năvălesc carele pe uliţe, se năpustesc unele peste altele în pieţe; parcă sunt nişte făclii la vedere şi aleargă ca fulgerele...
5. El, împăratul Ninivei, cheamă pe oamenii lui cei viteji, dar ei se poticnesc în mersul lor; aleargă spre ziduri şi se pregătesc de apărare...
6. Porţile de la râuri sunt deschise şi palatul se prăbuşeşte!...
7. S-a isprăvit cu ea: este[1] dezgolită, este luată; slujnicele ei se vaită ca nişte* turturele şi se bat în piept.

*Isa. 38.14; 59.11.

8. Ninive era odinioară ca un iaz plin de apă... Dar, iată-i că fug!... „Staţi! Staţi! Opriţi-vă!..." Dar nici unul nu se întoarce...
9. Jefuiţi argintul! Jefuiţi aurul! Acolo sunt comori nesfârşite, tot felul de bogăţii şi lucruri scumpe!
10. Este jefuită, pustiită şi stoarsă de tot! Inima* îi e mâhnită, îi tremură genunchii**, toate coapsele † suferă şi toate feţele au †† îngălbenit.

*Isa. 13.7,8. **Dan. 5.6. † Ier. 30.6. †† Ioel 2.6.

11. Unde este acum culcuşul* acela de lei, păşunea aceea pentru puii de lei, pe unde umbla leul, leoaica şi puiul de leu fără să-i tulbure nimeni?

*Iov 4.10,11. Ezec. 19.2-7.

12. Leul sfâşia cât îi trebuia pentru puii săi, sugruma pentru leoaicele sale; îşi umplea vizuinile de pradă şi culcuşurile, cu fiare sfâşiate.
13. „Iată* că am necaz pe tine, zice Domnul oştirilor; în fum îţi voi preface carele de război, sabia va mistui puii tăi de lei, îţi voi nimi-

1.Sau: „Şi Huţab va fi" (Huţab, posibil, împărăteasa Asiriei);

ci prada din ţară şi nu se va mai auzi glasul solilor tăi**.”

*Ezec. 29.3; 38.3; 39.1. Cap. 3.5. **2 Împ. 18.17,19; 19.9,23.

3 1. Vai de cetatea* vărsătoare de sânge, plină de minciună, plină de violenţă şi care nu încetează să se dedea la jaf!...

*Ezec. 22.2,3; 24.6,9. Hab. 2.12.

2. Auziţi pocnetul biciului, huruitul* roţilor, tropăitul cailor şi vuietul carelor!

*Ier. 47.3.

3. Se aruncă năvalnici călăreţii, scânteiază sabia, fulgeră suliţa... O mulţime de răniţi!... Grămezi de trupuri moarte!... Morţi fără număr!... Cei vii se împiedică de cei morţi!...
4. Din pricina multelor curvii ale prostituatei plină de farmec, stăpână a vrăjitoriilor*, care vindea neamurile prin desfrânările ei şi familiile prin vrăjitoriile ei.

*Isa. 47.9,12. Apoc. 18.2,3.

5. „Iată*, am necaz pe tine, zice Domnul oştirilor, îţi voi ridica poalele** peste cap ca să-ţi vadă † neamurile goliciunea şi împărăţiile, ruşinea.

*Cap. 2.13. **Isa. 47.2,3. Ier. 13.22,26. Ezec. 26.37. Mica1.11. † Hab. 2.16.

6. Voi azvârli cu murdării peste tine, te voi înjosi* şi te voi face de ocară**.

*Mal. 2.9. **Evr. 10.33.

7. Toţi cei care te vor vedea* vor fugi de tine şi vor zice: „Ninive este nimicită! Cine o va** plânge? Unde să-ţi caut mângâietori?

*Apoc. 18.10. **Ier. 15.5.

8. Eşti* tu mai bună decât No-Amon**, cetatea care şedea între râuri, înconjurată de ape, având ca întăritură[1] marea și ca ziduri marea?

*Amos 6.2. **Ier. 46.25,26. Ezec. 30.14-16.

9. Etiopia şi egiptenii fără număr erau tăria ei, Put şi libienii erau ajutoarele ei.
10. Şi totuşi a trebuit să plece şi ea în exil, s-a dus în robie; şi pruncii ei* au fost zdrobiţi în toate colţurile** uliţelor; au aruncat sorţul † asupra fruntaşilor ei şi toţi mai-marii ei au fost aruncaţi în lanţuri.

*Ps. 137.9.Isa. 13.16. Osea 13.16. **Plân. 2.19. † Ioel 3.3. Obad. 11.

11. Şi* tu[1] te vei îmbăta, te vei ascunde; şi tu vei căuta un loc de adăpost împotriva vrăjmaşului!

*Ier. 25.17,27. Cap. 1.10.

12. Toate cetăţuile tale sunt nişte smochini* cu cele dintâi roade; când îi scuturi, smochinele cad în gura cui vrea să le mănânce.

*Apoc. 6.13.

13. Iată, poporul* tău este ca femeile în mijlocul tău; porţile ţării tale se deschid înaintea vrăjmaşilor tăi; focul îţi mistuie zăvoarele**!

*Ier. 50.37; 51.30. **Ps. 147.13. Ier. 51.20.

14. Scoate-ţi apă pentru împresurare[2]! Drege-ţi întăriturile*! Calcă pământul, frământă lutul şi întăreşte cuptorul de cărămidă!

*Cap. 2.1.

15. Acolo te va mânca focul, te va nimici sabia cu desăvârşire, te va mistui ca omida*, înmulţeşte-te ca omida, înmulţeşte-te ca lăcustele! *Ioel 1.4.
16. Negustorii tăi sunt mai mulţi decât stelele cerului, s-au îngrămădit ca puii de lăcustă care îşi întind aripile şi zboară.
17. Voievozii[3] tăi* sunt ca lăcustele, mai-marii tăi ca nişte roiuri de lăcuste[4] care se aşază în desişuri în zilele răcoroase; când răsare soarele, zboară, şi nu se mai cunoaşte locul unde sunt. *Apoc. 9.7.
18. În timp ce păstorii* tăi dorm, împărate** al Asiriei, şi vitejii tăi se odihnesc, poporul tău este risipit † pe munţi şi nimeni nu-l mai strânge.

*Exod 15.16. Ps. 76.6. **Ier. 50.18. Ezec. 31.3, etc. † 1 Împ. 22.17.

19. Rana ta nu se alină prin nimic, lovitura* ta este fără leac! Toţi cei care** vor auzi de tine vor bate din palme, căci cine este acela pe care să nu-l fi atins răutatea ta?”

*Mica 1.9. **Isa. 14.8, etc. Plân. 2.15. Ţef. 2.15.

1.Sau: turn de apărare, cetățuie, fortăreață;

1.Ninive; 2.Sau: asediu; 3.Sau: aleşii; 4.Lit.: lăcusta lăcustelor;

HABACUC

(SAU AVACUM)

(Mica 4.10; 7.710. Luca 18.7.)

1 1. Prorocia descoperită prorocului Habacuc.
2. Până când voi striga către Tine, Doamne, fără* s-asculţi? Până când mă voi tângui Ţie, fără să dai ajutor?

*Plân. 3.8.

3. Pentru ce mă laşi să văd nelegiuirea, şi Te uiţi la nedreptate? Asuprirea şi violenţa se fac sub ochii mei, se nasc certuri şi se stârneşte gâlceavă.
4. De aceea, Legea este fără putere şi dreptatea nu se vede, căci cel rău* îl împresoară pe

cel neprihănit, de aceea se fac judecăţi nedrepte.

*Iov 21.7. Ps. 94.3, etc. Ier. 12.1.

5. Aruncaţi-vă ochii* printre neamuri şi priviţi, uimiţi-vă şi îngroziţi-vă! Căci în zilele voastre fac o lucrare pe care n-aţi crede-o, dacă v-ar povesti-o cineva!

*Isa. 29.14. Fapt. 13.41.

6. Iată, ridic pe caldeeni*, popor turbat şi iute[1], care străbate întinderi mari de ţări ca să pună mâna pe locuinţe care nu sunt ale lui.

*Deut. 28.49,50. Ier. 5.16.

7. El este grozav şi înfricoşător; numai din el însuşi îi vine judecata şi măreţia.
8. Caii lui sunt mai iuţi decât leoparzii, mai sprinteni decât lupii de seară*, şi călăreţii lui înaintează în galop de departe, zboară** ca vulturul care se repede asupra prăzii.

*Ier. 5.6. Ţef. 3.3. **Ier. 4.13.

9. Tot poporul acesta vine numai ca să jefuiască; privirile lui lacome caută înainte şi strânge prizonieri de război ca nisipul.
10. Îşi bate joc de împăraţi şi căpeteniile sunt o nimica pentru el, râde de orice întăritură, căci îngrămădeşte ţărână şi o ia.
11. Apoi pornirea[2] i se va schimba, va întrece măsura şi se va face vinovat, căci puterea* lui o ia ca dumnezeu[3] al lui!

*Dan. 5.4.

12. Doamne, nu eşti Tu* din veşnicie, Dumnezeul meu, Sfântul meu? Nu vom muri! Doamne, Tu ai ridicat poporul acesta ca să-Ţi împlineşti judecăţile Tale**; Tu, Stânca mea, l-ai ridicat ca să dai prin el pedepsele Tale!

*Ps. 90.2; 93.2. Plân. 5.19. **2 Împ. 19.25. Ps. 17.13. Isa. 10. 5-7. Ezec. 30.25.

13. Ochii Tăi sunt prea curaţi,* că nu pot să vadă răul şi nu poţi să priveşti nelegiuirea! Cum** ai putea privi Tu pe mişei şi să taci, când cel rău îl înghite pe cel mai neprihănit decât el?

*Ps. 5.5. **Ier. 12.1.

14. Vei face Tu omului ca peştilor mării, ca târâtoarelor care n-au stăpân?
15. El îi scoate* pe toţi cu undiţa, îi trage în mreaja sa, îi strânge în năvodul său. De aceea se bucură şi se veseleşte.

*Ier. 16.16. Amos 4.2.

16. De aceea aduce jertfe* mrejei sale, aduce tămâie năvodului său; căci lor le datorează partea lui cea grasă şi bucatele lui îmbelşugate!

*Deut. 8.17. Isa. 10.13; 37.24,25.

1.Sau: înspăimântători şi îngrozitori;

2.Sau: duhul, starea de spirit;

3.Ebr.: eloah;

17. Pentru aceasta îşi va goli el întruna mreaja şi va înjunghia fără milă neamurile?

2 1. M-am dus la locul meu de strajă şi stăteam pe turn ca să veghez* şi să văd** ce are să-mi spună Domnul şi ce-mi va răspunde la plângerea mea.

*Isa. 21.8,11. **Ps. 85.8.

2. Domnul mi-a răspuns şi a zis: „Scrie* prorocia şi graveaz-o pe table, ca să poată alerga cel ce-o citeşte!

*Isa. 8.1; 30.8.

3. Căci este o prorocie a cărei vreme este hotărâtă*, se apropie de împlinire şi nu va minţi; dacă zăboveşte, aşteapt-o, căci va veni şi se va împlini negreşit**.

*Dan. 10.14; 11.27,35. **Evr. 10.37.

4. Iată, i se îngâmfă sufletul, nu este fără prihană în el; dar cel neprihănit* va trăi prin credinţa lui.

*Ioan 3.36. Rom. 1.17. Gal. 3.11. Evr. 10.38.

5. Ca şi cel beat şi semeţ, cel mândru nu stă linişit; ci îşi lărgeşte dorinţa[1] ca Locuinţa morţilor*, este nesăţios ca moartea, aşa că strânge toate neamurile şi adună toate popoarele la el.

*Prov. 27.20; 30.16.

6. Nu va fi el de batjocura tuturor acestora, de râs şi de* pomină? Se va zice: „Vai de cel ce adună ce nu este al lui! Până când se va împovăra cu datorii[2]?”

*Mica 2.4.

7. Nu se vor ridica deodată cei ce te-au împrumutat? Nu se vor trezi asupritorii tăi şi vei ajunge prada lor?
8. Fiindcă* ai jefuit multe neamuri, toată rămăşiţa popoarelor te va jefui, din pricina vărsării sângelui** oamenilor, din pricina violenţelor făcute în ţară împotriva cetăţii şi împotriva tuturor locuitorilor ei.

*Isa. 33.1. **Vers. 17.

9. Vai de cel ce strânge câştiguri* nelegiuite pentru casa lui, ca să-şi aşeze apoi cuibul** într-un loc înalt şi să scape din mâna nenorocirii[3]!

*Ier. 22.13. **Ier. 49.16. Obad. 4.

10. Ruşinea casei tale ţi-ai croit, nimicind o mulţime de popoare; şi împotriva ta însuţi ai păcătuit.
11. Căci piatra din mijlocul zidului va striga şi lemnul care leagă grinda îi va răspunde.
12. Vai de cel ce zideşte o cetate cu sânge*, care întemeiază o cetate cu nelegiuire[4]!

*Ier. 22.13. Ezec. 24.9. Mica 3.10. Naum 3.1.

1.Sau: sufletul;

2.Sau: garanţii, giranţi;

3.Sau: răului; 4.Sau: nedreptate;

13. Iată, când Domnul oştirilor a hotărât lucrul acesta, popoarele se ostenesc* pentru foc şi neamurile se trudesc degeaba.

*Ier. 51.58.

14. Căci pământul va fi plin de cunoştinţa slavei* Domnului ca fundul mării de apele care-l acoperă. *Isa. 11.9.

15. Vai de cel ce dă aproapelui său să bea, vai de tine care îi torni* băutură spumoasă şi-l ameţeşti ca să-i vezi goliciunea**!

*Osea 7.5. **Gen. 9.22.

16. Te vei umple de ruşine în loc de slavă; bea* şi tu şi dezveleşte-te[1]! Îţi va veni şi ţie rândul să iei paharul din dreapta Domnului şi va veni ruşinea[2] peste slava ta.

*Ier. 25.26,27; 51.57.

17. Căci violenţele făcute împotriva Libanului vor cădea asupra ta, şi pustiirile fiarelor te vor îngrozi, pentru vărsarea sângelui* oamenilor şi violenţele făcute în ţară împotriva cetăţii şi împotriva tuturor locuitorilor ei. *Vers. 8.

18. La ce ar putea folosi* un chip cioplit, pe care-l ciopleşte lucrătorul? La ce ar putea folosi un chip turnat care** îi învaţă pe oameni minciuni; pentru ce lucrătorul care l-a făcut să-şi pună încrederea în el, când el făureşte numai nişte idoli muţi †?

*Isa. 44.9,10; 46.2. **Ier. 10.8,14. Zah. 10.2. † Ps. 115.5. 1 Cor. 12.2.

19. Vai de cel ce zice lemnului: „Scoală-te”, şi unei pietre mute: „Trezeşte-te!” Poate ea să dea învăţătură? Iată că este împodobită cu aur şi argint, dar în ea nu este un duh* care s-o însufleţească.

*Ps. 135.17.

20. Domnul* însă este în Templul Lui cel sfânt. Tot pământul să tacă** înaintea Lui!”

*Ps. 11.4. **Ţef. 1.7. Zah. 2.13.

3 1. Rugăciunea prorocului Habacuc. (De cântat în felul cântecelor* de jale.)

*Ps. 7, titlu.

2. Când am auzit, Doamne, ce ai vestit, m-am îngrozit. Însufleţeşte-Ţi* lucrarea în cursul anilor, Doamne! Fă-Te cunoscut în trecerea anilor! Dar, în mânia Ta, adu-Ţi aminte de îndurările Tale! *Ps. 85.6.

3. Dumnezeu vine din Teman şi Cel Sfânt* vine din muntele Paran... (Oprire)

Măreţia Lui acoperă cerurile şi slava Lui umple pământul.

*Deut. 33.2. Judc. 5.4. Ps. 68.7.

4. Strălucirea Lui este ca lumina soarelui, din mâna Lui pornesc raze şi acolo este ascunsă tăria Lui.

1.Sau: descoperă-ţi necircumcizia; 2.Lit.: o vomă ruşinoasă;

5. Înaintea Lui mergea* ciuma şi molima** călca pe urmele Lui.

*Naum 1.3. **Ps. 18.8.

6. S-a oprit şi a măsurat pământul cu ochiul; a privit şi a făcut neamurile să tremure; munţii* cei veşnici** s-au sfărâmat, dealurile cele vechi s-au aplecat; cărările Lui sunt veşnice.

*Naum 1.5. **Gen. 49.26.

7. Am văzut corturile Etiopiei pline de groază şi colibele din ţara Madianului s-au cutremurat.

8. S-a mâniat oare Domnul pe râuri? Împotriva râurilor se aprinde mânia Ta sau împotriva mării se varsă furia Ta, de ai încălecat* pe caii Tăi şi Te-ai suit în carul Tău de biruinţă?

*Deut. 33.26,27. Ps. 68.4; 104.3. Vers. 15.

9. Arcul Tău s-a dezvelit; blestemele sunt săgeţile cuvântului Tău... - (Oprire) - Tu despici pământul ca să dai drumul* râurilor.

*Ps. 78.15,16; 105.41.

10. La vederea Ta se cutremură* munţii; se năpustesc râuri de apă; adâncul îşi ridică glasul şi îşi înalţă valurile în sus**.

*Exod 19.16,18. Judc. 5.4,5. Ps. 68.8; 77.18; 114.4. **Exod 14.22. Ios. 3.16.

11. Soarele* şi luna se opresc în locuinţa lor, de lumina săgeţilor** Tale care pornesc, de strălucirea suliţei Tale care luceşte.

*Ios. 10.12,13. **Ios. 10.11. Ps. 18.14; 77.17,18.

12. Tu cutreieri pământul în furia Ta, zdrobeşti neamurile în mânia Ta*.

*Ier. 51.33. Amos 1.3. Mica 4.13.

13. Ai ieşi ca să izbăveşti pe poporul Tău, să izbăveşti pe unsul Tău; sfărâmi* acoperişul casei celui rău, o nimiceşti din temelii până în vârf. (Oprire)

*Ios. 10.24; 11.8,12. Ps. 68.21.

14. Străpungi cu săgeţile Tale capul căpeteniilor lui care se năpustesc peste mine ca furtuna, să mă pună pe fugă, scoţând strigăte de bucurie ca şi cum ar fi şi mâncat pe cel nenorocit în culcuş.

15. Cu caii Tăi mergi* pe mare, pe spuma apelor mari.

*Ps. 77.19. Vers. 8.

16. Când am auzit... lucrul acesta, mi s-a cutremurat trupul*; la vestea aceasta, mi se înfioară buzele, îmi intră putrezirea în oase şi-mi tremură genunchii. Căci aş putea oare aştepta în tăcere ziua necazului, ziua când asupritorul va merge împotriva poporului?

*Ps. 119.120. Ier. 23.9.

17. Căci, chiar dacă smochinul nu va înflori, viţa nu va da nici un rod, rodul măslinului va lipsi, şi câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule, şi nu vor mai fi boi în graj-

duri,
18. eu* tot mă voi bucura** în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!

*Iov 13.15. **Isa. 41.16; 61.10.

19. Domnul Dumnezeu este tăria* mea; El îmi face picioarele ca ale cerbilor** şi mă face să merg pe înălţimile mele †.”

Către mai-marele cântăreţilor. De cântat cu instrumente cu coarde.

*Ps. 27.1. **2 Sam. 22.34. Ps. 18.33. † Deut. 32.13; 33.29.

ŢEFANIA

SAU SOFONIE

(Deuteronom 30.1-10. Habacuc 3.18. Luca 19.41-44.)

Ameninţări împotriva lui Iuda şi Ierusalimului

1 1. Cuvântul Domnului care a fost spus lui Ţefania, fiul lui Cuşi, fiul lui Ghedalia, fiul lui Amaria, fiul lui Ezechia, pe vremea lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda:
2. „Voi nimici totul de pe faţa pământului, zice Domnul.”
3. „Voi* nimici oamenii şi vitele, păsările cerului şi peştii mării, pietrele de poticnire** şi pe cei răi împreună cu ele; voi nimici cu desăvârşire pe oameni de pe faţa pământului, zice Domnul.”

*Osea 4.3. **Ezec. 7.19; 14.3,4,7. Mat. 13.41.

4. „Îmi voi întinde mâna împotriva lui Iuda şi împotriva tuturor locuitorilor Ierusalimului; voi nimici cu desăvârşire din locul acesta rămăşiţele lui* Baal, numele slujitorilor săi** şi preoţii împreună cu ei,

*2 Împ. 23.4,5. **Osea 10.5.

5. pe cei ce se închină* pe acoperişuri înaintea oştirii cerurilor, pe cei ce se închină** jurând † pe Domnul, dar care jură şi pe împăratul lor, Malcam ††,

*2 Împ. 23.12. Ier. 19.13. **1 Împ. 18.21. 2 Împ. 17.33,41. † Isa. 48.1. Osea 4.15. †† Ios. 23.7. 1 Împ. 11.33.

6. pe cei ce* se întorc de la Domnul şi pe cei ce nu-L caută** pe Domnul, nici nu întreabă de El.” *Isa. 1.4. Ier. 2.13,17; 15.6. **Osea 7.7.
7. Tăcere* înaintea Domnului Dumnezeu! Căci** ziua Domnului este aproape, căci Domnul † a pregătit jertfa, Şi-a sfinţit oaspeţii.

*Hab. 2.20. Zah. 2.13. **Isa. 13.6. † Isa. 34.6. Ier. 46.10. Ezec. 39.17. Apoc. 19.17.

8. „În ziua jertfei Domnului voi pedepsi pe căpetenii* şi fiii împăratului şi pe toţi cei ce poartă haine străine. *Ier. 39.6.
9. În ziua aceea voi pedepsi şi pe toţi cei ce sar peste prag, pe cei ce umplu de violenţă şi de înşelăciune casa stăpânului lor.
10. „În ziua aceea, zice Domnul, se vor auzi strigăte de jale la Poarta Peştilor*, urlete în cealaltă mahala[1] a cetăţii şi un mare prăpăd pe dealuri. *2 Cron. 33.14.
11. Văitaţi-vă, locuitori din* Macteş[2]. Căci toţi cei ce fac negoţ sunt nimiciţi, toţi cei încărcaţi cu argint sunt nimiciţi cu desăvârşire. *Iac. 5.1.
12. În vremea aceea voi cerceta Ierusalimul cu felinare şi voi pedepsi pe toţi oamenii care se bizuie pe drojdiile* lor[3] şi zic** în inima lor: „Domnul nu va face nici bine, nici rău!”

*Ier. 48.11. Amos 6.1. **Ps. 94.7.

13. Averile lor vor fi de jaf şi casele lor vor fi pustiite; vor zidi case şi nu* le vor locui, vor sădi vii şi nu vor bea vin** din ele.”

*Deut. 28.30,39. Amos 5.11. **Mica 6.15.

14. Ziua cea mare a Domnului este aproape*, este aproape şi vine în graba mare! Da, este aproape ziua cea amarnică a Domnului; şi omul viteaz va ţipa acolo cu amar. *Ioel 2.1,11.
15. Ziua* aceea este o zi de mânie, o zi de necaz şi de groază, o zi de pustiire şi nimicire, o zi de întuneric şi negură, o zi de nori şi de întunecime,

*Isa. 22.5. Ier. 30.7. Ioel 2.2,11. Amos 5.18. Vers. 18.

16. o zi în care va răsuna trâmbiţa* şi strigătele de război împotriva cetăţilor întărite şi a turnurilor înalte. *Ier. 4.19.
17. „Atunci voi aduce strâmtorare peste oameni şi vor bâjbâi ca nişte orbi*, pentru că au păcătuit împotriva Domnului; de aceea le voi vărsa sângele** ca praful, şi carnea lor, ca gunoiul †!”

*Deut. 28.29. Isa. 59.10. **Ps. 79.3. † Ps. 83.10. Ier. 9.22; 16.4.

18. Nici argintul*, nici aurul lor nu vor putea să-i izbăvească, în ziua mâniei Domnului; ci toată ţara va fi mistuită** de focul geloziei Lui, căci va nimici deodată pe toţi † locuitorii ţării. *Prov. 11.4. Ezec. 7.19. **Cap. 3.8. † Vers. 2,3.

1.Sau: al doilea cartier al cetăţii (ca în 2 Împ.22.14); 2.Mortar, probabil, un cartier de jos al Ierusalimului; 3.Sau: se împacă cu sine;

Ameninţări împotriva popoarelor străine

2 1. Veniţi-vă* în fire şi cercetaţi-vă, neam fără ruşine, *Ioel 2.16.
2. până nu se împlineşte hotărârea - ca pleava* trece vremea -, până nu vine peste voi mânia aprinsă** a Domnului, până nu vine peste voi ziua mâniei Domnului!
*Iov 21.18. Ps. 1.4. Isa. 17.13. Osea 13.3. **2 Împ. 23.26.
3. Căutaţi* pe Domnul, toţi cei smeriţi** din ţară, care aţi împlinit judecata Sa! Căutaţi dreptatea, căutaţi smerenia! Poate că † veţi fi cruţaţi în ziua mâniei Domnului.
*Ps. 105.4. Amos 5.6. **Ps. 76.9. † Ioel 2.14. Amos 5.15. Iona 3.9.
4. Căci Gaza* va fi părăsită, Ascalonul va fi pustiit, poporul din Asdod va fi izgonit ziua-n amiaza** mare şi Ecronul va fi smuls din rădăcini.
*Ier. 47.4,5. Ezec. 25.15. Amos 1.6-8. Zah. 9.5,6. **Ier. 6.4; 15.8.
5. Vai de locuitorii de pe malurile mării*, vai de neamul cheretiţilor! Aşa a vorbit Domnul împotriva ta, Canaane**, ţara filistenilor: „Te voi nimici şi nu vei mai avea locuitori!”
*Ezec. 25.16. **Ios. 13.3.
6. Malurile mării vor ajunge izlazuri de păşunat, locuinţe pentru păstori şi stâne* de oi.
*Isa. 17.2. Vers. 14.
7. Malurile acestea vor fi pentru rămăşiţele* casei lui Iuda; acolo vor paşte; se vor odihni seara în casele Ascalonului; căci Domnul Dumnezeul lor nu-i va uita** şi îi va aduce înapoi † pe captivii lor de război.
*Isa. 11.11. Mica 4.7; 5.7,8. Hag. 1.12; 2.2. Vers. 9. **Exod 4.31. Luca 1.68. † Ps. 126.1. Ier. 29.14. Cap. 3.20.
8. „Am auzit* insultele Moabului şi batjocurile** copiilor lui Amon, când defăimau pe poporul Meu şi se ridicau † cu trufie împotriva hotarelor lor.
*Ier. 48.27. Ezec. 25.8. **Ezec. 25.3,6. † Ier. 49.1.
9. „De aceea, pe viaţa Mea, zice Domnul oştirilor, Dumnezeul lui Israel, că Moabul* va fi ca Sodoma şi copiii lui Amon**, ca Gomora: un loc acoperit † cu mărăcini, o groapă de sare, un pustiu veşnic; rămăşiţa †† poporului Meu îi va jefui, rămăşiţa neamului Meu îi va stăpâni.”
*Isa. 15. Ier. 48. Ezec. 25.9. Amos 2.1. **Amos 1.13. † Gen. 19.25. Deut. 29.23. Isa. 13.19; 34.13. Ier. 49.18; 50.40. †† Vers. 7.
10. Lucrul acesta li se va întâmpla pentru mândria* lor, pentru că au batjocorit şi s-au semeţit împotriva poporului Domnului oştirilor. *Isa. 16.6. Ier. 48.29.
11. Domnul va fi grozav împotriva lor, căci va nimici pe toţi dumnezeii pământului; şi fiecare se va închina* înaintea Lui în ţara lui, în toate insulele** neamurilor.
*Mal. 1.11. Ioan 4.21. **Gen. 10.5.
12. „Chiar şi voi, etiopienilor*, veţi fi străpunşi cu sabia** Mea.”
*Isa. 18.1; 20.4. Ier. 46.9. Ezec. 30.9. **Ps. 17.13.
13. El Îşi va întinde mâna şi spre miazănoapte, va nimici Asiria* şi va preface Ninive într-o pustietate, într-un pământ fără apă ca pustiul.
*Isa. 10.12. Ezec. 31.3. Naum 1.1; 2.10; 3.15,18.
14. În mijlocul cetăţii se vor culca* turme de vite** de tot felul; pelicanul † şi ariciul vor rămâne noaptea pe acoperişurile stâlpilor ei. La ferestre se vor auzi ţipetele lor, pustiirea va fi în prag, căci căptuşeala †† de cedru a fost scoasă.
*Vers. 6. **Isa. 13.21,22. † Isa. 34.11,14. †† Ier. 22.14.
15. Iată, dar, cetatea aceea veselă, care stătea* plină de încredere şi** zicea în inima ei: „Eu şi nici una în afară de mine!” Vai! cum s-a prefăcut în pustiu şi în culcuş de fiare! Toţi cei ce trec pe lângă ea fluieră † şi arată †† cu mâna!
*Isa. 47.8. **Apoc. 18.7. † Iov 27.23. Plân. 2.15. Ezec. 27.36. †† Naum 3.19.

Pedeapsa Ierusalimului - Făgăduinţe

3 1. Vai de cetatea îndărătnică şi stricată, vai de cetatea plină de asuprire!
2. Ea n-ascultă* de nici un glas, nu** ţine seama de mustrare, nu se încrede în Domnul, nu se apropie de Dumnezeul său.
*Ier. 22.21. **Ier. 5.3.
3. Căpeteniile* ei în mijlocul ei sunt nişte lei care răcnesc; judecătorii ei sunt nişte lupi de seară** care nu mai lasă nici un os până dimineaţa. *Ezec. 22.27. Mica 3.9-11. **Hab. 1.8.
4. Prorocii ei sunt uşuratici* şi înşelători; preoţii ei profanează lucrurile sfinte, calcă** Legea.
*Ier. 23.11,32. Plân. 2.14. Osea 9.7. **Ezec. 22.26.
5. Domnul* este fără prihană în mijlocul** ei. El nu face nici o nelegiuire; în fiecare dimineaţă, El Îşi scoate la lumină judecăţile, fără să înceteze vreodată; dar cel nedrept † nu ştie de ruşine!
*Deut. 32.4. **Vers. 15,17. Mica 3.11. † Ier. 3.3; 6.15; 8.12.
6. „Am nimicit neamuri, le-am dărâmat turnurile, le-am pustiit străzile şi nu mai trece nimeni pe ele! Cetăţile lor sunt pustiite, nu mai au nici un om în ele şi nimeni nu mai locuieşte în ele!

7. Ziceam*: „Dacă ai vrea măcar să te temi de Mine şi să ţii seama de mustrare! Nu ţi-ar fi nimicită locuinţa şi n-ar veni peste tine toate pedepsele cu care te-am ameninţat." Dar ei s-au grăbit să-şi** strice toate faptele".

*Ier. 8.6. **Gen. 6.12.

8. „De aceea, aşteptaţi* numai, zice Domnul, până în ziua când Mă voi ridica la pradă: căci am hotărât să strâng** neamurile, să adun împărăţiile, ca să-Mi vărs furia peste ele, toată aprinderea mâniei Mele; căci toată ţara va fi mistuită † de focul geloziei Mele.

*Ps. 27.14; 37.34. Prov. 20.22. **Ioel 3.2. † Cap. 1.18.

9. Atunci voi da popoarelor buze curate*, ca toţi să cheme Numele Domnului, ca să-I slujească într-un gând. *Isa. 19.18.

10. Dincolo* de râurile Etiopiei, Îmi vor aduce daruri de mâncare închinătorii Mei, obştea Mea cea risipită.

*Ps. 68.31. Isa. 18.1,7; 60.4, etc. Mal. 1.11. Fapt. 8.27.

11. În ziua aceea, nu vei mai avea nevoie să roşeşti de toate faptele tale prin care ai păcătuit împotriva Mea; căci atunci voi scoate din mijlocul tău pe cei trufaşi* şi nu te vei mai îngâmfa pe muntele Meu cel sfânt!

*Ier. 7.4. Mica 3.11. Mat. 3.9.

12. Voi lăsa în mijlocul tău un popor* smerit şi mic[1], care se va încrede în Numele Domnului.

*Isa. 14.32. Zah. 11.11. Mat. 5.3. 1 Cor. 1.27,28. Iac. 2.5.

13. Rămăşiţa* lui Israel nu** va mai săvârşi nelegiuire[2], nu va mai spune minciuni † şi nici în gura ei nu se va mai găsi o limbă înşelătoare. Ci, va paşte †† şi se va odihni şi nimeni n-o va tulbura."

*Mica 4.7.Cap. 2.7. **Isa. 60.21. † Isa. 63.8. Apoc. 14.5.

1.Sau: umil şi sărac; 2.Sau: nedreptate;

†† Ezec. 34.28. Mica 4.4; 7.14.

14. Strigă* de bucurie, fiica Sionului! Strigă de veselie, Israele! Bucură-te şi saltă de veselie din toată inima ta, fiica Ierusalimului!

*Isa. 12.6; 54.1. Zah. 2.10; 9.9.

15. Domnul a abătut de la tine judecăţile tale, a îndepărtat pe vrăjmaşul tău; Domnul, împăratul* lui Israel, este în** mijlocul tău; nu trebuie să te mai temi de nici o nenorocire!

*Ioan 1.49. **Ezec. 48.35. Vers. 5,17. Apoc. 7.15; 21.3,4.

16. În ziua aceea se va zice* Ierusalimului: „Nu te teme de nimic! Sioane, să nu-ţi** slăbească mâinile!

*Isa. 35.3,4. **Evr. 12.12.

17. Domnul Dumnezeul tău este în mijlocul tău*, ca un viteaz care poate ajuta; Se va bucura** de tine cu mare bucurie, va tăcea în dragostea Lui şi se va veseli de tine cu cântare de bucurie."

*Vers. 15. **Deut. 30.9. Isa. 62.5; 65.19. Ier. 32.41.

18. „Voi strânge pe cei întristaţi*, care sunt departe de adunarea sfântă, pe cei ieşiţi din sânul tău, asupra cărora acum apasă ocara.

*Plân. 2.6.

19. Iată, în vremea aceea, voi lucra împotriva tuturor asupritorilor tăi; voi izbăvi pe cei şchiopi* şi voi strânge pe cei ce au fost izgoniţi; îi voi face o pricină de laudă şi de slavă în toate ţările unde acum sunt făcuţi de ruşine.

*Ezec. 34.16. Mica 4.6,7.

20. În vremea aceea, vă voi aduce* înapoi; în vremea aceea, vă voi strânge; căci vă voi face o pricină de slavă şi de laudă printre toate popoarele pământului, când voi aduce înapoi pe captivii voştri de război sub ochii voştri, zice Domnul.""

*Isa. 11.12: 27.12; 56.8. Ezec. 28.25; 34.13; 37.21. Amos 9.14.

HAGAI

(SAU AGHEU)

(Maleahi 3.10. Matei 6.33.)

1 1. În anul* al doilea al împăratului Darius, în ziua întâi a lunii a şasea, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai către Zorobabel**, fiul lui Şealtiel, dregătorul lui Iuda, şi către Iosua †, fiul lui Ioţadac ††, marele preot, astfel:

*Ezra 4.24; 5.1. Zah. 1.1. **1 Cron.3.17,19. Ezra 3.2. Mat 1. 12. Luca 3.27. † Ezra 3.2; 5.2. †† 1 Cron. 6.15.

2. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Poporul acesta zice: „N-a venit încă vremea pentru zidirea din nou a Casei Domnului!"

3. De aceea, cuvântul Domnului le-a vorbit prin prorocul Hagai* astfel:

*Ezra 5.1

4. „Dar* pentru voi a venit oare vremea să locuiţi în case căptuşite, cu tavan, când Casa aceasta este dărâmată?"

*2 Sam. 7.2. Ps. 132.3, etc

5. Aşa vorbeşte acum Domnul oştirilor „Uitaţi-vă* cu băgare de seamă la căile voastre!

*Plân. 3.40. Vers. 7.

6. Semănaţi* mult şi strângeţi puţin, mâncaţi şi tot nu vă săturaţi, beţi şi tot nu vă potoliţi setea, vă îmbrăcaţi şi tot nu vă este cald; şi cine câştigă** o simbrie o pune într-o pungă spartă!”

*Deut. 28.38. 0sea 4.10. Mica 6.14,15. Cap. 2.16. **Zah. 8.10.

7. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Uitaţi-vă cu băgare de seamă la căile voastre!
8. Suiţi-vă pe munte, aduceţi lemne şi zidiţi Casa! Eu Mă voi bucura de lucrul acesta şi voi fi proslăvit, zice Domnul.”
9. „Vă aşteptaţi* la mult şi iată că aţi avut puţin; l-aţi adus acasă, dar Eu l-am suflat**. Pentru ce? - zice Domnul oştirilor. Din pricina Casei Mele care stă dărâmată, pe când fiecare din voi aleargă pentru casa lui.

*Cap. 2.16. **Cap. 2.17.

10. De aceea, cerurile* nu v-au dat roua, şi pământul nu şi-a dat roadele.

*Lev. 26.19. Deut. 28.23. 1 Împ. 8.35.

11. Am chemat* seceta peste ţară, peste munţi, peste grâu, peste must, peste untdelemn, peste tot ce poate aduce pământul, peste oameni şi peste vite şi peste tot** lucrul mâinilor voastre.”

*1 Împ. 17.1. 2 Împ. 8.1. **Cap. 2.17.

12. Zorobabel*, fiul lui Şealtiel, Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi toată rămăşiţa poporului au ascultat glasul Domnului Dumnezeului lor şi cuvintele prorocului Hagai, fiindcă Domnul Dumnezeul lor îl trimisese. Şi poporul s-a temut de Domnul.

*Ezra 5.2.

13. Hagai, trimisul Domnului, a zis poporului, după porunca Domnului: „Eu sunt* cu voi, zice Domnul.”

*Mat. 28.20. Rom. 8.31.

14. Domnul* a trezit duhul lui Zorobabel, fiul lui Şealtiel, dregătorul** lui Iuda, şi duhul lui Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi duhul întregii rămăşiţe a poporului. Aşa că ei au venit † şi s-au pus pe lucru în Casa Domnului oştirilor, Dumnezeul lor,

*2 Cron. 36.22. Ezra 1.1. **Cap. 2.21. † Ezra 5.2,8.

15. în ziua a douăzeci şi patra a lunii a şasea, în anul al doilea al împăratului Darius.

Slava celui de-al doilea Templu

2 1. În a douăzeci şi una zi a lunii a şaptea, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai astfel:
2. „Vorbeşte lui Zorobabel, fiul lui Şealtiel, dregătorul lui Iuda, lui Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi rămăşiţei poporului şi spune-le:
3. „Cine* a mai rămas între voi din cei ce au văzut Casa aceasta în slava ei dintâi? Şi cum o vedeţi acum? Aşa cum este, nu pare ea** ca o nimica în ochii voştri?

*Ezra 3.12. **Zah. 4.10.

4. Acum fii tare*, Zorobabel! - zice Domnul. Fii tare şi tu, Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot! Fii tare şi tu, tot poporul din ţară, zice Domnul, şi lucraţi! Căci Eu sunt cu voi, zice Domnul oştirilor.”

*Zah. 8.9.

5. „Eu rămân* credincios legământului pe care l-am făcut cu voi, când aţi ieşit din Egipt, şi Duhul Meu** este în mijlocul vostru; nu vă temeţi!”

*Exod 29.45,46. **Neem. 9.20. Isa. 63.11.

6. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Încă* puţină vreme, şi voi clătina încă o dată** cerurile şi pământul, marea şi uscatul;

*Vers. 21. Evr. 12.26. **Ioel 3.16.

7. voi clătina toate neamurile; comorile* tuturor neamurilor vor veni şi voi umple de slavă Casa aceasta, zice Domnul oştirilor.

*Gen. 49.10. Mal. 3.1.

8. Al Meu este argintul şi al Meu este aurul, zice Domnul oştirilor.
9. Slava acestei Case din urmă va fi mai mare* decât a celei dintâi, zice Domnul oştirilor; şi în locul acesta voi da** pacea, zice Domnul oştirilor.”

*Ioan 1.14. **Ps. 85.8,9. Luca 2.14. Efes. 2.14.

Binecuvântarea făgăduită

10. În a douăzeci şi patra zi a lunii a noua, în anul al doilea al lui Darius, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul Hagai astfel:
11. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Pune preoţilor următoarea întrebare* asupra Legii:

*Lev. 10.10,11. Deut. 33.10. Mal. 2.7.

12. „Dacă poartă cineva în poala hainei sale carne sfinţită şi atinge cu haina lui pâine, bucate fierte, vin, untdelemn sau o mâncare oarecare, lucrurile acestea vor fi sfinţite?” Preoţii au răspuns: „Nu!”
13. Şi Hagai a zis: „Dacă se atinge cineva necurat prin atingerea de un trup mort* de toate aceste lucruri, vor fi ele necurate oare?” Preoţii au răspuns: „Vor fi necurate.”

*Num. 19.11.

14. Atunci Hagai, luând iarăşi cuvântul, a zis: „Tot aşa* este şi poporul acesta, tot aşa este şi neamul acesta înaintea Mea, zice Domnul, aşa

sunt toate lucrările mâinilor lor: ce-Mi aduc ei acolo ca jertfă este necurat!

*Tit 1.15.

15. Uitaţi-vă, dar, cu băgare de seamă* la cele ce s-au întâmplat până în ziua de azi, până să se fi pus piatră pe piatră la Templul Domnului! *Cap. 1.5.

16. Atunci când veneau la o grămadă* de douăzeci de măsuri, nu erau în ea decât zece; când veneau la teasc să scoată cinzeci de măsuri, nu erau în el decât douăzeci!

*Cap. 1.6,9. Zah. 8.10.

17. V-am lovit* cu tăciune în grâu şi cu mană[1], şi cu grindină; am lovit tot lucrul mâinilor** voastre. Şi cu toate acestea †, tot nu v-aţi întors la Mine, zice Domnul”.

*Deut. 28.22. 1 Împ. 8.37. Amos 4.9. Cap. 1.9. **Cap. 1.11. † Ier. 5.3. Amos 4.6,8-11.

18. „Uitaţi-vă cu băgare de seamă la cele ce s-au petrecut până în ziua de azi, până în a douăzeci şi patra zi a lunii a noua, din ziua* când a fost întemeiat Templul Domnului, uitaţi-vă cu băgare de seamă la ele.

*Zah. 8.9.

19. Mai* era sământă în grânare?

1.Mana viţei de vie;

Nici via, nici smochinul, nici rodiul şi nici măslinul n-au mai adus nimic. Dar din ziua aceasta, Îmi voi da binecuvântarea Mea.”

*Zah. 8.12.

Nimicirea vrăjmaşilor şi înălţarea lui Zorobabel

20. Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Hagai, în a douăzeci şi patra zi a lunii, astfel:

21. „Vorbeşte-i lui Zorobabel, dregătorul* lui Iuda şi spune-i: „Voi** clătina cerurile şi pământul; *Cap. 1.14. **Vers. 6,7. Evr. 12.26.

22. voi răsturna tronul împărăţiilor, voi nimici puterea împărăţiilor neamurilor, voi răsturna* şi carele de război, şi pe cei ce se suie în ele; caii şi călăreţii lor vor fi** trântiţi la pământ şi unul va pieri ucis de sabia altuia.

*Dan. 2.44. Mat. 24.7. **Mica 5.10. Zah. 4.6; 9.10.

23. În ziua aceea, zice Domnul oştirilor, pe tine, Zorobabel, fiul lui Şealtiel, slujitorul Meu - zice Domnul -, te voi lua şi te voi face* ca pe o pecete; căci** Eu te-am ales, zice Domnul oştirilor.””

*Cânt. 8.6. Ier. 22.24. **Isa. 42.1; 43.10.

ZAHARIA

(1 Samuel 12.22. Hagai 2.5-9. Romani 11.11,26-29.)

Îndemn la pocăinţă

1 1. În luna a opta, în* anul al doilea al lui Darius, Cuvântul Domnului a vorbit prorocului Zaharia**, fiul lui Berechia, fiul lui Ido, astfel:

*Ezra 4.24. Hag. 1.1. **Ezra 5.1. Mat. 23.35.

2. „Domnul S-a mâniat foarte tare pe părinţii voştri.

3. Spune-le, dar: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: Întoarceţi-vă* la Mine, zice Domnul oştirilor şi Mă voi întoarce şi Eu la voi, zice Domnul oştirilor.”

*Ier. 25.5; 35.15. Mica 7.19. Mal. 3.7. Luca 15.20. Iac. 4.8.

4. „Nu fiţi ca părinţii voştri, cărora le vorbeau* prorocii de mai înainte, zicând: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Întoarceţi-vă** de la căile voastre cele rele, de la faptele voastre cele rele!”, dar n-au ascultat şi n-au luat aminte la Mine, zice Domnul.”

*2 Cron. 36.15,16. **Isa. 31.6. Ier. 3.12; 18.11. Ezec. 18.30. Osea 14.1.

5. Unde sunt acum părinţii voştri? Şi puteau prorocii să trăiască veşnic?

6. Totuşi cuvintele* Mele şi poruncile pe care le dădusem slujitorilor Mei prorocii ca să le vestească n-au atins ele pe părinţii voştri? Şi atunci ei s-au întors şi au zis: „Domnul oştirilor ne-a făcut cum** hotărâse să ne facă, după căile şi faptele noastre!” *Isa. 55.1. **Plân. 1.18; 2.17.

Vedenii

7. În a douăzeci şi patra zi a lunii a unsprezecea, care este luna Şebat, în anul al doilea al lui Darius, cuvântul Domnului a vorbit prorocului Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Ido, astfel:

8. „M-am uitat noaptea şi iată că un om* era călare pe un cal roşu şi stătea între mirţi[1] într-un umbrar; în urma lui erau nişte cai roşii**, murgi şi albi. *Ios. 5.13. Apoc. 6.4. **Cap. 6.2-7.

9. Am întrebat: „Ce înseamnă caii aceştia, domnul meu?” Şi îngerul care vorbea cu mine mi-a zis: „Îţi voi arăta ce înseamnă caii aceştia!”

10. Omul care stătea între mirţi[1] a luat cuvân-

1.Arbust ornamental cu flori albe, mici, parfumate;

tul şi a zis: „Aceştia* sunt aceia pe care i-a trimis Domnul să cutreiere pământul!”

*Evr. 1.14.

11. Şi* ei au vorbit Îngerului Domnului care stătea între mirţi şi au zis: „Am cutreierat pământul, şi, iată, tot pământul este în pace şi linişte!”

*Ps. 103.20,21.

12. Atunci Îngerul Domnului a luat cuvântul şi a zis: „Doamne* al oştirilor, până când nu vei avea milă de Ierusalim şi de cetăţile lui Iuda, pe care Te-ai mâniat în aceşti şaptezeci de ani**?”

*Ps. 102.13. Apoc. 6.10. **Ier. 25.11,12. Dan. 9.2. Cap. 7.5.

13. Domnul a răspuns cu vorbe bune*, cu vorbe de mângâiere îngerului care vorbea cu mine. *Ier. 29.10.

14. Şi îngerul care vorbea cu mine mi-a zis: Strigă şi zi: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Sunt plin de o mare gelozie* pentru Ierusalim şi pentru Sion *Ioel 2.18. Cap. 8.2.

15. şi sunt plin de o mare mânie împotriva neamurilor îngâmfate; căci Mă mâniasem numai puţin*, dar ele au ajutat spre nenorocire.”

*Isa. 47.6.

16. De aceea aşa vorbeşte Domnul: „Mă întorc* cu îndurarea către Ierusalim; Casa Mea va fi zidită iarăşi în el şi funia** de măsurat se va întinde peste Ierusalim.”

*Isa. 12.1; 54.8. Cap. 2.10; 8.3. **Cap. 2.1,2.

17. Strigă din nou şi zi: Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Cetăţile Mele vor avea iarăşi belşug de bunătăţi, Domnul va mângâia iarăşi Sionul* şi va alege iarăşi** Ierusalimul.”

*Isa. 51.3. **Isa. 14.1. Cap. 2.12; 3.2.

18. Am ridicat ochii şi m-am uitat, şi iată că erau patru coarne!

19. Am întrebat îngerul care vorbea cu mine: „Ce înseamnă coarnele acestea?” Şi el mi-a zis: „Acestea* sunt coarnele care au risipit pe Iuda, pe Israel şi Ierusalimul.”

*Ezra 4.1,4,7; 5.3.

20. Domnul mi-a arătat patru fierari.

21. Eu am întrebat: „Ce vor să facă aceştia?” Şi el a zis: „Aceştia vin să sperie coarnele care au risipit pe Iuda, de n-a mai putut ridica nimeni capul; fierarii aceştia au venit să sperie şi să taie coarnele neamurilor care au ridicat cornul* împotriva ţării lui Iuda ca să-i risipească locuitorii.” *Ps. 75.4,5.

2 1. Am ridicat ochii şi m-am uitat, şi iată că era un om* care ţinea în mână o funie de măsurat. *Ezec. 40.3.

2. L-am întrebat: „Unde te duci?” Şi el mi-a zis: „Mă duc să măsor* Ierusalimul ca să văd ce lăţime şi ce lungime are.”

*Apoc. 11.1; 21.15,16.

3. Şi îngerul care vorbea cu mine a înaintat şi un alt înger i-a ieşit înainte.

4. El i-a zis: „Aleargă de vorbeşte tânărului acestuia şi spune-i: „Ierusalimul* va fi o cetate deschisă, din pricina mulţimii oamenilor şi vitelor care vor fi în mijlocul lui;””

*Ier. 31.27. Ezec. 36.10,11.

5. „Eu Însumi - zice Domnul - voi fi un zid* de foc de jur-împrejurul lui şi voi fi slava** lui în mijlocul lui!

*Isa. 26.1. Cap. 9.8. **Isa. 60.19. Apoc. 21.23.

6. „Fugiţi*, fugiţi din ţara de la miazănoapte! - zice Domnul. Căci v-am împrăştiat** în cele patru vânturi ale cerurilor, zice Domnul.”

*Isa. 48.20; 52.11. Ier. 1.14; 50.8; 51.6,45. **Deut. 28.64. Ezec. 17.21.

7. „Scapă*, Sioane, tu care locuieşti la fiica Babilonului!” *Apoc. 18.4.

8. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „După slavă M-a trimis El la neamurile care v-au jefuit; căci cel ce se atinge* de voi se atinge de lumina ochilor Lui.

*Deut. 32.10. Ps. 17.8. 2 Tes. 1.6.

9. Iată*, Îmi ridic mâna împotriva lor - zice Domnul - şi ele vor fi prada celor ce le erau supuşi, ca să ştiţi** că Domnul oştirilor M-a trimis.”

*Isa. 11.15; 19.16. **Cap. 4.9.

10. „Strigă de veselie* şi bucură-te, fiica Sionului! Căci iată, Eu vin şi** voi locui în mijlocul tău, zice Domnul.”

*Isa. 12.6; 54.1. Ţef. 3.14. **Lev. 26.12. Ezec. 37.27. Cap. 8.3. Ioan 1.14. 2 Cor. 6.16.

11. Multe neamuri* se vor alipi de Domnul, în ziua aceea**, şi vor fi poporul † Meu. Eu voi locui în mijlocul tău şi vei şti †† că Domnul oştirilor M-a trimis la tine.

*Isa. 2.2,3; 49.22; 60.3, etc. Cap. 8.22,23. **Cap. 3.10. † Exod 12.49. †† Ezec. 33.33. Vers. 9.

12. Domnul va lua* în stăpânire pe Iuda, ca partea Lui de moştenire în ţara sfântă şi va alege** iarăşi Ierusalimul.

*Deut. 32.9. **Cap. 1.17.

13. Orice făptură să tacă* înaintea Domnului, căci El S-a şi ridicat din Locaşul Lui** cel sfânt! *Hab. 2.20. Ţef. 1.7. **Ps. 68.5. Isa. 57.5.

3 1. El (Îngerul) mi-a arătat pe marele preot Iosua* stând în picioare înaintea Îngerului Domnului şi pe Satan** stând la dreapta lui ca să-l pârască[1]. *Hag. 1.1. **Ps. 109.6. Apoc. 12.10.

1.Sau: ca să i se împotrivească;

2. Domnul i-a zis lui Satan: „Domnul să te mustre*, Satan! Domnul să te mustre, El care a ales** Ierusalimul! Nu este el, Iosua, un tăciune scos din foc?”

*Iuda 9. **Cap. 1.17. Rom. 8.33. Amos 4.11. Rom. 11.5. Iuda 23.

3. Dar Iosua era* îmbrăcat cu haine murdare şi totuşi stătea în picioare înaintea Îngerului.

*Isa. 64.6.

4. Iar Îngerul, luând cuvântul, a zis celor ce erau înaintea Lui: „Dezbrăcaţi-l de hainele murdare de pe el!” Apoi a zis lui Iosua: „Iată că îndepărtez de la tine nelegiuirea şi te îmbrac* cu haine de sărbătoare!”

*Isa. 61.10. Luca 15.22. Apoc. 19.8.

5. Eu am zis: „Să i se pună pe cap o mitră* curată!” Şi i-au pus o mitră curată pe cap şi l-au îmbrăcat în haine, în timp ce Îngerul Domnului stătea acolo. *Exod 29.6. Cap. 6.11.

6. Îngerul Domnului i-a făcut lui Iosua următoarea mărturisire:

7. „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Dacă vei umbla pe căile Mele şi dacă vei păzi* poruncile Mele, vei judeca şi Casa Mea** şi vei păzi curţile Mele şi te voi lăsa să intri împreună cu cei ce sunt aici †.

*Lev. 8.35. 1 Împ. 2.3. Ezec. 44.16. **Deut. 17.9. Mal. 2.7. † Cap. 4.14; 6.5.

8. Ascultă, dar, Iosua, mare preot, tu şi tovarăşii tăi de slujbă care stau înaintea ta - căci aceştia sunt nişte oameni care vor sluji ca semne* - iată, voi aduce pe Robul Meu**, Odrasla †.

*Ps. 71.7.Isa. 8.18; 20.13. **Isa. 42.1; 49.3,5; 52.13; 53.11. Ezec.34.23,24. † Isa. 4.2; 11.1. Ier. 23.5; 33.15. Cap. 6.12. Luca 1.78.

9. Căci iată că numai spre piatra aceasta* pe care am pus-o înaintea lui Iosua sunt îndreptaţi şapte ochi**; iată, Eu Însumi voi grava ce trebuie gravat pe ea, zice Domnul oştirilor; şi într-o singură zi † voi înlătura nelegiuirea ţării acesteia.

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. **Cap. 4.10. Apoc. 5.6. † Ier. 31.34; 50.20. Mica 7.18,19. Cap. 13.1.

10. În ziua aceea* - zice Domnul oştirilor - vă veţi pofti unii pe alţii sub viţă** şi sub smochin.” *Cap. 2.11. **1 Împ. 4.25. Isa. 36.1. Mica 4.4,6.

4 1. Îngerul* care vorbea cu mine s-a întors şi m-a trezit ca pe un** om care este deşteptat din somnul lui.

*Cap. 2.3. **Dan. 8.18.

2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „M-am uitat, şi iată, că este un sfeşnic* cu totul de aur, şi deasupra lui, un vas[1] cu untdelemn, şi pe el, şapte** candele cu şapte ţevi pentru candelele care sunt în vârful sfeşnicului. *Exod 25.31. Apoc. 1.12. **Exod 25.37. Apoc. 4.5.

3. Şi lângă el sunt doi măslini*, unul la dreapta vasului, şi altul, la stânga lui.”

*Vers. 11,12. Apoc. 11.4.

4. Şi, luând iarăşi cuvântul, am zis îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă lucrurile acestea, domnul meu?”

5. Îngerul care vorbea cu mine mi-a răspuns: „Nu ştii ce înseamnă aceste lucruri?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.”

6. Atunci el a luat din nou cuvântul şi mi-a zis: „Acesta este cuvântul Domnului către Zorobabel şi sună astfel: „Lucrul acesta nu se va face nici prin putere*, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu - zice Domnul oştirilor!”

*Osea 1.7.

7. „Cine eşti tu, munte mare*, înaintea lui Zorobabel? Te vei preface într-un loc şes. El va pune piatra cea mai însemnată** în vârful Templului, în mijlocul strigătelor † de: „Îndurare, îndurare pentru ea!””

*Ier. 51.25. Mat. 21.21. **Ps. 118.22. † Ezra 3.11,13.

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Mâinile lui Zorobabel au întemeiat* Casa aceasta şi tot mâinile lui o vor isprăvi**; şi veţi † şti că Domnul †† oştirilor M-a trimis la voi.

*Ezra 3.10. **Ezra 6.15. † Cap. 2.9,11; 6.15. †† Isa. 48.16. Cap. 2.8.

10. Căci cine dispreţuieşte ziua începuturilor slabe*? Aceştia şapte vor privi cu bucurie firul de plumb în mâna lui Zorobabel. Aceştia şapte sunt ochii** Domnului care cutreieră tot pământul.”

*Hag. 2.3. **2 Cron. 16.9. Prov. 15.3. Cap. 3.9.

11. Eu am luat cuvântul şi i-am zis: „Ce înseamnă aceşti doi măslini la dreapta sfeşnicului şi la stânga lui?”

12. Am luat a doua oară cuvântul şi i-am zis: „Ce înseamnă cele două ramuri* de măslin care sunt lângă cele două ţevi de aur prin care curge untdelemnul auriu din el?”

*Vers. 3.

13. El mi-a răspuns: „Nu ştii ce înseamnă?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.” Şi el a zis:

14. „Aceştia sunt cei doi fii ai untdelemnului ungerii* care stau** înaintea Domnului † întregului pământ.”

*Apoc. 11.4. **Cap. 3.7. Luca 1.9. † Ios. 3.11,13. Cap. 6.5.

1.Sau: potir;

5 1. Am ridicat din nou ochii şi m-am uitat; şi iată că era un sul* care zbura.

*Ezec. 2.9.

2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „Văd un sul zburând; are o lungime de douăzeci de coţi şi o lăţime de zece coţi.”

3. Şi el mi-a zis: „Acesta este blestemul* care este peste toată ţara; căci, după cum este scris pe el, orice hoţ şi oricine jură strâmb va fi nimicit cu desăvârşire de aici.”

*Mal. 4.6.

4. „Îl trimit - zice Domnul oştirilor - ca să intre în casa hoţului şi a celui ce jură strâmb* în Numele Meu, ca să rămână în casa aceea şi s-o mistuie** împreună cu lemnele şi pietrele ei.”

*Lev. 19.12. Cap. 8.17. Mal. 3.5. **Lev. 14.45.

5. Îngerul care vorbea cu mine a înaintat şi mi-a zis: „Ridică ochii şi priveşte ce iese de acolo.”

6. Eu am răspuns: „Ce este aceasta?” Şi el a zis: „Iese efa.” Şi a adăugat: „Aceasta este nelegiuirea lor în toată ţara.”

7. Şi iată că se ridica un talant de plumb; şi în mijlocul efei şedea o femeie.

8. El a zis: „Aceasta este răutatea!” Şi i-a dat brânci în efă şi a aruncat bucata de plumb peste gura efei.

9. Am ridicat ochii şi m-am uitat, şi iată că s-au arătat două femei. În aripile lor sufla vântul: ele aveau aripi ca ale cocostârcului. Au ridicat efa între pământ şi cer.

10. Atunci am întrebat pe îngerul care vorbea cu mine: „Unde duc ele efa?”

11. El mi-a răspuns: „Se duc să-i* zidească o casă în ţara** Şinear, ca să fie aşezată acolo şi să rămână pe locul ei.”

*Ier. 29.5,28. **Gen. 10.10.

6 1. Am ridicat din nou ochii şi m-am uitat şi, iată, patru care ieşeau dintre doi munţi; şi munţii erau de aramă.

2. La carul dintâi erau nişte cai roşii*, la al doilea car, cai** negri,

*Cap. 1.8. Apoc. 6.4. **Apoc. 6.2.

3. la al treilea car, cai albi*, şi la al patrulea car, cai bălţaţi şi roşii.

*Apoc. 6.5.

4. Am luat cuvântul şi am zis* îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă aceştia, domnul meu?”

*Cap. 5.10.

5. Îngerul mi-a răspuns: „Aceştia* sunt cele patru vânturi ale cerurilor care ies din locul în care stăteau** înaintea Domnului întregului pământ.

*Ps. 104.4. Evr. 1.7,14. **1 Împ. 22.19. Dan. 7.10. Cap. 4.14. Luca 1.19.

6. Caii cei negri, înhămaţi la unul din care, s-au îndreptat spre ţara de la miazănoapte*, şi cei albi au mers după ei; cei bălţaţi s-au îndreptat spre ţara de la miazăzi.”

*Ier. 1.14.

7. Cei roşii au ieşit şi ei şi au cerut să meargă să cutreiere pământul. Îngerul le-a zis: „Duceţi-vă şi cutreieraţi pământul!” Şi au cutreierat* pământul.

*Gen. 13.17. Cap. 1.10.

8. El m-a chemat şi mi-a zis: „Iată că cei ce se îndreaptă spre ţara de miazănoapte fac să se mai potolească mânia* Mea în ţara de la miazănoapte.”

*Judc. 8.3. Ecl. 10.4.

9. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

10. „Să primeşti daruri de la captivii de război din Babilon: Heldai, Tobia, şi Iedaia - şi anume să te duci tu însuţi în ziua aceea în casa lui Iosia, fiul lui Ţefania, unde s-au dus ei când au venit din Babilon.

11. Să iei de la ei argint şi aur şi să faci din el o cunună*, şi s-o pui pe capul lui Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot.

*Exod 28.36; 29.6. Lev. 8.9. Cap. 3.5.

12. Şi să-i spui: „Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată că un om*, al cărui nume este Odrasla**, va odrăsli din locul Lui şi va zidi Templul Domnului.

*Luca 1.78. Ioan 1.45. **Cap. 3.8.

13. Da, El va zidi* Templul Domnului, va purta podoabă** împărătească, va şedea şi va stăpâni pe scaunul Lui de domnie, va fi preot † pe tronul Lui, şi o desăvârşită unire va domni între ei amândoi.”

*Cap. 4.9. Mat. 16.18. Efes. 2.20-22. Evr. 3.3. **Isa. 22.24. † Ps. 110.4. Evr. 3.1.

14. Cununile vor fi pentru Helem, Tobia şi Iedaia, şi pentru Hen, fiul lui Ţefania, ca o aducere aminte* în Templul Domnului.

*Exod 12.14. Marc. 14.9.

15. Cei ce sunt departe* vor veni şi vor lucra la Templul Domnului; şi veţi şti** astfel că Domnul oştirilor M-a trimis la voi. Lucrul acesta se va întâmpla dacă veţi asculta glasul Domnului Dumnezeului vostru.”

*Isa. 57.19; 60.10. Efes. 2.13,19. **Cap. 2.9; 4.9.

Posturi şi binecuvântări

7 1. În anul al patrulea al împăratului Darius,
cuvântul Domnului a vorbit lui Zaharia, în
ziua a patra a lunii a noua, care este luna
Chislev.
2. Cei din Betel trimiseseră pe Şareţer şi pe
Reghem-Melec cu oamenii săi să se roage
Domnului
3. şi să întrebe* pe preoţii din Casa Domnului
oştirilor şi pe proroci: „Trebuie să plâng şi în
luna a** cincea şi să mă înfrânez, cum am
făcut atâţia ani?”

*Deut. 17.9-11; 33.10. Mal. 2.7. **Ier. 52.12. Cap. 8.19.

4. Atunci, cuvântul Domnului oştirilor mi-a
vorbit astfel:
5. „Spune întregului popor al ţării şi preoţilor:
Când aţi postit* şi aţi plâns în luna a cincea şi
a şaptea**, în aceşti † şaptezeci de ani, oare
pentru Mine †† aţi postit voi?

*Isa. 58.5. **Ier. 41.1. Cap. 8.19. † Cap. 1.12. †† Rom. 14.6.

6. Şi când mâncaţi şi beţi, nu sunteţi voi cei ce
mâncaţi şi beţi?
7. Nu cunoaşteţi cuvintele pe care le-a vestit
Domnul prin prorocii de mai înainte, când
Ierusalimul era încă locuit şi liniştit împreună
cu cetăţile lui dimprejur şi când şi partea de
miazăzi* şi câmpia erau locuite?” *Ier. 17.26.
8. Cuvântul Domnului i-a vorbit lui Zaharia
astfel:
9. „Aşa a vorbit Domnul oştirilor: „Faceţi* cu
adevărat dreptate şi purtaţi-vă cu bunătate şi
îndurare unul faţă de altul.

*Isa. 58.6,7. Ier. 7.23. Mica 6.8. Cap. 8.16. Mat. 23.23.

10. Nu asupriţi pe văduvă şi pe orfan*, nici pe
străin şi pe sărac, şi nici unul să nu gândească
rău în inima** lui împotriva fratelui său.”

*Exod 22.21,22. Deut. 24.17. Isa. 1.17. Ier. 5.28. **Ps. 36.4. Mica 2.1. Cap. 8.17.

11. Dar ei n-au vrut să ia aminte, ci au întors
spatele* şi şi-au astupat urechile** ca să n-
audă. *Neem. 9.29. Ier. 7.24. Osea 4.16. **Fapt. 7.57.
12. Şi-au făcut inima* ca diamantul de tare, ca
să n-asculte** Legea, nici cuvintele pe care li
le spunea Domnul oştirilor prin Duhul Său,
prin prorocii de mai înainte. Din pricina
aceasta, Domnul oştirilor S-a aprins de o mare
mânie †.

*Ezec. 11.19; 36.26. **Neem. 9.29,30. † 2 Cron. 36.16. Dan. 9.11.

13. Când chema El, ei n-au vrut s-asculte: „De
aceea nici Eu n-am vrut s-ascult*, când M-au
chemat ei, zice Domnul oştirilor”.

*Prov. 1.24-28. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Mica 3.4.

14. „Ci i-am împrăştiat* printre toate neamu-
rile pe care** nu le cunoşteau; ţara † a fost
pustiită în urma lor, aşa că nimeni nu mai
venea şi nu mai pleca din ea; şi dintr-o ţară
plăcută †† cum era, au făcut un pustiu!”

*Deut. 4.27; 28.64.Ezec. 36.19. Cap. 2.6. **Deut. 28.33. † Lev. 26.22. †† Dan. 8.9.

8 1. Cuvântul Domnului oştirilor a vorbit
astfel:
2. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Am o
mare râvnă* pentru Sion şi sunt stăpânit de o
râvnă plină de mânie pentru el.”

*Naum 1.2. Cap. 1.14.

3. Aşa vorbeşte Domnul: „Mă întorc iarăşi în
Sion* şi vreau să locuiesc** în mijlocul
Ierusalimului. Ierusalimul † se va chema:
„Cetatea cea credincioasă”; şi muntele ††
Domnului oştirilor se va chema: „Muntele *†
cel sfânt”.

*Cap. 1.16. **Cap. 2.10. † Isa. 1.21,26. †† Isa. 2.2,3. *† Ier. 31.23.

4. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iarăşi vor
şedea pe uliţele Ierusalimului bătrâni şi femei
în vârstă*, fiecare cu toiagul în mână, din pri-
cina marelui lor număr de zile.

*1 Sam. 2.31. Isa. 65.20,22. Plân. 2.20, etc.; 5.11-14.

5. Uliţele cetăţii vor fi pline de băieţi şi fete
care se vor juca pe uliţe.”
6. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Dacă
lucrul acesta va părea de mirare în ochii rămă-
şiţei poporului acestuia în zilele acelea, va fi
de mirare[1]* oare şi în ochii Mei? - zice
Domnul oştirilor.”

*Gen. 18.14. Luca 1.37; 18.27. Rom. 4.21.

7. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Iată, Eu
izbăvesc* pe poporul Meu din ţara de la răsă-
rit şi din ţara de la asfinţitul soarelui.

*Isa. 11.11,12; 43.5,6. Ezec. 27.21. Amos 9.14,15.

8. Îi voi aduce înapoi şi vor locui în mijlocul
Ierusalimului; ei vor fi poporul Meu* şi Eu
voi fi Dumnezeul lor cu adevăr şi dreptate**.”

*Ier. 30.22; 31.1,33. Cap. 13.9. **Ier. 4.2.

9. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Întăriţi-vă
mâinile*, cei ce auziţi astăzi aceste cuvinte
din gura prorocilor** care au vorbit în ziua †
când s-a pus temelia Casei Domnului oşti-
rilor, când s-a început să se zidească Templul!

*Hag. 2.4. Vers. 18. **Ezra 5.1,2. † Hag. 2.18.

10. Căci înainte de aceste zile, nu era răspla-
tă* nici pentru lucrul omului, nici pentru vite.
Cei ce intrau şi ieşeau** n-aveau nici ei pace,
din pricina vrăjmaşului; şi Eu dezbinam pe

1.Sau: minunat;

toţi oamenii unii împotriva altora.

*Hag. 1.6,9,10; 2.16. **2 Cron. 15.5.

11. Dar acum nu voi mai face rămăşiţei poporului acestuia ca în trecut, zice Domnul oştirilor.

12. Ci semănăturile* vor merge bine, viţa îşi va da rodul, pământul** îşi va da roadele, şi cerurile † îşi vor trimite roua; şi toate aceste lucruri le voi da în stăpânirea rămăşiţei poporului acestuia.

*Osea 2.21,22. Ioel 2.22. Hag. 2.19. **Ps. 67.6. † Hag. 1.10.

13. După cum aţi fost un blestem* între neamuri, casa lui Iuda şi casa lui Israel, tot astfel vă voi mântui, şi veţi fi o binecuvântare**. Nu vă temeţi, ci întăriţi-vă † mâinile!"

*Ier. 42.18. **Gen. 12.2. Rut 4.11,12. Isa. 19.24,25. Ţef. 3.20. Hag. 2.19. † Vers. 9.

14. Căci aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „După cum* am căutat să vă fac rău, când Mă mâniau părinţii voştri, zice Domnul oştirilor, şi nu M-am** căit de lucrul acesta,

*Ier. 31.28. **2 Cron. 36.16. Cap. 1.6.

15. tot aşa, acum Mă întorc în aceste zile şi hotărăsc să fac bine Ierusalimului şi casei lui Iuda. Nu vă temeţi!

16. Iată ce trebuie să faceţi: Fiecare să spună aproapelui său adevărul*; judecaţi în porţile voastre după adevăr şi în vederea păcii;

*Vers. 19. Cap. 7.9. Efes. 4.25.

17. nici unul să nu gândească* în inima lui rău împotriva aproapelui său şi nici să nu iubiţi** jurământul strâmb! Căci toate lucrurile acestea Eu le urăsc, zice Domnul."

*Prov. 3.29. Cap. 7.10. **Cap. 5.3,4.

18. Cuvântul Domnului oştirilor mi-a vorbit astfel:

19. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Postul* din luna a patra, postul** din luna a cincea, postul din luna a şaptea † şi postul din luna †† a zecea se vor preface pentru casa lui Iuda în zile de veselie *† şi de bucurie, în sărbători de voioşie. Dar iubiţi adevărul †* şi pacea!"

*Ier. 52.6,7. **Ier. 52.12,13. Cap. 7.3,5. † 2 Împ. 25.25. Ier. 41.1,2. †† Ier. 52.4. *† Est. 8.17. Isa. 35.10. †* Vers. 16.

20. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Vor mai veni iarăşi popoare şi locuitori dintr-un mare număr de cetăţi.

21. Locuitorii unei cetăţi vor merge la cealaltă şi vor zice: „Haidem să ne rugăm* Domnului şi să căutăm pe Domnul oştirilor! Vrem să mergem şi noi!"

*Isa. 2.3. Mica 4.1,2.

22. Şi multe* popoare, şi multe neamuri puternice vor veni astfel să caute pe Domnul oştirilor la Ierusalim şi să se roage Domnului."

*Isa. 60.3, etc.; 66.23.

23. Aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „În zilele acelea, zece oameni* din toate limbile neamurilor vor apuca pe un iudeu de poala hainei şi-i vor zice: „Vrem să mergem cu voi; căci am auzit că Dumnezeu** este cu voi!"

*Isa. 3.6; 4.1. **1 Cor. 14.25.

Neamurile biruite - Ierusalimul salvat

9 1. Iată prorocia*, cuvântul Domnului despre ţara Hadrac; şi va începe din Damasc**. Căci Domnul are ochiul † îndreptat asupra oamenilor şi peste toate seminţiile lui Israel.

*Ier. 23.33. **Amos 1.3. † 2 Cron. 20.12. Ps. 145.15.

2. El se opreşte şi peste Hamat*, care se mărgineşte cu Damascul, peste Tir** şi Sidon †, cu toată înţelepciunea lor ††!

*Ier. 49.23. **Isa. 23. Ezec. 26-28. Amos 1.9. † 1 Împ. 17.19. Ezec. 28.21. Obad. 20. †† Ezec. 28.3, etc.

3. Tirul şi-a zidit o cetăţuie[1]; a îngrămădit* argint ca pulberea şi aur fin ca noroiul de pe uliţe.

*Iov 27.26. Ezec. 28.4,5.

4. Iată, Domnul* va pune mâna pe el, îi va zdrobi puterea** în mare, şi el însuşi va fi ars cu foc.

*Isa. 23.1. **Ezec. 26.17.

5. Ascalonul* va vedea lucrul acesta, şi se va teme; Gaza, de asemenea, şi o va apuca un puternic tremurat; Ecronul, de asemenea, căci nădejdea lui va fi dată de ruşine; va pieri împăratul din Gaza, şi Ascalonul nu va mai fi locuit.

*Ier. 47.1,5. Ţef. 2.4.

6. „Un fiu nelegitim se va aşeza în Asdod*, şi voi frânge mândria filistenilor.

*Amos 1.8.

7. Îi voi scoate sângele din gură şi urâciunile idoleşti dintre dinţi, ca să fie şi el o rămăşiţă pentru Dumnezeul nostru şi să fie ca o căpetenie din Iuda, şi Ecronul, ca iebusiţii.

8. Îmi voi aşeza tabăra* în jurul Casei Mele ca s-o apăr împotriva unei oştiri, împotriva celor ce se duc şi vin, şi** nu va mai trece asupritorul peste ei, căci acum Mă uit † cu ochii Mei.

*Ps. 34.7. Cap. 2.5. **Isa. 60.18. Ezec. 28.24. † Exod 3.7.

9. Saltă* de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată** că Împăratul tău vine la tine; El este neprihănit şi biru-

1.Sau: turn de apărare, fortăreaţă, bastion (peste tot în text);

itor[1], smerit şi călare pe un măgar, pe un mă-
găruş, pe mânzul unei măgăriţe.

*Isa. 62.11. Cap. 2.10. Mat. 21.5. Ioan 12.15. **Ier. 23.5; 30.9. Luca 19.38. Ioan 1.49.

10. Voi nimici* carele de război din Efraim şi
caii din Ierusalim şi arcurile de război vor fi
nimicite. El va vesti neamurilor pacea** şi va
stăpâni de la o mare † la cealaltă şi de la Râu
până la marginile ţării[2].

*Osea 1.7; 2.18. Mica 5.10. Hag. 2.22. **Efes. 2.14,17. † Ps. 72.8.

11. Însă cât pentru tine, Sioane, din pricina
legământului tău pecetluit cu sânge, voi scoa-
te pe captivii* tăi de război din groapa în care
nu este apă. *Isa. 42.7; 51.14; 61.1.

12. Întoarceţi-vă la cetăţuie, captivi de* război
plini de nădejde! O spun şi astăzi că îţi voi
întoarce îndoit**!

*Isa. 49.9. **Isa. 61.7.

13. Căci Îmi încordez pe Iuda ca arc şi iau pe
Efraim ca săgeată, şi voi ridica pe copiii tăi,
Sioane, împotriva copiilor tăi, Grecia! Te voi
face ca sabia unui viteaz!”

14. Dar Domnul Se va arăta deasupra lor şi
săgeata Lui* va porni ca fulgerul; Domnul
Dumnezeu va suna din trâmbiţă şi va înainta
în vijelia** de la miazăzi.

*Ps. 18.14; 77.17; 144.6. **Isa. 21.1.

15. Domnul oştirilor îi va ocroti şi vor mânca
şi vor zdrobi pietrele de praştie, vor bea, vor
face gălăgie ca ameţiţi de vin, vor fi plini ca
un vas de jertfă[3], ca şi colţurile* altarului.

*Lev. 4.18,25. Deut. 12.27.

16. Domnul Dumnezeul lor îi va scăpa în ziua
aceea ca pe turma poporului Său; căci vor fi
ca pietrele* unei cununi împărăteşti care vor
străluci** în ţara Sa!

*Isa. 62.3. Mal. 3.17. **Isa. 11.12.

17. O! ce* mare este bunătatea Sa! Ce mare
este frumuseţea Sa! Grâul** va înveseli pe
tineri şi mustul, pe fete.

*Ps. 31.19. **Ioel 3.18. Amos 9.14.

10 1. Cereţi de la Domnul* ploaie**, ploa-
ie de primăvară †! Domnul scoate ful-
gerele şi vă trimite o ploaie îmbelşugată pen-
tru toată verdeaţa de pe câmp.

*Ier. 14.22. **Deut. 11.14. † Iov 29.23. Ioel 2.23.

2. Căci terafimii* vorbesc nimicuri**, ghici-
torii prorocesc minciuni, visele mint şi mân-
gâie cu deşertăciuni. De aceea, ei rătăcesc ca
o turmă, sunt necăjiţi, pentru că n-au păstor.

*Ier. 10.8. Hab. 2.18. **Iov 13.14.

3. „Mânia Mea s-a aprins împotriva păstorilor
şi voi pedepsi* pe ţapi. Căci Domnul oştirilor
Îşi cercetează** turma, casa lui Iuda, şi o † va
face ca pe calul Său de slavă în luptă.

*Ezec. 34.17. **Luca 1.68. † Cânt. 1.9.

4. Din el va ieşi Piatra din capul unghiului*,
din el va ieşi** ţăruşul[1], din el va ieşi arcul de
război; din el vor ieşi toate căpeteniile laolal-
tă.

*Num. 24.17. 1 Sam. 14.38. Isa. 19.13. **Isa. 22.23.

5. Ei vor fi ca nişte viteji care calcă* în picioa-
re noroiul de pe uliţe; în luptă, se vor lupta,
pentru că Domnul va fi cu ei; iar călăreţii vor
fi acoperiţi de ruşine.

*Ps. 18.42.

6. Voi întări casa lui Iuda şi voi izbăvi casa lui
Iosif; îi voi aduce* înapoi, căci Mi-este**
milă de ei, şi vor fi ca şi când niciodată nu i-
aş fi alungat; căci Eu sunt Domnul Dum-
nezeul lor, şi-i voi asculta †.

*Ier. 3.18. Ezec. 37.21. **Osea 1.7. † Cap. 13.9.

7. Efraim va fi ca un viteaz; inima* lor se va
bucura ca de vin; fiii lor vor vedea lucrul aces-
ta şi se vor veseli, inima lor se va bucura în
Domnul.

*Ps. 104.15. Cap. 9.15.

8. Îi voi fluiera* şi-i voi aduna, căci i-am răs-
cumpărat, şi se** vor înmulţi cum se înmul-
ţeau odinioară.

*Isa. 5.26. **Isa. 49.19. Ezec. 36.37.

9. Îi voi risipi* printre popoare, şi îşi vor
aduce aminte** de Mine în ţări depărtate; vor
trăi împreună cu copiii lor şi se vor întoarce.

*Osea 2.23. **Deut. 30.1.

10. Îi voi* aduce înapoi din ţara Egiptului şi-i
voi aduna din Asiria; îi voi aduce în ţara
Galaadului şi în Liban, şi nu le va ajunge**
locul.

*Isa. 11.11,16. Osea 11.11. **Isa. 49.20.

11. Israel* va trece prin strâmtorile mării, va
lovi valurile mării, şi toate adâncimile râului
Nil se vor usca; mândria Asiriei** va fi frântă,
şi toiagul de cârmuire † al Egiptului va pieri.

*Isa. 11.15,16. **Isa. 14.25. † Ezec. 30.13.

12. Îi voi întări în Domnul şi vor umbla în*
Numele Lui, zice Domnul.”

*Mica 4.5.

11 1. Deschide-ţi porţile*, Libanule, ca să-
ţi mănânce focul cedrii!

*Cap. 10.10.

2. Vaită-te, chiparosule, căci cedrul a căzut şi
cei falnici sunt nimiciţi! Văitaţi-vă, stejari din
Basan, căci pădurea cea nepătrunsă a fost* da-

1.Sau: şi aduce mântuire, salvare; 2.Sau: pământului;
3.Vas în care se adună sângele stropirii (1 Împ. 7.40);

1.Sau: cuiul;

tă jos!

*Isa. 32.19.

3. Păstorii scot strigăte de jale, pentru că li s-a nimicit fala; puii de lei mugesc, căci desişul Iordanului este nimicit.
4. Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeul meu: „Paşte oile* de tăiat!

*Vers. 7.

5. Căci cei ce le cumpără le taie şi nu* se simt vinovaţi. Şi cel ce le vinde zice**: „Binecuvântat să fie Domnul, căci mă îmbogăţesc!" Şi păstorii lor nu le cruţă.

*Ier. 2.3; 50.7. **Deut. 29.19. Osea 12.8.

6. Căci nu mai am milă de locuitorii ţării - zice Domnul - ci, iată, dau pe oameni, pe unii în mâinile altora şi în mâinile împăratului lor; ei vor pustii ţara şi n-o voi izbăvi din mâinile lor."
7. Atunci m-am apucat să pasc* oile de tăiat, într-adevăr, cele mai necăjite** din turmă. Am luat două toiege: pe unul l-am numit „Îndurare", iar pe celălalt l-am numit „Legământ". Şi am păscut oile.

*Vers. 4. **Ţef. 3.12. Mat. 12.8.

8. Am nimicit cu desăvârşire pe cei trei păstori într-o* lună: sufletul meu nu-i mai răbda şi se scârbise şi sufletul lor de mine.

*Osea 5.7.

9. Şi am zis: „Nu vă mai pot paşte! Cea care are să moară* să moară, cea care are să piară să piară, şi cele ce mai rămân să se mănânce unele pe altele!

*Ier. 15.2; 43.11.

10. Mi-am luat toiagul „Îndurare" şi l-am rupt, ca să rup legământul meu pe care-l încheiasem cu toate popoarele.
11. Şi când s-a rupt, în ziua aceea, necăjitele* acelea de oi care au luat seama la mine au cunoscut astfel că acesta era cuvântul Domnului. *Ţef. 3.12. Vers. 7.
12. Eu le-am zis: „Dacă găsiţi cu cale, daţi-mi plata; dacă nu, nu mi-o daţi!" Şi mi-au cântărit ca plată*, treizeci de arginţi.

*Exod 21.32. Mat. 26.15.

13. Dar Domnul mi-a zis: „Aruncă* olarului preţul acesta scump cu care m-au preţuit!" Şi am luat cei treizeci de arginţi şi i-am aruncat în Casa Domnului pentru olar.

*Mat. 27.9,10.

14. Apoi mi-am rupt al doilea toiag „Legământ", ca să rup frăţia dintre Iuda şi Israel.
15. Domnul mi-a zis: „Ia* şi uneltele unui păstor nebun!

*Ezec. 34.2-4.

16. Căci iată că voi ridica în ţară un păstor căruia nu-i va păsa de oile care pier; nu se va duce să caute pe cele mai tinere, nu va vindeca pe cele rănite, nu va îngriji de cele sănătoase; ci va mânca din carnea celor mai grase şi nu le va mai lăsa decât copitele!
17. Vai* de păstorul de nimic care îşi părăseşte oile! Să cadă sabia pe braţul lui şi pe ochiul lui cel drept! Să i se usuce braţul de tot şi să i se stingă ochiul drept!"

*Ier. 23.1. Ezec. 34.2. Ioan 10.12,13.

12 1. Prorocia, cuvântul Domnului despre Israel. Aşa vorbeşte Domnul care a întins* cerurile şi a întemeiat pământul şi a întocmit** duhul înăuntrul omului.

*Isa. 42.5; 44.24; 45.12,18; 48.13. **Num. 16.22. Ecl. 7.12. Isa. 57.16. Evr. 12.9.

2. „Iată, voi face Ierusalimul un potir* de ameţire pentru toate popoarele dimprejur şi chiar pentru Iuda, la împresurarea Ierusalimului.

*Isa. 51.17,22,23.

3. În ziua aceea*, voi face din Ierusalim o piatră grea** pentru toate popoarele. Toţi cei ce o vor ridica, vor fi vătămaţi; şi toate neamurile pământului se vor strânge împotriva lui."

*Vers. 4,6,8,9,11; Cap. 13.1; 14.4,6,8,9,13. **Mat. 21.44.

4. „În ziua aceea, zice Domnul, voi lovi* cu ameţeală pe toţi caii şi cu turbare pe cei ce vor călări pe ei; dar voi avea ochii deschişi asupra casei lui Iuda şi voi orbi toţi caii popoarelor.

*Ps. 76.6. Ezec. 38.4.

5. Căpeteniile lui Iuda vor zice în inima lor: „Locuitorii Ierusalimului sunt tăria noastră, prin Domnul oştirilor, Dumnezeul lor."
6. În ziua aceea, voi face pe căpeteniile lui Iuda ca* o vatră de foc sub lemn, ca o făclie aprinsă sub snopi; vor mistui în dreapta şi în stânga pe toate popoarele de jur-împrejur, iar Ierusalimul va fi locuit iarăşi la locul lui cel vechi."

*Obad. 18.

7. Domnul va mântui mai întâi corturile lui Iuda, pentru ca slava casei lui David şi fala locuitorilor Ierusalimului să nu se înalţe peste Iuda.
8. În ziua aceea, Domnul va ocroti locuitorii Ierusalimului, aşa că cel mai slab* dintre ei va fi în ziua aceea ca David; şi casa lui David va fi ca Dumnezeu, ca Îngerul Domnului înaintea lor.

*Ioel 3.10.

9. „În ziua aceea, voi căuta să nimicesc* toate neamurile care vor veni împotriva Ierusalimului.

*Hag. 2.22. Vers. 3.

10. Atunci voi turna peste casa* lui David şi peste locuitorii Ierusalimului un duh de îndurare şi de rugăciune, şi îşi vor întoarce** privirile spre Mine, pe care L-au străpuns. Îl vor plânge cum † plânge cineva pe singurul lui fiu, şi-L vor plânge amarnic cum plânge cineva pe un întâi-născut.

*Ier. 31.9; 50.4. Ezec. 39.29. Ioel 2.28. **Ioan 19.34,37. Apoc. 1.7. † Ier. 6.26. Amos 8.10.

11. În ziua aceea, va fi jale mare* în Ierusalim, ca jalea din Hadadrimon**, în Valea Meghidonului.

*Fapt. 2.37. **2 Împ. 23.39. 2 Cron. 35.24.

12. Ţara se va jeli, fiecare familie deosebit*: familia casei lui David deosebit, şi femeile ei, deosebit; familia casei lui Natan**, deosebit, şi femeile ei, deosebit;

*Mat. 24.30. Apoc. 1.7. **2 Sam. 5.14. Luca 3.31.

13. familia casei lui Levi, deosebit şi femeile ei, deosebit; familia lui Şimei, deosebit, şi femeile ei, deosebit;

14. toate celelalte familii, fiecare familie, deosebit, şi femeile ei, deosebit.

13 1. În ziua aceea*, se va deschide** casei lui David şi locuitorilor Ierusalimului un izvor pentru păcat şi necurăţie.

*Cap. 12.3. **Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19. Apoc. 1.5.

2. „În ziua aceea - zice Domnul oştirilor - voi stârpi* din ţară numele idolilor, ca nimeni să nu-şi mai aducă aminte de ei; voi scoate, de asemenea, din ţară pe prorocii** mincinoşi şi duhul necurat.

*Exod 23.13. Ios. 23.7. Ps. 16.4. Ezec. 30.13. Osea 2.17. Mica 5.12,13. **2 Pet. 2.1.

3. Şi dacă va mai proroci cineva, atunci tatăl său şi mama sa, înşişi părinţii lui, îi vor zice: „Tu nu vei trăi, căci ai spus minciuni în Numele Domnului"; şi tatăl său şi mama sa, cei care l-au născut, îl vor străpunge*, când va proroci.

*Deut. 13.6,8; 18.20.

4. În ziua aceea, prorocii se vor ruşina* fiecare de vedeniile lor, când vor proroci; şi nu se vor mai îmbrăca într-o manta de păr** ca să mintă pe oameni.

*Mica 3.6,7. **2 Împ. 1.8. Isa. 20.2. Mat. 3.4.

5. Ci fiecare* din ei va zice: „Eu nu sunt proroc, ci sunt plugar, căci am fost cumpărat din tinereţea mea!"

*Amos 7.14.

6. Şi dacă-l va întreba cineva: „De unde vin aceste răni pe care le ai la mâini?", el va răspunde: „În casa celor ce mă iubeau le-am primit."

7. „Trezeşte-te, sabie, asupra păstorului* Meu şi asupra omului care Îmi este** tovarăş! - zice Domnul oştirilor. Loveşte-l † pe păstor şi oile se vor risipi! Şi Îmi voi întoarce mâna spre cei †† mici.

*Isa. 40.11. Ezec. 34.23. **Ioan 10.30;14.10,11. Filp. 2.6. † Mat. 26.31. Marc. 14.27. †† Mat. 18.10,14. Luca 12.32.

8. În toată ţara, zice Domnul, două treimi vor fi nimicite, vor pieri, iar cealaltă* treime va rămâne.

*Rom. 11.5.

9. Dar treimea aceasta din urmă o voi pune în foc* şi o voi curăţi cum se curăţă argintul, o voi lămuri** cum se lămureşte aurul. Ei vor chema † Numele Meu, şi îi voi asculta; Eu †† voi zice: „Acesta este poporul Meu!" Şi ei vor zice: „Domnul este Dumnezeul meu!""

*Isa. 48.10. **1 Pet. 1.6,7. † Ps. 50.15; 91.15. Cap. 10.6. †† Ps. 144.15. Ier. 30.22. Ezec. 11.20. Osea 2.23. Cap. 8.8.

14 1. Iată, vine ziua* Domnului, când prăzile tale vor fi împărţite în mijlocul tău.

*Isa. 13.9. Ioel 2.31. Fapt. 2.20.

2. Atunci voi strânge* toate neamurile la război împotriva Ierusalimului. Cetatea va fi luată, casele** vor fi jefuite şi femeile, batjocorite; jumătate din cetate va merge în robie, dar rămăşiţa poporului nu va fi nimicită cu desăvârşire din cetate.

*Ioel 3.2. **Isa. 13.16.

3. Ci Domnul Se va arăta şi va lupta împotriva acestor neamuri, cum S-a luptat în ziua bătăliei.

4. Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe Muntele* Măslinilor, care este în faţa Ierusalimului, spre răsărit; Muntele Măslinilor se va despica la mijloc, spre răsărit şi spre apus, şi se va face o vale foarte** mare: jumătate din munte se va trage înapoi spre miazănoapte, iar jumătate, spre miazăzi.

*Ezec. 11.23. **Ioel 3.12,14.

5. Veţi fugi atunci în valea munţilor Mei, căci valea dintre munţi se va întinde până la Aţei; şi veţi fugi cum aţi fugit de cutremurul* de pământ de pe vremea lui Ozia, împăratul lui Iuda. Şi atunci va veni** Domnul Dumnezeul meu şi toţi sfinţii †, împreună cu El!

*Amos 1.1. **Mat. 16.27; 24.30,31; 25.31. Iuda 14. † Ioel 3.11.

6. În ziua aceea, nu va mai fi lumină; stelele strălucitoare se vor ascunde.

7. Va fi o zi deosebită*, cunoscută** de Domnul, nu va fi nici zi, nici noapte, dar spre seară † se va arăta lumina.

*Apoc.22.5. **Mat. 24.36. † Isa. 30.26; 60.19,20. Apoc. 21.23.

8. În ziua aceea, vor izvorî ape vii* din Ierusalim şi vor curge jumătate spre marea de răsărit, jumătate, spre marea de apus; aşa va fi şi vara şi iarna.

*Ezec. 47.1. Ioel 3.18. Apoc. 22.1.

9. Şi Domnul va fi împărat* peste tot pământul. În ziua aceea, Domnul va fi singurul Domn** şi Numele Lui va fi singurul Nume.

*Dan. 2.44. Apoc. 11.15. **Efes. 4.5,6.

10. Toată ţara va ajunge ca şesul* Iordanului, de la Gheba până la Rimon, la miazăzi de Ierusalim; iar Ierusalimul va fi înălţat şi va rămâne liniştit la** locul lui, de la Poarta lui Beniamin până la locul porţii dintâi, până la Poarta Unghiului, şi de la Turnul lui † Hananeel până la teascurile împăratului.

*Isa. 40.4. **Cap. 12.6. † Neem. 3.1; 12.39. Ier. 31.38.

11. Ei vor locui în el şi nu va mai fi nici un blestem* în el; Ierusalimul va fi liniştit**.

*Ier. 31.40. **Ier. 23.6.

12. Dar iată furia cu care va lovi Domnul toate popoarele care vor lupta împotriva Ierusalimului: Le va putrezi carnea stând încă în picioare, le vor putrezi ochii în găurile lor şi le va putrezi limba în gură.

13. În ziua aceea, Domnul va trimite o mare învălmăşeală* în ei; unul va apuca mâna** altuia şi vor ridica mâna unii asupra altora.

*1 Sam. 14.15,20. **Judc. 7.22. 2 Cron. 20.23. Ezec. 38.21.

14. Iuda va lupta şi el în Ierusalim, şi vor strânge* bogăţiile tuturor neamurilor dimprejur, aurul, argintul şi haine foarte multe.

*Ezec. 39.10,17.

15. Aceeaşi* urgie va lovi şi caii, catârii, cămilele, măgarii şi toate vitele care vor fi în taberele acelea. *Vers. 12.

16. Toţi cei ce vor mai rămâne din toate neamurile venite împotriva Ierusalimului se vor sui* în fiecare an să se închine înaintea împăratului, Domnul oştirilor, şi să prăznuiască sărbătoarea** Corturilor.

*Isa. 60.6,7,9; 66.23. ** Lev.23.34,43. Neem.8.14. Osea 12.9. Ioan 7.2.

17. Dacă unele din familiile pământului* nu vor voi să se suie la Ierusalim ca să se închine înaintea Împăratului, Domnul oştirilor, nu va cădea ploaie peste ele. *Isa. 60.12.

18. Dacă familia Egiptului nu se va sui, dacă nu va veni, nu va cădea ploaie nici* peste ea; va fi lovită cu aceeaşi urgie cu care va lovi Domnul neamurile care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea Corturilor. *Deut. 11.10.

19. Aceasta va fi pedeapsa Egiptului şi pedeapsa tuturor neamurilor care nu se vor sui să prăznuiască sărbătoarea Corturilor.

20. În ziua aceea, va sta scris până şi pe zurgălăii cailor: „Sfinţi* Domnului!” Şi vasele din Casa Domnului vor fi ca potirele de jertfă înaintea altarului. *Isa. 23.18.

21. Orice oală din Ierusalim şi din Iuda va fi închinată Domnului oştirilor; toţi cei ce vor aduce jertfe vor veni şi se vor sluji de ele ca să-şi fiarbă carnea; şi nu vor mai fi* canaaniţi[1] în Casa** Domnului oştirilor, în ziua aceea.

*Isa. 35.8. Ioel 3.17. Apoc. 21.27; 22.15. **Efes. 2.19-22.

1.Sau: negustori;

MALEAHI

(Isaia 40.10. Mica 6.2. Romani 10.21.)

1 1. Prorocia, cuvântul Domnului, către Israel, prin Maleahi:

2. „V-am* iubit, zice Domnul! Şi voi ziceţi: „Cu ce ne-ai iubit?” Nu este Esau frate cu Iacov? - zice Domnul; totuşi l-am iubit pe Iacov**, *Deut. 7.8; 10.15. **Rom. 9.13.

3. şi l-am urât pe Esau, i-am prefăcut munţii* într-o pustietate şi moştenirea lui am dat-o şacalilor din pustiu.

*Ier. 49.18. Ezec. 35.3,4,7,9,14,15. Obad. 10, etc.

4. Iar dacă ar zice Edomul: „Suntem nimiciţi, dar vom ridica iarăşi dărâmăturile!”, aşa vorbeşte Domnul oştirilor: „Să zidească ei, căci Eu voi surpa, şi se vor numi: „Ţara răutăţii” şi „Poporul pe care S-a mâniat Domnul pentru totdeauna”!

5. Veţi vedea cu ochii voştri lucrul acesta şi veţi zice: „Mare* este Domnul dincolo de hotarele lui Israel!”

*Ps. 35.27.

6. Un fiu cinsteşte* pe tatăl său şi o slugă, pe stăpânul său. Dacă sunt Tată**, unde este cinstea care Mi se cuvine? Dacă sunt Stăpân, unde este teama de Mine? - zice Domnul oşti-

rilor către voi, preoţilor, care nesocotiţi Numele Meu şi care ziceţi †: „Cu ce am nesocotit noi Numele Tău?”

*Exod 20.12. **Luca 6.46. † Cap. 2.14,17; 3.7,8,13.

7. Prin faptul că aduceţi pe altarul Meu bucate* necurate! Şi dacă ziceţi: „Cu ce Te-am întinat?” Prin faptul că aţi zis: „Masa Domnului este de** dispreţuit!”

*Deut. 15.21. **Ezec. 41.22. Vers. 12.

8. Când aduceţi* ca jertfă o vită oarbă, nu este rău lucrul acesta? Când aduceţi una şchioapă sau bolnavă, nu este rău lucrul acesta oare? Ia adu-o dregătorului tău! Te va primi el bine pentru ea, va ţine el seama** de ea? - zice Domnul oştirilor.”

*Lev. 22.22. Deut. 15.21. Vers. 14. **Iov 42.8.

9. „Şi acum, vă rog, rugaţi-vă lui Dumnezeu să aibă milă de noi! Vă va primi El cu bunăvoinţă când mâinile voastre fac* astfel de lucruri? - zice Domnul oştirilor.”

*Osea 13.9.

10. Cine din voi va închide porţile, ca să n-aprindeţi* degeaba focul pe altarul Meu? N-am nici o plăcere de voi, zice Domnul oştirilor, şi darurile de mâncare** din mâna voastră nu-Mi sunt plăcute!

*1 Cor. 9.13. **Isa. 1.11. Ier. 6.20. Amos 5.21.

11. Căci de la răsăritul* soarelui până la asfinţit, Numele Meu este mare** între neamuri şi pretutindeni † se arde tămâie †† în cinstea Numelui Meu şi se aduc daruri de mâncare curate; căci mare *† este Numele Meu între neamuri”, zice Domnul oştirilor.

*Ps. 113.3. Isa. 59.19. **Isa. 60.3,5. † Ioan 4.21,23. 1 Tim. 2.8. †† Apoc. 8.3. *† Isa. 66.19,20.

12. „Dar voi îl pângăriţi prin faptul că ziceţi: „Masa Domnului* este întinată şi ce aduce ea este o mâncare de dispreţuit!”

*Vers. 7.

13. Voi ziceţi: „Ce mai osteneală!” şi o dispreţuiţi”, zice Domnul oştirilor; „şi aduceţi ce este furat, şchiop sau bolnav. Iată darurile de mâncare pe care le aduceţi! Pot Eu* să le primesc din mâinile voastre?” - zice Domnul.

*Lev. 22.20, etc.

14. „Nu! Blestemat* să fie înşelătorul care are în turma lui o vită de parte bărbătească, şi totuşi juruieşte şi jertfeşte Domnului o vită bolnavă! Căci Eu sunt** un Împărat mare, zice Domnul oştirilor, şi Numele Meu este înfricoşător printre neamuri.”

*Vers. 8. **Ps. 47.2. 1 Tim. 6.15.

2 1. „Acum, către voi se îndreaptă porunca aceasta, preoţilor!

2. Dacă* nu veţi asculta, dacă nu vă veţi pune inima ca să daţi slavă Numelui Meu, zice Domnul oştirilor, voi arunca în voi blestemul şi voi blestema binecuvântările voastre; da, le-am şi blestemat, pentru că n-aveţi pe inimă porunca Mea.

*Lev. 26.14, etc. Deut. 28.15.

3. Iată, vă voi nimici sământa şi vă voi arunca balega în faţă, balega vitelor pe care le jertfiţi, şi veţi fi luaţi* împreună cu ele.

*1 Împ. 14.10.

4. Veţi şti atunci că Eu v-am dat porunca aceasta, pentru ca legământul Meu cu Levi să rămână în picioare, zice Domnul oştirilor.”

5. „Legământul* Meu cu el era un legământ de viaţă şi de pace. I l-am dat ca să se teamă** de Mine; şi el s-a temut de Mine, a tremurat înaintea Numelui Meu.

*Num. 25.12. Ezec. 34.25; 37.26. **Deut. 33.8,9.

6. Legea* adevărului era în gura lui şi nu s-a găsit nimic nelegiuit[1] pe buzele lui; a umblat cu Mine în pace şi în neprihănire, şi pe mulţi** i-a abătut de la rău.

*Deut. 33.10. **Ier. 23.22. Iac. 5.20.

7. Căci buzele* preotului trebuie să păzească cunoştinţa şi din gura lui se aşteaptă Legea, pentru că el** este solul[2] Domnului oştirilor.

*Lev. 10.11. Deut. 17.9,10; 24.8. Ezra 7.10. Ier. 18.8. Hag. 2. 11, 12. **Gal. 4.14.

8. Dar voi v-aţi abătut din cale, aţi făcut din Lege un prilej de cădere pentru mulţi* şi aţi călcat** legământul lui Levi, zice Domnul oştirilor.”

*1 Sam. 2.17. Ier. 18.15. **Neem. 13.29.

9. „De aceea şi Eu vă voi face* să fiţi dispreţuiţi şi înjosiţi înaintea întregului popor, pentru că n-aţi păzit căile Mele, ci aţi căutat la faţa oamenilor, când aţi tălmăcit Legea.[3]”

*1 Sam. 2.30.

Împotriva căsătoriilor cu femei străine

10. N-avem toţi* un singur Tată? Nu ne-a făcut** un singur Dumnezeu? Pentru ce, dar, suntem aşa de necredincioşi unul faţă de altul, profanând astfel legământul părinţilor noştri?

*1 Cor. 8.6. Efes. 4.6. **Iov 31.15.

11. Iuda s-a arătat necredincios şi în Iuda şi la Ierusalim s-a săvârşit o urâciune; fiindcă Iuda a întinat ce este închinat Domnului, ce iubeşte Domnul, şi s-a unit[4]* cu fiica unui dumnezeu străin.

*Ezra 9.1; 10.2. Neem. 13.23.

1.Sau: nedreptate; 2.Sau: mesagerul; 3.Sau: aţi fost părtinitori în administrarea Legii; 4.Sau: s-a căsătorit;

12. Domnul va nimici pe omul care a făcut lucrul acesta, pe cel ce veghează şi răspunde, îl va nimici din corturile lui Iacov şi va nimici pe cel care aduce un dar* de mâncare Domnului oştirilor.

*Neem. 13.28,29.

13. Iată acum ce mai faceţi: acoperiţi cu lacrimi altarul Domnului, cu plânsete şi gemete, aşa încât El nu mai caută la darurile de mâncare şi nu mai poate primi nimic din mâinile voastre.
14. Şi dacă întrebaţi: „Pentru ce?”... Pentru că Domnul a fost martor între tine şi soţia din tinereţea ta*, căreia acum nu-i eşti credincios, măcar că este tovarăşa şi nevasta** cu care ai încheiat legământ!

*Prov. 5.18. **Prov. 2.17.

15. Nu ne-a dat Unul* singur, Dumnezeu, suflarea de viaţă şi ne-a păstrat-o? Şi ce cere acel Unul singur? Sământă** dumnezeiască! Luaţi seama, dar, în mintea voastră şi nici unul să nu fie necredincios nevestei din tinereţea lui!

*Mat. 19.4,5. **Ezra 9.2. 1 Cor. 7.14.

16. „Căci Eu* urăsc despărţirea[1] în căsătorie - zice Domnul Dumnezeul lui Israel -, şi pe cel ce îşi acoperă haina cu violenţă - zice Domnul oştirilor. De aceea, luaţi seama în mintea voastră[2] şi nu fiţi necredincioşi[3]!”

*Deut. 24.1. Mat. 5.32; 19.8.

Răsplata dumnezeiască

17. Voi* obosiţi pe Domnul prin cuvintele voastre şi mai întrebaţi: „Cu ce L-am obosit?” Prin faptul că ziceţi: „Oricine face rău este bun înaintea Domnului şi de el are plăcere!” sau: „Unde este Dumnezeul dreptăţii?”

*Isa. 43.24. Amos 2.13. Cap. 3.13-15.

3 1. „Iată, voi* trimite pe solul[4] Meu; el va pregăti** calea înaintea Mea. Şi deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutaţi: Solul † legământului pe care-L doriţi; iată că vine” †† - zice Domnul oştirilor.

*Mat. 11.10. Marc. 1.2. Luca 1.76; 7.27. **Isa. 40.3. † Isa. 63.9. †† Hag. 2.7.

2. Cine va putea să sufere însă ziua venirii* Lui? Cine** va rămâne în picioare când Se va arăta El? Căci El † va fi ca focul topitorului şi ca leşia[5] înălbitorului.

*Cap. 4.1. **Apoc. 6.17. †Isa. 4.4. Mat. 3.10-12.

3. El va şedea*, va topi şi va curăţi argintul; va curăţi pe fiii lui Levi, îi va lămuri cum se lămureşte aurul şi argintul şi vor aduce** Domnului daruri neprihănite.

1.Sau: divorţul, alungarea; 2.Sau: la duhul vostru; 3.Sau: nu vă purtaţi cu perfidie; 4.Sau: îngerul; 5.Sau: săpunul;

*Isa. 1.25. Zah. 13.9. **1 Pet. 2.5.

4. Atunci darul lui Iuda şi al Ierusalimului va fi* plăcut Domnului, ca în zilele cele vechi, ca în anii de odinioară. *Cap. 1.11.
5. Mă voi apropia de voi pentru judecată şi Mă voi grăbi să mărturisesc împotriva descântătorilor şi adulterilor, împotriva celor ce jură strâmb*, împotriva celor ce opresc plata lucrătorului, care asupresc pe văduvă şi pe orfan, nedreptăţesc pe străin şi nu se tem de Mine, zice Domnul oştirilor.”

*Zah. 5.4. Iac. 5.4,12.

6. „Căci Eu sunt Domnul, Eu nu Mă* schimb; de aceea**, voi, copii ai lui Iacov, nu sunteţi nimiciţi de tot.

*Num. 23.19. Rom. 11.29. Iac. 1.17. **Plân. 3.22.

7. Din vremea părinţilor voştri* voi v-aţi abătut de la poruncile Mele şi nu le-aţi păzit. Întoarceţi-vă** la Mine şi Mă voi întoarce şi Eu la voi”, zice Domnul oştirilor. Dar voi întrebaţi †: „În ce fel să ne întoarcem?”

*Fapt. 7.51. **Zah. 1.3. † Cap. 1.6.

8. Se cade să înşele un om pe Dumnezeu cum Mă înşelaţi voi? Dar voi întrebaţi: „Cu ce Te înşelăm?” Cu zeciuielile şi darurile de* mâncare. *Neem. 13.10,12.
9. Sunteţi blestemaţi câtă vreme căutaţi să Mă înşelaţi, tot poporul în întregime!
10. Aduceţi* însă la casa vistieriei** toate zeciuielile, ca să fie hrană în Casa Mea; puneţi-Mă astfel la încercare, zice Domnul oştirilor, şi veţi vedea dacă nu vă voi deschide zăgazurile † cerurilor şi dacă nu voi turna †† peste voi belşug de binecuvântare.

*Prov. 3.9,10. **1 Cron. 26.20. 2 Cron. 31.11. Neem. 10.38; 13.13. † Gen. 7.11. 2 Împ. 7.2. †† 2 Cron. 31.10.

11. Şi voi mustra pentru voi pe cel ce mănâncă* (lăcusta) şi nu vă va nimici roadele pământului; şi viţa nu va fi neroditoare în câmpiile voastre, zice Domnul oştirilor.”

*Amos 4.9.

12. „Toate neamurile vă vor ferici atunci, căci veţi fi o ţară* plăcută[1], zice Domnul oştirilor.”

*Dan. 8.9.

13. Cuvintele* voastre sunt aspre împotriva Mea, zice Domnul. Şi mai întrebaţi**: „Ce-am spus noi împotriva Ta?”

*Cap. 2.17. **Iov 21.14,15; 22.17. Ps. 73.13. Ţef. 1.12.

14. Aţi zis: „Degeaba slujim lui Dumnezeu; şi ce am câştigat dacă am păzit poruncile Lui şi am umblat trişti[2] înaintea Domnului oştirilor?

1.Sau: a desfătării; 2.Sau: cu jale;

15. Acum* îi fericim[1] pe cei trufaşi; da, celor răi le merge bine; da, ei Îl ispitesc pe Dumnezeu** şi scapă!”

*Ps. 73.12. Cap. 2.17. **Ps. 95.9.

16. Atunci şi cei ce se tem* de Domnul au vorbit adesea unul cu altul; Domnul a luat aminte** la lucrul acesta şi a ascultat; şi o carte † de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru cei ce se tem de Domnul şi cinstesc Numele Lui.

*Ps. 66.16. Cap. 4.2. **Evr. 3.13. † Ps. 56.8. Isa. 65.6. Apoc. 20.12.

17. Ei vor* fi ai Mei, zice Domnul oştirilor, Îmi vor fi o comoară** deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea † milă de ei, cum are milă un om de fiul său care-i slujeşte.

*Exod 19.5. Deut. 7.6. Ps. 135.4. Tit 2.14. 1 Pet. 2.9. **Isa. 62. 3. † Ps. 103.13.

18. Şi veţi vedea* din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit şi cel rău, dintre cel ce slujeşte lui Dumnezeu şi cel care nu-I slujeşte.”

*Ps. 58.11.

4

1. „Căci, iată, vine ziua* care va arde ca un cuptor! Toţi cei trufaşi** şi toţi cei răi vor fi ca miriştea †; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oştirilor, şi nu le va lăsa †† nici rădăcină, nici ramură.

*Ioel 2.31. Cap. 3.2. 2 Pet. 3.7. **Cap. 3.18. † Obad. 18. †† Amos 2.9.

2. Dar pentru voi, care vă temeţi* de Numele Meu, va răsări Soarele neprihănirii** şi tămăduirea va fi sub aripile Lui; veţi ieşi † şi veţi sări ca viţeii din grajd.

*Cap. 3.16. **Luca 1.78. Efes. 5.14. 2 Pet. 1.19. Apoc. 2.28. † 2 Sam. 22.43. Mica 7.10. Zah. 10.5.

3. Şi veţi călca în picioare pe cei răi, căci ei vor fi ca cenuşa sub talpa picioarelor voastre, în ziua pe care o pregătesc Eu, zice Domnul oştirilor.”

4. „Aduceţi-vă aminte de Legea lui Moise*, robul Meu, căruia i-am dat în Horeb** orânduieli † şi porunci pentru tot Israelul!

*Exod 20.3, etc. **Deut. 4.10. † Ps. 147.19.

5. Iată, vă voi trimite pe prorocul Ilie* înainte** de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare şi înfricoşătoare.

*Mat. 11.14; 17.11. Marc. 9.11. Luca 1.17. **Ioel 2.31.

6. El va întoarce inima părinţilor spre copii şi inima copiilor spre părinţii lor, ca nu cumva, la venirea Mea, să lovesc* ţara cu blestem**!”

*Zah. 14.12. **Zah. 3.5.

1.Sau: îi considerăm fericiţi pe cei mândri;

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI NOSTRU, ISUS CRISTOS

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI NOSTRU, ISUS CRISTOS

EVANGHELIA DUPĂ MATEI

Cartea neamului lui Isus Cristos

1 1. Cartea neamului* lui Isus Cristos, fiul ** lui David, fiul † lui Avraam.
*Luca 3.23. **Ps. 132.11. Isa. 11.1. Ier. 23.5. Cap. 22.42. Ioan 7. 42. Fapt. 2. 30; 13.23. Rom. 1.3. † Gen. 12.3; 22.18. Gal. 3.16.
2. Avraam* a născut pe Isaac; Isaac** a născut pe Iacov; Iacov † a născut pe Iuda şi fraţii lui; *Gen. 21.2,3. **Gen. 25.26. † Gen. 29.35.
3. Iuda* a născut pe Fares şi Zara, din Tamar; Fares** a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram; *Gen. 38.27, etc. **Rut 4.18, etc. 1 Cron. 2.5,9, etc.
4. Aram a născut pe Aminadab; Aminadab a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;
5. Salmon a născut pe Boaz, din Rahab; Boaz a născut pe Obed, din Rut; Obed a născut pe Iese;
6. Iese* a născut pe împăratul David. Împăratul David** a născut pe Solomon, din văduva lui Urie;
*1 Sam. 16.1; 17.12. **2 Sam. 12.24.
7. Solomon* a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;
*1 Cron. 3.3,10, etc.
8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;
9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Ezechia;
10. Ezechia* a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;
*2 Împ. 20.21. 1 Cron. 13.
11. Iosia* a născut pe Iehonia şi fraţii lui, pe vremea strămutării** în Babilon.
*1 Cron. 3.15,16. **2 Împ. 24.14-16; 25.11. 2 Cron. 36.10,20. Ier. 27.20; 39.9; 52.11,15,28-30. Dan. 1.2.
12. După strămutarea în Babilon, Iehonia* a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel**;
*1 Cron. 3.17,19. **Ezra 3.2; 5.2. Neem. 12.1. Hag. 1.1.
13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;
14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;
15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;
16. Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care S-a născut Isus, care Se cheamă Cristos.
17. Deci de la Avraam până la David sunt în total paisprezece neamuri; de la David până la strămutarea[1] în Babilon sunt paisprezece neamuri; şi de la strămutarea în Babilon până la Cristos sunt paisprezece neamuri.

Naşterea lui Isus Cristos

18. Iar naşterea* lui Isus Cristos a fost aşa: Maria, mama Lui, era logodită cu Iosif; şi, înainte ca să locuiască ei împreună, ea s-a aflat însărcinată de la Duhul Sfânt.**
*Luca 1.27. **Luca 1.35.
19. Iosif, bărbatul ei, era un om neprihănit şi nu voia s-o facă de ruşine* înaintea lumii; de aceea şi-a pus de gând s-o lase[2] pe ascuns.
*Deut. 24.1.
20. Dar, pe când se gândea el la aceste lucruri, i s-a arătat în vis un înger al Domnului şi i-a zis: „Iosif, fiul lui David, nu te teme să iei la tine pe Maria, nevasta ta, căci ce S-a zămislit[3]* în ea este de la Duhul Sfânt.
*Luca 1.35.
21. Ea va naşte* un Fiu, şi-I vei pune numele Isus, pentru că El** va mântui pe poporul Lui de păcatele sale."
*Luca 1.31. **Fapt. 4.12; 5.31; 13.23,38.
22. Toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce vestise Domnul prin prorocul care zice:
23. „Iată*, fecioara va fi însărcinată, va naşte un Fiu, şi-I vor pune numele Emanuel" care,

1.Sau: deportarea; 2.Sau: s-o părăsească; 3.Sau: S-a conceput;

tălmăcit, înseamnă: „Dumnezeu este cu
noi[1]”. *Isa.7.14.
24. Când s-a trezit Iosif din somn, a făcut
cum îi poruncise îngerul Domnului; şi a luat
la el pe nevasta sa.
25. Dar n-a cunoscut-o, până ce ea a născut
un fiu*. Şi el I-a pus numele Isus.
*Exod 13.2. Luca 2.7,21.

Magii la Ierusalim - Irod

2 1. După ce S-a născut* Isus în Betleemul
din Iudeea, în zilele împăratului Irod,
iată că au venit nişte magi din răsărit** la
Ierusalim *Luca 2.4,6,7. **Gen. 10.30; 25.6. 1 Împ. 4.30.
2. şi au întrebat: „Unde* este Împăratul de
curând născut al iudeilor? Fiindcă I-am
văzut steaua** în răsărit şi am venit să ne
închinăm Lui.” *Luca 2.11. **Num. 24.17. Isa. 60.3.
3. Când a auzit împăratul Irod acest lucru,
s-a tulburat mult; şi tot Ierusalimul s-a tul-
burat împreună cu el.
4. A adunat pe toţi preoţii* cei mai de
seamă[2] şi pe** cărturarii poporului[3] şi a
căutat să afle † de la ei unde trebuia să Se
nască Cristosul.
*2 Cron. 36.14. **2 Cron. 34.13. † Mal. 2.7.
5. „În Betleemul din Iudeea”, i-au răspuns
ei, „căci iată ce a fost scris prin prorocul:
6. „Şi tu, Betleeme*, ţara lui Iuda, nu eşti
nicidecum cea mai neînsemnată dintre căpe-
teniile lui Iuda; căci din tine va ieşi o
Căpetenie, care va fi Păstorul** poporului
Meu Israel.”
*Mica 5.2. Ioan 7.42. **Apoc. 2.27.
7. Atunci Irod a chemat în ascuns pe magi şi
a aflat întocmai de la ei vremea în care se
arătase steaua.
8. Apoi i-a trimis la Betleem şi le-a zis: „Du-
ceţi-vă de cercetaţi cu de-amănuntul despre
Prunc; şi, când Îl veţi găsi, daţi-mi şi mie de
ştire, ca să vin şi eu să mă închin Lui.”
9. După ce l-au ascultat pe împărat, magii au
plecat. Şi iată că steaua pe care o văzuseră în
răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi
s-a oprit deasupra locului unde era Pruncul.
10. Când au văzut ei steaua, n-au mai
putut de bucurie.
11. Au intrat în casă, au văzut Pruncul cu
Maria, mama Lui, s-au aruncat cu faţa la
pământ şi I s-au închinat; apoi şi-au deschis
vistieriile şi I-au adus* daruri: aur, tămâie şi
smirnă.
*Ps. 72.10. Isa. 60.6(

1.Lit.(gr.): Imanuel; 2.Sau: arhiereii (peste tot în text);
3.Sau: învăţătorii Legii (peste tot în text);

12. La urmă, au fost înştiinţaţi de Dumnezeu
în vis* să nu mai treacă pe la Irod şi s-au
întors în ţara lor pe un alt drum. *Cap. 1.20.

Fuga în Egipt - Omorârea pruncilor

13. După ce au plecat magii, un înger al
Domnului se arată în vis lui Iosif şi-i zice:
„Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui, fugi
în Egipt şi rămâi acolo până îţi voi spune eu;
căci Irod are să caute Pruncul, ca să-L omoa-
re.”
14. Iosif s-a sculat, a luat Pruncul şi pe ma-
ma Lui, noaptea, şi a plecat în Egipt.
15. Acolo a rămas până la moartea lui Irod,
ca să se împlinească ce fusese vestit de
Domnul prin prorocul care zice: „Am che-
mat pe Fiul Meu din* Egipt.”
*Osea 11.1.
16. Atunci Irod, când a văzut că fusese înşe-
lat de magi, s-a mâniat foarte tare şi a trimis
să-i omoare pe toţi pruncii de parte bărbă-
tească, de la doi ani în jos, care erau în
Betleem şi în toate împrejurimile lui, potri-
vit cu vremea pe care o aflase întocmai de la
magi.
17. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin
prorocul Ieremia*, care zice:
*Ier. 31.15.
18. „Un ţipăt s-a auzit în Rama, plângere şi
bocet mult: Rahela îşi jelea copiii şi nu voia
să fie mângâiată, pentru că nu mai erau.”

Moartea lui Irod - Întoarcerea din Egipt

19. După ce a murit Irod, un înger al Dom-
nului se arată în vis lui Iosif, în Egipt,
20. şi-i zice: „Scoală-te, ia Pruncul şi pe
mama Lui şi du-te în ţara lui Israel, căci
au murit cei ce căutau să ia viaţa Pruncului.”
21. Iosif s-a sculat, a luat Pruncul şi pe ma-
ma Lui şi a venit în ţara lui Israel.
22. Dar când a auzit că în Iudeea împărăţeşte
Arhelau, în locul tatălui său Irod, s-a temut
să se ducă acolo; şi fiind înştiinţat de Dum-
nezeu în vis, a plecat în părţile* Galileii.
*Cap. 3.13. Luca 2.39.
23. A venit acolo şi a locuit într-o cetate
numită* Nazaret, ca să se împlinească ce
fusese vestit** prin proroci: că El va fi nu-
mit *Nazarinean.*
*Ioan 1.45. **Judc. 13.5. 1 Sam. 1.11.

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

3 1. În vremea aceea a venit Ioan* Botezătorul şi propovăduia în** pustiul Iudeii. *Marc. 1.4,15. Luca 3.2,3. Ioan 1.28. **Ios. 14.10.
2. El zicea: „Pocăiţi-vă, căci Împărăţia cerurilor* este aproape.”
*Dan. 2.44. Cap. 4.17; 10.7.
3. Ioan acesta este acela care fusese vestit prin prorocul Isaia, când zice:
„Iată glasul* celui ce strigă în pustiu:
„Pregătiţi** calea Domnului,
neteziţi-I cărările.””
*Isa. 40.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Ioan 1.23. **Luca 1.76.
4. Ioan* purta** o haină de păr de cămilă şi la mijloc era încins cu un brâu de curea[1]. El se hrănea cu lăcuste † şi miere sălbatică ††.
*Marc. 1.6. **2 Împ. 1.8. Zah. 13.4. † Lev. 11.22. †† 1 Sam. 14.25,26.
5. Locuitorii* din Ierusalim, din toată Iudeea şi din toate împrejurimile Iordanului au început să iasă la el;
*Marc. 1.5. Luca 3.7.
6. şi, mărturisindu-şi păcatele, erau botezaţi* de el în râul Iordan.
*Fapt. 19.4,18.
7. Dar când a văzut pe mulţi din farisei şi din saduchei că vin să primească botezul lui, le-a zis: „Pui de vipere*, cine v-a învăţat să fugiţi de mânia** viitoare?
*Cap. 12.34; 23.33. Luca 3.7-9. **Rom. 5.9. 1 Tes. 1.10.
8. Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţa voastră.
9. Şi să nu credeţi că puteţi zice în voi înşivă: „Avem ca tată* pe Avraam!” Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.
*Ioan 8.33,39. Fapt. 13.26. Rom. 4.1,11,16.
10. Iată că securea a şi fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci orice pom*, care nu face rod bun, va fi tăiat şi aruncat în foc.
*Cap. 7.19. Luca 13.7,9. Ioan 15.6.
11. Cât despre mine, eu vă* botez cu apă, spre pocăinţă; dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine şi eu nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea. El** vă va boteza cu Duhul Sfânt şi cu foc.
*Marc. 1.8. Luca 3.16. Ioan 1.15,26,33. Fapt. 1.5; 11.16; 19.4. **Isa. 4.4; 44.3. Mal 3.2. Fapt. 2.3,4. 1 Cor. 12.13.
12. Acela* Îşi are lopata în mână, Îşi va curăţa cu desăvârşire aria şi Îşi va strânge grâul în grânar; dar pleava o va arde** într-un foc care nu se stinge.”
*Mal. 3.3. **Mal. 4.1. Cap. 13.30.

1.Sau: piele;

Botezul lui Isus Cristos

13. Atunci* a venit Isus din Galileea** la Iordan, la Ioan, ca să fie botezat de el.
*Marc. 1.9. Luca 3.21. **Cap. 2.22.
14. Dar Ioan căuta să-L oprească. „Eu”, zicea el, „am nevoie să fiu botezat de Tine şi Tu vii la mine?”
15. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Lasă-Mă acum, căci aşa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit.” Atunci Ioan L-a lăsat.
16. De îndată ce a fost botezat*, Isus a ieşit afară din apă. Şi în clipa aceea, cerurile s-au deschis şi a văzut pe Duhul** lui Dumnezeu coborându-Se în chip de porumbel şi venind peste El.
*Marc. 1.10. **Isa. 11.2; 42.1. Luca 3.22. Ioan 1.32,33.
17. Şi din ceruri* s-a auzit un glas care zicea: „Acesta** este Fiul Meu preaiubit în care Îmi găsesc plăcerea.”
*Ioan 12.28. **Ps. 2.7. Isa. 42.1. Cap. 12.18; 17.5. Marc. 1.11. Luca 9.35. Efes. 1.6. Col. 1.13. 2 Pet. 1.17.

Ispitirea lui Isus Cristos

4 1. Atunci Isus* a fost dus de Duhul** în pustiu, ca să fie ispitit de diavolul.
*Marc. 1.12, etc. Luca 4.1, etc. **1 Împ. 18.12. Ezec. 3.14; 8.3; 11.1,24; 40.2; 43.5. Fapt. 8.39.
2. Acolo a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi; la urmă a flămânzit.
3. Ispititorul s-a apropiat de El şi I-a zis: „Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, porunceşte ca pietrele acestea să se facă pâini.”
4. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Este scris: „Omul nu trăieşte numai* cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.” *Deut. 8.3.
5. Atunci diavolul L-a dus în sfânta cetate*, L-a pus pe streaşina Templului
*Neem. 11.1,18. Isa. 48.2; 52.1. Cap. 27.53. Apoc. 11.2.
6. şi I-a zis: „Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos; căci este scris: „El va porunci îngerilor Săi* să vegheze asupra Ta; şi ei Te vor lua pe mâini, ca nu cumva să Te loveşti cu piciorul de vreo piatră.” *Ps. 91.11,12.
7. „De asemenea este scris”, a zis Isus: „Să nu ispiteşti* pe Domnul Dumnezeul tău.”
*Deut. 6.16.
8. Diavolul L-a dus apoi pe un munte foarte înalt, I-a arătat toate împărăţiile lumii şi strălucirea lor şi I-a zis:
9. „Toate aceste lucruri Ţi le voi da Ţie, dacă Te vei arunca cu faţa la pământ şi Te vei închina mie.”
10. „Pleacă, Satan”, i-a răspuns Isus. „Căci

este scris: „Domnului Dumnezeului tău* să te închini şi numai Lui să-I slujeşti.”"

*Deut. 6.13; 10.20. Ios. 24.14. 1 Sam. 7.3.

11. Atunci diavolul L-a lăsat. Şi deodată au venit la Isus nişte îngeri* şi au început să-I slujească. *Evr. 1.14.

Isus la Capernaum

12. Când a auzit* Isus că Ioan fusese închis, a plecat în Galileea.

*Marc. 1.14. Luca 3.20; 4.14,31. Ioan 4.43.

13. A părăsit Nazaretul şi a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în ţinutul lui Zabulon şi Neftali,
14. ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice:
15. „Ţara* lui Zabulon şi ţara lui Neftali, înspre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor, *Isa. 9.1,2.
16. poporul* acesta, care zăcea în întuneric, a văzut o mare lumină; şi peste cei ce zăceau în ţinutul şi în umbra morţii a răsărit lumina.” *Isa. 42.7. Luca 2.32.
17. De atunci* încolo, Isus a început să propovăduiască şi să zică: „Pocăiţi-vă**, căci Împărăţia cerurilor este aproape.”

*Marc. 1.14,15. **Cap. 3.2; 10.7.

Isus cheamă patru ucenici

18. Pe când trecea pe lângă Marea Galileii, Isus* a văzut doi fraţi: pe Simon, zis** Petru, şi pe fratele său Andrei, care aruncau o mreajă[1] în mare; căci erau pescari.

*Marc. 1.16-18. Luca 5.2. **Ioan 1.42.

19. El le-a zis: „Veniţi* după Mine şi vă voi face pescari de oameni.” *Luca 5.10,11.
20. Îndată* ei au lăsat mrejele şi au mers după El. *Marc. 10.28. Luca 18.28.
21. De acolo* a mers mai departe şi a văzut pe alţi doi fraţi: pe Iacov, fiul lui Zebedei, şi pe Ioan, fratele lui, care erau într-o corabie cu tatăl lor, Zebedei şi îşi cârpeau mrejele. El i-a chemat. * Marc. 1.19,20. Luca 5.10.
22. Şi îndată, ei au lăsat corabia şi pe tatăl lor şi au mers după El.

Isus învaţă poporul şi îi vindecă pe bolnavi

23. Isus străbătea toată Galileea, învăţând* poporul în sinagogi, propovăduind Evanghelia** Împărăţiei şi vindecând † orice boală şi orice neputinţă care era în popor.

*Cap. 9.35. Marc. 1.21,39. Luca 4.15,44. **Cap. 24.14. **Marc. 1.14. † Marc. 1.34.

24. I s-a dus vestea în toată Siria; şi aduceau la El pe toţi cei ce sufereau de felurite boli şi chinuri: pe cei demonizaţi, pe cei lunatici[1] şi pe cei slăbănogi[2]; şi El îi vindeca.
25. După El au mers* multe noroade[3] din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea şi de dincolo de Iordan. *Marc. 3.7.

Cuvântarea de pe munte - Fericirile

5 1. Când a văzut Isus noroadele, S-a suit* pe munte; şi după ce a şezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El. *Marc. 3.13.
2. Apoi a început să vorbească şi să-i înveţe astfel:
3. „Ferice* de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăţia cerurilor!

*Ps. 51.17. Prov. 16.19; 29.23. Isa. 57.15; 66.2. Luca 6.20.

4. Ferice* de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiaţi!

*Isa. 61.2,3. Luca 6.21. Ioan 16.20. 2 Cor. 1.7. Apoc. 21.4.

5. Ferice* de cei blânzi, căci ei** vor moşteni pământul! *Ps. 37.11. **Rom. 4.13.
6. Ferice de cei flămânzi şi însetaţi după neprihănire, căci* ei vor fi săturaţi! *Isa. 55.1; 65.13.
7. Ferice de cei milostivi, căci* ei vor avea parte de milă!

*Ps. 41.1. Cap. 6.14. Marc. 11.25. 2 Tim. 1.16. Evr. 6.10. Iac. 2.13.

8. Ferice* de cei cu inima curată, căci** ei vor vedea pe Dumnezeu!

*Ps. 15.2; 24.4. Evr. 12.14. **1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2,3.

9. Ferice de cei împăciuitori[4], căci ei vor fi chemaţi fiii lui Dumnezeu!
10. Ferice* de cei prigoniţi din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăţia cerurilor! *2 Cor. 4.17. 2 Tim. 2.12. 1 Pet. 3.14.
11. Ferice* va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni şi vor spune tot felul de lucruri rele** şi neadevărate împotriva voastră!

*Luca 6.12. **1 Pet. 4.14

12. Bucuraţi-vă* şi veseliţi-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot aşa** i-au prigonit pe prorocii care au fost înainte de voi.

*Luca 6.23. Fapt. 5.41. Rom. 5.3. Iac. 1.2. 1 Pet. 4.13. **2 Cron. 36.16. Neem. 9.26. Cap. 23.34,37. Fapt. 7.52. 1 Tes. 2.15.

Ucenicii sunt sarea pământului şi lumina lumii

13. Voi sunteţi sarea pământului. Dar dacă sarea* îşi pierde gustul, prin ce îşi va căpăta

1.Sau: plasă de pescuit, năvod (peste tot în text);

1.Sau: somnambuli; 2.Sau: paralitici; 3.Lit.: ohlos/ohloi = mulţimea / mulţimile (peste tot în text); 4.Sau: făcătorii de pace;

iarăşi puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decât să fie aruncată afară şi călcată în picioare de oameni.

*Marc. 9.50. Luca 14.34,35.

14. Voi* sunteţi lumina lumii. O cetate aşezată pe un munte nu poate să rămână ascunsă. *Prov. 4.18. Filp. 2.15.

15. Şi oamenii n-aprind* lumina ca s-o pună sub baniţă, ci o pun în sfeşnic, şi luminează tuturor celor din casă. *Marc. 4.21. Luca 8.16; 11.33.

16. Tot aşa să lumineze şi lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei* să vadă faptele voastre bune şi să slăvească** pe Tatăl vostru care este în ceruri.

*1 Pet. 2.12. **Ioan 15.8. 1 Cor. 14.25.

Împlinirea Legii şi Prorocilor

17. Să* nu credeţi că am venit să stric Legea sau Prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. *Rom. 3.31; 10.4. Gal. 3.24.

18. Căci adevărat vă spun, câtă vreme* nu va trece cerul şi pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat[1] toate lucrurile. *Luca 16.17.

19. Aşa că, oricine* va strica una din cele mai mici din aceste porunci şi va învăţa pe oameni aşa, va fi chemat cel mai mic în Împărăţia cerurilor; dar oricine le va păzi şi va învăţa pe alţii să le păzească, va fi chemat mare în Împărăţia cerurilor. *Iac. 2.10.

20. Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece* neprihănirea cărturarilor şi a fariseilor, cu nici un chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor. *Rom. 9.31; 10.3.

Despre ucidere

21. Aţi auzit că s-a zis celor din vechime: „Să* nu ucizi; oricine** va ucide va cădea sub pedeapsa judecăţii."

*Exod 20.13. Deut. 5.17. **1 Ioan 3.15.

22. Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său degeaba[2] va cădea sub pedeapsa judecăţii; şi oricine va zice fratelui său: „Prostule!" va* cădea sub pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: „Nebunule!" va cădea sub pedeapsa focului gheenei[3]. *Iac. 2.20.

23. Aşa că, dacă* îţi aduci darul la altar şi acolo îţi aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, *Cap. 8.4; 23.19.

24. lasă-ţi* darul acolo înaintea altarului şi du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino şi adu-ţi darul.

*Iov 42.8. Cap. 18.19. 1 Tim. 2.8. 1 Pet. 3.7.

25. Caută* şi te împacă degrabă cu pârâşul[1] tău, câtă** vreme eşti cu el pe drum; ca nu cumva pârâşul să te dea pe mâna judecătorului, judecătorul să te dea pe mâna temnicerului şi să fii aruncat în închisoare.

*Prov. 25.8. Luca 12.58,59. **Ps. 32.6. Isa. 55.6.

26. Adevărat îţi spun că nu vei ieşi de acolo până nu vei plăti cel din urmă bănuţ.

Despre preacurvie şi despărţire

27. Aţi auzit că s-a zis celor din vechime: „Să* nu preacurveşti[2]." *Exod 20.14. Deut. 5.18.

28. Dar Eu vă spun că oricine se uită* la o femeie ca s-o poftească, a şi preacurvit cu ea în inima lui. *Gen. 34.2. 2 Sam. 11.2. Iov 31.1. Prov. 6.25.

29. Dacă* deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l** şi aruncă-l de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale şi să nu-ţi fie aruncat tot trupul în gheenă.

*Cap. 18. 8,9. Marc. 9.43,47. **Cap.19.12. Rom. 8.13. 1 Cor. 9.27. Col. 3.5.

30. Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o şi arunc-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale şi să nu-ţi fie aruncat tot trupul în gheenă.

31. S-a zis iarăşi: „Oricine* îşi va lăsa nevasta să-i dea o carte de despărţire."

*Deut. 24.11. Ier. 3.1. Cap. 19.3, etc. Marc. 10.2, etc.

32. Dar Eu vă spun că oricine* îşi va lăsa nevasta, în afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; şi cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurveşte. *Cap. 19.9. Luca 16.18. Rom. 7.3. 1 Cor. 7.10,11.

Despre jurământ

33. Aţi mai auzit iarăşi că* s-a zis celor din vechime: „Să nu** juri strâmb; ci să † împlineşti faţă de Domnul jurămintele tale."

*Cap. 23.16. **Exod 20.7. Lev. 19.12. Num. 30.2. Deut. 5.11. † Deut. 23.23.

34. Dar Eu vă spun: să nu juraţi* nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul** de domnie al lui Dumnezeu;

*Cap. 23.16,18,22. Iac. 5.12. **Isa. 66.1.

35. nici pe pământ, pentru că este aşternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea* marelui Împărat. *Ps. 48.2; 87.3.

36. Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poţi

1.Sau: împlinit; 2.Sau: fără motiv; 3.Gheena,valea lui Hinon, loc de sacrificii umane (Ier. 32.35), apoi de ardere a gunoiului Ierusalimului - în tot NT metaforă pt. chinurile păcătoşilor în iad;

1.Sau: reclamantul, contestatorul (peste tot în text); 2.Sau: să nu comiţi adulter (peste tot în text);

face un singur fir de păr alb sau negru.
37. Felul* vostru de vorbire să fie: „Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte vine de la cel rău. *Col. 4.6. Iac. 5.12.

Răbdarea răului şi iubirea vrăjmaşilor

38. Aţi auzit că s-a zis: „Ochi* pentru ochi şi dinte pentru dinte."
*Exod 21.24. Lev. 24.20. Deut. 19.21.
39. Dar Eu vă spun: să* nu vă împotriviţi celui ce vă face rău. Ci, oricui** te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt.
*Prov. 20.22; 24.29. Luca 9.29. Rom. 12.17,19. 1 Cor. 6.7.1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9. **Isa. 50.6. Plân. 3.30.
40. Oricui vrea să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa.
41. Dacă te sileşte* cineva să mergi cu el o milă, mergi cu el două. *Cap. 27.32. Marc. 15.21.
42. Celui ce-ţi cere dă-i; şi nu* întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.
*Deut. 15.8,10. Luca 6.30,35.
43. Aţi auzit că s-a zis: „Să* iubeşti pe aproapele tău şi să** urăşti pe vrăjmaşul tău." *Lev. 19.18. **Deut. 23.6. Ps. 41.10.
44. Dar Eu vă spun: iubiţi* pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă asupresc** şi vă prigonesc,
*Luca 6.27,35. Rom. 12.14,20. **Luca 23.34. Fapt. 7.60.1 Cor. 4.12,13. 1 Pet. 2.23; 3.9.
45. ca să fiţi fiii Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară* soarele Său peste cei răi şi peste cei buni şi dă ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.
*Iov 25.3.
46. Dacă iubiţi* numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai aşteptaţi? Nu fac aşa şi vameşii? *Luca 6.32.
47. Şi dacă îmbrăţişaţi cu dragoste numai pe fraţii voştri, ce lucru neobişnuit faceţi? Oare păgânii nu fac la fel?
48. Voi fiţi*, dar, desăvârşiţi, după cum** şi Tatăl vostru cel ceresc este desăvârşit.
*Gen. 17.1. Lev. 11.44; 19.2. Luca 6.36. Col. 1.28; 4.12. Iac. 1.4. 1 Pet. 1.15,16. **Efes. 5.1.

Despre binefacere şi rugăciune

6 1. Luaţi seama să nu faceţi milostenie înaintea oamenilor, ca să fiţi văzuţi de ei; altminteri, nu veţi avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
2. Tu, dar, când faci* milostenie, nu suna cu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii, în sinagogi şi în uliţe, pentru a fi slăviţi de oameni. Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata. *Rom. 12.8.
3. Ci tu, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta,
4. pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; şi Tatăl tău, care vede în ascuns, îţi va răsplăti*. *Luca 14.14.
5. Când vă rugaţi, să nu fiţi ca făţarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi şi la colţurile străzilor, pentru ca să fie văzuţi de oameni. Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata.
6. Ci tu, când te rogi, intră* în odăiţa ta, încuie-ţi uşa şi roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; şi Tatăl tău, care vede în ascuns, îţi va răsplăti. *2 Împ. 4.33

Tatăl nostru - Iertarea greşelilor

7. Când vă rugaţi, să nu bolborosiţi* aceleaşi vorbe, ca păgânii, cărora** li se pare că, dacă spun o mulţime de vorbe, vor fi ascultaţi. *Ecl. 5.2. **1 Împ. 18.26,29.
8. Să nu vă asemănaţi cu ei; căci Tatăl vostru ştie de ce aveţi trebuinţă, mai înainte ca să-I cereţi voi.
9. Iată, dar, cum trebuie să vă rugaţi: „Tatăl* nostru care eşti în ceruri! Sfinţească-se Numele Tău; *Luca 11.2, etc.
10. vie Împărăţia Ta; facă-se* voia Ta, precum** în cer aşa şi pe pământ.
*Cap. 26.39,42. Fapt. 21.14. **Ps. 103.20,21.
11. Pâinea noastră* cea de toate zilele[1] dă-ne-o nouă astăzi; *Iov 23.12. Prov. 30.8.
12. şi ne* iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm celor ce ne-au greşit[2];
*Cap. 18.21, etc.
13. şi* nu ne duce în ispită, ci izbăveşte-ne** de cel rău. Căci † a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava în veci. Amin!"
*Cap. 26.41. Luca 22.40,46. 1 Cor. 10.13. 2 Pet. 2.9. Apoc. 3.10. **Ioan 17.15. † 1 Cron. 29.11.
14. Dacă* iertaţi oamenilor greşelile lor, şi Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greşelile voastre. *Marc. 11.25,26. Efes. 4.32. Col. 3.13.
15. Dar dacă nu* iertaţi oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşelile voastre. *Cap. 18.35. Iac. 2.13.

Despre post

16. Când postiţi*, să nu vă luaţi o înfăţişare posomorâtă, ca făţarnicii, care îşi sluţesc fe-

1.Sau: pentru mâine;
2.Lit.(gr.): Lasă-ne datoriile noastre, cum şi noi am lăsat pe ale datornicilor noştri;

ţele, ca să arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata.

*Isa. 58.5.

17. Ci tu, când posteşti, unge-ţi* capul şi spală-ţi faţa, *Rut 3.3. Dan. 10.3.
18. ca să te arăţi că posteşti nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; şi Tatăl tău, care vede în ascuns, îţi va răsplăti.

Adevăratele comori - Neputinţa de a sluji la doi stăpâni - Grijile şi îngrijorările

19. Nu vă strângeţi* comori pe pământ, unde le mănâncă moliile şi rugina şi unde le sapă şi le fură hoţii;

* Prov. 23.4. 1 Tim. 6.17. Evr. 13.5. Iac. 5.1, etc.

20. ci* strângeţi-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile şi rugina şi unde hoţii nu le sapă, nici nu le fură.

*Cap. 19.21. Luca 12.33,34; 18.22. 1 Tim. 6.19. 1 Pet. 1.4.

21. Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.
22. Ochiul este lumina* trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; *Luca 11.34,36.
23. dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Aşa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
24. Nimeni* nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul şi va iubi pe celălalt, sau va ţine la unul şi va nesocoti pe celălalt. Nu** puteţi sluji lui Dumnezeu şi lui Mamona!

*Luca 16.13. **Gal. 1.10. 1 Tim. 6.17. Iac. 4.4. 1 Ioan 2.15.

25. De aceea vă spun: nu* vă îngrijoraţi de viaţa voastră, gândindu-vă ce veţi mânca sau ce veţi bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veţi îmbrăca. Oare nu este viaţa mai mult decât hrana şi trupul mai mult decât îmbrăcămintea?

*Ps. 55.22. Luca 12.22,23. Filp. 4.6. 1 Pet. 5.7.

26. Uitaţi-vă* la păsările cerului! Ele nici nu seamănă, nici nu seceră şi nici nu strâng nimic în grânare; şi totuşi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi cu mult mai de preţ decât ele?

*Iov 38.41. Ps. 147.9. Luca 12.24, etc.

27. Şi apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălţimea lui?
28. Şi de ce vă îngrijoraţi de îmbrăcăminte? Uitaţi-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp! Ei nici nu torc, nici nu ţes;
29. totuşi, vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
30. Aşa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor?
31. Nu vă îngrijoraţi, dar, zicând: „Ce vom mânca?” sau: „Ce vom bea?” sau: „Cu ce ne vom îmbrăca?”
32. Fiindcă toate aceste lucruri păgânii[1] le caută. Tatăl vostru cel ceresc ştie că aveţi nevoie de ele.
33. Căutaţi* mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.

*1 Împ. 3.13. Ps. 37.25. Marc. 10.30. Luca 12.31. 1 Tim. 4.8.

34. Nu vă îngrijoraţi, dar, de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăşi. Ajunge zilei necazul ei.

Despre judecăţile aspre - Bârna şi paiul - Lucrurile sfinte

7 1. Nu* judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi.

*Luca 6.37. Rom. 2.1; 14.3,4,10,13. 1 Cor. 4.3,5. Iac. 4.11,12.

2. Căci cu ce judecată judecaţi veţi fi judecaţi; şi* cu ce măsură măsuraţi vi se va măsura. *Marc. 4.24. Luca 6.38.
3. De* ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău şi nu te uiţi cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău? *Luca 6.41,42.
4. Sau, cum poţi zice fratelui tău: „Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău”, şi, când colo, tu ai o bârnă într-al tău?...
5. Făţarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedea desluşit să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.
6. Să nu* daţi câinilor lucrurile sfinte şi să nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi să se întoarcă să vă rupă.

*Prov. 9.7,8; 23.9. Fapt. 13.45,46.

Stăruinţa în rugăciune

7. Cereţi,* şi vi se va da; căutaţi şi veţi găsi; bateţi şi vi se va deschide.

*Cap. 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9,10; 13.1. Ioan 14.13; 15.7; 16.23,24. Iac. 1.5,6. 1 Ioan 3.22; 5.14,15.

8. Căci oricine* cere, primeşte; cine caută găseşte; şi celui ce bate i se deschide.

*Prov. 8.17. Ier. 29.12,13.

1.Lit.(gr):*ethnos/ethne*=Neamurile-neevreii,națiunile,etniile,limbile,popoarele -scris de trad. cu majusculă în tot textul N.Legământ;

9. Cine* este omul acela dintre voi care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? *Luca 11.11-13.
10. Sau, dacă-i cere un peşte, să-i dea un şarpe?
11. Deci, dacă voi, care* sunteţi răi, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru care este în ceruri va da lucruri bune celor ce I le cer! *Gen. 6.5; 8.21.
12. Tot ce* voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel; căci în aceasta** este cuprinsă Legea şi Prorocii.

*Luca 6. 31. **Lev. 19.18. Cap. 22.40. Rom. 13.8-10. Gal. 5.14. 1 Tim. 1.5.

Poarta cea strâmtă

13. Intraţi* pe poarta cea strâmtă! Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare şi mulţi sunt cei ce intră pe ea.

*Luca 13.24.

14. Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viaţă şi puţini sunt cei ce o află[1].

Prorocii mincinoşi

15. Păziţi-vă* de prorocii mincinoşi! Ei** vin la voi îmbrăcaţi în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt nişte lupi † răpitori.

*Deut. 13.3. Ier. 23.16. Cap. 24.4,5,11,24. Marc. 13.22. Rom. 16.17,18. Efes. 5.6. Col. 2.8. 2 Pet. 2.1-3. 1 Ioan 4.1. **Mica 3.5. 2 Tim. 3.5. † Fapt. 20.29,30.

16. Îi veţi cunoaşte după* roadele lor. Culeg** oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini?

*Vers. 20. Cap. 12.33. **Luca 6.43,44.

17. Tot aşa, orice* pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele. *Ier. 11.19. Cap. 12.33.
18. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
19. Orice* pom care nu face roade bune este tăiat şi aruncat în foc. *Cap. 3.10. Luca 3.9. Ioan 15.2,6.
20. Aşa că, după roadele lor îi veţi cunoaşte.

Casa zidită pe stâncă

21. Nu oricine-Mi zice: „Doamne*, Doamne!" va intra în Împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.

*Osea 8.2. Cap. 25.11,12. Luca 6.46; 13.25. Fapt. 19.13. Rom. 2.13. Iac. 1.22.

22. Mulţi Îmi vor zice în ziua aceea: „Doamne, Doamne! N-am* prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi demoni în Numele Tău? Şi n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"

*Num. 24.4. Ioan 11.51. 1 Cor. 13.2.

23. Atunci* le voi spune curat[1]: „Niciodată nu v-am cunoscut; depărtaţi-vă** de la Mine, voi toţi care lucraţi fărădelegea.

*Cap. 25.12. Luca 13.25,27. 2 Tim. 2.19. **Ps. 5.5; 6.8. Cap. 25.41.

24. De aceea, pe oricine* aude aceste cuvinte ale Mele şi le face, îl voi asemăna cu un om cu judecată care şi-a zidit casa pe stâncă.

*Luca 6.47, etc.

25. A dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbuşit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă.
26. Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit care şi-a zidit casa pe nisip.
27. A dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile şi au izbit în casa aceea; ea s-a prăbuşit, şi prăbuşirea i-a fost mare."
28. După ce a sfârşit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite* de învăţătura Lui; *Cap.13.54. Marc. 1.22; 6.2. Luca 4.32.
29. căci* El îi învăţa ca unul care avea putere, nu cum îi învăţau cărturarii lor. *Ioan 7.46.

Vindecarea unui lepros

8 1. Când S-a coborât Isus de pe munte, multe noroade au mers după El.
2. Şi* un lepros s-a apropiat de El, I s-a închinat şi I-a zis: „Doamne, dacă vrei, poţi să mă curăţeşti."

*Marc. 1.40, etc.

3. Isus a întins mâna, S-a atins de el şi a zis: „Da, vreau, fii curăţit…"; şi îndată lepra lui a fost curăţită.
4. Apoi Isus i-a zis: „Vezi* să nu spui la nimeni, ci du-te şi te arată preotului şi adu darul pe care l-a rânduit** Moise, ca mărturie pentru ei."

*Cap. 9.30. Marc. 5.43. **Lev. 14.3,4,10. Luca 4.14.

Vindecarea robului unui centurion

5. Pe când* intra Isus în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaş[2], care-L ruga

*Luca 7.1, etc.

6. şi-I zicea: „Doamne, robul meu zace în casă paralizat şi se chinuieşte cumplit."
7. Isus i-a zis: „Am să vin să-l vindec."
8. „Doamne", a răspuns sutaşul, „nu* sunt vrednic să intri sub acoperişul meu; ci zi**

1.Sau: găsesc;

1.Sau: clar; 2.Sau: centurion roman (peste tot în text);

numai un cuvânt şi robul meu va fi vindecat.
*Luca 15.19, etc. **Ps. 107.20.
9. Căci şi eu sunt om sub stăpânire; am sub mine ostaşi şi zic unuia: „Du-te!” şi se duce; altuia: „Vino!” şi vine; şi robului meu: „Fă cutare lucru!” şi-l face.”
10. Când a auzit Isus aceste vorbe, S-a mirat şi a zis celor ce veneau după El: „Adevărat vă spun că nici în Israel n-am găsit o credinţă aşa de mare.
11. Dar vă spun că vor veni mulţi* de la răsărit şi de la apus şi vor sta la masă cu Avraam, Isaac şi Iacov în Împărăţia cerurilor.
*Gen. 12.3. Isa. 2.2,3; 11.10. Mal. 1. 11. Luca 13.29. Fapt. 10.45; 11.18; 14.27. Rom. 15.9, etc. Efes. 3.6.
12. Iar* fiii Împărăţiei vor** fi aruncaţi în întunericul de afară, unde va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor.”
*Cap. 21.43. **Cap. 13.42,50; 22.13; 24.51; 25.30. Luca 13. 28. 2 Pet. 2.17. Iuda 13.
13. Apoi a zis sutaşului: „Du-te şi facă-ţi-se după credinţa ta.” Şi robul lui s-a vindecat chiar în ceasul acela.

Vindecarea soacrei lui Petru şi a mai multor bolnavi

14. Isus S-a dus apoi* în casa lui Petru şi a văzut pe soacra** acestuia zăcând în pat, prinsă de friguri[1].
*Marc. 1.29-31. Luca 4.38,39. **1 Cor. 9.5.
15. S-a atins de mâna ei şi a lăsat-o febra; apoi ea s-a ridicat şi a început să-I slujească.
16. Seara*, au adus la Isus mulţi îndrăciţi[2]. El, prin cuvântul Lui, a scos din ei duhurile necurate şi i-a vindecat pe toţi bolnavii,
*Marc. 1.32, etc. Luca 4.40,41.
17. ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice: „El* a luat asupra Lui neputinţele noastre şi a purtat bolile noastre.” *Isa. 53.4. 1 Pet. 2.24.

Cum să-L urmăm pe Isus

18. Isus a văzut multe noroade împrejurul Său şi a poruncit să treacă de cealaltă parte.
19. Atunci* s-a apropiat de El un cărturar şi I-a zis: „Învăţătorule, vreau să Te urmez oriunde vei merge.”
*Luca 9.57,58.
20. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini şi păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-Şi odihni capul.”
21. Un* altul, care era dintre ucenici, I-a zis:
„Doamne, dă-mi** voie să mă duc mai întâi să-l înmormântez pe tatăl meu.”
*Luca 9.59,60. **1 Împ. 19.20.
22. „Vino după Mine”, i-a răspuns Isus, „şi lasă morţii să-şi îngroape morţii.”

Potolirea furtunii

23. Isus S-a suit într-o corabie şi ucenicii Lui au mers după El.
24. Şi* deodată s-a stârnit pe mare o furtună atât de straşnică, încât corabia era acoperită de valuri. Şi El dormea.*Marc.4.37, etc.Luca 8.23, etc.
25. Ucenicii s-au apropiat de El şi L-au deşteptat, strigând: „Doamne, scapă-ne, că pierim!”
26. El le-a zis: „De ce vă este frică, puţin credincioşilor?” Apoi S-a ridicat*, a certat vânturile şi marea şi s-a făcut o linişte mare.
*Ps. 65.7; 89.9; 107.29.
27. Oamenii aceia se mirau şi ziceau: „Ce fel de om este acesta, de-L ascultă până şi vânturile şi marea?”

Doi demonizaţi sunt vindecaţi

28. Când* a ajuns Isus de partea cealaltă, în ţinutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizaţi care ieşeau din morminte. Erau aşa de cumpliţi, că nimeni nu putea trece pe drumul acela. *Marc. 5.1, etc. Luca 8.26, etc.
29. Şi iată că au început să strige: „Ce legătură este între noi şi Tine, Isuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici să ne chinuieşti înainte de vreme?”
30. Departe de ei era o turmă mare de porci care păştea.
31. Demonii Îl rugau pe Isus şi ziceau:
„Dacă ne scoţi afară din ei, dă-ne voie să ne ducem în turma aceea de porci.”
32. „Duceţi-vă”, le-a zis El. Ei au ieşit şi au intrat în porci. Şi deodată, toată turma s-a repezit de pe râpă în mare şi a pierit în ape.
33. Porcarii au fugit şi s-au dus în cetate să povestească tot ce se petrecuse şi cele întâmplate cu demonizaţii.
34. Şi iată că toată cetatea a ieşit în întâmpinarea lui Isus; şi, cum L-au văzut, L-au* rugat să plece din ţinutul lor.
*Deut. 5.25. 1 Împ. 17.18. Luca 5.8. Fapt. 16.39.

Vindecarea unui paralitic

9 1. Isus S-a suit într-o corabie, a trecut marea şi* a venit în cetatea Sa. *Cap. 4.13.
2. Şi* iată că I-au adus un paralitic, care ză-

1.Sau: având febră; 2.Sau: demonizaţi (peste tot în text);

cea într-un pat. Isus le-a văzut** credinţa şi a zis paraliticului: „Îndrăzneşte, fiule! Păcatele îţi sunt iertate!”

*Marc. 2.3. Luca 5.18. **Cap. 8.10.

3. Şi iată că unii din cărturari au zis în ei înşişi: „Omul acesta huleşte!”
4. Isus, care le cunoştea* gândurile, a zis: „Pentru ce aveţi gânduri rele în inimile voastre?

*Ps. 139.2. Cap. 12.25. Marc. 12.15. Luca 5.22; 6.8; 9.47; 11.17.

5. Căci ce este mai lesne? A zice: „Iertate îţi sunt păcatele”, sau a zice: „Ridică-te şi umblă”?
6. Dar, ca să ştiţi că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, „Scoală-te”, a zis El paraliticului, „ridică-ţi patul şi du-te acasă.”
7. Paraliticul s-a ridicat şi s-a dus acasă.
8. Când au văzut mulţimile lucrul acesta, s-au înspăimântat şi au slăvit pe Dumnezeu, care a dat oamenilor o astfel de putere.

Chemarea lui Matei

9. De acolo, Isus a mers* mai departe şi a văzut pe un om, numit Matei, stând la vamă. Şi i-a zis: „Vino după Mine.” Omul acela s-a ridiat şi a mers după El.

*Marc. 2.14. Luca 5.27.

10. Pe* când şedea Isus la masă, în casă, iată, a venit o mulţime de vameşi şi păcătoşi şi au stat la masă cu El şi cu ucenicii Lui.

*Marc. 2.15, etc. Luca 5.29. etc.

11. Fariseii au văzut lucrul acesta şi le-au zis ucenicilor Lui: „Pentru ce mănâncă învăţătorul vostru cu vameşii* şi cu păcătoşii**?”

*Cap. 11.19. Luca 5.30; 15.2. **Gal. 2.15.

12. Isus i-a auzit şi le-a zis: „Nu cei sănătoşi au trebuinţă de doctor, ci cei bolnavi.
13. Duceţi-vă de învăţaţi ce înseamnă: „Milă* voiesc, iar nu jertfă!” Căci n-am venit să chem la pocăinţă pe cei neprihăniţi[1], ci** pe cei păcătoşi.”

*Osea 6.6. Mica 6.6-8. Cap. 12.7. **1 Tim. 1.15.

Întrebarea ucenicilor lui Ioan despre post

14. Atunci ucenicii lui Ioan au venit la Isus şi I-au zis: „De* ce noi şi fariseii postim des, iar ucenicii Tăi nu postesc deloc?”

*Marc. 2.18, etc. Luca 5.33, etc. 18.12.

15. Isus le-a răspuns: „Se pot jeli nuntaşii* câtă vreme este mirele cu ei?
Vor veni zile când mirele va fi luat de la ei şi atunci** vor posti.

*Ioan 3.29. **Fapt. 13.2,3; 14.23. 1 Cor. 7.5.

1.Sau: drepţi;

16. Nimeni nu pune un petic de postav nou la o haină veche; pentru că şi-ar lua umplutura din haină şi ruptura ar fi mai rea.
17. Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altfel, burdufurile plesnesc, vinul se varsă şi burdufurile se prăpădesc[1]; ci vinul nou îl pun în burdufuri noi şi se păstrează amândouă.”

Învierea fiicei lui Iair şi vindecarea unei femei

18. Pe când* le spunea Isus aceste vorbe, iată că a venit unul din fruntaşii sinagogii, I s-a închinat şi I-a zis: „Fiica mea adineauri a murit; dar vino de pune-Ţi mâinile peste ea şi va învia.”

*Marc. 5.22, etc. Luca 8.41, etc.

19. Isus S-a ridicat şi a plecat după el împreună cu ucenicii Lui.
20. Şi* iată, o femeie, care de doisprezece ani avea o scurgere[2] de sânge, a venit pe dinapoi şi s-a atins de poala hainei Lui.

*Marc. 5.25. Luca 8.43.

21. Căci îşi zicea ea: „Numai să mă pot atinge de haina Lui şi voi fi vindecată.”
22. Isus S-a întors, a văzut-o şi i-a zis: „Îndrăzneşte, fiică! Credinţa* ta te-a vindecat.” Şi femeia s-a vindecat chiar în ceasul acela.

*Luca 7.50; 8.48; 17.19; 18.42.

23. Când* a ajuns Isus în casa fruntaşului sinagogii** şi când a văzut pe cei ce cântau din fluier şi mulţimea bocind,

*Marc. 5.38. Luca 8.51. **2 Cron. 35.25.

24. le-a zis: „Daţi-vă la o parte*; căci fetiţa n-a murit, ci doarme!” Ei îşi băteau joc de El.

*Fapt. 20.10.

25. Dar, după ce a fost scoasă mulţimea afară, Isus a intrat înăuntru, a luat fetiţa de mână şi fetiţa s-a ridicat.
26. Şi s-a dus vestea despre această minune în tot ţinutul acela.

Vindecarea a doi orbi

27. Când a plecat de acolo, s-au luat după Isus doi orbi care strigau şi ziceau: „Ai milă de noi, Fiul* lui David!”

*Cap. 15.22; 20.30,31. Marc. 10.47,48. Luca 18.38,39.

28. După ce a intrat în casă, orbii au venit la El. Şi Isus le-a zis: „Credeţi că pot face lucrul acesta?” „Da, Doamne”, I-au răspuns ei.
29. Atunci S-a atins de ochii lor şi a zis:

1.Sau: se distrug, se strică; 2.Sau: hemoragie;

„Facă-vi-se după credinţa voastră!”
30. Şi li s-au deschis ochii. Isus le-a poruncit cu tot dinadinsul[1] şi le-a zis: „Vedeţi* să nu ştie nimeni.” *Cap. 8.4; 12.16; 17.9. Luca 5.14.
31. Dar* ei, cum au ieşit afară, au răspândit vestea despre El în tot ţinutul acela.
*Marc. 7.36.

Vindecarea unui mut demonizat

32. Pe* când plecau orbii aceştia, iată că au adus la Isus un mut demonizat.
*Cap. 12.22. Luca 11.14.
33. După ce a fost scos demonul din el, mutul a vorbit. Şi noroadele, mirate, ziceau: „Niciodată nu s-a văzut aşa ceva în Israel!”
34. Dar fariseii ziceau: „Cu ajutorul domnului dracilor scoate El* dracii!”
*Cap. 12.24. Marc. 3.22. Luca 11.15.

Lui Isus îi este milă de gloate

35. Isus străbătea* toate cetăţile şi satele, învăţând** poporul în sinagogi, propovăduind Evanghelia Împărăţiei şi vindecând orice fel de boală şi orice fel de neputinţă care era în popor. *Marc. 6.6. Luca 13.22. **Cap. 4.23.
36. Când* a văzut gloatele, I s-a făcut milă de ele, pentru că erau necăjite şi risipite ca** nişte oi care n-au păstor.
*Marc. 6.34. **Num. 27.17. 1 Împ. 22.17. Ezec. 34.5. Zah. 10.2.
37. Atunci a zis ucenicilor Săi: „Mare este secerişul*, dar puţini sunt lucrătorii!
*Luca 10.2. Ioan 4.35.
38. Rugaţi-L, dar*, pe Domnul secerişului să-şi scoată lucrătorii la secerişul Lui.”
*2 Tes. 3.1

Trimiterea celor doisprezece apostoli

10 1. Apoi Isus a chemat* pe cei doisprezece ucenici ai Săi şi le-a dat putere să scoată afară duhurile necurate şi să tămăduiască orice fel de boală şi orice fel de neputinţă. *Marc. 3.13,14; 6.7. Luca 6.13; 9.1.
2. Iată numele celor doisprezece apostoli: Cel dintâi, Simon, zis* Petru, şi Andrei, fratele lui; Iacov, fiul lui Zebedei, şi Ioan, fratele lui; *Ioan 1.42.
3. Filip şi Bartolomeu; Toma şi Matei, vameşul; Iacov, fiul lui Alfeu, şi Levi, zis şi Tadeu;
4. Simon*, Canaanitul, şi Iuda Iscarioteanul **, cel care L-a vândut pe Isus.
*Luca 6.15. Fapt. 1.13. **Ioan 13.26.
5. Aceştia sunt cei doisprezece pe care i-a trimis Isus, după ce le-a dat învăţăturile următoare:
„Să* nu mergeţi pe calea păgânilor şi să nu intraţi în vreo cetate a samaritenilor**;
*Cap. 4.15. ** 2 Împ. 17.24. Ioan 4.9,20.
6. ci* să mergeţi mai degrabă la oile** pierdute ale casei lui Israel.
*Cap. 15.24. Fapt. 13.46. **Isa. 53.6. Ier. 50.6,17. Ezec. 34.5,6,16. 1 Pet. 2.25.
7. Şi* pe drum, propovăduiţi şi ziceţi: „Împărăţia** cerurilor este aproape!”
*Luca 9.2. **Cap. 3.2; 4.17. Luca 10.9.
8. Vindecaţi pe bolnavi, înviaţi morţii, curăţiţi-i pe leproşi, scoateţi afară demonii. Fără* plată aţi primit, fără plată să daţi.
*Fapt. 8.18,20.
9. Să nu* luaţi nici aur, nici argint, nici aramă** în brâiele voastre,
*1 Sam. 9.7. Marc. 6.8. Luca 9.3; 10.4; 22.35. **Marc. 6.8.
10. nici traistă pentru drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag, căci* vrednic este lucrătorul de hrana lui.
*Luca 10.7. 1 Cor. 9.7, etc. 1 Tim. 5.18.
11. În* orice cetate sau sat veţi intra, să cercetaţi cine este acolo vrednic şi să rămâneţi la el până veţi pleca. *Luca 10.8.
12. La intrarea voastră în casă, uraţi-i de bine;
13. şi*, dacă este casa aceea vrednică, pacea voastră să vină peste ea; dar**, dacă nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi.
*Luca 10.5. **Ps. 35.13.
14. Dacă* nu vă va primi cineva, nici nu va asculta cuvintele voastre, să ieşiţi din casa sau din cetatea aceea şi să scuturaţi** praful de pe picioarele voastre.
*Marc. 6.11. Luca 9.5; 10.10,11. **Neem. 5.13. Fapt. 13.51; 18.6.
15. Adevărat vă spun că, în ziua judecăţii, va fi mai* uşor pentru ţinutul Sodomei şi Gomorei, decât pentru cetatea aceea.
*Cap. 11.22,24.

Primirea apostolilor de lume

16. Iată*, Eu vă trimit ca pe nişte oi în mijlocul lupilor. Fiţi, dar**, înţelepţi ca şerpii şi fără răutate † ca porumbeii.
*Luca 10.3. **Rom. 16.19. Efes. 5.15. † 1 Cor. 14.20. Filp. 2.15.
17. Păziţi-vă de oameni; căci vă* vor da în judecata soboarelor[1] şi vă** vor bate[2] în sinagogile lor.

1.Sau: cu convingere, categoric (peste tot în text);

1.Sau: sinedriilor; 2.Sau: vă vor bate cu biciul;

*Cap. 24.9. Marc. 13.9. Luca 12.11; 21.12. **Fapt. 5.40.
18. Din pricina Mea, veţi* fi duşi înaintea dregătorilor şi înaintea împăraţilor, ca să slujiţi ca mărturie înaintea lor şi înaintea Neamurilor[1]. *Fapt. 12.1; 24.10; 25.7,23. 2 Tim. 4.16.
19. Dar*, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijoraţi, gândindu-vă cum sau ce veţi spune; căci ce veţi avea de spus vă** va fi dat chiar în ceasul acela;
*Marc. 13.11-13. Luca 12.11; 21.14,15. **Exod 4.12. Ier. 1.7.
20. fiindcă* nu voi veţi vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi prin voi.
*2 Sam. 23.2. Fapt. 4.8; 6.10. 2 Tim. 4.17.
21. Fratele* va da la moarte pe fratele său şi tatăl pe copilul lui; copiii se vor ridica împotriva părinţilor lor şi-i vor omorî.
*Mica 7.6. Vers. 35,36. Luca 21.16.
22. Veţi* fi urâţi de toţi, din pricina Numelui Meu; dar** cine va răbda până la sfârşit va fi mântuit.
*Luca 21.17. **Dan. 12.12,13. Cap. 24.13. Marc. 13.13.
23. Când* vă vor prigoni într-o cetate, să fugiţi într-alta. Adevărat vă spun că nu veţi sfârşi de străbătut cetăţile lui Israel până** va veni Fiul omului.
*Cap. 2.13; 4.12; 12.15. Fapt. 8.1; 9.25; 14.6. **Cap. 16.28.
24. Ucenicul nu* este mai presus de învăţătorul său, nici robul mai presus de domnul său. *Luca 6.40. Ioan 13.16; 15.30.
25. Ajunge ucenicului să fie ca învăţătorul lui şi robului să fie ca domnul lui. Dacă pe* Stăpânul casei L-au numit Beelzebul, cu cât mai mult vor numi aşa pe cei din casa Lui?
*Cap. 12.24. Marc. 3.22. Luca 11.15. Ioan 8.48,52.
26. Aşa că, să nu vă temeţi de ei. Căci* nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit şi nimic tăinuit care nu va fi cunoscut.
*Marc. 4.22. Luca 8.17; 12.2,3.
27. Ce vă spun Eu la întuneric voi să spuneţi la lumină; şi ce auziţi şoptindu-se la ureche să propovăduiţi de pe acoperişul caselor.
28. Nu* vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeţi-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă şi sufletul şi trupul în gheenă.
*Isa. 8.12,13. Luca 12.4. 1 Pet. 3.14.
29. Nu se vând oare două vrăbii la un ban? Totuşi, nici una din ele nu cade pe pământ fără voia Tatălui vostru.
30. Cât* despre voi, până şi firele de păr din cap, toate vă sunt numărate.
*1 Sam. 14.45. 2 Sam. 14.11. Luca 21.18. Fapt. 27.34.
31. Deci să nu vă temeţi; voi sunteţi mai de preţ decât multe vrăbii.

1.Sau: neevreilor,naţiunilor,păgânilor,etniilor,limbilor (Mat. 6.32);

32. De aceea*, pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor îl voi mărturisi şi** Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri;
*Luca 12.8. Rom. 10.9,10. **Apoc. 3.5.
33. dar* de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda şi Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.
*Marc. 8.38. Luca 9.26. 2 Tim. 2.12.
34. Să nu* credeţi că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. *Luca 12.49,51-53.
35. Căci am venit să despart pe fiu de* tatăl său, pe fiică de mama sa şi pe noră de soacra sa. *Mica 7.6.
36. Şi omul va avea de vrăjmaşi* chiar pe cei din casa lui. *Ps. 41.9; 55.13. Mica 7.6. Ioan 13.18.
37. Cine-şi* iubeşte tatăl ori mama mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; şi cine-şi iubeşte fiul ori fiica mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine.
*Luca 14.26.
38. Cine* nu-şi ia crucea lui şi nu vine după Mine nu este vrednic de Mine.
*Cap. 16.24. Marc. 8.34. Luca 9.23; 14.27.
39. Cine* îşi va păstra viaţa o va pierde; şi cine îşi va pierde viaţa pentru Mine o va câştiga. *Cap. 16.25. Luca 17.33. Ioan 12.25.

Primirea ucenicilor

40. Cine* vă primeşte pe voi Mă primeşte pe Mine; şi cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine.
*Cap. 18.5. Luca 9.48; 10.16. Ioan 12.44; 13.20. Gal. 4.14.
41. Cine* primeşte un proroc, în numele unui proroc, va primi răsplata unui proroc; şi cine primeşte un om neprihănit, în numele unui om neprihănit, va primi răsplata unui om neprihănit.
*1 Împ. 17.10; 18.4. 2 Împ. 4.8.
42. Şi* oricine va da de băut numai un pahar de apă rece unuia dintre aceşti micuţi, în numele unui ucenic, adevărat vă spun că nu-şi va pierde răsplata.”
*Cap. 18.5,6; 25.40. Marc. 9.41. Evr. 6.10. 11.

11 1. După ce a isprăvit de dat învăţături celor doisprezece ucenici ai Săi, Isus a plecat de acolo, ca să înveţe pe oameni şi să propovăduiască în cetăţile lor.

Trimişii lui Ioan Botezătorul

2. Ioan* a auzit din** temniţă despre lucrările lui Cristos
*Luca 7.18,19, etc. **Cap. 14.3.

3. şi a trimis să-L întrebe prin ucenicii săi: „Tu eşti CEL* CE VINE sau să aşteptăm pe altul?”

*Gen. 49.10. Num. 24.17. Dan. 9.24. Ioan 6.14.

4. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Duceţi-vă şi spuneţi lui Ioan ce auziţi şi ce vedeţi:
5. orbii* îşi primesc vederea, şchiopii umblă, leproşii sunt curăţiţi, surzii aud, morţii înviază şi săracilor** li se propovăduieşte Evanghelia.

*Isa. 29.18; 35.4-6; 42.7. Ioan 2.23; 3.2; 5.36; 10.25,38; 14. 11. **Ps. 22.26. Isa. 61.1. Luca 4.18. Iac. 2.5.

6. Ferice de acela pentru care Eu nu voi fi* un prilej de poticnire.”

*Isa. 8.14,15. Cap. 13.57; 24.10; 26.31. Rom. 9.32,33. 1 Cor. 1.23; 2.14. Gal. 5.11. 1 Pet. 2.8.

Mărturia lui Isus despre Ioan

7. Pe când* se duceau ei, Isus a început să vorbească noroadelor despre Ioan: „Ce aţi ieşit să vedeţi în pustiu? O trestie** clătinată de vânt?

*Luca 7.24. **Efes. 4.14.

8. Dacă nu, atunci ce aţi ieşit să vedeţi? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată că cei care poartă haine moi sunt în casele împăraţilor.
9. Atunci ce aţi ieşit să vedeţi? Un proroc? Da, vă spun, şi* mai mult decât un proroc;

*Cap. 14.5; 21.26. Luca 1.76; 7.26.

10. căci el este acela despre care s-a scris:
„Iată*, trimit înaintea feţei Tale pe solul Meu care Îţi va pregăti calea înaintea Ta.”

*Mal. 3.1. Marc. 1.2. Luca 1.76; 7.27.

11. Adevărat vă spun că, dintre cei născuţi din femeie, nu s-a ridicat nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul. Totuşi, cel mai mic în Împărăţia cerurilor este mai mare decât el.
12. Din* zilele lui Ioan Botezătorul până acum, Împărăţia cerurilor se ia cu năvală[1] şi cei hotărâţi[2] pun mâna pe ea.

*Luca 16.16.

13. Căci până la Ioan au prorocit toţi* Prorocii şi Legea.

*Mal. 4.6.

14. Şi, dacă vreţi să înţelegeţi, el este Ilie* care trebuia să vină.

*Mal. 4.5. Cap. 17.12. Luca 1.17.

15. Cine* are urechi de auzit să audă.

*Cap. 13.9. Luca 8.8. Apoc. 2.7,11,17,29; 3.6,13,22.

16. Cu* cine voi asemăna neamul[3] acesta de oameni? Seamănă cu nişte copilaşi care stau în pieţe şi strigă la tovarăşii lor: *Luca 7.31.
17. „V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi nu v-aţi jelit.”
18. Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, şi ei zic: „Are drac!”
19. A venit Fiul omului mâncând şi bând şi ei zic: „Iată un om mâncăcios şi băutor de vin, un prieten* al vameşilor şi al păcătoşilor!” Totuşi**, înţelepciunea a fost îndreptăţită din lucrările ei.” *Cap. 9.10. **Luca 7.35.

Mustrarea cetăţilor nepocăite

20. Atunci* Isus a început să mustre cetăţile în care fuseseră făcute cele mai multe din minunile Lui, pentru că nu se pocăiseră.

*Luca 10.13, etc.

21. „Vai de tine, Horazine!”, a zis El. „Vai de tine, Betsaida! Căci, dacă ar fi fost făcute în Tir şi Sidon minunile care au fost făcute în voi, de mult s-ar fi pocăit în* sac şi cenuşă. *Ioan 3.7,8.
22. De aceea, vă spun că în ziua judecăţii va* fi mai uşor pentru Tir şi Sidon decât pentru voi. *Vers. 24. Cap. 10.1.5.
23. Şi tu, Capernaume, vei fi înălţat* oare până la cer? Vei fi coborât până în Locuinţa morţilor; căci, dacă ar fi fost făcute în Sodoma minunile care au fost făcute în tine, ea ar fi rămas în picioare până în ziua de astăzi.

*Isa. 14.13. Plân. 2.1.

24. De aceea, vă spun că, în ziua judecăţii, va fi mai uşor pentru* ţinutul Sodomei decât pentru tine.” *Cap. 10.15.

Lucrurile descoperite pruncilor
Jugul lui Cristos

25. În* vremea aceea, Isus a luat cuvântul şi a zis: „Te laud, Tată, Doamne al cerului şi al pământului, pentru că ai** ascuns aceste lucruri de cei înţelepţi şi pricepuţi şi † le-ai descoperit pruncilor.

*Luca 10.21. **Ps. 8.2. 1 Cor. 1.19,27; 2.8. 2 Cor. 3.14. † Cap. 16.17.

26. Da, Tată, Te laud, pentru că aşa ai găsit Tu cu cale!”
27. „Toate* lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; şi** nimeni nu cunoaşte deplin pe Fiul, în afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaşte deplin pe Tatăl, afară de Fiul şi acela căruia vrea Fiul să i-L descopere.

*Cap. 28.18. Luca 10. 22. Ioan 3.35; 13.3; 17.2. 1 Cor. 15. 27. **Ioan 1.18; 6.46; 10.15.

28. Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi şi Eu vă voi da odihnă.

1.Sau: cu hotărâre; 2. Lit: năvalnici sau, cei ce dau năvală;
3.Sau: generaţia;

29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi* învăţaţi de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit** cu inima; şi † veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre.

*Ioan 13.15. Filp. 2.5. 1 Pet. 2.21. 1 Ioan2.6. **Zah. 9.9. Filp. 2.7,8. † Ier. 6.16.

30. Căci* jugul Meu este bun şi sarcina Mea este uşoară.” *1 Ioan 5.3.

Spicele şi ziua Sabatului

12 1. În vremea aceea, Isus trecea* prin lanurile de grâu într-o zi de Sabat. Ucenicii Lui, care erau flămânzi, au început să smulgă spice de grâu şi să le mănânce.

*Deut. 23.25. Marc. 2.23. Luca 6.1.

2. Fariseii, când au văzut lucrul acesta, I-au zis: „Uite că ucenicii Tăi fac ce nu este îngăduit să facă în ziua Sabatului.”

3. Dar Isus le-a răspuns: „Oare n-aţi citit ce* a făcut David, când a flămânzit el şi cei ce erau împreună cu el? *1 Sam. 21.6.

4. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu şi a mâncat pâinile* pentru punerea înaintea Domnului, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci** numai preoţilor?

*Exod 25.30. Lev. 24.5. **Exod 29.32,33. Lev. 8.31; 24.9.

5. Sau n-aţi citit în Lege* că, în zilele de Sabat, preoţii calcă Sabatul în Templu şi totuşi sunt nevinovaţi? *Num. 28.9. Ioan 7.22.

6. Dar Eu vă spun că aici este Unul* mai mare decât Templul.

*2 Cron. 6.18. Mal. 3.1.

7. Dacă aţi fi ştiut ce înseamnă: „Milă* voiesc, iar nu jertfe!”, n-aţi fi condamnat nişte nevinovaţi. *Osea 6.6. Mica 6.6-8. Cap. 9.13.

8. Căci Fiul omului este Domn şi al Sabatului.”

Omul cu mâna uscată[1]

9. Isus* a plecat de acolo şi a intrat în sinagogă. *Marc. 3.1. Luca 6.6.

10. Şi iată că în sinagogă era un om care avea o mână uscată[1]. Ei, ca să-L poată învinui pe Isus, L-au întrebat: „Este îngăduit* a vindeca în zilele de Sabat?”

*Luca 13.14; 14.3. Ioan 9.16.

11. El le-a răspuns: „Cine este omul acela dintre voi care dacă are o oaie şi-i* cade într-o groapă în ziua Sabatului, să n-o apuce şi s-o scoată afară?

*Exod 23.4,5. Deut. 22.4.

12. Cu cât mai de preţ este deci un om decât o oaie? De aceea este îngăduit a face bine în zilele de Sabat.”

13. Atunci a zis omului acela: „Întinde-ţi mâna!” El a întins-o şi mâna s-a făcut sănătoasă ca şi cealaltă.

14. Fariseii* au ieşit afară şi s-au sfătuit cum să-L omoare pe Isus.

*Cap. 27.1. Marc. 3.6. Luca 6.11. Ioan 5.18; 10.39; 11.53.

Isus, Robul Domnului

15. Dar Isus, ca unul care ştia lucrul acesta, a* plecat de acolo. După** El au mers multe noroade. El a vindecat pe toţi bolnavii

*Cap. 10.23. Marc. 3.7. **Cap. 19.2.

16. şi le-a poruncit* cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut; *Cap. 9.30.

17. ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice:

18. „Iată* Robul Meu pe care L-am ales, Preaiubitul Meu, în** care sufletul Meu îşi găseşte plăcerea. Voi pune Duhul Meu peste El şi va vesti Neamurilor judecata.

*Isa. 42.1. **Cap. 3.17; 17.5.

19. El nu Se va lua la ceartă, nici nu va striga. Şi nimeni nu-I va auzi glasul pe uliţe.

20. Nu va frânge o trestie ruptă şi nici nu va stinge un fitil care fumegă, până va face să biruie judecata.

21. Şi Neamurile vor nădăjdui în Numele Lui.”

Demonizatul mut şi orb - Păcatul împotriva Duhului Sfânt

22. Atunci* I-au adus un demonizat orb şi mut; şi Isus l-a vindecat, aşa că mutul vorbea şi vedea. *Cap. 9.32. Marc. 3.11. Luca 11.14.

23. Toate noroadele, mirate, ziceau: „Nu cumva este acesta Fiul lui David?”

24. Când* au auzit fariseii lucrul acesta, au zis: „Omul acesta nu scoate dracii decât cu Beelzebul, domnul dracilor!”

*Cap. 9.34. Marc. 3.22. Luca 11.15.

25. Isus, care le cunoştea* gândurile, le-a zis: „Orice împărăţie dezbinată împotriva ei însăşi este pustiită; şi orice cetate sau casă dezbinată împotriva ei însăşi nu poate dăinui. *Cap. 9.4. Ioan 2.25. Apoc. 2.23

26. Dacă Satan îl scoate afară pe Satan, este dezbinat; deci, cum poate dăinui împărăţia lui?

27. Şi dacă Eu scot afară dracii cu ajutorul lui Beelzebul, fiii voştri cu cine-i scot? De aceea, ei vor fi judecătorii voştri.

1.Sau: mâna paralizată;

28. Dar, dacă Eu scot afară dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci Împărăţia* lui Dumnezeu a venit peste voi.

*Dan. 2.44; 7.14. Luca 1.33; 11.20; 17.20,21.

29. Sau*, cum poate cineva să intre în casa celui tare şi să-i jefuiască gospodăria, dacă n-a legat mai întâi pe cel tare? Numai atunci îi va jefui casa.

*Isa. 49.24. Luca 11.21-23.

30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea şi cine nu strânge cu Mine risipeşte.
31. De aceea vă spun: orice* păcat şi orice hulă vor fi iertate oamenilor; dar** hula împotriva Duhului Sfânt nu le va fi iertată.

*Marc. 3. 28. Luca 12.10. Evr. 6.4, etc.; 10.26,29. 1 Ioan 5.16. **Fapt. 7.51.

32. Oricine va vorbi* împotriva Fiului omului va fi iertat**; dar oricine va vorbi împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

*Cap. 11.19; 13.55. Ioan 7.12,52. **1 Tim. 1.13.

33. Ori faceţi pomul bun şi rodul* lui bun, ori faceţi pomul rău şi rodul lui rău: căci pomul se cunoaşte după rodul lui.

*Cap. 7.17. Luca 6.43,44.

34. Pui* de şerpi, cum aţi putea voi să spuneţi lucruri bune, când voi sunteţi răi? Căci** din prisosul inimii vorbeşte gura.

*Cap. 3.7; 23.33. **Luca 6.45.

35. Omul bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui; dar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui.
36. Vă spun că, în ziua judecăţii, oamenii vor da socoteală de orice cuvânt nefolositor pe care-l vor fi rostit.
37. Căci din cuvintele tale vei fi scos fără vină şi din cuvintele tale vei fi condamnat."

Minunea cu prorocul Iona

38. Atunci* unii din cărturari şi din farisei au luat cuvântul şi I-au zis: „Învăţătorule, am vrea să vedem un semn de la Tine!"

*Cap. 16.1. Marc. 8.11. Luca 11.16,29. Ioan 2.18. 1 Cor. 1.22.

39. Drept răspuns, El le-a zis: „Un neam[1] viclean şi preacurvar* cere un semn; dar nu i se va da alt semn, decât semnul prorocului Iona.

*Isa. 57.3. Cap. 16.4. Marc. 8.38. Ioan 4.48.

40. Căci*, după cum Iona a stat trei zile şi trei nopţi în pântecele chitului[2], tot aşa şi Fiul omului va sta trei zile şi trei nopţi în inima pământului.

*Iona 1.17.

1.Sau: generaţie; 2. Sau: peştelui cel mare;

41. Bărbaţii* din Ninive se vor ridica alături de poporul acesta în ziua judecăţii şi-l** vor condamna, pentru că † ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; şi iată că aici este Unul mai mare decât Iona.

*Luca 11.32. **Ier. 3.11. Ezec. 16.51,52. Rom. 2.27. † Iona 3.5.

42. Împărăteasa* de la miazăzi se va ridica alături de poporul acesta în ziua judecăţii şi-l va condamna, pentru că ea a venit de la marginile pământului ca să audă înţelepciunea lui Solomon; şi iată că aici este Unul mai mare decât Solomon.

*1 Împ. 10.1. 2 Cron. 9.1. Luca 11.31.

43. Duhul* necurat, când a ieşit dintr-un om, umblă** prin locuri fără apă, căutând odihnă, şi n-o găseşte. *Luca 11.24. **Iov 1.7. 1 Pet. 5.8.
44. Atunci zice: „Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit." Şi, când vine în ea, o găseşte goală, măturată şi împodobită.
45. Atunci se duce şi ia cu el alte şapte duhuri mai rele decât el: intră în casă, locuiesc acolo şi* starea din urmă a omului acesta ajunge mai rea decât cea dintâi. Tot aşa se va întâmpla şi cu acest neam[1] viclean."

*Evr. 6.4; 10.26. 2 Pet. 2.20-22.

Mama şi fraţii lui Isus

46. Pe când vorbea încă Isus mulţimilor, iată*, mama şi fraţii Lui stăteau afară şi căutau să vorbească cu El.

*Marc. 3.31. Luca 8.19-21.

47. Atunci cineva I-a zis: „Iată, mama Ta şi fraţii* Tăi stau afară şi caută să vorbească cu Tine."

*Cap. 13.55. Marc. 6.3. Ioan 2.12; 7.3,5. Fapt. 1.14. 1 Cor. 9.5. Gal. 1.19.

48. Dar Isus a răspuns celui ce-I adusese ştirea aceasta: „Cine este mama Mea şi care sunt fraţii Mei?"
49. Apoi Şi-a întins mâna spre ucenicii Săi şi a zis: „Iată mama Mea şi fraţii Mei!
50. Căci oricine* face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră şi mamă." *Ioan 15.14. Gal. 5.6; 6.15. Col. 3.11. Evr. 2.11.

Pilda semănătorului

13 1. În aceeaşi zi, Isus a ieşit din casă şi şedea* lângă mare. *Marc. 4.1.
2. O mulţime de oameni s-au* strâns la El, aşa că a trebuit să Se** suie şi să şadă într-o corabie; iar mulţimea stătea pe ţărm.

*Luca 8.4. **Luca 5.3.

1.Sau: generaţie;

3. El le-a vorbit despre multe lucruri în pilde[1] şi le-a zis: „Iată, semănătorul a ieşit să semene.
4. Pe când semăna el, o parte din sămânţă a căzut lângă drum şi au venit păsările şi au mâncat-o.
5. O altă parte a căzut pe locuri stâncoase, unde n-avea pământ mult: a răsărit îndată, pentru că n-a găsit un pământ adânc.
6. Dar, când a răsărit soarele, a pălit; şi, pentru că n-avea rădăcini, s-a uscat.
7. O altă* parte a căzut între spini: spinii au crescut şi au înăbuşit-o. *Luca 8.5.
8. O altă parte a căzut în pământ bun şi a dat rod: un grăunte a dat o sută*, altul şaizeci şi altul treizeci. *Gen. 26.12.
9. Cine* are urechi de auzit să audă.”

*Cap. 11.15. Marc. 4.9.

10. Ucenicii s-au apropiat de El şi I-au zis: „De ce le vorbeşti în pilde[1]?”
11. Isus le-a răspuns: „Pentru că vouă* v-a fost dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei cerurilor, iar lor nu le-a fost dat.

*Cap. 11.25; 16.17. Marc. 4.11. 1 Cor. 2.10. 1 Ioan 2.27.

12. Căci* celui ce are, i se va da şi va avea din belşug; iar de la cel ce n-are, se va lua chiar şi ce are.

*Cap. 25.29. Marc. 4.25. Luca 8.18; 19.26.

13. De aceea le vorbesc în pilde, pentru că ei, măcar că văd, nu văd şi măcar că aud, nu aud, nici nu înţeleg.
14. Şi cu privire la ei se împlineşte prorocia lui Isaia, care zice:
„Veţi* auzi cu urechile voastre şi nu veţi înţelege; veţi privi cu ochii voştri şi nu veţi vedea.

*Isa. 6.9. Ezec. 12.2. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26,27. Rom. 11.8. 2 Cor. 3.14,15.

15. Căci inima acestui popor s-a împietrit; au ajuns* tari de urechi şi şi-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii, să audă cu urechile, să înţeleagă cu inima, să se întoarcă la Dumnezeu şi să-i vindec.” *Evr. 5.11.
16. Dar ferice* de ochii voştri că văd; şi de urechile voastre că aud!

*Cap. 16.17. Luca 10.23,24. Ioan 20.29.

17. Adevărat vă spun că mulţi* proroci şi oameni neprihăniţi au dorit să vadă lucrurile pe care le vedeţi voi, şi nu le-au văzut; şi să audă lucrurile pe care le auziţi voi, şi nu le-au auzit. *Evr. 11.13. 1 Pet. 1.10,11.
18. Ascultaţi*, dar, ce înseamnă pilda semănătorului: *Marc. 4.14. Luca 8.11.
19. când un om aude Cuvântul privitor la Împărăţie* şi nu-l înţelege, vine cel rău şi răpeşte ce a fost semănat în inima lui. Acesta este sămânţa căzută lângă drum. *Cap. 4.23.
20. Sămânţa căzută în locuri stâncoase este cel ce aude Cuvântul şi-l primeşte îndată cu* bucurie;

*Isa. 58.2. Ezec. 33.31,32. Ioan 5.35.

21. dar n-are rădăcină în el, ci ţine până la o vreme; şi, cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvântului, se* leapădă îndată de el.

*Cap. 11.6. 2 Tim. 1.15.

22. Sămânţa* căzută între** spini este cel ce aude Cuvântul; dar îngrijorările veacului acestuia şi înşelăciunea bogăţiilor înăbuşă Cuvântul şi el ajunge neroditor.

*Cap. 19. 23. Marc. 10.23. Luca 18.24. 1 Tim. 6.9. 2 Tim. 4.10. **Ier. 4.3.

23. Iar sămânţa căzută în pământ bun este cel ce aude Cuvântul şi-l înţelege; el aduce rod: un grăunte dă o sută, altul şaizeci, altul treizeci.”

Pilda neghinei

24. Isus le-a pus înainte o altă pildă şi le-a zis: „Împărăţia cerurilor se aseamănă cu un om care a semănat o sămânţă bună în ogorul lui.
25. Dar, pe când dormeau oamenii, a venit vrăjmaşul lui, a semănat neghină[1] între grâu şi a plecat.
26. Când au răsărit firele de grâu şi au făcut rod, a ieşit la iveală şi neghina.
27. Robii stăpânului casei au venit şi i-au zis: „Doamne, n-ai semănat sămânţă bună în ogorul tău? De unde are, dar, neghină?”
28. El le-a răspuns: „Un vrăjmaş a făcut lucrul acesta.” Şi robii i-au zis: „Vrei, dar, să mergem s-o smulgem?”
29. „Nu”, le-a zis el, „ca nu cumva, smulgând neghina, să smulgeţi şi grâul* împreună cu ea.

*Cap. 3.12.

30. Lăsaţi-le să crească amândouă împreună până la seceriş; şi, la vremea secerişului, voi spune secerătorilor: „Smulgeţi întâi neghina şi legaţi-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul strângeţi-l în grânarul meu.”

Pilda grăuntelui de muştar şi a aluatului

31. Isus le-a pus înainte o altă pildă şi le-a zis: „Împărăţia* cerurilor se aseamănă cu un

1.Sau: parabole (peste tot în text);

1.Greceşte: „zizania”, grâu fals;

grăunte de muştar pe care l-a luat un om şi
l-a semănat în ţarina[1] sa.

*Isa. 2.2,3. Mica 4.1. Marc. 4.30, etc. Luca 13.18,19.

32. Grăuntele acesta, într-adevăr, este cea
mai mică dintre toate seminţele; dar, după ce
a crescut, este mai mare decât zarzavaturile
şi se face un copac, aşa că păsările cerului
vin şi îşi fac cuiburi în ramurile lui."
33. Le-a spus* o altă pildă şi anume:
„Împărăţia cerurilor se aseamănă cu un aluat
pe care l-a luat o femeie şi l-a pus în trei mă-
suri de făină de grâu, până s-a dospit toată
plămădeala."

*Luca 13.20, etc.

34. Isus a spus mulțimilor toate aceste* lu-
cruri în pilde; şi nu le vorbea nimic fără pil-
de,

*Marc. 4.33,34.

35. ca să se împlinească ce fusese vestit prin
prorocul care zice: „Voi* vorbi în pilde,
voi** spune lucruri ascunse de la facerea lu-
mii." *Ps. 78.2. **Rom. 16.25,26. 1 Cor. 2.7. Efes. 3.9. Col.
1.26.

Explicarea parabolei neghinei

36. Atunci Isus a dat drumul mulțimilor şi a
intrat în casă. Ucenicii Lui s-au apropiat de
El şi I-au zis: „Tâlcuieşte-ne pilda cu neghi-
na din ogor."
37. El le-a răspuns: „Cel ce seamănă sămân-
ţa bună este Fiul omului.
38. Ogorul* este lumea; sămânţa bună sunt
fiii Împărăţiei; neghina sunt fiii** celui rău.

*Cap. 24.14; 28.19. Marc. 16.15,20. Luca 24.47. Rom. 10.
18. Col. 1.6. **Gen. 3.15. Ioan 8.44. Fapt. 13.10. 1 Ioan 3.8.

39. Vrăjmaşul care a semănat-o este diavo-
lul; secerişul* este sfârşitul veacului[2]; sece-
rătorii sunt îngerii.

*Ioel 3.13. Apoc. 14.15.

40. Deci, cum se smulge neghina şi se arde
în foc, aşa va fi şi la sfârşitul veacului.
41. Fiul omului va trimite pe îngerii Săi, şi*
ei vor smulge din Împărăţia Lui toate lucru-
rile care sunt pricină de păcătuire şi pe cei ce
săvârşesc fărădelegea

*Cap. 18.7. 2 Pet. 2.12.

42. şi-i* vor arunca în cuptorul aprins;
acolo** va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor.

*Cap. 3.12. Apoc. 19.20; 20.10. **Vers. 50. Cap. 8.12.

43. Atunci* cei neprihăniţi vor străluci ca
soarele în Împărăţia Tatălui lor. Cine** are
urechi de auzit să audă.

*Dan. 12.3. 1 Cor. 15.42,43,58. **Vers. 9.

1.Sau: ogor (peste tot în text);

2.Sau: acestei lumi (notă la Mat. 24.3);

Pilda comorii ascunse şi a mărgăritarului

44. Împărăţia cerurilor se mai aseamănă cu o
comoară ascunsă într-o ţarină. Omul care o
găseşte o ascunde; şi, de bucuria ei, se duce
şi vinde* tot ce are şi cumpără** ogorul
acela.

*Filp. 3.7,8. **Isa. 55.1. Apoc. 3.18.

45. Împărăţia cerurilor se mai aseamănă cu
un negustor care caută mărgăritare[1] frumoa-
se.
46. Şi, când găseşte o* perlă de mare preţ, se
duce să vândă tot ce are şi o cumpără.

*Prov. 2.4; 3.14,15; 8.10,19.

Pilda năvodului

47. Împărăţia cerurilor se mai aseamănă cu
un năvod aruncat în mare, care prinde* tot
felul de peşti. *Cap. 22.10.
48. După ce s-a umplut, pescarii îl scot la
mal, stau jos, aleg în vase ce este bun şi
aruncă afară ce este rău.
49. Tot aşa va fi şi la sfârşitul veacului, înge-
rii vor ieşi, vor despărţi* pe cei răi din mij-
locul celor buni

*Cap. 25.32.

50. şi-i* vor arunca în cuptorul aprins; acolo
va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor. *Vers. 42.
51. Aţi înţeles voi toate aceste lucruri?", i-a
întrebat Isus. „Da, Doamne", I-au răspuns
ei.
52. Şi El le-a zis: „De aceea orice cărturar,
care a învăţat ce trebuie despre Împărăţia
cerurilor, se aseamănă cu un gospodar care
scoate din vistieria lui lucruri noi* şi lucruri
vechi." *Cânt. 7.13.

Isus la Nazaret - Necredinţa locuitorilor

53. După ce a isprăvit Isus pildele acestea, a
plecat de acolo.
54. A* venit în patria Sa şi a început să înve-
ţe pe oameni în sinagogă; aşa că cei ce-L
auzeau se mirau şi ziceau: „De unde are El
înţelepciunea şi minunile acestea?

*Cap. 2.23. Marc. 6.1. Luca 4.16,23.

55. Oare* nu este El fiul tâmplarului? Nu
este Maria mama Lui? Şi Iacov**, Iosif,
Simon şi Iuda, nu sunt ei fraţii † Lui?

*Isa. 49.7. Marc. 6.3. Luca 3.23. Ioan 6.42. **Marc. 15.40.
† Cap. 12.46.

56. Şi surorile Lui nu sunt toate printre noi?
Atunci de unde are El toate lucrurile aces-
tea?"

1.Sau: perlă / perle (peste tot în text);

57. Şi găseau astfel în El o pricină de poticnire*.
Dar Isus le-a zis: „Nicăieri nu** este preţuit un proroc mai puţin decât în patria şi în casa lui.”
*Cap. 11.6. Marc. 6.3,4. **Luca 4.24. Ioan 4.44.
58. Şi n-a* făcut multe minuni în locul acela, din pricina necredinţei lor. *Marc. 6.5,6.

Moartea lui Ioan Botezătorul

14 1. În vremea aceea, cârmuitorul[1] Irod* a auzit vorbindu-se despre Isus;
*Marc. 6.14. Luca 9.7.
2. şi a zis slujitorilor săi: „Acesta este Ioan Botezătorul! A înviat din morţi şi de aceea se fac minuni prin El.”
3. Căci* Irod prinsese pe Ioan, îl legase şi-l pusese în temniţă, din pricina Irodiadei, nevasta fratelui său Filip;
*Marc. 6.17. Luca 3.19,20.
4. pentru că Ioan îi zicea: „Nu-ţi* este îngăduit s-o ai de nevastă.” *Lev. 18.16; 20.21.
5. Irod ar fi vrut să-l omoare, dar se temea de popor, pentru că* poporul îl privea pe Ioan ca pe un proroc. *Cap. 21.26. Luca 20.6.
6. Dar, când se prăznuia ziua naşterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat[2] înaintea oaspeţilor şi i-a plăcut lui Irod.
7. De aceea i-a făgăduit cu jurământ că îi va da orice va cere.
8. Îndemnată de mama sa, ea a zis: „Dă-mi aici, într-o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul!”
9. Împăratul s-a întristat; dar din pricina jurămintelor sale şi de ochii celor ce stăteau la masă împreună cu el, a poruncit să i-l dea.
10. Şi a trimis să-i taie capul lui Ioan în temniţă.
11. Capul a fost adus într-o farfurie şi dat fetei, care l-a dus mamei sale.
12. Ucenicii lui Ioan au venit de i-au luat trupul, l-au îngropat şi s-au dus să-i dea de ştire lui Isus.

Înmulţirea pâinilor

13. Isus, când a auzit* vestea aceasta, a plecat de acolo într-o corabie, ca să Se ducă singur la o parte, într-un loc pustiu. Noroadele, când au auzit lucrul acesta, au ieşit din cetăţi şi s-au luat după El pe jos.
*Cap. 10.23; 12.15. Marc. 6.32. Luca 9.10. Ioan 6.1,2.
14. Când a ieşit din corabie, Isus a văzut o gloată mare, I* s-a făcut milă de ea şi a vindecat pe cei bolnavi. *Cap. 9.36. Marc. 6.34
15. Când* s-a înserat, ucenicii s-au apropiat de El şi I-au zis: „Locul acesta este pustiu şi vremea iată că a trecut; dă drumul noroadelor să se ducă prin sate să-şi cumpere de mâncare.” *Marc. 6.35. Luca 9.12. Ioan 6.5.
16. „N-au nevoie să plece”, le-a răspuns Isus, „daţi-le voi să mănânce.”
17. Dar ei I-au zis: „N-avem aici decât cinci pâini şi doi peşti.”
18. Şi El le-a zis: „Aduceţi-le aici la Mine.”
19. Apoi a poruncit noroadelor să şadă pe iarbă, a luat cele cinci pâini şi cei doi peşti, Şi-a ridicat ochii spre cer, a binecuvântat*, a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor, iar ei leau împărţit noroadelor. *Cap. 15.36.
20. Toţi au mâncat şi s-au săturat; şi s-au ridicat douăsprezece coşuri pline cu rămăşiţele de firimituri.
21. Cei ce mâncaseră erau cam la cinci mii de bărbaţi, în afară de femei şi de copii.

Umblarea pe mare

22. Îndată după aceea, Isus i-a silit pe ucenicii Săi să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui de partea cealaltă, până va da drumul noroadelor.
23. După* ce a dat drumul noroadelor, S-a suit pe munte să Se roage singur la o parte. Se înnoptase** şi El era singur acolo.
*Marc. 6.46. **Ioan 6.16.
24. În timpul acesta, corabia era învăluită de valuri în mijlocul mării; căci vântul le era împotrivă.
25. Când se îngâna ziua cu noaptea[1], Isus a venit la ei, umblând* pe mare. *Iov 9.8.
26. Când L-au văzut ucenicii umblând pe mare, s-au înspăimântat şi au zis: „Este o nălucă[2] !” Şi, de frică, au ţipat.
27. Isus le-a zis îndată: „Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!”
28. „Doamne”, I-a răspuns Petru, „dacă eşti Tu, porunceşte-mi să vin la Tine pe ape.”
29. „Vino!”, i-a zis Isus. Petru s-a coborât din corabie şi a început să umble pe ape ca să meargă la Isus.
30. Dar, când a văzut că vântul era tare, s-a temut; şi, fiindcă începea să se afunde, a strigat: „Doamne, scapă-mă!”
31. Îndată, Isus a întins mâna, l-a apucat şi i-

1.Sau: tetrarhul; 2.Sau: a dansat (peste tot în text);

1.Greceşte: în a patra strajă; 2.Sau: stafie;

a zis: „Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?”
32. Şi după ce au intrat în corabie, a stat vântul.
33. Cei ce erau în corabie au venit de s-au* închinat înaintea lui Isus şi I-au zis: „Cu adevărat, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!”
*Ps. 2.7. Cap. 16.16; 26.63. Marc. 1.1. Luca 4.41. Ioan 1.49; 6.69; 11.27. Fapt. 8.37. Rom. 1.2.
34. După* ce au trecut marea, au venit în ţinutul Ghenezaretului. *Marc. 6.53.
35. Oamenii din locul acela, care cunoşteau pe Isus, au trimis să dea de ştire în toate împrejurimile şi au adus la El pe toţi bolnavii.
36. Bolnavii Îl rugau să le dea voie să se atingă numai de poala hainei Lui. Şi toţi câţi* s-au atins s-au vindecat.
*Cap. 9.20. Marc. 3.10. Luca 6.19. Fapt. 19.12.

Fariseii şi datina[1] bătrânilor

15 1. Atunci nişte farisei şi nişte cărturari din Ierusalim au* venit la Isus şi I-au zis: *Marc. 7.1.
2. „Pentru* ce calcă ucenicii Tăi datina[1]** bătrânilor? Căci nu-şi spală mâinile când mănâncă.” *Marc. 7.5. **Col. 2.8.
3. Drept răspuns, El le-a zis: „Dar voi de ce călcaţi porunca lui Dumnezeu în folosul datinii voastre?
4. Căci Dumnezeu a zis: „Cinsteşte* pe tatăl tău şi pe mama ta” şi: „Cine** va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit negreşit cu moartea.”
*Exod 20.12. Lev. 19.3. Deut. 5.16. Prov. 23.22. Efes. 6.2. **Exod 21.17. Lev. 20.9. Deut. 27.16. Prov. 20.20; 30.17.
5. Dar* voi ziceţi: „Cine va zice tatălui său sau mamei sale: „Ori cu ce te-aş putea ajuta l-am închinat lui Dumnezeu” *Marc. 7.11,12.
6. nu mai este ţinut să cinstească pe tatăl său sau pe mama sa. Şi aţi desfiinţat astfel Cuvântul lui Dumnezeu în folosul datinii voastre.
7. Făţarnicilor*, bine a prorocit Isaia despre voi, când a zis: *Marc. 7.6.
8. „Poporul acesta* se apropie de Mine cu gura şi Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. *Isa. 29.13. Ezec. 33.31.
9. Degeaba Mă cinstesc ei, învăţând* ca învăţături[2] nişte porunci omeneşti.””
*Isa. 29.13. Col. 2.18,22. Tit 1.14.

Lucrurile care îl întinează pe om

10. Isus a chemat* mulţimea la Sine şi a zis: „Ascultaţi şi înţelegeţi: *Marc. 7.14.

1.Lit: paradosis = tradiţia (peste tot în text); 2.Sau: doctrine;

11. Nu* ce intră în gură îl întinează pe om; ci ce iese din gură, aceea îl întinează pe om.”
*Fapt. 10.15. Rom. 14.14,17,20. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.
12. Atunci ucenicii Lui s-au apropiat şi I-au zis: „Ştii că fariseii au găsit pricină de poticnire în cuvintele pe care le-au auzit?”
13. Drept răspuns, El le-a zis: „Orice* răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc va fi smuls din rădăcină. *Ioan 15.2. 1 Cor. 3.12, etc.
14. Lăsaţi-i, sunt* nişte călăuze oarbe; şi când un orb călăuzeşte pe un alt orb, vor cădea amândoi în groapă.”
*Isa. 9.16. Mal. 2.8. Cap. 23.16. Luca 6.39.
15. Petru* a luat cuvântul şi I-a zis: „Desluşeşte-ne pilda aceasta.” *Marc. 7.17.
16. Isus a zis: „Şi* voi tot fără pricepere sunteţi? *Cap. 16.9. Marc. 7.18.
17. Nu înţelegeţi că orice* intră în gură merge în pântece şi apoi este aruncat afară în hazna? *1 Cor. 6.13.
18. Dar, ce* iese din gură vine din inimă şi aceea îl întinează pe om. *Iac. 3.6.
19. Căci* din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtişagurile, mărturiile mincinoase, hulele.
*Gen. 6.5; 8.21. Prov. 6.14. Ier. 17.9. Marc. 7.21.
20. Iată lucrurile care întinează pe om; dar a mânca cu mâinile nespălate nu întinează pe om.”

Femeia canaanită

21. Isus*, după ce a plecat de acolo, S-a dus în părţile Tirului şi ale Sidonului.
*Marc. 7.24.
22. Şi iată că o femeie canaanită a venit din ţinuturile acelea şi a început să strige către El: „Ai milă de mine, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este muncită rău de un demon.”
23. El nu i-a răspuns nici un cuvânt. Şi ucenicii Lui s-au apropiat şi L-au rugat stăruitor: „Dă-i drumul, căci strigă după noi.”
24. Drept răspuns, El a zis: „Eu* nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel.”
*Cap. 10.5,6. Fapt. 3.25,26; 13.46. Rom. 15.8.
25. Dar ea a venit şi I s-a închinat, zicând: „Doamne, ajută-mi!”
26. Drept răspuns, El i-a zis: „Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci la căţei*!”
*Cap. 7.6. Filp. 3.2.
27. „Da, Doamne”, a zis ea, „dar şi căţeii mănâncă firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor.”
28. Atunci Isus i-a zis: „O, femeie, mare es-

te credinţa Ta; facă-ţi-se cum vrei." Şi fiica ei s-a vindecat chiar în ceasul acela.

A doua înmulţire a pâinilor

29. Isus* a plecat din locurile acelea şi a venit lângă** Marea Galileii. S-a suit pe munte şi s-a aşezat jos acolo.

*Marc. 7.31. **Cap. 4.18.

30. Atunci* au venit la El multe noroade, având cu ele şchiopi, orbi, muţi, ciungi şi mulţi alţi bolnavi. I-au pus la picioarele Lui, şi El i-a vindecat; *Isa. 35.5,6. Cap. 11.5. Luca 7.22.

31. aşa că mulţimile se mirau, când au văzut că muţii vorbesc, ciungii se însănătoşesc, şchiopii umblă şi orbii văd; şi slăveau pe Dumnezeul lui Israel.

32. Isus* I-a chemat pe ucenicii Săi şi le-a zis: „Mi-este milă de gloata aceasta; căci iată că de trei zile aşteaptă lângă Mine şi n-are ce mânca. Nu vreau să le dau drumul flămânzi, ca nu cumva să leşine de foame pe drum."

*Marc. 8.1.

33. Ucenicii* I-au zis: „De unde să luăm în pustiul acesta atâtea pâini ca să săturăm atâta mulţime?" *2 Împ. 4.43.

34. „Câte pâini aveţi?", i-a întrebat Isus. „Şapte", I-au răspuns ei, „şi puţini peştişori".

35. Atunci Isus a poruncit mulţimilor să şadă pe pământ.

36. A luat* cele şapte pâini şi peştişorii şi, după ce a mulţumit** lui Dumnezeu, a frânt şi a dat ucenicilor, iar ucenicii au împărţit mulţimii.

*Cap. 14.19. **1 Sam. 9.13. Luca 22.19.

37. Au mâncat toţi şi s-au săturat; şi s-au ridicat şapte coşuri pline cu rămăşiţele de firimituri.

38. Cei ce mâncaseră erau patru mii de bărbaţi, în afară de femei şi de copii.

39. La urmă* Isus a dat drumul noroadelor, S-a suit în corabie şi a trecut în ţinutul Magdalei. *Marc. 8.10.

Aluatul fariseilor

16 1. Fariseii* şi saducheii s-au apropiat de Isus şi, ca să-L ispitească, I-au cerut să le arate un semn din cer.

*Cap. 12.38. Marc. 8.11. Luca 11.16; 12.54-56. 1 Cor. 1.22.

2. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Când se înserează, voi ziceţi: „Are să fie vreme frumoasă, căci cerul este roşu."

3. Şi dimineaţa, ziceţi: „Astăzi are să fie furtună, căci cerul este roşu-posomorât." Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi s-o deosebiţi dar semnele vremurilor nu le puteţi deosebi?

4. O generaţie* vicleană şi adulteră cere un semn; nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona." Apoi i-a lăsat şi a plecat.

*Cap. 12.39.

5. Ucenicii trecuseră* de cealaltă parte şi uitaseră să ia pâini. *Marc. 8.14.

6. Isus le-a zis: „Luaţi seama* şi păziţi-vă de aluatul fariseilor şi al saducheilor."

*Luca 12.1.

7. Ucenicii se gândeau în ei şi ziceau: „Ne zice aşa pentru că n-am luat pâini!"

8. Isus, care cunoştea lucrul acesta, le-a zis: „Puţin credincioşilor, pentru ce vă gândiţi că n-aţi luat pâini?

9. Tot* nu înţelegeţi? Şi nici nu vă mai aduceţi aminte de cele cinci pâini pentru cei cinci mii de oameni şi câte coşuri aţi ridicat?

*Cap. 14.17. Ioan 6.9.

10. Nici* de cele şapte pâini pentru cei patru mii de oameni şi câte coşuri aţi ridicat?

*Cap. 15.34.

11. Cum nu înţelegeţi că nu v-am spus de pâini; ci v-am spus să vă păziţi de aluatul fariseilor şi al saducheilor?"

12. Atunci au înţeles ei că nu le zisese să se păzească de aluatul pâinii, ci de învăţătura fariseilor şi a saducheilor.

Isus în ţinutul Cezareii lui Filip

13. Isus a venit în părţile Cezareii lui Filip şi a întrebat pe ucenicii Săi: „Cine* zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?"

*Marc. 8.27. Luca 9.18.

14. Ei* au răspuns: „Unii zic că eşti Ioan Botezătorul; alţii: Ilie; alţii: Ieremia sau unul dintre proroci." *Cap. 14.2. Luca 9.7-9.

15. „Dar voi", le-a zis El, „cine ziceţi că sunt?"

16. Simon Petru, drept răspuns, I-a zis: „Tu* eşti Cristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!"

*Cap. 14.33. Marc. 8.29. Luca 9. 20. Ioan 6.69; 11.27. Fapt. 8.37; 9.20. Evr. 1.2,5. 1 Ioan 4.15; 5.5.

17. Isus a luat din nou cuvântul şi i-a zis: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindcă* nu carnea şi sângele ţi-a descoperit lucrul acesta, ci Tatăl** Meu care este în ceruri.

*Efes. 2.8. **1 Cor. 2.10. Gal. 1.16.

18. Şi Eu îţi spun: tu* eşti Petru[1] şi pe** această piatră[2] voi zidi Biserica Mea, şi †

1.Greceşte: Petros; 2.Greceşte: petra;

porţile Locuinţei morţilor nu o vor birui.

*Ioan 1.42. **Efes. 2.20. Apoc. 21.14. † Iov 38.17. Ps. 9.13; 107.18. Isa. 38.10.

19. Îţi* voi da cheile Împărăţiei cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat în ceruri şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri." *Cap. 18.18. Ioan 20.23.

20. Atunci* a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Cristosul.

*Cap. 17.9. Marc. 8.30. Luca 9.21.

Isus vesteşte patimile şi moartea Sa

21. De atunci încolo, Isus a început să spună* ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim, să pătimească mult din partea bătrânilor, din partea preoţilor cei mai de seamă şi din partea cărturarilor; că are să fie omorât şi că a treia zi are să învieze.

*Cap. 20.17. Marc. 8.31; 9.31; 10.33. Luca 9.22; 18.31; 24.6,7.

22. Petru L-a luat deoparte şi a început să-L mustre, zicând: „Să Te ferească Dumnezeu, Doamne! Să nu Ţi se întâmple aşa ceva!"

23. Dar Isus S-a întors şi a zis lui Petru: „Înapoia Mea, Satan*. Tu** eşti o piatră de poticnire pentru Mine! Căci gândurile tale nu sunt gândurile lui Dumnezeu, ci gânduri de-ale oamenilor." *2 Sam. 19.22. **Rom. 8.7.

24. Atunci* Isus a zis ucenicilor Săi: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să Mă urmeze.

*Cap. 10.38. Marc. 8.34. Luca 9.23; 14.27. Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12.

25. Pentru că oricine* va vrea să-şi scape viaţa[1] o va pierde; dar oricine îşi va pierde viaţa pentru Mine o va câştiga.

*Luca 17.33. Ioan 12.25.

26. Şi ce ar folosi unui om să câştige toată lumea, dacă şi-ar pierde sufletul? Sau ce* ar da un om în schimb pentru sufletul Său?

*Ps. 49.7,8.

27. Căci Fiul* omului are să vină în slava Tatălui Său cu** îngerii Săi; şi † atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.

*Cap. 26.64. Marc. 8.38. Luca 9.26. **Dan. 7.10. Zah. 14.5. Cap. 25.31. Iuda 14. † Iov 34.11. Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 17.10; 32.19. Rom. 2.6. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. 1 Pet. 1.17. Apoc. 2.23; 22.12.

28. Adevărat vă spun că* unii din cei ce stau aici nu vor gusta moartea până nu vor vedea pe Fiul omului venind în Împărăţia Sa."

*Marc. 9.1. Luca 9.27.

1.Greceşte: „psihi", viaţa firească, a sufletului;

Schimbarea la faţă

17 1. După* şase zile, Isus a luat cu El pe Petru, Iacov şi Ioan, fratele lui, şi i-a dus la o parte pe un munte înalt.

*Marc. 9.2. Luca 9.28.

2. El S-a schimbat la faţă înaintea lor; faţa Lui a strălucit ca soarele şi hainele I s-au făcut albe ca lumina.

3. Şi iată că li s-au arătat Moise şi Ilie, stând de vorbă cu El.

4. Petru a luat cuvântul şi a zis lui Isus: „Doamne, este bine să fim aici; dacă vrei, am să fac aici trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise şi una pentru Ilie."

5. Pe când* vorbea el încă, iată că i-a acoperit un nor luminos cu umbra lui. Şi din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta** este Fiul Meu preaiubit, în † care Îmi găsesc plăcerea Mea: de †† El să ascultaţi!"

*2 Pet. 1.17. **Cap. 3.17. Marc. 1.11. Luca 3.22. † Isa. 42.1. †† Deut. 18.15,19. Fapt. 3.22,23.

6. Când* au auzit, ucenicii au căzut cu feţele la pământ şi s-au înspăimântat foarte tare.

*2 Pet. 1.18

7. Dar Isus S-a apropiat, S-a* atins de ei şi le-a zis: „Ridicaţi-vă, nu vă temeţi!"

*Dan. 8.18; 9.21; 10.10,18.

8. Ei au ridicat ochii şi n-au văzut pe nimeni decât pe Isus singur.

9. Pe când se coborau din munte, Isus* le-a dat porunca următoare: „Să nu spuneţi nimănui de vedenia aceasta, înainte să învieze Fiul omului din morţi." *Cap. 16.20. Marc. 8.30; 9.9.

10. Ucenicii I-au pus întrebarea următoare: „Oare* de ce zic cărturarii că întâi trebuie să vină Ilie?" *Mal. 4.5. Cap. 11.14. Marc. 9.11.

11. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Este adevărat că trebuie să vină întâi Ilie şi să aşeze* din nou[1] toate lucrurile.

*Mal. 4.6. Luca 1.16,17. Fapt. 3.21.

12. Dar* vă spun că Ilie a şi venit şi ei nu l-au cunoscut, ci au** făcut cu el ce au vrut. Tot aşa are să sufere şi † Fiul omului din partea lor."

*Cap. 11.14. Marc. 9.12,13. **Cap. 15.3,10. † Cap. 16.21.

13. Ucenicii au înţeles atunci* că le vorbise despre Ioan Botezătorul. *Cap. 11.14.

Vindecarea unui lunatic[2]

14. Când* au ajuns la popor, a venit un om care a căzut în genunchi înaintea lui Isus şi I-a zis: *Marc. 9.14. Luca 9.37.

15. „Doamne, ai milă de fiul meu, căci este

1.Sau: să reaşeze, să restabilească; 2.Sau: somnambul;

lunatic[1] şi pătimeşte rău: de multe ori cade în foc şi de multe ori cade în apă.
16. L-am adus la ucenicii Tăi, şi n-au putut să-l vindece."
17. „O, generaţie necredincioasă şi pornită la rău!", a răspuns Isus. „Până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda? Aduceţi-l aici la Mine."
18. Isus a certat demonul, care a ieşit afară din el. Şi băiatul s-a vindecat chiar în ceasul acela.
19. Atunci ucenicii au venit la Isus şi I-au zis deoparte: „Noi de ce n-am putut să-l scoatem?"
20. „Din pricina puţinei voastre credinţe", le-a zis Isus. „Adevărat vă spun că, dacă* aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice muntelui acestuia: „Mută-te de aici acolo", şi s-ar muta; nimic nu v-ar fi cu neputinţă.

*Cap. 21.21. Marc. 11.23. Luca 17.6. 1 Cor. 12.9; 13.2.

21. Dar acest soi de demoni nu iese afară decât cu rugăciune şi cu post."

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

22. Pe* când stăteau în Galileea, Isus le-a zis: „Fiul omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor.

*Cap. 16.21; 20.17. Marc. 8.31; 9.30,31; 10.33. Luca 9.22,44; 18.31; 24.6,7.

23. Ei Îl vor omorî, dar a treia zi va învia." Ucenicii s-au întristat foarte mult.

Isus plăteşte darea pentru Templu

24. Când au ajuns* în Capernaum, cei ce strângeau darea pentru Templu[2] au venit la Petru şi i-au zis: „Învăţătorul vostru nu plăteşte darea?"

*Marc. 9.33.

25. „Ba da", a zis Petru. Şi, când a intrat în casă, Isus i-a luat-o înainte şi i-a zis: „Ce crezi, Simone? Împăraţii pământului de la cine iau dări sau biruri? De la fiii lor sau de la străini?"
26. Petru I-a răspuns: „De la străini." Şi Isus i-a zis: „Aşadar, fiii sunt scutiţi.
27. Dar, ca să nu-i facem să păcătuiască, du-te la mare, aruncă undiţa şi trage afară peştele care va veni întâi; deschide-i gura şi vei găsi în ea un statir[3] pe care ia-l şi dă-li-l lor, pentru Mine şi pentru tine."

1.Sau: somnambul (peste tot în text);
2.Greceşte: impozitul sau taxa (cele 2 drahme);
3.Statir: monedă grecească de argint, echivalentă cu 4 drahme;

Cel mai mare în Împărăţia cerurilor

18 1. În clipa aceea*, ucenicii s-au apropiat de Isus şi L-au întrebat: „Cine este mai mare în Împărăţia cerurilor?"

*Marc. 9.33. Luca 9.46; 22.24.

2. Isus a chemat la El un copilaş, l-a pus în mijlocul lor
3. şi le-a zis: „Adevărat vă spun că dacă* nu vă veţi întoarce la Dumnezeu şi nu vă veţi face ca nişte copilaşi, cu nici un chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor.

*Ps. 131.2. Cap. 19.14. Marc. 10.14. Luca 18.16. 1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.

4. De aceea, oricine* se va smeri ca acest copilaş va fi cel mai mare în Împărăţia cerurilor. *Cap. 20.27; 23.11.
5. Şi oricine* va primi un copilaş ca acesta în Numele Meu, Mă primeşte pe Mine.

*Cap. 10.42. Luca 9.48.

6. Dar* pentru oricine va face să păcătuiască pe unul dintre aceşti micuţi, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se lege de gât o piatră mare de moară şi să fie înecat în adâncul mării. *Marc. 9.42. Luca 17.1,2.
7. Vai de lume, din pricina prilejurilor de păcătuire! Fiindcă nu se poate să nu vină prilejuri* de păcătuire; dar vai** de omul acela prin care vine prilejul de păcătuire!

*Luca 17.1. 1 Cor. 11.19. **Cap. 26.24.

8. Acum, dacă* mâna ta sau piciorul tău te face să cazi în păcat, taie-le şi leapădă-le de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viaţă şchiop sau ciung, decât să ai două mâini sau două picioare şi să fii aruncat în focul veşnic. *Cap. 5.29,30. Marc. 9.43,45.
9. Şi dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoate-l şi leapădă-l de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viaţă numai cu un ochi, decât să ai amândoi ochii şi să fii aruncat în focul gheenei.

Pilda cu oaia rătăcită

10. Feriţi-vă să nu defăimaţi nici măcar pe unul din aceşti micuţi; căci vă spun că îngerii* lor în ceruri văd** pururi faţa Tatălui Meu care este în ceruri.

*Ps. 34.7. Zah. 13.7. Evr. 1.14. **Est. 1.14. Luca 1.19.

11. Fiindcă* Fiul omului a venit să mântuiască ce era pierdut.

*Luca 9.56; 19.10. Ioan 3.17; 12.47.

12. Ce* credeţi? Dacă un om are o sută de oi şi se rătăceşte una din ele, nu lasă el pe cele nouăzeci şi nouă pe munţi şi se duce să o

caute pe cea rătăcită?

*Luca 15.4.

13. Şi*, dacă i se întâmplă s-o găsească, adevărat vă spun că are mai multă bucurie de ea decât de cele nouăzeci şi nouă care nu se rătăciseră.

*Lev. 19.17. Luca 17.3.

14. Tot aşa, nu este voia Tatălui vostru din ceruri să piară unul măcar din aceşti micuţi.

Iertarea greşelilor

15. Dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, du-te şi mustră-l între tine şi el singur. Dacă te ascultă, ai* câştigat pe fratele tău.

*Iac. 5.20. 1 Pet. 3.1.

16. Dar, dacă nu te ascultă, mai ia cu tine unul sau doi inşi, pentru ca orice vorbă* să fie sprijinită pe mărturia a doi sau trei martori.

*Deut. 17.6; 19.15. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

17. Dacă nu vrea să asculte de ei, spune-l bisericii; şi, dacă nu vrea să asculte nici de biserică, să fie pentru tine ca un păgân* şi ca un vameş.

*Rom. 16.17. 1 Cor. 5.9. 2 Tes. 3.6,14. 2 Ioan 10.

18. Adevărat vă spun că orice* veţi lega pe pământ va fi legat în cer; şi orice veţi dezlega pe pământ va fi dezlegat în cer.

*Cap. 16.19. Ioan 20.23. 1 Cor. 5.4.

19. Vă* mai spun iarăşi că, dacă doi dintre voi se învoiesc pe pământ să ceară un lucru oarecare, le va** fi dat de Tatăl Meu care este în ceruri.

*Cap. 5.24. **1 Ioan 3.22; 5.14.

20. Căci acolo unde sunt doi sau trei adunaţi în[1] Numele Meu, sunt şi Eu în mijlocul lor."

Pilda robului nemilostiv

21. Atunci Petru s-a apropiat de El şi I-a zis: „Doamne, de câte ori să iert pe fratele meu când va păcătui împotriva mea? Până* la şapte ori?"

*Luca 17.4.

22. Isus i-a zis: „Eu nu-ţi zic până la şapte ori, ci* până la şaptezeci de ori câte şapte.

*Cap. 6.14. Marc. 11.25. Col. 3.13.

23. De aceea, Împărăţia cerurilor se aseamănă cu un împărat care a vrut să se socotească cu robii săi.

24. A început să facă socoteala şi i-au adus pe unul care îi datora zece mii de talanţi.

25. Fiindcă el n-avea cu ce plăti, stăpânul lui a poruncit să-l* vândă pe el, pe nevasta

1. Greceşte: pentru Numele Meu;

lui, pe copiii lui şi tot ce avea şi să se plătească datoria.

*2 Împ. 4.1. Neem. 5.8.

26. Robul s-a aruncat la pământ, i s-a închinat şi a zis: „Doamne, mai îngăduie-mă, şi-ţi voi plăti tot."

27. Stăpânul robului aceluia, făcându-i-se milă de el, i-a dat drumul şi i-a iertat datoria.

28. Robul acela, când a ieşit afară, a întâlnit pe unul din tovarăşii lui de slujbă care-i era dator o sută de talanţi. A pus mâna pe el şi-l strângea de gât, zicând: „Plăteşte-mi ce-mi eşti dator."

29. Tovarăşul lui s-a aruncat la pământ, îl ruga şi zicea: „Mai îngăduie-mă, şi-ţi voi plăti."

30. Dar el n-a vrut, ci s-a dus şi l-a aruncat în temniţă, până va plăti datoria.

31. Când au văzut tovarăşii lui cele întâmplate, s-au întristat foarte mult şi s-au dus de au spus stăpânului lor toate cele petrecute.

32. Atunci stăpânul a chemat la el pe robul acesta şi i-a zis: „Rob viclean! Eu ţi-am iertat toată datoria, fiindcă m-ai rugat.

33. Oare nu se cădea să ai şi tu milă de tovarăşul tău cum am avut eu milă de tine?"

34. Şi stăpânul s-a mâniat şi l-a dat pe mâna chinuitorilor[1], până va plăti tot ce datora.

35. Tot aşa* vă va face şi Tatăl Meu cel ceresc, dacă fiecare din voi nu iartă din toată inima pe fratele său."

*Prov. 21.13. Cap. 6.12. Marc. 11.26. Iac. 2.13.

Despărţirea bărbatului de nevastă

19 1. După* ce a sfârşit Isus cuvântările acestea, a plecat din Galileea şi a venit în ţinutul Iudeii, dincolo de Iordan.

*Marc. 10.1. Ioan 10.40.

2. După* El au mers multe gloate; şi acolo a vindecat pe cei bolnavi.

*Cap. 12.15.

3. Fariseii au venit la El şi, ca să-L ispitească, I-au zis: „Oare este îngăduit unui bărbat să-şi lase nevasta pentru orice pricină?"

4. Drept răspuns, El le-a zis: „Oare n-aţi citit că* Ziditorul, de la început i-a făcut parte bărbătească şi parte femeiască

*Gen. 1.27; 5.2. Mal. 2.15.

5. şi a zis: „De aceea* va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi[2] de nevasta sa şi cei doi vor** fi un singur trup"?

*Gen. 2.24. Marc. 10.5-9. Efes. 5.31. **1 Cor. 6.16; 7.2.

1.Sau: executorilor; 2.Sau: se va uni cu;

6. Aşa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă."
7. „Pentru* ce, dar", I-au zis ei, „a poruncit Moise ca bărbatul să dea nevestei o carte[1] de despărţire şi s-o lase?"

*Deut. 24.1. Cap. 5.31.

8. Isus le-a răspuns: „Din pricina împietririi inimilor voastre a îngăduit Moise să vă lăsaţi nevestele; dar de la început n-a fost aşa.
9. Eu*, însă, vă spun că oricine îşi lasă nevasta, în afară de pricină de curvie, şi ia pe alta de nevastă preacurveşte; şi cine ia de nevastă pe cea lăsată de bărbat preacurveşte."

*Cap. 5.32. Marc. 10.11. Luca 16.18. 1 Cor. 7.10,11.

10. Ucenicii Lui I-au zis: „Dacă* astfel stau lucrurile cu bărbatul şi nevasta lui, nu este de folos să se însoare." *Prov. 21.19.
11. El le-a răspuns: „Nu* toţi pot primi cuvântul acesta, ci numai aceia cărora le este dat. *1 Cor. 7.2,7,9,17.
12. Fiindcă sunt fameni[2], care s-au născut aşa din pântecele mamei lor; sunt fameni, care au fost făcuţi fameni* de oameni; şi sunt fameni care singuri s-au făcut fameni pentru Împărăţia cerurilor. Cine poate să primească lucrul acesta, să-l primească."

*1 Cor. 7.32,34; 9.5,15.

Isus şi copilaşii

13. Atunci* I-au adus nişte copilaşi, ca să-Şi pună mâinile peste ei şi să Se roage pentru ei. Dar ucenicii îi certau.

*Marc. 10.13. Luca 18.15.

14. Şi Isus le-a zis: „Lăsaţi copilaşii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci Împărăţia cerurilor este a* celor ca ei." *Cap. 18.3.
15. După ce Şi-a pus mâinile peste ei, a plecat de acolo.

Tânărul bogat

16. Atunci* s-a apropiat de Isus un om şi I-a zis: „Învăţătorule**, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică?"

*Marc. 10.17. Luca 18.18. **Luca 10.25.

17. El i-a răspuns: „De ce mă întrebi: „Ce bine?" Binele este Unul singur. Dar dacă vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile."
18. „Care?", I-a zis el. Şi Isus i-a răpuns „Să* nu ucizi; să nu preacurveşti; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă;

*Exod 20.13. Deut. 5.17.

1.Sau: scrisoare; 2.Sau: eunuci (peste tot în text);

19. să cinsteşti* pe tatăl tău şi pe mama ta"; şi: „Să** iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi."

*Cap. 15.4. **Lev. 19.18. Cap. 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

20. Tânărul I-a zis: „Toate aceste porunci le-am păzit cu grijă din tinereţea mea; ce-mi mai lipseşte?"
21. „Dacă vrei să fii desăvârşit", i-a zis Isus, „du-te* şi vinde ce ai, dă la săraci şi vei avea o comoară în cer! Apoi vino şi urmează-Mă."

*Cap. 6.20. Luca 12.33; 16.9. Fapt. 2.45; 4.34,35. 1 Tim. 6.18,19.

22. Când a auzit tânărul vorba aceasta, a plecat foarte întristat; pentru că avea multe averi.
23. Isus a zis ucenicilor Săi: „Adevărat vă spun că greu* va intra un bogat în Împărăţia cerurilor.

*Cap. 13.22. Marc. 10.24. 1 Cor. 1.26. 1 Tim. 6.9,10.

24. Vă mai spun iarăşi că este mai uşor să treacă o cămilă[1] prin urechea acului, decât să intre un bogat în Împărăţia lui Dumnezeu."
25. Ucenicii, când au auzit lucrul acesta, au rămas uimiţi de tot şi au zis: „Cine poate, atunci, să fie mântuit?"
26. Isus S-a uitat ţintă la ei şi le-a zis: „La oameni lucrul acesta este cu neputinţă, dar la* Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putinţă."

*Gen. 18.14. Iov 42.2. Ier. 32.17. Zah. 8.6. Luca 1.37; 18.27.

Moştenirea vieţii veşnice

27. Atunci* Petru a luat cuvântul şi I-a zis: „Iată că noi** am lăsat tot şi Te-am urmat; ce răsplată vom avea?"

*Marc. 10.28. Luca 18.28. **Deut. 33.9. Cap. 4.20. Luca 5.11.

28. Isus le-a răspuns: „Adevărat vă spun că atunci când va sta Fiul omului pe scaunul de domnie al măririi Sale, la înnoirea tuturor lucrurilor, voi, care M-aţi urmat, veţi* şedea şi voi pe douăsprezece scaune de domnie şi veţi judeca pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel.

*Cap. 20.21. Luca 22.28-30. 1 Cor. 6.2,3. Apoc. 2.26.

29. Şi oricine* a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau feciori, sau holde, pentru Numele Meu, va primi însutit şi va moşteni viaţa veşnică.

*Marc. 10.29,30. Luca 18.29,30.

30. Dar* mulţi din cei dintâi vor fi cei din urmă, şi mulţi din cei din urmă vor fi cei dintâi. *Cap. 20.16; 21.31,32. Marc.10.31. Luca 13.30

1.Gr.*kamelos/kamylos=cămilă/parâmă* - se pronunţă la fel: kamilos;

Pilda lucrătorilor viei

20 1. Fiindcă Împărăţia cerurilor se aseamănă cu un gospodar care a ieşit dis-de-dimineaţă să-şi tocmească lucrători la vie.
2. S-a învoit cu lucrătorii cu câte un dinar pe zi şi i-a trimis la vie.
3. A ieşit pe la ceasul al treilea şi i-a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru.
4. „Duceţi-vă şi voi în via mea”, le-a zis el, „şi vă voi da ce va fi cu dreptul.” Şi s-au dus.
5. A ieşit iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al nouălea şi a făcut la fel.
6. Când a ieşit pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii stând în piaţă şi le-a zis: „De ce staţi aici toată ziua fără lucru?”
7. Ei i-au răspuns: „Pentru că nu ne-a tocmit nimeni.” „Duceţi-vă şi voi în via mea”, le-a zis el, „şi veţi primi ce va fi cu dreptul[1].”
8. Seara, stăpânul viei a zis ispravnicului său: „Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de la cei de pe urmă, până la cei dintâi.”
9. Cei din ceasul al unsprezecelea au venit şi au luat fiecare câte un dinar.
10. Când au venit cei dintâi, socoteau că vor primi mai mult; dar au primit şi ei tot câte un dinar de fiecare.
11. După ce au primit banii, cârteau împotriva gospodarului
12. şi ziceau: „Aceştia de pe urmă n-au lucrat decât un ceas şi la plată i-ai făcut deopotrivă cu noi, care am suferit greul şi zăduful zilei.”
13. Drept răspuns, el a zis unuia dintre ei: „Prietene, ţie nu-ţi fac nici o nedreptate; nu te-ai tocmit cu mine cu un dinar?
14. Ia-ţi ce ţi se cuvine şi pleacă. Eu vreau să plătesc şi acestuia din urmă ca şi ţie.
15. Nu pot* să fac ce vreau cu ce-i al meu? Ori** este ochiul tău rău, fiindcă eu sunt bun?” *Rom. 9.2. **Deut. 15.9. Prov. 23.6. Cap. 6.23.
16. Tot aşa*, cei din urmă vor fi cei dintâi şi cei dintâi vor fi cei din urmă; pentru** că mulţi sunt chemaţi, dar puţini sunt aleşi.”
*Cap. 19.30. **Cap. 22.14.

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

17. Pe când* Se suia Isus la Ierusalim, pe drum, a luat deoparte pe cei doisprezece ucenici şi le-a zis:
*Marc. 10.32. Luca 18.31. Ioan 12.12.
18. „Iată* că ne suim la Ierusalim şi Fiul omului va fi dat în mâinile preoţilor cei mai de seamă şi cărturarilor. Ei îl vor condamna la moarte *Cap. 16.21.
19. şi-L* vor da în mâinile Neamurilor, ca să-L batjocorească, să-L bată şi să-L răstignească; dar a treia zi va învia.”
*Cap. 27.2. Marc. 15.1,16, etc. Luca 23.1. Ioan 18.28, etc. Fapt. 3.13.

Cererea fiilor lui Zebedei

20. Atunci* mama fiilor** lui Zebedei s-a apropiat de Isus împreună cu fiii ei şi I s-a închinat, vrând să-I facă o cerere.
*Marc. 10.35. **Cap. 4.21.
21. El a întrebat-o: „Ce vrei?” „Porunceşte”, I-a zis ea, „ca, în Împărăţia Ta, aceşti doi fii ai mei să stea* unul la dreapta şi altul la stânga Ta.” *Cap. 19.28.
22. Drept răspuns Isus a zis: „Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi voi să beţi paharul* pe care am să-l beau Eu şi să fiţi botezaţi cu botezul** cu care am să fiu botezat Eu?” „Putem”, I-au zis ei.
*Cap. 26.39,42. Marc. 14.36. Luca 22.42. Ioan 18.16. **Luca 12.50.
23. Şi El le-a răspuns: „Este adevărat* că veţi bea paharul Meu şi veţi fi botezaţi cu botezul cu care am să fiu botezat Eu; dar cinstea de a sta la dreapta şi la stânga Mea nu ţine de Mine s-o** dau, ci este păstrată pentru aceia pentru care a fost pregătită de Tatăl Meu.”
*Fapt. 12.2. Rom. 8.17. 2 Cor. 1.7. Apoc. 1.9. **Cap. 25.34.
24. Cei zece, când* au auzit, s-au mâniat pe cei doi fraţi. *Marc. 10.41. Luca 22.24,25.
25. Isus i-a chemat şi le-a zis: „Ştiţi că domnitorii Neamurilor domnesc peste ele, şi mai marii lor le poruncesc cu stăpânire[1].
26. Între* voi să nu fie aşa. Ci oricare** va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru; *1 Pet. 5.3. **Cap. 23.11. Marc. 9.35; 10.43.
27. şi* oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să vă fie rob. *Cap. 18.4.
28. Pentru* că nici Fiul** omului n-a venit să I se slujească, ci ca † El să slujească şi să-Şi †† dea viaţa ca răscumpărare pentru *† mulţi.”
*Ioan 13.4. **Filp. 2.7. † Luca 22.27. Ioan 13.14. †† Isa. 53.10,11. Dan. 9.24,26. Ioan 11.51,52. 1 Tim. 2.6. Tit 2.14. 1 Pet. 1.19. *† Cap. 26.28. Rom. 5.15,19. Evr. 9.28.

Doi orbi vindecaţi la Ierihon

29. Când* au ieşit din Ierihon, o mare mul-

1.Sau: ce vi se va cuveni;

1.Sau: autoritate;

ţime a mers după Isus. *Marc. 10.46. Luca 18.35.
30. Şi doi* orbi şedeau lângă drum. Ei au auzit că trece Isus şi au început să strige: „Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David!
*Cap. 9.27.
31. Mulţimea îi certa să tacă. Dar ei mai tare strigau: „Ai milă de noi, Doamne, Fiul lui David!"
32. Isus S-a oprit, i-a chemat şi le-a zis: „Ce vreţi să vă fac?"
33. „Doamne", I-au zis ei, „să ni se deschidă ochii!"
34. Lui Isus I s-a făcut milă de ei, S-a atins de ochii lor şi îndată orbii şi-au primit vederea şi au mers după El.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

21 1. Când* s-au apropiat de Ierusalim şi au ajuns la Betfaghe, înspre Muntele** Măslinilor, Isus a trimis doi ucenici *Marc. 11.1. Luca 19.29. **Zah. 14.4.
2. şi le-a zis: „Duceţi-vă în satul dinaintea voastră: în el veţi găsi îndată o măgăriţă legată şi un măgăruş împreună cu ea; dezlegaţi-i şi aduceţi-i la Mine.
3. Dacă vă va zice cineva ceva, să spuneţi că Domnul are trebuinţă de ei. Şi îndată îi va trimite."
4. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul care zice:
5. „Spuneţi* fiicei Sionului: „Iată, Împăratul tău vine la tine, blând şi călare pe un măgar, pe un măgăruş, mânzul unei măgăriţe.""
*Isa. 62.11. Zah. 9.9. Ioan 12.15.
6. Ucenicii* s-au dus şi au făcut cum le poruncise Isus. *Marc. 11.4.
7. Au adus măgăriţa şi măgăruşul, şi-au* pus hainele peste ei şi El a şezut deasupra.
*2 Împ. 9.13.
8. Cei mai mulţi din popor îşi aşterneau hainele pe drum; alţii* tăiau ramuri din copaci şi le presărau pe drum. *Lev. 23.40. Ioan 12.13.
9. Noroadele care mergeau înaintea lui Isus şi cele ce veneau în urmă, strigau: „Osana*, Fiul lui David! Binecuvântat** este Cel ce vine în Numele Domnului! Osana în cerurile preaînalte!" *Ps. 118.25. **Ps. 118.26. Cap. 23.39.

Gonirea vânzătorilor din Templu

10. Când* a intrat în Ierusalim, toată cetatea s-a pus în mişcare şi fiecare zicea: „Cine este Acesta?" *Marc. 11.15. Luca 19.45. Ioan 2.13,15.
11. „Este Isus, Prorocul* din Nazaretul Galileii", răspundeau mulţimile.
*Cap. 2.23. Luca 7.16. Ioan 6.14; 7.40; 9.17.
12. Isus a intrat* în Templul lui Dumnezeu. A dat afară pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în Templu, a răsturnat mesele schimbătorilor** de bani şi scaunele celor ce vindeau porumbei
*Marc. 11.11. Luca 19.45. Ioan 2.15. **Deut. 14.25.
13. şi le-a zis: „Este scris: „Casa* Mea se va numi o casă de rugăciune." Dar** voi aţi făcut din ea o peşteră de tâlhari."
*Isa. 56.7. **Ier. 7.11. Marc. 11.17. Luca 19.46.
14. Nişte orbi şi şchiopi au venit la El în Templu şi El i-a vindecat.
15. Dar preoţii cei mai de seamă şi cărturarii, când au văzut minunile pe care le făcea şi pe copii strigând în Templu şi zicând: „Osana[1], Fiul lui David!", s-au umplut de mânie.
16. Şi I-au zis: „Auzi ce zic aceştia?" „Da", le-a răspuns Isus. „Oare n-aţi citit niciodată cuvintele acestea: „Tu ai scos laude din* gura pruncilor şi din gura celor ce sug"?" *Ps. 8.2.
17. Şi, lăsându-i, a ieşit afară din cetate şi S-a îndreptat spre Betania* şi a poposit[2] acolo. *Marc. 11.11. Ioan 11.18.

Blestemarea smochinului

18. Dimineaţa*, pe când Se întorcea în cetate, I-a fost foame. *Marc. 11.12.
19. A văzut* un smochin lângă drum şi S-a apropiat de el; dar n-a găsit decât frunze şi i-a zis: „De acum încolo, în veac să nu mai dea rod din tine!" Şi îndată smochinul s-a uscat. *Marc. 11.13.
20. Ucenicii, când* au văzut acest lucru, s-au mirat şi au zis: „Cum de s-a uscat smochinul acesta într-o clipă?" *Marc. 11.20.
21. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Adevărat vă spun că, dacă* veţi avea credinţă şi nu** vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut smochinului acestuia; ci † chiar dacă aţi zice muntelui acestuia: „Ridică-te de aici şi aruncă-te în mare", se va face.
*Cap. 17.20. Luca 17.6. **Iac. 1.6. † 1 Cor. 13.2.
22. Tot* ce veţi cere cu credinţă, prin rugăciune, veţi primi."
*Cap. 7.7. Marc. 11.24. Luca 11.9. Ioan 3.22; 5.15. Iac. 5.16

Puterea lui Isus - Pilda celor doi fii

23. Isus* S-a dus în Templu; şi, pe când învăţa poporul, au venit la El preoţii cei mai

1.Lit.(ebr.): hoşiya nna=Dumnezeu să (ne) mântuiască acum-preluat în lb.gr. devine: Mărire lui Dumnezeu! 2.Sau: înnoptat;

de seamă şi bătrânii poporului şi I-au zis**:
„Cu ce putere faci Tu lucrurile acestea şi
cine Ţi-a dat puterea[1] aceasta?”

*Marc. 11.27. Luca 20.1. **Exod 2.14. Fapt. 4.7; 7.27.

24. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Vă voi
pune şi Eu o întrebare; şi dacă-Mi veţi răs-
punde la ea, vă voi spune şi Eu cu ce putere
fac aceste lucruri.
25. Botezul lui Ioan de unde venea? Din cer
sau de la oameni?” Dar ei vorbeau între ei şi
ziceau: „Dacă vom răspunde: „Din cer”, ne
va spune: „Atunci de ce nu l-aţi crezut?”
26. Şi dacă vom răspunde: „De la oameni”,
ne temem de popor, pentru că* toţi socotesc
pe Ioan drept proroc.”

*Cap. 14.5. Marc. 6.20. Luca 20.6.

27. Atunci i-au răspuns lui Isus: „Nu ştim!”
Şi El, la rândul Lui, le-a zis: „Nici Eu nu vă
voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.
28. Ce credeţi? Un om avea doi feciori; şi
s-a dus la cel dintâi şi i-a zis: „Fiule, du-te
astăzi şi lucrează în via mea!”
29. „Nu vreau”, i-a răspuns el. Pe urmă, i-a
părut rău şi s-a dus.
30. S-a dus şi la celălalt şi i-a spus tot aşa.
Şi fiul acesta a răspuns: „Mă duc, doamne!”
Şi nu s-a dus.
31. Care din amândoi a făcut voia tatălui
său?” „Cel dintâi”, au răspuns ei. Şi Isus le-
a zis: „Adevărat* vă spun că vameşii şi des-
frânatele merg înaintea voastră în Împărăţia
lui Dumnezeu. *Luca 7.29,50.
32. Fiindcă Ioan* a venit la voi umblând pe
calea neprihănirii şi nu l-aţi crezut. Dar**
vameşii şi desfrânatele l-au crezut: şi, măcar
că aţi văzut lucrul acesta, nu v-aţi căit, în
urmă, ca să-l credeţi. *Cap. 3.1,etc. **Luca 3.12,13.

Pilda lucrătorilor viei

33. Ascultaţi o altă pildă. Era un om, un gos-
podar, care* a sădit o vie. A împrejmuit-o cu
un gard, a săpat un teasc în ea şi a zidit un
turn. Apoi a dat-o unor lucrători şi a ple-
cat** în altă ţară.

*Ps. 80.9. Cânt. 8.11. Isa. 5.1. Ier. 2.21. Marc. 12.1. Luca 20.9. **Cap. 25.14,15.

34. Când a venit vremea roadelor, a trimis pe
robii săi la lucrătorii viei, ca* să ia partea lui
de rod. *Cânt. 8.11,12.
35. Lucrătorii viei* au pus mâna pe robii lui
şi pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, iar
pe altul l-au ucis cu pietre.

*2 Cron. 24.21; 36.16. Neem. 9.26. Cap. 5.12; 23.34,37. Fapt. 7.52. 1 Tes. 2.15. Evr. 11.36,37.

1.Sau: autoritate;

36. A mai trimis alţi robi, mai mulţi decât cei
dintâi; şi lucrătorii viei i-au primit la fel.
37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său, zi-
când: „Vor primi cu cinste pe fiul meu!”
38. Dar lucrătorii viei, când au văzut pe fiul,
au zis între ei: „Iată* moştenitorul; veniţi**
să-l omorâm şi să punem stăpânire pe moş-
tenirea lui.”

*Ps. 2.8. Evr.1.2. **Ps. 2.2.Cap. 26.3; 27.1. Ioan 11.53. Fapt.4.27.

39. Şi* au pus mâna pe el, l-au scos afară din
vie şi l-au omorât.

*Cap. 26.50, etc. Marc. 14.46, etc. Luca 22.54, etc. Ioan 18. 12, etc. Fapt. 2.23.

40. Acum, când va veni stăpânul viei, ce va
face el acelor lucrători?”
41. Ei I-au răspuns*: „Pe ticăloşii aceia îi va
pierde** şi † via o va da altor lucrători, care-
i vor da roadele la vremea lor.”

*Luca 20.16. **Luca 21. 24. Evr. 2.3. † Fapt. 13.46; 15.7; 18.6; 38.28. Rom. 9-11.

42. Isus le-a zis: „N-aţi* citit niciodată în
Scripturi că: „Piatra[1] pe care au lepădat-o zi-
darii a ajuns să fie pusă în capul unghiului;
Domnul a făcut acest lucru şi este minunat
în ochii noştri”?

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. Marc. 12.10. Luca 20.17. Fapt. 4.11. Efes. 2.20. 1 Pet. 2.6,7.

43. De aceea, vă spun că* Împărăţia lui
Dumnezeu va fi luată de la voi şi va fi dată
unui popor care va aduce roadele cuvenite.

*Cap. 8.12.

44. Cine va* cădea peste piatra aceasta va**
fi zdrobit de ea; iar pe acela peste care va
cădea ea, îl va spulbera.” *Isa. 8.14,15. Zah.
12.3. Luca 20.18. Rom. 9.33. 1 Pet. 2.8. **Isa. 60.12. Dan. 2.44.
45. După ce au auzit pildele Lui, preoţii cei
mai de seamă şi fariseii au înţeles că Isus
vorbeşte despre ei
46. şi căutau să-L prindă; dar se temeau de
noroade, pentru că ele* îl socoteau drept
proroc. *Vers. 11. Luca 7.16. Ioan 7.40.

Pilda nunţii fiului de împărat

22 1. Isus a* luat cuvântul şi le-a vorbit
iarăşi în pilde. Şi a zis:

*Luca 14.16. Apoc. 19.7,9.

2. „Împărăţia cerurilor se aseamănă cu un
împărat care a făcut nuntă fiului său.
3. A trimis pe robii săi să-i cheme pe cei in-
vitaţi la nuntă; dar ei n-au vrut să vină.
4. A trimis iarăşi alţi robi şi le-a zis:
„Spuneţi celor invitaţi: „Iată că am gătit
ospăţul meu; juncii[2]* şi vitele mele cele în-

1.Sau: „piatra de colţ”-elem.de arhit. ebr. (Isa. 28.16.); 2.Sau: viţeii;

grăşate au fost tăiate; toate sunt gata, veniţi la nuntă!” *Prov. 9.2.
5. Dar ei, fără să le pese de invitația lui, au plecat: unul la holda[1] lui şi altul la negustoria lui.
6. Ceilalţi au pus mâna pe robi, şi-au bătut joc de ei şi i-au omorât.
7. Când a auzit împăratul, s-a mâniat; a trimis oştile* sale, a nimicit pe ucigaşii aceia şi le-a ars cetatea. *Dan. 9.26. Luca 19.27.
8. Atunci a zis robilor săi: „Nunta este gata; dar cei poftiţi n-au fost vrednici* de ea. *Cap. 10.11,13. Fapt. 13.46.
9. Duceţi-vă, dar, la răspântiile drumurilor şi chemaţi la nuntă pe toţi aceia pe care-i veţi găsi.”
10. Robii au ieşit la răspântii, au* strâns pe toţi pe care i-au găsit, şi buni şi răi, şi odaia ospăţului de nuntă s-a umplut de oaspeţi. *Cap. 13.38,47.
11. Împăratul a intrat să-şi vadă oaspeţii; şi a zărit acolo pe un om care* nu era îmbrăcat în haina de nuntă. *2 Cor. 5.3. Efes. 4.24. Col. 3.10,12. Apoc. 3.4; 16.15; 19.8.
12. „Prietene”, i-a zis el, „cum ai intrat aici fără să ai haină de nuntă?” Omul acela a amuţit.
13. Atunci împăratul a zis slujitorilor săi: „Legaţi-i mâinile şi picioarele şi luaţi-l şi aruncaţi-l în* întunericul de afară; acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor. *Cap. 8.12.
14. Căci* mulţi sunt chemaţi, dar puţini sunt aleşi.” *Cap. 20.16.

Birul

15. Atunci* fariseii s-au dus şi s-au sfătuit cum să prindă pe Isus cu vorba. *Marc. 12.13. Luca 20.20.
16. Au trimis la El pe ucenicii lor împreună cu irodienii, care I-au zis: „Învăţătorule, ştim că eşti adevărat şi că înveţi pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr, fără să-Ţi pese de nimeni, pentru că nu cauţi la faţa oamenilor.
17. Spune-ne, dar, ce crezi? Se cade[2] să plătim bir Cezarului sau nu?”
18. Isus, care le cunoştea viclenia, a răspuns: „Pentru ce Mă ispitiţi, făţarnicilor?
19. Arătaţi-Mi banul birului.” Şi ei I-au adus un dinar.
20. El i-a întrebat: „Chipul acesta şi slovele[3] scrise pe el ale cui sunt?”
21. „Ale Cezarului”, I-au răspuns ei. Atunci El le-a zis: „Daţi*, dar, Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!” *Cap. 17.25. Rom. 13.7.
22. Miraţi de cuvintele acestea, ei L-au lăsat şi au plecat.

1.Sau: ogorul; 2.Sau: cuvine; 3.Sau: inscripţia;

Despre înviere

23. În aceeaşi* zi, au venit la Isus saducheii, care** zic că nu este[1] înviere. Ei I-au pus următoarea întrebare: *Marc. 12.18. Luca 20.27. **Fapt. 23.8.
24. „Învăţătorule, Moise* a zis: „Dacă moare cineva fără să aibă copii, fratele lui să ia pe nevasta fratelui său şi să-i ridice urmaş.” *Deut. 25.5.
25. Erau, dar, la noi şapte fraţi. Cel dintâi s-a însurat şi a murit; şi, fiindcă n-avea copii, a lăsat fratelui său pe nevasta lui.
26. Tot aşa şi al doilea, şi al treilea, până la al şaptelea.
27. La urmă, după ei toţi, a murit şi femeia.
28. La înviere, nevasta căruia din cei şapte va fi ea? Fiindcă toţi au avut-o de nevastă.”
29. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Vă rătăciţi! Pentru că nu cunoaşteţi* nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. *Ioan 20.9.
30. Căci la înviere, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor fi* ca îngerii lui Dumnezeu în cer. *1 Ioan 3.2.
31. Cât priveşte învierea morţilor, oare n-aţi citit ce vi s-a spus de Dumnezeu, când zice:
32. „Eu* sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov”? Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morţi, ci al celor vii.” *Exod 3.6,16. Marc. 12.26. Luca 20.37. Fapt. 7.32. Evr. 11.16.
33. Mulțimile care ascultau au* rămas uimite de învăţătura lui Isus. *Cap. 7.28.

Cea mai mare poruncă

34. Când* au auzit fariseii că Isus a închis gura saducheilor, s-au strâns la un loc. *Marc. 12.28.
35. Şi unul din ei, un învăţător al Legii*, ca să-L ispitească, I-a pus întrebarea următoare: *Luca 10.25.
36. „Învăţătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?”
37. Isus i-a răspuns: „Să* iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul[2] tău.”

1.Sau: există; 2.Sau: mintea ta;

*Deut. 6.5; 10.12; 30.6. Luca 10.27.
38. Aceasta este cea dintâi şi cea mai mare poruncă.
39. Iar a doua, asemenea ei, este: „Să* iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.”
*Lev. 19.18. Cap. 19.19. Marc.12.31. Luca 10.27. Rom.13. 9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.
40. În aceste* două porunci se cuprinde toată Legea şi Prorocii.” *Cap. 7.12. 1 Tim. 1.5.

Al cui fiu este Cristosul?

41. Pe* când erau strânşi la un loc fariseii, Isus i-a întrebat: *Marc. 12.35. Luca 20.41.
42. „Ce credeţi voi despre Cristos? Al cui fiu este?” „Al lui David”, I-au răspuns ei.
43. Şi Isus le-a zis: „Cum atunci David, fiind insuflat de Duhul, Îl numeşte Domn, când zice:
44. „Domnul* a zis Domnului Meu: „Şezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale”?
*Ps. 110.1. Fapt. 2.34. 1 Cor. 15.25. Evr. 1.13; 10.12,13.
45. Deci dacă David Îl numeşte Domn, cum este El fiul lui?”
46. Nimeni* nu I-a putut răspunde un cuvânt. Şi, din ziua aceea, n-a** îndrăznit nimeni să-I mai pună întrebări.
*Luca 14.6. **Marc. 12.34. Luca 20.40.

Isus îi mustră pe cărturari şi pe farisei

23 1. Atunci Isus, pe când cuvânta mulţimilor şi ucenicilor Săi,
2. a zis: „Cărturarii* şi fariseii stau pe scaunul lui Moise.
*Neem. 8.4,8. Mal. 2.7. Marc. 12.38. Luca 20.45.
3. Deci toate lucrurile pe care vă spun ei să le păziţi, păziţi-le şi faceţi-le; dar după faptele lor să nu faceţi. Căci ei* zic, dar nu fac.
*Rom. 2.19, etc.
4. Ei* leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat şi le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le mişte.
*Luca 11.46. Fapt. 15.10. Gal. 6.13.
5. Toate faptele lor le fac* pentru ca să fie văzuţi de oameni. Astfel, îşi fac filacteriile late, îşi** fac poalele veşmintelor cu ciucuri lungi; * Cap. 6.1,2,5,16. **Num. 15.38. Deut. 6.8; 22.12. Prov. 3.3.
6. umblă* după locurile dintâi la ospeţe şi după scaunele dintâi în sinagogi;
*Marc. 12.38,39. Luca 11.43; 20.46. 3 Ioan 9.
7. le place să le facă oamenii plecăciuni prin pieţe şi să le zică: „Rabi! Rabi[1]!”
8. Voi* să nu vă numiţi Rabi! Fiindcă** Unul singur este învăţătorul vostru: Cristos, şi voi toţi sunteţi fraţi.
*Iac. 3.1. 2 Cor. 1.24. 1 Pet. 5.3. **Mal. 1.6.
9. Şi „Tată” să nu numiţi pe nimeni pe pământ; pentru că Unul singur este Tatăl vostru: Acela care este în ceruri.
10. Să nu vă numiţi „Învăţători”, căci Unul singur este Învăţătorul vostru: Cristos.
11. Cel* mai mare dintre voi să fie slujitorul vostru. *Cap. 20.26,27.
12. Oricine* se va înălţa va fi smerit; şi oricine se va smeri va fi înălţat.
*Iov 22.29. Prov. 15.33; 29.23. Luca14.11; 18.14. Iac.4.6. 1 Pet. 5.5.

Nelegiuirile cărturarilor şi ale fariseilor

13. Vai* de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că voi închideţi oamenilor Împărăţia cerurilor: nici voi nu intraţi în ea, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi să intre.
*Luca 11.52.
14. Vai de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că* voi mâncaţi casele văduvelor, în timp ce, de ochii lumii, faceţi rugăciuni lungi; de aceea veţi lua o mai mare osândă.
*Marc. 12.40. Luca 20.47. 2 Tim. 3.6. Tit 1.11.
15. Vai de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că voi înconjuraţi marea şi pământul ca să faceţi un tovarăş de credinţă[1]; şi, după ce a ajuns tovarăş de credinţă, faceţi din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteţi voi înşivă.
16. Vai de voi, povăţuitori* orbi, care ziceţi: „Dacă jură cineva** pe Templu, nu este nimic; dar dacă jură pe aurul Templului, este legat de jurământul lui.”
*Vers. 24. Cap. 15.14. **Cap. 5.33,34.
17. Nebuni şi orbi! Care este mai mare: aurul sau* Templul, care sfinţeşte aurul? *Exod 30.29.
18. „Dacă jură cineva pe altar, nu este nimic, dar dacă jură pe darul de pe altar, este legat de jurământul lui.”
19. Nebuni şi orbi! Care este mai mare: darul sau altarul*, care sfinţeşte darul?
*Exod 29.37.
20. Deci cine jură pe altar jură pe el şi pe tot ce este deasupra lui;
21. cine jură pe Templu jură pe el şi pe Cel ce* locuieşte în el;
*1 Împ. 8.13. 2 Cron. 6.2. Ps. 26.8; 132.14.
22. şi cine jură pe cer jură pe scaunul de domnie* al lui Dumnezeu şi pe Cel ce stă pe el. *Ps. 11.4. Cap. 5.34. Fapt. 7.49.
23. Vai de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că* voi daţi zeciuială din mentă, din

1.Rabbi=magistru, erudit şi savant al Script. -titlu râvnit de farisei

1.Sau: prozelit;

mărar şi din chimen şi lăsaţi nefăcute** cele mai însemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila şi credinţa; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi nefăcute.

*Luca 11.42. **1 Sam. 15.22. Osea 6.6. Mica 6.8. Cap. 9.13; 12.7.

24. Povăţuitori orbi, care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila!

25. Vai de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că* voi curăţaţi partea de afară a paharului şi a farfuriei, dar înăuntru sunt pline de răpire[1] şi de necumpătare.

*Marc. 7.4. Luca 11.39.

26. Fariseu orb! Curăţă întâi partea dinăuntru a paharului şi a farfuriei, pentru ca şi partea din afară să fie curată.

27. Vai de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că* voi sunteţi ca mormintele văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de orice fel de necurăţie. *Luca 11.44. Fapt. 23.3.

28. Tot aşa şi voi, pe dinafară vă arătaţi neprihăniţi oamenilor, dar pe dinăuntru sunteţi plini de făţărnicie şi de fărădelege.

29. Vai* de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că voi zidiţi mormintele prorocilor, împodobiţi gropile celor neprihăniţi

*Luca 11.47.

30. şi ziceţi: „Dacă am fi trăit noi în zilele părinţilor noştri, nu ne-am fi unit cu ei la vărsarea sângelui prorocilor."

31. Prin aceasta mărturisiţi despre voi înşivă că sunteţi* fiii celor ce au omorât pe proroci.

*Fapt. 7.51,52. 1 Tes. 2.16.

32. Voi*, dar, umpleţi măsura părinţilor voştri! *Gen. 15.16. 1 Tes. 2.16.

33. Şerpi, pui* de vipere! Cum veţi scăpa de pedeapsa gheenei? *Cap. 3.7; 12.34.

34. De aceea*, iată, vă trimit proroci, înţelepţi şi cărturari. Pe** unii din ei îi veţi omorî şi răstigni, pe † alţii îi veţi bate în sinagogile voastre şi-i veţi prigoni din cetate în cetate;

*Cap. 21.34,35. Luca 11.49. **Fapt. 5.40; 7.58,59; 22.19. † Cap. 10.17. 2 Cor. 11.24,25.

35. ca* să vină asupra voastră tot sângele nevinovat care a fost vărsat pe pământ, de la** sângele neprihănitului Abel până la sângele † lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-aţi omorât între Templu şi altar.

*Apoc. 18.24. **Gen. 4.8. 1 Ioan 3.12. † 2 Cron. 24.20,21.

36. Adevărat vă spun că toate acestea vor veni peste neamul acesta.

1.Sau: jecmănire, jefuire;

Pedeapsa Ierusalimului

37. Ierusalime*, Ierusalime, care omori pe proroci şi** ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine! De câte ori am vrut să † strâng pe copiii tăi cum îşi strânge găina puii sub †† aripi şi n-aţi vrut!

*Luca 13.34. **2 Cron. 24.21. † Deut. 32.11,12. †† Ps.17.8; 91.4.

38. Iată că vi se lasă casa pustie;

39. căci vă spun că de acum încolo nu Mă veţi mai vedea până când veţi zice: „Binecuvântat* este Cel ce vine în Numele Domnului!" *Ps. 118.26. Cap.21.9.

Dărâmarea Ierusalimului

24 1. La ieşirea* din Templu, pe când mergea Isus, ucenicii Lui s-au apropiat de El ca să-I arate clădirile Templului.

*Marc. 13.1. Luca 21.5.

2. Dar Isus le-a zis: „Vedeţi voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu* va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată."

*1 Împ. 9.7. Ier. 26.18. Mica 3.12. Luca 19.44.

3. El a şezut jos pe Muntele Măslinilor. Şi ucenicii* Lui au venit la El la o parte şi I-au zis: „Spune-ne**, când se vor întâmpla aceste lucruri? Şi care va fi semnul venirii Tale şi al sfârşitului acestei lumi[1]?"

*Marc. 13.3. **1 Tes. 5.1.

4. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Băgaţi de seamă* să nu vă înşele cineva.

*Efes. 5.6. Col. 2.8,18. 2 Tes. 2.3. 1 Ioan 4.1.

5. Fiindcă* vor veni mulţi în Numele Meu şi vor zice: „Eu sunt Cristosul!" Şi** vor înşela pe mulţi.

*Ier. 14.14; 23.21,25. Vers. 24. Ioan 5.43. **Vers. 11.

6. Veţi auzi de războaie şi veşti de războaie: vedeţi să nu vă înspăimântaţi, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârşitul tot nu va fi atunci.

7. Un* neam se va ridica împotriva altui neam, şi o împărăţie împotriva altei împărăţii; şi, pe alocuri, vor fi cutremure de pământ, foamete şi ciumă.

*2 Cron. 15.6. Isa. 19.2. Hag. 2.22. Zah. 14.13.

8. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor.

9. Atunci* vă vor da să fiţi chinuiţi şi vă vor omorî; şi veţi fi urâţi de toate popoarele pentru Numele Meu.

*Cap.10.17. Marc. 13.9. Luca 21.12. Ioan 15.20; 16.2. Fapt. 4.2,3; 7.59; 12.1, etc. 1 Pet. 4.16. Apoc. 2.10,13.

1.Gr.: *(ai)on* = eon,*i* : perioadă profetică nedeterminată, tradusă cu *veac, veci,* sau *sfârşitul veacului;*

10. Atunci mulţi vor* cădea, se vor vinde unii pe alţii şi se vor urî unii pe alţii.

*Cap. 11.6; 13.57. 2 Tim. 1.15; 4.10,16.

11. Se vor ridica mulţi* proroci mincinoşi şi vor** înşela pe mulţi.

*Cap. 7.15. Fapt. 20.29. 2 Pet. 2.1. **Vers. 5,24. 1 Tim. 4.1.

12. Şi, din pricina înmulţirii fărădelegii, dragostea celor mai mulţi se va răci.

13. Dar* cine va răbda până la sfârşit va fi mântuit. *Cap. 10.22. Marc. 13.13. Evr. 3.6,14. Apoc. 2.10.

14. Evanghelia* aceasta a Împărăţiei va** fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor popoarelor. Atunci va veni sfârşitul.

*Cap. 4.23; 9.35. **Rom. 10.18. Col. 1.6,23.

Pustiirea Ierusalimului şi venirea Fiului omului

15. De aceea*, când veţi vedea „urâciunea pustiirii", despre care a vorbit prorocul Daniel**, „aşezată în Locul Sfânt" - cine † citeşte să înţeleagă! -

*Marc. 13.14. Luca 21.20. **Dan. 9.27; 12.11. † Dan. 9.23, 25.

16. atunci, cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munţi;

17. cine va fi pe acoperişul casei să nu se coboare să-şi ia lucrurile din casă;

18. şi cine va fi la câmp să nu se întoarcă să-şi ia haina.

19. Vai* de femeile care vor fi însărcinate şi de cele ce vor da piept în zilele acelea!

*Luca 23.29.

20. Rugaţi-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat.

21. Pentru că* atunci va fi un necaz aşa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi.

*Dan. 9.26; 12.1. Ioel 2.2.

22. Şi dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar*, din pricina celor aleşi, zilele acelea vor fi scurtate.

*Isa. 65.8,9. Zah. 14.2,3.

23. Atunci* dacă vă va spune cineva: „Iată, Cristosul este aici sau acolo", să nu-l credeţi. *Marc. 13.21. Luca 17.23; 21.8.

24. Căci se* vor ridica cristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi; vor face semne mari şi minuni, până acolo încât să înşele, dacă** va fi cu putinţă, chiar şi pe cei aleşi.

*Deut. 13.1. Vers. 5,11. 2 Tes. 2.9-11. Apoc. 13.13. **Ioan 6.37; 10.28,29. Rom. 8.28-30. 2 Tim. 2.19.

25. Iată că v-am spus mai dinainte.

26. Deci dacă vă vor zice: „Iată-L în pustiu", să nu vă duceţi acolo! „Iată-L în odăiţe ascunse", să nu credeţi.

27. Căci*, cum iese fulgerul de la răsărit şi se vede până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului omului. *Luca 17.24.

28. Oriunde* va fi stârvul[1], acolo se vor aduna vulturii. *Iov 39.30. Luca 17.37.

29. Îndată* după acele zile de necaz „soarele se** va întuneca, luna nu-şi va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor vor fi clătinate."

*Dan. 7.11,12. **Isa. 13.10. Ezec. 32.7. Ioel 2.10,31; 3.15. Amos 5.20; 8.9. Marc. 13.24. Luca 21.25. Fapt. 2.20. Apoc. 6.12.

30. Atunci* se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate** seminţiile pământului se vor boci şi † vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere şi cu mare slavă.

*Dan. 7.13. **Zah. 12.12. † Cap. 16.27. Marc. 13.26. Apoc. 1.7.

31. El* va trimite pe îngerii Săi cu trâmbiţa răsunătoare şi îi vor aduna pe aleşii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cealaltă.

*Cap. 13.41. 1 Cor. 15.52. 1 Tes. 4.16.

32. De la smochin învăţaţi pilda* lui: când îi frăgezeşte şi înfrunzeşte mlădiţa, ştiţi că** vara este aproape. *Luca 21.29. **Iac. 5.9.

33. Tot aşa şi voi, când veţi vedea toate aceste lucruri, să ştiţi că Fiul omului este aproape, este chiar la uşi.

34. Adevărat vă spun că nu* va trece neamul[2] acesta, până se vor întâmpla toate aceste lucruri.

*Cap. 16.28; 23.36. Marc. 13.30. Luca 21.32.

35. Cerul* şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

*Ps. 102.26. Isa. 51.6. Ier. 31.35,36. Cap. 5.18. Marc. 13.31. Luca 21.23. Evr. 1.11.

Îndemn la veghere

36. Despre* ziua aceea şi despre ceasul acela, nu ştie nimeni: nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai** Tatăl.

*Marc. 13.32. Fapt. 1.7. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. **Zah. 14.7.

37. Cum s-a întâmplat în zilele lui Noe, la fel se va întâmpla şi la venirea Fiului omului.

38. Într-adevăr, cum* era în zilele dinainte de potop, când mâncau şi beau, se însurau şi se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie, *Gen. 6.3-5; 7.5. Luca 17.26. 1 Pet. 3.20.

39. şi n-au ştiut nimic, până când a venit potopul şi i-a luat pe toţi, tot aşa va fi şi la venirea Fiului omului.

40. Atunci*, din doi bărbaţi care vor fi la

1.Sau: hoit, mortăciune; 2.Sau: generaţie;

câmp, unul va fi luat şi altul va fi lăsat.
*Luca 17.34, etc.
41. Din două femei care vor măcina la moară, una va fi luată şi alta va fi lăsată.
42. Vegheaţi, dar*, pentru că nu ştiţi în ce zi va veni Domnul vostru.
*Cap. 25.13. Marc. 13.33, etc. Luca 21.36.
43. Să ştiţi* că, dacă ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte va veni hoţul, ar veghea şi n-ar lăsa să-i spargă casa.
*Luca 12.39. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.
44. De aceea*, şi voi fiţi gata; căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiţi.
*Cap. 25.13. 1 Tes. 5.6.
45. Care este deci* robul credincios şi înţelept pe care l-a pus stăpânul său peste ceata slujitorilor săi, ca să le dea hrana la vremea hotărâtă?
*Luca 12.42. Fapt. 20.28. 1 Cor. 4.2. Evr. 3.5.
46. Ferice* de robul acela pe care stăpânul său, la venirea lui, îl va găsi făcând aşa!
*Apoc. 16.15.
47. Adevărat vă spun că* îl va pune peste toate averile sale.
*Cap. 25.21,23. Luca 22.29.
48. Dar dacă este un rob rău, care zice în inima lui: „Stăpânul meu întârzie să vină!”;
49. dacă va începe să bată pe tovarăşii lui de slujbă şi să mănânce şi să bea cu beţivii,
50. stăpânul robului acela va veni în ziua în care el nu se aşteaptă şi în ceasul pe care nu-l ştie,
51. îl va tăia în două şi soarta lui va fi soarta făţarnicilor; acolo* va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor. *Cap. 8.12; 25.30.

Parabola celor zece fecioare

25 1. Atunci Împărăţia cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care şi-au luat candelele şi au ieşit în întâmpinarea mirelui*.
*Efes. 5.29,30. Apoc. 19.7; 21.2,9.
2. Cinci* din ele erau nechibzuite şi cinci înţelepte. *Cap. 13.47; 22.10.
3. Cele nechibzuite, când şi-au luat candelele, n-au luat cu ele untdelemn;
4. dar cele înţelepte, împreună cu candelele, au luat cu ele şi untdelemn în vase.
5. Fiindcă mirele întârzia, au* aţipit toate şi au adormit.
*1 Tes. 5.6.
6. La miezul nopţii, s-a* auzit o strigare: „Iată mirele, ieşiţi-i în întâmpinare!”
*Cap. 24.31. 1 Tes. 4.16.
7. Atunci toate fecioarele acelea s-au sculat şi şi-au* pregătit candelele. *Luca 12.35.
8. Cele nechibzuite au zis celor înţelepte: „Daţi-ne din untdelemnul vostru, căci ni se sting candelele.”
9. Cele înţelepte le-au răspuns: „Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă; ci mai bine duceţi-vă la cei ce vând untdelemn şi cumpăraţi-vă.”
10. Pe când se duceau ele să cumpere untdelemn, a venit mirele: cele ce erau gata au intrat cu el în odaia de nuntă şi s-a* încuiat uşa. *Luca 13.25.
11. Mai pe urmă, au venit şi celelalte fecioare şi au zis: „Doamne*, Doamne, deschide-ne!”
*Cap. 7.21-23.
12. Dar el, drept răspuns, le-a zis: „Adevărat vă spun că nu* vă cunosc!”
*Ps. 5.5. Hab. 1.13. Ioan 9.31.
13. Vegheaţi, dar*, căci nu ştiţi ziua, nici ceasul în care va veni Fiul omului.
*Cap. 24.42,44. Marc. 13.33,35. Luca 21.36. 1 Cor. 16.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 5.8. Apoc. 16.15.

Pilda talanţilor

14. Atunci* Împărăţia cerurilor se va asemăna cu** un om care, când era să plece într-o altă ţară, a chemat pe robii săi şi le-a încredinţat avuţia sa.
*Luca 19.12. **Cap. 21.33.
15. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, şi altuia unul: fiecăruia* după puterea lui; şi a plecat.
*Rom. 12.6. 1 Cor. 12.7,11,29. Efes. 4.11.
16. Îndată, cel ce primise cei cinci talanţi s-a dus, i-a pus în negoţ şi a câştigat cu ei alţi cinci talanţi.
17. Tot aşa, cel ce primise cei doi talanţi a câştigat şi el alţi doi cu ei.
18. Cel ce nu primise decât un talant s-a dus şi a făcut o groapă în pământ şi a ascuns acolo banii stăpânului său.
19. După multă vreme, stăpânul acelor robi s-a întors şi le-a cerut socoteala.
20. Cel ce primise cei cinci talanţi a venit, a adus alţi cinci talanţi şi a zis: „Doamne, mi-ai încredinţat cinci talanţi; iată că am câştigat cu ei alţi cinci talanţi.”
21. Stăpânul său i-a zis: „Bine, rob bun şi credincios; ai fost credincios în puţine lucruri, te voi pune peste* multe lucruri; intră în bucuria** stăpânului tău!”
*Vers. 34,46. Cap. 24.47. Luca 12.44; 22.29,30. **2 Tim. 2.12. Evr. 12.2. 1 Pet. 1.8.
22. Cel ce primise cei doi talanţi a venit şi el

şi a zis: „Doamne, mi-ai încredinţat doi talanţi; iată că am câştigat cu ei alţi doi talanţi."
23. Stăpânul său i-a zis: „Bine*, rob bun şi credincios; ai fost credincios în puţine lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău!"

* Vers. 21.

24. Cel ce nu primise decât un talant a venit şi el şi a zis: „Doamne, am ştiut că eşti om aspru, care seceri de unde n-ai semănat şi strângi de unde n-ai vânturat:
25. mi-a fost teamă şi m-am dus de ţi-am ascuns talantul în pământ; iată-ţi ce este al tău!"
26. Stăpânul său i-a răspuns: „Rob viclean şi leneş! Ai ştiut că secer de unde n-am semănat şi că strâng de unde n-am vânturat;
27. prin urmare, se cădea ca tu să-mi fi dat banii la zarafi[1] şi, la venirea mea, eu mi-aş fi luat înapoi cu dobândă ce este al meu!
28. Luaţi-i, dar, talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.
29. Pentru că* celui ce are i se va da şi va avea din belşug; dar de la cel ce n-are, se va lua şi ce are!

*Cap. 13.12. Marc. 4.25. Luca 8.18; 19.26. Ioan 15.2.

30. Iar pe robul acela netrebnic, aruncaţi-l în* întunericul de afară: acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor. *Cap. 8.12; 24.51.

Judecata viitoare

31. Când* va veni Fiul omului în slava Sa cu toţi sfinţii îngeri, va şedea pe scaunul de domnie al slavei Sale.

*Zah. 14.5. Cap. 16.27; 19.28. Marc. 8.38. Fapt. 1.11. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.7. Iuda 14. Apoc. 1.7.

32. Toate popoarele vor* fi adunate înaintea Lui. El** îi va despărţi pe unii de alţii cum desparte păstorul oile de capre;

*Rom. 14.10. 2 Cor. 5.10. Apoc. 20.12. **Ezec. 20. 38; 34.17,20. Cap. 13.49.

33. şi va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga Lui.
34. Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: „Veniţi binecuvântaţii Tatălui Meu de moşteniţi* Împărăţia care** v-a fost pregătită de la întemeierea lumii.

*Rom. 8.17. 1 Pet. 1.4,9; 3.9. Apoc. 21.7. **Cap. 20.23. Marc. 10.40. 1 Cor. 2.9. Evr. 11.16.

35. Căci* am fost flămând şi Mi-aţi dat de mâncat; Mi-a fost sete şi Mi-aţi dat de băut; am fost străin** şi M-aţi primit;

*Isa. 58.7. Ezec. 18.7. Iac. 1.27. **Evr. 13.2. 3 Ioan 5.

1.Sau: cămătari;

36. am fost gol* şi M-aţi îmbrăcat; am fost bolnav şi aţi venit să Mă vedeţi; am fost în** temniţă şi aţi venit pe la Mine."

*Iac. 2.15,16. **2 Tim. 1.16.

37. Atunci cei neprihăniţi îi vor răspunde: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând şi Ţi-am dat să mănânci? Sau fiindu-Ţi sete şi Ţi-am dat de ai băut?
38. Când Te-am văzut noi străin şi Te-am primit? Sau gol şi Te-am îmbrăcat?
39. Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniţă şi am venit pe la Tine?"
40. Drept răspuns, Împăratul le va zice: „Adevărat vă spun că, ori de câte ori* aţi făcut aceste lucruri unuia din aceşti foarte neînsemnaţi fraţi ai Mei, Mie Mi le-aţi făcut."

*Prov. 14.31; 19.17. Cap. 10.42. Marc. 9.41. Evr. 6.10.

41. Apoi va zice celor de la stânga Lui: „Duceţi-vă* de la Mine, blestemaţilor, în** focul cel veşnic care a fost pregătit diavolului † şi îngerilor lui!

*Ps. 6.8. Cap. 7.23. Luca 13.27. **Cap. 13.40,42. † 2 Pet. 2. 4. Iuda 6.

42. Căci am fost flămând şi nu Mi-aţi dat să mănânc; Mi-a fost sete şi nu Mi-aţi dat să beau;
43. am fost străin şi nu M-aţi primit; am fost gol şi nu M-aţi îmbrăcat; am fost bolnav şi în temniţă şi n-aţi venit pe la Mine."
44. Atunci îi vor răspunde şi ei: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau fiindu-Ţi sete, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?"
45. Şi El, drept răspuns, le va zice: „Adevărat vă spun că, ori de câte ori* n-aţi făcut aceste lucruri unuia dintre aceşti foarte neînsemnaţi fraţi ai Mei, Mie nu Mi le-aţi făcut."

*Prov. 14.31; 17.5. Zah. 2.8. Fapt. 9.5.

46. Şi aceştia vor* merge în pedeapsa veşnică, iar cei neprihăniţi vor merge în viaţa veşnică." *Dan.12.2. Ioan 5.29. Rom. 2.7,etc.

Sfatul împotriva lui Isus

26 1. După ce a isprăvit Isus toate cuvântările acestea, a zis ucenicilor Săi:
2. „Ştiţi* că după două zile va fi Paştele; şi Fiul omului va fi dat ca să fie răstignit!"

*Marc. 14.1. Luca 22.1. Ioan 13.1.

3. Atunci* preoţii cei mai de seamă, cărturarii şi bătrânii poporului s-au strâns în curtea marelui preot, care se numea Caiafa,

*Ps. 2.2. Ioan 11.47. Fapt. 4.25, etc.

4. şi s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe

Isus cu vicleşug[1] şi să-L omoare.
5. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor."

Mirul turnat pe capul lui Isus

6. Când* era Isus în Betania**, în casa lui Simon, leprosul,

*Marc. 14.3. Ioan 11.1,2; 12.3. **Cap. 21.17.

7. s-a apropiat de El o femeie cu un vas de alabastru cu mir foarte scump; şi, pe când stătea El la masă, ea a turnat mirul pe capul Lui.
8. Ucenicilor* le-a fost necaz când au văzut lucrul acesta şi au zis: „Ce rost are risipa aceasta? *Ioan 12.4.
9. Mirul acesta s-ar fi putut vinde foarte scump şi banii să se dea săracilor."
10. Când a auzit Isus, le-a zis: „De ce faceţi supărare femeii? Ea a făcut un lucru frumos faţă de Mine.
11. Pentru că* pe săraci îi aveţi totdeauna cu voi, dar pe** Mine nu Mă aveţi totdeauna.

*Deut. 15.11. Ioan 12.8. **Cap. 18.20; 28.20. Ioan 13.33; 14.19; 16.5,28; 17.11.

12. Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare.
13. Adevărat vă spun că oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune şi ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei."

Vânzarea lui Isus

14. Atunci* unul din cei doisprezece, numit Iuda** Iscarioteanul, s-a dus la preoţii cei mai de seamă

*Marc. 14.10. Luca 22.3. Ioan 13.2,30. **Cap. 10.4.

15. şi le-a zis: „Ce* vreţi să-mi daţi, şi-L voi da în mâinile voastre?" Ei i-au cântărit treizeci de arginţi.

*Zah. 11.12. Cap. 27.3.

16. Din clipa aceea, Iuda căuta un prilej nimerit, ca să-L dea pe Isus în mâinile lor.

Descoperirea vânzătorului

17. În* ziua dintâi a praznicului Azimilor, ucenicii au venit la Isus şi I-au zis: „Unde vrei să-Ţi pregătim să mănânci Paştele?"

*Exod 12.6,18. Marc. 14.12. Luca 22.7.

1.Sau: prin viclenie;

18. El le-a răspuns: „Duceţi-vă în cetate la cutare om şi spuneţi-i: „Învăţătorul zice: „Vremea Mea este aproape; voi face Paştele cu ucenicii Mei în casa ta."
19. Ucenicii au făcut cum le poruncise Isus şi au pregătit Paştele.
20. Seara*, Isus a şezut la masă cu cei doisprezece ucenici ai Săi.

*Marc. 14.17-21. Luca 22.14. Ioan 13.21.

21. Pe când mâncau, El a zis: „Adevărat vă spun că unul din voi Mă va vinde[1]."
22. Ei s-au întristat foarte mult şi au început să-I zică unul după altul: „Nu cumva sunt eu, Doamne?"
23. Drept răspuns, El le-a zis: „Cel* ce a întins cu Mine mâna în farfurie acela Mă va vinde. *Ps. 41.9. Luca 22.21. Ioan 13.18.
24. Negreşit, Fiul omului Se duce după cum* este scris despre El. Dar vai** de omul acela prin care este vândut Fiul omului! Mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut!"

*Ps. 22. Isa. 53. Dan. 9.26. Marc. 9.12. Luca 24.25,26,46. Fapt. 17.2,3; 26.22,23. 1 Cor. 15.3. **Ioan 17.12.

25. Iuda, vânzătorul, a luat cuvântul şi I-a zis: „Nu cumva sunt eu, Învăţătorule?",„Da - i-a răspuns Isus - tu eşti!"

Cina cea de taină

26. Pe când* mâncau ei, Isus a** luat o pâine; şi, după ce a binecuvântat, a frânt-o şi a dat-o ucenicilor, zicând: „Luaţi, mâncaţi; acesta † este trupul Meu."

*Marc. 14.22. Luca 22.19. **1 Cor. 11.23-25. † 1 Cor. 10.16.

27. Apoi a luat un pahar şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, li l-a dat, zicând: „Beţi* toţi din el; *Marc. 14.23.
28. căci acesta* este sângele Meu, sângele legământului cel** nou, care se varsă pentru † mulţi, spre iertarea păcatelor.

*Exod 24.8. Lev. 17.11. **Ier. 31.31. † Cap. 20.28. Rom. 3.15. Evr. 9.22.

29. Vă spun* că, de acum încolo, nu voi mai bea din acest rod al viţei, până** în ziua când îl voi bea cu voi nou în Împărăţia Tatălui Meu." *Marc. 14.25. Luca 22.18. **Fapt. 10.41.

Isus îi înştiinţează pe ucenicii Săi

30. După ce* au cântat cântarea, au ieşit spre Muntele Măslinilor.

*Marc. 14.26.

31. Atunci Isus le-a zis: „În noaptea aceasta, toţi* veţi** găsi în Mine o pricină de potic-

1.Sau: Mă va trăda;

nire; căci este scris: „Voi bate † Păstorul şi oile turmei vor fi risipite."

*Marc. 14.27. Ioan 16.32. **Cap. 11.6. † Zah. 13.7.

32. Dar, după ce voi învia, voi* merge înaintea voastră în Galileea."

*Cap. 28.7,10,16. Marc. 14.28; 16.7.

33. Petru a luat cuvântul şi I-a zis: „Chiar dacă toţi ar găsi în Tine o pricină de poticnire, eu niciodată nu voi găsi în Tine o pricină de poticnire."

34. „Adevărat* îţi spun", i-a zis Isus, „că tu, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori."

*Marc. 14.30. Luca 22.34. Ioan 13.38.

35. Petru I-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor cu Tine, tot nu mă voi lepăda de Tine." Şi toţi ucenicii au spus acelaşi lucru.

Ghetsimani

36. Atunci* Isus a venit cu ei într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani, şi a zis ucenicilor: „Staţi aici până Mă voi duce acolo să Mă rog."

*Marc. 14.32-35. Luca 22.39. Ioan 18.1.

37. A luat cu El pe Petru şi pe* cei doi fii ai lui Zebedei şi a început să Se întristeze şi să Se mâhnească foarte tare. *Cap. 4.21.

38. Isus le-a zis atunci: „Sufletul Meu este cuprins de o întristare* de moarte; rămâneţi aici şi vegheaţi împreună cu Mine."

*Ioan 12.27.

39. Apoi a mers puţin mai înainte, a căzut cu faţa la pământ şi S-a rugat*, zicând: „Tată**, dacă este cu putinţă, depărtează † de la Mine paharul acesta! Totuşi nu †† cum vreau Eu, ci cum vrei Tu."

*Marc. 14.36. Luca 22.42. Evr. 5.7. **Ioan 12.27. † Cap. 20. 22. †† Ioan 5.30; 6.38. Filp. 2.8.

40. Apoi a venit la ucenici, i-a găsit dormind şi a zis lui Petru: „Ce, un ceas n-aţi putut să vegheaţi împreună cu Mine!

41. Vegheaţi* şi rugaţi-vă, ca să nu cădeţi în ispită; duhul, într-adevăr, este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă."

*Marc. 13.33; 14.38. Luca 22.40,46. Efes. 6.18.

42. S-a depărtat a doua oară şi S-a rugat, zicând: „Tată, dacă nu se poate să se îndepărteze de Mine paharul acesta, fără să-l beau, facă-se voia Ta!"

43. S-a întors iarăşi la ucenici şi i-a găsit dormind; pentru că li se îngreuiaseră ochii de somn.

44. I-a lăsat din nou, S-a depărtat şi S-a rugat a treia oară, zicând aceleaşi cuvinte.

45. Apoi a venit la ucenici şi le-a zis: „Dormiţi de acum şi odihniţi-vă!... Iată că a venit ceasul ca Fiul omului să fie dat în mâinile păcătoşilor.

46. Sculaţi-vă, haideţi să mergem; iată că se apropie vânzătorul!"

Prinderea lui Isus

47. Pe când* vorbea El încă, iată că vine Iuda, unul din cei doisprezece, cu o gloată mare, cu săbii şi cu ciomege, trimişi de preoţii cei mai de seamă şi de bătrânii poporului.

*Marc.14.43. Luca 22.47. Ioan 18.3. Fapt. 1.16.

48. Vânzătorul le dăduse semnul acesta: „Pe care-L voi săruta eu, Acela este; să puneţi mâna pe El!"

49. Îndată, Iuda s-a apropiat de Isus şi I-a zis: „Plecăciune[1], Învăţătorule!" Şi L-a* sărutat. *2 Sam. 20.9.

50. Isus i-a zis: „Prietene*, ce ai venit să faci, fă!" Atunci oamenii aceia s-au apropiat, au pus mâinile pe Isus şi L-au prins.

*Ps. 41.9; 55.13.

51. Şi unul* din cei ce erau cu Isus a întins mâna, a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot şi i-a tăiat urechea.

*Ioan 18.10.

52. Atunci Isus i-a zis: „Pune-ţi sabia la locul ei; căci* toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri. *Gen. 9.6. Apoc. 13.10.

53. Crezi că n-aş putea să rog pe Tatăl Meu, care Mi-ar pune îndată la îndemână mai* mult de douăsprezece legiuni de îngeri?

*2 Împ. 6.17. Dan. 7.10.

54. Dar cum se vor împlini Scripturile care zic că* aşa trebuie să se întâmple?"

*Isa. 53.7, etc. Vers. 24. Luca 24.25,44,46.

55. În clipa aceea, Isus a zis mulţimilor: „Aţi ieşit ca după un tâlhar, cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi. În toate zilele stăteam în mijlocul vostru şi învăţam poporul în Templu şi n-aţi pus mâna pe Mine.

56. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească cele scrise* prin proroci." Atunci** toţi ucenicii L-au părăsit şi au fugit. *Plân. 4.20. Vers. 54. **Ioan 18.15.

Isus înaintea Sinedriului

57. Cei ce* au prins pe Isus, L-au dus la marele preot Caiafa, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii.

*Marc. 14.53. Luca 22.54. Ioan 18.12,13,24.

58. Petru L-a urmat de departe, până la curtea marelui preot; apoi a intrat înăuntru şi s-

1.Sau: Bucură-te! sau, Salutare!;

a aşezat jos cu aprozii, ca să vadă sfârşitul.
59. Preoţii cei mai de seamă, bătrânii şi tot Soborul[1] căutau vreo mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L poată omorî.
60. Dar n-au găsit nici una, măcar că s-au înfăţişat mulţi* martori mincinoşi. La urmă au venit doi**

*Ps. 27.12; 35.11. Marc. 14.15. Fapt. 6.13. **Deut. 19.15.

61. şi au spus: „Acesta a zis: „Eu pot* să stric Templul lui Dumnezeu şi să-l zidesc iarăşi în trei zile."

*Cap. 27.40. Ioan 2.19.

62. Marele preot s-a ridicat* în picioare şi I-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceştia împotriva Ta?"

*Marc. 14.60.

63. Isus* tăcea. Şi marele preot a luat cuvântul şi I-a zis: „Te** jur, pe Dumnezeul cel viu, să ne spui dacă eşti Cristosul, Fiul lui Dumnezeu."

*Isa. 53.7. Cap. 27.12,14. **Lev. 5.1. 1 Sam. 14.24,26.

64. „Da", i-a răspuns Isus, „sunt! Ba mai mult, vă spun că de* acum încolo veţi vedea pe Fiul omului stând** la dreapta puterii lui Dumnezeu şi venind pe norii cerului."

*Dan. 7.13. Cap. 16.27; 24.30; 25.31. Luca 21.27. Ioan 1.51. Rom. 14.10. 1 Tes. 4.16. Apoc. 1.7. **Ps. 110.1. Fapt. 7.55.

65. Atunci* marele preot şi-a rupt hainele şi a zis: „A hulit! Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum aţi auzit hula Lui.

*2 Împ. 18.37; 19.1.

66. Ce credeţi?" Ei au răspuns: „Este vinovat*, să fie pedepsit cu moartea."

*Lev. 24.16. Ioan 19.7.

67. Atunci* L-au scuipat în faţă, L-au bătut cu pumnii şi L-au** pălmuit,

*Isa. 50.6; 53.3. Cap. 27.30. **Luca 22.63. Ioan 19.3.

68. zicând: „Cristoase, proroceşte-ne* cine Te-a lovit?" *Marc. 14.65. Luca 22.64.

Tăgăduirea lui Petru

69. Petru* însă şedea afară în curte. O slujnică a venit la el şi i-a zis: „Şi tu erai cu Isus Galileeanul!" *Marc. 14.66. Luca 22.55. Ioan 18.16,17,25.
70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor şi i-a zis: „Nu ştiu ce vrei să zici."
71. Când a ieşit în pridvor, l-a văzut o altă slujnică şi a zis celor de acolo: „Şi acesta era cu Isus din Nazaret."
72. El s-a lepădat iarăşi, cu un jurământ, şi a zis: „Nu Îl cunosc pe Omul acesta!"
73. Peste puţin, cei ce stăteau acolo s-au apropiat şi au zis lui Petru: „Nu mai încape îndoială că şi tu eşti unul din oamenii aceia, căci şi vorba* te dă de gol." *Luca 22.59.
74. Atunci el a* început să se blesteme şi să se jure, zicând: „Nu cunosc pe Omul acesta!" În clipa aceea a cântat cocoşul.

*Marc. 14.71.

75. Şi Petru şi-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Isus: „Înainte* ca să cânte cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori." Şi a ieşit afară şi a plâns cu amar.

*Vers. 34. Marc. 14.30. Luca 22.61,62. Ioan 13.38.

1.Sau: Sinedriul, parlamentul religios al evreilor (peste tot în text);

Isus este dus la Pilat

27 1. Când s-a făcut ziuă, toţi* preoţii cei mai de seamă şi bătrânii poporului au ţinut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare. *Ps. 2.2. Marc. 15.1. Luca 22.66; 23.1. Ioan 18.28.
2. După ce L-au legat, L-au dus şi L-au dat în mâna dregătorului[1]* Pilat din Pont.

*Cap. 20.19. Fapt. 3.13.

Căinţa şi moartea lui Iuda

3. Atunci* Iuda, vânzătorul, când a văzut că Isus a fost condamnat la moarte, s-a căit, a dus înapoi cei treizeci de arginţi, i-a dat preoţilor cei mai de seamă şi bătrânilor

*Cap. 26.14,15.

4. şi le-a zis: „Am păcătuit, căci am vândut sânge nevinovat." „Ce ne pasă nouă?", i-au răspuns ei. „Treaba ta."
5. Iuda a aruncat arginţii în Templu şi s-a* dus şi s-a spânzurat. *2 Sam. 17.23. Fapt. 1.18.
6. Preoţii cei mai de seamă au strâns arginţii şi au zis: „Nu este îngăduit să-i punem în vistieria Templului, fiindcă sunt preţ de sânge."
7. Şi după ce s-au sfătuit, au cumpărat cu banii aceia „Ţarina[2] olarului" ca loc pentru îngroparea străinilor.
8. Iată de ce ţarina* aceea a fost numită până în ziua de azi: „Ţarina sângelui."

*Fapt. 1.19.

9. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin prorocul Ieremia, care zice: „Au* luat cei treizeci de arginţi, preţul Celui preţuit, pe care L-au preţuit unii din fiii lui Israel;

*Zah. 11.12,13.

10. şi i-au dat pe „Ţarina[2] olarului", după cum îmi poruncise Domnul."

Isus înaintea lui Pilat

11. Isus S-a înfăţişat înaintea dregătorului. Dregătorul L-a* întrebat: „Eşti Tu „Împăra-

1.Sau: guvernatorului; 2.Sau: ogorul, terenul agricol;

tul iudeilor”? „Da**”, i-a răspuns Isus, „sunt.”

*Marc. 15.2. Luca 23.3. Ioan 18.33. **Ioan 18.37. 1 Tim. 6.13.

12. Dar n-a răspuns nimic* la învinuirile preoţilor cei mai de seamă şi bătrânilor.

*Cap. 26.63. Ioan 19.9.

13. Atunci Pilat I-a zis: „N-auzi* de câte lucruri Te învinuiesc ei?” *Cap. 26.62. Ioan 19.10.

14. Isus nu i-a răspuns la nici un cuvânt, aşa că se mira foarte mult dregătorul.

Întărirea condamnării la moarte

15. La* fiecare praznic al Paştelui, dregătorul avea obicei să elibereze poporului un întemniţat pe care-l voiau ei.

*Marc. 15.6. Luca 23.17. Ioan 18.39.

16. Pe atunci aveau un întemniţat vestit, numit Baraba.

17. Când erau adunaţi la un loc, Pilat le-a zis: „Pe care vreţi să vi-l eliberez? Pe Baraba sau pe Isus, care Se numeşte Cristos?”

18. Căci ştia că din invidie dăduseră pe Isus în mâinile lui.

19. Pe când stătea Pilat pe scaun la judecată, nevasta sa a trimis să-i spună: „Să n-ai nimic de-a face cu Neprihănitul acesta; căci azi am suferit mult în vis din pricina Lui.”

20. Preoţii* cei mai de seamă şi bătrânii au înduplecat noroadele să ceară pe Baraba, iar pe Isus să-L omoare.

*Marc. 15.11. Luca 23.18. Ioan 18.40. Fapt. 3.14.

21. Dregătorul a luat cuvântul şi le-a zis: „Pe care din amândoi vreţi să vi-l eliberez?” „Pe Baraba”, i-au răspuns ei.

22. Pilat le-a zis: „Dar ce să fac cu Isus, care Se numeşte Cristos?” „Să fie răstignit!”, i-au răspuns cu toţii.

23. Dregătorul a zis: „Dar ce rău a făcut?” Ei au început să strige şi mai tare: „Să fie răstignit!”

24. Când a văzut Pilat că n-ajunge la nimic, și că se face mai multă zarvă, a luat* apă, şi-a spălat mâinile înaintea poporului şi a zis: „Eu sunt nevinovat de sângele Neprihănitului acestuia. Treaba voastră!”

*Deut. 21.6.

25. Şi tot poporul a răspuns: „Sângele* Lui să fie asupra noastră şi asupra copiilor noştri.” *Deut. 19.10. Ios. 2.19. 2 Sam. 1.16. 1 Împ. 2.32. Fapt. 5.28.

Batjocurile ostaşilor

26. Atunci Pilat le-a eliberat pe Baraba; iar pe Isus, după ce a pus să-L bată cu nuiele*, L-a dat în mâinile lor, ca să fie răstignit.

*Isa. 53.5. Marc. 15.15. Luca 23.16,24,25. Ioan 19.1,16.

27. Ostaşii* dregătorului au dus pe Isus în pretoriu şi au adunat în jurul Lui toată ceata ostaşilor. *Marc. 15.16. Ioan 19.2.

28. L-au dezbrăcat de hainele Lui şi L-au* îmbrăcat cu o haină stacojie.

*Luca 23.11.

29. Au* împletit o cunună de spini, pe care I-au pus-o pe cap şi I-au pus o trestie în mâna dreaptă. Apoi, îngenuncheau înaintea Lui, îşi băteau joc de El şi ziceau: „Plecăciune[1], Împăratul iudeilor!”

*Ps. 69.19. Isa. 53.3.

30. Şi scuipau* asupra Lui şi luau trestia şi-L băteau în cap. *Isa. 50.6. Cap. 26.67.

31. După ce şi-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de haina stacojie, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi* L-au dus să-L răstignească. *Isa. 53.7.

Răstignirea

32. Pe* când ieşeau afară din cetate, au** întâlnit pe un om din Cirene, numit Simon, şi l-au silit să ducă crucea lui Isus.

*Num. 15.35. 1 Împ. 21.13. Fapt. 7.58. Evr. 13.12. **Marc. 15.21. Luca 23.26.

33. Când* au ajuns la un loc numit Golgota, care înseamnă: „Locul căpăţânii”,

*Marc. 15.22. Luca 23.33. Ioan 19.17.

34. I-au* dat să bea vin amestecat cu fiere; dar, când l-a gustat, n-a vrut să bea.

*Ps. 69.21. Vers. 48.

35. După ce* L-au răstignit, I-au împărţit hainele între ei, trăgând la sorţi, pentru ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul care zice: „Şi-au împărţit** hainele Mele între ei şi pentru cămaşa Mea au tras la sorţi.”

*Marc. 15.24. Luca 23.34. Ioan 19.24. **Ps. 22.18.

36. Apoi* s-au aşezat jos şi-L păzeau.

*Vers. 54.

37. Şi* I-au scris deasupra capului vina: „Acesta este Isus, Împăratul iudeilor.”

*Marc. 15.26. Luca 23.38. Ioan 19.19.

38. Împreună* cu El au fost răstigniţi doi tâlhari: unul la dreapta şi celălalt la stânga Lui. *Isa. 53.12. Marc. 15.27. Luca 23.32,33. Ioan 19.18.

Batjocurile trecătorilor

39. Trecătorii* îşi băteau joc de El, dădeau din cap

*Ps. 22.7; 109.25. Marc. 15.29. Luca 23.35.

40. şi ziceau: „Tu*, care strici Templul şi-l zideşti la loc în trei zile, mântuieşte-Te pe Ti-

1.Greceşte: Salutare! sau, Bucură-te!;

ne Însuţi! Dacă** eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!”

*Cap. 26.61. Ioan 2.19. **Cap. 26.63.

41. Preoţii cei mai de seamă, împreună cu cărturarii şi bătrânii, îşi băteau şi ei joc de El şi ziceau:

42. „Pe alţii i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce şi vom crede în El!

43. S-a* încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubeşte. Căci a zis: „Eu sunt Fiul lui Dumnezeu!”

*Ps. 22.8.

44. Tâlharii care erau răstigniţi împreună cu El, îi aruncau aceleaşi* cuvinte de batjocură.

*Marc. 15.32. Luca 23.39.

Întunericul

45. De la* ceasul al şaselea până la ceasul al nouălea s-a făcut întuneric peste toată ţara.

*Amos 8.9. Marc. 15.33. Luca 23.44.

46. Şi pe la ceasul al nouălea, Isus a* strigat cu glas tare: „Eli**, Eli, lama sabactani?”, adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”

*Evr. 5.7. **Ps. 22.1.

47. Unii din cei ce stăteau acolo, când au auzit aceste vorbe, au zis: „Strigă pe Ilie!”

48. Şi îndată, unul din ei a alergat să ia un burete, l-a umplut* cu oţet, l-a pus într-o trestie şi I-a dat să bea.

*Ps. 69.21. Marc. 15.36. Luca 23.36. Ioan 19.29.

49. Dar ceilalţi ziceau: „Lasă să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.”

50. Isus* a strigat iarăşi cu glas tare şi Şi-a dat duhul. *Marc. 15.37. Luca 23.46.

Catapeteasma Templului se rupe

51. Şi îndată perdeaua dinăuntrul* Templului s-a rupt în două, de sus până jos, pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat,

*Exod 26.31. 2 Cron. 3.14. Marc. 15.38. Luca 23.45.

52. mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor care muriseră au înviat.

53. Ei au ieşit din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate şi s-au arătat multora.

54. Sutaşul* şi cei ce-L păzeau pe Isus împreună cu el, când au văzut cutremurul de pământ şi cele întâmplate, s-au înfricoşat foarte tare şi au zis: „Cu adevărat, Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!”

*Vers. 36. Marc. 15.39. Luca 23.47.

55. Acolo erau şi multe femei care priveau de departe; ele* urmaseră pe Isus din Galileea, ca să-I slujească.

*Luca 8.2,3.

56. Între* ele era Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov şi a lui Iose şi mama fiilor lui Zebedei. *Marc. 15.40.

Înmormântarea lui Isus

57. Spre* seară, a venit un om bogat din Arimateea, numit Iosif, care era şi el ucenic al lui Isus. *Marc. 15.42. Luca 23.50. Ioan 19.38.

58. El s-a dus la Pilat şi i-a cerut trupul lui Isus. Pilat a poruncit să i-L dea.

59. Iosif a luat trupul, L-a înfăşurat într-o pânză curată de in

60. şi L-a* pus în mormântul său nou, pe care-l săpase în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră mare la uşa mormântului şi a plecat.

*Isa. 53.9.

61. Maria Magdalena şi cealaltă Marie erau acolo şi şedeau în faţa mormântului.

Pecetluirea mormântului

62. A doua zi, care vine după Ziua Pregătirii, preoţii cei mai de seamă şi fariseii s-au dus împreună la Pilat

63. şi i-au zis: „Doamne, ne-am adus aminte că înşelătorul acela, pe când era încă în viaţă, a zis: „După* trei zile voi învia.”

*Cap. 16.21; 17.23; 20.19; 26.61. Marc. 8.31; 10.34. Luca 9.22; 18.33; 24.6,7. Ioan 2.19.

64. Dă poruncă, dar, ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva să vină ucenicii Lui noaptea să-I fure trupul şi să spună poporului: „A înviat din morţi!” Atunci înşelăciunea aceasta din urmă ar fi mai rea decât cea dintâi.”

65. Pilat le-a zis: „Aveţi o strajă[1]; duceţi-vă şi păziţi cum puteţi.”

66. Ei au plecat şi au întărit* mormântul, pecetluind piatra şi punând strajă. *Dan. 6.17.

Învierea lui Isus

28 1. La sfârşitul zilei Sabatului*, când începea să se lumineze înspre ziua dintâi a săptămânii, Maria Magdalena şi** cealaltă Marie au venit să vadă mormântul.

*Marc. 16.1. Luca 24.1. Ioan 20.1. **Cap. 27.56.

2. Şi iată că s-a făcut un mare cutremur de pământ; căci un înger* al Domnului s-a coborât din cer, a venit şi a prăvălit piatra de la

1.Sau: gardă;

uşa mormântului şi a şezut pe ea.
*Marc. 16.5. Luca 24.4. Ioan 20.12.
3. Înfăţişarea* lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. *Dan. 10.6.
4. Străjerii au tremurat de frica lui şi au rămas ca nişte morţi.
5. Dar îngerul a luat cuvântul şi a zis femeilor: „Nu vă temeţi; căci ştiu că voi Îl căutaţi pe Isus care a fost răstignit.
6. Nu este aici; a înviat, după cum* zisese. Veniţi de vedeţi locul unde zăcea Domnul;
*Cap. 12.40; 16.21; 17.23; 20.19.
7. şi duceţi-vă repede și spuneţi-le ucenicilor Lui că a înviat dintre cei morţi. Iată că El merge* înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea. Iată că v-am spus lucrul acesta.”
*Cap. 26.32. Marc. 16.7.

Isus Se arată femeilor

8. Ele au plecat repede de la mormânt, cu frică şi cu mare bucurie şi au alergat să dea de veste ucenicilor Lui.
9. Dar iată că le-a întâmpinat Isus* şi le-a zis: „Bucuraţi-vă!” Ele s-au apropiat să-I cuprindă picioarele şi I s-au închinat.
*Marc. 16.9. Ioan 20.14.
10. Atunci Isus le-a zis: „Nu vă temeţi; duceţi-vă şi spuneţi fraţilor* Mei să meargă în Galileea: acolo Mă vor vedea.”
*Ioan 20.17. Rom. 8.29. Evr. 2.11.

Mituirea străjerilor

11. Pe când se duceau ele, au intrat în cetate unii dintre străjeri şi au dat de veste marilor preoţi despre toate cele întâmplate.
12. Aceştia s-au adunat împreună cu bătrânii, au ţinut sfat, au dat ostaşilor mulţi bani
13. şi le-au zis: „Spuneţi aşa: „Ucenicii Lui au venit noaptea, pe când dormeam noi şi L-au furat.”
14. Şi dacă va ajunge lucrul acesta la urechile dregătorului, îl vom potoli noi şi vă vom scăpa de grijă.”
15. Ostaşii au luat banii şi au făcut cum fuseseră învăţaţi. Şi s-a răspândit zvonul acesta printre iudei până în ziua de astăzi.

Arătarea lui Isus în Galileea

16. Cei unsprezece ucenici s-au dus în Galileea, la muntele unde* le poruncise Isus să meargă.
*Vers. 7. Cap. 26.32.
17. Când L-au văzut ei, I s-au închinat, dar unii s-au îndoit.
18. Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei şi le-a zis: „Toată puterea Mi-a fost dată* în cer şi pe pământ.
*Dan. 7.13,14. Cap. 11.27; 16.28. Luca 1.32; 10.22. Ioan 3.35; 5.22; 13.3; 17.2. Fapt. 2.36. Rom. 14.9. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.10,21. Filp. 2.9,10. Evr. 1.2; 2.8. 1 Pet. 3.22. Apoc. 17.14.
19. Duceţi-vă* şi faceţi ucenici** din toate popoarele, botezându-i în Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.
*Marc. 16.15. **Isa. 52.10. Luca 24.47. Fapt. 2.38,39. Rom. 10.18. Col. 1.23.
20. Şi învăţaţi-i* să păzească tot ce v-am poruncit. Şi iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului.”
Amin! *Fapt. 2.42.

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

1 1. Începutul Evangheliei lui Isus Cristos, Fiul* lui Dumnezeu.
*Cap. 14.33. Luca 1.35. Ioan 1.34.
2. După cum este scris în prorocul Isaia: „Iată*, trimit înaintea Ta pe solul Meu, care Îţi va pregăti calea...
*Mal. 3.1. Mat. 11.10. Luca 7.27.
3. Glasul* celui ce strigă în pustiu: „Pregătiţi calea Domnului, neteziţi-I cărările.””
*Isa. 40.3. Mat. 3.3. Luca 3.4. Ioan 1.15,23.
4. A venit Ioan* care boteza în pustiu, propovăduind botezul pocăinţei spre iertarea păcatelor. *Mat. 3.1. Luca 3.3. Ioan 3.28.
5. Tot* ţinutul Iudeii şi toţi locuitorii Ierusalimului au început să iasă la el; şi, mărturisindu-şi păcatele, erau botezaţi de el în râul Iordan.
*Mat. 3.5.
6. Ioan era îmbrăcat* cu o haină de păr de cămilă şi împrejurul mijlocului era încins cu un brâu de piele. El se hrănea cu lăcuste** şi miere sălbatică.
*Mat. 3.4. **Lev. 11.22.
7. Ioan propovăduia şi zicea: „După mine vine* Cel care este mai puternic decât mine, căruia eu nu sunt vrednic să mă plec să-I dezleg curelele încălţămintei.
*Mat. 3.11. Ioan 1.27. Fapt. 13.25.

8. Eu*, da, v-am botezat cu apă; dar El vă va
boteza cu[1]** Duhul Sfânt."

*Fapt. 1.5; 11.16; 19.4. **Isa. 44.3. Ioel 2.28. Fapt. 2.4; 10.45; 11.15,16. 1 Cor. 12.13.

Botezul şi ispitirea lui Isus

9. În* vremea aceea, a venit Isus din Nazare-
tul Galileii şi a fost botezat de Ioan în Iordan.
*Mat. 3.13. Luca 3.21.
10. Şi îndată, când ieşea* Isus din apă, el a
văzut cerurile deschise şi Duhul coborându-
Se peste El ca un porumbel. *Mat. 3.16. Ioan 1.32.
11. Şi din ceruri s-a auzit un glas care zicea:
„Tu* eşti Fiul Meu preaiubit, în Tine Îmi gă-
sesc toată plăcerea Mea."
*Ps. 2.7. Mat. 3.17. Cap. 9.7.
12. Îndată* Duhul L-a mânat pe Isus în pus-
tiu, *Mat. 4.1. Luca 4.1.
13. unde a stat patruzeci de zile, fiind ispitit
de Satan. Acolo stătea împreună cu fiarele
sălbatice şi-I* slujeau îngerii. *Mat. 4.11.

Începutul propovăduirii lui Isus

14. După* ce a fost închis Ioan, Isus a venit
în Galileea şi propovăduia** Evanghelia lui
Dumnezeu. *Mat. 4.12. **Mat. 4.23.
15. El zicea: „S-a* împlinit vremea şi Împă-
răţia lui Dumnezeu este aproape**. Pocăiţi-
vă şi credeţi în Evanghelie."
*Dan. 9.25. Gal. 4.4. Efes. 1.10. **Mat. 3.2; 4.17.

Chemarea celor dintâi ucenici

16. Pe* când trecea Isus pe lângă Marea
Galileii a văzut pe Simon şi pe Andrei, fratele
lui Simon, aruncând o mreajă în mare, căci
erau pescari. *Mat. 4.18. Luca 5.4.
17. Isus le-a zis: „Veniţi după Mine şi vă voi
face pescari de oameni."
18. Îndată, ei şi-au lăsat* mrejele şi au mers
după El. *Mat. 19.27. Luca 5.11.
19. A* mers puţin mai departe şi a văzut pe
Iacov, fiul lui Zebedei şi pe Ioan, fratele lui,
care, şi ei, erau într-o corabie şi îşi dregeau[2]
mrejele. *Mat. 4.21.
20. Îndată i-a chemat; şi ei au lăsat pe tatăl lor
Zebedei în corabie cu cei ce lucrau cu plată şi
au mers după El.

Isus vindecă un demonizat în Capernaum

21. S-au* dus la Capernaum. Şi, în ziua Saba-
tului, Isus a intrat îndată în sinagogă şi a înce-
put să înveţe poporul. *Mat. 4.13. Luca 4.31.

1.Sau: în; 2. Sau: cârpeau, reparau;

22. Oamenii* erau uimiţi de învăţătura Lui;
căci îi învăţa ca unul care are putere, nu cum
îi învăţau cărturarii. *Mat. 7.28.
23. În* sinagoga lor era un om care avea un
duh necurat. El a început să strige:
*Luca 4.33.
24. „Ce* avem noi a face cu Tine, Isuse din
Nazaret? Ai venit să ne pierzi? Te ştiu cine
eşti: eşti Sfântul lui Dumnezeu!" *Mat. 8.29.
25. Isus l-a* certat şi i-a zis: „Taci şi ieşi afară
din omul acesta!" *Vers. 34.
26. Şi duhul necurat a ieşit din el, scuturân-
du-l* cu putere şi scoţând un strigăt mare.
*Cap. 9.20.
27. Toţi au rămas înmărmuriţi, aşa că se între-
bau unii pe alţii: „Ce este aceasta? O învăţă-
tură nouă! El porunceşte ca un stăpân chiar şi
duhurilor necurate şi ele Îl ascultă!"
28. Şi îndată I s-a dus vestea în toate împre-
jurimile Galileii.

Vindecarea soacrei lui Petru

29. După ce* a ieşit din sinagogă, a intrat
împreună cu Iacov şi Ioan în casa lui Simon
şi a lui Andrei.
*Mat. 8.14. Luca 4.38.
30. Soacra lui Simon zăcea în pat prinsă de
friguri[1]; şi îndată au vorbit lui Isus despre ea.
31. El a venit, a apucat-o de mână, a ridicat-
o şi a lăsat-o febra. Apoi ea a început să le
slujească.

Vindecarea altor bolnavi

32. Seara*, după asfinţitul soarelui, au adus la
El pe toţi bolnavii şi demonizaţii.
*Mat. 8.16. Luca 4.40.
33. Şi toată cetatea era adunată la uşă.
34. El i-a vindecat pe mulţi care sufereau de
felurite boli; de asemenea, a scos mulţi draci
şi nu-i* lăsa pe draci să vorbească, pentru că-
L cunoşteau.
*Cap. 3.12. Luca 4.41. Fapt. 16.17,18.
35. A* doua zi dimineaţa, pe când era încă
întuneric, Isus S-a sculat, a ieşit şi S-a dus
într-un loc pustiu. Şi Se ruga acolo.
*Luca 4.42.
36. Simon şi ceilalţi care erau cu El s-au dus
să-L caute;
37. şi, când L-au găsit, I-au zis: „Toţi Te ca-
ută."
38. El le-a răspuns: „Haideți să* mergem în
altă parte, prin târgurile şi satele vecine, ca

1.Sau: febră;

să propovăduiesc şi acolo, căci pentru** aceasta am ieşit.”

*Luca 4.43. **Isa. 61.1. Ioan 16.28; 17.4.

39. Şi S-a dus să propovăduiască* în sinagogi, prin toată Galileea; şi scotea demonii.

*Mat. 4.23. Luca 4.44.

Vindecarea unui lepros

40. A* venit la El un lepros, care s-a aruncat în genunchi înaintea Lui, Îl ruga şi-I zicea: „Dacă vrei, poţi să mă curăţeşti.”

*Mat. 8.2. Luca 5.12.

41. Lui Isus I s-a făcut milă de el, a întins mâna, S-a atins de el şi i-a zis: „Da, vreau, fii curăţit!”
42. Îndată l-a lăsat lepra şi s-a curăţit.
43. Isus i-a poruncit cu tot dinadinsul, i-a spus să plece numaidecât
44. şi i-a zis: „Vezi să nu spui nimănui nimic; ci du-te de te arată preotului şi adu pentru curăţirea ta ce* a poruncit Moise, ca mărturie pentru ei.”

*Lev. 14.3,4,10. Luca 5.14.

45. Dar* omul acela, după ce a plecat, a început să vestească şi să spună în gura mare lucrul acesta, aşa că Isus nu mai putea să intre pe faţă în nici o cetate; ci stătea afară, în locuri pustii şi** veneau la El din toate părţile.

*Luca 5.15. **Cap. 2.13.

Vindecarea paraliticului

2 1. După câteva zile, Isus S-a întors* în Capernaum. S-a auzit că este în casă

*Mat. 9.1. Luca 5.18.

2. şi s-au adunat îndată aşa de mulţi, că nu putea să-i mai încapă locul dinaintea uşii. El le vestea Cuvântul.
3. Au venit la El nişte oameni care I-au adus un slăbănog[1], purtat de patru inşi.
4. Fiindcă nu puteau să ajungă până la El, din pricina mulţimii, au desfăcut acoperişul casei unde era Isus şi, după ce l-au spart, au coborât pe acolo patul în care zăcea slăbănogul.
5. Când le-a văzut Isus credinţa, a zis slăbănogului: „Fiule, păcatele îţi sunt iertate!”
6. Unii din cărturarii care erau de faţă se gândeau în inimile lor:
7. „Cum vorbeşte Omul acesta astfel? Huleşte! Cine* poate să ierte păcatele decât numai Dumnezeu?”

*Iov 14.4. Isa. 43.25.

8. Îndată, Isus a cunoscut*, prin duhul Său, că ei gândeau astfel în ei şi le-a zis: „Pentru ce aveţi astfel de gânduri în inimile voastre?

*Mat. 9.4.

9. Ce* este mai lesne: a zice paraliticului: „Păcatele îţi sunt iertate”, ori a zice: „Scoală-te, ridică-ţi patul şi umblă”?

*Mat. 9.5.

10. Dar, ca să ştiţi că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele,
11. „Ţie îţi poruncesc”, a zis El paraliticului, „scoală-te, ridică-ţi patul şi du-te acasă.”
12. Şi îndată, paraliticul s-a sculat, şi-a ridicat patul şi a ieşit afară în faţa tuturor; aşa că toţi au rămas uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu şi ziceau: „Niciodată n-am văzut aşa ceva!”

Chemarea lui Levi

13. Isus* a ieşit iarăşi la mare. Toată mulţimea venea la El; şi El învăţa pe toţi.

*Mat. 9.9.

14. Când* trecea pe acolo, l-a văzut pe Levi, fiul lui Alfeu, stând la vamă. Şi i-a zis: „Vino după Mine!” Levi s-a ridicat şi a mers după El.

*Mat. 9.9. Luca 5.27.

Isus stă la masă cu vameşii şi păcătoşii

15. Pe* când şedea Isus la masă în casa lui Levi, mulţi vameşi şi păcătoşi au stat şi ei la masă cu El şi cu ucenicii Lui; căci erau mulţi care mergeau de obicei după El.

*Mat. 9.10.

16. Cărturarii şi fariseii, când L-au văzut mâncând cu vameşii şi cu păcătoşii, au zis ucenicilor Lui: „De ce mănâncă El şi bea cu vameşii şi cu păcătoşii?”
17. Isus, când a auzit acest lucru, le-a zis: „Nu* cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. Eu am venit să chem la pocăinţă nu pe cei neprihăniţi, ci pe cei păcătoşi.”

*Mat. 9.12,13; 18.11. Luca 5.31,32; 19.10. 1 Tim. 1.15.

Despre post

18. Ucenicii* lui Ioan şi fariseii obişnuiau să postească. Ei au venit şi au zis lui Isus: „Pentru ce ucenicii lui Ioan şi ai fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?”

*Mat. 9.14. Luca 5.33.

19. Isus le-a răspuns: „Oare pot posti nuntaşii câtă vreme este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot posti.
20. Vor veni zile când mirele va fi luat de la ei; şi atunci, în zilele acelea, vor posti.

1.Sau: paralitic (peste tot în text);

21. Nimeni nu coase un petic de stofă nouă la o haină veche; altfel, peticul de stofă nouă rupe o parte din cea veche, şi mai rea ruptură se face.
22. Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altfel, vinul cel nou sparge burdufurile, şi vinul se varsă, iar burdufurile se prăpădesc; ci vinul nou este pus în burdufuri noi."

Spicele de grâu şi Sabatul

23. S-a întâmplat că într-o zi de Sabat, Isus trecea* prin lanurile de grâu. Ucenicii Lui, pe când mergeau, au început să smulgă** spice de grâu.

*Mat. 12.1. Luca 6.1. **Deut. 23.25.

24. Fariseii I-au zis: „Vezi, de ce fac ei ce nu este îngăduit să facă în ziua Sabatului?"
25. Isus le-a răspuns: „Oare n-aţi citit niciodată ce* a făcut David, când a fost în nevoie şi când a flămânzit el şi cei ce erau împreună cu el?

*1 Sam. 21.6.

26. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, în zilele marelui preot Abiatar, şi a mâncat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, pe care* nu este îngăduit să le mănânce decât preoţii? Şi cum a dat din ele chiar şi celor ce erau cu el?"

*Exod 29.32,33. Lev. 24.9.

27. Apoi le-a zis: „Sabatul a fost făcut pentru om, iar nu omul pentru Sabat;
28. aşa că Fiul omului este Domn* chiar şi al Sabatului." *Mat. 12.8.

Omul cu mâna uscată

3 1. Isus a* intrat din nou în sinagogă. Acolo se afla un om cu mâna uscată[1].

*Mat. 12.9. Luca 6.6.

2. Ei pândeau pe Isus să vadă dacă-l va vindeca în ziua Sabatului, ca să-L poată învinui.
3. Şi Isus a zis omului care avea mâna uscată: „Ridică-te şi stai la mijloc!"
4. Apoi le-a zis: „Este îngăduit în ziua Sabatului să faci bine sau să faci rău? Să scapi viaţa cuiva sau s-o pierzi?" Dar ei tăceau.
5. Atunci, rotindu-Şi privirile cu mânie peste ei şi mâhnit de împietrirea inimii lor, a zis omului: „Întinde-ţi mâna!" El a întins-o, şi mâna i s-a făcut sănătoasă.
6. Fariseii* au ieşit afară şi s-au sfătuit îndată cu irodienii** cum să-L piardă.

*Mat. 12.14. **Mat. 22.16.

1. Sau: paralizată;

Isus îi vindecă pe bolnavi

7. Isus S-a dus cu ucenicii Săi la mare. După El a mers o mare mulţime de oameni din Galileea; şi* o mare mulţime de oameni din Iudeea, *Luca 6.17.
8. din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan[1] şi dimprejurul Tirului şi Sidonului, când a auzit tot ce făcea, a venit la El.
9. Isus a poruncit ucenicilor să-I ţină la îndemână o corăbioară, ca să nu fie îmbulzit de mulţime.
10. Căci El vindeca pe mulţi şi de aceea toţi cei ce aveau boli se înghesuiau spre El ca să se atingă de El.
11. Duhurile* necurate, când Îl vedeau, cădeau la pământ înaintea Lui şi strigau: „Tu** eşti Fiul lui Dumnezeu."

*Cap. 1.23,24. Luca 4.41. **Mat. 14.33. Cap. 1.1.

12. Dar El le* poruncea îndată cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut. *Mat. 12.16. Cap. 1.25,34.

Alegerea celor doisprezece apostoli

13. La urmă*, Isus S-a suit pe munte; a chemat la El pe cine a vrut şi ei au venit la El.

*Mat. 10.1. Luca 6.12; 9.1.

14. A rânduit dintre ei doisprezece, ca să-i aibă cu Sine şi să-i trimită să propovăduiască.
15. Le-a dat și putere[2] să vindece bolile şi să scoată dracii.
16. Iată-i pe cei doisprezece pe care i-a rânduit: Simon, căruia i-a* pus numele Petru;

*Ioan 1.42.

17. Iacov, fiul lui Zebedei, şi Ioan, fratele lui Iacov, cărora le-a pus numele *Boanerghes*, care tălmăcit înseamnă: „Fiii tunetului";
18. Andrei; Filip; Bartolomeu; Matei; Toma; Iacov, fiul lui Alfeu; Tadeu; Simon, canaanitul
19. şi Iuda Iscarioteanul, care L-a şi vândut.

Păcatul împotriva Duhului Sfânt

20. Au venit[3] în casă şi s-a adunat din nou poporul, aşa că* nu puteau nici măcar să prânzească. *Cap. 6.31.
21. Rudele lui Isus, când au auzit cele ce se petreceau, au venit să pună mâna pe El. Căci* ziceau: „Şi-a ieşit din minţi." *Ioan 7.5; 10.20.
22. Şi cărturarii care se coborâseră din Ierusalim ziceau: „Este* stăpânit de Beelzebul; scoate dracii cu ajutorul domnului dracilor."

*Mat. 9.34; 10.25. Luca 11.15. Ioan 7.20; 8.48,52; 10.20.

1.Pereea, Transiordania de azi; 2.Sau: autoritate; 3.Sau: au intrat;

23. Isus* i-a chemat la El şi le-a zis, în pilde: „Cum poate Satan să-l scoată afară pe Satan?

*Mat. 12.25.

24. Dacă o împărăţie este dezbinată împotriva ei însăşi, împărăţia aceea nu poate dăinui.
25. Şi dacă o casă este dezbinată împotriva ei însăşi, casa aceea nu poate dăinui.
26. Tot astfel, dacă Satan se răscoală împotriva lui însuşi este dezbinat şi nu poate dăinui, ci s-a isprăvit cu el.
27. Nimeni* nu poate să intre în casa unui om tare şi să-i jefuiască gospodăria decât dacă l-a legat mai întâi pe omul acela tare; numai atunci îi va jefui casa. *Isa. 49.24. Mat. 12.29.
28. Adevărat* vă spun că toate păcatele şi toate hulele pe care le vor rosti oamenii li se vor ierta; *Mat. 12.31. Luca 12.10. 1 Ioan 5.16.
29. dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt nu va primi iertare în veac: ci este vinovat de un păcat veşnic."
30. Aceasta pentru că ei ziceau: „Are un duh necurat."

Mama şi fraţii lui Isus

31. Atunci* au venit mama şi fraţii Lui şi, stând afară, au trimis să-L cheme.

*Mat. 12.46. Luca 8.19.

32. Mulţimea stătea în jurul Lui, când I-au spus: „Iată că mama Ta şi fraţii Tăi sunt afară şi Te caută."
33. El a răspuns: „Cine este mama Mea şi fraţii Mei?"
34. Apoi, aruncându-Şi privirile peste cei ce stăteau împrejurul Lui: „Iată", a zis El, „mama Mea şi fraţii Mei!
35. Căci oricine face voia lui Dumnezeu, acela Îmi este frate, soră şi mamă."

Parabola semănătorului

4 1. Isus a început iarăşi* să înveţe mulţimile lângă mare. Fiindcă se adunase foarte mult popor la El, S-a suit şi S-a aşezat într-o corabie, pe mare; iar mulţimile stăteau pe ţărm lângă mare.

*Mat.13.1. Luca 8.4.

2. Apoi a început să-i înveţe multe lucruri în pilde; şi*, în învăţătura pe care le-o dădea, le spunea:

*Cap. 12.38.

3. „Ascultaţi! Iată, semănătorul a ieşit să semene.
4. Pe când semăna, o parte din sământă a căzut lângă drum: au venit păsările şi au mâncat-o.
5. O altă parte a căzut pe un loc stâncos, unde n-avea mult pământ: a răsărit îndată, pentru că n-a dat de un pământ adânc;
6. dar, când a răsărit soarele, s-a pălit; şi, pentru că n-avea rădăcină, s-a uscat.
7. O altă parte a căzut între spini; spinii au crescut, au înăbuşit-o şi n-a dat rod.
8. O altă parte a căzut pe pământ bun: a dat* rod, care se înălţa şi creştea; şi a adus: una treizeci, alta şaizeci şi alta o sută."

*Ioan 15.5. Col. 1.6.

9. Apoi a zis: „Cine are urechi de auzit să audă."
10. Când* a fost singur, cei ce erau în jurul Lui împreună cu cei doisprezece L-au întrebat despre pilde[1]. *Mat. 13.10. Luca 8.9, etc.
11. „Vouă", le-a zis El, „v-a fost dat să cunoaşteţi taina Împărăţiei lui Dumnezeu; dar pentru cei ce* sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile sunt înfăţişate în parabole;

*1 Cor. 5.12. Col. 4.5. 1 Tes. 4.12. 1 Tim. 3.7.

12. pentru ca*, „măcar că privesc, să privească şi să nu vadă, şi măcar că aud, să audă şi să nu înţeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu şi să li se ierte păcatele."

*Isa. 6.9. Mat. 13.14. Luca 8.10. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.8.

13. El le-a mai zis: „Nu înţelegeţi pilda aceasta? Cum veţi înţelege atunci toate celelalte pilde?
14. Semănătorul* seamănă Cuvântul.

*Mat. 13.19.

15. Cei înfăţişaţi prin sămânţa căzută lângă drum sunt aceia în care este semănat Cuvântul; dar după ce l-au auzit, vine Satan îndată şi ia Cuvântul semănat în ei.
16. Tot aşa, cei înfăţişaţi prin sămânţa căzută în locurile stâncoase sunt aceia care, când aud Cuvântul, îl primesc îndată cu bucurie;
17. dar n-au rădăcină în ei, ci ţin până la o vreme; şi cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvântului, se leapădă îndată de el.
18. Alţii sunt cei înfăţişaţi prin sămânţa căzută între spini; aceştia sunt cei ce aud Cuvântul;
19. dar năvălesc în ei grijile lumii, înşelăciunea* bogăţiilor şi poftele altor lucruri, care înăbuşă Cuvântul şi-l fac astfel neroditor.

*1 Tim. 6.9,17.

20. Alţii, apoi, sunt înfăţişaţi prin sămânţa căzută pe pământ bun. Aceştia sunt cei care aud Cuvântul, îl primesc şi fac rod: unul treizeci, altul şaizeci şi altul o sută."

1.Sau: parabole (peste tot în text);

Lumina

21. El* le-a mai zis: „Oare lumina este adusă ca să fie pusă sub baniţă sau sub pat? Nu este adusă ca să fie pusă în sfeşnic?

*Mat. 5.15. Luca 8.16; 11.33.

22. Căci* nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit şi nimic tăinuit care nu va ieşi la lumină.

*Mat. 10.26. Luca 12.2.

23. Dacă* are cineva urechi de auzit, să audă.”

*Mat. 11.15. Vers. 9.

24. El le-a mai zis: „Luaţi seama la ce auziţi. Cu* ce măsură veţi măsura, vi se va măsura: şi vi se va da şi mai mult.

*Mat. 7.2. Luca 6.38.

25. Căci* celui ce are i se va da; dar de la cel ce n-are, se va lua şi ce are.”

*Mat. 13.12; 25.29. Luca 8.18; 19.26.

Pilda cu sămânţa

26. El a mai zis: „Cu* Împărăţia lui Dumnezeu este ca atunci când aruncă un om sămânţa în pământ;

*Mat. 13.24.

27. fie că doarme noaptea, fie că stă treaz ziua, sămânţa încolţeşte şi creşte fără să ştie el cum.
28. Pământul rodeşte singur: întâi un fir verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic;
29. şi când este copt rodul, pune* îndată secera în el, pentru că a venit secerişul.”

*Apoc. 14.15.

Parabola grăuntelui de muştar

30. El a mai zis: „Cu* ce vom asemăna Împărăţia lui Dumnezeu sau prin ce pildă o vom înfăţişa?

*Mat. 13.31. Luca 13.18. Fapt. 2.41; 4.4; 5.14; 19.20.

31. Se aseamănă cu un grăunte de muştar care, când este semănat în pământ, este cea mai mică dintre toate seminţele de pe pământ;
32. dar, după ce a fost semănat, creşte şi se face mai mare decât toate zarzavaturile şi face ramuri mari, aşa că păsările cerului îşi pot face cuiburi la umbra lui.”
33. Isus* le vestea Cuvântul prin multe pilde de felul acesta, după cum erau ei în stare să-L priceapă. *Mat. 13.34. Ioan 16.12.
34. Nu le vorbea deloc fără pildă; dar, când era singur la o parte, lămurea[1] ucenicilor Săi toate lucrurile.

1.Sau: explica;

Potolirea furtunii

35. În* aceeaşi zi, seara, Isus le-a zis: „Să trecem în partea cealaltă.” *Mat. 8.18,23. Luca 8.22.
36. După ce au dat drumul mulţimii, ucenicii L-au luat în corabia în care se afla aşa cum era. Împreună cu El mai erau şi alte corăbii.
37. S-a stârnit o mare furtună de vânt care arunca valurile în corabie, aşa că mai că se umplea corabia.
38. Şi El dormea la cârmă pe căpătâi. Ucenicii L-au deşteptat şi I-au zis: „Învăţătorule, nu-Ţi pasă că pierim?”
39. El S-a ridicat, a certat vântul şi a zis mării: „Taci! Fără gură!” Vântul a stat şi s-a făcut o linişte mare.
40. Apoi le-a zis: „Pentru ce sunteţi aşa de fricoşi? Tot n-aveţi credinţă?”
41. I-a apucat o mare frică şi ziceau unii către alţii: „Cine este Acesta de Îl ascultă chiar şi vântul şi marea?”

Vindecarea unui demonizat

5 1. Au* ajuns pe celălalt ţărm al mării, în ţinutul gadarenilor. *Mat. 8.28. Luca 8.26.
2. Când a ieşit Isus din corabie, L-a întâmpinat îndată un om care ieşea din morminte, stăpânit de un duh necurat.
3. Omul acesta îşi avea locuinţa în morminte, şi nimeni nu mai putea să-l ţină legat, nici chiar cu un lanţ.
4. Căci de multe ori fusese legat cu picioarele în obezi şi cu cătuşe la mâini, dar rupsese cătuşele şi sfărâmase obezile şi nimeni nu-l putea domoli.
5. Totdeauna, zi şi noapte, stătea în morminte şi pe munţi, ţipând şi tăindu-se cu pietre.
6. Când a văzut pe Isus de departe, a alergat, I s-a închinat
7. şi a strigat cu glas tare: „Ce am eu de-a face cu Tine, Isuse, Fiul Dumnezeului Cel Preaînalt? Te jur în Numele lui Dumnezeu, să nu mă chinuieşti!”
8. Căci Isus îi zicea: „Duh necurat, ieşi afară din omul acesta!”
9. „Care-ţi este numele?”, l-a întrebat Isus. „Numele meu este „Legiune”, a răspuns el, „pentru că suntem mulţi.”
10. Şi Îl ruga stăruitor să nu-i trimită afară din ţinutul acela.
11. Acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci care păşteau.

12. Şi demonii L-au rugat şi au zis: „Trimite-ne în porcii aceia, ca să intrăm în ei.”
13. Isus le-a dat voie. Şi duhurile necurate au ieşit şi au intrat în porci; şi turma s-a repezit de pe râpă în mare; erau aproape două mii, şi s-au înecat în mare.
14. Porcarii au fugit şi au dat de ştire în cetate şi prin satele vecine. Oamenii au ieşit să vadă ce s-a întâmplat.
15. Au venit la Isus; şi iată-l pe cel ce fusese demonizat şi avusese legiunea de draci şezând jos îmbrăcat şi întreg la minte; şi s-au înspăimântat.
16. Cei ce văzuseră cele întâmplate le-au povestit tot ce se petrecuse cu cel demonizat şi cu porcii.
17. Atunci au* început să roage pe Isus să plece din ţinutul lor.

*Mat. 8.34. Fapt. 16.39.

18. Pe când Se suia El în corabie, omul* care fusese demonizat Îl ruga să-l lase să rămână cu El.

*Luca 8.38.

19. Isus nu i-a dat voie, ci i-a zis: „Du-te acasă la ai tăi şi povesteşte-le tot ce ţi-a făcut Domnul şi cum a avut milă de tine.”
20. El a plecat şi a început să vestească prin Decapole tot ce-i făcuse Isus. Şi toţi se minunau.

Învierea fiicei lui Iair şi vindecarea unei femei bolnave de doisprezece ani

21. După* ce a trecut Isus iarăşi de cealaltă parte cu corabia, s-a adunat mult popor în jurul Lui. El stătea lângă mare.

*Mat. 9.1. Luca 8.40.

22. Atunci* a venit unul din fruntaşii sinagogii, numit Iair. Cum L-a văzut, fruntaşul[1] s-a aruncat la picioarele Lui

*Mat. 9.18. Luca 8.41.

23. şi I-a făcut următoarea rugăminte stăruitoare: „Fetiţa mea trage să moară; rogu-Te, vino de-Ţi pune mâinile peste ea, ca să se facă sănătoasă şi să trăiască.”
24. Isus a plecat împreună cu el. Şi după El mergea mult popor şi-L îmbulzea.
25. Şi era o femeie care de doisprezece ani avea* o scurgere de sânge[2].

*Lev. 15.25. Mat. 9.20.

26. Ea suferise mult de la mulţi doctori; cheltuise tot ce avea şi nu simţise nici o uşurare; ba încă îi era mai rău.
27. A auzit vorbindu-se despre Isus, a venit pe dinapoi prin mulţime şi s-a atins de haina Lui.

1.Sau: conducătorul, mai-marele; 2.Sau: hemoragie;

28. Căci îşi zicea ea: „Dacă aş putea doar să mă ating de haina Lui, mă voi vindeca.”
29. Şi îndată a secat izvorul sângelui ei. Şi a simţit în tot trupul ei că s-a vindecat de boală.
30. Isus a cunoscut îndată că o putere* ieşise din El; şi, întorcându-Se spre mulţime, a zis: „Cine s-a atins de hainele Mele?”

*Luca 6.19; 8.46.

31. Ucenicii I-au zis: „Vezi că mulţimea Te îmbulzeşte şi mai zici: „Cine s-a atins de Mine?”
32. El Se uita de jur-împrejur să vadă pe cea care făcuse lucrul acesta.
33. Femeia, înfricoşată şi tremurând, căci ştia ce se petrecuse în ea, a venit de s-a aruncat la picioarele Lui şi I-a spus tot adevărul.
34. Dar Isus i-a zis: „Fiică, credinţa* ta te-a mântuit; du-te în pace şi fii vindecată[1] de boala ta.” *Mat. 9.22. Cap. 10.52. Fapt. 14.9.
35. Pe când vorbea El încă*, iată că vin nişte oameni de la fruntaşul sinagogii care-i spun: „Fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învăţătorul?” *Luca 8.49.
36. Dar Isus, fără să ţină seamă de cuvintele acestea, a zis fruntaşului sinagogii: „Nu te teme, crede numai!”
37. Şi n-a îngăduit nimănui să-L însoţească, în afară de Petru, Iacov şi Ioan, fratele lui Iacov.
38. Au ajuns la casa fruntaşului sinagogii. Acolo Isus a văzut zarvă şi pe unii care plângeau şi se tânguiau mult.
39. A intrat înăuntru şi le-a zis: „Pentru ce faceţi atâta zarvă şi pentru ce plângeţi? Copila n-a murit, ci doarme*.” *Ioan 11.11.
40. Ei îşi băteau joc de El. Atunci*, după ce i-a scos afară pe toţi, a luat cu El pe tatăl copilei, pe mama ei şi pe cei ce-L însoţiseră şi a intrat acolo unde zăcea copila. *Fapt. 9.40.
41. A apucat-o de mână şi i-a zis: *„Talita, cumi!”,* care tălmăcit înseamnă: „Fetiţo[2], ridică-te, îţi zic!”
42. Îndată fetiţa s-a ridicat şi a început să umble; căci era de doisprezece ani. Ei au rămas încremeniţi.
43. Isus le-a* poruncit cu tărie să nu ştie nimeni lucrul acesta; şi a zis să i se dea de mâncare copilei.

*Mat. 8.4; 9.30; 12.16; 17.9. Cap. 3.12. Luca 5.14.

1.Lit.: complet vindecată, eliberată, păstrată, mântuită;

2.Lit.(aram.): Tu, cea de sub giulgiu, ridică-te!

Isus la Nazaret - Necredinţa locuitorilor

6 1. Isus a* plecat de acolo şi S-a dus în patria Lui. Ucenicii Lui au mers după El.
*Mat. 13.54. Luca 4.16.
2. Când a venit ziua Sabatului, a început să înveţe pe popor în sinagogă. Mulţi, când Îl auzeau, se mirau şi ziceau: „De* unde are El aceste lucruri? Ce fel de înţelepciune este aceasta care I-a fost dată? Şi cum se fac astfel de minuni prin mâinile Lui?
*Ioan 6.42.
3. Nu este Acesta tâmplarul, feciorul Mariei, fratele* lui Iacov, al lui Iose, al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sunt surorile Lui aici între noi?" Şi găseau** o pricină de poticnire în El.
*Mat. 12.46. Gal. 1.19. **Mat. 11.6.
4. Dar Isus le-a zis: „Un proroc nu* este dispreţuit decât în patria Lui, între rudele Lui şi în casa Lui." *Mat. 13.57. Ioan 4.44.
5. N-a* putut să facă nici o minune acolo, ci doar Şi-a pus mâinile peste câţiva bolnavi şi i-a vindecat.
*Gen. 19.22; 32.25. Mat. 13.58. Cap. 9.23.
6. Şi Se* mira de necredinţa lor. *Isa. 59.16.

Trimiterea celor doisprezece

Isus străbătea* satele dimprejur şi învăţa mulţimile.
*Mat. 9.35. Luca 13.22.
7. Atunci* a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi, dându-le putere[1] asupra duhurilor necurate.
*Mat. 10.1. Cap. 3.13,14. Luca 9.1.
8. Le-a poruncit să nu ia nimic cu ei pe drum decât un toiag; să n-aibă nici pâine, nici traistă, nici bani de aramă la brâu;
9. să* se încalţe cu sandale şi să nu se îmbrace cu două haine.
*Fapt. 12.8.
10. Apoi* le-a zis: „În orice casă veţi intra să rămâneţi acolo până veţi pleca din locul acela.
*Mat. 10.11. Luca 9.4; 10.7,8.
11. Şi*, dacă în vreun loc nu vă vor primi şi nu vă vor asculta, să plecaţi de acolo şi să scuturaţi** îndată praful de sub picioarele voastre, ca mărturie pentru ei. Adevărat vă spun că, în ziua judecăţii, va fi mai uşor pentru pământul Sodomei şi Gomorei decât pentru cetatea aceea."
*Mat. 10.14. Luca 10.10. **Fapt. 13.51; 18.6.
12. Ucenicii au plecat şi au propovăduit ca oamenii să se pocăiască.

1.Sau: autoritate;

13. Scoteau mulţi draci şi* ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i vindecau. *Iac. 5.14.

Moartea lui Ioan Botezătorul

14. Împăratul Irod a auzit* vorbindu-se despre Isus, al cărui Nume ajunsese vestit; şi a zis: „Ioan Botezătorul a înviat din morţi şi de aceea lucrează aceste puteri prin El."
*Mat. 14.1. Luca 9.7.
15. Alţii* ziceau: „Este Ilie." Iar alţii ziceau: „Este un proroc ca unul din proroci."
*Mat. 16.14. Cap. 8.28.
16. Dar* Irod, când a auzit lucrul acesta, zicea: „Ioan, acela căruia i-am tăiat capul, a înviat din morţi."
*Mat. 14.2. Luca 3.19.
17. Căci Irod însuşi trimisese să prindă pe Ioan şi-l legase în temniţă, din pricina Irodiadei, nevasta fratelui său Filip, pentru că o luase de nevastă.
18. Şi Ioan îi zicea lui Irod: „Nu-ţi* este îngăduit să ţii pe nevasta fratelui tău!"
*Lev. 18.16; 20.21.
19. Irodiada avea necaz pe Ioan şi voia să-l omoare. Dar nu putea,
20. căci Irod se temea* de Ioan, fiindcă îl ştia om neprihănit şi sfânt; îl ocrotea şi, când îl auzea, de multe ori stătea în cumpănă, neştiind ce să facă; şi-l asculta cu plăcere.
*Mat. 14.5; 21.26.
21. Totuşi* a venit o zi cu bun prilej, când Irod îşi sărbătorea ziua** naşterii şi a dat un ospăţ boierilor săi, mai-marilor oastei şi fruntaşilor Galileii. *Mat. 14.6. **Gen. 40.20.
22. Fata Irodiadei a intrat la ospăţ, a dansat şi a plăcut lui Irod şi oaspeţilor lui. Împăratul a zis fetei: „Cere-mi orice vrei, şi-ţi voi da."
23. Apoi a adăugat cu jurământ: „Orice-mi* vei cere, îţi voi da, fie şi jumătate din împărăţia mea."
*Est. 5.3,6; 7.2.
24. Fata a ieşit afară şi a zis mamei sale: „Ce să cer?" Şi mama sa i-a răspuns: „Capul lui Ioan Botezătorul."
25. Ea s-a grăbit să vină îndată la împărat şi i-a făcut următoarea cerere: „Vreau să-mi dai îndată, într-o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul."
26. Împăratul* s-a întristat foarte mult; dar, din pricina jurămintelor sale şi din pricina oaspeţilor, n-a vrut să zică nu. *Mat. 14.9.
27. A trimis îndată un ostaş de pază, cu porunca de a-i aduce capul lui Ioan Boteză-

torul. El s-a dus şi i-a tăiat capul lui Ioan în temniţă,
28. l-a adus pe o farfurie, l-a dat fetei şi fata l-a dat mamei sale.
29. Ucenicii lui Ioan, când au auzit acest lucru, au venit să-i ridice trupul şi l-au pus într-un mormânt.

Înmulţirea pâinilor

30. Apostolii* s-au adunat la Isus şi I-au spus tot ce făcuseră şi tot ce învăţaseră pe oameni.
*Luca 9.10.
31. Isus* le-a zis: „Veniţi singuri la o parte, într-un loc pustiu şi odihniţi-vă puţin.” Căci erau** mulţi care veneau şi se duceau şi ei n-aveau timp nici să mănânce.
*Mat. 14.13. **Cap. 3.20.
32. Au* plecat, dar, cu corabia, ca să se ducă într-un loc pustiu, la o parte. *Mat. 14.13.
33. Oamenii i-au văzut plecând şi i-au cunoscut; au alergat pe jos din toate cetăţile şi au venit înaintea lor în locul în care se duceau ei.
34. Când* a ieşit din corabie, Isus a văzut mult popor; şi I s-a făcut milă de ei, pentru că erau ca nişte oi care n-aveau păstor; şi a** început să-i înveţe multe lucruri.
*Mat. 9.36; 14.14. **Luca 9.11.
35. Fiindcă* ziua era pe sfârşite, ucenicii s-au apropiat de El şi I-au zis: „Locul acesta este pustiu şi ziua este pe sfârşite.
*Mat. 14.15. Luca 9.12.
36. Dă-le drumul să se ducă în cătunele şi satele dimprejur ca să-şi cumpere pâine, fiindcă n-au ce mânca.”
37. „Daţi-le voi să mănânce”, le-a răspuns Isus. Dar ei I-au zis: „Oare* să ne ducem să cumpărăm pâini de două sute de dinari şi să le dăm să mănânce?”
*Num. 11.13,22. 2 Împ. 4.43.
38. Şi El i-a întrebat: „Câte pâini aveţi? Duceţi-vă să vedeţi.” S-au dus să vadă câte pâini au şi I-au răspuns: „Cinci*, şi doi peşti.”
*Mat. 14.17; 15.34. Cap. 8.5. Luca 9.13. Ioan 6.9.
39. Atunci le-a poruncit să-i aşeze pe toţi, cete-cete, pe iarba verde.
40. Şi au şezut jos în cete de câte o sută şi de câte cincizeci.
41. El a luat cele cinci pâini şi cei doi peşti. Şi-a ridicat ochii spre cer şi a rostit binecuvântarea*. Apoi a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor, ca ei să le împartă poporului. Asemenea şi cei doi peşti i-a împărţit la toţi.
*1 Sam. 9.13. Mat. 26.26.
42. Au mâncat toţi şi s-au săturat;
43. şi au ridicat douăsprezece coşuri pline cu firimituri de pâine şi cu ce mai rămăsese din peşti.
44. Cei ce mâncaseră pâinile erau cinci mii de bărbaţi.

Isus umblă pe mare

45. Îndată*, Isus i-a silit pe ucenicii Săi să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui de cealaltă parte, spre Betsaida. În timpul acesta, El avea să dea drumul mulţimii.
*Mat. 14.22. Ioan 6.17.
46. După ce Şi-a luat rămas bun de la popor, S-a dus în munte ca să Se roage.
47. Când* s-a înserat, corabia era în mijlocul mării, iar Isus era singur pe ţărm.
*Mat. 14.23. Ioan 6.16,17.
48. A văzut pe ucenici că se necăjesc cu vâslirea, căci vântul le era împotrivă. Şi, într-a patra strajă din noapte, a mers la ei, umblând pe mare; şi voia* să treacă pe lângă ei.
*Luca 24.28.
49. Când L-au văzut ei umblând pe mare, li s-a părut că este o nălucă[1] şi au ţipat;
50. pentru că toţi L-au văzut şi s-au înspăimântat. Isus a vorbit îndată cu ei şi le-a zis: „Îndrăzniţi, Eu sunt, nu vă temeţi!”
51. Apoi S-a suit la ei în corabie şi a stat vântul. Ei au rămas uimiţi şi înmărmuriţi,
52. căci nu* înţeleseseră minunea cu pâinile, fiindcă le era inima** împietrită.
*Cap. 8.17,18. **Cap. 3.5; 16.14.

Vindecări la Ghenezaret

53. După* ce au trecut marea, au venit în ţinutul Ghenezaretului şi au tras la mal.
*Mat. 14.34.
54. Când au ieşit din corabie, oamenii l-au cunoscut îndată pe Isus,
55. au alergat prin toate împrejurimile şi au început să-i aducă pe bolnavi în paturi, pretutindeni pe unde se auzea că era El.
56. Oriunde intra El, în sate, în cetăţi sau în cătune, puneau pe bolnavi în pieţe şi-L rugau să le dea voie doar* să se atingă de poalele hainei Lui. Şi toţi câţi se atingeau de El erau vindecaţi. *Mat. 9.20. Cap. 5.27,28. Fapt. 19.12.

1.Sau: stafie;

Fariseii şi datina bătrânilor

7 1. Fariseii şi câţiva cărturari, veniţi din Ierusalim, s-au* adunat la Isus.

*Mat. 15.1.

2. Ei au văzut pe unii din ucenicii Lui prânzind cu mâinile necurate, adică nespălate.
3. Fariseii însă şi toţi iudeii nu mănâncă fără să-şi spele cu mare băgare de seamă mâinile, după datina bătrânilor.
4. Şi când se întorc din piaţă, nu mănâncă decât după ce s-au scăldat. Sunt multe alte obiceiuri pe care au apucat ei să le ţină, precum: spălarea paharelor, a ulcioarelor, a căldărilor şi a paturilor.
5. Şi* fariseii şi cărturarii L-au întrebat: „Pentru ce nu se ţin ucenicii Tăi de datina bătrânilor, ci prânzesc cu mâinile nespălate?”

*Mat. 15.2.

6. Isus le-a răspuns: „Făţarnicilor, bine a prorocit Isaia despre voi, după cum este scris: „Poporul* acesta Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine.

*Isa. 29.13. Mat. 15.8.

7. Degeaba Mă cinstesc ei, dând învăţături care nu sunt decât nişte porunci omeneşti.”
8. Voi lăsaţi porunca lui Dumnezeu şi ţineţi datina aşezată de oameni, precum: spălarea ulcioarelor şi a paharelor; şi faceţi multe alte lucruri de acestea.”
9. El le-a mai zis: „Aţi desfiinţat frumos porunca lui Dumnezeu, ca să ţineţi datina voastră.
10. Căci Moise a zis: „Să cinsteşti* pe tatăl tău şi pe mama ta”; şi: „Cine** va vorbi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moartea.”

*Exod 20.12. Deut. 5.16. Mat. 15.4. **Exod 21.17. Lev. 20.9. Prov. 20.20.

11. Voi, dimpotrivă, ziceţi: „Dacă un om va spune tatălui său sau mamei sale: „Ori cu ce te-aş putea ajuta este *Corban,** adică *dat[1] lui Dumnezeu*”, face bine”; *Mat. 15.5; 23.18.
12. şi nu-l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl sau pentru mama sa.
13. Şi aşa, aţi desfiinţat Cuvântul lui Dumnezeu, prin datina voastră. Şi faceţi multe alte lucruri de felul acesta!”

Ce întinează pe om

14. În urmă* a chemat din nou mulţimile la Sine şi le-a zis: „Ascultaţi-Mă toţi şi înţelegeţi. *Mat. 15.10.

1.Sau: consacrat, pus la dispoziţia lui Dumnezeu;

15. Afară din om nu este nimic care, intrând în el, să-l poată întina; dar ce iese din om aceea îl întinează.
16. Dacă* are cineva urechi de auzit, să audă.”

*Mat. 11.15.

17. După ce* a intrat în casă, pe când era departe de popor, ucenicii Lui L-au întrebat despre pilda aceasta.

*Mat. 15.15.

18. El le-a zis: „Şi voi sunteţi aşa de nepricepuţi? Nu înţelegeţi că nimic din ce intră în om de afară nu-l poate întina?
19. Fiindcă nu intră în inima lui, ci în pântece, şi apoi este dat afară în hazna.” A zis astfel, făcând toate bucatele[1] curate.
20. El le-a mai zis: „Ce iese din om aceea întinează pe om.
21. Căci* dinăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile rele, preacurviile[2], curviile, uciderile, *Gen. 6.5; 8.21. Mat. 15.19.
22. furturile, lăcomiile, vicleniile, înşelăciunile, faptele de ruşine[3], ochiul rău, hula[4], trufia, nebunia.
23. Toate aceste lucruri rele ies dinăuntru şi întinează pe om.”

Femeia siro-feniciană

24. Isus* a plecat de acolo şi S-a dus în ţinutul Tirului şi al Sidonului. A intrat într-o casă, dorind să nu ştie nimeni că este acolo; dar n-a putut să rămână ascuns.

*Mat. 15.21.

25. Căci îndată, o femeie, a cărei fetiţă era stăpânită de un duh necurat, a auzit vorbindu-se despre El şi a venit de s-a aruncat la picioarele Lui.
26. Femeia aceasta era o grecoaică, de obârşie siro-feniciană. Ea Îl ruga să scoată demonul din fiica ei.
27. Isus i-a zis: „Lasă să se sature mai întâi copiii; căci nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci la căţei.”
28. „Da, Doamne”, I-a răspuns ea, „dar şi căţeii de sub masă mănâncă din firimiturile copiilor.”
29. Atunci Isus i-a zis: „Pentru vorba aceasta, du-te; a ieşit demonul din fiica ta.”
30. Şi când a intrat femeia în casa ei, a găsit pe copilă culcată în pat; şi ieşise demonul din ea.

Vindecarea unui surdo-mut

31. Isus* a părăsit ţinutul Tirului şi a venit ia-

1.Sau: hrana, mâncărurile; 2.Sau: adulterele (peste tot în text); 3.Sau: poftele neruşinate; 4.Sau: blasfemiile (peste tot în text);

răşi prin Sidon la Marea Galileii, trecând prin ţinutul Decapole. *Mat. 15.29.

32. I-au* adus un surd care vorbea cu anevoie şi L-au rugat să-Şi pună mâinile peste el.

*Mat. 9.32. Luca 11.14.

33. El l-a luat la o parte din popor, i-a pus degetele în urechi şi i-a atins limba cu scuipatul* Lui.

*Cap. 8.23. Ioan 9.6

34. Apoi, Şi-a ridicat* ochii spre cer, a suspinat** şi a zis: „Efata”, adică: „Deschide-te!”

*Cap. 6.41. Ioan 11.41; 17.1. **Ioan 11.33,38.

35. Îndată* i s-au deschis urechile, i s-a dezlegat limba şi a vorbit foarte desluşit.

*Isa. 35.5,6. Mat. 11.5.

36. Isus le-a* poruncit să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncea mai mult, cu atât Îl vesteau mai mult.

*Cap. 5.43.

37. Ei erau uimiţi peste măsură de mult şi ziceau: „Toate le face de minune; chiar şi pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească.”

A doua înmulţire a pâinilor

8 1. În zilele acelea, fiindcă* se strânsese din nou mult popor şi n-avea ce mânca, Isus i-a chemat pe ucenicii Săi şi le-a zis:

*Mat. 15.32.

2. „Mi-e milă de mulţimea aceasta; căci iată că de trei zile stă lângă Mine şi n-are ce mânca.

3. Dacă le voi da drumul acasă flămânzi, vor leşina de foame pe drum, fiindcă unii dintre ei au venit de departe.”

4. Ucenicii I-au răspuns: „Cum ar putea cineva să sature cu pâine pe oamenii aceştia, aici într-un loc pustiu?”

5. „Câte pâini aveţi?”, i-a întrebat* Isus. „Şapte”, I-au răspuns ei.

*Mat. 15.34. Cap. 6.38.

6. Atunci a poruncit poporului să şadă pe pământ; a luat cele şapte pâini; şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, le-a frânt şi le-a dat ucenicilor Săi ca să le împartă; şi ei le-au împărţit mulţimii.

7. Mai aveau şi câţiva peştişori: şi Isus, după ce i-a binecuvântat*, a poruncit să-i împartă şi pe aceia.

*Mat. 14.19. Cap. 6.41.

8. Au mâncat şi s-au săturat; şi au ridicat şapte coşuri pline cu rămăşiţele de firimituri.

9. Erau aproape patru mii de inşi. La urmă, Isus le-a dat drumul.

Aluatul fariseilor

10. Isus a intrat îndată* în corabie cu ucenicii Săi şi a venit în părţile Dalmanutei.

*Mat. 15.33.

11. Fariseii au venit deodată* şi au început o ceartă de vorbe cu Isus; şi, ca să-L pună la încercare, I-au cerut un semn din cer.

*Mat. 12.38; 16.1. Ioan 6.30.

12. Isus a suspinat adânc în duhul Său şi a zis: „Pentru ce cere neamul acesta un semn? Adevărat vă spun că neamului acestuia nu i se va da deloc un semn.”

13. Apoi i-a lăsat şi a intrat iarăşi în corabie, ca să treacă de cealaltă parte.

14. Ucenicii* uitaseră să ia pâini; cu ei în corabie n-aveau decât o pâine.

*Mat. 16.5.

15. Isus le dădea în grijă* şi le zicea: „Luaţi seama, să vă păziţi bine de aluatul fariseilor şi de aluatul lui Irod!”

*Mat. 16.6. Luca 12.1.

16. Ucenicii se gândeau şi ziceau între ei: „Fiindcă n-avem pâini*.”

*Mat. 16.7.

17. Isus a înţeles lucrul acesta şi le-a zis: „Pentru ce vă gândiţi că n-aveţi pâini? Tot* nu pricepeţi şi tot nu înţelegeţi? Aveţi inima împietrită?

*Cap. 6.52.

18. Aveţi ochi şi nu vedeţi? Aveţi urechi şi nu auziţi? Şi nu vă aduceţi aminte deloc?

19. Când* am frânt cele cinci pâini la cei cinci mii de bărbaţi, câte coşuri pline cu firimituri aţi ridicat?” „Douăsprezece”, I-au răspuns ei.

*Mat. 14.20. Cap. 6.43. Luca 9.17. Ioan 6.13.

20. „Şi, când* am frânt cele şapte pâini la cei patru mii de bărbaţi, câte coşuri pline cu firimituri aţi ridicat?” „Şapte”, I-au răspuns ei.

*Mat. 15.37. Vers. 8.

21. Şi El le-a zis: „Tot nu* înţelegeţi?”

*Vers. 17. Cap. 6.52.

Vindecarea unui orb la Betsaida

22. Au venit la Betsaida; au adus la Isus un orb şi L-au rugat să Se atingă de el.

23. Isus l-a luat pe orb de mână şi l-a scos afară din sat; apoi i-a pus scuipat[1]* pe ochi, Şi-a pus mâinile peste el şi l-a întrebat: „Vezi ceva?”

*Cap. 7.33.

24. El s-a uitat şi a zis: „Văd nişte oameni umblând, dar mi se par ca nişte copaci.”

1.Sau: salivă;

25. Isus i-a pus din nou mâinile pe ochi; i-a spus să se uite ţintă; şi, când s-a uitat, a fost vindecat şi a văzut toate lucrurile desluşit.
26. Atunci Isus l-a trimis acasă şi i-a zis: „Să nu intri în sat şi nici* să nu spui cuiva în sat."

*Mat. 8.4. Cap. 5.43.

Mărturisirea lui Petru

27. Isus* a plecat cu ucenicii Săi în satele Cezareii lui Filip. Pe drum le-a pus următoarea întrebare: „Cine zic oamenii că sunt Eu?"

*Mat. 16.13. Luca 9.18.

28. Ei I-au răspuns: „Ioan* Botezătorul; alţii: Ilie; alţii: unul dintre proroci." *Mat. 14.2.
29. „Dar voi", i-a întrebat El, „cine ziceţi că sunt Eu?" „Tu* eşti Cristosul!", I-a răspuns Petru. *Mat. 16.16; Ioan 6.69; 11.27.
30. Isus* le-a poruncit cu tărie să nu spună nimănui lucrul acesta despre El. *Mat. 16.20.

Isus vesteşte patimile şi moartea Sa

31. Atunci a* început să-i înveţe că Fiul omului trebuie să pătimească mult, să fie tăgăduit de bătrâni, de preoţii cei mai de seamă şi de cărturari, să fie omorât şi după trei zile să învieze. *Mat. 16.21; 17.22. Luca 9.22.
32. Le spunea lucrurile acestea pe faţă. Petru însă L-a luat deoparte şi a început să-L mustre.
33. Dar Isus S-a întors şi S-a uitat la ucenicii Săi, l-a mustrat pe Petru şi i-a zis: „Înapoia Mea, Satan! Fiindcă tu nu te gândeşti la lucrurile lui Dumnezeu, ci la lucrurile oamenilor."
34. Apoi a chemat la El poporul împreună cu ucenicii Săi şi le-a zis: „Dacă vrea cineva* să vină după Mine, să se lepede de sine însuşi, să-şi ia crucea şi să Mă urmeze.

*Mat. 10.38; 16.24. Luca 9.23; 14.27.

35. Căci oricine* va vrea să-şi scape viaţa, o va pierde; dar oricine îşi va pierde viaţa din pricina Mea şi din pricina Evangheliei, o va mântui. *Ioan 12.25.
36. Şi ce foloseşte unui om să câştige toată lumea, dacă îşi pierde sufletul?
37. Sau ce va da un om în schimb pentru sufletul său?
38. Pentru că* de oricine se** va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în acest neam preacurvar[1] şi păcătos, Se va ruşina şi Fiul omului, când va veni în slava Tatălui Său împreună cu sfinţii îngeri."

*Mat. 10.33. Luca 9.26; 12.9. **Rom. 1.16. 2 Tim. 1.8; 2.12.

1.Sau: generaţie adulteră;

9 1. El le-a mai zis: „Adevărat* vă spun că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor muri până nu vor vedea Împărăţia** lui Dumnezeu venind cu putere."

*Mat. 16.28. Luca 9.27. **Mat. 24.30; 25.31. Luca 22.18.

Schimbarea la faţă

2. După* şase zile, Isus a luat cu El pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi i-a dus singuri deoparte pe un munte înalt. Acolo S-a schimbat la faţă[1] înaintea lor.

*Mat. 17.1. Luca 9.28.

3. Hainele Lui s-au făcut strălucitoare şi foarte albe*, de un alb pe care nici un înălbitor de pe pământ nu-l poate da. *Dan. 7.9. Mat. 28.3.
4. Ilie li s-a arătat împreună cu Moise şi stătea de vorbă cu Isus.
5. Petru a luat cuvântul şi a zis lui Isus: „Învăţătorule, este bine să stăm aici; să facem trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise şi una pentru Ilie."
6. Căci nu ştia ce să zică, atât de mare spaimă îi apucase.
7. A venit un nor şi i-a acoperit cu umbra lui; şi din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta este Fiul Meu preaiubit: de El să ascultaţi!"
8. Îndată ucenicii s-au uitat împrejur, dar n-au mai văzut pe nimeni decât pe Isus singur cu ei.
9. Pe* când se coborau de pe munte, Isus le-a poruncit să nu spună nimănui ce au văzut, până va învia Fiul omului dintre cei morţi.

*Mat. 17.9.

10. Ei au păstrat în ei lucrul acesta şi se întrebau între ei ce-o însemna acea „înviere dintre cei morţi."
11. Ucenicii I-au pus următoarea întrebare: „Pentru ce zic cărturarii că* trebuie să vină întâi Ilie?" *Mat. 4.5; 17.10.
12. El le-a răspuns: „Ilie va veni întâi; şi va aşeza din nou toate lucrurile; tot aşa după cum* este scris despre Fiul omului că trebuie să pătimească mult şi să** fie defăimat.

*Ps. 22.6. Isa. 53.2, etc. Dan. 9.26. **Luca 23.11. Filp. 2.7.

13. Dar Eu vă spun că Ilie* a şi venit şi ei i-au făcut ce au vrut, după cum este scris despre el." *Mat. 11.14; 17.12. Luca 1.17.

Vindecarea unui demonizat

14. Când* au ajuns la ucenici, au văzut mult popor împrejurul lor şi pe cărturari întrebându-se cu ei. *Mat. 17.14. Luca 9.37.

1.Sau: S-a transfigurat;

15. De îndată ce L-a văzut mulţimea pe Isus, s-a mirat şi a alergat la El să-L întâmpine.
16. El i-a întrebat: „Despre ce vă întrebaţi cu ei?”
17. Şi un om din popor I-a răspuns*: „Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu care este stăpânit de un duh mut.

*Mat. 17.14. Luca 9.38.

18. Oriunde îl apucă, îl trânteşte la pământ. Copilul face spumă la gură, scrâşneşte din dinţi şi rămâne ţeapăn. M-am rugat de ucenicii Tăi să scoată duhul şi n-au putut.”
19. „O, neam necredincios!”, le-a zis Isus. „Până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda? Aduceţi-l la Mine.”
20. L-au adus la El. Şi, cum a văzut* copilul pe Isus, duhul l-a scuturat cu putere; copilul a căzut la pământ şi se zvârcolea făcând spumă la gură.

*Cap. 1.26. Luca 9.42.

21. Isus a întrebat pe tatăl lui: „Câtă vreme este de când îi vine aşa?” „Din copilărie”, a răspuns el.
22. „Şi de multe ori duhul l-a aruncat când în foc, când în apă, ca să-l omoare. Dar dacă poţi face ceva, fie-Ţi milă de noi şi ajută-ne.”
23. Isus a răspuns: „Tu zici: „Dacă* poţi!”... Toate lucrurile sunt cu putinţă celui ce crede!”

*Mat. 17.20. Cap. 11.23. Luca 17.6. Ioan 11.40.

24. Îndată tatăl copilului a strigat cu lacrimi: „Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele!”
25. Când a văzut Isus că mulţimea vine în fuga mare spre El, a mustrat duhul necurat şi i-a zis: „Duh mut şi surd, îţi poruncesc să ieşi afară din copilul acesta şi să nu mai intri în el.”
26. Şi duhul a ieşit, ţipând şi scuturându-l cu mare putere. Copilul a rămas ca mort, aşa că mulţi ziceau: „A murit!”
27. Dar Isus l-a apucat de mână şi l-a ridicat. Şi el s-a sculat în picioare.
28. Când* a intrat Isus în casă, ucenicii Lui L-au întrebat deoparte: „Noi de ce n-am putut să scoatem duhul acesta?”

*Mat. 17.19.

29. „Acest soi de draci”, le-a zis El, „nu poate ieşi decât prin rugăciune şi post.”

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

30. Au plecat de acolo şi au trecut prin Galileea. Isus voia ca nimeni să nu ştie aceasta.
31. Căci* învăţa pe ucenicii Săi şi zicea: „Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor; ei Îl vor omorî şi a treia zi după ce-L vor omorî va învia.”

*Mat. 17.22. Luca 9.44.

32. Dar ucenicii nu înţelegeau cuvintele acestea şi se temeau să-L întrebe.

Cine este cel mai mare?

33. Apoi* au venit la Capernaum. Când era în casă, Isus i-a întrebat: „Despre ce vorbeaţi unul cu altul pe drum?” *Mat. 18.1. Luca 9.46; 22.24.
34. Dar ei tăceau, pentru că pe drum se certaseră între ei, ca să ştie cine este cel mai mare.
35. Atunci Isus s-a aşezat jos, a chemat pe cei doisprezece şi le-a zis: „Dacă vrea cineva* să fie cel dintâi, trebuie să fie cel mai de pe urmă dintre toţi şi slujitorul tuturor!”

*Mat. 20. 26,27. Cap. 10.43.

36. Şi a luat* un copilaş şi l-a aşezat în mijlocul lor; apoi l-a luat în braţe şi le-a zis:

*Mat. 18.2. Cap. 10.16.

37. „Oricine primeşte pe unul dintre aceşti copilaşi, în Numele Meu, Mă primeşte pe Mine; şi oricine* Mă primeşte pe Mine, nu Mă primeşte pe Mine, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.” *Mat. 10.40. Luca 9.48.

Pricinile de păcătuire

38. Ioan* I-a zis: „Învăţătorule, noi am văzut pe un om scoţând demoni în Numele Tău; şi l-am oprit, pentru că nu venea după noi.”

*Num. 11.28. Luca 9.49.

39. „Nu-l opriţi”, a răspuns Isus, „căci* nu este nimeni care să facă minuni în Numele Meu şi să Mă poată vorbi de rău îndată după aceea. *1 Cor. 12.3.
40. Cine* nu este împotriva noastră este pentru noi.

*Mat. 12.30.

41. Şi* oricine vă va da de băut un pahar cu apă, în Numele Meu, pentru că sunteţi ucenici ai lui Cristos, adevărat vă spun că nu-şi va pierde răsplata. *Mat. 10.42
42. Dar*, dacă va face cineva să păcătuiască pe unul din aceşti micuţi care cred în Mine, ar fi mai bine pentru el să i se lege de gât o piatră mare de moară şi să fie aruncat în mare.

*Mat. 18.6. Luca 17.1.

43. Dacă* mâna ta te face să cazi în păcat, taie-o; este mai bine pentru tine să intri ciung în viaţă, decât să ai două mâini şi să mergi în gheenă, în focul care nu se stinge,

*Deut.13.6. Mat. 5.29; 18.8.

44. unde* viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. *Isa. 66.24.
45. Dacă piciorul tău te face să cazi în păcat, taie-l; este mai bine pentru tine să intri în viaţă şchiop, decât să ai două picioare şi să fii aruncat în gheenă, în focul care nu se stinge,
46. unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.
47. Şi dacă ochiul tău te face să cazi în păcat, scoate-l; este mai bine pentru tine să intri în Împărăţia lui Dumnezeu numai cu un ochi, decât să ai doi ochi şi să fii aruncat în focul gheenei,
48. unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.
49. Pentru că fiecare om va fi sărat cu foc şi orice* jertfă va fi sărată cu sare.

*Lev. 2.13. Ezec. 43.24.

50. Sarea este bună*; dar dacă sarea îşi pierde puterea de a săra, cu ce îi veţi da înapoi gustul acesta? Să aveţi** sare în voi înşivă şi să trăiţi † în pace unii cu alţii.”

*Mat. 5.13. Luca 14.34. **Efes. 4.29. Col. 4.6. † Rom. 12.18; 14.19. 2 Cor. 13.11. Evr. 12.14.

Desfacerea căsătoriei

10 1. Isus a plecat* de acolo şi a venit în ţinutul Iudeii, dincolo de Iordan. Mulţimile s-au adunat din nou la El; şi, după obiceiul Său, a început iarăşi să le înveţe.

*Mat. 19.1. Ioan 10.40; 11.7.

2. Au* venit la El fariseii; şi, ca să-L ispitească, L-au întrebat dacă este îngăduit unui bărbat să-şi lase nevasta. *Mat. 13.3.
3. Drept răspuns, El le-a zis: „Ce v-a poruncit Moise?”
4. „Moise*”, au zis ei, „a dat voie ca bărbatul să scrie o carte de despărţire[1] şi s-o lase.”

*Deut. 24.1. Mat. 5.31; 19.7.

5. Isus le-a zis: „Din pricina împietririi inimii voastre v-a scris Moise porunca aceasta.
6. Dar de la începutul lumii[2] „Dumnezeu i-a* făcut parte bărbătească şi parte femeiască.

*Gen. 1.27; 5.2.

7. De aceea* va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi[3] de nevasta sa.

*Gen. 2.24. 1 Cor. 5.16. Efes. 5.31.

8. Şi cei doi vor fi un singur trup.” Aşa că nu mai sunt doi, ci sunt un singur trup.
9. Deci, ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă.”
10. În casă, ucenicii L-au întrebat iarăşi asupra celor de mai sus.
11. El le-a zis: „Oricine* îşi lasă nevasta şi ia pe alta de nevastă preacurveşte faţă de ea;

*Mat. 5.32; 19.9. Luca 16.18. Rom. 7.3. 1 Cor. 7.10,11.

12. şi dacă o nevastă îşi lasă bărbatul şi ia pe altul de bărbat preacurveşte.”

Copilaşii

13. I-au* adus nişte copilaşi ca să Se atingă de ei. Dar ucenicii i-au certat pe cei ce îi aduceau. *Mat. 19.13. Luca 18.15.
14. Când a văzut Isus acest lucru, S-a mâniat şi le-a zis: „Lăsaţi copilaşii să vină la Mine şi nu-i opriţi; căci Împărăţia lui Dumnezeu este a celor* ca ei. *1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.
15. Adevărat vă spun că oricine* nu va primi Împărăţia lui Dumnezeu ca un copilaş, cu nici un chip nu va intra în ea!”

*Mat. 18.3.

16. Apoi i-a luat în braţe şi i-a binecuvântat, punându-Şi mâinile peste ei.

Tânărul bogat

17. Tocmai* când era gata să pornească la drum, a alergat la El un om, care a îngenuncheat înaintea Lui şi L-a întrebat: „Bunule Învăţător, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?” *Mat. 19.16. Luca 18.18.
18. „Pentru ce Mă numeşti bun?”, i-a zis Isus. „Nimeni nu este bun decât Unul singur: Dumnezeu.
19. Cunoşti poruncile: „Să* nu săvârşeşti adulter; să nu ucizi; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să nu înşeli; să cinsteşti pe tatăl tău şi pe mama ta.”

*Exod 20. Rom. 13.9.

20. El I-a răspuns: „Învăţătorule, toate aceste lucruri le-am păzit[1] cu grijă din tinereţea mea.”
21. Isus S-a uitat ţintă la el, l-a iubit şi i-a zis: „Îţi lipseşte un lucru; du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci şi vei avea o comoară* în cer. Apoi vino, ia-ţi crucea şi urmează-Mă.”

*Mat. 6.19,20; 19.21. Luca 12.33; 16.9.

22. Mâhnit de aceste cuvinte, omul acesta a plecat întristat de tot; căci avea multe avuţii.
23. Isus S-a uitat* împrejurul Lui şi a zis ucenicilor Săi: „Cât de anevoie vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!”

*Mat. 19.23. Luca 18.24.

24. Ucenicii au rămas uimiţi de cuvintele Lui. Isus a luat din nou cuvântul şi le-a zis: „Fiilor, cât de anevoie este pentru cei ce* se încred în bogăţii să intre în Împărăţia lui Dumnezeu!

1.Sau: scrisoare, act; 2.Sau: creaţiei; 3.Sau: uni cu;

1.Sau: ţinut, împlinit;

*Iov 31.24. Ps. 52.7; 62.10. 1 Tim. 6.17.
25. Mai lesne este să treacă o cămilă[1] prin urechea unui ac, decât să intre un om bogat în Împărăţia lui Dumnezeu!”
26. Ucenicii au rămas şi mai uimiţi şi au zis unii către alţii: „Cine poate atunci să fie mântuit?”
27. Isus S-a uitat ţintă la ei şi le-a zis: „Lucrul acesta este cu neputinţă la oameni, dar nu la Dumnezeu; pentru că toate lucrurile sunt cu putinţă la* Dumnezeu.”

*Ier. 32.17. Mat. 19.26. Luca 1.37.

Moştenirea vieţii veşnice

28. Petru* a început să-I zică: „Iată că noi am lăsat totul şi Te-am urmat.” *Mat. 19.27. Luca 18.28.
29. Isus a răspuns: „Adevărat vă spun că nu este nimeni care să fi lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau copii, sau holde pentru Mine şi pentru Evanghelie
30. şi să* nu primească acum, în veacul acesta, de o sută de ori mai mult: case, fraţi, surori, mame, copii şi holde, împreună cu prigoniri; iar în veacul viitor, viaţa veşnică.

*2 Cron. 25.9. Luca 18.30.
31. Mulţi* din cei dintâi vor fi cei de pe urmă, şi mulţi din cei de pe urmă vor fi cei dintâi.”

*Mat. 19.30; 20.16. Luca 13.30.

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

32. Ei* erau pe drum şi se suiau la Ierusalim; şi Isus mergea înaintea lor. Ucenicii erau tulburaţi şi mergeau îngroziţi după El. Isus a luat** iarăşi la El pe cei doisprezece şi a început să le vorbească despre lucrurile care aveau să I se întâmple.

*Mat. 20.17. Luca 18.31. **Cap. 8.31; 9.31. Luca 9.22; 18.31.
33. „Iată”, a zis El, „ne suim la Ierusalim şi Fiul omului va fi dat în mâinile preoţilor cei mai de seamă şi cărturarilor. Ei Îl vor condamna la moarte şi-L vor da în mâinile Neamurilor,
34. care îşi vor bate joc de El, Îl vor bate cu nuiele, Îl vor scuipa şi-L vor omorî; dar, după trei zile, va învia.”

Cererea fiilor lui Zebedei

35. Fiii lui Zebedei, Iacov şi Ioan, au venit* la Isus şi I-au zis: „Învăţătorule, am vrea să ne faci ce-Ţi vom cere.” *Mat. 20.20.

1.Gr.*kamelos/kamylos=cămilă/parâmă, funie, odgon* - se pronunţă la fel: *kamilos;*

36. El le-a zis: „Ce vreţi să vă fac?”
37. „Dă-ne”, I-au zis ei, „să şedem unul la dreapta Ta şi altul la stânga Ta, când vei fi îmbrăcat în slava Ta.”
38. Isus le-a răspuns: „Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi voi să beţi paharul pe care am să-l beau Eu sau să fiţi botezaţi cu botezul cu care am să fiu botezat Eu?”
39. „Putem”, au zis ei. Şi Isus le-a răspuns: „Este adevărat că veți bea paharul pe care-l voi bea Eu şi veți fi botezați cu botezul cu care voi fi botezat Eu;
40. dar cinstea de a şedea la dreapta sau la stânga Mea nu ţine de Mine s-o dau, ci ea este numai pentru aceia pentru care a fost pregătită.”
41. Cei zece, când au auzit* lucrul acesta, au început să se mânie pe Iacov şi pe Ioan.

*Mat. 20.24.
42. Isus i-a chemat la El şi le-a zis: „Ştiţi* că cei priviţi drept cârmuitori ai Neamurilor, domnesc peste ele şi mai-marii lor le poruncesc cu autoritate.

*Luca 22.25.
43. Dar* între voi să nu fie aşa. Ci oricare va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru;

*Mat. 20.26,28. Cap. 9.35. Luca 9.48.
44. şi oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să fie robul tuturor.
45. Căci Fiul* omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească şi să-Şi** dea viaţa ca răscumpărare pentru mulţi!”

*Ioan 13.14. Filp. 2.7. **Mat. 20.28. 1 Tim. 2.6. Tit 2.14.

Orbul Bartimeu

46. Au* ajuns la Ierihon. Şi pe când ieşea Isus din Ierihon cu ucenicii Săi şi cu o mare mulţime de oameni, fiul lui Timeu, Bartimeu, un cerşetor orb, şedea jos lângă drum şi cerea de milă.

*Mat. 20.29. Luca 18.35.
47. El a auzit că trece Isus din Nazaret şi a început să strige: „Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine!”
48. Mulţi îl certau să tacă; dar el şi mai tare striga: „Fiul lui David, ai milă de mine!”
49. Isus S-a oprit şi a zis: „Chemaţi-l!” L-au chemat pe orb şi i-au zis: „Îndrăzneşte, ridică-te, căci te cheamă.”
50. Orbul şi-a aruncat haina; a sărit şi a venit la Isus.
51. Isus a luat cuvântul şi a zis: „Ce vrei să-ţi fac?” „Rabuni”, I-a răspuns orbul, „să primesc vederea.”

52. Şi Isus i-a zis: „Du-te, credinţa* ta te-a mântuit.” Îndată orbul şi-a căpătat vederea şi a mers pe drum după Isus. *Mat. 9.22.

Intrarea în Ierusalim

11 1. Când s-au apropiat* de Ierusalim şi au fost lângă Betfaghe şi Betania, înspre Muntele Măslinilor, Isus a trimis pe doi din ucenicii Săi *Mat. 21.1. Luca 19.29. Ioan 12.14.
2. şi le-a zis: „Duceţi-vă în satul dinaintea voastră: îndată ce veţi intra în el, veţi găsi un măgăruş legat, pe care n-a încălecat încă nici un om; dezlegaţi-l şi aduceţi-Mi-l.
3. Dacă vă va întreba cineva: „Pentru ce faceţi lucrul acesta?” să răspundeţi: „Domnul are trebuinţă de el.” Şi îndată îl va trimite înapoi aici.”
4. Ucenicii s-au dus, au găsit măgăruşul legat afară lângă o uşă, la cotitura drumului şi l-au dezlegat.
5. Unii din cei ce stăteau acolo le-au zis: „Ce faceţi? De ce dezlegaţi măgăruşul acesta?”
6. Ei au răspuns cum le poruncise Isus. Şi i-au lăsat să plece.
7. Au adus măgăruşul la Isus, şi-au aruncat hainele pe el şi Isus a încălecat pe el.
8. Mulţi* oameni îşi aşterneau hainele pe drum, iar alţii presărau ramuri pe care le tăiaseră de pe câmp.
*Mat. 21.8.
9. Cei ce mergeau înainte şi cei ce veneau după Isus strigau: „Osana*! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!
*Ps. 118.26.
10. Binecuvântată este Împărăţia care vine, Împărăţia părintelui nostru David! Osana* în cerurile preaînalte!” *Ps. 148.1.
11. Isus* a intrat în Ierusalim şi S-a dus în Templu. După ce S-a uitat la toate lucrurile de jur-împrejur, fiindcă era pe înserate, a plecat la Betania cu cei doisprezece. *Mat. 21.12.

Smochinul blestemat

12. A* doua zi, după ce au ieşit din Betania, Isus a flămânzit.
*Mat. 21.18.
13. A zărit* de departe un smochin care avea frunze şi a venit să vadă poate va găsi ceva în el. S-a apropiat de smochin, dar n-a găsit decât frunze, căci nu era încă vremea smochinelor.
*Mat. 21.19.
14. Atunci a luat cuvântul şi a zis smochinului: „În veci să nu mai mănânce cineva rod din tine!” Şi ucenicii au auzit aceste vorbe.
15. Au* ajuns în Ierusalim; şi Isus a intrat în Templu. A început să scoată afară pe cei ce vindeau şi cumpărau în Templu; a răsturnat mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor ce vindeau porumbei.
*Mat. 21.12. Luca 19.45. Ioan 2.14.
16. Şi nu lăsa pe nimeni să poarte vreun vas prin Templu.
17. Şi-i învăţa şi zicea: „Oare nu este scris: „Casa* Mea se va chema o casă de rugăciune pentru toate popoarele”? Dar voi** aţi făcut din ea o peşteră de tâlhari.”
*Isa. 56.7. **Ier. 7.11.
18. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii, când au* auzit cuvintele acestea, căutau cum să-L omoare; căci se temeau de El, pentru că tot** poporul era uimit de învăţătura Lui.
*Mat. 21.45,46. Luca 19.47. **Mat. 7.28. Cap. 1.22. Luca 4.32.
19. Ori de câte ori se însera, Isus ieşea afară din cetate.

Puterea credinţei

20. Dimineaţa*, când treceau pe lângă smochin, ucenicii l-au văzut uscat din rădăcini.
*Mat. 21.19.
21. Petru şi-a adus aminte de cele petrecute şi a zis lui Isus: „Învăţătorule, uite că smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat.”
22. Isus a luat cuvântul şi le-a zis: „Aveţi credinţă în Dumnezeu!
23. Adevărat* vă spun că, dacă va zice cineva muntelui acestuia: „Ridică-te şi aruncă-te în mare”, şi dacă nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ce zice se va face, va avea lucrul cerut. *Mat. 17.20; 21.21. Luca 17.6.
24. De aceea vă spun că orice* lucru veţi cere, când vă rugaţi, să credeţi că l-aţi şi primit, şi-l veţi avea.
*Mat. 7.7. Luca 11.9. Ioan 14.13; 15.7; 16.24. Iac. 1.5,6.
25. Şi, când staţi în picioare să vă rugaţi, să iertaţi* orice aveţi împotriva cuiva, pentru ca şi Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte greşelile voastre.
*Mat. 6.14. Col. 3.13.
26. Dar, dacă* nu iertaţi, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu vă va ierta greşelile voastre.”
*Mat. 18.35.

Puterea lui Isus

27. S-au dus din nou în Ierusalim. Şi*, pe când Se plimba Isus prin Templu, au venit la El preoţii cei mai de seamă, cărturarii şi bătrânii,

*Mat. 21.23. Luca 20.1.

28. şi I-au zis: „Cu ce putere faci Tu aceste lucruri? Şi cine Ţi-a dat puterea aceasta ca să le faci?”

29. Isus le-a răspuns: „Am să vă pun şi Eu o întrebare; răspundeţi-Mi la ea şi apoi vă voi spune şi Eu cu ce putere fac aceste lucruri.

30. Botezul lui Ioan venea din cer ori de la oameni? Răspundeţi-Mi!”

31. Ei însă vorbeau astfel între ei: „Dacă răspundem: „Din cer”, va zice: „Dar de ce nu l-aţi crezut?”

32. Şi dacă vom răspunde: „De la oameni...” se temeau de popor, căci toţi* socoteau că Ioan a fost într-adevăr un proroc.

*Mat. 3.5; 14.5. Cap. 6.20.

33. Atunci au răspuns lui Isus: „Nu ştim.” Şi Isus le-a zis: „Nici Eu n-am să vă spun cu ce putere fac aceste lucruri.”

Pilda lucrătorilor viei

12 1. Isus* a început pe urmă să le vorbească în pilde.

„Un om a sădit o vie. A împrejmuit-o cu un gard, a săpat un teasc în ea şi a zidit un turn; apoi a arendat-o unor lucrători şi a plecat din ţară.

*Mat. 21.33. Luca 29.9.

2. La vremea roadelor, a trimis la lucrători un rob, ca să ia de la ei din roadele viei.

3. Lucrătorii au pus mâna pe el, l-au bătut şi l-au trimis înapoi cu mâinile goale.

4. A trimis iarăşi la ei un alt rob; ei l-au rănit la cap şi l-au batjocorit.

5. A mai trimis un altul pe care l-au omorât; apoi a trimis mulţi alţii, dintre care, pe unii i-au bătut, iar pe alţii i-au omorât.

6. Mai avea un singur fiu preaiubit; la urmă, l-a trimis şi pe el la ei. „Vor primi cu cinste pe fiul meu!”, zicea el.

7. Dar lucrătorii aceia au zis între ei: „Iată moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi moştenirea va fi a noastră.”

8. Şi au pus mâna pe el, l-au omorât şi i-au aruncat trupul afară din vie.

9. Acum, ce va face stăpânul viei? Va veni, va nimici pe lucrătorii aceia şi via o va da altora.

10. Oare n-aţi citit locul acesta din Scriptură: „Piatra* pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului;

*Ps. 118.22.

11. Domnul a făcut acest lucru şi este minunat în ochii noştri?”

12. Ei* căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Pricepuseră că împotriva lor spusese Isus pilda aceasta. Şi L-au lăsat şi au plecat.

*Mat. 21.45,46. Cap. 11.18. Ioan 7.25,30,44.

Birul Cezarului

13. Apoi* au trimis la Isus pe unii din farisei şi din irodieni, ca să-L prindă cu vorba.

*Mat. 22.15. Luca 20.20.

14. Aceştia au venit şi I-au zis: „Învăţătorule, ştim că spui adevărul şi nu-Ţi pasă de nimeni; căci nu cauţi la faţa oamenilor şi înveţi pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr. Se cade să plătim bir[1] Cezarului sau nu?

15. Să plătim sau să nu plătim?” Isus le-a cunoscut făţărnicia şi le-a răspuns: „Pentru ce Mă ispitiţi? Aduceţi-Mi un ban[2] ca să-l văd.”

16. I-au adus un ban; şi Isus i-a întrebat: „Chipul acesta şi slovele scrise pe el, ale cui sunt?” „Ale Cezarului”, I-au răspuns ei.

17. Atunci Isus le-a zis: „Daţi, dar, Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.” Şi se mirau foarte mult de El.

Despre înviere

18. Saducheii*, care** zic că nu este înviere, au venit la Isus şi I-au pus următoarea întrebare:

*Mat. 22.23. Luca 20.27. **Fapt. 23.8.

19. „Învăţătorule, iată ce ne-a scris Moise*: „Dacă moare fratele cuiva şi-i rămâne nevasta fără să aibă copii, fratele său să ia pe nevasta lui şi să-i ridice urmaş fratelui său.”

*Deut. 25.5.

20. Erau, dar, şapte fraţi. Cel dintâi s-a însurat şi a murit fără să lase urmaş.

21. Al doilea a luat de nevastă pe văduvă şi a murit fără să lase urmaş. Tot aşa şi al treilea.

22. Şi nici unul din cei şapte n-a lăsat urmaş. După ei toţi, a murit şi femeia.

23. La înviere, nevasta căruia dintre ei va fi ea? Căci toţi şapte au avut-o de nevastă.”

24. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Oare nu vă rătăciţi voi, din pricină că nu pricepeţi nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci după ce vor învia din morţi, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor* fi ca îngerii în ceruri.

*1 Cor. 15.42,49,52.

1.Sau: tribut, taxă sau vamă;

2.Greceşte: dinar;

26. În ceea ce priveşte învierea morţilor, oare n-aţi citit în Cartea lui Moise, în locul unde se vorbeşte despre „Rug”, ce i-a spus Dumnezeu, când a zis: „Eu* sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov”?

*Exod 3.6.

27. Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morţi, ci al celor vii. Tare vă mai rătăciţi!”

Cea mai mare poruncă

28. Unul* din cărturari, care-i auzise vorbind, fiindcă ştia că Isus răspunsese bine saducheilor, a venit la El şi L-a întrebat: „Care este cea dintâi dintre toate poruncile?” *Mat. 22.35.

29. Isus i-a răspuns: „Cea dintâi este aceasta: „Ascultă* Israele! Domnul Dumnezeul nostru este un singur Domn”;

*Deut. 6.4. Luca 10.27.

30. şi: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău şi cu toată puterea ta”; iată porunca dintâi.

31. Iar a doua este următoarea: „Să* iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.” Nu este altă poruncă mai mare decât acestea.”

*Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.9. Gal. 5.14. Iac. 2.8.

32. Cărturarul I-a zis: „Bine, Învăţătorule. Adevărat ai zis că Dumnezeu este unul singur, că* nu este altul în afară de El

*Deut. 4.39. Isa. 45.6,14; 46.9.

33. şi că a-L iubi cu toată inima, cu tot cugetul, cu tot sufletul şi cu toată puterea şi a iubi pe aproapele ca pe sine este* mai mult decât toate arderile de tot şi decât toate jertfele.”

*1 Sam. 15.22. Osea 6.6. Mica 6.6-8.

34. Isus a văzut că a răspuns cu pricepere şi i-a zis: „Tu nu eşti departe de Împărăţia lui Dumnezeu.” Şi* nimeni nu îndrăznea să-I mai pună întrebări. *Mat. 22.46.

Al cui fiu este Cristosul?

35. Pe când* învăţa poporul în Templu, Isus a zis: „Cum zic cărturarii că Cristosul este fiul lui David?

*Mat. 22.41. Luca 20.41.

36. Însuşi David, fiind insuflat de* Duhul Sfânt, a zis:
„Domnul a zis** Domnului meu: „Şezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale.” *2 Sam. 23.2. **Ps. 110.1.

37. Deci, chiar David Îl numeşte Domn; atunci cum este El fiul lui?” Şi gloata cea mare Îl asculta cu plăcere.

Mustrarea cărturarilor

38. În învăţătura pe care le-o dădea, Isus le* zicea: „Păziţi-vă** de cărturari, cărora le place să umble în haine lungi şi să le facă † lumea plecăciuni prin pieţe.

*Cap. 4.2. **Mat. 23.1, etc. Luca 20.46. † Luca 11.43.

39. Ei umblă după scaunele dintâi în sinagogi şi după locurile dintâi la ospeţe;

40. casele văduvelor le mănâncă* şi fac rugăciuni lungi de ochii lumii. O mai mare osândă[1] va veni peste ei.” *Mat. 23.14.

Văduva săracă

41. Isus* şedea jos în faţa vistieriei Templului şi Se uita cum arunca poporul bani în** vistierie. Mulţi, care erau bogaţi, aruncau mult.

*Luca 21.1. **2 Împ. 12.9.

42. A venit şi o văduvă săracă şi a aruncat doi bănuţi, care fac un gologan.

43. Atunci Isus a chemat pe ucenicii Săi şi le-a zis: „Adevărat vă spun că această* văduvă săracă a dat mai mult decât toţi cei ce au aruncat în vistierie;

*2 Cor. 8.12.

44. căci toţi ceilalţi au aruncat din prisosul lor, dar ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, tot* ce-i mai rămăsese ca să trăiască.”

*Deut. 24.6. 1 Ioan 3.17.

Dărâmarea
Ierusalimului şi venirea Fiului omului

13 1. Când a ieşit* Isus din Templu, unul din ucenicii Lui I-a zis: „Învăţătorule, uită-Te ce pietre şi ce zidiri!”

*Mat. 24.1. Luca 21.2.

2. Isus i-a răspuns: „Vezi tu aceste zidiri mari? Nu* va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.”

*Luca 19.44.

3. Apoi a şezut pe Muntele Măslinilor în faţa Templului. Şi Petru, Iacov, Ioan şi Andrei L-au întrebat deoparte:

4. „Spune-ne* când se vor întâmpla aceste lucruri şi care va fi semnul când se vor împlini toate aceste lucruri?”

*Mat. 24.3. Luca 21.7.

5. Isus a început atunci să le spună: „Băgaţi de seamă* să nu vă înşele cineva.

*Ier. 29.8. Efes. 5.6. 1 Tes. 2.3.

6. Fiindcă vor veni mulţi în Numele Meu şi

1.Sau: pedeapsă, condamnare;

vor zice: „Eu sunt Cristosul!” Şi vor înşela pe mulţi.
7. Când veţi auzi despre războaie şi veşti de războaie, să nu vă înspăimântaţi, căci lucrurile acestea trebuie să se întâmple. Dar încă nu va fi sfârşitul.
8. Un neam se va ridica împotriva altui neam, şi o împărăţie împotriva altei împărăţii; pe alocuri vor fi cutremure de pământ, foamete şi tulburări. Aceste* lucruri vor fi începutul durerilor. *Mat. 24.8.
9. Luaţi seama* la voi înşivă. Au să vă dea pe mâna soboarelor judecătoreşti şi veţi fi bătuţi în sinagogi; din pricina Mea veţi fi duşi înaintea dregătorilor şi înaintea împăraţilor, pentru ca să le slujiţi de mărturie.

*Mat. 10.17,18; 24.9. Apoc. 2.10.

10. Mai* întâi trebuie ca Evanghelia să fie propovăduită tuturor popoarelor.

*Mat. 24.14.

11. Când* vă vor duce să vă dea în mâinile lor, să nu vă îngrijoraţi mai dinainte cu privire la cele ce veţi vorbi, ci să vorbiţi orice vi se va da să vorbiţi în ceasul acela; căci nu voi veţi vorbi, ci** Duhul Sfânt.

*Mat. 10.19. Luca 12.11; 21.14. **Fapt. 2.4; 4.8,31.

12. Fratele va* da la moarte pe fratele său, şi tatăl pe copilul lui; copiii se vor ridica împotriva părinţilor lor şi-i vor omorî.

*Mica 7.6. Mat. 10.21; 24.10. Luca 21.16.

13. Veţi* fi urâţi de toţi pentru Numele Meu; dar cine** va răbda până la sfârşit va fi mântuit.

*Mat. 24.9. Luca 21.17. **Dan.12.12. Mat. 10.22; 24.13. Apoc. 2.10.

Îndemn la veghere

14. Când* veţi vedea „urâciunea pustiirii” stând** acolo unde nu se cade să fie - cine citeşte să înţeleagă -, atunci cei † ce vor fi în Iudeea să fugă la munţi.

*Mat. 24.15. **Dan. 9.27. † Luca 21.21.

15. Cine va fi pe acoperişul casei să nu se coboare şi să nu intre în casă ca să-şi ia ceva din ea.
16. Şi cine va fi la câmp să nu se întoarcă înapoi ca să-şi ia haina.
17. Vai* de femeile care vor fi însărcinate şi de cele ce vor da piept în zilele acelea!

*Luca 21.23; 23.29.

18. Rugaţi-vă ca lucrurile acestea să nu se întâmple iarna.
19. Pentru că* în zilele acelea va fi un necaz aşa de mare cum n-a fost de la începutul lumii pe care a făcut-o Dumnezeu până azi şi cum nici nu va mai fi vreodată.

*Dan. 9.26; 12.1. Ioel 2.2. Mat. 24.21.

20. Şi dacă n-ar fi scurtat Domnul zilele acelea, nimeni n-ar scăpa; dar le-a scurtat din pricina celor aleşi.
21. Dacă vă va zice cineva atunci*: „Iată, Cristosul este aici” sau: „Iată-L acolo”, să nu-l credeţi.

*Mat. 24.23. Luca 17.23; 21.8.

22. Căci se vor ridica ”cristoşi” mincinoşi şi proroci mincinoşi. Ei vor face semne şi minuni, ca să înşele[1], dacă ar fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.
23. Păziţi-vă*, iată că vi le-am spus pe toate dinainte.

*2 Pet. 3.17.

24. Dar, în* zilele acelea, după necazul acesta, soarele se va întuneca, luna nu-şi va mai da lumina ei,

*Dan. 7.10. Ţef. 1.15. Mat. 24.29, etc. Luca 21.25.

25. stelele vor cădea din cer şi puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate.
26. Atunci* se va vedea Fiul omului venind pe nori cu mare putere şi cu slavă.

*Dan. 7.13,14. Mat. 16.27; 24.30. Cap. 14.62. Fapt. 1.11. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.7,10. Apoc. 1.7.

27. Atunci va trimite pe îngerii Săi şi va aduna pe cei aleşi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.
28. Luaţi* învăţătură de la smochin prin pilda lui. Când mlădiţa lui se face fragedă şi înfrunzeşte, ştiţi că vara este aproape.

*Mat. 24.32. Luca 21.29, etc.

29. Tot aşa, când veţi vedea aceste lucruri împlinindu-se, să ştiţi că Fiul omului este aproape, este chiar la uşi.
30. Adevărat vă spun că nu va trece generația aceasta până nu se vor împlini toate aceste lucruri.
31. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele* Mele nu vor trece. *Isa. 40.8.
32. Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu ştie nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.
33. Luaţi seama*, vegheaţi şi rugaţi-vă; căci nu ştiţi când va veni vremea aceea.

*Mat. 24.42; 25.13. Luca 12.40; 21.34. Rom. 13.11. 1 Tes. 5.6.

34. Se* va întâmpla ca şi cu un om plecat în altă ţară, care îşi lasă casa, dă robilor săi putere, arată fiecăruia care este datoria lui şi porunceşte portarului să vegheze.

*Mat. 24.45; 25.14.

35. Vegheaţi*, dar, pentru că nu ştiţi când va

1.Sau: amăgească;

veni stăpânul casei: sau seara, sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa.

*Mat. 24.42,44.

36. Nu cumva, venind fără veste, să vă găsească dormind.

37. Ce vă zic vouă, zic tuturor: Vegheaţi!”

Sfatul împotriva lui Isus

14 1. După două* zile era praznicul Paştelui şi al Azimilor. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii căutau cum să-L prindă pe Isus cu vicleşug şi să-L omoare.

*Mat. 26.2. Luca 22.1. Ioan 11.55; 13.1.

2. Căci ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca nu cumva să se facă tulburare în popor.”

Mirul turnat pe capul lui Isus

3. Pe* când şedea Isus la masă, în Betania, în casa lui Simon, leprosul, a venit o femeie care avea un vas de alabastru cu mir de nard curat, foarte scump; şi, după ce a spart vasul, a turnat mirul pe capul lui Isus.

*Mat. 26.6. Ioan 12.1,3. Luca 7.37.

4. Unora dintre ei le-a fost necaz şi ziceau: „Ce rost are risipa aceasta de mir?

5. Mirul acesta s-ar fi putut vinde cu mai mult de trei sute de dinari şi să se dea săracilor.” Şi le era foarte necaz pe femeia aceea.

6. Dar Isus le-a zis: „Lăsaţi-o în pace; de ce-i faceţi supărare? Ea a făcut un lucru frumos faţă de Mine;

7. căci pe* săraci îi aveţi totdeauna cu voi şi le puteţi face bine oricând vreţi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna.

*Deut. 15.11.

8. Ea a făcut ce a putut; Mi-a uns trupul mai dinainte, pentru îngropare.

9. Adevărat vă spun că, oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va istorisi şi ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.”

10. Iuda* Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s-a dus la preoţii cei mai de seamă ca să le vândă pe Isus.

*Mat. 26.14. Luca 22.3,4.

11. Când au auzit ei lucrul acesta, s-au bucurat şi i-au făgăduit bani. Şi Iuda căuta un prilej nimerit ca să-L dea în mâinile lor.

Prăznuirea Paştelui

12. În* ziua dintâi a praznicului Azimilor, când jertfeau Paştele, ucenicii lui Isus I-au zis: „Unde vrei să ne ducem să-Ţi pregătim ca să mănânci Paştele?”

*Mat. 26.17. Luca 22.7.

13. El a trimis pe doi din ucenicii Săi şi le-a zis: „Duceţi-vă în cetate; acolo aveţi să întâlniţi un om ducând un ulcior cu apă: mergeţi după el.

14. Unde va intra el, spuneţi stăpânului casei: „Învăţătorul zice: „Unde este camera de oaspeţi, în care să mănânc Paştele cu ucenicii Mei?”

15. Şi are să vă arate o cameră mare de sus, aşternută gata: acolo să pregătiţi pentru noi.”

16. Ucenicii au plecat, au ajuns în cetate şi au găsit aşa cum le spusese El; şi au pregătit Paştele.

17. Seara*, Isus a venit cu cei doisprezece.

*Mat. 26.20, etc.

18. Pe când şedeau la masă şi mâncau, Isus a zis: „Adevărat vă spun că unul din voi, care mănâncă cu Mine, Mă va vinde.”

19. Ei au început să se întristeze şi să-I zică unul după altul: „Nu cumva sunt eu?”

20. „Este unul din cei doisprezece”, le-a răspuns El, „şi anume, cel ce întinde mâna cu Mine în farfurie.

21. Fiul omului*, negreşit, Se duce după cum este scris despre El. Dar vai de omul acela prin care este vândut Fiul omului! Mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut.”

*Mat. 26.24. Luca 22.22.

Cina cea de taină

22. Pe când* mâncau, Isus a luat o pâine; şi, după ce a binecuvântat, a frânt-o şi le-a dat, zicând: „Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu.”

*Mat. 26.26. Luca 22.19. 1 Cor. 11.23.

23. Apoi a luat un pahar şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, li l-a dat şi au băut toţi din el.

24. Şi le-a zis: „Acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulţi.

25. Adevărat vă spun că, de acum încolo, nu voi mai bea din rodul viţei, până în ziua când îl voi bea nou în Împărăţia lui Dumnezeu.”

Înştiinţarea lui Petru

26. După ce* au cântat cântările de laudă, au ieşit în Muntele Măslinilor. *Mat. 26.30.

27. Isus* le-a zis: „În noaptea aceasta toţi veţi avea un prilej de poticnire; pentru că este scris: „Voi bate** Păstorul şi oile vor fi risipite.”

*Mat. 26.31. **Zah. 13.7.

28. Dar, după* ce voi învia, voi merge înaintea voastră în Galileea.”

*Cap. 16.7.

29. Petru* I-a zis: „Chiar dacă toţi ar avea un prilej de poticnire, eu nu voi avea.”

*Mat. 26.33,34. Luca 22.34. Ioan 13.37,38.

30. Şi Isus i-a zis: „Adevărat îţi spun că astăzi, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoşul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori.”

31. Dar Petru I-a zis cu şi mai multă tărie: „Chiar dacă ar trebui să mor împreună cu Tine, tot nu mă voi lepăda de Tine.” Şi toţi ceilalţi au spus acelaşi lucru.

Ghetsimani

32. S-au* dus apoi într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani. Şi Isus a zis ucenicilor Săi: „Staţi aici până Mă voi ruga.”

*Mat. 26.36. Luca 22.39. Ioan 18.1.

33. A luat cu El pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi a început să Se înfioare şi să Se mâhnească foarte tare.

34. El le-a zis: „Sufletul Meu este cuprins de o întristare* de moarte; rămâneţi aici şi vegheaţi!” *Ioan 12.27.

35. Apoi a mers puţin mai înainte, S-a aruncat la pământ şi Se ruga ca, dacă este cu putinţă, să treacă de la El ceasul acela.

36. El zicea: „Aba* -adică, Tată-, Ţie toate** lucrurile Îţi sunt cu putinţă; depărtează de la Mine paharul acesta! Totuşi †, facă-se nu ce vreau Eu, ci ce vrei Tu.”

*Rom. 8.15. Gal. 4.6. **Evr. 5.7. † Ioan 5.30; 6.38.

37. Şi a venit la ucenici, pe care i-a găsit dormind. Şi a zis lui Petru: „Simone, tu dormi? Un ceas n-ai fost în stare să veghezi?

38. Vegheaţi şi rugaţi-vă, ca să nu cădeţi în ispită; duhul* este plin de râvnă, dar trupul este neputincios.”

*Rom. 7.23. Gal. 5.17.

39. S-a dus iarăşi şi S-a rugat, zicând aceleaşi cuvinte.

40. Apoi S-a întors din nou şi i-a găsit dormind; pentru că li se îngreuiaseră ochii de somn. Ei nu ştiau ce să-I răspundă.

41. În sfârşit, a venit a treia oară şi le-a zis: „Dormiţi de acum şi odihniţi-vă! Destul! A* venit ceasul! Iată că Fiul omului este dat în mâinile păcătoşilor. *Ioan 13.1.

42. Sculaţi-vă*; haideţi să mergem; iată că se apropie vânzătorul!”

*Mat. 26.46. Ioan 18.1,2.

Prinderea lui Isus

43. Şi* îndată, pe când vorbea El încă, a venit Iuda, unul din cei doisprezece şi împreună cu el a venit o mulţime de oameni cu săbii şi cu ciomege, trimişi de preoţii cei mai de seamă, de cărturari şi de bătrâni.

*Mat. 26.47. Luca 22.47. Ioan 18.3.

44. Vânzătorul le dăduse semnul acesta: „Pe care-L voi săruta, Acela este; să-L prindeţi şi să-L duceţi sub pază.”

45. Când a venit Iuda, s-a apropiat îndată de Isus şi I-a zis: „Învăţătorule!” Şi L-a sărutat mult.

46. Atunci oamenii aceia au pus mâna pe Isus şi L-au prins.

47. Unul din cei ce stăteau lângă El a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot şi i-a tăiat urechea.

48. Isus* a luat cuvântul şi le-a zis: „Aţi ieşit ca după un tâlhar, cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi.

*Mat. 26.55. Luca 22.52.

49. În toate zilele am fost cu voi şi învăţam oamenii în Templu şi nu M-aţi prins. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să* se împlinească Scripturile.”

*Ps. 22.6. Isa. 53.7, etc. Luca 22.37; 24.44.

50. Atunci* toţi ucenicii L-au părăsit şi au fugit.

*Ps. 88.8. Vers. 27.

51. După El mergea un tânăr care n-avea pe trup decât o învelitoare de pânză de in. Au pus mâna pe el;

52. dar el şi-a lăsat învelitoarea şi a fugit în pielea goală.

Isus condamnat de Sinedriu

53. Pe* Isus L-au dus la marele preot, unde s-au adunat toţi preoţii cei mai de seamă, bătrânii şi cărturarii.

*Mat. 26.57. Luca 22.54. Ioan 18.13.

54. Petru L-a urmat de departe până în curtea marelui preot; a şezut jos împreună cu aprozii şi se încălzea la para focului.

55. Preoţii* cei mai de seamă şi tot Soborul căutau vreo mărturie împotriva lui Isus, ca să-L omoare; dar nu găseau nici una.

*Mat. 26.59.

56. Pentru că mulţi făceau mărturisiri mincinoase împotriva Lui, dar mărturisirile lor nu se potriveau.

57. Unii s-au ridicat şi au făcut o mărturisire mincinoasă împotriva Lui şi au zis:

58. „Noi L-am auzit zicând: „Eu* voi strica

Templul acesta, făcut de mâini omeneşti şi în trei zile voi ridica un altul, care nu va fi făcut de mâini omeneşti.”

*Cap. 15.29. Ioan 2.19.

59. Nici chiar în privinţa aceasta nu se potrivea mărturisirea lor.
60. Atunci* marele preot s-a ridicat în picioare în mijlocul adunării, a întrebat pe Isus şi I-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc oamenii aceştia împotriva Ta?”

*Mat. 26.62.

61. Isus* tăcea şi nu răspundea nimic. Marele** preot L-a întrebat iarăşi şi I-a zis: „Eşti Tu, Cristosul, Fiul Celui binecuvântat?”

*Isa. 53.7. **Mat. 26.63.

62. „Da, sunt”, i-a răspuns Isus. „Şi* veţi vedea pe Fiul omului şezând la dreapta puterii şi venind pe norii cerului.”

*Mat. 24.30; 26.64. Luca 22.69.

63. Atunci marele preot şi-a rupt hainele şi a zis: „Ce nevoie mai avem de martori?
64. Aţi auzit hula. Ce vi se pare?” Toţi L-au condamnat să fie pedepsit cu moartea.
65. Şi unii au început să-L scuipe, să-I acopere faţa, să-L bată cu pumnii şi să-I zică: „Proroceşte!” Iar aprozii L-au primit în palme.

Tăgăduirea lui Petru

66. Pe* când stătea Petru jos în curte, a venit una din slujnicele marelui preot.

*Mat. 26.58,69. Luca 22.55. Ioan 18.16.

67. Când l-a văzut pe Petru încălzindu-se, s-a uitat ţintă la el şi i-a zis: „Şi tu erai cu Isus din Nazaret!”
68. El s-a lepădat şi a zis: „Nu ştiu, nici nu înţeleg ce vrei să zici.” Apoi a ieşit în pridvor. Şi a cântat cocoşul.
69. Când* l-a văzut slujnica, a început iarăşi să spună celor ce stăteau acolo: „Acesta este unul dintre oamenii aceia.”

*Mat. 26.71. Luca 22.58. Ioan 18.25.

70. Şi el s-a lepădat din nou. După* puţină vreme, cei ce stăteau acolo au zis iarăşi lui Petru: „Nu mai încape îndoială că eşti unul din oamenii aceia; căci** eşti galileean şi graiul tău seamănă cu al lor.”

*Mat. 26.73. Luca 22.59. Ioan 18.26. **Fapt. 2.7.

71. Atunci el a început să se blesteme şi să se jure: „Nu-L cunosc pe Omul acesta despre care vorbiţi!”
72. Îndată* a cântat cocoşul a doua oară. Şi Petru şi-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Isus: „Înainte ca să cânte cocoşul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori.” Şi gândindu-se la acest lucru, a început să plângă.

*Mat. 26.75.

Isus înaintea lui Pilat

15 1. Dimineaţa*, preoţii cei mai de seamă au făcut îndată sfat cu bătrânii, cărturarii şi tot Sinedriul. După ce L-au legat pe Isus, L-au dus şi L-au dat în mâinile lui Pilat.

*Ps. 2.2. Mat. 27.1. Luca 22.66; 23.1. Ioan 18.28. Fapt. 3.13; 4.26.

2. Pilat* L-a întrebat: „Eşti Tu Împăratul iudeilor?” „Da, sunt”, i-a răspuns Isus.

*Mat. 27.11.

3. Preoţii cei mai de seamă Îl învinuiau de multe lucruri.
4. Pilat* L-a întrebat din nou: „Nu răspunzi nimic? Uite de câte lucruri Te învinuiesc ei!

*Mat. 27.13.

5. Isus* n-a mai dat nici un răspuns, lucru care l-a mirat pe Pilat.

*Isa. 53.7. Ioan 19.9.

Hotărârea de moarte întărită

6. La* fiecare praznic al Paştelui, Pilat le elibera un întemniţat pe care-l cereau ei.

*Mat. 27.15. Luca 23.17. Ioan 18.39.

7. În temniţă era unul numit Baraba, închis împreună cu tovarăşii lui din pricina unui omor pe care-l săvârşiseră într-o răscoală.
8. Poporul s-a suit şi a început să ceară lui Pilat să le dea ce avea obicei să le dea totdeauna.
9. Pilat le-a răspuns: „Vreţi să vi-L eliberez pe Împăratul iudeilor?”
10. Căci pricepuse că preoţii cei mai de seamă din invidie Îl dăduseră în mâna lui.
11. Dar preoţii* cei mai de seamă au aţâţat poporul să ceară lui Pilat să le elibereze mai bine pe Baraba.

*Mat. 27.20. Fapt. 3.14.

12. Pilat a luat din nou cuvântul şi le-a zis: „Dar ce vreţi să fac cu Acela pe care-L numiţi Împăratul iudeilor?”
13. Ei au strigat din nou: „Răstigneşte-L!”
14. „Dar ce rău a făcut?”, le-a zis Pilat. Însă ei au început să strige şi mai tare: „Răstigneşte-L!”
15. Pilat* a vrut să facă pe placul mulţimii, şi le-a eliberat pe Baraba; iar pe Isus, după ce a pus să-L bată cu nuiele, L-a dat să fie răstignit.

*Mat. 27.26. Ioan 19.1,16.

16. Ostaşii* l-au adus pe Isus în curte, adică

în pretoriu şi au adunat toată ceata[1] ostaşilor.

*Mat. 21.21.

17. L-au îmbrăcat într-o haină de purpură, au împletit o cunună de spini şi I-au pus-o pe cap.
18. Apoi au început să-I ureze şi să zică: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!"
19. Şi-L loveau în cap cu o trestie, Îl scuipau, îngenuncheau şi I se închinau.
20. După ce şi-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de haina de purpură, L-au îmbrăcat în hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească.

Răstignirea

21. Au* silit să ducă crucea lui Isus pe un trecător care se întorcea de la câmp, numit Simon din Cirena, tatăl lui Alexandru şi al lui Ruf. *Mat. 27.32. Luca 23.26.
22. Şi* au adus pe Isus la locul numit Golgota, care tălmăcit înseamnă: „Locul căpăţânii". *Mat. 27.33. Luca 23.33. Ioan 19.17.
23. I-au* dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El nu l-a luat. *Mat. 27.34.
24. După ce L-au răstignit, I-au* împărţit hainele între ei trăgând la sorţi, ca să ştie ce să ia fiecare.

*Ps. 22.18. Luca 23.34. Ioan 19.23.

25. Când L-au răstignit, era* ceasul al treilea.

*Mat. 27.45. Luca 23.34. Ioan 2.19.

26. Deasupra Lui era scrisă* vina Lui: „Împăratul iudeilor." *Mat. 27.37. Ioan 19.19.
27. Împreună* cu El au răstignit doi tâlhari, unul la dreapta şi altul la stânga Lui.

*Mat. 27.38.

28. Astfel s-a împlinit Scriptura, care zice: „A* fost pus în numărul celor nelegiuiţi."

*Isa. 53.12. Luca 22.37.

Batjocurile trecătorilor

29. Trecătorii* îşi băteau joc de El, dădeau din cap şi ziceau: „Uăă! Tu**, care strici Templul şi-l zideşti la loc în trei zile,

*Ps. 22.7. **Cap. 14.58. Ioan 2.19.

30. mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi coboară-Te de pe cruce!"
31. Tot astfel şi preoţii cei mai de seamă, împreună cu cărturarii, îşi băteau joc de El între ei şi ziceau: „Pe alţii i-a mântuit, dar pe Sine Însuşi nu Se poate mântui!
32. Cristosul, Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, ca să vedem şi să credem!" Cei* răstigniţi împreună cu El, de asemenea, îşi băteau joc de El.

*Mat. 27.44. Luca 23.39.

Moartea lui Isus

33. La ceasul* al şaselea, s-a făcut întuneric peste toată ţara, până la ceasul al nouălea.

*Mat. 27.45. Luca 23.44.

34. Şi, în ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „Eloi*, Eloi, lama sabactani", care tălmăcit înseamnă: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?"

*Ps. 22.1. Mat. 27.46.

35. Unii din cei ce stăteau acolo, când L-au auzit, ziceau: „Iată, cheamă pe Ilie!"
36. Şi unul din ei a alergat* de a umplut un burete cu oţet, l-a pus într-o trestie şi I-a** dat să bea, zicând: „Lăsaţi să vedem dacă va veni Ilie să-L coboare de pe cruce!"

*Mat. 27.48. Ioan 19.29. **Ps. 69.21.

37. Dar* Isus a scos un strigăt tare şi Şi-a dat duhul. *Mat. 27.50. Luca 23.46. Ioan 19.30.
38. Perdeaua* dinăuntrul Templului s-a rupt în două, de sus până jos.

*Mat. 27.50. Ioan 19.30. Luca 23.41.

39. Sutaşul care stătea în faţa lui Isus, când a văzut* că Şi-a dat astfel duhul, a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!"

*Mat. 27.55. Luca 23.46.

40. Acolo* erau şi nişte femei care priveau de** departe. Printre ele erau Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov cel mic şi a lui Iose şi Salome,

*Mat. 27.55. Luca 23.49. **Ps. 38.11.

41. care, pe când era El în Galileea, mergeau* după El şi-I slujeau; şi multe alte femei care se suiseră împreună cu El în Ierusalim.

*Luca 8.2,3.

Înmormântarea lui Isus

42. Când* s-a înserat - fiindcă era Ziua Pregătirii, adică ziua dinaintea Sabatului -,

*Mat. 27.57. Luca 23.50. Ioan 19.38.

43. a venit Iosif din Arimateea, un sfetnic cu vază al Soborului, care aştepta* şi el Împărăţia lui Dumnezeu. El a îndrăznit să se ducă la Pilat ca să-I ceară trupul lui Isus.

*Luca 2.25,38.

44. Pilat s-a mirat că murise aşa de curând; a chemat pe sutaş şi l-a întrebat dacă a murit de mult.
45. După ce s-a încredinţat de la sutaş că a murit, a dăruit lui Iosif trupul.
46. Şi* Iosif a cumpărat o pânză subţire de in, L-a dat jos pe Isus de pe cruce, L-a înfăşurat în

1.Sau: cohorta;

pânza de in şi L-a pus într-un mormânt săpat în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră la uşa mormântului. *Mat. 27.59,60. Luca 23.53. Ioan 19.40.
47. Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iose, se uitau unde L-au pus.

Învierea lui Isus

16 1. După ce a trecut* ziua Sabatului, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, şi Salome au** cumpărat miresme ca să se ducă să ungă trupul lui Isus.
*Mat. 28.1. Luca 24.1. Ioan 20.1. **Luca 23.56.
2. În* ziua dintâi a săptămânii, s-au dus la mormânt dis-de-dimineaţă, pe când răsărea soarele. *Luca 24.1. Ioan 20.1.
3. Femeile ziceau una către alta: „Cine ne va prăvăli piatra de la uşa mormântului?”
4. Şi, când şi-au ridicat ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese prăvălită.[1]
5. Au* intrat în mormânt, au văzut un tinerel şezând la dreapta, îmbrăcat într-un veşmânt alb şi s-au înspăimântat. *Luca 24.3. Ioan 20.11,12.
6. El* le-a zis: „Nu vă înspăimântaţi! Căutaţi pe Isus din Nazaret care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde fusese pus.
*Mat. 28.5-7.
7. Dar duceţi-vă să spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru, că merge înaintea voastră în Galileea: acolo Îl veţi vedea, cum* v-a spus.”
*Mat. 26.32. Cap. 14.28.
8. Ele au ieşit afară din mormânt şi au luat-o la fugă, pentru că erau cuprinse de tremur şi spaimă. Şi* n-au spus nimănui nimic, căci se temeau. *Mat. 28.8. Luca 24.9.

Arătările lui Isus după înviere

9. (Isus, după ce a înviat, în dimineaţa zilei dintâi a săptămânii, S-a* arătat mai întâi Mariei Magdalena, din** care scosese şapte draci. *Ioan 20.14. **Luca 8.2.

1.Sau: răsturnată;

10. Ea* s-a dus şi a dat de ştire celor ce fuseseră împreună cu El, care plângeau şi se tânguiau. *Luca 24.10. Ioan 20.18.
11. Când au auzit ei* că este viu şi că a fost văzut de ea, n-au crezut-o. *Luca 24.11.
12. După aceea, S-a arătat, într-un alt fel, la* doi dintre ei, pe drum, când se duceau la ţară.
*Luca 24.13.
13. Aceştia s-au dus şi au spus lucrul acesta celorlalţi, dar nici pe ei nu i-au crezut.
14. În sfârşit*, S-a arătat celor unsprezece, când şedeau la masă; şi i-a mustrat pentru necredinţa şi împietrirea inimii lor, pentru că nu crezuseră pe cei ce-L văzuseră înviat.
*Luca 24.36. Ioan 20.19. 1 Cor. 15.5.

Trimiterea celor unsprezece

15. Apoi* le-a zis: „Duceţi-vă în toată lumea şi** propovăduiţi Evanghelia la orice făptură. *Mat. 28.19. Ioan 15.16. **Col. 1.23.
16. Cine* va crede şi se va boteza[1] va fi mântuit; dar** cine nu va crede va fi osândit.
*Ioan 3. 18, 36. Fapt. 2.38; 16.30-32. Rom. 10.9. 1 Pet. 3.21. **Ioan 12.48.
17. Iată semnele care vor însoţi pe cei ce vor crede: în* Numele Meu vor scoate draci; vor vorbi în** limbi noi; *Luca 10.17. Fapt. 5.16; 8.7; 16.18; 19.12. **Fapt. 2.4; 10.46; 19.6. 1 Cor. 12.10,28.
18. vor lua în mână şerpi*; dacă vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma; îşi** vor pune mâinile peste bolnavi şi bolnavii se vor însănătoşi.”
*Luca 10.19. Fapt. 28.5. **Fapt. 5.15,16; 9.17; 28.8. Iac. 5.14,15.
19. Domnul Isus, după* ce a vorbit cu ei, S-a** înălţat la cer şi a † şezut la dreapta lui Dumnezeu.
*Fapt. 1.2,3. **Luca 24.51. † Ps. 110.1. Fapt. 7.55.
20. Iar ei au plecat şi au propovăduit pretutindeni. Domnul lucra împreună cu ei şi* întărea Cuvântul prin semnele care-L însoţeau. Amin!) *Fapt. 5.12; 14.3. 1 Cor. 2.4,5. Evr. 2.4.

1.Lit.: cine a crezut şi este botezat va fi mântuit; dar cel care nu a crezut va fi condamnat;

EVANGHELIA DUPĂ LUCA

Cuvânt înainte

1 1. Fiindcă mulţi s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunţită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi,
2. după cum* ni le-au încredinţat cei ce le-au văzut cu ochii lor de la** început şi au ajuns slujitori ai Cuvântului,
*Evr. 2.3. 1 Pet. 5.1. 2 Pet. 1.16. 1 Ioan 1.1. **Marc. 1.1. Ioan15.27.
3. am găsit* şi eu cu cale, preaalesule[1]** Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârşia lor, să ţi le scriu în şir † unele după altele,
*Fapt. 15.19,25,28. 1 Cor. 7.40. **Fapt. 1.1. † Fapt. 11.4

1.Sau: nobile;

4. ca* să poţi cunoaşte astfel temeinicia învă-
ţăturilor pe care le-ai primit prin viu grai.
*Ioan 20.31.

Vestirea naşterii lui Ioan Botezătorul

5. În* zilele lui Irod, împăratul Iudeii, era un
preot, numit Zaharia, din** ceata lui Abia.
Nevasta lui era din fetele lui Aaron şi se nu-
mea Elisabeta.
*Mat. 2.1. **1 Cron. 24.10,19. Neem. 12.4,17.
6. Amândoi erau neprihăniţi* înaintea lui
Dumnezeu şi păzeau fără pată toate poruncile
şi toate rânduielile Domnului.
*Fapt. 17.1. 1 Împ. 9.4. 2 Împ. 20.3. Iov 1.1. Filp. 3.6.
7. N-aveau copii, pentru că Elisabeta era
stearpă; şi amândoi erau înaintaţi în vârstă.
8. Dar, pe când slujea Zaharia înaintea lui
Dumnezeu, la rândul cetei[1] lui,
9. după obiceiul preoţiei, a ieşit la* sorţi să
intre să tămâieze** în Templul Domnului.
*1 Cron. 24.19. 2 Cron. 8. 14; 31.2. **Exod 30.7,8. 1 Sam.
2.28. 1 Cron. 23.13. 2 Cron. 29.11.
10. În* ceasul tămâierii, toată mulţimea po-
porului se ruga afară.
*Lev. 16.17. Apoc. 8.3,4.
11. Atunci, un înger al Domnului s-a arătat
lui Zaharia şi a stat în picioare la dreapta alta-
rului* pentru tămâiere.
*Exod 30.1.
12. Zaharia s-a* înspăimântat, când l-a văzut;
şi l-a apucat frica.
*Judc. 6.22; 13.22. Dan. 10.8. Vers. 29. Cap. 2.9. Fapt. 10.4.
Apoc. 1.17.
13. Dar îngerul i-a zis: „Nu te teme Zaharia;
fiindcă rugăciunea ta a fost ascultată. Ne-
vasta ta Elisabeta îţi va naşte un fiu, căruia îi
vei* pune numele Ioan.
*Vers. 60,63.
14. El va fi pentru tine o pricină de bucurie şi
veselie şi mulţi* se vor bucura de naşterea
lui. *Vers. 58.
15. Căci va fi mare înaintea Domnului. Nu*
va bea nici vin, nici băutură ameţitoare şi se
va umple de Duhul Sfânt încă** din pântece-
le mamei sale.
*Num. 6.3. Judc. 13.4. Cap. 7.33. **Ier. 1.5. Gal. 1.15.
16. El* va întoarce pe mulţi din fiii lui Israel
la Domnul Dumnezeul lor.
*Mal. 4.5,6.
17. Va* merge înaintea lui Dumnezeu, în
duhul şi puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile
părinţilor la copii şi pe cei neascultători la
umblarea în înţelepciunea celor neprihăniţi,
ca să gătească Domnului un popor bine pre-

1.Sau: schimbului, sau rândului său la slujire;

gătit pentru El."
*Mal. 4.5. Mat. 11.14. Marc. 9.12.
18. Zaharia a zis îngerului: „Din* ce voi
cunoaşte lucrul acesta? Fiindcă eu sunt bătrân
şi nevasta mea este înaintată în vârstă."
*Gen. 17.17.
19. Drept răspuns, îngerul i-a zis: „Eu sunt
Gavril[1]* care stau înaintea lui Dumnezeu; am
fost trimis să-ţi vorbesc şi să-ţi aduc această
veste bună.
*Dan. 8.16; 9.21-23. Mat. 18.10. Evr. 1.14.
20. Iată că vei* fi mut şi nu vei putea vorbi,
până în ziua când se vor întâmpla aceste
lucruri, pentru că n-ai crezut cuvintele mele
care se vor împlini la vremea lor."
*Ezec. 3.26; 24.27.
21. Poporul însă aştepta pe Zaharia şi se mira
de zăbovirea lui în Templu.
22. Când a ieşit afară, nu putea să le vorbeas-
că; şi au înţeles că avusese o vedenie în
Templu. El le făcea semne întruna şi a rămas
mut.
23. După ce i s-au împlinit zilele* de slujbă,
Zaharia s-a dus acasă.
*2 Împ. 11.5. 1 Cron. 9.25.
24. Peste câtva timp, Elisabeta, nevasta lui, a
rămas însărcinată şi s-a ţinut ascunsă cinci
luni. „Căci", zicea ea,
25. „iată ce mi-a făcut Domnul, când Şi-a a-
runcat ochii spre mine, ca să-mi* ia ocara din-
tre oameni." *Gen. 30.23. Isa. 4.1; 54.1,4.

Vestirea naşterii lui Isus Cristos

26. În luna a şasea, îngerul Gavril a fost trimis
de Dumnezeu într-o cetate din Galileea,
numită Nazaret,
27. la o fecioară logodită* cu un bărbat, numit
Iosif, din casa lui David. Numele fecioarei era
Maria.
*Mat. 1.18. Cap. 2.4,5.
28. Îngerul a intrat la ea şi i-a zis: „Plecăciu-
ne[2]*, ţie, căreia ţi s-a făcut mare har; Dom-
nul** este cu tine, binecuvântată eşti tu între
femei!"
*Dan. 9.23; 10.19. **Judc. 6.12.
29. Tulburată* foarte mult de cuvintele aces-
tea, Maria se întreba singură ce putea să în-
semne urarea aceasta.
*Vers. 12.
30. Îngerul i-a zis: „Nu te teme, Maria; căci ai
primit îndurare înaintea lui Dumnezeu.
31. Şi* iată că vei rămâne însărcinată şi vei
naşte un Fiu, căruia Îi vei pune** numele
Isus. *Isa. 7.14. Mat. 1.21. **Cap. 2.21.

1.Sau: Gabriel, „Puternicul lui Dumnezeu"; 2.Sau: Bucură-te, tu!;

32. El va fi mare şi* va fi chemat Fiul Celui Preaînalt; şi** Domnul Dumnezeu Îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David.

*Marc. 5.7. **2 Sam. 7.11,12. Ps. 132.11. Isa. 9.6,7; 16.5. Ier. 23.5. Apoc. 3.7.

33. Va* împărăţi veşnic peste casa lui Iacov, şi Împărăţia Lui nu va avea sfârşit."

*Dan. 2.44; 7.14,27. Obad. 21. Mica 4.7. Ioan 12.34. Evr. 1.8.

34. Maria a zis îngerului: „Cum se va face lucrul acesta, fiindcă eu nu ştiu de bărbat?"
35. Îngerul i-a răspuns: „Duhul Sfânt* Se va coborî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. De aceea, Sfântul care Se va naşte din tine va fi chemat Fiul** lui Dumnezeu.

*Mat. 1.20. **Mat. 14.33; 26.63,64. Marc. 1.1. Ioan 1.34; 20. 31. Fapt. 8.37. Rom. 1.4.

36. Iată, Elisabeta, ruda ta, a zămislit şi ea un fiu la bătrâneţe; şi ea, căreia i se zicea stearpă, este acum în luna a şasea.
37. Căci* nici un cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere.

*Gen. 18.14. Ier. 32.17. Zah. 8.6. Mat. 19.26. Marc. 10.27. Cap. 18.27. Rom. 4.21.

38. Maria a zis: „Iată, roaba Domnului; facă-mi-se după cuvintele tale!" Şi îngerul a plecat de la ea.

Cântarea Mariei

39. Maria s-a ridicat chiar în* zilele acelea şi a plecat în grabă spre munţi, într-o cetate a lui Iuda. *Ios. 21.9-11.
40. A intrat în casa lui Zaharia şi a urat de bine Elisabetei.
41. Cum a auzit Elisabeta urarea Mariei, i-a săltat pruncul în pântece şi Elisabeta s-a umplut de Duhul Sfânt.
42. Ea a strigat cu glas tare: „Binecuvântată* eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău.

*Judc. 5.24. Vers. 28.

43. Cum mi-a fost dat mie să vină la mine mama Domnului meu?
44. Fiindcă iată, cum mi-a ajuns la urechi glasul urării tale, mi-a săltat pruncul în pântece de bucurie.
45. Ferice de aceea care a crezut; pentru că lucrurile care i-au fost spuse din partea Domnului se vor împlini."
46. Şi Maria a zis: „Sufletul meu măreşte* pe Domnul

*1 Sam. 2.1. Ps. 34.2,3; 35.9. Hab. 3.18.

47. şi mi se bucură duhul în Dumnezeu, Mântuitorul meu,
48. pentru că a privit* spre starea smerită a roabei Sale. Căci iată, că de acum încolo, toate popoarele mă** vor numi fericită,

*1 Sam. 1.11. Ps. 138.6. **Mal. 3.12. Cap. 11.27.

49. pentru că Cel Atotputernic a făcut lucruri mari pentru mine*. Numele Lui este sfânt**,

*Ps. 71.19; 126.2,3. **Ps. 111.9.

50. şi îndurarea* Lui se întinde din neam în neam[1] peste cei ce se tem de El.

*Gen. 17.7. Exod 20.6. Ps. 103.17,18.

51. El a arătat putere* cu braţul Lui; a risipit** gândurile pe care le aveau cei mândri în inima lor.

*Ps. 98.1; 118.15. Isa. 40.10; 51.9; 52.10. **Ps. 33.10. 1 Pet. 5.5.

52. A răsturnat* pe cei puternici de pe scaunele lor de domnie, şi a înălţat pe cei smeriţi.

*1 Sam. 2.6, etc. Iov 5.11. Ps. 113.6.

53. Pe* cei flămânzi i-a săturat de bunătăţi, şi pe cei bogaţi i-a scos afară cu mâinile goale.

*1 Sam. 2.5. Ps. 34.10.

54. A venit în ajutorul robului său Israel, căci Şi-a adus aminte* de îndurarea Sa

*Ps. 98.3. Ier. 31.3,20.

55. cum* făgăduise părinţilor noştri - faţă de Avraam şi sămânţa lui în veci."

*Gen. 17.19. Ps. 132.11. Rom. 11.28. Gal. 3.16.

56. Maria a rămas împreună cu Elisabeta cam trei luni. Apoi s-a întors acasă.

Naşterea lui Ioan Botezătorul

57. Elisabetei i s-a împlinit vremea să nască; şi a născut un fiu.
58. Vecinii şi rudele ei au auzit că Domnul a arătat mare îndurare faţă de ea şi se* bucurau împreună cu ea. *Vers. 14.
59. În* ziua a opta, au venit să taie pruncul împrejur[2] şi voiau să-i pună numele Zaharia, după numele tatălui Său.

*Gen. 17.12. Lev. 12.3.

60. Dar mama lui luând cuvântul a zis: „Nu,* ci are să se numească *Ioan.*"

*Vers. 13.

61. Ei i-au zis: „Nimeni din rudele tale nu poartă numele acesta."
62. Şi au început să facă semne tatălui său, ca să ştie cum ar vrea să-i pună numele.
63. Zaharia a cerut o tăbliţă de scris şi a scris, zicând: „Numele lui este Ioan*." Şi toţi s-au minunat. *Vers. 13.
64. În clipa aceea*, i s-a deschis gura, i s-a dezlegat limba, şi el vorbea şi binecuvânta pe Dumnezeu. *Vers. 20.
65. Pe toţi vecinii i-a apucat frica şi în tot ţinutul acela muntos* al Iudeii se vorbea despre toate aceste lucruri. *Vers. 39.

1.Sau: din generaţie în generaţie;
2.Sau: să circumcidă (peste tot în text);

66. Toţi cei ce le auzeau le păstrau* în inima lor şi ziceau: „Oare ce va fi pruncul acesta?” Şi mâna** Domnului era într-adevăr cu el.
*Cap. 2.19,51. **Gen. 39.2. Ps. 80.17; 89.21. Fapt. 11.21.

Cântarea lui Zaharia

67. Zaharia, tatăl lui, s-a* umplut de Duhul Sfânt, a prorocit şi a zis:
*Ioel 2.28.
68. „Binecuvântat* este Domnul, Dumnezeul lui Israel, pentru că** l-a cercetat şi l-a răscumpărat pe poporul Său.
*1 Împ. 1.48. Ps. 41.13; 72.18; 106.48. **Exod 3.16; 4.31. Ps. 111.9. Cap. 7.16.
69. Şi* ne-a ridicat o mântuire puternică[1] în casa robului Său David, *Ps. 132.17.
70. cum* vestise prin gura sfinţilor Săi proroci care au fost din vechime,
*Ier. 23.5,6; 30.10. Dan. 9.24. Fapt. 3.21. Rom. 1.2.
71. mântuire de vrăjmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc!
72. Astfel* Îşi arată El îndurarea faţă de părinţii noştri şi Îşi aduce aminte de legământul Lui cel sfânt,
*Lev. 26.42. Ps. 98.3; 105.8,9; 106.45. Ezec. 16.60. Vers. 54.
73. potrivit jurământului* prin care Se jurase părintelui nostru Avraam,
*Gen. 12.3; 17.4; 22.16,17. Evr. 6.13,17.
74. că, după ce ne va izbăvi din mâna vrăjmaşilor noştri, ne va îngădui să-I slujim* fără frică,
*Rom. 6.18,22. Evr. 9.14.
75. trăind înaintea Lui în* sfinţenie şi neprihănire[2], în toate zilele vieţii noastre.
*Ier. 32.39,40. Efes. 4.24. 2 Tes. 2.13. 2 Tim. 1.9. Tit 2.12. 1 Pet. 1.15. 2 Pet. 1.4.
76. Şi tu, pruncule, vei fi chemat proroc al Celui Preaînalt. Căci* vei merge înaintea Domnului, ca să pregăteşti căile Lui
*Isa. 40.3. Mal. 3.1; 4.5. Mat. 11.10. Vers. 17.
77. şi să dai poporului Său cunoştinţa mântuirii, care stă în* iertarea păcatelor lui;
*Marc. 1.4. Cap. 3.3.
78. datorită marii îndurări a Dumnezeului nostru, în urma căreia ne-a cercetat Soarele care răsare din înălţime,
79. ca să* lumineze pe cei ce zac în întuneric şi în umbra morţii şi să ne îndrepte picioarele pe calea păcii!”
*Isa. 9.2; 42.7; 49.9. Mat. 4.16. Fapt. 26.18.
80. Iar pruncul* creştea şi se întărea în duh. Şi a** stat în locuri pustii până în ziua arătării lui înaintea lui Israel.
*Cap. 2.40. **Mat. 3.1; 11.7.

1.Greceşte: un corn de mântuire; 2.Greceşte: dreptate;

Naşterea lui Isus Cristos

2 1. În vremea aceea a ieşit o poruncă de la Cezar August să se înscrie toată lumea.
2. Înscrierea[1] aceasta* s-a făcut întâia dată pe când era dregător în Siria Quirinius. *Fapt. 5.37.
3. Toţi se duceau să se înscrie, fiecare în cetatea lui.
4. Iosif s-a suit şi el din Galileea, din cetatea Nazaret, ca să se ducă în Iudeea, în cetatea* lui David, numită Betleem - pentru că** era din casa şi din seminţia lui David -,
*1 Sam.. 16.1,4. Ioan 7.42. **Mat. 1.16. Cap. 1.27.
5. să se înscrie împreună cu Maria, logodnica* lui, care era însărcinată. *Mat. 1.18. Cap. 1.27.
6. Pe când erau ei acolo, s-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria.
7. Şi a* născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-a înfăşat în scutece şi L-a culcat într-o iesle, pentru că în casa de poposire[2] nu era loc pentru ei. *Mat. 1.25.

Păstorii din Betleem

8. În ţinutul acela erau nişte păstori care stăteau afară în câmp şi făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor.
9. Şi iată că un înger al Domnului s-a înfăţişat înaintea lor, şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei* s-au înfricoşat foarte tare.
*Cap. 1.12.
10. Dar îngerul le-a zis: „Nu vă temeţi: căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru* tot poporul: *Gen. 12.3. Mat. 28.19. Marc.1.15. Vers. 31,32. Cap. 24.47. Col.1.23.
11. astăzi*, în cetatea lui David, vi S-a născut un Mântuitor**, care † este Cristos, Domnul.
*Isa. 9.6. **Mat. 1.21. † Mat. 1.16; 16.16. Cap. 1.43. Fapt. 2. 36; 10.36. Filp. 2.11.
12. Iată semnul, după care-L veţi cunoaşte: veţi găsi un Prunc înfăşat în scutece şi culcat într-o iesle.”
13. Şi* deodată, împreună cu îngerul, s-a unit o mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând:
*Gen. 28. 12; 32.1,2. Ps. 103.20,21; 148.2. Dan. 7.10. Evr. 1.14. Apoc. 5.11.
14. „Slavă* lui Dumnezeu în locurile preaînalte şi pace** pe pământ între oamenii plăcuţi Lui.”
*Cap. 19.38. Efes. 1.6; 3.10,21. Apoc. 5.13. **Isa. 57.19. Cap. 1.79. Rom. 5.1. Efes. 2.17. Col. 1.20. † Ioan 3.16. Efes. 2.4,7. 2 Tes. 2.13. 1 Ioan 4.9,10.
15. După ce au plecat îngerii de la ei, ca să se

1.Sau: recensământul; 2.Sau: han;

întoarcă în cer, păstorii au zis unii către alţii: „Haideți să mergem până la Betleem şi să vedem ce ni s-a spus şi ce ne-a făcut cunoscut Domnul.”
16. S-au dus în grabă şi au găsit pe Maria, pe Iosif şi Pruncul culcat în iesle.
17. După ce L-au văzut, au istorisit ce li se spusese despre Prunc.
18. Toţi cei ce i-au auzit s-au mirat de cele ce le spuneau păstorii.
19. Maria* păstra toate cuvintele acelea şi se gândea la ele în inima ei.

*Gen. 37.11. Vers. 51. Cap. 1.66.

20. Şi păstorii s-au întors, slăvindu-L şi lăudându-L pe Dumnezeu pentru toate cele ce auziseră şi văzuseră şi care erau întocmai cum li se spusese.

Isus adus în Templu

21. Când* a venit ziua a opta, în care trebuia tăiat împrejur Pruncul, I-au pus numele ISUS**, nume care fusese spus de înger înainte ca să fi fost El zămislit în pântece.

*Gen. 17.12. Lev. 12.3. Cap. 1.59. **Mat. 1.21,25. Cap. 1.31.

22. Şi, când s-au împlinit zilele* pentru curăţirea lor, după Legea lui Moise, Iosif şi Maria au adus Pruncul la Ierusalim, ca să-L înfăţişeze înaintea Domnului - *Lev. 12.2-4,6.
23. după cum este scris în Legea Domnului: „Orice* întâi-născut de parte bărbătească va fi închinat Domnului”;

*Exod 13.2; 22.29; 34.19. Num. 3.13; 8.17; 18.15.

24. şi ca să aducă jertfă: o pereche de turturele sau doi pui de porumbei, după cum* este poruncit în Legea Domnului. *Lev. 12.2,6,8.

Cântarea lui Simeon

25. Şi iată că în Ierusalim era un om numit Simeon. Omul acesta ducea o viaţă sfântă şi era cu frica lui Dumnezeu. El aştepta* mângâierea lui Israel şi Duhul Sfânt era peste el.

*Isa. 40.1. Marc. 15.43. Vers. 38.

26. Duhul Sfânt îl înştiinţase că nu va muri înainte ca să vadă* pe Cristosul Domnului.

*Ps. 89.48. Evr. 11.5.

27. El a venit în Templu, mânat[1] de* Duhul. Şi, când au adus părinţii înăuntru pe Pruncul Isus, ca să împlinească cu privire la El ce poruncea Legea,

*Mat. 4.1.

28. Simeon L-a luat în braţe, L-a binecuvântat pe Dumnezeu şi a zis:
29. „Acum*, eliberează în pace pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău. *Gen. 46.30. Filp. 1.23.
30. Căci au văzut* ochii mei mântuirea Ta,

*Isa. 52.10. Cap. 3.6.

31. pe care ai pregătit-o să fie înaintea tuturor popoarelor,
32. lumina* care să lumineze Neamurile şi slava poporului Tău, Israel.”

*Isa. 9.2; 42.6; 49.6; 60.1-3. Mat. 4.16. Fapt. 13.47; 28.28.

33. Tatăl şi mama Lui se mirau de lucrurile care se spuneau despre El.
34. Simeon i-a binecuvântat şi a zis Mariei, mama Lui: „Iată, Copilul acesta este rânduit spre prăbuşirea* şi ridicarea multora în Israel şi să fie un semn** care va stârni împotrivire.

*Isa. 8.14. Osea 14.9. Mat. 21.44. Rom. 9.32,33. 1 Cor. 1.23, 24. 2 Cor. 2.16. 1 Pet. 2.7,8. **Fapt. 28.22.

35. Chiar* sufletul tău va fi străpuns de o sabie, ca să se descopere gândurile multor inimi.” *Ps. 42.10. Ioan 19.25.
36. Mai era acolo şi o prorociţă, Ana, fata lui Fanuel, din seminţia lui Aşer. Ea era foarte înaintată în vârstă şi trăise cu bărbatul ei şapte ani după fecioria ei.
37. Rămasă văduvă şi fiind în vârstă de optzeci şi patru de ani, Ana nu se depărta de Templu şi zi* şi noapte slujea lui Dumnezeu cu post şi cu rugăciuni.

*Fapt. 26.7. 1 Tim. 5.5.

38. A venit şi ea în acelaşi ceas şi a început să laude pe Dumnezeu şi să vorbească despre Isus tuturor celor ce aşteptau* mântuirea Ierusalimului. *Marc. 15.43. Vers. 25. Cap. 24.21.

Întoarcerea la Nazaret

39. După ce au împlinit tot ce poruncea Legea Domnului, Iosif şi Maria s-au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.
40. Iar* Pruncul creştea şi Se întărea; era plin de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era peste El. *Vers. 52. Cap. 1.80.

Isus în Templu la vârsta de doisprezece ani

41. Părinţii lui Isus se duceau la Ierusalim în* fiecare an, la praznicul Paştelui.

*Exod 23.15,17; 34.23. Deut. 16.1,16.

42. Când era El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul praznicului.
43. Apoi, după ce au trecut zilele praznicului, pe când se întorceau acasă, băiatul Isus a rămas în Ierusalim. Părinţii Lui n-au băgat de seamă lucrul acesta.

1.Sau: condus;

44. Au crezut că este cu tovarăşii lor de călătorie şi au mers cale de o zi şi L-au căutat printre rudele şi cunoscuţii lor.
45. Dar nu L-au găsit şi s-au întors la Ierusalim să-L caute.
46. După trei zile, L-au găsit în Templu, stând în mijlocul învăţătorilor, ascultându-i şi punându-le întrebări.
47. Toţi care-L auzeau, rămâneau uimiţi* de priceperea şi răspunsurile Lui.

*Mat. 7.28. Marc. 1.22. Cap. 4.22,32. Ioan 7.15,46.

48. Când L-au văzut părinţii Lui au rămas înmărmuriţi; şi mama Lui I-a zis: „Fiule, pentru ce Te-ai purtat aşa cu noi? Iată că tatăl Tău şi cu mine Te-am căutat cu îngrijorare."
49. El le-a zis: „De ce M-aţi căutat? Oare nu ştiaţi că trebuie să fiu în* Casa Tatălui Meu?"

*Ioan 2.16.

50. Dar ei* n-au înţeles spusele Lui.

*Cap. 9.45; 18.34.

51. Apoi S-a coborât împreună cu ei, a venit la Nazaret şi le era supus. Mama Sa păstra* toate cuvintele acestea în inima ei.

*Dan. 7.28. Vers. 19.

52. Şi Isus creştea* în înţelepciune, în statură, şi era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor. *1 Sam. 2.26. Vers. 40.

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul

3 1. În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu Cezar - pe când Pilat din Pont era guvernator în Iudeea, Irod, tetrarh[1] al Galileii, Filip, fratele lui, cârmuitor al Ituriei şi al Trahonitei, Lisania, conducător al Abilenei
2. şi în* zilele marilor preoţi Ana şi Caiafa -, Cuvântul lui Dumnezeu I-a vorbit lui Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu.

*Ioan 11.49,51; 18.13. Fapt. 4.6.

3. Şi* Ioan a venit prin tot ţinutul din împrejurimile Iordanului şi propovăduia botezul pocăinţei, pentru** iertarea păcatelor,

*Mat. 3.1. Marc. 1.4. **Cap. 1.77.

4. după cum este scris în Cartea cuvintelor prorocului Isaia: „Iată glasul* celui ce strigă în pustiu: „Pregătiţi calea Domnului, neteziţi-I cărările.

*Isa. 40.3. Mat. 3.3. Marc. 1.3. Ioan 1.23.

5. Orice vale va fi astupată, orice munte şi orice deal va fi prefăcut în loc neted; căile strâmbe vor fi îndreptate şi drumurile zgrunţuroase[2] vor fi netezite.

1.Sau: guvernator al unei tetrarhii;

2.Sau: denivelate, accidentate;

6. Şi orice* făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu."

*Ps. 98.2. Isa. 52.10. Cap. 2.10.

7. Ioan zicea, dar, mulţimilor care veneau să fie botezate de el: „Pui* de vipere, cine v-a învăţat să fugiţi de mânia viitoare?

*Mat. 3.7.

8. Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţa voastră şi nu vă apucaţi să ziceţi în voi înşivă: „Avem pe Avraam ca tată!" Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.
9. Securea a şi fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci*, orice pom care nu face rod bun este tăiat şi aruncat în foc." *Mat. 7.19.
10. Noroadele îl întrebau şi ziceau: „Atunci* ce trebuie să facem?" *Fapt. 2.37.
11. Drept răspuns, el le zicea: „Cine* are două haine să împartă cu cine n-are nici una; şi cine are de mâncare să facă la fel."

*Cap. 11.41. 2 Cor. 8.14. Iac. 2.15,16. 1 Ioan 3.17; 4.20.

12. Au* venit şi nişte vameşi să fie botezaţi şi au zis: „Învăţătorule, noi ce trebuie să facem?" *Mat. 21.32. Cap. 7.29.
13. El le-a răspuns: „Să nu* cereţi nimic mai mult peste ce v-a fost poruncit să luaţi."

*Cap. 19.8

14. Nişte ostaşi îl întrebau şi ei şi ziceau: „Dar noi ce trebuie să facem?" El le-a răspuns: „Să nu stoarceţi nimic de la nimeni prin ameninţări, nici* să nu învinuiţi pe nimeni pe nedrept, ci să vă mulţumiţi cu soldele voastre."

*Exod 23.1. Lev. 19.11.

15. Fiindcă poporul era în aşteptare şi toţi se gândeau în inimile lor cu privire la Ioan, dacă nu cumva este el Cristosul,
16. Ioan, drept răspuns, a zis tuturor: „Cât despre mine, eu* vă botez cu apă; dar vine Acela care este mai puternic decât mine şi căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei. El vă va boteza cu[1] Duhul Sfânt şi cu foc.

*Mat. 3.11.

17. Acela are lopata în mână; Îşi va curăţa aria cu desăvârşire şi* Îşi va strânge grâul în grânar, iar pleava o va arde într-un foc care nu se stinge." *Mica 4.12.

Întemniţarea lui Ioan

18. Astfel propovăduia Ioan poporului Evanghelia şi-i dădea încă multe alte îndemnuri.
19. Dar* cârmuitorul Irod, care era mustrat de

1.Sau: în;

Ioan pentru Irodiada, nevasta fratelui său Filip şi pentru toate relele pe care le făcuse,

*Mat. 14.3. Marc. 6.17.

20. a mai adăugat la toate celelalte rele şi pe acela că l-a închis pe Ioan în temniţă.

Botezul lui Isus

21. După ce a fost botezat tot poporul, a fost botezat şi Isus*; şi pe când Se ruga, s-a deschis cerul

*Mat. 3.13. Ioan 1.32.

22. şi Duhul Sfânt S-a coborât peste El în chip trupesc, ca un porumbel. Şi din cer s-a auzit un glas care zicea: „Tu eşti Fiul Meu preaiubit: în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea!"

Cartea neamului lui Isus Cristos

23. Isus avea aproape* treizeci de ani când a început să înveţe poporul; şi era, cum se credea, fiul** lui Iosif, fiul lui Eli,

*Num. 4.3,35,39,43,47. **Mat. 13.55. Ioan 6.42.

24. fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif,
25. fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai,
26. fiul lui Maat, fiul lui Matatia, fiul lui Semei, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,
27. fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,
28. fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,
29. fiul lui Isus, fiul lui Eliezer, fiul lui Iorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi,
30. fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,
31. fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan*, fiul lui** David,

*Zah. 12.12. **2 Sam. 5.14. 1 Cron. 3.5.

32. fiul* lui Iese, fiul lui Iobed, fiul lui Boaz, fiul lui Salmon, fiul lui Naason,

*Rut 4.18, etc. 1 Cron. 2.10, etc.

33. fiul lui Aminadab, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,
34. fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul* lui Tara, fiul lui Nahor,

*Gen. 11.24,26.

35. fiul lui Seruh, fiul lui Ragau, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala,
36. fiul* lui Cainam, fiul lui Arfaxad, fiul** lui Sem, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,

*Gen. 11.12. **Gen. 5.6, etc.; 11.10, etc.

37. fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iared, fiul lui Maleleel, fiul lui Cainan,
38. fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul* lui Dumnezeu.

*Gen. 5.1,2.

Ispitirea lui Isus Cristos

4 1. Isus*, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus** de Duhul în pustiu,

*Mat. 4.1. Marc. 1.12. **Vers. 14. Cap. 2.27.

2. unde a fost ispitit de diavolul timp de patruzeci de zile. N-a mâncat nimic* în zilele acelea; şi, după ce au trecut acele zile, a flămânzit.

*Exod 34.28. 1 Împ. 19.8.

3. Diavolul I-a zis: „Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, porunceşte pietrei acesteia să se facă pâine."
4. Isus i-a răspuns: „Este scris*: „Omul nu va trăi numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.""

*Deut. 8.3.

5. Diavolul L-a suit pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărăţiile pământului
6. şi I-a zis: „Ţie Îţi voi da toată stăpânirea şi slava acestor împărăţii; căci mie îmi este dată* şi o dau oricui vreau.

*Ioan 12.31; 14.30. Apoc. 13.2,7.

7. Dacă, dar, Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta."
8. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Înapoia Mea, Satan! Este scris*: „Să te închini Domnului Dumnezeului tău şi numai Lui să-I slujeşti.""

*Deut. 6.13; 10.20.

9. Diavolul* L-a dus apoi în Ierusalim, L-a aşezat pe streaşina acoperişului Templului şi I-a zis: „Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos de aici;

*Mat. 4.5.

10. căci este scris*: „El va porunci îngerilor Lui să Te păzească";

*Ps. 91.11.

11. şi: „ei Te vor lua pe mâini, ca nu cumva să Te loveşti cu piciorul de vreo piatră.""
12. Isus i-a răspuns: „S-a* spus: „Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.""

*Deut. 6.16.

13. După ce L-a ispitit în toate felurile, diavolul a plecat de la El, până* la o vreme.

*Ioan 14.30. Evr. 4.15.

Isus în Galileea

14. Isus*, plin de** puterea Duhului, S-a întors în Galileea † şi I s-a dus vestea în tot ţinutul dimprejur.

*Mat. 4.12. Ioan 4.43. **Vers. 1. † Fapt. 10.37.

15. El învăţa pe oameni în sinagogile lor şi era slăvit[1] de toţi.

Isus propovăduieşte la Nazaret

16. A venit în Nazaret*, unde fusese crescut; şi**, după obiceiul Său, în ziua Sabatului a intrat în sinagogă. S-a ridicat să citească

*Mat. 2.23; 13.54. Marc. 6.1. **Fapt. 13.14; 17.2.

17. şi I s-a dat Cartea prorocului Isaia. Când a deschis-o, a dat peste locul unde era scris:
18. „Duhul* Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia; M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor de război eliberarea şi orbilor primirea vederii; să dau drumul celor apăsaţi

*Isa. 61.1.

19. şi să vestesc anul de îndurare al Domnului."
20. Apoi, a închis cartea, a dat-o înapoi îngrijitorului şi a şezut jos. Toţi cei ce se aflau în sinagogă aveau privirile aţintite spre El.
21. Atunci a început să le spună: „Astăzi s-au împlinit cuvintele acestea din Scriptură pe care le-aţi auzit."
22. Şi toţi Îl vorbeau de bine, se* mirau de cuvintele pline de har care ieşeau din gura Lui şi ziceau: „Oare** nu este acesta fiul lui Iosif?"

*Ps. 45.2. Mat. 13.54. Marc. 6.2. Cap. 2.47. **Ioan 6.42.

23. Isus le-a zis: „Fără îndoială, Îmi veţi spune zicala aceea: „Doctore, vindecă-te pe tine însuţi"; şi Îmi veţi zice: „Fă şi aici, în patria* Ta, tot ce am auzit că ai făcut în Capernaum**.

*Mat. 4.13; 11.23. **Mat. 13.54. Marc. 6.1.

24. „Dar", a adăugat El, „adevărat vă spun că nici un proroc* nu este primit bine în patria lui. *Mat. 13.57. Marc. 6.4. Ioan 4.44.
25. Ba încă, adevărat vă spun că, pe vremea lui Ilie, când a fost încuiat cerul să nu dea ploaie trei ani şi şase luni şi când a venit o foamete mare peste toată ţara, erau multe* văduve în Israel;

*1 Împ. 17.9; 18.1. Iac. 5.17.

26. şi totuşi, Ilie n-a fost trimis la nici una din ele, în afară de o văduvă din Sarepta Sidonului.
27. Şi* mulţi leproşi erau în Israel pe vremea prorocului Elisei; şi totuşi nici unul din ei n-a fost curăţit, în afară de Naaman, sirianul.

*2 Împ. 5.14.

28. Toţi cei din sinagogă, când au auzit aceste lucruri, s-au umplut de mânie.

1.Sau: lăudat;

29. Şi s-au ridicat, L-au scos afară din cetate şi L-au dus până în sprânceana[1] muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce jos în prăpastie.
30. Dar Isus a trecut* prin mijlocul lor şi a plecat de acolo. *Ioan 8.59; 10.39.

Vindecarea unui demonizat în Capernaum

31. S-a* coborât în Capernaum, cetate din Galileea, şi acolo învăţa pe oameni în ziua Sabatului.

*Mat. 4.13. Marc. 1.21.

32. Ei erau uimiţi de învăţătura Lui, pentru că* vorbea cu putere.

*Mat. 7.28,29. Tit 2.15.

33. În* sinagogă se afla un om care avea un duh necurat şi care a strigat cu glas tare:

*Marc. 1.23.

34. „Ah! Ce avem noi a face cu Tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne prăpădeşti? Te* ştiu cine eşti: Sfântul** lui Dumnezeu."

*Vers. 41. **Ps. 16.10. Dan. 9.24. Cap. 1.53.

35. Isus l-a certat şi i-a zis: „Taci şi ieşi afară din omul acesta!" Şi demonul, după ce l-a trântit jos, în mijlocul adunării, a ieşit afară din el, fără să-i facă vreun rău.
36. Toţi au fost cuprinşi de spaimă şi ziceau unii către alţii: „Ce înseamnă lucrul acesta? El porunceşte cu stăpânire[2] şi cu putere duhurilor necurate şi ele ies afară!"
37. Şi I s-a dus vestea în toate împrejurimile.

Vindecarea soacrei lui Simon

38. După ce* a ieşit din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Soacra lui Simon era prinsă de friguri[3] mari şi L-au rugat pentru ea.

*Mat. 8.14. Marc. 1.29.

39. El S-a aplecat spre ea, a certat frigurile şi au lăsat-o frigurile. Ea s-a ridicat îndată şi a început să le slujească.

Vindecarea mai multor bolnavi

40. La* asfinţitul soarelui, toţi cei ce aveau bolnavi atinşi de felurite boli, îi aduceau la El. El Îşi punea mâinile peste fiecare din ei şi-i vindeca.

*Mat. 8.16. Marc. 1.32.

41. Din* mulţi ieşeau şi demoni care strigau şi ziceau: „Tu eşti Cristosul, Fiul lui Dumne-

1.Sau: creasta; 2.Sau: autoritate; 3.Sau: febră mare;

zeu." Dar El** îi mustra şi nu-i lăsa să vorbească, pentru că ştiau că El este Cristosul.

*Marc. 1.34; 3.11. **Marc. 1.25,34. Vers. 34,35.

42. Când* s-a crăpat de ziuă, Isus a ieşit şi S-a dus într-un loc pustiu. Noroadele au început să-L caute în toate părţile şi au ajuns până la El: voiau să-L oprească să plece de la ei.

*Marc. 1.35.

43. Dar El le-a zis: „Trebuie să vestesc Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu şi în alte cetăţi; fiindcă pentru aceasta am fost trimis."

44. Şi* propovăduia în sinagogile Galileii.

*Marc. 1.39.

Pescuirea minunată

5 1. Pe când* Se afla lângă lacul Ghenezaret şi Îl îmbulzea mulţimea ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu,

*Mat. 4.18. Marc. 1.16.

2. Isus a văzut două corăbii la marginea lacului; pescarii ieşiseră din ele să-şi spele năvoadele.

3. S-a suit într-una din aceste corăbii, care era a lui Simon: şi l-a rugat s-o depărteze puţin de la ţărm. Apoi a şezut jos şi învăţa mulțimile din corabie.

4. Când a încetat să vorbească, a zis lui Simon: „Depărteaz-o* la adânc şi aruncaţi-vă mrejele pentru pescuire."

*Ioan 21.6.

5. Drept răspuns, Simon I-a zis: „Învăţătorule, toată noaptea ne-am trudit şi n-am prins nimic; dar, la cuvântul Tău, voi arunca mrejele!"

6. După ce le-au aruncat, au prins o aşa de mare mulţime de peşti că începeau să li se rupă mrejele.

7. Au făcut semn tovarăşilor lor care erau în cealaltă corabie să vină să le ajute. Aceia au venit şi au umplut amândouă corăbiile, aşa că au început să se afunde corăbiile.

8. Când a văzut Simon Petru lucrul acesta, s-a aruncat la genunchii lui Isus şi I-a zis: „Doamne, pleacă* de la mine, căci sunt un om păcătos."

*2 Sam. 6.9. 1 Împ. 17.18.

9. Fiindcă îl apucase spaima, pe el şi pe toţi cei ce erau cu el, din pricina pescuirii pe care o făcuseră.

10. Tot aşa şi pe Iacov şi pe Ioan, fiii lui Zebedei, tovarăşii lui Simon. Atunci Isus i-a zis lui Simon: „Nu te teme; de acum* încolo vei fi pescar de oameni."

*Mat. 4.19. Marc. 1.17.

11. Ei au scos corăbiile la mal, au lăsat* totul şi au mers după El.

*Mat. 4.20; 19.27. Marc. 1.18. Cap. 18.28.

Vindecarea unui lepros

12. Isus* era într-una din cetăţi. Şi iată, că un om plin de lepră, cum L-a văzut, s-a aruncat cu faţa la pământ, L-a rugat şi I-a zis: „Doamne, dacă vrei, poţi să mă curăţeşti."

*Mat. 8.2. Marc. 1.40.

13. Isus a întins mâna, S-a atins de el şi i-a zis: „Da, vreau, fii curăţit!" Îndată, l-a lăsat lepra.

14. Apoi* i-a poruncit să nu spună nimănui. „Ci, du-te", i-a zis El, „şi arată-te preotului şi adu pentru curăţirea ta ce** a rânduit Moise, ca mărturie pentru ei."

*Mat. 8.4. **Lev. 14.4,10,21,22.

15. Se răspândea tot mai mult vestea despre El şi oamenii se* strângeau cu grămada, ca să-L asculte şi să fie vindecaţi de bolile lor.

*Mat. 4.25. Marc. 3.7. Ioan 6.2.

16. Iar* El Se ducea în locuri pustii şi Se ruga.

*Mat. 14.23. Marc. 6.46.

Vindecarea unui paralitic

17. Într-una din zile, Isus învăţa noroadele. Nişte farisei şi învăţători ai Legii, care veniseră din toate satele Galileii şi Iudeii şi din Ierusalim, stăteau acolo; iar puterea Domnului era cu El, ca să vindece.

18. Şi* iată că nişte oameni purtau într-un pat pe un slăbănog[1] şi căutau să-l ducă înăuntru, ca să-l pună înaintea Lui. *Mat. 9.2. Marc. 2.3.

19. Fiindcă n-aveau pe unde să-l ducă înăuntru, din pricina mulţimii, s-au suit pe acoperişul casei şi l-au coborât cu patul printre cărămizi, în mijlocul adunării, înaintea lui Isus.

20. Când le-a văzut credinţa, Isus a zis: „Omule, păcatele îţi sunt iertate!"

21. Cărturarii şi fariseii au* început să cârtească şi să zică în ei înşişi: „Cine** este Acesta, de rosteşte hule[2]? Cine poate să ierte păcatele decât singur Dumnezeu?"

*Mat. 9.3. Marc. 2.6,7. **Ps. 32.5. Isa. 43.25.

22. Isus, care le-a cunoscut gândurile, a luat cuvântul şi le-a zis: „Pentru ce cârtiţi în inimile voastre?

23. Ce este mai lesne, a zice: „Păcatele îţi sunt iertate" sau a zice: „Scoală-te şi umblă"?

24. Dar, ca să ştiţi că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele: „Ţie îţi poruncesc", a zis El slăbănogului, „scoală-te, ridi-

1.Sau: paralitic; 2.Sau: blasfemii (1,2 peste tot în text);

că-ţi patul şi du-te acasă””.
25. Şi, numaidecât, slăbănogul s-a sculat în faţa lor, a ridicat patul pe care zăcea şi s-a dus acasă, slăvindu-L pe Dumnezeu.
26. Toţi au rămas uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu; plini de frică, ziceau: „Azi am văzut lucruri nemaipomenite.”

Chemarea lui Levi

27. După* aceea, Isus a ieşit afară şi a văzut pe un vameş, numit Levi, şezând la vamă. Şi i-a zis: „Vino după Mine!”

*Mat. 9.9. Marc. 2.13,14.

28. Vameşul a lăsat totul, s-a ridicat şi a mers după El.
29. Levi I-a făcut* un ospăţ mare la el în casă; şi o mulţime de vameşi şi de alţi oaspeţi şedeau** la masă cu ei.

*Mat. 9.10. Marc. 2.15. **Cap. 15.1.

30. Fariseii şi cărturarii cârteau şi ziceau ucenicilor Lui: „Pentru ce mâncaţi şi beţi împreună cu vameşii şi cu păcătoşii?”
31. Isus a luat cuvântul şi le-a zis: „Nu cei sănătoşi au trebuinţă de doctor, ci cei bolnavi.
32. N-am* venit să chem la pocăinţă pe cei neprihăniţi, ci pe cei păcătoşi.”

*Mat. 9.13. 1 Tim. 1.15.

Întrebarea despre post

33. Ei I-au zis: „Ucenicii* lui Ioan, ca şi ai fariseilor, postesc des şi fac rugăciuni, pe când ai Tăi mănâncă şi beau.”

*Mat. 9.14. Marc. 2.18.

34. El le-a răspuns: „Oare puteţi face pe nuntaşi să postească în timpul când mirele este cu ei?
35. Vor veni zile când mirele va fi luat de la ei; atunci vor posti în acele zile.”
36. Le-a spus* şi o pildă: „Nimeni nu rupe dintr-o haină nouă un petic, ca să-l pună la o haină veche; altminteri, rupe şi haina cea nouă, şi nici peticul luat de la ea nu se potriveşte la cea veche.

*Mat. 9.16,17. Marc. 2.21,22.

37. Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altminteri, vinul cel nou sparge burdufurile, se varsă, şi burdufurile se prăpădesc;
38. ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi, şi amândouă se păstrează.
39. Şi nimeni, după ce a băut vin vechi, nu vrea vin nou, căci zice: „Este mai bun cel vechi”.

Spicele de grâu şi Sabatul

6 1. Într-o* zi de Sabat, s-a întâmplat că Isus trecea prin lanurile de grâu. Ucenicii Lui smulgeau spice de grâu, le frecau cu mâinile şi le mâncau.

*Mat. 12.1. Marc. 2.23.

2. Unii dintre farisei le-au zis: „Pentru ce faceţi ce* nu este îngăduit să faceţi în ziua Sabatului?” *Exod 20.10.
3. Isus le-a răspuns: „Oare n-aţi citit ce* a făcut David când a flămânzit, el şi cei ce erau împreună cu el?

*1 Sam. 21.6.

4. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, a luat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, a mâncat din ele şi a dat şi celor ce erau cu el, măcar că* nu era îngăduit să le mănânce decât preoţii?”

*Lev. 24.9.

5. Şi le zicea: „Fiul omului este Domn chiar şi al Sabatului.”

Omul cu mâna paralizată

6. În* altă zi de Sabat, s-a întâmplat că Isus a intrat în sinagogă şi învăţa poporul. Acolo era un om care avea mâna dreaptă uscată[1].

*Mat. 12.9. Marc. 3.1. Cap. 13.14; 14.3. Ioan 9.16.

7. Cărturarii şi fariseii pândeau pe Isus, să vadă dacă-l va vindeca în ziua Sabatului, ca să aibă de ce să-L învinuiască.
8. Dar El le ştia gândurile; şi a zis omului care avea mâna uscată: „Scoală-te şi stai în mijloc.” El s-a ridicat şi a stat în picioare.
9. Şi Isus le-a zis: „Vă întreb: Este îngăduit în ziua Sabatului a face bine ori a face rău? A scăpa o viaţă sau a o pierde?”
10. Atunci, Şi-a rotit privirile peste toţi şi a zis omului: „Întinde-ţi mâna!” El a întins-o, şi mâna i s-a făcut sănătoasă ca şi cealaltă.
11. Ei turbau de mânie şi s-au sfătuit ce ar putea să-I facă lui Isus.

Alegerea celor doisprezece

12. În* zilele acelea, Isus S-a dus în munte să Se roage şi a petrecut toată noaptea în rugăciune către Dumnezeu. *Mat. 14.23.
13. Când s-a făcut zi, a chemat pe ucenicii Săi şi* a ales dintre ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli, şi anume:

*Mat. 10.1.

14. pe Simon, pe* care l-a numit şi Petru; pe Andrei, fratele lui; pe Iacov, pe Ioan, pe Filip,

1.Sau: paralizată (peste tot în text);

pe Bartolomeu; *Ioan 1.42.
15. pe Matei, pe Toma, pe Iacov, fiul lui Alfeu; pe Simon, numit Zelotul;
16. pe Iuda, fiul* lui Iacov; şi pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut vânzător[1]. *Iuda 1.

Felurite vindecări

17. S-a coborât împreună cu ei şi S-a oprit într-un podiş unde se aflau mulţi ucenici de-ai Lui şi* o mare mulţime de oameni, care veniseră din toată Iudeea, din Ierusalim şi de pe lângă marea Tirului şi a Sidonului ca să-L asculte şi să fie vindecaţi de bolile lor.
*Mat. 4.25. Marc. 3.7.
18. Cei chinuiţi de duhuri necurate erau vindecaţi.
19. Şi tot poporul căuta* să se atingă de El, pentru că din El ieşea** o putere care-i vindeca pe toţi. *Mat. 14.36. **Marc. 5.30. Cap. 8.46.

Fericirile

20. Atunci Isus Şi-a ridicat ochii spre ucenicii Săi şi a zis:
„Ferice* de voi care sunteţi săraci, pentru că Împărăţia lui Dumnezeu este a voastră!
*Mat. 5.3; 11.5. Iac. 2.5.
21. Ferice* de voi care sunteţi flămânzi acum, pentru că voi veţi fi săturaţi! Ferice** de voi care plângeţi acum, pentru că voi veţi râde!
*Isa. 55.1; 65.13. Mat. 5.6. **Isa. 61.3. Mat. 5.4.
22. Ferice* de voi, când oamenii vă vor urî, vă** vor izgoni dintre ei, vă vor ocări şi vor lepăda numele vostru ca ceva rău, din pricina Fiului omului!
*Mat. 5.11. 1 Pet. 2.19; 3.14; 4.14. **Ioan 16.2.
23. Bucuraţi-vă* în ziua aceea şi săltaţi de veselie; pentru că răsplata voastră este mare în cer; căci tot aşa** făceau părinţii lor profeţilor.
*Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Col. 1.24. Iac. 1.2. **Fapt. 7.51.
24. Dar*, vai de voi, bogaţilor**, pentru că voi v-aţi † primit aici mângâierea!
*Amos 6.1. Iac. 5.1. **Cap. 12.21. † Mat. 6.2,5,16. Cap. 16.25.
25. Vai* de voi care sunteţi sătui acum! Pentru că voi veţi flămânzi! Vai** de voi care râdeţi acum, pentru că voi veţi plânge şi vă veţi tângui!
*Isa. 65.13. **Prov. 14.13.
26. Vai* de voi, când toţi oamenii vă vor vorbi de bine! Fiindcă tot aşa făceau părinţii lor prorocilor mincinoşi! *Ioan 15.19. 1 Ioan 4.5.

1.Sau: care a ajuns trădător;

Iubirea vrăjmaşilor

27. Dar* Eu vă spun vouă care Mă ascultaţi: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc,
*Exod 23.4. Prov. 25.21. Mat. 5.44. Vers. 35. Rom. 12.20.
28. binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, rugaţi-vă* pentru cei ce se poartă rău cu voi.
*Cap. 23.34. Fapt. 7.60.
29. Dacă* te bate cineva peste un obraz, întoarce-i-l şi pe celălalt. Dacă** îţi ia cineva haina cu sila, nu-l opri să-ţi ia şi cămaşa.
*Mat. 5.39. **1 Cor. 6.7.
30. Oricui* îţi cere, dă-i; şi celui ce-ţi ia cu sila ale tale, nu i le cere înapoi.
*Deut. 15.7,8,10. Prov. 21.26. Mat. 5.42.
31. Ce* vreţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel. *Mat. 7.12.
32. Dacă* iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată vi se cuvine? Şi păcătoşii iubesc pe cei ce-i iubesc pe ei. *Mat. 5.46.
33. Dacă faceţi bine celor ce vă fac bine, ce răsplată vi se cuvine? Şi păcătoşii fac aşa.
34. Şi* dacă daţi cu împrumut acelora de la care nădăjduiţi să luaţi înapoi, ce răsplată vi se cuvine? Şi păcătoşii dau cu împrumut păcătoşilor, ca să ia înapoi întocmai. *Mat. 5.42.
35. Voi însă iubiţi* pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine şi daţi** cu împrumut, fără să nădăjduiţi ceva în schimb. Şi răsplata voastră va fi mare şi veţi † fi fiii Celui Preaînalt; căci El este bun şi cu cei nemulţumitori şi cu cei răi.
*Vers. 27. **Ps. 37.26. Vers. 30. † Mat. 5.45.
36. Fiţi*, dar, milostivi cum şi Tatăl vostru este milostiv. *Mat. 5.48.

Paiul şi bârna, pomul şi rodul

37. Nu* judecaţi, şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi[1], şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi, şi vi se va ierta. *Mat. 7.1.
38. Daţi*, şi vi se va da; ba încă, vi se va turna în sân** o măsură bună, îndesată, clătinată, care se va vărsa pe deasupra. Căci cu † ce măsură veţi măsura, cu aceea vi se va măsura."
*Prov. 19.17. **Ps. 79.12. † Mat. 7.2. Marc. 4.24. Iac. 2.13.
39. Le-a spus şi pilda următoare: „Oare* poate un orb să călăuzească pe un alt orb? Nu vor cădea amândoi în groapă? *Mat. 15.14.
40. Ucenicul nu* este mai presus de învăţătorul lui; dar orice ucenic desăvârşit va fi ca învăţătorul lui. *Mat. 10.24. Ioan 13.16; 15.20.

1. Sau: condamnaţi;

41. De* ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău şi nu te uiţi cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău? *Mat. 7.3.
42. Sau cum poţi să zici fratelui tău: „Frate, lasă-mă să-ţi scot paiul din ochi", şi, când colo, tu nu vezi bârna din ochiul tău? Făţarnicule, scoate* întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea desluşit să scoţi paiul din ochiul fratelui tău. *Prov. 18.17.
43. Nu* este nici un pom bun care să facă rod rău şi nici un pom rău care să facă rod bun. *Mat. 7.16,17.
44. Căci orice* pom se cunoaşte după rodul lui. Nu se strâng smochine din spini, nici nu se culeg struguri din mărăcini. *Mat. 12.33.
45. Omul* bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui, iar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui; căci din** prisosul inimii vorbeşte gura. *Mat. 12.35. **Mat. 12.34.

Casa zidită pe stâncă

46. De* ce-Mi ziceţi: „Doamne, Doamne!", şi nu faceţi ce spun Eu? *Mal. 1.6. Mat. 7.21; 25.11. Cap. 13.25.
47. Vă voi arăta cu cine se aseamănă orice* om care vine la Mine, aude cuvintele Mele şi le face. *Mat. 7.24.
48. Se aseamănă cu un om care, când a zidit o casă, a săpat adânc înainte şi a aşezat temelia pe stâncă. A venit o revărsare de ape şi s-a năpustit şuvoiul peste casa aceea, dar n-a putut s-o clatine, pentru că era zidită pe stâncă.
49. Dar cine aude şi nu face, se aseamănă cu un om care a zidit o casă pe pământ, fără temelie. Şi s-a năpustit şuvoiul asupra ei, ea s-a prăbuşit îndată şi prăbuşirea acestei case a fost mare."

Vindecarea robului unui centurion roman

7 1. După ce a sfârşit de rostit toate aceste cuvântări înaintea poporului care-L asculta, Isus a* intrat în Capernaum. *Mat. 8.5.
2. Un centurion avea un rob la care ţinea foarte mult şi care era bolnav pe moarte.
3. Fiindcă auzise vorbindu-se despre Isus, centurionul a trimis la El nişte bătrâni ai iudeilor, ca să-L roage să vină să-l vindece pe robul lui.
4. Aceştia au venit la Isus, L-au rugat stăruitor şi au zis: „Merită să-i faci acest bine;
5. căci iubeşte neamul nostru şi el ne-a zidit sinagoga."
6. Isus a plecat cu ei; dar nu era departe de casă, când centurionul a trimis la El pe nişte prieteni să-I spună: „Doamne, nu Te mai osteni atâta, pentru că nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu.
7. De aceea, nici nu m-am socotit vrednic să vin eu însumi la Tine. Ci, zi o vorbă şi robul meu va fi vindecat.
8. Căci şi eu, care sunt sub stăpânirea altuia, am sub mine ostaşi. Şi zic unuia: „Du-te!", şi se duce; altuia: „Vino!", şi vine; şi robului meu: „Fă cutare lucru!", şi-l face."
9. Când a auzit Isus aceste vorbe, S-a minunat de centurion, S-a întors spre mulţimea care mergea după El şi a zis: „Vă spun că nici chiar în Israel n-am găsit o credinţă atât de mare."
10. Când s-au întors acasă, trimişii au găsit sănătos pe robul care fusese bolnav.

Învierea fiului văduvei din Nain

11. În ziua următoare, Isus Se ducea într-o cetate numită Nain. Împreună cu El mergeau ucenicii Lui şi popor mult.
12. Când S-a apropiat de poarta cetăţii, iată că duceau la groapă pe un mort, singurul fiu al mamei lui, care era văduvă; şi cu ea erau o mulţime de oameni din cetate.
13. Domnului, când a văzut-o, I S-a făcut milă de ea şi i-a zis: „Nu plânge!"
14. Apoi S-a apropiat şi S-a atins de raclă[1]. Cei ce o duceau s-au oprit. El a zis: „Tinere, scoală-te*, îţi spun! *Cap. 8.54. Ioan 11.43. Fapt. 9.40. Rom. 4.17.
15. Mortul a şezut în capul oaselor şi a început să vorbească. Isus l-a dat înapoi mamei lui.
16. Toţi* au fost cuprinşi de frică, slăveau pe Dumnezeu şi ziceau: „Un mare proroc S-a** ridicat între noi; şi Dumnezeu † a cercetat pe poporul Său." *Cap. 1.65. **Cap. 24.19. Ioan 4.19; 6.14; 9.17. † Cap. 1.68.
17. Vestea aceasta despre Isus s-a răspândit în toată Iudeea şi prin toate împrejurimile.

Trimişii lui Ioan Botezătorul

18. Ucenicii* lui Ioan i-au dat de ştire învăţătorului lor despre toate aceste lucruri. *Mat. 11.2.

1.Sau: sicriu;

19. Ioan a chemat pe doi dintre ucenicii săi şi i-a trimis la Isus să-L întrebe: „Tu eşti CEL CE VINE sau să aşteptăm pe altul?"
20. Aceştia, când s-au înfăţişat înaintea lui Isus, I-au zis: „Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine să Te întrebăm: „Tu eşti CEL CE VINE sau să aşteptăm pe altul?"
21. Chiar în clipa aceea, Isus a vindecat pe mulţi de boli, de chinuri, de duhuri rele, şi multor orbi le-a dăruit vederea.
22. Şi*, drept răspuns, le-a zis: „Duceţi-vă şi spuneţi lui Ioan ce aţi văzut şi auzit: orbii** văd, şchiopii umblă, leproşii sunt curăţiţi, surzii aud, morţii înviază şi săracilor † li se vesteşte Evanghelia.

*Mat. 11.4. **Isa. 35.5. † Cap. 4.18.

23. Ferice de acela pentru care nu voi fi un prilej de poticnire."

Mărturia lui Isus despre Ioan

24. După ce* au plecat trimişii lui Ioan, Isus a început să spună noroadelor despre Ioan: „Ce aţi ieşit să vedeţi în pustiu? O trestie clătinată de vânt?

*Mat. 11.7.

25. Atunci ce aţi ieşit să vedeţi? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată că cei ce poartă haine moi şi cei ce trăiesc în desfătări sunt în casele împăraţilor.
26. Atunci ce aţi ieşit să vedeţi? Un proroc? Da, vă spun şi mai mult decât un proroc.
27. El* este acela despre care este scris: „Iată, trimit pe solul Meu înaintea feţei Tale, care Îţi va pregăti calea înaintea Ta."

*Mal. 3.1.

28. Vă spun că dintre cei născuţi din femeie, nu este nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul. Totuşi, cel mai mic în Împărăţia lui Dumnezeu este mai mare decât el.
29. Şi tot poporul care l-a auzit, şi chiar vameşii, au dat dreptate lui Dumnezeu primind* botezul lui Ioan;

*Mat. 3.5. Cap. 3.12.

30. dar fariseii şi învăţătorii Legii au zădărnicit planul* lui Dumnezeu pentru ei, neprimind botezul lui.

*Fapt. 20.27.

31. Cu* cine voi asemăna, dar, pe oamenii din neamul acesta? Şi cu cine seamănă ei?

*Mat. 11.16.

32. Seamănă cu nişte copii care stau în piaţă şi strigă unii către alţii: „V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi n-aţi plâns."
33. Într-adevăr, a venit Ioan* Botezătorul, nici mâncând pâine, nici bând vin, şi ziceţi: „Are drac."

*Mat. 3.4. Marc. 1.6. Cap. 1.15.

34. A venit Fiul omului, mâncând şi bând, şi ziceţi: „Iată un om mâncăcios şi băutor de vin, un prieten al vameşilor şi al păcătoşilor."
35. Totuşi* înţelepciunea a fost găsită dreaptă de toţi copiii ei." *Mat. 11.19.

Femeia păcătoasă

36. Un* fariseu l-a rugat pe Isus să mănânce la el. Isus a intrat în casa fariseului şi a stat la masă.

*Mat. 26.6. Marc. 14.3. Ioan 11.2.

37. Şi iată că o femeie păcătoasă din cetate a aflat că El era la masă în casa fariseului: a adus un vas de alabastru cu mir mirositor
38. şi stătea înapoi, lângă picioarele lui Isus, şi plângea. Apoi a început să-I stropească picioarele cu lacrimile ei şi să le şteargă cu părul capului ei; le săruta mult şi le ungea cu mir.
39. Când a văzut lucrul acesta, fariseul care-L poftise şi-a zis: „Omul acesta*, dacă ar fi un proroc, ar şti cine şi ce fel de femeie este cea care se atinge de El: că este o păcătoasă."

*Cap. 15.2.

40. Isus a luat cuvântul şi i-a zis: „Simone, am să-ţi spun ceva." „Spune, Învăţătorule", i-a răspuns el.
41. „Un cămătar avea doi datornici: unul îi era dator cu cinci sute de lei, iar celălalt cu cincizeci.
42. Fiindcă n-aveau cu ce plăti, i-a iertat pe amândoi. Spune-Mi, dar, care din ei îl va iubi mai mult?"
43. Simon I-a răspuns: „Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult." Isus i-a zis: „Drept ai judecat."
44. Apoi S-a întors spre femeie şi a zis lui Simon: „Vezi tu pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi nu Mi-ai dat apă pentru spălat picioarele; dar ea Mi-a stropit picioarele cu lacrimile ei şi Mi le-a şters cu părul capului ei.
45. Tu nu Mi-ai dat sărutare; dar ea, de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.
46. Capul nu Mi l-ai uns cu* untdelemn; dar ea Mi-a uns picioarele cu mir.

*Ps. 23.5.

47. De aceea* îţi spun: păcatele ei, care sunt multe, sunt iertate; căci a iubit mult. Dar cui i se iartă puţin iubeşte puţin."

*1 Tim. 1.14.
48. Apoi a zis femeii: „Iertate* îţi sunt păcatele!” *Mat. 9.2. Marc. 2.5.
49. Cei ce şedeau cu El la masă au început să zică între ei: „Cine* este Acesta care iartă chiar şi păcatele?” *Mat. 9.3. Marc. 2.7.
50. Dar Isus a zis femeii: „Credinţa* ta te-a mântuit; du-te în pace.”
*Mat. 9.22. Marc. 5.34; 10.52. Cap. 8.48; 18.42.

Isus propovăduieşte Evanghelia

8 1. Curând după aceea, Isus umbla din cetate în cetate şi din sat în sat şi propovăduia şi vestea Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu. Cei doisprezece erau cu El;
2. şi mai erau şi nişte* femei care fuseseră vindecate de duhuri rele şi de boli; Maria, zisă Magdalena, din** care ieşiseră şapte draci,
*Mat. 27.55,56. **Marc. 16.9.
3. Ioana, nevasta lui Cuza, ispravnicul lui Irod, Suzana şi multe altele care-L ajutau cu ce aveau.

Pilda semănătorului

4. Când* s-a strâns o mulţime mare şi a venit la El popor din felurite cetăţi, Isus a spus pilda aceasta:
*Mat. 13.2. Marc. 4.1.
5. „Semănătorul a ieşit să-şi semene sămânţa. Pe când semăna el, o parte din sămânţă a căzut lângă drum: a fost călcată în picioare şi au mâncat-o păsările cerului.
6. O altă parte a căzut pe stâncă; şi, cum a răsărit, s-a uscat, pentru că n-avea umezeală.
7. O altă parte a căzut în mijlocul spinilor: spinii au crescut împreună cu ea şi au înăbuşit-o.
8. O altă parte a căzut pe pământ bun şi a crescut şi a făcut rod însutit.” După ce a spus aceste lucruri, Isus a strigat: „Cine are urechi de auzit să audă.”
9. Ucenicii* Lui L-au întrebat ce înţeles are pilda aceasta.
*Mat. 13.10. Marc. 4.10.
10. El le-a răspuns: „Vouă v-a fost dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei lui Dumnezeu, dar celorlalţi li se vorbeşte în pilde, ca „măcar că* văd, să nu vadă, şi măcar că aud, să nu înţeleagă.”
*Isa. 6.9. Marc. 4.12.
11. Iată ce înţeles are pilda* aceasta: Sămânţa este Cuvântul lui Dumnezeu.
*Mat. 13.18. Marc. 4.14.
12. Cei asemănaţi cu sămânţa căzută lângă drum sunt cei ce aud; apoi vine diavolul şi ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva să creadă şi să fie mântuiţi.
13. Cei asemănaţi cu sămânţa căzută pe stâncă sunt aceia care, când aud Cuvântul, îl primesc cu bucurie; dar n-au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar când vine ispita, cad.
14. Sămânţa care a căzut între spini îi închipuie pe aceia care, după ce au auzit Cuvântul, îşi văd de drum şi-l lasă să fie înăbuşit de grijile, bogăţiile şi plăcerile vieţii acesteia şi n-aduc rod care să ajungă la coacere.
15. Sămânţa care a căzut pe pământ bun sunt aceia care, după ce au auzit Cuvântul, îl ţin într-o inimă bună şi curată şi fac rod în răbdare.
16. Nimeni*, după ce a aprins o lumină, n-o acoperă cu un vas, nici n-o pune sub pat, ci o pune într-un sfeşnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.
*Mat. 5.15. Marc. 4.21. Cap. 11.33.
17. Fiindcă* nu este nimic acoperit, care nu va fi descoperit, nimic tăinuit, care nu va fi cunoscut şi nu va veni la lumină. *Mat. 10.26. Cap. 12.2.
18. Luaţi seama, dar, la felul cum ascultaţi; căci* celui ce are, i se va da; dar celui ce n-are, i se va lua şi ce i se pare că are.”
*Mat. 13.12; 25.29. Cap. 19.26.

Mama şi fraţii lui Isus

19. Mama* şi fraţii lui Isus au venit la El; dar nu puteau să-I vorbească din pricina mulţimii.
*Mat. 12.46. Marc. 3.31.
20. Cineva I-a spus: „Mama Ta şi fraţii Tăi stau afară şi vor să Te vadă.”
21. Dar El, drept răspuns, a zis: „Mama Mea şi fraţii Mei sunt cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu şi-l împlinesc.”

Potolirea furtunii

22. Într-una* din zile, Isus S-a suit într-o corabie împreună cu ucenicii Lui. El le-a zis: „Haideţi să trecem dincolo de lac.” Şi au plecat. *Mat. 8.23. Marc. 4.35.
23. Pe când vâsleau ei, Isus a adormit. Pe lac s-a stârnit un aşa vârtej de vânt, că se umplea corabia cu apă; şi erau în primejdie.
24. Au* venit la El, L-au deşteptat şi au zis: „Învăţătorule, Învăţătorule, pierim!” Isus S-a ridicat, a certat vântul şi valurile înfuriate, care s-au potolit; şi s-a făcut linişte.
*Mat. 8.28. Marc. 5.1.

25. Apoi a zis ucenicilor Săi: „Unde vă este credinţa?” Plini de spaimă şi de mirare, ei au zis unii către alţii: „Cine este Acesta de porunceşte chiar şi vânturilor şi apei, şi-L ascultă?”

Vindecarea unui demonizat

26. Au venit cu corabia în ţinutul gadarenilor, care este în dreptul Galileii.
27. Când a ieşit Isus la ţărm, L-a întâmpinat un om din cetate, stăpânit de mai mulţi draci. De multă vreme nu se îmbrăca cu haină şi nu-şi avea locuinţa într-o casă, ci în morminte.
28. Când a văzut pe Isus, a scos un strigăt ascuţit, a căzut jos înaintea Lui şi a zis cu glas tare: „Ce am eu a face cu Tine, Isuse, Fiul Dumnezeului Cel Preaînalt? Te rog nu mă chinui.”
29. Căci Isus poruncise duhului necurat să iasă din omul acela pe care pusese stăpânire de multă vreme; era păzit, legat cu cătuşe la mâini şi cu obezi la picioare, dar rupea legăturile şi era gonit de dracul prin pustiuri.
30. Isus l-a întrebat: „Care-ţi este numele?” „Legiune”, a răspuns el; pentru că intraseră mulţi draci în el.
31. Şi demonii Îl rugau stăruitor pe Isus să nu le poruncească să se ducă în* Adânc.

*Apoc. 20.3.

32. Acolo, pe munte, era o turmă mare de porci care păşteau. Şi dracii au rugat pe Isus să le dea voie să intre în ei. El le-a dat voie.
33. Demonii au ieşit din omul acela, au intrat în porci şi turma s-a repezit de pe râpă în lac şi s-a înecat.
34. Porcarii, când au văzut ce se întâmplase, au fugit şi au dat de veste în cetate şi prin sate.
35. Oamenii au ieşit să vadă cele întâmplate. Au venit la Isus şi au găsit pe omul din care ieşiseră dracii şezând la picioarele lui Isus, îmbrăcat şi în toate minţile; şi i-a apucat frica.
36. Cei ce văzuseră cele petrecute le-au povestit cum fusese vindecat cel stăpânit de draci.
37. Tot* poporul din ţinutul gadarenilor L-a** rugat pe Isus să plece de la ei, pentru că îi apucase o mare frică.
Isus S-a suit într-o corabie şi S-a întors.

*Mat. 8.34. **Fapt. 16.39.

38. Omul* din care ieşiseră dracii Îl ruga să-i dea voie să rămână cu El. Dar Isus l-a trimis acasă şi i-a zis:

*Marc. 5.18.

39. „Întoarce-te acasă şi povesteşte tot ce ţi-a făcut Dumnezeu.” El a plecat şi a vestit prin toată cetatea tot ce-i făcuse Isus.

Învierea fiicei lui Iair - Femeia cu scurgere de sânge

40. La întoarcere, Isus a fost primit cu bucurie de mulţime, căci toţi Îl aşteptau.
41. Şi* iată că a venit un om, numit Iair, care era fruntaş al sinagogii. El s-a aruncat la picioarele lui Isus şi L-a rugat să vină până la el acasă;

*Mat. 9.18. Marc. 5.22.

42. pentru că avea o singură copilă, de vreo doisprezece ani, care trăgea să moară. Pe drum, Isus era îmbulzit de noroade.
43. Şi* era o femeie care de doisprezece ani avea o scurgere de sânge; ea îşi cheltuise toată averea cu doctorii, fără s-o fi putut vindeca vreunul.

*Mat. 9.20.

44. Ea s-a apropiat pe dinapoi şi s-a atins de poala hainei lui Isus. Îndată, scurgerea de sânge s-a oprit.
45. Şi Isus a zis: „Cine s-a atins de Mine?” Fiindcă toţi tăgăduiau, Petru şi cei ce erau cu El au zis: „Învăţătorule, noroadele Te împresoară şi Te îmbulzesc, şi mai întrebi: „Cine s-a atins de Mine”?”
46. Dar Isus a răspuns: „S-a atins cineva de Mine, căci am simţit că a ieşit din Mine o putere*.”

*Marc. 5.30. Cap. 6.19.

47. Femeia, când s-a văzut dată de gol, a venit tremurând, s-a aruncat jos înaintea Lui şi a spus în faţa întregului popor din ce pricină se atinsese de El şi cum fusese vindecată numaidecât.
48. Isus i-a zis: „Îndrăzneşte, fiică; credinţa ta te-a mântuit, du-te în pace.”
49. Pe* când vorbea El încă, vine unul din casa fruntaşului sinagogii şi-i spune: „Fiica ta a murit, nu mai supăra pe Învăţătorul.”

*Marc. 5.35.

50. Dar Isus, când a auzit lucrul acesta, a zis fruntaşului sinagogii: „Nu te teme; crede numai şi va fi vindecată.”
51. Când a ajuns la casa fruntaşului, n-a lăsat pe nici unul să intre împreună cu El, decât pe Petru, pe Iacov, pe Ioan, pe tatăl şi pe mama fetei.
52. Toţi plângeau şi o boceau. Atunci Isus a

zis: „Nu plângeţi; fetiţa n-a murit, ci* doarme.”

*Ioan 11.11,13.

53. Ei îşi băteau joc de El, căci ştiau că murise.
54. Dar El, după ce i-a scos pe toţi afară, a apucat-o de mână şi a strigat cu glas tare: „Fetiţo, ridică-te[1]*!” *Cap. 7.14. Ioan 11.43.
55. Şi duhul ei s-a întors în ea, iar fata s-a ridicat numaidecât. Isus a poruncit să-i dea să mănânce.
56. Părinţii ei au rămas uimiţi. Isus* le-a poruncit să nu spună nimănui cele întâmplate.

*Mat. 8.4; 9.30. Marc. 5.43.

Trimiterea celor doisprezece

9 1. Isus* a chemat pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere şi stăpânire peste toţi demonii şi să vindece bolile.

*Mat. 10.1. Marc. 3.13; 6.7.

2. Apoi i-a* trimis să propovăduiască Împărăţia lui Dumnezeu şi să vindece pe cei bolnavi. *Mat. 10.7,8. Marc. 6.12. Cap. 10.1,9.
3. „Să nu luaţi nimic cu voi pe drum”, le-a* zis El, „nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici bani, nici două haine.

*Mat. 10.9. Marc. 6.8. Cap. 10.4; 22.35.

4. În* orice casă veţi intra, să rămâneţi acolo, până veţi pleca din locul acela.

*Mat. 10.11. Marc. 6.10.

5. Şi*, dacă nu vă vor primi oamenii, să ieşiţi din cetatea aceea şi să scuturaţi** praful de pe picioarele voastre, ca mărturie împotriva lor.”

*Mat. 10.14. **Fapt. 13.51.

6. Ei* au plecat şi au mers din sat în sat, propovăduind Evanghelia şi săvârşind pretutindeni vindecări. *Marc. 6.12.

Irod nu ştie ce să creadă despre Isus

7. Guvernatorul* Irod a auzit vorbindu-se despre toate lucrurile săvârşite de Isus şi stătea în cumpănă, neştiind ce să creadă. Căci unii ziceau că a înviat Ioan din morţi;

*Mat. 14.1. Marc. 6.14.

8. alţii ziceau că s-a arătat Ilie; şi alţii ziceau că a înviat vreun proroc din cei din vechime.
9. Dar Irod zicea: „Lui Ioan i-am tăiat capul; cine este oare Acesta despre care aud astfel de lucruri?” Şi* căuta să-L vadă. *Cap. 23.8.

Înmulţirea pâinilor

10. Apostolii, când* s-au întors, au istorisit lui Isus tot ce făcuseră. El** i-a luat cu Sine şi S-a dus la o parte, lângă o cetate numită Betsaida.

*Marc. 6.30. **Mat. 14.13.

11. Noroadele au priceput lucrul acesta şi au mers după El. Isus le-a primit bine, le vorbea despre Împărăţia lui Dumnezeu şi vindeca pe cei ce aveau trebuinţă de vindecare.
12. Fiindcă* ziua se pleca spre seară, cei doisprezece s-au apropiat şi I-au zis: „Dă drumul noroadelor, ca să se ducă în satele şi cătunele dimprejur să găzduiască şi să-şi caute de ale mâncării; pentru că aici suntem într-un loc pustiu.”

*Mat. 14.15. Marc. 6.35. Ioan 6.1,5.

13. Isus le-a zis: „Daţi-le voi să mănânce!” Dar ei au răspuns: „N-avem decât cinci pâini şi doi peşti; afară numai dacă ne vom duce noi înşine să cumpărăm merinde pentru tot poporul acesta.”
14. Şi erau aproape cinci mii de bărbaţi. Isus a zis ucenicilor Săi: „Puneţi-i să şadă jos în cete de câte cincizeci.”
15. Aşa au şi făcut: i-au pus pe toţi să şadă jos.
16. Isus a luat cele cinci pâini şi cei doi peşti, Şi-a ridicat ochii spre cer şi le-a binecuvântat. Apoi le-a frânt şi le-a dat ucenicilor să le împartă poporului.
17. Au mâncat toţi şi s-au săturat; şi au ridicat douăsprezece coşuri pline cu firimiturile rămase.

Mărturisirea lui Petru

18. Într-o* zi, pe când Se ruga Isus singur deoparte, având cu El pe ucenicii Lui, le-a pus întrebarea următoare: „Cine zic oamenii că sunt Eu?”

*Mat. 16.13. Marc. 8.27.

19. Ei I-au răspuns: „Unii zic că eşti Ioan* Botezătorul; alţii zic că eşti Ilie; alţii zic că a înviat un proroc dintre cei din vechime.”

*Mat. 14.2. Vers. 7,8.

20. „Dar voi”, i-a întrebat El, „cine ziceţi că sunt?” „Cristosul lui Dumnezeu!”, I-a răspuns Petru*.

*Mat. 16.16. Ioan 6.69.

21. Isus* le-a poruncit cu tărie să nu spună nimănui lucrul acesta.

*Mat. 16.20.

22. Apoi a adăugat că Fiul* omului trebuie să pătimească multe, să fie tăgăduit de bătrâni, de preoţii cei mai de seamă şi de cărturari, să fie omorât şi a treia zi să învieze.

*Mat. 16.21; 17.22.

1.Lit.(aram.): *„Talita, cumi!”*= Tu, cea de sub giulgiu, ridică-te!;

Cum să-L urmăm pe Isus

23. Apoi* a zis tuturor: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să Mă urmeze.
*Mat. 10.38; 16.24. Marc. 8.34. Cap. 14.27.
24. Fiindcă oricine va vrea să-şi scape viaţa o va pierde; dar oricine îşi va pierde viaţa pentru Mine o va mântui.
25. Şi* ce ar folosi unui om să câştige toată lumea, dacă s-ar prăpădi sau s-ar pierde pe sine însuşi? *Mat. 16.20. Marc. 8.36.
26. Căci* de oricine se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, se va ruşina şi Fiul omului de el, când va veni în slava Sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri.
*Mat. 20.33. Marc. 8.38. 2 Tim. 2.12.
27. Adevărat* vă spun, că sunt unii din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu.”
*Mat. 16.28. Marc. 9.1.

Schimbarea la faţă

28. Cam* la opt zile după cuvintele acestea, Isus a luat cu El pe Petru, pe Ioan şi pe Iacov şi S-a suit pe munte să Se roage.
*Mat. 17.1. Marc. 9.2.
29. Pe când Se ruga, I s-a schimbat înfăţişarea feţei şi îmbrăcămintea I s-a făcut albă, strălucitoare.
30. Şi iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbaţi: erau Moise şi Ilie,
31. care se arătaseră în slavă şi vorbeau despre sfârşitul[1] Lui pe care avea să-l aibă în Ierusalim.
32. Petru şi tovarăşii lui erau* îngreuiaţi de somn; dar, când s-au deşteptat bine, au văzut slava lui Isus şi pe cei doi bărbaţi care stăteau împreună cu El. *Dan. 8.18; 10.9.
33. În clipa când se despărţeau bărbaţii aceştia de Isus, Petru a zis lui Isus: „Învăţătorule, este bine să fim aici; să facem trei colibe: una pentru Tine, una pentru Moise şi una pentru Ilie.” Nu ştia ce spune.
34. Pe când vorbea el astfel, a venit un nor şi i-a acoperit cu umbra lui; ucenicii s-au înspăimântat, când i-au văzut intrând în nor.
35. Şi din nor s-a auzit un glas care zicea: „Acesta* este Fiul Meu preaiubit: de El să ascultaţi**!” *Mat. 3.17. **Fapt. 3.22.
36. Când s-a auzit glasul acela, Isus a rămas singur. Ucenicii* au tăcut şi n-au spus, în zilele acelea, nimănui nimic din cele ce văzuseră.
*Mat. 17.9.

1.Sau: plecarea;

Vindecarea unui demonizat

37. A* doua zi, când s-au coborât de pe munte, o mare mulţime a întâmpinat pe Isus.
*Mat. 17.14. Marc. 9.14,17.
38. Şi un om din mijlocul mulţimii a strigat: „Învăţătorule, rogu-Te, uită-Te cu îndurare la fiul meu, fiindcă îl am numai pe el.
39. Îl apucă un duh şi deodată răcneşte; şi duhul îl scutură cu putere, aşa că băiatul face spumă la gură şi cu anevoie se duce duhul de la el, după ce l-a stropşit de tot.
40. Am rugat pe ucenicii Tăi să-l scoată şi n-au putut.
41. „O, neam[1] necredincios şi pornit la rău”, a răspuns Isus, „până când voi fi cu voi şi vă voi răbda? Adu-l aici pe fiul tău.”
42. Pe când venea băiatul, dracul l-a trântit la pământ şi l-a scuturat cu putere. Dar Isus a certat duhul necurat, a vindecat pe băiat şi l-a dat înapoi tatălui său.
43. Şi toţi au rămas uimiţi de măreţia lui Dumnezeu.

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

Pe când toţi se minunau de tot ce făcea Isus, El a zis ucenicilor Săi:
44. „Voi ascultaţi* bine ce vă spun: Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor!”
*Mat. 17.22.
45. Dar* ucenicii nu înţelegeau cuvintele acestea, căci erau acoperite pentru ei, ca să nu le priceapă; şi se temeau să-L întrebe în privinţa aceasta. *Marc. 9.32. Cap. 2.50; 18.34.

Cine este cel mai mare?

46. Apoi* le-a venit în gând să ştie cine dintre ei ar fi cel mai mare. *Mat. 18.1. Marc. 9.34.
47. Isus le-a cunoscut gândul inimii, a luat un copilaş, l-a pus lângă El
48. şi le-a zis: „Oricine* primeşte pe acest copilaş, în Numele Meu, pe Mine Mă primeşte; şi oricine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Fiindcă** cine este cel mai mic între voi toţi acela este mare.”
*Mat. 10.40; 18.5. Marc. 9.37. Ioan 12.44; 13.20. **Mat. 23.11,12.
49. Ioan* a luat cuvântul şi a zis: „Învăţătorule, noi am văzut un om scoţând draci în Numele Tău; şi l-am oprit, pentru că nu merge după noi.” *Num. 11.28. Marc. 9.38.

1.Sau: generaţie necredincioasă;

50. „Nu-l opriţi”, i-a răspuns Isus, „fiindcă cine* nu este împotriva voastră este pentru voi.” *Mat. 12.30. Cap. 11.23.

Foc din cer

51. Când s-a apropiat vremea în care avea să fie luat în cer*, Isus Şi-a îndreptat faţa hotărât să meargă la Ierusalim.
*Marc. 16.19. Fapt. 1.2.
52. A trimis înainte nişte soli, care s-au dus şi au intrat într-un sat al samaritenilor, ca să-I pregătească un loc de găzduit.
53. Dar* ei nu L-au primit, pentru că Isus Se îndrepta să meargă spre Ierusalim.
*Ioan 4.4,9.
54. Ucenicii Săi, Iacov şi Ioan, când au văzut lucrul acesta, au zis: „Doamne, vrei să poruncim să se coboare foc din cer şi să-i mistuie, cum a făcut Ilie*?”
*2 Împ. 1.10,12.
55. Isus S-a întors spre ei, i-a certat şi le-a zis: „Nu ştiţi de ce duh sunteţi însufleţiţi!
56. Căci Fiul* omului a venit nu ca să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască.” Şi au plecat în alt sat.
*Ioan 3.17; 12.47.

Cum să-L urmăm pe Isus

57. Pe* când erau pe drum, un om I-a zis: „Doamne, Te voi urma oriunde vei merge.”
*Mat. 8.10.
58. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini şi păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-Şi odihni capul.”
59. Altuia* i-a zis: „Vino după Mine!”
„Doamne”, I-a răspuns el, „lasă-mă să mă duc întâi să-l îngrop pe tatăl meu.” *Mat. 8.21.
60. Dar Isus i-a zis: „Lasă morţii să-şi îngroape morţii, şi tu du-te de vesteşte Împărăţia lui Dumnezeu.”
61. Un altul a zis: „Doamne, Te* voi urma, dar lasă-mă întâi să mă duc să-mi iau rămas bun de la ai mei.” *1 Împ. 19.20.
62. Isus i-a răspuns: „Oricine pune mâna pe plug şi se uită înapoi nu este destoinic pentru Împărăţia lui Dumnezeu.”

Trimiterea celor şaptezeci de ucenici

10 1. După aceea, Domnul a mai rânduit alţi şaptezeci de ucenici şi i-a trimis* doi câte doi înaintea Lui, în toate cetăţile şi în toate locurile pe unde avea să treacă El.
*Mat. 10.1. Marc. 6.7.
2. Şi le-a zis: „Mare este secerişul*, dar puţini sunt lucrătorii! Rugaţi**, dar, pe Domnul secerişului să scoată lucrători la secerişul Său.
*Mat. 9.37,38. Ioan 4.35. **2 Tes. 3.1.
3. Duceţi-vă; iată*, vă trimit ca pe nişte miei în mijlocul lupilor. *Mat. 10.16.
4. Să* nu luaţi cu voi nici pungă, nici traistă, nici încălţăminte şi să nu întrebaţi pe nimeni** de sănătate pe drum.
*Mat.10.9,10. Marc. 6.8. Cap. 9.3. **2 Împ. 4.29.
5. În* orice casă veţi intra, să ziceţi întâi: „Pacea să fie peste casa aceasta!”
*Mat. 10.12.
6. Şi dacă va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră va rămâne peste el; altminteri, ea se va întoarce la voi.
7. Să* rămâneţi în casa aceea şi să mâncaţi** şi să beţi ce vi se va da; căci vrednic este lucrătorul † de plata sa. Să nu umblaţi din casă în casă.
*Mat. 10.11. **1 Cor. 10.27. † Mat. 10.10. 1 Cor. 9.4, etc. 1 Tim. 5.18.
8. În oricare cetate veţi intra şi unde vă vor primi oamenii, să mâncaţi ce vi se va pune înainte;
9. să* vindecaţi bolnavii care vor fi acolo şi să le ziceţi: „Împărăţia lui Dumnezeu s-a** apropiat de voi.”
*Cap. 9.2. **Mat. 3.2; 4.17; 10.7. Vers. 11.
10. Dar în oricare cetate veţi intra şi nu vă vor primi, să vă duceţi pe străzile ei şi să ziceţi:
11. „Scuturăm împotriva voastră, chiar şi* praful din cetatea voastră care s-a lipit de picioarele noastre; totuşi să ştiţi că Împărăţia lui Dumnezeu s-a apropiat de voi.”
*Mat. 10.14. Cap. 9.5. Fapt. 13.51; 18.6.
12. Eu vă spun că în ziua judecăţii va fi mai* uşor pentru Sodoma decât pentru cetatea aceea.
*Mat. 10.15. Marc. 6.11.
13. Vai* de tine, Horazine! Vai de tine, Betsaida! Căci** dacă ar fi fost făcute în Tir şi Sidon lucrările puternice care au fost făcute în voi, demult s-ar fi pocăit stând în sac şi cenuşă.
*Mat. 11.21. **Ezec. 3.6.
14. De aceea, în ziua judecăţii, va fi mai uşor pentru Tir şi Sidon decât pentru voi.
15. Şi tu*, Capernaume, vei fi înălţat** oare până la cer? Vei fi coborât până † în Locuinţa morţilor.
*Mat. 11.23. **Gen. 11.4. Deut. 1.28. Isa. 14.13. Ier. 51.53. † Ezec. 26.20; 32.18.
16. Cine* vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă; şi** cine vă nesocoteşte pe voi, pe Mine Mă nesocoteşte; iar † cine Mă nesocoteşte

pe Mine, nesocoteşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine.”

*Mat. 10.40. Marc. 9.37. Ioan 13.20. **1 Tes. 4.8. † Ioan 5.23.

Întoarcerea celor şaptezeci

17. Cei şaptezeci s-au* întors plini de bucurie şi au zis: „Doamne, chiar şi dracii ne sunt supuşi în Numele Tău.” *Vers. 1.

18. Isus le-a zis: „L-am* văzut pe Satan căzând ca un fulger din cer.

*Ioan 12.31; 16.11. Apoc. 9.1; 12.8,9.

19. Iată că v-am* dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpioni şi peste toată puterea vrăjmaşului: şi nimic nu vă va putea vătăma.

*Marc. 16. Fapt. 28.5.

20. Totuşi să nu vă bucuraţi de faptul că duhurile vă sunt supuse; ci bucuraţi-vă că numele* voastre sunt scrise în ceruri.”

*Exod 32.32. Ps. 69.28. Isa. 4.3. Dan. 12.1. Filp. 4.3. Evr. 12.23. Apoc. 13.8; 20.12; 21.27.

21. În* ceasul acela, Isus S-a bucurat în Duhul Sfânt şi a zis: „Tată, Doamne al cerului şi al pământului, Te laud pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Da, Tată, fiindcă aşa ai găsit Tu cu cale.

*Mat. 11.25.

22. Toate* lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu; şi** nimeni nu ştie cine este Fiul, în afară de Tatăl, nici cine este Tatăl, în afară de Fiul şi acela căruia vrea Fiul să i-L descopere.”

*Mat. 28.18. Ioan 3.35; 5.27; 17.2. **Ioan 1.18; 6.44,46.

23. Apoi S-a întors spre ucenici şi le-a spus deoparte: „Ferice* de ochii care văd lucrurile pe care le vedeţi voi!”

*Mat. 13.16.

24. Căci vă spun că* mulţi proroci şi împăraţi au voit să vadă ce vedeţi voi şi n-au văzut, să audă ce auziţi voi şi n-au auzit.”

*1 Pet.1.10.

Pilda samariteanului

25. Un învăţător* al Legii s-a ridicat să-L ispitească pe Isus şi I-a zis: „Învăţătorule, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?”

*Mat. 19.16; 22.35.

26. Isus i-a zis: „Ce este scris în Lege? Cum citeşti în ea?”

27. El a răspuns: „Să* iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta şi cu tot cugetul tău; şi** pe aproapele tău ca pe tine însuţi.”

*Deut. 6.5. **Lev. 19.18.

28. „Bine ai răspuns”, i-a zis Isus, „fă aşa şi vei* avea viaţa veşnică.”

*Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezec. 20.11,13,21. Rom. 10.5.

29. Dar el, care voia să* se îndreptăţească, I-a zis lui Isus: „Şi cine este aproapele meu?”

*Cap. 16.15.

30. Isus a luat din nou cuvântul şi a zis: „Un om se cobora din Ierusalim la Ierihon. A căzut între nişte tâlhari, care l-au dezbrăcat, l-au jefuit de tot, l-au bătut zdravăn, au plecat şi l-au lăsat aproape mort.

31. Din întâmplare, se cobora pe acelaşi drum un preot; şi, când a văzut pe omul acesta, a* trecut înainte pe alături.

*Ps. 38.11.

32. Un levit trecea şi el prin locul acela; şi, când l-a văzut, a trecut înainte pe alături.

33. Dar un samaritean*, care era în călătorie, a venit în locul unde era el şi, când l-a văzut, i s-a făcut milă de el.

*Ioan 4.9.

34. S-a apropiat să-i lege rănile şi a turnat peste ele untdelemn şi vin; apoi l-a pus pe animalul lui, l-a dus la un han şi a îngrijit de el.

35. A doua zi, când a pornit la drum, a scos doi lei, i-a dat hangiului şi i-a zis: „Ai grijă de el şi orice vei mai cheltui îţi voi da înapoi la întoarcere.”

36. Care dintre aceştia trei ţi se pare că a dat dovadă că este aproapele celui ce căzuse între tâlhari?”

37. „Cel ce şi-a făcut milă cu el”, a răspuns învăţătorul Legii. „Du-te de fă şi tu la fel”, i-a zis Isus.

Marta şi Maria

38. Pe când era pe drum, cu ucenicii Săi, Isus a intrat într-un sat. Şi o femeie, numită Marta*, L-a primit în casa ei.

*Ioan 11.1; 12.2,3.

39. Ea avea o soră numită Maria, care* s-a aşezat jos** la picioarele Domnului şi asculta cuvintele Lui.

*1 Cor. 7.32, etc. **Cap. 3.35. Fapt. 22.3.

40. Marta era împărţită cu multă slujire, a venit repede la El şi I-a zis: „Doamne, nu-Ţi pasă că sora mea m-a lăsat să slujesc singură? Zi-i, dar, să-mi ajute.”

41. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Marto, Marto, pentru multe lucruri te îngrijorezi şi te frământi tu,

42. dar un* singur lucru trebuie. Maria şi-a ales partea cea bună, care nu i se va lua.”

*Ps. 27.4.

Tatăl nostru

11 1. Într-o zi, Isus Se ruga într-un loc anumit. Când a isprăvit rugăciunea, unul din ucenicii Lui I-a zis: „Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, cum i-a învăţat şi Ioan pe ucenicii lui.”
2. El le-a zis: „Când vă rugaţi, să ziceţi:
Tatăl* nostru care eşti în ceruri! Sfinţească-se Numele Tău; vie Împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, aşa şi pe pământ.

*Mat. 6.9.

3. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă în fiecare zi;
4. şi ne iartă nouă păcatele noastre, precum şi noi iertăm oricui ne este dator; şi nu ne duce în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.”

Stăruinţa în rugăciune

5. Apoi le-a mai zis: „Dacă unul dintre voi are un prieten şi se duce la el la miezul nopţii şi-i zice: „Prietene, împrumută-mi trei pâini,
6. căci a venit la mine de pe drum un prieten al meu şi n-am ce-i pune înainte”;
7. şi dacă, dinăuntrul casei lui, prietenul acesta îi răspunde: „Nu mă tulbura; acum uşa este încuiată, copiii mei sunt cu mine în pat, nu pot să mă ridic să-ţi dau pâini” -
8. vă spun: chiar* dacă nu s-ar scula să i le dea, pentru că-i este prieten, totuşi, măcar pentru stăruinţa lui supărătoare, tot se va ridica şi-i va da tot ce-i trebuie. *Cap. 18.1, etc.
9. De aceea şi* Eu vă spun: Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi găsi; bateţi şi vi se va deschide.

*Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Ioan 15.7. Iac. 1.6. 1 Ioan 3.22.

10. Fiindcă oricine cere primeşte; cine caută găseşte; şi celui ce bate i se deschide.
11. Cine este tatăl acela dintre voi, care, dacă-i* cere fiul său pâine, să-i dea o piatră? Ori, dacă cere un peşte, să-i dea un şarpe în loc de peşte? *Mat. 7.9.
12. Sau, dacă cere un ou, să-i dea un scorpion?
13. Deci, dacă voi, care sunteţi răi, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce I-L cer!”

Vindecarea unui demonizat mut

14. Isus* a scos dintr-un bolnav un drac care era mut. După ce a ieşit dracul, mutul a vorbit şi mulţimile s-au mirat.

*Mat. 9.32; 12.22.

15. Dar unii ziceau: „El* scoate dracii cu Beelzebul, domnul dracilor.” *Mat. 9.34; 12.24.
16. Alţii, ca să-L ispitească, Îi cereau* un semn din cer. *Mat. 12.38; 16.1.
17. Isus* le-a** cunoscut gândurile şi le-a zis: „Orice împărăţie dezbinată împotriva ei este pustiită; şi o casă dezbinată împotriva ei se prăbuşeşte. *Mat. 12.25. Marc. 3.24. **Ioan 2.25.
18. Deci, dacă Satan este dezbinat împotriva lui însuşi, cum va dăinui împărăţia lui, fiindcă ziceţi că Eu scot dracii cu Beelzebul?
19. Şi dacă Eu scot dracii cu Beelzebul, fiii voştri cu cine îi scot? De aceea, ei înşişi vor fi judecătorii voştri.
20. Dar, dacă Eu scot dracii cu* degetul lui Dumnezeu, Împărăţia lui Dumnezeu a ajuns până la voi. *Exod 8.19.
21. Când* omul cel tare şi bine înarmat îşi păzeşte casa, averile îi sunt la adăpost.

*Mat. 12.29. Marc. 3.27.

22. Dar* dacă vine peste el unul mai tare decât el şi-l biruie, atunci îi ia cu sila[1] toate armele în care se încredea şi împarte prăzile luate de la el. *Isa. 53.12. Col. 2.15.
23. Cine* nu este cu Mine este împotriva Mea; şi cine nu adună cu Mine, risipeşte.

*Mat. 12.30.

Duhul necurat ieşit din om

24. Duhul necurat, când* iese afară dintr-un om, umblă prin locuri fără apă şi caută odihnă. Fiindcă n-o găseşte, zice: „Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit.”

*Mat. 12.43.

25. Şi, când vine, o găseşte măturată şi împodobită.
26. Atunci se duce şi mai ia cu el alte şapte duhuri, mai rele decât el; intră împreună în casă, se aşază în ea şi starea de pe urmă* a acelui om ajunge mai rea decât cea dintâi.”

*Ioan 5.14. Evr. 6.4; 10.26. 2 Pet. 2.20.

Ferice de cei ce ascultă Cuvântul

27. Pe când spunea Isus aceste vorbe, o femeie din popor şi-a ridicat glasul şi a zis:
„Ferice* de pântecele care Te-a purtat şi de sânul care te-a alăptat!”

*Cap. 1.28,48.

28. Şi El a răspuns: „Ferice* mai degrabă de

1.Sau: forţa;

cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc!” *Mat. 7.21. Cap. 8.21. Iac. 1.25.

Minunea cu Iona

29. Pe când* noroadele se strângeau cu grămada, El a început să spună: „Neamul acesta este un neam[1] viclean; el cere un semn; dar nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona. *Mat. 12.38,39.
30. Căci după cum Iona* a fost un semn pentru niniveni, tot aşa şi Fiul omului va fi un semn pentru neamul[1] acesta. *Iona 1.17; 2.10.
31. Împărăteasa* de la miazăzi se va ridica, în ziua judecăţii, alături de bărbaţii acestui neam[1] şi-i va condamna; pentru că ea a venit de la capătul pământului ca să audă înţelepciunea lui Solomon; şi iată că aici este Unul mai mare decât Solomon. *1 Împ. 10.1.
32. Bărbaţii din Ninive se vor ridica, în ziua judecăţii, alături de neamul[1] acesta şi-l vor condamna, pentru că ei* s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; şi iată că aici este Unul mai mare decât Iona. *Iona 3.5.

Lumina

33. Nimeni* n-aprinde o lumină, ca s-o pună într-un loc ascuns sau sub baniţă; ci o pune într-un sfeşnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina. *Mat. 5.15. Marc. 4.21. Cap. 8.16.
34. Ochiul este lumina* trupului tău. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău este plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, trupul tău este plin de întuneric. *Mat. 6.22.
35. Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric.
36. Aşa că, dacă tot trupul tău este plin de lumină, fără să aibă vreo parte întunecată, va fi în totul plin de lumină, întocmai ca atunci când te-ar lumina o lampă cu lumina ei mare.

Mustrarea cărturarilor şi a fariseilor

37. Pe când vorbea Isus, un fariseu L-a rugat să prânzească la el. El a intrat şi S-a aşezat la masă.
38. Fariseul* a văzut cu mirare că Isus nu Se spălase înainte de prânz.
*Marc. 7.3.
39. Dar* Domnul i-a zis: „Voi, fariseii, curăţaţi partea de afară a paharului şi a farfuriei, dar lăuntrul** vostru este plin de jefuire şi de răutate.
*Mat. 23.25. **Tit 1.15.
40. Nebunilor, oare Acela care a făcut partea de afară n-a făcut-o şi pe cea dinăuntru?
41. Daţi* mai bine milostenie din lucrurile dinăuntru şi atunci toate vă vor fi curate.
*Isa. 58.7. Dan. 4.27. Cap. 12.33.
42. Dar* vai de voi, fariseilor! Pentru că voi daţi zeciuială din mentă, din rută[1] şi din toate zarzavaturile şi daţi uitării dreptatea şi dragostea de Dumnezeu: pe acestea trebuia să le faceţi şi pe celelalte să nu le lăsaţi nefăcute!
*Mat. 23.23.
43. Vai* de voi, fariseilor! Pentru că voi umblaţi după scaunele dintâi la sinagogi şi vă place să vă facă lumea plecăciuni prin pieţe!
*Mat. 23.6. Marc. 12.38,39.
44. Vai* de voi, cărturari şi farisei făţarnici! Pentru că** voi sunteţi ca mormintele care nu se văd şi peste care oamenii umblă fără să ştie.”
*Mat. 23.27. **Ps. 5.9.
45. Unul din învăţătorii Legii a răspuns şi I-a zis: „Învăţătorule, spunând aceste lucruri ne ocărăşti[2] şi pe noi.”
46. „Vai şi de voi, învăţători ai Legii”, a răspuns Isus. „Pentru că* voi puneţi pe spinarea oamenilor sarcini grele de purtat, iar voi nici măcar cu unul din degetele voastre nu vă atingeţi de ele.
*Mat. 23.4.
47. Vai* de voi! Pentru că voi zidiţi mormintele prorocilor pe care i-au ucis părinţii voştri.
*Mat. 23.29.
48. Prin aceasta mărturisiţi că încuviinţaţi faptele părinţilor voştri; căci ei i-au ucis pe proroci, iar voi le zidiţi mormintele.
49. De aceea, Înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: „Le voi trimite* proroci şi apostoli; pe unii din ei îi vor ucide, iar pe alţii îi vor prigoni,
*Mat. 23.34.
50. ca să se ceară de la acest neam sângele tuturor prorocilor, care a fost vărsat de la întemeierea lumii:
51. de la* sângele lui Abel până la sângele** lui Zaharia, ucis între altar şi Templu; da, vă spun, se va cere de la neamul acesta!
*Gen. 4.8. **2 Cron. 24.20,21.
52. Vai* de voi, învăţători ai Legii! Pentru că voi aţi pus mâna pe cheia cunoştinţei: nici voi n-aţi intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-aţi împiedicat să intre.”
*Mat. 23.13.

1.Sau: generaţia aceasta;

1.Sau: vârnanţ, plantă erbacce folosită în medicină;
2.Sau: defăimezi, discreditezi;

53. După ce a ieşit de acolo, cărturarii şi fariseii au început să-L pună la strâmtoare şi să-L facă să vorbească despre multe lucruri;
54. I-au întins astfel laţuri, ca* să prindă vreo vorbă din gura Lui, pentru care să-L poată învinui. *Marc. 12.13.

Despre făţărnicie, frica de oameni, hula împotriva Duhului Sfânt

12 1. În vremea aceea*, când se strânseseră mulţimile cu miile, aşa că se călcau unii pe alţii, Isus a început să spună ucenicilor Săi: „Mai întâi de toate, păziţi-vă** de aluatul fariseilor, care este făţărnicia.
*Mat. 16.6. Marc. 8.15. **Mat. 16.12.
2. Nu* este nimic acoperit, care nu va fi descoperit, nici ascuns, care nu va fi cunoscut.
*Mat. 10.26. Marc. 4.22. Cap. 8.17.
3. De aceea, orice aţi spus la întuneric va fi auzit la lumină; şi orice aţi şoptit la ureche, în odăiţe, va fi vestit de pe acoperişul caselor.
4. Vă* spun vouă, prietenii** Mei: să nu vă temeţi de cei ce ucid trupul şi după aceea nu mai pot face nimic.
*Isa. 51.7,8,12,13. Ier.1.8. Mat. 10.28. **Ioan 15.14,15.
5. Am să vă arăt de cine să vă temeţi. Temeţi-vă de Acela care, după ce a ucis, are puterea să arunce în gheenă; da, vă spun, de El să vă temeţi.
6. Nu se vând oare cinci vrăbii cu doi bani? Totuşi nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.
7. Şi chiar firele de păr din cap, toate vă sunt numărate. Deci să nu vă temeţi! Voi sunteţi mai de preţ decât multe vrăbii.
8. Eu* vă spun: pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor îl va mărturisi şi Fiul omului înaintea îngerilor lui Dumnezeu;
*Mat. 10.32. Marc. 8.38. 2 Tim. 2.12. 1 Ioan 2.23.
9. dar cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor va fi lepădat şi el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
10. Şi* oricui va vorbi împotriva Fiului omului i se va ierta; dar oricui va huli împotriva Duhului Sfânt nu i se va ierta.
*Mat. 12.31,32. Marc. 3.28. 1 Ioan 5.16.
11. Când* vă vor duce înaintea sinagogilor, înaintea dregătorilor şi înaintea stăpânirilor, să nu vă îngrijoraţi cum veţi răspunde pentru apărarea voastră, nici ce veţi vorbi;
*Mat. 10.19. Marc. 13.11. Cap. 21.14.
12. căci Duhul Sfânt vă va învăţa chiar în ceasul acela ce va trebui să vorbiţi.”

Pilda bogatului căruia i-a rodit ogorul

13. Unul din mulţime a zis lui Isus: „Învăţătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moştenirea noastră.”
14. „Omule*”, i-a răspuns Isus, „cine M-a pus pe Mine judecător sau împărţitor[1] peste voi?”
*Ioan 18.36.
15. Apoi le-a zis: „Vedeţi* şi păziţi-vă de orice fel de lăcomie de bani; căci viaţa cuiva nu stă în belşugul avuţiei lui.
*1 Tim. 6.7.
16. Şi le-a spus pilda aceasta: „Ogorul unui om bogat rodise mult.
17. Şi el se gândea în sine şi zicea: „Ce voi face? Fiindcă nu mai am loc unde să-mi strâng roadele.”
18. „Iată”, a zis el, „ce voi face: îmi voi strica grânarele şi voi zidi altele mai mari; acolo voi strânge toate roadele şi toate bunătăţile mele;
19. şi voi zice sufletului meu: „Suflete*, ai multe bunătăţi strânse pentru mulţi ani; odihneşte-te, mănâncă, bea şi veseleşte-te!”
*Ecl. 11.9.1 Cor. 15.32. Iac. 5.5.
20. Dar Dumnezeu i-a zis: „Nebunule! Chiar în noaptea aceasta ţi se va* cere înapoi sufletul; şi** lucrurile pe care le-ai pregătit ale cui vor fi?”
*Iov 20.22; 27.8. Ps. 52.7. Iac. 4.14. **Ps. 39.6. Ier. 17.11.
21. Tot aşa este şi cu cel ce îşi adună comori pentru el şi* nu se îmbogăţeşte faţă de Dumnezeu.” *Mat. 6.20. Vers. 33. 1 Tim. 6.18,19. Iac. 2.5.

Îngrijorările

22. Isus a zis apoi ucenicilor Săi: „De aceea vă spun: nu* vă îngrijoraţi cu privire la viaţa voastră, gândindu-vă ce veţi mânca, nici cu privire la trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veţi îmbrăca. *Mat. 6.25.
23. Viaţa este mai mult decât hrana şi trupul mai mult decât îmbrăcămintea.
24. Uitaţi-vă cu băgare de seamă la corbi: ei nu seamănă, nici nu seceră, n-au nici cămară, nici grânar; şi totuşi Dumnezeu* îi hrăneşte. Cu cât mai de preţ sunteţi voi decât păsările!
*Iov 38.41. Ps. 147.9.
25. Şi apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge un cot la lungimea vieţii lui?
26. Deci, dacă nu puteţi face nici cel mai mic lucru, pentru ce vă mai îngrijoraţi de celelalte?

1.Sau: mediator, arbitru;

27. Uitaţi-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii: ei nu torc, nici nu ţes; totuşi vă spun că nici Solomon, în toată slava lui, n-a fost îmbrăcat ca unul din ei.
28. Dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba, care astăzi este pe câmp, iar mâine va fi aruncată în cuptor, cu cât mai mult vă va îmbrăca El pe voi, puţin credincioşilor?
29. Să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi nu vă frământaţi mintea.
30. Căci toate aceste lucruri Neamurile lumii le caută. Tatăl vostru ştie că aveţi nevoie de ele.
31. Căutaţi* mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu, şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra. *Mat. 6.33.
32. Nu te teme, turmă mică; pentru că* Tatăl vostru vă dă cu plăcere Împărăţia.
*Mat. 11.25,26.
33. Vindeţi* ce aveţi şi daţi milostenie. Faceţi-vă** rost de pungi care nu se învechesc, o comoară nepieritoare în ceruri, unde nu se apropie hoţul şi unde nu roade molia.
*Mat. 19.21. Fapt. 2.45; 4.34. **Mat. 6.20. Cap. 16.9. 1 Tim. 6.19.
34. Căci unde este comoara voastră, acolo este şi inima voastră.

Îndemn la veghere

35. Mijlocul* să vă fie încins şi făcliile** aprinse. *Efes. 6.14. 1 Pet. 1.13. **Mat. 25.1, etc.
36. Şi să fiţi ca nişte oameni care-l aşteaptă pe stăpânul lor să se întoarcă de la nuntă, ca să-i deschidă îndată, când va veni şi va bate la uşă.
37. Ferice* de robii aceia pe care stăpânul îi va găsi veghind la venirea lui! Adevărat vă spun că el se va încinge, îi va pune să stea la masă şi se va apropia să le slujească.
*Mat. 24.46.
38. Fie că vine la a doua strajă din noapte, fie că vine la a treia strajă, ferice de robii aceia, dacă-i va găsi veghind!
39. Să* ştiţi bine că, dacă ar şti stăpânul casei la ce ceas va veni hoţul, ar veghea şi n-ar lăsa să-i spargă casa.
*Mat. 24.43. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.
40. Şi* voi, dar, fiţi gata, căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiţi."
*Mat. 24.44; 25.13. Marc. 13.33. Cap. 21.34,36. 1 Tes. 5.6. 2 Pet. 3.12.

Administratorul credincios

41. „Doamne", I-a zis Petru, „pentru noi spui pilda aceasta sau pentru toţi?"
42. Şi Domnul a zis: „Cine* este ispravnicul[1] credincios şi înţelept pe care-l va pune stăpânul său peste slugile sale ca să le dea partea lor de hrană la vremea potrivită?
*Mat. 24.25; 25.21. 1 Cor. 4.2.
43. Ferice de robul acela pe care stăpânul, la venirea lui, îl va găsi făcând aşa!
44. Adevărat* vă spun că îl va pune peste toată avuţia sa. *Mat. 24.47.
45. Dar* dacă robul acela zice în inima lui: „Stăpânul meu zăboveşte să vină"; dacă va începe să bată slugile şi slujnicele, să mănânce, să bea şi să se îmbete,
*Mat. 24.48.
46. stăpânul robului aceluia va veni în ziua în care el nu se aşteaptă şi în ceasul în care nu ştie şi-l va tăia în bucăţi; şi soarta lui va fi soarta celor necredincioşi în lucrul încredinţat lor.
47. Robul* acela care a ştiut voia stăpânului său şi nu s-a pregătit deloc, sau n-a lucrat după voia lui, va fi bătut cu multe lovituri.
*Num. 15.30. Deut. 25.2. Ioan 9.41; 15.22. Fapt. 17.30. Iac. 4.17.
48. Dar* cine n-a ştiut-o şi a făcut lucruri vrednice de lovituri, va fi bătut cu puţine lovituri. Cui i s-a dat mult, i se va cere mult; şi cui i s-a încredinţat mult i se va cere mai mult.
*Lev. 5.17. 1 Tim. 1.13.

Foc pe pământ

49. Eu am venit să arunc un foc* pe pământ. Şi ce vreau decât să fie aprins chiar acum!
*Vers. 51.
50. Am un botez cu* care trebuie să fiu botezat şi cât de mult doresc să fie îndeplinit!
*Mat. 20.22. Marc. 10.38.
51. Credeţi* că am venit să aduc pace pe pământ? Eu vă spun: nu; ci** mai degrabă dezbinare.
*Mat. 10.34. Vers. 49. **Mica 7.6. Ioan 7.43; 9.16; 10.19.
52. Căci*, de acum înainte, din cinci care vor fi într-o casă, trei vor fi dezbinaţi împotriva a doi şi doi împotriva a trei.
Mat. 10.35.
53. Tatăl va fi dezbinat împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui; mama împotriva fiicei şi fiica împotriva mamei; soacra împotriva norei şi nora împotriva soacrei."

Semnele vremurilor

54. El a mai zis noroadelor: „Când* vedeţi un nor ridicându-se la apus îndată ziceţi: „Vine

1.Sau: administratorul;

ploaia." Şi aşa se întâmplă. Mat.16.2.
55. Şi când vedeţi suflând vântul de la miazăzi, ziceţi: „Va fi arşiţă." Şi aşa se întâmplă.
56. Făţarnicilor, faţa pământului şi a cerului ştiţi s-o deosebiţi; vremea aceasta cum de n-o deosebiţi?
57. Şi pentru ce nu judecaţi şi voi singuri ce este drept?
58. Când* te duci cu pârâşul[1] tău înaintea judecătorului, pe drum** caută să scapi de el; ca nu cumva să te târască înaintea judecătorului, judecătorul să te dea pe mâna temnicerului[2] şi temnicerul să te arunce în temniţă.

*Prov. 25.8. Mat. 5.25. **Ps. 32.6. Isa. 55.6.

59. Îţi spun că nu vei ieşi de acolo până nu vei plăti şi ultimul bănuţ."

Galileenii măcelăriţi de Pilat

13 1. În vremea aceea au venit unii şi au istorisit lui Isus ce se întâmplase unor galileeni, al căror sânge îl amestecase Pilat cu jertfele lor.
2. „Credeţi voi", le-a răspuns Isus, „că aceşti galileeni au fost mai păcătoşi decât toţi ceilalţi galileeni, pentru că au păţit astfel?
3. Eu vă spun: nu; ci, dacă nu vă pocăiţi, toţi veţi pieri la fel.
4. Sau acei optsprezece inşi, peste care a căzut turnul din Siloam şi i-a omorât, credeţi că au fost mai păcătoşi decât toţi ceilalţi oameni care locuiau în Ierusalim?
5. Eu vă spun: nu; ci, dacă nu vă pocăiţi, toţi veţi pieri la fel."

Pilda smochinului neroditor

6. El a spus şi pilda aceasta: „Un* om avea un smochin sădit în via sa. A venit să caute rod în el şi n-a găsit. *Isa. 5.2. Mat. 21.19.
7. Atunci a zis lucrătorului viei: „Iată că sunt trei ani de când vin şi caut rod în smochinul acesta şi nu găsesc. Taie-l! La ce să mai cuprindă şi pământul degeaba?"
8. „Doamne", i-a răspuns lucrătorul viei, „mai lasă-l şi anul acesta; am să-l sap de jur-împrejur şi am să-i pun gunoi la rădăcină.
9. Poate că de acum înainte va face rod; dacă nu, îl vei tăia."

Vindecarea unei femei gârbove

10. Isus învăţa poporul într-o sinagogă în ziua Sabatului.
11. Şi acolo era o femeie stăpânită de optsprezece ani de un duh de neputinţă; era gârbovă şi nu putea nicidecum să-şi îndrepte spatele.
12. Când a văzut-o Isus, a chemat-o şi i-a zis: „Femeie, eşti dezlegată de neputinţa ta."
13. Şi-a* întins mâinile peste ea: îndată ea s-a îndreptat şi Îl slăvea pe Dumnezeu.

*Marc. 16.18. Fapt. 9.17.

14. Dar fruntaşul sinagogii, mâniat că Isus săvârşise vindecarea aceasta în ziua Sabatului, a luat cuvântul şi a zis poporului: „Sunt şase* zile în care trebuie să lucreze omul; veniţi, dar, în aceste zile să vă vindecaţi şi nu** în ziua Sabatului!"

*Exod 20.9. **Mat. 12.10. Marc. 3.2. Cap. 6.7; 14.3.

15. „Făţarnicilor", i-a răspuns Domnul, „oare în ziua Sabatului nu-şi dezleagă fiecare* din voi boul sau măgarul de la iesle şi-l duce să-l adape?

*Cap. 14.5.

16. Dar femeia aceasta, care* este o fiică a lui Avraam şi pe care Satan o ţinea legată de optsprezece ani, nu trebuia oare să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua Sabatului?"

*Cap. 19.9.

17. Pe când vorbea El astfel, toţi potrivnicii Lui au rămas ruşinaţi; şi poporul se bucura de toate lucrurile minunate pe care El le făcea.

Pilda grăuntelui de muştar şi a aluatului

18. El* a mai zis: „Cu ce se aseamănă Împărăţia lui Dumnezeu şi cu ce o voi asemăna?

*Mat. 13.31. Marc. 4.30.

19. Se aseamănă cu un grăunte de muştar pe care l-a luat un om şi l-a aruncat în grădina sa; el a crescut, s-a făcut copac mare şi păsările cerului şi-au făcut cuiburi în ramurile lui."
20. El a zis iarăşi: „Cu ce voi asemăna Împărăţia lui Dumnezeu?
21. Se aseamănă cu aluatul pe care l-a luat o femeie şi l-a pus în trei măsuri de făină, până s-a dospit tot."

Uşa cea strâmtă

22. Isus* umbla prin cetăţi şi prin sate, învăţând poporul şi călătorind spre Ierusalim.

*Mat. 9.35. Marc. 6.6.

23. Cineva I-a zis: „Doamne, oare puţini sunt cei ce sunt pe calea mântuirii?" El le-a răspuns:
24. „Străduiţi-vă* să intraţi pe uşa cea strâmtă. Căci vă spun că mulţi** vor căuta să intre

1.Sau: reclamantul, contestatorul; 2.Sau: gardianul;

şi nu vor putea.

*Mat 7.13. **Ioan 7.34; 8.21; 13.33. Rom. 9.31.

25. Odată* ce Stăpânul casei Se va ridica şi va** încuia uşa, voi veţi fi afară şi veţi începe să bateţi la uşă şi să ziceţi: „Doamne, † Doamne, deschide-ne!” Drept răspuns, El vă va zice: „Nu †† ştiu de unde sunteţi.

*Ps. 32.6. Isa. 55.6. **Mat. 25.10. † Cap. 6.46. †† Mat. 7.23; 25.12.

26. Atunci veţi începe să ziceţi: „Noi am mâncat şi am băut în faţa Ta, şi în uliţele noastre ai învăţat mulţimile.”
27. Şi* El va răspunde: „Vă spun că nu ştiu de unde sunteţi; depărtaţi-vă** de la Mine, voi toţi lucrători ai fărădelegii.”

*Mat. 7.23; 25.41. Vers. 25. **Ps. 6.8. Mat. 25.41.

28. Va* fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor, când** veţi vedea pe Avraam, pe Isaac şi pe Iacov şi pe toţi prorocii în Împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi scoşi afară.

*Mat. 8.12; 13.42; 24.51. **Mat. 8.11.

29. Vor veni de la răsărit şi de la apus, de la miazănoapte şi de la miazăzi şi vor sta la masă în Împărăţia lui Dumnezeu.
30. Şi iată* că sunt unii din cei de pe urmă care vor fi cei dintâi şi sunt unii din cei dintâi care vor fi cei de pe urmă.”

*Mat. 19.30; 20.16. Marc. 10.31.

Nelegiuirile şi pedeapsa Ierusalimului

31. În aceeaşi zi, au venit câţiva farisei şi I-au zis: „Pleacă şi du-Te de aici, căci Irod vrea să Te omoare.”
32. „Duceţi-vă”, le-a răspuns El, „şi spuneţi vulpii aceleia: „Iată că scot dracii şi săvârşesc vindecări astăzi şi mâine, iar a treia zi voi* isprăvi.

*Evr. 2.10.

33. Dar trebuie să umblu astăzi, mâine şi poimâine, fiindcă nu se poate ca un proroc să piară afară din Ierusalim.
34. Ierusalime*, Ierusalime, care omori pe proroci şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine; de câte ori am vrut să strâng pe fiii tăi, cum îşi strânge găina puii sub aripi, şi n-aţi vrut!

*Mat. 23.37.

35. Iată, vi* se va lăsa casa pustie; dar vă spun că nu Mă veţi mai vedea până veţi zice: „Binecuvântat** este Cel ce vine în Numele Domnului!”

*Lev. 26.31,32. Ps. 69.25. Isa. 1.7. Dan. 9.27. Mica 3.12. **Ps. 118.26. Mat. 21.9. Marc. 11.10. Cap. 19.38. Ioan 12.13.

Vindecarea unui bolnav de ascită[1]

14 1. Într-o zi de Sabat, Isus a intrat în casa unuia din fruntaşii fariseilor, ca să prânzească. Fariseii Îl pândeau.
2. Şi înaintea Lui era un om bolnav de ascită[1].
3. Isus a luat cuvântul şi a zis învăţătorilor Legii şi fariseilor: „Oare* este îngăduit a vindeca în ziua Sabatului sau nu?”

*Mat. 12.10.

4. Ei tăceau. Atunci Isus a luat de mână pe omul acela, l-a vindecat şi i-a dat drumul.
5. Pe urmă le-a zis: „Cine* dintre voi, dacă-i cade copilul sau boul în fântână, nu-l va scoate îndată afară, în ziua Sabatului?”

*Exod 23.5. Deut. 22.4. Cap. 13.15.

6. Şi n-au putut să-I răspundă nimic la aceste cuvinte.

Despre smerenia la ospeţe

7. Apoi, când a văzut că cei poftiţi la masă alegeau locurile dintâi, le-a spus o pildă. Şi le-a zis:
8. „Când eşti poftit de cineva la nuntă, să nu te aşezi la masă în locul dintâi; ca nu cumva, printre cei poftiţi de el, să fie altul mai cu vază decât tine;
9. şi cel ce te-a poftit şi pe tine şi pe el să vină să-ţi zică: „Dă locul tău omului acestuia.” Atunci, cu ruşine, va trebui să iei locul de pe urmă.
10. Ci*, când eşti poftit, du-te şi aşază-te pe locul cel mai de pe urmă; pentru ca atunci când va veni cel ce te-a poftit să-ţi zică: „Prietene, mută-te mai sus.” Lucrul acesta îţi va face cinste înaintea tuturor celor ce vor fi la masă împreună cu tine.

*Prov. 25.6,7.

11. Căci* oricine se înalţă va fi smerit; şi cine se smereşte va fi înălţat.”

*Iov 22.29. Ps. 18.27. Prov. 29.23. Mat. 23.12. Cap. 18.14. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5.

Despre binefacere

12. A zis şi celui ce-L poftise: „Când dai un prânz sau o cină, să nu chemi pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe neamurile tale, nici pe vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei la rândul lor pe tine şi să iei astfel o răsplată pentru ce ai făcut.
13. Ci, când dai o masă, cheamă pe săraci*, pe infirmi, pe şchiopi, pe orbi.

*Neem. 8.10,12.

1.Ascita: boală de ficat (alţi traducători au tradus cu: hidropizie);

14. Şi va fi ferice de tine, pentru că ei n-au cu ce să-ţi răsplătească; dar ţi se va răsplăti la învierea celor neprihăniţi.”

Pilda celor poftiţi la cină

15. Unul din cei ce stăteau la masă cu El, când a auzit aceste vorbe, I-a zis: „Ferice* de acela care va prânzi în Împărăţia lui Dumnezeu!”

*Apoc. 19.9.

16. Şi* Isus i-a răspuns: „Un om a dat o cină mare şi a invitat pe mulţi.

*Mat. 22.2.

17. La ceasul cinei, a* trimis pe robul său să spună celor poftiţi: „Veniţi, căci iată că toate sunt gata.”

*Prov. 9.2,5.

18. Dar toţi, parcă fuseseră vorbiţi, au început să se dezvinovăţească. Cel dintâi i-a zis: „Am cumpărat un ogor şi trebuie să mă duc să-l văd; rogu-te să mă ierţi.”
19. Un altul a zis: „Am cumpărat cinci perechi de boi şi mă duc să-i încerc: iartă-mă, te rog.”
20. Un altul a zis: „Tocmai acum m-am însurat şi de aceea nu pot veni.”
21. Când s-a întors robul, a spus stăpânului său aceste lucruri. Atunci stăpânul casei s-a mâniat şi a zis robului său: „Du-te degrabă în pieţele şi uliţele cetăţii şi adu aici pe cei săraci, infirmi, orbi şi şchiopi.”
22. La urmă, robul a zis: „Stăpâne, s-a făcut cum ai poruncit şi tot mai este loc.”
23. Şi stăpânul a zis robului: „Ieşi la drumuri şi la garduri, şi pe cei ce-i vei găsi, sileşte-i să intre, ca să mi se umple casa.
24. Căci vă spun că nici unul* din cei poftiţi nu va gusta din cina mea.””

*Mat. 21.43; 22.8. Fapt. 13.46.

Cum să fie ucenicul lui Isus

25. Împreună cu Isus mergeau multe noroade. El S-a întors şi le-a zis:
26. „Dacă* vine cineva la Mine şi** nu urăşte pe tatăl său, pe mama sa, pe nevasta sa, pe copiii săi, pe fraţii săi, pe surorile sale, ba † chiar însăşi viaţa sa, nu poate fi ucenicul Meu.

*Deut. 13.6; 33.9. Mat. 10.37. **Rom. 9.13. † Apoc. 12.11.

27. Şi oricine* nu-şi poartă crucea şi nu vine după Mine, nu poate fi ucenicul Meu.

*Mat. 16.24. Marc. 8.34. Cap. 9.23. 2 Tim. 3.12.

28. Căci, cine* dintre voi, dacă vrea să zidească un turn, nu stă mai întâi să-şi facă socoteala cheltuielilor, ca să vadă dacă are cu ce să-l isprăvească?

*Prov. 24.27.

29. Pentru ca nu cumva, după ce i-a pus temelia, să nu-l poată termina şi toţi cei ce-l vor vedea să înceapă să râdă de el
30. şi să zică: „Omul acesta a început să zidească şi n-a putut isprăvi.”
31. Sau care împărat, când merge să se bată în război cu un alt împărat, nu stă mai întâi să se sfătuiască dacă va putea merge cu zece mii de oameni înaintea celui ce vine împotriva lui cu douăzeci de mii?
32. Altfel, pe când celălalt împărat este încă departe, îi trimite o solie să ceară pace.
33. Tot aşa, oricine dintre voi, care nu se leapădă de tot ce are, nu poate fi ucenicul Meu.
34. Sarea este bună*; dar dacă sarea îşi pierde gustul, prin ce i se va reda[1] gustul acesta?

*Mat. 5.13. Marc. 9.50.

35. Atunci nu mai este bună nici pentru pământ, nici pentru gunoi, ci este aruncată afară. Cine are urechi de auzit să audă.”

Parabolele cu oaia rătăcită și moneda pierdută

15 1. Toţi vameşii şi păcătoşii se apropiau* de Isus ca să-L asculte.

*Mat. 9.10.

2. Şi fariseii şi cărturarii cârteau şi ziceau: „Omul acesta primeşte pe păcătoşi şi* mănâncă cu ei.”

*Fapt. 11.3. Gal. 2.12.

3. Dar El le-a spus pilda aceasta:
4. „Care* om dintre voi, dacă are o sută de oi şi pierde pe una din ele, nu lasă pe celelalte nouăzeci şi nouă pe islaz şi se duce după cea** pierdută până când o găseşte?

*Mat. 18.12. **1 Pet. 2.10,25.

5. După ce a găsit-o, o pune cu bucurie pe umeri;
6. şi, când se întoarce acasă, cheamă pe prietenii şi vecinii săi şi le zice: „Bucuraţi-vă împreună cu mine, căci mi-am găsit oaia care era pierdută.”
7. Tot aşa, vă spun că va fi mai* multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de oameni neprihăniţi care n-au nevoie de pocăinţă.

*Cap. 5.32

8. Sau care femeie, dacă are zece lei[2] de ar-

1.Sau: cu ce va fi dreasă?;

2.Greceşte: drahme;

gint, şi pierde unul din ei, nu aprinde o lumină, nu mătură casa şi nu caută cu băgare de seamă până când îl găseşte?
9. După ce l-a găsit, cheamă pe prietenele şi vecinele ei şi zice: „Bucuraţi-vă împreună cu mine, căci am găsit leul[1] pe care-l pierdusem."
10. Tot aşa, vă spun că este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăieşte."

Pilda fiului risipitor

11. El a mai zis: „Un om avea doi fii.
12. Cel mai tânăr dintre ei a zis tatălui său: „Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine." Şi tatăl le-a împărţit averea.
13. Nu după multe zile, fiul cel mai tânăr a strâns totul şi a plecat într-o ţară depărtată, unde şi-a risipit averea* ducând o viaţă destrăbălată.

*Marc. 12.44.

14. După ce a cheltuit totul, a venit o foamete mare în ţara aceea şi el a început să ducă lipsă.
15. Atunci s-a dus şi s-a alipit de unul din locuitorii acelei țări, care l-a trimis pe ogoarele lui să-i păzească porcii.
16. Mult ar fi dorit el să se sature cu roşcovele pe care le mâncau porcii, dar nu i le dădea nimeni.
17. Şi-a venit în fire şi a zis: „Câţi argaţi ai tatălui meu au belşug de pâine, iar eu mor de foame aici!
18. Mă voi ridica, mă voi duce la tatăl meu şi-i voi zice: „Tată, am păcătuit împotriva cerului şi împotriva ta
19. şi nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău; fă-mă ca pe unul din robii tăi."
20. Şi s-a ridicat şi a plecat la tatăl său. Când era încă* departe, tatăl său l-a văzut şi i s-a făcut milă de el, a alergat şi a căzut pe grumazul lui şi l-a sărutat mult.

*Fapt. 2.39. Efes. 2.13,17.

21. Fiul i-a zis: „Tată, am păcătuit împotriva cerului şi* împotriva ta, nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău."

*Ps. 51.4.

22. Dar tatăl a zis robilor săi: „Aduceţi repede haina cea mai bună şi îmbrăcaţi-l cu ea; puneţi-i un inel pe deget şi încălţăminte în picioare.
23. Aduceţi viţelul cel îngrăşat şi tăiaţi-l. Să mâncăm şi să ne veselim;

1.Greceşte: drahme;

24. căci* acest fiu al meu era mort şi a înviat; era pierdut şi a fost găsit." Şi au început să se veselească.

*Vers. 32. Efes. 2.1; 5.14. Apoc. 3.1.

25. Fiul cel mai mare era la ogor. Când a venit şi s-a apropiat de casă, a auzit muzică şi jocuri[1].
26. A chemat pe unul din robi şi a început să-l întrebe ce este.
27. Robul acela i-a răspuns: „Fratele tău a venit înapoi şi tatăl tău a tăiat viţelul cel îngrăşat, pentru că l-a găsit iarăşi sănătos şi bine."
28. El s-a întărâtat de mânie şi nu voia să intre în casă. Tatăl său a ieşit afară şi l-a rugat să intre.
29. Dar el, drept răspuns, a zis tatălui său: „Iată, eu îţi slujesc ca un rob de atâţia ani, şi niciodată nu ţi-am călcat porunca; şi mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied să mă veselesc cu prietenii mei;
30. iar când a venit acest fiu al tău, care ţi-a mâncat averea cu femeile desfrânate, i-ai tăiat viţelul cel îngrăşat."
31. „Fiule", i-a zis tatăl, „tu întotdeauna eşti cu mine şi tot ce am eu este al tău.
32. Dar trebuia să ne veselim şi să ne bucurăm, pentru că* acest frate al tău era mort şi a înviat, era pierdut şi a fost găsit." *Vers. 24.

Pilda[2] administratorului necredincios

16 1. Isus a mai spus ucenicilor Săi: „Un om bogat avea un ispravnic[3] care a fost pârât la el că-i risipeşte averea.
2. El l-a chemat şi i-a zis: „Ce aud eu vorbindu-se despre tine? Dă socoteala de serviciul tău, pentru că nu mai poţi fi ispravnic[3]."
3. Administratorul şi-a zis: „Ce am să fac dacă îmi ia stăpânul slujba? Să sap, nu pot; să cerşesc, mi-e ruşine.
4. Ştiu ce am să fac, pentru ca, atunci când voi fi scos din administrație, ei să mă primească în casele lor."
5. A chemat pe fiecare din datornicii stăpânului său şi a zis celui dintâi: „Cât eşti dator stăpânului meu?"
6. „O sută de măsuri de untdelemn", a răspuns el. Şi i-a zis: „Ia-ţi zapisul[4] şi şezi degrabă de scrie cincizeci."
7. Apoi a zis altuia: „Dar tu cât eşti dator?" „O sută de măsuri de grâu", a răspuns el. Şi i-a zis: „Ia-ţi zapisul şi scrie optzeci."

1.Sau: dansuri;

2.Sau: parabola 3.Sau: administratorul;

4.Sau: înscrisul, registrul (1,2,3,4 peste tot în text);

8. Stăpânul lui a lăudat pe administratorul nedrept, pentru că lucrase înţelept. Căci fiii veacului acestuia, faţă de semenii lor, sunt mai înţelepţi decât fiii* luminii.

*Ioan 12.36. Efes. 5.8. 1 Tes. 5.5.

9. Şi Eu vă zic: faceţi-vă* prieteni cu ajutorul bogăţiilor nedrepte, pentru ca atunci când veţi muri, să vă primească în corturile veşnice.

*Dan. 4.27. Mat. 6.19; 19.21. Cap. 11.41. 1 Tim. 6.17-19.

10. Cine* este credincios în cele mai mici lucruri este credincios şi în cele mari; şi cine este nedrept în cele mai mici lucruri este nedrept şi în cele mari.

*Mat. 25.21. Cap. 19.17.

11. Deci, dacă n-aţi fost credincioşi în bogăţiile[1] nedrepte, cine vă va încredinţa adevăratele bogăţii?

12. Şi, dacă n-aţi fost credincioşi în lucrul altuia, cine vă va da ce este al vostru?

13. Nici* o slugă nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau va urî pe unul şi va iubi pe celălalt, sau va ţine numai la unul şi va nesocoti pe celălalt. Nu puteţi sluji şi lui Dumnezeu şi banilor[1]." *Mat. 6.24.

Mustrări făcute fariseilor

14. Fariseii, care* erau iubitori de bani, ascultau şi ei toate lucrurile acestea şi îşi băteau joc de El. *Mat. 23.14.

15. Isus le-a zis: „Voi căutaţi să vă arătaţi* neprihăniţi înaintea oamenilor, dar Dumnezeu** vă cunoaşte inimile; pentru că ce † este înălţat între oameni este o urâciune înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 10.29. **Ps. 7.9. † 1 Sam. 16.7.

16. Legea* şi Prorocii au ţinut până la Ioan; de atunci încoace, Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu se propovăduieşte; şi fiecare dă năvală[2] ca să intre în ea.

*Mat. 4.17; 11.12,13. Cap. 7.29.

17. Este* mai lesne să treacă cerul şi pământul decât să cadă o singură frântură de slovă din Lege.

*Ps. 102.26,27. Isa. 40.8; 51.6. Mat. 5.18. 1 Pet. 1.25.

18. Oricine* îşi lasă nevasta şi ia pe alta de nevastă preacurveşte[3]; şi cine ia de nevastă pe cea lăsată de bărbatul ei preacurveşte[3].

*Mat. 5.32; 19.9. Marc. 10.11. 1 Cor. 7.10,11

Parabola bogatului nemilos

19. Era un om bogat care se îmbrăca în purpură şi in subţire; şi în fiecare zi ducea o viaţă plină de veselie şi strălucire.

20. La uşa lui, zăcea un sărac numit Lazăr, plin de bube.

21. Şi dorea mult să se sature cu firimiturile care cădeau de la masa bogatului; până şi câinii veneau şi-i lingeau bubele.

22. Cu vremea, săracul a murit; şi a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit şi bogatul şi l-au îngropat.

23. Pe când era el în Locuinţa morţilor, în chinuri, şi-a ridicat ochii în sus, l-a văzut de departe pe Avraam şi pe Lazăr în sânul lui

24. şi a strigat: „Părinte Avraame, fie-ţi milă de mine şi trimite-l pe Lazăr să-şi înmoaie vârful degetului în apă şi să-mi răcorească* limba; căci grozav sunt** chinuit în văpaia aceasta."

*Zah. 14.12. **Isa. 66.24. Marc. 9.44, etc.

25. „Fiule", i-a răspuns Avraam, „adu-ţi* aminte că, în viaţa ta, tu ţi-ai luat lucrurile bune, şi Lazăr şi le-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu eşti chinuit.

*Iov 21.13. Cap. 6.24.

26. Pe lângă toate acestea, între noi şi între voi este o prăpastie mare, aşa ca cei ce ar vrea să treacă de aici la voi sau de acolo la noi să nu poată."

27. Bogatul a zis: „Te rog, dar, părinte Avraame, trimite-l pe Lazăr în casa tatălui meu;

28. căci am cinci fraţi, şi să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină şi ei în acest loc de chin."

29. Avraam a răspuns: „Au* pe Moise şi pe proroci; să asculte de ei."

*Isa. 8.20; 34.16. Ioan 5.39,45. Fapt. 15.21; 17.11.

30. „Nu, părinte Avraame", a zis el, „ci, dacă cineva din morţi se va duce la ei, se vor pocăi."

31. Şi Avraam i-a răspuns: „Dacă nu-i ascultă pe Moise şi pe proroci, nu vor crede nici chiar* dacă ar învia cineva din morţi."

*Ioan 12.10,11.

Prilejurile de păcătuire

17 1. Isus a zis ucenicilor Săi: „Este* cu neputinţă să nu vină prilejuri de păcătuire; dar vai de acela prin care vin!

*Mat. 18.6,7. Marc. 9.42. 1 Cor. 11.19.

2. Ar fi mai de folos pentru el să i se lege o piatră de moară de gât şi să fie aruncat în mare, decât să facă pe unul dintre aceşti micuţi să păcătuiască.

3. Luaţi seama la voi înşivă! Dacă* fratele tău păcătuieşte împotriva ta, mustră-l**! Şi dacă-i pare rău, iartă-l!

1.Greceşte: Mamona; 2.Sau: o ia cu hotărâre; 3.Sau: săvârşeşte adulter;

*Mat. 18.15,21. **Lev. 19.17. Prov. 17.10. Iac. 5.19.

4. Şi chiar dacă păcătuieşte împotriva ta de şapte ori pe zi şi de şapte ori pe zi se întoarce la tine şi zice: „Îmi pare rău!” - să-l ierţi.”
5. Apostolii au zis Domnului: „Măreşte-ne credinţa!”
6. Şi* Domnul a zis: „Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice sicomorului acestuia: „Dezrădăcinează-te şi sădeşte-te în mare” şi v-ar asculta.

*Mat. 17.20; 21.21. Marc. 9.23; 11.23.

Robi netrebnici

7. Cine dintre voi, dacă are un rob care ară sau paşte oile, îi va zice, când vine de la câmp: „Vino îndată şi şezi la masă”?
8. Nu-i va zice mai degrabă: „Pregăteşte-mi* să mănânc, încinge-te şi slujeşte-mi până voi mânca şi voi bea eu; după aceea, vei mânca şi vei bea şi tu”?

*Cap. 12.37.

9. Va rămâne el îndatorat faţă de robul acela, pentru că robul a făcut ce-i fusese poruncit? Nu cred.
10. Tot aşa şi voi, după ce veţi face tot ce vi s-a poruncit, să ziceţi: „Suntem nişte robi* netrebnici; am făcut ce eram datori să facem.”

*Iov 22.3; 35. 7. Ps. 16.2. Mat. 25.30. Rom. 3.12; 11.35. 1 Cor. 9.16,17. Film. 11.

Cei zece leproşi

11. Isus mergea* spre Ierusalim şi a trecut prin mijlocul Samariei şi Galileii.

*Cap. 9.51,52. Ioan 4.4.

12. Pe când intra într-un sat, L-au întâmpinat zece leproşi. Ei* au stat departe, *Lev. 13.46.
13. şi-au ridicat glasul şi au zis: „Isuse, Învăţătorule, ai milă de noi!”
14. Când i-a văzut Isus, le-a zis: „Duceţi-vă* şi arătaţi-vă preoţilor!” Şi pe când se duceau, au fost curăţiţi.

*Lev. 13.2; 14.2. Mat. 8.4. Cap. 5.14.

15. Unul din ei, când s-a văzut vindecat, s-a întors, slăvind pe Dumnezeu cu glas tare.
16. S-a aruncat cu faţa la pământ la picioarele lui Isus şi I-a mulţumit. Era samaritean.
17. Isus a luat cuvântul şi a zis: „Oare n-au fost curăţiţi toţi cei zece? Dar ceilalţi nouă unde sunt?
18. Nu s-a găsit decât străinul acesta să se întoarcă şi să dea slavă lui Dumnezeu?”
19. Apoi* i-a zis: „Scoală-te şi pleacă; credinţa ta te-a mântuit.”

*Mat. 9.22. Marc. 5.34; 10.52. Cap. 7.50; 8.48; 18.42.

Venirea Împărăţiei lui Dumnezeu

20. Fariseii au întrebat pe Isus când va veni Împărăţia lui Dumnezeu. Drept răspuns, El le-a zis: „Împărăţia lui Dumnezeu nu vine în mod văzut.
21. Nu* se va zice: „Uite-o aici!” sau: „Uite-o acolo!” Căci iată, Împărăţia** lui Dumnezeu este în lăuntrul vostru.”

*Vers. 23. **Rom. 14.17.

Venirea Fiului omului

22. Şi le-a zis ucenicilor: „Vor* veni zile când veţi dori să vedeţi una din zilele Fiului omului şi n-o veţi vedea.

*Mat. 9.15. Ioan 17.12.

23. Vi* se va zice: „Iată-L aici, iată-L acolo!” Să nu vă duceţi, nici să nu-i urmaţi.

*Mat. 24.23. Marc. 13 21. Cap. 21.8

24. Căci*, cum iese fulgerul şi luminează de la o margine a cerului până la cealaltă, aşa va fi şi Fiul omului în ziua Sa. *Mal. 24.27
25. Dar* mai întâi trebuie să sufere multe şi să fie lepădat de generația aceasta.

*Marc. 8.31; 9.31; 10.33. Cap. 9.22.

26. Ce* s-a întâmplat în zilele lui Noe se va întâmpla la fel şi în zilele Fiului Omului:

*Gen. 7. Mat. 24.37.

27. mâncau, beau, se însurau şi se măritau până în ziua când a intrat Noe în corabie; şi a venit potopul şi i-a nimicit pe toţi.
28. Ce* s-a întâmplat în zilele lui Lot se va întâmpla aidoma: oamenii mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, zideau; *Gen. 19.
29. dar*, în ziua când a ieşit Lot din Sodoma, a plouat foc şi pucioasă din cer şi i-a nimicit pe toţi. *Gen. 19.16,24.
30. Tot aşa va fi şi în ziua când Se* va arăta Fiul omului. *2 Tes. 1.7.
31. În ziua aceea, cine* va fi pe acoperișul casei şi îşi va avea bunurile[1] în casă să nu se coboare să le ia; şi cine va fi pe câmp, de asemenea, să nu se mai întoarcă.

*Mat. 24.17. Marc. 13.15.

32. Aduceţi-vă* aminte de nevasta lui Lot.

*Gen. 19.26.

33. Oricine* va căuta să-şi scape viaţa o va pierde; şi oricine o va pierde o va găsi[2].

*Mat. 10.39; 16.25. Marc. 8.35. Cap. 9.24. Ioan 12.25.

34. Vă spun* că, în noaptea aceea, doi inşi vor

1.Sau: lucrurile;
2.Sau: păstra;

fi în acelaşi pat, unul va fi luat şi altul va fi
lăsat; *Mat. 24.40,41. 1 Tes. 4.17.
35. două femei vor măcina împreună: una va
fi luată şi alta va fi lăsată.
36. Doi bărbaţi vor fi la câmp: unul va fi luat
şi altul va fi lăsat."
37. Ucenicii L-au întrebat: „Unde, Doamne?"
Iar El a răspuns: „Unde* va fi stârvul acolo se
vor strânge vulturii." *Iov 39.30. Mat. 24.28.

Pilda judecătorului nedrept

18 1. Isus le-a spus o pildă, ca să le arate
că trebuie să se roage* necurmat şi să
nu se lase[1].
*Cap. 11.5; 21.36. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17.
2. El le-a zis: „Într-o cetate era un judecător
care de Dumnezeu nu se temea şi de oameni
nu se ruşina.
3. În cetatea aceea era şi o văduvă care venea
des la el şi-i zicea: „Fă-mi dreptate în cearta
cu pârâtul[2] meu."
4. Multă vreme n-a voit să-i facă dreptate.
Dar pe urmă şi-a zis: „Măcar că de Dumne-
zeu nu mă tem şi de oameni nu mă ruşinez,
5. totuşi, pentru că* văduva aceasta mă tot
necăjeşte, îi voi face dreptate, ca să nu tot
vină să-mi bată capul." *Cap. 11.8.
6. Domnul a adăugat: „Auziţi ce zice judecă-
torul nedrept?
7. Şi Dumnezeu* nu va face dreptate aleşilor
Lui care strigă zi şi noapte către El, măcar că
zăboveşte faţă de ei? *Apoc. 6.10.
8. Vă spun că* le va face dreptate în curând.
Dar când va veni Fiul omului, va găsi El cre-
dinţă pe pământ?" *Evr. 10.37. 2 Pet. 3.8,9.

Pilda vameşului şi a fariseului

9. A mai spus şi pilda aceasta pentru unii ca-
re* se încredeau în ei înşişi că sunt neprihă-
niţi şi îi dispreţuiau pe ceilalţi. *Cap. 10.29; 16.15.
10. „Doi oameni s-au suit la Templu să se
roage; unul era fariseu şi altul vameş.
11. Fariseul stătea* în picioare şi a început să
se roage în sine astfel: „Dumnezeule**, îţi
mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni, hră-
păreţi, nedrepţi, preacurvari sau chiar ca va-
meşul acesta. *Ps. 135.2. **Isa. 1.15; 58.2. Apoc. 3.17.
12. Eu postesc de două ori pe săptămână, dau
zeciuială din toate veniturile mele."
13. Vameşul stătea departe şi nu îndrăznea
nici ochii să şi-i ridice spre cer; ci se bătea în
piept şi zicea: „Dumnezeule, ai milă de mine,
păcătosul!"
14. Eu vă spun că mai degrabă omul acesta s-
a coborât acasă socotit neprihănit decât celă-
lalt. Căci* oricine se înalţă va fi smerit; şi ori-
cine se smereşte va fi înălţat."
*Iov 22.29. Mat. 23.12. Cap. 14.11. Iac. 4.6. 1 Pet. 5.5,6.

Copilaşii

15. I-au* adus şi nişte copilaşi, ca să Se atingă
de ei. Dar ucenicii, când au văzut lucrul aces-
ta, i-au certat pe aceia care-i aduceau.
*Mat. 19.13. Marc. 10.13.
16. Isus i-a chemat la Sine pe copilaşi şi a zis:
„Lăsaţi copilaşii să vină la Mine şi nu-i opriţi;
căci Împărăţia lui Dumnezeu este a* celor ca
ei. *1 Cor. 14.20. 1 Pet. 2.2.
17. Adevărat* vă spun că oricine nu va primi
Împărăţia lui Dumnezeu ca un copilaş, cu nici
un chip nu va intra în ea." *Marc. 10.15.

Tânărul bogat

18. Un* fruntaş L-a întrebat pe Isus: „Bunule
Învăţător, ce trebuie să fac ca să moştenesc
viaţa veşnică?" *Mat. 19.16. Marc. 10.17.
19. „Pentru ce Mă numeşti bun?", i-a răspuns
Isus. „Nimeni nu este bun decât Unul singur:
Dumnezeu.
20. Ştii poruncile: „Să* nu preacurveşti; să nu
ucizi; să nu furi; să nu faci o mărturisire min-
cinoasă; să cinsteşti** pe tatăl tău şi pe mama
ta."
*Exod 20.12,16. Deut. 5.16,20. Rom. 13.9. **Efes. 6.2. Col. 3.20.
21. „Toate aceste lucruri", I-a zis el, „le-am
păzit din tinereţea mea."
22. Când a auzit Isus aceste vorbe, i-a zis: „Îţi
mai lipseşte un lucru: vinde* tot ce ai, împarte
la săraci şi vei avea o comoară în ceruri. Apoi,
vino şi urmează-Mă."
*Mat. 6.19,20; 19.21. 1 Tim. 6.19.
23. Când a auzit el aceste cuvinte, s-a întristat
de tot; căci era foarte bogat.
24. Isus a văzut că s-a întristat de tot şi a zis:
„Cât* de anevoie vor intra în Împărăţia lui
Dumnezeu cei ce au bogăţii!
*Prov. 11.28. Mat. 19.23. Marc. 10.23.
25. Fiindcă mai lesne este să treacă o cămilă[1]
prin urechea acului decât să intre un om bogat
în Împărăţia lui Dumnezeu."

1.Sau: descurajeze; 2.Sau: împotrivitorul, cel pe care îl reclami;

1.Omonimie - a se vedea nota de la Matei 19.30. şi Marcu 10.25;

26. Cei ce-L ascultau au zis: „Atunci cine poate fi mântuit?”
27. Isus a răspuns: „Ce* este cu neputinţă la oameni este cu putinţă la Dumnezeu.”
*Ier. 32.17.
28. Atunci* Petru a zis: „Iată că noi am lăsat totul şi Te-am urmat.”
*Zah. 8.6. Mat. 19.26,27. Cap. 1.37.
29. Şi Isus le-a zis: „Adevărat vă spun că nu este nimeni* care să-şi fi lăsat casa, sau nevasta, sau fraţii, sau părinţii, sau copiii, pentru Împărăţia lui Dumnezeu,
*Deut. 33.9.
30. şi să* nu primească mult mai mult în veacul acesta de acum, iar în veacul viitor, viaţa veşnică.” *Iov 42.10

Isus vesteşte moartea şi învierea Sa

31. Isus* a luat cu Sine pe cei doisprezece şi le-a zis: „Iată că ne suim la Ierusalim şi tot ce** a fost scris prin proroci despre Fiul omului se va împlini.
*Mat. 16.21; 17.22; 10.17. Marc. 10.32. **Ps. 22. Isa. 53.
32. Căci va* fi dat în mâna Neamurilor; Îl vor batjocori, Îl vor ocărî, Îl vor scuipa;
*Mat. 27.2. Cap. 23.1. Ioan 18.28. Fapt. 3.13.
33. şi, după ce-L vor bate cu nuiele, Îl vor omorî, dar a treia zi va învia.”
34. Ei* n-au înţeles nimic din aceste lucruri: căci vorbirea aceasta era ascunsă pentru ei şi nu pricepeau cele spuse.
*Marc. 9.32. Cap. 2.50; 9.45. Ioan 10.6; 12.16.

Vindecarea unui orb la Ierihon

35. Pe* când Se apropia Isus de Ierihon, un orb şedea lângă drum şi cerşea.
*Mat. 20.29. Marc. 10.46.
36. Când a auzit poporul trecând, a întrebat ce este.
37. I-au spus: „Trece Isus din Nazaret.”
38. Şi el a strigat: „Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine!”
39. Cei ce mergeau înainte îl certau să tacă; dar el ţipa şi mai tare: „Fiul lui David, ai milă de mine!”
40. Isus S-a oprit şi a poruncit să-l aducă la El; şi, după ce s-a apropiat, l-a întrebat:
41. „Ce vrei să-ţi fac?” „Doamne”, a răspuns el, „să-mi capăt vederea.”
42. Şi Isus i-a zis: „Primeşte-ţi vederea. Credinţa* ta te-a mântuit.” *Cap. 17.19.
43. Numaidecât, orbul şi-a primit vederea şi a mers* după Isus, slăvind pe Dumnezeu. Tot poporul, când a văzut cele întâmplate, I-a dat laudă lui Dumnezeu. *Cap. 5.26. Fapt. 4-21; 11.18.

Zacheu

19 1. Isus a intrat în Ierihon şi trecea prin cetate.
2. Şi un om bogat, numit Zacheu, mai-marele vameşilor,
3. căuta să vadă cine este Isus; dar nu putea din pricina mulţimii, căci era mic de statură.
4. A alergat înainte şi s-a suit într-un dud[1] ca să-L vadă; pentru că pe drumul acela avea să treacă.
5. Isus, când a ajuns la locul acela, Şi-a ridicat ochii în sus şi i-a zis: „Zacheu, dă-te jos degrabă, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta.”
6. Zacheu s-a dat jos în grabă şi L-a primit cu bucurie.
7. Când au văzut lucrul acesta, toţi cârteau şi ziceau: „A* intrat să găzduiască la un om păcătos!” *Mat. 9.11. Cap. 5.30.
8. Dar Zacheu a stat înaintea Domnului şi I-a zis: „Iată, Doamne, jumătate din averea mea o dau săracilor; şi, dacă am nedreptăţit* pe cineva cu ceva, îi dau înapoi** împătrit.”
*Cap. 3.14. **Exod 22.1. 1 Sam. 12.3. 2 Sam. 12.6.
9. Isus i-a zis: „Astăzi a intrat mântuirea în casa aceasta, căci şi* el este fiul** lui Avraam. *Rom. 4.11,12,16. Gal. 3.7. **Cap. 13.16.
10. Pentru că* Fiul omului a venit să caute şi să mântuiască ce era pierdut.”
*Mat. 10.6; 15.24; 18.11.

Pilda polilor

11. Pe când ascultau ei aceste lucruri, Isus a mai spus o pildă, pentru că era aproape de Ierusalim şi ei* credeau că Împărăţia lui Dumnezeu are să se arate îndată. *Fapt. 1.6.
12. Deci,* a zis: „Un om de neam mare s-a dus într-o ţară îndepărtată, ca să-şi ia o împărăţie şi apoi să se întoarcă. *Mat. 25.14. Marc. 13.34.
13. A chemat zece din robii săi, le-a dat zece poli[2] şi le-a zis: „Puneţi-i în negoţ[3] până mă voi întoarce.”
14. Dar* cetăţenii lui îl urau; şi au trimis după el o solie să-i spună: „Nu vrem ca omul acesta să domnească peste noi.” *Ioan 1.11.
15. Când s-a întors înapoi, după ce îşi luase împărăţia, a pus să-i cheme pe robii aceia cărora le dăduse banii ca să vadă cât câştigase fiecare cu ei din negoţ.

1.Sau: sicomor (pom fructifer asemănător smochinului);
2.Greceşte: mine; 3.Sau: Investiţi-i!;

16. Cel dintâi a venit şi i-a zis: „Doamne, polul tău a mai adus zece poli.”
17. El i-a zis: „Bine, rob bun; fiindcă ai fost credincios* în puţine lucruri, primeşte cârmuirea a zece cetăţi.”

*Mat. 25.21. Cap. 16.10.

18. A venit al doilea şi i-a zis: „Doamne, polul tău a mai adus cinci poli.”
19. El i-a zis şi lui: „Primeşte şi tu cârmuirea a cinci cetăţi.”
20. A venit un altul şi i-a zis: „Doamne, iată-ţi polul pe care l-am păstrat învelit într-un ştergar;
21. căci* m-am temut de tine, fiindcă eşti un om aspru; iei ce n-ai pus şi seceri ce n-ai semănat.”

*Mat. 25.24.

22. Stăpânul i-a zis: „Rob rău; te voi judeca după* cuvintele tale. Ştiai** că sunt un om aspru, care iau ce n-am pus şi secer ce n-am semănat;

*2 Sam. 1.16. Iov 15.6. Mat. 12.37. **Mat. 25.26.

23. atunci de ce nu mi-ai pus banii la zarafi[1], pentru ca, la întoarcerea mea, să-i fi luat înapoi cu dobândă?”
24. Apoi a zis celor ce erau de faţă: „Luaţi-i polul şi daţi-l celui ce are zece poli.”
25. „Doamne”, i-au zis ei, „el are zece poli.”
26. Iar el le-a zis: „Vă spun că* celui ce are, i se va da; dar de la cel ce n-are, se va lua chiar şi ce are.

*Mat. 13.12; 25.29. Marc. 4.25. Cap. 8.18.

27. Cât despre vrăjmaşii mei, care n-au vrut să domnesc eu peste ei, aduceţi-i încoace şi tăiaţi-i înaintea mea.”
28. După ce a vorbit astfel, Isus a pornit* în frunte şi Se suia spre Ierusalim. *Marc. 10.32.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

29. Când* S-a apropiat de Betfaghe şi de Betania, spre muntele numit al Măslinilor, Isus a trimis pe doi din ucenicii Săi

*Mat. 21. Marc. 11.1.

30. şi le-a zis: „Duceţi-vă în satul dinaintea voastră. Când veţi intra în el, veţi găsi un măgăruş legat, pe care n-a încălecat nimeni niciodată: dezlegaţi-l şi aduceţi-Mi-l.
31. Dacă vă va întreba cineva: „Pentru ce-l dezlegaţi?”, să-i spuneţi aşa: „Pentru că Domnul are trebuinţă de el.”
32. Cei ce fuseseră trimişi s-au dus şi au găsit aşa cum le spusese Isus.
33. Pe când dezlegau măgăruşul, stăpânii lui le-au zis: „Pentru ce dezlegaţi măgăruşul?”
34. Ei au răspuns: „Domnul are trebuinţă de el.”
35. Şi au adus măgăruşul la Isus. Apoi* şi-au aruncat hainele pe el şi L-au aşezat pe Isus călare deasupra.

*2 Împ. 9.13. Mat. 21.7. Marc. 11.7. Ioan 12.14.

36. Pe când* mergea Isus, oamenii îşi aşterneau hainele pe drum. *Mat. 21.8.
37. Şi când S-a apropiat de Ierusalim, spre coborâşul Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, plină de bucurie, a început să laude pe Dumnezeu cu glas tare pentru toate minunile pe care le văzuseră.
38. Ei ziceau: „Binecuvântat* este Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace** în cer şi slavă în locurile preaînalte!”

*Ps. 118.26. Cap. 13.35. **Cap. 2.14. Efes. 2.14.

39. Unii farisei din popor au zis lui Isus: „Învăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii!”
40. Şi El a răspuns: „Vă spun că, dacă vor tăcea ei, pietrele* vor striga.” *Hab. 2.11.

Isus plânge pentru cetate

41. Când S-a apropiat de cetate şi a văzut-o, Isus a* plâns pentru ea

*Ioan 11.35.

42. şi a zis: „Dacă ai fi cunoscut şi tu, măcar în această zi, lucrurile care puteau să-ţi dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi.
43. Vor veni peste tine zile, când vrăjmaşii tăi te vor înconjura* cu şanţuri, te vor împresura şi te vor strânge din toate părţile:

*Isa. 29.3,4. Ier. 6.3,6. Cap. 21.20.

44. te* vor face una cu pământul, pe tine şi pe copiii tăi din mijlocul tău; şi nu** vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că † n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată.”

*1 Împ. 9.7,8. Mica 3.12. **Mat. 24.2. Marc. 13.2. Cap. 21.6. † Dan. 9.24. Cap. 1.68,78. 1 Pet. 2.12.

Izgonirea vânzătorilor din Templu

45. Pe* urmă a intrat în Templu şi a început să-i scoată afară pe cei ce vindeau şi cumpărau în el.

*Mat. 21.12. Marc. 11.11,15. Ioan 2.14,15.

46. Şi le-a zis: „Este scris*: „Casa Mea va fi o casă de rugăciune. Dar voi** aţi făcut din ea o peşteră de tâlhari.”

*Isa. 56.7. **Ier. 7.11.

47. Isus învăţa în toate zilele mulţimile în Templu. Şi preoţii cei mai de seamă*, cărtu-

1.Zarafii erau bancherii acelei vremi;

rarii şi bătrânii poporului căutau să-L omoare; *Marc. 11.18. Ioan 7.19; 8.37.
48. dar nu ştiau cum să facă, pentru că tot poporul Îi sorbea cuvintele de pe buze.

Puterea lui Isus

20 1. Într-una* din acele zile, când învăţa Isus poporul în Templu şi propovăduia Evanghelia, au venit deodată la El preoţii cei mai de seamă şi cărturarii cu bătrânii *Mat. 21.23.
2. şi I-au zis: „Spune-ne, cu* ce putere[1] faci Tu aceste lucruri sau cine Ţi-a dat puterea[1] aceasta?” *Fapt. 4.7; 7.27.
3. Drept răspuns, El le-a zis: „Am să vă pun şi Eu o întrebare. Spuneţi-Mi:
4. Botezul lui Ioan venea din cer sau de la oameni?”
5. Dar ei cugetau astfel între ei: „Dacă răspundem: „Din cer”, va zice: „Atunci de ce nu l-aţi crezut?”
6. Şi dacă răspundem: „De la oameni”, tot poporul ne va ucide cu pietre; căci* este încredinţat că Ioan era un proroc.” *Mat. 14.5; 21.26. Cap. 7.29.
7. Atunci au răspuns că nu ştiu de unde venea botezul lui Ioan.
8. Şi Isus le-a zis: „Nici Eu n-am să vă spun cu ce putere[1] fac aceste lucruri.”

Pilda lucrătorilor viei

9. Apoi a început să spună poporului pilda aceasta: „Un* om a sădit o vie, a arendat-o unor lucrători şi a plecat într-o altă ţară, pentru o vreme îndelungată. *Mat. 21.33. Marc. 12.1.
10. La vremea roadelor, a trimis la lucrătorii viei un rob, ca să-i dea partea lui din rodul viei. Lucrătorii viei l-au bătut şi l-au trimis înapoi cu mâinile goale.
11. A mai trimis un alt rob; ei l-au bătut şi pe acela, l-au batjocorit şi l-au trimis înapoi cu mâinile goale.
12. A mai trimis un al treilea rob; ei l-au rănit şi pe acela şi l-au scos afară.
13. Stăpânul viei a zis: „Ce să fac? Am să trimit pe fiul meu preaiubit; poate că îl vor primi cu cinste.”
14. Dar lucrătorii viei, când l-au văzut, s-au sfătuit între ei şi au zis: „Iată moştenitorul; veniţi să-l ucidem, ca moştenirea să fie a noastră.”
15. Şi l-au scos afară din vie şi l-au omorât.

1.Sau: autoritate;

Acum, ce le va face stăpânul viei?
16. Va veni, va pierde pe lucrătorii aceia şi via o va da altora.” Când au auzit ei cuvintele acestea, au zis: „Nicidecum!”
17. Dar Isus i-a privit drept în faţă şi a zis: „Ce înseamnă cuvintele acestea care au fost scrise: „Piatra* pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă în capul unghiului”? *Ps. 118.22. Mat. 21.42.
18. Oricine va cădea peste piatra aceasta va fi zdrobit de ea: şi* pe acela peste care va cădea ea, îl va spulbera”. *Dan. 2.34,35. Mat. 21.44.
19. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii căutau să pună mâna pe El chiar în ceasul acela, dar se temeau de popor. Pricepuseră că Isus spusese pilda aceasta împotriva lor.

Birul Cezarului

20. Au* început să-L pândească pe Isus; şi au trimis nişte iscoade care se prefăceau că sunt oameni neprihăniţi ca să-L prindă cu vorba şi să-L dea pe mâna stăpânirii şi pe mâna puterii dregătorului. *Mat. 22.15.
21. Aceştia L-au întrebat: „Învăţătorule*, ştim că vorbeşti şi înveţi pe oameni drept şi că nu cauţi la faţa oamenilor, ci-i înveţi calea lui Dumnezeu în adevăr. *Mat. 22.16. Marc. 12.14.
22. Se cuvine să plătim bir Cezarului sau nu?”
23. Isus le-a priceput viclenia şi le-a răspuns: „Pentru ce Mă ispitiţi?
24. Arătaţi-Mi un ban[1]. Al cui chip şi ale cui litere sunt scrise pe el?” „Ale Cezarului”, au răspuns ei.
25. Atunci El le-a zis: „Daţi, dar, Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.”
26. Nu L-au putut prinde cu vorba înaintea poporului; ci, miraţi de răspunsul Lui, au tăcut.

Despre înviere

27. Unii* din saduchei, care** zic că nu este înviere, s-au apropiat şi L-au întrebat pe Isus: *Mat. 22.23. Marc. 12.18. **Fapt. 23.6,8.
28. „Învăţătorule, iată ce ne-a scris Moise*: „Dacă moare fratele cuiva, având nevastă, dar fără să aibă copii, fratele lui să o ia pe nevasta lui şi să-i ridice urmaş fratelui său.” *Deut. 25.5.
29. Au fost, dar, şapte fraţi. Cel dintâi s-a însurat şi a murit fără copii.

1. Greceşte: dinar;

30. Pe nevasta lui, a luat-o al doilea; şi a murit şi el fără copii.
31. A luat-o şi al treilea şi tot aşa toţi şapte; şi au murit fără să lase copii.
32. În urma tuturor, a murit şi femeia.
33. Deci, la înviere, nevasta căruia dintre ei va fi femeia? Fiindcă toţi şapte au avut-o de nevastă."
34. Isus le-a răspuns: „Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită;
35. dar cei ce vor fi găsiţi vrednici să aibă parte de veacul viitor şi de învierea dintre cei morţi, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita.
36. Pentru că nici nu vor putea muri, căci vor fi* ca îngerii. Şi vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind** fii ai învierii.
*1 Cor. 15.42,49,52. 1 Ioan 3.2. **Rom. 8.23.
37. Dar că morţii înviază, a* arătat însuşi Moise, în locul unde este vorba despre „Rug" când numeşte pe Domnul: „Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov." *Exod 3.6.
38. Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morţi, ci al celor vii, căci pentru El toţi* sunt vii." *Rom. 6.10,11.
39. Unii din cărturari au luat cuvântul şi au zis: „Învăţătorule, bine ai zis."
40. Şi nu mai îndrăzneau să-I mai pună nici o întrebare.

Al cui fiu este Cristos?

41. Isus le-a zis: „Cum* se zice că Cristosul este fiul lui David?
*Mat. 22.42. Marc. 12.35.
42. Căci însuşi David zice în Cartea Psalmilor: „Domnul a zis* Domnului meu: „Şezi la dreapta Mea,
*Ps. 110.1. Fapt. 2.34.
43. până voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale."
44. Deci, David Îl numeşte Domn; atunci cum de este El fiul lui?"

Isus îi mustră pe cărturari

45. Atunci* a zis ucenicilor Săi, în auzul întregului popor:
*Mat. 23.1. Marc. 12.38.
46. „Păziţi-vă* de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi şi să le facă** lumea plecăciuni prin pieţe; ei umblă după scaunele dintâi în sinagogi şi după locurile dintâi la ospeţe;
*Mat. 23.5. **Cap. 11.43.
47. şi* mănâncă casele văduvelor, în timp ce, de ochii lumii, fac rugăciuni lungi. De aceea, vor lua o pedeapsă mai mare." *Mat. 23.14.

Văduva săracă

21 1. Isus Şi-a ridicat ochii şi a* văzut pe nişte bogaţi care îşi aruncau darurile în vistierie. *Marc. 12.41.
2. A văzut şi pe o văduvă săracă, aruncând acolo doi bănuţi.
3. Şi a zis: „Adevărat vă spun că* această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toţi ceilalţi;
*2 Cor. 8.21.
4. căci toţi aceştia au aruncat la daruri din belşugul lor; dar ea a aruncat, din sărăcia ei, tot ce avea ca să trăiască."

Nimicirea Ierusalimului şi venirea Fiului omului

5. Pe când vorbeau unii* despre Templu, că era împodobit cu pietre frumoase şi daruri, Isus a zis:
*Mat. 24.1. Marc. 13.1
6. „Vor veni zile când nu va* rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată."
*Cap. 19.44
7. „Învăţătorule", L-au întrebat ei, „când se vor întâmpla toate aceste lucruri? Şi care va fi semnul când se vor întâmpla aceste lucruri?"
8. Isus a răspuns: „Băgaţi de seamă* să nu vă amăgească cineva. Căci vor veni mulţi în Numele Meu şi vor zice: „Eu sunt Cristosul" şi „Vremea se apropie." Să nu mergeţi după ei.
*Mat. 24.4. Marc. 13.5. Efes. 5.6. 2 Tes. 2.3.
9. Când veţi auzi de războaie şi de răscoale, să nu vă înspăimântaţi; pentru că întâi trebuie să se întâmple aceste lucruri. Dar sfârşitul nu va fi îndată."
10. „Apoi*", le-a zis El, „un neam se va ridica împotriva altui neam şi o împărăţie împotriva altei împărăţii. *Mat. 24.7.
11. Pe alocuri vor fi mari cutremure de pământ, foamete şi ciumi; vor fi arătări înspăimântătoare şi semne mari în cer.
12. Dar* înainte de toate acestea, vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni: vă vor da pe mâna sinagogilor, vă vor arunca în** temniţe, vă vor târî † înaintea împăraţilor şi înaintea dregătorilor, din †† pricina Numelui Meu.
*Marc. 13.9. Apoc. 2.10. **Fapt. 4.3; 5.18; 12.4; 16.24. † Fapt. 25.23. †† 1 Pet. 2.13.
13. Aceste lucruri vi* se vor întâmpla ca să fiţi mărturie. *Filp. 1.28. 2 Tes.1.5.

14. Ţineţi bine minte* să nu vă gândiţi mai dinainte ce veţi răspunde;

*Mat. 10.19. Marc. 13.11. Cap. 12.11.

15. căci vă voi da o gură şi o înţelepciune căreia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotrivă* toţi potrivnicii voştri. *Fapt. 6.10.

16. Veţi* fi daţi în mâinile lor până şi de părinţii, fraţii, rudele şi prietenii voştri; şi vor omorî pe mulţi** dintre voi.

*Mica 7.6. Marc. 13.12. **Fapt. 7.59; 12.2.

17. Veţi* fi urâţi de toţi din pricina Numelui Meu. *Mat. 10.22.

18. Dar* nici un fir de păr din cap nu vi se va pierde. *Mat. 10.30.

19. Prin răbdarea voastră, vă veţi câştiga sufletele voastre.

Îndemn la veghere

20. Când* veţi vedea Ierusalimul înconjurat de oşti, să ştiţi că atunci pustiirea lui este aproape. *Mat. 24.15. Marc. 13.14.

21. Atunci, cei din Iudeea să fugă la munţi, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el şi cei de prin ogoare să nu intre în el.

22. Căci zilele acelea vor fi zile de răzbunare, ca să* se împlinească tot ce este scris.

*Dan. 9.26,27. Zah. 11.1.

23. Vai* de femeile care vor fi însărcinate şi de cele ce vor da piept în acele zile! Pentru că va fi o strâmtorare mare în ţară şi mânie împotriva acestui popor.

*Mat. 24.19.

24. Vor cădea sub ascuţişul sabiei, vor fi luaţi robi printre toate popoarele; şi Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri, până* se vor împlini vremurile Neamurilor.

*Dan. 9.27; 12.7. Rom. 11.25.

25. Vor* fi semne în soare, în lună şi în stele. Şi pe pământ va fi strâmtorare printre popoare, care nu vor şti ce să facă la auzul urletului mării şi al valurilor;

*Mat. 24.29. Marc. 13.24. 2 Pet. 3.10,12.

26. oamenii îşi vor da sufletul de groază, în aşteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci* puterile cerurilor vor fi clătinate. *Mat. 24.29.

27. Atunci vor vedea pe Fiul omului venind* pe un nor cu putere şi slavă mare.

*Mat. 24.30. Apoc. 1.7; 14.14.

28. Când vor începe să se întâmple aceste lucruri, să vă uitaţi în sus şi să vă ridicaţi capetele, pentru că răscumpărarea voastră se* apropie."

*Rom. 8.19,23.

29. Şi* le-a spus o pildă: „Vedeţi smochinul şi toţi copacii.

*Mat. 24.32. Marc. 13.28.

30. Când înfrunzesc, şi-i vedeţi, voi singuri cunoaşteţi că de acum vara este aproape.

31. Tot aşa, când veţi vedea întâmplându-se aceste lucruri, să ştiţi că Împărăţia lui Dumnezeu este aproape.

32. Adevărat vă spun că nu va trece această generație, până când se vor împlini toate aceste lucruri.

33. Cerul* şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. *Mat. 24.35.

34. Luaţi seama* la voi înşivă, ca nu cumva să vi se împovăreze inimile de îmbuibare cu mâncare şi băutură şi cu îngrijorările acestei vieţi şi astfel ziua aceea să vină fără veste asupra voastră.

*Rom. 13.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 4.7.

35. Căci ziua aceea va veni ca* un laţ peste toţi cei ce locuiesc pe toată faţa pământului.

*1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

36. Vegheaţi, dar, în tot timpul* şi rugaţi-vă**, ca să aveţi putere să scăpaţi de toate lucrurile acestea care se vor întâmpla şi să staţi † în picioare înaintea Fiului omului."

*Mat. 24.42; 25.13. Marc. 13.33. **Cap. 18.1. † Ps. 1.5. Efes. 6.13.

37. Ziua, Isus învăţa* poporul în Templu, iar** noaptea Se ducea și o petrecea în muntele care se numește Muntele Măslinilor.

*Ioan 8.1,2. **Cap. 22.39.

38. Şi tot poporul venea dis-de-dimineaţă la El în Templu, ca să-L asculte.

Sfat împotriva lui Isus

22 1. Praznicul Azimilor, numit Paştele, se* apropia.

*Mat. 26.2. Marc. 14.1.

2. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii căutau* cum să omoare pe Isus; căci se temeau de popor.

*Ps. 2.2. Ioan 11.47. Fapt. 4.27.

3. Dar* Satan a intrat în Iuda, zis şi Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

*Mat. 26.14. Marc. 14.10. Ioan 13.2,27.

4. Iuda s-a dus să se înţeleagă cu preoţii cei mai de seamă şi cu căpeteniile străjerilor Templului cum să-L dea în mâinile lor.

5. Ei s-au bucurat şi au căzut* la învoială să-i dea bani. *Zah. 11.12.

6. După ce le-a făgăduit că li-L va da în mâini, Iuda căuta un prilej nimerit să-L dea pe Isus în mâinile lor, fără ştirea poporului.

Sărbătorirea Paştelui

7. Ziua* praznicului Azimilor, în care trebuia jertfit Paştele, a venit.
*Mat. 26.17. Marc. 14.12.
8. Şi Isus a trimis pe Petru şi pe Ioan şi le-a zis: „Duceţi-vă de pregătiţi-ne Paştele, ca să mâncăm."
9. „Unde vrei să pregătim?", L-au întrebat ei.
10. El le-a răspuns: „Iată, când veţi intra în cetate, vă va ieşi înainte un om, ducând un ulcior cu apă; mergeţi după el în casa în care va intra
11. şi spuneţi stăpânului casei: „Învăţătorul îţi zice: „Unde este camera de oaspeţi în care să mănânc Paştele cu ucenicii Mei?"
12. Şi vă va arăta o cameră mare de sus, aşternută gata: acolo să pregătiţi Paştele."
13. Ei au plecat şi au găsit aşa cum le spusese El. Şi au pregătit Paştele.
14. Când* a sosit ceasul, Isus S-a aşezat la masă cu cei doisprezece apostoli.
*Mat. 26.20. Marc. 14.17.
15. El le-a zis: „Am dorit mult să mănânc Paştele acestea cu voi înainte de patima Mea;
16. căci vă spun că de acum încolo nu îl voi mai mânca, până* la împlinirea lui în Împărăţia lui Dumnezeu."
*Cap. 14.15. Fapt. 10.41. Apoc. 19.9.
17. Şi a luat un pahar, a mulţumit lui Dumnezeu şi a zis: „Luaţi paharul acesta şi împărţiţi-l între voi;
18. pentru că vă spun* că nu voi mai bea de acum încolo din rodul viţei, până când va veni Împărăţia lui Dumnezeu."
*Mat. 26.29. Marc. 14.25.
19. Apoi* a luat pâine şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, a frânt-o şi le-a dat-o, zicând: „Acesta este trupul Meu care se dă pentru voi; să faceţi lucrul acesta** spre pomenirea Mea." *Mat. 26.26. Marc. 14.22. **1 Cor. 11.24.
20. Tot astfel, după ce au mâncat, a luat paharul şi li l-a dat, zicând: „Acest* pahar este legământul cel nou, făcut în sângele Meu care se varsă pentru voi." *1 Cor. 10.16.

Descoperirea vânzătorului

21. „Dar* iată că mâna vânzătorului Meu este cu Mine la masa aceasta.
*Ps. 41.9. Mat. 26.21,23. Marc. 14.18. Ioan 13.21,26.
22. Negreşit*, Fiul omului Se duce după cum** este rânduit. Dar vai de omul acela prin care este vândut El!"
*Mat. 26.24. **Fapt. 2.23; 4.28.
23. Şi* au început să se întrebe unii pe alţii cine din ei să fie acela care va face lucrul acesta. *Mat. 26.22. Ioan 13.22,35.

Care este cel mai mare?

24. Între apostoli s-a* iscat şi o ceartă, ca să ştie care dintre ei avea să fie socotit ca cel mai mare.
*Marc. 9.34. Cap. 9.46.
25. Isus le-a* zis: „Împăraţii popoarelor domnesc peste ele; şi celor ce le stăpânesc li se dă numele de binefăcători.
*Mat. 20.25. Marc. 10.42.
26. Voi* să nu fiţi aşa. Ci** cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic; şi cel ce cârmuieşte, ca cel ce slujeşte.
*Mat. 20.26. 1 Pet. 5.3. **Cap. 9.48.
27. Căci* care este mai mare: cine stă la masă sau cine slujeşte la masă? Nu cine stă la masă? Şi Eu** totuşi sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujeşte la masă.
*Cap. 12.37. **Mat. 20.28. Ioan 13.13,14. Filp. 2.7.
28. Voi sunteţi aceia care aţi rămas necontenit cu Mine în încercările* Mele.
*Evr. 4.15.
29. De aceea vă* pregătesc Împărăţia, după cum Tatăl Meu Mi-a pregătit-o Mie,
*Mat. 24.47. Cap. 12.32. 2 Cor. 1.7. 2 Tim. 2.12.
30. ca* să mâncaţi şi să beţi la masa Mea în Împărăţia Mea şi să** staţi pe scaune de domnie, ca să judecaţi pe cele douăsprezece seminţii[1] ale lui Israel."
*Mat. 8.11. Cap. 14.15. Apoc. 19.9. **Ps. 49.14. Mat. 19.28. 1 Cor. 6.2. Apoc. 3.21.

Înştiinţarea lui Petru

31. Domnul a zis: „Simone, Simone, Satan* v-a cerut să vă cearnă** ca grâul.
*1 Pet. 5.8. **Amos 9.9.
32. Dar Eu* M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credinţa ta; şi, după ce te** vei întoarce la Dumnezeu, să întăreşti pe fraţii tăi!"
*Ioan 17.9,11,15. **Ps. 51.13. Ioan 21.15-17.
33. „Doamne", I-a zis Petru, „cu Tine sunt gata să merg chiar şi în temniţă şi la moarte."
34. Şi* Isus i-a zis: „Petre, îţi spun că nu va cânta astăzi cocoşul, până nu te vei lepăda[2] de trei ori că Mă cunoşti."
*Mat. 26.34. Marc. 14.30. Ioan 13.38.
35. Apoi* le-a mai zis: „Când v-am trimis fără pungă, fără traistă şi fără încălţăminte, aţi

1.Sau: triburi; 2. Sau: până nu vei nega sau, înainte de a tăgădui;

dus voi lipsă de ceva?" „De nimic", I-au răspuns ei.

*Mat. 10.9. Cap. 9.3; 10.4.

36. Şi El le-a zis: „Acum, dimpotrivă, cine are o pungă s-o ia; cine are o traistă, de asemenea, s-o ia; şi cine n-are sabie să-şi vândă haina şi să-şi cumpere o sabie.

37. Căci vă spun că trebuie să se împlinească cu Mine aceste cuvinte scrise: „El* a fost pus în numărul celor nelegiuiţi." Şi lucrurile privitoare la Mine sunt gata să se împlinească."

*Isa. 53.12. Marc. 15.28.

38. „Doamne", I-au zis ei, „iată aici două săbii." Şi El le-a zis: „Destul!"

Ghetsimani

39. După* ce a ieşit afară, S-a** dus, ca de obicei, în Muntele Măslinilor. Ucenicii Lui au mers după El.

*Mat. 26.36. Marc. 14.32. Ioan 18.1. **Cap. 21.37.

40. Când* a ajuns la locul acela, le-a zis: „Rugaţi-vă, ca să nu cădeţi în ispită."

*Mat. 6.13; 26.41. Marc. 14.38. Vers. 46.

41. Apoi* S-a depărtat de ei cam la o aruncătură de piatră, a îngenuncheat şi a început să Se roage, *Mat. 26.39. Marc. 14.35.

42. zicând: „Tată, dacă vrei, depărtează paharul acesta de la Mine! Totuşi facă-se nu* voia Mea, ci a Ta." *Ioan 5.30; 6.38.

43. Atunci I s-a arătat un înger* din cer, ca să-L întărească. *Mat. 4.11.

44. A* ajuns într-un chin ca de moarte şi a început să Se roage şi mai fierbinte; şi sudoarea I se făcuse ca nişte picături mari de sânge care cădeau pe pământ.

*Ioan 12.27. Evr. 5.7.

45. După ce S-a rugat, S-a ridicat şi a venit la ucenici; i-a găsit adormiţi de întristare

46. şi le-a zis: „Pentru ce dormiţi? Sculaţi-vă şi rugaţi-vă*, ca să nu cădeţi în ispită."

*Vers. 40.

Prinderea lui Isus

47. Pe când vorbea El încă, iată* că a venit o gloată. Şi cel ce se chema Iuda, unul dintre cei doisprezece, mergea în fruntea lor. El s-a apropiat de Isus, ca să-L sărute.

*Mat. 26.47. Marc. 14.43. Ioan 18.3.

48. Şi Isus i-a zis: „Iuda, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul omului?"

49. Cei ce erau cu Isus, au văzut ce urma să se întâmple şi au zis: „Doamne, să lovim cu sabia?"

50. Şi unul* din ei l-a lovit pe robul marelui preot şi i-a tăiat urechea dreaptă.

*Mat. 26.51. Marc. 14.47. Ioan 18.10.

51. Dar Isus a luat cuvântul şi a zis: „Lăsaţi-i! Până aici!" Şi S-a atins de urechea acelui om şi l-a vindecat.

52. Isus* a zis apoi preoţilor celor mai de seamă, căpeteniilor străjerilor Templului şi bătrânilor care veniseră împotriva Lui: „Aţi ieşit după Mine ca după un tâlhar, cu săbii şi cu ciomege?

*Mat. 26.55. Marc. 14.48.

53. În toate zilele eram cu voi în Templu şi n-aţi pus mâna pe Mine. Dar* acesta este ceasul vostru şi puterea întunericului." *Ioan 12.27.

Tăgăduirea lui Petru

54. După ce* au pus mâna pe Isus, L-au dus şi L-au băgat în casa marelui preot. Petru mergea** după El de departe.

*Mat. 26.57. **Mat. 26.58. Ioan 18.15.

55. Au* aprins un foc în mijlocul curţii şi au şezut jos. Petru s-a aşezat şi el printre ei.

*Mat. 26.69. Marc. 14.66. Ioan 18.17,18.

56. O slujnică l-a văzut cum şedea la para focului, s-a uitat ţintă la el şi a zis: „Şi omul acesta era cu El."

57. Dar Petru s-a lepădat şi a zis: „Femeie, nu-L cunosc."

58. Peste* puţin, l-a văzut un altul şi a zis: „Şi tu eşti unul din oamenii aceia." Iar Petru a zis: „Omule, nu sunt dintre ei."

*Mat. 26.71. Marc. 14.69. Ioan 18.25.

59. Cam* după un ceas, un altul întărea acelaşi lucru şi zicea: „Nu mai încape îndoială că şi omul acesta era cu El, căci este galileean."

*Mat. 26.73. Marc. 14.70. Ioan 18.26.

60. Petru a răspuns: „Omule, nu ştiu ce zici." Chiar în clipa aceea, pe când vorbea el încă, a cântat cocoşul.

61. Domnul S-a întors şi S-a uitat ţintă la Petru. Şi* Petru şi-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Domnul: „Înainte** ca să cânte cocoşul te vei lepăda de Mine de trei ori." *Mat. 26.75. Marc. 14.72. **Mat. 26.34,75. Ioan 13.38.

62. Şi a ieşit afară şi a plâns cu amar.

Isus înaintea Sinedriului

Condamnarea

63. Oamenii* care Îl păzeau pe Isus Îl batjocoreau şi-L băteau. *Mat. 26.67,68. Marc. 14.65.

64. L-au legat la ochi, Îl loveau peste faţă şi-L întrebau, zicând: „Proroceşte, cine Te-a lovit?"

65. Şi rosteau împotriva Lui multe alte batjocuri.
66. Când* s-a făcut zi, bătrânii poporului, preoţii cei mai de seamă şi cărturarii s-au** adunat împreună şi L-au adus pe Isus în Sinedriul lor. Ei I-au zis: *Mat. 27.1. **Fapt. 4.26; 22.5.
67. „Dacă* eşti Tu Cristosul, spune-ne!” Isus le-a răspuns: „Dacă vă voi spune, nu veţi crede; *Mat. 26.63. Marc.14.61.
68. şi dacă vă voi întreba, nu-Mi veţi răspunde, nici nu-Mi veţi da drumul.
69. De acum* încolo, Fiul omului va şedea la dreapta puterii lui Dumnezeu.”
*Mat. 26.64. Marc. 14.62. Evr. 1.3; 8.1.
70. Toţi au zis: „Eşti Tu, dar, Fiul lui Dumnezeu?” Şi El le-a răspuns: „Aşa cum o spuneţi*; da, sunt.” *Mat. 26.64. Marc. 14.62.
71. Atunci* ei au zis: „Ce nevoie mai avem de mărturie? Noi înşine am auzit-o din gura Lui.” *Mat. 26.65. Marc. 14.63.

Isus înaintea lui Pilat

23 1. S-au ridicat* toţi şi au dus pe Isus înaintea lui Pilat.
*Mat. 27.2. Marc. 15.1. Ioan 18.28.
2. Şi au început să-L învinuiască şi să zică: „Pe Omul acesta L-am găsit aţâţând* neamul nostru la răscoală, oprind** a plăti bir Cezarului şi zicând că † El este Cristos, Împăratul.”
*Fapt. 17.7. **Mat. 17.27; 22.21. Marc. 12.17. † Ioan 19.12.
3. Pilat* L-a întrebat: „Eşti Tu Împăratul iudeilor?” „Da”, i-a răspuns Isus, „sunt.”
*Mat. 27.11. 1 Tim. 6.13.
4. Pilat a zis preoţilor cei mai de seamă şi mulţimilor: „Eu nu găsesc nici o* vină în Omul acesta.” *1 Pet. 2.22.
5. Dar ei stăruiau şi mai mult şi ziceau: „Întărâtă poporul şi învaţă pe oameni prin toată Iudeea, din Galileea, unde a început, până aici.”

Isus înaintea lui Irod

6. Când a auzit Pilat de Galileea, a întrebat dacă Omul acesta este galileean.
7. Şi când a aflat că este de sub stăpânirea* lui Irod, L-a trimis la Irod, care se afla şi el în Ierusalim în zilele acelea. *Cap. 3.1.
8. Irod, când L-a văzut pe Isus, s-a bucurat foarte mult; căci de mult dorea* să-L vadă, din pricina celor auzite** despre El; şi nădăjduia să-L vadă făcând vreo minune.
*Cap. 9.9. **Mat. 14.1. Marc. 6.14.
9. I-a pus multe întrebări; dar Isus nu i-a răspuns nimic.
10. Preoţii cei mai de seamă şi cărturarii stăteau acolo şi-L acuzau cu înfierbântare.
11. Irod*, cu ostaşii lui de pază, se purtau cu El cu dispreţ; şi, după ce şi-a bătut joc de El şi L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare, L-a trimis înapoi la Pilat.
*Isa. 53.3.
12. În ziua aceea, Irod şi Pilat* s-au împrietenit unul cu altul, căci erau învrăjbiţi între ei mai înainte. *Fapt. 4.27.

Condamnarea la moarte întărită

13. Pilat* i-a strâns pe preoţii cei mai de seamă, pe fruntaşi şi poporul
*Mat. 27.23. Marc. 15.14. Ioan 18.38; 19.4.
14. şi le-a zis: „Mi-aţi* adus înainte pe Omul acesta ca pe unul care aţâţă poporul la răscoală. Şi iată că, după ce L-am cercetat cu de-amănuntul** înaintea voastră, nu L-am găsit vinovat de nici unul din lucrurile de care-L pârâţi[1].
*Vers. 1,2. **Vers. 4.
15. Nici Irod nu I-a găsit nici o vină, căci ni L-a trimis înapoi; şi iată că Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte.
16. Eu deci*, după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul.” *Mat. 27.26. Ioan 19:1
17. La fiecare praznic al Paştelui, Pilat trebuia* să le elibereze un întemniţat.
*Mat. 27.15. Marc. 15.6. Ioan 18.39.
18. Ei au* strigat cu toţii într-un glas: „La moarte cu Omul acesta şi eliberează-ne pe Baraba!” *Fapt. 3.14.
19. Baraba fusese aruncat în temniţă pentru o răscoală care avusese loc în cetate şi pentru un omor.
20. Pilat le-a vorbit din nou, cu gând să-I dea drumul[2] lui Isus.
21. Dar ei au strigat: „Răstigneşte-L, răstigneşte-L!”
22. Pilat le-a zis pentru a treia oară: „Dar ce rău a făcut? Eu n-am găsit nici o vină de moarte în El. Aşa că, după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul.”
23. Dar ei strigau în gura mare şi cereau de zor să fie răstignit. Şi strigătele lor şi ale preoţilor cei mai de seamă au biruit.
24. Pilat* a hotărât să li se împlinească cererea. *Mat. 27.26. Marc. 15.15. Ioan 19.16.
25. Le-a eliberat pe cel ce fusese aruncat în temniţă pentru răscoală şi omor şi pe care-l cereau ei; iar pe Isus L-a dat în mâinile lor, ca să-şi facă voia cu El.

1.Sau: acuzaţi sau, învinuiți; 2.Sau: să-L elibereze pe Isus;

Răstignirea

26. Pe* când Îl duceau să-L răstignească, au pus mâna pe un anume Simon din Cirena, care se întorcea de la câmp; şi i-au pus crucea în spinare, ca s-o ducă după Isus.
*Mat. 27.32. Marc. 15.21. Ioan 19.17.
27. În urma lui Isus mergea o mare mulţime de popor şi femei care se boceau, îşi băteau pieptul şi se tânguiau după El.
28. Isus S-a întors spre ele şi a zis: „Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine; ci plângeţi-vă pe voi înşivă şi pe copiii voştri.
29. Căci,* iată, vor veni zile, când se va zice: „Ferice de cele sterpe, ferice de pântecele care n-au născut şi de sânul care n-a alăptat!”
*Mat. 24.19. Cap. 21.23.
30. Atunci* vor începe să zică munţilor: „Cădeţi peste noi!”, şi dealurilor: „Acoperiţi-ne!” *Isa. 2.19. Osea 10.8. Apoc. 6.16; 9.6.
31. Căci* dacă se fac aceste lucruri copacului verde, ce se va face celui uscat?”
*Prov. 11.31. Ier. 25.29. Ezec. 20.47; 21.3,4. 1 Pet. 4.17.
32. Împreună* cu El duceau şi pe doi făcători de rele care trebuiau omorâţi împreună cu Isus.
*Isa. 53.12. Mat. 27.38.
33. Când* au ajuns la locul numit „Căpăţâna”, L-au răstignit acolo, pe El şi pe făcătorii de rele: unul la dreapta şi altul la stânga.
*Mat. 27.33. Marc. 15.22. Ioan 19.17,18.
34. Isus zicea: „Tată, iartă-i*, căci nu** ştiu ce fac!” Ei şi-au împărţit † hainele Lui între ei, trăgând la sorţi.
*Mat. 5.44. Fapt. 7. 60. 1 Cor. 4.12. **Fapt. 3.17. † Mat. 27.35. Marc. 15.24. Ioan 19.23.

Batjocurile

35. Mulţimea* stătea acolo şi privea. Fruntaşii** îşi băteau joc de Isus şi ziceau: „Pe alţii i-a mântuit; să Se mântuiască pe Sine Însuşi, dacă este El Cristosul, Alesul lui Dumnezeu.”
*Ps. 22.17. Zah. 12.10. **Mat. 27.39. Marc. 15.29.
36. Ostaşii, de asemenea, îşi băteau joc de El; se apropiau, Îi dădeau oţet
37. şi-I ziceau: „Dacă eşti Tu Împăratul iudeilor, mântuieşte-Te pe Tine Însuţi!”
38. Deasupra* Lui era scris cu litere greceşti, latineşti şi evreieşti: **„Acesta este Împăratul iudeilor.”**
*Mat. 27.37. Marc. 15.26. Ioan 19.19.
39. Unul* din tâlharii răstigniţi Îl batjocorea şi zicea: „Nu eşti Tu Cristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi mântuieşte-ne şi pe noi!”
*Mat. 27.44. Marc. 15.32.
40. Dar celălalt l-a înfruntat şi i-a zis: „Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care eşti sub aceeaşi osândă?
41. Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre; dar Omul acesta n-a făcut nici un rău.”
42. Şi a zis lui Isus: „Doamne, adu-Ţi aminte de mine, când vei veni în Împărăţia Ta!”
43. Isus a răspuns: „Adevărat îţi spun că astăzi vei fi cu Mine în Rai.”

Moartea lui Isus

44. Era* cam pe la ceasul al şaselea. Şi s-a făcut întuneric peste toată ţara, până la ceasul al nouălea. *Mat. 27.45. Marc. 15.33.
45. Soarele s-a întunecat şi perdeaua* dinăuntrul Templului s-a rupt prin mijloc.
*Mat. 27.51. Marc. 15.38.
46. Isus a strigat cu glas tare: „Tată*, în mâinile Tale Îmi încredinţez duhul!” Şi**, când a zis aceste vorbe, Şi-a dat duhul.
*Ps. 31.5. 1 Pet. 2.23. **Mat. 27.50. Marc. 15.37. Ioan 19.30.
47. Centurionul*, când a văzut ce se întâmplase, a slăvit pe Dumnezeu şi a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era neprihănit!”
*Mat. 27.54. Marc. 15.39.
48. Şi tot poporul care venise la priveliştea aceea, când a văzut cele întâmplate, s-a întors bătându-se în piept.
49. Toţi* cunoscuţii lui Isus şi femeile care-L însoţiseră din Galileea stăteau departe şi se uitau la cele ce se petreceau.
*Ps. 38.11. Mat. 27.55. Marc. 15.40. Ioan 19.25.

Îngroparea lui Isus

50. Era* un membru al Sinedriului, numit Iosif, om bun şi evlavios,
*Mat. 27.57. Marc. 15.42. Ioan 19.38.
51. care nu luase parte la sfatul şi hotărârea celorlalţi. El era din Arimateea, o cetate a iudeilor şi* aştepta şi el Împărăţia lui Dumnezeu. *Marc. 15.43. Cap. 2.25,38.
52. Omul acesta s-a dus la Pilat şi i-a cerut trupul lui Isus.
53. L-a* dat jos de pe cruce, L-a înfăşurat într-o pânză de in şi L-a pus într-un mormânt nou, săpat în piatră, în care nu mai fusese pus nimeni.
*Mat. 27.59. Marc. 15.46.
54. Era Ziua* Pregătirii şi începea ziua Sabatului. *Mat. 27.62.

55. Femeile care* veniseră cu Isus din Galileea l-au însoţit pe Iosif; au văzut** mormântul şi felul cum a fost pus trupul lui Isus în el,

*Cap. 8.2. **Marc. 15.47.

56. s-au întors şi au* pregătit miresme şi miruri. Apoi, în ziua Sabatului s-au odihnit, după** Lege. *Marc. 16.1. **Exod 20.10.

Învierea lui Isus

24 1. În ziua întâi* a săptămânii, femeile acestea şi altele împreună cu ele au venit la mormânt dis-de-dimineaţă şi au adus** miresmele pe care le pregătiseră.

*Mat. 28.1. Marc. 16.1. Ioan 20.1. **Cap. 23.56.

2. Au* găsit piatra răsturnată de pe mormânt,

*Mat. 28.2. Marc. 16.4.

3. au intrat* înăuntru şi n-au găsit trupul Domnului Isus.

*Marc. 16.5. Vers. 23.

4. Fiindcă nu ştiau ce să creadă, iată* că li s-au arătat doi bărbaţi, îmbrăcaţi în haine strălucitoare. *Ioan 20.12. Fapt. 1.10.

5. Îngrozite, femeile şi-au plecat feţele la pământ. Dar ei le-au zis: „Pentru ce căutaţi între cei morţi pe Cel viu?

6. Nu este aici, ci a înviat. Aduceţi-vă* aminte ce v-a spus pe când era încă în Galileea,

*Mat. 16.21; 17.23. Marc. 8.31; 9.31. Cap. 9.22.

7. când zicea că: „Fiul omului trebuie să fie dat în mâinile păcătoşilor, să fie răstignit şi a treia zi să învieze."

8. Şi ele şi-au* adus aminte de cuvintele lui Isus. *Ioan 2.22.

Petru se duce la mormânt

9. La* întoarcerea lor de la mormânt, au povestit toate aceste lucruri celor unsprezece şi tuturor celorlalţi.

*Mat. 28.8. Marc. 16.10.

10. Cele ce au spus aceste lucruri apostolilor erau: Maria Magdalena, Ioana*, Maria, mama lui Iacov, şi celelalte, care erau împreună cu ele.

*Cap. 8.3.

11. Cuvintele acestea li* se păreau apostolilor basme şi nu le credeau.

*Marc. 16.11. Vers. 25.

12. Dar* Petru s-a ridicat şi a dat fuga la mormânt. S-a aplecat şi s-a uitat înăuntru, dar n-a văzut decât fâşiile de pânză care stăteau pe pământ; apoi a plecat acasă, mirat de cele întâmplate.

*Ioan 20.3,6.

Isus Se arată la doi ucenici

13. În aceeaşi zi, iată, doi* ucenici se duceau spre un sat, numit Emaus, care era la o depărtare de şaizeci de stadii de Ierusalim;

*Marc. 16.12.

14. şi vorbeau între ei despre tot ce se întâmplase.

15. Pe când vorbeau ei şi se întrebau, Isus* S-a apropiat şi mergea pe drum împreună cu ei.

*Mat. 18.20. Vers. 36.

16. Dar ochii* lor erau împiedicaţi să-L cunoască. *Ioan 20.14; 21.4.

17. El le-a zis: „Ce vorbe sunt acestea pe care le schimbaţi între voi pe drum?" Şi ei s-au oprit, uitându-se trişti.

18. Drept răspuns, unul dintre ei, numit* Cleopa, I-a zis: „Tu eşti singurul străin aici în Ierusalim, care nu ştie ce s-a întâmplat în el zilele acestea?" *Ioan 19.25.

19. „Ce?", le-a zis El. Şi ei I-au răspuns: „Ce s-a întâmplat cu Isus din Nazaret, care* era un proroc puternic** în fapte şi în cuvinte înaintea lui Dumnezeu şi înaintea întregului popor.

*Mat. 21.11. Cap. 7.16. Ioan 3.2; 4.19; 6.14. Fapt. 2.22. **Fapt. 7.22.

20. Cum* preoţii cei mai de seamă şi mai marii noştri L-au dat să fie condamnat la moarte şi L-au răstignit?

*Cap. 23.1. Fapt. 13.27,28.

21. Noi trăgeam nădejde că El este Acela* care-l va răscumpăra pe Israel; dar cu toate acestea, iată că astăzi este a treia zi de când s-au întâmplat aceste lucruri.

*Cap. 1.68; 2.38. Fapt. 1.6.

22. Ba încă nişte* femei de-ale noastre ne-au pus în uimire: ele s-au dus dis-de-dimineaţă la mormânt,

*Mat. 28.8. Marc. 16.10. Vers. 9,10. Ioan 20.18.

23. nu I-au găsit trupul şi au venit spunând că au văzut şi o vedenie de îngeri, care ziceau că El este viu.

24. Unii dintre cei ce erau cu noi s-au* dus la mormânt şi au găsit aşa cum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut." *Vers. 12.

25. Atunci Isus le-a zis: „O, nepricepuţilor şi zăbavnici[1] cu inima, când este vorba să credeţi tot ce au spus prorocii!

26. Nu* trebuia să sufere Cristos aceste lucruri şi să intre în slava Sa?"

*Vers. 46. Fapt. 17.3. 1 Pet. 1.11.

27. Şi* a început de la Moise** şi de la toţi † prorocii şi le-a tâlcuit[2] în toate Scripturile,

1.Sau: înceţi, greoi la minte; 2.Sau: explicat;

ce era cu privire la El.

*Vers. 45. **Gen. 3.15; 22.18; 26.4; 49.10. Num. 21.9. Deut. 18.15. † Ps. 16.9,10; 22; 132.11. Isa. 7.14; 9.6; 40.10,11; 50.6; 53. Ier. 23.5; 33.14,15. Ezec. 34.23; 37.25. Dan. 9.24. Mica 7.20. Mal. 3.1; 4.2.

28. Când s-au apropiat de satul spre care mergeau, El* S-a făcut că vrea să meargă mai departe.

*Gen. 32.26; 42.7. Marc. 6.48.

29. Dar ei* au stăruit de El şi au zis: „Rămâi cu noi, căci este spre seară şi ziua aproape a trecut." Şi a intrat să rămână cu ei.

*Gen. 19.3. Fapt. 16.15.

30. Pe când şedea la masă cu ei, a* luat pâinea; şi, după ce a rostit binecuvântarea, a frânt-o şi le-a dat-o. *Mat. 14.19.
31. Atunci li s-au deschis ochii şi L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut dinaintea lor.
32. Şi au zis unul către altul: „Nu ne ardea inima în noi când ne vorbea pe drum şi ne explica Scripturile?"
33. S-au ridicat chiar în ceasul acela, s-au întors în Ierusalim şi i-au găsit pe cei unsprezece şi pe cei ce erau cu ei adunaţi la un loc
34. şi zicând: „A înviat Domnul cu adevărat şi i S-a arătat lui Simon*." *1 Cor. 15.5.
35. Şi au istorisit ce li se întâmplase pe drum şi cum L-au cunoscut la frângerea pâinii.

Isus Se arată celor unsprezece şi celorlalţi

36. Pe* când vorbeau ei astfel, Însuşi Isus a stat în mijlocul lor şi le-a zis: „Pace vouă!"

*Marc. 16.14. Ioan 20.19. 1 Cor. 15.5.

37. Plini de frică şi de spaimă, ei credeau că văd un duh*.

*Marc. 6.49.

38. Dar El le-a zis: „De ce sunteţi tulburaţi? Şi de ce vi se ridică astfel de gânduri în inimă?
39. Uitaţi-vă la mâinile şi picioarele Mele, Eu sunt; pipăiţi-Mă* şi vedeţi: un duh n-are nici carne, nici oase, cum vedeţi că am Eu."

*Ioan 20.20,27.

40. (Şi, după ce a zis aceste vorbe, le-a arătat mâinile şi picioarele Sale.)
41. Fiindcă ei, de* bucurie, încă nu credeau şi se mirau, El le-a zis: „Aveţi** aici ceva de mâncare?" *Gen. 45.26. **Ioan 21.5.
42. I-au dat o bucată de peşte fript şi un fagure de miere.
43. El* le-a luat şi a mâncat înaintea lor.

*Fapt. 10.41.

44. Apoi le-a zis: „Iată* ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Proroci şi în Psalmi."

*Mat. 16.21; 17.22; 20.18. Marc. 8.31. Vers. 6. Cap. 9.22; 18.31.

45. Atunci le-a* deschis mintea, ca să înţeleagă Scripturile. *Fapt.16.14.
46. Şi le-a zis: „Aşa* este scris şi aşa trebuia să pătimească Cristos şi să învieze a treia zi dintre cei morţi.

*Ps. 22. Isa. 50.6; 53.2, etc. Vers. 26. Fapt. 17.3.

47. Şi să se propovăduiască tuturor popoarelor*, în Numele Lui, pocăinţa şi iertarea** păcatelor, începând din Ierusalim.

*Gen. 13.38,46. Dan. 9.24. 1 Ioan 2.12. **Ps. 22.27. Isa. 48. 6, 22. Ier. 31.34. Osea 2.23. Mica 4.2. Mal. 1.11. Fapt. 12.3.

48. Voi* sunteţi martori ai acestor lucruri.

*Ioan 15.27. Fapt. 1.8,22; 2.32; 3.15.

49. Şi iată*, voi trimite peste voi făgăduinţa Tatălui Meu; rămâneţi, dar, în cetate până veţi fi îmbrăcaţi cu putere de sus."

*Isa. 44.3. Ioel 2.28. Ioan 14.16,26; 15.26; 16.7. Fapt. 1.4; 2.1, etc.

Înălţarea

50. El i-a dus afară până* spre Betania. Şi-a ridicat mâinile şi i-a binecuvântat. *Fapt. 1.12.
51. Pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de ei şi a fost înălţat la cer.
52. După ce* I s-au închinat, ei** s-au întors în Ierusalim cu o mare bucurie.

*2 Împ. 2.11. Marc.16.19. Ioan 20.17. Fapt.1.9. Efes. 4.8. **Mat. 9.17.

53. Şi tot timpul stăteau în Templu* şi Îl lăudau şi Îl binecuvântau pe Dumnezeu. Amin!

*Fapt. 2.46; 5.42.

EVANGHELIA DUPĂ IOAN

Întruparea Cuvântului

1 1. La început era* Cuvântul şi Cuvântul era cu** Dumnezeu, şi † Cuvântul era Dumnezeu ††.

*Prov. 8.22,23, etc. Col. 1.17. 1 Ioan 1.1. Apoc. 1.2; 19.13. **Prov. 8.30. Cap. 17.5. 1 Ioan 1.2. † Filp. 2.6. 1 Ioan 5.7. †† Gen. 1.1.

2. El* era la început cu Dumnezeu.

*Ps. 33.6. Vers. 10. Efes. 3.9. Col. 1.16. Evr. 1.2. Apoc. 4.11.

3. Toate lucrurile au fost făcute prin El; şi nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.
4. În El* era viaţa şi** viaţa era lumina oamenilor.

*Cap. 5.26. 1 Ioan 5.11. **Cap. 8.12; 9.5; 12.35,46.

5. Lumina* luminează în întuneric şi întunericul nu a biruit-o. *Cap. 3.19.
6. A* venit un om trimis de Dumnezeu: numele lui era Ioan.

*Mal. 3.1. Mat. 3.1. Luca 3.2. Vers. 33.

7. El* a venit ca martor, ca să mărturisească despre Lumină, pentru ca toţi să creadă prin el. *Fapt. 19.4.
8. Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumină.
9. Lumina* aceasta era adevărata Lumină, care luminează pe orice om, venind în lume**.

*Isa. 49.6. Vers. 4. 1 Ioan 2.8. **Vers. 3. Evr. 1.2; 11.3.

10. El era în lume, şi lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut.
11. A venit la ai* Săi, şi ai Săi nu L-au primit.

*Luca 19.14. Fapt. 3.26; 13.46.

12. Dar tuturor* celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul de a fi[1] copiii lui Dumnezeu;

*Isa. 56.5. Rom. 8.15. Gal. 3.26. 2 Pet. 1.4. 1 Ioan 3.1.

13. născuţi* nu din sânge, nici din voia firii[2] lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.

*Cap. 3.5. Iac. 1.18. 1 Pet. 1.23.

14. Şi* Cuvântul S-a făcut trup** şi a † locuit printre noi, plin de har †† şi de adevăr. Şi noi am *† privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava Singurului născut din Tatăl.

*Mat. 1.16,20. Luca 1.31,35; 2.7. 1 Tim. 3.16. **Evr. 2.11,14, 16,17. † Rom. 1.3. Gal. 4.4. †† Isa. 40.5. Mat. 17.2. Cap. 2.11; 11.40. 2 Pet. 1.17. *† Col. 1.19; 2.3,9.

15. Ioan* a mărturisit despre El, când a strigat: „El este Acela despre care ziceam eu: „Cel ce** vine după mine este înaintea mea, pentru că † era înainte de mine”.

*Vers. 32. Cap. 3.32; 5.33. **Mat. 3.11. Marc. 1.7. Luca 3.16. Vers. 27,30. Cap. 3.13. † Cap. 8.58. Col. 1.17.

16. Şi noi toţi am primit din plinătatea* Lui şi har după har;

*Cap. 3.34. Efes. 1.6-8. Col. 1.19; 2.9,10.

17. căci Legea* a fost dată prin Moise, dar harul** şi adevărul † au venit prin Isus Cristos.

*Exod 20.1, etc. Deut. 4.44; 5.1; 33.4. **Rom. 3.24; 5.21; 6. 14. † Cap. 8.32; 14.6.

18. Nimeni* n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul** Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.”

*Exod 33.20. Deut. 4.12. Mat. 11.27. Luca 10.22. Cap. 6.46. 1 Tim. 1.17; 6.16. 1 Ioan 4.12,20. **Vers. 14. Cap. 3.16,18. 1 Ioan 4.9.

Mărturia lui Ioan Botezătorul

19. Iată mărturisirea* făcută de Ioan, când iudeii au trimis din Ierusalim nişte preoţi şi leviţi să-l întrebe: „Tu cine eşti?

*Cap. 5.33.

20. El a mărturisit* şi n-a tăgăduit: a mărturisit că nu este el Cristosul.

*Luca 3.15. Cap. 3.28. Fapt. 13.25.

21. Şi ei l-au întrebat: „Dar cine eşti? Eşti Ilie*?” Şi el a zis: „Nu sunt!” „Eşti prorocul**?” Şi el a răspuns: „Nu!”

*Mal. 4.5. Mat. 17.10. **Deut. 18.15,18.

22. Atunci i-au zis: „Dar cine eşti? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce zici tu despre tine însuţi?”
23. „Eu”, a zis* el, „sunt glasul celui ce strigă în pustiu: „Neteziţi calea Domnului!”, cum a** zis prorocul Isaia.”

*Mat. 3.3. Marc. 1.3. Luca 3.4. Cap. 3.28. **Isa. 40.3.

24. Trimişii erau din partea fariseilor.
25. Ei i-au mai pus următoarea întrebare: „Atunci de ce botezi dacă nu eşti Cristosul, nici Ilie, nici prorocul?”
26. Drept răspuns, Ioan le-a zis: „Eu* botez cu apă; dar** în mijlocul vostru stă Unul pe care voi nu-L cunoaşteţi.

*Mat. 3.11. **Mat. 3.1.

27. El* este Acela care vine după mine - şi care este înaintea mea -, eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei.”

*Vers. 15,30. Fapt. 19.4.

28. Aceste lucruri s-au petrecut în Betabara[1]*,

1.Sau: de a deveni; 2.Sau: cărnii (lit.gr. *sarx*);

1.Sau: Betania;

dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

*Judc. 7.24. Cap. 10.40.

Mielul lui Dumnezeu

29. A doua zi, Ioan a văzut pe Isus venind la el şi a zis: „Iată Mielul* lui Dumnezeu care** ridică păcatul lumii!

*Exod 12.3. Isa. 53.7. Vers. 36. Fapt. 8.32. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.6, etc. **Isa. 53.11. 1 Cor. 15.3. Gal. 1.4. Evr. 1.3; 2.17; 9.28. 1 Pet. 2.24; 3.18. 1 Ioan 2.2; 3.5; 4.10. Apoc. 1.5.

30. El* este Acela despre care ziceam: „După mine vine un Om care este înaintea mea, căci era înainte de mine.

*Vers. 15,27.

31. Eu nu-L cunoşteam, dar tocmai pentru* aceasta am venit să botez cu apă: ca El să fie făcut cunoscut Israelului."

*Mal. 3.1. Mat. 3.6. Luca 1.17,76,77; 3.3,4.

32. Ioan* a făcut următoarea mărturisire: „Am văzut Duhul coborându-Se din cer ca un porumbel şi oprindu-Se peste El.

*Mat. 3.16. Marc. 1.10. Luca 3.22. Cap. 5.32.

33. Eu nu-L cunoşteam; dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă mi-a zis: „Acela peste care vei vedea Duhul coborându-Se şi oprindu-Se este Cel ce* botează cu Duhul Sfânt."

*Mat. 3.11. Fapt. 1.5; 2.4; 10.44; 19.6.

34. Şi eu am văzut lucrul acesta şi am mărturisit că El este Fiul lui Dumnezeu."

Cei dintâi ucenici

35. A doua zi, Ioan stătea iarăşi cu doi din ucenicii lui.

36. Şi, pe când privea pe Isus trecând, a zis: „Iată* Mielul lui Dumnezeu!"

*Vers. 29.

37. Cei doi ucenici l-au auzit rostind aceste vorbe şi au mers după Isus.

38. Isus S-a întors; şi, când i-a văzut că merg după El, le-a zis: „Ce căutaţi?" Ei I-au răspuns: „Rabi (care tălmăcit înseamnă *Învăţătorule*), unde locuieşti?"

39. „Veniţi să vedeţi", le-a zis El. S-au dus şi au văzut unde locuia; şi în ziua aceea au rămas la El. Era cam pe la ceasul al zecelea.

40. Unul din cei doi care auziseră cuvintele lui Ioan şi merseseră după Isus era Andrei*, fratele lui Simon Petru.

*Mat. 4.18.

41. El, cel dintâi, a găsit pe fratele său Simon şi i-a zis: „Noi L-am găsit pe Mesia" (care tălmăcit înseamnă *Cristos*).

42. Şi l-a adus la Isus. Isus l-a privit şi i-a zis: „Tu eşti Simon, fiul lui Iona; tu* te vei chema Chifa" (care tălmăcit înseamnă *Petru*).

*Mat. 16.18.

43. A doua zi Isus a vrut să Se ducă în Galileea şi l-a găsit pe Filip*. Şi i-a zis: „Vino după Mine."

*Cap. 12.21.

44. Filip era din Betsaida, cetatea lui Andrei şi a lui Petru.

45. Filip a găsit pe Natanael* şi i-a zis: „Noi am găsit pe Acela despre care a scris Moise** în Lege şi Prorocii †: pe Isus din Nazaret ††, fiul lui Iosif."

*Cap. 21.2. **Gen. 3.15.49.10. Deut. 18.18. Luca 24.27. † Isa. 4.2; 7.14; 9.6; 53.2. Mica 5.2. Zah. 6.12; 9.9. Luca 24.27. †† Mat. 2.23. Luca 2.4.

46. Natanael i-a zis: „Poate ieşi ceva bun din Nazaret*?" „Vino şi vezi!", i-a răspuns Filip.

*Cap. 7.41,42,52.

47. Isus l-a văzut pe Natanael venind la El şi a zis despre el: „Iată cu* adevărat un israelit în care nu este viclenie."

*Ps. 32.2; 73.1. Cap. 8.39. Rom. 2.28,29; 9.6.

48. „De unde mă cunoşti?", I-a zis Natanael. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Te-am văzut mai înainte ca să te cheme Filip, când erai sub smochin."

49. Natanael I-a răspuns: „Rabi, Tu eşti* Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti Împăratul** lui Israel!"

*Mat. 14.33. **Mat. 21.5; 27.11,42. Cap. 18.37; 19.3.

50. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Lucruri mai mari decât acestea vei vedea."

51. Apoi i-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că, de acum* încolo, veţi vedea cerul deschis şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul omului."

*Gen. 28.12. Mat. 4.11. Luca 2.9,13; 22.43; 24.4. Fapt. 1.10.

Nunta din Cana

2 1. A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana* din Galileea. Mama lui Isus era acolo.

*Ios. 19.28.

2. Şi la nuntă a fost chemat şi Isus cu ucenicii Lui.

3. Când s-a terminat vinul, mama lui Isus I-a zis: „Nu mai au vin."

4. Isus i-a răspuns: „Femeie*, ce** am de a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul †."

*Cap. 19.26. **2 Sam. 16.10; 19.22. † Cap. 7.6.

5. Mama Lui le-a zis slugilor: „Să faceţi orice vă va zice."

6. Şi acolo erau şase vase de piatră, puse după* obiceiul de curăţire al iudeilor; şi în fiecare vas încăpeau câte două sau trei vedre.

*Marc. 7.3.
7. Isus le-a zis: „Umpleţi vasele acestea cu apă.” Şi le-au umplut până sus.
8. „Scoateţi acum”, le-a zis El, „şi aduceţi-i nunului.” Şi i-au adus:
9. Nunul, după ce a gustat apa* făcută vin - el nu ştia de unde vine vinul acesta (slugile însă, care scoseseră apa, ştiau)-, l-a chemat pe mire
*Cap. 4.46.
10. şi i-a zis: „Orice om pune pe masă întâi vinul cel bun; şi, după ce oamenii au băut bine, atunci îl pune pe cel mai puţin bun; dar tu ai ţinut vinul bun până acum.”
11. Acest început al semnelor Lui l-a făcut Isus în Cana din Galileea. El Şi-a* arătat slava Sa şi ucenicii Lui au crezut în El.
*Cap. 1.14.
12. După aceea, S-a coborât la Capernaum împreună cu mama, fraţii* şi ucenicii Lui; dar n-au rămas multe zile acolo. *Mat. 12.46.

Izgonirea vânzătorilor din Templu

13. Paştele* iudeilor era aproape; şi Isus S-a suit la Ierusalim.
*Exod 12.14. Deut. 16.1,16. Vers. 23. Cap. 5.1; 6.4; 11.55.
14. În Templu a găsit* pe cei ce vindeau boi, oi şi porumbei şi pe schimbătorii de bani şezând jos.
*Mat. 21.12. Marc. 11.15. Luca 19.45.
15. A făcut un bici de ştreanguri şi i-a scos pe toţi afară din Templu, împreună cu oile şi boii; a vărsat banii schimbătorilor şi le-a răsturnat mesele.
16. Şi a zis celor ce vindeau porumbei:
„Ridicaţi acestea de aici şi nu faceţi din Casa* Tatălui Meu o casă de negustorie.”
*Luca 2.49.
17. Ucenicii Lui şi-au adus aminte că este scris: „Râvna* pentru Casa Ta Mă mănâncă[1] pe Mine.”
*Ps. 69.9.
18. Iudeii au luat cuvântul şi I-au zis: „Prin ce* semn ne arăţi că ai putere să faci astfel de lucruri?”
*Mat. 12.38. Cap. 6.30.
19. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Stricaţi* templul acesta şi în trei zile îl voi ridica.”
*Mat. 26.61; 27.40. Marc. 14.58; 15.29.
20. Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci şi şase de ani ca să se zidească Templul acesta şi Tu îl vei ridica în trei zile?”
21. Dar El le vorbea despre* templul trupului Său. *1 Cor. 3.16; 6.19. 2 Cor. 6.16. Col. 2.9. Evr. 8.2.

1.Sau: Mă mistuie;

22. Tocmai de aceea, când a înviat din morţi, ucenicii Lui şi-au* adus aminte că le spusese vorbele acestea şi au crezut Scriptura şi cuvintele pe care le spusese Isus. *Luca 24.8.

Isus şi cei ce cred în Numele Lui

23. Pe când era Isus în Ierusalim, la praznicul Paştelui, mulţi au crezut în Numele Lui; căci vedeau semnele pe care le făcea.
24. Dar Isus nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoştea pe toţi.
25. Şi n-avea trebuinţă să-I facă cineva mărturisiri despre nici un om, fiindcă El* Însuşi ştia ce este în om.
*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9. Mat. 9.4. Marc. 2.8. Cap. 6.54; 16. 30. Fapt. 1.24. Apoc. 2.23.

Isus şi Nicodim

3 1. Între farisei era un om cu numele Nicodim, un fruntaş al iudeilor.
2. Acesta* a venit la Isus, noaptea, şi I-a zis: „Învăţătorule, ştim că eşti un Învăţător venit de la Dumnezeu; căci nimeni** nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este † Dumnezeu cu el.”
*Cap. 7.50; 19.39. **Cap. 9.16,33. Fapt. 2.22. † Fapt. 10.38.
3. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Adevărat, adevărat îţi spun că, dacă* un om nu se naşte din nou[1], nu poate vedea Împărăţia lui Dumnezeu.”
*Cap. 1.13. Gal. 6.15. Tit 3.5. Iac. 1.18. 1 Pet. 1.23. 1 Ioan 3.9.
4. Nicodim I-a zis: „Cum se poate naşte un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele mamei sale şi să se nască?”
5. Isus i-a răspuns: „Adevărat, adevărat îţi spun că, dacă* nu se naşte cineva din apă şi din Duh, nu poate să intre în Împărăţia lui Dumnezeu.
*Marc. 16.16. Fapt. 2.38.
6. Ce este născut din carne este carne[2] şi ce este născut din Duhul este duh.
7. Nu te mira că ţi-am zis: „Trebuie să vă naşteţi din nou[1].”
8. Vântul* suflă încotro vrea şi-i auzi vuietul; dar nu ştii de unde vine, nici încotro merge. Tot aşa este cu oricine este născut din Duhul.” *Ecl. 11.5. 1 Cor. 2.11.
9. Nicodim I-a zis: „Cum* se poate face aşa ceva?” *Cap. 6.52,60.
10. Isus i-a răspuns: „Tu eşti învăţătorul Israelului şi nu pricepi aceste lucruri?
11. Adevărat*, adevărat îţi spun că Noi vor-

1.Lit.: de sus; 2.Sau: din fire, firesc (lit.gr. „sarx”, *carne);*

bim ce ştim şi mărturisim ce am văzut; şi voi** nu primiţi mărturia Noastră.

*Mat. 11.27. Cap. 1.18; 7.16; 8.28; 12.49; 14.24. **Vers. 32.

12. Dacă v-am vorbit despre lucruri pământeşti şi nu credeţi, cum veţi crede când vă voi vorbi despre lucrurile cereşti?
13. Nimeni* nu s-a urcat în cer, în afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul omului, care este în cer.

*Prov. 30.4. Cap. 6.33,38,51,62; 16.28. Fapt. 2.34. 1 Cor. 15.47. Efes. 4.9,10.

Şarpele de aramă

14. Şi*, după cum a înălţat Moise şarpele în pustiu, tot aşa trebuie** să fie înălţat şi Fiul omului, *Num. 21.9. **Cap. 8.28; 12.32.
15. pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa* veşnică. *Vers. 36. Cap. 6.47.
16. Fiindcă* atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică. *Rom. 5.8. 1 Ioan 4.9.
17. Dumnezeu, într-adevăr, n-a* trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El.

*Luca 9.56. Cap. 5.45; 8.15; 12.47. 1 Ioan 4.14.

18. Oricine* crede în El nu este judecat; dar cine nu crede a şi fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu. *Cap. 5.14; 6.40,47; 20.31.
19. Şi judecata aceasta stă în faptul că*, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.

*Cap. 1.4,9-11; 8.12.

20. Căci oricine* face răul urăşte lumina şi nu vine la lumină, ca să nu i se descopere faptele. *Iov 24.13,17. Efes. 5.13.
21. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu."

O nouă mărturie a lui Ioan Botezătorul

22. După aceea, Isus şi ucenicii Lui au venit în ţinutul Iudeii; şi stătea acolo cu ei şi* boteza. *Cap. 4.2.
23. Ioan boteza şi el în Enon, aproape de Salim*, pentru că acolo erau multe ape; şi** oamenii veneau ca să fie botezaţi.

*1 Sam. 9.4. **Mat. 3.5,6.

24. Căci* Ioan încă nu fusese aruncat în temniţă. *Mat. 14.3.
25. Între ucenicii lui Ioan şi un iudeu s-a iscat o neînţelegere cu privire la curăţire.
26. Au venit, deci, la Ioan şi i-au zis: „Învăţătorule, Cel ce era cu tine dincolo de Iordan şi despre* care ai mărturisit tu, iată, botează şi toţi oamenii se duc la El."

*Cap. 1.7,15,27,34.

27. Drept răspuns, Ioan i-a zis: „Omul nu poate primi* decât ce-i este dat din cer.

*1 Cor. 4.7. Evr. 5.4. Iac. 1.17.

28. Voi înşivă îmi sunteţi martori că am zis: „Nu* sunt eu Cristos, ci sunt** trimis înaintea Lui." *Cap. 1.20,27. **Mal. 3.1. Marc. 1.2. Luca 1.17.
29. Cine* are mireasă este mire; dar prietenul** mirelui, care stă şi-l ascultă, se bucură foarte mult când aude glasul mirelui: şi aceastǎ bucurie, care este a mea, este deplină.

*Mat. 22.2. 2 Cor. 11.2. Efes. 5.25,27. Apoc. 21.9. **Cânt. 5.1.

30. Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micşorez.
31. Cel ce* vine din cer este** mai presus de toţi; cel ce † este de pe pământ este pământesc şi vorbeşte ca de pe pământ. Cel ce †† vine din cer este mai presus de toţi.

*Vers. 13. Cap. 8.23. **Mat. 28.18. Cap. 1.15,27. Rom. 9.5. † 1 Cor. 15.27. †† Cap. 6.33. 1 Cor. 15.47. Efes. 1.21. Filp. 2.9.

32. El mărturiseşte ce* a văzut şi a auzit, şi totuşi nimeni nu primeşte mărturia Lui.

*Vers. 11. Cap. 8.26; 15.15.

33. Cine primeşte mărturia Lui adevereşte* prin aceasta că Dumnezeu spune adevărul.

*Rom. 3.4.1 Ioan 5.10.

34. Căci* Acela pe care L-a trimis Dumnezeu vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-I dă Duhul cu** măsură.

*Cap. 7.16. **Cap. 1.16.

35. Tatăl* iubeşte pe Fiul şi I-a dat toate lucrurile în mâna Lui.

*Mat. 11.27; 28.18. Luca 10.22. Cap. 5.20,22; 13.3; 17.2. Evr. 2.8.

36. Cine* crede în Fiul are viaţa veşnică; dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el."

*Hab. 2.4. Vers. 15,16. Rom. Cap. 1.12; 6.47. 1.17. 1 Ioan 5.10.

Samariteanca

4 1. Domnul a aflat că fariseii au auzit că El face şi botează* mai mulţi ucenici decât Ioan. *Cap. 3.22,26.
2. Însă Isus nu boteza El Însuşi, ci ucenicii Lui.
3. Atunci a părăsit Iudeea şi S-a întors în Galileea.

4. Fiindcă trebuia să treacă prin Samaria,
5. a ajuns lângă o cetate din ţinutul Samariei, numită Sihar, aproape de ogorul pe* care i-l dăduse Iacov fiului său Iosif.

*Gen. 33.19; 48.22. Ios. 24.32.

6. Acolo se afla fântâna lui Iacov. Isus, ostenit de călătorie, şedea lângă fântână. Era cam pe la ceasul al şaselea.
7. A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau”, i-a zis Isus.
8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate să cumpere de-ale mâncării.
9. Femeia samariteancă I-a zis: „Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteancă?” - Iudeii*, într-adevăr, n-au legături cu samaritenii.

*2 Împ. 17.24. Luca 9.52,53. Fapt. 10.28.

10. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu şi Cine este Cel ce-ţi zice: „Dă-Mi să beau!”, tu singură ai fi cerut să bei şi El ţi-ar fi dat apă* vie.”

*Isa. 12.3; 44.3. Ier. 2.13. Zah. 13.1; 14.8.

11. „Doamne”, I-a zis femeia, „n-ai cu ce să scoţi apă şi fântâna este adâncă; de unde ai putea să ai, dar, această apă vie?
12. Eşti Tu oare mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna aceasta şi a băut din ea el însuşi şi fiii lui şi vitele lui?”
13. Isus i-a răspuns: „Oricui bea din apa aceasta îi va fi iarăşi sete.
14. Dar oricui* va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în veac nu-i va fi sete; ba încă, apa pe care i-o voi da Eu se** va preface în el într-un izvor de apă care va ţâşni în viaţa veşnică.”

*Cap. 6.35,58. **Cap. 7.38.

15. „Doamne”, I-a zis* femeia, „dă-mi această apă, ca să nu-mi mai fie sete şi să nu mai vin până aici să scot.”

*Cap. 6.34; 17.2,3. Rom. 6.23. 1 Ioan 5.20.

16. „Du-te”, i-a zis Isus, „de cheamă pe bărbatul tău şi vino aici”.
17. Femeia I-a răspuns: „N-am bărbat.” Isus i-a zis: „Bine ai zis că n-ai bărbat.
18. Pentru că cinci bărbaţi ai avut; şi acela pe care-l ai acum nu-ţi este bărbat. Aici ai spus adevărul.”
19. „Doamne”, I-a zis femeia, „văd* că eşti proroc.

*Luca 7.16; 24.19. Cap. 6.14; 7.40.

20. Părinţii noştri s-au închinat pe muntele acesta*; şi voi ziceţi că în Ierusalim** este locul unde trebuie să se închine oamenii.”

*Judc. 9.7. **Deut. 12.5,11. 1 Împ. 9.3. 2 Cron. 7.12.

21. „Femeie”, i-a zis Isus, „crede-Mă că vine ceasul când* nu vă veţi închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim.

*Mal. 1.11. 1 Tim. 2.8.

22. Voi vă închinaţi la ce* nu cunoaşteţi; noi ne închinăm la ce cunoaştem, căci** Mântuirea vine de la iudei.

*2 Împ. 17.29. **Isa. 2.3. Luca 24.47. Rom. 9.4,5.

23. Dar vine ceasul, şi acum a şi venit, când închinătorii adevăraţi se vor închina Tatălui în duh* şi** în adevăr; fiindcă astfel de închinători Își doreşte Tatăl.

*Filp. 3.3. **Cap. 1.17.

24. Dumnezeu* este Duh; şi cine se închină Lui trebuie să I se închine în duh şi adevăr.”

*2 Cor. 3.17.

25. „Ştiu”, I-a zis femeia, „că are să vină Mesia (căruia I se zice *Cristos*); când va veni El, are să ne* spună toate lucrurile.”

*Vers. 29,39.

26. Isus i-a zis: „Eu*, Cel care vorbesc cu tine, sunt Acela.”

*Mat. 26.63,64. Marc. 14.61,62. Cap. 9.37.

Trezirea din Samaria

27. Atunci au venit ucenicii Lui şi se mirau că vorbea cu o femeie. Totuşi nici unul nu I-a zis: „Ce cauţi?” sau: „Despre ce vorbeşti cu ea?”
28. Atunci femeia şi-a lăsat găleata, s-a dus în cetate şi a zis oamenilor:
29. „Veniţi de vedeţi un Om care* mi-a spus tot ce am făcut; nu cumva Acesta este Cristos?”

*Vers. 25.

30. Ei au ieşit din cetate şi veneau spre El.
31. În timpul acesta, ucenicii Îl rugau să mănânce şi ziceau: „Învăţătorule, mănâncă!”
32. Dar El le-a zis: „Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n-o cunoaşteţi.”
33. Ucenicii au început să-şi zică, deci, unii altora: „Nu cumva I-a adus cineva să mănânce?”
34. Isus le-a zis: „Mâncarea* Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis şi să împlinesc lucrarea Lui.

*Iov 23.12. Cap. 6.38; 17.4; 19.30.

35. Nu ziceţi voi că mai sunt patru luni până la seceriş? Iată, Eu vă spun: ridicaţi-vă ochii şi priviţi holdele care* sunt albe acum, gata pentru seceriş.

*Mat. 9.37. Luca 10.2.

36. Cine* seceră primeşte o plată şi strânge rod pentru viaţa veşnică; pentru ca şi cel ce seamănă şi cel ce seceră să se bucure în acelaşi timp.

*Dan. 12.3.

37. Căci, în această privinţă, este adevărată zicala: „Unul seamănă, iar altul seceră."
38. Eu v-am trimis să seceraţi acolo unde nu voi v-aţi ostenit; alţii s-au ostenit şi voi aţi intrat în osteneala lor."
39. Mulţi samariteni din cetatea aceea au crezut în Isus din pricina* mărturiei femeii, care zicea: „Mi-a spus tot ce am făcut."

*Vers. 29.

40. Când au venit samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Şi El a rămas acolo două zile.
41. Mult mai mulţi au crezut în El din pricina cuvintelor Lui.
42. Şi ziceau femeii: „Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înşine* şi ştim că Acesta este într-adevăr Cristos, Mântuitorul lumii."

*Cap. 17.8. 1 Ioan 4.14.

Vindecarea fiului unui slujbaş împărătesc

43. După aceste două zile, Isus a plecat de acolo, ca să Se ducă în Galileea.
44. Căci* El Însuşi spusese că un proroc nu este preţuit în patria** sa.

*Mat. 13.57. Marc. 6.1, Luca 4.24. **Cap. 2.23; 3.2.

45. Când a ajuns în Galileea, a fost primit bine de galileeni, care văzuseră tot ce făcuse la Ierusalim în timpul praznicului; căci* fuseseră şi ei la praznic.

*Deut. 16.16.

46. Isus S-a întors, deci, în Cana din Galileea, unde* prefăcuse apa în vin.
În Capernaum era un slujbaş împărătesc al cărui fiu era bolnav.

*Cap. 2.1,11.

47. Slujbaşul acesta a aflat că Isus venise din Iudeea în Galileea, s-a dus la El şi L-a rugat să vină şi să vindece pe fiul lui care era pe moarte.
48. Isus i-a zis: „Dacă* nu vedeţi semne şi minuni, cu nici un chip nu credeţi!"

*1 Cor. 1.22.

49. Slujbaşul împărătesc I-a zis: „Doamne, vino până nu moare micuţul meu."
50. „Du-te", i-a zis Isus, „fiul tău trăieşte." Şi omul acela a crezut cuvintele pe care i le spusese Isus şi a pornit la drum.
51. Pe când se cobora el, l-au întâmpinat robii lui şi i-au adus vestea că fiul lui trăieşte.
52. El i-a întrebat de ceasul în care a început să-i fie mai bine. Şi ei i-au zis: „Ieri, la ceasul al şaptelea, l-au lăsat frigurile."
53. Tatăl a cunoscut că tocmai în ceasul acela îi zisese Isus: „Fiul tău trăieşte." Şi a crezut el şi toată casa lui.
54. Acesta este iarăşi al doilea semn făcut de Isus după ce S-a întors din Iudeea în Galileea.

Vindecarea slăbănogului de 38 de ani

5 1. După aceea* a fost un praznic al iudeilor; şi Isus S-a suit la Ierusalim.

*Lev. 23.2. Deut. 16.1. Cap. 2.13.

2. În Ierusalim, lângă poarta oilor, este o scăldătoare*, numită în evreieşte Betesda, care are cinci pridvoare.

*Neem. 3.1; 12.39.

3. În pridvoarele acestea zăceau o mulţime de bolnavi, orbi, şchiopi, paralitici, care aşteptau mişcarea apei.
4. Căci un înger al Domnului se cobora, din când în când, în scăldătoare şi tulbura apa. Şi cel dintâi care se cobora în ea, după tulburarea apei, se făcea sănătos, orice boală ar fi avut.
5. Acolo se afla un om bolnav de treizeci şi opt de ani.
6. Isus, când l-a văzut zăcând, şi fiindcă ştia că este bolnav de multă vreme, i-a zis: „Vrei să te faci sănătos?"
7. „Doamne", I-a răspuns bolnavul, „n-am pe nimeni să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa; şi, până să mă duc eu, se coboară altul înaintea mea."
8. „Scoală-te*", i-a zis Isus, „ridică-ţi patul şi umblă."

*Mat. 9.6. Marc. 2.11. Luca 5.24.

9. Îndată omul acela s-a făcut sănătos, şi-a luat patul şi umbla. Ziua aceea era* o zi de Sabat.

*Cap. 9.14.

10. Dar iudeii ziceau celui ce fusese vindecat: „Este ziua Sabatului; nu-ţi* este îngăduit săţi ridici patul."

*Exod 20.10. Neem. 13.19. Ier. 17.21,etc. Mat.12.2. Marc. 2.24; 3.4. Luca 6.2; 13.14.

11. El le-a răspuns: „Cel ce m-a făcut sănătos mi-a zis: „Ridică-ţi patul şi umblă."
12. Ei l-au întrebat: „Cine este Omul acela care ţi-a zis: „Ridică-ţi patul şi umblă"?"
13. Dar cel vindecat nu ştia cine este: căci Isus Se făcuse nevăzut din mulțimea care era în locul acela.
14. După aceea, Isus l-a găsit în Templu şi i-a zis: „Iată că te-ai făcut sănătos; de acum să nu* mai păcătuieşti, ca să nu ţi se întâmple

ceva mai rău.”

*Mat. 12.45. Cap. 8.11.

15. Omul acela s-a dus şi a spus iudeilor că Isus este Acela care-l făcuse sănătos.

16. Din pricina aceasta, iudeii au început să-L urmărească pe Isus şi căutau să-L omoare, fiindcă făcea aceste lucruri în ziua Sabatului.

Lucrarea Fiului

17. Dar Isus le-a răspuns: „Tatăl* Meu lucrează până acum; şi Eu, de asemenea, lucrez.”

*Cap. 9.4; 14.10.

18. Tocmai de aceea căutau* şi mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său şi Se făcea** astfel deopotrivă cu Dumnezeu.

*Cap. 7.19. **Cap. 10.30,33. Filp. 2.6.

19. Isus a luat din nou cuvântul şi le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Fiul* nu poate face nimic de la Sine; El nu face decât ce vede pe Tatăl făcând; şi tot ce face Tatăl face şi Fiul întocmai.

*Vers. 30. Cap. 8.28; 9.4; 12.49; 14.10.

20. Căci* Tatăl iubeşte pe Fiul şi-I arată tot ce face; şi-I va arăta lucrări mai mari decât acestea, ca voi să vă minunaţi.

*Mat. 3.17. Cap. 3.35.2 Pet. 1.17.

21. Într-adevăr, după cum Tatăl înviază morţii şi le dă viaţă, tot aşa* şi Fiul dă viaţă cui vrea.

*Luca 7.14; 8.54. Cap. 11.25,43.

22. Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a* dat-o Fiului,

*Mat. 11.27; 28.18. Vers. 27. Cap. 3.35; 17.2. Fapt. 17.31. 1 Pet. 4.5.

23. pentru ca toţi să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cine* nu cinsteşte pe Fiul, nu cinsteşte pe Tatăl, care L-a trimis.

*1 Ioan 2.23.

24. Adevărat, adevărat vă spun că cine* ascultă cuvintele Mele şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţa veşnică şi nu vine la judecată, ci** a trecut din moarte la viaţă.

*Cap. 3.16,18; 6.40,47; 8.51; 20.31. **1 Ioan 3.14.

25. Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul, şi acum a şi venit, când cei morţi* vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei ce-l vor asculta vor învia. *Vers. 28. Efes. 2.1,5; 5.14. Col. 2.13.

26. Căci, după cum Tatăl are viaţa în El Însuși, tot aşa a dat şi Fiului să aibă viaţa în El Însuși.

27. Şi I-a* dat autoritate să judece, întrucât** este Fiul omului.

*Vers. 22. Fapt. 10.42; 17.31. **Dan. 7.13,14.

28. Nu vă miraţi de lucrul acesta; pentru că vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui

29. şi* vor ieşi afară din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viaţă; iar cei ce** au făcut răul vor învia pentru judecată.

*Isa. 26.19. 1 Cor. 15.52. 1 Tes. 4.16. **Dan. 12.2. Mat. 25.32,33,46.

30. Eu* nu pot face nimic de la Mine Însumi: judec după cum aud; şi judecata Mea este dreaptă, pentru că nu** caut să fac voia Mea, ci voia Tatălui, care M-a trimis.

*Vers. 19. **Mat. 26.39. Cap. 4.34; 6.38.

Mărturia Tatălui şi a lui Ioan

31. Dacă* Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea nu este adevărată.

*Cap. 8.14. Apoc. 3.14.

32. Este un Altul* care mărturiseşte despre Mine; şi ştiu că mărturia pe care o depune El despre Mine este adevărată.

*Mat. 3.17; 17.5. Cap. 8.18. 1 Ioan 5.6,7,9.

33. Voi aţi trimis la Ioan şi* el a mărturisit adevărul. *Cap. 1.15,19,27,32.

34. Nu că mărturia pe care o primesc Eu vine de la un om; dar spun lucrurile acestea pentru ca să fiţi mântuiţi.

35. Ioan era lumina care este aprinsă şi* luminează şi voi** aţi vrut să vă veseliţi o vreme la lumina lui.

*2 Pet. 1.19. **Mat. 13.20; 21.26. Marc. 6.20.

36. Dar Eu* am o mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvârşesc, tocmai lucrările** acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis.

*1 Ioan 5.9. **Cap. 3.2; 10.25; 15.24.

37. Şi Tatăl, care M-a trimis, a* mărturisit El Însuşi despre Mine. Voi nu I-aţi auzit niciodată glasul, nu** I-aţi văzut deloc faţa;

*Mat. 3.17; 17.5. Cap. 6.27; 8.18. **Deut. 4.12. Cap. 1.18. 1 Tim. 1.17. 1 Ioan 4.12.

38. şi Cuvântul Lui nu rămâne în voi, pentru că nu credeţi în Acela pe care L-a trimis El.

39. Cercetaţi* Scripturile, pentru că socotiţi că în ele aveţi viaţa veşnică, dar tocmai ele** mărturisesc despre Mine.

*Isa. 8.20; 34.16. Luca 16.29. Vers. 46. Fapt. 17.11. **Deut. 18.15,18. Luca 24.27. Cap. 1.45.

40. Şi* nu vreţi să veniţi la Mine ca să aveţi viaţa!

*Cap. 1.11; 3.19.

41. Eu* nu umblu după slava care vine de la oameni.

*Vers. 34. 1 Tes. 2.6.

42. Dar ştiu că n-aveţi în voi dragoste de Dumnezeu.
43. Eu am venit în Numele Tatălui Meu şi nu Mă primiţi; dacă va veni un altul, în numele lui însuşi, pe acela îl veţi primi.
44. Cum* puteţi crede voi, care umblaţi după slava pe care v-o daţi unii altora şi nu căutaţi slava** care vine de la singurul Dumnezeu?

*Cap. 12.43. **Rom. 2.29.

45. Să nu credeţi că vă voi învinui înaintea Tatălui; este* cine să vă învinuiască: Moise, în care v-aţi pus nădejdea.

*Rom. 2.12.

46. Căci, dacă aţi crede pe Moise, M-aţi crede şi pe Mine, pentru că* el a scris despre Mine.

*Gen. 3.15; 12.3; 18.18; 22.18; 49.10. Deut. 18.15,18. Cap. 1. 45. Fapt. 26.22.

47. Dar dacă nu credeţi cele scrise de el, cum veţi crede cuvintele Mele?"

Înmulţirea pâinilor

6 1. După aceea,* Isus S-a dus dincolo de Marea Galileii, numită Marea Tiberiadei.

*Mat. 14.13. Marc. 6.35. Luca 9.10,12.

2. O mare gloată mergea după El pentru că vedea semnele pe care le făcea cu cei bolnavi.
3. Isus S-a suit pe munte şi şedea acolo cu ucenicii Săi.
4. Paştele, praznicul iudeilor, era* aproape.

*Lev. 23.5,7. Deut. 16.1. Cap. 2.13; 5.1.

5. Isus* Şi-a ridicat ochii şi a văzut că o mare gloată vine spre El. Şi a zis lui Filip: „De unde avem să cumpărăm pâini ca să mănânce oamenii aceştia?"

*Mat. 14.14. Marc. 6.35. Luca 9.12.

6. Spunea lucrul acesta ca să-l încerce, pentru că ştia ce are de gând să facă.
7. Filip I-a răspuns: „Pâinile pe care le-am putea cumpăra cu* două sute de dinari, n-ar ajunge ca fiecare să primească puţin din ele."

*Num. 11.21,22.

8. Unul din ucenicii Săi, Andrei, fratele lui Simon Petru, I-a zis:
9. „Este aici un băieţel care are cinci pâini de orz şi doi peşti; dar* ce sunt acestea la atâţia?"

*2 Împ. 4.43.

10. Isus a zis: „Spuneţi oamenilor să şadă jos." În locul acela era multă iarbă. Oamenii au şezut jos, în număr de aproape cinci mii.
11. Isus a luat pâinile, a mulţumit lui Dumnezeu, le-a împărţit ucenicilor, iar ucenicii leau împărţit celor ce şedeau jos; de asemenea, le-a dat şi din peşti cât au vrut.
12. După ce s-au săturat, Isus a zis ucenicilor Săi: „Strângeţi firimiturile care au rămas, ca să nu se piardă nimic."
13. Le-au adunat deci şi au umplut douăsprezece coşuri cu firimiturile care rămăseseră din cele cinci pâini de orz, după ce mâncaseră toţi.
14. Oamenii aceia, când au văzut minunea pe care o făcuse Isus, ziceau: „Cu adevărat, Acesta este Prorocul* cel aşteptat în lume."

*Gen. 49.10. Deut. 18.15,18. Mat. 11.3. Cap. 1.21; 4.19,25; 7.40.

15. Isus, fiindcă ştia că au de gând să vină să-L ia cu sila ca să-L facă împărat, S-a dus iarăşi la munte, numai El singur.

Isus umblă pe mare

16. Când* s-a înserat, ucenicii Lui s-au coborât la marginea mării.

*Mat. 14.23. Marc. 6.47.

17. S-au suit într-o corabie şi treceau marea, ca să se ducă în Capernaum. Se întunecase şi Isus tot nu venise la ei.
18. Sufla un vânt puternic şi marea era întărâtată.
19. După ce au vâslit cam douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, văd pe Isus umblând pe mare şi apropiindu-Se de corabie. Şi s-au înfricoşat.
20. Dar Isus le-a zis: „Eu sunt, nu vă temeţi!"
21. L-au primit cu bucurie în corabie. Şi corabia a sosit îndată la locul spre care mergeau.

Pâinea vieţii

22. Norodul care rămăsese de cealaltă parte a mării băgase de seamă că acolo nu era decât o corabie şi că Isus nu Se suise în corabia aceasta cu ucenicii Lui, ci ucenicii plecaseră singuri cu ea.
23. A doua zi sosiseră alte corăbii din Tiberiada, aproape de locul unde mâncaseră ei pâinea, după ce Domnul mulţumise lui Dumnezeu.
24. Când au văzut noroadele că nici Isus, nici ucenicii Lui nu erau acolo, s-au suit şi ele în corăbiile acestea şi s-au dus la Capernaum să-L caute pe Isus.
25. Când L-au găsit, dincolo de mare, I-au zis: „Învăţătorule, când ai venit aici?"
26. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Mă căutaţi nu pentru că aţi

văzut semne, ci pentru că aţi mâncat din pâinile acelea şi v-aţi săturat.
27. Lucraţi nu pentru mâncarea pieritoare, ci pentru* mâncarea care rămâne pentru viaţa veşnică şi pe care v-o va da Fiul omului; căci Tatăl, adică Însuşi Dumnezeu, pe** El L-a însemnat cu pecetea Lui."

*Vers. 51. Cap. 4.14. **Mat. 3.17; 17.5. Marc. 1.11; 9.7. Luca 3.22; 9.35. Cap. 1.33; 5.37; 8.18. Fapt. 2.22. 2 Pet. 1.17.

28. Ei I-au zis: „Ce să facem ca să împlinim lucrările lui Dumnezeu?"
29. Isus le-a răspuns: „Lucrarea pe care o cere Dumnezeu este aceasta*: să credeţi în Acela pe care L-a trimis El."

*1 Ioan 3.23.

30. „Ce* semn faci Tu, deci", I-au zis ei, „ca să-l vedem şi să credem în Tine? Ce lucrezi Tu?

*Mat. 12.38; 16.1. Marc. 8.11. 1 Cor. 1.22.

31. Părinţii* noştri au mâncat mană în pustiu, după cum este scris: „Le-a dat să mănânce pâine** din cer.""

*Exod 16.15. Num. 11.7. Neem. 9.15. 1 Cor. 10.3. **Ps. 78.24,25.

32. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Moise nu v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă adevărata pâine din cer;
33. căci Pâinea lui Dumnezeu este aceea care Se coboară din cer şi dă lumii viaţa."
34. „Doamne*", I-au zis ei, „dă-ne totdeauna această pâine." *Cap. 4.5.
35. Isus le-a zis: „Eu* sunt Pâinea vieţii. Cine** vine la Mine nu va flămânzi niciodată; şi cine crede în Mine nu va înseta niciodată. *Vers. 48,58. **Cap. 4.14; 7.37.
36. Dar* **v**-am spus că M-aţi şi văzut şi tot nu credeţi. *Vers. 26,64.
37. Tot* ce-Mi dă Tatăl va ajunge la Mine; şi pe** cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară:

*Vers. 45. **Mat. 24.24. Cap. 10.28,29. 2 Tim. 2.19. 1 Ioan 2.19.

38. căci M-am coborât din cer ca să fac nu* voia Mea, ci** voia Celui ce M-a trimis.

*Mat. 26.39. Cap. 5.30. **Cap. 4.34.

39. Şi voia Celui ce M-a trimis este să* nu pierd nimic din tot ce Mi-a dat El, ci să-l înviez în ziua de apoi.

*Cap. 10.28; 17.12; 18.9.

40. Voia Tatălui Meu este ca* oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţa veşnică; şi Eu îl voi învia în ziua de apoi".

*Vers. 27.47,54. Cap. 3.15,16; 4.14.

41. Iudeii cârteau împotriva Lui, pentru că zisese: „Eu sunt Pâinea care S-a coborât din cer."
42. Şi ziceau: „Oare* nu este Acesta Isus, fiul lui Iosif, pe al cărui tată şi mamă îi cunoaştem? Cum de zice El: „Eu M-am coborât din cer"?"

*Mat. 13.55. Marc. 6.3. Luca 4.22.

43. Isus le-a răspuns: „Nu cârtiţi între voi.
44. Nimeni* nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis; şi Eu îl voi învia în ziua de apoi.

*Cânt. 1.4. Vers. 65.

45. În* Proroci este scris: „Toţi vor fi învăţaţi de Dumnezeu." Aşa că** oricine a ascultat pe Tatăl şi a primit învăţătura Lui vine la Mine.

*Isa. 54.18. Ier. 31.34. Mica 4.2. Evr. 8.10; 10.16. **Vers. 37.

46. Nu* că cineva a văzut pe Tatăl, în afară de** Acela care vine de la Dumnezeu; da, Acela L-a văzut pe Tatăl.

*Cap. 1.18; 5.37. **Mat. 11.27. Luca 10.22. Cap. 1.18; 7.29; 8.19.

47. Adevărat, adevărat vă spun că cine* crede în Mine are viaţa veşnică.

*Vers. 40. Cap. 3.16,18,36.

48. Eu* sunt Pâinea vieţii.

*Vers. 33,35.

49. Părinţii* voştri au mâncat mană în pustiu şi au murit. *Vers. 31.
50. Pâinea* care Se coboară din cer este de aşa fel, ca cineva să mănânce din ea şi să nu moară.

*Vers. 51,58.

51. Eu sunt Pâinea* vie care** s-a coborât din cer. Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta, va trăi veşnic; şi pâinea pe care o voi da Eu este trupul Meu pe care îl voi da pentru viaţa lumii." *Evr. 10.5,10. **Cap. 3.13.
52. La auzul acestor cuvinte, iudeii se certau* între ei şi ziceau: „Cum** poate Omul acesta să ne dea trupul Lui să-L mâncăm?"

*Cap. 7.43; 9.16; 10.19. **Cap. 3.9.

53. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că, dacă nu mâncaţi* trupul Fiului omului şi dacă nu beţi sângele Lui, n-aveţi viaţa în voi înşivă.

*Mat. 26.26,28.

54. Cine* mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu are viaţa veşnică; şi Eu îl voi învia în ziua de apoi.

*Vers. 27,40,63. Cap. 4.14.

55. Căci trupul Meu este cu adevărat o hrană, şi sângele Meu este cu adevărat o băutură.
56. Cine mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne* în Mine şi Eu rămân în el.

*1 Ioan 3.24; 4.15,16.

57. După cum Tatăl, care este viu, M-a trimis

pe Mine iar Eu trăiesc prin Tatăl, tot aşa, cine
Mă mănâncă pe Mine va trăi şi el prin Mine.
58. Aceasta* este Pâinea care S-a coborât din
cer, nu ca mana pe care au mâncat-o părinţii
voştri şi totuşi au murit: cine mănâncă Pâinea
aceasta va trăi veşnic.”

*Vers. 49-51.

59. Isus a spus aceste lucruri în sinagogă,
când învăţa pe oameni în Capernaum.

Unii ucenici Îl părăsesc
Mărturisirea lui Petru

60. Mulţi* din ucenicii Lui, după ce au auzit
aceste cuvinte, au zis: „Vorbirea aceasta este
prea de tot: cine poate s-o sufere[1]?”

*Mat. 11.6. Vers. 66.

61. Isus, care ştia în Sine că ucenicii Săi câr-
teau împotriva vorbirii acesteia, le-a zis:
„Vorbirea aceasta este pentru voi o pricină de
poticnire?
62. Dar* dacă aţi vedea pe Fiul omului suin-
du-Se unde era mai înainte?...

*Marc. 16.19. Cap. 3.13. Fapt. 1.9. Efes. 4.8.

63. Duhul* este acela care dă viaţă, carnea nu
foloseşte la nimic; cuvintele pe care vi le-am
spus Eu sunt duh şi viaţă.

*2 Cor. 3.6.

64. Dar sunt* unii din voi care nu cred.” Căci
Isus** ştia de la început cine erau cei ce nu
credeau şi cine era cel ce avea să-L vândă.

*Vers. 36. **Cap. 2.24,25; 13.11.

65. Şi a adăugat: „Tocmai de aceea v-am*
spus că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă
nu i-a fost dat de Tatăl Meu.”

*Vers. 44,45.

66. Din* clipa aceea, mulţi din ucenicii Lui
s-au întors înapoi şi nu mai umblau cu El.

*Vers. 60.

67. Atunci Isus a zis celor doisprezece: „Voi
nu vreţi să vă duceţi?”
68. „Doamne”, I-a răspuns Simon Petru, „la
cine să ne ducem? Tu ai cuvintele* vieţii veş-
nice.

*Fapt. 5.20.

69. Şi* noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti
Cristosul, Fiul Dumnezeului cel viu.”

*Mat. 16.16. Marc. 8.29. Luca 9.20. Cap. 1.49; 11.27.

70. Isus le-a răspuns: „Nu* v-am ales Eu pe
voi cei doisprezece? Şi totuşi unul** din voi
este un drac.”

*Luca 6.13. **Cap. 13.27.

71. Vorbea despre Iuda, fiul lui Simon Iscari-
oteanul; căci el avea să-L vândă: el, unul din
cei doisprezece.

1.Sau: asculte;

Necredinţa fraţilor lui Isus

7 1. După aceea, Isus străbătea Galileea;
nu voia să meargă în Iudeea, pentru că*
iudeii căutau să-L omoare. *Cap. 5.16,18.
2. Şi* sărbătoarea iudeilor, praznicul zis al
Corturilor, era aproape.

*Lev. 23.34.

3. Fraţii* Lui I-au zis: „Pleacă de aici şi du-
Te în Iudeea, ca să vadă şi ucenicii Tăi lucră-
rile pe care le faci.

*Mat. 12.46. Marc. 3.31. Fapt. 1.14.

4. Nimeni nu face ceva în ascuns, când caută
să se facă cunoscut: dacă faci aceste lucruri,
arată-Te lumii.”
5. Căci nici* fraţii Lui nu credeau în El.

*Marc. 3.21.

6. Isus le-a zis: „Vremea* Mea n-a sosit încă,
dar vouă vremea totdeauna vă este prielnică.

*Vers. 8,30. Cap. 2.4; 8.20.

7. Pe voi lumea nu* vă poate urî; pe Mine Mă
urăşte, pentru că** mărturisesc despre ea că
lucrările ei sunt rele.

*Cap. 15.19. **Cap. 3.19.

8. Suiţi-vă voi la praznicul acesta; Eu încă nu
Mă sui la praznicul acesta, fiindcă* nu Mi s-
a împlinit încă vremea.” *Vers. 6. Cap. 8.20.
9. După ce le-a spus aceste lucruri, a rămas în
Galileea.

Isus în
Ierusalim la Sărbătoarea Corturilor

10. După ce s-au suit fraţii Lui la praznic,
S-a suit şi El, dar nu pe faţă, ci cam pe ascuns.
11. Iudeii* Îl căutau în timpul praznicului şi
ziceau: „Unde este?” *Cap. 11.56.
12. Noroadele vorbeau mult în şoaptă* des-
pre El. Unii** ziceau: „Este un Om bun.”
Alţii ziceau: „Nu, ci duce poporul în rătăci-
re.”

*Cap. 9.16;10.19. **Mat. 21.46. Luca 7.16. Vers. 40. Cap. 6.14.

13. Totuşi, de* frica iudeilor, nimeni nu vor-
bea de El pe faţă. *Cap. 9.22; 12.42; 19.38.
14. Pe la jumătatea praznicului, Isus S-a suit
la Templu. Şi învăţa norodul.
15. Iudeii* se mirau şi ziceau: „Cum are
Omul acesta învăţătură, căci n-a învăţat ni-
ciodată?”

*Mat. 13.54. Marc. 6.2. Luca 4.22. Fapt. 2.7.

16. Isus le-a răspuns: „Învăţătura Mea* nu es-
te a Mea, ci a Celui care M-a trimis pe Mine.

*Cap. 3.11; 8.28; 12.49; 14.10,24.

17. Dacă* vrea cineva să facă voia Lui, va

ajunge să cunoască dacă învăţătura este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine.

*Cap. 8.43.

18. Cine* vorbeşte de la sine caută slava lui însuşi; dar cine caută slava Celui ce L-a trimis, Acela este adevărat şi în El nu este neadevăr.

*Cap. 5.41; 8.50.

19. Oare* nu v-a dat Moise Legea? Totuşi nimeni din voi nu ţine Legea. De** ce căutaţi să Mă omorâţi?"

*Exod 24.3. Deut. 33.4. Cap. 1.17. Fapt. 7.38. **Mat. 12.14. Marc. 3.6. Cap. 5.16,18; 10.31,39; 11.53.

20. Mulţimea I-a răspuns: „Ai drac*. Cine caută să Te omoare?"

*Cap. 8.48,52; 10.20.

21. Drept răspuns, Isus le-a zis: „O lucrare am făcut şi toţi vă miraţi de ea.
22. Moise* v-a dat porunca privitoare la tăierea împrejur - nu că ea vine de la Moise, ci** de la patriarhi -, şi voi tăiaţi împrejur pe om în ziua Sabatului.

*Lev. 12.3. **Gen. 17.10.

23. Dacă un om primeşte tăierea împrejur în ziua Sabatului, ca să nu se calce Legea lui Moise, de ce turbaţi de mânie împotriva Mea, pentru că am* însănătoşit un om întreg în ziua Sabatului?

*Cap. 5.8,9,16.

24. Nu* judecaţi după înfăţişare, ci judecaţi după dreptate."

*Deut. 1.16,17. Prov. 24.23. Cap. 8.15. Iac. 2.1.

25. Nişte locuitori din Ierusalim ziceau: „Nu este El Acela pe care caută ei să-L omoare?
26. Şi totuşi iată că vorbeşte pe faţă şi ei nu-I zic nimic! Nu cumva, într-adevăr, cei mai mari ştiu* că El este Cristosul? *Vers. 48.
27. Dar* noi ştim de unde este Omul acesta; însă, când va veni Cristosul, nimeni nu va şti de unde este."

*Mat. 13.55. Marc. 6.3. Luca 4.22.

28. Şi Isus, pe când învăţa pe norod în Templu, striga: „Mă* cunoaşteţi şi Mă ştiţi de unde sunt! Eu** n-am venit de la Mine Însumi, ci Cel ce M-a trimis este † adevărat şi voi †† nu-L cunoaşteţi.

*Cap. 8.14. **Cap. 5.43; 8.42. † Cap. 5.32; 8.26. Rom. 3.4. †† Cap. 1.18; 8.55.

29. Eu* Îl cunosc, căci vin de la El şi El M-a trimis."

*Mat. 11.27. Cap. 10.15.

30. Ei căutau* deci să-L prindă; şi nimeni** n-a pus mâna pe El, căci încă nu-I sosise ceasul.

*Marc. 11.18. Luca 19.47; 20.19. Vers. 19. Cap. 8.37. **Vers. 41. Cap. 8.20.

31. Mulţi* din norod au crezut în El şi ziceau: „Când va veni Cristosul, va face mai multe semne decât a făcut Omul acesta?"

*Mat. 12.23. Cap. 3.2; 8.30.

32. Fariseii au auzit norodul spunând în şoaptă aceste lucruri despre El. Atunci preoţii cei mai de seamă şi fariseii au trimis nişte aprozi să-L prindă.
33. Isus a zis: „Mai sunt cu voi puţină* vreme şi apoi Mă duc la Cel ce M-a trimis.

*Cap. 13.33; 16.16.

34. Voi Mă* veţi căuta şi nu Mă veţi găsi; şi unde voi fi Eu, voi nu puteţi veni."

*Osea 5.6. Cap. 8.21; 13.33.

35. Iudeii au zis între ei: „Unde are de gând să Se ducă Omul acesta, ca să nu-L putem găsi? Doar n-o avea de gând să Se ducă la cei* împrăştiaţi printre greci şi să-i înveţe pe greci? *Isa. 11.12. Iac. 1.1. 1 Pet. 1.1.
36. Ce înseamnă cuvintele acestea pe care le-a spus: „Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi; şi unde voi fi Eu, voi nu puteţi veni"?"

Isus, Apa vieţii

37. În* ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a sărbătorii, Isus a stat în picioare şi a strigat: „Dacă** însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. *Lev. 23.36. **Isa. 55.1. Cap. 6.35.
38. Cine* crede în Mine, din** inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura."

*Apoc. 22.17. Deut. 18.15. **Prov. 18.4. Isa. 12.3; 44.3. Cap. 4.14.

39. Spunea* cuvintele acestea despre Duhul pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El. Căci Duhul Sfânt încă nu fusese dat, fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit**.

*Isa. 44.3. Ioel 2.28. Cap. 16.7. Fapt. 2.17,33,38. **Cap. 12.16; 16.7.

Încercări de prindere a lui Isus

40. Unii din norod, când au auzit aceste cuvinte, ziceau: „Acesta este cu adevărat Prorocul*." *Deut. 18.15,18. Cap. 1.21; 6.14.
41. Alţii ziceau: „Acesta* este Cristosul." Şi alţii ziceau: „Cum, din Galileea** are să vină Cristosul? *Cap. 4.42; 6.69. **Vers. 52. Cap. 1.46.
42. Nu zice* Scriptura că Cristosul va veni din sămânţa lui David şi din satul Betleem, de unde** era David?"

*Ps. 132.11. Ier. 23.5. Mica 5.2. Mat. 2.5. Luca 2.4. **1 Sam. 16.1,4.

43. Astfel s-a* făcut dezbinare în mulţime din cauza Lui.

*Vers. 12. Cap. 9.16; 10.19.

44. Unii* din ei voiau să-L prindă; dar nimeni n-a pus mâna pe El.

*Vers. 30.

45. Aprozii s-au întors deci la preoţii cei mai de seamă şi la farisei. Şi aceştia le-au zis: „De ce nu L-aţi adus?”

46. Aprozii au răspuns: „Niciodată* n-a vorbit vreun om ca Omul acesta.”

*Mat. 7.29.

47. Fariseii le-au răspuns: „Doar n-aţi fost duşi şi voi în rătăcire?

48. A* crezut în El vreunul din mai-marii noştri sau din farisei?

*Cap. 12.42. Fapt. 6.7. 1 Cor. 1.20,26; 2.8.

49. Dar norodul acesta, care nu ştie Legea, este blestemat!”

50. Nicodim, cel care* venise la Isus noaptea şi care era unul din ei, le-a zis:

*Cap. 3.2.

51. „Legea* noastră condamnă ea pe un om înainte să-l asculte şi să ştie ce face?”

*Deut. 1.17; 17.8, etc.; 19.15.

52. Drept răspuns, ei i-au zis: „Şi tu eşti din Galileea? Cercetează bine şi vei vedea că din* Galileea nu s-a ridicat nici un proroc.”

*Isa. 9.1,2. Mat. 4.15. Vers. 41. Cap. 1.46.

53. (Şi s-a întors fiecare acasă.)

Femeia prinsă în adulter

8 1. Isus S-a dus la Muntele Măslinilor.
2. Dar dis-de-dimineaţă a venit din nou în Templu; şi tot norodul a venit la El. El S-a aşezat jos şi-i învăţa.

3. Atunci cărturarii şi fariseii I-au adus o femeie prinsă în preacurvie. Au pus-o în mijlocul mulţimii

4. şi I-au zis lui Isus: „Învăţătorule, femeia aceasta a fost prinsă chiar când săvârşea preacurvia.

5. Moise*, în Lege, ne-a poruncit să ucidem cu pietre astfel de femei: Tu, dar, ce zici?”

*Lev. 20.10. Deut. 22.22.

6. Spuneau lucrul acesta ca să-L ispitească şi să-L poată învinui. Dar Isus S-a aplecat jos şi scria cu degetul pe pământ.

7. Fiindcă ei nu încetau să-L întrebe, El S-a ridicat şi le-a zis: „Cine* dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra în ea.”

*Deut. 17.7. Rom. 2.1.

8. Apoi S-a aplecat iarăşi şi scria cu degetul pe pământ.

9. Când au auzit ei cuvintele acestea, s-au simţit mustraţi* de cugetul lor şi au ieşit afară, unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni, până la cei din urmă. Şi Isus a rămas singur cu femeia, care stătea în mijloc.

*Rom. 2.22.

10. Atunci S-a ridicat; şi, când n-a mai văzut pe nimeni decât pe femeie, Isus i-a zis: „Femeie, unde sunt pârâşii[1] tăi? Nimeni nu te-a osândit?”

11. „Nimeni, Doamne”, I-a răspuns ea. Şi Isus i-a zis: „Nici* Eu nu te condamn. Du-te, şi să** nu mai păcătuieşti!”

*Luca 9.56; 12.14. Cap. 3.17. **Cap. 5.14.

Isus, Lumina lumii

12. Isus le-a vorbit din nou şi a zis: „Eu* sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii.”

*Cap. 1.4,5,9; 3.19; 9.5; 12.35,36,46.

13. La auzul acestor vorbe, fariseii I-au zis: „Tu* mărturiseşti despre Tine Însuţi: deci mărturia Ta nu este adevărată.” *Cap. 5.31.

14. Drept răspuns, Isus le-a zis: „Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, totuşi mărturia Mea este adevărată; căci Eu ştiu de unde am venit şi unde Mă duc, dar voi* nu ştiţi nici de unde vin, nici unde Mă duc.

*Cap. 7.28; 9.29.

15. Voi* judecaţi după înfăţişare; Eu** nu judec pe nimeni.

*Cap. 7.24. **Cap. 3.17; 12.47; 18.36.

16. Şi chiar dacă judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu* sunt singur, ci Tatăl, care M-a trimis, este cu Mine.

*Vers. 29. Cap. 16.32.

17. În* Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată:

*Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. 2 Cor. 13.1. Evr. 10.28.

18. deci despre Mine Însumi mărturisesc Eu, şi despre Mine mărturiseşte* şi Tatăl care M-a trimis.”

*Cap. 5.37.

19. Ei I-au zis deci: „Unde este Tatăl Tău?” Isus a răspuns: „Voi* nu Mă cunoaşteţi nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu. Dacă** M-aţi cunoaşte pe Mine, L-aţi cunoaşte şi pe Tatăl Meu.” *Vers. 55. Cap. 16.3. **Cap. 14.7.

20. Isus a spus aceste cuvinte pe când învăţa norodul în Templu, în locul unde era vistieria*; şi nimeni** n-a pus mâna pe El, pentru că încă † nu-I sosise ceasul.

*Marc. 12.41. **Cap. 7.30. † Cap. 7.8.

21. Isus le-a mai spus: „Eu Mă duc şi Mă* veţi căuta şi veţi** muri în păcatul vostru;

1.Sau: reclamanţii, contestatorii;

acolo unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni.”
*Cap. 7.34; 13.33. **Vers. 24.
22. Atunci iudeii au zis: „Doar n-o avea de
gând să Se omoare, de zice: „Unde Mă duc
Eu, voi nu puteţi veni”!”
23. „Voi* sunteţi de jos”, le-a zis El, „Eu sunt
de sus: voi** sunteţi din lumea aceasta, Eu nu
sunt din lumea aceasta.
*Cap. 3.31. **Cap. 15.19; 17.16. 1 Ioan 4.5.
24. De aceea* v-am spus că veţi muri în păca-
tele voastre; căci**, dacă nu credeţi că Eu
sunt, veţi muri în păcatele voastre.”
*Vers. 21. **Marc. 16.16.
25. „Cine eşti Tu?”, I-au zis ei. Isus le-a răs-
puns: „Ceea ce de la început vă spun că sunt.
26. Am multe de zis despre voi şi de osândit
în voi; dar Cel ce* M-a trimis este adevărat;
şi Eu**, ce am auzit de la El, aceea spun
lumii.”
*Cap. 7.28. **Cap. 3.32; 15.15.
27. Ei n-au înţeles că le vorbea despre Tatăl.
28. Isus deci le-a zis: „Când veţi înălţa* pe
Fiul omului, atunci** veţi cunoaşte că Eu
sunt şi că † nu fac nimic de la Mine Însumi,
ci vorbesc după cum †† M-a învăţat Tatăl
Meu.
*Cap. 3.14; 12.32. **Rom. 1.4. † Cap. 5.19,30. †† Cap. 3.11.
29. Cel* ce M-a trimis este cu Mine; Tatăl**
nu M-a lăsat singur, pentru că † totdeauna fac
ce-I este plăcut.”
*Cap. 14.10,11. **Vers. 16. † Cap. 4.34; 5.30; 6.38.

Adevărata libertate

30. Pe când vorbea Isus astfel, mulţi* au cre-
zut în El.
*Cap. 7.31; 10.42; 11.45.
31. Şi le-a zis iudeilor care crezuseră în El:
„Dacă rămâneţi în Cuvântul Meu, sunteţi într-
adevăr ucenicii Mei;
32. veţi cunoaşte adevărul* şi adevărul vă va
face liberi.”
*Rom. 6.14,18,22; 8.2. Iac. 1.25; 2.12.
33. Ei I-au răspuns: „Noi* suntem sămânţa lui
Avraam şi n-am fost niciodată robii nimănui;
cum zici Tu: „Veţi fi liberi!”?”
*Lev. 25.42. Mat. 3.9. Vers. 39.
34. „Adevărat, adevărat vă spun”, le-a răs-
puns Isus, „că oricine* trăieşte în păcat este
rob al păcatului.
*Rom. 6.16,20. 2 Pet. 2.19.
35. Şi robul* nu rămâne pururi în casă; fiul,
însă, rămâne pururi.
*Gal. 4.30.
36. Deci, dacă* Fiul vă face liberi, veţi fi cu
adevărat liberi.
*Rom. 8.2. Gal. 5.1.
37. Ştiu că sunteţi sămânţa lui Avraam; dar
căutaţi* să Mă omorâţi, pentru că nu pătrunde
în voi Cuvântul Meu. *Vers. 40. Cap. 7.19.
38. Eu* spun ce am văzut la Tatăl Meu; şi voi
faceţi ce aţi auzit de la tatăl vostru.”
*Cap. 3.32; 5.19,30; 14.10,24.
39. „Tatăl nostru”, I-au răspuns ei, „este Avra-
am*.” Isus le-a zis: „Dacă** aţi fi copii ai lui
Avraam, aţi face faptele lui Avraam.
Mat. 3.9. Vers. 33. **Rom. 2.28; 9.7. Gal. 3.7,29.
40. Dar* acum căutaţi să Mă omorâţi pe Mi-
ne, un Om care v-am spus adevărul pe** care
l-am auzit de la Dumnezeu. Aşa ceva Avraam
n-a făcut.
**Vers. 37. **Vers. 26.
41. Voi faceţi faptele tatălui vostru.” Ei I-au
zis: „Noi nu suntem copii născuţi din curvie;
avem un* singur Tată: pe Dumnezeu.”
*Isa. 63.16; 64.8. Mal. 1.6.
42. Isus le-a zis: „Dacă* ar fi Dumnezeu Tatăl
vostru, M-aţi iubi şi pe Mine, căci** Eu am
ieşit şi vin de la Dumnezeu: n-am † venit de
la Mine Însumi, ci El M-a trimis.
*1 Ioan 5.1. **Cap. 16.27; 17.8,25. † Cap. 5.43; 7.28,29.
43. Pentru* ce nu înţelegeţi vorbirea Mea?
Pentru că nu puteţi asculta Cuvântul Meu.
*Cap. 7.17.
44. Voi* aveţi de tată pe diavolul; şi vreţi să
împliniţi poftele tatălui vostru. El de la înce-
put a fost ucigaş; şi nu** stă în adevăr, pentru
că în el nu este adevăr. Când spune o minciu-
nă, vorbeşte dintr-ale lui, căci este mincinos şi
tatăl minciunii.
*Mat. 13.38. 1 Ioan 3.8. **Iuda 6.
45. Iar pe Mine, pentru că spun adevărul, nu
Mă credeţi.
46. Cine din voi Mă poate dovedi că am
păcat? Dacă spun adevărul, pentru ce nu Mă
credeţi?
47. Cine* este din Dumnezeu ascultă cuvinte-
le lui Dumnezeu; voi de aceea n-ascultaţi,
pentru că nu sunteţi din Dumnezeu.”
*Cap. 10.26,27. 1 Ioan 4.6.

Isus este înainte de Avraam

48. Iudeii I-au răspuns: „Nu zicem noi bine că
eşti samaritean şi că ai* drac?”
*Vers. 52. Cap. 7.20; 10.20.
49. „N-am drac”, le-a răspuns Isus, „ci Eu
cinstesc pe Tatăl Meu, dar voi nu Mă cinstiţi.
50. Eu* nu caut slava Mea; este Unul care o
caută şi care judecă.
*Cap. 5.41; 7.18.
51. Adevărat, adevărat vă spun că, dacă* pă-

zeşte cineva Cuvântul Meu, în veci nu va vedeamoartea."

*Cap. 5.24; 11.26.

52. „Acum", I-au zis iudeii, „vedem bine că ai drac; Avraam* a murit, prorocii de asemenea au murit, iar Tu zici: „Dacă păzeşte cineva Cuvântul Meu, în veac nu va gusta moartea."

*Zah. 1.5. Evr. 11.13.

53. Ești Tu mai mare decât părintele nostru Avraam, care a murit? Şi decât prorocii, care, de asemenea, au murit? Cine Te crezi Tu că eşti?"

54. Isus a răspuns: „Dacă* Mă slăvesc Eu Însumi, slava Mea este nimic; Tatăl** Meu Mă slăveşte, El, despre care voi ziceţi că este Dumnezeul vostru;

*Cap. 5.31. **Cap. 5.41; 16.14; 17.1. Fapt. 3.13.

55. şi totuşi nu-L* cunoaşteţi. Eu Îl cunosc bine; şi dacă aş zice că nu-L cunosc, aş fi şi Eu un mincinos ca voi. Dar Îl cunosc şi păzesc Cuvântul Lui.

*Cap. 7.28,29.

56. Tatăl vostru Avraam a* tresăltat de bucurie că va vedea ziua Mea: a** văzut-o şi s-a bucurat."

*Luca 10.24. **Evr. 11.13.

57. „N-ai nici cincizeci de ani", I-au zis iudeii, „şi ai văzut pe Avraam!"

58. Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că mai înainte ca să se nască Avraam, Eu sunt*."

*Exod 3.14. Isa. 43.13. Cap. 17.5,24. Col. 1.17. Apoc. 1.8.

59. La auzul acestor vorbe, au* luat pietre ca să arunce în El. Dar Isus S-a ascuns şi a ieşit din Templu trecând** prin mijlocul lor și aşa a plecat mai departe. *Cap. 10.31,39; 11.8. **Luca 4.30.

Vindecarea unui orb din naştere

9 1. Când trecea, Isus a văzut un orb din naştere.

2. Ucenicii Lui L-au întrebat: „Învăţătorule, cine* a păcătuit: omul acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb?"

*Vers. 34.

3. Isus a răspuns: „N-a păcătuit nici omul acesta nici părinţii lui; ci* s-a născut aşa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.

*Cap. 11.4.

4. Cât este zi, trebuie* să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze.

*Cap. 4.34; 5.19,36; 11.9; 12.35; 17.4.

5. Cât sunt în lume, sunt* Lumina lumii."

*Cap. 1.5,9; 3.19; 8.12; 12.35,46.

6. După ce a zis aceste vorbe, a* scuipat pe pământ şi a făcut tină din salivă. Apoi a uns ochii orbului cu tina aceasta

*Marc. 7.33; 8.23.

7. şi i-a zis: „Du-te și te spală în* scăldătoarea Siloamului" (care tălmăcit înseamnă *Trimis*). El** s-a dus, s-a spălat şi s-a întors văzând bine.

*Neem. 3.15. **2 Împ. 5.14.

8. Vecinii şi cei ce-l cunoscuseră mai înainte ca cerşetor, ziceau: „Nu este acesta cel ce şedea şi cerşea?"

9. Unii ziceau: „El este." Alţii ziceau: „Nu; dar seamănă cu el." Şi el însuşi zicea: „Eu sunt."

10. Deci i-au zis: „Cum ţi s-au deschis ochii?"

11. El a răspuns: „Omul* acela, căruia I se spune Isus, a făcut tină, mi-a uns ochii şi mi-a zis: „Du-te la scăldătoarea Siloamului şi spală-te." M-am dus, m-am spălat şi mi-am căpătat vederea."

*Vers. 6,7.

12. „Unde este Omul acela?", l-au întrebat ei. El a răspuns: „Nu ştiu."

Cercetarea orbului de către farisei

13. Au adus la farisei pe cel ce fusese orb mai înainte.

14. Şi era o zi de Sabat când făcuse Isus tină şi-i deschisese ochii.

15. Din nou, fariseii l-au întrebat şi ei cum şi-a primit vederea. Şi el le-a zis: „Mi-a pus tină pe ochi, m-am spălat şi văd."

16. Atunci unii din farisei au început să zică: „Omul acesta nu vine de la Dumnezeu, pentru că nu ţine Sabatul." Alţii ziceau: „Cum* poate un Om păcătos să facă asemenea semne?" Şi** era dezbinare între ei.

Vers. 33. Cap. 3.2. **Cap. 7.12,43; 10.19.

17. Iarăşi l-au întrebat pe orb: „Tu ce zici despre El, în privinţa faptului că ţi-a deschis ochii?" „Este* un proroc", le-a răspuns el.

*Cap. 4.19; 6.14.

18. Iudeii n-au crezut că fusese orb şi că îşi primise vederea, până n-au chemat pe părinţii lui.

19. Şi când i-au venit părinţii, i-au întrebat: „Acesta este fiul vostru care spuneţi că s-a născut orb? Cum, dar, vede acum?"

20. Drept răspuns, părinţii lui au zis: „Ştim că acesta este fiul nostru şi că s-a născut orb.

21. Dar cum vede acum, sau cine i-a deschis ochii, nu ştim. Întrebaţi-l pe el; la vârsta lui

poate vorbi singur despre ce-l priveşte."
22. Părinţii lui au zis aceste lucruri pentru că se* temeau de iudei; căci iudeii hotărâseră acum că, dacă va mărturisi cineva că Isus este Cristosul, să** fie dat afară din sinagogă.

*Cap. 7.13; 12.42; 19.38. Fapt. 5.13. **Vers. 34. Cap. 16.2.

23. De aceea au zis părinţii lui: „Este matur, întrebaţi-l pe el."
24. Fariseii l-au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi i-au zis: „Dă* slavă lui Dumnezeu: noi** ştim că Omul acesta este un păcătos."

*Ios. 7.19. 1 Sam. 6.5. **Vers. 16.

25. El a răspuns: „Dacă este un păcătos, nu ştiu; eu una ştiu: că eram orb şi acum văd."
26. Iarăşi l-au întrebat: „Ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ochii?"
27. „Acum v-am spus", le-a răspuns el, „şi n-aţi ascultat. Pentru ce voiţi să mai auziţi încă o dată? Doar n-aţi vrea să vă faceţi şi voi ucenicii Lui!"
28. Ei l-au ocărât şi i-au zis: „Tu eşti ucenicul Lui, noi suntem ucenicii lui Moise.
29. Ştim că Dumnezeu a vorbit lui Moise, dar Acesta nu* ştim de unde este."

*Cap. 8.14.

30. „Aici* este mirarea", le-a răspuns omul acela, „că voi nu ştiţi de unde este dar El mi-a deschis ochii.

*Cap. 3.10.

31. Ştim că Dumnezeu* n-ascultă pe păcătoşi; ci, dacă este cineva temător de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acela îl ascultă.

*Iov 27.9; 35.12. Ps. 18.41; 34.15; 66.18. Prov. 1.28; 15.29; 29.9. Isa. 1.15. Ier. 11.11; 14.12. Ezec. 8.18. Mica 3.4. Zah. 7.13.

32. De când este lumea, nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naştere.
33. Dacă* Omul acesta n-ar veni de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic."

*Vers. 16.

34. „Tu eşti născut cu totul în* păcat", i-au răspuns ei, „şi vrei să ne înveţi pe noi?" Şi l-au dat afară. *Vers. 2.

Isus îl întâlneşte pe orb în Templu

35. Isus a auzit că l-au dat afară; şi, când l-a găsit, i-a zis: „Crezi tu în Fiul* lui Dumnezeu?"

*Mat. 14.33; 16.16. Marc. 1.1. Cap. 10.36. 1 Ioan 5.13.

36. El a răspuns: „Şi cine este, Doamne, ca să cred în El?"
37. „L-ai şi văzut", i-a zis Isus, „şi Cel* care vorbeşte cu tine Acela este."

*Cap. 4.26.

38. „Cred, Doamne", I-a zis el; şi I s-a închinat.
39. Apoi Isus a zis: „Eu am venit în lumea aceasta pentru* judecată: ca** cei ce nu văd să vadă şi cei ce văd să ajungă orbi."

*Cap. 5.22,27. Cap. 3.17; 12.47. **Mat. 13.13.

40. Unii din fariseii care erau lângă El, când au auzit aceste vorbe, I-au* zis: „Doar n-om fi şi noi orbi!"

*Rom. 2.19.

41. „Dacă* aţi fi orbi", le-a răspuns Isus, „n-aţi avea păcat; dar acum ziceţi: „Vedem." Tocmai de aceea, păcatul vostru rămâne.

*Cap. 15.22,24.

Păstorul cel bun

10 1. Adevărat, adevărat vă spun că cine nu intră pe uşă în staulul oilor, ci sare prin altă parte, este un hoţ şi un tâlhar.
2. Dar cine intră pe uşă este păstorul oilor.
3. Portarul îi deschide şi oile aud glasul lui; el îşi cheamă oile pe nume şi le scoate afară din staul.
4. După ce şi-a scos toate oile, merge înaintea lor; şi oile merg după el, pentru că îi cunosc glasul.
5. Nu merg deloc după un străin; ci fug de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor."
6. Isus le-a spus această pildă, dar ei n-au înţeles despre ce le vorbea.

Isus, Uşa oilor

7. Isus le-a mai zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Eu sunt Uşa oilor.
8. Toţi cei ce au venit înainte de Mine sunt hoţi şi tâlhari; dar oile n-au ascultat de ei.
9. Eu* sunt Uşa. Dacă intră cineva prin Mine, va fi mântuit; va intra şi va ieşi şi va găsi păşune. *Cap. 14.6. Efes. 2.18.
10. Hoţul nu vine decât să fure, să înjunghie şi să prăpădească. Eu am venit ca oile să aibă viaţă şi s-o aibă din belşug.
11. Eu* sunt Păstorul cel bun. Păstorul cel bun Îşi dă viaţa pentru oi.

*Ezec. 40.11. Isa. 34.12,23; 37.24. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.4.

12. Dar cel plătit, care nu este păstor şi ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul venind, lasă* oile şi fuge; şi lupul le răpeşte şi le împrăştie.

*Zah. 11.16,17.

13. Cel plătit fuge, pentru că este plătit şi nu-
i pasă de oi.
14. Eu sunt Păstorul cel bun. Eu Îmi cunosc
oile* Mele şi ele Mă cunosc pe Mine,
*2 Tim. 2.19.
15. aşa cum* Mă cunoaşte pe Mine Tatăl şi
cum cunosc Eu pe Tatăl; şi** Eu Îmi dau
viaţa pentru oile Mele.
*Mat. 11.27. **Cap. 15.13.
16. Mai am şi alte* oi, care nu sunt din staulul
acesta; şi pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor
asculta de glasul Meu şi** va fi o turmă şi un
Păstor.
*Isa. 56.8. **Ezec. 37.22. Efes. 2.14. 1 Pet. 2.25.
17. Tatăl Mă iubeşte, pentru că* Îmi dau
viaţa, ca iarăşi s-o iau.
*Isa. 53.7,8,12. Evr. 2.9.
18. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de
la Mine. Am* putere s-o dau şi am putere s-o
iau iarăşi: aceasta** este porunca pe care am
primit-o de la Tatăl Meu."
*Cap. 2.19. **Cap. 6.38; 15.10. Fapt. 2.24,32.
19. Din pricina acestor cuvinte, iarăşi* s-a
făcut dezbinare între iudei.
*Cap. 7.43; 9.16.
20. Mulţi dintre ei ziceau: „Are* drac, este
nebun; de ce-L ascultaţi?"
*Cap. 7.20; 8.48,52.
21. Alţii ziceau: „Cuvintele acestea nu sunt
cuvintele unui demonizat! Poate* un drac
să** deschidă ochii orbilor?"
*Exod 4.11. Ps. 94.9; 146.8. **Cap. 9.6,7,32,33.

Isus la praznicul Înnoirii

22. În Ierusalim se prăznuia atunci praznicul
Înnoirii (*Dedicării*) Templului. Era iarna.
23. Şi Isus Se plimba prin Templu, pe sub*
pridvorul lui Solomon.
*Fapt. 3.11; 5.12.
24. Iudeii L-au înconjurat şi I-au zis: „Până
când ne tot ţii sufletele în încordare? Dacă eşti
Cristosul, spune-ne-o desluşit."
25. „V-am spus", le-a răspuns Isus, „şi nu cre-
deţi. Lucrările* pe care le fac Eu, în Numele
Tatălui Meu, ele mărturisesc despre Mine.
*Vers. 38. Cap. 3.2; 5.36.
26. Dar* voi nu credeţi, pentru că, după cum
v-am spus, nu sunteţi din oile Mele.
*Cap. 8.47. 1 Ioan 4.6.
27. Oile* Mele ascultă glasul Meu; Eu le cu-
nosc şi ele vin după Mine.
*Vers. 4,14.
28. Eu le dau viaţa veşnică, în veci nu* vor
pieri şi nimeni nu le va smulge din mâna Mea.
*Cap. 6.37; 17.11,12; 18.9.
29. Tatăl* Meu, care** Mi le-a dat, este mai
mare decât toţi; şi nimeni nu le poate smulge
din mâna Tatălui Meu.
*Cap. 14.28. **Cap. 17.2,6, etc.
30. Eu* şi Tatăl una suntem."
*Cap. 17.11,22.
31. Atunci iudeii* iarăşi au luat pietre ca să-L
ucidă. *Cap. 8.59.
32. Isus le-a zis: „V-am arătat multe lucrări
bune care vin de la Tatăl Meu: pentru care din
aceste lucrări aruncaţi cu pietre în Mine?"
33. Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare
bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru
o hulă şi pentru că Tu, care eşti un om, Te*
faci Dumnezeu."
*Cap. 5.18.
34. Isus le-a răspuns: „Nu* este scris în Legea
voastră: „Eu am zis: sunteţi dumnezei"?
*Ps. 82.6.
35. Dacă Legea a numit „dumnezei" pe* a-
ceia cărora le-a vorbit Cuvântul lui Dumne-
zeu - şi Scriptura nu poate fi desfiinţată -,
*Rom. 13.1.
36. cum ziceţi voi că hulesc Eu, pe care* Tatăl
M-a sfinţit şi M-a trimis** în lume? Şi aceas-
ta, pentru că † am zis: „Sunt Fiul †† lui Dum-
nezeu!"
*Cap. 6.27. **Cap. 3.17; 5.36,37; 8.42. † Vers. 30. Cap. 5.17,
18. †† Luca 1.35. Cap. 9.35,37.
37. Dacă* nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu
Mă credeţi. *Cap. 15.24.
38. Dar dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeţi*
pe Mine, credeţi măcar lucrările acestea, ca să
ajungeţi să cunoaşteţi şi să ştiţi că** Tatăl este
în Mine şi Eu sunt în Tatăl."
*Cap. 5.36; 14.10,11. **Cap. 14.10,11; 17.21.
39. La* auzul acestor vorbe, căutau iarăşi să-
L prindă; dar El a scăpat din mâinile lor.
*Cap. 7.30,44; 8.59.

Plecarea lui Isus în Pereea

40. Isus S-a dus iarăşi dincolo de Iordan, în
locul unde* botezase Ioan la început. Şi a
rămas acolo. *Cap. 1.28.
41. Mulţi veneau la El şi ziceau: „Ioan n-a
făcut nici un semn; dar* tot ce a spus Ioan
despre Omul acesta era adevărat." *Cap. 3.30.
42. Şi* mulţi au crezut în El în locul acela.
*Cap. 8.31; 11.45.

Învierea lui Lazăr

11 1. Un oarecare Lazăr din Betania, satul
Mariei* şi al Martei, sora ei, era bolnav.
*Luca 10.38,39.
2. Maria era* aceea care L-a uns pe Dom-
nul cu mir şi I-a şters picioarele cu părul

ei şi Lazăr cel bolnav era fratele ei.
*Mat. 26.7. Marc. 14.3. Cap. 12.3.
3. Surorile au trimis la Isus să-I spună:
„Doamne, iată că acela pe care-l iubeşti este
bolnav."
4. Dar Isus, când a auzit vestea aceasta, a zis:
„Boala aceasta nu este spre moarte, ci* spre
slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dum-
nezeu să fie proslăvit prin ea."
*Vers. 40. Cap. 9.3.
5. Şi Isus iubea pe Marta şi pe sora ei şi pe
Lazăr.
6. Deci, când a auzit că Lazăr este bolnav, a*
mai zăbovit două zile în locul în care era;
*Cap. 10.40.
7. şi pe urmă a zis ucenicilor: „Haideți să ne
întoarcem în Iudeea."
8. „Învăţătorule", I-au zis ucenicii, „acum*
de curând căutau iudeii să Te ucidă cu pietre
şi Tu Te întorci în Iudeea?"
*Cap. 10.31.
9. Isus a răspuns: „Nu sunt douăsprezece cea-
suri în zi? Dacă* umblă cineva ziua nu se
poticneşte, pentru că vede lumina lumii aces-
teia; *Cap. 9.4.
10. dar dacă* umblă noaptea, se poticneşte,
pentru că n-are lumina în el."
*Cap. 12.35.
11. După aceste vorbe, le-a zis: „Lazăr, prie-
tenul nostru, doarme*; dar Mă duc să-l tre-
zesc din somn."
*Deut. 31.16. Dan. 12.2. Mat. 9.24. Fapt. 7.60. 1 Cor. 15.18,
51.
12. Ucenicii I-au zis: „Doamne, dacă doarme,
are să se facă bine."
13. Isus vorbise despre moartea lui, dar ei
credeau că vorbeşte despre odihna primită
prin somn.
14. Atunci Isus le-a spus pe faţă: „Lazăr a
murit.
15. Şi mă bucur că n-am fost acolo, pentru
voi, ca să credeți. Dar acum, haideți să mer-
gem la el."
16. Atunci Toma, zis Geamăn, a spus celor-
lalţi ucenici: „Haideți să mergem şi noi să
murim cu El!"
17. Când a venit Isus, a aflat că Lazăr era de
patru zile în mormânt.
18. Şi, fiindcă Betania era aproape de
Ierusalim, cam la cincisprezece stadii,
19. mulţi din iudei veniseră la Marta şi Maria,
ca să le mângâie pentru moartea fratelui lor.
20. Când a auzit Marta că vine Isus, I-a ieşit
înainte; iar Maria stătea în casă.
21. Marta I-a zis lui Isus: „Doamne, dacă ai fi
fost aici, n-ar fi murit fratele meu!
22. Dar şi acum, ştiu că orice* vei cere de la
Dumnezeu, Dumnezeu Îţi va da."
*Cap. 9.31.
23. Isus i-a zis: „Fratele tău va învia."
24. „Ştiu*", I-a răspuns Marta, „că va învia la
înviere, în ziua de apoi."
*Luca 14.14. Cap. 5.29.
25. Isus i-a zis: „Eu sunt Învierea* şi Viaţa**.
Cine † crede în Mine, chiar dacă ar fi murit,
va trăi.
*Cap. 5.21; 6.39,40,44. **Cap. 1.4; 6.35; 14.6. Col. 3.4. 1 Ioan
1.1,2; 5.11. † Cap. 3.36. 1 Ioan 5.10, etc.
26. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va
muri niciodată. Crezi lucrul acesta?"
27. „Da, Doamne", I-a zis ea, „cred* că Tu
eşti Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia
să vină în lume."
*Mat. 16.16. Cap. 4.42; 6.14,69.
28. După ce a spus aceste cuvinte, s-a dus şi a
chemat în taină pe sora sa Maria şi i-a zis: „A
venit Învăţătorul şi te cheamă."
29. Maria, cum a auzit, s-a ridicat iute şi s-a
dus la El.
30. Căci Isus nu intrase încă în sat, ci era tot
în locul unde Îl întâmpinase Marta.
31. Iudeii* care erau cu Maria în casă şi o
mângâiau, când au văzut-o ridicându-se iute
şi ieşind afară, au mers după ea, căci ziceau:
„Se duce la mormânt, ca să plângă acolo."
*Vers. 19.
32. Maria, când a ajuns unde era Isus şi L-a
văzut, s-a aruncat la picioarele Lui şi I-a zis:
„Doamne*, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit
fratele meu." *Vers. 21.
33. Isus, când a văzut-o plângând, pe ea şi pe
iudeii care veniseră cu ea, S-a înfiorat în
duhul Lui şi S-a tulburat.
34. Şi a zis: „Unde l-aţi pus?" „Doamne", I-
au răspuns ei, „vino şi vezi!"
35. Isus plângea*.
*Luca 19.41.
36. Atunci iudeii au zis: „Iată cât îl iubea de
mult!"
37. Şi unii din ei au zis: „El, care* a deschis
ochii orbului, nu putea face ca nici omul aces-
ta să nu moară?"
*Cap. 9.6.
38. Isus S-a înfiorat din nou în Sine şi S-a dus
la mormânt. Mormântul era o peşteră la intra-
rea căreia era aşezată o piatră.
39. „Daţi piatra la o parte", a zis Isus. Marta,

sora mortului, I-a zis: „Doamne, miroase greu, căci este mort de patru zile."
40. Isus i-a zis: „Nu ţi-am spus că, dacă vei crede, vei vedea* slava lui Dumnezeu?"

*Vers. 4,23.

41. Au luat, dar, piatra din locul unde zăcea mortul. Şi Isus a ridicat ochii în sus şi a zis: „Tată, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat.
42. Ştiam că totdeauna Mă asculţi; dar vorbesc astfel pentru* norodul care stă împrejur, ca să creadă că Tu M-ai trimis."

*Cap. 12.30.

43. După ce a zis aceste vorbe, a strigat cu glas tare: „Lazăre, vino afară!"
44. Şi mortul a ieşit cu mâinile şi picioarele legate cu fâşii de pânză şi cu faţa* înfăşurată cu un ştergar. Isus le-a zis: „Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă."

*Cap. 20.7.

45. Mulţi din iudeii care veniseră la Maria, când* au văzut ce a făcut Isus, au crezut în El.

*Cap. 2.23; 10.42; 12.11,18.

46. Dar unii din ei s-au dus la farisei şi le-au spus ce făcuse Isus.

Sinedriul hotărăşte să-L omoare

47. Atunci* preoţii cei mai de seamă şi fariseii au adunat Soborul şi au zis: „Ce** vom face? Omul acesta face multe minuni.

*Ps. 2.2. Mat. 26.3. Marc. 14.1. Luca 22.2. **Cap. 12.19. Fapt. 4.16.

48. Dacă-L lăsăm aşa, toţi vor crede în El, şi vor veni romanii şi ne vor nimici şi locul nostru şi neamul."
49. Unul din ei, Caiafa*, care era mare preot în anul acela, le-a zis: „Voi nu ştiţi nimic;

*Luca 3.2. Cap. 18.14. Fapt. 4.6.

50. oare nu* vă gândiţi că este în folosul vostru să moară un singur om pentru popor şi să nu piară tot neamul?" *Cap. 18.14.
51. Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el; ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru popor.
52. Şi* nu numai pentru poporul acesta, ci** şi ca să adune într-Unul singur pe copiii lui Dumnezeu cei risipiţi.

*Isa. 49.6. 1 Ioan 2.2. **Cap. 10.16. Efes. 2.14-17.

53. Din ziua aceea, au hotărât să-L omoare.
54. De aceea*, Isus nu mai umbla pe faţă printre iudei; ci a plecat de acolo în ţinutul de lângă pustiu, într-o cetate numită Efraim**; şi a rămas acolo împreună cu ucenicii Săi.

*Cap. 4.1,3; 7.1. **2 Cron. 13.19.

Isus aşteptat la Ierusalim

55. Paştele iudeilor era* aproape. Şi mulţi oameni din ţinutul acela s-au suit la Ierusalim, înainte de Paşte, ca să se curăţească.

*Cap. 2.13; 5.1; 6.4.

56. Ei* Îl căutau pe Isus şi vorbeau unii cu alţii în Templu: „Ce credeţi? N-are să vină la praznic?"

*Vers. 8. Cap. 7.11.

57. Iar preoţii cei mai de seamă şi fariseii poruncisera că, dacă va şti cineva unde este, să le dea de ştire ca să-L prindă.

Maria Îi toarnă mir pe picioare

12 1. Cu şase zile înainte de Paşte, Isus a venit în Betania, unde* era Lazăr, care fusese mort şi pe care îl înviase din morţi.

*Cap. 11.1,43.

2. Acolo I-au* pregătit o cină. Marta slujea, iar Lazăr era unul din cei ce şedeau la masă cu El.

*Mat. 26.6. Marc. 14.3.

3. Maria* a luat o litră[1] cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Isus şi I-a şters picioarele cu părul ei; şi s-a umplut casa de mirosul mirului. *Luca 10.38,39. Cap. 11.2.
4. Unul din ucenicii Săi, Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, care avea să-L vândă, a zis:
5. „De ce nu s-a vândut acest mir cu trei sute de dinari şi să se fi dat săracilor?"
6. Zicea lucrul acesta nu pentru că purta grija săracilor, ci pentru că era un hoţ şi, ca unul care ţinea* punga, lua el ce se punea în ea.

*Cap. 13.29.

7. Dar Isus a zis: „Las-o în pace; căci ea l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele.
8. Pe* săraci îi aveţi totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna."

*Mat. 26.11. Marc. 14.7.

9. O mare mulţime de iudei au aflat că Isus era în Betania; şi au venit acolo, nu numai pentru Isus, ci ca să vadă şi pe Lazăr, pe* care-l înviase din morţi.

*Cap. 11.43,44.

10. Preoţii cei mai de seamă* au hotărât să-l omoare şi pe Lazăr, *Luca 16.31.
11. căci* din pricina lui mulţi iudei plecau de la ei şi credeau în Isus. *Vers. 18. Cap. 11.45.

1.Litră: aproximativ 0,3 litri;

Intrarea lui Isus în Ierusalim

12. A doua zi*, o gloată mare care venise la praznic, cum a auzit că vine Isus în Ierusalim,
*Mat. 21.8. Marc. 11.8. Luca 19.35,36, etc.
13. a luat ramuri de finic şi I-a ieşit în întâmpinare, strigând: „Osana*! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!” *Ps. 118.25,26.
14. Isus a găsit* un măgăruş şi a încălecat pe el, după cum este scris: *Mat. 21.7.
15. „Nu* te teme, fiica Sionului; iată că Împăratul tău vine călare pe mânzul unei măgăriţe.” *Zah. 9.9.
16. Ucenicii Lui n-au* înţeles aceste lucruri de la început; dar**, după ce a fost proslăvit Isus, şi-au † adus aminte că aceste lucruri erau scrise despre El şi că ei le împliniseră cu privire la El.
*Luca 18.34. **Cap. 7.39. † Cap. 14.26.
17. Toţi cei ce fuseseră împreună cu Isus, când chemase pe Lazăr din mormânt şi-l înviase din morţi, mărturiseau despre El.
18. Şi* norodul I-a ieşit în întâmpinare, pentru că aflase că făcuse semnul acesta.
*Vers. 11.
19. De aceea fariseii au zis între ei: „Vedeţi* că nu câştigaţi nimic; iată, că lumea se duce după El!” *Cap. 11.47,48.

Isus vorbeşte de moartea Sa

20. Nişte* greci, dintre cei ce** se suiseră să se închine la praznic,
*Fapt. 17.4. **1 Împ. 8.41,42. Fapt. 8.27.
21. s-au apropiat de Filip, care* era din Betsaida Galileii, l-au rugat şi i-au zis: „Domnule, am vrea să-L vedem pe Isus.” *Cap. 1.44.
22. Filip s-a dus şi i-a spus lui Andrei; apoi Andrei şi Filip I-au spus lui Isus.
23. Drept răspuns, Isus le-a zis: „A* sosit ceasul să fie proslăvit Fiul omului.
*Cap. 13.32; 17.1.
24. Adevărat, adevărat vă spun că dacă grăuntele* de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce mult rod. *1 Cor. 15.36.
25. Cine* îşi iubeşte viaţa o va pierde; şi cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta o va păstra pentru viaţa veşnică.
*Mat. 10.39; 16.25. Marc. 8.35 Luca 9.24; 17.33.
26. Dacă Îmi slujeşte cineva, să Mă urmeze; şi unde* sunt Eu acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă Îmi slujeşte cineva, Tatăl îl va cinsti.
*Cap. 14.3; 17.24. 1 Tes. 4.17.
27. Acum* sufletul Meu este tulburat. Şi ce voi zice?... Tată, salvează-Mă din ceasul acesta?... Dar** tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta!
*Mat. 26.38,39. Luca 12.50. Cap. 13.21. **Luca 22.53. Cap. 18.37.
28. Tată, proslăveşte Numele Tău!” Şi* din cer s-a auzit un glas care zicea: „L-am proslăvit şi-L voi mai proslăvi!” *Mat. 3.17.
29. Norodul care stătea acolo şi care auzise glasul a zis că a fost un tunet. Alţii ziceau: „Un înger a vorbit cu El!”
30. Isus a răspuns: „Nu pentru Mine s-a auzit glasul acesta*, ci pentru voi. *Cap. 11.42.
31. Acum are loc judecata acestei lumi, acum stăpânitorul* acestei lumi va fi aruncat afară.
*Mat. 12.29. Luca 10.18. Cap. 14.30; 16.11. Fapt. 26.18. 2 Cor. 4.4. Efes. 2.2; 6.12.
32. Şi după ce* voi fi înălţat de pe pământ, voi atrage la Mine pe** toţi oamenii.” -
*Cap. 3.14; 8.28. **Rom. 5.18. Evr. 2.9.
33. Vorbind* astfel, arăta cu ce moarte avea să moară. - *Cap. 18.32.
34. Norodul I-a răspuns: „Noi* am auzit din Lege că Cristosul rămâne veşnic; cum, dar, zici Tu că „Fiul Omului trebuie să fie înălţat”? Cine este acest Fiu al Omului?”
*Ps. 89.36,37; 110.4. Isa. 9.7; 35.8. Ezec. 37.25. Dan. 2.44; 7.14,27. Mica 4.7.
35. Isus le-a zis: „Lumina mai este* puţină vreme în mijlocul vostru. Umblaţi** ca unii care aveţi lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine † umblă în întuneric nu ştie unde merge.
*Vers. 46. Cap. 1.9; 8.12; 9.5. **Ier. 13.16. Efes. 5.8. † Cap. 11.10. 1 Ioan 2.11.
36. Câtă vreme aveţi Lumina printre voi, credeţi în Lumină, ca să fiţi fii* ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat şi S-a** ascuns de ei.
*Luca 16.8. Efes. 5.8. 1 Tes. 5.5. 1 Ioan 2.9-11. **Cap. 8.59; 11.54.

Necredinţa iudeilor

37. Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El,
38. ca să se împlinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia: „Doamne*, cine a dat crezare propovăduirii noastre? Şi cui a fost descoperită puterea braţului Domnului?”
*Isa. 53.1. Rom. 10.16.
39. De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis:
40. „Le-a* orbit ochii şi le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înţeleagă cu ini-

ma, să nu se întoarcă la Dumnezeu, şi să-i vindec.”

*Isa. 6.9,10. Mat. 13.14.

41. Isaia a spus aceste* lucruri când a văzut slava Lui şi a vorbit despre El. *Isa. 6.1.

42. Totuşi, chiar dintre fruntaşi, mulţi au crezut în El; dar, de frica fariseilor*, nu-L mărturiseau pe faţă, ca să nu fie daţi afară din sinagogă. *Cap. 7.13; 9.22.

43. Căci* au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu. *Cap.5.44.

44. Iar Isus a strigat: „Cine* crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. *Cap. 5.44.

45. Şi cine* Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. *Cap. 14.9.

46. Eu* am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric.

*Vers. 35,36. Cap. 3.19; 8.12; 9.5,39.

47. Dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, nu Eu* îl judec; căci Eu n-am** venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea.

*Cap. 5.45; 8.15,26. **Cap. 3.17.

48. Pe cine* Mă nesocoteşte şi nu primeşte cuvintele Mele, are cine-l condamna: Cuvântul** pe care l-am vestit Eu, acela îl va condamna în ziua de apoi.

*Luca 10.16. **Deut. 18.19. Marc. 16.16.

49. Căci Eu* n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El Însuşi Mi-a poruncit ce** trebuie să spun şi cum trebuie să vorbesc.

*Cap. 8.38; 14.10. **Deut. 18.18.

50. Şi ştiu că porunca Lui este viaţa veşnică. De aceea lucrurile pe care le spun, le spun aşa cum Mi le-a spus Tatăl.”

Isus le spală picioarele ucenicilor Săi

13 1. Înainte* de sărbătoarea Paştelui, Isus, ca Cel care ştia că I-a** sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl şi fiindcă îi iubea pe ai Săi care erau în lume, i-a iubit până la capăt.

*Mat. 26.2. **Cap. 12.23; 17.1,11.

2. În timpul Cinei, după ce diavolul* pusese în inima lui Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, gândul să-L vândă,

*Luca 22.3. Vers. 27.

3. Isus, fiindcă ştia că Tatăl* îi dăduse toate lucrurile în mâini, că** de la Dumnezeu a venit şi la Dumnezeu Se duce,

*Mat. 11.27; 28.18. Cap. 3.35; 17.2. Fapt. 2.36. 1 Cor. 15. 27. Evr. 2.8. **Cap. 8.42; 16.28.

4. S-a* ridicat de la masă, S-a dezbrăcat de hainele Lui, a luat un ştergar şi S-a încins cu el. *Luca 22.27. Filp. 2.7,8.

5. Apoi a turnat apă într-un lighean şi a început să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins.

6. A venit şi la Simon Petru. Şi Petru I-a zis: „Doamne, Tu* să-mi speli mie picioarele?”

*Mat. 3.14.

7. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Ce fac Eu, tu nu pricepi acum, dar* vei pricepe după aceea.” *Vers. 12.

8. Petru I-a zis: „Niciodată nu-mi vei spăla picioarele!” Isus i-a răspuns: „Dacă* nu te spăl Eu, nu vei avea parte deloc cu Mine.”

*Cap. 3.5. 1 Cor. 6.11. Efes. 5.26. Tit 3.5. Evr. 10.22.

9. „Doamne”, I-a zis Simon Petru, „nu numai picioarele, dar şi mâinile şi capul!”

10. Isus i-a zis: „Cine s-a scăldat n-are trebuinţă să-şi spele decât picioarele, ca să fie complet curat; şi voi* sunteţi curaţi, dar nu toţi.” *Cap. 15.3.

11. Căci* ştia pe cel ce avea să-L vândă; de aceea a zis: „Nu sunteţi toţi curaţi.”

*Cap. 6.64.

12. După ce le-a spălat picioarele, Şi-a luat hainele, S-a aşezat iarăşi la masă şi le-a zis: „Înţelegeţi voi ce v-am făcut Eu?

13. Voi* Mă numiţi „Învăţătorul şi Domnul” şi bine ziceţi, căci sunt.

*Mat. 23.8,10. Luca 6.46. 1 Cor. 8.6; 12.3. Filp. 2.11.

14. Deci,* dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul vostru, v-am spălat picioarele şi voi sunteţi** datori să vă spălaţi picioarele unii altora.

*Luca 22.27. **Rom. 12.10. Gal. 6.1,2. 1 Pet. 5.5.

15. Pentru că Eu v-am* dat o pildă, ca şi voi să faceţi cum am făcut Eu.

*Mat. 11.29. Filp. 2.5. 1 Pet. 2.21. 1 Ioan 2.6.

16. Adevărat*, adevărat vă spun că robul nu este mai mare decât domnul său, nici apostolul mai mare decât cel ce l-a trimis.

*Mat. 10.24. Luca 6.40. Cap. 15.20.

17. Dacă* ştiţi aceste lucruri, ferice de voi dacă le faceţi. *Iac. 1.25.

Descoperirea trădătorului

18. Nu vorbesc despre voi toţi; cunosc pe aceia pe care i-am ales. Dar trebuie să se împlinească Scriptura care zice: „Cel ce* mănâncă pâine cu Mine a ridicat călcâiul împotriva Mea.”

*Ps. 41.9. Mat. 26.23. Vers. 21.

19. Vă spun lucrul acesta de pe acum*, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se

va întâmpla, să credeţi că Eu sunt.

*Cap. 14.29; 16.4.

20. Adevărat*, adevărat vă spun că cine primeşte pe acela pe care-l trimit Eu, pe Mine Mă primeşte; şi cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine.”

*Mat. 10.40; 25.40. Luca 10.16.

21. După ce a spus aceste* cuvinte, Isus S-a** tulburat în duhul Lui, a mărturisit şi a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că unul † din voi Mă va vinde.”

*Mat. 26.21. Marc. 14.18. Luca 22.21. **Cap. 12.27. † Fapt. 1.17. 1 Ioan 2.19.

22. Ucenicii se uitau unii la alţii şi nu înţelegeau despre cine vorbeşte.

23. Unul din ucenici, acela pe care-l iubea Isus, stătea la masă culcat* pe pieptul lui Isus.

*Cap. 19.26; 20.2; 21.7,20,24.

24. Simon Petru i-a făcut semn să întrebe cine este acela despre care vorbea Isus.

25. Şi ucenicul acela rezemat pe pieptul lui Isus I-a zis: „Doamne, cine este?”

26. Isus a răspuns: „Acela căruia îi voi înmuia bucăţica şi i-o voi da.” Şi a înmuiat o bucăţică şi a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

27. Cum* i-a fost dată bucăţica, a intrat Satan în Iuda. Isus i-a zis: „Ce-ai să faci, fă repede.”

*Luca 22.3. Cap. 6.70.

28. Dar nimeni din cei ce şedeau la masă, n-a înţeles pentru ce îi zisese aceste vorbe.

29. Unii credeau că, de vreme ce Iuda* avea punga, Isus voia să-i spună: „Cumpără ce ne trebuie pentru praznic”; sau îi poruncea să dea ceva săracilor.

*Cap. 12.6.

30. Iuda, după ce a luat bucăţica, a ieşit afară în grabă. Era noapte.

Iubirea frăţească

31. După ce a ieşit Iuda, Isus a zis: „Acum*, Fiul omului a fost proslăvit şi Dumnezeu** a fost proslăvit în El.

*Cap. 12.23. **Cap. 14.13. 1 Pet. 4.11.

32. Dacă* Dumnezeu a fost proslăvit în El şi Dumnezeu Îl va proslăvi în El Însuşi, şi-L va proslăvi îndată**.

*Cap. 17.1,4-6. **Cap. 12.23.

33. Copilaşilor, mai sunt puţin cu voi. Mă veţi căuta, şi*, cum am spus iudeilor că unde Mă duc Eu, ei nu pot veni, tot aşa vă spun şi vouă acum.

*Cap. 7.34; 8.21.

34. Vă dau o poruncă* nouă: să vă iubiţi unii pe alţii; cum v-am iubit Eu, aşa să vă iubiţi şi voi unii pe alţii.

*Lev. 19.18. Cap. 15.12,17. Efes. 5.2. 1 Tes. 4.9. Iac. 2.8. 1 Pet. 1.22. 1 Ioan 2.7,8; 3.11,23; 4.21.

35. Prin aceasta* vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii pentru alţii.”

*1 Ioan 2.5; 4.20.

Înştiinţarea lui Petru

36. „Doamne”, I-a zis Simon Petru, „unde Te duci?” Isus i-a răspuns: „Tu nu poţi veni acum după Mine, unde Mă duc Eu; dar mai* târziu vei veni.”

*Cap. 21.18. 2 Pet. 1.14.

37. „Doamne”, I-a zis Petru, „de ce nu pot veni după Tine acum? Eu îmi voi da viaţa* pentru Tine.”

*Mat. 26.33-35. Marc. 14.29-31. Luca 22.33,34.

38. Isus i-a răspuns: „Îţi vei da viaţa pentru Mine? Adevărat, adevărat îţi spun că nu va cânta cocoşul, până nu te vei lepăda de Mine de trei ori.

Îmbărbătarea ucenicilor

14 1. Să nu* vi se tulbure inima. Aveţi credinţă în Dumnezeu şi aveţi credinţă în Mine.

*Vers. 27. Cap. 16.22,23.

2. În casa Tatălui Meu sunt multe locaşuri. Dacă n-ar fi aşa, v-aş fi spus. Eu* Mă duc să vă pregătesc un loc.

*Cap. 13.33,36.

3. Şi după ce Mă voi duce şi vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce* şi vă voi lua cu Mine, ca** acolo unde sunt Eu, să fiţi şi voi.

*Vers. 18,28. Fapt. 1.11. **Cap. 12.26; 17.24. 1 Tes. 4.17.

4. Ştiţi unde Mă duc şi ştiţi şi calea într-acolo.”

5. „Doamne”, I-a zis Toma, „nu ştim unde Te duci; cum putem să ştim calea într-acolo?”

6. Isus i-a zis: „Eu sunt Calea*, Adevărul** şi Viaţa †. Nimeni †† nu vine la Tatăl decât prin Mine.

*Evr. 9.8. **Cap. 1.14; 8.32. † Cap. 1.4; 11.25. †† Cap. 10.9.

7. Dacă* M-aţi fi cunoscut pe Mine, aţi fi cunoscut şi pe Tatăl Meu. Şi de acum încolo Îl veţi cunoaşte; şi L-aţi şi văzut.”

*Cap. 8.19.

8. „Doamne”, I-a zis Filip, „arată-ne pe Tatăl şi ne este de ajuns.”

9. Isus i-a zis: „De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filip? Cine* M-a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl. Cum zici tu, dar: „Arată-ne pe Tatăl”?

*Cap. 12.45. Col. 1.15. Evr. 1.3.

10. Nu crezi că Eu* sunt în Tatăl, şi Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi le spun Eu,

nu** le spun de la Mine; ci Tatăl, care locuieşte în Mine, El face aceste lucrări ale Lui.

*Vers. 20. Cap. 10.38; 17.21,23. **Cap. 5.19; 7.16; 8.28; 12.49.

11. Credeţi-Mă că Eu sunt în Tatăl şi Tatăl este în Mine; credeţi* cel puţin pentru lucrările acestea. *Cap. 4.36; 10.38.

12. Adevărat*, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele şi mai mari decât acestea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl;

*Mat. 21.21. Marc. 16.17. Luca 10.17.

13. şi* orice veţi cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul.

*Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9. Cap. 15.7,16; 16.23,24. Iac. 1.5. 1 Ioan 3.22; 5.14.

14. Dacă veţi cere ceva în Numele Meu, voi face.

Păzirea poruncilor

15. Dacă* Mă iubiţi, veţi păzi poruncile Mele.

*Vers. 21,23. Cap. 15.10,14. 1 Ioan 5.3.

16. Şi Eu voi ruga pe Tatăl, şi El vă va da un alt* Mângâietor[1], care să rămână cu voi veşnic; *Cap. 15.26; 16.7. Rom. 8.15,26.

17. şi anume Duhul* adevărului, pe** care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede şi nu-L cunoaşte; dar voi Îl cunoaşteţi, căci rămâne cu voi şi † va fi în voi.

*Cap. 15.26; 16.13. 1 Ioan 4.6. **l Cor. 2.14. † 1 Ioan 2.27.

18. Nu* vă voi lăsa orfani, Mă voi** întoarce la voi. *Mat. 28.20. **Vers. 3,28.

19. Peste puţină vreme, lumea nu Mă va mai vedea, dar voi* Mă veţi vedea; pentru că** Eu trăiesc, şi voi veţi trăi.

*Cap. 16.16. **1 Cor. 15.20.

20. În ziua aceea, veţi cunoaşte că Eu* sunt în Tatăl Meu, că voi sunteţi în Mine şi că Eu sunt în voi.

*Vers. 10. Cap. 10.38; 17.21,23,26.

21. Cine* are poruncile Mele şi le păzeşte acela Mă iubeşte; şi cine Mă iubeşte va fi iubit de Tatăl Meu. Eu îl voi iubi şi Mă voi arăta lui.”

*Vers. 15,23. 1 Ioan 2.5; 5.3.

22. Iuda, nu Iscarioteanul, I-a zis*: „Doamne, cum se face că Te vei arăta nouă şi nu lumii?”

*Luca 6.16.

23. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă* Mă iubeşte cineva, va păzi Cuvântul Meu şi Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el şi** vom locui împreună cu el.

*Vers. 15. **1 Ioan 2.24. Apoc. 3.20.

24. Cine nu Mă iubeşte nu păzeşte cuvintele Mele. Şi Cuvântul* pe care-l auziţi nu este al Meu, ci al Tatălui, care M-a trimis.

*Vers. 10. Cap. 5.19,38; 7.16; 8.28; 12.49.

25. V-am spus aceste lucruri cât mai sunt cu voi.

26. Dar Mângâietorul*, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl în Numele Meu, vă** va învăţa toate lucrurile şi vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu.

*Luca 24.49. Vers. 16. Cap. 15.26; 16.7. **Cap. 2.22; 12.16; 16.13. 1 Ioan 2.20,27.

27. Vă las pacea*, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să** nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte.

*Filp. 4.7. Col. 3.15. **Vers. 1.

28. Aţi auzit că v-am* spus: „Mă duc**, şi Mă voi întoarce la voi.” Dacă M-aţi iubi, v-aţi fi bucurat că v-am zis: „Mă duc la Tatăl”; căci Tatăl † este mai mare decât Mine.

*Vers. 3,18. **Vers. 12. Cap. 16.13; 20.17. † Cap. 5.18; 10.30. Filp. 2.6.

29. Şi v-am spus aceste lucruri acum*, înainte ca să se întâmple, pentru ca atunci când se vor întâmpla, să credeţi.

*Cap. 13.19; 16.4.

30. Nu voi mai vorbi mult cu voi; căci* vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine;

*Cap. 12.31; 16.11.

31. dar vine, pentru ca să cunoască lumea că Eu Îl iubesc pe Tatăl şi că fac aşa cum* Mi-a poruncit Tatăl. Ridicaţi-vă, haideţi să plecăm de aici! *Cap. 10.18. Filp. 2.8. Evr. 5.18.

Isus, Viţa

15 1. Eu sunt adevărata Viţă şi Tatăl Meu este Stăpânul viei.

2. Pe orice* mlădiţă care este în Mine şi n-aduce rod, El o taie; şi pe orice mlădiţă care aduce rod, o curăţă, ca să aducă şi mai mult rod.

*Mat. 15.3.

3. Acum voi* sunteţi curaţi, din pricina cuvântului pe care vi l-am spus.

*Cap. 13.10; 17.17. Efes. 5.26. 1 Pet. 1.22.

4. Rămâneţi* în Mine şi Eu voi rămâne în voi. După cum mlădiţa nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi nu puteţi aduce rod, dacă nu rămâneţi în Mine. *Col. 1.23. 1 Ioan 2.6.

5. Eu sunt Viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cine rămâne în Mine şi în cine rămân Eu aduce

1.Greceşte: *paraclet* - avocat, apărător, ajutor;

mult rod*; căci despărţiţi de Mine nu puteţi
face nimic. *Osea 14.8. Filp. 1.11; 4.13.
6. Dacă nu rămâne cineva în Mine, este* a-
runcat afară, ca mlădiţa neroditoare şi se
usucă; apoi mlădiţele uscate sunt strânse,
aruncate în foc, şi ard.
*Mat. 3.10; 7.19.
7. Dacă rămâneţi în Mine şi dacă rămân în
voi cuvintele Mele, cereţi orice* veţi vrea şi
vi se va da.
*Vers. 16. Cap. 14.13,14; 16.23.
8. Dacă aduceţi mult rod, prin aceasta* Tatăl
Meu va fi proslăvit; şi voi** veţi fi astfel uce-
nicii Mei.
*Mat. 5.16. Filp. 1.11. **Cap. 8.31; 13.35.
9. Cum M-a iubit pe Mine Tatăl, aşa v-am iu-
bit şi Eu pe voi. Rămâneţi în dragostea Mea.
10. Dacă* păziţi poruncile Mele, veţi rămâne
în dragostea Mea, după cum şi Eu am păzit
poruncile Tatălui Meu şi rămân în dragostea
Lui. *Cap. 14.15,21,23.
11. V-am spus aceste lucruri, pentru ca bucu-
ria Mea să rămână în voi şi bucuria* voastră
să fie deplină. *Cap. 16.24; 17.13. 1 Ioan 1.4.

Dragostea frăţească

12. Aceasta* este porunca Mea: să vă iubiţi
unii pe alţii, cum v-am iubit Eu.
*Cap. 13.34. 1 Tes. 4.9. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.11; 4.21.
13. Nu este mai* mare dragoste decât să-şi
dea cineva viaţa pentru prietenii săi.
*Cap. 10.11,15. Cap. 14.15,23. Rom. 5.7,8. Efes. 5.2. 1 Ioan 3.16.
14. Voi* sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ce
vă poruncesc Eu. *Mat. 20.50. Cap. 14.15,23.
15. Nu vă mai numesc robi, pentru că robul
nu ştie ce face stăpânul său; ci v-am numit
prieteni, pentru că* v-am făcut cunoscut tot
ce am auzit de la Tatăl Meu.
*Gen. 18.17. Cap. 17.26. Fapt. 20.27.
16. Nu* voi M-aţi ales pe Mine; ci Eu v-am
ales pe voi; şi v-am** rânduit să mergeţi şi să
aduceţi rod şi rodul vostru să rămână, pentru
ca orice † veţi cere de la Tatăl, în Numele
Meu, să vă dea.
*Cap. 6.70; 13.18. 1 Ioan 4.10,19. **Mat. 28.19. Marc. 16.15. Col. 1.6. † Vers. 7. Cap. 4.13.
17. Vă poruncesc* aceste lucruri, ca să vă
iubiţi unii pe alţii. *Vers. 12.

Ura din partea lumii

18. Dacă* vă urăşte lumea, ştiţi că pe Mine
M-a urât înaintea voastră. *1 Ioan 3.1,13.
19. Dacă* aţi fi din lume, lumea ar iubi ce
este al ei; dar, pentru că** nu sunteţi din lume
şi pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii,
de aceea vă urăşte lumea.
*1 Ioan 4.5. **Cap. 17.14.
20. Aduceţi-vă aminte de vorba pe care v-am
spus-o: „Robul* nu este mai mare decât stă-
pânul său.” Dacă** M-au prigonit pe Mine şi
pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul
Meu şi pe al vostru îl vor păzi.
*Mat. 10.24. Luca 6.40. Cap. 13.16. **Ezec. 3.7.
21. Dar* vă vor face toate aceste lucruri pen-
tru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe
Cel ce M-a trimis.
*Mat. 10.22; 24.9. Cap. 16.3.
22. Dacă* n-aş fi venit şi nu le-aş fi vorbit, n-
ar avea păcat; dar** acum n-au nici o dezvi-
novăţire pentru păcatul lor.
*Cap. 9.41. **Rom. 1.20. Iac. 4.17.
23. Cine* Mă urăşte pe Mine urăşte şi pe Ta-
tăl Meu. *1 Ioan 2.23.
24. Dacă n-aş fi făcut între ei lucrări* pe care
nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat;
dar acum le-au şi văzut şi M-au urât şi pe
Mine şi pe Tatăl Meu.
*Cap. 3.2; 7.31; 9.32.
25. Dar lucrul acesta s-a întâmplat ca să se
împlinească cuvântul scris în Legea lor:
„M-au* urât fără temei.”
*Ps. 35.19; 69.4.
26. Când* va veni Mângâietorul, pe care-L
voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevăru-
lui, care vine de la Tatăl, El** va mărturisi
despre Mine.
*Luca 24.49. Cap. 14.17,26; 16.7,13. Fapt. 2.23. **1 Ioan 5.6.
27. Şi voi*, de asemenea, veţi mărturisi, pen-
tru că aţi** fost cu Mine de la început.
*Luca 24.48. Fapt. 1.8; 2.32; 3.15; 4.20,33; 5.32; 10.39; 13.31; 21.22. 1 Pet. 5.1. 2 Pet. 1.16. **Luca 1.2. 1 Ioan 1.1,2.

Prigonirea ucenicilor

16 1. V-am spus aceste lucruri, pentru ca
ele să* nu fie pentru voi un prilej de
cădere.
*Mat. 11.6; 24.10; 26.31.
2. Au* să vă dea afară din sinagogi: ba încă,
va veni vremea când oricine** vă va ucide să
creadă că aduce o slujbă lui Dumnezeu.
*Cap. 9.22,34; 12.42. **Fapt. 8.1; 9.1; 26.9-11.
3. Şi se vor purta astfel* cu voi, pentru că
n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.
*Cap. 15.21. Rom. 10.2. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13.
4. V-am spus aceste* lucruri, pentru ca,
atunci când le va veni ceasul să se împlineas-
că, să vă aduceţi aminte că vi le-am spus.

Nu** vi le-am spus de la început, pentru că
eram cu voi. *Cap. 13.19; 14.29. **Mat. 9.15.

Lucrarea Mângâietorului

5. Acum Mă duc* la Cel ce M-a trimis; şi ni-
meni din voi nu Mă întreabă: „Unde Te
duci?” *Vers. 10,16. Cap. 7.33; 13.3; 14.28.
6. Dar, pentru că v-am spus aceste lucruri,
întristarea* v-a umplut inima.
*Vers. 22. Cap. 14.1.
7. Totuşi vă spun adevărul: vă este de folos să
Mă duc; căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâie-
torul* nu va veni la voi; dar, dacă** Mă duc,
vi-L voi trimite.
*Cap. 7.39; 14.16,26; 15.26. **Fapt. 2.33. Efes. 4.8.
8. Şi când va veni El, va dovedi lumea vino-
vată în ce priveşte păcatul, neprihănirea şi
judecata.
9. În ce priveşte* păcatul: fiindcă ei nu cred
în Mine; *Fapt. 2.22-37.
10. în ce priveşte neprihănirea*: fiindcă**
Mă duc la Tatăl şi nu Mă veţi mai vedea;
*Fapt. 2.32. **Cap. 3.14; 5.32.
11. în ce priveşte* judecata: fiindcă stăpânito-
rul** lumii acesteia este judecat.
*Fapt. 26.18. **Luca 10.18. Cap. 12.31. Efes. 2.2. Col. 2.15. Evr. 2.14.
12. Mai am să vă spun multe lucruri, dar*
acum nu le puteţi purta.
*Marc. 4.33. 1 Cor. 3.2. Evr. 5.12.
13. Când va veni Mângâietorul, Duhul* ade-
vărului, are să vă** călăuzească în tot adevă-
rul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi
tot ce a auzit şi vă va descoperi lucrurile vii-
toare.
*Cap. 4.17; 15.26. **Cap. 14.26. 1 Ioan 2.20,27.
14. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce
este al Meu şi vă va descoperi.
15. Tot* ce are Tatăl este al Meu; de aceea am
zis că va lua din ce este al Meu şi vă va des-
coperi. *Mat. 11.27. Cap. 3.35; 13.3; 17.10.

Întristarea prefăcută în bucurie

16. Peste puţină* vreme, nu Mă veţi mai
vedea; apoi iarăşi, peste puţină vreme, Mă
veţi vedea, pentru că** Mă duc la Tatăl.”
*Vers. 10. Cap. 7.33; 13.33; 14.19. **Vers. 28. Cap. 13.3.
17. La auzul acestor vorbe, unii din ucenicii
Lui au zis între ei: „Ce înseamnă cuvintele
acestea: „Peste puţină vreme, nu Mă veţi mai
vedea” şi: „Apoi iarăşi, peste puţină vreme,
Mă veţi vedea” şi: „Pentru că Mă duc la Ta-
tăl?””
18. Ei ziceau deci: „Ce înseamnă aceasta:
„Peste puţină vreme”? Nu ştim ce vrea să
spună.”
19. Isus a cunoscut că voiau să-L întrebe şi le-
a zis: „Vă întrebaţi între voi ce înseamnă cu-
vintele: „Peste puţină vreme, nu Mă veţi mai
vedea” şi: „Apoi iarăşi, peste puţină vreme,
Mă veţi vedea”?
20. Adevărat, adevărat vă spun că voi veţi
plânge şi veţi boci, iar lumea se va bucura; vă
veţi întrista, dar întristarea voastră se va pre-
face în bucurie.
21. Femeia*, când este în durerile naşterii, se
întristează, pentru că i-a sosit ceasul; dar,
după ce a născut pruncul, nu-şi mai aduce
aminte de suferinţă, de bucurie că s-a născut
un om pe lume.
*Isa. 26.17.
22. Tot aşa* şi voi: acum sunteţi plini de în-
tristare; dar Eu vă voi vedea iarăşi, inima vi
se** va bucura şi nimeni nu vă va răpi bucu-
ria voastră.
*Vers. 6. **Luca 24.41,52. Cap. 14.1,27; 20.20. Fapt. 2.46; 13.52. 1 Pet. 1.8.
23. În ziua aceea, nu Mă veţi mai întreba de
nimic. Adevărat*, adevărat vă spun că orice
veţi cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va
da. *Mat. 7.7. Cap. 14.13; 15.16.
24. Până acum n-aţi cerut nimic în Numele
Meu: cereţi şi veţi primi, pentru ca* bucuria
voastră să fie deplină. *Cap. 15.11.

Cuvinte de rămas bun

25. V-am spus aceste lucruri în pilde. Vine
ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci vă
voi vorbi desluşit despre Tatăl.
26. În ziua aceea*, veţi cere în Numele Meu,
şi nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi.
*Vers. 23.
27. Căci* Tatăl Însuşi vă iubeşte, pentru că
M-aţi iubit şi aţi** crezut că am ieşit de la
Dumnezeu.
*Cap. 14.21,23. **Vers. 30. Cap. 3.13; 17.8.
28. Am ieşit* de la Tatăl şi am venit în lume;
acum las lumea şi Mă duc la Tatăl.”
*Cap. 13.3.
29. Ucenicii Săi I-au zis: „Iată că acum vor-
beşti desluşit şi nu spui nici o pildă.
30. Acum cunoaştem că* ştii toate lucrurile şi
n-ai nevoie să Te întrebe cineva; de aceea cre-
dem** că ai ieşit de la Dumnezeu.”
*Cap. 21.17. **Vers. 27. Cap. 17.8.
31. „Acum credeţi?”, le-a răspuns Isus.
32. „Iată* că vine ceasul, şi a şi venit, când

veţi fi risipiţi fiecare** la ale lui; şi pe Mine Mă veţi lăsa singur; dar † nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine.

*Mat. 26.31. Marc. 14.27. **Cap. 20.10. † Cap. 8.29; 11.10,11.

33. V-am spus aceste lucruri ca să aveţi pace în* Mine. În** lume veţi avea necazuri; dar † îndrăzniţi, Eu am biruit †† lumea."

*Isa. 9.6. Cap. 14.27. Rom.5.1. Efes. 2.14. Col. 1.20. **Cap. 15.19-21. 2 Tim. 3.12. † Cap.14.1. †† Rom. 8.37. 1 Ioan 4.4; 5.4.

Rugăciunea lui Isus

17 1. După ce a vorbit astfel, Isus a ridicat ochii spre cer şi a zis: „Tată, a* sosit ceasul! Proslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine,

*Cap. 12.23; 13.32.

2. după cum* I-ai dat autoritate peste orice făptură, ca să dea viaţa veşnică tuturor acelora pe** care Tu I-ai dat.

*Dan. 7.14. Mat. 11.27; 28.18. Cap. 3.35; 5.27. 1 Cor. 15.25,27. Filp. 2.10. Evr. 2.8. **Vers. 6,9,24. Cap. 6.37.

3. Şi viaţa* veşnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul** Dumnezeu adevărat şi pe Isus Cristos pe care † L-ai trimis Tu.

*Isa. 53.11. Ier. 9.24. **1 Cor. 8.4. 1 Tes. 1.9. † Cap. 3.34; 5.36,37; 6.29,57; 7.29; 10.36; 11.42.

4. Eu* Te-am proslăvit pe pământ, am** sfârşit lucrarea pe care † Mi-ai dat-o s-o fac.

*Cap. 13.31; 14.13.**Cap. 4.34; 5.36; 9.3; 19.30. † Cap. 14.31; 15.10.

5. Şi acum, Tată, proslăveşte-Mă la Tine Însuţi cu slava pe* care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea.

*Cap. 1.1,2; 10.30; 14.9. Filp. 2.6. Col. 1.15,17. Evr. 1.3,10.

6. Am* făcut cunoscut Numele Tău oamenilor pe care** Mi i-ai dat din lume. Ai Tăi erau şi Tu Mi i-ai dat; şi ei au păzit Cuvântul Tău.

*Ps. 22.22. Vers. 26. **Vers. 2,9,11. Cap. 6.37,39; 10.29; 15.19.

7. Acum au cunoscut că tot ce Mi-ai dat Tu vine de la Tine.

8. Căci le-am dat cuvintele pe care* Mi le-ai dat Tu. Ei le-au primit şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit şi** au crezut că Tu M-ai trimis.

*Cap. 8.28; 12.49; 14.10. **Vers. 25,30. Cap. 16.27.

9. Pentru ei Mă rog. Nu* Mă rog pentru lume, ci pentru aceia pe care Mi i-ai dat Tu; pentru că sunt ai Tăi: *1 Ioan 5.19.

10. tot ce este al Meu este al Tău şi ce este al* Tău este al Meu - şi Eu sunt proslăvit în ei. *Cap. 16.15.

11. Eu* nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume şi Eu vin la Tine. Sfinte Tată, păzeşte**, în Numele Tău, pe aceia pe care Mi i-ai dat, pentru ca † ei să fie una, cum †† suntem şi Noi.

*Cap. 13.1; 16.28. **1 Pet 1.5. Iuda 1. † Vers. 21, etc. †† Cap. 10.30.

12. Când eram cu ei în lume, îi păzeam Eu, în Numele Tău. Eu* i-am păzit pe aceia pe care Mi i-ai dat; şi** nici unul din ei n-a pierit, în afară † de fiul pierzării, ca †† să se împlinească Scriptura.

*Cap. 6.39; 10.28. Evr. 2.13. **Cap.18.9. 1 Ioan 2.19. † Cap. 6.70; 13.18. †† Ps. 109.8. Fapt. 1.20.

13. Dar acum, Eu vin la Tine; şi spun aceste lucruri, pe când sunt încă în lume, pentru ca să aibă în ei bucuria Mea deplină.

14. Le-am* dat Cuvântul Tău; şi** lumea i-a urât, pentru că ei nu sunt din lume, după cum † Eu nu sunt din lume.

*Vers. 8. **Cap. 15.18,19. 1 Ioan 3.13. † Vers. 16. Cap. 8.23.

15. Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i* păzeşti de cel rău.

*Mat. 6.13. Gal. 1.4. 2 Tes. 3.3. 1 Ioan 5.18.

16. Ei* nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume. *Vers. 14.

17. Sfinţeşte-i* prin adevărul Tău: Cuvântul** Tău este adevărul.

*Cap. 15.3. Fapt. 15.9. Efes. 5.26. 1 Pet. 1.22. **2 Sam. 7.28. Ps. 119.142,151.

18. Cum* M-ai trimis Tu pe Mine în lume, aşa i-am trimis şi Eu pe ei în lume. *Cap. 20.21.

19. Şi* Eu Însumi Mă sfinţesc pentru ei, ca şi ei să fie sfinţiţi prin adevăr.

*1 Cor. 1.2,30. 1 Tes. 4.7. Evr. 10.10.

20. Şi Mă rog nu numai pentru ei, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor.

21. Mă rog ca* toţi să fie una, cum Tu**, Tată, eşti în Mine şi Eu în Tine; ca şi ei să fie una în Noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

*Vers. 11,22,23. Cap. 10.16. Rom. 12.5. Gal. 3.28. **Cap. 10.38; 14.11.

22. Eu le-am dat slava pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru ca* ei să fie una, cum şi Noi suntem una - *Cap. 14.20. 1 Ioan 1.3; 3.24.

23. Eu în ei, şi Tu în Mine -, pentru ca* ei să fie în chip desăvârşit una, ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis şi că i-ai iubit cum M-ai iubit pe Mine. *Col. 3.14.

24. Tată*, vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă pe care Mi-ai dat-o Tu; fiindcă** Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii.

*Cap. 12.26; 14.3. 1 Tes. 4.17. **Vers. 5.

25. Neprihănitule Tată, lumea* nu Te-a cunoscut; dar Eu** Te-am cunoscut şi aceştia † au cunoscut că Tu M-ai trimis.

*Cap. 15.21; 16.3. **Cap. 7.29; 8.55; 10.15. † Vers. 8. Cap. 16.27.

26. Eu* le-am făcut cunoscut Numele Tău şi li-l voi mai face cunoscut, pentru ca dragostea cu** care M-ai iubit Tu să fie în ei şi Eu să fiu în ei.” *Vers. 6. Cap. 15.15. **Cap. 15.9.

Prinderea lui Isus

18 1. După ce a rostit aceste cuvinte, Isus a* plecat cu ucenicii Săi dincolo de pârâul** Chedron, unde era o grădină, în care au intrat El şi ucenicii Lui.

*Mat. 26.36. Marc. 14.32. Luca 22.3,9. **2 Sam. 15.23.

2. Iuda, vânzătorul, ştia şi el locul acela, pentru că* Isus de multe ori Se adunase acolo cu ucenicii Lui. *Luca 21.37; 22.39.

3. Iuda deci,* a luat ceata ostaşilor şi pe aprozii trimişi de preoţii cei mai de seamă şi de farisei şi au venit acolo cu felinare, cu făclii şi cu arme.

*Mat. 26.47. Marc. 14.43. Luca 22.47. Fapt. 1.16.

4. Isus, care ştia tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei şi le-a zis: „Pe cine căutaţi?”

5. Ei I-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!” Isus le-a zis: „Eu sunt!” Iuda, vânzătorul, era şi el cu ei.

6. Când le-a zis Isus: „Eu sunt”, ei s-au dat înapoi şi au căzut jos la pământ.

7. El i-a întrebat din nou: „Pe cine căutaţi?” „Pe Isus din Nazaret”, I-au zis ei.

8. Isus a răspuns: „V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă Mă căutaţi pe Mine, lăsaţi-i pe aceştia să plece.”

9. A zis lucrul acesta ca să se împlinească vorba pe care o spusese: „N-am pierdut pe* nici unul din aceia pe care Mi i-ai dat.”

*Cap. 17.12.

10. Simon Petru*, care avea o sabie, a scos-o, a lovit pe robul marelui preot şi i-a tăiat urechea dreaptă. Robul acela se numea Malhu. *Mat. 26.51. Marc. 14.47. Luca 22.49,50.

11. Isus i-a zis lui Petru: „Bagă-ţi sabia în teacă. Nu voi bea paharul* pe care Mi l-a dat Tatăl să-l beau?” *Mat. 20.22; 26.39,42.

Isus înaintea lui Ana şi Caiafa

12. Ceata ostaşilor, căpitanul lor şi aprozii iudeilor L-au prins, deci, pe Isus şi L-au legat.

13. L-au* dus întâi la Ana**; căci el era socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela.

*Mat. 26.57. **Luca 3.2.

14. Şi* Caiafa era cel ce dăduse iudeilor sfatul acesta: „Este de folos să moară un singur om pentru popor.”

*Cap. 11.50.

15. Simon Petru* mergea după Isus; tot aşa a făcut şi un alt ucenic. Ucenicul acesta era cunoscut de marele preot şi a intrat cu Isus în curtea marelui preot.

*Mat. 26.58. Marc. 14.54. Luca 22.54.

16. Petru* însă a rămas afară la uşă. Celălalt ucenic, care era cunoscut marelui preot, a ieşit afară, a vorbit cu portăriţa şi l-a băgat pe Petru înăuntru.

*Mat. 26.69. Marc. 14.66. Luca 22.54.

17. Atunci slujnica, portăriţa, a zis lui Petru: „Nu cumva şi tu eşti unul din ucenicii Omului acestuia?” „Nu sunt”, a răspuns el.

18. Robii şi aprozii care erau acolo, făcuseră un foc de cărbuni, căci era frig şi se încălzeau. Petru stătea şi el cu ei şi se încălzea.

19. Marele preot a întrebat pe Isus despre ucenicii Lui şi despre învăţătura Lui.

20. Isus i-a răspuns: „Eu* am vorbit lumii pe faţă; totdeauna am învăţat pe norod în sinagogă şi în Templu, unde se adună toţi iudeii şi n-am spus nimic în ascuns.

*Mat. 26.55. Luca 4.15. Cap. 7.14,26,28; 8.2.

21. Pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă-i pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată, aceia ştiu ce le-am spus.”

22. La auzul acestor cuvinte, unul din aprozii care stăteau acolo I-a* dat o palmă lui Isus şi I-a zis: „Aşa răspunzi marelui preot?”

*Ier. 20.2. Fapt. 23.2.

23. Isus i-a răspuns: „Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar, dacă am vorbit bine, de ce mă baţi?”

24. Ana* L-a trimis legat la marele preot Caiafa.

*Mat. 26.57.

25. Simon Petru stătea acolo şi se încălzea. Ei* i-au zis: „Nu cumva eşti şi tu unul din ucenicii Lui?” El s-a lepădat şi a zis: „Nu sunt.”

*Mat. 26.69,71. Marc. 14.69. Luca 22.58.

26. Unul din robii marelui preot, rudă cu acela căruia îi tăiase Petru urechea, a zis: „Nu te-am văzut eu cu El în grădină?”

27. Petru iar s-a lepădat. Şi îndată* a cântat cocoşul. *Mat. 26.74. Marc. 14.72. Luca 22.60. Cap. 13.38.

Isus înaintea lui Pilat

28. Au adus* pe Isus de la Caiafa în sala de judecată: era dimineaţa. Ei** n-au intrat în sala de judecată, ca să nu se întineze şi să poată mânca Paştele.

*Mat. 27.2. Marc. 15.1. Luca 23.1. Fapt. 3.13. **Fapt. 10.28; 11.3.

29. Atunci Pilat a ieşit afară la ei şi le-a zis: „Ce vină aduceţi împotriva acestui Om?”
30. Drept răspuns, ei i-au zis: „Dacă n-ar fi fost un rău-făcător nu L-am fi dat noi în mâinile tale.”
31. Atunci Pilat le-a zis: „Luaţi-L voi şi judecaţi-L după Legea voastră.” „Nouă nu ne este îngăduit de Lege să omorâm pe nimeni”, i-au zis iudeii.
32. Aceasta s-a întâmplat ca* să se împlinească vorba prin care arătase Isus cu ce moarte avea să moară.

*Mat. 20.19. Cap. 12.32,33.

33. Pilat* a intrat iarăşi în sala de judecată, a chemat pe Isus şi I-a zis: „Eşti Tu Împăratul iudeilor?” *Mat. 27.11.
34. Isus i-a răspuns: „De la tine însuţi zici lucrul acesta sau ţi l-au spus alţii despre Mine?”
35. Pilat a răspuns: „Eu sunt iudeu? Neamul Tău şi preoţii cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce-ai făcut?”
36. „Împărăţia* Mea nu este din lumea aceasta”, a răspuns** Isus. „Dacă ar fi Împărăţia Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor; dar acum, Împărăţia Mea nu este † de aici.”

*1 Tim. 6.13. **Dan. 2. 44; 7.14. Luca 12.14. Cap. 6.15; 8.15. † Cap. 8.47. 1 Ioan 3.19; 4.6.

37. „Atunci un Împărat tot eşti!”, I-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut şi am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.”
38. Pilat I-a zis: „Ce este adevărul?”

Isus şi Baraba

După ce a spus aceste vorbe, a ieşit iarăşi afară la iudei şi le-a zis: „Eu* nu găsesc nici o vină în El. *Mat. 27.24. Luca 23.4. Cap. 19.4,6.
39. Dar*, fiindcă voi aveţi obicei să vă eliberez pe cineva de Paşte, vreţi să vi-L eliberez pe „Împăratul iudeilor”?”

*Mat. 27.15. Marc. 15.6. Luca 23.17.

40. Atunci* toţi au strigat din nou: „Nu pe El, ci pe Baraba!” Şi Baraba** era un tâlhar.

*Fapt. 3.14. **Luca 23.19.

Isus este dat în mâinile iudeilor

19 1. Atunci* Pilat L-a luat pe Isus şi a pus să-L bată.

*Mat. 20.19; 27.26. Marc. 15.15. Luca 18.33.

2. Ostaşii au împletit o cunună de spini, I-au pus-o pe cap şi L-au îmbrăcat cu o haină de purpură.
3. Apoi, s-au apropiat de El şi ziceau: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!” Şi-I dădeau palme.
4. Pilat a ieşit iarăşi afară şi a zis iudeilor: „Iată că vi-L aduc afară, ca* să ştiţi că nu găsesc nici o vină în El.”

*Vers. 6. Cap. 18.38.

5. Atunci Isus a ieşit afară, purtând cununa de spini şi haina de purpură. „Iată Omul!”, le-a zis Pilat.
6. Când L-au zărit preoţii cei mai de seamă şi aprozii au început să strige: „Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!” „Luaţi-L voi şi răstigniţi-L”, le-a zis* Pilat, „căci eu nu găsesc nici o vină în El.”

*Fapt. 3.13.

7. Iudeii i-au răspuns: „Noi avem o Lege* şi după Legea aceasta El trebuie să moară, pentru că S-a** făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.”

*Lev. 24.16. **Mat. 26.65. Cap. 5.18; 10.33.

8. Când a auzit Pilat aceste cuvinte, i-a fost şi mai mare frică.
9. A intrat iarăşi în sala de judecată şi I-a zis lui Isus: „De unde eşti Tu?” Dar* Isus nu i-a dat nici un răspuns. *Isa. 53.7. Mat. 27.12,14.
10. Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbeşti? Nu ştii că am putere să Te răstignesc şi am putere să-Ţi dau drumul?”
11. „N-ai* avea nici o putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ţi-ar fi fost dată de sus. De aceea, cine Mă dă în mâinile tale are un mai mare păcat.”

*Luca 22.53. Cap. 7.30.

12. De atunci Pilat căuta să-I dea drumul. Dar iudeii strigau: „Dacă* dai drumul acestui Om, nu eşti prieten cu Cezarul. Oricine** se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.”

*Luca 23.2. **Fapt. 17.7.

13. Când a auzit Pilat aceste cuvinte, L-a scos pe Isus afară şi s-a aşezat pe scaunul de judecător, în locul numit „Pardosit cu pietre”, iar în evreieşte „Gabata.”

14. Era* *Ziua Pregătirii* Paştelui, cam pe la
ceasul al şaselea. Pilat le-a zis iudeilor: „Iată
Împăratul vostru!” *Mat. 27.62.
15. Dar ei au strigat: „Ia-L, ia-L, răstigneşte-
L!” „Să-L răstignesc pe Împăratul vostru?”,
le-a zis Pilat. Preoţii cei mai de seamă au răs-
puns: „Noi n-avem* alt împărat decât Ceza-
rul!” *Gen. 49.10.
16. Atunci* L-a dat în mâinile lor, ca să fie
răstignit. Au luat astfel pe Isus şi L-au dus să-
L răstignească. *Mat. 27.26,31. Marc. 15.15. Luca 23.25.

Răstignirea

17. Isus, ducându-Şi* crucea, a** ajuns la lo-
cul zis al „Căpăţânii”, care în evreieşte se nu-
meşte „Golgota”.
*Mat. 27.31,33. Marc. 15.21,22. Luca 23.26,33. **Num. 15.36. Evr. 13.12.
18. Acolo a fost răstignit; şi împreună cu El
au fost răstigniţi alţi doi, unul de o parte, şi
altul de alta, iar Isus la mijloc.
19. Pilat* a scris o însemnare pe care a pus-o
deasupra crucii. Era scris: **„Isus din Nazaret,
Împăratul iudeilor.”**
*Mat. 27.37. Marc. 15.26. Luca 23.38.
20. Mulţi din iudei au citit această însemnare,
pentru că locul unde fusese răstignit Isus era
aproape de cetate: era scrisă în evreieşte, lati-
neşte şi greceşte.
21. Preoţii cei mai de seamă ai iudeilor i-au
zis lui Pilat: „Nu scrie: „Împăratul iudeilor”.
Ci scrie că El a zis: „Eu sunt Împăratul iudei-
lor.”
22. „Ce am scris, am scris”, a răspuns Pilat.
23. Ostaşii*, după ce L-au răstignit pe Isus, I-
au luat hainele şi le-au făcut patru părţi, câte
o parte pentru fiecare ostaş. I-au luat şi căma-
şa, care n-avea nici o cusătură, ci era dintr-o
singură ţesătură de sus până jos.
*Mat. 27.35. Marc. 15.24. Luca 23.34.
24. Şi au zis între ei: „Să n-o sfâşiem, ci să
tragem la sorţi a cui să fie.” Aceasta s-a în-
tâmplat ca să se împlinească Scriptura care zi-
ce: „Şi-au împărţit* hainele Mele între ei şi
pentru cămaşa Mea au tras la sorţi.” Iată ce au
făcut ostaşii.
*Ps. 22.18.
25. Lângă* crucea lui Isus, stătea mama Lui şi
sora mamei Lui, Maria, nevasta lui Cleopa**
şi Maria Magdalena.
*Mat. 27.55. Marc. 15.40. Luca 23.49. **Luca 24.18.
26. Când a văzut Isus pe mama Sa şi lângă ea
pe* ucenicul pe care-l iubea, i-a zis mamei
Sale: „Femeie**, iată-l pe fiul tău!”
*Cap. 13.23; 20.2; 21.7,20,24. **Cap. 2.4.
27. Apoi, i-a zis ucenicului: „Iat-o pe mama
ta!” Şi, din ceasul acela, ucenicul a luat-o la el
acasă*.
*Cap. 1.11; 16.32.
28. După aceea, Isus, care ştia că acum totul
s-a sfârşit, ca* să împlinească Scriptura, a zis:
„Mi-e sete.” *Ps. 69.21.
29. Acolo era un vas plin cu oţet. Ostaşii au
pus* într-o ramură de isop un burete plin cu
oţet şi I l-au dus la gură.
*Mat. 27.48.
30. Când a luat Isus oţetul, a zis: „S-a* ispră-
vit![1]” Apoi Şi-a plecat capul şi Şi-a dat duhul.
*Cap. 17.4.

Moartea lui Isus dovedită

31. De frică să* nu rămână trupurile pe cruce
în timpul Sabatului - căci** era ziua Pregătirii
şi ziua aceea de Sabat era o zi mare -, iudeii l-
au rugat pe Pilat să zdrobească fluierele
picioarelor celor răstigniţi şi să fie luaţi de pe
cruce.
*Marc. 15.42. Deut. 21.23. **Vers. 42.
32. Astfel soldaţii au venit şi au zdrobit fluie-
rele picioarelor celui dintâi, apoi pe ale celui-
lalt care fusese răstignit împreună cu El.
33. Când au venit la Isus şi au văzut că muri-
se, nu I-au zdrobit fluierele picioarelor;
34. ci unul din ostaşi I-a străpuns coasta cu o
suliţă; şi îndată a* ieşit din ea sânge şi apă.
*1 Ioan 5.6,8.
35. Faptul acesta este adeverit de cel ce l-a
văzut: mărturia lui este adevărată şi el ştie că
spune adevărul, pentru ca şi voi să credeţi.
36. Aceste lucruri s-au întâmplat ca* să se
împlinească Scriptura: „Nici unul din oasele
Lui nu va fi sfărâmat.”
*Exod 12.46. Num. 9.12. Ps. 34.20.
37. Şi, în altă parte, Scriptura mai zice: „Vor*
vedea pe Cine au străpuns.”
*Ps. 22.16,17. Zah. 12.10. Apoc. 1.7.

Îngroparea lui Isus

38. După* aceea, Iosif din Arimateea, care era
ucenic al lui Isus, dar pe ascuns, de** frica
iudeilor, l-a rugat pe Pilat să-i dea voie să ia
trupul lui Isus de pe cruce. Pilat i-a dat voie.
El a venit, astfel şi a luat trupul lui Isus.
*Mat. 27.57. Marc. 15.42. Luca 23.50. **Cap. 9.22; 12.42.

1.Sau: S-a împlinit!;

39. Nicodim*, care la început se dusese la Isus noaptea, a venit şi el şi a adus o amestecătură de aproape o sută de litre de smirnă şi de aloe.

*Cap. 3.1,2; 7.50.

40. Au luat astfel trupul lui Isus şi L-au* înfăşurat în fâşii de pânză de in, cu miresme, după cum au obicei iudeii să înmormânteze.

*Fapt. 5.6.

41. În locul unde fusese răstignit Isus era o grădină; şi în grădină era un mormânt nou, în care nu mai fusese pus nimeni.
42. Din* cauză că la iudei era Ziua Pregătirii, pentru că** mormântul era aproape, L-au pus pe Isus acolo. *Isa. 53.9. **Vers. 31.

Învierea lui Isus Cristos

20 1. În ziua* dintâi a săptămânii, Maria Magdalena s-a dus dis-de-dimineaţă la mormânt, pe când era încă întuneric; şi a văzut că piatra fusese luată de pe mormânt.

*Mat. 28.1. Marc. 16.1. Luca 24.1.

2. A alergat la Simon Petru şi la celălalt* ucenic, pe care-l iubea Isus şi le-a zis: „Au luat pe Domnul din mormânt şi nu ştiu unde L-au pus."

*Cap. 13.23; 19.26; 21.7,20,24.

3. Petru* şi celălalt ucenic au ieşit şi au plecat spre mormânt.

*Luca 24.12.

4. Au început să alerge amândoi împreună. Dar celălalt ucenic alerga mai repede decât Petru şi a ajuns cel dintâi la mormânt.
5. S-a aplecat şi s-a uitat înăuntru, a văzut fâşiile* de pânză jos, dar n-a intrat. *Cap. 19.40.
6. Simon Petru, care venea după el, a ajuns şi el, a intrat în mormânt şi a văzut fâşiile de pânză jos.
7. Iar ştergarul* care fusese pus pe capul lui Isus nu era cu fâşiile de pânză, ci făcut sul şi pus într-un alt loc singur. *Cap. 11.44.
8. Atunci celălalt ucenic, care ajunsese cel dintâi la mormânt, a intrat şi el; şi a văzut şi a crezut.
9. Căci tot nu pricepeau că, după Scriptură*, Isus trebuia să învieze din morţi.

*Ps. 16.10. Fapt. 2.25-31; 13.34,35.

10. Apoi ucenicii s-au întors acasă.

Isus Se arată Mariei

11. Dar* Maria şedea afară lângă mormânt şi plângea. Pe când plângea, s-a aplecat să se uite în mormânt. *Marc. 16.5.

12. Şi a văzut doi îngeri în alb, şezând în locul unde fusese culcat trupul lui Isus; unul la cap şi altul la picioare.
13. „Femeie", i-au zis ei, „pentru ce plângi?" Ea le-a răspuns: „Pentru că L-au luat pe Domnul meu şi nu ştiu unde L-au pus."
14. După ce* a zis aceste vorbe, s-a întors şi a văzut pe Isus stând acolo în picioare; dar nu ştia că este Isus. *Mat. 28.9. Marc. 16.9.
15. „Femeie", i-a zis Isus, „de ce plângi? Pe cine cauţi?" Ea a crezut că este grădinarul şi I-a zis: „Domnule, dacă L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus şi mă voi duce să-L iau."
16. Isus i-a zis: „Maria!" Ea s-a întors şi I-a zis în evreieşte: „Rabuni!", adică: „Învăţătorule!"
17. „Nu mă ţine", i-a zis Isus, „căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Ci, du-te la fraţii* Mei şi spune-le că Mă** sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul † Meu şi Dumnezeul vostru."

*Luca 24.16,31. Cap. 21.4. **Ps. 22.22. Mat. 28.10. Rom. 8.29. Evr. 2.11. † Cap. 16.28.

18. Maria Magdalena s-a* dus şi a vestit ucenicilor că L-a văzut pe Domnul şi că i-a spus aceste lucruri. *Efes. 1.17.

Isus Se arată ucenicilor

19. În* seara aceleiaşi zile, cea dintâi a săptămânii, pe când uşile locului unde erau adunaţi ucenicii erau încuiate de frica iudeilor, a venit Isus, a stat în mijlocul lor şi le-a zis: „Pace vouă!" *Mat. 28.10. Luca 24.10.
20. Şi după ce a spus aceste cuvinte, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Ucenicii* s-au bucurat când L-au văzut pe Domnul.

*Marc. 16.14. Luca 24.36. 1 Cor. 15.5.

21. Isus* le-a zis din nou: „Pace vouă!
Cum** M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi."

*Cap. 16.22. **Mat. 28.18. Cap. 17.18,19. 2 Tim. 2.2. Evr. 3.1.

22. După aceste cuvinte, a suflat peste ei şi le-a zis: „Luaţi Duh Sfânt!
23. Celor ce* le veţi ierta păcatele, vor fi iertate; şi celor ce le veţi ţine, vor fi ţinute."

*Mat. 16.19; 18.18.

Isus Se arată şi lui Toma

24. Toma, zis* Geamăn, unul din cei doisprezece, nu era cu ei când a venit Isus.

*Cap. 11.16.

25. Ceilalţi ucenici i-au zis deci: „L-am văzut pe Domnul!" Dar el le-a răspuns: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor, şi

dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.”
26. După opt zile, ucenicii lui Isus erau iarăşi în casă; şi era şi Toma împreună cu ei. Pe când erau uşile încuiate, a venit Isus, a stat în mijloc şi le-a zis: „Pace vouă!”
27. Apoi i-a zis lui Toma: „Adu-ţi* degetul încoace şi uită-te la mâinile Mele; şi adu-ţi mâna şi pune-o în coasta Mea; şi nu fi necredincios, ci credincios.” *1 Ioan 1.1.
28. Drept răspuns, Toma I-a zis: „Domnul meu şi Dumnezeul meu!”
29. „Toma”, i-a zis Isus, „pentru că M-ai văzut, ai crezut. Ferice* de cei care n-au văzut şi au crezut.” *2 Cor. 5.7. 1 Pet. 1.8.

Rostul celor scrise aici

30. Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe* alte semne care nu sunt scrise în cartea aceasta.
*Cap. 21.25.
31. Dar* lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeţi că Isus este Cristos, Fiul lui Dumnezeu şi** crezând să aveţi viaţa în Numele Lui. *Luca 1.4. **Cap. 5.24; 8.15,16. 1 Pet. 1.8,9.

Arătarea de la Marea Tiberiadei

21 1. După aceea Isus li S-a mai arătat ucenicilor Săi la Marea Tiberiadei. Iată cum li S-a arătat:
2. Simon Petru, Toma, zis Geamăn, Natanael* din Cana Galileii, fiii** lui Zebedei şi alţi doi dintre ucenicii lui Isus erau împreună.
*Cap. 1.45. **Mat. 4.21.
3. Simon Petru le-a zis: „Mă duc să prind peşte.” „Mergem şi noi cu tine”, i-au zis ei. Au ieşit şi s-au urcat într-o corabie; şi n-au prins nimic în noaptea aceea.
4. Dimineaţa, Isus stătea pe ţărm; dar ucenicii nu* ştiau că este Isus.
*Cap. 20.14.
5. „Copii”, le-a zis Isus*, „aveţi ceva de mâncare?” Ei I-au răspuns: „Nu”. *Luca 24.41.
6. El le-a zis*: „Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a corabiei şi veţi găsi.” Deci, au aruncat-o şi n-o mai puteau trage de mulţimea peştilor.
*Luca 5.4,6,7.
7. Atunci ucenicul* pe care-l iubea Isus i-a zis lui Petru: „Este Domnul!” Când a auzit Simon Petru că este Domnul, şi-a pus haina pe el şi s-a încins, căci era dezbrăcat, şi s-a aruncat în mare.
*Cap. 13.23; 20.2.
8. Ceilalţi ucenici au venit cu corăbioara, trăgând mreaja cu peşti, pentru că nu erau departe de ţărm, cam la două sute de coţi.
9. Când s-au coborât pe ţărm, au văzut acolo jăratic de cărbuni, peşte pus deasupra şi pâine.
10. Isus le-a zis: „Aduceţi din peştii pe care i-aţi prins acum.”
11. Simon Petru s-a suit în corăbioară şi a tras mreaja la ţărm, plină cu o sută cincizeci şi trei de peşti mari; şi, măcar că erau atâţia, nu s-a rupt mreaja.
12. „Veniţi* să prânziţi”, le-a zis Isus. Şi nici unul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: „Cine eşti?”, căci ştiau că este Domnul. *Fapt. 10.41.
13. Isus S-a apropiat, a luat pâinea şi le-a dat-o; tot aşa a făcut şi cu peştele.
14. Aceasta era a* treia oară când Se arăta Isus ucenicilor Săi, după ce înviase din morţi.
*Cap. 20.19,26.

Isus vesteşte moartea lui Petru

15. După ce au prânzit, Isus a zis lui Simon Petru: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia?” „Da, Doamne”, I-a răspuns Petru, „ştii că Te iubesc.” Isus i-a zis: „Paşte mieluşeii Mei.”
16. I-a zis a doua oară: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?” „Da, Doamne”, I-a răspuns Petru, „ştii că Te iubesc.” Isus i-a zis*: „Paşte oiţele Mele.”
*Fapt. 20.28. Evr. 13.20. 1 Pet. 2.25; 5.2,4.
17. A treia oară i-a zis Isus: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti?” Petru s-a întristat că-i zisese a treia oară: „Mă iubeşti?” şi I-a răspuns: „Doamne, Tu toate* le ştii; ştii că Te iubesc.” Isus i-a zis: „Paşte oile Mele!
*Cap. 2.24,25; 16.30.
18. Adevărat*, adevărat îţi spun că atunci când erai mai tânăr, singur te încingeai şi te duceai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, îţi vei întinde mâinile şi altul te va încinge şi te va duce unde nu vei vrea.”
*Cap. 13.36. Fapt. 12.3,4.
19. A zis lucrul acesta ca să arate cu* ce fel de moarte va proslăvi Petru pe Dumnezeu. Şi, după ce a vorbit astfel, i-a zis: „Vino după Mine.” *2 Pet. 1.14.
20. Petru s-a întors şi l-a văzut venind după ei pe ucenicul pe* care-l iubea Isus, acela care la

Cină se rezemase pe pieptul lui Isus şi zisese: „Doamne, cine este cel ce Te vinde?”

*Cap. 13.23,25; 20.2.

21. Petru s-a uitat la el şi I-a zis lui Isus: „Doamne, dar cu acesta ce va fi?”

22. Isus i-a răspuns: „Dacă vreau ca el să rămână până* voi veni Eu, ce-ţi pasă ţie? Tu vino după Mine!”

*Mat. 16.27,28; 25.31. 1 Cor. 4.5; 11.26. Apoc. 2.25; 3.11; 22.7,20.

23. Din pricina aceasta a ieşit zvonul printre fraţi că ucenicul acela nu va muri deloc. Însă Isus nu-i zisese lui Petru că nu va muri deloc, ci: „Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ţi pasă ţie?”

24. Ucenicul acesta este cel ce adevereşte aceste lucruri şi care le-a scris. Şi ştim* că mărturia lui este adevărată.

*Cap. 19.35. 3 Ioan 12.

25. Mai* sunt multe alte lucruri pe care le-a făcut Isus, care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred** că nici chiar lumea aceasta n-ar putea să cuprindă cărţile care s-ar fi scris. Amin! *Cap. 20.30. **Amos 7.10.

FAPTELE APOSTOLILOR

Înălţarea lui Isus

1 1. Teofile*, în cea dintâi carte a mea am vorbit despre tot ce a început Isus să facă şi să înveţe pe oameni, *Luca 1.3.

2. de la început, până* în ziua în care S-a înălţat la cer, după ce, prin Duhul Sfânt, dăduse** poruncile Sale apostolilor pe care-i alesese.

*Marc. 16.19. Luca 9.51; 24.51. Vers. 9. 1 Tim. 3.16. **Mat. 28.19. Marc. 16.15. Ioan 20.21. Cap. 10.41,42.

3. După patima Lui, li S-a înfăţişat viu*, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori, timp de patruzeci de zile şi vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la Împărăţia lui Dumnezeu.

*Marc. 16.14. Luca 24.36. Ioan 20.19,26; 21.1,14. 1 Cor. 15.5.

4. Pe* când Se afla cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte acolo făgăduinţa Tatălui, „pe care**”, le-a zis El, „aţi auzit-o de la Mine.

*Luca 24.43,49. **Luca 24.49. Ioan 14.16,26,27; 15.26; 16.7. Cap. 2.33.

5. Căci* Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veţi** fi botezaţi cu Duhul Sfânt.”

*Mat. 3.11. Cap. 11.16; 19.4. **Ioel 3.18. Cap. 2.4; 11.15.

6. De aceea, pe când erau strânşi laolaltă apostolii L-au întrebat: „Doamne,* în vremea aceasta ai de gând să aşezi** din nou împărăţia lui Israel?”

*Mat. 24.3. **Isa. 1.26. Dan. 7.27. Amos 9.11.

7. El le-a răspuns: „Nu* este treaba voastră să ştiţi vremurile sau soroacele; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub autoritatea Sa.

*Mat. 24.36. Marc. 13.32. 1 Tes. 5.1.

8. Ci* voi veţi primi o putere, când Se va coborî** Duhul Sfânt peste voi, şi-Mi veţi † fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria şi până la marginile pământului.”

*Cap. 2.1,4. **Luca 24.49. † Luca 24.48. Ioan 15.27. Vers. 22. Cap. 2.32.

9. După* ce a spus aceste lucruri, pe când se uitau ei la El, S-a înălţat** la cer şi un nor L-a ascuns din ochii lor.

*Luca 24.51. Ioan 6.62. **Vers. 2.

10. Şi cum stăteau ei cu ochii pironiţi spre cer pe când Se suia El, iată că li s-au arătat doi bărbaţi îmbrăcaţi în* alb.

*Mat. 28.3. Marc. 16.5. Luca 24.4. Ioan 20.12. Cap. 10.3,30.

11. Şi au zis: „Bărbaţi galileeni*, de ce staţi şi vă uitaţi spre cer? Acest Isus, care S-a înălţat la cer din mijlocul vostru, va** veni în acelaşi fel cum L-aţi văzut mergând la cer.”

*Cap. 2.7; 13.31. **Dan. 7.13. Mat. 24.30. Marc. 13.26. Luca 21.27. Ioan 14.3. 1 Tes. 1.10; 4.16. 2 Tes. 1.10. Apoc. 1.7.

Întoarcerea apostolilor

12. Atunci* ei s-au întors în Ierusalim de la muntele numit al Măslinilor, care este lângă Ierusalim, departe cât un drum în ziua Sabatului. *Luca 24.52.

13. Când au ajuns acasă, s-au suit în* camera de sus, unde stăteau de obicei. Erau: Petru**, Iacov, Ioan, Andrei, Filip, Toma, Bartolomeu, Matei, Iacov, fiul lui Alfeu, Simon † Zelotul şi Iuda †† fiul lui Iacov.

*Cap. 9.37,39; 20.8. **Mat. 10.2-4. † Luca 6.15. †† Iuda 1.

14. Toţi aceştia* stăruiau cu un cuget în rugăciune şi în cereri, împreună cu femeile** şi cu Maria, mama lui Isus, şi cu fraţii † Lui.

*Cap. 2.1,46. **Luca 23.49,55; 24.10. † Mat. 13.55.

Alegerea lui Matia

15. În zilele acelea, Petru s-a ridicat în mijlo-

cul fraţilor - numărul* celor adunaţi laolaltă era de aproape o sută douăzeci -, şi a zis:

*Apoc. 3.4.

16. „Fraţilor, trebuia să se împlinească Scriptura* spusă de Duhul Sfânt mai înainte, prin gura lui David, despre Iuda, care** a fost călăuza celor ce L-au prins pe Isus.

*Ps. 41.9. Ioan 13.18. **Luca 22.47. Ioan 18.3.

17. El* era din numărul nostru şi era părtaş al aceleiaşi slujbe**.

*Mat. 10.4. Luca 6.16. **Vers. 25. Cap. 12.25; 20.24; 21.19.

18. Omul* acesta a dobândit un ogor cu plata** nelegiuirii lui, a căzut cu capul în jos, a plesnit în două prin mijloc şi i s-au vărsat toate măruntaiele.

*Mat. 27.5,7,8. **Mat. 26.15. 2 Pet. 2.15.

19. Lucrul acesta a ajuns aşa de cunoscut de toţi locuitorii din Ierusalim, încât ogorul acela a fost numit în limba lor: „Acheldama”, adică: „Ogorul sângelui.”

20. Într-adevăr, în Cartea Psalmilor este scris: „Locuinţa lui să rămână* pustie şi nimeni să nu locuiască în ea!” şi: „Slujba** lui s-o ia altul!”

*Ps. 69.25. **Ps. 109.8.

21. Trebuie deci ca, dintre cei ce ne-au însoţit în toată vremea în care a trăit Domnul Isus între noi,

22. cu începere* de la botezul lui Ioan până în ziua când S-a înălţat** El de la noi, să fie rânduit unul care să ne însoţească drept † martor al învierii Lui.

*Marc. 1.1. **Vers. 9. † Ioan 15.27. Vers. 8. Cap. 4.33.

23. Ei i-au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba*, zis şi Iust, şi pe Matia. *Cap. 15.22.

24. Apoi au făcut următoarea rugăciune:
„Doamne, Tu care* cunoşti inimile tuturor oamenilor, arată-ne pe care din aceşti doi l-ai ales

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9; 29.17. Ier. 11.20; 17.10. Cap. 15.8. Apoc. 2.23.

25. ca* să ia loc în slujba şi apostolia aceasta, din care a căzut Iuda ca să meargă la locul lui.” *Vers. 17.

26. Au tras la sorţi şi sorţul a căzut pe Matia, care a fost numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Coborârea Duhului Sfânt

2 1. În ziua* Cincizecimii, erau** toţi împreună în acelaşi loc.

*Lev. 23.15. Deut. 16.9. Cap. 20.16. **Cap. 1.14.

2. Deodată, a venit din cer un sunet ca vâjâitul unui vânt puternic şi a* umplut toată casa unde stăteau ei. *Cap. 4.31.

3. Nişte limbi ca de foc au fost văzute împărţindu-se printre ei şi s-au aşezat câte una pe fiecare din ei.

4. Şi toţi s-au* umplut de Duh Sfânt şi au început să vorbească** în alte limbi, după cum le dădea Duhul să vorbească.

*Cap. 1.5. **Marc. 16.17. Cap. 10.46; 19.6. 1 Cor. 12.10,20,30; 13.1; 14.2, etc.

5. Şi se aflau atunci în Ierusalim iudei, oameni cucernici din toate neamurile care sunt sub cer.

6. Când s-a auzit sunetul acela, mulţimea s-a adunat şi a rămas încremenită; pentru că fiecare îi auzea vorbind în limba lui.

7. Toţi se mirau, se minunau şi ziceau unii către alţii: „Toţi aceştia care vorbesc nu sunt galileeni*? *Cap. 1.11.

8. Cum, dar, îi auzim vorbind fiecăruia din noi în limba noastră, în care ne-am născut?

9. Parţi, mezi, elamiţi, locuitori din Mesopotamia, Iudeea, Capadocia, Pont, Asia,

10. Frigia, Pamfilia, Egipt, părţile Libiei dinspre Cirena, oaspeţi din Roma, iudei sau prozeliţi,

11. cretani şi arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre lucrările minunate ale lui Dumnezeu!”

12. Toţi erau uimiţi, nu ştiau ce să creadă şi ziceau unii către alţii: „Ce vrea să zică aceasta?”

13. Dar alţii îşi băteau joc şi ziceau: „Sunt plini de must!”

14. Atunci Petru s-a ridicat în picioare, cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a zis: „Bărbaţi iudei şi voi toţi cei care locuiţi în Ierusalim, să ştiţi lucrul acesta şi ascultaţi cuvintele mele!

15. Oamenii aceştia nu sunt beţi, cum vă închipuiţi voi, căci* nu este decât al treilea ceas din zi. *1 Tes. 5.7.

16. Ci aceasta este ce a fost spus prin prorocul Ioel:

17. „În* zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi** turna din Duhul Meu peste orice făptură; feciorii voştri şi fetele † voastre vor proroci, tinerii voştri vor avea vedenii şi bătrânii voştri vor visa vise!

*Isa. 44.3. Ezec. 11.19; 36.27. Ioel 2.28,29. Zah. 12.10. Ioan 7.38. **Cap. 10.45. † Cap. 21.9.

18. Da, chiar şi peste robii Mei şi peste roabele Mele voi turna, în zilele acelea, din Duhul Meu şi* vor proroci.

*Cap. 21.4,9,10. 1 Cor. 12.10,28; 14.1, etc.

19. Voi* face să se arate semne sus în cer şi

minuni jos pe pământ, sânge, foc şi un vârtej
de fum; *Ioel 2.30,31.
20. soarele* se va preface în întuneric şi luna
în sânge, înainte ca să vină ziua Domnului,
ziua aceea mare şi strălucită.
*Mat. 24.29. Marc. 13.24. Luca 21.25.
21. Atunci oricine* va chema Numele Dom-
nului va fi mântuit.” *Rom. 10.13.

Cuvântarea lui Petru

22. „Bărbaţi israeliţi, ascultaţi cuvintele aces-
tea! Pe Isus din Nazaret, Om adeverit de
Dumnezeu înaintea voastră prin* minunile,
semnele şi lucrările pline de putere pe care le-
a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru,
după cum bine ştiţi;
*Ioan 3.2; 14.10,11. Cap. 10.38. Evr. 2.4.
23. pe Omul acesta, dat* în mâinile** voas-
tre, după sfatul hotărât şi după ştiinţa mai
dinainte a lui Dumnezeu, voi L-aţi răstignit şi
L-aţi omorât prin mâna celor fărădelege.
*Mat. 26.24. Luca 22.22; 24.44. Cap. 3.18; 4.28. **Cap. 5.30.
24. Dar* Dumnezeu L-a înviat, dezlegându-I
legăturile morţii, pentru că nu era cu putinţă
să fie ţinut de ea.
*Vers. 32. Cap. 3.15; 4.10; 10.40; 13.30,34; 17.31. Rom. 4.24;
8.11. 1 Cor. 6.14; 15.15. 2 Cor. 4.14. Gal. 1.1. Efes. 1.20. Col. 2.12. 1
Tes. 1.10. Evr. 13.20. 1 Pet. 1.24.
25. Căci David zice despre El: „Eu aveam*
totdeauna pe Domnul înaintea mea, pentru că
El este la dreapta mea, ca să nu mă clatin.
*Ps. 16.8.
26. De aceea, mi se bucură inima şi mi se ve-
seleşte limba; chiar şi trupul mi se va odihni
în nădejde;
27. căci nu-mi vei lăsa sufletul în Locuinţa
morţilor şi nu vei îngădui ca sfântul Tău să
vadă putrezirea.
28. Mi-ai făcut cunoscut căile vieţii şi Mă vei
umple de bucurie cu starea Ta de faţă.”
29. Cât despre* patriarhul David, să-mi fie
îngăduit, fraţilor, să vă spun fără sfială că a
murit şi a fost îngropat; şi mormântul lui este
în mijlocul nostru până în ziua de azi.
*1 Împ. 2.10. Cap. 13.36.
30. Fiindcă David era proroc şi* ştia că
Dumnezeu îi făgăduise cu jurământ că va
ridica pe unul din urmaşii săi pe scaunul lui
de domnie,
*1 Sam. 7.12,13. Ps. 132.11. Luca 1.32,69. Rom. 1.3. 2 Tim.
2.8.
31. despre învierea lui Cristos a prorocit şi a
vorbit el, când a zis că* sufletul Lui nu va fi
lăsat în Locuinţa morţilor şi trupul Lui nu va
vedea putrezirea. *Ps. 16.10. Cap. 13.35.
32. Dumnezeu L-a înviat pe* acest Isus şi
noi** toţi suntem martorii Lui.
*Vers. 24. **Cap. 1.8.
33. Şi acum, odată ce S-a înălţat* prin dreapta
lui Dumnezeu şi a primit** de la Tatăl făgă-
duinţa Duhului Sfânt †, a turnat[1] ce vedeţi şi
auziţi.
*Cap. 5.31. Filp. 2.9. Evr. 10.12. **Ioan 14.26; 15.26; 16.7,13.
Cap. 1.4. † Cap. 10.45. Efes. 4.8.
34. Căci David nu s-a suit în ceruri, ci el sin-
gur zice: „Domnul a zis* Domnului meu:
„Şezi la dreapta Mea,
*Ps. 110.1. Mat. 22.44. 1 Cor. 15.25. Efes. 1.20. Evr. 1.13.
35. până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub pi-
cioarele Tale.”
36. Să ştie bine, dar, toată casa lui Israel, că
Dumnezeu a* făcut Domn şi Cristos pe acest
Isus pe care voi L-aţi răstignit.” *Cap. 5.31.

Cei dintâi creştini

37. După ce au auzit aceste cuvinte, ei au*
rămas străpunşi în inimă şi i-au zis lui Petru şi
celorlalţi apostoli: „Fraţilor, ce să facem?”
*Zah. 12.10. Luca 3.10. Cap. 9.6; 16.30.
38. „Pocăiţi-vă*”, le-a zis Petru, „şi fiecare
dintre voi să fie botezat în Numele lui Isus
Cristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi
veţi primi darul Sfântului Duh.
*Luca 24.47. Cap. 3.19.
39. Căci făgăduinţa aceasta este pentru voi,
pentru* copiii voştri şi pentru** toţi cei ce
sunt departe acum, în oricât de mare număr îi
va chema Domnul Dumnezeul nostru.”
*Ioel 2.28. Cap. 3.25. ** Cap. 10.45; 11.15,18; 14.27; 15. 3, 8,
14. Efes. 2.13,17.
40. Şi, cu multe alte cuvinte, mărturisea, îi în-
demna şi zicea: „Mântuiţi-vă din mijlocul a-
cestui neam ticălos.”
41. Cei ce au primit propovăduirea lui au fost
botezaţi; şi, în ziua aceea, la numărul ucenici-
lor s-au adăugat aproape trei mii de suflete.
42. Ei* stăruiau în învăţătura apostolilor, în
legătura frăţească[2], în frângerea pâinii şi în
rugăciuni.
*Vers. 46. Cap. 1.14. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. Evr.
10.25.
43. Fiecare era plin de frică şi prin apostoli se
făceau multe* minuni şi semne.
*Marc. 16.17. Cap. 4.33; 5.12.
44. Toţi cei ce credeau erau împreună la un
loc şi aveau* toate de obşte. *Cap. 4.32,34.

1.Sau: revărsat; 2.Sau: comuniune, părtăşie;

45. Îşi vindeau ogoarele şi averile şi banii îi împărţeau* între toţi, după nevoile fiecăruia.

*Isa. 58.7.

46. Toţi* împreună erau nelipsiţi de la Templu în** fiecare zi, frângeau † pâinea acasă şi luau hrana cu bucurie şi curăţie de inimă.

*Cap. 1.14. **Luca 24.53. Cap. 5.42. † Cap. 20.7.

47. Ei lăudau pe Dumnezeu şi erau plăcuţi* înaintea întregului popor. Şi Domnul** adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiţi.

*Luca 2.52. Cap. 4.33. Rom. 14.18. **Cap. 5.14; 11.24.

Vindecarea ologului din naştere

3 1. Petru şi Ioan se suiau împreună la* Templu, la ceasul rugăciunii: era** ceasul al nouălea. *Cap. 2.46. **Ps. 55.17.

2. Acolo era* un om olog din naştere, care era dus şi pus în toate zilele la poarta Templului numită „Frumoasă”, ca să** ceară de milă de la cei ce intrau în Templu.

*Cap. 14.8. **Ioan 9.8.

3. Omul acesta, când i-a văzut pe Petru şi pe Ioan că voiau să intre în Templu, le-a cerut milostenie.

4. Petru, ca şi Ioan, s-au uitat ţintă la el şi i-au zis: „Uită-te la noi!”

5. Şi el se uita la ei cu luare aminte şi aştepta să capete ceva de la ei.

6. Atunci Petru i-a zis: „Argint şi aur n-am; dar ce am, îţi dau: în* Numele lui Isus Cristos din Nazaret, ridică-te şi umblă!”

*Cap. 4.10.

7. L-a apucat de mâna dreaptă şi l-a ridicat în sus. Îndată i s-au întărit tălpile şi gleznele;

8. dintr-o săritură* a fost în picioare şi a început să umble. A intrat cu ei în Templu, umblând, sărind şi lăudând pe Dumnezeu.

*Isa. 35.6.

9. Tot norodul l-a* văzut umblând şi lăudând pe Dumnezeu.

*Cap. 4.16,21.

10. Îl cunoşteau că era cel ce şedea* la Poarta „Frumoasă” a Templului, ca să ceară milostenie; şi s-au umplut de uimire şi de mirare pentru ce i se întâmplase.

*Ioan 9.8.

11. Fiindcă el se ţinea de Petru şi de Ioan, tot norodul, mirat, a alergat la ei în pridvorul zis* al lui Solomon. *Ioan 10.23. Cap. 5.12.

Cuvântarea lui Petru către popor

12. Petru, când a văzut lucrul acesta, a luat cuvântul şi a zis norodului: „Bărbaţi israeliţi, pentru ce vă miraţi de lucrul acesta? De ce vă uitaţi cu ochii ţintă la noi, ca şi cum prin puterea noastră sau prin evlavia noastră am fi făcut pe omul acesta să umble?

13. Dumnezeul* lui Avraam, Isaac şi Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri, a proslăvit** pe Robul Său Isus, pe care voi L-aţi dat † în mâna lui Pilat; şi v-aţi lepădat de El înaintea lui, măcar că el era de părere să-I dea drumul.

*Cap. 5.30. **Ioan 7.39; 12.16,17. † Mat. 27.2.

14. Voi v-aţi* lepădat de Cel** sfânt şi neprihănit † şi aţi cerut să vi se dăruiască un ucigaş.

*Mat. 27.20. Marc. 15.11. Luca 23.18,20,21. Ioan 18.40; 19.15. Cap. 13.28. **Ps. 16.10. Marc. 1.24. Luca 1.35. Cap. 2.27; 4.27. † Cap. 7.52; 22.14.

15. Aţi omorât pe Domnul vieţii, pe* care Dumnezeu L-a înviat din morţi; noi** suntem martorii Lui.

*Cap. 2.24. **Cap. 2.32.

16. Prin credinţa în* Numele lui Isus, a întărit Numele Lui pe omul acesta, pe care-l vedeţi şi-l cunoaşteţi; credinţa în El i-a dat omului acestuia o vindecare deplină, cum vedeţi cu toţii.

*Mat. 9.22. Cap. 4.10; 14.9.

17. Şi acum, fraţilor, ştiu că din* neştiinţă aţi făcut aşa, ca şi mai-marii voştri.

*Luca 23.34. Ioan 16.3. Cap. 13.27. 1 Cor. 2.8. 1 Tim. 1.13.

18. Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte* prin** gura tuturor prorocilor Lui: că, adică, Cristosul Său va pătimi.

*Luca 24.44. Cap. 26.22. **Ps. 22. Isa. 50.6; 53.5, etc. Dan. 9.26. 1 Pet. 1.10,11.

19. Pocăiţi-vă deci*, şi întoarceţi-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se şteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviorare[1]

*Cap. 2.38.

20. şi să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Cristos,

21. pe* care cerul trebuie să-L primească, până la vremurile aşezării** din nou a tuturor lucrurilor; despre aceste vremuri a † vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinţilor Săi proroci din vechime.

*Cap. 1.11. **Mat. 17.11. † Luca 1.70.

22. Într-adevăr, Moise a zis părinţilor noştri: „Domnul Dumnezeul vostru vă va ridica dintre fraţii voştri un Proroc* ca mine; pe El să-L ascultaţi în tot ce vă va spune.

*Deut. 18.15,18,19. Cap. 7.37.

23. Şi oricine nu va asculta de Prorocul acela va fi nimicit cu desăvârşire din mijlocul norodului.”

24. De asemenea, toţi prorocii, de la Samuel

1.Sau: trezire;

şi ceilalţi care au urmat după el şi au vorbit, au vestit zilele acestea.
25. Voi* sunteţi fiii prorocilor şi ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinţii noştri, când i-a zis lui Avraam: „Toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânţa** ta.”

*Cap. 2.39. Rom. 9.4,8; 15.8. Gal. 3.26. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18; 26.4; 28.14. Gal. 3.8.

26. Dumnezeu, după ce a ridicat pe Robul Său Isus, L-a trimis* mai întâi vouă**, ca să vă binecuvânteze, întorcând † pe fiecare din voi de la fărădelegile Sale.”

*Mat. 10.5;15.24. Luca 24.47. Cap. 13.32,33,46. **Vers. 22. † Mat. 1.21.

Petru şi Ioan la Sinedriu

4 1. Pe când vorbeau Petru şi Ioan norodului, au venit la ei pe neaşteptate preoţii, căpitanul Templului şi saducheii,
2. foarte necăjiţi* că învăţau poporul şi vesteau în Isus învierea din morţi.

*Mat. 22.23. Fapt. 23.8.

3. Au pus mâinile pe ei şi i-au aruncat în temniţă până a doua zi; căci se înserase.
4. Însă mulţi din cei ce auziseră cuvântarea au crezut; şi numărul bărbaţilor credincioşi s-a ridicat la aproape cinci mii.
5. A doua zi, mai-marii norodului, bătrânii şi cărturarii s-au adunat împreună la Ierusalim,
6. cu marele preot Ana*, Caiafa, Ioan, Alexandru şi toţi cei ce se trăgeau din neamul marilor preoţi.

*Luca 3.2. Ioan 11.49; 18.13.

7. Au pus pe Petru şi pe Ioan în mijlocul lor şi i-au întrebat: „Cu* ce putere sau în numele cui aţi făcut voi lucrul acesta?”

*Exod 2.14. Mat. 21.23. Cap. 7.27.

8. Atunci* Petru, plin de Duhul Sfânt, le-a zis: „Mai-mari ai poporului şi bătrâni ai lui Israel!

*Luca 12.11,12.

9. Fiindcă suntem traşi astăzi la răspundere pentru o facere de bine făcută unui om bolnav şi suntem întrebaţi cum a fost vindecat,
10. s-o ştiţi toţi şi s-o ştie tot poporul lui Israel! Omul acesta se înfăţişează înaintea voastră pe deplin sănătos în* Numele lui Isus Cristos din Nazaret, pe** care voi L-aţi răstignit, dar pe care Dumnezeu L-a înviat din morţi.

*Cap. 3.6,16. **Cap. 2.4.

11. El* este „Piatra lepădată de voi, zidarii, care a ajuns să fie pusă în capul unghiului.”

*Ps. 118.22. Isa. 28.16. Mat. 21.42.

12. În nimeni altul nu* este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiţi.”

*Mat. 1.21. Cap. 10.43. 1 Tim. 2.5,6.

13. Când au văzut ei îndrăzneala lui Petru şi a lui Ioan, s-au mirat, întrucât* ştiau că erau oameni necărturari şi de rând; şi au priceput că fuseseră cu Isus.

*Mat. 11.25. 1 Cor. 1.27.

14. Dar, fiindcă vedeau lângă* ei pe omul care fusese vindecat, nu puteau zice nimic împotrivă.

*Cap. 3.11.

15. Le-au poruncit doar să iasă afară din Sobor, s-au sfătuit între ei
16. şi au zis: „Ce* vom face oamenilor acestora? Căci este ştiut** de toţi locuitorii Ierusalimului că prin ei s-a făcut o minune vădită pe care n-o putem tăgădui.

*Ioan 11.47. **Cap. 3.9,10.

17. Dar, ca să nu se lăţească vestea aceasta mai departe în norod, să-i ameninţăm şi să le poruncim ca de acum încolo să nu mai vorbească nimănui în Numele acesta.”
18. Şi după ce i-au chemat*, le-au poruncit să nu mai vorbească cu nici un chip, nici să mai înveţe pe oameni în Numele lui Isus.

*Cap. 5.40.

19. Drept răspuns, Petru şi Ioan le-au zis: „Judecaţi voi singuri dacă* este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu;

*Cap. 5.29.

20. căci* noi nu putem să nu vorbim despre ce am** văzut şi am auzit.”

*Cap. 1.8; 2.32. **Cap. 22.15. 1 Ioan 1.1,3.

21. I-au ameninţat din nou şi i-au lăsat să plece, căci nu ştiau cum să-i pedepsească, din pricina* norodului; fiindcă** toţi slăveau pe Dumnezeu pentru cele întâmplate.

*Mat. 21.26. Luca 20.6,19; 22.2. Cap. 5.26. **Cap. 3.7,8.

22. Căci omul cu care se făcuse această minune de vindecare avea mai bine de patruzeci de ani.

Petru şi Ioan la ai lor

23. După* ce li s-a dat drumul, ei s-au dus la ai lor şi le-au istorisit tot ce le spuseseră preoţii cei mai de seamă şi bătrânii. *Cap. 12.12.
24. Când au auzit ei aceste lucruri, şi-au ridicat glasul toţi împreună către Dumnezeu şi au zis: „Stăpâne, Doamne, care* ai făcut cerul, pământul, marea şi tot ce este în ele!

*2 Împ. 19.15.

25. Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: „Pentru ce* se întărâtă neamurile şi pentru ce cugetă popoarele lucruri deşarte? *Ps. 2.1.

26. Împăraţii pământului s-au răsculat şi domnitorii s-au unit împotriva Domnului şi împotriva Unsului Său."

27. Într-adevăr,* împotriva Robului Tău celui sfânt**, Isus, pe † care L-ai uns Tu, s-au însoţit în cetatea aceasta Irod şi Pilat din Pont cu Neamurile şi cu noroadele lui Israel,

*Mat. 26.3. Luca 22.2; 23.1,8. **Luca 1.35. † Luca 4.18. Ioan 10.36.

28. ca* să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta şi sfatul Tău. *Cap. 2.23; 3.18.

29. Şi acum, Doamne, uită-Te la ameninţările lor, dă putere robilor Tăi să* vestească Cuvântul Tău cu toată îndrăzneala

*Vers. 13,31. Cap. 9.27; 13.46; 14.3; 19.8; 26.26; 28.31. Efes 6.19.

30. şi întinde-Ţi mâna, ca* să se facă vindecări, minuni şi semne prin** Numele Robului † Tău celui sfânt, Isus."

*Cap. 2.43; 5.12. **Cap. 3.6,16. † Vers. 27.

31. După ce s-au rugat ei, s-a* cutremurat locul unde erau adunaţi; toţi s-au umplut de Duhul Sfânt şi** vesteau Cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală.

*Cap. 2.2,4; 16.26. **Vers. 29.

Unitatea şi dragostea credincioşilor

32. Mulţimea celor ce crezuseră era* o inimă şi un suflet. Nici unul** nu zicea că averile lui sunt ale lui, ci aveau toate de obşte.

*Cap. 5.12. Rom. 15.5,6. 2 Cor. 13.11. Filp. 1.27; 2.2. 1 Pet. 3.8. **Cap. 2.44.

33. Apostolii mărturiseau cu multă* putere despre** învierea Domnului Isus. Şi un mare † har era peste toţi. *Cap. 1.8. **Cap. 1.22. † Cap. 2.47.

34. Căci nu era nici unul printre ei care să ducă lipsă: toţi* cei ce aveau ogoare sau case le vindeau, aduceau preţul lucrurilor vândute

*Cap. 2.45.

35. şi-l* puneau la picioarele apostolilor; apoi** se împărţea fiecăruia după cum avea nevoie. *Vers. 37. Cap. 5.2. **Cap. 2.45; 6.1.

36. Iosif, numit de apostoli şi Barnaba, adică, în tălmăcire, „Fiul mângâierii", un levit, de neam din Cipru,

37. a vândut un ogor pe care-l avea*, a adus banii şi i-a pus la picioarele apostolilor.

*Vers. 34,35. Cap. 5.1.2.

Anania şi Safira

5 1. Dar un om, numit Anania, a vândut o moşioară[1], cu nevasta sa Safira,

2. şi* a oprit o parte din preţ, cu ştirea nevestei lui; apoi a adus partea cealaltă şi a pus-o la picioarele apostolilor.

*Cap. 4.37.

3. Petru* i-a zis: „Anania, pentru ce ţi-a** umplut Satan inima ca să-L minţi pe Duhul Sfânt şi să ascunzi o parte din preţul moşioarei?

*Num. 30.2. Deut. 23.21. Ecl. 5.4. **Luca 22.3.

4. Dacă n-o vindeai, nu rămânea ea a ta? Şi, după ce ai vândut-o, nu puteai să faci ce vrei cu preţul ei? Cum s-a putut naşte un astfel de gând în inima ta? N-ai minţit pe oameni, ci pe Dumnezeu."

5. Anania, când a auzit cuvintele acestea, a căzut* jos şi a murit. O mare frică i-a apucat pe toţi cei ce ascultau aceste lucruri.

*Vers. 10,11.

6. Flăcăii s-au ridicat, l-au* învelit, l-au scos afară şi l-au îngropat.

*Ioan 19.40.

7. Cam după trei ceasuri, a intrat şi soţia sa, fără să ştie ce se întâmplase.

8. Petru i-a zis: „Spune-mi, cu atât aţi vândut moşioara?" „Da", a răspuns ea, „cu atât."

9. Atunci Petru i-a zis: „Cum de v-aţi înţeles între voi să* ispitiţi pe Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce l-au îngropat pe bărbatul tău sunt la uşă şi te vor lua şi pe tine."

*Mat. 4.7. Vers. 3.

10. Ea* a căzut îndată la picioarele lui şi a murit. Când au intrat flăcăii, au găsit-o moartă; au scos-o afară şi au îngropat-o lângă bărbatul ei.

*Vers. 5.

11. O mare* frică a cuprins toată adunarea şi pe toţi cei ce au auzit aceste lucruri.

*Vers. 5. Cap. 2.43; 19.17.

Izbânda apostolilor

12. Prin* mâinile apostolilor se făceau multe semne şi minuni în popor. Toţi** stăteau împreună în Pridvorul lui Solomon

*Cap. 2.43; 14.3; 19.11. Rom. 15.19. 2 Cor. 12.12. Evr. 2.4. **Cap. 3.11; 4.32.

13. şi* nici unul din ceilalţi nu cuteza să li se alăture; dar** poporul îi lăuda în gura mare.

*Ioan 9.22; 12.42; 19.38. **Cap. 2.47; 4.21.

1.Sau: proprietate;

14. Numărul celor ce credeau în Domnul, bărbaţi şi femei, se mărea tot mai mult;
15. până acolo că scoteau pe bolnavi chiar pe uliţe şi îi puneau pe paturi şi pe aşternuturi, pentru ca, atunci când* va trece Petru, măcar umbra lui să treacă peste vreunul din ei.

*Mat. 9.21; 14.36. Cap. 19.12.

16. Mulţimea, de asemenea, alerga la Ierusalim din cetăţile vecine şi îi aducea pe cei bolnavi şi pe cei* chinuiţi de duhuri necurate: şi toţi se vindecau.

*Marc. 16.17,18. Ioan 14.12.

Apostolii, întemniţaţi şi eliberaţi

17. Însă* marele preot şi toţi cei ce erau împreună cu el, adică partida saducheilor, s-au ridicat plini de invidie,

*Cap. 4.1,2,6.

18. au* pus mâinile pe apostoli şi i-au aruncat în închisoarea de obşte.

*Luca 21.12.

19. Dar un înger* al Domnului a deschis uşile temniţei, noaptea, i-a scos afară şi le-a zis:

*Cap. 12.7,16,26.

20. „Duceţi-vă, staţi în Templu şi vestiţi poporului toate* aceste cuvinte ale Vieţii."

*Ioan 6.68; 17.3. 1 Ioan 5.11.

21. Când au auzit ei aceste cuvinte, au intrat dis-de-dimineaţă în Templu şi au început să înveţe poporul. Marele* preot şi cei ce erau cu el au venit pe neaşteptate, au adunat Sinedriul şi pe toţi bătrânii fiilor lui Israel şi au trimis la închisoare să-i aducă pe apostoli.

*Cap. 4.5,6. Luca 22.4.

22. Aprozii[1], la venirea lor, nu i-au găsit în închisoare. S-au întors şi au spus astfel:
23. „Temniţa am găsit-o încuiată cu toată grija şi pe păzitori[2] stând în picioare la uşi; dar, când am deschis, n-am găsit pe nimeni înăuntru."
24. Când au auzit aceste vorbe, căpitanul* Templului şi preoţii cei mai de seamă au rămas înmărmuriţi şi nu ştiau ce să creadă despre apostoli şi despre urmările acestei întâmplări.

*Cap. 4.1.

25. Cineva a venit şi le-a spus: „Iată că oamenii pe care i-aţi băgat în închisoare stau în Templu şi învaţă poporul."
26. Atunci căpitanul Templului a plecat cu aprozii şi i-au adus; dar nu cu sila[3], căci* se temeau să nu fie ucişi cu pietre de norod.

*Mat. 21.26.

27. După ce i-au adus, i-au pus înaintea Soborului. Şi marele preot i-a întrebat astfel:
28. „Nu* v-am poruncit noi cu tot dinadinsul[1] să nu învăţaţi pe norod în Numele acesta? Şi voi iată că aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră şi căutaţi** să aruncaţi asupra noastră sângele † acelui Om."

*Cap. 4.18. **Cap. 2.23,36; 3.15; 7.52. † Mat. 23.35; 27.25.

29. Petru şi ceilalţi apostoli, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie* să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni! *Cap. 4.19.
30. Dumnezeul* părinţilor noştri L-a înviat pe Isus pe care voi L-aţi omorât, atârnându-L** pe lemn.

*Cap. 3.13,15; 22.14. **Cap. 10.39; 13.29. Gal. 3.13. 1 Pet. 2.24.

31. Pe acest* Isus, Dumnezeu L-a înălţat cu puterea Lui şi L-a făcut Domn** şi Mântuitor †, ca să-i †† dea lui Israel pocăinţa şi iertarea păcatelor.

*Cap. 2.33,36. Filp. 2.9. Evr. 2.10; 12.2. **Cap. 3.15. † Mat. 1.21. †† Luca 24.47. Cap. 3.26; 13.38. Efes. 1.7. Col. 1.14.

32. Noi* suntem martori ai acestor lucruri, ca şi Duhul Sfânt pe** care L-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El."

*Ioan 15.26,27. **Cap. 2.4; 10.44.

Apostolilor li se dă drumul

33. Când* au auzit ei aceste vorbe, îi tăia la inimă şi s-au sfătuit să-i omoare.

*Cap. 2.37; 7.54.

34. Dar un fariseu, numit Gamaliel*, un învăţător al Legii preţuit de tot poporul, s-a ridicat în picioare în Sinedriu şi a poruncit să-i scoată puţin afară pe apostoli. *Cap. 22.3.
35. Apoi le-a zis: „Bărbaţi israeliţi, luaţi seama bine la ce aveţi de gând să faceţi oamenilor acestora.
36. Căci nu demult s-a ivit Teuda, care zicea că este cineva şi la care s-au alipit[2] aproape patru sute de bărbaţi. El a fost omorât şi toţi cei ce îl urmaseră au fost risipiţi şi nimiciţi.
37. După el s-a ivit Iuda Galileeanul, pe vremea înscrierii[3], şi a atras mult norod de partea lui; a pierit şi el şi toţi cei ce-l urmaseră au fost risipiţi.
38. Şi acum eu vă spun: „Nu-i mai necăjiţi pe oamenii aceştia şi lăsaţi-i în pace! Dacă* încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; *Prov. 21.30. Isa. 8.10. Mat. 15.13.
39. dar* dacă este de la Dumnezeu, n-o veţi putea nimici. Să nu vă pomeniţi că luptaţi** împotriva lui Dumnezeu."

*Luca 21.15. 1 Cor. 1.25. **Cap. 7.51; 9.5; 23.9

1.Sau: gărzile (peste tot în text); 2.Sau: gardieni; 3.Sau: forţa;

1.Sau: categoric, cu stricteţe; 2.Sau: alăturat;

3.Recensământului din anul 6A.D. când s-a încercat o răscoală;

40. Ei au ascultat de el. Şi după ce i-au chemat* pe apostoli, au pus să-i bată** cu nuiele, i-au oprit să vorbească în Numele lui Isus şi le-au dat drumul.

*Cap. 4.18. **Mat. 10.17; 23.34. Marc. 13.9.

41. Ei au plecat dinaintea Sinedriului şi s-au bucurat* că au fost învredniciţi să fie batjocoriţi pentru Numele Lui.

*Mat. 5.12. Rom. 5.3. 2 Cor. 12.10. Filp. 1.29. Evr. 10.34. Iac. 1.2. 1 Pet. 4.13,16.

42. Şi în fiecare zi, în* Templu şi acasă, nu încetau** să înveţe pe oameni şi să vestească Evanghelia lui Isus Cristos.

*Cap. 2.46. **Cap. 4.20,29.

Cei şapte diaconi

6 1. În zilele acelea, când s-a* înmulţit numărul ucenicilor, evreii care vorbeau greceşte[1]** cârteau împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la împărţirea † ajutoarelor de toate zilele.

*Vers. 7. Cap. 2.41; 4.4; 5.14. **Cap. 9.29; 11.20. † Cap. 4.35.

2. Cei doisprezece au adunat mulţimea ucenicilor şi au zis: „Nu* este potrivit pentru noi să lăsăm Cuvântul lui Dumnezeu ca să slujim la mese. *Exod 18.17.

3. De aceea, fraţilor, alegeţi* dintre voi şapte bărbaţi, vorbiţi de bine, plini de Duhul Sfânt şi înţelepciune, pe care îi vom pune la slujba aceasta. *Deut. 1.13. Cap. 1.21; 16.2. 1 Tim. 3.7.

4. Iar noi vom* stărui necurmat în rugăciune şi în propovăduirea Cuvântului.” *Cap. 2.42.

5. Vorbirea aceasta a plăcut întregii adunări. Au ales pe Ştefan, bărbat* plin de credinţă şi de Duhul Sfânt, pe Filip**, pe Prohor, pe Nicanor, pe Timon, pe Parmena şi pe Nicolae †, un prozelit din Antiohia.

*Cap. 11.24. **Cap. 8.5,26; 21.8. † Apoc. 2.6,15.

6. I-au adus înaintea apostolilor, care*, după ce s-au rugat, şi-au** pus mâinile peste ei.

*Cap. 1.24. **Cap. 8.17; 9.17; 13.3. 1 Tim. 4.14; 5.22. 2 Tim. 1.6.

Ştefan învinuit de blasfemie

7. Cuvântul* lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulţea mult în Ierusalim şi o mare mulţime de** preoţi venea la credinţă.

*Cap. 12.24; 19.20. Col. 1.6. **Ioan 12.42.

8. Ştefan era plin de har şi de putere şi făcea minuni şi semne mari în popor.

9. Unii din sinagoga numită a liberţilor[2], a cireneenilor şi a alexandrinilor, împreună cu nişte iudei din Cilicia şi din Asia, au început o ceartă de vorbe cu Ştefan;

10. dar* nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi Duhului cu care vorbea el.

*Exod 4.12. Isa. 54.17. Luca 21.15. Cap. 5.39.

11. Atunci* au pus la cale ca nişte oameni să zică: „Noi l-am auzit rostind cuvinte de hulă împotriva lui Moise şi împotriva lui Dumnezeu.”

*1 Împ. 21.10,13. Mat. 26.59,60.

12. Au întărâtat norodul, pe bătrâni şi pe cărturari, au năvălit asupra lui, au pus mâna pe el şi l-au dus în Sinedriu.

13. Au scos nişte martori mincinoşi care au zis: „Omul acesta nu încetează să spună cuvinte de hulă împotriva acestui Locaş Sfânt şi împotriva Legii.

14. Într-adevăr*, l-am auzit zicând că acest Isus din Nazaret va dărâma** Locaşul acesta şi va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat Moise.”

*Cap. 25.8. **Dan. 9.26.

15. Toţi cei ce stăteau în Sinedriu s-au uitat ţintă la Ştefan şi faţa lui li s-a arătat ca o faţă de înger.

Cuvântarea de apărare a lui Ştefan

7 1. Marele preot a zis: „Aşa stau lucrurile?”
2. Ştefan a răspuns: „Fraţilor* şi părinţilor, ascultaţi! Dumnezeul slavei S-a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, înainte ca să se aşeze în Haran.

*Cap. 22.1.

3. Şi i-a zis: „Ieşi* din ţara ta şi din familia ta şi du-te în ţara pe care ţi-o voi arăta.”

*Gen. 12.1.

4. El a ieşit atunci* din ţara caldeenilor şi s-a aşezat în Haran. De acolo, după moartea tatălui său, Dumnezeu l-a strămutat în ţara aceasta, în care locuiţi voi acum.

*Gen. 11.31; 12.4,5.

5. Din ţara aceea nu i-a dat nimic în stăpânire, nici măcar o palmă de loc, ci i-a făgăduit* că i-o va da în stăpânire lui şi seminţei lui după el, măcar că n-avea nici un copil.

*Gen. 12.7; 13.15; 15.3,8; 17.8; 26.3.

6. Dumnezeu i-a spus că sămânţa* lui va locui într-o ţară străină, va fi înrobită şi va fi chinuită patru** sute de ani.

*Gen. 15.13,16. **Exod 12.40. Gal. 3.17.

7. „Dar Eu voi judeca poporul căruia îi vor fi robi”, a zis Dumnezeu. „După aceea vor ieşi şi-Mi vor* sluji în locul acesta.”

*Exod 3.12.

1.Evreii din diaspora aveau propia sinagogă de limbă greacă în Ierusalim; 2.Sclavi evrei eliberaţi, după ce Pompei îi dusese la Roma ca robi în anul 63 î.C.;

8. Apoi i-a dat* legământul tăierii împrejur[1]; şi astfel** Avraam, când l-a născut pe Isaac, l-a tăiat împrejur în ziua a opta; Isaac † l-a născut şi l-a tăiat împrejur pe Iacov; şi Iacov †† pe cei doisprezece patriarhi.

*Gen. 17.9-11. **Gen. 21.2-4. † Gen. 25.26. †† Gen. 29.31, etc.; 30.5, etc.; 35.18,23.

9. Iar* patriarhii, care-l invidiau pe Iosif, l-au vândut, ca să fie dus în Egipt. Dar** Dumnezeu a fost cu el

*Gen. 37.4,11,28. Ps. 105.17. †† Gen. 39.2,21,23.

10. şi l-a izbăvit din toate necazurile lui; i-a dat înţelepciune şi har* înaintea lui Faraon, împăratul Egiptului, care l-a pus dregător[2] peste Egipt şi peste toată casa lui.

*Gen. 41.37; 42.6.

11. A venit* o foamete în tot Egiptul şi Canaanul. Nevoia era mare şi părinţii noştri nu găseau hrană. *Gen. 41.54.

12. Iacov* a auzit că în Egipt era grâu şi a trimis pe părinţii noştri întâia dată acolo.

*Gen. 42.1.

13. Şi*, când au venit a doua oară, Iosif a fost cunoscut de fraţii săi, şi Faraonul a aflat din ce popor era Iosif. *Gen. 45.4,16.

14. Apoi* Iosif a trimis să-l cheme pe tatăl său, Iacov, şi toată** familia lui, şaptezeci şi cinci de suflete.

*Gen. 45.9,27. **Gen. 46.27. Deut. 10.22.

15. Iacov* s-a coborât în Egipt, unde a murit** el şi părinţii noştri.

*Gen. 46.5. **Gen. 49.33. Exod 1.6.

16. Şi* au fost strămutaţi la Sihem şi puşi în mormântul** pe care îl cumpărase Avraam cu o sumă de bani de la fiii lui Emor în Sihem.

*Exod 13.19. Ios. 24.32. **Gen. 23.16; 33.19.

17. Se apropia vremea* când trebuia să se împlinească făgăduinţa pe care o făcuse Dumnezeu lui Avraam. Poporul a** crescut şi s-a înmulţit în Egipt,

*Gen. 15.13. Vers. 6. **Exod 1.7-9. Ps. 105.24,25.

18. până când s-a ridicat un alt împărat, care nu-l cunoştea pe Iosif.

19. Împăratul acesta a uneltit împotriva neamului nostru şi i-a asuprit pe părinţii noştri, până acolo încât să-şi* lepede pruncii, ca să nu mai trăiască. *Exod 1.22.

Vremea lui Moise

20. Pe* vremea aceasta s-a născut Moise, care era** frumos înaintea lui Dumnezeu. El a fost hrănit trei luni în casa tatălui său.

*Exod 2.2. **Evr. 11.23.

21. Şi, când a fost* lepădat, l-a luat fiica lui Faraon şi l-a crescut ca pe copilul ei.

*Exod 2.3-10.

22. Moise a învăţat toată înţelepciunea egiptenilor şi era puternic* în cuvinte şi în fapte.

*Luca 24.19.

23. El* avea patruzeci de ani, când i-a venit în inimă dorinţa să-i cerceteze pe fraţii săi, pe fiii lui Israel.

*Exod 2.11,12.

24. L-a văzut pe unul din ei suferind nedreptate; i-a luat apărarea, l-a răzbunat pe cel asuprit şi l-a omorât pe egiptean.

25. Credea că fraţii lui vor pricepe că Dumnezeu prin mâna lui le va da eliberarea; dar n-au priceput.

26. A* doua zi, când se băteau ei, Moise a venit în mijlocul lor şi i-a îndemnat la pace. „Oamenilor”, a zis el, „voi sunteţi fraţi; de ce vă nedreptăţiţi unul pe altul?”

*Exod 2.13.

27. Dar cel ce nedreptăţea pe aproapele său, l-a îmbrâncit şi i-a zis: „Cine* te-a pus pe tine conducător şi judecător peste noi?

*Luca 12.14. Cap. 4.7.

28. Vrei să mă omori şi pe mine cum l-ai omorât ieri pe egiptean?”

29. La* auzul acestor vorbe, Moise a fugit şi s-a dus de a locuit ca străin în ţinutul Madian, unde a născut doi fii.

*Exod 2.15,22; 4.20; 18.3,4.

30. Peste* patruzeci de ani, i s-a arătat un înger în pustiul muntelui Sinai, în para focului unui rug.

*Exod 3.2.

31. Moise, când l-a văzut, s-a mirat de arătarea aceasta; şi, pe când se apropia să vadă ce este, a auzit glasul Domnului,

32. care i-a zis: „Eu* sunt Dumnezeul părinţilor tăi, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.” Şi Moise, tremurând, n-a îndrăznit să se uite.

*Mat. 22.32. Evr. 11.16.

33. Domnul* i-a zis: „Scoate-ţi încălţămintea din picioare, căci locul pe care stai este un pământ sfânt.

*Exod 3.5. Ios. 5.15.

34. Am* văzut suferinţa poporului Meu care este în Egipt, le-am auzit gemetele şi M-am coborât să-i eliberez. Acum, du-te, te voi trimite în Egipt.” *Exod 3.7.

35. Pe acest Moise, de care se lepădaseră ei, când au zis: „Cine te-a pus pe tine conducător şi judecător?”, Dumnezeu l-a trimis ca un conducător şi eliberator, cu ajutorul* îngerului care i se arătase în rug.

*Exod 14.19. Num. 20.16.

1.Sau: circumciziei; 2.Sau: guvernator;

36. El* i-a scos din Egipt şi a făcut** minuni şi semne în Egipt, la † Marea Roşie şi †† în pustiu, patruzeci de ani.

*Exod 12.41; 33.1. **Exod 7-11,14. Ps. 105.27. † Exod 14. 21,27-29. †† Exod 16.1, 35

37. Acest Moise a zis fiilor lui Israel: „Domnul Dumnezeul vostru vă va ridica dintre fraţii voştri un Proroc* ca mine: de El** să ascultaţi."

*Deut. 18.15,18. Cap. 3.22. **Mat. 17.5.

38. El* este acela care, în adunarea israeliţilor din pustiu, cu îngerul** care i-a vorbit pe muntele Sinai şi cu părinţii noştri, a † primit cuvinte †† vii, ca să ni le dea nouă.

*Exod 19.3,17. **Isa. 63.9. Gal. 3.19. Evr. 2.2. † Exod 21.1. Deut. 5.27,31; 33.4. Ioan 1.17. †† Rom. 3.2.

39. Părinţii noştri n-au vrut să-l asculte, ci l-au nesocotit: şi, în inimile lor, s-au întors spre Egipt;

40. şi* i-au zis lui Aaron: „Fă-ne nişte dumnezei care să meargă înaintea noastră; căci cu acest Moise, care ne-a scos din ţara Egiptului, nu ştim ce s-a întâmplat."

*Exod 32.1.

41. Şi*, în zilele acelea, au făcut un viţel, au adus jertfe idolului şi s-au bucurat de lucrul mâinilor lor. *Deut. 9.16. Ps. 106.19.

42. Atunci Dumnezeu S-a* întors de la ei şi i-a dat să se închine oştirii** cerului, după cum este scris în Cartea Prorocilor: „Mi-aţi adus voi vite înjunghiate şi jertfe timp de patruzeci de ani în pustiu, casă † a lui Israel?...

*Ps. 81.12. Ezec. 20.25,39. Rom. 1.24. 2 Tes. 2.11. **Deut. 4.19; 17.3. 2 Împ. 17.16; 21.3. Ier. 19.13. † Amos 5.25,26.

43. Aţi purtat cortul lui Moloh şi chipul stelei zeului Remfan, chipurile acelea pe care le-aţi făcut ca să vă închinaţi lor! De aceea vă voi strămuta[1] dincolo de Babilon."

44. Părinţii noştri aveau în pustiu Cortul întâlnirii, aşa cum îl rânduise Cel ce a spus lui Moise să-l* facă după chipul pe care-l văzuse.

*Exod 25.40; 26.30. Evr. 8.5.

45. Şi* părinţii noştri l-au adus, la rândul lor, sub povăţuirea lui Iosua, când au intrat în ţara stăpânită de popoarele pe** care Dumnezeu le-a izgonit dinaintea părinţilor noştri; şi a rămas acolo până în zilele lui David.

*Ios. 3.14. **Neem. 9.24. Ps. 44.2; 78.55. Cap. 13.19.

46. David* a găsit har înaintea lui Dumnezeu şi a** cerut să ridice o Locuinţă pentru Dumnezeul lui Iacov.

*1 Sam. 16.1. 2 Sam. 7.1. Ps. 89.19. Cap. 13.22. **1 Împ. 8.17. 1 Cron. 22.7. Ps. 132.4,5.

1.Sau: exila;

47. Şi* Solomon a fost acela care I-a zidit o casă.

*1 Împ. 6.1; 8.20. 1 Cron. 17.12. 2 Cron. 3.1.

48. Dar* Cel Preaînalt nu locuieşte în locaşuri făcute de mâini omeneşti, cum zice prorocul:

*1 Împ. 8.27. 2 Cron. 2.6; 6.18. Cap. 17.24.

49. „Cerul* este scaunul Meu de domnie, şi pământul este aşternutul picioarelor Mele. Ce fel de Casă Îmi veţi zidi voi Mie, zice Domnul, sau care va fi locul Meu de odihnă?

*Isa. 66.1,2. Mat. 5.34,35; 23.22.

50. N-a făcut mâna Mea toate aceste lucruri?..."

Uciderea lui Ştefan cu pietre

51. „ ... Oameni tari* la cerbice[1], netăiaţi împrejur** cu inima şi cu urechile! Voi totdeauna vă împotriviţi Duhului Sfânt. Cum au făcut părinţii voştri, aşa faceţi şi voi.

*Exod 32.9; 33.3. Isa. 48.4. **Lev. 26.41. Deut. 10.16. Ier. 4.4; 6.10; 9.26. Ezec. 44.9.

52. Pe* care din proroci nu i-au prigonit părinţii voştri? Au omorât pe cei ce vesteau mai dinainte venirea Celui** neprihănit, pe care L-aţi vândut acum şi L-aţi omorât.

*2 Cron. 36.16. Mat. 21.35; 23.34,37. 1 Tes. 2.15. **Cap. 3.14.

53. Voi, care* aţi primit Legea dată prin îngeri şi n-aţi ținut-o!..."

*Exod 20.1. Gal. 3.19. Evr. 2.2.

54. Când* au auzit ei aceste cuvinte, îi tăia la inimă şi scrâşneau din dinţi împotriva lui.

*Cap. 5.33.

55. Dar Ştefan, plin* de Duhul Sfânt, şi-a pironit ochii spre cer, a văzut slava lui Dumnezeu şi pe Isus stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu; *Cap. 6.5.

56. şi a zis: „Iată, văd* cerurile deschise şi pe Fiul** omului stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu."

*Ezec. 1.1. Mat. 3.16. Cap. 10.11. **Dan. 7.13.

57. Ei au început atunci să răcnească, şi-au astupat urechile şi s-au năpustit toţi într-un gând asupra lui.

58. L-au târât* afară din cetate şi l-au** ucis cu pietre. Martorii † şi-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit Saul.

*1 Împ. 21.13. Luca 4.29. Evr. 13.12. **Lev. 24.16. † Deut. 13.9,10; 17.7. Cap. 8.1; 22.20.

59. Şi aruncau cu pietre în Ştefan, care* se ruga şi zicea: „Doamne Isuse, primeşte** duhul meu!"

*Cap. 9.14. **Ps. 31.5. Luca 23.46.

60. Apoi a îngenuncheat* şi a strigat cu glas tare: „Doamne**, nu le ţine în seamă păcatul

1.Sau: încăpăţânaţi;

acesta!" Şi, după aceste vorbe, a adormit.
*Cap. 9.40; 20.36; 21.5. **Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34.

Prigonirea creştinilor

8 1. Saul* se învoise cu uciderea lui Ştefan. În ziua aceea, s-a pornit o mare prigoană împotriva Bisericii din Ierusalim. Şi toţi**, în afară de apostoli, s-au împrăştiat prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei.
*Cap. 7.58; 22.20. **Cap. 11.19.
2. Nişte oameni temători de Dumnezeu l-au îngropat pe Ştefan şi l-au* jelit cu mare durere.
*Gen. 23.3; 50.10. 2 Sam. 3.31.
3. Pe de altă parte, Saul făcea prăpăd* în Biserică; intra prin case, lua cu forţa pe bărbaţi şi pe femei şi-i arunca în închisoare.
*Cap. 7.58; 9.1,13,21; 22.4; 26.10,11. 1 Cor. 15.9. Gal. 1.13. Filp. 3.6. 1 Tim. 1.13.
4. Cei ce se împrăştiaseră* mergeau din loc în loc şi propovăduiau Cuvântul.
*Mat. 10.23. Cap. 11.19.
5. Filip* a coborât în cetatea Samariei şi le-a propovăduit pe Cristos.
*Cap. 6.5.
6. Mulţimile luau aminte într-un gând la cele spuse de Filip, auzind şi văzând semnele pe care le făcea.
7. Căci din mulţi demonizaţi ieşeau duhuri* necurate şi scoteau mari ţipete; mulţi paralitici şi şchiopi erau vindecaţi. *Marc. 16.17.
8. Şi a fost o mare bucurie în cetatea aceasta.
9. În cetate era un om, numit Simon, care zicea că este un om însemnat; el făcea vrăji* şi punea în uimire** poporul Samariei.
*Cap. 13.6 **Cap. 5.36.
10. Toţi, de la mic la mare, îl ascultau cu luare aminte şi ziceau: „Acesta este puterea lui Dumnezeu, cea care se numeşte „mare"."
11. Îl ascultau cu atenție, pentru că multă vreme îi uimise cu vrăjitoriile lui.
12. Dar când l-au crezut pe Filip, care propovăduia Evanghelia* Împărăţiei lui Dumnezeu şi a Numelui lui Isus Cristos, au fost botezaţi, atât bărbaţi cât şi femei.
*Cap. 1.3.
13. Chiar Simon a crezut; şi după ce a fost botezat, nu se mai despărţea de Filip şi privea cu uimire minunile şi semnele mari care se făceau.

Petru şi Ioan în Samaria

14. Apostolii care erau în Ierusalim, când au auzit că Samaria a primit Cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru şi pe Ioan.
15. Aceştia au venit la samariteni şi s-au rugat pentru ei, ca să* primească Duhul Sfânt.
*Cap. 2.38.
16. Căci nu Se coborâse încă* peste nici unul dintre ei, ci fuseseră numai** botezaţi în Numele † Domnului Isus.
*Cap. 19.2. **Mat. 28.19. Cap. 2.38. † Cap. 10.48; 19.5.
17. Atunci Petru şi Ioan și-au pus* mâinile peste ei şi aceia au primit Duhul Sfânt.
*Cap. 6.6; 19.6. Evr. 6.2.
18. Când a văzut Simon că Duhul Sfânt era dat prin punerea mâinilor apostolilor, le-a dat bani
19. şi le-a zis: „Daţi-mi şi mie puterea aceasta, pentru ca peste oricine-mi voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt."
20. Dar Petru i-a zis: „Banii tăi să piară împreună cu tine, pentru că ai* crezut că darul** lui Dumnezeu s-ar putea primi cu bani!
*2 Împ. 5.16. Mat. 10.8. **Cap. 2.38; 10.45; 11.17.
21. Tu n-ai nici parte, nici sorţ în toată treaba aceasta, căci inima ta nu este curată înaintea lui Dumnezeu.
22. Pocăieşte-te, dar, de această răutate a ta şi roagă-te Domnului să* ţi se ierte gândul acesta al inimii tale, dacă este cu putinţă;
*Dan. 4.27. 2 Tim. 2.25.
23. căci văd că eşti plin de fiere amară* şi în lanţurile fărădelegii."
*Evr. 12.15.
24. Simon a răspuns: „Rugaţi-vă* voi Domnului pentru mine, ca să nu mi se întâmple nimic din ce aţi zis."
*Gen. 20.7,17. Exod 8.8. Num. 21.7. 1 Împ. 13.6. Iov 42.8. Iac. 5.16.
25. După ce au mărturisit despre Cuvântul Domnului şi după ce l-au propovăduit, Petru şi Ioan s-au întors la Ierusalim, vestind Evanghelia în multe sate ale samaritenilor.

Filip şi famenul etiopian

26. Un înger al Domnului i-a vorbit lui Filip şi i-a zis: „Scoală-te şi du-te spre miazăzi, pe drumul care coboară de la Ierusalim spre Gaza şi care este pustiu."
27. Filip s-a ridicat şi a plecat. Şi iată că un* etiopian, un famen[1] cu mare putere a Candaciei[2], împărăteasa etiopienilor, şi îngrijitorul[3] tuturor vistieriilor ei, venit** la Ierusalim ca să se închine, *Ţef. 3.10. **Ioan 12. 20.

1.Sau: eunuc, înalt demnitar, cu mare influenţă politică în epocă;
2.Titlul de împărăteasă a Nubiei - echiv. fem. al titlului de Faraon;
3.Sau: administratorul, trezorierul;

28. se întorcea de acolo stând în carul lui şi citea din profetul Isaia.
29. Duhul i-a zis lui Filip: „Du-te şi ajunge carul acesta!"
30. Filip a alergat şi a auzit pe etiopian citind din prorocul Isaia. El i-a zis: „Înţelegi tu ce citeşti?"
31. Famenul i-a răspuns: „Cum aş putea să înţeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?" Şi l-a rugat pe Filip să se suie în car şi să şadă împreună cu el.
32. Locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: „El* a fost dus ca o oaie la tăiere; şi, ca un miel fără glas înaintea celui ce-l tunde, aşa nu Şi-a deschis gura;

*Isa. 53.7,8.

33. în smerenia Lui, judecata I-a fost luată. Şi cine va zugrăvi pe cei din timpul Lui? Căci viaţa I-a fost luată de pe pământ."
34. Famenul i-a zis lui Filip: „Rogu-te, despre cine vorbeşte prorocul astfel? Despre sine sau despre vreun altul?"
35. Atunci Filip a luat cuvântul, a început* de la Scriptura aceasta şi i-a propovăduit pe Isus.

*Luca 24.27. Cap. 18.28.

36. Pe când îşi urmau ei drumul, au dat peste o apă. Şi famenul a zis: „Uite apă; ce* mă împiedică să fiu botezat?"

*Cap. 10.47.

37. Filip a zis: „Dacă* crezi din toată inima, se poate." Famenul a răspuns: „Cred** că Isus Cristos este Fiul lui Dumnezeu."

*Mat. 28.19. Marc. 16.16. **Mat. 16.16. Ioan 6.69; 9.35,38; 11.27. Cap. 9.20. 1 Ioan 4.15; 5.5,13.

38. A poruncit să stea carul, s-au coborât amândoi în apă şi Filip l-a botezat pe famen.
39. Când au ieşit afară din apă, Duhul* Domnului l-a răpit pe Filip şi famenul nu l-a mai văzut, ci îşi vedea de drum, plin de bucurie,

*1 Împ. 18.12. 2 Împ. 2.16. Ezec. 3.12,14.

40. Filip se afla la Azot, de unde s-a dus până la Cezareea. Şi propovăduia Evanghelia în toate cetăţile prin care trecea.

Întoarcerea lui Saul la Dumnezeu

9 1. Dar Saul* sufla încă ameninţare şi ucidere împotriva ucenicilor Domnului. S-a dus la marele preot

*Cap. 8.3. Gal. 1.13. 1 Tim. 1.13.

2. şi i-a cerut scrisori către sinagogile din Damasc, ca, dacă va găsi pe unii umblând pe Calea credinţei, atât bărbaţi, cât şi femei, să-i aducă legaţi la Ierusalim.
3. Pe drum, când* s-a apropiat de Damasc, deodată a strălucit o lumină din cer în jurul lui.

*Cap. 22.6; 26.12. 1 Cor. 15.8.

4. El a căzut la pământ şi a auzit un glas care-i zicea: „Saule, Saule, pentru ce* Mă prigoneşti?"

*Mat. 25.40, etc.

5. „Cine eşti Tu, Doamne?", a răspuns el. Şi Domnul a zis: „Eu sunt Isus pe care-L prigoneşti. Ţi-ar fi greu* să dai cu piciorul într-un ţepuş."

*Cap. 5.39.

6. Tremurând şi plin de frică, el a zis: „Doamne, ce* vrei să fac?" „Scoală-te", i-a zis Domnul, „intră în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci."

*Luca 3.10. Cap. 2.37; 16.30.

7. Oamenii* care-l însoţeau au rămas încremeniţi; auzeau, într-adevăr, glasul, dar nu vedeau pe nimeni.

*Dan. 10.7. Cap. 22.9; 26.13.

8. Saul s-a ridicat de la pământ; şi, măcar că ochii îi erau deschişi, nu vedea nimic. L-au luat de mâini şi l-au dus în Damasc.
9. Trei zile n-a văzut şi n-a mâncat, nici n-a băut nimic.
10. În Damasc era un ucenic, numit* Anania. Domnul i-a zis într-o vedenie: „Anania!" „Iată-mă Doamne", a răspuns el.

*Cap. 22.12.

11. Şi Domnul i-a zis: „Ridică-te, du-te pe uliţa care se cheamă „Dreaptă" şi caută în casa lui Iuda pe unul zis Saul, un om din Tars*. Căci iată, el se roagă;

*Cap. 21.39; 22.3.

12. şi a văzut în vedenie pe un om, numit Anania, intrând la el şi punându-şi mâinile peste el, ca să-şi capete iarăşi vederea."
13. „Doamne", a răspuns Anania, „am auzit de la mulţi despre toate* relele pe care le-a făcut omul acesta sfinţilor Tăi în Ierusalim,

*Vers. 1.

14. ba şi aici are puteri[1] din partea preoţilor cei mai de seamă, ca să lege pe toţi care* cheamă Numele Tău."

*Vers. 21. Cap. 7.59; 22.16. 1 Cor. 1.2. 2 Tim. 2.22.

15. Dar Domnul i-a zis: „Du-te, căci el* este un vas pe care l-am ales, ca să ducă Numele Meu înaintea Neamurilor[2]**, înaintea împăraţilor † şi înaintea fiilor lui Israel;

*Cap. 13.2; 22.21; 26.17. Rom. 1.1. 1 Cor. 15.10. Gal. 1.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Rom. 1.5; 11.13. Gal. 2.7,8. † Cap. 25.22,23; 26.1, etc.

16. şi îi* voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu."

*Cap. 20.23; 21.11. 2 Cor. 11.23.

1.Sau: împuterniciri,autoritate; 2.Sau: naţiunilor,neevreilor,limbilor;

17. Anania* a plecat; şi, după ce a intrat în casă, și-a pus** mâinile peste Saul şi a zis:
„Frate Saule, Domnul Isus, care ţi S-a arătat pe drumul pe care veneai, m-a trimis ca să-ţi recapeţi vederea şi să † fii umplut de Duhul Sfânt."

*Cap. 22.12,13. **Cap. 8.17. † Cap. 2.4; 4.31; 8.17; 13.52.

18. Chiar în clipa aceea, au căzut de pe ochii lui un fel de solzi; şi el şi-a recăpătat vederea. Apoi s-a ridicat şi a fost botezat.
19. După ce a mâncat, a prins iarăşi putere.
Saul* a rămas câteva zile cu ucenicii care erau în Damasc. *Cap. 26.20.
20. Şi îndată a început să propovăduiască în sinagogi că* Isus este Fiul lui Dumnezeu.

*Cap. 8.37.

21. Toţi cei ce-l ascultau rămâneau uimiţi şi ziceau: „Nu este el* acela care făcea prăpăd în Ierusalim printre cei ce chemau Numele acesta? Şi n-a venit el aici ca să-i ducă legaţi înaintea preoţilor cei mai de seamă?"

*Vers. 1. Cap. 8.3. Gal. 1.13,23.

22. Totuşi, Saul se întărea din ce în ce mai mult şi făcea de ruşine* pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Isus este Cristosul.

*Cap. 18.28.

Iudeii caută să-l omoare pe Saul

23. După câtva timp, iudeii s-au* sfătuit să-l omoare; *Cap. 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26.
24. şi uneltirea* lor a ajuns la cunoştinţa lui Saul. Porţile erau păzite zi şi noapte, ca să-l omoare. *2 Cor. 11.32.
25. Dar, într-o noapte, ucenicii l-au luat şi l-au* coborât prin zid, dându-l jos într-un coş.

*Ios. 2.15. 1 Sam. 19.12.

26. Când a ajuns* în Ierusalim, Saul a căutat să se alăture ucenicilor; dar toţi se temeau de el, căci nu puteau să creadă că este ucenic.

*Cap. 22.17. Gal. 1.17,18.

27. Atunci* Barnaba l-a luat cu el, l-a dus la apostoli şi le-a istorisit cum, pe drum, Saul văzuse pe Domnul, care i-a vorbit, şi cum** în Damasc propovăduise cu îndrăzneală în Numele lui Isus.

*Cap. 4.36; 13.2. **Vers. 20,22.

28. De atunci se ducea* şi venea împreună cu ei în Ierusalim *Gal. 1.18.
29. şi propovăduia cu îndrăzneală în Numele Domnului. Vorbea şi se întreba şi cu evreii care vorbeau greceşte[1]*, dar** ei căutau să-l omoare.

*Cap. 6.1; 11.20. **Vers. 23. 2 Cor. 11.26.

1.Sau: evrei eleniști, de cultură greacă (notă la Cap. 6.1.);

30. Când au aflat fraţii de lucrul acesta, l-au dus la Cezareea şi l-au trimis la Tars.

Vindecarea lui Enea

31. Biserica* se bucura de pace în toată Iudeea, Galileea şi Samaria, se întărea sufleteşte şi umbla în frica Domnului; şi, cu ajutorul Duhului Sfânt, se înmulţea.

*Cap. 8.1.

32. Pe când cerceta Petru pe* toţi sfinţii, s-a coborât şi la cei ce locuiau în Lida.

*Cap. 8.14.

33. Acolo a găsit un om, pe nume Enea, care zăcea de opt ani olog în pat.
34. „Enea", i-a zis Petru, „Isus Cristos te* vindecă; ridică-te şi fă-ţi patul." Şi Enea s-a ridicat îndată.

*Cap. 3.6,16; 4.10.

35. Toţi locuitorii din Lida şi din Saron* l-au văzut şi s-au** întors la Domnul.

*1 Cron. 5.16. **Cap. 11.21.

Învierea Tabitei

36. În Ioppe, era o ucenică numită Tabita, nume care în tălmăcire înseamnă *Dorca (Gazela)*. Ea făcea o mulţime de* fapte bune şi milostenii. *1 Tim. 2.10. Tit 3.8.
37. În vremea aceea, s-a îmbolnăvit şi a murit. După ce au spălat-o, au pus-o într-o cameră de sus*. *Cap. 1.13.
38. Fiindcă Lida este aproape de Ioppe, ucenicii, când au auzit că Petru este acolo, au trimis doi oameni la el să-l roage: „Nu întârzia să vii până la noi."
39. Petru s-a ridicat şi a plecat împreună cu ei. Când a sosit, l-au dus în camera de sus. Toate văduvele l-au înconjurat plângând şi i-au arătat hainele şi cămăşile pe care le făcea Dorca, când era cu ele.
40. Petru a scos* pe toată lumea afară, a îngenuncheat** şi s-a rugat; apoi, s-a întors spre trup şi a † zis: „Tabita, scoală-te!" Ea a deschis ochii şi, când l-a văzut pe Petru, a stat în capul oaselor.

*Mat. 9.25. **Cap. 7.60. † Marc. 5.41,42. Ioan 11.43.

41. El i-a dat mâna şi a ridicat-o în sus. A chemat îndată pe sfinţi şi pe văduve şi le-a pus-o înainte vie.
42. Minunea aceasta a fost cunoscută în toată cetatea Ioppe şi* mulţi au crezut în Domnul.

*Ioan 11.45; 12.11.

43. Petru a rămas multe zile în Ioppe la un tăbăcar, numit Simon*. *Cap. 10.6.

Centurionul Corneliu

10 1. În Cezareea era un om cu numele
Corneliu, sutaş[1] din ceata de ostaşi[2]
numită „Italiana”.
2. Omul acesta era evlavios* şi temător** de
Dumnezeu, împreună cu toată casa lui. El fă-
cea multe milostenii norodului şi se ruga tot-
deauna lui Dumnezeu.
*Vers. 22. Cap. 8.2; 22.12. **Vers. 35.
3. Pe la ceasul al nouălea din zi, a văzut*
lămurit într-o vedenie pe un înger al lui Dum-
nezeu că a intrat la el şi i-a zis: „Corneliu!”
*Vers. 30. Cap. 11.13.
4. Corneliu s-a uitat ţintă la el, s-a înfricoşat şi
a răspuns: „Ce este, Doamne?” Şi îngerul i-a
zis: „Rugăciunile şi milosteniile tale s-au suit
înaintea lui Dumnezeu şi El Şi-a adus
aminte de ele.
5. Trimite acum nişte oameni la Iope
şi cheamă pe Simon, zis şi Petru.
6. El găzduieşte la un om numit Simon*,
tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare:
acela** îţi va spune ce trebuie să faci.”
*Cap. 9.43. **Cap. 11.14.
7. Cum a plecat îngerul care vorbise cu el,
Corneliu a chemat două dintre slugile sale şi
un ostaş evlavios din aceia care-i slujeau tot
timpul;
8. şi, după ce le-a istorisit totul, i-a trimis la
Iope.

Corneliu se întoarce la Dumnezeu

9. A doua zi, când erau pe drum şi se apropiau
de cetate, Petru s-a* suit să se roage pe acope-
rişul casei, pe la ceasul al şaselea.
*Cap. 11.5, etc.
10. L-a ajuns foamea şi a vrut să mănânce. Pe
când îi pregăteau mâncarea, a căzut într-o
răpire sufletească.
11. A* văzut cerul deschis şi un vas ca o faţă
de masă mare, legată cu cele patru colţuri,
coborând şi lăsându-se în jos pe pământ.
*Cap. 7.56. Apoc. 19.11.
12. În ea se aflau tot felul de animale cu patru
picioare şi reptile de pe pământ şi păsările
cerului.
13. Şi un glas i-a zis: „Petre, ridică-te, taie şi
mănâncă.”
14. „Nicidecum, Doamne”, a răspuns Petru.
„Căci* niciodată n-am mâncat ceva întinat
sau necurat.” *Lev. 11.4; 20.25. Deut. 14.3,7. Ezec. 4.14.
15. Şi glasul i-a zis iarăşi a doua oară: „Ce* a
curăţit Dumnezeu, să nu numeşti întinat.”
*Mat. 15.11. Vers. 28. Rom. 14.14,17,20. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.

1.Sau: centurion; 2.Sau: cohorta;

16. Lucrul acesta s-a făcut de trei ori; şi
îndată după aceea vasul a fost ridicat iarăşi
la cer.
17. Pe când Petru nu ştia ce să creadă despre
înţelesul vedeniei pe care o avusese, iată că,
oamenii trimişi de Corneliu, întrebând de
casa lui Simon, au stat la poartă
18. şi au întrebat cu glas tare dacă Simon, zis
şi Petru, găzduieşte acolo.
19. Şi, pe când se gândea Petru la vedenia
aceea, Duhul i-a* zis: „Iată că te caută trei
oameni.
*Cap. 11.12.
20. Ridică-te*, coboară-te şi du-te cu ei fără
şovăire, căci Eu i-am trimis.”
*Cap. 15.7.
21. Petru deci, s-a coborât şi a zis oamenilor
acelora: „Eu sunt acela pe care-l căutaţi; ce
pricină vă aduce?”
22. Ei i-au răspuns: „Centurionul Corneliu*,
om drept şi temător de Dumnezeu şi vorbit
de bine** de tot neamul iudeilor, a fost înşti-
inţat de Dumnezeu, printr-un înger sfânt, să
te cheme în casa lui şi să audă cuvintele pe
care i le vei spune.”
*Vers. 1,2, etc. **Cap. 22.12.
23. Petru i-a chemat înăuntru şi i-a găzduit.
24. A doua zi, s-a sculat şi a plecat cu ei. L-
au* însoţit şi câţiva fraţi din Iope. În cealaltă
zi au ajuns la Cezareea. Corneliu îi aştepta
cu rudele şi prietenii de aproape, pe care-i
chemase.
*Vers. 45. Cap. 11.12.
25. Când era să intre Petru, Corneliu, care-i
ieşise înainte, s-a aruncat la picioarele lui şi
i s-a închinat.
26. Dar Petru l-a ridicat şi a zis: „Ridică-te*,
şi eu sunt om!”
*Cap. 14.14,15. Apoc. 19.10; 22.9.
27. Şi, vorbind cu el, a intrat în casă şi a găsit
adunaţi pe mulţi.
28. „Ştiţi”, le-a zis el, „că* nu este îngăduit
de Lege unui iudeu să se însoţească împreu-
nă cu unul de alt neam sau să vină la el; dar
Dumnezeu** mi-a arătat să nu numesc pe
nici un om întinat sau necurat.
*Ioan 4.9; 18.28. Cap. 11.3. Gal. 2.12,14. **Cap. 15.8,9. Efes. 3.6.
29. De aceea am venit fără împotrivire când
m-aţi chemat; vă întreb, dar, cu ce gând aţi
trimis după mine?”
30. Corneliu a răspuns: „Acum patru zile,
chiar în clipa aceasta, mă rugam în casa mea
la ceasul al nouălea; şi iată că a stat înaintea
mea un* om cu** o haină strălucitoare
*Cap. 1.10. **Mat. 28.3. Marc. 16.5. Luca 24.4.

31. şi a zis: „Corneliu, rugăciunea* ta a fost ascultată şi** Dumnezeu Şi-a adus aminte de milosteniile tale.

*Dan. 10.12. Vers. 4, etc. **Evr. 6.10.

32. Trimite, dar, la Iope şi cheamă pe Simon, zis şi Petru; el găzduieşte în casa lui Simon, tăbăcarul, lângă mare; când va veni el, îţi va vorbi.”

33. Am trimis îndată la tine şi bine ai făcut că ai venit. Acum, dar, toţi suntem aici înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm tot ce ţi-a poruncit Domnul să ne spui.”

34. Atunci Petru a început să vorbească şi a zis: „Într-adevăr*, văd că Dumnezeu nu este părtinitor,

*Deut. 10.17. 2 Cron. 19.7. Iov 34.19. Rom. 2.11. Gal. 2.6. Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.

35. ci, în* orice popor, cine se teme de El şi lucrează cu neprihănire este primit de El.

*Cap. 15.9. Rom. 2.13,27; 3.22,29; 10,12,13. 1 Cor. 12.13. Gal. 3.28. Efes. 2.13,18; 3.6.

36. El a trimis Cuvântul Său fiilor lui Israel şi le-a vestit* Evanghelia păcii, prin Isus Cristos, care este** Domnul tuturor.

*Isa. 57.19. Efes. 2.14,16,17. Col. 1.20. **Mat. 28.18. Rom. 10.12. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.20,22. 1 Pet. 3.22. Apoc. 17.14; 19.16.

37. Ştiţi vorba dusă prin toată Iudeea, începând* din Galileea, în urma botezului propovăduit de Ioan;

*Luca 4.14.

38. cum Dumnezeu* a uns cu Duhul Sfânt şi cu putere pe Isus din Nazaret, care umbla din loc în loc, făcea bine şi vindeca pe toţi cei ce erau apăsaţi de diavolul; căci** Dumnezeu era cu El.

*Luca 4.18. Cap. 2.22; 4.27. Evr. 1.9. **Ioan 3.2.

39. Noi* suntem martori a tot ce a făcut El în ţara iudeilor şi în Ierusalim. Ei L-au** omorât, atârnându-L pe lemn.

*Cap. 2.20. **Cap. 5.30.

40. Dar Dumnezeu L-a înviat* a treia zi şi a îngăduit să Se arate,

*Cap. 2.24.

41. nu* la tot norodul, ci nouă, martorilor aleşi mai dinainte de Dumnezeu, nouă, care** am mâncat şi am băut împreună cu El după ce a înviat din morţi.

*Ioan 14.17,22. Cap. 13.31. **Luca 24.30,43. Ioan 21.13.

42. Isus ne-a* poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că** El a fost rânduit de Dumnezeu, Judecătorul celor vii † şi al celor morţi.

*Mat. 28.19,20. Cap. 1.8. **Ioan 5.22,27. Cap. 17.31. † Rom. 14.9,10. 2 Cor. 5.10. 2 Tim. 4.1. 1 Pet. 4.5.

43. Toţi prorocii mărturisesc despre El* că oricine** crede în El primeşte, în Numele Lui, iertarea păcatelor.”

*Isa. 53.11. Ier. 31.34. Dan. 9.24. Mica 7.18. Zah. 13.1. Mal. 4.2. Cap. 26.22. **Cap. 15.9; 26.18. Rom. 10.11. Gal. 3.22.

44. Pe când rostea Petru cuvintele acestea, S-a* coborât Duhul Sfânt peste toţi cei ce ascultau Cuvântul.

*Cap. 4.31; 8.15-17; 11.15.

45. Toţi credincioşii tăiaţi împrejur care veniseră cu Petru au rămas uimiţi* când au văzut că** darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste Neamuri.

*Vers. 23. **Cap. 11.18. Gal. 3.14.

46. Căci îi auzeau vorbind în limbi şi mărindu-L pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:

47. „Se poate opri apa ca să nu fie botezaţi aceştia care au primit Duhul Sfânt ca* şi noi?” *Cap. 11.17; 15.8,9. Rom. 10.12.

48. Şi a* poruncit să fie botezaţi în** Numele Domnului Isus Cristos. Atunci l-au rugat să mai rămână câteva zile la ei.

*1 Cron. 1.17. **Cap. 2.38; 8.16.

Petru îşi îndreptăţeşte purtarea

11 1. Apostolii şi fraţii care erau în Iudeea, au auzit că şi Neamurile au primit Cuvântul lui Dumnezeu.

2. Şi, când s-a suit Petru la Ierusalim, cei tăiaţi împrejur îl* mustrau

*Cap. 10.45. Gal. 2.12.

3. şi ziceau: „Ai* intrat în casă la nişte oameni netăiaţi împrejur şi** ai mâncat cu ei.”

*Cap. 10.28. **Gal. 2.12.

4. Petru a început să le spună pe* rând cele întâmplate. El a zis:

*Luca 1.3.

5. „Eram* în cetatea Iope; şi, pe când mă rugam, am căzut într-o răpire sufletească şi am avut o vedenie: un vas ca o faţă de masă mare, legată de cele patru colţuri, se cobora din cer şi a venit până la mine.

*Cap. 10.9, etc.

6. Când m-am uitat în ea, am văzut animale cu patru picioare de pe pământ, fiarele, târâtoarele şi păsările cerului.

7. Şi am auzit un glas care mi-a zis: „Petre, ridică-te, taie şi mănâncă.”

8. Dar eu am răspuns: „Nicidecum, Doamne, căci nimic întinat sau necurat n-a intrat vreodată în gura mea.”

9. Şi glasul mi-a zis a doua oară din cer: „Ce a curăţit Dumnezeu, să nu numeşti întinat.”

10. Lucrul acesta s-a făcut de trei ori; apoi toate au fost ridicate iarăşi la cer.

11. Şi iată că, îndată, trei oameni trimişi din Cezareea la mine, au stat la poarta casei în care eram.
12. Duhul mi-a* spus să plec cu ei, fără să fac vreo deosebire. Aceşti** şase fraţi m-au însoţit şi ei şi am intrat în casa omului.

*Ioan 16.13. Cap. 10.19; 15.7. **Cap. 10.23.

13. El* ne-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger stând înaintea lui şi zicându-i: „Trimite la Iope şi cheamă pe Simon, zis şi Petru, *Cap. 10.30.
14. care-ţi va spune cuvinte prin care vei fi mântuit tu şi toată casa ta."
15. Şi, cum am început să vorbesc, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei ca* şi peste noi la început. *Cap. 2.4.
16. Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, când a zis: „Ioan* a botezat cu apă, dar voi** veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt."

*Mat. 3.11. Ioan 1.26,33. Cap. 1.5; 19.4. **Isa. 44.3. Ioel 2.28; 3.18.

17. Deci,* dacă Dumnezeu le-a dat acelaşi dar ca şi nouă, care am crezut în Domnul Isus Cristos, cine** eram eu să mă împotrivesc lui Dumnezeu?" *Cap. 15.8,9. **Cap. 10.47.
18. După ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slăvit pe Dumnezeu şi au zis: „Dumnezeu a dat deci* şi Neamurilor pocăinţa, ca să aibă viaţa." *Rom. 10.12,13; 15.9,16.

Barnaba şi Saul la Antiohia

19. Cei ce* se împrăştiaseră, din pricina prigoanei împotriva lui Ştefan, au ajuns până în Fenicia, în Cipru şi în Antiohia şi propovăduiau Cuvântul numai iudeilor. *Cap. 8.1.
20. Totuşi printre ei au fost câţiva oameni din Cipru şi din Cirena care au venit în Antiohia, au vorbit şi grecilor[1]* şi le-au propovăduit Evanghelia Domnului Isus.

*Cap. 6.1; 9.29.

21. Mâna* Domnului era cu ei şi un mare număr de oameni au crezut şi s-au** întors la Domnul.

*Luca 1.66. Cap. 2.47. **Cap. 9.35.

22. Vestea despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim şi au trimis pe Barnaba* până la Antiohia.

*Cap. 9.27.

23. Când a ajuns el şi a văzut harul lui Dumnezeu, s-a bucurat şi i-a îndemnat* pe toţi să rămână cu inimă hotărâtă alipiţi de Domnul.

*Cap. 13.43; 14.22.

24. Căci Barnaba era un om bun, plin* de Duhul Sfânt şi de credinţă. Şi** o mare mulţime a fost adăugată[1] la Domnul.

*Cap. 6.5. **Vers. 21. Cap. 5.14.

25. Barnaba s-a dus apoi la Tars*, ca să-l caute pe Saul; *Cap. 9.30.
26. şi, când l-a găsit, l-a adus în Antiohia. Un an întreg au luat parte la adunările Bisericii şi au învăţat mulţi oameni. Pentru întâia dată ucenicilor li s-a dat numele de *creştini* în Antiohia.

O foamete prorocită de Agab

27. În vremea aceea, s-au coborât nişte proroci* din Ierusalim la Antiohia.

*Cap. 2.17; 13.1; 15.32; 21.9. 1 Cor. 12.28. Efes. 4.11.

28. Unul din ei, numit Agab*, s-a ridicat şi a prevestit, prin Duhul, că va fi o foamete mare în toată lumea. Şi a şi fost, într-adevăr, în zilele împăratului Claudiu.

*Cap. 21.10.

29. Ucenicii au hotărât să trimită, fiecare după puterea lui, un ajutor* fraţilor care locuiau în Iudeea,

*Rom. 15.26. 1 Cor. 16.1. 2 Cor. 9.1.

30. ceea ce* au şi făcut; şi au trimis acest ajutor prezbiterilor[2], prin mâna lui Barnaba şi a lui Saul. *Cap. 12.25.

Petru eliberat din închisoare

12 1. Cam în acea vreme, împăratul Irod a pus mâinile pe unii din Biserică, ca să-i chinuiască;
2. şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele* lui Ioan.

*Mat. 4.21; 20.23.

3. Când a văzut că lucrul acesta place iudeilor, a mai pus mâna şi pe Petru. Erau zilele* praznicului Azimilor.

*Exod 12.14,15; 23.15.

4. După ce l-a prins* şi l-a băgat în temniţă, l-a pus sub paza a patru cete de câte patru ostaşi, cu gând ca după Paşte să-l scoată înaintea norodului. *Ioan 21.18.
5. Deci, Petru era păzit în temniţă, şi Biserica nu înceta să înalţe rugăciuni către Dumnezeu pentru el.
6. În noaptea zilei când avea de gând Irod să-l înfăţişeze la judecată, Petru dormea între doi ostaşi, legat de mâini cu două lanţuri; şi nişte păzitori păzeau temniţa la uşă.
7. Şi iată, un înger al Domnului a stat lângă el pe neaşteptate şi o lumină a strălucit în temniţă. Îngerul* l-a trezit pe Petru, lovindu-l în coastă, şi i-a zis: „Scoală-te repede!" Lanţurile i-au căzut jos de la mâini. *Cap. 5.19.

1.În întreg NT greci sau elini erau numiţi toţi neevreii, adică păgânii;

1.Sau: s-a predat Domnului; 2.Sau: bătrânilor;

8. Apoi îngerul i-a zis: „Încinge-te şi leagă-ţi încălţămintea.” Şi el a făcut aşa. Îngerul i-a mai zis: „Îmbracă-te cu haina şi vino după mine.”
9. Petru a ieşit afară* şi a mers după el, fără să ştie dacă ce făcea îngerul este adevărat. I se părea că are** o vedenie.

*Ps. 126.1. **Cap. 10.3,17; 11.5.

10. După ce au trecut de straja întâia şi a doua, au ajuns la poarta de fier care dă în cetate şi ea* li s-a deschis singură; au ieşit şi au trecut într-o uliţă. Îndată, îngerul a plecat de lângă el. *Cap. 16.26.
11. Când şi-a venit Petru în fire, a zis: „Acum văd cu adevărat că Domnul a* trimis pe îngerul Său şi m-a** scăpat din mâna lui Irod şi de la tot ce aştepta poporul iudeu.”

*Ps. 34.7. Dan. 3.28; 6.22. Evr. 1.14. **Iov 5.19. Ps. 33.18,19; 34.22; 41.2; 97.10. 2 Cor. 1.10. 2 Pet. 2.9.

12. După ce şi-a dat bine seama de cele întâmplate, s-a* îndreptat spre casa Mariei, mama lui** Ioan, zis şi Marcu, unde erau adunaţi mulţi laolaltă şi se rugau †.

*Cap. 4.23. **Cap. 15.37. † Vers. 5.

13. A bătut la uşa care dădea în pridvor; şi o slujnică, numită Roda, a venit să vadă cine este.
14. A cunoscut glasul lui Petru; şi, de bucurie, în loc să deschidă, a alergat înăuntru să dea de veste că Petru stă înaintea porţii.
15. „Eşti nebună!”, i-au zis ei. Dar ea stăruia şi spunea că el este. Ei, dimpotrivă, ziceau: „Este* îngerul lui.”

*Gen. 48.16. Mat. 18.10.

16. Petru însă bătea mereu. Au deschis şi au rămas încremeniţi când l-au văzut.
17. Petru le-a făcut* semn cu mâna să tacă, le-a istorisit cum îl scosese Domnul din temniţă şi a zis: „Spuneţi lucrul acesta lui Iacov şi fraţilor.” Apoi a ieşit şi s-a dus în alt loc.

*Cap. 13.16; 19.33; 21.40.

18. Când s-a făcut ziuă, ostaşii au fost într-o mare fierbere, ca să ştie ce s-a întâmplat cu Petru.
19. Irod, după ce l-a căutat în toate părţile şi nu l-a aflat, a luat la cercetare pe paznici şi a poruncit să-i omoare. Apoi a coborât din Iudeea la Cezareea, ca să rămână acolo.

Moartea lui Irod

20. Irod era foarte mâniat pe cei din Tir şi din Sidon. Dar aceştia au venit toţi într-un gând la el; şi, după ce au câştigat de partea lor pe Blast, care era mai-mare[1] peste camera de dormit a împăratului, au cerut pace, pentru că ţara* lor se hrănea din ţinutul împăratului.

*1 Împ. 5.9,11. Ezec. 27.17.

21. Într-o zi anumită, Irod s-a îmbrăcat cu hainele lui împărăteşti, a şezut pe scaunul lui împărătesc şi le vorbea.
22. Norodul a strigat: „Glas de Dumnezeu, nu de om!”
23. Îndată l-a* lovit un înger al Domnului, pentru că nu** dăduse slavă lui Dumnezeu. Şi a murit mâncat de viermi[2].

*1 Sam. 25.38. 2 Sam. 24.17. **Ps. 115.1.

24. Însă Cuvântul* lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult şi numărul ucenicilor se mărea.

*Isa. 55.11. Cap. 6.7; 19.20. Col. 1.6.

25. Barnaba şi Saul, după ce şi-au împlinit însărcinarea, s-au întors din Ierusalim, luând* cu ei pe Ioan**, zis şi Marcu.

*Cap. 13.5,13; 15.37. **Vers. 12.

Barnaba şi Saul - Elima

13 1. În* biserica din Antiohia erau nişte proroci şi învăţători: Barnaba**, Simon, numit Niger, Luciu † din Cirena, Manaen, care fusese crescut împreună cu cârmuitorul Irod, şi Saul.

*Cap. 11.27; 14.26; 15.35. **Cap. 11.22-26. † Rom. 16.21.

2. Pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneţi-Mi deoparte* pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrarea la** care i-am chemat.”

*Num. 8.14. Cap. 9.15; 22.21. Rom. 1.1. Gal. 1.15; 2.9. **Mat. 9.38. Cap. 14.26. Rom. 10.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. Evr. 5.4.

3. Atunci, după ce au postit* şi s-au rugat, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece.

*Cap. 6.6.

4. Barnaba şi Saul, trimişi de Duhul Sfânt, s-au coborât la Seleucia şi de acolo au plecat cu corabia spre Cipru*. *Cap. 4.36.
5. Ajunşi la Salamina, au vestit* Cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Aveau de slujitor pe Ioan**. *Vers. 46. **Cap. 12.25; 15.37.
6. După ce au străbătut toată insula până la Pafos, au întâlnit pe un* vrăjitor, proroc mincinos, un iudeu cu numele Bar-Isus,

*Cap. 8.9.

7. care era cu dregătorul[3] Sergius Paulus, un om înţelept. Acesta din urmă i-a chemat pe Barnaba şi pe Saul şi şi-a arătat dorinţa să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

1.Sau: aghiotantul; 2.Irod Agrippa I, nepotul lui Irod Antipa, a devenit tetrarhul Iudeii şi Samariei în 41A.D. şi a murit în 44A.D. în condiţii „neobişnuite” (ist. I. Flaviu); 3.Sau: guvernatorul;

8. Dar Elima*, vrăjitorul - căci aşa se traduce numele lui -, le stătea împotrivă şi căuta să-l abată pe dregător de la credinţă.

*Exod 7.11. 2 Tim. 3.8.

9. Atunci Saul, numit şi Pavel[1], fiind plin* de Duhul Sfânt, s-a uitat ţintă la el *Cap. 4.8.

10. şi i-a zis: „Om plin de toată viclenia şi de toată răutatea, fiul* diavolului, vrăjmaş al oricărei neprihăniri, nu mai încetezi tu să strâmbi căile drepte ale Domnului?

*Mat. 13.38. Ioan 8.44. 1 Ioan 3.8.

11. Acum, iată, mâna* Domnului este împotriva ta: vei fi orb şi nu vei vedea soarele până la o vreme." Îndată a căzut peste el ceaţă şi întuneric şi căuta bâjbâind nişte oameni care să-l ducă de mână.

*Exod 9.3. 1 Sam. 5.6.

12. Atunci dregătorul, când a văzut ce se întâmplase, a crezut şi a rămas uimit de învăţătura Domnului.

Pavel în Perga şi în Antiohia Pisidiei

13. Pavel şi tovarăşii lui au pornit cu corabia din Pafos şi s-au dus la Perga în Pamfilia. Ioan* s-a despărţit de ei şi s-a întors la Ierusalim.

*Cap. 15.38.

14. Din Perga şi-au urmat drumul înainte şi au ajuns la Antiohia din Pisidia.

În ziua Sabatului, au intrat* în sinagogă şi s-au aşezat jos. *Cap. 16.13; 17.2; 18.4.

15. După* citirea Legii şi a Prorocilor, fruntaşii sinagogii au trimis să le zică: „Fraţilor, dacă aveţi un cuvânt** de îndemn pentru popor, vorbiţi."

*Luca 4.16. Vers. 27. **Evr. 13.22.

16. Pavel s-a ridicat, a făcut* semn cu mâna şi a zis: „Bărbaţi israeliţi şi voi care** vă temeţi de Dumnezeu, ascultaţi!

*Cap. 12.17. **Vers. 26,42,43. Cap. 10.35.

17. Dumnezeul acestui popor, Israel, a* ales pe părinţii noştri. A ridicat la cinste poporul acesta** în timpul şederii lui în ţara Egiptului şi † l-a scos din Egipt cu braţul Său cel puternic.

*Deut. 7.6,7. **Exod 1.1. Ps. 105.23,24. Cap. 7.17. † Exod 6.6; 13.14,16.

18. Timp* de aproape patruzeci de ani, le-a suportat purtarea în pustiu.

*Exod 16.35. Num. 14.33,34. Ps. 95.9,10. Cap. 7.36.

19. Şi, după ce a nimicit* şapte popoare în ţara Canaanului, le-a** dat de moştenire pământul lor, pentru aproape patru sute cinci-zeci de ani. *Deut. 7.1. **Ios. 14.1,2. Ps. 78.55.

1.Saul=Savlos(gr) numit Pavlos,Paulus(lat) - Pavel(lb.rom. din gr.);

20. După aceste lucruri, le-a* dat judecători, până** la prorocul Samuel.

*Judc. 2.16. **1 Sam. 3.20.

21. Ei au cerut atunci* un împărat. Şi, timp de aproape patruzeci de ani, Dumnezeu le-a dat pe Saul, fiul lui Chis, din seminţia lui Beniamin; *1 Sam. 8.5; 10.1.

22. apoi l-a înlăturat* şi le-a** ridicat împărat pe David, despre care a mărturisit astfel: „Am † găsit pe David, fiul lui Iese, om †† după inima Mea, care va împlini toată voia Mea."

*1 Sam. 15.23,26,28; 16.1. Osea 13.11. **1 Sam. 16.13. 2 Sam. 2.4; 5.3. † Ps. 89.20. †† 1 Sam. 13.14. Cap. 7.46.

23. Din* sămânţa lui David, Dumnezeu, după făgăduinţa** Sa, a ridicat lui Israel un Mântuitor †, care este Isus.

*Isa. 11.1. Luca 1.32,69. Cap. 2.30. Rom. 1.3. **2 Sam. 7.12. Ps. 132.11. † Mat. 1.21. Rom. 11.26.

24. Înainte* de venirea Lui, Ioan propovăduise botezul pocăinţei întregului popor al lui Israel. *Mat. 3.1. Luca 3.3.

25. Şi Ioan, când era la sfârşitul însărcinării lui, zicea: „Cine* credeţi că sunt eu? Nu sunt Acela; ci iată că după mine vine Unul, căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg încălţămintea picioarelor."

*Mat. 3.11. Marc. 1.7. Luca 3.16. Ioan 1.20,27.

26. Fraţilor, fii ai neamului lui Avraam şi cei ce vă temeţi de Dumnezeu, vouă* v-a fost trimis Cuvântul acestei mântuiri.

*Mat. 10.6. Luca 24.47. Vers. 46. Cap. 3.26.

27. Căci locuitorii din Ierusalim şi mai-marii lor n-au cunoscut* pe Isus; şi, prin faptul că L-au condamnat, au împlinit** cuvintele Prorocilor, care † se citesc în fiecare Sabat.

*Luca 23.34. Cap. 3.17. 1 Cor. 2.8. **Vers. 14,15. Cap. 15.21. † Luca 24.20,44. Cap. 26.22; 28.23.

28. Măcar* că n-au găsit în El nici o vină de moarte, totuşi** ei i-au cerut lui Pilat să-L omoare.

*Mat. 27. 22. Marc. 15.13,14. Luca 23.21,22. Ioan 19.6,15. **Cap. 3.13,14.

29. Şi*, după ce au împlinit tot ce este scris despre El, L-au dat jos** de pe lemn şi L-au pus într-un mormânt.

*Luca 18.31; 24.44. Ioan 19.28,30,36,37. **Mat. 27.59. Marc. 15.46. Luca 23.53. Ioan 19.38.

30. Dar* Dumnezeu L-a înviat din morţi.

*Mat. 28.6. Cap. 2.24; 3.13,15,26; 5.30.

31. El* S-a arătat, timp de mai multe zile, celor ce se suiseră cu El din** Galileea la Ierusalim şi care † acum sunt martorii Lui înaintea poporului.

*Mat. 28.16. Cap. 1.3. 1 Cor. 15.5-7. **Cap. 1.11. † Cap. 1.8; 2.32; 3.15; 5.32.

32. Şi noi vă aducem vestea aceasta bună că

făgăduinţa* făcută părinţilor noştri,
*Gen. 3.15; 12.3; 22.18. Cap. 26.6. Rom. 4.13. Gal. 3.16.
33. Dumnezeu a împlinit-o pentru noi, copiii
lor, înviindu-L pe Isus; după cum este scris în
psalmul al doilea: „Tu* eşti Fiul Meu, astăzi
Te-am născut.”
*Ps. 2.7. Evr. 1.5; 5.5.
34. Că L-a înviat din morţi, aşa ca să nu Se
mai întoarcă la putrezire, a spus-o când a zis:
„Vă voi* împlini, cu toată credincioşia, făgă-
duinţele sfinte pe care le-am făcut lui David.”
*Isa. 55.3.
35. De aceea mai zice şi în alt psalm: „Nu*
vei îngădui ca Sfântul Tău să vadă putrezi-
rea.” *Ps. 16.10. Cap. 2.31.
36. Şi David, după ce a slujit celor din vremea
lui, după planul lui Dumnezeu, a murit*, a
fost îngropat lângă părinţii săi şi a văzut
putrezirea. *1 Împ. 2.10. Cap. 2.29.
37. Dar Acela, pe care L-a înviat Dumnezeu,
n-a văzut putrezirea.
38. Să ştiţi, dar, fraţilor, că în El* vi se vesteş-
te iertarea păcatelor;
*Ier. 31.34. Dan. 9.24. Luca 24.47. 1 Ioan 2.12.
39. şi oricine crede, este socotit neprihănit
prin El* de toate lucrurile de care n-aţi putut
fi socotiţi neprihăniţi prin Legea lui Moise.
*Isa. 53.11. Rom. 3.28; 8.3. Evr. 7.19.
40. Astfel, luaţi seama să nu vi se întâmple ce
se spune în Proroci*: *Isa. 29.14. Hab. 1.5.
41. „Uitaţi-vă, dispreţuitorilor, miraţi-vă şi
pieriţi; căci în zilele voastre, am să fac o
lucrare pe care n-o veţi crede nicidecum dacă
v-ar istorisi-o cineva.”

Prigonirile iudeilor

42. Când iudeii au ieşit afară din sinagogă,
Neamurile i-au rugat să le vorbească şi în Sa-
batul viitor despre aceleaşi lucruri.
43. Şi, după ce s-a împrăştiat adunarea, mulţi
dintre iudei şi dintre prozeliţii evlavioşi au
mers după Pavel şi Barnaba, care stăteau de
vorbă cu ei şi-i* îndemnau să stăruie în
harul** lui Dumnezeu.
*Cap. 11.23; 14.22. **Tit 2.11. Evr. 12.15. 1 Pet. 5.12.
44. În Sabatul viitor, aproape toată cetatea s-a
adunat ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu.
45. Iudeii, când au văzut mulţimile, s-au
umplut de invidie, vorbeau împotriva celor
spuse* de Pavel şi-l batjocoreau.
*Cap. 18.6. 1 Pet. 4.4. Iuda 10.
46. Dar Pavel şi Barnaba le-au zis cu îndrăz-
neală: „Cuvântul lui Dumnezeu trebuia* ves-
tit mai întâi vouă; dar** fiindcă voi nu-l pri-
miţi şi singuri vă condamnaţi ca nevrednici de
viaţa veşnică, iată că ne întoarcem † spre
Neamuri.
*Vers. 26. Mat. 10.6. Cap. 3.26. Rom. 1.16. **Exod 32.10.
Deut. 32.21. Isa. 55.5. Mat. 21.43. Rom. 10.19. † Cap. 18.6; 28.28.
47. Căci aşa ne-a poruncit Domnul: „Te-am*
pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să duci
mântuirea până la marginile pământului.”
*Isa. 42.6; 49.6. Luca 2.32.
48. Neamurile se bucurau când au auzit
lucrul acesta şi preamăreau Cuvântul Dom-
nului. Şi* toţi cei ce erau rânduiţi să primeas-
că viaţa veşnică au crezut.
*Cap. 2.47.
49. Cuvântul Domnului se răspândea în toată
ţara.
50. Dar iudeii au întărâtat pe femeile evla-
vioase cu vază şi pe fruntaşii cetăţii, au stâr-
nit* o prigoană împotriva lui Pavel şi Barnaba
şi i-au izgonit dincolo de hotarele lor.
*2 Tim. 3.11.
51. Pavel* şi Barnaba și-au scuturat praful de
pe picioare împotriva lor şi s-au dus în Iconia,
*Mat. 10.14. Marc. 6.11. Luca 9.5. Cap. 18.6.
52. în timp ce ucenicii erau plini* de bucurie
şi de Duhul Sfânt.
*Mat. 5.12. Ioan 16.22. Cap. 2.46.

Pavel în Iconia

14 1. În Iconia, Pavel şi Barnaba au
intrat în sinagoga iudeilor şi au vorbit
în aşa fel, că o mare mulţime de iudei şi de
greci au crezut.
2. Dar iudeii care n-au crezut au întărâ-
tat şi au răzvrătit sufletele Neamurilor[1] împo-
triva fraţilor.
3. Totuşi au rămas destul de multă vreme în
Iconia şi vorbeau cu îndrăzneală în Domnul,
care* adeverea Cuvântul privitor la harul Său
şi îngăduia să se facă semne şi minuni prin
mâinile lor.
*Marc. 16.20. Evr. 2.4.
4. Mulţimea din cetate s-a dezbinat: unii erau
cu iudeii, alţii cu apostolii*. *Cap. 13.3.
5. Neamurile şi iudeii, în învoire cu mai-marii
lor, s-au pus în mişcare, ca să-i* batjocoreas-
că şi să-i ucidă cu pietre.
*2 Tim. 3.11.
6. Pavel şi Barnaba au înţeles lucrul acesta şi
au fugit* în cetăţile Licaoniei: Listra şi Derbe
şi în ţinutul dimprejur.
*Mat. 10.23.
7. Şi au propovăduit Evanghelia acolo.

1.Sau: neevreilor, națiunilor, etniilor, popoarelor (peste tot în text);

Vindecarea unui olog

8. În* Listra era un om neputincios de picioare, paralizat din naştere, care nu umblase niciodată. *Cap. 3.2.
9. El şedea jos şi-l asculta pe Pavel când vorbea. Pavel s-a uitat ţintă la el şi, fiindcă a văzut* că are credinţă ca să fie vindecat, *Mat. 8.10; 9.28,29.
10. i-a zis cu glas tare: „Scoală-te* drept în picioare." Şi el s-a ridicat dintr-o săritură şi a început să umble. *Isa. 35.6.
11. La vederea celor făcute de Pavel, noroadele şi-au ridicat glasul şi au zis în limba licaoniană: „Zeii* s-au coborât la noi în chip omenesc." *Cap. 8.10; 28.6.
12. Pe Barnaba îl numeau Jupiter, iar pe Pavel, Mercur, pentru că mânuia Cuvântul.
13. Preotul lui Jupiter, al cărui templu era la intrarea cetăţii, a adus tauri şi cununi înaintea porţilor şi voia* să le aducă jertfă, împreună cu mulţimile. *Dan. 2.46.
14. Apostolii Barnaba şi Pavel, când au auzit lucrul acesta, şi-au* rupt hainele, au sărit în mijlocul mulţimii şi au strigat: *Mat. 26.65.
15. „Oamenilor, de* ce faceţi lucrul acesta? Şi noi suntem** oameni de aceeaşi fire cu voi; noi vă aducem o veste bună, ca să vă întoarceţi de la aceste lucruri deşarte † la †† Dumnezeul cel viu, care *† a făcut cerul, pământul şi marea şi tot ce este în ele.
*Cap. 10.26. **Iac. 5.17. Apoc. 19.10. † 1 Sam. 12.21. 1 Împ. 16.13. Ier. 14.22. Amos 2.4. 1 Cor. 8.4. †† 1 Tes. 1.9. *† Gen. 1.1. Ps. 33.6; 146.6. Apoc. 14.7.
16. El*, în veacurile trecute, a lăsat toate popoarele să umble pe căile lor, *Ps. 81.12. Cap. 17.30. 1 Pet. 4.3.
17. măcar că*, nu S-a lăsat fără mărturie, întrucât v-a făcut bine, v-a trimis** ploi din cer şi timpuri roditoare, v-a dat hrană din belşug şi v-a umplut inimile de bucurie."
*Cap. 17.27. Rom. 1.20. **Lev. 26.4. Deut. 11.14; 28.12. Iov 5.10. Ps. 65.10; 68.9; 147.8. Ier. 14.22. Mat. 5.45.
18. Abia au putut să împiedice, cu vorbele acestea, mulţimile, să le aducă jertfă.

Pavel în Derbe şi Antiohia

19. Atunci au venit pe neaşteptate din* Antiohia şi Iconia nişte iudei care au aţâţat mulţimile. Aceştia, după ce l-au împroşcat** pe Pavel cu pietre, l-au târât afară din cetate, crezând că a murit.
*Cap. 13.45. **2 Cor. 11.25. 2 Tim. 3.11.
20. Când l-au înconjurat însă ucenicii, Pavel s-a ridicat şi a intrat în cetate.
A doua zi, a plecat cu Barnaba la Derbe.
21. După ce au propovăduit Evanghelia în cetatea aceasta şi* au făcut mulţi ucenici, s-au întors la Listra, la Iconia şi la Antiohia, *Mat. 28.19.
22. întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna* să stăruie în credinţă şi spunea că în Împărăţia lui Dumnezeu trebuie** să intrăm prin multe necazuri.
*Cap. 11.23; 13.43. **Mat. 10.38; 16.24. Luca 22.28,29. Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11,12; 3.12.
23. Au* rânduit prezbiteri în fiecare biserică şi, după ce s-au rugat şi au postit, i-au încredinţat în mâna Domnului, în care crezuseră. *Tit. 1.5.
24. Au trecut apoi prin Pisidia, au venit în Pamfilia,
25. au vestit Cuvântul în Perga şi s-au coborât la Atalia.
26. De* acolo au mers cu corabia la Antiohia, de unde fuseseră încredinţaţi** în grija harului lui Dumnezeu, pentru lucrarea pe care o împliniseră. *Cap. 13.1,3. **Cap. 15.40.
27. După venirea lor, au adunat Biserica şi au* istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei şi cum deschisese** Neamurilor[1] uşa credinţei.
*Cap. 15.4,12;21.19. **1 Cor. 16.9. 2 Cor. 2.12. Col. 4.3. Apoc. 3.8.
28. Şi au rămas destul de multă vreme acolo cu ucenicii.

Adunarea Bisericii din Ierusalim

15 1. Câţiva* oameni, veniţi din Iudeea, învăţau pe fraţi şi ziceau: „Dacă** nu sunteţi tăiaţi împrejur după † obiceiul lui Moise, nu puteţi fi mântuiţi."
*Gal. 2.12. **Ioan 7.22. Vers. 5. Gal. 5.2. Filp. 3.2. Col. 2.8, 11, 16. † Gen. 17.10. Lev. 12.3.
2. Pavel şi Barnaba au avut cu ei un viu schimb de cuvinte şi păreri deosebite; şi fraţii au hotărât ca Pavel şi Barnaba şi câţiva dintre ei, să* se suie la Ierusalim la apostoli şi prezbiteri, ca să-i întrebe asupra acestei neînţelegeri. *Gal. 2.1.
3. După ce au fost petrecuţi* de biserică până afară din cetate, şi-au urmat drumul prin Fenicia şi Samaria, istorisind** întoarcerea Neamurilor[1] la Dumnezeu; şi au făcut o mare bucurie tuturor fraţilor.
*Rom. 15.24. 1 Cor. 16.6,11. **Cap. 14.27.
4. Când au ajuns la Ierusalim, au fost primiţi de Biserică, de apostoli şi de prezbiteri, şi au*

1.Sau: neevreilor, naţiunilor, etniilor, limbilor (în tot textul);

istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei.

*Vers. 12. Cap. 14.27; 21.19.

5. Atunci unii din partida fariseilor, care crezuseră, s-au ridicat şi au zis că* Neamurile trebuie să fie tăiate împrejur şi să li se ceară să păzească Legea lui Moise.

*Vers. 1.

6. Apostolii şi prezbiterii s-au adunat laolaltă, ca să vadă ce este de făcut.

7. După ce s-a făcut multă vorbă, s-a ridicat Petru şi le-a zis: „Fraţilor*, ştiţi că Dumnezeu, de o bună bucată de vreme, a făcut o alegere între voi, ca, prin gura mea, Neamurile să audă cuvântul Evangheliei şi să creadă.

*Cap. 10.20; 11.12.

8. Şi Dumnezeu, care cunoaşte* inimile, a mărturisit pentru ei şi le-a dat** Duhul Sfânt ca şi nouă.

*1 Cron. 28.9. Cap. 1.24. **Cap. 10.44.

9. N-a făcut nici* o deosebire între noi şi ei, întrucât le-a curăţit** inimile prin credinţă.

*Rom. 10.11. **Cap. 10.15,28,43. 1 Cor. 1.2. 1 Pet. 1.22.

10. Acum, dar, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi* puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi nu l-am putut purta?

*Mat. 23.4. Gal. 5.1.

11. Căci noi credem*, ca şi ei, că suntem mântuiţi prin harul Domnului Isus.”

*Rom. 3.24. Efes. 2.8. Tit 2.11; 3.4,5.

12. Toată adunarea a tăcut* şi i-a ascultat pe Barnaba şi pe Pavel, care au istorisit toate semnele şi minunile pe care le făcuse Dumnezeu prin ei în mijlocul Neamurilor.

*Cap. 14.27.

Hotărârea Bisericii

13. Când au încetat ei de vorbit, Iacov a* luat cuvântul şi a zis:
„Fraţilor, ascultaţi-mă! *Cap. 12.17.

14. Simon* a spus cum mai întâi Dumnezeu Şi-a aruncat privirile peste popoare, ca să aleagă din mijlocul lor un neam care să-I poarte Numele.

*Vers. 7.

15. Şi cu faptul acesta se potrivesc cuvintele prorocilor, după cum este scris:

16. „După* aceea Mă voi întoarce şi voi ridica din nou cortul lui David din prăbuşirea lui, îi voi zidi dărâmăturile şi-l voi înălţa din nou:

*Amos 9.11,12.

17. pentru ca rămăşiţa de oameni să caute pe Domnul, ca şi toate popoarele peste care este chemat Numele Meu,

18. zice Domnul, care face aceste lucruri şi căruia Îi sunt cunoscute din veşnicie.”

19. De aceea, eu* sunt de părere să nu se pună greutăţi acelora dintre Neamuri care se** întorc la Dumnezeu;

*Vers. 28. **1 Tes. 1.9.

20. ci să li se scrie doar să se ferească de* întinările idolilor, de** curvie, de animale sugrumate şi † de sânge.

*Gen. 35.2. Exod 20.3,23. Ezec. 20.30. 1 Cor. 8.1; 10.20,28. Apoc. 2.14,20. **1 Cor. 6.9,18. Gal. 5.19. Efes. 5.3. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3. 1 Pet. 4.3. † Gen. 9.4. Lev. 3.17. Deut. 12.16,23.

21. Căci încă din vechime, Moise are în fiecare cetate oameni care-l propovăduiesc, fiindcă este citit* în sinagogi în toate zilele de Sabat.”

*Cap. 13.15,27.

22. Atunci apostolii şi prezbiterii[1] şi întreaga Biserică au găsit cu cale să aleagă vreo câţiva dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, împreună cu Pavel şi Barnaba. Şi au ales pe Iuda, zis şi Barsaba* şi pe Sila, oameni cu vază între fraţi.

*Cap. 1.26.

23. Şi au scris astfel prin ei: „Apostolii, prezbiterii[1] şi fraţii: către fraţii dintre Neamuri care sunt în Antiohia, în Siria şi în Cilicia, plecăciune[2]!

24. Fiindcă am auzit că unii*, plecaţi dintre noi fără vreo însărcinare din partea noastră, v-au tulburat prin vorbirile lor şi v-au zdruncinat sufletele, zicând să vă tăiaţi împrejur şi să păziţi Legea,

*Vers. 1. Gal. 2.4; 5.12. Tit 1.10,11.

25. noi, după ce ne-am adunat cu toţii laolaltă, cu un gând, am găsit cu cale să alegem nişte oameni şi să-i trimitem la voi împreună cu preaiubiţii noştri Barnaba şi Pavel,

26. oamenii* aceştia care şi-au pus în joc viaţa pentru Numele Domnului nostru, Isus Cristos.

*Cap. 13.50; 14.19. 1 Cor. 15.30. 2 Cor. 11.23,26.

27. Am trimis, dar, pe Iuda şi pe Sila, care vă vor spune prin viu grai aceleaşi lucruri.

28. Căci I s-a părut nimerit Duhului Sfânt şi nouă să nu mai punem peste voi nici o altă greutate decât ceea ce trebuie,

29. adică: să* vă feriţi de lucrurile jertfite idolilor, de sânge**, de animale sugrumate şi de curvie, lucruri de care, dacă vă veţi păzi, va fi bine de voi. Fiţi sănătoşi!”

*Vers. 20. Cap. 21.25. Apoc. 2.14,20. **Lev. 17.14.

1.Sau: bătrâni; 2.Sau: Salutare!;

Hotărârea adusă în Antiohia

30. Ei, deci, şi-au luat rămas bun de la Biserică şi s-au dus la Antiohia, unde au dat epistola mulţimii adunate.
31. După ce au citit-o, fraţii s-au bucurat de îmbărbătarea pe care le-o aducea.
32. Iuda şi Sila, care erau şi ei proroci, au* îndemnat pe fraţi şi i-au întărit cu multe cuvinte. *Cap. 14.22; 18.23.
33. După câtăva vreme, fraţii i-au* lăsat să se întoarcă în pace la aceia de care fuseseră trimişi. *1 Cor. 16.11. Evr. 11.31.
34. Totuşi Sila a găsit cu cale să rămână acolo.
35. Pavel* şi Barnaba au rămas în Antiohia şi învăţau mulţimile şi propovăduiau, cu mulţi alţii, Cuvântul Domnului. *Cap. 13.1.

Pavel cercetează bisericile

36. După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: „Să ne întoarcem şi să mergem pe la fraţii din* toate cetăţile în care am vestit Cuvântul Domnului, ca să vedem ce mai fac.”
*Cap. 13.4,13,14,51; 14.1,6,24,25.
37. Barnaba voia să ia cu el şi pe Ioan*, numit Marcu;
*Cap. 12.12,25; 13.5. Col. 4.10. 2 Tim. 4.11. Film. 24.
38. dar Pavel socotea că nu este bine să ia cu ei pe acela care îi* părăsise din Pamfilia şi nu-i însoţise în lucrarea lor.
*Cap. 13.13.
39. Neînţelegerea aceasta a fost destul de mare, ca să-i facă să se despartă unul de altul. Barnaba a luat cu el pe Marcu şi a plecat cu corabia la Cipru.
40. Pavel şi-a ales pe Sila şi a plecat, după ce a fost încredinţat* de fraţi în grija harului Domnului. *Cap. 14.26.
41. El a străbătut Siria şi Cilicia, întărind* bisericile. *Cap. 16.5.

Timotei - Vedenia lui Pavel

16 1. La urmă, Pavel s-a dus la Derbe* şi la Listra. Şi iată că acolo era un ucenic, numit** Timotei, fiul † unei iudeice credincioase şi al unui tată grec.
*Cap. 14.6. **Cap. 19.22. Rom. 16.21. 1 Cor. 4.17. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2. † 2 Tim. 1.5.
2. Fraţii* din Listra şi Iconia îl vorbeau de bine.
*Cap. 6.3.
3. Pavel a vrut să-l ia cu el; şi, după ce l-a luat*, l-a tăiat împrejur, din pricina iudeilor care erau în acele locuri; căci toţi ştiau că tatăl lui era grec.
*1 Cor. 9.20. Gal. 2.3; 5.2.
4. Pe când trecea prin cetăţi, învăţa pe fraţi să păzească hotărârile* apostolilor şi prezbiterilor din Ierusalim.
*Cap. 15.28,29.
5. Bisericile* se întăreau în credinţă şi sporeau la număr din zi în zi.
*Cap. 15.41.
6. Fiindcă au fost opriţi de Duhul Sfânt să vestească Cuvântul în Asia, au trecut prin ţinutul Frigiei şi Galatiei.
7. Ajunşi lângă Misia, se pregăteau să intre în Bitinia; dar Duhul lui Isus nu le-a dat voie.
8. Au trecut atunci prin Misia şi s-au* coborât la Troa.
*2 Cor. 2.12. 2 Tim. 4.13.
9. Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om* din** Macedonia stătea în picioare şi i-a făcut următoarea rugăminte: „Treci în Macedonia şi ajută-ne!”
*Cap. 10.30. **2 Cor. 2.13.
10. După vedenia aceasta a lui Pavel, am căutat îndată să ne ducem în Macedonia, căci înţelegeam că Domnul ne cheamă să le vestim Evanghelia.

Pavel la Filipi - Lidia

11. După ce am pornit din Troa, am mers cu corabia drept la Samotracia şi a doua zi ne-am oprit la Neapolis.
12. De acolo ne-am dus la Filipi*, care este cea dintâi cetate dintr-un ţinut al Macedoniei şi o colonie romană. În cetatea aceasta am stat câteva zile. *Filp. 1.1.
13. În ziua Sabatului am ieşit afară pe poarta cetăţii, lângă un râu, unde credeam că se află un loc de rugăciune. Am şezut jos şi am vorbit femeilor care erau adunate laolaltă.
14. Una din ele, numită Lidia, vânzătoare de purpură, din cetatea Tiatira, era o femeie temătoare de Dumnezeu şi asculta. Domnul i-a* deschis inima, ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel.
*Luca 24.45.
15. După ce a fost botezată, ea şi casa ei, ne-a rugat şi ne-a zis: „Dacă mă socotiţi credincioasă Domnului, intraţi şi rămâneţi în casa mea.” Şi ne-a* silit să intrăm.
*Gen. 19.3; 33.11. Judc. 19.21. Luca 24.29. Evr. 13.2.

O slujnică ghicitoare
Temnicerul din Filipi

16. Pe când ne duceam la locul de rugăciune, ne-a ieşit înainte o roabă care* avea un duh de ghicire[1]. Prin ghicire, ea aducea mult câştig** stăpânilor ei.

*1 Sam. 28.7. **Cap. 19.24.

17. Roaba aceasta s-a luat după Pavel şi după noi şi striga: „Oamenii aceştia sunt robii Dumnezeului Cel Preaînalt şi ei vă vestesc calea mântuirii."
18. Aşa a făcut ea timp de mai multe zile. Pavel, necăjit*, s-a întors şi a zis duhului: „În Numele lui Isus Cristos îţi poruncesc să ieşi din ea." Şi** a ieşit chiar în ceasul acela.

*Marc. 1.25,34. **Marc. 16.17.

19. Când au văzut* stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câştigului lor, au pus mâna** pe Pavel şi pe Sila şi i-au † târât în piaţă înaintea fruntaşilor.

*Cap. 19.25,26. **2 Cor. 6.5. † Mat. 10.18.

20. I-au dat pe mâna dregătorilor şi au zis: „Oamenii aceştia ne tulbură* cetatea; sunt nişte iudei,

*1 Împ. 18.17. Cap. 17.6.

21. care vestesc nişte obiceiuri pe care noi, romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmăm."
22. Norodul s-a ridicat şi el împotriva lor, şi dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei şi au* poruncit să-i bată cu nuiele.

*2 Cor. 6.5; 11.23,25; 1 Tes. 2.2.

23. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în închisoare şi i-au dat în grija temnicerului să-i păzească bine.
24. Temnicerul, ca unul care primise o astfel de poruncă, i-a aruncat în temniţa dinăuntru şi le-a băgat picioarele în butuci.
25. Pe la miezul nopţii, Pavel şi Sila se rugau şi cântau cântări de laudă lui Dumnezeu; iar cei închişi îi ascultau.
26. Deodată*, s-a făcut un mare cutremur de pământ, aşa că s-au clătinat temeliile temniţei. Îndată, s-au deschis toate uşile şi s-au** dezlegat legăturile fiecăruia.

*Cap. 4.31. **Cap. 5.19; 12.7,10.

27. Temnicerul s-a deşteptat; şi, când a văzut uşile temniţei deschise, a scos sabia şi era să se omoare, căci credea că cei închişi au fugit.
28. Dar Pavel a strigat cu glas tare: „Să nu-ţi faci nici un rău, căci toţi suntem aici."
29. Atunci temnicerul a cerut o lumină, a sărit înăuntru şi, tremurând de frică, s-a aruncat la picioarele lui Pavel şi ale lui Sila;
30. i-a scos afară şi le-a zis: „Domnilor*, ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?"

*Luca 3.10. Cap. 2.37; 9.6.

31. Pavel şi Sila i-au răspuns: „Crede* în Domnul Isus şi vei fi mântuit tu şi casa ta."

*Ioan 3.16,36; 6.47. 1 Ioan 5.10.

32. Şi i-au vestit Cuvântul Domnului, atât lui cât şi tuturor celor din casa lui.
33. Temnicerul i-a luat cu el, chiar în ceasul acela din noapte, le-a spălat rănile şi a fost botezat îndată, el şi toţi ai lui.
34. După ce i-a dus în casă, le-a* pus masa şi s-a bucurat cu toată casa lui că a crezut în Dumnezeu. *Luca 5.29; 19.6.

Pavel şi Sila liberi

35. Când s-a făcut ziuă, dregătorii au trimis pe cei ce purtau nuielele[1], să spună temnicerului: „Dă drumul oamenilor acelora."
36. Şi temnicerul a spus lui Pavel aceste cuvinte: „Dregătorii au trimis să vi se dea drumul; acum, dar, ieşiţi afară şi duceţi-vă în pace."
37. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut cu nuiele în faţa tuturor, fără să fim judecaţi, pe noi, care* suntem romani, ne-au aruncat în temniţă şi acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge aşa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!"

*Cap. 22.25.

38. Cei ce purtau nuielele au spus aceste cuvinte dregătorilor. Aceştia s-au temut, când au auzit că sunt romani.
39. Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniţă şi i-au* rugat să părăsească cetatea.

*Mat. 8.34.

40. Ei au ieşit din temniţă şi au* intrat în casa Lidiei; şi, după ce i-au văzut şi mângâiat pe fraţi, au plecat. *Vers. 14.

Pavel la Tesalonic

17 1. Pavel şi Sila au trecut prin Amfipoli şi Apolonia şi au venit în Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor.
2. Pavel, după obiceiul său, a* intrat în sina-

1.Greceşte: un duh al lui Piton;

1.Greceşte: lictori;

gogă. Trei zile de Sabat a vorbit cu ei din Scripturi,

*Luca 4.16. Cap. 9.20; 13.5,14; 14.1; 16.13; 19.8.

3. dovedind şi lămurind că* Cristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi. „Şi acest Isus pe care vi-L vestesc eu”, zicea el, „este Cristosul.”

*Luca 24.26,46. Cap. 18.28. Gal. 3.1.

4. Unii* din ei şi o mare mulţime de greci temători de Dumnezeu şi multe femei de frunte au crezut şi au trecut de partea lui Pavel şi a lui Sila**. *Cap. 28.24. **Cap. 15.22,27,32,40.

5. Dar iudeii care nu crezuseră, din invidie, au luat cu ei nişte oameni fără căpătâi din mulţime, au făcut o gloată şi au întărâtat cetatea. S-au năpustit asupra casei lui Iason şi căutau pe Pavel şi pe Sila, ca să-i aducă afară la mulţime.

6. Fiindcă nu i-au găsit, l-au târât pe Iason* şi pe vreo câţiva fraţi înaintea dregătorilor cetăţii şi strigau: „Oamenii aceştia**, care au răscolit lumea, au venit şi aici,

*Rom. 16.21. **Cap. 16.20.

7. şi Iason i-a găzduit. Ei toţi lucrează împotriva poruncilor Cezarului şi spun* că este un alt împărat: Isus.” *Luca 23.2. Ioan 19.12. 1 Pet. 2.13.

8. Prin aceste vorbe, iudeii au tulburat norodul şi pe dregătorii cetăţii,

9. care au dat drumul lui Iason şi celorlalţi, numai după ce au primit de la ei un zălog[1].

Pavel la Bereea

10. Fraţii* au trimis îndată, noaptea, pe Pavel şi pe Sila la Bereea. Când au sosit, au intrat în sinagoga iudeilor. *Vers. 14. Cap. 9.25.

11. Iudeii aceştia aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna şi cercetau* Scripturile în fiecare zi, să vadă dacă erau aşa cum li se spunea. *Isa. 34.16. Luca 16.29. Ioan 5.39.

12. Mulţi dintre ei şi dintre femeile cu vază ale grecilor şi mulţi bărbaţi au crezut.

13. Dar iudeii din Tesalonic, când au aflat că Pavel vestea Cuvântul lui Dumnezeu şi în Bereea, au venit acolo, ca să tulbure şi să aţâţe mulţimile.

14. Atunci fraţii au pornit îndată* pe Pavel spre mare; Sila şi Timotei au rămas în Bereea.

*Mat. 10.23.

Pavel la Atena - Cuvântarea

15. Cei ce însoţeau pe Pavel l-au dus până la Atena. Apoi s-au întors, cu însărcinarea* să ducă lui Sila şi lui Timotei porunca să vină cât mai curând la el.

*Cap. 18.5.

16. Pe când îi aştepta Pavel în Atena, i se* întărâta duhul la vederea acestei cetăţi pline de idoli.

*2 Pet. 2.8.

17. În sinagogă stătea, deci, de vorbă cu iudeii şi cu oamenii temători de Dumnezeu, iar în piaţă stătea de vorbă în fiecare zi cu aceia pe care-i întâlnea.

18. Unii din filosofii epicurieni şi stoici au intrat în vorbă cu el. Şi unii ziceau: „Ce vrea să spună palavragiul acesta?” Alţii, când l-au auzit că vesteşte pe Isus şi învierea, ziceau: „Pare că vesteşte nişte dumnezei străini.”

19. Atunci l-au luat, l-au dus la Areopag şi au zis: „Putem să ştim care este această învăţătură nouă pe care o vesteşti tu?

20. Fiindcă tu ne aduci ceva ciudat la auz. Am vrea, dar, să ştim ce vrea să zică aceasta.”

21. Căci toţi atenienii şi străinii care stăteau în Atena nu-şi petreceau vremea cu nimic altceva decât să spună sau să asculte ceva nou.

22. Pavel a stat în picioare în mijlocul Areopagului şi a zis:

„Bărbaţi atenieni! În toate privinţele vă găsesc foarte religioşi.

23. Căci, pe când străbăteam cetatea voastră şi mă uitam de aproape la lucrurile la care vă închinaţi voi, am descoperit chiar şi un altar pe care este scris: „Unui Dumnezeu necunoscut!” Ei bine, ceea ce voi cinstiţi fără să cunoaşteţi, aceea vă vestesc eu.

24. Dumnezeu*, care a făcut lumea şi tot ce este în ea, este Domnul** cerului şi al pământului şi nu † locuieşte în temple făcute de mâini.

*Cap. 14.15. **Mat. 11.25. † Cap. 7.48.

25. El nu este slujit de mâini omeneşti, ca* şi când ar avea trebuinţă de ceva, El**, care dă tuturor viaţa, suflarea şi toate lucrurile.

*Ps. 50.8. **Gen. 2.7. Num. 16.22. Iov 12.10; 27.3; 33.4. Isa. 42.5; 57.16. Zah. 12.1.

26. El a făcut ca toţi oamenii, ieşiţi dintr-unul singur, să locuiască pe toată faţa pământului; le-a aşezat anumite vremuri şi a pus anumite hotare* locuinţei lor,

*Deut. 32.8.

27. ca* ei să caute pe Dumnezeu şi să se silească să-L găsească bâjbâind, măcar** că nu este departe de fiecare din noi.

[1] Sau: o garanţie;

*Rom. 1.20. **Cap. 14.47.
28. Căci în* El avem viaţa, mişcarea şi fiinţa, după cum** au zis şi unii din poeţii voştri: „Suntem din neamul Lui...”
*Col. 1.17. Evr. 1.3. **Tit 1.12.
29. Astfel, dar, fiindcă suntem din neam de Dumnezeu, nu* trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meşteşugul şi iscusinţa omului.
*Isa. 40.18.
30. Dumnezeu nu ţine seama de vremurile* de neştiinţă şi porunceşte acum** tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască;
*Cap. 14.16. Rom. 3.25. **Luca 24.47. Tit 2.11,12. 1 Pet. 1.14; 4.3.
31. pentru că a rânduit o zi în care va* judeca lumea după dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta şi despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă de netăgăduit, prin** faptul că L-a înviat din morţi...”
*Cap. 10.42. Rom. 2.16; 14.10. **Cap. 2.24.
32. Când au auzit ei de învierea morţilor, unii îşi băteau joc, iar alţii au zis: „Asupra acestor lucruri te vom asculta altă dată.”
33. Astfel, Pavel a ieşit din mijlocul lor.
34. Totuşi unii au trecut de partea lui şi au crezut; între aceştia era Dionisie Areopagitul, o femeie numită Damaris şi alţii împreună cu ei.

Pavel la Corint

18 1. După aceea, Pavel a plecat din Atena şi s-a dus la Corint.
2. Acolo a găsit pe un iudeu, numit Acuila*, de neam din Pont, venit de curând din Italia, cu nevasta sa, Priscila, deoarece Claudiu poruncise ca toţi iudeii să plece din Roma. A venit la ei.
*Rom. 16.3. 1 Cor. 16.19. 2 Tim. 4.19.
3. Şi, fiindcă avea acelaşi meşteşug, a rămas la ei şi* lucrau: meseria lor era facerea corturilor.
*Cap. 20.34. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8.
4. Pavel* vorbea în sinagogă în fiecare zi de Sabat şi îndupleca pe iudei şi pe greci.
*Cap. 17.2.
5. Dar când au venit* Sila şi Timotei din Macedonia, Pavel s-a** dedat în totul propovăduirii şi dovedea iudeilor că Isus este Cristosul.
*Cap. 17.14-15. **Iov 32.18. Vers. 28. Cap. 17.3.
6. Fiindcă iudeii i se împotriveau* şi-l batjocoreau, Pavel şi-a scuturat** hainele şi le-a zis: „Sângele † vostru să cadă asupra capului vostru; eu †† sunt curat. De acum *† încolo, mă voi duce la Neamuri.”
*Cap. 13.45. 1 Pet. 4.4. **Neem. 5.13. Mat. 10.14. Cap. 13.51. † Lev. 20.9,11,12. 2 Sam. 1.16. Ezec. 18.13; 33.4. †† Ezec. 3.18,19; 33.9. Cap. 20.26. *† Cap. 13.46; 28.28.
7. Şi, după ce a ieşit de acolo, a intrat în casa unui om temător de Dumnezeu, numit Iust, a cărui casă era vecină cu sinagoga.
8. Dar* Crisp, fruntaşul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Şi mulţi dintre corinteni, care auziseră pe Pavel, au crezut şi ei şi au fost botezaţi.
*1 Cor. 1.14.
9. Noaptea, Domnul* a zis lui Pavel într-o vedenie: „Nu te teme; ci vorbeşte şi nu tăcea,
*Cap. 23.11.
10. căci* Eu sunt cu tine; şi nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ţi facă rău: vorbeşte, fiindcă am mult popor în această cetate.”
*Ier. 1.18,19. Mat. 28.20.
11. Aici a rămas un an şi şase luni şi învăţa printre ei Cuvântul lui Dumnezeu.

Răscoala iudeilor

12. Pe când era Galion[1] guvernator al Ahaiei, iudeii s-au ridicat cu un gând împotriva lui Pavel, l-au dus înaintea scaunului de judecată
13. şi au zis: „Omul acesta aţâţă pe oameni să se închine lui Dumnezeu într-un fel care este împotriva Legii.”
14. Pavel voia să înceapă vorba, când Galion[1] a zis iudeilor: „Dacă* ar fi vorba de vreo faptă rea sau de vreo încălcare a legii[2], v-aş asculta după cuviinţă, iudeilor!
*Cap. 23.29; 25.11,19.
15. Dar dacă este vorba de neînţelegeri asupra unui cuvânt, asupra unor nume şi asupra Legii voastre, treaba voastră: eu nu vreau să fiu judecător peste aceste lucruri.”
16. Şi i-a alungat de la scaunul de judecată.
17. Atunci au pus toţi mâna pe Sosten*, fruntaşul sinagogii, şi-l băteau înaintea scaunului de judecată, fără ca lui Galion[1] să-i pese. *1 Cor. 1.1.

Pavel la Ierusalim şi Antiohia

18. Pavel a mai rămas destul de multă vreme în Corint. În urmă, şi-a luat ziua bună de la fraţi şi a plecat cu corabia spre Siria, împreună cu Priscila şi Acuila, după ce şi-a tuns* capul în Chencrea**, căci făcuse un jurământ.
*Num. 6.18. Cap. 21.24. **Rom. 16.1.

1.Sau: Gallio; 2.Sau: „vreo problemă de nedreptate sau faptă rea”;

19. Au ajuns în Efes; şi Pavel i-a lăsat acolo pe însoţitorii lui. A intrat în sinagogă şi a stat de vorbă cu iudeii,
20. care l-au rugat să rămână la ei mai multă vreme. El însă n-a vrut,
21. ci şi-a luat rămas bun de la ei şi a zis: „Trebuie* numaidecât ca sărbătoarea care vine, s-o fac în Ierusalim. Dacă** va voi Dumnezeu, mă voi întoarce iarăşi la voi." Şi a plecat din Efes.

*Cap. 19.21; 20.16. **1 Cor. 4.19. Evr. 6.3. Iac. 4.15.

22. S-a dat jos din corabie în Cezareea, s-a urcat la Ierusalim şi, după ce a urat de bine Bisericii, s-a coborât în Antiohia.

A treia călătorie - Apolo

23. După ce a petrecut câtăva vreme în Antiohia, Pavel a plecat şi a străbătut din loc în loc ţinutul Galatiei* şi Frigiei, întărind** pe toţi ucenicii.

*Gal. 1.2; 4.14. **Cap. 14.22; 15.32,41.

24. La Efes, a venit un* iudeu, numit Apolo, de neam din Alexandria. Omul acesta avea darul vorbirii şi era tare în Scripturi.

*1 Cor. 1.12; 3.5,6; 4.6. Tit 3.13.

25. El era învăţat în ce priveşte Calea Domnului, avea un duh înfocat* şi vorbea şi învăţa amănunţit pe oameni despre Isus, măcar că nu cunoştea** decât botezul lui Ioan.

*Rom. 12.11. **Cap. 19.3.

26. A început a vorbi cu îndrăzneală în sinagogă. Acuila şi Priscila, când l-au auzit, l-au luat la ei şi i-au arătat mai cu de-amănuntul Calea lui Dumnezeu.
27. Fiindcă el voia să treacă în Ahaia, fraţii l-au îmbărbătat să se ducă şi au scris ucenicilor să-l primească bine. Când a ajuns, i-a* ajutat mult, prin harul lui Dumnezeu, pe cei ce crezuseră; *1 Cor. 3.6.
28. căci înfrunta cu putere pe iudei înaintea norodului şi le dovedea* din Scripturi că Isus este Cristosul. *Vers. 5. Cap. 9.22; 17.3.

Ucenicii lui Ioan se fac creştini

19 1. Pe când era Apolo* în Corint, Pavel, după ce a trecut prin ţinuturile de sus ale Asiei, a ajuns la Efes. Aici a întâlnit pe câţiva ucenici *1 Cor. 1.12; 3.5,6.
2. şi le-a zis: „Aţi primit voi Duhul Sfânt când aţi crezut?" Ei i-au răspuns: „Nici n-am* auzit măcar că a fost dat un Duh Sfânt."

*1 Sam. 3.7. Cap. 8.16.

3. „Dar cu ce botez aţi fost botezaţi?", le-a zis el. Şi ei au răspuns: „Cu* botezul lui Ioan."

*Cap. 18.25.

4. Atunci Pavel a zis: „Ioan* a botezat cu botezul pocăinţei şi spunea norodului să creadă în Cel ce venea după el, adică în Isus."

*Mat. 3.11. Ioan 1.15,27,30. Cap. 1.5; 11.16; 13.24,25.

5. Când au auzit ei aceste vorbe, au fost botezaţi în* Numele Domnului Isus. *Cap. 8.16.
6. Când* şi-a pus Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei, şi vorbeau** în alte limbi şi proroceau.

*Cap. 6.6; 8.17. **Cap. 2.4; 10.46.

7. Erau toţi cam doisprezece bărbaţi.

Pavel învaţă mulţimile la Efes

8. La urmă*, Pavel a intrat în sinagogă, unde vorbea cu îndrăzneală. Timp de trei luni a vorbit cu ei despre lucrurile privitoare la** Împărăţia lui Dumnezeu şi căuta să înduplece pe cei ce-l ascultau.

*Cap. 17.2; 18.4. **Cap. 1.3; 28.23.

9. Dar, fiindcă* unii rămâneau împietriţi şi necredincioşi şi vorbeau de rău** Calea Domnului înaintea norodului, Pavel a plecat de la ei, i-a despărţit pe ucenici de ei şi i-a învăţat în fiecare zi în şcoala unuia numit Tiran.

*2 Tim. 1.15. 2 Pet. 2.2. Iuda 10. **Vers. 23. Cap. 9.2; 22.4; 24.14.

10. Lucrul acesta* a ţinut doi ani, aşa că toţi cei ce locuiau în Asia, iudei şi greci, au auzit Cuvântul Domnului. *Cap. 20.31.
11. Şi Dumnezeu făcea* minuni nemaipomenite prin mâinile lui Pavel;

*Marc. 16.20. Cap. 14.3.

12. până acolo* că peste cei bolnavi se puneau basmale sau şorţuri care fuseseră atinse de trupul lui, şi-i lăsau bolile şi ieşeau afară din ei duhurile rele. *1 Împ. 4.29. Cap. 5.15.

Exorciştii iudei

13. Nişte* exorcişti iudei care umblau din loc în loc au** încercat să cheme Numele Domnului Isus peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: „Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduieşte Pavel, să ieşiţi afară!"

*Mat. 12.27. **Marc. 9.38. Luca 9.49.

14. Cei ce făceau lucrul acesta erau şapte feciori ai lui Sceva, un preot iudeu din cei mai de seamă.
15. Duhul cel rău le-a răspuns: „Pe Isus Îl cunosc şi pe Pavel îl ştiu; dar voi cine sunteţi?"

16. Şi omul în care era duhul cel rău a sărit asupra lor, i-a biruit pe amândoi şi i-a bătut în aşa fel, că au fugit goi şi răniţi din casa aceea.
17. Lucrul acesta a fost cunoscut de toţi iudeii, de toţi grecii care locuiau în Efes; şi* i-a apucat frica pe toţi, iar Numele Domnului Isus era proslăvit.

*Luca 1.65; 7.16. Cap. 2.43; 5.5,11.

18. Mulţi din cei ce crezuseră, veneau să-şi mărturisească* faptele şi să spună ce făcuseră. *Mat. 3.6.
19. Şi unii din cei ce făcuseră vrăjitorii şi-au adus cărţile şi le-au ars înaintea tuturor: preţul lor a fost socotit la cincizeci de mii de drahme.
20. Cu atâta* putere se răspândea şi se întărea Cuvântul Domnului! *Cap. 6.7; 12.24.

Răscoala argintarului Dimitrie

21. După ce* s-au petrecut aceste lucruri, Pavel şi-a** pus de gând să se ducă la Ierusalim, trecând prin Macedonia şi Ahaia. „După ce voi merge acolo”, îşi zicea el, „trebuie † să văd şi Roma.”

*Rom. 15.25. Gal. 2.1. **Cap. 20.22. † Cap. 18.21; 23.11. Rom. 15.24-28.

22. A trimis în Macedonia pe două dintre* ajutoarele lui, pe Timotei şi Erast**, iar el a mai rămas ceva vreme în Asia.

*Cap. 13.5. **Rom. 16.23. 2 Tim. 4.20.

23. Pe vremea aceea*, s-a făcut o mare tulburare cu privire la Calea** Domnului.

*2 Cor. 1.8. **Cap. 9.2.

24. Un argintar, numit Dimitrie, făcea temple ale Dianei din argint şi aducea lucrătorilor săi nu puţin* câştig. *Cap. 16.16,19.
25. I-a adunat la un loc, împreună cu cei de aceeaşi meserie, şi le-a zis: „Oamenilor, ştiţi că bogăţia noastră atârnă de meseria aceasta;
26. şi vedeţi şi auziţi că Pavel acesta, nu numai în Efes, dar aproape în toată Asia, a înduplecat şi a abătut mult popor zicând că zeii făcuţi de mâini nu* sunt dumnezei.

*Ps. 115.4. Isa. 44.10-20. Ier. 10.3.

27. Primejdia care vine din acest fapt nu este numai că meseria noastră cade în dispreţ; dar şi că templul marii zeiţe Diana este socotit ca o nimica şi chiar măreţia aceleia care este cinstită[1] în toată Asia şi în toată lumea este nimicită.”
28. Cuvintele acestea i-au umplut de mânie şi au început să strige: „Mare este Diana efesenilor!”
29. Toată cetatea s-a tulburat. Au năvălit cu toţii într-un gând în teatru şi au luat cu ei pe macedonenii Gaiu* şi Aristarh**, tovarăşii de călătorie ai lui Pavel.

*Rom. 16.23. 1 Cor. 1.14. **Cap. 20.4; 27.2. Col. 4.10. Film. 24.

30. Pavel voia să vină înaintea mulțimii, dar nu l-au lăsat ucenicii.
31. Chiar şi unii din mai-marii Asiei care-i erau prieteni au trimis la el să-l roage să nu se ducă la teatru.
32. Unii strigau una, alţii alta, căci adunarea era în învălmăşeală[1] şi cei mai mulţi nici nu ştiau pentru ce se adunaseră.
33. Atunci au scos din mulțime pe Alexandru, pe care iudeii îl împingeau înainte. Alexandru* a făcut** semn cu mâna şi voia să se apere înaintea mulțimii.

*1 Tim. 1.20. 2 Tim. 4.14. **Cap. 12.17.

34. Dar când l-au cunoscut că este iudeu, au strigat toţi într-un glas, timp de aproape două ceasuri: „Mare este Diana efesenilor!”
35. Totuşi cancelarul cetății a potolit mulţimea şi a zis: „Bărbaţi efeseni, cine este acela care nu ştie că cetatea efesenilor este adoratoarea marii zeițe Diana şi a chipului ei căzut din cer?
36. Fiindcă nimeni nu poate să tăgăduiască lucrul acesta, trebuie să vă potoliţi şi să nu faceţi nimic cu pornire nechibzuită.
37. Căci aţi adus aici pe oamenii aceştia care nu sunt vinovaţi nici de jefuirea templului, nici de hulă împotriva zeiţei noastre.
38. Deci dacă, într-adevăr, Dimitrie şi meşterii lui au să se plângă împotriva cuiva, sunt zile de judecată şi sunt oameni ai legii[2]; să depună atunci plângere unii împotriva altora.
39. Dar dacă umblaţi după altceva, se va hotărî într-o adunare legală.
40. Noi, de fapt, suntem în primejdie să fim învinuiţi de răscoală pentru cele întâmplate astăzi, căci n-avem nici un temei ca să putem îndreptăţi zarva aceasta.”
41. După aceste cuvinte, a dat drumul adunării.

Pavel în Macedonia

20 1. Când a încetat zarva, Pavel a chemat pe ucenici şi, după ce le-a dat sfaturi, şi-a luat ziua bună de la ei şi a* plecat în Macedonia. *1 Cor. 16.5. 1 Tim. 1.3.
2. A străbătut ţinutul acesta şi a dat ucenicilor

1.Sau: adorată;

1.Sau: confuzie; 2.Sau: proconsuli;

o mulţime de sfaturi. Apoi a venit în Grecia,
3. unde a rămas trei luni. Era gata să plece cu corabia în Siria, dar* iudeii i-au întins curse. Atunci s-a hotărât să se întoarcă prin Macedonia. *Cap. 9.23; 23.12; 25.3. 2 Cor. 11.26.
4. Avea ca tovarăşi până în Asia pe: Sopater din Bereea, fiul lui Pir, Aristarh* şi Secund din Tesalonic, Gaiu** din Derbe, Timotei, † precum şi Tihic †† şi Trofim *†, care erau din Asia.
*Cap. 19.29; 27.2. Col. 4.10. **Cap. 19.29. † Cap. 16.1. †† Efes. 6.21. Col. 4.7. 2 Tim. 4.12. Tit 3.12. *† Cap. 21.29. 2 Tim. 4.20.
5. Aceştia au luat-o înainte şi ne-au aşteptat la Troa.
6. Iar noi, după zilele* praznicului Azimilor, am plecat cu corabia din Filipi şi, în cinci zile am ajuns la ei în** Troa, unde am stat şapte zile. *Exod 12.14,15; 23.15. **Cap. 16.8. 2 Cor. 2.12. 2 Tim. 4.13.

Învierea lui Eutih

7. În ziua dintâi* a săptămânii, eram adunaţi laolaltă ca să** frângem pâinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, le vorbea ucenicilor şi şi-a prelungit vorbirea până la miezul nopţii.
*1 Cor. 16.2. Apoc. 1.10. **Cap. 2.42,46. 1 Cor. 10.16; 11.20, etc.
8. În* camera de sus, unde eram adunaţi, erau multe lumini. *Cap. 1.13.
9. Şi un tânăr, numit Eutih, care şedea pe fereastră, a adormit de-a binelea în timpul lungii vorbiri a lui Pavel; biruit de somn, a căzut jos de la etajul al treilea şi a fost ridicat mort.
10. Dar Pavel s-a coborât, s-a* repezit spre el, l-a luat în braţe şi a zis: „Nu** vă tulburaţi, căci sufletul lui este în el.”
*1 Împ. 17.21. 2 Împ. 4.34. **Mat. 9.24.
11. După ce s-a suit iarăşi, a frânt pâinea, a cinat şi a mai vorbit multă vreme până la ziuă. Apoi a plecat.
12. Flăcăul a fost adus viu, iar lucrul acesta a fost pricina unei mari mângâieri.

Pavel în Milet

13. Noi am venit înaintea lui Pavel la corabie şi am plecat cu corabia la Asos, unde ne învoiserăm să ne întâlnim din nou; pentru că el trebuia să facă drumul pe jos.
14. Când s-a întâlnit cu noi în Asos, l-am luat în corabie şi ne-am dus la Mitilene.
15. De aici am mers pe mare şi a doua zi am ajuns în faţa insulei Chios. În ziua următoare, de-abia am atins Samos, ne-am oprit în Troghilion şi a doua zi am venit la Milet.
16. Pavel se hotărâse să treacă pe lângă Efes, fără să se oprească aici, ca să nu piardă vremea în Asia; căci* se grăbea ca, dacă-i va fi cu putinţă, să** fie în Ierusalim de ziua † Cincizecimii.
*Cap. 18.21; 19.21; 21.4,12. **Cap. 24.17. † Cap. 2.1. 1 Cor. 16.8.

Cuvântarea de rămas bun

17. Însă din Milet, Pavel a trimis la Efes şi a chemat pe prezbiterii bisericii.
18. Când au venit la el, le-a zis: „Ştiţi cum m-am purtat cu voi în toată vremea, din* ziua dintâi în care am pus piciorul pe pământul Asiei. *Cap. 18.19; 19.1,10.
19. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi şi în mijlocul încercărilor pe* care mi le ridicau uneltirile iudeilor.
*Vers. 3.
20. Ştiţi că n-am* ascuns nimic din ce vă era de folos şi nu m-am temut să vă propovăduiesc şi să vă învăţ în public şi în case, *Vers. 27.
21. vestind* atât iudeilor cât şi grecilor pocăinţa** faţă de Dumnezeu şi credinţa în Domnul nostru, Isus Cristos.
*Cap. 18.5. **Marc. 1.15. Luca 24.47. Cap. 2.38.
22. Şi acum, iată că, împins* de Duhul, mă duc la Ierusalim, fără să ştiu ce mi se va întâmpla acolo.
*Cap. 19.21.
23. Numai Duhul Sfânt* mă înştiinţează din cetate în cetate că mă aşteaptă lanţuri şi necazuri.
*Cap. 21.4,11. 1 Tes. 3.3.
24. Dar eu* nu ţin numaidecât la viaţa mea, ca şi cum mi-ar fi scumpă, ci** vreau numai să-mi sfârşesc cu bucurie calea şi † slujba pe †† care am primit-o de la Domnul Isus, ca să vestesc Evanghelia harului lui Dumnezeu.
*Cap. 21.13. Rom. 8.35. 2 Cor. 4.16. **2 Tim. 4.7. † Cap. 1.17. 2 Cor. 4.1. †† Gal. 1.1. Tit 1.3.
25. Şi acum, ştiu* că nu-mi veţi mai vedea faţa, voi toţi aceia în mijlocul cărora am umblat propovăduind Împărăţia lui Dumnezeu. *Vers. 38. Rom. 15.23.
26. De aceea, vă mărturisesc astăzi că sunt curat de sângele* tuturor.
*Cap. 18.6. 2 Cor. 7.2.
27. Căci* nu m-am ferit să vă vestesc tot planul** lui Dumnezeu.
*Vers. 20. **Luca 7.30. Ioan 15.15. Efes. 1.11.
28. Luaţi seama*, dar, la voi înşivă şi la toată turma peste[1] care v-a** pus Duhul Sfânt epis-

1.Lit.: în care Duhul Sfânt v-a pus;

copi[1], ca să păstoriţi Biserica Domnului, pe care † a câştigat-o cu †† însuşi sângele Său.

*1 Tim. 4.16. 1 Pet. 5.2. **1 Cor. 12.28. † Efes. 1.7,14. Col. 1.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.9. †† Evr. 9.14.

29. Ştiu bine că, după plecarea mea, vor* intra între voi lupi răpitori, care nu vor cruţa turma;

*Mat. 7.15. 2 Pet. 2.1.

30. şi se vor ridica din* mijlocul vostru oameni care vor învăţa lucruri stricăcioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor.

*1 Tim. 1.20. 1 Ioan 2.19.

31. De aceea, vegheaţi şi aduceţi-vă aminte că, timp de trei* ani, zi şi noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi.

*Cap. 19.10.

32. Şi acum, fraţilor, vă încredinţez în mâna lui Dumnezeu şi a Cuvântului* harului Său care vă** poate zidi sufleteşte şi vă poate da moştenirea † împreună cu toţi cei sfinţiţi.

*Evr. 13.9. **Cap. 9.31. † Cap. 26.18. Efes. 1.18. Col. 1.12; 3.24. Evr. 9.15. 1 Pet. 1.4.

33. N-am râvnit nici la argintul*, nici la aurul, nici la hainele cuiva.

*1 Sam. 12.3. 1 Cor. 9.12. 2 Cor. 7.2; 11.9; 12.17.

34. Singuri ştiţi că* mâinile acestea au lucrat pentru nevoile mele şi ale celor care erau cu mine.

*Cap. 18.3. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8.

35. În toate privinţele v-am dat o pildă şi v-am arătat că*, lucrând astfel, trebuie să ajutaţi pe cei slabi şi să vă aduceţi aminte de cuvintele Domnului Isus, că El Însuşi a zis: „Este mai ferice să dai decât să primeşti."

*Rom. 15.1. 1 Cor. 9.12. 2 Cor. 11.9,12; 12.13. Efes. 4.28. 1 Tes. 4.11; 5.14. 2 Tes. 3.8.

36. După ce a vorbit astfel, a îngenuncheat* şi s-a rugat împreună cu ei toţi.

*Cap. 7.60; 21.5.

37. Şi au izbucnit cu toţii în lacrimi, au căzut* pe grumazul lui Pavel şi l-au sărutat.

*Gen. 45.14; 46.29.

38. Căci erau întristaţi mai ales de vorba pe care* le-o spusese el, că nu-i vor mai vedea faţa. Şi l-au condus până la corabie. *Vers. 25.

Pavel îşi ia rămas bun de la ucenicii din Tir

21 1. După ce ne-am smuls din braţele lor, am plecat pe apă şi ne-am dus drept la Cos, a doua zi la Rodos şi de acolo la Patara.

2. Am găsit o corabie, care avea să treacă în Fenicia, ne-am suit în ea şi am plecat.

3. Am trecut prin faţa insulei Cipru, am lăsat-o la stânga şi ne-am urmat drumul spre Siria; apoi ne-am dat jos în Tir, unde avea să se descarce corabia.

4. Acolo am găsit pe ucenici şi am rămas şapte zile. Ucenicii*, prin Duhul, ziceau lui Pavel să nu se suie la Ierusalim.

*Vers. 12. Cap. 20.23.

5. Dar când s-au împlinit zilele, am plecat şi ne-am văzut de drum; şi ne-au condus toţi, cu nevestele şi copiii, până afară din cetate. Am îngenuncheat* pe mal şi ne-am rugat.

*Cap. 20.36.

6. Apoi ne-am luat ziua bună unii de la alţii, şi noi ne-am urcat în corabie, iar ei s-au întors acasă*. *Ioan 1.11

Pavel la Ptolemaida şi Cezareea
Prorocia lui Agab

7. După ce ne-am isprăvit călătoria pe mare, din Tir am plecat la Ptolemaida, unde am urat de bine fraţilor şi am stat la ei o zi.

8. A doua zi am plecat şi am ajuns la Cezareea. Am intrat în casa lui Filip evanghelistul*, care** era unul din cei şapte, şi am găzduit la el.

*Efes. 4.11. 2 Tim. 4.5. **Cap. 6.5; 8.26,40.

9. El avea patru fete fecioare care* proroceau.

*Ioel 2.28. Cap. 2.17.

10. Fiindcă stăteam de mai multe zile acolo, un proroc, numit Agab*, s-a coborât din Iudeea

*Cap. 11.28.

11. şi a venit la noi. A luat brâul lui Pavel, şi-a legat picioarele şi mâinile şi a zis: „Iată ce zice Duhul Sfânt: „Aşa* vor lega iudeii în Ierusalim pe omul acela al cărui brâu este acesta şi-l vor da în mâinile Neamurilor."

*Vers. 33. Cap. 20.23.

12. Când am auzit lucrul acesta, atât noi, cât şi cei de acolo, l-am rugat pe Pavel să nu se urce la Ierusalim.

13. Atunci Pavel a răspuns: „De ce* plângeţi aşa de-mi rupeţi inima? Eu sunt gata nu numai să fiu legat, dar chiar să şi mor în Ierusalim pentru Numele Domnului Isus."

*Cap. 20.24.

14. Dacă am văzut că nu-l putem îndupleca, n-am mai stăruit şi am zis: „Facă-se voia* Domnului!"

*Mat. 6.10; 26.42. Luca 11.2; 22.42.

15. După zilele acelea, ne-am pregătit de plecare şi ne-am urcat la Ierusalim.

16. Câţiva ucenici din Cezareea au venit şi ei cu noi şi ne-au dus la unul numit Mnason, din Cipru, vechi ucenic, la care urma să găzduim.

1.Sau: priveghetori;

Pavel în Templu la Ierusalim

17. Când* am ajuns la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie.

*Cap. 15.4.

18. A doua zi, Pavel a mers cu noi la Iacov* şi toţi prezbiterii s-au adunat acolo.

*Cap. 15.13. Gal. 1.19; 2.9.

19. După ce le-a dat ziua bună, le-a istorisit* cu de-amănuntul ce făcuse Dumnezeu în mijlocul Neamurilor prin** slujba lui.

*Cap. 15.4,12. Rom. 15.18,19. **Cap. 1.17; 20.24.

20. Când l-au auzit, au proslăvit pe Dumnezeu. Apoi i-au zis: „Vezi, frate, câte mii de iudei au crezut, şi toţi sunt plini de râvnă* pentru Lege.

*Cap. 22.3. Rom. 10.2. Gal. 1.14.

21. Dar ei au auzit despre tine că îi înveţi pe toţi iudeii care trăiesc printre Neamuri să se lepede de Moise, că le zici să nu-şi taie copiii împrejur şi să nu trăiască potrivit cu obiceiurile.
22. Ce este de făcut? Negreşit, mulţimea are să se adune, căci vor auzi că ai venit.
23. Deci, fă ce-ţi spunem noi! Avem aici patru bărbaţi care au făcut un jurământ.
24. Ia-i cu tine, curăţeşte-te împreună cu ei şi cheltuieşte tu pentru ei, ca să-şi radă* capul. Şi astfel vor cunoaşte toţi că nu este nimic adevărat din cele ce au auzit despre tine, ci că şi tu umbli întocmai după rânduială şi păzeşti Legea.

*Num. 6.2,13,18. Cap. 18.18.

25. Cu privire la Neamurile care au crezut, noi* am hotărât şi le-am scris că trebuie să se ferească de lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de animale sugrumate şi de curvie."

*Cap. 15.20,29.

26. Atunci Pavel a luat pe oamenii aceia, s-a curăţit şi a* intrat cu ei a doua zi în Templu, ca să vestească** sfârşitul zilelor curăţirii când se va aduce jertfă pentru fiecare dintre ei.

*Cap. 24.18. **Num. 6.13.

Prinderea lui Pavel

27. Către sfârşitul celor şapte zile, iudeii* din Asia, când l-au văzut pe Pavel în Templu, au întărâtat tot norodul, au** pus mâinile pe el

*Cap. 24.18. **Cap. 26.21.

28. şi au început să strige: „Bărbaţi israeliţi, daţi ajutor! Iată omul care* propovăduieşte pretutindeni şi în toată lumea împotriva poporului nostru, împotriva Legii şi împotriva Locaşului acestuia; ba încă a băgat şi pe nişte greci în Templu şi a profanat acest Locaş sfânt."

*Cap. 24.5,6.

29. Într-adevăr, îl văzuseră mai înainte pe Trofim*, efeseanul, împreună cu el în cetate şi credeau că Pavel îl băgase în Templu.

*Cap. 20.4.

30. Toată cetatea s-a pus în mişcare* şi s-a strâns norodul din toate părţile. Au pus mâna pe Pavel şi l-au scos afară din Templu, ale cărui uşi au fost încuiate îndată.

*Cap. 26.21.

31. Pe când încercau să-l omoare, s-a dus vestea la căpitanul oastei că tot Ierusalimul s-a tulburat.
32. Acesta* a luat îndată soldați şi centurioni şi a alergat la ei. Când l-au văzut pe căpitan şi pe soldați, au încetat să-l mai bată pe Pavel.

*Cap. 23.27; 24.7.

33. Atunci căpitanul s-a apropiat, a* pus mâna pe el şi a poruncit să-l lege cu două lanţuri. Apoi a întrebat cine este şi ce a făcut.

*Vers. 11. Cap. 20.23.

34. Dar unii strigau într-un fel, alţii în alt fel prin mulţime; fiindcă nu putea deci să înţeleagă adevărul, din pricina zarvei, a poruncit să-l ducă în cetăţuie[1].
35. Când a ajuns pe trepte, Pavel a trebuit să fie dus de ostaşi, din pricina îmbulzelii norodului întărâtat;
36. căci mulţimea se ţinea după el şi striga: „La moarte* cu el!" *Luca 23.18. Ioan 19.15. Cap. 22.22.

Pavel cere voie să vorbească

37. Tocmai când era să fie băgat în cetăţuie, Pavel a zis căpitanului: „Îmi este îngăduit să-ţi spun ceva?" Căpitanul a răspuns: „Ştii greceşte?
38. Nu cumva* eşti egipteanul acela care s-a răsculat acum în urmă şi a dus în pustiu pe cei patru mii de tâlhari?"

*Cap. 5.36.

39. „Eu* sunt iudeu", a spus Pavel, „din Tarsul din Cilicia, cetăţean al unei cetăţi nu fără însemnătate. Te rog, dă-mi voie să vorbesc mulțimii."

*Cap. 9.11; 22.3.

40. După ce i-a dat voie căpitanul, Pavel a stat în picioare pe trepte şi a* făcut semn norodului cu mâna. S-a făcut o mare tăcere şi Pavel le-a vorbit în limba evreiască astfel:

*Cap. 12.17.

1.Sau: fortăreaţă, turn, bastion (peste tot în text);

Cuvântarea lui Pavel

22 1. „Fraţilor* şi părinţilor, ascultaţi acum cuvântul meu de apărare faţă de voi!” *Cap. 7.2.

2. Când au auzit ei că le vorbeşte în limba evreiască, au ţinut şi mai multă linişte. Şi Pavel a zis:

3. „Eu* sunt iudeu, născut în Tarsul Ciliciei; dar am fost crescut în cetatea aceasta, am învăţat la** picioarele lui Gamaliel † să cunosc cu †† de-amănuntul Legea părinţilor noştri şi am fost *† tot atât de plin de râvnă pentru Dumnezeu, cum †* sunteţi şi voi toţi azi.

*Cap. 21.39. 2 Cor. 11.22. Filp. 3.5. **Deut. 33.3. 2 Împ. 4.38. Luca 10.39. † Cap. 5.34. †† Cap.26.5. *† Cap. 21.20. Gal. 1.14. †* Rom. 10.2.

4. Am* prigonit până la moarte această Cale, am legat şi am băgat în închisoare bărbaţi şi femei;

*Cap. 8.3; 26.9-11. Filp. 3.6. 1 Tim. 1.13.

5. marele preot şi toată* adunarea bătrânilor îmi sunt martori. Am luat chiar şi scrisori de la** ei către fraţii din Damasc, unde m-am dus să aduc legaţi la Ierusalim pe cei ce se aflau acolo, ca să fie pedepsiţi.

*Luca 22.66. Cap. 4.5. **Cap. 9.2; 26.10,12.

6. Când eram* pe drum şi mă apropiam de Damasc, deodată, pe la amiază, a strălucit împrejurul meu o mare lumină din cer.

*Cap. 9.3; 26.12,13.

7. Am căzut la pământ şi am auzit un glas care-mi zicea: „Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti?”

8. „Cine eşti, Doamne?”, am răspuns eu. Şi El mi-a zis: „Eu sunt Isus din Nazaret pe care-L prigoneşti.”

9. Cei* ce erau cu mine au văzut bine lumina şi s-au înfricoşat; dar n-au auzit glasul Celui ce-mi vorbea. *Dan. 10.7. Cap. 9.7.

10. Atunci am zis: „Ce să fac, Doamne?” „Ridică-te”, mi-a răspuns Domnul, „du-te în Damasc şi acolo ţi se va spune ce trebuie să faci.”

11. „Fiindcă nu puteam să văd nimic, din pricina strălucirii luminii aceleia, cei ce erau cu mine m-au luat de mână şi aşa am ajuns în Damasc.

12. Şi a venit la mine un* om, numit Anania, bărbat temător[1] de Dumnezeu după Lege, şi pe care toţi iudeii** care locuiesc în Damasc îl vorbeau † de bine.

*Cap. 9.17. **Cap. 10.22. † 1 Tim. 3.7.

13. El mi-a zis: „Frate Saule, primeşte-ţi din nou vederea!” Chiar în clipa aceea, mi-am recăpătat vederea şi m-am uitat la el.

14. El mi-a zis: „Dumnezeul* părinţilor noştri te-a** ales să cunoşti voia Lui, să † vezi pe †† Cel Neprihănit şi să *† auzi cuvinte din gura Lui;

*Cap. 3.13; 5.30. **Cap. 9.15; 26.16. † 1 Cor. 9.1; 15.8. †† Cap. 3.14; 7.52. *† 1 Cor. 11.23. Gal. 1.12.

15. căci* Îi vei fi martor, faţă de toţi oamenii, pentru lucrurile pe care le-ai văzut şi auzit.

*Cap. 23.11. **Cap. 4.20; 26.16.

16. Şi acum, ce zăboveşti? Scoală-te, primeşte botezul şi fii spălat* de păcatele tale, chemând** Numele Domnului.”

*Cap. 2.38. Evr. 10.22. **Cap. 9.14. Rom. 10.13.

17. Şi mi s-a* întâmplat că, după ce m-am întors la Ierusalim, pe când mă rugam în Templu, am căzut într-o răpire sufletească[1];

*Cap. 9.26. 2 Cor. 12.2.

18. şi am* văzut pe Domnul care-mi zicea: „Grăbeşte-te**, ieşi iute din Ierusalim, căci nu vor primi mărturia ta despre Mine.”

*Vers. 14. **Mat. 10.14.

19. Şi am zis: „Doamne, ei* ştiu că eu băgam în temniţă şi băteam** prin sinagogi pe cei ce cred în Tine

*Vers. 4. Cap. 8.3. **Mat. 10.17.

20. şi că*, atunci când se vărsa sângele lui Ştefan, martorul Tău, eram şi eu de faţă, îmi uneam** încuviinţarea mea cu a celorlalţi şi păzeam hainele celor ce-l omorau.”

*Luca 11.48. Cap. 7.58. **Cap. 8.1. Rom. 1.32.

21. Atunci El mi-a zis: „Du-te, căci* te voi trimite departe la Neamuri...”

*Cap. 9.15; 13.2,46,47; 18.6; 26.17. Rom. 1.5; 11.13; 15.16. Gal. 1.15,16; 2.7,8. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11.

Pavel, cetăţean roman

22. Ei l-au ascultat până la cuvântul acesta. Dar atunci şi-au ridicat glasul şi au zis: „Ia* de pe pământ pe un astfel de om! Nu este vrednic să** trăiască!”

*Cap. 21.36. **Cap. 25.24.

23. Şi scoteau strigăte, îşi aruncau hainele şi azvârleau cu ţărână în văzduh.

24. Căpitanul a poruncit să-l ducă pe Pavel în cetăţuie[2] şi să-l cerceteze, bătându-l cu biciul, ca să afle din ce pricină strigau aşa împotriva lui.

25. Pe când îl legau cu curele, Pavel a zis centurionului care era de faţă: „Vă* este îngăduit să bateţi pe un roman care nu este condamnat?”

*Cap. 16.37.

1.Sau: evlavios;

1.Sau: reverie, extaz; 2.Sau: fortăreaţă, turn de apărare, bastion;

26. La auzul acestor cuvinte, centurionul s-a dus să dea de ştire căpitanului şi a zis: „Ce ai de gând să faci? Omul acesta este cetăţean roman."
27. Şi, când a venit căpitanul, i-a zis lui Pavel: „Spune-mi, eşti roman?" „Da", i-a răspuns el.
28. Căpitanul a zis: „Eu cu o mare sumă de bani am dobândit cetăţenia aceasta." „Eu", a zis Pavel, „sunt chiar născut roman."
29. Numaidecât, cei ce aveau să-l cerceteze prin bătaie au încetat să-l mai necăjească; ba căpitanul, când a aflat că Pavel este roman, s-a temut pentru că-l legase.

Pavel înaintea Sinedriului

30. A doua zi, fiindcă voia să ştie bine pentru ce este pârât de iudei, l-a dezlegat şi a poruncit să se adune laolaltă preoţii cei mai de seamă şi tot Sinedriul; apoi, l-a adus pe Pavel jos şi l-a pus înaintea lor.

23 1. Pavel privind ţintă la Sinedriu a zis: „Fraţilor, eu* am vieţuit cu toată curăţia cugetului meu înaintea lui Dumnezeu, până în ziua aceasta..."

*Cap. 24.16. 1 Cor. 4.4. 2 Cor. 1.12; 4.2. 2 Tim. 1.3. Evr. 13.18.

2. Marele preot Anania a poruncit celor ce stăteau lângă el să-l* lovească peste gură.

*1 Împ. 22.24. Ier. 20.2. Ioan 18.22.

3. Atunci Pavel i-a zis: „Te va bate Dumnezeu, perete văruit! Tu stai să mă judeci după Lege, şi porunceşti* să mă lovească, împotriva Legii!"

*Lev. 19.35. Deut. 25.1,2. Ioan 7.51.

4. Cei ce stăteau lângă el, i-au zis: „Îţi baţi joc de marele preot al lui Dumnezeu?"
5. Şi Pavel a zis: „N-am* ştiut, fraţilor, că este marele preot; căci este scris: „Pe** mai-marele norodului tău să nu-l vorbeşti de rău."

*Cap. 24.17. **Exod 22.28. Ecl. 10.20. 2 Pet. 2.10. Iuda 8.

6. Pavel, ca unul care ştia că o parte din adunare erau saduchei, iar alta farisei, a strigat în plin Sinedriu: „Fraţilor, eu* sunt fariseu, fiu de fariseu; din pricina nădejdii** în învierea morţilor sunt dat în judecată."

*Cap. 26.5. Filp. 3.5. **Cap. 24.15,21; 26.6; 28.20.

7. Când a zis vorbele acestea, s-a stârnit o neînţelegere între farisei şi saduchei şi adunarea s-a dezbinat.
8. Căci* saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh, pe când fariseii le mărturisesc pe amândouă.

*Mat. 22.23. Marc. 12.18. Luca 20.27.

9. S-a făcut o mare zarvă; şi câţiva cărturari din partida fariseilor, s-au ridicat în picioare, au început o ceartă aprinsă şi au zis: „Noi nu găsim nici* o vină în omul acesta; dar dacă** i-a vorbit un duh sau un înger †...?"

*Cap. 25.25; 26.31. **Cap. 22.7,17,18. † Cap. 5.39.

10. Fiindcă cearta creştea, căpitanul se temea ca Pavel să nu fie rupt în bucăţi de ei. De aceea a poruncit ostaşilor să se coboare să-l smulgă din mijlocul lor şi să-l ducă în fortăreaţă.
11. În* noaptea următoare, Domnul S-a arătat lui Pavel şi i-a zis: „Îndrăzneşte, Pavele; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot aşa trebuie să mărturiseşti şi în Roma."

*Cap. 18.9; 27.23,24.

Pavel este dus la Cezareea

12. La ziuă, iudeii au uneltit* şi s-au legat cu blestem că nu vor mânca, nici nu vor bea, până nu-l vor omorî pe Pavel.

*Vers. 21,30. Cap. 25.3.

13. Cei ce făcuseră legământul acesta erau mai mulţi de patruzeci.
14. Ei s-au dus la preoţii cei mai de seamă şi la bătrâni şi le-au zis: „Noi ne-am legat cu mare blestem să nu gustăm nimic până nu-l vom omorî pe Pavel.
15. Acum, dar, voi, împreună cu Sinedriul, daţi de ştire căpitanului şi rugaţi-l să-l aducă mâine jos, înaintea voastră, ca şi cum aţi vrea să-i cercetaţi cauza mai cu de-amănuntul; şi, până să ajungă el, noi suntem gata să-l omorâm."
16. Fiul surorii lui Pavel a auzit de această cursă, s-a dus în fortăreaţă şi i-a spus lui Pavel.
17. Pavel l-a chemat pe unul din centurioni şi i-a zis: „Du-l pe tinerelul acesta la căpitan, căci are să-i spună ceva."
18. Centurionul l-a luat pe tânăr cu el, l-a dus la căpitan şi i-a zis: „Pavel cel întemniţat m-a chemat şi m-a rugat să-l aduc la tine pe acest tinerel, care are să-ţi spună ceva."
19. Căpitanul l-a apucat de mână, l-a luat deoparte şi l-a întrebat: „Ce ai să-mi spui?"
20. El a răspuns: „Iudeii* s-au sfătuit să te roage să-l aduci mâine pe Pavel înaintea Sinedriului, ca şi cum ai vrea să-l cercetezi mai amănunţit.

*Vers. 12.

21. Tu să nu-i asculţi, pentru că mai mulţi de patruzeci dintre ei îl pândesc şi s-au legat cu

blestem să nu mănânce şi să nu bea nimic până nu-l vor omorî; acum stau gata şi naşteaptă decât făgăduinţa ta.”
22. Căpitanul l-a lăsat pe tinerel să plece şi ia poruncit să nu spună nimănui că i-a descoperit aceste lucruri.
23. Apoi, a chemat doi centurioni şi le-a zis: „La ceasul al treilea din noapte, să aveţi gata două sute de soldați, şaptezeci de călăreţi şi două sute de lăncieri, ca să meargă până la Cezareea.”
24. Le-a poruncit să aducă şi animale pentru Pavel, ca să-l pună călare şi să-l ducă sănătos şi teafăr la guvernatorul Felix.
25. Lui Felix i-a scris o scrisoare cu următorul cuprins:
26. „Claudius Lisias către preaalesul guvernator Felix: Salutare!
27. Acest* om pe care l-au prins iudeii era să fie omorât de ei; şi eu m-am dus repede cu soldații şi l-am scos din mâna lor, căci am aflat că este roman.

*Cap. 21.33; 24.7.

28. Am* vrut să aflu pricina pentru care-l învinuiau şi l-am adus înaintea Sinedriului lor.

*Cap. 22.30.

29. Am găsit că era învinuit pentru* lucruri privitoare la Legea lor, dar** că nu săvârşise nici o nelegiuire care să fie vrednică de moarte sau de lanţuri.

*Cap. 18.15; 25.19. **Cap. 26.31.

30. Mi s-a dat* însă de ştire că iudeii îl pândesc ca să-l omoare; l-am trimis îndată la tine şi am făcut cunoscut** şi celor ce-l învinuiesc să-ţi spună ţie ce au împotriva lui. Fii sănătos!”

*Vers. 20. **Cap. 24.8; 25.6.

31. Ostaşii, după porunca pe care o primiseră, l-au luat pe Pavel şi l-au dus noaptea până la Antipatrida.
32. A doua zi, i-au lăsat pe călăreţi să-şi urmeze drumul înainte cu el, iar ei s-au întors în fortăreaţă.
33. Ajunşi în Cezareea, călăreţii au dat scrisoarea în mâna guvernatorului şi l-au adus pe Pavel înaintea lui.
34. Guvernatorul, după ce a citit scrisoarea, a întrebat din ce ţinut este Pavel. Când a aflat că este din Cilicia*, i-a zis:

*Cap. 21.39.

35. „Te* voi asculta când vor veni pârâşii[1] tăi.” Şi a poruncit să fie păzit în palatul** lui Irod.

*Cap. 24.1,10; 25.16. **Mat. 27.27.

1.Sau: acuzatorii, reclamanţii;

Pavel la Cezareea

24 1. După cinci* zile, a venit marele preot** Anania cu unii din bătrâni şi cu un avocat, numit Tertul. Au adus înaintea guvernatorului acuzațiile împotriva lui Pavel.

*Cap. 21.27. **Cap. 23.2,30,36; 25.2.

2. Pavel a fost chemat şi Tertul a început să-l învinuiască astfel:
„Preaalesule Felix, tu ne faci să ne bucurăm de o pace mare; şi poporul acesta a primit îmbunătățiri sănătoase prin îngrijirea ta.
3. Lucrul acesta îl mărturisim cu toată mulţumirea, în toată vremea şi în tot locul.
4. Dar, ca să nu te ţin prea mult, te rog să asculţi, în bunătatea[1] ta, câteva cuvinte.
5. Am* găsit pe omul acesta, care este o ciumă: pune la cale răzvrătiri printre toţi iudeii de pe tot pământul, este mai-marele *partidei nazarinenilor*

*Luca 23.2. Cap. 6.13; 16.20; 17.6; 21.28. 1 Pet. 2.12,15.

6. şi* a încercat să pângărească chiar şi Templul. Şi am pus mâna pe el. Am vrut să-l judecăm** după Legea noastră,

*Cap. 21.28. **Ioan 18.31.

7. dar* a venit căpitanul Lisias, l-a smuls din mâinile noastre cu mare forţă

*Cap. 21.33.

8. şi a poruncit* acuzatorilor lui să vină înaintea ta. Dacă-l vei cerceta, tu însuţi vei putea afla de la el toate lucrurile de care îl învinuim noi.”

*Cap. 28.30.

9. Iudeii s-au unit la învinuirea aceasta şi au spus că aşa stau lucrurile.

Apărarea lui Pavel

10. După ce guvernatorul i-a făcut semn să vorbească, Pavel a răspuns:
„Fiindcă ştiu că de mulţi ani eşti judecătorul acestui popor, voi răspunde cu încredere în apărarea mea.
11. Nu sunt mai mult de douăsprezece zile, te poţi încredinţa de lucrul acesta, de când mam suit să* mă închin la Ierusalim.

*Vers. 17. Cap. 21.26.

12. Nu* m-au găsit nici în Templu, nici în sinagogi, nici în cetate, stând de vorbă cu cineva sau făcând răscoală în popor.

*Cap. 25.8; 28.17.

13. Aşa că n-ar putea dovedi lucrurile de care mă învinuiesc acum.
14. Îţi mărturisesc că slujesc Dumnezeului* părinţilor mei, după *Calea*** pe care ei o numesc *partidă*; eu cred tot ce este scris în Le-

1.Lit.: *epieikes* - blând, blândețe, îngăduință, politețe;

ge † şi în Proroci
*Amos 8.14. Cap. 9.2. **2 Tim. 1.3. † Cap. 26.22; 28.23.
15. şi am* în Dumnezeu nădejdea aceasta, pe care o au şi ei înşişi, că** va fi o înviere a celor drepţi şi a celor nedrepţi.
*Cap. 23.6; 26.6,7; 28.20. **Dan. 12.2. Ioan 5.28,29.
16. De aceea, mă* silesc să am întotdeauna o conştiinţă curată înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor.
*Cap. 23.1.
17. După o lipsă de mai mulţi ani, am* venit să aduc milostenii neamului meu şi să aduc daruri la Templu.
*Cap. 11.29,30; 20.16. Rom. 15.25. 2 Cor. 8.4. Gal. 2.10.
18. Tocmai atunci* nişte iudei din Asia m-au găsit curăţit în Templu, nu cu gloată, nici cu zarvă. *Cap. 21.26,27; 26.21.
19. Ei înşişi* ar trebui să se înfăţişeze înaintea ta şi să mă învinuiască, dacă au ceva împotriva mea. *Cap. 23.30; 25.16.
20. Sau să spună aceştia singuri de ce nelegiuire m-au găsit vinovat, când am stat înaintea Sinedriului,
21. în afară doar de strigătul acesta pe care l-am scos în mijlocul lor: „Pentru* învierea morţilor sunt dat eu în judecată astăzi înaintea voastră!”” *Cap. 23.6; 28.20.
22. Felix, care ştia destul de bine despre *Calea* aceasta, i-a amânat zicând: „Am să cercetez pricina voastră când va veni căpitanul* Lisias.” *Vers. 1.
23. Şi a poruncit centurionului să-l păzească pe Pavel, dar să-l lase mai liber şi să nu oprească pe* nimeni din ai lui să-i slujească sau să vină la el. *Cap. 27.3; 28.16.

Pavel stă de vorbă cu Felix

24. După câteva zile, a venit Felix cu nevasta sa, Drusila, care era iudeică; l-a chemat pe Pavel şi l-a ascultat despre credinţa în Cristos Isus.
25. Dar, pe când vorbea Pavel despre neprihănire, despre înfrânare şi despre judecata viitoare, Felix, îngrozit, a zis: „De data aceasta, du-te! Când voi mai avea prilej, te voi chema.”
26. Totodată, el trăgea nădejde că Pavel are să-i* dea bani; de aceea trimitea şi mai des să-l cheme, ca să stea de vorbă cu el.
*Exod 23.8.

Pavel înaintea lui Festus

27. Doi ani au trecut astfel; şi, în locul lui Felix, a venit Porcius Festus. Felix a vrut* să facă pe placul iudeilor şi l-a lăsat pe Pavel în temniţă. *Exod 23.2. Cap. 12.3; 25.9,14.

25 1. Festus, când a venit în ţinutul său, după trei zile, a urcat de la Cezareea la Ierusalim.
2. Preoţii cei mai de seamă* şi fruntaşii iudeilor i-au adus plângere împotriva lui Pavel. L-au rugat cu stăruinţă
*Vers. 15. Cap. 24.1.
3. şi i-au cerut, ca o favoare pentru ei, să trimită să-l aducă la Ierusalim. Prin aceasta îi întindeau* o cursă, ca să-l omoare pe drum.
*Cap. 23.12,15.
4. Festus a răspuns că Pavel este păzit în Cezareea şi că el însuşi are să plece în curând acolo.
5. „Deci”, a zis el, „cei mai cu vază dintre voi să se coboare împreună cu mine şi, dacă* este ceva vinovat în omul acesta, să-l învinuiască.”
*Vers. 18. Cap. 18.14.
6. Festus n-a zăbovit între ei decât opt sau zece zile; apoi s-a coborât la Cezareea.
A doua zi, s-a aşezat pe scaunul de judecător şi a poruncit să fie adus Pavel.
7. Când a sosit Pavel, iudeii care veniseră de la Ierusalim l-au înconjurat şi au adus împotriva lui multe* şi grele învinuiri pe care nu le puteau dovedi.
*Marc. 15.3. Luca 23.2,10. Cap. 24.5,13.
8. Pavel a început să se apere şi a zis: „N-am păcătuit cu nimic, nici* împotriva Legii iudeilor, nici împotriva Templului, nici împotriva Cezarului.”
*Cap. 6.13; 24.12; 28.17.
9. Festus, care voia* să capete bunăvoinţa iudeilor, drept răspuns, i-a zis lui Pavel: „Vrei** să urci la Ierusalim şi să fii judecat pentru aceste lucruri înaintea mea?”
*Cap. 24.27. **Vers. 20.
10. Pavel a zis: „Eu stau înaintea scaunului de judecată al Cezarului; acolo trebuie să fiu judecat. Pe iudei nu i-am nedreptăţit cu nimic, după cum ştii şi tu foarte bine.
11. Dacă* am făcut vreo nedreptate sau vreo nelegiuire vrednică de moarte, nu mă dau în lături de la moarte; dar, dacă nu este nimic adevărat din lucrurile de care mă învinuiesc ei, nimeni n-are dreptul să mă dea în mâinile lor. Cer** să fiu judecat de Cezar!”
*Vers. 25. Cap. 18.14; 23.29; 26.31. **Cap. 26.32; 28.19.
12. Atunci Festus, după ce s-a sfătuit cu sfetnicii lui, a răspuns: „De Cezar ai cerut să fii judecat, înaintea Cezarului te vei duce.”

Împăratul Agripa la Cezareea

13. După câteva zile, împăratul Agripa şi Berenice au sosit la Cezareea, ca să-i ureze de bine[1] lui Festus.
14. Fiindcă au stat acolo mai multe zile, Festus a spus împăratului cum stau lucrurile cu Pavel; şi a zis: „Felix a lăsat în temniţă un* om,

*Cap. 24.27.

15. împotriva* căruia, când eram eu în Ierusalim, mi s-au plâns preoţii cei mai de seamă şi bătrânii iudeilor şi i-au cerut condamnarea.

*Vers. 2,3.

16. Le-am* răspuns că la romani nu este obiceiul să se dea nici un om la moarte, înainte ca acuzatul să fi fost pus faţă în faţă cu acuzatorii lui şi să fi avut posibilitatea să se apere de lucrurile de care este învinuit.

*Vers. 4,5.

17. Ei au venit deci aici; şi, fără întârziere*, am stat a doua zi pe scaunul meu de judecător şi am poruncit să-l aducă pe omul acesta.

*Vers. 6.

18. Acuzatorii, când s-au înfăţişat, nu l-au învinuit de nici unul din lucrurile rele pe care mi le închipuiam eu.
19. Aveau împotriva lui numai* nişte neînţelegeri cu privire la religia lor şi la un oarecare Isus, care a murit şi despre care Pavel spunea că este viu.

*Cap. 18.15; 23.29.

20. Fiindcă nu ştiam ce hotărâre să iau în pricina aceasta, l-am întrebat dacă vrea să meargă la Ierusalim şi să fie judecat acolo pentru aceste lucruri.
21. Dar Pavel a cerut ca pricina lui să fie reţinută ca să fie supusă judecăţii împăratului; şi am poruncit să fie păzit până ce-l voi trimite la Cezar.”
22. Agripa* a zis lui Festus: „Aş vrea să aud şi eu pe omul acela.” „Mâine”, a răspuns Festus, „îl vei auzi.”

*Cap. 9.15.

23. A doua zi deci, Agripa şi Berenice au venit cu multă fală şi au intrat în sala de audieri împreună cu căpitanii şi cu oamenii de frunte ai cetăţii. La porunca lui Festus, Pavel a fost adus acolo.
24. Atunci Festus a zis: „Împărate Agripa şi voi toţi care sunteţi de faţă cu noi; uitaţi-vă la omul acesta, despre care toată* mulţimea iudeilor m-a rugat în Ierusalim şi aici, strigând că nu trebuie să** mai trăiască.

1.Sau: să-l salute;

*Vers. 2,3,7. **Cap. 22.22.

25. Fiindcă am înţeles că n-a făcut* nimic vrednic de moarte şi fiindcă el însuşi** a cerut să fie judecat de Cezar, am hotărât să-l trimit.

*Cap. 23.9,29; 26.31. **Vers. 11,12.

26. Eu n-am nimic temeinic de scris domnului meu cu privire la el; de aceea l-am adus înaintea voastră şi mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca, după ce se va face cercetarea, să am ce scrie.
27. Căci mi se pare fără noimă să trimit un întemniţat, fără să arăt de ce este învinuit.”

Pavel înaintea lui Agripa

26 1. Agripa i-a zis lui Pavel: „Ai voie să te aperi!”
Pavel a întins mâna şi a început să se apere astfel:
2. „Mă socotesc fericit, împărate Agripa, că am să mă apăr astăzi înaintea ta pentru toate lucrurile de care sunt învinuit de iudei;
3. căci tu cunoşti foarte bine toate obiceiurile şi neînţelegerile lor. De aceea, te rog să mă asculţi cu îngăduinţă.
4. Viaţa mea, din cele dintâi zile ale tinereţii mele, este cunoscută de toţi iudeii, pentru că am petrecut-o în Ierusalim, în mijlocul poporului meu.
5. Dacă vor să mărturisească, ei ştiu de la început că am trăit ca fariseu, după cea mai îngustă partidă* a religiei noastre.

*Cap. 22.3; 23.6; 24.15,21. Filp. 3.5.

6. Şi* acum sunt dat în judecată pentru nădejdea făgăduinţei** pe care le-a făcut-o Dumnezeu părinţilor noştri

*Cap. 23.6. **Gen. 3.15; 22.18; 26.4; 49.10. Deut. 18. 15. 2 Sam. 7.12. Ps. 132.11. Isa. 4.2; 7.14; 9.6; 40.10. Ier. 23.5; 33.14-16. Ezec. 34.23; 37.24. Dan. 9.24. Mica 7.20. Cap. 13.32. Rom. 15.8. Tit 2.13.

7. şi a cărei împlinire o aşteaptă cele douăsprezece* triburi ale noastre care slujesc necurmat lui Dumnezeu, zi** şi noapte. Pentru această nădejde †, împărate, sunt acuzat eu de iudei!

*Iac. 1.1. **Luca 2.37. 1 Tes. 3.10. 1 Tim. 5.5. † Filp. 3.11.

8. Ce? Vi se pare de necrezut că Dumnezeu înviază morţii?
9. Şi* eu, ce-i drept, credeam că trebuie să fac multe lucruri împotriva Numelui lui Isus din Nazaret,

*Ioan 16.2. 1 Tim. 1.13.

10. şi aşa* am şi făcut în Ierusalim. Am aruncat în temniţă pe mulţi sfinţi, căci am primit puterea aceasta de la** preoţii cei mai de sea-

mă; şi, când erau condamnaţi la moarte, îmi dădeam şi eu votul împotriva lor.

*Cap. 8.3. Gal. 1.13. **Cap. 9.14,21; 22.5.

11. I-am pedepsit adesea în toate sinagogile* şi îmi dădeam toată silinţa ca să-i fac să hulească. În pornirea mea nebună împotriva lor, îi prigoneam până şi în cetăţile străine.

*Cap. 22.19.

12. În* acest scop, m-am dus la Damasc, cu putere şi învoire de la preoţii cei mai de seamă.

*Cap. 9.3; 22.6.

13. Pe la amiază, împărate, pe drum, am văzut strălucind împrejurul meu şi împrejurul tovarăşilor mei o lumină din cer, a cărei strălucire o întrecea pe a soarelui.

14. Am căzut cu toţii la pământ; şi eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască:

„Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti? Îţi este greu să arunci cu piciorul într-un ţepuş."

15. „Cine eşti, Doamne?", am răspuns eu. Şi Domnul a zis: „Eu sunt Isus pe care-L prigoneşti.

16. Dar ridică-te şi stai în picioare; căci M-am arătat ţie, ca* să te pun slujitor şi martor atât al lucrurilor pe care le-ai văzut, cât şi al lucrurilor pe care Mă vei vedea făcându-le.

*Cap. 22.15.

17. Te-am ales din mijlocul poporului acestuia şi din mijlocul Neamurilor la* care te trimit,

*Cap. 22.21.

18. ca să* le deschizi ochii, să** se întoarcă de la întuneric la lumină şi de sub puterea lui Satan la Dumnezeu; şi să † primească, prin credinţa în Mine, iertarea păcatelor şi moştenirea †† împreună cu cei *† sfinţiţi."

*Isa. 35.5; 42.7. Luca 1.79. Ioan 8.12. 2 Cor. 4.4. Efes. 1.18. 1 Tes. 5.5. **2 Cor. 6.14. Efes. 4.18; 5.8. Col. 1.13. 1 Pet. 2.9,25. † Luca 1.77. †† Efes. 1.11. Col. 1.12. *† Cap. 20.32.

19. De aceea, împărate Agripa, n-am vrut să mă împotrivesc vedeniei cereşti.

20. Ci, am* propovăduit întâi celor din Damasc, apoi în Ierusalim, în toată Iudeea şi la Neamuri, să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu şi să facă fapte** vrednice de pocăinţa lor.

*Cap. 9.20,22,29; 11.26; 13.14,16-21. **Mat. 3.8.

21. Iată de ce au pus iudeii* mâna pe mine în Templu şi au căutat să mă omoare.

*Cap. 21.30,31.

22. Dar, mulţumită ajutorului lui Dumnezeu, am rămas în viaţă până în ziua aceasta; şi am mărturisit înaintea celor mici şi a celor mari, fără să mă depărtez cu nimic de la ce* au spus Prorocii şi Moise** că se va întâmpla;

*Luca 24.27,44. Cap. 24.14; 28.23. Rom. 3.21. **Ioan 5.46.

23. şi anume, că* Cristosul trebuie să pătimească şi că**, după ce va fi Cel dintâi din învierea morţilor, va † vesti poporului şi Neamurilor lumina."

*Luca 24.26,46. **1 Cor. 15.20. Col. 1.18. Apoc. 1.5. † Luca 2.32.

24. Pe când vorbea el astfel ca să se apere, Festus a zis cu glas tare: „Pavele, eşti* nebun! Învăţătura ta cea multă te face să dai în nebunie."

*2 Împ. 9.11. Ioan 10.20. 1 Cor. 1.23; 2.13,14; 4.10.

25. „Nu sunt nebun, preaalesule Festus", a răspuns Pavel, „dimpotrivă, rostesc cuvinte adevărate şi chibzuite.

26. Împăratul ştie aceste lucruri şi de aceea îi vorbesc cu îndrăzneală; căci sunt încredinţat că nu-i este nimic necunoscut din ele, fiindcă nu s-au petrecut într-un colţ!

27. Crezi tu în Proroci, împărate Agripa?... Ştiu că crezi."

28. Şi Agripa a zis lui Pavel: „Curând mai vrei tu să mă îndupleci[1] să devin creştin!"

29. „Fie curând*, fie târziu", a răspuns Pavel, „să dea Dumnezeu ca nu numai tu, ci toţi cei ce mă ascultă astăzi să fiţi aşa cum sunt eu, în afară de aceste lanţuri." *1 Cor. 1.1.

Nevinovăţia lui Pavel este recunoscută

30. Împăratul, guvernatorul, Berenice şi toţi cei ce şedeau împreună cu ei s-au ridicat.

31. Şi când au plecat, ziceau* unii către alţii: „Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte sau de închisoare."

*Cap. 23.9,29; 25.25.

31. Şi Agripa a zis lui Festus: „Omului acestuia i s-ar fi putut da drumul, dacă* n-ar fi cerut să fie judecat de Cezar." *Cap. 25.11.

Plecarea lui Pavel la Roma

27 1. După ce s-a hotărât* să plecăm cu corabia în Italia, pe Pavel şi pe alţi câţiva întemniţaţi i-au dat pe mâna unui centurion al cetei[2] de ostaşi *Augusta*, numit Iulius.

*Cap. 25.12,25.

2. Ne-am suit într-o corabie de la Adramit, care avea să meargă pe coasta Asiei şi am pornit. Aveam cu noi pe Aristarh*, macedoneanul, din Tesalonic.

1.Sau: să mă convingi; 2.Sau: cohortei;

*Cap. 19.29.

3. A doua zi, am ajuns la Sidon; şi Iulius, care se purta* omenos cu Pavel, i-a dat voie să meargă pe la prietenii săi şi să fie îngrijit de ei.

*Cap. 24.23; 28.16.

4. După ce am plecat de acolo, am plutit pe lângă Cipru, pentru că vânturile erau potrivnice.

5. După ce am trecut marea care scaldă Cilicia şi Pamfilia, am ajuns la Mira în Licia.

6. Acolo centurionul a găsit o corabie din Alexandria, care mergea în Italia şi ne-a suit în ea.

7. Timp de mai multe zile, am mers încet cu corabia şi nu fără greutate am atins înălţimea Cnid, unde nu ne-a lăsat vântul să ne oprim. Am trecut pe la capătul Cretei, pe lângă Salmona.

8. Cu greu am mers pe marginea insulei şi am ajuns la un loc numit „Limanuri bune", care era aproape de cetatea Lasea.

9. Trecuse destul de multă vreme şi călătoria pe mare devenea primejdioasă, pentru că* trecuse chiar şi vremea „postului". De aceea Pavel i-a înştiinţat pe ceilalţi

*Lev. 23.27,29.

10. şi le-a zis: „Oamenilor, călătoria văd că nu se va face fără primejdie şi fără multă pagubă, nu numai pentru încărcătură şi pentru corabie, dar chiar şi pentru vieţile noastre."

11. Centurionul a ascultat mai mult de cârmaci şi de stăpânul corabiei decât de vorbele lui Pavel.

12. Şi, fiindcă limanul nu era bun de iernat, cei mai mulţi au fost de părere să plece cu corabia de acolo, ca să încerce să ajungă la Fenix, un port din Creta, aşezat spre miazăzi-apus şi spre miazănoapte-apus, ca să ierneze acolo.

13. Începuse să sufle un vânt uşor de miazăzi; şi, ca unii care se credeau stăpâni pe ţintă, au ridicat ancorele şi au pornit cu corabia de-a lungul Cretei.

14. Dar nu după multă vreme, s-a dezlănţuit asupra insulei un vânt furtunos, numit *Eurachilon*.

15. Corabia a fost luată de el, fără să poată lupta împotriva vântului şi ne-am lăsat duşi în voia lui.

16. Am trecut repede pe la partea de jos a unei insule, numit Clauda şi abia am putut să punem mâna pe barca de salvare.

17. După ce au ridicat-o sus, au întrebuinţat mijloacele de ajutor, au încins corabia cu frânghii; şi, de teamă să nu eşueze peste Sirta, au lăsat pânzele jos. Astfel, s-au lăsat mânaţi de vânt.

18. Fiindcă eram bătuţi foarte tare de furtună, a doua zi au început să arunce în mare încărcătura din corabie,

19. şi a treia zi, noi, cu mâinile noastre, am* aruncat uneltele corabiei.

*Iona 1.5.

20. Soarele şi stelele nu s-au văzut mai multe zile şi furtuna era aşa de puternică încât pierdusem orice nădejde de scăpare.

21. Oamenii nu mâncaseră de multă vreme. Atunci Pavel s-a ridicat în mijlocul lor şi a zis: „Oamenilor, trebuia să mă ascultaţi şi să nu fi pornit cu corabia din Creta, ca să fi scăpat de această primejdie şi de această pagubă.

22. Acum vă sfătuiesc să fiţi cu voie bună; pentru că nici unul din voi nu va pieri; şi nu va fi altă pierdere decât a corabiei.

23. Un înger* al lui Dumnezeu, căruia Îi aparţin şi căruia** Îi slujesc, mi s-a arătat azi-noapte

*Cap. 23.11. **Dan. 6.16. Rom. 1.9. 2 Tim. 1.3.

24. şi mi-a zis: „Nu te teme, Pavele; tu trebuie să stai înaintea Cezarului; şi iată că Dumnezeu ţi-a dăruit pe toţi cei ce merg cu corabia împreună cu tine."

25. De aceea, oamenilor, liniştiţi-vă, căci* am încredere în Dumnezeu că se va întâmpla aşa cum mi s-a spus.

*Luca 1.45. Rom. 4.20,21. 2 Tim. 1.12.

26. Dar trebuie să dăm peste* o insulă."

*Cap. 28.1.

27. În noaptea a paisprezecea, pe când eram împinşi încoace şi încolo cu corabia pe marea Adriatică, pe la miezul nopţii, marinarii au bănuit că se apropie de pământ.

28. Au măsurat adâncimea apei şi au găsit douăzeci de stânjeni; au mers puţin mai departe, au măsurat-o din nou şi au găsit cincisprezece stânjeni.

29. De teamă să nu se lovească de stânci, au aruncat patru ancore înspre cârma corabiei şi doreau să se facă ziuă.

30. Dar, deoarece corăbierii căutau să fugă din corabie şi eliberau barca de salvare în mare, sub cuvânt că ar vrea să arunce ancorele înspre partea dinainte a corabiei,

31. Pavel a zis centurionului şi ostaşilor:

„Dacă oamenii aceştia nu vor rămâne în corabie, nu puteţi fi salvaţi.”
32. Atunci ostaşii au tăiat funiile bărcii de salvare şi au lăsat-o să cadă jos.
33. Înainte de ziuă, Pavel a rugat pe toţi să mănânce şi a zis: „Astăzi sunt paisprezece zile de când staţi mereu de veghe şi n-aţi luat nimic de mâncare în gură.
34. De aceea, vă rog să mâncaţi, căci lucrul acesta este pentru salvarea voastră; şi nu vi se va pierde nici* un fir de păr din cap.”

*1 Împ. 1.52. Mat. 10.30. Luca 12.7; 21.18.

35. După ce a spus aceste vorbe, a luat pâine, a* mulţumit lui Dumnezeu înaintea tuturor, a frânt-o şi a început să mănânce.

*1 Sam. 9.13. Mat. 15.36. Marc. 8.6. Ioan 6.11. 1 Tim. 4.3,4.

36. Toţi s-au îmbărbătat atunci şi au luat şi ei şi au mâncat.
37. În corabie eram în total două sute şaptezeci şi şase de suflete*.

*Cap. 2.41; 7.14. Rom. 13.1. 1 Pet. 3.20.

38. După ce s-au săturat, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.
39. Când s-a făcut ziuă, n-au recunoscut pământul; dar au văzut de departe un golf care avea maluri nisipoase şi au hotărât să împingă corabia într-acolo, dacă va fi cu putinţă.
40. Au tăiat ancorele, ca să le dea drumul în mare şi au slăbit în acelaşi timp funiile cârmelor; apoi au ridicat vela mică în bătaia vântului şi s-au îndreptat spre mal.
41. Dar au dat peste o limbă de pământ, unde s-a* înfipt corabia; şi partea dinainte a corabiei s-a împlântat şi stătea neclintită, pe când partea dinapoi a început să se rupă de izbitura valurilor. *1 Cor. 11.25.
42. Ostaşii au fost de părere să-i omoare pe cei întemniţaţi, ca să nu scape vreunul prin înot.
43. Centurionul însă, care voia să-l scape pe Pavel, i-a oprit de la gândul acesta. A poruncit ca cei ce pot înota să se arunce de pe corabie în apă şi să iasă cei dintâi la pământ;
44. iar ceilalţi să se aşeze unii pe scânduri, iar alţii pe frânturi de corabie şi aşa s-a făcut că au* ajuns toţi teferi la uscat. *Vers. 22.

Trei luni în insula Malta

28 1. După ce am scăpat de primejdie, am aflat că insula* se chema Malta.

*Cap. 27.26.

2. Barbarii* ne-au arătat o bunăvoinţă puţin obişnuită; ne-au primit pe toţi la un foc mare, pe care-l aprinseseră din cauza ploii care cădea şi a frigului.

*Rom. 1.14. 1 Cor. 14.11. Col. 3.11.

3. Pavel strânsese o grămadă de mărăcini şi-i pusese pe foc; o viperă a ieşit afară din cauza căldurii şi s-a prins de mâna lui.
4. Barbarii, când au văzut vipera spânzurată de mâna lui, au zis unii către alţii: „Cu adevărat omul acesta este un ucigaş, căci „Dreptatea” nu vrea să-l lase să trăiască, măcar că a fost salvat din mare.”
5. Pavel a scuturat vipera în foc şi n-a simţit nici un rău.
6. Oamenii aceia se aşteptau să-l vadă umflându-se sau căzând deodată mort; dar, după ce au aşteptat mult şi au văzut că nu i se întâmplă nici* un rău, şi-au schimbat părerea şi ziceau** că este un zeu.

*Marc. 16.18. Luca 10.19. **Cap. 14.11.

Vindecarea tatălui lui Publius

7. În împrejurimi erau moşiile mai-marelui insulei, numit Publius. El ne-a primit şi ne-a ospătat cu cea mai mare bunăvoinţă trei zile.
8. Tatăl lui Publius zăcea atunci bolnav în pat, cu febră şi dizenterie. Pavel s-a dus la el, s-a rugat*, şi-a pus** mâinile peste el şi l-a vindecat.

*Iac. 5.14,15. **Marc. 6.5; 7.32; 16.18. Luca 4.40. Cap. 19.11, 12. 1 Cor. 12.9,28.

9. Atunci au venit şi ceilalţi bolnavi din insula aceea şi au fost vindecaţi.
10. Ni s-a dat mare cinste*; şi, la plecarea noastră cu corabia, ne-au dat tot ce ne trebuia pentru drum. *Mat. 15.6. 1 Tim. 5.17.

Sosirea la Roma

11. După o şedere de trei luni, am pornit cu o corabie din Alexandria care iernase în insulă şi care purta semnul Dioscurilor.
12. Am ajuns la Siracusa şi am rămas acolo trei zile.
13. De acolo, am mers înainte pe lângă coastă şi am venit la Regio; iar a doua zi, fiindcă sufla vântul de miazăzi, după două zile am sosit la Puzole,
14. unde am dat peste nişte fraţi, care ne-au rugat să mai rămânem şapte zile cu ei. Şi aşa am ajuns la Roma.
15. Din Roma ne-au ieşit înainte, până în „Forul lui Apiu” şi până la „Cele trei cârciumi”, fraţii care auziseră despre noi. Când i-a văzut Pavel, a mulţumit lui Dumnezeu şi s-a îmbărbătat.
16. Când am ajuns la Roma, centurionul i-a predat pe cei întemniţaţi căpitanului străjeri-

lor palatului, iar lui* Pavel i s-a îngăduit să rămână într-un loc deosebit, cu un soldat care-l păzea. *Cap. 24.25; 27.3.

Pavel propovăduieşte la Roma

17. După trei zile, Pavel a chemat pe mai-marii iudeilor; şi, când s-au adunat, le-a zis: „Fraţilor, fără să fi făcut* ceva împotriva poporului sau obiceiurilor părinţilor noştri, am** fost băgat la închisoare în Ierusalim şi de acolo am fost dat în mâinile romanilor.
*Cap. 24.12,13; 25.8. **Cap. 21.33.
18. După ce m-au supus la cercetare*, ei aveau de gând să-mi dea drumul, pentru că nu era în mine nici o vină vrednică de moarte.
*Cap. 22.24; 24.10; 25.8; 26.31.
19. Dar iudeii s-au împotrivit şi am* fost silit să cer să fiu judecat de Cezar, fără să am de altfel nici un gând să-mi învinuiesc poporul meu. *Cap. 25.11.
20. De aceea, v-am chemat să vă văd şi să vorbesc cu voi; căci din pricina* nădejdii lui Israel port eu acest** lanţ."
*Cap. 26. 6, 7. **Cap. 26.29. Efes. 3.1; 4.1; 6.20. 2 Tim. 1.16; 2.9. Film. 10,13.
21. Ei i-au răspuns: „Noi n-am primit din Iudeea nici o scrisoare cu privire la tine şi n-a venit aici nici un frate care să fi spus sau să fi vorbit ceva rău despre tine.
22. Dar am vrea să auzim părerea ta, pentru că ştim că *partida* aceasta pretutindeni stârneşte* împotrivire."
*Luca 2.34. Cap. 24.5,14. 1 Pet. 2.12; 4.14.
23. I-au hotărât o zi şi au venit mai mulţi la locuinţa lui. Pavel le-a vestit* Împărăţia lui Dumnezeu, le-a adus dovezi şi a căutat să-i încredinţeze, prin** Legea lui Moise şi prin Proroci, despre lucrurile privitoare la Isus. Vorbirea ţinea de dimineaţa până seara.
*Luca 24.27. Cap. 17.3; 19.8. **Cap. 26.6,22.
24. Unii* au crezut ce le spunea el, iar alţii n-au crezut. *Cap. 14.4; 17.4; 19.9.
25. Fiindcă ei au plecat acasă în neînţelegere unii cu alţii, Pavel n-a adăugat decât aceste vorbe: „Bine a spus Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinţii voştri,
26. când a zis: „Du-te* la poporul acesta şi spune-i: „Veţi auzi cu urechile voastre, şi nu veţi înţelege; cu ochii voştri veţi privi, şi nu veţi vedea.
*Isa. 6.9. Ier. 5.21. Ezec. 12.2. Mat. 13.14,15. Marc. 4.12. Luca 8.10. Ioan 12.40. Rom. 11.8.
27. Căci inima acestui popor s-a împietrit; ei aud greu cu urechile, şi-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii, să audă cu urechile, să înţeleagă cu inima, să se întoarcă la Dumnezeu şi să-i vindec."
28. Să ştiţi, dar, că mântuirea aceasta a lui Dumnezeu a fost trimisă Neamurilor* şi o vor asculta."
*Mat. 21.41,43. Cap. 13.46,47; 18.6; 22.21; 26.17,18. Rom. 11.11.
29. Când a zis aceste cuvinte, iudeii au plecat, vorbind cu aprindere între ei.

Pavel propovăduieşte doi ani la Roma

30. Pavel a rămas doi ani întregi într-o casă pe care o luase cu chirie. Primea pe toţi care veneau să-l vadă,
31. propovăduia* Împărăţia lui Dumnezeu şi învăţa pe oameni, cu toată îndrăzneala şi fără nici o piedică, cele privitoare la Domnul Isus Cristos. *Cap. 4.31. Efes. 6.19.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE ROMANI

Urarea

1 1. Pavel, rob al lui Isus Cristos, chemat* să fie apostol, pus deoparte** ca să vestească Evanghelia lui Dumnezeu,
*Fapt. 22.21. 1 Cor. 1.1. Gal. 1.1. 1 Tim. 1.11; 2.7. 2 Tim. 1. 11. **Fapt. 9.15; 13.2. Gal. 1.15.
2. pe care o* făgăduise mai înainte prin** prorocii Săi în Sfintele Scripturi.
*Fapt. 26.6. Tit 1.2. **Cap. 3.21; 16.26. Gal. 8.8.
3. Ea priveşte pe Fiul Său, născut* din sămânţa lui David, în ce priveşte trupul,
*Mat. 1.6,16. Luca 1.32. Fapt. 2.30. 2 Tim. 2.8.
4. iar în ce priveşte* duhul** sfinţeniei, dovedit cu putere † că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea din morţi: adică, pe Isus Cristos, Domnul nostru,
*Ioan 1.14. Gal. 4.4. **Fapt. 13.33. † Evr. 9.14.
5. prin care am* primit harul şi apostolia, ca să aducem pentru** Numele Lui la ascultarea

† credinţei toate popoarele,

*Cap. 12.3; 15.15. 1 Cor. 15.10. Gal. 1.15; 2.9. Efes. 3.8. **Fapt. 6.7. Cap. 16.26. † Fapt. 9.15.

6. între care sunteţi şi voi, cei chemaţi să fiţi ai lui Isus Cristos.

7. Deci vouă tuturor, care sunteţi preaiubiţi ai lui Dumnezeu în Roma, chemaţi* să fiţi sfinţi: Har** şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Isus Cristos!

*Cap. 9.24. 1 Cor. 1.2. 1 Tes. 4.7. **1 Cor. 1.3. 2 Cor. 1.2. Gal. 1.3.

Pavel şi creştinii din Roma

8. Mai întâi mulţumesc* Dumnezeului meu, prin Isus Cristos, pentru voi toţi, căci credinţa** voastră este vestită în toată lumea.

*1 Cor. 1.4. Filp. 1.3. Col. 1.3,4. 1 Tes. 1.2. Film. 4. **Cap. 16.19. 1 Tes. 1.8.

9. Dumnezeu*, căruia Îi slujesc** în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, îmi este martor că vă pomenesc neîncetat † în rugăciunile mele

*Cap. 9.1. 2 Cor. 1.23. Filp. 1.8. 1 Tes. 2.5. **Fapt. 27.23. 2 Tim. 1.3. † 1 Tes. 3.10.

10. şi cer totdeauna* ca, prin voia** lui Dumnezeu, să am în sfârşit fericirea să vin la voi.

Cap. 15.23,32. 1 Tes. 3.10. **Iac. 4.15.

11. Căci doresc să vă văd, ca să* vă dau vreun dar duhovnicesc pentru întărirea voastră,

*Cap. 15.29.

12. sau mai degrabă, ca să ne îmbărbătăm laolaltă în mijlocul vostru, prin credinţa* pe care o avem împreună, şi voi şi eu.

*Tit 1.4. 2 Pet. 1.1.

13. Nu vreau să nu ştiţi, fraţilor, că de* multe ori am avut de gând să vin la voi, ca să culeg vreun rod** printre voi, ca printre celelalte popoare, dar † am fost împiedicat până acum.

*Cap. 15.23. **Fapt. 16.7. Filp. 4.17. † 1 Tes. 2.18.

14. Eu* sunt dator şi grecilor şi barbarilor, şi celor învăţaţi şi celor neînvăţaţi.

*1 Cor. 9.16.

15. Astfel, în ce mă priveşte pe mine, am o vie dorinţă să vă vestesc Evanghelia vouă, celor din Roma.

Neprihănirea se primeşte prin credinţă

16. Căci* mie nu mi-e ruşine de Evanghelia lui Cristos; fiindcă** ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a † iudeului, apoi a grecului;

*Ps. 40.9,10. Marc. 8.38. 2 Tim. 1.8. **1 Cor. 1.18; 15.2. † Luca 2.30-32; 24.47. Fapt. 3.26; 13.26,46. Cap. 2.9.

17. deoarece în* ea este descoperită o neprihănire[1] pe care o dă Dumnezeu, prin credinţă şi care duce la credinţă, după cum este scris: „Cel neprihănit** va trăi prin credinţă.”

*Cap. 3.21. **Hab. 2.4. Ioan 3.36. Gal. 3.11. Filp. 3.9. Evr. 10.38.

Starea de păcat a omenirii

18. Mânia* lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu şi împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor care înăbuşă adevărul în nelegiuirea lor.

*Fapt. 17.30. Efes. 5.6. Col. 3.6.

19. Fiindcă* ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu le este descoperit în ei, căci le-a fost arătat de Dumnezeu**.

*Fapt. 14.17. **Ioan 1.9.

20. Într-adevăr, însuşirile Lui nevăzute*, puterea Lui veşnică şi dumnezeirea Lui se văd lămurit, de la facerea[2] lumii, când te uiţi cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Aşa că nu se pot dezvinovăţi;

*Ps. 19.1, etc. Fapt. 14.17; 17.27.

21. fiindcă, măcar că L-au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulţumit, ci s-au dedat la gânduri deşarte* şi inima lor fără pricepere s-a întunecat.

*2 Împ. 17.15. Ier. 2.5. Efes. 4.17,18.

22. S-au* fălit[3] că sunt înţelepţi şi au înnebunit;

*1 Cor. 10.14.

23. şi au schimbat slava Dumnezeului* nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, animale cu patru picioare şi târâtoare.

*Deut. 4.16, etc. Ps. 106.20. Isa. 40.18,25. Ier. 2.11. Ezec. 8.10. Fapt. 17.29.

24. De aceea*, Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăţiei, să urmeze poftele inimilor lor; aşa că** îşi necinstesc singuri † trupurile;

Ps. 81.12. Fapt. 7.42. Efes. 4.18,19. 2 Tes. 2.11,12. **1 Cor. 6.18. 1 Tes. 4.4. 1 Pet. 4.3. † Lev. 18.22.

25. căci au schimbat în minciună adevărul* lui Dumnezeu şi au slujit şi s-au închinat făpturii în** locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci! Amin!

1 Tes. 1.9. 1 Ioan 5.20. **Isa. 44.20. Ier. 10.14; 13.25. Amos 2.4.

26. Din pricina aceasta, Dumnezeu i-a lăsat în voia unor patimi* scârboase; căci femeile lor au schimbat întrebuinţarea firească a lor în una care este împotriva naturii;

*Lev. 18.22,23. Efes. 5.12. Iuda 10.

27. tot astfel, şi bărbaţii au părăsit întrebuinţarea firească a femeii, s-au aprins în poftele lor unii pentru alţii, au săvârşit parte bărbă-

1.Greceşte: dreptate (peste tot în text);

2.Sau: crearea; 3.Sau: au pretins;

tească cu parte bărbătească lucruri scârboase
şi au primit în ei înşişi plata cuvenită pentru
rătăcirea lor.
28. Fiindcă n-au căutat să-L păstreze pe Dum-
nezeu în cunoaşterea lor, Dumnezeu i-a lăsat
în voia minţii lor blestemate, ca să facă lu-
cruri neîngăduite*.
*Efes. 5.4.
29. Astfel, au ajuns plini de orice fel de nele-
giuire, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de
răutate; plini de invidie, de ucidere, de ceartă,
de înşelăciune, de porniri răutăcioase; sunt
şoptitori,
30. bârfitori, urâtori de Dumnezeu, obraznici,
trufaşi, lăudăroşi, născocitori de rele, neascul-
tători de părinţi,
31. fără pricepere, călcători de cuvânt, fără
dragoste firească, neînduplecaţi, fără milă.
32. Şi, măcar că ştiu* hotărârea lui Dumne-
zeu, că cei ce fac asemenea lucruri sunt**
vrednici de moarte, totuşi, ei nu numai că le
fac, dar şi găsesc de buni † pe cei ce le fac.
*Cap. 2.2. **Cap. 6.21. † Ps. 50.18. Osea 7.3.

Nepocăinţa iudeilor

2 1. Aşadar, omule, oricine ai fi tu, care ju-
deci pe altul, nu te poţi dezvinovăţi*;
căci** prin faptul că judeci pe altul, te con-
damni singur; fiindcă tu, care judeci pe altul,
faci aceleaşi lucruri.
*Cap. 1.20. **2 Sam. 12.5-7. Mat. 7.1,2. Ioan 8.9.
2. Ştim că judecata lui Dumnezeu împotriva
celor ce săvârşesc astfel de lucruri este potri-
vită cu adevărul.
3. Şi crezi tu, omule, care judeci pe cei ce să-
vârşesc astfel de lucruri, şi pe care le faci şi
tu, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?
4. Sau dispreţuieşti tu bogăţiile* bunătăţii,
îngăduinţei** şi îndelungii † Lui răbdări? Nu
vezi †† tu că bunătatea lui Dumnezeu te în-
deamnă la pocăinţă?
*Cap. 9.23. Efes. 1.7; 2. 4,7. **Cap. 3.25. † Exod 34.6. ††
Isa. 30.18. 2 Pet. 3.9,15.
5. Dar, cu împietrirea inimii tale, care nu vrea
să se pocăiască, îţi* aduni o comoară de
mânie pentru ziua mâniei şi a arătării dreptei
judecăţi a lui Dumnezeu,
*Deut. 32.34. Iac. 5.3.
6. care* va răsplăti fiecăruia după faptele lui.
*Iov 34.11. Ps. 62.12. Prov. 24.12. Ier. 17.10; 32.19. Mat. 16.
27. Cap. 14.12. 1 Cor. 3.8. 2 Cor. 5.10. Apoc. 2.23; 20.12; 22.12.
7. Şi anume, va da viaţa veşnică celor ce, prin
stăruinţa în bine, caută slava, cinstea şi nemu-
rirea;
8. şi va da mânie şi urgie celor ce, din duh de
ceartă, se împotrivesc* adevărului şi ascultă
de nelegiuire. *Iov 24.13. Cap. 1.18. 2 Tes. 1.8.
9. Necaz şi strâmtorare va veni peste orice
suflet omenesc care face răul: întâi* peste
iudeu, apoi peste grec.
*Amos. 3.2. Luca 12.47,48. 1 Pet. 4.17.
10. Slavă*, cinste şi pace va veni însă peste
oricine face binele: întâi peste iudeu, apoi
peste grec. *1 Pet. 1.7.
11. Căci* înaintea lui Dumnezeu nu se are în
vedere faţa omului.
*Deut. 10,17. 2 Cron. 19. 7. Iov 34.19. Fapt. 10.34. Gal. 2.6.
Efes. 6.9. Col. 3.25. 1 Pet. 1.17.
12. Toţi cei ce au păcătuit fără Lege vor pieri
fără Lege; şi toţi cei ce au păcătuit având
Lege vor fi judecaţi după Lege.
13. Pentru că nu* cei ce aud Legea sunt nepri-
hăniţi înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împli-
nesc Legea aceasta vor fi socotiţi neprihăniţi.
*Mat. 7.21. Iac. 1.22,23,25. 1 Ioan 3.7.
14. Când neamurile, măcar că n-au lege, fac
din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-
au o lege, îşi sunt singuri lege;
15. şi ei dovedesc că lucrarea Legii este scrisă
în inimile lor; fiindcă despre lucrarea aceasta
mărturiseşte cugetul lor şi gândurile lor, care
sau se învinovăţesc sau se dezvinovăţesc între
ele.
16. Şi faptul acesta se va vedea în* ziua când,
după Evanghelia** mea, Dumnezeu va jude-
ca, prin † Isus Cristos, lucrurile ascunse ale
oamenilor.
*Ecl. 12.14. Mat. 25.31. Ioan 12.48. Cap. 3.6. 1 Cor. 4.5. Apoc.
20.12. **Ioan 5.22. Fapt. 10.42; 17.31. 2 Tim. 4.1,8. 1 Pet. 4.5. †
Cap. 16.25. 1 Tim. 1.11. 2 Tim. 2.8.

Iudeii nu se pot dezvinovăţi

17. Tu*, care te numeşti iudeu, care te** ba-
zezi pe o Lege, care † te lauzi cu Dumnezeul
tău,
*Mat. 3.9. Ioan 8.33. Cap.9.6, 7. 2 Cor. 11.22. **Mica 3.11.
Cap. 9.4. † Isa. 45.25; 48.2. Ioan 8.41.
18. care cunoşti* voia Lui, care ştii să faci
deosebire** între lucruri, pentru că eşti învă-
ţat de Lege; *Deut. 4.8. Ps. 147.19,20. **Filp. 1.10.
19. tu, care te* măguleşti că eşti călăuza orbi-
lor, lumina celor ce sunt în întuneric,
*Mat. 15.14; 23.16,17,19,24. Ioan 9.34,40,41.
20. povăţuitorul celor fără minte, învăţătorul
celor neştiutori, pentru că în Lege ai* drepta-
rul cunoştinţei depline şi al adevărului;
*Cap. 6.17. 2 Tim. 1.13;3.5.
21. tu deci, care înveţi pe alţii, pe tine însuţi

nu te înveţi? Tu, care propovăduieşti: „Să nu furi”, furi?
22. Tu*, care zici: „Să nu preacurveşti”, preacurveşti?** Tu, căruia ţi-e scârbă de idoli, le jefuieşti templele?

*Ps. 50.16, etc. Mat. 23.3, etc. **Mal. 3.8.

23. Tu*, care te făleşti cu Legea, necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea acestei Legi?

*Vers. 17.

24. Căci „din pricina voastră este defăimat Numele lui Dumnezeu printre popoare”, după cum este* scris. *2 Sam. 12.14. Isa. 52.5. Ezec. 36.20,23.

Adevărata circumcizie, a inimii

25. Tăierea împrejur[1]*, negreşit, este de folos, dacă împlineşti Legea; dar dacă tu calci Legea, tăierea ta împrejur ajunge netăiere împrejur. *Gal. 5.3.
26. Dacă* deci, cel netăiat împrejur[1] păzeşte poruncile Legii, netăierea lui împrejur nu i se va socoti ea ca o tăiere împrejur? *Fapt. 10.34,35.
27. Cel netăiat împrejur[1] din naştere, care împlineşte Legea, nu te* va condamna el pe tine, care o încalci, măcar că ai litera Legii şi tăierea împrejur? *Mat. 12.41,42.
28. Iudeu nu* este acela care se arată pe din afară că este iudeu; şi tăiere împrejur[1] nu este aceea care este pe dinafară, în carne.

*Mat. 3.9. Ioan 8.39. Cap. 9.6,7. Gal. 6.15. Apoc. 2.9.

29. Ci, iudeu este acela* care este iudeu înăuntru; şi tăiere împrejur[1]** este aceea a inimii, în duh †, nu în literă; un astfel de iudeu îşi scoate lauda †† nu de la oameni, ci de la Dumnezeu.

*1 Pet. 3.4. **Filp. 3.3. Col. 2.11. † Cap. 7.6. 2 Cor. 3.6. †† 1 Cor. 4.5. 2 Cor. 10.18. 1 Tes. 2.4.

Întâietatea iudeului

3 1. Care este deci întâietatea iudeului sau care este folosul tăierii împrejur[1]?
2. Oricum, sunt mari. Şi, mai întâi de toate, prin faptul că* lor le-au fost încredinţate cuvintele lui Dumnezeu.

*Deut. 4.7,8. Ps. 147.19,20. Cap. 2.18; 9.4.

3. Şi ce are a face dacă unii* n-au crezut? Necredinţa** lor va nimici ea credincioşia lui Dumnezeu?

*Cap. 10.16. Evr. 4.2. **Num. 23.19. Cap. 9.6; 11.29. 2 Tim. 2.13.

4. Nicidecum*! Dimpotrivă, Dumnezeu** să fie găsit adevărat şi toţi † oamenii mincinoşi, după cum este scris: „Ca †† să fii găsit neprihănit în cuvintele Tale şi vei ieşi biruitor când vei fi judecat.”

*Iov 40.8. **Ioan 3.33. † Ps. 62.9; 116.11. †† Ps. 51.4.

5. Dar, dacă nelegiuirea noastră pune în lumină neprihănirea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept când Îşi dezlănţuie mânia? (Vorbesc* în felul oamenilor.)

*Cap. 6.19. Gal. 3.15.

6. Nicidecum! Pentru că, altfel, cum* va judeca Dumnezeu lumea? *Gen. 18.25. Iov 8.3; 34.17.
7. Şi dacă prin minciuna mea adevărul lui Dumnezeu străluceşte şi mai mult spre slava Lui, de ce mai sunt judecat totuși ca păcătos?
8. Şi de ce să* nu facem răul ca să vină bine din el, cum pretind unii - care ne vorbesc de rău -, că spunem noi? Condamnarea acestora este dreaptă. *Cap. 5.20; 6.1,15.

Iudeii şi Neamurile sunt la fel

9. Ce urmează atunci? Suntem noi mai buni decât ei? Nicidecum! Fiindcă am dovedit că toţi*, fie iudei, fie greci, sunt sub păcat,

*Vers. 23. Gal. 3.22.

10. după cum este scris: „Nu este nici un om neprihănit, nici unul măcar.
11. Nu* este nici unul care să aibă pricepere. Nu este nici unul care să-L caute pe Dumnezeu.

*Ps. 14.1-3; 53.1.

12. Toţi s-au abătut şi au ajuns nişte netrebnici. Nu este nici unul care să facă binele, nici unul măcar.
13. Gâtlejul* lor este un mormânt deschis; se slujesc de limbile lor ca să înşele; sub buze au venin** de viperă;

*Ps. 5.9. Ier. 5.16. **Ps. 140.3.

14. gura* le este plină de blestem şi de amărăciune; *Ps. 10.7.
15. au picioarele grabnice* să verse sânge;

*Prov. 1.16. Isa. 59.7,8.

16. prăpădul şi pustiirea sunt pe drumul lor;
17. nu cunosc calea păcii;
18. frica de Dumnezeu nu* este înaintea ochilor lor.”

*Ps. 36.1.

19. Ştim însă că tot ce* spune Legea, spune celor ce sunt sub Lege, pentru ca orice** gură să fie închisă şi toată † lumea să fie găsită vinovată înaintea lui Dumnezeu.

*Ioan 10.34; 15.25. **Iov 5.16. Ps. 107.42. Ezec. 16.63. Cap. 1.20; 2.1. † Vers. 9,23. Cap. 2.2.

20. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin* faptele Legii, deoarece prin** Lege vine cunoaşterea deplină a păca-

1.Sau: circumcis (peste tot în text);

tului.

*Ps. 143.2. Fapt. 13.39. Gal. 2.16; 3.11. Efes. 2.8,9. Tit 3.5. **Cap. 7.7.

Iertarea prin credinţă

21. Dar acum s-a arătat o neprihănire[1]* pe care o dă Dumnezeu, fără lege - despre ea mărturisesc** Legea şi † Prorocii - ,

*Fapt. 15.11. Cap. 1.17. Filp. 3.9. Evr. 11.4, etc. **Ioan 5.46. Fapt. 26.22. † Cap. 1.2. 1 Pet. 1.10.

22. şi anume, neprihănirea[1] dată de Dumnezeu, care vine prin* credinţa în Isus Cristos, pentru toţi şi peste toţi cei ce cred în El. Nu** este nici o deosebire.

*Cap. 4. **Cap. 10.12. Gal. 3.28. Col. 3.11.

23. Căci toţi* au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu. *Vers. 9. Cap. 11.32. Gal. 3.22.

24. Şi sunt socotiţi neprihăniţi[1], fără plată, prin* harul Său, prin** răscumpărarea care este în Cristos Isus.

*Cap. 4.16. Efes. 2.8. Tit 3.5,7. **Mat. 20.28. Efes. 1.7. Col. 1.11. 1 Tim. 2.6. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.18,19.

25. Pe El, Dumnezeu L-a rânduit mai dinainte să fie*, prin credinţa în sângele** Lui, o jertfă de ispăşire, ca să-Şi arate neprihănirea[1] Lui; căci † trecuse cu vederea păcatele dinainte, în vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu;

*Lev. 16.15. 1 Ioan 2.2; 4.10. **Col. 1.20. † Fapt. 13.38,39. 17.30. 1 Tim. 1.15. Evr. 9.15.

26. pentru ca, în vremea de acum, să-Şi arate neprihănirea[1] Lui în aşa fel, încât să fie drept, şi totuşi să socotească neprihănit[2] pe cel ce crede în Isus.

27. Unde este, dar*, pricina de laudă? S-a dus. Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinţei.

*Cap. 2.17,23; 4.2. 1 Cor. 1.29,31. Efes. 2.9.

28. Pentru că noi credem că omul este socotit neprihănit[2] prin* credinţă, fără faptele Legii.

*Fapt. 13.38,39. Vers. 20-22. Cap. 8.3. Gal. 2.16.

29. Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeul iudeilor? Nu este şi al Neamurilor? Da, este şi al Neamurilor;

30. deoarece Dumnezeu este Unul* singur, şi El va socoti neprihăniţi[2] prin credinţă pe cei tăiaţi împrejur şi tot prin credinţă şi pe cei netăiaţi împrejur. *Cap. 10.12,13. Gal. 3.8,20,28.

Pilda lui Avraam

31. Deci prin credinţă desfiinţăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.

1.Greceşte: dreptate, îndreptăţire, justificare (peste tot în text);

2.Greceşte: drept, îndreptăţit, justificat (peste tot în text);

4 1. Ce vom zice, dar, că a primit, prin puterea lui[1], strămoşul nostru Avraam*?

*Isa. 51.2. Mat. 3.9. Ioan 8.33,39. 2 Cor. 11.22.

2. Dacă Avraam a fost socotit neprihănit* prin fapte, are cu ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 3.20,27,28.

3. Căci ce zice Scriptura? „Avraam* a crezut pe Dumnezeu şi aceasta i s-a socotit ca neprihănire.” *Gen. 15.6. Gal. 3.6. Iac. 2.23.

4. Însă, celui* ce lucrează, plata cuvenită lui i se socoteşte nu ca un har, ci ca ceva datorat;

*Cap. 11.6.

5. pe când, celui ce nu lucrează, ci crede în Cel ce socoteşte pe păcătos neprihănit*, credinţa pe care o are el îi este socotită ca neprihănire.

*Ios. 24.2.

6. Tot astfel şi David numeşte fericit pe omul acela pe care Dumnezeu, fără fapte, îl socoteşte neprihănit.

7. „Ferice*”, zice el, „de aceia ale căror fărădelegi sunt iertate şi ale căror păcate sunt acoperite!

*Ps. 32.1,2.

8. Ferice de omul căruia nu-i ţine Domnul în seamă păcatul!”

9. Fericirea aceasta este numai pentru cei tăiaţi împrejur sau şi pentru cei netăiaţi împrejur? Căci zicem că lui Avraam credinţa „i-a fost socotită ca neprihănire.”

10. Dar cum i-a fost socotită? După sau înainte de tăierea lui împrejur? Nu când era tăiat împrejur, ci când era netăiat împrejur.

11. Apoi a* primit ca semn tăierea împrejur, ca o pecete a acelei neprihăniri pe care o primise prin credinţă, când era netăiat împrejur. Şi aceasta, pentru ca să** fie tatăl tuturor celor care cred, măcar că nu sunt tăiaţi împrejur; ca, adică, să li se socotească şi lor neprihănirea aceasta;

*Gen. 17.10. **Luca 19.9. Vers. 12,16. Gal. 3.7.

12. şi pentru ca să fie şi tatăl celor tăiaţi împrejur, adică al acelora care, nu numai că sunt tăiaţi împrejur, dar şi calcă pe urmele credinţei aceleia pe care o avea tatăl nostru Avraam, când nu era tăiat împrejur.

Moştenirea vine prin credinţă

13. Într-adevăr, făgăduinţa făcută lui Avraam sau seminţei lui, că va moşteni* lumea, n-a fost făcută pe temeiul Legii, ci pe temeiul neprihănirii primite prin credinţă.

1.Lit.(gr.): după carne;

*Gen. 17.4, etc. Gal. 3.29.

14. Căci*, dacă moştenitori sunt cei ce sunt sub Lege, credinţa este zadarnică şi făgăduinţa este desfiinţată[1];

*Gal. 3.18.

15. pentru că Legea* aduce mânie; şi unde nu este lege, acolo nu este nici călcare de lege.

*Cap. 3.20; 5.13,20; 7.8,10,11. 1 Cor. 15.56. 2 Cor. 3.7,9. Gal. 3.10,19. 1 Ioan 3.4.

16. De aceea, moştenitorii sunt prin credinţă, pentru ca să fie prin har* şi pentru ca** făgăduinţa să fie garantată pentru toată sămânţa lui Avraam: nu numai pentru sămânţa aceea care este sub Lege, ci şi pentru sămânţa aceea care † are credinţa lui Avraam, tatăl nostru al tuturor,

*Cap. 3.24. **Gal. 3.22. † Isa. 51.2. Cap. 9.8.

17. după cum este scris: „Te-am* rânduit să fii tatăl multor popoare." El, adică, este tatăl nostru înaintea lui Dumnezeu în care a crezut, care** înviază morţii şi care cheamă lucrurile † care nu sunt, ca şi cum ar fi.

*Gen. 17.5. **Cap. 8.11. Efes. 2.1,5. † Cap. 9.26. 1 Cor. 1.28. 1 Pet. 2.10.

18. Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut şi astfel a ajuns tatăl multor popoare, după cum i se spusese: „Aşa* va fi sămânţa ta."

*Gen. 15.5.

19. Şi, fiindcă n-a fost slab în credinţă, el nu s-a* uitat la trupul său care era îmbătrânit - avea aproape o sută de ani -, nici la faptul că Sara nu mai putea să aibă copii.

*Gen. 17.17; 18.11. Evr. 11.11,12.

20. El nu s-a îndoit de făgăduinţa lui Dumnezeu, prin necredinţă, ci, întărit prin credinţa lui, a dat slavă lui Dumnezeu,

21. deplin încredinţat că El ce făgăduieşte, poate* să şi împlinească.

*Ps. 115.3. Luca 1.37,45. Evr. 11.19.

22. De aceea credinţa aceasta „i-a fost socotită ca neprihănire."

23. Dar nu* numai pentru el este scris că „i-a fost socotită ca neprihănire";

*Cap. 15.4. 1 Cor. 10.6,11.

24. ci este scris şi pentru noi, cărora, de asemenea, ne va fi socotită - nouă celor ce credem în Cel* ce L-a înviat din morţi pe Isus Cristos, Domnul nostru -,

*Fapt. 2.24; 13.30.

25. care* a fost dat pentru fărădelegile noastre şi a înviat** pentru că am fost socotiţi neprihăniţi.

*Isa. 53.5,6. Cap. 3.25; 5.6; 8.32. 2 Cor. 5.21. Gal. 1.4. Evr. 9.28. 1 Pet. 2.24; 3.18. **1 Cor. 15.17. 1 Pet. 1.21.

1.Sau: promisiunea este anulată (în sens juridic);

Roadele acestui fapt

5 1. Deci fiindcă suntem socotiţi neprihăniţi[1], prin credinţă*, avem pace** cu Dumnezeu, prin † Domnul nostru, Isus Cristos.

*Isa. 32.17. Ioan 16.33. Cap. 3.28,30. **Efes. 2.14. Col. 1.20. † Ioan 10.9; 14.6. Efes. 2.18; 3.12. Evr. 10.19.

2. Lui Îi datorăm faptul că, prin credinţă, am intrat în această stare de har în* care suntem; şi ne bucurăm** în nădejdea slavei lui Dumnezeu. *1 Cor. 15.1. **Evr. 3.6.

3. Ba mai mult, ne* bucurăm chiar şi în necazurile noastre; căci ştim** că necazul aduce răbdare, *Mat. 5.11,12. Fapt. 5.41. 2 Cor. 12.10. Filp. 2.17. Iac. 1.2,12. 1 Pet. 3.14. **Iac. 1.3.

4. răbdarea* aduce biruinţă în încercare[2], iar biruinţa aceasta aduce nădejde.

*Iac. 1.12.

5. Însă nădejdea* aceasta nu înşeală, pentru că** dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt care ne-a fost dat.

*Filp. 1.20. **2 Cor. 1.22. Gal. 4.6. Efes. 1.13,14.

6. Căci, pe când eram noi încă fără putere, Cristos, la vremea potrivită, a* murit pentru cei nelegiuiţi. *Vers. 8. Cap. 4.25.

7. Pentru un om neprihănit cu greu ar muri cineva; dar pentru binefăcătorul lui, poate că s-ar găsi cineva să moară.

8. Dar Dumnezeu* Îşi arată dragostea faţă de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoşi, Cristos a murit pentru noi.

*Ioan 15.13. 1 Pet. 3.18. 1 Ioan 3.16; 4.9,10.

9. Deci, cu atât mai mult acum, când suntem socotiţi neprihăniţi prin* sângele Lui, vom fi mântuiţi prin El de mânia lui Dumnezeu**.

*Cap. 3.25. Efes. 2.13. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7. **Cap. 1.18. 1 Tes. 1.10.

10. Căci, dacă* atunci când eram vrăjmaşi, am fost împăcaţi** cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu mult mai mult acum, când suntem împăcaţi cu El, vom fi mântuiţi prin † viaţa Lui.

*Cap. 8.32. **2 Cor. 5.18,19. Efes. 2.16. Col. 1.20,21. † Ioan 5.26; 14.19. 2 Cor. 4.10,11.

11. Şi nu numai atât, dar ne* şi bucurăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Cristos, prin care am primit împăcarea.

*Cap. 2.17; 3.29,30. Gal. 4.9.

Păcatul şi harul

12. De aceea, după cum printr-un* singur om a intrat păcatul în lume, şi prin păcat** a in-

1.Sau: declaraţi drepţi, conformi - în sens juridic (peste tot în text); 2. Sau: caracter încercat, probat;

trat moartea, tot astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toţi au păcătuit...

*Gen. 3.6. 1 Cor. 15.21. **Gen. 2.17. Cap. 6.23. 1 Cor. 15.21.

13. (Căci înainte de Lege păcatul era în lume. Dar păcatul* nu este ţinut în seamă câtă vreme nu este o lege.

*Cap. 4.15. 1 Ioan 3.4.

14. Totuşi moartea a domnit, de la Adam până la Moise, chiar peste cei ce nu păcătuiseră printr-o călcare de lege asemănătoare cu a lui Adam, care* este o icoană preînchipuitoare a Celui ce avea să vină.

*1 Cor. 15.21,22,45.

15. Dar cu darul fără plată nu este ca şi cu greşeala; căci, dacă prin greşeala unuia singur, cei mulţi au fost loviţi cu moartea, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu şi darul pe care ni l-a făcut harul acesta într-un singur Om, adică în Isus Cristos, s-a dat din belşug celor* mulţi.

*Isa. 53.11. Mat. 20.28; 26.28.

16. Şi nu este darul fără plată ca printr-unul care a păcătuit? Căci judecata venită de la unul a adus condamnarea; dar darul fără plată, venit în urma multor greşeli, a adus neprihănirea.

17. Dacă deci, prin greşeala unuia singur, moartea a domnit prin[1] el singur, cu mult mai mult cei ce primesc, în toată plinătatea, harul şi darul neprihănirii, vor domni în viaţă prin acel Unul singur, care este Isus Cristos!)

18. ... Astfel, dar, după cum printr-o singură greşeală a venit o condamnare care a lovit pe* toţi oamenii, tot aşa, prin neprihănirea unui singur Om[2] a venit pentru toţi oamenii o neprihănire care dă viaţa. *Ioan 12.32. Evr. 2.9.

19. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om, cei mulţi au fost făcuţi păcătoşi, tot aşa, prin ascultarea unui singur Om, cei mulţi vor fi făcuţi neprihăniţi.

20. Ba încă şi Legea* a venit pentru ca să se înmulţească greşeala; dar unde s-a înmulţit păcatul, acolo harul s-a înmulţit** şi mai mult;

*Ioan 15.22. Cap. 3.20; 4.15; 7.8. Gal. 3.19,23. **Luca 7.47. 1 Tim. 1.14.

21. pentru ca, după cum păcatul a stăpânit dând moartea, tot aşa şi harul să domnească prin neprihănire, spre viaţa veşnică prin Isus Cristos, Domnul nostru.

1.Sau: din cauza lui; 2.Sau: printr-o singură dreptate împlinită, consecințele au fost pentru toți oamenii, spre o îndreptățire a vieții;

Harul
ne salvează de stăpânirea păcatului

6 1. Ce vom zice, dar? Să păcătuim* mereu, ca să se înmulţească harul?

*Vers. 15. Cap. 3.8.

2. Nicidecum! Noi, care am* murit faţă de păcat, cum să mai trăim în păcat?

*Vers. 11. Cap. 7.4. Gal. 2.19; 6.14. Col. 3.3. 1 Pet. 2.24.

3. Nu ştiţi că toţi câţi* am fost botezaţi în Isus Cristos, am fost botezaţi în** moartea Lui?

*Gal. 3.27. **1 Cor. 15.29.

4. Noi deci, prin botezul în moartea Lui, am fost îngropaţi* împreună cu El, pentru ca, după cum** Cristos a fost înviat din morţi, prin slava † Tatălui, tot aşa †† şi noi să trăim o viaţă nouă.

*Col. 2.12. **Cap. 8.11. 1 Cor. 6.14. 2 Cor. 13.4. † Ioan 2.11; 11.40. †† Gal. 6.15. Efes. 4.22-24. Col. 3.10.

5. Căci, dacă* ne-am făcut una cu El, printr-o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El şi printr-o înviere asemănătoare cu a Lui.

*Filp. 3.10,11.

6. Ştim bine că omul* nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca trupul** păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui, în aşa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului;

*Gal. 2.20; 5.24; 6.14. Efes. 4.22. Col. 3.5,9. **Col. 2.11.

7. căci cine* a murit, de drept este eliberat de păcat.

*1 Pet. 4.1.

8. Acum, dacă* am murit împreună cu Cristos, credem că vom şi trăi împreună cu El,

*2 Tim. 2.11.

9. întrucât ştim că Cristosul* înviat din morţi nu mai moare: moartea nu mai are nici o stăpânire asupra Lui.

*Apoc. 1.18.

10. Fiindcă prin moartea de care a murit, El a* murit pentru păcat, o dată pentru totdeauna; iar prin viaţa pe care o trăieşte, trăieşte** pentru Dumnezeu.

*Evr. 9.27,28. **Luca 20.38.

11. Tot aşa şi voi înşivă, socotiţi-vă morţi* faţă de păcat şi vii** pentru Dumnezeu, în Isus Cristos, Domnul nostru.

*Vers. 2. **Gal. 2.19.

12. Deci,* păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor şi să nu mai ascultaţi de poftele lui.

*Ps. 19.13; 119.133.

13. Să nu mai daţi în stăpânirea păcatului mădularele* voastre, ca nişte unelte ale nelegiuirii; ci daţi-vă** pe voi înşivă lui Dumnezeu, ca vii, din morţi cum eraţi; şi daţi-I lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe nişte unelte

ale neprihănirii.

*Cap. 7.5. Col. 3.5. Iac. 4.1. **Cap. 12.1. 1 Pet. 2.24; 4.2.

14. Căci* păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră, pentru că nu sunteţi sub Lege, ci sub Har. *Cap. 7.4,6; 8.2. Gal. 5.18.

Harul nu îndreptăţeşte păcatul

15. Ce urmează de aici? Să păcătuim pentru că* nu mai suntem sub Lege, ci sub Har? Nicidecum. *1 Cor. 9.21.

16. Nu ştiţi că, dacă* vă daţi robi cuiva, ca să-l ascultaţi, sunteţi robii aceluia de care ascultaţi, fie că este vorba de păcat, care duce la moarte, fie că este vorba de ascultare, care duce la neprihănire?

*Mat. 6.24. Ioan 8.34. 2 Pet. 2.19.

17. Dar mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu, pentru că, după ce aţi fost robi ai păcatului, aţi ascultat acum din inimă de dreptarul* învăţăturii care v-a fost dată. *2 Tim. 1.13.

18. Şi, prin chiar faptul că aţi fost eliberaţi* de păcat, aţi devenit robi ai neprihănirii.

*Ioan 8.32. 1 Cor. 7.22. Gal. 5.1. 1 Pet. 2.16.

19. Vorbesc omeneşte, din pricina neputinţei firii voastre pământeşti: după cum odinioară v-aţi făcut mădularele voastre roabe ale necurăţiei şi fărădelegii, aşa că săvârşeaţi nelegiuirea, tot aşa, acum trebuie să vă faceţi mădularele voastre roabe ale neprihănirii, ca să ajungeţi la sfinţirea voastră!

20. Căci, atunci când eraţi robi* ai păcatului, nu eraţi supuşi faţă de neprihănire.

*Ioan 8.34.

21. Şi ce* roade aduceaţi atunci? Roade de care acum vă este ruşine: pentru că sfârşitul** acestor lucruri este moartea.

*Cap. 7.5. **Cap. 1.32.

22. Dar acum, odată ce aţi fost eliberaţi* de păcat şi aţi devenit robii lui Dumnezeu, aveţi ca rod sfinţirea, iar ca sfârşit viaţa veşnică.

*Ioan 8.32.

23. Fiindcă plata* păcatului este moartea, dar darul** fără plată al lui Dumnezeu este viaţa veşnică în Isus Cristos, Domnul nostru.

*Gen. 2.17. Cap. 5.12. Iac. 1.15. **Cap. 2.7; 5.17,21. 1 Pet. 1.4.

Creştinul izbăvit de Lege

7 1. Nu ştiţi, fraţilor - căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea -, că Legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăieşte el?

2. Căci femeia* măritată este legată prin Lege de bărbatul ei câtă vreme trăieşte el; dar dacă-i ** moare bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului ei.

*1 Cor. 7.39. **Mat. 5.32.

3. Dacă deci, când îi trăieşte bărbatul, ea se mărită cu altul, se va chema adulteră; dar dacă-i moare bărbatul, este dezlegată de lege, aşa că nu mai este adulteră dacă se mărită cu altul.

4. Tot astfel, fraţii mei, prin trupul lui Cristos şi voi aţi* murit în ce priveşte Legea, ca să fiţi ai altuia, adică ai Celui ce a înviat din morţi; şi aceasta, ca să-I aducem rod lui Dumnezeu.

*Cap. 8.2. Gal. 2.19; 5.18. Efes. 2.15. Col. 2.14. Gal. 5.22.

5. Căci, când trăiam în firea noastră pământească, patimile păcatelor, aţâţate de Lege, lucrau* în mădularele noastre şi ne făceau să** aducem roade pentru moarte.

*Cap. 6.13. **Cap. 6.21. Gal. 5.19. Iac. 1.15.

6. Dar acum, am fost eliberaţi de Lege şi suntem morţi faţă de Legea aceasta care ne ţinea robi, pentru ca să slujim lui Dumnezeu într-un* Duh nou, iar nu după vechea slovă.

*Cap. 2.29. 2 Cor. 3.6.

Legea dă cunoştinţa[1] păcatului

7. Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos?

Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am* cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aş fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să** nu pofteşti!"

*Cap. 3.20. **Exod 20.17. Deut. 5.21. Fapt. 20.33. Cap. 13.9.

8. Apoi păcatul* a luat prilejul şi a făcut să se nască în mine, prin poruncă, tot felul de pofte; căci fără Lege, păcatul este mort.

*Cap. 4.15; 5.20.

9. Odinioară, fiindcă eram fără* Lege, trăiam; dar, când a venit porunca, păcatul a înviat şi eu am murit. *1 Cor. 15.56.

10. Şi porunca, ea, care* trebuia să-mi dea viaţa, mi-a pricinuit moartea.

*Lev. 18.5. Ezec. 20.11,13,21. 2 Cor. 3.7.

11. Pentru că păcatul a folosit prilejul, prin ea m-a amăgit şi prin însăşi porunca aceasta m-a lovit cu moartea.

12. Aşa că Legea*, negreşit, este sfântă, şi porunca este sfântă, dreaptă şi bună.

*Ps. 19.8; 119.38,137. 1 Tim. 1.8.

13. Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum. Dar păcatul, tocmai ca să iasă la iveală ca păcat, mi-a dat moartea printr-un lucru bun, pentru ca păcatul să se arate[2] afară

1.Sau: conştienţa, luarea la cunoştinţă ca fapt de viaţă;

2.Sau: să se dovedească a fi, să fie descoperit, să devină;

din cale de păcătos, prin poruncă.

Lupta firii pământeşti împotriva Duhului

14. Ştim, într-adevăr, că Legea este duhovnicească; dar eu sunt pământesc, vândut* rob păcatului.

*1 Împ. 21.20,25. 2 Împ. 17.17.

15. Căci nu ştiu ce fac: nu* fac ce vreau, ci fac ce urăsc. *Gal. 5.17.

16. Deci, dacă fac ce nu vreau, mărturisesc prin aceasta că Legea este bună.

17. Şi atunci, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuieşte în mine.

18. Ştiu, că nimic bun nu locuieşte în* mine, adică în firea mea pământească, pentru că, cei drept, am voinţa să fac binele, dar n-am puterea să-l fac.

*Gen. 6.5; 8.21.

19. Căci binele pe care vreau să-l fac, nu-l fac, ci răul pe care nu vreau să-l fac, iată ce fac!

20. Şi dacă fac ce nu vreau să fac, nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuieşte în mine.

21. Găsesc, dar, în mine legea aceasta: când vreau să fac binele, răul este lipit de mine.

22. Fiindcă, după omul dinăuntru, îmi* place Legea** lui Dumnezeu;

*Ps. 1.2. **2 Cor. 4.16. Efes. 3.16. Col. 3.9,10.

23. dar văd în* mădularele mele o altă** lege care se luptă împotriva legii primite de mintea mea şi mă ţine rob legii păcatului care este în mădularele mele.

*Gal. 5.17. **Cap. 6.13,19.

24. O, nenorocitul de mine! Cine mă va scăpa de acest trup de moarte...?

25. Mulţumiri* fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru!... Astfel, dar, cu mintea, eu slujesc Legii lui Dumnezeu; dar cu firea pământească slujesc legii păcatului.

*1 Cor. 15.57.

Creştinul trăieşte după Duh

8 1. Acum, dar, nu este nici o condamnare pentru cei ce sunt în Cristos Isus, care nu* trăiesc după îndemnurile firii pământeşti, ci după îndemnurile Duhului.

*Vers. 4. Gal. 5.16,25.

2. Într-adevăr, legea* Duhului** de viaţă în Cristos Isus m-a izbăvit de legea † păcatului şi a morţii.

*Ioan 8.36. Cap. 6.18,22. Gal. 2.19; 5.1. **1 Cor. 15.45. 2 Cor. 3.6. † Cap. 7.24,25.

3. Căci - lucru* cu neputinţă Legii, întrucât firea pământească[1] o făcea fără putere - Dumnezeu** a condamnat păcatul în firea pământească, trimiţând, din pricina păcatului, pe Însuşi Fiul Său într-o fire[2] asemănătoare cu a păcatului,

*Fapt. 13.39. Cap. 3.20. Evr. 7.18,19; 10.1,2,10,14. **2 Cor. 5.21. Gal. 3.13.

4. pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi, care* trăim nu după îndemnurile firii pământeşti, ci după îndemnurile Duhului.

*Vers. 1.

5. Într-adevăr, cei ce* trăiesc după îndemnurile firii pământeşti umblă după lucrurile firii pământeşti[1]; pe când cei** ce trăiesc după îndemnurile Duhului umblă după lucrurile Duhului. *Ioan 3.6. 1 Cor. 2.14. **Gal. 5.22,25.

6. Şi umblarea[3]* după lucrurile firii pământeşti[1] este moarte, pe când umblarea[3] după lucrurile Duhului este viaţă şi pace.

*Vers. 13. Cap. 6.21. Gal. 6.8.

7. Fiindcă umblarea[3]* după lucrurile firii pământeşti[1] este vrăjmăşie[4] împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu şi nici** nu poate să se supună.

*Iac. 4.4. **1 Cor. 2.14.

8. Deci cei ce sunt pământeşti nu pot să placă lui Dumnezeu.

9. Voi însă nu mai sunteţi pământeşti, ci duhovniceşti, dacă Duhul* lui Dumnezeu locuieşte într-adevăr în voi. Dacă n-are cineva Duhul** lui Cristos, nu este al Lui.

*1 Cor. 3.16; 6.19. **Ioan 3.34. Gal. 4.6. Filp. 1.19. 1 Pet. 1.11.

10. Şi dacă Cristos este în voi, trupul vostru, da, este supus morţii, din pricina păcatului; dar duhul vostru este viu, din pricina neprihănirii.

11. Şi dacă Duhul Celui* ce L-a înviat pe Isus dintre cei morţi locuieşte în voi, Cel** ce L-a înviat pe Cristos Isus din morţi va învia şi trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuieşte în voi.

*Fapt. 2.24. **Cap. 6.4,5. 1 Cor. 6.14. 2 Cor. 4.14. Efes. 2.5.

Creştinul trăieşte în aşteptarea mântuirii

12. Aşadar*, fraţilor, noi nu mai datorăm nimic firii pământeşti[1], ca să trăim după îndemnurile ei. *Cap. 6.7,14.

13. Dacă trăiţi* după îndemnurile ei, veţi muri; dar dacă, prin Duhul, faceţi să moară** faptele trupului, veţi trăi.

*Vers. 6. Gal. 6.8. **Efes. 4.22. Col. 3.5.

1.Greceşte: *sarx,* carnea (peste tot în text); 2.Sau: natură; 3.Sau: gândirea, preocuparea gândirii, a minţii; 4.Lit.: ură;

14. Căci toţi cei ce sunt călăuziţi* de Duhul lui Dumnezeu sunt fiii lui Dumnezeu.

*Gal. 5.18.

15. Şi voi n-aţi* primit un duh de robie, ca să mai aveţi frică**; ci aţi primit un duh † de înfiere care ne face să strigăm: „Aba! ††, adică: Tată!"

*1 Cor. 2.12. Evr. 2.15. **2 Tim. 1.7. 1 Ioan 4.18. † Isa. 56.6. Gal. 4.5,6. †† Marc. 14.36.

16. Însuşi* Duhul adevereşte împreună cu duhul nostru că suntem copiii lui Dumnezeu.

*2 Cor. 1.22; 5.5. Efes. 1.13; 4.30.

17. Şi, dacă suntem copii, suntem şi moştenitori*: moştenitorii lui Dumnezeu şi împreună-moştenitori cu Cristos, dacă suferim** cu adevărat împreună cu El, ca să fim şi proslăviţi împreună cu El.

*Fapt. 26.18. Gal. 4.7. **Fapt. 14.22. Filp. 1.29. 2 Tim. 2.11,12.

18. Eu socotesc că suferinţele* din vremea de acum nu sunt vrednice să fie comparate cu slava viitoare, care va fi descoperită faţă de noi. *2 Cor. 4.17. 1 Pet. 1.6,7; 4.13.

19. De asemenea, şi firea[1]* aşteaptă cu o dorinţă înfocată descoperirea** fiilor lui Dumnezeu. *2 Pet. 3.13. **Gen. 3.19. 1 Ioan 3.2.

20. Căci firea[1]* a fost supusă deşertăciunii[2] - nu de voie, ci din pricina celui ce a supus-o - cu nădejdea însă, *Vers. 22.

21. că şi ea va fi eliberată din robia degradării, ca să aibă parte de libertatea slavei copiilor lui Dumnezeu.

22. Dar ştim că, până în ziua de azi, toată creaţia suspină* şi suferă durerile naşterii.

*Ier. 12.11.

23. Şi nu numai ea, dar şi noi, care avem cele dintâi roade* ale Duhului, suspinăm** în noi şi aşteptăm † înfierea, adică răscumpărarea trupului †† nostru.

*2 Cor. 5.5. Efes. 1.14. **2 Cor. 5.2,4. † Luca 20.36. †† Luca 21.28. Efes. 4.30.

24. Căci în nădejdea aceasta am fost mântuiţi. Dar o nădejde care se vede nu mai este nădejde: pentru că ce se vede se mai poate nădăjdui?

*2 Cor. 5.7. Evr. 11.1.

25. Pe când, dacă nădăjduim ce nu vedem, aşteptăm cu răbdare.

26. Tot astfel şi Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră: căci nu* ştim cum trebuie să ne rugăm. Dar Însuşi** Duhul mijloceşte pentru noi cu suspine negrăite.

*Mat. 20.22. Iac. 4.3. **Zah. 12.10. Efes. 6.18.

27. Şi Cel* care cercetează inimile ştie care

1.Sau: creaţia;

2.Sau: degradării;

este năzuinţa Duhului; pentru că El mijloceşte pentru sfinţi după** voia lui Dumnezeu.

*1 Cron. 28.9. Ps. 7.9. Prov. 17.3. Ier. 11.20; 17.10; 20.12. Fapt. 1.24. 1 Tes. 2.4. Apoc. 2.23. **1 Ioan 5.14.

Pe creştin nimic nu-l poate despărţi de dragostea lui Dumnezeu

28. De altfel, ştim că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, al celor ce* sunt chemaţi după planul Său.

*Cap. 9.11,23,24. 2 Tim. 1.9.

29. Căci pe aceia pe care i-a cunoscut mai* dinainte, i-a şi hotărât mai** dinainte[1] să † fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca †† El să fie Cel întâi-născut dintre mai mulţi fraţi.

*Exod 33.12,17. Ps. 1.6. Ier. 1.5. Mat. 7.23. Cap. 11.2. 2 Tim. 2.19. 1 Pet. 1.2. **Efes. 1.5,11. † Ioan 17.22. 2 Cor. 3.18. Filp. 3.21. 1 Ioan 3.2. †† Col. 1.15,18. Evr. 1.6. Apoc. 1.5.

30. Şi pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte[1], i-a şi chemat*; şi pe aceia pe care i-a chemat, i-a şi socotit neprihăniţi; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniţi, i-a şi proslăvit †.

*Cap. 1.6; 9.24. Efes. 4.4. Evr. 9.15. 1 Pet. 2.9. **1 Cor. 6.11. † Ioan 17.22. Efes. 2.6.

31. Deci ce vom zice noi în faţa tuturor acestor lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?

32. El*, care n-a cruţat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a** dat pentru noi toţi, cum nu ne va da fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?

*Cap. 5.6,10. **Cap. 4.25.

33. Cine va aduce acuzaţie împotriva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu* este Acela care-i socoteşte neprihăniţi!

*Isa. 50.8,9. Apoc. 12.10,11.

34. Cine-i* va condamna? Cristos a murit! Ba mai mult, El a şi înviat, stă** la dreapta lui Dumnezeu şi † mijloceşte pentru noi!

*Iov 34.29. **Marc. 16.19. Col. 3.1. Evr. 1.3; 8.1; 12.2. 1 Pet. 3. 22. † Evr. 7.25; 9.24. 1 Ioan 2.1.

35. Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Cristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?

36. După cum este scris: „Din* pricina Ta suntem daţi morţii toată ziua; suntem socotiţi ca nişte oi de tăiat."

*Ps. 44.22. 1 Cor.15.30,31. 2 Cor. 4.11.

37. Totuşi*, în toate aceste lucruri, noi suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit.

*1 Cor. 15.57. 2 Cor. 2.14. 1 Ioan 4.4; 5.4,5. Apoc. 12.11.

38. Căci sunt bine încredinţat că nici moartea,

1.Sau: i-a şi predestinat;

nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile*, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare,

*Efes. 1.21; 6.12. Col. 1.16; 2.25. 1 Pet. 3.22.

39. nici înălţimea, nici adâncimea, nici o altă făptură[1], nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu care este în Isus Cristos, Domnul nostru.

Pavel şi mântuirea israeliţilor

9 1. Spun* adevărul în Cristos, nu mint; conştiinţa mea, luminată de Duhul Sfânt, îmi este martoră,

*Cap. 1.9. 2 Cor. 1.23; 11.31; 12.19. Gal. 1.20. Filp. 1.8. 1 Tim. 2.7.

2. că* simt o mare întristare şi am o durere necurmată în inimă. *Cap. 10.1.
3. Căci aproape să* doresc să fiu eu însumi anatema, despărţit de Cristos, pentru fraţii mei, rudele mele trupeşti. *Exod 32.32.
4. Ei* sunt israeliţi, au** înfierea, slava †, legămintele ††, darea Legii *†, slujba dumnezeiască †*, făgăduinţele **†,

*Deut. 7.6. **Exod 4.22. Deut. 14.1. Ier. 31.9. † 1 Sam. 4.21. 1 Împ. 8.11. Ps. 63.2; 78.61. †† Fapt. 3.25. Evr. 8.8-10. *† Ps. 147.19. †* Evr. 9.1. **† Fapt. 13.32. Cap. 3.2. Efes. 2.12.

5. şi patriarhii*; şi din** ei a ieşit, după trup, Cristos, care † este mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci.
Amin!

*Deut. 10.15. Cap. 11.28. **Luca 3. 23. Cap. 1.3. † Ier. 23.6. Ioan 1.1. Fapt. 20.28. Evr. 1.8. 1 Ioan 5.20.

Dumnezeu este îndreptăţit să aleagă

6. Dar aceasta nu* înseamnă că a rămas fără putere Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu** toţi cei ce se coboară din Israel sunt Israel;

*Num. 23.19. Cap. 3.3. **Ioan 8.39. Cap. 2.28,29; 4.12,16. Gal. 6.16.

7. şi, măcar că sunt sămânţa lui Avraam, nu* toţi sunt copiii lui Avraam; ci este scris: „În Isaac** vei avea o sămânţă care-ţi va purta numele. *Gal. 4.23. **Gen. 21.12. Evr. 11.18.
8. Aceasta înseamnă că nu copiii trupeşti sunt copiii lui Dumnezeu; ci copiii* făgăduinţei sunt socotiţi ca sămânţă. *Gal. 4.28.
9. Căci cuvântul acesta este o făgăduinţă: „Pe vremea aceasta* Mă voi întoarce şi Sara va avea un fiu.” *Gen. 18.10,14.
10. Ba mai mult, tot aşa a fost cu Rebeca*. Ea a zămislit doi gemeni numai de la părintele nostru Isaac. *Gen. 25.21

1.Sau: creatură, zidire, fiinţă;

11. Căci, măcar că cei doi gemeni nu se născuseră încă şi nu făcuseră nici bine, nici rău - ca să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere, nu prin fapte, ci prin* Cel ce cheamă -, *Cap. 4.17; 8.28.
12. s-a zis Rebecăi: „Cel* mai mare va fi rob celui mai mic”, *Gen. 25.23.
13. după cum este scris: „Pe Iacov* l-am iubit, iar pe Esau l-am urât.”

*Deut. 21.15. Prov. 13.24. Mal. 1.2,3. Mat. 10.37. Luca 14.26. Ioan 12.25.

Dumnezeu Se îndură de cine-I place

14. Deci ce vom zice? Nu cumva* este nedreptate în Dumnezeu? Nicidecum!

*Deut. 32.4. 2 Cron. 19.7. Iov 8.3; 34.10. Ps. 92.15.

15. Căci El a zis lui Moise: „Voi avea* milă de oricine-Mi va place să am milă; şi Mă voi îndura de oricine-Mi va place să Mă îndur.”

*Exod 33.19.

16. Aşadar, nu atârnă[1] nici de cine vrea, nici de cine aleargă, ci de Dumnezeu care are milă.
17. Fiindcă Scriptura* zice lui Faraon: „Te-am ridicat înadins**, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea şi pentru ca Numele Meu să fie vestit pe tot pământul.”

*Gal. 3.8,22. **Exod 9.16.

18. Astfel, El are milă de cine vrea şi împietreşte pe cine vrea.
19. Dar îmi vei zice: „Atunci de ce mai găseşte vină? Căci* cine poate sta împotriva voiei Lui?” *2 Cron. 20.6. Iov 9.12; 23.13. Dan. 4.35.
20. Dar, mai degrabă, cine eşti tu, omule, ca să răspunzi împotriva lui Dumnezeu[2]? Nu cumva vasul de lut va* zice celui ce l-a făcut: „Pentru ce m-ai făcut aşa?”

*Isa. 29.16; 45.6; 64.8.

21. Nu este olarul* stăpân pe lutul lui, ca din aceeaşi frământătură de lut să facă un** vas pentru o întrebuinţare de cinste şi un alt vas pentru o întrebuinţare de ocară[3]?

*Prov. 16.4. Ier. 18.6. **2 Tim. 2.20.

22. Şi ce putem spune, dacă Dumnezeu, fiindcă voia să-Şi arate mânia şi să-Şi descopere puterea, a suferit cu multă răbdare nişte vase* ale mâniei, făcute** pentru pieire;

*1 Tes. 5.9. **1 Pet. 2.8. Iuda 4.

23. şi să-Şi arate bogăţia* slavei Lui faţă de nişte vase ale îndurării pe care le-a pregătit** mai dinainte pentru slavă (despre noi vorbesc)? *Cap. 2.4. Efes. 1.7. Col. 1.27. **Cap. 8.28-30.

1.Sau: depinde; 2.Sau: ca să-L tragi la răspundere pe Dumnezeu?; 3.Sau: neonorantă;

24. Astfel, El ne-a chemat nu* numai dintre iudei, ci şi dintre Neamuri,

*Cap. 3.29.

25. după cum zice în Osea: „Voi* numi „popor al Meu” pe cel care nu era poporul Meu şi „preaiubită” pe cea care nu era preaiubită.

*Osea 2.23. 1 Pet. 2.10.

26. Şi* acolo unde li se zicea: „Voi nu sunteţi poporul Meu”, vor fi numiţi fiii Dumnezeului celui viu.”

*Osea 1.10.

27. Isaia, de altă parte, strigă cu privire la Israel: „Chiar* dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, numai rămăşiţa** va fi mântuită. *Isa. 10.22,23. **Cap. 11.5.

28. Căci Domnul va împlini Cuvântul Lui pe deplin* şi repede pe pământ.” *Isa. 28.22.

29. Şi, cum zisese Isaia mai înainte: „Dacă* nu ne-ar fi lăsat Domnul oştirilor o sămânţă, am fi ajuns ca** Sodoma şi ne-am fi asemănat cu Gomora.”

*Isa. 1.9. Plân. 3.22. **Isa. 13.19. Ier. 50.40.

Naţiunile au primit mântuirea

30. Deci ce vom zice? Neamurile*, care nu umblau după neprihănire, au primit neprihănirea, şi anume, neprihănirea care** vine prin credinţă; *Cap. 4.11; 10.20. **Cap. 1.17.

31. pe când Israel, care umbla* după o Lege care să dea neprihănirea, n-a** ajuns la Legea aceasta.

*Cap. 10.2; 11.7. **Gal. 5.4.

32. De ce? Pentru că Israel n-a căutat-o prin credinţă, ci prin fapte. Ei s-au* lovit de Piatra de poticnire, *Luca 2.34. 1 Cor. 1.23.

33. după cum este scris: „Iată,* pun în Sion o Piatră de poticnire şi o Stâncă de cădere: dar** cine crede în El nu va fi dat de ruşine.”

*Ps. 118.22. Isa. 8.14; 28.16. Mat. 21.42. 1 Pet. 2.6-8.**Cap. 10.11.

Mântuirea este aproape

10 1. Fraţilor, dorinţa inimii mele şi rugăciunea mea către Dumnezeu pentru israeliţi este să fie mântuiţi.

2. Le mărturisesc că* ei au râvnă pentru Dumnezeu, dar fără pricepere[1]:

*Fapt. 21.20; 22.3. Gal. 1.14; 4.17. Cap. 9.31.

3. pentru că, întrucât n-au cunoscut neprihănirea pe care o dă Dumnezeu*, au căutat să-şi pună înainte o neprihănire a lor înşişi** şi nu s-au supus astfel neprihănirii pe care o dă Dumnezeu. *Cap. 1.17; 9.30. **Filp. 3.9.

1.Sau: fără cunoaştere, nu potrivit cunoştinţei depline;

4. Căci Cristos* este împlinirea Legii, pentru ca oricine crede în El să poată primi neprihănirea.

*Mat. 5.17. Gal. 3.24.

5. Într-adevăr, Moise scrie că omul* care împlineşte neprihănirea pe care o dă Legea va trăi prin ea.

*Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezec. 20.11,13,21. Gal. 3.12.

6. Pe când iată cum vorbeşte neprihănirea pe care o dă credinţa: „Să* nu zici în inima ta: „Cine se va sui în cer?” (Să-L coboare adică pe Cristos din Cer.) *Deut. 30.12,13.

7. Sau: „Cine se va coborî în Adânc?” (Să-L ridice adică pe Cristos din morţi.)

8. Ce zice ea deci? „Cuvântul este aproape* de tine: în gura ta şi în inima ta.” Şi cuvântul acesta este Cuvântul credinţei, pe care-l propovăduim noi. *Deut. 30.14.

9. Dacă* mărturiseşti deci cu gura ta pe Isus ca Domn şi dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morţi, vei fi mântuit.

*Mat. 10.32. Luca 12.8. Fapt. 8.37.

10. Căci prin credinţa din inimă se primeşte neprihănirea şi prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire,

11. după cum zice Scriptura: „Oricine* crede în El nu va fi făcut de ruşine.”

*Isa. 28.16; 49.23. Ier. 17.7. Cap. 9.33.

12. Într-adevăr, nu* este nici o deosebire între iudeu şi grec; căci toţi au acelaşi** Domn, care † este bogat în îndurare pentru toţi cei ce-L cheamă.

*Fapt. 15.9. Cap. 3. 22. Gal. 3.28. **Fapt. 10.36. Cap. 3.29. 1 Tim. 2.5. † Efes. 1.7; 2.4,7.

13. Fiindcă* „oricine va chema Numele** Domnului va fi mântuit.”

*Ioel 2.32. Fapt. 2.21. **Fapt. 9.14.

Lucrul acesta a fost vestit

14. Dar cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Şi cum vor crede în Acela despre care n-au auzit? Şi cum vor auzi despre El fără propovăduitor[1]?

15. Şi cum vor propovădui, dacă nu sunt trimişi? După cum este scris: „Cât* de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia.” *Isa. 52.7. Naum 1.15.

16. Dar nu* toţi au ascultat de Evanghelie. Căci Isaia zice: „Doamne**, cine a crezut propovăduirea noastră?”

*Cap. 3.3. Evr. 4.2. **Isa. 53.1. Ioan 12.38.

17. Astfel, credinţa vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Cristos.

1.Sau: predicator;

18. Dar eu întreb: „N-au auzit ei?” Ba da; căci „glasul lor a răsunat pe* tot pământul şi* cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii.”

*Ps. 19.4. Mat. 24.14; 28.19. Marc. 16.15. Col. 1.6,23. **1 Împ. 18.10. Mat. 4.8.

19. Dar întreb iarăşi: „N-a ştiut Israel lucrul acesta?” Ba da; căci Moise, cel dintâi, zice: „Vă* voi întărâta la gelozie prin ceea ce nu este popor, vă voi aţâţa mânia printr-un popor** fără pricepere.”

*Deut. 32.21. Cap. 11.11. **Tit 3.3.

20. Şi Isaia merge cu îndrăzneala până acolo că zice: „Am fost* găsit de cei ce nu Mă căutau; M-am făcut cunoscut celor ce nu întrebau de Mine.” *Isa. 65.1. Cap. 9.30.

21. Pe când, despre Israel zice: „Toată* ziua Mi-am întins mâinile spre un popor răzvrătit şi împotrivitor cu vorba.” *Isa. 65.2.

Orbirea lui Israel

11 1. Întreb, dar: „Şi-a lepădat Dumnezeu poporul Său?” Nicidecum! Căci şi* eu sunt israelit, din sămânţa lui Avraam, din tribul lui Beniamin.

*1 Sam. 12.22. Ier. 31.37. 2 Cor. 11.22. Filp. 3.5.

2. Dumnezeu n-a lepădat poporul Său pe care l-a* cunoscut mai dinainte. Nu ştiţi ce zice Scriptura, în locul unde vorbeşte despre Ilie? Cum se plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel, când zice: *Cap. 8.29.

3. „Doamne*, pe prorocii Tăi i-au omorât, altarele Tale le-au surpat; am rămas eu singur şi caută să-mi ia viaţa”?

*1 Împ. 19.10,14.

4. Dar ce-i răspunde Dumnezeu? „Mi-am* păstrat şapte mii de bărbaţi care nu şi-au plecat genunchiul înaintea lui Baal.”

*1 Împ. 19.18.

5. Tot aşa* şi în vremea de faţă, este o rămăşiţă datorată unei alegeri prin har. *Cap. 9.27.

6. Şi dacă* este prin har, atunci nu mai este prin fapte; altminteri, harul n-ar mai fi har. Şi dacă este prin fapte, nu mai este prin har; altfel, fapta n-ar mai fi faptă.

*Cap. 4.4,5. Gal. 5.4. Deut. 9.4,5.

7. Ce urmează, deci? Că Israel* n-a primit ce căuta, iar rămăşiţa aleasă a primit; pe când ceilalţi au fost împietriţi,

*Cap. 9.31; 10.9.

8. după cum este scris: „Dumnezeu* le-a dat un duh de adormire, ochi** ca să nu vadă şi urechi ca să n-audă, până în ziua de astăzi.”

*Isa. 29.10. **Deut. 29.4. Isa. 6.9. Ier. 5.21. Ezec. 12.2. Mat. 13.14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26,27.

9. Şi David zice: „Masa lor să* li se prefacă într-o cursă, într-un laţ, într-un prilej de cădere şi într-o dreaptă răsplătire.

*Ps. 69.22.

10. Să* li se întunece ochii ca să nu vadă, şi spinarea să le-o ţii mereu gârbovită.” *Ps. 69.23.

Înştiinţarea Neamurilor

11. Întreb, dar: „S-au poticnit ei ca să cadă?” Nicidecum! Ci, prin* alunecarea lor, a venit mântuirea Neamurilor, ca să-l facă pe Israel gelos;

*Fapt. 13.46; 18.6; 22.18,21; 28.24,28. Cap. 10.19.

12. dacă deci alunecarea lor a fost o bogăţie pentru lume şi căderea lor a fost o bogăţie pentru Neamuri, ce va fi plinătatea întoarcerii lor?

13. V-o spun vouă, Neamurilor: „Întrucât sunt* apostol al Neamurilor, îmi laud slujba mea

*Fapt. 9.15; 13.2; 22. 21. Cap. 15.16. Gal. 1.16; 2.2,7-9. Efes. 3.8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11.

14. şi caut ca, dacă este cu putinţă, să stârnesc gelozia celor din neamul meu şi să* mântuiesc pe unii dintre ei.

*1 Cor. 7.16; 9.22. 1 Tim. 4.16. Iac. 5.20.

15. Căci, dacă lepădarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi reprimirea lor, dacă nu viaţă din morţi?

16. Iar dacă cele dintâi roade* sunt sfinte şi aluatul este sfânt; şi dacă rădăcina este sfântă şi ramurile sunt sfinte.

*Lev. 23.10. Num. 15.18-21.

17. Iar dacă unele* din ramuri au fost tăiate şi dacă tu**, care erai dintr-un măslin sălbatic, ai fost altoit în locul lor şi ai fost făcut părtaş rădăcinii şi grăsimii măslinului,

*Ier. 11.16. **Fapt. 2.39. Efes. 2.12,13.

18. nu* te lăuda faţă de ramuri. Dacă te lauzi, să ştii că nu tu ţii rădăcina, ci rădăcina te ţine pe tine. *1 Cor. 10.12.

19. Dar vei zice: „Ramurile au fost tăiate ca să fiu altoit eu.”

20. Adevărat: au fost tăiate din pricina necredinţei lor, iar tu stai în picioare prin credinţă; nu* te îngâmfa, dar, ci teme-te**!

*Cap. 12.16. **Prov. 28.14. Isa. 66.2. Filp. 2.12.

21. Căci dacă n-a cruţat Dumnezeu ramurile fireşti, nu te va cruţa nici pe tine.

22. Uită-te, dar, la bunătatea şi asprimea lui Dumnezeu: asprime faţă de cei ce au căzut, şi bunătate faţă de tine, dacă* nu încetezi să rămâi în bunătatea aceasta; altfel, vei fi tăiat şi** tu.

1 Cor. 15.2. Evr. 3.6,14. **Ioan 15.2.

23. Şi chiar ei, dacă* nu stăruie în necredinţă, vor fi altoiţi; căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăşi.

*2 Cor. 3.16.

24. Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un măslin care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un măslin bun, cu cât mai mult vor fi altoiţi ei, care sunt ramuri naturale, în propriul lor măslin?

Tot Israelul va fi mântuit

25. Fraţilor, pentru ca să nu vă socotiţi singuri înţelepţi*, nu vreau să nu ştiţi taina aceasta: o parte din Israel a căzut într-o împietrire** până † va intra numărul deplin al Neamurilor.

*Cap. 12.16. **Vers. 7. 2 Cor. 3.14. † Luca 21.24. Apoc. 7.9.

26. Şi atunci tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: „Salvatorul va veni* din Sion şi va îndepărta toate nelegiuirile din Iacov.

*Isa. 59.20. Ps. 14.7.

27. Acesta* va fi legământul pe care-l voi face cu ei, când le voi şterge păcatele."

*Isa. 27.9. Ier. 31.31, etc. Evr. 8.8; 10.16.

28. În ce priveşte Evanghelia, ei sunt vrăjmaşi, spre binele vostru; dar în ce priveşte alegerea, sunt iubiţi*, datorită părinţilor lor.

*Deut. 7.8; 9.5; 10.15.

29. Căci lui Dumnezeu nu-I pare rău de darurile şi de chemarea făcute*.

*Num. 23.19.

30. După cum voi odinioară* n-aţi ascultat de Dumnezeu şi după cum, prin neascultarea lor, aţi primit acum îndurare,

*Efes. 2.2. Col. 3.7.

31. tot aşa, ei acum n-au ascultat, pentru ca, prin îndurarea arătată vouă, să primească şi ei îndurare.

32. Fiindcă Dumnezeu* i-a închis pe toţi oamenii în neascultare, ca să aibă îndurare de toţi. *Cap. 3.9. Gal. 3.22.

33. O, adâncul bogăţiei, înţelepciunii şi ştiinţei lui Dumnezeu! Cât* de nepătrunse sunt judecăţile Lui şi cât de neînţelese** sunt căile Lui!

*Ps. 36.6. **Iov 11.7. Ps. 92.5.

34. Într-adevăr*, „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine** a fost sfetnicul Lui?

*Iov 15.8. Isa. 40.13. Ier. 23.18. 1 Cor. 2.16. **Iov 36.22.

35. Cine* I-a dat ceva întâi, ca să aibă de primit înapoi?" *Iov 35.7; 41.11.

36. Din El*, prin El şi pentru El sunt toate lucrurile. A Lui** să fie slava în veci! Amin!

*1 Cor. 8.6. Col. 1.16. **Gal. 1.5. 1 Tim. 1.17. 2 Tim. 4.18. Evr. 13.21. 1 Pet. 5.11. 2 Pet. 3.18. Iuda 25. Apoc. 1.6.

Predarea în slujba lui Dumnezeu

12 1. Vă îndemn*, dar, fraţilor, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să** vă aduceţi † trupurile ca o jertfă †† vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta este din partea voastră o slujire duhovnicească.

*2 Cor.10.1. **1 Pet. 2.5. † Ps. 50.13,14. Cap. 6.13,16,19. 1 Cor. 6.13,20. †† Evr. 10.20.

2. Să* nu vă potriviţi[1] chipului veacului acestuia, ci să vă transformaţi**, prin înnoirea minţii voastre, ca să deosebiţi[2] † voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută şi desăvârşită.

*1 Pet. 1.14. 1 Ioan 2.15. **Efes. 1.18; 4.23. Col. 1.21,22; 3.10. † Efes. 5.10,17. 1 Tes. 4.3.

3. Prin harul* care mi-a fost dat, eu spun fiecăruia dintre voi să** nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine; ci să aibă simţiri cumpătate, potrivit cu măsura de credinţă pe care a împărţit-o Dumnezeu fiecăruia †. *Cap. 1.5; 15.15.1 Cor. 3.10;15.10. Gal. 2.9. Efes. 3.2,7,8. **Prov. 25.27. Ecl. 7.16. Cap.11.20. † 1 Cor. 12.7,11. Efes. 4.7.

4. Căci, după cum* într-un trup avem mai multe mădulare şi mădularele n-au toate aceeaşi slujbă, *1 Cor. 12.12. Efes. 4.16.

5. tot aşa şi noi*, care suntem mulţi, alcătuim un singur trup în Cristos; dar, fiecare în parte, suntem mădulare unii altora.

*1 Cor. 10.17; 12.20,27. Efes. 1.23; 4.25.

6. Deoarece avem* felurite daruri, după** harul care ne-a fost dat: cine are darul prorociei † să-l întrebuinţeze după măsura credinţei lui. *1 Cor. 12.4. 1 Pet. 4. 10,11. **Vers. 3. † Fapt. 11.27. 1 Cor. 12. 10, 28; 13.2; 14.1,6,29,31.

7. Cine este chemat la o slujbă să se ţină de slujba lui. Cine* învaţă pe alţii să se ţină de învăţătură. *Fapt. 13.1. Gal. 6.6. Efes. 4.11. 1 Tim. 5.17.

8. Cine* îmbărbătează pe alţii să se ţină de îmbărbătare. Cine** dă să dea cu inimă largă. Cine † conduce să conducă cu râvnă[3]. Cine face milostenie s-o facă cu †† bucurie.

*Fapt. 15.32. 1 Cor. 14.3. **Mat. 6.1-3. † Fapt. 20.28. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.7,24. 1 Pet. 5.2. †† 2 Cor. 9.7.

Dragostea să se arate în toate

9. Dragostea* să fie neprefăcută. Fie-vă groază** de rău şi ataşaţi-vă tare de bine.

*1 Tim. 1.5.1 Pet. 1.22. **Ps. 34.14; 36.4; 97.10. Amos 5.15.

10. Iubiţi-vă unii pe alţii cu* o dragoste frăţească. În cinste**, fiecare să dea întâietate altuia!

*Evr. 13.1. 1 Pet. 1.22; 2.17; 3.8. 2 Pet. 1.7. **Filp. 2.3. 1 Pet. 5.5.

11. În sârguinţă, fiţi fără preget. Fiţi plini de

1.Sau: să nu vă conformaţi;

2.Sau: să discerneţi; 3.Sau: cu seriozitate;

râvnă cu Duhul, slujind Domnului.
12. Bucuraţi-vă* în nădejde. Fiţi răbdători** în necaz. Stăruiţi † în rugăciune!
*Luca 10.20. Cap. 5.2; 15.13. Filp. 3.1; 4.4. 1 Tes. 5.16. Evr. 3.6. 1 Pet. 4.13. **Luca 21.19. 1 Tim. 6.11. Evr. 10.36; 12.1. Iac. 1.4; 5.7. 1 Pet. 2.19,20. † Luca 18.1. Fapt. 2.42; 12.5. Efes. 6.18. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17.
13. Ajutaţi* pe sfinţi când sunt în nevoie. Fiţi primitori** de oaspeţi!
*1 Cor. 16.1. 2 Cor. 9.1,12. Evr. 6.10; 13.16. 1 Ioan 3.17. **1 Tim. 3.2. Tit 1.8. Evr. 13.2. 1 Pet. 4.9.
14. Binecuvântaţi* pe cei ce vă prigonesc: binecuvântaţi şi nu blestemaţi! *Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34. Fapt. 7.60. 1 Cor. 4.12. 1 Pet. 2.23; 3.9.
15. Bucuraţi-vă* cu cei ce se bucură; plângeţi cu cei ce plâng! *1 Cor. 12.26.
16. Aveţi* aceleaşi simţăminte unii faţă de alţii. Nu** umblaţi după lucrurile înalte, ci rămâneţi la cele smerite. Să nu † vă socotiţi singuri înţelepţi. *Cap. 15.5. 1 Cor. 1.10. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8. **Ps. 131.1, 2. Ier. 45.5. † Prov. 3.7; 26.12. Isa. 5.21. Cap. 11.25.

Răzbunarea este a Domnului

17. Nu* întoarceţi nimănui rău pentru rău. Urmăriţi** ce este bine, înaintea tuturor oamenilor.
*Prov. 20.22. Mat. 5.39. 1 Tes. 5.15. 1 Pet. 3.9. **Cap. 14.16. 2 Cor. 8.21.
18. Dacă este cu putinţă, cât ţine de voi, trăiţi* în pace cu toţi oamenii.
*Marc. 9.50. Cap. 14.19. Evr. 12.14.
19. Preaiubiţilor, nu* vă răzbunaţi singuri; ci lăsaţi mânia în seama lui Dumnezeu; căci este scris: „Răzbunarea** este a Mea; Eu voi răsplăti”, zice Domnul.
*Lev. 19.18. Prov. 24.29. Vers. 17. **Deut. 32.35. Evr. 10.30.
20. Dimpotrivă*: dacă îi este foame vrăjmaşului tău, dă-i să mănânce; dacă-i este sete, dă-i să bea; căci dacă vei face astfel, vei îngrămădi cărbuni aprinşi pe capul lui.”
*Exod 23.4,5. Prov. 25.21,22. Mat. 5.44.
21. Nu te lăsa biruit[1] de rău, ci biruieşte răul prin bine!

Supunerea faţă de autorităţi

13 1. Oricine să* fie supus stăpânirilor[2] celor mai înalte; căci nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Şi** stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu.
*Tit 3.1. 1 Pet. 2.13. **Prov. 8.15,16. Dan. 2.21; 4.32. Ioan 19.11.
2. De aceea, cine se împotriveşte stăpânirii*, se împotriveşte rânduielii puse de Dumnezeu; şi cei ce se împotrivesc îşi vor primi condamnarea. *Tit 3.1.

1.Sau: Nu fi biruit; 2.Sau: autorităţilor;

3. Dregătorii nu sunt de temut pentru o faptă bună, ci pentru una rea. Vrei, dar, să nu-ţi fie frică de stăpânire? Fă* binele şi vei avea laudă de la ea. *1 Pet. 2.14; 3.13.
4. El este un slujitor al lui Dumnezeu pentru binele tău. Dar, dacă faci răul, teme-te, căci nu degeaba poartă sabia. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-L răzbune şi să pedepsească pe cel ce face rău.
5. De aceea, trebuie* să fiţi supuşi nu numai de frica pedepsei, ci** şi din îndemnul conştiinţei. *Ecl. 8.2. **1 Pet. 2.19.
6. Tot pentru aceasta să plătiţi şi birurile. Căci dregătorii sunt nişte slujitori ai lui Dumnezeu, făcând necurmat tocmai slujba aceasta.
7. Daţi* tuturor ce sunteţi datori să daţi: cui datoraţi birul, daţi-i birul; cui datoraţi vama, daţi-i vama; cui datoraţi frica, daţi-i frica; cui datoraţi cinstea, daţi-i cinstea.
*Mat. 22.21. Marc. 12.17. Luca 20.25.

Dragostea este împlinirea Legii

8. Să nu datoraţi nimănui nimic, decât să vă iubiţi unii pe alţii: căci cine* iubeşte pe alţii a împlinit Legea.
*Vers. 10. Gal. 5.14. Col. 3.14. 1 Tim. 1.5. Iac. 2.
9. De fapt: „Să* nu preacurveşti, să nu furi, să nu faci nici o mărturisire mincinoasă, să nu pofteşti” şi orice altă poruncă mai poate fi se cuprind în porunca aceasta: „Să** iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.”
*Exod 20.13, etc. Deut. 5.17, etc. Mat. 19.18. **Lev. 19.18. Mat. 22.39. Marc. 12.31. Gal. 5.14. Iac. 2.8.
10. Dragostea nu face rău aproapelui; deci, dragostea* este împlinirea Legii.
*Mat. 22.40. Vers. 8.

Veghere şi curăţie

11. Şi aceasta cu atât mai mult, cu cât ştiţi în ce împrejurări ne aflăm: este ceasul să vă* treziţi în sfârşit din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut. *1 Cor. 15.34. Efes. 5.14. 1 Tes. 5.5,6.
12. Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua. Să* ne dezbrăcăm, dar, de faptele întunericului şi să** îmbrăcăm armura luminii.
*Efes. 5.11. Col. 3.8. **Efes. 6.13. 1 Tes. 5.8.
13. Să* trăim cuviincios ca în timpul zilei, nu** în chefuri şi în beţii; nu † în curvii şi în fapte de ruşine; nu †† în ceartă şi invidie;
*Filp. 4.8. 1 Tes. 4.12. 1 Pet. 2.12. **Prov. 23.20. Luca 21.34. 1 Pet. 4.3. † 1 Cor. 6.9. Efes. 5.5. †† Iac. 3.14.

14. ci îmbrăcaţi-vă* în Domnul Isus Cristos şi nu purtaţi grijă** firii pământeşti, ca să-i treziţi poftele.

*Gal. 3.27. Efes. 4.24. Col. 3.10. **Gal. 5.16. 1 Pet. 2.11.

Îngăduinţa creştină

14 1. Primiţi bine pe cel slab* în credinţă şi nu vă apucaţi la vorbă asupra părerilor îndoielnice.

*Cap. 15.1,7. 1 Cor. 8.9,11; 9.22.

2. Unul crede că poate* să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdeţuri.

*Vers. 14. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15.

3. Cine mănâncă să nu dispreţuiască pe cine* nu mănâncă; şi cine nu mănâncă să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. *Col. 2.16.

4. Cine eşti tu*, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuşi va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească să stea.

*Iac. 4.12.

5. Unul* socoteşte o zi mai presus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredinţat în mintea lui.

*Gal. 4.10. Col. 2.16.

6. Cine* face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face. Cine mănâncă, pentru Domnul mănâncă; pentru că aduce mulţumiri** lui Dumnezeu. Cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă; şi aduce şi el mulţumiri lui Dumnezeu.

*Gal. 4.10. **1 Cor. 10.31. 1 Tim. 4.3.

7. Într-adevăr, nici unul* dintre noi nu trăieşte pentru sine şi nici unul dintre noi nu moare pentru sine.

*1 Cor. 6.19,20. Gal. 2.20. 1 Tes. 5.10. 1 Pet. 4.2.

8. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului.

9. Căci Cristos* pentru aceasta a murit şi a înviat, ca să aibă stăpânire** şi peste cei morţi şi peste cei vii.

2 Cor. 5.15. **Fapt. 10.36.

10. Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce dispreţuieşti tu pe fratele tău? Căci toţi* ne vom înfăţişa înaintea scaunului de judecată al lui Cristos.

*Mat. 25.31,32. Fapt. 10.42; 17.31. 2 Cor. 5.10. Iuda 14,15.

11. Fiindcă este scris: „Pe viaţa* Mea, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea şi orice limbă va da slavă lui Dumnezeu."

*Isa. 45.23. Filp. 2.10.

12. Aşa că fiecare* din noi va da socoteală despre sine însuşi lui Dumnezeu.

*Mat. 12.36. Gal. 6.5. 1 Pet. 4.5.

Să nu-l jignim pe fratele nostru

13. Să nu ne mai judecăm, dar, unii pe alţii. Ci mai bine judecaţi să* nu faceţi nimic care să fie pentru fratele vostru o piatră de poticnire sau un prilej de cădere.

*1 Cor. 8.9,13; 10.32.

14. Eu ştiu şi sunt încredinţat în Domnul Isus, că* nimic nu este necurat în sine şi că un lucru nu este necurat decât pentru cel** ce crede că este necurat.

*Fapt. 10.15. Vers. 2,20. 1 Cor. 10.25. 1 Tim. 4.4. Tit 1.15. **1 Cor. 8.7,10.

15. Dar, dacă faci ca fratele tău să se mâhnească din pricina unei mâncări, nu mai umbli în dragoste! Nu-l* nimici, prin mâncarea ta, pe acela pentru care a murit Cristos!

*1 Cor. 8.11.

16. Nu* faceţi ca binele vostru să fie vorbit de rău. *Cap. 12.17.

17. Căci* Împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci neprihănire, pace şi bucurie în Duhul Sfânt. *1 Cor. 8.8.

18. Cine slujeşte lui Cristos în felul acesta este plăcut* lui Dumnezeu şi cinstit de oameni. *2 Cor. 8.21.

19. Aşadar*, să urmărim lucrurile care duc la pacea şi zidirea noastră**.

*Ps. 34.14. Cap. 12.18. **Cap. 15.2. 1 Cor. 14.12. 1 Tes. 5.11.

20. Să nu nimiceşti, pentru* o mâncare, lucrul lui Dumnezeu. Drept vorbind, toate** lucrurile sunt curate. Totuşi †, a mânca din ele, când faptul acesta ajunge pentru altul un prilej de cădere, este rău.

*Vers. 15. **Mat. 15.11. Fapt. 10.15. Vers. 14. Tit 1.15. † 1 Cor. 8.9-12.

21. Bine este să nu mănânci carne*, să nu bei vin şi să te fereşti de orice lucru care poate fi pentru fratele tău un prilej de cădere, de păcătuire sau de slăbire. *1 Cor. 8.13.

22. Încredinţarea pe care o ai, păstreaz-o pentru tine, înaintea lui Dumnezeu. Ferice* de cel ce nu se condamnă singur în ce găseşte că este bine. *1 Ioan 3.21.

23. Dar cine se îndoieşte şi mănâncă este condamnat, pentru că nu mănâncă din încredinţare. Tot* ce nu vine[1] din încredinţare este păcat. *Tit 1.15.

1.Sau: nu este;

Cei tari să-i îngăduie pe cei slabi

15 1. Noi*, care suntem tari, suntem datori să răbdăm slăbiciunile** celor slabi şi să nu ne plăcem nouă înşine.
*Gal. 6.1.** Cap. 14.1.
2. Fiecare* din noi să placă aproapelui, în ce este bine, în vederea zidirii** altora.
*1 Cor. 9.19,22; 10.24,33; 13.5. Filp. 2.4,5. **Cap. 14.19.
3. Căci* şi Cristos nu Şi-a plăcut Lui Însuşi; ci, după cum este scris: „Batjocurile** celor care Te insultă pe Tine au căzut peste Mine."
*Mat. 26.39. Ioan 5.30; 6.38. **Ps. 69.9.
4. Şi tot ce a fost* scris mai înainte a fost scris pentru învăţătura noastră, pentru ca, prin răbdarea şi prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde.
*Cap. 4.23,24. 1 Cor. 9.9,10; 10.11. 2 Tim. 3.16,17.
5. Dumnezeul* răbdării şi al mângâierii să vă facă să aveţi aceeaşi gândire unii faţă de alţii, după pilda lui Cristos Isus;
*Cap. 12.16. 1 Cor. 1.10. Filp. 3.16.
6. pentru ca toţi împreună, cu* o inimă şi cu un glas, să slăviţi pe Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Cristos.
*Fapt. 4.24,32.
7. Aşadar, primiţi-vă* unii pe alţii, cum** v-a primit şi Cristos pe voi, spre slava lui Dumnezeu. *Cap. 14.1,3. **Cap. 5.2.

Cristos a întărit promisiunile

8. Cristos* a fost, într-adevăr, un slujitor al tăierii împrejur, ca să dovedească credincioşia lui Dumnezeu şi să** întărească făgăduinţele date părinţilor;
*Mat. 15.24. Ioan 1.11. Fapt. 3.25,26; 13.46. **Cap. 3.3. 2 Cor. 1.20.
9. şi ca neamurile să slăvească* pe Dumnezeu, pentru îndurarea Lui, după cum este scris: „De aceea** Te voi lăuda printre neamuri şi voi cânta Numelui Tău."
*Ioan 10.16. Cap. 9.23. **Ps. 18.49.
10. Şi spune din nou: „Veseliţi-vă*, popoare, împreună cu poporul Lui." *Deut. 32.43.
11. Şi iarăşi: „Lăudaţi* pe Domnul, toate neamurile; slăviţi-L, toate popoarele."
*Ps. 117.1.
12. Tot astfel şi Isaia zice: „Din Iese va* ieşi o Rădăcină care Se va ridica să domnească peste neamuri; şi neamurile vor nădăjdui în El." *Isa. 11.1,10. Apoc. 5.5; 22.16.
13. Dumnezeul nădejdii să vă umple de toată bucuria* şi pacea în credinţă, pentru ca, prin puterea Duhului Sfânt, să fiţi tari în nădejde! *Cap. 12.12; 14.17.

Pavel, despre slujba lui

14. În ce vă priveşte pe voi, fraţilor, eu însumi sunt* încredinţat că sunteţi plini de bunătate, plini** şi de orice fel de cunoştinţă, şi astfel sunteţi în stare să vă sfătuiţi unii pe alţii.
*2 Pet. 1.12. 1 Ioan 2.21. **1 Cor. 8.1,7,10.
15. Totuşi, ici colo, v-am scris mai cu îndrăzneală, ca să vă aduc din nou aminte de lucrurile acestea, în puterea harului* pe care mi l-a dat Dumnezeu,
*Cap. 1.5; 12.3. Gal. 1.15. Efes. 3.7,8.
16. ca să* fiu slujitorul lui Isus Cristos între Neamuri. Eu îmi împlinesc cu scumpătate preoţia Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca Neamurile să-I fie o jertfă** bine primită, sfinţită de Duhul Sfânt.
*Cap. 11.13. Gal. 2.7-9. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Isa. 66.20. Filp. 2.17.
17. Eu, dar, mă pot lăuda în* Isus Cristos, în slujirea lui Dumnezeu. *Evr. 5.1.
18. Căci n-aş îndrăzni să pomenesc nici un lucru pe* care să nu-l fi împlinit Cristos prin mine, ca** să aducă Neamurile la ascultarea de El: prin cuvânt şi prin faptă,
*Fapt. 21.19. Gal. 2.8. **Cap. 1.5; 16.26.
19. prin* puterea semnelor şi a minunilor, prin puterea Duhului Sfânt. Aşa că, de la Ierusalim şi ţările dimprejur până la Iliric, am răspândit cu prisosinţă Evanghelia lui Cristos.
*Fapt. 19.11. 2 Cor. 12.12.
20. Şi am căutat să vestesc Evanghelia acolo unde Cristos nu era cunoscut, ca* să nu zidesc pe temelia pusă de altul, *2 Cor. 10.13,15,16.
21. după cum este scris: „Aceia cărora* nu li se propovăduise despre El Îl vor vedea şi cei ce n-auziseră de El Îl vor cunoaşte."
*Isa. 52.15.

Planurile apostolului

22. Iată ce m-a* împiedicat de multe ori să vin la voi.
*Cap. 1.13. 1 Tes. 2.17,18.
23. Dar acum, fiindcă nu mai am nimic care să mă ţină pe aceste meleaguri şi* fiindcă de ani de zile doresc fierbinte să vin la voi,
*Fapt. 19.21. Vers. 32. Cap. 1.11.
24. nădăjduiesc să vă văd în treacăt, când mă voi duce în Spania, şi* să fiu însoţit de voi până acolo, după ce îmi voi împlini, măcar în parte, dorinţa de a fi stat la voi. *Fapt. 15.3.

25. Acum mă duc* la Ierusalim să duc nişte ajutoare sfinţilor.

*Fapt. 19.21; 20.22; 24.17.

26. Căci cei din Macedonia şi Ahaia au* avut bunătatea să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinţii care sunt în Ierusalim.

*1 Cor. 16.1,2. 2 Cor. 8.1.

27. Negreşit, au avut bunătatea; dar era şi o datorie faţă de ei; pentru că, dacă* Neamurile au avut parte de binecuvântările lor duhovniceşti, este** de datoria lor să-i ajute şi ele cu bunurile lor pământeşti.

*Cap. 11.17. 2 Cor. 9.2,12. **1 Cor. 9.41. Gal. 6.6.

28. După ce-mi voi împlini, dar, însărcinarea aceasta şi le voi încredinţa aceste daruri*, voi pleca în Spania şi voi trece pe la voi.

*Filp. 4.17.

29. Ştiu* că, dacă vin la voi, voi veni cu o deplină binecuvântare de la Cristos.

*Cap. 1.11.

30. Vă îndemn, dar, fraţilor, pentru Domnul nostru Isus Cristos şi pentru* dragostea Duhului, să** vă luptaţi împreună cu mine în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine, *Filp. 2.1. **2 Cor. 1.11. Col. 4.12.

31. ca să* fiu izbăvit de răzvrătiţii din Iudeea şi pentru ca slujba** pe care o am pentru Ierusalim să fie bine primită de sfinţi;

*2 Tes. 3.2. **2 Cor. 8.4.

32. şi astfel să ajung la voi cu bucurie, cu voia* lui Dumnezeu, şi să** mă înviorez † puţin în mijlocul vostru.

*Cap. 1.10. **Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19. Iac. 4.15. † 1 Cor. 16.18. 2 Cor. 7.13. 2 Tim. 1.16. Film. 7,20.

33. Dumnezeul* păcii să fie cu voi cu toţi! Amin!

*Cap. 16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. Filp. 4.9. 1 Tes. 5.23. 2 Tes. 3.16. Evr. 13.20.

Urări de sănătate

16 1. Vă dau în grijă pe Fivi, sora noastră, care este diaconiţă[1] a Bisericii din Chencrea*; *Fapt. 18.18.

2. s-o* primiţi în Domnul, într-un chip vrednic de sfinţi şi s-o ajutaţi în orice ar avea trebuinţă de voi; căci şi ea s-a arătat de ajutor multora şi îndeosebi mie.

*Filp. 2.29. 3 Ioan 5,6.

3. Spuneţi sănătate Priscilei* şi lui Acuila, tovarăşii mei de lucru în Cristos Isus,

*Fapt. 13.2,18,26. 2 Tim. 4.19.

4. care şi-au pus capul în joc, ca să-mi scape viaţa. Le mulţumesc nu numai eu, dar şi toate bisericile dintre Neamuri.

1.Sau: slujitoare;

5. Spuneţi sănătate şi bisericii* care se adună în casa lor. Spuneţi-i sănătate lui Epenet, preaiubitul meu, care a fost cel dintâi rod** al Asiei pentru Cristos.

*1 Cor. 16.19. Col. 4.15. Film. 2. **1 Cor. 16.15.

6. Spuneţi sănătate Mariei, care s-a ostenit mult pentru voi.

7. Spuneţi-le sănătate lui Andronic şi Iuniei, rudele mele şi tovarăşii mei de temniţă, care sunt cu vază între apostoli. Ei au* venit la Cristos chiar înaintea mea. *Gal. 1.22.

8. Spuneţi sănătate lui Ampliat, preaiubitul meu în Domnul.

9. Spuneţi sănătate lui Urban, tovarăşul nostru de lucru în Cristos şi lui Stache, preaiubitul meu.

10. Spuneţi sănătate lui Apele, încercatul slujitor al lui Cristos. Spuneţi sănătate celor din casa lui Aristobul.

11. Spuneţi sănătate lui Ierodion, ruda mea. Spuneţi sănătate celor din casa lui Narcis, care sunt ai Domnului.

12. Spuneţi-le sănătate Trifenei şi Trifosei, care se ostenesc pentru Domnul. Spuneţi sănătate Persidei preaiubite, care s-a ostenit mult pentru Domnul.

13. Spuneţi sănătate lui Ruf, cel ales* în Domnul şi mamei lui, care s-a arătat a fi şi mama mea. *2 Ioan 1.

14. Spuneţi sănătate lui Asincrit, lui Flegon, lui Hermes, lui Patroba, lui Herma şi fraţilor care sunt împreună cu ei.

15. Spuneţi sănătate lui Filolog şi Iuliei, lui Nereu şi surorii lui, Olimpiei şi tuturor sfinţilor care sunt împreună cu ei.

16. Spuneţi-vă* sănătate unii altora cu o sărutare sfântă.

Toate bisericile lui Cristos vă salută!

*1 Cor. 16.20. 2 Cor. 13.12. 1 Tes. 5.26. 1 Pet. 5.14.

Ferirea de dezbinări

17. Vă îndemn, fraţilor, să vă feriţi de cei ce* fac dezbinări şi tulburare împotriva învăţăturii pe care aţi primit-o. Îndepărtaţi-vă** de ei!

*Fapt. 15.1,5,24. 1 Tim. 6.3. **1 Cor. 5.9,11. 2 Tes. 3.6,14. 2 Tim. 3.5. Tit 3.10. 2 Ioan 10.

18. Căci astfel de oameni nu slujesc lui Cristos, Domnul nostru, ci pântecelui* lor; şi, prin** vorbiri dulci şi amăgitoare, ei înşală inimile celor creduli.

*Filp. 3.19. 1 Tim. 6.5. **Col. 2.4. 2 Tim. 3.6. Tit 1.10. 2 Pet. 2.3.

19. Cât despre voi, ascultarea* voastră este cunoscută de toţi. Mă bucur, dar, de voi şi

doresc să fiţi înţelepţi** în ce priveşte binele, şi nevinovaţi în ce priveşte răul.

*Cap. 1.8. **Mat. 10.16. 1 Cor. 14.20.

20. Dumnezeul* păcii va** zdrobi în curând pe Satan sub picioarele voastre. Harul † Domnului nostru, Isus Cristos, să fie cu voi! Amin!

*Cap. 15.33. **Gen. 3.15. † Vers. 24. 1 Cor. 16. 23. 2 Cor. 13.14. Filp. 4.23. 1 Tes. 5.28. 2 Tes. 3.18. Apoc. 22.21.

Încheiere

21. Timotei*, tovarăşul[1] meu de lucru, vă trimite sănătate[2]; tot aşa şi Luciu**, Iason † şi Sosipater ††, rudele mele.

*Fapt. 16.1. Filp. 2.19. Col. 1.1. 1 Tes. 3.2. 1 Tim. 1.2. Evr. 13.23. **Fapt. 13.1. † Fapt. 17.5. †† Fapt. 20.2.

22. Vă trimit sănătate[2] în Domnul eu, Terţiu, care am scris epistola aceasta.

23. Gaiu*, gazda mea şi a întregii biserici, vă trimite sănătate[2]. Erast**, vistiernicul cetăţii, vă trimite sănătate; tot aşa şi fratele Cuart.

1.Sau: colaboratorul; 2.Sau: salutări (peste tot în text);

*1 Cor. 1.14. **Fapt. 19.22. 2 Tim. 4.20.

24. Harul* Domnului nostru, Isus Cristos, să fie cu voi cu toţi! Amin!

*Vers. 20. 1 Tes. 5.28.

25. Iar Celui* care poate să vă întărească, după** Evanghelia mea şi propovăduirea lui Isus Cristos - potrivit cu † descoperirea tainei care †† a fost ţinută ascunsă timp de veacuri,

*Efes. 3.20. 1 Tes. 3.13. 2 Tes. 2.17; 3.3. Iuda 24. **Cap. 2.16. † Efes. 1.9; 3.3-5. Col. 1.27. †† 1 Cor. 2.7. Efes. 3.5,9. Col. 1.26.

26. dar* a fost arătată acum prin scrierile prorocilor şi prin porunca Dumnezeului celui veşnic, a fost adusă la cunoştinţa tuturor popoarelor, spre ascultarea** credinţei -,

*Efes. 1.9. 2 Tim. 1.10. Tit 1.2,3. 1 Pet. 1.20. **Fapt. 6.7. Cap. 1.5; 15.18.

27. a lui Dumnezeu, care singur* este înţelept, să fie slava, prin Isus Cristos, în vecii vecilor!
Amin!

*1 Tim. 1.17; 6.16. Iuda 25.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE CORINTENI

Urare

1 1. Pavel, chemat* să fie apostol al lui Isus Cristos, prin** voia lui Dumnezeu, şi fratele Sosten †,

*Rom. 1.1. **2 Cor. 1.1. Efes. 1.1. Col. 1.1. † Fapt. 18.17.

2. către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint, către cei* ce au fost sfinţiţi** în Cristos Isus, chemaţi † să fie sfinţi şi către toţi cei ce cheamă †† în vreun loc Numele lui Isus Cristos, Domnul *† lor şi †* al nostru:

*Iuda 1. **Ioan 17.19. Fapt. 15.9. † Rom. 1.7. 2 Tim. 1.9. †† Fapt. 9.14,21; 22.16. 2 Tim. 2.22. *† Cap. 8.6. †* Rom. 3.22; 10.12.

3. Har* şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Isus Cristos!

*Rom. 1.7. 2 Cor. 1.2. Efes. 1.2. 1 Pet. 1.2.

Mulţumiri şi îndemn la unitate

4. Îi mulţumesc* Dumnezeului meu întotdeauna, cu privire la voi, pentru harul lui Dumnezeu care v-a fost dat în Isus Cristos.

*Rom. 1.8.

5. Căci în El aţi fost îmbogăţiţi în* toate privinţele, în orice vorbire şi în orice cunoştinţă.

*Cap. 12.8. 2 Cor. 8.7.

6. În felul acesta, mărturia* despre Cristos a fost bine întărită în mijlocul vostru;

*Cap. 2.1. 2 Tim. 1.8. Apoc. 1.2.

7. aşa că nu duceţi lipsă de nici un fel de dar, aşteptând* arătarea Domnului nostru, Isus Cristos.

*Filp. 3.20. Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

8. El* vă va întări până la sfârşit, în aşa fel ca** să fiţi fără vină în ziua venirii Domnului nostru Isus Cristos.

*1 Tes. 3.13. **Col. 1.22. 1 Tes. 5.23.

9. Credincios* este Dumnezeu, care v-a chemat la părtăşia** cu Fiul Său Isus Cristos, Domnul nostru.

*Isa. 49.7. Cap. 10.13. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. Evr. 10.23. **Ioan 15.4; 17.21. 1 Ioan 1.3; 4.13.

10. Vă îndemn, fraţilor, pentru Numele Domnului nostru, Isus Cristos, să* aveţi toţi acelaşi fel de vorbire, să n-aveţi dezbinări între voi, ci să fiţi uniţi, în chip desăvârşit, într-un gând şi aceeaşi înţelegere.

*Rom. 12.16; 15.5. 2 Cor. 13.11. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8.

11. Căci, fraţilor, am aflat despre voi de la ai Cloei, că între voi sunt certuri.

12. Vreau să spun că fiecare* din voi zice: „Eu sunt al lui Pavel!” - „Şi eu, al lui Apolo!”

** - „Şi eu, al lui Chifa!" † - „Şi eu, al lui Cristos!"

*Cap. 3.4. **Fapt. 18.24; 19.1. Cap. 16.12. † Ioan 1.42.

13. Cristos* a fost împărţit? Pavel a fost răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel aţi fost voi botezaţi? *2 Cor. 11.4. Efes. 4.5.

14. Mulţumesc lui Dumnezeu că n-am botezat pe nici unul din voi, în afară de Crisp* şi Gaiu**, *Fapt. 18.8. **Rom. 16.23.

15. pentru ca nimeni să nu spună că aţi fost botezaţi în numele meu.

16. Da, am mai botezat şi casa lui Ştefana*; încolo, nu ştiu să mai fi botezat pe altcineva.

*Cap. 16.15,17.

Înţelepciunea lumii şi înţelepciunea lui Dumnezeu

17. De fapt, Cristos m-a trimis nu să botez, ci să propovăduiesc Evanghelia: nu* cu înţelepciunea vorbirii, ca nu cumva crucea lui Cristos să fie făcută zadarnică.

*Cap. 2.1,4,13.2 Pet. 1.16.

18. Fiindcă propovăduirea crucii este o nebunie* pentru cei** ce sunt pe calea pierzării; dar pentru noi, care † suntem pe calea mântuirii, este puterea †† lui Dumnezeu.

*2 Cor. 2.15. **Fapt. 17.18. Cap. 2.14. † Cap. 15.26. †† Rom. 1.16. Vers. 24.

19. Căci este scris: „Voi prăpădi* înţelepciunea celor înţelepţi şi voi nimici priceperea celor pricepuţi." *Iov 5.12,13. Isa. 29.14. Ier. 8.9.

20. Unde* este înţeleptul? Unde este cărturarul? Unde este vorbăreţul veacului acestuia? N-a** prostit Dumnezeu înţelepciunea lumii acesteia? *Isa. 33.18. **Iov 12.17,20,24. Isa. 44.25. Rom. 1.22.

21. Căci* întrucât lumea, cu înţelepciunea ei, n-a cunoscut pe Dumnezeu în înţelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să-i mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduirii crucii.

*Mat. 11.25. Luca 10.21. Rom. 1.20,21,28.

22. Iudeii*, într-adevăr, cer minuni şi grecii caută înţelepciune;

*Mat. 12.38; 16.1. Marc. 8.11. Luca 11.16. Ioan 4.48.

23. dar noi propovăduim pe Cristos cel răstignit, care pentru iudei* este o pricină de poticnire şi pentru greci o nebunie**;

*Isa. 8.14. Mat. 11.6; 13.57. Luca 2.34. Ioan 6.60,66. Rom. 9.32. Gal. 5.11. 1 Pet. 2.8. **Vers. 18. Cap. 2.14.

24. dar pentru cei chemaţi, fie iudei, fie greci, este puterea* şi înţelepciunea** lui Dumnezeu. *Rom. 1.4,16. Vers. 18. **Col. 2.3.

25. Căci nebunia lui Dumnezeu este mai înţeleaptă decât oamenii şi slăbiciunea lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii.

26. De pildă, fraţilor, uitaţi-vă la voi care aţi fost chemaţi: printre voi nu* sunt mulţi înţelepţi în felul lumii, nici mulţi puternici, nici mulţi de neam ales. *Ioan 7.48.

27. Dar Dumnezeu a ales lucrurile* nebune ale lumii, ca să le facă de ruşine pe cele înţelepte. Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de ruşine pe cele tari.

*Ps. 8.2. Mat. 11.25. Iac. 2.5.

28. Şi Dumnezeu a ales lucrurile de jos ale lumii şi lucrurile dispreţuite, ba încă lucrurile care* nu sunt, ca** să le nimicească pe cele care sunt; *Rom. 4.17. **Cap. 2.6.

29. pentru ca* nimeni să nu se laude înaintea lui Dumnezeu. *Rom. 3.27. Efes. 2.9.

30. Şi voi, prin El, sunteţi în Cristos Isus. El a fost făcut de Dumnezeu pentru noi înţelepciune*, neprihănire**, sfinţire † şi răscumpărare ††,

*Vers. 24. **Ier. 23. 5,6. Rom. 4.25. 2 Cor. 5.21. Filp. 3.9. † Ioan 17.19. †† Efes. 1.7.

31. pentru ca, după cum este scris: „Cine* se laudă să se laude în Domnul."

*Ier. 9.23,24. 2 Cor. 10.17.

Propovăduirea lui Pavel

2 1. Cât despre mine, fraţilor, când am venit la voi, n-am* venit să vă vestesc taina** lui Dumnezeu cu o vorbire sau o înţelepciune strălucită.

*Vers. 4,13. Cap. 1.17. 2 Cor. 10.10; 11.6. **Cap. 1.6.

2. Căci n-am avut de gând să ştiu între voi altceva decât* pe Isus Cristos, şi pe El răstignit.

*Gal. 6.14. Filp. 3.8.

3. Eu însumi, când am* venit în mijlocul vostru, am** fost slab, fricos şi plin de cutremur[1].

*Fapt. 18.1,6,12. **2 Cor. 4.7; 10.1,10; 11.30; 12.5,9. Gal. 4.13.

4. Şi învăţătura şi propovăduirea mea nu* stăteau în vorbirile înduplecătoare ale înţelepciunii, ci** într-o dovadă dată de Duhul şi de putere,

*Vers. 1. Cap. 1.17. 2 Pet. 1.16. **Rom. 15.19. 1 Tes. 1.5.

5. pentru ca credinţa voastră să fie întemeiată nu pe înţelepciunea oamenilor, ci pe puterea* lui Dumnezeu. *2 Cor. 4.7; 6.7.

Înţelepciunea creştină

6. Totuşi ceea ce propovăduim noi printre cei* desăvârşiţi este o înţelepciune**; dar nu a veacului acestuia, nici a fruntaşilor veacului acestuia, care † vor fi nimiciţi.

*Cap. 14.20. Efes. 4.12. Filp. 3.15. Evr. 5.14. **Vers. 1,13. Cap. 1.20; 3.19. 2 Cor. 1.12. Iac. 3.15. † Cap. 1.28.

1.Sau: înfiorat, emoţionat;

7. Noi propovăduim înţelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică şi ţinută ascunsă, pe care* o rânduise Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci,

*Rom. 16.25,26. Efes. 3.5,9. Col. 1.26. 2 Tim. 1.9.

8. şi pe care* n-a cunoscut-o nici unul din fruntaşii veacului acestuia; căci, dacă** ar fi cunoscut-o, nu L-ar fi răstignit pe Domnul slavei.

*Mat. 11.25. Ioan 7.48. Fapt. 13.27. 2 Cor. 3.14. **Luca 23.34. Fapt. 3.17. Ioan 16.3.

9. Dar, după cum este scris: „Lucruri* pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, aşa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.” *Isa. 64.4.

10. Nouă însă Dumnezeu ni* le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar şi lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.

*Mat. 13.11; 16.17. Ioan 14.26; 16.13. 1 Ioan 2.27.

11. Într-adevăr, cine dintre oameni cunoaşte lucrurile omului, în afară* de duhul omului care este în el? Tot aşa**, nimeni nu cunoaşte lucrurile lui Dumnezeu, în afară de Duhul lui Dumnezeu.

*Prov. 20.27; 27.19. Ier. 17.9. **Rom. 11.33,34.

12. Şi noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul* care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaşte lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său. *Rom. 8.15.

13. Şi vorbim* despre ele nu cu vorbiri învăţate de la înţelepciunea omenească, ci cu vorbiri învăţate de la Duhul Sfânt, întrebuinţând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovniceşti. *Vers. 4. Cap. 1.17. 2 Pet. 1.16.

14. Dar* omul firesc nu primeşte lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci** pentru el sunt o nebunie; şi † nici nu le poate înţelege, pentru că trebuie judecate duhovniceşte.

*Mat. 16.23. **Cap. 1.18,23. † Rom. 8.5-7. Iuda 19.

15. Omul duhovnicesc*, dimpotrivă, judecă totul şi el însuşi nu este judecat de nimeni.

*Prov. 28.5. 1 Tes. 5.21. 1 Ioan 4.1.

16. Căci* „cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-I poată da învăţătură?” Noi** însă avem gândul[1] lui Cristos.

*Iov 15.8. Isa. 40.13. Ier. 23.18. Rom. 11.34. **Ioan 15.15.

Dezbinările din Corint

3 1. Cât despre mine, fraţilor, nu v-am putut vorbi ca unor oameni duhovniceşti*, ci a trebuit să vă vorbesc ca unor oameni fireşti**, ca unor prunci † în Cristos.

*Cap. 2.15. **Cap. 2.14. † Evr. 5.13.

1.Sau: gândirea;

2. V-am hrănit cu lapte*, nu cu bucate tari, căci** nu le puteaţi primi; şi nici acum chiar nu puteţi, *Evr. 5.12,13. 1 Pet. 2.2. **Ioan 16.12.

3. pentru că tot fireşti[1] sunteţi. Într-adevăr, când* între voi sunt gelozii, certuri şi dezbinări, nu sunteţi voi fireşti şi nu trăiţi voi în felul celorlalţi oameni?

*Cap. 1.11; 11.18. Gal. 5.20,21. Iac. 3.16.

4. Când unul zice: „Eu* sunt al lui Pavel!”, şi altul: „Eu sunt al lui Apolo”: nu sunteţi voi oameni de lume? *Cap. 1.12.

5. Cine este Pavel? Şi cine este Apolo? Nişte slujitori* ai lui Dumnezeu, prin care aţi crezut; şi fiecare după puterea** dată lui de Domnul. *Cap. 4.1. 2 Cor. 3.3. **Rom. 12.3,6. 1 Pet. 4.11.

6. Eu* am sădit, Apolo** a udat, dar † Dumnezeu a făcut să crească:

*Fapt. 18.4,8,11. Cap. 4.15; 9.1; 15.1. 2 Cor. 10.14,15. **Fapt. 18.24,27; 19.1. † Cap. 1.30; 15.10. 2 Cor. 3.5.

7. aşa că, nici* cel ce sădeşte, nici cel ce udă nu sunt nimic; ci Dumnezeu, care face să crească. *2Cor. 12.11. Gal. 6.3.

8. Cel ce sădeşte şi cel ce udă sunt totuna; şi* fiecare îşi va lua răsplata după osteneala lui.

*Ps. 62.12. Rom. 2.6. Cap. 4.5. Gal. 6.4,5. Apoc. 2.23; 22.12.

9. Căci noi* suntem împreună-lucrători cu Dumnezeu. Voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, clădirea** lui Dumnezeu.

*Fapt. 15.4. 2 Cor. 6.1. **Efes. 2.20. Col. 2.7. Evr. 3.3,4. 1 Pet. 2.5.

Încercarea focului

10. După* harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, eu, ca un meşter-zidar[2] înţelept, am pus temelia**, şi un altul clădeşte deasupra. Dar fiecare † să ia bine seama cum clădeşte deasupra.

*Rom. 1.5; 12.3. **Rom. 15.20. Vers. 6. Cap. 4.15. Apoc. 21.14. † 1 Pet. 4.11.

11. Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea* care a fost pusă şi care** este Isus Cristos.

*Isa. 28.16. Mat. 16.18. 2 Cor. 11.4. Gal. 1.7. **Efes. 2.20.

12. Iar dacă clădeşte cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemn, fân, trestie,

13. lucrarea fiecăruia* va fi dată pe faţă: ziua Domnului o va face cunoscută, căci se va descoperi** în foc †. Şi focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia.

*Cap. 4.5. **1 Pet. 1.7; 4.12. † Luca 2.35.

14. Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelia aceea rămâne în picioare, el va* primi o răsplată. *Cap. 4.5.

15. Dacă lucrarea lui va fi arsă, îşi va pierde

1.Sau: carnali; 2.Lit.: arhitect;

răsplata. Cât despre el, va fi mântuit, dar* ca prin foc. *Iuda 23.

Templul lui Dumnezeu

16. Nu* ştiţi că voi sunteţi templul lui Dumnezeu şi că Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi?

*Cap. 6.19. 2 Cor. 6.16. Efes. 2.21,22. Evr. 3.6. 1 Pet. 2.5.

17. Dacă nimiceşte cineva templul lui Dumnezeu, pe acela îl va nimici Dumnezeu; căci templul lui Dumnezeu, care sunteţi voi, este sfânt.
18. Nimeni* să nu se înşele: dacă cineva dintre voi se crede înţelept în felul veacului acestuia, să se facă nebun, ca să ajungă înţelept.

*Prov 3.7. Isa. 5.21.

19. Căci* înţelepciunea lumii acesteia este o nebunie înaintea lui Dumnezeu. De aceea este scris: „El** îi prinde pe cei înţelepţi în viclenia lor.” *Cap. 1.20; 2.6. **Iov 5.13.
20. Şi iarăşi: „Domnul* cunoaşte gândurile celor înţelepţi. Ştie că sunt deşarte.”

*Ps. 94.11.

21. Nimeni* să nu se fălească, dar, cu oamenii, căci toate lucrurile sunt ale voastre:

*Vers. 4-6. Cap. 1.12; 4.6.

22. fie Pavel, fie Apolo, fie Chifa, fie lumea, fie viaţa, fie moartea, fie lucrurile de acum, fie cele viitoare; toate* sunt ale voastre,

*2 Cor. 4.5,15.

23. şi* voi sunteţi ai lui Cristos, iar Cristos este al lui Dumnezeu.

*Rom. 11.8. Cap. 11.3. 2 Cor. 10.7. Gal. 3.29.

Ce sunt apostolii

4 1. Iată cum trebuie să fim priviţi noi: ca nişte* slujitori ai lui Cristos şi ca nişte administratori** ai tainelor lui Dumnezeu.

*Mat. 24.45. Cap. 3.5,9,17. 2 Cor. 6.4. Col. 1.25. **Luca 12.42. Tit 1.7. 1 Pet. 4.10.

2. Încolo, ce se cere de la administratori este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredinţat lui.
3. Cât despre mine, este puţin lucru dacă sunt judecat de voi sau de un scaun omenesc de judecată. Ba încă, nici eu nu mă mai judec pe mine însumi.
4. Căci n-am nimic împotriva mea; totuşi* nu pentru aceasta sunt socotit neprihănit: Cel ce mă judecă este Domnul.

*Iov 9.2. Ps. 130.3; 143.2. Prov. 21.2. Rom. 3.20; 4.2.

5. De aceea* să nu judecaţi nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care** va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric şi va descoperi gândurile[1] inimilor. Atunci †, fiecare îşi va primi lauda de la Dumnezeu.

*Mat. 7.1. Rom. 2.1,16; 14.4,10,13. Apoc. 20.12. **Cap. 3.13. † Rom. 2.29.

6. Fraţilor, pentru voi am spus aceste lucruri*, în icoană de vorbire, cu privire la mine şi la Apolo, ca** prin noi înşine să învăţaţi să nu treceţi peste „ce este scris”: şi nici unul din voi să † nu se laude deloc cu unul împotriva celuilalt.

*Ioan 1.12; 3.4. **Rom. 12.3. † Cap. 3.21; 5.2,6.

7. Căci cine te face deosebit? Ce* lucru ai pe care să nu-l fi primit? Şi dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca şi cum nu l-ai fi primit?

*Ioan 3.27. Iac. 1.17. 1 Pet. 4.10.

Imaginea apostolilor

8. O, iată-vă sătui! Iată-vă* ajunşi bogaţi! Iată-vă împărăţind fără noi! Şi măcar de aţi împărăţi cu adevărat, ca să putem împărăţi şi noi împreună cu voi! *Apoc. 3.17.
9. Căci parcă Dumnezeu a făcut din noi, apostolii, oamenii cei mai de pe urmă, nişte* condamnaţi la moarte; fiindcă** am ajuns o privelişte pentru lume, îngeri şi oameni.

*Ps. 44.22. Rom. 8.36. Cap. 15.30,31. 2 Cor. 4.11; 6.6. **Evr. 10.33.

10. Noi* suntem nebuni** pentru Cristos; voi, înţelepţi în Cristos! Noi †, slabi; voi, tari! Voi, puşi în cinste; noi, dispreţuiţi!

*Cap. 2.3. **Fapt. 17.18; 26.24. Cap. 1.18, etc; 2.14; 3.18. 2 Împ. 9.11. † 2 Cor. 13.9.

11. Până* în clipa aceasta suferim de foame şi de sete, suntem goi**, chinuiţi †, umblăm din loc în loc,

*2 Cor. 4.8; 11.23-27. Filp. 4.12. **Iov 22.6. Rom. 8.35. † Fapt. 23.2.

12. ne* ostenim şi lucrăm cu mâinile noastre; când suntem batjocoriţi**, binecuvântăm; când suntem prigoniţi, răbdăm;

*Fapt. 18.3; 20.34. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8. 1 Tim. 4.10. **Mat. 5.44. Luca 6.28; 23.34. Fapt. 7.60. Rom. 12.14,20. 1 Pet. 2.23; 3.9.

13. când suntem vorbiţi de rău, ne rugăm. Până în ziua de azi, am ajuns ca* gunoiul lumii acesteia, ca lepădătura[2] tuturor.

*Plân. 3.45.

14. Nu vă scriu aceste lucruri ca să vă fac de ruşine; ci ca să vă sfătuiesc ca* pe copiii mei preaiubiţi. *1 Tes. 2.11.
15. Căci, chiar dacă aţi avea zece mii de învăţători în* Cristos, totuşi n-aveţi mai mulţi părinţi; pentru că eu v-am născut în Cristos Isus, prin Evanghelie.

*Fapt. 18.11. Rom. 15.20. Cap. 3.6. Gal. 4.19. Film. 10. Iac. 1.18.

1.Sau: motivaţiile; 2.Sau: respinşi de toţi;

16. De aceea, vă rog să călcaţi pe urmele* mele. *Cap. 11.1. Filp. 3.17. 1 Tes. 1.6. 2 Tes. 3.9.
17. Pentru aceasta v-am trimis pe Timotei*, care** este copilul meu preaiubit şi credincios în Domnul. El vă va aduce aminte † de felul meu de purtare în Cristos şi de felul cum învăţ †† eu pe oameni pretutindeni în *† toate bisericile.

*Fapt. 19.22. Cap. 16.10. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. **1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2. † Cap. 11.2. †† Cap. 7.17. *† Cap. 14.33.

Împărăţia lui Dumnezeu

18. Unii* s-au îngâmfat şi şi-au închipuit că n-am să mai vin la voi. *Cap. 5.2.
19. Dar* dacă va voi Domnul**, voi veni în curând la voi şi atunci voi vedea nu vorbele, ci puterea celor ce s-au îngâmfat.

*Fapt. 19.21. Cap. 16.5. 2 Cor. 1.15,23. **Fapt. 18.21. Rom. 15.32. Evr. 6.3. Iac. 4.15.

20. Căci Împărăţia* lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci în putere. *Cap. 2.4. 1 Tes. 1.5.
21. Ce voiţi? Să vin la voi cu* nuiaua sau cu dragoste şi cu duhul blândeţii?

*2 Cor. 10.2; 13.10.

Curvarul din Corint

5 1. Din toate părţile se spune că între voi este desfrânare; şi încă o desfrânare de aceea care nici chiar la* păgâni nu se pomeneşte; până acolo că** unul din voi trăieşte cu nevasta † tatălui său.

*Efes. 5.3. **Lev. 18.8. Deut. 22.30; 27.20. † 2 Cor. 7.12.

2. Şi* voi v-aţi fălit! Şi nu v-aţi** mâhnit mai degrabă, pentru ca cel care a săvârşit fapta aceasta să fie dat afară din mijlocul vostru!

*Cap. 4.18. **2 Cor. 7.7,10.

3. Cât despre mine*, măcar că n-am fost la voi cu trupul, dar fiind de faţă cu duhul, am şi judecat, ca şi când aş fi fost de faţă, pe cel ce a făcut o astfel de faptă. *Col. 2.5.
4. În Numele Domnului Isus, voi şi duhul meu, fiind adunaţi laolaltă, prin* puterea Domnului nostru Isus,

*Mat. 16.19; 18.18. Ioan 20.23. 2 Cor. 2.10; 13.3,10.

5. am hotărât ca un astfel de om să* fie dat pe mâna lui Satan**, pentru nimicirea trupului, pentru ca duhul să-i fie mântuit în ziua Domnului Isus. *Iov 2.6. Ps. 109.6. 1 Tim. 1.20. **Fapt. 26.18.

Cristos - Mielul nostru de Paşte

6. Nu vă lăudaţi* bine. Nu ştiţi că puţină** drojdie dospeşte tot aluatul? *Vers. 2. Cap. 3.21; 4.19. Iac.4.16. **Cap. 15.33. Gal. 5.9. 2 Tim. 2.17.

7. Curăţaţi deci, aluatul[1] cel vechi, ca să fiţi un aluat nou, nedospit, cum şi sunteţi; căci Cristos*, Paştele** nostru, a fost jertfit.

*Isa. 53.7. Ioan 1.29. Cap. 15.3. 1 Pet. 1.19. Apoc. 5.6,12. **Ioan 19.14.

8. Să* prăznuim, dar, praznicul nu** cu un aluat vechi, nici cu † un aluat de răutate şi viclenie, ci cu azimele curăţiei şi ale adevărului.

*Exod 12.15; 13.6. **Deut. 16.3. † Mat. 16.6,12. Marc. 8.15. Luca 12.1.

Creştinii şi curvarii

9. V-am scris în epistola mea să* n-aveţi nici o legătură cu curvarii.

*Vers. 2,7. 2 Cor. 6.14. Efes. 5.11. 2 Tes. 3.14.

10. Însă* n-am înţeles cu curvarii lumii** acesteia, sau cu cei lacomi de bani, sau cu cei hrăpăreţi[2], sau cu cei idolatri, fiindcă atunci ar trebui să ieşiţi din † lume.

*Cap. 10.27. **Cap. 1.20. † Ioan 17.15. 1 Ioan 5.19.

11. Ci v-am scris să n-aveţi nici un fel de legături cu* vreunul care, măcar că îşi zice „frate”, totuşi este curvar, sau lacom de bani, idolatru sau defăimător, beţiv sau hrăpăreţ[2]; cu un astfel de om nici** să nu mâncaţi!

*Mat. 18.17. Rom. 16.17. 2 Tes. 3.6,14. 2 Ioan 10. **Gal. 2.12.

12. Într-adevăr, ce am eu să judec pe cei* de afară? Nu este datoria voastră să judecaţi pe cei** dinăuntru?

*Marc. 4.11. Col. 4.5. 1 Tes. 4.12. 1 Tim. 3.7. **Cap. 6.1-4.

13. Cât despre cei de afară, îi judecă Dumnezeu. Daţi-l afară, dar*, din mijlocul vostru pe răul acela. *Deut. 13.5; 17.7; 21.21; 22.21,22,24.

Judecăţile în biserica din Corint

6 1. Cum! Când vreunul din voi are vreo neînţelegere cu altul, îndrăzneşte el să se judece cu el la cei nelegiuiţi şi nu în faţa sfinţilor?
2. Nu ştiţi că sfinţii* vor judeca lumea? Şi dacă lumea va fi judecată de voi, sunteţi voi nevrednici să judecaţi lucruri de foarte mică însemnătate?

*Ps. 49.14. Dan. 7.22. Mat. 19.28. Luca 22.30. Apoc. 2.26; 3.21; 20.4.

3. Nu ştiţi că noi îi vom judeca* pe îngeri? Cu cât mai mult lucrurile vieţii acesteia?

*2 Pet. 2.4. Iuda 6.

4. Deci* când aveţi neînţelegeri pentru lucrurile vieţii acesteia, voi puneţi judecători pe aceia pe care Biserica nu-i consideră vrednici? *Cap. 5.12.

1.Sau: măturaţi, deci, plămădeala veche, dospeala;
2.Sau: lacom(i) de bani şi avere, rapace (peste tot în text);

5. Spre ruşinea voastră zic lucrul acesta. Astfel, nu este între voi nici măcar un singur om înţelept, care să fie în stare să judece între frate şi frate?
6. Dar un frate se duce la judecată cu alt frate, şi încă înaintea necredincioşilor!
7. Chiar faptul că aveţi judecăţi între voi este un cusur pe care-l aveţi. De ce* nu suferiţi mai bine să fiţi nedreptăţiţi? De ce nu răbdaţi mai degrabă paguba?

*Prov. 20.22. Mat. 5.39,40. Luca 6.29. Rom. 12.17,19. 1 Tes. 5.15.

8. Dar voi înşivă sunteţi aceia care nedreptăţiţi şi păgubiţi, şi* încă pe fraţi!

*1 Tes. 4.6.

9. Nu ştiţi că cei nedrepţi nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu? Nu vă înşelaţi în privinţa aceasta: nici* curvarii, nici idolatrii, nici adulterii, nici efeminaţii[1], nici homosexualii,

*Cap. 15.50. Gal. 5.21. Efes. 5.5. 1 Tim. 1.9. Evr. 12.14; 13.4. Apoc. 22.15.

10. nici hoţii, nici cei lacomi, nici beţivii, nici defăimătorii, nici şarlatanii nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu.
11. Şi aşa eraţi unii* dintre voi! Dar** aţi fost spălaţi, aţi fost sfinţiţi, aţi fost socotiţi neprihăniţi, în Numele Domnului Isus Cristos şi prin[2] Duhul Dumnezeului nostru.

*Cap. 12.2. Efes. 2.2; 4.22; 5.8. Col. 3.7. Tit 3.3. **Cap. 1.30. Evr. 10.22.

Despre curvie

12. Toate* lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nimic nu va pune stăpânire pe mine.

*Cap. 10.23.

13. Mâncărurile* sunt pentru stomac şi stomacul este pentru mâncăruri. Şi Dumnezeu le va nimici şi pe unul şi pe celelalte. Dar trupul nu este pentru curvie; el este pentru** Domnul şi † Domnul este pentru trup.

*Mat. 15.17. Rom. 14.17. Col. 2.22,23. **Vers. 15,19,20. 1 Tes. 4.3,7. † Efes. 5.23.

14. Şi Dumnezeu*, care L-a înviat pe Domnul, ne va învia şi pe noi prin** puterea Sa.

*Rom. 6.5,8; 8.11. 2 Cor. 4.14. **Efes. 1.19,20.

15. Nu ştiţi că trupurile* voastre sunt mădulare ale lui Cristos? Voi lua eu mădularele lui Cristos şi voi face din ele mădulare ale unei desfrânate? Nicidecum!

*Rom. 12.5. Cap. 12.27. Efes. 4.12,15,16; 5.30.

1.Cei care se masturbează; 2.Lit.: în;

16. Nu ştiţi că cine se lipeşte de o desfrânată este un singur trup cu ea? Căci este zis: „Cei doi vor fi* un singur trup”.

*Gen. 2.24. Mat. 19.5. Efes. 5.31.

17. Dar* cine se lipeşte de Domnul este un singur duh cu El.

*Ioan 17.21-23. Efes. 4.4; 5.30.

18. Fugiţi* de curvie! Orice alt păcat pe care-l face omul este un păcat săvârşit în afara trupului; dar cine curveşte păcătuieşte** împotriva propriului său trup.

*Rom. 6.12,13. Evr. 13.4. **Rom. 1.24. 1 Tes. 4.4.

19. Nu* ştiţi că trupul vostru este templul Duhului Sfânt care locuieşte în voi şi pe care L-aţi primit de la Dumnezeu? Şi** că voi nu sunteţi ai voştri?

*Cap. 3.16. 2 Cor. 6.16. **Rom. 14.7,8.

20. Căci* aţi fost cumpăraţi cu un preţ. Proslăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

*Fapt. 20.28. Cap. 7.23. Gal. 3.13. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.19. 2 Pet. 2.1. Apoc. 5.9.

Despre căsătorie

7 1. Cu privire la lucrurile despre care mi-aţi scris, eu cred că este bine* ca omul să nu se atingă de femeie. *Vers. 8,26.

2. Totuşi, din pricina curviei, fiecare bărbat să-şi aibă nevasta lui şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul ei.
3. Bărbatul* să-şi împlinească faţă de nevastă datoria de soţ; şi tot aşa să facă şi nevasta faţă de bărbat.

*Exod 21.10. 1 Pet. 3.7.

4. Nevasta nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul. Tot astfel, nici bărbatul nu este stăpân peste trupul lui, ci nevasta.
5. Să* nu vă lipsiţi unul pe altul de datoria de soţi, decât doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să** vă îndeletniciţi[1] cu postul şi cu rugăciunea; apoi fiţi[2] iarăşi împreună, ca să nu vă ispitească Satan, din pricina neînfrânării voastre.

*Ioel 2.16. Zah. 7.3. Exod 19.15. 1 Sam. 21.4-5. **1 Tes. 3.5.

6. Lucrul acesta îl spun ca o îngăduinţă; nu* fac din el o poruncă.

*Vers. 12,25. 2 Cor. 8.8; 11.17.

7. Eu aş* vrea ca toţi oamenii să fie ca** mine; dar † fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul într-un fel, altul într-altul.

*Fapt. 26.29. **Cap. 9.5. † Mat. 19.12. Cap. 12.11.

8. Celor neînsuraţi şi văduvelor le spun că este bine* pentru ei să rămână ca mine.

*Vers. 1,26.

1.Sau: să vă dedicaţi postului şi rugăciunii; 2.Sau: veniţi;

9. Dar, dacă* nu se pot înfrâna, să se căsătorească; pentru că este mai bine să se căsătorească decât să ardă. *1 Tim. 5.14.
10. Celor căsătoriţi le poruncesc nu* eu, ci Domnul, ca nevasta** să nu se despartă de bărbat.
*Vers. 12, 25, 40. **Mal. 2.14,16. Mat. 5.32; 19.6,9. Marc. 10.11,12. Luca 16.18.
11. (Dacă este despărţită, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul ei.) Şi nici bărbatul să nu-şi lase nevasta.

Despre divorţ

12. Celorlalţi le zic eu, nu* Domnul: dacă un frate are o nevastă necredincioasă, şi ea vrea să trăiască înainte cu el, să nu se despartă de ea. *Vers. 6.
13. Şi dacă o femeie are un bărbat necredincios şi el vrea să trăiască înainte cu ea, să nu se despartă de bărbatul ei.
14. Căci bărbatul necredincios este sfinţit prin nevasta credincioasă, şi nevasta necredincioasă este sfinţită prin fratele; altfel, copiii voştri ar* fi necuraţi, pe când acum sunt sfinţi.
*Mal. 2.15.
15. Dacă cel necredincios vrea să se despartă, să se despartă; în împrejurarea aceasta, fratele sau sora nu sunt legaţi: Dumnezeu ne-a chemat să trăim în* pace.
*Rom. 12.18; 14.19. Cap. 14.33. Evr. 12.14.
16. Căci ce ştii tu, nevastă, dacă îţi vei mântui* bărbatul? Sau ce ştii tu, bărbate, dacă îţi vei mântui nevasta? *1 Pet. 3.1.

Fiecare la locul lui

17. În rest, fiecare să rămână în starea în care l-a aşezat Domnul şi în care l-a chemat Dumnezeu. Aceasta* este rânduiala pe care am aşezat-o în toate bisericile.
*Cap. 4.17. 2 Cor. 11.28.
18. Dacă cineva a fost chemat pe când era tăiat împrejur, să rămână tăiat împrejur. Dacă cineva a fost chemat pe când era netăiat împrejur, să nu se taie împrejur*.
*Fapt. 15.1,5,19,24,28. Gal. 5.2.
19. Tăierea împrejur* nu este nimic şi netăierea împrejur nu este nimic, ci** împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.
*Gal. 5.6; 6.15. **Ioan 15.14. 1 Ioan 2.3; 3.24.
20. Fiecare să rămână în starea pe care o avea când a fost chemat.
21. Ai fost chemat când erai rob? Să nu te neliniştești de lucrul acesta; dar, dacă poţi să ajungi liber, foloseşte-te.
22. Căci robul chemat în Domnul este un* eliberat al Domnului. Tot aşa, cel liber care a fost chemat este un rob** al lui Cristos.
*Ioan 8.36. Rom. 6.18,22. Film. 16. **Cap. 9.21. Gal. 5.13. Efes. 6.6. 1 Pet. 2.16.
23. Voi aţi fost cumpăraţi cu* un preţ. Nu vă faceţi, dar, robi oamenilor.
*Lev. 25.42. Cap. 6.20. 1 Pet. 1.18,19.
24. Fiecare*, fraţilor, să rămână cu Dumnezeu în starea în care era când a fost chemat.
*Vers. 20.

Despre fetele fecioare

25. Cât despre fecioare, n-am* o poruncă din partea Domnului. Le dau însă un sfat, ca unul care** am primit de la Domnul harul să fiu † vrednic de crezare[1].
*Vers. 6,10,40. 2 Cor. 8.8,10. **1 Tim. 1.16. † Cap. 4.2. 1 Tim. 1.12.
26. Iată, dar, ce cred eu că este bine, având în vedere strâmtorarea de acum: este* bine pentru fiecare să rămână aşa cum este.
*Vers. 1,8.
27. Eşti legat de o nevastă? Nu căuta să fii dezlegat. Nu eşti legat de o nevastă? Nu căuta nevastă.
28. Însă, dacă te însori, nu păcătuieşti. Dacă fecioara se mărită, nu păcătuieşte. Dar fiinţele acestea vor avea necazuri pământeşti şi eu aş vrea să vă cruţ.
29. Iată ce vreau să spun, fraţilor: de acum vremea s-a scurtat. Spun lucrul acesta* pentru ca cei ce au neveste să fie ca şi cum n-ar avea; *Rom. 13.11. 1 Pet. 4.7. 2 Pet. 3.8,9.
30. cei ce plâng, ca şi cum n-ar plânge; cei ce se bucură, ca şi cum nu s-ar bucura; cei ce cumpără, ca şi cum n-ar stăpâni[2];
31. cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar* folosi de ea; căci** chipul[3] acestei lumi trece.
*Cap. 9.18. **Ps. 39.6. Iac. 1.10; 4.14. 1 Pet. 1.7,24. Ioan 2.17.
32. Dar eu aş vrea ca voi să fiţi fără griji. Cine* nu este însurat se îngrijeşte de lucrurile Domnului, cum ar putea să placă Domnului.
*1 Tim. 5.5.
33. Dar cine este însurat se îngrijeşte de lucrurile lumii, cum să placă nevestei.
34. Tot aşa, între femeia măritată şi fecioară este o deosebire: cea nemăritată se* îngrijeşte de lucrurile Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu duhul; iar cea măritată se îngrijeş-

1.Sau: credibil; 2.Sau: poseda; 3.Sau: sistemul;

te de lucrurile lumii, cum să placă bărbatului ei. *Luca 10.40, etc.
35. Vă spun lucrul acesta pentru binele vostru, nu ca să vă prind într-un laţ, ci pentru ceea ce este frumos şi ca să puteţi sluji Domnului fără piedici.
36. Dacă crede cineva că este ruşinos pentru fata lui să treacă de floarea vârstei şi nevoia cere aşa, să facă ce vrea: nu păcătuieşte, să se mărite.
37. Dar cine a luat o hotărâre tare şi nu este nevoit, ci este liber să lucreze cum vrea şi a hotărât în inima lui să-şi păstreze pe fiica sa fecioară, face bine.
38. Astfel*, cine îşi mărită fata, bine face şi cine n-o mărită, mai bine face.

*Evr. 13.4.

39. O femeie* măritată este legată de lege câtă vreme îi trăieşte bărbatul; dar, dacă-i moare bărbatul, este liberă să se mărite cu cine vrea; numai în** Domnul.

*Rom. 7.2. **2 Cor. 6.14.

40. Dar, după* părerea mea, va fi mai fericită dacă rămâne aşa cum este. Şi cred** că şi eu am Duhul lui Dumnezeu. *Vers. 25. **1 Tes. 4.8.

Carnea rămasă de la jertfe

8 1. În ce priveşte* lucrurile jertfite idolilor, ştim că toţi avem cunoştinţă[1]**. Dar, cunoştinţa[1] † îngâmfă pe când dragostea zideşte.

*Fapt. 15.20,29. Cap. 10.19. **Rom. 14.14,22. † Rom. 14.3,10.

2. Dacă* crede cineva că ştie ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască.

*Cap. 13.8,9,12. Gal. 6.3. 1 Tim. 6.4.

3. Dar dacă Îl iubeşte cineva pe Dumnezeu, este* cunoscut de El.

*Exod 33.12,17. Naum. 1.7. Mat. 7.23. Gal. 4.9. 2 Tim. 2.19.

4. Deci, cât despre mâncarea lucrurilor jertfite idolilor, ştim că un idol* nu este[2] nimic în lume şi** că nu este decât un singur Dumnezeu. *Isa. 41.24. Cap. 10.19. **Deut. 4.39; 6.4. Isa. 44.8. Marc. 12.29. Vers. 6. Efes. 4.6. 1 Tim. 2.5.

5. Căci chiar dacă ar fi aşa numiţi* „dumnezei" fie în cer, fie pe pământ (cum şi sunt într-adevăr mulţi „dumnezei" şi mulţi „domni"),

*Ioan 10.34.

6. totuşi pentru noi* nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl, de la** care vin toate lucrurile şi pentru care trăim şi noi; şi un † singur Domn: Isus Cristos, prin †† care sunt toate lucrurile şi prin El şi noi. *Mal. 2.10. Efes. 4.6. **Fapt. 17.28. Rom. 11.36. † Ioan 13.13. Fapt. 2.36. Cap. 12.3. Efes. 4.5. Filp. 2.11. †† Ioan 1.3. Col. 1.16. Evr. 1.2.

1.Sau: cunoaşterea; 2.Sau: reprezintă;

7. Dar nu toţi au această cunoaştere. Ci unii, fiind obişnuiţi până acum cu idolul, mănâncă un lucru ca fiind jertfit unui idol; şi conştiinţa lor, care este slabă, este întinată*.

*Cap. 10.28,29. Rom. 14.14,23.

8. Dar nu mâncarea* ne face pe noi plăcuţi lui Dumnezeu: nu câştigăm nimic dacă mâncăm din ea şi nu pierdem nimic dacă nu mâncăm.

*Rom. 14.17.

9. Luaţi seama* însă ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă o piatră de poticnire** pentru cei slabi. *Gal. 5.13. **Rom. 14.13,20.
10. Căci dacă te vede cineva pe tine, care ai cunoaştere, că stai la masă într-un templu idolesc, cugetul* lui, care este slab, nu-l va împinge pe el să mănânce din lucrurile jertfite idolilor? *Cap. 10.28,32.
11. Şi astfel, el, care este slab, va pieri din* pricina cunoaşterii tale: el, fratele pentru care a murit Cristos! *Rom. 14.15,20.
12. Dacă păcătuiţi astfel* împotriva fraţilor şi le răniţi conştiinţa lor slabă, păcătuiţi împotriva lui Cristos. *Mat. 25.40,45.
13. De aceea, dacă* o mâncare îl face pe fratele meu să păcătuiască, nu voi mânca niciodată carne, ca să nu-l fac pe fratele meu să păcătuiască. *Rom. 14.21. 2 Cor. 11.29.

Dreptul lucrătorului creştin

9 1. Nu* sunt eu liber? Nu** sunt eu apostol? N-am văzut eu pe Isus, Domnul nostru? Nu † sunteţi voi lucrarea mea în Domnul? *Fapt. 9.11; 13.2; 26.7. 2 Cor. 12.12. Gal. 2.7,8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. **Fapt. 9.3,17; 18.9; 22.14, 18; 23.11. Cap. 15.8. † Cap. 3.6; 4.15.
2. Dacă nu sunt apostol pentru alţii, sunt măcar pentru voi; căci voi sunteţi pecetea* apostoliei mele în Domnul. *2 Cor. 3.2; 12.12.
3. Iată răspunsul meu de apărare împotriva celor ce mă cercetează.
4. N-avem* dreptul să mâncăm şi să bem?

*Vers. 14. 1 Tes. 2.6. 2 Tes. 3.9.

5. N-avem dreptul să ne luăm cu noi în călătorie soţia[1], cum fac ceilalţi apostoli şi fraţii* Domnului şi Chifa**?

*Mat. 13.55. Marc. 6.3. Luca 6.15. Gal. 1.19. **Mat. 8.14.

6. Ori numai eu şi Barnaba n-avem* dreptul să nu lucrăm? *2 Tes. 3.8,9.
7. Cine merge* la război pe cheltuiala sa? Cine sădeşte** o vie şi nu mănâncă din rodul ei? Cine paşte † o turmă, şi nu mănâncă din laptele turmei?

*2 Cor. 10.4. 1 Tim. 1.18; 6.12. 2 Tim. 2.3; 4.7. **Deut. 20.6. Prov. 27.18. Cap. 3.6-8. † Ioan 21.15. 1 Pet. 5.2.

1.Lit.: o soră, ca soţie (creştină);

8. Lucrurile acestea le spun în felul oamenilor? Nu le spune şi Legea?
9. Într-adevăr, în Legea lui Moise este scris: „Să* nu legi gura boului care treieră grâul!" Pe boi îi are în vedere Dumnezeu aici?
*Deut. 25.4. 1 Tim. 5.18.
10. Sau vorbeşte El anume pentru noi? Da, pentru noi a fost scris astfel; căci cine* ară trebuie să are cu nădejde, şi cine treieră grâul trebuie să-l treiere cu speranța că va avea parte de el.
*2 Tim. 2.6.
11. Dacă* am semănat printre voi bunurile duhovniceşti, mare lucru este dacă vom secera din bunurile voastre vremelnice?
*Rom. 15.27. Gal. 6.6.
12. Dacă se bucură alţii de acest drept asupra voastră, nu ni se cade cu mult mai mult nouă? Dar* noi nu ne-am folosit de dreptul acesta; ci răbdăm totul, ca** să nu punem vreo piedică Evangheliei lui Cristos.
*Fapt. 20.33. Vers. 15,18. 2 Cor. 11.7,9; 12.13. 1 Tes. 2.6. **2 Cor. 11.12.
13. Nu* ştiţi că cei ce împlinesc slujbele sfinte sunt hrăniţi din lucrurile de la Templu şi că cei ce slujesc altarului au parte de la altar?
*Lev. 6.16,26; 7.6, etc. Num. 5.9,10; 18.8-20. Deut. 10.9; 18.1.
14. Tot aşa, Domnul* a rânduit ca** cei ce propovăduiesc Evanghelia să trăiască din Evanghelie.
*Mat. 10.10. Luca 10.7. **Gal. 6.6. 1 Tim. 5.17.

Pavel nu s-a folosit de dreptul lui

15. Dar eu nu m-am* folosit de nici unul din aceste drepturi. Şi nu vă scriu aceste lucruri ca să cer să mi se facă astfel; căci aş vrea** mai bine să mor decât să-mi ia cineva motivul meu de laudă.
*Vers. 12. Fapt.18.3; 20.34. Cap. 4.12. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8. **2 Cor.11.10.
16. Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căci trebuie* s-o vestesc[1]; şi vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!
*Rom. 1.14.
17. Dacă fac lucrul acesta de bunăvoie, am* o răsplată. Chiar dacă-l fac din obligaţie, este o slujbă care mi-a** fost încredinţată.
*Cap. 3.8,14. **Cap. 4.1. Gal. 2.7. Filp. 1.17. Col. 1.25.
18. Care este atunci răsplata mea? Este* să vestesc fără plată Evanghelia pe care o vestesc, şi să nu** mă folosesc de dreptul meu din Evanghelie.
*Cap. 10.33. 2 Cor. 4.5; 11.7. **Cap. 7.31.

1.Sau: căci este o datorie a mea;

19. Căci, măcar că sunt liber* faţă de toţi, m-am făcut robul tuturor**, ca † să câştig pe cei mai mulţi. *Vers. 1. **Gal. 5.13. † Mat. 18.15. 1 Pet. 3.1.
20. Cu iudeii* m-am făcut ca un iudeu, ca să câştig pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca şi când aş fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câştig pe cei ce sunt sub Lege; *Fapt. 16.3; 18.18; 21.23, etc.
21. cu cei ce* sunt fără Lege** m-am făcut ca şi cum aş fi fără Lege (măcar că nu sunt fără † o Lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub Legea lui Cristos), ca să câştig pe cei fără lege.
*Gal. 3.2. **Rom. 2.12,14. † Cap. 7.22.
22. Am fost slab cu cei* slabi, ca să câştig pe cei slabi. M-am făcut tuturor** totul, ca †, oricum, să mântuiesc pe unii din ei.
*Rom. 1.1. 2 Cor. 11.29. **Cap. 10.33. † Rom. 15.14. Cap. 7.16.
23. Fac totul pentru Evanghelie, ca să am şi eu parte de ea, împreună cu voi.

Felul de luptă al lui Pavel

24. Nu ştiţi că cei ce aleargă în locul de alergare[1], toţi aleargă, dar numai unul primeşte premiul? Alergaţi, dar, în aşa* fel, ca să primiţi premiul!
*Gal. 2.2; 5.7. Filp. 2.16; 3.14. 2 Tim. 4.7. Evr. 12.1.
25. Toţi cei ce se luptă* la jocurile de obşte[2] se supun la tot felul de înfrânări. Şi ei fac lucrul acesta ca să primească o cunună care se veştejeşte[3]; noi să facem lucrul acesta pentru o cunună care nu se veştejeşte[3]**.
*Efes. 6.12. 1 Tim. 6.12. 2 Tim. 2.5; 4.7. **2 Tim. 4.8. Iac. 1.12. 1 Pet. 1.4; 5.4. Apoc. 2.10; 3.11.
26. Eu deci alerg, dar nu ca şi cum n-aş* şti încotro alerg. Mă lupt, dar nu ca unul care loveşte în vânt. *2 Tim. 2.5.
27. Ci* mă port aspru cu trupul meu şi-l ţin în stăpânire**, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat[4] †.
*Rom. 8.13. Col. 3.5. **Rom. 6.18,19. † Ier. 6.30. 2 Cor. 13.5,6.

Pilde din Vechiul Legământ

10 1. Fraţilor, nu vreau să nu ştiţi că părinţii noştri toţi au fost sub nor*, toţi au trecut prin mare**,
*Exod 13.21; 40.34. Num. 9.18; 14.14. Deut. 1.33. Neem. 9.12,19. Ps. 78.14; 105.39. **Exod 14.22. Num. 33.8. Ios. 4.23. Ps. 78.13.
2. toţi au fost botezaţi în nor şi în mare, pentru Moise;

1.Sau: pe stadion; 2.Sau: competiţii; 3.Lit.: pieritoare;
4.Sau: repins, dezaprobat;

3. toţi au mâncat aceeaşi mâncare* duhovnicească

*Exod 16.15,35. Neem. 9.15,20. Ps. 78.24.

4. şi toţi au băut aceeaşi băutură* duhovnicească, pentru că au băut dintr-o Stâncă duhovnicească care venea după ei; iar stânca era Cristos. *Exod 17.6. Num. 20.11. Ps. 78.15.

5. Totuşi, cei mai mulţi dintre ei n-au fost plăcuţi lui Dumnezeu, căci au* pierit în pustiu.

*Num. 14.29,32,35; 26.64,65. Ps. 106.26. Evr. 3.17. Iuda 5.

6. Şi aceste lucruri s-au întâmplat ca să ne slujească nouă drept pilde, ca să nu poftim lucruri rele, cum* au poftit ei.

*Num. 11.4,33,34. Ps. 106.14.

7. Să* nu fiţi închinători la idoli, ca unii dintre ei, după cum este scris: „Poporul** s-a aşezat să mănânce şi să bea; şi s-au ridicat să joace.” *Vers. 14. **Exod 32.6.

8. Să* nu curvim, cum au făcut unii dintre ei, aşa că într-o singură zi au** căzut douăzeci şi trei de mii.

*Cap. 6.18. Apoc. 2.14. **Num. 25.1,9. Ps. 106.29.

9. Să nu ispitim pe Domnul, cum L-au ispitit unii* dintre ei, care au** pierit prin şerpi.

*Exod 17.2,7. Num. 21.5. Deut. 6.16. Ps. 78.18,56; 95.9; 106.14. **Num. 21.6.

10. Să nu cârtiţi, cum au cârtit unii* din ei, care au** fost nimiciţi de Nimicitorul †.

*Exod 16.2; 17.2. Num. 14.2,29; 16.41. **Num. 14.37; 16.49. † Exod 12.23. 2 Sam. 24.16. 1 Cron. 21.15.

11. Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde şi au* fost scrise pentru învăţătura[1] noastră, peste care** a venit vremea sfârşitului.

*Rom. 15.4. Cap. 9.10. **Cap. 7.29. Filp. 4.5. Evr. 10.25,37. 1 Ioan 2.18.

12. Astfel, dar, cine* crede că stă în picioare să ia seama să nu cadă.

*Rom. 11.20.

13. Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească. Şi Dumnezeu*, care este credincios, nu** va îngădui să fiţi ispitiţi peste puterile voastre; ci, împreună cu ispita, a pregătit † şi mijlocul să ieşiţi din ea, ca s-o puteţi răbda.

*Cap. 1.9. **Ps. 125.3. 2 Pet. 2.9. † Ier. 29.11.

Despre Cina Domnului

14. De aceea, preaiubiţii mei, fugiţi* de închinarea la idoli. *Vers. 7. 2 Cor. 6.17. 1 Ioan 5.21.

15. Vă vorbesc ca unor oameni cu judecată*; judecaţi voi singuri ce spun. *Cap. 8.1.

16. Paharul* binecuvântat, pe care-l binecuvântăm, nu este el împărtăşirea[1] cu sângele lui Cristos? Pâinea** pe care o frângem, nu este ea împărtăşirea[1] cu trupul lui Cristos?

*Mat. 26.26-28. **Fapt. 2.42,46. Cap. 11.23,24.

17. Având în vedere că suntem o pâine, noi*, care suntem mulţi, suntem un trup; căci toţi luăm parte[2] din aceeaşi pâine.

*Rom. 12.5. Cap. 12.27.

18. Uitaţi-vă la Israelul* după trup**: cei ce mănâncă jertfele nu sunt ei † în împărtăşire cu altarul?

*Rom. 4.12. Gal. 6.16. **Rom. 4.1; 9.3,5. 2 Cor. 11.18. † Lev. 3.3; 7.15.

19. Deci ce zic eu? Că* un lucru jertfit idolilor este ceva? Sau că un idol este ceva?

*Cap. 8.4.

20. Dimpotrivă, eu zic că ce jertfesc* popoarele jertfesc demonilor şi nu lui Dumnezeu. Şi eu nu vreau ca voi să fiţi în părtăşie cu demonii. *Lev. 17.7. Deut. 32.17. Ps. 106.37. Apoc. 9.20.

21. Nu* puteţi bea paharul Domnului şi paharul** dracilor; nu puteţi lua parte la masa Domnului şi la masa dracilor.

*2 Cor. 6.15,16. **Deut. 32.38.

22. Sau* vrem să întărâtăm pe Domnul la gelozie? Suntem** noi mai tari decât El?

*Deut. 32.21. **Ezec. 22.14.

Cugetul nostru şi al altuia

23. Toate* lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos. Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate zidesc. *Cap. 6.12.

24. Nimeni* să nu-şi caute folosul lui, ci fiecare să caute folosul altuia.

*Rom. 15.1,2. Vers. 33. Cap. 13.5. Filp. 2.4,21.

25. Să mâncaţi din tot ce* se vinde pe piaţă[3], fără să cercetaţi ceva din pricina cugetului.

*1 Tim. 4.4.

26. Căci „al* Domnului este pământul şi tot ce cuprinde el.”

*Exod 19.5. Deut. 10.14. Ps. 24.1; 50.12. Vers. 28.

27. Dacă vă pofteşte un necredincios la o masă şi vreţi să vă duceţi, să mâncaţi din tot ce* vă pune înainte, fără să cercetaţi ceva din cauza conştiinţei. *Luca 10.7.

28. Dar dacă vă spune cineva: „Lucrul acesta a fost jertfit idolilor”, să nu mâncaţi, din cauza* celui ce v-a înştiinţat şi din cauza conştiinţei; căci „al** Domnului este pământul şi tot ce cuprinde el.”

*Cap. 8.10,12. **Deut. 10.14. Ps. 24.1. Vers. 26.

29. Vorbesc aici nu de cugetul vostru, ci de cugetul altuia. Căci, de ce* să fie judecată li-

1.Sau: atenționarea, avertizarea;

1.Sau: comuniunea; 2.Sau: ne împărtășim;

3.Sau: la măcelărie;

bertatea mea de conştiinţa altuia?

*Rom. 14.16.

30. Dacă mănânc, aducând mulţumiri, de ce să fiu vorbit de rău pentru un lucru pentru* care mulţumesc? *Rom. 14.6. 1 Tim. 4.3,4.

31. Deci* fie că mâncaţi, fie că beţi, fie că faceţi altceva: să faceţi totul pentru slava lui Dumnezeu.

*Col. 3.17. 1 Pet. 4.11.

32. Să nu* fiţi pricină de păcătuire nici pentru iudei, nici pentru greci, nici pentru Biserica** lui Dumnezeu.

*Rom. 14.13. Cap. 8.13. 2 Cor. 6.3. **Fapt. 20.28. Cap. 11.22. 1 Tim. 3.5.

33. După cum mă silesc[1] şi eu* în toate lucrurile să plac tuturor, căutând nu** folosul meu, ci al celor mulţi, ca să fie mântuiţi.

*Rom. 15.2. Cap. 9.9,22. **Vers. 24.

Ţinuta femeii în adunări

11 1. Călcaţi pe urmele* mele, după cum şi eu calc pe urmele lui Cristos.

*Cap. 4.16. Efes. 5.1. Filp. 3.17. 1 Tes. 1.6. 2 Tes. 3.9.

2. Vă laud că* în toate privinţele vă aduceţi aminte de mine şi că ţineţi** învăţăturile[2] întocmai cum vi le-am dat.

*Cap. 4.17. **Cap. 7.17.

3. Dar vreau să ştiţi că Cristos* este Capul oricărui bărbat; că bărbatul este capul** femeii şi că Dumnezeu este Capul † lui Cristos.

*Efes. 5.23. **Gen. 3.16. 1 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 3.1,5,6. † Ioan 14.28. Cap. 3.23; 15.27,28. Filp. 2.7-9.

4. Orice bărbat care se roagă sau proroceşte* cu capul acoperit îşi necinsteşte Capul Său.

*Cap. 12.10,28; 14.1, etc.

5. Dimpotrivă, orice femeie* care se roagă sau proroceşte cu capul dezvelit îşi necinsteşte capul ei, pentru că este ca una care ar fi rasă**.

*Fapt. 21.9. **Deut. 21.12.

6. Dacă o femeie nu se înveleşte, să se şi tundă! Iar, dacă este ruşine* pentru o femeie să fie tunsă ori rasă, să se acopere.

*Num. 5.18. Deut. 22.5.

7. Bărbatul nu este dator să-şi acopere capul, pentru că el este* chipul şi slava lui Dumnezeu, pe când femeia este slava bărbatului.

*Gen. 1.26,27; 5.1; 9.6.

8. Într-adevăr, nu* bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat;

*Gen. 2.21,22.

9. şi nu* bărbatul a fost creat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. *Gen. 2.18,21,23.

1.Sau: străduiesc;

2.Sau: rânduielile, tradiţiile (orale sau scrise);

10. De aceea, femeia, din cauza îngerilor*, trebuie să** aibă un *semn* de autoritate pe capul ei.

*Gen. 24.65. **Ecl. 5.6.

11. Totuşi*, în Domnul, femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie.

*Gal. 3.28.

12. Căci, dacă femeia este din bărbat, tot aşa şi bărbatul prin femeie; şi toate* sunt de la Dumnezeu.

*Rom. 11.36.

13. Judecaţi voi singuri: este cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu descoperită?

14. Nu vă învaţă chiar şi firea că este ruşine pentru un bărbat să poarte părul lung,

15. pe când pentru o femeie este o podoabă[1] să poarte părul lung? Pentru că părul i-a fost dat ca învelitoare[2] a capului.

16. Dacă* iubeşte cineva cearta de vorbe, noi n-avem un astfel de obicei şi nici** bisericile lui Dumnezeu. *1 Tim. 6.4. **Cap. 7.17; 14.33.

Despre Cina Domnului

17. Vă dau aceste învăţături[3], dar nu vă laud pentru că vă adunaţi laolaltă nu ca să vă faceţi mai buni, ci ca să vă faceţi mai răi.

18. Mai întâi de toate, aud* că atunci când veniţi la adunare, între voi sunt dezbinări. Şi în parte o cred,

*Cap. 1.10-12; 3.3.

19. căci trebuie* să fie şi partide între voi, ca** să iasă la lumină cei găsiţi buni[4].

*Mat. 18.7. Luca 17.1. Fapt. 20.30. 1 Tim. 4.1. 2 Pet. 2.1,2. **Luca 2.35. 1 Ioan 2.19. Deut. 13.3.

20. Când vă adunaţi, dar, în acelaşi loc, nu este ca să mâncaţi Cina Domnului;

21. fiindcă atunci când staţi la masă, fiecare se grăbeşte să-şi ia cina adusă de el, înaintea altuia; aşa că unul este flămând, iar altul* este beat.

*2 Pet. 2.13. Iuda 12.

22. Ce? N-aveţi case ca să mâncaţi şi să beţi acolo? Sau dispreţuiţi Biserica* lui Dumnezeu şi vreţi să faceţi de ruşine** pe cei ce n-au nimic? Ce să vă zic? Să vă laud? În privinţa aceasta nu vă laud.

*Cap. 10.32. **Iac. 2.6.

23. Căci am* primit de la Domnul ce v-am învăţat; şi anume, că** Domnul Isus, în noaptea în care a fost vândut, a luat o pâine.

*Cap. 15.3. Gal. 1.1,11,12. **Mat. 26.26. Marc. 14.22. Luca 22.19.

1.Sau: onoare, slavă; 2.Sau: acoperire, voal;

3.Sau: poruncind aceasta; 4.Sau: cei vrednici, cei aprobaţi;

24. Şi, după ce a mulţumit lui Dumnezeu, a frânt-o şi a zis: „Luaţi, mâncaţi; acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi; să faceţi lucrul acesta spre pomenirea[1] Mea."
25. Tot astfel, după Cină, a luat paharul şi a zis: „Acest pahar este legământul cel nou în sângele Meu; să faceţi lucrul acesta spre pomenirea[1] Mea, ori de câte ori veţi bea din el."
26. Pentru că, ori de câte ori mâncaţi din pâinea aceasta şi beţi din paharul acesta, vestiţi moartea Domnului, până* va veni El.

*Ioan 14.3; 21.22. Fapt. 1.11. Cap. 4.5; 15.23. 1 Tes. 4.16. 2 Tes. 1.10. Iuda 14. Apoc. 1.7.

27. De aceea*, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului în chip nevrednic, va fi vinovat de trupul şi sângele Domnului.

*Num. 9.10,13. Ioan 6.51,63,64; 13.27. Cap. 10.21.

28. Fiecare* să se cerceteze, dar, pe sine însuşi şi aşa să mănânce din pâinea aceasta şi să bea din paharul acesta.

*2 Cor. 13.5. Gal. 6.4.

29. Căci cine mănâncă şi bea în chip nevrednic, mănâncă şi bea spre condamnarea lui, dacă nu deosebeşte trupul Domnului.
30. Din pricina aceasta sunt între voi mulţi neputincioşi şi bolnavi, şi nu puţini dorm.
31. Dacă* ne-am judeca singuri, n-am fi judecaţi. *Ps. 32.5. 1 Ioan 1.9.
32. Dar, când suntem judecaţi, suntem* pedepsiţi[2] de Domnul, ca să nu fim condamnaţi odată cu lumea.

*Ps. 94.12,13. Evr. 12.5-11.

33. Astfel, fraţii mei, când vă adunaţi să mâncaţi, aşteptaţi-vă unii pe alţii.
34. Dacă-i este foame* cuiva, să mănânce acasă**, pentru ca să nu vă adunaţi spre condamnare.
Celelalte lucruri le voi † rândui când voi †† veni. *Vers. 21. **Vers. 22. † Cap. 7.17. Tit 1.5. †† Cap. 4.19.

Darurile duhovniceşti

12 1. În ce priveşte* darurile duhovniceşti, fraţilor, nu vreau să fiţi în necunoştinţă. *Cap. 14.1,37.
2. Când eraţi păgâni, ştiţi că* vă duceaţi la idolii** cei muţi, după cum eraţi conduşi.

*Cap. 6.11. Efes. 2.11,12. 1 Tes. 1.9. Tit 3.3. 1 Pet. 4.3. **Ps. 115.5.

3. De aceea, vă spun că* nimeni, dacă vorbeşte prin Duhul lui Dumnezeu, nu zice: „Isus să fie anatema!" Şi nimeni** nu poate zice: „Isus este Domnul" decât prin Duhul Sfânt.

*Mat. 9.39. 1 Ioan 4.2,3. **Mat. 16.17. Ioan 15.26. 2 Cor. 3.5.

1.Sau: în amintirea Mea; 2.Sau: disciplinaţi;

4. Sunt* felurite daruri, dar este acelaşi** Duh;

*Rom. 12.4, etc. Evr. 2.4. 1 Pet. 4.10. **Efes. 4.4.

5. sunt* felurite slujbe, dar este acelaşi Domn; *Rom. 12.6-8. Efes. 4.11.
6. sunt felurite lucrări, dar este acelaşi Dumnezeu, care* lucrează totul în toţi.

*Efes. 1.23.

7. Şi* fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folosul altora.

*Rom. 12.6-8. Cap. 14.26. Efes. 4.7. 1 Pet. 4.10-11.

8. De pildă, unuia îi este dat, prin Duhul, un cuvânt* despre înţelepciune; altuia, un cuvânt** de cunoaştere, potrivit aceluiaşi Duh;

*Cap. 2.6,7. **Cap. 1.5; 13.2. 2 Cor. 8.7.

9. altuia*, credinţa, prin acelaşi Duh; altuia, darul** vindecărilor, prin acelaşi Duh;

*Mat. 17.19,20. Cap. 13.2. 2 Cor. 4.13. **Marc. 16.18. Iac. 5.14.

10. altuia*, puterea să facă minuni; altuia prorocia**; altuia †, deosebirea duhurilor[1]; altuia, felurite †† limbi; şi altuia, interpretarea limbilor.

*Vers. 28,29. Marc. 16.17. Gal. 3.5. **Rom. 12.6. Cap. 13.2; 14.1, etc. † Cap. 14.29. 1 Ioan 4.1. †† Fapt. 2.4; 10.46. Cap. 13.1.

11. Dar toate aceste lucruri le face unul şi acelaşi Duh, care dă* fiecăruia în parte, după cum** vrea.

*Rom. 12.6. Cap. 7.7. 2 Cor. 10.13. Efes. 4.7. **Ioan 3.8. Evr. 2.4.

Mădularele trupului

12. Căci, după cum* trupul este unul şi are multe mădulare şi după cum toate mădularele trupului, măcar că sunt mai multe, sunt un singur trup, tot aşa** este şi Cristos.

*Rom. 12.4,5. Efes. 4.4,16. **Vers. 27. Gal. 3.16.

13. Noi toţi, într-adevăr, am fost botezaţi de un* singur Duh, ca să alcătuim un singur trup, fie** iudei, fie greci, fie robi, fie liberi; şi tuturor † ni s-a dat să bem dintr-un singur Duh.

*Rom. 6.5. **Gal. 3.28. Efes. 2.13,14,16. Col. 3.11. † Ioan 6.63; 7.37-39.

14. Astfel, trupul nu este un singur mădular, ci mai multe.
15. Dacă piciorul ar zice: „Fiindcă nu sunt mână, nu sunt din trup" - nu este pentru aceasta din trup?
16. Şi dacă urechea ar zice: „Fiindcă nu sunt ochi, nu sunt din trup" - nu este pentru aceasta din trup?
17. Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Dacă totul ar fi auz, unde ar fi mirosul?
18. Acum, dar, Dumnezeu a pus* mădularele

1.Sau: discernerea duhurilor;

în trup, pe fiecare aşa cum** a vrut El.

*Vers. 28. **Rom. 12.3. Vers. 11. Cap. 3.5.

19. Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul?
20. Fapt este că sunt mai multe mădulare, dar un singur trup.
21. Ochiul nu poate zice mâinii: „N-am trebuinţă de tine”; nici capul nu poate zice picioarelor: „N-am nevoie de voi.”
22. Ba mai mult, mădularele trupului care par mai slabe sunt de neapărată trebuinţă[1].
23. Şi părţile trupului care par vrednice de mai puţină cinste, le îmbrăcăm cu mai multă cinste. Aşa că părţile mai puţin frumoase ale trupului nostru au mai mult farmec,
24. pe când cele frumoase n-au nevoie să fie împodobite. Dumnezeu a întocmit trupul în aşa fel, ca să dea mai multă cinste mădularelor lipsite de cinste,
25. pentru ca să nu fie nici o dezbinare în trup, ci mădularele să îngrijească deopotrivă unele de altele.
26. Şi dacă suferă un mădular, toate mădularele suferă împreună cu el; dacă este preţuit un mădular, toate mădularele se bucură împreună cu el.
27. Voi* sunteţi trupul lui Cristos; şi fiecare în parte, mădularele** lui.

*Rom. 12.5. Efes. 1.23; 4.12; 5.23,30. Col. 1.24. **Efes. 5.30.

28. Şi Dumnezeu* a rânduit în Biserică, întâi, apostoli**; al doilea, proroci †; al treilea, învăţători; apoi, pe cei ce au darul minunilor ††; apoi, pe cei ce au darul *† vindecărilor, ajutorărilor †*, al conducerii[2] **† şi vorbirii în felurite limbi.

*Efes. 4.11. **Efes. 2.20; 3.5. † Fapt. 13.1. Rom. 12.6. †† Vers. 10. *† Vers. 9. †* Num. 11.17. **† Rom. 12.8. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.17,24.

29. Oare toţi sunt apostoli? Toţi sunt proroci? Toţi sunt învăţători? Toţi fac minuni?
30. Toţi au darul vindecărilor? Toţi vorbesc în alte limbi? Toţi interpretează?
31. Umblaţi[3], dar*, după darurile cele mai bune. Şi vă voi arăta o cale nespus mai bună.

*Cap. 14.1,39.

Dragostea

13 1. Chiar dacă vorbesc în limbi omeneşti şi îngereşti dar nu am dragoste, sunt o aramă sunătoare sau un chimval zăngănitor.
2. Şi chiar dacă am darul profeţiei* şi aş cunoaşte toate tainele şi toată ştiinţa; chiar dacă am toată credinţa, aşa încât** să mut şi munţii, şi nu am dragoste, nu sunt nimic.

*Cap. 12. 8-10,28; 14.1, etc. Mat. 7.22. **Mat. 17.20. Marc. 11.23. Luca 17.6.

3. Şi chiar dacă* îmi împart toată averea pentru hrana săracilor, chiar dacă îmi dau trupul să fie ars, şi nu am dragoste, nu-mi foloseşte la nimic.

*Mat. 6.1,2.

4. Dragostea* este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate; dragostea nu invidiază; dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie,

*Prov. 10.12. 1 Pet. 4.8.

5. nu se poartă necuviincios, nu* caută folosul său, nu se mânie, nu se gândeşte la rău,

*Cap. 10.24. Filp. 2.4.

6. nu* se bucură de nelegiuire, ci se** bucură de adevăr,

*Ps. 10.3. Rom. 1.32. **2 Ioan 4.

7. acoperă totul, crede totul, nădăjduieşte totul, suferă totul*.

*Rom. 15.1. Gal. 6.2. 2 Tim. 2.24.

8. Dragostea nu piere niciodată. Profeţiile se vor sfârşi; limbile vor înceta; cunoaşterea va avea sfârşit.
9. Căci* cunoaştem în parte şi prorocim în parte; *Cap. 8.2.
10. dar, când va veni ce este desăvârşit, acest „în parte” se va sfârşi.
11. Când eram copil, vorbeam ca un copil, simţeam ca un copil, gândeam ca un copil; când m-am făcut om mare, am lepădat[1] ce era copilăresc.
12. Acum, vedem* ca într-o oglindă, în chip întunecos; dar atunci, vom vedea faţă** în faţă. Acum, cunosc în parte; dar atunci, voi cunoaşte deplin, aşa cum am fost şi eu cunoscut pe deplin.

*2 Cor. 3.18; 5.7. Filp. 3.12. **Mat. 18.10. 1 Ioan 3.2.

13. Acum, dar, rămân acestea trei: credinţa, nădejdea[2] şi dragostea; dar cea mai mare dintre ele este dragostea.

Darul limbilor şi al prorociei

14 1. Urmăriţi* dragostea. Umblaţi şi după darurile duhovniceşti, dar** mai ales să prorociţi.

*Cap. 12.31. **Num. 11.25,29.

2. Într-adevăr, cine vorbeşte* în altă limbă nu vorbeşte oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l înţelege şi, cu duhul, el spune taine. *Fapt. 2.4; 10.46
3. Cine proroceşte, dimpotrivă, vorbeşte oa-

1.Sau: necesare; 2.Sau: administrării; 3.Sau: să vă doriţi cu zel;

1.Sau: am renunţat la; 2.Sau: speranţa;

menilor, spre zidire, sfătuire şi mângâiere.
4. Cine vorbeşte în altă limbă se zideşte pe sine însuşi; dar cine proroceşte zideşte sufleteşte Biserica.
5. Aş dori ca toţi să vorbiţi în alte limbi, dar mai ales să prorociţi. Cine proroceşte este mai mare decât cine vorbeşte în alte limbi; afară numai dacă interpretează aceste limbi, pentru ca să primească Biserica zidire sufletească.
6. Într-adevăr, fraţilor, de ce folos v-aş fi eu, dacă aş veni la voi vorbind în alte limbi şi dacă cuvântul meu nu v-ar aduce nici descoperire*, nici cunoştinţă, nici prorocie, nici învăţătură?

*Vers. 26.

7. Chiar şi lucrurile neînsufleţite care dau un sunet, fie un fluier sau o harpă: dacă nu dau sunete desluşite, cine va cunoaşte ce se cântă cu fluierul sau cu harpa?
8. Şi dacă trâmbiţa dă un sunet încurcat[1], cine se va pregăti de luptă?
9. Tot aşa şi voi, dacă nu rostiţi cu limba o vorbă înţeleasă, cum se va pricepe ce spuneţi? Atunci parcă aţi vorbi în vânt.
10. Sunt multe feluri de limbi în lume, totuşi nici una din ele nu este fără înţeles.
11. Dar, dacă nu cunosc înţelesul vorbirii, voi fi un străin pentru cel ce vorbeşte, iar cel ce vorbeşte va fi un străin pentru mine.
12. Tot aşa şi voi, fiindcă râvniţi după daruri duhovniceşti, să căutaţi să le aveţi din belşug, în vederea zidirii sufleteşti a Bisericii.
13. De aceea, cine vorbeşte în altă limbă să se roage să aibă şi darul s-o interpreteze.
14. Fiindcă, dacă mă rog în altă limbă, duhul meu se roagă, dar mintea mea este fără rod.
15. Ce este de făcut atunci? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga şi cu mintea; voi* cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu** mintea.

*Efes. 5.19. Col. 3.16. **Ps. 47.7.

16. Altfel, dacă aduci mulţumiri cu duhul, cum va răspunde „Amin”, la* mulţumirile pe care le aduci tu, cel lipsit de daruri, când el nu înțelege ce spui?

*Cap. 11.24.

17. Negreşit, tu mulţumeşti lui Dumnezeu foarte frumos, dar celălalt nu rămâne zidit sufleteşte.

1.Sau: neclar, imprecis;

18. Mulţumesc lui Dumnezeu că eu vorbesc în alte limbi mai mult decât voi toţi.
19. Dar în biserică, vreau mai bine să spun cinci cuvinte înţelese, ca să învăţ şi pe alţii, decât să spun zece mii de cuvinte în altă limbă.
20. Fraţilor*, nu fiţi copii la minte; ci la răutate fiţi prunci**; iar la minte fiţi maturi.

*Ps. 131.2. Mat. 11.25; 18.3; 19.14. Rom. 6.19. Cap. 3.1. Efes. 4.14. Evr. 5.12,13. **Mat. 18.3. 1 Pet. 2.2.

21. În* Lege este scris**: „Voi vorbi poporului acestuia prin altă limbă şi prin buze străine; şi nici aşa nu Mă vor asculta, zice Domnul.”

*Ioan 10.34. **Isa. 28.11,12.

22. Prin urmare, limbile sunt un semn nu pentru cei credincioşi, ci pentru cei necredincioşi. Prorocia, dimpotrivă, este un semn nu pentru cei necredincioşi, ci pentru cei credincioşi.
23. Deci, dacă s-ar aduna toată Biserica la un loc şi toţi vorbesc în alte limbi, şi intră acolo şi din cei fără daruri sau necredincioşi, n-ar* zice ei că sunteţi nebuni? *Fapt. 2.13.
24. Dar dacă toţi prorocesc şi intră vreun necredincios sau vreunul fără daruri, el este încredinţat de toţi, este judecat de toţi.
25. Tainele inimii lui sunt descoperite, aşa că va cădea cu faţa la pământ, I se va închina lui Dumnezeu şi va mărturisi că*, într-adevăr, Dumnezeu este în mijlocul vostru.

*Isa. 45.14. Zah. 8.23.

26. Ce este de făcut atunci, fraţilor? Când vă adunaţi laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul, o învăţătură*, altul, o descoperire, altul, o vorbă în altă limbă, altul, o interpretare, toate** să se facă spre zidire.

*Vers. 6. Cap. 12.8-10. **Cap. 12.7. 2 Cor. 12.19. Efes. 4.12.

27. Dacă sunt unii care vorbesc în altă limbă, să vorbească numai câte doi sau cel mult trei, fiecare la rând; şi unul să interpreteze.
28. Dacă nu este cine să interpreteze, să tacă în Biserică şi să-şi vorbească numai lui însuşi şi lui Dumnezeu.
29. Cât despre proroci, să vorbească doi sau trei şi* ceilalţi să judece. *Cap. 12.10.
30. Şi dacă îi este făcută o descoperire unuia care stă jos, cel* dintâi să tacă. *1 Tes. 5.19,20.
31. Fiindcă puteţi să prorociţi toţi, dar unul după altul, pentru ca toţi să primească învăţătură şi toţi să fie îmbărbătaţi.

32. Duhurile* prorocilor sunt supuse proroci-
lor; *1 Ioan 4.1.
33. căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al
neorânduielii[1], ci al păcii, ca* în toate biseri-
cile sfinţilor. *Cap. 11. 16.
34. Femeile* să tacă în adunări, căci lor nu le
este îngăduit să ia cuvântul în ele, ci să** fie
supuse, după cum zice şi Legea †.

*1 Tim. 2.11,12. **Cap. 11.3. Efes. 5.22. Col. 3.18. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. † Gen. 3.16.

35. Dacă vor să primească învăţătură[2] asupra
unui lucru, să-i întrebe pe bărbaţii lor acasă;
căci este ruşine pentru femei să vorbească în
biserică.
36. Ce? De la voi a pornit Cuvântul lui Dum-
nezeu? Sau numai până la voi a ajuns el?
37. Dacă* crede cineva că este proroc sau
insuflat de Dumnezeu, să înţeleagă că ce vă
scriu eu este o poruncă a Domnului.

*2 Cor. 10.7. 1 Ioan 4.6.

38. Şi, dacă cineva nu înţelege, să nu înţelea-
gă!
39. Astfel deci fraţilor, râvniţi* după proroci-
re, fără să împiedicaţi vorbirea în alte limbi.

*Cap. 12.31. 1 Tes. 5.20.

40. Dar toate* să se facă în chip cuviincios şi
cu rânduială. *Vers. 33.

Învierea şi arătările lui Cristos

15
1. Vă fac cunoscut, fraţilor, Evanghe-
lia pe care* v-am propovăduit-o, pe
care aţi primit-o**, în care aţi rămas

*Gal. 1.11. **Rom. 5.2.

2. şi prin* care sunteţi mântuiţi, dacă o ţineţi
aşa după cum v-am propovăduit-o; altfel,
degeaba aţi** crezut. *Rom. 1.16. Cap. 1.21. **Gal. 3.4.
3. V-am* învăţat înainte de toate, aşa cum**
am primit şi eu: că Cristos a murit pentru
păcatele noastre, după † Scripturi;

*Cap. 11.2.23. **Gal. 1.12. † Ps. 22.15, etc. Isa. 53.5,6, etc. Dan. 9.26. Zah. 13.7. Luca 24.26,46. Fapt. 3.18; 26.23. 1 Pet. 1.11; 2.24.

4. că a fost îngropat şi a înviat a treia zi, după
Scripturi*;

*Ps. 2.7; 16.10. Isa. 53.10. Osea 6.2. Luca 24.26,46. Fapt. 2.25-31; 13.33-35; 26.22,23. 1 Pet. 1.11.

5. şi* că S-a arătat lui Chifa, apoi celor** doi-
sprezece.

*Luca 24.34. **Mat. 28.17. Marc. 16.14. Luca 24.36. Ioan 20.19,26. Fapt. 10.41.

6. După aceea, S-a arătat la peste cinci sute de
fraţi deodată, dintre care cei mai mulţi sunt
încă în viaţă, iar unii au adormit.
7. La urmă S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor*
apostolilor. *Luca 24.50. Fapt. 1.3,4.

1.Sau: dezordinii; 2.Sau: să înveţe ceva;

8. După* ei toţi, ca unei stârpituri[1], mi S-a
arătat şi mie. *Fapt. 9.4,17; 22.14,18. Cap. 9.1.
9. Căci eu sunt cel mai* neînsemnat dintre
apostoli; nu sunt vrednic să port numele de
apostol, fiindcă am** prigonit Biserica lui
Dumnezeu.

*Efes. 3.8. **Fapt. 8.3; 9.1. Gal. 1.13. Filp. 3.6. 1 Tim. 1.13.

10. Prin* harul lui Dumnezeu sunt ce sunt. Şi
harul Lui faţă de mine n-a fost zadarnic; ba
încă am** lucrat mai mult decât toţi: totuşi †
nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în
mine.

*Efes. 3.7,8. **2 Cor. 11.23; 12.11. † Mat. 10.20. Rom. 15.18,19. 2 Cor. 3.5. Gal. 2.8. Efes. 3.7. Filp. 2.13.

11. Astfel, dar, ori eu, ori ei, noi aşa propovă-
duim şi voi aşa aţi crezut.

Însemnătatea învierii lui Cristos

12. Iar dacă se propovăduieşte că Cristos a
înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu
este o înviere a morţilor?
13. Dacă nu este o înviere a morţilor, nici*
Cristos n-a înviat. *1Tes. 4.14.
14. Şi, dacă n-a înviat Cristos, atunci propo-
văduirea noastră este zadarnică şi zadarnică
este şi credinţa voastră.
15. Ba încă noi suntem descoperiţi şi ca mar-
tori mincinoşi ai lui Dumnezeu; fiindcă am
mărturisit* despre Dumnezeu că El L-a înviat
pe Cristos, când nu L-a înviat - dacă este ade-
vărat că morţii nu înviază.

*Fapt. 2.24,32; 4.10,33; 13.30.

16. Căci, dacă nu înviază morţii, nici Cristos
n-a fost înviat.
17. Şi, dacă n-a fost înviat Cristos, credinţa
voastră este zadarnică, voi sunteţi încă* în
păcatele voastre; *Rom. 4.25.
18. şi prin urmare şi cei care au adormit în
Cristos sunt pierduţi.
19. Dacă* numai pentru viaţa aceasta ne-am
pus nădejdea în Cristos, atunci suntem cei
mai nenorociţi dintre toţi oamenii! *2 Tim. 3.12.
20. Dar acum, Cristos* a fost înviat din morţi,
devenind primul rod** al celor adormiţi.

*1 Pet. 1.3. **Fapt. 26.23. Vers. 23. Col. 1.18. Apoc. 1.5.

21. Căci dacă* moartea a venit prin om, tot
prin** om a venit şi învierea morţilor.

*Rom. 5.12,17. **Ioan 11.25. Rom. 6.23.

22. Şi, după cum toţi mor în Adam, tot aşa,
toţi vor învia în Cristos;
23. dar fiecare* la rândul cetei lui. Cristos
este cel dintâi rod; apoi, la venirea Lui, cei ce
sunt ai lui Cristos. *Vers. 20. 1 Tes. 4.15-17.
24. La urmă, va veni sfârşitul, când El va da

1.Sau: nenăscut la timp, avorton;

Împărăţia* în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpânire şi orice putere.

*Dan. 7.14,27.

25. Căci El trebuie să împărăţească până* va pune pe toţi vrăjmaşii sub picioarele Sale.

*Ps. 110.1. Fapt. 2.34,35. Efes. 1.22. Evr. 1.13; 10.13.

26. Cel din urmă vrăjmaş* care va fi nimicit este moartea. *2 Tim. 1.10. Apoc. 20.14.

27. Dumnezeu, într-adevăr, „a* pus totul sub picioarele Lui". Dar când zice că totul I-a fost supus, se înţelege că în afară de Cel care I-a supus totul.

*Ps. 8.6. Mat. 28.18. Evr. 2.8. 1 Pet. 3.22.

28. Şi când* toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci chiar** şi Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toţi.

*Filp. 3.21. **Cap. 3.23; 11.3.

29. Altfel, ce vor face cei care sunt botezaţi pentru cei morţi? Dacă morţii nu înviază nicidecum, de ce mai sunt ei botezaţi pentru cei morţi?

30. Şi de ce* suntem noi în primejdie în orice clipă?

*2 Cor. 11.26. Gal. 5.11.

31. În fiecare zi eu* sunt în primejdie de moarte[1]! Atât este de adevărat lucrul acesta, fraţilor, cât este de adevărat că am de ce să mă laud** cu voi în Cristos Isus, Domnul nostru.

*1 Tes. 2.19. **Rom. 8.36. Cap. 4.9. 2 Cor. 4.10,11; 11.23.

32. Dacă, vorbind în felul oamenilor, m-am* luptat cu fiarele în Efes, care-mi este folosul? Dacă nu înviază morţii, atunci „să** mâncăm şi să bem, căci mâine vom muri".

*2 Cor. 1.8. **Ecl. 2.24. Isa. 22.13; 56.12. Luca 12.19.

33. Nu vă înşelaţi: „Tovărăşiile* rele strică obiceiurile bune". *Cap. 5.6.

34. Treziţi-vă*, cum se cuvine, şi nu păcătuiţi! Căci** sunt între voi unii care nu-L cunosc pe Dumnezeu; spre † ruşinea voastră o spun! *Rom. 13.11. Efes. 5.14. **1 Tes. 4.5. † Cap. 6.5.

Cum vor învia morţii

35. Dar va zice cineva: „Cum* înviază morţii? Şi cu ce trup se vor întoarce?" *Ezec. 37.3.

36. Nebun ce eşti! Ce* semeni tu nu răsare, dacă nu moare mai întâi.

*Ioan 12.24.

37. Şi când semeni, semeni nu trupul care va fi, ci doar un grăunte, cum se întâmplă: fie de grâu, fie de altă sământă.

38. Apoi Dumnezeu îi dă un trup, după cum voieşte; şi fiecărei seminţe îi dă un trup al ei.

1.Sau: dau ochii cu moartea, sau mor;

39. Nu orice trup este la fel; ci altul este trupul oamenilor, altul este trupul animalelor, altul este trupul păsărilor, altul al peştilor.

40. Tot aşa, sunt trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar una este strălucirea trupurilor cereşti şi alta a trupurilor pământeşti.

41. Una este strălucirea soarelui, alta strălucirea lunii şi alta este strălucirea stelelor; chiar o stea se deosebeşte în strălucire de altă stea.

42. Aşa* este şi învierea morţilor. Trupul este semănat în putrezire şi este înviat în neputrezire; *Dan. 12.3. Mat. 13.43.

43. este* semănat în ocară şi este înviat în slavă; este semănat în neputinţă şi este înviat în putere; *Filp. 3.21.

44. este semănat trup firesc şi este înviat trup duhovnicesc. Dacă este un trup firesc, este şi un trup duhovnicesc.

45. De aceea este scris: „Omul dintâi, Adam, a fost* făcut un suflet viu." Al doilea Adam** a fost făcut un duh † dătător de viaţă.

*Gen. 2.7. **Rom. 5.14. † Ioan 5.21; 6.33,39,40,54,57. Filp. 3.21. Col. 3.4.

46. Dar întâi vine nu ce este duhovnicesc, ci ce este firesc; ce este duhovnicesc vine pe urmă.

47. Omul* dintâi este din pământ**, pământesc; Omul al doilea este din † cer.

*Ioan 3.31. **Gen. 2.7; 3.19. † Ioan 3.13,31.

48. Cum este cel pământesc, aşa sunt şi cei pământeşti; cum* este Cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti. *Filp. 3.20,21.

49. Şi, după cum* am purtat chipul celui pământesc, tot aşa vom** purta şi chipul Celui ceresc.

*Gen. 5.3. **Rom. 8.29. 2 Cor. 3.18; 4.11. Filp. 3.21. 1 Ioan 3.2.

50. Ce spun eu, fraţilor, este că nu poate carnea* şi sângele să moştenească Împărăţia lui Dumnezeu; şi că putrezirea nu poate moşteni neputrezirea. *Mat. 16.11. Ioan 3.3,5.

51. Iată, vă spun o taină: nu* vom adormi toţi, dar** toţi vom fi schimbaţi,

*1 Tes. 4.15-17. **Filp. 3.21.

52. într-o clipă, într-o clipire din ochi, la cea din urmă trâmbiţă. Trâmbiţa* va suna, morţii vor fi înviaţi nesupuşi putrezirii şi noi vom fi schimbaţi. *Zah. 9.14. Mat. 24.31. Ioan 5.25. 1 Tes. 4.16.

53. Căci trupul acesta, supus putrezirii, trebuie să fie îmbrăcat în neputrezire şi trupul* acesta muritor să fie îmbrăcat în nemurire.

*2 Cor. 5.4.

54. Când trupul acesta, supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire şi trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: „Moartea* a fost înghiţită de biruinţă.

*Isa. 25.8. Evr. 2.14,15. Apoc. 20.14.

55. Unde îţi este biruinţa, moarte*? Unde îţi este boldul[1], moarte?” *Osea 13.14.

56. Boldul[1] morţii este păcatul; şi puterea* păcatului este Legea.

*Rom. 4.15; 5.13; 7.5,13.

57. Dar* mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruinţa** prin Domnul nostru, Isus Cristos!

*Rom. 7.25. **1 Ioan 5.4,5.

58. De aceea*, preaiubiţii mei fraţi, fiţi tari, neclintiţi, sporiţi totdeauna în lucrarea Domnului, căci ştiţi că** osteneala voastră în Domnul nu este zadarnică. *2 Pet. 3.14. **Cap. 3.8.

Strângerea de ajutoare

16 1. Cât priveşte strângerea* de ajutoare[2] pentru sfinţi, să faceţi şi voi cum am rânduit bisericilor Galatiei.

*Fapt. 11.29; 24.17. Rom. 15.26. 2 Cor. 8.4; 9.1,12. Gal. 2.10.

2. În* ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câştigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele[2] când voi veni eu.

*Fapt. 20.7. Apoc. 1.10.

3. Şi, când voi veni, îi voi trimite cu epistole pe* cei pe care îi veţi socoti vrednici să ducă darurile voastre la Ierusalim.

*2 Cor. 8.19.

4. Dacă* va fi potrivit să mă duc şi eu, vor merge cu mine. *2 Cor. 8.4,19.

5. La voi am să vin după ce* voi trece prin Macedonia, căci prin Macedonia trec.

*Fapt. 19.21. 2 Cor. 1.16.

6. Poate mă voi opri pe la voi sau poate chiar voi ierna la voi, ca apoi să mă însoţiţi* acolo unde voi avea să mă duc.

*Fapt. 15.3; 17.15; 21.5. Rom. 15.24. 2 Cor. 1.16.

7. De data aceasta nu vreau să vă văd în treacăt, ci trag nădejde să mai rămân cu voi câtăva vreme, dacă* va îngădui Domnul.

*Fapt. 18.21. Cap. 4.19. Iac. 4.15.

8. Voi mai rămâne totuşi în Efes până la Cincizecime,

9. căci mi* s-a deschis aici o uşă mare şi largă şi sunt** mulţi împotrivitori.

*Fapt. 14.27. 2 Cor. 2.12. Col. 4.3. Apoc. 3.8. **Fapt. 19.9.

1.Sau: ţepuşul (folosit pentru mânatul vitelor); 2.Sau: colecta;

10. Dacă* soseşte Timotei, aveţi grijă să fie fără frică între voi; căci el este prins ca şi mine în lucrarea** Domnului.

*Fapt. 19.22. Cap. 4.17. **Rom. 16.21. Filp. 2.20,22. 1 Tes. 3.2.

11. Nimeni*, dar, să nu-l dispreţuiască. Să-l conduceţi în** pace, ca să vină la mine, pentru că îl aştept cu fraţii. *1 Tim. 4.12. **Fapt. 15.33.

12. Cât despre fratele Apolo*, l-am rugat mult să vină la voi cu fraţii, dar n-a vrut nicidecum să vină acum; va veni însă când va avea ocazia. *Cap. 1.12; 3.5.

Îndemnuri

13. Vegheaţi*, fiţi tari în credinţă, îmbărbătaţi-vă**, întăriţi-vă †!

*Mat. 24.42; 25.13. 1 Tes. 5.6. 1 Pet. 5.8. **Cap. 15.1. Filp. 1. 27; 4.1. 1 Tes. 3.8. 2 Tes. 2.15. † Efes. 6.10. Col. 1.11.

14. Tot ce* faceţi să se facă cu dragoste!

*Cap. 14.1. 1 Pet. 4.8.

15. Încă un îndemn, fraţilor. Cunoaşteţi casa* lui Ştefana; ştiţi că este cel dintâi rod** al Ahaiei şi că s-a pus cu totul în slujba sfinţilor †.

*Cap. 1.16. **Rom. 16.5. † 2 Cor. 8.4; 9.1. Evr. 6.10.

16. Fiţi şi voi supuşi* unor astfel de oameni şi fiecăruia care ajută la lucru şi se** osteneşte.

*Evr. 13.17. **Evr. 6.10.

17. Mă bucur de venirea lui Ştefana, lui Fortunat şi lui Ahaic; ei* au împlinit ce lipsea din partea voastră,

*2 Cor. 11.9. Filp. 2.30. Film. 13.

18. căci* mi-au răcorit duhul meu şi al vostru. Să** preţuiţi dar, pe astfel de oameni.

*Col. 4.8. **Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12.

Urări de sănătate

19. Bisericile din Asia vă trimit sănătate[1]. Acuila şi Priscila, împreună* cu biserica din casa lor, vă trimit multă sănătate[1] în Domnul.

*Rom. 16.5,15. Film. 2.

20. Toţi fraţii vă salută. Spuneţi-vă sănătate* unii altora cu o sărutare sfântă. *Rom. 16.16.

21. Urările* de sănătate sunt scrise cu însăşi mâna mea: *Pavel*. *Col. 4.18. 2 Tes. 3.17.

22. Dacă nu* iubeşte cineva pe Domnul nostru, Isus Cristos, să** fie anatema!

„Maran ata!” † (*Domnul vine!*)

*Efes. 6.24. **Gal. 1.8,9. † Iuda 14,15.

23. Harul* Domnului Isus Cristos să fie cu voi!

*Rom. 16.20.

24. Dragostea mea este cu voi cu toţi în Cristos Isus. Amin!

1.Sau: salutare, salutări;

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE CORINTENI

Urare

1 1. Pavel, apostol* al lui Isus Cristos, prin voia lui Dumnezeu, şi fratele Timotei, către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint şi** către toţi sfinţii care sunt în toată Ahaia:

*1 Cor. 1.1. Efes. 1.1. Col. 1.1. 1 Tim. 1.1. 2 Tim. 1.1. **Filp. 1.1. Col. 1.2.

2. Har* şi pace vouă de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Isus Cristos!

*Rom. 1.7. 1 Cor. 1.3. Gal. 1.3. Filp. 1.2. Col. 1.2. 1 Tes. 1.1. 2 Tes. 1.2. Film. 3.

Mângâierile apostolului

3. Binecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru, Isus Cristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul oricărei mângâieri,

*Efes. 1.3. 1 Pet. 1.3.

4. care ne mângâie în toate necazurile noastre, pentru ca, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu, să putem mângâia pe cei ce se află în vreun necaz!

5. Căci, după cum avem parte din belşug de suferinţele* lui Cristos, tot aşa, prin Cristos avem parte din belşug şi de mângâiere.

*Fapt. 9.4. Cap. 4.10. Col. 1.24.

6. Aşa că, dacă suntem în necaz, suntem pentru mângâierea şi mântuirea voastră; dacă suntem mângâiaţi, este pentru mângâierea voastră, care se arată prin faptul că răbdaţi aceleaşi suferinţe* ca şi noi. *Cap. 4.15.

7. Şi nădejdea noastră pentru voi este neclintită, pentru că ştim că, dacă* aveţi parte de suferinţe, aveţi parte şi de mângâiere.

*Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12.

8. Într-adevăr, fraţilor, nu vrem să vă lăsăm în necunoştinţă despre necazul* care ne-a lovit în Asia, de care am fost apăsaţi peste măsură de mult, mai presus de puterile noastre, aşa că nici nu mai trăgeam nădejde la viaţă.

*Fapt. 19.23. 1 Cor. 15.32; 16.9.

9. Ba încă ne spunea gândul că trebuie să murim; pentru ca să ne punem încrederea nu* în noi înşine, ci în Dumnezeu care înviază morţii. *Ier. 17.5,7.

10. El* ne-a scăpat şi ne scapă dintr-o astfel de moarte şi avem nădejde că ne va mai scăpa încă. *2 Pet. 2.9.

11. Voi înşivă ne veţi* ajuta cu rugăciunile voastre, pentru ca binefacerea** făcută nouă prin rugăciunile multora să fie pentru mulţi un prilej de mulţumiri lui Dumnezeu pentru noi. *Rom. 15.30. Filp. 1.19. Film. 22. **Cap. 4.15.

Mărturia conştiinţei apostolului

12. Lauda noastră este mărturia pe care ne-o dă cugetul nostru că ne-am purtat în lume şi mai ales faţă de voi, cu o sfinţenie şi o curăţie* de inimă date de Dumnezeu, bizuindu-ne nu** pe o înţelepciune firească, ci pe harul lui Dumnezeu.

*Cap. 2.17; 4.2. **1 Cor. 2.4,13.

13. Nu vă scriem altceva decât ce citiţi şi cunoaşteţi. Şi trag nădejde că până la sfârşit veţi cunoaşte deplin,

14. cum aţi şi cunoscut în parte, că* noi suntem lauda voastră, după cum şi voi** veţi fi lauda noastră în ziua Domnului Isus.

*Cap. 5.12. **Filp. 2.16; 4.1. 1 Tes. 2.19,20.

15. Cu această încredinţare, voiam* să vin mai înainte la voi, ca să aveţi un** al doilea har. *1 Cor. 4.19. **Rom. 1.11.

16. Voiam să trec pe la voi ca să mă duc în Macedonia; apoi* din Macedonia să mă întorc la voi şi să fiu însoţit de voi spre Iudeea.

*1 Cor. 16.5,6.

17. În luarea acestei hotărâri, am lucrat eu în chip uşuratic? Sau hotărârile mele sunt fireşti*, ca în mine „Da, da" să fie „Nu, nu"?

*Cap. 10.2.

18. Credincios este Dumnezeu că vorbirea noastră faţă de voi nu a fost şi „Da" şi „Nu".

19. Căci Fiul* lui Dumnezeu, Isus Cristos, care a fost propovăduit de noi în mijlocul vostru, prin mine, prin Silvan şi prin Timotei, nu a fost „Da" şi „Nu", ci** în El nu este decât „Da".

*Marc. 1.1. Luca 1.35. Fapt. 9.20. **Evr. 13.8.

20. Într-adevăr*, făgăduinţele lui Dumnezeu, oricâte ar fi ele, toate în El sunt „Da"; de aceea şi „Amin!", pe care-l spunem noi, prin El, este spre slava lui Dumnezeu.

*Rom. 15.8,9.

21. Şi Cel ce ne întăreşte împreună cu voi în Cristos şi care ne-a* uns este Dumnezeu.

*1 Ioan 2.20,27.

22. El ne-a* şi pecetluit şi ne-a** pus în inimă arvuna Duhului.
*Efes. 1.13; 4.30. 2 Tim. 2.19. Apoc. 2.17. **Cap. 5.5. Efes. 1.14.

Motivul amânării venirii

23. Iau* pe Dumnezeu martor faţă de sufletul meu, că n-am venit până acum la Corint tocmai ca** să vă cruţ.
*Rom. 1.9. Cap. 11.31. Gal. 1.20. Filp. 1.8. **1 Cor. 4.21. Cap. 2.3; 12.20; 13.2,10.
24. Nu doar că* am avea autoritate peste credinţa voastră, dar vrem să lucrăm şi noi împreună la bucuria voastră; căci staţi tari în** credinţă.
*1 Cor. 3.5. 1 Pet. 5.3. **Rom. 11.20. 1 Cor. 15.1.

2 1. Am hotărât, dar, în mine, să* nu mă întorc la voi cu întristare.
*Cap. 1.23; 12.20,21; 13.10.
2. Căci, dacă vă întristez, de la cine să mă aştept la bucurie, dacă nu de la cel întristat de mine?
3. Şi v-am scris cum v-am scris, ca, la venirea mea, să* n-am întristare din partea celor ce trebuiau să-mi facă bucurie; şi sunt** încredinţat, cu privire la voi toţi, că bucuria mea este bucuria voastră a tuturor.
*Cap. 12.21. **Cap. 7.16; 8.22. Gal. 5.10.
4. V-am scris cu multă mâhnire şi strângere de inimă, cu ochii scăldaţi în lacrimi, nu* ca să vă întristaţi, ci ca să vedeţi dragostea nespus de mare pe care o am faţă de voi. *Cap. 7.8,9,12.

Iertarea celui pedepsit

5. Dacă* a fost cineva o pricină de întristare, nu m-a** întristat numai pe mine, ci pe voi toţi; cel puţin în parte, ca să nu spun prea mult. 1 Cor. 5.1. **Gal. 4.12.
6. Este destul pentru omul acesta pedeapsa care i-a fost dată de* cei mai mulţi;
*1 Cor. 5.4,5. 1 Tim. 5.20.
7. aşa că, acum*, este mai bine să-l iertaţi şi să-l mângâiaţi, ca să nu fie doborât de prea multă întristare. *Gal. 6.1.
8. De aceea, vă rog să vă arătaţi iarăşi dragostea faţă de el;
9. căci v-am scris şi cu gândul ca să vă pun la încercare şi să văd dacă sunteţi* ascultători în totul. *Cap. 7.15; 10.6.
10. Dar pe cine iertaţi voi, îl iert şi eu. Întradevăr, ce am iertat eu - dacă am iertat ceva - am iertat pentru voi, în faţa lui Cristos,
11. ca să nu-l lăsăm pe Satan să profite de noi; căci nu suntem în neştiinţă despre planurile lui.
12. Când am ajuns* la Troa pentru Evanghelia lui Cristos, măcar că mi se deschisese acolo o uşă** în Domnul, *Fapt. 16.8; 20.6. **1 Cor. 16.9.
13. n-am* avut linişte în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe fratele meu Tit; de aceea, miam luat ziua bună de la fraţi şi am plecat în Macedonia. *Cap. 7.5,6.

Slujba apostolului

14. Mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne conduce întotdeauna la biruinţă în Cristos şi care răspândeşte prin noi, în orice loc, mireasma* cunoaşterii Lui. *Cânt. 1.3.
15. Într-adevăr, noi suntem, înaintea lui Dumnezeu, o mireasmă a lui Cristos printre* cei ce sunt pe calea mântuirii şi printre** cei ce sunt pe calea pierzării; *1 Cor. 1.18. **Cap. 4.3.
16. pentru aceştia*, o mireasmă de la moarte spre moarte; pentru aceia, o mireasmă de la viaţă spre viaţă. Şi cine** este vrednic pentru aceste lucruri?
*Luca 2.34. Ioan 9.39. 1 Pet. 2.7,8. **1 Cor. 15.10. Cap. 3.5,6.
17. Căci noi nu stricăm[1]* Cuvântul lui Dumnezeu, cum fac cei mai mulţi; ci vorbim cu inimă curată, din partea lui Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, în Cristos.
*Cap. 4.2; 11.13. 2 Pet. 2.3.

Destoinicia apostolului

3 1. Începem* noi iarăşi să ne lăudăm singuri? Sau nu cumva avem nevoie, ca unii, de scrisori** de laudă[2], către voi sau de la voi? *Cap. 5.12; 10.8,12; 12.11. **Fapt. 18.27.
2. Voi* sunteţi epistola noastră, scrisă în inimile noastre, cunoscută şi citită de toţi oamenii. *1 Cor. 9.2.
3. Voi sunteţi arătaţi ca fiind epistola lui Cristos, scrisă* de noi, ca slujitori ai Lui, nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui viu; nu pe nişte** table din piatră, ci pe nişte † table care sunt inimi de carne.
*1 Cor. 3.5. **Exod 24.12; 34.1. † Ps. 40.8. Ier. 31.33. Ezec. 11.19; 36.26. Evr. 8.10.
4. Avem încrederea aceasta tare în Dumnezeu, prin Cristos.
5. Nu* că noi, prin noi înşine, suntem în stare să gândim ceva ca venind de la noi. Destoinicia** noastră, dimpotrivă, vine de la Dumnezeu, *Ioan 15.5. Cap. 2.16. **1 Cor. 15.10. Filp. 2.13.
6. care ne-a împuternicit să fim slujitorii* Noului Legământ**, nu al literei †, ci al Duhului; căci slova †† omoară, dar *† Duhul dă viaţă.*1 Cor. 3.5; 15.10. Cap. 5.18. Efes. 3.7. Col. 1.25,29. 1 Tim.

1.Sau: nu facem afaceri cu Cuvântul lui Dumnezeu;
2.Sau: recomandare;

1.11,12. 2 Tim. 1.11. **Ier. 31.31. Mat. 26.28. Evr. 8.6,8. † Rom. 2.27,29; 7.6. †† Rom. 3.20; 4.15; 7.9-11. Gal. 3.10. *† Ioan 6.63. Rom. 8.2.

Legământul cel nou şi cel vechi

7. Acum, dacă slujba Legii* aducătoare de moarte, scrisă** şi săpată în pietre, era cu atâta slavă, încât † fiii lui Israel nu puteau săşi pironească ochii asupra feţei lui Moise, din pricina strălucirii feţei lui, măcar că strălucirea aceasta era trecătoare,

*Rom. 7.10. **Exod 34.1,28. Deut. 10.1, etc. † Exod 34.29, 30,35.

8. cum să nu fie mult mai slăvită slujba* Duhului? *Gal. 3.5.

9. Dacă slujba aducătoare de condamnare a fost slăvită, cu cât mai mult o întrece în slavă slujba* aducătoare de neprihănire?

*Rom. 1.17; 3.21.

10. Şi, ce a fost slăvit nici n-a fost slăvit, în privinţa aceasta, din pricina slavei de acum, care o întrece cu mult mai mult.

11. Într-adevăr, dacă ce era trecător era slăvit, cu cât mai mult va rămâne în slavă ce este nepieritor!

12. Fiindcă avem, dar, o astfel de nădejde, noi lucrăm* cu multă îndrăzneală *Cap. 7.4. Efes. 6.19.

13. şi nu facem ca Moise, care* îşi punea o maramă[1] peste faţă, pentru ca fiii lui Israel să nu-şi pironească ochii asupra sfârşitului a ceea ce era trecător**.

*Exod 34.33,35. **Rom. 10.4. Gal. 3.23.

14. Dar ei au rămas greoi la minte*: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această maramă[1] rămâne neridicată, căci în Cristos este dată la o parte.

*Isa. 6. 10. Mat. 13.11,14. Ioan 12.40. Fapt. 28.26. Rom. 11.7,8,25. Cap. 4.4.

15. Da, până astăzi, când se citeşte Moise, rămâne un văl peste inimile lor.

16. Dar, ori de câte ori* vreunul se întoarce la Domnul, vălul este luat[2]**.

*Exod 34.34. Rom. 11.23,26. **Isa. 25.7.

17. Căci Domnul* este Duhul; şi unde este Duhul Domnului, acolo este libertatea.

*1 Cor. 15.45. Vers. 6.

18. Noi toţi privim cu faţa descoperită, ca* într-o oglindă, slava** Domnului şi suntem transformaţi † în acelaşi chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului[3].

*1 Cor. 13.12. **Cap. 4.4,6. 1 Tim. 1.11. † Rom. 8.29. 1 Cor. 15.49. Col. 3.10.

1.Sau: acest văl, voal; 2.Sau: îndepărtat, dat la o parte;
3.Lit.: Domnul Duh;

Propovăduirea Evangheliei

4 1. De aceea, fiindcă avem slujba aceasta*, după îndurarea** pe care am primit-o, noi nu cădem de oboseală.

*Cap. 3.6. **1 Cor. 7.25. 1 Tim. 1.13.

2. Ca unii care am lepădat obiceiurile ruşinoase şi ascunse, nu umblăm cu viclenie şi nu stricăm[1]* Cuvântul lui Dumnezeu. Ci**, prin arătarea adevărului, ne † facem vrednici să fim primiţi[2] de orice conștiință omenească, înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 2.17. 1 Tes. 2.3,5. **Cap. 6.4,7; 7.14. † Cap. 5.11.

3. Şi, dacă Evanghelia noastră este acoperită*, este acoperită pentru cei pierduți,

*1 Cor. 1.18. Cap. 2.15. 2 Tes. 2.10.

4. a căror* minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul** veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind lumina † Evangheliei slavei lui Cristos, care †† este chipul lui Dumnezeu.

*Ioan 12.31; 14.30; 16.11. Efes. 6.12. **Isa. 6.10. Ioan 12.40. Cap. 3.14. † Vers. 6. Cap. 3.8,9,11,18. †† Ioan 1.18; 12.45; 14.9. Filp. 2.6. Col. 1.15. Evr. 1.3.

5. Căci* noi nu ne propovăduim pe noi înşine, ci pe Domnul Cristos Isus. Noi** suntem robii voştri, pentru Isus.

*1 Cor. 1.13,23; 10.33. **1 Cor. 9.19. Cap. 1.24.

6. Căci Dumnezeu, care* a zis: „Să lumineze lumina din întuneric”, ne-a** luminat inimile, ca să † strălucească lumina cunoaşterii slavei lui Dumnezeu pe faţa lui Isus Cristos.

*Gen. 1.3. **2 Pet. 1.19. † Vers. 4. 1 Pet. 2.9.

Greutăţile slujbei

7. Comoara aceasta o purtăm în vase* de lut, pentru ca** această putere nemaipomenită să fie de la Dumnezeu şi nu de la noi.

*Cap. 5.1. **1 Cor. 2.3. Cap. 12.9.

8. Suntem încolţiţi* în toate chipurile, dar nu la strâmtorare; în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiţi; *Cap. 7.5.

9. prigoniţi, dar nu părăsiţi; trântiţi jos*, dar nu omorâţi. *Ps. 37.24.

10. Purtăm întotdeauna* în trupul nostru omorârea Domnului Isus, pentru ca** şi viaţa lui Isus să se arate în trupul nostru.

*1 Cor. 15.31. Cap. 1.5,9. Gal. 6.17. Filp. 3.10. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 4.13.

11. Căci noi, cei vii, totdeauna* suntem daţi la moarte din pricina lui Isus, pentru ca şi viaţa lui Isus să se arate în trupul nostru.

*Ps. 44.22. Rom. 8.36. 1 Cor. 15.31,49.

1.Sau: nu denaturăm; 2.Sau: credibili;

12. Astfel că, în noi lucrează moartea*, iar în
voi viaţa. *Cap. 13.9.
13. Însă, fiindcă avem acelaşi* duh de credin-
ţă, potrivit cu ceea ce este scris: „Am cre-
zut**, de aceea am vorbit!" noi credem şi de
aceea vorbim. *Rom. 1.12. 2 Pet. 1.1. **Ps. 116.10.
14. Şi ştim că Cel* ce a înviat pe Domnul Isus
ne va învia şi pe noi împreună cu Isus şi ne va
face să ne înfăţişăm împreună cu voi înaintea
Sa. *Rom. 8.11. 1 Cor. 6.14.
15. Căci toate* aceste lucruri se petrec în
folosul vostru, pentru ca harul** mare, primit
prin mulţi, să facă să sporească mulţumirile
spre slava lui Dumnezeu. *1 Cor.
3.21. Cap. 1.6. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10. **Cap. 1.11; 8.19; 9.11,12.

Motivele de încredere

16. De aceea, noi nu cădem de oboseală. Ci,
chiar dacă omul nostru de afară se trece,
totuşi omul nostru dinăuntru[1]* se înnoieşte zi
de zi. *Rom. 7.22. Efes. 3.16. Col. 3.10. 1 Pet. 3.4.
17. Căci întristările noastre uşoare*, de o
clipă, lucrează pentru noi tot mai mult o greu-
tate veşnică de slavă.
*Mat. 5.12. Rom. 8.18. 1 Pet. 1.6; 5.10.
18. Pentru că noi nu ne uităm* la lucrurile
care se văd, ci la cele care nu se văd; căci
lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când
cele care nu se văd sunt veşnice.
*Rom. 8.24. Cap. 5.7. Evr. 11.1.

5 1. Ştim, într-adevăr, că dacă se desface ca-
sa pământească a cortului nostru* trupesc,
avem o clădire în cer, de la Dumnezeu, o casă
care nu este făcută de mână, ci este veşnică.
*Iov 4.19. Cap. 4.7. 2 Pet. 1.13,14.
2. Şi gemem* în cortul acesta, plini de dorinţa
să ne îmbrăcăm peste el cu locaşul nostru
ceresc, *Rom. 8.23.
3. negreşit, dacă atunci când vom fi îmbră-
caţi* nu vom fi găsiţi dezbrăcaţi de el.
*Apoc. 3.18; 16.15.
4. Pentru că în cortul acesta gemem apăsaţi;
nu că dorim să fim dezbrăcaţi de trupul aces-
ta, ci să fim îmbrăcaţi* cu trupul celălalt peste
acesta, pentru ca ce este muritor în noi să fie
înghiţit de viaţă.
*1 Cor. 15.53,54.
5. Şi Cel* ce ne-a făcut chiar pentru aceasta
este Dumnezeu, care ne-a** dat arvuna Du-
hului.
*Isa. 29.23. Efes. 2.10. **Rom. 8.23. Cap. 1.22. Efes. 1.14; 4.30.
6. Aşadar, noi întotdeauna suntem plini de
încredere; căci ştim că dacă suntem acasă în
trup, pribegim departe de Domnul,
7. pentru că umblăm* prin credinţă, nu prin
vedere. *Rom. 8.24,25. 1 Cor. 13.12. Cap. 4.18. Evr. 11.1.
8. Da, suntem plini de încredere şi ne place*
mult mai mult să părăsim trupul acesta, ca să
fim acasă, la Domnul. *Filp. 1.23.
9. De aceea ne şi străduim să-I fim plăcuţi, fie
că rămânem acasă, fie că suntem departe de
casă.
10. Căci* toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea
scaunului de judecată al lui Cristos, pentru
ca** fiecare să-şi primească răsplata după bi-
nele sau răul pe care l-a făcut când trăia în
trup.
*Mat. 25.31,32. Rom. 14.10. **Rom. 2.6. Gal. 6.7. Efes. 6.8.
Col. 3.24,25. Apoc. 22.12.

Făptura[2] cea nouă

11. Ca unii care cunoaştem deci frica* de
Domnul, pe oameni căutăm să-i încredinţăm;
dar Dumnezeu** ne cunoaşte bine şi nădăjdu-
iesc că şi voi ne cunoaşteţi bine în conştiinţele
voastre. *Iov 31.23. Evr. 10.31. Iuda 23. **Cap. 4.2.
12. Cu aceasta nu* ne lăudăm iarăşi singuri
înaintea voastră, ci vă dăm un temei de
laudă** cu privire la noi, ca să aveţi cu ce răs-
punde acelora care se laudă cu ce este în înfă-
ţişare şi nu cu ce este în inimă.
*Cap. 3.1. **Cap. 1.14.
13. Într-adevăr, dacă* ne-am ieşit din minţi,
pentru Dumnezeu ne-am ieşit; dacă suntem
întregi la minte, pentru voi suntem.
*Cap. 11.1,16,17; 12.6,11.
14. Căci dragostea lui Cristos ne constrânge;
fiindcă socotim că, dacă Unul singur a murit*
pentru toţi, atunci toţi au murit. *Rom. 5.15.
15. Şi El a murit pentru toţi, pentru ca* cei ce
trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înşişi, ci
pentru Cel ce a murit şi a înviat pentru ei.
*Rom. 6.11,12; 14.7,8. 1 Cor. 6.19. Gal. 2.20. 1 Tes. 5.10. 1
Pet. 4.2.
16. Aşa că*, de acum încolo, nu mai cunoaş-
tem pe nimeni în felul lumii[1]; şi, chiar dacă
am cunoscut pe Cristos în felul lumii[1],
totuşi** acum nu-L mai cunoaştem în felul
acesta.
*Mat. 12.50. Ioan 15.14. Gal. 5.6. Filp. 3.7,8. Col. 3.11. **Ioan
6.63.
17. Căci, dacă este* cineva în Cristos, este o
făptură[2]** nouă. Cele † vechi s-au dus: iată că
toate lucrurile au devenit noi.
*Rom. 8.9; 16.7. Gal. 6.15. **Gal. 5.6; 6.15. † Isa. 43. 18, 19;
65.17. Efes. 2.15. Apoc. 21.5.
18. Şi toate lucrurile acestea sunt de la Dum-

1.Sau: lăuntric;

1.Sau: în mod firesc; 2.Sau: creaţie, zidire, fiinţă;

nezeu, care* ne-a împăcat cu El prin Isus Cristos şi ne-a încredinţat slujba împăcării;

*Rom. 5.10. Efes. 2.16. Col. 1.20. 1 Ioan 2.2; 4.10.

19. adică, Dumnezeu* era în Cristos, împăcând lumea cu Sine, neţinându-le în socoteală păcatele lor şi ne-a încredinţat nouă propovăduirea acestei împăcări.

*Rom. 3.24,25.

20. Noi, dar, suntem trimişi* împuterniciţi[1] ai lui Cristos; şi, ca şi cum** Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm fierbinte, în Numele lui Cristos: Împăcaţi-vă cu Dumnezeu!

*Iov 33.23. Mal. 2.7. Cap. 3.6. Efes. 6.20. **Cap. 6.1.

21. Pe* Cel ce n-a cunoscut nici un păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El**.

*Isa. 53.6,9,12. Gal. 3.13. 1 Pet. 2.22,24. 1 Ioan 3.5. **Rom. 1.17; 5.19; 10.3.

Râvna lui Pavel pentru slujba lui

6 1. Ca unii care lucrăm împreună cu Dumnezeu*, vă** sfătuim să † faceţi aşa ca să nu fi primit în zadar harul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 3.9. **Cap. 5.20. † Evr. 12. 15.

2. Căci El zice: „La* vremea potrivită, te-am ascultat; în ziua mântuirii, te-am ajutat. Iată că acum este vremea potrivită; iată că acum este ziua mântuirii."

*Isa. 49.8.

3. Noi* nu dăm nimănui nici un prilej de poticnire, pentru ca slujba noastră să nu fie defăimată.

*Rom. 14.13. 1 Cor. 9.12; 10.32.

4. Ci, în toate privinţele, arătăm că suntem nişte vrednici slujitori* ai lui Dumnezeu, prin multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări,

*1 Cor. 4.1.

5. în* bătăi, în temniţe, în răscoale, în osteneli, în vegheri, în posturi;

*Cap. 11.23, etc.

6. prin curăţie, prin înţelepciune, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin Duhul Sfânt, printr-o dragoste neprefăcută,
7. prin* cuvântul adevărului, prin puterea** lui Dumnezeu, prin armele † de atac şi de apărare pe care le dă neprihănirea;

*Cap. 4.2; 7.14. **1 Cor. 2.4. † Cap. 10.4. Efes. 6.11,13. 2 Tim. 4.7.

8. în slavă[2] şi în ocară, în vorbire de rău şi în vorbire de bine. Suntem priviţi ca nişte înşelători, măcar* că spunem adevărul;

*Cap. 4.2; 5.11; 11.6.

9. ca nişte necunoscuţi, măcar că suntem bine cunoscuţi; ca* unii care murim, dar iată, trăim; ca nişte pedepsiţi, măcar că nu suntem omorâţi;

*1 Cor. 4.9. Cap. 1.9; 4.10,11. **Ps. 118.18.

10. ca nişte întristaţi, şi totdeauna suntem veseli; ca nişte săraci, şi totuşi îmbogăţindu-i pe mulţi; ca neavând nimic şi totuşi stăpânind toate lucrurile.

Dragostea apostolului pentru ei

11. Am dat drumul gurii faţă de voi, corintenilor! Ni s-a lărgit inima*.

*Cap. 7.3.

12. Noi nu avem reţineri faţă de voi; dar inima* voastră are pentru noi.

*Cap. 12.15.

13. Faceţi-ne şi voi la fel - vă vorbesc* ca unor copii ai mei -, lărgiţi-vă şi voi!

*1 Cor. 4.14.

Credincioşii şi necredincioşii

14. Nu* vă înjugaţi la un jug nepotrivit cu cei necredincioşi. Căci ce** legătură este între neprihănire şi fărădelege? Sau cum poate sta împreună lumina cu întunericul?

*Deut. 7.2-3.1 Cor. 5.9; 7.39. **1 Sam. 5.2,3. 1 Împ. 18.21. 1 Cor. 10.21. Efes. 5.7,11.

15. Ce înţelegere poate fi între Cristos şi Belial? Sau ce legătură are cel credincios cu cel necredincios?
16. Cum se împacă templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci noi* suntem templul Dumnezeului cel viu, cum a zis Dumnezeu: „Eu voi** locui şi voi umbla în mijlocul lor; Eu voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu."

*1 Cor. 3.16; 6.19. Efes. 2.21,22. Evr. 3.6. **Exod 29.45. Lev. 26. 12. Ier. 31.33; 32.38. Ezec.11.20; 36.28; 37.26, etc. Zah. 8.8; 13.9.

17. De aceea*: „Ieşiţi din mijlocul lor şi despărţiţi-vă de ei, zice Domnul; nu vă atingeţi de ce este necurat şi vă voi primi.

*Isa. 52.11. Cap. 7.1. Apoc. 18.4.

18. Eu vă* voi fi Tată, şi voi Îmi veţi fi fii şi fiice, zice Domnul cel Atotputernic."

*Ier. 31.1,9. Apoc. 21.7.

7 1. Deci* fiindcă avem astfel de făgăduinţe, preaiubiţilor, să ne curăţim de orice întinăciune a cărnii şi a duhului şi să ne ducem sfinţirea până la capăt, în frică de Dumnezeu.

*Cap. 6.17,18. 1 Ioan 3.3.

Bucuria lui Pavel

2. Înţelegeţi-ne bine! N-am nedreptăţit pe* nimeni, n-am vătămat pe nimeni, n-am înşelat pe nimeni.

*Fapt. 20.33. Cap. 12.17.

1.Sau: ambasadori; 2.Sau: onoare, cinste;

3. Nu spun aceste lucruri ca să vă condamn, căci* am spus mai înainte că sunteţi în inimile noastre pe viaţă şi pe moarte.

*Cap. 6.11,12.

4. Am o mare* încredere în voi. Am tot dreptul să mă laud cu voi. Sunt plin** de mângâiere †, îmi saltă inima de bucurie în toate necazurile noastre.

*Cap. 3.12. **1 Cor. 1.4. Cap. 1.14. † Cap. 1.4. Filp. 2.17. Col. 1.24.

5. Căci, şi după venirea* noastră în Macedonia, trupul nostru n-a avut nici o odihnă. Am** fost necăjiţi în toate chipurile: de † afară, lupte, dinăuntru, temeri.

*Cap. 2.13. **Cap. 4.8. † Deut. 32.25.

6. Dar Dumnezeu*, care mângâie pe cei smeriţi, ne-a mângâiat, prin venirea lui Tit.

*Cap. 1.4.

7. Şi nu numai prin venirea* lui, ci şi prin mângâierea cu care a fost mângâiat şi el de voi. El ne-a istorisit despre dorinţa voastră arzătoare, despre lacrimile voastre, despre râvna voastră pentru mine, aşa că bucuria mea a fost şi mai mare. *Cap. 2.13.

8. Măcar* că v-am întristat prin epistola mea, nu-mi pare rău; şi, chiar dacă mi-ar fi părut rău - căci văd că epistola aceea v-a întristat (măcar că pentru puţină vreme) - *Cap. 2.4.

9. totuşi acum mă bucur, nu pentru că aţi fost întristaţi, ci pentru că întristarea voastră v-a adus la pocăinţă. Căci aţi fost întristaţi* după voia lui Dumnezeu, ca să n-aveţi nici o pagubă din partea noastră.

*2 Sam. 12.13. Mat. 26.75.

10. Într-adevăr, când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăinţă care duce la mântuire şi de care cineva nu se căieşte niciodată; pe când* întristarea lumii aduce moarte.

*Prov. 17.22.

11. Căci uite, tocmai întristarea aceasta a voastră, după voia lui Dumnezeu, ce frământare a trezit în voi! Şi ce cuvinte de dezvinovăţire! Ce mânie! Ce frică! Ce dorinţă aprinsă! Ce râvnă! Ce pedeapsă! În toate, voi aţi arătat că sunteţi curaţi în privinţa aceasta.

12. Aşa că, dacă v-am scris, nu v-am scris nici din pricina celui ce a făcut ruşinea, nici din pricina celui ce a suferit ruşinea, ci* ca să se arate marea noastră purtare de grijă pentru voi, înaintea lui Dumnezeu.

*Cap. 2.4.

13. De aceea am fost mângâiaţi. Dar, pe lângă mângâierea aceasta a noastră, ne-am bucurat şi mai mult de bucuria lui Tit al cărui duh a* fost înviorat de voi toţi.

*Rom. 5.32.

14. Şi, dacă m-am lăudat puţin cu voi înaintea lui, n-am fost dat de ruşine. Ci, după cum în orice lucru v-am spus adevărul, tot aşa şi lauda noastră cu voi, înaintea lui Tit, s-a adeverit.

15. El are o şi mai mare dragoste pentru voi, când îşi aduce aminte de ascultarea* voastră a tuturor şi de primirea pe care i-aţi făcut-o, cu frică şi cu cutremur. *Cap. 2.9. Filp. 2.12.

16. Mă bucur că mă pot încrede în voi în* toate privinţele. *2 Tes. 3.4. Film. 8,21.

Dărnicia macedonenilor

8 1. Fraţilor, voim să vă aducem la cunoştinţă harul pe care l-a dat Dumnezeu în bisericile Macedoniei.

2. În mijlocul multelor necazuri prin care au trecut, bucuria lor peste măsură de mare şi sărăcia lor lucie* au dat naştere la un belşug de dărnicie din partea lor.

*Marc. 12.44.

3. Vă mărturisesc că au dat de bunăvoie, după puterea lor şi chiar peste puterile lor.

4. Şi ne-au rugat cu mari stăruinţe pentru harul şi părtăşia[1] la această strângere* de ajutoare pentru sfinţi.

*Fapt. 11.29; 24.17. Rom. 15.25,26. 1 Cor. 16.1,3,4. Cap. 9.1.

5. Şi au făcut aceasta nu numai cum nădăjduisem, dar s-au dat[2] mai întâi pe ei înşişi Domnului şi apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu.

6. Noi, dar*, l-am rugat pe Tit să isprăvească această strângere de ajutoare pe care o începuse.

*Vers. 17. Cap. 12.18.

7. După cum sporiţi în* toate lucrurile: în credinţă, în Cuvânt, în cunoştinţă, în orice râvnă şi în dragostea voastră pentru noi, căutaţi să** sporiţi şi în această binefacere.

*1 Cor. 1.5;12.13. **Cap. 9.8.

8. Nu* spun lucrul acesta ca să vă dau o poruncă, ci pentru râvna altora şi ca să pun la încercare sinceritatea dragostei voastre.

*1 Cor. 7.6.

9. Căci cunoaşteţi harul Domnului nostru, Isus Cristos. El*, măcar că era bogat, S-a făcut sărac pentru voi, pentru ca, prin sărăcia Lui, voi să vă îmbogăţiţi.

*Mat. 8.20. Luca 9.58. Filp. 2.6,7.

10. În această privinţă, vă dau* un sfat. Şi sfatul** acesta vă este de folos vouă, care, de acum un an, cei dintâi aţi început nu numai să

1.Sau: favoarea de a participa; 2.Sau: s-au dedicat;

vreți, ci să şi † faceţi.

*1 Cor. 7.25. **Prov. 19.17. Mat. 10.42. 1 Tim. 6.18,19. Evr. 13.16. † Cap. 9.2.

11. Isprăviţi, dar, acum ce aveți de făcut; pentru ca, după graba voinţei, să fie şi înfăptuirea, potrivit cu mijloacele voastre.
12. Pentru că*, dacă este bunăvoinţă, darul este primit, avându-se în vedere ce are cineva, nu ce n-are.

*Marc. 12.43,44. Luca 21.3.

13. Aici nu este vorba ca alţii să fie uşuraţi, iar voi strâmtoraţi;
14. ci este vorba de o potrivire: în împrejurarea de acum, prisosul vostru să acopere nevoile lor, pentru ca şi prisosul lor să acopere, la rândul lui, nevoile voastre, aşa ca să fie o potrivire;
15. după cum este scris: „Cel* ce strânsese mult n-avea nimic de prisos şi cel ce strânsese puţin nu ducea lipsă.” *Exod 16.18.

A doua trimitere a lui Tit

16. Mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu, care a pus în inima lui Tit aceeaşi râvnă pentru voi.
17. Căci el a primit îndemnul* nostru; ba încă, stăpânit de o râvnă arzătoare, a pornit de bunăvoie spre voi.

*Vers. 6.

18. Am trimis cu el şi pe fratele* a cărui laudă în Evanghelie este răspândită prin toate bisericile.

*Cap. 12.18.

19. Mai mult, el a fost ales* de biserici să meargă împreună cu noi în această lucrare de binefacere pe care o săvârşim spre** slava Domnului şi ca o dovadă a bunăvoinţei voastre. *1 Cor. 16.3,4. **Cap. 4.15.
20. În chipul acesta, vrem ca nimeni să nu ne defăimeze[1] cu privire la acest belşug de ajutoare de care îngrijim.
21. Căci căutăm* să lucrăm cinstit, nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor.

*Rom. 12.17. Filp. 4.8. 1 Pet. 2.12.

22. Am trimis cu ei pe fratele nostru, a cărui râvnă am încercat-o de atâtea ori în multe împrejurări, şi care, de data aceasta, arată mult mai multă râvnă, din pricina marii lui încrederi în voi.
23. Astfel, fie având în vedere pe Tit, care este părtaşul şi tovarăşul[2] meu de lucru în mijlocul vostru, fie având în vedere pe fraţii noştri, care sunt trimişii* bisericilor şi lauda lui Cristos: *Filp. 2.25.
24. daţi-le, înaintea bisericilor, dovada dragostei voastre şi a laudei* noastre cu voi.

*Cap. 7.14; 9.2.

1.Sau: denigreze; 2.Sau: partenerul şi colaboratorul meu;

Răsplata dărniciei creştine

9 1. Este de prisos să vă mai scriu cu privire la strângerea* de ajutoare pentru sfinţi.

*Fapt. 11.29. Rom. 15.26. 1 Cor. 16.1. Cap. 8.4. Gal. 2.10.

2. Cunosc, într-adevăr, bunăvoinţa* voastră, cu care mă laud cu** privire la voi faţă de macedoneni şi le spun că Ahaia † este gata de acum un an. Şi râvna voastră i-a îmbărbătat pe foarte mulţi din ei.

*Cap. 8.19. **Cap. 8.24. † Cap. 8.10.

3. Am* trimis totuşi pe fraţi, pentru ca lauda noastră cu voi să nu fie nimicită cu prilejul acesta, ci să fiţi gata, aşa cum am spus.

*Cap. 8.6,17,18,22.

4. Dacă vor veni vreunii din Macedonia cu mine şi nu vă vor găsi gata, n-aş vrea ca noi (ca să nu zicem voi) să fim daţi de ruşine în încrederea aceasta.
5. De aceea, am socotit de trebuinţă să-i rog pe fraţi să vină mai înainte la voi şi să pregătească strângerea darurilor făgăduite de voi, ca ele să fie gata, făcute cu dărnicie,[1] nu cu zgârcenie.
6. Să* ştiţi: cine seamănă puţin, puţin va secera; iar cine seamănă mult, mult va secera.

*Prov. 11.24; 19.17; 22.9. Gal. 6.7,9.

7. Fiecare să dea după cum a hotărât în inima lui: nu* cu părere de rău sau de silă[2], căci „pe cine dă cu bucurie îl iubeşte Dumnezeu**.”

*Deut. 15.7. **Exod 25.2; 35.5. Prov. 11.25. Rom. 12.8. Cap. 8.12.

8. Şi Dumnezeu poate* să vă umple cu orice har, pentru ca, având totdeauna în toate lucrurile din destul, să prisosiţi în orice faptă bună,

*Prov. 11.24,25; 28.27. Filp. 4.19.

9. după cum este scris: „A împrăştiat*, a dat săracilor, neprihănirea lui rămâne în veac.”

*Ps. 112.9.

10. „Cel ce dă* sământă semănătorului şi pâine pentru hrană” vă va da şi vă va înmulţi şi vouă sămânţa de semănat şi va face să crească roadele neprihănirii** voastre.

*Isa. 55.10. **Osea 10.12. Mat. 6.1.

11. În chipul acesta veţi fi îmbogăţiţi în toate privinţele pentru orice dărnicie, care*, prin noi, va face să se aducă mulţumiri lui Dumnezeu.

*Cap. 1.11; 4.15.

12. Căci ajutorul dat de darurile acestea, nu

1.Sau: generozitate; 2.Sau: din obligaţie;

numai că acoperă* nevoile sfinţilor, dar este
şi o pricină de multe mulţumiri către Dum-
nezeu.
*Cap. 8.14.
13. Aşa că, dovada dată de voi prin ajutorul
acesta îi face să slăvească* pe Dumnezeu
pentru ascultarea pe care mărturisiţi că o aveţi
faţă de Evanghelia lui Cristos şi pentru dărni-
cia ajutorului vostru** faţă de ei şi faţă de
toţi; *Mat. 5.16. **Evr. 13.16.
14. şi-i face să se roage pentru voi şi să vă
iubească din inimă, pentru harul* nespus de
mare al lui Dumnezeu faţă de voi. *Cap. 8.1.
15. Mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu pen-
tru* darul Lui nespus de mare! *Iac. 1.17.

Pavel îşi apără slujba lui

10 1. Eu*, Pavel, vă rog, prin blândeţea şi
bunătatea lui Cristos - „eu, cel** smerit
când sunt de faţă în mijlocul vostru şi plin de
îndrăzneală împotriva voastră când sunt de-
parte" -,
*Rom. 12.1. **Vers. 10. Cap. 12.5,7,9.
2. vă rog, dar, să nu mă faceţi ca, atunci când
voi fi de faţă, să* alerg cu hotărâre la îndrăz-
neala aceea pe care am de gând s-o întrebuin-
ţez împotriva unora care îşi închipuie că noi
suntem mânaţi de firea pământească.
*1 Cor. 4.21. Cap. 13.2,10.
3. Măcar că trăim în firea pământească, totuşi
nu ne luptăm călăuziţi de firea pământească.
4. Căci* armele cu care ne luptăm** noi nu
sunt supuse firii pământeşti, ci † sunt puterni-
ce, întărite de Dumnezeu ca să †† dărâme îm-
potrivirile.
*Efes. 6.13. 1 Tes. 5.8. **1 Tim. 1.18. 2 Tim. 2.3. † Fapt. 7.22.
1 Cor. 2.5. Cap. 6.7; 13.3,4. †† Ier. 1.10.
5. Noi răsturnăm[1]* închipuirile minţii şi
orice prejudecată care se ridică împotriva cu-
noaşterii lui Dumnezeu; şi orice gând îl fa-
cem[2] rob ascultării de Cristos.
*1 Cor. 1.19; 3.19.
6. Îndată* ce ascultarea voastră va fi depli-
nă**, suntem gata să pedepsim orice neascul-
tare.
Cap. 13.2,10. **Cap. 2.9; 7.15.
7. La* înfăţişare vă uitaţi? Dacă** cineva cre-
de că „este al lui Cristos", să aibă în vedere
că, după cum el este al lui Cristos, tot aşa sun-
tem şi noi †.
*Ioan 7.24. Cap. 5.12; 11.18. **Ioan 4.6. 1 Cor. 14.37. † 1 Cor.
3.23; 9.1. Cap. 11.23.
8. Şi, chiar dacă m-aş lăuda ceva mai mult
cu* autoritatea pe care mi-a dat-o Domnul

1.Sau: distrugem, demolăm; 2.Sau: îl supunem ascultării;

pentru zidirea voastră, iar nu pentru dărâma-
rea voastră, tot nu** mi-ar fi ruşine.
*Cap. 13.10. **Cap. 7.14; 12.6.
9. Zic aşa, ca să nu pară că vreau să vă înfri-
coşez prin epistolele mele.
10. „De fapt", zic ei, „epistolele lui sunt cu
greutate şi pline de putere; dar*, când este de
faţă el însuşi, este moale şi cuvântul** lui n-
are nici o greutate."
*1 Cor. 2.3, 4. Vers. 1. Cap. 12.5,7,9. Gal. 4.13. **1 Cor. 1.17;
2.1,4. Cap. 11.6.
11. Cine judecă aşa să fie încredinţat că, aşa
cum suntem prin cuvânt în epistolele noastre,
când nu suntem de faţă, tot aşa vom fi şi în
faptă, când vom fi de faţă!

Pavel şi împotrivitorii lui

12. Negreşit*, n-avem îndrăzneala să ne pu-
nem alături sau în rândul unora din aceia care
se laudă singuri. Dar ei, prin faptul că se mă-
soară cu ei înşişi şi se compară cu ei înşişi,
sunt fără pricepere. *Cap. 3.1; 5.12.
13. Noi* însă nu ne lăudăm dincolo de măsu-
ra noastră, ci în măsura marginilor pe care le-
a însemnat Dumnezeu câmpului nostru ca să
ajungem până la voi. *Vers. 15.
14. Nu ne întindem prea mult, ca şi când n-
am fi ajuns până la voi, căci*, într-adevăr,
până la voi am ajuns prin Evanghelia lui
Cristos. *1 Cor. 3.5,10; 4.15; 9.1.
15. Nu ne lăudăm peste măsura noastră, adi-
că, nu ne lăudăm cu* ostenelile altuia; ci
avem nădejdea că, dacă credinţa voastră creş-
te, va creşte şi câmpul nostru de lucru între
voi, nespus de mult.
*Rom. 15.20.
16. Aşa că vom putea propovădui Evanghelia
şi în ţinuturile care sunt dincolo de al vostru,
fără să intrăm în câmpul de lucru al altuia, ca
să ne lăudăm cu lucrări făcute de-a gata.
17. Ci „oricine* se laudă, să se laude în Dom-
nul." *Isa. 65.16. Ier. 9.24. 1 Cor. 1.31.
18. Pentru că nu* cine se laudă[1] singur va fi
primit, ci acela pe** care Domnul îl laudă[1].
*Prov. 27.2. **Rom. 2.29. 1 Cor. 4.5.

Apostolii mincinoşi

11 1. O, de aţi putea suferi puţină nebunie*
din partea mea! Ei, haide, suportaţi-
mă! *Vers. 16. Cap. 5.13.
2. Căci sunt gelos de voi* cu o gelozie după
voia lui Dumnezeu, pentru că v-am** logodit
cu un bărbat, ca să vă înfăţişez înaintea † lui

1.Sau: se/îl recomandă;

Cristos ca pe o fecioară curată. ††
*Gal. 4.17,18. **Osea 2.19,20. 1 Cor. 4.15. † Col. 1.28. †† Lev. 21.13.
3. Dar mă tem ca, după cum şarpele* a amăgit-o pe Eva cu şiretlicul lui, tot aşa şi gândurile voastre să nu se strice** de la credincioşia[1] faţă de Cristos.
*Gen. 3.4 Ioan 8.44. **Efes. 6.14. Col. 2.4,8,18. 1 Tim. 1.3; 4.1. Evr. 13.9. 2 Pet. 3.17.
4. Într-adevăr, dacă vine cineva să vă propovăduiască un alt Isus pe care noi nu l-am propovăduit sau dacă este vorba să primiţi un alt duh pe care nu l-aţi primit sau o altă Evanghelie* pe care n-aţi primit-o, of, cum îl îngăduiţi de bine! *Gal. 1.7,8.
5. Dar socotesc că nici eu nu sunt cu* nimic mai prejos de apostolii aceştia „nespus de aleşi[2]!” *1 Cor. 15.10. Cap. 12.11. Gal. 2.6.
6. Chiar dacă sunt* un necioplit în vorbire, nu sunt însă şi în** cunoaştere; şi am arătat lucrul acesta printre voi, în tot felul şi în toate † privinţele.
*1 Cor. 1.17; 2.1,13. Cap. 10.10. **Efes. 3.4. † Cap. 4.2; 5.11; 12.12.
7. Sau am făcut un păcat, când m-am smerit pe mine însumi*, ca să fiţi înălţaţi voi şi v-am vestit fără plată Evanghelia lui Dumnezeu?
*Fapt. 18.3. 1 Cor. 9.6,12. Cap. 10.1.
8. Am deposedat alte biserici, primind de la ele o plată, ca să vă pot sluji vouă.
9. Şi când eram la voi şi m-am* găsit în nevoie, n-am* fost sarcină nimănui; căci de nevoile mele au îngrijit fraţii**, când au venit din Macedonia. În toate m-am ferit şi mă voi feri să † fiu o povară pentru voi.
*Fapt. 20.33. Cap. 12.13. 1 Tes. 2.9. 2 Tes. 3.8,9. **Filp. 4.10,15,16. † Cap. 12.14,16.
10. Pe adevărul lui Cristos care este în* mine, nimeni** nu-mi va răpi această pricină de laudă în ţinuturile Ahaiei!
*Rom. 9.1. **1 Cor. 9.15.
11. Pentru ce*?... Pentru că nu vă iubesc?... Ştie Dumnezeu! *Cap. 6.11; 7.3; 12.15.
12. Dar lucrez şi voi lucra astfel, pentru ca* să tai orice prilej celor ce caută o ocazie, ca să poată fi găsiţi deopotrivă cu noi în lucrurile cu care se laudă. *1 Cor. 9.12.
13. Oamenii aceştia sunt* apostoli mincinoşi, lucrători** înşelători, care se prefac în apostoli ai lui Cristos.
*Fapt. 15.24. Rom. 16.18. Gal. 1.7; 6.12. Filp. 1.15. 2 Pet. 2.1. 1 Ioan 4.1. Apoc. 2.2. **Cap. 2.17. Filp. 3.2. Tit 1.10,11.

1.Sau: curăția; 2.Lit.(gr.) *hyperlian* = superior, excesiv, deasupra tuturor - folosit doar aici şi în Cap. 12.11. - a se vedea nota expl.;

14. Şi nu este de mirare, căci chiar Satan se preface într-un înger* de lumină. *Gal. 1.8.
15. Nu este mare lucru, dar, dacă şi slujitorii lui se prefac în slujitori* ai neprihănirii. Sfârşitul lor** va fi după faptele lor.
*Cap. 3.9. **Filp. 3.19.

Necazurile apostolului

16. Iarăşi* spun: să nu mă creadă nimeni nebun. Sau, altfel spus, primiţi-mă măcar ca nebun, ca să mă laud şi eu puţin.
*Vers. 1. Cap. 12.6,11.
17. Ce spun în* această îndrăzneală, ca să mă laud, nu** spun după Domnul, ci ca şi cum aş spune din nebunie.
*1 Cor. 7.6,12. **Cap. 9.4.
18. De vreme ce* mulţi se laudă după firea pământească, mă voi lăuda şi eu.
*Filp. 3.3,4.
19. Doar voi îi îngăduiţi cu plăcere pe nebuni, voi*, care sunteţi înţelepţi! *1 Cor. 4.10.
20. Dacă* vă robeşte cineva, dacă vă mănâncă cineva, dacă pune cineva mâna pe voi, dacă vă priveşte cineva de sus, dacă vă bate cineva peste obraz, răbdaţi! *Gal. 2.4; 4.9.
21. Spre ruşinea mea o spun, că am* fost slabi! Totuşi, orice** poate să pună înainte cineva - vorbesc în nebunie -, pot pune şi eu înainte. *Cap. 10.10. **Filp. 3.4.
22. Sunt ei evrei? Şi eu sunt! - Sunt ei israeliţi? Şi eu sunt! - Sunt ei sămânţă a lui Avraam? Şi* eu sunt! - *Fapt. 22.3. Rom. 1.11. Filp. 3.5.
23. Sunt ei slujitori ai lui Cristos? - vorbesc ca un ieşit din minţi -, eu sunt şi mai mult! În osteneli*, şi mai mult; în temniţe, şi mai mult; în lovituri**, fără număr; de multe ori în primejdii de moarte! †
*1 Cor. 15.10. **Fapt. 9.16; 20.23; 21.11. Cap. 6.4,5. † 1 Cor. 15.30-32. Cap. 1.9,10; 4.11; 6.9.
24. De cinci ori am primit de la iudei patruzeci* de lovituri fără una; *Deut. 25.3.
25. de trei ori am fost bătut* cu nuiele; o dată am fost împroşcat** cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat † corabia cu mine[1]; o noapte şi o zi am fost în adâncul mării.
*Fapt. 16.22. **Fapt. 14.19. † Fapt. 27.41.
26. Deseori am fost în călătorii, în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în* primejdii din partea celor din neamul meu, în** primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustiu, în primej-

1.Sau: am naufragiat;

dii pe mare, în primejdii între fraţii mincinoşi;

*Fapt. 9.23; 13.50; 14.5; 17.5; 20.3; 21.31; 23.10,11; 25.3. ** Fapt. 14.5;19.23.

27. în osteneli şi necazuri, în vegheri* adesea, în foame** şi sete, în posturi adesea, în frig şi lipsă de îmbrăcăminte!

*Fapt. 20.31. Cap. 6.5. **1 Cor. 4.11.

28. Şi, pe lângă lucrurile de afară, în fiecare zi mă apasă grija* pentru toate bisericile.

*Fapt. 20.18, etc. Rom. 1.14.

29. Cine* este slab, şi să nu fiu şi eu slab? Cine cade în păcat, şi eu să nu ard?

*1 Cor. 8.13; 9.22.

30. Dacă e vorba să mă laud, mă* voi lăuda numai cu lucrurile privitoare la slăbiciunea mea. *Cap. 12.5,9,10.

31. Dumnezeu*, Tatăl Domnului nostru, Isus Cristos, care** este binecuvântat în veci, ştie că nu mint!...

*Rom. 1-9; 9.1. Cap. 1.23. Gal. 1.20. 1 Tes. 2.5. **Rom. 9.5.

32. În* Damasc, dregătorul împăratului Areta păzea cetatea damascienilor, ca să mă prindă.

*Fapt. 9.24,25.

33. Dar am fost coborât pe o fereastră, într-un coş, prin zid, şi am scăpat din mâinile lor.

Descoperirile lui Pavel

12 1. E nevoie să mă laud, măcar că nu-mi este de folos. Voi veni totuşi la vedeniile şi descoperirile Domnului.

2. Cunosc un om în* Cristos, care, acum paisprezece ani, a fost** răpit până în al treilea cer (dacă a fost în trup, nu ştiu; dacă a fost fără trup, nu ştiu: Dumnezeu ştie).

*Rom. 16.7. Cap. 5.17. Gal. 1.22. **Fapt. 22.17.

3. Şi ştiu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu ştiu: Dumnezeu ştie)

4. a fost răpit în rai* şi a auzit cuvinte care nu se pot spune[1] şi pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească.

*Luca 23.43.

5. Cu un astfel de om mă voi lăuda; dar*, în ceea ce mă priveşte pe mine însumi, nu mă voi lăuda decât cu slăbiciunile mele.

*Cap. 11.30.

6. Chiar dacă aş vrea* să mă laud, n-aş fi nebun, căci aş spune adevărul; dar mă feresc, ca să n-aibă nimeni despre mine o părere mai înaltă decât ce vede în mine sau ce aude de la mine.

*Cap. 10.8; 11.16.

7. Şi, ca să nu mă umflu de mândrie din pricina strălucirii acestor descoperiri, mi-a fost pus un ţepuş* în carne, un sol** al lui Satan, ca să mă pălmuiască şi să mă împiedice să mă îngâmf. *Ezec. 28.24. Gal. 4.13,14. **Iov 2.7. Luca 13.16.

8. De trei* ori L-am rugat pe Domnul să mi-l ia. *Deut. 3.23-27. Mat. 26.44.

9. Şi El mi-a zis: „Harul Meu îţi este de ajuns; căci puterea Mea în slăbiciune lucrează desăvârşit.” Deci, mă* voi lăuda mult mai bucuros cu slăbiciunile mele, pentru ca** puterea lui Cristos să rămână în mine.

*Cap. 11.30. **1 Pet. 4.14.

10. De aceea, simt plăcere* în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strâmtorări, pentru Cristos; căci** când sunt slab, atunci sunt tare. *Rom. 5.3. Cap. 7.4. **Cap. 13.4.

Slujba lui Pavel

11. Am ajuns să mă laud ca un nebun*: voi m-aţi silit! Dar voi trebuia să mă lăudaţi; căci, măcar că nu sunt nimic**, totuşi cu nimic † nu sunt mai prejos decât aceşti apostoli „aşa de minunaţi[1]”.

*Cap. 11.1,16,17. **Cap. 11.5. Gal. 2.6-8. † 1 Cor. 3.7; 15.8,9. Efes. 3.8.

12. Semnele* unui apostol le-aţi avut printre voi în toată răbdarea, prin semne, puteri şi minuni care au fost făcute între voi.

*Rom. 15.18,19. 1 Cor. 9.2. Cap. 4.2; 6.4; 11.6.

13. Într-adevăr*, în ce aţi fost voi puşi mai prejos decât celelalte biserici, în afară de faptul că eu** singur nu v-am fost o povară? O, iertaţi-mi această nedreptate †!...

*1 Cor. 1.7. **1 Cor. 9.12. Cap. 11.9. † Cap. 11.7.

14. Iată,* sunt gata să vin a treia oară la voi; şi tot nu** vă voi fi o povară; căci nu caut bunurile voastre, ci pe voi înşivă. Ce-i drept, nu † copiii sunt datori să agonisească pentru părinţi, ci părinţii pentru copii.

*Cap. 13.1. **Fapt. 20.33. 1 Cor. 4.14,15. † 1 Cor. 4.14.

15. Şi eu voi* cheltui prea bucuros din ale mele şi mă voi cheltui în totul şi pe mine însumi pentru** sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit cu atât mai puţin? †

*Filp. 2.17. 1 Tes. 2.8. **Ioan 10.11. Cap. 1.6. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10. † Cap. 6.12,13.

16. Fie şi-aşa! Nu* v-am fost sarcină deloc. Dar ca un om isteţ ce sunt, v-am prins prin şiretlic. *Cap. 11.9.

17. Dar*, am tras eu oare vreun folos de la voi

1.Sau: cuvinte inefabile, realități inexprimabile;

1.Adj. cu conotaţie ironică, echiv. cu „prea-foarte”, la adresa unor impostori infiltraţi în lucr. evan. - folos. în Bibl. lui Şerban 1688

prin vreunul din aceia pe care i-am trimis la voi?

*Cap. 7.2.

18. L-am* rugat pe Tit să vină să vă vadă; şi împreună cu el l-am trimis şi pe** fratele; a cerut Tit ceva de la voi? N-am fost noi călăuziţi de acelaşi Duh şi n-am călcat noi pe aceleaşi urme?

*Cap. 8.6,16,22. **Cap. 8.18.

19. De multă vreme* voi vă închipuiţi că vrem să ne apărăm înaintea voastră! Noi vorbim înaintea** lui Dumnezeu în Cristos; şi toate † aceste lucruri le spunem, preaiubiţilor, pentru zidirea voastră.

*Cap. 5.12. **Rom. 9.1. Cap. 11.31. † 1 Cor. 10.33.

20. Fiindcă mă tem ca nu cumva, la venirea mea, să vă găsesc aşa cum n-aş vrea să vă găsesc şi eu* însumi să fiu găsit de voi aşa cum n-aţi vrea: în certuri, invidii, mânii, dezbinări, vorbiri de rău, bârfeli, îngâmfări, tulburări.

*1 Cor. 4.21. Cap. 10.2; 13.2,10.

21. Mă tem ca, la venirea mea la voi, să* nu mă smerească din nou Dumnezeul meu cu privire la voi şi să trebuiască să plâng pe mulţi din cei ce** au păcătuit mai înainte şi nu s-au pocăit de necurăţia, curvia † şi spurcăciunile pe care le-au făcut.

*Cap. 2.1,4. **Cap. 13.2. † 1 Cor. 5.1.

Cele din urmă înştiinţări

13 1. Vin la voi pentru a* treia oară. „Orice vorbă să fie sprijinită pe mărturia a doi** sau trei martori."

*Cap. 12.14. **Num. 35.30. Deut. 17.6; 19.15. Mat. 18.16. Ioan 8.17. Evr. 10.28.

2. Cum am spus*, când am fost de faţă a doua oară, tot aşa şi azi, când nu sunt de faţă, spun iarăşi mai dinainte** celor ce au păcătuit mai înainte şi tuturor celorlalţi că, dacă mă voi întoarce la voi, n-am † să vă cruţ deloc;

*Cap. 10.2. **Cap. 12.21. † Cap. 1.23.

3. căci căutaţi o dovadă că Cristos vorbeşte* în mine: El care nu este slab faţă de** voi, ci este plin de putere între voi.

*Mat. 10.20. 1 Cor. 5.4. Cap. 2.10. **1 Cor. 9.2.

4. Într-adevăr*, El a fost răstignit în slăbiciune; dar trăieşte** prin puterea lui Dumnezeu. Tot astfel şi noi † suntem slabi în El, dar, prin puterea lui Dumnezeu, vom trăi cu El faţă de voi.

*Filp. 2.7,8. 1 Pet. 3.8. **Rom. 6.4. † Cap. 10.3,4.

5. Pe voi înşivă cercetaţi-vă[1]* dacă sunteţi în credinţă. Pe voi înşivă încercaţi-vă! Nu recunoaşteţi voi că** Isus Cristos este în voi? În afară numai dacă sunteţi lepădaţi[2] †.

*1 Cor. 11.28. **Rom. 8.10. Gal. 4.19. † 1 Cor. 9.27.

6. Dar trag nădejde că veţi recunoaşte că noi nu suntem lepădaţi[2].

7. Totuşi ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceţi nimic rău; nu pentru ca să ne* putem arăta noi înşine primiţi, ci ca să faceţi ce este bine, chiar dacă noi am fi lepădaţi[2].

*Cap. 6.9.

8. Căci n-avem nici o putere împotriva adevărului, ci pentru adevăr.

9. Într-adevăr, ne bucurăm când* noi suntem slabi, iar voi sunteţi tari; şi ne rugăm pentru desăvârşirea** voastră.

*1 Cor. 4.10. Cap. 11.30; 12.5,9,10. **1 Tes. 3.10.

10. Tocmai de aceea* vă scriu aceste lucruri, când nu sunt de faţă, pentru ca, atunci când voi fi de faţă, să** nu mă port cu asprime, potrivit cu † autoritatea pe care mi-a dat-o Domnul pentru zidire și nu pentru dărâmare.

*1 Cor. 4.21. Cap. 2.3; 10.2; 12.20,21. **Tit 1.13. † Cap. 10.8.

Urări de sănătate

11. Încolo, fraţilor, fiţi* sănătoşi, desăvârşiţi-vă, îmbărbătaţi-vă, fiţi una în gândire, trăiţi în** pace şi Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi.

*Rom. 12.16,18; 15.5. 1 Cor. 1.10. Filp. 2.2; 3.16. 1 Pet. 3.8. **Rom. 15.33.

12. Spuneţi-vă unii altora sănătate*, cu o sărutare sfântă!

*Rom. 16.16. 1 Cor. 16.20. 1 Tes. 5.26. 1 Pet. 5.14.

13. Toţi sfinţii vă salută.

14. Harul* Domnului Isus Cristos, dragostea lui Dumnezeu şi părtăşia** Sfântului Duh să fie cu voi toţi! Amin!

*Rom. 16.24. **Filp. 2.1.

1.Sau: examinați-vă; 2.Sau: respinși, descalificați, incapabili;

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI

Urare

1 1. Pavel, apostol nu de la oameni, nici* printr-un om, ci prin* Isus Cristos şi prin Dumnezeu Tatăl care † L-a înviat din morţi,

*Vers. 11,12. **Fapt. 9.6; 22.10,15,21; 26.16. Tit 1.3. † Fapt. 2.24.

2. şi toţi fraţii care* sunt împreună cu mine, către bisericile** Galatiei:

*Filp. 2.22; 4.21. **1 Cor. 16.1.

3. Har* şi pace vouă de la Dumnezeu Tatăl şi de la Domnul nostru, Isus Cristos!

*Rom. 1.7. 1 Cor. 1.3. 2 Cor. 1.2. Efes. 1.2. Filp. 1.2. Col. 1.2. 1 Tes. 1.1. 2 Tes. 1.2. 2 Ioan 3.

4. El* S-a dat pe Sine Însuşi pentru păcatele noastre, ca să ne smulgă din acest** veac rău, după voia lui Dumnezeu, Tatăl nostru.

*Mat. 20.28. Rom. 4.25. Cap. 2.20. Tit 2.14. **Isa. 65.17. Ioan 15.19; 17.14. Evr. 2.5; 6.5. 1 Ioan 5.19.

5. A Lui să fie slava în vecii vecilor! Amin!

Nestatornicia galatenilor

6. Mă mir că treceţi aşa de repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Cristos la o altă Evanghelie*. *Cap. 5.8.

7. Nu doar că* este o altă Evanghelie; dar sunt unii oameni care** vă tulbură şi vor să răstoarne[1] Evanghelia lui Cristos.

*2 Cor. 11.4. **Fapt. 15.1,24. 2 Cor. 2.17; 11.13. Cap. 5.10,12.

8. Dar, chiar dacă noi* înşine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o Evanghelie deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema!

*1 Cor. 16.22.

9. Cum am mai spus, o spun şi acum: dacă vă propovăduieşte cineva o Evanghelie deosebită* de aceea pe care aţi primit-o, să fie anatema! *Deut. 4.2; 12.32. Prov. 30.6. Apoc. 22.18.

10. Caut* eu oare**, în clipa aceasta, să capăt bunăvoinţa oamenilor sau bunăvoinţa lui Dumnezeu? Sau caut † să plac oamenilor? Dacă aş căuta să plac oamenilor, n-aş mai fi robul[2] lui Cristos.

*1 Tes. 2.4. **1 Sam. 24.7.Mat. 28.14. 1 Ioan 3.19. † 1 Tes. 2.4. Iac. 4.4.

Evanghelia lui Pavel

11. Fraţilor*, vă mărturisesc că Evanghelia propovăduită de mine nu este de obârşie omenească; *1 Cor. 15.1.

12. pentru că n-am primit-o, nici* n-am învăţat-o de la vreun om, ci prin** descoperirea lui Isus Cristos.

*1 Cor. 15.1,3. Vers. 1. **Fapt. 9.1; 22.4; 26.11. Efes. 3.3.

13. Aţi auzit, într-adevăr, care era purtarea mea de altădată, în religia iudeilor. Cum, adică, prigoneam peste* măsură de mult Biserica lui Dumnezeu şi făceam prăpăd** în ea;

*1 Tim. 1.13. **Fapt. 8.3.

14. şi că eram mai înaintat în religia iudeilor decât mulţi din neamul meu, de o vârstă cu mine. Eram însufleţit de o râvnă* nespus de mare pentru datinile strămoşeşti**.

*Fapt. 22.3; 26.9. Filp. 3.6. **Ier. 9.14. Mat. 15.2. Marc. 7.5.

15. Dar, când Dumnezeu - care* m-a pus deoparte din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său -, a găsit cu cale

*Isa. 49.1,5. Ier. 1.5. Fapt. 9.15; 13.2; 22.14,15. Rom. 1.1.

16. să* descopere în mine pe Fiul Său, ca să-L vestesc** între Neamuri, îndată, n-am întrebat pe nici un om †,

*2 Cor. 4.6. **Fapt. 9.15; 22.21; 26.17,18. Rom. 11.13. Efes. 3. 8. † Mat. 16.17. 1 Cor. 15.50. Efes. 6.12.

17. nici nu m-am suit la Ierusalim la cei ce au fost apostoli înainte de mine, ci m-am dus în Arabia. Apoi m-am întors din nou la Damasc.

18. După trei ani, m-am suit* la Ierusalim să fac cunoştinţă cu Chifa şi am rămas la el cincisprezece zile.

*Fapt. 9.26.

19. Dar n-am văzut pe* nici un altul dintre apostoli decât pe** Iacov, fratele Domnului.

*1 Cor. 9.5. **Mat. 13.55. Marc. 6.3.

20. În cele ce vă scriu, iată*, înaintea lui Dumnezeu, nu mint. *Rom. 9.1.

21. După aceea* m-am dus în ţinuturile Siriei şi Ciliciei. *Fapt. 9.30.

22. Şi eram încă necunoscut la faţă bisericilor* lui Cristos** care sunt în Iudeea.

*1 Tes. 2.14. **Rom. 16.7.

23. Ele auzeau doar spunându-se: „Cel care ne prigonea odinioară acum propovăduieşte credinţa pe care atunci căuta s-o nimicească .”

24. Şi slăveau pe Dumnezeu din pricina mea.

Încuviinţarea apostolilor

2 1. După paisprezece ani, m-am* suit din nou la Ierusalim împreună cu Barnaba; şi am luat cu mine şi pe Tit.

*Fapt. 15.2.

2. M-am suit, în urma unei descoperiri şi le-

1.Sau: să răstălmăcească, să strâmbe; 2.Sau: slujitorul;

am* arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc eu între Neamuri, îndeosebi celor mai cu vază, ca nu cumva să alerg** sau să fi alergat în zadar. *Fapt. 15.12. **Filp. 2.16. 1 Tes. 3.5.

3. Nici chiar Tit, care era cu mine, măcar că era grec, n-a fost silit să se taie împrejur

4. din pricina fraţilor* mincinoşi, furişaţi[1] printre noi şi strecuraţi ca să pândească libertatea** pe care o avem în Cristos Isus, cu gând să † ne aducă la robie;

*Fapt. 15.1,24. 2 Cor. 11.26. **Cap. 3.25; 5.1,13. † 2 Cor. 11.20. Cap. 4.3,9.

5. noi nu ne-am supus şi nu ne-am potrivit lor nici o clipă măcar, pentru ca adevărul* Evangheliei să rămână cu voi.

*Vers. 14. Cap. 3.1; 4.16.

6. Cei* ce sunt socotiţi ca fiind ceva - orice ar fi fost ei, nu-mi pasă! Dumnezeu** nu caută la faţa oamenilor -, ei cei cu vază, nu † mi-au adăugat nimic.

*Cap. 6.3. **Fapt. 10.34. Rom. 2.11. † 2 Cor. 12.11.

7. Ba dimpotrivă, când au văzut* că mie îmi** fusese încredinţată Evanghelia pentru cei netăiaţi împrejur, după cum lui Petru îi fusese încredinţată Evanghelia pentru cei tăiaţi împrejur -

*Fapt. 13.46. Rom. 1.5; 11.13. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1,11. **1 Tes. 2.4.

8. căci Cel ce făcuse din Petru apostolul celor tăiaţi împrejur, făcuse* şi din mine apostolul Neamurilor** -,

*Fapt. 9.15; 13.2; 22.21; 26.17,18. 1 Cor. 15.10. Cap. 1.16. Col. 1.29. **Cap. 3.5.

9. şi, când au cunoscut harul* care-mi fusese dat, Iacov, Chifa şi Ioan, care sunt priviţi ca stâlpi**, mi-au dat mie şi lui Barnaba mâna dreaptă de însoţire, ca să mergem să propovăduim: noi la Neamuri, iar ei la cei tăiaţi împrejur.

*Mat. 16.18. Efes. 2.20. Apoc. 21.14. **Rom. 1.5; 12.3,6; 15. 15. 1 Cor. 15.10. Efes. 3.8.

10. Ne-au spus numai să ne aducem aminte de cei săraci şi chiar aşa* am şi căutat să fac.

*Fapt. 11.30; 24.17. Rom. 15.25. 1 Cor. 16.1. 2 Cor. 8;9.

Pavel îl înfruntă pe Petru

11. Dar*, când a venit Chifa în Antiohia, i-am stat împotrivă, pe faţă, căci era de condamnat.

*Fapt. 15.35.

12. Într-adevăr, înainte de venirea unora de la Iacov, el* mânca împreună cu Neamurile; dar, când au venit ei, s-a ferit şi a stat deoparte, de teama celor tăiaţi împrejur. *Fapt. 10.28; 11.3.

13. Împreună cu el au început să se prefacă şi ceilalţi iudei, aşa că până şi Barnaba a fost prins în laţul făţărniciei lor.

14. Când i-am văzut eu că nu umblă drept după adevărul* Evangheliei, i-am spus lui Chifa în faţa** tuturor: „Dacă † tu, care eşti iudeu, trăieşti ca Neamurile şi nu ca iudeii, cum îi sileşti pe cei dintre Neamuri să trăiască în felul iudeilor?”

*Vers. 5. **1 Tim. 5.20. † Fapt. 10.28; 11.3.

15. Noi* suntem iudei din fire și nu păcătoşi** dintre Neamuri.

*Fapt. 15.10,11. **Mat. 9.11. Efes. 2.3,12.

16. Totuşi, fiindcă ştim* că omul nu este socotit neprihănit prin faptele Legii, ci** numai prin credinţa în Isus Cristos, am crezut şi noi în Cristos Isus, ca să fim socotiţi neprihăniţi prin credinţa în Cristos, și nu prin † faptele Legii; pentru că nimeni nu va fi socotit neprihănit prin faptele Legii.

*Fapt. 13.38,39. **Rom. 1.17; 3.22,28; 8.3. Cap. 3.24. Evr. 7.18,19. † Ps. 143.2. Rom. 3.20. Cap. 3.11.

17. Dar, dacă, în timp ce căutăm să fim socotiţi neprihăniţi în Cristos şi noi înşine am fi găsiţi ca păcătoşi*, este oare Cristos un slujitor al păcatului? Nicidecum! *1 Ioan 3.8,9.

18. Dar, dacă zidesc iarăşi lucrurile pe care le-am stricat, mă arăt ca un călcător de lege.

19. Căci eu, prin* Lege, am** murit faţă de Lege, ca să trăiesc † pentru Dumnezeu.

*Rom. 8.2. **Rom. 6.14; 7.4,6. † Rom. 6.11. 2 Cor. 5.15. 1 Tes. 5.10. Evr. 9.14. 1 Pet. 4.2.

20. Am fost răstignit* împreună cu Cristos şi trăiesc, dar nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăieşte în mine. Şi viaţa, pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc** prin credinţa în Fiul lui Dumnezeu care m-a iubit † şi S-a dat pe Sine Însuşi pentru mine.

*Rom. 6.6. Cap. 5.24; 6.14. **2 Cor. 5.15. 1 Tes. 5.10. 1 Pet. 4.2. † Cap. 1.4. Efes. 5.2. Tit 2.14.

21. Nu fac zadarnic[1] harul lui Dumnezeu; căci, dacă* neprihănirea vine prin Lege, degeaba a murit Cristos.

*Cap. 3.21. Evr. 7.11. Rom. 11.6. Cap. 5.4.

Legea şi credinţa

3 1. O, galateni nechibzuiţi! Cine* v-a fermecat[2]** pe voi, înaintea ochilor cărora a fost arătat Isus Cristos ca răstignit?

*Cap. 5.7. **Cap. 2.14; 5.7.

2. Iată numai ce vreau să ştiu de la voi: prin faptele Legii aţi primit voi Duhul* sau** prin auzirea credinţei?

*Fapt. 2. 38; 8.15; 10.47; 15.8. Vers. 14. Efes. 1.13. Evr. 6.4.

1.Sau: infiltrați;

1.Sau: nu resping, nu împiedic;

2.Sau: v-a vrăjit ca să nu ascultați de adevăr;

**Rom. 10.16,17.

3. Sunteţi aşa de nechibzuiţi? După ce aţi început* prin Duhul, vreţi acum să sfârşiţi în firea pământească**?

*Cap. 4.9. **Evr. 7.16; 9.10.

4. În zadar* aţi suferit voi atât de mult? Dacă într-adevăr, e în zadar! *Evr. 10.35,36. 2 Ioan 8.

5. Cel ce* vă dă Duhul şi face minuni printre voi le face oare prin faptele Legii sau prin auzirea credinţei? *2 Cor. 3.8.

6. Tot aşa şi „Avraam* a crezut pe Dumnezeu şi credinţa aceasta i-a fost socotită ca neprihănire.”

*Gen. 15.6. Rom. 4.3,9,21,22. Iac. 2.23.

7. Înţelegeţi şi voi, dar, că fiii lui Avraam sunt cei* ce au credinţă.

*Ioan 8.39. Rom. 4.11,12,16.

8. Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea* că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri prin credinţă, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: „Toate popoarele vor fi binecuvântate în** tine.”

*Rom. 9.17. Vers. 22. **Gen. 12.3; 18.18; 22.18. Fapt. 3.25.

9. Aşa că cei ce au credinţă sunt binecuvântaţi împreună cu Avraam cel credincios.

10. Căci toţi cei ce se bizuie pe faptele Legii sunt sub blestem; pentru că este scris: „Blestemat* este oricine nu stăruie în toate lucrurile scrise în Cartea Legii, ca să le facă.”

*Deut. 27.26. Ier. 11.3.

11. Şi că* nimeni nu este socotit neprihănit înaintea lui Dumnezeu prin Lege este evident, căci „cel** neprihănit va trăi prin credinţă.”

*Cap. 2.16. **Hab. 2.4. Rom. 1.17. Evr. 10.38.

12. Însă* Legea nu se întemeiază pe credinţă; ci ea zice: „Cine** va face aceste lucruri va trăi prin ele.”

*Rom. 4.4,5; 10.5,6; 11.6. **Lev. 18.5. Neem. 9.29. Ezec. 20. 11. Rom. 10.5.

13. Cristos* ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi - fiindcă este scris: „Blestemat** e oricine este atârnat pe lemn” -, *Rom. 8.3. 2 Cor. 5.21. Cap. 4.5. **Deut. 21.23.

14. pentru ca* binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste Neamuri, în Cristos Isus, aşa ca, prin credinţă, noi să primim Duhul** făgăduit.

*Rom. 4.9,16. **Isa. 32.15; 44.3. Ier. 31.33; 32.40. Ezec. 11. 19; 36.27. Ioel 2.28,29. Zah. 12.10. Ioan 7.39. Fapt. 2.33.

Promisiunea şi Legea

15. Fraţilor, (vorbesc în felul oamenilor) un testament*, chiar al unui om, odată întărit[1], totuşi nimeni nu-l desfiinţează, nici nu-i mai adaugă ceva.

*Evr. 9.17.

16. Acum, făgăduinţele[1] au fost făcute „lui* Avraam şi seminţei lui.” Nu zice: „şi seminţelor” (ca şi cum ar fi vorba de mai multe), ci ca şi cum ar fi vorba numai de una: „şi seminţei tale”, adică Cristos**.

*Gen. 12.3,7; 17.7. Vers. 8. **1 Cor. 12.12.

17. Iată ce vreau să zic: un testament pe care l-a întărit Dumnezeu mai înainte, nu poate fi desfiinţat*, aşa ca făgăduinţa să fie nimicită[2] de Legea venită** după patru sute treizeci de ani.

*Exod 12.40,41. **Rom. 4.13,14. Vers. 21.

18. Căci, dacă moştenirea* ar veni din Lege, n-ar** mai veni din făgăduinţă[1]; şi Dumnezeu printr-o făgăduinţă[1] i-a dat-o lui Avraam.

*Rom. 8.17. **Rom. 4.14.

19. Atunci pentru ce este Legea? Ea* a fost adăugată din pricina călcărilor de lege, până când avea să vină „Sămânţa**” căreia Îi fusese făcută făgăduinţa; şi i-a fost dată † prin îngeri, prin mâna unui mijlocitor[3] ††.

*Ioan 15.22. Rom. 4.15; 5.20; 7.8,13. 1 Tim. 1.9. **Vers. 16. † Fapt. 7.53. Evr. 2.2. †† Exod 20.19,21,22. Deut. 5.5,22,23,27,31. Ioan 1.17. Fapt. 7.38. 1 Tim. 2.5.

20. Dar mijlocitorul[3] nu este al unei singure părţi, pe când* Dumnezeu este unul singur.

*Rom. 3.29,30.

21. Atunci oare Legea este împotriva promisiunilor lui Dumnezeu? Nicidecum! Dacă* s-ar fi dat o Lege care să poată da viaţa, într-adevăr, neprihănirea ar veni din Lege.

*Cap. 2.21.

22. Dar Scriptura a* închis totul** sub păcat, pentru ca, prin credinţa în[4] Isus Cristos, † promisiunea să fie oferită celor care cred.

*Vers. 8. **Rom. 3.9,19,23; 11.32. † Rom. 4.11,12,16.

23. Înainte de venirea credinţei, noi eram sub paza Legii, închişi pentru credinţa care trebuia să fie descoperită.

24. Astfel, Legea* ne-a fost un îndrumător[5] spre Cristos, ca** să fim socotiţi neprihăniţi prin credinţă.

*Mat. 5.17. Rom.10.4. Col. 2.17. Evr. 9.9,10. **Mat. 5.17. Fapt. 13.39. Cap. 2.16.

25. După ce a venit credinţa, nu mai suntem sub îndrumătorul[5] acesta.

26. Căci toţi* sunteţi fiii lui Dumnezeu, prin credinţa în Cristos Isus.

*Ioan 1.12. Rom. 8.14-16. Cap. 4.5. 1 Ioan 3.1,2.

1.Sau: autentificat, atestat, sigilat;

1.Sau: promisiunea (în sens juridic); 2.Sau: astfel ca promisiunea să fie anulată; 3.Sau: mediator; 4.Lit.: lui; 5.Lit.: pedagog;

27. Toţi* care aţi fost botezaţi pentru Cristos v-aţi îmbrăcat cu** Cristos. *Rom. 6.3. **Rom. 13.14.
28. Nu* mai este nici iudeu, nici grec; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toţi sunteţi una** în Cristos Isus.

*Rom. 10.12. 1 Cor. 12.13. Cap. 5.6. Col. 3.11. **Ioan 10.16; 17.20,21. Efes. 2.14-16; 4.4,15.

29. Şi, dacă* sunteţi ai lui Cristos, sunteţi „sămânţa" lui Avraam, moştenitori** prin făgăduinţă.

*Gen. 21.10,12. Rom. 9.7. Evr. 11.18. **Rom. 8.17. Cap. 4.7, 28. Efes. 3.6.

Moştenitorul şi credinţa

4
1. Dar, câtă vreme moştenitorul este nevârstnic[1], eu spun că nu se deosebeşte cu nimic de un rob, măcar că este stăpân peste tot.
2. Ci, este sub epitropi[2] şi îngrijitori, până la vremea rânduită de tatăl său.
3. Tot aşa şi noi, când eram nevârstnici[1], eram* sub robia învăţăturilor începătoare ale lumii. *Vers. 9. Cap. 2.4; 5.1. Col. 2.8,20. Evr. 9.10.
4. Dar, când* a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut** din femeie †, născut sub Lege ††

*Gen. 49.10. Dan. 9.24. Marc. 1.15. Efes. 1.10. **Ioan 1.14. Rom. 1.3. Filp. 2.7. Evr. 2.14. † Gen.3.15. Isa. 7.14. Mica 5.3. Mat. 1.23. Luca 1.31; 2.7. †† Mat. 5.17. Luca 2.27.

5. ca să* răscumpere pe cei ce erau sub Lege, pentru ca** să primim înfierea.

*Mat. 20.28. Cap. 3.13. Efes. 1.7. Tit 2.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.18,19. **Ioan 1.12. Cap. 3.26. Efes. 1.5.

6. Şi, pentru că sunteţi fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul* Fiului Său care strigă: „Aba", adică: „Tată!" *Rom. 5.5; 8.15.
7. Aşa că nu mai eşti rob, ci fiu; şi, dacă* eşti fiu, eşti şi moştenitor al lui Dumnezeu prin Isus Cristos. *Rom. 8.16,17. Cap. 3.29.

Galatenii şi învăţătorii mincinoşi

8. Odinioară, când nu cunoşteaţi* pe Dumnezeu, eraţi robi** celor ce din firea lor nu sunt dumnezei.

*Efes. 2.12. 1 Tes. 4.5. **Rom. 1.25. 1 Cor. 12.2. Efes. 2.11,12. 1 Tes. 1.9.

9. Dar acum, după ce* aţi cunoscut pe Dumnezeu sau, mai bine zis, după ce aţi fost cunoscuţi de Dumnezeu, cum** vă mai întoarceţi iarăşi la acele învăţături † începătoare, slabe şi sărăcăcioase, cărora vreţi să vă supuneţi din nou?

*1 Cor. 8.3; 13.12. 2 Tim. 2.19. **Cap. 3.3. Col. 2.20. † Rom. 8.3.

1.Sau: minor; 2.Sau: tutori;

10. Voi păziţi[1] zile*, luni, vremuri şi ani.

*Rom. 14.5. Col. 2.16

11. Mă tem să* nu mă fi ostenit degeaba pentru voi. *Cap. 2.2; 5.2,4. 1 Tes. 3.5.
12. Fraţilor, vă rog să fiţi ca mine, căci şi eu sunt ca voi. Nu* mi-aţi făcut nici o nedreptate. *2 Cor. 2.5.
13. Dimpotrivă, ştiţi că* în neputinţa trupului v-am propovăduit Evanghelia pentru întâia** dată. 1 Cor. 2.3. 2 Cor. 11.30; 12.7,9. **Cap. 1.6.
14. Şi n-aţi arătat nici dispreţ, nici dezgust faţă de ceea ce era o ispită pentru voi în trupul meu; dimpotrivă, m-aţi primit ca* pe un înger al lui Dumnezeu, ca** pe Însuşi Cristos Isus.

*2 Sam. 19.27. Zah. 12.8. Mal. 2.7. **Mat. 10.40. Luca 10.16. Ioan 13.20. 1 Tes. 2.13.

15. Unde este, dar, fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că, dacă ar fi fost cu putinţă, v-aţi fi scos până şi ochii şi mi i-aţi fi dat.
16. M-am făcut oare vrăjmaşul vostru pentru că* v-am spus adevărul? *Cap. 2.5,14.
17. Nu cu gând bun* sunt plini de râvnă ei pentru voi, ci vor să vă despartă de noi, ca să fiţi plini de râvnă faţă de ei.

*Rom. 10.2. 2 Cor. 11.2.

18. Este bine să fiţi plini de râvnă totdeauna pentru bine, nu numai când sunt de faţă la voi.
19. Copilaşii mei*, pentru care iarăşi simt durerile naşterii, până ce va lua Cristos chip în voi! *1 Cor. 4.15. Film. 10. Iac. 1.18.
20. O, cum aş vrea să fiu acum de faţă la voi şi să-mi schimb glasul; căci nu ştiu ce să mai cred despre voi!

Pilda Agarei şi a Sarei

21. Spuneţi-mi voi, care voiţi să fiţi sub Lege, n-ascultaţi voi Legea?
22. Căci este scris că Avraam a avut doi fii: unul* din roabă şi unul** din femeia liberă.

*Gen. 16.15. **Gen. 21.2.

23. Dar cel din roabă s-a* născut în chip firesc, iar** cel din femeia liberă s-a născut prin făgăduinţă.

*Rom. 9.7,8. **Gen. 18.10,14; 21.1,2. Evr. 11.11.

24. Lucrurile acestea sunt spuse în pilde: acestea sunt două legăminte; unul, de pe muntele Sinai*, se naşte[2] pentru robie şi este Agar - *Deut. 23.2.
25. căci Agar este muntele Sinai din Arabia -, şi corespunde Ierusalimului *de acum*, care este în robie împreună cu copiii săi.
26. Dar Ierusalimul* *de sus* este cea liberă, care este mama noastră, a tuturor.

*Isa. 2.2. Evr. 12.22. Apoc. 3.12; 21.2,10.

1.Sau: respectaţi, ţineţi; 2.Sau: produce robie;

27. Fiindcă este scris: „Bucură-te*, stearpo, care nu naşti deloc! Izbucneşte de bucurie şi strigă, tu, care nu eşti în durerile naşterii! Căci copiii celei părăsite vor fi în număr mai mare decât copiii celei cu bărbat.”

*Isa. 54.1.

28. Şi voi, fraţilor, ca şi Isaac, voi sunteţi copiii* făgăduinţei.

*Fapt. 3.25. Rom. 9.8. Cap. 3.29.

29. Şi, cum s-a întâmplat atunci, că cel* ce se născuse în chip firesc prigonea pe cel ce se născuse prin Duhul, tot aşa** se întâmplă şi acum.

*Gen. 21.9. **Cap. 5.11; 6.12.

30. Dar ce zice Scriptura*? „Izgoneşte** pe roabă şi pe fiul ei; căci fiul † roabei nu va moşteni împreună cu fiul femeii libere.”

*Cap. 3.8,22. **Gen. 21.10,12. † Ioan 8.35.

31. De aceea, fraţilor, noi nu suntem copiii roabei, ci* ai femeii libere. *Ioan 8.36. Cap. 5.1,13.

5 1. Cristos ne-a izbăvit ca să fim liberi. Rămâneţi, dar, tari* şi nu vă plecaţi iarăşi sub** jugul robiei.

*Ioan 8.32. Rom. 6.18. 1 Pet. 2.16. **Fapt. 15.10. Cap. 2.4; 4.9.

Libertatea creştină

2. Iată, eu, Pavel, vă spun că, dacă* vă veţi tăia împrejur, Cristos nu vă va folosi la nimic.

*Fapt. 15.1; 16.3.

3. Şi mărturisesc iarăşi, încă o dată, oricărui om care primeşte tăierea împrejur, că* este dator să împlinească toată Legea. *Cap. 3.10.

4. Voi, care vreţi să fiţi socotiţi neprihăniţi prin Lege, v-aţi* despărţit de Cristos; aţi căzut din** har.

*Rom. 9.31,32. Cap. 2.21. **Evr. 12.15.

5. Căci noi, prin Duhul, aşteptăm* prin credinţă nădejdea neprihănirii.

*Rom. 8.24,25. 2 Tim. 4.8.

6. Căci*, în Isus Cristos, nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur nu au vreun preţ, ci credinţa** care lucrează prin dragoste.

*1 Cor. 7.19. Cap. 3.28; 6.15. Col. 3.11. **1 Tes. 1.3. Iac. 2.18,20,22.

7. Voi alergaţi* bine: cine** v-a tăiat calea, ca să n-ascultaţi de adevăr? *1 Cor. 9.24. **Cap. 3.1.

8. Înduplecarea aceasta nu vine de la Cel care* vă cheamă. *Cap. 1.6.

9. Puţină* drojdie face să dospească tot aluatul. *1 Cor. 5.6; 15.33.

10. Eu*, cu privire la voi, am în Domnul încrederea că nu gândiţi altfel. Dar cel** ce vă tulbură va † purta condamnarea, oricine ar fi el. *2 Cor. 2.3; 8.22. **Cap. 1.7. † 2 Cor. 10.6.

11. Cât despre mine*, fraţilor, dacă mai propovăduiesc tăierea împrejur, de ce** mai sunt prigonit? Atunci pricina de poticnire a crucii s-a dus[1]†.

*Cap. 6.12. **1 Cor. 15.30. Cap. 4.29; 6.17. † 1 Cor. 1.23.

12. Şi* schilodească-se[2] odată cei ce** vă tulbură! *Ios. 7.25. 1 Cor. 5.13. Cap. 1.8,9. **Fapt. 15.1,2,24.

Îndemn să trăiască în dragoste

13. Fraţilor, voi aţi fost chemaţi la libertate. Numai nu faceţi din libertate* o pricină ca să trăiţi pentru firea pământească, ci** slujiţi-vă unii altora în dragoste.

*1 Cor. 8.9. 1 Pet. 2.16. 2 Pet. 2.19. Iuda 4. **1 Cor. 9.19. Cap. 6.2.

14. Căci toată* Legea se cuprinde într-o singură poruncă: „Să** iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.”

*Mat. 7.12; 22.40. Iac. 2.8. **Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.8,9.

15. Dar, dacă vă muşcaţi şi vă mâncaţi unii pe alţii, luaţi seama să nu fiţi nimiciţi unii de alţii.

Faptele firii pământeşti şi Duhul

16. Zic, dar: umblaţi* cârmuiţi de Duhul şi nu împliniţi poftele firii pământeşti.

*Rom. 6.12; 8.1,4,12; 13.14. Vers. 25. 1 Pet. 2.11.

17. Căci firea* pământească pofteşte împotriva Duhului şi Duhul împotriva firii pământeşti: sunt lucruri potrivnice unele altora, aşa că** nu puteţi face tot ce doriţi.

*Rom. 7.23; 8.6,7. **Rom. 7.15,19.

18. Dacă* sunteţi călăuziţi de Duhul, nu sunteţi sub Lege. *Rom. 6.14; 8.2.

19. Şi faptele* firii pământeşti sunt cunoscute şi sunt acestea: preacurvia[3], curvia, necurăţia, desfrânarea, *1 Cor. 3.3. Efes. 5.3. Col. 3.5. Iac. 3.14,15.

20. închinarea la idoli, vrăjitoria, vrăjbile, certurile, geloziile, mâniile, neînţelegerile, dezbinările, certurile de partide,

21. invidiile, uciderile, beţiile, îmbuibările şi alte lucruri asemănătoare cu acestea. Vă spun mai dinainte, cum am mai spus, că cei* care fac astfel de lucruri nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu.

*1 Cor. 6.9. Efes. 5.5. Col. 3.6. Apoc. 22.15.

22. Roada* Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea**, facerea de bine †, credincioşia ††,

*Ioan 15.2. Efes. 5.9. **Col. 3.12. Iac. 3.17. † Rom. 15.14. †† 1 Cor. 13.7.

1.Sau: a încetat;

2.Sau: scrijelire, mutilare, castrare; 3.Sau: adulterul;

23. blândeţea, înfrânarea poftelor[1].
Împotriva* acestor lucruri nu este lege.
*1 Tim. 1.9.
24. Cei ce sunt ai lui Cristos Isus şi-au răstignit* firea pământească împreună cu patimile şi poftele ei. *Rom. 6.6; 13.14. Cap. 2.20. 1 Pet. 2.11.
25. Dacă* trăim în Duhul, să şi umblăm în Duhul. *Rom. 8.4,5. Vers. 16.
26. Să* nu umblăm după o slavă deşartă, întărâtându-ne unii pe alţii şi invidiindu-ne unii pe alţii. *Filp. 2.3.

6 1. Fraţilor, chiar dacă* un om ar cădea deodată în vreo greşeală, voi, care sunteţi duhovniceşti**, să-l ridicaţi cu † duhul blândeţii. Şi ia seama la tine însuţi, ca †† să nu fii ispitit şi tu!
*Rom. 14.1; 15.1. Evr. 12.13. Iac. 5.19. **1 Cor. 2.15; 3.1. † 1 Cor. 4.21. 2 Tes. 3.15. 2 Tim. 2.25. †† 1 Cor. 7.5,10,12.
2. Purtaţi-vă* sarcinile unii altora şi veţi împlini astfel legea** lui Cristos.
*Rom. 15.1. Cap. 5.13. 1 Tes. 5.14. **Ioan 13.14,15,34; 15.12. Iac. 2.8. 1 Ioan 4.21.
3. Dacă* vreunul crede că este ceva, măcar că nu este nimic**, se înşală singur.
*Rom. 12.3. 1 Cor. 8.2. Cap. 2.6. **2 Cor. 3.5; 22.11.
4. Fiecare* să-şi cerceteze fapta lui şi atunci va avea cu ce să se laude numai în ceea ce-l priveşte, nu** şi cu privire la alţii;
*1 Cor.11.28. 2 Cor. 13.5. **Luca 18.11.
5. căci fiecare* îşi va purta sarcina lui însuşi.
*Rom. 2.6. 1 Cor. 3.8.
6. Cine* primeşte învăţătura din Cuvânt să facă parte din toate bunurile lui şi celui care-l învaţă. *Rom. 15.27. 1 Cor. 9.11,14.
7. Nu* vă înşelaţi: „Dumnezeu** nu Se lasă batjocorit.” Ce † seamănă omul, aceea va secera!
*1 Cor. 6.9; 15.33.**Iov 13.9. † Luca 16.25. Rom. 2.6. 2 Cor. 9.6.
8. Cine* seamănă în firea lui pământească va secera din firea pământească putrezirea; dar cine seamănă în Duhul va secera din Duhul viaţa veşnică.
*Iov 4.8. Prov. 11.18; 22.8. Osea 8.7;10.12. Rom. 8.13. Iac. 3.18.
9. Să* nu obosim în facerea binelui; căci, la vremea potrivită, vom secera, dacă** nu vom cădea de oboseală. *1 Cor. 15.58. 2 Tes. 3.13. **Mat. 24.13. Evr. 3.6,14; 10.36; 12.3,5. Apoc. 2.10.
10. Aşadar*, cât avem prilej, să** facem bine la toţi, dar mai ales fraţilor † în credinţă.
*Ioan 9.4; 12.35. **1 Tes. 5.15. 1 Tim. 6.18. Tit 3.8. † Efes. 2.19. Evr. 3.6.
11. Uitaţi-vă cu ce litere mari v-am scris, cu însăşi mâna mea!
12. Toţi cei ce umblă după plăcerea oamenilor vă* silesc să primiţi tăierea împrejur, numai** ca să nu sufere † ei prigonire pentru crucea lui Cristos. *Cap. 2.3,14. **Filp. 3.18. † Cap. 5.11.
13. Căci nici ei, care au primit tăierea împrejur, nu păzesc Legea; ci vor doar ca voi să primiţi tăierea împrejur, ca să se laude ei cu trupul vostru.
14. În ce mă priveşte*, departe de mine gândul să mă laud cu altceva decât cu crucea Domnului nostru, Isus Cristos, prin care lumea este răstignită** faţă de mine şi eu faţă de lume! Filp. 3.3,7,8. **Rom. 6.6. Cap. 2.20.
15. Căci, în* Cristos Isus, nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur nu sunt nimic, ci a fi o făptură** nouă.
*1 Cor. 7.19. Cap. 5.6. Col. 3.11. **2 Cor. 5.17.
16. Şi* peste toţi cei ce vor umbla după** dreptarul[1] acesta şi peste Israelul † lui Dumnezeu să fie pace şi îndurare! *Ps. 125. 5. **Filp. 3.16. † Rom. 2.29; 4.12; 9.6-8. Cap. 3.7,9,29. Filp. 3.3.
17. De acum încolo nimeni să nu mă mai necăjească pentru că port* semnele Domnului Isus pe trupul meu.
*2 Cor. 1.5; 4.10; 11.23. Cap. 5.11. Col. 1.24.
18. Fraţilor, harul* Domnului nostru Isus Cristos să fie cu duhul vostru! Amin!
*2 Tim. 4.22. Film. 25.

1.Sau: stăpânirea de sine;

1.Sau: regula aceasta;

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE EFESENI

1 1. Pavel, apostol al lui Isus Cristos, prin* voia lui Dumnezeu, către sfinţii** care sunt în Efes şi † credincioşii în Cristos Isus:
*2 Cor. 1.1. **Rom. 1. 7. 2 Cor. 1.1. † 1 Cor. 4. 17. Cap. 6. 21. Col. 1.2.
2. Har* şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Isus Cristos. *Gal. 1.3. Tit 1.4.
3. Binecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Cristos, care ne-a binecuvântat cu toate binecuvântările duhovniceşti, în locurile cereşti, în Cristos.
*2 Cor. 1.3. 1 Pet. 1.3.
4. În El, Dumnezeu ne-a* ales înainte** de întemeierea lumii, ca să fim † sfinţi şi fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea

Lui,

*Rom. 8.28. 2 Tes. 2.13. 2 Tim. 1.9. Iac. 2.5. 1 Pet. 1.2; 2.9. **1 Pet. 1.2,20. † Luca 1.75. Cap. 2.10; 5.27. Col. 1.22. 1 Tes. 4.7. Tit 2.12.

5. ne-a rânduit mai* dinainte[1] să fim înfiaţi**
prin Isus Cristos, după † buna plăcere a voii
Sale,

*Rom. 8.29,30. Vers. 11. **Ioan 1.12. Rom. 8.15. 2 Cor. 6.18. Gal. 4.5. 1 Ioan 3.1. † Mat. 11.26. Luca 12.32. 1 Cor. 1.21. Vers. 9.

6. spre lauda slavei harului Său pe* care ni
l-a dat în Preaiubitul Lui**.

*Rom. 3.24; 5.15. **Mat. 3.17; 17.5. Ioan 3.35; 10.17.

7. În* El avem răscumpărarea, prin sângele
Lui, iertarea păcatelor, după bogăţiile** harului Său

*Fapt. 20.28. Rom. 3.24. Col. 1.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.18,19. Apoc. 5.9. **Rom. 2.4; 3.24; 9.23. Cap. 2.7; 3.8,16. Filp. 4.19.

8. pe care l-a răspândit din belşug peste noi,
prin orice fel de înţelepciune şi de pricepere;
9. căci a binevoit să ne descopere* taina voii
Sale, după planul pe care-l** alcătuise în Sine
Însuşi,

*Rom. 16.25. Cap. 3.4,9. Col. 1.26. **Cap. 3.11. 2 Tim. 1.9.

10. ca să-l ducă la îndeplinire la împlinirea*
vremurilor, spre** a-Şi uni iarăşi într-Unul, în
Cristos, toate † lucrurile: cele din ceruri şi
cele de pe pământ.

*Gal. 4.4. Evr. 1.2; 9.10. 1 Pet. 1.20. **1 Cor. 3.22,23; 11.3. Cap. 2.15; 3.15. † Filp. 2.9,10. Col. 1.20.

11. În El* am fost făcuţi şi moştenitori, fiind
rânduiţi mai** dinainte[1], după † hotărârea
Aceluia care face toate după sfatul voii Sale,

*Fapt. 20.32; 26.18. Rom. 8.17. Col. 1.12; 3.24. Tit 3.7. Iac. 2.5. 1 Pet. 1.4. **Vers. 5. † Isa. 46.10,11.

12. ca* să slujim de laudă slavei Sale, noi,
care** mai dinainte am nădăjduit în Cristos.

*Vers. 6,14. 2 Tes. 2.13. **Iac. 1.18.

13. Şi voi, după ce aţi auzit Cuvântul* adevărului (Evanghelia mântuirii voastre), aţi crezut în El şi aţi fost pecetluiţi cu** Duhul Sfânt
care fusese făgăduit

*Ioan 1.17. 2 Cor. 6.7. **2 Cor. 1.22. Cap. 4.30.

14. şi care* este o arvună a moştenirii noastre,
pentru** răscumpărarea celor † câştigaţi de
Dumnezeu, spre †† lauda slavei Lui.

*2 Cor. 1.22; 5.5. **Luca 21.28. Rom. 8.32. Cap. 4.30. † Fapt. 20.28. †† Vers. 6,12. 1 Pet. 2.9.

15. De aceea şi eu, de când am auzit* despre
credinţa în Domnul Isus care este în voi şi
despre dragostea voastră pentru toţi sfinţii,

*Col. 1.4. Film. 5.

16. nu* încetez să aduc mulţumiri pentru voi,
când vă pomenesc în rugăciunile mele.

*Rom. 1.9. Filp. 1.3,4. Col. 1.3. 1 Tes. 1.2. 2 Tes. 1.3.

1.Sau: ne-a predestinat;

17. Şi mă rog ca Dumnezeul* Domnului nostru, Isus Cristos, Tatăl slavei, să** vă dea un
duh de înţelepciune şi de descoperire, în cunoaşterea Lui,

*Ioan 20.17. **Col. 1.9.

18. şi să vă lumineze ochii* inimii ca să pricepeţi care este nădejdea** chemării Lui, care
este bogăţia slavei moştenirii † Lui în sfinţi

*Fapt. 26.18. **Cap. 2.12; 4.4. † Vers. 11.

19. şi care este faţă de noi, credincioşii, nemărginita mărime a puterii Sale, după* lucrarea puterii tăriei Lui,

*Cap. 3.7. Col. 1.29; 2.12.

20. pe care a desfăşurat-o în Cristos, prin faptul că L-a înviat* din morţi şi L-a pus** să
stea la dreapta Sa, în locurile cereşti,

*Fapt. 2.24,33. **Ps. 110.1. Fapt. 7.55,56. Col. 3.1. Evr. 1.3; 10.12.

21. mai* presus de orice domnie**, de orice
stăpânire[1], de orice putere, de orice dregătorie
şi de orice nume care se poate numi, nu numai
în veacul[2] acesta, ci şi în cel viitor.

*Filp. 2.9,10. Col. 2.10. Evr. 1.4. **Rom. 8.38. Col. 1.16; 2.15.

22. El I-a pus totul* sub picioare şi L-a pus
căpetenie[3]** peste toate lucrurile Bisericii,

*Ps. 8.6. Mat. 28.18. 1 Cor. 15.27. Evr. 2.8. **Cap. 4.15,16. Col. 1.18. Evr. 2.7.

23. care* este trupul Lui, plinătatea** Celui
ce † împlineşte[4] totul în toţi.

*Rom. 12.5. **1 Cor. 12.12,27. † Cap. 4.12; 5.23,30. Col. 1.18,24.

2 1. Voi* eraţi** morţi în greşelile şi în păcatele voastre

*Ioan 5.24. Col. 2.13. **Vers. 5. Cap. 4.18.

2. în* care trăiaţi odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul** puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării †.

*1 Cor. 6.11. Cap. 4.22. Col. 1.21; 3.7. 1 Ioan 5.19. **Cap. 6.12. † Cap. 5.6. Col. 3.6.

3. Între* ei eram şi noi toţi odinioară, când
trăiam în poftele** firii noastre pământeşti,
când făceam voile firii pământeşti şi ale gândurilor noastre şi eram † din fire copii ai mâniei, ca şi ceilalţi.

*Tit 3.3. 1 Pet. 4.3. **Gal. 5.16. † Ps. 51.5. Rom. 5.12,14.

4. Dar Dumnezeu, care este bogat* în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a
iubit,

*Rom. 10.12. Vers. 7. Cap. 1.7.

5. măcar* că eram morţi în greşelile noastre,
ne-a** adus la viaţă împreună cu Cristos (prin
har sunteţi mântuiţi).

*Rom. 5.6,8,10. Vers. 1. **Rom. 6.4,5. Col. 2.12,13; 3.1.

6. El ne-a înviat împreună şi ne-a aşezat
împreună în locurile cereşti*, în Cristos Isus,

*Cap. 1.20.

1.Sau: autoritate (peste tot în text);
2.Sau: lumea aceasta / cea viitoare; 3.Lit.: cap; 4.Sau: umple;

7. ca să arate în vremurile viitoare nemărginita bogăţie a harului Său, în bunătatea* Lui faţă de noi prin Cristos Isus. *Rom. 3.24. Tit 3.4.

8. Căci* prin har sunteţi mântuiţi, prin** credinţă. Şi aceasta nu vine de la voi; ci este darul † lui Dumnezeu.

*Vers. 5. **Rom. 4.16. 2 Tim. 1.9. † Mat. 16.17. Ioan 6.44,65. Rom. 10.14,15,17. Cap. 1.19. Filp. 1.29.

9. Nu* prin fapte, ca să nu se laude nimeni.

*Rom. 3.20,27,28; 4.2; 9.11; 11.6. 1 Cor. 1.29-31. 2 Tim. 1.9. Tit 3.5.

10. Căci noi suntem lucrarea* Lui şi am fost creaţi în Cristos Isus pentru faptele bune pe care le-a** pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele.

*Deut. 32.6. Ps. 100.3. Isa. 19.25; 29.23; 44.21. Ioan 3.3,5. 1 Cor. 3.9. 2 Cor. 5.5,17. Cap. 4.24. Tit 2.14. **Cap. 1.4.

11. De aceea, voi, care altădată eraţi Neamuri din naştere, numiţi netăiaţi împrejur de către aceia care se cheamă tăiaţi împrejur, şi care sunt tăiaţi împrejur în trup* de mâna omului,

*1 Cor. 12.2. Cap. 5.8. Col. 1.21; 2.13.

12. aduceţi-vă aminte* că în vremea aceea** eraţi fără Cristos, fără † drept de cetăţenie în Israel, străini de legămintele †† făgăduinţei, fără *† nădejde şi fără †* Dumnezeu în lume.

*Rom. 2.28,29. Col. 2.11. **Cap. 4.18. Col. 1.21. † Ezec. 13.9. Ioan 10.16. †† Rom. 9.4,8. *† 1 Tes. 4.13. †* Gal. 4.8. 1 Tes. 4.5.

13. Dar acum*, în Cristos Isus, voi, care odinioară eraţi depărtaţi**, aţi fost apropiaţi prin sângele lui Cristos.

*Gal. 3.28. **Fapt. 2.39. Vers. 17.

14. Căci El* este pacea noastră care din doi a** făcut unul şi a surpat zidul de la mijloc care-i despărţea,

*Mica 5.5. Ioan 16.33. Fapt. 10.36. Rom. 5.1. Col. 1.20. **Ioan 10.16. Gal. 3.28.

15. şi, în trupul Lui, a înlăturat* vrăjmăşia** dintre ei, Legea poruncilor, cu orânduirile ei, ca să facă pe cei doi să fie în El Însuşi un singur om † nou, făcând astfel pace;

*Col. 2.14,20. **Col. 1.22. † 2 Cor. 5.17. Gal. 6.15. Cap. 4.24.

16. şi a împăcat* pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce, prin care a nimicit** vrăjmăşia.

*Col. 1.20-22. **Rom. 6.6; 8.3. Col. 2.14.

17. El a venit astfel* să aducă vestea bună a păcii vouă, celor ce eraţi departe şi pace celor** ce erau aproape.

*Isa. 57.19. Zah. 9.10. Fapt. 2.39; 10.36. Rom. 5.1. Vers. 13,14. **Ps. 148.14.

18. Căci prin* El şi unii şi alţii avem intrare la Tatăl, într-un** Duh.

*Ioan 10.9; 14.6. Rom. 5.2. Cap. 3.12. Evr. 4.16; 10.19,20. 1 Pet. 3.18. **1 Cor. 12.13. Cap. 4.4.

19. Aşadar, voi nu mai sunteţi nici străini, nici oaspeţi ai casei, ci sunteţi împreună cetăţeni* cu sfinţii, oameni din casa** lui Dumnezeu,

*Filp. 3.20. Evr. 12.22,23. **Gal. 6.10. Cap. 3.15.

20. fiind zidiţi* pe** temelia apostolilor † şi prorocilor, piatra †† din capul unghiului fiind Isus Cristos.

*1 Cor. 3.9,10. Cap. 4.12. 1 Pet. 2.4,5. **Mat. 16.18. Gal. 2.9. Apoc. 21.14. † 1 Cor. 12.28. Cap. 4.11. †† Ps. 118.22. Isa. 28.16. Mat. 21.42.

21. În El* toată clădirea, bine închegată, creşte ca să fie un Templu** sfânt în Domnul.

*Cap. 4.15,16. **1 Cor. 3.17; 6.19. 2 Cor. 6.16.

22. Şi prin* El şi voi sunteţi zidiţi împreună, ca să fiţi un lăcaş al lui Dumnezeu, prin Duhul. *1 Pet. 2.5.

3 1. Iată de ce eu, Pavel, întemniţatul* lui Isus Cristos pentru** voi, Neamurile...

*Fapt. 21.33; 28.17,20. Cap. 4.1; 6.20. Filp. 1.7,13,14,16. Col. 4.3,18. 2 Tim. 1.8; 2.9. Film. 1,11. **Gal. 5.9. Col. 1.24. 2 Tim. 2.10.

2. (Dacă cel puţin aţi auzit de isprăvnicia[1]* harului lui** Dumnezeu care mi-a fost dată faţă de voi.

*Rom. 1.5; 11.13. 1 Cor. 4.1. Cap. 4.7. Col. 1.25. **Fapt. 9.15; 13.2. Rom. 12.3. Gal. 1.16. Vers. 8.

3. Prin* descoperire** dumnezeiască am † luat cunoştinţă de taina aceasta despre care †† v-am scris în puţine cuvinte.

*Fapt. 22.17,21; 26.17,18. **Gal. 1.12. † Rom. 16.25. Col. 1. 26,27. †† Cap. 1.9,10.

4. Citindu-le, vă puteţi închipui cunoașterea pe care o am despre* taina lui Cristos,

*1 Cor. 4.1. Cap. 6.19.

5. care* n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum** a fost descoperită acum sfinţilor apostoli şi proroci ai lui Cristos, prin Duhul.

*Fapt. 10.28. Rom. 16.25. Vers. 9. **Cap. 2.20.

6. Că, adică, Neamurile sunt* împreună moştenitoare cu noi, alcătuiesc** un singur trup cu noi şi iau parte † cu noi la aceeaşi făgăduinţă în Cristos Isus, prin Evanghelia aceea,

*Gal. 3.28,29. Cap. 2.14. **Cap. 2.15,16. † Gal. 3.14.

7. al cărei* slujitor am fost făcut eu, după** darul harului lui Dumnezeu dat mie prin lucrarea † puterii Lui.

*Rom. 15.16. Col. 1.23,25. **Rom. 1.5. † Rom. 15.18. Cap. 1.19. Col. 1.29.

8. Da, mie*, care sunt cel mai neînsemnat dintre toţi sfinţii, mi-a fost dat harul acesta să** vestesc Neamurilor bogăţiile † nepătrunse ale lui Cristos

*1 Cor. 15.9. 1 Tim. 1. 13, 15. **Gal. 1.16; 2.8. 1 Tim. 2.7. 2 Tim. 1.11. † Cap. 1.7. Col. 1.27.

1.Sau: responsabilitatea administrării;

9. şi să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia[1] acestei taine*, ascunse** din veacuri în Dumnezeu, care † a făcut toate lucrurile;

*Vers. 3. Cap. 1.9. **Rom. 16.25. Vers. 5. 1 Cor. 2.7. Col.1.26. † Ps. 33.6. Ioan 1.3. Col. 1.16. Evr. 1.2.

10. pentru ca* domniile şi stăpânirile** din locurile cereşti să † cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită[2] a lui Dumnezeu,

*1 Pet. 1.12. **Rom. 8.38. Cap. 1.21. Col. 1.6. 1 Pet. 3.22. † 1 Cor. 2.7. 1Tim. 3.16.

11. după* planul veşnic pe care l-a făcut în Cristos Isus, Domnul nostru. *Cap. 1.9.

12. În El avem, prin credinţa în El, libertatea[3] şi apropierea* de Dumnezeu cu** încredere.

*Cap. 2.18. **Evr. 4.16.

13. Vă rog iarăşi* să nu vă pierdeţi cumpătul din pricina necazurilor mele pentru** voi: aceasta este † slava voastră.)

*Fapt. 14.22. Filp. 1.14. 1 Tes. 3.3. **Vers. 1. † 2 Cor. 1.6.

14. ... Iată de ce, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru, Isus Cristos,

15. din care îşi trage numele orice* familie, în ceruri şi pe pământ, *Cap. 1.10. Filp. 2.9-11.

16. şi-L rog ca, potrivit cu* bogăţia slavei Sale, să** vă facă să vă întăriţi în putere, prin Duhul Lui, în omul † dinăuntru,

*Rom. 9.23. Cap. 1.7. Filp. 4.19. Col. 1.27. **Cap. 6.10. Col. 1.11. † Rom. 7.22. 2 Cor. 4.16.

17. aşa încât* Cristos să locuiască în inimile voastre prin credinţă; pentru ca**, având rădăcina şi temelia pusă în dragoste,

*Ioan 14.23. Cap. 2.22. **Col. 1.23; 2.7.

18. să* puteţi pricepe împreună cu toţi sfinţii care** este lărgimea, lungimea, adâncimea şi înălţimea;

*Cap. 1.18. **Rom. 10.3,11,12.

19. şi să înţelegeţi dragostea lui Cristos care întrece cunoaşterea[4], ca să fiți umpluți cu* toată plinătatea lui Dumnezeu.

*Ioan 1.16. Cap. 1.23. Col. 2.9,10.

20. Iar a Celui* ce, prin** puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus † mai mult decât cerem sau gândim noi,

*Rom. 16.25. Iuda 24. **1 Cor. 2.9. † Vers. 7. Col. 1.29.

21. a Lui* să fie slava în Biserică şi în Cristos Isus, din generație în generație, în vecii vecilor! Amin! *Rom. 11.36; 16.27. Evr. 13.21.

4 1. Vă sfătuiesc, dar, eu*, cel întemnițat pentru Domnul, să vă purtaţi** într-un chip vrednic de chemarea pe care aţi primit-o,

*Cap. 3.1. Film. 1,9. **Filp. 1.27. Col. 1.10. 1 Tes. 2.12.

1.Sau: lucrarea, comuniunea; 2.Sau: bogată; 3.Lit.: libertatea de comunicare cu Dumnezeu; 4.Sau: toată cunoaşterea, orice cunoştinţă;

2. cu* toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă răbdare; îngăduiţi-vă unii pe alţii în dragoste *Fapt. 20.19. Gal. 5.22,23. Col. 3.12,13.

3. şi căutaţi să păstraţi unirea Duhului, prin legătura păcii*. *Col. 3.14.

4. Este un* singur trup, un** singur Duh, după cum şi voi aţi fost chemaţi la o singură nădejde † a chemării voastre.

*Rom. 12.5. 1 Cor. 12.12,13. Cap. 2.16. **1 Cor. 12.4,11. † Cap. 1.18.

5. Este un* singur Domn, o** singură credinţă, un singur botez †.

*1 Cor. 1.13; 8.6; 12.5. 2 Cor. 11.4. **Vers. 13. Iuda. 3. † Gal. 3.27,28. Evr. 6.6.

6. Este un* singur Dumnezeu şi Tată al tuturor**, care este mai presus de toţi, prin toţi şi în toţi. *Mal. 2.10. 1 Cor. 8.6; 12.6. **Rom. 11.36.

7. Dar fiecăruia* din noi harul i-a fost dat după măsura darului lui Cristos.

*Rom. 12.3,6. 1 Cor. 12.11.

8. De aceea este zis: „S-a suit* sus, a** luat robia roabă şi a dat daruri oamenilor.”

*Ps. 68.18. Iuda 5,12. Col. 2.15.

9. Şi* acest: „S-a suit” ce înseamnă decât că înainte Se coborâse în părţile de jos ale pământului? *Ioan 3.13; 6.33,62.

10. Cel ce S-a coborât este acelaşi cu Cel ce S-a* înălțat mai presus de toate cerurile ca** să umple toate lucrurile.

*Fapt. 1.9,11. 1 Tim. 3.16. Evr. 4.14; 7.26; 8.1; 9.24. **Fapt. 2.33.

11. Şi El* a dat pe unii apostoli; pe alţii, proroci; pe alţii, evanghelişti**; pe alţii, păstori † şi învăţători ††,

*1 Cor. 12.28. Cap. 2.20. **Fapt. 21.8. 2 Tim. 4.5. † Fapt. 20. 28. †† Rom. 12.7.

12. pentru* desăvârşirea sfinţilor, în vederea lucrării de slujire, pentru** zidirea trupului † lui Cristos,

*1 Cor. 12.7. **1 Cor. 14.26. † Cap. 1.23. Col. 1.24.

13. până vom ajunge toţi la unirea[1] credinţei şi* a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea de om matur**, la înălţimea staturii plinătăţii lui Cristos; *Col. 2.2. **1 Cor. 14.20. Col. 1.28.

14. ca să nu mai fim copii*, plutind** încoace şi încolo, purtaţi de orice vânt † de învăţătură, prin viclenia oamenilor şi prin şiretenia lor în †† mijloacele de amăgire[2]; *Isa. 28. 9. 1 Cor. 14.20. **Evr. 13.9. † Mat. 11.7. †† Rom. 16.18. 2 Cor. 2.17.

15. ci, credincioşi* adevărului[3], în dragoste, să** creştem în toate privinţele, ca să ajungem la Cel † ce este Capul, Cristos.

*Zah. 8. 16. 2 Cor. 4.2. Vers. 25. 1 Ioan 3.18. **Cap. 1. 22; 2. 21. † Col. 1.18.

16. Din* El tot trupul, bine închegat şi strâns legat, prin ceea ce dă fiecare încheietură,

1.Sau: unitatea; 2.Sau: înșelare; 3.Sau: spunând adevărul;

îşi primeşte creşterea, potrivit cu lucrarea fie-
cărei părţi în măsura ei şi se zideşte în dragos-
te. *Col. 2.19.
17. Iată, dar, ce vă spun şi vă mărturisesc în
Domnul: să* nu mai trăiţi cum trăiesc păgânii
în** deşertăciunea minţii lor,

*Vers. 22. Cap. 2.1-3. Col. 3.7. 1 Pet. 4.3. **Rom. 1.21.

18. având înțelegerea[1] întunecată*, fiind stră-
ini** de viaţa lui Dumnezeu, din pricina ne-
ştiinţei[2] în care se află în urma împietririi †
inimii lor.

*Fapt. 26.18. **Cap. 2.12. Gal. 4.8. 1 Tes. 4.5. † Rom. 1.21.

19. Ei* şi-au pierdut orice pic de simţire[3], s-
au** dedat la desfrânare şi săvârşesc cu lăco-
mie orice fel de necurăţie.

*1 Tim. 4.2. **Rom. 1.24,26. 1 Pet. 4.3.

20. Dar voi n-aţi învăţat aşa de la Cristos;
21. dacă*, cel puţin, L-aţi ascultat şi dacă,
potrivit adevărului care este în Isus, aţi fost
învăţaţi; *Cap. 1.13.
22. cu privire la felul vostru de viaţă din tre-
cut, dezbrăcaţi-vă* de omul** cel vechi care
se strică după † poftele înşelătoare;

*Col. 2.11; 3.8,9. Evr. 12,1. 1 Pet. 2.1. **Rom. 6.6. Vers. 17. Cap. 2.2,3. Col. 3.7. † 1 Pet. 4.3.

23. şi înnoiţi-vă* în duhul minţii[4] voastre,

*Rom. 12.2. Col. 3.10.

24. şi îmbrăcaţi-vă* în omul cel nou, creat**
după chipul lui Dumnezeu în neprihănire şi
sfinţenia adevărului.

*Rom. 6.4. 2 Cor. 5.17. Gal. 6.15. Cap. 6.11. Col. 3.10. **Cap. 2.10.

25. De aceea, lăsaţi-vă de minciună: „Fiecare
dintre voi să spună* aproapelui său adevărul”,
pentru că suntem** mădulare unii altora.

*Zah. 8.16. Vers. 15. Col. 3.9. **Rom. 12.5.

26. „Mâniaţi-vă* şi nu păcătuiţi.” Să n-apună
soarele peste mânia voastră *Ps. 4.4; 37.8.
27. şi să nu* daţi ocazie diavolului.

*2 Cor. 2.10,11. Iac. 4.7. 1 Pet. 5.9.

28. Cine fura să nu mai fure; ci mai degrabă
să lucreze* cu mâinile lui ceva bun, ca să aibă
ce să dea şi celui** lipsit.

*Fapt. 20.35. 1 Tes. 4.11. 2 Tes. 3.8,11,12. **Luca 3.11.

29. Nici un* cuvânt stricat să nu vă iasă din
gură; ci unul** bun, pentru † zidire, după cum
e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud.

*Mat. 12.36. Cap. 5.4. Col. 3.8. **Col. 4.6. 1 Tes. 5.11. † Col. 3.16.

30. Să* nu-L întristaţi pe Duhul Sfânt al lui
Dumnezeu, prin** care aţi fost pecetluiţi pen-
tru ziua răscumpărării †.

1.Sau: discernământul; 2.Sau: ignoranței;
3.Sau: bunul simț; 4.Sau: gândirii;

*Isa. 7.13; 63.10. Ezec. 16.43. 1 Tes. 5.19. **Cap. 1.13. † Luca 21.28. Rom. 8.23. Cap. 1.14.

31. Orice* amărăciune, orice furie, orice
mâ-nie şi orice strigare, orice defăimare** şi
ori-ce fel † de răutate să piară din mijlocul
vostru. *Col. 3.8,19. **Tit 3.2. Iac. 4.11. 1 Pet. 2.1. † Tit 3.3.
32. Dimpotrivă, fiţi* buni unii cu alţii, miloşi
şi iertaţi-vă** unul pe altul, cum v-a iertat şi
Dumnezeu pe voi în Cristos.

*2 Cor. 2.10. Col. 3.12,13. **Mat. 6.14. Marc. 11.25.

5 1. Urmaţi*, dar, pilda lui Dumnezeu ca
nişte copii preaiubiţi.

*Mat. 5.45,48. Luca 6.36. Cap. 4.32.

2. Trăiţi* în dragoste, după cum** şi Cristos
ne-a iubit şi S-a dat pe Sine pentru noi „ca un
dar şi ca o jertfă de bun miros” † lui Dumne-
zeu.

*Ioan 13.34; 15.12. 1 Tes. 4.9. 1 Ioan 3.11,23; 4.21. **Gal. 1.4; 2.20. Evr. 7.27; 9.14,26; 10.10,12. 1 Ioan 3.16. † Gen. 8.21. Lev. 1.9. 2 Cor. 2.15.

3. Curvia* sau orice alt fel de necurăţie, sau
lăcomia nici** să nu fie pomenite între voi,
aşa cum se cuvine unor sfinţi.

*Rom. 6.13. 1 Cor. 6.18. 2 Cor. 12.21. Cap. 4.19,20. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3, etc. **1 Cor. 5.1.

4. Să nu se audă nici* cuvinte porcoase,
nici vorbe nechibzuite, nici glume proaste,
care** nu sunt cuviincioase †; ci mai degrabă
cuvinte de mulţumire.

*Mat. 12.35. Cap. 4.29. **Rom. 1.28. † 1 Cor. 6.9. Gal. 5. 19,21.

5. Căci ştiţi bine că nici un curvar, nici un stri-
cat, nici un lacom, care este un închinător la
idoli*, n-are** parte de moştenire în Împără-
ţia lui Cristos şi a lui Dumnezeu.

*Col. 3.5. 1 Tim. 6.17. **Gal. 5.21. Apoc. 22.15.

6. Nimeni* să nu vă înşele cu vorbe deşarte;
căci din pricina acestor lucruri vine** mânia
lui Dumnezeu peste † fiii neascultării.

*Ier. 29.8. Mat. 24.4. Col. 2.4,8,18. 2 Tes. 2.3. **Rom. 1.18. † Cap. 2.2.

7. Să nu vă întovărăşiţi, dar, deloc cu ei.
8. Odinioară eraţi* întuneric; dar acum sun-
teţi** lumină în Domnul. Umblaţi deci ca niş-
te copii † ai luminii.

*Isa. 9.2. Mat. 4.16. Fapt. 26.18. Rom.1.21. Cap. 2.11,12; 4.18. Tit 3.3. 1 Pet. 2.9. **Ioan 8.12; 12.46. 2 Cor. 3.18; 4.6. 1 Tes. 5.5. 1 Ioan 2.9. † Luca 16.8. Ioan 12.36.

9. Căci roada* (luminii şi a)[1] Duhului stă în
orice bunătate, neprihănire şi adevăr. *Gal. 5.22.
10. Cercetaţi* ce este plăcut înaintea Dom-
nului *Rom. 12.2. Filp. 1.10. 1 Tes. 5.21. 1 Tim. 2.3.
11. şi nu* luaţi deloc parte la lucrările** nero-

1.În unele manuscrise;

ditoare ale întunericului, ba încă mai degrabă condamnaţi-le.

*1 Cor. 5.9,11; 10.20. 2 Cor. 6.14. 2 Tes. 3.6,14. **Rom. 6.21; 13.12. Gal. 6.8. † Lev. 19.17. 1 Tim. 5.20.

12. Căci* e o ruşine numai să spunem ce fac ei în ascuns. *Rom. 1.24,26. Vers. 3.

13. Dar toate* aceste lucruri, când sunt condamnate de lumină, sunt date pe faţă; pentru că ceea ce scoate totul la iveală este lumina.

*Ioan 3.20,21. Evr. 4.13.

14. De aceea zice: „Deşteaptă-te* tu care dormi, scoală-te** din morţi şi Cristos te va lumina.”

*Isa. 60.1. Rom. 13.11,12. 1 Cor. 15.34. 1 Tes. 5.6. **Ioan 5. 25. Rom. 6.4,5. Cap. 2.5. Col. 3.1.

15. Luaţi seama* deci să umblaţi cu băgare de seamă, nu ca nişte neînţelepţi, ci ca nişte înţelepţi. *Col. 4.5.

16. Răscumpăraţi* vremea, căci** zilele sunt rele.

*Gal. 6.10. Col. 4.5. **Ecl. 11.2; 12.1. Ioan 12.35. Cap. 6.13.

17. De aceea* nu fiţi nepricepuţi, ci înţelegeţi** care † este voia Domnului.

*Col. 4.5. **Rom. 12.2. † 1 Tes. 4.3; 5.18.

18. Nu* vă îmbătaţi de vin, aceasta este destrăbălare. Dimpotrivă, fiți umpluți mereu de Duh! *Prov. 20.1; 23.20,30. Isa. 5.11,22. Luca 21.34.

19. Vorbiţi între voi cu* psalmi, cu cântări de laudă şi cu cântări duhovniceşti şi cântaţi şi aduceţi din toată inima laude[1] Domnului.

*Fapt. 16.25. 1 Cor. 14.26. Col. 3.16. Iac. 5.13.

20. Mulţumiţi-I* totdeauna lui Dumnezeu Tatăl pentru toate lucrurile, în** Numele Domnului nostru, Isus Cristos.

*Ps. 34.1. Isa. 63.7. Col. 3.17. 1 Tes. 5.18. 2 Tes. 1.3. **Evr. 13.15. 1 Pet. 2.5; 4.11.

21. Supuneţi-vă* unii altora în frica lui Cristos. *Filp. 2.3. 1 Pet. 5.5.

22. Nevestelor*, supuneți-vă bărbaţilor voştri ca** Domnului;

*Gen. 3.16. 1 Cor. 14.34. Col. 3.18. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. **Cap. 6.5.

23. căci bărbatul* este capul nevestei, după cum şi Cristos** este Capul Bisericii, El, Mântuitorul trupului.

*1 Cor. 11.3. **Cap. 1.22; 4.15. Col. 1.18.

24. Şi după cum Biserica este supusă lui Cristos, tot aşa şi nevestele să fie supuse bărbaţilor lor în* toate lucrurile. *Col. 3.20,22. Tit 2.9.

25. Bărbaţilor*, iubiţi-vă nevestele cum a iubit şi Cristos Biserica şi S-a** dat pe Sine pentru ea,

*Col. 3.19. 1 Pet. 3.7. **Fapt. 20.28. Gal. 1.4; 2.20. Vers. 2.

26. ca s-o sfinţească, după ce a curăţit-o prin* botezul cu apă prin Cuvânt**,

*Ioan 3.5. Tit 3.5. Evr. 10.22. 1 Ioan 5.6. **Ioan 15.3; 17.17.

27. ca* să înfăţişeze înaintea Lui această Biserică, slăvită, fără pată**, fără zbârcitură[1] sau altceva de felul acesta, ci † sfântă şi fără prihană. *2 Cor. 11.2. Col. 1.22. **Cânt. 4.7. † Cap. 1.4.

28. Tot aşa trebuie să-şi iubească şi bărbaţii nevestele, ca pe trupurile lor. Cine îşi iubeşte nevasta se iubeşte pe sine însuşi.

29. Căci nimeni nu şi-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrăneşte, îl îngrijeşte cu drag, ca şi Cristos Biserica;

30. pentru că noi* suntem mădulare ale trupului Lui, carne din carnea Lui şi os din oasele Lui.

*Gen. 2.23. Rom. 12.5. 1 Cor. 6.15; 12.27.

31. „De aceea* va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va uni cu nevasta sa, şi cei doi** vor fi un singur trup.”

*Gen. 2.24. Mat. 19.5. Marc. 10.7,8. **1 Cor. 6.16.

32. Taina aceasta este mare - (vorbesc despre Cristos şi despre Biserică) -,

33. încolo, fiecare dintre* voi să-şi iubească nevasta ca pe sine; şi nevasta să se** teamă[2] cu respect de bărbat. *Vers. 25. Col. 3.19. **1 Pet. 3.6.

6 1. Copii, ascultaţi* în Domnul de părinţii voştri, căci este drept. *Prov. 23.22. Col. 3.20.

2. „Să cinsteşti* pe tatăl tău şi pe mama ta” - este cea dintâi poruncă însoţită de o făgăduinţă -,

*Exod 20.12. Deut. 5.16; 27.16. Ier. 35.18. Ezec. 22.7. Mal. 1.6. Mat. 15.4. Marc. 7.10.

3. „ca să fii fericit şi să trăieşti multă vreme pe pământ.”

4. Şi voi, părinţilor*, nu întărâtaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i** în învăţătura şi mustrarea[3] Domnului.

*Col. 3.21. **Gen. 18.19. Deut. 4.9; 6.7,20; 11.19. Ps. 78.4. Prov. 19. 18; 22.6; 29.17.

5. Robilor*, ascultaţi de stăpânii voştri pământeşti, cu** frică şi cutremur, în † curăţie de inimă, ca de Cristos.

*Col. 3.22. 1 Tim. 6.1. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18. **2 Cor. 7.15. Filp. 2.12. † 1 Cron. 29.17. Col. 3.22.

6. Slujiţi-le nu* numai când sunteţi sub ochii lor, ca şi cum aţi vrea să plăceţi oamenilor, ci ca robi ai lui Cristos, care fac din inimă voia lui Dumnezeu. *Col. 3.22,23.

7. Slujiţi-le cu bucurie, ca Domnului, nu ca oamenilor,

8. căci ştiţi* că fiecare, fie** rob, fie liber, va primi răsplată de la Domnul, după binele pe care l-a făcut.

*Rom. 2.6. 2 Cor. 5.10. Col. 3.24. **Gal. 3.28. Col. 3.11.

9. Şi voi, stăpânilor*, purtaţi-vă la fel cu ei;

1.Lit.(gr): cu vocea şi cu instrumentele muzicale (Ps. 105.2);

1.Sau: rid, cută; 2.Lit: *fovéo*, „a se teme”, cu sensul lui *sévomai*, „a onora” şi *frontizo*, „a se îngriji”; 3.Sau: disciplina;

feriţi-vă de ameninţări**, ca unii care ştiţi că Stăpânul lor şi al † vostru este în cer şi †† că înaintea Lui nu se are în vedere faţa omului.

*Col. 4. 1. **Lev. 25.43. † Ioan 13.13. 1 Cor. 7.22. †† Rom. 2.11. Col.3.25.

10. Încolo, fraţilor, întăriţi-vă în Domnul şi în* puterea tăriei Lui. *Cap. 1.19; 3.16. Col. 1.11.
11. Îmbrăcaţi-vă* cu toată armura lui Dumnezeu, ca să puteţi ţine piept împotriva uneltirilor diavolului.

*Rom. 13.12. 2 Cor. 6.7. Vers. 13. 1 Tes. 5.8.

12. Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii* şi a sângelui, ci împotriva căpeteniilor**, împotriva stăpânirilor, împotriva domniilor † întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii din locurile cereşti.

*Mat. 16.17. 1 Cor. 15.50. **Rom. 8.38. Cap. 1.21. Col. 2.15. † Luca 22.53. Ioan 12.31; 14.30. Cap. 2.2. Col. 1.13.

13. De aceea*, luaţi toată armura lui Dumnezeu, ca să vă puteţi împotrivi în** ziua cea rea şi să rămâneţi în picioare, după ce veţi fi biruit[1] totul. *2 Cor. 10.4. Vers. 11. **Cap. 5.16.
14. Staţi gata, dar, având mijlocul încins* cu adevărul, îmbrăcaţi** cu platoşa neprihănirii,

*Isa. 11.5. Luca 12.35. 1 Pet. 1.13. **Isa. 59.17. 2 Cor. 6.7. 1 Tes. 5.8.

15. având picioarele încălţate* cu râvna Evangheliei păcii. *Isa. 52.7. Rom. 10.15.
16. Pe deasupra tuturor acestora, luaţi scutul* credinţei, cu care veţi putea stinge toate săgeţile arzătoare ale celui rău. *1 Ioan 5.4.

1.Sau: împlinit;

17. Luaţi* şi coiful mântuirii şi sabia** Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu.

*Isa. 59.17. 1 Tes. 5.8. **Evr. 4.12. Apoc. 1.16; 2.16; 19.15.

18. Faceţi în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni* şi cereri. Vegheaţi** la aceasta, cu toată stăruinţa şi rugăciune † pentru toţi sfinţii

*Luca 18.1. Rom. 12.12. Col. 4.2. 1 Tes. 5.17. **Mat. 26.41. Marc. 13.33. † Cap. 1.16. Filp. 1.4. 1 Tim. 2.1.

19. şi pentru* mine, ca ori de câte ori îmi deschid gura să mi se dea cuvânt, ca să fac cunoscută cu** îndrăzneală taina Evangheliei,

*Fapt. 4.29. Col. 4.3. 2 Tes. 3.1. **2 Cor. 3.12.

20. al cărei sol în* lanţuri sunt**; pentru ca, zic, să vorbesc cu † îndrăzneală, cum trebuie să vorbesc.

*2 Cor. 5.20. **Fapt. 26.29; 28.20. Cap. 3.1. Filp. 1.7,13,14. 2 Tim. 1.16; 2.9. Film. 10. † Fapt. 28.31. Filp. 1.20. 1 Tes. 2.2.

21. Acum, ca* să ştiţi şi voi despre mine, Tihic**, preaiubitul frate şi slujitor credincios în Domnul, vă va face cunoscut totul.

*Col. 4.7. **Fapt. 20.4. 2 Tim. 4.12. Tit 3.12.

22. Vi l-am* trimis înadins, ca să luaţi cunoştinţă despre starea noastră şi să vă îmbărbăteze inimile. *Col. 4.8.
23. Pace*, fraţilor, şi dragoste împreună cu credinţa din partea lui Dumnezeu Tatăl şi din partea Domnului Isus Cristos! *1 Pet. 5.14.
24. Harul să fie cu toţi cei ce Îl iubesc pe Domnul nostru Isus Cristos* în curăţie.
Amin! *Tit 2.7.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI

1 1. Pavel şi Timotei, robi ai lui Isus Cristos, către toţi sfinţii în* Cristos Isus care sunt în Filipi, împreună cu episcopii[1] şi diaconii:

*1 Cor. 1.2.

2. Har* vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Isus Cristos!

*Rom. 1.7. 2 Cor. 1.2. 1 Pet. 1.2.

3. Mulţumesc* Dumnezeului meu pentru toată aducerea aminte pe care o păstrez despre voi. *Rom. 1.8,9. 1 Cor. 1.4. Efes. 1.15,16. Col. 1.3. 1 Tes. 1.2. 2 Tes. 1.3.
4. În toate rugăciunile mele mă rog pentru voi toţi, cu bucurie,
5. pentru* partea pe care o luaţi la Evanghelie, din cea dintâi zi până acum.

*Rom. 12.13; 15.26. 2 Cor. 8.1. Cap. 4.14,15.

1.Sau: priveghetorii, veghetorii, supraveghetorii;

6. Sunt încredinţat că Acela care a început în voi această bună lucrare* o va isprăvi până** în ziua lui Isus Cristos.

*Ioan 6.29. 1 Tes. 1.3. **Vers. 10.

7. Este drept să gândesc astfel despre voi toţi, fiindcă vă port în inima mea, întrucât, atât în lanţurile* mele cât şi în apărarea** şi întărirea Evangheliei †, voi †† sunteţi toţi părtaşi aceluiaşi har.

*Vers. 17. **2 Cor. 3.2; 7.3. † Efes. 3.1; 6.20. Col. 4.3,18. 2 Tim. 1.8. †† Cap. 4.14.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu* că** vă iubesc[1] pe toţi cu o dragoste nespusă, în Isus Cristos. *Rom. 1.9; 9.1. Gal. 1.20. 1 Tes. 2.5. **Cap. 2.26; 4.1.
9. Şi mă rog ca* dragostea voastră să crească tot mai mult în cunoaştere deplină şi orice pri-

1.Sau: vă doresc, mi-e dor de voi;

cepere, *1 Tes. 3.12. Film. 6.
10. ca să* deosebiţi[1] lucrurile alese, pentru ca** să fiţi curaţi şi să nu vă poticniţi până în † ziua venirii lui Cristos,

*Rom. 2.18; 12.2. Efes. 5.10. **Fapt. 24.16. 1 Tes. 3.13; 5.23. † 1 Cor. 1.8.

11. plini de rodul neprihănirii, prin* Isus Cristos, spre slava** şi lauda lui Dumnezeu.

*Ioan 15.4,5. Efes. 2.10. Col. 1.6. **Ioan 15.8. Efes. 1.12,14.

12. Vreau să ştiţi, fraţilor, că împrejurările în care mă găsesc, mai degrabă au lucrat la înaintarea Evangheliei.
13. Într-adevăr, în* toată curtea împărătească şi pretutindeni aiurea, toţi ştiu că sunt pus în lanţuri din pricina lui Isus Cristos. *Cap. 4.22.
14. Şi cei mai mulţi dintre fraţi, îmbărbătaţi de lanţurile mele, au şi mai multă îndrăzneală să vestească fără teamă Cuvântul lui Dumnezeu.
15. Unii, este adevărat, propovăduiesc pe Cristos din invidie şi din duh de ceartă*; dar alţii, din bunăvoinţă. *Cap. 2.3.
16. Aceştia din urmă lucrează din dragoste, ca unii care ştiu că eu sunt însărcinat* cu apărarea Evangheliei; *Vers. 7.
17. cei dintâi, din duh de partidă vestesc pe Cristos, nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanţurile mele.
18. Ce ne pasă? Oricum, fie de ochii lumii, fie din toată inima[2], Cristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta şi mă voi bucura.
19. Căci ştiu că lucrul acesta se va întoarce spre mântuirea[3] mea prin rugăciunile voastre* şi prin ajutorul Duhului** lui Isus Cristos. *2 Cor. 1.11. **Rom. 8.9.
20. Mă aştept şi nădăjduiesc cu tărie* că nu voi fi dat de ruşine** cu nimic; ci că † acum, ca totdeauna, Cristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viaţa mea, fie prin moartea mea.

*Rom. 8.19. **Rom. 5.5. † Efes. 6.19,20.

21. Căci pentru mine a trăi este Cristos, şi a muri este un câştig.
22. Dar, dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; şi nu ştiu ce să aleg.
23. Sunt strâns* din două părţi: aş dori să mă mut** şi să fiu împreună cu Cristos, căci ar fi cu mult mai bine; *2 Cor. 5.8. **2 Tim. 4.6.
24. dar, pentru voi, este mai de folos să rămân în trup.
25. Şi sunt încredinţat* şi ştiu că voi rămâne şi voi trăi cu voi toţi, pentru înaintarea şi bucuria credinţei voastre; *Cap. 2.24.
26. pentru ca, prin întoarcerea mea la voi, să aveţi în mine o mare pricină de laudă* în Isus Cristos. *2 Cor. 1.14; 5.12.
27. Numai, purtaţi-vă* într-un chip vrednic de Evanghelia lui Cristos, pentru ca, fie că voi veni să vă văd, fie că voi rămâne departe de voi, să aud despre voi că** rămâneţi tari în acelaşi duh şi că luptaţi cu † un suflet †† pentru credinţa Evangheliei,

*Efes. 4.1. Col. 1.10. 1 Tes. 2.12; 4.1. **Cap. 4.1. † 1 Cor.1.10. †† Iuda 3.

28. fără să vă lăsaţi înspăimântaţi de potrivnici; lucrul acesta* este pentru ei o dovadă de pierzare şi** pentru voi de mântuire, şi aceasta de la Dumnezeu.

*2 Tes. 1.5. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.11.

29. Căci, cu privire la Cristos, vouă* vi s-a dat harul nu** numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El *Fapt. 5.41. Rom. 5.3. **Efes. 2.8.
30. şi să şi duceţi*, cum şi faceţi, aceeaşi luptă pe care** aţi văzut-o la mine şi pe care auziţi că o duc şi acum.

*Col. 2.1. **Fapt. 16.19, etc. 1 Tes. 2.2.

2
1. Deci, dacă este vreo îndemnare în Cristos, dacă este vreo mângâiere în dragoste, dacă este vreo legătură* a Duhului, dacă este vreo milostivire şi vreo îndurare**,

*2 Cor. 13.14. **Col. 3.12.

2. faceţi-mi* bucuria deplină şi aveţi o simţire, o dragoste, un suflet şi un gând**.

*Ioan 3.29. **Rom. 12.16; 15.5. 1 Cor. 1.10. 2 Cor. 13.11. Cap. 1.27; 3.16; 4.2. 1 Pet. 3.8.

3. Nu faceţi nimic* din duh de ceartă sau din slavă deşartă; ci, în smerenie**, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuşi.

*Gal. 5.26. Cap. 1.15,16. Iac. 3.14. **Rom. 12.10. Efes. 5.21. 1 Pet. 5.5.

4. Fiecare din voi să se uite nu la foloasele lui, ci* şi la foloasele altora. *1 Cor. 10.24,33; 13.5.
5. Să* aveţi în voi gândul acesta care era şi în Cristos Isus:

*Mat. 11.29. Ioan 13.15. 1 Pet. 2.21. 1 Ioan 2.6.

6. El, măcar că* avea chipul lui Dumnezeu, totuşi n-a** crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă[1] cu Dumnezeu,

*Ioan 1.1,2; 17.5. 2 Cor. 4.4. Col. 1.15. Evr. 1.3. **Ioan 5.18; 10.33.

1.Sau: discerneţi; 2.Sau: fie în adevăr; 3.Sau: eliberarea;

1.Sau: egal;

7. ci* S-a dezbrăcat[1] pe Sine Însuşi şi a luat un chip de rob[2]**, făcându-Se † asemenea oamenilor.

*Ps. 22.6. Isa. 53.3. Dan. 9.26. Marc. 9.12. Rom. 15.3. **Isa. 42.1; 49.3,6; 52.13; 53.11. Ezec. 34.23,24. Zah. 3.8. Mat. 20.28. Luca 22.27. † Ioan 1.14. Rom. 1.3; 8.3. Gal. 4.4. Evr. 2.14,17.

8. La înfăţişare a fost găsit ca un om, S-a smerit şi S-a făcut* ascultător până la moarte, şi încă moarte de cruce.

*Mat. 26.29,42. Ioan 10.18. Evr. 5.8; 12.2.

9. De aceea şi Dumnezeu L-a* înălţat nespus de mult şi I-a** dat Numele care este mai presus de orice nume;

*Ioan 17.1,2,5. Fapt. 2.33. Evr. 2.9. **Efes. 1.20,21. Evr. 1.4.

10. pentru ca*, în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ şi de sub pământ,

*Isa. 45.23. Mat. 28.18. Rom. 14.11. Apoc. 5.13.

11. şi orice* limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Cristos este Domnul.

*Ioan 13.13. Fapt. 2.36. Rom. 14.9. 1 Cor. 8.6; 12.3.

12. Astfel, dar, preaiubiţilor, după cum* totdeauna aţi fost ascultători, duceţi până la capăt mântuirea voastră, cu frică** şi cutremur, nu numai când sunt eu de faţă, ci cu mult mai mult acum, în lipsa mea. *Cap. 1.5. **Efes. 6.5.

13. Căci Dumnezeu* este Acela care lucrează în voi şi vă dă, după plăcerea Lui, şi voinţa şi înfăptuirea. *2 Cor. 3.5. Evr. 13.21.

14. Faceţi toate lucrurile fără* cârtiri şi fără şovăieli**, *1 Cor. 10.10. 1 Pet. 4.9. **Rom. 14.1.

15. ca să fiţi fără prihană şi curaţi, copiii* lui Dumnezeu fără vină, în** mijlocul unei † generaţii ticăloase şi stricate, în care străluciţi †† ca nişte lumini în lume,

*Mat. 5.45. Efes. 5.1. **1 Pet. 2.12. † Deut. 32.5. †† Mat. 5.14,16. Efes. 5.8.

16. ţinând sus Cuvântul vieţii; aşa ca, în ziua lui Cristos, să mă pot lăuda* că n-am** alergat, nici nu m-am ostenit în zadar.

*2 Cor. 1.14. 1 Tes. 2.19. **Gal. 2.2. 1 Tes. 3.5.

17. Şi chiar dacă va* trebui să fiu turnat ca o jertfă de băutură peste jertfa şi** slujba credinţei voastre, eu mă bucur, şi mă † bucur cu voi toţi. *2 Tim. 4.6. **Rom. 15.16. † 2 Cor. 7.14. Col. 1.24.

18. Tot aşa şi voi, bucuraţi-vă, şi bucuraţi-vă împreună cu mine.

19. Nădăjduiesc, în Domnul Isus, să vă trimit în curând pe Timotei*, ca să fiu şi eu cu inimă bună[3] când o să am ştiri despre voi.

*Rom. 16.21. 1 Tes. 3.2.

20. Căci n-am pe nimeni* care să-mi împărtăşească simţirile[4] ca el şi să se îngrijească într-adevăr de starea voastră.

*Ps. 55.13.

21. Ce-i drept, toţi umblă* după foloasele lor şi nu după ale lui Isus Cristos.

*1 Cor. 10.24,33; 13.5. 2 Tim. 4.10,16.

22. Ştiţi râvna lui încercată; cum, ca* un copil cu tatăl lui, a lucrat ca un rob împreună cu mine pentru înaintarea Evangheliei.

*1 Cor. 4.17. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2.

23. Pe el, dar, nădăjduiesc să vi-l trimit, de îndată ce voi vedea ce întorsătură[1] vor lua lucrurile cu privire la mine.

24. Şi am* încredere în Domnul că în curând voi veni şi eu.

*Cap. 1.25. Film. 22.

25. Am socotit de trebuinţă să vă trimit pe Epafrodit*, fratele şi tovarăşul meu de lucru** şi de luptă, trimisul şi slujitorul † vostru pentru †† nevoile mele.

*Cap. 4.18. **Film. 2. † 2 Cor. 8.23. †† 2 Cor. 11.9. Cap. 4.18.

26. Căci* dorea fierbinte să vă vadă pe toţi; şi era foarte mâhnit, pentru că aflaserăţi că a fost bolnav.

*Cap. 1.8.

27. Ce-i drept, a fost bolnav şi foarte aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el. Şi nu numai de el, ci şi de mine, ca să n-am întristare peste întristare.

28. L-am trimis, dar, cu atât mai în grabă, ca să-l vedeţi şi să vă bucuraţi iarăşi şi să fiu şi eu mai puţin mâhnit.

29. Primiţi-l deci în Domnul, cu toată bucuria; şi preţuiţi-i* pe astfel de oameni.

*1 Cor. 16.18. 1 Tes. 5.12. 1 Tim. 5.17.

30. Căci pentru lucrul lui Cristos a fost el aproape de moarte şi şi-a pus viaţa în joc, ca* să împlinească ce lipsea slujbei voastre pentru mine. *1 Cor. 16.17. Cap. 4.10.

3 1. Încolo, fraţii mei, bucuraţi-vă* în Domnul. Mie nu-mi este greu să vă scriu mereu aceleaşi lucruri, iar vouă vă este de folos.

*2 Cor. 13.11. Cap. 4.4. 1 Tes. 5.16.

2. Păziţi-vă* de câinii aceia; păziţi-vă de lucrătorii** aceia răi; păziţi-vă † de scrijeliţii aceia!

*Isa. 56.10. Gal. 5.15. **2 Cor. 11.13. † Rom. 2.28. Gal. 5.2.

3. Căci cei tăiaţi împrejur* suntem noi care** slujim lui Dumnezeu prin Duhul lui Dumnezeu, care ne † lăudăm în Cristos Isus şi care nu ne punem încrederea în lucrurile pământeşti.

*Deut. 10.16; 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.29; 4.11,12. Col. 2.11. **Ioan 4.23,24. Rom. 7.6. † Gal. 6.14.

1.Sau: S-a golit; 2.Sau: slujitor (peste tot în text);
3.Sau: înviorat; 4.Sau: gândurile;

1.Sau: ce se va întâmpla;

4. Măcar că eu* aş avea pricină de încredere chiar în lucrurile pământeşti. Dacă altul crede că se poate încrede în lucrurile pământeşti, eu şi mai mult;

*2 Cor. 11.18,21.

5. eu, care sunt tăiat împrejur* a opta zi, din** neamul lui Israel, din † seminţia lui Beniamin, evreu †† din evrei; în ce priveşte Legea, fariseu *†;

*Gen. 17.12. **2 Cor. 11.22. † Rom. 11.1. †† 2 Cor. 11.22. *† Fapt. 23.6; 26.4,5.

6. în ce priveşte* râvna, prigonitor** al Bisericii; cu privire la neprihănirea † pe care o dă Legea, fără †† prihană.

*Fapt. 22.3. Gal. 1.13,14. **Fapt. 8.3; 9.1. † Rom. 10.5. †† Luca 1.6.

7. Dar lucrurile* care pentru mine erau câştiguri le-am socotit ca o pierdere, din pricina lui Cristos. *Mat. 13.44.

8. Ba încă şi acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, faţă de preţul nespus de mare al* cunoaşterii lui Cristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate şi le socotesc ca un gunoi, ca să-L câştig pe Cristos

*Isa. 53.11. Ier. 9.23,24. Ioan 17.3. 1 Cor. 2.2. Col. 2.2.

9. şi să fiu găsit în El, nu având o neprihănire a mea* pe care mi-o dă Legea, ci aceea** care se primeşte prin credinţa în Cristos, neprihănirea pe care o dă Dumnezeu, prin credinţă.

*Rom. 10.3,5. **Rom. 1.17; 3.21,22; 9.30; 10.3,6. Gal. 2.16.

10. Şi să-L cunosc pe El şi puterea învierii Lui şi părtăşia* suferinţelor Lui şi să mă fac[1] asemenea cu moartea Lui;

*Rom. 6.3-5; 8.17. 2 Cor. 4.10,11. 2 Tim. 2.11,12. 1 Pet. 4.13.

11. ca să ajung* cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morţi. *Fapt. 26.7.

12. Nu că am şi câştigat premiul sau că am şi ajuns* desăvârşit**; dar alerg înainte, căutând să-l apuc[2], întrucât şi eu am fost apucat de Cristos Isus. *1 Tim. 6.12. **Evr. 12.23.

13. Fraţilor, eu nu cred că l-am apucat[2] încă; dar fac un singur lucru: uitând* ce este în urma mea şi aruncându-mă** spre ce este înainte,

*Ps. 45.10. Luca 9.62. 2 Cor. 5.16. **1 Cor. 9.24,26. Evr. 6.1.

14. alerg* spre ţintă, pentru premiul chemării** cereşti a lui Dumnezeu, în Cristos Isus.

*2 Tim. 4.7,8. Evr. 12.1. **Evr. 3.1.

15. Gândul acesta, dar, să ne însufleţească pe toţi care suntem desăvârşiţi*; şi, dacă în vreo privinţă sunteţi de altă părere[3]**, Dumnezeu vă va lumina şi în această privinţă.

*1 Cor. 2.6; 14.20. **Gal. 5.10.

1.Sau: să mă identific cu El în moartea Lui; 2.Sau: iau în stăpânire; 3.Sau: dacă aveţi o înţelegere diferită;

16. Dar, în lucrurile* în care am ajuns de aceeaşi** părere, să umblăm la fel[1] †.

*Rom. 12.16; 15.5. **Gal. 6.16. † Cap. 2.2.

17. Urmaţi-mă pe mine[2]*, fraţilor, şi uitaţi-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveţi** în noi.

*1 Cor. 4.16; 11.1. Cap. 4.9. 1 Tes. 1.6. **1 Pet. 5.3.

18. Căci v-am spus de multe ori şi vă mai spun şi acum, plângând: sunt mulţi care se poartă ca vrăjmaşi* ai crucii lui Cristos.

*Gal. 1.7; 2.21; 6.12. Cap. 1.15,16.

19. Sfârşitul lor* va fi pierzarea. Dumnezeul lor** este stomacul şi † slava lor este în ruşinea lor, şi se gândesc †† la lucrurile pământeşti.

*2 Cor. 11.15. 2 Pet. 2.1. **Rom. 16.18. 1 Tim. 6.5. Tit 1.11. † Osea 4.7. 2 Cor. 11.12. Gal. 6.13. †† Rom. 8.5.

20. Dar cetăţenia* noastră este în ceruri, de** unde şi aşteptăm † ca Mântuitor pe Domnul Isus Cristos.

*Efes. 2.6, 19. Col. 3.1,3. **Fapt. 1.11. † 1 Cor. 3.7. 1 Tes. 1.10. Tit 2.13.

21. El* va schimba trupul stării noastre smerite şi-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii** pe care o are de a-Şi † supune toate lucrurile.

*1 Cor. 15. 43, 48, 49. Col. 3. 4. 1 Ioan 3. 2. **Efes. 1.19. † 1 Cor. 15. 26, 27.

4 1. De aceea, preaiubiţii şi mult doriţii* mei fraţi, bucuria** şi cununa mea, rămâneţi † astfel tari în Domnul, preaiubiţilor!

*Cap. 1.8. **2 Cor. 1.14. Cap. 2.16. 1 Tes. 2.19,20. † Cap. 1.27.

2. Îndemn pe Evodia şi îndemn pe Sintichia să fie cu un gând* în Domnul. *Cap. 2.2; 3.16.

3. Şi pe tine, adevărat tovarăş de jug, te rog să vii în ajutorul femeilor acestora, care au lucrat* împreună cu mine pentru Evanghelie, cu Clement şi cu ceilalţi tovarăşi de lucru ai mei, ale căror nume sunt scrise în Cartea** Vieţii.

*Rom. 16.3. Cap. 1.27. **Exod 32. 32. Ps. 69.28. Dan. 12.1. Luca 10.20. Apoc. 3.5; 13.8; 20.12; 21.27.

4. Bucuraţi-vă* totdeauna în Domnul! Iarăşi zic: Bucuraţi-vă!

*Rom. 12.12. Cap. 3.1. 1 Tes. 5.16. 1 Pet. 4.13.

5. Blândeţea[3] voastră să fie cunoscută de toţi oamenii. Domnul este aproape*.

*Evr. 10.25. Iac. 5.8,9. 1 Pet. 4.7. 2 Pet. 3.8,9. 2 Tes. 2.2.

6. Nu* vă îngrijoraţi de nimic; ci, în orice lucru, aduceţi cererile voastre la cunoştinţa lui Dumnezeu, prin rugăciuni şi cereri, cu mulţumiri. *Ps. 55.22. Prov. 16.2. Mat. 6.25. Luca 12.22. 1 Pet. 5.7.

7. Şi pacea* lui Dumnezeu, care întrece orice

1.Sau: să umblăm după aceeaşi regulă şi să gândim la fel;

2.Sau: Fiţi urmaşi sau, imitatori ai mei!; 3.Sau: îngăduinţa;

pricepere[1], vă va păzi inimile şi gândurile în Cristos Isus. *Ioan 14.27. Rom. 5.1. Col. 3.15.

8. Încolo, fraţii mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot* ce este vrednic de primit, orice faptă bună[2] şi orice laudă, aceea să vă însufleţească.

*1 Tes. 5.22.

9. Ce* aţi învăţat, ce aţi primit şi auzit de la mine şi ce aţi văzut în mine, faceţi. Şi Dumnezeul** păcii va fi cu voi.

*Cap. 3.17. **Rom. 15.33; 16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. 1 Tes. 5.23. Evr. 13.20.

10. Am avut o mare bucurie în Domnul, că, în sfârşit, aţi putut să vă înnoiţi iarăşi simţămintele* voastre faţă de mine. Vă gândeaţi voi la aşa ceva, dar vă lipsea prilejul.

*2 Cor. 12.9.

11. Nu zic lucrul acesta având în vedere nevoile mele; căci m-am deprins să fiu* mulţumit cu starea în care mă găsesc.

*1 Tim. 6.6,9.

12. Ştiu* să trăiesc smerit şi ştiu să trăiesc în belşug. În totul şi pretutindeni m-am deprins să fiu sătul şi flămând, să fiu în belşug şi să fiu în lipsă. *1 Cor. 4.11. 2 Cor. 6.10; 11.27.

13. Pot totul* în Cristos care mă întăreşte.

*Ioan 15.5. 2 Cor. 12.9.

14. Dar bine aţi făcut că aţi* luat parte la strâmtorarea mea. *Cap. 1.7.

15. Ştiţi voi înşivă, filipenilor, că, la începutul Evangheliei, când am plecat din Macedonia, nici o* biserică n-a avut legătură cu mine în ce priveşte „darea" şi „primirea" în afară de voi.

*2 Cor. 11.8,9.

16. Căci mi-aţi trimis în Tesalonic, o dată şi chiar de două ori, ceva pentru nevoile mele.

17. Nu că umblu după daruri. Dimpotrivă, umblu după câştigul* care prisoseşte în folosul vostru.

*Rom. 15.28. Tit 3.14.

18. Am de toate şi sunt în belşug. Sunt bogat de când am primit prin Epafrodit* ce mi-aţi trimis... o mireasmă** plăcut mirositoare, o jertfă † bine primită şi plăcută lui Dumnezeu.

*Cap. 2.25. **Evr. 13.16. † 2 Cor. 9.12.

19. Şi Dumnezeul meu să îngrijească* de toate nevoile voastre, după** bogăţia Sa, în slavă, în Isus Cristos.

*Ps. 23.1. 2 Cor. 9.8. **Efes. 1.7; 3.16.

20. A lui* Dumnezeu şi Tatăl nostru să fie slava în vecii vecilor! Amin!

*Rom. 16.27. Gal. 1.5.

21. Spuneţi sănătate fiecărui sfânt în Cristos Isus.

Fraţii care* sunt cu mine vă salută!

*Gal. 1.2.

22. Toţi sfinţii vă trimit sănătate, mai* ales cei din casa Cezarului.

*Cap. 1.13.

23. Harul* Domnului Isus Cristos să fie cu voi cu toţi! Amin! *Rom. 16.24.

1.Sau: înţelegere; 2.Sau: virtute;

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE COLOSENI

1

1. Pavel, apostol* al lui Isus Cristos, prin voia lui Dumnezeu, şi fratele Timotei

*Efes. 1.1.

2. către sfinţii şi fraţii credincioşi în* Cristos care sunt în Colose: Har şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Isus Cristos. *1 Cor. 4.17. Efes. 6.21. Gal. 1.3.

3. Mulţumim* lui Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru, Isus Cristos, căci ne rugăm neîncetat pentru voi *1 Cor. 1.4. Efes. 1.16. Filp. 1.3; 4.6.

4. şi am auzit despre credinţa voastră în Cristos Isus şi despre dragostea* pe care o aveţi faţă de toţi sfinţii,

*Efes. 1.15. Vers. 9. Film. 5. Evr. 6.10.

5. din pricina nădejdii care vă aşteaptă* în ceruri şi despre care aţi auzit mai înainte în Cuvântul adevărului Evangheliei,

*2 Tim. 4.8. 1 Pet. 1.4.

6. care a ajuns până la voi şi* este în toată lumea, unde dă** roade şi merge crescând, ca şi între voi. Şi aceasta, din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut harul † lui Dumnezeu, în adevăr,

*Mat. 24.14. Marc. 16.15. Rom. 10.18. Vers. 23. **Marc. 4.8. Ioan 15.16. Filp. 1.11. † 2 Cor. 6.1. Efes. 3.2. Tit 2.11. 1 Pet. 5.12.

7. cum aţi învăţat de la Epafras*, preaiubitul nostru tovarăş de slujbă. El este un credincios slujitor** al lui Cristos pentru voi

*Cap. 4.12. Film. 23. ** 2 Cor. 11.23. 1 Tim. 4.6.

8. şi ne-a vorbit despre dragostea* voastră în Duhul.

*Rom. 15.30.

9. De aceea* şi noi, din ziua când am auzit aceste lucruri, nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem să** vă umpleţi de cunoaşterea † voii Lui, în orice fel de înţelepciune ††

şi pricepere duhovnicească;

*Efes. 1.15, 16. Vers. 3,4. **1 Cor. 1.5. † Rom. 12.2. Efes. 10. 17. †† Efes. 1.8.

10. pentru ca*, astfel, să vă purtaţi într-un chip vrednic de Domnul, ca** să-I fiţi plăcuţi în orice lucru, aducând roade † în tot felul de fapte bune şi crescând în cunoaşterea lui Dumnezeu,

*Efes. 4.1. Filp. 1.27. 1 Tes. 2.12. **1 Tes. 4.1. † Ioan 15.16. 2 Cor. 9.8. Filp. 1.11. Tit 3.1. Evr. 13.21.

11. întăriţi*, cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare** şi îndelungă răbdare, cu bucurie †,

*Efes. 3.16; 6.10. **Efes. 4.2. † Fapt. 5.41. Rom. 5.3.

12. mulţumind* Tatălui, care v-a învrednicit să aveţi parte de moştenirea sfinţilor în lumină.

*Fapt. 26.18. Efes. 1.11.5.20. Cap. 3.15.

13. El ne-a izbăvit de sub stăpânirea[1]* întunericului şi** ne-a strămutat în Împărăţia Fiului dragostei Lui,

*Efes. 6.12. Evr. 2.14. 1 Pet. 2.9. **1 Tes. 2.12. 2 Pet. 1.11.

14. în* care avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor.

*Efes. 1.7.

15. El este chipul* Dumnezeului celui nevăzut, Cel întâi-născut** din toată creaţia.

*2 Cor. 4.4. Evr. 1.3. **Apoc. 3.14.

16. Pentru că prin El* au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri şi pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute: fie scaune de domnii**, fie dregătorii, fie domnii, fie autorități. Toate au fost făcute prin El † şi pentru El.

*Ioan 1.3. 1 Cor. 8.6. Efes. 3.6. Evr. 1.2. **Rom. 8.38. Efes. 1.21. Cap. 2.10,15. 1 Pet. 3.22. † Rom. 11.36. Evr. 2.10.

17. El* este mai înainte de toate lucrurile, şi toate se ţin[2] prin El.

*Ioan 1.1,3; 17.5. 1 Cor. 8.6.

18. El* este Capul trupului, al Bisericii. El este Începutul, Cel întâi-născut** dintre cei morţi, pentru ca în toate lucrurile să aibă întâietatea.

*1 Cor. 11.3. Efes. 1.10,22; 4.15; 5.23. **Fapt. 26.23 1 Cor. 15.20,23. Apoc. 1.5.

19. Căci Dumnezeu a vrut ca toată plinătatea să locuiască în* El

*Ioan 1.16; 3.34. Cap. 2.9; 3.11.

20. şi să împace totul* cu Sine** prin El, atât † ce este pe pământ, cât şi ce este în ceruri, făcând pace prin sângele crucii Lui.

*Efes. 2.14-16. **2 Cor. 5.18. † Efes. 1.10.

21. Şi pe voi, care* odinioară eraţi străini şi vrăjmaşi prin gândurile şi prin faptele voastre rele**, El v-a împăcat acum

*Efes. 2.1,2,12,19; 4.18. **Tit 1.15,16.

22. prin* trupul Lui de carne, prin moarte, ca** să vă facă să vă înfăţişaţi înaintea Lui sfinţi, fără prihană şi fără vină;

*Efes. 2.15,16. **Luca 1.75. Efes. 1.41; 5.27. 1 Tes. 4.7. Tit 2. 14. Iuda 24.

23. negreşit, dacă rămâneţi şi mai departe întemeiaţi* şi neclintiţi în credinţă, fără să vă abateţi** de la nădejdea Evangheliei pe care aţi † auzit-o, care a fost propovăduită oricărei †† făpturi de sub cer şi al cărei *† slujitor am fost făcut eu, Pavel.

*Efes. 3.17. Cap. 2.7. **Ioan 15.6. † Rom. 10.18. †† Vers. 6. *† Fapt. 1.17. 2 Cor. 3.6; 4.1; 5.18. Efes. 3.7. Vers. 25. 1 Tim. 2.7.

24. Mă bucur acum* în suferinţele mele pentru** voi; şi în trupul meu împlinesc ce lipseşte † suferinţelor lui Cristos, pentru †† trupul Lui, care este Biserica.

*Rom. 5.3. 2 Cor. 7.4. **Efes. 3.1,13. † 2 Cor. 1.5,6. Filp. 3. 10. 2 Tim. 1.8; 2.10. †† Efes. 1.23.

25. Slujitorul ei am fost făcut eu, după isprăvnicia[1]* pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi, ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Efes. 3.2. Vers. 23.

26. Vreau să zic: taina* ţinută ascunsă din veşnicii şi în toate generaţiile, dar** descoperită acum sfinţilor Lui,

*Rom. 16.25. 1 Cor. 2.7. Efes. 3.9. **Mat. 13.11. 2 Tim. 1.10.

27. cărora* Dumnezeu a vrut să le facă cunoscut care este bogăţia** slavei acestei taine între Neamuri, şi anume: Cristos în voi, nădejdea † slavei[2].

*2 Cor. 2.14. **Rom. 9.23. Efes. 1.7; 3.8. † 1 Tim. 1.1.

28. Pe El Îl propovăduim noi, sfătuind* pe orice om şi învăţând pe orice om în toată înţelepciunea, ca** să înfăţişăm pe orice om desăvârşit în Cristos Isus.

*Fapt. 20.20,27,31. **2 Cor. 11.2. Efes. 5.27. Vers. 22.

29. Iată la* ce lucrez eu şi mă lupt** după lucrarea puterii † Lui care lucrează cu tărie în mine.

*1 Cor. 15.10. **Cap. 2.1. † Efes. 1.19; 3.7,20.

2 1. Vreau, într-adevăr, să ştiţi cât de mare luptă* duc pentru voi, pentru cei din Laodiceea şi pentru toţi cei ce nu mi-au văzut faţa în trup;

*Filp. 1.30. Cap. 1.29. 1 Tes. 2.2.

2. pentru ca* să le fie îmbărbătate inimile, să fie uniţi** în dragoste şi să primească toate bogăţiile plinătăţii de pricepere[3], ca să cunoască † taina lui Dumnezeu Tatăl și a lui Cristos,

*2 Cor. 1.6. **Cap. 3.14. † Filp. 3.8. Cap. 1.9.

3. în* care sunt ascunse toate comorile înţelepciunii şi ale ştiinţei.

*1 Cor. 1.24; 2.6,7. Efes. 1.8. Cap. 1,9.

1.Sau: autoritatea (peste tot în text); 2.Sau: menţin;

1.Sau: administrarea; 2.Sau: speranța gloriei;

3.Sau: deplinei înțelegeri;

4. Spun lucrul acesta pentru ca* nimeni să nu vă înşele prin vorbiri amăgitoare.

*Rom. 16.18. 2 Cor. 11.13. Efes. 4.14; 5.6. Vers. 8,18.

5. Căci, măcar că* sunt departe cu trupul, totuşi cu duhul sunt cu voi şi privesc cu bucurie la buna rânduială[1]** care domneşte între voi şi la tăria † credinţei voastre în Cristos.

*1 Cor. 5.3. 1 Tes. 2.17. **1 Cor. 14.40. † 1 Pet. 5.9.

6. Astfel, dar, după cum* aţi primit pe Cristos Isus, Domnul, aşa să şi umblaţi în El,

*1 Tes. 4.1. Iuda 3.

7. fiind înrădăcinaţi şi zidiţi în El, întăriţi prin credinţă, după învăţăturile care v-au fost date şi sporind în ea cu mulţumiri.

8. Luaţi seama* ca nimeni să nu vă fure cu filozofia şi cu o amăgire deşartă, după datina** oamenilor, după învăţăturile începătoare ale lumii † şi nu după Cristos.

*Ier. 29.8. Rom. 16.17. Efes. 5.6. Vers. 18. Evr. 13.9. **Mat. 15. 2. Gal. 1.14. Vers. 22. † Gal. 4.3,9. Vers. 20.

9. Căci în El* locuieşte trupeşte toată plinătatea Dumnezeirii.

*Ioan 1.14. Cap. 1.19.

10. Voi aveţi totul deplin* în El, care** este Capul oricărei domnii † şi stăpâniri[2].

*Ioan 1.16. **Efes. 1.20,21. 1 Pet. 3.22. † Cap. 1.16.

11. În El aţi fost tăiaţi împrejur*, nu cu o tăiere împrejur făcută de mână, ci cu tăierea împrejur a lui Cristos, în dezbrăcarea** de trupul păcatelor firii pământeşti,

*Deut. 10.16; 30.6. Ier. 4.4. Rom. 2.29. Filp. 3.3. **Rom. 6.6. Efes. 4.22. Cap. 3.8,9.

12. fiind îngropaţi* împreună cu El, prin botez, şi înviaţi** în El şi împreună cu El, prin credinţa † în puterea lui Dumnezeu care †† L-a înviat dintre cei morţi.

*Rom. 6.4. **Cap. 3.1. † Efes. 1.19; 3.7. †† Fapt. 2.24.

13. Pe voi*, care eraţi morţi în greşelile voastre şi în firea voastră pământească netăiată împrejur, Dumnezeu v-a adus la viaţă împreună cu El, după ce ne-a iertat toate greşelile.

*Efes. 2.1,5,6,11.

14. A şters* zapisul[3] cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră şi ne era potrivnic, şi l-a nimicit, pironindu-l pe cruce.

*Efes. 2.15,16.

15. A dezbrăcat* domniile şi stăpânirile[2]** şi le-a făcut de ruşine înaintea lumii, după ce a ieşit biruitor asupra lor prin cruce.

*Gen. 3.15. Ps. 68.18. Isa. 53.12. Mat. 12.29. Luca 10.18; 11. 22. Ioan 12.31; 16.11. Efes. 4.8. Evr. 2.14. **Efes. 6.12.

16. Nimeni, dar, să* nu vă judece cu privire la mâncare** sau băutură, sau cu † privire la o zi de sărbătoare sau de lună nouă sau zile de Sabat,

*Rom. 14.3,10,13. **Rom. 14.2,17. 1 Cor. 8.8. † Rom. 14.5. Gal. 4.10.

17. care* sunt umbra lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Cristos.

*Evr. 8.5; 9.9; 10.1.

18. Nimeni* să nu vă răpească premiul alergării, făcându-şi voia lui însuşi, printr-o smerenie şi închinare la îngeri, amestecându-se în** lucruri pe care nu le-a văzut, umflat de o mândrie deşartă, prin gândurile firii lui pământeşti,

*Vers. 4. **Ezec. 13.3. 1 Tim. 1.7.

19. şi nu se ţine strâns de Capul* din care tot trupul, hrănit şi bine închegat, cu ajutorul încheieturilor şi legăturilor, îşi primeşte creşterea pe care i-o dă Dumnezeu.

*Efes. 4.15,16.

20. Dacă aţi murit* împreună cu Cristos faţă de învăţăturile începătoare** ale lumii, de ce, ca şi cum aţi trăi încă în lume, vă supuneţi la porunci ca acestea:

*Rom. 6.3,5; 7.4,6. Gal. 2.19. Efes. 2.15. ** Vers. 8.

21. „Nu* lua, nu gusta, nu** atinge cutare lucru!?”

*Gal. 4.3,9. **1 Tim. 4.3.

22. Toate aceste lucruri, care pier odată cu întrebuinţarea lor şi sunt întemeiate pe* porunci şi învăţături omeneşti,

*Isa. 29.13. Mat. 15.9. Tit. 1.14.

23. au*, într-adevăr, o înfăţişare de înţelepciune, într-o închinare** voită, o smerenie şi asprime[1] faţă de trup, dar nu sunt de nici un preţ împotriva gâdilării[2] firii pământeşti.

*1 Tim. 4.8. **Vers.18.

3 1. Dacă deci aţi* înviat împreună cu Cristos, să umblaţi[3] după lucrurile de sus, unde Cristos stă** la dreapta lui Dumnezeu.

*Rom. 6.5. Efes. 2.6. Cap. 2.12. **Rom. 8.34. Efes. 1.20.

2. Gândiţi-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ.

3. Căci* voi aţi murit şi** viaţa voastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu.

*Rom. 6.2. Gal. 2.20. Cap. 2.20. **2 Cor. 5.7. Cap. 1.5.

4. Când* Se va arăta Cristos, viaţa** voastră, atunci vă veţi arăta şi voi împreună cu El în † slavă.

*1 Ioan 3.2. **Ioan 11.25; 14.6. † 1 Cor. 15.43. Filp. 3.21.

5. De aceea, omorâţi* mădularele** voastre care sunt pe pământ: curvia †, necurăţia, patima, pofta rea †† şi lăcomia, care *† este o în-

1.Sau: ordinea;
2.Sau: autoritățile; 3.Sau: înscrisul, actul;

1.Sau: ascetism;
2.Sau: satisfacţiei; 3.Sau: să căutaţi;

chinare la idoli.

*Rom. 8.13. Gal. 5.24. **Rom. 6.13. † Efes. 5.3. †† 1 Tes. 4.5. *† Efes. 5.5.

6. Din pricina* acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării**.

*Rom. 1.18. Efes. 5.6. Apoc. 22.15. **Efes. 2.2.

7. Din* numărul lor eraţi şi voi odinioară, când trăiaţi în ele.

*Rom. 6.19,20; 7.5. 1 Cor. 6.11. Efes. 2.2. Tit 3.3.

8. Dar* acum lăsaţi-vă de toate aceste lucruri: de mânie, de vrăjmăşie, de răutate, de defăimare, de vorbele ruşinoase** care v-ar putea ieşi din gură.

*Efes. 4.22. Evr. 12.1. Iac. 1.21. 1 Pet. 2.1. **Efes. 4.29; 5.4.

9. Nu* vă minţiţi unii pe alţii, întrucât** v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi cu faptele lui,

*Lev. 19.11. Efes. 4.25. **Efes. 4.22,24.

10. şi v-aţi îmbrăcat cu omul cel nou, care se* înnoieşte spre cunoaştere, după** chipul Celui ce l-a † creat.

*Rom. 12.2. **Efes. 4.23,24. † Efes. 2.10.

11. Aici nu mai este nici grec*, nici iudeu, nici tăiere împrejur, nici netăiere împrejur, nici barbar, scit, rob sau liber, ci** Cristos este totul şi în toţi.

*Rom. 10.12. 1 Cor. 12.13. Gal. 3.28; 5.6. Efes. 6.8. **Efes. 1.23.

12. Astfel, dar*, ca** nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi preaiubiţi, îmbrăcaţi-vă cu o inimă † plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă răbdare.

*Efes. 4.24. **1 Tes. 1.4. 1 Pet. 1.2. 2 Pet. 4.10. † Gal. 5.22. Efes. 4.2,32. Filp. 2.1.

13. Îngăduiţi-vă* unii pe alţii şi, dacă unul are pricină să se plângă de altul, iertaţi-vă unul pe altul. Cum v-a iertat Cristos, aşa iertaţi-vă şi voi. *Marc. 11.25. Efes. 4.2,32.

14. Dar* mai presus de toate acestea, îmbrăcaţi-vă** cu dragostea, care este legătura † desăvârşirii.

*1 Pet. 4.8. **Ioan 13.34. Rom. 13.8. 1 Cor. 13. Efes. 5.2. Cap. 2.2. 1 Tes. 4.9. 1 Tim. 1.5. 1 Ioan 3.23; 4.21. † Efes. 4.3.

15. Pacea* lui Cristos, la** care aţi fost chemaţi, ca să alcătuiţi un singur trup †, să stăpânească în inimile voastre şi †† fiţi recunoscători[1].

*Rom. 14.17. Filp. 4.7. **1 Cor. 7.15. † Efes. 2.16,17; 4.4. †† Vers. 17. Cap. 2.7.

16. Cuvântul lui Cristos să locuiască din belşug în voi în toată înţelepciunea. Învăţaţi-vă şi sfătuiţi-vă unii pe alţii cu psalmi, cu cântări de laudă* şi cu cântări duhovniceşti**, cântându-I lui Dumnezeu cu mulţumire în inima voastră. *1 Cor. 14.26. Efes. 5.19. **Cap. 4.6.

1.Sau: mulţumitori;

17. Şi orice* faceţi, cu cuvântul sau cu fapta, să faceţi totul în Numele Domnului Isus şi mulţumiţi-I** prin El lui Dumnezeu Tatăl.

*1 Cor. 10.31. **Rom. 1.8. Efes. 5.20. Cap. 1.12; 2.7. 1 Tes. 5.18. Evr. 13.15.

18. Nevestelor*, fiţi supuse bărbaţilor voştri, cum** se cuvine în Domnul.

*Efes. 5.22. Tit 2.5. 1 Pet. 3.1. **Efes. 5.3.

19. Bărbaţilor*, iubiţi-vă nevestele şi nu ţineţi necaz[1]** pe ele.

*Efes. 5.25,28,33. 1 Pet. 3.7. **Efes. 4.31.

20. Copii*, ascultaţi de părinţii voştri în** toate lucrurile, căci lucrul acesta place[2] Domnului. *Efes. 6.1. **Efes. 5.24. Tit 2.9.

21. Părinţilor*, nu întărâtaţi pe copiii voştri, ca să nu-şi piardă nădejdea[3]. *Efes. 6.4.

22. Robilor*, ascultaţi în** toate lucrurile pe stăpânii voştri pământeşti †; nu numai când sunteţi sub ochii lor, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci cu curăţie de inimă, temându-vă de Domnul.

*Efes. 6.5, etc. 1 Tim. 6.1. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18. **Vers. 20. † Film. 16.

23. Orice* faceţi să faceţi din toată inima, ca pentru Domnul, nu ca pentru oameni,

*Efes. 6.6,7.

24. ştiind că* veţi primi de la Domnul răsplata moştenirii; căci voi slujiţi** Domnului Cristos. *Efes. 6.8. **1 Cor. 7.22.

25. Căci cine umblă cu strâmbătate[4] îşi va primi plata după strâmbătatea pe care a făcut-o; şi nu* se are în vedere faţa omului.

*Rom. 2.11. Efes. 6.9. 1 Pet. 1.17. Deut. 10.17.

4 1. Stăpânilor, daţi* robilor voştri ce le datoraţi şi ce li se cuvine, căci ştiţi că şi voi aveţi un Stăpân în cer.

*Efes. 6.9.

2. Stăruiţi* în rugăciune, vegheaţi în ea cu** mulţumiri.

*Luca 18.1. Rom. 12.12. Efes. 6.18. 1 Tes. 5.17,18. **Cap. 2.7; 3.15.

3. Rugaţi-vă* totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă** o uşă pentru Cuvânt, ca să putem vesti taina † lui Cristos, pentru †† care, iată, mă găsesc în lanţuri:

*Efes. 6.19. 2 Tes. 3.1. **1 Cor. 16.9. 2 Cor. 2.12. † Mat. 13.11. 1 Cor. 4.1. Efes. 6.19. Cap. 1.26; 2.2. †† Efes. 6.20. Filp. 1.7.

4. ca s-o fac cunoscut aşa cum trebuie să vorbesc despre ea.

5. Purtaţi-vă* cu înţelepciune faţă de cei de afară; răscumpăraţi** vremea.

*Efes. 5.15. 1 Tes. 4.12. **Efes. 5.16.

6. Vorbirea voastră să fie totdeauna cu har*,

1.Sau: nu fiţi aspri cu ele; 2.Sau: este plăcut;
3.Sau: să nu se descurajeze; 4.Sau: nedreptate;

dreasă** cu sare, ca † să ştiţi cum trebuie să răspundeţi fiecăruia.

*Cap. 3.16. **Marc. 9.50. † 1 Pet. 3.15.

7. Tot* ce este cu privire la mine vă va spune Tihic, fratele preaiubit şi slujitorul credincios, tovarăşul meu de slujbă în Domnul.

*Efes. 6.21.

8. Vi l-am* trimis înadins, ca să luaţi cunoştinţă despre starea noastră şi să vă mângâie inimile, *Efes. 6.22.

9. împreună cu Onisim*, fratele credincios şi preaiubit, care este dintre ai voştri. Ei vă vor spune tot ce se petrece pe aici.

*Film. 10.

10. Aristarh*, tovarăşul meu de temniţă, vă trimite sănătate; tot aşa şi Marcu**, vărul lui Barnaba (cu privire la care aţi primit porunci... dacă vine la voi, să-l primiţi bine),

*Fapt. 19.29; 20.4; 27.2. Film. 24. **Fapt. 15.37. 2 Tim. 4.11.

11. şi Isus, zis Iust: ei sunt din numărul celor tăiaţi împrejur şi singurii care au lucrat împreună cu mine pentru Împărăţia lui Dumnezeu, oameni care mi-au fost o mângâiere.

12. Epafras*, care este dintre ai voştri, vă trimite sănătate. El, rob al lui Cristos, totdeauna se** luptă pentru voi în rugăciunile sale, pentru ca, desăvârşiţi † şi deplin încredinţaţi, să stăruiţi în voia lui Dumnezeu.

*Cap. 1.7. Film. 23. **Rom. 15.30. † Mat. 5.48. 1 Cor. 2.6; 14.20. Filp. 3.15. Evr. 5.14.

13. Căci vă mărturisesc că are o mare râvnă pentru voi, pentru cei din Laodiceea şi pentru cei din Ierapole.

14. Luca*, doctorul preaiubit, şi Dima** vă salută.

*2 Tim. 4.11. **2 Tim. 4.10. Film. 24.

15. Spuneţi sănătate fraţilor din Laodiceea şi lui Nimfa şi bisericii* din casa lui.

*Rom. 16.5. 1 Cor. 16.19.

16. După ce va fi citită această* epistolă la voi, faceţi aşa ca să fie citită şi în biserica laodiceenilor; şi voi, la rândul vostru, să citiţi epistola din Laodiceea.

*1 Tes. 5.27.

17. Şi spuneţi lui Arhip*: „Ia seama să împlineşti bine slujba** pe care ai primit-o în Domnul.” *Film. 2. **1 Tim. 4.6.

18. Salutul* este scris cu mâna mea: *Pavel.* Aduceţi-vă** aminte de lanţurile mele! Harul † să fie cu voi! Amin!

*1 Cor. 16.21. 2 Tes. 3.17. **Evr. 13.3. † Evr. 13.25.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI

1 1. Pavel, Silvan* şi Timotei, către Biserica tesalonicenilor, care este în Dumnezeu Tatăl şi în Domnul Isus Cristos: Har** şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru şi de la Domnul Isus Cristos. *2 Cor. 1.19. 2 Tes. 1.1. 1 Pet. 5.12. **Efes. 1.2.

2. Mulţumim* totdeauna lui Dumnezeu pentru voi toţi pe care vă pomenim necurmat în rugăciunile noastre;

*Rom. 1.8. Efes. 1.16. Film. 4.

3. căci ne aducem aminte fără încetare*, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrarea** credinţei voastre, de † osteneala dragostei voastre şi de tăria nădejdii[1] în Domnul nostru, Isus Cristos!

*Cap. 2.13. **Ioan 6.29. Gal. 5.6. Cap. 3.6. 2 Tes. 1.3,11. Iac. 2.17. † Rom. 16.6. Evr. 6.10.

4. Ştim, fraţi preaiubiţi de Dumnezeu, alegerea* voastră[2]. *Col. 3.12. 2 Tes. 2.13.

5. Într-adevăr, Evanghelia* noastră v-a fost propovăduită nu numai cu vorbe, ci cu putere, cu Duhul Sfânt** şi cu o mare îndrăzneală[1] †. Căci ştiţi †† că, din dragoste pentru voi, am fost aşa printre voi.

*Marc. 16.20. 1 Cor. 2.4; 4. 20. **2 Cor. 6.6. † Col. 2.2. Evr. 2.3. †† Cap. 2.1,5,10,11. 2 Tes. 3.7.

6. Şi voi* înşivă aţi călcat pe urmele mele şi pe urmele Domnului, întrucât aţi primit Cuvântul, în multe necazuri, cu** bucuria care vine de la Duhul Sfânt;

*1 Cor. 4.16; 11.1. Filp. 3.17. Cap. 2.14. 2 Tes. 3.9. **Fapt. 5.41. Evr. 10.34.

7. aşa că aţi ajuns o pildă pentru toţi credincioşii din Macedonia şi din Ahaia.

8. Într-adevăr, nu numai că de la voi Cuvântul Domnului a* răsunat prin** Macedonia şi Ahaia, dar vestea despre credinţa voastră în Dumnezeu s-a răspândit pretutindeni, aşa că n-avem nevoie să mai vorbim despre ea.

*Rom. 10.18. **Rom. 1.8. 2 Tes. 1.4.

9. Căci ei înşişi istorisesc ce* primire ne-aţi făcut şi** cum de la idoli v-aţi întors la Dum-

1.Sau: răbdarea speranţei;

2.Sau: alegerea voastră de către Dumnezeu;

1.Sau: siguranţă, convingere;

nezeu, ca să slujiţi Dumnezeului celui viu şi adevărat

*Cap. 2.1. **1 Cor. 12.2. Gal. 4.8.

10. şi să* aşteptaţi din** ceruri pe Fiul Său, pe † care L-a înviat din morţi, pe Isus, care ne izbăveşte de †† mânia viitoare.

*Rom. 2.7. Filp. 3.20. Tit 2.13. 2 Pet.3.12. Apoc.1.7. **Fapt.1. 11. Cap. 4.16. 2 Tes.1.7. † Fapt. 2.24. †† Mat. 3.7. Rom. 5.9. Cap. 5.9.

2 1. Voi* înşivă ştiţi, fraţilor, că venirea noastră la voi n-a fost zadarnică.

*Cap. 1.5,9.

2. După ce am suferit şi am fost batjocoriţi în Filipi*, cum ştiţi, am** venit plini de încredere în Dumnezeul nostru să vă vestim † Evanghelia lui Dumnezeu în mijlocul multor †† lupte.

*Fapt. 16.22. **Cap. 1.5. † Fapt. 17.2. †† Filp. 1.30. Col. 2.1.

3. Căci* propovăduirea noastră nu se întemeiază nici pe rătăcire[1], nici pe necurăţie, nici pe viclenie.

*2 Cor. 7.2. Vers. 5. 2 Pet. 1.16.

4. Ci, fiindcă* Dumnezeu ne-a găsit vrednici[2] să** ne încredinţeze Evanghelia, căutăm să vorbim aşa ca să plăcem † nu oamenilor, ci lui Dumnezeu, care †† ne cercetează inima.

*1 Cor. 7.25. 1 Tim. 1.11,12. **1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Tit 1.3. † Gal. 1.10. †† Prov. 17.3. Rom. 8.27.

5. Într-adevăr, cum bine ştiţi, niciodată n-am* întrebuinţat vorbe măgulitoare, nici haina[3] lăcomiei; martor este Dumnezeu**.

*Fapt. 20.33. 2 Cor. 2.17; 4.2; 7.2; 12.17. **Rom. 1.9.

6. N-am* căutat slavă de la oameni: nici de la voi, nici de la alţii, deşi, ca apostoli** ai lui Cristos, am fi † putut să cerem[4] cinste.

*Ioan 5.41,44; 12.43.1 Tim. 5.17. **1 Cor. 9.4,6,12,18. 2 Cor. 10.1,2,10,11; 13.10. 1 Tes. 3.9. Film. 8,9. † 2 Cor. 11.9; 12.13,14. 2 Tes. 3.8.

7. Dimpotrivă*, ne-am arătat blânzi** în mijlocul vostru, ca o doică ce-şi creşte cu drag copiii.

*1 Cor. 9.1,2,5. **1 Cor. 2.3; 9.22. 2 Cor. 13.4. 2 Tim. 2.24.

8. Astfel, în dragostea noastră fierbinte pentru voi, eram gata să vă dăm* nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, dar chiar şi viaţa** noastră, atât de scumpi ne ajunseserăţi.

*Rom. 1.11; 15.29. **2 Cor. 12.15.

9. Vă aduceţi aminte, fraţilor, de osteneala şi munca noastră. Cum lucram zi* şi noapte, ca** să nu fim povară nici unuia din voi şi vă propovăduiam Evanghelia lui Dumnezeu.

*Fapt. 20.34. 1 Cor. 4.12. 2 Cor. 11.9. 2 Tes. 3.8.

1.Sau: erezie; 2.Sau: fiind aprobaţi, sau confirmaţi de Dumnezeu; 3.Sau: cu lăcomie ascunsă; 4.Sau: să ne impunem;

**2 Cor. 12.13,14.

10. Voi* sunteţi martori, şi Dumnezeu de asemenea, că** am avut o purtare sfântă, dreaptă şi fără prihană faţă de voi care credeţi.

*Cap. 1.5. **2 Cor. 7.2. 2 Tes. 3.7

11. Ştiţi iarăşi că am fost pentru fiecare din voi ca un tată cu copiii lui: vă sfătuiam, vă mângâiam şi vă îndemnam

12. să* vă purtaţi într-un chip vrednic de Dumnezeu, care** vă cheamă la Împărăţia şi slava Sa.

*Efes. 4.1. Filp. 1.27. Col. 1.10. Cap. 4.1. **1 Cor. 1.9. Cap. 5.24. 2 Tes. 2.14. 2 Tim. 1.9.

13. De aceea, Îi mulţumim fără încetare* lui Dumnezeu că, atunci când aţi primit Cuvântul lui Dumnezeu, auzit de la noi, l-aţi primit nu** ca pe cuvântul oamenilor, ci, aşa cum şi este într-adevăr, ca pe Cuvântul lui Dumnezeu, care și lucrează în voi care credeţi.

*Cap. 1.3. **Mat. 10.40. Gal. 4.14. 2 Pet. 3.2.

14. Căci, fraţilor, voi aţi călcat pe urmele bisericilor* lui Dumnezeu, care sunt în Cristos Isus, în Iudeea; pentru că şi voi aţi suferit din partea celor din neamul vostru, cum** au suferit și ei din partea † iudeilor.

*Gal. 1.22. **Fapt. 17.5,13. † Evr. 10.33,34.

15. Iudeii* aceştia L-au omorât pe Domnul Isus şi pe proroci**, pe noi ne-au prigonit, nu Îi plac lui Dumnezeu şi † sunt vrăjmaşii tuturor oamenilor,

*Fapt. 2.23; 3.15; 5.30; 7.52. **Mat. 5.12; 23.34,37. Luca 13.33,34. Fapt. 7.52. † Est. 3.8.

16. căci* ne opresc să le vorbim Neamurilor, ca** să fie mântuite. Astfel ei totdeauna pun vârf păcatelor lor. Dar, la urmă, i-a † ajuns mânia lui Dumnezeu!

*Luca 11.52. Fapt. 13.50; 14.5,19; 17.5,13; 18.12; 19.9; 22.21, 22. **Gen. 15.16. Mat. 23.32. † Mat. 24.6,14.

17. Noi, fraţilor, după ce am fost despărţiţi o vreme de voi, cu faţa*, dar nu cu inima, am avut cu atât mai mult dorinţa să vă vedem**.

*1 Cor. 5.3. Col. 2.5. **Cap. 3.10.

18. Astfel, o dată şi chiar de două ori, am vrut (eu, Pavel, cel puţin) să venim la voi; dar nea împiedicat Satan*.

*Rom. 1.13; 15.22.

19. Căci cine* este, într-adevăr, nădejdea sau bucuria, sau cununa** noastră de slavă? Nu sunteţi voi, înaintea Domnului nostru, Isus Cristos, la † venirea Lui?

*2 Cor. 1.14. Filp. 2.16; 4.1. **Prov. 16.31. † 1 Cor. 15.23. Cap. 3.13. Apoc. 1.7; 22.12.

20. Da, voi sunteţi slava şi bucuria noastră!

3 1. De aceea, fiindcă nu mai puteam* răbda, am** socotit mai bine să fim lăsaţi singuri în Atena

*Vers. 5. **Fapt. 17.15.

2. şi vi l-am trimis pe Timotei*, fratele nostru şi slujitorul lui Dumnezeu în Evanghelia lui Cristos, ca să vă întărească şi să vă îmbărbăteze în credinţa voastră,

*Rom. 16.21. 1 Cor. 16.10. 2 Cor. 1.19.

3. pentru ca* nimeni din voi să nu se clatine în aceste necazuri; căci ştiţi singuri că la** aceasta suntem rânduiţi.

*Efes. 3.13. **Fapt. 9.16; 14.22; 20.23; 21.11. 1 Cor. 4.9. 2 Tim. 3.12. 1 Pet. 2.21.

4. Şi*, când eram la voi, v-am spus mai dinainte că vom avea de suferit necazuri, ceea ce s-a şi întâmplat, cum bine ştiţi.

*Fapt. 20.24.

5. Astfel, în nerăbdarea* mea, am trimis să-mi aducă ştiri despre credinţa voastră, de teamă ca** nu cumva să vă fi ispitit ispititorul şi osteneala † noastră să fie zadarnică.

**Vers. 1. **1 Cor. 7.5. 2 Cor. 11.3. † Gal. 2.2; 4.11. Filp. 2.16.

6. Dar* chiar acum a venit Timotei de la voi la noi şi ne-a adus veşti bune despre credinţa şi dragostea voastră, că totdeauna păstraţi o plăcută aducere aminte despre noi şi că doriţi să ne vedeţi, cum dorim** şi noi să vă vedem pe voi. *Fapt. 18.1,5. **Filp. 1.8.

7. De aceea, fraţilor, în toate strâmtorările şi necazurile noastre am* fost mângâiaţi cu privire la voi, prin credinţa voastră.

*2 Cor. 1.4; 7.6,7,13.

8. Acum, da, trăim, fiindcă voi staţi* tari în Domnul. *Filp. 4.1.

9. Cum* putem noi oare să mulţumim îndeajuns lui Dumnezeu cu privire la voi, pentru toată bucuria pe care o avem din pricina voastră, înaintea Dumnezeului nostru?

*Cap. 1.2.

10. Zi şi noapte* Îl rugăm** nespus să † vă putem vedea faţa şi †† să putem împlini ce mai lipseşte credinţei voastre.

*Fapt. 26.7. 2 Tim. 1.3. **Rom. l.10,11; 15.32. † Cap. 2.17. †† 2 Cor. 13.9,11.

11. Însuşi Dumnezeu, Tatăl nostru şi Domnul nostru, Isus Cristos, să* ne netezească drumul spre voi! *Marc. 1.3.

12. Domnul să* vă facă să creşteţi tot mai mult în dragoste unii faţă de alţii** şi faţă de toţi, cum facem şi noi faţă de voi,

*Cap. 4.10. **Cap 4.9; 5.15. 2 Pet. 1.7.

13. ca* să vi se întărească inimile şi să fie fără prihană în sfinţenie, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Isus Cristos, împreună cu** toţi sfinţii Săi.

*1 Cor. 1.8. Filp. 1.10. Cap. 5.23. 2 Tes. 2.17. 1 Ioan 3.20,21. **Zah. 14.5. Iuda 14.

4 1. Încolo, fraţilor, fiindcă aţi* învăţat de la noi cum să vă purtaţi şi să fiţi plăcuţi** lui Dumnezeu, şi aşa şi faceţi; vă rugăm şi vă îndemnăm, în Numele Domnului Isus, să sporiţi tot mai mult în privinţa † aceasta.

*Filp. 1.27. Col. 2.6. **Cap. 2.12. † Col. 1.10.

2. Ştiţi, într-adevăr, ce învăţături v-am dat prin Domnul Isus.

3. Voia* lui Dumnezeu este sfinţirea** voastră: să vă feriţi de curvie †;

*Rom. 12.2. Efes. 5.17. **Efes. 5.27. † 1 Cor. 6.15,18. Efes. 5. 3. Col. 3.5.

4. fiecare din voi să ştie* să-şi stăpânească vasul în sfinţenie şi cinste,

*Rom. 6.19. 1 Cor. 6.15,18.

5. nu* în aprinderea poftei, ca** păgânii care † nu-L cunosc pe Dumnezeu.

*Rom. 1.24,26. Col. 3.5. ** Efes. 4.17,18. † 1 Cor. 15.34. Gal. 4. 8. Efes. 2.12; 4.18. 2 Tes. 1.8.

6. Nimeni* să nu treacă peste măsură[1], sau să fie cu nedreptate faţă de fratele său în orice lucru; pentru că Domnul pedepseşte** toate aceste lucruri, după cum v-am spus şi v-am adeverit mai înainte.

*Lev. 19.11,13. 1 Cor. 6.8. **2 Tes. 1.8.

7. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţie, ci* la sfinţire.

*Lev. 11.44; 19.2. 1 Cor. 1.2. Evr. 12.14. 1 Pet. 1.14,15.

8. De aceea*, cine nesocoteşte aceste învăţături nesocoteşte nu pe un om, ci pe Dumnezeu, care** ne-a dat şi nouă Duhul Său cel Sfânt.

*Luca 10.16. **1 Cor. 2.10; 7.40. 1 Ioan 3.24.

9. Cât despre dragostea frăţească, n-aveţi* nevoie să vă scriem; căci voi singuri** sunteți învăţaţi de Dumnezeu să † vă iubiţi unii pe alţii;

*Cap. 5.1. **Ier. 31.34. Ioan 6.45; 14.26. Evr. 8.11. 1 Ioan 2.20,27. † Mat. 22.39. Ioan 13.34; 15.12. Efes. 5.2. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.11,23; 4.21.

10. şi* iubiţi, într-adevăr, pe toţi fraţii care sunt în toată Macedonia. Dar vă îndemnăm, fraţilor, să** sporiţi tot mai mult în ea.

*Cap. 1.7. **Cap. 3.12.

11. Să căutaţi să trăiţi liniştiţi, să* vă vedeţi de treburi şi să** lucraţi cu mâinile voastre, cum v-am sfătuit[2].

*2 Tes. 3.11. 1 Pet. 4.15. **Fapt. 20.35. Efes. 4.28. 2 Tes. 3.7, 8,12.

12. Şi astfel* să vă purtaţi cuviincios cu cei de afară şi să n-aveţi trebuinţă de nimic.

*Rom. 13.13. 2 Cor. 8.21. Col. 4.5. 1 Pet. 2.12.

13. Nu doresc, fraţilor, să fiţi în necunoştinţă

1.Sau: să nu abuzeze; 2.Lit.: poruncit;

despre cei ce au adormit, ca* să nu vă întristaţi ca ceilalţi, care** n-au nădejde.

*Lev. 19.28. Deut. 14.1,2. 2 Sam. 12.20. **Efes. 2.12.

14. Căci, dacă* credem că Isus a murit şi a înviat, credem şi că Dumnezeu îi va aduce înapoi, împreună cu Isus, pe** cei care au adormit în El.

*1 Cor. 15.13. **1 Cor. 15.18,23. Cap. 3.13.

15. Iată, într-adevăr, ce vă spunem prin* Cuvântul Domnului: noi cei** vii, care vom rămâne până la revenirea Domnului, nu o vom lua înaintea celor adormiţi.

*1 Împ. 13.17,18; 20.35. **1 Cor. 15.51.

16. Căci Însuşi Domnul*, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel şi cu trâmbiţa** lui Dumnezeu, Se va coborî din cer şi întâi vor învia cei morţi † în Cristos.

*Mat. 24.30,31. Fapt. 1.11. 2 Tes. 1.7. **1 Cor. 15.52. † 1 Cor. 15.23,52.

17. Apoi*, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi toţi împreună cu ei în** nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; şi astfel vom † fi totdeauna cu Domnul.

*1 Cor. 15.51. **Fapt. 1.9. Apoc. 11.12. † Ioan 12.26; 14.3; 17.24.

18. De aceea*, mângâiaţi-vă, unii pe alţii cu aceste cuvinte. *Cap. 5.11.

5 1. Cât despre timpuri* şi vremuri[1], nu aveţi** nevoie să vi se scrie, fraţilor.

*Mat. 24.3,36. Fapt. 1.7. **Cap. 4.9.

2. Pentru că voi înşivă ştiţi foarte bine că ziua* Domnului va veni ca un hoţ noaptea.

*Mat. 24.43,44; 25.13. Luca 13.39,40. 2 Pet. 3.10. Apoc. 3.3; 16.15.

3. Când vor zice: „Pace şi linişte![2]”, atunci o prăpădenie* neaşteptată va veni peste ei, ca** durerile naşterii peste femeia însărcinată; şi nu va fi chip de scăpare.

*Isa. 13.6-9. Luca 17.27-29; 21.34,35. 2 Tes. 1.9. **Ier. 13.21. Osea 13.13.

4. Dar* voi, fraţilor, nu sunteţi în întuneric, pentru ca ziua aceea să vă surprindă ca un hoţ.

*Rom. 13.12,13. 1 Ioan 2.8.

5. Voi toţi sunteţi fii* ai luminii şi fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului.

*Efes. 5.8.

6. De aceea* să nu dormim ca ceilalţi, ci să** veghem şi să fim treji.

*Mat. 25.5. **Mat. 24.42; 25.13. Rom. 13.11-13. 1 Pet. 5.8.

7. Căci, cei* care dorm, dorm noaptea**; şi, cei care se îmbată, se îmbată noaptea.

*Luca 21.34,36. Rom. 13.13. 1 Cor. 15.34. Efes. 5.14. **Fapt. 2.15.

8. Dar noi, care suntem fiii zilei, să fim treji, să ne îmbrăcăm* cu platoşa credinţei şi a dragostei şi să avem drept coif nădejdea mântuirii.

*Isa. 59.17. Efes. 6.14,16,17.

9. Fiindcă Dumnezeu* nu ne-a rânduit la mânie, ci** ca să primim mântuirea, prin Domnul nostru, Isus Cristos,

*Rom. 9.22. Cap. 1.10. 1 Pet. 2.8. Iuda 4. **2 Tes. 2.13,14.

10. care* a murit pentru noi, pentru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu El. *Rom. 14.8,9. 2 Cor. 5.15.

11. De aceea,* mângâiaţi-vă şi întăriţi-vă unii pe alţii, cum şi faceţi. *Cap. 4.18.

12. Vă rugăm, fraţilor, să* priviţi bine[1] pe cei ce se ostenesc între voi, care vă cârmuiesc în Domnul şi care vă sfătuiesc.

*1 Cor. 16.18. Filp. 2.29. 1 Tim. 5.17. Evr. 13.7,17.

13. Să-i preţuiţi foarte mult, în dragoste, din pricina lucrării lor. Trăiţi în pace* între voi.

*Marc. 9.50.

14. Vă rugăm, de asemenea, fraţilor, să mustraţi* pe cei ce trăiesc în neorânduială; să-i îmbărbătaţi** pe cei deznădăjduiţi; să-i sprijiniţi † pe cei slabi, să fiţi †† răbdători cu toţi.

*2 Tes. 3.11,12. **Evr. 12.12. † Rom. 14.1; 15.1. Gal. 6.1,2. †† Gal. 5.22. Efes. 4.2. Col. 3.12. 2 Tim. 4.2.

15. Luaţi seama* ca nimeni să nu întoarcă altuia rău pentru rău; ci căutaţi totdeauna să** faceţi ce este bine atât între voi, cât şi faţă de toţi.

*Lev. 19.18. Prov. 20.22; 24.29. Mat. 5.39,44. Rom. 12.17. 1 Cor. 6.7. 1 Pet. 3.9. **Gal. 6.10. Cap. 3.12.

16. Bucuraţi-vă* întotdeauna.

*2 Cor. 6.10. Filp. 4.4.

17. Rugaţi-vă* neîncetat.

*Luca 18.1; 21.36. Rom. 12.12. Efes. 6.18. Col. 4.2. 1 Pet. 4.7.

18. Mulţumiţi lui Dumnezeu pentru* toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Cristos Isus cu privire la voi.

*Efes. 5.20. Col. 3.17.

19. Nu* stingeţi Duhul.

*Efes. 4.30. 1 Tim. 4.14. 2 Tim. 1.6. 1 Cor. 14.30.

20. Nu* dispreţuiţi prorociile.

*1 Cor. 14.1,39.

21. Ci, cercetaţi* toate lucrurile şi păstraţi** ce este bun.

*1 Cor. 2.11,15. 1 Ioan 4.1. **Filp. 4.8.

22. Feriţi-vă* de orice pare[2] rău.

*Cap. 4.12.

23. Dumnezeul păcii* să** vă sfinţească El Însuşi pe deplin; şi duhul vostru, sufletul vostru şi trupul vostru să † fie păstrate întregi şi fără vină la revenirea Domnului nostru, Isus Cristos. *Filp. 4.9. **Cap. 3.13. † 1 Cor. 1.8.

24. Cel ce v-a chemat este credincios* şi va face lucrul acesta. *1 Cor. 1.9; 10.13. 2 Tes. 3.3.

1.Sau: anotimpuri; 2.Sau: siguranţă;

1.Sau: să recunoaşteţi sau, să cinstiţi;

2.Sau: orice formă a răului;

25. Fraţilor, rugaţi-vă* pentru noi.
*Col. 4.3. 2 Tes. 3.1.
26. Spuneţi sănătate* tuturor fraţilor, cu o sărutare sfântă. *Rom. 16.16.
27. În Domnul, vă rog fierbinte ca* epistola aceasta să fie citită tuturor fraţilor sfinţi.
*Col. 4.16. 2 Tes. 3.4.
28. Harul* Domnului nostru Isus Cristos să fie cu voi!
Amin! *Rom. 16.20,24. 2 Tes. 3.18.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI

1
1. Pavel, Silvan şi* Timotei, către Biserica tesalonicenilor, care este în** Dumnezeu, Tatăl nostru, şi în Domnul Isus Cristos:
*2 Cor. 1.19. **1 Tes. 1.1.
2. Har* şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Isus Cristos!
*1 Cor. 1.3.
3. Trebuie* să mulţumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraţilor, cum se cuvine, pentru credinţa voastră care merge mereu crescând şi dragostea fiecăruia din voi toţi faţă de ceilalţi care se măreşte tot mai mult.
*1 Tes. 1.2,3; 3.6,9. Cap. 2.13.
4. De aceea, ne* lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu, pentru** statornicia şi credinţa voastră în † toate prigonirile şi necazurile pe care le suferiţi.
*2 Cor. 7.14; 9.2. 1 Tes. 2.19,20. **1 Tes. 1.3. † 1 Tes. 2.14.
5. Aceasta este o* dovadă lămurită despre dreapta judecată a lui Dumnezeu, întrucât veţi fi găsiţi vrednici de Împărăţia lui Dumnezeu, pentru** care şi suferiţi.
*Filp. 1.28. **1 Tes. 2.14.
6. Fiindcă* Dumnezeu găseşte că este drept să dea întristare celor ce vă întristează
*Apoc. 6.10.
7. şi să vă dea odihnă* atât vouă, care sunteţi întristaţi, cât şi nouă, la descoperirea Domnului** Isus din cer, cu îngerii puterii Lui,
*Apoc. 14.13. **1 Tes. 4.16. Iuda 14.
8. într-o* flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce** nu cunosc pe Dumnezeu şi pe cei ce nu † ascultă de Evanghelia Domnului nostru, Isus Cristos.
*Evr. 10.27; 12.29. 2 Pet. 3.7. Apoc. 21.8. **Ps. 79.6. 1 Tes. 4.5. † Rom. 2.8.
9. Ei* vor avea ca pedeapsă o pierzare veşnică de la faţa Domnului şi de la** slava puterii Lui,
*Filp. 3.19. 2 Pet. 3.7. **Deut. 33.2. Isa. 2.19. Cap. 2.8.
10. când* va veni, în ziua aceea, ca să fie proslăvit în sfinţii Săi şi** privit cu uimire în toţi cei ce vor fi crezut; căci voi aţi crezut mărturia făcută de noi înaintea voastră.
*Ps. 89.7. **Ps. 68.35.
11. De aceea, ne rugăm necurmat pentru voi, ca Dumnezeul nostru să* vă găsească vrednici de chemarea Lui şi să împlinească în voi, cu putere, orice dorinţă de bunătate[1]** şi orice lucrare izvorâtă din credinţă,
*Vers. 5. **1 Tes. 1.3.
12. pentru ca* Numele Domnului nostru, Isus Cristos, să fie proslăvit în voi, şi voi în El, potrivit cu harul Dumnezeului nostru şi al Domnului Isus Cristos.
*1 Pet. 1.7; 4.14.

2
1. Cât* priveşte revenirea Domnului nostru Isus Cristos şi** strângerea noastră laolaltă cu El, vă rugăm, fraţilor,
*1 Tes. 4.16. **Mat. 24.31. Marc. 13.27. 1 Tes. 4.17.
2. să* nu vă lăsaţi clătinaţi aşa de repede în mintea voastră şi să nu vă tulburaţi de vreun duh, nici de vreo vorbă, nici de vreo scrisoare, ca venind de la noi, ca şi cum Ziua Domnului ar fi și venit chiar.
*Mat. 24.4. Efes. 5.6. 1 Ioan 4.1.
3. Nimeni să* nu vă amăgească în vreun chip; căci nu** va veni înainte ca să fi venit lepădarea de credinţă şi de a fi descoperit omul † fărădelegii[2], fiul †† pierzării,
*Mat. 24.4. Efes. 5.6. **1 Tim. 4.1. † Dan. 7.25. 1 Ioan 2.18. Apoc. 13.11, etc. †† Ioan 17.12.
4. potrivnicul care se* înalţă mai** presus de tot ce se numeşte „Dumnezeu” sau de ce este vrednic de închinare. Aşa că se va aşeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se[3] drept Dumnezeu.
*Isa. 14. 13. Ezec. 28.2,6,9. Dan. 7.25; 11.36. Apoc. 13.6. **1 Cor. 8.5.
5. Nu vă aduceţi aminte cum vă spuneam lucrurile acestea, când eram încă la voi?
6. Şi acum ştiţi bine ce-l opreşte ca să nu se descopere decât la vremea lui.

1.Sau: dărnicie, caritate;
2.Sau: omul păcatului; 3.Sau: pretinzându-se;

7. Căci taina* fărădelegii a şi început să lucreze; trebuie numai ca cel ce o opreşte acum să fie luat din drumul ei.

*1 Ioan 2.18; 4.3.

8. Şi atunci se va arăta acel nelegiuit pe* care Domnul Isus îl va nimici cu** suflarea gurii Sale şi-l va prăpădi cu arătarea † revenirii Sale.

*Dan. 7.10,11. **Iov 4.9. Isa. 11.4. Osea 6.5. Apoc. 2.16; 19.15,20,21. † Cap. 1.8,9. Evr. 10.27.

9. Arătarea lui se va face prin* puterea lui Satan, cu tot felul de minuni, de semne** şi puteri mincinoase

*Ioan 8.41. Efes. 2.2. Apoc. 18.23. **Deut. 13.1. Mat. 24.24. Apoc. 13.13; 19.20.

10. şi cu toate amăgirile nelegiuirii, pentru cei ce sunt pe calea pierzării*, pentru că n-au primit dragostea Adevărului ca să fie mântuiţi.

*2 Cor. 2.15; 4.3.

11. Din această* pricină, Dumnezeu le va trimite o lucrare de rătăcire, ca să** creadă o minciună,

*1 Împ. 22.22. Ezec. 14.9. Rom. 1.24, etc. **Mat. 24.5,11. 1 Tim. 4.1.

12. pentru ca toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci au* găsit plăcere în nelegiuire, să fie condamnaţi. *Rom. 3.2.

13. Noi* însă, fraţi preaiubiţi de Domnul, trebuie să mulţumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, căci Dumnezeu** v-a ales de la început † pentru mântuire, în †† sfinţirea Duhului şi credinţa adevărului.

*Cap. 1.3. **Efes. 1.4. † 1 Tes. 1.4. †† Luca 1.75. 1 Pet. 1.2.

14. Iată la ce v-a chemat El, prin Evanghelia noastră, ca să primiţi* slava Domnului nostru, Isus Cristos.

*Ioan 17.22. 1 Tes. 2.12. 1 Pet. 5.10.

15. Aşadar, fraţilor, rămâneţi* tari şi ţineţi învăţăturile** pe care le-aţi primit fie prin viu grai, fie prin epistola noastră.

*1 Cor. 16.13. Filp. 4.1. **1 Cor. 11.2. Cap. 3.6.

16. Şi Însuşi* Domnul nostru Isus Cristos şi Dumnezeu, Tatăl nostru, care** ne-a iubit şi ne-a dat prin harul Său o mângâiere veşnică şi o bună nădejde †,

*Cap. 1.1,2. **1 Ioan 4.10. Apoc. 1.5. † 1 Pet. 1.3.

17. să vă mângâie inimile şi să* vă întărească în orice lucrare şi cuvânt bun!

*1 Cor. 1.8. 1 Tes. 3.13. 1 Pet. 5.10.

3

1. Încolo, fraţilor, rugaţi-vă* pentru noi ca Cuvântul Domnului să se răspândească şi să fie proslăvit, cum este la voi,

*Efes. 6.19. Col. 4.3. 1 Tes. 5.25.

2. şi să* fim izbăviţi de oamenii nechibzuiţi şi răi; căci nu toţi au credinţă**.

*Rom. 15.31. **Fapt. 28.24. Rom. 10.16.

3. Dar credincios* este Domnul: El vă va întări şi vă va** păzi de cel rău.

*1 Cor. 1.9. 1 Tes. 5.24. **Ioan 17.15. 2 Pet. 2.9.

4. Cu privire la voi, avem* încredere în Domnul că faceţi şi veţi face ce vă poruncim.

*2 Cor. 7.16. Gal. 5.10.

5. Domnul* să vă îndrepte inimile spre dragostea lui Dumnezeu şi spre răbdarea lui Cristos! *1 Cron. 29.18.

6. În Numele Domnului nostru, Isus Cristos, vă poruncim, fraţilor, să* vă depărtaţi de** orice frate care trăieşte în † neorânduială[1] şi nu după învăţăturile †† pe care le-a primit de la noi.

*Rom. 16.17. Vers. 14. 1 Tim. 6.5. 2 Ioan 10. **1 Cor. 5.11,13. † 1 Tes. 4.11; 5.14. Vers. 11,12,14. †† Cap. 2.15.

7. Voi înşivă ştiţi cum* trebuie să ne urmaţi; căci noi** n-am trăit în neorânduială[1] printre voi.

*1 Cor. 4.16; 11.1. 1 Tes. 1.6,7. **1 Tes. 2.10.

8. N-am mâncat de pomană pâinea nimănui; ci, lucrând şi ostenindu-ne*, am muncit zi şi noapte, ca să nu fim povară nimănui dintre voi. *Fapt. 18.3; 20.34. 2 Cor. 11.9. 1 Tes. 2.9.

9. Nu* că n-am fi avut dreptul acesta, dar am vrut să vă dăm în** noi înşine o pildă vrednică de urmat.

*1 Cor. 9.6. 1 Tes. 2.6. **Vers. 7.

10. Căci, când eram la voi, vă spuneam[2] lămurit: „Cine* nu vrea să lucreze nici să nu mănânce."

*Gen. 3.19. 1 Tes. 4.11.

11. Auzim însă că unii dintre voi trăiesc* în neorânduială, nu lucrează deloc**, ci se ţin de nimicuri.

*Vers. 6. **1 Tes. 4.11. 1 Tim. 5.13. 1 Pet. 4.15.

12. Îi îndemnăm* pe oamenii aceştia şi îi sfătuim[2], în Domnul nostru Isus Cristos, să-şi** mănânce pâinea lucrând în linişte.

*1 Tes. 4.11. **Efes. 4.28.

13. Voi, fraţilor, să* nu obosiţi în facerea binelui. *Gal. 6.9.

14. Şi, dacă n-ascultă cineva ce spunem noi în această epistolă, însemnaţi-vi-l şi să* n-aveţi nici un fel de legături cu el, ca să-i fie ruşine.

*Mat. 18.17. 1 Cor. 5.9. Vers. 6.

15. Să* nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci** să-l mustraţi ca pe un frate.

*Lev. 19.17. 1 Tes. 5.14. **Tit 3.10.

16. Însuşi Domnul* păcii să vă dea totdeauna pacea în orice fel. Domnul să fie cu voi toţi!

*Rom. 15.33; 16.20. 1 Cor. 14.33. 2 Cor. 13.11. 1 Tes. 5.23.

17. Urarea de sănătate* este scrisă cu mâna

1.Sau: dezordine (peste tot în text);

2.Lit.: Le poruncim şi îi îndemnăm pe aceştia;

mea: *Pavel.* Acesta este semnul în fiecare epistolă; aşa scriu eu.

*1 Cor. 16.21. Col. 4.18.

18. Harul* Domnului nostru, Isus Cristos, să fie cu voi toţi! Amin!

*Rom. 16.24.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1 1. Pavel, apostol al lui Isus Cristos, prin* porunca lui** Dumnezeu, Mântuitorul nostru, şi a Domnului Isus Cristos, Nădejdea † noastră,

*Fapt. 9.15. Gal. 1.1,11. **Cap. 2.3; 4.10. Tit 1.3; 2.10; 13.4. Iuda 25. † Col. 1.27.

2. către Timotei*, adevăratul** meu copil în credinţă: har †, îndurare şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Cristos Isus, Domnul nostru!

*Fapt. 16.1. 1 Cor. 4.17. Filp. 2.19. 1 Tes. 3.2. **Tit 1.4. † Gal. 1.3. 2 Tim. 1.2. 1 Pet. 1.2.

3. După cum te-am rugat, la plecarea* mea în Macedonia, să rămâi în Efes, ca** să porunceşti unora să nu înveţe pe alţii altă învăţătură

*Fapt. 20.1,3. Filp. 2.24. **Gal. 1.6,7. Cap. 6.3,10.

4. şi să nu* se ţină de basme şi de înşirări de neamuri fără sfârşit, care dau** naştere mai mult la certuri de vorbe decât fac să înainteze lucrul lui Dumnezeu prin credinţă, aşa fac şi acum.

*Cap. 4.7; 6.4,20. 2 Tim. 2.14; 16.23. Tit 1.14; 3.9. **Cap. 6.4.

5. Ţinta* poruncii este dragostea, care** vine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun şi dintr-o credinţă neprefăcută.

*Rom. 13.8,10. Gal. 5.14. **2 Tim. 2.22.

6. Unii, fiindcă s-au depărtat de aceste lucruri, au rătăcit şi s-au apucat de flecării*.

*Cap. 6.4,20.

7. Ei vor să fie învăţători ai Legii, şi nu ştiu nici măcar ce spun*, nici ce urmăresc.

*Cap. 6.4.

8. Noi ştim că Legea* este bună dacă cineva o întrebuinţează bine, *Rom. 7.12.

9. căci ştim* că Legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cei fărădelege şi nesupuşi, pentru cei nelegiuiţi şi păcătoşi, pentru cei fără evlavie, necuraţi, pentru ucigătorii de tată şi ucigătorii de mamă, pentru ucigaşi,

*Gal. 3.19; 5.23.

10. pentru curvari, pentru sodomiţi[1], pentru vânzătorii de oameni[2], pentru cei mincinoşi, pentru cei care jură strâmb şi pentru orice este împotriva învăţăturii* sănătoase:

*Cap. 6.3. 2 Tim. 4.3. Tit 2.1; 4.9

1.Sau: homosexuali; 2.Sau: sclavi;

11. potrivit cu Evanghelia slavei fericitului* Dumnezeu, care** mi-a fost încredinţată.

*Cap. 6.15. **1 Cor. 9.17. Gal. 2.7. Col. 1.25. 1 Tes. 2.4. Cap. 2.7. 2 Tim. 1.11. Tit 1.3.

12. Mulţumesc lui Cristos Isus, Domnul nostru, care* m-a întărit, că** m-a socotit vrednic de încredere şi m-a pus † în slujba Lui,

*2 Cor. 12.9. **1 Cor. 7.25. † 2 Cor. 3.5,6; 4.1. Col. 1.25.

13. măcar că* mai înainte eram un hulitor, un prigonitor şi batjocoritor. Dar am căpătat îndurare, pentru că lucram din neştiinţă** în necredinţă. *Fapt. 8.3; 9.1. 1 Cor. 9.19. Filp. 3.6. **Luca 23.34. Ioan 9. 39,41. Fapt. 3.17; 26.9.

14. Şi harul* Domnului nostru s-a înmulţit peste măsură de mult împreună cu** credinţa şi † cu dragostea care este în Cristos Isus.

*Rom. 5.20. 1 Cor. 15.10. **2 Tim. 1.13. † Luca 7.47.

15. O, adevărat* şi cu totul vrednic de primit este cuvântul care zice: „Cristos** Isus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi", dintre care cel dintâi sunt eu.

*Cap. 3.1; 4.9. 2 Tim. 2.11. Tit 3.8. **Mat. 9.13. Marc. 2.17. Luca 5.32; 19.10. Rom. 5.8. 1 Ioan 3.5.

16. Dar am primit* îndurare, pentru ca Isus Cristos să-Şi arate în mine, cel dintâi, toată îndelunga Lui răbdare, ca** o pildă celor ce vor crede în El în urmă, pentru viaţa veşnică.

*2 Cor. 4.1. **Fapt. 13.39.

17. A Împăratului* veşniciilor, a nemuritorului**, nevăzutului † şi singurului †† Dumnezeu, să fie *† cinstea şi slava în vecii vecilor! Amin!

*Ps. 10.16; 145.13. Dan.7.14. Cap. 6.15,16. **Rom. 1.23. † Ioan 1.18. Evr. 11.27. 1 Ioan 14.12. †† Rom. 16.27. Iuda 25. *† 1 Cron. 29.11.

18. Porunca pe care ţi-o* dau, fiule Timotei, după** prorociile făcute mai înainte despre tine, este ca, prin ele, să te † lupţi lupta cea bună

*Cap. 6.13,14,20. 2 Tim. 2.2. **Cap. 4.14. † Cap. 6.12. 2 Tim. 2. 3; 4.7.

19. şi să păstrezi* credinţa şi un cuget curat, pe care unii l-au pierdut[1] şi au căzut[2]** din credinţă. *Cap. 3.9. **Cap. 6.9.

20. Din numărul lor sunt Imeneu* şi Alexan-

1.Sau: l-au lepădat; 2.Sau: au naufragiat în credinţă;

dru**, pe care i-am † dat pe mâna lui Satan, ca să se înveţe să nu hulească[1] ††.

*2 Tim. 2.17. **2 Tim. 4.14. † 1 Cor. 5.5. †† Fapt. 13.45.

2 1. Vă îndemn, dar, înainte de toate, să faceţi rugăciuni, cereri, mijlociri, mulţumiri pentru toţi oamenii,

2. pentru* împăraţi şi pentru** toţi cei ce sunt înălţaţi în dregătorii, ca să putem duce astfel o viaţă paşnică şi liniştită, cu toată evlavia şi cu toată cinstea. *Ezra 6.10. Ier. 29.7. **Rom. 13.1.

3. Lucrul acesta este bun* şi bine primit înaintea lui** Dumnezeu, Mântuitorul nostru,

*Rom. 12.2. Cap. 5.4. **Cap. 1.1. 2 Tim. 1.9.

4. care* doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi şi** să vină la cunoaşterea adevărului.

*Ezec. 18.23. Ioan 3.16,17. Tit 2.11. 2 Pet. 3.9. **Ioan 17.3. 2 Tim. 2.25.

5. Căci* este un singur Dumnezeu şi este un** singur mijlocitor între Dumnezeu şi oameni: Omul Isus Cristos,

*Rom. 3.29,30; 10.12. Gal. 3.20. **Evr. 8.6; 9.15.

6. care* S-a dat pe Sine Însuşi ca preţ de răscumpărare pentru toţi, fapt adeverit** la vremea cuvenită †;

*Mat. 20.28. Marc 10.45. Efes. 1.7. Tit 2.14. **1 Cor. 1.6. 2 Tim. 1.8. † Rom. 5.5. Gal. 4.4. Efes. 1.9; 3.5. Tit 1.3.

7. iar* propovăduitorul şi apostolul Lui am fost rânduit eu - spun** adevărul în Cristos, nu mint -, un învăţător † al Neamurilor în credinţă şi adevăr.

*Efes. 3.7,8. 2 Tim. 1.11. **Rom. 9.1. † Rom. 11.13; 15.16. Gal. 1.16.

8. Vreau, dar, ca bărbaţii să se roage în* orice loc şi să ridice** spre cer mâini curate, fără mânie şi fără îndoială.

*Mal. 1.11. Ioan 4.21. **Ps. 134.2. Isa. 1.15.

9. La fel şi femeile,* să se roage îmbrăcate în chip cuviincios, cu ruşine şi sfială[2]; nu cu împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare, nici cu haine scumpe, *1 Pet. 3.3.

10. ci* cu fapte bune, cum se cuvine femeilor care mărturisesc evlavia[3] faţă de Dumnezeu.

*1 Pet. 3.4.

11. Femeia să înveţe în tăcere, cu toată supunerea.

12. Femeii* nu-i dau voie[4] să-i înveţe pe alţii, nici** să se ridice[5] mai presus de bărbat, ci să stea în tăcere. *1 Cor. 14.34. **Efes. 5.24.

13. Căci întâi a fost întocmit[6] Adam* şi apoi Eva. *Gen. 1.27; 2.18,22. 1 Cor. 11.8,9.

14. Şi nu Adam* a fost amăgit; ci femeia fiind amăgită, s-a făcut vinovată de călcarea poruncii. *Gen. 3.6. 2 Cor. 11.3 15.

15. Totuşi, ea va fi mântuită[1] prin naşterea de copii, dacă stăruie cu smerenie în credinţă, în dragoste şi în sfinţenie.

3 1. Adevărat este* cuvântul acesta: „Dacă doreşte cineva să fie episcop[2]**, doreşte un lucrut bun."

*Cap. 1.15. **Fapt. 20.28. Filp. 1.1. † Efes. 4.12.

2. Dar trebuie ca episcopul[2]* să fie fără prihană, bărbatul** unei singure soţii, cumpătat, înţelept, vrednic de cinste, primitor de oaspeţi, în stare † să înveţe pe alţii.

*Tit 1.6, etc. **Cap. 5.9. † 2 Tim. 2.24.

3. Să nu fie beţiv*, nici bătăuş**, nici † doritor de câştig mârşav, ci să fie blând[3] ††, nu certăreţ, neiubitor de bani;

*Vers. 8. Tit 1.7. **2 Tim. 2.24. † 1 Pet. 5.2. †† 2 Tim. 2.24.

4. să-şi chivernisească[4] bine casa şi să-şi ţină* copiii în supunere cu toată cuviinţa.

*Tit 1.6.

5. Căci, dacă cineva nu ştie să-şi cârmuiască bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?

6. Să nu fie întors la Dumnezeu de curând, ca nu cumva să se îngâmfe şi să* cadă în condamnarea diavolului. *Isa. 14.12.

7. Dar trebuie să aibă şi o bună mărturie din* partea celor din afară, ca să nu cadă în dispreţul şi** cursa diavolului.

*Fapt. 22.12. 1 Cor. 5.12. 1 Tes. 4.12. **Cap. 6.9. 2 Tim. 2.26.

8. Diaconii*, de asemenea, trebuie să fie cinstiţi, nu cu două feţe, nebăutori** de mult vin, nedoritori de câştig murdar,

*Fapt. 6.3. **Lev. 10.9. Ezec. 44.21. Vers. 3.

9. ci să păstreze* taina credinţei într-o conştiinţă curată.

*Cap. 1.19.

10. Trebuie cercetaţi întâi şi numai dacă sunt fără pată, să fie diaconi.

11. Femeile[5], de asemenea*, să fie cinstite, să nu fie bârfitoare, ci cumpătate, credincioase în toate lucrurile.

*Tit 2.3.

12. Diaconii să fie bărbaţi ai unei singure soţii şi să ştie să-şi cârmuiască bine copiii şi casele lor.

13. Pentru că cei care* slujesc bine ca diaconi dobândesc un loc de cinste şi o mare îndrăzneală în credinţa care este în Cristos Isus.

*Mat. 25.21.

1.Sau: blasfemieze, defăimeze; 2.Sau: cu modestie și decență; 3.Sau: temere; 4.Sau: nu-i permit; 5.Sau: să fie peste autoritatea bărbatului; 6.Sau: primul a fost creat;

1.Sau: păstrată, reabilitată; 2.Sau: priveghetor; 3.Sau: indulgent; 4.Sau: administreze; 5.Sau: diaconițele, soțiile diaconilor;

14. Îţi scriu aceste lucruri cu nădejdea că vin în curând la tine.
15. Dar, dacă voi întârzia, să ştii cum trebuie să te porţi în* Casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului. *Efes. 2.21,22. 2 Tim. 2.20.
16. Şi, fără îndoială, mare este taina evlaviei: „Cel ce* a fost arătat în trup a fost dovedit** neprihănit în Duhul, a fost văzut † de îngeri, a fost propovăduit †† printre Neamuri, a fost *† crezut în lume, a fost înălţat †* în slavă.”

*Ioan 1.l4. 1 Ioan 1.2. **Mat. 3.16. Ioan 1.32,33; 15.26; 16.8,9. Rom. 1.4. 1 Pet. 3.18. 1 Ioan 5.6, etc. † Mat. 28.2. Marc. 16.5. Luca 2.13; 24.4. Ioan 20.12. Efes. 3.10. 1 Pet. 1.12. †† Fapt. 10.34; 13.46,48. Rom. 10.18. Gal. 2.8. Efes. 3.5,6,8. Col. 1.27,28. Cap. 2.7. *† Col. 1.6,23. †* Luca 24.51. Fapt. 1.9. 1 Pet. 3.22.

4 1. Dar Duhul spune lămurit* că**, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credinţă, ca să se alipească de † duhuri înşelătoare şi †† de învăţăturile demonilor,

*Ioan 16.13. 2 Tes. 2.3. 2 Tim. 3.1, etc. 2 Pet. 3.3. 1 Ioan 2.18. Iuda 4,18. **1 Pet. 1.20. † 2 Tim. 3.13. 2 Pet. 2.1. Apoc. 16.14. †† Dan. 11.35,37,38. Apoc. 9.20.

2. abătuţi* de făţărnicia[1] unor oameni care vorbesc minciuni, însemnaţi cu fierul** roşu în însăşi conştiinţa lor.

*Mat. 7.15. Rom. 16.18. 2 Pet. 2.3. **Efes. 4.19.

3. Ei opresc* căsătoria şi întrebuinţarea bucatelor** pe care Dumnezeu le-a făcut ca să fie luate † cu mulţumiri †† de către cei ce cred şi cunosc adevărul.

*1 Cor. 7.28,36,38. Col. 2.20,21. Evr. 13.4. **Rom. 14.3,17. 1 Cor. 8.8. † Gen. 1.29; 9.3. †† Rom. 14.6. 1 Cor. 10.30.

4. Căci orice creatură a lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de aruncat, dacă se ia cu mulţumiri,
5. pentru că este sfinţit prin Cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune.
6. Dacă vei pune în mintea fraţilor aceste lucruri, vei fi un bun slujitor al lui Cristos Isus, fiindcă te hrăneşti* cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături pe care ai urmat-o până acum. *2 Tim. 3.14,15.
7. Fereşte-te de basmele* lumeşti şi băbeşti. Deprinde-te** să fii evlavios!

*Cap. 1.4; 6.20. 2 Tim. 2.16,23; 4.4. Tit 1.14. **Evr. 5.14.

8. Căci deprinderea* trupească[2] este de puţin folos, pe când** evlavia este folositoare în orice privinţă, având † făgăduinţa vieţii de acum şi a celei viitoare.

*1 Cor. 8.8. Col. 2.23. **Cap. 6.6. † Ps. 37.4; 84.11; 112.2,3; 145.19. Mat. 6.33; 19.29. Marc. 10.30. Rom. 8.28.

1.Sau: ipocrizia; 2.Sau: exerciţiul fizic;

9. Iată un cuvânt adevărat* şi cu totul vrednic de primit!

*Cap. 1.15.

10. Noi muncim*, de aceea, şi ne luptăm, pentru că ne-am** pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, care † este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al celor credincioşi.

*1 Cor. 4.11,12. **Cap. 6.17. † Ps. 36.6; 107.2,6, etc.

11. Porunceşte* şi învaţă aceste lucruri.

*Cap. 6.2.

12. Nimeni* să nu-ţi dispreţuiască tinereţea; ci fii** o pildă pentru credincioşi: în vorbire, în purtare, în dragoste, în credinţă, în curăţie.

*1 Cor. 16.11. Tit 2.15. **Tit 2.7. 1 Pet. 5.3.

13. Până voi veni, ia seama[1] bine la citire, la îndemnare şi la învăţătura pe care o dai altora.
14. Nu* fi nepăsător de darul care este în tine, care ţi-a fost dat prin** prorocie, cu † punerea mâinilor de către ceata prezbiterilor.[2]

*2 Tim. 1.6. **Cap 1.18. † Fapt. 6.6; 8.17; 9.6; 13.3. Cap. 5.22. 2 Tim. 1.6.

15. Pune-ţi pe inimă aceste lucruri, îndeletniceşte-te în totul cu ele, pentru ca înaintarea ta să fie văzută de toţi.
16. Fii cu luare aminte* asupra ta însuţi şi asupra învăţăturii pe care o dai altora; stăruie în aceste lucruri, căci, dacă vei face aşa, te** vei mântui pe tine însuţi şi pe † cei ce te ascultă.

*Fapt. 20.28. **Ezec. 33.9. † Rom. 11.14. 1 Cor. 9.22. Iac. 5.20.

5 1. Nu* mustra cu asprime pe un bătrân, ci sfătuieşte-l ca pe un tată; pe tineri sfătuieşte-i ca pe nişte fraţi;

*Lev. 19.32.

2. pe femeile bătrâne, ca pe nişte mame; pe cele tinere, ca pe nişte surori, cu toată curăţia.
3. Cinsteşte văduvele care sunt* cu adevărat văduve.

*Vers. 5,16.

4. Dacă o văduvă are copii sau nepoţi de la copii, aceştia să se deprindă să fie evlavioşi mai întâi faţă de cei din casa lor şi să* răsplătească ostenelile părinţilor, căci** lucrul acesta este plăcut înaintea lui Dumnezeu.

*Gen. 45.10,11. Mat. 15.4. Efes. 6.1,2. **Cap. 2.3.

5. Cea* cu adevărat văduvă, care a rămas singură, şi-a pus nădejdea în Dumnezeu şi stăruie** zi şi noapte † în cereri şi rugăciuni.

*1 Cor. 7.32. **Luca 2.39; 18.1. † Fapt. 26.7.

1.Sau: dedică-te; 2.Sau: bătrânilor;

6. Dar* cea dedată la plăceri, măcar că trăieş-
te, este moartă. *Iac. 5.5.
7. Porunceşte şi aceste* lucruri, ca să fie fără
vină. *Cap. 1.3; 4.11; 6.17.
8. Dacă nu poartă cineva grijă de ai lui, şi* mai
ales de cei din casa lui, s-a** lepădat de cre-
dinţă şi † este mai rău decât un necredincios.
*Isa. 58.7. Gal. 6.10. **2 Tim. 3.5. Tit 1.16. 1 Pet. 3.18. 1 Ioan 5.6, etc. Mat. 28.2. Marc. 16.5. † Mat. 18.17.
9. O văduvă, ca să fie înscrisă în lista văduve-
lor, trebuie să n-aibă mai puţin de şaizeci de
ani, să nu fi avut* decât un singur soț,
*Luca 2.36. Cap. 3.2.
10. să fie cunoscută pentru faptele ei bune, să
fi crescut copii, să fi fost primitoare* de oas-
peţi, să fi spălat** picioarele sfinţilor, să fi
ajutat pe cei nenorociţi, să fi dat ajutor la
orice faptă bună.
*Fapt. 16.15. Evr. 13.2. 1 Pet. 4.9. **Gen. 18.4; 19.2. Luca 7.38,43. Ioan 13.5,14.
11. Dar pe văduvele tinere să nu le primeşti,
pentru că, atunci când le desparte pofta de
Cristos, vor să se mărite din nou
12. şi se fac vinovate de faptul că îşi calcă cre-
dinţa dintâi.
13. Totodată* se deprind să umble fără nici o
treabă din casă în casă; şi nu numai că sunt
leneşe, dar sunt şi vorbărețe şi iscoditoare şi
vorbesc ce nu trebuie.
*2 Tes. 3.11.
14. Vreau*, dar, ca văduvele mai tinere să se
mărite şi să aibă copii, să fie gospodine la casa
lor, ca să** nu dea potrivnicului nici un prilej
de batjocură,
*1 Cor. 7.9. **Cap. 6.1. Tit 2.8.
15. căci unele s-au şi întors să urmeze pe Sa-
tan.
16. Dacă vreun credincios, fie bărbat, fie fe-
meie, are văduve în familie, să le ajute, şi să
nu fie împovărată cu ele Biserica, ca să poată
veni în ajutor celor* cu adevărat văduve.
*Vers. 3,5.
17. Prezbiterii[1]* care cârmuiesc bine să** fie
învredniciţi de îndoită cinste, mai ales cei ce
se ostenesc cu propovăduirea şi cu învăţătura
pe care o dau altora.
*Rom. 12.8. 1 Cor. 9.10,14. Gal. 6.6. Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12,13. Evr. 13.7,17. **Fapt. 28.10.
18. Căci Scriptura zice: „Să nu legi gura bou-
lui* când treieră bucate"; şi: „Vrednic** este
lucrătorul de plata lui."
*Deut. 25.4. 1 Cor. 9.9. **Lev. 19.13. Deut. 24.14,15. Mat.10. 10. Luca 10.7.
19. Împotriva unui prezbiter[1] să nu primeşti
învinuire decât din gura a doi* sau trei mar-
tori.
*Deut. 19.15.
20. Pe* cei ce păcătuiesc mustră-i înaintea tu-
turor, ca** şi ceilalţi să aibă frică.
*Gal. 2.11,14. Tit 1.13. **Deut. 13.11.
21. Te* rog fierbinte[1], înaintea lui Dumnezeu,
înaintea lui Cristos Isus şi înaintea îngerilor
aleşi, să păzeşti aceste lucruri, fără vreun gând
mai dinainte[2] şi să nu faci nimic cu părtinire.
*Cap. 6.13. 2 Tim. 2.14; 4.1.
22. Să nu-ţi pui mâinile* peste nimeni cu
grabă şi să nu** te faci părtaş păcatelor altora;
pe tine însuţi păzeşte-te curat.
*Fapt. 6.6; 13.3. Cap. 4.14. 2 Tim. 1.6. **2 Ioan 11.
23. Să nu mai bei numai apă, ci să iei şi câte
puţin vin, din pricina* stomacului tău şi din
pricina deselor tale îmbolnăviri.
*Ps. 104.15.
24. Păcatele* unor oameni sunt cunoscute şi
merg înainte la judecată, iar ale altora vin pe
urmă.
*Gal. 5.19.
25. Tot aşa şi faptele bune sunt cunoscute; şi
cele ce nu sunt cunoscute nu pot să rămână
ascunse.

6 1. Toţi cei ce sunt sub jugul robiei* să-i
socotească pe stăpânii lor vrednici de toată
cinstea, ca** Numele lui Dumnezeu şi învăţă-
tura să nu fie vorbite de rău.
*Efes. 6.5. Col. 3.22. Tit 2.9. 1 Pet. 2.18. **Isa. 52.5. Rom. 2.24. Tit 2.5,8.
2. Iar cei ce au stăpâni credincioşi să nu-i dis-
preţuiască, sub cuvânt* că sunt „fraţi", ci să le
slujească şi mai bine, tocmai fiindcă cei ce se
bucură de binefacerile slujbei lor sunt credin-
cioşi şi preaiubiţi. Învaţă-i şi îndeamnă-i aces-
te** lucruri!
*Col. 4.1. **Cap. 4.11.
3. Dacă îi învaţă* cineva pe oameni învăţătură
deosebită şi nu** se ţine de cuvintele sănătoa-
se ale Domnului nostru Isus Cristos şi † de
învăţătura care duce la evlavie,
*Cap. 1.3. **Cap. 1.10. 2 Tim. 1.13; 4.3. Tit 1.9. † Tit 1.1.
4. este plin de mândrie şi nu ştie nimic*; ba
încă are boala cercetărilor fără rost** şi a cer-
turilor de cuvinte, din care se nasc invidie,
ceartă, defăimări, bănuieli rele,
*1 Cor. 8.2. Cap. 1.7. **Cap. 1.4. 2 Tim. 2.23. Tit 3.9.
5. zadarnice ciocniri de vorbe* ale oameni-
lor** stricaţi la minte, lipsiţi de adevăr şi care
† cred că evlavia este un izvor de câştig.
Fereşte-te †† de astfel de oameni!
*1 Cor. 11.16. Cap. 1.6. **2 Tim. 3 .8. † Tit 1.11. †† 2 Pet. 2.3.

1. Sau: bătrân(i);

1.Sau: te însărcinez solemn; 2.Sau: fără prejudecăți;

6. Negreşit, evlavia* însoţită de mulţumire este un mare câştig. *Rom. 16.17. 2 Tim. 3.5.

7. Căci noi n-am adus nimic* în lume şi nici nu putem să luăm cu noi nimic din ea.

*Ps. 37.16. Prov. 15.16; 16.8. Evr. 13.5.

8. Dacă avem*, dar, cu ce să ne hrănim şi cu ce să ne îmbrăcăm, ne va fi de ajuns.

*Iov 1.21. Ps. 49.17. Prov. 27.24. Ecl. 5.15.

9. Cei* ce vor să se îmbogăţească, dimpotrivă, cad în ispită, în laţ** şi în multe pofte nesăbuite şi vătămătoare, care † îi cufundă pe oameni în prăpăd[1] şi pierzare.

*Gen. 28.20. Evr. 13.5. **Prov. 15.27; 20.12; 28.20. Mat. 13. 22. Iac. 5.1. † Cap. 3.7.

10. Căci* iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; şi unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credinţă şi s-au străpuns singuri cu o mulţime de chinuri. *Cap. 1.19.

11. Dar* tu, om** al lui Dumnezeu, fugi de aceste lucruri şi caută neprihănirea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţea.

*Exod 23.8. Deut. 16.19. **2 Tim. 2.22.

12. Luptă-te* lupta cea bună a credinţei; apucă** viaţa veşnică, la care ai fost chemat şi pentru care ai † făcut acea frumoasă mărturisire înaintea multor martori.

*Deut. 33.1. 2 Tim. 3.17. **1 Cor. 9.25,26. Cap. 1.18. 2 Tim. 4.7. † Filp. 3.12,14. Vers. 19.

13. Te îndemn[2]*, înaintea lui Dumnezeu, care** dă viaţă tuturor lucrurilor, şi înaintea lui Cristos Isus, care † a făcut acea frumoasă mărturisire înaintea lui Pilat din Pont,

*Evr. 10.23. **Cap. 5.21. † Deut. 32.39. 1 Sam. 2.6. Ioan 5.21.

14. să păzeşti[3] porunca, fără pată şi fără vină, până* la arătarea Domnului nostru Isus Cristos, *Mat. 27.11. Ioan 18.37. Apoc. 1.5; 3.14.

15. care va fi făcută la vremea ei de fericitul* şi singurul Stăpânitor, Împăratul** împăraţilor şi Domnul domnilor,

*Filp. 1.6,10. 1 Tes. 3.13; 5.23. **Cap. 1.11,17.

16. singurul care* are nemurirea, care locuieşte într-o lumină de care** nu te poţi apropia, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea, şi care † are cinstea şi puterea veşnică! Amin!

*Apoc. 17.14; 19.16. **Cap. 1.17. † Exod 33.20. Ioan 6.46.

17. Porunceşte bogaţilor veacului acestuia să nu se îngâmfe şi să nu-şi* pună nădejdea în nişte bogăţii** nestatornice, ci în † Dumnezeu, care †† ne dă toate lucrurile din belşug, ca să ne bucurăm de ele.

*Efes. 3.21. Filp. 4.20. Iuda 25. Apoc. 1.6; 4.11; 7.12. **Iov 31.24. Ps. 52.7; 62.10. Marc. 10.24. Luca 12.21. † Prov. 23.5. †† 1 Tes. 1.9. Cap. 3.15; 4.10.

18. Îndeamnă-i să facă bine, să fie bogaţi* în fapte bune, să fie darnici**, gata să simtă † împreună cu alţii,

*Fapt. 14.17; 17.25. **Luca 12.21. Cap. 5.10. Tit 3.8. Iac. 2.5. † Rom. 12.13.

19. aşa ca să-şi strângă* pentru vremea viitoare drept comoară, o bună temelie, ca să apuce** adevărata viaţă.

*Gal. 6.6. Evr. 13.16. **Mat. 6.20; 19.21. Luca 12.33; 16.9.

20. Timotei, păstrează* ce ţi s-a încredinţat! Fereşte-te** de flecărelile lumeşti şi de împotrivirile "ştiinţei" - pe nedrept numite astfel,

*Vers. 12. **2 Tim. 1.14. Tit 1.9. Apoc. 3.3.

21. pe care au mărturisit-o unii şi au rătăcit[1]* cu privire la credinţă. Harul** să fie cu voi! Amin!

*Cap. 1.4, 6; 4.7. 2 Tim. 2.14,16,23. Tit 1.14; 3.9. **Cap.1.6,19. 2 Tim. 2.1

1.Sau: ruină; 2.Sau: te însărcinez, îți poruncesc; 3.Sau: să împlinești;

1.Sau: au deviat, s-au abătut, de la credință;

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1 1. Pavel, apostol* al lui Cristos Isus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduinţa vieţii** care este în Cristos Isus,

*2 Cor. 1.1. **Efes. 3.6. Tit 1.2. Evr. 9.15.

2. către* Timotei, copilul meu preaiubit: Har, îndurare şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la Cristos Isus, Domnul nostru!

*1 Tim. 1.2.

3. Mulţumesc* lui Dumnezeu, căruia** Îi slujesc cu o conştiinţă curată, din moşi-strămoşi, că neîntrerupt † te pomenesc în rugăciunile mele, zi şi noapte.

*Rom. 1.8. Efes. 1.16. **Fapt. 22.3; 23.1; 24.14; 27.23. Rom. 1.9. Gal. 1.14. † 1 Tes. 1.2; 3.10.

4. Căci mi-aduc aminte* de lacrimile tale şi doresc să te văd, ca să mă umplu de bucurie.

*Cap. 4.9,21.

5. Îmi aduc aminte de credinţa* ta neprefăcută, care a locuit întâi în bunica ta Lois şi în ma-

ma** ta Eunice, şi sunt încredinţat că şi în
tine. *1 Tim. 1.5; 4.6. **Fapt. 16.1.
6. De aceea, îţi aduc aminte să înflăcărezi*
darul lui Dumnezeu care este în tine prin pu-
nerea mâinilor mele. *1 Tes. 5.19. 1 Tim. 4.14.
7. Căci Dumnezeu* nu ne-a dat un duh de
frică, ci** de putere, de dragoste şi de chib-
zuinţă[1]. *Rom. 8.15. **Luca 24.49. Fapt. 1.8.
8. Să nu-ţi fie ruşine, dar*, de mărturisirea**
Domnului nostru, nici de mine, întemniţatul †
Lui. Ci †† suferă împreună cu Evanghelia,
prin puterea lui Dumnezeu.
*Rom. 1.16. **1 Tim. 2.6. Apoc. 1.2. † Efes. 3.1. Filp. 1.7. †† Col. 1.24. Cap. 4.5.
9. El* ne-a mântuit şi ne-a** făcut o chemare
sfântă, nu † pentru faptele noastre, ci †† după
hotărârea Lui şi după harul care ne-a fost dat
în Cristos Isus, înainte *† de veşnicii,
*1 Tim. 1.1. Tit 3.4. **1 Tes. 4.7. Evr. 3.1. † Rom. 3.20; 9.11. Tit 3.5. †† Rom. 8.28. *† Rom. 16.25. Efes. 1.4; 3.11. Tit 1.2. 1 Pet. 1.20.
10. dar care a fost* descoperit acum prin ară-
tarea Mântuitorului nostru, Cristos Isus,
care** a nimicit moartea şi a adus la lumină
viaţa şi neputrezirea[2], prin Evanghelie.
*Rom. 16.26. Efes. 1.9. Col. 1.26. Tit 1.3. 1 Pet. 1.20. **1 Cor. 15.54,55. Evr. 2.14.
11. Propovăduitorul şi apostolul ei* am fost
rânduit eu şi învăţător al Neamurilor.
*Fapt. 9.15. Efes. 3.7,8. 1 Tim. 2.7. Cap. 4.17.
12. Şi din cauza aceasta* sufăr aceste lucruri;
dar nu mi-e ruşine, căci** ştiu în Cine am cre-
zut. Şi sunt încredinţat că El are putere să
păzească † ce I-am încredinţat până în †† ziua
aceea.
*Efes. 3.1. Cap. 2.9. **1 Pet. 4.19. † 1 Tim. 6.20. †† Vers. 18. Cap. 4.8.
13. Dreptarul[3] învăţăturilor* sănătoase, pe
care le-ai auzit de la mine, ţine-l** cu † cre-
dinţa †† şi dragostea care este în Cristos Isus.
*Cap. 3.14. Tit 1.9. Evr. 10.23. Apoc. 2.25. **Rom. 2.20; 6.17. † Cap. 2.2. †† 1 Tim. 1.14.
14. Lucrul acela bun* care ţi s-a încredinţat
păzeşte-l prin Duhul Sfânt, care** locuieşte
în noi. *1 Tim. 6.20. **Rom. 8.11.
15. Să știi că cei care sunt în Asia toţi* m-au
părăsit**; între alţii Figel şi Ermogen.
*Fapt. 19.10. **Cap. 4.10,16.
16. Domnul să-Şi verse* îndurarea peste
casa** lui Onisifor; căci † de multe ori m-a
mângâiat şi nu †† i-a fost ruşine de lanţul *†
meu.
*Mat. 5.7. **Cap. 4.19. † Film. 7. †† Vers. 8. *† Fapt. 28.20. Efes. 6.20.

1.Sau: minte sănătoasă, înțelepciune;
2.Sau: nemurirea; 3.Sau: etalonul;

17. Nu numai atât, dar, când a fost în Roma,
m-a căutat cu multă grijă şi m-a găsit.
18. Să dea Domnul să* primească îndurare de
la Domnul „în** ziua aceea”! Tu ştii foarte
bine cât ajutor † mi-a dat el în Efes.
*Mat. 25.34-40. **2 Tes. 1.10. Vers. 12. † Evr. 6.10.

2 1. Tu, dar, copilul* meu, întăreşte-te** în
harul care este în Cristos Isus.
*1 Tim. 1.2. Cap. 1.2. **Efes. 6.10.
2. Şi*, ce-ai auzit de la mine în faţa multor
martori, încredinţează** la oameni de încrede-
re, care să fie în stare † să-i înveţe şi pe alţii.
*Cap. 1.13; 3.10,14. **1 Tim. 1.18. † 1 Tim. 3.2. Tit 1.9.
3. Suferă* împreună cu mine, ca** un bun
ostaş al lui Cristos.
*Cap. 1.8; 4.5. **1 Tim. 1.18.
4. Nici un* ostaş nu se încurcă cu treburile
vieţii, dacă vrea să placă celui ce l-a înscris[1]
la oaste. **1 Cor. 9.25.
5. Şi* cine luptă la jocuri[2] nu este încununat,
dacă nu s-a luptat după reguli.
*1 Cor. 9.25,26.
6. Plugarul* trebuie să muncească înainte ca
să strângă roadele.
*1 Cor. 9.10.
7. Înţelege ce-ţi spun; Domnul îţi va da price-
pere în toate lucrurile.
8. Adu-ţi aminte de Domnul Isus Cristos, din*
sămânţa lui David, înviat** din morţi, după †
Evanghelia mea,
*Fapt. 2.30; 13.23. Rom. 1.3,4. **1 Cor. 15.1,4,20. † Rom. 2.16.
9. pentru* care sufăr până** acolo că sunt le-
gat ca un răufăcător. Dar † Cuvântul lui Dum-
nezeu nu este legat.
*Fapt. 9.16. Cap. 1.12. **Efes. 3.1. Filp. 1.7. Col. 4.3,18. † Fapt. 28.31. Efes. 6.19,20. Filp. 1.13,14.
10. De aceea rabd totul* pentru cei aleşi, pen-
tru ca** şi ei să primească mântuirea care este
în Cristos Isus, împreună cu slava veşnică.
*Efes. 3.13. Col. 1.24. **2 Cor. 1.6.
11. Adevărat* este cuvântul acesta: dacă**
am murit împreună cu El, vom şi trăi împreu-
nă cu El.
*1 Tim. 1.15. **Rom. 6.5,8. 2 Cor. 4.10.
12. Dacă* răbdăm, vom şi împărăţi împreună
cu El. Dacă** ne lepădăm de El şi El Se va
lepăda de noi.
*Rom. 8.17. 1 Pet. 4.13. **Mat. 10.33. Marc. 8.38. Luca 12.9.
13. Dacă* suntem necredincioşi, totuşi El
rămâne credincios, căci nu Se** poate tăgă-
dui singur.
*Rom. 3.3; 9.6. **Num. 23.19.
14. Adu-le aminte de aceste lucruri şi roagă-i
fierbinte*, înaintea lui Dumnezeu, să** se fe-

1.Sau: recrutat; 2.Sau: competiţii;

rească de certurile de cuvinte, care nu aduc nici un folos, ci doar pieirea celor care le ascultă.

*1 Tim. 5.21; 6.13. Cap. 4.1. **1 Tim. 1.4; 6.4. Tit 3.9,11.

15. Caută să te înfăţişezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie ruşine şi care împarte drept Cuvântul adevărului.

16. Fereşte-te de* vorbăriile goale şi lumeşti; căci cei ce le ţin vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu.

*1 Tim. 4.7; 6.20. Tit 1.14.

17. Şi cuvântul lor va roade[1] precum cangrena. Din numărul acestora sunt Imeneu* şi Filet, *1 Tim. 1.20.

18. care s-au abătut de la* adevăr. Ei zic** că a şi venit învierea şi răstoarnă credinţa unora.

*1 Tim. 6.21. **1 Cor. 15.12.

19. Totuşi temelia* tare a lui Dumnezeu stă nezguduită, având pecetea aceasta: „Domnul cunoaşte** pe cei ce sunt ai Lui"; şi: „Oricine rosteşte Numele Domnului să se depărteze de fărădelege!"

*Mat. 24.24. Rom. 8.35. 1 Ioan 2.19. **Naum 1.7. Ioan 10. 14,27. Num. 16.5.

20. Într-o* casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de pământ. Unele** sunt pentru o întrebuinţare de cinste, iar altele pentru o întrebuinţare de ocară.

*1 Tim. 3.15. **Rom. 9.21.

21. Deci*, dacă cineva se va curăţi de acestea, va fi un vas de cinste, sfinţit, folositor stăpânului său, destoinic** pentru orice lucrare bună.

*Isa. 52.11. **Cap. 3.17. Tit 3.1.

22. Fugi de poftele tinereţii şi urmăreşte* neprihănirea, credinţa, dragostea, pacea, împreună cu cei ce cheamă** pe Domnul dintr-o † inimă curată.

*1 Tim. 6.11. **Fapt. 9.14. 1 Cor. 1.2. † 1 Tim. 1.5; 4.12.

23. Fereşte-te de întrebările* nebune şi nefolositoare, căci ştii că dau naştere la certuri.

*1 Tim. 1.4; 4.7; 6.4. Vers. 16. Tit 3.9.

24. Şi robul* Domnului nu trebuie să se certe; ci să fie blând cu toţi, în stare să înveţe pe toţi**, plin de îngăduinţă răbdătoare,

*Tit 3.2. **1 Tim. 3.2,3. Tit 1.9.

25. să îndrepte cu* blândeţe pe împotrivitori, în nădejdea** că Dumnezeu le va da pocăinţa, ca să ajungă † la cunoaşterea adevărului;

*Gal. 6.1. 1 Tim. 6.11. 1 Pet. 3.15. **Fapt. 8.22. † 1 Tim. 2.4. Cap. 3.7. Tit 1.1.

26. şi, venindu-şi în fire, să se desprindă din* cursa diavolului, de care au fost prinşi ca să-i facă voia. *1 Tim. 3.7.

1.Sau: va devora;

3 1. Să ştii că în* zilele din urmă vor fi vremuri grele.

*1 Tim. 4.1. Cap. 4.3. 2 Pet. 3.3. 1 Ioan 2.18. Iuda 18.

2. Căci oamenii vor fi iubitori de sine*, iubitori de bani**, lăudăroşi †, trufaşi ††, hulitori *†, neascultători de părinţi †*, nemulţumitori, fără evlavie,

*Filp. 2.21. **2 Pet. 2.3. † Iuda 16. †† 1 Tim. 6.4. *† 1 Tim. 1.20. 2 Pet. 2.12. Iuda 10. †* Rom. 1.30.

3. fără* dragoste firească, neînduplecaţi, defăimători**, neînfrânaţi †, neîmblânziţi, neiubitori de bine,

*Rom. 1.31. **Rom. 1.31. † 2 Pet. 3.3.

4. trădători*, obraznici, îngâmfaţi; iubitori** mai mult de plăceri decât de Dumnezeu;

*2 Pet. 2.10. **Filp. 3.19. 2 Pet. 2.13, etc. Iuda 4,19.

5. având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea*. Depărtează-te de oamenii aceştia**!

*1 Tim. 5.8. Tit 1.16. **2 Tes. 3.6. 1 Tim. 6.5.

6. Sunt* printre ei unii care se strecoară prin case şi momesc[1] femei uşuratice, împovărate de păcate şi frământate de felurite pofte,

*Mat. 23.14. Tit 1.11.

7. care învaţă întotdeauna dar nu pot ajunge* niciodată la deplina cunoaştere a adevărului.

*1 Tim. 2.4.

8. După cum* Iane şi Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot aşa şi oamenii** aceştia se împotrivesc adevărului, ca unii care sunt stricaţi la minte şi condamnaţi † în ce priveşte credinţa.

*Exod 7.11. **1 Tim. 6.5. † Rom. 1.28. 2 Cor. 13.5. Tit 1.16.

9. Dar nu vor mai înainta; căci nebunia lor va fi arătată tuturor, cum* a fost arătată şi a celor doi oameni.

*Exod 7.12; 8.18; 9.11.

10. Tu însă* ai urmărit de aproape învăţătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credinţa mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, *Filp. 2.22. 1 Tim. 4.6.

11. prigonirile şi suferinţele care au venit peste mine în* Antiohia, în** Iconia şi în † Listra. Ştii ce prigoniri am răbdat; şi totuşi Domnul m-a izbăvit din †† toate.

*Fapt. 13.45,50. **Fapt. 14.2,5. † Fapt. 14.19, etc. †† Ps. 34. 19. 2 Cor. 1.10. Cap. 4.17.

12. De altfel, toţi* cei ce vor să trăiască cu evlavie în Cristos Isus vor fi prigoniţi.

*Ps. 34.19. Mat. 16.24. Ioan 17.14. Fapt. 14.22. 1 Cor. 15.19. 1 Tes. 3.3.

13. Dar* oamenii răi şi înşelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alţii şi se vor amăgi şi pe ei înşişi. *2 Tes. 2.11. 1 Tim. 4.1. Cap. 2.16.

14. Tu* să rămâi în lucrurile pe care le-ai în-

1.Sau: seduc;

văţat şi de care eşti deplin încredinţat, căci ştii de la cine le-ai învăţat;

*Cap. 1.13; 2.2.

15. din pruncie cunoşti Sfintele* Scripturi, care pot să-ţi dea înţelepciunea care duce la mântuire, prin credinţa în Cristos Isus.

*Ioan 5.39.

16. Toată* Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos** ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire,

*2 Pet. 1.20,21. **Rom. 15.4.

17. pentru ca* omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic[1]** pentru orice lucrare bună. *1 Tim. 6.11. **Cap. 2.21.

4

1. Te rog fierbinte[2]*, înaintea lui Dumnezeu şi înaintea lui Cristos Isus, care** va judeca viii şi morţii la arătarea Lui şi a Împărăţiei Sale:

*1 Tim. 5.21; 6.13. Cap. 2.14. **Fapt. 10.42.

2. propovăduieşte Cuvântul, stăruie asupra lui la timp şi ne la timp, mustră*, ceartă, îndeamnă** cu toată blândeţea şi învăţătura.

*1 Tim. 5.20. Tit 1.13; 2.15. **1 Tim. 4.13.

3. Căci* va veni vremea când oamenii nu vor putea să suporte învăţătura** sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute şi îşi vor da învăţători după † poftele lor.

*Cap. 3.1. **1 Tim. 1.10. † Cap. 3.6.

4. Îşi vor întoarce urechea de la adevăr şi se vor îndrepta* spre istorisiri închipuite.

*1 Tim. 1.4; 4.7. Tit 1.14.

5. Dar tu fii treaz în toate lucrurile, rabdă* suferinţele, fă lucrul unui evanghelist** şi împlineşte-ţi bine slujba.

*Cap. 1.8; 2.3. **Fapt. 21.8. Efes. 4.11.

6. Căci eu* sunt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură şi clipa plecării** mele este aproape.

*Filp. 2.17. **Filp. 1.23. 2 Pet. 1.14.

7. M-am luptat* lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credinţa.

*1 Cor. 9.24,25. Filp. 3.14. 1 Tim. 6.12. Evr. 12.1.

8. De acum mă aşteaptă cununa* neprihănirii, pe care mi-o va da în** „ziua aceea” Domnul, Judecătorul cel drept. Şi nu numai mie, ci şi tuturor celor care iubesc venirea Lui.

*1 Cor. 9.25. Iac. 1.12. 1 Pet. 5.4. Apoc. 2.10. **Cap. 1.12.

1.Sau: deplin echipat; 2.Sau: te însărcinez solemn;

9. Caută să vii curând la mine.

10. Căci* Dima, din dragoste** pentru lumea de acum, m-a părăsit şi a plecat la Tesalonic. Crescens s-a dus în Galatia, Tit în Dalmatia.

*Col. 4.14. Film. 24. **1 Ioan 2.15.

11. Numai* Luca** este cu mine. Ia pe Marcu † şi adu-l cu tine; căci el îmi este de folos pentru slujbă.

*Cap. 1.15. **Col. 4.14. Film. 24. † Fapt. 12.25; 15.37. Col. 4.10.

12. Pe Tihic* l-am trimis la Efes.

*Fapt. 20.4. Efes. 6.21. Col. 4.7. Tit 3.12.

13. Când vei veni, adu-mi mantaua pe care am lăsat-o în Troa, la Carp şi cărţile, mai ales pe cele din piele.

14. Alexandru*, căldărarul, mi-a făcut mult rău. Domnul îi va răsplăti** după faptele lui.

*Fapt. 19.33. 1 Tim. 1.20. **2 Sam. 3.39. Ps. 28.4. Apoc. 18.6.

15. Păzeşte-te şi tu de el, pentru că s-a împotrivit cu totul cuvintelor noastre.

16. La întâiul meu răspuns de apărare, nimeni n-a stat cu mine, ci* toţi m-au părăsit. Să** nu li se ţină în socoteală lucrul acesta!

*Cap. 1.15. **Fapt. 7.60.

17. Însă* Domnul a stat lângă mine şi m-a întărit, pentru ca** propovăduirea să fie împlinită pe deplin prin mine şi s-o audă toate popoarele. Şi am fost izbăvit din † gura leului.

*Mat. 10.19. Fapt. 23.11; 27.23. **Fapt. 9.15; 26.17,18. Efes. 3.8. † Ps. 22.21. 2 Pet. 2.9.

18. Domnul* mă va izbăvi de orice lucrare rea şi mă va mântui[1] pentru Împărăţia Lui cerească. A Lui** să fie slava în vecii vecilor! Amin!

*Ps. 121.7. **Rom. 11.36. Gal. 1.5. Evr. 13.21.

19. Spune sănătate Priscilei* şi lui Acuila şi casei** lui Onisifor.

*Fapt. 18.2. Rom. 16.3. **2 Tim. 1.16.

20. Erast* a rămas în Corint, iar pe Trofim** l-am lăsat bolnav în Milet.

*Fapt. 19.22. Rom. 16.23. **Fapt. 20.4; 21.29.

21. Caută* de vino înainte de iarnă. Eubul şi Pudens, Linus, Claudia şi toţi fraţii te salută.

*Vers. 9.

22. Domnul* Isus Cristos să fie cu duhul tău! Harul să fie cu voi! Amin! *Gal. 6.18. Film. 25.

1.Sau: păstra;

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TIT

1 1. Pavel, rob al lui Dumnezeu şi apostol al lui Isus Cristos, potrivit cu credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi cunoştinţa* adevărului care este potrivit evlaviei**,

*2 Tim. 2.25. **1 Tim. 3.16; 6.3.

2. în nădejdea* vieţii veşnice, făgăduite mai înainte de veşnicii** de Dumnezeu, care nu poate să mintă †,

*2 Tim. 1.1. Cap. 3.7. **Num. 23.19. 2 Tim. 2.13. † Rom. 16. 25. 2 Tim. 1.9. 1 Pet. 1.20.

3. ci* Şi-a descoperit Cuvântul la vremea Lui, prin propovăduirea care** mi-a fost încredinţată, după † porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru; -

*2 Tim. 1.10. **1 Tes. 2.4. 1 Tim. 1.11. † 1 Tim. 1.1; 2.3; 4.10.

4. către Tit*, adevăratul** meu copil în credinţa † noastră, a amândurora: Har †† şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la Isus Cristos, Mântuitorul nostru!

*1 Cor. 2.13; 7.13; 8.6,16,23; 12.18. Gal. 2.3. **1 Tim. 1.2. † Rom. 1.12. 2 Cor. 4.13. 2 Pet. 1.1. †† Efes. 1.2. Col. 1.2. 1 Tim. 1.2. 2 Tim. 1.2.

5. Te-am lăsat în Creta ca să pui în rânduială* ce mai rămâne de rânduit şi să aşezi** prezbiteri[1] în fiecare cetate, după cum ţi-am poruncit: *1 Cor. 11.34. **Fapt. 14.23. 2 Tim. 2.2.

6. dacă* este cineva fără prihană, bărbat** al unei singure neveste, având † copii credincioşi, care să nu fie învinuiţi de destrăbălare sau neascultare.

*1 Tim. 3.2, etc. **1 Tim. 3.12. † 1 Tim. 3.4,12.

7. Căci episcopul[2], ca* econom[3] al lui Dumnezeu, trebuie să fie fără prihană; nu încăpăţânat, nici mânios, nici dedat** la vin, nici bătăuş, nici lacom de câştig murdar †;

*Mat. 24.45. 1 Cor. 4.1,2. **Lev. 10.9. Efes. 5.18. 1 Tim. 3.3,8. † 1 Tim. 3.3,8. 1 Pet. 5.2.

8. ci* să fie primitor de oaspeţi[4], iubitor de bine, cumpătat, drept, sfânt, înfrânat;

*1 Tim. 3.2.

9. să se ţină* de Cuvântul** adevărat, care este potrivit cu învăţătura, pentru ca să fie în stare să sfătuiască în învăţătura sănătoasă † şi să înfrunte pe potrivnici.

*2 Tes. 2.15. 2 Tim. 1.13. **1 Tim. 1.15; 4.9; 6.3. 2 Tim. 2.2. † 1 Tim. 1.10; 6.3. 2 Tim. 4.3. Cap. 2.1.

10. Într-adevăr, mai ales printre cei tăiaţi împrejur, sunt* mulţi nesupuşi, flecari şi amăgitori**, *1 Tim. 1.6. **Rom. 16.18.

1.Sau: să rânduieşti sau, să ordinezi bătrâni; 2.Sau: priveghetor; 3.Sau: administrator; 4.Sau: ospitalier;

11. cărora* trebuie să li se închidă gura. Ei buimăcesc[1]** familii întregi, învăţând pe oameni ce nu trebuie pentru † un câştig murdar.

*Fapt. 15.1. **Mat. 23.14. 2 Tim. 3.6. † 1 Tim. 6.5.

12. Unul* dintre ei, chiar proroc al lor, a zis: „Cretanii sunt totdeauna nişte mincinoşi, nişte fiare rele, nişte pântece leneşe.” *Fapt. 17.28.

13. Mărturia aceasta este adevărată. De aceea* mustră-i aspru, ca să fie sănătoşi în credinţă**

*2 Cor. 13.10. 2 Tim. 4.2. **Cap. 2.2.

14. şi să nu* se ţină de basme evreieşti[2] şi de porunci** date de oameni care se abat de la adevăr.

*1 Tim. 1.4; 4.7. 2 Tim. 4.4. **Isa. 29.13. Mat. 15.9. Col. 2.22.

15. Totul* este curat pentru cei curaţi; dar pentru cei** necuraţi şi necredincioşi, nimic nu este curat: până şi mintea şi conştiinţa le sunt întinate.

*Luca 11.39-41. Rom. 14.14,20. 1 Cor. 6.12; 10.23,25. 1 Tim. 4.3,4. **Rom. 14.33.

16. Ei se laudă că-L cunosc pe Dumnezeu, dar cu* faptele Îl tăgăduiesc, căci sunt nişte netrebnici: nesupuşi şi nevrednici pentru** vreo faptă bună.

*2 Tim. 3.5. Iuda 4. **Rom. 1.28. 2 Tim. 3.8.

2 1. Tu însă vorbeşte lucruri care se potrivesc cu învăţătura* sănătoasă:

*1 Tim. 1.10; 6.3. 2 Tim. 1.13. Cap. 1.9.

2. că bărbaţii în vârstă trebuie să fie lucizi, demni, cumpătaţi, sănătoşi în credinţă*, în dragoste, în răbdare. *Cap. 1.13.

3. De asemenea,* că femeile în vârstă trebuie să aibă o purtare cuviincioasă, să nu fie nici defăimătoare, nici dedate la mult vin; să-i înveţe pe alţii ce este bine,

*1 Tim. 2.9,10; 3.11. 1 Pet. 3.3,4.

4. ca să le deprindă pe femeile mai tinere săşi* iubească bărbaţii şi copiii; *1 Tim. 5.14.

5. să fie cumpătate, curate, să-şi vadă de treburile casei, să fie bune, supuse* bărbaţilor lor, pentru ca** să nu se vorbească de rău Cuvântul lui Dumnezeu.

*1 Cor. 14.34. Efes. 5.22. Col. 3.18. 1 Tim. 2.11. 1 Pet. 3.1,5. **Rom. 2.24. 1 Tim. 6.1.

6. Sfătuieşte-i, de asemenea, pe tineri să fie cumpătaţi

7. şi dă-te pe tine însuţi pildă de fapte bune, în* toate privinţele. Iar în învăţătură, dă dova-

1.Sau: ruinează; 2.Sau: mituri iudaice;

dă de curăţie, de vrednicie**,

*1 Tim. 4.12. 1 Pet. 5.3. **Efes. 6.24.

8. de vorbire* sănătoasă şi fără cusur, ca** potrivnicul să † rămână de ruşine şi să nu poată să spună nimic rău de noi.

*1 Tim. 6.3. **Neem. 5.9. 1 Tim. 5.14. 1 Pet. 2.12,15; 3.16. † 2 Tes. 3.14.

9. Robii* să fie supuşi stăpânilor lor, să le fie pe plac în** toate lucrurile, să nu le întoarcă vorba,

*Efes. 6.5. Col. 3.22. 1 Tim. 6.1,2. 1 Pet. 2.18. **Efes. 5.24.

10. să nu fure nimic, ci totdeauna să dea dovadă de o desăvârşită credincioşie, ca* să facă în totul cinste învăţăturii lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru.

*Mat. 5.16. Filp. 2.15.

11. Căci harul* lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toţi oamenii, a fost** arătat

*Rom. 5.15. Cap. 3.4,5. 1 Pet. 5.12. **Luca 3.6. Ioan 1.9. 1 Tim. 2.4.

12. şi* ne învaţă s-o rupem cu păgânătatea[1] şi** cu poftele lumeşti şi să trăim în veacul de acum cu cumpătare, dreptate şi evlavie,

*Luca 1.75. Rom. 6.19. Efes. 1.4. Col. 1.22. 1 Tes. 4.7. **1 Pet. 4.2. 1 Ioan 2.16.

13. aşteptând* fericita noastră nădejde** şi arătarea † slavei marelui nostru Dumnezeu şi Mântuitor Isus Cristos.

*1 Cor. 1.7. Filp. 3.20. 2 Pet. 3.12. **Fapt. 24.15. Col. 1.5, 23. Cap. 1.2; 3.7. † Col. 3.4. 2 Tim. 4.1,8. Evr. 9.28. 1 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.2.

14. El S-a* dat pe Sine Însuşi pentru noi, ca să ne răscumpere din orice fărădelege şi să-Şi curăţească** un popor † al Lui, plin de râvnă †† pentru fapte bune.

*Gal. 1.4; 2.20. Efes. 5.2. 1 Tim. 2.6. **Evr. 9.14. † Exod 15. 16; 19.5. Deut. 7.6; 14.2; 26.18. 1 Pet. 2.9. †† Efes. 2.10. Cap. 3.8.

15. Spune lucrurile acestea, sfătuieşte şi mustră* cu deplină stăpânire[2]. Nimeni** să nu te dispreţuiască! *2 Tim. 4.2. **1 Tim. 4.12.

3 1. Adu-le aminte să* fie supuşi stăpânirilor şi dregătorilor[3], să-i asculte, să fie gata să** facă orice lucru bun,

*Rom. 13.1. 1 Pet. 2.13. **Col. 1.10. 2Tim. 2.21. Evr. 13.21.

2. să nu vorbească de rău pe* nimeni, să nu fie certăreţi**, ci cumpătaţi †, plini de blândeţe †† faţă de toţi oamenii.

*Efes. 4.31. **2 Tim. 2.24,25. † Filp. 4.5. 1 Tim. 3.3. 1 Pet. 2.18. †† Efes. 4.2. Col. 3.12.

3. Căci şi noi eram* altădată fără minte, neascultători, rătăciţi, robiţi de tot felul de pofte şi de plăceri, trăind în răutate şi în invidie, vrednici să fim urâţi şi urându-ne unii pe alţii.

*1 Cor. 6.11. Efes. 2.1. Col. 1.21; 3.7. 1 Pet. 4.3.

4. Dar, când s-a arătat bunătatea* lui Dumnezeu**, Mântuitorul nostru, şi dragostea Lui de oameni,

*Cap. 2.11. **1 Tim. 2.3.

5. El ne-a mântuit, nu* pentru fapte făcute de noi în neprihănire, ci pentru îndurarea Lui, prin spălarea naşterii** din nou[1] şi prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt,

*Rom. 3.20; 9.11; 11.6. Gal. 2.16. Efes. 2.4,8,9. 2 Tim. 1.9. **Ioan 3.3,5. Efes. 5.26. 1 Pet. 3.21.

6. pe care L-a* turnat din belşug peste noi, prin Isus Cristos, Mântuitorul nostru;

*Ezec. 36.25. Ioel 2.18. Ioan 1.16. Fapt. 2.23; 10.45. Rom. 5.5.

7. pentru ca*, odată socotiţi neprihăniţi prin harul Lui, să devenim**, în nădejde †, moştenitori ai vieţii veşnice.

*Rom. 3.24. Gal. 2.16. Cap. 2.11. **Rom. 8.23,24. † Cap. 1.2.

8. Adevărat* este cuvântul acesta şi vreau să spui apăsat aceste lucruri, pentru ca cei care au crezut în Dumnezeu să caute să fie cei dintâi** în fapte bune. Iată ce este bine şi de folos pentru oameni!

*1 Tim. 1.15. Cap. 1.9. **Vers. 1,14. Cap. 2.14.

9. Dar de* întrebările nebune, de înşirările de neamuri[2], de certuri şi ciorovăieli privitoare la Lege, fereşte-te, căci** sunt nefolositoare şi zadarnice.

*1 Tim. 1.4. 2 Tim. 2.23. Cap. 1.14. **2 Tim. 2.14.

10. După* întâia şi a doua mustrare, îndepărtează-l** pe cel[3] ce aduce dezbinări,

*2 Cor. 13.2. **Mat. 18.17. Rom. 16.17. 2 Tes. 3.6,14. 2 Tim. 3.5. 2 Ioan 10.

11. căci ştim că un astfel de om[3] este un stricat şi păcătuieşte, condamnându-se* singur.

*Fapt. 13.46.

12. Când voi trimite la tine pe Artema sau pe Tihic*, grăbeşte-te să vii la mine în Nicopoli, căci acolo m-am hotărât să iernez.

*Fapt. 20.4. 2 Tim. 4.12.

13. Ai grijă de legiuitorul[4] Zena şi de Apolo* să nu ducă lipsă de nimic din ce le trebuie pentru călătoria lor.

*Fapt. 8.24.

14. Trebuie ca şi ai noştri să se deprindă să* fie cei dintâi în fapte bune, pentru nevoile grabnice şi să nu** fie neroditori.

*Vers. 8. **Rom. 15.28. Filp. 1.11; 4.17. Col. 1.10. 2 Pet. 1.8.

15. Toţi cei ce sunt cu mine îţi trimit sănătate! Salută pe cei ce ne iubesc în credinţă.

Harul să fie cu voi toţi!

Amin!

1.Sau: neevlavia, lipsa de respect faţă de Dumnezeu;
2.Sau: autoritate; 3.Sau: conducătorilor şi autorităţilor;

1.Sau: renaşterii, regenerării; 2.Sau: genealogii;
3.Sau: eretic; 4.Sau: juristul, învăţătorul Legii;

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIMON

1. Pavel, întemniţat* al lui Isus Cristos, şi fratele Timotei, către preaiubitul Filimon, tovarăşul[1]** nostru de lucru,
*Efes. 3.1; 4.1. 2 Tim. 1.8. Vers. 9. **Filp. 2.25.
2. către sora Apfia şi către Arhip*, tovarăşul nostru** de luptă, şi către biserica † din casa ta: *Col. 4.17. **Filp. 2.25. † Rom. 16.5. 1 Cor. 16.19.
3. Har* şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Isus Cristos! *Efes. 1.2.
4. Mulţumesc* totdeauna Dumnezeului meu ori de câte ori îmi aduc aminte de tine în rugăciunile mele, *Efes. 1.16. 1 Tes. 1.2. 2 Tes. 1.3.
5. pentru că am auzit* despre credinţa pe care o ai în Domnul Isus şi dragostea faţă de toţi sfinţii. *Efes. 1.15. Col. 1.4.
6. Îl rog ca această părtăşie[2] a ta la credinţă să se arate prin fapte, ca să se dea la iveală* tot binele care se face între noi în Cristos.
*Filp. 1.9,11.
7. Într-adevăr, am avut o mare bucurie şi mângâiere pentru dragostea ta, fiindcă, frate, inimile sfinţilor au fost înviorate* prin tine.
*2 Cor. 7.13. 2 Tim. 1.16. Vers. 20.
8. De aceea, măcar că* am toată libertatea în Cristos să-ţi poruncesc ce trebuie să faci,
*1 Tes. 2.6.
9. vreau mai degrabă să-ţi fac o rugăminte în numele dragostei, eu, aşa cum sunt, bătrânul Pavel, iar* acum întemniţat pentru Cristos Isus. *Vers. 1.
10. Te rog pentru copilul meu pe care l-am născut* în lanţurile mele: pentru Onisim[3]**,
*Col. 4.9. **1 Cor. 4.15. Gal. 4.19.
11. care altădată ţi-a fost nefolositor, dar care acum îţi va fi folositor şi ţie şi mie.
12. Ţi-l trimit înapoi, pe el, inima mea.
13. Aş fi dorit să-l ţin la mine ca* să-mi slujească în locul tău cât sunt în lanţuri pentru Evanghelie. *1 Cor. 16.17. Filp. 2.30.
14. Dar n-am vrut să fac nimic fără învoirea ta, pentru ca* binele pe care mi-l faci să nu fie silit, ci de bunăvoie. *2 Cor. 9.7.
15. Poate* că el a fost despărţit de tine, pentru o vreme, tocmai ca să-l ai pentru veşnicie,
*Gen. 45.5,8.
16. dar nu ca pe un rob, ci mai presus decât un rob: ca pe un frate* preaiubit, mai ales de mine şi** cu atât mai mult de tine, fie în chip firesc, fie în Domnul!
*Mat. 23.8. 1 Tim. 6.2. **Col. 3.22.
17. Dacă mă socoteşti, dar, prieten* al tău, primeşte-l ca pe mine însumi! *2 Cor. 8.23.
18. Şi, dacă ţi-a adus vreo vătămare sau îţi este dator cu ceva, pune aceasta în socoteala mea.
19. Eu, Pavel „voi plăti” - scriu cu mâna mea -, ca să nu-ţi spun că tu însuţi te datorezi mie[1].
20. Da, frate, fă-mi binele acesta în Domnul şi înviorează-mi* inima în Cristos! *Vers. 7.
21. Ţi-am scris bizuit* pe ascultarea ta şi ştiu că vei face chiar mai mult decât îţi spun.
*2 Cor. 7.16.
22. Totodată, pregăteşte-mi un loc de găzduire, căci trag nădejde* să vă fiu dăruit, datorită** rugăciunilor voastre.
*Filp. 1.25; 2.24. **2 Cor. 1.11.
23. Epafras*, tovarăşul meu de temniţă în Cristos Isus, te salută; *Col. 1.7; 4.12.
24. tot aşa şi Marcu*, Aristarh**, Dima †, Luca ††, tovarăşii mei de lucru.
*Fapt. 12.12,25. **Fapt. 19.29; 27.2. Col. 4.10. † 2 Tim. 4.11. †† 2 Tim. 4.11.
25. Harul* Domnului nostru, Isus Cristos, să fie cu duhul vostru! Amin! *2 Tim. 4.22

1.Sau: colaborator; 2.Sau: comuniune; 3.Greceşte: Folositor;

1.Sau: îmi eşti dator;

EPISTOLA CĂTRE EVREI

1 1. După ce a vorbit în vechime părinţilor noştri prin proroci, în multe rânduri* şi în multe chipuri, Dumnezeu,
*Num. 12.6,8.
2. la sfârşitul* acestor zile, ne-a vorbit** prin Fiul pe † care L-a pus moştenitor al tuturor lucrurilor şi prin †† care a făcut şi veacurile[1].
*Deut. 4.30. Gal. 4.4. Efes. 1.10. **Ioan 1.17; 15.15. Cap. 2.3. † Ps. 2.8. Mat. 21.38; 28.18. Ioan 3.35. Rom. 8.17. †† Ioan 1.3. 1 Cor. 8.6. Col. 1.16.
3. El, care* este oglindirea slavei Lui şi întipărirea[2] Fiinţei Lui şi care susţine** toate lucru-

1.Sau: lumile şi epocile, universul; 2.Sau: amprenta;

rile cu Cuvântul puterii Lui, a făcut † curăţirea
păcatelor şi s-a aşezat †† la dreapta Măririi în
locurile preaînalte,

*Ioan 1.14; 14.9. 2 Cor. 4.4. Col.1.15. **Ioan 1.4. Col. 1.17. Apoc. 4.11. † Cap. 7.27; 9.12,14,26. †† Ps. 110.1. Efes. 1.20. Cap. 8.1; 10.12; 12.2. 1 Pet. 3.22.

4. ajungând cu atât mai presus de îngeri, cu
cât a* moştenit un Nume mult mai înalt[1] decât
al lor. *Efes. 1.21. Filp. 2.9,10.
5. Căci, căruia dintre îngeri a zis El vreodată:
„Tu eşti Fiul* Meu; astăzi Te-am născut”? Şi
iarăşi: „Eu** Îi voi fi Tată şi El Îmi va fi Fiu”?

*Ps. 2.7. Fapt. 13.33. Cap. 5.5. **2 Sam. 7.14. 1 Cron. 22.10; 28.6. Ps. 89.26,27.

6. Şi, când duce iarăşi în lume pe Cel întâi-
născut*, zice: „Toţi** îngerii lui Dumnezeu
să I se închine!”

*Rom. 8.29. Col. 1.18. Apoc. 1.5. **Deut. 32.43. Ps. 97.7. 1 Pet. 3.22.

7. Şi despre îngeri zice: „Din vânturi face*
îngeri ai Săi; şi dintr-o flacără de foc, slujitori
ai Lui”; *Ps. 104.4.
8. pe când Fiului I-a zis: „Scaunul* Tău de
domnie, Dumnezeule, este în veci de veci;
toiagul[2] domniei Tale este un toiag[2] de drepta-
te; *Ps. 45.6,7.
9. Tu ai iubit neprihănirea şi ai urât nelegiui-
rea: de aceea, Dumnezeule, Dumnezeul Tău
Te-a* uns cu un untdelemn de bucurie mai
presus decât pe tovarăşii Tăi.”

*Isa. 61.1. Fapt. 4.27; 10.38.

10. Şi iarăşi: „La* început, Tu, Doamne, ai
întemeiat pământul; şi cerurile sunt lucrarea
mâinilor Tale. *Ps. 102.25, etc.
11. Ele* vor pieri, dar Tu rămâi; toate se vor
învechi ca o haină;

*Isa. 34.4; 51.6. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.7,10. Apoc. 21.1.

12. le vei face sul ca pe o manta şi vor fi
schimbate; dar Tu eşti acelaşi; şi anii Tăi nu
se vor sfârşi.”
13. Şi căruia din îngeri i-a zis El vreodată:
„Şezi* la dreapta Mea, până voi pune pe vrăj-
maşii Tăi aşternut al picioarelor Tale”?

*Ps. 110.1. Mat. 22.44. Marc. 12.36. Luca 20.42. Vers. 3. Cap. 10.12.

14. Nu sunt oare* toţi duhuri slujitoare trimi-
se să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor
moşteni** mântuirea? *Gen. 19.16; 32.1,2,24. Ps.34.7; 91.11; 103.20,21. Dan. 3.8,28; 7.10; 10.11. Mat. 18.10. Luca 1.19; 2.9, 13. Fapt.12.7,etc.; 27.23.**Rom. 8.17. Tit 3.7. Iac. 2.5.1Pet. 3.7.

2
1. De aceea, cu atât mai mult, trebuie să ne
ţinem de lucrurile pe care le-am auzit, ca
să nu fim depărtaţi[3] de ele.
2. Căci, dacă Cuvântul vestit* prin îngeri s-a
dovedit de neclintit şi dacă orice** abatere şi
orice neascultare şi-a primit o dreaptă răsplăti-
re,

*Deut. 33.2. Ps. 68.17. Fapt. 7.53. Gal. 3.19. **Num. 15.30,31. Deut. 4.3; 17.2,5,12; 27.26.

3. cum* vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători
faţă de o mântuire aşa de mare, care**, după
ce a fost vestită întâi de Domnul, ne-a † fost
adeverită de cei ce au auzit-o,

*Cap. 10.28,29; 12.25. **Mat. 4.17. Marc. 1.14. Cap. 1.2. † Luca 1.2.

4. în timp ce Dumnezeu întărea* mărturia lor
cu** semne, puteri şi felurite minuni şi cu
darurile Duhului Sfânt, împărţite † după ††
voia Sa!

*Marc. 16.20. Fapt. 14.3; 19.11. Rom. 15.18,19. 1 Cor. 2.4. **Fapt. 2.22,43. † 1 Cor. 12.4,7,11. †† Efes. 1.5,9.

5. Într-adevăr, nu unor îngeri le-a supus El
lumea* viitoare despre care vorbim.

*Cap. 6.5. 2 Pet. 3.13.

6. Ba încă, cineva a făcut undeva următoarea
mărturisire: „Ce* este omul ca să-Ţi aduci
aminte de el sau fiul omului, ca să-l cercetezi?

*Iov 7.17. Ps. 8.4, etc.; 144.3.

7. L-ai făcut pentru puţină vreme mai prejos
de îngeri, l-ai încununat cu slavă şi cu cinste,
l-ai pus peste lucrările mâinilor Tale:
8. toate* le-ai supus sub picioarele lui.”
Într-adevăr, dacă i-a supus toate, nu i-a lăsat
nimic nesupus. Totuşi, acum, încă nu** ve-
dem că toate îi sunt supuse.

*Mat. 28.18. 1 Cor. 15.27. Efes. 1.22. Cap. 1.13. **1 Cor. 15.25.

9. Dar pe Acela* care a fost făcut „pentru
puţină vreme mai prejos decât îngerii”, adică
pe Isus, Îl vedem „încununat** cu slavă şi cu
cinste” din pricina morţii pe care a suferit-o;
pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să
guste moartea pentru † toţi[1].

*Filp. 2.7-9. **Fapt. 2.33. † Ioan 3.16; 12.32. Rom. 5.18; 8.32. 2 Cor. 5.15. 1 Tim. 2.6. 1 Ioan 2.2. Apoc. 5.9.

10. Se cuvenea, într-adevăr*, ca Acela pen-
tru** care şi prin care sunt toate şi care voia
să-i ducă pe mulţi fii la slavă să desăvârşeas-
că[2] †, prin suferinţe, pe Căpetenia[3] mântuirii
†† lor.

*Luca 24.46. **Rom. 11.36. † Fapt. 3.15; 5.31. Cap. 12.2. †† Luca 13.32. Cap. 5.9.

11. Căci Cel* ce sfinţeşte şi cei ce sunt**
sfinţiţi sunt toţi dintr-Unul. De aceea, Lui nu-
I † este ruşine să-i numească „fraţi”

*Cap. 10.10,14. **Fapt. 17.26. † Mat. 28.10. Ioan 20.17. Rom. 8.29.

12. când zice: „Voi vesti* Numele Tău fraţilor
Mei; Îţi voi cânta lauda** în mijlocul adună-
rii.” *Ps. 22.22,25. **Ps. 18.2. Isa. 12.2.

1.Sau: de excelenţă; 2.Sau: sceptrul; 3.Sau: nu cumva să alunecăm;

1.Sau: fiecare; 2.Sau: consacre; 3.Sau: Iniţiatorul;

13. Şi iarăşi: „Îmi voi pune încrederea în El.” Şi în alt loc: „Iată-Mă*, Eu şi copiii pe care** Mi i-a dat Dumnezeu!”

*Isa. 8.18. **Ioan 10.29; 17.6,9,11,12.

14. Astfel, dar, deoarece copiii sunt părtaşi sângelui şi cărnii, tot aşa şi* El Însuşi a fost deopotrivă părtaş la ele, pentru ca**, prin moarte, să nimicească pe cel ce are puterea morţii, adică pe diavolul,

*Ioan 1.14. Rom. 8.3. Filp. 2.7. **1 Cor. 15.54,55. Col. 2.15. 2 Tim. 1.10.

15. şi să-i izbăvească pe toţi aceia care, prin frica morţii*, erau supuşi robiei toată viaţa lor.

*Luca 1.74. Rom. 8.15. 2 Tim. 1.7.

16. Căci negreşit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminţei lui Avraam.
17. Prin urmare, a trebuit să Se asemene* fraţilor Săi în toate lucrurile, ca să poată fi, în ce priveşte legăturile cu Dumnezeu, un Mare Preot milos** şi vrednic de încredere, ca să facă ispăşire pentru păcatele poporului.

*Filp. 2.7. **Cap. 4.15; 5.1,2.

18. Şi*, prin faptul că El Însuşi a fost ispitit în ceea ce a suferit, poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiţi. *Cap. 4.15,16; 5.2; 7.25.

3 1. De aceea, fraţi sfinţi, care aveţi parte de chemarea* cerească, aţintiţi-vă privirile la Apostolul** şi Marele Preot al mărturisirii noastre, adică Isus,

*Rom. 1.7. 1 Cor. 1.2. Efes. 4.1. Filp. 3.14. 2 Tes. 1.11. 2 Tim. 1.9. 2 Pet. 1.10. **Rom. 15.8. Cap. 2.17; 4.14; 5.5; 6.20; 8.1; 9;11; 10.21.

2. care a fost credincios Celui ce L-a rânduit, cum şi Moise* a fost „credincios în toată casa lui Dumnezeu.”

*Num. 12.7. Vers. 5.

3. Căci El a fost găsit vrednic să aibă o slavă cu atât mai mare decât a lui Moise, cu cât cel ce* a zidit o casă are mai multă cinste decât casa însăşi. -

*Zah. 6.12. Mat. 16.18.

4. Orice casă este zidită de cineva, dar Cel ce* a zidit toate lucrurile este Dumnezeu. -

*Efes. 2.10; 3.9. Cap. 1.2.

5. Cât despre Moise*, el a fost „credincios în toată casa lui Dumnezeu” ca slujitor**, ca să mărturisească † despre lucrurile care aveau să fie vestite mai târziu.

*Vers. 2. **Exod 14.31. Num. 12.7. Deut. 3.24. Ios. 1.2; 8.31. † Deut. 18.15,18,19

6. Dar Cristos este credincios ca Fiu*, peste** casa lui Dumnezeu. Şi casa Lui suntem noi, dacă † păstrăm până la sfârşit încrederea neclintită şi nădejdea cu care ne lăudăm.

*Cap. 1.2. **1 Cor. 3.16; 6.19; 2 Cor. 6.16. Efes. 2.21,22. 1 Tim. 3.15. 1 Pet. 2.5. † Mat. 10.22; 24.13. Rom. 5.2. Col. 1.23. Vers. 14. Cap. 6.11; 10.35.

7. De aceea, cum zice Duhul* Sfânt:
„Astăzi**, dacă auziţi glasul Lui,

*2 Sam. 23.2. Fapt. 1.16. **Ps. 95.7. Vers. 15.

8. nu vă împietriţi inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustiu,
9. unde părinţii voştri M-au ispitit şi M-au pus la încercare şi au văzut lucrările Mele patruzeci de ani!
10. De aceea M-am dezgustat de generația aceasta şi am zis: „Ei totdeauna se rătăcesc în inima lor. N-au cunoscut căile Mele!
11. Am jurat, dar, în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!”
12. Luaţi seama, dar, fraţilor, ca nici unul dintre voi să n-aibă o inimă rea şi necredincioasă, care să vă despartă de Dumnezeul cel viu.
13. Ci îndemnaţi-vă unii pe alţii în fiecare zi, câtă vreme se zice: „Astăzi”, pentru ca nici unul din voi să nu fie împietrit prin înşelăciunea păcatului.
14. Căci ne-am făcut părtaşi ai lui Cristos, dacă* păstrăm până la sfârşit încrederea nezdruncinată de la început,

*Vers. 6.

15. câtă vreme se zice: „Astăzi*, dacă auziţi glasul Lui, nu vă împietriţi inimile, ca în ziua răzvrătirii.”

*Vers. 1.

16. Cine* au fost, într-adevăr, cei ce s-au răzvrătit după ce auziseră? N-au fost oare toţi aceia care ieşiseră din Egipt prin Moise?

*Num. 14.2,4,11,24,30. Deut. 1.34,36,38.

17. Şi pe cine S-a dezgustat El patruzeci de ani? N-au fost oare cei ce păcătuiseră şi ale* căror trupuri moarte au căzut în pustiu?

*Num. 14.22,29, etc.; 26.65. Ps. 106.26. 1 Cor. 10.5. Iuda 5.

18. Şi cui* S-a jurat El că n-au să intre în odihna Lui? Oare nu celor ce n-au ascultat?

*Num. 14.30. Deut. 1.34,35.

19. Vedem*, dar, că n-au putut să intre din pricina necredinţei. *Cap. 4.6.

4 1. Să* luăm, dar, bine seama, ca atâta vreme cât rămâne în picioare făgăduinţa intrării în odihna Lui, nici unul din voi să nu se pomenească venit prea târziu.

*Cap. 12.15.

2. Căci şi nouă ni s-a adus o veste bună ca şi lor; dar lor Cuvântul care le-a fost propovăduit nu le-a ajutat la nimic, pentru că n-a găsit credinţă la cei ce l-au auzit.
3. Pe când noi*, fiindcă am crezut, intrăm în „odihna” despre care a vorbit El când a zis: „Am** jurat în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!” Măcar că lucrările Lui fuseseră isprăvite încă de la întemeierea lumii.

*Cap. 3.14. **Ps. 95.11. Cap. 3.11.

4. Căci într-un loc a vorbit astfel despre ziua a şaptea: „Dumnezeu S-a* odihnit în ziua a şaptea de toate lucrările Lui.”

*Gen. 2.2. Exod 20.1; 31.17.

5. Şi aici, iarăşi: „Nu vor intra în odihna Mea!”
6. Deci, fiindcă rămâne ca să intre unii în odihna aceasta şi pentru că aceia* cărora li s-a vestit întâi vestea bună n-au intrat în ea, din pricina neascultării lor, *Cap. 3.19.
7. El hotărăşte din nou o zi: „Astăzi*” - zicând, în David, după atâta vreme, cum s-a spus mai înainte: „Astăzi, dacă auziţi glasul Lui, nu vă împietriţi inimile!”

*Ps. 95.7. Cap. 3.7.

8. Căci, dacă Iosua le-ar fi dat odihna, Dumnezeu n-ar mai vorbi după aceea de o altă zi.
9. De aceea a rămas odihna Sabatului pentru poporul lui Dumnezeu.
10. Fiindcă cine intră în odihna Lui se odihneşte şi el de lucrările lui, aşa cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale.
11. Să ne grăbim[1], dar, să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeaşi* pildă de neascultare.

*Cap. 3.12,18,19.

12. Căci Cuvântul lui Dumnezeu este viu* şi lucrător, mai** tăietor decât orice sabie † cu două tăişuri: pătrunde †† până acolo că desparte sufletul şi duhul, încheieturile şi măduva, judecă gândurile şi simţirile[2] inimii.

*Isa. 49.2. Ier. 23.29. 2 Cor. 10.4,5. 1 Pet. 1.23. **Prov. 5.4. † Efes. 6.17. Apoc. 1.16; 2.16. †† 1 Cor. 14.24,25.

13. Nici o* făptură nu este ascunsă de El, ci totul este gol şi descoperit** înaintea ochilor Aceluia cu care avem de-a face.

*Ps. 33.13,14; 90.8; 139.11,12. **Iov 26.6; 34.21. Prov. 15.11.

14. Astfel, fiindcă avem un Mare Preot* însemnat[3], care** a străbătut cerurile - pe Isus, Fiul lui Dumnezeu -, să † rămânem tari în mărturisirea noastră.

*Cap. 3.1. **Cap. 7.26; 9.12,24. † Cap. 10.23.

15. Căci n-avem* un Mare Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci Unul care în toate lucrurile a fost ispitit** ca şi noi, dar † fără păcat.

*Isa. 53.3. Cap. 2.18. **Luca 22.28. † 2 Cor. 5.21. Cap. 7.26. 1 Pet. 2.22. 1 Ioan 3.5.

16. Să* ne apropiem, dar, cu deplină încredere de scaunul harului, ca să primim îndurare şi să găsim har, pentru ca să fim ajutaţi la vreme de nevoie. *Efes. 2.18; 3.12. Cap. 10.19,21,22.

1.Sau: străduim; 2.Sau: intenţiile; 3. Sau: mare, eminent;

5 1. Într-adevăr, orice mare preot luat din mijlocul oamenilor este pus* pentru oameni în** lucrurile privitoare la Dumnezeu, ca † să aducă daruri şi jertfe pentru păcate.

*Cap. 8.3. **Cap. 2.17. † Cap. 8.3,4; 9.9; 10.11; 11.4.

2. El* poate fi îngăduitor cu cei neştiutori şi rătăciţi, fiindcă şi** el este cuprins de slăbiciune.

*Cap. 2.18; 4.15. **Cap. 7.28.

3. Şi, din pricina* acestei slăbiciuni, trebuie să aducă jertfe atât pentru păcatele lui, cât şi pentru ale poporului.

*Lev. 4.3; 9.7; 16.6; 15-17. Cap. 7.27; 9.7.

4. Nimeni* nu-şi ia cinstea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu, cum a fost Aaron**.

*2 Cron. 26.18. Ioan 3.27. **Exod 28.1. Num. 16.5,40. 1 Cron. 23.13.

5. Tot aşa*, Cristos nu Şi-a luat singur slava de a fi făcut Mare Preot, ci o are de la Cel care I-a zis: „Tu eşti Fiul** Meu, astăzi Te-am născut.”

*Ioan 8.54. **Ps. 2.7. Cap. 1.5.

6. Şi cum zice iarăşi într-alt loc: „Tu* eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.”

*Ps. 110.4. Cap. 7.17,21.

7. El este Acela care, în zilele vieţii Sale pământeşti, aducând* rugăciuni şi cereri cu** strigăte mari şi cu lacrimi către Cel care † putea să-L izbăvească de la †† moarte, şi fiind ascultat din pricina evlaviei Lui,

*Mat. 26.39,42,44. Marc. 14.36,39. Ioan 17.1. **Ps. 22.1. Mat. 27.46,50. Marc. 15.34,37. † Mat. 26.53. Marc. 14.36. †† Mat. 26.37. Marc. 14.33. Luca 22.43. Ioan 12.27.

8. măcar* că era Fiu, a învăţat să asculte** prin lucrurile pe care le-a suferit.

*Cap. 3.6. **Filp. 2.8.

9. Şi, după ce a fost făcut desăvârşit*, a devenit pentru toţi cei ce-L ascultă Urzitorul[1] unei mântuiri veşnice, *Cap. 2.10; 11.40.

1.Sau: Autorul salvării eterne;

10. căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după* rânduiala lui Melhisedec.”

*Vers. 6. Cap. 6.20.

11. Asupra celor de mai sus avem multe* de zis şi lucruri greu de tâlcuit[1], fiindcă v-aţi făcut greoi** la pricepere[2].

*Ioan 16.12. 2 Pet. 3.16. **Mat. 13.15.

12. Într-adevăr, voi, care de mult trebuia să fiţi învăţători, aveţi iarăşi trebuinţă de cineva să vă înveţe cele* dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu şi aţi ajuns să aveţi nevoie de lapte**, nu de hrană tare. *Cap. 6.1. **1 Cor. 3.1-3.

13. Şi oricine nu se hrăneşte decât cu lapte nu este obişnuit cu cuvântul despre neprihănire, căci este un prunc*.

*1 Cor. 13.11; 14.20. Efes. 4.14. 1 Pet. 2.2.

14. Dar hrana tare este pentru oamenii maturi, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuinţare, să deosebească[3]* binele şi răul.

*Isa. 7.15. 1 Cor. 2.14,15.

6 1. De aceea, să lăsăm* adevărurile începătoare ale lui Cristos şi să mergem spre cele desăvârşite, fără să mai punem din nou temelia pocăinţei de faptele moarte** şi a credinţei în Dumnezeu,

*Filp. 3.12-14. Cap. 5.12. **Cap. 9.14.

2. învăţătura despre* botezuri, despre** punerea mâinilor, despre învierea morţilor † şi despre †† judecata veşnică.

* Fapt. 19.4,5. ** Fapt. 8.14-17; 19.6. † Fapt. 17.31,32. †† Fapt. 24.25. Rom. 2.16.

3. Şi vom face lucrul acesta, dacă* va voi Dumnezeu. *Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19.

4. Căci cei ce au fost luminaţi* odată - şi au gustat darul** ceresc, s-au făcut părtaşi † Duhului Sfânt

*Mat. 12.31,32. Cap. 10.26. 2 Pet. 2.20,21. 1 Ioan 5.16. **Cap. 10.32. † Ioan 4.10; 6.32. Efes. 2.8.

5. şi au gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului viitor* -,

*Gal. 3.2,5. Cap. 2.4.

6. şi care totuşi au căzut, este cu neputinţă să fie înnoiţi iarăşi* spre pocăinţă, fiindcă** ei răstignesc din nou pentru ei pe Fiul lui Dumnezeu şi-L dau[4] batjocurii.

*Cap. 2.5. **Cap. 10.29.

7. Când un pământ este adăpat de ploaia care cade adesea pe el şi rodeşte o iarbă folositoare celor pentru care este lucrat, primeşte binecuvântare* de la Dumnezeu.

*Ps. 65.10.

8. Dar*, dacă aduce spini şi mărăcini, este lepădat şi aproape să fie blestemat şi sfârşeşte prin a i se pune foc.

*Isa. 5.6.

9. Măcar că vorbim astfel, preaiubiţilor, totuşi de la voi aşteptăm lucruri mai bune şi care însoţesc mântuirea.

10. Căci* Dumnezeu** nu este nedrept ca să uite osteneala † voastră şi dragostea pe care aţi arătat-o pentru Numele Lui, voi, care aţi ajutat †† şi ajutaţi pe sfinţi.

*Prov. 14.31. Mat. 10.42; 25.40. Ioan 13.20. **Rom. 3.4. 2 Tes. 1.6,7. † 1 Tes. 1.3. †† Rom. 15.25. 2 Cor. 8.4; 9.1,12. 2 Tim. 1.18.

11. Dorim însă ca fiecare* din voi să arate aceeaşi râvnă, ca să păstreze până la sfârşit o** deplină nădejde,

*Cap. 3.6,14. **Col. 2.2.

12. aşa încât să nu vă leneviţi, ci să călcaţi pe urmele celor ce, prin credinţă şi răbdare, moştenesc* făgăduinţele.

*Cap. 10.36.

13. Dumnezeu, când I-a dat lui Avraam făgăduinţa, fiindcă nu putea să jure pe unul mai mare decât El, S-a* jurat pe Sine Însuşi

*Gen. 22.16,17. Ps. 105.9. Luca 1.73.

14. şi a zis: „Cu adevărat te voi binecuvânta şi îţi voi înmulţi foarte mult sămânţa.”

15. Şi astfel, fiindcă a aşteptat cu răbdare, a dobândit făgăduinţa.

16. Oamenii, ce-i drept, obişnuiesc să jure pe cineva mai mare; jurământul* este o chezăşie care pune capăt oricărei neînţelegeri dintre ei.

*Exod 22.11.

17. De aceea şi Dumnezeu, fiindcă voia să dovedească cu mai multă tărie moştenitorilor* făgăduinţei nestrămutarea** hotărârii Lui, a întărit-o cu un jurământ;

*Cap. 11.9. **Rom. 11.29.

18. pentru ca, prin două lucruri care nu se pot schimba, şi în care este cu neputinţă ca Dumnezeu să mintă, să găsim o puternică îmbărbătare noi, a căror scăpare a fost să apucăm nădejdea care ne era pusă* înainte,

*Cap. 12.1.

19. pe care o avem ca o ancoră a sufletului; o nădejde tare şi neclintită, care* pătrunde dincolo de perdeaua dinăuntru a Templului,

*Lev. 16.15. Cap. 9.7.

20. unde* Isus a intrat pentru noi ca înaintemergător, fiind făcut** „Mare Preot în veci, după rânduiala lui Melhisedec”.

*Cap. 4.14; 8.1; 9.24. **Cap. 3.1; 5.6,10; 7.17.

7 1. Într-adevăr, Melhisedec* acesta, împăratul Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt, care l-a întâmpinat pe Avraam când

1.Sau: de explicat; 2.Sau: aţi devenit greoi la ascultare;
3.Sau: să discearnă; 4.Sau: şi-L batjocoresc;

acesta se întorcea de la măcelul[1] împăraţilor,
care l-a binecuvântat, *Gen. 14.18, etc.
2. care a primit de la Avraam zeciuială din tot,
care, după însemnătatea numelui său, este
întâi „împărat al neprihănirii”, apoi „împărat
al Salemului”, adică „împărat al păcii”,
3. fără tată, fără mamă, fără genealogie, ne-
având nici început al zilelor, nici sfârşit al
vieţii, dar care a fost asemănat cu Fiul lui
Dumnezeu, rămâne preot în veci.
4. Vedeţi bine, dar, cât de mare a fost el,
dacă* până şi patriarhul Avraam i-a dat zeciu-
ială din prada de război! *Gen. 14.20.
5. Aceia* dintre fiii lui Levi care îndeplinesc
slujba de preoţi, după Lege, au poruncă să ia
zeciuială poporului, adică de la fraţii lor, cu
toate că şi ei sunt urmaşii lui Avraam.
*Num. 18.21,26.
6. Iar el, care nu se trăgea din familia lor, a
luat zeciuială de la Avraam şi* a binecuvântat
pe** cel ce avea făgăduinţele.
*Gen. 14.19. **Rom. 4.13. Gal. 3.16.
7. Dar fără îndoială că cel mai mic este bine-
cuvântat de cel mai mare.
8. Şi apoi aici, cei ce iau zeciuială sunt nişte
oameni muritori; pe când acolo, o ia cineva
despre* care se mărturiseşte că este viu.
*Cap. 5.6; 6.20.
9. Altfel spus, însuşi Levi, care ia zeciuială, a
plătit zeciuiala, ca să zicem aşa, prin Avraam;
10. căci era încă în coapsele strămoşului său,
când l-a întâmpinat Melhisedec pe Avraam.
11. Astfel, dacă* desăvârşirea ar fi fost cu
putinţă prin preoţia leviţilor - căci sub preoţia
aceasta a primit poporul Legea -, ce nevoie
mai era să se ridice un alt preot „după rându-
iala lui Melhisedec” şi nu după rânduiala lui
Aaron?
*Gal. 2.21. Vers. 18,19. Cap. 8.7.
12. Pentru că, odată schimbată preoţia, trebu-
ia numaidecât să aibă loc şi o schimbare a
Legii.
13. Într-adevăr, Acela despre care sunt zise
aceste lucruri face parte dintr-o altă seminţie,
din care nimeni n-a slujit altarului.
14. Căci este vădit[2] că Domnul nostru a ieşit
din* Iuda, seminţie despre care Moise n-a zis
nimic cu privire la preoţie.
*Isa. 11.1. Mat. 1.3. Luca 3.33. Rom. 1.3. Apoc. 5.5.
15. Lucrul acesta se face şi mai vădit[2] când
vedem ridicându-se, după asemănarea lui
Melhisedec, un alt preot,

1.Sau: masacrul; 2.Sau: evident;

16. pus[1] nu prin legea unei porunci pămân-
teşti, ci prin puterea unei vieţi nepieritoare.
17. Fiindcă iată ce se mărturiseşte despre El:
„Tu* eşti Preot în veci, după rânduiala lui
Melhisedec”.
*Ps. 110.4. Cap. 5.6,10; 6.20.
18. Astfel, pe de o parte, se desfiinţează aici o
poruncă de mai înainte, din pricina neputin-
ţei* şi zădărniciei ei -
*Rom. 8.3. Gal. 4.9.
19. căci Legea* n-a făcut nimic desăvârşit -,
şi, pe de alta, se pune în loc o nădejde** mai
bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu.
*Fapt. 13.39. Rom. 3.20,21,28; 8.3. Gal. 2.16. Cap. 9.9. **Cap.
6.18; 8.6.
20. Şi, fiindcă lucrul acesta nu s-a făcut fără
jurământ -
21. căci, pe când leviţii se făceau preoţi fără
jurământ, Isus S-a făcut Preot prin jurământul
Celui ce I-a zis: „Domnul a jurat* şi nu Se va
căi: „Tu eşti Preot în veci, după rânduiala lui
Melhisedec” -,
*Ps. 110.4.
22. prin chiar faptul acesta, El S-a făcut* che-
zaşul[2] unui legământ mai bun.
*Cap. 8.6; 9.15; 12.24.
23. Mai mult, acolo au fost preoţi în mare nu-
măr, pentru că moartea îi împiedica să rămână
veşnic.
24. Dar El, fiindcă rămâne „în veci”, are o
preoţie care nu poate trece de la unul la altul[3].
25. De aceea şi poate să mântuiască în chip
desăvârşit pe cei ce se apropie de Dumnezeu
prin El, pentru că trăieşte veşnic ca să mijlo-
cească* pentru ei.
*Rom. 8.34. 1 Tim. 2.5. Cap. 9.24. 1 Ioan 2.1.
26. Şi tocmai un astfel de Mare Preot ne tre-
buia: sfânt*, nevinovat, fără pată, despărţit de
păcătoşi şi** înălţat mai presus de ceruri,
*Cap. 4.15. **Efes. 1.20; 4.10. Cap. 8.1.
27. care n-are nevoie, ca ceilalţi mari preoţi,
să aducă jertfe în fiecare zi, întâi* pentru
păcatele sale, şi** apoi pentru păcatele popo-
rului, căci lucrul acesta † l-a făcut o dată pen-
tru totdeauna, când S-a adus jertfă pe Sine
Însuşi.
*Lev. 9.7; 16. 6,11. Cap. 53; 9.7. **Lev. 16.15. † Rom. 6.10.
Cap. 9.12, 28; 10.12.
28. Într-adevăr, Legea pune[4] mari preoţi pe
nişte oameni* supuşi slăbiciunii; dar cuvântul
jurământului, rostit după ce a fost dată Legea,
l-a pus[4] pe Fiul, făcut** desăvârşit pentru veş-
nicie.
*Cap. 5.1,2. **Cap. 2.10; 5.9.

1.Sau: învestit, instituit; 2.Sau: garantul;
3.Sau: netransmisibilă, perpetuă; 4.Sau: consacră / consacrat;

8 1. Punctul cel mai însemnat al celor spu-
se este că avem un Mare Preot care* S-a
aşezat la dreapta scaunului de domnie al Mă-
ririi, în ceruri,
*Efes. 1.20. Col. 3.1. Cap. 1.3; 10.12; 12.2.
2. ca slujitor al Locului Preasfânt* şi al ade-
văratului Cort**, care a fost ridicat nu de un
om, ci de Domnul. *Cap. 9.8,12,24. **Cap. 9.11.
3. Orice mare preot* este pus să aducă lui
Dumnezeu daruri şi jertfe. De aceea era**
nevoie ca şi acest Mare Preot să aibă ceva de
oferit. *Cap. 5.1. **Efes. 5.2. Cap. 9.14.
4. Dacă ar fi pe pământ, nici n-ar mai fi preot,
fiindcă sunt cei ce aduc darurile după Lege.
5. Ei fac o slujbă, care este chipul şi umbra*
lucrurilor cereşti, după poruncile primite de
Moise de la Dumnezeu, când avea să facă
cortul: „Ia seama**”, i s-a zis, „să faci totul
după chipul care ţi-a fost arătat pe munte.”
*Col. 2.17. Cap. 9.23; 10.1. **Exod 25.40; 26.30; 27.8. Num. 8.4. Fapt. 7.44.
6. Dar, acum, Cristos a primit* o slujbă cu
atât mai înaltă cu cât legământul al cărui
Mijlocitor este El e mai bun, căci este înteme-
iat pe făgăduinţe mai bune.
*2 Cor. 3.6,8,9. Cap. 7.22.
7. Într-adevăr*, dacă legământul dintâi ar fi
fost fără cusur, n-ar mai fi fost vorba să fie
înlocuit cu un al doilea. *Cap. 7.11,18.
8. Căci, ca o mustrare a zis Dumnezeu lui
Israel: „Iată*, vin zile, zice Domnul, când voi
face cu casa lui Israel şi cu casa lui Iuda un
legământ nou; *Ier. 31.31-34.
9. nu ca legământul pe care l-am făcut cu
părinţii lor, în ziua când i-am apucat de mână,
ca să-i scot din ţara Egiptului. Pentru că n-au
rămas în legământul Meu, şi nici Mie nu Mi-
a păsat de ei, zice Domnul.
10. Dar iată* legământul pe care-l voi face cu
casa lui Israel, după acele zile, zice Domnul:
voi pune legile Mele în mintea lor şi le voi
scrie în inimile lor; Eu** voi fi Dumnezeul
lor şi ei vor fi poporul Meu.
*Cap. 10.16. **Zah. 8.8.
11. Şi nu* vor mai învăţa fiecare pe vecinul
sau pe fratele său, zicând: „Cunoaşte pe
Domnul!”, căci toţi Mă vor cunoaşte, de la cel
mai mic până la cel mai mare dintre ei.
*Isa. 54.13. Ioan 6.45. 1 Ioan 2.27.
12. Pentru că le voi ierta nelegiuirile şi* nu-
Mi voi mai aduce aminte de păcatele şi fără-
delegile lor.” *Rom. 11.27. Cap. 10.17.
13. Prin faptul că zice*: „un nou legământ”, a
mărturisit că cel dintâi este vechi; iar ce este
vechi, ce a îmbătrânit, este aproape de pieire.
*2 Cor. 5.17.

9 1. Legământul dintâi avea şi el porunci pri-
vitoare la slujba de închinare şi la un Sfânt
Locaş* pământesc. *Exod 25.8.
2. Într-adevăr*, s-a făcut un cort. În** partea
dinainte, numită „Locul Sfânt”, era sfeşnicul
†, masa †† şi pâinile pentru punerea înaintea
Domnului;
*Exod 26.1. **Exod 26.35; 40.4. † Exod 25.31. †† Exod 25.23,30. Lev. 24.5,6.
3. după* perdeaua a doua se afla partea cortu-
lui care se chema „Locul Preasfânt[1]”.
*Exod 26.31,33; 40.3,21. Cap. 6.19.
4. El avea un altar de aur pentru tămâie şi*
chivotul legământului, placat peste tot cu aur.
În chivot era un vas** de aur cu mană, toiagul
lui Aaron † care înfrunzise şi tablele †† legă-
mântului.
*Exod 25.10; 26.36; 40.3,21. **Exod 16.33,34. † Num. 17.10. †† Exod 25.16,21; 34.29; 40.20. Deut. 10.2,5. 1 Împ. 8.9, 21. 2 Cron. 5.10.
5. Deasupra* erau heruvimii slavei, care aco-
pereau capacul ispăşirii[2] cu umbra lor. Nu
este vremea să vorbim acum cu de-amănuntul
despre aceste lucruri.
*Exod 25.18,22. Lev. 16.2. 1 Împ. 8.6,7.
6. Şi, după ce au fost întocmite astfel lucru-
rile acestea, preoţii* care fac slujbele intră
totdeauna în partea dintâi a cortului.
*Num. 28.3. Dan. 8.11.
7. Dar în partea a doua intră numai marele
preot, o dată* pe an, şi nu fără sânge, pe**
care îl aduce pentru sine însuşi şi pentru păca-
tele din neştiinţă ale poporului.
*Exod 30.10. Lev. 16.2,11,12,15,34. Vers. 25. **Cap. 5.3; 7.27.
8. Prin aceasta, Duhul Sfânt* arăta că** dru-
mul spre Locul Preasfânt, nu era încă deschis
câtă vreme stătea în picioare cortul dintâi.
*Cap. 10.19,20. **Ioan 14.6.
9. Aceasta era o asemănare[3] pentru vremurile
de acum, când se aduc daruri şi jertfe care* nu
pot duce[4] pe cel ce se închină în felul acesta
la desăvârşirea cerută de conştiinţa lui.
*Gal. 3.21. Cap. 7.18,19; 10.1,11.
10. Ele sunt doar nişte porunci pământeşti
date, ca toate cele privitoare la mâncăruri*,
băuturi şi felurite** spălări[5], până † la o vre-
me de îndreptare[6].
*Lev. 11.2. Col. 2.16. **Num. 19.7, etc. † Efes. 2.15. Col. 2.20. Cap. 7.16.

1.Sau: Sfânta Sfintelor; 2.Sau: scaunul îndurării; 3.Sau: ilustrare;
4. nu pot da satisfacţie deplină; 5.Sau: spălări ceremoniale;
6.Sau: restructurare, restaurare;

11. Dar Cristos a venit ca Mare Preot* al bunurilor** viitoare, a trecut prin † cortul acela mai mare şi mai desăvârşit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea[1] aceasta,
*Cap. 3.1. **Cap. 10.1. † Cap. 8.2.
12. şi a intrat, o dată pentru totdeauna, în Locul Preasfânt, nu cu* sânge de ţapi şi de viţei, ci** cu Însuşi sângele Său, după ce a dobândit † o răscumpărare veşnică ††.
*Cap. 10.4. **Fapt. 20.28. Efes. 1.7. Col. 1.14. 1 Pet. 1.19. Apoc. 1.5; 5.9. † Zah. 3.9. Vers. 26,28. Cap. 10.10. †† Dan. 9.24.
13. Căci, dacă sângele* taurilor şi al ţapilor şi** cenuşa unei vaci, stropite peste cei întinaţi, îi sfinţeşte şi le aduce curăţirea trupului,
*Lev. 16.14,16. **Num. 19.2,17, etc.
14. cu cât mai mult sângele* lui Cristos, care**, prin Duhul cel veşnic, S-a adus pe Sine † Însuşi jertfă fără pată lui Dumnezeu, vă va †† curăţi conştiinţa de faptele *† moarte, ca să slujiţi †* Dumnezeului celui viu!
*1 Pet. 1.19. 1 Ioan 1.7. Apoc. 1.5. **Rom. 1.4. 1 Pet. 3.18. † Efes. 5.2. Tit 2.14. Cap. 7.27. †† Cap. 1.3; 10.22. *† Cap. 6.1. †* Luca 1.74. Rom. 6.13,22. 1 Pet. 4.2.
15. Şi tocmai* de aceea este El Mijlocitorul** unui legământ nou, pentru ca †, prin moartea Lui pentru răscumpărarea din abaterile făptuite sub legământul dintâi, cei ce †† au fost chemaţi să primească veşnica moştenire care le-a fost făgăduită.
*1 Tim. 2. 5. **Cap. 7.22; 8.6; 12.24. † Rom. 3.25; 5.6. 1 Pet. 3.18. †† Cap. 3.1.
16. Într-adevăr, acolo unde este un testament, trebuie neapărat să aibă loc moartea celui ce l-a făcut.
17. Pentru că un testament* nu primeşte putere decât după moarte. N-are nici o putere câtă vreme trăieşte cel ce l-a făcut. *Gal. 3.15.
18. De aceea* şi întâiul legământ n-a fost sfinţit[2] fără sânge. *Exod 24.6, etc.
19. Şi într-adevăr, Moise, după ce a rostit înaintea întregului popor toate poruncile Legii, a luat* sânge de viţei şi de ţapi, cu** apă, lână stacojie şi isop, a stropit cartea şi tot poporul
*Exod 24.5,6,8. Lev. 16.14,15,18. **Lev. 14.4,6,7,49,51,52.
20. şi a zis: „Acesta* este sângele legământului pe care l-a poruncit Dumnezeu pentru voi.” *Exod 24.8. Mat. 26.28.
21. De asemenea, a stropit cu sânge cortul* şi toate vasele pentru slujbă.
*Exod 29.12,36. Lev. 8.15,19; 16.14-16,18,19.
22. Şi, după Lege, aproape totul este curăţit cu sânge; şi* fără vărsare de sânge nu este iertare.
*Lev. 17.11.

1.Sau: creaţia; 2.Sau: inaugurat, consfinţit;

23. Dar, deoarece chipurile* lucrurilor care sunt în ceruri au trebuit curăţite în felul acesta, trebuia ca înseşi lucrurile cereşti să fie curăţite cu jertfe mai bune decât acestea.
*Cap. 8.5.
24. Căci* Cristos n-a intrat într-un locaş de închinare făcut de mână omenească, după chipul** adevăratului locaş de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se † înfăţişeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.
*Cap. 6.20. **Cap. 8.2. † Rom. 8.34. Cap. 7.25. 1 Ioan 2.1.
25. Şi nu ca să Se aducă de mai multe ori jertfă pe Sine Însuşi, ca marele preot* care intră în fiecare an în Locul Preasfânt cu un sânge care nu este al lui; *Vers. 7.
26. fiindcă atunci ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori de la întemeierea lumii; pe când acum, la sfârşitul* veacurilor, S-a arătat o singură dată**, ca să şteargă[1] păcatul prin jertfa Sa.
*Vers. 12. Cap. 7.27; 10.10. 1 Pet. 3.18. **1 Cor. 10.11. Gal. 4.4. Efes. 1.10.
27. Şi*, după cum oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar** după aceea vine judecata, *Gen. 3.19. Ecl. 3.20. **2 Cor. 5.10. Apoc. 20.12,13.
28. tot aşa, Cristos*, după ce S-a adus** jertfă o singură dată, ca să poarte păcatele multora †, Se va arăta a doua oară - nu în vederea păcatului -, ci ca să aducă mântuirea celor †† ce-L aşteaptă.
*Rom. 6.10. 1 Pet. 3.18. **1 Pet. 2.24. 1 Ioan 3.5. † Mat. 26.28. Rom. 5.15. †† Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

10 1. Într-adevăr, Legea, având umbra* bunurilor** viitoare, nu înfăţişarea adevărată a lucrurilor, nu † poate niciodată, prin aceleaşi jertfe care se aduc neîncetat în fiecare an, să facă desăvârşiţi †† pe cei care se apropie.
*Col. 2.17. Cap. 8.5; 9.23. **Cap. 9.11. † Cap. 9.9. †† Vers. 14.
2. Altfel, n-ar fi încetat ele oare să fie aduse, dacă cei ce le aduceau, fiind curăţiţi o dată, n-ar mai fi trebuit să mai aibă cunoştinţa[2] păcatelor?
3. Dar* aducerea aminte a păcatelor este înnoită din an în an, tocmai prin aceste jertfe;
*Lev. 16.21. Cap. 9.7.
4. căci este cu neputinţă* ca sângele taurilor şi al ţapilor să şteargă păcatele.
*Mica 6.6,7. Vers. 11. Cap. 9.13.
5. De aceea, intrând în lume, El zice:
„Tu n-ai vrut nici jertfă, nici prinos[3]; ci Mi-ai pregătit un trup;
6. n-ai primit nici arderi de tot*, nici jertfe

1.Sau: să desfiinţeze, să îndepărteze;
2.Sau: conştienţa; 3.Sau: dar;

pentru păcat.

*Ps. 40.6, etc.; 50.8, etc. Isa. 1.11. Ier. 6.20. Amos 5.21,22.

7. Atunci am zis: „Iată-Mă (în sulul Cărţii este scris despre Mine), vin să fac voia Ta, Dumnezeule!”

8. După ce a zis întâi: „Tu n-ai vrut şi n-ai primit nici jertfe, nici daruri, nici arderi de tot, nici jertfe pentru păcat” (lucruri aduse toate după Lege),

9. apoi zice: „Iată-Mă, vin să fac voia Ta, Dumnezeule.” El desfiinţează astfel pe cele dintâi, ca s-o pună în loc pe a doua.

10. Prin* această „voie” am fost sfinţiţi noi şi anume prin** jertfirea trupului lui Isus Cristos odată pentru totdeauna.

*Ioan 17.19. Cap. 13.12. **Cap. 9.12.

11. Şi, pe când orice preot face slujba în fiecare* zi şi aduce de multe ori aceleaşi jertfe, care** niciodată nu pot şterge păcatele,

*Num. 28.3. Cap. 7.27. **Vers. 4.

12. El*, dimpotrivă, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, S-a aşezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu

*Col. 3.1. Cap. 1.3.

13. şi aşteaptă de acum ca vrăjmaşii* Lui să-I fie făcuţi aşternut al picioarelor Lui.

*Ps. 110.1. Fapt. 2.35. 1 Cor. 15.25. Cap. 1.13.

14. Căci printr-o singură jertfă El i-a făcut* desăvârşiţi pentru totdeauna pe cei ce sunt sfinţiţi. *Vers. 1.

15. Lucrul acesta ni-l adevereşte şi Duhul Sfânt. Căci, după ce a zis:

16. „Iată legământul* pe care-l voi face cu ei după acele zile, zice Domnul: voi pune legile Mele în inimile lor şi le voi scrie în minţile lor”, *Ier. 31.33,34. Cap. 8.10,12.

17. adaugă: „Şi nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele lor, nici de fărădelegile lor.”

18. Dar acolo unde este iertare de păcate nu mai este nevoie de jertfă pentru păcat.

19. Astfel, dar, fraţilor, fiindcă prin sângele* lui Isus avem o intrare liberă** în Locul Preasfânt,

*Rom. 5.2. Efes. 2.18; 3.12. **Cap. 9.8,12.

20. pe calea* cea nouă şi vie pe care ne-a deschis-o El, prin** perdeaua dinăuntru[1], adică trupul Său,

*Ioan 10.9; 14.6. Cap. 9.8. **Cap. 9.3.

21. şi, fiindcă avem un Mare Preot* pus peste casa** lui Dumnezeu,

*Cap. 4.14. **1 Tim. 3.15

22. să* ne apropiem cu o inimă curată, cu credinţă deplină**, cu inimile stropite şi curăţite de † o conştiinţă rea şi cu trupul spălat †† cu apă curată.

*Cap. 4.16. **Efes. 3.12. Iac. 1.6. 1 Ioan 3.21. † Cap. 9.14. †† Ezec. 36.25. 2 Cor. 7.1.

23. Să* ţinem fără şovăire la mărturisirea nădejdii noastre, căci credincios** este Cel ce a făcut făgăduinţa.

*Cap. 4.14. **1 Cor. 1.9; 10.13. 1 Tes. 5.24. 2 Tes. 3.3. Cap. 11.11.

24. Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune.

25. Să nu părăsim* adunarea noastră, cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alţii şi cu** atât mai mult, cu cât vedeţi că ziua se apropie †.

*Fapt. 2.42. Iuda 19. **Rom. 13.11. † Filp. 4.5. 2 Pet. 3.9,11,14.

26. Căci, dacă* păcătuim[1] cu voia, după** ce am primit cunoştinţa[2] adevărului, nu mai rămâne nici o jertfă pentru păcate,

*Num. 15.30. Cap. 6.4. **2 Pet. 2.20,21.

27. ci doar o aşteptare înfricoşată a judecăţii şi văpaia* unui foc care-i va mistui pe cei răzvrătiţi. *Ezec. 36.5. Ţef. 1.18; 3.8. 2 Tes. 1.8. Cap. 12.29.

28. Cine* a călcat Legea lui Moise este omorât fără milă, pe mărturia** a doi sau trei martori.

*Cap. 2.2. **Deut. 17.2,6; 19.15. Mat. 18.16. Ioan 8.17. 2 Cor. 13.1.

29. Cu cât* mai aspră pedeapsă credeţi că va lua cel ce L-a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, a pângărit** sângele legământului, cu care a fost sfinţit şi L-a batjocorit † pe Duhul harului?

*Cap. 2. 3; 12. 25. **1 Cor. 11.29. Cap. 13.20. † Mat. 12. 31, 32. Efes. 4.30.

30. Căci ştim cine este Cel ce a zis: „A* Mea este răzbunarea, Eu voi răsplăti!”; şi în altă parte: „Domnul** va judeca pe poporul Său.”

*Deut. 32.35. Rom. 12.19. **Deut. 32.36. Ps. 50.4; 135.14.

31. Grozav* lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu! *Luca 12.5.

32. Aduceţi-vă* aminte de zilele de la început, când, după ce aţi fost luminaţi**, aţi răbdat o mare † luptă de suferinţe:

*Gal. 3.4. 2 Ioan 8. **Cap. 6.4. † Filp. 1.29,30. Col. 2.1.

33. pe de o parte, eraţi puşi ca privelişte* în mijlocul insultelor şi necazurilor, şi, pe de alta, v-aţi făcut părtaşi** cu aceia care aveau aceeaşi soartă ca voi.

*1 Cor. 4.9. **Filp. 1.7; 4.14. 1 Tes. 2.14.

34. Într-adevăr, aţi avut milă de cei din temniţă* şi aţi primit cu bucurie răpirea[3]** averi-

1.Sau: catapeteasma;

1.Sau: dacă continuăm să păcătuim ca în viaţa fără Dumnezeu;

2.Sau: cunoştinţa deplină; 3.Sau: prădarea, confiscarea;

lor voastre, ca unii care ştiţi că aveţi † în ceruri o avere mai bună, care †† dăinuieşte.

*Filp. 1.7. 2 Tim. 1.16. **Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Iac. 1.2. † Mat. 6.20; 19.21. Luca 12.33. 1 Tim. 6.19. †† Mat. 5.12; 10.32.

35. Să nu vă părăsiţi, dar, încrederea voastră pe care o aşteaptă o mare răsplătire!

36. Căci* aveţi nevoie de răbdare, ca, după ce aţi împlinit voia lui Dumnezeu, să puteţi primi** ce v-a fost făgăduit.

*Luca 21.19. Gal. 6.9. Cap. 12.1. **Col. 3.24. Cap. 9.15. 1 Pet. 1.9.

37. „Încă* puţină, foarte puţină vreme”, şi „CEL** CE VINE va veni şi nu va zăbovi.

*Luca 18.8. 2 Pet. 3.9. **Hab. 2.3,4.

38. Şi cel neprihănit* va trăi prin credinţă; dar, dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găseşte plăcere în el.” *Rom. 1.17. Gal. 3.11.

39. Noi însă nu suntem din aceia care* dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credinţă** pentru mântuirea sufletului.

*2 Pet. 2.20,21. **Fapt. 16.30,31. 1 Tes. 5.9. 2 Tes. 2.14.

11 1. Şi credinţa este o încredere neclintită în lucrurile* nădăjduite[1], o puternică încredinţare[2] despre lucrurile care nu se văd.

*Rom. 8.24,25. 2 Cor. 4.18; 5.7.

2. Pentru că*, prin aceasta, cei din vechime au primit o bună mărturie.

*Vers. 39.

3. Prin credinţă pricepem că lumea* a fost întocmită prin Cuvântul lui Dumnezeu, aşa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd.

*Gen. 1.1. Ps. 33.6. Ioan 1.3. Cap. 1.2. 2 Pet. 3.5.

4. Prin credinţă I-a adus Abel* lui Dumnezeu o jertfă mai bună decât Cain. Prin ea a primit el mărturia că este neprihănit, căci Dumnezeu a primit darurile lui. Şi prin ea vorbeşte el încă**, măcar că este mort.

*Gen. 4.4. 1 Ioan 3.12. **Gen. 4.10.

5. Prin credinţă a fost mutat Enoh* de pe pământ, ca să nu vadă moartea. Şi n-a mai fost găsit, pentru că Dumnezeu îl mutase. Căci înainte de mutarea lui, primise mărturia că Îi este plăcut lui Dumnezeu.

*Gen. 5.22,24. Mat. 23.35. Cap. 12.24.

6. Şi, fără credinţă, este cu neputinţă să-I fim plăcuţi Lui! Căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este şi că răsplăteşte pe cei care-L caută.

7. Prin credinţă Noe*, când a fost înştiinţat de Dumnezeu despre lucruri care încă nu se vedeau, şi, plin de o teamă sfântă, a** făcut un chivot[1] ca să-şi scape casa; prin ea, el a condamnat lumea şi a ajuns moştenitor al neprihănirii † care se primeşte prin credinţă.

*Gen. 6.13,22. **1 Pet. 3.20. † Rom. 3.22; 4.13. Filp. 3.9.

8. Prin credinţă Avraam*, când a fost chemat să plece într-un loc pe care avea să-l ia ca moştenire, a ascultat şi a plecat fără să ştie unde se duce. *Gen. 12.1,4. Fapt. 7.2-4.

9. Prin credinţă a venit şi s-a aşezat el în ţara făgăduinţei ca într-o ţară care nu era a lui, şi a locuit în* corturi, ca şi Isaac şi Iacov, care erau împreună-moştenitori** cu el ai aceleiaşi făgăduinţe.

*Gen. 12.8; 13.3,18; 18.1,9. **Cap. 6.17.

10. Căci el aştepta cetatea* care are temelii tari, al** cărei arhitect şi ziditor este Dumnezeu.

*Cap. 12.22; 13.14. **Cap. 3.4. Apoc. 21.2,10.

11. Prin credinţă şi Sara*, cu toată vârsta ei trecută, a** primit putere să zămislească, fiindcă a crezut în credincioşia † Celui ce-i făgăduise.

*Gen. 17.19; 18.11,14; 21.2. **Luca 1.36. † Rom. 4.21. Cap. 10.23.

12. De aceea, dintr-un singur om* şi acela aproape mort, s-a născut o sămânţă în mare număr, ca** stelele cerului, ca nisipul de pe malul mării, care nu se poate număra.

*Rom. 4.19. **Gen. 22.17. Rom. 4.18.

13. În credinţă au murit toţi aceştia, fără să fi primit* lucrurile făgăduite; ci** doar le-au văzut şi le-au urat de bine[2] de departe, mărturisind * că sunt străini şi călători pe pământ.

*Vers. 39. **Vers. 27. Ioan 8.56. † Gen. 23.4; 47.9. 1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. 1 Pet. 1.17; 2.11.

14. Cei ce vorbesc în felul acesta arată* desluşit că sunt în căutarea unei patrii. *Cap. 13.14.

15. Dacă ar fi avut-o în vedere pe cea din care ieşiseră, negreşit că ar fi avut vreme să se întoarcă în ea.

16. Dar doreau o patrie mai bună, adică o patrie cerească. De aceea lui Dumnezeu nu-I este ruşine să* fie numit Dumnezeul lor, căci le-a** pregătit o cetate.

*Exod 3.6,15. Mat. 22.32. Fapt. 7.32. **Filp. 3.20. Cap. 13.14.

17. Prin credinţă l-a adus Avraam* jertfă pe Isaac, când a fost pus la încercare: el, care primise făgăduinţele** cu bucurie, l-a adus jertfă pe singurul lui fiu! *Gen. 22.1,9. **Iac. 2.21.

18. El căruia i se spusese: „În* Isaac vei avea o sămânţă care-ţi va purta numele!”

*Gen. 21.12. Rom. 9.7.

1.Sau: convingerea fermă, certitudinea (lit.*hypostasis*, substanţa) sau fiinţarea celor sperate; 2.Sau: dovadă interioară, argument invizibil;

1.Sau: o corabie;

2.Sau: le-au salutat;

19. Căci se gândea că Dumnezeu poate* să-l învieze chiar şi din morţi; şi, drept vorbind, ca înviat din morţi l-a primit înapoi.
*Rom. 4.17,19,21.
20. Prin credinţă le-a dat Isaac* lui Iacov şi Esau o binecuvântare care avea în vedere lucrurile viitoare. *Gen. 27.27,39.
21. Prin credinţă Iacov, când a murit, i-a binecuvântat* pe fiecare dintre fiii lui Iosif şi „s-a** închinat, rezemat de vârful toiagului său."
*Gen. 48.5,16,20. **Gen. 47.31.
22. Prin credinţă a pomenit Iosif*, când i s-a apropiat sfârşitul, de ieşirea fiilor lui Israel din Egipt şi a dat porunci cu privire la oasele sale.
*Gen. 50.24,25. Exod 13.19.
23. Prin credinţă a fost ascuns Moise* trei luni de părinţii lui când s-a născut: pentru că vedeau că era frumos copilul şi nu s-au înspăimântat de porunca** împăratului.
*Exod 2.2. Fapt. 7.20. **Exod 1.16,22.
24. Prin credinţă Moise*, când s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon,
*Exod 2.10,11.
25. alegând* mai degrabă să sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu decât să se bucure de plăcerile de o clipă ale păcatului.
*Ps. 84.10.
26. El socotea ocara* lui Cristos ca o mai mare bogăţie decât comorile Egiptului, pentru că avea ochii[1] pironiţi spre răsplătire**.
*Cap. 13.13. **Cap. 10.35.
27. Prin credinţă a* părăsit el Egiptul, fără să se teamă de mânia împăratului; pentru că a rămas neclintit, ca şi cum L-ar** fi văzut pe Cel nevăzut. *Exod 10.28,29; 12.37; 13.17,18. **Vers. 13.
28. Prin credinţă a* prăznuit el Paştele şi a făcut stropirea sângelui, pentru ca nimicitorul celor întâi-născuţi să nu se atingă de ei.
*Exod 12.21, etc.
29. Prin credinţă au* trecut ei Marea Roşie ca pe uscat, pe când egiptenii care au încercat s-o treacă au fost înghiţiţi. *Exod 14.22,29.
30. Prin credinţă au căzut zidurile* Ierihonului, după ce au fost ocolite şapte zile.
*Ios. 6.20.
31. Prin credinţă n-a pierit curva Rahav* împreună cu cei răzvrătiţi[2], pentru că găzduise** iscoadele cu bunăvoinţă.
*Ios. 6.23. Iac. 2.25. **Ios. 2.1.
32. Şi ce voi mai zice? Căci nu mi-ar ajunge vremea, dacă aş vrea să vorbesc de Ghedeon* de Barac**, de Samson †, de Ieftaie ††, de David *†, de Samuel †* şi de proroci!
*Judc. 6.11. **Judc. 4.6. † Judc. 13.24. †† Judc. 11.1; 12.7. *† 1 Sam. 16.1,13; 17.45. †* 1 Sam. 1.20; 12.20.
33. Prin credinţă au cucerit ei împărăţii, au făcut dreptate, au* primit făgăduinţe, au** închis gurile leilor,
*2 Sam. 7.11, etc. **Judc. 14.5,6. 1 Sam. 17.34,35. Dan. 6.22.
34. au* stins puterea focului, au** scăpat de ascuţişul sabiei, s-au vindecat de boli †, au fost viteji în războaie, au pus †† pe fugă oştile vrăjmaşe.
*Dan. 3.25. **1 Sam. 20.1. 1 Împ. 19.3. 2 Împ. 6.16. † 2 Împ. 20.7, etc. Iov 42.10. Ps. 6.8. †† Judc. 15.8,15. 1 Sam. 14.13, etc.; 17.51,52. 2 Sam. 8.1, etc.
35. Femeile* şi-au primit înapoi pe morţii lor înviaţi; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească eliberarea care li se oferea şi au fost chinuiţi[1]**.
*1 Împ. 17.22. 2 Împ. 4.35. **Fapt. 22.25.
36. Alţii au suferit batjocuri, bătăi, lanţuri* şi închisoare; *Gen. 39.20. Ier. 20.2; 37.15.
37. au* fost ucişi cu pietre, tăiaţi în două cu fierăstrăul, ispitiţi; au murit ucişi de sabie, au pribegit** îmbrăcaţi cu † cojoace de oaie şi în piei de capre, lipsiţi de toate, prigoniţi, chinuiţi -
*1 Împ. 21.13. 2 Cron. 24.21. Fapt. 7.58; 14.19. **2 Împ. 1.8. Mat. 3.4. † Zah. 13.4.
38. ei, de care lumea nu era vrednică -, au rătăcit prin pustiuri, prin munţi, prin* peşteri şi prin crăpăturile pământului. *1 Împ. 18.4; 19.9.
39. Toţi aceştia, măcar că au fost lăudaţi* pentru credinţa lor, totuşi n-au primit ce le fusese făgăduit; *Vers. 2,13.
40. pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva* mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la** desăvârşire fără noi.
*Cap. 7.22; 8.6. **Cap. 5.9; 12.23. Apoc. 6.11.

12 1. Şi noi, dar, fiindcă suntem înconjuraţi de un nor aşa de mare de martori, să* dăm la o parte orice piedică şi păcatul care ne înfăşoară aşa de lesne şi să** alergăm cu stăruinţă † în alergarea care ne stă înainte.
*Col. 3.8. 1 Pet. 2.1. **1 Cor. 9.24. Filp. 3.13,14. † Rom. 12.12. Cap. 10.36.
2. Să ne uităm ţintă la Căpetenia[2] şi Desăvârşirea[3] credinţei noastre, adică la Isus, care*, pentru bucuria care-I era pusă înainte, a suferit crucea, a dispreţuit ruşinea şi stă** la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu.
*Luca 24.26. Filp. 2.8, etc. 1 Pet. 1.11. **Ps. 110.1. Cap. 1.3,13; 8.1. 1 Pet. 3.22.

1.Sau: se uita;
2.Sau: necredincioşi;

1.Sau: bătuţi până la moarte;
2-3.Sau: Autorul şi Desăvârşitorul credinţei noastre;

3. Uitaţi-vă, dar*, cu luare aminte la Cel ce a suferit din partea păcătoşilor o împotrivire aşa de mare faţă de Sine, pentru ca** nu cumva să vă pierdeţi inima şi să cădeţi de oboseală în sufletele voastre.

*Mat. 10.24,25. Ioan 15.20. **Gal. 6.9.

4. Voi nu v-aţi împotrivit încă* până la sânge, în lupta împotriva păcatului.

*1 Cor. 10.13. Cap. 10.32-34.

5. Şi aţi uitat sfatul pe care vi-l dă ca unor fii: „Fiule, nu* dispreţui pedeapsa Domnului şi nu-ţi pierde inima când eşti mustrat de El.

*Iov 5.17. Prov. 3.11.

6. Căci Domnul pedepseşte pe* cine-l iubeşte şi bate cu nuiaua pe orice fiu pe care-l primeşte."

*Ps. 94.12; 119.75. Prov. 3.12. Iac. 1.12. Apoc. 3.19.

7. Suferiţi* pedeapsa[1]; Dumnezeu Se poartă cu voi ca şi cu nişte fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepseşte tatăl?

*Deut. 8.5. 2 Sam. 7.14. Prov. 13.24; 19.18; 23.13.

8. Dar, dacă sunteţi scutiţi de pedeapsă, de care* toţi au parte, sunteţi nişte feciori din curvie[2], iar nu fii. *Ps. 73.14. 1 Pet. 5.9.

9. Şi apoi, dacă părinţii noştri trupeşti ne-au pedepsit şi tot le-am dat cinstea cuvenită, nu trebuie oare cu atât mai mult să ne supunem Tatălui* duhurilor şi să trăim?

*Num. 16.22; 27.16. Iov 12.10. Ecl. 12.7. Isa. 42.5; 57.16. Zah. 12.1.

10. Căci ei într-adevăr ne pedepseau pentru puţine zile, cum credeau ei că e bine; dar Dumnezeu ne pedepseşte pentru binele nostru, ca* să ne facă părtaşi sfinţeniei Lui.

*Lev. 11.44; 19.2. 1 Pet. 1.15,16.

11. Este adevărat că orice pedeapsă, deocamdată pare o pricină de întristare şi nu de bucurie; dar mai pe urmă aduce celor ce au trecut prin şcoala ei roada* dătătoare de pace a neprihănirii. *Iac. 3.18.

12. Întăriţi-vă*, dar, mâinile obosite şi genunchii slăbiţi; *Iov 4.3,4. Isa. 35.3.

13. croiţi* cărări drepte cu picioarele voastre, pentru ca cel ce şchiopătează să nu se abată din cale, ci** mai degrabă să fie vindecat.

*Prov. 4.26,27. **Gal. 6.1.

14. Urmăriţi* pacea cu toţi şi sfinţirea, fără** care nimeni nu-L va vedea pe Domnul.

*Ps. 34.14. Rom. 12.18;14.19. 2 Tim. 2.22. **Mat. 5.8. 2 Cor. 7.1. Efes. 5.5.

15. Luaţi seama* bine ca** nimeni să nu se abată de la harul lui Dumnezeu, pentru ca † nu cumva să dea lăstari vreo rădăcină de amărăciune, să vă aducă tulburare şi mulţi să fie întinaţi de ea.

*2 Cor. 6.1. **Gal. 5.4. † Deut. 29.18. Cap. 3.12.

16. Vegheaţi să* nu fie între voi nimeni curvar sau lumesc ca Esau, care** pentru o mâncare şi-a vândut dreptul de întâi-născut.

*Efes. 5.3. Col. 3.5. 1 Tes. 4.3. **Gen. 35.33.

17. Ştiţi că mai pe urmă, când a vrut* să capete binecuvântarea, n-a** fost primit; pentru că, măcar că o cerea cu lacrimi, n-a putut s-o schimbe. *Gen. 27.34,36,38. **Cap. 6.6.

18. Voi nu v-aţi apropiat de un munte* care se putea atinge şi care era cuprins de foc, nici de negură, nici de întuneric, nici de furtună,

*Exod 19.12; 18.19; 20.18. Deut. 4.11; 5.22. Rom. 6.14; 8.15. 2 Tim. 1.7.

19. nici de sunetul de trâmbiţă, nici de glasul care vorbea în aşa fel că cei care l-au auzit au cerut* să nu li se mai vorbească,

*Exod 20.19. Deut. 5.5,25; 18.16.

20. (pentru că nu puteau suporta porunca aceasta: „Chiar* un animal, dacă se va atinge de munte, să fie ucis cu pietre sau străpuns cu săgeata".

*Exod 19.13.

21. Şi* priveliştea aceea era aşa de înfricoşătoare încât Moise a zis: „sunt îngrozit şi tremur!") *Exod 19.16.

22. Ci v-aţi apropiat de* muntele Sionului, de** cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul ceresc, de † zecile de mii de îngeri în adunare de sărbătoare,

*Gal. 4.26. Apoc. 3.12; 21.2,10. **Filp. 3.20. † Deut. 3.32. Ps. 68.17. Iuda 14.

23. de Biserica celor întâi-născuţi* care** sunt scrişi în ceruri, de Dumnezeu, Judecătorul † tuturor, de duhurile celor neprihăniţi, făcuţi †† desăvârşiţi,

*Exod 4.22; 13.2. Luc. 2.7. Iac. 1.18. Apoc. 14.4. **Luca 10. 20. Filp. 4.3. Apoc. 13.8. † Gen. 8.25. Ps. 94.2. †† Filp. 3.12. Cap. 11.40.

24. de Isus, Mijlocitorul* legământului celui nou şi de sângele** stropirii, care vorbeşte mai bine decât † sângele lui Abel.

*Cap. 8.6; 9.15. **Exod 24.8. Cap. 10.22. 1 Pet. 1.2. † Gen. 4.10. Cap. 11.4.

25. Luaţi seama ca nu cumva să nu voiţi să-L ascultaţi pe Cel ce vă vorbeşte! Căci, dacă* n-au scăpat cei ce n-au vrut să-L asculte pe Cel ce vorbea pe pământ, cu atât mai mult nu vom scăpa noi, dacă ne întoarcem de la Cel ce vorbeşte din ceruri, *Cap. 2.2,3; 3.17; 10.28,29.

26. al* cărui glas a clătinat atunci pământul, şi care acum a făcut făgăduinţa aceasta: „Voi mai clătina încă o dată** nu numai pământul, ci şi cerul." *Exod 19.18. **Hag. 2.6.

27. Cuvintele acestea „încă o dată" arată că

1.Sau: disciplinarea; 2.Sau: nelegitimi, din flori;

schimbarea* lucrurilor clătinate, adică a lucrurilor făcute, este tocmai ca să rămână lucrurile care nu se clatină.

*Ps. 102.26. Mat. 24.35. 2 Pet. 3.10. Apoc. 21.1.

28. Fiindcă am primit, dar, o împărăţie care nu se poate clătina, să fim mulţumitori lui Dumnezeu printr-o închinare plăcută, cu evlavie şi frică,
29. fiindcă Dumnezeul* nostru este „un foc mistuitor”.

*Exod 24. 17. Deut. 4.24; 9.3. Ps. 50.3; 97.3. Isa. 66.15. 2 Tes. 1.8. Cap. 10.27.

13 1. Stăruiţi în dragostea* frăţească.
*Rom. 12.10. 1 Tes. 4.9. 1 Pet.1.22; 2.17; 3.8; 4.8. 2 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.11, etc.; 4.7,20,21.

2. Să nu daţi uitării* primirea de oaspeţi, căci unii**, prin ea, au găzduit fără să ştie pe îngeri.

*Mat. 25.35. Rom. 12.13. 1 Tim. 3.2. 1 Pet. 4.9. **Gen. 18.3; 19.2.

3. Aduceţi-vă* aminte de cei ce sunt în lanţuri, ca şi cum aţi fi şi voi legaţi cu ei; de cei chinuiţi, ca unii care şi voi sunteţi în trup.

*Mat. 25.36. Rom. 12.15. 1 Cor. 12.26. Col. 4.18. 1 Pet. 3.8.

4. Căsătoria să fie ţinută în toată cinstea şi patul să fie nespurcat[1], căci* Dumnezeu va judeca pe curvari şi pe preacurvari.

*1 Cor. 6.9. Gal. 5.19,21. Efes. 5.5. Col. 3.5,6. Apoc. 22.15.

5. Să nu fiţi iubitori de bani. Mulţumiţi-vă* cu ce aveţi, căci El Însuşi a zis: „Nicidecum n-am** să te las, cu nici un chip nu te voi părăsi.”

*Mat. 6.25,34. Filp. 4.11,12. 1 Tim. 6.6,8. **Gen. 28.15. Deut. 31.6,8. Ios. 1.5. 1 Cron. 28.20. Ps. 37.25.

6. Aşa că putem zice plini de încredere: „Domnul* este ajutorul meu, nu mă voi teme: ce mi-ar putea face omul?”

*Ps. 27.1; 56.4,11,12; 118.6.

7. Aduceţi-vă* aminte de mai-marii voştri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu; uitaţi-vă cu băgare de seamă la sfârşitul felului lor de vieţuire şi urmaţi-le** credinţa!

*Vers. 17. **Cap. 6.12.

8. Isus Cristos este acelaşi* ieri, azi şi în veci!

*Ioan 8.58. Cap. 1.12. Apoc. 1.4.

9. Să* nu vă lăsaţi amăgiţi de orice fel de învăţături străine; căci este bine ca inima să fie întărită prin har, nu** prin mâncăruri, care n-au slujit la nimic celor ce le-au păzit.

*Efes. 4.14; 5.6. Col. 2.4,8. 1 Ioan 4.1. **Rom. 14.17. Col. 2. 16. 1 Tim. 4.3.

10. Noi avem* un altar din care n-au drept să mănânce cei ce fac slujba în cort.

*1 Cor. 9.13; 10.18.

1.Sau: neîntinat (sau, căsătoria să fie onorabilă în toate);

11. Într-adevăr, trupurile animalelor al* căror sânge este adus de marele preot în Locul Preasfânt, pentru păcat, „sunt arse de tot în afara taberei.”

*Exod 29.14. Lev. 4.11,12,21; 6.30; 9.11; 16.27. Num. 19.3.

12. De aceea şi Isus, ca să sfinţească poporul cu Însuşi sângele Său, a* pătimit dincolo de poartă. *Ioan 19.17,18. Fapt. 7.58.
13. Să ieşim, dar, afară din tabără la El şi să suferim ocara* Lui. *Cap. 11.26. 1 Pet. 4.14.
14. Căci* noi n-avem aici o cetate statornică, ci suntem în căutarea celei viitoare.

*Mica 2.10. Filp. 3.20. Cap. 11.10,16; 12.22.

15. Prin* El, să Îi aducem întotdeauna lui Dumnezeu o jertfă** de laudă, adică, rodul † buzelor care mărturisesc Numele Lui.

*Efes. 5.20. 1 Pet. 2.5. **Lev. 7.12. Ps. 50.14,23; 69.30,31; 107.22; 116.17. † Osea 14.2.

16. Şi să* nu daţi uitării binefacerea şi dărnicia; căci lui Dumnezeu jertfe** ca acestea Îi plac. *Rom. 12.13. **2 Cor. 9.12. Filp. 4.18. Cap. 6.10.
17. Ascultaţi* de mai-marii voştri şi fiţi-le supuşi, căci ei** priveghează asupra sufletelor voastre, ca unii care au să dea socoteală de ele; pentru ca să poată face lucrul acesta cu bucurie, nu suspinând, căci aşa ceva nu v-ar fi de nici un folos.

*Filp. 2.29. 1 Tes. 5.12. 1 Tim. 5.17. Vers. 7. **Ezec. 3.17; 33.2,7. Fapt. 20.26,28.

18. Rugaţi-vă* pentru noi; căci suntem încredinţaţi că avem o bună**conştiinţă, dorind să ne purtăm bine în toate lucrurile.

*Rom. 15.30. Efes. 6.19. Col. 4.3. 1 Tes. 5.25. 2 Tes. 3.1. **Fapt. 23.1; 24.16. 2 Cor. 1.12.

19. Mai ales* vă rog cu stăruinţă să faceţi lucrul acesta, ca să vă fiu înapoiat mai curând.

*Film. 22.

20. Dumnezeul* păcii, care**, prin sângele † legământului celui veşnic, L-a înviat[1] din morţi pe Domnul nostru Isus, marele Păstor al oilor ††,

*Rom. 15.33. 1 Tes. 5.23. **Fapt. 2.24,32. Rom. 4.24; 8.11. 1 Cor. 6.14; 15.15. 2 Cor. 4.14. Gal. 1.1. Col. 2.12. 1 Tes. 1.10. 1 Pet. 1.21. † Isa. 40.11. Ezec. 34.23; 37.24. Ioan 10.11,14. 1 Pet. 2.25; 5.4. †† Zah. 9.11. Cap. 10.29.

21. să* vă facă desăvârşiţi în orice lucru bun, ca să faceţi voia Lui şi să lucreze** în noi ce-I este plăcut, prin Isus Cristos. A Lui † să fie slava în vecii vecilor! Amin!

*2 Tes. 2.17. 1 Pet. 5.10. **Filp. 2.13. † Gal. 1.5. 2 Tim. 4.18. Apoc. 1.6.

22. Vă rog, fraţilor, să primiţi bine acest cuvânt de sfătuire, căci* v-am scris pe scurt.

*1 Pet. 5.12.

23. Să ştiţi că fratelui* Timotei i s-a dat dru-

1.Sau: L-a adus înapoi dintre cei morţi;

mul**. Dacă vine curând, voi veni împreună cu el să vă văd.

*1 Tes. 3.2. **1 Tim. 6.12.

24. Spuneţi sănătate tuturor mai-marilor* voştri şi tuturor sfinţilor! Cei din Italia vă salută.

*Vers. 7,17.

25. Harul* să fie cu voi cu toţi! Amin!

*Tit 3.15.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A LUI IACOV

1 1. Iacov*, rob** al lui Dumnezeu şi al Domnului Isus Cristos, către cele † douăsprezece seminţii care †† sunt împrăştiate[1]: Sănătate!

*Fapt. 12.17; 15.13. Gal. 1.19; 2.9. Iuda 1. **Tit 1.1. † Fapt. 26. 7. †† Deut. 32.26. Ioan 7.35. Fapt. 2.5; 8.1. 1 Pet. 1.1.

2. Fraţii mei, să* priviţi ca o mare bucurie când treceţi prin felurite** încercări,

*Mat. 5.12. Fapt. 5.41. Evr. 10.34. 1 Pet. 4.13,16. **1 Pet. 1.6.

3. ca unii care ştiţi* că încercarea credinţei voastre lucrează răbdare. *Rom. 5.3.

4. Dar răbdarea trebuie să-şi facă desăvârşit lucrarea, ca să fiţi desăvârşiţi, întregi şi să nu duceţi lipsă de nimic.

5. Dacă* vreunuia dintre voi îi lipseşte înţelepciunea s-o** ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă şi fără mustrare, şi ea îi † va fi dată.

*1 Împ. 3.9,11,12. Prov. 2.3. **Mat. 7.7; 21.22. Marc. 11.24. Luca 11.9. Ioan 14.13; 15.7; 16.23. † Ier. 29.12. 1 Ioan 5.14,15.

6. Dar* s-o ceară cu credinţă, fără să se îndoiască deloc: pentru că cine se îndoieşte seamănă cu valul mării, tulburat şi împins de vânt încoace şi încolo. *Marc. 11.24. 1 Tim. 2.8.

7. Un astfel de om să nu se aştepte să primească ceva de la Domnul,

8. căci este un om* nehotărât[2] şi nestatornic în toate căile sale. *Cap. 4.8.

9. Fratele dintr-o stare de jos să se laude cu înălţarea lui.

10. Bogatul, dimpotrivă, să se laude cu smerirea lui: căci* va trece ca floarea ierbii.

*Iov 14.2. Ps. 37.2; 90.5,6; 102.11; 103.15. Isa. 40.6. 1 Cor. 7.31. Cap. 4.14. 1 Pet. 1.24. 1 Ioan 2.17.

11. Răsare soarele cu căldura lui arzătoare şi usucă iarba: floarea ei cade jos şi frumuseţea înfăţişării ei piere; aşa se va veşteji bogatul în căile lui.

12. Ferice* de cel ce rabdă ispita. Căci, după ce a fost găsit bun, va primi cununa** vieţii pe care † a făgăduit-o Dumnezeu celor ce-L iubesc.

*Iov 5.17. Prov. 3.11,12. Evr. 12.5. Apoc. 3.19. **1 Cor. 9.25. 2 Tim. 4.8. Cap. 2.5. 1 Pet. 5.4. Apoc. 2.10. † Mat. 10.22; 19.28,29. Cap. 2.5.

13. Nimeni, când este ispitit, să nu zică: „Sunt ispitit de Dumnezeu.” Căci Dumnezeu nu poate fi ispitit ca să facă rău şi El Însuşi nu ispiteşte pe nimeni.

14. Ci, fiecare este ispitit, când este atras de pofta lui însuşi şi momit[1].

15. Apoi pofta*, când a zămislit, dă naştere păcatului; şi păcatul, odată înfăptuit, aduce** moartea. *Iov 15.35. Ps. 7.44. **Rom. 6.21,23.

16. Nu vă înşelaţi preaiubiţii mei fraţi:

17. orice* ni se dă bun şi orice dar desăvârşit este de sus, coborându-se de la Tatăl luminilor, în** care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare[2].

*Ioan 3.27. 1 Cor. 4.7. **Num. 23.19. 1 Sam. 15.29. Mal. 3.6. Rom. 11.29.

18. El*, de bunăvoia Lui, ne-a născut prin Cuvântul adevărului, ca** să fim un fel de pârgă † a făpturilor Lui.

*Ioan 1.13; 3.3. 1 Cor. 4.15. 1 Pet. 1.23. **Efes. 1.12. † Ier. 2. 3. Apoc. 14.4.

19. Ştiţi bine lucrul acesta, preaiubiţii mei fraţi! Orice om să* fie grabnic la ascultare, încet** la vorbire, foarte încet la mânie †;

*Ecl. 5.1. **Prov. 10.19; 17.27. Ecl. 5.2. † Prov. 14.17; 16.32. Ecl. 7.9.

20. căci mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu.

21. De aceea lepădaţi* orice necurăţie şi orice revărsare de răutate şi primiţi cu blândeţe Cuvântul sădit în voi, care** vă poate mântui sufletele.

*Col. 3.8. 1 Pet. 2.1. **Fapt. 13. 26. Rom. 1.16. 1 Cor. 15.2. Efes. 1.13. Tit 2.11. Evr. 2.3. 1 Pet. 1.9.

22. Fiţi împlinitori* ai Cuvântului, nu numai ascultători, înşelându-vă singuri.

*Mat. 7.21. Luca 6.46; 11.28. Rom. 2.13. † Ioan 3.7.

23. Căci, dacă* ascultă cineva Cuvântul şi nu-l împlineşte cu fapta, seamănă cu un om care îşi priveşte faţa firească într-o oglindă,

*Luca 6.47, etc. Cap. 2.14, etc.

24. şi, după ce s-a privit, pleacă şi uită îndată cum era.

25. Dar cine* îşi va adânci privirile în legea** desăvârşită, care este legea libertăţii, şi va stărui în ea, nu ca un ascultător uituc, ci ca un

1.Sau: din diaspora; 2.Sau: bărbat cu suflet dublu (duplicitar);

1.Sau:ademenit; 2.Sau:variaţie,revenire-imposibile!El e perf.

împlinitor cu fapta, va fi † fericit în lucrarea lui. *2 Cor. 3.18. **Cap. 2.12. † Ioan 13.17.
26. Dacă crede cineva că este religios şi nu-şi* înfrânează limba, ci îşi înşală inima, religia unui astfel de om este zadarnică.

*Ps. 34.13; 39.1.1 Pet. 3.10.

27. Religia curată şi neîntinată, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, este să-i* cercetăm pe orfani şi pe văduve în necazurile lor şi** să ne păzim neîntinaţi de lume.

*Isa. 1.16,17; 58.6,7. Mat. 25.36. **Rom. 12.2. Cap. 4.4. 1 Ioan 5.18.

2 1. Fraţii mei, să nu ţineţi credinţa Domnului nostru Isus Cristos, Domnul slavei, căutând* la faţa omului[1]**.

*1 Cor. 2.8. **Lev. 19.15. Deut. 1.17;16.19. Prov. 24.23; 28. 21. Mat. 22.16. Vers. 9. Iuda 16.

2. Căci, de pildă, dacă intră în adunarea voastră un om cu un inel de aur şi cu o haină strălucitoare, şi intră şi un sărac îmbrăcat prost;
3. şi voi puneţi ochii pe cel ce poartă haina strălucitoare şi-i ziceţi: „Tu aşază-te în locul acesta bun!” și apoi îi ziceţi săracului: „Tu stai acolo în picioare!” sau: „Şezi jos la picioarele mele!”
4. nu faceţi voi oare o deosebire în voi înşivă şi nu vă faceţi voi judecători cu gânduri rele?
5. Ascultaţi, preaiubiţii mei fraţi: n-a* ales Dumnezeu pe cei ce sunt săraci în ochii lumii acesteia, ca să-i facă bogaţi** în credinţă şi moştenitori ai Împărăţiei pe care † a făgăduit-o celor ce-L iubesc?

*Ioan 7.48. 1 Cor. 1.26,28. **Luca 12.21. 1 Tim. 6.18. Apoc. 2. 9. † Exod 20.6. 1 Sam. 2.30. Prov. 8.17. Mat. 5.3. Luca 6.20; 12.32. 1 Cor. 2.9. 2 Tim. 4.8. Cap. 1.12.

6. Şi voi* înjosiţi pe cel sărac! Oare nu bogaţii vă asupresc şi vă** târăsc înaintea tribunalelor?

*1 Cor. 11.22. **Fapt. 13.50; 17.6; 18.12. Cap. 5.6.

7. Nu batjocoresc ei frumosul nume pe care-l purtaţi?
8. Dacă împliniţi Legea Împărătească, potrivit Scripturii: „Să* iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi”, bine faceţi.

*Lev. 19.18. Mat. 22.39. Rom. 13.8,9. Gal. 5.14; 6.2.

9. Dar, dacă aveţi* în vedere faţa omului, faceţi un păcat şi sunteţi condamnaţi de Lege ca nişte călcători de Lege. *Vers. 1.
10. Căci, cine păzeşte toată Legea şi greşeşte într-o singură poruncă, se face* vinovat de toate.

*Deut. 27.26. Mat. 5.19. Gal. 3.10.

11. Căci, Cel ce a zis: „Să* nu preacurveşti”, a zis şi: „Să nu ucizi”. Acum, dacă nu preacurveşti, dar ucizi, te faci călcător al Legii.

*Exod 20.13,14.

12. Să vorbiţi şi să lucraţi ca nişte oameni care vor fi judecaţi de o lege* a libertăţii,

*Cap. 1.25.

13. căci judecata* este fără milă pentru cel ce n-a avut milă, dar mila** biruie judecata[1].

*Iov 22.6, etc. Prov. 21.13. Mat. 6.15; 18.35; 25.41,42. **Ioan 4.17,18.

14. Fraţii mei, ce-i* foloseşte cuiva să spună că are credinţă, dacă n-are fapte? Poate oare credinţa aceasta să-l mântuiască?

*Mat. 7.26. Cap. 1.23.

15. Dacă* un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana de toate zilele,

*Iov 31.19,20. Luca 3.11.

16. şi unul dintre voi le* zice: „Duceţi-vă în pace, încălziţi-vă şi săturaţi-vă!”, fără să le dea cele necesare trupului, la ce i-ar folosi?

*1 Ioan 3.18.

17. Tot aşa şi credinţa: dacă n-are fapte, este moartă în ea însăşi.
18. Dar va zice cineva: „Tu ai credinţa şi eu am faptele. Arată-mi credinţa ta fără fapte şi eu* îţi voi arăta credinţa mea din faptele mele.”

*Cap. 3.13.

19. Tu crezi că Dumnezeu este unul şi bine faci; dar şi* dracii cred... şi se înfioară!

*Mat. 8.29. Marc. 1.24; 5.7. Luca 4.34. Fapt. 16.17; 19.15.

20. Vrei, dar, să înţelegi, om nesocotit, că credinţa fără fapte este zadarnică?
21. Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihănit prin fapte, când* l-a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar? *Gen. 22.9,12.
22. Vezi cum* credinţa lucra împreună cu faptele lui şi, prin fapte, credinţa a ajuns desăvârşită. *Evr. 11.12.
23. Astfel s-a împlinit Scriptura care zice: „Avraam L-a* crezut pe Dumnezeu şi aceasta i s-a socotit ca neprihănire”; şi el a fost numit „prietenul** lui Dumnezeu.”

*Gen. 15.6. Rom. 4.3. Gal. 3.6. **2 Cron. 20.7. Isa. 41.8.

24. Vedeţi, deci, că omul este socotit neprihănit prin fapte şi nu numai prin credinţă.
25. Tot aşa și curva Rahav*: n-a fost socotită şi ea neprihănită prin fapte, când a găzduit solii şi i-a scos afară pe altă cale?

*Ios. 2.1. Evr. 11.31.

26. După cum trupul fără duh este mort, tot aşa şi credinţa fără fapte este moartă.

1.Sau: fiind părtinitori (Rom. 2.11);

1.Lit.: mila se laudă faţă de judecată;

3 1. Fraţii mei, să nu* fiţi mulţi învăţători, căci ştiţi** că vom primi o judecată mai aspră.
*Mat. 23.8,10. Rom. 2.20,21. 1 Pet. 5.3. **Luca 6.37.
2. Toţi greşim în* multe feluri. Dacă** nu greşeşte cineva în vorbire, este † un om desăvârşit şi poate să-şi ţină în frâu tot trupul.
*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. 1 Ioan 1.8. **Ps. 34.13. Cap. 1.26. 1 Pet. 3.10. † Mat. 12.37.
3. De pildă, dacă punem cailor* frâul în gură, ca să ne asculte, le cârmuim tot trupul.
*Ps. 32.9.
4. Iată şi corăbiile: cât sunt de mari, şi, măcar că sunt purtate de vânturi iuţi, totuşi sunt cârmite de o cârmă foarte mică, după plăcerea cârmaciului[1].
5. Tot aşa şi limba* este un mic mădular şi se făleşte cu lucruri mari**. Iată, un foc mic ce pădure mare aprinde!
*Prov. 12.18; 15.2. **Ps. 12.3; 73.8,9.
6. Limba* este şi ea un foc, este o lume de nelegiuiri. Ea este aceea dintre mădularele noastre care întinează** tot trupul şi aprinde roata vieţii, când este aprinsă de focul gheenei.
*Prov. 16.27. **Mat. 15.11; 18.19,20. Marc. 7.15,20,23.
7. Toate speciile de fiare, de păsări, de târâtoare, de vieţuitoare de mare se îmblânzesc şi au fost îmblânzite de neamul omenesc,
8. dar limba nici un om n-o poate îmblânzi. Ea este un rău care nu se poate înfrâna, este plină* de o otravă de moarte.
*Ps. 140.3.
9. Cu ea Îl binecuvântăm pe Domnul şi Tatăl nostru şi tot cu ea îi blestemăm pe oameni, care* sunt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu. *Gen. 1.26; 5.1; 9.6.
10. Din aceeaşi gură iese şi binecuvântarea şi blestemul! Nu trebuie să fie aşa, fraţii mei!
11. Oare din aceeaşi vână a izvorului ţâşneşte şi apă dulce şi apă amară?
12. Fraţii mei, poate oare un smochin să facă măsline sau o viţă să facă smochine? Nici apa sărată nu poate da apă dulce.
13. Cine* dintre voi este înţelept şi priceput? Să-şi arate, prin purtarea lui bună, faptele** făcute cu blândeţea † înţelepciunii!
*Gal. 6.4. **Cap. 2.18. † Cap. 1.21.
14. Dar, dacă aveţi în inima voastră invidie* amară şi un duh de ceartă, să nu** vă lăudaţi şi să nu minţiţi împotriva adevărului.
*Rom. 13.13. **Rom. 2.17,23.
15. Înţelepciunea aceasta* nu vine de sus, ci este pământească, firească[2], demonică.
*Filp. 3.19. Cap. 1.17.
16. Căci acolo unde* este invidie şi duh de ceartă, este tulburare şi tot felul de fapte rele.
*1 Cor. 3.3. Gal. 5.20.
17. Înţelepciunea* care vine de sus este, întâi, curată, apoi paşnică, blândă, uşor de înduplecat, plină de îndurare şi de roade bune, fără părtinire, nefăţarnică**.
*1 Cor. 2.6,7. **Rom. 12.9. 1 Pet. 1.22; 2.1. 1 Ioan 3.18.
18. Şi* roada neprihănirii este semănată în pace pentru cei care fac pace.
*Prov. 11.18. Osea 10.12. Mat. 5.9. Filp. 1.11. Evr. 12.11.

4 1. De unde vin luptele şi certurile între voi? Nu vin oare din plăcerile voastre, care* se luptă în mădularele voastre?
*Rom. 7.23. Gal. 5.17. 1 Pet. 2.11.
2. Voi poftiţi şi nu aveţi; ucideţi, invidiaţi şi nu izbutiţi să primiţi; vă certaţi şi vă luptaţi, şi nu aveţi, pentru că nu cereţi.
3. Sau cereţi* şi nu primiţi, pentru că** cereţi rău, cu gând să risipiţi în plăcerile voastre.
*Iov 27.9; 35.12. Ps. 18.41. Prov. 1.28. Isa. 1.15. Ier. 11.11. Mica 3.4. Zah. 7.13. **Ps. 66.18. 1 Ioan 3.22; 5.14.
4. Suflete adultere*! Nu ştiţi că prietenia** lumii este vrăjmăşie cu Dumnezeu? Aşa că cine † vrea să fie prieten cu lumea se face duşman cu Dumnezeu.
*Ps. 73.27. **1 Ioan 2.15. † Ioan 15.19; 17.14. Gal. 1.10.
5. Credeţi că degeaba vorbeşte Scriptura? Duhul* pe care L-a pus Dumnezeu să locuiască în noi ne vrea cu gelozie pentru Sine.
*Gen. 6.5; 8.21. Num. 11.29. Prov. 21.10.
6. Dar, în schimb, ne dă un har şi mai mare. De aceea zice Scriptura: „Dumnezeu* stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriţi.”
*Iov 22.29. Ps. 138.6. Prov. 3.34; 29.23. Mat. 23.12. Luca 1.52; 14.11; 18.14. 1 Pet. 5.5.
7. Supuneţi-vă, dar, lui Dumnezeu, împotriviţi-vă* diavolului şi el va fugi de la voi.
*Efes. 4.27; 6.11. 1 Pet. 5.9.
8. Apropiaţi-vă* de Dumnezeu şi El Se va apropia de voi. Curăţiţi-vă** mâinile, păcătoşilor; curăţiţi-vă † inima, oameni †† cu inima împărţită!
*2 Cron. 15.2. **Isa. 1.16. † 1 Pet. 1.22. 1 Ioan 3.3. †† Cap. 1.8.
9. Simţiţi-vă* ticăloşia; tânguiţi-vă şi plângeţi! Râsul vostru să se prefacă în tânguire şi bucuria voastră în întristare! *Mat. 5.4.
10. Smeriţi-vă* înaintea Domnului şi El vă va înălţa.
*Iov 22.29. Mat. 13.12. Luca 14.11; 18.14. 1 Pet. 5.6.
11. Nu* vă vorbiţi de rău unii pe alţii, fraţilor! Cine vorbeşte de rău pe un frate sau** judecă

1.Sau: căpitanului; 2.Greceşte: sufletească;

pe fratele său, vorbeşte de rău Legea sau judecă Legea. Şi, dacă judeci Legea, nu eşti împlinitor al Legii, ci judecător.

*Efes. 4.31. 1 Pet. 2.1. **Mat. 7.1. Luca 6.37. Rom. 2.1. 1 Cor. 4.5.

12. Unul singur este Dătătorul şi Judecătorul Legii: Acela care* are putere să mântuiască şi să nimicească. Dar tu** cine eşti de îl judeci pe aproapele tău?

*Mat. 10.28. **Rom. 14.4,13.

13. Ascultaţi*, acum, voi care ziceţi: „Astăzi sau mâine ne vom duce în cutare cetate, vom sta acolo un an, vom face negoţ şi vom câştiga!", *Prov. 27.1. Luca 12.18, etc.

14. şi nu ştiţi ce va aduce ziua de mâine! Căci ce este viaţa voastră? Nu sunteţi decât un abur*, care se arată puţin şi apoi piere.

*Iov 7.7. Ps. 102.3. Cap. 1.10. 1 Pet. 1.24. 1 Ioan 2.17.

15. Voi, dimpotrivă, ar trebui să ziceţi: „Dacă va* vrea Domnul, vom trăi şi vom face cutare sau cutare lucru."

*Fapt. 18.21. 1 Cor. 4.19; 16.7. Evr. 6.3.

16. Pe când acum vă făliţi cu lăudăroşiile voastre! Orice* laudă de felul acesta este rea.

*1 Cor. 5.6.

17. Deci, cine* ştie să facă bine şi nu face, săvârşeşte[1] un păcat!

*Luca 12.47. Ioan 9.41; 15.22. Rom. 1.20,21,32; 2.17,18,23.

5 1. Ascultaţi acum* voi, bogaţilor! Plângeţi şi tânguiţi-vă, din pricina nenorocirilor care vor veni peste voi.

*Prov. 11.28. Luca 6.24. 1 Tim. 6.9.

2. Bogăţiile voastre au putrezit şi hainele* voastre sunt roase de molii.

*Iov 13.28. Mat. 6.20. Cap. 2.2.

3. Aurul şi argintul vostru au ruginit; şi rugina lor va fi o dovadă împotriva voastră: are să vă mănânce carnea ca focul! V-aţi* strâns comori în zilele din urmă!

*Rom. 2.5.

4. Iată că plata* lucrătorilor care v-au secerat câmpiile şi pe care le-aţi oprit-o prin înşelăciune, strigă! Şi strigătele** secerătorilor au ajuns la urechile Domnului oştirilor.

*Iov 24.10,11. Ier. 22.13. Mal. 3.5. Luca 19.13. **Deut. 24.15.

5. Aţi* trăit pe pământ în plăceri şi în desfătări. V-aţi săturat inimile chiar într-o zi de măcel.

*Iov 21.13. Amos 6.1,4. Luca 16.19,25. 1 Tim. 5.6.

6. Aţi* condamnat, aţi omorât pe cel neprihănit care nu vi se împotrivea!

*Cap. 2.6.

7. Fiţi, dar, îndelung răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului. Iată că plugarul aşteaptă rodul scump al pământului şi îl aşteaptă cu răbdare, până primeşte ploaie* timpurie şi târzie.

*Deut. 11.14. Ier. 5.24. Osea 6.3. Ioel 2.23. Zah. 10.1.

8. Fiţi şi voi îndelung răbdători, întăriţi-vă inimile, căci* venirea Domnului este aproape.

*Filp. 4.5. Evr. 10.25,37. 1 Pet. 4.7.

9. Nu* vă plângeţi unii împotriva altora, fraţilor, ca să nu fiţi judecaţi: iată, Judecătorul este** chiar la uşă.

*Cap. 4.11. **Mat. 24.33. 1 Cor. 4.5.

10. Fraţii mei, luaţi* ca pildă de suferinţă şi de răbdare pe prorocii care au vorbit în Numele Domnului.

*Mat. 5.12. Evr. 11.35, etc.

11. Iată, noi numim fericiţi* pe cei ce au răbdat. Aţi auzit vorbindu-se despre răbdarea** lui Iov şi aţi văzut ce sfârşit i-a dat Domnul † şi cum Domnul †† este plin de milă şi de îndurare.

*Ps. 94.12. Mat. 5.10,11; 10.22. **Iov 1.21,22; 2.10. † Iov 42.10, etc. †† Num. 14.18. Ps. 103.8.

12. Mai presus de toate, fraţii mei, să* nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu vreun alt fel de jurământ. Ci „da" al vostru să fie „da", şi „nu" să fie „nu", ca să nu cădeţi sub judecată. *Mat. 5.34, etc.

13. Este vreunul printre voi în suferinţă? Să se roage! Este vreunul cu inimă bună? Să cânte cântări de laudă*!

*Efes. 5.19. Col. 3.16.

14. Este vreunul printre voi bolnav? Să cheme pe prezbiterii[1] bisericii; şi să se roage pentru el şi să-l ungă* cu untdelemn în Numele Domnului.

*Marc. 6.13; 16.18.

15. Rugăciunea făcută cu credinţă îl va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va însănătoşi; şi* dacă a făcut păcate, îi vor fi iertate.

*Isa. 33.24. Mat. 9.2.

16. Mărturisiţi-vă unii altora păcatele şi rugaţi-vă unii pentru alţii, ca să fiţi vindecaţi. Mare* putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit.

*Gen. 20.17. Num. 11.2. Deut. 9.18-20. Ios. 10.12. 1 Sam. 12.18. 1 Împ. 13.6. 2 Împ. 4.33; 19.15,20; 20.2,4,etc. Ps. 10.17; 34.15; 145.18. Prov. 15.29; 28.9. Ioan 9.31. 1 Ioan 3.22.

17. Ilie era un om supus aceloraşi* slăbiciuni ca şi noi; şi** s-a rugat cu stăruinţă să nu plouă, şi † n-a plouat deloc în ţară trei ani şi şase luni.

*Fapt. 14.15. **1 Împ. 17.1. † Luca 4.25.

18. Apoi s-a rugat din nou* şi cerul a dat ploaie şi pământul şi-a dat rodul. *1 Împ. 18.42,45

1.Lit.: devine el însuşi o sursă de păcat pentru propria fiinţă;

1.Sau: bătrâni;

19. Fraţilor, dacă* s-a rătăcit vreunul dintre voi de la adevăr şi-l întoarce un altul,

*Mat. 18.15.

20. să ştiţi că cine-l întoarce pe un păcătos de la rătăcirea căii lui va* mântui un suflet de la moarte şi va** acoperi o mulţime de păcate.

*Rom. 11.14. 1 Cor. 9.22. 1 Tim. 4.16. **Prov. 10.12. 1 Pet. 4.8.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A LUI PETRU

1 1. Petru, apostol al lui Isus Cristos, către aleşii care trăiesc ca străini, împrăştiaţi[1] prin* Pont, Galatia, Capadocia, Asia şi Bitinia,

*Ioan 7.35. Fapt. 2.5,9,10. Iac. 1.1.

2. după* ştiinţa mai dinainte a lui Dumnezeu Tatăl, prin** sfinţirea lucrată de Duhul spre ascultarea şi stropirea † cu sângele lui Isus Cristos: Harul †† şi pacea *† să vă fie înmulţite!

*Efes. 1.4. Cap. 2.9. **Rom. 8.29; 11.2. † 2 Tes. 2.13. †† Evr. 10.22; 12.24. *† Rom. 1.7. 2 Pet 1.2. Iuda 2.

3. Binecuvântat* să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru, Isus Cristos, care, după** îndurarea Sa cea mare, ne-a † născut din nou prin †† învierea lui Isus Cristos din morţi, la o nădejde vie

*2 Cor. 1.3. Efes. 1.3. **Tit 3.5. † Ioan 3.3,5. Iac. 1.18. †† 1 Cor. 15.20. 1 Tes. 4.14. Cap. 3.21.

4. şi la o moştenire nepieritoare* şi neîntinată şi care nu se poate veşteji, păstrată** în ceruri pentru voi.

*Cap. 5.4. **Col. 1.5. 2 Tim. 4.8.

5. Voi* sunteţi păziţi de puterea lui Dumnezeu, prin credinţă, pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi!

*Ioan 10.28,29; 17.11,12,15. Iuda 1.

6. În* ea voi vă bucuraţi mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteţi întristaţi pentru** puţină vreme, prin felurite încercări,

*Mat. 5.12. Rom. 12.12. 2 Cor. 6.10. Cap. 4.13. **2 Cor. 4.17. Cap. 5.10.

7. pentru ca încercarea* credinţei voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere, şi care totuşi este încercat** prin foc †, să aibă ca urmare lauda ††, slava şi cinstea, la arătarea lui Isus Cristos,

*Iac. 1.2. **Iac. 1.3,12. Cap. 4.12. † Iov 23.10. Ps. 66.10. Prov. 17.3. Isa. 48.10. Zah. 13.9. 1 Cor. 3.13. †† Rom. 2.7,10. 1 Cor. 4.5. 2 Tes. 1.7-12.

8. pe* care voi Îl iubiţi fără să-L fi văzut, credeţi în** El fără să-L vedeţi şi vă bucuraţi cu o bucurie negrăită şi strălucită,

*1 Ioan 4.20. **Ioan 20.29. 2 Cor. 5.7. Evr. 11.1,27.

9. pentru că veţi dobândi, ca sfârşit* al credinţei voastre, mântuirea sufletelor voastre.

*Rom. 6.22.

1.Sau: (din) diaspora;

10. Prorocii, care au prorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din* mântuirea aceasta ţinta cercetărilor şi căutării lor stăruitoare.

*Gen. 49.10. Dan. 2.44. Hag. 2.7. Zah. 6.12. Mat. 13.17. Luca 10.24. 2 Pet. 1.19-21.

11. Ei cercetau să vadă ce vreme şi ce împrejurări avea în vedere Duhul* lui Cristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile** lui Cristos şi slava de care aveau să fie urmate.

*Cap. 3.19. 2 Pet. 1.21. **Ps. 22.6. Isa. 53.3, etc. Dan. 9.26. Luca 24.25,26,44,46. Ioan 12.41. Fapt. 26.22,23.

12. Lor* le-a fost descoperit că nu** pentru ei înşişi, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri, pe care vi le-au vestit acum cei ce v-au propovăduit Evanghelia, prin Duhul † Sfânt trimis din cer, lucruri la care †† chiar îngerii doresc să privească.

*Dan. 9.24; 12.9,13. **Evr. 11.13, 39,40. † Fapt. 2.4. †† Exod 25.20. Dan. 8.13; 15.5,6. Efes. 3.10.

13. De aceea, încingeţi-vă* coapsele minţii[1] voastre, fiţi** treji şi puneţi-vă toată nădejdea în harul care vă va fi adus la arătarea † lui Isus Cristos.

*Luca 12.35. Efes. 6.14. **Luca 21.34. Rom. 13.13. 1 Tes. 5. 6,8. Cap. 4.7; 5.8. † Luca 17.30. 1 Cor. 1.7. 2 Tes. 1.7.

14. Ca nişte copii ascultători, nu* vă lăsaţi târâţi în poftele pe care le aveaţi altădată, când eraţi în** neştiinţă.

*Rom. 12.2. Cap. 4.2. **Fapt. 17.30. 1 Tes. 4.5.

15. Ci*, după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiţi şi voi sfinţi în toată purtarea voastră.

*Luca 1.74,75. 2 Cor. 7.1. 1 Tes. 4.3,4,7. Evr. 12.14. 2 Pet. 3.11.

16. Căci este scris: „Fiţi* sfinţi, căci Eu sunt sfânt”.

*Lev. 11.44; 19.2; 20.7.

17. Şi dacă chemaţi ca Tată pe Cel ce* judecă fără părtinire pe fiecare după faptele lui, purtaţi-vă** cu frică în timpul pribegiei † voastre;

*Deut. 10.17. Fapt. 10.34. Rom. 2.11. **2 Cor. 7.1. Filp. 2.12. Evr. 12.28. † 2 Cor. 5.6. Evr. 11.13. Cap. 2.11.

1.Lit.: sufletului sau, „strângeţi-vă sufletul în centură”-ca un soldat;

18. căci ştiţi că* nu cu lucruri pieritoare, cu
argint sau cu aur, aţi fost răscumpăraţi din
felul deşert de vieţuire pe care l-aţi moşte-
nit** de la părinţii voştri,

*1 Cor. 6.20; 7.23. **Exod 20.18. Cap. 4.3.

19. ci cu* sângele scump al lui Cristos, Mie-
lul** fără cusur şi fără prihană.

*Fapt. 20.28. Efes. 1.7. Evr. 9.12,14. Apoc. 5.9. **Ezec. 12.5. Isa. 53.7. Ioan 1.29,36. 1 Cor. 5.7.

20. El* a fost cunoscut mai înainte de înteme-
ierea lumii şi a fost arătat la** sfârşitul vre-
murilor pentru voi,

*Rom. 3.25; 16.25,26. Efes. 3.9,11. Col. 1.26. 2 Tim. 1.9,10. Tit 1.2,3. Apoc. 13.8. **Gal. 4.4. Efes. 1.10. Evr. 1.2; 9.26.

21. care prin El sunteţi credincioşi în Dum-
nezeu care L-a* înviat din morţi şi I-a** dat
slavă, pentru ca credinţa şi nădejdea voastră
să fie în Dumnezeu.

*Fapt. 2.24. **Mat. 28.18. Fapt. 2.33; 3.13. Efes. 1.20. Filp. 2.9. Evr. 2.9. Cap. 3.22.

22. Deci* ca unii care prin ascultarea de ade-
văr v-aţi curăţit sufletele prin Duhul, ca să
aveţi o dragoste** de fraţi neprefăcută, iubiţi-
vă cu căldură unii pe alţii, din toată inima;

*Fapt. 15.9. **Rom. 12.9,10. 1 Tes. 4.9. 1 Tim. 1.5. Evr. 13.1. Cap. 2.17; 3.8; 4.8. 2 Pet. 1.7. 1 Ioan 3.18; 4.7, 21.

23. fiindcă* aţi fost născuţi din nou nu dintr-
o sământă care putrezeşte, ci dintr-una care
nu putrezeşte, prin** Cuvântul lui Dumne-
zeu, care este viu şi care rămâne în veac.

*Ioan 1.13; 3.5. **Iac. 1.18. 1 Ioan 3.9.

24. Căci* orice făptură este ca iarba, şi toată
slava ei, ca floarea ierbii. Iarba se usucă şi
floarea cade jos, *Ps. 103.15. Isa. 40.6; 51.12. Iac. 1.10.

25. dar* Cuvântul Domnului rămâne în veac.
Şi** acesta este Cuvântul care v-a fost propo-
văduit prin Evanghelie.

*Ps. 102.12,26. Isa. 40.8. Luca 16.17. **Ioan 1.1,14. 1 Ioan 1.1,3.

2 1. Lepădaţi*, dar, orice răutate, orice vi-
clenie, orice fel de prefăcătorie, de invidie
şi de defăimare;

*Efes. 4.22,25,31. Col. 3.8. Evr. 12.1. Iac. 1.21; 5.9. Cap. 4.2.

2. şi, ca* nişte prunci de curând născuţi, să
doriţi laptele** duhovnicesc şi curat, pentru
ca prin el să creşteţi spre mântuire,

*Mat. 18.3. Marc. 10.15. Rom. 6.4. 1 Cor. 14.20. Cap. 1.23. ** 1 Cor. 3.2. Evr. 5.12,13.

3. dacă aţi gustat* într-adevăr că bun este
Domnul. *Ps. 34.8. Evr. 6.5.

4. Apropiaţi-vă de El, Piatra vie lepădată* de
oameni, dar aleasă şi scumpă înaintea lui
Dumnezeu. *Ps. 108.22. Mat. 21.42. Fapt. 4.11.

5. Şi* voi, ca nişte pietre vii, sunteţi zidiţi ca
să fiţi o casă** duhovnicească, o preoţie †
sfântă şi să aduceţi jertfe †† duhovniceşti,
plăcute *† lui Dumnezeu, prin Isus Cristos.

*Efes. 2.21,22. **Evr. 3.6. † Isa. 61.6; 66.21. Vers. 9. †† Osea 14. 2. Mal. 1.11. Rom. 12.11. Evr. 13.15,16. *† Filp. 4.18. Cap. 4.11.

6. Căci este scris în Scriptură: „Iată* că pun în
Sion o Piatră din capul unghiului, aleasă,
scumpă şi cine se încrede în El nu va fi dat de
ruşine.”

*Isa. 28.16. Rom. 9.32.

7. Cinstea aceasta este, dar, pentru voi care aţi
crezut! Dar pentru cei necredincioşi, „Piatra*
pe care au lepădat-o zidarii a ajuns să fie pusă
în capul unghiului”,

*Ps. 118.22. Mat. 21.42. Fapt. 4.11.

8. şi „o Piatră* de poticnire şi o Stâncă de
cădere”. Ei** se lovesc de ea, pentru că nu
cred Cuvântul, şi la † aceasta au fost rânduiţi.

*Isa. 8.14. Luca 2.34. Rom. 9.33. **1 Cor. 1.23. † Exod 9.16. Rom. 9.22. 1 Tes. 5.9. Iuda 4.

9. Voi însă sunteţi o seminţie* aleasă, o preo-
ţie** împărătească, un neam † sfânt, un popor
†† pe care Dumnezeu Şi l-a câştigat ca să fie
al Lui, ca să vestiţi puterile minunate ale
Celui ce v-a chemat din întuneric *† la lumi-
na Sa minunată;

*Deut. 10.15. Cap. 1.2. **Exod 19.5,6. Apoc. 1.6; 5.10. † Ioan 17.19. 1 Cor. 3.17. 2 Tim. 1.9. †† Deut. 4.20; 7.6; 14.2; 26.18,19. Fapt. 20.28. Efes. 1.14. Tit 2.14. *† Fapt. 26.18. Efes. 5.8. Col. 1.13. 1 Tes. 5.4,5.

10. voi, care* odinioară nu eraţi un popor, dar
acum sunteţi poporul lui Dumnezeu; voi, care
nu primiserăţi îndurare, dar acum aţi primit
îndurare.

*Osea 1.9,10; 2.23. Rom. 9.25.

11. Preaiubiţilor, vă sfătuiesc ca* pe nişte
străini şi călători, să** vă feriţi de poftele firii
pământeşti, care † se războiesc cu sufletul.

*1 Cron. 29.15. Ps. 39.12; 119.19. Evr. 11.13. Cap. 1.17. **Rom. 13.14. Gal. 5.16. † Iac. 4.1.

12. Să aveţi* o purtare bună în mijlocul Nea-
murilor, pentru ca, în ceea ce vă vorbesc de
rău ca pe nişte făcători de rele, prin** faptele
voastre bune pe care le văd să slăvească pe
Dumnezeu în † ziua cercetării.

*Rom. 12.17. 2 Cor. 8.21. Filp. 2.15. Tit 2.8. Cap. 3.16. **Mat. 5.16. † Luca 19.44.

13. Fiţi supuşi* oricărei stăpâniri omeneşti,
pentru Domnul: atât împăratului, ca înalt stă-
pânitor, *Mat. 22.21. Rom. 13.1. Tit 3.1.

14. cât şi dregătorilor, ca unii care sunt trimişi
de el să-i* pedepsească pe făcătorii de rele şi
să-i** laude pe cei ce fac binele.

*Rom. 13.4. **Rom. 13.3.

15. Căci voia lui Dumnezeu este ca*, făcând
ce este bine, să închideţi gura oamenilor ne-

ştiutori[1] şi proşti. *Tit 2.8. Vers. 12.
16. Purtaţi-vă ca* nişte oameni liberi, fără să faceţi din libertatea aceasta o haină a răutăţii, ci ca nişte slujitori** ai lui Dumnezeu.

*Gal. 5.1,13. **1 Cor. 7.22.

17. Cinstiţi* pe toţi oamenii, iubiţi-i** pe fraţi; temeţi-vă † de Dumnezeu; daţi-i cinste împăratului!

*Rom. 12.10. Filp.2.23. **Evr. 13.1. Cap. 1.22. † Prov. 24.21. Mat. 22.21. Rom. 13.7.

18. Slugilor*, fiţi supuse stăpânilor voştri cu toată frica, nu numai celor ce sunt buni şi blânzi, ci şi celor greu de mulţumit[2].

*Efes. 6.5. Col. 3.22. 1 Tim. 6.1. Tit 2.9.

19. Căci este un har* dacă cineva, pentru conştiinţa lui faţă de Dumnezeu, suferă întristare şi suferă pe nedrept.

*Mat. 5.10. Rom. 13.5.

20. Într-adevăr, ce* laudă este să suferiţi cu răbdare să fiţi pălmuiţi, când aţi făcut rău? Dar, dacă suferiţi cu răbdare, când aţi făcut ce este bine, lucrul acesta este plăcut lui Dumnezeu.

*Cap. 3.14; 4.14,15.

21. Şi la* aceasta aţi fost chemaţi; fiindcă şi Cristos** a suferit pentru voi şi v-a lăsat o pildă †, ca să călcaţi pe urmele Lui.

*Mat. 16.24. Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12. **Cap. 3.18. † Ioan 13.15. Filp. 2.5. 1 Ioan 2.6.

22. „El* n-a făcut păcat şi în gura Lui nu s-a găsit vicleşug.[3]"

*Isa. 53.9. Luca 23.41. Ioan 8.46. 2 Cor. 5.21. Evr. 4.15.

23. Când* era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; şi, când era chinuit, nu ameninţa, ci Se** supunea dreptului Judecător.

*Isa. 53.7. Mat. 27.39. Ioan 8.48,49. Evr. 12.3. **Luca 23.46.

24. El* a purtat păcatele noastre în trupul Său, pe lemn, pentru ca** noi, fiind morţi faţă de păcate, să trăim pentru neprihănire; prin † rănile Lui aţi fost vindecaţi.

*Isa. 53.4-6,11. Mat. 8.17. Evr. 9.28. **Rom. 6.2,11; 7.6. † Isa. 53.5.

25. Căci eraţi* ca nişte oi rătăcite. Dar acum v-aţi întors la** Păstorul şi Episcopul[4] sufletelor voastre.

*Isa. 53.6. Ezec. 34.6. **Ezec. 34.23; 37.24. Ioan 10.11,14,16. Evr. 13.20. Cap. 5.4.

3 1. Tot astfel, nevestelor*, fiţi supuse şi voi bărbaţilor voştri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câştigaţi fără cuvânt**, prin purtarea † nevestelor lor,

*1 Cor. 14.34. Efes. 5.22. Col. 3.18. Tit 2.5. **1 Cor. 7.16. † Mat. 18.15. 1 Cor. 9.19-22.

1.Sau: ignoranţi; 2.Sau: supărăcioşi;
3.Sau: viclenie; 4.Sau: veghetorul, priveghetorul;

2. când vă vor vedea* felul vostru de trai: curat şi în temere. *Cap. 2.12.
3. Podoaba* voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de podoabe de aur sau în îmbrăcarea hainelor, *1 Tim. 2.9. Tit 2.3, etc.
4. ci să fie omul* ascuns al inimii, în curăţia nepieritoare a unui duh blând şi liniştit, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu.

*Ps. 45.13. Rom. 2.29; 7.22. 2 Cor. 4.16.

5. Astfel se împodobeau odinioară sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu şi erau supuse bărbaţilor lor;
6. ca Sara, care asculta pe Avraam şi-l numea* „domnul" ei. Fiicele ei v-aţi făcut voi, dacă faceţi binele fără să vă temeţi de ceva[1].

*Gen. 18.12.

7. Bărbaţilor, purtaţi-vă şi voi*, la rândul vostru, cu înţelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca** unui vas mai slab[2], ca † unele care vor moşteni împreună cu voi harul vieţii, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.

*1 Cor. 7.3. Efes. 5.25. Col. 3.19. **1 Cor. 12.23. 1 Tes. 4.4. † Iov 42.8. Mat. 5.23,24; 18.19.

8. Încolo, toţi* să fiţi cu aceleaşi gânduri, simţind cu alţii, iubind ca fraţii**, miloşi †, smeriţi, prietenoşi[3].

*Rom. 12.16; 15.5. Filp. 3.16. **Rom. 12.10. Evr. 13.1. Cap. 2. 17. † Efes. 4.32. Col. 3.12.

9. Nu întoarceţi* rău pentru rău, nici ocară pentru ocară; dimpotrivă, binecuvântaţi, căci la aceasta aţi fost chemaţi: să** moşteniţi binecuvântarea.

*Prov. 17.13; 20.22. Mat. 5.39. Rom. 12.14,17. 1 Cor. 4.12. 1 Tes. 5.15. **Mat. 25.34.

10. „Căci cine* iubeşte viaţa şi vrea să vadă zile bune să-şi** înfrâneze limba de la rău şi buzele de la cuvinte înşelătoare,

*Ps. 34.12, etc. **Iac. 1.26. Cap. 2.1,22. Apoc. 14.5.

11. să se depărteze* de rău şi să facă binele, să** caute pacea şi s-o urmărească.

*Ps. 37.27. Isa. 1.16,17. 3 Ioan 11. **Rom. 12.18; 14.19. Evr. 12.14.

12. Căci ochii Domnului sunt peste cei neprihăniţi şi* urechile Lui iau aminte la rugăciunile lor. Dar faţa Domnului este împotriva celor ce fac răul." *Ioan 9.31. Iac. 5.16.
13. Şi* cine vă va face rău, dacă sunteţi plini de râvnă pentru bine? *Prov. 16.7. Rom. 8.28.
14. Chiar* dacă aveţi de suferit pentru dreptate, ferice de voi! „N-aveţi** nici o teamă de ei[4] şi nu vă tulburaţi!

*Mat. 5.10-12. Iac. 1.12. Cap. 2.19; 4.14. **Isa. 8.12,13. Ier. 1.8. Ioan 14.1,27.

1.Sau: de nici o patimă sau, dacă ştiţi să vă dominaţi pasiunile;
2.Sau: mai fragil; 3.Sau: amabili; 4.Sau: de ameninţările lor;

15. Ci sfinţiţi în inimile voastre pe Cristos ca Domn.” Fiţi totdeauna gata* să răspundeţi oricui vă cere socoteală de nădejdea care este în voi; dar cu blândeţe şi teamă,

*Ps. 119.46. Fapt. 4.8. Col. 4.6. 2 Tim. 2.25.

16. având* o conştiinţă curată; pentru ca** cei ce calomniază purtarea voastră bună în Cristos să rămână de ruşine tocmai în lucrurile în care vă vorbesc de rău.

*Evr. 13.18. **Tit 2.8. Cap. 2.12.

17. Căci este mai bine, dacă aşa este voia lui Dumnezeu, să suferiţi pentru că faceţi binele decât pentru că faceţi răul!

18. Cristos, de asemenea, a suferit o dată* pentru păcate, El, Cel drept, pentru cei nelegiuiţi, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât** în trup †, dar a fost înviat †† în duh[1],

*Rom. 5.6. Evr. 9.26,28. Cap. 2.21; 4.1. **2 Cor. 13.4. † Col. 1.21,22. †† Rom. 1.4; 8.11.

19. în care S-a dus să propovăduiască* duhurilor din** închisoare,

*Cap. 1.12; 4.6. **Isa. 42.7; 49.9; 61.1.

20. care fuseseră răzvrătite odinioară, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în aşteptare*, în zilele lui Noe, când se făcea corabia** în † care au fost salvate prin apă un mic număr de suflete, şi anume opt.

*Gen. 6.3,5,13. **Evr. 11.7. † Gen. 7.7; 8.18. 2 Pet. 2.5.

21. Icoana* aceasta închipuitoare[2] vă mântuieşte acum pe voi şi anume botezul, care nu este o curăţire de întinăciunile** firii, ci † mărturia[3] unei conştiinţe bune înaintea lui Dumnezeu, prin[4] învierea †† lui Isus Cristos,

*Efes. 5.26. **Tit 3.5. † Rom. 10.10. Ps. 51.10. †† Cap. 1.3.

22. care* stă la dreapta lui Dumnezeu, după ce S-a înălţat la cer şi Şi-a supus** îngerii, stăpânirile[5] şi puterile.

*Ps. 110.1. Rom. 8.34. Efes. 1.20. Col. 3.1. Evr. 1.3. **Rom. 8.38. 1 Cor. 15.24. Efes. 1.21.

4 1. Astfel, dar, fiindcă Cristos* a pătimit în trup, înarmaţi-vă şi voi cu acelaşi fel de gândire. Căci cel** ce a pătimit suferinţa firii a sfârşit-o cu păcatul;

*Cap. 3.18. **Rom. 6.2,7. Gal. 5.24. Col. 3.3,5.

2. pentru ca*, în vremea care-i mai rămâne de trăit în trup, să nu mai trăiască** după poftele oamenilor, ci † după voia lui Dumnezeu.

*Rom. 14.7. Cap. 2.1. **Gal. 2.20. Cap. 1.14. † Ioan 1.13. Rom. 6.11. 2 Cor. 5.15. Iac. 1.18.

3. Ajunge*, într-adevăr, că în trecut aţi** făcut voia Neamurilor şi aţi trăit în desfrânări, în pofte, în beţii, în ospeţe, în chefuri şi în slujiri idoleşti neîngăduite.

*Ezec. 44. 6; 45.9. Fapt. 17.30. **Efes. 2.2; 4.17. 1 Tes. 4.5. Tit 3.3. Cap. 1.14.

4. De aceea se miră ei că nu alergaţi împreună cu ei la acelaşi potop de desfrâu şi vă batjocoresc*.

*Fapt. 13.45; 18.6. Cap. 3.16.

5. Dar au să dea socoteală înaintea Celui ce este gata să* judece viii şi morţii.

*Fapt. 10.42; 17.31. Rom. 14.10,12. 1 Cor. 15.51,52. 2 Tim. 4.1. Iac. 5.9.

6. Căci tocmai în vederea aceasta a fost vestită* Evanghelia şi celor morţi, pentru ca să fie judecaţi ca oameni în trup, dar să trăiască după Dumnezeu în duh. *Cap. 3.19.

7. Sfârşitul* tuturor lucrurilor s-a apropiat. Fiţi** înţelepţi[1], dar, şi vegheaţi în rugăciuni.

*Mat. 24.13,14. Rom. 13.12. Filp. 4.5. Evr. 10.25. Iac. 5.8. 2 Pet. 3.9,11. 1 Ioan 2.18. **Mat. 26.41. Luca 21.34. Col. 4.2. Cap. 1.13; 5.8.

8. Mai* presus de toate, să aveţi o dragoste fierbinte unii pentru alţii, căci** dragostea acoperă o mulţime de păcate.

*Col. 3.14. Evr. 13.1. **Prov. 10.12. 1 Cor. 13.6. Iac. 5.20.

9. Fiţi* primitori de oaspeţi între voi, fără** cârtire.

*Rom. 12.13. Evr. 13.2. **2 Cor. 9.7. Filp. 2.14. Film. 14.

10. Ca nişte* buni ispravnici ai harului felurit al lui Dumnezeu, fiecare din voi** să slujească altora după darul † pe care l-a primit.

*Rom. 12.6. 1 Cor. 4.7. **Mat. 24.45; 25.14,21. Luca 12.42. 1 Cor. 4.1,2. Tit 1.7. † 1 Cor. 12.4. Efes. 4.11.

11. Dacă* vorbeşte cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu. Dacă** slujeşte cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu: pentru ca în † toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu prin Isus Cristos, a căruia †† este slava şi puterea în vecii vecilor! Amin!

*Ier. 23.22. **Rom. 12.6-8. 1 Cor. 3.10. † Efes. 5.20. Cap. 2.5. †† 1 Tim. 6.16. Cap. 5.11. Apoc. 1.6.

12. Preaiubiţilor, nu vă miraţi de încercarea* de foc din mijlocul vostru, care a venit peste voi ca să vă încerce, ca de ceva ciudat care a dat peste voi;

*1 Cor. 3.13. Cap. 1.7.

13. dimpotrivă*, bucuraţi-vă, întrucât aveţi parte** de patimile lui Cristos, ca † să vă bucuraţi şi să vă veseliţi şi la arătarea slavei Lui.

*Fapt. 5.41. Iac. 1.2. **Rom. 8.17. 2 Cor. 1.7; 4.10. Filp. 3. 10. Col. 1.24. 2 Tim. 2.12. Cap. 5.1,10. Apoc. 1.9. † Cap. 1.5,6.

14. Dacă* sunteţi batjocoriţi pentru Numele lui Cristos, ferice de voi! Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, Se odihneşte peste

1.Sau: prin Duhul; 2.Sau: imaginea simbolică; 3.Sau: cererea expresă, angajamentul; 4.Sau: ca urmare a învierii; 5.Sau: autoritățile;

1.Sau: serioși, echilibrați, raționali;

voi**.

*Mat. 5.11. 2 Cor. 12.10. Iac. 1.12. Cap. 2.19,20; 3.14. **Cap. 2.12; 3.16.

15. Nimeni* din voi să nu sufere ca ucigaş sau ca hoţ, sau ca făcător de rele, sau** ca unul care se amestecă în treburile altuia.

*Cap. 2.20. **1 Tes. 4.11. 1 Tim. 5.13.

16. Dimpotrivă, dacă suferă pentru că este creştin, să nu-i fie ruşine, ci* să proslăvească pe Dumnezeu pentru numele acesta.

*Fapt. 5.41.

17. Căci este timpul când* judecata stă să înceapă de la Casa lui Dumnezeu. Şi, dacă** începe cu noi, care † va fi sfârşitul celor ce nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?

*Isa. 10.12. Ier. 25.29; 49.12. Ezec. 9.6. Mal. 3.5. **Luca 23.31. † Luca 10.12,14.

18. Şi*, dacă cel neprihănit scapă cu greu, ce se va face cel nelegiuit şi cel păcătos?

*Prov. 11.13. Luca 23.31.

19. Aşa că, cei care suferă după voia lui Dumnezeu să-şi* încredinţeze sufletele credinciosului Creator şi să facă ce este bine.

*Ps. 31.5. Luca 23.46. 2 Tim. 1.12.

5 1. Îi sfătuiesc pe prezbiterii[1]* dintre voi, eu, care sunt un prezbiter[1] ca şi ei, un martor** al patimilor lui Cristos şi părtaş † al slavei care va fi descoperită:

*Film. 9. **Luca 24.48. Fapt. 1.8,22; 5.32; 10.39. † Rom. 8.17, 18. Apoc. 1.9.

2. păstoriţi* turma lui Dumnezeu care este sub paza voastră, nu** de silă, ci de bunăvoie, după voia lui Dumnezeu; nu † pentru un câştig murdar, ci cu lepădare de sine[2].

*Ioan 21.15-17. Fapt. 20.28. **1 Cor. 9.17. † 1 Tim. 3.3,8. Tit 1.7.

3. Nu ca şi cum aţi* stăpâni peste cei care v-au căzut la împărţire[3]**, ci dându-vă † pilde turmei.

*Ezec. 34.4. Mat. 20.25,26. 1 Cor. 3.9. 2 Cor. 1.24. **Ps. 33.12; 74.2. † Filp. 3.17. 2 Tes. 3.9. 1 Tim. 4.12. Tit 2.7.

4. Şi când Se va arăta Păstorul* cel mare, veţi primi cununa** care † nu se veştejeşte, a slavei.

*Evr. 13.20. **1 Cor. 9.25. 2 Tim. 4.8. Iac. 1.12. † Cap. 1.4.

1.Sau: bătrân; 2.Sau: pasiune; 3.Lit.: cei care v-au căzut la sorți;

5. Tot aşa şi voi, tinerilor, fiţi supuşi celor bătrâni. Şi toţi*, în legăturile voastre, împodobiţi-vă[1] cu smerenie. Căci „Dumnezeu** stă împotriva celor mândri, dar celor smeriţi le dă † har.”

*Rom. 12.10. Efes. 5.21. Filp. 2.3. **Iac. 4.6. † Isa. 57.15; 66.2.

6. Smeriţi-vă*, dar, sub mâna tare a lui Dumnezeu, pentru ca, la vremea Lui[2], El să vă înalţe. *Iac. 4.10.

7. Şi aruncaţi asupra Lui toate* îngrijorările voastre, căci El Însuşi Se îngrijeşte de voi.

*Ps. 37.5; 55.22. Mat. 6.25. Luca 12.11,22. Filp. 4.6. Evr. 13.5.

8. Fiţi* treji şi vegheaţi! Pentru că** potrivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcneşte şi caută pe cine să înghită.

*Luca 21.34,36. 1 Tes 5.6. Cap. 4.7. **Iov 1.7; 2.2. Luca 22.31. Apoc. 12.12.

9. Împotriviţi-vă* lui tari în credinţă, ştiind** că şi fraţii voştri în lume trec prin aceleaşi suferinţe ca voi.

*Efes. 6.11,13. Iac. 4.7. **Fapt. 14.22. 1 Tes. 3.3. 2 Tim. 3.12. Cap. 2.21.

10. Dumnezeul oricărui har, care* v-a chemat în Cristos Isus la slava Sa veşnică, după ce veţi suferi puţină** vreme, vă va desăvârşi †, vă va întări ††, vă va da putere şi vă va face neclintiţi.

*1 Cor. 1.9. 1 Tim. 6.12. **2 Cor. 4.17. Cap. 1.6. † Evr. 13.21. Iuda 24. †† 2 Tes. 2.17; 3.3.

11. A Lui* să fie slava şi puterea în vecii vecilor! Amin! *Cap. 4.11. Apoc. 1.6.

12. V-am scris* aceste puţine rânduri prin Silvan**, care cred că † este un frate credincios, ca să vă sfătuiesc şi să vă adeveresc că adevăratul har al lui Dumnezeu este harul acesta în care aţi rămas.

*2 Cor. 1.19. **Evr. 13.22. † Fapt. 20.24. 1 Cor. 15.1. 2 Pet. 1.12.

13. Biserica din Babilon aleasă împreună cu voi, vă trimite sănătate. Tot aşa şi Marcu*, fiul meu. *Fapt. 12.12,25.

14. Salutați-vă* unii pe alții cu o sărutare de dragoste.

Pacea** să fie cu voi cu toţi care sunteţi în Cristos Isus! Amin!

*Rom. 16.16. 1 Cor. 16.20. 2 Cor. 13.12. 1 Tes. 5.26. **Efes. 6.23.

1.Sau: îmbrăcați-vă, încingeți-vă; 2.Sau: la vremea potrivită;

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A LUI PETRU

1 1. Simon[1] Petru, rob şi apostol al lui Isus Cristos, către cei ce au primit o credinţă de acelaşi* preţ cu a noastră, prin dreptatea Dumnezeului şi Mântuitorului nostru, Isus Cristos: *Rom. 1.12. 2 Cor. 4.13. Efes. 4.5. Tit 1.4.

2. Harul* şi pacea să vă fie înmulţite prin cunoaşterea lui Dumnezeu şi a Domnului nostru, Isus Cristos!

*Dan. 4.1; 6.25. 1 Pet. 1.2. Iuda 2.

3. Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce priveşte viaţa şi evlavia, prin* cunoaşterea Celui care** ne-a chemat la slavă şi virtute,

*Ioan 17.3. **1 Tes. 2.12; 4.7. 2 Tes. 2.14. 2 Tim. 1.9. 1 Pet. 2.9; 3.9.

4. prin* care ne-au fost date făgăduinţele Lui nespus de mari şi scumpe, ca prin ele să vă faceţi[2] părtaşi** firii[3] dumnezeieşti, după ce aţi scăpat fugind † de stricăciunea care este în lume prin pofte.

*2 Cor. 7.1. **2 Cor. 3.18. Efes. 4:24. Evr. 12.10. 1 Ioan 3.2. † Cap. 2.18,20.

5. De aceea, daţi-vă* şi voi toate silinţele[4] ca să uniţi cu credinţa voastră fapta; cu fapta, cunoaşterea**; *Cap. 3.18. **1 Pet. 3.7.

6. cu cunoaşterea, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia;

7. cu evlavia, iubirea de fraţi; cu iubirea de fraţi*, dragostea jertfitoare[5].

*Gal. 6.10. 1 Tes. 3.12; 5.15. 1 Ioan 4.21.

8. Căci, dacă aveţi din belşug aceste lucruri în voi, ele nu vă vor lăsa să fiţi nici leneşi, nici* neroditori în deplina cunoaştere a Domnului nostru, Isus Cristos.

*Ioan 15.2. Tit 3.14.

9. Dar cine nu are aceste lucruri este* orb, umblă cu ochii închişi şi a uitat că a fost curăţit** de vechile lui păcate.

*1 Ioan 2.9,11. **Efes. 5.26. Evr. .9.14. 1 Ioan 1.7.

10. De aceea, fraţilor, căutaţi cu atât mai mult să* vă întăriţi chemarea şi alegerea voastră; căci, dacă faceţi lucrul acesta, nu veţi** aluneca niciodată. *1 Ioan 3.19. **Cap. 3.17.

11. Într-adevăr, în chipul acesta vi se va da din belşug intrare în Împărăţia veşnică a Domnului şi Mântuitorului nostru, Isus Cristos.

12. De aceea, voi* fi gata să vă aduc totdeauna aminte de lucrurile acestea, măcar** că le ştiţi şi sunteţi tari în adevărul pe care-l aveţi.

*Rom. 15.14, 15. Filp. 3.1. Cap. 3.1. 1 Ioan 2.21. Iuda 5. **1 Pet. 5.12. Cap. 3.17.

13. Dar socotesc că este drept, cât* voi mai fi în cortul acesta, să** vă ţin treji aducându-vă aminte; *2 Cor. 5.1,4. **Cap. 3.1.

14. căci ştiu* că dezbrăcarea de cortul meu va veni deodată, după cum mi-a arătat Domnul** nostru, Isus Cristos.

*Deut. 4.21,22; 31.14. 2 Tim. 4.6. **Ioan 21.18,19.

15. Dar îmi voi da osteneala ca şi după moartea mea să vă puteţi aduce totdeauna aminte de aceste lucruri.

16. Într-adevăr, v-am făcut cunoscute puterea şi venirea Domnului nostru, Isus Cristos, nu întemeindu-ne pe nişte basme* meşteşugit alcătuite, ci ca unii care am văzut** noi înşine cu ochii noştri măreţia Lui.

*1 Cor. 1.17; 2.1, 5. 2 Cor. 2.17; 4.2. **Mat. 17.1,2. Marc. 9.2. Ioan 1.14. 1 Ioan 1.1; 4.14.

17. Căci El* a primit de la Dumnezeu Tatăl cinste şi slavă, atunci când, din slava minunată, s-a auzit deasupra Lui un glas care zicea: „Acesta este Fiul Meu preaiubit în care Îmi găsesc plăcerea."

*Mat. 3.17; 17.5. Marc. 1.11; 9.7. Luca 3.22; 9.35.

18. Şi noi înşine am auzit acest glas venind din cer, când eram cu El pe muntele* cel sfânt. *Exod 3.5. Ios. 5.15. Mat. 17.6.

19. Şi avem cuvântul prorociei făcut şi mai tare; la care bine faceţi că luaţi aminte, ca la o* lumină care străluceşte într-un loc întunecos, până se va crăpa de ziuă şi va răsări luceafărul** de dimineaţă în inimile voastre.

*Ps. 119.105. Ioan 5.35. **2 Cor. 4.4,6. Apoc. 2.28; 22.16.

20. Fiindcă mai întâi de toate, să ştiţi că nici o* prorocie din Scriptură nu se tâlcuieşte[1] singură. *Rom. 12.6.

21. Căci nici* o prorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci** oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânaţi[2] de Duhul Sfânt.

*2 Tim. 3.16. 1 Pet. 1.11. **2 Sam. 23.2. Luca 1.70. Fapt. 1.16; 3.18.

2 1. În popor s-au ridicat* şi proroci mincinoşi, cum şi** între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura pe furiş erezii nimicitoare, se vor lepăda[3] † de Stăpânul care ††

1.Sau: Simeon; 2.Sau: să deveniţi; 3.Sau: naturii;
4.Sau: străduiţi-vă şi voi (peste tot în text); 5.Greceşte: Agape;

1.Sau: explică sau, interpretează;
2.Lit.: purtaţi de Duh; 3.Sau: vor nega pe;

i-a răscumpărat şi vor face *† să cadă asupra lor o pierzare năprasnică.

*Deut. 13.1. **Mat. 24.41. Fapt. 20.30. 1 Cor. 11.19. 1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1-5. 1 Ioan 4.1. Iuda 18. † Iuda 4. †† 1 Cor. 6.20. Col. 3.13. Efes. 1.7. Evr. 10.29. 1 Pet. 1.18. Apoc. 5.9. *† Filp. 3.19.

2. Mulţi îi vor urma în destrăbălările lor. Şi, din pricina lor, Calea adevărului va fi vorbită de rău.

3. În* lăcomia lor vor căuta ca prin cuvântări înşelătoare să aibă un câştig** de la voi. Dar de multă vreme îi aşteaptă judecata † şi pierzarea lor nu întârzie.

*Rom. 16.18. 2 Cor. 12.17,18. 1 Tim. 6.5. Tit 1.11. **2 Cor. 2.17. Cap. 1.16. † Deut. 32.35. Iuda 4,15.

4. Căci dacă n-a cruţat Dumnezeu pe* îngerii care** au păcătuit, ci i-a aruncat în Adânc †, unde stau legaţi cu lanţuri în întuneric şi păstraţi pentru judecată;

*Iov 4.18. Iuda 6.**Ioan 8.44. 1 Ioan 3.8. † Luca 8.31. Apoc. 20.2,3.

5. dacă n-a cruţat El lumea veche, ci l-a scăpat pe Noe*, un propovăduitor** al neprihănirii, împreună cu alţi şapte inşi, când a trimis † potopul peste o lume de nelegiuiţi;

*Gen. 7.1,7,23. Evr. 11.7. 1 Pet. 3.20. **1 Pet. 3.19. † Cap. 3.6.

6. dacă a condamnat El la pieire şi a prefăcut în cenuşă cetăţile* Sodoma şi Gomora, ca să slujească** de pildă celor ce vor trăi în nelegiuire,

*Gen. 19.24. Deut. 29.23. Iuda 7. **Num. 26.10.

7. şi* dacă a salvat pe neprihănitul Lot, care era foarte întristat de viaţa destrăbălată a acestor stricaţi; *Gen. 19.16.

8. (căci neprihănitul acesta, care locuia în mijlocul lor, îşi chinuia în toate zilele sufletul lui neprihănit, din pricina celor ce vedea* şi auzea din faptele lor nelegiuite)

*Ps. 119.139,158. Ezec. 9.4.

9. înseamnă că Domnul ştie* să izbăvească din încercare pe oamenii evlavioși şi să păstreze pe cei nelegiuiţi, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii: *Ps. 34.17,19.1 Cor. 10.13.

10. mai ales pe* cei care, în pornirea lor necurată, umblă poftind trupul altuia şi dispreţuiesc stăpânirea.

Ca nişte îndrăzneţi** şi încăpăţânaţi ce sunt, ei nu se tem să batjocorească dregătoriile,

*Iuda 4,7,8,10,16. **Iuda 8.

11. pe când îngerii*, care sunt mai mari în tărie şi putere, nu aduc înaintea Domnului nici o judecată batjocoritoare împotriva lor.

*Iuda 9.

12. Dar aceştia, ca* nişte dobitoace fără minte, din fire sortite să fie prinse şi nimicite, batjocorind ce nu cunosc, vor pieri în însăşi stricăciunea lor

*Ier. 12.3. Iuda 10.

13. şi* îşi vor lua astfel plata cuvenită pentru nelegiuirea lor. Fericirea lor este să trăiască în plăceri** ziua-n amiaza mare. Ca nişte întinaţi † şi spurcaţi, se pun pe chefuit la mesele lor de dragoste, când ospătează †† împreună cu voi.

*Filp. 3.19. **Rom. 13.13. † Iuda 12. †† 1 Cor. 11.20,21.

14. Le scapără ochii de preacurvie şi nu se satură de păcătuit. Momesc sufletele nestatornice, au* inima deprinsă la lăcomie, nişte copii ai blestemului!

*Iuda 11.

15. După ce au părăsit calea cea dreaptă, au rătăcit şi au urmat calea lui Balaam*, fiul lui Bosor, care a iubit plata fărădelegii.

*Num. 22.5,7,21,23,28. Iuda 11.

16. Dar a fost mustrat aspru pentru călcarea lui de lege: o măgăriţă necuvântătoare, care a început să vorbească cu glas omenesc, a pus frâu nebuniei proorocului.

17. Oamenii aceştia* sunt nişte fântâni fără apă, nişte nori alungaţi de furtună; lor le este păstrată negura întunericului. *Iuda 12,13.

18. Ei vorbesc* cu trufie lucruri de nimic, momesc, cu poftele cărnii şi cu desfrânări, pe cei care de abia** au scăpat de cei ce trăiesc în rătăcire. *Fapt. 2.40. Iuda 16. **Vers. 20. Cap. 1.4.

19. Le făgăduiesc libertatea*, în timp ce ei înşişi sunt robi** ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este biruit.

*Gal. 5.13. 1 Pet. 2.16. **Ioan 8.34. Rom. 6.16.

20. Într-adevăr, dacă*, după ce au** scăpat de întinăciunile lumii, prin †† cunoaşterea Domnului şi Mântuitorului nostru, Isus Cristos, se încurcă iarăşi şi sunt biruiţi de ele, starea lor de pe urmă devine mai rea decât cea dintâi.

*Mat. 12.45. Luca 17.26. Evr. 6.4, etc.; 10.26,27. **Vers. 18. Cap. 1.4. † Cap. 1.2.

21. Ar fi fost mai* bine pentru ei să nu fi cunoscut calea neprihănirii, decât ca, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă care le fusese dată.

*Luca 12.47,48. Ioan 9.41; 15.22.

22. Cu ei s-a întâmplat ce spune zicala adevărată: „Câinele* s-a întors la ce vomase" şi „scroafa spălată s-a întors să se tăvălească iarăşi în mocirlă." *Prov. 26.11.

3 1. Preaiubiţilor, aceasta este a doua episto-
lă pe care v-o scriu. În amândouă caut să
vă trezesc* mintea sănătoasă, prin înştiinţări,
*Cap. 1.13.
2. ca să vă fac să vă aduceţi aminte de lucru-
rile vestite mai dinainte de sfinţii proroci şi*
de porunca Domnului şi Mântuitorului nos-
tru, dată prin apostolii voştri.
*Iuda 17.
3. Înainte* de toate, să ştiţi că în zilele din
urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri,
care vor trăi** după poftele lor
*1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1. Iuda 18. **Cap. 2.10.
4. şi vor zice: „Unde* este făgăduinţa venirii
Lui? Căci, de când au adormit părinţii noştri,
toate rămân aşa cum erau de la începutul crea-
ţiei!"
*Isa. 5.19. Ier. 17.15. Ezec. 12.22,27. Mat. 24.48. Luca 12.45.
5. Căci înadins se fac că nu ştiu că odinioară
erau ceruri şi un pământ scos* prin**
Cuvântul lui Dumnezeu din apă şi cu ajutorul
apei
*Gen. 1.6,9. Ps. 33.6. Evr. 11.3. **Ps. 24.2; 136.6. Col. 1.17.
6. şi că* lumea de atunci a pierit tot prin ele,
înecată de apă.
*Gen. 7.11,21-23. Cap. 2.5.
7. Iar cerurile* şi pământul de acum sunt pă-
zite şi păstrate, prin acelaşi cuvânt, pentru
focul** din ziua judecăţii şi pieirii oamenilor
nelegiuiţi.
*Vers. 10. **Mat. 25.41. 2 Tes. 1.8.
8. Dar, preaiubiţilor, să nu uitaţi un lucru: că,
pentru Domnul, o zi este ca o* mie de ani şi o
mie de ani sunt ca o zi.
*Ps. 90.4.
9. Domnul nu* întârzie în împlinirea făgă-
duinţei Lui, cum cred unii; ci are o îndelun-
gă** răbdare pentru voi şi doreşte † ca nici
unul să nu piară, ci †† toţi să vină la pocăinţă.
*Hab. 2.3. Evr. 10.37. **Isa. 30.18. 1 Pet. 3.20. Vers. 15. †
Ezec. 18.23,32; 33.11. †† Rom. 2.4. 1 Tim. 2.4.
10. Ziua Domnului însă va* veni ca un hoţ.
În ziua aceea, cerurile** vor trece cu trosnet,
trupurile cereşti[1] se vor topi[2] de mare căldu-
ră şi pământul, cu tot ce este pe el, va arde.
*Mat. 24.43. Luca 12.39. 1 Tes. 5.2. Apoc. 3.3; 16.15. **Ps.
102.26. Isa. 51.6. Mat. 24.35. Marc. 13.31. Rom. 8.12. Evr. 1.11.
Apoc. 20.11; 21.1.
11. Deci, fiindcă toate aceste lucruri vor fi
distruse, ce fel de oameni ar trebui să fiţi voi,
printr-o* purtare sfântă şi evlavioasă,
*1 Pet. 1.15.
12. aşteptând* şi grăbind venirea zilei lui
Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor**
pieri şi trupurile cereşti se † vor topi[1] de căl-
dura focului?
*1 Cor. 1.7. Tit 2.13. **Ps. 50.3. Isa. 34.4. † Mica 1.4. Vers. 10.
13. Dar noi, după făgăduinţa Lui, aşteptăm
ceruri* noi şi un pământ nou, în care locu-
iește dreptatea.
*Isa. 65.17; 66.22. Apoc. 21.1,27.
14. De aceea, preaiubiţilor, fiindcă aşteptaţi
aceste lucruri, siliţi-vă[2] să* fiţi găsiţi înaintea
Lui fără prihană, fără vină şi în pace.
*1 Cor. 1.8; 15.58. Filp. 1.10. 1 Tes. 3.13; 5.23.
15. Să credeţi[3] că îndelunga* răbdare a Dom-
nului nostru este mântuire, cum v-a scris şi
preaiubitul nostru frate Pavel, după înţelep-
ciunea dată lui,
*Rom. 2.4. 1 Pet. 3.20. Vers. 9.
16. ca şi în toate epistolele lui, când vorbeş-
te* despre lucrurile acestea. În ele sunt unele
lucruri greu de înţeles pe care cei neştiutori şi
nestatornici le răstălmăcesc ca şi pe celelalte
Scripturi, spre pierzarea lor.
*Rom. 8.19. 1 Cor. 15.24. 1 Tes. 4.15.
17. Voi deci, preaiubiţilor, ştiind mai dinainte
aceste* lucruri, păziţi-vă** ca nu cumva să vă
lăsaţi târâţi de rătăcirea acestor nelegiuiţi şi să
vă pierdeţi tăria[4];
*Marc. 13.23. Cap. 1.12. **Efes. 4.14. Cap. 1.10,11; 2.18.
18. ci* creşteţi în harul şi în cunoaşterea
Domnului şi Mântuitorului nostru, Isus
Cristos. A Lui** să fie slava, acum şi în ziua
veşniciei! Amin!
*Efes. 4.15. 1 Pet. 2.2. **2 Tim. 4.18. Apoc. 1.6.

1.Sau: elementele naturii; 2.Sau: descompune;

1.Sau: descompune; 2.Sau: străduiți-vă;
3.Sau: considerați, fiți conștienți că; 4.Sau: statornicia;

ÎNTÂIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A LUI IOAN

1 1. Ce* era de la început, ce am auzit, ce
am văzut cu ochii noştri, ce** am privit şi
ce am pipăit cu mâinile † noastre, cu privire
la Cuvântul vieţii -
*Ioan 1.1. Cap. 2.13. **Ioan 1.14. 2 Pet. 1.16. Cap. 4.14. † Luca
24.39. Ioan 20.27.
2. pentru că viaţa* a fost arătată**, şi noi am
văzut-o şi † mărturisim despre ea şi †† vă
vestim viaţa veşnică, viaţă care *† era la Tatăl
şi care ne-a fost arătată -,
*Ioan 1.4; 11.25; 14.6. **Rom. 16.26. 1 Tim. 3.16. Cap. 3. 5.
† Ioan 21.24. Fapt 2.32. †† Cap. 5.20. *† Ioan 1.1,2.
3. deci, ce* am văzut şi am auzit, aceea vă
vestim şi vouă, ca şi voi să aveţi părtăşie cu

noi. Şi părtăşia** noastră este cu Tatăl şi cu Fiul Său, Isus Cristos.

*Fapt. 4.20. **Ioan 17.21. 1 Cor. 1.9. Cap. 2.24.

4. Şi vă scriem aceste lucruri pentru ca bucuria* voastră să fie deplină.

*Ioan 15.11; 16.24. 2 Ioan 12.

5. Vestea*, pe care am auzit-o de la El şi pe care v-o propovăduim, este că Dumnezeu** e lumină şi în El nu este întuneric.

*Cap. 3.11. **Ioan 1.9; 8.12; 9.5; 12.35,36.

6. Dacă* zicem că avem părtăşie cu El şi umblăm în întuneric, minţim şi nu trăim adevărul. *2 Cor. 6.14. Cap. 2.4.

7. Dar dacă* umblăm în lumină, după cum El Însuşi este în lumină, avem părtăşie unii cu alţii; şi sângele* lui Isus Cristos, Fiul Lui, ne curăţă de orice păcat.

*1 Cor. 6.11. Efes. 1.7. Evr. 9.14. 1 Pet. 1.19. Cap. 2.2. Apoc. 1.5.

8. Dacă* zicem că n-avem păcat, ne înşelăm singuri şi** adevărul nu este în noi.

*1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Iov 9.2; 15.14; 25.4. Prov. 20.9. Ecl. 7.20. Iac. 3.2. **Cap. 2.4.

9. Dacă* ne mărturisim păcatele, El este credincios şi drept ca să ne ierte păcatele şi să** ne curăţească de orice nelegiuire.

*Ps. 32.5. Prov. 28.13. **Ps. 5.2. Vers. 7.

10. Dacă zicem că n-am păcătuit, Îl facem mincinos şi Cuvântul Lui nu este în noi.

2 1. Copilaşilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuiţi. Dar, dacă cineva a păcătuit, avem* la Tatăl un Mijlocitor[1], pe Isus Cristos, Cel neprihănit. *Rom. 8.31. 1 Tim. 2.5. Evr. 7.25; 9.24.

2. El este* jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre; şi nu numai pentru ale noastre, ci** pentru ale întregii lumi.

*Rom. 3.25. 2 Cor. 5.18. Cap. 1.7; 4.10. **Ioan 1.29; 4.42; 11.51,52. Cap. 4.14.

3. Şi prin aceasta ştim că Îl cunoaştem, dacă păzim poruncile Lui.

4. Cine* zice: „Îl cunosc”, şi nu păzeşte poruncile Lui, este** un mincinos şi adevărul nu este în el.

*Cap. 1.6; 4.20. **Cap. 1.8.

5. Dar cine* păzeşte Cuvântul Lui, în el** dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârşită; prin † aceasta cunoaştem că suntem în El.

*Ioan 14.21,23. **Cap. 4.12. † Cap. 4.13.

6. Cine* zice că rămâne în El trebuie să trăiască** şi el cum a trăit Isus.

*Ioan 15.4,5. **Mat. 11.29. Ioan 13.15. 1 Pet. 2.21.

7. Preaiubiţilor, nu* vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care** aţi avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul pe care l-aţi auzit.

*2 Ioan 5. **Cap. 3.11. 2 Ioan 5.

8. Totuşi vă scriu o poruncă* nouă, lucru care este adevărat atât cu privire la El, cât şi cu privire la voi; căci** întunericul se împrăştie şi lumina † adevărată răsare deja.

*Ioan 13.34; 15.12. **Rom. 13.12. Efes. 5.8. 1 Tes. 5.5,8. † Ioan 1.9; 8.12; 12.35.

9. Cine* zice că este în lumină şi urăşte pe fratele său, este încă în întuneric până acum.

*1 Cor. 13.2. 2 Pet. 1.9. Cap. 3.14,15.

10. Cine* iubeşte pe fratele său rămâne în lumină şi în el** nu este nici un prilej de poticnire.

*Cap. 3.14. **2 Pet. 1.10.

11. Dar cine urăşte pe fratele său este în întuneric, umblă* în întuneric şi nu ştie încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii.

*Ioan 12.35.

12. Vă scriu, copilaşilor, fiindcă păcatele* vă sunt iertate prin Numele Lui.

*Luca 24.47. Fapt. 4.12; 10.43; 13.38. Cap. 1.7.

13. Vă scriu, părinţilor, fiindcă L-aţi cunoscut pe Cel ce este de la* început. Vă scriu, tinerilor, fiindcă l-aţi biruit pe cel rău. V-am scris, copilaşilor, fiindcă L-aţi cunoscut pe Tatăl.

*Cap. 1.1.

14. V-am scris, părinţilor, fiindcă L-aţi cunoscut pe Cel ce este de la început. V-am scris, tinerilor, fiindcă sunteţi* tari şi Cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi şi l-aţi biruit pe cel rău.

*Efes. 6.10.

15. Nu* iubiţi lumea, nici lucrurile din lume. Dacă** iubeşte cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în el.

*Rom. 12.2. **Mat. 6.24. Gal. 1.10. Iac. 4.4.

16. Căci tot ce este în lume: pofta firii pământeşti, pofta ochilor* şi lăudăroşia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume. *Ecl. 5.11.

17. Şi lumea* şi pofta ei trec; dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veci.

*1 Cor. 7.31. Iac. 1.10; 4.14. 1 Pet. 1.24.

18. Copilaşilor*, este** ceasul cel de pe urmă. Şi, după cum aţi auzit că are să vină Anticrist †, să ştiţi că acum †† s-au ridicat mulţi anticrişti: prin aceasta cunoaştem că *† este ceasul de pe urmă.

*Ioan 21.5. **Evr. 1.2. † 2 Tes. 2.3, etc. 2 Pet. 2.1. Cap. 4.3. †† Mat. 24.5,24. 2 Ioan 7. *† 1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1.

1.Lit.(gr.): *Paraclet* = Avocat, Apărător, Ajutor;

19. Ei au ieşit din* mijlocul nostru, dar nu erau dintre ai noştri. Căci, dacă** ar fi fost dintre ai noştri, ar fi rămas cu noi; ci au ieşit, ca † să se arate că nu toţi sunt dintre ai noştri.

*Deut. 13.13. Ps. 41.9. Fapt. 20.30. **Mat. 24.21. Ioan 6.37; 10.28,29. 2 Tim. 2.19. † 1 Cor. 11.19.

20. Dar voi* aveți ungerea din partea** Celui sfânt şi ştiţi † orice lucru.

*2 Cor. 1.21. Evr. 1.9. Vers. 27. **Marc. 1.24. Fapt. 3.14. † Ioan 10.4,5; 14.26; 16.13. Vers. 27.

21. V-am scris nu că nu cunoaşteţi adevărul, ci pentru că îl cunoaşteţi şi ştiţi că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine* este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduieşte că Isus este Cristosul? Acela este Anticristul, care Îl tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul.

*Cap. 4.3. 2 Ioan 7.

23. Oricine* tăgăduieşte pe Fiul n-are pe Tatăl. Oricine** mărturiseşte pe Fiul are şi pe Tatăl.

*Ioan 15.23. 2 Ioan 9. **Ioan 14.7,9,10. Cap. 4.15.

24. Ce* aţi auzit de la început, aceea să rămână în voi. Dacă rămâne în voi ce aţi auzit de la început şi voi veţi** rămâne în Fiul şi în Tatăl.

*2 Ioan 6. **Ioan 14.23. Cap. 1.3.

25. Şi* făgăduinţa pe care ne-a făcut-o El este aceasta: viaţa veşnică.

*Ioan 17.3. Cap. 1.2; 5.11.

26. V-am scris aceste lucruri cu* privire la cei ce caută să vă rătăcească.

*Cap. 3.7. 2 Ioan 7.

27. Cât despre voi, ungerea* pe care aţi primit-o de la El rămâne în voi şi n-aveţi** nevoie să vă înveţe cineva; ci, după cum ungerea Lui vă † învaţă despre toate lucrurile şi este adevărată, şi nu este o minciună, rămâneţi în El, după cum v-a învăţat ea.

*Vers. 20. **Ier. 31.33,34. Evr. 8.10,11. † Ioan 14.26; 16.13.

28. Şi acum, copilaşilor, rămâneţi în El, pentru ca, atunci când* Se va arăta El, să** avem îndrăzneală şi la venirea Lui să nu rămânem de ruşine înaintea Lui.

*Cap. 3.2. **Cap. 4.17.

29. Dacă* ştiţi că El este neprihănit, să ştiţi şi că oricine** trăieşte în neprihănire este născut din El.

*Fapt. 14.22. **Cap. 3.7,10.

3 1. Vedeţi ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să* ne numim copiii lui Dumnezeu! Şi suntem. Lumea nu ne cunoaşte, pentru că** nu L-a cunoscut nici pe El.

*Ioan 1.12. **Ioan 15.18,19; 16.3; 17.25.

2. Preaiubiţilor, acum* suntem copiii lui Dumnezeu. Şi ce vom fi nu s-a arătat încă**. Dar ştim că, atunci când Se va arăta El, vom † fi ca El; pentru că Îl †† vom vedea aşa cum este.

*Isa. 56.5. Rom. 8.15. Gal. 3.26; 4.6. Cap. 5.1. **Rom. 8.18. 2 Cor. 4.17. † Rom. 8.29. 1 Cor. 15.49. Filp. 3.21. Col. 3.4. 2 Pet. 1.4. †† Iov. 19.26. Ps. 16.11. Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12. 2 Cor. 5.7.

3. Oricine* are nădejdea aceasta în El se curăţeşte, după cum El este curat. *Cap. 4.17.

4. Oricine face[1] păcat face şi fărădelege*; şi păcatul este fărădelege.

*Rom. 4.15. Cap. 5.17.

5. Şi ştiţi că* El S-a arătat ca să** ia[2] păcatele; şi în El † nu este păcat.

*Cap. 1.2. **Isa. 53.5,6,11. 1 Tim. 1.15. Evr. 1.3; 9.26. 1 Pet. 2.24. † 2 Cor. 5.21. Evr. 4.15; 9.18. 1 Pet. 2.24.

6. Oricine rămâne în El nu păcătuieşte; oricine* păcătuieşte nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut.

*Cap. 2.4; 4.8. 3 Ioan 11.

7. Copilaşilor, nimeni* să nu vă înşele!
Cine** trăieşte în neprihănire este neprihănit, după cum El Însuşi este neprihănit.

*Cap. 2.26. **Ezec. 18.5-9. Rom. 2.13. Cap. 2.29.

8. Cine* păcătuieşte este de la diavolul, căci diavolul păcătuieşte de la început. Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca** să nimicească lucrările diavolului.

*Mat. 13.38. Ioan 8.44. **Gen. 3.15. Luca 10.18. Ioan 16.11. Evr. 2.14.

9. Oricine* este născut din Dumnezeu nu păcătuieşte[3], pentru că sămânţa** Lui rămâne în el; şi nu poate păcătui, fiindcă este născut din Dumnezeu. *Cap. 5.18. **1 Pet. 1.23.

10. Prin aceasta se cunosc[4] copiii lui Dumnezeu şi copiii diavolului. Oricine* nu trăieşte în neprihănire nu este de la Dumnezeu; nici** cine nu-l iubeşte pe fratele său.

*Cap. 2.29. **Cap. 4.8.

11. Căci vestirea pe care aţi auzit-o de la început este aceasta*: să ne iubim** unii pe alţii;

*Cap. 1.5; 2.4. **Ioan 13.34; 15.12. Vers. 23. Cap. 4.7,21. 2 Ioan 5.

12. nu cum a fost Cain*, care era de la cel rău şi l-a ucis pe fratele său. Şi pentru ce l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau neprihănite. *Gen. 4.4,8. Evr. 11.4. Iuda 11.

13. Nu vă miraţi, fraţilor, dacă vă* urăşte lumea. *Ioan 15.18,19; 17.14. 2 Tim. 3.12.

14. Noi* ştim că am trecut din moarte la viaţă, pentru că îi iubim pe fraţi. Cine** nu-l iubeşte pe fratele său rămâne în moarte.

*Cap. 2.10. **Cap. 2.9,11.

15. Oricine* îl urăşte pe fratele său este un ucigaş; şi ştiţi că nici un ucigaş** nu are via-

1.Sau: practică; 2.Sau: ridice; 3.A se citi Evr. 10,26 - confruntarea dintre voinţa şi putinţa de a nu păcătui; 4.Sau: se deosebesc;

ţa veşnică, care să rămână în el.

*Mat. 5.21,22. Cap. 4.20. **Gal. 5.21. Apoc. 21.8.

16. Noi am cunoscut[1]* dragostea Lui prin aceea că El Şi-a dat viaţa pentru noi; şi noi deci trebuie să ne dăm viaţa pentru fraţi.

*Ioan 3.16; 5.13. Rom. 5.8. Efes. 5.2,25. Cap. 4.9,11.

17. Dar cine* are bogăţiile lumii acesteia şi-l vede pe fratele său în nevoie şi îşi închide inima faţă de el, cum rămâne** dragostea lui Dumnezeu în el?

*Deut. 15.7. Luca 3.11. **Cap. 4.20.

18. Copilaşilor, să* nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta şi cu adevărul.

*Ezec. 33.31. Rom. 12.9. Efes. 14.5. Iac. 2.15,16. 1 Pet. 3.22.

19. Prin aceasta cunoaştem că* suntem din adevăr şi ne vom linişti[2] inimile înaintea Lui,

*Ioan 18.37. Cap. 1.8.

20. în orice* ne condamnă inima noastră; căci Dumnezeu este mai mare decât inima noastră şi cunoaşte toate lucrurile. *1 Cor. 4.4.

21. Preaiubiţilor*, dacă nu ne condamnă inima noastră, avem** îndrăzneală la Dumnezeu. *Iov 22.26. **Evr. 10.22. Cap. 2.28; 4.17.

22. Şi orice* cerem primim de la El, fiindcă păzim poruncile Lui şi** facem ce este plăcut înaintea Lui.

*Ps. 34.15; 145.18,19. Prov. 15.29. Ier. 29.12. Mat. 7.8; 21.22. Marc. 11.24. Ioan 14.13; 15.7; 16.23,24. Iac. 5.16. Cap. 5.14. **Ioan 8.29; 9.31.

23. Şi* porunca Lui este să credem în Numele Fiului Său Isus Cristos şi să** ne iubim unii pe alţii, cum † ne-a poruncit El.

*Ioan 6.29; 17.3. **Mat. 22.39. Ioan 5.12; 13.34; Efes. 5. 2. 1 Tes. 4.9. 1 Pet. 4.8. Vers. 11. Cap. 4.21. † Cap. 2.8,10.

24. Cine* păzeşte poruncile Lui rămâne în El, şi El în el**. Şi † cunoaştem că El rămâne în noi prin Duhul pe care ni L-a dat.

*Ioan 14.23; 15.10. Cap. 4.12. **Ioan 17.21, etc. † Rom. 8.9. Cap. 4.13.

4 1. Preaiubiţilor, să* nu daţi crezare oricărui duh; ci să** cercetaţi duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieşit mulţi † proroci mincinoşi.

*Ier. 29.8. Mat. 24.4. **1 Cor. 14.29. 1 Tes. 5.21. Apoc. 2.2. † Mat. 24.5,24. Fapt. 20.30. 1 Tim. 4.1. 2 Pet. 2.1. Cap. 2.18. 2 Ioan 7.

2. Duhul lui Dumnezeu să-L cunoaşteţi după aceasta: orice* duh care mărturiseşte că Isus Cristos a venit în trup este de la Dumnezeu;

*Cor. 12.3. Cap. 5.1.

3. şi orice* duh care nu mărturiseşte pe Isus nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Anticrist, de a cărui venire aţi auzit. El deja** este în lume acum.

*Cap. 2.22. 2 Ioan 7. **2 Tes. 2.7. Cap. 2.18,22.

4. Voi*, copilaşilor, sunteţi din Dumnezeu; şi i-aţi biruit, pentru că Cel** ce este în voi este mai mare decât cel ce este în lume.

*Cap. 5.4. **Ioan 12.31; 14.30; 16.11. 1 Cor. 2.12. Efes. 2.2; 6.12.

5. Ei* sunt din lume; de aceea vorbesc ca din lume şi lumea** îi ascultă.

*Ioan 3.31. **Ioan 15.19; 17.14.

6. Noi însă suntem din Dumnezeu; cine* Îl cunoaşte pe Dumnezeu ne ascultă; cine nu este din Dumnezeu nu ne ascultă. Prin aceasta cunoaştem Duhul** adevărului şi duhul rătăcirii.

*Ioan 8.47; 10.27. 1 Cor. 14.37. 2 Cor. 10.7. **Isa. 8.20. Ioan 14.17.

7. Preaiubiţilor*, să ne iubim unii pe alţii; căci dragostea este de la Dumnezeu. Şi oricine iubeşte este născut din Dumnezeu şi-L cunoaşte pe Dumnezeu. *Cap. 3.10,11,23.

8. Cine nu iubeşte nu-L* cunoaște pe Dumnezeu**; pentru că Dumnezeu este dragoste.

*Cap. 2.4; 3.6. **Vers. 16.

9. Dragostea lui Dumnezeu faţă de noi s-a arătat prin faptul* că Dumnezeu L-a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca** noi să trăim prin El. *Ioan 3.16. Rom. 5.8; 8.32. Cap. 3.16. **Cap. 5.11.

10. Şi dragostea stă nu* în faptul că noi L-am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că El ne-a iubit pe noi şi L-a trimis pe Fiul Său ca jertfă de ispăşire** pentru păcatele noastre.

*Ioan 15.16. Rom. 5.8,10. Tit 3.4. **Cap. 2.2.

11. Preaiubiţilor, dacă* astfel ne-a iubit Dumnezeu pe noi, trebuie să ne iubim şi noi unii pe alţii. *Mat. 18.33. Ioan 15.12,13. Cap. 3.16.

12. Nimeni* nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu; dacă ne iubim unii pe alţii, Dumnezeu rămâne în noi şi dragostea** Lui a ajuns desăvârşită în noi.

*Ioan 1.18. 1 Tim. 6.16. Vers. 20. **Vers. 18. Cap. 2.5.

13. Cunoaştem* că rămânem în El şi că El rămâne în noi prin faptul că ne-a dat din Duhul Său. *Ioan 14.20. Cap. 3.24.

14. Şi noi* am văzut şi mărturisim că Tatăl** L-a trimis pe Fiul ca să fie Mântuitorul lumii.

*Ioan 1.14. Cap. 1.1,2. **Ioan 3.17.

15. Cine* va mărturisi că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el şi el în Dumnezeu. *Rom. 10.9. Cap. 5.1,5.

16. Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea pe care o are Dumnezeu faţă de noi. Dumnezeu* este dragoste; şi cine** rămâne în dra-

1.Lit.: am cunoscut şi continuăm să cunoaştem;

2.Sau: ne vom potoli conştiinţa (dacă ea are exigenţe mai mari);

goste rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu ră-
mâne în el. *Vers. 8. **Vers. 12. Cap. 3.24.
17. Cum este El, aşa suntem şi noi în lumea
aceasta; astfel se face că dragostea a ajuns
desăvârşită[1] în noi, pentru ca* să avem depli-
nă încredere în ziua judecăţii.
*Iac. 2.13. Cap. 2.26; 3.19,21.
18. În dragoste nu este frică, ci dragostea de-
săvârşită[1] alungă frica; pentru că* frica are cu
ea pedeapsa[2] şi cine se teme n-a** ajuns de-
săvârşit[1] în dragoste. *Cap. 3.3. **Vers. 12.
19. Noi Îl iubim, pentru că El ne-a iubit întâi.
20. Dacă* zice cineva: „Eu Îl iubesc pe Dum-
nezeu” şi îl urăşte pe fratele său, este un min-
cinos; căci, cine nu-l iubeşte pe fratele său pe
care-l vede, cum poate să Îl iubească pe
Dumnezeu, pe** care nu-L vede?
*Cap. 2.4; 3.17. **Vers. 12.
21. Şi aceasta este porunca* pe care o avem
de la El: cine iubeşte pe Dumnezeu iubeşte şi
pe fratele său. *Mat. 22.37,39. Ioan 13.34; 15.12. Cap. 3.23.

5 1. Oricine crede* că Isus** este Cristo-
sul este născut † din Dumnezeu; şi †† ori-
cine-L iubeşte pe Cel ce L-a născut iubeşte şi
pe cel născut din El.
*Ioan 1.12. **Cap. 2.22,23; 4.2,15. † Ioan 1.13. †† Ioan 15.23.
2. Cunoaştem că iubim pe copiii lui Dum-
nezeu prin aceea că iubim pe Dumnezeu şi
păzim poruncile Lui.
3. Căci* dragostea de Dumnezeu stă în păzi-
rea poruncilor Lui. Şi** poruncile Lui nu sunt
grele;
*Ioan 14.15,21,23; 15.10. 2 Ioan 6. **Mica 6.8. Mat. 11.30.
4. pentru că oricine* este născut din Dum-
nezeu biruie lumea; şi ceea ce câştigă biruinţa
asupra lumii este credinţa noastră.
*Ioan 16.33. Cap. 3.9; 4.4.
5. Cine este cel ce a biruit lumea, dacă nu cel
ce* crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?
*1 Cor. 15.57. Cap. 4.15.
6. El, Isus Cristos, este Cel ce a venit cu* apă
şi cu sânge; nu numai cu apă, ci cu apă şi cu
sânge; şi Duhul** este Cel ce mărturiseşte
despre lucrul acesta, fiindcă Duhul este ade-
vărul. *Ioan 19.34. **Ioan 14.17; 15.26; 16.13. 1 Tim. 3.16.
7. (Căci trei sunt care mărturisesc în cer:
Tatăl, Cuvântul* şi Duhul Sfânt, şi** aceştia
trei sunt una.)[3] *Ioan 1.1. Apoc. 19.13. **Ioan 10.13.
8. Şi trei sunt care mărturisesc (pe pă-
mânt)[3]: Duhul, apa şi sângele, şi acestea trei
sunt una în mărturisirea lor.
9. Dacă primim mărturisirea* oamenilor, măr-
turisirea lui Dumnezeu este mai mare; şi**
mărturisirea lui Dumnezeu este mărturisirea
pe care a făcut-o El despre Fiul Său.
*Ioan 8.17,18. **Mat. 3.16,17; 17.5.
10. Cine* crede în Fiul lui Dumnezeu are
mărturisirea aceasta în el; cine nu-L crede pe
Dumnezeu Îl** face mincinos, fiindcă nu cre-
de mărturisirea pe care a făcut-o Dumnezeu
despre Fiul Său.
*Rom. 8.16. Gal. 4.6. **Ioan 3.33; 5.38.
11. Şi* mărturisirea este aceasta: Dumnezeu
ne-a dat viaţa veşnică şi** această viaţă este
în Fiul Său.
*Cap. 2.25. **Ioan 1.4. Cap. 4.9.
12. Cine-L* are pe Fiul are viaţa; cine nu-L
are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viaţa.
*Ioan 3.36; 5.24.
13. V-am scris aceste* lucruri ca** să ştiţi că
voi care credeţi în Numele Fiului lui Dum-
nezeu aveţi viaţa veşnică.
*Ioan 20.31. **Cap. 1.1,2.
14. Îndrăzneala pe care o avem la El este că,
dacă* cerem ceva după voia Lui, ne ascultă.
*Cap. 3.22.
15. Şi, dacă ştim că ne ascultă, orice Îi cerem,
ştim că avem lucrurile pe care I le-am cerut.
16. Dacă vede cineva pe fratele său săvârşind
un păcat care nu duce la moarte, să se roage;
şi Dumnezeu* îi va da viaţa, pentru cei ce n-
au săvârşit un păcat care duce la moarte.
Este** un păcat care duce la moarte; nu-i †
zic să se roage pentru păcatul acela.
*Iov 42.8. Iac. 5.14,15. **Mat. 12.31,32. Marc. 3.29. Luca
12.10. Evr. 6.4,6; 10.26. † Ier. 7.16; 14.11. Ioan 17.9.
17. Orice* nelegiuire este păcat; dar este un
păcat care nu duce la moarte.
*Cap. 3.4.
18. Ştim că oricine* este născut din Dumne-
zeu nu păcătuieşte[1], ci Cel născut din Dum-
nezeu îl păzeşte** şi cel rău nu-l atinge.
*1 Pet. 1.23. Cap. 3.9. **Iac. 1.27.
19. Ştim că suntem din Dumnezeu şi că toată*
lumea zace în cel rău.
*Gal. 1.4.
20. Ştim că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-
a* dat pricepere să-L** cunoaştem pe Cel ce
este adevărat. Şi noi suntem în Cel adevărat,
adică, în Isus Cristos, Fiul Lui. El † este
Dumnezeul adevărat şi †† viaţa veşnică.
*Luca 24.45. **Ioan 17.3. † Isa. 9.6; 44.6; 54.5. Ioan 20.28. Fapt.
20.28. Rom. 9.5. 1 Tim. 3.16. Tit 2.13. Evr. 1.8. †† Vers. 11-13.
21. Copilaşilor, păziţi-vă* de idoli! Amin!
*1 Cor. 10.14.

1.Sau: s-a împlinit; 2.Sau: sancţiunea;
3.În unele manuscrise târzii;

1.Sau: nu continuă să practice păcatul (ca în Cap.3,9 şi Evr.10,26);

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN

1. Prezbiterul[1], către aleasa Doamnă şi către copiii ei, pe* care-i iubesc într-adevăr - şi nu numai eu, ci toţi cei care au cunoscut adevărul** -,

*1 Ioan 3.18. Vers. 3. 3 Ioan 1. **Ioan 8. 32. Gal. 2.5,14; 3.1; 5.7. Col. 1.5. 2 Tes. 2.13. 1 Tim. 2.4. Evr. 10.26.

2. pentru adevărul acesta care rămâne în noi şi care va fi cu noi în veci:
3. Harul, îndurarea şi pacea să fie* cu voi din partea lui Dumnezeu Tatăl şi din partea Domnului Isus Cristos, Fiul Tatălui, în adevăr** şi în dragoste! *1 Tim. 1.2. **Vers. 1.
4. M-am bucurat foarte mult când am aflat pe unii din copiii tăi umblând* în adevăr, după porunca pe care am primit-o de la Tatăl.

*3 Ioan 3.

5. Şi acum, te rog, Doamnă, nu* ca şi cum ţi-aş scrie o poruncă nouă, ci cea pe care am avut-o de la început: să** ne iubim unii pe alţii!

*1 Ioan 2.7,8; 3.11. **Ioan 13.34; 15.12. Efes. 5.2. 1 Pet. 4.8. 1 Ioan 3.23.

6. Şi dragostea stă* în vieţuirea după poruncile Lui. Aceasta este porunca în care trebuie să umblaţi, după cum** aţi auzit de la început.

*Ioan 14.15,21; 15.10. Ioan 2.5; 5.3. **1 Ioan 2.24.

7. Căci în lume s-au răspândit mulţi* amăgitori, care** nu mărturisesc că Isus Cristos a venit în trup. Iată † amăgitorul, iată Anticristul!

*1 Ioan 4.1. **1 Ioan 4.2,3. † 1 Ioan 2.22; 4.3.

8. Păziţi-vă* bine să** nu pierdeţi rodul muncii voastre, ci să primiţi o răsplată deplină.

*Marc. 13.9. **Gal. 3.4. Evr. 10.32,35.

9. Oricine* o ia înainte şi nu rămâne în învăţătura lui Cristos, n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învăţătura aceasta are pe Tatăl şi pe Fiul. *1 Ioan 2.23.
10. Dacă vine cineva la voi şi nu vă aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i* ziceţi: „Bun venit!”

*Rom. 16.17. 1 Cor. 5.11; 16.22. Gal. 1.8,9. 2 Tim. 3.5. Tit 3.10.

11. Căci cine-i zice: „Bun venit!”, se face părtaş faptelor lui rele.
12. Aş avea să vă spun multe* lucruri; dar nu vreau să vi le scriu pe hârtie cu cerneală; ci nădăjduiesc să vin la voi şi să vă vorbesc gură către gură, pentru ca** bucuria noastră să fie deplină. *3 Ioan 13. **Ioan 17.13. 1 Ioan 1.4.
13. Copiii surorii tale alese îţi* trimit sănătate! Amin! *1 Pet. 5.13.

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN

1. Prezbiterul[1], către preaiubitul Gaiu, pe* care-l iubesc într-adevăr. *2 Ioan 1.
2. Preaiubitule, îţi doresc ca toate lucrurile tale să-ţi meargă bine şi sănătatea ta să sporească tot aşa cum sporeşte sufletul tău.
3. A fost o mare bucurie pentru mine când au venit fraţii şi au mărturisit că eşti credincios adevărului şi că umbli* în adevăr. *2 Ioan 4.
4. Eu n-am bucurie mai mare decât să aud despre copiii* mei că umblă în adevăr.

*1 Cor. 4.15. Film. 10.

5. Preaiubitule, tu lucrezi cu credincioşie în tot ce faci pentru fraţi şi pentru străini totodată.
6. Ei au mărturisit despre dragostea ta înaintea Bisericii. Vei face bine să îngrijeşti de călătoria lor, într-un chip vrednic de Dumnezeu;
7. căci au plecat pentru dragostea Numelui Lui, fără să primească ceva* de la Neamuri.

*1 Cor. 9.12,15.

8. Este datoria noastră să primim bine pe astfel de oameni, ca să lucrăm împreună cu adevărul.
9. Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, căruia îi place să aibă întâietatea între ei, nu vrea să ştie de noi.
10. De aceea, când voi veni, îi voi aduce aminte de faptele pe care le face, căci ne defăimează cu vorbe rele. Nu se mulţumeşte cu atât; dar nici el nu-i primeşte pe fraţi şi împiedică şi pe cei care vor să-i primească şi-i dă afară din Biserică.
11. Preaiubitule, nu* urma răul, ci binele. Cine** face binele este din Dumnezeu; cine face răul nu L-a văzut pe Dumnezeu.

*Ps. 37.27. Isa. 1.16,17. 1 Pet. 3.11. **1 Ioan 2.29; 3.6,9.

12. Toţi, chiar şi Adevărul, mărturisesc bine despre* Dimitrie; şi noi mărturisim despre el;

1. Sau: bătrânul;

şi** ştii că mărturisirea noastră este adevărată.

*1 Tim. 3.7. **Ioan 21.24.

13. Aş avea să-ţi spun multe* lucruri, dar nu vreau să ţi le scriu cu cerneală şi condei.

*2 Ioan 12.

14. Nădăjduiesc să te văd în curând şi atunci vom vorbi gură către gură. Pacea să fie cu tine!

Prietenii te salută. Spune sănătate prietenilor, fiecăruia pe nume!

Amin!

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A LUI IUDA

1. Iuda, rob al lui Isus Cristos şi fratele* lui Iacov, către cei** chemaţi, care sunt iubiţi în Dumnezeu Tatăl şi păstraţi † pentru Isus Cristos:

*Luca 6.6. Fapt. 1.13. **Rom. 1.7. † Ioan 17.11,12,15. 1 Pet. 1.5.

2. îndurarea, pacea* şi dragostea să vă fie înmulţite. *1 Pet. 1.2. 2 Pet. 1.2.

3. Preaiubiţilor, pe când căutam cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea* noastră comună, m-am văzut silit să vă scriu ca** să vă îndemn să luptaţi pentru credinţa care a fost dată sfinţilor o dată pentru totdeauna.

*Tit 1.4. **Filp. 1.27. 1 Tim. 1.18; 6.12. 2 Tim. 1.13; 4.7.

4. Căci* s-au strecurat printre voi unii oameni, scrişi** demult pentru condamnarea aceasta, oameni neevlavioşi, care schimbă † în desfrânare harul †† Dumnezeului nostru şi-L tăgăduiesc *† pe singurul nostru Stăpân şi Domn, Isus Cristos.

*Gal. 2.4. 2 Pet. 2.1. **Rom. 9.21,22. 1 Pet. 2.8. † 2 Pet. 2.10. †† Tit 2.11. Evr. 12.15. *† Tit 1.16. 2 Pet. 2.1. 1 Ioan 2.22.

5. Vreau să vă aduc aminte, măcar că ştiţi o dată pentru totdeauna toate aceste lucruri, că Domnul*, după ce Şi-a izbăvit poporul Său din ţara Egiptului, a** nimicit după aceea pe cei care † n-au crezut.

*1 Cor. 10.9. **Num. 14.29,37; 26.64. Ps. 106.26. Evr. 3.17,19. † Ioan 8.44.

6. El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puşi în lanţuri veşnice, în întuneric, pe* îngerii care nu şi-au** păstrat vrednicia[1], ci şi-au părăsit locuinţa. *2 Pet. 2.4. **Apoc. 20.10.

7. Tot aşa, Sodoma* şi Gomora şi cetăţile dimprejurul lor, care se dedaseră ca şi ele la curvie şi au poftit după trupul altuia, ne stau înainte ca o pildă, suferind pedeapsa unui foc veşnic. *Gen. 19.24. Deut. 29.23. 2 Pet. 2.6.

8. Totuşi* oamenii aceştia, târâţi de visările lor, îşi pângăresc la fel trupul, nesocotesc stăpânirea şi batjocoresc** dregătoriile.

*2 Pet. 2.10. **Exod 22.28.

9. Arhanghelul Mihail*, când se împotrivea diavolului şi se certa cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit** să rostească împotriva lui o judecată batjocoritoare, ci a zis doar: „Domnul † să te mustre !”

*Dan. 10.13; 12.1. Apoc. 12.7. **2 Pet. 2.11. † Zah. 3.2.

10. Aceştia*, dimpotrivă, batjocoresc ce nu cunosc; şi în ceea ce ştiu din fire[1], se pierd singuri ca dobitoacele fără minte. *2 Pet. 2.12.

11. Vai de ei! Căci au urmat pe calea lui* Cain! S-au aruncat** în rătăcirea lui Balaam, din dorinţa de câştig! Au pierit într-o răscoală ca † a lui Core!

*Gen. 4.5. 1 Ioan 3.12. **Num. 22.7. 2 Pet. 2.15. † Num. 16.1, etc.

12. Sunt* nişte stânci ascunse la mesele** voastre de dragoste, unde se ospătează fără ruşine împreună cu voi şi se îndoapă de-a binelea; nişte nori † fără apă, mânaţi †† încoace şi încolo de vânturi, nişte pomi tomnatici fără rod, de două ori morţi, dezrădăcinaţi *†;

*2 Pet. 2.13. **1 Cor. 11.21. † Prov. 25.14. 2 Pet. 2.17. †† Efes. 4.14. *† Mat. 15.13.

13. nişte valuri* înfuriate ale mării, care îşi spumegă** ruşinea lor; nişte stele rătăcitoare, cărora † le este păstrată negura întunericului pentru veşnicie. *Isa. 57.20. **Filp. 3.19. † 2 Pet. 2.17.

14. Pentru ei a prorocit şi Enoh, al* şaptelea patriarh de la Adam, când a zis: „Iată că a venit** Domnul cu zecile de mii de sfinţi ai Săi,

*Gen. 5.18. **Deut. 33.2. Dan. 7.10. Zah. 14.5. Mat. 25.31. 2 Tes. 1.7. Apoc. 1.7.

15. ca să facă o judecată împotriva tuturor şi să încredinţeze pe toţi cei nelegiuiţi de toate faptele* nelegiuite pe care le-au făcut în chip nelegiuit şi de toate cuvintele de ocară pe care le-au rostit împotriva Lui aceşti păcătoşi nelegiuiţi.”

*1 Sam. 2.3. Ps. 31.18; 94.4. Mal. 3.13.

16. Ei sunt nişte cârtitori nemulţumiţi cu soarta lor, trăiesc după poftele lor, gura* le este plină de vorbe trufaşe şi îi slăvesc** pe oameni pentru câştig.

*2 Pet. 2.18. **Prov. 28.21. Iac. 2.1,9.

17. Dar* voi, preaiubiţilor, aduceţi-vă aminte

1.Sau: statutul iniţial;

1.Sau: din instinct;

de vorbele vestite mai dinainte de apostolii Domnului nostru Isus Cristos. *2 Pet. 3.2.

18. Cum vă spuneau că în vremurile din urmă vor* fi batjocoritori, care vor trăi după poftele lor nelegiuite. *1 Tim. 4.1. 2 Tim. 3.1; 4.3. 2 Pet. 2.1; 3.3.

19. Ei sunt aceia care* dau naştere la dezbinări, oameni supuşi poftelor firii[1]**, care n-au Duhul.

*Prov. 18. 1. Ezec. 14.7. Osea 4.14; 9.10. Evr. 10.25. **1 Cor. 2.14. Iac. 3.15.

20. Dar voi, preaiubiţilor, zidiţi-vă* sufleteşte pe credinţa voastră preasfântă, rugaţi-vă** prin Duhul Sfânt,

*Col. 2.7. 1 Tim. 1.4. **Rom. 8.26. Efes. 6.18.

21. ţineţi-vă în dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi* îndurarea Domnului nostru, Isus Cristos, pentru viaţa veşnică. *Tit 2.13. 2 Pet. 3.12.

1.Sau: fireşti, sufleteşti;

22. Să aveţi milă[1] de cei şovăielnici;

23. căutaţi să mântuiţi* pe unii, smulgându-i** din foc; de alţii, fie-vă milă cu frică[2], urând chiar şi cămaşa † mânjită[3] de carne.

*Rom. 11.14. 1 Tim. 4.16. **Amos 4.11. Zah. 3.2. 1 Cor. 3.15. † Zah. 3.4,5. Apoc. 3.4.

24. Iar* a Aceluia care poate să vă păzească de orice cădere şi să vă facă să** vă înfăţişaţi fără prihană şi plini de bucurie înaintea slavei Sale, *Rom. 16.25. Efes. 3.20. **Col. 1.22.

25. singurului* Dumnezeu, Mântuitorul nostru, prin Isus Cristos, Domnul nostru, să-I fie slava, măreţia, puterea şi autoritatea, mai înainte de toţi vecii, şi acum şi în veci!

Amin! *Rom. 16.27. 1 Tim. 1.17; 2.3.

1.Sau: pe unii mustraţi-i, făcând o deosebire; 2.Sau: asistaţi-i precauţi, ca să nu fiţi şi voi contaminaţi; 3.Sau: pătată, întinată;

APOCALIPSA LUI IOAN

1 1. Descoperirea lui Isus Cristos pe care* I-a dat-o Dumnezeu, ca să le arate robilor Săi lucrurile care se vor întâmpla** în curând. Şi le-a făcut-o cunoscut, trimiţând-o † prin îngerul Său la robul Său Ioan,

*Ioan 3.32; 8.26; 12.49. **Vers. 3. Cap. 4.1. † Cap. 22.16.

2. care* a mărturisit despre Cuvântul lui Dumnezeu şi despre mărturia lui Isus Cristos şi a spus tot** ce a văzut.

*1 Cor. 1.6. Vers. 9. Cap. 6.9; 12.17. **1 Ioan 1.1.

3. Ferice* de cine citeşte[1] şi de cei ce ascultă cuvintele acestei profeții şi păzesc lucrurile scrise în ea! Căci vremea** este aproape!

*Luca 11.28. Cap. 22.7. **Rom. 13.11. Iac. 5.8. 1 Pet. 4.7. Cap. 22.10.

4. Ioan, către cele şapte biserici care sunt în Asia: Har şi pace vouă din partea Celui* ce este, Celui ce era** şi Celui ce vine, şi † din partea celor şapte duhuri, care stau înaintea scaunului Său de domnie,

*Exod 3.14. Vers. 8. **Ioan 1.1. † Zah. 3.9; 4.10. Cap. 3.1; 4.5; 5.6.

5. şi din partea lui Isus Cristos, Martorul* credincios, Cel** întâi-născut[2] dintre cei morţi, Domnul † împăraţilor pământului!

A Lui, care ne iubeşte ††, care ne-a *† spălat de păcatele noastre cu sângele Său

*Ioan 8.14. 1 Tim. 6.13. Cap. 3.14. **1 Cor. 15.20. Col. 1.18. † Efes. 1.20. Cap. 17.14; 19.16. †† Ioan 13.34; 15.9. Gal. 2.20. *† Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7.

6. şi a făcut* din noi o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeu, Tatăl Său: a Lui** să fie slava

1.Sau: citește cu voce tare; 2.Sau:Întâiul din umanitate înviat;

şi puterea în vecii vecilor! Amin!

*1 Pet. 2. 5, 9. Cap. 5.10; 20.6. **1 Tim. 6.16. Evr. 13.21. 1 Pet. 4.11; 5.11.

7. Iată* că El vine pe nori. Şi orice ochi Îl va vedea; şi cei** ce L-au străpuns. Şi toate seminţiile pământului se vor boci din pricina Lui! Da, Amin!

*Dan. 7.13. Mat. 24.30; 26.64. Fapt. 1.11. **Zah. 12.10. Ioan 19.37.

8. „Eu* sunt Alfa şi Omega, Începutul şi Sfârşitul”, zice Domnul Dumnezeu, „CEL CE** ESTE, CEL CE ERA şi CEL CE VINE, Cel Atotputernic.”

*Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Vers. 11,17. Cap. 2.8; 21.6; 22.13. **Vers. 4. Cap. 1.11,17; 4.8; 6.5.

9. Eu, Ioan, fratele vostru, care sunt părtaş* cu voi la necaz, la** Împărăţie şi la răbdarea în Isus Cristos, mă aflam în insula numită Patmos, din pricina † Cuvântului lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Isus Cristos.

*Filp. 1.7; 4.14. 2 Tim. 1.18. **Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12. † Vers. 2.

10. În ziua* Domnului eram în Duhul**. Şi am auzit înapoia mea un glas † puternic, ca sunetul unei trâmbiţe,

*Fapt. 10.10. 2 Cor. 12.2. Cap. 4.2; 17.3; 21.10. **Ioan 20.26. Fapt. 20.7. 1 Cor. 16.2. † Cap. 4.1; 10.8.

11. care zicea: „Eu* sunt Alfa şi Omega, Cel** dintâi şi Cel de pe urmă. Ce vezi, scrie într-o carte şi trimite-o celor şapte biserici: la Efes, Smirna, Pergam, Tiatira, Sardes, Filadelfia şi Laodiceea.” *Vers. 8. **Vers. 17.

12. M-am întors să văd glasul care-mi vorbea.

Şi, când m-am întors, am* văzut şapte sfeşnice de aur.

*Exod 25.37. Zah. 4.2. Vers. 20.

13. Şi*, în mijlocul celor şapte sfeşnice, pe Cineva care semăna cu Fiul** Omului, îmbrăcat † cu o haină lungă până la picioare şi încins †† la piept cu un brâu de aur.

*Cap. 2.1. **Ezec. 1.26. Dan. 7.13; 10.16. Cap. 14.14. † Dan. 10.5. †† Cap. 15.6.

14. Capul şi părul* Lui erau albe ca lâna albă, ca zăpada; ochii** Lui erau ca para focului;

*Dan. 7.9. **Dan. 10.6. Cap. 2.18; 19.12.

15. picioarele* Lui erau ca arama aprinsă şi încinsă într-un cuptor; şi glasul** Lui era ca vuietul unor ape mari.

*Ezec. 1.7. Dan. 10.6. Cap. 2.18. **Ezec. 43.2. Dan. 10.6. Cap. 14.2; 19.6.

16. În* mâna dreaptă ţinea şapte stele. Din** gura Lui ieşea o sabie ascuţită cu două tăişuri, şi † faţa Lui era ca soarele când străluceşte în toată puterea lui.

*Vers. 20. Cap. 2.1; 3.1. **Isa. 49.2. Efes. 6.17. Evr. 4.12. Cap. 2.12,16; 19.15,21. † Fapt. 26.13. Cap. 10.1.

17. Când L-am văzut*, am căzut la picioarele Lui ca mort. El Şi-a pus** mâna dreaptă peste mine şi a zis: „Nu te teme! Eu † sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă,

*Ezec. 1.28. **Dan. 8.18; 10.10. † Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Vers. 11. Cap. 2.8; 22.13.

18. Cel* viu. Am fost mort şi iată că sunt viu** în vecii vecilor. Eu ţin † cheile morţii şi ale Locuinţei morţilor.

*Rom. 6.9. **Cap. 4.9; 5.14. † Ps. 68.20. Cap. 20.1.

19. Scrie, dar, lucrurile* pe care le-ai văzut, lucrurile** care sunt şi cele care † au să fie după ele.

*Vers. 12, etc. **Cap. 2.1, etc. † Cap. 4.1, etc.

20. Taina celor* şapte stele pe care le-ai văzut în mâna dreaptă a Mea şi a celor** şapte sfeşnice de aur: cele şapte stele sunt îngerii † celor şapte biserici; şi cele †† şapte sfeşnice sunt şapte biserici.

*Vers. 16. **Vers. 12. † Mal. 2.7. Cap. 2.1, etc. †† Zah. 4.2. Mat. 5.15. Filp. 2.15.

2 1. Îngerului Bisericii din Efes scrie-i:
„Iată ce zice Cel* ce ţine cele şapte stele în mâna dreaptă şi Cel ce umblă** prin mijlocul celor şapte sfeşnice de aur:

*Cap. 1.16,20. **Cap. 1.13.

2. „Ştiu* faptele tale, osteneala ta şi răbdarea ta şi că nu poţi suferi pe cei răi; că i-ai** pus la încercare pe cei ce † zic că sunt apostoli şi nu sunt, şi i-ai găsit mincinoşi.

*Ps. 1.6. Vers. 9,13,19. Cap. 3.1,8,15. **1 Ioan 4.1. † 2 Cor. 11.13. 2 Pet. 2.1.

3. Ştiu că ai răbdare, că ai suferit din pricina Numelui Meu şi că n-ai* obosit.

*Gal. 6.9. Evr. 12.3,5.

4. Dar ce am împotriva ta este că ţi-ai părăsit dragostea dintâi.

5. Adu-ţi, dar, aminte de unde ai căzut; pocăieşte-te şi întoarce-te la faptele tale dintâi. Altfel*, voi veni la tine şi-ţi voi lua sfeşnicul din locul lui, dacă nu te pocăieşti.

*Mat. 21.41,43.

6. Ai însă lucrul acesta bun: că urăşti faptele nicolaiţilor*, pe care şi Eu le urăsc."

*Vers. 15.

7. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul: „Celui ce va birui îi voi da să** mănânce din † pomul vieţii, care este în raiul[1] lui Dumnezeu.""

*Mat. 11.15; 13.9,43. Vers. 11,17,29. Cap. 3.6,13,22; 13.9. **Cap. 22.2,14. † Gen. 2.9.

8. Îngerului Bisericii din Smirna scrie-i:
„Iată ce zice Cel* dintâi şi Cel de pe urmă, Cel ce a murit şi a înviat:

*Cap. 1.8; 17.18.

9. „Ştiu* necazul tău şi sărăcia ta (dar eşti bogat**) şi batjocurile din partea celor † ce zic că sunt iudei şi nu sunt, ci †† sunt o sinagogă a lui Satan.

*Vers. 2. **Luca 12.21. 1 Tim. 6.18. Iac. 2.5. † Rom. 2.17,28, 29; 9.6. †† Cap. 3.9.

10. Nu te teme nicidecum* de ce ai să suferi. Iată că diavolul are să arunce în temniţă pe unii din voi, ca să vă încerce. Şi veţi avea un necaz de zece zile. Fii** credincios până la moarte şi-ţi voi da cununa † vieţii."

*Mat. 10.22. **Mat. 24.13. † Iac. 1.12. Cap. 3.11.

11. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul: „Cel ce va birui nicidecum nu va fi vătămat[2] de moartea a** doua.""

*Vers. 7. Cap. 13.9. **Cap. 20.14; 21.8.

12. Îngerului Bisericii din Pergam scrie-i:
„Iată ce zice Cel* ce are sabia ascuţită cu două tăişuri:

*Cap. 1.16.

13. „Ştiu* unde** locuieşti: acolo unde este scaunul de domnie al lui Satan. Tu ţii Numele Meu şi n-ai lepădat credinţa Mea nici chiar în zilele acelea când Antipa, martorul Meu credincios, a fost ucis la voi, acolo unde locuieşte Satan.

*Vers. 2. **Vers. 9.

14. Dar am ceva împotriva ta. Tu ai acolo nişte oameni care ţin de învăţătura lui Balaam*, care a învăţat pe Balac să pună o piatră de poticnire înaintea copiilor lui Israel, ca să** mănânce din lucrurile jertfite idolilor şi

1.Sau: paradisul Dumnezeului meu; 2.Sau: atins, lovit;

† să se dedea la desfrânare.

*Num. 24.14; 25.1; 31.16. 2 Pet. 2.15. Iuda 11. **Fapt. 15.29. 1 Cor. 8.9,10; 10.19,20. Vers. 20. † 1 Cor. 6.13, etc.

15. Tot aşa, şi tu ai câţiva care, de asemenea, ţin învăţătura nicolaiţilor*, pe care Eu o urăsc. *Vers.6.

16. Pocăieşte-te, dar! Altfel, voi veni la tine curând şi* Mă voi lupta cu ei cu sabia gurii Mele."

*Isa. 11.4. 2 Tes. 2.8. Cap. 1.16; 19.15,21.

17. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul: „Celui ce va birui îi voi da să mănânce din mana ascunsă şi-i voi da o piatră albă; şi pe piatra aceasta este scris un nume** nou pe care nu-l ştie nimeni decât acela care îl primeşte.""

*Vers. 7,11.**Cap. 3.12; 19.12.

18. Îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i:

„Iată ce zice Fiul lui Dumnezeu, care* are ochii ca para focului şi ale cărui picioare sunt ca arama aprinsă:

*Cap. 1.14,15.

19. „Ştiu* faptele tale, dragostea ta, credinţa ta, slujba ta, răbdarea ta şi faptele tale de pe urmă, că sunt mai multe decât cele dintâi.

*Vers. 2.

20. Dar iată ce am împotriva ta: tu laşi ca Izabela*, femeia aceea care îşi zice profetesă, să înveţe şi să amăgească pe robii Mei să** se dedea la curvie şi să mănânce din lucrurile jertfite idolilor.

*1 Împ. 16.31; 21.25. 2 Împ. 9.7. **Exod 34.15. Fapt. 15.20, 29. 1 Cor. 10.19,20. Vers. 14.

21. I-am dat vreme să* se pocăiască, dar nu vrea să se pocăiască de curvia ei!

*Rom. 2.4. Cap. 9.20.

22. Iată că am s-o arunc bolnavă în pat; şi celor ce preacurvesc cu ea am să le trimit un necaz mare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Voi lovi cu moartea pe copiii ei. Şi toate bisericile vor cunoaşte că „Eu* sunt Cel ce cercetez rărunchii şi inima"; şi voi** răsplăti fiecăruia din voi după faptele lui.

*1 Sam. 16.7. 1 Cron. 28.9; 29.17. 2 Cron. 6.30. Ps. 7.9. Ier. 11. 20; 17.10; 20.12. Ioan 2.24,25. Fapt. 1.24. Rom. 8.27. **Ps. 63. 12. Mat. 16.27. Rom. 2.6; 14.12. 2 Cor. 5.10. Gal. 6.5. Cap. 20.12.

24. Vouă însă tuturor celorlalţi din Tiatira, care nu aveţi învăţătura aceasta şi n-aţi cunoscut „adâncimile lui Satan", cum le numesc ei, vă zic: „Nu* pun peste voi altă greutate.

*Fapt. 15.28.

25. Numai ţineţi cu tărie ce* aveţi, până voi veni!

*Cap. 3.11.

26. Celui ce va birui şi celui ce va păzi până la sfârşit lucrările* Mele îi voi da** autoritate peste popoare.

*Ioan 6.29. 1 Ioan 3.23. **Mat. 19.28. Luca 22.29,30. 1 Cor. 6. 3. Cap. 3.21; 20.4.

27. Le* va cârmui cu un toiag de fier şi le va zdrobi ca pe nişte vase de lut, cum am primit şi Eu putere de la Tatăl Meu.

*Ps. 2.8,9; 49.14. Dan. 7.22. Cap. 12.5; 19.15.

28. Şi-i voi da luceafărul* de dimineaţă."

*2 Pet. 1.19. Cap. 22.16.

29. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul." *Vers. 7.

3 1. Îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: „Iată ce zice Cel ce* are cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele:

„Ştiu** faptele tale: că îţi merge numele că trăieşti, dar † eşti mort.

*Cap. 1.4,16; 4.5; 5.6. **Cap. 2.2. † Efes. 2.1,5. 1 Tim. 5.6.

2. Veghează şi întăreşte ce rămâne, care e pe moarte, căci n-am găsit faptele tale desăvârşite înaintea Dumnezeului Meu.

3. Adu-ţi* aminte, dar, cum ai primit şi auzit! Ţine şi pocăieşte-te**! Dacă † nu veghezi, voi veni ca un hoţ şi nu vei şti în care ceas voi veni peste tine.

*1 Tim. 6.20. 2 Tim. 1.13. Vers. 11. **Vers. 19. † Mat. 24.42, 43; 25.13. Marc. 13.33. Luca 12.39,40. 1 Tes. 5.2,6. 2 Pet. 3.10. Cap. 16.15.

4. Totuşi ai în Sardes câteva* nume care nu şi-au pătat hainele**. Ei vor umbla împreună cu Mine, îmbrăcaţi în † alb, fiindcă sunt vrednici.

*Fapt. 1.15. **Iuda 23. † Cap. 4.4; 6.1; 7.9,13.

5. Cel ce va birui va fi* îmbrăcat astfel în haine albe. Nu-i voi şterge** nicidecum numele din Cartea † Vieţii şi voi †† mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu şi înaintea îngerilor Lui."

*Cap. 19.8. **Exod 32.32. Ps. 36.28. † Filp. 4.3. Cap. 13.8; 17.8; 20.12; 21.27. †† Mat. 10.32. Luca 12.8.

6. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul."

*Cap. 2.7.

7. Îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i:

„Iată ce zice Cel* sfânt, Cel** adevărat, Cel ce ţine cheia † lui David, Cel ce †† deschide şi nimeni nu va închide, Cel ce închide *† şi nimeni nu va deschide:

*Fapt. 3.14. **1 Ioan 5.20. Vers. 14. Cap. 1.5,10; 19.61. † Isa. 22.22. Luca 1.32. Cap. 1.18. †† Mat. 16.19. *† Iov 12.14.

8. „Ştiu* faptele tale: iată, ţi-am pus înainte o uşă** deschisă pe care nimeni n-o poate închide, căci ai puţină putere şi ai păzit Cu-

vântul Meu şi n-ai tăgăduit Numele Meu.

*Vers. 1. **1 Cor. 16.9. 2 Cor. 2.13.

9. Iată că îţi dau* din cei ce sunt în sinagoga lui Satan, care zic că sunt iudei şi nu sunt, ci mint; iată că îi** voi face să vină să se închine la picioarele tale şi să ştie că te-am iubit.

*Cap. 2.9. **Isa. 49.23; 60.14.

10. Fiindcă ai păzit cuvântul răbdării Mele, te* voi păzi şi Eu de ceasul încercării, care va veni peste lumea întreagă** ca să-i încerce pe locuitorii pământului †.

*2 Pet. 2.9. **Luca 2.1. † Isa. 24.17.

11. Eu vin* curând. Păstrează** ce ai, ca nimeni să nu-ţi ia cununa †.

*Filp. 4.5. Cap. 1.3; 22.7,12,20. **Vers. 3. Cap. 2.25. † Cap. 2.10.

12. Pe cel ce va birui îl voi face un stâlp* în Templul Dumnezeului Meu şi nu va mai ieşi afară din el. Voi** scrie pe el Numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, Noul Ierusalim †, care se va coborî din cer de la Dumnezeul Meu şi †† Numele Meu cel nou."

*1 Împ. 7.21. Gal. 2.9. **Cap. 2.17; 14.1; 22.4. † Gal. 1.26. Evr. 12.22. Cap. 21.2,10. †† Cap. 22.4.

13. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul." *Cap. 2.7.

14. Îngerului Bisericii din Laodiceea scrie-i:

„Iată* ce zice Cel ce este Amin, Martorul** credincios şi adevărat, începutul † creaţiei lui Dumnezeu:

*Isa. 65.16. **Vers. 7. Cap. 1.5; 19.11; 22.6. † Col. 1.15.

15. „Ştiu* faptele tale: că nu eşti nici rece, nici în clocot. O, dacă ai fi rece sau în clocot!

*Vers. 1.

16. Dar, fiindcă eşti căldicel, nici rece, nici în clocot, am să te vărs din gura Mea.

17. Pentru că zici: „Sunt bogat*, m-am îmbogăţit şi nu duc lipsă de nimic", şi nu ştii că eşti ticălos, nenorocit, sărac, orb şi gol,

*Osea 12.8. 1 Cor. 4.8.

18. te sfătuiesc să* cumperi de la Mine aur curăţat prin foc, ca să te îmbogăţeşti; şi haine** albe, ca să te îmbraci cu ele şi să nu ţi se vadă ruşinea goliciunii tale; şi alifie pentru ochi, ca să-ţi ungi ochii şi să vezi.

*Isa. 55.1. Mat. 13.44; 25.9. **2 Cor. 5.3. Cap. 7.13; 16.15; 19.8.

19. Eu mustru* şi pedepsesc pe toţi cei pe care-i iubesc. Fii plin de râvnă, deci, şi pocăieşte-te! *Iov 5.17. Prov. 3.11,12. Evr. 12.5,6. Iac. 1.12.

20. Iată, Eu stau* la uşă şi bat. Dacă** aude cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi † intra la el, voi cina cu el şi el cu Mine.

*Cânt. 5.2. **Luca 12.37. † Ioan 14.23.

21. Celui ce va birui îi* voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie."

*Mat. 19.28. Luca 22.30. 1 Cor. 6.2. 2 Tim. 2.12. Cap. 2.26,27.

22. Cine* are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul." *Cap. 2.7.

4 1. După aceste lucruri, m-am uitat şi iată că o uşă era deschisă în cer.

Glasul* cel dintâi, pe care-l auzisem ca sunetul unei trâmbiţe şi care vorbea cu mine, mi-a zis: „Suie-te** aici şi-ţi † voi arăta ce are să se întâmple după aceste lucruri!"

*Cap. 1.10. **Cap. 11.12. † Cap. 1.19; 22.6.

2. Numaidecât am* fost răpit[1] în Duhul. Şi iată că în cer era pus un scaun** de domnie şi pe scaunul acesta de domnie stătea Cineva.

*Cap. 1.10; 17.3; 21.10. **Isa. 6.1. Ier. 17.12. Ezec. 1.26;10.1. Dan. 7.9.

3. Cel ce stătea pe el avea înfăţişarea unei pietre de iaspis şi de sardiu; şi scaunul de domnie era înconjurat cu un curcubeu* ca o piatră de smarald la vedere.

*Ezec. 1.28.

4. Împrejurul* scaunului de domnie stăteau douăzeci şi patru de scaune de domnie; şi pe aceste scaune de domnie stăteau douăzeci şi patru de bătrâni îmbrăcaţi** în haine albe, şi † pe capete aveau cununi de aur.

*Cap. 11.16. **Cap. 3.4,5; 6.11; 7.9,13,14; 19.14. † Vers. 10.

5. Din scaunul de domnie ieşeau fulgere*, glasuri şi tunete.

Înaintea scaunului de domnie ardeau** şapte lămpi de foc, care sunt cele † şapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

*Cap. 8.5; 16.18. **Exod 37.23. 2 Cron. 4.20. Ezec. 1.31. Zah. 4.2. † Cap. 1.4; 3.1; 5.6.

6. În faţa scaunului de domnie mai era un fel de mare* de sticlă, asemenea cristalului. În** mijlocul scaunului de domnie şi împrejurul scaunului de domnie erau patru făpturi vii, pline cu ochi pe dinainte şi † pe dinapoi.

*Exod 38.8. Cap. 15.2. **Ezec. 1.5. † Vers. 8.

7. Cea* dintâi făptură vie seamănă cu un leu; a doua seamănă cu un viţel; a treia are faţa ca a unui om; şi a patra seamănă cu un vultur care zboară.

*Num. 2.2, etc. Ezec. 1.10; 10.14.

8. Fiecare din aceste patru făpturi vii avea câte şase* aripi şi erau pline cu ochi de jur-împre-

1.Lit.: am fost în Duh;

jur şi pe dinăuntru**. Zi şi noapte ziceau fără încetare: „Sfânt †, sfânt, sfânt este Domnul †† Dumnezeu, Cel *† Atotputernic, care era, care este, care vine!”

*Isa. 6.2. **Vers. 6. † Isa. 6.3. †† Cap. 1.8. *† Cap. 1.4.

9. Când aceste făpturi vii aduceau slavă, cinste şi mulţumiri Celui ce stătea pe scaunul de domnie şi care* este viu în vecii vecilor,

*Cap. 1.18; 5.14; 15.7.

10. cei* douăzeci şi patru de bătrâni cădeau înaintea Celui ce stătea pe scaunul de domnie şi** se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor, îşi † aruncau cununile înaintea scaunului de domnie şi ziceau:

*Cap. 5.8,14. **Vers. 9. † Vers. 4.

11. „Vrednic* eşti Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava, cinstea şi puterea, căci** Tu ai creat toate lucrurile şi prin voia Ta stau în fiinţă[1] şi au fost create!”

*Cap. 5.12. **Gen. 1.1. Fapt. 17.24. Efes. 3.9. Col. 1.11. Cap. 10.6.

5 1. Apoi am văzut în mâna dreaptă a Celui ce stătea pe scaunul de domnie o* carte scrisă pe dinăuntru şi pe dinafară, pecetluită** cu şapte peceţi.

*Ezec. 2.9,10. **Isa. 29.11. Dan. 2.4.

2. Şi am văzut un înger puternic, care striga cu glas tare: „Cine este vrednic să deschidă cartea şi să-i rupă peceţile?”

3. Şi nu se găsea nimeni, nici în cer*, nici pe pământ, nici sub pământ, care să poată deschide cartea, nici să se uite în ea. *Vers. 13.

4. Şi am plâns mult pentru că nimeni nu fusese găsit vrednic să deschidă cartea şi să se uite în ea.

5. Şi unul din bătrâni mi-a zis: „Nu plânge; iată că Leul* din seminţia lui Iuda, Rădăcina** lui David, a biruit ca să deschidă cartea şi † să rupă cele şapte peceţi ale ei.

*Gen. 49.9,10. Evr. 7.14. **Isa. 11.1,10. Rom. 15.12. Cap. 22. 16. † Vers. 1. Cap. 6.1.

6. Şi la mijloc, între scaunul de domnie şi cele patru făpturi vii şi între bătrâni, am văzut stând în picioare un* Miel. Părea înjunghiat şi avea şapte coarne şi şapte** ochi, care sunt cele † şapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimise pe tot pământul.

*Isa. 53.7. Ioan 1. 29, 36. 1 Pet. 1.19. Vers. 9,12. Cap. 13.8. **Zah. 3.9; 4.10. † Cap. 4.5.

7. El a venit şi a luat cartea din mâna dreaptă a Celui ce* stătea pe scaunul de domnie.

. *Cap. 4.2.

8. Când a luat cartea, cele patru făpturi vii şi cei* douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ înaintea Mielului, având fiecare câte o harpă** şi potire de aur pline cu tămâie, care † sunt rugăciunile sfinţilor.

1.Sau: sunt, sau există;

*Cap. 4.8,10. **Cap. 14.2; 15.2. † Ps. 141.2. Cap. 8.3,4.

9. Şi cântau* o cântare nouă şi ziceau:
„Vrednic** eşti Tu să iei cartea şi să-i rupi peceţile: căci † ai fost înjunghiat şi ai †† răscumpărat pentru Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din *† orice seminţie, de orice limbă, din orice popor şi de orice neam.

*Ps. 40.3. Cap. 14.3. **Cap. 4.11. † Vers. 6. †† Fapt. 20.28. Rom. 3.24. 1 Cor. 6.20; 7.23. Efes. 1.7. Col. 1.14. Evr. 9.12. 1 Pet. 1.18,19. 2 Pet. 2.1. 1 Ioan 1.7. Cap. 14.4. *† Dan. 4.1; 6.25. Cap. 7.9; 11.9; 14.6.

10. Şi ne-ai* făcut o împărăţie[1] şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi vom împărăţi pe pământ!” *Exod 19.6. 1 Pet. 2.5,9. Cap. 1.6; 20.6; 22.5.

11. M-am uitat şi împrejurul* scaunului de domnie, în jurul făpturilor vii şi în jurul bătrânilor, am auzit glasul multor îngeri. Numărul lor era de zece mii** de ori zece mii şi mii de mii.

*Cap. 4.4,6. **Ps. 68.17. Dan. 7.10. Evr. 12.22.

12. Ei ziceau cu glas tare: „Vrednic* este Mielul, care a fost înjunghiat, să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda!”

*Cap. 4.11.

13. Şi pe toate* făpturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare şi tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit zicând: „A Celui ce** stă pe scaunul de domnie şi a Mielului să fie lauda †, cinstea, slava şi puterea în vecii vecilor!”

*Filp. 2.10. Vers. 3. **1 Cron. 29.11. Rom. 9.5; 16.27. 1 Tim 6. 16. 1 Pet. 4.11; 5.11. Cap. 1.6. † Cap. 6.16; 7.10.

14. Şi* cele patru făpturi vii ziceau: „Amin!”
Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ[2] şi s-au închinat Celui ce** este viu în vecii vecilor! *Cap. 19.4. **Cap. 4.9,10.

6 1. Când a rupt Mielul cea dintâi din cele şapte peceţi, m-am* uitat şi am auzit-o pe una** din cele patru făpturi vii zicând cu un glas ca de tunet: „Vino şi vezi!”

*Cap. 5.5-7. **Cap. 4.7.

2. M-am uitat şi iată că s-a arătat un* cal alb. Cel ce** stătea pe el avea un arc; i † s-a dat o cunună şi a pornit triumfător şi ca să învingă.

*Zah. 6.3. Cap. 9.11. **Ps. 45.4,5. † Zah. 6.11. Cap. 14.14.

3. Când a rupt Mielul a doua pecete, am* auzit-o pe a doua făptură vie zicând: „Vino şi vezi.” *Cap. 4.7.

1.Unele manuscrise: „ai făcut din ei împăraţi”;

2.Sau: s-au prosternut (peste tot în text);

4. Şi* s-a arătat un alt cal, un cal roşu. Cel ce stătea pe el a primit puterea să ia pacea de pe pământ, pentru ca oamenii să se înjunghie unii pe alţii; şi i s-a dat o sabie mare.

*Zah. 6.2.

5. Când a rupt Mielul pecetea a treia, am* auzit pe a treia făptură vie zicând: „Vino şi vezi!” M-am uitat şi iată că s-a arătat un** cal negru. Cel ce stătea pe el avea în mână o cumpănă[1].

*Cap. 4.7. **Zah. 6.2.

6. Şi, în mijlocul celor patru făpturi vii, am auzit un glas care zicea: „O măsură de grâu pentru un dinar! Trei măsuri de orz pentru un dinar! Dar nu vătăma untdelemnul* şi vinul!”

*Cap. 9.4.

7. Când a rupt Mielul pecetea a patra, am* auzit glasul făpturii a patra zicând: „Vino şi vezi!”

*Cap. 4.7.

8. M-am uitat* şi iată că s-a arătat un cal gălbui. Cel ce stătea pe el se numea Moartea şi îl urma Locuinţa morţilor. Li s-a dat putere peste a patra parte a pământului, ca să** ucidă cu sabia, cu foamete, cu molimă[2] şi † cu fiarele pământului.

*Zah. 6.3. **Ezec. 14.21. † Lev. 26.22.

9. Când a rupt Mielul pecetea a cincea, am văzut sub altar* sufletele** celor ce fuseseră înjunghiaţi din cauza † Cuvântului lui Dumnezeu şi din pricina mărturisirii †† pe care au ţinut-o.

*Cap. 8.3; 9.13; 14.18. **Cap. 20.4. † Cap. 1.9. †† 2 Tim. 1.8. Cap. 12.17; 19.10.

10. Ei strigau cu glas tare şi ziceau: „Până* când, Stăpâne, Tu, care** eşti sfânt şi adevărat, nu † judeci şi nu răzbuni sângele nostru asupra locuitorilor pământului?”

*Zah. 1.12. **Cap. 3.7. † Cap. 11.18; 19.2.

11. Fiecăruia din ei i s-a dat o haină* albă şi li s-a spus să** se mai odihnească puţină vreme, până se va împlini numărul tovarăşilor lor de slujbă şi al fraţilor lor, care aveau să fie omorâţi ca şi ei.

*Cap. 3.4,5; 7.9,14. **Evr. 11.40. Cap. 14.13.

12. Când a rupt Mielul pecetea a şasea, m-am uitat şi iată* că s-a făcut un mare cutremur de pământ. Soarele** s-a făcut negru ca un sac de păr, luna s-a făcut toată ca sângele

*Cap. 16.18. **Ioel 2.10,31; 3.15. Mat. 24.29. Fapt. 2.20.

13. şi* stelele au căzut din cer pe pământ, cum cad smochinele verzi din pom, când este scuturat de un vânt puternic.

*Cap. 8.10; 9.

1.Sau: balanţă, cântar; 2.Sau: epidemii;

14. Cerul* s-a strâns[1] ca o carte de piele pe care o faci sul. Şi toţi** munţii şi toate insulele s-au mutat din locurile lor.

*Ps. 102.26. Isa. 34.4. Evr. 1.12,13. **Ier. 3.23; 4.24. Cap. 16.20.

15. Împăraţii pământului, domnitorii, căpitanii oştilor, cei bogaţi şi cei puternici, toţi robii şi toţi oamenii liberi s-au* ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor. *Isa. 2.19.

16. Şi* ziceau munţilor şi stâncilor: „Cădeţi peste noi şi ascundeţi-ne de faţa Celui ce stă pe scaunul de domnie şi de mânia Mielului;

*Osea 10.8. Luca 23.30. Cap. 9.6.

17. căci* a venit ziua cea mare a mâniei Lui, şi** cine poate sta în picioare?”

*Isa. 13.6, etc. Ţef. 1.14, etc. Cap. 16.14. **Ps. 76.7.

7 1. După aceea am văzut patru îngeri, care stăteau în picioare în cele patru colţuri ale pământului. Ei ţineau* cele patru vânturi ale pământului, ca** vântul să nu sufle pe pământ, nici pe mare, nici peste vreun copac.

*Dan. 7.2. **Cap. 9.4.

2. Şi am văzut un alt înger, care se suia dinspre răsăritul soarelui şi care avea pecetea Dumnezeului celui viu. El a strigat cu glas tare la cei patru îngeri, cărora le fusese dat să vatăme pământul şi marea,

3. zicând: „Nu* vătămaţi[2] pământul, nici marea, nici copacii, până nu vom pune pecetea** pe fruntea † slujitorilor Dumnezeului nostru!”

*Cap. 6.6; 9.4. **Ezec. 9.4. Cap. 14.1. † Cap. 22.4.

4. Şi* am auzit numărul celor ce fuseseră pecetluiţi: o** sută patruzeci şi patru de mii, din toate seminţiile[3] fiilor lui Israel.

*Cap. 9.16. **Cap. 14.1.

5. Din seminţia lui Iuda, douăsprezece mii erau pecetluiţi; din seminţia lui Ruben, douăsprezece mii; din seminţia lui Gad, douăsprezece mii;

6. din seminţia lui Aşer, douăsprezece mii; din seminţia lui Neftali, douăsprezece mii; din seminţia lui Manase, douăsprezece mii;

7. din seminţia lui Simeon, douăsprezece mii; din seminţia lui Levi, douăsprezece mii; din seminţia lui Isahar, douăsprezece mii;

8. din seminţia lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminţia lui Iosif, douăsprezece mii; din seminţia lui Beniamin, douăsprezece mii au fost pecetluiţi.

9. După aceea m-am uitat, şi iată, că era o ma-

1.Sau: s-a îndepărtat; 2.Sau: nu faceţi rău, nu loviţi (peste tot în text); 3.Sau: triburi (peste tot în text);

re* mulțime pe care nu putea s-o numere nimeni, din** orice neam, din orice seminţie, din orice popor şi de orice limbă, care stătea în picioare înaintea scaunului de domnie şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi † în haine albe, cu ramuri de palmier în mâini;

*Rom. 11.25. **Cap. 5.9. † Vers. 14. Cap. 3.5,18; 4.4; 6.11.

10. şi strigau cu glas tare şi ziceau: „Mântuirea* este a Dumnezeului nostru, care** stă pe scaunul de domnie şi a Mielului!"

*Ps.3.8. Isa. 43.21. Ier. 3.23. Osea 13.14. Cap. 19.1. **Cap. 5.13.

11. Şi* toţi îngerii stăteau împrejurul scaunului de domnie, împrejurul bătrânilor şi împrejurul celor patru făpturi vii. Şi s-au prosternut în faţa scaunului de domnie, s-au închinat lui Dumnezeu

*Cap. 4.6.

12. şi au zis*: „Amin! A Dumnezeului nostru să fie lauda, slava, înţelepciunea, mulţumirile, cinstea, puterea şi tăria, în vecii vecilor! Amin!" *Cap. 5.13,14.

13. Şi unul din bătrâni a luat cuvântul şi mi-a zis: „Aceştia, care sunt îmbrăcaţi în haine* albe, cine sunt oare? Şi de unde au venit?"

*Vers. 9.

14. „Domnul meu", i-am răspuns eu, „tu ştii." Şi el mi-a zis: „Aceştia* vin din Necazul cel Mare; ei şi-au spălat** hainele şi le-au albit în sângele Mielului.

*Cap. 6.9; 17.6. **Isa. 1.18. Zah. 3.3-5. Evr. 9.14. 1 Ioan 1.7. Cap.1.5.

15. Pentru aceasta stau ei înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu şi-I slujesc zi şi noapte în Templul Lui. Cel care stă pe scaunul de domnie Îşi va întinde* peste ei cortul Lui.

*Isa. 4.5,6. Cap. 21.3.

16. Nu* le va mai fi foame, nu le va mai fi sete; nu-i va mai arde nici** soarele, nici vreo altă arşiţă.

*Isa. 49.10. **Ps. 121.6. Cap. 21.4.

17. Căci Mielul, care stă în mijlocul scaunului de domnie, va fi Păstorul lor*, îi va duce la izvoarele apelor vieţii şi** Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor."

*Ps. 23.1; 36.8. Ioan 10.11,14. **Isa. 25.8. Cap. 21.4.

8 1. Când a rupt* Mielul pecetea a şaptea, s-a făcut în cer o tăcere de aproape o jumătate de ceas. *Cap. 6.1.

2. Şi* i-am văzut pe cei şapte îngeri, care stăteau înaintea lui Dumnezeu şi** li s-au dat şapte trâmbiţe.

*Mat. 18.10. Luca 1.19. **2 Cron. 29.25,28.

3. Apoi a venit un alt înger, care s-a oprit în faţa altarului, cu o cădelniţă de aur. I s-a dat tămâie multă ca s-o aducă, împreună cu rugăciunile* tuturor sfinţilor, pe altarul** de aur care este înaintea scaunului de domnie.

*Cap. 5.8. **Exod 30.1. Cap. 6.9.

4. Fumul* de tămâie s-a ridicat din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinţilor.

*Ps. 148.2. Luca 1.10.

5. Apoi îngerul a luat cădelniţa, a umplut-o din focul de pe altar şi l-a aruncat pe pământ. Şi s-au* stârnit tunete, glasuri, fulgere şi un cutremur** de pământ.

*Cap. 16.18. **2 Sam. 22.8. 1 Împ. 19.11. Fapt. 4.31.

6. Şi cei şapte îngeri care aveau cele şapte trâmbiţe s-au pregătit să sune din ele.

7. Îngerul dintâi a sunat din trâmbiţă. Şi* a venit grindină şi foc amestecat cu sânge, care au fost aruncate pe** pământ: a treia parte a pământului a fost arsă, a treia parte din † copaci a fost arsă şi toată iarba verde a fost arsă.

*Ezec. 38.22. **Cap. 6.2. † Ezec. 2.13. Cap. 9.4.

8. Al doilea înger a sunat din trâmbiţă. Şi* ceva ca un munte mare aprins de foc a fost aruncat în mare; şi** a treia parte din mare s-a † făcut sânge,

*Ier. 51.25. Amos 7.4. **Cap. 16.3. † Ezec. 14.19.

9. a* treia parte din făpturile care erau în mare şi aveau viaţă au murit; şi a treia parte din corăbii[1] a fost nimicită.

*Cap. 16.3.

10. Al treilea înger a sunat din trâmbiţă. Şi* a căzut din cer o stea mare, care ardea ca o făclie; a** căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor.

*Isa. 14.12. Cap. 9.1. **Cap. 16.4.

11. Steaua* se chema „Pelin"; şi** a treia parte din ape a devenit pelin. Şi mulţi oameni au murit din cauza apelor, pentru că se făcuseră amare.

*Rut 1.20. **Exod 15.23. Ier. 9.15; 23.15.

12. Al* patrulea înger a sunat din trâmbiţă. Şi a fost lovită a treia parte din soare, a treia parte din lună şi a treia parte din stele, pentru ca a treia parte din ele să fie întunecată, ziua să-şi piardă a treia parte din lumina ei şi noaptea de asemenea. *Isa. 13.10. Amos 8.9.

13. M-am uitat şi am* auzit un vultur[2] care

1.Sau: a navelor (peste tot în text); 2.Sau: înger;

zbura prin mijlocul cerului şi zicea cu glas
tare: „Vai**, vai, vai de locuitorii pământului
din pricina celorlalte sunete de trâmbiţă ale
celor trei îngeri care au să mai sune.”

*Cap. 14.6; 19.17. **Cap. 9.12; 11.14.

9
1. Îngerul al cincilea a sunat din trâmbiţă.
Şi* am văzut o stea care căzuse din cer pe
pământ. I s-a dat cheia fântânii** Adâncului

*Luca 10.18. Cap. 8.10. **Luca 8.31. Vers. 2,11. Cap. 17.8; 20.1.

2. şi a deschis fântâna Adâncului. Din fântână
s-a* ridicat un fum, ca fumul unui cuptor
mare. Şi soarele şi văzduhul s-au întunecat de
fumul fântânii. *Ioel 2.2,10.
3. Din fum au ieşit nişte lăcuste* pe pământ.
Şi li s-a dat o putere, ca** puterea pe care o
au scorpionii pământului.

*Exod 10.4. Judc. 7.12. **Vers. 10.

4. Li s-a zis să* nu vatăme iarba** pământu-
lui, nici vreo verdeaţă, nici vreun copac, ci
numai pe oamenii care n-aveau pe frunte
pecetea † lui Dumnezeu.

*Cap. 6.6; 7.3. **Cap. 8.7. Exod 12.23. Ezec. 9.4. † Cap. 7.3.

5. Li s-a dat putere nu să-i omoare, ci* să-i
chinuiască cinci luni; şi chinul lor era cum e
chinul omului înţepat de scorpion.

*Vers. 10. Cap. 11.7.

6. În acele zile, oamenii vor căuta* moartea şi
n-o vor găsi; vor dori să moară şi moartea va
fugi de ei.

*Iov 3.21. Isa. 12.9. Ier. 8.3. Cap. 6.16.

7. Lăcustele acelea semănau* cu nişte cai pre-
gătiţi de luptă. Pe** capete aveau un fel de
cununi, care păreau de aur. Feţele † lor semă-
nau cu nişte feţe de oameni.

*Ioel 2.4. **Naum 3.17. † Dan. 7.8.

8. Aveau părul ca părul de femeie şi dinţii* lor
erau ca dinţii de lei. *Ioel 1.6.
9. Aveau platoşe ca nişte platoşe de fier; şi
vuietul pe care-l făceau aripile lor era ca*
vuietul unor care trase de mulţi cai, care se
aruncă la luptă.

*Ioel 2.5-7.

10. Aveau* nişte cozi ca de scorpioni, cu ace.
Şi în cozile lor stătea puterea pe care o aveau
ca să-i chinuiască pe oameni cinci luni.

*Vers. 5.

11. Peste ele aveau ca împărat* pe îngerul**
Abisului, care în ebraică se numeşte *Abadon,*
iar în greacă, *Apolion.*

*Efes. 2.2. **Vers. 1.

12. Cea dintâi* nenorocire a trecut. Iată că
mai vin încă două nenorociri după ea.

*Cap. 8.13.

13. Îngerul al şaselea a sunat din trâmbiţă. Şi
am auzit un glas din cele patru coarne ale alta-
rului de aur, care este înaintea lui Dumnezeu,
14. zicând îngerului al şaselea care avea trâm-
biţa: „Dezleagă-i pe cei patru îngeri care sunt
legaţi la* râul cel mare, Eufrat!”

*Cap. 16.12.

15. Şi cei patru îngeri, care stăteau gata pen-
tru ceasul, ziua, luna şi anul acela, au fost
dezlegaţi, ca să omoare a treia parte din oa-
meni.
16. Oastea* lor era în număr de douăzeci de
mii de ori zece mii de călăreţi**; le-am †
auzit numărul.

*Ps. 68.17. Dan. 7.10. **Ezec. 38.4. † Cap. 7.4.

17. Şi iată cum mi s-au arătat în vedenie caii
şi călăreţii: aveau platoşe ca focul, iacintul şi
pucioasa. Capetele* cailor erau ca nişte cape-
te de lei, şi din gurile lor ieşea foc, fum şi
pucioasă. *1 Cron. 12.8. Isa. 5.28,29.
18. A treia parte din oameni a fost ucisă de
aceste trei urgii: de focul, de fumul şi de
pucioasa care ieşeau din gurile lor.
19. Căci puterea cailor stătea în gurile şi în
cozile lor. Cozile* lor erau ca nişte şerpi cu
capete şi cu ele vătămau. *Isa. 9.15.
20. Ceilalţi oameni, care n-au fost ucişi de
aceste urgii, nu* s-au pocăit de faptele mâini-
lor lor, ca să nu se închine demonilor** şi ido-
lilor † de aur, de argint, de aramă, de piatră şi
de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă,
nici să umble.

*Deut. 31.29. **Lev. 17.7. Deut. 32.17. Ps. 106.37. 1 Cor. 10.20. † Ps. 115.4; 135.15. Dan. 5.23.

21. Şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de
vrăjitoriile* lor, nici de desfrânarea lor, nici
de hoţiile lor. *Cap. 22.15.

10
1. Apoi am văzut un alt înger puternic,
care se cobora din cer, învăluit într-un
nor. Deasupra capului lui era curcubeul*;
faţa** lui era ca soarele şi picioarele † lui
erau ca nişte stâlpi de foc.

*Ezec. 1.28. **Mat. 17.2. Cap. 1.16. † Cap. 1.15.

2. În mână ţinea o cărticică deschisă. A pus
piciorul* drept pe mare şi piciorul
stâng pe pământ *Mat. 28.18.
3. şi a strigat cu glas tare, cum răcneşte un
leu. Când a strigat el, cele şapte* tunete au
făcut să se audă glasurile lor.

*Cap. 8.5.

4. Şi când au făcut cele şapte tunete să se audă
glasurile lor, eram gata să mă apuc să scriu; şi
am auzit din cer un glas care zicea:
„Pecetluieşte* ce au spus cele şapte tunete şi
nu scrie ce au spus!”

*Dan. 8.26; 12.4,9.
5. Şi îngerul pe care-l văzusem stând în picioare pe mare şi pe pământ şi-a* ridicat mâna dreaptă spre cer
*Exod 6.8. Dan. 12.7.
6. şi a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, care* a făcut cerul şi lucrurile din el, pământul şi lucrurile de pe el, marea şi lucrurile din ea, că nu va mai fi nici o amânare**,
*Neem. 9.6. Cap. 4.11; 14.7. **Dan. 12.7. Cap. 16.17.
7. ci, că în* zilele în care îngerul al şaptelea va suna din trâmbiţa lui, se va sfârşi taina lui Dumnezeu, după vestea bună vestită de El robilor Săi, profeţii.
*Cap. 11.15.
8. Şi glasul* pe care-l auzisem din cer mi-a vorbit din nou şi mi-a zis: „Du-te şi ia cărticica deschisă din mâna îngerului care stă în picioare pe mare şi pe pământ!”
*Vers. 4.
9. M-am dus la înger şi i-am cerut cărticica. „Ia-o*”, mi-a zis el, „şi mănânc-o! Ea îţi va amărî stomacul, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.”
*Ier. 15.16. Ezec. 2.8; 3.1-3.
10. Am luat cărticica din mâna îngerului şi am mâncat-o; în gura* mea a fost dulce ca mierea, dar, după ce am mâncat-o, mi s-a umplut stomacul de amărăciune**.
*Ezec. 3.3. **Ezec. 2.10.
11. Apoi mi-au zis: „Trebuie să profeţeşti din nou cu privire la multe popoare, neamuri, limbi şi împăraţi.”

11 l. Apoi mi s-a dat o trestie* asemenea unei prăjini şi mi s-a zis: „Scoală-te** şi măsoară Templul lui Dumnezeu, altarul şi pe cei ce se închină în el.
*Ezec. 40.3. Zah. 2.1. Cap. 21.15. **Num. 23.18.
2. Dar curtea* de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci** a fost dată Neamurilor, care vor călca † în picioare sfânta cetate patruzeci †† şi două de luni.
*Ezec. 40.17,20. **Ps. 79.1. Luca 21.24. † Dan. 8.10. †† Cap. 13.5.
3. Voi da celor doi martori* ai mei să profeţească**, îmbrăcaţi în saci, o † mie două sute şaizeci de zile.
*Cap. 20.4. **Cap. 19.10. † Cap. 12.6.
4. Aceştia sunt cei doi* măslini şi cele două sfeşnice, care stau înaintea Domnului pământului. *Ps. 52.8. Ier. 11.16. Zah. 4.3,11,14.
5. Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc*, care mistuie pe vrăjmaşii lor; şi, dacă** vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta.
*2 Împ. 1.10,12. Ier. 1.10; 5.14. Ezec. 43.3. Osea 6.5. **Num. 16.29.
6. Ei au* putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele profeţiei lor; şi au** putere să prefacă apele în sânge şi să lovească pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor vrea.
*1 Împ. 17.1. Iac. 5.16,17. **Exod 7.19.
7. Când îşi vor* isprăvi mărturisirea lor, fiara**, care se ridică din † Adânc[1], va †† face război cu ei, îi va birui şi-i va omorî.
*Luca 13.32. **Cap. 13.1,11; 17.8. † Cap. 9.2. †† Dan. 7.21. Zah. 14.2.
8. Şi trupurile lor moarte vor zace în piaţa marii cetăţi*, care, în înţeles duhovnicesc, se numeşte „Sodoma” şi „Egipt”, unde** a fost răstignit şi Domnul lor.
*Cap. 14.8; 17.1,5; 18.10. **Evr. 13.12. Cap. 18.24.
9. Şi* oameni din orice popor, din orice trib, de orice limbă şi de orice neam vor sta trei zile şi jumătate şi vor privi trupurile lor moarte şi** nu vor da voie ca trupurile lor moarte să fie puse în mormânt.
*Cap. 17.15. **Ps. 79.2,3.
10. Şi* locuitorii de pe pământ se vor bucura şi se vor veseli de ei; şi îşi vor trimite daruri** unii altora, pentru că † aceşti doi profeţi îi chinuiseră pe locuitorii pământului.
*Cap. 12.12; 13.8. **Est. 9.19,22. † Cap. 16.10.
11. Dar*, după cele trei zile şi jumătate, duhul** de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei şi s-au ridicat în picioare şi o mare frică i-a apucat pe cei ce i-au văzut.
*Vers. 9. **Ezec. 37.5,9,10,14.
12. Şi au auzit din cer un glas tare, care le zicea: „Suiţi-vă aici!” Şi* s-au ridicat într-un nor** spre cer; iar † vrăjmaşii lor i-au văzut.
*Isa. 14.13. Cap. 12.5. **Isa. 60.8. Fapt. 1.9. † 2 Împ. 2.1,5,7.
13. În clipa aceea s-a* făcut un mare cutremur de pământ şi s-a prăbuşit a** zecea parte din cetate. Şapte mii de oameni au fost ucişi în cutremurul acesta de pământ. Şi cei rămaşi s-au îngrozit şi au † dat slavă Dumnezeului cerului.
*Cap. 6.12. **Cap. 16.19. † Ios. 7.19. Cap. 14.7; 15.4.
14. A doua* nenorocire[2] a trecut. Iată că a treia nenorocire[2] vine curând. *Cap. 8.13; 9.12; 15.1.
15. Îngerul* al şaptelea a sunat din trâmbiţă. Şi** în cer s-au auzit glasuri puternice, care ziceau: „Împărăţia † lumii este în mâinile Domnului nostru şi ale Unsului Său.

1.Sau: abis, neant; 2.Sau: plagă, urgie, calamitate;

Şi †† El va împărăţi în vecii vecilor.”
*Cap. 10.7. **Isa. 27.13. Cap. 16.17; 19.6. † Cap. 12.10. ††
Dan. 2.44; 7.14,18,27.
16. Şi cei* douăzeci şi patru de bătrâni, care
stăteau înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor
de domnie, s-au prosternut şi s-au închinat lui
Dumnezeu
*Cap. 4.4; 5.8; 19.4.
17. şi au zis: „Îţi mulţumim, Doamne Dumne-
zeule Atotputernic care* eşti, care erai şi care
vii, că ai luat puterea Ta cea mare şi** ai înce-
put să împărăţeşti.
*Cap. 1.4,8; 4.8; 16.5. **Cap. 19.6.
18. Neamurile* se mâniaseră, dar a venit mâ-
nia Ta; a venit** vremea să-i judeci pe cei
morţi, să-i răsplăteşti pe robii Tăi profeţi, pe
sfinţi şi pe cei ce se tem de Numele Tău, mici
† şi mari şi să-i †† prăpădeşti pe cei care ni-
micesc pământul!”
*Vers. 2,9. **Dan. 7.9,10. Cap. 6.10. † Cap. 19.5. †† Cap. 13.
10; 18.6.
19. Şi Templul* lui Dumnezeu, care este în
cer, a fost deschis şi s-a văzut chivotul legă-
mântului Său în Templul Său. Şi au** fost
fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pă-
mânt şi † o grindină mare.
*Cap. 15.5,8. **Cap. 8.5; 16.18. † Cap. 16.21.

12 1. În cer s-a arătat un semn mare:
o femeie învăluită în soare, cu luna sub
picioare şi cu o cunună de douăsprezece stele
pe cap.
2. Ea era însărcinată, ţipa în durerile naşterii
şi avea un mare chin* ca să nască.
*Isa. 66.7. Gal. 4.19.
3. În cer s-a mai arătat un alt semn: iată, s-a
văzut un* mare balaur roşu cu** şapte capete,
zece coarne şi † şapte cununi împărăteşti pe
capete. *Cap. 17.3. **Cap. 17.9,10. † Cap. 13.1.
4. Cu coada* trăgea după el a treia parte
din** stelele cerului şi † le arunca pe pământ.
Balaurul a stat înaintea †† femeii, care era
gata să nască, ca *† să-i mănânce copilul,
când se va naşte.
*Cap. 9.10,19. **Cap. 17.18. † Dan. 8.10. †† Vers. 2. *† Exod
1.16.
5. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbă-
tească. El* are să cârmuiască toate neamurile
cu un toiag de fier. Copilul a fost răpit la
Dumnezeu şi la scaunul Lui de domnie.
*Ps. 2.9. Cap. 2.27; 19.15.
6. Şi femeia* a fugit în pustiu, într-un loc pre-
gătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo o**
mie două sute şaizeci de zile. *Vers. 4. **Cap. 11.3.
7. Şi în cer s-a făcut un război. Mihail* şi
îngerii lui s-au luptat cu** balaurul. Şi balau-
rul cu îngerii lui s-au luptat şi ei,
*Dan. 10.13,21; 12.1. **Vers. 3. Cap. 20.2.
8. dar n-au putut birui; şi locul lor nu li s-a
mai găsit în cer.
9. Şi balaurul cel mare, şarpele cel vechi*,
numit diavolul şi Satan, acela care** înşală
întreaga lume, a fost † aruncat pe pământ; şi
împreună cu el au fost †† aruncaţi şi îngerii
lui.
*Luca 10.18. Ioan 12.31. **Gen. 3.1,4. Cap. 20.2. † Cap. 20.
3. †† Cap. 9.1.
10. Şi am auzit în cer un glas puternic, care
zicea: „Acum* a venit mântuirea, puterea şi
Împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea
Cristosului Lui; pentru că pârâşul[1] fraţilor
noştri, care zi şi noaptea îi** pâra[2] înaintea
Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos.
*Cap. 11.15; 19.1. **Iov 1.9; 2.5. Zah. 3.1.
11. Ei* l-au biruit prin sângele Mielului şi
prin cuvântul mărturisirii lor şi nu** şi-au iu-
bit viaţa chiar până la moarte.
*Rom. 8.33,34,37; 16.20. **Luca 14.26.
12. De aceea, bucuraţi-vă*, ceruri şi voi care
locuiţi în ceruri! Vai** de voi, pământ şi ma-
re! Căci diavolul s-a coborât la voi cuprins de
o mânie mare, fiindcă † ştie că are puţin
timp.”
*Ps. 96.11. Isa. 49.13. Cap. 18.20. **Cap. 8.13; 11.10. † Cap.
10.6.
13. Când s-a văzut balaurul aruncat pe pă-
mânt, a început s-o urmărească pe* femeia
care născuse copilul de parte bărbătească.
*Vers. 5.
14. Şi* cele două aripi ale vulturului celui
mare au fost date femeii, ca** să zboare cu
ele în † pustiu, în locul ei unde este hrănită o
†† vreme, vremi şi jumătatea unei vremi,
departe de faţa şarpelui.
*Exod 19.4. **Vers. 6. † Cap. 17.3. †† Dan. 7.25; 12.7.
15. Atunci şarpele a* aruncat din gură apă, ca
un râu, după femeie, ca s-o ia râul. *Isa. 59.19.
16. Dar pământul a dat ajutor femeii. Pămân-
tul şi-a deschis gura şi a înghiţit râul pe care
îl aruncase balaurul din gură.
17. Şi balaurul, mâniat pe femeie, s-a* dus să
facă război cu rămăşiţa seminţei ei, care**
păzeşte poruncile lui Dumnezeu şi are mărtu-
ria † lui Isus Cristos.
*Gen. 3.15. Cap. 11.7; 13.7. **Cap. 14.12. † 1 Cor. 2.1. 1 Ioan
5.10. Cap. 1.2,9; 6.9; 20.4.

1.Sau: reclamantul, denunţătorul, delatorul (peste tot în text);
2.Sau: reclama, denunţa, acuza;

13 1. Apoi am stat pe nisipul mării. Şi am văzut ridicându-se din mare o* fiară cu** zece coarne şi şapte capete; pe coarne avea zece cununi împărăteşti şi pe capete avea nume de hulă.

*Dan. 7.2,7. **Cap. 12.3; 17.3,9,12.

2. Fiara* pe care am văzut-o semăna cu un leopard; avea labe** ca de urs şi o gură † ca de leu. Balaurul i-a †† dat puterea lui, scaunul *† lui de domnie †* şi o autoritate mare.

*Dan. 7.6. **Dan. 7.5. † Dan. 7.4. †† Cap. 12.9. *† Cap. 16.10. †* Cap. 12.14.

3. Unul din capetele ei părea rănit* de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Şi tot** pământul se mira de fiară.

*Vers. 12,14. **Cap. 17.8.

4. Şi au început să se închine balaurului, pentru că dăduse autoritatea lui fiarei. Şi au început să se închine fiarei, zicând: „Cine* se poate asemăna cu fiara şi cine se poate lupta cu ea?” *Cap. 18.18.

5. I s-a dat o gură* care rostea vorbe mari şi hule. Şi i s-a dat putere să lucreze patruzeci** şi două de luni.

*Dan. 7.8; 11.25,36. **Cap. 11.2; 12.6.

6. Ea şi-a deschis gura şi a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul* şi pe cei ce locuiesc în cer.

*Ioan 1.14. Col. 2.9.

7. I s-a dat să facă* război cu sfinţii şi** să-i biruiască. Şi i s-a dat stăpânire peste orice seminţie, peste orice popor, peste orice limbă şi peste orice neam.

*Dan. 7.21. Cap. 11.7; 12.17. **Cap. 11.18; 17.15.

8. Şi toţi locuitorii pământului i* se vor închina, toţi aceia al căror nume n-a fost scris, de la** întemeierea lumii, în Cartea Vieţii Mielului care a fost înjunghiat.

*Exod 32.32. Dan. 12.1. Filp. 4.2. Cap. 3.5; 20.12,15; 21.27. **Cap. 17.8.

9. Cine* are urechi să audă! *Cap. 2.7.

10. Cine-i* duce pe alţii în robie va merge şi el în robie. Cine-i** ucide cu sabia trebuie să fie ucis de sabie. Aici † este răbdarea şi credinţa sfinţilor.

*Isa. 33.1. **Gen. 9.6. Mat. 26.52. † Cap. 14.12.

11. Apoi am văzut ridicându-se* din pământ o altă fiară, care avea două coarne ca ale unui miel şi vorbea ca un balaur.

*Cap. 11.7.

12. Ea lucra cu toată puterea fiarei dintâi înaintea ei şi făcea ca pământul şi locuitorii lui să se închine fiarei dintâi, a* cărei rană de moarte fusese vindecată.

*Vers. 3.

13. Săvârşea* semne mari, până acolo** că făcea chiar să se coboare foc din cer pe pământ în faţa oamenilor.

*Deut. 13.1-3. Mat. 24.24. 2 Tes. 2.9. Cap. 16.14. **1 Împ. 18.38. 2 Împ. 1.10,12.

14. Şi-i amăgea* pe locuitorii pământului prin** semnele pe care i se dăduse să le facă în faţa fiarei. Ea a zis locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei care avea rana de sabie şi † trăia.

*Cap. 12.9; 19.20. **2 Tes. 2.9,10. † 2 Împ. 20.7.

15. I s-a dat putere să dea suflare[1] icoanei fiarei, ca icoana fiarei să vorbească şi* să facă să fie omorâţi toţi cei ce nu se vor închina icoanei fiarei.

*Cap. 16.2; 19.20; 20.4.

16. Şi a făcut ca toţi, mici şi mari, bogaţi şi săraci, liberi şi robi, să* primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte;

*Cap. 14.9; 19.20; 20.4.

17. şi nimeni să nu poată cumpăra sau vinde fără să aibă semnul acesta, adică numele* fiarei sau** numărul numelui ei.

*Cap. 14.12. **Cap. 15.2.

18. Aici* e înţelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul** fiarei. Căci † este un număr de om. Şi numărul ei este şase sute şaizeci şi şase. *Cap. 17.9. **Cap. 15.2. † Cap. 21.17.

14 1. Apoi m-am uitat şi iată că Mielul* stătea pe muntele Sionului; şi împreună cu El stăteau o** sută patruzeci şi patru de mii, care † aveau scris pe frunte Numele Său şi Numele Tatălui Său.

*Cap. 5.6. **Cap. 7.4. † Cap. 7.3; 13.16.

2. Şi am auzit venind din cer un glas ca* un vuiet de ape mari, ca vuietul unui tunet puternic; şi glasul pe care l-am auzit era ca al cântăreţilor cu harpa** care cântă † din harpele lor. *Cap. 1.15; 19.6. **Cap. 5.8. † Cap. 5.9; 15.3.

3. Cântau o cântare* nouă înaintea scaunului de domnie, înaintea celor patru făpturi vii şi înaintea bătrânilor. Şi nimeni nu putea să înveţe cântarea, în afară de cei o sută patruzeci şi patru de mii care fuseseră răscumpăraţi de pe pământ. *Vers. 1.

4. Ei nu s-au întinat cu femei, căci sunt* virgini şi-L** urmează pe Miel oriunde merge El. Au fost † răscumpăraţi dintre oameni, ca cel dintâi rod †† pentru Dumnezeu şi pentru Miel.

*2 Cor. 11.2. **Cap. 3.4; 7.15,17; 17.14. † Cap. 5.9. †† Iac. 1.18.

5. Şi în* gura lor nu s-a găsit minciună, căci

1.Sau: să animeze imaginea fiarei;

sunt** fără vină înaintea tronului lui Dumnezeu.

*Ps. 32.2. Ţef. 3.13. **Efes. 5.26. Iuda 24.

6. Şi am văzut un alt înger, care zbura* prin mijlocul cerului cu o** Evanghelie veşnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui † neam, oricărei seminţii, oricărei limbi şi oricărui popor.

*Cap. 8.13. **Efes. 3.3-11. Tit 1.2. † Cap. 13.7.

7. El zicea cu glas tare: „Temeţi-vă* de Dumnezeu şi daţi-I slavă, căci a venit ceasul judecăţii Lui; şi închinaţi-vă** Celui ce a făcut cerul şi pământul, marea şi izvoarele apelor!"

*Cap. 1.18; 15.4. **Neem. 9.6. Ps. 33.6; 124.8; 146.5,6. Fapt. 14.15; 17.24.

8. Apoi a urmat un alt înger, al doilea, şi a zis: „A* căzut, a căzut Babilonul, cetatea** cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul mâniei curviei ei!"

*Isa. 21.9. Ier. 51.8. Cap. 18.2. **Ier. 51.7. Cap. 11.8; 16. 19; 17.2,5; 18.3,10,18,21; 19.2.

9. Apoi a urmat un alt înger, al treilea, şi a zis cu glas tare: „Dacă se închină cineva* fiarei şi icoanei ei şi primeşte semnul ei pe frunte sau pe mână,

*Cap. 13.14-16.

10. va bea* şi el din vinul mâniei lui Dumnezeu, turnat** neamestecat în † paharul mâniei Lui şi va fi chinuit †† în foc *† şi în pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului.

*Ps. 75.8. Isa. 51.17. Ier. 25.15. **Cap. 18.6. † Fap. 16.19. †† Cap. 20.10. *† Cap. 19.20.

11. Şi fumul* chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Şi nici ziua, nici noaptea n-au odihnă cei ce se închină fiarei şi icoanei ei şi oricine primeşte semnul numelui ei!

*Isa. 34.10. Cap. 19.3.

12. Aici* este răbdarea sfinţilor, care** păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Isus."

*Cap. 13.10. **Cap. 12.17.

13. Şi am auzit un glas din cer care zicea: „Scrie: Ferice* de acum încolo de morţii care** mor în Domnul!" „Da", zice Duhul, „ei † se vor odihni de ostenelile lor, căci faptele lor îi urmează!"

*Ecl. 4.1,2. Cap. 20.6. **1 Cor. 15.18. 1 Tes. 4.16. † 2 Tes. 1. 7. Evr. 4.9,10. Cap. 6.11.

14. Apoi m-am uitat şi iată un nor alb; şi pe nor şedea Cineva care semăna* cu Fiul Omului, pe cap avea** o cunună de aur, iar în mână, o seceră ascuţită.

*Ezec. 1.26. Dan. 7.13. Cap. 1.13. **Cap. 6.2.

15. Şi un alt înger a* ieşit din Templu şi striga cu glas tare Celui ce şedea pe nor: „Pune secera** Ta şi seceră, pentru că a venit ceasul să seceri şi secerişul pământului † este copt."

*Cap. 16.17. **Ioel 3.13. Mat. 13.39. † Ier. 51.33. Cap. 13.12.

16. Atunci Cel ce şedea pe nor Şi-a aruncat secera pe pământ. Şi pământul a fost secerat.

17. Şi din Templul care este în cer a ieşit un alt înger care avea şi el o seceră ascuţită.

18. Şi un alt înger, care avea stăpânire asupra focului, a ieşit* din altar şi a strigat cu glas tare către cel ce avea secera ascuţită: „Pune** secera ta cea ascuţită şi culege strugurii viei pământului, căci strugurii ei sunt copţi."

*Cap. 16.8. **Ioel 3.13.

19. Şi îngerul şi-a aruncat secera pe pământ, a cules via pământului şi a aruncat strugurii în teascul* cel mare al mâniei lui Dumnezeu.

*Cap. 19.15.

20. Şi teascul* a fost călcat în picioare în afara** cetății; şi din teasc a ieşit sânge, până † la zăbalele cailor, pe o întindere de o mie şase sute de stadii.

*Isa. 63.3. Plân. 1.15. **Evr. 13.12. Cap. 11.8. † Cap. 19.14.

15 1. Apoi am* văzut în cer un alt semn mare şi minunat: şapte** îngeri care aveau şapte urgii, cele din urmă, căci † cu ele s-a isprăvit mânia lui Dumnezeu.

*Cap. 12.1,3. **Cap. 16.1; 21.9. † Cap. 14.10.

2. Şi am văzut ca o* mare de sticlă amestecată** cu foc; şi † pe marea de sticlă, cu †† harpele lui Dumnezeu în mână, stăteau biruitorii fiarei, ai icoanei ei şi ai numărului numelui ei.

*Cap. 4.6; 21.18. **Mat. 3.11. † Cap. 13.15-17. †† Cap. 5.8; 14.2.

3. Ei cântau cântarea* lui Moise, robul lui Dumnezeu şi cântarea Mielului. Şi ziceau: „Mari** şi minunate sunt lucrările Tale, Doamne Dumnezeule Atotputernic! Drepte † şi adevărate sunt căile Tale, Împărate al veacurilor!

*Exod 15.1. Deut. 31.30. Cap. 14.3. **Deut. 32.4. Ps. 111.2; 139.14. † Ps. 145.17. Osea 14.9. Cap. 16.7.

4. Cine* nu se va teme, Doamne, şi cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu eşti sfânt şi toate** popoarele vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale au fost arătate!" *Exod 15.14-16. Ier. 10.7. **Isa. 66.23.

5. După aceea, am văzut deschizându-se în cer Templul* Cortului mărturiei.

*Num. 1.50. Cap. 11.19.

6. Şi* din Templu au ieşit cei şapte îngeri care ţineau cele şapte urgii. Erau îmbrăcaţi** în in

curat, strălucitor şi erau încinşi împrejurul pieptului cu brâie de aur.

*Vers. 1. **Exod 28.6,8. Ezec. 44.17,18. Cap. 1.13.

7. Şi* una din cele patru făpturi vii a dat celor şapte îngeri şapte potire de aur pline cu mânia lui Dumnezeu, care** este viu în vecii vecilor.

*Cap. 4.6. **1 Tes. 1.9. Cap. 4.9; 10.6.

8. Şi Templul* s-a umplut de fum, din** slava lui Dumnezeu şi a puterii Lui. Şi nimeni nu putea să intre în Templu, până se vor sfârşi cele şapte urgii ale celor şapte îngeri.

*Exod 40.34. 1 Împ. 8.10. 2 Cron. 5.14. Isa. 6.4. **2 Tes. 1.9.

16 1. Şi am auzit un glas tare care venea din Templu şi care zicea celor* şapte îngeri: „Duceţi-vă şi vărsaţi pe pământ cele şapte potire ale mâniei** lui Dumnezeu!”

*Cap. 15.1. **Cap. 14.10; 15.7.

2. Cel dintâi s-a dus şi a vărsat potirul lui pe* pământ. Şi o rană rea şi dureroasă a lovit** pe oamenii care † aveau semnul fiarei şi care †† se închinau icoanei ei.

*Cap. 8.7. **Exod 9.9-11. † Cap. 13.16,17. †† Cap. 13.14.

3. Al doilea a vărsat potirul lui în* mare. Şi marea s-a** făcut sânge, ca sângele unui om mort. Şi † a murit orice făptură vie, chiar tot ce era în mare.

*Cap. 8.8. **Exod 7.17,20. † Cap. 8.9.

4. Al treilea a vărsat potirul lui în* râuri şi în izvoarele apelor. Şi apele s-au** făcut sânge.

*Cap.8.10. **Exod 7.20.

5. Şi am auzit pe îngerul apelor zicând: „Drept* eşti Tu, Doamne, care** eşti şi care erai şi care vei fi, Cel sfânt, pentru că ai judecat în felul acesta.

*Cap. 15.3. **Cap. 1.4,8; 4.8; 11.17.

6. Fiindcă aceştia au* vărsat sângele sfinţilor** şi al profeților, le-ai dat şi Tu să bea sânge †; merită aceasta.”

*Mat. 23.34,35. Cap. 13.15. **Cap. 11.18; 18.20. † Isa. 49.26.

7. Şi am auzit altarul zicând: „Da, Doamne* Dumnezeule Atotputernic, adevărate** şi drepte sunt judecăţile Tale!”

*Cap. 15.3. **Cap. 13.10; 14.10; 19.2.

8. Al patrulea a vărsat potirul lui peste* soare. Şi** soarelui i s-a dat să-i dogorească pe oameni cu foc.

*Cap. 8.12. **Cap. 9.17,18; 14.18.

9. Şi oamenii au fost pârjoliţi de o arşiţă mare şi au* hulit Numele Dumnezeului care are stăpânire peste aceste urgii şi** nu s-au pocăit ca să-I † dea slavă.

*Vers. 11,21. ** Dan. 5.22,23. Cap. 9.20. † Cap. 11.13; 14.7.

10. Al cincilea a vărsat potirul lui peste* scaunul de domnie al fiarei. Şi** împărăţia fiarei a fost acoperită de întuneric. Oamenii îşi † muşcau limbile de durere.

*Cap. 13.2. **Cap. 9.2. † Cap. 11.10.

11. Şi au* hulit pe Dumnezeul cerului, din pricina durerilor lor şi din pricina rănilor** lor rele şi † nu s-au pocăit de faptele lor.

*Vers. 9,21. **Vers. 2. † Vers. 9.

12. Al şaselea a vărsat potirul lui peste* râul cel mare, Eufrat. Şi** apa lui a secat, ca † să fie pregătită calea împăraţilor din răsărit.

*Cap: 9.14. **Ier. 50.38; 51.36. † Isa. 41.2,25.

13. Apoi am văzut ieşind din gura balaurului*, din gura fiarei şi din gura profetului mincinos** trei duhuri necurate †, care semănau cu nişte broaşte.

*1 Ioan 4.1-3. **Cap. 12.3,9. † Cap. 19.20; 20.10.

14. Acestea sunt* duhuri de demoni, care fac** semne nemaipomenite şi care se duc la împăraţii întregului † pământ, ca să-i strângă pentru războiul †† zilei celei mari a Dumnezeului Atotputernic.

*1 Tim. 4.1. Iac. 3.15. **2 Tes. 2.9. Cap. 13.13,14; 19.20. † Luca 2.1. †† Cap. 17.14; 19.19; 20.8.

15. „Iată*, Eu vin ca un hoţ. Ferice de cel ce veghează şi îşi păzeşte hainele, ca** să nu umble gol şi să i se vadă ruşinea!”

*Mat. 24.43. 1 Tes. 5.2. 2 Pet. 3.10. Cap. 3.3. **2 Cor. 5.3. Cap. 3.4,18.

16. Duhurile* cele rele i-au strâns în locul care în evreieşte se numeşte *Armaghedon.*

*Cap. 19.19.

17. Al şaptelea a vărsat potirul lui în văzduh. Şi din Templu, din scaunul de domnie, a ieşit un glas tare, care zicea: „S-a* isprăvit!”

*Cap. 21.6.

18. Şi au urmat* fulgere, glasuri, tunete şi s-a** făcut un mare cutremur de pământ aşa de tare, cum † de când este omul pe pământ n-a mai fost un cutremur aşa de mare.

*Cap. 4.5; 8.5; 11.19. **Cap. 11.13. † Dan. 12.1.

19. Cetatea* cea mare a fost împărţită în trei părţi şi cetăţile neamurilor s-au prăbuşit. Şi Dumnezeu Şi-a** adus aminte de Babilonul cel mare, ca să-i † dea potirul de vin al furiei mâniei Lui.

*Cap. 14.8; 17.18. **Cap. 18.5. † Isa. 51.17,22. Ier. 25.15,16. Cap. 14.10.

20. Toate* insulele au fugit şi munţii nu s-au mai găsit.

*Cap. 6.14.

21. O* grindină mare, ale cărei pietre cântăreau aproape un talant, a căzut din cer peste oameni. Şi oamenii** L-au hulit pe Dumne-

zeu, din pricina urgiei † grindinei, pentru că această urgie era foarte mare.

*Cap. 11.19. **Vers. 9,11. † Exod 9.23-25.

17 1. Apoi, unul* din cei şapte îngeri care ţineau cele şapte potire a venit de a vorbit cu mine şi mi-a zis: „Vino să-ţi** arăt judecata curvei † celei mari, care †† stă pe ape mari.

*Cap. 21.9. **Cap. 16.19; 18.16,17,19. † Naum 3.4. Cap. 19.2. †† Ier. 51.13. Vers. 15.

2. Cu* ea au curvit împăraţii pământului; şi locuitorii pământului s-au** îmbătat de vinul curviei ei!” *Cap. 18.3. **Ier. 51.7. Cap. 14.8; 18.3.

3. Şi m-a dus, în Duhul, într-un* pustiu. Şi am văzut o femeie şezând pe** o fiară de culoare stacojie, plină cu nume † de hulă; şi †† avea şapte capete şi zece *† coarne.

*Cap. 12.6,14. **Cap. 12.3. † Cap. 13.1. †† Vers. 9. *† Vers. 12.

4. Femeia aceasta era* îmbrăcată cu purpură şi stacojiu; era împodobită** cu aur, cu pietre scumpe şi cu mărgăritare. Ţinea † în mână un potir de aur plin †† cu spurcăciunile şi necurăţiile curviei ei.

*Cap. 18.12,16. **Dan. 11.38. † Ier. 51.7. Cap. 18.6. †† Cap. 14.8.

5. Pe frunte purta scris un nume: „Taină*, Babilonul cel** mare, mama † desfrânatelor şi spurcăciunilor pământului.”

*2 Tes. 2.7. **Cap. 11.8; 14.8; 16.10; 18.2,10,21. † Cap. 18.9; 19.2.

6. Şi am văzut pe* femeia aceasta, îmbătată de** sângele sfinţilor şi de sângele martirilor † lui Isus. Când am văzut-o, m-am mirat cu uimire mare.

*Cap. 18.24. **Cap. 13.15; 16.6. † Cap. 6.9,10; 12.11.

7. Şi îngerul mi-a zis: „De ce te miri? Îţi voi spune taina acestei femei şi a fiarei care o poartă şi care are cele şapte capete şi cele zece coarne.

8. Fiara pe care ai văzut-o era şi nu mai este. Ea are* să se ridice din Adânc şi are să** se ducă la pierzare. Şi locuitorii pământului, ale † căror nume n-au fost scrise de la întemeierea lumii în Cartea Vieţii, se †† vor mira când vor vedea că fiara era, nu mai este şi va veni.

*Cap. 11.7; 13.1. **Vers. 11. Cap. 13.10. † Cap. 13.3. †† Cap. 13.8.

9. Aici* este mintea plină de înţelepciune. Cele** şapte capete sunt şapte munţi pe care stă femeia. *Cap. 13.18. **Cap. 13.1.

10. Sunt şi şapte împăraţi: cinci au căzut, unul este, celălalt n-a venit încă şi când va veni, el va rămâne puţină vreme.

11. Şi fiara, care era şi nu mai este, ea însăşi este al optulea împărat: este din numărul celor şapte şi* merge la pierzare.

*Vers. 8.

12. Cele* zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care n-au primit încă împărăţia, ci vor primi autoritate împărătească timp de un ceas împreună cu fiara.

*Dan. 7.20. Zah. 1.18,19,21. Cap. 13.1.

13. Toţi au acelaşi gând şi dau fiarei puterea şi stăpânirea lor.

14. Ei* se vor război cu Mielul; dar Mielul îi va birui, pentru că** El este Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor. Şi † cei chemaţi, aleşi şi credincioşi, care sunt cu El, de asemenea, îi vor birui.”

*Cap. 16.14; 19.19. **Deut. 10.17. 1 Tim. 6.15. Cap. 19.16. † Ier. 50.44,45. Cap. 14.4.

15. Apoi mi-a zis: „Apele* pe care le-ai văzut, pe care stă curva, sunt** popoare, mulţimi, neamuri şi limbi. *Isa. 8.7. Vers. 1. **Cap. 13.7.

16. Cele zece coarne pe care le-ai văzut şi fiara o vor* urî pe curvă, o vor jefui şi o vor lăsa goală**. Carnea i-o vor mânca şi i-o † vor arde în foc.

*Ier. 50.41,42. Cap. 16.12. **Ezec. 16.37-44. Cap. 18.16. † Cap. 18.8.

17. Căci* Dumnezeu le-a pus în inimă să-I aducă la îndeplinire planul Lui: să se învoiască pe deplin şi să-i dea fiarei împărăţia lor, până** se vor îndeplini cuvintele lui Dumnezeu.

*2 Tes. 2.11. **Cap. 10.7.

18. Şi femeia pe care ai văzut-o este* cetatea cea mare, care** domneşte peste împăraţii pământului.” *Cap. 16.19. **Cap. 12.4.

18 1. După* aceea, am văzut coborându-se din cer un alt înger, care avea o mare putere; şi** pământul s-a luminat de slava lui. *Cap. 17.1. **Ezec. 43.2.

2. El a strigat cu glas tare şi a zis: „A* căzut, a căzut Babilonul cel mare! A** ajuns un locaş al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat, o închisoare † a oricărei păsări necurate şi urâte;

*Isa. 13.19; 21.9. Ier. 51.8. Cap. 14.8. **Isa. 13.21; 21.8; 34.14. Ier. 50.39; 51.37. † Isa. 14.23; 34.11. Marc. 5.2,3.

3. pentru că toate popoarele au* băut din vinul mâniei curviei ei şi împăraţii pământului au curvit cu ea şi negustorii** pământului s-au îmbogăţit prin risipa desfătării[1] ei.”

*Cap. 14.8; 17.2. **Isa. 47.15. Vers. 11,15.

1.Sau: abundenţa luxului;

4. Apoi am auzit din cer un alt glas, care zicea: „Ieşiţi* din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiţi părtaşi la păcatele ei şi să nu fiţi loviţi cu urgiile ei!

*Isa. 48.20; 52.11. Ier. 50.8; 51.6,45. 2 Cor. 6.17.

5. Pentru că* păcatele ei s-au îngrămădit şi au ajuns până în cer; şi Dumnezeu** Şi-a adus aminte de nelegiuirile ei.

*Gen. 18.20,21. Ier. 51.9. Iona 1.2. **Cap. 16.19.

6. Răsplătiţi-i* cum v-a răsplătit ea şi întoarceţi-i de două ori cât faptele ei. Turnaţi-i** îndoit în potirul în care a amestecat † ea!

*Ps. 137.8. Ier. 50.15,19; 51.24,49. 2 Tim. 4.14. Cap. 13.10. **Cap. 14.10. † Cap. 16.19.

7. Pe cât* s-a slăvit pe sine însăşi şi s-a desfătat în risipă, pe atât daţi-i chin şi tânguire! Pentru că zice în inima ei: „Şed ca împărăteasă**, nu sunt văduvă şi nu voi şti ce este tânguirea!"

*Ezec. 28.2, etc. **Isa. 47.7,8. Ţef. 2.15.

8. Tocmai pentru aceea, într-o* singură zi vor veni urgiile ei: moartea, tânguirea şi foametea. Şi va fi arsă complet în** foc, pentru că † Domnul Dumnezeu, care a judecat-o, este tare.

*Isa. 47.9. Vers. 10. **Cap. 17.16. † Ier. 50.34. Cap. 11.17.

9. Şi împăraţii* pământului, care au curvit şi s-au dezmierdat în risipă cu ea, când** vor vedea fumul arderii ei, o † vor plânge şi o vor boci.

*Ezec. 26.16,17. Vers. 3. Cap. 17.2. **Ier. 50.46. † Vers. 18. Cap. 19.3.

10. Ei vor sta departe, de frică să nu cadă în chinul ei şi vor zice: „Vai*! Vai! Babilonul, cetatea cea mare, cetatea cea tare! Într-o** clipă ţi-a venit judecata!"

*Isa. 21.9. Cap. 14.8. **Vers. 17,19.

11. Negustorii* pământului o plâng şi o jelesc, pentru că nimeni nu le mai cumpără marfa:

*Ezec. 27.27-36. Vers. 3.

12. marfă* de aur, de argint, de pietre scumpe, de mărgăritare, de in subţire, de purpură, de mătase şi de stacojiu; nici feluritele lor soiuri de lemn de tuia[1], tot felul de vase de fildeş, tot felul de vase de lemn foarte scump, de aramă, de fier şi de marmură; *Cap. 17.4.

13. nici scorţişoara, nici mirodeniile, nici miroznele[2], nici mirul, nici tămâia, nici vinul, nici untdelemnul, nici făina fină, nici grâul, nici boii, nici oile, nici caii, nici căruţele, nici robii, nici sufletele* oamenilor.

*Ezec. 27.13.

14. Şi roadele atât de dorite sufletului tău s-au dus de la tine. Toate lucrurile alese, strălucite sunt pierdute pentru tine şi nu le vei mai găsi.

1. Sau: lemn mirositor (aromat); 2.Sau: plante aromate;

15. Cei care fac negoţ* cu aceste lucruri, care s-au îmbogăţit de pe urma ei, vor sta departe de ea, de frica chinului ei. Vor plânge, se vor tângui

*Vers. 3,11.

16. şi vor zice: „Vai! Vai! Cetatea cea mare, care* era îmbrăcată cu in foarte subţire, cu purpură şi cu stacojiu, care era împodobită cu aur, cu pietre scumpe şi cu perle!

*Cap. 17.4.

17. Atâtea bogăţii într-un* ceas s-au prăpădit!" Şi** toţi căpitanii, toţi cei care merg cu corabia pe mare, marinarii şi toţi cei ce câştigă din negoțul pe mare stăteau departe;

*Vers. 10. **Isa. 23.14. Ezec. 27.29.

18. şi*, când au văzut fumul arderii ei, strigau: „Care** cetate era ca cetatea cea mare?"

*Ezec. 27.30,31. Vers. 9. **Cap. 13.4.

19. Şi îşi aruncau* ţărână în cap, plângeau, se tânguiau, ţipau şi ziceau: „Vai! Vai! Cetatea cea mare, al cărei belşug de scumpeturi[1] a îmbogăţit pe toţi cei ce aveau corăbii pe mare, într-o clipă** a fost prefăcută într-un pustiu!"

*Ios. 7.6. 1 Sam. 4.12. Iov 2.12. Ezec. 27.30. **Vers. 8.

20. „Bucură-te de ea, cerule*! Bucuraţi-vă şi voi, sfinţilor, apostolilor şi prorocilor! Pentru că** Dumnezeu v-a făcut dreptate şi a judecat-o."

*Isa. 44.23; 49.13. Ier. 51.48. **Luca 11.49,50. Cap. 19.2.

21. Atunci un înger puternic a ridicat de jos o piatră ca o mare piatră de moară, a aruncat-o în mare şi a zis: „Cu* aşa repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, şi nu** va mai fi găsit! *Ier. 51.64. **Cap. 12.8; 16.20.

22. Şi* nu se va mai auzi deloc în tine nici sunet de harpe, nici cântece din instrumente, nici cântăreți din fluier, nici suflători din trâmbiţe; nu se va mai găsi în tine nici un meşter în vreun meşteşug oarecare. Nu se va mai auzi în tine niciodată uruitul morii.

*Isa. 24.8. Ier. 7.34; 16.9; 25.10. Ezec. 26.13.

23. Lumina* lămpii nu va mai lumina niciodată în tine şi nu se va mai auzi niciodată în tine glasul mirelui** şi al miresei - pentru că negustorii † tăi erau mai-marii pământului, pentru că †† toate neamurile au fost amăgite de vrăjitoria ta

*Ier. 25.10. **Ier. 7.34; 16. 9; 25.10; 33.11. † Isa. 23.8. †† 2 Împ. 9.22. Naum 3.4. Cap. 17.2,5.

24. şi pentru că* acolo a fost găsit sângele profeţilor şi al sfinţilor şi al tuturor celor care

1.Sau: belşug de opulenţă (lux);

au fost înjunghiaţi** pe pământ.”

*Cap. 17.6. **Ier. 51.49.

19 1. După aceea, am auzit* în cer ca un glas puternic al unei mari mulţimi care zicea: „Aleluia! A Domnului Dumnezeului nostru este mântuirea**, slava, cinstea şi puterea!

*Cap. 11.15. **Cap. 4.11; 7.10,12; 12.10.

2. Pentru că judecăţile Lui sunt adevărate* şi drepte. El a judecat pe curva cea mare, care strica pământul cu curvia ei şi a răzbunat** sângele robilor Săi din mâna ei.”

*Cap. 15.3; 16.7. **Deut. 32.43. Cap. 6.10; 18.20.

3. Şi au zis a doua oară: „Aleluia!... Fumul* ei se ridică în sus în vecii vecilor!”

*Isa. 34.10. Cap. 14.11; 18.9,18.

4. Şi cei* douăzeci şi patru de bătrâni, şi cele patru făpturi vii s-au aruncat la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu, care stătea pe tron. Şi au zis: „Amin**! Aleluia!”

*Cap.4.4,6,10; 5.14. **1 Cron. 16.36. Neem. 5.13; 8.6. Cap. 5.14.

5. Şi din tron a ieşit un glas care zicea:
„Lăudaţi* pe Dumnezeul nostru, toţi robii Lui, voi care vă temeţi de El, mici şi** mari!”

*Ps. 134.1; 135.1. **Cap. 11.18; 20.12.

6. Şi* am auzit, ca un glas de mulţime mare, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zicea: „Aleluia! Domnul** Dumnezeul nostru, Cel Atotputernic, a început să împărăţească.

*Ezec. 1.24; 43.2. Cap. 14.2. **Cap. 11.15,17; 12.10; 21.22.

7. Să ne bucurăm, să ne veselim şi să-I dăm slavă! Căci a* venit nunta Mielului; soţia Lui s-a pregătit!

*Mat. 22.2; 25.10. 2 Cor. 11.2. Efes. 5.32. Cap. 21.2,9.

8. Şi i s-a dat* să se îmbrace cu in subţire, strălucitor şi curat.” (Inul** subţire sunt faptele neprihănite ale sfinţilor.)

*Ps. 45.13,14. Ezec. 16.10. Cap. 3.18. **Ps. 132.9.

9. Apoi mi-a zis: „Scrie: Ferice* de cei chemaţi la ospăţul nunţii Mielului!” Apoi mi-a zis: „Acestea** sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu!”

*Mat. 22.2,3. Luca 14.15,16. **Cap. 21.5; 22.6.

10. Şi m-am* aruncat la picioarele lui ca să mă închin lui. Dar el mi-a zis: „Fereşte-te** să faci una ca aceasta! Eu sunt un împreună-slujitor cu tine şi cu fraţii tăi care † păstrează mărturia lui Isus. Închină-te lui Dumnezeu! (Căci mărturia lui Isus este duhul profeției.)”

*Cap. 22.8. **Fapt. 10.26; 14.14,15. Cap. 22.9. † 1 Ioan 5.10. Cap. 12.17.

11. Apoi* am văzut cerul deschis şi iată că s-a arătat un** cal alb! Cel ce stătea pe el Se cheamă „Cel credincios!” şi „Cel adevărat”; El judecă †† şi Se luptă cu dreptate.

*Cap. 15.5. **Cap. 6.2. † Cap. 3.14. †† Isa. 11.4.

12. Ochii* Lui erau ca para focului; capul** îl avea încununat cu multe cununi împărăteşti şi † purta un nume scris pe care nimeni nu-l ştie, decât numai El singur.

*Cap. 1.14; 2.18. **Cap. 6.2. † Vers. 16. Cap. 2.17.

13. Era* îmbrăcat cu o haină înmuiată în sânge. Numele Lui este: „Cuvântul** lui Dumnezeu.”

*Isa. 63.2,3. **Ioan 1.1. 1 Ioan 5.7.

14. Oştile* din cer Îl urmau călare pe cai albi, îmbrăcate** cu in subţire, alb şi curat.

*Cap. 14.20. **Mat. 28.3. Cap. 4.4; 7.9.

15. Din* gura Lui ieşea o sabie ascuţită, ca să lovească popoarele cu ea, pe care** le va cârmui cu un toiag de fier. Şi † va călca cu picioarele teascul vinului mâniei aprinse a Atotputernicului Dumnezeu.

*Isa. 11.4. 2 Tes. 2.8. Cap. 1.16. Vers. 21. **Ps. 2.9. Cap. 2.27; 12.5. † Isa. 63.3. Cap. 14.19,20.

16. Pe haină şi pe coapsă avea* scris numele acesta: „Împăratul** împăraţilor şi Domnul domnilor.”

*Vers. 12. **Dan. 2.47. 1 Tim. 6.15. Cap. 17.11.

17. Apoi am văzut un înger care stătea în picioare în soare. El a strigat cu glas tare şi a zis tuturor* păsărilor care zburau prin mijlocul cerului: „Veniţi**, adunaţi-vă la ospăţul cel mare al lui Dumnezeu,

*Vers. 21. **Ezec. 39.17.

18. ca* să mâncaţi carnea împăraţilor, carnea căpitanilor, carnea celor viteji, carnea cailor şi a călăreţilor şi carnea a tot felul de oameni, liberi şi robi, mici şi mari!”

*Ezec. 39.18,20.

19. Şi* am văzut fiara şi pe împăraţii pământului şi oştile lor adunate ca să facă război cu Cel ce şedea călare pe cal şi cu oastea Lui.

*Cap. 16.16; 17.13,14.

20. Şi* fiara a fost prinsă. Şi împreună cu ea a fost prins profetul mincinos care făcuse înaintea ei semnele cu care amăgise pe cei care primiseră semnul fiarei şi** se închinaseră icoanei ei. Amândoi † au fost aruncaţi de vii în iazul[1] de foc care †† arde cu pucioasă.

*Cap. 16.13,14. **Cap. 13.12,15. † Dan. 7.11. Cap. 20.10. †† Cap. 14.10; 21.8.

1.Sau: lacul de foc (peste tot în text);

21. Iar ceilalţi au fost ucişi* cu sabia care ie-
şea din gura Celui ce şedea călare pe cal. Şi
toate** păsările s-au † săturat din carnea lor.
*Vers. 15. **Vers. 17,18. † Cap. 17.16.

20 1. Apoi am văzut coborându-se din cer
un înger care* ţinea în mână cheia
Abisului şi un lanţ mare.
*Cap. 1.18; 9.1.
2. El a pus mâna pe balaur*, pe şarpele cel
vechi, care este diavolul şi Satan, şi l-a legat
pentru o mie de ani.
*2 Pet. 2.2,4. Iuda 6. Cap. 12.9.
3. L-a aruncat în Abis, l-a închis acolo şi a
pecetluit* intrarea deasupra lui, ca** să nu
mai înşele popoarele, până se vor împlini cei
o mie de ani. După aceea, trebuie să fie dez-
legat pentru puţină vreme.
*Dan. 6.17. **Vers. 8. Cap. 16.14,16.
4. Şi am văzut nişte tronuri*; şi celor care stă-
teau pe ele li s-a dat judecata**. Şi am văzut
sufletele † celor ce li se tăiase capul din prici-
na mărturiei lui Isus şi din pricina Cuvântului
lui Dumnezeu, şi ale celor ce †† nu se închi-
naseră fiarei şi icoanei ei *† şi nu primiseră
semnul ei pe frunte sau pe mână. Ei au înviat
şi au †* împărăţit cu Cristos o mie de ani.
*Dan. 7.9,22,27. Mat. 19.28. Luca 22.30. **1 Cor. 6.2,3. † Cap. 6.9.
†† Cap. 13.12. *† Cap. 13.15,16. †* Rom. 8.17. 2 Tim. 2.12. Cap. 5.10.
5. Ceilalţi morţi n-au înviat până nu s-au
împlinit cei o mie de ani. Aceasta este prima
înviere.
6. Fericiţi şi sfinţi sunt cei ce au parte de
prima înviere! Asupra lor moartea* a doua
nu are nici o putere; ci vor fi preoţi** ai lui
Dumnezeu şi ai lui Cristos şi † vor împărăţi
cu El o mie de ani.
*Cap. 2.11;21.8. **Isa. 61.6. 1 Pet. 2.9. Cap. 1.6; 5.10. †
Vers. 4.
7. Când se vor împlini cei o mie de ani, Sa-
tan* va fi dezlegat *Vers. 2.
8. şi va ieşi din temniţa lui, ca să* înşele po-
poarele care sunt în cele patru colţuri[1] ale pă-
mântului, pe Gog** şi pe Magog, ca să-i †
adune pentru război. Numărul lor va fi ca ni-
sipul mării.
*Vers. 3,10. **Ezec. 38.2; 39.1. † Cap. 16.14.
9. Şi* ei s-au suit pe faţa pământului şi au
înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea preaiubi-
tă. Dar din cer s-a coborât un foc, de la Dum-
nezeu, care i-a mistuit. *Isa. 8.8. Ezec. 38.9,16.
10. Şi* diavolul, care-i înşela, a fost aruncat
în iazul de foc şi de pucioasă, unde** este
fiara şi profetul mincinos. Şi vor fi chinuiţi †
zi şi noapte în vecii vecilor.
*Vers. 8. **Cap. 19.20. † Cap. 14.10,11.
11. Apoi am văzut un tron mare şi alb şi pe
Cel ce şedea pe el. Pământul şi cerul au* fugit
dinaintea Lui şi** nu s-a mai găsit loc pentru
ele.
*2 Pet. 3.7,10,11. Cap. 21.1. **Dan. 2.35.
12. Şi am văzut pe morţi, mari* şi mici, stând
în picioare înaintea tronului lui Dumnezeu.
Nişte** cărţi au fost deschise. Şi a fost des-
chisă o altă † carte, care este *Cartea Vieţii.* Şi
morţii au fost judecaţi după †† faptele lor,
după cele ce erau scrise în cărţi.
*Cap. 19.5. **Dan. 7.10. † Ps. 69.28. Dan. 12.4. Filp. 4.3.
Cap. 3.5; 13.8; 21.27. †† Ier. 17.10; 32.19. Mat. 16.27. Rom. 2.6.
Cap. 2.23; 22.12. Vers. 13.
13. Marea a dat înapoi pe morţii care erau în
ea; Moartea* şi Locuinţa morţilor au dat
înapoi pe morţii care erau în ele. Fiecare a
fost judecat după** faptele lui.
*Cap. 6.9. **Vers. 12.
14. Şi Moartea* şi Locuinţa morţilor[1] au fost
aruncate în iazul de foc. Iazul[2]** de foc este
moartea a doua.
*1 Cor. 15.26,54,55. **Vers. 6. Cap. 21.8.
15. Oricine n-a fost găsit scris în *Cartea Vieţii*
a fost aruncat* în iazul de foc. *Cap. 19.20.

21 1. Apoi am* văzut un cer nou şi un
pământ nou; pentru că** cerul dintâi şi
pământul dintâi pieriseră şi marea nu mai era.
*Isa. 65.17; 66.22. 2 Pet. 3.13. **Cap. 20.11.
2. Şi eu, Ioan, am văzut* coborându-se din
cer, de la Dumnezeu, cetatea sfântă, Noul Ie-
rusalim, gătită** ca o mireasă împodobită
pentru bărbatul ei.
*Isa. 52.1. Gal. 4.26. Evr. 11.10; 12.22; 13.14. Vers. 10. Cap.
3.12. **Isa. 54.5; 61.10. 2 Cor. 11.2.
3. Şi am auzit un glas puternic din cer zicând:
„Iată cortul* lui Dumnezeu cu oamenii! El va
locui cu ei şi ei vor fi poporul Lui, iar Dum-
nezeu Însuşi va fi cu ei; El va fi Dumnezeul
lor. *Lev. 26.11,12. Ezec. 43.7. 2 Cor. 6.16. Cap. 7.15.
4. El* va şterge orice lacrimă din ochii lor.
Şi** moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici
† tânguire, nici ţipăt, nici durere, pentru că
lucrurile dintâi au trecut."
*Isa. 25.8. Cap. 7.17. **1 Cor. 15.26,54. Cap. 20.14. † Isa. 35.
10; 61.3; 65.19.
5. Cel care* şedea pe tron a zis: „Iată**, Eu
fac toate lucrurile noi." Şi a adăugat: „Scrie,
fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut
şi adevărate."

1.Sau: puncte cardinale;

1.Greceşte: Hades;
2.Sau: lacul de foc (peste tot în text);

*Cap. 4.2,9; 5.1; 20.11. **Isa. 43.19. 2 Cor. 5.17. † Cap. 19.9.

6. Apoi mi-a zis: „S-a* isprăvit! Eu** sunt Alfa şi Omega, Începutul şi Sfârşitul. Celui ce îi este sete îi voi † da să bea fără plată din izvorul apei vieţii.

*Cap. 16.17. **Cap. 1.8; 22.13. † Isa. 12.3; 55.1. Ioan 4. 10, 14; 7.37. Cap. 22.17.

7. Cel ce va birui va moşteni aceste lucruri. Eu* voi fi Dumnezeul lui şi el va fi fiul Meu.

*Zah. 8.8. Evr. 8.10.

8. Dar*, cât despre fricoşi, necredincioşi, scârboşi, ucigaşi, desfrânaţi, vrăjitori, închinătorii la idoli şi toţi mincinoşii, partea lor este în iazul** care arde cu foc şi cu pucioasă, adică moartea a doua."

*1 Cor. 6.9,10. Gal. 5.19-21. Efes. 5.5. 1 Tim. 1.9. Evr. 12.14. Cap. 22.15. **Cap. 20.14,15.

9. Apoi unul din cei* şapte îngeri, care ţineau cele şapte potire pline cu cele din urmă şapte urgii, a venit şi a vorbit cu mine şi mi-a zis: „Vino să-ţi arăt mireasa**, nevasta Mielului!"

*Cap. 15.1,6,7. **Vers. 2. Cap. 19.7.

10. Şi m-a dus, în* Duhul, pe un munte mare şi înalt.

Şi mi-a arătat cetatea** sfântă, Ierusalimul, care se cobora din cer de la Dumnezeu,

*Cap. 1.10; 17.3. **Ezec. 48. Vers. 2.

11. având* slava lui Dumnezeu. Lumina ei era ca o piatră foarte scumpă, ca o piatră de iaspis, străvezie ca cristalul.

*Vers. 23. Cap. 22.5.

12. Era înconjurată cu un zid mare şi înalt. Avea douăsprezece* porţi şi la porţi, doisprezece îngeri. Şi pe ele erau scrise nişte nume: numele celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israel.

*Ezec. 48.31-34.

13. Spre* răsărit erau trei porţi; spre miazănoapte, trei porţi; spre miazăzi, trei porţi, şi spre apus, trei porţi.

*Ezec. 48.31-34.

14. Zidul cetăţii avea douăsprezece temelii şi pe ele* erau cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.

*Mat. 16.18. Gal. 2.9. Efes. 2.20.

15. Îngerul care vorbea cu mine avea* ca măsurătoare o trestie de aur, ca să măsoare cetatea, porţile şi zidul ei.

*Ezec. 40.3. Zah. 2.1. Cap. 11.1.

16. Cetatea era în patru colţuri şi lungimea ei era cât lărgimea.

A măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii. Lungimea, lărgimea şi înălţimea erau egale.

17. I-a măsurat şi zidul: o sută patruzeci şi patru de coţi, după măsura oamenilor, căci cu măsura aceasta măsura îngerul.

18. Zidul era zidit de iaspis, şi cetatea era de aur curat, ca sticla curată.

19. Temeliile* zidului cetăţii erau împodobite cu pietre scumpe de tot felul: cea dintâi temelie era de iaspis; a doua, de safir; a treia, de calcedoniu; a patra, de smarald;

*Isa. 54.11.

20. a cincea, de sardonix; a şasea, de sardiu; a şaptea, de hrisolit; a opta, de beril; a noua, de topaz; a zecea, de hrisopraz; a unsprezecea, de hiacint; a douăsprezecea, de ametist.

21. Cele douăsprezece porţi erau douăsprezece mărgăritare[1]. Fiecare poartă era dintr-un singur mărgăritar[1]. Strada cetăţii* era de aur curat, ca sticla străvezie.

*Cap. 22.2.

22. În cetate n-am văzut nici un* Templu; pentru că Domnul Dumnezeu cel Atotputernic şi Mielul sunt Templul ei.

*Ioan 4.23.

23. Cetatea* n-are nevoie nici de soare, nici de lună, ca s-o lumineze; căci slava lui Dumnezeu o luminează, iar lumina ei este Mielul.

*Isa. 24.23; 60.19,20. Vers. 11. Cap. 22.5.

24. Popoarele* vor umbla în lumina ei şi împăraţii pământului îşi vor aduce slava şi cinstea lor în ea.

*Isa. 60.3,5,11; 66.12.

25. Porţile* ei nu se vor închide ziua, fiindcă în ea nu va mai fi** noapte.

*Isa. 60.11. **Isa. 60.20. Zah. 14.7. Cap. 22.5.

26. În ea vor aduce* slava şi cinstea popoarelor.

*Vers. 24.

27. Nimic întinat nu* va intra în ea, nimeni care trăieşte în urâciune şi în minciună; ci numai cei scrişi în Cartea** Vieţii Mielului.

*Isa. 35.8; 52.1; 60.21. Ioel 3.17. Cap. 22.14.15. **Filp. 4.3. Cap. 3.5; 13.8; 20.12.

22 1. Şi mi-a arătat un râu* cu apa vieţii, limpede ca cristalul, care ieşea din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului.

*Ezec. 47.1. Zah. 14.8.

2. În* mijlocul pieţei cetăţii şi pe cele două maluri ale râului era pomul** vieţii, rodind douăsprezece feluri de rod şi dând rod în fiecare lună; şi frunzele pomului slujesc la † vindecarea popoarelor.

*Ezec. 47.12. Cap. 21.21. **Gen. 2.9. Cap. 2.7. † Cap. 21.24.

3. Nu* va mai fi nici un blestem acolo. Tronul** lui Dumnezeu şi al Mielului vor fi în ea.

1.Lit.: perlă / perle;

Robii Lui Îi vor sluji.

*Zah. 14.11. **Ezec. 48.35.

4. Ei vor* vedea faţa Lui şi** Numele Lui va fi pe frunţile lor.

*Mat. 5.8. 1 Cor. 13.12. 1 Ioan 3.2. **Cap. 3.12; 14.1.

5. Acolo nu va mai fi noapte*. Şi nu vor mai avea nevoie nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul** Dumnezeu îi va lumina. Şi † vor împărăţi în vecii vecilor.

*Cap. 21.23,25. **Ps. 36.9; 84.11. † Dan. 7.27. Rom. 5.17. 2 Tim. 2.12. Cap. 3.21.

6. Şi îngerul mi-a zis: „Aceste* cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate." Şi Domnul Dumnezeul duhurilor profeților l-a** trimis pe îngerul Său să le arate robilor Săi lucrurile care trebuie să se întâmple în curând. -

*Cap. 19.9; 21.5. **Cap. 1.1.

7. „Iată*, Eu vin curând[1]! Ferice de cel ce** păzeşte cuvintele profeției din cartea aceasta!"

*Vers. 10,12,20. Cap. 3.11. **Cap. 1.3.

8. Eu, Ioan, am auzit şi am văzut lucrurile acestea. Şi, după ce le-am auzit şi le-am văzut, m-am* aruncat la picioarele îngerului care mi le arăta, ca să mă închin lui.

*Cap. 19.10.

9. Dar el mi-a zis: „Fereşte-te* să faci una ca aceasta! Eu sunt un împreună-slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, profeții, şi cu cei ce păzesc cuvintele din cartea aceasta. Închină-te lui Dumnezeu!"

*Dan. 8.26.

10. Apoi* mi-a zis: „Să nu pecetluieşti cuvintele profeției din cartea** aceasta. Căci vremea este aproape.

*Dan. 12.4,9. Cap. 10.4. **Cap. 1.3.

11. Cine* este nedrept să fie nedrept şi mai departe; cine este întinat să se întineze şi mai departe; cine este fără prihană să trăiască şi mai departe fără prihană. Şi cine este sfânt să se sfinţească şi mai departe!"

*Ezec. 3.27. Dan. 12.10. 2 Tim. 3.13.

1.Sau: repede;

12. „Iată*, Eu vin curând; şi răsplata** Mea este cu Mine, ca să † dau fiecăruia după fapta lui.

*Vers. 7. **Isa. 40.10; 62.11. † Rom. 2.6; 14.12. Cap. 20.12.

13. Eu* sunt Alfa şi Omega, Cel dintâi şi Cel din urmă, Începutul şi Sfârşitul."

*Isa. 41.4; 44.6; 48.12. Cap. 1.8,11; 21.6.

14. Ferice* de cei care îşi spală hainele, ca să aibă drept la** pomul vieţii şi † să intre pe porţi în cetate!

*Dan. 12.12. 1 Ioan 3.24. **Vers. 2. Cap. 2.7. † Cap. 21.27.

15. Afară* sunt câinii**, vrăjitorii, desfrânații, ucigaşii, închinătorii la idoli şi oricine iubeşte minciuna şi trăieşte în minciună!

*1 Cor. 6.9,10. Gal. 5.19-21. Col. 3.6. Cap. 9.20,21; 21.8. **Filp. 3.2.

16. „Eu*, Isus, am trimis pe îngerul Meu să vă adeverească aceste lucruri pentru biserici. Eu** sunt Rădăcina şi Sămânța[1] lui David, Luceafărul[2] † strălucitor de dimineaţă."

*Cap. 1.1. **Cap. 5.5. † Num. 24.17. Zah. 6.12. 2 Pet. 1.19. Cap. 2.28.

17. Şi Duhul şi Mireasa* zic: „Vino!" Și cine aude să zică: „Vino!" Și** celui ce îi este sete să vină; cine vrea să ia apa vieţii fără plată!

*Cap. 21.2,9. **Isa. 55.1. Ioan 7.37.

18. Mărturisesc oricui aude cuvintele profeției din cartea aceasta că, dacă* va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va** adăuga urgiile scrise în cartea † aceasta.

*Deut. 4.2; 12.32. Prov. 30.6. **Exod 32.33. Ps. 69.28. Cap. 3.5; 13.8. † Cap.21.2.

19. Şi, dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărţii acestei profeții, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieţii şi din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta."

20. Cel ce adevereşte aceste lucruri zice:
„Da*, Eu vin curând." Amin**!
Vino †, Doamne Isuse!

*Vers. 12. **Ioan 21.25. † 2 Tim. 4.8.

21. Harul* Domnului Isus Cristos să fie cu voi cu toţi! Amin! *Rom. 16.20,24. 2 Tes. 3.18.

1.Sau: Vlăstarul; 2.Sau: Steaua strălucitoare de dimineaţă;

SFÂRŞIT

Această ediţie a **Bibliei** reprezintă revizuirea traducerii lui Dumitru Cornilescu, fondatorul editurii **Societatea Evanghelică Română** – prin care s-au tipărit la Bucureşti cinci ediţii succesive: în 1920 (Psaltirea separat şi NT cu Psalmii), 1921 (Biblia şi NT cu Psalmii) şi în 1922 (NT cu Psalmii, ediţie substanţial revizuită, şi Evangheliile după Ioan şi după Luca) exclusiv cu sprijinul moral şi material al Prinţesei Ralu Callimachi. În anul 1924 Cornilescu editează la Londra, sub sigla Societăţii Biblice Britanice (SBB), o ediţie îmbunătăţită a Bibliei, numită în epocă „Biblia mică", sau „Biblia cu trimiteri" (tipărită la Leipzig), şi două ediţii ale NT cu Psalmii (în format mare şi unul mic) tipărite la Bucureşti, iar în anul 1925 apare (cu un text îmbunătăţit) o ediţie cochetă a unei „Biblii de buzunar" tipărită la Berlin. Cornilescu a fost un perfecţionist şi un împătimit pe viaţă al schimbărilor care să-i îmbunătăţească „farmecul şi eleganţa stilului" său, astfel încât şi ediţiile din 1926 şi 1928 au suferit, fiecare în parte, îndreptări, corectări, reformulări. În timpul locuirii în Anglia şi apoi în Elveţia (1928-1931) izbuteşte o nouă traducere independentă, mai literală, pornind de la „traducerea Cicero", ce avea ca bază vechea traducere de la Iaşi – 1874, revizuită de Nitzulescu în 1911, ce a fost tipărită la Bucureşti în 1931, ca Biblie de amvon, sau Biblie de familie, în format mare.

Prezenta lucrare, printr-o editare nouă, a adus îndreptări ortografice, ortoepice, gramaticale, de limbă (cele mai multe, cu sinonime sau note de subsol şi scurte explicaţii) şi de punctuaţie, necesare după multe decenii de înnoire a limbii române, dar respectând în întregime matricea stilistică originală a autorului şi spiritul operei sale.

Din anul 1992 textul tuturor versiunilor traducerii lui Dumitru Cornilescu aparţine domeniului public, dar forma grafică, mărimea şi tipul literelor folosite, împărţirea pe coloane, capitole şi versete, trimiterile şi explicaţiile, precum şi numele autorului înscris pe prima pagină, sunt exclusivitatea editurii sale, reînfiinţate în 1990 cu acordul fratelui său Iulian Cornilescu.

Deşi, J.W.Wiles, Secretar al SBB, recunoştea în epocă că traducerea lui Cornilescu „este o traducere concepută, realizată şi publicată în România", iar „Cornilescu a făcut pentru România, ceea ce a făcut Luther pentru Germania", în ultimii ani se duce o adevărată campanie de minimalizare a lucrării sale, în beneficiul unor persoane sau organizaţii, şi în scopul folosirii neautorizate a formatului editorial (stabilit de însăşi Dumitru Cornilescu în ediţia 1922) şi a numelui său în revizuirea neautorizată a unor ediţii ulterioare, care nu au purtat niciodată numele lui Dumitru Cornilescu, fapte interzise de lege şi care provoacă confuzie în rândul cititorilor comunităţilor care folosesc traducerea sa.

Această lucrare, pusă acum la dispoziţia creştinilor români prin voia suverană a lui Dumnezeu, reprezintă o reparaţie morală care restabileşte starea de normalitate şi autoritate spirituală, dar şi un dar oferit cu generozitate de autor tinerei generaţii, în preajma aniversării a 100 de ani de la plămădirea operei sale.

ISBN 978-606-8608-01-3
e-mail: ser_sbr@yahoo.com

Distribuită în ţară şi străinătate de:

Societatea Biblică Română
Bucureşti, România
www.societateabiblicaromana.ro
www.bibliadumitrucornilescu.ro

pentru toţi prietenii sinceri căutători ai lui Dumnezeu
şi tuturor credincioşilor obidiţi sub povara sfârşitului de veac
un îndemn poetic inspirat:

Nu renunţa la luptă
Oricât de singur pari,
Mai sunt şi-au să mai vină
Cu mii şi sute fraţii.

Cad cei ce n-au dreptate
Oricât ar fi de tari
Biruitori la urmă
Rămân nevinovaţii.

Înalţă steagul Crucii
Ea-i semnul cel ne-nvins
Dar mâini nevinovate
Şi gând curat să-l poarte.

Tu vei fi-nvingătorul
Oricât vei fi trântit
Rămâi deci şi te luptă
Şi n-avea nici o teamă.

Nu renunţa la luptă, (fragment), **Traian Dorz**, Centenar omagial,
Ateneul Român, Bucureşti, dec. 2014